

Ala ta Kuma Bible

The Bible in Dyula

© 2013 Wycliffe
Bible Translators,
Inc.

This Bible is published by the Bible Society of Burkina Faso (biblesociety-bf.org) and is copyrighted by Wycliffe Bible Translators. This edition is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles. This Bible is published by the Bible Society of Burkina Faso (biblesociety-bf.org) and is copyrighted by Wycliffe Bible Translators. This edition is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles. This Bible is published by the Bible Society of Burkina Faso (biblesociety-bf.org) and is copyrighted by Wycliffe Bible Translators. This edition is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Damina	4	Nahomu	743
Bori.....	45	Habakuki	746
Sarakalasebagaw	81	Sofoni	749
Jateri.....	107	Hagize	753
Sariya	142	Jakariya.....	755
Yosuwe	173	Malaki.....	764
Kititigebagaw	194	Matiyu	768
Ruti.....	214	Marika	797
Samawilu folo	218	Luka.....	816
Samawilu flanan.....	245	Yuhana	847
Masacew folo	268	Ciradenw ta Kewalew	869
Masacew flanan.....	295	Romukaw	897
Kibaroyaw folo.....	321	Korentikaw folo	910
Kibaroyaw flanan	347	Korentikaw flanan.....	922
Esidarasi.....	376	Galasikaw	931
Nehemi.....	385	Efesikaw	936
Esiteri	398	Filipikaw	941
Ayuba.....	405	Kolosikaw.....	945
Zaburuw	433	Tesalonikikaw folo	949
Zanaw.....	502	Tesalonikikaw flanan	952
Waajurikebaga.....	529	Timote folo.....	954
Donkiriw	537	Timote flanan.....	958
Ezayi.....	542	Tite	961
Yeremi	597	Filemon.....	963
Kasikan.....	651	Heburuw.....	965
Ezekiyeli	658	Yakuba	975
Daniyeli.....	700	Piyeri folo.....	979
Oze	713	Piyeri flanan.....	983
Yoweli	722	Yuhana folo	986
Amosi.....	726	Yuhana flanan	990
Abidiyasi.....	733	Yuhana sabanan.....	991
Yunusu	735	Zude.....	992
Mise.....	737	Yirari.....	994

Damina

Kitabu faamucogo

Damina kitabu be dunuƙa daminacogo le yira an na: Dunuƙa dancogo, ani adamadenw, ani fenƙana-manw bee dancogo, ani jurumun ni tɔɔɔ doncogo dunuƙa kɔnɔ. Ka kafa ni mɔgo caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye, ani kitabu naani minw tugura nin kitabu ra.

An be se k'a fo ko kunba fla le be nin kitabu kɔnɔ:

1. Sura 1-11: Dunuƙa ni adamadenw dancogo, ani mɔgo folow ta ko, minw ye Adama ni Awa ye, ani Kabila ni Abila, ani Nuho; Babeli ta sankasojan ta ko fana be nin yoro ra. (Dow b'a fo Kabila ma ko Kayen, k'a fo Abila ma ko Abeli.)

2. Sura 12-50: Izirayelimogow ta bemace folow ta kow, minw ye Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ye, ani Yakuba dence tan ni fla minw nana ke Izirayeli ta gba tan ni fla kuntigiw ye. Yakuba dence Yusufu le sababu ra, Izirayelimogow tagara sigi Misiran.

Can lo, nin kitabu be adamadenw tagamacogo, ani o ta kewalew fo an ye, nka a kun yere kera min ye, o ye ka Ala ta baara ni a ta sebgaya le yira an na, k'a yira ko Ala le kera fen bee danbaga ye, ani fen bee tigi ye. Ala be kojugu koninya, a be kojugukebagaw jaraki. A be mɔgorumanw deme janko o ye to ka tagama o sirapuman kan.

Kitabu konokow

Dunuƙa ni adamadenw dancogo

Jurumun doncogo dunuƙa kɔnɔ

Nuho ta wagati

Babeli ta sankasojan ta ko

Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ta wagatiw

Esawu ta durujaw

Yusufu ni a balemaw ta ko

Izirayelimogow tagacogo Misiran

Ala ka dunuƙa dan cogo min na

1 Folofolo, Ala ka sankolo dan, ka dugukolo dan.

² Dugukolo tun ma laben folo; a lakolonba tun lo. Ji dunba le tun be yi; a yoro bee tun ye dibi le ye. Nka Ala Nin tun be lamagara jiw kunna.

³ Ala ko: «Yeelen ye bo!» Yeelen bora. ⁴ Ala k'a ye ko yeelen ka ni. A ka yeelen ni dibi faran ka o bo jɔgon na. ⁵ A ka yeelen wele ko «tere», ka dibi wele ko «su». Ayiwa, su kora ka o dugu gbe; o kera lon folo ye.

⁶ O ko, Ala ko tuun ko: «Furance do ye ke jiw ce ma, ka jiw taran fla ye ka o bo jɔgon na.» ⁷ Ala ka o furance ke. Ji minw be san fe, ani ji minw be dugu ma, a ka olugu faran ka o bo jɔgon na, ka furance ke o ce ma. Ala k'a fo cogo min na, a kera ten. ⁸ Ala ka o furance wele ko «sankolo». Ayiwa, su kora ka o dugu gbe; o kera lon flanan ye.

⁹ O ko, Ala ko tuun ko: «Ji minw be sankolo jukoro, olugu bee ye lajen yoro kelen na; yoro to ye ke yorojalan ye.» Ala k'a fo cogo min na, a kera

ten. ¹⁰ Ala ka yorojalan wele ko «dugukolo»; jiw bee lajenna yoro min na, a ka o wele ko «kɔgoji». Ala k'a ye ko o ka ni.

¹¹ Ayiwa, Ala ko, ko binw ye falen dugukolo kan, ka o kisew ke o ra; ko yiridentaw fana ye wuri, ka den ka kafa ni o suguyaw ye, kisew walama kolo be ke minw denw na. Ala k'a fo cogo min na, a kera ten. ¹² Dugukolo ka binw bo ka o kisew ke o ra ka kafa ni o suguyaw ye. Yiriw fana wurira, ka den, ka o kisew, walama o kolow ke o denw na, ka kafa ni o suguyaw ye. Ala k'a ye ko o ka ni. ¹³ Ayiwa, su kora ka o dugu gbe. O kera lon sabanan ye.

¹⁴ Ala ko, ko fen minw be yeelen bo, olugu ye ke sankolo ra, ka tere ni su faranfasi ka o bo jɔgon na. O ye ke tagamasiyen ye ka wagatiw yira, ka lonw yira, ani ka sanw yira. ¹⁵ O fenw ye ke sankolo kɔnɔ, ka yeelen bo dugukolo kan. Ayiwa, Ala k'a fo cogo min na, a kera ten. ¹⁶ Ala ka yeelenbonan belebele fla ke. A bee ra belebeleba, a ka o sigi terefewagati kunna; ka fitini sigi sufewagati kunna. A ka lolow fana ke. ¹⁷ Ala ka o fenw bla sankolo ra, janko o ye yeelen bo dugukolo kan. ¹⁸ A ka kelen sigi terefewagati kunna, ka kelen sigi

sufewagati kunna, janko o ye yeelen ni dibi faran ka bɔ ɲogɔn na. Ala k'a ye ko o ka ɲi. ¹⁹ Su kora, ka o dugu gbe. O kera lon naaninan ye.

²⁰ Ayiwa, Ala ko: «Fenɲanaman dow ye ke jiw ra, ka caya. Kɔnɔw fana ye wuri san ni dugu ce.»

²¹ Ala ka kɔgɔji danfen barakamanw dan, ani jirafen panaman tɔw bɛɛ; o fenw bɛɛ kera ji ra caman, ka kapa ni o suguyaw ye. Ala ka kɔnɔw fana dan, ka kapa ni o suguyaw ye. A k'a ye ko o ka ɲi.

²² Ala ka baraka don o ra, ko o ye woro, ka caya ka kɔgɔjiw fa. A ko kɔnɔw fana ye caya dugukolo kan. ²³ Ayiwa, su kora, ka o dugu gbe. O kera lon loorunan ye.

²⁴ Ala ko tuun ko fenɲanamanw ye ke dugukolo kan ka kapa ni o suguyaw ye: beganw, ani kongosogow, ani fen minw be fofo, o bɛɛ ni o suguya. Ala k'a fo cogo min na, a kera ten.

²⁵ Ala ka kongosogow bɛɛ dan, o bɛɛ ni o suguya, ka beganw dan, o bɛɛ ni o suguya, ani fen minw be fofo, o bɛɛ ni o suguya. Ala k'a ye ko o ka ɲi.

²⁶ O bɛɛ kɔ, Ala ko: «Ayiwa, sisan, an ye mɔgɔ dan ka kapa ni an yere cogo ye, a ye bɔ an fe, janko ale ye ke jegew bɛɛ kunna, ka ke kɔnɔw kunna, ka ke beganw ni kongosogow kunna, ka sigi dugukolo bɛɛ kunna, ani fenɲanaman minw bɛɛ be dugukolo kan.»

²⁷ Ala ka mɔgɔ dan ka kapa ni a yere cogo ye; a k'a dan ka kapa ni ale Ala yere cogo ye. A ka o dan, ce ni muso.

²⁸ Ala ka baraka don o ra; a ko: «Aw ye den caman soro, ka caya ka dugukolo yoro bɛɛ fa, ka aw ta fanga sigi dugukolo kan, ka ke jegew bɛɛ kunna, ani kɔnɔw, ani fenɲanaman o fenɲanaman be dugukolo kan.»

²⁹ Ala k'a fo o ye tuun ko: «A fle, bin o bin be falen dugukolo kan, ani a den, ani yiri o yiri be den, k'a kisew, walama a kolo ke a denw kɔnɔ, ne be o bɛɛ di aw ma, o be ke aw ta baro ye.

³⁰ Dugukolo beganw bɛɛ, ani kɔnɔw bɛɛ, ani fenɲanaman o fenɲanaman be dugukolo kan, o koro ye ko fen o fen be nenekiri, ne be bin di olugu ma, ka o ke o ta baro ye.» Ayiwa, Ala k'a fo cogo min na, a kera ten.

³¹ Ala tun ka fen o fen ke, a ka o bɛɛ fle, k'a ye ko o bɛɛ ka ɲi kosebe. Su kora, ka o dugu gbe; o kera lon wɔɔɔnan ye.

2 Ayiwa, sankolo ni dugukolo ni o kɔnɔfenw bɛɛ danna ka ban o cogo le ra. ² Ala k'a ta baara ke ka ban tere wɔɔɔ kɔnɔ; a tere wolonflanan, a nenekirira a ta baara bɛɛ ra. ³ Ala ka baraka don tere wolonflanan na, k'a ke lon saninman ye; sabu o lon le ra, a nenekirira a ta baara bɛɛ ra.

Ala ka mɔgɔ dan cogo min na

⁴ Ayiwa, wagati min Masa Ala ka danni ke, sankolo ni dugukolo danna nin cogo le ra.

Ala ka sankolo ni dugukolo dan tuma min na, ⁵ kongoyiri si tun te dugukolo kan folo, bin si fana tun ma falen folo; sabu Masa Ala tun ma sanji ben dugukolo kan folo, ani mɔgɔ si fana tun te yi folo ka dugukolo sene. ⁶ Bugun do le tun be bɔ dugukolo ra ka ke ji ye ka dugukolo yoro bɛɛ son.

⁷ Masa Ala ka dugukolo bɔgɔ ta ka mɔgɔ lalaga ni a ye. O kɔ, a ka panamanya nenekiri fiye ni a dafɔɔ ye k'a don mɔgɔ nunwo fe; a kera mɔgɔ panaman ye.

Edeni jamana yiritupuman

⁸ O kɔ, Masa Ala ka yiritupuman do ke Edeni jamana ra, terebɔyanfan na, ka mɔgɔ bla o kɔnɔ. ⁹ Matigi Ala ka yiri suguya bɛɛ falen dugukolo kan; yiri ceɲumanw, minw den ka di; a ka panamanya yiri bla yiritu cemance ra, ani yiri min b'a to mɔgɔ be kopuman ni kojugu lon ka bɔ ɲogɔn na.

¹⁰ Ba do tun be woyo ka bɔ Edeni jamana ra. O ba ji le tun be woyo ka teme yiritu kɔnɔ; o kɔ, a be taran ka ke boro naani wɛɛ ye. ¹¹ O ba folo tɔgɔ ye ko Pison; ale be woyo ka teme Havila jamana bɛɛ kɔnɔ. Sanin be o jamana le ra. ¹² O sanin ye sanin bɛɛ ra pumanman le ye. Turu kasadiman do fana be soro yi, min tɔgɔ ye ko bideliyomtu, ani lulu bisigi do, min tɔgɔ ye ko onikisi. ¹³ Ba flanan tɔgɔ ye ko Giyon; ale be woyo ka teme Kusi jamana bɛɛ kɔnɔ. ¹⁴ Ba sabanan tɔgɔ ye ko Tigere. Ale be woyo Asiri jamana terebɔyanfan na. Ba naaninan tɔgɔ le ye ko Efirati.

¹⁵ Ayiwa, Matigi Ala ka mɔgɔ bla Edeni yiritupuman kɔnɔ, ko a ye a sene, k'a korosi. ¹⁶ Ala ka nin kuma fo mɔgɔ ye ko: «I be se ka yiritu yiridenw bɛɛ do domu. ¹⁷ Nka yiri min b'a to mɔgɔ be kopuman walama kojugu lon, i kana o yiri den domu de! Sabu ni i k'a do domu lon o lon, sigiya t'a ra, i bena sa.»

Ala ka muso dan cogo min na

¹⁸ Ayiwa, o kɔ, Matigi Ala ko: «Ce ye to a kelen na tan, o man ɲi. Ne bena demebaga ke a ye, min be ben a ma.» ¹⁹ Masa Ala tun ka bɔgɔ ta ka kongosogow bɛɛ lalaga, ani kɔnɔw. O kɔ, a tun ka o bɛɛ lana ce fe, k'a fle a bena tɔgɔ min la o bɛɛ kelen kelen na, ani janko ni ce ka tɔgɔ min la fenɲanaman min na, o le ye ke a tɔgɔ ye. ²⁰ Ce tun ka tɔgɔ la beganw bɛɛ ra, ani kɔnɔw, ani kongosogow bɛɛ. Nka o fenw bɛɛ ce ra, a tun ma demebaga soro a yere ra, min tun be se ka ben ale ma.

²¹ Ayiwa, Masa Ala ka sunɔgoba bla ce ra. Ka ce to sunɔgɔ ra, a k'a garagakolo kelen bɔ, ka sogobu ke ka o no datugu. ²² O garagakolo min bora ce ra, Masa Ala ka o le ta k'a ke muso ye, ka na ni o muso ye ce fe. ²³ Kabini ce ka muso ye, a ko: «Onhon! Sisan kɔni, nin ye ne ɲogɔn do yere le ye.

A kolow ye ne kolo dow le ye,

a farisogo fana ye ne farisogo do le ye.

A tɔgɔ bena la ko muso, sabu a bora ce le ra †.»

²⁴ O le koson ce be bɔ a face ni a bamuso koro ka noro a muso ra; o fla be jen ka ke mɔgɔ kelen ye.

²⁵ Ayiwa, o wagati ra ce ni muso fla bɛɛ fari lakolon tun lo; o tun m'a lon fen min tɔgɔ ye ko maroya.

† Heburukan na, ce ni muso tɔgɔ bora ɲogɔn fe kosebe. O b'a fo ce ma ko: «Ish», k'a fo muso ma ko: «Isha», k'a yira ko muso bora ce ra.

Ce ni muso ka yiriden domu

3 Ayiwa, Masa Ala tun ka kongosogo minw bæe dan, sa le tun ka cegu ni o bæe ye. Lon dɔ, sa nana a fɔ muso ye ko: «Yala can lo ko Ala ko, ko aw kana yiritu yiriden si domu wa?» ² Muso ko: «An bæ se ka yiritu yiridenw domu kɛ. ³ Nka yiri min bæ yiritu cɛmancɛ ra, Ala ko an kana o le den domu, ko hali an kana maga a ra; ko ni o tɛ, an bæ na sa.» ⁴ Sa ko muso ma ko: «Can tɛ, aw tɛna sa. ⁵ Ala ka o fɔ sabu a k'a lon ko ni aw ka yiri nin den domu lon o lon, aw jaw bæ yeɛ, aw bæ kɛ i n'a fɔ ale Ala; aw bɛna koɲuman lon ka bɔ kojugu ra.» ⁶ Ayiwa, muso k'a ye ko can ra yiri nin den ka kan ka diya; ni i k'a flɛ a cɛ ka jɪ, a fana bæ se ka mɔgɔ hakiri yeɛ ka i kɛ kolɔnbaga ye. Muso ka dɔ tige k'a domu. A cɛ tun lonin bæ a kɔrɔ; a ka dɔ di ale ma, ale fana k'a domu. ⁷ O k'a domu minkɛ, o ka o yerɛ cogoya ye; o k'a ye ko o fari lakolon lo. O ka toroflaburu dɔw sirisiri jɔgɔn na, ka o kɛ ka o yerɛ datugu.

Ala ka sɛgɛ la cɛ ni muso ni sa kan

⁸ Ayiwa, wuladanin fɛ, cɛ ni muso ka Matigi Ala mankan mɛn, a bæ yaalayaalara yiritu kɔnɔ. O borira Matigi Ala ja ka taga dogo yiritu yiri dɔw cɛ ra.

⁹ Matigi Ala ka cɛ wele ko: «Adama, i bæ min?» ¹⁰ Cɛ ka Ala jaabi ko: «Ne ka i mankan mɛn yiritu ra, ne siranna sabu ne fari lakolon lo; o kosɔn ne dogora.» ¹¹ Matigi Ala ko: «Jɔn le k'a fɔ i ye ko i fari lakolon lo? Ne tun ko aw kana yiri min den domu, kɔni i ma o le domu dɛ?» ¹² Cɛ ko: «I ka muso min bla ne kɔrɔ, ale le ka dɔ di ne ma, ne k'a domu.»

¹³ Matigi Ala ka muso jininka ko: «Mun na ele ka o kɛ?» Muso ko: «Sa le ka ne nɛgɛ, k'a to ne k'a domu.»

¹⁴ Matigi Ala k'a fɔ sa ye ko:
«I n'a fɔ ele sɔnna ka o kɛ,
ne bɛna i danga bɛganw ni kongosogo tɔw bæ cɛ ra.

Sisan i bɛna to ka fɔfo i kɔnɔbara le kan,
buguri bæ to ka don i da ra,
i bæ a domu, fɔ ka taga i sa.

¹⁵ Ne bɛna juguya le bla ele ni muso cɛ,
ka o juguya kelen bla i ta duruja ni muso ta duruja cɛ.

Ni o ka i sɔrɔ, o bæ i kun ci;
ni ele fana ka o sɔrɔ, i bæ o kin o senju ra.»

¹⁶ Ala k'a fɔ muso ye ko:
«Ne bɛna dɔ fara i ta denworɔ sɛgɛ kan.
I bɛna tɔrɔrɔ ka sɔrɔ ka den woro.
Ka fara o kan, i ta cɛ lɔgɔ bɛna to ka kɛ i ra;
i ta ko bæ bɛna to ale le boro fana.»

¹⁷ Ala k'a fɔ cɛ ye ko:
«I sɔnna ka i ta muso kan le mɛn,
ani ne tun kumana i fɛ k'a fɔ i ye
ko i kana yiri min den domu, i ka o domu;
ayiwa, dugukolo bɛna danga ele kosɔn.
I bɛna sɛgɛ le kɔsɛbɛ
ka sɔrɔ ka i ta baro sɔrɔ ka bɔ dugukolo ra,

fɔ ka taga i sa;

¹⁸ ɲaniw ni binjugu dɔw bɛna falɛn dugukolo kan;
i bɛna fɛn minw sɛnɛ, o le bɛna kɛ i ta baro ye.

¹⁹ I bɛna baara kɛ ka wasi le,
ka sɔrɔ ka i ta baro sɔrɔ,
fɔ i ye na kɔsɛgi dugukolo ra yi tuun,
i danna ni o dugukolo kelen min bɔgɔ ye;
sabu i ye bɔgɔ le ye,
i fana bɛna sekɔ ka kɛ o bɔgɔ kelen le ye.»

Ala ka Adama ni Awa labɔ yiritu ra

²⁰ Ayiwa, Adama k'a muso tɔgɔ la ko Awa, sabu ale le kɛra mɔgɔw bæe bamuso ye †. ²¹ Matigi Ala ka bɛgan dɔw gbɔlow kɛ fani ye, ka o don Adama ni a muso ra.

²² Matigi Ala ko: «Sisan mɔgɔ kɛra i n'a fɔ an dɔ, a bæ koɲuman ni kojugu lon ka bɔ jɔgɔn na. An ye a bari a kana panamanya yiriden dɔ tige k'a domu; ni o tɛ, ni a ka o domu a panaman bæ to wagati bæ.»

²³ A kɛra ten, Matigi Ala ka o gbɛn ka bɔ Edɛni jamana yiritu ra, ko o ye taga dugukolo sɛnɛ, Ala ka o dan ni dugukolo min bɔgɔ ye.

²⁴ Ayiwa, Ala ka Adama ni Awa gbɛn o cogo le ra. A ka serubɛn mɛlɛkɛ* dɔw bla Edɛni yiritu donda ra tɛrɛbɔyanfan na, k'a kɔrɔsi, ani kɛrɛkɛmuru dɔ, min bæ manamana i ko tasuma, ka yeɛmɛyɛɛma, janko mɔgɔ si kana sira sɔrɔ ka se panamanya yiri ma.

Kabila ka Abila faga

4 Ayiwa, Adama jɛnna ni a muso Awa ye. Awa ka kɔnɔ ta ka Kabila †† woro. Awa ko: «Matigi Ala baraka ra, ne ka cɛden sɔrɔ ‡.» ² O kɔ, a ka kɔnɔ ta tuun ka Kabila dɔgɔnin Abila †† woro.

Abila nana kɛ sagagbɛnbaga ye; Kabila, ale kɛra sɛnɛkɛbaga ye. ³ Wagati dama tɛmɛnin kɔ, Kabila k'a ta foro yiriden dɔw kɛ saraka ye, ka o di Ala ma. ⁴ Abila fana k'a ta sagaden folɔw kelen mina, ka o faga, ka o sogo yɔrɔɲumanw jɛni, ka o kɛ saraka ye, ka o di Ala ma. Abila ni a ta saraka ko diyara Matigi Ala ye. ⁵ Nka Kabila ni a ta saraka ko ma diya Matigi Ala ye. Kabila dimina o ra, k'a ja kumu kɔsɛbɛ.

⁶ Ayiwa, Matigi Ala ko Kabila ma ko: «Mun kosɔn i dimina fɔ ka i ja kumu tan? ⁷ Ni i ka kewalɛɲumanw kɛ, i kun bæ kɔrɔta. Nka ni i ta kewalɛw juguyara, o tuma jurumun bɛna kɛ i ko tuma bæ; a b'a fɛ ka se i ra, nka ele le ka kan ka se jurumun na.»

⁸ Ayiwa, lon dɔ, Kabila k'a fɔ a dogɔcɛ ye ko o ye taga kongo ra. Ka o to kongo ra yi, a bɛnna a dogɔcɛ kan, k'a faga.

⁹ Matigi Ala k'a fɔ Kabila ye ko: «Kabila, i dogɔcɛ Abila dɔ?» Kabila ko: «Ne m'a yɔrɔ lon; o tuma ne le blara ka kɛ ale kɔrɔsibaga ye wa?» ¹⁰ Matigi ko: «I ka mun ko le kɛ tan? I dogɔcɛ fagari jori kulekan bæ bɔra dugu ma ka se ne ma, ko ne ye a

† *Heburukan na, Adama kɔrɔ ye ko: mɔgɔ. O le kɛra cɛ tɔgɔ ye. Awa kɔrɔ ye ko: panamanya.* †† *Kabila: Dɔw b'a fɔ ko Kayɛn.* ‡ *Ne ka cɛden sɔrɔ: o kuma kɔrɔ bæ se ka kɛ fana ko: Ne ka mɔgɔ dan.* †† *Abila: Dɔw b'a fɔ ko Abeli; a tɔgɔ kɔrɔ ye ko: fɔɲɔ, walama ko: fɛn tɛmɛta.*

dimibo. ¹¹ Ayiwa, i yere boro ka i dogoce faga k'a jori seri dugukolo kan, k'a to dugukolo ye a jori min minke, o koson dugukolo banna i ra. ¹² K'a ta sisan, hali ni i ka dugukolo sene, a tena den i ye k'a siman di i ma tuun. I bena bla i yere ma ka yaala ka lamini dugukolo kan.»

¹³ Kabila k'a fo Matigi Ala ye ko: «I ka tɔɔro min la ne kan, o ka gbiri ka teme; ne tena se. ¹⁴ A fle, i ka ne gben ka bo yan dugukolo kan. Ne bena taga dogo i ja fo yorojan. Ne bena to ne yere ma ka yaala ka lamini yoro bee; ni mogo o mogo ka ne soro, o tigi bena ne faga.»

¹⁵ Matigi Ala ko Kabila ma ko: «Ni mogo o mogo ka Kabila faga, o juru bena sara o tigi ra fo sipaga wolonfla, ka Kabila dimibo.»

Matigi Ala ka tagamasiyen do bla Kabila kan, janko ni mogo min k'a ye, o tigi kana a faga.

¹⁶ O ko, Kabila bora Matigi Ala koro ka taga yorojan, ka taga to Nodi † jamana ra, Edeni jamana tereboyanfan na.

Kabila ta duruja

¹⁷ Ayiwa, o ko, Kabila jenna ni a muso ye. A muso ka konɔ ta ka dence woro; o le kera Henoki ye. O ko, Kabila ka dugu do lo, k'a dence Henoki togo la o dugu ra.

¹⁸ Ayiwa, Henoki nana Iradi woro; Iradi ka Mehuyaheli woro; Mehuyaheli ka Metusaheli woro; Metusaheli ka Lemeki woro.

¹⁹ Lemeki nana muso fla le ta. Kelen togo tun ye ko Ada, to kelen togo tun ye ko Sila. ²⁰ Ada ka dence woro; o le kera Yabali ye. Mogo minw be si fanibonw konɔ ka o ta beganw korosi, Yabali le kera olugu bemace ye. ²¹ Yabali dogoce kera Yubali ye. Ale le kera gonifobagaw ni filenfiyebagaw bee bemace ye. ²² Sila fana ka dence woro; o le kera Tubali Kabila ye. Ale kera numu le ye; a tun be sir-anegefenw ni negemanfenw lalaga. Dogomuso gbanna Tubali Kabila ra; o togo lara ko Naama.

²³ Lon do, Lemeki ko a ta musow ma ko:

«Ada ni Sila, aw ye menni ke!

Ne Lemeki ta musow, aw ye aw toro malo ne darakan na!

Ni ce o ce boro ka se ne ma, ne be o faga le; ni kanbelen o kanbelen ka ne mandimi, ne be o faga le.

²⁴ A fora ko ni mogo min ka Kabila faga, o juru be sara o tigi ra fo sipaga wolonfla; nka ne Lemeki, ne ta juru be sara fo sipaga bi-wolonfla ni wolonfla.»

²⁵ Ayiwa, Adama jenna ni a muso ye tuun. A ka konɔ ta ka jigi dence ra. A ka o togo la ko Seti ††. A ko: «Sabu Kabila ka Abila faga; Ala le ka dence were di ne ma Abila no ra.»

²⁶ Ayiwa, Seti fana nana koro ka dence soro. A k'a togo la ko Enosi. O wagati le ra, mogow ka ke Matigi Ala togo wele ye, k'a bato.

Adama ta duruja

5 Ayiwa, Adama ta durujaw togow le sebera nin ye:

Ala ka mogo dan lon min na, a k'a dan ka kapa ni ale Ala yere cogo le ye. ² A ka o dan, ce ni muso. A ka o dan minke, a ka baraka don o ra, ka o togo la ko mogo.

³ Ka Adama si to san keme ni san bisaba, a ka dence woro, ka kapa ni a yere cogo ye; a bora a fe. A ka o dence togo la ko Seti. ⁴ Seti woronin ko, Adama ka san keme seegi le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow. ⁵ A si bee lajennin kera san keme kononton ni san bisaba. O ko, a sara.

⁶ Ka Seti si to san keme ni san looru, a ka dence woro; a ka o togo la ko Enosi. ⁷ Enosi woronin ko, Seti ka san keme seegi ni san wolonfla le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow. ⁸ Seti si bee lajennin kera san keme kononton ni san tan ni fla. O ko, a sara.

⁹ Ka Enosi si to san bikononton, a ka Kenan woro. ¹⁰ Kenan woronin ko, Enosi ka san keme seegi ni san tan ni looru le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow. ¹¹ Enosi si bee lajennin kera san keme kononton ni san looru; o ko, a sara.

¹² Ka Kenan si to san biwolonfla, a ka Mahalaleli woro. ¹³ Mahalaleli woronin ko, Kenan ka san keme seegi ni san binaani le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow. ¹⁴ Kenan si bee lajennin kera san keme kononton ni san tan. O ko, a sara.

¹⁵ Ka Mahalaleli si to san biwooro ni looru, a ka Yeredi woro. ¹⁶ Yeredi woronin ko, Mahalaleli ka san keme seegi ni san bisaba le ke. A ka dence werew woro, ani denmusow. ¹⁷ Mahalaleli si bee lajennin kera san keme seegi ni san bikononton ni san looru. O ko, a sara.

¹⁸ Ka Yeredi si to san keme ni san biwooro ni san fla, a ka Enoki † woro. ¹⁹ Enoki woronin ko, Yeredi ka san keme seegi le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow. ²⁰ Yeredi si bee lajennin kera san keme kononton ni san biwooro ni san fla. O ko, a sara.

²¹ Ka Enoki si to san biwooro ni san looru, a ka Metusalemu woro. ²² Metusalemu woronin ko, Enoki tagamana ka kapa ni Ala sago ye tuun fo san keme saba. A ka dence werew woro, ani denmusow. ²³ Enoki si bee lajennin kera san keme saba ni san biwooro ni san looru. ²⁴ Enoki tagamana ka kapa ni Ala sago ye. O ko, a ma ke dununa ra tuun; Ala k'a ta ka taga ni a ye a yere koro.

²⁵ Ka Metusalemu si to san keme ni san biseegi ni san wolonfla, a ka Lemeki woro. ²⁶ Lemeki woronin ko, Metusalemu ka san keme wolonfla ni san biseegi ni san fla le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow. ²⁷ Metusalemu si bee lajennin kera san keme kononton ni san biwooro ni san kononton. O ko, a sara.

²⁸ Ka Lemeki si to san keme ni san biseegi ni san fla, a ka dence woro. ²⁹ A k'a togo la ko Nuho, k'a

† Nodi koro ye ko: fasontan. †† Seti togo koro ye ko: Ala k'a di ne ma.

‡ Enoki: Dow b'a fo ale le ma ko Idirisa.

fɔ ko: «Ala ka dugukolo danga, ka an bla baarag-belen minw na dugukolo kan, nin den le bena an jusu saaro, ka an bɔ o baaraw sege ra †.»³⁰ Nuho woronin kɔ, Lemeki ka san keme looru ni san bikɔnɔntɔn ni san looru le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.³¹ Lemeki si bee lajennin kera san keme wolonfla ni san biwolonfla ni san wolonfla. O kɔ, a sara.

³² Ka Nuho si to san keme looru, a ka Semu, ani Kamu, ani Zafeti woro ka gban jɔgɔn na.

Adamadenw be halaki o ta juguya kosɔn

6 Ayiwa, mɔgɔw nana caya dugukolo kan; o ka denmusow woro fana.² A kera ten, Ala ta danfen dɔw tun be yi, olugu k'a ye ko mɔgɔw denmusow ce ka pi minke, o ka dɔw panawoloma olugu ra ka o ke o ta musow ye.³ O tuma Matigi Ala ko: «Ne ka nin min don mɔgɔ kɔnɔ, ne tena o nin to mɔgɔ kɔnɔ wagati bee, sabu mɔgɔ te foyi ye ni fen sata te. A si bee lajennin tena teme san keme ni san mugan kan.»

⁴ Ala ta danfenw jenna ni mɔgɔw denmusow ye minke, o ka denw sɔrɔ ni o ye; o denw le kera mɔgɔ belebele jamijanw ye o wagatiw ra dunupa ra. Olugu le kera cefariw ye folɔfolɔ; o tɔgɔ bɔra kosebe.

⁵ Matigi Ala nana a ye ko adamadenw ta kɔnɔnjuguya warara dunupa kɔnɔ. A k'a ye ko lon o lon, miiriyajuguw dɔrɔn le be kera mɔgɔw jusukun na.⁶ A kera ten, Matigi Ala ka mɔgɔ dan k'a bla dugukolo kan minke, o tingalɔn ka Matigi Ala yere sɔrɔ. A jusu tɔɔrɔra kosebe.⁷ Matigi Ala ko: «Ne ka mɔgɔ o mɔgɔ dan, ne bena o bee halaki pewu ka bɔ dugukolo kan, k'a damina adamadenw na, ka taga a bla beganw ni kongosogow ra, ani fen minw be fofɔ, ani kɔnɔw; sabu ne ka o dan minke, o danko tingalɔn be ne ra.»⁸ Nka Nuho ko diyara Matigi Ala ye.

Ala ko a be Nuho kisi

⁹ Nuho ta duruja ta ko ye nin ye:

Nuho tun ye mɔgɔ terennin ani mɔgɔ jusukung-benin le ye a ta wagati ra. A tun be tagama ka kapa ni Ala sago ye.¹⁰ A ka dence saba le sɔrɔ: Semu, ani Kamu, ani Zafeti.

¹¹ O wagati ra, dunupa tun fara kojugu ra Ala ja kɔrɔ. Mɔgɔw tun fariyara jɔgɔn ma yɔrɔ bee.

¹² Ala nana a ye ko dunupa fara kojugu ra; sabu adamadenw bee ta kewalew tun juguyara fɔ k'a dama teme.

¹³ O tuma Ala k'a fɔ Nuho ye ko: «Ne k'a latige ko ne bena fenpanaman bee ban ka bɔ dugukolo kan; sabu olugu le k'a to juguya ka dunupa yɔrɔ bee fa. O kosɔn ne bena o ni dugukolo bee halaki jɔgɔn fe.¹⁴ O ra, ele ye kurunba dɔ lalaga ni goferiyiri ye, k'a kɔnɔ tarantaran, k'a ke bonkɔnɔw ye, k'a kenemayɔrɔ ni a kɔnɔnyɔrɔ mun ni mananji ye.¹⁵ I ka kan k'a ke cogo min na, o fle nin ye: i be a janya ke nɔngɔn ja keme saba ††

† Nuho tɔgɔ ni kuma min fɔcogo bɔra jɔgɔn fe heburukan na, o kɔrɔ ye ko: jususaaro. †† Nɔngɔn ja kelen be se ka ben meters tarance le ma.

ye, k'a bonya ke nɔngɔn ja bilooru ye, k'a lo ke nɔngɔn ja bisaba ye.¹⁶ I be a datugu ka wo dɔ ke a ra san fe, ka o ke nɔngɔn ja kelen ye. I be a donda ke a keren na. I b'a ke sankaso ye: dugumabon, ani cemancebɔn, ani sanfebɔn.¹⁷ Ne bena sanjiba le lana dugukolo kan; fen o fen be nenekiri, sanji bena o bee faga. Fen o fen be dugukolo kan, o bee be halaki.¹⁸ Nka ne bena to ne ta jɔnɔgɔnya ra ni ele ye ka i kisi. I bena don kurunba kɔnɔ, i ni i dencew, ani i ta muso, ani i dencew ta musow.¹⁹ I be fenpanaman suguya bee fla fla ladon i fe kurunba kɔnɔ fana, ce ni muso, janko o panaman ye to.²⁰ Fenpanaman bee fla fla le bena na i fe, ce ni muso, janko i ye o ladon kurunba kɔnɔ, o panaman ye to: kɔnɔw ni beganw ni kongosogow ni fen fofotaw.²¹ I ka kan ka domunifen bee dɔ ta fana ka bla i yere kɔrɔ, ka o ke i ni o beganw ta domuni ye.»

²² Ayiwa, Nuho ka o le ke. Ala ka fen o fen fɔ a ye, a ka o bee ke ka kapa ni Ala ta fɔta ye.

Nuho donna kurunba kɔnɔ

7 O kɔ, Matigi Ala ko Nuho ma ko: «Sisan aw ye don kurunba kɔnɔ, i ni i ta denbaya; sabu ne k'a ye ko ele dɔrɔn le terennin lo ne ja kɔrɔ nin mɔgɔw bee ce ra.² Fenpanaman o fenpanaman saninyanin lo, i be o bee dɔ ladon i fe kurunba kɔnɔ, ceman wolonfla, ani musoman wolonfla. Fenpanaman minw saninyanin te, i be olugu fana ladon, ceman kelen, ani musoman kelen.³ I be kɔnɔ suguya bee fana dɔ ladon, ceman wolonfla, ani musoman wolonfla, janko o ta siya kana tunu.⁴ Sabu a to ye tere wolonfla, ne bena sanji ben dugukolo kan fɔ tere binaani ni su binaani. Ne ka fenpanaman o fenpanaman dan, ne bena o bee halaki pewu ka bɔ dugukolo kan.»

⁵ Ayiwa, Ala tun ka fen o fen fɔ Nuho ye, Nuho ka o bee ke.

⁶ Ayiwa, sanjiba nana dugukolo kan lon min na, o kera k'a sɔrɔ Nuho si ye san keme wɔrɔ.⁷ Nuho donna kurunba kɔnɔ, ani a muso, ani a dencew, ani a dencew ta musow. O donna kurunba kɔnɔ, ka kisi sanjiba ma.⁸ Fenpanaman o fenpanaman saninyanin lo, ani minw saninyanin te, ani kɔnɔw, ani fen o fen be fofɔ dugu ma,⁹ o bee dɔ donna Nuho fe kurunba kɔnɔ, fla fla, ce ni muso, i ko Ala yere tun k'a fɔ cogo min na.¹⁰ Tere wolonfla da-fara minke, sanjiba nana dugukolo kan.

¹¹ O kera ka Nuho si to san keme wɔrɔ. O san karo flanan, o karo tere tan ni wolonflanan, o lon na bunun minw be dugukolo jukɔrɔ, olugu bee jiw serira ka bɔ ka ke dugukolo kan. Sankolo jiboyɔrɔw fana dayelera.¹² Ayiwa, sanjiba benna dugukolo kan tere binaani ni su binaani.¹³ O lon yere ra, Nuho donna kurunba kɔnɔ, ani a dence saba: Semu, ani Kamu, ani Zafeti; ani a muso, ani a dence saba ta musow.¹⁴ O donna kurunba kɔnɔ, o ni kongosogo siya bee dɔ. Began siya bee; fenpanaman minw be fofɔ, o siya bee, kɔnɔ siya bee, kɔnɔn fitiniw bee, ani kaman be fen o fen na.¹⁵ O fenpanamanw bee donna kurunba kɔnɔ ka to ni Nuho ye; fen o fen be nenekiri, o bee fla fla donna.¹⁶ Fenpanamanw bee, o bee fla fla donna ku-

runba kɔnɔ, cɛ ni muso, i ko Ala tun k'a fɔ Nuho ye cogo min na. O kɔ, Matigi Ala ka da tugu o da ra.

¹⁷ Sanjiba benna dugukolo kan ka se fɔ tere binaani. Ji bonyara fɔ a ka kurunba kɔrɔta, a ka ke taga ye ji kunna. ¹⁸ Ji cayara ka bonya kɔsɛbɛ. Kurunba ka fɔgon ji kunna; ¹⁹ ji belen ka ke bonya ye tuun. A ka kuru jamijanw bɛɛ datugu. ²⁰ Ji yelenna kuruw kunna ka se fɔ nɔngɔn ja tan ni looru † ka kuruw datugu pewu. ²¹ Nin tun bɛ fɛn o fɛn na, o bɛɛ fagara; kɔnɔw ni beganw ni kongosogow, ani fɛn o fɛn bɛ fɔfo, ani mɔgɔw bɛɛ. ²² Fɛn o fɛn bɛ nenekiri, ni nin b'a ra, fɛn o fɛn bɛ dugukolo kan, o bɛɛ fagara. ²³ Fɛnpanaman o fɛnpanaman tun bɛ dugukolo kan, ji ka o bɛɛ domu; k'a ta mɔgɔw ra ka taga a bla beganw na, ani fɛn minw bɛ fɔfo, ani kɔnɔw. Ji ka o bɛɛ halaki. Nuho dɔrɔn le tora, ale ni minw tun bɛ ni a ye kurunba kɔnɔ. ²⁴ Ji bonyanin tora dugukolo kan ka se fɔ tere kɛmɛ ni tere bilooru, k'a ta sanji damina lon na.

Ala ka sanjiba lalo

8 Nka Ala hakiri tora Nuho ra, ani kongosogow ni began minw tun bɛ ni a ye kurunba kɔnɔ. Ala ka fɔrɔ dɔ fɔye dugukolo kan; ji jigira dɔnɔn. ² Dugukolo bununjiw lɔra, sankolo jibɔyɔrɔw datugura; sanji tigera. ³ Ji tora ka woyo ka bɔ dugukolo kan ka taga. Sani tere kɛmɛ ni tere bilooru cɛ, ji dɔgɔyara.

⁴ Ayiwa, a karo wolonflanana, o karo tere tan ni wolonflanana, kurunba tagara sigi Ararati jamana kuruw kan. ⁵ Ji ka ke dɔgɔya ye fɔ ka taga se san karo tannan ma. San karo tannan, o karo tere fɔlɔ, kuruw kunw bɔra.

⁶ Tere binaani tɛmenin kɔ, Nuho tun ka da min bɔ kurunba ra, a ka o dayɛlɛ. ⁷ A ka kankan bla ka bɔ; o kɔnɔ bɔra, ka to tagakasegi ra, sabu ji tun ma ja dugukolo kan ban. ⁸ A ka tugani fana bla ka bɔ, k'a flɛ ni a kera ko ji dɔgɔyara dugukolo kan. ⁹ Nka tugani bɔra minke, a ma sigiyɔrɔ sɔrɔ. A sekɔra ka na Nuho fɛ kurunba kɔnɔ, sabu ji tun bɛ dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra hali bi. Nuho k'a boro bɔ ka tugani mina, k'a ladon kurunba kɔnɔ. ¹⁰ Nuho k'a to tere wolonfla tɛmena tuun. O kɔ, a ka tugani bla ka taga tuun. ¹¹ Wula fɛ le tugani sekɔra ka na, oliviye flaburu dɔ tigenin bɛ a dakala ra. Nuho k'a lon o le ra ko dɔ bɔra ji ra. ¹² A k'a to tere wolonfla wɛrɛ tɛmena tuun. O kɔ, a ka tugani labɔ tuun. Tugani tagara o ra minke, a ma sekɔ tuun.

¹³ San min Nuho si tun bɛ san kɛmɛ wɔrɔ ni san kelen, o san karo fɔlɔ, ani o karo tere fɔlɔ, ji jara dugukolo kan. Da min tun bɛ kurunba san fɛ, Nuho ka o dayɛlɛ. A ka yɔrɔ flɛ, k'a ye ko ji jara dugukolo kan. ¹⁴ O san karo flanan, o karo tere mugan ni wolonflanana, ji jara dugukolo kan pewu.

Nuho bɔra kurunba kɔnɔ

¹⁵ O tuma, Ala kumana Nuho fɛ ko: ¹⁶ «Bɔ kurunba kɔnɔ sisan, i ni i ta muso, ni i dencɛw ni o ta musow. ¹⁷ Kongosogow ni began minw bɛ ni i ye, o bɛɛ ni o siya, ani kɔnɔw, ani fɛn fɔfɔtaw bɛɛ, o bɛɛ

labɔ; o ye taga dugukolo yɔrɔ bɛɛ, ka woro, ka caya dugukolo kan.»

¹⁸ Ayiwa, Nuho bɔra kurunba kɔnɔ, ani a dencɛw, ni a muso, ni a dencɛw ta musow. ¹⁹ Kongosogow ni beganw bɛɛ, ani fɛnpanaman minw bɛɛ bɛ fɔfo, ani fɛn o fɛn ni nin b'a ra, o bɛɛ ni o siya, o bɛɛ bɔra kurunba kɔnɔ.

²⁰ Nuho ka sarakabɔnan dɔ lalaga, ka Matigi Ala bato. Kongosogow ni began minw saninyanin lo, ani kɔnɔ minw saninyanin lo, a ka o dɔw ke saraka ye, ka o jeni sarakabɔnan kan ka Ala bato. ²¹ O sarakasadiman diyara Matigi Ala ye. Matigi Ala fana k'a latige ko: «Ne tena dugukolo danga tuun adamadenw kosɔn, hali ni mɔgɔ jusukun miiriyaw man ji kabini a denmisenman. Ne tena sɔn ka fɛnpanamanw bɛɛ halaki tuun, i n'a fɔ ne k'a ke cogo min na.

²² Ka dugukolo to yi kɔni, dannikɛwagati ni simantigewagati tena ban, nenɛwagati ni fundɛninwagati tena ban, samiya ni teremana tena ban, su ni tere tena ban.»

Ala ka jɛnɔgɔnya don ni Nuho ye

9 Ayiwa, Ala ka baraka don Nuho ni a dencɛw ra. A ko o ma ko: «Aw ye woro, ka caya ka se dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. ² Aw bɛna ke siranyafɛnba le ye kongosogow ni beganw bɛɛ fɛ, ani kɔnɔw bɛɛ, ani fɛnpanamanw bɛɛ, ani jɛgɛw bɛɛ. Ne bɛ o fɛn w bɛɛ labla aw ye. ³ Fɛnpanaman o fɛnpanaman, ni nin b'a ra, o bɛɛ bɛ ke aw baro ye. Ne bɛ o bɛɛ di aw ma, i n'a fɔ ne ka binw di aw ma cogo min na. ⁴ Nka aw man kan ka sogo si domu k'a nin to a ra, o kɔrɔ ye k'a jori to a ra. ⁵ Aw ye a lon ka la a ra fana ko aw jori min ye aw nin ye ko ne bɛna o kopininka. Ni kongofɛn o kongofɛn ka mɔgɔ faga, ne bɛna o tigi jori kopininka o kongofɛn fɛ; ni mɔgɔ o mɔgɔ k'a mɔgɔɔgɔn faga, ne bɛna o jori kopininka o tigi fɛ. Ne bɛna mɔgɔ nin kopininka kongofɛn, walama mɔgɔfagabaga fɛ.

⁶ Ni mɔgɔ min ka mɔgɔ faga, mɔgɔ dɔ wɛrɛ le fana bɛna o tigi faga; sabu Ala ka mɔgɔ dan ka kapa ni a yɛrɛ cogo le ye.

⁷ «Ayiwa, aw kɔni, aw ye denw woro, ka caya, ka janjan ka taga dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra, ka caya dugukolo kan.»

⁸ O kɔ, Ala kumana Nuho ni a dencɛw fɛ tuun; ⁹ a k'a fɔ o ye ko: «Ayiwa, ne bɛ to ne ta jɛnɔgɔnya* ra ni aw ye, ani aw ta duruja minw bɛna woro aw kɔ fɛ. ¹⁰ Fɛnpanaman o fɛnpanaman bɛ ni aw ye, ne bɛ jɛnɔgɔnya don ni olugu bɛɛ ye: kɔnɔw, ani beganw, ani kongosogow bɛɛ, ani fɛn o fɛn bɔra kurunba kɔnɔ ni aw ye, ani fɛnpanaman o fɛnpanaman bɛna ke dugukolo kan aw kɔ fɛ. ¹¹ Ne bɛ jɛnɔgɔnya don ni aw ye; sanjiba tena danfɛn si halaki tuun. Sanjiba wɛrɛ tena ke yi tuun, ka dugukolo halaki.»

¹² Ala ko tuun ko: «Ne bɛ jɛnɔgɔnya min don ni aw ye, ani fɛnpanaman minw bɛɛ bɛ ni aw ye, ani mɔgɔ minw bɛɛ bɛna na aw kɔ fɛ, o jɛnɔgɔnya tagamasiyen le ye nin ye wagati bɛɛ: ¹³ ne bɛna ne ta sanmuru bɔ san fɛ sankabaw kunna; ne ka

† Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarancɛ le ma.

jenjogonya min don ni danfenw bee ye, sanmuru le bena ke o jennogonya tagamasiyen ye. ¹⁴ Ni ne ka na sankabaw lajen dugukolo kunna tuma o tuma, ko ne be sanji ben, sanmuru bena bo san fe sankabaw kunna. ¹⁵ O tuma ne ka jennogonya min don ni aw ye, ani fenpanamanw bee ye, ani danfenw bee ye, ne bena ne hakiri to o jennogonya ra. Ne tena a to ji ye caya ka ke sanjiba ye tuun, fo ka danfenw bee halaki. ¹⁶ Sanmuru bena bo san fe sankabaw kunna. Ne bena o fle ka ne hakiri to ne ta jennogonya wuribari ra, ne Ala ka jennogonya min don ni fenpanamanw bee ye, ani danfen o danfen be dugukolo kan.»

¹⁷ Ala k'a fo Nuho ye tuun ko: «Ne ka jennogonya min don ni dugukolo danfenw bee ye, o tagamasiyen le ye nin ye.»

Nuho dence saba ta ko

¹⁸ Ayiwa, Nuho dence minw bora kurunba konɔ, olugu tun ye Semu ye, ani Kamu, ani Zafeti. Kamu ka dence do woro, o tɔgo tun ye ko Kanaana. ¹⁹ Nuho dence saba le be olugu ye. Dugukolo siyaw bee bora olugu ta durujaw le ra.

²⁰ Ayiwa, o kow ko, Nuho ka sene damina. A ka rezenforo sene. ²¹ Lon do, Nuho ka o rezenmo duven do min, ka janamini. A tagara la a ta fanibon konɔ, a fari lakolon. ²² Ayiwa, Kanaana face, min ye Kamu ye, ale tagara a face Nuho fari lakolon lanin ye. A bora ka taga o fo a balemace to fla ye kene ma. ²³ Semu ni Zafeti ka deregeba do ta o le ra, k'a la o kan na, ka don ni o ko ye o face ta fanibon konɔ, ka taga deregeba ke k'a datugu. O tun ka o na munu fan were fe, janko o kana o face fari lakolon ye.

²⁴ Ayiwa, duven nana bo Nuho na ra tuma min na, a dence fitini Kamu ka min ke, o ka o fo Nuho ye. ²⁵ Nuho ko:

«Kanaana dangara!

A ye ke a balemaw ta jonw ta jon ye.»

²⁶ Nuho ko tuun ko:

«Matigi Ala baraka, Semu ta Ala; Kanaana ye ke Semu ta jon ye.

²⁷ Ala ye Zafeti borofenw caya †, k'a to a ye taga sigi a balemace Semu ta so, k'a to Kanaana ye ke o ta jon ye.»

²⁸ Ayiwa, sanjiba ko, Nuho ka san keme saba ni san bilooru le ke tuun. ²⁹ Nuho si bee lajennin kera san keme konontɔn ni san bilooru. O ko, a sara.

Nuho dencew ta durujaw

10 Ayiwa, sanjiba ko, Nuho dencew, minw ye Semu, ani Kamu ni Zafeti ye, olugu ka dence dow soro. Olugu ta durujaw fle nin ye:

² Zafeti dencew tun ye Gomeri ye, ani Magogi, ani Madayi, ani Yavan, ani Tubali, ani Meseki, ani Tirasi.

³ Gomeri dencew tun ye Asikenazi ye, ani Rifati, ani Togarima.

⁴ Yavan dencew tun ye Elisa ye, ani Taxisisi, ani Kitimu, ani Rodanimu ††.

† Heburukan na Zafeti koro ye ko: k'a caya. †† A sebera Kitabu daw konɔ ko: Dodanimu.

⁵ Olugu le tagara sigi kogoji kofejamanaw ra, bee ni i ta yoro, bee ni i ta kan, bee ni i ta gba, bee ni i ta siya.

⁶ Kamu dencew tun ye Kusi ye, ani Misirayimu, ani Puti ni Kanaana. ⁷ Kusi dencew tun ye Seba ye, ani Havila, ani Sabita, ani Rayema, ani Sabiteka. Rayema denw kera Seba ye, ani Dedan. ⁸ Kusi dence do fana kera Nimurodi ye. Ale folo le kera fangatigi ye dugukolo kan. ⁹ A kera donsocefari ye Matigi Ala na koro. O le koson o tun b'a fo ko mogotisina kera donsocefari ye Matigi Ala na koro, i ko Nimurodi. ¹⁰ Nimurodi sigira fanga ra Babeli dugu kunna, ani Ereki dugu, ani Akadi dugu, ani Kaline dugu, Sinehari jamana ra. ¹¹ A nana bo o jamana ra, ka taga Asiri jamana ra. A ka Ninive dugu lo, ani Rehoboti Hiri dugu, ani Kala dugu; ¹² a ka Reseni duguba fana lo, Ninive dugu ni Kala dugu ce.

¹³ Misirayimu le ye Ludikaw bemace ye, ani Anamikaw, ani Lehabikaw, ani Nafitukaw, ¹⁴ ani Paturusikaw, ani Kasiluhikaw, ani Kafitorikaw; Filisikaw bora Kasiluhikaw le ra.

¹⁵ Kanaana ka Sidon woro; ale le kera a dence folo ye; o ko fe a ka Heti woro. ¹⁶ Ale le kera Yebusikaw bemace ye, ani Amoricaw, ani Girigasikaw, ¹⁷ ani Hevikaw, ani Arikikaw, ani Sinekaw, ¹⁸ ani Arivadikaw, ani Semarikaw, ani Hamatikaw. Ayiwa, o ko, Kanaana ta gbamogow yeregera. ¹⁹ Kanaanakaw ta jamana tun be damina Sidon, ka taga Gerari fan fe, ka taga a bla fo Gaza, ani ka taga Sodomu fan fe, ani Gomori, ani Adima, ani Seboyimu, ka taga se fo Lesa. ²⁰ Olugu le ye Kamu dencew ye, o bee ni o ta gbaw, ani o ta kanw, ani o ta jamanaw, ani o ta siyaw.

²¹ Semu fana ka dencew soro. Ale Semu le kera Heberi ta mogow bee bemace ye; Zafeti dogoce tun lo.

²² Semu dencew tun ye Elamu ye, ani Asuri, ani Aripasadi, ani Ludi, ani Aramu.

²³ Aramu dencew tun ye Usi ye, ani Huli, ani Geteri, ani Masi.

²⁴ Aripasadi ka Sela woro; Sela ka Heberi woro. ²⁵ Heberi ka dence fla soro: kelen togo tun ye ko Pelegi ‡, sabu ale ta wagati le ra dugukolo taranna. Ale balemace togo tun ye ko Yokitan.

²⁶ Yokitan ka Alimodadi woro, ani Selefu, ani Hasarimaveti, ani Yera, ²⁷ ani Hadoramu, ani Uzali, ani Dikila, ²⁸ ani Obali, ani Abimayeli, ani Seba, ²⁹ ani Ofiri, ani Havila, ani Yobabu. Olugu bee ye Yokitan dencew ye. ³⁰ O ta sigiyoro tun be damina fo Mesa, ka taga a bla fo Safari kuruyorow ra tereboyanfan na. ³¹ Ayiwa, olugu bee le kera Semu denw ye, o bee ni o ta gbaw, ani o ta kanw, ani o ta jamanaw, ani o ta siyaw.

³² Nuho ta denw ta gbaw le kera olugu ye, o bee ni o ta durujaw, ani o ta siyaw. Siya minw yeregera dugukolo kan yoro bee sanjiba ko fe, o bee bora Nuho ta denw le ra.

Babeli sankasojan ta ko

11 Folofolo, dunupamogow bee tun be kan kelen, ani kuma kelen le fo.

‡ Pelegi koro ye ko: k'a taran.

² O bora terebɔyanfan na, ka taga kenegbeba do ye Sinehari jamana ra. O sigira o yoro ra. ³ Lon do, o k'a fo ɲogon ye ko: «Aw y'a to an ye biriki bo, k'a jeni k'a ja.» O ka o birikiw le ke o ta bonlok-abakuruw ye, ka mananji ke bonlonan ye.

⁴ O ko: «Aw y'a to an ye dugu do lo, ani sankasojan do; k'a janya fo a ye se sankolo ma. O ye ke tagamasiyen ye, k'a to an ye togo soro, janko an kana na yerege ka taga dugukolo fan bee ra.»

⁵ Ayiwa, Matigi Ala jigira ka na dugu fe, ani sankasojan, adamadenw tun be min lora. ⁶ Matigi Ala ko: «Aw y'a fe, o bee kera i ko jamana kelen mogow; o bee be kan kelen le fora fana. Sisan o fana ka nin baara le damina. Ni a tora tan, o ka fen o fen latige ko o b'a ke, foyi le tena o bari ka o ke.»

⁷ Ala ko: «An ye jigi ka taga o ta kan ɲagami janko o kana se ka ɲogon ta kan men tuun.»

⁸ Matigi Ala ka o le ke, ka o bee janjan ka bo o yoro ra, ka o lataga dugukolo yoro bee ra. O ka dugu lori dabra.

⁹ O koson o yoro togo lara ko Babeli †, sabu Matigi Ala ka dunɲamogow bee ta kan ɲagami o yoro le ra; a ka o gben ka bo o yoro le ra, ka o janjan ka taga dugukolo yoro bee ra.

Semu ta duruja

¹⁰ Ayiwa, Semu ta duruja ye nin ye.

Ka Semu si to san keme, a ka Aripasadi woro. O kera san fla sanjiba ko fe. ¹¹ Aripasadi woronin ko, Semu ka san keme looru le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

¹² Ka Aripasadi si to san bisaba ni san looru, a ka Selasi woro. ¹³ Selasi woronin ko, Aripasadi ka san keme naani ni san saba le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

¹⁴ Ka Selasi si to san bisaba, a ka Heberi woro.

¹⁵ Heberi woronin ko, Selasi ka san keme naani ni san saba le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

¹⁶ Ka Heberi si to san bisaba ni san naani, a ka Pelegi woro. ¹⁷ Pelegi woronin ko, Heberi ka san keme naani ni san bisaba le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

¹⁸ Ka Pelegi si to san bisaba, a ka Erehu woro.

¹⁹ Erehu woronin ko, Pelegi ka san keme fla ni san kononton le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

²⁰ Ka Erehu si to san bisaba ni san fla, a ka Serugi woro. ²¹ Serugi woronin ko, Erehu ka san keme fla ni san wolonfla le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

²² Ka Serugi si to san bisaba, a ka Nahori woro. ²³ Nahori woronin ko, Serugi ka san keme fla le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

²⁴ Ka Nahori si to san mugan ni kononton, a ka Tera woro. ²⁵ Tera woronin ko, Nahori ka san keme ni san tan ni kononton le ke tuun. A ka dence werew woro, ani denmusow.

²⁶ Ka Tera si to san biwolonfla, a ka Iburama woro, ani dence do were, min fana togo lara ko

† Babeli: nin kuma ni kuma min fɔcogo bora ɲogon fe heburukan na, o korɔ ye ko: ɲagami.

Nahori; ani Haran.

²⁷ Tera ta duruja le ye nin ye: a ka Iburama woro, ani Nahori, ani Haran. Haran ka Lutu woro. ²⁸ Haran nana sa k'a face to si ra. A tun worora Kalide jamana le ra; a fana sara yi le, Uri dugu ra.

²⁹ Iburama ni Nahori ka muso furu. Iburama ta muso togo tun ye ko Sarayi, Nahori ta muso togo tun ye ko Milika; Milika tun ye Haran denmuso le ye. A denmuso do were tun togo ye ko Isika.

³⁰ Sarayi tun te se ka den woro; o koson den ma ke ale fe.

³¹ Ayiwa, Tera k'a dence Iburama ta, ani Lutu, a dence Haran dence, ani a buranmuso Sarayi, Iburama ta muso; o bora Uri, Kalide jamana ra, ka taga sigi Kanaana jamana ra. O tagara se fo Karan, ka sigi o yoro ra. ³² Tera si bee lajennin kera san keme fla ni san looru. O ko, a sara Karan mara ra.

Ala kumana Iburama fe

12 Ayiwa, lon do, Matigi Ala kumana Iburama fe, ko: «Iburama, bo i ta jamana ra, bo i faso ra, bo i face ta lu konɔ; ne bena jamana min yira i ra, i bena taga sigi o jamana le ra.

² Ne bena i ke siya caman fa ye, ka baraka don i ra;

ne bena i togo bonya,
k'a to mogow ye baraka soro i sababu ra.

³ Ni mogow minw ka i minako ɲa, ne bena baraka don olugu ra.

Ni mogow min ka i minako juguya, ne bena o tigi danga.

Dugukolo gbaw bee bena baraka soro ne Ala fe, ele le sababu ra.»

⁴ Iburama wurira ka taga i n'a fo Matigi Ala k'a fo a ye cogo min na. Lutu fana tagara ni a ye. Iburama bora Karan mara ra k'a si to san biwolonfla ni looru. ⁵ Iburama k'a muso Sarayi ta, ani a korɔce dence Lutu, ani a borofenw bee, ani a ta baaradenw bee, ani a tun ka fen o fen soro Karan mara ra. O bora ka taga se Kanaana jamana ra.

⁶ A donna Kanaana jamana konɔ ka taga se fo yoro do ra, min be wele ko Sikemu, fo More ta yirisunba yoro ra. O wagati ra, Kanaanakaw tun be Kanaana jamana ra.

⁷ Matigi Ala k'a yere yira Iburama ra, k'a fo a ye ko: «Ne bena nin jamana di i ta duruja le ma.»

Iburama ka sarakabonan do lalaga o yoro ra Matigi Ala ye, Ala min tun k'a yere yira a ra. ⁸ Iburama bora o yoro ra ka taga kuruyorow ra, Beteli dugu terebɔyanfan na. A k'a ta fanibonw lo Beteli dugu ni Ayi dugu ce. Beteli tora terebɔyanfan na, ka Ayi dugu to terebɔyanfan na. A ka sarakabonan do were lalaga o yoro ra Matigi Ala ye, ka Ala togo wele k'a bato. ⁹ Iburama nana bo o yoro ra, ka taga ɲa a ta tagama ra. A nana jamana woro-duguyanfan fe.

Iburama tagara Misiran jamana ra

¹⁰ Ayiwa, o wagati ra, kongɔ benna jamana kan. Iburama tagara Misiran, ko a be taga wagati do ke yi, sabu kongɔ tun juguyara jamana ra kosebe.

¹¹ O donto Misiran, Iburama k'a fo a muso Sarayi ye ko: «Ne k'a lon ko i ce ka pi. ¹² O ra, ni Misir-ankaw nana i ye, o bena a fo ko ne ta muso le be i ye. O bena ne faga, ka ele to yi, janko ka i ta. ¹³ O koson ne be i daari ko ni an sera yi, i y'a fo ko i ye ne dogomuso le ye, janko o ye ne minako ja i koson, o kana ne faga.»

¹⁴ Iburama ni a muso sera Misiran minke, Misir-ankaw k'a ye ko a muso ce ka pi fo ka teme.

¹⁵ Masace Farawona ta mogobaw fana ka Sarayi ye; olugu tagara a ceja lakari Farawona ye kosebe. O tagara Sarayi ta ka taga ni a ye Farawona ta so. ¹⁶ Masace ka Iburama minako ja Sarayi koson. A ka sagaw ni baw ni misiw ni faliw ni baaraden cemanw ni a musomanw di Iburama ma; a ka falimusow ni dogomew fana di a ma.

¹⁷ Nka Matigi Ala ka torobaw lase Farawona ni a ta somogow ma Iburama ta muso Sarayi koson.

¹⁸ Farawona k'a ye ten minke, a dimina; a ka Iburama wele, k'a fo a ye ko: «I ka mun le ke ne ra tan? Mun na i m'a fo ne ye ko i ta muso lo? ¹⁹ Mun koson i ko ne ma ko i dogomuso lo, k'a to ne k'a ta k'a ke ne muso ye? I ta muso ye nin ye, a mina ka taga ni a ye!»

²⁰ Farawona k'a fo a ta mogow ye ko o ye Iburama ni a muso labo Misiran jamana ra, o ni o bo-rofenw bee.

Lutu faranna ka bo Iburama ko

13 Iburama bora Misiran ka taga Kanaana jamana woroduguyanfan fe, ani a muso, ani fen o fen tun be a ta ye; a belenden Lutu fana tun be ni a ye.

² Beganw, ani warigbe, ani sanin caman tun be Iburama fe. ³ A bora Kanaana jamana woroduguyanfan fe, ka taga fo Beteli; a tun ka fanibon lo yoro min na folofolo, Beteli ni Ayi dugu ce, a tagara se fo o yoro ra; ⁴ a tun konna ka sarakabonan do lo o yoro le ra. A sera o yoro ra minke, a ka Matigi Ala togo wele, k'a bato.

⁵ Lutu min tun be ni Iburama ye, sagaw ni baw, ani misiw, ani fanibon caman tun be ale fana fe. ⁶ O koson, yoro dogoyara o fla ma, sabu o bo-rofenw tun ka ca kosebe; o fla bee tun te se ka kun yoro kelen na. ⁷ O le kera sababu ye k'a to lon do, kere do wurira Iburama ta sagagbenbagaw ni Lutu ta sagagbenbagaw ce, yoro ko ra. O y'a soro Kanaanakaw ni Perezikaw fana tun be jamana ra yi. ⁸ Iburama k'a ye ten minke, a ko Lutu ma ko: «Sabari, an kana a to kere ye wuri ne ni ele ce, walama ne ta sagagbenbagaw ni ele ta sagagbenbagaw ce, sabu anw ye balemaw le ye. ⁹ Jamana ka bon. Nin bee le te yoro ye wa? A to an ye faran. Ni numanboroyanfan ka ben i ma, i ye taga yi; ne be taga kininboroyanfan fe; ni kininboroyanfan fana ka ben i ma, i ye taga yi, ne be taga numanboroyanfan fe.»

¹⁰ Lutu k'a ja korota ka Zuriden ko kenegbeba fle; ji tun ka ca o yoro ra. Tuma min na Matigi Ala tun ma Sodomu dugu ni Gomori dugu halaki ban, o yoro tun ce ka pi, ka taga se fo Sowari; a tun be i ko Matigi Ala ta yiritupuman, i ko Misiran jamana. ¹¹ Ayiwa, Lutu ka o ye minke, a ka Zuriden ko

kenegbe bee ta a yere ta ye, ka gbara ka taga fo tereboyanfan na. O faranna jogon na o cogo le ra. ¹² Iburama sigira Kanaana jamana ra. Lutu tagara sigi o kenegbeba dugu do ra, k'a ta fanibonw lo ka taga se fo Sodomu; ¹³ k'a soro Sodomu dugumogow tun ka jugu. O tun be jurumun caman ke, ka Matigi Ala hake ta.

Ala kumana Iburama fe tuun

¹⁴ Lutu farannin ko ka bo Iburama ko, lon do Matigi Ala ka a fo Iburama ye ko: «Iburama, i ja korota san fe; i be yoro min na, to yi ka fleri ke sahiliyanfan fe, ani woroduguyanfan fe, ka fleri ke tereboyanfan na, ani terebenyanfan na. ¹⁵ I ja be jamana min bee ra tan, ne bena o di ele ni i ta duruja ma, k'a ke aw ta ye wagati bee. ¹⁶ Ne bena i ta duruja caya k'a ke i ko dugukolo kenken. Ni mogo be se ka dugukolo kenken bee jate, o tuma i ta duruja fana bena se ka jate. ¹⁷ Wuri ka jamana yaala, k'a janya ni a bonya fle, sabu ne be nin jamana di i ma.»

¹⁸ Iburama k'a ta fanibonw wuri, ka na sigi Mamire ta yirisunba yoro ra; o yoro be Heburon kere fe. A ka sarakabonan do were lo o yoro ra Matigi Ala togo ra.

Iburama ka Lutu bosi

14 Ayiwa, wagati min na Amurafeli tun ye Sinehari jamana masace ye, Ariyoki tun ye Elasari dugu masace ye, Kedolameri tun ye Elamu jamana masace ye, Tideli tun ye Goyimu jamana masace ye, ² o wagati ra o masace naani jenna ka taga Sodomu dugu masace kere, min togo ye ko Bera, ani Gomori dugu masace min togo ye ko Birisa, ani Adima dugu masace min togo ye ko Sinabu, ani Seboyimu dugu masace min togo ye ko Semeberi, ani Bela dugu masace; Bela dugu le nana ke Sowari ye. ³ O masace looru bee fana tun tagara jogon lajen Sidimu kenegbe kan. Kogoji sanin be o yoro le ra bi.

⁴ O masace looru bee tun be masace Kedolameri ta fanga koro kabini san tan ni fla. A san tan ni sabanan, o murutira. ⁵ O koson a san tan ni naaninan, Kedolameri ni masace minw tun be ni a ye, olugu wurira o kama. Kedolameri ni a jenjogonw tun ka Refayikaw kere ka se o ra; o kera Asiteroti Karinayimu dugu yoro ra. O tun ka Zuzikaw kere ka se olugu fana ra; o kera Hamu dugu yoro ra. O tun ka Emitikaw kere ka se o ra; o kera Sawe Kiriyaayimu dugu yoro ra. ⁶ O tun ka Horikaw kere ka se o ra o yere ta kuruyorow ra, min ye Seyiri kuruyorow ye, ka o gben ka taga se fo Eli Paran, kongokolon kere fe. ⁷ O ko, o tun sekora ka na Eni Misipati dugu kono; o dugu togo le ye fana ko Kadesi. O yoro ra, o tun ka Amalekikaw kere, ka se o ra o ta mara bee ra, ani Amorikaw; olugu tun siginin be Hasason Tamari dugu le ra.

⁸ Ayiwa, Sodomu dugu masace ka o ye minke, ale wurira ka na o kama, ani Gomori dugu masace, ani Adima dugu masace, ani Seboyimu dugu masace, ani Bela dugu masace; o dugu togo le ye fana ko Sowari. O masacew nana lo kere kama

Sidimu kenegbe ra, ⁹ ko o be Kedolameri kere, min ye Elamu jamana masace ye, ani Tideli, min ye Goyimu jamanaw masace ye, ani Amurafeli, min ye Sinehari jamana masace ye, ani Ariyoki, min ye Elasari dugu masace ye. O masace naani fana nana masace looru kama.

¹⁰ Ayiwa, dinga caman tun be Sidimu kenegbe ra, mananji tun be o bee ra. Ka o to kere ra, Sodomu masace ni Gomori masace ni o ta mogow nana ke bori ye; o borito nana don o mananji dingaw ra. Minw sera ka bosi o ra, olugu borira ka taga kuruw fan fe. ¹¹ Kedolameri ni a nafemogow sera o ra; o ka Sodomu ni Gomori ta naforow bee ce ka taga ni o ye, ani o ta domunifenw bee. ¹² O ka Iburama korocce dence Lutu fana mina ka taga ni a ye, ani a borofenw bee, sabu ale tun siginin be Sodomu dugu kono.

¹³ Mogo do borito bora kerekeworo ra, ka na o fo Iburama ye; o tun be Iburama wele ko Heburuce. O ya soro a tun be Mamire ta yirisunbaw yoro ra. Mamire tun ye Amorika le ye. A balemaw tun ye Esikoli ni Aneri le ye. Olugu bee tun kera Iburama jennogonw ye fana.

¹⁴ Kabini Iburama k'a men ko o ka a ta somogo do mina, a ta baaraden minw worora a ta so, a ka olugu ra cefari keme saba ni tan ni seegi laben kere kama. O ka o masacew nogben ka taga se fo Dan mara ra. ¹⁵ Iburama k'a ta baaradenw taran ka o ke jenkuru caman ye; o tagara ben o masacew kan su fe. Iburama ka o kere, a sera o ra, ka o gben ka taga se fo Hobab; o dugu be Damasi dugu sahiliyanfan fe. ¹⁶ O tun ka naforow minw ce, a ka o bee mina o ra ka na ni a ye. A nana ni a belenden Lutu ye, ani Lutu borofenw bee, ani musow, ani mogo minanin tow bee.

Melikisedeki ka dugawu ke Iburama ye

¹⁷ Ayiwa, Iburama tagara masace Kedolameri ni a masace jognon tow kere minke, ka se o ra, a sekoto, Sodomu masace bora ka taga a kunben Sawe kenegbeyoro ra, min be wele ko masace ta kenegbe.

¹⁸ Ayiwa, Salemu dugu masace, min ye Melikisedeki ye, ale nana Iburama fe ni buru ye, ani duven. Ale tun ye Ala Korotaninba ta sarakalasebaga le ye. ¹⁹ A ka dugawu ke Iburama ye; a ko: «Ala ye baraka don Iburama ra, Ala Korotaninba, sankolo ni dugukolo tigi.»

²⁰ A ko Iburama ma ko: «An ye Ala tando, ale min ka i juguw labla i ye.»

Iburama k'a borofenw bee yaga bo k'a di Melikisedeki ma.

Iburama banna Sodomu masace ta bonya ra

²¹ Sodomu masace nana Iburama kunben, k'a fo a ye ko: «Ayiwa, ne ta mogow di ne ma, i ye to ni naforow ye.» ²² Iburama k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala ra, Ala Korotaninba, sankolo ni dugukolo tigi, ²³ ka kari, ko ne tena i borofen si ta; hali jesejuru, walama sanbara juru, ne tena o ta, janko i kana na a fo lon do ko: «Ne le ka Iburama

fentigiya.» Ne yere te foyi ta. ²⁴ Kanbelenw ka min ke o ta domuni ye, o koni ye olugu ta ye; minw tagara ni ne ye kere ra, Aneri, ani Esikoli, ani Mamire, olugu fana bena o ninyoro ta.»

Ala k'a ta jennogonya ko fo Iburama ye tuun

15 Ayiwa, nin kow bee ko fe, Matigi Ala k'a yere yira Iburama ra, k'a fo a ye ko: «Iburama, kana siran, ne le be i tanga fen bee ma; ne le bena barajiba di i ma fana.» ² Iburama ka Ala jaabi ko: «Dunupatigi Ala, den te ne fe. I bena mun le di ne ma min be se ka ne mako ja? Ne ta baaraden Eliyezeri min bora Damasi, o le bena ke ne ta so centabaga ye.» ³ Iburama ko Ala ma tuun ko: «I ma duruja ke ne ye; ne ta baaraden min worora ne ta so, ale le bena ne cen ta.» ⁴ Matigi Ala ka Iburama jaabi ko: «I ta baaraden le tena ke i ta centabaga ye de! I yere bena den min woro co, ale le bena i cen ta.»

⁵ O ko, Ala tagara ni Iburama ye kene ma, k'a fo a ye ko: «Iburama, i ja korota san fe ka lolow bee jate, ni i be se; sabu i ta duruja bena caya o cogo le ra.» ⁶ Ayiwa, Iburama lara Matigi Ala ta kumakan na, Ala k'a jate mogo terennin ye.

⁷ Matigi Ala ko a ma tuun ko: «Ne le ye Matigi Ala ye min ka i labo Uri, Kalide jamana ra, ka na nin jamana di i ma yan.» ⁸ Iburama ka Ala jaabi ko: «Dunupatigi Ala, mun le bena a to ne b'a lon ka la a ra ko nin jamana bena ke ne ta ye?» ⁹ Matigi Ala ko: «Misimuso kelen mina, ani ba musoman kelen, ani sagajigi kelen, o bee si ye ke san saba saba; tugani kelen mina fana, ani jenetugani fitini kelen.»

¹⁰ Iburama ka o fenw bee mina; a ka o faga, ka o bee kelen kelen cetige fla ye o cemance ra, ka o kunkurunw blabla ka o jasin jognon ma. A ma konow le cetige fla ye †. ¹¹ Doonin kera, duga dow nana ke jigi ye o sogow ko. Iburama tora ka o gben.

¹² Ayiwa, terebenda surunyara tuma min na, sunogoba do ka Iburama ta. Siranyaba do barara k'a mina, ka dibi don a ma k'a lamini. ¹³ Matigi Ala ko Iburama ma ko: «Iburama, i ka kan k'a lon ko lon do i ta duruja bena taga ke lonan ye jamana were ra. O bena ke jonw le ye o jamana ra; o bena o tooro fo san keme naani. ¹⁴ Nka jamana min bena o bla o jonya ra, ne bena ne ta kiti ben o jamana mogow kan; o ko, i ta duruja bena bo o jamana ra ni naforow caman ye. ¹⁵ Ele koni bena sa pasuma ra. I bena koroya diyabo, ka soro ka sa, o be i su don. ¹⁶ I ta mogow ta duruja naanin le bena seko ka na yan ††, sabu yan jamana mogow, minw ye Amorikaw ye, olugu ta kojugu ma teme a dan kan folo ka se o gben ma.»

¹⁷ Ayiwa, tere nana ben ka dibiba don tuma min na, tasuma do ka sisi bo, ka mana sogo cetigeninw ce ra. ¹⁸ O lon yere ra, Matigi Ala ka jennogonya*

† Folefole, mogow tun be o saraka suguya jognon bo, ka o ke jennogonya sarati ye. O korow ye ko ni mogo min tun ma a ta layiri fa, o tigi tun be se ka faga k'a ke i ko began min cetigera. Nin ko jognon le kera fana Yeremi ta wagati ra (Yeremi 34.18)
 †† O korow ye ko Iburama ta mamadenw ta mamadenw le bena seko ka na Kanaana jamana ra lon do.

don ni Iburama ye, k'a fo a ye ko: «Ne be nin jamana di i ta duruja le ma; k'a damina Misiran bara, ka taga a bla fo ba belebele ra, min ye Efirati ba ye. ¹⁹ O yoro ye Kenikaw ta jamana le ye, ani Kenazikaw, ani Kadimonikaw, ²⁰ ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Refayikaw, ²¹ ani Amorikaw, ani Kanaanakaw, ani Girigasikaw, ani Yebusikaw.»

Sumayila worocogo

16 Iburama ta muso Sarayi tun ma den woro a ye. Ayiwa, Misiranka sunguru do tun be Sarayi fe baardenya ra, min togo tun ye ko Hajara. ² Lon do, Sarayi ko Iburama ma ko: «Iburama, a fle, Matigi Ala ka ne ke denworobari ye. Sabari ka jen ni ne ta baarden sunguru ye; a be se ka ke ko ale bena den soro ne ye †.»

Iburama sonna Sarayi ta kuma ma.

³ Ayiwa, Iburama muso Sarayi k'a ta baarden Misiranka sunguru ta o cogo le ra k'a di a ce Iburama ma, k'a ke a muso ye. O y'a soro Iburama tun ka san tan le ke Kanaana jamana ra. ⁴ Iburama jenna ni Hajara ye; Hajara nana kono ta. Kabinia k'a ye ko ale ka kono ta, a ka ke padonya ke ye a matigimuso ra, k'a dogoya. ⁵ Sarayi k'a ye ten minke, a k'a fo Iburama ye ko: «Iburama, Hajara be padonya min kera ne ra sisan, ele le ye o sababu ye. Ne le ka ne ta baarden di ele ma; ale nana a ye ko a ka kono ta minke o, sisan ale be ne kera dogoyafen ye. Ayiwa, Matigi Ala le bena o kiti tige an ni dogon ce!» ⁶ Iburama ka Sarayi jaabi ko: «I ta baarden be i ta bla le ra. Fen min ka i diya, i ye o ke a ra.»

O fora minke, Sarayi ka ke Hajara tooro ye, fo a ma na Hajara borira ka bo so kono.

⁷ Matigi Ala ta meleke ka Hajara ye kongokolon kono, bunun do koro; o bunun be Suri kongokolon sira kere fe. ⁸ Meleke ko: «Hajara, Sarayi ta baarden, i bora min, i be taga min?» Hajara ko: «Ne be borira ne matigimuso Sarayi le na.» ⁹ Matigi Ala ta meleke ko: «Seko ka taga i matigimuso fe, ka taga i yere majigi a ye.» ¹⁰ Meleke ko:

«Ne bena i ta duruja caya,
k'a ke fo mogo tena se ka o jate.

¹¹ A fle, i ka kono ta, i bena dence woro.
I bena a togo la ko Sumayila,
sabu Matigi Ala ka i ta jusukasikan men ††.

¹² O den bena ke i ko kongo fali;
a bena ke kere ra ni bee ye,
bee bena ke kere ra ni a ye fana.

A bena a ta so lo a danna,
ka sigi k'a mabo a balemaw bee ra.»

¹³ Hajara ko: «E! Ala min be ne yera, yala can lo ko ne ka ale le ye tan wa?»

Matigi Ala tun kumana Hajara fe minke, Hajara k'a togo wele ko: Ata Eli Royi ‡.

¹⁴ O koson Hajara tun be kolon min koro, o kolon togo lara fana ko Lasayi Royi ta kolon ††. A be Kadasi dugu ni Beredi dugu ce.

† Fɔɔɔɔɔɔ, o yoro mogo fe ni muso tun ma den soro, a tun b'a fo a ce ye ko a ye jen ni a ta baardenmuso ye, ka den soro muso yere no ra. †† Sumayila koro ye heburukan na ko: Ala be mogo lamem. ‡ Ata Eli Royi, o koro ye ko: Ala min be ne yera. †† Lasayi Royi, o koro ye ko: Ala janaman be ne yera.

¹⁵ Ayiwa, o kow ko, Hajara nana dence woro Iburama ye. Iburama ka den togo la ko Sumayila.

¹⁶ Hajara ka Sumayila woro Iburama ye, ka Iburama si to san biseegi ni san woro.

Ala ka jennogonya don ni Iburama ye

17 Ayiwa, Iburama nana san bikononton ni kononton soro tuma min na, Matigi Ala k'a yere yira a ra, k'a fo a ye ko: «Ne le ye Ala Sebeetigi ye. Tagama ne na koro, ka ke mogo jusukungbenin ye. ² Ne bena ne ta jennogonya* don ni i ye, ka i ta duruja caya kosebe.»

³ Iburama ka o men minke, a k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma, ka Ala bato. Ala kumana a fe tun ko: ⁴ «Ne be jennogonya min don ni i ye, o ye nin ye: I bena ke siya caman face ye. ⁵ I togo tena ke Iburama ye tuun. I bena wele sisan ko Iburahima; sabu ne bena i ke siya caman bemace ye †. ⁶ Ne bena i ta denw caya kosebe. I ta denw bena ke siya caman le ye; masace caman bena bo i ta siyaw ra. ⁷ Ne bena to ne ta jennogonya ra ni i ye, ani i ta duruja min o min bena na i ko fe; o jennogonya bena to ne ni olugu bee ce, wagati bee. O bena ke jennogonya wuribari le ye. O le sababu ra ne bena ke i ta Ala ye; i ta duruja minw bena na i ko fe, ne be ke olugu fana ta Ala ye. ⁸ I be lonanya ra jamana min na bi, ne bena o jamana di i ma, ani i ta duruja minw bena na i ko fe. O ye Kanaana jamana bee ye; ne bena o di o ma, k'a ke o ta ye wagati bee; ne bena ke o ta Ala ye.»

Ala ka kenesigiri yira Iburahima ra

⁹ Ala ko Iburahima ma ko: «Ele koni ka kan ka ne ta jennogonya* sira tagama, ani i ta duruja minw bena na i ko fe, o bee ka kan k'a tagama o ta wagatiw ra, tuma bee. ¹⁰ Ayiwa, aw ka kan ka ne ta jennogonya sira tagama. O jennogonya ka kan ka to ne ni aw ce wagati bee, ele ni i ta duruja min bena na i ko fe. Ayiwa, o jennogonya tagamasiyen ye nin ye, ko aw ra ceden bee ka kan ka kenesigi.

¹¹ Aw ka kan ka kenesigi ka o ke jennogonya tagamasiyen ye ne ni aw ce. ¹² Ceden bee ka kan ka kenesigi a worolon tere seeginan na; a bena ke ten le i ta duruja bee ra wagati bee. Jon minw worora i ta so, walama i ka minw san ka bo siya were ra, siya min te i ta siya do ye, olugu bee ka kan ka kenesigi fana.

¹³ «O cogo ra, jon minw worora i ta so, ani i ka minw san, o bee ka kan ka kenesigi. Ni o kera, ne ta jennogonya tagamasiyen bena ke aw farisogo ra, ka ke jennogonya wuribari ye. ¹⁴ Ni ceden min ma kenesigi, ka o no ke a farisogo ra, o ka kan ka faran ka bo a ta jamanamogow ce ra, sabu a ka ne ta jennogonya cen.»

Ala ka layiri ta Sarayi ye

¹⁵ Ayiwa, o ko, Ala k'a fo Iburahima ye tuun ko: «I kana i ta muso Sarayi wele tuun ko Sarayi. Sisan a togo bena la ko Saran ††. ¹⁶ Ne bena baraka don a ra, k'a to a ye den woro i ye. Ne bena

† Iburahima koro ye ko: jama caman bemace. †† Saran koro ye heburukan na ko: masace denmuso.

baraka don a ra k'a ke siya caman bamuso ye. Siya daw ta masacew bena bo a ta duruja ra.»

¹⁷ Iburahima ka o men minke, a k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma ka Ala bato. A yerekora k'a fo a yere konu ko: «Mogo min ka san keme soro, o be se ka den soro cogo di? Saran fana ye san bikononton; ale bena den woro cogo di tuun?» ¹⁸ A k'a fo Ala ye ko: «A to Sumayila le ye si soro.»

¹⁹ Nka Ala k'a jaabi ko: «Ale te de! I ta muso Saran le bena dence woro i ye. I bena a togo la ko Isiyaka. Ne bena to jennogonya ra ni ale ye, ani a ta duruja min bena na a ko fe; o bena ke jennogonya wuribari le ye.»

²⁰ «Min ye Sumayila ta ye, i ka min daari ale ta ko ra, ne bena o ke i ye. Ne bena baraka don a ra, ka den caman di a ma, k'a ta duruja caya kosebe. A bena masaden tan ni fla le woro. Ne bena a ke siya caman face ye. ²¹ Saran bena Isiyaka min woro i ye san were jogontumasi, ne bena to jennogonya ra ni ale le ye.»

Iburahima ni a ta mogo ta kenesigiri

²² Ala kumana ni Iburahima ye ka ban tuma min na, a bora Iburahima koro ka yelen san fe.

²³ Ayiwa, o lon yere ra, Iburahima ka Sumayila kenesigi; jon minw worora a ta so, ani a tun ka minw bee san, a ka olugu bee kenesigi. Ceden o ceden tun be a ta so konu, Iburahima ka olugu bee kenesigi, i n'a fo Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

²⁴ Iburahima yere kenesigira k'a si to san bikononton ni kononton. ²⁵ A dence Sumayila kenesigira k'a si to san tan ni saba. ²⁶ Iburahima ni a dence Sumayila bee kenesigira o lon kelen na, ²⁷ ani ce o ce tun be Iburahima ta so; jon minw worora a ta so, ani a ka minw san ka bo siya werew ra, o bee kenesigira ni a ye o lon na.

Ala ko Saran bena dence woro

18 O kow ko, Matigi Ala k'a yere yira Iburahima ra tuun Mamire ta yirisunbaw koro. Iburahima tun siginin be a ta fanibon da ra, teregban papa fe. ² A nana a na korota minke, a barara ka ce saba ye. A teliyara ka bo a ta fanibon koro ka taga o kunben, ka biri ka o fo ni bonya ye. ³ A ko o ra kelen ma ko: «Ne matigice, ni aw tun be son ka sabari ka lo aw ta jonce koro donin, o tun bena ke bonyaba le ye ne fe. ⁴ Aw y'a to o ye na ni ji donin ye ka na aw senw ko, aw ye nenekiri yirisuma ra yan donin. ⁵ Ne bena taga domuni fitini jini ka na o di aw ma, janko aw ye o domu ka baraka donin don aw yere ra, aw be soro ka taga aw ta tagama fe. O le koson Ala k'a to aw temena aw ta jonce koro yan.»

O ka Iburahima jaabi ko: «Ayiwa, a ke ten.»

⁶ Iburahima teliyara ka don a ta fanibon konu Saran no fe, k'a fo a ye ko: «Teliya ka mugu tennin minan na saba suma, k'a nonni k'a ke nomi ye.»

⁷ A borira ka taga a ta misiwere ra, ka taga misiden panaman tronin do mina, ka o di a ta baarden do ma. Ale ka o faga ka o laben joona.

⁸ O ko, a nana ni nonokumu ni nonokene ye, ani o

misiden sogo tobinin, ka na o sigi ce saba koro; ale yere ka lo o kere fe, yirisuma ra. O ce saba ka domuni ke. ⁹ O ka Iburahima pininka ko: «I ta muso Saran be min le?» A ko: «A be fanibon konu yan.»

¹⁰ O ra kelen ko: «Sigiya t'a ra, ne bena seko ka na i fe yan san were jogontumasi; o tuma i ta muso Saran bena dence soro.» Saran tun be o kuma mena, k'a siginin to fanibon donda ra a ce ko fe.

¹¹ O wagati ra Iburahima ni Saran tun korora kosebe. Denworo wagati fana tun temena Saran kan.

¹² Ayiwa, Saran ka o men minke, a yerekora a yere konu. A ko: «Ne koroninba nin bena mun nafa le soro ceke ra tuun fo ka na den woro? Ne matigice fana koronin lo.» ¹³ Matigi Ala k'a fo Iburahima ye ko: «Mun koson Saran yerekora k'a fo a yere konu ko yala ale koroninba nin be se ka den woro can na wa? ¹⁴ Fen juman le be se ka gbeleya fo ka Matigi Ala kana? San were jogontumasi, ne bena na i fe yan; o tuma Saran bena dence soro.»

¹⁵ O kuma fora minke, Saran siranna; a ma son ka lo a ra. A ko: «Ne ma yereko de!» A ka o fo sabu a tun siranna. Matigi Ala ko: «I yerekora yere le.»

Iburahima ka Ala daari Sodomu koson

¹⁶ Ayiwa, o ko, o ce saba wurira ko o be taga. O ka Sodomu dugu fan fe. Iburahima wurira ka taga o blasira. ¹⁷ Matigi Ala ko: «Ne bena min ke Sodomu ni Gomori ra, yala ne be se ka o dogo Iburahima ma wa? ¹⁸ Sabu sigiya t'a ra, Iburahima bena ke siyaba le ye, ani siya fangatigi. Dugukolo siyaw bee bena baraka soro ale le sababu ra. ¹⁹ Ne k'a panawoloma, janko a ye a fo a ta denw ye, ani a ta somogo minw bena na a ko fe, ko o ye Matigi Ala ta sira tagama ka na, ka tagama terenninya ni can kan. Ni o kera, ne Matigi Ala ka fen minw layiri ta Iburahima ye, ne bena o ke a ye.»

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala ko Iburahima ma ko: «Sodomu dugumogow, ani Gomori dugumogow jarakikan cayara; o ta jurumunw cayara kosebe. ²¹ O koson ne bena jigi ka taga a fle, ni i y'a soro ko min bee be fora o ta ko ra, o b'a kera o cogo yere le ra; walama ni a fana kera ko o te, ne bena o lon.»

²² O cew bora Iburahima koro, ka taga Sodomu dugu fan fe. Nka Iburahima belon lonin tora Matigi Ala na koro. ²³ A gbarara na fe k'a fo Ala ye ko: «Matigi Ala, yala i be son ka mogoruman ni mogojugu bee halaki jogon fe wa? ²⁴ I n'a soro ko mogoruman bilooru be dugu konu. Yala i be son ka olugu fana halaki wa? I tena yafa dugu bee ma o mogoruman bilooru koson wa? ²⁵ Ka mogoruman ni mogojugu bee halaki jogon fe, walama ka mogoruman ni mogojugu bee sara ke kelen ye, ne k'a lon ko i te son o ko jogon ma fiyewu. O tuma ele min be dunupamogow bee ta kiti tige, ele le tena se ka koruman ni kojugu lon ka bo jogon na wa?»

²⁶ Matigi Ala ka Iburahima jaabi ko: «Ni ne ka mogoruman bilooru soro Sodomu dugu konu, ne be yafa dugu bee ma, o mogoruman bilooru koson.»

²⁷ Iburahima k'a fɔ Ala ye tuun ko: «Sabari k'a to ne ye kuma tuun, ne min tɛ foyi ye ni buguri ni bugurigbe tɛ.» ²⁸ A ko: «Matigi, i n'a sɔrɔ ko dugu mɔgɔɔnumanw tena mɔgɔ bilooru bɔ. Mɔgɔ looru be se k'a jen. Ayiwa, ni mɔgɔ looru dɔrɔn ka mɔgɔ bilooru jen o, o mɔgɔ looru kosɔn i bena dugu bɛɛ halaki wa?» Matigi Ala ko: «Ni ne ka mɔgɔɔnuman binaani ni looru sɔrɔ dugu kɔnɔ, ne tena dugu halaki o mɔgɔɔnuman binaani ni looru kosɔn.» ²⁹ Iburahima kumana Ala fɛ tuun, ko: «I n'a sɔrɔ ko dugu mɔgɔɔnumanw tena tɛmɛ mɔgɔ binaani kan.» Matigi Ala ko: «O mɔgɔ binaani kosɔn, ne tena foyi ke dugu ra.» ³⁰ Iburahima ko tuun ko: «Matigi, i kana dimi ne kɔrɔ. Ne bena kuma tuun: ni a sɔrɔra ko dugu mɔgɔɔnuman bɛɛ tagara ke mɔgɔ bisaba le ye do?» Ala ko: «Ni ne ka mɔgɔɔnuman bisaba sɔrɔ yi, ne tena foyi ke dugu ra.» ³¹ Iburahima ko: «Matigi, sabari k'a to ne ye kuma tuun: i n'a sɔrɔ ko dugu mɔgɔɔnuman bena dan mɔgɔ mugan le ma. Ni a kera o ye do?» Matigi Ala ko: «Ne tena dugu halaki o mɔgɔ mugan kosɔn.» ³² Iburahima ko: «Matigi, sabari, i kana dimi ne kɔrɔ; ne ta kuma bena dan nin le ma: ayiwa, ni dugu mɔgɔɔnuman bɛɛ nana ke mɔgɔ tan le ye do?» Matigi Ala ko: «Ne tena dugu halaki o mɔgɔ tan kosɔn.»

³³ Matigi Ala banna kuma ra ni Iburahima ye minke, a tagara. Iburahima sekɔra ka taga a ta so.

Sodɔmu dugu ni Gomɔri dugu ta ko

19 Ayiwa, o melekɛ fla tagara se Sodɔmu o lon wulada fɛ. Lutu tun siginin be dugu donda ra †. A ka o ye minke, a wurira ka taga o kunben. A k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma ka o fo ni bonya ye. ² A ko: «Ne matigicɛw, aw ye sabari ka na jigi aw ta jɔncɛ ta so, janko ne ye ji di aw ma, aw ye aw senw ko. O ko, aw be si yan. Aw bena wuri sini sɔgɔmada joona fɛ, ka taga aw ta tagama fɛ.» Melekɛw ka Lutu jaabi ko: «Ɔn-ɔn, an bena si kenɛ ma yan.»

³ Nka Lutu kumana o fɛ k'a gbeleya, fɔ o tagara ni a ye ka taga jigi a ta so. A ka domuniba laben o ye, ka burufunubari ke o ye. O ka domuni ke.

⁴ Dɔɔnin kera, Sodɔmu dugumɔgɔw nana bon lamini, k'a sɔrɔ lonanw yɛɛ tun ma la fɔlɔ. Denmisen o, mɔgɔkɔrɔba o, o bɛɛ le tun nana. ⁵ O ka Lutu wele k'a fɔ a ye ko: «Mɔgɔ minw nana i fɛ bi su fɛ, o be min le? O labɔ yan, an be jen ni o ye.»

⁶ Lutu bɔra ka na o ko kenɛ ma, ka bon dasɔgɔ lonanw da ra yi. ⁷ A ko mɔgɔw ma ko: «Ne bale-maw, aw ye sabari, aw kana son nin kojugu jɔgɔn ma. ⁸ Ne denmuso fla be yan, o si ma cɛko lɔn fɔlɔ; ne bena olugu labɔ aw fɛ kenɛ ma yan. Ni fen o fen ka aw diya, aw ye o ke olugu ra. Aw kana foyi ke nin mɔgɔw ra; sabu o nana jigi ne ta so le.»

⁹ Mɔgɔw k'a fɔ Lutu ye ko: «Ele ye bɔ yi dɛ!» Dɔw ko: «Aw ye cɛ nin flɛ dɛ! Ale min ye lonan ye, ale nana ke ko a be sariya yira an na sisan!»

O k'a fɔ Lutu ye ko: «Ni i ma bɔ an ja sisan, an bena min ke ele ra, o bena juguya ni i ta lonanw yɛɛ ta ye.» O ka Lutu jɔni ka bɔ yi fanga ra, ka

† Dugu donda le tun ye dugu cɛkɔrɔbaw, ani a jamɔgɔw ta jɔgɔnyɛyɔrɔ ye, ani barokɛyɔrɔ, ani kititigeyɔrɔ.

gbara ko o be da kari. ¹⁰ O tuma ra, melekɛ fla ka da yɛle ka Lutu mina k'a ladon bon kɔnɔ, ka da sɔgɔ. ¹¹ Mɔgɔ minw bɛɛ tun be bonda ra, melekɛw ka olugu bɛɛ fiyen; k'a ta denmisenw na ka taga a bla mɔgɔkɔrɔbaw ra, o bɛɛ. A kera ten, o ka da yɔrɔjini ka dɛɛɛ.

¹² Melekɛ fla k'a fɔ Lutu ye ko: «Mɔgɔ o mɔgɔ ye i ta mɔgɔ ye yan, i burancɛw, i dencɛw, i denmusow, mɔgɔ o mɔgɔ ye i ta mɔgɔ ye yan, o bɛɛ labɔ dugu nin kɔnɔ. ¹³ An bena nin dugu bɛɛ halaki le; sabu o be nin dugumɔgɔw jarakira kojugu minw na, o jarakikow cayara ka tɛmɛ a dan kan Matigi Ala ja kɔrɔ. O kosɔn Matigi Ala ka an ci ka na dugu halaki.»

¹⁴ Ayiwa, Lutu bɔra ka taga kuma a burancɛw fɛ, minw tun bena a denmusow furu; a ko o ma ko: «Aw ye wuri, an ye taga ka bɔ dugu nin kɔnɔ, sabu Matigi Ala bena dugu halaki!» Nka a kera a burancɛw ja na i ko Lutu be toron le kera o fɛ.

¹⁵ Kenɛbɔda fɛ, melekɛw kumana Lutu fɛ tuun, ka a gbeleya a ma; o ko: «Wuri, i ta muso boro mina, ani i denmuso fla minw be i fɛ yan, janko kiti min bena ben nin dugu kan, aw fana kana na halaki o kiti ra ni o ye.»

¹⁶ Ayiwa, melekɛw nana a ye ko o tɛ teliyara minke, o ka Lutu mina a boro ma, ani a muso, ni a denmuso fla. Melekɛw bɔra ni o ye ka taga o bla dugu ko fɛ; sabu Matigi Ala tun b'a fɛ ka o tanga.

¹⁷ O bonin ko dugu kɔnɔ, melekɛ kelen ko Lutu ma ko: «Aw ye bori ka aw yɛɛ kisi. Aw kana fleri ke ko fɛ, aw fana kana lɔ kenɛgbɛba nin yɔrɔ si ra. Aw ye bori ka taga fɔ kuruw fan fɛ, janko aw kana halaki.»

¹⁸ Lutu ko: «E! Matigi, an tena se ka o yɔrɔ sɔrɔ. ¹⁹ Aw makarira an na, aw pana an ma ka an kisi ka na se fɔ yan; nka an kɔni tena se ka bori ka se fɔ kuruw yɔrɔ ra, sabu sani an ye se yi, cɛnri bena ke, anw fana bena halaki. ²⁰ Dugu dɔ flɛ nin ye, o yɔrɔ man jan. An be se ka bori ka se o ma, ka taga dogo yi; o dugu fana man bon. E! Aw ye sabari k'a to an ye taga dogo o dugudennin na, janko an ye kisi. Duguba tɛ o. Aw y'a to an ye taga an yɛɛ kisi o yɔrɔ ra.» ²¹ Melekɛ ko: «Ne be o kelen fana ke aw ye tuun. I ka dugu min ko fɔ, ne tena o halaki. ²² Aw ye teliya ka taga dogo yi, sabu ni aw ma se yi, ne tena se ka foyi ke.»

O le kosɔn o dugu tɔgɔ nana la ko Sowari ††.

²³ Teresun wurituma le kera Lutu dontuma ye Sowari dugu kɔnɔ. ²⁴ O tuma ra Matigi Ala ka kiribi ni tasuma lajigi Sodɔmu dugu ni Gomɔri dugu kan i ko sanji. Matigi Ala yɛɛ le tun ka o ke. ²⁵ A ka o duguw bɛɛ jeni, ani o kenɛgbɛ bɛɛ, ani a dugumɔgɔw bɛɛ, ani a yirisunw bɛɛ.

²⁶ Ayiwa, o tagatɔ, Lutu ta muso k'a kɔflɛ; a yelemana ka ke kɔgokuru ye.

²⁷ Ayiwa, o dugusagbe sɔgɔmada joona fɛ, Iburahima tun kumana ni Matigi Ala ye yɔrɔ min na, a wurira ka taga o yɔrɔ kelen na. ²⁸ A k'a ja kɔrɔta ka fleri ke Sodɔmu ni Gomɔri duguw fan fɛ, ani o yɔrɔ kenɛgbɛba bɛɛ ra. A ka sisiba dɔ wurito ye ka bɔ yi i ko dibiba dɔ sisi.

²⁹ Lon min Ala tun be o kenɛgbɛba ta duguw ha-

†† Sowari kɔrɔ ye ko: fitini.

lakira, a hakiri tora Iburahima ra; o koson a ka Lutu kisi ka bo tasuma ra. Lutu tun tagara sigi o dugu minw na, o tasuma le ka o duguw bee halaki.

Lutu ni a denmuso fla ta ko

³⁰ Ayiwa, Lutu ma son ka to Sowari dugu konɔ. A bora ka taga sigi kuruw fanfeyoro do ra, sabu a tun be siranna. A tagara to kuruwo do ra, ale ni a denmuso fla.

³¹ Lon do, Lutu denmuso koroba k'a fo a dogomuso ye ko: «An face korora; ce fana te yan min be se ka an furu i n'a fo a be ke yoro tow ra cogo min na. ³² A to an ye duven di an face ma, a y'a min ka panamini. Ni o kera, an be la ni a ye, janko an ye den soro, k'a to an face ta siya kana tunu.»

³³ O lon su fe, o ka duven di o face ma, a k'a min fo ka panamini; koromusoman ka taga la ni a ye o lon su fe. Face m'a latuma lon, a m'a wurituma lon fana. ³⁴ Dugu gbera minke, koromusoman ko dogomusoman ma ko: «Su ra ne lara ni an face ye. Bi su fe an ye duven do were di a ma tuun, a y'a min fo ka panamini; ele ye taga la ni a ye, janko i ye den soro, k'a to an face ta siya kana tunu.»

³⁵ O lon su fe, o ka duven di o face ma tuun, a k'a min fo ka panamini. Dogomusoman ka taga la ni a ye. Faceman m'a latuma lon, a m'a wurituma lon fana.

³⁶ Ayiwa, denmuso fla nana konɔ ta o face Lutu fe o cogo le ra. ³⁷ Koromusoman nana dence woro; a k'a togo la ko Mohabu †. Ale le kera Mohabukaw bemace ye ka na se fo bi ma. ³⁸ Dogomusoman fana nana dence woro; a k'a togo la ko Beni Ami ††. Ale le kera Amankaw bemace ye ka na se fo bi ma.

Ibrahim ni Abimeleki ta ko

20 Ayiwa, Iburahima nana bo a sigiyorokoro ra, ka taga sigi Kanaana jamana woro-duguyanfan fe. A tagara sigi Kadasi dugu ni Suri kongokolon ce. O ko, a ka wagati dama ke Gerari dugu fana ra. ² Iburahima tun be to k'a fo mogow ye ko Saran ye ale dogomuso le ye. O kera sababu ye k'a to Gerari dugu masace min ye Abimeleki ye, ale ka mogow do ci ka taga Saran ta ka na a fe. ³ O lon su fe, Ala k'a yere yira Abimeleki ra siko ra, k'a fo a ye ko: «Abimeleki, i bena sa, sabu i ka muso min mina nin ye, ko i b'a ke i ta ye, ce b'a fe.»

⁴ Ayiwa, o y'a soro Abimeleki tun ma jen ni Saran ye folo. A ko Ala ma siko ra ko: «Matigi, i be son ka ne ni ne ta siya halaki k'a soro an ma kojugu foyi ke wa? ⁵ Ce yere le m'a fo ne ye ko a dogomuso lo wa? Muso fana m'a fo ko ale korocce lo wa? Ne koni ka nin ko ke ni jusukun gbenin le ye, ne ma jaraki!»

⁶ Ala k'a fo Abimeleki ye o siko kelen na ko: «Ne k'a lon ko i ka nin ko ke ni jusukun gbenin le ye, ko i ma kojugu ke; o koson ne ma son k'a to i ye jen ni a ye, ka ne hake ta. ⁷ Sisan ce nin ta muso di a ma, sabu cira lo; a bena Ala daari i ye janko i kana sa. Nka ni i ma a muso di a ma, i ye la a ra

† Mohabu togo koro b'a yira ko o sunguru jenna ni a yere face le ye ka o den woro. †† Beni Ami koro ye ko: ne yere ta somogw ta den.

k'a lon ko i bena sa le, ele ni i ta mogow bee.»

⁸ Abimeleki wurira sogomada joona fe; a k'a ta baardenw bee wele, ka o kow fo olugu ye. Olugu ka o men minke, o bee siranna. ⁹ Abimeleki ka Iburahima fana wele, k'a fo ale ye ko: «Ce, ele ka mun ko le ke an na tan? O tuma ne ka mun kojugu le ke i ra fo ka na a ke i ka nin jurumun jagon lase ne ni ne ta jamana mogow ma? I koni ka min ke nin ye, o te ko keta ye fiyewu. ¹⁰ I ka nin ko ke k'a la koro juman le kan?»

¹¹ Iburahima ko: «Ne tun b'a miirira ko i b'a soro mogow si te siran Ala ja nin jamana ra, ko o bena ben ne kan ka ne faga ne ta muso koson. O le koson ne k'a fo ko ne dogomuso lo. ¹² O bee n'a ta, ne dogomuso lo fana. An be fa kelen na, nka an te ba kelen le ra. A kera ne muso ye fana. ¹³ O koson lon min Ala ka ne labo ne faso ra, ne k'a fo Saran ye ko: «Ne be i daari, sabari, ni an ka se yoro o yoro, a fo mogow ye ko ne ye i korocce le ye.»

¹⁴ Abimeleki ka baw ni sagaw ni misiw, ani baarden cemanw ni a musomanw di Iburahima ma; k'a muso Saran seko a ma. ¹⁵ A ko Iburahima ma ko: «Ne ta jamana ye nin ye i koro, yoro min ka i diya, i ye taga sigi yi.»

¹⁶ A ko Saran fana ma ko: «A fle, ne be warigbe waga kelen di i korocce ma, ne ta kewale sara ye. O wari bena i sutara k'a yira aw ta mogow bee ra ko i ma jaraki.»

¹⁷ Iburahima ka Ala daari Abimeleki ye; Ala ka Abimeleki keneya, ani a muso, ani a ta baarden musomanw bee. O sera ka den woro; ¹⁸ sabu Ala tun ka denworobariya bana le bla Abimeleki ni a ta somogow bee ra, Iburahima ta muso Saran minari koson.

Isiyaka worocogo

21 Matigi Ala tun ka kuma min fo Saran ye, Matigi Ala hakiri tora o ra. A tun ka denko layiri min ta Saran ye, a nana o dafa a ye. ² Ala tun ka wagati min latige k'a fo Iburahima ye, o wagati sera minke, Saran ka konɔ ta ka dence woro Iburahima ye; o y'a soro Iburahima tun korora. ³ Ayiwa, Saran ka o dence min woro Iburahima ye, Iburahima ka o togo la ko Isiyaka. ⁴ Isiyaka woronin tere seegi, Iburahima k'a kenesigi, i n'a fo Ala tun k'a yira a ra cogo min na folofolo.

⁵ Iburahima si tun ye san keme a dence Isiyaka worowagati ra. ⁶ Saran ko: «E! Ala ka ninsondiyakoba † le ke ne ye de! Ni mogow o mogow ka nin men, o tigi bena ninsondiya yere le.»

⁷ Saran ko tuun ko: «Jon le tun be son k'a fo Iburahima ye ko Saran bena den woro fo ka sin di a ma? A ye nin ye sisan, ne ka dence woro a ye, k'a koronin to.»

Ibrahim ni Abimeleki ta ko

⁸ Ayiwa, den tun be korobayara ka na. O nana a dabo sin na lon min na, Iburahima ka panagbeba do ke o lon na.

⁹ Lon do, Misirankamusu Hajara tun ka dence

† Isiyaka togo koro ye ko: ka ninsondiya.

min woro Iburahima ye, Saran ka o cenin yerekoto ye Isiyaka ma. ¹⁰ Saran k'a fo Iburahima ye ko: «Jonmuso ni a dence gben, sabu a dence man kan ka cen ta ni ne dence Isiyaka ye.»

¹¹ O kuma digira Iburahima ra kosebe, sabu Sumayila fana tun ye a den ye. ¹² O tuma, Ala k'a fo Iburahima ye ko: «Iburahima, i kana a to nin kuma ye digi i ra, i ta baardenmuso ni a dence koson. Ni Saran ka fen o fen jini i fe, i ye o ke a ye; sabu i yere togo bena la i ta duruja min na o bena bo Isiyaka le ra. ¹³ Nka ne bena i ta baardenmuso dence ke siya do fana bemace ye, sabu i ta den lo.»

¹⁴ Iburahima wurira sogomada jona fe; a ka domuni di Hajara ma, ka ji ke bara do konso, ka o dulon a kamankun na. A k'a dence di a ma, ko o ye taga. A bora ka taga; nka a tagara tunu Beri Seba kongokolon yoro ra. ¹⁵ Ji nana ban bara konso minke, Hajara k'a dence to yiritunin do korso, ¹⁶ ka taga sigi yoro were, ka metere keme jogon to a ni den ce, ko ale t'a fe k'a den sato ye. A tagara sigi o yoro ra ka to ka kasi. ¹⁷ Ala ka den kulekan men. Ala ta meleke tora san fe ka Hajara wele k'a fo a ye ko: «Hajara, mun le kera? I kana siran, sabu Ala ka den kasikan men †, k'a to yiri korso. ¹⁸ Wuri ka den ta, i ye a boro mina. A ta duruja bena ke siyaba le ye.»

¹⁹ Ala ka Hajara na yele, a ka kolon do ye. A tagara bara fa ji ra ka na a di den ma, a k'a min.

²⁰ Ala tora den fe. A nana koroya, ka sigi kongokolon konso yi. A nana ke kalanbonbagaba le ye. ²¹ A sigira kongokolon konso yoro do ra, o yoro togo ye ko Paran. A bamuso ka Misirankamusu do furu ka o di a ma.

Iburahima ni Abimeleki ta jennogonya

²² O ko, lon do Abimeleki nana ni a ta kerekedenw kuntigi ye, min togo ye ko Pikoli, ka na kuma Iburahima fe. A ko Iburahima ma ko: «Ala koni be ni i ye i ta kow bee ra. ²³ Ne b'a fe i ye kari Ala ra yan bi, ko ne o, ne ta denw o, ne ta mamadenw o, ko i tena an si janfa; ani ko ne ka koruman min ke i ye, ko i fana bena o numanya jogon le ke ne ye, ani i siginin be ne ta jamana min na lonanya ra, ko i bena o numanya jogon ke o jamana mogow bee ye fana.» ²⁴ Iburahima ko: «Ne be kari o ra.» ²⁵ Nka Iburahima ka Abimeleki jaraki kolon do ko ra, sabu Abimeleki ta baarden dow tun ka o kolon mina fanga ra k'a ke o ta ye. ²⁶ Abimeleki ka Iburahima jaabi ko: «Ne m'a lon ne ta baarden juman le ka o ko ke. Ele fana tun m'a fo ne ye. Bi le ne be nin menna kura ye.»

²⁷ Iburahima ka sagaw ni baw ni misiw di Abimeleki ma; o ka jennogonya don. ²⁸ Iburahima ka sagagberen wolonfla bo a ta sagaw ra ka o bla danna. ²⁹ Abimeleki ko Iburahima ma ko: «Nin saga wolonfla bokun ye mun ye ka o bla danna?» ³⁰ Iburahima ko: «Nin saga wolonfla mina; o ye ke an seere ye k'a yira ko ne le ka kolon nin sogi.»

³¹ O le koson o ka o yoro togo la ko Beri Seba; sabu Iburahima ni Abimeleki karira jogon ye o yoro le ra. ††

† Sumayila korso ye heburukan na ko: Ala be mogow lamem.

³² O karira jogon ye ten minke Beri Seba, Abimeleki ni a ta kerekedenw kuntigi Pikoli wurira ka seko Filisikaw ta jamana ra.

³³ Iburahima ka tamarisun do turu Beri Seba. A ka Matigi Ala togo wele o yoro ra, k'a bato, k'a wele ko Matigi Ala banbari.

³⁴ Iburahima tora Filisikaw ta jamana ra lonanya ra ka wagatijan ke.

Ala ka Iburahima korobo k'a fle a dence ko ra

22 Ayiwa, o kow ko fe, Ala ka Iburahima korobo k'a fle. Ala k'a wele ko: «Iburahima!» A ko: «Naamu.» ² Ala ko: «I dence kelenpe Isiyaka min ko ka di i ye, o mina ka taga ni a ye Moriya jamana ra; ne bena kuru do yira i ra, ni i sera yi, i b'a ke saraka jenita* ye o kuru kan.»

³ Iburahima wurira sogomada jona fe, k'a ta fali laben, k'a ta baarden fla wele ka gban a yere ko, ani a dence Isiyaka. A bena logso min ke ka saraka jeni, a ka o ci, ka o ta, ka ke taga ye. Ala ka yoro min fo a ye, o ka o yoro sira ta. ⁴ O ka tere saba ke tagama ra. A tere sabanan, Iburahima k'a na korota ka yoro ye yorojan yi. ⁵ Iburahima k'a fo baardenw ye ko: «Aw ye to yan ni fali ye. Ne ni den bena taga fo yan fe yi, ka taga Ala bato. Ni an tilara, an be kosegi ka na.»

⁶ Iburahima ka saraka jenilogo ta, k'a ju a dence Isiyaka kun na, ka takami don fen do konso, ka o ni muru mina a yere boro; ka o fla tagato to jogon fe, ⁷ Isiyaka k'a fo a face ye ko: «Baba!» Iburahima ko: «Naamu, ne dence.» Isiyaka ko: «Tasuma be an fe, logso fana be an boro; saga min bena ke saraka ye, o be min?» ⁸ Iburahima ko: «Saga min bena ke saraka ye, Ala yere le bena o ko janabo.» O fla ka ke taga ye jogon fe.

⁹ Ala tun ka yoro min yira o ra, o tagara se yi minke, Iburahima ka sarakabonan do lo, ka logso lala a kan. A bannin ko o ra, a k'a dence Isiyaka mina k'a siri, k'a la sarakabonan kan, logso san fe. ¹⁰ A k'a boro bo ka muru ta ko a be a dence kan-natige. A ko a be muru la den kan na doron, ¹¹ Matigi Ala ta meleke tora san fe ka peren ko: «Iburahima! Iburahima!» Iburahima ko: «Naamu.» ¹² Meleke ko: «I kana i boro se den ma de! I kana foyi ke a ra. Sisan ne k'a lon jate ko i be siran Ala na. O koson i ma ban ka i dence kelenpe ke saraka ye k'a di ne ma.»

¹³ Iburahima k'a na munu minke, a barara ka sagajigi do ye, a minanin be a gban ma ka lo yiritunin do ce ma. A tagara sagajigi mina ka na a faga k'a ke saraka jenita* ye a dence no ra. ¹⁴ Iburahima ka o yoro togo la ko: Yawe Yire ‡. O koson mogow be to k'a fo bi ko: «Ni an sera Matigi Ala ta kuru kunna, Matigi Ala yere bena a janabo.»

¹⁵ Matigi Ala ta meleke tora san fe ka Iburahima wele a sijaga flanan na, ¹⁶ k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ta kuma ye nin ye ko: «Ne be kari ni ne yere togo ye, ko i ka min ke nin ye, i ma ban ka i dence kelenpe ke saraka ye k'a di ne ma minke, ¹⁷ o le koson ne bena baraka don i ra, ka i ta duruja caya

†† Heburukan na Beri Seba korso ye ko: kariri ta kolon, walama ko: saga wolonfla ta kolon. ‡ Yawe Yire, o korso ye heburukan na ko Matigi Ala bena a janabo.

kosebe i ko lolow, ani i ko kogojida kenken. I ta durujaw bena se o juguw ra, fo ka o ta duguw mina o ra. ¹⁸ Dugukolo siyaw bee bena baraka soro ne fe ele ta duruja baraka le ra, sabu i sonna ka ne kan mina. > »

¹⁹ O ko, Iburahima ni a dence sekora ka taga baaradenw koru. O ka sira ta ka taga jagon fe Beri Seba, sabu Iburahima tun siginin be Beri Seba le.

Nahori ta denw

²⁰ Ayiwa, o kow bee ko fe, o nana a fo Iburahima ye ko Milika fana ka dencew soru Iburahima balemace Nahori fe. ²¹ A dence folo togo ye ko Usi, a flanan togo ye ko Buzi, a sabanan togo ye ko Kemuheli. Kemuheli le nana Aramu woro. ²² Milika dence naaninan kera Kesedi ye, ka Hazo gban o ra, ka Pilidasi gban o ra, ka Yidilafe gban o ra, ka soru ka Betuheli gban o ra. ²³ Betuheli le nana Rebeka woro. Milika ka o dence seegi le woro Iburahima balemace Nahori fe. ²⁴ Nahori tun ka jon-muso min ke a muso ye, min togo tun ye ko Rehma, ale fana ka dencew woro; o dencew le ye Teba ye, ani Gahamu, ani Tahasi, ani Mahaka.

Saran sacogo

23 Saran si bee lajennin kera san keme ni san mugan ni wolonfla. ² Saran sara Kiriyati Araba. O yoro le be wele fana ko Heburon. A be Kanaana jamana ra. Iburahima nana sigi Saran su koru, k'a su kasi. ³ Iburahima nana bo a muso Saran su koru, ka taga kuma ni Heti ta mogow ye. ⁴ A ko: «Ne ye lonan temebaga le ye aw fe yan. Aw ye yoro do fiyeere ne ma, ne be o ke kaburu ye ka ne ta muso sutara, k'a su bo ne na koru.» ⁵ Heti ta mogow ka Iburahima jaabi ko: ⁶ «An matigice, a fle, ele ye Ala ta fagamaden le ye anw ce ra yan. An ta kaburulo min o min ka i diya, i ye i ta su don o yoro ra; an si tena ban ka an ta sudonyoro to i ye, i ye i ta muso su don.»

⁷ Iburahima k'a kinbiri gban ka Heti ta mogow fo. ⁸ A k'a fo o ye ko: «Ayiwa, i n'a fo aw sonna ko ne ye ne ta muso sutara, o tuma aw ye sabari ka Sohari dence Efuron daari ne ye, ⁹ ko kuruwo min b'a fe Makipela, a ta foro dan na, ko a ye o di ne ma; ne bena a wari kosegi a ma. O yoro ye ke ne ta sudonyoro ye aw fe yan.» ¹⁰ O y'a soru Efuron yere tun siginin be Heti ta mogow ce ra. Ale fana tun ye Heti ta mogow do le ye. A ka Iburahima jaabi Heti ta mogow tow bee na na, ani mogow minw bee tun nana o ta dugu konu o lon na. ¹¹ A ko Iburahima ma ko: «On-on, ne matigice, a fle, ne be foro di i ma le, ka kuruwo fana di i ma ka fara a kan. Ne be o bee di i ma ka ne ta dugumogow bee ke a seere ye. Taga i ta muso su don.» ¹² Iburahima k'a kinbiri gban dugumogow bee na na, ka o fo. ¹³ A k'a fo Efuron ye dugumogow bee na na ko: «Sabari k'a to ne ye foro songo di; sabari k'a mina, ne be soru ka taga ne ta muso su don yi.» ¹⁴ Efuron k'a fo Iburahima ye ko: ¹⁵ «Ne matigice, foro min songo ye warigbe keme naani, o be mun le cen ne ni ele ce sa? Taga i ta muso su don.»

¹⁶ Efuron ka warida min fo, o benna Iburahima ma. Iburahima ka o wari jate Heti ta mogow bee na na k'a di Efuron ma: warigbe keme naani, ka kana ni jagokebagaw ta jate ye. ¹⁷ A kera ten minke, Efuron ta foro min tun be Makipela, Mamire ta yoro tereboyanfan na, foro ni kuruwo min be o yoro ra, ani yiri o yiri be foro konu ka taga a bla fo foro dan na, ¹⁸ o bee kera Iburahima ta ye. Heti ta mogow bee kera a ko seere ye, ani mogow o mogow tun be o ta dugu konu o lon na.

¹⁹ O ko, Iburahima k'a muso Saran su don Makipela ta foro kuruwo ra; o yoro be Mamire ta yoro tereboyanfan na. O yoro le ye Heburon ye fana; a be Kanaana jamana ra. ²⁰ Foro ni kuruwo min tun be yi, o bee kera Iburahima ta ye, ka ke a ta sudonyoro ye. A ka o san Heti ta mogow fe.

Isiyaka ni Rebeka ta furu

24 Ayiwa, Iburahima tun korora kosebe. Matigi Ala tun ka baraka don a ra fen bee ra. ² A ta baaradenw bee ra koroba, min menna a ta so konu ka teme tow bee kan, a tun ka min sigi a ta borofenw bee kunna, a ko ale ma ko: «Sabari ka na i boro la ne woto jukoro †, ³ ka kari Matigi Ala togo ra, sankolo ni dugukolo tigi, ko an siginin be Kanaanaka minw fe yan, ko i tena muso ta ne dence ye olugu ta denw na, ⁴ nka i bena taga ne ta jamana le ra, ne faso ra, ka taga muso ta ne dence Isiyaka ye o yoro ra.» ⁵ Iburahima ta baaraden ko: «Ni a nana ke ko muso t'a fe ka na ni ne ye fo yan do? O tuma ne ka kan ka taga ni i dence ye i ta jamana ra wa?» ⁶ Iburahima ko: «On-on de! I kana taga ni ne dence ye fiyewu. ⁷ Matigi Ala sankolo tigi le ka ne labo ne faso ra, ani ne ta jamana ra. A kumana ne fe, ka kari ne ye ko a bena nin jamana di ne ta duruja ma. Ale Ala yere le bena a ta meleke bla i na ka taga ne faso ra; i bena taga muso ta o yoro le ra ne dence ye. ⁸ Ni a kera ko muso le t'a fe ka na ni i ye, o tuma o kariri kunko bora i kunna. Nka i koni kana taga ni ne dence ye yi.» ⁹ Baaraden k'a boro la a matigice Iburahima woto koru, ka kari, ko Iburahima ka min fo, ko ale bena o le ke.

¹⁰ A ka jogome tan ta a matigice ta jogomew ra ka taga, ani a tagamajogonw; fen o fen ye fen dawulaman ye, a ka o bee do ta. A tagara Mesopotami jamana ra, Nahori ta dugu ra. ¹¹ A tagara se yi minke, a ka jogomew lala kolon do koru dugu ko fe. O wagati tun benna wulada le ma, wagati min musow be bo ka na ji bi kolon na.

¹² A ka Ala daari ko: «Matigi Ala, ne matigice Iburahima ta Ala, ne be muso min ko, sabari k'a to ne ye ben ni o ye bi; sabari ka o kopuman ke ne matigice Iburahima ye. ¹³ Ayiwa, ne lonin fle kolon koru yan; ni doonin kera dugu sunguruw bena bo ka na ji bi. ¹⁴ Ni ne ka na a fo sunguru min ma ko: «Sabari ka i ta daga jenge k'a to ne ye min,» ni a ka son, ka ne jaabi ko: «Min, ni i minna, ne bena i ta jogomew fana son o ye min.» Ayiwa, ni sunguru min ka o fo, o le ye ke i ta jonce Isiyaka ta muso ye, i yere ka min latige a ye. O ra ne bena a lon

† Folefola ni o yoro mogow tun b'a fe ka kari kogbelen do ra, o tun b'a ke nin cogo ra.

can ra ko i ka kopuman ke ne matigice Iburahima ye.»

¹⁵ Sani ce ye ban a ta kuma ra doron, Rebeka ye nin ye ni a ta daga ye a kamankun kan, a be nana ji bi. Rebeka tun ye Betuheli denmuso le ye. Betuheli bamuso tun ye Milika ye, a face tun ye Nahori ye; Nahori tun ye Iburahima dogoce ye.

¹⁶ Sunguru cejuman tun lo. A tun ma ceke lon folo. A tagara kolon da ra, ka taga a ta daga fa, ka sira mina. ¹⁷ Iburahima ta baaraden borira ka taga a kunben. A ko a ma ko: «Sabari ka daga jigi k'a to ne ye min.»

¹⁸ Sunguru ko: «Do min, baba!» A teliyara ka daga jigi, ka a mina a boro, ka ji di ce ma, a k'a min.

¹⁹ Ce minna ka ban minke, sunguru ko: «Ne bena ji do bi k'a di i ta jogomew fana ma, fo o bee ye min ka fa.» ²⁰ A teliyara ka daga ji yelema beganw ta jiminfaga konso, ka bori ka taga do were bi. A ka ji caman bi jogomew bee ye.

²¹ Ce koni kabakoyanin lonin tora, a be fleri kera; a ma son ka kuma folo. A tun b'a flera ni Matigi Ala bena ale ta sira diya, walama ni a tena a diya.

²² Jogomew bee nana min ka ban tuma min na, ce ka nunnanegge saninlaman do bo, min tun be garamu woro bo, ani bororanegge saninlaman fla, minw tun ka ca ni garamu keme ye. A ka o di Rebeka ma. ²³ A ka sunguru jininka ko: «Hake to, jon ta den le be ele ye? Yala an siyoro be soro i face ta so wa?» ²⁴ Rebeka ko: «Nahori ni Milika dence Betuheli, o denmuso le ye ne ye. ²⁵ Bin ni flaburu be soro an fe yi caman i ta jogomew ye. Aw siyoro fana be soro yi.»

²⁶ Ce ka o men minke, a k'a kinbiri gban ka Matigi Ala fo. ²⁷ A ko: «Matigi Ala baraka, ne matigice Iburahima ta Ala, sabu a tora a ta kopuman ni a ta kankelentigiya kan ne matigice Iburahima ye, a ka o dafa. Matigi Ala yere le ka ne jamina ka na ni ne ye ne matigice Iburahima yere ta balemaw fe.»

²⁸ Sungurunin borira ka taga a bamuso fe, ka taga o ko lakari a ye. ²⁹ Rebeka koroce do tun be yi, a togo ye ko Laban. Ale ka o kuma men minke, a borira ka bo, ka taga ce no fe kene ma kolonda ra. ³⁰ Laban tun ka nunnanegge ni bororanegge ye a dogomuso boro. Rebeka tun ka ce ta kumaw lakari cogo min na, Laban tun ka o bee men fana. O koson a wurira ka taga ce no fe. O y'a soro ce tun siginin be a ta jogomew korso kolonda ra. ³¹ Laban sera a korso minke, a ko: «Wuri ka don so konso; Matigi Ala ka baraka don i ra. Mun koson i be to kene ma yan? Ne ka yoro do laben i ye, ka yoro do fana laben i ta jogomew ye.»

³² Ce wurira ka taga so konso ni Laban ye. O sera so konso minke, Laban ka jogomew ta doniw jigi, ka bin ni flaburu di o ma, ka ji di ce ni a nofemogow ma, o ka o senw ko. ³³ O ko, o ka domuni sigi o korso. Nka ce ko: «Kuma min be ne fe, ni ne ma o fo, ne te se ka domuni ke.» Laban ko: «Ayiwa, min be i fe, o fo sa.»

³⁴ Ce ko: «Ne ye Iburahima ta baaraden le ye. ³⁵ Matigi Ala ka baraka don ne matigice ra kosebe, k'a ke fentigi ye, k'a borofenw caya, ka sagaw ni baw ni misiwi di a ma, ani warigbe ni sanin, ani baaraden cemanw ni musomanw, ani jogomew ni

faliw. ³⁶ Ne matigice ta muso Saran fana, ale ni a ta koroya bee, a ka dence woro ne matigice ye. Ne matigice k'a borofen bee di o dence le ma. ³⁷ Ayiwa, lon do, a nana a fo ko ne ye kari ale ye, ko ne tena muso ta ale dence ye Kanaanakaw ta denmusow ra, ale siginin be minw ce ra yi; ³⁸ ko nka ne ye taga ale faso le ra, ale ta mogow fe, ka taga muso pini ale dence ye o yoro ra. ³⁹ Ne k'a fo a ye ko: «Ni muso t'a fe ka na ni ne ye do?» ⁴⁰ A ko: «Ne be tagama ka kaja ni Matigi Ala min ta kuma ye, ale yere le bena a ta meleke ci ka taga ni i ye, k'a to i ta sira ye diya, janko i ye muso do ta ne dence ye ne faso ra, ne ta somogow ra.» ⁴¹ A ko: «Ni i tagara muso daari ne ta somogow fe, ni olugu le ma son k'a di i ma, o tuma i ta kariri kunko bora i kunna.»

⁴² «Ayiwa, ne nana o le ra ka na se kolonda ra bi. Ne ko: «Matigi Ala, ne matigice Iburahima ta Ala, ni i b'a fe ka ne ta sira diya, ⁴³ o tuma ne be lo kolonda ra yan; sunguru min bena bo ka na ji bi, ni ne k'a fo a ye ko: Sabari k'a to ne ye i ta daga ji donin min. Ni a ka ne jaabi ko: ⁴⁴ Do min; o ko, ne bena do bi k'a di i ta jogomew fana ma. Ayiwa, ni sunguru min ka o fo, o ye ke ne matigice dence ta muso ye, Matigi Ala yere ka min latige a ye.»

⁴⁵ Ayiwa, sani ne ye ban o kuma ra ne yere konso doron, Rebeka ye nin ye ni a ta daga ye a kamankun kan, a be nana. A nana ji bi kolon na. Ne ko a ma ko: «Sabari ka ji di ne ma ne ye min.» ⁴⁶ A teliyara k'a ta daga jigi ko ne ye min, ko ale bena ji bi k'a di jogomew fana ma o ye min. Ayiwa, ne minna. O ko, a ka ji bi k'a di ne ta jogomew fana ma, o minna. ⁴⁷ Ne k'a jininka ko: «Jon den le be ele ye?» A ko: «Nahori ni Milika dence Betuheli, o denmuso le be ne ye.» Ne ka nunnanegge do don a nun na, ka bororanegge don a boro ra. ⁴⁸ O ko, ne ka ne kinbiri gban dugu ma, Matigi Ala ja korso, ne matigice Iburahima ta Ala, k'a fo; sabu ale le blara ne ja ka teren ni ne ye fo yan, k'a to ne ye ne matigice yere dogoce ta denmuso le soro, ne matigice dence ye. ⁴⁹ Ni aw b'a fe ka o kopuman ke ne matigice ye, k'a ta kankelentigiya yira, o tuma aw ye a fo ne ye; ni aw fana te se k'a ke, aw ye a fo, janko ne ye ne tagayoro lon.»

⁵⁰ Ayiwa, Laban ni Betuheli ka Iburahima ta jonce jaabi ko: «Nin ko bora Matigi Ala yere le ra. An te se k'a soso. ⁵¹ Rebeka ye nin ye, a ta ka taga ni a ye; a ye ke i matigice dence ta muso ye, i n'a fo Matigi Ala yere k'a latige cogo min na.» ⁵² Iburahima ta jonce ka o kuma men minke, a k'a kinbiri gban ka Matigi Ala bato. ⁵³ A ka masirifinw bo k'a di Rebeka ma; dow warigberaman, dow saninlaman, ani faniw. A ka fen dawulamanw di a koroce ni a bamuso fana ma. ⁵⁴ O ko, a ni a taga mapogonw ka domuni ke, ka min. O sira. O wurira minke sogomada fe, a ko: «Aw ye sira di ne ma, ne be seko ne matigice fe.» ⁵⁵ Rebeka koroce ni a bamuso ko: «A to sunguru ye wagati fitini ke ni an ye, tere tan jogon; o ko, aw be taga.» ⁵⁶ Ce ko: «Matigi Ala ka ne ta sira diya ka ban; aw kana ne lalo tuun. Aw y'a to ne ye taga ne matigice fe.»

⁵⁷ Rebeka ta mogow ko: «Ayiwa, an ye sunguru wele k'a jininka.» ⁵⁸ O ka Rebeka wele k'a jinin-

ka ko: «I b'a fe ka taga ni ce ye sisan wa?» A ko: «Onhon.»

⁵⁹ O cogo ra, o ka o balemamuso Rebeka ni a lamobamuso bla ka taga ni Ibrahima ta baaraden ni a tagamanogonw ye. ⁶⁰ Sani o ye taga, o ka dugawu ke Rebeka ye; o ko:

«An balemamuso, Ala ye den caman di i ma, ka o ke mogō waga caman caman ye.

Ala y'a to o ye se o juguw ra, ka o ta duguw mina o ra.»

⁶¹ Rebeka ni a ta baaradenmusow wurira ka taga yelen jogomew kan, ka gban ce ko. A tagara ni Rebeka ye o cogo le ra.

⁶² O y'a soro Isiyaka tun bora Lasayi Royi ta kolon yoro ra. A tun siginin be jamana woro-duguyanfan le fe. ⁶³ Lon do, wulada fe, Isiyaka bora ka taga yaalayaala kongo kono, ani ka miiri. A nana a na korota ka fleri ke, a ka jogome dow ye, o be nana. ⁶⁴ Rebeka nato k'a na korota ka Isiyaka ye. A jigira ka bo jogome kan. ⁶⁵ A ka Ibrahima ta baaraden jininka ko: «Ce juman le be nana an kunben tan?» Baaraden ko: «Ne matigice Isiyaka lo.» Rebeka ka o men minke, a k'a ta lankana biri.

⁶⁶ Ayiwa, baaraden tun ka ko o ko ke, a ka o bee nafa Isiyaka ye. ⁶⁷ Isiyaka tagara Rebeka bla a bamuso Saran ta fanibon kono. Rebeka kera a muso ye; a ko diyara Isiyaka ye.

O le kera sababu ye ka Isiyaka jusu suma a bamuso sanin ko.

Ibrahima ta duruja tow

25 Ayiwa, Ibrahima ka muso were ta; ale togō tun ye ko Ketura. ² Ketura ka dence minw woro Ibrahima ye, o kera Zimiran ye, ani Yokisan, ani Medan, ani Madiyan, ani Isibaki, ani Suwa. ³ Yokisan ka Seba ni Dedan woro. Dedan le ye Asurikaw ye, ani Letusikaw, ani Lemikaw bema ce ye. ⁴ Madiyan dencew tun ye Efa ye, ani Eferi, ani Hanaki, ani Abida, ani Elida. Olugu bee le ye Ketura denw ni a mamadenw ye.

⁵ Nka Ibrahima k'a borofenw bee di Isiyaka le ma. ⁶ A tun ka jonmuso minw ke a musow ye, a ka olugu dencew fana son fen dow ra. Nka sani a ye sa, a ka olugu bla ka taga fo yorojan, tereboyanfan jamanaw ra, ka o mabo a dence Isiyaka ra.

Ibrahima ta saya

⁷ Ibrahima si bee lajennin kera san keme ni san biwolonfla ni san looru; a ka o le soro. ⁸ Ibrahima korora fo ka koroya diyabo. O ko, a sara, ka taga fara a bema tow kan. ⁹ A dence fla, Isiyaka ni Sumayila, olugu k'a su don Makipela kuruwo ra. O yoro be Hetikace Sohari dence Efuron ta foro ra. A be Mamire tereboyanfan na. ¹⁰ Ibrahima tun ka o yoro le san Heti ta denw fe. Ibrahima ni a muso Saran su donna yi le.

¹¹ Ibrahima sanin ko, Ala ka baraka don a dence Isiyaka ra. Isiyaka tun siginin be Lasayi Royi ta kolon yoro le ra.

Sumayila ta duruja

¹² Ibrahima ta muso Saran ta baaradenmuso min togō tun ye ko Hajara, o Misirankamuso tun ka dence min woro Ibrahima ye ni a togō tun ye ko Sumayila, ale ta duruja fle nin ye. ¹³ A dencew togow ye nin ye, ka kapa ni o ta woro wagatiw ye: a dence folo ye Nebayoti ye; o ko fe, Kedari, ani Adibeli, ani Mibisamu, ¹⁴ ani Misima, ani Duma, ani Masa, ¹⁵ ani Hadadi, ani Tema, ani Yeturi, ani Nafisi, ani Kedima.

¹⁶ Olugu le ye Sumayila dencew ye. O togow le ye o ye, ka kapa ni o ta duguw, ni o ta werew ye. O kera kuntigi tan ni fla ye o ta siyaw ra. ¹⁷ Sumayila si bee lajennin kera san keme ni san bisaba ni san wolonfla; a ka o le ke. O ko, a sara fana ka taga fara a bema ce tow kan. ¹⁸ A denw tun siginin be mara min na, o be damina Havila mara ra ka taga a bla fo Suri kongokolon na. A yoro be Misiran jamana tereboyanfan na, Asiri jamana sira ra. O sigira o yoro ra o danna, ka o yere mabo o balemaw bee ra.

Isiyaka dence fla worocogo

¹⁹ Ayiwa, Ibrahima dence Isiyaka ta duruja ye nin ye. ²⁰ Ibrahima ka Isiyaka woro. Ka Isiyaka si to san binaani, a ka Rebeka furu. Rebeka face tun ye Betuheli ye. Betuheli tun ye Arameka le ye, a be bo Mesopotami jamana ra. Rebeka koroce le tun ye Laban ye; ale fana tun ye Arameka ye.

²¹ Isiyaka ka Matigi Ala daari kosebe a muso Rebeka ye, sabu a tun ma den soro. Matigi Ala ka a ta daari lamen; a muso ka kono ta. ²² Rebeka ka kono ta flaninw le ra. K'a soro o ma woro ban, denw tun be jogon jonjonina o bamuso kono. Rebeka ko: «Ni o lo, ne ta konotari kun kera mun le ye sa?» A ka Matigi Ala jininka o ko ra. ²³ Matigi Ala ko:

«Siya fla le be i kono;
ni i ka na o siya fla woro,
o tena ben kelen ma;
o bena faran.

O fla ra kelen fanga bena bonya ka teme to kelen ta kan;

koroceman le bena ke dogoceman ta jon ye.»

²⁴ Ayiwa, Rebeka jigilon nana se. Sigiya ma ke a ra tuun, a jigira flaninw le ra. ²⁵ Den folo nana; ale kera wulenman, k'a yoro bee ke si ye i ko sagasi derege. O ka ale togō la ko Esawu. ²⁶ O ko, a dogoce nana; ale nato k'a koroce sen mina a boro. O ka ale togō la ko Yakuba †.

O worora ka Isiyaka si to san biworo.

Esawu banna a ta koroya ra

²⁷ Denw nana panatige. Esawu nana ke donsoce-fari ye, ka ke kongoyalabaga ye. Yakuba, ale kera mogō sumanin ye, ka ke sokonosisigibaga ye.

²⁸ Esawu ko le tun ka di Isiyaka ye, sabu ale baraka ra, Isiyaka tun be sogo soro k'a domu. Yakuba ko le tun ka di Rebeka ye.

† Yakuba korō ye Heburu kan na ko senminabaga, walama mogojanfabaga.

²⁹ Lon dɔ, Yakuba tun bɛ sɔsɔ tobira. Esawu sɛgɛninba nana ka bɔ kongo ra. ³⁰ A ko Yakuba ma ko: «Ne sɛgera, kongo bɛ jini ka ne faga; sabari k'a to ne ye i ta sɔsɔwulen nin dɔ domu.» Ayiwa, o le koson Esawu tɔgɔ nana la ko Edomu †. ³¹ Yakuba ko: «Ni i ka i ta korɔya falen sɔsɔ ra ne fɛ bi, ne bɛ sɔrɔ ka sɔsɔ dɔ di i ma.» ³² Esawu ko: «Kongo bɛ jini ka ne faga; korɔya bɛ mun le ja ne ye?» ³³ Yakuba ko: «Kari a ra folo ne ye.» Esawu karira; a k'a ta korɔya falen Yakuba fɛ sɔsɔ ra. ³⁴ O kɔ, Yakuba sɔrɔra k'a ta sɔsɔ dɔ di Esawu ma, ani buru. Esawu ka o domu, ka ji min, ka wuri ka tɛmɛ. A kɛra ten le, Esawu ma a ta korɔya jate.

Isiyaka tagara Filisikaw ta jamana ra

26 Ayiwa, o bɛɛ kɔ, kongo dɔ benna jamana kan. O ni Iburahima ta wagati ta kongo tun tɛ kelen ye. Isiyaka wurira ka taga Filisikaw ta masacɛ Abimeleki fɛ, Gerari dugu kono. ² Matigi Ala k'a yɛrɛ yira Isiyaka ra, k'a fɔ a ye ko: «I kana taga Misiran dɛ! Ne bɛ jamana min yira i ra, i ye sigi yi le. ³ Sigi nin jamana ra yan. Ne bɛna kɛ ni i ye, ka baraka don i ra, sabu ne bɛna nin yɔrɔ bɛɛ di i ni i ta duruja ma. O cogo ra ne ka layiri min ta i face Iburahima ye, ne bɛna o dafa. ⁴ Ne bɛna i ta duruja caya, k'a kɛ i ko lolow ka ca cogo min na. Ne bɛna nin mara bɛɛ di i ta duruja ma. Dugukolo siyaw bɛɛ bɛna baraka sɔrɔ ne fɛ ele ta duruja sababu le ra, ⁵ sabu Iburahima ka ne kan mina; a ka ne ta koketaw, ani ne ta kumaw, ani ne ta cifoninw, ani ne ta sariyaw bɛɛ sira tagama.»

⁶ Ayiwa, Isiyaka tora Gerari. ⁷ Ni o tun ka Isiyaka jininka a muso ko ra, a tun bɛ tɔ k'a fɔ mɔgɔw ye ko Rebeka ye ale dɔgɔmuso le ye. A tun bɛ siran ko ni ale k'a fɔ ko a muso lo, ko mɔgɔw bɛna ale faga Rebeka koson, sabu a tun cɛ ka ji kosebɛ.

⁸ O nana mɛɛn Gerari minke, lon dɔ Filisikaw ta masacɛ Abimeleki ka fleri kɛ finetiri fɛ, ka Isiyaka ni a muso Rebeka ye, o bɛ toron kɛra jɔgɔn fɛ. ⁹ Abimeleki ka Isiyaka wele k'a fɔ a ye ko: «Ele ni muso nin toronkecogo b'a yira ko i muso lo, sigiya tɛ o ra. Mun na i ko an ma ko i dɔgɔmuso lo?» Isiyaka ko: «Ne ka o fɔ sabu ne tun bɛ siranna ko aw bɛna ne faga a koson le.» ¹⁰ Abimeleki ko: «I ka mun ko le kɛ nin ye tan? A tun tora dɔɔnin ne ta mɔgɔ dɔ tun bɛna jɛn ni i ta muso ye; i tun bɛna a to an bɛ Ala hake ta ka an yɛrɛ jaraki gbansan.»

¹¹ O tuma Abimeleki ka kankari la a ta mɔgɔw bɛɛ ye ko: «Ni mɔgɔ min ka maga Isiyaka ra, walam a muso ra, o tigi bɛ faga.»

¹² Ayiwa, Isiyaka tora Gerari ka sɛnɛ kɛ, ka siman dan. Ala ka baraka don a ta baara ra, a ta siman jana; a ka min dan a ka o jɔgɔn caman sɔrɔ.

¹³ Isiyaka borofɛnw nana caya, fɔ ka na a kɛ naforotigiba ye. ¹⁴ Sagakuruw tun b'a fɛ, ani baw, ani misiw, ani baaraden caman. A nana kɛ fɔ a jangboya ka Filisikaw mina. ¹⁵ A kɛra ten, Isiyaka face Iburahima ta baaradenw tun ka kolon o kolon sozi, Filisikaw ka bɔgɔ kɛ o bɛɛ konɔ ka o gberɛn. ¹⁶ O kɔ, Abimeleki ko Isiyaka ma ko: «Taga ka bɔ

an fɛ yan, sabu i fanga bonyara ka tɛmɛ an kan.»

Filisikaw ka Isiyaka kɛrɛ a ta kolonw ko ra

¹⁷ Isiyaka bɔra yi ka taga se Gerari kɛnɛgbɛ ra. A sigira o yɔrɔ ra.

¹⁸ Ayiwa, Isiyaka face Iburahima ta wagati ra, a tun ka kolon minw sozi, ni Filisikaw nana o gberɛn Iburahima sanin kɔ, Isiyaka ka o kolonw bɔgɔ bɔ tuun. A face Iburahima tun ka tɔgɔ minw don o kolonw na, Isiyaka ka o tɔgɔ kelenw don o ra tuun.

¹⁹ Lon dɔ, Isiyaka ta baaradenw ka kolon dɔ sozi o kɛnɛgbɛ ra yi, ka taga se bununji dɔ ma. ²⁰ Gerari ta sagagbenbagaw ka o ye minke, o ka Isiyaka ta sagagbenbagaw kɛrɛ. O ko: «Nin ji ye anw ta le ye.» Isiyaka ka o kolon tɔgɔ la ko Eseki ††, ko sabu o kɛrɛra a koson.

²¹ Isiyaka ta baaradenw ka kolon dɔ wɛrɛ sozi; o nana kɛrɛ kɛ o fɛ o fana koson. Isiyaka ka o tɔgɔ la ko Sitina ‡.

²² O bɔra yi ka taga kolon dɔ wɛrɛ sozi tuun. Mɔgɔ si ma na kɛrɛ kɛ o fɛ o koson. A ka o tɔgɔ la ko Rehoboti ††; ko sisan koni Matigi Ala ka an wasa yɛrɛ le. Sisan an borofɛnw bɛna caya jamana kono.

²³ Isiyaka bɔra yi ka taga Beri Seba.

²⁴ Lon dɔ, su fɛ, Matigi Ala k'a yɛrɛ yira Isiyaka ra k'a fɔ a ye ko: «Ne le ye i face Iburahima ta Ala ye. I kana siran, sabu ne bɛ ni i ye. Ne bɛna baraka don i ra, ka i ta duruja caya, ne ta baaraden Iburahima koson.»

²⁵ Isiyaka ka sarakabonan dɔ lo, ka Matigi Ala tɔgɔ wele, k'a bato. O kɔ, a k'a ta fanibon lo o yɔrɔ ra. A ta baaradenw ka kolon dɔ sozi o yɔrɔ ra fana.

Abimeleki nana jɛnɔgɔnya don ni Isiyaka ye

²⁶ Lon dɔ, Abimeleki ni a tericɛ Ahusati ni a ta kɛrɛkɛdenw kuntigi Pikoli bɔra Gerari ka na Isiyaka fɛ. ²⁷ Isiyaka ko o ma ko: «Mun koson aw nana ne fɛ tuun, k'a sɔrɔ aw ka ne koninya, ka ne gben ka bɔ aw ta yɔrɔ ra?» ²⁸ O ko: «An k'a ye ko Matigi Ala bɛ ni i ye le, o koson an nana i fɛ, ko an ye kari ka layiri ta jɔgɔn ye, ka jɛnɔgɔnya don an ni jɔgɔn cɛ. ²⁹ Kari Ala ra ko i tena kojugu kɛ an na, i n'a fɔ an fana ma kojugu kɛ i ra cogo min na; an ka kojuman dama le kɛ i ye. An ka i bla ka bɔ an fɛ hera ra; ayiwa, sisan Matigi Ala fana ka baraka don i ra.»

³⁰ Isiyaka ka domuniba tobi o ye; o ka o domu, ka min. ³¹ O dugusagbɛ sɔgɔmada fɛ o wurira, o ka jɛnɔgɔnya don ni Isiyaka ye, ka layiri ta jɔgɔn ye. O kɔ, o faranna jɔgɔn na; Isiyaka ka sira di o ma, o tagara hera ra.

³² Ayiwa, o lon yɛrɛ, Isiyaka ta baaradenw tun bɛ kolon min sogira, o nana o kolon ko fɔ Isiyaka ye. O ko: «An ka kolon sozi ka se ji ma.» ³³ Isiyaka ka o kolon tɔgɔ la ko Seba. O koson o dugu tɔgɔ nana la ko Beri Seba †. O tɔgɔ le tora a ra fɔ ka na se bi

† Edomu fana kɛra Esawu tɔgɔ dɔ ye. A korɔ ye ko: wulenman.

†† Eseki korɔ ye ko: kɛrɛ. ‡ Sitina korɔ ye ko: sɔsori.

†† Rehoboti korɔ ye ko: wasa. †† Seba korɔ ye ko: ka kari; Beri Seba korɔ ye ko: Kariri ta kolon.

ma.

Esawu ta musow

³⁴ Ayiwa, ka Esawu si to san binaani, a ka Beri denmuso furu; Beri tun ye Hetika le ye; a denmuso togo tun ye ko Yuditi. O ko, Esawu ka Elon denmuso fana furu. Elon fana tun ye Hetika ye. A denmuso togo tun ye ko Basimati. ³⁵ O muso fla ta ko ka Isiyaka ni Rebeka jusu tooro kosebe.

Isiyaka ka dugawu ke Yakuba ye

27 Isiyaka tun korora. A padenw baraka dogo-yara fo ka na ke a te foyi yera tuun. Lon do, a k'a dence folo Esawu wele; a ko: «Ne dence!» Esawu ko: «Naamu.» ² Isiyaka ko: «A fle, ne korora, ne ma ne sawagati lon fana. ³ Sabari, i ye i ta donsominanw ta, i ta kalan ni i ta bipew, ka taga kongo ra ka taga sogo pini ne ye. ⁴ Sogo to-bicogo min ka di ne ye, i bena a tobi o cogo ra, ka na a di ne ma, ne ye a domu, janko ne ye dugawu ke i ye sani ne ye sa.»

⁵ Isiyaka ka min fo, jaga Rebeka ka o men. Ayi-wa, Esawu nana taga kongo ra ka taga sogo pini minke, ⁶ Rebeka ko a dence Yakuba ma ko: «Ne ka i face kumakan men, a tun b'a fora i koroce Esawu ye ko: ⁷ «Taga sogo pini ne ye; sogo to-bicogo min ka di ne ye, i bena o jagon tobi k'a di ne ma ne ye a domu; ni o kera, ne bena dugawu ke i ye Matigi Ala ja koro sani ne ye sa.» ⁸ Rebeka ko Yakuba ma tuun ko: «Ne dence, ne bena min fo i ye, i toro lo ka o lamem kosebe. ⁹ Taga ba fla mina bakuru ra ka na. Domuni min jagon ka di i face ye, ne bena o tobi a ye, ¹⁰ i be taga ni a ye a fe, a b'a domu, ka dugawu ke i ye sani a ye sa.»

¹¹ Yakuba ko a bamuso Rebeka ma ko: «Can lo, nka ne face k'a lon ko si be Esawu fari ra, k'a soro si te ne fari ra. ¹² Ni ne face ka na a fo ko a be maga ne ra, a bena a lon ko ne te Esawu ye; ne bena ke mogojanfabaga le ye. O tuma sani ne ye dugawu soro, ne bena danga le soro.» ¹³ A bamuso ko: «Ne dence, Ala y'a to o danga ye ne yere le mi-na. Ne ka min fo, o ke doron; taga baw mina ka na.»

¹⁴ Yakuba tagara ba fla mina ka na a di a bamuso ma. Sogo to-bicogo min ka di a face ye, a bamuso ka o jagon do tobi. ¹⁵ O ko, Rebeka k'a dence folo Esawu ta fani dow ta bon koro, fanijuman dow, ka o don Yakuba ra. ¹⁶ A ka bagbolo do ke ka Yakuba borokanw datugu, ani a kan. ¹⁷ A ka sogo min to-bi, a ka o di Yakuba ma ko a ye taga ni a ye a face fe. ¹⁸ Yakuba tagara ni sogo ye a face fe. A k'a face wele ko: «Baba!» Isiyaka ko: «Naamu!» A ko: «Ne dence, ele ye jon le ye?» ¹⁹ Yakuba k'a face jaabi ko: «Ne le ye i dence folo Esawu ye. I tun ka min fo ne ye, ne ka o le ke. Sabari ka wuri ka sigi ka ne ta sogo do pimi, ka dugawu ke ne ye.» ²⁰ Isiyaka ko a dence ma ko: «E! Ele ka sogo soro ka ban wa?» Yakuba ko: «I Matigi Ala yere le ka sogow lana ne fe.» ²¹ Isiyaka ko: «Ne dence, gbara yan, ne ye maga i ra k'a lon ni can lo ko ele le ye ne dence Esawu ye, walama ni ele te.» ²² Yakuba gbarara a face ra; a face magara a ra minke, a ko:

«A tigi kan ye Yakuba kan ye, nka a borow ye Esawu ta borow ye.» ²³ Isiyaka ma se k'a lon ko Yakuba lo, sabu si tun be a borow ra i n'a fo a balemace Esawu borow. A ka dugawu ke a ye. ²⁴ A k'a jininka tuun ko: «Yala can ra ele le ye ne dence Esawu ye wa?» Yakuba ko: «Onhon.»

²⁵ Isiyaka ko: «Ne dence, o tuma sogo sigi ne koro, janko ne ye do pimi, ka dugawu ke i ye.» Yakuba ka sogo sigi a koro, a k'a domu. Yakuba nana ni rezenji fana ye, a ka o min. ²⁶ O ko, Isiyaka ko: «Gbara ne ra, i ye ne fo ni kanuya ye.» ²⁷ Yakuba gbarara a ra k'a fo ni kanuya ye. Isiyaka ka a ta faniw kasa men. A ka dugawu ke a ye; a ko: «Onhon, Matigi Ala ka baraka don kongo min na ne dence kasa be i ko o kongo kasa.

²⁸ Ne dence, Ala ye sankolo gomiji di i ma ka dugukolo turu di i ma, ka siman ni rezen di i ma caman.

²⁹ Ala ye jamanaw bla i ta fanga koro k'a to siyaw ye na o kinbiri gban i koro.

Ala ye i ke i balemaw matigice ye, k'a to i balemaw ye na o kinbiri gban i koro.

Ni mogo min ka i minako juguya,

Ala ye o tigi danga;

ni mogo min ka i minako ja,

Ala ye baraka don o tigi ra.»

³⁰ Ayiwa, Isiyaka ka dugawu ke Yakuba ye ka ban minke, ani Yakuba bora a koro minke doron, a koroce Esawu nana ka bo kongo ra. ³¹ A tagara a ta sogo do tobi ka taga o sigi a face koro. A ko a face ma ko: «Baba, wuri ka i dence ta sogo do do-mu, ka dugawu ke a ye.» ³² A face Isiyaka ko: «Ele ye jon le ye?» A ko: «Ne le ye i dence koroba Esawu ye.» ³³ Esawu ka o fo minke, Isiyaka ja tigera fo a be yereyere. A ko: «O tuma jon le tagara sogo faga ka na o tobi k'a di ne ma? Sani i ye na, do nana ni sogo ye ne fe; ne k'a domu ka dugawu ke a tigi ye, a fana bena o dugawu soro.»

³⁴ Ayiwa, Esawu ka o kuma men a face fe minke, a jusu kasira; a kulera kosebe. A k'a fo a face ye ko: «Baba, dugawu do ke ne fana ye!» ³⁵ Isiyaka ko: «I dogoce le nana faninya tige, ka i janfa, ka i ta dugawu sonya.»

³⁶ Esawu ko: «E! O tuma a togo lara minke ko Yakuba †, o koson a ka ne janfa fo sinaga fla ke? A togo benna a ma faasi. A ka ne ta koroya mina ka o ke a yere ta ye; sisan, a ka ne ta dugawu fana sonya.»

Esawu ko a face ma ko: «O tuma ele ma dugawu do bla ne fana ye wa?» ³⁷ Isiyaka ko Esawu ma ko: «A fle, ne ka dugawu ke a ye ka ban ko a ye ke i matigice ye, ko a balema tow be ye ke a ta jonw ye; ne ka siman ni rezen caman dugawu ke a ye. Ne bena dugawu juman were le ke ele ye tuun sa?» ³⁸ Esawu ko a face ma ko: «Baba, o tuma o dugawu kelen doron le tun be ele fe wa? Dugawu do were ke ne ye.» Esawu ka o fo minke, a kasira kosebe. ³⁹ A face ko:

«A fle, ele tena dugukolo turu soro, i tena sankolo gomiji fana soro.

⁴⁰ I bena panamanya i ta kerakemuru le baraka ra.

† Yakuba togo koro ye ko: mogojanfabaga.

I bena ke i dogoƙe ta jon ye fana; nka i bena to i yere ma ka yaala ka lamini, ka i yere bo a ta jonya fanga koro.»

⁴¹ Ayiwa, Isiyaka tun ka dugawu min ke Yakuba ye, o ko kera sababu ye k'a to Esawu ka Yakuba koninya; a nana ke Esawu tun b'a fora a yere kono ko: «Ne face sawagati be surunyara; ni a sara, ni ne k'a sutara ka ban, ne be ne dogoƙe Yakuba faga.» ⁴² Do tagara Rebeka fe, ka taga a dence folo Esawu ta miiriya fo a ye. Rebeka k'a dence Yakuba wele, k'a fo a ye ko: «A fe, i koroƙe Esawu ko a bena i faga k'a yere dimibo. ⁴³ O ra ne bena min fo i ye, o lamien. I ka kan ka bori ka taga Haran jamana ra, ne koroƙe Laban fe yi. ⁴⁴ I be taga to ale koro ka wagati ke yi, sani k'a to i koroƙe jusu ye suma. ⁴⁵ I ye to yi fo i koroƙe ta dimi ye mala, janko i ka min ke a ra, a ye jina o ko. Ni a nana jina, ne bena i lana yan tuun. Ni o te, ne le bena bono aw fla bee ra lon kelen na.»

⁴⁶ Ayiwa, Rebeka tagara a fo Isiyaka ye ko: «Isiyaka, Esawu ka Hetti denmuso minw furu, o musow koni ka ne sege fo ka dununa logo bee bo ne ra. Ayiwa, ni Yakuba fana nana o musow jagon do furu nin jamana ra yan, Hetti denmusow ra, o tuma hali ne ye sa o belen ka fisa.»

Yakuba tagara Mesopotami jamana ra

28 Ayiwa, Isiyaka ka Yakuba wele o le ra ka dugawu ke a ye, k'a fo a ye ko: «I kana i ta muso ta Kanaanakaw ta denmusow ra de! ² I be taga fo Mesopotami jamana le ra, i bamuso face ta so, ka taga i bamuso koroƙe Laban ta denmuso do ta i muso ye o yoro ra yi. ³ Sebestigi Ala ye baraka don i ra, ka den caman di i ma, ka i ta duruja caya, janko i ta mogow ye ke mogow camanba ye. ⁴ Ala ka baraka min don Iburahima ra, a ye o baraka jagon don ele ni i ta duruja ra, janko i siginin be jamana min na lonanya ra bi, o jamana min dira Iburahima ma, o jamana ye ke i ta ye.»

⁵ O ko, Isiyaka ka Yakuba bla ka taga Mesopotami jamana ra, Laban fe, min ye Aramekace Betuheli dence ye. Laban ye Yakuba ni Esawu bamuso Rebeka koroƙe le ye.

Esawu ka muso were furu

⁶ Ayiwa, Esawu nana a ye ko Isiyaka ka dugawu ke Yakuba ye, k'a ci ka taga Mesopotami jamana ra, ka taga muso ta yi; a k'a ye ko a ka dugawu ke Yakuba ye k'a fo a ye ko a kana muso ta Kanaanakaw ta denmusow ra; ⁷ a k'a ye fana ko Yakuba k'a face ni a bamuso kan mina, ka taga Mesopotami jamana ra. ⁸ Ayiwa, Esawu k'a lon o le ra ko Kanaana sunguruw man di a face Isiyaka ye. ⁹ A k'a ye ten minke, a wurira ka taga Iburahima dence Sumayila ta mogow fe, ka taga olugu denmuso do furu ka o fara a muso tow kan. O sunguru togo tun ye ko Mahalati. Ale tun ye Nebayoti dogomuso ye.

Yakuba ta siko

¹⁰ Ayiwa, Yakuba bora Beri Seba ko a be taga Haran. ¹¹ A tagato, a sera yoro do ra; a sira yi sabu

tere tun benna ka ban. A ka kabakuru do ta ka o bla a kun koro ka la. ¹² A sikora ka yelnyelennan do ye, a lonin be dugu ma, a kun be sera fo sanko lo ma. Ala ta melekew tun be yelenna ka jigi o yelnyelennan fe. ¹³ Matigi Ala yere tun be yelnyelennan kunna, san fe. Ala ko Yakuba ma ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, i bemace Iburahima ta Ala, ani i face Isiyaka ta Ala. I lanin be dugukolo min kan, ne bena o di i ni i ta duruja ma. ¹⁴ I ta duruja bena caya i ko dugukolo kenkenmugu. I ta denw bena caya ka taga terebenyanfan na, ka taga tereboyanfan na, ka taga sahiliyanfan fe, ani ka taga woroduguyanfan fe. Ne bena baraka don dugukolo gbaw bee ra, ele ni i ta duruja le sababu ra. ¹⁵ Ne be ni i ye; ni i be taga yoro o yoro, ne bena ke ni i ye ka i tanga kojugu ma. Ne bena a to i ye seko ka na nin jamana ra yan tuun. Ne tena i to i kelen na fiyewu. Ne ka fen o fen fo i ye, ne bena o bee ke k'a dafa.»

¹⁶ Yakuba wurira a ta sunogo ra minke, a ko: «Sigiya t'a ra, Matigi Ala be nin yoro ra, k'a soro ne tun ma o lon.» ¹⁷ Yakuba siranna; a ko: «Nin yoro ye siranyayoro le ye de! I b'a soro ko yan le ye Ala ta so ye co. Sankolo donda fana ka kan ka soro yan le.» ¹⁸ A wurira sogomada jona fe; a tun ka kabakuru min bla a kun koro, a ka o wuri k'a lo, ka turu bon a kan, k'a ke hakirijigifen ye. ¹⁹ A ka o yoro togo la ko Beteli †; k'a soro folofolo o yoro togo tun ye le ko Luzi.

²⁰ Yakuba ka dajuru ta Ala fe; a ko: «Ni Ala tora ni ne ye, ka ne tanga kojuguw ma nin tagama ra, ni a ka domuni di ne ma ne y'a domu, ka ne ta fani donta di ne ma, ²¹ k'a to ne ye seko hera ra ka na ne faso ra, o tuma Matigi Ala bena ke ne ta Ala ye. ²² Ne ka nin kabakuru min lo nin ye fana yan, k'a ke hakirijigifen ye, o yoro bena ke Ala ta so ye. Ni ne ka fen o fen soro, ne bena o yaga bo Ala ye.»

Yakuba sera Laban fe

29 Yakuba wurira ka sira mina ka taga tereboyanfan jamana fan fe. ² A tagara kolon do ye kongo kono. Sagakuru saba tun be yi, o sagaw tun lanin be kolonda ra. O tun be o sagaw lamin o kolon le ra. O tun be kolon datugu ni kabakuru min ye, o kabakuru tun ka bon kosebe.

³ O tun be sagaw bee lajen o yoro le ra; ni sagaw bee nana, o be soro ka kabakuruba kolonkolon ka bo kolon da ra, ka sagaw lamin. Ni sagaw minna, o be kabakuruba kolonkolon k'a bla kolon da ra tuun. ⁴ Yakuba ka o sagagbenbagaw jininka ko: «Ne balemaw, aw bora yoro juman le?» O ko: «Anw bora Karan le.» ⁵ Yakuba ko: «Yala aw ka Laban lon wa, Nahori dence?» O ko: «An k'a lon.» ⁶ Yakuba ko: «Yala a ka kene wa?» O ko: «A ka kene kosebe. A denmuso Raseli yere nato ye nin ye, ni sagaw ye.»

⁷ Ayiwa, Yakuba ko sagagbenbagaw ma ko: «Sagaw lajentuma ma se folo de! Aw m'a ye ko tere to ka jan hali bi wa? Aw ye sagaw to o ye min, o ko, aw ye taga ni o ye, o ye bin jimi.» ⁸ Sagagbenbagaw ko: «An te se ka o ke; fo sagaw bee le ye lajen folo, an be soro ka kabakuru kolonkolon ka

† Beteli koro ye ko: Ala ta so.

bɔ kolonda ra, ka sagaw lamin.»

⁹ Ka Yakuba to o kuma ra ni sagagbenbagaw ye, Raseli sera ni a face ta sagaw ye. Ale le tun be o sagaw gbenna.

¹⁰ Yakuba ka Raseli ye minke, a belence Laban denmuso, ani a belence ta sagaw, a tagara kabakuru kolonkolon ka bɔ kolonda ra, k'a belence Laban ta sagaw lamin. ¹¹ Yakuba ka Raseli fo ni kanuya ye, ka kasi kosebe. ¹² A k'a fo Raseli ye ko ale ye a face ta mogo le ye; ko ale ye a face dogomuso Rebeka dence le ye. Raseli borira ka taga so ka taga o fo a face ye. ¹³ Kabini Laban k'a dogomuso dence Yakuba ko men, a borira ka taga a no fe, ka taga a boro melege a ma, k'a fo ni kanuya ye, ka taga ni a ye so konɔ. Ko minw ka Yakuba soro, a ka o bee lakari Laban ye. ¹⁴ Laban ka o men minke, a ko: «Ka can fo, ele ni ne bee ye mogo kelen le ye.» Yakuba tora Laban fe ka na se fo karo kelen.

Yakuba ka Leya ni Raseli furu

¹⁵ Lon do, Laban nana a fo Yakuba ye ko: «Ne ta mogo le be i ye, o ye can ye, nka o bee n'a ta, i man kan ka baara ke ne ye gbansan. I sara ka kan ka ke min ye, o fo ne ye.»

¹⁶ Ayiwa, o y'a soro denmuso fla tun be Laban fe. Koromusoman togo tun ye ko Leya; a dogomuso le tun ye Raseli ye. ¹⁷ Leya jadenw le tun ce ka ji †; nka Raseli fari tun ce ka ji, a pada fana tun ce ka ji.

¹⁸ Raseli ko le tun ka di Yakuba ye. A ko Laban ma ko: «Ne bena baara ke i ye san wolonfla i denmuso flanan Raseli koson.» ¹⁹ Laban ko: «Ne ye a di ele ma, o ka fisa ne ye a di mogo were ma. To ni ne ye yan.»

²⁰ O cogo ra, Yakuba tora Laban fe ka baara ke fo san wolonfla Raseli koson. Nka Raseli diyanya koson, o san wolonfla kera a na na i ko tere dama doron. ²¹ San wolonfla bannin ko, Yakuba ko Laban ma ko: «Ne ta muso di ne ma sisan sabu wagati min tun yirara, o dafara; ne b'a fe ka jen ni a ye sisan.»

²² Laban ka o yoro mogow bee lajen, ka domuniba tobi, o ka o yere panagbe. ²³ Ayiwa, su fe, Laban k'a denmuso Leya ta ka taga ni a ye Yakuba fe. Yakuba sira ni a ye o su fe. ²⁴ Laban tun k'a ta baardenmuso do di Leya ma, k'a ke a ta baardenmuso ye. O togo tun ye ko Zilipa. ²⁵ Dugu nana gbe minke, Yakuba k'a ye ko Leya lo. A ko Laban ma ko: «I ka mun le ke ne ra tan? O tuma ne ma baara ke i ye Raseli le koson wa? Mun koson i ka ne janfa?» ²⁶ Laban ko: «An ta landa ra yan, an te se ka dogomuso di furu ra koromuso na. ²⁷ Logokun to ke ni Leya ye. Ni logokun banna, an bena dogomusoman fana di i ma, ni i ka san wolonfla were baara ke ne fe.»

²⁸ Yakuba k'a ke ten; a ka logokun to ke ni Leya ye. O ko, Laban k'a denmuso Raseli fana di a ma. ²⁹ Laban k'a ta baardenmuso do di Raseli ma; o togo tun ye ko Bila. ³⁰ Yakuba jenna ni Raseli fana ye. Ale le ko diyara a ye ka teme Leya kan; Yakuba

† Leya jadenw le tun ce ka ji: Kitabu dow be nin kuma fo cogo were ra, sabu heburukan faamu ka gbelen.

ka baara ke Laban ye tuun fo san wolonfla.

Yakuba ka dence naani soro Leya fe

³¹ Matigi Ala k'a ye ko Leya ko tun man di Yakuba ye; o koson Ala ka denworo nogoya Leya ma, nka Raseli ma se ka den soro.

³² Leya nana konɔ ta ka dence woro; a k'a togo la ko Ruben ††, ko: «Matigi Ala ka ne ta sege ye; sisan ne ce bena ne kanu.»

³³ A nana konɔ ta tuun, ka dence were woro; a ko: «Matigi Ala k'a men ko ne ko man di ne ce ye, o koson a ka nin fana di ne ma.» A ka o togo la ko Simeyon ‡.

³⁴ Leya ka konɔ ta tuun ka dence were woro; a ko: «Sisan koni ne ce bena noro ne ra, sabu ne ka dence saba le woro a ye.» O koson a ka o togo la ko Levi ††.

³⁵ A ka konɔ were ta ka dence naaninan woro. A ko: «Sisan ne bena Matigi tando le.» O koson a ka o togo la ko Zuda ‡.

O ko, a ma do woro o wagati ra tuun.

Yakuba ta den tow

30 Ayiwa, Raseli nana a ye ko ale te den woro-ra Yakuba ye minke, a koromuso celiya k'a mina. A ko Yakuba ma ko: «Den do di ne fana ma, ni o te, ne bena sa.» ² Yakuba dimina Raseli koro kosebe. A ko: «O tuma ne le ye Ala ye wa? Ala le ma i bari denworo ra wa?» ³ Raseli ko: «Ne ta baardenmuso Bila ye nin ye; jen ni ale ye, janko a ye den soro ne ye. Ni o kera, ale sababu ra, ne fana bena den do soro.»

⁴ Raseli k'a ta baardenmuso Bila di Yakuba ma k'a ke a muso ye. Yakuba jenna ni a ye. ⁵ Bila nana konɔ ta ka dence woro Yakuba ye. ⁶ Raseli ko: «Ala ka jo di ne ma. Ne ka min fo a ka o men, ka dence di ne ma.» O koson Raseli ka den togo la ko Dan †††.

⁷ Raseli ta baarden Bila nana konɔ ta ka dence flanan woro Yakuba ye. ⁸ Raseli ko: «Ne ka siyengbelen le ta ni ne koromuso ye fo ka se soro.» A ka o den togo la ko Nefitali †††.

⁹ Ayiwa, Leya nana a ye ko ale te den worora minke tuun, ale fana k'a ta baardenmuso Zilipa ta ka o di Yakuba ma.

¹⁰ Zilipa nana konɔ ta ka dence woro Yakuba ye. ¹¹ Leya ko: «Ne kunnadiyara de!» A ka o den togo la ko Gadi §.

¹² Zilipa nana dence flanan woro Yakuba ye. ¹³ Leya ko: «E! Nin ye hera le ye de! Musow bena a fo ko ne ta pana.» A ka o togo la ko Aseri ††.

¹⁴ Lon do, simantigewagati ra, Ruben bora ka taga mandaragorisun do ye foro ra. A ka o yiri den tige ka na a di a bamuso Leya ma †††. Raseli ko Leya ma ko: «I te sabari ka i dence ta mandaragori do di ne ma wa?»

†† Ruben togo koro ye ko: Aw ye dence fle! ‡ Simeyon togo koro ye ko: Matigi be mogo lamen. †† Levi togo koro ye ko: ka noro a ra. † Zuda togo koro ye ko: ne be Matigi tando. ††† Dan togo koro ye ko: Ala ka kiti tige. ††† Nefitali togo koro ye ko: ne ka siyen ta. § Gadi togo koro ye ko: kunnadiya. †† Aseri togo koro ye ko: hera. ††† Mogow tun b'a miiri ko o yiriden be se k'a to muso be konɔ ta joona.

¹⁵ Leya ko: «Mun? I ka ne ta ce bosi ne ra, o ma i wasa, fo i belen ko ne ye ne dence ta mandaragori le di i ma ka fara o kan ke!» Raseli ko: «Ayiwa, ni o lo, a bena bi su ke ni i ye. O be ke mandaragori sara ye.» Leya sonna o ma.

¹⁶ Ayiwa, wula fe, Yakuba boto foro ra, Leya bori-ra ka taga a kunben, k'a fo a ye ko: «I be si ne le fe bi. Ne ka i soro ni ne dence ta mandaragoriw ye.» Yakuba tagara si Leya fe o lon su fe. ¹⁷ Ala ka Leya ta daariri lamén. A nana kono ta ka dence loorunan woro Yakuba ye. ¹⁸ Leya ko: «Ne ka ne ta baaradenmuso di ne ta ce ma minke, Ala ka o sara le di ne ma.» Leya ka o den togo la ko Isakari †.

¹⁹ Leya nana kono ta tuun, k'a dence wooronan woro Yakuba ye minke, ²⁰ a ko: «Ala ka fenba ke ne ye. Sisan ne ce bena ne bonya, sabu ne ka dence woro le woro a ye.» Leya ka o den togo la ko Zabolon ††.

²¹ O ko, a ka denmuso woro, ka o togo la ko Dinna.

²² Ayiwa, Ala hakiri tora Raseli ra, k'a ta daariri lamén, ka woro ngoya a ye. ²³ Raseli nana kono ta ka dence woro. A ko: «Ala ka maroya bo ne ra sisan.» ²⁴ A k'a togo la ko Yusufu ‡. A ko: «Ala ye dence were fara nin kan ne ye.»

Yakuba kera nafrotigi ye

²⁵ Ayiwa, Raseli ka Yusufu woro minke, lon do Yakuba k'a fo Laban ye ko: «Sira di ne ma ne be seko ka taga so, ne faso ra. ²⁶ Ne ta musow, ani ne ta denw di ne ma; ne ka baara ke i ye olugu le koson. O di ne ma ne be taga so, sabu ne ka min ke i ye, i yere ka o lon.» ²⁷ Laban ko: «Ni ne ko ka di i ye, o tuma to yan. Ne ta lagberikfenw k'a yira ne ra ko Matigi Ala ka baraka don ne ra ele le sababu ra. ²⁸ I ta sara be ke min ye, o fo ne ye, ne be o di i ma.» ²⁹ Yakuba ko: «Ne ka baara ke cogo min na, ani i ta beganw cayara cogo min ne boro, ele yere ka o lon. ³⁰ Sabu began fitini min tun be i fe sani ne ye na yan, o cayara sisan ka ke begankuruba ye. Matigi Ala ka baraka don i ra ne le sababu ra. Sisan ne bena wagati juman le soro ka baara ke ne yere ta mogow ye?» ³¹ Laban ko: «I b'a fe ne ye mun le di i ma i sara ye?» Yakuba ko: «I tena foyi were di ne ma; ne bena min fo, ni i sonna o ma, ne bena i ta sagaw gben tuun, ka o korosi. ³² Nka bi, ne bena don i ta beganw ce ra ka o bee flefle kelen kelen. Sagaden musoman minw jegenjegen, ani fin be minw na, ani minw yoro bee finna, ani ba minw jegenna fana, ani fin be minw na, ne bena olugu bee mina ka o bla danna. O le be ke ne ta sara ye. ³³ O ko fe, ni i nana ne ta sagaw fe, ni ne terennin lo walama ni ne terennin te, walama ni ne ka i janfa, i yere bena o lon; ni i nana ba o ba ye ne fe, min ma jegen, walama fin te a ra, ani ni i ka sagaden o sagaden ye ne fe, min ma fin, o tuma ne ka o sonya i fe le.» ³⁴ Laban ko: «Ayiwa, i k'a fo cogo min na, an ye a ke ten.»

³⁵ Nka, o lon yere ra, bakoronin min o min jegenjegen, ani fin be a min o min na, ani ba

† Isakari togo koro ye ko: sara. †† Zabolon togo koro ye ko: bonya. ‡ Yusufu togo koro ye ko: ka do fara a kan.

musoman min o min jegenjegen, ani fin be a min o min na, walama gbe tun be min o min na, ani saga min o min finna, Laban ka olugu bee woloma ka o bla danna. A ka olugu karifa a dencew ma, ³⁶ ka o bla ka taga yoro were, ka o yoro janya Yakuba ra; a dencew tagamana fo tere saba ka taga o yoro ra. Yakuba ka to ni Laban ta began tow ye, ka ke olugu korosi ye.

³⁷ Ayiwa, Yakuba ka bere kene dow tige, pepiliye-sun dow ra, ani amandesun dow ra, ani pilatanisun dow ra. A ka o berekenew fara dow boko o ra, ka o gbemanyoro boko, ka o jegenjegen. ³⁸ A ka o bere kene jegenninw blabla beganw ta jiminfaga kono, janko beganw nato jiminyoro ra, o ye o bere jegenninw ye; k'a soro beganw tun be yelen jagon kan jiminyoro le ra. ³⁹ Ayiwa, beganw nana ke yelen ye jagon kan jiminyoro ra ka o ja to o bere jegenninw na. A kera ten, o beganw nana den o den woro, o denw bee jegenjegenin woro-ra, ka fin ke o ra, walama ka gbe ke o ra.

⁴⁰ Yakuba tun ka saga minw woloma, a ka olugu bla Laban ta saga jegenninw, ani a finmanw ja koro, janko o ye Laban ta sagaw fe. A kera ten Yakuba ka begankuru dow soro a yere ta ye; a ma son ka o fara Laban taw kan.

⁴¹ Ni saga barakamanw le tun be nana min, Yakuba tun be bere jegenjegeninw bla jiminfaga kono o ja koro, janko o yelento jagon kan, o ye berew ye, ani janko ni o sagamusow ka na kono ta o denw ye jegenjegen. ⁴² Nka ni saga fasaninw le tun be na min, Yakuba tun te bere bla jiminfaga kono o ja koro. O cogo ra, saga fasaninw kera Laban ta ye, saga belebelew kera Yakuba yere ta ye.

⁴³ Ayiwa, Yakuba kera fentigi ye o cogo le ra. A ka baw ni sagaw soro caman; baaraden muso-manw ni a cemanw tun be a fe, ani jogomew, ani faliw.

Yakuba ko a be seko Kanaana jamana ra

31 Ayiwa, Yakuba nana a men ko Laban dencew b'a fora ko: «Yakuba ka an face bo-rofenw bee ta. A ka an face ta naforo le ta k'a yere ke fentigi ye.» ² Yakuba nana Laban korosi fana, k'a ye ko Laban tun ka ale mina cogo min na folo, a te o cogo ra tuun.

³ Lon do, Matigi Ala k'a fo Yakuba ye ko: «Seko i faso ra, i worora yoro min na. Ne bena ke ni i ye.»

⁴ O kuma fora minke, Yakuba ka Raseli ni Leya wele ka na. Olugu tun be kongo ra beganw koro.

⁵ Yakuba ka o wele k'a fo o ye ko: «Ne k'a ye aw face ja ra ko a tun ka ne mina cogo min na folo, ko a te ten tuun. Nka ne face ta Ala le tora ne fe.

⁶ Aw yere k'a lon ko ne ka baara ke aw face ye ni ne baraka bee le ye. ⁷ O bee n'a ta, aw face ka ne janfa, ka ne ta sara ye lema fo sinaga tan. Nka Ala ma son a ye kojugu ke ne ra. ⁸ A ko minke ko ni fin walama gbe ka ke sagaden minw na, ko olugu le be ke ne ta sara ye, sagamusow ka sagaden o sagaden woro, fin walama gbe kera o bee ra. A nana ye lema k'a fo ko ni sagaden minw jegenjegen, ko olugu le be ke ne ta ye; o tuma sagamusow ka sagaden o sagaden woro, o bee jegenjegeninw worora. ⁹ Ala le ka aw face ta

sagaw mina a ra ka o di ne ma; ¹⁰ sabu wagati min beganw tun be yelen nɔɔn kan, lon do ne sikora; ne ka ne ja korota, k'a ye ko bakoronin minw tun yelenna ba musomanw kan, olugu bee tun negennegennin lo, walama fin tun be o ra. ¹¹ O wagati ra, Ala ta meleke ka ne wele ko: <Yakuba!> Ne ko: <Naamu.> ¹² A ko: <I ja korota ka fleri ke: bakoronin minw be yelenna bamusow kan, o bee negennegennin lo, walama no be o bee ra.> A ko: <Ne ka o ke sabu Laban ka fen o fen ke i ra, ne ka o bee ye. ¹³ Ala min k'a yere yira i ra Beteli, ne le ye o Ala ye. I ka turu ke kabakuru kan o yoro le ra k'a ke hakirijifen ye, ka dajuru ta ne Ala fe. Ayiwa, sisan wuri ka bo nin jamana ra, ka seko i worojamana ra.> »

¹⁴ Ayiwa, Raseli ni Leya ka Yakuba ta kuma men minke, o ko: «Anw ninyoro foyi te yan tuun, an fana tena cen foyi soro an face ta so yan tuun.

¹⁵ Anw face yere be anw jatera lonanw le ye sisan. A ma an fiyeere ka an wari domu ka ban wa?» ¹⁶ O ko Yakuba ma tuun ko: «Ala ka naforo minw mina an face ra k'a di i ma, o ye anw ni an ta denw ta le ye sisan. O ra, Ala ka min fo i ye, o ke.»

¹⁷ Yakuba wurira k'a ta musow ni a ta denw yelen nɔɔmew kan ka sira mina. ¹⁸ A tagara ni a ta beganw bee ye, a ka began minw bee soro Mesopotami jamana ra, ani fen o fen tun be a ta ye. A ka ke taga ye a face Isiyaka fe, Kanaana jamana ra.

¹⁹ Yakuba bora wagati min na, o y'a soro Laban tun tagara a ta sagaw sikanyoro ra. O boto, Raseli k'a face Laban ta batofenw sonya.

²⁰ Yakuba ka Aramekace Laban janfa tan le, ka bo ka taga, a ma sara a ra. ²¹ Fen o fen tun ye a ta ye, a teliyara ka o bee ta ka taga ni o ye. A ka Efirati ba tige, ka taga Galadi kuruw fan fe.

Laban ka Yakuba nɔɔben

²² Yakuba taganin tere sabanan le ra, o sorora k'a fo Laban ye ko Yakuba borira.

²³ Laban k'a ta mogow dow ta ka Yakuba nɔɔben fo tere wolonfla. A tagara Yakuba soro Galadi kuruyorow ra. ²⁴ Nka o lon su fe, Ala k'a yere yira Aramekace Laban na, siko ra, k'a fo a ye ko: «Laban, i yere korosi, i kana foyi ke Yakuba ra de!»

²⁵ Ayiwa, Laban tagara se Yakuba ma tuma min na, o y'a soro Yakuba tun k'a ta fanibonw lo kuru sanfeyoro do ra. Laban fana k'a ta fanibonw lo Galadi kuruw yoro do were ra, ani a ta mogow.

²⁶ O ko, Laban tagara a fo Yakuba ye ko: «Yakuba, ele ka mun le ke ne ra tan? Mun na i ka ne janfa ka bo, ka ne denmusow mina ka bo ni o ye, i n'a fo jon minw minana kerekeworo ra? ²⁷ Mun na i ka ne janfa ka dogo ka bo, i yere ma sara ne ra. Ne tun bena panagbeba do ke ka i blasira, an be pagari ni donkirilakanw ye, ani dundukanw, ani gonifokanw. ²⁸ Hali i yere m'a to ne ye ne denmusow ni ne mamadenw fo ni kanuya ye! I ka mun hakirintanyako le ke tan? ²⁹ An be yoro min na sisan, ne be se ka kojugu ke aw ra. Nka kunu, i bema ta Ala kumana ne fe. A ko: <Laban, i yere korosi, i kana foyi ke Yakuba ra de!> ³⁰ Ayiwa, ne k'a lon ko i korotoninba lo; i b'a fe ka taga i faso

ra; nka mun koson i tagato ka ne ta batofenw fana sonya?» ³¹ Yakuba ka Laban jaabi ko: «Ne tun be siranna ko i bena i denmusow bosu ne ra le; o koson ne bora i jina ma. ³² Nka ni i ka i ta batofenw soro mogow o mogow boro ne fe yan, o tigi ka kan ka faga le. An ta mogow bee ye nin ye; i ta batofenw jini yoro bee; ni i ka min ye, i ye o ta.»

Yakuba tun m'a lon ko Raseli le k'a face Laban ta batofenw sonya.

³³ Laban tagara don Yakuba ta fanibon konow, ka yoro bee fle; ka taga don Leya ta fanibon konow, ka o fana fle; ka taga don baardenmuso fla ta fanibon konow ka o fana fle; a ma foyi ye. O ko, a tagara don Raseli ta fanibon konow; ³⁴ jaga Raseli tun k'a face ta batofenw ta, ka o dogo nɔɔgome ta sigifen konow ka sigi a kan. Laban ka yoro bee fle, a ma foyi ye. ³⁵ Raseli ko a face ma ko: «Baba, musow ta landa le be ne ra bi, o koson ne te se ka wuri; yafa ne ma.»

Laban k'a ta batofenw jini yoro tow bee ra, a ma o ye.

³⁶ Yakuba dimina Laban korow, fo k'a ke kere ye. A ko Laban ma ko: «Ne ka i hake ta mun le ra, walama ne ka kojugu juman le ke i ra, fo i jusu gbannin be ne nɔɔbenna tan? ³⁷ I ka ne ta minanw bee fle minke, i ka i ta mun le ye ne fe? Ni a kera ko i ka i ta fen do ye an fe, a yira i ta mogow ni ne ta mogow bee pa na yan, olugu ye a kiti tige an fla ce.

³⁸ Ne ka san mugan le ke i fe baara ra. I ta sagaw, ani i ta baw ka den o den woro, a bee panaman worora. Lon si ne ma i ta sagajigi do faga k'a jimi.

³⁹ Lon si ne ma na ni began do ye i fe ko waraw k'a faga k'a tigetige. Ni waraw tun ka do faga, ne yere le tun be do jini k'a bla o no ra. Ni began do tun sonyana ne fe, ni a kera tere fe o, ni a kera su fe o, i tun b'a fo ko ne ye a nɔɔn jini. ⁴⁰ Tere fe, tere fundenin tun be ne kan. Su fe fana, nene tun be ne mina, k'a ke fo ne te se ka sunogow. ⁴¹ Ne be i ta so, nin ye a san mugan ye. Ne ka baara ke i ye san tan ni naani i denmuso fla koson; o ko, ne ka san worow ke, ne be i ta sagaw ni i ta baw korosira. Nka i ka ne sara yelesa fo sijaga tan.

⁴² Ne bemace Iburahima ta Ala, ani ne face Isiyaka be tagama o Ala kelen min pasiran na, ni o Ala tun te ni ne ye, ele tun bena ne borolakolon le bla ka taga. Ala ka ne ta sege le ye, ani ne ta baara; o koson kunu a ka nin kiti tige an fla ce, ka nin ko latige.»

⁴³ Ayiwa, Laban ka Yakuba jaabi ko: «Nin musow ye ne denmusow le ye, o ta denw fana ye ne ta denw le ye. Nin beganw ye ne ta le ye. I ja be fen o fen na, o bee ye ne ta le ye. Ne be se ka mun le ke ne denmusow ni o worodenw ye bi tuun?»

⁴⁴ Laban ko Yakuba ma tuun ko: «Na, an ye jennogonya don, ele ni ne; o ye ke seereya ye ele ni ne ce.»

⁴⁵ Yakuba ka kabakuru do ta k'a lo, ka o ke hakirijifen ye. ⁴⁶ O ko, a ko a ta mogow ma ko o ye kabakuruw ce. O ka kabakuruw ce k'a ton nɔɔn kan. O bee jenna ka domuni ke o kabakurutun kan.

⁴⁷ Laban ka o yoro togow la ko Yegari Sahaduta. Yakuba k'a togow la ko Galedi †.

† Yegari Sahaduta, ani Galedi, o korow ye ko: kabakurutun

⁴⁸ Laban ko: «Nin kabakuruton ye ke an fla seere ye bi. O le koson o yoro togo lara ko Galedi.»

⁴⁹ Nka a yoro togo nana la fana ko Misipa †, sabu Laban ka a fo Yakuba ye ko: «Ni an nana fara jogon na, k'a ke ko an ja te jogon na tuun, Matigi Ala ye an bee korosi.»

⁵⁰ Laban ko Yakuba ma tuun ko: «Ni i ka ne denmusow minako juguya, ka muso werew ta, mogo le te an seere ye de! I yere korosi, sabu Ala le ye an seere ye.» ⁵¹ Laban k'a fo Yakuba ye tuun ko: «Nin kabakuruton fle, ani ne ka nin kabakuruba min lo, ele ni ne ce. ⁵² Ayiwa, nin kabakuruton ye an seere ye, nin kabakuruba ye an seere ye. Ne man kan ka teme nin kabakuruton kan ka taga ele no fe ni njaninyajugu ye, ele fana man kan ka teme ni kabakuruton kan, ani nin kabakuruba kan ka na ne no fe ni njaninyajugu ye. ⁵³ Ibrahima ta Ala, Nahori ta Ala, olugu face ta Ala, ale le ye ke an ta kititigebaga ye.»

Yakuba fana karira Ala ra, a face Isiyaka be tagama Ala min nasiran na. ⁵⁴ O ko, Yakuba ka began do ke saraka ye kuru kan; a k'a ta mogow bee wele ka na, o ka domuniba ke; o ko, o sira kuru kan yi.

Yakuba ka cira bla Esawu ma

32 O dugusagbe sogomada jona fe, Laban wurira k'a denmusow ni a mamadenw fo, ka dugawu ke o ye. O ko, a sekora ka taga a ta so. ² Ayiwa, Yakuba k'a ta sira ka taga; a tagato, a benna ni Ala ta meleke dow ye. ³ Yakuba ka o ye minke, a ko: «Nin yoro ye Ala ta mogow ta yoro le ye.» O koson a ka o yoro togo la ko Mahanayimu ††.

⁴ Yakuba k'a ta mogo dow ci a korose Esawu fe Seyiri jamana ra, Edomu mara ra. ⁵ A k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo ne matigice Esawu ye ko a ta jonce Yakuba le ka aw ci; ko ne tun be Laban fe yi, ko ne tun be yi le fo ka na se bi ma.» ⁶ A ko tuun ko: «Aw ye a fo a ye ko misiw be ne fe, ani faliiw, ani sagaw, ani baaraden cemanw ni a musomanw; ko ne be o fo ne matigice ye janko a ye sabari ka ne minako ja.»

⁷ Ayiwa, ciradenw tagara Esawu fe. O sekora minke, o nana a fo Yakuba ye ko: «An tagara i korose Esawu fe. A be nana i kunben ni ce keme naani ye a ko fe.»

⁸ Kabini Yakuba ka o men, a siranna fo k'a hakiri jagami. Mogo minw bee tun be ni a ye, ani sagaw, ani misiw, ani jogomew, a ka o bee taran, ka o ke jenkuru fla ye. ⁹ A ko: «Ni Esawu nana ben jenkuru kelen kan, ka olugu faga, tow bena boriyoro soro.» ¹⁰ A ka Ala daari ko: «Ne bemace Ibrahima ta Ala, ne face Isiyaka ta Ala, Matigi Ala, ele le k'a fo ne ye ko ne ye seko ka na ne ta jamana ra, ne woroyoro ra, ko i bena baraka don ne ra. ¹¹ Ayiwa, i ka konuman min bee ke ne ye, ani i ka kanke-lentigiya min bee ke i ta jonce ye, ne tun man kan ni o ye. Ne temeto yan ka taga Laban fe, ne ka Zuriden ba tige tuma min na, foyi tun te ne boro ni ne ta bere te. Nka bi ne ka ne ta mogow ni ne ta beganw taran ka o ke fo jenkuru fla. ¹² Sabari ka ne bosi ne korose Esawu boro. Sabu ne be siranna,

† min kera an seere ye. † Misipa koru ye ko: k'a korosi.
†† Mahanayimu koru ye ko: sigiyoro fla.

a kana na ne faga, ka ne ta musow ni o ta denw fana faga. ¹³ Matigi Ala, ele yere le k'a fo ko i bena baraka don ne ra, ka ne ta duruja caya i ko kogoji kenken; k'a ke fo mogo tena se k'a jate k'a da lon.»

Yakuba ka sama ci ka taga a di Esawu ma

¹⁴ Ayiwa, Yakuba ka Ala daari ka ban minke, a sira o yoro ra yi. A k'a ta began dow woloma ko a be o sama a korose Esawu ma. ¹⁵ A ka sagajigi mugan mina, ani sagamusu keme, bakoronin mugan, ani ba musoman keme fla, ¹⁶ ani jogomemusos bisaba ni o sinmindenw, ani misi binaani, ani misitoran tan, ani falimusu mugan, ani falice tan. ¹⁷ A ka o karifa a ta baaradenw ma, o bee ni o ta begankuru. A k'a fo o ye ko: «Aw ye bla ne ja, ka furance do to begankuruw ni jogon ce.»

¹⁸ A k'a fo baaraden folo ye ko: «Ni ne korose Esawu nana ben ni i ye, ni a ka i jininka ko: «Ele ye jon ta baaraden le ye? I be tagara min le? Begankuru min be i ja o ye jon ta le ye?» ¹⁹ Ni a ka i jininka ten, i ye a jaabi ko: «I ta jonce Yakuba ta lo, a ka nin beganw di ko ka na a sama a matigice Esawu ma. A yere be nana ko fe.»

²⁰ Yakuba ka o kuma kelen fo baaraden flanan ye, ani baaraden sabanan, ani begankuru do tun be min o min ja. A k'a fo o ye ko ni o ka ben ni ale matigice Esawu ye, o ye o kuma le fo a ye. ²¹ A ko o ma ko: «Aw ye a fo a ye ko a ta jonce Yakuba yere be nana ko fe.»

Yakuba tun b'a fora a yere konko ko: «Ne ka nin began minw bla ka taga ja, ni olugu dira a ma, a jusu bena suma; o ra, ni an ja ka na jogon ye, a be se ka ke ko a bena ne kunben ni hera ye.»

Yakuba togo kera Izirayeli ye

²² Ayiwa, Yakuba ka o sama bla ka taga a yere ja minke, a yere tora ni a ta mogow ye o su fe.

²³ O su kelen na, Yakuba wurira k'a muso fla ta, ani a ta baaradenmuso fla, ani a ta den tan ni kelen, ka Yaboki ba tige. ²⁴ A ka ba tige ni olugu ye, k'a borofen tow bee lateme fana ba ko fe. ²⁵ O ko, ale yere tora a kelen. Ce do nana siyen ta ni a ye fo ka taga dugubeda se. ²⁶ Ce k'a ye ko a te se ka Yakuba ben minke, a k'a bugo a togokun na. Yakuba togokun mugura. ²⁷ Ce ko Yakuba ma ko: «A to ne ye taga, sabu dugu be gbera.» Yakuba ko: «Ni i ma dugawu ke ne ye, ne te a to i ye taga de!» ²⁸ Ce ko Yakuba ma ko: «I togo ye di?» A ko: «Yakuba.» ²⁹ Ce ko: «I togo tena ke Yakuba tuun, i togo bena la ko Izirayeli †; sabu i ka siyen ta ni Ala ye, ka siyen ta ni mogow ye, ka se soro.» ³⁰ Yakuba k'a jininka ko: «Sabari ka i togo fo ne ye.» Ce ko: «Mun na i be ne togo jininkara?» O wagati ra, a ka dugawu ke Yakuba ye.

³¹ Yakuba ka o yoro togo la ko Penuweli †; ko sabu ale ka Ala ye ja ni ja, nka ale kisira.

³² Yakuba bora wagati min na Penuweli ka ba tige, o y'a soru tere bora ka ban. A tun be tagamana ka segelen.

³³ O le koson fo ka na se bi ma, sogobu min be

† Izirayeli koru ye ko: ka siyen ta ni Ala ye. †† Penuweli koru ye ko: Ala pada.

began tɔgɔkun na, Izirayeli ta mɔgow tɛ o domu; sabu Ala ka Yakuba bugɔ o yɔrɔ le ra, a tɔgɔkun kolotuguyɔrɔ ra.

Yakuba ni Esawu ka pɔgɔn kunben

33 Ayiwa, Yakuba nana a ja korɔta ka fleri kɛ, ka Esawu nato ye ni cɛ kemɛ naani ye. Yakuba ka o ye minke, a k'a denw taran Raseli ni Leya cɛ, ani baaradenmuso fla. ² A ka baaradenmusow bla ja fɛ ni o ta denw ye, ka Leya ni a ta denw gban o ra, o kɔ, a ka Raseli ni Yusufu gban olugu kɔ fɛ. ³ Ale yere ka bla o bɛɛ ja fɛ. A k'a kinbiri gban fɔ sɔnaga wolonfla, fɔ ka taga se a korɔcɛ Esawu ma. ⁴ Esawu borira ka na a kunben, k'a boro mini a kan na, k'a fɔ ni kanuya ye. O fla bɛɛ ka kɛ kasi ye. ⁵ Esawu k'a ja korɔta ka musow ni denmisɛnw ye minke, a ko: «Nin mɔgɔ minw bɛ i kɔ olugu ye jontigiw le ye?» Yakuba ko: «Ala ka den minw di i ta jɔncɛ ma, olugu lo.»

⁶ Baaradenmusow gbarara, o ni o ta denw, ka na o kinbiri gban. ⁷ Leya ni a ta denw gbarara fana, ka na o kinbiri gban. O kɔ fɛ, Raseli ni Yusufu gbarara ka na o kinbiri gban. ⁸ Esawu ko Yakuba ma ko: «Ne benna ni begankuru minw ye, o ye mun ta le ye?» Yakuba ko: «Ne b'a fɛ ka o di i ma janko ne ko ye diya ne matigicɛ ye.» ⁹ Esawu ko: «Ne dɔgɔcɛ, fɛn caman bɛ ne fɛ ka ban, to ni i ta beganw ye.» ¹⁰ Yakuba ko: «ɔn-ɔn, sabari! Ni a kɛra ko i yafara ne ma, sabari ka ne ta bonya mina. O le koson ne nana i kunben minke, ne ka i ye minke, a kɛra i n'a fɔ ne ja lara Ala yere le kan. I fana ka ne kunben ka ja. ¹¹ Sabari ka son ka ne ta bonya mina, sabu Ala ka ne son fɛn caman na, foyi ma ne dɛɛ.»

Yakuba k'a fɔ ten k'a gbeleya minke, a laban Esawu sonna.

¹² O kɔ, Esawu ko: «Ayiwa, an ye taga. An ye sira mina; ne bɛ i blasira.» ¹³ Yakuba ko: «Ne matigicɛ yere k'a lon ko denmisɛnw ta ko ka gbelen; sagadenw fana bɛ ne fɛ, misiden dɔw bɛ sin na. Ni an ka tagama lateliya ka tɛmɛ o baraka kan lon kelen dɔron, beganw bɛɛ bɛna sa. ¹⁴ O ra ne matigicɛ ye bla a ta jɔncɛ ja. Ne bɛna to ka taga dɔɔnin dɔɔnin, ka gban beganw kɔ, ani denmisɛnw, fɔ ka taga se ne matigicɛ fɛ Seyiri mara ra.» ¹⁵ Esawu ko: «O tuma ne bɛna ne ta mɔgɔ dɔw to ni i ye.» Yakuba ko: «O kekun ye mun ye sa? Ni ne ko diyara ne matigicɛ ye ka ban, o bɛ ne wasa.»

¹⁶ Ayiwa, o lon yere, Esawu ka sira ta ka taga Seyiri mara ra.

¹⁷ Yakuba tagara Sukoti. A k'a ta fanibon lo yi, ka were dɔw lo a ta beganw ye. O le koson o ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko Sukoti †.

Yakuba sera Sikemu

¹⁸ Yakuba bora Mesopotami, a ni hera tagara se fɔ Sikemu, Kanaana jamana ra. A k'a ta fanibonw lo dugu ja fɛ. ¹⁹ A tun k'a ta fanibonw lo yɔrɔ min na, a nana o yɔrɔ san Hamori ta mɔgow fɛ warigbe kemɛ. Hamori le ka Sikemu dugu sigi. ²⁰ Yakuba

† Sukoti korɔ ye ko: werɛw.

ka sarakabonan dɔ lo o yɔrɔ ra, ka o tɔgɔ la ko Eli Elowe Izirayeli ††.

Dina ni Sikemu ta ko

34 Ayiwa, Leya tun ka denmuso min woro Yakuba ye, ni a tɔgɔ ye ko Dina, lon dɔ, ale le nana bɔ ko a bɛ taga a sunguru pɔgɔnw fɛ dugu kono. ² Jamanatigi Hamori Hevikacɛ, ale dence min tɔgɔ ye ko Sikemu, o ka Dina ye. A k'a mina ka jen ni a ye fanga ra, k'a lanɔgɔ.

³ Ayiwa, Yakuba denmuso Dina ko diyara Sikemu ye; a k'a kanu. A kumana a fɛ, ka cogo bɛɛ kɛ janko ale ye a sɔrɔ k'a kɛ a muso ye. ⁴ A ma na ja, Sikemu tagara a fɔ a face Hamori ye ko a ye Dina daari k'a di ale ma, a bɛ kɛ a muso ye.

⁵ Ayiwa, Yakuba nana a mɛn ko Sikemu k'a denmuso Dina mina ka la ni a ye fanga ra k'a lanɔgɔ; nka i n'a fɔ Yakuba dencew tun bɛ ni beganw ye kongo ra, a jera o ko kan fɔ ka na a to o ye na ka bɔ kongo ra.

⁶ Hamori ni a dence Sikemu tagara Yakuba fɛ ka taga kuma a fɛ. ⁷ Yakuba dencew nana ka bɔ kongo ra, o ka o ko mɛn. O k'a mɛn minke, a digira o ra, o dimina kosebe, sabu Sikemu tun ka maroyakoba le kɛ Izirayelimɔgow cɛ ra; a lara ni o dɔgɔmuso Dina ye, k'a sɔrɔ o tun man kan ka kɛ.

⁸ Hamori tagara kuma Yakuba dencew fɛ; a k'a fɔ o ye ko: «Aw denmuso ko diyara ne dence Sikemu ye. Ne bɛ aw daari aw ye a di a ma a ye kɛ a muso ye. ⁹ Aw ye jɛnpɔgɔnya don ni an ye; aw bɛna aw denmusow di an ma furu ra, ka an taw fana ta ka o kɛ aw ta musow ye. ¹⁰ Aw bɛna sigi ni anw ye yan. Jamana bɛ labla aw ye, ni min ka aw diya aw bɛ o kɛ. Aw bɛ to yan ka jago kɛ, ka dugukolo dɔw san aw yere ye.»

¹¹ Sikemu fana k'a fɔ Dina face ni a balemaw ye ko: «Aw ye son ka nin kelen kɛ ne ye. Ni aw ka fɛn o fɛn pini ne fɛ, ne bɛna o di. ¹² Ni a ka aw diya, aw ye furunaforoba dɔ fɔ, ani wari caman; ne bɛna o bɛɛ di aw ma, janko aw ye muso di ne ma dɔron.»

¹³ Yakuba dencew ka Sikemu ni a face Hamori jaabi ni janfa kumaw le ye, sabu Sikemu ka o balemamusow Dina lanɔgɔ minke, o ma diya o ye. ¹⁴ O ko Hamori ni Sikemu ma ko: «Ka an dɔgɔmuso di cɛ kenesigibari ma, o ye ko dɔ le ye an tɛ se ka min kɛ. O ye maroya le ye an fɛ. ¹⁵ Aw ka min fɔ, an tɛ se ka son o ma, fɔ aw ye kɛ i ko anw; o korɔ ye ko aw ra cedenw bɛɛ ka kan ka kenesigi. ¹⁶ Ayiwa, ni aw sonna o ma, o tuma ra an bɛna an denmusow di aw ma, an fana bɛna aw taw ta. An bɛna sigi aw fɛ, an bɛɛ bɛna kɛ mɔgɔ kelen ye. ¹⁷ Nka ni aw ma son an ta kuma ma, ka kenesigi, o tuma an bɛna an denmuso ta ka taga ni a ye.»

¹⁸ Ayiwa, o kuma benna Hamori ni a dence Sikemu ma. ¹⁹ Sikemu ka o ko mina a sobɛ ra, sabu Yakuba denmuso ko tun ka diya a ye. O ta so kono, mɔgɔ bɛɛ fana tun bɛ Sikemu jatera.

²⁰ Hamori ni a dence Sikemu tagara dugu donda* ra, ka taga kuma dugumɔgow fɛ. O ko: ²¹ «Nin mɔgow nana ni janinyaruman le ye an fɛ. An ye a

†† Eli Elowe Izirayeli, o korɔ ye ko: Ala ye Izirayeli ta Ala ye.

to o ye sigi an ta jamana ra, ka jago ke; an ta jamana ka bon, o sigiyoro tena fon. An bena o denmusow furu, an fana bena an taw di o ma. ²² Nka ni an ta cew bee kelen kelen ma kenesigi i n'a fo olugu k'a ke cogo min na, o tena son ka sigi ni an ye, an ye ke moggo kelen ye. ²³ Ni o sigira an fe, o ta beganw, ni o borofenw, ni o ta misiw bee tena ke an ta ye wa? O ka min fo an ye son o ma, janko o ye to ni an ye.»

²⁴ Dugumoggo minw bee tun be dugu donda ra, o bee sonna Hamori ni a dence Sikemu ta kuma ma. Min o min tun nana dugu donda ra, olugu bee kenesigira. ²⁵ Ayiwa, o kenesiginin tere sabanan, ka jori dimi to o kan, Yakuba dence fla, Simeyon ni Levi, Dina korocew, olugu ka o ta muruw ta ka taga ben dugumogow kan, ka cew bee faga, k'a soro dugumogow tun m'a lon ko o ko jogon bena se o ma. ²⁶ O ka Hamori ni a dence Sikemu fana faga, ka o dogomuso Dina labo Sikemu ta bon konko ka taga ni a ye.

²⁷ Yakuba dence tow ka suw ta fenw bee bo o ra, ka dugumogow ta fenw bee ce, sabu Sikemu tun ka o dogomuso lanogo. ²⁸ O ka o ta beganw ta, ani o ta misiw, ani o ta faliw; fen o fen tun be dugu konko, ani fen o fen tun be forow ra, o ka o bee ta. ²⁹ O ka o ta naforo bee ce, ani o ta denw, ani o ta musow, ani fen o fen tun be o ta so konko.

³⁰ Yakuba ko Simeyon ni Levi ma ko: «Aw ka ne hakiri pagami, sabu aw bena ne ko gboya jamana mogow ye, Kanaanakaw, ani Perezikaw. Ne ta mogow man ca; o bena lajen ne kama, ka ne ni ne ta somogow bee faga ka ban.» ³¹ Yakuba dencew k'a jaabi ko: «Mun koson o ka an dogomuso ke i ko jatomuso?»

Ala ka Yakuba toggo ke Izirayeli ye

35 Ayiwa, lon do, Ala kumana Yakuba fe, ko: «Wuri ka taga Beteli, ka taga sigi o yoro ra; ni i sera yi, i be sarakabonan do lo ne ye, ne Ala min ka ne yere yira i ra, i borito i korocce Esawu na.»

² Yakuba kumana a ta somogow fe, ani a nofemogow bee; a ko: «Batofen were minw be aw fe, aw ye o bee labo yan. Aw ye aw yere saninya, ka fani were don aw yere ra; ³ sabu an bena wuri ka taga Beteli, ne be taga sarakabonan do lo Ala ye, Ala min ka ne ta daariri lamem ka ne demem ne ta sege wagati ra, ani ka to ne fe ne ta tagama ra.»

⁴ Batofen were minw tun be Yakuba ta mogow fe, o ka o bee bo ka o di Yakuba ma, ani tororanegem minw tun be o torow ra. Yirisunba min be Sikemu dugu koroo, Yakuba ka dinga sogi ka o dogo o yirisunba jukoro. ⁵ O ko, o wurira ka taga. Ala ka siranyaba bla o yoro dugumogow bee ra. O si ma son ka gban Yakuba ta mogow ko, ko o be o kere.

⁶ Yakuba ni a nofemogow bee tagara se Luzi; o dugu toggo le ye fana ko Beteli, a be Kanaana jamana ra. ⁷ Yakuba ka sarakabonan do lo o yoro ra, ka o toggo la ko: Eli Beteli †; ko sabu Ala k'a yere yira ale ra o yoro ra, tuma min na ale tun be borira a korocce na.

† Eli Beteli koroo ye ko: Beteli ta Ala.

⁸ Ayiwa, Rebeka ta lamobamusu min tun ye Debora ye, o sara. O k'a su don Beteli koroo, yirisunba do koroo, o yirisunba toggo le nana la ko kasi yirisunba.

⁹ Ala k'a yere yira Yakuba ra tuun, ka baraka don a ra, a nanin ko ka bo Mesopotami jamana ra.

¹⁰ Ala ko a ma ko: «I toggo ye ko Yakuba, nka i toggo tena ke Yakuba ye tuun. I toggo bena la ko Izirayeli.» Ala ka Yakuba toggo la ko Izirayeli o cogo le ra. ¹¹ Ala k'a fo a ye tuun ko: «Ne le ye Ala Sebeetigi ye. I bena den caman soroo; siya do bena bo i ra, ani jamana caman mogow. Masaw bena bo i ta duruja ra. ¹² Ne ka jamana min di Iburahima ni Isiyaka ma, ne bena o jamana di i ma. I ta den minw bena na i ko fe, ne bena a di olugu fana ma.»

¹³ Ayiwa, Ala kumana Yakuba fe yoro min na, a bora a koroo o yoro ra ka taga. ¹⁴ Ala tun kumana ni Yakuba ye yoro min na, Yakuba ka kabakuruba do lo o yoro ra k'a ke hakirijigifen ye, ka rezenji ke saraka ye ka o bon a kan, ani turu. ¹⁵ Ala kumana a fe yoro min na, Yakuba ka o yoro toggo la ko Beteli.

Boniyaminu worocogo, ani Raseli ta saya

¹⁶ Ayiwa, Yakuba ni a ta mogow nana bo Beteli ka taga yoro were. O ni Efirata dugu ce belen tun ka jan doonin. Raseli jigira o yoro ra, nka a jigiko gbeleyara kosebe. ¹⁷ Ka tin dimi to a ra, tinminamusu ko a ma ko: «I kana siran, i ka dence were soroo.»

¹⁸ Ayiwa, o y'a soroo Raseli tun be jini ka sa ka ban. K'a sato to, a ka den toggo la ko: Beni Oni; nka ko fe faceman nana den toggo la ko: Boniyaminu ††.

¹⁹ Ayiwa, Raseli sara o yoro le ra. O k'a su don Efirata dugu sira ra. Efirata dugu toggo le nana la ko Betilehemu. ²⁰ Yakuba ka kabakuruba do lo Raseli ta kaburu kunna, ka o ke hakirijigifen ye. O kabakuru le kera Raseli ta kaburu hakirijigifen ye. A be yi hali bi.

Yakuba dencew

²¹ Yakuba † bora o yoro ra minke, a tagara a ta fanibonw lo, fo ka taga teme Migidali Ederi yoro kan. ²² Ayiwa, ka Yakuba to o yoro ra, Ruben tagara jen ni Bila ye, min tun ye a face ta jonmusu do ye; Yakuba bora o ko kala ma.

Yakuba dencew tun ye ce tan ni fla:

²³ Leya dencew fle nin ye: a ka dence folo min woro Yakuba ye, o ye Ruben ye, o ko, Simeyon, ani Levi, ani Zuda, ani Isakari, ani Zabulon. ²⁴ Raseli dencew tun ye Yusufu ni Boniyaminu ye. ²⁵ Raseli ta baardenmusu Bila dencew tun ye Dan ni Nefitali ye. ²⁶ Leya ta baardenmusu Zilipa dencew tun ye Gadi ni Aseri ye.

Olugu le ye Yakuba dencew ye, minw worora Mesopotami ††.

†† Beni Oni koroo ye ko: dence min sorora tawo ra. Boniyaminu koroo ye ko: dence min be ne kininboro fe, walama dence min ko ka gbelen ne ma. † Yakuba: A sebera heburukan na ko Izirayeli. †† Boniyaminu le ma woro Mesopotami.

Isiyaka ta saya

²⁷ Ayiwa, Yakuba tagara se a face Isiyaka koro Mamire ta yoro ra, Kiriya Araba dugu koro; o dugu le ye Heburon ye fana. Ibrahima ni Isiyaka tun sigira o dugu le ra. ²⁸ Isiyaka si bee lajennin kera san keme ni san biseegi. ²⁹ O ko, a sara, ka fara a bemace tow kan. A tun korora kosebe fo ka sijan soro. A dencew Esawu ni Yakuba k'a su don.

Esawu tagara sigi Edomu jamana ra

36 Esawu ta denw ye nin ye; ale le be wele fana ko Edomu. ² Esawu k'a ta musow ta Kanaanaka sunguruw le ra. A muso do togo tun ye ko Ada; ale tun ye Hetikace Elon denmuso le ye. Do togo tun ye ko Olibama; ale tun ye Ana denmuso ye; Ana yere face tun ye Sibeyon ye. Sibeyon tun ye Hevika le ye. ³ Esawu muso sabanan kera Basimati ye. Ale tun ye Sumayila denmuso do ye. Nebayoti dogomuso tun lo.

⁴ Esawu muso Ada ka Elifazi woro Esawu fe. A muso Basimati ka Reweli woro. ⁵ Olibama ka Yehusi woro, ani Yalamu, ani Kore. Olugu le ye Esawu dencew ye, minw worora a fe Kanaana jamana ra.

⁶ Ayiwa, lon do, Esawu k'a ta musow ta, ani a dencew, ani a denmusow, ani a ta somogow bee, ani a ta sagaw ni a ta baw, ani a ta misiw bee, ani a tun ka fen o fen soro Kanaana jamana ra; a wuri-ra ka taga jamana were ra, yorojan, ka bo a dogoce Yakuba koro. ⁷ O fla borofenw caya koson, o tun te se ka to rogon kan. Yoro tun ka dogo o ta beganw ma. ⁸ O le kera sababu ye k'a to Esawu tagara sigi Seyiri kuruyorow ra. Esawu le be wele fana ko Edomu.

Esawu ta denw

⁹ Ayiwa, Esawu le ye Edomukaw bemace ye. A ta durujaw ye nin ye, k'a siginin to Seyiri kuruyorow ra: ¹⁰ Esawu dencew togow ye nin ye: Elifazi, ale ye Esawu ta muso Ada dence ye; Reweli, o ye Esawu ta muso Basimati dence ye.

¹¹ Elifazi yere ta denw kera Teman ye, ani Omaru, ani Sefo, ani Getamu, ani Kenazi.

¹² Esawu dence Elifazi tun ka jonmuso min ke a muso ye, min tun ye Timina ye, ale le ka Amaleki woro Elifazi ye.

Olugu le ye Esawu ta muso Ada mamadenw ye.

¹³ Reweli dencew fle nin ye: Nahati, ani Zeraki, ani Sama, ani Miza.

Olugu le ye Esawu ta muso Basimati mamadenw ye.

¹⁴ Esawu ta muso Olibama, Sibeyon denmuso Ana ta denmuso, ale ka dence minw woro Esawu fe, olugu fle nin ye: Yehusi, ani Yalamu, ani Kore.

¹⁵ Ayiwa, Esawu dence minw kera kuntigiw ye, olugu ye nin ye: Esawu dence folo Elifazi dencew ra, minw kera kuntigiw ye, o ye Teman, ani Omaru, ani Sefo, ani Kenazi, ¹⁶ ani Kore, ani Getamu, ani Amaleki.

Olugu le ye Elifazi dencew ye, minw kera kuntigiw ye Edomu jamana ra. Olugu le ye Esawu

ta muso Ada mamadenw ye.

¹⁷ Esawu dence Reweli dence minw kera kuntigiw ye, olugu fle nin ye: Nahati kera gbatigi ye, ani Zeraki, ani Sama, ani Miza.

Olugu le ye Reweli dencew ye, minw kera kuntigiw ye Edomu jamana ra. Olugu le ye Esawu ta muso Basimati mamadenw ye.

¹⁸ Esawu ta muso Olibama dence minw kera kuntigiw ye, olugu fle nin ye: Yehusi kera gbatigi ye, ani Yalamu, ani Kore.

Olugu le ye Esawu ta muso Olibama, Ana denmuso dencew ye, minw kera kuntigiw ye.

¹⁹ Ayiwa, olugu le ye Esawu dencew ye, ani o ta kuntigiw. Olugu le ye Edomukaw ye.

Seyiri dencew

²⁰ Ayiwa, moggo minw konna ka sigi Edomu jamana ra, o ye Seyiri dencew le ye. Ale tun ye Hori-ka ye. A dencew tun ye Lotan ye, ani Sobali, ani Sibeyon, ani Ana, ²¹ ani Dison, ani Eseri, ani Disan. Horikaw ta kuntigiw le ye olugu ye. Seyiri dencew lo; o tun siginin be Edomu jamana ra.

²² Lotan dencew tun ye Hori ni Hemamu ye. Lotan balemamusu tun ye Timina ye. ²³ Sobali dencew fle nin ye: Aliban ni Manati, ani Ebali, ani Sefo, ani Onamu. ²⁴ Sibeyon dencew fle nin ye: Aya, ani Ana. Lon do, o Ana togo le tagara bo bununji gbanninman do kan kongo konso, k'a to a be a face Sibeyon ta faliw korosira. ²⁵ Ana dence tun ye Dison ye; a denmuso tun ye Olibama ye. ²⁶ Dison dencew fle nin ye: Hemedan, ani Esiban, ani Itiran, ani Keran. ²⁷ Eseri dencew tun ye Bilan, ani Zavan, ani Akan ye. ²⁸ Disan dencew tun ye Usi ye, ani Aran.

²⁹ Horikaw ta kuntigiw fle nin ye: Lotan, ani Sobali, ani Sibeyon, ani Ana, ³⁰ ani Dison, ani Eseri, ani Disan. Olugu le ye Horikaw ta kuntigiw ye Seyiri ta jamana ra.

Edomu masacew

³¹ Sani masace do ye sigi Izirayelimogow kunna, masace minw sigira Edomu mara kunna, olugu fle nin ye: ³² Behori dence Bela, ale sigira masaya ra Edomu; a ta dugu togo tun ye ko Dinaba. ³³ Bela nana sa minke, Zera dence Yobabu, min be bo Bosira, ale sigira a no ra. ³⁴ Yobabu nana sa minke, Husamu sigira a no ra; ale tun bora Temankaw ta jamana ra. ³⁵ Husamu nana sa minke, Bedadi dence Hadadi sigira a no ra; ale le ka Madiyankaw kere ka se o ra Mohabu mara ra. A ta dugu togo tun ye ko Aviti. ³⁶ Hadadi nana sa minke, Samula min tun be bo Masireka, ale sigira a no ra. ³⁷ Samula nana sa minke, Sawuli min tun be bo Rehoboti, bada ra, ale sigira a no ra. ³⁸ Sawuli nana sa minke, Akibori dence Bahali Hanani sigira a no ra. ³⁹ Akibori dence Bahali Hanani nana sa minke, Hadari sigira a no ra; a ta dugu togo tun ye Pawu. A muso togo tun ye ko Metabeli; Metabeli tun ye Materedi denmuso ye, Materedi tun ye Mezahabu denmuso ye.

⁴⁰ Ayiwa, kuntigiw minw bora Esawu dencew ra ka kapa ni o ta gbaw, ani o ta sigiyorow, ani o togow

ye, o kuntigiw fle nin ye: Timina, ani Aliva, ani Yeteti,⁴¹ ani Olibama, ani Ela, ani Pinon,⁴² ani Kenazi, ani Teman, ani Mibisari,⁴³ ani Magidiyeli, ani Iramu.

Ologu le kera Edomu mara kuntigiw ye; o bee sigira o ta mara ra.

Esawu le kera o Edomukaw bemace ye.

Yusufu ta sikow

37 Ayiwa, Yakuba sigira Kanaana jamana ra. A face fana tun sigira o jamana le ra.² Yakuba dencew ta kow fle nin ye.

Ka Yusufu si to san tan ni wolonfla, a tun be sagaw ni baw gbenna ni a korocew ye. A tun be ni a face ta jonmuso Bila ni Zilipa dencew le ye. Ologu tun be ko benbari minw ke, Yusufu tun bena o bee lakari a face ye.³ Yusufu ko le tun ka di Yakuba † ye ka teme a ta den tow bee kan, sabu a tun ka Yusufu soro k'a koronin to; o koson Yakuba tun ka forokiya numannin jegenjegenman do karan Yusufu ye.

⁴ Yusufu korocew k'a ye ko o face be Yusufu le kanuna ka teme olugu kan minke, o ka Yusufu koninya; hali kumapuman yere tun te se ka bo o da ra k'a fo Yusufu ye tuun.

⁵ Lon do, Yusufu nana siko do ke; a ka o lakari a korocew ye minke, o ka do fara o ta koninya kan.

⁶ A k'a fo o ye ko: «Aw ye sabari ka ne ta siko lamen! ⁷ Ne sikora k'a ye ko an tun be foro ra, an be siman tigera k'a siri. Ne ta simansiri nana wuri ka lo, aw ta simansiriw nana ne ta lamini ka biribiri a koro k'a ke i n'a fo o be a bonyara.»

⁸ Yusufu korocew ko: «O tuma ele be a miiri ko ele le bena sigi an kunna ka ke an ta masace ye ke.» O k'a koninya tuun o siko koson, ani o kumaw koson.

⁹ Ayiwa, Yusufu nana siko do were ke; a ka o fana fo a korocew ye. A ko: «Ne ka siko do were ke tun; ne ka tere ni karo ni lolo tan ni kelen ye, o nana o yere majigi ne korow.»

¹⁰ A ka o siko fo a face ni a korocew ye. A face songora a ra, k'a fo a ye ko: «Nin siko korow le ye di? O tuma i b'a fe ne ni i bamuso ni i korocew, an bee le ye na an kinbiri gban ele korow ke?»

¹¹ A pangboya donna a korocew ra; nka a face ka o kumaw to a yere konow.

Yusufu korocew k'a fiyeere

¹² Ayiwa, Yusufu korocew tun tagara Sikemu ni o face ta beganw ye. ¹³ Lon do, Yusufu face Yakuba † ko a ma ko: «I korocew tagara ni beganw ye Sikemu; na, ne be i ci o fe.» Yusufu nana.

¹⁴ Yakuba ko: «Taga a fle, ni i korocew ka kene, ani ni foyi te beganw na; i ye na o kibaroya fo ne ye.»

A ka Yusufu ci ka taga. A bora Heburon kenegbeyoro ra ka taga Sikemu. ¹⁵ Ayiwa, ce do tagara ben ni Yusufu yaalayaalato ye kongo konow. A k'a pininka ko: «Ele be mun le pinina?» ¹⁶ Yusufu ko: «Ne be ne korocew le yoro pinina. O be min le? Sabari ka o yoro yira ne ra.» ¹⁷ Ce ko: «O bora yan; sabu ne tun k'a men o fe ko o be taga Dotan.»

† Yakuba, walama Izirayeli. †† Yakuba, walama Izirayeli.

Yusufu tagara o ko ka taga o sorow Dotan. ¹⁸ A korocew k'a ye yorojan a be nana. Sani a ye se o ma, o ka janfa siri a kama ko o b'a faga. ¹⁹ O ko: «An ta sikobagawara nato ye nin ye. ²⁰ Aw ye na an ye a faga, k'a firi kolonkolon do konow. An be taga a fo ko wara do le k'a faga k'a domu. A ta sikow bena ke min ye, an bena o ye.»

²¹ Ruben ka o kuma men minke, ale tun b'a fe ka Yusufu kisi ka bo o boro; a ko: «An kana a to a ye sa.» ²² Ruben k'a fo tuun ko: «Aw kana a faga; aw ye a firi kolonkolon konow, kongo konow yan; aw kana aw boro se a ma.»

Ruben tun b'a fe ka na Yusufu labo dogo ra o ko fe, ka seko ni a ye ka taga a di a face ma.

²³ Ayiwa, Yusufu nana se o korow minke, o k'a ta forokiya numannin jegenjegenman sama ka bo a kan na. ²⁴ O k'a mina k'a firi kolonkolon konow. Ji foyi tun te kolon konow. ²⁵ O ko, o sigira ka domuni ke. O nana fleri ke, ka Sumayila ta mogow dow nato ye ni o ta jogomew ye ka bo Galadi. Wusunaw, ani kasadiyanaw, ani latikolon tun be o ta doniw na jogomew ko ra. O tun be tagara ni o ye Misiran.

²⁶ O ra, Zuda k'a fo a balekaw ye ko: «Ni an ka an dogonin faga k'a dogo, o bena mun le na an ye?»

²⁷ Aw y'a to an y'a fiyeere Sumayila ta mogow ma. An kana an boro se a ma k'a faga, sabu an dogonin lo, an yere do lo.»

A balema tow sonna a ta kuma ma.

²⁸ Madiyanka jagokebagaw, Sumayila ta mogow, olugu temeto, o ka Yusufu sama k'a labo kolon konow, k'a fiyeere olugu ma warigbe mugan. Sumayila ta mogow k'a san ka taga ni a ye Misiran.

²⁹ Ayiwa, Ruben sekora ka na kolonda ra, ko a bena Yusufu labo. A nana a ye ko Yusufu te kolon konow tuun. A jusu kasira, fo a k'a ta derege mina k'a faran. ³⁰ A nana a dogocew fe ka na a fo o ye ko: «E! Den te kolon konow tuun! Ne bena taga min ni nin ko ye?»

³¹ O ka Yusufu ta forokiyani ta, ka bakoronin do faga, ka forokiyani don o jori ra. ³² O ko, o ka Yusufu ta forokiyani bla ka taga a di a face ma k'a fo a ye ko: «An ka forokiya nin ye kongo konow; a fle ni a kera i dence ta forokiya lo walama ni o te.» ³³ Yakuba k'a fle, k'a ye ko a dence ta derege lo. A ko: «E! Ne dence ta derege lo; wara do le k'a domu. E! Wara do le ka Yusufu tigetige tan!»

³⁴ Yakuba k'a ta derege mina k'a faran, ka boro do don a yere ra, ka kasi a dence saya ko ra tere caman. ³⁵ A dencew ni a denmusow nana ko o bena a jusu saaro, nka a tun t'a fe mogow si ye a jusu saaro. A tun b'a fora ko: «Ne bena to kasi le ra fo ka na sa ka taga lahara ne dence no fe.» A tora ka kasi.

³⁶ Ayiwa, Madiyanka jagokebagaw tagara Yusufu fiyeere Misiran, Farawona ta sorasiw kuntigiba ma; o togo ye ko Potifari.

Zuda ni Tamari ta ko

38 Ayiwa, wagati do nana ke, Zuda bora a balekaw korow, ka taga sigi Adulamu, ce do korow, o ce togo ye ko Hira. ² Zuda ka Kanaanaka

sunguru do ye o dugu ra, a face togo ye ko Suwa. A ka o sunguru furu, ka jen ni a ye. ³ Muso nana kono ta, ka dence woro. A ka den togo la ko Eri. ⁴ A nana kono were ta, ka dence were woro. A ka o togo la ko Onan. ⁵ A nana kono were ta tuun ka dence were woro. A ka o togo la ko Sela. O den worotuma ra, Zuda tun be Kesibu dugu kono.

⁶ Ayiwa, Zuda nana muso do furu ka o di a dence folo Eri ma. O muso togo tun ye ko Tamari. ⁷ Nka Zuda dence folo kera mogowugu ye Matigi Ala ja koro; o koson, Matigi Ala ka saya lase a ma. ⁸ Zuda k'a fo a dence flanan Onan ye ko: «I korocce muso ta ka jen ni a ye, sabu i nimogomuso lo; janko i ye den soro ni a ye i korocce no ra, ka duruja to i korocce ko.»

⁹ Ayiwa, Onan k'a ye ko o den tena ke ale yere ta ye; o ra, ni a tun be jen ni a ninmogomuso ye, a tun be lawa bon dugu ma, janko muso kana kono ta ka duruja to a korocce ko. ¹⁰ Onan tun be min kera, o ma diya Matigi Ala ye. Ala ka saya lase ale fana ma. ¹¹ Zuda k'a ye ten minke, a ko Tamari ma ko: «I kana ce were ta; taga to i face ta so, sani k'a to ne dence Sela ye panatige. Ni a ka panatige, ne bena i di ale ma.» Zuda ka o fo, sabu a tun be sir-anna; a tun t'a fe Sela ye Tamari furu janko ale fana kana na sa i n'a fo a korocce tow.

Tamari tagara to a face ta so.

¹² Wagati dama temenin ko, Zuda ta muso sara. O muso tun ye Suwa denmuso le ye. Sangakow nana nogoya minke, ani Zuda jusu sumana tuma min na, Zuda tagara a ta sagasikanbagaw fe Timina dugu kono, a ni a terice Hira, min be bo Adulamu. ¹³ Ayiwa, do nana a fo Tamari ye ko a burance Zuda be tagara Timina, ka taga a ta sagaw si kan. ¹⁴ Tamari ka o men minke, a k'a ta firiya faniw bo a yere ra, ka lankana do biri a kun na, k'a yere datugu, ka taga sigi Enayimu dugu donda ra, Timina dugu sira ra, k'a yere ke i ko jatomuso. Tamari ka o ke, sabu a k'a ye ko Sela koroyara, nka Zuda ma son ka ale di a ma, ale ye ke a muso ye.

¹⁵ Ayiwa, Zuda temeto nana Tamari siginin ye; a kera a ja na ko jatomuso do lo, sabu Tamari tun k'a ja datugu. ¹⁶ Zuda k'a siginin ye sirada ra, a m'a lon ko a buranmuso lo. A ko a ma ko: «A to ne ye jen ni i ye.» Tamari ko: «Ni i ka jen ni ne ye, i bena mun le di ne ma?» ¹⁷ Zuda ko: «Ne bena badennin kelen bo ne ta baw ra ka o sama i ma.» Tamari ko: «I be mun le di ne ma a sarati ye, sani i ye na a sama ne ma?» ¹⁸ Zuda ko: «Ele yere b'a fe ne ye mun le di i ma a sarati ye?» Tamari ko: «I togo tagamasiyen be fen min kan, ani a juru, ani bere min be i boro, olugu di ne ma.»

Zuda ka o fenw di a ma, ka jen ni a ye. Tamari ka kono ta Zuda fe o cogo le ra. ¹⁹ O ko, Tamari wurira ka taga. A k'a ta faniw bo a yere ra, k'a ta firiya faniw don tuun.

²⁰ Ayiwa, ko fe, Zuda nana badennin di a terice Adulamukace ma, ko a ye na a di muso ma, ani ale ka fen minw di muso ma, ka o mina ka na. Ce tagara, a ma muso ye. ²¹ A ka o yoro mogow jininka ko: «Jatomuso min be to ka sigi Enayimu dugu donda ra, sirada ra, a be min le?» Mogow ko: «Jatomuso si ma sigi yan ka ye.»

²² Ayiwa, a sekora ka taga a fo Zuda ye ko: «Ne ma muso ye de! Ne k'a yoro mogow jininka; o ko: «Jatomuso si ma sigi yan ka ye.»» ²³ Zuda ko: «A ye to ni o fenw ye. An kana maroya jini ka se an yere ma. Ne koni k'a ta badennin ci a ma, nka ele m'a ye!»

²⁴ Ayiwa, karo saba temenin ko, o nana a fo Zuda ye ko: «I buranmuso Tamari ka jatoya ke; sisan a ye nin ye, a ka kono ta yere.» Zuda ka o kuma men minke, a ko: «Aw ye taga a mina ka bo ni a ye kene ma, o ye a jeni.»

²⁵ O ko o be taga Tamari mina ka bo ni a ye minke, a ka mogow bla k'a fo a burance ye ko: «Nin tagamasiyen ni nin bere ye mogow min ta ye, ne ka kono ta o tigi le fe. Sabari ka nin tagamasiyen ni a juru, ni nin bere tigi jini, k'a lon jon ta lo.»

²⁶ Zuda ka fenw fe k'a ye ko ale yere ta lo. A ko: «Ne jarkira ka teme Tamari kan. Can lo, sabu ne tun ka kan k'a furu ne dence Sela ma, nka ne ma o ke.»

Zuda ma jen ni Tamari ye o ko tuun.

²⁷ Ayiwa, a jigiwagati ra, denw kera flaniw ye.

²⁸ A jigito, den kelen k'a boro bo; tinminamusu ka ale boro mina ka jese wulenman do siri a ra, k'a fo ko: «Nin le ye folo ye.» ²⁹ Nka den k'a boro sama k'a don yi tuun. A flaniwogon bora. Tinminamusu ko: «Ele le ka sira dayele ke!» A k'a togo la ko Peresi †.

³⁰ O ko, a dogonin bora, ni jese wulenman sirinin ye a boro ra. O ka ale togo la ko Zeraki.

O ka Yusufu fiyeere Potifari ma

39 Ayiwa, Sumayila ta mogow tagara ni Yusufu ye Misiran. Misirankace Potifari, Fara-wona ta sorasiw kuntigiba, ale ka Yusufu san Sumayila ta mogow fe; olugu le tun tagara nin Yusufu ye. ² Matigi Ala tora ni Yusufu ye k'a ta kow bee ja a boro. A tun be a matigice Misirankace Potifari ta so le kono.

³ A matigice nana a ye ko Matigi Ala be ni Yusufu ye; ko ni a k'a boro don fen o fen na, Ala be o ja a boro. ⁴ Yusufu ko nana diya a matigice ye, fo a k'a sigi a ta so kunna, k'a borofenw bee karifa a ma.

⁵ Kabini Potifari ka Yusufu sigi a ta so kunna, ani a borofenw bee kunna, Matigi Ala ka baraka don Misirankace Potifari ra, k'a ta so kojaw bee ja Yusufu koson. Matigi Ala ta baraka lara Potifari borofenw bee kan, sokonofenw, ani forokonofenw bee.

⁶ A kera ten minke, Potifari k'a ta so kojaw bee to Yusufu boro. A tun te maga foyi ra, ni a yere ta domuni doron te.

Yusufu tun ye kanbelen cepumanba le ye; a fari tun dakapanin lo, a pada fana tun ce ka ji.

Potifari muso jabora Yusufu fe

⁷ Wagati do nana ke, Yusufu matigice ta muso jabora Yusufu fe. A ko Yusufu ye jen ni ale ye.

⁸ Yusufu ma son; a ko a ma ko: «Ne matigice te foyi ke a yere ye tuun so kono yan. A k'a borofenw bee karifa ne le ma. ⁹ A ni ne bee kera kelen ye nin

† Peresi koro ye ko: wo; walama ko: k'a dayele.

so kɔnɔ yan. A ma ne bari foyi ra, fɔ ele kelen, sabu i ye a muso ye. Ne bɛna o kojuguba jɔgɔn kɛ cogo di ka Ala hake ta?»

¹⁰ Lon bɛɛ muso tun bɛ Yusufu wele, nka Yusufu ma sɔn ka taga la a kɔrɔ ka jɛn ni a ye.

¹¹ Ayiwa, lon dɔ Yusufu tun donna bon kɔnɔ ka taga a ta baara kɛ; o y'a sɔrɔ lukɔnɔmɔgɔ si tun tɛ yi. ¹² Muso ka Yusufu mina a ta derege ma, ko a ye jɛn ni ale ye. Yusufu k'a ta derege bɔ k'a to a boro, ka bori ka bɔ kɛnɛ ma.

¹³ Ayiwa, muso k'a ye ko Yusufu k'a ta derege to ale boro ka bori ka bɔ kɛnɛ ma minke, ¹⁴ a kulera ka lukɔnɔmɔgɔw wele k'a fɔ o ye ko: «Aw y'a flɛ, ne cɛ nana ni Heburu kanbelen min ye, o nana an janfa le. Aw m'a ye, a nana ne kɔ ko a bɛna jɛn ni ne ye; nka ne ka kulekanba ci. ¹⁵ A nana a ye ko ne bɛ ne kan bɔra ka kule kɔsɛbɛ minke, a k'a ta derege to ne boro yan ka bori ka bɔ kɛnɛ ma.»

¹⁶ Muso ka Yusufu ta derege bla a yɛrɛ kɔrɔ, sani a cɛ ye sekɔ ka na so kɔnɔ. ¹⁷ A cɛ nana minke, a ka o kuma kelen fɔ a ye, ko: «A flɛ, i nana ni jɔncɛ Heburuka min ye, a nana ne kɔ ko a bɛna jɛn ni ne ye. ¹⁸ Ne ka ne kan bɔ ka kule minke, a k'a ta derege to ne boro, ka bori ka bɔ kɛnɛ ma.»

O ka Yusufu bla kaso ra

¹⁹ Ayiwa, muso ka min fɔ Yusufu ta ko ra, cɛ ka o men minke, a dimina kɔsɛbɛ. ²⁰ A ka Yusufu mina k'a bla kaso ra, masacɛ ta kasodenw bɛ yɔrɔ min na. Yusufu tora kasobon na yi.

²¹ Nka Matigi Ala tora ni Yusufu ye, ka ja a ma, k'a ko diya kasobon kɔrɔsibaga ye. ²² Kasobon kɔrɔsibaga ka Yusufu bla kasoden tɔw bɛɛ konna kasobon kɔnɔ, ko a ye o kɔrɔsi. Yusufu le tun bɛ fɛn bɛɛ panabɔ kasobon kɔnɔ yi. ²³ Kasobon kɔrɔsibaga yɛrɛ nana a boro bɔ fɛn bɛɛ ra, ka ko bɛɛ to Yusufu le boro, sabu Matigi Ala tun bɛ ni Yusufu ye. Ala tun bɛ a ta ko bɛɛ ja a boro.

Yusufu ka kasoden fla ta siko kɔrɔ fɔ

40 Ayiwa, lon dɔ, Misiran masacɛ ta minnifendibagaw kuntigi, ani a ta burujenibagaw kuntigi, olugu ka ko dɔ kɛ min ma bɛn masacɛ ma. ² Farawona dimina o kuntigi fla kɔrɔ, minw ye minnifendibagaw kuntigi ni burujenibagaw kuntigi ye. ³ Masacɛ ko o ye o mina ka o bla kaso ra, sorasiw kuntigiba ta bon kɔnɔ, Yusufu tun bɛ yɔrɔ min na. ⁴ Sorasiw kuntigiba ka o bla ni Yusufu ye, ko Yusufu ye o kɔrɔsi. Yusufu le tun bɛ o ta ko bɛɛ panabɔ. O ka wagati dama kɛ kasobon na yi.

⁵ Lon dɔ, ka o to kasobon na yi, minnifendibagaw kuntigi, ani burujenibagaw kuntigi ka siko dɔ kɛ su kelen na. O bɛɛ ni o ta siko, dɔ ni dɔ kɔrɔ tɛ kelen ye. ⁶ Ayiwa, sɔgɔmada fɛ, Yusufu nana o flɛ minke, a k'a ye ko o ja kumunin lo. ⁷ A ka o jinin-ka ko: «Mun le ka aw ja kumu tan bi?» ⁸ O ko: «An ka siko dɔ le kɛ; mɔgɔ fana tɛ yi min bɛ se ka a kɔrɔ fɔ an ye.» Yusufu ko: «Siko kɔrɔ lonniya bɛ Ala le fɛ. Aw ye aw ta sikow fɔ ne ye.»

⁹ Masacɛ ta minnifendibagaw kuntigi k'a ta siko fɔ; a ko: «Ne ta siko ra, ne ka rezensun dɔ le ye ne

ja fɛ, ¹⁰ yiriboro saba tun b'a ra. A fiyerenna, a fiyerenw denna, a rezendenw mɔna. ¹¹ O y'a sɔrɔ Farawona ta jiminminan tun bɛ ne boro. Ne ka rezɛnmɔ mina k'a bisi Farawona ta jiminminan kɔnɔ, k'a di Farawona ma.»

¹² Yusufu ko: «I ta siko kɔrɔ ye nin ye: Yiriboro saba, o ye tere saba le ye. ¹³ Ni tere saba dafara, Farawona bɛna i labɔ kaso ra, ka i bla i ta baarakɔrɔ ra. I bɛna to ka minnifɛn di Farawona ma i n'a fɔ i tun b'a kɛra cogo min na kakɔrɔ, tuma min na i tun bɛ o baara ra. ¹⁴ Nka ni i nana o hera sɔrɔ tuma min na, i ye i hakiri to ne ra, ka ja ne ma; i ye kuma Farawona fɛ, ka ne ko fɔ a ye, janko a ye ne labɔ kaso ra. ¹⁵ Sabu o ka ne mina fanga ra ka bɔ Heburuw ta jamana le ra ka na ni ne ye yan. O ka ne bla kaso ra yan, k'a sɔrɔ ne ma kojugu si kɛ.»

¹⁶ Ayiwa, burujenibagaw kuntigi k'a ye ko Yusufu k'a tɔrɔgɔncɛ ta siko kɔrɔ fɔ k'a diya minke, ale fana k'a ta fɔ. A ko: «Ne fana ta siko ra, segi saba tun bɛ ne kun, buru gbɛman tun bɛ o segi saba kɔnɔ. ¹⁷ Segi min tun bɛ tɔw bɛɛ san fɛ, domunifɛn suguya bɛɛ tun bɛ o kɔnɔ, a bɛɛ tobira ka mɔ Farawona ye. Ayiwa, kɔnɔ dɔw nana kɛ o fɛnw domu ye segi kɔnɔ ne konna.» ¹⁸ Yusufu ko: «I ta siko kɔrɔ ye nin ye: Segi saba, o ye tere saba ye fana. ¹⁹ Ni tere saba dafara, Farawona bɛna i labɔ kaso ra, ka i kun tige, ka i su dulon yiri ra, kɔnɔw bɛna kɛ i sogisogi ye.»

²⁰ Ayiwa, tere saba nana dafa, ka bɛn Farawona worolon kunbɛn ma. O panagbɛ ra, a ka domuniba dɔ tobi a ta jamana jamɔgɔw bɛɛ ye. A ka minnifendibagaw kuntigi ni burujenibagaw kuntigi labɔ kaso ra a ta jamana jamɔgɔw ja na. ²¹ A ka minnifendibagaw kuntigi bla a ta baarakɔrɔ ra, ko a ye to ka minnifɛn di Farawona ma. ²² Nka a ka burujenibagaw kuntigi dulon yiri ra ka kapa ni Yusufu ta kuma ye.

²³ Kabini minnifendibagaw kuntigi bɔra kaso ra, a ma miiri Yusufu ma tuun; a jinana a kɔ pewu.

Farawona ta siko

41 San fla tɛmenin kɔ, Farawona yɛrɛ ka siko dɔ kɛ. A sikora k'a yɛrɛ ye Nili bada ra. ² A ka misi jumanman tɔrɔnin wolonfla ye, o bɔra ji ra, ka na kɛ bin jimi ye bada ra. ³ A ka misi cɛjugu fasamannin wolonfla ye, olugu fana bɔra ji ra, misi jumanman wolonfla kɔ fɛ, ka na lolɔ o kɔrɔ bada ra. ⁴ Ayiwa, misi cɛjugu fasamannin wolonfla, olugu ka misi tɔrɔnin wolonfla domu. O kɔ, Farawona kununa sunɔgɔ ra.

⁵ Sunɔgɔ nana a ta tuun; a ka siko dɔ wɛrɛ kɛ. A ka jɔtizan wolonfla ye, o bɔra jɔsun kelen na, o bɛɛ kise ka bonbon, o cɛ ka ji. ⁶ O kɔ, jɔtizan wolonfla wɛrɛ bɔra o jɔsun kelen na, o kisɛw ka dɔgɔ dɔgɔ, sabu kongokolon fɔjɔ ka o bɛɛ jaja fɔ ka o cɛjuguya. ⁷ Ayiwa, jɔtizan minw jajanin bɛ, olugu ka jɔtizan kisejuman belebelew domu.

O kɔ, Farawona kununa tuun. A k'a ye ko siko lo.

⁸ O lon sɔgɔmada fɛ, Farawona hakiri jagamina. A ka Misiran jamana lagberikebagaw, ani a kolonbagaw bɛɛ wele. A ka a ta sikow lakari o ye, nka o si ma se k'a kɔrɔ fɔ Farawona ye. ⁹ O tuma ra,

Farawona ta minnifendibagaw kuntigi ka kuma ta, k'a fɔ Farawona ye ko: «Ne ka kojugu min ke, ne hakiri jigira o ra bi.»¹⁰ A ko: «Farawona, lon dɔ i tun dimina i ta jamana mɔgɔba dɔw kɔrɔ. I tun ka ne mina o wagati ra ka ne bla kaso ra, sorasiw kuntigiba ta bon kɔnɔ, ne ni burujenibagaw kuntigi.¹¹ Lon dɔ, su fe, an mɔgɔ fla bɛɛ sikora, an bɛɛ ta siko kɔrɔ fɔra an ye.¹² Heburu kanbelen dɔ le tun bɛ ni an ye kasobon na; sorasiw kuntigiba ta baaraden tun lo fɔlɔfɔlɔ. An ka an ta siko jafɔ ale le ye, a k'a kɔrɔ fɔ an ye.¹³ A ka min fɔ an ye fana, kow nana ke ka kapa ni o le ye. I ka ne bla ne ta baarakɔrɔ ra, ka burujenibagaw kuntigi kun tige k'a su dulon yiri ra.»

Yusufu ka Farawona ta siko kɔrɔ fɔ

¹⁴ Ayiwa, Farawona ka o men minke, a ka mɔgɔ ci ka taga Yusufu wele. O teliyara ka Yusufu labo kasobon na. O k'a kun ni a bonbosiw bɛɛ li, k'a saninya, ka fani were don a ra, ka taga ni a ye Farawona fe.¹⁵ A sera yi minke, Farawona ko a ma ko: «Ne ka siko dɔ le ke, mɔgɔ si ma se k'a kɔrɔ fɔ ne ye. Ne k'a men ko ni siko fɔra ele ye, ko i bɛ se k'a kɔrɔ fɔ.»¹⁶ Yusufu ka Farawona jaabi ko: «Farawona, ne te, Ala le bena i ta siko kɔrɔ fɔ i ye ka ja.»

¹⁷ Farawona k'a fɔ Yusufu ye ko: «Ne ta siko ra ne k'a ye ko ne tun bɛ Nili bada ra.¹⁸ Ne ka misi ceɗuman tɔrɔnin wolonfla ye, o bɔra ji ra ka na ke bin jimi ye kene ma.¹⁹ Misi wolonfla were bɔra ji ra tuun, o fasanin bɛ, o ce ka jugu, sogo janaman te o ra; Misiran jamana bɛɛ ra ne ma o misiw jɔgɔn cejugu ye ban.²⁰ Ayiwa, misi cejugu fasaninw, olugu ka misi tɔrɔninw domu, minw tun kɔna ka bɔ.²¹ O ka o kunu yere le; nka o bɛɛ n'a ta, a kera i ko foyi yere ma don o kɔnɔbara ra. O cejuguyanin tora ten, i ko o tun bɛ cogo min na kakɔrɔ. O kɔ, ne kununa sunɔgɔ ra.

²² «Ayiwa, ne sunɔgɔra tuun; ne ka siko dɔ were ke. O ra ne ka jɔtizan wolonfla ye, o bɛɛ kisew ka bonbon, a ce ka pi. O tizan wolonfla bɛɛ bɔra jɔkala kelen na.²³ Tizan wolonfla were bɔra o ko fe, o ka dɔgɔdɔgɔ, sabu kongokolon fɔjɔ ka o bɛɛ jaja.²⁴ Ayiwa, tizan minw ka dɔgɔdɔgɔ, olugu ka tizanɗumanw domu.

«Ayiwa, ne ka nin siko le fɔ ne ta lagberikebagaw ye, nka o si ma se k'a kɔrɔ fɔ ne ye.»

²⁵ Yusufu k'a fɔ Farawona ye ko: «Farawona, i ka siko fla min ke, o bɛɛ ye fen kelen le ye. Ala bena min ke, a ka o le yira i ra.²⁶ Misi pumanman wolonfla, o ye san wolonfla ye. Jɔtizan wolonfla, o ye san wolonfla ye. A bɛɛ ye siko kelen le ye.

²⁷ Misi fasanin cejugu wolonfla minw bɔra ji ra ka na tɔw kɔ, o ye san wolonfla kɔngɔ ye. Jɔtizan wolonfla minw ka dɔgɔdɔgɔ, fɔjɔ ka minw jaja, o fana ye o san wolonfla kɔngɔ kelen le ye.²⁸ Ne k'a fɔ i ye cogo min na sisan, Farawona, Ala bena min ke, a ka o le yira i ra.²⁹ Sanji wolonfla bena ke, siman bena ja kosebe Misiran jamana bɛɛ ra.

³⁰ Nka sanji wolonfla were bena na o ko fe, o bena ke kɔngɔba ye, k'a ke fɔ mɔgɔw bena jina san temeninw ta siman camamba wagati bɛɛ ko Misiran jamana ra. Kɔngɔ bena jamana bɛɛ halaki.

³¹ Kɔngɔ juguyakojugu fe, siman tun jana san minw na, mɔgɔw bena jina o sanw bɛɛ ko pewu.»

³² Yusufu ko Farawona ma tuun ko: «Farawona, ni i k'a ye ko i ka nin siko ke cogoya fla ra, o b'a yira ko can ra Ala le ka nin ko latige; a fana tena meen ni a ma ke.³³ Ayiwa, sisan i ka kan ka mɔgɔ hakiriman kolɔnbaga dɔ le jini, k'a sigi Misiran jamana bɛɛ kunna,³⁴ ka mɔgɔ dɔw fana sigi jamana kunna ni ale ye, janko ni siman o siman ka sɔrɔ, o ye o tarantaran yɔrɔ looru, ka taran kelen bɔ k'a bla danna, Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra, sanɗuman wolonfla bɛɛ kɔnɔ.³⁵ Sanɗuman wolonfla min bena na, o ye siman lajen o sanw bɛɛ kɔnɔ. Ele Farawona yere ye o mɔgɔw kɔrɔsi. O ye o simanw lajen k'a bla danna duguw bɛɛ ra, k'a kɔrɔsi.³⁶ Ni san wolonfla kɔngɔ nana se Misiran jamana ma tuma min na, o siman min lajenna, o le bena ke ka jamana baro. Ni o kera, kɔngɔ tena jamana halaki.»

Yusufu kera Misiran jamana pamɔgɔba ye

³⁷ Ayiwa, Yusufu ka min fɔ, o diyara Farawona ni a ta jamana pamɔgɔw bɛɛ ye.³⁸ Farawona k'a fɔ a ta jamana pamɔgɔw ye ko: «An bɛ se ka mɔgɔ juman le sɔrɔ tuun Ala ka hakiri di min ma i ko nin ce?»³⁹ Farawona ko Yusufu ma ko: «I n'a fɔ Ala ka nin kow yira ele ra, mɔgɔ si te yi tuun min bɛ sɔrɔ kolɔnbaga ye, ani hakiritigi ye ka ele bɔ.⁴⁰ Ne bɛ i sigi ne ta so kunna; ni i ka min fɔ, ne ta mɔgɔw bena o le ke. Masaceya dɔrɔn le bena ne bonya ni i ye.⁴¹ Ne ka Misiran jamana bɛɛ kuntigiya don i boro bi.»

⁴² Farawona k'a yere ta borokandennege bɔ k'a don Yusufu borokanden na. A ko o ye lenfani pumanman dɔw don a ra, ka kannanege saninlaman dɔ don a kan na.⁴³ A ka Yusufu ye le sowotero dɔ kan, k'a gban a yere ta sowotero kɔ. Mɔgɔ dɔw blara o ja ka ke peren ye, ko: «Aw ye sira bla, aw ye sira bla, fagamaw be nana †!»

Ayiwa, Farawona ka Misiran jamana bɛɛ kuntigiya di Yusufu ma o cogo le ra.

⁴⁴ Farawona ko Yusufu ma tuun ko: «Ne le ye Farawona ye. Nka mɔgɔ man kan ka foyi ke Misiran jamana bɛɛ kɔnɔ yan, ni ele ma o sira di o tigi ma.»

⁴⁵ Farawona ka Yusufu tɔgɔ la ko Safinati Paneya. A ka muso di a ma. A muso tɔgɔ tun ye ko Asanati. Muso face tɔgɔ tun ye Potifera; ale le tun ye Oni dugu sarakalasebaga ye.

Yusufu sigira Misiran jamana bɛɛ kunna.

⁴⁶ Wagati min na o ka Yusufu wele ka taga Misiran masace Farawona fe, o y'a sɔrɔ a si tun ye san bisaba.

O le ko fe, a bɔra Farawona kɔrɔ ka taga Misiran jamana yaala.

⁴⁷ Ayiwa, san wolonfla kera, siman jana, ka den kosebe.⁴⁸ Yusufu ka o san wolonfla ta siman dɔw lajen Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra, ka o bla danna. A ka siman lajen k'a bla duguw bɛɛ ra. Forow be dugu minw kɔrɔ, a ka o forow simanw lajen o duguw ra.⁴⁹ Yusufu ka siman lajen caman, i ko kɔgɔji kenken. A cayara fɔ a laban o nana a jateri

† Kitabu dɔw kɔnɔ a sebera ko: «Aw ye aw kinbiri gban.»

dabla, sabu a jateda tun tɛ se ka lɔn tuun.

⁵⁰ Ayiwa, sani kɔngɔ wagati ye se, Yusufu ka dence fla sɔrɔ ni a muso Asanati ye, ʒni dugu sarakalasebaga Potifera denmuso.

⁵¹ Yusufu k'a dence fɔlɔ tɔgɔ la ko Manase †, ko sabu Ala k'a ke ale jinana a ta tɔrɔw bɛe kɔ, k'a hakiri bɔ a face ta so kɔ.

⁵² A ka dence flanan tɔgɔ la ko Efirayimu ††, ko sabu ale tɔrɔra jamana min na, Ala ka dence di ale ma o jamana ra.

⁵³ Ayiwa, siman jana kosɛbe sanji wolonfla min kɔnɔ Misiran, o sanji wolonfla nana ban. ⁵⁴ O kɔ fe sanji wolonfla kɔngɔ daminana, i n'a fɔ Yusufu tun k'a fɔ cogo min na. Kɔngɔ benna jamana tɔw bɛe kan, nka siman tun bɛ Misiran jamana yɔrɔ bɛe ra.

⁵⁵ Ayiwa, kɔngɔ nana se Misiran jamana fana ma tuma min na, mɔgɔw nana ke kule ye Farawona kɔrɔ, ko a ye domuni di o ma. Farawona ko Misirankaw bɛe ma ko: «Aw ye taga Yusufu fe; ni a ka min fɔ aw ye, aw y'a ke ten.» ⁵⁶ O tuma kɔngɔba le tun bɛ jamana yɔrɔ bɛe ra. Yusufu ka siman-marayɔrɔw dayele, ka siman fiyeere Misirankaw ma. O y'a sɔrɔ kɔngɔ tun bɛ juguyara ka taga Misiran jamana ra.

⁵⁷ Mɔgɔw tun bɛ bɔ jamanaw bɛe ra ka na siman san Misiran, Yusufu fe; sabu kɔngɔ tun bɛ juguyara jamanaw bɛe ra.

Yusufu kɔrɔcɛw tagara siman san Misiran

42 Yakuba nana a mɛn ko siman bɛ sɔrɔra Misiran. A k'a fɔ a dencew ye ko: «Mun kosɔn aw bɛ sigi yan ka ke jɔgɔn fle ye? ² Ne k'a mɛn ko siman bɛ sɔrɔra Misiran. Aw ye taga yi ka taga dɔ san an ye, janko kɔngɔ kana na an faga yan.»

³ Yusufu kɔrɔcɛ mɔgɔ tan ka sira mina, ka taga siman san Misiran. ⁴ Yakuba ma sɔn ka Yusufu dɔgɔcɛ Boniyaminu bla ni o ye ka taga. A tun bɛ siranna ko kojugu dɔ kana na taga a sɔrɔ yi.

⁵ Ayiwa, Yakuba ‡ dencew tagara simansanyɔrɔ ra ni mɔgɔ wɛrɛw ye, sabu kɔngɔ tun bɛ Kanaana jamana yɔrɔ bɛe le ra.

Yusufu k'a kɔrɔcɛw lasiran

⁶ O y'a sɔrɔ Yusufu le tun bɛ Misiran jamana kuntigiya ra; ale le tun bɛ siman fiyeerera mɔgɔ bɛe ma Misiran. A kɔrɔcɛw nana se minke, o ka o kinbiri gban Yusufu kɔrɔ, ka o ja biri dugu ma.

⁷ Yusufu k'a kɔrɔcɛw ye minke, a ka o lɔn; nka a k'a ke i n'a fɔ ale ma o lɔn. A kumana o fe k'a ke i n'a fɔ a dimina o kɔrɔ le. A ko o ma ko: «Aw bɔra min le?» O k'a jaabi ko: «An bɔra Kanaana jamana le ra, ka na siman san yan.»

⁸ O ka o fɔ minke, Yusufu k'a lɔn can ra ko a kɔrɔcɛw lo. Nka olugu ma Yusufu lɔn. ⁹ Yusufu tun ka siko minw ke a kɔrɔcɛw ko ra, a hakiri jigira o ra. A ko o ma ko: «Aw nana jamana fle dogo ra le, janko aw bɛna se ka jamana yɔrɔ minw kɛrɛ, aw ye o yɔrɔw lɔn.» ¹⁰ A kɔrɔcɛw ko: «An matigice, o tɛ! I ta jɔnw nana siman le san. ¹¹ An bɛe ye fake-

lendenw le ye. An bɛ can le fɔra. An ma na jamana fle dogo ra.» ¹² Yusufu ko: «Can tɛ! Aw nakun ye ka na jamana fle le, janko aw bɛna se ka yɔrɔ minw kɛrɛ, aw ye o lɔn.» ¹³ O ko: «Anw ye i ta jɔnw le ye; an ye balemace tan ni fla le ye, an bɛe ye fakelendenw le ye. An sigira Kanaana jamana ra. An bɛe ra fitini, ale bɛ ni an face ye so; kelen sara an na.» ¹⁴ Yusufu ko: «Ne ka min fɔ, o le ye can ye; ne ko aw nana an ta jamana fle dogo ra le. ¹⁵ Ne bɛna aw segesege cogo min na, o ye nin ye: ne bɛ kari Farawona tɔgɔ ra, ko ni aw dɔgɔcɛ fitini ma na fiyewu, aw tɛna bɔ yan. ¹⁶ Aw ye mɔgɔ kelen bɔ aw ra k'a ci, o ye taga aw dɔgɔcɛ fitini ta ka na ni a ye. Tɔw bɛ to kaso ra yan. Ne bɛna aw ta kuma segesege o cogo le ra k'a lɔn ni aw bɛ can le fɔra. Ni aw ma o ke kɔni, o tuma ne karira Farawona tɔgɔ ra ko aw nana jamana fle dogo ra le.»

¹⁷ Yusufu ka o fɔ minke, a ka o bla kaso ra tere saba.

¹⁸ A tere sabanan, a k'a fɔ o ye ko: «Sisan ne bɛna min fɔ aw ye, ni aw ka o ke, o tuma ne tɛna foyi ke aw ra, sabu ne bɛ siran Ala ja. ¹⁹ Ni a kɛra ko aw bɛ can le fɔra, o tuma, aw ra kelen ye to kaso ra yan, aw tɔw ye taga ni siman ye ka taga a di aw ta somɔgɔw ma, sabu kɔngɔ bɛ o ra. ²⁰ O kɔ, aw sekɔtɔ, aw ye na ni aw dɔgɔcɛ fitini ye yan; ni o kɛra, ne bɛ a lɔn ko aw bɛ can le fɔra; o ra ne tɛna foyi ke aw ra.»

A kɔrɔcɛw sɔnna o ma.

²¹ O ka ke a fɔ ye jɔgɔn ye ko: «Can ra, an ka an dɔgɔcɛ Yusufu hake ta; sabu an yere tun k'a nin tɔrɔrɔtɔ ye; a ka an daari ko an ye sabari ka makari ale ra k'a to yi, nka an ma sɔn. O le kosɔn nin pagban bɛ sera an ma bi.»

²² Ruben ka kuma ta, k'a fɔ o ye ko: «Ne tun m'a fɔ aw ye ko aw kana den nin faga wa? Aw ma sɔn ka ne ta kuma lamɛn. Sisan a ye nin ye, Ala b'a hake le bɔra an na tan.»

²³ Ayiwa, o tun m'a lɔn ko Yusufu bɛ o ta kan menna; sabu Yusufu yere tun bɛ kumana o fe ni daramina le ye. ²⁴ Yusufu ka o kuma mɛn minke, a bɔra o kɔrɔ ka taga kasi. A kɔsegira ka na, ka na kuma o fe tuun. O kɔ fe a ka Simeyɔn mina k'a siri o yere jana.

Yusufu kɔrɔcɛw sekɔra ka taga Kanaana

²⁵ Yusufu k'a fɔ a ta baardenw ye ko o ye a kɔrɔcɛw ta bɔrɔw fa siman na, ka o bɛe ta wariw dondon o ta bɔrɔw kɔnɔ, ani ka o ta siraradomuni di o ma. Baardenw k'a ke ten. ²⁶ O ka o ta bɔrɔw lala o ta faliw ko ra, ka sira mina ka ke taga ye.

²⁷ O tagara se yɔrɔ dɔ ra, o y'a sɔrɔ su kora. O sira yi. O ra kelen k'a ta bɔrɔ dayele ko a bɛ domuni di a ta fali ma; a k'a ta wari ye bɔrɔ da ra. ²⁸ A ko tɔw ma ko: «E! O ka ne ta wari seko; a ye nin ye bɔrɔ da ra.» Tɔw k'a ye ten minke, o jusu kasira. O siranna fɔ o bɛ yereyere. O ko: «Ala ka mun le ke an na tan sa?»

²⁹ Ayiwa, o nana se o face Yakuba fe, Kanaana jamana ra. Min ka o sɔrɔ, o ka o bɛe fɔ a ye. O ko: ³⁰ «Cɛ min bɛ Misiran jamana kunna, a ma kuma an fe ni jumanya ye dɛ! A ko, ko an tagara o ta jamana fle dogo ra le. ³¹ An k'a fɔ a ye ko an ye

† Manase tɔgɔ kɔrɔ ye ko: ka jina. †† Efirayimu tɔgɔ kɔrɔ ye ko: Ala ka den di. ‡ Yakuba, walama Izirayeli.

mog̃sobew le ye, ko an ma na jamana fle dogo ra. ³² An k'a fo a ye ko an tun ye balemac̃e tan ni fla le ye an face fe, ko kelen sara, ko an dog̃oce fitini, sisan ale be ni an face ye Kanaana jamana ra.

³³ Ayiwa, a ko an ma ko: «Fen min be se k'a to ne be la aw ra, ko aw ye mog̃sobew ye, o ye nin ye: aw ye aw balema kelen to yan; aw tow be siman ta ka taga a di aw ta somog̃ow ma, sabu kong̃o be o ra. Ni aw tagara, aw ye na ni aw dog̃oce fitini ye ne fe yan. ³⁴ O ra, ne bena a lon ko aw ma na jamana fle, ko aw ye mog̃sobew le ye. Ni o kera, ne bena aw balemac̃e bla. O ko, aw be se ka taga jamana yoro beɛ ka sanni ni fiyeere ke, aw yere sago ma.»

³⁵ Ayiwa, o nana ke siman bo ye o ta borow konɔ tuma min na, o k'a ye ko o beɛ ta wari be o ta borow konɔ. O ka wari ye o ta borow konɔ minke, o ni o face beɛ siranna.

³⁶ O face Yakuba k'a fo o ye ko: «E! Aw bena ne bonɔ ne ta denw na de! Yusufu te yi tuun, Simeyon fana te yi tuun; aw bena Boniyaminu fana mina ka taga ni a ye wa? Nin tɔɔro beɛ be ben ne le kan.»

³⁷ Ruben ko a face ma ko: «Ni ne ma seko ka na ni Boniyaminu ye i fe, o tuma i ye ne dence fla beɛ faga! Boniyaminu to ne boro; ni a kera cogo o cogo, ne bena seko ka na ni a ye i fe.» ³⁸ Yakuba ko: «On-on, ne dence te taga ni aw ye Misiran fiyewu; sabu a ni a koroc̃e min be bamuso kelen na, o sara k'a kelen to. Ni ko do nana a sorɔ tagama ra, aw bena a to ne koroninba kunsigibetigi ye sa jusukasi ra le.»

Yusufu koroc̃ew tagara Misiran ni Boniyaminu ye

43 Ayiwa, kong̃o nana juguya jamana konɔ. ² Yakuba dencew tun nana ni siman min ye ka bo Misiran, o nana o domu ka ban tuma min na, Yakuba k'a fo o ye ko: «Aw ye seko ka taga domuni do jini an ye Misiran.»

³ A dencew Zuda k'a jaabi ko: «Misirankace k'a fo an ye ka a gbelya kosebe ko ni an ma taga ni an dog̃oce ye, an na tena la ale kan. ⁴ O ra, ni i be son ka an dog̃oce Boniyaminu bla ka taga ni an ye, an bena taga domuni san i ye. ⁵ Nka ni i te son k'a bla ka taga ni an ye, an te taga; sabu ce k'a fo an ye ko ni an dog̃oce te ni an ye, an na tena la ale kan.»

⁶ O face Yakuba † ko: «Aw ka kojugu ke ne ra de! Mun na aw k'a fo ce nin ye ko dog̃oce were be aw fe de? Han?»

⁷ A dencew k'a jaabi ko: «Ce yere le ka jininkari caman gban an na an ta somog̃ow beɛ ta ko ra. A ko: «Yala aw face be si ra wa? Yala balemac̃e were be aw fe wa?» Anw fana k'a ta jininkariw jaabi. An tun be se k'a lon cogo di ko a bena a fo an ye ko an ye na ni an dog̃oce ye?»

⁸ Zuda ko a face Yakuba ma ko: «Baba, den to ne boro, a ye taga ni an ye; a to an ye wuri ka taga domuni jini, janko kong̃o kana na an beɛ faga yan, ele ni anw, ani an ta denw.

⁹ «Ne le bena lo ni den kunko ye. Ni ko k'a sorɔ, i ye ne jininka. Ni ne ma seko ni a ye fiyewu ka na a lo i na korɔ yan, o tuma o jaraki bena to ne kan

† Yakuba, walama Izirayeli.

tuma beɛ; ¹⁰ sabu ni tagama tun ma lalo tan, i b'a sorɔ ko an tun tagara ka kosegi ka ban fo sijaga fla.»

¹¹ O face Yakuba ko: «Ayiwa, i n'a fo jagboya le ye a taga ye, o tuma aw bena min ke, o fle: Aw ye an ta jamana fennumanman dow bla aw ta borow konɔ, ka taga o sama Misirankace ma. Aw ye turu doonin ta, ani li, ani kasadiyananw, ani turu kasadiman, ani yiriden dow, ani saraden, ani amande.

¹² «Aw ye aw ta wari jog̃on fla ta. O tun ka wari min bla aw ta borow konɔ, aw ye seko ni o ye. I b'a sorɔ o firira le. ¹³ Ayiwa, aw ye aw dog̃oce ta, aw ye wuri ka taga Misirankace fe. ¹⁴ Ala Sebeetigi ye aw makari don ce ra, janko a ye aw balemac̃e to kelen ni Boniyaminu bla o ye na. Nka ni ne ka kan ka bonɔ ne ta denw na le, o tuma ne ye bonɔ o ra.»

Yusufu koroc̃ew sera Yusufu fe tuun

¹⁵ Ayiwa, Yusufu koroc̃ew ka o samafenw ta; o tun ka kan ka wari min ta, o ka o jog̃on fla ta. O wurira, o ni Boniyaminu, ka taga Misiran, Yusufu fe. ¹⁶ Kabini Yusufu ka Boniyaminu ye ni o ye, a k'a fo a ta baaradenw kuntigi ye ko: «Nin mog̃ow ladon so konɔ, i ye began do faga k'a laben; o bena terarafana domu ni ne yere le ye.»

¹⁷ Yusufu ka min fo, ce ka o ke. A tagara ni Yusufu koroc̃ew ye Yusufu ta so konɔ.

¹⁸ Yusufu koroc̃ew k'a ye ko o tagara ni olugu ye Yusufu ta so minke, o siranna. O ko: «Wari min tora an ta borow konɔ an nako folo ra, i b'a sorɔ o le koson o nana ni an ye yan. O bena ben an kan le, ka jen an na, ka an mina ka an ke o ta jonw ye, ka an ta faliw fana mina.» ¹⁹ O siranya koson, o gbarara Yusufu ta baaradenw kuntigi ra, so donda ra, ka kuma a fe. ²⁰ O ko: «Hake to, an matigice, anw nana siman san yan kakoro. ²¹ An ta siman sanko folo, an sekoto, an sera an siyoro ra minke, an ka an ta borow dayele k'a ye ko an beɛ ta wari dafanin be an ta borow da ra, do ma bo a ra; a be i ko an tun nana ni a ye cogo min na. O koson an sekora ni a ye ka na a di. ²² An nana ni wari were ye fana ka na siman do were san. Nka an m'a lon jon le ka wari bla an ta borow da ra.»

²³ Baaradenw kuntigi ko o ma ko: «Aw ye aw hakiri sigi, aw kana siran! Aw ta Ala, aw face ta Ala, ale le ka o wari bla aw fe borow konɔ. Ni o te, aw tun ka wari min di, o sera ne ma.»

Ce ka o kuma fo ka ban minke, a nana ni Simeyon ye o fe.

²⁴ A ka o ladon Yusufu ta bon konɔ, ka ji di o ma, o ka o senw ko. A ka domuni di o ta faliw fana ma.

²⁵ O tun nana ni samafen minw ye, o ka o laben ka bla, sani Yusufu ye na tereghan fe; sabu a tun fora o ye ko o ni Yusufu bena domuni ke Yusufu ta so.

²⁶ Yusufu nana so konɔ tuma min na, o ka samafenw di a ma, ka o kinbiri gban a korɔ k'a fo.

²⁷ Yusufu ka o jininka ko: «Aw ka kene wa?» A ka o jininka fana ko: «Aw ka aw face min ko fo ko a korora, yala a be si ra hali bi wa?»

²⁸ O ka Yusufu jaabi ko: «I ta jonce min ye an face ye, a be si ra, a fana ka kene.»

O birira tuun ka o kinbiri gban Yusufu koro k'a fo.

²⁹ Yusufu k'a na korota k'a dogoce Boniyaminu fle, a yere baden dogonin. A ko: «Aw ka aw dogoce min ko fo, ale le ye nin ye wa?» Yusufu ko Boniyaminu ma ko: «Ne dence, Ala ye baraka don i ra.»

³⁰ Yusufu k'a dogoce ye minke, a hina donna a ra, fo ka kasilogo bla a ra. A teliyara ka don bon kono ka taga kasi. ³¹ O ko, a k'a na ko, ka bo kene ma. Kasilogo tun b'a ra belen, nka a jijara k'a yere mina. A k'a fo a ta baaradenw ye ko o ye na ni domuni ye. ³² O ka Yusufu ta domuni bo danna, k'a korocew ta bo danna. Misiranka minw tun be ni o ye, o ka olugu fana ta bo danna, sabu Misirankaw te son ka domuni ke ni Heburuw ye; Misirankaw be nigii o ra.

³³ Yusufu korocew sigira a na koro, ka gbangban jogon na, ka kapa ni o sandaw ye; k'a damina koro ra ka taga a bla dogonin na. O ka ke jogon fle ye; o kabakoyara. ³⁴ Domuni min tun be Yusufu koro, a ka o do di o ma. A ka tow ta jogon looru di Boniyaminu ma. O ka domuni ke, ka min, ka jagari ni Yusufu ye.

Yusufu k'a korocew korobo k'a fle

44 Ayiwa, o ko, Yusufu k'a fo a ta baaradenw kuntigi ye ko: «Nin mogow ta borow fa siman na; o fanga be se min o min koro, o di o ma. O ko, i ye o bee ta wari bla o ta boro kono, boro da ra. ² I ye ne ta jiminminan warigberaman fana bla o bee ra fitini ta boro kono, a ta wari kan.»

Ayiwa, Yusufu ka min fo, baaradenw kuntigi k'a ke ten.

³ Dugu gbera minke doron, sogomada fe o ka sira di Yakuba dencew ma. O ka o ta doniw lala o ta faliw ko ra, ka taga. ⁴ O bora dugu kono minke, k'a soro o yoro tun ma janya folo, Yusufu k'a ta baaradenw kuntigi wele k'a fo a ye ko a ye wuri ka tugu o ko; ko ni a kunna o ra, a ye a fo o ye ko: «Mun na aw ka ne ta koruman sara ni kojugu ye? ⁵ Yala aw ma ne matigice ta jiminminan ta wa, a be lagberi ke ni min ye? Aw ka kojuguba le ke nin ye de!»

⁶ Ayiwa, baaradenw kuntigi tagara kun o ra, a ka o kuma fo o ye ten. ⁷ O k'a jaabi ko: «An matigice, mun na i be o kuma jogon fo? Ala ye an kisi o ko jogon keri ma. ⁸ An tun ka wari min ye an ta borow kono, an ma na ni o ye ka bo Kanaana ka na o di i ma wa? An bena son cogo di ka warigbe walama sanin sonya i matigice ta so kono? ⁹ Ayiwa, ni minan ka ye i ta jon min o min fe anw na, aw ye o tigi faga, tow ye ke an matigice ta jonw ye.»

¹⁰ Baaradenw kuntigi ko: «Ayiwa, aw ka min fo, ne sonna o ma; nka ni minan yera mogo min kun, o tigi le be ke ne ta jon ye, foyi te ke tow ra.»

¹¹ O yoronin bee, o bee ka o ta borow jigi, ka o dayele. ¹² Baaradenw kuntigi ka ke borow kono flefle ye. A k'a damina o bee ra koroba ra, ka taga a laban fitini na. Minan tagara ye Boniyaminu ta boro kono.

¹³ A kera ten minke, o jusu kasira fo o ka o ta

deregew mina ka o faranfanan. O ka o ta borow ta ka o lala faliw ko ra ka seko dugu kono.

Zuda ka Yusufu daari Boniyaminu ko ra

¹⁴ Zuda ni a balemaw tagara se Yusufu ta so, k'a soro Yusufu belen tun be yi. O ka o kinbiri gban Yusufu koro k'a fo. ¹⁵ Yusufu ko o ma ko: «Aw ka mun ko le ke tan? O tuma aw ma a lon ko ne jogon be se ka ko dogoninw lon wa?» ¹⁶ Zuda ko: «An matigice, an bena mun le fo sa? Kuma te an fe tuun. An be se ka an yere bo nin ko ra cogo di? Ala yere le ka i ta jonw ta hake bo kene kan. Sisan an ye nin ye, an kera an matigice ta jonw le ye, anw, ani minan tagara ye min ta boro kono.» ¹⁷ Yusufu ko: «Ala ye ne kisi o ko jogon keri ma. Ne ta minan yera min ta boro kono, o tigi kelen le bena ke ne ta jon ye. Aw tow, aw ye taga hera ra aw face fe.»

¹⁸ Zuda gbarara Yusufu ra k'a fo a ye ko: «Ne matigice, sabari k'a to i ta jonce ye kuma do fo i ye; i kana dimi ne koro, sabu ele ni Farawona bee le ye kelen ye. ¹⁹ Ne matigice, an nako folo ra yan, ele le tun ka an jininka ko yala an face belen be yi wa, ko yala dogoce were be an fe wa. ²⁰ An ka i jaabi ko an face be yi, ko a korora, ani ko an dogoce fitini do be yi, an face ka ale woro k'a soro a tun korora kosebe ka ban. Korocce do fana tun be an dogoce fitini fe, nka ale sara. O fla bee tun be bamuso kelen na. Ayiwa, o dogoce fitini kelen le tora sisan; an face be a kanu kosebe. ²¹ Ele k'a fo an ye ko an ye na ni a ye i fe, janko i yere na ye a ye. ²² An tun ka i jaabi ko den te se ka bo a face koro. Ni a bora a face koro, a face be sa jusukasi boro. ²³ I k'a fo an ye ko ni an dogoce ma na, an na tena la ele kan tuun. ²⁴ Ayiwa, tuma min na an sekora an face fe, an ka an matigice ta kuma fo a ye. ²⁵ Lon min an face nana a fo an ye ko an ye seko ka na siman do san, ²⁶ an k'a fo a ye ko an te se ka na ni an dogoce te ni an ye, ko sabu Misirankace k'a fo an ye ko ni an dogoce te ni an ye, an na tena la ale kan.

²⁷ «I ta jonce, an face k'a fo o le ra ko: «Aw k'a lon ko ne ta muso Raseli ka dence fla doron le woro ne ye. ²⁸ Kelen tun bora so kono lon do; ne be miiri ko wara do le k'a faga, sabu ne m'a ye tuun fo ka se bi ma.» ²⁹ A ko: «Ni aw ka na nin fana ta tuun, ni ko do tagara a soro yi, o tuma aw bena a to ne koroninba le bena sa toro ra.»

³⁰ «Ayiwa, sisan ni ne ka seko i ta jonce fe, ne face fe, k'a soro den min be a ta ko bee ye, o den te ni an ye, ³¹ ni a k'a ye ko den te ni an ye, a bena sa jusukasi boro. O tuma anw minw ye i ta jonw ye, anw le bena ke sababu ye k'a to i ta jonce, an face koroninba be sa jusukasi ra; ³² sabu, ne matigice, ne le k'a fo an face ye ko ne be lo ni den kunko ye. Ne k'a fo a ye ko ni ne ma seko ni den ye a fe, o tuma ne face hake ye to ne kan tuma bee. ³³ O koson, ne matigice, sabari i y'a to ne ye to yan den no ra, ka ke i ta jon ye, k'a to den ye taga so ni a korocew ye. ³⁴ Ne bena taga ne face fe cogo di, ni den te ni ne ye? E! Ne te se ka taga ne face toroto ye.»

Yusufu k'a yere yira a balemaw ra

45 Ayiwa, Zuda banna o kuma ra minke, Yusufu ma se k'a yere mina tuun mogow na na. A perenna ko o ye mogow bee labo.

Tuma min na Yusufu tun be a yere yira a balemaw ra, mogow si tun te ni o ye. ² Yusufu kasira, fo Misirankaw k'a kasikan men; Farawona ta somogow fana k'a kasikan men. ³ Yusufu k'a fo a balemaw ye ko: «Ne le ye Yusufu ye! Yala ne face be si ra wa?»

Yusufu balemaw ma se k'a jaabi, sabu o bee hakiri tun pagamina. ⁴ Yusufu k'a fo o ye ko: «Aw ye gbara ne ra.» O gbarara a ra. A ko: «Ne le ye aw balemace Yusufu ye, aw ka min fiyeere Misiran tagabagaw ma. ⁵ Nka aw kana aw jusu kasi; aw kana dimi aw yere korow ko mun na aw ka ne fiyeere; sabu Ala le ka ne ci aw na yan, janko ne ye na ke sababu ye ka aw kisi. ⁶ Nin ye a san fla le ye kongow be jamana konow. Ayiwa, sene tena se ka ke fo sanji looru tuun, siman fana tena ke yi. ⁷ Ala le ka ne ci ka na aw na yan, janko aw ye na duruja sorow nin jamana ra, ka panamanya; o ye kisiriba le ye. ⁸ Aw le ma ne ci yan, Ala yere lo. A ka ne sigi yan, ka ne ke i n'a fo Farawona fa; ka ne sigi a ta so fen bee kunna, ka ne ke Misiran jamana bee namogoba ye.

⁹ «Ayiwa, aw ye teliya ka taga ne face fe; aw ye taga a fo a ye ko a dence Yusufu ko, ko Ala ka ale ke Misiran jamana bee kuntigi ye. Ko a ye teliya ka na ne korow yan. ¹⁰ Ko a bena sigi Goseni mara ra; a bena to ne korow yan, ale ni a ta denw, ani a mamadenw, ani a ta sagaw, ani a ta misiw, ani a borofenw bee. ¹¹ Ko ne bena domuni di a ma, sabu kongow bena ke fo sanji looru tuun. Ni a nana yan, a ni a ta somogow ni a ta beganw bee, o tena fon foyi ra. ¹² Aw yere na bee a ra, ne dogowce Boniyaminu yere na b'a ra ko ne Yusufu le be kumana aw fe. ¹³ Bonya min be ne kan Misiran yan, ani aw yere na ka min ye, aw ye taga o bee lakari ne face ye. O ko, aw y'a to ne face ye na ne fe joona.»

¹⁴ Ayiwa, Yusufu ka o kumaw fo minke, a k'a boro mini a dogowce Boniyaminu kan na, ka kasi, Boniyaminu fana k'a boro mini Yusufu kan na ka kasi. ¹⁵ A k'a boro mini a korowcew bee kan na kelen kelen, ka kasi. O ko fe, a korowcew sorora ka kuma ni a ye.

Farawona ko Yakuba ye na Misiran

¹⁶ Ayiwa, Yusufu balemaw nako kibaroya sera Farawona ta lukonmogow ma. O diyara Farawona ni a ta jamana namogow ye. ¹⁷ Farawona ka Yusufu wele, k'a fo a ye ko: «A fo i balemaw ye ko o ye o ta fali doni siman na ka kosegi Kanaana; ¹⁸ ni o sera yi, o ye o face ni o ta gbamogow bee ta ka na to ne korow yan. Ne bena Misiran jamana yoro bee ra pumanman di o ma. O bena jamana domunipumanw domu.» ¹⁹ A ko Yusufu ma tuun ko: «A fo i balemaw ye ko ne ko, ko o ye sowotoro dow ta Misiran yan, ka taga o ta musow ni o ta denw ni o face ta ka na ni o ye. ²⁰ Ni o ma se ka na ni fen

dow ye, o kana hami o ra, sabu Misiran jamana yoro bee ra pumanman le bena di o ma.»

²¹ Ayiwa, Farawona ka min fo, Yakuba dencew ka o ke. Yusufu ka sowotorow di o ma, ka kaja ni Farawona ta kuma ye. A ka domuni do di o ma ko o ye o domu sira ra.

²² A ka fanikura donta fana di o bee kelen kelen ma, ka warigbe keme saba di Boniyaminu ma, ani fanikura looru. ²³ A ka falice tan doni Misiran ta domunipumanw na, ka falimuso tan doni simankise ni buru ra, ani domunifen suguya werew, ko o ye taga o bee sama a face ma, janko ni o nana ke na ye Misiran, o ye o ke o ta baro ye sira ra. ²⁴ O ko, a ka sira di a balemaw ma, ko o ye taga. A ko o ma ko: «Aw kana kere sira ra de!» O tagara.

²⁵ O bora Misiran, ka taga se Kanaana jamana ra, o face Yakuba fe. ²⁶ O sera minke, o k'a fo o face ye ko: «Yusufu belen be si ra! Ale le yere siginin be Misiran jamana kunna.» Nka Yakuba k'a ke i n'a fo mogow te kumana a fe; a manwuna, fo a ma se ka foyi fo, sabu a ma se ka la o ta kuma ra.

²⁷ Nka dencew nana ke Yusufu ta kumaw bee fo ye a ye minke, ani Yusufu tun ka sowotoro minw bla ka na a ta, a ka o bee ye minke, a hakiri sorora ka sigi. ²⁸ Yakuba † ko: «Ne dence Yusufu be si ra wa? Ne te foyi pinina tuun ka teme o kan. Ne be taga ne na la a kan sani ne ye sa.»

Yakuba tagacogo Misiran

46 Yakuba †† tagato Misiran, a tagara ni a borofenw bee ye. A tagara se Beri Seba, a ka saraka bo a face Isiyaka ta Ala ye.

² Ala k'a yere yira a ra su fe, k'a wele ko: «Yakuba, Yakuba!» A ko: «Naamu.» ³ Ala ko: «Ne le ye Ala ye, i face ta Ala. I kana siran ka taga Misiran, sabu ne bena i ta duruja caya, k'a ke siyaba ye o yoro ra. ⁴ Ne Ala yere le bena taga ni i ye Misiran, ne yere le fana bena i labo. I bena sa ka i to Yusufu le boro.»

⁵ Yakuba bora Beri Seba. Farawona tun ka sowotoro minw di ka na a ta, a dencew k'a ladon o konow, ani o ta denw ni o ta musow. ⁶ O ka o ta beganw fana ta, ani o tun ka fen o fen sorow Kanaana jamana ra. Yakuba ni a ta somogow bee tagara Misiran. ⁷ A tagara ni a dencew ye Misiran, ani a denmusow, ani a mamaden cemanw, ani a musomanw, ani a ta durujaw bee.

Yakuba ta somogow

⁸ Ayiwa, Yakuba ta den minw tagara Misiran, olugu togow ye nin ye; olugu le ye Izirayelimogow ye.

A dence folow ye Ruben ye.

⁹ Ruben dencew tun ye Hanoki ye, ani Palu, ani Hesiron, ani Karimi.

¹⁰ Simeyon dencew tun ye Yemuweli ye, ani Yamini, ani Owadi, ani Yakini, ani Sohari, ani Sawuli; Sawuli bamuso tun ye Kanaanaka le ye.

¹¹ Levi dencew tun ye Gerison ye, ani Kehati, ani Merari.

† Yakuba, walama Izirayeli. †† Yakuba, walama Izirayeli.

¹² Zuda dencew tun ye Eri ye, ani Onan, ani Sela, ani Peresi, ani Zeraki. Nka Eri ni Onan sara Kanaana jamana ra. Peresi dencew tun ye Hesiron ni Hamuli ye.

¹³ Isakari dencew tun ye Tola ye, ani Puva, ani Yasubu †, ani Simiron.

¹⁴ Zabulon dencew tun ye Seredi ye, ani Elon, ani Yaeli.

¹⁵ Leya ka o denw le woro Yakuba ye, ka o to Mesopotami jamana ra, ani a denmuso Dina. A dencew ni a denmusow bee lajennin tun ye mogo bisaba ni saba.

¹⁶ Gadi dencew tun ye Sifyon ye, ani Hagi, ani Suni, ani Esibon, ani Eri, ani Arodi, ani Areli.

¹⁷ Aseri dencew tun ye Imina ye, ani Isiva, ani Isivi, ani Beriya, ani o balemamuso Sera. Beriya dencew kera Heberi ye, ani Malikiyeli.

¹⁸ Ayiwa, Olugu le ye Zilipa dencew ye, Laban tun ka o baaradenmuso min di a denmuso Leya ma. A ka o le soro Yakuba fe. O bee lajennin tun ye mogo tan ni woro.

¹⁹ Yakuba ta muso Raseli dencew tun ye Yusufu ni Boniyaminu ye. ²⁰ Dence fla worora Yusufu fe Misiran; o ye Manase ni Efirayimu ye. A muso Asanati le ka o woro a ye. Asanati tun ye Potifera denmuso le ye; Potifera le tun ye Oni dugu sarakalasebaga ye. ²¹ Boniyaminu dencew tun ye Bela ye, ani Bekeri, ani Asibeli, ani Gera, ani Naaman, ani Ehi, ani Rosi, ani Mupimi, ani Hupimi, ani Aridi. ²² Olugu le ye Raseli dencew ye, a ka minw woro Yakuba fe. O bee lajennin tun ye mogo tan ni naani.

²³ Dan dence ye Husimu ye. ²⁴ Nefitali dencew ye Yaseli ye, ani Guni, ani Yeseri, ani Silemu.

²⁵ Olugu le ye Bila dencew ye, Laban tun ka o baaradenmuso min di a denmuso Raseli ma. A ka o dencew le woro Yakuba ye. O bee lajennin tun ye mogo wolonfla.

²⁶ Mogo minw tagara Misiran ni Yakuba ye, a yere denw, ani a mamadenw, o bee lajennin tun ye mogo biworo ni woro. A dencew ta musow ma jate. ²⁷ Ayiwa, dence fla fana worora Yusufu fe Misiran; o cogo ra Yakuba ta mogo minw bee nana sigi ni a ye Misiran, o bee lajennin tun ye mogo biwolonfla.

Yakuba sera Misiran

²⁸ Ayiwa, Yakuba ka Zuda bla ka taga a yere ja Misiran, Yusufu fe, ka taga a fo a ye ko ale be nana Misiran, Goseni mara ra. ²⁹ Yusufu ka o men minke, a k'a ta sowotoro laben, ka taga Goseni, ka taga a face Yakuba †† kunben. A sera a face ma minke, a k'a boro mini a face kan na, ka kasi ka mɛɛn.

³⁰ Yakuba ko Yusufu ma ko: «Sisan hali ni ne sara o te baasi ye tuun. Sabu ne ka i ye, k'a ye ko i belen be si ra.»

³¹ Yusufu k'a fo a balemaw ni a face ta somogow tow ye ko: «Ne bena taga a fo Farawona ye, k'a lasomi ko ne balemaw nana, ani ne face ta mogo minw tun be Kanaana jamana ra.» ³² Yusufu ko tu-

† Yasubu: Kitabu dow ra a fora ko Yobu. †† Yakuba, wala-ma Izirayeli.

un ko: «Ne bena a fo Farawona ye ko ne ta mogow ye sagagbenbagaw le ye. O ta baara ye began-mara le ye. Ne bena a fo a ye ko aw nana ni aw ta sagaw ni aw ta baw ni aw ta misiw ye, ani aw borofenw bee. ³³ Ni Farawona ka na aw wele ka aw jininka ko: «Aw be mun baara le ke?» ³⁴ Aw ye a fo a ye ko: «I ta jonw be beganw le mara kabini o denmisenman fo ka na se bi ma; anw ni an bemaw bee ka o le ke.» Ni o kera, a bena a to aw ye sigi Goseni mara ra, sabu Misirankaw be jigi began-marabagaw ra.»

Yusufu k'a ta mogow yira Farawona ra

47 Ayiwa, Yusufu tagara a fo Farawona ye ko: «Ne face ni ne balemaw nana ka bo Kanaana jamana ra, ani o ta sagaw ni o ta baw, ni o ta misiw, ani o borofenw bee. O be Goseni mara ra.» ² Yusufu tun be ni a balemace looru ye; a ka olugu yira Farawona ra. ³ Farawona k'a fo o ye ko: «Aw be mun baara le ke?» O ka Farawona jaabi ko: «Anw ye beganmarabagaw le ye, i n'a fo an bemaw.» ⁴ O ko Farawona ma tuun ko: «An minw ye i ta jonw ye, anw nana ka na sigi i ta jamana ra, sabu anw ta jamana ra domunikeyoro te an ta beganw fe tuun. Kongo juguyara Kanaana jamana ra. A to an ye sigi Goseni mara ra. Anw ye i ta baaradenw le ye.»

⁵ Farawona ko Yusufu ma ko: «Ayiwa, i face ni i balemaw nana i fe. ⁶ Misiran jamana ye nin ye i koro; i face ni i balemaw bla jamana yoro bee ra pumanman na, Goseni mara ra; ni i ka dow soro i balemaw ra fana minw ka baara lon kosebe, i ye olugu bla ne yere ta sagaw kunna o ye o korosi.»

⁷ Yusufu nana ni a face Yakuba fana ye ka na a yira Farawona ra. Yakuba ka Farawona fo kosebe. ⁸ Farawona ka Yakuba jininka ko: «Ele si ye san jori ye sisan?» ⁹ Yakuba k'a jaabi ko: «Ne si ye san keme ni san bisaba. Ne ka o le ke yaala ra. Ne ma san caman soro, ne ta panamanya fana gbeleyara. Ne tena se ka sijan soro, i n'a fo ne bemaw ka min soro ka o to yaala ra jamana kono.»

¹⁰ Yakuba ka o fo minke, a ka dugawu ke Farawona ye tuun ka soro ka taga.

¹¹ Yusufu ka yoro do di a face ni a balemaw ma Misiran jamana ra, i n'a fo Farawona tun k'a fo a ye cogo min na; a ka jamana yoro bee ra pumanman di o ma, Ramusesi mara ra. ¹² Yusufu ka domuni di a face ni a balemaw ma, ani a face ta somogow bee ma, ka kapa ni o ta gbamogow hakeya ye.

Kongo juguyara Misiran tuun

¹³ Ayiwa, domuni foyi tun te sorora Misiran jamana ra tuun; kongo tun juguyara kosebe. Misiran jamana ni Kanaana jamana mogow bee baraka tun be desera kongo boro fo ka o fasa. ¹⁴ Yusufu ka siman fiyeere o ma, ka Misiran jamana ni Kanaana jamana wari bee mina k'a bla Farawona ta so.

¹⁵ Misiran jamana ni Kanaana jamana wari bee nana ban tuma min na, Misirankaw bee nana Yusufu fe ka na a fo a ye ko: «Domuni di an ma; kana son k'a to an ye faga i koro. Wari foyi le te an

boro tuun.» ¹⁶ Yusufu ko o ma ko: «Ni wari te aw fe, aw ye na ni aw ta beganw ye. Aw ye na aw ta beganw falen ne fe siman na.»

¹⁷ O nana ni o ta beganw ye Yusufu fe. Yusufu ka o ta sow, ni o ta sagaw, ni o ta baw, ni o ta misiw, ni o ta faliw falen siman na.

¹⁸ O san nana ban minke, o nana Yusufu fe tuun ka na a fo a ye ko: «An matigice, an ta wari banna; an nana ni an ta beganw bee ye i fe fana. An tena a dogo i ma, ko foyi were le te an fe tuun k'a di i ma, ni an yere ni an ta dugukolow te. ¹⁹ I kana son k'a to an ye faga i koru, ka an ta dugukolow lakolon to yi. An ni an ta dugukolow san, ka siman di an ma. O ra an ni an ta dugukolo bee be ke i ta ye. Siman di an ma an ye a dan, janko an ye baro, an kana sa kongu boro, ka an ta dugukolow lakolon to.»

²⁰ Yusufu ka Misiran dugukolo bee san Farawona ye. Kongu gbankojugu o ra, Misirankaw ka o ta forow bee fiyeere. Jamana bee kera Farawona ta ye. ²¹ O cogo ra Misiran jamana mogow bee kera Farawona ta jonw ye, k'a ta jamana kun kelen na, ka taga a bla a kun do ra †.

²² Dugukolo min tora ni a ma san, o kera sarakalasebagaw ta le ye. A ma olugu ta san, sabu Farawona tun ka sariya do sigi sarakalasebagaw koson; Farawona tun be min di sarakalasebagaw ma, o tun be baro o le ra. O koson olugu ma o ta dugukolo fiyeere.

²³ Yusufu k'a fo mogow ye ko: «Ne ka aw ni aw ta dugukolow san bi Farawona ye. Ne be siman di aw ma, aw ye taga a dan aw ta forow ra. ²⁴ Nka ni simantigewagati sera, aw bena siman taran k'a ke sigiyoroma looru, k'a taran kelen di Farawona ma. A taran naani to, aw be o do ke si ye, ka do ke aw ni aw denw, ni aw ta somogo tow ta baro ye.» ²⁵ O ka Yusufu jaabi ko: «An matigice, i ka an kisi. Ayiwa, i n'a fo i ka o kojumanba ke an ye, o tuma, an bena ke Farawona ta jonw ye.»

²⁶ Yusufu ka o sariya sigi Misiran jamana bee kan, ko san o san Misiran siman ka kan ka taran sigiyoroma looru, k'a taran kelen ke Farawona ta ye. O sariya be yi fo bi. Sarakalasebagaw doron ta dugukolow le ma ke Farawona ta ye.

Yakuba ta kumalabanw

²⁷ Ayiwa, Izirayelimogow sigira Misiran jamana ra, Goseni mara ra. O borofenw nana caya, o ka den caman soru fana.

²⁸ Yakuba ka san tan ni wolonfla le ke Misiran jamana ra. A si bee lajennin kera san keme ni san binaani ni san wolonfla. ²⁹ A sawagati sera minke, a k'a dence Yusufu wele, k'a fo a ye ko: «Ni ne ko ka di i ye, o tuma i boro la ne woto koru, ka kari, ko i bena kojuman ke ne ye, ka ke kankelentigi ye ni ne ye, ko i tena ne su don Misiran yan. ³⁰ Ni ne sara tuma min na, ka taga fara ne bemaw kan, i ye ne ta ka bo Misiran, ka taga ne su don ne bemaw ta kaburu yoru ra.» Yusufu ko: «I ka min fo, ne be na o ke.» ³¹ Yakuba ko: «O tuma, kari ne ye.» Yusufu karira.

O ko, Yakuba k'a kinbiri gban a ta lanan kunyan-

† Kitabu daw kono a sebera ko: «A ka mogow bo o sigiyorow ra ka o lajen dugubaw ra.»

fan fe ka Ala bato ††.

Yakuba ka dugawu ke Yusufu dencew ye

48 Wagati dama temenin ko, o nana a fo Yusufu ye ko a face man kene. Yusufu k'a dence fla ta, Manase ni Efirayimu, ka taga a face koru. ² A fora Yakuba ye minke ko a dence Yusufu be nana a fe, a jijara ka wuri ka sigi a ta lanan kan. ³ Yakuba ko Yusufu ma ko: «Ala Sebaetigi k'a yere yira ne ra Luzi, Kanaana jamana ra, ka baraka don ne ra. ⁴ A k'a fo ne ye ko: «Ne bena den caman di i ma, ka i ta mogow caya, ka o ke siya caman ye, ka nin jamana di i ta duruja ma i ko fe, a be ke o ta ye wagati bee.» ⁵ Yakuba ko Yusufu ma tuun ko: «I ka dence fla min soru Misiran jamana ra yan, sani ne ye na i fe yan, Efirayimu ni Manase, olugu bena ke ne ta denw le ye. O bena ke ne ta le ye i n'a fo Ruben ni Simeyon ye ne ta ye cogo min na.

⁶ «Nka i ka den minw soru olugu ko fe, olugu bena ke i yere ta ye. O bena o ta cen soru Efirayimu ni Manase sababu le ra. ⁷ Ne be o kera Raseli le koson. Sabu ne sekoto ka bo Mesopotami jamana ra, Raseli sara ne fe sira ra Kanaana jamana ra, Efirata dugu kere fe. Ne k'a su don o yoru ra, Efirata dugu sira ra, Efirata min be wele fana ko Betilehemu.»

⁸ Yakuba † ka Yusufu ta denw ye minke, a ko: «Ninnugu ye jonw le ye!»

⁹ Yusufu ko: «Ala ka dence fla min di ne ma yan, olugu lo.» Yakuba ko: «Sabari ka o gbara ne ra yan, janko ne ye dugawu ke o ye.»

¹⁰ Yakuba na baraka tun dogoyara koroya fe. A tun te yeri kera berebere tuun. Yusufu k'a denw gbara Yakuba ra. Yakuba ka o ta ka o sigi a sen kan, k'a boro mini o ma ni kanuya ye. ¹¹ A k'a fo Yusufu ye ko: «Ne tun te a miiri ko ne na bena la ele kan tuun. Nka a ye nin ye, Ala nana a ke fo ne ka i ta denw yere ye.»

¹² Yusufu ka denw ta ka o bo a face sen kan, ale yere k'a kinbiri gban dugu ma, a face koru. ¹³ O ko, a k'a dence Efirayimu bla a kininboroyanfan fe, ka Manase bla a numanboroyanfan fe. A gbarara ni o ye a face ra, ka Efirayimu lo a face numanboroyanfan fe, ka Manase lo a kininboroyanfan fe. ¹⁴ Nka a face Yakuba k'a borow bananbiri, k'a kininboro la Efirayimu kun na, k'a soru ale le ye dogoceman ye, k'a numanboro la koroceman Manase kun na.

¹⁵ Yakuba ka dugawu ke Yusufu ye. A ko: «Ne bemace Iburahima ni ne face Isiyaka ka Ala min bato,

ale Ala min blara ne na kabini ne worolon, fo ka na se bi ma, ale ye baraka don nin denw na.

¹⁶ Meleke min ka ne bosu kojugu bee ma, o meleke ye baraka don nin denw na.

Nin denw sababu ra ne togo kana tunu; ne bemace Iburahima ni ne face Isiyaka togo kana tunu,

o ta duruja ye caya jamana kono.»

¹⁷ Ayiwa, Yusufu k'a ye ko a face k'a kininboro la

†† Heburuw 11.21

‡ Yakuba, walama Izirayeli.

Efirayimu le kun na minke, o ma diya a ye, a k'a face boro mina ka bo Efirayimu kun na, ka taga ni a ye a dence folo Manase fan fe. ¹⁸ A k'a fo a face ye ko: «Baba, i firira, nin le ye dence folo ye. I tun ka kan ka i kininboro la ale le kun na.»

¹⁹ Nka a face ma son. A ko: «Ne dence, ne k'a lon co. Ne k'a lon ko Manase fana ta duruja bena caya ka ke siya do ye; a fana bena bonya, nka a dogoce bena bonya ka teme a kan. A dogoce ta siya le bena caya ka ke siya camanba ye.»

²⁰ Yakuba † ka dugawu ke o ye o lon na. A ko: «Izirayelimogow bena aw togo le ta ka dugawu ke ni a ye. O bena a fo mogow ma ko: «Ala ye baraka don aw ra, i n'a fo a ka baraka don Efirayimu ni Manase ra cogo min na.» »

Yakuba ka Efirayimu bla Manase na fe o cogo le ra. ²¹ O ko, a k'a fo Yusufu ye ko: «Ne bena sa, nka Ala bena to ni aw ye. A bena kosegi ni aw ye aw bemaw ta jamana ra.» ²² A ko Yusufu ma tuun ko: «Ne bena i ta cen caya ka teme i balemaw ta kan. Ne be Sikemu mara di i ma. Ne ka Amorikaw kere le ni ne ta kerekemuru ni ne ta kalan ye, ka o yoro mina o ra.»

Yakuba ka cirayakuma minw fo a denw ko ra

49 O ko, Yakuba k'a dencew bee wele k'a fo o ye ko: «Aw ye na lajen ne koru, ne bena aw ta duruja nataw ta kow fo aw ye.»

² A ko:

«Aw ye na lajen ka menni ke,
Yakuba dencew!

Aw ye na aw face Izirayeli lamem.

³ Ruben, ne dence folo,

ele ye ne ta baraka ye, ne kanbelenman konna ka den folo min woro.

I ta bonya temena bee ta kan,
i baraka fana temena bee ta kan.

⁴ Nka i ma namalo;

i be i ko jiba woyoto min be lamaga;

o ra, i tena pafeyoro soro de!

Sabu i yelenna i face ta lanan kan,

i yelenna ne ta lanan kan, ni ne muso ye.

⁵ «Ayiwa, Simeyon ni Levi ye mogow suguya kelen ye.

O ta muruw ye kojugukefenw le ye.

⁶ O ka jen min siri, ne te ni o ye o ra;

ne te ni o ye o ta jen ra fiyewu!

Sabu dimi koson o ka mogow faga,

o ta juguya koson, o toronketu,

o ka mogow ta misitoranw senfasaw tige.

⁷ Ala ye o ta dimi danga,

sabu o le ka o bla kojugu ra.

Ala ye o ta fariya danga,

sabu o le ka o ke hinabariw ye.

Ne bena o ta denw faran ka o bo jagon na Izirayeli ta jamana ra,

ka o yerege ka taga jamana yoro bee.

⁸ «Ayiwa, Zuda, ele balemaw bena ele le bonya.

I bena i boro la i juguw ton kan,

ka o kun biri fanga ra.

I fadenw fana bena o kinbiri gban i koru.

⁹ Zuda be i ko jarkanbelen le.

Ne dence, i bora fagarikeworo ra ka na!

A be a kinbiri turu, ka la i ko jara, i ko jaraba.

Jon le be son k'a lawuri!

¹⁰ Masacebere tena mabo Zuda ta gba ra fiyewu.

Kuntigiya bere tena bo a boro ka ye,

fo ka taga se kotigi † yere nawagati ma.

Siyaw bee bena o yere majigi ale le ye.

¹¹ Rezen bena caya fo a be a ta fali siri rezensun le ra,

k'a ta falimuso den siri rezensunw bee ra pumanman na.

A be a ta derege ko rezenji le ra,

k'a ta deregeba ko rezenji ra.

¹² Rezenji be a na manamana tuma bee,

nono be a jinw gbe a da ra.

¹³ «Zabulon sigiyoro bena ke kogojida le ra,

kurunbaw loyoro le bena ke a sigiyoro ye.

A ta mara dan bena se fo Sidon dugu fan na.

¹⁴ «Isakari ye fali barakaman le ye,

a be la beganw siyoro ra.

¹⁵ A k'a ye ko a layoro laganfiyanin be minke,

ko a yoro ce ka ni minke, a tora yi kunkelen.

A k'a ko bla donita kama,

fo ka na ke tow ta jon ye, ka jagboyabaaraw ke tow ye.

¹⁶ «Dan le bena sigi a ta mogow kunna

ka o kiti tige, ka ke i n'a fo Izirayeli ta gba tow.

¹⁷ Dan ye sa le ye, min be la sira ra.

Fonfonnin lo, min be la mogow na siradennin

kan.

A be sow kin o sen na,

fo sotigi be yelema ka ben dugu ma.

¹⁸ «E! Matigi Ala, ne jigi be i ta demeri kan.

¹⁹ «Gadi, mogow dow bena jen ka na ben i kan ko o be i kere,

nka ele bena ben o kan ka o ghen.

²⁰ «Aseri, domunifen pumanman bena soro i ta jamana le ra;

ele le bena domunipumanw di masacew ma.

²¹ «Nefitali be i ko dagbe, min be a yere ma;

a be denpumanw le woro.

²² «Yusufu be i ko yiridenta min be wurira kura ye,

yiridenta min be bununda ra.

A yiriborow be janya fo ka teme kogo kunna.

²³ Kalantigiw tugura a no fe;

o k'a bon ni o ta bijew ye, o gbanna a ra kosebe.

²⁴ Nka ale ta kalan tora a boro;

Yakuba ta Ala fangatigi ka fanga don a borow ra.

Ale Ala le ye Izirayeli korosibaga ye,

ani Izirayeli ta Ala barakaman.

²⁵ I face ta Ala, ale bena i deme.

Ala Sebestigi le bena baraka don i ra,

† Yakuba, walama Izirayeli.

†† Kotigi: Heburukan na a sebera ko: Silo.

ka sankolo ta baraka di i ma,
ka dugukolo ta baraka di i ma,
ka baraka don musow ra, ka denworo nogoya o
ye,

ka baraka don beganw fana ra, ka o caya.
²⁶ I face ta dugawu temena kuru banbariw ta kan;
o dugawuw bena to i kan, ka mēen,
fo ka teme kuruw si kan, kuru minw danna kabini
folofolo.

O dugawu ye ke Yusufu kan,
o dugawu bee ye to Yusufu kan, ale min kera a
balemaw ta kuntigi ye.

²⁷ «Bonyaminu ye wara le ye,
a be sogo mina k'a faga.
Sogomada fe a be sogo do nimi,
wulada fe, a ka min mina, a be o taran.»

²⁸ Ayiwa, Izirayeli ta gba tan ni fla le ye nin
mogow ye. O face ka nin cirayakumaw le fo o ye, a
dugawuketo. A ka dugawu ke o ye, bee ni i ta
dugawu.

Yakuba ta saya

²⁹ Ayiwa, o ko, Yakuba k'a fo a dencew ye ko:
«Ne bena sa ka taga ne ta bemaw fe. Ni ne ka sa,
kuruwo min be Hetikace Efuron ta foro ra, aw ye
taga ne su don yi, ne ta bemaw kere fe. ³⁰ O kuru-
wo be Makipela ta foro ra, Mamire ta yoro koro,
Kanaana jamana ra. Iburahima ka o foro le san
Hetikace Efuron fe, k'a ke sudonyoro ye. ³¹ Ibu-
rahima ni a muso Saran su donna yi le. Isiyaka ni
a muso Rebeka fana su donna yi. Ne le ka Leya su
don yi fana. ³² O foro ni o kuruwo bee sanna Heti
ta mogow fe.»

³³ Ayiwa, Yakuba ka o kuma fo ka ban minke, a
k'a senw layelen lanan kan, ka la. A sara ka taga a
bemaw fe.

Yakuba ta sanga

50 Yusufu k'a ye ko a face sara minke, a face
kanuya koson, a ka ja biri a face pada kan,
k'a boro mini a kan na, ka kasi. ² Flakebaga minw
tun be baara ke a ye, a k'a fo olugu ye ko o ye a
face su laben ka ja ni kasatigenan ye. Flakebagaw
k'a su laben ni kasatigenan ye. ³ O k'a laben ka se
fo tere binaani. Misirankaw k'a su kasi fo tere bi-
wolonfla.

⁴ O sukasionw dafara minke, Yusufu k'a fo Fara-
wona ta somogow ye ko: «Ni can ra ne ko ka di aw
ye, aw ye taga kuma Farawona fe ne ye. Aw ye a
fo a ye ko, ⁵ sani ne face ye sa, a tun k'a fo ne ye
ko ne ye kari ale ye, ko ni ale nana sa, ale tun ka
kaburu min san Kanaana jamana ra, ko ne ye taga
ale su don yi. O koson ne b'a fe ka taga ne face su
don, ka seko ka na.»

⁶ Ayiwa, o kuma sera Farawona ma minke, Fara-
wona k'a fo Yusufu ye ko: «Taga i face su don i n'a
fo i karira a ye cogo min na.» ⁷ Yusufu tagato a
face sudonyoro ra, Farawona ta jamana pamogow
bee tagara a blasira, ani Farawona ta cekorobaw,
ani Misiran jamana cekoroba tow bee, ⁸ ani Yusufu
ta somogow bee, ani a balemaw, ani a face ta
somogow bee. Denmisenw, ani sagaw ni baw, ani

misiw doron le tora Goseni mara ra yi, Misiran ja-
mana ra. ⁹ Sowotorotigiw, ani sotigiw fana tun be
ni o ye. Jama caman le tun be jogon ko ka taga.

¹⁰ Kenegbe min togo ye ko Atadi, o sera o yoro ra
minke, Zuriden koba ko fe, o ka sukasi ke, ka
kulekanbaw bo o yoro ra. Yusufu ka tere wolonfla
le bla k'a face sanga ke. O k'a face sanga ke o yoro
ra k'a su kasi. ¹¹ Kanaanaka minw be o jamana ra,
olugu ka o sanga ko ye Atadi kenegbe ra, o ko:
«Nin kera sangaba ye Misirankaw fe de!» O le
koson, o ka o yoro togo la ko: Abeli Misirayimu †; o
yoro be Zuriden ba ko fe.

¹² O cogo ra, Yakuba satō tun ka min fo a ta san-
ga ko ra, a dencew ka o ke.

¹³ O tagara ni a su ye Kanaana jamana ra. Kuru-
wo min be Makipela foro ra, o tagara a su don yi.
Iburahima tun ka o yoro le san Hetikace Efuron fe,
k'a ke sudonyoro ye; a be Mamire ta yoro koro.

¹⁴ Yusufu k'a face su don ka ban minke, a sekora
Misiran, ani a balemaw, ani minw bee tun tagara
ni a ye a face sudonyoro ra.

Yusufu korocew k'a daari

¹⁵ Ayiwa, Yusufu balemaw k'a ye ko o face sara
minke, o ko: «Ni Yusufu ka wuri an kama sisan do!
An ka kojugu min ke a ra, ni a ko a be o juru sara
an na do!» ¹⁶ O ka mogow ci ka taga a fo Yusufu ye
ko: «Sani i face ye sa, a tun k'a fo ko ¹⁷ an ye ku-
ma i fe, ko i ye sabari ka i balemaw ta hake ni o ta
jurumun yafa o ma, sabu o ka kojugu le ke i ra.» O
ko Yusufu ma ko: «An ye i face ta Ala ta jonw le
ye; sabari ka an ta hakew yafa an ma.»

Yusufu ka o kuma men minke, a kasira.

¹⁸ A korocew yere nana o kinbiri gban a korow; o
ko: «Anw ye i ta jonw le ye.» ¹⁹ Yusufu ko o ma ko:
«Aw kana siran. Ala ka min latige, o le kera. ²⁰ Aw
tun b'a fe ka kojugu le ke ne ra, nka Ala k'a yele-
ma k'a ke kopuman ye, k'a laban ke nin ye bi,
janko ka mogow caman kisi. ²¹ O ra, aw kana siran,
ne bena ne janto aw ra, aw ni aw ta denw bee.»

Yusufu kumana o fe, ni kanuya ye, ka o jusu
saaro.

Yusufu ta saya

²² O ko, Yusufu ni a face ta somogow tora Misir-
an. Yusufu si tun ye san keme ni tan. ²³ A k'a
dence Efirayimu ta denw ye, ka Efirayimu ma-
madenw fana ye. A dence Manase dence Makiri, o
ta denw worora minke, Yusufu ka olugu ke a yere
ta denw ye.

²⁴ Lon do, Yusufu k'a fo a balemaw ye ko: «Ne
bena sa, nka sigiya t'a ra, Ala bena a janto aw ra,
ka aw labo nin jamana ra yan. A ka layiri ta ko a
be jamana min di an bemaw Iburahima, ani Isiya-
ka, ani Yakuba ma, a bena taga ni aw ye o jamana
ra.»

²⁵ O ko, Yusufu k'a fo a balemaw ye ko: «Aw ye
kari ne ye, ko ni Ala nana aw labo Misiran, aw
tagato, aw ye taga ni ne kolow ye ka bo Misiran.»

²⁶ Ayiwa, Yusufu nana sa k'a si to san keme ni
tan. O k'a su laben ni kasatigenan ye k'a bla kesu

† Abeli Misirayimu, o korow ye ko: Misirankaw ta sangakoba.

do kono Misiran.

Bori

Kitabu faamucogo

Bori Kitabu be Izirayelimogow bocogo lakari an ye. Ala ka o labo jonya ra Misiran jamana ra cogo min na, ka na ni o ye Kanaana jamana ra, a be o le nafa an ye. Ka kana ni moggo caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye.

Nin kitabu be fen naani yira an na Izirayeli ta ko ra:

A folo ye Izirayelimogow ta jonya laban ye, ani o bocogo Misiran jamana ra (sura 1-15).

A flanan ye Izirayelimogow ta tagama ye, ka taga se fo Sinayi kuru ma (sura 15-18).

A sabanan ye Ala ta jennogonya* ko ye, a ka jennogonya min don ni Izirayelimogow ye Sinayi kuru kan, k'a ta sariyaw ni a ta ciw ni a ta kolatigeninw yira o ra (sura 19-24).

A naaninan ye fanibon loko ye, Izirayelimogow tun ka kan ka fanibon min lo ka Ala bato, ani sarakalasebagaw tun ka kan ka baara minw ke (sura 24-40).

Nka nin kitabu kunba fle nin ye: Ala ta wagati sera minke, a makarira a ta mogow ra ka o bo jonya ra, ka o labo Misiran, ka o laben ka o ke a yere ta siya ye, ka taga ni o ye o yere ta jamana ra, a tun ka jamana min layiri ta o bemaw ye.

Ala ka Musa le panawoloma ka o baaraba bee ke.

Kitabu konokow

Izirayelimogow ta jonya wagati

Musa worocogo, ani Ala k'a panawoloma cogo min na

Musa ni Haruna tagara Farawona fe

Izirayelimogow bocogo Misiran

Izirayelimogow tagara se Sinayi kuru ma

Ala ta jennogonya ni a ta sariyaw

Ala ka fanibon locogo yira Izirayelimogow ra

Ala ka Izirayelimogow labo Misiran

Izirayelimogow tawrocogo

1 Ayiwa, Izirayelimogow minw tagara Misiran ni o face Yakuba ye, o ni o ta gbaw, olugu togow ye nin ye: ² Ruben, Simeyon, Levi, Zuda, ³ Isakari, Zabulon, Boniyaminu, ⁴ Dan, Nefitali, Gadi, Aseri. ⁵ Yakuba ta denw ni a ta mamadenw bee lajennin tun ye moggo biwolonfla. Olugu tun nana a soro Yusufu be Misiran ka ban.

⁶ Ayiwa, Yusufu nana sa. A balema tow bee nana sa fana, ani minw bee tun ye o wagati ta mogow ye. ⁷ Izirayelimogow ka den caman soro. O cayara minke, do ka ke fara ye o ta fanga kan fana lon o lon. A kera ten minke, Misiran jamana fara Izirayelimogow ra.

⁸ Ayiwa, o ko, masacekura do nana sigi masaya ra Misiran; ale tun ma do lon Yusufu ta ko ra. ⁹ O masace k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw m'a ye, Izirayelimogow cayara ni an ye sisan de! O fanga fana bonyara ni an ta ye. ¹⁰ Ayiwa, aw y'a to an ye cogo jini a ko ra, ka o bari janko o kana ke caya ye tuun; ni o te, ni an nana kere soro ni an jugu

dow ye, o be son ka fara an juguw kan ka an kere, ka soro ka bori ka bo jamana konu.»

¹¹ Ayiwa, a kera ten minke, o ka jagboyabaaraw la Izirayelimogow kan, ka kuntigi dow bla o kunna ko o ye o korosi, ani ka o jagban kosebe ni o jagboyabaaraw ye. Izirayelimogow ka Pitomu dugu ni Ramusesi dugu lo o cogo le ra, ka o ke masace Farawona ta fenmarayorow ye. ¹² Nka o tun be o jagbanna cogo min na ni jagboyabaaraw ye, o fana tun be cayara ka taga ten le. A kera ten, Izirayelimogow ta ko ka siranya bla Misirankaw ra kosebe. ¹³ Misirankaw ka do fara o ta baaraw kan, ka o jonyamina. ¹⁴ O ka o tawro fo k'a dama teme, ka baarajugu suguya bee la o kan: o tun be boggo nooni, ka biriki bo, ka forobaaraw fana ke. O tun be o jagboyabaaraw bee la o kan hali o te hina o ra.

Farawona ka min latige Izirayelimogow kama

¹⁵ Ayiwa, lon do Misiran masace kumana Heburuw † ta tinminamuso fla fe. O muso kelen togo tun ye ko Sifira, to kelen togo tun ye ko Puwa. ¹⁶ A ko o ma ko: «Ni Izirayelimuso do be jigira aw boro tu-

† Izirayelimogow le ye Heburuw ye.

ma o tuma, aw ye den bōto kōrōsi. Ni cē lo, aw ye a faga; ni muso lo aw y'a to yi, aw kana a faga.»

¹⁷ Nka tinminamusow siranna Ala ja. Misiran masace ka min fō, o ma sōn ka o kē. O ka cēdenw janaman to. ¹⁸ Masace ka tinminamusow wele ka o jininka. A ko: «Aw ka mun le kē tan? Mun na aw ka Izirayelimōgōw ta cēdenw to yi, aw ma o faga?» ¹⁹ Tinminamusow ka Farawona jaabi ko:

«Izirayelimusow tē i ko Misirankamusow; baraka bē o ra kosebē. Sani tinminamusow ye na, o bē jigi.»

²⁰ Ayiwa, dō farara Izirayelimōgōw kan, o cayara, ka baraka sōrō. Ala ka baraka don tinminamusow ra, o ta kēwale kosōn. ²¹ Tinminamusow siranna Ala ja, o ma sōn ka denw faga minke, o kosōn Ala ka baraka don o ra, ka denw di olugu fana ma.

²² Ayiwa, Farawona k'a ye ten minke, a k'a fō a ta mōgōw ye ko o ye to ka Izirayelimōgōw ta denjenin cēmaninw bēē firi Nili ba ji ra; ko o ye musodenw dōrōn le to yi.

Musa denjeninman

2 Ayiwa, o wagati ra Levi ta gbamōgō dō tun ka muso dō furu; o muso tun ye o yere ta gbamōgō dō le ye. ² Muso nana kōnō ta, ka dence woro; o k'a ye ko den cē ka ji; o siranna, o ka den dogo, ka se fō karo saba. ³ Nka den nana kē a tē se ka dogo tuun minke, a bamuso ka segi dō lalaga ni kōdarabin dōw ye, ka mananji ni yiriji dō kē k'a mun janko ji kana don a kōnō. A ka den la o kōnō, ka taga a bla Nili bada ra, binw cē ra. ⁴ Den kōrōmuso tagara lō ka kē den kōrōsi ye, k'a fle min bēna kē den na.

⁵ Dōōnin kera, Farawona denmuso nana ba ra, ko a bēna ko. A tōpōgōn minw tun nana ni a ye, olugu tun bē yaalayaalara bada ra. Farawona denmuso nana segi ye binw cē ra. A k'a ta baaradenmuso dō ci ka taga a ta. ⁶ Baaradenmuso nana ni segi ye minke, Farawona denmuso k'a dayele ka cēdennin dō ye a kōnō, a bē kasira. Den makari k'a mina. A ko: «E! Nin ye Heburu dōw ta den le ye tan.» ⁷ Denjenin kōrōmuso gbarara Farawona denmuso ra. A k'a fō a ye ko: «I tē a to ne ye taga Heburukamusow dō jini i ye, a bēna den lamō i ye, ka to ka sin di a ma wa?» ⁸ Farawona denmuso ko: «Taga.» Sungurunin tagara den bamuso yere le wele ka na. ⁹ Den bamuso nana minke, Farawona denmuso ko a ma ko: «Den nin ta, i ye to ka sin di a ma. Ne yere le bēna i sara.» Muso ka den ta ka taga ni a ye.

¹⁰ Den nana kōrō dōōnin minke, muso tagara ni a ye Farawona denmuso fē. Den kera i n'a fō Farawona denmuso yere dence. A ko: «Ne bē a tōgō la ko Musa; sabu ne k'a labō ji ra le †.»

Musa ka Misirankace dō faga

¹¹ Ayiwa, Musa nana kōrōya minke, lon dō a tagara a balema Heburuw fē, ka taga o ye o ta jagboyabaaraw ra. A nana Misirankace dō ye a bē a balema Heburu dō bugōra. ¹² Musa ka yōrōw flefle a ma mōgō ye minke, a ka Misirankace faga, k'a su dogo kenkenmugu jukōrō. ¹³ O dugusagbē,

† Heburukan na, Musa kōrō ye ko: min kisira ka bō ji ra.

Musa tagara tuun. A tagara bō Heburu fla kan, o bē kērera. Jo tun tē min fē, a ko o ma ko: «Mun na i bē i balemacē bugōra?» ¹⁴ Cē ko Musa ma ko: «Jōn le ka ele sigi anw kunna ka i kē anw ta kiti-igēbaga ye? O tuma i b'a fē ka ne faga le fana i ko i ka Misirankace faga cogo min na kē?» Musa ka o men minke, a siranna. A ko: «Sigiya t'a ra, i b'a sōrō a ko lōnna.»

Musa borira ka taga Madiyan jamana ra

¹⁵ Ayiwa, Musa ka cē min faga, o ko sera masace Farawona ma. Farawona dimina, ko a bē Musa faga. Musa borira o le ra Farawona ja, ka taga dogo Madiyan jamana ra. A tagara se kolōn dō kōrō, ka lō o yōrō ra.

¹⁶ Ayiwa, denmuso wolonfla tun bē Madiyan jamana sarakalasebaga Zetoro †† fē. Olugu nana kolōnda ra ka na ji bi. O ka ji bi ka bēganw ta jim-inminan fa, ko o bē a di o face ta bēganw ma.

¹⁷ O wagati ra, sagagbenbaga dōw nana o sunguruw gbēn, ko o ye bō yi k'a to olugu ye o ta sagaw lamin. Musa ka o ye minke, a ka sagagbenbagaw fana gbēn, ka ji di sunguruw ta bēganw ma.

¹⁸ Sunguruw sekora ka taga se so kōnō minke, o face Reweli ko o ma ko: «Mun le kera aw nana joona tan bi?» ¹⁹ O ko: «Misirankace dō le ka an bōsi sagagbenbagaw boro bi, fō ka ji bi an ye yere k'a di an ta bēganw ma.» ²⁰ Reweli ko a denmusow ma ko: «O cē bē min? Mun na aw nana k'a to yi? Aw ye taga a wele a ye na domuni kē.»

²¹ O tagara Musa wele. Musa nana to o cē ta so. Cē k'a denmuso di a ma, k'a kē a muso ye. O denmuso tōgō tun ye ko Sefora. ²² Sefora nana kōnō ta dence ra Musa fē. Musa k'a tōgō la ko Gerisōmu. A ko: «Sabu ne ye lonan le ye jamana ra ‡.»

²³ Ayiwa, wagatijan tēmenin kō, Misiran masace nana sa. O y'a sōrō Izirayelimōgōw tun bē jūnana ka kule o ta jōnyabaara sege boro hali bi. Ala ka o ta kulekan men. ²⁴ A ka o ta kumakan men minke, a hakiri tora a ta jēnōgōnya ra, a tun ka jēnōgōnya min don ni Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ye. ²⁵ Ala ka Izirayelimōgōw fle, o makari k'a mina.

Ala kumana Musa fē kongokolon kōnō

3 Ayiwa, Musa tora ka a burance Zetoro ta bēganw kōrōsi; Zetoro tun ye Madiyan jamana ta sarakalasebaga le ye. Lon dō, Musa tagara ni bēganw ye fō kongokolon kō fē, ka taga se fō Horebu kuru kōrō, min bē wele ko Ala ta kuru. †

² Ka Musa to o yōrō ra, Matigi Ala ta meleke k'a yere yira a ra. Musa k'a ye yiritunin dō le cē ma, tasumamana ra. Musa k'a fle, a k'a ye ko tasuma bē bōra yiritunin na, nka yiritunin yere tē jenina.

³ Musa ko: «Ne bēna gbara ka taga nin fen suguya fle, k'a lōn mun kosōn yiritu tē jenina, k'a sōrō tasuma b'a ra.» ⁴ Matigi Ala k'a ye ko Musa bē gbarara ka taga yiritu fle minke, a k'a kan bō yiri-

†† Zetoro bē wele fana ko: Reweli. ‡ Gerisōmu kōrō ye ko: ne ye lonan ye yan. †† O kuru tōgō ye fana ko Sinayi kuru. A bē wele ko Ala ta kuru, sabu kō fē, Ala nana a yere yira Izirayelimōgōw ra o kuru le kan. Aw ye sura 19 fle.

tu ce ma ka Musa wele ko: «Musa, Musa!» Musa ko: «Naamu.»

⁵ Ala ko: «I kana gbara yan de! I ta sanbara bo i sen na, sabu i lonin be yoro min na nin ye, yoro saninman lo.» ⁶ Ala ko tuun ko: «Ne le ye i bemaw ta Ala ye, Ibrahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.» Musa ka o men minke, a k'a pa dogo, sabu a tun be siranna ko ale kana na Ala fe.

⁷ Matigi Ala ko: «O be ne ta mogow minako juguyara cogo min na Misiran, ne ka o ye yere le. Ne ka o kulekan men o tcorobagaw boro, sabu dimi min be o kan, ne ka o ye. ⁸ O koson ne nana ka na o bosu Misirankaw boro, ka o labo o jamana ra, ka taga ni o ye jamanaba jumanman do ra, nono ni li be woyo jamana min na; Kanaanakaw, ani Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw be o jamana le ra.

⁹ Izirayelimogow kulekan sera ne ma; Misirankaw be o minako juguyara cogo min na, ne ka o ye.

¹⁰ Ayiwa, sisan ne be ele ci Farawona fe, janko i ye taga ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran.»

¹¹ Musa ka Ala jaabi ko: «Ne wa? Ne ye mun le ye, ko ne be taga lo Farawona pa fe, ko ne be Izirayelimogow labora Misiran?» ¹² Ala ko: «Ne be na ke ni i ye. Ne b'a fo i ye ko ni i ka na bla Izirayelimogow pa ka o labo Misiran, aw bena na ne bato nin kuru kelen le koro yan. O tagamasiyen le sababu ra i bena a lon ko ne le ka i ci.» ¹³ Musa ko: «Ayiwa, sisan ni ne ka taga Izirayelimogow fe, ka taga a fo o ye ko: «Aw bemaw ta Ala le ka ne ci aw fe!» Ni o ka ne pininka ko: «A togo ye di?» O tuma ne bena o jaabi cogo di?»

¹⁴ Ala ko Musa ma ko: «Min be yi, ne le ye o ye.» I bena o le fo Izirayelimogow ye ko min togo ye ko: «Ne be yi», ale le ka ne ci aw fe.» ¹⁵ Ala k'a fo tuun ko: «I be taga nin fo Izirayelimogow ye ko: «Matigi Ala †, aw bemaw ta Ala, Ibrahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala, ale le ka ne ci aw fe.» Ne togo le be o ye tuma bee, ani wagati bee. Wagati bee mogow bena ne wele o togo le ra.

¹⁶ «Ayiwa, taga Izirayeli cektorobaw lajen, i ye a fo o ye ko o bemaw ta Ala k'a yere yira i ra, Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala. Ko a ko a ka aw ye, ani Misirankaw be min kera aw ra Misiran, a ka o ye fana. ¹⁷ Ko o koson, ko ne ko ne bena o labo toro ra Misiran, ka taga ni o ye Kanaanakaw, ni Hetikaw, ni Amorikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana ra, nono ni li be woyo jamana min na.»

¹⁸ Ala ko Musa ma tuun ko: «Izirayelimogow bena son i ta kuma ma. I bena taga Misiran masace fe, ele ni Izirayeli cektorobaw. Aw b'a fo a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ka a yere yira an na. An bla, an ye taga tere saba tagama ke kongo kono, ka saraka bo Matigi Ala, an ta Ala ye.» ¹⁹ Ne k'a lon ko Misiran masace tena son k'a to aw ye taga, ni a ma ke jagboya ye a ma. ²⁰ Ne bena ne ta sebagaya yira, ka kabakow ke Misiran, ka toro suguya bee la Misirankaw kan. Ni o kera, Farawona bena a to aw ye taga. ²¹ Ne yere bena a ke fo Misirankaw bena aw bonya; o ra, aw tagato, aw

† Heburukan na Matigi Ala be wele ko Yawe. O koro ye ko: Ala min be yi wagati bee, ani tuma bee, Ala banbari.

borolakolon tena taga. ²² Aw ta musow bee kelen kelen bena a fo a siginogonw, ani a ta sokonmogow ye, ko o ye warigbafenw, ani saninmanfenw di o ma, ani faniw, o be o don o dencew ni o denmusow ra.

«Aw bena Misirankaw ta fenw mina o ra ten le, ka taga ni o ye ka o borolakolon to.»

Ala ka tagamasiyen fla yira Musa ra

4 Ayiwa, Musa ka Ala jaabi ko: «Izirayelimogow tena la ne ra; o tena son ne ta kuma ma. O bena a fo ko can te, ko Matigi Ala m'a yere yira ne ra.» ² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Mun le be i boro?» Musa ko: «Bere lo.» ³ Matigi Ala ko: «A firi dugu ma.» Musa ka bere firi dugu ma; bere yelemana ka ke sa ye. Musa borira sa pa. ⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Gbara a ra, i ye a mina a kukala ma.» Musa gbarara sa ra k'a mina a kukala ma. Sa yelemana ka ke bere ye tuun a no ra. ⁵ Matigi Ala ko: «I bena taga o le ke Izirayelimogow pa na, janko o ye la a ra ko ne Matigi Ala, o bemaw ta Ala k'a yere yira i ra, Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala.»

⁶ Matigi Ala ko tuun ko: «I boro don i ta derege jukoro, k'a la i disi kan.» Musa k'a boro don a ta derege jukoro. A k'a boro bo minke, a k'a ye ko kunabana k'a boro mina, k'a mina k'a gbe pepepe. ⁷ Matigi Ala ko: «I boro don i ta derege jukoro tuun.» Musa k'a boro don a ta derege jukoro tuun. A nana a bo minke, a boro sekora ka ke a cogo ra. ⁸ Matigi Ala ko: «Ni o ka tagamasiyen folo ye, ni o ma la i ra, ni o ma son i ta ma, ni o nana tagamasiyen flanan ye, o bena la i ra. ⁹ Ni o ka o tagamasiyen fla bee ye, ni hali belen o ma la i ra, ni o ma son i ta ma, o tuma i be taga ji do ce Nili ba ra, ka na a seri dugu ma. I bena o ji min bon, o bena yelema ka ke jori ye dugu ma.»

Ala ka Haruna ke Musa ta kumalasebaga ye

¹⁰ Musa ko Matigi Ala ma ko: «E! Matigi, ne te se kuma ra de! Kunu ko te o ye, kununasini fana ko te o ye. A fana te i n'a fo a daminana sisan le, i kumato ne fe. Kabini ne denmisenman, ne da ka gbiri, ne nenden sirinin lo.» ¹¹ Matigi Ala ko: «Jon le ka da di mogow ma? Jon le be mogow ke bobo ye, walama torogberen, k'a to a ye yeri ke, walama k'a fiyen? Ne Matigi Ala te wa? ¹² Ele ye taga doron. Ne bena ke ni i ye i kumato. I ka kan ka min fo, ne yere le bena o yira i ra.» ¹³ Musa ko: «Aa, Matigi Ala, sabari, i ye mogow were ci.»

¹⁴ Musa ka o fo minke, Matigi Ala dimina Musa koro kosebe. Ala ko: «I korocce Haruna te yi wa, i ni min bora Levi ta gba ra? Ne k'a lon ko ale koni be se kuma ra. A yere be a yere labenna ka ban ka na i kunben. Ni a nana i ye, a bena diya a ye kosebe. ¹⁵ I bena kuma a fe. Ele le bena kuma don a da ra. Ne bena ke ni i ye i kumato, ka ke ni ale fana ye a kumato. Aw bena kuma min fo, ne yere le bena o yira aw ra. ¹⁶ Ale bena kuma jama fe i no ra. Ale le bena ke i ta kumalasebaga ye. Ele bena ke Ala no ra ale fe. ¹⁷ Nin bere ta i boro; i bena taga tagamasiyenw ke ni o le ye.»

Musa sɔnna ka seko Misiran

¹⁸ Ayiwa, o ko, Musa sekora ka taga so. A tagara se a burance Zetoro fe, a k'a fo a ye ko: «Sabari k'a to ne ye seko ne balemaw fe Misiran, janko k'a lon ni o be si ra.» A burance Zetoro ko: «Taga, Ala ye i ni hera ben.»

¹⁹ Ka Musa to Madiyan, Matigi Ala kumana a fe tuun. Ala ko: «Musa, i kosegi ka taga Misiran, sabu minw tun b'a fe ka i faga olugu bee sara.»

²⁰ Musa k'a muso ni a dencew layelen fali do kan, ka taga Misiran. Ala tun ka tagamasiyenw ke ni bere min ye, Musa tagara ni o bere ye a boro.

²¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: «Ni i tagara se Misiran, ne ka kabako minw yira i ra, i bena o bee ke Farawona na na. Nka ne bena a jusukun gbeleya, a tena son ka Izirayelimogow bla o ye taga. ²² I bena a fo Farawona ye ko: «Matigi Ala ko: Izirayelimogow ko ka gbelen ne ma; o kera i ko ne dence folo. ²³ Ne b'a fe i ye o bla o ye taga baara ke ne ye. Ni i ma son k'a to o ye taga, ne bena i dence folo faga.» »

²⁴ Ayiwa, ka o to tagama ra, Musa ni a muso ni a denw tagara jigi yoro do ra; ka o to o yoro ra, Matigi Ala wurira Musa kama ka toro do lase Musa ma, fo a tun be jini ka sa. ²⁵ Sefora ka kabakuru lesenin do ta, k'a dence Gerisomu kenesigi, ka o gbolo maga Musa ra, k'a fo a ye ko: «Ele kera furuce joritigi le ye ne fe.» ²⁶ A kera ten minke, Matigi Ala ka Musa to yi. O ko le koson Sefora k'a fo Musa ma ko «furuce joritigi.» A ka o fo kenesigiri le koson.

Musa ni Haruna ka jogon kunben

²⁷ O wagati ra, Ala k'a fo Haruna ye ko: «Wuri ka taga kongo kono, ka taga Musa kunben.» Haruna wurira ka taga. A tagara ben ni Musa ye Ala ta kuru koro. A ka Musa fo ni kanuya ye. ²⁸ Matigi Ala tun ka Musa ci ka kuma minw bee fo Musa ye, ani a tun ka tagamasiyen minw bee yira a ra ko a ye a ke, Musa ka o bee fo Haruna ye.

Izirayeli cekorobaw sɔnna Musa ta kuma ma

²⁹ Ayiwa, Musa ni Haruna ka sira ta o le ra ka taga. O tagara se Misiran, o ka Izirayelimogow ta cekorobaw bee lajen. ³⁰ Matigi Ala tun ka kuma minw bee fo Musa ye, Haruna ka o fo cekorobaw ye; Musa ka tagamasiyenw ke o na na fana.

³¹ Izirayelimogow lara o ra. O yere k'a faamu ko Matigi Ala nana Izirayelimogow bos; sabu Ala tun ka o ta sege ye. O ka o na biri dugu ma ka Ala ba-to.

Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fe

5 Ayiwa, o ko, Musa ni Haruna tagara Farawona fe; o tagara a fo a ye ko: «Matigi Ala, Izirayelimogow ta Ala ko i ye ale ta mogow bla, janko o ye taga panagbe do ke a ye kongo kono, k'a bonya.» ² Farawona ko: «Jon le ye Matigi Ala ye ko ne be a kan lamem, ka Izirayelimogow bla o ye taga? Ne ma Matigi Ala lon, ne tena Izirayelimogow bla o ye taga fana.» ³ Musa ni

Haruna ko: «Heburuw ta Ala k'a yere yira an na. A to an ye tere saba tagama ke kongo kono, ka taga saraka dow bo Matigi Ala, an ta Ala ye, janko a kana na banajugu ben an kan ka an faga, walama k'a to o ye an faga ni kerekemuru ye.» ⁴ Misiran masace Farawona ko: «Ele Musa, ani ele Haruna, mun koson aw be mogow kunnacenna ka o ta baara lalo de? Aw ye teme ka taga baara ke de! ⁵ Mogow cayara sisan jamana kono; mun koson aw bena o ta baara lalo?»

Farawona ka do fara Izirayelimogow ta baara kan

⁶ Ayiwa, o lon yere ra, Farawona k'a fo baara korosibagaw ni baarakuntigiw ye ko: ⁷ «Aw kana bin jini k'a di Izirayelimogow ma tuun o ye biriki bo ni a ye, i n'a fo aw derira k'a ke cogo min na. Aw y'a to o ye taga bin jini o yere ye. ⁸ O bee n'a ta, o derira ka birikidenda min bo kakoro, aw y'a fo o ye ko o ka kan ka o da kelen le bo. Aw kana do bo a ra de! Sabu salibagatow lo, o koson o b'a fora tuma bee ko: «An ye taga saraka bo an ta Ala ye.» ⁹ Aw ye baara caya o ra, ka o degu kosebe. Ni o kera, o tena nin faninyakumaw jate tuun.»

¹⁰ Ayiwa, baarakuntigiw, ani baara korosibagaw nana o kuma fo mogow ye, ko: «Farawona ko an kana bin di aw ma tuun. ¹¹ Ko aw ye taga bin jini aw yere ye. Ni aw be se k'a soro yoro o yoro, aw ye taga a jini yi, sabu do tena bo aw ta baara ra.»

¹² Mogow janjanna ka taga Misiran jamana yoro bee ra, ka taga bin jini. ¹³ Baarakuntigiw tun be o jagbanna, k'a fo o ye ko: «Aw tun be deri ka birikidenda min bo tere kono, aw ka kan ka o le bo, i n'a fo wagati min na bin tun be dira aw ma.»

¹⁴ Farawona ta kuntigiw tun ka Izirayelimogow minw sigi Izirayelimogow tow kunna, ka o ke baara korosibagaw ye, Misirankaw nana ke olugu fana bugo ye. O ko o ma ko: «Mun koson aw tun be deri ka birikidenda min bo, aw ma se ka o bo kunu ni bi?»

¹⁵ Ayiwa, Izirayelimogow ta baara korosibagaw dimina; o wurira ka taga o ko fo Farawona ye, ko: «Mun koson i be i ta jonw minako juguyara tan?»

¹⁶ Bin te dira an ma, o bee n'a ta, o ko an ye biriki bo. A fe, o be an bugora, k'a soro i yere ta mogow le jarakira.» ¹⁷ Farawona ko: «Aw ye salibagatow le ye, salibagatow yerere! O koson aw b'a fora ko: «An be taga saraka bo an ta Ala ye, an be taga saraka bo an ta Ala ye.» ¹⁸ Aw ye teme ka taga baara ke sisan. Bin foyi te di aw ma, nka aw tun be deri ka birikidenda min ke kakoro, aw ka kan ka o le ke.»

¹⁹ Izirayelimogow ta baara korosibagaw k'a ye ko o ka olugu ta kopaw gbeleya fo k'a dama teme; ko birikidenda min fora, ko do tena bo o ra, ko o da kelen le ka kan ka ke lon o lon. ²⁰ Ayiwa, o boto Farawona fe, o benna ni Musa ni Haruna ye. Olugu tun be o konona da ra. ²¹ O k'a fo Musa ni Haruna ye ko: «Matigi Ala yere le bena nin ko ye, ka aw ta kewalew hake bo aw ra. Aw le nana anw ta ko to gbeleya Farawona ni a ta jamana namogow fe. Aw le ka an fagamuru di o ma ko a ye an faga.»

²² Musa ka o men minke, a k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi, mun koson i ka nin kojugu ke nin mogow ra? Mun na i ka ne ci? ²³ Kabini ne tagara Farawona fe ka taga kuma a fe i togow ra, a be kojugu doron le kera i ta mogow ra. Ele fana ma foyi ke ka o kisi ka bo a boro!»

Ala ko a bena Izirayelimogow kunmabo

6 Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Ne be-na min ke Farawona ra, i bena o ye sisan. Ne ta se bagaya bena a jagboya k'a to a ye Izirayelimogow bla ka taga. Ne ta se bagaya bena a ke fo Farawona bena aw gben yere ka bo a ta jamana kono.» ² Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Ne le ye Matigi Ala ye. ³ Ne ka ne yere yira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ra, ko ne le ye Sebeetigi Ala ye. Nka ne togow min ye ko Matigi Ala, o ma ne lon o togow ra. ⁴ Ne ka jenyogonya don ni o ye fana, ka layiri ta o ye ko ne bena Kanaana jamana di o ma, o tun nana ke lonan ye jamana min na. ⁵ Ayiwa, sisan, ne ka o nunakan men, sabu Misirankaw ka o bla jonya ra. Ne ka layiri min ta o ye, ne hakiri be o ra. ⁶ O koson, a fo Izirayelimogow ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye; Misirankaw ka jagboyabaara min la aw kan, ne bena aw bosi ka bo o ra. Ne be-na aw kisi ka aw bo o ta jonya ra. Ne bena aw kisi ne ta se bagayaba baraka ra, ka kitibaw ben Misirankaw kan. ⁷ Ne bena aw ke ne ta mogow ye, ka ke aw ta Ala ye. O ra, aw bena a lon ko Misirankaw ka baara minw la aw kan, ko ne le be aw bosi ka bo o baaraw bee ra; ne Matigi Ala, aw ta Ala ko ten. ⁸ Fofofof, ne karira Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ye, ko ne bena jamana min di o ma, ne bena taga aw ladon o jamana le ra. Ne yere le bena o jamana di aw ma, k'a ke aw ta ye; ne Matigi Ala ko ten.» »

⁹ Ayiwa, Musa ka o kuma le fo Izirayelimogow ye. Nka o tun be jonyagbelen min na, o jusukasi koson, o ma se ka Musa lamén.

¹⁰ Matigi Ala kumana Musa fe tuun ko: ¹¹ «Taga kuma Misiran masace Farawona fe ko a ye Izirayelimogow bla, o ye taga ka bo a ta jamana ra.»

¹² Musa ka Matigi Ala jaabi ko: «A fe, Izirayelimogow ma ne lamén; Farawona bena ne lamén cogo di, ne min te se kuma ra?»

¹³ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe tuun, Izirayelimogow, ani Misiran masace ta ko ra, janko ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra.

Musa ni Haruna ta buruju

¹⁴ Izirayelimogow ta gbatigiw fle nin ye: Izirayeli dence folo Ruben, ale dencew tun ye Hanoki ye, ani Palu, ani Hesiron, ani Karimi. O gbaw bee bora Ruben le ra.

¹⁵ Simeyon dencew fle nin ye: Yemuweli, ani Yamini, ani Owadi, ani Yakini, ani Sohari, ani Kanaanaka muso dence Sawuli. Olugu ta gbaw bee bora Simeyon le ra.

¹⁶ Levi dencew ni o ta durujaw togow ye nin ye: Levi yere dencew togow tun ye ko Gerison, ani Kehati, ani Merari. Levi si bee lajennin kera san

keme ni san bisaba, ani san wolonfla.

¹⁷ Gerison dencew tun ye Libini, ani Simeyi ye, o bee ni o ta gbaw. ¹⁸ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli ye. Kehati si kera san keme ni bisaba ni saba. ¹⁹ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye.

Ayiwa, Levi ta gbaw le ye olugu ye, o ni o ta durujaw.

²⁰ Ayiwa, Amuramu k'a tenenmuso Yokebedi furu †. Ale ka Haruna ni Musa woro Amuramu ye. Amuramu si bee lajennin kera san keme ni san bisaba ni san wolonfla.

²¹ Isari dencew tun ye Kore, ani Nefegi, ani Zikiri ye. ²² Uziyeli dencew tun ye Misaheli, ani Elisafan, ani Sitiri ye.

²³ Haruna ka Aminadabu denmuso Eliseba le furu. Eliseba tun ye Nason balemamusu le ye fana. Eliseba ka dence minw woro Haruna ye, olugu le kera Nadabu ye, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari.

²⁴ Kore dencew tun ye Asiri, ani Elikana, ani Abiyasafu ye. Korekaw ta gbaw le ye olugu ye.

²⁵ Haruna dence Elehazari nana Putiyeli denmusow kelen furu. O muso ka dence woro, k'a togow la ko Finehasi.

Levi ta gbatigiw le kera olugu ye, o bee ni o ta gbaw.

²⁶ Ayiwa, Matigi Ala kumana o Haruna ni o Musa le fe, k'a fo o ye ko o ye Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, ka o ta gbaw tugutugu jogon ko, jenkuru jenkuru, ka o labo Misiran. ²⁷ O Haruna ni o Musa le tagara kuma Misiran masace Farawona fe, janko ka Izirayelimogow labo Misiran.

Ala ka baara min di Musa ni Haruna ma

²⁸ Ayiwa, wagati min na Matigi Ala kumana Musa fe Misiran jamana ra, ²⁹ a tun k'a fo Musa ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye; ne be fen o fen fo i ye, o fo Misiran masace Farawona ye.» ³⁰ O wagati ra, Musa tun ka Matigi Ala jaabi o le ra ko: «Kuma ka gbelen ne fe; Farawona bena ne lamén cogo di?»

7 Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye o le ra ko: «Ne bena fangaba di i ma, ka i ke i ko Ala, Farawona ja korow. I korow Haruna bena ke i ta kumalasebaga ye. ² Ni ne ka ci o ci fo i ye, i ye o fo i korow Haruna ye; ale be o lase Farawona ma, janko a y'a to Izirayelimogow ye taga ka bo a ta jamana ra. ³ Nka ne Ala, ne yere bena Farawona jusukun gbeleya, ka tagamasiyenw ni kabako caman ke Misiran jamana ra. ⁴ Nka o bee n'a ta, Farawona tena son ka aw lamén. Ne bena ne ta se bagaya yira Misiran jamana ra, ka kitibaw ben o kan, ka ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran jamana ra; ne bena o gban jogon ko jenkuru jenkuru ka o labo. ⁵ Ni ne nana ne ta se bagaya yira Misirankaw ra tuma min na, ka o korow, ka Izirayelimogow bo o ce ra, o tuma le ra o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

⁶ Matigi ka ci minw fo Musa ni Haruna ye, o ka o ke. ⁷ Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fe wagati min na, o y'a sorow Musa si tun ye san

† Ko fe Ala nana sariya do sigi k'a yira ko o furu jogon ma daga (Sarakalasebagaw 18.12-13; 20.10)

biseegi, Haruna si tun ye san biseegi ni saba.

Bere kera sa ye

⁸ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye ko: ⁹ «Ni Farawona k'a fo aw ye ko aw ye kabako do ke k'a yira ale ra, Musa, ele ye a fo Haruna ye ko a ye a ta bere ta k'a firi dugu ma Farawona ja na. Bere bena yelema ka ke sa ye.»

¹⁰ Musa ni Haruna tagara Farawona fe. Matigi Ala ka min fo o ye, o ka o ke. Haruna k'a ta bere firi dugu ma, Farawona ni a ta jamana namogow ja na. Bere yelemanana ka ke sa ye. ¹¹ Farawona ka Misiran kolonbagaw, ani a subagaw, ani a jinamoriw wele ka na. Oluwu fana nana o do ke subagaya ra. ¹² Oluwu bee fana ka o ta berew firi dugu ma; berew yelemanana ka ke saw ye. Nka Haruna ta bere tun yelemanana ka ke sa min ye, o sa ka olugu ta saw bee kunu. ¹³ Nka o bee n'a ta, Farawona k'a jusukun gbeleya, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ma son ka Musa ni Haruna ta kuma lamen.

Tɔɔɔ fɔɔ: ji kera jori ye

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Farawona jusukun ka gbelen; a te sonna ka ne ta mogow bla o ye taga. ¹⁵ Sini sogomada jona fe, i ni Haruna ye taga a no fe. A bena bo ka taga Nili bada ra. Aw ye taga a fe bada ra yi. Bere min yelemanana ka ke sa ye, i ye o ta i boro. ¹⁶ I ye a fo a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ka ne ci i fe, ko ne ye a fo i ye ko i y'a to ale ta mogow ye taga, ka taga ale bato kongo kono. Nka hali bi i te sonna o kuma ma. ¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko, ko bere min be ne boro, ko ne ye na o ke ka baji gbasi, ko baji bena yelemanana ka ke jori ye; ko o ra i bena a lon ko ale le ye Matigi Ala ye. ¹⁸ Nili ba jegew bee bena faga ji ra. Ji bena tori. Misirankaw bena a fo ko o be ji min, nka o tena se.»

¹⁹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «A fo Haruna ye ko a ye a ta bere ta k'a korota Misiran jiw bee kunna, ani baw, ani kow, ani bununw, ani dinga jimanw. O jiw bee bena ke jori ye. Jori bena ke Misiran jamana yoro bee ra. Hali ji minw be o ta yiridagaw, ani o ta kabakurudagaw kono, o bee le bena ke jori ye.» ²⁰ Matigi ka min fo Musa ni Haruna ye, o ka o ke. Haruna ka bere korota ka baji gbasi ni a ye Farawona ni a ta jamana namogow bee ja na. Baji bee yelemanana ka ke jori ye. ²¹ Ba jegew bee fagara. Ji torira. Misirankaw ma se k'a ji min tuun. Jori tun be Misiran jamana yoro bee ra. ²² Nka Misiran jinamoriw fana ka o jogon ke subagaya ra. Farawona ka o ye minke, a k'a jusukun gbeleya, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na. A ma son ka Musa ni Haruna ta kuma lamen.

²³ Masace Farawona sekora ka taga a ta so; hali a ma o ko jate fen ye.

²⁴ Misirankaw bee ka dingaw sogisogi bada ra ka ji jini; sabu o tun te se ka ba ta ji min tuun.

Tɔɔɔ flanan: yoro bee kera torisenjanw ye

²⁵ Matigi Ala ka baji cen lon min na, tere wolon-

fla le kera o ko fe. ²⁶ O ko, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Aw ye taga a fo Farawona ye ko Matigi Ala ko: «A to ne ta mogow ye taga ne bato. ²⁷ Ni i ma son k'a to o ye taga, ne bena torisenjanw ke ka i ta jamana bee fa, ka i tɔɔɔ ni o ye. ²⁸ Baji bena fa torisenjanw na. O bena bo ba ra ka taga i yere ta so kono, ka don hali i ta sibon kono, ka yelen i ta lanan kan, ka don i ta jamana namogow ta sow kono, ani i ta mogow bee ta bonw kono; o bena don hali burujenigbaw, ani burugbasiminanw bee kono. ²⁹ Toriw bena yelen i kan, ani i ta mogow kan, ani i ta jamana namogow bee kan.»

8 Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «A fo Haruna ye ko a ye bere ta, k'a korota san fe, kow kunna, ani jisiraw, ani dinga jimanw, ka torisenjanw bo ka o ke Misiran jamana bee kan.»

² Haruna k'a boro korota ni bere ye Misiran jiw bee kunna. Torisenjanw bora ji ra yoro bee ra, ka Misiran jamana yoro bee fa. ³ Nka Misiran jinamoriw fana ka o do ke subagaya ra. O fana ka torisenjanw bo ji ra k'a ke Misiran jamana kan.

⁴ Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fo o ye ko: «Aw ye Matigi Ala daari, janko a ye nin torisenjanw mabo ne ni ne ta mogow ra; ni o kera, ne bena a to Izirayelimogow ye taga saraka bo Matigi Ala, o ta Ala ye.» ⁵ Musa ko Farawona ma ko: «Masace, ele ta le ye bonya ye; a ko be ele le boro. Tuma juman le i b'a fe ne ye Ala daari i ni i ta jamana namogow ye, ani i ta jamana mogow, janko a ye toriw mabo i ra, ka o bo sow kono? Ne bena Ala daari; toriw tena ke yoro si tuun ni baji doron te.» ⁶ Farawona ko: «A ye ke sini.» Musa ko: «I ka min fo, a bena ke ten, janko i ye a lon ko mogow te yi, min be se k'a yere suma ni Matigi Ala, an ta Ala ye. ⁷ Toriw bena mabo i ni i ta sow ra, ani i ta jamana namogow, ani i ta jamana mogow ra. Toriw bena ke ba doron le ra.»

⁸ Musa ni Haruna tagara ka bo Farawona ta so. Musa tagara Matigi Ala daari kosebe, ko a ka Farawona tɔɔɔ ni tori minw ye, a ye o toriw mabo Farawona ra, ani a ta jamana ra. ⁹ Musa ka min daari, Matigi Ala ka o ke. Toriw bee fagara bonw kono, ani luw kono, ani forow ra. ¹⁰ O ka o ce ka o tonton jogon kan. A torira, k'a kasa ke jamana yoro bee ra.

¹¹ Farawona k'a ye ko a ko nogoyara minke, a k'a jusukun gbeleya tuun, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ma son ka Musa ni Haruna ta kuma lamen.

Tɔɔɔ sabanan: buguri kera kinnifenw ye

¹² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo Haruna ye ko a ye bere korota ka dugukolo buguri gbasi. Buguri bena yelemanana ka ke kinnifen misen dow ye Misiran jamana fan bee ra.»

¹³ Matigi Ala ka min fo, Musa ni Haruna ka o ke. Haruna k'a boro korota ni bere ye ka dugukolo buguri gbasi. Buguri yelemanana ka ke kinnifen misenw ye ka don mogow ni beganw bee ra. Buguri bee yelemanana ka ke kinnifen misenw ye Misiran jamana bee ra. ¹⁴ Misiran jinamoriw ko o be o jogon ke subagaya ra, nka o ma se. Kinnifen misenw wurira ka na don mogow ni beganw bee ra yoro

bɛɛ. ¹⁵ Jinamoriw k'a fɔ Farawona ye ko: «Nin ye Ala yere ta boro no le ye!»

O bɛɛ n'a ta, Farawona k'a jusukun gbeleya, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; a ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔɔ naaninan: yɔɔ bɛɛ kɛra limɔgɔw ye

¹⁶ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Wuri sɔgɔmada jooɔa fɛ ka taga Farawona fɛ. A bɛna bɔ ka taga bada ra. Taga a fɔ a ye ko Matigi Ala ko: «A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. ¹⁷ Ni i m'a to ne ta mɔgɔw ye taga, ne bɛna limɔgɔjuguw lana i kama, ani i ta jamana ɲamɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw bɛɛ kama; limɔgɔw bɛna don i ta sow kɔɔɔ. Misirankaw ta sow bɛɛ bɛna fa limɔgɔw ra. Misiran jamana dugukolo bɛɛ bɛna fa a ra. ¹⁸ Nka o lon na, ne ta mɔgɔw siginin bɛ jamana yɔɔ min na, min ye Goseni mara ye, ne bɛna o yɔɔ tanga o limɔgɔw ma. Limɔgɔw tɛna ke o yɔɔ ra; ne bɛna o ke, janko i ye a lon ko ne Matigi Ala, ko ne ta sebaɣaya bɛ Goseni mara kan. ¹⁹ Ne bɛna o faranfasi ke i ta mɔgɔw, ani ne ta mɔgɔw cɛ. O tagamasiyɛn bɛna ke sini le.» »

²⁰ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na, a k'a ke ten fana. Limɔgɔjuguw nana caman Farawona ta so kɔɔɔ, ani jamana ɲamɔgɔw ta sow kɔɔɔ. Jamana yɔɔ bɛɛ cenna limɔgɔw fɛ.

²¹ Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga saraka bɔ aw ta Ala ye, nka aw ye to jamana kɔɔɔ yan.» ²² Musa ko: «A tɛ se ka ke o cogo ra, sabu an bɛna saraka minw bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye, Misirankaw bɛ o sarakaw haramuya; o bɛ fen min haramuya, ni an ka o bɔ saraka ye o ɲa na, o tɛna an bon ni kabakuru ye ka an faga wa? ²³ An b'a fɛ ka tere saba tagama le ke ka taga kongo kɔɔɔ, ka taga saraka bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye. Ni a yere tagara min fɔ an ye, an bɛna o le ke.» ²⁴ Farawona ko: «Ayiwa, ne kɔni bɛna a to aw ye taga saraka bɔ Matigi Ala, aw ta Ala ye kongo kɔɔɔ, nka aw kana taga yɔɔɔjan ka tɛmɛ. Aw ye Ala daari ne ye fana janko limɔgɔw ye taga.»

²⁵ Musa ko: «Ni ne bɔra i fɛ yan, ne bɛna Matigi Ala daari i ye. Sini Ala bɛna limɔgɔw mabɔ i ra, ani i ta jamana ɲamɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw bɛɛ ra. Nka i kana an nɛɣɛ tuun ka ban, k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga saraka bɔ Matigi Ala ye!»

²⁶ Musa bɔra Farawona ta so kɔɔɔ minke, a ka Matigi Ala daari. ²⁷ Musa ka min daari, Matigi Ala ka o ke. A ka limɔgɔw mabɔ Farawona ra, ani a ta jamana ɲamɔgɔw, ani a ta jamana mɔgɔw bɛɛ ra. Hali limɔgɔw kelen ma to.

²⁸ Nka Farawona belɛn k'a jusukun gbeleya tuun, a ma sɔn k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga.

Tɔɔɔ loorunan: bɛganw fagara

9 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Taga Farawona fɛ, i ye taga a fɔ a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: «A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. ² Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ni i ka o mina ka to yan tuun, ³ o tuma i ta bɛgan minw bɛ kongo kɔɔɔ, ne Matigi Ala bɛna ne ta sebaɣaya ke ka olugu bɛɛ halaki. Banajuguba dɔ bɛna i ta sow mi-

na, ani i ta faliw, ani i ta ɲɔgɔmɛw, ani i ta misiw, ani i ta sagaw, ani i ta baw; o camanba bɛna faga.

⁴ Nka ne Matigi Ala, ne bɛna faranfasi ke Izirayelimɔgɔw ta bɛganw, ani Misirankaw ta bɛganw cɛ. Izirayelimɔgɔw ta bɛgan si tɛna faga.» ⁵ Ayiwa, o ko bɛna ke lon min na, Matigi Ala ka o latigɛ. A ko: «Sini ne Matigi Ala bɛna o ke Misiran jamana kɔɔɔ.»

⁶ O dugusagbɛ, Matigi Ala tun ka min fɔ, a ka o ke. Misirankaw ta bɛganw bɛɛ fagara. Nka foyi ma faga Izirayelimɔgɔw ta bɛganw na. ⁷ Farawona ka mɔgɔ ci ka taga ɲininkari ke o ko ra. O nana a fɔ a ye ko foyi ma faga Izirayelimɔgɔw ta bɛganw na.

Nka o bɛɛ n'a ta, Farawona belɛn k'a jusukun gbeleya; a ma sɔn fiyewu k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga.

Tɔɔɔ wɔɔɔɔnan: sumuniw wurira mɔgɔw ra

⁸ Matigi Ala k'a fɔ Musa ni Haruna ye ko: «Aw ye taga dibi dɔ ta bugurigbɛ dɔ cɛ. Ele Musa bɛna o bugurigbɛ seri san fɛ Farawona ɲa na. ⁹ A bɛna ke gbangban ye ka Misiran jamana bɛɛ datugu, ka ke sumuni ye mɔgɔw ni bɛganw na; sumuniw bɛna ci-ci ka ke joriw ye o fariw ra, Misiran jamana bɛɛ ra.»

¹⁰ Musa ni Haruna tagara dibi dɔ ta bugurigbɛ dɔ cɛ, ka taga ni o ye Farawona fɛ. Musa k'a seri san fɛ. A ka sumuni bɔ mɔgɔw ni bɛganw fari yɔɔ bɛɛ ra. ¹¹ Hali Misiran jinamoriw ma se ka bɔ ka taga Farawona fɛ yi, sumuniw kosɔn; sabu sumuni tun bɔra olugu fana fariw ra, ka o fari bɛɛ ke jori ye, i n'a fɔ Misiranka tɔw bɛɛ.

¹² Nka Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ni Haruna ye cogo min na; Farawona ma sɔn ka Musa ni Haruna lamɛn.

Tɔɔɔ wolonflanɛn: sanberɛ jigira

¹³ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Sini sɔgɔmada jooɔa fɛ, i ye wuri ka taga Farawona fɛ, i ye taga a fɔ a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: «A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. ¹⁴ Ni o tɛ, sisan kɔni ne bɛna tɔɔɔ min lase i ni i ta jamana ɲamɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw bɛɛ ma, o bɛna juguya kosebɛ. Ne bɛna o ke janko i ye a lon ko dugukolo bɛɛ kan, mɔgɔ si tɛ se ka a yere suma ni ne ye. ¹⁵ Sabu ne bɛna ne ta sebaɣaya yira can yere ra, ka banajugu dɔ ke ka i halaki, ka i ni i ta jamana mɔgɔw bɛɛ tunu ka bɔ dugukolo kɔ kan. ¹⁶ Ne ka i panaman to, janko ka ne ta sebaɣaya le yira i ra, ani janko mɔgɔw ye ne tɔgɔ fɔ dugukolo yɔɔ bɛɛ ra. ¹⁷ O bɛɛ n'a ta, hali bi i ka ne ta mɔgɔw bari; i ma sɔn k'a to o ye taga. ¹⁸ Sini ɲɔgɔntumasi, ne bɛna sanberɛ jigi; o sanberɛ bɛna juguya fɔ k'a dama tɛmɛ. Kabini Misiran jamana sigira, fɔ ka na se bi ma, o sanberɛ ɲɔgɔn ma deri ka jigi a kan ban. ¹⁹ O ra, i ta bɛganw, ani i ta fen o fen bɛ foro ra, i jija ka o bɛɛ ladon so kɔɔɔ jooɔa. Ni mɔgɔ o mɔgɔ, walama ni bɛgan o bɛgan ka to kongo ra, ni a ma na so kɔɔɔ, sanberɛ bɛna jigi olugu bɛɛ kan ka o bɛɛ faga.» »

²⁰ Ayiwa, Farawona ta jamana ɲamɔgɔ minw siranna Matigi Ala ta kuma ɲa, olugu ka o ta jɔnw ni

o ta beganw lana so kɔnɔ jooana. ²¹ Nka minw ma Matigi Ala ta kuma jate, olugu ka o ta jonw ni o ta beganw to kongo ra yi.

²² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Bere ta k'a korɔta san fɛ, janko sanberɛ ye jigi mɔgɔw ni beganw kan, ani binw bɛɛ, Misiran jamana ra.»

²³ Musa k'a ta bere korɔta san fɛ. Matigi Ala ka sanperɛn ni sanberɛ jigi; sanmanamana kera dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. Matigi Ala ka sanberɛ jigi Misiran jamana bɛɛ kan. ²⁴ Sanberɛ tun bɛ jigira; sanmanamana tun bɛ yɔrɔ bɛɛ. A tun juguyara kosebe; kabini Misiran jamana kera jamana ye, o jɔgɔn tun ma deri ka kɛ folɔ. ²⁵ Sanberɛ jigira Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra; fɛn o fɛn tun bɛ foro ra, adamaden fara began kan, sanberɛ ka o bɛɛ halaki. Sanberɛ ka binw bɛɛ faga, ka yiriw bɛɛ karikari. ²⁶ Izirayelimɔgɔw tun siginin bɛ jamana yɔrɔ min na, Goseni mara ra, o yɔrɔ dɔrɔn le tora; sanberɛ ma se o yɔrɔ le ma.

²⁷ Farawona ka Musa ni Haruna wele, k'a fɔ o ye ko: «Sisan kɔni ne jarakira; Matigi Ala ta le ye can ye. Ne ni ne ta mɔgɔw le jarakira. ²⁸ Aw ye Matigi Ala daari ne ye, a ye sanperɛn ni sanberɛ lalo ten. Ne bɛna a to aw ye taga; ne tɛna aw lalo tuun.»

²⁹ Musa k'a fɔ Farawona ye ko: «Ni ne bora dugu kɔnɔ tuma min na, ne bɛna ne boro korɔta Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperɛn ni sanberɛ bɛna lɔ; janko i ye a lɔn ko dugukolo ye Matigi Ala ta le ye.

³⁰ Nka ne k'a lɔn ko hali ni o kera, ele ni i ta jamana jamɔgɔw tɛna sɔn ka siran Matigi Ala ja hali belɛn.»

³¹ Ayiwa, senɛfɛn minw tun denna ka ban, ani senɛfɛn minw tun ka fiyɛrɛn bɔ i n'a fɔ lɛn, sanberɛ ka o bɛɛ cɛn. ³² Nka alikama* ni jɔ, sanberɛ ma olugu cɛn sabu olugu tɛ fiyɛrɛn jooana.

³³ Ayiwa, Musa bora Farawona ta so ka taga dugu kɔ fɛ. A ka a boro korɔta san fɛ Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperɛn ni sanberɛ lalɔra. Sanji ma ben tuun.

³⁴ Farawona k'a ye ko sanji ni sanperɛn ni sanberɛ bɛɛ lɔra minke, a belɛn tora a ta kojugukɛ ra. A k'a jusukun gbeleya tuun, a ni a ta jamana jamɔgɔw. ³⁵ Farawona jusukun gbeleyara, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na; a ma sɔn k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga fiyewu.

Tɔrɔ seeginan: fɔjɔ nana ni tɔnw ye

10 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Taga Farawona fɛ tuun. Ne le ka ale ni a ta jamana mɔgɔw jusukun gbeleya, janko ka ne ta tagamasiyɛnw kɛ o cɛ ra, o ye a ye; ² ani janko ne ka Misirankaw tɔrɔ cogo min na, ni ne ta tagamasiyɛnw ye, i ye o bɛɛ lakari i denw, ani i mamadenw ye. Aw bɛɛ ka kan k'a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

³ Musa ni Haruna tagara Farawona fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko, ko lon juman le i bɛna sɔn ka i yɛrɛ majigi a le ye dɛ? A ko i ye a ta mɔgɔw bla o ye taga ale bato. ⁴ A ko ni i ma sɔn ka ale ta mɔgɔw bla o ye taga, sini a bɛna tɔnw bla ka na Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra. ⁵ Tɔnw bɛna i ta dugukolo yɔrɔ bɛɛ datugu fɔ mɔgɔ tɛna se ka dugukolo yɔrɔ si ye. Sanberɛ ma se ka

senɛfɛn minw cɛn, tɔnw bɛna o bɛɛ domu; yiri o yiri bɛ kongo ra, o bɛna o bɛɛ flaburuw nimi. ⁶ O bɛna don i ta bon kɔnɔ, ka i ta bonkɔnɔyɔrɔw fa, ani i ta jamana jamɔgɔw ta bonw, ani Misirankaw bɛɛ ta bonw. Kabini i faw ni i bɛmaw bɛ nin jamana ra yan, fɔ ka na se bi ma, o ja ma kojugu min jɔgɔn ye ban, o le bɛna kɛ.»

Musa ni Haruna ka o fɔ minke, o bora Farawona ta so kɔnɔ ka taga.

⁷ Ayiwa, Farawona ta jamana jamɔgɔw ko a ma ko: «O tuma cɛ nin bɛna an sege tan le tuma bɛɛ wa? I t'a to o ye taga Matigi Ala, o ta Ala bato wa? Hali bi i belɛn m'a lɔn ko Misiran jamana bɛ halakira ka taga le wa?»

⁸ Ayiwa, o ka Musa ni Haruna wele tuun ka na Farawona fɛ. Farawona ko o ma ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Nka jɔn ni jɔn le bɛna taga aw ra?» ⁹ Musa ka Farawona jaabi ko: «An bɛɛ lɔ; an ta kanbelɛnw, ani an ta cɛkɔrɔbaw, ani an dencɛw ni an denmusow bɛɛ; hali an ta sagaw, ani an ta baw, ani an ta misiw bɛɛ bɛ taga, sabu an bɛna janagbɛba le kɛ ka Matigi Ala, an ta Ala bonya.»

¹⁰ Farawona ko: «K'a fɔ ko ne bɛna aw bla ka taga ni aw ta musow ni aw ta denw ye, ko Matigi Ala bɛ aw fɛ, ne tɛ o kɛ fiyewu; ne k'a lɔn ko aw bɛ kojugu dɔ le miirira. ¹¹ Aw ka min fɔ, o tɛ kɛ. Aw cɛw dama le ye taga Matigi Ala bato, sabu aw ko ten le.»

O kɔ, o ka Musa ni Haruna gbɛn ka bɔ Farawona ja kɔrɔ.

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «I ta bere mina i boro k'a korɔta Misiran jamana kunna, ka tɔnw bɔ k'a kɛ Misiran jamana kan caman, o ye bin bɛɛ nimi, ani fɛn o fɛn tora sanberɛ tɛmenin kɔ.» ¹³ Musa ka a ta bere korɔta Misiran jamana kunna. Matigi Ala ka fɔjɔba dɔ lawuri ka bɔ terebɔyanfan na. O fɔjɔ nana o lon tere bɛɛ, ani su bɛɛ. O dugusagbɛ sɔgɔma, fɔjɔ nana ni tɔnw ye caman; ¹⁴ tɔnw bora ka don Misiran jamana ra. Jamana yɔrɔ bɛɛ fara tɔnw na, tɔn camanba. A jɔgɔn tun ma kɛ ka ye, a jɔgɔn fana tɛna kɛ ka ye. ¹⁵ Misiran dugukolo bɛɛ fara tɔnw na, fɔ ka yɔrɔ bɛɛ kɛ dibi ye. O ka binw bɛɛ nimi, ani yiri-denw bɛɛ. Fɛn o fɛn tun tora sanberɛ tɛmenin kɔ, o ka o bɛɛ domu. Flaburu foyi ma to yiri si ra, bin foyi ma to kongo ra, ni o ma min nimi, Misiran jamana bɛɛ kɔnɔ.

¹⁶ Farawona teliyara ka Musa ni Haruna wele, ka na a fɔ o ye ko: «Ne ka aw ta Matigi Ala hake ta, ka aw fana hake ta. ¹⁷ Nka aw ye yafa ne ma nin kelen na, ka Matigi Ala, aw ta Ala daari ne ye janko a ye nin tɔrɔjuguba mabɔ ne ra.»

¹⁸ Musa bora Farawona ta so kɔnɔ ka taga Matigi Ala daari. ¹⁹ Matigi Ala ka fɔjɔba dɔ lawuri ka bɔ terebɔyanfan na. O fɔjɔ ka tɔnw bɛɛ cɛ ka taga o kɛ Kɔgɔjiwulen na. Tɔn den kelen ma to Misiran jamana yɔrɔ si ra.

²⁰ Nka o bɛɛ n'a ta, Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun. A ma sɔn ka Izirayelimɔgɔw bla o ye taga.

Tɔɔɔ kɔnɔntɔnnan: jamana bɛɛ kɛra dibi ye

²¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «I ta bere mi-na i boro k'a korɔta san fɛ, janko dibikuruba ye don Misiran jamana fan bɛɛ ra; o dibi bɛna bonya fɔ k'a kɛ i n'a fɔ mɔɔɔ bɛna maga a ra.» ²² Ayiwa, Musa k'a ta bere korɔta san fɛ; dibikuruba donna Misiran jamana fan bɛɛ ra, ka se fɔ tere saba. ²³ Mɔɔɔw tun tɛ sera ka jɔɔɔn ye dibi bonyako-jugu fɛ. Tere saba kɛra, mɔɔɔ si ma se ka bɔ a ta so kɔnɔ; nka kɛnɛ tun bɛ Izirayelimɔɔɔw ta yɔɔɔ ra.

²⁴ Farawona ka Musa wele tuun k'a fɔ a ye ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Aw ye taga ni aw ta denmisɛnw bɛɛ ye. Aw ta sagaw ni aw ta baw, ni aw ta misiw dɔɔɔn le bɛna to yan.»

²⁵ Musa ko: «An bɛna taga fɛn minw kɛ saraka ye, ani an bɛna bɛgan minw kɛ saraka jɛnitaw ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, i ka kan k'a to an ye taga ni o ye. ²⁶ Anw kɔni bɛna taga ni an ta bɛganw bɛɛ le ye, hali kelen tɛna to an kɔ fɛ yan; sabu an bɛna o dɔw le kɛ saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma. Nka ni an ma se a yɔɔɔ yɛrɛ ra, an bɛna min ni min kɛ saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, an tɛ se ka o lon.»

²⁷ Nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun. A ma sɔn ka Izirayelimɔɔɔw bla o ye taga ka bɔ a ta jamana ra.

²⁸ Farawona pɛrenna Musa kunna, ko: «Tɛmɛ ka bɔ ne ta so kɔnɔ sisan! A dan ye kɛ nin ye. Ne kana i ye ne fɛ yan tuun; sabu ni ne ka i ye ne fɛ yan lon o lon, ne bɛ i faga o lon.» ²⁹ Musa ko: «Ayiwa, ni i ko ten, ne k'a mɛn; ne tɛna se i fɛ yan tuun.»

Ala ko tɔɔɔ laban bɛna na

11 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Ne bɛna tɔɔɔɔba kelen lase Farawona ni Misirankaw ma tuun, ka o kɛ a laban ye. O kɔ, a bɛna aw bla aw ye taga. A yɛrɛ bɛna aw gbɛn le pewu ko aw ye taga ka bɔ a ta jamana ra. ² A fɔ Izirayelimɔɔɔw ye ko ni aw tagatuma sera, cɛw ni musow bɛɛ ye warigbɛfɛnw ni saninmanfɛnw daari o siginjɔɔɔnw fɛ.»

³ Matigi Ala tun ka Izirayelimɔɔɔw ko diya Misirankaw ye kɔsɛbɛ. Farawona ta jamana jamɔɔɔw, ani Misirankaw bɛɛ tun bɛ Musa yɛrɛ bonyara kɔsɛbɛ.

⁴ Ayiwa, Musa tagara a fɔ Farawona ye ko Matigi Ala ko, ko su cɛmance ra, ale bɛna tɛmɛ Misiran jamana kɔnɔ; ⁵ ko dence fɔlɔ bɛɛ bɛna sa Misiran jamana kɔnɔ. Masace Farawona ni a ta masaya bɛɛ, o dence fɔlɔ tɛna to; hali jɔnmuso gbansan min bɛ mugu si, o fana dence fɔlɔ tɛna to, bɛganw fana den fɔlɔw cɛmanw tɛna to. ⁶ Kulekanba caman bɛna bɔ Misiran jamana yɔɔɔ bɛɛ ra. Sabu o ko jɔɔɔn ma deri ka kɛ fɔlɔ, a jɔɔɔn yɛrɛ fana tɛna kɛ tuun. ⁷ Nka Izirayelimɔɔɔw fɛ, hali wuru tɛna kasi, k'a fɔ ko a bɛ songɔra mɔɔɔ ra, walama bɛgan na; a bɛna o kɛ janko faranfasi min bɛ Misirankaw ni Izirayelimɔɔɔw cɛ Matigi Ala fɛ, aw ye o lon. ⁸ O tuma ra i ta jamana jamɔɔɔw bɛɛ bɛ-

na o kinbiri gban ne kɔɔɔ, k'a fɔ ne ye ko: «Taga, i ni i ta nɔfɛmɔɔɔw bɛɛ.» O le kɔ, ne bɛ sɔɔɔ ka bɔ ka taga ni ne ta mɔɔɔw ye.

Musa ka o kumaw fɔ minke, a dimininba bɔra Farawona ta so ka taga.

⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye kabini a damina ra ko: «Farawona tɛna sɔn ka aw lamɛn. O bɛna kɛ sababu ye k'a to ne ye dɔ fara ne ta kabakow kan, ka ne ta sebgaya yira Misiran jamana kɔnɔ.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ni Haruna ka o kabakow kɛ Farawona ja na, nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya, a ma sɔn k'a to Izirayelimɔɔɔw ye taga ka bɔ a ta jamana ra.

Jɔnyaban panagbɛ

12 Ayiwa, ka Musa ni Haruna to Misiran jamana ra, Matigi Ala k'a fɔ o ye, ko: ² «Nin karo le bɛna kɛ karo fɔlɔ ye; ale le bɛna kɛ san karo fɔlɔ ye aw fɛ. ³ Aw ye a fɔ Izirayelimɔɔɔw ye, ko: «San o san, nin karo tere tan, gba bɛɛ kelen kelen ye sagadennin kelen, walama badennin kelen mina; lu bɛɛ kelen kelen ni a ta sagaden walama baden. ⁴ Ni lu min mɔɔɔw man ca, olugu ni o siginjɔɔɔnw ye jɛn bɛgan kelen na, ka kapa ni mɔɔɔw hakeya ye. Mɔɔɔ hakeya min bɛ se ka bɛgan kelen domu k'a ban, aw ye o da le jate mina. ⁵ A ka kan ka kɛ bɛganden cɛman le ye, fiyɛn tɛ min na, min ka san kelen sɔɔɔ fana. ⁶ Aw ye a mina k'a bla ka se fɔ karo tere tan ni naani ma. Izirayelimɔɔɔw bɛɛ bɛna o bɛganden faga karo tere tan ni naaninan wulada fɛ. ⁷ Aw bɛna a sogo jimi bon min kɔnɔ, aw ye a jori dɔ seriseri o bon donda kɛrɛfeyɔɔɔ fla ni a sanfeyɔɔɔ ra. ⁸ O su kelen na, aw ye a sogo jɛni k'a domu; aw ye a ni burufunubari le domu, ani jɔgufɛlaburu kunaman dɔ. ⁹ Aw kana a kɛnɛ domu, walama a barabaranin; aw ye a kuturu le jɛni; a kun, ni a senw, ni a kɔnɔfɛnw. ¹⁰ Aw man kan k'a to a to ye si. Ni a to min sira, aw ye o jɛni ka a sisi fɔ k'a kɛ buguri ye. ¹¹ Aw bɛna a domu cogo min na, o flɛ nin ye: aw bɛ aw ta dɛregew don ka aw yɛrɛ cɛsiri, ka aw ta sanbaraw don aw senw na, ka aw ta tagamabere mina aw boro; aw ye a domu teliya ra. Jɔnyaban panagbɛ* lo; aw ye o kɛ ka Matigi Ala bonya.

¹² «Bi su nin yɛrɛ ra, ne bɛna tɛmɛ Misiran jamana yɔɔɔ bɛɛ ra, ka Misiran jamana den fɔlɔ cɛmanw bɛɛ faga; k'a ta mɔɔɔw ra, ka taga a bla bɛganw na. Ne bɛna kiti ben Misiran batofɛnw bɛɛ kan; sabu ne le ye Matigi Ala ye. ¹³ Nka aw bɛna kɛ bon min kɔnɔ, jori le bɛna kɛ tagamasiyen ye o bondaw ra. Ni ne ka jori ye, ne bɛ tɛmɛ aw ta bonw kan. O cogo ra ni ne nana kɛ Misirankaw faga ye tuma min na, o tɔɔɔw tɛna se aw ma.

¹⁴ «Nin lon bɛna kɛ aw fɛ hakirijigilonba le ye tuma bɛɛ. Aw bɛna panagbɛba kɛ o lon na, ka Matigi Ala bonya. O ye kɛ sariya dablalari ye aw fɛ, ani aw ta duruja nataw bɛɛ fɛ.»

Burufunubari panagbɛ

¹⁵ Matigi Ala k'a fɔ tuun ko: «Aw bɛna burufunubari domu fɔ tere wolonfla. K'a damina a tere

fɔlɔ ra, burufunufen si man kan ka ye aw ta sow kɔnɔ tuun; sabu ni mɔgɔ o mɔgɔ ka burufununin domu, o tere wolonfla kɔnɔ, o tigi bɛ faran ka bɔ Izirayeli ta jamanadenw na. ¹⁶ A tere fɔlɔ ra, aw bɛna jamalajenba kɛ, ka Matigi Ala bato. A tere wolonflanana fana ra, aw bɛna jamalajenba kɛ tuun ka Matigi Ala bato. Mɔgɔ si man kan ka baara kɛ o lon fla ra; aw bɛ se ka aw ta tobiriw dɔrɔn le kɛ.

¹⁷ «Aw ye to ka burufunubari panagbɛ kɛ san o san, ka aw hakiri jigi ko o lon yɛrɛ le ra ne ka aw kɛ jenkuru jenkuru, ka aw labɔ Misiran. Aw ye o lon bla danna ka o panagbɛ kɛ, a ye kɛ sariya dablari ye aw ni aw denw fɛ. ¹⁸ San karo fɔlɔ, k'a damina a tere tan ni naani wulada fɛ, fɔ ka taga se a tere mugan ni kelen wulada fɛ, aw ye burufunubari le domu. ¹⁹ O tere wolonfla bɛɛ kɔnɔ, burufunufen si man kan ka ye aw si ta so kɔnɔ; sabu ni mɔgɔ o mɔgɔ ka burufununin domu, lonan fara dugulen kan, o tigi bɛ faran ka bɔ Izirayelimɔgɔw ta jen ra o lon na. ²⁰ Burufunufen bɛ buru o buru ra, aw kana o domu. Bɛɛ ka kan ka burufunubari le domu a ta so kɔnɔ.»

Jɔnyaban panagbɛ saraka

²¹ Ayiwa, Musa ka Izirayeli cɛkɔrɔbaw bɛɛ wele k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛɛ ye taga sagaden kelen walama baden kelen mina, gba bɛɛ ni a ta, k'a faga ka Jɔnyaban panagbɛ kɛ. ²² Aw ye sagaden kan natigɛ k'a jori kɛ minan dɔ kɔnɔ, ka izopeyiri flaburu dɔw su o jori ra, ka o jori seriseri bonda sanfɛyɔrɔ ra, ani a kerɛfɛyɔrɔ fla ra. Mɔgɔ si kana bɔ a ta so kɔnɔ fɔ ka taga dugu gbɛ. ²³ Ni Matigi Ala nana kɛ tɛmɛ ye, ka kɛ Misirankaw faga ye tuma min na, ni a ka jori ye bonda min sanfɛyɔrɔ ni a kerɛfɛyɔrɔ fla ra, a bɛ tɛmɛ o bon kan; a tena sɔn ninminameleke ye don aw ta bon kɔnɔ ka aw faga. ²⁴ Aw ye nin sariyaw sira tagama, ka o kɛ sariya dablariw ye aw ni aw ta durujaw fɛ wagati bɛɛ. ²⁵ Matigi ka layiri ta ko a bɛna jamana min di aw ma, ni aw tagara se o jamana ra tuma o tuma, aw ye to ka nin landa saninman kɛ. ²⁶ Ni aw ta denw ka aw jininka ko: «Nin landa kɔrɔ ye di aw fɛ?» ²⁷ Aw ye a fɔ o ye ko: «Nin ye Jɔnyaban saraka le ye; an bɛ o kɛ ka Matigi Ala, an ta Ala bonya, sabu ka an to Misiran, tuma min na Matigi Ala ka Misirankaw den fɔlɔw faga, a tɛmɛna Izirayelimɔgɔw ta sow kan, a ma se olugu ma; a ka o kisi.» »

Ayiwa, Musa ka o kumaw bɛɛ fɔ minke, o tuma ra mɔgɔw bɛɛ ka o kinbiri gban dugu ma, ka Matigi Ala bato.

²⁸ O kɔ, Izirayelimɔgɔw tagara o ta sow kɔnɔ. Matigi Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Musa ni Haruna ye, o ka o bɛɛ kɛ.

Tɔrɔ tannan: Misirankaw dence fɔlɔw sara

²⁹ Ayiwa, su cɛmance ra, Matigi Ala ka Misiran jamana den fɔlɔw bɛɛ faga. K'a ta Misiran masaceba yɛrɛ den fɔlɔ ra, ka taga a bla fɔ Misiran kasoden gbansanw den fɔlɔw ra, ani bɛganw den fɔlɔw bɛɛ. ³⁰ A kɛra ten, Farawona ni a ta jamana namɔgɔw ni Misirankaw bɛɛ wurira dugutarama

fɛ. Kasikanbaw ni kulekanbaw tun bɛ bɔra jamana yɔrɔ bɛɛ ra; sabu so si ma to, ni saya ma kɛ min na.

³¹ O su yɛrɛ fɛ, Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye teliya ka taga ka bɔ ne ta mɔgɔw cɛ ra, aw ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ; aw ye taga Matigi Ala bato i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na. ³² Aw ye taga ni aw ta misiw, ani aw ta sagaw, ani aw ta baw ye, i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na. Aw ye taga Ala daari ne ye.» ³³ Misirankaw gban-na Izirayelimɔgɔw ra, ko o ye bɔ; o tun kɔrɔtɔra ko Izirayelimɔgɔw ye bɔ o ta jamana ra; sabu o tun bɛ a miirira ko olugu Misirankaw bɛɛ le bɛna sa. ³⁴ Izirayelimɔgɔw ka o ta mugu nɔɔninin ta, k'a sɔrɔ a tun ma funu fɔlɔ; o ka o ta burugbasiminanw bɛɛ siri o ta faniw na, ka o la o kamankun na.

³⁵ Ayiwa, Musa tun ka min fɔ Izirayelimɔgɔw ye, o ka o kɛ. O ka minan warigberamanw, ani minan saninlaman ni faniw daari Misirankaw fɛ. ³⁶ Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw ko diya Misirankaw ye fana. Izirayelimɔgɔw ka fɛn o fɛn daari o fɛ, o ka o bɛɛ di o ma. Izirayelimɔgɔw ka Misirankaw ta fɛnw cɛ o cogo le ra ka o borolakolon to.

³⁷ Izirayelimɔgɔw bɔra Ramusesi dugu kɔnɔ, ka taga se Sukoti. Minw tun bɛ o sen na olugu tun bɛ mɔgɔ waga kɛmɛ wɔrɔ bɔ (600 000); musow ni denmisenw ma jate. ³⁸ O tagatɔ, siya wɛrɛ mɔgɔ caman tugura o kɔ; bɛgan caman tun bɛ olugu fana fɛ: misiw, ani sagaw, ani baw.

³⁹ Izirayelimɔgɔw bɔto Misiran, o tun ka mugu nɔɔninin min ta, k'a sɔrɔ a ma funu fɔlɔ, o ka o le jeni ka o kɛ buru ye ka o domu; sabu Misirankaw tun bɛ gbanna o ra ko o ye bɔ minke, o ma se ka domunifen ta o yɛrɛ boro.

⁴⁰ Izirayelimɔgɔw tun ka san kɛmɛ naani ni san bisaba le kɛ Misiran. ⁴¹ O san kɛmɛ naani ni san bisaba dafalon yɛrɛ le ra Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw kɛ jenkuru jenkuru, ka o bɛɛ labɔ Misiran. ⁴² O koson o su bɛna bla a danna Matigi ye, ka kɛ panagbesu ye, sabu Matigi Ala ka o su bla danna, ka Izirayelimɔgɔw labɔ Misiran jamana ra o su fɛ. Izirayelimɔgɔw ni o ta durujaw bɛɛ ka kan ka o su bla danna fana, ka o kɛ panagbesuba ye ka Matigi Ala bonya.

Jɔnyaban panagbɛ domuni ta sariya

⁴³ Matigi Ala k'a fɔ Musa ni Haruna ye tuun ko: «Jɔnyaban panagbɛ sariya ye nin ye: jamana wɛrɛ mɔgɔ man kan k'a saraka domu. ⁴⁴ Ni jɔn dɔ bɛ aw fɛ, aw ka min san, aw ka kan k'a kɛnesigi fɔlɔ, sani a ye Jɔnyaban panagbɛ* domuni kɛ. ⁴⁵ Nka lonan tɛmɛbaga, ani baaraden, olugu si man kan k'a domu. ⁴⁶ Aw ka kan k'a domu bon le kɔnɔ. Mɔgɔ si kana bɔ ni a sogo dɔ ye kɛnɛ ma; aw man kan k'a kolo dɔ kari fana.

⁴⁷ «Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka kan ka Jɔnyaban panagbɛ kɛ. ⁴⁸ Lonan minw siginin bɛ aw fɛ, ni o dɔ b'a fɛ ka Jɔnyaban panagbɛ kɛ ka Matigi Ala bonya, cɛ o cɛ bɛ a ta so, olugu bɛɛ ka kan ka kɛnesigi fɔlɔ; ni o kɛra, a bɛ se ka Jɔnyaban panagbɛ kɛ. O tuma, a bɛ kɛ i ko Izirayelimɔgɔw dɔ. Nka ni mɔgɔ o mɔgɔ ma kɛnesigi, o tigi man kan ka

Jonyaban panagbe domuni ke. ⁴⁹ O sariya kelen le be Izirayelimogow ni lonanw bee kan.»

⁵⁰ Matigi Ala ka ci min fo Musa ni Haruna ye, Izirayelimogow ka o ke k'a dafa. ⁵¹ O lon yere ra, Matigi Ala ka Izirayelimogow ta gbaw tugutugu jogon ko, ka o ke jenkuru jenkuru, ka o labo Misiran jamana ra.

Burufunubari panagbe ni dence folow ta ko

13 Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: ² «Izirayelimogow dence folow bee bla dana ka o ke ne ta ye. Mogow dence folow, ani beganw ta den folo cemanw bee; sabu o ye ne ta le ye.»

³ Musa k'a fo mogow ye ko: «Aw ye aw hakiri to nin lon na, aw bora Misiran jonya ra lon min na; sabu Matigi Ala ka aw labo Misiran ni a yere ta se bagaya baraka le ye. O koson aw kana burufununin domu o lon na. ⁴ Aw bena bo bi le, nin karo ra, min ye Abibu karo † ye.

⁵ «Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bena Kanaanakaw, ni Hetikaw, ni Amorikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana le di aw ma, nono ni li be woyo o jamana min na. Ni Matigi Ala nana aw ladon o jamana ra tuma min na, san o san, ni nin karo sera, aw ye Jonyaban panagbe* ke ka Matigi Ala bonya. ⁶ Aw bena burufunubari domu fo tere wolonfla. A tere wolonflanana bena ke panagbeba ye ka Matigi Ala bonya. ⁷ Bee bena burufunubari le domu fo tere wolonfla. Burufununin man kan ka soro aw ta bonw si kono; burufunufen si man kan ka ye yere jamana yoro si ra fana.

⁸ «O panagbe wagati ra, aw ka kan k'a nafa aw ta denw ye ko: «Matigi Ala ka koba min ke an ye an boto Misiran, an be nin kera ka an hakiri jigi o le ra.» ⁹ Nin panagbe bena ke hakirijigifin le ye aw fe, ka ke i n'a fo tagamasiyen aw borow ra, ani aw tenw kan. A bena aw hakiri jigi, ko aw ka kan ka to ka Matigi Ala ta sariya ko fo tuma bee; sabu Matigi Ala le ka aw labo Misiran a ta se bagaya baraka ra. ¹⁰ O le koson aw bena to ka nin landa ke a wagati ra san o san.

¹¹ «Matigi Ala karira aw ni aw bemaw ye, ko a bena Kanaanakaw ta jamana di aw ma; ni a nana o jamana ke aw ta ye tuma min na, ka aw ladon o jamana ra, ¹² o tuma aw bena aw dence folow bee di Matigi Ala ma, hali aw ta beganw ta den folo cemanw. O den cemanw ye Matigi Ala ta le ye.

¹³ «Ni faliden lo, aw ye sagaden, walama baden do di a no ra, k'a kunmabo. Ni aw t'a fe k'a kunmabo, o tuma aw ye o faliden kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yere dence folow fana kunmabo.

¹⁴ «Ayiwa, ni aw dencew nana aw jininka lon do ko: «Nin kekun ye mun ye aw fe?» Aw ye a fo o ye ko: «An be nin ke, sabu Matigi Ala ka an kunmabo ka bo jonya ra Misiran, a ta se bagaya baraka ra. ¹⁵ Farawona tun t'a fe ka son fiyewu k'a to an ye taga minke, Matigi Ala ka Misiran jamana den folo cemanw bee faga; k'a damina mogow ta den folow ra, fo ka taga se beganw ta den folow ma. O le koson an be beganden folo cemanw bee di Ala ma saraka ye, ka an yere dence folow bee kunmabo.»

† Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

¹⁶ «Ayiwa, nin bena ke hakirijigifin le ye aw fe, ka ke i n'a fo tagamasiyen, aw boro ra walama aw ten kan. Aw ka kan ka aw hakiri jigi a ra ko Matigi Ala le ka aw labo Misiran jonya ra a ta se bagaya baraka ra.»

Ala blara Izirayelimogow ja ka bo Misiran

¹⁷ Tuma min na Farawona sonna k'a to Izirayelimogow ye taga, Ala m'a to o ye teme Filisikaw ta jamana sira fe, k'a soro o sira le ka surun. A tun k'a lon ko ni o ka o sira ta, ni o ka taga ben nin siya werew ye minw b'a fe ka o kere, o bena siran, ka o ta miiriya yelema, ka kosegi Misiran tuun. ¹⁸ O le koson Ala k'a to o munumununa kongokolon sira fe, ka taga fo Kogojiwulen fan fe.

Izirayelimogow bora Misiran ni o ta kerekeminanw ye o boro.

¹⁹ Musa ka Yusufu kolow ta ka taga ni o ye o boro; sabu sani Yusufu tun ye sa, a tun k'a balemacew jagboya ko o ye kari ale ye. A tun k'a fo o ye ko: «Sigiya t'a ra, Ala bena na, ka na aw labo yan; ni ne sara, aw tagato, aw ye taga ni ne kolow ye †.»

²⁰ Ayiwa, Izirayelimogow bora Sukoti, ka taga o ta fanibonw lo Etamu, kongokolon kere fe.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala yere le tun be o ja, ka sira yira o ra. Tere fe, sankaba jamijan do le tun be ke o ja, ka sira yira o ra. Su fe, a tun be ke tasumamana jamijan do ye, ka yeelen bo o ye, janko o ye tagama su ni tere.

²² Sankaba jamijan tun te bo o ja fiyewu tere fe; tasumamana jamijan fana tun te bo o ja su fe.

Farawona ka Izirayelimogow nogben

14 Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: ² «A fo Izirayelimogow ye ko o ye kosegi ka na sigi Pi Hayiroti yoro kere fe, Migidoli ni kogoji ce. Aw ye aw ta fanibonw lo yi le, ka nasin Baali Sefon ma, kogoji koro. ³ Ni o kera, Farawona bena a miiri ko aw tununa kongokolon kono, ko aw ma tagayoro lon aw yere ra tuun; ko aw kera i ko kasodenw, kongokolon kono. ⁴ Ne bena Farawona jusukun gbeleya fo a bena wuri ka aw nogben; nka ne bena ale ni a ta kerekejama bee halaki ka ne ta se bagaya yira. O ra Misirankaw bee bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Matigi Ala ka min fo, Izirayelimogow ka o ke.

⁵ Ayiwa, o nana taga a fo Misiran masace Farawona ye ko Izirayelimogow tagara. O yoronin bee, Farawona ni a ta jamana pamogow nimisara o tagako ra. O ko: «Mun koson an k'a to o tagara de? An tun ka kan ka o to yan, o ye baara ke an ye.» ⁶ Farawona k'a ta sowotoro laben, k'a ta kerekedenw bee ce, o ka gban Izirayelimogow ko. ⁷ Sowotoropuman minw labennin lo ka ja kere kama, a ka o keme woro ta, ka fara Misiran sowotoro tow kan. Sowotorow bee labennin tun lo, o bee be ni o ta kerekedenw ye. ⁸ Matigi Ala ka Misiran masace Farawona jusukun gbeleya, fo Farawona tugura Izirayelimogow ko, k'a soro Izirayelimogow ja siginin le tun bora Misiran ka

†† Nin kuma tun fora Damina 50.25, Yosuwe 24.32

taga, hali siranya ma ke o ra.

⁹ Misirankaw ta kerekejama, ani Farawona ta sow bee, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, olugu ka Izirayelimogow no gben fo ka taga se o ma Pi Hayiroti yoro ra, ka nasin Baali Sefon yoro ma; Izirayelimogow tun ka o ta fanibonw lo o yoro le ra, kogojida ra.

¹⁰ Izirayelimogow nana fleri ke k'a ye ko Farawona ni Misirankaw be olugu ko, fo ka surunya o ra yere. O ja tigera kosebe. O ka ke kule ye, ka ke Matigi Ala togo wele ye, ko a ye olugu deme.

¹¹ O ko Musa ma ko: «O tuma, anw sudonyoro le tun ma soro Misiran wa, badi? A kera di i ka an labo yi ka na ni an ye kongokolon konon yan, ka na a to an ye sa yan gbansan? ¹² Ka an to Misiran, an tun ka o le fo i ye. An tun ko i ye an to pasuma ra, an ye baara ke Misirankaw ye; sabu o tun ka fisa an ma sani an ye na sa kongokolon konon yan tan.»

¹³ Musa ka o jaabi ko: «Aw ye to yoro kelen na, aw kana siran. Matigi Ala bena aw kisi cogo min na bi, aw bena o ye; sabu aw na be Misiranka minw na tan bi, aw na tena la olugu do kan tuun fiyewu. ¹⁴ Matigi Ala yere le bena o kere aw no ra; aw ye je doron.»

Ala ka Izirayelimogow lateme kogoji ce ma

¹⁵ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Mun koson i be kulera ko ne ye aw deme? A fo jama ye ko o ye sira ta ka taga. ¹⁶ Ele Musa, ele ye i ta bere ta i boro k'a korota kogoji kunna. Ji bena cetige fla ye, Izirayelimogow bena tagama ka teme dugukolo jalan kan. ¹⁷ Ne min ye Matigi Ala ye, ne bena Misirankaw jusukun gbeleya, k'a to o ye don aw ko. O cogo le ra, ne bena Farawona ni a ta kerekajama, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw bee halaki, ka ne ta se bagaya yira. ¹⁸ Ni ne nana Farawona ni a ta sowotorow ni a ta sotigiw bee halaki, ka ne ta se bagaya yira tuma min na, o tuma Misirankaw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

¹⁹ Matigi ta meleke min tun be to ka ke Izirayelimogow na fe, ale bora o na fe, ka ye lema o ko fe. Sankaba jamijan min tun be o na fe, o fana bora o na fe, ka ye lema o ko fe. ²⁰ A tagara lo Misirankaw ni Izirayelimogow ce. A kera dibi ye Misirankaw ta fan na, ka ke yeelen ye Izirayelimogow ta fan na. A kera ten, o jenkuru fla ma se ka gbara roggon na o su bee ra.

²¹ Ayiwa, Musa k'a boro korota kogoji kunna. Matigi Ala ka fono ba do lawuri ka bo tereboyanfan na. O fono fiyera su bee ra, ka kogoji noni, fo k'a cetige fla ye, ka dugukolo jalan ke a ce ma.

²² Izirayelimogow donna, ka tagama dugukolo jalan kan ka kogoji cetige. Ji taranna fla ye, ka wuri ka lo o kininboro ni o numanboro fe, i ko kogo. ²³ Misirankaw fana gbanna Izirayelimogow ko. Farawona ta sow, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, o bee donna Izirayelimogow ko kogoji ce ma. ²⁴ Dugugbeda fe, Matigi Ala tora sankaba jamijan tasumaman ra, ka Misirankaw ta kerekajama fle; a ka o ta tagama nagami.

²⁵ A ka o ta sowotorow senw don bogo ra ka o cen; o ma se ka taga kosebe tuun. Misirankaw k'a ye ten minke, o ko: «An ye bori ka bo

Izirayelimogow koro; Matigi Ala yere le be an kerera ka di o ma.»

²⁶ Matigi Ala ko Musa ma ko: «I boro korota kogoji kunna sisan, janko ji ye kari ka jigi Misirankaw ni o ta sowotorow ni o ta sotigiw kan.»

²⁷ Musa k'a boro korota kogoji kunna. Dugugbeda fe, kogoji kosegira a no ra. Misirankaw ko o be bori ka bo, nka Matigi Ala ka ji kari ka jigi o bee kan. ²⁸ Farawona ni a ta kerekedenw, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigi minw bee tun donna kogoji ra Izirayelimogow ko, ji karira ka ke olugu bee kan ka o bee datugu. Hali mogo kelen na kisi o ra. ²⁹ Nka Izirayelimogow koni tun tagamana le ka teme dugukolo jalan kan, ka kogoji cetige. Kogoji tun wurira ka lo o kininboroyanfan ni o numanboroyanfan fe i ko kogo.

³⁰ Ayiwa, Matigi Ala ka Izirayelimogow kisi ka o bo Misirankaw boro o lon na. Izirayelimogow yere na ka Misirankaw suw lalanin ye kogojida ra yoro bee. ³¹ Matigi Ala k'a ta se bagaya yira cogo min na, ka Misirankaw halaki, Izirayelimogow ka o ye minke, o siranna Matigi Ala na, ka la a ra; Musa min ye Ala ta baaraden ye, o lara ale fana ra.

Musa ni Izirayelimogow ka Ala tando

15 Ayiwa, o lon na Musa ni Izirayelimogow ka nin donkiri la ka Matigi Ala tando. O ko: «Ne bena donkiri la Matigi Ala ye k'a bonya, sabu a k'a ta se bagaya yira; a ka sotigiw ni o ta sow bee jigi kogoji jukoro.

² «Matigi Ala le ye ne ta baraka ye, ani ne ta donkirila sababu. Ale le ye ne kisibaga ye; ne ta Ala lo, ne be a tando. Ne face ta Ala lo fana, ne be a togo bonya. ³ Matigi Ala ye kerekcefari le ye. O koson a togo ye ko Matigi Ala.

⁴ «A ka Farawona ni a ta sowotorow, ni a ta kerekajama bee tunu kogoji ra. A ta kerekcefariw bee tununa Kogojiwulen jukoro.

⁵ Ji ka o bee datugu pewu; o jigira Kogojiwulen jukoro i ko kabakuru. ⁶ E! Matigi Ala, i boro barakaman ka i ta setigiya yira. O boro barakaman kelen le ka i juguw nono.

⁷ «I ta masaya bonya koson, i be i juguw bee firi dugu ma ni i dimina, i ta dimi be jigi i ko tasuma, ka o bee jenijeni i ko binjalan.

⁸ I nenekiriko kelen doron, o fono le ka jiw bee lajen roggon kan yoro kelen na. Kogoji wurira ka lo i ko kogo. Ji simina, ka teren ka lo kogoji ce ma.

⁹ «An juguw tun be o yere wasora k'a fo ko: «An bena o gben fo ka o mina le; an bena o borofenw bee ce k'a taran an ni roggon ce.

An bena an yere dimibo o ra fo ka wasa,
an bena an ta kerekemuru bo ka o bee halaki.>

¹⁰ Nka, Matigi Ala,
ele ka i dafono fiye ji kan dama,
kogoji ka o bee datugu.

O jigira ji jukoro i ko neggekuru;
ka jigi fo ji jukoro yoro ra yi.

¹¹ E! Matigi Ala, batofen juman were le be i ko
ele?

Juman le saninyanin be k'a dafa i ko ele?
Juman le ye siranyafenba ye, ani a ka kan ni tan-
dori ye,
ani a be kabakow ke i ko ele?

¹² «I ka i boro barakaman korota doron,
dugukolo dayelera ka an juguw datugu.

¹³ I ta numanya koson,
i ka i ta mogow kunmabo.
I ta sebagaya baraka ra,
i be bla o na ka taga ni o ye jamana saninman na,
i yere ka jamana min layiri ta o ye.

¹⁴ «Siya tow ka o kibaroya men minke,
o siranna fo o be yereyerera.

Filisikaw koni,
olugu ja tigera fo ka o hakiri nagami.

¹⁵ Edomu jamanatigiw jigi tigera,
Mohabu jamana ta masaw koni,
siranya ma to to olugu ra.
Kanaanakaw, siranya ka olugu baraka bee ban
pewu.

¹⁶ Siranyaba ni jatige bena cun o kan
i ta sebagaya baraka koson,
fo ka o da mina o ra,
ka o ke i n'a fo kabakuruw;
o tena se ka kuma,
fo i ta mogow bee ye teme, Matigi Ala;
fo i ka i ta mogow minw kunmabo,
olugu bee ye teme ka ban.
¹⁷ I be bla i ta mogow na,
ka taga o sigi i ta kuru kan;
i yere ka yoro min lalaga o ye, Matigi Ala.
O yoro bena ke i sigiyoro ye,
k'a ke i sigiyoro saninman ye.

¹⁸ «Matigi Ala be to a ta masaya ra wagati bee,
ani tuma bee!»

¹⁹ Ayiwa, tuma min na Farawona ta sow, ani a ta
sowotorow ni a ta sotigiw bee donna kogoji konon,
Matigi Ala ka kogoji kari ka jigi o kan ka o bee
tunu; nka Izirayelimogow tagamana ka teme
dugukolo jalan kan kogoji cemanca ra.

²⁰ Ayiwa, Haruna koromuso Mariyam, min tun
ye ciramusu ye, ale tun ka longan do ta; muso tow
fana ka do ta ka gban a ko; o ka ke o fo ye, ka don
ke.

²¹ Mariyam tun blara tow na; ale be donkiri ta,
tow be a lamina a ko. A tun b'a fora ko:
«Aw ye donkiri la Matigi Ala ye,
sabu a k'a ta sebagaya yira.
A ka sotigiw ni o ta sow bee tunu kogoji ra.»

Izirayelimogow ka kongokolon sira ta

Ji kunaman ta ko

²² Ayiwa, Musa blara Izirayelimogow na ka bo
Kogojiwulen yoro ra, ka taga se ni o ye Suri kon-
gokolon fan fe. O ka tere saba tagama ke kon-
gokolon konon, o ma ji soro. ²³ O tagara se yoro do
ra, o yoro togo ye ko Mara. Nka o ma se ka o yoro
ji min, sabu ji tun ka kuna. O le koson o ka o yoro
togo la ko «Mara» †. ²⁴ Mogow ka ke Musa
mafiyenya ye; o ko: «O tuma an bena mun le
min?» ²⁵ Musa ka Matigi Ala daari kosebe. Matigi
Ala ka yiri kunkurun do yira a ra, ko a ye o firi ji
ra. Musa ka o ta ka o firi ji ra, ji diyara. O yoro le
ra Matigi Ala k'a ta sariyaw ni a ta ciw yira o ra. O
yoro kelen le ra fana a ka o korobo k'a fe. ²⁶ A k'a
fo o ye ko: «Ni aw be aw toro malo ka Matigi Ala,
aw ta Ala kan lamem, ko minw terennin lo a na
koron ni aw be o ke, ni aw be aw toro malo k'a ta
cifoninw lamem, ani k'a ta sariyaw bee sira taga-
ma, o tuma, ne ka bana minw lase Misirankaw
ma, ne tena o do si lase aw ma; sabu ne le ye
Matigi Ala ye, ne le be aw keneya.»

²⁷ Ayiwa, Izirayelimogow bora o yoro ra, ka taga
se Elimu. Bununji tan ni fla ni tamarosun biwolon-
fla le tun be Elimu. O lora o yoro ra, ka o ta fani-
bonw lo jida ra.

Ala ka domuni di Izirayelimogow ma

16 Izirayelimogow bee bora Elimu, ka taga se
Sine kongokolon konon. O yoro be Elimu ni
Sinayi kuru ce. O sera yi karo flanan tere tan ni
looru ra, o bonin ko Misiran. ² Ayiwa, ka o to kon-
gokolon konon yi, Izirayelimogow bee ka ke Musa ni
Haruna mafiyenya ye. ³ O ko Musa ni Haruna ma
ko: «E! Hali ni Matigi Ala tun ka a to an ye sa
Misiran jamana ra, o belen tun bena fisaya ni nin
ye. O yoro ra an tun be sigi dagababaw koron, o
fanin sogo ra; an be domuni ke ka fa. Sisan, a fe,
aw nana ni an ye nin kongokolon konon yan, ka na
a to kongow ye an bee faga yan gbansan!»

⁴ Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Ne bena
domuni lajigi aw ye ka bo san fe, i n'a fo sanji. Lon
o lon, bee bena taga a ta tere domuni ce a ra. Ne
bena aw korobo k'a fe, k'a lon yala ni aw bena
tagama ka kapa ni ne ta sariya ye, walama ni aw
tena tagama ka kapa ni a ye. ⁵ Ayiwa, logokun tere
wooronan, aw bena taga min ce ka na a tobi, aw
ka kan ka o caya janko a ye lon tow ta jogon fla
bo †.»

⁶ Musa ni Haruna k'a fo Izirayelimogow bee ye
ko: «Bi wula fe, aw bena a lon ko Matigi Ala le ka
aw labo Misiran jamana ra. ⁷ Sini sogoma fana, aw
bena Matigi Ala ta noro ye, sabu aw ka Matigi
Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men; ne ni
Haruna ye jontigiw le ye fo aw be anw
mafiyenya?» ⁸ Musa ko: «Matigi Ala bena sogo di
aw ma bi wula fe, aw b'a domu. Sini sogoma fana,

† Mara koron ye ko: kunaman. †† O be lon tow ta jogon fla
ce, janko o lon dugusagbe min ye Nenekirilon ye, mogow si kana
do ce.

a bena domuni di aw ma aw b'a domu ka fa; sabu aw ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men. Anw ye jontigiw le ye ko aw be anw mafiyenya? Aw ma anw le mafiyenya de, aw ka Matigi Ala yere le mafiyenya.»

⁹ Musa ko Haruna ma ko: «A fo Izirayelimogow ye ko o bee ye gbara ka na lo Matigi Ala ja korɔ, sabu o ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men.» ¹⁰ Ayiwa, ka Haruna to kuma ra jama fe, o barara ka Matigi Ala ta nooro ye sankaba jamijan ce ma kongokolon kono.

¹¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: ¹² «Ne ka Izirayelimogow ta mafiyenyanw men. A fo o ye ko ne ko, ko bi wula fe o bena sogo domu; sini sogoma fana o bena domuni caman soro. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala, o ta Ala ye.»

¹³ Ayiwa, wulada nana se minke, a kera ten fana; wolonin suguya dow nana sigisigi yoro bee. O dugusagbe sogomada fe fana, gomiji ka fanibonw koroyorow bee lamini. ¹⁴ Ayiwa, gomiji nana ban tuma min na, fen do tora dugu ma; a tun ka misen-misen i ko sanbere, a be misenman, gbeman.

¹⁵ Izirayelimogow k'a fle, o m'a lon fen min lo. O ko: «Mun le ye nin ye tan †?» Musa ka o jaabi ko: «Matigi Ala ka domunifen min di aw ma, o lo.

¹⁶ «Matigi Ala ka ci min fo, o ye nin ye: «A ko mogɔ bee ye do ce, min be a ta domuta bo; mogɔ kelen, sumanikeminan †† ja kelen. Aw ye a ce ka kapa ni aw ta sokonmogow hakeya ye.» »

¹⁷ A fora cogo min na, Izirayelimogow k'a ke ten. Dow ka caman ce, dow ka doonin doron ce, ka kapa ni o ta sokonmogow hakeya ye. ¹⁸ Nka o nana a suma ni sumanikeminan ye minke, o k'a ye ko minw ka caman ce, olugu ta to ma to, minw ka doonin ce, olugu ta ma dese fana. Bee tun k'a ta tere domuni hakeya le ce.

Sariya minw fora domuni ta ko ra

¹⁹ Musa k'a fo o ye tuun ko: «Mogɔ si kana a ta domuni to bla a ye si.» ²⁰ Nka o bee n'a ta, o ma Musa lamɛn. Dow ka do bla ka si; tumu donna o ra, a torira. Musa dimina o korɔ. ²¹ K'a ta o lon na, sogoma o sogoma, min be ben o ta tere domuni ma, bee be bo ka o le ce. Ni tere tun ka gban, a to min tora dugu ma o tun be yeele.

²² Logokun tere wooronon lon, o ka tere fla ta ce. Mogɔ bee kelen kelen ta kera sumanikeminan ja fla ye. Jama pamogow tagara o fo Musa ye.

²³ Musa ko: «Matigi Ala ka o le fo. Sini le ye Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Aw b'a fe ka fen minw jeni, aw ye o jeni bi. Aw b'a fe ka min barabara, aw ye o barabara bi. Aw ye bi ta domuni bo a ra k'a to bla sini ja.» ²⁴ O k'a to bla o dugusagbe ja, i n'a fo Musa tun k'a fo o ye cogo min na. O ma tori, tumu fana ma don a ra. ²⁵ Musa ko o ma o le ra ko: «Aw ka domuni min bla kunu, aw ye o domu bi; sabu bi ye Nenekirilon le ye. Bi lon blara ka Matigi Ala

† Izirayelimogow k'a fo o domuni ma ko «Manu». O korɔ ye ko: Mun lo? O koson o domuni togo lara ko: mane. †† O sumanikeminan togo tun ye ko omeri; a ja kelen be ben litiri naani le ma.

bonya. Aw tena domuni foyi soro kongo kono bi. ²⁶ Logokun tere wooro bee ra, aw bena nin domuni soro. Nka logokun tere wolonflanan na, min ye Nenekirilon ye, aw tena foyi soro.»

²⁷ O bee n'a ta, logokun tere wolonflanan, dow belɛn bora ko o be taga do ce, o ma foyi soro.

²⁸ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Tuma juman le aw bena son ka ne ta ci foninw, ni ne ta sariyaw mara de? ²⁹ Ayiwa, aw ye nin kuma men ka ja kosebe; ne ka Nenekirilon di aw ma, ko aw ye nenekiri le. O le koson ne be logokun tere wolonflanan domuni di aw ma a tere wooronon lon na. Logokun tere wolonflanan na, aw bee ye to aw ta yoro ra. Mogɔ si kana bo a ta yoro ra.»

³⁰ O kera minke, mogow ka to ka nenekiri logokun tere wolonflanan na. ³¹ Izirayelimogow ka o domuni togo la ko mane. A tun bora simankise do le fe, min be gbeman; a tun ka timi i n'a fo lidege.

³² Musa ko: «Matigi Ala ka ci min fo, o ye nin ye: «A ko aw ye sumanikeminan † kelen fa mane ra, ka o mara aw denw ni aw mamadenw ye; janko o ja ye a ye. Ni o kera, o bena a lon ko wagati min na ne ka aw labo Misiran jamana ra, ko ne ka o le di aw ma, k'a ke aw ta domuni ye kongokolon kono.»

³³ Musa ko Haruna ma ko: «Daga do ta ka sumanikeminan ja kelen mane ke o kono, ka o bla yoro saninman kono, Matigi Ala ja korɔ. O bena mara aw denw ni aw mamadenw ye.» ³⁴ Haruna ka mane ke daga kono. Kesu min be Ala ta jɛnɔgɔnya yira, a k'a bla o kesu ja fe, k'a mara, i n'a fo Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁵ Izirayelimogow ka mane domu fo san binaani, fo ka taga o se jamana do ma, mogɔ be jamana min na. O ka mane domu fo ka taga o don Kanaana jamana kono.

³⁶ Mane ta sumanikeminan min ye omeri ye, o ja tan le tun be don sumanikeminanba kono, min ye efa ye.

Masa ni Meriba ta ji ko

17 Izirayelimogow bee bora Sine kongokolon kono ka taga Refidimu. O tagato, o lolɔra yoro dow ra ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. O sera Refidimu minke, o ka o ta fanibonw lo yi, nka o ma ji soro k'a min. ² O wurira Musa kama, ka to ka kumajuguw fo a ma. O ko: «Ji di an ma, an b'a min.» Musa ka o jaabi ko: «Mun koson aw be kere jinina ne fe? Mun koson aw b'a fe ka Matigi Ala korobo?» ³ Jiminlogo gbanna mogow ra, o ka ke Musa jaraki ye; o ko: «Mun koson i ka an labo Misiran de? O tuma i tun b'a fe anw ni an ta denw, ani an ta beganw ye na sa kongokolon kono yan jiminlogo boro le ke?» ⁴ Musa ka Matigi Ala daari kosebe. A ko: «Matigi, ne bena mun le ke ni nin mogow ye sa? Ni a temena nin kan, o bena ne bon ni kabakuru ye.» ⁵ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Bla mogow ja fe, i ye Izirayeli cekoroba dow panawoloma, ka gban i yere ko. I ka baji gbasi ni bere min ye, i ye o mina i boro ka taga. ⁶ Ne bena lo i ja fe Horebu kuru farakuru do kan. I bena o farakuru le gbasi ni bere ye, ka ji bo a ra, janko

† Sumanikeminan: Aw ye Bori 16.16

mogow ye min.»

Matigi Ala ka min fo, Musa k'a ke ten Izirayeli cekorobaw na na.

⁷ O ka o yoro togo la ko Masa ni Meriba, o koro ye ko kere ni korobori, ko sabu Izirayelimogow ka kere nini Musa fe, ani ko o tun b'a fe ka Matigi Ala korobo k'a fle; o ko: «Yala Matigi Ala be ni an ye wa, walama a te ni an ye le?»

Amaleki ta mogow ni Izirayelimogow ta kere

⁸ Ayiwa, Amaleki ta mogow nana ben Izirayelimogow kan Refidimu ko o be o kere.

⁹ Musa ko Yosuwe ma ko: «Ce dow ta Izirayelimogow ce ra, aw ye bo ka taga Amaleki ta mogow kere. Sini ne bena taga lo tintin kan, ni Ala ta bere ye ne boro.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ka min fo, Yosuwe ka o ke. A ni Izirayeli cew tagara Amaleki ta mogow kere. O y'a soro Musa ni Haruna ni Huri yelenna ka taga lo tintin kan. ¹¹ Ni Musa tun k'a boro korota tuma o tuma, Izirayelimogow tun be se soro. Nka ni a tun k'a boro jigi doron, Amaleki ta mogow le tun be se soro. ¹² Musa boro fla bee nana sege. Haruna ni Huri ka kabakuru do ta ka o bla a koro, a ka sigi a kan. O k'a borow mina ka o korota; kelen lora a numanboro fe, kelen lora a kininboro fe. Musa borow korotanin tora ten fo ka taga tere ban. ¹³ A kera ten, Yosuwe ni a ta mogow ka se soro Amaleki ni a ta mogow bee kan, ka o kere ni kerekemuru ye.

¹⁴ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Nin ko sebe kitabu konjo janko aw hakiri ye to a ra. A fo Yosuwe ye ko ne bena Amaleki si tunu pewu ka bo dugukolo kan; mogow si hakiri tena to o ra tuun.»

¹⁵ Musa ka sarakabonan do lo o yoro ra, ka o togo la ko Yawe Nisi, o koro ye ko Matigi Ala ye ne ta darapo ye. ¹⁶ Musa ko fana ko: «I n'a fo Amaleki ta mogow sonna ka o boro korota ko o be Matigi Ala ta masaya kere, o ra, kere bena ke Matigi Ala ni Amaleki ta siya ce wagati bee, ani tuma bee.»

Zetoro tagara Musa fle

18 Ayiwa, Matigi Ala ka ko o ko ke Musa ni Izirayelimogow ye, o bee kibaroya sera Musa burance Zetoro ma, min ye Madiyan sarakalasebaga ye. Matigi Ala tun k'a ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran cogo min na fana, Zetoro tun ka o ko men. ² Musa burance k'a denmu-so Sefora ta, min ye Musa ta muso ye, ka taga ni a ye Musa fe, sabu Musa tun k'a muso bla ka taga wagati do ke a face fe yi. ³ Zetoro tagato, a ka Sefora dence fla fana ta ka taga ni o ye. Musa tun ka a dence kelen togo la ko Gerisomu †, ko sabu ale ye lonan le ye jamana ra. ⁴ A tun ka to kelen togo la ko Eliyezeri ††, ko sabu ale face ta Ala ka ale deme, ka ale bosu Farawona ta muru ma.

⁵ Musa burance Zetoro, ni Musa ta muso, ni a dencew nana Musa soro kongokolon konjo, Matigi Ala ta kuru kere fe. Musa tun k'a ta fanibon lo o yoro le ra yi. ⁶ Zetoro sera yi minke, a ka cira bla

† Gerisomu koro ye ko: ne ye lonan ye yan. Aw ye 2.22 fle.

†† Eliyezeri koro ye ko: Ala le ye ne demebaga ye.

Musa ma; o tagara a fo Musa ye ko: «I burance Zetoro nana, ani i muso, ni i dence fla.» ⁷ Musa bora ka na a burance kunben. A birira a koro k'a fo ni bonya ye, k'a boro melege a kan na k'a fo ni kanuya ye. O ka jogon feko jininka. O ko, o donna jogon fe Musa ta fanibon konjo. ⁸ Matigi Ala ka ko minw ke Farawona ni Misirankaw ra, Izirayelimogow koson, Musa ka o bee lakari a burance ye. Toro minw sera Izirayelimogow ma ka o to sira ra, ani Matigi Ala ka o kisi o torow ma cogo min na, Musa ka o bee fo a ye fana. ⁹ Ayiwa, Matigi ka o kopumanba min ke Izirayelimogow ye, ka o bosu ka bo Misirankaw boro, o kibaroya ka Zetoro jusu diya kosebe.

¹⁰ Zetoro ko o le ra ko: «Matigi Ala baraka, sabu ale le ka aw bosu Misirankaw ni Farawona boro; a k'a ta mogow bosu ka o bo Misirankaw ta jonya ra.

¹¹ Ne k'a lon sisan ko Matigi Ala le ka bon ka teme batofen tow bee kan; sabu a ka Izirayelimogow kisi ka bo Misirankaw ta juguya koro, ka o ta juguya ben o yere kan.»

¹² Musa burance Zetoro ka began do faga, k'a kuturu jeni, ka o di Ala ma saraka ye. O ko, a ka began dow ke saraka ye tuun; Haruna ni Izirayeli cekorobaw bee nana fara Zetoro kan, ka o saraka domu Ala na koro.

Zetoro ka Musa ladi

¹³ Ayiwa, o dugusagbe, Musa wurira ka sigi, ka mogow ta kopaw panabo. Jama lora Musa kunna, k'a ta sogoma, fo ka taga wula se. ¹⁴ Musa tun be min bee kera mogow ye, Zetoro ka o ye minke, a ko Musa ma ko: «Mun na i be nin jama ta kow panabora nin cogo ra? Mun koson ele kelenpe le siginin be, nin jamaba lonin be i na fe, k'a ta sogoma fo ka na wula se?» ¹⁵ Musa k'a burance jaabi ko: «Mogow yere le be na ne fe ko ne ye o ta kiti tige, ka Ala ta sariya yira o ra. ¹⁶ Ni ko do ka don o ni jogon ce, o be na ne fe, ne be o panabo. Ne be Ala ta ciw ni Ala ta sariyaw yira o ra.»

¹⁷ Musa burance Zetoro k'a fo Musa ye ko: «I ta baarakecogo man ni. ¹⁸ I bena i yere baraka ban, ka mogow fana baraka ban. Nin baara ka bon i kelen baraka ma; i kelen te se k'a na. ¹⁹ Ayiwa, sisan ne bena min fo i ye ka i ladi, o lamem; Ala fana ye i deme k'a ke. Ele ka kan ka ke daramina le ye mogow ni Ala ce, ka o ta kogbelenw lase Ala ma. ²⁰ I ka kan ka mogow karan Ala ta cifoninw ni Ala ta sariyaw ra. Mogow ka kan ka tagama cogo min na, ani o ka kan ka min ke, i ye o bee yira o ra. ²¹ O ko, i ye mogow dow panawoloma, minw hakiri ka bon; o ye ke Alanasiranbagaw ye, ani lanamogow, ani mogow minw te son janfa ma. I ye o mogow le sigisigi jama kunna; i ye dow sigi mogow waga kelen kelen kunna, ka dow sigi mogow keme keme kunna, ka dow sigi mogow bilooru looru kunna, ka dow sigi mogow tan tan kunna. ²² Olugu le bena kerekow panabo lon o lon mogow ni jogon ce. Ni ko min bonyara olugu bee ma, o ye taga ni o ye ele fe. Nka ko fitiniw, olugu yere ye o panabo yi. Ni a kera ten, i bena i yere laganfiya doonin, olugu bena do bo i ta doni na. ²³ Ni i k'a ke ten, ni a fana kera ko Ala ka o le fo, ele tena sege, mogow bee

jusu sumanin bena taga o ta so fana.»

²⁴ Musa burance Zetoro ka kuma minw bɛɛ fɔ Musa ye, Musa sonna ka o bɛɛ ke. ²⁵ A ka mɔgɔ hakiriman dɔw bɔ Izirayelimɔgɔw ra, ka olugu ke o kuntigiw ye. A ka dɔw sigi mɔgɔ waga kelen kelen kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ keme keme kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ bilooru looru kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ tan tan kunna. ²⁶ Olugu le tun bɛ mɔgɔw ta kerekow janabo tuma bɛɛ. Ni ko min bonyara o ma, o bɛ taga ni o ye Musa fɛ. Nka ko fitini tɔw, olugu yere le tun bɛ o bɛɛ janabo o yere ma.

²⁷ Ayiwa, o kɔ, Musa ka sira di a burance Zetoro ma. Zetoro kɔsegira ka taga a ta jamana ra.

Ala ka jɛnɔgɔnya don ni Izirayelimɔgɔw ye

Izirayelimɔgɔw sera Sinayi kuru ma

19 Izirayelimɔgɔw bɔnin kɔ Misiran jamana ra, a karo sabanan tere fɔlɔ, o sera Sinayi kongokolon kɔnɔ. ² O bɔra Refidimu le ka se Sinayi kongokolon kɔnɔ. O ka o ta fanibonw lɔ o yɔrɔ ra ka o jasin kuru ma. ³ Musa yelenna kuru kunna ka taga kuma ni Ala ye. Matigi Ala ka Musa wele kuru kunna k'a fɔ a ye ko: «Nin kuma fɔ Yakuba ta mɔgɔw ye, Izirayelimɔgɔw, ko: ⁴ «Ne ka ko minw ke Misirankaw ra, aw ka o ye, ani ne ka aw ta i n'a fɔ bɔn † bɛ a denw ta cogo mina a kaman kan, ka na ni aw ye ne yere kɔrɔ, aw ka o ye fana.

⁵ «Ayiwa, sisan, ni aw ka ne kumakan lamɛn, ka to ne ta jɛnɔgɔnya ra, aw le bena ke ne ta mɔgɔ kanuninw ye ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ kan, sabu dugukolo bɛɛ lajennin ye ne ta le ye. ⁶ Ne bena aw ke ne ta sarakalasebagaw ye, ka aw sigi ne ta masaya ra, ka aw ke siya saninman ye, ka aw bla danna ne ye.» I bɛna o kuma le lase Izirayelimɔgɔw ma.»

⁷ Musa jigira ka na Izirayeli cekɔrɔbaw bɛɛ lajɛn. Matigi Ala ka kuma minw fɔ a ye, a ka o bɛɛ lase o ma. ⁸ Jama bɛɛ lajennin ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fɔ, anw bɛna o bɛɛ ke.» Jama ka min fɔ, Musa tagara o lase Matigi Ala ma. ⁹ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Ne bena ke sankaba finman dɔ ra ka na i fɛ, janko ni ne nana ke kuma ye i fɛ tuma min na, mɔgɔw ye ne kumakan mɛn, ka la i ra tuma bɛɛ.»

Jama tun ka min fɔ Musa ye, Musa kɔsegira ka taga o lase Matigi Ala ma.

Ala kumana Musa fɛ tuun kuru kan

¹⁰ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «Taga mɔgɔw fɛ, i ye o saninya bi, ani sini, k'a fɔ o ye ko o ye o ta faniw fana ko; ¹¹ ko o ye o yere labɛn sani sinikɛnɛ cɛ; sabu sinikɛnɛ ne bɛna jigi Sinayi kuru kan mɔgɔw bɛɛ ja na. ¹² I ye dan dɔ yira o ra kuru lamini bɛɛ ra, k'a fɔ o ye k'a gbɛleya ko o ye o yere kɔrɔsi, o kana tɛmɛ o dan kan, ka yɛlɛn kuru kan, walama ka gbara a ra. Ni fɛn o fɛn gbarara kuru ra, o ka kan ka faga le; ¹³ nka mɔgɔ man kan k'a

boro maga o tigi ra. Aw ye a bon ni kabakuru le ye, walama biɛ, k'a faga. Ni a kɛra mɔgɔ ye o, walama bɛgan o, a janaman man kan ka to. Ni buru nana fiye tuma min na, o tuma le ra dɔw bɛna se ka gbara kuru ra.»

¹⁴ Musa jigira ka bɔ kuru kan ka na mɔgɔw fɛ. A k'a fɔ o ye ko o ye o yere saninya, ka o ta faniw ko. ¹⁵ O kɔ, a k'a fɔ mɔgɔw ye tuun ko: «Aw ye aw yere labɛn; sani sinikɛnɛ cɛ; aw kana gbara aw musow ra.»

¹⁶ Ayiwa, lon min fɔra, o lon sɔgɔmada jooɛna fɛ, sankurukan ni sanmanamana ni sankabafinba dɔ kɛra kuru san fɛ. Burufiyɛkan belebele dɔ bɔra, fɔ mɔgɔw bɛ yereyere o ta fanibonw kɔnɔ, o sirankojugu fɛ. ¹⁷ Ayiwa, a kɛra ten, Musa ka mɔgɔw bɛɛ labɔ kɛnɛ ma, ka taga ni o ye Ala ja kɔrɔ. Mɔgɔw lɔra kuru kɛrɛ fɛ.

¹⁸ Sinayi kuru fan bɛɛ tun kɛra sisi ye, sabu Matigi Ala tun jigira kuru kunna tasuma ra. A sisi tun bɛ wurira i ko dibiba dɔ sisi. Kuru bɛɛ tun bɛ yereyɛrɛra ni fanga ye. ¹⁹ Burufiyɛkan tun bɛ bon-yara ka taga a fɛ. Ni Musa tun kumana, Matigi Ala tun bɛ a jaabi ni perɛnkanba le ye i ko sanperɛnkan. ²⁰ Matigi Ala jigira o cogo le ra kuru kan. A tora kuru kunna ka Musa wele. Musa yelenna ka taga a fɛ. ²¹ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Jigi, i ye taga a fɔ mɔgɔw ye k'a gbɛleya o ma, ko o kana girin ka gbara kuru ra ko o bɛ ne fɛ dɛ! Ni o tɛ, o caman le bɛna faga. ²² Hali sarakalasebaga minw bɛ deri ka gbara ne ra, olugu ka kan ka o yere saninya fana, janko ne kana na kojugu dɔ ke o ra ka o faga.»

²³ Musa k'a fɔ Matigi Ala ye ko: «Mɔgɔ tena sɔn ka yɛlɛn Sinayi kuru kan, sabu ele yere ka kankari la an ye k'a gbɛleya an ma ko an ye dan bla kuru lamini na, mɔgɔ kana tɛmɛ o dan kan.» ²⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi, i ye taga; o kɔ, i ni Haruna ye yɛlɛn ka na jɔgɔn fɛ yan. Nka sarakalasebagaw ni mɔgɔ tɔw kana girin ko o bɛ yɛlɛn ka na ne fɛ! Ni o tɛ, ne bɛna kojugu ke o ra ka o faga.» ²⁵ Musa jigira ka taga mɔgɔw fɛ, ka taga o kuma fɔ o ye.

Ala ta sariya tan

20 Ayiwa, Ala ka nin kumaw le fɔ Izirayelimɔgɔw ye; a ko:

² «Ne le ye Matigi Ala, i ta Ala ye, min ka i labɔ Misiran jamana ra, jɔnyaso ra.

³ «I kana batofɛn wɛrɛ si bato ne kɔ.

⁴ «I kana ja si lɛsɛ i yere ye k'a bato. Fɛn minw bɛ sankolo ra o, minw bɛ dugukolo kan o, minw bɛ dugukolo jukɔrɔ ji ra o, i kana o dɔ si bisigiya lalaga k'a bato. ⁵ I kana i kinbiri gban o fɛnw si kɔrɔ, ka o bato. Sabu ne min ye Matigi Ala, i ta Ala ye, ne t'a fɛ i ye ne ni batofɛn wɛrɛ kanu jɔgɔn fɛ fiyewu. Mɔgɔ minw bɛ o terenbariyakow ke, ne bɛna o hake bɔ o tigiw ra, k'a bɔ o ta denw na, k'a bɔ o ta denw ta denw na fana, fɔ ka taga se o ta duruja sabanan, ni a naaninan ma, sabu o bɛ ne kɔninya. ⁶ Nka mɔgɔ minw bɛ ne kanu, ka ne ta sariyaw sira tagama, ne bɛ kɔnuman ke olugu ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fɔ ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

† Bɔn ye kɔnɔ belebele dɔ ye min baraka ka bon kɔsɛɛ.

⁷ «I kana Matigi Ala, i ta Ala tɔgɔ fɔ gbansan, sabu mɔgɔ o mɔgɔ bɛ Matigi Ala tɔgɔ fɔ gbansan, Matigi Ala tena o tigi jarakibari to.

⁸ «I ye i hakiri to Nenekirilon na k'a ke lon saninman ye. ⁹ I ye baara ke tere wɔɔɔ, ka i ta kow bɛɛ ke. ¹⁰ Nka logokun tere wolonflanan ye Matigi Ala, i ta Ala ta Nenekirilon le ye. I kana baara si ke o lon na; i yere o, i dence o, i denmuso o, i ta jonce o, i ta jonmuso o, i ta beganw o, hali lonan min be i fe so kɔnɔ, o si kana baara ke o lon na. ¹¹ Sabu Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo ni kɔgɔji ni a kɔnofenw bɛɛ dan tere wɔɔɔ le kɔnɔ, ka nenekiri a tere wolonflanan. O le koson Matigi Ala ka baraka don tere wolonflanan na, k'a saninya k'a bla danna.

¹² «I fa ni i ba bonya, janko Matigi Ala, i ta Ala bena jamana min di i ma, i ye sijan sɔɔ o jamana ra.

¹³ «I kana mɔgɔ faga.

¹⁴ «I kana jeneya ke.

¹⁵ «I kana sonyari ke.

¹⁶ «I kana faninya fɔ k'a la i mɔgɔɔgɔn na.

¹⁷ «I kana jabo i mɔgɔɔgɔn ta bon fe; i kana jabo i mɔgɔɔgɔn ta muso fe, walama a ta jonce, walama a ta jonmuso, walama a ta misi, walama a ta fali; i kana jabo i mɔgɔɔgɔn ta fen si fe.»

Ala kumakan ka siranya bla Izirayelimogow ra

¹⁸ Mɔgɔw bɛɛ tun be sankurukan ni burufiyekan menna. O tun be sanmanamana ni sisi wurito yera kuru kan. Mɔgɔw ka o ye minke, o ka ke yerere ye siranya boro. O mabɔra kuru ra ka taga lo fɔ yɔɔjan. ¹⁹ O ko Musa ma ko: «Ele yere ye kuma an fe, an bena i lamɛn. Matigi Ala kana kuma an fe tuun, ni o te, an bena sa.»

²⁰ Musa k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw kana siran, sabu Ala nana ka na aw kɔɔɔ k'a fle le. A ka o ke janko aw ye siran a ja, aw kana jurumun ke.»

²¹ Ayiwa, mɔgɔw lonin tora yɔɔjan. Ala tun be sankaba finman min na, Musa gbarara o sankaba ra.

Ala ka sariya min sigi sarakajenifen ko ra

²² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «A fɔ Izirayelimogow ye ko ne ko: «Aw k'a ye ko ne tora fɔ sankolo ra ka kuma aw fe. ²³ O ra, aw kana batofen warigberaman, walama a saninlaman si lalaga aw yere ye. Aw kana batofen were fara ne kan. Aw kana o ke fiyewu.

²⁴ «Aw ye sarakabonan bɔgɔraman do lo ne ye. Aw bena aw ta saraka jenitaw* ni aw ta jenɔgɔnya sarakaw* bo o kan, ni a kera sagaw ye walama baw walama misiw. Ni ne ka ne yere yira yɔɔ o yɔɔ, ne bena na aw fe ka na baraka don aw ra o yɔɔ ra.

²⁵ «Ni aw be sarakabonan lo ne ye, ni aw be a lo ni kabakuru le ye, aw kana a lo ni kabakuru leseninw ye. Sabu ni aw be kabakuru lese ni aw ta kabakuru lesenanw ye, aw bena o kabakuruw lanogɔ le.

²⁶ «Aw kana sarakabonan lo ne ye, ka yelenyɔɔ

ke a ra ka taga a san fe, ni o te, aw yelentɔ ka taga saraka bo, mɔgɔw be se ka to dugu ma ka aw ta fani jukɔɔyɔɔ ye.» »

Sariya min sigira jonw koson

21 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Nin sariyaw fɔ Izirayelimogow ye ko: ² «Ni aw ka jon san, ni Heburu lo, a ka kan ka baara ke aw ye san wɔɔɔ; nka a san wolonflanan, aw ka kan k'a bla a ye taga, a fana man kan ka foyi sara. ³ Ni a kelen le tun nana aw fe, a kelen le ka kan ka taga fana. Ni muso tun be a fe kakɔɔ, a ni a muso be taga. ⁴ Ni a matigice le tun ka muso di a ma, ni o muso ka dencew walama denmusow sɔɔ a fe, muso ni denw be ke a matigice ta ye, ale kelen be taga. ⁵ Nka ni jonce yere le ko, ko a matigice ni a muso ni a denw ko ka di a ye, ko o koson a t'a fe ka taga, ⁶ o tuma a matigice ye Ala ke a yere seere ye, ka gbara ni jonce ye, k'a den bonda yiri kan, walama da kerefeyiri kan, k'a toro sɔgɔ ni biye ye. Ni o kera, o jonce be to a matigi ta baara ra fɔ ka taga a sa.

⁷ «Ayiwa, ni do k'a denmuso fiyeere jonya ra, o denmuso lablacogo ni jon tɔw ta tena ke kelen ye. ⁸ Ni a matigice tun k'a san, ko a bena a furu le, ko fe, a ko ma na diya a ye tuun, o tuma, a y'a to den fa ye a ta wari seko a ma, ka den kunmabo. Matigice man kan k'a fiyeere tuun siya were mɔgɔ ma. Ni a k'a fiyeere, a kera i n'a fɔ a k'a janfa le.

⁹ «Ni matigice tun ka o jonsunguru san ko a bena a di a dence le ma, landa min sigira sungurudenw ta furu ko ra, a ye a ke ka kapa ni o ye. ¹⁰ Ko fe, ni a nana muso were furu tuun, a tun be min kera muso folo ye, do man kan ka bo o ra; a ye a fiyerebo, k'a baro, ka son ka jen ni a ye.

¹¹ «Ni a ma o ko saba ke a ye, o tuma jonmuso be se ka bo ka taga, a te foyi sara.» »

Kojuju minw ka kan ni fagari ye

¹² «Ni mɔgɔ min k'a lawuri a kama ka mɔgɔ bugo k'a faga, o tigi fana ka kan ka faga a jɔgɔn ye. ¹³ Nka ni a tigi m'a lawuri a kama ka taga dogo a ja ka a faga, ni a kera Ala yere ta latige le ye, o tuma ne bena yɔɔ do yira aw ra, o mɔgɔfagabaga be se ka bori ka taga dogo yɔɔ min na. ¹⁴ Nka ni mɔgɔ do k'a lawuri a kama k'a mɔgɔɔgɔn nege ka a faga, aw ye o tigi mina k'a faga fana, hali ni a borira ka taga dogo ne ta sarakajenifen le kɔɔ.

¹⁵ Ni mɔgɔ min k'a face, walama a bamuso bugo, o ka kan ka mina ka faga. ¹⁶ Ni mɔgɔ min ka mɔgɔ do sonya ka taga a fiyeere, walama ni a sonyanin yera a boro, o son ka kan ka faga.

¹⁷ «Ni mɔgɔ min ka kumajuju fɔ a face ma, walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga.» »

Sariya min sigira mandimini koson

¹⁸ «Ni mɔgɔ fla kerera, ni do ka do bugo ni kabakuru ye, walama ni a borokuru ye, k'a mandimi, ni a ma sa, nka a banara ka la, ¹⁹ ni a nana se ka wuri ka bo kene ma, ka yaalayaala ni bere ye, o tuma foyi tena ke a bugobaga ra. Nka a ka wagati min ke bana ra, a ka kan ka o sara a ye, k'a flake

fɔ ka taga a keneya.

²⁰ « ‹Ni matigice min k'a ta jonce, walama a ta jonmuso bugɔ ni bere ye fɔ k'a faga, o hake ka kan ka bo o matigice ra. ²¹ Nka ni o jon tora nin na ka tere kelen walama tere fla ke, foyi man kan ka ke a matigice ra, sabu a ta wari lo.

²² « ‹Ni ce dow kereketo ka muso lasirito do joni k'a ben, ni muso kono ka cen, k'a soro foyi were ma ke a yere ra, muso ce bena warida do ben o ce kan, a bena o sara muso ce ye kititigebagaw ja korɔ. ²³ Nka ni ko were le ka ke muso ra, o tuma o juru be sara ce ra ka kana ni sariya ye: ni min ka mogɔ faga, o tigi ka kan ka faga a jɔgon ye, ²⁴ ni min ka mogɔ ja ci, o ta be ci a jɔgon ye; ni min ka mogɔ jin bon, o ta be bon a jɔgon ye; ni min ka mogɔ boro kari, o ta be kari a jɔgon ye; ni min ka mogɔ sen kari, o ta be kari a jɔgon ye; ²⁵ ni min ka mogɔ jeni, o fana be jeni a jɔgon ye; ni min ka mogɔ mandimi, o fana be mandimi a jɔgon ye; ni min ka mogɔ bugɔ k'a yoro do funu, o tigi fana ka kan ka bugɔ k'a yoro do funu.

²⁶ « ‹Ni mogɔ min k'a ta jonce walama a ta jonmuso bugɔ fɔ k'a ja kelen ci, o tigi ka kan k'a labla a ja koson. ²⁷ Ni a k'a bugɔ fɔ k'a jin kelen le kari, a ka kan k'a labla fana a jin koson.› »

Sariya min sigira beganw ta mandimini ko ra

²⁸ « ‹Ayiwa, ni misi do ka mogɔ tu, ce walama muso, k'a faga, o ka kan ka o misi bon ni kabakuru ye k'a faga. A sogo man kan ka domu. Nka foyi man kan ka ke misitigi yere ra. ²⁹ Nka ni misi tun be deri ka mogow tu kakoro, ni o ko fora a tigi ye, ni a ma son k'a janto a ra, ayiwa, ni o misi ka mogɔ faga, ce walama muso, misi ka kan ka bon ni kabakuru ye k'a faga, k'a tigi fana faga k'a fara a kan. ³⁰ Nka ni misi ka min faga, ni o ta mogow sonna ko misitigi ye warida do sara k'a nin kunmabo, o tuma a bena o warida sara k'a nin kunmabo.

³¹ « ‹Ayiwa, ni o misi ka den do le tu k'a faga, ce den, walama musoden, o sariya kelen le bena o ko janabo. ³² Nka ni misi ka jon le tu k'a faga, ce walama muso, misitigi ka kan ka warigbe garamu keme saba di o jon matigice ma; o be misi bon ni kabakuru ye k'a faga.

³³ « ‹Ni mogɔ do ka dinga do dayele, walama k'a sogi, k'a to yi, a m'a datugu, ni misi do, walama fali do benna a kono ka faga, ³⁴ o dinga sogibaga ka kan ka o began sara, k'a wari di begantigi ma; nka misi su be ke ale yere ta ye.

³⁵ « ‹Ni mogɔ do ta misi ka mogɔ were ta misi tu k'a faga, misi min ka turi ke, o be fiyeere k'a wari taran o ni jɔgon ce; o be misi faganin sogo taran o ni jɔgon ce fana. ³⁶ Nka ni a kera ko o misi tun be deri ka misi tow tu, ni misitigi k'a lon, nka a ma son k'a janto a ra, o tuma a ta misi ka misi min faga, a be o misi jɔgon sara ni misi were ye; misi su be ke ale yere ta ye.

Sariya min sigira sonw koson

³⁷ « ‹Ni mogɔ do ka misi, walama saga, walama ba sonya k'a faga, walama k'a fiyeere, ni misi lo, a

kan ka misi looru le di a jɔgon ye. Ni saga lo, walama ba, a ka kan ka o jɔgon naani le di.› »

22 « ‹Ni son do minana su fe k'a soro a b'a fe ka don bon kono, ni o k'a bugɔ fɔ k'a faga, kiti tena ke o ra. ² Nka ni a minana tere fe le, ni o k'a faga, o tuma a fagabaga jarakira. Ni son minana tere fe, a ka fen minw sonya, a ka kan ka olugu sara le. Ni foyi te a boro k'a sara, o tuma o ye a yere fiyeere k'a ke a ta sonyari jurusara ye. ³ Ayiwa, ni a kera ko a ka misi, walama fali, walama saga, walama ba le sonya, ni a janaman yera a boro, a ka kan ka o misi, walama o fali, walama o saga, walama o ba sonyanin jɔgon fla le di.› »

Sariya min sigira walifenw koson

⁴ « ‹Ni mogɔ min k'a lawuri a kama k'a to a ta began ye do ta siman cen, walama ka do ta rezenforo cen, begantigi bena a yere ta foro simanw ni a ta rezenw bee ra pumanman di o forotigi ma a sara ye. ⁵ Ni mogɔ do ka tasuma don, ni tasuma tagara se binpaga ma, ka bonya ka taga don do ta foro ra, ka taga o tigi ta siman tigenin, walama siman senin tigebari, walama a sebari jeni, min ka o tasuma don, o tigi ka kan ka forotigi ta siman sara a ye.

⁶ « ‹Ni mogɔ do ka wari, walama fen were karifa a mogɔjɔgon ma ko a ye a mara a ye, ni o k'a sonya a fe so kono, ni son ka mina, a ka kan ka o fen jɔgon fla sara o tigi ye. ⁷ Nka ni son ma ye, o tuma wari, walama fen tun karifara min ma, o tigi ye Ala ke a seere ye, ka kari ko ale yere le ma o fen ta.

⁸ « ‹Ayiwa, ni mogɔ fla jigira jɔgon na, misi, walama fali, walama saga, walama fani, walama fen do were koson, ko a tun tununa o fe, ni o fla bee ko o ta tun lo, o tuma o ye taga ni o ko ye Ala ja korɔ. Ni Ala ka min jaraki, o tigi bena o fen tununin jɔgon fla sara to kelen ye.

⁹ « ‹Ni mogɔ do ka fali, walama misi, walama saga, walama ba, walama began suguya were di a mogɔjɔgon ma ko a ye a mara, ni o began ka sa, walama ni a yoro do ka kari, walama ni o k'a sonya k'a soro mogɔ ma bo a kala ma, ¹⁰ o tuma, karifa kera min ma, o ka kan ka kari Ala ra a tojɔgon pana, ko ale boro ma maga a ra. Ayiwa, begantigi ye son o kariri ma; o tuma karifa kera min ma, o man kan ka foyi sara tuun. ¹¹ Nka ni began sonyana a ta so le kono, o tuma a ka kan k'a jɔgon sara begantigi ye. ¹² Ni a kera ko wara do le k'a faga k'a domu, a ye na ni wara dato ye ka na o yira, janko o ye ke a seere ye. Ni o kera, a man kan ka o began sara tuun.

¹³ « ‹Ni do ka began singa a mogɔjɔgon fe, ni o began yoro do ka kari, walama ni a ka faga, k'a soro begantigi yere te yi, min ka began singa, o ka kan k'a jɔgon sara begantigi ye. ¹⁴ Nka ni a kera ko begantigi yere tun be yi, min ka began singa, o man kan ka foyi sara tuun. Ni a kera ko a tun ka began ta a fe sara le ra, o wari le bena ke a sara ye.› »

Sariya min sigira sunguruw ta ko ra

¹⁵ «*«Sunguru min ma ceko lon, ni a fana ma mamina folo, ni ce do ka o sunguru nege ka jen ni a ye, o ce ka kan k'a furunaforo bo k'a di sunguru face ma, k'a furu.*

¹⁶ «*«Ni sunguru face ma son k'a denmuso di a ma, o bee n'a ta, ce ka kan ka o sunguru furunaforo sara, ka kaja ni furunaforo sariya ye.»*

Ko minw ka kan ni fagari ye

¹⁷ «*«Muso o muso be subagaya ke, aw ye o faga, aw kana a to yi.*

¹⁸ «*«Ni mogo o mogo ka jen ni began ye, aw ye o tigi faga.*

¹⁹ «*«Ni mogo o mogo ka saraka bo batofen werew ye, ni Matigi Ala kelenpe te, aw ye o tigi mina k'a faga.*

Sariya minw sigira panibagatow koson

²⁰ «*«Aw kana kojugu ke lonanw na, walama ka o jonyamina, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.*

²¹ «*«Muso ce saninw, ani feritaninw, aw kana olugu toro. ²² Ni aw ka o toro, ni o kasira ka ne togo wele, ne Matigi Ala, ne bena o kasikan men, sigiya te o ra. ²³ Ne bena dimi aw koro kosebe, k'a to aw juguw ye aw faga kere ra ni kerakemuru ye. O tuma aw werew ta musow le bena ke muso ce saninw ye, aw ta denw be ke feritaninw ye.*

²⁴ «*«Ni aw ka wari juru don aw ta siyamogo fagantan do ra, aw kana a ke i ko jurunantigi tow b'a ke cogo min na; aw kana a fo ko a ye wari do fara a kan k'a sara aw ye.*

²⁵ «*«Ni i ka i mogogogon ta deregeba mina a fe i ta juru koson, i ka kan k'a kosegi a ma sani tere ye ben; ²⁶ sabu i b'a soro ko o doron le b'a fe k'a yere datugu. Ni i ka o mina a ra, a bena mun le ke k'a yere datugu su fe ka la? Ni a kasira, ka ne togo wele, ne bena a kasikan men, sabu ne be hina.*

Ala bonyacogo ani saninyari

²⁷ «*«Aw kana Matigi Ala togo cen, walama ka ku-majugu fo aw ta jamana jamogo do ma.*

²⁸ «*«Ni siman sera, walama ni rezen sera, aw man kan ka meen ka na ni siman folo ye, walama rezen folo, ka na o di ne ma saraka ye. Aw ka kan ka aw dence folow fana bla danna, ka o ke ne ta ye. ²⁹ O cogo kelen na fana, aw ye aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw fana den folow di ne ma saraka ye. Nka o woronin ka kan ka to o ba koro folo, fo tere wolonfla. O tere seeginan le ra, aw be soro ka o di ne ma.*

³⁰ «*«Aw bee ka kan ka ke mogo saninmanw ye, ka ke ne ta ye.*

«*«Ni wara ka began o began faga kongo kono k'a domu, aw kana o to domu. Aw ye o di wuruw ma.»*

Sariya min sigira barakantanw koson

23 ¹ *«Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Izirayelimogow ye tuun ko: «Ko min te can ye, aw kana yaala ka o lakari. Aw kana jen ni mogojuguw ye ka faninya la mogo ra. ² Aw kana tugu jama no fe, ka kojugu ke. Aw fana kana tugu jama ko, ka son ka ke ko do seere ye min te ko terennin ye. ³ Aw kana kiti tige k'a diya mogo do ra ko a tigi ye fagantan ye.*

⁴ «*«Ni i benna ni i jugu ta misi tununin ye, walama a ta fali, i ye a gben ka taga a di a ma. ⁵ Ni i ka i jugu ta fali desenin ye doni koro, hali ni a demelogo te i ra, i ye a deme.*

⁶ «*«Aw kana kiti ben fagantan kan kititigeyoro ra k'a ta jo bosi a ra.*

⁷ «*«Aw kana son ka mogo jaraki faninya kan, ka mogo jarakibari, walama mogo terennin faga; sabu ne te mogojugu jarakibari to.*

⁸ «*«Aw kana son ka bonyafen mina mogo fe, ka kiti diya a tigi ra; sabu bonyafen be mogo yerikebagaw na fiyen, ka mogo terenninw ta kuma jenge.*

⁹ «*«Aw kana lonan jonyamina; lonanya ye min ye, aw yere ka o silon, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.»*

Nenekirisan ni Nenekirilon ta sariya

¹⁰ «*«San woro kono aw ka kan ka aw ta dugukolo sene k'a siman tige. ¹¹ Nka a san wolonflanan, aw ye o yoro dugukolo to yi pewu, janko a ye a yere soro. Ni o kera, desebagato minw be aw ce ra, olugu fana bena do soro a ra k'a domu. Ni a to min ka to olugu ko, kongosogow bena o domu. Aw ka kan ka o kelen le ke aw ta oliviyeforow ni aw ta rezenforow ra.*

¹² «*«Aw ye baara ke tere woro; a tere wolonflanan, aw ye nenekiri, janko aw ta misiw, ni aw ta faliw, ni aw ta jonw, ni aw ta lonanw bee ye nenekiri.*

¹³ «*«Ne min ye Matigi Ala ye, ni ne ka fen o fen fo aw ye, aw ye tagama ka kaja ni o le ye. Aw ye aw yere korosi kosebe, aw kana batofen were si togo fo aw da ra. Mogo si yere man kan ka batofen were togo men aw da ra.»*

Sariya minw sigira panagbew koson

¹⁴ «*«Ayiwa, san o san, aw ka kan ka panagbe saba le ke ne ye, ka ne bonya. ¹⁵ A folo, aw ka kan ka burufunubari panagbe* ke. Ni Abibu karo sera, ka kaja ni wagati latigenin ye, i n'a fo ne k'a fo aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu fo tere wolonfla; sabu aw bora Misiran jamana ra o karo le ra. O panagbe ra, mogo si kana na ne pa koro fana yoro saninman na, ka na ne bato, k'a soro foyi te a boro k'a di ne ma saraka ye.*

¹⁶ «*«Ayiwa, o ko, aw be fen minw sene aw ta foro kono, ni aw be o simankura kun folo tige tuma o tuma, aw ye simantige panagbe ke.*

«*«Ni san yelemana fana, ni aw be aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon panagbe ke.*

¹⁷ «*«O cogo ra, san o san, cew bee ka kan ka na*

siyaga saba ne Matigi Ala ja koro, ka na saraka bo ne ye o panagbew ra.

¹⁸ «Ni aw b'a fe ka began saraka* bo ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori jogon na. Saraka-sogo turu fana man kan ka bla ka si. ¹⁹ Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun folo ye Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso kono. Aw kana badennin tobi ni a ba ta nono ye †.»

Ala ka layiri min ta Izirayelimogow ye

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Ne bena meleke do ci aw ja fe, janko o ye aw korosi sira ra. Ne ka yoro min laben aw ye, a bena taga aw ladon yi. ²¹ Aw ye aw yere korosi o meleke ra. Aw ye a lamen; aw kana a soso; ni o te, a tena aw ta hake yafa aw ma de! Sabu a be a ta baara kera ne togo le ra. ²² Nka ni aw k'a lamem, ani ne ka fen o fen fo aw ye, ni aw ka o ke, o tuma ne bena aw juguw kere aw ye, ka aw kerekerejogonw kere aw ye. ²³ Ne ta meleke bena bla aw ja fe, ka taga aw ladon Amoricaw, ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Kanaanakaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ta jamana ra. Ne bena o mogow bee halaki. ²⁴ Nka aw man kan ka biri o ta batofenw koro ka o bato fiyewu; aw kana saraka bo o ye. Aw kana o mogow ta kokecogow ladegi. Aw ye o halaki le ka o ban pewu, ka o ta batofenw bee cici, ani o be kabakurujan minw son. ²⁵ Aw ka kan ka baara ke Matigi Ala, aw ta Ala le ye. Ni o kera, ne bena baraka don aw ta domuni ni aw ta ji ra, ka bana mabo aw ra. ²⁶ Aw ta jamana ra, muso si kono tena cen; muso si tena ke den worobari ye fana. Ne bena aw si janya.

²⁷ «Siya min o min be aw ja fe, ne bena siranyaba le bla olugu bee ra, sani aw ye se o ma. Aw bena se siya o siya ma, ne bena o bee ghen aw ja. Ne bena a to aw juguw bee ye bori aw ja. ²⁸ Ne bena o ja wuri, k'a to o bee ye bori aw ja. Ne bena Hevikaw, ni Kanaanakaw, ni Hetikaw ghen ka o bo aw ja. ²⁹ Nka ne tena o bee ghen ka bo aw ja san kelen doron. Ni o te, jamana lakolon bena to, waraw bena caya, ka to ka ben aw kan.

³⁰ «Ne bena to ka o jamana mogow ghen aw ja doonin doonin le, fo aw ye na caya ka se ka jamana bee fa.

³¹ «Ne bena aw ta jamana dan sigi; k'a ta Kogojiwulen da ra, ka taga a bla fo Filisikaw ta jamana kogojida ra, ani k'a ta kongokolonba dan na, ka taga a bla fo Efirati bada ra. Ne bena o jamanaw mogow bee don aw boro. Aw bena o bee ghen ka bo aw ja.

³² «Aw kana jenjogonya si don ni o ye, walama ni o ta batofenw ye.

³³ «Aw kana son o ye sigi aw ta jamana ra, janko o kana na a to aw ye ne hake ta; sabu ni o sigira ni aw ye, a laban, aw bena o ta batofenw bato. O fana bena ke sababu ye ka aw lafiri.»

Ala ka jenjogonya don ni Izirayelimogow ye

²⁴ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Yelen ka na kuru kan ne fe yan; ele ni Haruna, ani Nadabu, ani Abihu ††, ani Izirayeli cekoroba biwolonfla. Nka ni aw nana, aw ye to yorojan ka aw ja biri dugu ma ka ne bato.

² «O ko, ele Musa kelen doron le ye gbara ne ra; olugu kana gbara ne ra. Mogow tow fana kana yelen ni aw ye.»

³ Ayiwa, Matigi Ala ka sariya ni ci minw fo Musa ye, Musa tagara o bee fo mogow ye. Jama bee jenna ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fo, anw koni bena o bee ke.»

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka kuma minw bee fo Musa ye, Musa ka o bee sebe. O ko, a wurira sogomada jona fe, ka sarakajenifen do lo kuru kere fe, ka kabakurujan tan ni fla lolu fana ka kapa ni Izirayelimogow ta gba tan ni fla togow ye. ⁵ A ka Izirayeli kanbelen dow ci ko olugu ye saraka jenitaw* faga Matigi Ala ye, ka misitoranw faga, k'a ke ninsondiya saraka* ye. ⁶ Musa ka o misitoranw jori tarance ke minan dow kono, k'a to seriseri sarakajenifen kan.

⁷ O ko, a tun ka Ala ta sariyaw, ani a ta ciw sebe jenjogonya Kitabu min kono, a ka o ta k'a karan ni kanba ye jama bee ja na. O bee k'a fo ko: «Matigi Ala ka kuma o kuma fo, an bena o bee le ke a cogo yere ra.»

⁸ Ayiwa, Musa tun ka jori min ke minanw kono, a ka o ta k'a seriseri mogow kan, k'a fo o ye ko: «Matigi ka jenjogonya min don ni aw ye, k'a ta sariyaw bee fo aw ye, nin jori le ye o jenjogonya sarati ye.»

⁹ Ayiwa, Musa yelenna kuru kan, ani Haruna ni Nadabu ni Abihu ni Izirayeli cekoroba biwolonfla. ¹⁰ O ka Izirayeli ta Ala ye. A senkoroyoro tun be i ko safiri lulu min be manamana, k'a nooro ke i ko sankolo yere nooro. ¹¹ Nka Matigi Ala ma foyi ke o mogow ra. O ka Ala ye; o ko, o ka domuni ke, ka minni ke.

Musa yelenna kuru kunna tun

¹² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Yelen ka na kuru kunna ne koro yan, i ye lo yan. Ne ka sariyaw ni kumaw sebe kabakuru walaka minw kan, ne bena o di i ma, janko i ye Izirayelimogow karan o ra.»

¹³ Musa yelenna kuru kunna, ani a ta baarden Yosuwe. ¹⁴ Nka sani o ye taga, Musa k'a fo cekorobaw ye ko: «Aw ye an kono yan, fo an ye seko ka na. Haruna ni Huri be ni aw ye yan. Ni aw b'a fe ka ko do panabo, aw ye taga olugu fe.»

¹⁵ Ayiwa, ka Musa yelento to kuru kunna, sankaba ka kuru datugu. ¹⁶ Matigi Ala ta nooro tora Sinayi kuru kan. Sankaba ka kuru datugu ka se fo tere wooro. A tere wolonflan, Matigi Ala tora sankaba kono ka Musa wele. ¹⁷ Izirayelimogow ka Matigi Ala nooro ye o ja ra. A kera i n'a fo tasuma farimanba le be jenina kuru san fe. ¹⁸ Musa donna sankaba kono ka to ka yelen ka taga kuru kunna yi. A tora o yoro ra yi ka tere binaani ni su binaani

† Ka badennin tobi ni a ba ta nono ye: o tun be se ka ke o yoro mogow ta landa do ye; Izirayelimogow tun man kan ka o jogon ke.

†† Nadabu ni Abihu ye Haruna dencew le ye.

κε.

Fanibon saninman lalagacogo

Ala ka Fanibon lalagacogo yira Musa ra

25 Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «A fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni o borofen dow ye ka na o di ne ma. Mogo o mogo bena son k'a di ni naninyaruman ye, aw ye o bee ta mina. ³ O bena min di, o ye nin ye: sanin, ani warigbe, ani siranegbe, ⁴ ani sagasi jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani lenfani fiyenman, ani basiw, ⁵ ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri, ⁶ ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw be ke ka turu saninman ni wusunan lalaga, ⁷ ani onikisi lulu, ani lulu were minw bena ke ka saninderege ni disirafen masiri. ⁸ Aw ye fanibon saninman do lalaga ne ye, janko ne ye sigi aw ce ra. ⁹ Ne bena o fenw bisigiya min yira aw ra, aw ka kan ka fanibon saninman ni a minanw bee lalaga o cogo kelen le ra.»

Kesu min be Ala ta jennogonya yira

¹⁰ «Aw ye kesu do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nongon † na fla ni tarance, a bonya ye ke nongon na kelen ni tarance, a lo fana ye ke nongon na kelen ni tarance. ¹¹ Aw ye sanin yere-woro la a yoro bee kan; a kokanyoro ni a kononoyoro bee. Ka sanin ke k'a konkonda lamini. ¹² Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o jogon naani lalaga, ka o dondon kesu fan naani na; ka fla don fan kelen na, ka to fla don fan to kelen na. ¹³ Aw ye akasiyayiri dow lese, k'a ke bere fla ye. Ka sanin gbasi k'a la o berew yoro bee ra. ¹⁴ O berew le bena don sanin koorininw wow ra kesu fan fla ra, ka to ka kesu ta ni o ye. ¹⁵ O berew ka kan ka to o wo koorininw na tuma bee; a man kan ka bo a ra fiyewu. ¹⁶ Ne bena jennogonya sariya minw sebe k'a di i ma, i ye o bla o kesu konon.»

Kesu datugunan lalagacogo

¹⁷ «Aw ye kesu datugunan fana lalaga ni sanin yere-woro ye. A janya ye ke nongon na fla ni tarance, a bonya ye ke nongon na kelen ni tarance.

¹⁸ «Aw ye sanin gbasi ka o ke seruben meleke bisigi fla ye, ka o lolo kesu datugunan fan fla ra; ¹⁹ ka kelen ke datugunan kun do ra, ka kelen were ke a kun to kelen na. Aw ye meleke wo kesu datugunan fan fla ra. ²⁰ O sanin seruben meleke fla kamanw ka kan ka biri kesu datugunan kunna, k'a datugu ni o kamanw ye, ka o fla jasin jogon ma, ka o jaw biri kesu datugunan kunna. ²¹ Ne bena sariya minw di aw ma, i ye o bla kesu konon, ka datugunan biri kesu kunna.

²² «Ne bena ne yere yira i ra o yoro le ra, kesu datugunan san fe, sanin seruben meleke fla ce ma, o minw be jennogonya tagamasiyen kesu kunna. Ne bena ne ta ciw bee fo i ye o yoro le ra, janko i ye a fo Izirayelimogow ye.»

† Nongon na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

Sarakaburu ta tabali lalagacogo

²³ «Aw ye tabali do fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nongon na fla ye, a bonya ye ke nongon na kelen ye, a lo ye ke nongon na kelen ni tarance. ²⁴ Aw ye sanin yere-woro la o tabali yoro bee kan, ka sanin ke k'a konkonda lamini. ²⁵ Aw y'a to tabali konkonda ye bonya donin, k'a bonya ke i ko borokanden naani bonya, ka sanin ke k'a dagbolo lamini. ²⁶ Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o jogon naani lalaga, ka o dondon tabali nongon naani na, tabali senw koro.

²⁷ Aw ye o sanin koorininw dondon tabali senw sanfeyorow ra, a nongon naani na. Berew ka kan ka don o wow le ra ka tabali ta. ²⁸ Aw ye o berew ke ni akasiyayiri le ye, ka sanin la o berew bee kan. Aw bena tabali ta ni o berew le ye.

²⁹ «Aw ye minan dow lalaga fana, i n'a fo tasaw, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew, ka rezenji sarakaw* ke ni o ye. Aw ye o bee lalaga ni sanin yere-woro le ye. ³⁰ Aw ka kan ka sarakaburuw bla o tabali le kan ne na koro wagati bee.»

Fitinablanan saninlaman lalagacogo

³¹ «O ko, aw ye fitinablanan do lalaga ni sanin yere-woro gbasinin ye. A ka kan ka ke ni sanin kuturu kelen le ye. Aw ye sen ke a ra, ani a fitinaborow, ka fen dow ke a ra i ko yiriden bisigiw, ka kuruw ke o koro, ka fen dow ke a ra fana i ko yirifieren bisigiw. ³² Aw ye fitinaboro woro ke fitinablanan cemance boro ra; ka boro saba ke a fan kelen na, ka saba ke a fan do ra. ³³ Aw ye yiriden bisigi saba ke a boro kelen kelen bee ra, k'a ke i ko amande yiridenw; aw ye kuruw ke a ra fana, ani yirifieren bisigiw. Fitinaborow bee ta ka kan ka ke ten. ³⁴ Aw ye yiriden bisigi naani ke a cemance boro ra fana, ka o ke i ko amande yiridenw, ka kuruw ke a ra, ani yirifieren bisigiw. ³⁵ Aw ye kuru kelen ke fitina boro fla jukoro, ka kuru kelen ke fitina boro fla were ju koro, ka fitinaboro woro bee ta ke ten. ³⁶ A kuruw ni a borow ni a yoro tow bee ka kan ka ke sanin kuturu kelen le ye. Aw ye a bee ke ni sanin yere-woro gbasinin ye.

³⁷ «Aw ye fitinadaga wolonfla lalaga ka o sigisigi a borow bee kelen kelen kunna. O fitinadagaw bee ye yeelen bo o na fe. ³⁸ Ayiwa, a fen tow, i n'a fo a tasma lalagananw, ani a buguri donminanw, o bee ka kan ka ke sanin yere-woro le ye. ³⁹ Aw ye fitinablanan ni a minanw bee lalaga ni sanin yere-woro kilo bisaba ye.

⁴⁰ «Ayiwa, Musa, ne be nin fenw bisigiya min yirara i ra kuru kan, i ye o korosi kosebe, k'a to a ye ke ka kaja ni o ye.»

Fanibon datugunanw

26 «Aw ye fani gbiriman tan dan ni len jese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere. Aw ye o faniw dan ni o jese-woro ye; o ko, aw ye o sogo, ka seruben meleke fla ja bisigiya ke o kan. ² Faniw bee kelen kelen janya ka kan ka ke nongon † na mugan ni seegi ye,

†† Nongon na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

k'a bonya ke nongon na naani ye. Faniw bee ka kan ka ke kelen ye. ³ Aw ye o faniw looru tugutugu nongon na, k'a ke fanimugu kelen ye, k'a ta looru fana tugu nongon na ka o fana ke fanimugu kelen ye. ⁴ Aw ye juruden dow dan ni jese bulaman ye ka o sirisiri fanimugu folo dagbolo ra, ka dow sirisiri fana a flanan dagbolo ra. ⁵ Aw ye juruden bilooru don fanimugu folo dagbolo ra, ka bilooru fana don fanimugu flanan dagbolo ra. Fanimugu fla ta jurudenw da ka kan ka ben ni nongon ye. ⁶ Aw ye sanin koorinin bilooru lalaga ka fanimugu fla mina k'a tugu nongon na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon bee be ke fanimugu kelen ye.

⁷ «Ayiwa, o ko, aw ye fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye; aw ye o biri fanibon kunna. ⁸ O faniw bee kelen kelen janya ye ke nongon na bisaba ye, k'a bonya ke nongon na fla ye. O fani gbiriman tan ni kelen bee janya ye ke kelen ye, ka o bonya ke kelen ye. ⁹ Aw ye o fani gbiriman looru tugutugu nongon na k'a ke fanimugu kelen ye, k'a ta woro fana tugutugu nongon na ka o fana ke fanimugu kelen ye. A woronan le bena ke ka fanibon nafeyoro datugu. ¹⁰ Aw ye juruden bilooru siri fanimugu folo dagbolo ra, ka bilooru fana siri fanimugu flanan dagbolo ra. ¹¹ Aw ye siranegge koorinin bilooru lalaga ka o ke ka fanimugu fla mina k'a siri nongon na, janko fanibon bee ye datugu ni fanimugu kelen ye. ¹² Ayiwa, i n'a fo fanibon datuginin ko fani kelen belen bena to, aw ye o fani tarance to a ye jigi ka la fanibon kofeyoro kan. ¹³ Fani nongon na kelen min bena bo fanibon fan fla ra, fanibon datuginin ko, o nongon na kelen le bena jigi fanibon fan fla ra, k'a bee datugu ka na.

¹⁴ «O ko, aw ye sagajigi gbolo dow wulen ka o ke ka fanimuguw datugu, ka gbolo gbiriman janin do were lalaga ka o biri a bee lajennin kunna.»

Fanibon ta yiriw

¹⁵ «O ko, aw ye yiriferen dow lese akasiyayiri ra, minw bena lolo ka fanibon mina. ¹⁶ O yiriferenw bee kelen kelen janya ye ke nongon na tan ye, a bonya ye ke nongon na kelen ni tarance. ¹⁷ Aw ye sen fla ke o yiriferenw bee kelen kelen na, ka o senw ke nongon koro. Fanibon bena lo ni yiriferen minw ye, aw ye o bee ke o cogo le ra. ¹⁸ Aw ye yiriferen mugan lalaga, ka o ke fanibon woroduguyanfan ta ye, ¹⁹ ka warigbe den binaani gbasi ka wow bo o ra. Olugu le bena bla fla fla yiriferenw senw jukoro, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma. ²⁰ Aw ye yiriferen mugan lese ka o ke fanibon sahiliyanfan ta ye, ²¹ ka warigbe den binaani gbasi, ka wow bo o ra fana, ka o ke sendonyorow ye. Aw ye olugu fana blabla fla fla, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma. ²² Aw ye yiriferen woro lalaga ka o ke fanibon kononoyoro ta ye, a terebenyanfan na. ²³ Aw ye yiriferen dow lese ka o lo fla fla bon kononoyoro ra, a nongonw na. ²⁴ O yiriferen fla ka kan ka noro nongon na, k'a ta dugu ma fo san fe, k'a fla mina nongon na a sanfeyoro ra ni negge koorinin do ye. Fanibon nongon fla bee ta yiriw ka kan ka ke ten le. ²⁵ O cogo ra, fanibon nongon naani ta yiriw bee

bena ke yiriferen seegi ye, ani o sendonyoro warigberamanw. A bee be ke sendonyoro tan ni woro; fla be don yiriferenw bee kelen kelen na.

²⁶ «O ko, aw ye akasiyabere looru lese ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferenw kan, ka yiriferenw mina ni o ye; ²⁷ ka looru were lese ka o bananbiri fanibon fan do ta yiriferenw kan, ka o mina ni o ye fana; ka looru were lese tuun ka o bananbiri fanibon kononoyoro ta yiriferenw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferenw mina ni o ye. ²⁸ Cemancebere ka kan ka teme yiriferenw cemance ra, k'a ta fanibon kun do ra ka taga a bla a kun do ra. ²⁹ Aw ye sanin yeele k'a bon yiriferenw bee kan. Berew bena don negge koorinin minw na ka yiriferenw mina, aw ye olugu bee ke ni sanin ye. Aw ye sanin la berew fana kan. ³⁰ Ayiwa, o ra, Musa, ne ka fanibon bisigiya min yira i ra kuru kan yan, i ye a lo ka kapa ni o le ye.»

Boncetigefani

³¹ «Fani min bena ke ka fanibon cetige, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. Aw ye o fani sogo ka na, ka seruben melekew ja bisigiyaw ke a ra. ³² Aw ye akasiyayiri naani lese, ka sanin yeele k'a bon o bee kan. Aw ye negge koorinin dow ke ni sanin ye, ka o dondon o yiriw ra. Aw ye sendonyoro naani ke ni warigbe ye, ka o yiriw sigisigi o kan. ³³ Aw ye boncetigefani dulon o negge koorininw jukoro. Aw ye jennongonya kesu* bla boncetigefani kofeyoro ra. O boncetigefani le bena bon taran, k'a ke bonkono fla ye. Bonkono folo bena ke Ala ta yoro saninman* ye, bonkono flanan be ke Ala ta yoro saninmanba* ye. ³⁴ O ko, aw ye kesu datugunan ke ka jennongonya tagamasiyen kesu datugu yoro saninmanba kono yi. ³⁵ Aw ye tabali bla boncetigefani nafeyoro ra yoro saninman kono, bon sahiliyanfan fe. Aw ye fitinablanan lo bon woroduguyanfan fe, k'a pasin tabali ma.

³⁶ «Fani min bena siri fanibon da ra, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. Aw ye a sogo ka na kosebe. ³⁷ Aw ye akasiyabere looru tige ka o lese, ka sanin la o berew bee kan; faniw bena dulon o berew le ra. Aw ye negge koorinin dow lalaga ni sanin ye ka o don o berew ra. O ko, aw ye sendonyoro looru lalaga ni siranegge ye ka o berew sigi o kan.»

Sarakajenifen lalagacogo

27 Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Min ye sarakajenifen* ye, aw ye o lalaga ni akasiyayiri ye fana. Aw ye a janya ke nongon na looru ye, k'a bonya fana ke nongon na looru ye. A fan naani bee janya ye ke kelen ye. A lo ye ke nongon na saba ye. ² Aw ye gban naani ke a nongon naani na, ka siranegge yeele k'a bon o gbanw bee kan. ³ Aw ye sarakajenifen ta minanw bee lalaga; a buguri donminanw, ani a bugurice-nanw, ani a tasaw, ani a sogosogonanw, ani a takamidonna. Aw ye o minanw bee ke ni siranegge le ye. ⁴ Aw ye negge woman do ke ni siranegge ye

fana, k'a ke i n'a fo negesansan. Aw ye siranege koorinin naani ke ka o don a nongon naani na.

⁵ Aw ye o nege woman la sarakajenifen konkonda jukoroyoro kan, a kononoyoro ra, k'a se sarakajenifen lo cemance ra. ⁶ Aw ye akasiyabere fla tige ka o ke sarakajenifen taberew ye. Aw ye siranege yeele ka o bon o berew bee kan. ⁷ Aw ye o berew don siranege koorininw wow ra, sarakajenifen fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajenifen ta. ⁸ Aw ye sarakajenifen lalaga ni yiriferenw ye, k'a kono lakolon to.

«Ayiwa, Musa, ne ka bisigiya min yira i ra kuru kan yan, aw ye a lalaga ka kaja ni o le ye.»

Fanibon lukene laminicogo

⁹ «Ayiwa, o ko, aw ye fanibon lukene lamini. Aw ye lukene woroduguyanfan laminifaniw dan ni len jese ye. O fan kelen janya ye ke nongon na keme ye, ¹⁰ k'a berew ke mugan ye, ani sendonyoro siranegeraman mugan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnaw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye. ¹¹ Aw ye a sahiliyanfan fana lalaga o cogo kelen na. O fana janya ye ke nongon na keme ye, k'a berew ke mugan ye, ani sendonyoro siranegeraman mugan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnaw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye. ¹² Aw ye lukene terebenyanfan laminifani janya ke nongon na bilooru ye; o ye lukene bonya ye. Aw ye a berew ke bere tan ye, k'a berew donyoro fana ke tan ye. ¹³ Ayiwa, lukene tereboyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya ye ke nongon na bilooru ye. ¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya ye ke nongon na tan ni looru ye, k'a berew ke saba ye, k'a berew donyoro fana ke saba ye. ¹⁵ Lu donda numanboroyanfan janya ye ke nongon na tan ni looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew donyoro fana ke saba ye. ¹⁶ Fani min bena bla lu donda yere ra, aw ye o janya ke nongon na mugan ye. Aw ye o fani sogo ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. A berew ye ke naani ye, ka o donyoro ke naani ye. ¹⁷ Bere minw bee bena ke ka lu lamini, aw ye o fanidulonyoro bee lalaga ni warigbe ye; koori minw fana ka kan ka don o ra, aw ye o lalaga ni warigbe ye, ka berew donyoro bee ke ni siranege ye.

¹⁸ «Lu janya ka kan ka ke nongon na keme, k'a bonya ke nongon na bilooru; a laminifaniw lo ka kan ka ke nongon na looru. Fani minw bena ke ka lu lamini, aw ye o dan ni len jese ye; berew donyoro ye ke ni siranege ye.

¹⁹ «Fanibon bena lo ni nege minw ye, olugu fana ka kan ka ke siranege le ye. Fanibon ta juruw, ani lu laminifaniw ta juruw bena siri negebere minw na dugu ma, o negeberew bee ye ke siranege ye.»

Fitinadagaw manacogo

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena a fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni oliviye turu yereworo ye, ka o ke fitinadagaw kono, janko fitinadagaw mananin ye to wagati bee.

²¹ Ayiwa, Haruna ni a dencew ye fitinablanan sigi fanibon kono, boncetigefani na fe, jenogonya kesu* be o fani min ko fe. Fitinaw mananin ka kan ka to ne na koro lon o lon, k'a ta wula fe fo ka taga se sogoma. O ye sariya le ye, Haruna ni a dencew, ani Izirayelimogow ka kan ka min sira tagama tuma bee.»

Sarakalasebagaw ta fani dontaw

28 Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena i korocce Haruna ni a dencew, Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari wele ka o gbara i yere ra. I bena olugu bo Izirayelimogow ce ra ka o bla danna ne ye, o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. ² I bena fani saninman dow karan i korocce Haruna ye, min be a yira ko a blara danna ne ta baara kama, ani min be a masiri, ka a ni mogow towo bo jogon na.

³ «Ayiwa, mogow minw be se baara ra kosebe, ne ka hakiritigiya di minw ma, i bena a fo olugu ye ko o ye Haruna ta faniw karan; a bena o faniw le don k'a yira ko a blara danna ka sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁴ O ka kan ka fani minw karan, o ye nin ye: disirafen, ani saninderege, ani forokiyan ni forokiyasurun sogonin, ani jalamugu fugula ni cesirinan. I korocce Haruna ni a dencew bena o faniw le don ka sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁵ O mogow ye o faniw baara ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese.»

Saninderege lalagacogo

⁶ «O ka kan ka saninderege lalaga ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese; ka a sogo ka na. ⁷ O ye juru do don saninderege kamankun fla ra, k'a nafeyoro ni a kofeyoro tugu jogon na. ⁸ Cesirinan ni saninderege baaracogo ka kan ka ke kelen ye. A ka kan ka karan saninderege ra. A ka kan ka ke ni sanin le ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ⁹ Lulu bisigi min togow ye ko onikisi, o ye o fla ta, ka Izirayeli ta gba tan ni fla bee togow sebe o kan ni nege ye. ¹⁰ O ye togow wooro sebe lulu folo kan, ka wooro sebe a flanan kan, k'a damina o bee ra koroba ra, ka taga a bla o bee ra fitini na. ¹¹ Aw ye Izirayeli ta gbaw togow sebe o lulu fla kan, i n'a fo seberi be ke kabakuru kan cogo min na, k'a ke tagamasiyen ye. O ko, aw ye sanin ke ka o luluw lamini. ¹² O ko, aw ye o lulu fla don saninderege kamankun fla ra, ka o ke hakirijigifen ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra. O cogo ra, Izirayeli ta gbaw togow bena ke Haruna kamankun kan Matigi Ala na koro, k'a yira ko ne hakiri be aw ra tuma bee. ¹³ O lulu bisigiw bena don fen min kono, o fana ka kan ka lalaga ni sanin le ye. ¹⁴ O ko, aw ye saninjuruw fla ke ni sanin yereworo ye, k'a dan i ko jurukise be dan cogo min na; luluw bena don fen minw kono, aw ye o saninjuruw noro o fenw na.»

Disirafen lalagacogo

¹⁵ «Ayiwa, o ko, aw ye disirafen lalaga, min ye ki-

titigenan ye; ale ni saninderege lalagacogo bɛɛ be ke kelen ye. O ye a lalaga ka ja, k'a pegen ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ¹⁶ A fan naani bɛɛ janya ye ke kelen ye. A ye ke fla, k'a fla kuru k'a la jɔgɔn kan. A janya ye ke sibri † ja kelen, k'a bonya fana ke sibri ja kelen. ¹⁷ Aw ye lulu bisigi dɔw dondon a ra k'a masiri ni o ye. Aw ye o luluw ke sira naani ye. A sira fɔlɔ ye ke sariduwani lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi lulu. ¹⁸ A sira flanan ye ke sikaribuli lulu ye, ani safiri lulu, ani jaman. ¹⁹ A sira sabanan ye ke opali lulu ye, ani agati lulu, ani ametisi lulu. ²⁰ A sira naaninan ye ke kirisoliti lulu ye, ani onikisi lulu, ani jasipe lulu. O lulu bɛɛ donyɔrɔ ka kan ka lalaga ni sanin le ye. ²¹ A bɛɛ lajennin be ke lulu den tan ni fla ye, ka kapa ni Izirayeli ta gbaw tɔgɔw ye. Izirayelimɔgɔw ta siya tan ni fla bɛɛ kelen kelen tɔgɔ ye sebe ni nege ye lulu kelen kelen kan, i n'a fɔ tagamasiyenfenw be sebe cogo min na.

²² «Aw ye saninjuru fla lalaga ni sanin yereworo ye, k'a dan i n'a fɔ jurukise be dan cogo min na, ka o siri disirafen na. ²³ Aw ye sanin dɔ gbasi ka nege koorin fla lalaga, ka o don disirafen kun fla ra, a sanfeyɔrɔ ra. ²⁴ Aw ye o saninjuru fla siri kooriw wow ra, disirafen kun fla ra, a sanfeyɔrɔ ra. ²⁵ O kɔ, aw ye saninjuru kun fla tɔ siri saninderege kamankunw na, luluw donyɔrɔ ra, ka disirafen bla ja fe. ²⁶ O kɔ, aw ye sanin dɔ gbasi ka koori fla were lalaga ka o siri disirafen kofeyɔrɔ ra, a kun fla min be a dugumayanfan na. ²⁷ Aw ye sanin dɔ gbasi tun ka koori fla were lalaga, ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla nafeyɔrɔ jukɔrɔ, karan-sira kere fe, saninderege cesirinan san fe. ²⁸ Aw ye disirafen ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri jɔgɔn na ni jese bulaman ye, janko disirafen lanin ye to cesirinan san fe, saninderege kan; a kana yɔgɔyɔgɔ ka bɔ saninderege kan.

²⁹ «O cogo ra, ni Haruna be don yɔrɔ saninman* kɔnɔ tuma o tuma, Izirayeli ta mɔgɔw ta gbaw tɔgɔ sebenin be ke disirafen min kan, min ye kititigenan ye, o be ke a disi kan, ani a jusukun na, ka o ke hakirijigifen ye Matigi Ala ja kɔrɔ tuma bɛɛ.»

³⁰ Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Musa, ele bena Urimi ni Tumimi †† bla disirafen jufa kɔnɔ. Ni Haruna be don yɔrɔ saninman kɔnɔ tuma o tuma ne Matigi Ala ja kɔrɔ, a ye o siri a disi ra. Tuma o tuma ni a be taga lɔ ne ja kɔrɔ, a ye ke a disi kan, ani a jusukun na, janko a ye ne sago lɔn k'a yira Izirayelimɔgɔw ra.»

Sarakalasebagaw ta fani tɔw

³¹ «Ayiwa, Haruna bena saninderege don forokiyajan min kan, o ka kan ka dan ni jese bulaman le ye. ³² Aw ye forokiyajan kan bɔ, ka fani gbiriman dɔ karan ka a kan lamini, k'a gbiriya, janko a kana faran. ³³ Aw ye forokiyajan senkɔrɔyɔrɔ bɛɛ masiri ni gerenadi yiriden bisigi

† Sibri ja kelen be se ka ben nɔngɔn ja tarance le ma.
†† Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun be tagamasiyen dɔw yira sarakalasebaga ra o fenw sababu ra, janko ka Izirayelimɔgɔw ta kow janabɔ. Aw ye sarakalasebagaw ta kitabu fle: 8.8.

dɔw ye. Aw ye o ke ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ka tanan dennin dɔw lalaga ni sanin ye ka o dondon o yiriden bisigiw ce ma. ³⁴ Ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra, fɔ ka taga forokiyajan senkɔrɔyɔrɔ bɛɛ lamini. ³⁵ Haruna ye to ka o forokiyajan don, k'a ta sarakalasebagaya baara ke. Tuma min ni a be don yɔrɔ saninman* kɔnɔ Matigi Ala ja kɔrɔ, walama ni a be bɔ, o tanan denninw bena mankan bɔ; o cogo ra a tena sa.

³⁶ «Aw ye sanin yereworo dɔ gbasi k'a ke i n'a fɔ yirifyeren bisigi dɔ; ka seberi dɔ ke o kan ni nege ye, i n'a fɔ o be tagamasiyenfen sebe cogo min na. Aw ye a sebe a kan ko: A SANINYARA KA KE MATIGI ALA TA YE. ³⁷ Aw ye o sanin masirifen siri jalamugu fugula ja fe, Haruna ten na, ni jese bulaman dɔ ye. ³⁸ Haruna bena o masirifen siri a ten na; o ra, Izirayelimɔgɔw bena hakeko minw ke o ta saraka saninmanw bɔwagati ra, o hakew bena to ale kan. O masirifen ka kan ka ke a ten na wagati bɛɛ, janko ne Matigi Ala, ne ye son o sarakaw ma.

³⁹ «Aw ye forokiyasurun dɔ karan Haruna ye ni len jese ye, k'a jalamugu fugula dɔ ke ni lenfani ye, ka cesirinan dɔ fana dan, ka o sɔgɔ, k'a ceja. ⁴⁰ Aw ye forokiyasurunw, ani cesirinanw ni banfla dɔw ke Haruna dencew fana ye, min be a yira ko o blara danna ne ta baara kama, ani min be o masiri, ka o ni mɔgɔ tɔw bɔ jɔgɔn na.

⁴¹ «Ayiwa, o kɔ, Musa, ele bena o faniw don i kɔrɔce Haruna ni a dencew ra, ka turu saninman* ke o kun na, ka o saninya ka o bla danna janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁴² Aw ye kurusi dɔ karan o ye ni lenfani ye, janko o ye o don forokiyajan jukɔrɔ ka o yere sutara. O kurusiw janya ka kan ka damina o soro ra, ka taga se fɔ o wotow ra. ⁴³ Ni Haruna ni a dencew be don Jɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ tuma o tuma, walama ni o be gbara sarakajenifen na ka baara ke yɔrɔ saninman kɔnɔ, o faniw ka kan ka ke o ra. Ni o te, ni o lebu yera, o be sa. O ko ka kan ka ke sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw bɛɛ fe.»

Sarakalasebagaw sigicogo o ta baara ra

29 Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Sisan i ka kan ka fen minw ke ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye, o fle nin ye: I bena misitoran kapaman kelen ni sagajigi fla mina, fiyen te minw na. ² I be mugu tentennin dɔ ta fana, ka burufunubari dɔw lalaga; ka mugu dɔ nɔni turu ra, ka o jeni ka o ke buru ye, funufen kana ke a ra, ka jɔmi fana ke, ka turu ke a kan, funufen kana ke a ra. ³ I ye o bla segi dɔ kɔnɔ, ka na ni a ye yɔrɔ saninman* na, ani misitoran kapaman, ani sagajigi fla.

⁴ «I ye Haruna ni a dencew lana Jɔgɔnkunben fanibon donda ra, ka o ko ni ji ye. ⁵ O kɔ, i ye faniw ta ka o don Haruna ra; forokiyasurun, ani saninderege be don forokiyajan min kan, ani saninderege yere, ani disirafen, ani cesirinan min be ke ka saninderege cesiri. ⁶ I ye jalamugu fugula biri a kun na, ka sanin masirifen siri o kan a ten

na. ⁷ O kɔ, i ye turu saninman* dɔ ke a kun na, k'a saninya, k'a bla ne ta baara kama. ⁸ O kɔ, i ye Haruna dencew fana gbara i yere ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o kan na fana; ⁹ ka o ta cesirinan siri o ce ra, ka o ta banflaw biri o kun na. Sarakalasebagaya baara bena ke olugu ta le ye tuma bee; o ye sariya dablalari le ye.

«I bena Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama o cogo le ra.

¹⁰ «O kɔ, i ye na ni misitoran ye Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na. ¹¹ I ye o misi kan tige ne Ala ja kɔrɔ, Nɔgɔnkunben fanibon donda ra. ¹² I ye i borokanden su misi jori ra, k'a mun sarakajenifen* gbanw na, ka jori to seriseri sarakajenifen* senkɔroyɔrɔ ra. ¹³ Ayiwa, ni i ka misi boso, misi kɔnɔnɔ turu, ani a biyen, ani a kɔkiri fla, ani a turu bee, i ye o bee la sarakajenifen kan k'a jeni ka ban pewu.

¹⁴ Nka a sogo to, ani a gbolo, ani a nogow, i ye taga o jeni kene ma, fanibonw kɔ fe. O bena ke saraka le ye min be sarakalasebagaw ta jurumun yafa. ¹⁵ O kɔ, i ye sagajigi kelen mina; Haruna ni a dencew ye o boro la o sagajigi fana kun na. ¹⁶ I ye o sagajigi kan tige, k'a jori seriseri sarakajenifen fan bee kan. ¹⁷ I ye a boso, k'a tige tige, k'a kɔnofenw ni a senw ko, ka o lala sogo to ni a kunkolo kan, ¹⁸ ka sagajigi bee jeni sarakajenifen kan k'a ban. O ye saraka jeninin le ye min dira ne Matigi Ala ma; saraka jeninin lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁹ «O kɔ, i ye sagajigi flanan mina; Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na. ²⁰ I ye o sagajigi fana kan tige, k'a jori dɔnnin ta k'a mun Haruna kininboroyanfan toro nunkun na, ani a dencew fana kininboroyanfan toro nunkun, ka dɔ mun o kininboroyanfan borokandenkunba ra, ani o kininboroyanfan senmandenba; o kɔ, i ye jori to bon sarakajenifen fan bee kan. ²¹ Ayiwa, o kɔ, jori min bonna sarakajenifen kan, i ye o dɔ ta, ka o ni turu saninman* dɔ seriseri Haruna ni a ta faniw kan, ka dɔ seriseri a dencew ni o ta faniw fana kan. O cogo le ra, Haruna ni a dencew ni o ta faniw bee bena saninya ka ke ne ta ye.

²² «O kɔ, i ye o sagajigi turu, ani a kukala, ani a kɔnɔnoturu, ani a biyen, ani a kɔkiri fla ni a turu, ani a kininboroyanfan woto fara nɔgɔn kan; sabu o sagajigi le bena ke saraka ye ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama. ²³ O kɔ, i tun ka burufunubariw bla segi min kɔnɔ, ne Matigi Ala ja kɔrɔ, i ye burukun kelen ta o ra, ani buru turuman kelen, ani nɔmikun kelen. ²⁴ I ye o fenw don Haruna ni a dencew boro, ko o ye a kɔrɔta san fe, ne Matigi Ala ja kɔrɔ. ²⁵ O kɔ, i ye o fenw bo o boro, ka o jeni ni saraka jenita* ye sarakajenifen kan. Saraka jeninin lo tasuma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di Matigi Ala ye.

²⁶ «Ayiwa, o sagajigi flanan min kera ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama, i ye o sagajigi disi ta k'a wuri san fe, k'a fifa, Matigi Ala ja kɔrɔ. O disi bena ke i yere ninyɔrɔ ye.

²⁷ «O kɔ, i ye a fo Izirayelimogow ye ko o sagajigi disi min fifara, ani a kaman min kɔrɔtara san fe

Matigi Ala ja kɔrɔ, ko o ye fen saninmanw le ye.

²⁸ O le koson ni Izirayelimogow be ninsɔndiya saraka* bo ne ye tuma o tuma, o ka kan ka began disi ni a kaman bo ka o di Haruna ni a ta duruja ma, sabu saraka lo min kɔrɔtara san fe; jɛnɔgɔnya sarakaw ra, began saraka* yɔrɔ min kɔrɔtara san fe, o ye Matigi Ala ta le ye; o ye Haruna ni a ta duruja ninyɔrɔ ye.

²⁹ «Haruna ta fani saninmanw bena ke a dencew ta le ye ale sanin kɔ. Olugu ra, ni o nana turu ke min kun na ka o sigi sarakalasebagaya baara ra, o tigi le bena o fani saninmanw don. ³⁰ Haruna dence min bena sigi a nɔ ra sarakalasebagaya ra, ale bena o derege don tere wolonfla, ka sɔrɔ ka don Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, Ala ta yɔrɔ saninman* na ka sarakalasebagaya baara damina.

³¹ «Ayiwa, sagajigi min kera saraka ye ka Haruna ni a dencew sigi sarakalasebagaya ra, i ye o sogo to ta ka taga a tobi yɔrɔ saninman dɔ ra.

³² Haruna ni a dencew ye a sogo domu, ani buru minw be segi kɔnɔ. O ye o domu Nɔgɔnkunben fanibon da ra. ³³ O saraka minw kera ka jurumun kafari, ka sarakalasebagaw saninya ka o bla sarakalasebagaya ra, ayiwa, sarakalasebagaw dɔrɔn le ka kan ka o sarakaw domu. Mɔgɔ were man kan k'a domu, sabu saraka lo min dira Ala ma. ³⁴ Ayiwa, ni o sogo walama ni o buru dɔ sira, o ye a jeni k'a ban pewu; a man kan ka domu, sabu fen saninman lo.

³⁵ «Ne ka ci minw bee fo i ye Haruna ni a dencew ko ra, i ye o ciw bee ke a cogo ra. I ka kan ka tere wolonfla le ke ka o saninya ka sɔrɔ ka o bla sarakalasebagaya baara ra.

³⁶ «O tere wolonfla kɔnɔ, i ka kan ka misitoran kelen faga lon o lon, ka o ke ka jurumun kafari. I bena sarakajenifen saninya ni o saraka le ye. O kɔ, i ye turu saninman* seriseri sarakajenifen kan, k'a saninya. ³⁷ Tere wolonfla kɔnɔ, lon o lon i ye o saraka bo ka jurumun kafari, ka sarakajenifen saninya. O cogo ra, sarakajenifen bena ke fen saninyaninba ye. Ni fen o fen ka maga sarakajenifen na, o be saninya fana.»

Saraka min ka kan ka bo lon o lon

³⁸ «Ayiwa, i ka kan ka saraka minw bo sarakajenifen* kan lon o lon, o ye nin ye: sagaden fla, minw si ka san kelen sɔrɔ; i ye o faga lon o lon. O man kan ka dabla fiyewu. ³⁹ I ye kelen faga sɔgɔma, ka to kelen faga wula fe. ⁴⁰ Sɔgɔma, ni i be sagaden folo ke saraka ye, i ye mugu tentennin ki-lo saba, ani oliviye turu litiri kelen ni tarance pagami nɔgɔn na, ka rezenji litiri kelen ni tarance ta, ka o fara saraka kan. ⁴¹ Wula fe, ni i be sagaden flanan ke saraka ye, i be mugu saraka*, ani rezenji saraka* fara a kan, i n'a fo sɔgɔmada ta. A ye ke saraka jeninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye. ⁴² Nin ye saraka jenita* le ye; i ni i ta duruja nataw ka kan ka o saraka bo lon o lon Nɔgɔnkunben fanibon donda ra ne ja kɔrɔ. Ne bena ne yere yira aw ra o yɔrɔ le ra, ka kuma i fe. ⁴³ Ne bena ne yere yira Izirayelimogow ra o yɔrɔ le ra. Ne ta nɔrɔ bena o yɔrɔ saninya. ⁴⁴ Ne le bena Nɔgɔnkunben fanibon ni sarakajenifen saninya.

Ne le fana bena Haruna ni a dencew saninya janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁴⁵ Ne bena sigi Izirayelimogow ce ra, ka ke o ta Ala ye. ⁴⁶ O fana bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala; ko ne ka o labo Misiran jamana ra, janko ne ye sigi o ce ra. Ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.»

Wusunanjenifen lalagacogo

30 «Aw ye sarakabonan do lalaga, ka wusunan saraka bo o kan. Aw ye a lalaga ni akasiyayiri ye. ² A janya ye ke nongon † na kelen ye, a bonya fana ye ke nongon na kelen ye. A janya ni a bonya bee ye ke kelen ye, a lo ye ke nongon na fla ye. Aw ye gbanw ke a nongon naani bee ra. ³ Aw ye sanin yereworo yeele, k'a bon a yoro bee kan; a sanfeyoro ni a kerefeyorow ni a gbanw bee. Aw ye a konkondaw bee lamini ni sanin ye. ⁴ Aw ye sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkondaw jukoro, a fan fla ra. Aw ye bere fla don o wow ra; aw bena a ta ni o berew le ye. ⁵ Aw ye o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bon o yorow bee kan. ⁶ Aw ye wusunanjenifen sigi boncetigefani nafeyoro ra; jenrogonya kesu* ni jurumun kafariyoro be o boncetigefani min ko fe, ne bena to ka ne yere yira i ra o yoro le ra.

⁷ «Ayiwa, Haruna ye to ka wusunan kasadiman don o wusunanjenifen kan sogoma o sogoma, tuma min ni a be don ka fitinadagaw laben. ⁸ Ni a donna wula fe fana ko a be fitinaw mana, a ye wusunan do don. O wusunan kasadiman ka kan ka don tuma bee ne Matigi Ala na koru. Aw ta durujaw bee ka kan k'a ke ten le.

⁹ «Aw kana wusunan suguya were don o wusunanjenifen kan, walama ka saraka jenita* do jeni a kan, walama ka siman saraka* bo a kan, walama ka rezenji saraka* bon a kan.

¹⁰ «Haruna ka kan k'a saninya san konu signaga kelen. Ni a ka began min ke ka jurumun kafari, a ye o jori do ta k'a mun wusunanjenifen gbanw na. Aw ta duruja nataw bee ka kan k'a ke ten le tuma bee. O wusunanjenifen bena bla danna, ka saninya, ka ke ne Matigi Ala ta ye.»

Mogow jateri, ani ninsongo

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: ¹² «Ni i be Izirayelimogow jate tuma min na, o bee kelen kelen ka kan ka o nin kunmabosara di ne ma; ni o te, banajugu dow bena o soru o jateri wagate ra. ¹³ Ayiwa, o bena o wari di cogo min na, o ye nin ye: mogu o mogu jatera, o bee kelen kelen ye warigbe garamu woru jagon di, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. Ala ta yoro saninman ta jate ra, o warigbe be ben garamu tan ni fla le ma ††. O warigbe tarance le bena ke ne Matigi Ala ta ye.

¹⁴ «Ni mogu o mogu jatera, k'a ta san mugan na, o bee ka kan ka ne Matigi Ala ta di. ¹⁵ Do man kan ka fara naforotigi ta kan, do fana man kan ka bo fagantan ta ra. A fora ko bee ka kan ka da min di

† Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

†† Heburukan na a fora ko sikele ye gera gaban ye. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarance ye.

k'a ke a nin kunmabosara ye, bee ye o le di Matigi Ala ma. ¹⁶ Ni i ka o wari mina Izirayelimogow fe tuma min na, i ye o ke ka Nagonkunben fanibon* baara ke. O le ra ne hakiri bena to Izirayelimogow ra ka o nin kunmabo.»

Siranegetasaba lalagacogo

¹⁷ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: ¹⁸ «Aw ye tasaba do lalaga ni siranegete ye, ka siginan ke a ra, k'a sigi Nagonkunben fanibon ni sarakajenifen furance ra, ka ji ke a konu. Sarakalasebagaw bena o yere saninya ni o ji le ye. ¹⁹ Haruna ni a dencew bena o boro ni o senw ko a ra, ²⁰ ka soru ka don Nagonkunben fanibon konu, janko o kana sa; ani fana ni o be gbara sarakajenifen na, ka o ta sarakalasebagaya ke, ka saraka jeni ne ye, ²¹ o ka kan ka o borow, ani o senw ko, janko o kana na sa. O sariya bena ke sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw fe.»

Turu saninman lalagacogo

²² Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: ²³ «Turu kasadimanw bee ra pumanman dow fara jagon kan: mire jiman kilo looru, ani sinamone kasadiman kilo fla ni tarance, ani kaneli kasadiman kilo fla ni tarance, ²⁴ ani kase kasadiman kilo woru; o bee ye ke ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye, ka oliviye turu litiri woru fara o bee kan. ²⁵ Turu-lalagabaga do ye o bee jagami jagon na, k'a ke turu kasadiman ye, ani turu saninman*. O turu saninman* le bena ke ka sarakalasebagaw saninya.

²⁶ «I bena o turu le seriseri Nagonkunben fanibon kan, k'a saninya k'a bla danna Ala ye, ani jenrogonya tagamasiyen kesu*, ²⁷ ani burutabali, ani fitinablanan ni a minanw bee, ani wusunanjenifen, ²⁸ ani sarakajenifen ni a minanw bee, ani saninyari minan ni a siginan. ²⁹ I ye o fenw bee saninya ka o bla danna ne Ala ye. O fenw bena ke fen saninyaninbaw le ye. Ni fen o fen ka maga o ra, o fen be saninya. ³⁰ I ka kan ka o turu le seriseri Haruna ni a dencew kan ka o saninya, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye.

³¹ «O ko, i ye a fo Izirayelimogow ye ko nin turu ye turu saninman* le ye, min be ke ka sarakalasebagaw saninya. A ka kan ka ke ten le aw ta duruja nataw bee fe. ³² Mogu si man kan ka nin turu ta k'a yere mun ni a ye. Aw kana a bonjagonko turu lalaga, ka a ni nin cogo bee ke kelen ye; sabu nin turu saninyanin lo, aw fana ka kan k'a jate fen saninyanin le ye. ³³ Ni mogu o mogu ka turu do lalaga, ka a ni nin lalagacogo bee ke kelen ye, walama ni mogu o mogu ka nin turu ke ka mogu gbanan do mun, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na.»

Wusunan saninman lalagacogo

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Kasadiyanan dow fara jagon kan: sitaki, ani onkile, ani galibanomu, ani wusunan kasadiman yereworo. I y'a to o bee hakaya ye ke kelen ye. ³⁵ Wusunanlalagabaga do ye olugu jagami jagon

na k'a ke wusunan saninman ye, ka kɔɔ fana ke a ra. ³⁶ I ye a dɔ susu k'a mugu bɔ, ka o bla jɛnɔɔɔnya kesu* na fe, Nɔɔɔnkunben fanibon kɔɔ. Ne bɛna ne yere yira i ra o yɔɔ le ra. ³⁷ Aw si kana o wusunan kasadiman jɔɔɔn lalaga aw yere ye, ka kapa ni nin lalagacogo ye. Aw ka kan k'a jate fen saninman le ye, min blara danna Matigi Ala ye. ³⁸ Ni mɔɔ o mɔɔ k'a jɔɔɔn lalaga, ka to k'a sunsun, o tigi ka kan ka faran ka bɔ a ta jama mɔɔɔw ce ra.»

Mɔɔ minw bɛna fanibon saninman lalaga

31 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: ² «Ne ka Uri dence Betisaleli le janawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamɔɔ dɔ lo. A face Uri ta face le tun ye Huru ye. ³ Ne ka Betisaleli hakiri fa ne ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri, ni lonniya di a ma, janko a ye baara suguya bɛe kecogo lon. ⁴ A bɛ se ka baara dɔw bɔ a yere hakiri ra, k'a ke, ka sanin ni warigbɛ ni siranɛge baara. ⁵ A bɛ se ka lulu kisew jɛgen, ka o dondon sanin na, ka yiri lɛɛɛ, ani ka baara suguya bɛe ke. ⁶ Ne ka Ayisamaki dence Oliyabu di a ma, ka o ke a demɛbaga ye; ale ye Dan ta gbamɔɔ dɔ le ye. Minw bɛe bɛ baara lon a ja ma, ne ka hakiritigiya di olugu bɛe ma, janko ne ka ci minw bɛe fɔ i ye, o ye se ka o bɛe ke. ⁷ Olugu le bɛna Nɔɔɔnkunben fanibon lalaga, ani jɛnɔɔɔnya kesu* ni a datugunan; o bɛna Fanibon minan tɔw bɛe lalaga fana: ⁸ burutabali ni a minanw bɛe, ani fitinablanan saninlaman ni a minanw bɛe, ani wusunanjɛnifen, ⁹ ani sarakajɛnifen* ni a minanw bɛe, ani minanba ni a siginan, ¹⁰ ani sarakalasebagaw ta baarakefaniw, Haruna ta fani saninmanw, ani a dencɛw ta sarakalasebagaya faniw, ¹¹ ani turu saninman*, ani Ala ta yɔɔ saninman* wusunan kasadiman. O ka kan ka o fenw bɛe ke ka kapa ni ne ta cifɔninw ye.»

Nɛnɛkirilon ta sariya

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: ¹³ «Kuma Izirayelimɔɔɔw fe, i ye a fɔ o ye ko ne ka Nɛnɛkirilon* min sigi, aw ka kan ka o jate, sabu o bɛna ke tagamasiyen le ye ne ni aw ce, aw ta duruja nataw bɛe ra, janko aw y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye min ka aw saninya. ¹⁴ O le kosɔn, aw ye Nɛnɛkirilon sariya sira tagama, sabu a ka kan ka ke lon saninman le ye aw fe. Ni mɔɔ min ka Nɛnɛkirilon ke lon gbansan ye, aw ka kan ka o tigi faga. Ni mɔɔ o mɔɔ ka baara ke o lon na, aw ka kan ka o tigi faran ka bɔ Izirayeli ta jamanadenw na. ¹⁵ Aw ye baara ke tere wɔɔɔ; a tere wolonflanana ye Nɛnɛkirilon le ye; mɔɔ man kan ka baara ke o lon na. O lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Ni mɔɔ o mɔɔ ka baara ke Nɛnɛkirilon na, aw ka kan ka o tigi faga. ¹⁶ Izirayelimɔɔɔw ka kan ka Nɛnɛkirilon sariya sira tagama, k'a ke lonba ye, o ni o ta duruja nataw bɛe; o jɛnɔɔɔnya sariya ye sariya dablalari le ye. ¹⁷ Nɛnɛkirilon bɛna ke tagamasiyen le ye ne ni Izirayelimɔɔɔw ce tuma bɛe; sabu ne Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo dan tere wɔɔɔ kɔɔ. A tere wolonflanana, ne ka baara

dabla ka nɛnɛkiri.»

¹⁸ Ayiwa, Matigi Ala kumana ni Musa ye ka ban tuma min na Sinayi kuru kan, a tun ka sariyaw sebe ni a yere boro ye kabakuru walaka fla minw kan, a ka o kabakuru walaka fla di Musa ma.

Izirayelimɔɔɔw ka batofen were bato

32 Ayiwa, mɔɔɔw k'a ye ko Musa mɛenna, ko a te jigira ka bɔ kuru kan minke, o ka jɔɔɔn lajen ka taga Haruna fe, ka taga a fɔ a ye ko: «Haruna, wuri ka batofen dɔw lalaga an ye, minw bɛna bla an tagamato ja fe ka taga; sabu nin ce tɔɔ min ka an labɔ Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an te a yera, an m'a lon fen min k'a sɔɔ.» ² Haruna k'a fɔ o ye ko: «Tororanɛge saninlaman minw bɛ aw ta musow ni aw denmusow ni aw dencɛw torow ra, aw ye o bɛe bɔ ka na ni o ye yan.» ³ O yɔɔɔnin bɛe, o bɛe ka o ta sanin tororanɛgɛw bɔ ka na ni o ye Haruna fe. ⁴ Haruna ka o tororanɛgɛw mina ka o yeele, ka o ke misiden bisi-gi dɔ ye. Izirayelimɔɔɔw ka o ye minke, o pɛrenna ko: «Izirayelimɔɔɔw, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labɔ Misiran jamana ra!» ⁵ Haruna k'a ye ko o diyara mɔɔɔw ye minke, a ka sarakajɛnifen dɔ lo misiden saninlaman ja fe, ka pɛren k'a fɔ mɔɔɔw ye ko: «Sini an bɛna janagbɛba ke ka Matigi Ala bato!» ⁶ O dugusagbɛ, o wurira sɔɔɔmada joona fe, ka sarka jɛnita* dɔw bɔ, ani jɛnɔɔɔnya sarakaw*. Mɔɔɔw sigira ka domuni ke, ka min; o ko, o wurira ka don ke ka o yere janagbɛ.

Matigi Ala dimina Izirayelimɔɔɔw kɔɔ

⁷ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi i ye taga, sabu i ka i ta mɔɔ minw labɔ Misiran jamana ra, o ka kojuguba ke. ⁸ Ne tun ka sira min yira o ra, o ka o yere mabɔ o le ra yɔɔɔnin kelen na tan ka ban. O ka misiden dɔ lalaga ni sanin ye, ka biri o kɔɔ ka o bato, fɔ ka sarka bɔ a ye k'a fɔ ko: «Izirayelimɔɔɔw, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labɔ Misiran jamana ra!» ⁹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Ne k'a ye ko nin mɔɔɔw ye mɔɔɔ torokungbelɛnw le ye. ¹⁰ Ayiwa, ele ye i nin bɔ a ra k'a to ne ma. Ne dimina o kɔɔ cogo min na, ne bɛna o bɛe halaki ka ban pewu ten le. Ne bɛna ele Musa dɔɔɔn ta duruja le ke siyaba ye.»

Musa ka Matigi Ala daari

¹¹ Musa ka Matigi Ala daari kosebɛ. A ko: «Matigi Ala, i ka i ta mɔɔ minw labɔ Misiran jamana ra i ta sebgaya ni i ta baraka sababu ra, mun kosɔn i dimina o mɔɔɔw kɔɔ tan? ¹² Ni i ka o ke, Misirankaw bɛna a fɔ ko: «Ala k'a ta mɔɔɔw labɔ Misiran ka taga kojugu le ke o ra.» O bɛna a fɔ ko i tun b'a fe ka taga o faga kuruw ce ra yi le, ka o si tunu ka bɔ dugukolo kan.

«O ra, Matigi Ala, sabari ka i ta dimi mala. I b'a fe ka kojuguba min ke i ta mɔɔɔw ra, i ta miiriya yeɛma ka o dabla. ¹³ I hakiri to i ta jɔnw na, an bɛmacew Iburahima, ani Isiyaka, ni Izirayeli. I tun ka layiri ta olugu ye, ko i bɛna o ta duruja caya i n'a fɔ lolow, ani i ka jamana min layiri ta o ye, i ko i bɛna o di o ta durujaw ma, k'a ke o ta ye wagati

bɛɛ.»

¹⁴ Ayiwa, Musa ka Matigi Ala daari ten minke, Matigi Ala tun ko, ko a bɛna kojuguba min ke a ta mɔgow ra, a k'a ta miiriya yelema ka o dabla, a ma o ke tuun.

Musa jigira ka bɔ kuru kunna

¹⁵ Musa jigira ka bɔ kuru kunna ni jɛnɔgɔnya walaka fla ye a boro. Ala ta sariyaw tun sebenin bɛ a fan fla bɛɛ kan, ¹⁶ Matigi Ala yere boro le tun ka o walakaw lalaga. Seberi min tun fana bɛ a kan, o tun ye a yere boro nɔ le ye.

¹⁷ Ayiwa, ka Musa ni Yosuwe nato to, o ka mankan dɔ mɛn. Yosuwe ko Musa ma ko: «Kere mankan dɔ bɛ bɔra dugu kɔnɔ.» ¹⁸ Musa ko Yosuwe ma ko: «Nin tɛ kerekɛn ye. Sesɔrɔbaga kan tɛ, sesɔrɔbari kan tɛ fana. Ne bɛ min mɛnna, o ye dɔnkirilakan le ye.»

¹⁹ O surunyara mɔgow ra minke, Musa ka misiden saninlaman ye, ka mɔgow ye o bɛ dɔn kera k'a lamini. Ayiwa, Musa dimikojugu fɛ, kabakuru walaka minw tun bɛ a boro, a ka o firi, ka o cici kuru sen kɔrɔ. ²⁰ O tun ka misiden min lalaga, a ka o jeni; k'a tɔ mugumugu, ka o mugu jagami ji ra, k'a di o ma, ko o ye a min.

²¹ O kɔ, Musa ko Haruna ma ko: «O tuma, nin mɔgow ka mun le ke ele ra, ka na a to i sɔnna ka nin jurumunba jɔgɔn lase o ma?» ²² Haruna ko: «Ne matigicɛ, sabari i kana dimi. Kojugu ka di nin mɔgow ye cogo min na, ele yere ka o lon. ²³ O nana a fɔ ne ye ko: «Haruna, batofɛn dɔw lalaga an ye, minw bɛna bla an tagamatɔ ja fɛ ka taga; sabu nin cɛ min ka an labɔ Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an tɛ a yera, an m'a lon fɛn min k'a sɔrɔ.» ²⁴ Ne k'a fɔ o ye o le ra, ko ni sanin bɛ mɔgo o mɔgo fɛ, a ye na ni a ye. O nana ni sanin ye ka na a di ne ma. Ne ka a don tasuma ra k'a yeele minke, a kera nin misiden le ye.»

Cɛ waga saba fagara Izirayelimogow ra

²⁵ Ayiwa, Musa k'a ye ko Haruna ka mɔgow to o yere ma, o ka o sago ke. A k'a ye ko sisan olugu juguw bɛna yereko o ma. ²⁶ Musa tagara lɔ dugu donda ra ka pɛrɛn ko: «Minw bɛ Matigi Ala kanu, olugu ye na ne kɔrɔ yan!» Levi ta ghamogow bɛ nana jɔgɔn kunben Musa kɔrɔ. ²⁷ Musa ko o ma ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ra cɛ bɛɛ kelen kelen ye a ta kerekemuru ta. Aw ye fanibonw bɛɛ yaala, ka aw balemacɛw, ni aw teriw, ni aw siginjɔgɔnw faga.» ²⁸ Musa ka min fɔ, Levi ta mɔgow k'a ke ten. Cɛ waga saba le fagara mɔgow cɛ ra o lon na. ²⁹ Musa ko Levi ta mɔgow ma o le ra ko: «Bi aw ka aw yere bla danna Matigi ta baara kama, sabu aw ma sigiya hali ka aw dencɛw ni aw balemacɛw faga. Matigi Ala ye baraka don aw ra bi.»

Musa ka Matigi Ala daari tuun

³⁰ Ayiwa, o dugusagbɛ, Musa k'a fɔ mɔgow bɛɛ ye ko: «Aw ka jurumunba le ke. Ne bɛna kɔsegi kuru kunna ka taga Matigi Ala fɛ, ka taga a daari k'a flɛ, ni a bɛna sɔn ka yafa aw ma.» ³¹ Musa

kɔsegira o le ra kuru kunna Matigi Ala fɛ. A tagara a fɔ a ye ko: «E, Matigi Ala, nin mɔgow ka jurumunba le ke. O ka batofɛn saninlaman le lalaga k'a bato. ³² Sisan ne bɛ i daari, i ye yafa o ma. Ni i tɛ se ka yafa o ma, o tuma i ye ne tɔgo jɔsi ka bɔ i ta panamanya kitabu kɔnɔ.» ³³ Matigi Ala ko: «Ne tɛna ele tɔgo jɔsi. Minw ka ne hake ta, ne bɛna olugu tɔgow le jɔsi ka bɔ ne ta panamanya kitabu kɔnɔ. ³⁴ Ayiwa, sisan, taga. Ne ka jamana min yira i ra, i ye taga ni nin mɔgow ye o jamana ra; ne ta meleke bɛna ke ni i ye. Nka ni ne ta hakebɔlon sera, ne bɛna ne hake bɔ o ra o ta kojuguw kosɔn.»

³⁵ Ayiwa, Matigi Ala nana a hake bɔ Izirayelimogow ra o misiden kosɔn, o tun ko Haruna ye o misiden min lalaga o ye.

Matigi Ala bɔra Izirayelimogow cɛ ra

33 Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: «I ka Izirayelimogow minw labɔ Misiran jamana ra, i ni o mɔgow ye wuri ka bɔ yan. Ne karira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye ko ne bɛna jamana min di o ta duruja ma, aw ye taga o jamana ra. ² Ne bɛna ne ta meleke bla aw ja, ka taga Kanaanakaw ni Amɔrikaw ni Hetikaw ni Perezikaw ni Hevikaw ni Yebusikaw gben ka bɔ o jamana ra. ³ Aw ye wuri ka taga o jamana ra, nɔnɔ ni li bɛ woyo o jamana min na. Nka ne yere le tɛna ke ni aw ye, ni o tɛ, ne bɛna aw halaki sira ra; sabu aw ye mɔgo torokungbelenw le ye.»

⁴ Ayiwa, jama ka o kumagbelenw mɛn minke, o jusu kasira. Mɔgo si ma sɔn ka masirifɛn don a yere ra; ⁵ sabu Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye ko a ye a fɔ Izirayelimogow ye ko: «Aw bɛɛ ye mɔgo torokungbelenw le ye. Ni ne ka ke ni aw ye ka hali wagati dɔnɔn dɔrɔn ke, ne bɛna aw halaki le. O ra aw ye aw ta masirifɛnw bɛɛ bɔ aw yere ra; o kɔ, ne bɛna min ke aw ra, ne bɛna o lon.»

⁶ Izirayelimogow ka o yere mabɔ Horebu kuru ra; o ka o ta masirifɛnw bɛɛ bɔ o yere ra.

Musa ni Ala ta Jɔgɔnkunben fanibon

⁷ Ayiwa, Musa ka fanibon dɔ ta ka taga a lɔ kɛnɛ ma, k'a yɔrɔ janya fanibon tɔw ra. A ka o fanibon tɔgo la ko Jɔgɔnkunben fanibon*. Ni mɔgo o mɔgo tun b'a fɛ ka Matigi Ala sago lon ko dɔ ra, o tigi tun bɛ bɔ ka taga Jɔgɔnkunben fanibon yɔrɔ le ra, dugu kɔ fɛ. ⁸ Ni Musa tun bɛ tagara o fanibon kɔnɔ tuma o tuma, mɔgow bɛɛ tun bɛ bɔ ka lolɔ o ta fanibonw dondaw ra, ka Musa tagatɔ flɛ, fɔ ka taga a don fanibon kɔnɔ. ⁹ Ni Musa tun ka don o fanibon kɔnɔ, sankaba jamijan tun bɛ jigi ka na lɔ fanibon da ra; Matigi Ala tun bɛ kuma Musa fɛ. ¹⁰ Ni Izirayelimogow tun ka sankaba jamijan lonin ye fanibon da ra, o bɛɛ tun wurira ka lɔ o ta fanibonw dondaw ra, ka biri dugu ma ka Ala bato.

¹¹ Matigi Ala tun bɛ kuma ni Musa ye da ni da, i n'a fɔ mɔgo ni a teri bɛ kuma cogo min na. O kɔ, Musa tun bɛ kɔsegi ka taga jama fɛ. Nka a ta baaraden kanbelen Yosuwe, Nuni dencɛ, ale tun bɛ to o Jɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ yi.

Musa ta Aladaari

¹² Ayiwa, Musa k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, i ko ne ma ko ne ye taga ni nin mɔgɔw ye, nka min bɛna ne blasira, ka ne demɛ, i ma o tigi yira ne ra; k'a sɔrɔ i ko ne ye i tericesɔbɛ le ye, ko ne ko ka di i ye. ¹³ Ayiwa, ni ne ko ka di i ye, i ka ko minw latige, o yira ne ra, k'a to ne ye i lɔn; ni o kera, ne bɛna a lɔn can ra ko i bɛ ne kanu. Matigi Ala, i hakiri to a ra ko nin mɔgɔw ye i yere ta mɔgɔw le ye.»

¹⁴ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Ayiwa, ne yere bɛna kɛ ni i ye, ka jususuma di i ma.» ¹⁵ Musa ko Ala ma ko: «Ni i yere koni tɛna kɛ ni an ye, o tuma i kana a to an ye bo yan. ¹⁶ Can ra ni ele tɛna kɛ ni an ye, k'a yira ko an ni dugukolo siya tɔw tɛ kelen ye, o tuma ne ni i ta mɔgɔw bɛna a lɔn cogo di ko an ko ka di i ye?»

¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma ko: «I ka min daari ne fɛ ne bɛna o kɛ i ye, sabu ne nɛɛmara i ye, i ye ne teri sɔbɛ le ye fana.» ¹⁸ Musa ko Ala ma ko: «Ne bɛ i daari, ko i ye i ta nɔɔrɔ yira ne ra.»

¹⁹ Ala ko: «Ne bɛna tɛmɛ i ja fɛ, ka ne ta pumanya yira i ra, ani ka ne tɔgɔ fo i ye, i ye a mɛn; ko: ne ye Matigi Ala le ye; ni ne b'a fɛ ka makari mɔgɔ min na, ne bɛ makari o tigi ra. Ni ne ko ne bɛ hina min na, ne bɛ hina o tigi ra fana. ²⁰ Nka, i tɛ se ka ne pada ye; sabu mɔgɔ si tɛ se ka ne pada ye, k'a janamanya tuun.»

²¹ Matigi Ala ko tuun ko: «Yɔrɔ do flɛ ne kere fɛ yan. I bɛna lo farakuru do kan o yɔrɔ ra. ²² Ni ne ta nɔɔrɔ bɛ tɛmɛ tuma min na, ne bɛna i dogo farawo do ra; ne bɛna ne boro kɛ ka i datugu, fo ne ye tɛmɛ ka taga. ²³ O ko, ne bɛna ne boro bo i kan; ne tɛmenin ko le, i bɛna ne ko ye. Nka ne pada tɛ se ka ye.»

Walakakuraw

34 Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Walaka fla were lese, k'a kɛ i n'a fo i tun ka minw ci-ci. Ne tun ka kuma minw sebe o walaka folow kan, ne bɛna o jɔgɔn sebe o walakakuraw fana kan. ² I ye i yere labɛn sani dugu ye gbɛ. Sɔgɔmada jooɛna, i ye yɛlɛn ka na lo Sinayi kuru kuncɛ ma, ka ne konɔ yi. ³ Mɔgɔ si kana yɛlɛn ni i ye. Mɔgɔ si kana ye kuru fan si ra fana, hali sagaw ni misiw kana domuni kɛ kuru kere fɛ.»

⁴ Musa ka kabakuru walaka fla lese i n'a fo folɔtaw. Sɔgɔmada jooɛna fɛ, a wurira ka yɛlɛn Sinayi kuru kunna ni walaka fla ye a boro, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

⁵ Matigi Ala jigira sankaba ra ka na lo Musa kɔrɔ, k'a yere tɔgɔ fo. ⁶ A tɛmena Musa ja kɔrɔ k'a fo ni fanga ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, ne le ye Matigi Ala ye, hina tigi Ala, ani Ala min bɛ makari. Ne tɛ dimi jooɛna, ne ta pumanya ni ne ta kanke-lentigiya ka bon. ⁷ Ne bɛ kɔɔnuman kɛ mɔgɔw ye, k'a kɛ o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fo ka taga se o ta duruja wagakelennan ma. Ne bɛ terenbariya ni hake ni jurumun yafa mɔgɔw ma. Nka ne tɛ kojugukɛbaga jarakibari to. Ne bɛ faw ta hakew bo o denw na, k'a bo o ta denw ta denw

na, fo ka taga se o ta duruja sabanan ni a naaninan ma.»

⁸ O yɔronin bɛɛ, Musa birira dugu ma ka Matigi Ala bato. ⁹ A ko: «Matigi ni a kera ko ne ko ka di i ye, o tuma i ye sɔn ka kɛ ni anw ye. Sabu nin mɔgɔw ye mɔgɔ torokungbɛlɛnw le ye; nka ne bɛ i daari ko i ye an ta jurumunw ni an ta terenbariyaw yafa an ma, ka an jate i ta mɔgɔw ye.»

Ala ka jɛnɔgɔnya don ni Izirayɛlimɔgɔw ye tuun

¹⁰ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Ayiwa, ne bɛna jɛnɔgɔnya don ni aw ye tuun. Ne bɛna kabakow kɛ i ta mɔgɔw bɛɛ ja na, kabako minw ma deri ka kɛ dugukolo yɔrɔ si ra folo, ani min ma kɛ siya were cɛ ra ka ye. Mɔgɔ minw bɛɛ bɛ ni i ye, olugu bɛɛ bɛna ne ta kɛwalew ye, sabu ne bɛna se di i ma k'a to i ye ko minw kɛ, o bɛna kɛ siranyakobaw le ye. ¹¹ Ne bɛ ci minw fora aw ye bi, aw ye aw janto o ciw ra kosebɛ. Ni o kera, ne bɛna Amɔrikaw ni Kanaanakaw ni Hetikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw gbɛn ka bo aw ja. ¹² Nka aw bɛna don jamana min kɔnɔ, aw ye aw yere kɔrɔsi o mɔgɔw ra kosebɛ; aw kana jɛnɔgɔnya foyi don ni o jamana mɔgɔw ye, janko o kana na kɛ sababu ye ka aw lafiri. ¹³ Aw ye o ta sarakabɔnanw waraga; aw ye o ta kabakurujanw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew tigtigɛ.

¹⁴ «Aw fana man kan ka biri batofɛn were kɔrɔ k'a bato, sabu ne tɔgɔ ye ko «Ala min t'a fɛ batofɛn were ye bato ale ko»; ne t'a fɛ aw ye ne ni batofɛn were kanu jɔgɔn fɛ fiyewu. ¹⁵ O kosɔn aw kana jɛnɔgɔnya don ni o jamanaw mɔgɔw ye. Ni o tɛ, ni o bɛ o ta jow bato, ani ka o sɔn tuma min na, o bɛna aw wele, aw fana bɛna taga o sɔnnikɛfɛnw domu ni o ye. ¹⁶ Ni aw ka jɛnɔgɔnya don ni o ye fana, a laban aw bɛna o denmusow furu ka o di aw dencew ma. Ni o kera, ni o denmusow bɛ o ta jow bato, o bɛna aw dencew nɛgɛ k'a to olugu fana ye o jow bato.

¹⁷ «Aw kana nɛgɛ yeele ka o kɛ batofɛn do ye k'a bato.

¹⁸ «Aw ka kan ka burufunubari janagbɛ* kɛ. Ni Abibu karo sera, ka kaja ni wagati latigenin ye, i n'a fo ne k'a fo aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu, sabu aw bora Misiran jamana ra o karo le ra.

¹⁹ «Dence folo bɛɛ bɛna bla danna ka kɛ ne ta ye, hali beganw ta den folo cɛmanw, ani misiw, ani sagaw, ani baw bɛɛ. ²⁰ Nka ni faliden lo, aw ye sagaden walama badɛn do di a nɔ ra k'a kunmabo. Ni aw t'a fɛ k'a kunmabo, o tuma aw ye a kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yere dence folow bɛɛ kunmabo fana.

«Mɔgɔ si kana na ne ja kɔrɔ fana, ka na ne bato, k'a sɔrɔ foyi tɛ a boro k'a di ne ma saraka ye.

²¹ «Aw ka kan ka baara kɛ tere wɔɔrɔ, ka nenekiri a tere wolonflanɛn. Hali ni senekɛwagati lo, walama simantigewagati, aw ka kan ka nenekiri.

²² «Ni aw bɛ aw ta simankura kun folow tige tuun o tuma, aw ye logokunw ta janagbɛ kɛ †. Ni

† Logokunw ta janagbɛ ni simantige janagbɛ bɛɛ ye kelen

san yelemana fana, ni aw be aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon panagbe ke.

²³ «O cogo ra, san o san, cew bee ka kan ka na sipaga saba ne na korɔ, o panagbew ra, ne Matigi Ala, Izirayeli ta Ala.

²⁴ «Ne bena siya tow gben ka bo aw na, ka do fara aw ta jamana bonya kan. Hali ni aw be taga ne ta yoro saninman na, ka taga Matigi Ala, aw ta Ala bato sipaga saba san o san, ne tena son k'a to siya si ye nabɔ aw ta jamana fe k'a ta aw ko fe.

²⁵ «Ni aw b'a fe ka began saraka bo ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori nagon na. Jonyaban panagbe* ta sarakasogo fana man kan ka bla k'a si.

²⁶ «Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun folow ye Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso konɔ. Aw kana badennin tobi ni a ba ta konɔ ye.»

²⁷ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Nin kumaw sebe, sabu ne be jennogonya don ni ele ni Izirayelimogow bee ye ka kapa ni nin kumaw le ye.»

²⁸ Musa ka tere binaani ni su binaani le ke ni Matigi Ala ye. A ma domuni ke, a ma ji min. Matigi Ala ka jennogonya ta sariyaw sebe walakaw kan, sariyaw tan, k'a di a ma.

Musa jigira ka bo Sinayi kuru kan

²⁹ Musa jigito ka bo Sinayi kuru kan, jennogonya ta sariyaw tun sebera walaka fla min kan, a jigira ni o ye a boro. Nka Musa tun m'a lon ko ale pada tun be manamanana sabu ale kumana ni Ala ye.

³⁰ Haruna ni Izirayelimogow bee ka Musa pada fle; o k'a ye ko a pada be manamanana. O siranna, o ma son ka gbara a ra.

³¹ Musa ka o wele; Haruna ni jama namogow bee nana Musa korɔ. Musa kumana o fe. ³² O ko, Izirayelimogow tow bee gbarara Musa ra. Matigi Ala tun ka ci minw fo a ye Sinayi kuru kan, a ka o bee lase o ma.

³³ Musa kumana o fe ka ban tuma min na, a ka fani do biri a pada ra, a pada manamanako koson.

³⁴ K'a ta o wagati ra, ni Musa tun be taga Matigi Ala fe tuma o tuma ka taga kuma ni a ye, a tun be fani bo a pada ra, fo ka taga a bo o yoro ra. Ni a bora yi, ni Matigi Ala tun ka min fo a ye, a tun be o fo Izirayelimogow ye. ³⁵ Ni Izirayelimogow tun ka Musa pada fle, o tun be a pada manamanato ye; o tuma Musa tun be fani biri a pada ra tuun. Ni a be taga kuma ni Ala ye, a be fani bo a pada ra.

Fanibon saninman lori

Nenekirilon ta ko

35 Musa ka Izirayelimogow bee wele ka o lajen k'a fo o ye ko: «Matigi Ala ka ci minw fo, o le ye nin ye: ² «Aw ka kan ka baara ke tere woro, nka a tere wolonflanan ka kan ka ke lon saninman le ye, ka ke Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya; ni mogɔ o mogɔ ka baara ke o lon na, o tigi ka kan ka faga. ³ Aw kana hali

ye.

tasuma mana aw ta sow si konɔ o lon na.» »

Fen minw ka kan ka di ka fanibon saninman lo

⁴ Ayiwa, Musa kumana Izirayelimogow bee lajenin fe tuun k'a fo o ye ko: «Matigi Ala k'a fo fana, ⁵ ko aw bee ye do bo aw borofenw na ka o di ale Matigi Ala ma. Mogɔ o mogɔ be son k'a di ni nanyanuman ye, o tigi ye na ni a borofenw ye Matigi Ala fe. Aw be se ka fen minw di, o ye nin ye: sanin, ani warigbe, ani siranegɛ, ⁶ ani sagasijese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani lenfani fiyenman, ani basiw, ⁷ ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri, ⁸ ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw be ke ka turu saninman* ni wusun lalaga, ⁹ ani onikisi lulu, ani lulu were minw bena ke ka saninderege ni disirafen masiri.»

Baara min ka kan ka ke fanibon na

¹⁰ Musa ko: «Minw bee be se bororabaara ra fana, olugu ye na Matigi Ala ta baara ke. ¹¹ O bena fanibon saninman lo, ani fani min bena ke k'a datugu, ani gbolo minw bena biri a kunna, ani a nege koorininw, ani a yiriferenw, ani a berew, ani a yiriw, ani a yiriw jusiginanw, ¹² ani jennogonya kesu* ni a berew, ani a datugunan, ani boncetigefani min be fanibon cetige fla ye, ¹³ ani tabali ni bere minw be ke k'a ta, ani a minanw bee, ani sarakaburu minw be bla tabali kan, ¹⁴ ani fitinablanan ni a minanw, ni a fitinadagaw, ani a fitinaturu, ¹⁵ ani wusunanjefen ni bere minw be ke k'a ta, ani turu saninman*, ani wusunan kasadiman, ani fani min bena siri fanibon donda ra, ¹⁶ ani sarakanjefen ni a ta negesansan, ani bere minw be ke k'a ta, ani a minanw bee, ani minanba ni a siginan, ¹⁷ ani lu laminifani, ani a yiriw, ani a jusiginanw, ani fani min be siri lu donda ra ¹⁸ ani fanibon ta negeberew, ani lu laminifaniw ta negeberew, ani a juruw, ani sarakalasebagaw bena fani saninman minw don ka sarakalasebagaya ke Ala ta yoro saninman* na; ¹⁹ o ye sarakalasebaga Haruna ta fani saninmanw, ani a dencew ta sarakalasebagaya fani saninmanw ye.»

Izirayelimogow ka o borofenw di

²⁰ Ayiwa, o kuma fonin ko, Izirayelimogow bee bora Musa korɔ.

²¹ A ko donna minw bee jusu ra, ani nanyanuman tun be minw konɔ, olugu bee nana ni o borofenw ye, ka na o di Matigi Ala ma, Nagonkunben fanibon* ni a minanw bee ta baara kama, ani sarakalasebagaw ta faniw.

²² Ce fara muso kan, o bee nana ni o borofenw ye; nanyanuman tun be min o min na, o bee nana ni o ta saninw ye: tororanegew, nunnanegew, borokandennegew, bororanegew, ani sanin suguya bee. Min o min tun b'a fe ka sanin di Matigi Ala ma, o ka o di.

²³ Jese bulaman tun be minw fe, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, walama len jese, walama basiw, walama sagajigi gbolo wulennin,

walama gbolojalan, olugu bɛɛ nana ni o ye.

²⁴ Min o min tun b'a fɛ ka warigbɛ walama siranɛgɛ di Matigi Ala ma, olugu bɛɛ nana ni o ye ka na o di Ala ma. Akasiyayiri tun bɛ minw fɛ, ni a tun bɛ se ka Ala ta yɔrɔ saninman ta baara ja, olugu nana ni o ye fana.

²⁵ Muso minw tun bɛ se jese munu na, olugu ka jese munu ka na ni o ye: jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yerɛ, ani len jese.

²⁶ Nin baara ko diyara muso minw bɛɛ ye, ni o bɛ se baara ra kosebɛ, olugu ka basiw munu k'a kɛ jese ye, ka na o di.

²⁷ Izirayelimɔgɔw ta jamɔgɔw nana ni onikisi luluw ye, ani lulu suguya wɛrɛw, minw bɛna don saninderege ni disirafɛn na; ²⁸ o nana ni kasadiyananw ye, ani turu min bɛ don fitinaw na, ani min bɛ kɛ ka sarakalasebagaw saninya, ani min bɛ don wusunan kasadiman na.

²⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun ka o baara min yira Musa ra, o baara ko tun bɛ Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ jusu ra, cɛ fara muso kan, olugu bɛɛ nana ni o borofɛnw ye o yerɛ ma ka na o di Matigi Ala ma.

Mɔgɔ minw panawolomara fanibon baara kama

³⁰ Musa k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko: «Matigi Ala ka Uri dence Betisaleli le panawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamɔgɔ dɔ lo. A face Uri ta face le tun ye Huru ye. ³¹ Ala ka Betisaleli hakiri fa a ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri ni lonniya di a ma, janko a ye baara suguya bɛɛ kɛcɔgɔ lon. ³² Ala ka hakiri di a ma, janko a ye se ka baara dɔw miiri a yerɛ hakiri ra ka o kɛ, ka sanin ni warigbɛ ni siranɛgɛ baara, ³³ ka lulu kisɛw jɛgen, ka o don sanin na, ka yiri lese, ani ka bororabaara suguya bɛɛ kɛ. ³⁴ Ala ka hakiri di a ma fana, janko a ye se ka dɔw karan o baaraw ra, ale ni Ayisamaki dence Oliyabu; ale ye Dan ta gbamɔgɔ dɔ le ye. ³⁵ Ala ka lonniyaba di o ma; o ka yirilese ni bororabaara lon; o bɛ se ka fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yerɛ, ani lenfaniw sɔgɔ, ka o dan, ka baara suguya bɛɛ kɛ, ani ka baara dɔw miiri o yerɛ hakiri ra ka o kɛ.»

Fanibon ta baara daminana

36 «Ayiwa, Betisaleli, ani Oliyabu, ani minw bɛɛ tun bɛ se baara ra, Matigi Ala tun ka hakiritigiya ni lonniya di olugu minw ma, janko o ye se ka baara suguya bɛɛ kɛ, olugu le ka fanibon ta baaraw bɛɛ kɛ i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.»

² Musa ka Betisaleli ni Oliyabu wele ka o baara di o ma, ani minw bɛɛ bɛ se baara ra, Matigi Ala tun ka lonniya don minw hakiri ra, ani minw bɛɛ tun labennin bɛ, ka o sɔbɛ don baara ra k'a kɛ ka ja.

³ Izirayelimɔgɔw tun nana fɛn minw di fanibon ta baara kama, o nana o fɛnw cɛ Musa kɔrɔ ka taga baara damina. Nka sɔgɔma o sɔgɔma, mɔgɔw bɛlen tun bɛ na ni o borofɛn dɔw ye tuun ka na o di Musa ma.

⁴ A nana kɛ fɔ o baarakebagapuman minw tun bɛ fanibon baaraw kɛra, olugu ka o ta baara lalo, ⁵ ka taga a fɔ Musa ye ko: «An mako bɛ fɛn minw na ka Matigi Ala ta baara kɛ, mɔgɔw ta fɛn dita cayara ka tɛmɛ o kan.» ⁶ A kɛra ten, Musa k'a fɔ mɔgɔw bɛɛ ye, cɛ fara muso kan, ko mɔgɔ si kana na ni fɛn ye tuun. O ka mɔgɔw lalo o cogo le ra, o ma na ni fɛn ye tuun; ⁷ sabu fɛn minw tun sɔrɔra, o tun bɛ se ka baara ban, fɔ k'a tɔ to.

Fanibon lalagacogo

⁸ Ayiwa, o mɔgɔ minw tun bɛ se baara ra, olugu ka fanibon lalaga damina; o ka fani gbiriman gbeman tan lalaga ni len jese fiyenman ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yerɛ. O ka seruben mɛlɛkɛw ja kɛ a kan, k'a sɔgɔ ka ja kosebɛ. ⁹ Fani bɛɛ kelen kelen janya kɛra nongɔn † ja mugan ni seegi ye, k'a bonya kɛ nongɔn ja naani ye. Faniw janya ni o bonya bɛɛ kɛra kelen ye. ¹⁰ O ka o faniw looru tugutugu jɔgɔn na, k'a kɛ fanimugu kelen ye, k'a tɔ looru fana tugutugu jɔgɔn na ka o kɛ fanimugu kelen ye fana. ¹¹ O ka juruden dɔw dan ni jese bulaman ye, ka o sirisiri o fanimugu fɔlɔ dagbolo ra; ka dɔw sirisiri fana fanimugu flanan dagbolo ra. ¹² O ka juruden bilooru don fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru don fanimugu flanan fana dagbolo ra. O fanimugu fla ta jurudenw daw benna jɔgɔn ma.

¹³ O ka sanin koorinin bilooru lalaga, ka fanimugu fla mina ka o tugu jɔgɔn na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon bɛɛ kɛra fanimugu kelen ye.

¹⁴ O ka fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye, ka o fana kɛ ka fanibon datugu. ¹⁵ O fani gbirimanw bɛɛ kelen kelen janya kɛra nongɔn ja bisaba ye, a bonya kɛra nongɔn ja naani. O fani gbiriman tan ni kelen bɛɛ janya ni a bonya bɛɛ kɛra kelen ye. ¹⁶ O ka o fani gbirimanw looru tugutugu jɔgɔn na k'a kɛ fanimugu kelen ye, k'a tɔ wɔrɔ fana tugutugu jɔgɔn na, ka o kɛ fanimugu kelen ye. ¹⁷ O ka juruden bilooru siri fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru siri fani mugu flanan fana dagbolo ra. ¹⁸ O ka siranɛgɛ koorinin bilooru lalaga ka o kɛ ka fanimugu fla mina ka o siri jɔgɔn na, janko fanibon bɛɛ ye kɛ fanimugu kelen ye.

¹⁹ O kɔ, o ka sagajigi gbolo dɔw wulen, min bɛna kɛ ka faniw datugu; o kɔ, o ka gbolo gbiriman janin dɔw lalaga, min bɛna biri a bɛɛ lajennin konna.

Fanibon bɛ lo ni bere minw ye

²⁰ O kɔ, o ka yiriferɛn dɔw lese akasiyayiri ra, minw bɛna lolo ka fanibon mina. ²¹ O yiriferɛn bɛɛ kelen kelen janya tun ye nongɔn ja tan ye; a bonya ye nongɔn ja kelen ni tarance. ²² O ka sen fla kɛ jɔgɔn kɔrɔ yiriferɛn bɛɛ kelen kelen na. Fanibon bɛna lo ni yiriferɛn minw ye, o ka o bɛɛ kɛ o cogo ra.

²³ O ka yiriferɛn mugan lese ka o kɛ fanibon woroduguyanfan ta ye. ²⁴ O ka warigbɛ den bi-

† Nongɔn ja kelen bɛ se ka bɛn meterɛ tarance le ma.

naani gbasi ka wow bɔ o ra, ka olugu ke o yiriferen mugan sendonyoro ye, ka o bla fla fla yiriferenw senw jukoro, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁵ O ka yiriferen mugan lese ka o ke fanibon sahiliyanfan ta ye. ²⁶ O ka warigbe den binaani gbasi, ka wow bɔ o ra fana, ka o ke sendonyoro ye, ka o bla fla fla ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁷ O ka yiriferen woro lese, ka o ke fanibon kononoyoro ta ye, a terebenyanfan na. ²⁸ O ka yiriferen dow lese, ka na olugu lo fla fla fanibon nongonw na, a kononoyoro ra. ²⁹ O ka o yiriferen fla noro jogon na, k'a ta dugu ma fo san fe, k'a fla mina jogon na a sanfeyoro ra ni nege koorinin do ye. Fanibon nongon fla bee ta yiriw kera ten le.

³⁰ O cogo ra, fanibon nongon naani ta yiriw bee lajennin kera yiriferen seegi, ani o sendonyoro warigberamanw. A bee kera sendonyoro tan ni woro, ka fla don yiriferen bee kelen kelen koro.

³¹ O ka akasiyabere looru lese, ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferenw kan, ka yiriferenw mina ni o ye. ³² O ka bere looru were lese, ka o bananbiri fanibon fan do ta yiriferenw kan, ka o mina ni o ye fana, ka looru were lese tuun, ka o bananbiri fanibon kononoyoro ta yiriferenw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferenw mina ni o ye.

³³ O ka cemancebere teme yiriferenw cemanca ra, ka ta fanibon kun do ra ka taga a bla a kun do ra.

³⁴ O ka sanin la yiriferenw bee kan. Berew be don nege koorinin minw na ka yiriferenw mina, o ka olugu fana ke ni sanin ye. O ka sanin la berew fana kan.

Boncetigefani ni bondarafani

³⁵ Fani min be ke ka bon cetige, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. O ka o fani sogo ka ja, ka seruben meleke w ja bisigiya ke a kan. ³⁶ O ka akasiyayiri naani lese, ka sanin yeele k'a bon o bee kan. O ka nege koorinin dow ke ni sanin ye ka o don o yiriw ra. O ka sendonyoro naani ke ni warigbe ye, ka o berew sigi o kan.

³⁷ Fani min be siri fanibon da ra, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. O ka o fani sogo ka ja kosebe.

³⁸ O ka yiri looru fana lese ka o fani mina, ka sanin la o yiriw ni o datugunanw bee kan, ani a nege koorininw, ani a fani dulonnanw. O yiriw sendonyoro looru kera ni siranegge ye.

Jenpogonya kesu ni a datugunan lalagacogo

37 Betisaleli ka kesu do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nongon † na fla ni tarance, a bonya kera nongon na kelen ni tarance, a lo fana kera nongon na kelen ni tarance. ² A ka sanin yeworo yeele k'a bon a yoro bee kan, a kokanyoro ni a kononoyoro bee; a ka sanin ke k'a konkonda lamini. ³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; a ka o jogon naani lalaga, ka o dondon kesu fan

† Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

naani na; ka fla don fan kelen na, ka to fla don fan to kelen na. ⁴ A ka akasiyayiri dow lese, ka o ke bere fla ye, ka sanin yeele k'a bon o berew yoro bee kan. ⁵ A ka o berew don sanin koorininw wow ra kesu fan fla ra, ka to ka kesu ta ni o ye. ⁶ A ka kesu datugunan fana lalaga ni sanin yeworo ye. A janya kera nongon na fla ni tarance, a bonya kera nongon na kelen ni tarance.

⁷ A ka ja fla lalaga ni sanin ye ka o ke i n'a fo seruben meleke w, ka o lololo kesu datugunan fan fla ra; ⁸ a ka meleke kelen lo a kun do ra, ka to kelen lo a kun to kelen na. Meleke w lora kesu datugunan fan fla ra. ⁹ O sanin seruben meleke w fla kamanw birira kesu datugunan kunna, ka kesu datugunan datugu ni o kamanw ye, ka o fla jaw sin jogon ma, ka o na biri kesu datugunan kunna.

Tabali ni a minanw lalagacogo

¹⁰ A ka tabali do fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nongon na fla ye, a bonya kera nongon na kelen ye, a lo kera nongon na kelen ni tarance.

¹¹ A ka sanin yeworo yeele k'a bon o tabali yoro bee kan. Ka sanin ke k'a konkonda lamini. ¹² A k'a to tabali konkonda ye bonya donin, k'a bonya ke i ko borokanden naani bonya, ka sanin ke k'a dagbolo lamini. ¹³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; a ka o jogon naani lalaga, ka o dondon tabali nongon naani na, tabali senw koro. ¹⁴ A ka o sanin koorininw dondon tabali senw sanfeyoro w ra, a nongon naani na. Berew be don o wow le ra ka tabali ta. ¹⁵ A ka o berew ke ni akasiyayiri le ye, ka sanin yeele k'a la o berew bee kan. O bena tabali ta ni o berew le ye.

¹⁶ A ka minan dow lalaga fana minw bena bla tabali kan, i n'a fo tasaw, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew, ka rezenji sarakaw ke ni o ye. A ka o bee lalaga ni sanin yeworo le ye.

Fitinablanan ni a fitinaw lalagacogo

¹⁷ O ko, a ka fitinablanan do lalaga ni sanin yeworo gbasinin ye. A ka sen ke a ra, ani a fitinaborow, ka fen dow ke a ra i ko yiriden bisigi, ka kuru ke o koro, ka fen dow ke a ra fana i ko yirifyeren bisigi. A ka o bee ke ni sanin kuturu kelen le ye. ¹⁸ A ka fitinaboro woro ke fitinablanan fan fla ra; a ka boro saba ke a fan kelen na, ka saba ke a fan do ra. ¹⁹ A ka yiriden bisigi saba ke a boro kelen kelen bee ra, k'a ke i ko amande yiridenw, ka kuruw ke a ra fana, ani yirifyeren bisigi. Fitinaboro woro bee ta kera ten. ²⁰ A ka yiriden bisigi saba ke a cemanca boro ra fana, ka o ke i ko amande yiriden, ka kuruw ke a ra, ani yirifyeren bisigiw. ²¹ A ka kuru do ke cemanca boro ra fitinaboro fla jukoro, ka kuru do ke fitinaboro fla were jukoro. Fitinaboro fla o fitinaboro fla, kuru kera o bee jukoro. O cogo ra, fitinaboro woro bee, kuruw kera o bee jukoro fla fla. ²² A k'a kuruw ni a borow ni a yoro tow bee ke ni sanin kuturu kelen le ye. A k'a bee ke ni sanin yeworo gbasinin ye.

²³ A ka fitinadaga wolonfla lalaga: a tasuma lalagananw, ani a buguri donminanw; a ka o bee ke ni sanin yeworo le ye. ²⁴ A ka fitinablanan ni a mi-

nanw bɛɛ lalaga ni sanin yereworo kilo bisaba le ye.

Wusunanjɛnifɛn ni wusunan lalagacogo

²⁵ A ka wusunanjɛnifɛn dɔ lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nɔngɔn na kelen, a bonya fana kera nɔngɔn na kelen. A janya ni a bonya bɛɛ kera kelen ye. A lɔ kera nɔngɔn na fla ye. A ka gbanw ke a nɔngɔn naani bɛɛ ra. ²⁶ O ka sanin yereworo yeele k'a bɔn a yɔrɔ bɛɛ kan; a sanfeyɔrɔ, ni a kerɛfeyɔrɔ, ni a gbanw bɛɛ. A k'a konkonda bɛɛ lamini ni sanin ye. ²⁷ A ka sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkonda fla jukɔrɔ, a fan fla ra. A ka bere fla don o wow ra, janko k'a ta ni o berew ye. ²⁸ A ka o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bɔn a yɔrɔ bɛɛ kan. ²⁹ A ka turu saninman* lalaga, turu min bɛ ke ka sarakalasebagaw saninya, ani ka wusunan kasadiman yereworo lalaga. A ka o ke ka kapa ni turu lalagabagaw ta turu lalagacogo ye.

Sarakajɛnifɛn ni siranɛgetasa lalagacogo

38 Ayiwa, Betisaleli ka sarakajɛnifɛn* lalaga ni akasiyayiri ye. A k'a janya ke nɔngɔn † na looru ye, k'a bonya fana ke nɔngɔn na looru ye. A fan naani bɛɛ janya kera kelen ye. A lɔ kera nɔngɔn na saba ye. ² A ka gban naani ke a nɔngɔn naani na, ka siranɛge yeele k'a bɔn o gbanw bɛɛ kan. ³ A ka sarakajɛnifɛn ta minanw bɛɛ lalaga: a buguri donminanw, ani a buguricenaw, ani a tasaw, ani a sogosɔgɔnanw, ani a takamidonnanw. A ka o minanw bɛɛ ke ni siranɛge le ye.

⁴ A ka nɛge woman dɔ ke ni siranɛge ye fana, k'a ke i n'a fɔ nɛgesansan, ka o don sarakajɛnifɛn kɔnɔ. A ka o la sarakajɛnifɛn konkonda jukɔrɔyɔrɔ kan, a kɔnɔyɔrɔ ra, k'a se sarakajɛnifɛn lɔ cɛmance ra. ⁵ A ka siranɛge koorinin naani ke ka o don sarakajɛnifɛn siranɛge sansan nɔngɔn naani na, ka berew don o wow ra. ⁶ A ka akasiyaberew tige, ka o ke ka sarakajɛnifɛn ta. A ka siranɛge la o berew bɛɛ kan. ⁷ A ka o berew dondon siranɛge koorininw wow ra, sarakajɛnifɛn fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajɛnifɛn ta. A ka sarakajɛnifɛn lalaga ni yiriferɛnw le ye, k'a kɔnɔ lakolon to.

⁸ A ka siranɛgetasa lalaga, ani a siginan; a ka o bɛɛ ke ni siranɛge ye. Muso minw tun bɛ to ka jɔgɔn lajen fanibon na fɛ ka baara dɔw ke Ala ye, olugu ka dugalen minw di, a ka o le ke ka minanba lalaga.

Fanibon lukɛnɛ laminicogo

⁹ Ayiwa, o kɔ, a ka lukɛnɛ laminifɛnw lalaga. A ka lukɛnɛ woroduguyanfan laminifani dan ni len jese ye. O fan kelen janya kera nɔngɔn na kɛmɛ ye, ¹⁰ k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔrɔ siranɛgeraman mugan, berew bɛ sigi minw kan. Nɛge koorinin minw bɛ ke berew ra, ani fanidulonnaw, a ka olugu lalaga ni warigbɛ ye. ¹¹ A sahiliyanfan fana ta fani janya kera nɔngɔn na kɛmɛ ye, k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔrɔ siranɛgeraman mugan, berew bɛ sigi minw kan.

† Nɔngɔn na kelen bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarance le ma.

Nɛge koorinin minw bɛ ke berew ra, ani fanidulonnaw, a ka olugu lalaga ni warigbɛ ye. ¹² A terebenyanfan laminifani janya kera nɔngɔn na bilooru ye, k'a berew ke tan ye, k'a berew sendonyɔrɔw fana ke tan ye. Nɛge koorinin minw bɛ ke berew ra, ani fanidulonnaw, a ka olugu lalaga ni warigbɛ ye. ¹³ Ayiwa, lukɛnɛ terebɔyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya kera nɔngɔn na bilooru ye. ¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya kera nɔngɔn na tan ni looru, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyɔrɔw fana ke saba ye. ¹⁵ Lu donda numanboroyanfan, min ye da fan dɔ ye, o faniw janya kera nɔngɔn na tan ni looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyɔrɔw fana ke saba ye.

¹⁶ Fanibon lukɛnɛ laminifaniw bɛɛ kera ni lenfani le ye. ¹⁷ Lukɛnɛ ta berew sendonyɔrɔw bɛɛ tun ye siranɛge le ye. Nɛge koorinin minw bɛ don berew ra, ani a fanidulonnaw, olugu kera warigbɛ ye. Warigbɛ le fana tun lara o berew datugunanw kan. Fanidulonnaw le tun bɛ lukɛnɛ ta berew bɛɛ ni jɔgɔn cɛ, ka berew tugu jɔgɔn na.

¹⁸ Fani min blara lu donda yɛrɛ ra, o ka o sɔgɔ ka na kɔsɛbɛ ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani len jese. A janya tun ye nɔngɔn na mugan ye. A lɔ ye nɔngɔn na looru, i n'a fɔ lukɛnɛ ta faniw ta bonya. ¹⁹ A ta bere naani ni o sendonyɔrɔ naani bɛɛ tun kera ni siranɛge le ye. A nɛge koorininw ni a fanidulonnaw tun warigberaman lo, ka warigbɛ la a berew sanfeyɔrɔw kan fana. ²⁰ Nɛgebere minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukɛnɛ faniw mina, o bɛɛ tun ye siranɛge le ye.

Fanibon lalagaminanw bɛɛ jateda

²¹ Ayiwa, o ka fanibon ta minanw jate; Ala ta layiri tun bɛ o fanibon min kɔnɔ; Musa ko Levi ta mɔgɔw ye o minanw jate k'a hakeya lɔn. Haruna dence Itamari le kera o baara jamɔgɔ ye.

²² Huru dence Uri, o dence Betisaleli, min bɛ bɔ Zuda ta gba ra; ale le kera fanibon ta baara jamɔgɔ ye. Matigi Ala tun ka fɛn o fɛn fɔ Musa ye, a ka o bɛɛ ke. ²³ A demɛbaga kera Ayisamaki dence Oliyabu ye; ale bɛ bɔ Dan ta gba le ra. Ale tun bɛ se ka fɛnw jɛgen, ani ka ko lɔn a yɛrɛ ma k'a ke, ani ka fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yɛrɛ, ani lenfaniw sɔgɔ; ale tun bɛ se o baara ra kɔsɛbɛ.

²⁴ Ayiwa, sanin min kera ka fanibon ta baara bɛɛ lajennin ke, mɔgɔw ka min di Matigi Ala ma, o bɛɛ lajennin kera sanin kilo kɛmɛ seegi ni biwolonfla ni wolonfla, ani garamu kɛmɛ saba, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye.

²⁵ Izirayelimɔgɔ minw tun jatera, olugu ka warigbɛ min di, o bɛɛ lajennin kera warigbɛ kilo waga saba ni kilo tan ni wolonfla ye, ani garamu kɛmɛ wolonfla ni garamu bilooru, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye.

²⁶ Cɛ min o min jatera, k'a damina san mugan na, olugu bɛɛ kelen kelen tun ka kan ka warigbɛ garamu wɔrɔ le sara, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye. O cogo ra, cɛ waga kɛmɛ wɔrɔ ani cɛ waga saba ani cɛ kɛmɛ looru ni cɛ bilooru (603

550), olugu le tun jatera.

²⁷ O ka warigbe kilo waga saba le ke ka fanibon yiriw sendonyorow lalaga, ani boncetiḡefani ta yiriw sendonyorow; o kera sendonyoro keme. Sendonyoro be kelen kelen benna warigbe kilo bisaba ma. ²⁸ Warigbe kilo tan ni wolonfla ni garamu keme wolonfla ni bilooru min tora, o ka neḡe koorininw lalaga ni o ye, ani fanidulonnan minw donna berew ra, k'a to la lukene donda ta bere kunna.

²⁹ Mogow ka siraneḡe min di Matigi Ala ma, o be lajennin kera kilo waga fla ni kilo keme ni kilo mugan ni naani ye. ³⁰ O ka fanibon donda ta yiriw sendonyorow lalaga ni o ye, ani sarakajenifen*, ani a neḡesansan min lara a konjo, ani sarakajenifen ta minan tow be, ³¹ ani lukene laminiberew ta sendonyorow, ani a donda ta berew sendonyorow, ani neḡebere minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukene ta faniw mina.

Sarakalasebagaw kuntigi ta saninderege lalagacogo

39 Sarakalasebagaw be fani minw don ka sarakalasebagaya baara ke Nḡogonkunben fanibon konjo, o ka olugu lalaga ni fani bulamanw ye, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere; o ka fani saninman dow lalaga Haruna ye, min be a yira ko Haruna blara danna Ala ta baara kama, ani min be a ni mogow tow bo ḡogon na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

² O ka saninderege lalaga ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ³ O ka sanin yeele k'a tigetige k'a misenya k'a ke i ko jese; o ka o jese dondon fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere, ani lenfani dow ra ka o sogo ka ja.

⁴ O ka fani do la saninderege kamankun fla kan, k'a nafeyoro ni a kofeyoro tugu ḡogon na.

⁵ Cesirinan ni saninderege baaracogo kera kelen ye. O ka ale karan saninderege ra, k'a dan ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese; o k'a ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

⁶ O ka onikisi lulu dow ta, ka sanin do gbasi ka o ke ka o lulu koori. O ka Izirayeli ta gbaw togow sebe o luluw kan, i n'a fo tagamasiyenfēn be sebe cogo min na. ⁷ O ka o luluw don saninderege kamankun fla ra, ka o ke hakirijigifen ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta disirafen lalagacogo

⁸ Ayiwa, o ko, o ka disirafen lalaga; ale ni saninderege lalagacogo be kera kelen ye. O k'a lalaga ka ja, k'a ḡeḡen ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ⁹ A fan naani be janya kera kelen ye. O k'a ke fla, ka a fla kuru k'a la ḡogon kan. A janya kera sibiri † ja kelen, k'a bonya fana ke sibiri ja kelen. ¹⁰ O ka o luluw ke sira naani ye. A sira folo kera

† Sibiri ja kelen be se ka ben nongon ja kelen tarance le ma.

sariduwani lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi lulu. ¹¹ A sira flanan kera sikaribuli lulu ye, ani safiri lulu, ani jaman. ¹² A sira sabanan kera opali lulu ye, ani agati lulu, ani emetisi lulu; ¹³ a sira naaninan kera kirisoliti lulu ye, ani onikisi lulu, ani zapsipe lulu. O ka o luluw be donyoro lalaga ni sanin le ye. ¹⁴ A be lajennin kera lulu den tan ni fla, ka kapa ni Izirayeli ta gbaw togow ye.

Izirayelimogow ta gba tan ni fla be kelen kelen togo sebera ni neḡe ye lulu kelen kelen kan, i n'a fo tagamasiyenfēn be sebe cogo min na.

¹⁵ O ka saninjuru fla lalaga ni sanin yereworo ye, ka o dan i n'a fo jurukise be dan cogo min na; o ka o siri disirafen na.

¹⁶ O ka sanin do gbasi, ka o ke lulu fla donyoro ye, ani neḡe koorinin fla; o ka o neḡe koorinin fla don disirafen kun fla ra, a sanfeyoro ra. ¹⁷ O ka o saninjuru fla siri neḡe koorininw wow ra, disirafen kun fla ra, a sanfeyoro ra.

¹⁸ O ko, o ka saninjuru kun fla to siri saninderege kamankunw na, luluw donyoro ra, ka disirafen bla ja fe.

¹⁹ O ko, o ka sanin do gbasi ka neḡe koorinin fla were lalaga ka o siri disirafen kofeyoro ra, a kun fla min be a dugumayanfan na.

²⁰ O ka sanin do gbasi tuun ka neḡe koorinin fla were lalaga, ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla nafeyoro jukoro, karansira kere fe, saninderege san fe. ²¹ O ka disirafen ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri ḡogon na ni jese bulaman do ye, janko disirafen lanin ye to cesirinan san fe, saninderege kan; a kana yogoyogo ka bo saninderege kan, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta fani tow

²² Ayiwa, Haruna bena saninderege don forokiyajan min kan, o ka o yoro be dan ni jese bulaman le ye. ²³ O ka o forokiyajan kan bo, ka fani gbiriman do karan a kan na k'a lamini, janko a kana faran. ²⁴ O ka forokiyajan senkoroyoro be masiri ni gerenadi yiriden bisigi dow ye. O ka o ke ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere ye, ani len jese.

²⁵ O ka tanan dennin dow lalaga ka o dondon o yiriden bisigiw ce ma, ka forokiyajan senkoroyoro be lamini ni o ye. ²⁶ Ni o ka tanan dennin kelen don, o be gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni o ka tanan dennin kelen don, o be gerenadi yiriden kelen gban o ra, fo ka taga Haruna ta sarakalasebagaya forokiyajan senkoroyoro be lamini, i n'a fo Matigi k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁷ O ka Haruna ni a dencew ta forokiyasurunw fana lalaga ni lenfani ye; ²⁸ o ka Haruna ta jalamugu fugula lalaga ni lenfani ye, ani a dencew ta banflaw, o be min don ka o yere masiri. O ka kuruw fana lalaga o ye ni lenfani ye, ²⁹ ka cesirinan fana dan ni len jese ye, ka olugu sogo ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁰ O ka sanin yereworo do gbasi ka o ke i n'a fo yirifyeren bisigi ka o ke masirifen saninman ye; o

ka seberi do ke o kan ni nege ye, i n'a fo o be taga-masiyenfen sebe cogo min na. O k'a sebe a kan ko: *A SANINYARA KA KE MATIGI ALA TA YE.* ³¹ O ka o sanin masirifen siri jalamugu fugula ja fe, ni jese bulaman do ye, Haruna ten na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Fanibon saninman ta baara banna

³² O cogo le ra, Nɔgɔnkunben fanibon baara bee banna. Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na co, Izirayelimogow k'a ke ten le.

³³ O ko, o ka fanibon minanw bee ce ka taga ni a ye Musa fe: a nege koorininw, a yiriferenw, a berew, a yiriw, a sendonyorow, ³⁴ a sagajigigbolo wulenman minw be biri fanibon kunna, ani gbolo gbiriman janin minw be ke k'a datugu, a bon cetigefaniw, ³⁵ a jennogonya tagamasiyen kesu*, ani a berew, ani kesu datugunan, ³⁶ ani burutabali ni a minanw, ani sarakaburuw, ³⁷ ani fitinablanan saninlaman min kera ni sanin yereworo ye, ani a fitinadagaw ni a minanw bee, ani fitinaturu, ³⁸ ani sarakabonan saninlaman, ani turu saninman*, ani wusunan kasadiman, ani fani min be siri fanibon da ra, ³⁹ ani siranenge sarakajenifen, ani a ta siranenge sansan, ni a ta berew, ani a ta minanw bee, ani minanba ni a siginan, ⁴⁰ ani lu laminifaniw, ani a berew ni o sendonyorow, ani a minanw bee, ani fani min be ke ka luda datugu, ani jurukisew, ani negeberew, ani fanibon minan tow bee, ⁴¹ ani sarakalasebagaw ta baarakefaniw, ani sarakalasebaga Haruna ta fani saninmanw, ani a dencew ta sarakalasebagaya faniw.

⁴² Ayiwa, Izirayelimogow ka o baara bee ke a cogo ra i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

⁴³ Musa ka baara fle kosebe. A k'a ye ko Matigi Ala tun ka min fo ale ye, ko o k'a ke o cogo le ra. Musa ka dugawu ke o ye.

Ala ko Musa ye fanibon lo k'a saninya

40 Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: ² «San karo folo tere folo, aw ye Nɔgɔnkunben fanibon* lo. ³ Aw ye jennogonya kesu* bla a konɔ, ka boncetigefani siri, janko mogɔ kana kesu ye.

⁴ «Aw ye tabali bla a konɔ, k'a laben ka ja, ka sarakaburuw blabla a kan. Aw ye fitinablanan fana bla a konɔ, k'a fitinadagaw sigisigi a kunna.

⁵ «Wusunan be jeni sarakabonan saninlaman min kan, aw ye o bla jennogonya tagamasiyen kesu ja fe. Fani min be siri fanibon da ra, aw ye o fana siri.

⁶ «Aw ye sarakajenifen* sigi Nɔgɔnkunben fanibon donda korɔ.

⁷ «Aw ye minanba sigi sarakajenifen ni fanibon yere furance ra, ka ji ke a ra.

⁸ «Aw ye lu laminifaniw ke ka lu lamini; fani min be siri lu donda ra, aw ye o fana siri.

⁹ «Aw ye turu saninman* do seriseri Nɔgɔnkunben fanibon kan, ani a kononominanw bee; k'a minanw bee saninya ka o bla Ala ta baara kama. Ni o kera, o fenw bee be ke fen saninyanin ye.

¹⁰ «Aw ye turu saninman* do fana seriseri

sarakajenifen ni a minanw kan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama. Ni o kera, sarakajenifen be saninya kosebe.

¹¹ «Aw ye turu saninman* do seriseri minanba fana kan, ani a siginan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama.»

Haruna ni a dencew saninyacogo

¹² «Ayiwa, o ko, i ye Haruna ni a dencew lana Nɔgɔnkunben fanibon donda korɔ, ka o ko ni ji ye.

¹³ «I ye Haruna ta sarakalasebagaya fani saninmanw don a ra, ka turu saninman* do ke a kun na, k'a saninya, janko a ye sarakalasebagaya baara ke ne ye.

¹⁴ «O ko, i ye a dencew fana gbara i yere ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o ra fana. ¹⁵ I ye turu saninman* do ke olugu fana kun na i ko i ka o face ta ke cogo min na, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. Turu min kera o kun na, o sababu ra sarakalasebagaya baara be ke olugu ni o ta duruja nataw ta le ye tuma bee.»

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala ka ci minw bee fo Musa ye, Musa ka o bee ke. A k'a bee ke a cogo ra.

Musa ka Nɔgɔnkunben fanibon lo

¹⁷ San flanan karo folo, o karo tere folo, fanibon lora. ¹⁸ Musa ka fanibon lo; o ka sendonyorow blabla, ka yiriferenw senw dondon o wow ra, ka berew bananbiri o kan, ka yiriw fana lo. ¹⁹ O ka fanibon kunnafani biri fanibon kunna, ka sorɔ ka birifaniw la o kunna, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁰ O ka sariya walakaw ta ka o bla jennogonya kesu* konɔ; ka berew don kesu ta nege koorininw na, ka kesu datugunan biri kesu kunna. ²¹ O ka jennogonya kesu ladon Nɔgɔnkunben fanibon konɔ. O ko, o ka boncetigefani siri, janko mogɔ kana jennogonya tagamasiyen kesu ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²² O ka burutabali bla boncetigefani nafeyoro ra, Nɔgɔnkunben fanibon konɔ, fanibon sahiliyanfan fe. ²³ O ka sarakaburuw blabla tabali kan Ala ja korɔ, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁴ O ka fitinablanan lo fanibon woroduguyanfan fe, k'a jasin tabali ma. ²⁵ O ka fitinadagaw mana Matigi Ala ja korɔ, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁶ O ka sarakabonan saninlaman bla Nɔgɔnkunben fanibon konɔ, boncetigefani korɔ. ²⁷ O ka wusunan kasadiman don o sarakabonan kan, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁸ Fani min be siri fanibon donda ra o ka o siri. ²⁹ O ko, o ka sarakajenifen bla Nɔgɔnkunben fanibon donda ra, ka began saraka* do jeni, ani ka siman saraka* do bo, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁰ O ka minanba sigi Nɔgɔnkunben fanibon donda ni sarakajenifen furance ra, ka ji ke a konɔ sarakalasebagaw ta saninyari koson. ³¹ Musa ni Haruna ni a dencew tun be o ji le ke ka o borow ni o senw ko. ³² Ni o be don jɔgɔnkunben fanibon

kɔnɔ, walama ni o be gbara sarakajenifen na tuma o tuma, o be o yere saninya ni o ji le ye, i n'a fo Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na.

³³ O ko, o ka lu laminifani siri ka fanibon ni sarakajenifen lamini, ka lu donda ta fani fana siri.

Ayiwa, Musa ka fanibon ta baara ban o cogo le ra.

Matigi Ala ta nɔɔɔ ka fanibon fa

³⁴ Ayiwa, sankaba jamijan jigira ka na to Nɔgɔnkunben fanibon kunna. Matigi Ala ta nɔɔɔ ka fanibon fa. ³⁵ A kera ten fo Musa tun te se ka don Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ; sabu sankaba

jamijan tun lonin be fanibon kunna, Matigi Ala ta nɔɔɔ fana tun ka fanibon kɔnɔɔyɔɔ be fa.

³⁶ Izirayelimogow ta tagama wagati bee ra, o tun be sankaba jamijan le fe. Ni sankaba jamijan tun korotara ka bo fanibon kunna wagati min na, o wagati ra, o tun be tagama damina. ³⁷ Nka ni sankaba jamijan tun ma korota ka bo fanibon kunna, o tun te taga. O tun be tagama lalo ka sankaba jamijan kɔnɔ, fo a ye korota. ³⁸ Tere fe, Matigi Ala ta sankaba jamijan tun be ke fanibon san fe. Ni su tun kora, a tun be ke tasumamana jamijan le ye Izirayelimogow bee na korɔ. A kera ten le fo ka taga o ta tagama ban.

Sarakalasebagaw

Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye. Izirayelimogow tun ka kan ka Ala bato cogo min na, ani o tun ka kan ka saraka minw bee bo, ani sarakalasebagaw ta baarakecogow, nin kitabu be o kow nafa an ye. O koson a togo lara ko Sarakalasebagaw ta kitabu. Nin kitabu be Ala ta saninmanya yira, ani a ta mogow tun ka kan ka kewale minw ke, ani ka sariya minw sira tagama, janko ka Ala bonya, k'a lon ko Ala saninmanba lo. Sarakalasebagaw ta kitabu kuma kunba ye saninyari ko ye. Ala saninyanin lo, a b'a fe a batobagaw fana ye saninya (11.44). Sarakaw jori le tun be mogow saninya ka o bo o ta jurumunw na (19.2). Sariya caman fora nin kitabu konon. Nka hali ni o sariyaw ka gbelen, a kunba ye kanuya ye; Ala ko: «I ka kan ka i mogowogon kanu i n'a fo i yere» (19.18).

Kitabu konokow

Sariya minw pasinna sarakakow ma
Haruna ni a dencew blara danna sarakalasebagaya kama
Fen saninyaninw, ani fen saninyabariw ta sariyaw
Jurumunyafalonba
Alabato ni saninyari ta sariyaw

Sarakakow ta sariyaw

Saraka jenita minw ka di Ala ye

1 Matigi Ala tora Nogonkunben fanibon* konon ka Musa wele, k'a fo a ye ko: ² «Kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye, ko ni do b'a fe ka saraka bo Matigi Ala ye, a ye ke misi walama saga walama ba le ye. ³ «Ni a ta saraka jenita ye misi le ye, a ye ke misitoran ye, fiyen te min na. A ye taga o saraka bo Nogonkunben fanibon donda ra, janko Matigi Ala ye a ta saraka mina. ⁴ A ye a boro la saraka jenita kun na, janko Matigi Ala ye son a ta saraka ma, k'a ta jurumun kafari. ⁵ A ye o misi kannatige Matigi Ala na koron. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye o jori ke fen do konon k'a korota san fe Matigi Ala na koron. O ko, sarakajenifen min be Nogonkunben fanibon donda ra, o ye o jori seriseri o sarakajenifen fan bee kan k'a lamini. ⁶ Sarakalasebaga ye o misi boso, k'a tigetige. ⁷ Sarakalasebagaw ye logow lala sarakajenifen kan, ka tasuma ke a kan. ⁸ Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye o sogo tigetigenin ni misi kunkolo ni a turumanyow bee lala logow kunna, tasuma ra, sarakajenifen kan. ⁹ O ko, sarakalasebaga ye a konofenw ni a senw bee ko. O ko, a ye o ni sogo to bee lajennin jeni sarakajenifen kan fo k'a ban; saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁰ «Ayiwa, ni a ta saraka jenita ye saga le ye

walama ba, a ka kan ka ke ceman le ye, fiyen te min na. ¹¹ A ye a kannatige sarakajenifen sahiliyanfan fe, Matigi Ala na koron. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye a jori seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini. ¹² Sarakalasebaga ye a boso k'a tigetige. A ye o sogo tigetigenin ni began kunkolo ni a turu bee lala logow kunna, tasuma ra, sarakajenifen kan. ¹³ O ko, sarakalasebaga ye a konofenw ni a senw bee ko. O ko, sarakalasebaga ye o ni sogo to bee lajennin bla Matigi Ala na koron k'a jeni sarakajenifen kan fo k'a ban; saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁴ «Ni i ta saraka jenita ye konon le ye, a ye ke tugani walama jenetugani ye, min ma koron. ¹⁵ Sarakalasebaga ye taga ni o konon ye sarakajenifen na fe. A ye a kunkolo sama ka bo a ra, ka o jeni sarakajenifen kan; k'a jori bon sarakajenifen fandara kelen kan. ¹⁶ O ko, a ye a joki ni a konofenw bo, ka o firi sarakajenifen kere fe, tereboyanfan na, bugurigbe bonnin be yoro min na. ¹⁷ O ko, a ye konon mina a kaman fla ma k'a faran a cemance ra, nka a kana a bo jogon na. Sarakalasebaga ye a jeni sarakajenifen kan logow kunna; saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.»

Siman saraka bocogo

2 «Ayiwa, ni mogo do b'a fe ka siman saraka le bo Matigi Ala ye, o tigi ye mugu tentennin do ta, ka turu ke o kan, ka wusunan kasadiman fara a

kan, ² ka taga ni o ye sarakalasebagaw fe, minw ye Haruna dencew ye. Sarakalasebaga ye boro na kelen ce o mugu tentennin tururaman ra, ka wusunan bee ta, ka o jeni sarakajenifen kan, k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta ye. O ye siman saraka le ye min jenina tasuma ra; o kasa ka di Matigi Ala ye. ³ Siman saraka to min tora, o ye Haruna ni a dencew ta ye. Fen saninmanba lo, sabu saraka min jenina tasuma ra Matigi Ala ye, a bora o le ra. ⁴ Ni i b'a fe ka i ta siman saraka jeni burujenifen konɔ, k'a di Matigi Ala ma, i ye mugu tentennin do nooni turu ra ka o ke buru ye, funufen kana ke a ra; walama i ye a ke njomi ye, ka turu ke a kan, funufen kana ke a ra.

⁵ «Siman saraka min be yiran faga konɔ ni o do lo, i ye mugu tentennin do nooni turu ra, funufen kana ke a ra, k'a yiran. ⁶ O ko, i ye a tigetige ka turu do ke a kan tuun. Siman saraka lo.

⁷ «Ni siman saraka lo min be yiran poli konɔ, i ye mugu tentennin do nooni turu ra, k'a lalaga.

⁸ «O ko, o saraka min lalagara ni o fenw ye, i ye taga ni o ye, ka taga o di Matigi Ala ma. I be taga a di sarakalasebaga ma; ale be a bla sarakajenifen kan Matigi Ala na korɔ. ⁹ O ko, sarakalasebaga ye doonin bo o siman saraka ra, min be a yira ko o saraka bee ye Matigi Ala ta ye; a be o jeni sarakajenifen kan. O ye siman saraka le ye, min jenina tasuma ra; o kasa ka di Matigi Ala ye. ¹⁰ Siman saraka to min tora, o ye Haruna ni a dencew ta ye. Fen saninmanba lo, sabu saraka min jenina Matigi Ala ye, a bora o le ra.

¹¹ «Aw be siman saraka minw bo Matigi Ala ye, funufen kana ke o si ra. Siman saraka o siman saraka be jeni Matigi Ala ye, funufen walama li man kan ka ke o si ra. ¹² Ni aw be na ni aw ta simankura kun folo ye ka na o di Matigi Ala ma saraka ye tuma min na, aw be se ka na ni li ni funufen ye ka na o di Matigi Ala ma o wagati ra. Nka aw man kan ka li walama funufen jeni sarakajenifen kan Matigi Ala ye, k'a ke i n'a fo saraka jenita, min kasa ka di.

¹³ «Aw ka kan ka kogɔ ke aw ta siman saraka bee ra. Aw kana a to kogɔ ye fon aw ta siman saraka si ra; sabu Matigi Ala ka jennogonya min don ni aw ye, kogɔ le ye o tagamasiyen ye. O koson aw ye kogɔ ke aw ta siman sarakaw bee ra.

¹⁴ «Ni aw be aw ta simankuraw kun folow di Matigi Ala ma saraka ye, aw ye o siman kisew yiran, k'a susu, ka sorɔ ka taga a di Matigi Ala ma. ¹⁵ Aw ye turu ke a kan, ka wusunan kasadiman fara a kan; siman saraka lo. ¹⁶ Sarakalasebaga be o simankise susunin doonin bo, ani turu ni wusunan bee, ka o jeni sarakajenifen kan, k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta ye. Siman saraka lo min jenina tasuma ra Matigi Ala ye.»

Ninsondiya saraka

3 «Ayiwa, ni do b'a fe ka ninsondiya saraka bo Matigi Ala ye, ni misitoran lo, walama misimuso, a kana a to fiyen ye ke a ra; a ye na ni a ye Matigi Ala fe. ² A ye a boro la began kun na, k'a kannatige Nɔgonkunben fanibon* donda ra. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye,

olugu ye a jori seriseri sarakajenifen kan k'a lamini. ³ Sarakabobaga ye o ninsondiya saraka kononoturu bee ta ka o jeni tasuma ra Matigi Ala ye, ⁴ ani a kokiri fla ni a turumanyorow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige. ⁵ Sarakalasebagaw ye o jeni sarakajenifen kan, saraka jenita kan. Saraka jeninin lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.

⁶ «Ayiwa, ni do ta ninsondiya saraka ye saga le ye, walama ba, ni a kera ceman le ye, walama musoman, ni a b'a fe ka o le di Matigi Ala ma, a kana a to fiyen ye ke a ra.

⁷ «Ni saga lo, a ye na ni a ye Matigi Ala fe. ⁸ A ye a boro la began kun na, k'a kannatige Nɔgonkunben fanibon donda ra. Sarakalasebagaw, minw ye Haruna dencew ye, olugu ye a jori seriseri sarakajenifen kan k'a lamini. ⁹ Sarakabobaga ye o ninsondiya saraka turumanyorow ta ka o jeni tasuma ra Matigi Ala ye, ani a kononoturu bee, ani a kukala bee; a ye kukala tige fo a kokolo korɔ, ¹⁰ ani a kokiri fla, ani a turumanyorow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige. ¹¹ Sarakalasebaga ye o jeni sarakajenifen kan. O ye domunifen le ye min kera saraka ye k'a jeni tasuma ra Matigi Ala ye.

¹² «Ayiwa, ni do ta saraka ye ba le ye, a ye na ni a ye Matigi Ala na korɔ. ¹³ A ye a boro la a kun na, k'a kannatige Nɔgonkunben fanibon donda ra. Sarakalasebagaw ye o jori mina k'a seriseri sarakajenifen kan k'a lamini. ¹⁴ A ye o ninsondiya saraka kononoturuw bee ta ka o jeni tasuma ra Matigi Ala ye, ¹⁵ ani a kokiri fla ni a turumanyorow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige.

¹⁶ Sarakalasebaga be o jeni sarakajenifen kan. O ye domunifen le ye min kera saraka ye k'a jeni, ani min kasa ka di.»

Began saraka bee turu ye Matigi Ala ta ye.

¹⁷ «Ayiwa, nin fana ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe, ko ni aw nana taga sigi yoro o yoro, aw man kan ka sogo turu domu walama k'a jori domu.»

Sarakalasebagaw kuntigi ta jurumunyafa saraka

4 Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ² «Kuma Izirayelimogow fe, i ye a fo o ye, ko ni mogɔ do firira ka jurumun ke, ka ko benbari do ke, ka Matigi Ala ta sariya do cen, o tigi ka kan ka min ke, o ye nin ye:

³ «Turu saninman kera sarakalasebaga min kan, ni ale le ka o jurumun nɔgon ke, ka o hake bla Izirayeli jama bee kunna, a ka kan ka misitoran kapaman kelen di Matigi Ala ma, fiyen te min na, a ta jurumun koson; o be ke a ta jurumunyafa saraka ye. ⁴ A ye na ni o misitoran ye Nɔgonkunben fanibon* donda ra Matigi Ala na korɔ. A ye a boro la misi kun na, k'a kannatige Matigi Ala na korɔ. ⁵ A ye jori do ta ka don ni o ye Nɔgonkunben fanibon konɔ. ⁶ A ye a borokanden su o jori ra, k'a seriseri sipaga wolonfla Matigi Ala na korɔ yoro saninman* cetigefani jafera kan. ⁷ A ye jori do mun wusunanjenifen gbanw fana kan, Matigi Ala na korɔ, Nɔgonkunben fanibon konɔ yi. O ko, a ye bo ka taga jori to bee bon sarakajenifen dugu-mayoro kan, Matigi Ala na korɔ, Nɔgonkunben

fanibon donda ra. ⁸ O kɔ, a ye o jurumunyafa saraka sogo turu bɛɛ tige ka bɔ a ra, ani a kɔnɔnturu bɛɛ, ⁹ ani a kɔkiri fla ni a turumanyɔrɔw bɛɛ, ani a biyen; a ye o ni kɔkiriw tige. ¹⁰ Sarakalasebaga ye o yɔrɔw bɔ misi ra, i n'a fɔ ninsɔndiya saraka ta bɛ kɛ cogo min na, ka o jeni sarakajenifen kan. ¹¹ Nka a sogo tɔ ni a gbolo ni a kunkolo ni a senw ni a kɔnɔfenw bɛɛ, ¹² ani misi tɔ bɛɛ, a ye taga o bɛɛ jeni kɛnɛ ma fanibonw kɔ fɛ, yɔrɔ saninman dɔ ra. A ye a jeni logɔ kan tasuma ra, bugurigbe bɔnyɔrɔ ra.»

Jama ta jurumunyafa saraka

¹³ «Ayiwa, ni Izirayelimɔgɔw jama bɛɛ le firira ka jurumun kɛ, hali ni o ma bɔ a kala ma, ni o ka ko benbari dɔ kɛ, ka Matigi Ala ta sariya dɔ cɛn, ka o hake bla o yɛrɛ kunna, ¹⁴ ayiwa, ni o nana bɔ o jurumun kala ma, o tuma ra jama bɛɛ ye misitoran kapaman kelen di, ka o kɛ jurumunyafa saraka ye. O ye na ni o misi ye Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. ¹⁵ Jama cɛkɔrɔbaw ye o borow la misi kun na; o ra kelen ye a kannatige Matigi Ala na kɔrɔ. ¹⁶ Turu saninman kɛra sarakalasebaga min kan, ale ye o jori dɔ ta ka don ni a ye Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ. ¹⁷ A ye a borokanden su o jori ra, ka o seriseri sipaga wolonfla fanibon* cɛtigefani nafera kan, Matigi Ala na kɔrɔ. ¹⁸ A ye jori dɔ mun fana wusunanjɛnifen gbanw kan, Matigi Ala na kɔrɔ Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ yi. O kɔ, a ye bɔ ka taga jori tɔ bɛɛ bɔn sarakajenifen dugumayɔrɔ kan, Matigi Ala na kɔrɔ, Nɔgɔnkunben fanibon donda ra. ¹⁹ O kɔ, a ye sogo turumanyɔrɔw bɛɛ tige ka bɔ a ra, ka o jeni sarakajenifen kan. ²⁰ A ye a kɛ i n'a fɔ a ka misi min kɛ saraka ye a yɛrɛ ta jurumun kosɔn. O cogo le ra, sarakalasebaga bɛna o ta jurumun kafari o ye, Ala bɛna yafa o bɛɛ ma. ²¹ O kɔ, a ye taga ni sogo tɔ ye kɛnɛ ma, fanibonw kɔ fɛ, ka taga a jeni i n'a fɔ misi min kɛra saraka ye a yɛrɛ ta jurumunw kosɔn. Jama ta jurumunyafa saraka lo.»

Jama pamɔgɔw ta jurumunyafa saraka

²² «Ayiwa, ni jama pamɔgɔ dɔ le firira ka jurumun kɛ, ka ko benbari dɔ kɛ, ka Matigi Ala, a ta Ala ta sariya dɔ cɛn, ka o hake bla a yɛrɛ kan, ²³ ni a nana bɔ a ta jurumun kala ma, a ye bakɔrɔnin kelen di, fiyen tɛ min na, ka o kɛ a ta jurumunyafa saraka ye. ²⁴ A ye a boro la bakɔrɔnin kun na, k'a kannatige Matigi Ala na kɔrɔ; o bɛ saraka jenitaw kannatige yɔrɔ min na, a ye taga a kannatige o yɔrɔ ra. Jurumunyafa saraka lo. ²⁵ Sarakalasebaga ye a borokanden su o jurumunyafa saraka jori ra, ka o mun sarakajenifen gbanw na, ka jori tɔ bɔn sarakajenifen dugumayɔrɔ ra. ²⁶ A ye o sogo turumanyɔrɔw bɛɛ jeni sarakajenifen kan, i n'a fɔ ninsɔndiya saraka ta bɛɛ jeni cogo min na. O cogo le ra sarakalasebaga bɛna o jama pamɔgɔ ta jurumun kafari a ye; Ala bɛna a yafa a ma.»

Mɔgɔ gbansanw ta jurumunyafa saraka

²⁷ «Ayiwa, ni jama mɔgɔ gbansan dɔ le firira ka jurumun kɛ, ka ko benbari dɔ kɛ, ka Matigi Ala ta

sariya dɔ cɛn, ka o hake bla a yɛrɛ kan, ²⁸ ni a nana bɔ a ta jurumun kala ma, a ye ba musoman kelen di, fiyen tɛ min na, ka o kɛ a ta jurumunyafa saraka ye; a ye o di a ta jurumun kosɔn. ²⁹ A ye a boro la o bɛgan kun na, k'a kannatige; o bɛ saraka jenitaw kannatige yɔrɔ min na, a ye taga a kannatige o yɔrɔ ra. ³⁰ Sarakalasebaga ye a borokanden su o bɛgan jori ra k'a mun sarakajenifen gbanw na. O kɔ, a ye jori tɔ bɛɛ bɔn sarakajenifen dugumayɔrɔ ra. ³¹ A ye o sogo turumanyɔrɔw bɛɛ bɔ a ra, i n'a fɔ ninsɔndiya saraka ta bɛ kɛ cogo min na, ka o jeni sarakajenifen kan. O saraka bɛna kɛ saraka ye min kasa ka di Matigi Ala ye. O cogo le ra, sarakalasebaga bɛna o tigi ta jurumun kafari a ye; Ala bɛna a yafa a ma.

³² «Ayiwa, ni a b'a fɛ ka saga le kɛ a ta jurumunyafa saraka ye, a ye a kɛ sagamusu ye, fiyen tɛ min na. ³³ A ye a boro la o bɛgan kun na, k'a kannatige Matigi Ala na kɔrɔ, k'a kɛ jurumunyafa saraka ye. O bɛ saraka jenitaw kannatige yɔrɔ min na, a ye taga a kannatige o yɔrɔ ra. ³⁴ Sarakalasebaga ye a borokanden su o bɛgan jori ra k'a mun sarakajenifen gbanw na, ka jori tɔ bɔn sarakajenifen senkɔrɔyɔrɔ ra. ³⁵ A ye o sogo turumanyɔrɔw bɛɛ bɔ a ra, i n'a fɔ ninsɔndiya saraka ta saga bɛ kɛ cogo min na, ka o jeni sarakajenifen kan, i n'a fɔ saraka min jenina tasuma ra k'a ban, Matigi Ala na kɔrɔ. O cogo le ra, sarakalasebaga bɛna o tigi ta jurumun kafari a ye; Ala fana bɛna a yafa a ma.»

Jurumunyafa saraka tɔw

5 «Ayiwa, ni mɔgɔ dɔ kɛra ko dɔ seere ye kititigeyɔrɔ ra, ni a ka fen min ye a na ra, walama ni a ka min mɛn, ni a ma sɔn ka o ko seereya kɛ, o tigi ka kojugu min kɛ, o hake bɛ a kan.

² «Ni mɔgɔ dɔ magara fen saninyabari dɔ ra, bɛgan saninyabari dɔ su, kongobɛgan walama sokɔnbɛgan, walama fenpanaman minw bɛ fofo, hali ni a tigi ma bɔ a kala ma, o tuma, o tigi yɛrɛ bɛ kɛ mɔgɔ saninyabari ye; o hake bɛ o tigi kan. ³ Ni a magara mɔgɔ saninyabari dɔ ta fen le ra, ni a kɛra fen o fen ye, hali ni a ma bɔ a kala ma, ni a nana a lɔn tuma o tuma, o hake bɛ o tigi kan. ⁴ Ni mɔgɔ dɔ tora kuma ra, k'a da teliya ka kari ko ale bɛna ko dɔ kɛ, kɔruman walama kojugu, k'a sɔrɔ a ma o ko jate, ayiwa, kɔ fɛ ni a nana bɔ o ko kala ma, o hake bɛ o tigi kan.

⁵ «Ayiwa, nin ko minw fɔra nin ye, ni mɔgɔ min ka o dɔ kɛ, o tigi ka kan ka lɔ o jurumun na mɔgɔw na na. ⁶ O kɔ, a ye na ni a ta hakebɔ saraka ye Matigi Ala na kɔrɔ a ta jurumun kosɔn, bɛgan musoman dɔ, saga walama ba, ka o kɛ jurumun yafa sara ye; sarakalasebaga bɛna o kɛ k'a ta jurumun kafari a ye.

⁷ «Ni a ma se ka saga walama ba sɔrɔ, a ye tugani fla, walama jɛnɛtugani den fla di Matigi Ala ma, a ta jurumun sara ye; kelen bɛna kɛ a ta jurumunyafa saraka ye, tɔ kelen bɛ kɛ saraka jenita ye. ⁸ A bɛna o di sarakalasebaga ma; min bɛ kɛ jurumunyafa saraka ye, sarakalasebaga ye kɔn ka o le bɔ folɔ. Sarakalasebaga ye a kannatige ni a sɔninfara ye, nka a kunkolo kana bɔ a ra; ⁹ a ye a jori

seriseri sarakajenifen fan kelen kan; o kɔ, a ye jori tɔ bɛɛ bɔn sarakajenifen dugumayɔrɔ ra. Jurumun-yafa saraka lo.

¹⁰ «O kɔ, sarakalasebaga ye kɔnɔ flanan kɛ sarakajenita ye, ka kɔna ni saraka jenitaw ta sariya ye. O cogo le ra sarakalasebaga bɛna a ta jurumun kafari a ye, Ala bɛna yafa a ma.

¹¹ «Ni a ma se ka tugani fla, walama jenetugani den fla sɔrɔ, a ye na ni mugu tentennin kilo saba ye ka na o kɛ a ta jurumunyafa saraka ye. A kana turu kɛ a ra, a kana wusunan fana kɛ a ra, sabu jurumunyafa saraka lo. ¹² A ye na ni o mugu tentennin ye sarakalasebaga fɛ. Sarakalasebaga ye boro na kelen cɛ o mugu ra k'a yira ko o saraka bɛɛ kɛra Matigi Ala ta ye. A ye o jeni sarakajenifen kan, i n'a fɔ siman saraka min jenina tasuma ra Matigi Ala ye. Jurumunyafa saraka lo. ¹³ O cogo le ra, sarakalasebaga bɛna o tigi ta jurumun kafari a ye, ni a kɛra ko a tun ka o ko fla dɔ kɛ; Ala bɛna yafa a ma.

«O mugu tɔ min bɛna to, o bɛna kɛ sarakalasebagaw ta ye, i n'a fɔ siman saraka tɔw ta bɛ kɛ cogo min na.»

Hakebɔ sarakaw

¹⁴ Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko: ¹⁵ «Sarakafen minw ka kan ka bla Matigi Ala ye danna, ni mɔgɔ dɔ firira ka hakɛman ko dɔ kɛ o fɛnw ta ko ra, ka o fɛn saninmanw lanɔgɔ, o tigi ka kan ka sagajigi kelen, walama bakɔrɔnin kelen di Matigi Ala ma a ta jurumun sara ye; fiyen kana kɛ o bɛganw na. A tigi bɛna o fɛnw sara ka kɔna ni ele Musa ta sɔngɔ fɔnin ye; a bɛ o warida sara ka kɔna ni yɔrɔ saninman* ta jate ye. ¹⁶ A ka fɛn saninman min cɛn, a bɛna o sɔngɔ di, ani a sɔngɔ tarannin sigiyɔrɔma looru, a bɛ a sigiyɔrɔma kelen fara a kan tuun, ka o di sarakalasebaga ma. O kɔ, sarakalasebaga bɛna o saga walama o bakɔrɔnin kɛ a ta hakebɔ saraka ye. Ala bɛna yafa a ma.

¹⁷ «Ni mɔgɔ dɔ ka jurumun kɛ, hali ni a ma bɔ a kala ma, ni a ka ko benbari dɔ kɛ, ka Matigi Ala ta sariya cɛn, o hake bɛ bɔ o tigi ra, a fana bɛ lo ni a kunko ye. ¹⁸ A ka kan ka na ni sagajigi, walama bakɔrɔnin dɔ ye, fiyen tɛ min na, min bɛ ben ele Musa ta sɔngɔ fɔnin ma; a ye na ni o ye sarakalasebaga fɛ, ka o kɛ a ta jurumun sara ye. A ka jurumun min kɛ ni a ma bɔ a kala ma, sarakalasebaga bɛna o jurumun kafari a ye; Ala bɛna yafa a ma. ¹⁹ A ta hakebɔ saraka lo, sabu o tigi ka ko benbari le kɛ ka Matigi Ala hake ta.»

Faninya seereya ko

²⁰ Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko: ²¹ «Ni mɔgɔ dɔ ka terenbariyako dɔ kɛ Matigi Ala na kɔrɔ, i n'a fɔ ka faninya fɔ a mɔgɔnɔgɔn ye fɛn karifanin dɔ ko ra, walama fɛn singanin dɔ ko ra, walama fɛn sonyanin dɔ, walama ni a k'a mɔgɔnɔgɔn tɔnɔ ko dɔ ra, ²² walama ni a ka fɛn tununin dɔ ye ka faninya tige ko a m'a ye, walama ni a karira gbansan ko dɔ ra, walama ni a ka o nɔgɔnna ko dɔ kɛ, ²³ a ka jurumun le kɛ; o hake bɛ a yɛre kan. Ayiwa, a ka fɛn min sonya, walama a

k'a mɔgɔnɔgɔn tɔnɔ fɛn min na, walama fɛn min karifara a ma, walama a ka fɛn tununin min ye k'a fɔ ko a m'a ye, ²⁴ ani a karira gbansan fɛn min kosɔn, ni a nana bɔ o ko kala ma, lon min ni a bɛ o hakebɔ saraka di, a ka kan ka o fɛn sara a tigi ye, ka sɔrɔ k'a sɔngɔ taran taranyɔrɔ looru, k'a taran kelen fara a kan ka o di a tigi ma.

²⁵ «Ka fara o kan, a ye sagajigi dɔ bɔ a ta sagaw ra, fiyen tɛ min na, ka na ni o ye sarakalasebaga fɛ; a bɛ o di Matigi Ala ma a ta hakebɔ saraka ye. O bɛgan sɔngɔ ka kan ka min bɔ, i yɛre bɛna o fɔ a ye. ²⁶ Ayiwa, sarakalasebaga bɛna a ta jurumun kafari a ye Matigi Ala na kɔrɔ; a ka jurumun o jurumun kɛ ka Ala hake ta, Ala bɛna o bɛɛ yafa a ma.»

Saraka jenita ta sariya

6 Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko: ² «Nin ciw fɔ Haruna ni a dencew ye, ko sarakajenita ta sariya flɛ nin ye: Saraka jenita ka kan ka jeni sarakajenifen kan su bɛɛ, fɔ ka taga dugu gbe; tasuma mananin ka kan ka to sarakajenifen kan wagati bɛɛ. ³ Ayiwa, sɔgɔma, saraka jenita min jenina sarakajenifen kan, sarakalasebaga ye a ta lenfaniw don a yɛre ra, a ta forokiyasurun ni a ta kurusi, ka o saraka jeninin buguri cɛ ka taga a kɛ sarakajenifen kɛre fɛ. ⁴ O kɔ, a ye o faniw bɔ, ka fani werew don, ka o buguri cɛ ka taga a bɔn kɛne ma Izirayelimɔgɔw ta fanibonw* kɔ fɛ, yɔrɔ saninman* dɔ ra. ⁵ Tasuma min mananin bɛ sarakajenifen kan, o man kan ka faga fiyewu. Sɔgɔma o sɔgɔma, sarakalasebaga ye lɔgɔ dɔ kundon a ra, ka saraka jenita labɛn k'a bla tasuma ra, ka ninsondiya saraka kɔnɔnɔ turu fana jeni a kan. ⁶ Tasuma mananin ye to sarakajenifen kan wagati bɛɛ, a kana faga fiyewu.»

Siman saraka ta sariya

⁷ «Ayiwa, siman saraka ta sariyaw flɛ nin ye: Haruna dencew le ka kan ka na ni o saraka ye Matigi Ala na kɔrɔ, sarakajenifen na fɛ. ⁸ Sarakalasebaga ye dɔɔnin bɔ o mugu tentennin tururaman ra, ka o ni a wusunan bɛɛ jeni sarakajenifen kan, k'a yira ko o saraka bɛɛ kɛra Matigi Ala ta le ye. O ye siman saraka le ye, min jenina tasuma ra; o kasa ka di Matigi Ala ye. ⁹ Saraka mugu tɔ min tora, Haruna ni a dencew ye o domu. O ye a domu yɔrɔ saninman* na, Nɔgɔnkunben fanibon* lu kɔnɔ, funufen man kan ka kɛ a ra. ¹⁰ O man kan ka funufen kɛ a ra k'a jeni. O ninyɔrɔ le ye o ye; ne ka o le di o ma. Siman saraka min jenina tasuma ra ne Matigi Ala ye, ne k'a bɔ o le ra k'a di o ma. A saninyanin lo kɔsɛbɛ, i n'a fɔ jurumunyafa saraka, walama hakebɔ saraka. ¹¹ Haruna dencew bɛɛ bɛ se k'a domu, sabu o saraka minw jenina Matigi Ala ye, olugu ninyɔrɔ bɛna kɛ o le ye wagati bɛɛ. Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga o ra, o bɛ saninya ka bla danna Ala ye †.»

† *Kitabu dɔw kɔnɔ a fɔra ko: o tigi bɛ halaki, walama ko: o tigi ka kan ka saninya.*

Sarakalasebaga ta saraka ta sariya

¹² Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:
¹³ «Lon min i bena Haruna ni a dencew mun ni turu ye ka o sigi sarakalasebagaya ra, o ka kan ka saraka minw di ne Matigi Ala ma, o ye nin ye: o ye mugu tentennin kilo saba ke saraka ye lon o lon. O ye a tarance ke saraka ye sogoma, k'a to tarance ke saraka ye wula fe. ¹⁴ O mugu ka kan ka nooni turu ra, ka soro k'a yiran faga konon k'a ke nomi ye. I ye o nomi tigetige ka soro k'a di saraka ye Matigi Ala ma. Siman saraka lo min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁵ «Ni turu saninman kera Haruna dence min kan k'a ke sarakalasebagaw kuntigi ye a no ra, o fana ka kan ka o saraka kelen le bo. O saraka ka kan ka jeni Matigi Ala na koron k'a ban pewu. O ye sariya wuribari le ye.

¹⁶ «Sarakalasebagaw ta siman sarakaw bee ka kan ka jeni k'a ban pewu; foyi man kan ka domu a ra.»

Jurumunyafa saraka ta sariyaw

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:
¹⁸ «A fo Haruna ni a dencew ye ko jurumunyafa saraka ta sariyaw fle nin ye: Saraka jenita be kannatige yoro min na, jurumunyafa saraka ka kan ka kannatige o yoro le ra, Matigi Ala na koron, sabu saraka lo, min saninyanin lo kosebe.

¹⁹ «Sarakalasebaga min be jurumunyafa saraka lase Matigi Ala ma, ale le be se ka o saraka domu. A ye a domu yoro saninman* na, Nogonkunben fanibon* lu konon. ²⁰ Ni sarakasogo ka maga fen o fen na, o be saninya ka bla danna Ala ye. Ni a jori sera fani o fani ma, a sera fani yoro min ma, aw ye o yoro ko yoro saninman do ra. ²¹ A sogo tobira bogodaga min konon, ko fe, o bogodaga ka kan ka ci. Ni siranegge daga lo, a ye a josi kosebe, k'a senenko ji ra. ²² Sarakalasebaga ta den cemanw doron le be se k'a sogo domu, sabu a saninyanin lo kosebe.

²³ «Nka o be don ni jurumunyafa saraka min o min jori do ye Nogonkunben fanibon konon ka taga jurumun kafari yoro saninman konon, o saraka si sogo man kan ka domu. A ka kan ka jeni k'a ban tasuma ra le.»

Hakebo saraka ta sariyaw

7 «Ayiwa, hakebo saraka ta sariyaw fle nin ye: Saraka saninyaninba lo.

² «Saraka jenita be kannatige yoro min na, hakebo saraka ka kan ka kannatige o yoro le ra. O ko, sarakalasebaga ye a jori seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini. ³ A ye a turumanyorow bee ke saraka ye ka o di Matigi Ala ma, ani a kukala, ani a konono turu bee, ⁴ ani a kokiri fla ni a turumanyorow bee, ani a biyen; a ye o ni kokiriw tige. ⁵ Sarakalasebaga ye o bee jeni sarakajenifen kan. Hakebo saraka lo min jenina tasuma ra Matigi Ala ye. ⁶ Sarakalasebaga ta den cemanw doron le be se k'a sogo domu; nka o ka kan k'a domu yoro saninman* le ra, sabu a saninyanin lo kosebe.

⁷ «Jurumunyafa saraka ta sariya ni hakebo saraka ta sariya bee ye kelen ye; a bee ye sariya kelen ye. Sarakalasebaga min be jurumun kafari, o saraka sogo bena ke ale ta le ye. ⁸ Sarakalasebaga min ka mogo do ta saraka jenita lase Matigi Ala ma, o saraka gbolo be ke o sarakalasebaga yere ta ye. ⁹ Siman saraka o siman saraka, ni a kera ko o saraka jenina burujenigba le konon o, walama ni a yiranna poli le konon o, walama ni a yiranna faga le konon o, sarakalasebaga min k'a lase Ala ma, o siman saraka be ke ale ta le ye. ¹⁰ Siman saraka o siman saraka, ni a noonina turu le ra, walama ni a jalan lo, o ye sarakalasebaga Haruna ni a dencew bee ta le ye, do ma bo do ra.»

Ninsondiya saraka ta sariyaw

¹¹ «Ninsondiya saraka min be bo ka di Matigi Ala ma, o ta sariyaw fle nin ye:

¹² «Ni mogo do ko a be ninsondiya saraka bo, k'a ke pumanlon saraka le ye, a ye buru tururaman misenmanw fara o barakalari saraka kan, funufen kana ke a ra, ani nomi; a ye turu ke nomi kan, nka funufen kana ke a ra; ani buru min kera ni mugu tentennin tururaman ye. ¹³ A ka o ninsondiya saraka min ke pumanlon saraka ye, a ka kan ka burufununin do fana fara o saraka kan k'a di. ¹⁴ A ye burukun kelen kelen bo o sarakafenw bee ra ka o korota san fe, ka o di Matigi Ala ma. Sarakalasebaga min ka ninsondiya saraka jori seriseri sarakajenifen kan, o buruw bena ke ale ta le ye. ¹⁵ Ninsondiya saraka min kera pumanlon saraka ye, o saraka sogo bee ka kan ka domu a bolon yere ra; a do man kan ka si.

¹⁶ «Ni sarakabobaga ta saraka ye dajurudafa saraka le ye, walama ni a yere diyanya saraka lo, a be o saraka di Matigi Ala ma lon min na, a sogo ye domu o lon yere ra. Ni a to ka to, a ye a domu o lon dugusagbe. ¹⁷ Nka ni sogo to belen ka to tuun a dugusagbe flanan, a ye o jeni tasuma ra k'a ban. ¹⁸ Ni mogo min ka sarakasogo domu fo a tere sabbanan, o tigi ta saraka tena mina. O saraka kera gbansan le ye, sabu a sogo kera fen haramunin le ye. Ni mogo o mogo ka o sogo domu, o hake be o tigi kan. ¹⁹ Ni fen saninyabari do magara sarakasogo min na, o sogo man kan ka domu tuun. O ka kan k'a jeni. Ni o te, mogo minw saninyara, olugu le ka kan ka sarakasogo domu. ²⁰ Nka ni mogo min ka Matigi ta ninsondiya saraka domu k'a soro a ma saninya, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na. ²¹ Ni mogo min magara fen saninyabari do ra fana, ni a kera mogo saninyabari do le ye o, walama began o, walama fen saninyabari do were o, ni o tigi ka Matigi Ala ta ninsondiya saraka domu, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.»

Sogo turu ni jori ta sariya

²² Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:
²³ «Kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye ko o man kan ka sogo turu domu. Ni a kera misi le ye o, walama saga o, walama ba o, o man kan ka o si turu domu. ²⁴ Ni a kera ko aw ka began do su le

ye, walama ni wara do le k'a faga, aw be se ka o turu ke ka mako were na, nka aw man kan k'a domu.

²⁵ «Sarakasogo turu minw be jeni tasuma ra k'a ke saraka ye Matigi Ala ye, ni mogo o mogo ka o domu, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.

²⁶ «Ni aw ka taga sigi jamana o jamana ra, aw kana konɔ walama began si jori domu. ²⁷ Ni mogo min ka o fenw do jori domu, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na.»

Sarakalasebagaw ninyɔrɔw

²⁸ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ²⁹ «A fo Izirayelimogow ye, ko ni do b'a fe ka ninsondiya saraka bo Matigi Ala ye, Matigi ninyɔrɔ ye min ye o saraka ra, a ye o di. ³⁰ Min ka kan ka jeni tasuma ra Matigi Ala ye, a yere ye na ni o ye. A ye na ni a turumanyɔrɔw ni a disi ye; a ye o disi fifa Matigi Ala na korɔ. ³¹ Sarakalasebaga ye a turu jeni sarakajenifen kan; nka disi be ke Haruna ni a dencew ta ye.

³² «Aw ta ninsondiya sarakaw ra, aw ka kan ka kininboroyanfan woto fana tige ka o di sarakalasebaga ma. ³³ Haruna dence min bena ninsondiya saraka jori ni a turu lase Matigi Ala ma, kininboroyanfan woto be ke ale ta le ye. ³⁴ O ra, Izirayelimogow be ninsondiya saraka minw bo, disi min bora o saraka ra k'a fifa, ani a woto min dira Ala ma, ne ka o di sarakalasebaga Haruna ni a dencew le ma, sabu o le bena ke olugu ninyɔrɔ ye wagati bee.

³⁵ «O ninsondiya saraka min turu jenina tasuma ra Matigi Ala ye, o disi ni o woto min bora o saraka ra, o le be ke Haruna ni a dencew ta ye, ni i nana o mun lon min na ni turu saninman* ye, ka o sigi sarakalasebagaya ra. ³⁶ Ni i nana o mun lon min na, Matigi Ala k'a fo ko Izirayelimogow ye o le di o ma. O ye sariya wuribari le ye o ni o ta duruja nataw bee fe, wagati bee.

³⁷ «Ayiwa, sarakaw ta sariyaw le ye nin ye; sarakajenita, ani siman saraka, ani jurumunyafa saraka, ani hakebo saraka, ani sarakalasebagaw ta saninyari saraka, ani ninsondiya saraka.»

³⁸ Matigi Ala ka o ciw le fo Musa ye Sinayi kuru kan, kongokolon konɔ, lon min na a k'a fo Izirayelimogow ye ko o ye saraka bo ale ye.

Haruna ni a dencew sigira sarakalasebagaya ra

8 Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ² «Na ni Haruna ni a dencew ye, ani o ta fani saninmanw, ani turu saninman*, ani misitoran min bena ke o ta jurumunyafa saraka ye, ani sagajigi fla, ani burufunubariw be segi min konɔ. ³ Izirayeli jama bee lajen fana Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra.»

⁴ Matigi Ala ka min fo, Musa ka o ke. A ka jama bee lajen Nɔgɔnkunben fanibon donda ra. ⁵ Musa k'a fo jama ye ko: «Matigi Ala ka ci min fo, ne bena o le ke bi.» ⁶ A ka Haruna ni a dencew lana; a ka o ko ni ji ye. ⁷ O ko, Musa ka forokiyasurun don

Haruna ra, ka cesirinan ke k'a cesiri, ka forokiyajan fana don a ra, ka saninderege la o kan, ka saninderege cesirinan ke ka saninderege cesiri. ⁸ A ka disirafen siri a disi ra, ka Urimi ni Tumimi † don disirafen na. ⁹ A ka jalamugu fugula biri a kun na, ka tennasanin tagamasiyen saninman siri o kan, a ten na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

¹⁰ O ko, Musa ka turu saninman* seriseri Nɔgɔnkunben fanibon* ni a konofenw bee kan, ka o saninya ka o bla danna Ala ye. ¹¹ A ka do seriseri sarakajenifen kan sipaga wolonfla, ani a minanw bee, ani minanba ni a siginan, ka o bee saninya.

¹² O ko, Musa ka turu saninman* do ke Haruna kun na, k'a saninya Ala ta baara kama.

¹³ A ka Haruna dencew fana gbara a yere ra, ka olugu fana ta forokiyasurunw don o ra, ka o ta cesirinanw siri o ce ra, ka o ta banflaw biri o kun na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

¹⁴ O ko, a nana ni jurumunyafa saraka ta misi ye. Haruna ni a dencew ka o boro la o misitoran kun na. ¹⁵ Musa ka misi kannatige, k'a jori do ta, k'a borokanden su o ra ka o mun sarakajenifen gbanw na, ka o saninya. O ko, a ka jori to bee bon sarakajenifen dugumayoro ra, ka sarakajenifen saninya, ka jurumunw kafari.

¹⁶ Musa ka misi boso k'a kononoturu bee bo, ani a biyen, ani a kokiri fla ni a turu bee, ka o bee jeni sarakajenifen kan. ¹⁷ Nka misi gbolo ni a sogo to, ani a konofenw, a tagara o bee jeni kene ma, fanibonw* ko fe, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

¹⁸ O ko, a nana ni sagajigi kelen ye, min bena ke saraka jenita ye. Haruna ni a dencew ka o boro la o sagajigi kun na. ¹⁹ Musa k'a kannatige, k'a jori seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini. ²⁰ A ka sagajigi boso, k'a tigetige, k'a kunkolo ni a sogo ni a turu bee jeni. ²¹ A k'a konofenw ni a senw ko ni ji ye, ka o ni sagajigi sogo to bee jeni sarakajenifen kan, ka o ke saraka jeninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²² O ko, a ka sagajigi flanan mina, sagajigi min be ke Haruna ni a dencew ta saninyari saraka ye. Haruna ni a dencew ka o boro la o sagajigi kun na. ²³ Musa k'a kannatige, k'a jori donin ta, ka o mun Haruna kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba, ani a kininboroyanfan senmandenba. ²⁴ O ko, a ka Haruna dencew fana gbara a yere ra, ka jori do mun olugu fana kininboroyanfan toro nunkun na, ani o kininboroyanfan borokandenba, ani o kininboroyanfan senmandenba. O ko, a ka jori to seriseri sarakajenifen fan bee kan k'a lamini. ²⁵ A ka sagajigi boso, k'a turu bo, ani a kukala, ani a kononoturu, ani a biyen, ani a kokiri fla ni a turu, ani a kininboroyanfan woto; ²⁶ burufunubari minw tun blara segi konɔ Matigi Ala na korɔ, a ka burukun kelen ta o ra, ani buru turuman kelen ni gɔmikun kelen.

† Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige (Bori 28.30; Sarakalasebagaw 8.8)

A ka o fara sogo turu ni a kininboroyanfan woto kan. ²⁷ A ka o fenw bɛɛ don Haruna ni a dencew boro, o ka o fifa Matigi Ala na kɔrɔ. ²⁸ O kɔ, a ka o fenw mina o boro, ka o jeni ni saraka jenita ye sarakajenifen kan. O kɛra Haruna ni a dencew ta saninyari saraka ye. Saraka jeninin lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye. ²⁹ O kɔ, Musa ka o sagajigi disi ta k'a fifa Matigi Ala na kɔrɔ. O disi kera Musa yere ninyɔrɔ ye o saninyari saraka ta sagajigi ra, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na. ³⁰ Musa ka turu saninman* do ta, ani jori min tun bɔna sarakajenifen kan; a ka o seriseri Haruna ni a ta faniw kan, ani a dencew ni o ta faniw. A kera ten, Haruna ni a dencew ni o ta faniw bɛɛ saninyara ka bla Matigi Ala ta baara kama.

³¹ Musa k'a fɔ Haruna ni a dencew ye ko: «Aw ye sagajigi flanan sogo tobi Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. Aw ka kan k'a domu o yɔrɔ le ra, Matigi Ala na kɔrɔ; sarakalasebagaw ta saninyari saraka tun bɛ segi min kɔnɔ, buru minw bɔra o segi kɔnɔ, aw ye o fana domu. Aw ye a domu Nɔgɔnkunben fanibon donda ra, i n'a fɔ ne k'a fɔ aw ye cogo min na. ³² Ni o sogo, walama ni o buru tɔ ka si, aw ye o tɔ jeni k'a ban pewu.»

³³ Musa k'a fɔ Haruna ni a dencew ye tuun ko: «Aw ye to Nɔgɔnkunben fanibon donda ra ka se fɔ tere wolonfla, fɔ ka taga aw ta saninyari lonw dafa; sabu tere wolonfla le bɛ dafa, aw bɛ sɔrɔ ka saninya ka don sarakalasebagaya ra. ³⁴ Min kera bi, Matigi Ala le ka o bɛɛ fɔ. O kera janko aw ta jurumunw bɛɛ ye kafari. ³⁵ O ra, aw ye to Nɔgɔnkunben fanibon donda ra su ni tere, fɔ tere wolonfla, ka Matigi Ala ta kokɛtaw dafa; ni o tɛ, aw bɛ sa. Matigi Ala ka o le fɔ ne ye.»

³⁶ Ayiwa, Matigi Ala tun ka ci minw don Musa da ra k'a lase Haruna ni a dencew ma, o ka o bɛɛ ke.

Sarakalasebagaw ka o ta baara damina

9 Ayiwa, sarakalasebagaw ta saninyari tere seeginan lon na, Musa ka Haruna ni a dencew ni Izirayeli cɛkɔrobaw bɛɛ wele.

² A k'a fɔ Haruna ye ko: «Misitoran kelen kɛ i yere ta jurumunyafa saraka ye, ka sagajigi kelen kɛ i ta saraka jenita ye; fiyen kana kɛ o si ra. I ye o di saraka ye Matigi Ala ma. ³ O kɔ, i ye kuma Izirayelimɔgɔw fɛ k'a fɔ o ye ko o fana ye bakɔrɔnin kelen kɛ o ta jurumunyafa saraka ye, ka san kelen misiden ni san kelen sagajigi kɛ o ta saraka jenita ye. Fiyen kana kɛ o si ra. ⁴ O ye na ni misitoran kelen ye fana, ani sagajigi kelen, ka o kɛ ninsɔndiya saraka ye, ka o di Matigi Ala ma; ka mugu do nɔni turu ra, ka o kɛ siman saraka ye ka o fara o kan; sabu Matigi Ala bena a yere yira aw ra bi.»

⁵ Ayiwa, Musa ka bɛgan minw ko fɔ, mɔgɔw nana ni o bɛganw ye Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. Jama bɛɛ nana, ka na lo Matigi Ala na kɔrɔ.

⁶ Musa ko: «Matigi Ala ko aw ye nin sarakaw bɔ, janko ale ye a ta nɔrɔ yira aw ra bi.»

⁷ Musa k'a fɔ Haruna ye ko: «Gbara sarakajenifen na ka i ta jurumunyafa saraka ni i ta saraka jenita bɔ, ka i yere ta jurumunw kafari, ani ja-

ma ta jurumunw. O kɔ, i ye jama bɛɛ ta saraka bɔ fana ka o ta jurumunw kafari, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ cogo min na.»

⁸ Ayiwa, Haruna gbarara sarakajenifen na; a ka misitoran kannatige, ka o kɛ a yere ta jurumunyafa saraka ye. ⁹ A dencew ka o jori do ta ka o di a ma; a k'a borokanden su jori ra, ka o jori do kɛ sarakajenifen gbanw kan. O kɔ, a k'a tɔ bɔn sarakajenifen dugumayɔrɔ ra. ¹⁰ A ka o jurumunyafa saraka turu ni a kɔkiri fla ni a biyen jeni sarakajenifen kan, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye cogo min na. ¹¹ Nka a sogo tɔ ni a gbolo, a tagara o jeni kene ma Izirayelimɔgɔw ta fanibonw* kɔ fɛ.

¹² O kɔ, Haruna ka saraka jenita fana kannatige. A dencew ka o jori do ta ka o di a ma. A ka o seriseri sarakajenifen fan bɛɛ kan k'a lamini. ¹³ O ka o sarakasogo tigetige ka o di Haruna ma, ani a kunkolo; a ka o jeni sarakajenifen kan. ¹⁴ A k'a kɔfɛnw ni a senw ko, ka olugu jeni sarakajenifen kan ni saraka jenita ye. ¹⁵ O kɔ, Haruna ka jama bɛɛ ta saraka fana lase Ala ma. Mɔgɔw tun nana ni bakɔrɔnin min ye ka na o kɛ o ta jurumunyafa saraka ye, a ka o mina, k'a kannatige, k'a di saraka ye Matigi Ala ma, i n'a fɔ a tun k'a yere ta ke cogo min na. ¹⁶ A ka jama ta saraka jenita mina, misiden ni sagaden, ka o kɛ saraka ye, i n'a fɔ a tun latigera cogo min na. ¹⁷ A ka siman saraka ta, ka boro na kelen cɛ o ra ka o kɛ sɔgɔmada ta saraka jenita kan, ka o jeni sarakajenifen kan.

¹⁸ O kɔ, jama tun nana ni misitoran ni sagajigi min ye, ka o kɛ o ta ninsɔndiya saraka ye, Haruna ka o kannatige. A dencew ka o jori do ta ka o di a ma; a ka o seriseri sarakajenifen fan bɛɛ kan k'a lamini. ¹⁹ O ka o misitoran ni o sagajigi turu-manyɔrɔw, ni o kukalaw, ni o kɔnɔnɔ turuw, ni o kɔkiriw ni o biyenw bɔ o ra, ²⁰ ka o fara disiw kan. Haruna ka o turuw jeni sarakajenifen kan. ²¹ A ka disiw ta, ani kininboro wotow, ka o fifa Matigi Ala na kɔrɔ, i n'a fɔ Musa tun k'a fɔ cogo min na.

²² Ayiwa, Haruna ka o jurumunyafa saraka, ni o saraka jenita, ni o ninsɔndiya saraka bɔ ka ban tuma min na, a k'a boro lawuri ka dugawu kɛ jama bɛɛ ye. O kɔ, a jigira ka bɔ sarakajenifen kɔrɔ.

²³ Musa ni Haruna donna nɔgɔn fɛ Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ. O bɔra minke. O bɔra minke, ka dugawu kɛ jama bɛɛ ye. O kɔ, jama bɛɛ ka Matigi Ala nɔrɔ ye.

²⁴ Tasuma do bɔra san fɛ, Matigi Ala fɛ, ka na saraka jenitaw ni sogo turuw bɛɛ jeni sarakajenifen kan. Jama bɛɛ ka o ye minke, o ka kule ci, ka o na biri dugu ma, ka Matigi Ala bato.

Nadabu ni Abihu ka kojugu min kɛ

10 Haruna dence minw ye Nadabu ni Abihu ye, lon do olugu ka o ta wusunan dagaw ta, ka takami kɛ a kɔnɔ, ka wusunan kɛ a kan; o ka wusunan don Matigi Ala na kɔrɔ ni tasuma do ye, min tun bɔra yɔrɔ were ra †, k'a sɔrɔ o ma ben ni Matigi Ala ta kuma ye. ² A kera ten minke, Matigi Ala ka tasuma lajigi o mɔgo fla kan, ka o jeni ka o faga o yɔrɔnin kelen bɛɛ ra.

† Tasuma min tun bɔra yɔrɔ were ra: Aw ye nin yɔrɔw fle: Sarakalasebagaw 9.2; 16.12; Jateri 17.11

³ Musa k'a fɔ Haruna ye o le ra ko: «Matigi Ala yere tun ka kankari la aw ye nin ko ra; a ko: <Ne b'a fe ko ne ta sarakalasebaga minw be ne ta baara ke, olugu ye ne ta saninmanya jate, ka bonya la ne kan mogow bee na na.>»

Haruna jera, a ma kuma.

⁴ Musa ka Haruna face balemace Uziyeli dencew wele, minw ye Misaheli ni Elisafan ye, k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga aw balemacew suw ta ka bɔ yɔrɔ saninman* kɔnɔ, ka taga ni o ye kene ma, fani-bonw* kɔ fe.» ⁵ Olugu gbarara o suw ra; o ka o ta forokiyasurunw to o kana ka o ta ka taga ni o ye fanibonw kɔ fe, i n'a fɔ Musa k'a fɔ o ye cogo min na.

⁶ Musa k'a fɔ Haruna ni a dence fla Elehazari ni Itamari ye, ko: «Aw kana aw kunsigi jagaminin to, walama ka aw ta faniw faran nin ko koson; ni o te, aw fana bena sa; Matigi Ala ta dimi bena se jama fana ma. Matigi Ala ka minw jeni ka o faga, aw balemaw Izirayelimogow le bena olugu su kasi.

⁷ Aw fana kana bɔ Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra; ni o te, aw bena sa; sabu Matigi Ala ka aw saninya ka aw bla Ala ta baara kama.»

Musa ka min fɔ, Haruna ni a dencew k'a ke ten.

Sariya min fora duven ko ra

⁸ Matigi Ala kumana Haruna fe k'a fɔ a ye ko: ⁹ «Ele ni i dencew, ni aw be don Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ tuma o tuma, aw kana duven, walama minnifen fariman si min; ni o te, aw be sa. O ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta duruja nataw bee fe. ¹⁰ Aw kana duven walama minnifen fariman do min, janko fen minw blara danna Ala ye, aw ye se ka olugu faranfasi ka bɔ fen tow ra, ka fen saninyaninw faranfasi ka bɔ fen saninyabariw ra fana; ¹¹ ani janko ne ka sariya minw don Musa da ra k'a fɔ aw ye, aw ye se ka Izirayelimogow karan o ra.»

Sariya min fora sarakasogo ko ra

¹² Musa k'a fɔ Haruna ni a dence to fla Elehazari ni Itamari ye ko: «Siman saraka minw jenina tasuma ra k'a di Matigi Ala ma saraka ye, o to min to, aw ye o ta ka o ke buru ye, k'a domu saraka-jenifen korɔ, sabu domunifen saninman lo; aw ye a domu, aw kana funufen ke a ra. ¹³ Aw ka kan k'a domu yɔrɔ saninman* do ra. O saraka minw jenina Matigi Ala ye, o saraka to ye ele Haruna ni i dencew ninyɔrɔ le ye; Matigi Ala ka o le fɔ ne ye.

¹⁴ «Began disi ni a woto min fana bora Izirayelimogow ta ninsondiya saraka ra, min fifara Matigi Ala na korɔ, aw ye o fana domu yɔrɔ saninman do ra. Ele ni i dencew ninyɔrɔ le ye o ye. I denmusow fana be se ka o domu ni aw ye.

¹⁵ «Izirayelimogow ka kan ka na ni o woto ni o disi ye, ani turu minw be jeni tasuma ra k'a di saraka ye Matigi Ala ma. Ni began disi fifara Matigi Ala na korɔ, ani k'a woto fana fifa Matigi Ala na korɔ, o woto ni o disi bena ke ele ni i dencew ninyɔrɔ ye. O ye sariya wuribari le ye, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ cogo min na.»

Jurumunyafa saraka ta sogo

¹⁶ Ayiwa, bakoronin min kera jama ta jurumunyafa saraka ye, Musa ka o ko nininka, k'a ye ko sarakalasebagaw ka o sogo bee jeni tasuma ra. Musa dimina Haruna dence fla korɔ, Elehazari ni Itamari. ¹⁷ A ko o ma: «Mun koson aw ma o jurumunyafa saraka sogo domu yɔrɔ saninman* do ra? O ye fen saninyaninba le ye. Matigi Ala ka o di aw ma, ko aw ye jama ta hake bɔ o kunna, ka o ta jurumun kafari o ye, Matigi Ala na korɔ. ¹⁸ I n'a fɔ a jori ma don Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ, aw tun ka kan k'a domu yɔrɔ saninman do le ra, i n'a fɔ ne k'a fɔ aw ye cogo min na.»

¹⁹ Haruna ka Musa jaabi ko: «A fle, Izirayelimogow ka o ta jurumunyafa saraka ni o ta saraka jenita bɔ Matigi Ala na korɔ bi. Ayiwa, bɔnɔ min ka ne sɔrɔ, ele yere ka o lon. Yala bi lon nɔgɔn na, ni ne tun ka o jurumunyafa saraka sogo domu, o tun bena diya Matigi Ala ye wa?»

²⁰ Haruna ka min fɔ, Musa sonna o ma.

Fen saninyaninw ani fen saninyabariw ta sariyaw

Sogo saninyaninw ani a saninyabariw

11 Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fɔ o ye ko: ² «Aw ye a fɔ Izirayelimogow ye ko beganw bee ra, aw be se ka minw sogo domu, ³ o ye began minw sen gbɔgɔrɔ cira fla ye, ani o fana be bin jimiko fla ke †; aw be se ka olugu le domu. ⁴ Nka minw be bin jimiko fla ke dɔrɔn, walama minw sen gbɔgɔrɔ cira fla ye dɔrɔn, aw man kan ka olugu domu; o ra, aw man kan ka nɔgome domu, sabu a be bin jimiko fla ke, nka a sen gbɔgɔrɔ ma ci fla ye; aw ye a sogo jate i n'a fɔ sogo saninyabari. ⁵ Aw man kan ka farawojinan domu, sabu a be bin jimiko fla ke, nka a sen gbɔgɔrɔ ma ci fla ye; aw ye a sogo jate i n'a fɔ sogo saninyabari. ⁶ Aw man kan ka sonzannin domu, sabu a be bin jimiko fla ke, nka a sen gbɔgɔrɔ ma ci fla ye; aw ye a sogo jate i n'a fɔ sogo saninyabari. ⁷ Aw man kan ka le domu, sabu a sen gbɔgɔrɔ cira fla ye, nka a te bin jimiko fla ke; aw ye a sogo jate i n'a fɔ sogo saninyabari.

⁸ «Aw kana o fenw si sogo domu; aw kana maga hali o su ra. Aw ye o sogo jate i n'a fɔ sogo saninyabari.»

Jirafen saninyaninw ani a saninyabariw

⁹ «Ayiwa, fenpanaman minw be kogɔji ra, ani baji ra, ani kow ra, aw be se ka o minw domu, o fle nin ye: fara ni jinomunan be minw na, aw be se ka olugu le domu. ¹⁰ Nka fenpanaman o fenpanaman be ji ra, ni fara ni jinomunan te a ra, ni a kera fenpanaman min o min ye, aw ye o haramuya. ¹¹ Aw ye a haramuya, aw kana a sogo domu. Aw ye hali a su haramuya. ¹² Jirafen o jirafen, ni fara

† Ka bin jimiko fla ke: O korɔ ye ko o beganw be bin jimi, nka o ko fe, o be o bin kelen lana o da ra tuun k'a jimi kosebe ka sɔrɔ k'a kunu.

ni jinomunan te a ra, aw ka kan ka o haramuya.»

Kono saninyaninw ani a saninyabariw

¹³ «Ayiwa, aw ka kan ka kono minw haramuya, ani aw man kan ka minw domu, olugu fle nin ye: bon, ani dugaba, ani kogojibon, ¹⁴ ani kongoduga, ani duga suguya tow, ¹⁵ ani kankan, ani o kono suguya tow, ¹⁶ ani konosogolon, ani gbingbingbe, ani jidarakono, ani segen, ani segen suguya tow, ¹⁷ ani gbingbinfin, ani jegeminakono, ani gbingbinba, ¹⁸ ani gbingbin fitini, ani konodaba, ani dugafin, ¹⁹ ani baninkono, ani kono senjan, ani kono kunsigiman, ani tolen †.»

Fenpanaman saninyaninw ani a saninyabariw

²⁰ «Fenpanaman minw be ni sen naani ye, ani o be wuri san fe kaman na fana, aw ye olugu bee haramuya. ²¹ Nka o fenpanamanw bee ra, minw kofesew ka janjan ni o be digi a kan ka pan, aw be se ka olugu le domu; ²² o koru ye ko aw be se ka tonba domu, ani geren, ani tonwulen, ani tonmisen, ani o jagon tonw bee. ²³ Nka fenpanaman to min o min be ni sen naani ye, ni o be wuri san fe, aw ye o bee haramuya.»

Mogo man kan ka maga fen saninyabariw su ra

²⁴ «Ayiwa, ni aw ka o fen saninyabariw domu, o be aw lanogo le. Ni mogo o mogo ka maga hali o fenw do su ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se. ²⁵ Ni mogo o mogo ka o fenw do su ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; nka a saninyabari be to fo ka taga wula se.

²⁶ «Sogo o sogo, ni a sen gbogoro ma ci fla ye, ani ni a te bin nimiko fla ke, aw ye o sogo jate fen saninyabari ye. Ni mogo o mogo ka maga o do su ra, o tigi saninyabari be to. ²⁷ Sennaanimanfen min o min be tagama a sentege kan, aw ye o bee jate fen saninyabari ye. Ni mogo o mogo ka maga a do su ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se. ²⁸ Ni mogo o mogo ka o fenw do su ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se. Aw ye o fenw bee jate fen saninyabariw ye.»

Fenpanaman fofotaw saninyanin te

²⁹ «Fenpanaman minw be fofu o konobara kan, aw ka kan ka o minw jate fen saninyabari ye, olugu fle nin ye: kongoninan, ani sokononinan, ani kaganan suguya bee, ³⁰ ani surandere, ani sakene, ani kogoro, ani basa, ani nonsi. ³¹ Aw ye o fenw bee jate fen saninyabariw ye. Ni mogo o mogo ka maga o fen do su ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se. ³² Ni o fen do su ka ben fen o fen kan, o fen be jate fen saninyabari ye. Ni a su bena minan yiriraman do kono, walama fani do kan, walama gbolo do kan, walama boru, walama baarakeminan fen o fen, aw ka kan ka o fen ko; nka a saninyabari be to fo ka taga wula se; o ko, a

† Nin konow caman te soro an ta mara ra yan, o koson an te se ka o bee togo bereberew lon k'a fo.

be soro ka saninya. ³³ Ni o fen su ka ben bogodaga do kono, fen o fen tun be o bogodaga kono, o be ke fen saninyabari ye. Aw ka kan ka o bogodaga ci.

³⁴ Ni a kera ko ji le tun be o bogodaga kono, ni o ji sera domunifen o domunifen ma, o domunifen be ke fen saninyabari ye; ni a sera ji minta le ma, o ji minta fana be ke fen saninyabari ye. ³⁵ Ni o fen saninyabari su ka ben fen o fen le kan, o fen be ke fen saninyabari ye. Ni a kera burujenigba le ye o, walama tobirikegba o, aw ka kan k'a ci; sabu a kera fen saninyabari le ye. Aw ka kan k'a jate fen saninyabari le ye.

³⁶ «Nka ni a fen togo su ka ben bunun le kono, walama kolon kono, o bunun ta ji walama o kolon ta ji saninyanin be to. Nka mogo min be a su labo ji ra, o tigi saninyabari be to. ³⁷ Ni a fen togo su ka ben siman le kan, siman min bena dan, o siman saninyanin be to fana. ³⁸ Nka ni a kera ko ji le tun kera o siman kan k'a pigi, ni o fen do su ka ben a ra, o tuma aw ka kan ka o siman jate fen saninyabari le ye.»

Jufasogo man kan ka domu

³⁹ «Ayiwa, aw be se ka fenpanaman minw sogo domu, ni o do ka jufa, ni mogo o mogo ka maga o su ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se. ⁴⁰ Ni mogo min fana ka o jufasogo do domu, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; nka a saninyabari be to fo ka taga wula se. Ni mogo min fana k'a su ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko; a saninyabari be to fo ka taga wula se.»

Izirayelimogow man kan ka o yere lanogo

⁴¹ «Fen o fen be fofu a konobara kan, aw ye o bee haramuya. Aw kana o si domu. ⁴² Fen o fen be fofu a konobara kan, ani minw be tagama sen naani walama sen caman kan, aw kana olugu si domu; aw ka kan ka o fenw haramuya. ⁴³ Aw kana aw yere haramuya o fen fofotaw si sababu ra, aw kana aw yere lanogo o sababu ra, aw kana a to o fenw ye aw ke mogo saninyabariw ye.

⁴⁴ «Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Aw ka kan ka saninya, sabu ne saninyanin lo. O ra, fenpanaman o fenpanaman be fofu, aw kana maga o ra, ka aw yere lanogo ni o fenw ye. ⁴⁵ Ne le ye Matigi Ala ye; ne le ka aw labo Misiran jamana ra, ka ke aw ta Ala ye. O koson aw ye saninya, sabu ne saninyanin lo.

⁴⁶ «Nin le ye sogow ni konow ni jirafenw ta sariyaw ye, ani fen minw be fofu dugu ma. ⁴⁷ Ne ka o fo aw ye, janko aw ye se ka fen saninyaninw, ani fen saninyabariw lon ka o bo jagon na, ani ka fen domutaw, ani fen domubariw fana lon ka o bo jagon na.»

Muso jebagatow ta sariya

12 ² Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: «Kuma Izirayelimogow fe, i ye a fo o ye, ko ni muso do ka kono ta ka jigi dence ra, o muso saninyabari be to fo tere wolonfla, i n'a fo ni a ka landa ye, a saninyabari be to cogo min na.

³ «A jiginin tere seeginan, o ye den kenesigi. ⁴ O

ko, a ka kan ka tere bisaba ni tere saba le ke ka soro ka saninya pewu, ka bo a ta jebagatoya ra. Sani o ce, a man kan ka maga fen saninyanin si ra, a man kan ka don Nogonkunben fanibon* lu kono, fo ka taga a ta saninyari wagati dafa.

⁵ «Ni muso jigira musoden le ra, a saninyabari be to fo tere tan ni naani, i n'a fo ni a ka landa ye, a saninyabari be to cogo min na. O ko, a ka kan ka tere biwooro ni wooro le ke tuun, ka soro ka saninya pewu, ka bo a ta jebagatoya ra.

⁶ «Ayiwa, ni a ta saninyari lonw dafara tuma min na, ni a ka dence le woro walama denmuso, a ye taga ni san kelen sagajigi ye sarakalasebaga fe Nogonkunben fanibon donda ra, ka o ke saraka jenita ye; ani jenetugani kelen, walama tugani kelen, ka o ke jurumunyafa saraka ye. ⁷ Sarakalasebaga bena o ke saraka ye Matigi Ala ja koro, ka o muso ta jurumunw kafari. Ni o kera, jori min bora a fe a jigiwagati ra, a be saninya ka bo o ra. Ni muso jigira dence walama denmuso ra, sariya min sigira o ko ra, o le ye nin ye.

⁸ «Ayiwa, ni muso min ma se ka sagaden soro, o be se ka na ni kongotugani fla ye, walama jenetugani fitini fla. Kelen ye ke saraka jenita ye, to kelen ye ke jurumunyafa saraka ye. Sarakalasebaga bena o ke saraka ye Matigi Ala ja koro, ka muso ta jurumunw kafari; ni o kera, a be saninya.»

Farikolo ta banaw ta sariyaw

Fari birindiri ni warawara ni kurukuruw

13 Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fo o ye ko: ² «Ni kuru do ka bo mogo do fari ra, walama warawara, walama ni no gbeman dow ka bo a fari ra, k'a ke i ko bana minw be mogo fari cen, o ye taga ni o tigi ye sarakalasebaga Haruna fe, walama Haruna dence sarakalasebaga do fe. ³ Sarakalasebaga be o yoro fle a fari ra. Ni a k'a ye ko a yoro siw gbegbenin lo, k'a ye ko a yoro dunyara doonin fana, o tuma bana minw be mogo fari cen, o do lo. Ni sarakalasebaga k'a fle ka ban, a y'a fo ko o tigi saninyanin te.

⁴ «Nka ni a yoro nugunin lo doron, k'a gbe, ni a ma dunya, ni a siw ma gbegbe fana, sarakalasebaga ye o banabagato to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla. ⁵ A tere wolonflanan, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni a k'a ye ko bana ma juguya, ni a fana ma yerege a fari yoro be ra, sarakalasebaga y'a to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla were tuun. ⁶ Ni o tere wolonfla ka dafa, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni a k'a ye ko bana no tununa doonin, ni a ma yerege a fari yoro be ra, o tuma sarakalasebaga ye a fo ko o tigi saninyara, ko warawara doron tun lo. Banabagato ye a ta faniw ko; o ko, a be saninya.

⁷ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle, k'a bla ka taga, ko a keneyara, ni bana ka taga juguya, a ka kan ka kosegi ka na a yere yira sarakalasebaga ra.

⁸ Sarakalasebaga bena a fle kokura tuun. Ni a k'a ye ko bana juguyara a fari ra, a ye a fo ko o tigi saninyanin te; bana minw be mogo fari cen, o do lo.»

Bana minw be mogo fari cen

⁹ «Bana minw be mogo fari cen, ni o do ka mogo do mina, aw ye taga ni o tigi ye sarakalasebaga fe. ¹⁰ Sarakalasebaga ye a tigi fle. Ni a k'a ye ko kuru min be a fari ra, ko o gbenin lo, k'a ye fana ko o yoro siw gbegbenin lo, ko jori na wulennin lo, ¹¹ o tuma o bana ye bana koro le ye a farisogo ra. Sarakalasebaga y'a fo ko a saninyanin te. Sarakalasebaga kana a fo ko a be a to a kelen na yoro do ra tuun, sabu sigiya t'a ra, a tigi saninyanin te.

¹² «Nka ni sarakalasebaga k'a ye ko kurukuruw bora a fari yoro be le ra, k'a ta a kun na ka taga a bla fo a sentege ra, o tuma sarakalasebaga ye a fle ka ja kosebe. ¹³ Ni a k'a ye ko o bana k'a fari yoro be le mina, a y'a fo ko o banabagato saninyanin lo; a saninyanin lo, sabu a fari gbegbera doron le.

¹⁴ «Nka ni jori nana ye a fari ra lon min na, o tuma a saninyanin te. ¹⁵ Sarakalasebaga bena o joriw fle, k'a fo ko a saninyanin te. O joriw saninyanin te; bana minw be mogo fari cen, o do lo. ¹⁶ Nka ni jori da nana gbe, a ye kosegi ka taga sarakalasebaga fe. ¹⁷ Sarakalasebaga bena a fle. Ni a k'a ye ko can ra, a fari yoro minw tun wulenna, ko olugu gbegbera tuun, a y'a fo ko o bana banna, sabu a fari gbera. O tuma a saninyara.»

Farirajoriw

¹⁸ «Ayiwa, ni sumuni bora mogo do fari ra, ni a nana keneya, ¹⁹ ni o ko kuru gbeman do nana wuri o sumuni no ra, walama ni o sumuni no nugura, k'a yoro gbe, walama k'a yoro wulen, o tigi ye taga a yere yira sarakalasebaga ra. ²⁰ Sarakalasebaga bena a yoro fle. Ni a k'a ye ko a yoro dunyara doonin, ani k'a yoro siw gbegbe, sarakalasebaga y'a fo ko o tigi saninyanin te. Bana minw be mogo fari cen, o do le wurira sumuni no ra ten.

²¹ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle, k'a ye ko a yoro siw ma gbegbe, ni a yoro ma dunya fana, ni a no tununa doonin, sarakalasebaga ye o tigi to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla. ²² O ko, ni a k'a fle k'a ye ko bana k'a fari yoro be mina, sarakalasebaga y'a fo ko a saninyanin te. Bana minw be mogo fari cen, o do lo. ²³ Nka ni a no tora a cogo ra, ni a m'a fari yoro be mina, o tuma, sumuni le jara; a no doron lo. Sarakalasebaga ye a fo ko o tigi saninyanin lo.»

Tasumajenida

²⁴ «Ni tasuma ka mogo do jeni, ni a sumana, nka ni a no gbera, walama k'a wulen doonin, ²⁵ sarakalasebaga ye a yoro fle. Ni a k'a ye ko o tasumajenida yoro siw gbegbera, k'a dunya doonin, o tuma bana minw be mogo fari cen, o do le daminana o tasumajenida no ra. O ra, sarakalasebaga y'a fo ko o tigi saninyanin te.

²⁶ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle k'a ye ko a yoro siw ma gbegbe, ni a yoro dunyara doonin, nka ni a no tununa doonin, o tuma, sarakalasebaga y'a to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla. ²⁷ A tere wolonflanan lon, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni

a k'a ye ko bana juguyara a fari ra, sarakalasebaga ye a fo ko a saninyanin te. Bana minw be moggo fari cen, o do lo.

²⁸ «Nka ni a no tora a cogo ra, ni a m'a fari yoro bee mina, ni a no yere tununa doonin, o tuma tasumajenida no doron lo. Sarakalasebaga ye a fo ko a saninyanin lo, sabu tasumajenida dama lo.»

Kunkolo ni bonbonkun ta kaba

²⁹ «Ni kaba bora ce walama muso do kun na, walama a bonbonkun na, ³⁰ sarakalasebaga ye o kaba fle. Ni a k'a ye ko a no dunyara doonin, k'a yoro siw ke fitini fitini neremuguman ye, sarakalasebaga y'a fo ko o tigi saninyanin te. Kaba lo; bana minw be moggo fari cen, o do le wurira a kunkolo walama a bonbonkun na. ³¹ Nka ni a k'a fle k'a ye ko a yoro ma dunya, ko a yoro siw ma finfin, sarakalasebaga y'a to a kelen na yoro do ra fo tere wolonfla. ³² A tere wolonflanan lon, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni a k'a ye ko kaba m'a fari yoro bee mina, ni a yoro siw ma ke neremuguman ye fana, ni a yoro fana ma dunya, ³³ o banabagato ka kan k'a kun walama a bonbosi li. Nka kaba be yoro minw na, a kana o li. O ko, sarakalasebaga y'a to a kelen na tuun tere wolonfla were. ³⁴ Ni tere wolonfla ka dafa, sarakalasebaga ye a fle tuun. Ni kaba ma yoro bee mina, ni a no ma dunya fana, a ye a fo ko o banabagato saninyanin lo. A ka kan k'a ta faniw doron le ko; o ko, a be saninya.

³⁵ «Nka ni sarakalasebaga ko a saninyara, k'a bla ka taga, ni o kaba tagara juguya, a ka kan ka kosegi ka na janko sarakalasebaga ye a fle tuun. ³⁶ Ni a k'a ye ko kaba k'a fari yoro bee mina ka ban, kun te a ra tuun ko a y'a fle ni o yoro siw kera neremuguman ye, sabu sigiya t'a ra, o tigi saninyanin te. ³⁷ Nka ni sarakalasebaga k'a ye ko bana ma taga ja, ni a yoro siw ka ke bo ye tuun, o tuma o kaba keneyara; o tigi fana saninyara. O tuma sarakalasebaga ye a fo ko a saninyara.»

Bana min be moggo fari gbege

³⁸ «Ayiwa, ni no gbeman dow ka bo ce, walama muso do fari ra, ³⁹ sarakalasebaga bena o tigi fle. Ni a k'a ye ko a yoro nugunin lo k'a gbe doonin, o tuma kurukuru doron le wurira a fari ra. A saninyanin lo.»

Kunkolo ta sumuni

⁴⁰ «Ni moggo do kun cemanceyoro siw bee bonna, a kun le wulanna; a saninyanin lo. ⁴¹ Ni a kun nafeyoro siw le bonna, o tuma a kun nafeyoro le wulanna doron; a saninyanin lo.

⁴² «Nka ni kuru do ka bo o wulanyoro ra, ka wulen, ni a kera kun cemance le ra, walama tenda ra, o tuma bana minw be moggo fari cen, o do le be wurira a kun wulanyoro ra. ⁴³ Sarakalasebaga ye a yoro fle. Ni a ka kuru do ye a kun wulanyoro ra min wulenna, k'a ke i ko bana min be moggo fari cen, ⁴⁴ o tuma i b'a soro o bana do lo; a saninyanin te. Sarakalasebaga ye a fo ko o bana min be a kunkolo ra ko o koson a saninyanin te.

⁴⁵ «Ayiwa, ni o faricenbana do be moggo do ra, o tigi ka kan ka fani faranninw le don. A ka kan k'a kunsigi pagaminin to a kun na. A ye fen do ke k'a ja dugumayoro datugu, ka to ka peren k'a fo ko: <Ne saninyanin te! Ne saninyanin te!> ⁴⁶ A saninyabari bena to fo ka taga a ta bana ban. O koson a ka kan ka to a danna kene ma fanibonw ko fe, k'a yere mabo mogow ra.»

No min be bo fani walama gbolo ra

⁴⁷ «Ni sumaya sera fani donta do ma ka no bla a ra, ni a kera sagasifani le ye, walama lenfani, ⁴⁸ walama ni a sera fanimugu do le ma, walama derege do, min ye lenfani ye walama sagasi, walama ni a sera gbolo do le ma, walama fen gboloraman do, ⁴⁹ ni a no kera binkeneman, walama wulenman, o tuma o fani walama o gbolo cen-na le. O ka kan k'a yira sarakalasebaga ra. ⁵⁰ Sarakalasebaga ye a no fle. O ko, a ye o fen bla bon konko ka da soggo a da ra fo tere wolonfla. ⁵¹ A tere wolonflanan, a ye a no fle tuun. Ni a k'a ye ko a no bonyara, o tuma o fani walama o gbolo cenna le. Fen saninyabari lo. ⁵² Sarakalasebaga ka kan k'a jeni. Ni a kera fanimugu le ye, walama derege, min ye lenfani ye, walama sagasi, walama fen gboloraman do ye, a ka kan ka a bee jeni tasumara, sabu a cenna.

⁵³ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle tere wolonfla ko fe, k'a ye ko no min tun be o fen na, ko o no ma bonya, ⁵⁴ o tuma a y'a fo ko o ye a ko; o ko, a ye a bla bon konko ka da soggo a da ra tuun fo tere wolonfla were. ⁵⁵ Ayiwa, ni sarakalasebaga nana a fle o tere wolonfla ko, k'a ye ko no be a cogo ra, hali ni a no ma bonya, o fen saninyanin te. Ni a ko le cenna o, walama ni a ja le cenna o, a ye a jeni.

⁵⁶ «Nka ni sarakalasebaga k'a fle, k'a ye ko a konin ko o no bora a ra doonin, ni a kera fanimugu le ye o, walama a derege o, walama fen gboloraman do, a ye o yoro tige ka bo a ra.

⁵⁷ «Ayiwa, o ko fe, ni no nana ye o fani donta ra, walama o fanimugu ra, walama o derege ra, walama o fen gboloraman ra tuun, o tuma a cenna le tuun. Aw ye a jeni tasumara.

⁵⁸ «Ni no ka ke fani o fani na, k'a cen, ni a kera fanimugu le ye, walama derege, walama fen gboloraman do, ni o k'a ko, ni no bora a ra, o ka kan k'a ko tuun. Ni o kera, a be saninya.

⁵⁹ «Ayiwa, no minw be ke fanidontaw ra, ni a kera sagasifani le ye o, lenfani o, walama fanimugu, walama derege, walama fen gboloraman do, o sariya le ye nin ye. Nin sariyaw le b'a to aw be se k'a lon ko o fenw saninyara walama ko o ma saninya.»

Banabagato saninyacogo

14 ² Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ² «Bana minw be moggo fari cen, ni o do tun be moggo do ra, ni a tigi keneyara, a ta saninyari ka kan ka ke cogo min na, o fle nin ye: a folo, o ye na ni a ye sarakalasebaga fe. ³ Sarakalasebaga be bo ni a ye fanibonw ko fe, ka taga a fle. Ni a k'a ye ko a keneyara can ra, ⁴ a y'a fo a ye ko a ye na ni

kɔnɔ fla ye, minw panaman lo, a ta saninyari koson, kɔnɔ minw saninyanin lo, ani sediriyiri, ani jese wulenman, ani izope flaburu. ⁵ Sarakalasebaga b'a fɔ ko o ye kɔnɔ kelen kannatige, k'a jori ke jɔnuman dɔ ra, bɔgɔdaga dɔ kɔnɔ. ⁶ O kɔ, sarakalasebaga be kɔnɔ panaman mina, ani sediriyiri, ani jese wulenman, ani izope flaburu; kɔnɔ min kannatigera k'a jori ke bɔgɔdaga kɔnɔ, jɔnuman na, a ye o fenw ni kɔnɔ panaman su o jori ra. ⁷ Banabagato min ka kan ka saninya, a ye a seriseri ale kan sipaga wolonfla. Ni o kera, sarakalasebaga ye a fɔ ko a saninyara. O kɔ, a ye kɔnɔ panaman bla ka taga kongo kɔnɔ.

⁸ «Banabagato min be saninyara, ale ka kan k'a ta faniw ko, k'a fari siw be li, k'a yere ko fana ka soro ka saninya. O kɔ, a be se ka don dugu kɔnɔ. Nka a ka kan ka tere wolonfla ke ka soro ka don a ta fanibon kɔnɔ. ⁹ A tere wolonflanana, a ye a fari siw be li tuun, a kun ni a bonbosi, ani a pasiw be. O kɔ, a ye a ta faniw ko, k'a yere ko fana. Ni o kera, a be soro ka saninya pewu.

¹⁰ «A tere seeginan, a ye na ni sagaden ceman fla ye, fiyen te minw na, ani sagaden musoman kelen, min si ye san kelen ye, ani fiyen te min na. A ye mugu tentennin kilo konontɔn ta ka o nooni turu ra, ani turu litiri tarance. ¹¹ Sarakalasebaga min be saninyari ke, ale be taga ni banabagato ni o fenw be ye Matigi Ala na koro Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. ¹² Sarakalasebaga ye na ni sagaden ceman kelen ye, ka o ke hakebo saraka ye, ka turu litiri tarance fara o kan. A be o saraka fifa Matigi Ala na koro. ¹³ Jurumunyafa saraka ni saraka jenitaw be kannatige yoro min na, yoro saninman* kɔnɔ, a ka kan ka saga kannatige o yoro le ra. Jurumunyafa saraka ye sarakalasebaga ta ye cogo min na, hakebo saraka fana ye a ta ye o cogo le ra; sabu saraka lo min saninyanin lo kosebe.

¹⁴ «Mogo min ka kan ka saninya, sarakalasebaga ye hakebo saraka jori dɔ ta k'a mun o tigi kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba ni a senmandenba. ¹⁵ O kɔ, sarakalasebaga ye turu doonin ke a yere numanboro tege kɔnɔ, ¹⁶ k'a kininboro borokanden su o turu ra a numanboro tege kɔnɔ, k'a seriseri sipaga wolonfla Matigi Ala na koro. ¹⁷ O kɔ, turu to min tora a borotege kɔnɔ, a be o mun a tigi kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba ni a senmandenba, a tun konna ka hakebo saraka jori mun o yoro minw na. ¹⁸ Ayiwa, turu to min tora sarakalasebaga borotege kɔnɔ, a ye o ke banabagato kun na, janko k'a ta jurumun kafari a ye Matigi Ala na koro.

¹⁹ «O kɔ, sarakalasebaga ye jurumunyafa saraka bo, janko min be saninyara ka bo a ta bana ra, ka o tigi ta jurumun kafari, k'a saninya. O kɔ, sarakalasebaga ye saraka jenita kannatige; ²⁰ a be o saraka kuturu be jeni ni siman saraka ye, sarakajenifen kan Matigi Ala na koro. Sarakalasebaga ye a ta jurumun kafari a ye; ni o kera, a be saninya.

Banabagato fagantanw saninyacogo

²¹ «Ayiwa, ni a kera ko fen te banabagato boro,

fen minw fora, ni o be se ma ke a ye, o tuma a ye na ni sagaden ceman kelen doron ye, ka na o ke hakebo saraka ye. O be o saraka fifa Matigi Ala na koro, ka o ke k'a ta jurumun kafari. A be mugu tentennin kilo saba doron ta, ka o nooni turu ra, ka o ke siman saraka ye, ani turu litiri tarance. ²² A ye na ni tugani fla ye, walama jenetugani fla, ka kapa ni a seko ye. Kelen ye ke jurumunyafa saraka ye, to kelen ye ke saraka jenita ye.

²³ «A ta saninyari tere seeginan, a ye na ni o fenw be ye sarakalasebaga fe Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra, Matigi Ala na koro, ka na a ta saninyari dafa. ²⁴ Sarakalasebaga ye sagaden ceman ta, ka o ke hakebo saraka ye, ani turu litiri tarance. A ye o fifa Matigi Ala na koro. ²⁵ O kɔ, a ye hakebo saraka ta saga kannatige, ka o saraka jori dɔ ta k'a mun banabagato kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba, ni a senmandenba. ²⁶ Sarakalasebaga ye turu dɔ ta, ka doonin ke a yere numanboro tege kɔnɔ, ²⁷ k'a kininboroyanfan borokanden su a ra k'a seriseri Matigi Ala na koro sipaga wolonfla. ²⁸ O kɔ, sarakalasebaga ye o turu doonin ta ka o mun a tigi kininboroyanfan toro nunkun na, ani a kininboroyanfan borokandenba ni a senmandenba ra, a tun konna ka hakebo saraka jori mun yoro minw na. ²⁹ Ayiwa, turu to min tora sarakalasebaga borotege kɔnɔ, a ye o ke a tigi kun na, janko k'a ta jurumun kafari Matigi Ala na koro. ³⁰ O kɔ, a sera ka na ni tugani minw ye walama jenetuganiw, sarakalasebaga ye kelen bo o ra, ³¹ ka o ke jurumunyafa saraka ye, ka to kelen ke saraka jenita ye. A ye o ke saraka ye, ka siman saraka dɔ fara o kan, k'a ta jurumun kafari Matigi Ala na koro. Ni o kera, a bena saninya.

³² «Ayiwa, bana minw be mogo fari cen, ni o dɔ ka mogo dɔ mina, ni o tigi keneyara, k'a soro saraka min yirara, cogo te a boro ka o be bo, ale be se k'a yere saninya cogo min na, o sariya le ye nin ye.»

Nɔ be bon minw na

³³ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe tuun k'a fɔ o ye ko: ³⁴ «Ne bana Kanaana jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, ni aw tagara se yi tuma min na, ni ne nana sumaya yelen aw ta bon kogo kan o jamana ra, ka no bla a ra, ³⁵ o bontigi ye taga sarakalasebaga fe ka taga a fɔ a ye ko: «Ne ka no dɔ ye ne ta bon kogo kan, a be i n'a fɔ sumaya le yelenna a kan.» ³⁶ Sarakalasebaga b'a fɔ a ye ko a ye taga a ta bonkonofenw be labo kene ma, sani ale ye don ka taga o no fle. O ra, fen o fen tun be bon kɔnɔ, o si te jate fen saninyabari ye. Ni o fenw be labora, sarakalasebaga be don bon kɔnɔ. ³⁷ Ni sarakalasebaga ka o now fle, ni a k'a ye ko now kera binkeneman, walama wulenman, k'a yoro ke dinga ye kogo ra, ³⁸ sarakalasebaga be bo bon kɔnɔ, k'a fɔ o ye ko o ye bon da sogo fɔ tere wolonfla. ³⁹ Ni tere wolonfla dafara, sarakalasebaga be kosegi ka taga a fle tuun. Ni a k'a ye ko now cayara kogo ra, ⁴⁰ a ye a fɔ o ye ko sumaya yelenna bon kabakuru min o min na, ko o ye o be labo ka taga o firi dugu ko fe, yoro

saninyabari do ra; ⁴¹ o ye bon kɔnɔnɔyɔrɔ kogo bɛɛ siyan, k'a bɔgɔ cɛ ka taga a firi dugu kɔ fɛ, yɔrɔ saninyabari do ra. ⁴² O kɔ, o ye kabakuru werɛw ta ka o don kɔrɔmanw nɔ ra, ka bɔgɔ do werɛ kɛ ka bon bari. ⁴³ Ayiwa, o kabakuru bɔnin kɔ bon na, k'a kogow siyan, k'a bari kura ye, ni sumaya belɛn donna bon na tuun ka nɔ kɛ a ra, ⁴⁴ sarakalasebaga ka kan ka taga bon flɛ tuun. Ni a k'a ye ko nɔw yɛrɛgera ka don bon kogow ra tuun, o tuma bon cenna ka ban le; bon saninyanin tɛ. ⁴⁵ O ka kan ka o bon ci le, k'a kabakuruw ni a yiriw ni a bɔgɔ bɛɛ cɛ ka taga a firi dugu kɔ fɛ yɔrɔ saninyabari do ra.

⁴⁶ «Ayiwa, ka o bon da sɔgɔnin to fɔ tere wolonfla, ni mɔgɔ o mɔgɔ k'a dayɛle ka don a kɔnɔ, o tigi saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ⁴⁷ Ni mɔgɔ o mɔgɔ k'a da yeɛle ka don ka la a kɔnɔ, walama ka domuni kɛ a kɔnɔ, o tigi ye a ta faniw ko.

⁴⁸ «Nka bon barinin kɔ, ni sarakalasebaga k'a flɛ k'a ye ko sumaya ma yɛlɛn a kan tuun ka nɔ bla a ra, o tuma sarakalasebaga ye a fɔ ko o bon saninyanin lo; sabu sumaya tun ka nɔ minw bla a ra, o bɛɛ banna pewu. ⁴⁹ O tuma sarakalasebaga ye kɔnɔ flɛ mina, ani sɛdiriyiri, ani jɛse wulɛnman ni izope flaburu, ka bon saninya ni o ye. ⁵⁰ A ye kɔnɔ kɛlɛn kannatigɛ k'a jori kɛ jɛnuman na bɔgɔdaga do kɔnɔ. ⁵¹ A bɛ sɛdiriyiri ta, ani izope flaburu, ani jɛse wulɛnman, ani kɔnɔ panaman; kɔnɔ min kannatigɛra, a ye o fɛnw su o jori ra, ani jɛnuman na, k'a seriseri bon kan sipaga wolonfla.

⁵² O cogo ra, a bɛna o bon saninya ni kɔnɔ jori ye, ani jɛnuman, ani kɔnɔ panaman, ani sɛdiriyiri, ani izope flaburu ni jɛse wulɛnman. ⁵³ O kɔ, a ye kɔnɔ panaman bla, a ye bɔ dugu kɔnɔ ka taga kongo kɔnɔ. A bɛna jurumun kafari kɛ o cogo le ra ka bon saninya. Ni o kɛra, bon bɛ saninya.

⁵⁴ «Ayiwa, bana minw bɛ mɔgɔ fari cɛn, o sariya le ye nin ye, ani kaba, ⁵⁵ ani ni sumaya donna fani na, walama bon, ⁵⁶ ani kurukuruw, ani warawara, ani nɔ gbɛman minw bɛ bɔ mɔgɔ fari ra; o sariyaw le ye nin ye. ⁵⁷ O sariyaw le bɛ a yira ni fɛn saninyara walama ni a ma saninya. O banaw ta sariyaw le ye nin ye.»

Cɛw ta saninyabariya

15 Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fɛ, ² ko o y'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye, ko: «Ni damajalan ka cɛ mina, k'a kɛ ko nɛɛn bɛ bɔn a yɛrɛ ma, o nɛɛn bɛ o tigi lanɔgɔ. ³ Ni a kɛra ko o nɛɛn bɛ bɔnna le, walama ni a k'a ta jɛgɛnɛkɛyɔrɔ le datugu, ni a kɛra min o min ye, o tigi ma saninya. ⁴ O koson ni o tigi ka la fɛn o fɛn kan, walama ni a ka sigi fɛn o fɛn kan, o fɛn bɛ kɛ fɛn saninyabari ye. ⁵ Ni mɔgɔ min fana ka maga a ta lanan na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko fana. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ⁶ Ni mɔgɔ min ka sigi a sigiyɔrɔ ra, o tigi fana ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ fana ko. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ⁷ Ni mɔgɔ min ka maga o cɛ banabagato ra, o tigi fana ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ⁸ Ni a daji ka se mɔgɔ saninyanin min ma, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko. A saninyabari bɛ

to fɔ ka taga wula se. ⁹ Ni a ka sigi kirike o kirike kan ka taga tagama ra, o kirike saninyabari bɛ to. ¹⁰ Ni fɛn o fɛn blara banabagato kɔrɔ, a ye la a kan walama a ye sigi a kan, ni mɔgɔ min ka maga o fɛn na, o tigi saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. Ni mɔgɔ min ka o fɛn ta, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ¹¹ Ni banabagato tɛgɛkɔbari ka maga mɔgɔ o mɔgɔ ra, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ¹² Ni banabagato ka maga bɔgɔdaga min na, o bɔgɔdaga ka kan ka ci. Ni a magara minan yiriraman do le ra, o ka kan ka ko ni ji ye kɔsɛbɛ k'a gbɛ.

¹³ «Ayiwa, ni a nana kɛ ko o cɛ ta nɛɛn tɛ bɔnna tuun, a ka kan ka lɔgɔkun kɛlɛn le kɛ, ka sɔrɔ ka saninya pewu. A ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko ni jɛnuman ye. Ni o kɛra, a bɛ saninya. ¹⁴ A tere seeginan, a ka kan ka jɛntugani flɛ, walama sokɔnɔtugani flɛ jini, ka taga ni o ye sarakalasebaga fɛ, Matigi Ala ja kɔrɔ, Nɔgɔnkunbɛn fani-bon* donda ra. ¹⁵ Sarakalasebaga bɛna tugani kɛlɛn kɛ jurumunyafa saraka ye, ka tɔ kɛlɛn kɛ saraka jɛnita ye. O cogo ra, sarakalasebaga bɛ a saninya Matigi Ala ja kɔrɔ, ka bɔ a ta bana ra.

¹⁶ «Ayiwa, ni lawa bɛ bɔn cɛ fɛ, k'a sɔrɔ bana tɛ a ra, a ka kan k'a yɛrɛ ko ka gbɛ. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ¹⁷ Lawa sera birifani min ma, walama fɛn gboloraman min ma, o ka kan ka ko. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se.

¹⁸ «Ni cɛ ni muso ka jɛn ni jɔgɔn ye, o flɛ bɛɛ ka kan ka ko. O saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se.»

Musow ta saninyabariya

¹⁹ «Ni muso bɛ landa ra, a saninyabari bɛ to fɔ lɔgɔkun kɛlɛn. Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga a ra, o tigi saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ²⁰ Ni a ka la fɛn o fɛn kan, walama ni a ka sigi fɛn o fɛn kan a ta landa wagati ra, o fɛn bɛ kɛ fɛn saninyabari ye. ²¹ Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga a ta lanan na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ²² Ni o muso sigira fɛn o fɛn kan, ni mɔgɔ min ka maga o fɛn na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ²³ Fɛn minw tun bɛ a ta lanan walama a ta siginan kan, ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga o fɛn do ra, o tigi saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se. ²⁴ Ni cɛ min ka jɛn ni o muso ye, k'a to landa ra, muso ta saninyabariya bɛ yeɛma o cɛ fɛ. O cɛ fana saninyabari bɛ to fɔ lɔgɔkun kɛlɛn. Ni o cɛ ka la lanan o lanan kan, o lanan saninyabari bɛ to.

²⁵ «Ni jori ka bɔn muso do fɛ ka tere dama kɛ, k'a sɔrɔ a ta landa wagati tɛ, walama ni a ta landa wagati le nana janya ka tɛmɛ a cogokɔrɔ kan, o wagati bɛɛ ra, a saninyabari bɛ to, i n'a fɔ a ta landa wagati ra. ²⁶ Ni a ka la lanan o lanan kan, walama ni a ka sigi siginan o siginan kan, o fana saninyabari bɛ to, i n'a fɔ a ta landa wagati ra. ²⁷ Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka maga o lanan walama o siginan na, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yɛrɛ ko fana. A saninyabari bɛ to fɔ ka taga wula se.

²⁸ «Ni o jori nana lo, muso ka kan ka tere wolonfla ke ka soro ka saninya tuun. ²⁹ A tere seeginan, a ka kan ka jenetugani fla, walama sokonotugani fla jini ka taga ni o ye sarakalasebaga fe, Nogonkunben fanibon* donda ra. ³⁰ Sarakalasebaga bena tugani kelen ke jurumunyafa saraka ye, ka to kelen ke saraka jenita ye. O cogo ra, sarakalasebaga be a saninya Matigi Ala na koro ka bo a ta joribon na.

³¹ «Ayiwa, aw ye a fo Izirayelimogow ye ko wagati min ni o saninyanin te, o kana gbara ne Ala ta yoro saninman* na, janko o Nogonkunben fanibon min be a yira ko ne be aw ce ra, o kana na o lanogo o ta saninyabariya koson, k'a to ne ye o faga.

³² «Ayiwa, ni damajalan ka ce mina k'a ke ko neen be bon a fe, walama ni lawa be bon a fe k'a soro bana te a ra, k'a lanogo, o sariyaw le ye nin ye; ³³ ani ni muso be landa ra, walama ni ce ka jen ni muso ye k'a soro muso saninyabari lo, o sariyaw le ye nin ye.»

Jurumun yafalonba

16 Ayiwa, Haruna dence fla tun sara, sabu olugu tun ka wusunan don ni tasma min ye Matigi Ala na koro, o cogo tun ma ben ni Matigi Ala ta sariya ye. Ayiwa, olugu ta saya ko fe, Matigi Ala kumana Musa fe.

² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo i korocce Haruna ye ko a kana to ka don tuma bee yoro saninmanba* kono, boncetigefani ko fe, jenpogonya kesu* ni a datugunan be yoro min na, ni o te, a bena sa; sabu ne be ne yere yira aw ra sankaba jami-
jan ra o kesu datugunan le kunna. ³ Haruna ka kan ka don ne ta yoro saninman kono cogo min na, o ye nin ye: a ka kan ka misitoran kapaman kelen mina ka o ke a yere ta jurumunyafa saraka ye, ka sagajigi kelen ke a yere ta saraka jenita ye. ⁴ A be a ta lenfaniw don a yere ra, minw ye forokiyasurun ye, ani a kurusi, k'a yere cesiri ni a cesirinan ye, ka jalamugu fugula gbeman biri a kun na. A be a yere ko folo, ka soro ka o fani saninmanw don a yere ra. ⁵ A ka kan ka bakoronin fla mina Izirayeli jama fana fe ka o ke o ta jurumunyafa saraka ye, ani sagajigi kelen, ka o ke o ta saraka jenita ye.

⁶ Haruna ye a ta misitoran mina k'a ke saraka ye, k'a yere ta jurumun, ani a ta somogow ta jurumun kafari. ⁷ O ko, a ye bakoronin fla mina ka na ni o ye Matigi Ala na koro, Nogonkunben fanibon* donda ra. ⁸ A ye kara la*, janko k'a lon o bakoronin fla ra, juman le be ke Matigi Ala ta ye, ani juman le be bla ka taga kongo kono †.

⁹ «Ni bakoronin min ka ke Matigi Ala ta ye, Haruna bena o mina ka o faga k'a ke jama ta jurumunyafa saraka ye. ¹⁰ Bakoronin min kera bakoronin blata ye, a bena o panaman mina k'a lo Matigi Ala na koro, ka jurumun kafari ni a ye, k'a gben ka taga kongo kono, k'a ke bakoronin blata ye.

¹¹ «Ayiwa, ni o kera, Haruna be a ta misitoran

† Bakoronin min be bla ka taga kongo kono: Heburukan na, a sebera ko Hazazeli; o koro ye ko bakoronin min be bla ka taga.

mina, ka o ke k'a yere ta jurumun ni a ta somogow ta jurumun kafari; a ye o misitoran kannatige. ¹² O ko, a ye wusunandaga do ta, ka takami do ce wusunanjefen kan, Matigi Ala na koro, ka o ke wusunandaga kono, ka wusunanmugu boro na fla ke minan do kono, ka taga ni o bee ye boncetigefani ko fe yoro saninmanba* kono. ¹³ Ni a donna yi, a ye wusunan ke takami kan Matigi Ala na koro, janko wusunan sisi ye wuri ka ke jenpogonya kesu datugunan kan k'a datugu. Ni o kera, Haruna tena sa. ¹⁴ A bena misitoran jori do ta, ka taga o seriseri ni a borokanden ye kesu datugunan pafeyoro kan, a tereboyanfan na; a ye a borokanden su jori ra tuun k'a seriseri kesu datugunan na fe sijaga wolonfla.

¹⁵ «O ko, a be Izirayeli jama ta bakoronin mina ka o kannatige, ka o ke o ta jurumunyafa saraka ye. A ye taga ni o jori ye boncetigefani ko fe. A k'a ke cogo min ni misitoran jori ye, a ye a ke o cogo kelen na. A ye jori do seriseri kesu datugunan kan, ka do seriseri a na fe.

¹⁶ «O cogo ra, Izirayelimogow ka Ala ta yoro saninmanba lanogo ni o ta kanminabariyaw, ani o ta hakekow, ani o ta jurumun minw bee ye, Haruna be o bee kafari. A be fanibon yoro to bee fana ta ke o cogo ra, sabu o fanibon be o mogow saninyabariw le ce ra.

¹⁷ «Ni Haruna be don yoro saninmanba kono ka taga jurumun kafari wagati min na, mogow si man kan ka ke fanibon kono o wagati ra, fo ka taga a bo. A be jurumun kafari ke a yere ni a ta somogow ye, ani Izirayelimogow jama bee lajennin ye. ¹⁸ Ni a bora, a ye taga sarakajenifen koro Matigi Ala na koro, ka taga jurumun kafari ke sarakajenifen kan. A ye misitoran ni bakoronin jori do mun sarakajenifen gbanw bee ra. ¹⁹ A be jori seriseri sarakajenifen kan ni a borokanden ye, sijaga wolonfla, k'a saninya Izirayelimogow ta hakekow ma, k'a bla danna ne ye.

²⁰ «Ayiwa, ni Haruna ka jurumun kafari ka ban, ka yoro saninmanba ni Nogonkunben fanibon ni sarakajenifen saninya, o tuma bakoronin min be gben ka taga kongo kono, a ye o mina ka na.

²¹ Haruna ye a boro fla la o bakoronin kun na; Izirayelimogow ka terenbariyako minw bee ke, ani o ta hakekow, ani o ta jurumunw, Haruna ye o bee fo ka o kunko la bakoronin kan. A be o jurumunw bee kunko la bakoronin kunna; o ko, a be mogow do bla a ye o bakoronin gben ka taga kongokolon kono. ²² O be o bakoronin gben ka taga kongokolon kono; ni o kera, bakoronin be taga ni o ta jurumunw bee ye kongo kono.

²³ «O ko, Haruna be don Nogonkunben fanibon kono. A tun ka lenfani minw don, ka don yoro saninman* kono, a be o bo ka o bla yoro saninman kono yi. ²⁴ A ye a yere ko ni ji ye yoro saninman do ra, ka soro k'a ta faniw don. O ko, a ye bo ka na a ta saraka jenita ni jama ta saraka jenita jeni. A ye a yere ta jurumun ni jama ta jurumun kafari. ²⁵ Began min kera jurumunyafa saraka ye, a be o turu fana jeni sarakajenifen kan.

²⁶ «Mogow min ka bakoronin gben ka taga kongo kono, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko

fana, ka soro ka don dugu kono.

²⁷ «Misitoran ni bakoronin min kera jurumunyafa saraka ye, o donna ni minw jori ye yoro saninman-ba kono ka jurumun kafari, o ka kan ka taga ni olugu ye fanibonw ko fe, ka taga o gbolo ni o sogo ni o bo bee jeni. ²⁸ Ni mogo min ka o jeni, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko ji ra; o ko, a be soro ka don dugu kono.

²⁹ «Ayiwa, nin ye sariya wuribari le ye aw fe. San karo wolonflanan, o karo tere tan, aw ka kan ka aw yere majigi Ala ja koro; aw man kan ka baara si ke o lon na, aw Izirayelimogow, ani lonan minw signin be aw fe. ³⁰ Sabu o lon le ra aw ta jurumunw be kafari, ka aw saninya. Ni o kera, aw be-na saninya ka bo aw ta jurumunw bee ra Matigi Ala ja koro. ³¹ Aw man kan ka foyi ke o lon na; aw ka kan ka nenekiri, ka aw yere majigi Ala ja koro. O ye sariya wuribari le ye.

³² «Ayiwa, turu saninman* kera sarakalasebaga min kan k'a saninya, k'a sigi sarakalasebagaya ra a face no ra, ale le be jurumunw kafari; a ka kan ka lenfaniw le don, fani saninmanw. ³³ A bena jurumun kafari ke, ka yoro saninmanba saninya, ka Nogonkunben fanibon ni sarakajenifen saninya, ka sarakalasebagaw ni jama bee lajennin saninya.

³⁴ «Nin sariya ye sariya wuribari le ye aw fe. Aw ka kan ka Izirayelimogow ta jurumunw bee kafari o ye sipaga kelen san o san.»

Ayiwa, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, Haruna ka o bee ke.

Saninyari ko ta sariyaw

Began fagayoro ta sariya

17 Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ² «A fo sarakalasebagaw ye, Haruna ni a dencew, ani Izirayelimogow bee ye, ko: ³ Matigi Ala ka min fo o le nin ye: «Ni Izirayelimogo do ka misi, walama saga, walama ba faga dugu kono, walama so ko fe, ⁴ ni a ma na ni a ye Nogonkunben fanibon* ja fe ka na a faga o yoro ra, k'a ke saraka ye Matigi Ala ja koro fanibon donda ra, o hake be to o tigi kunna, sabu a kera i n'a fo a ka mogo le faga. O tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na. ⁵ O kun ye janko Izirayelimogow kana o ta beganw faga kongo kono o yere ma yi; o ye na ni a ye sarakalasebaga fe Matigi Ala ja koro, Nogonkunben fanibon donda ra, ka na a ke ninsondiya saraka ye k'a di Matigi Ala ma. ⁶ Ni o ka o began faga, sarakalasebaga be a jori seriseri Matigi Ala ta sarakajenifen kan, Nogonkunben fanibon donda ra. A be a turu jeni sarakajenifen kan. O be ke saraka ye min kasa ka di Matigi Ala ye. ⁷ O ra, Izirayelimogow si man kan ka taga o ta beganw faga kongo kono tuun ka saraka bo bakoronin jinaw ye, ka jen ni o jinaw ye ka jurumun ke. Nin sariya ye sariya wuribari le ye Izirayelimogow ni o ta durujaw bee fe.»

⁸ «O koson i ye a fo o ye ko ni Izirayelimogo do, walama lonan minw signin be o fe, ni o do ka saraka jenita do bo, walama saraka suguya were, ⁹ ni a ma na ni a ye Nogonkunben fanibon donda

ra, ka na o saraka bo Matigi Ala ye, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.»

Izirayelimogow man kan ka jori domu

¹⁰ «Ni Izirayelimogo do, walama lonan minw signin be o fe, ni o do ka began do jori domu, ni a kera began o began jori ye, ne Ala bena wuri o tigi kama, k'a faran ka bo a ta jamana mogow ce ra; ¹¹ sabu fenpanaman bee nin be a jori le ra. O koson Matigi Ala k'a fo ko aw ta beganw bee jori ye ke sarakajenifen kan, janko ka aw ta jurumun kafari. Nin min be jori ra, o le b'a to jori be ke ka jurumun kafari. ¹² O le koson ne k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Aw si man kan ka jori domu. Hali lonan minw be o fe, o si man kan ka jori domu.»

¹³ «Ni Izirayelimogo do, walama lonan minw be o fe, ni o do ka kongosogo walama kono do mina kongo ra, min be domu, a ka kan ka a jori bon dugu ma ka a datugu ni buguri ye. ¹⁴ Sabu fenpanaman bee nin ye a jori le ye, jori min b'a ra. O koson ne k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Aw kana fenpanaman si jori domu; sabu fenpanaman bee nin ye a jori le ye. Mogo o mogo k'a domu, o tigi be faran ka bo Izirayelimogow ce ra.»

¹⁵ «Ni mogo o mogo ka jufasogo, walama wara dato domu, ni a kera Izirayelimogo ye, walama lonan, o tigi ka kan k'a ta faniw ko, k'a yere ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se. O ko fe, a be soro ka saninya. ¹⁶ Ni a ma a ta faniw ko, k'a yere ko, o hake bena bo a tigi ra.»

Jen minw ma daga ce ni muso ce

18 Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ² «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. ³ Aw tun be Misiran jamana ra tuma min na aw ka ko minw ye olugu fe, aw kana o ladegi. Ne be tagara ni aw ye Kanaana jamana min na fana, aw kana taga o jamana mogow ta koketaw ladegi. Aw man kan ka o ta landaw ta. ⁴ Aw ka kan ka ne ta cifoninw le ke, ka ne ta sariyaw sira tagama; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

⁵ «Aw ye ne ta sariyaw ni ne ta cifoninw sira tagama. Ni mogo min ka o sariyaw sira tagama, o tigi bena kisi o le sababu ra; sabu ne le ye Matigi Ala ye.

⁶ «Ayiwa, aw ra ce si man kan ka gbara muso do ra, ka jen ni a ye, k'a soro a ni o muso bee ye gbakelenmogow ye. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

⁷ «I man kan ka jen ni i bamuso ye k'a lebu; sabu i bamuso lo. I man kan ka jen ni a ye, ka i face lebu.

⁸ «I man kan ka jen ni i face ta muso do ye fana, ka i face lebu.

⁹ «I man kan ka jen ni i balemamuso ye; ni aw bee kera fa kelen ni ba kelen o, walama ni aw kera fa kelen na, nka aw te ba kelen na o, walama ni aw kera ba kelen na, nka aw te fa kelen na o, ni aw worora lu kelen kono o, walama ni aw ma woro lu kelen kono o, i man kan ka jen ni a ye.

10 « ‹I man kan ka jen ni i mamaden si ye, ka i yere lebu.

11 « ‹I man kan ka jen ni i face ta muso do ta den-muso ye, sabu i balemamuso lo.

12 « ‹I man kan ka jen ni i face koromuso, wala-ma ni a dogomuso do ye, sabu i tenenmuso lo.

13 « ‹I man kan ka jen ni i bamuso koromuso walama a dogomuso ye, sabu i tenenmuso lo.

14 « ‹I man kan ka i face balemace lebu, ka jen ni a muso ye, sabu i tenenmuso lo.

15 « ‹I man kan ka jen ni i buranmuso ye, sabu i dence muso lo. I man kan ka jen ni a ye.

16 « ‹I man kan ka jen ni i balemace muso ye, ka i balemace lebu.

17 « ‹I man kan ka jen ni muso do ye, ka seko ka jen ni a denmuso fana ye. I jenna ni muso min ye, i man kan ka jen ni o muso mamaden si ye; sabu olugu ni o muso bee ye gbakelenmogow le ye. Ni mogow min ka o ke, o tigi ka kojuguba le ke.

18 « ‹I man kan ka i muso dogomuso furu, ka jen ni a ye, k'a i muso to si ra, ka celiya don o ni jogon ce.

19 « ‹I man kan ka gbara muso si ra ka jen ni a ye, k'a soro a be a ta landa ra, sabu a saninyabari lo.

20 « ‹I man kan ka i mogowogon ta muso jini, ka jen ni a ye, ka i yere lanogow ni a ye.

21 « ‹I kana son ka i den si di o ye a don tasuma ra, k'a ke saraka ye ka Moloki ta jo son ni a ye. I man kan ka i ta Ala togow cen o cogo ra, sabu ne le ye Matigi Ala ye.

22 « ‹I man kan ka jen ni i cegogon ye i n'a fo ce be jen ni muso ye cogo min na; o ye ko haramunin le ye.

23 « ‹I man kan ka jen ni began ye, ka i yere lanogow. Muso fana man kan k'a yere di began ma, a ye jen ni a ye. O ye kokolonba le ye.

24 « ‹Ayiwa, aw kana aw yere lanogow ni nin kow si ye, sabu ne bena siya minw gben ka bo aw ja, olugu tun ka o yere lanogow ni nin kow bee le ye.

25 O k'a ke ten ka jamana bee lanogow. O koson ne bena o hake bo o ra, k'a to o ta jamana ye o bee fogow.

26 « ‹O ra aw ka kan ka ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw bee sira tagama. Aw Izirayelimogow, walama lonan minw be aw ce ra, aw si man kan ka nin ko haramuninw jogon do ke; 27 sabu mogow minw sigira jamana ra ka kon aw ja, olugu ka nin ko haramuninw jogon le ke, ka jamana bee lanogow. 28 Ni aw ka o kow jogon ke, ka jamana lanogow, jamana bena aw fana fogow, i n'a fo minw tun sigira jamana ra aw ja, jamana ka olugu fogow cogo min na.

29 « ‹Aw ra ni min o min ka nin ko haramunin jogon do ke, ne bena o tigi faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.

30 « ‹Ayiwa, aw ka kan ka ne ta koketaw sira le tagama. Nin ko haramunin minw tun be kera jamana konow ka sorow aw ma se yi ban, aw man kan ka o kow si ladegi ka aw yere lanogow, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.> »

Sariya were minw fora Izirayelimogow ye

Izirayelimogow ka kan ka saninya

19 Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: 2 «Kuma Izirayelimogow bee lajennin fe k'a fo o ye ko: ‹Aw ka kan ka saninya, sabu ne saninyanin lo, ne Matigi Ala, aw ta Ala.

3 « ‹Aw bee ye aw fa ni aw ba bonya. Ne ka Nenekirilon min sigi, aw ka kan ka o jate fana, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

4 « ‹Aw kana nabow batofen gbansanw fe ka o bato. Aw kana negge yeele ka o ke batofen do ye k'a bato; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.> »

Sarakaw ta sariya

5 « ‹Ni aw b'a fe ka ninsondiya saraka bo ne ye, aw y'a ke ka kana ni a kecogo ye, janko ne ye aw ta saraka mina. 6 Aw be o saraka di ne ma lon min na, a sogo ka kan ka domu k'a ban o lon yere ra. Ni a to ka si, aw ye o domu o dugusagbe. Nka ni a to belen ka to a dugusagbe flanan, aw ye o jeni tasuma ra k'a ban. 7 Ni mogow o mogow ka sarakasogow domu ka taga se fo tere saba, o tigi ta saraka te mina, sabu a sogo kera fen haramunin ye. 8 Ni mogow o mogow ka o sogo domu, o hake be o tigi kan; sabu o saraka min dira ne ma, a ma o jate fen saninman ye. O tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na.> »

Simantige ta sariya

9 « ‹Ayiwa, ni aw nana ke aw ta simanw kan ye aw ta jamana ra tuma min na, aw ye foro kerefeyoro ta simanw to yi, aw kana o kan. Siman minw fana kanbari tora, walama minw benbenna, aw kana seko ka taga olugu kan tuun. 10 Ni aw be aw ta rezennow fana bo, minw tora tigebari ye, walama minw benbenna, aw kana seko ka taga olugu tomow. Aw ye o to fagantanw ni lonanw ye; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.> »

Mogowogon kanuya ta sariya

11 « ‹Aw kana sonyari ke; aw kana faninya tige, walama ka aw mogowogon janfa. 12 Aw kana kari gbansan faninya kan ni ne togow ye, ka ne togow cen, sabu ne le Matigi Ala ye.

13 « ‹Mogow kana a mogowogon tojow. I kana i mogowogon borofen bosi a ra. I ta baaraden sara kana si i boro. 14 I kana torogberen neni. I kana fen bla fiyentow ja, k'a to a ye talon a ra. I ka kan ka siran Ala ja, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

15 « ‹Ni i be kiti tige, i ye a tige terenninya kan. I kana jo di fagantan ma a ta fagantanya koson, i fana kana kiti diya fagama ra a ta fagamaya koson. Ni i be i mogowogon ta kiti tige, i ye a ke can le kan. 16 I kana yaala ka nafiya ke mogow ce ra. I kana seereyajugu fo i mogowogon ta ko ra min be se ka ke a fagasababu ye; ne le ye Matigi Ala ye.

17 «*Ɔ kana i balema koninya i jusukun na gbansan. Ni a ka ko do le ke min man ni, i ye o fo a na na k'a gbeleya, janko o kana na i fana jaraki ni a ye.* 18 *Ni mogodo ka ko do ke i ra, i kana a fo ko i be a juru sara. Ni i balema do ka ko do ke i ra min ka i dimi, i kana o ko to i yere konon. I ka kan ka i mogodonon kanu i ko i yere, sabu ne le ye Matigi Ala ye.* »

Fen minw te suguya kelen ye

19 «*Ɔ Ayiwa, aw ka kan ka ne ta sariyaw sira tagama. Aw ta began minw te began suguya kelen ye, aw kana a to olugu ye jen. Siman minw fana te siman suguya kelen ye, aw kana olugu dan foro kelen konon. Fani minw te fani suguya kelen ye, aw kana o karan donon na ka o don.* »

Jonmuso maminanin ta sariya

20 «*Ɔ Ni ce do ka jonmuso do mamina, k'a soro a m'a kunmabo, jonmuso matigice fana m'a labla, ni ce were nana jen ni o muso ye, o tigi ka kan ka warida do sara. Nka o man kan ka o faga, sabu jonmuso tun ma kunmabo, a tun te a yere ta ye fana.* 21 *O ce ye na ni sagajigi kelen ye Nogonkunben fanibon* donda ra, a ta hake koson, ka na o di Matigi Ala ma hakebo saraka ye a ta hake koson.* 22 *Sarakalasebaga bena a ta jurumun kafari ni o hakebo saraka ye Matigi Ala na koron. Ce ta jurumun bena yafa a ma.* »

Yiridenw ta sariya

23 «*Ɔ Ayiwa, ni aw tagara se Kanaana jamana ra tuma min na, ni aw ka yiri suguya caman turu, minw be den, aw ka kan ka o yiriw denw jate i n'a fo yiriden saninyabariw, fo san saba; fo ka taga o san saba dafa, aw man kan ka o yiridenw domu.* 24 *A san naaninan, o yiriw bena den minw ke, o denw bee bena bla danna ne ye; aw bena panagbe do ke o yiridenw ko ra, ka ne bonya.* 25 *A san loorunan le ra, aw be se ka o yiridenw domu. O cogo ra, aw ta yiriw bena den caman ke aw ye san o san. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.* »

Lagberi ni joson ta sariya

26 «*Ɔ Aw kana jufasogo domu. Aw kana subagaya ke, aw kana lagberi ke.* 27 *Aw kana aw kun li, ka si do to aw kun cemance ra. Aw kana aw bonbosi kerefeyorow dama li.* 28 *Ni mogodo ka sa aw fe, aw kana aw fari cici ni muru ye ko mogodo sara aw fe. Aw kana aw fari jegenjegen. Ne le ye Matigi Ala ye.*

29 «*Ɔ Aw kana jen siri ni josonbagaw ye ka aw denmusow bla jatoya ra ni o ye, ka o lebu; ni o te, jamana bee bena na nabo o jow fe, ka kojugu caya jamana konon.* 30 *Ne ka Nenekirilon* minw fo aw ye, aw ka kan ka o lonw jate; aw ka kan ka bonya la ne ta batoyoro saninman kan fana. Ne le ye Matigi Ala ye.*

31 «*Ɔ Minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, ka lagberi ke, aw kana taga olugu fe ko aw be taga lagberi ke. Ni aw ka o ke, aw bena aw yere lanogo. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.* »

Mogokorobaw ni lonanw ta sariya

32 «*Ɔ Aw ye wuri ka lo mogokoroba kunsigibetigi na koron; aw ye mogokoroba bonya kosebe. Aw ye siran aw ta Ala na; ne le ye Matigi Ala ye.*

33 «*Ɔ Ni lonan do ka na sigi aw ta jamana ra, aw kana a jonyamina.* 34 *Aw ye lonanw minako na, k'a ke i n'a fo aw yere do lo. Aw ye o kanu k'a ke i n'a fo o ye aw do le ye, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.* »

Jago ta sariya

35 «*Ɔ Aw kana mogodo jago ra. Ni aw be fiyeere ke, ni aw be fen suma, aw kana do bo a metereda ra, walama a kiloda ra, walama a litirida ra.* 36 *Aw y'a to aw ta sumanikenan ye ben, a kiloda ye dafa; aw kana do bo aw ta sumanikeminanw na fana. Ne le Matigi Ala ye, aw ta Ala, min ka aw labo Misiran jamana ra.*

37 «*Ɔ Aw ye ne ta sariyaw ani ne ta cifoninw bee ke, ka tagama ka kapa ni o ye, sabu ne le ye Matigi Ala ye.* »

Joson ni lagberi ta kiti

20 Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: 2 «*Ɔ Kuma Izirayelimogow fe, i ye a fo o ye ko: Ɔ Ni Izirayelimogodo, walama lonan minw be ni aw ye, ni o do k'a den di, k'a ke ka Moloki ta jo son, o tigi ka kan ka faga. Mogow ye jen k'a bon ni kabakuru ye k'a faga.* 3 *Ne bena wuri o tigi kama, k'a faran ka bo Izirayelimogow ra, sabu a k'a den do di, ka Moloki ta jo son ni a ye minke, a ka ne ta yoro saninman* le lanogo, ka ne togo saninman cen.* 4 *Ayiwa, aw jamana mogow, ni aw ka aw na tugu o ko donon kan, ni aw ma son k'a tigi faga,* 5 *ne yere le bena juguya a ma kosebe, ale ni a ta gba bee, ka o faran ka bo o ta jamana mogow ce ra, ani minw bee be jen ni o mogow ye, ka Moloki ta jo son.*

6 «*Ɔ Minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, ka lagberi ke, ni mogodo mogodo ka taga olugu do fe, ne bena wuri o tigi kama kosebe, k'a faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.* »

Jen minw ma daga ce ni muso ce

7 «*Ɔ Aw ye aw yere saninya ka ke mogodo saninmanw ye, sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.*

8 «*Ɔ Aw ye jija ka ne ta sariyaw sira tagama, sabu ne le ye Matigi Ala ye, min be aw saninya.*

9 «*Ɔ Ni mogodo mogodo ka kumajugu fo a face walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga. A fagari kunko bena ben a yere le kan, sabu a ka kumajugu fo a face walama a bamuso ma.*

10 «*Ɔ Ni ce min ka jen ni a mogodonon muso ye, o ce ni o muso bee ka kan ka faga.*

11 «*Ɔ Ni ce min ka jen ni a face muso ye, k'a face lebu, o ce ni o muso bee ka kan ka faga; o fagari kunko bena ben o yere le kan.*

12 «*Ɔ Ni ce min ka jen ni a dence muso ye, o ce ni o muso bee ka kan ka faga, sabu o ka kopagamininba le ke. O fagari kunko bena ben o yere le kan.*

13 «*«Ni ce fla ka jen i n'a fo ce be jen ni muso ye cogo min na, o ka ko haramunin le ke. O ka kan ka o faga. O fagari kunko bena ben o yere le kan fana.»*

14 «*«Ni ce do ka muso do ta, ka soro ka o muso denmuso fana ta tuun, o ye kojuguba le ye. O ka kan ka o saba bee jeni, janko o kojugu jagon kana ye aw ce ra.»*

15 «*«Ni ce min ka jen ni began ye, o ce ka kan ka faga; o ka kan ka began fana faga.»*

16 «*«Ni muso min fana k'a yere di began do ma ka jen ni a ye, o ka kan ka o muso ni o began bee faga. Ni o fagara, o fagari kunko bena ben o yere le kan.»*

17 «*«Ni ce min k'a balemamuso ta, fakelenden, walama bakelenden, ka jen ni a ye, ka jagon lebu, o ye maroyakoba le ye. Olugu ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na o balema tow bee na. O ce jenna ni a balemamuso ye minke, o hake ka kan ka ben a kan.»*

18 «*«Ni ce min ka jen ni muso do ye ka o muso to landa ra, o fla bee ka kan ka faran ka bo o ta jamana mogow ce ra, sabu o ka o yere lanogo jori ra, ka ne ta sariya cen.»*

19 «*«I man kan ka jen ni i bamuso balemamuso ye, walama i face balemamuso, sabu i tenenmuso lo. Ni mogow min ka o ke, o hake bena ben o tigi yere kan.»*

20 «*«Ni ce min ka jen ni a benogowe ta muso ye, k'a benogowe lebu, o hake bena ben o ce ni o muso kan. O tena den soro fo ka taga o sa.»*

21 «*«Ni ce min k'a balemacce muso ta, o ye ko nogonin le ye. O tena den soro, sabu o ce k'a balemacce lebu.»*

Izirayelimogow ka kan ka saninya

22 «*«Aw ye ne ta sariyaw ni ne ta cifoninw bee ke, k'a sira tagama; ni o kera, ne be tagara ni aw ye jamana min na, o jamana tena aw fono. 23 Ne bena siya minw ghen ka bo aw na fe, aw kana olugu ta landaw ta, sabu o siyaw ka nin kojuguw bee le ke, fo k'a to ne ka o haramuya. 24 O le koson, ne k'a fo aw ye ko o jamana bena ke aw le ta ye. Ne bena o jamana di aw ma, nono ni li be woyo o jamana min na; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Ne le ka aw janawoloma ka bo siya tow ce ra.»*

25 «*«O koson sogo saninyaninw ni sogo saninyabariw, ani konon saninyaninw ni konon saninyabariw, aw ka kan ka olugu lon ka bo jagon na, janko aw kana aw yere lanogo ni o fen saninyabariw si ye; aw kana aw yere lanogo ni o sogow ye, walama o konow, walama o fenjanaman minw be fofu o konobara kan dugu ma. Ne ka o fenw yira aw ra, janko aw ye a lon ko o saninyanin te.»*

26 «*«Aw ye aw yere bla danna ka saninya ne ye, sabu ne Matigi Ala, ne saninyanin lo. Ne ka aw janawoloma ka bo siya tow ce ra, janko aw ye ke ne ta mogow ye.»*

27 «*«Cew ni muso minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, ka lagberi ke, aw ka kan ka olugu faga. Aw ye o bon ni kabakuru ye ka o faga. O ta fagari*

kunko bena ben o yere le kan.»

Sariya min be sarakalasebagaw kan

21 Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «*Kuma sarakalasebagaw fe, minw ye Haruna dencew ye, i ye a fo o ye, ko ni sarakalasebaga do ta mogow sara, a man kan ka gbara o su ra k'a yere lanogo, 2 fo ni a kera a yere ta somogow do ye, a bamuso, walama a face, walama a ta den, walama a korowe walama a dogowe. 3 Ni a balemamuso do lo, min sunguruman lo, ni o tun be jagon fe so konon, a be se ka gbara ale fana su ra k'a yere lanogo, sabu a balemamuso ma furu.*

4 «*Sarakalasebaga ye Izirayelimogow namogow le ye, a ta sarakalasebagaya koson. O ra, a man kan k'a yere lanogo, k'a yere lebu.*

5 «*Sarakalasebaga man kan k'a kun yoro dow li, walama k'a bonbosi kerefeyorow li, walama k'a yere fari yoro dow tigetige ni muru ye. 6 A ka kan ka saninya le, ka bla danna Ala ye; a man kan ka ne Ala togow cen, sabu ale le be siman sarakaw jeni tasuma ra Matigi Ala ye, min ye o ta Ala ta saraka ye. O koson a ka kan ka ke mogow saninman le ye.*

7 «*Sarakalasebaga man kan ka jatomuso furu, walama ce do ka muso min nege ka jen ni a ye, walama muso furusanin do, sabu sarakalasebaga blara danna ka saninya ka ke Matigi Ala ta le ye.*

8 «*Izirayelimogow bee ka kan ka sarakalasebagaw jate mogow saninmanw ye, sabu olugu le be aw ta Ala ta sarakaw lase. Aw ye o jate mogow saninmanw ye, sabu ne saninyanin lo, ne Matigi Ala min ka aw saninya.*

9 «*Ni sarakalasebaga do denmuso ka jen ni josonbagaw ye k'a yere bla jatoya ra ni o ye, k'a yere lebu, a k'a face le lebu. O ka kan k'a jeni.»*

Sariya min be sarakalasebagaw kuntigi kan

10 «*Ayiwa, sarakalasebaga min be a balema sarakalasebaga tow kunna, turu saninman* kera min kun na k'a saninya, ka sarakalasebagaya faniw don a ra, ale man kan k'a kunsigi jagaminin to, walama k'a ta fani faran, kojugu do koson. 11 A man kan ka gbara su ra k'a yere lanogo, hali ni a face, walama ni a bamuso su lo. 12 A man kan ka bo yoro saninman* konon ka taga sangayoro ra, janko a kana na Matigi Ala ta yoro saninman lanogo, sabu turu saninman* kera ale le kun na, k'a saninya k'a bla danna Ala ta baara kama. Ne le ye Matigi Ala ye.*

13 «*Sarakalasebagaw kuntigi ka kan ka sunguru le furu. 14 Muso ce sanin, walama muso furusanin, walama ce do ka sunguru min nege ka jen ni a ye, walama jatomuso, a man kan ka o do furu. A ka kan ka sunguru do le furu a yere ta siyamogow ra, 15 janko a denw kana ke den saninyabariw ye, ka jagami a ta siyamogow ra; sabu ne le ye Matigi Ala ye, min ka a saninya.»*

Sarakalasebaga ka kan ka ke mogow dafanin ye

16 Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: 17 «*A fo Haruna ye, ko a ta durujaw ra, ko ni*

fiyen ka soro a dence min o min fari ra, ko o man kan ka gbara ko a be a ta Ala ta saraka lase a ma. ¹⁸ Ni fiyen be mogow o mogow ra, o te se ka gbara ne ta sarakajenifen na ka saraka lase ne ma. O ra, mogow o mogow ye fiyento ye, walama senkelen, walama min pada cogo man ji, walama min sen kelen ka jan ni kelen ye, ¹⁹ walama min sen kelen, walama a boro kelen man ji, ²⁰ walama danto, walama mogow corokonin, walama no be mogow min paden kan, walama soninya be mogow min na, walama ni warawara b'a ra, walama mogow min bora ceya ra, o mogow si man kan ka saraka bo ne ye. ²¹ Sarakalasebaga Haruna ta gbamogow min o min, ni fiyen be a fari ra, o man kan ka gbara ko a be sarakaw jeni Matigi Ala ye; sabu fiyen be a fari ra. O ra, a daganin te a ye gbara ko a be a ta Ala ta saraka lase. ²² A tigi be se ka Ala ta saraka domu; fen minw saninyara, ani minw saninyara kosεbe, a be se ka olugu domu. ²³ Nka a man kan ka gbara yoro saninman* ta boncetigefani na, walama sarakajenifen na, sabu fiyen be a fari ra. A man kan ka ne ta yoro saninmanw lanogow, sabu ne le Matigi Ala ye, ne le be o saninya.»

²⁴ Ayiwa, Musa ka nin kumaw le fo Haruna ni a dencew ye, ani Izirayelimogow be ye.

Sarakalasebagaw man kan ka fen saninmanw lanogow

22 Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ² «A fo sarakalasebagaw ye, Haruna ni a dencew, ko Izirayelimogow be saraka minw bo ne ye, ko o ye o saraka saninmanw minako ja, janko o kana ne togow saninman lanogow. Ne le ye Matigi Ala ye. ³ A fo o ye ko o ta duruja nataw ra, ko Izirayelimogow be saraka minw bo ne ye, ko ni sarakalasebaga min saninyabari ka gbara o fen saninmanw do ra, o tigi ka kan ka bo ne ta baara ra. Ne le ye Matigi Ala ye.

⁴ «Bana minw be mogow fari cen, walama damajalan, ni o do be sarakalasebaga o sarakalasebaga ra, Haruna dencew ra, o tigi man kan ka ne ta saraka saninmanw domu, fo ka taga a keneya. Ni sarakalasebaga min ka maga su ra, walama ni lawa be bonna min fe, o fana man kan k'a domu; ⁵ walama ni min magara fenpanaman saninyabari do ra, walama mogow saninyabari do ra, k'a yere lanogow, o fana man kan k'a domu. ⁶ Ni mogow min ka maga o fenw do ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se; a man kan ka saraka saninmanw domu. O ko, a ka kan k'a yere ko. ⁷ Ni tere benna, a be soro ka saninya. O ra, a be se ka saraka saninmanw domu, sabu o domuni ye a ta le ye.

⁸ Sarakalasebaga man kan ka began jufanin domu, walama wara dato, janko a kana a yere lanogow. Ne le ye Matigi Ala ye.

⁹ «Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta koketaw be sira tagama; ni o te, ni o ka o ciw bla, o hake bena ben o kan, o be sa; sabu ne le ye Matigi Ala ye, ne le be o fenw saninya.»

Mogow minw be se ka sarakasogo domu

¹⁰ «Ni sarakalasebagaw te, mogow gbansan man

kan ka saraka saninmanw domu. Mogow min ye lonan temebaga ye sarakalasebaga ta so, walama min be baardenya ra a ta so, olugu si man kan k'a domu. ¹¹ Nka ni sarakalasebaga ka jon min san, o be se k'a domu; walama jon min worora a ta so. Olugu be se ka sarakafen saninmanw domu.

¹² Ni sarakalasebaga denmuso do furura mogow gbansan do ma, o muso man kan ka Ala ta saraka saninmanw domu. ¹³ Nka ni sarakalasebaga denmuso min ce sara, walama min ta ce k'a bla, ni den te a fe, ni a be a face ta so i n'a fo a sunguruman tuma, ale be se ka saraka saninmanw domu ni a face ye. Ni a bora o ra, mogow gbansan si man kan k'a domu.

¹⁴ «Ni mogow do firira ka saraka saninmanw do domu, o tigi ka kan ka a jogon sara sarakalasebaga ye, k'a songow taran taranyoro looru, k'a taran kelen fara a kan fana.

¹⁵ «Izirayelimogow ka sarakafen minw bo ka o bla danna Matigi Ala ye, sarakalasebagaw man kan k'a to mogow gbansanw ye o fenw domu ka o lanogow. ¹⁶ Sabu ni o k'a domu, sarakalasebagaw be jurumun le lase o mogow ma, ka o hake ben o kan; ne le ye Matigi Ala ye, ne le be o fenw saninya.»

Saraka minw be se ka di Ala ma

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ¹⁸ «Kuma Haruna ni a dencew fe, ani Izirayelimogow be, k'a fo o ye ko ni Izirayelimogow do, walama lonan minw be Izirayelimogow ce ra, ni o do b'a fe ka saraka jenita bo Matigi Ala ye, k'a ta dajuru le sara, walama ni a yere diyanya saraka lo, ¹⁹ a y'a to a ye ke began ceman ye, misi, walama saga, walama ba, fiyen kana ke a ra. Ni o kera, a ta saraka be mina. ²⁰ Fiyen be began min na, aw kana o ke saraka ye; ni o te, o saraka tena mina. ²¹ Ni mogow do b'a fe ka ninsondiya saraka bo k'a di Matigi Ala ma k'a ta dajuru dafa, walama ni a yere diyanya saraka lo, ni a kera misi ye, walama saga, walama ba, a y'a to fiyen si kana ke o began na, no kana ke a ra, janko a ta saraka ye mina. ²² Begin min fiyenna, walama min sen kelen man ji, walama min fari yoro do tigera ka bo a ra, walama jori be min fari ra, walama soninya, walama warawara, aw man kan ka o do ke saraka ye. Aw man kan ka o do ke saraka ye k'a jeni sarakajenifen kan Matigi Ala ye. ²³ Misi, walama saga min sen kelen ka jan, walama min sen kelen ka surun, aw be se ka o ke aw yere diyanya saraka ye; nka a te se ka ke dajurudafa saraka ye. ²⁴ Begin min kiliw cenna, walama ni a cira, walama ni a bora, walama ni a tigera, aw man kan ka o do ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma. O began jogon man kan ka ke saraka ye aw ta jamana ra. ²⁵ Ni lonan do ka o began jogon do di, aw kana son ka o mina ka o ke aw ta Ala ta saraka ye; sabu o beganw fari yoro dow tigetigera, walama no do be o ra; o saraka te mina.»

²⁶ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ²⁷ «Ni misiden, walama sagaden, walama baden worora, o den ka kan ka to ni a ba ye ka tere wolonfla le ke. Ni a ka tere seegi soro, wala-

ma ni a tɛmɛna o kan, o tuma le ra a bɛ se ka kɛ saraka jenita ye k'a di Matigi Ala ma. ²⁸ Nka aw kana bɛgan ni a den faga lon kelen na, ni a kera misi ye, walama saga, walama ba.

²⁹ «Ni aw bɛ pumanlon saraka le bɔ ne ye, aw y'a kɛ ka kapa ni a cogo ye, janko Ala ye aw ta saraka mina. ³⁰ Ni aw ka saraka bɔ lon min na, aw ye a sogo bɛɛ domu o lon yɛrɛ le ra. Aw man kan k'a to a tɔ ye si. Ne le ye Matigi Ala ye.

³¹ «Aw ka kan ka sɔn ne ta sariyaw ma ka o sira tagama, sabu ne le ye Matigi Ala ye. ³² Aw kana ne tɔgɔ saninman cɛn. Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka kan k'a lon ko ne saninyanin lo. Ne le ye Matigi Ala ye, min bɛ aw saninya. ³³ Ne ka aw labɔ Misiran jamana ra, ka kɛ aw ta Ala ye. Ne le ye Matigi Ala ye.»

Izirayelimɔgɔw ta panagbɛw

23 Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko: ² «Kuma Izirayelimɔgɔw fɛ, i ye a fɔ o ye ko aw ka kan ka panagbɛ minw kɛ ka Matigi Ala bonya, o ka kan ka kɛ jamalajɛnbaw le ye ka Matigi Ala bato. O panagbɛw flɛ nin ye.

Nɛnɛkirilon panagbɛ

³ «Aw ye baara kɛ tere wɔɔrɔ; a tere wolonflanɛn ye Nɛnɛkirilon* le ye. Mɔgɔ man kan ka baara kɛ o lon na. Aw ka kan ka jamalajɛnba kɛ o lon na. Aw man kan ka baara foyi kɛ; ni aw ka kɛ yɔrɔ o yɔrɔ, aw ka kan ka o lon bla a danna ka Matigi Ala bonya.»

Jɔnyaban panagbɛ ni Burufunubari panagbɛ

⁴ «Aw ka kan ka panagbɛ minw fana kɛ Matigi Ala ye, ka jamalajɛnba kɛ ka Matigi Ala bonya, o panagbɛw wagatiw ye nin ye: ⁵ San karo fɔlɔ, tere tan ni naani wulada fɛ, o bɛna kɛ Jɔnyaban panagbɛ* ye; aw ye o kɛ ka Matigi Ala bonya. ⁶ Karo tere tan ni looru, o bɛna kɛ Burufunubari panagbɛ* ye; aw bɛ o fana kɛ ka Matigi Ala bonya. Aw bɛna burufunubari domu ka se fɔ tere wolonfla. ⁷ O logɔkun tere fɔlɔ, aw bɛ jamalajɛnba kɛ ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dablɔ o lon na. ⁸ Aw ye saraka jenitaw bɔ Matigi Ala ye ka se fɔ tere wolonfla. A tere wolonflanɛn, aw bɛna jamalajɛnba kɛ tuun ka Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dablɔ o lon na.»

Siman fɔlɔ panagbɛ

⁹ Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko: ¹⁰ «A fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko ne bɛna jamana min di aw ma, ni aw sera o jamana ra, ni aw nana aw ta simanw tige, aw ye na ni siman kansiri kelen ye sarakalasebaga fɛ; o ye kɛ aw ta siman fɔlɔ tigenin ye. ¹¹ Sarakalasebaga bɛna o siman kansiri fifa ne ja kɔrɔ Nɛnɛkirilon* dugusagbɛ, ka o di ne ma saraka ye. Ni o kera, o saraka bɛna mina. ¹² O siman kansiri bɛna di saraka ye ne ma lon min na, o lon kelen na, aw ka kan ka sagaden cɛman kelen kɛ saraka jenita ye, min ka san kelen sɔrɔ, ani fiyen tɛ min na. ¹³ Aw ye mugu tentennin kilo wɔɔrɔ nɔɔni turu ra, ka o fara a kan, ka o jeni, o

bɛ kɛ siman saraka* jenita ye, min jenina tasma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di. Aw ye rezenji litiri kelen ni tarance fana kɛ rezenji saraka ye, ka o bɔn a kan. ¹⁴ Mɔgɔ si man kan ka o simankura dɔ kɛ buru ye k'a domu, walama k'a yiran k'a jimi, walama k'a kɛnɛ jimi, fɔ kansiri fɔlɔ ye di Matigi Ala ma fɔlɔ. Nin ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fɛ. Ni aw nana taga sigi yɔrɔ o yɔrɔ, aw ye nin sariya sira tagama.»

Logɔkunw ta panagbɛ

¹⁵ «Ayiwa, aw ka siman kansiri fɔlɔ di sarakalasebaga ma Nɛnɛkirilon* min na ko a ye a fifa k'a kɛ saraka ye, k'a damina o Nɛnɛkirilon dugusagbɛ ra, aw ye logɔkun wolonfla dafanin jate, ¹⁶ ka taga a bla fɔ Nɛnɛkirilon wolonflanɛn dugusagbɛ ra; o bɛ kɛ tere bilooru. Ayiwa, o lon na, aw ka kan ka siman saraka dɔ wɛrɛ bɔ ne ye tuun. ¹⁷ Aw bɛna burukun flɛ lalaga aw ta sow kɔnɔ, ka na ni o ye sarakalasebaga fɛ, janko sarakalasebaga ye o buruw fifa. Aw ka kan ka o buruw bɛɛ kelen kelen lalaga ni mugu tentennin kilo wɔɔrɔ ye, ka burufunufɛn kɛ a ra. O ye aw ta simankuraw fɛn fɔlɔ ye; aw ye o di Matigi Ala ma saraka ye. ¹⁸ Ka fara o buruw kan, aw ye na ni sagaden cɛman wolonfla ye, fiyen tɛ minw na, ani minw ka san kelen bɔ, ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi flɛ; aw ye o kɛ saraka jenita ye ka o di Matigi Ala ma. Siman saraka ni rezenji saraka* min ka kan ka bɔ, aw ye o fana fara a kan; o bɛ kɛ saraka jenita ye, min kasa ka di Matigi Ala ye. ¹⁹ Aw ye bakɔrɔnin kelen kɛ jurumunyafa saraka ye; ka sagaden flɛ kɛ ninsɔndiya saraka ye, minw ka san kelen sɔrɔ. ²⁰ Sarakalasebaga bɛna o sagaden flɛ sarakaw fifa Matigi Ala ja kɔrɔ, ani simankura ta buruw, ani sagaden flɛ. O sarakaw bɛ kɛ sarakalasebaga ta ye, sabu o blara danna Matigi Ala ye. ²¹ O lon kelen na, aw bɛna o panagbɛ kɛ, ka jamalajɛnba kɛ ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dablɔ o lon na. Nin ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fɛ; ni aw nana taga sigi yɔrɔ o yɔrɔ, aw ka kan ka nin sariya sira tagama.

²² «Ni aw nana kɛ siman tige ye aw ta jamana ra tuma min na, aw ye aw ta foro kɛrɛfeyɔrɔ ta simanw to yi, aw kana o kan; siman minw fana kanbari tora, walama minw benbenna, aw kana sekɔ ka taga olugu kan tuun. Aw ye o to fagan-tanw ni lonanw ye; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

Burufiyɛ panagbɛ

²³ Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko: ²⁴ «A fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko san karo wolonflanɛn, a tere fɔlɔ, o bɛna kɛ Nɛnɛkirilon* ye aw fɛ, ka aw hakiri jigi ne ra. Aw bɛna burufiyɛkanw bɔ jamana yɔrɔ bɛɛ ra o lon na, ka jamalajɛnba kɛ ka ne bato. ²⁵ Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dablɔ o lon na, ka saraka jenitaw bɔ Matigi Ala ye.»

Jurumun yafalonba panagbe

²⁶ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:
²⁷ «O karo wolonflanan tere tan, o le bena ke Jurumun yafalonba ye. Aw bena jamalajenba ke ka Matigi Ala bato, ka aw yere majigi Ala na koro, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ye. ²⁸ Aw man kan ka baara si ke o lon na, sabu Jurumun yafalonba lo. Aw ta jurumunw ka kan ka yafa o lon le ra ne na koro, ne Matigi Ala, aw ta Ala. ²⁹ Mogo o mogo te a yere majigi o lon na, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayelimogow ce ra. ³⁰ Ni mogo o mogo fana ka baara ke o lon na, ne bena o tigi halaki ka bo Izirayelimogow ce ra. ³¹ Aw man kan ka baara ke o lon na. Nin ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw bee fe, aw sigiyorow bee ra. ³² O lon bena ke Nenekirilon* le ye, i n'a fo logokun tere wolonflanan. Aw ka kan ka aw yere majigi Ala na koro. Aw ye o Nenekirilon bla danna Ala ye, k'a damina karo tere konontonnan wula fe, ka taga a bla fo a tere tannan wula fe.»

Gbatakorsigi panagbe

³³ Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko:
³⁴ «A fo Izirayelimogow ye ko o karo wolonflanan tere tan ni looru, o bena ke Gbatakorsigi panagbe* ye. Aw bena o panagbe ke fo tere wolonfla ka Matigi Ala bonya. ³⁵ A tere folo, aw bena jamalajenba ke ka Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra o lon na. ³⁶ O tere wolonfla kono, aw bena saraka jenitaw bo ka o di Matigi Ala ma. A tere seeginan, aw bena jamalajenba ke tuun, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ye. Aw bena o jamalajenba ke Matigi Ala ye. Aw ka kan ka aw ta baara tow bee dabra.»

³⁷ «Ayiwa, panagbe minw ka kan ka ke ka Matigi Ala bonya, ani jamalajenba minw ka kan ka ke, olugu le ye nin ye. Aw ka kan ka o ke, janko ka sarakaw jeni Matigi Ala ye: saraka jenitaw, ani siman sarakaw, ani ninsondiya sarakaw, ani rezenji sarakaw. Aw ka kan ka o sarakaw bee ke ka kapa ni a cogo ye. ³⁸ Nka o sarakaw nin te Nenekirilonw ta sarakaw ra, ani aw be deri ka saraka to minw di Ala ma kakoro, ani aw ta dajurudafa sarakaw, ani aw yere diyanya sarakaw.»

³⁹ «Ayiwa, o karo wolonflanan tere tan ni loorunan, ni aw ka aw ta jamana simanw tige, aw bena gbatakorsigi panagbe* ke tere wolonfla, ka Matigi Ala bonya. O panagbe tere folo bena ke Nenekirilon* ye, a tere seeginan fana be ke Nenekirilon ye. ⁴⁰ A tere folo, aw ye yiridennuman dow tigetige, ani tamaro yiriborow, ani yiri flaburumanw, ani jidarayiri misen dow ta yiriborow. Aw ye o mina aw boro, ka to ka o fifa, ka toron ke, ka nagari Matigi Ala na koro, fo tere wolonfla. ⁴¹ San o san, aw ka kan ka o panagbe ke tere wolonfla ka Matigi Ala bonya. O ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe. Aw ka kan k'a ke san karo wolonflanan. ⁴² O tere wolonfla bee ra, aw bena ke si ye fanibonw* le kono. Izirayeli jamanadenw bee ka kan ka si fanibonw le kono o lonw na, ⁴³ janko aw ta denw y'a lon ko ne ka Izirayelimogow labo

Misiran jamana ra tuma min na, ko o tun be sira fanibonw le kono. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

⁴⁴ Ayiwa, Izirayelimogow ka kan ka panagbe minw ke ka Matigi Ala bonya, Musa ka o panagbew bee yira o ra nin cogo le ra.

Fitinadaga saninlaman manacogo

24 ² «A fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni oliviye turu yereworo ye, ka na a don fitinadaga saninmanw kono, janko fitinaw mananin ye to wagati bee. ³ Boncetigefani min ka jenmogonya kesu* dogo, Haruna bena fitinaw laben o fani le na fe Nogonkunben fanibon* kono, janko o fitinaw ye mana wagati bee Matigi Ala na koro, k'a ta wula fe fo ka taga dugu gbe. O ye sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe. ⁴ Haruna bena fitinaw bla fitinablanan kan, min lalagara ni sanin yereworo ye, k'a to o ye mana wagati bee Matigi Ala na koro.»

Sarakaburu blacogo

⁵ «Aw ye mugu tentennin do ke ka burukun tan ni fla lalaga. Mugu kilo woro le ka kan ka don burukun kelen kelen bee ra. ⁶ I bena o buruw blabla mogon kan, k'a ke layoro fla, sanintabali kan, Matigi Ala na koro. Layoro kelen kelen bee ye ke burukun woro woro. ⁷ I ye wusunan yereworo do ke o buruw layoro kelen kelen bee kan k'a yira ko o buruw bee ye Matigi Ala ta le ye, i n'a fo saraka min jenina tasuma ra Matigi Ala ye. ⁸ Nenekirilon* o Nenekirilon, aw ka kan ka o buruw laben tabali kan Matigi Ala na koro, wagati bee. O ye jenmogonya wuribari le ye ne ni Izirayelimogow ce. ⁹ O buruw bena ke Haruna ni a dencew ta ye. O ka kan k'a domu yoro saninman* do le ra, sabu o buru saninyanin lo kosebe. Ala ka o di o ma i n'a fo saraka minw jenina tasuma ra Matigi Ala ye, o sarakaw sogo dira o ma cogo min na. Nin fana ye sariya wuribari le ye Izirayelimogow fe.»

Alatogocen ni kojugu saracogo

¹⁰ Ayiwa, Izirayelimuso do tun furura Misirankace do ma. Lon do, olugu dence le nana Izirayelimogow ce ra, ka na kere ke ni Izirayelice do ye. ¹¹ A ka nenini ke fo ka Ala togo cen. O k'a mina ka taga ni a ye Musa fe. A bamuso togo tun ye ko Selomiti; a bamuso face togo tun ye ko Dibiri. O tun be bo Dan ta gba le ra. ¹² O k'a mina k'a bla kaso ra, sani o ye kuma do soro ka bo Matigi Ala fe.

¹³ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: ¹⁴ «Aw ye bo ni Alatogocenbaga ye kene ma. Minw bee ka kumajugu men a da ra, olugu bee ye o borow la a kun na; jama bee ye a bon ni kabakuru ye fo k'a faga.»

¹⁵ Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo Izirayelimogow ye ko, ni mogo o mogo ka Ala togo cen, o hake ka kan ka bo o tigi ra; ¹⁶ o tigi ka kan ka faga. Jama bee ye a bon ni kabakuru ye k'a faga. Ni a kera lonan ye, walama dugulen, a ka kan ka faga, sabu a ka

Ala tōgo cən.

¹⁷ «Ni mōgo o mōgo k'a mōgojōgōn bugō k'a faga, o tigi fana ka kan ka faga.

¹⁸ «Ni mōgo min ka dō ta began bugō k'a faga, a ka kan k'a jōgōn di. Began janaman dō le bē kē ka began faganin juru sara.

¹⁹ «Ni mōgo dō k'a mōgojōgōn mandimi, o tigi fana bē mandimi a jōgōn ye; ²⁰ ni min ka mōgo dō kolo kari, o ta ka kan ka kari a jōgōn ye; ni min ka mōgo ja ci, o ta ka kan ka ci a jōgōn ye; ni min ka mōgo jin bōn, o ta ka kan ka bōn a jōgōn ye; ni i ka nō o nō kē i mōgojōgōn na, o nō jōgōn ka kan ka kē i ra fana.

²¹ «Ni mōgo min ka dō ta began faga, a tigi ka kan k'a jōgōn di. Nka ni mōgo min ka mōgo faga, o tigi ka kan ka faga a jōgōn ye.

²² «Ayiwa, nin sariyaw sigira mōgo bē le kama, lonan fara dugulen kan; sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

²³ Ayiwa, Musa ka o kuma fō Izirayelimōgōw ye ka ban minke, o ka Alatōgōcēnbaga mina ka bō ni a ye kēne ma, ka taga a bon ni kabakuru ye fō k'a faga. O cogo ra, Matigi Ala tun ka min fō Musa ye, Izirayelimōgōw k'a kē ten.

Nenekirisan ta sariya

25 Matigi Ala kumana Musa fē Sinayi kuru kan, k'a fō a ye ko: ² «Kuma Izirayelimōgōw fē, k'a fō o ye ko: «Ne bēna jamana min di aw ma, ni aw nana taga don o jamana ra, ni wagati dō nana se, aw ka kan ka a to aw ta dugukolo ye nenekiri. Aw bēna o kē nenekiri wagati le ye, ka Matigi Ala bonya. ³ Aw bēna aw ta forow sēne ka se fō san wōrō, ka simanw dan a ra, ka o tige, ka aw ta rezēnsunw kun tigetige janko a ye den ka ja, k'a rezēnmō tige. ⁴ Nka a san wolonflanān, o bēna kē dugukolo ta nenekirisan ye; aw ye nenekiri o san na, ka Matigi Ala bonya. O san na, aw man kan ka siman dan aw ta forow ra, aw man kan ka aw ta rezēnsunw kun tigetige fana janko o ye den ka ja. ⁵ Hali simankisē minw benbenna dugu ma simantigewagati ra, ka falen o yere ma foro kōnō, ni olugu ka den, aw man kan ka o siman tige, k'a lajen aw yere fē. Ni aw ta rezēnsunw fana tora o yere ma yi ka den minw kē, aw man kan ka o denw tige fana k'a lajen aw yere fē; sabu o san ye dugukolo ta nenekirisan le ye. ⁶ Fēn minw bēna falen o yere ma kongo kōnō, o ka kan ka labla bē le ye, ka kē bē ta baro ye: aw yerew, ani aw ta baarden cēmanw ni a musomanw, ani minw bē baara kē aw fē sara ra, ani lonan tēmbaga minw bē aw fē, ⁷ ani aw ta beganw, ani kongosogow bē. O san ta simanw bē kē bē ta baro le ye.» »

Yafarisan ta sariya

⁸ «Ayiwa, ni nenekirisan wolonfla ka tēme, o bē kē san wolonfla sigiyōrōma wolonfla ye; o nenekirisan wolonfla bē bēna kē san binaani ni kōnōntōn ye. ⁹ O san binaani ni kōnōntōnnan karo wolonflanān tere tan, aw ye buruw fiye ka mankanba bō. O ye jurumun yafalonba le ye. Aw

ye buru fiye ka mankanba bō jamana yōrō bē ra.

¹⁰ Aw ye san biloorunan bla danna ka Matigi Ala bonya. Aw ye mōgōw labla jamana kōnō, ka forow labla o tigiw ye; bē ye kē a yere ta ye o san na. O san bēna kē yafarisan † le ye aw fē. Minw tun ka o ta dugukolow tōnōmasigi, olugu ta dugukolow ye kōsegi o ma; jōnw bē ye labla, o ye seko ka taga o ta somōgōw fē. ¹¹ O san biloorunan bēna kē aw fē yafarisan le ye. Aw man kan ka siman dan. Siman minw wurira o yere ma aw ta foro kōnō, aw man kan ka o simanw kan k'a lajen aw yere fē. Ni aw ta rezēnsunw fana tora o yere ma yi ka den minw kē, aw man kan ka o denw tige ka o lajen aw yere fē; ¹² sabu yafarisan lo; aw ka kan ka o san jate i n'a fō san saninman. Ni siman minw falenna kongo ra o yere ma, o le bēna labla bē ye, ka kē bē ta baro ye. ¹³ O nenekirisan na, min o min tun k'a ta dugukolo tōnōmasigi, olugu ta dugukolo ye kōsegi o ma.

¹⁴ «Ayiwa, ni aw bē foro dō san, walama ni aw bē foro dō fiyeere aw ta jamana mōgo dō ma, dō man kan ka ben dō kan. ¹⁵ Foro bē se ka sēneko da min kē tuun sani ka yafarisan dō wēre se, aw ka kan ka o sanw le jate k'a sōngō fō, ka kapa ni o ye. ¹⁶ Foro bē se ka sēneko da min kē tuun sani ka yafarisan dō wēre se, ni o sandaw belen ka ca, o tuma foro sōngō ka kan ka caya, nka ni a sanw man ca, dō ka kan ka bō a sōngō ra; sabu siman tigeke da min bēna bō foro ra, a bē i n'a fō o siman le bē fiyeerera. ¹⁷ Mōgo si man kan k'a mōgojōgōn janfa. Aw ye siran Ala ja; ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. ¹⁸ Aw ye ne ta sariyaw, ani ne ta cifōninw bē kē, k'a sira tagama ka ja. Ni o kera, aw bēna to hera ni laganfiya ra aw ta jamana kōnō. ¹⁹ Aw ta forow simanw bēna ja; aw bēna domuni sōrō caman, ka to hera ni laganfiya ra aw ta jamana kōnō.

²⁰ «Aw bē se k'a fō ko aw bēna mun le sōrō k'a domu nenekirisan na, sabu aw tēna dannī kē, aw tēna siman tige fana. ²¹ Ayiwa, ne bēna baraka don aw ta san wōrōnan siman na, k'a caya k'a to a ye aw baro fō san saba. ²² San seeginan, aw bēna aw ta simanw dan. Nka aw bēna to ka san wōrōnan ta simanw tō le domu belen, fō ka taga se san seeginan ta simankura ma.» »

Dugukolow kunmabori ta sariya

²³ «Aw man kan ka aw ta dugukolo yōrō si fiyeere, aw ka kan k'a tōnōmasigi dōrōn le; sabu aw bē jamana min na, o ye ne ta jamana le ye. Aw bē i n'a fō lonan tēmbagaw, walama lonan minw siginin bē ne ta jamana ra. ²⁴ Aw ta jamana yōrō bē ra, aw ka kan ka sariya dō sigi min b'a to mōgo ye se k'a ta foro kunmabo. ²⁵ O ra, ni fagantanya bēna dō kan, fō k'a jagboya k'a to a k'a ta foro yōrō dō tōnōmasigi, a balema min ye a ta somōgo yerere dō ye, o ka kan ka na a balemace ta foro kunmabo a ye. ²⁶ Ni mōgo tē mōgo min fē, min bē se k'a ta foro kunmabo, ni a yere nana se ka foro kunmabōsara sōrō, ²⁷ sanda min tora sani yafarisan ye se, o sanda le bē jate ka foro wari fō; a dakōrō tē tuun. Ni o kera, a ta foro bē seko a ma. ²⁸ Ayiwa, ni foyi tē a tigi boro k'a ta foro kunmabo,

† Kitabu dōw kōnō, o san tōgo ye ko: Zubile.

o tuma, foro tɔnɔmasigira min ma, a bɛ to o tigi fɛ, fɔ ka taga yafarisan se. Ni yafarisan sera, forotigi ta foro bɛ seko a ma. A tun tɔnɔmasigira min ma, ale ka kan ka sabari ka foro to a tigi ye.» »

Bonw kunmabɔri ta sariya

²⁹ «*«Ni mɔgɔ min k'a ta so tɔnɔmasigi; k'a sɔrɔ o so bɛ dugu min kɔnɔ, o dugu lamininin bɛ ni kogo ye, sotigi ka kan k'a ta so kunmabɔ sani san kelen ye dafa. Kunmabɔri bɛ dan o san kelen le ma.*

³⁰ Nka ni san minina ka bɛn k'a sɔrɔ a ma a ta so kunmabɔ, o tuma kunmabɔri banna. So tɔnɔmasigira min ma, a bɛ kɛ ale ni a ta denw ta ye wagati bɛɛ. Hali ni yafarisan sera, a tɛ bɔ o so kɔnɔ tuun.

³¹ «*«Dugudennin minw ma lamini ni kogo ye, olugu ta sow tɔnɔmasigiri bɛ kɛ i n'a fɔ forow ta. Olugu bɛ se ka kunmabɔ tuma bɛɛ; ni yafarisan sera fana, so tɔnɔmasigira min ma, o ka kan ka so to a tigi ye.*

³² «*«Ayiwa, min kɛra Levi ta mɔgɔw ye, ni olugu dɔ ka o ta so tɔnɔmasigi o yɛrɛ ta dugu dɔ ra, ni wagati o wagati ka bɛn o ma, o bɛ se ka o so kunmabɔ. ³³ Ni Levi ta mɔgɔ dɔ k'a ta so dɔ tɔnɔmasigi a yɛrɛ ta dugu dɔ ra, ni a ma na se k'a kunmabɔ, ni yafarisan sera, min ka so san, o tigi ka kan ka bɔ so kɔnɔ k'a to Levi ta mɔgɔ ye; sabu so minw bɛ Levi ta mɔgɔw fɛ o yɛrɛ ta duguw ra, Izirayeli jamana ra, o sow ye o ta le ye; a tɛ se ka mina o ra fiyewu. ³⁴ Foro minw bɛ Levi ta mɔgɔw fɛ, o ta duguw kɛrɛ fɛ, mɔgɔ si man kan ka o forow san; sabu o ye o ta le ye wagati bɛɛ.» »*

Fagantanw demɛcogo ta sariya

³⁵ «*«Ayiwa, ni fagantanya benna i balema dɔ kan i kɔrɔ, fɔ ka na a kɛ ko a desera pewu, hali ni lonan lo walama ni tɛmɛbaga lo, i ka kan k'a demɛ, janko a ye to aw kɔrɔ. ³⁶ Ni i ka wari juru don a ra, i kana tɔnɔ pini a ra, i kana dɔ fara fɛn songɔ kan; i ka kan ka siran Ala ja, k'a to i mɔgɔɔgɔn ye to i kɔrɔ. ³⁷ Ni i ka wari juru don mɔgɔ ra, i kana tɔnɔ pini a ra. Ni i ka domunifɛn fiyeere a ma juru ra, i kana dɔ fara a songɔ kan. ³⁸ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Ne le ka aw labɔ Misiran jamana ra, ka na Kanaana jamana di aw ma, ka kɛ aw ta Ala ye.» »*

Mɔgɔ kunmabɔri ta sariya

³⁹ «*«Ayiwa, ni fagantanya benna i balema Izirayelimɔgɔ dɔ kan i kɔrɔ, fɔ ka na a kɛ ko a k'a yɛrɛ fiyeere i ma, ko a bɛ kɛ i ta jɔn ye, i man kan k'a jɔnyamina. ⁴⁰ A ka kan ka baara kɛ i fɛ i n'a fɔ i ta baaraden dɔ, walama i ko i ta lonan tɛmɛbaga dɔ; a bɛna baara kɛ i fɛ fɔ ka taga yafarisan se.*

⁴¹ Ni yafarisan sera, a bɛ bɔ ka taga a ta so, ani a ta denw, ka taga sigi a faw ta yɔrɔ ra.

⁴² Izirayelimɔgɔw bɛɛ ye ne Matigi Ala kelen ta jɔnw le ye; sabu ne le ka o labɔ Misiran jamana ra. O kɔsɔn Izirayelimɔgɔ si man kan ka fiyeere mɔgɔ ma ka kɛ o tigi ta jɔn ye. ⁴³ Aw man kan ka aw balema Izirayelimɔgɔ si jɔnyamina, k'a minako juguya; aw ye siran Ala ja.

⁴⁴ «*«Siya wɛrɛ mɔgɔ minw bɛ aw ta jamana lami-*

ni na, aw bɛ se ka aw ta jɔncɛw ni aw ta jɔnmusow bɔ o siyaw le ra. Aw bɛ se ka olugu dɔw le san ka o kɛ aw ta jɔncɛw ni aw ta jɔnmusow ye. ⁴⁵ Lonan tɛmɛbaga minw nana sigi aw ta jamana ra, aw bɛ se ka olugu ta denw fana san ka o kɛ aw ta jɔnw ye, hali ni a kɛra ko o denw worora aw ta jamana ra le. O jɔn jɔgɔnw le bɛ kɛ aw ta ye. ⁴⁶ O jɔnw bɛna kɛ aw denw fana ta cɛn ye, aw kɔ. O bɛna to jɔnya ra aw fɛ, fɔ ka taga o sa. Nka aw man kan ka aw balema Izirayelimɔgɔ dɔ jɔnyamina, k'a minako juguya.

⁴⁷ «*«Ayiwa, lonan minw siginin bɛ aw fɛ, walama minw nana wagati dɔ kɛ aw fɛ, ni o dɔ ka kɛ naforobatigi ye, k'a sɔrɔ aw balema Izirayelimɔgɔ dɔ kɛra fagantan ye a kɔrɔ, fɔ ka na a yɛrɛ fiyeere o lonan ma, walama o lonan ta mɔgɔ dɔ ma, ko a bɛ kɛ a ta jɔn ye, ⁴⁸ a fiyeerenin kɔ, a bɛ se ka kunmabɔ. A kɔrɔcɛ walama a dɔgɔcɛ dɔ bɛ se k'a kunmabɔ o jɔnya ra. ⁴⁹ A face balemacɛ, walama o dɛncɛ, walama a ta somɔgɔ dɔ wɛrɛ fana bɛ se k'a kunmabɔ; walama ni se nana kɛ a yɛrɛ ye, a yɛrɛ bɛ se k'a yɛrɛ kunmabɔ. ⁵⁰ O tuma, sanda min bɛ o wagati ni yafarisan cɛ, a bɛ o jate ni a matigicɛ ye. A kunmabɔwari bɛ jate ka kapa ni o sandaw le ye; warida min bɛ di baaraden ma o sanda jɔgɔn kɔnɔ, o warida le ka kan ka di a kunmabɔsara ye a matigicɛ ma. ⁵¹ Ni o wagati ni yafarisan cɛ ye san caman ye, a bɛna wari caman le seko a matigicɛ ma a kunmabɔri sara ye, ka kapa ni o sandaw ye. ⁵² Nka ni a wagati ni yafarisan cɛ ye san dama dɔrɔn ye, a bɛna wari dɔɔnin dɔrɔn le seko a matigicɛ ma, ka kapa ni o sandaw ye.*

⁵³ «*«Ni Izirayelimɔgɔ dɔ k'a yɛrɛ fiyeere lonan ma, o lonan ka kan ka o Izirayelimɔgɔ jate i ko baaraden min bɛ baara kɛra a fɛ san kɔnɔ. Aw man kan k'a to a ye a jɔnyamina, k'a minako juguya. ⁵⁴ Ni o Izirayelimɔgɔ ma se ka kunmabɔ cogo si ra, o tuma, yafarisan le ra a bɛ kɛ a yɛrɛ ta ye; a ni a ta denw bɛ taga o ta so; ⁵⁵ sabu Izirayelimɔgɔw ye ne Matigi Ala kelen ta jɔnw le ye. Ne ta jɔnw lo; ne le ka o labɔ Misiran jamana ra. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.» »*

Baraka bɛ sɔrɔ Ala ta sariya sira tagama ra

26 Matigi Ala k'a fɔ tuun ko: «*Aw kana batofɛn gbansan si bato. Aw kana fɛn dɔ bisigiya lalaga ni bɔgɔ ye walama nɛgɛ, walama ni fɛn wɛrɛ ye k'a bato. Aw kana farakuru si kɛ aw ta batofɛn ye fana, walama ka kabakuru dɔ jɛgɛnjɛgɛn ka lo a ja fɛ k'a bato. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. ² Ne ka Nɛnkirilon minw fɔ aw ye, aw ka kan ka o lonw jate; aw ka kan ka bonya la ne ta batoyɔrɔ saninman kan fana. Ne le ye Matigi Ala ye.*

³ «*«Ni aw ka ne ta sariyaw sira tagama, ka ne ta cifɔninw kɛ, ⁴ o tuma ne bɛna sanji di aw ma a wagati ra, aw ta sɛnɛfɛnw bɛna ja, kongoyiriw bɛɛ bɛna den. ⁵ Aw ta sɛnɛfɛnw bɛna ja, k'a kɛ fɔ sani siman ye gbasi ka ban, o b'a sɔrɔ ko rɛzɛnw fana mɔna; sani rɛzɛnmɔw ye tige ka ban, o b'a sɔrɔ ko simankura dantuma sera fana. Aw bɛna domuni sɔrɔ caman, k'a domu ka fa aw sago ma. Aw bɛ kɛ hera ni laganfiya ra jamana yɔrɔ bɛɛ ra. ⁶ Ne bɛna*

hera ke jamana yoro be ra. Aw bena la ka sunogo, mogo tena aw lasiran. Ne bena kongowaraw be gben ka bo jamana kono. Kere tena se aw ta jamana ma. ⁷ Aw juguw be bena bori aw ja; aw be o gben ka o faga. ⁸ Aw ra ce looru bena aw jugu ce keme gben. Ce keme be ce waga tan gben. Aw be o gben ka o faga. ⁹ Ne bena ne hakiri to aw ra, ka den caman di aw ma, ka aw ta siya caya. Ne bena to ne ta jengogonya ra ni aw ye. ¹⁰ Sani aw ye aw ta simankorow domu ka ban, o b'a soro ko simankuraw sera. Aw bena simankorow labo bondow kono, ka simankuraw ladon o no ra. ¹¹ Ne bena sigi aw ce ra; ne tena aw koninya fiyewu. ¹² Ne bena ke ni aw ye tuma be; ne be ke aw ta Ala ye, aw be ke ne ta mogow ye. ¹³ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Ne le ka aw labo Misiran jamana ra, jonya ra. Ne ka jonya juru tige ka bo aw kan na, ka aw kun korotanin labo Misiran.»

Danga be Ala ta sariya sira tagamabariya ra

¹⁴ Matigi Ala k'a fo tuun ko: «Nka ni aw ma ne lamem, ni aw ma ne ta cifoninw be ke, ¹⁵ ni aw ma ne ta sariyaw jate, ni aw ka ne ta cifoninw koninya ka ban ka o ke, ni aw ka ne ta jengogonya cen, ¹⁶ ne bena min ke aw ra, o fle nin ye: Ne bena cenri lase aw ma. Ne bena banajuguw bla aw ra, k'a ke farigban ye aw ra, ka aw jadenw baraka dogoya; do le bena to ka bo aw ra lon o lon. Aw bena siman dan ka dese, aw te foyi soro a ra; aw juguw le bena a be domu. ¹⁷ Ne bena juguya aw ma kosebe. Aw juguw bena se aw ra; aw koninyabagaw bena sigi aw kunna. Siranya koson, aw bena bori k'a soro mogo yere te aw gbenna.

¹⁸ «Ni o torow be ko aw belen ma ne lamem, o tuma ne bena do fara aw ta torow kan, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sipaga wolonfla. ¹⁹ Ne bena aw ta yerebonya bo aw ra pewu. Sankolo bena ja i ko nega, ka dugukolo ja i ko siranega. ²⁰ Aw bena baara ke ka aw yere sege gbansan. Aw ta foro simanw tena ja, yiriw tena den fana.

²¹ «O be ke, ni aw belen ka aw jusukun gbeleya, ka ban ka ne lamem, o tuma ne bena do fara aw ta torow kan, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sipaga wolonfla. ²² Ne bena kongowaraw su aw ra. O bena aw ta denw faga, ka aw ta beganw fana faga, fo ka aw ta siya dogoya. Temabagaw bena dogoya siraw kan.

²³ «Ni o torow belen ma aw yelema, ni aw belen ka aw jusukun gbeleya, ²⁴ ne fana bena ne jusukun gbeleya aw kama; ne Ala, ne bena do fara aw ta torow kan tuun, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sipaga wolonfla. ²⁵ Ne bena kere lase aw ma; aw ka ne ta jengogonya cen minke, ne bena o hake bo aw ra. Ni aw ka bori ka taga dogo aw ta dugubaw kono, ne bena banajuguw ben aw kan ka aw caman faga, ka aw mina ka aw don aw juguw boro. ²⁶ Ne bena kongoba ben aw kan, fo muso tan bena aw be ta domuni tobi gba kelen kan, k'a suma sumanikeminan kono, ka doonin doonin di aw ma; a bena a domu, nka a tena kongo bo aw ra.

²⁷ «Ayiwa, ni o be ke ko aw belen ma ne lamem, ni aw belen ka aw jusukun gbeleya, ²⁸ ne fana bena ne jusukun gbeleya aw kama, ka fariya aw ma, ka

do fara aw ta torow kan, ka aw ta jurumunw hake bo aw ra fo sipaga wolonfla. ²⁹ Aw bena aw dencew sogo domu, ka aw denmusow sogo domu.

³⁰ «Aw ka aw ta sonnikeyoro minw lo kongoriw kunna, ne bena o be cici. Aw be wusunan bo aw ta jow ye kabakuru minw kan, ne bena o be benben. Ne bena aw yere suw firifiri aw yere ta jow suw kan. Ne bena aw koninya. ³¹ Ne bena aw ta dugubaw ke tomow ye, ka aw ta sonnikeyorow cen. Aw ta saraka kasadimanw si tena diya ne ye tuun. ³² Ne bena aw ta jamana be cen, fo aw jugu minw bena aw ta jamana ta, olugu yere bena kabakoya tuun. ³³ Ne bena kere gban aw ra, fo ka aw janjan ka taga jamana werew ra. Aw ta jamana be bena halaki; aw ta dugubaw be bena ke tomow ye.

³⁴ «Ni o kera, ka aw janjannin to aw juguw ta jamanaw ra, ani ka jamana lakolon to, jamana bena nenekiri. Aw tun ka kan ka jamana to a ye nenekiri san minw na, a bena nenekiri o sanw be ra. ³⁵ Tuma min na aw tun be jamana ra, aw banna k'a to dugukolo ye nenekiri san minw na, a lakolon bena to ka nenekiri o wagatiw be ra.

³⁶ «Aw ra minw panaman bena to o juguw ta jamana ra, ne bena siranyabana le bla olugu ra. Hali ni o ka flaburu gbansan mankan le men, o be bori. O be bori fo ka taga bo ka ben i n'a fo o be kere ra ni mogo do le ye, k'a soro mogo si te o gbenna.

³⁷ O be bori ka taga benben jagon kan, i n'a fo o be kere le ra, k'a soro mogo si te o ko. Aw tena se ka lo aw juguw ja tuun. ³⁸ A laban, siya were mogow bena aw halaki. O ta jamanaw bena aw domu ka aw ban pewu. ³⁹ Minw panaman bena to aw ra, ne bena olugu halaki o juguw ta jamanaw ra, o ta jurumunw, ani o bemaw ta jurumunw koson.»

Ala te pina a ta layiri ko

⁴⁰ «O be n'a ta, aw ta denw bena lo o ta terenbariyaw ra, ani o bemaw ta terenbariyaw ra, ka ne daari; o ka o jurumun minw ke ka ne hake ta, ani o ka o jusukun gbeleya ne kama cogo min na, o bena lo o be ra. ⁴¹ O jurumunw le koson, ne fana ka ne jusukun gbeleya o kama, ka o janjan ka taga o juguw ta jamanaw ra. Nka ni olugu nana o ta jusukungbeleya dabra, ka o yere majigi, ni o ta terenbariyakow hake bora o ra, ⁴² o tuma, ne tun ka jengogonya min don ni o bemacew ye, Yakuba, ani Isiyaka, ani Iburahima, ne bena ne hakiri to o jengogonya ra. Ne tun ka jamana min layiri ta aw ye, ne bena ne hakiri to o ra fana. ⁴³ Nka o bena bo ka jamana lakolon to. O tun ka kan ka dugukolo to a ye nenekiri san minw na, o tuma jamana lakolon bena to, janko a ye nenekiri o wagatiw be ra. O wagati ra fana, o ta terenbariyakow be hake bena bo o ra, sabu o ma ne ta cifoninw jate, o ka ne ta sariyaw cen. ⁴⁴ Nka o be n'a ta, hali ka o to o juguw ta jamana ra, ne tena ban o ra, ka o koninya fo ka taga o ta siya tunu, fo ka taga ne ta jengogonya dabra ni o ye; sabu ne le Matigi Ala ye, o ta Ala. ⁴⁵ Ne tun ka jengogonya min don ni o bemaw ye, ka o labo Misiran jamana ra siya tow be na na, ka ke o ta Ala ye, ne bena ne hakiri to o jengogonya ra; sabu ne le ye Matigi Ala ye.»

⁴⁶ Ayiwa, Matigi Ala ka sariyaw ni ciw ni kuma minw fɔ Musa ye Sinayi kuru kan, ko a ye a fɔ Izirayelimɔgɔw ye, olugu le ye nin ye.

Dajuru min tara ni mɔgɔ dɔ ye

27 Matigi Ala kumana Musa fɛ k'a fɔ a ye ko: ² «Kuma Izirayelimɔgɔw fɛ, i y'a fɔ o ye ko ni mɔgɔ dɔ ka dajuru ta Matigi Ala fɛ, ko a bɛna mɔgɔ dɔ le bla danna Matigi Ala ye, ayiwa, o tigi bɛ se ka wari di mɔgɔ nɔ ra ka o dajuru dafa. ³ A ka dajuru ta ko a bɛ mɔgɔ min bla danna Matigi Ala ye, ni o tigi si bɛ san mugan ni san biwɔɔɔ cɛ, ni cɛ lo, a bɛ warigbɛ bilooru le di a nɔ ra, ka kapa ni yɔɔ saninman* ta jate ye. ⁴ Ni muso lo, o ye warigbɛ bisaba ye. ⁵ Ni a tigi si bɛ san looru ni san mugan cɛ, ni cɛ lo, o ye warigbɛ mugan. Ni muso lo, o ye warigbɛ tan. ⁶ Ni a tigi si bɛ karo kelen ni san looru cɛ, ni cɛ lo, o ye warigbɛ looru. Ni muso lo, o ye warigbɛ saba. ⁷ Ni a tigi si ye san biwɔɔɔ, walama ni a tɛmena o kan, ni cɛ lo, o ye warigbɛ tan ni looru. Ni muso lo, o ye warigbɛ tan.»

⁸ «Ayiwa, warida min fɔra, ni o se tɛ dajurutabaga ye, o tuma a ka mɔgɔ min bla danna Matigi Ala ye, a ye taga ni o ye sarakalasebaga fɛ. Sarakalasebaga bɛna a fle, ka da dɔ yira ka kapa ni dajurutabaga ta sɔɔta ye.»

Dajuru min tara ni bɛgan ye

⁹ «Ayiwa, ni dajuru tara ni bɛgan le ye, bɛgan min bɛ se ka kɛ saraka ye k'a di Matigi Ala ma, ni o bɛgan ka di Matigi Ala ma, o bɛgan bɛ kɛ Matigi Ala ta le ye. ¹⁰ A man kan ka o bɛgan falɛn dɔ wɛrɛ ra; ka cɛjugu dɔ bla pumanman dɔ nɔ ra, walama ka pumanman dɔ bla cɛjugu dɔ nɔ ra. Ni a ko a bɛ a falɛn, o tuma o bɛgan fla bɛɛ le bɛ kɛ Matigi Ala ta ye.»

¹¹ «Ayiwa, ni dajuru tara ni bɛgan dɔ ye, min tɛ se ka kɛ saraka ye k'a di Matigi Ala ma, dajurutabaga ka kan ka taga ni o bɛgan ye sarakalasebaga fɛ. ¹² Sarakalasebaga bɛna warida dɔ fɔ, min bɛ ben bɛgan sɔngɔ ma, ka kapa ni bɛgan cogo ye. Ni a ka min fɔ, o le bɛ jate. ¹³ Ni bɛgantigi b'a fɛ ka bɛgan kunmabɔ, a ka kan ka o warida le di. O kɔ, ni a k'a sɔngɔ taran taranyɔɔɔ looru, taran kelen bɛ ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a wari kan.»

Minw b'a fɛ ka o ta bon di Ala ma

¹⁴ «Ni mɔgɔ dɔ k'a ta bon di Matigi Ala ma, ko a ye bla danna Matigi Ala ye, sarakalasebaga bɛ o bon fle, k'a sɔngɔ fɔ ka kapa ni bon cogo ye. Ni a ka sɔngɔ min fɔ, o le bɛ jate. ¹⁵ Min ka bon di, ni ale b'a fɛ ka bon kunmabɔ, sarakalasebaga ka warida min fɔ, a bɛ o le di. O kɔ, ni a k'a sɔngɔ taran taranyɔɔɔ looru, taran kelen bɛ ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan. O tuma bon bɛ kɛ a ta ye tuun.»

Minw b'a fɛ ka o ta foro di Ala ma

¹⁶ «Ni mɔgɔ dɔ ka foro dɔ sɔɔ cɛn ye a faw fɛ, ni a ka o foro yɔɔ dɔ di Matigi Ala ma, siman hakeya min bɛ se ka dan o foro ra, a sɔngɔ bɛ fɔ ka kapa

ni o le ye. Ni siman kilo kɛmɛ saba lo, foro sɔngɔ bɛ ben warigbɛ bilooru ma. ¹⁷ Ni a ka foro di Ala ma yafarisan le laban na, o sɔngɔ min fɔra, o le bɛ jate. ¹⁸ Ni a ka foro di Ala ma, k'a sɔɔ yafarisan tɛmena ka san dama dama kɛ ka ban, sanda min tora sani yafarisan dɔ wɛrɛ ye se, foro sɔngɔ bɛ fɔ ka kapa ni o sandaw le ye. O tuma, dɔ bɛ bɔ foro sɔngɔ ra. ¹⁹ Ni forotigi b'a fɛ k'a ta foro kunmabɔ, a ka kan ka foro sɔngɔ di. O kɔ, ni a k'a sɔngɔ taran taranyɔɔɔ looru, taran kelen bɛ ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan. Ni o kɛra, foro bɛ kɛ a ta ye tuun. ²⁰ Ni a ma foro kunmabɔ, ni o nana foro fiyeere mɔgɔ wɛrɛ ma, o tuma ale tɛ se ka o foro kunmabɔ tuun. ²¹ Min ka foro san, ni o tigi nana foro labla yafarisan na, o foro bɛ kɛ Matigi Ala ta ye. A bɛ kɛ i n'a fɔ a k'a boro bɔ o foro kan le pewu. O foro bɛ kɛ sarakalasebagaw ta ye.»

²² «Ni mɔgɔ dɔ ka foro dɔ san, ka o foro di Matigi Ala ma, k'a sɔɔ o foro tɛ a yɛrɛ ta cɛn ye, ²³ sanda min tora sani yafarisan ye se, sarakalasebaga bɛna a sɔngɔ fɔ ka kapa ni o le ye. Min ka foro di, o tigi ka kan k'a kunmabɔ o lon yɛrɛ ra. A wari bɛ bla danna Matigi Ala ye. ²⁴ Ni yafarisan sera, foro tun sanna min fɛ, min ta cɛn lo, a bɛ kɔsegi o tigi ma.»

²⁵ «Warida bɛɛ ka kan ka fɔ ka kapa ni yɔɔ saninman ta jate da le ye. O jate ra, o warigbɛ kelen bɛ ben garamu tan ni fla ma †.»

Fɛn minw tɛ se ka kunmabɔ

²⁶ «Mɔgɔ si man kan k'a ta bɛgan den fɔlɔ cɛman di Matigi Ala ma; o ye Matigi Ala ta le ye ka ban, sabu den fɔlɔ o den fɔlɔ, ni cɛ lo, ni a kɛra misi le ye walama saga, walama ba, o ye Matigi Ala ta le ye. ²⁷ Ni a kɛra bɛgan dɔ le ye, min tɛ se ka kɛ saraka ye, o tuma a bɛ warida min bɔ, o ye a kunmabɔ ni o warida ye. O kɔ, ni a k'a sɔngɔ taran taranyɔɔɔ looru, taran kelen bɛ ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan. Ni a ma kunmabɔ, o tuma a bɛ da min bɔ ka kapa ni sarakalasebaga ta jate ye, aw ye a fiyeere o ra.»

²⁸ «Ni mɔgɔ k'a boro bɔ a ta borofɛn min o min kan pewu, k'a di Matigi Ala ma, ni a kɛra mɔgɔ le ye o, walama bɛgan o, walama a ka foro min sɔɔ cɛn ye o, o fɛn tɛ se ka fiyeere tuun, a fana tɛ se ka kunmabɔ tuun. Ni mɔgɔ k'a boro bɔ fɛn o fɛn le kan pewu, k'a di Ala ma, o fɛn bɛ kɛ fɛn saninyaninba le ye, k'a bla a danna Matigi Ala ye.»

²⁹ «Ni boro bɔra mɔgɔ o mɔgɔ fana kan pewu, ko a ye halaki, o tigi fana tɛ se ka kunmabɔ; a ka kan ka faga le ††.»

Yaga bɔcogo

³⁰ «Yaga bɛɛ ye Matigi ta le ye; ni a kɛra siman le ye, walama yiriden, Matigi ta lo. Fɛn dɔ lo min blara danna Matigi Ala ye. ³¹ Ni mɔgɔ dɔ b'a fɛ k'a ta yaga kunmabɔ, a ka kan k'a sɔngɔ di. O kɔ, ni a ka o sɔngɔ taran taranyɔɔɔ looru, taran kelen bɛ

† *Heburukan na, a sebera ko: sikele ye gera mugan. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarancɛ ye.* †† *O kɔɔ ko o tigi ka kojugu minw kɛ, a bɛ faga o le kosɔn.*

ben da min ma, a ye o fana di ka o fara a kan.

³² Yaga o yaga, ni misi lo, walama saga, walama ba, den tan o den tan, aw ka kan ka kelen bo ka o bla danna Matigi Ala le ye. ³³ Begantigi man kan k'a ta beganw woloma k'a yaga di. Ni cejugu lo, walama ni ceɓuman lo, ni yaga ka ben min ma, a

ye o le di. A man kan ka do falen do ra. Ni a ko a be a falen, o tuma began fla bee le be ke Matigi Ala ta ye. O fla si te se ka kunmabo fana.»

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka sariya minw fo Musa ye Sinayi kuru kan, ko a ye o fo Izirayelimogow ye, o sariyaw le ye nin ye.

Jateri

Kitabu faamucogo

Izirayelimogow ka san binaani min ke tagama ra kongokolon kono, k'a ta Sinayi kuru yoro ra ka taga se fo Kanaana jamana kere fe, Jateri kitabu be o le lakari an ye. Ka kapa ni mogow caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye. Musa ka Izirayelimogow ta jateri min ke Sinayi kuru yoro ra sani o ye sira mina, ani a nana o mogow folow ta durujaw jateri min ke Mohabu kenegbe ra, Zuriden tereboyanfan na, o kow le be nin kitabu kono, o koson a togo lara ko Jateri kitabu.

Izirayelimogow tun tagamana ka taga se fo Kadasi Barineya, Kanaana jamana kere fe woroduguyanfan na; nka o siranna, o ma son ka don jamana kono; o sekora ka taga kongokolon kono tuun.

O ka san caman ke kongokolon kono, ka soro ka na se Kanaana jamana ra, Zuriden ba tereboyanfan na. Dow sigira o yoro ra, tow ka Zuriden ba tige ka taga sigi ba fan do fe, Kanaana jamana ra.

An b'a ye Jateri kitabu kono ko wagati caman Izirayelimogow fari fagara tagama ra, o siranna tooro ni sege ja, ka muruti Ala ma, ka muruti Musa fana ma, Ala tun ka ale min bla o ja kongokolon kono.

Ala mupuna Izirayelimogow koro, ka o ta kojuguw ani o ta kumajuguw bee sonmina. Musa fana ka Izirayelimogow ta ko caman sonmina.

Nin kitabu sebekun ye janko Izirayelimogow minw tun ye denmisenw ye o wagati ra, ka olugu lasomi, o kana o bemaw ta sirajuguw jogon tagama, nka o ye siran Ala ja, k'a bonya.

Kitabu konokow

Izirayelimogow ta jateriko folo

Sariyaw, ani cifoninw

Jonyaban panagbe keko flanan

Izirayelimogow bocogo Sinayi kuru yoro ra ka taga se Mohabu

Ko minw kera Mohabu

Ko minw kera Misiran ni Mohabu ce

Musa ka Izirayelimogow ladi, sani o ye Zuriden ba tige

Izirayeli be Sinayi kongokolon kono

(1-10)

Ala ko Musa ye Izirayeli ce w jate

1 Izirayelimogow bonin Misiran, o san flanan, o san karo flanan, o karo tere folo, Matigi Ala kumana Musa fe Sinayi kongokolon kono, Nogonkunben fanibon* kono. A ko: ² «Aw ye Izirayelimogow bee jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somogow. Aw ye cedenw bee le jate; ³ Izirayeli ce min o min ka san mugan soro, ani min o min teme-na o kan, ni a be se ka taga kere ra, aw ye o bee jate, o bee ni o ta kerekejama. Ele ni Haruna ye o jateri ke. ⁴ Izirayeli ta jamakuruw bee kelen kelen ta mogow do bena fara aw kan, min ye gbatigi ye, ka o jateri ke. ⁵ Mogow minw bena fara aw kan, olugu togow ye nin ye:

«Ruben ta gba ra, Sedehuri dence Elisuri bena

fara aw kan.

⁶ «Simeyon ta gba ra, Surisadaye dence Selu-miyeli bena fara aw kan.

⁷ «Zuda ta gba ra, Aminadabu dence Nason bena fara aw kan.

⁸ «Isakari ta gba ra, Suwari dence Netaneheli bena fara aw kan.

⁹ «Zabulon ta gba ra, Helon dence Eliyabu bena fara aw kan.

¹⁰ «Yusufu dence Efirayimu ta gba ra, Amihudi dence Elisama bena fara aw kan.

«Yusufu dence Manase ta gba ra, Pedasuri dence Gamiliyeli bena fara aw kan.

¹¹ «Bonyaminu ta gba ra, Gidehoni dence Abidan bena fara aw kan.

¹² «Dan ta gba ra, Amisadaye dence Ahezari bena fara aw kan.

¹³ «Aseri ta gba ra, Okiran dence Pagiyeli bena fara aw kan.

¹⁴ «Gadi ta gba ra, Deweli dence Eliyasafu bena fara aw kan.

¹⁵ «Nefitali ta gba ra, Enan dence Ahira bena fara aw kan.»

¹⁶ O ka o mɔgɔw le panawoloma jama ra. Olugu le tun ye o faw ta jamakuruw ta kuntigiw ye; olugu le kera Izirayeli ta kerekejama w kuntigiw ye.

¹⁷ O mɔgɔ minw tɔgɔw fɔra, Musa ni Haruna ka o mɔgɔw fara o yere kan; ¹⁸ o ka Izirayeli jama bee lajen o san karo flanan tere folo ra. O ka cedenw bee tɔgɔ sebe ka kapa ni o ta gbaw ye; o bee ni o ta gba, o bee ni o ta somɔgɔw. Min o min si ka san mugan bo, ani minw temena o kan, o ka o bee jate kelen kelen. ¹⁹ Musa ka o jate Sinayi kongokolon konɔ, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na.

²⁰ O ka Izirayeli dence folo Ruben ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ²¹ Ruben ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni wɔrɔ ni ce keme looru (46 500).

²² O ka Simeyon ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ²³ Simeyon ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru ni konon-ton ni ce keme saba (59 300).

²⁴ O ka Gadi ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ²⁵ Gadi ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni looru, ani ce keme wɔrɔ, ni ce bilooru (45 650).

²⁶ O ka Zuda ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ²⁷ Zuda ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga biwolonfla ni naani ni ce keme wɔrɔ (74 600).

²⁸ O ka Isakari ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ²⁹ Isakari ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru ni naani ni ce keme naani (54 400).

³⁰ O ka Zabulon ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ³¹ Zabulon ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru nin wolonfla ni ce keme naani (57 400).

³² O ka Yusufu dence Efirayimu ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ³³ Efirayimu ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni ce keme looru (40 500).

³⁴ O ka Yusufu dence Manase ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee

kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ³⁵ Manase ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bisaba ni fla ni ce keme fla (32 200).

³⁶ O ka Boniyaminu ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ³⁷ Boniyaminu ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bisaba ni looru ni ce keme naani (35 400).

³⁸ O ka Dan ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ³⁹ Dan ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga biwɔrɔ ni fla ni ce keme wolonfla (62 700).

⁴⁰ O ka Aseri ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ⁴¹ Aseri ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga binaani ni kelen ni ce keme looru (41 500).

⁴² O ka Nefitali ta mɔgɔw jate, bee ni i ta gba, bee ni i ta somɔgɔw. O ka cedenw bee kelen kelen jate; min o min ka san mugan sɔrɔ, ani min o min temena o kan, min o min be se ka taga kere ra, o ka olugu bee jate. ⁴³ Nefitali ta ceden minw jatera, o bee lajennin kera ce waga bilooru ni saba ni ce keme naani (53 400).

⁴⁴ Ayiwa, Musa ni Haruna, ani Izirayeli kuntigi tan ni fla ka o mɔgɔw le jate. Kuntigi kelen kelen tun bɔra gba bee ra. ⁴⁵ O ka Izirayeli cedenw jate bee ni i ta somɔgɔw; minw ka san mugan sɔrɔ, ani minw temena o kan, Izirayeli ceden min o min tun be se ka taga kere ra, ⁴⁶ o minw bee jatera, o bee kera ce waga keme wɔrɔ ni ce waga saba ani ce keme looru ni bilooru (603 550).

⁴⁷ Levi ta mɔgɔw, olugu ta gba nin ma ke o jateri ra; ⁴⁸ sabu Matigi Ala tun k'a fo Musa ye ko: ⁴⁹ «I kana Levi ta gbamɔgɔw jate; i kana o jate ni Izirayelimɔgɔw tɔw ye. ⁵⁰ Ala ta jɛnɔgɔnya kesu* be Nɔgɔnkunben fanibon min konɔ, i ka kan ka o baara karifa Levi ta mɔgɔw le ma, ani a minanw, ani a fen tɔw bee. Olugu le bena to ka Nɔgɔnkunben fanibon ni a minan bee ta, ka o janto o fenw na; o bena o ta fanibonw lo ka Nɔgɔnkunben fanibon lamini. ⁵¹ Ni aw tagatuma ka se, Levi ta mɔgɔw le bena Nɔgɔnkunben fanibon waraga, k'a faniw kuru. Ni aw tagara lo yɔrɔ do ra, olugu le bena fanibon lo. Ni mɔgɔ were ka maga a ra, o tigi ka kan ka faga. ⁵² Izirayeli gba bee kelen kelen ka kan ka o ta fanibonw lo o a ta yɔrɔ le ra, o ta darapo kɔrɔ, o bee ni o ta kerekejama. ⁵³ Nka Levi ta mɔgɔw, olugu ka kan ka o ta fanibonw lo ka Nɔgɔnkunben fanibon lamini, jɛnɔgɔnya kesu be min konɔ; ni o kera, ne ta jusugban tena ben Izirayelimɔgɔw kan. Levi ta mɔgɔw ka kan ka o janto Nɔgɔnkunben fanibon na, jɛnɔgɔnya kesu be min konɔ.»

⁵⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka fen o fen fo Musa ye, Izirayelimogow ka o bee ke a cogo ra.

Zuda ni Isakari ni Zabulon sigiyoro

2 Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fo o ye ko: ² «Izirayelimogow ka kan ka o ta fanibonw lo o ta kerekejamabaw ta tagamasiyen le korɔ, ani o ta gba ta darapo korɔ. O ka kan ka o ta fanibonw lo ka Nɔgɔnkunben fanibon lamini, k'a mabo Nɔgɔnkunben fanibon na doonin.

³ «Jenkuru minw bee be Zuda ta kerekejamaba ra, olugu bee bena sigi tereboyanfan na, o ta darapo korɔ, o bee ni o ta jenkuru. Zuda ta mogow ta kuntigi ye Aminadabu dence Nason ye. ⁴ Ale ta jenkuru jate ye ce waga biwolonfla ni naani, ani ce keme wɔɔɔ (74 600).

⁵ «Isakari ta mogow bena ke olugu kere fe. Isakari ta mogow ta kuntigi ye Suwari dence Nataneheli ye. ⁶ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni naani, ani ce keme naani (54 400).

⁷ «O ko, Zabulon ta mogow: Zabulon ta mogow ta kuntigi ye Helon dence Eliyabu ye. ⁸ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni wolonfla, ani ce keme naani (57 400).

⁹ «Zuda ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni biseegi ni wɔɔɔ ni ce keme naani (186 400). Olugu le bena kon ka sira mina.»

Ruben ni Simeyon ni Gadi ta sigiyoro

¹⁰ «Jenkuru minw bee be Ruben ta kerekejamaba ra, olugu bee bena sigi woroduguyanfan na o ta darapo korɔ, o bee ni o ta jenkuru. Ruben ta mogow ta kuntigi ye Sedehuri dence Elisuri ye.

¹¹ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni wɔɔɔ ni ce keme looru (46 500), ka kapa ni jate ye.

¹² «Simeyon ta mogow bena sigi olugu kere fe. Simeyon ta mogow ta kuntigi ye Surisadayi dence Selumiyeli ye. ¹³ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni konontɔn ni ce keme saba (59 300), ka kapa ni jate ye.

¹⁴ «O ko, Gadi ta mogow: Gadi ta mogow ta kuntigi ye Deweli dence Eliyasafu ye. ¹⁵ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni looru ni ce keme wɔɔɔ ni ce bilooru (45 650), ka kapa ni jate ye.

¹⁶ «Ruben ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni bilooru ni kelen, ani ce keme naani ni ce bilooru (151 450). Olugu le bena ke kerekejama flanan ye ka sira mina.

¹⁷ «Levi ta mogow be sɔɔ ka gban olugu ko ni Nɔgɔnkunben fanibon ye. Olugu be ke gba tow bee cemanɔe ra. Sigiyoro minw yirara o ra, o ka kan ka tagama ka kapa ni o sigiyoro ye. Izirayelimogow bee be tagama ka kapa ni o ta sigiyoro ye, o ta darapow korɔ.»

Efrayimu ni Manase ni Boniyaminu ta sigiyoro

¹⁸ «Jenkuru minw bee be Efrayimu ta kerekejamaba ra, olugu bee bena sigi terebenyanfan na, o ta darapo korɔ, o bee ni o ta jenkuru. Efrayimu ta mogow ta kuntigi ye Amihudi dence Elisama ye.

¹⁹ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni ce keme looru (40 500).

²⁰ «Manase ta mogow bena sigi olugu kere fe. Manase ta mogow ta kuntigi ye Pedasuri dence Gamiliyeli ye. ²¹ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bisaba ni fla ni ce keme fla (32 200).

²² «O ko, Boniyaminu ta mogow: Boniyaminu ta mogow ta kuntigi ye Gidehoni dence Abidan ye.

²³ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bisaba ni looru ni ce keme naani (35 400).

²⁴ «Efrayimu ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni seegi ni ce keme (108 100). Olugu le bena ke kerekejama sabanan ye ka sira mina.»

Dan ni Aseri ni Nefitali ta sigiyoro

²⁵ «Jenkuru minw be Dan ta kerekejamaba ra, olugu bena sigi sahiliyanfan na, o ta darapo korɔ, o bee ni o ta jenkuru. Dan ta mogow ta kuntigi ye Amisadayi dence Ahezari ye. ²⁶ Ale ta jenkuru jate ye ce waga biwɔɔɔ ni fla ni ce keme wolonfla (62 700).

²⁷ «Aseri ta mogow bena sigi olugu kere fe. Aseri ta mogow ta kuntigi ye Okiran dence Pagiyele ye.

²⁸ Ale ta jenkuru jate ye ce waga binaani ni kelen ni ce keme looru (41 500), ka kapa ni jate ye.

²⁹ «O ko, Nefitali ta mogow: Nefitali ta mogow ta kuntigi ye Enan dence Ahira ye. ³⁰ Ale ta jenkuru jate ye ce waga bilooru ni saba, ani ce keme naani (53 400). ³¹ Dan ta kerekejamaba bee lajennin jate ye ce waga keme ni bilooru ni wolonfla, ani ce keme wɔɔɔ (157 600). Olugu le bena sira mina tow bee ko fe, ni o ta darapow ye.»

³² Izirayelimogow minw jatera, olugu le ye nin ye, o bee ni o ta gbaw, ani o ta kerekejamaw. O bee lajennin kera ce waga keme wɔɔɔ ni saba ni ce keme looru ni ce bilooru (603 550).

³³ Levi ta mogow ma jate ni Izirayelimogow tow ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, Izirayelimogow ka o bee ke; o bee tun be o ta fanibonw lo o ta yorow le ra, o ta darapow korɔ, o tun be tagama fana ka kapa ni o ta gbaw, ani o ta somogow sigiyoro le ye.

Haruna dencew

3 Haruna ni Musa ta somogow fle nin ye, wagati min Matigi Ala kumana Musa fe Sinayikuru kan. ² Haruna dencew togow ye nin ye: Nadabu, ale kera a dence folo ye; ka Abihu gban o ra; o ko fe, Elehazari, o ko fe Itamari. ³ Haruna dencew le ye o ye; turu saninman* kera olugu le kan ka o ke sarakalasebagaw ye, ka o bla danna sarakalasebagaya kama. ⁴ Nka Nadabu ni Abihu sara Matigi Ala na korɔ ka o to Sinayi kongolon konɔ, sabu o tun ka wusunan don Matigi Ala na korɔ ni tasuma do ye, min tun bora yoro were ra †. Dence tun te o si fe. Elehazari ni Itamari le ka sarakalasebagaya ke ni o face Haruna ye.

† Nin kuma be sɔɔ Sarakalasebagaw 10.1-7

Levi ta mɔgɔw ta baara

⁵ Matigi Ala kumana Musa fe, k'a fo a ye ko:
⁶ «Na ni Levi ta mɔgɔw ye sarakalasebaga Haruna fe, janko o ye na to k'a demɛ. ⁷ Baara min karifara Haruna ni Izirayeli jama bɛ ma, o bɛna o baara ke Nɔgɔnkunben fanibon* ja fe; o bɛna fanibon saninman* ta baaraw ke. ⁸ Olugu le bɛna o janto Nɔgɔnkunben fanibon ta minanw bɛ ra Izirayelimɔgɔw nɔ ra, ka fanibon saninman ta baaraw ke. ⁹ O ra, i ka kan ka Levi ta mɔgɔw di Haruna ni a dencɛw ma. O ka kan ka to olugu le boro, ka baara ke Izirayelimɔgɔw tɔw nɔ ra. ¹⁰ I ka kan ka Haruna ni a dencɛw le sigi sarakalasebaga baara ra. Ni mɔgɔ wɛrɛ ka gbara yɔrɔ saninman na, o tigi ka kan ka faga.»

¹¹ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, k'a fo a ye ko: ¹² «Ne ka Levi ta mɔgɔw janawoloma ka o bɔ Izirayelimɔgɔw ra, ka o bla ne ta baara ra Izirayelimɔgɔw dencɛ fɔlow nɔ le ra. O kosɔn Levi ta mɔgɔw ye ne ta le ye; ¹³ sabu dencɛ fɔlow bɛ ye ne ta le ye. Lon min na ne ka Misirankaw dencɛ fɔlow bɛ faga Misiran jamana ra, o lon na ne ka Izirayelimɔgɔw dencɛ fɔlow bɛ ke ne yɛrɛ ta ye, mɔgɔw dencɛ fɔlow, ani bɛganw den fɔlow cɛmanw fana. O ka kan ka ke ne ta le ye. Ne le ye Matigi Ala ye.»

Levi ta mɔgɔw jateri

¹⁴ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, Sinayi, kongokolon kɔnɔ; a k'a fo a ye ko: ¹⁵ «Levi ta mɔgɔw jate, O bɛ ni o ta somɔgɔw, o bɛ ni o ta gbaw. I ye cɛdenw bɛ jate, min o min si ka karo kelen bɔ, ani minw tɛmena o kan.» ¹⁶ Musa ka o jate ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fo a tun fɔra cogo min na.

¹⁷ Levi dencɛw tɔgɔw le ye nin ye: Gerison, ani Kehati, ani Merari.

¹⁸ Gerison dencɛw tɔgɔw ye nin ye, o bɛ ni o ta gba: Libini ni Simeyi. ¹⁹ Kehati dencɛw tun ye Amuramu ye, ani Isari, ani Heburɔn, ani Uziyeli; o bɛ ni o ta gba. ²⁰ Merari dencɛw tun ye Mali ni Musi ye; o bɛ ni o ta gba.

Levi ta gbmɔgɔw le tun ye olugu ye, o bɛ ni o ta somɔgɔw.

Gerisonkaw sigiyɔrɔ ni o ta baara

²¹ Libini ta gba ni Simeyi ta gba, olugu bɔra Gerison ta gba le ra; olugu le kera Gerisonkaw ta mɔgɔw ye. ²² Cɛden minw jatera olugu ra, min o min si ka karo kelen bɔ, ani minw tɛmena o kan, olugu bɛ kera cɛden waga wolonfla ani cɛden kɛmɛ looru (7 500). ²³ Gerisonkaw ta sigiyɔrɔ tun bɛ fanibon saninman* kɔ fe, terebenyanfan na.

²⁴ Gerisonkaw ta kuntigi tun ye Layeli dencɛ Eliyasafu ye. ²⁵ Nɔgɔnkunben fanibon* ta baara min karifara Gerisonkaw ma, o kera fanibon kɔnɔfanaw, ani a kɛnɛfanaw ta baara ye; fani gbiriman, ani fani min bɛ yɔrɔ saninman* donda ra, ²⁶ ani fanibon lukɛnɛ laminifani minw sirinin bɛ ka fanibon saninman ni sarakajenifen* koori, ani fani min bɛ lu donda ra, ani a juruw, ani o minanw

ta baaraw bɛɛ.

Kehatikaw sigiyɔrɔ ni o ta baara

²⁷ Amuramu ta gba, ani Isari ta gba, ani Heburɔn ta gba, ani Uziyeli ta gba, olugu bɔra Kehati ta gba le ra; olugu le kera Kehatikaw ta mɔgɔw ye. ²⁸ Kehatikaw ta cɛden minw jatera, min o min si ka karo kelen bɔ, ani minw tɛmena o kan, o kera cɛden waga seegi ni cɛden kɛmɛ wɔrɔ (8 600) †. Yɔrɔ saninman* ta baara tun karifara olugu le ma.

²⁹ Kehati dencɛw ta mɔgɔw ta sigiyɔrɔ tun bɛ fanibon saninman* woroduguyanfan na. ³⁰ Kehatikaw ta mɔgɔw ta kuntigi tun ye Uziyeli dencɛ Elisafan le ye. ³¹ O ka Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu* ta baara le di olugu ma, ani tabali, ani sanin fitinadaga, ani sarakabɔnanw, ani yɔrɔ saninman ta baara bɛ ke ni minan minw ye, ani yɔrɔ saninman cɛtigɛfani, ani o fɛnw ta baaraw bɛɛ.

³² Levi ta mɔgɔw ta kuntigiw bɛ ta kuntigiba tun ye sarakalasebaga Haruna dencɛ Elehazari le ye. Mɔgɔ minw blara yɔrɔ saninman baara ra, ale le tun bɛ olugu bɛ konna.

Merarikaw sigiyɔrɔ ni o ta baara

³³ Malikaw ta gba, ani Musikaw ta gba, olugu bɔra Merari ta gba le ra. Olugu le kera Merarikaw ta mɔgɔw ye. ³⁴ Cɛden minw jatera o ra, min o min si ka karo kelen bɔ, ani minw tɛmena o kan, o kera cɛden waga wɔrɔ ni cɛden kɛmɛ fla (6 200). ³⁵ Merarikaw ta mɔgɔw ta kuntigi tun ye Abihayili dencɛ Suruyeli le ye. Olugu ta sigiyɔrɔ tun bɛ fanibon saninman* sahiliyanfan na. ³⁶ Fanibon saninman ta yiriferɛnw, ani a berew, ani a nɛgɛberew, ani a nɛgɛberew donyɔrɔw, ani a minan tɔw bɛɛ, o fɛnw kɔrɔsiri ni o baara karifara Merarikaw ma, ³⁷ ani lu laminifani ta nɛgɛberew bɛɛ, ani o nɛgɛberew donyɔrɔw, ani nɛgɛbere minw bɛ turu dugu ma, ani a juruw.

³⁸ Musa ni Haruna ni a dencɛw, olugu ta sigiyɔrɔ tun bɛ fanibon saninman ja fe, terebɔyanfan na, Nɔgɔnkunben fanibon* ja fe. Yɔrɔ saninman* kɔrɔsiri ni a baara karifara olugu le ma Izirayelimɔgɔw nɔ ra. Ni mɔgɔ wɛrɛ tun ka gbara o yɔrɔ ra, o tigi tun ka kan ka faga.

³⁹ Musa ni Haruna ka Levi ta cɛden minw bɛɛ jate, o bɛ ni o ta somɔgɔw, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, cɛden min o min si ka karo kelen bɔ, ani minw tɛmena o kan, olugu bɛ lajennin kera cɛden waga mugan ni fla (22 000).

Dencɛ fɔlow ta kunmabɔri

⁴⁰ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Izirayelimɔgɔw dencɛ fɔlow bɛɛ jate; min o min si ka karo kelen bɔ, ani minw tɛmena o kan. O bɛɛ jate, ka o bɛɛ tɔgɔ seɛ. ⁴¹ Levi ta mɔgɔw bla danna ne Matigi Ala ye, Izirayelimɔgɔw tɔw dencɛ fɔlow bɛɛ nɔ ra, ka Levi ta mɔgɔw ta bɛganw fana bla danna ne ye, Izirayelimɔgɔw tɔw ta bɛganw ta den fɔlow cɛmanw bɛɛ nɔ ra.»

† *Gerɛkikan kitabu kɔnɔ, a sebera ko cɛden waga seegi ni cɛden kɛmɛ saba (8 300).*

⁴² Ayiwa, Musa ka Izirayelimogow dence folow bee jate, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁴³ Minw bee jatera, ka o tɔgɔ sebe, min o min si ka karo kelen bo, ani minw temena o kan, olugu bee lajennin kera ceden waga muga ni fla ani ceden keme fla ni mogɔ biwolonfla ni saba (22 273).

⁴⁴ Matigi Ala kumana Musa fe, k'a fo a ye tuun ko: ⁴⁵ «Levi ta mogow bla danna ne ye, Izirayelimogow dence folow bee no ra, ka o ta beganw fana bla danna ne ye Izirayelimogow ta beganw den folo cemanw bee no ra. Levi ta mogow bena ke ne ta le ye. Ne le ye Matigi Ala ye.

⁴⁶ Izirayelimogow dence folow hakeya temena Levi ta mogow hakeya kan fo mogɔ keme fla ni mogɔ biwolonfla ni saba; n'i be olugu kunmabocogo, ⁴⁷ i be warigbe looru mina o cedenw bee kelen kelen fe, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye; ka kapa ni o jate ye, o warigbe jate bee kelen kelen be ben gera muga le ma †.

⁴⁸ «I be o wari di Haruna ni a dencew ma. Izirayelimogow dence folow hakeya min temena Levi ta mogow hakeya kan, o wari be ke olugu ta kunmabori wari le ye.»

⁴⁹ Musa ka o wari mina. Levi ta ceden do ma soro ka bla Izirayelimogow dence folo minw no ra, a ka olugu kunmabo ni o wari ye. ⁵⁰ A ka o wari min mina Izirayelimogow dence folow fe, o wari bee kera warigbe waga kelen ni keme saba ni biwooro ni looru (1 365), ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. ⁵¹ A ka o kunmabori wari di Haruna ni a dencew ma, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye; a k'a ke ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

Kehatikaw ta baara

4 Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe, k'a fo o ye ko: ² «Aw ye Kehati dencew bee jate Levi ta gba ra, o bee ni o ta gba, o bee ni o ta somogow, ³ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fo san bilooru ma, min o min be se ka baara do ke Nɔgɔnkunben fanibon* kono.

⁴ «Kehati dencew bena baara min ke Nɔgɔnkunben fanibon kono, o ye nin ye: o bena yoro saninmanba* ta fen saninmanw ta baara le ke. ⁵ Ni Izirayelimogow tagawagati sera, Haruna ni a dencew bena boncetigefani jigi, ka jennogonya kesu* datugu ni a ye. ⁶ O be gbolojalan do fana la a kan, ka fani bulaman do ke k'a bee lajennin datugu. O ko, bere minw be ke k'a ta, o be o berew don a ra.

⁷ «O be fani bulaman do fana la sarakaburu tabali kan, ka rezenji saraka* ta minanw bla a kan, minw ye tasaw ye, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew. Sarakaburu min ka kan ka bo wagati bee, o be o fana bla o tabali kan. ⁸ O be fani wulenman do biri a kunna, ka gbolojalan do ke k'a bee lajennin datugu. O ko, bere minw be ke ka tabali ta, o be o berew don a ra.

⁹ «O ko, o be fani bulaman do fana ke ka fitinablanan datugu, ani a fitinadagaw, ani minan minw bee blara a baara kama, i n'a fo tasuma lalagananw, ani buguri donminanw, ani turu donminanw bee. ¹⁰ O be a ni a minanw bee melege

† Gera muga, o ye garamu tan ni fla ye.

gbolojalan do kono, k'a bla donitanan do kan.

¹¹ «O ko, o be fani bulaman do biri sarakabonan saninlaman kan, ka gbolojalan do ke k'a datugu; o ko, bere minw be ke k'a ta, o be o don a ra.

¹² «Minan minw bee be ke ka yoro saninman* ta baara ke, o be o bee don fani bulaman do ra, k'a melege ni gbolojalan do ye, k'a bla donitanan do kan.

¹³ «O be bugurigbe ce ka bo sarakajenifen* kan, ka fani wulenman do biri a kan. ¹⁴ O be sarakajenifen ta minanw bee ta, min ye a takamicenanw ye, ani a sogosogonanw, ani a buguricenaw, ani a tasaw; o be o bee bla a kan; o ko, o be gbolojalan do ke ka o datugu. O ko, bere minw be ke ka sarakajenifen ta, o be o berew don a ra.

¹⁵ «Ni Haruna ni a dencew ka yoro saninman ni a minanw bee datugu ka ban tuma min na, ni aw tagatuma sera, Kehatikaw bena o minanw ta. Nka o boro kana se o fen saninmanw yere ma, janko o kana na sa.

«Kehatikaw ta baara bena ke o minanw tari le ye Nɔgɔnkunben fanibon kono. ¹⁶ Sarakalasebaga Haruna dence Elehazari le bena a janto fitinadaga saninlaman ta turu ko ra, ani wusunan, ani siman saraka* min be bo lon o lon, ani turu saninman*; a ka kan k'a janto fanibon saninman ni a konofenw bee ra, ani yoro saninman ni a minanw bee.»

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe tuun, ko: ¹⁸ «Aw kana ke sababu ye k'a to ne ye Kehatikaw halaki ka bo Levi ta mogɔ tow ce ra. ¹⁹ Aw ka kan ka min ke o ye janko ni o gbarara yoro saninmanba ra o kana sa, o fle nin ye: Haruna ni a dencew ka kan ka don fanibon saninman kono, ka o bee kelen kelen ta baara yira o ra, ka o ta donitaw yira o ra. ²⁰ Olugu yere man kan ka don ka taga fen saninmanw fle hali donnin; ni o te, o be sa.»

Gerisonkaw ta baara

²¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ²² «Gerisonkaw ta cedenw fana jate, o bee ni o ta gbaw, o bee ni o ta somogow. ²³ O jate k'a damina san bisaba ra, ka taga se fo san bilooru ma, min o min be se ka baara do ke Nɔgɔnkunben fanibon* kono. ²⁴ Gerisonkaw ka kan ka baara minw ke, ani o ka kan ka doni minw ta, o fle nin ye: ²⁵ olugu le bena fanibon saninman* ta faniw ta, ani Nɔgɔnkunben fanibon* ta fani gbirimanw, ani gbolojalan minw be la fanigbirimanw kan, ani fani min be Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra, ²⁶ ani fanibon lu laminifani minw sirinin be ka fanibon saninman ni sarakajenifen* koori, ani fani min be lu donda ra, ani a juruw, ani a minan tow bee. O fenw ta baaraw bee donna Gerisonkaw le boro. ²⁷ O be baara o baara ke, ni o be doniw le ta, wala ma baara were, o ka kan ka o bee ke ka kapa ni Haruna ni a dencew ta fota le ye. O ka kan ka fen minw bee ta, aw le ka kan ka o fo o ye, ka o ta baaraw di o ma.

²⁸ «Ayiwa, nin le ye Gerisonkaw ta baara ye Nɔgɔnkunben fanibon kono. O ka kan ka o baaraw ke ka kapa ni sarakalasebaga Haruna dence Itamari ta cifoninw le ye.»

Merarikaw ta baara

²⁹ Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Merari ta cɛw jate, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somɔgɔw. ³⁰ I bɛ o jate k'a damina san bisaba ra, ka taga se fɔ san bilooru ma, min o min be se ka baara dɔ ke Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ. ³¹ O bɛna baara minw ke Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, ani o bɛna doni minw ta o flɛ nin ye: o bɛna fanibon saninman* ta yiriferɛnw ta, ani a berew, ani a nɛgeberew, ani berew donyɔrɔw, ³² ani fanibon lu laminifani ta nɛgeberew, ani o nɛgeberew donyɔrɔw, ani nɛgeberew minw bɛ turu dugu ma, ani a juruw, ani a minan tɔw bɛɛ, ani fɛn o fɛn blara o baara kama. Bɛɛ kelen kelen ka kan ka doni min ta, aw ye o doni yira o tigi ra.

³³ «Ayiwa, nin le ye Merarikaw ta baara ye; o ka kan ka baara minw bɛɛ ke Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, ka kaɲa ni sarakalasebaga Haruna dence Itamari ta cifɔninw ye.»

Levi ta cɛw jateda

³⁴ Musa ni Haruna ni Izirayeli jama pamɔgɔw ka Kehatikaw jate, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somɔgɔw, ³⁵ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fɔ san bilooru ma, min o min tun be se ka baara ke Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ. ³⁶ O ka minw jate o bɛɛ ni o ta gbaw, olugu kɛra cɛ waga fla, ani cɛ kɛmɛ wolonfla ni bilooru (2 750). ³⁷ Kehatika minw jatera, olugu da le kɛra o ye, minw bɛɛ tun be baara dɔ ke Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ. Musa ni Haruna ka o jate ka kaɲa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³⁸ Gerisonka minw jatera, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somɔgɔw, ³⁹ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fɔ san bilooru ma, min o min tun be se ka baara dɔ ke Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, ⁴⁰ minw jatera, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somɔgɔw, olugu kɛra cɛ waga fla, ani cɛ kɛmɛ wɔrɔrɔ ni cɛ bisaba (2 630). ⁴¹ Gerisonka minw jatera, olugu da le kɛra o ye, minw bɛɛ tun be baara dɔ ke Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ. Musa ni Haruna ka o jate ka kaɲa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁴² Merari ta mɔgɔ minw jatera, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somɔgɔw, ⁴³ k'a damina san bisaba ra, fɔ ka taga se san bilooru ma, min o min tun be se ka baara dɔ ke Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, ⁴⁴ minw jatera, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somɔgɔw, olugu kɛra cɛ waga saba ni cɛ kɛmɛ fla (3 200). ⁴⁵ Merari ta mɔgɔ minw jatera, olugu da le kɛra o ye. Musa ni Haruna ka o jate ka kaɲa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

⁴⁶ Ayiwa, Musa ni Haruna ni Izirayeli jama pamɔgɔw ka Levi ta mɔgɔ minw bɛɛ jate, o bɛɛ ni o ta gbaw, o bɛɛ ni o ta somɔgɔw, ⁴⁷ k'a damina san bisaba ra, ka taga se fɔ san bilooru ma, min o min tun be se ka baara dɔ ke, ani ka doni ta Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, ⁴⁸ minw bɛɛ jatera, olugu kɛra cɛ waga seegi, ani cɛ kɛmɛ looru ni cɛ biseegi (8 580). ⁴⁹ O ka o jate ka kaɲa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ye cogo

min na; o ka bɛɛ kelen kelen ta baara yira a ra, ani a ka kan ka doni min ta. O ka o jate i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Sariya siginin dɔw

Saninyabariya ta sariya

5 Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: ² «A fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko bana minw bɛ mɔgɔ fari cɛn, ni o dɔ be mɔgɔ o mɔgɔ ra, walama dama-jalan, walama ni mɔgɔ dɔ magara su dɔ ra k'a yɛrɛ lanɔgɔ, o ka kan ka o tigi labɔ Izirayelimɔgɔw cɛ ra. ³ Ni a kɛra cɛ ye walama muso, aw ye a labɔ; aw ye a labɔ aw sigiyɔrɔ ra, janko o kana na aw sigiyɔrɔ lanɔgɔ, sabu ne siginin bɛ aw cɛ ra.»

⁴ Izirayelimɔgɔw k'a kɛ ten; o ka o mɔgɔw labɔ o cɛ ra. Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na, Izirayelimɔgɔw k'a kɛ ten.

Mɔgɔ tɔɲori ta sariya

⁵ Matigi Ala kumana Musa fɛ tuun, ko: ⁶ «Kuma Izirayelimɔgɔw fɛ, k'a fɔ o ye, ko ni cɛ dɔ, walama muso dɔ k'a mɔgɔɲɔgɔn hake ta, k'a tɔɲɔ fɛn dɔ ra, o tigi ka Matigi Ala le kan bla; a jara kira. ⁷ A ka jurumun min kɛ, a ka kan ka lɔ o ra. A k'a mɔgɔɲɔgɔn hake ta k'a tɔɲɔ fɛn min na, a ye o fɛn juru bɛɛ sara; o kɔ, o fɛn sɔngɔ tarannin taranyɔrɔ looru, a ye a taran kelen fara a kan fana; a ka mɔgɔ min hake ta, a ye o di o tigi ma. ⁸ Nka ni a tigi sara, k'a sɔrɔ a ta mɔgɔ si tɛ yi o fɛn bɛ se ka di min ma, o tuma, o fɛn bɛ ke Matigi Ala ta ye. A ka kan ka taga a di sarakalasebaga ma; sagajigi min bɛ ke jurumunyafa saraka* ye, k'a ta jurumun kafari, a bɛ o fana fara a kan.

⁹ «Ni Izirayelimɔgɔw ka fɛn o fɛn bla danna Matigi Ala ye, k'a di sarakalasebaga ma, o bɛ ke sarakalasebaga ta ye. ¹⁰ Ni mɔgɔ ka fɛn o fɛn ke saraka ye, o bɛ ke sarakalasebaga ta ye; ni mɔgɔ ka fɛn o fɛn di sarakalasebaga ma, o fana bɛ kɛ a ta ye.»

Jɛnɛya ta sariya

¹¹ Matigi Ala kumana Musa fɛ tuun, ko: ¹² «Kuma Izirayelimɔgɔw fɛ k'a fɔ o ye ko ni cɛ dɔ muso bɔra a fɛ ka kɛ cɛ wɛrɛ fɛ, ¹³ ni a tagara jɛn ni cɛ wɛrɛ ye, k'a yɛrɛ lanɔgɔ, k'a sɔrɔ a cɛ ma bɔ o ko kala ma, ni o ko dogonin tora, sabu mɔgɔ si ma ke a seere ye, mɔgɔ si fana ma o mina a ra, ¹⁴ ni celiya nana don cɛ jusu ra, sabu a sigiyara a muso ra, k'a sɔrɔ ko can lo fana ko muso k'a yɛrɛ lanɔgɔ, walama ni celiya ni sigiya donna a jusu ra k'a sɔrɔ muso m'a yɛrɛ lanɔgɔ, ¹⁵ o tuma a ka kan ka taga ni muso ye sarakalasebaga fɛ. A ye mugu kilo saba ta, ka taga o ke saraka ye muso kosɔn. A man kan ka turu kɛ o mugu ra, walama wusunan; sabu siman saraka* lo min bɔra celiya kosɔn; hakirijigi saraka lo, min bɛ mɔgɔ hakiri jigi kojugu ra.

¹⁶ «Sarakalasebaga bɛna muso lana, ka na a lo Matigi Ala ɲa kɔrɔ. ¹⁷ O kɔ, a bɛ ji saninman dɔ ke bɔgɔdaga dɔ kɔnɔ, ka buguri dɔ cɛ dugu ma fani-

bon saninman kɔnɔ ka o ke o ji ra. ¹⁸ Ni sarakalasebaga ka muso lo Matigi Ala na kɔrɔ, a be muso kunsigi foni, ka hakirijigi saraka* don a boro, o siman saraka min bɔra celiya kosɔn; o y'a sɔrɔ ji kunaman min be danga ben mɔgɔ kan, o ji be sarakalasebaga yere boro. ¹⁹ Sarakalasebaga ye muso jagboya ko a ye kari; a y'a fo a ye ko: <Ka i to i ce ta furu kɔnɔ, ni a kera ko ce were ma jen ni i ye, ni i ma bo ka taga i yere lanɔgɔ, o tuma nin ji kunaman min be danga ben mɔgɔ kan, nin ji kana foyi ke i ra. ²⁰ Nka ka i to i ce ta furu kɔnɔ, ni a kera ko i bora ka taga i yere lanɔgɔ, ka taga jen ni ce were ye, min te i furuce ye,> ²¹ sarakalasebaga ye muso jagboya ka kari, ka nin danga kumaw fo muso ma, k'a fo ko: <O tuma, Matigi Ala ye i denworonogow cen i kɔnɔ, ka i kɔnɔ funu, k'a to i ta mɔgɔw ye i danga, ka i yira, ko i kewale man ni. ²² O ra, nin ji min be danga ben mɔgɔ kan, nin ji ye don i kɔnɔ, ka i kɔnɔ funu, ka i denworonogow cen i kɔnɔ.> Muso b'a jaabi ko: <Amina! Amina!>

²³ «Sarakalasebaga ye o danga kumaw sebe gbolokitabu do kan; o ko, a ye o seberiw ko ka bo yi ni o ji kunaman ye, ²⁴ ka o ji kunaman di muso ma ko a y'a min, o ji min be danga ben mɔgɔ kan; o ji kunaman bena don a kɔnɔ. ²⁵ Nka sani a y'a min, siman saraka min bɔra celiya kosɔn, sarakalasebaga ye o mina muso boro, k'a fifa Matigi Ala na kɔrɔ, ka taga a bla sarakajenifen* kan. ²⁶ A be boro na kelen bo o siman saraka* ra, k'a yira ko o saraka bee kera Matigi Ala ta ye; a be o boro na kelen saraka jeni sarakajenifen kan. O ko, a be ji di muso ma ko a y'a min. ²⁷ Ayiwa, ni a kera ko can lo ko muso tun bora a ce fe ka taga a yere lanɔgɔ, ni a ka ji min, o ji min be danga ben mɔgɔ kan, o ji bena don a kɔnɔ ka tɔɔrɔjugu do lase a ma. Muso denworonogow bena cen a kɔnɔ, k'a kɔnɔ funu; o muso be ke mɔgɔ danganin ye a ta mɔgɔw ce ra. ²⁸ Nka ni a kera ko muso m'a yere lanɔgɔ, ni a saninyanin lo, o tuma jaraki ko si tena a sɔrɔ, a bena se ka den woro tuun.

²⁹ «Ayiwa, celiya ko ta sariya le be nin ye, ni muso do bora ka taga a yere lanɔgɔ, k'a to a ce ta furu kɔnɔ, ³⁰ walama ni ce do sigiyara a muso ra, fo k'a ke a ra celiya ye a muso ta fan fe. Sarakalasebaga ka kan ka o muso lo Matigi Ala na kɔrɔ, ka nin sariya kow bee ke muso ra. ³¹ Ce koni tena jaraki, nka muso ta jurumun hake bena ben a yere le kan.»

Mɔgɔ min b'a yere bla danna Ala ye

6 Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «Kuma Izirayelimɔgɔw fe, k'a fo o ye ko ni ce do, walama ni muso do k'a yere bo Izirayelimɔgɔ tɔw ra, ka dajuru ta, ko a b'a yere bla danna Matigi Ala ye, k'a yere ke Ala ta mɔgɔ saninman ye †, ³ o tigi ka kan ka duven ni minnifen fariman suguya bee ye k'a to yi. A man kan ka duven, walama minnifen fariman were min. Minnifen o minnifen be bo rezen na, a man kan ka o min. A man kan ka hali rezen kene, walama a janin domu. ⁴ A ta dajuru wagati bee ra, fen o fen be bo rezensun na, a man

† K'a yere bla danna Matigi Ala ye: Heburukan na o tigiw be wele ko Nazirikaw.

kan ka o domu, hali rezenkise, walama a fara. ⁵ A ta dajuru wagati bee kɔnɔ, kunlimuru man kan ka se a kun ma, fo ka taga o wagati dafa. A k'a yere bla danna Matigi Ala ye ka wagati min ke, a saninyanin ka kan ka to fo ka taga o wagati dafa. A ka kan k'a kunsigi to a ye wuri ka janya. ⁶ A k'a yere bla danna Matigi Ala ye wagati min bee kɔnɔ, a man kan ka gbara su ra. ⁷ Hali ni a worofa, walama ni a woroba le sara, walama a balemace, walama a balemamusu, a man kan ka gbara o do su ra k'a yere lanɔgɔ, sabu a blara danna Matigi Ala ye minke, o tagamasiyen be a kun na. ⁸ A ta dajuru wagati bee kɔnɔ, a saninyanin lo, ka ke Ala ta ye.

⁹ «Ni mɔgɔ do barara ka sa a kɔrɔ, a kunsigi min b'a yira ko a blara danna Ala ye, o tuma o kunsigi lanɔgɔra. Nka a tere wolonflanan, a be saninya kokura; o lon na, a be a kun li. ¹⁰ A tere seeginan, a ye taga ni tugani fla, walama jenetugani fitini fla ye sarakalasebaga fe Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. ¹¹ Sarakalasebaga be kelen ke jurumunyafa saraka* ye, ka to kelen ke saraka jenita* ye. Sarakalasebaga be a ta jurumun kafari a ye, sabu a gbarara su ra. O lon na, a kunsigi be saninya tuun. ¹² A ka kan k'a yere bla danna Ala ye tuun, k'a ta dajuru wagati damina kura ye. A be sagaden ce-man kelen mina, min ka san kelen sɔrɔ, ka o ke hake yafa saraka* ye. Nka a tun ka wagati minw ke ka ban, o te jate tuun, sabu a ta dajuru tun cen-na.

¹³ «Ayiwa, ni mɔgɔ ka dajuru ta ka ke Ala ta mɔgɔ saninman ye wagati min kama, ni o wagati dafara, o sariya ye nin ye: o be na ni o tigi ye Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. ¹⁴ A be na ni a ta sarakaw ye Matigi Ala fe: sagaden ceman min ka san kelen sɔrɔ, ani fiyen te min na, o be ke saraka jenita ye; ani sagamusu min ka san kelen sɔrɔ, ani fiyen te min na, o be ke jurumunyafa saraka* ye; sagajigi kelen, fiyen te min na, o be ke ninsondiya saraka* ye. ¹⁵ A be burufunubari segi na kelen di, buru min kera ni mugu tentennin nɔninin ye turu ra, ani nɔmi, funufen te min na; a be siman sarakaw* ni rezenji sarakaw* fana fara o kan. ¹⁶ Sarakalasebaga be o fenw bla Matigi Ala na kɔrɔ, ka jurumunyafa saraka bo, ka saraka jenita fana bo. ¹⁷ Burufunubari minw be segi kɔnɔ, a be o bla Matigi Ala na kɔrɔ; o ko, a be sagajigi ke jenɔgɔnya saraka* ye k'a di Matigi Ala ma, ka siman saraka ni rezenji saraka fara o kan.

¹⁸ «O ko, Ala ta mɔgɔ saninman tun k'a kunsigi min ke a ta saninyari tagamasiyen ye, a be o li Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. Ninsondiya saraka* blara tasuma min kan, a be taga a kunsigi don o tasuma ra. ¹⁹ Ni Ala ta mɔgɔ saninman ka o kunsigi li ka ban tuma min na, sarakalasebaga be sagajigi sogo tobinin kaman kelen ta, ka o don a boro, ka burukun kelen ni nɔmikun kelen bo segi kɔnɔ, ka o fana di a ma. ²⁰ O ko, sarakalasebaga be o fenw kɔrɔta san fe, ka o fifa Matigi Ala na kɔrɔ. O ye fen saninmanw le ye, o ye sarakalasebaga ta ye, ani saga disi min fana fifara Matigi Ala na kɔrɔ, ani a woto min kɔrɔtara. Ni o kera, o tuma Ala ta mɔgɔ saninman be se ka rezenji min.

²¹ «Ayiwa, mogo min be dajuru ta k'a yere ke Ala ta mogo saninman ye, o sariya le be nin ye. A ka kan ka saraka min bo Matigi Ala ye a ta dajuru koson, o le fana be nin ye; ni fen were se ka ke a ye, a be se ka o fana fara nin sarakaw kan. A ka dajuru min ta, a ka kan ka o kow bee dafa, ka kapa ni o dajuru sariya ye.»

Dugawu kecogo

²² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: ²³ «A fo Haruna ni a dencew ye, ko o ka kan ka dugawu ke Izirayelimogow ye cogo min na, o ye nin ye. O y'a fo ko:

²⁴ «Matigi Ala ye baraka don aw ra, ka aw tanga!
²⁵ Matigi Ala ye aw fle ni numanya ye, ka hina aw ra!

²⁶ Matigi Ala y'a janto aw ra, ka hera ke aw ye.»

²⁷ «O ye dugawu ke Izirayelimogow ye ni ne togo ye; ni o kera, ne bena baraka don Izirayelimogow ra.»

Fanibon ta minanw labencogo

Izirayeli kuntigiw ta bonyafenw

⁷ Musa tun ka fanibon saninman* lo ka ban wagati min na, a ka turu saninman* seriseri a kan k'a saninya, ani a konominanw bee. A ka turu saninman* ke sarakajenifen* fana kan k'a saninya, a ni a minanw bee. ² O wagati ra, Izirayeli jama namogo minw ye gbatigiw ani jama cekorobaw ye, olugu nana ni o ta sarakaw ye; Izirayelimogow jateri baara tun donna olugu le boro. ³ O nana ni o ta sarakaw ye Matigi Ala ja koru: misi wotoro woro, minw sanfeyoro datugunin lo, ani a misitoran tan ni fla. Kuntigi fla jenna ka wotoro kelen di; kuntigi bee kelen kelen ka misitoran kelen di. O nana ni o fenw ye fanibon saninman ja fe.

⁴ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ⁵ «Nin bonyaw mina o boro, ka o bla Nogonkunben fanibon* ta baara kama. I bena a di Levi ta mogow ma, ka kapa ni o ta baaraw ye.»

⁶ Musa ka wotorow ni misitoranw mina, ka o di Levi ta mogow ma. ⁷ A ka wotoro fla ni misitoran naani di Gerisonkaw ma, ka kapa ni o ta baaraw ye, ⁸ ka wotoro naani ni misitoran seegi di Merari ta mogow ma, ka kapa ni o ta baaraw ye; olugu tun be o ta baara ke ka kapa ni sarakalasebaga Haruna dence Itamari ta cifoninw le ye. ⁹ Nka a ma do di Kehatikaw ma, sabu minan saninmanw tari baara karifara olugu le ma; o tun ka kan ka o fenw ta o kamankunw le kan.

Kuntigiw ta sarakaw

¹⁰ Lon min na Musa ka turu saninman* ke sarakajenifen* kan, o lon na Izirayeli kuntigiw nana ni o ta sarakaw ye, janko ka sarakajenifen saninya k'a bla danna Ala ye. O nana ni o sarakaw ye sarakajenifen ja fe; ¹¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Lon o lon, kuntigi kelen ye na ka na a ta sarka di, janko ka sarakajenifen saninya k'a bla danna Ala ye.»

¹² Ayiwa, kuntigi min nana ni a ta saraka ye a tere folo ra, o kera Aminadabu dence Nason ye, Zuda ta gba ra. ¹³ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ¹⁴ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ¹⁵ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita* ye. ¹⁶ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka* ye; ¹⁷ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka* ye. Nin le kera Aminadabu dence Nason ta saraka ye.

¹⁸ A tere flanan, Isakari ta mogow ta kuntigi min ye Suwari dence Netaneheli ye, ale nana ni a ta saraka ye. ¹⁹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ²⁰ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ²¹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ²² A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ²³ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Suwari dence Netaneheli ta saraka ye.

²⁴ A tere sabanan, Zabulon ta mogow ta kuntigi min ye Helon dence Eliyabu ye, ale nana ni a ta saraka ye. ²⁵ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka* ye. ²⁶ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ²⁷ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ²⁸ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ²⁹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Helon dence Eliyabu ta saraka ye.

³⁰ A tere naaninan, Ruben ta mogow ta kuntigi min ye Sedehuri dence Elisuri ye, ale nana ni a ta saraka ye. ³¹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be

garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ³² A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ³³ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ³⁴ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ³⁵ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Sedehuri dence Elisuri ta saraka ye.

³⁶ A tere loorunan, Simeyon ta mogow ta kuntigi min ye Surisadayi dence Selumiyeli ye, ale nana ni a ta saraka ye. ³⁷ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ³⁸ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ³⁹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁴⁰ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁴¹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Surisadayi dence Selumiyeli ta saraka ye.

⁴² A tere woronnan, Gadi ta mogow ta kuntigi min ye Deweli dence Eliyasafu ye, ale nana ni a ta saraka ye. ⁴³ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ⁴⁴ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ⁴⁵ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁴⁶ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁴⁷ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Deweli dence Eliyasafu ta saraka ye.

⁴⁸ A tere wolonflanan, Efrayimu ta mogow ta kuntigi min ye Amihudi dence Elisama ye, ale nana ni a ta saraka ye. ⁴⁹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ⁵⁰ A nana ni belen saninla-

man kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fara wusunan na, ⁵¹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁵² A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁵³ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Amihudi dence Elisama ta saraka ye.

⁵⁴ A tere seeginan, Manase ta mogow ta kuntigi min ye Pedasuri dence Gamiliyeli ye, ale nana ni a ta saraka ye. ⁵⁵ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ⁵⁶ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ⁵⁷ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁵⁸ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁵⁹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Pedasuri dence Gamiliyeli ta saraka ye.

⁶⁰ A tere konontonnan, Boniyaminu ta mogow ta kuntigi min ye Gidehoni dence Abidan ye, ale nana ni a ta saraka ye. ⁶¹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ⁶² A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fara wusunan na, ⁶³ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁶⁴ A nana ni bakoronin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁶⁵ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakoronin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Gidehoni dence Abidan ta saraka ye.

⁶⁶ A tere tannan, Dan ta mogow ta kuntigi min ye Amisadayi dence Ahezari ye, ale nana ni a ta saraka ye. ⁶⁷ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla bee tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ⁶⁸ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ⁶⁹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁷⁰ A nana ni

bakorɔnin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁷¹ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakorɔnin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Amisadayi dence Ahezeri ta saraka ye.

⁷² A tere tan ni kelennan, Aseri ta mogow ta kuntigi min ye Okiran dence Pagiyeli ye, ale nana ni a ta saraka ye. ⁷³ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla be tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ⁷⁴ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ⁷⁵ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁷⁶ A nana ni bakorɔnin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁷⁷ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakorɔnin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Okiran dence Pagiyeli ta saraka ye.

⁷⁸ A tere tan ni flanan, Nefitali ta mogow ta kuntigi min ye Enan dence Ahira ye, ale nana ni a ta saraka ye. ⁷⁹ A nana ni tasa warigberaman kelen ye, min gbiriya be kilo kelen ni garamu keme saba bo, ani daga warigberaman kelen, min gbiriya be garamu keme wolonfla bo, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O minan fla be tun fara ni mugu tentennin nooninin ye turu ra, ka o ke siman saraka ye. ⁸⁰ A nana ni belen saninlaman kelen ye, min gbiriya be garamu keme bo, o fanin wusunan na, ⁸¹ ani misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman kelen, min si ka san kelen bo, ka olugu ke saraka jenita ye. ⁸² A nana ni bakorɔnin kelen ye, ka o ke jurumunyafa saraka ye; ⁸³ a nana ni misi fla ye, ani sagajigi looru, ani bakorɔnin looru, ani sagaden ceman looru, minw si ka san kelen bo, ka olugu ke ninsondiya saraka ye. Nin le kera Enan dence Ahira ta saraka ye.

⁸⁴ Musa ka turu saninman* ke sarakajenifen kan lon min na, Izirayeli kuntigiw ka fen minw di saraka ye janko ka sarakajenifen saninya k'a bla danna Ala ye, o fenw le ye nin ye. O ka tasa warigberaman tan ni fla le di, ani daga warigberaman tan ni fla, ani belen saninlaman tan ni fla. ⁸⁵ Tasa warigberaman be kelen kelen tun ye kilo kelen ni garamu keme saba ye; daga warigberaman be kelen kelen tun ye garamu keme wolonfla ye. O minanw be lajennin ta warigbe kera kilo mugan ni naani, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. ⁸⁶ Belen saninlaman tan ni fla minw fara wusunan na, o be kelen kelen tun ye garamu keme keme, ka kapa ni yoro saninman ta jate ye. O belenw ta sanin be lajennin kera kilo kelen ni garamu keme fla. ⁸⁷ Began minw dira ka ke saraka jenita ye, o be lajennin kera misitoran tan ni fla, ani sagajigi

tan ni fla, ani sagaden ceman tan ni fla, minw si ka san kelen soro; o ka o siman sarakaw fana fara o kan. Bakorɔnin tan ni fla kera jurumunyafa saraka ye. ⁸⁸ Began minw dira k'a ke ninsondiya saraka ye, o be lajennin kera misi mugan ni naani, ani sagajigi biwooro, ani bakorɔnin biwooro, ani sagaden ceman biwooro, minw si ka san kelen soro. Turu kera sarakajenifen kan ka ban minke, fen minw dira saraka ye janko k'a saninya k'a bla danna Ala ye, o le ye nin ye.

⁸⁹ Ni Musa tun ka don Nogonkunben fanibon kono, ka taga kuma ni Matigi Ala ye, a tun be Matigi Ala kumakan men ka bo jengogonya kesu* datugunan kan, seruben meleke bisigi fla cemance ra. A tun be kuma ni a ye o cogo le ra.

Saninfitinaw blacogo

8 Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «A fo Haruna ye, ko ni a be fitinadagaw bla fitinablanan kan, a y'a to fitinadaga wolonfla be yee-len ye bo ka taga fitinablanan pafeyoro ra.»

³ Haruna k'a ke ten. A ka fitinadagaw bla, ka o pasin fitinablanan pafeyoro ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na. ⁴ Fitinablanan yoro be tun lalagara ni sanin gbasinin le ye, k'a ta a sen na ka taga a bla fo a yirifiyeren bisigiw ra. Matigi Ala tun k'a bisigiya min yira Musa ra, o tun k'a lalaga ka kapa ni o le ye.

Levi ta mogow blara danna Ala ta baara kama

⁵ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, ko: ⁶ «Levi ta mogow bo Izirayelimogo tow ra, ka o saninya. ⁷ I bena o saninya cogo min na, o ye nin ye: i be jurumun kafari ji seriseri o kan; o ko, o be o fari siw be li, ka o ta faniw ko, ka o yere saninya. ⁸ O ye na ni misitoran kapaman kelen ye, ani siman saraka* min ka kan ka fara o kan, min ye mugu tentennin nooninin ye turu ra. Ele yere fana ye na ni misitoran kapaman kelen were ye, min bena ke jurumunyafa saraka* ye. ⁹ I be taga ni Levi ta mogow ye Nogonkunben fanibon* na fe, ka Izirayeli jama be wele. ¹⁰ I be taga ni Levi ta mogow ye Matigi Ala na koro; Izirayelimogow be o borow la o kan. ¹¹ O ko, Haruna be Levi ta mogow lolu Matigi Ala na koro, ka o di Matigi Ala ma, i n'a fo Izirayelimogow be saraka min fifa, k'a di Ala ma. O cogo ra, Levi ta mogow be bla Matigi Ala ta baara kama. ¹² O ko, Levi ta mogow be o borow la misitoranw kunw na. I be o misitoran kelen ke jurumunyafa saraka* ye, ka kelen ke saraka jenita* ye, janko ka Levi ta mogow ta jurumunw kafari. ¹³ I be Levi ta mogow lolu Haruna ni a dencew na fe; o ko, i be o bla Ala ta baara kama, i n'a fo saraka fifata. ¹⁴ O cogo ra, i be Levi ta mogow faran ka bo Izirayelimogo tow ra. Levi ta mogow bena ke ne ta ye. ¹⁵ O ko, Levi ta mogow bena baara ke Nogonkunben fanibon kono. I bena o saninya tan le, k'a ke i ko saraka min be fifa k'a di Matigi Ala ma. ¹⁶ Sabu olugu le dira ne ma Izirayelimogo tow no ra. Ne ka olugu le panawoloma Izirayelimogow dence folow be ne no ra. ¹⁷ Sabu Izirayelimogow dence folow be ne ta le ye; mogow den folow,

ani beganw den folow bee. Lon min ne ka dence folow bee faga Misiran jamana ra, ne ka Izirayelimogow dence folow bee ke ne yere ta ye o lon na. ¹⁸ Ne ka Levi ta mogow ta Izirayelimogow dence folow bee no ra. ¹⁹ Ne ka Levi ta mogow di Haruna ni a dencew ma Izirayelimogow no ra, janko o ye baara ke Nogonkunben fanibon kono Izirayelimogow ye, ka Izirayelimogow ta jurumun kafari o ye; ni o kera, ni Izirayelimogow ka gbara ne ta yoro saninman* na, kojugu si tena o soro.»

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye Levi ta mogow ta ko ra, Musa ni Haruna ni Izirayeli jama ka o bee ke Levi ta mogow ye.

²¹ Levi ta mogow ka o yere saninya, ka o ta faniw ko. O ko, Haruna ka o ke i ko saraka min be fifa k'a di Matigi Ala ma, ka o ta jurumunw kafari o ye, ka o saninya. ²² O ko, Levi ta mogow nana o ta baaraw damina Nogonkunben fanibon kono; Haruna ni a dencew le tun be o ta baaraw yira o ra. O cogo ra, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye Levi ta mogow ko ra, o ka o bee ke.

²³ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, ko: ²⁴ «Levi ta mogow ta baara fle nin ye: Levi ta cedenw bee ka kan ka don Nogonkunben fanibon ta baara ra, ka baara do ke, k'a damina a san mugan ni looru, ani minw temena o kan. ²⁵ Nka ni o si sera san bilooru ma, o ka kan ka o boro bo baara ra; o te baara ke tuun. ²⁶ O be se ka o balema tow deme o ta baaraw ra Nogonkunben fanibon kono, nka baara man kan ka ke olugu yere togora ta ye tuun. I ka kan ka Levi ta mogow ta baaraw di o ma nin cogo le ra.»

Jonyaban panagbe

9 Izirayelimogow bonin ko Misiran, o san flanan karo folo ra, Matigi Ala kumana Musa fe, Sinayi kongokolon kono; a ko:

² «Izirayelimogow ka kan ka Jonyaban panagbe ke a kewagati ra. ³ Wagati min latigera, min ye nin karo tere tan ni naani ye, ni o sera aw ye panagbe ke terebenda fe. Aw y'a ke ka kapa ni ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw bee ye.»

⁴ Ayiwa, Musa k'a fo Izirayelimogow ye ko o ye Jonyaban panagbe ke. ⁵ O ka Jonyaban panagbe ke san karo folo tere tan ni naani terebenda fe, Sinayi kongokolon kono. Matigi Ala tun ka kuma minw bee fo Musa ye, Izirayelimogow k'a ke ka kapa ni o bee ye.

⁶ Nka mogow dow ma se ka Jonyaban panagbe ke o lon na, sabu olugu tun magara mogow do su ra, ka o yere lanogo. O lon yere ra, o mogow tagara Musa ni Haruna fe. ⁷ O tagara a fo Musa ye ko: «Anw saninyanin te, sabu an magara su do ra. Nka mun le be an bari ka an ta saraka di Matigi Ala ma ni Izirayelimogow tow ye, Jonyaban panagbe wagati ra?»

⁸ Musa ka o jaabi ko: «Aw ye ne makono, sani ne ye kuma do soro ka bo Matigi Ala fe aw ta ko ra.»

⁹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ¹⁰ «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko: «Aw ra, walama aw ta duruja nataw ra, ni a kera ko mogow do ma saninya sabu a magara su do ra, walama ni mogow do tagara tagamajan do ra, o bee n'a ta, a tigi be

se ka Jonyaban panagbe ke. ¹¹ Olugu bena a ke san karo flanan tere tan ni naani le ra, terebenda fe. O be sagaden sogo domu ni burufunubari ye, ani juguflaburu kunaman. ¹² O man kan k'a to a to ye si, o fana man kan k'a kolo do kari. O ka kan k'a ke ka kapa ni Jonyaban panagbe ta cifoninw bee ye. ¹³ Nka ni mogow min saninyanin lo, ni a fana ma taga tagama ra, o bee n'a ta, ni a ma Jonyaban panagbe ke a wagati yere ra, o tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli jamanadenw na; sabu a ma a ta saraka bo Matigi Ala ye a wagati ra. A ta jurumun hake bena ben a yere kan.

¹⁴ « «Lonan minw siginin be aw ce ra, ni o do b'a fe ka Jonyaban panagbe ke, ka Matigi Ala bonya, a ka kan k'a ke ka kapa ni Jonyaban panagbe ta sariyaw ni a cifoninw ye. Izirayelimogow fara lonan kan, o sariya kelen le bena ke aw bee kan.» »

Sankaba jigira fanibon saninman kunna

(Bori 40.34-38)

¹⁵ Lon min na fanibon saninman* lora, sankaba jamijan nana fanibon saninman datugu, min ye Nogonkunben fanibon* ye. K'a ta wulada fe, fo o dugusagbe sogomada fe, a tora fanibon kunna; a tun be i ko tasuma. ¹⁶ K'a ta o wagati ra, a kera o cogo le ra wagati bee. Sankaba tun be fanibon datugu; ni su tun kora a be ke i ko tasuma. ¹⁷ Ni sankaba jamijan tun ka wuri ka bo fanibon kunna, Izirayelimogow tun be wuri ka taga. Ni sankaba jamijan tun tagara lo yoro min na, o tun be sigi o yoro ra. ¹⁸ Izirayelimogow tun be taga ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, o fana tun be lo ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye. Ni sankaba jamijan tun tora fanibon saninman kunna ka wagati min ke, Izirayelimogow tun be to o sigiyoro ra o wagati bee ra. ¹⁹ Ni sankaba jamijan tun tora fanibon saninman kunna ka wagatijan ke, Izirayelimogow tun be Matigi Ala kan mina, o tun te taga. ²⁰ Tuma do, sankaba jamijan tun be to fanibon saninman kunna ka tere dama doron le ke; o tun be sigi ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, o fana tun be taga ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye. ²¹ Tuma do, sankaba jamijan tun be to fanibon saninman kunna k'a ta wulada fe, ka se o dugusagbe sogomada doron ma; ni a tun wurira sogoma, Izirayelimogow tun be wuri ka taga. Ni sankaba jamijan tun wurira tuma o tuma, ni a kera tere fe, walama su fe, Izirayelimogow tun be wuri ka taga. ²² Ni sankaba jamijan tun tora fanibon saninman kunna ka tere fla le ke, walama karo kelen, walama san kelen, Izirayelimogow tun be to o sigiyoro ra, o tun te taga. Nka ni a tun wurira tuma o tuma, o tun be wuri ka taga. ²³ O tun be lo ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, o fana tun be taga ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye. O tun be Matigi Ala ta kumaw le lamen, ka kapa ni a ta cifonin ye, a ka min fo Musa ye.

Burufiyeta fla

10 Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «Burufiyeta warigberaman fla lalaga, ni warigbe gbasinin ye. I bena o le ke ka jama lajen, ani ka ja-

ma lasomi o tagatuma ra. ³ Ni o buru fla bæe fiyera, jama bæe ka kan ka na lajen i koro, Nogonkunben fanibon* na fe. ⁴ Ni buru kelen doron fiyera, Izirayeli namogo minw ye kerekejama kuntigiw ye olugu le bena lajen i koro. ⁵ Ni aw ka buru fiye k'a kan bonya tuma min na, tereboyanfan mogow be wuri ka taga. ⁶ Ni aw k'a fiye k'a kan bonya tuun a sipaga flanan na, woroduguyanfan mogow be wuri ka taga. Ni buru fiyera k'a kan bonya tuma o tuma, o be aw tagawagatiw le yira.

⁷ «Ni aw be jama lajen, aw be buru fiye, nka aw man kan k'a fiye k'a kan bonya. ⁸ Haruna dencew, minw ye sarakalasebagaw ye, olugu le ka kan ka o buruw fiye. O bena ke sariya wuribari le ye aw ni aw ta durujaw fe.

⁹ «Ni aw nana se aw yere ta jamana ra, ni aw juguw wurira aw kama, ni aw tagara o kere, aw ye buru fiye k'a kan bonya; ni o kera, o be ke sababu ye k'a to Matigi Ala, aw ta Ala b'a hakiri to aw ra, ka aw bosi aw juguw boro.

¹⁰ «Aw ka kan ka nin buruw fiye aw ta jagarilonw na fana, min ye aw ta janagbelonw ye, ani aw ta karokura janagbew. Aw ye buru fiye aw ta saraka jenitaw*, ani aw ta ninsondiya sarakaw* bowagatiw ra; o bena ke sababu ye k'a to Matigi Ala b'a hakiri to aw ra. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

Izirayeli bora Sinayi ka taga se Mohabu

(10-21)

Izirayelimogow ka sira ta tuun

¹¹ Izirayelimogow bonin ko Misiran, o san flanan, karo flanan tere mugan, sankaba jamijan wurira ka bo Nogonkunben fanibon* kunna, Ala ta jennogonya kesu* tun be min kono. ¹² O kera minke, Izirayelimogow wurira ka bo Sinayi kongokolon yoro ra ka taga. Sankaba tagara o ja, ka taga lo Paran kongokolon kunna.

¹³ O le tun kera o ta tagama folo ye, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo Musa ye.

¹⁴ Jenkuru minw be Zuda ta jamaba ra, olugu le konna ka taga ni o ta darapo ye. O jamaba ra, Aminadabu dence Nason le tun ye Zuda ta jenkuru kuntigi ye, ¹⁵ Suwari dence Netaneheli tun ye Isakari ta mogow ta jenkuru kuntigi ye, ¹⁶ Helon dence Eliyabu tun ye Zabolon ta mogow ta jenkuru kuntigi ye. ¹⁷ O ko, o ka fanibon saninman* waraga, Gerisonkaw, ani Merarikaw k'a ta ka taga.

¹⁸ O ko, jenkuru minw be Ruben ta jamaba ra, olugu ka sira mina ka taga ni o ta darapo ye. O jamaba ra, Sedehuri dence Elisuri le tun ye Ruben ta jenkuru kuntigi ye, ¹⁹ Surisadayi dence Selumiyeli tun ye Simeyon ta mogow ta jenkuru kuntigi ye, ²⁰ Deweli dence Eliyasafu tun ye Gadi ta mogow ta jenkuru kuntigi ye.

²¹ O ko, Kehatika minw be minan saninmanw ta, olugu ka sira mina. Ni Izirayelimogow tun tagara lo yoro o yoro, o tun ka kan ka fanibon saninman*

lo sani Kehatikaw ye se yi. ²² Jenkuru minw be Efirayimu ta jamaba ra, olugu tagara ni o ta darapo ye. O jamaba ra, Amihudi dence Elisama le tun ye Efirayimu ta jenkuru kuntigi ye, ²³ Pedasuri dence Gamiliyeli tun ye Manase ta mogow ta jenkuru kuntigi ye, ²⁴ Gidehoni dence Abidan tun ye Boniyaminu ta mogow ta jenkuru kuntigi ye.

²⁵ A laban, jenkuru minw be Dan ta jamaba ra, olugu gbanna tow ko ni o ta darapo ye. Olugu le tun be ke jama tow bæe ko fe. O jamaba ra, Amisadayi dence Ahezari le tun ye Dan ta jenkuru kuntigi ye, ²⁶ Okiran dence Pagiyeli tun ye Aseri ta mogow ta jenkuru kuntigi ye, ²⁷ Enan dence Ahira tun ye Nefitali ta mogow ta jenkuru kuntigi ye.

²⁸ Ni Izirayelimogow tun bora o sigiyoro ra ka sira mina, o ta jenkuruw tun be tugu jogon ko nin cogo le ra ka taga.

²⁹ Ayiwa, Musa kumana Hobabu fe, min ye a burance Madiyanka Reweli dence ye; a ko: «Matigi Ala k'a fo an ye ko a bena yoro min di an ma, an be tagara o yoro le ra. Na an ye taga; ni o kera, an bena kopuman ke i ye, sabu Matigi Ala ka layiri ta ko a bena kopuman caman ke Izirayelimogow ye.»

³⁰ Hobabu ko: «Ne te taga; ne be seko ka taga ne yere ta jamana le ra, ne ta mogow fe.» ³¹ Musa ko: «Sabari, kana bo an ko, sabu an be se ka sigi yoro minw na kongokolon kono, ele le ka o yorow lon; na, i bena bla an ja ka sira yira an na. ³² Ni i ka taga ni an ye, ni Matigi Ala nana kopuman o kopuman ke an ye, i bena do soro o ra.»

³³ Ayiwa, Izirayelimogow bora Matigi Ala ta kuru yoro ra, ka tere saba ke tagama ra. Matigi Ala ta jennogonya kesu* tun be o ja o tere saba kono, ka taga nenekiriyoro jini o ye.

³⁴ Ni o tun ka wuri tuma o tuma ka bo o sigiyoro ra, Matigi Ala ta sankaba jamijan tun be ke o kunna tere fe.

³⁵ Ni o tun be jennogonya kesu ta tuma o tuma ko o be taga, Musa tun b'a fo ko:

«E, Matigi Ala, i wuri,
ka i juguw bæe janjan;
i koninyabagaw bæe ye bori i ja.»

³⁶ Ni o tun be a lajigi tuma o tuma, a tun b'a fo ko:

«E, Matigi Ala, i kosegi ka na!

Na sigi Izirayeli ta mogow waga caman camanw ce ra tuun!»

Ala ka tasuma lajigi Izirayelimogow kan

11 Lon do, Izirayelimogow ka Matigi Ala jaraki ni kuma caman ye, o ta sege koson. Matigi Ala ka o men minke, o ma diya a ye, a dimina kosebe. A k'a ta tasuma mana o ce ra, ka o ta sigiyoro kerefeyoro jeni. ² Mogow kasira Musa no fe. Musa ka Matigi Ala daari; tasuma fagara.

³ O ka o yoro togo la ko Tabera, ko sabu Matigi Ala ta tasuma manana mogow ce ra.

Izirayelimogow kasira sogo no fe

⁴ Ayiwa, siya were mogow minw tun be ni Izirayelimogow ye, Misiran ta domunifenw logo gbanna olugu ra. Izirayelimogow fana wurira ka

kasi tuun, ko: «E, jon le bena sogo di an ma yan, an ye a domu sa? ⁵ A fle, an tun be jega minw domu gbansan Misiran, an hakiri be jigira o bee ra, ani konkomburu, ani nzere, ani puwaro, ani jaba, ani layi. ⁶ Nka sisan an son jara; lon o lon an ja te foyi wera ra ni nin mane kelen te.»

⁷ Ayiwa, mane tun be i ko simankise do, k'a ja gbe i ko bideliyomuyiri ta ji. ⁸ Izirayelimogow tun be bo ka taga a ce, ka na a si ni wuguw ye, walama k'a susu kolon kon; dow tun b'a tobi daga kon, walama k'a ke nomi ye. A timiya tun be i ko nomi. ⁹ Ni gomiji tun jigira su fe Izirayelimogow sigiyoro ra, mane fana tun be jigi.

¹⁰ Ayiwa, Musa k'a ye ko gbaw bee ta mogow be kasira o ta fanibonw donda ra. Matigi Ala dimina kosebe. Musa fana jusu kasira. ¹¹ A ko Matigi Ala ma ko: «Mun na i ka i ta jonce jusu kasi tan? Mun koson i ma makari ne ra, fo i ka nin jama bee doni ta k'a la ne kan sa? ¹² Yala ne le ka nin mogow bee konota wa, walama ne le ka o woro wa? Mun na i ko ne ye o ta i ko denjenin lamobaga be a ta cogo min na, ka taga ni o ye fo o ta jamana ra, i ka jamana min layiri ta o bemaw ye? ¹³ Ne bena sogo soro min k'a di nin mogow bee ma? A fle, o be kasira ne da ra ko ne ye sogo di o ma o b'a domu! ¹⁴ Ne kelen koni te se nin mogow bee koro tuun. O doni ka gbiri ne ma. ¹⁵ Sani i ye nin toro la ne kan, ne be i daari, ko ni ne ko ka di i ye, i ye ne faga kunkelen, janko ne yere ja kana ne ta jani to ye.»

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «I be Izirayeli cekoroba minw jate ko o ye jama cekorobaw ye, ani jama kuntigiw, olugu ce biwolonfla wele ka o lajen ne ja koro. Na ni o ye Nogonkunben fanibon* donda ra, o ye na lo ni i ye ne ja koro yi. ¹⁷ Ne bena jigi ka na kuma i fe o yoro ra. Nin min be i kan, ne bena o do don olugu fana ra; olugu bena i deme ka jama doni ta; i kelen tena o doni ta tuun. ¹⁸ A fo jama ye ko o ye o yere saninya sani sini ce; ko o bena sogo domu, sabu o kasira Matigi Ala toro koro, ko: «Jon le bena sogo di an ma yan, an b'a domu sa? Misiran le tun ka di an na!» Ayiwa, Matigi Ala bena sogo di aw ma, aw b'a domu. ¹⁹ Nka aw tena a domu k'a dan tere kelen ma de, walama tere fla, walama tere looru, walama tere tan, walama tere mugan; ²⁰ aw bena a domu fo karo kelen le; k'a domu fo ka taga a bo aw nunwow fe, fo ka taga a logo bee bo aw ra pewu. Sabu Matigi Ala min be aw ce ra, aw ka ale le mafiyenya. Aw kasira a ja koro ko: «Mun koson an bora Misiran?» »

²¹ Musa ko Matigi Ala ma ko: «Ne be nin jama min ce ra, o ce w ye ce waga keme woro (600 000). Ele ko i bena sogo di o ma o b'a domu fo karo kelen! ²² Hali ni an ka sagaw, ani baw, ani misiw bee le faga o ye, yala o bena o wasa wa? Walama ni an ka kogoji jegew bee mina o ye, yala o bena o wasa wa?»

²³ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «O tuma ne ta baraka le ka dogo wa? Ne ka min fo, ni o bena ke can ye, walama ni a tena ke can ye, i yere bena o ye sisan.»

Ala k'a ta baraka don cekoroba biwolonfla beera

²⁴ Ayiwa, Musa bora ka taga Matigi Ala ta kuma fo jama ye. A ka Izirayeli cekorobaw ce biwolonfla panawoloma, ka o lajen, ka o lolu ka fanibon saninman* lamini. ²⁵ Matigi Ala jigira sankaba jami-jan ce ma, ka na kuma ni Musa ye. Nin min tun be Musa kan, a ka o do ta ka o don o cekoroba biwolonfla ra. Nin jigira o kan minke doron, o ka ke cirayakumaw fo ye; nka a danna o wagati doron ma.

²⁶ Ce fla tun be yi, kelen togo ye ko Elidadi, to kelen togo ye ko Medadi; olugu tun tora o ta sow kon. Nin jigira olugu fana kan, sabu o togo tun sebera ni tow ye, nka o tun ma taga fanibon saninman* koro. Olugu fana tun be cirayakumaw fora. ²⁷ Kanbelennin do borira ka taga a fo Musa ye, ko: «Elidadi ni Medadi be ciraya kera Izirayelimogow ce ra!» ²⁸ Ayiwa, Nuni dence Yosuwe, min tun ye Musa ta baaraden ye kabini a denmisenman, ale perenna, ko: «Ne matigice Musa, a fo ko o y'a dabra!» ²⁹ Musa k'a jaabi ko: «Nangboya le be aw ra ne koson wa? Ala m'a kera ko Matigi Ala ta mogow bee ye ke ciraw ye, Matigi Ala ye a ta Nin lajigi o bee kan.»

³⁰ O ko, Musa ni Izirayeli cekorobaw sekora ka taga o sigiyoro ra.

Ala ka woloninw lana

³¹ Ayiwa, Matigi Ala ka fono do fiye; o fono nana ni woloninw ye ka bo kogoji fan na, ka na o bon Izirayelimogow ta sigiyoro laminiw bee ra. Mogo tun be se ka tere kelen tagama ke ka taga dugu lamini bee ra, i tun be o konow soro yi; o tun tonna jagon kan dugu ma k'a se fo nongon † ja fla.

³² Mogo bora ka o konow mina o lon tere bee, ani o su bee, ani o dugusagbe tere bee. Mogo si tun te yi ni min ta tun ka dogo ni homeri †† ja tan ye. O bee ka o konow sogo lala o ta yoro kere fe ka o ja.

³³ Ayiwa, ka sogo to o da ra, hali o m'a jimi ka ban folo, Matigi Ala dimina o koro kosebe; a ka banajuguba bla o ra. ³⁴ O ka o yoro togo la ko Kiburoti Hatava ‡, sabu bana ka minw faga o ta sonjuguya koson, o ka olugu su don o yoro le ra.

³⁵ Izirayelimogow bora Kiburoti Hatava ka taga Haseroti; o tora Haseroti.

Mariyamu ni Haruna ka Musa dogoya

12 Ayiwa, Mariyamu ni Haruna nana ke Musa korofa ye a ta Kusika muso ta ko koson; sabu Musa tun ka Kusika muso do furu. ² O k'a fo ko: «Yala Matigi Ala be kuma Musa doron le fe wa? Yala a te kuma anw fana fe wa?» Ayiwa, Matigi Ala ka o kuma men.

³ K'a soro Musa tun ye mogo sabarininba le ye. A jagon mogo sabarinin tun te dugukolo ko kan.

⁴ O yoronin bee Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna

† Nongon ja kelen be se ka ben mete tarance le ma.

†† Homeri tun ye sumanikeminanba do ye min kon tun be litiri keme naani bo; a fanin gbiriya tun be kilo keme fla bo.

‡ Kiburoti Hatava koro ye ko: sonjuguya ta kaburu.

ni Mariyamu ye ko: «Aw mogo saba bee ye bo ka na Nogonkunben fanibon* donda ra.» O saba bee bora ka na. ⁵ Matigi Ala jigira ka na sankaba jami-
jan na, ka na lo fanibon saninman donda ra. A ka Haruna ni Mariyamu wele. O mogo fla bee gbarara. ⁶ A ko: «Aw ye ne ta kuma lamēn ka na. Ni mogo do ka ke Matigi Ala ta cira ye aw ce ra, ne bēna ne yere yira o tigi ra ni tagamasiyenw le ye; ne bēna kuma a fe sikow le ra. ⁷ Nka ne ta jonce Musa ta te ten; ale ye kankelentigi le ye ne ta mogow bee ce ra. ⁸ Ne be kuma ni a ye da ni da, k'a gbeya a ye; ne te kuma korō dogo a ma. A be Matigi Ala cogo yere le ye a na ra. O ra, mun na aw ma siran ka ne ta jonce Musa dogoya?»

⁹ Matigi Ala dimina o korō kosebe. A bora o korō ka taga.

¹⁰ Sankaba bora fanibon saninman* kunna minke doron, farirabana do ka Mariyamu mina, k'a fari bee gbe pepepe. Haruna k'a na munu ka Mariyamu fle, a k'a ye ko o bana be a fari ra. ¹¹ Haruna ko Musa ma ko: «Ne matigice, sabari, i kana a to an ta jurumun hake ye ben an kan. Anw ka hakirintanyako le ke nin ye. ¹² I kana a to an balema-muso ye ke i ko den min sanin bora a bamuso konō ni a fari tarance torinin ye.»

¹³ Musa ka Matigi Ala daari ni kanba ye ko: «E, Ala, ne be i daari ko i ye a keneya.» ¹⁴ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Ni a face le tun ka daji tu a na kan, yala a tun tena to ni o maroya ye fo tere wolonfla wa? Aw y'a labo dugu konō, k'a to a kelen na fo tere wolonfla; o ko, aw y'a to a ye na.»

¹⁵ O ka Mariyamu labo mogow ce ra, k'a bla a kelen na fo tere wolonfla. Jama ma wuri ka bo o yoro ra fo ka taga Mariyamu kosegi ka na.

¹⁶ O ko, Izirayelimogow bora Haseroti, ka taga sigi Paran kongokolon konō.

Mogo minw cira ka taga Kanaana jamana fle

(Sariya 1.19-33)

13 Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «Ne ka layiri ta ko ne bēna Kanaana jamana min di Izirayelimogow ma, mogo dow ci ka taga o jamana yaala. Kuntigi kelen kelen bo gbaw bee ra ka olugu ci.» ³ Musa ka o mogow ci ka bo Paran kongokolon yoro ra, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. O bee tun ye Izirayeli kuntigi dow le ye.

⁴ O mogow togow ye nin ye:

Min bora Ruben ta gba ra, o tun ye Zakuri dence Samuha ye.

⁵ Min bora Simeyon ta gba ra, o tun ye Hori dence Safati ye.

⁶ Min bora Zuda ta gba ra, o tun ye Yefune dence Kalebu ye.

⁷ Min bora Isakari ta gba ra, o tun ye Yusufu dence Igali ye.

⁸ Min bora Efrayimu ta gba ra, o tun ye Nuni dence Hoze ye.

⁹ Min bora Boniyaminu ta gba ra, o tun ye Rafu dence Paliti ye.

¹⁰ Min bora Zabulon ta gba ra, o tun ye Sodi dence Gadiyeli ye.

¹¹ Min bora Yusufu dence Manase ta gba ra, o tun ye Susi dence Gadi ye.

¹² Min bora Dan ta gba ra, o tun ye Gemali dence Amiyeli ye.

¹³ Min bora Aseri ta gba ra, o tun ye Mikayilu dence Seturi ye.

¹⁴ Min bora Nefitali ta gba ra, o tun ye Wofisi dence Nabi ye.

¹⁵ Min bora Gadi ta gba ra, o tun ye Maki dence Geweli ye.

¹⁶ Musa ka mogow minw ci ka taga jamana yaala, olugu togow le ye nin ye. Musa ka Nuni dence Hoze togow la ko Yosuwe.

¹⁷ Musa ka o ci ko o ye taga Kanaana jamana yaala. A k'a fo o ye ko: «Aw ye teme woroduguyanfan na, ka yelen ka taga kuruyorow ra. ¹⁸ Aw ye taga jamana fle, k'a lon a be cogo min na, k'a lon ni a mogow baraka ka bon walama ni o baraka ka dogo, ni o ka ca walama ni o man ca. ¹⁹ Ka o ta jamana cogoya fle, k'a lon ni a ka di, walama ni a man di; k'a o ta duguw cogoya fle, ni o lamininin lo ni kogow ye walama ni o lamininin te. ²⁰ Aw ye dugukolo cogoya fle, ni a ka di walama ni a man di, ni yiriw b'a ra walama ni yiri t'a ra. Aw ye jija ka na ni jamana yiriden dow ye fana.»

O wagati tun ye rezen folow mowagati le ye.

²¹ O tagara ka taga jamana yaala, k'a ta Zini kongokolon yoro ra, ka taga se fo Rehobu, Hamati dugu donda ra. ²² O temena woroduguyanfan na ka taga se Heburon, Ahiman ni Sesayi ni Talimayi ta mogow, minw ye Anakikaw † ye, olugu tun be o yoro ra. Heburon dugu tun sigira ka san wolonfla ke, Sohan dugu ka soro ka sigi Misiran jamana ra.

²³ O sera Esikoli ko yoro ra minke, o ka rezen yiriboro do tige ni a rezenmow ye; ce fla ka o dulon bere do ra k'a la o kan na. O ka Gerenadimow, ani toromow fana tige.

²⁴ O yoro togow lara ko Esikoli †† ta ko, sabu Izirayelimogow ka rezenmo tizan kelen tige yi.

Ciradenw sekora ka na

²⁵ Ayiwa, o mogow ka jamana yaala fo tere bi-naani; o ko, o sekora ka na. ²⁶ O nana minke, o tagara Musa ni Haruna ni Izirayeli jama bee lajen-nin fe Kadesi, Paran kongokolon konō. O ka min ye, o ka o lakari Musa ni Haruna ni Izirayeli jama bee ye; o ka jamana yiridenw fana yira o ra. ²⁷ O ka o ta tagama dantige Musa ye, ko: «I ka an ci jamana min na, an sera yi. Can ra jamanaruman lo, nono ni li be woyo jamana min na. A yiriden dow ye nin ye. ²⁸ Nka mogo minw be o jamana ra, olugu baraka ka bon. O ta duguw laminina ni kogow ye; o duguw ka bonbon fana. An ka Anaki ta mogow fana ye yi. ²⁹ Amalekikaw be jamana woroduguyanfan na, Hetikaw, ani Yebusikaw, ani Amorikaw be kuruyorow ra; Kanaanakaw be kogojida ra, ani Zuriden bada yorow ra.»

³⁰ Mogow nana ke Musa jaraki ye minke, Kalebu k'a fo o ye ko o ye je. A ko: «An ye taga ben jamana kan k'a mina; an bēna se o ra, sigiya t'a ra!»

³¹ Nka minw tun tagara ni a ye, olugu ko: «An te se ka nin mogow kere, sabu o baraka ka bon ni an ta ye.» ³² O ka jamana cogo lakari k'a juguya

† Anakikaw le konna ka sigi Kanaana jamana ra. Mogo belebele jamijan dow lo. †† Esikoli korō ye ko: tizan.

Izirayelimogow ye. O ko: «Anw tagara nin jamana min yaala k'a yorow fe, o jamana be mogow domu le. An ka mogow o mogow ye, o bee ye mogow janjanw ye. ³³ An ka mogow belebele jamijanw ye, Anaki ta mogow, minw ta siya ye mogowjanw ye. Anw ka an yere ye o korow i ko tonw, olugu fana ka an ye o ja korow o cogo le ra.»

Izirayelimogow murutira

14 O lon su fe, Izirayeli jama bee ka o kan korota ka kasi ni kanba ye. ² O ka Musa ni Haruna jaraki; jama bee k'a fo o ma ko: «E, hali an tun ye sa Misiran sa, walama kongokolon konow! ³ Mun le koson Matigi Ala be tagara ni an ye nin jamana ra de, k'a to o ye an faga ni kerékemuru ye? O bena an musow ni an denw mina. Ni an sekora Misiran, o tena fisaya an ma wa?» ⁴ O k'a fo jogon ye ko: «An ye mogow do panawoloma ka o ke an namogow ye, ka seko ka taga Misiran!»

⁵ Musa ni Haruna k'a ye ten minke, o ka o yere firi dugu ma, ka o pa biri dugu ma Izirayeli jama bee lajennin pa korow. ⁶ Nuni dence Yosuwe ni Yefune dence Kalebu, olugu minw tun tagara jamana yaala fana, olugu dimina ka o ta deregew mina ka o faran. ⁷ O k'a fo Izirayeli jama bee ye ko: «An donna jamana min konow k'a yaala, o jamana ka ni kosebe. ⁸ Ni a diyara Matigi Ala ye, a bena taga an ladon o jamana ra, k'a di an ma; nonow ni li be woyo o jamana ra. ⁹ Nka aw kana muruti Matigi Ala kama, aw ja kana tige nin jamana mogow koson; sabu an bena o bee latunu ka bo yi. Korosibaga te olugu fe min be se ka o tanga, k'a sorow Matigi Ala be ni anw ye. O ra, aw kana siran o ja.»

¹⁰ O ka o fo minke, jama bee lajennin wurira ko o be o bon nin kabakuru ye. O wagati yere ra, Matigi Ala norow yirara Nogonkunben fanibon* kunna Izirayelimogow bee pa na.

Musa ka Ala daari jama ye

¹¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Wagati juman le nin mogow bena ne mafiyenyari dabra de? Ne ka kabakoba minw bee ke o ce ra, wagati juman le o bena o hakiri to o ra, ka la ne ra? ¹² Ne bena banajuguw lase o ma, ka o halaki. Nka ne bena ele Musa ta duruja ke siya do ye, min ka bon, ani min baraka ka bon ni olugu ta ye.»

¹³ Musa ka Matigi Ala jaabi ko: «O tuma i ka nin mogow labo Misiranka minw ce ra i ta sebagaya baraka ra, olugu bena nin ko men. ¹⁴ Olugu fana bena o ko fo yan jamana mogow ye. K'a sorow olugu k'a men ko ele Matigi Ala be ni nin mogow ye, ko i be i yere yira o ra pa ni ja, ko i be ke sankaba jamijan na tere fe, janko ka sira yira o ra, ko i be ke tasumamana jamijan na su fe, ka bla o ja, ka taga. ¹⁵ Ayiwa, ni i ka na nin mogow bee faga yoronin kelen na tan, siya minw ka i ko men, olugu bena a fo ko: ¹⁶ «Matigi Ala karira nin mogow ye ko a bena jamana min di o ma, a ma na se ka o ladon o jamana ra tuun. O koson a ka o bee faga kongokolon konow.» ¹⁷ O ra, ne be i daari Matigi Ala, ko i ye i ta sebagaya yira, i n'a fo i tun k'a fo

cogo min na, ko: ¹⁸ «Matigi Ala te dimi jooa; a ta numanya ka bon. A be terenbariya ni hakekow yafa mogow ma. Nka a te kojugukebaga jarakibari to. A be faw ta hakew bo o denw na, fo ka taga se o ta duruja sabanan ni a naaninan ma.» ¹⁹ O koson, Matigi Ala, i ta numanyaba koson, nin mogow ta terenbariya yafa o ma, i n'a fo i yafara o ma cogo min na kabini an bora Misiran fo ka na se yan.»

²⁰ Matigi Ala ko: «Ne be yafa o ma ka kapa ni i ta kuma ye. ²¹ Nka ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ani i n'a fo ne Matigi Ala ta bonya ka dugukolo yoro bee fa, ²² nin mogow minw ka ne ta norow ye, ani ne ka kabako minw ke Misiran, ani kongokolon konow, o minw sigiyara ne ra ka se fo sipaga tan, minw ma son ka ne lamen, ²³ o si pa tena nin jamana ye, ne tun ka jamana min layiri ta o bemaw ye; min o min ka ne mafiyenya, o si tena o jamana ye. ²⁴ Nka i n'a fo ne ta baarden Kalebu ta miiriya ni tow ta ma ke kelen ye, ani i n'a fo a ka ne ta sira tagama ni a jusukun bee ye, o koson a tagara o jamana min yaala, ne bena a ladon o jamana ra; o jamana bena ke a ta durujaw ta ye. ²⁵ Ayiwa, Amalekikaw, ani Kanaanakaw siginin be dingakonoyoro ra. Sini aw ye seko ka taga kongokolon konow tuun, Kogojiwulen fan na.»

Izirayelimogow ta kojugu hake bena bo o ra

²⁶ Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye tuun ko: ²⁷ «Nin mogowjuguw bena ne mafiyenyari dabra wagati juman le? Sabu Izirayelimogow be mafiyenyakan minw fora, ne ka o mafiyenyakanw men. ²⁸ O koson, a fo o ye ko Matigi Ala ko: «Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko ne toro ka kuma min men aw fe, ne bena o le ke aw ra. ²⁹ O tun ka aw minw bee jate, aw minw ka san mugan sorow, ani minw temena o kan, aw minw ka ne mafiyenya, aw bee bena benben ka sa kongokolon konow. ³⁰ Ne tun karira ko ne bena aw sigi jamana min na, aw si tena don o jamana ra, fo Yefune dence Kalebu, ani Nuni dence Yosuwe. ³¹ Aw tun ko mogow bena aw den minw mina, ne bena olugu le ladon o jamana konow; aw banna o jamana min na, olugu le bena taga o diyabo. ³² Nka aw yere koni, aw bena benben ka sa kongokolon konow yan. ³³ Aw denw bena beganw gben kongokolon konow yan fo san binaani; aw ta terenbariyaw hake bena bo olugu ra, fo ka taga a to aw bee ye benben ka sa kongokolon konow. ³⁴ Aw ka tere binaani le ke ka jamana yaala; aw ta terenbariyaw hake bena bo aw ra fo san binaani fana. Tere kelen kelen bee be ke san kelen ye. Ni o kera, fen min togow ye ko ka ban ne ta ma, aw bena o silon.»

³⁵ « «Ne Matigi Ala, ne kumana; sigiya t'a ra, ne bena nin kow ke nin mogowjuguw ra, sabu o benna kelen ma ka wuri ne kama. O bee bena benben nin kongokolon konow yan ka sa.» »

³⁶ Ayiwa, a kera ten, Musa tun ka mogow minw ci ka taga jamana yaala, o mogow ra minw tun sekora ka na jamana cogo lakari k'a juguya ka o kibarojugu janjan, k'a to mogow ka Musa

mafiyenya, ³⁷ o mogo minw tun ka jamana ta ko lakari k'a juguya, olugu barara ka sa yorɔnin kelen na Matigi Ala na korɔ. ³⁸ O mogo minw bɛɛ tun tagara jamana yaala, o mogo ra, Nuni dence Yosuwe, ani Yefune dence Kalebu dorɔn le ma sa.

Izirayelimogow ka sira ta o yere ma

(Sariya 1.41-46)

³⁹ Ayiwa, Musa ka o kow lakari Izirayelimogow bɛɛ ye minke, o jusu kasira kosebe. ⁴⁰ O dugusagbe sogomada joona fe, o wurira ka ke yelen ye ka taga kuruyorow fan na. O ko: «An ka jurumun ke; Matigi Ala ka yoro min layiri ta an ye, sisan an b'a fe ka taga yi.» ⁴¹ Musa ko o ma ko: «Mun koson aw be Matigi Ala ta kuma sosɔ? Nin ko tena na.

⁴² Aw kana taga, sabu Matigi Ala te ni aw ye. Aw juguw bɛna aw kere ka se aw ra; ⁴³ sabu Amalekikaw ni Kanaanakaw bɛna lo aw na, ka aw kere, ka aw faga ni kerekemuru ye. Matigi Ala tena ke ni aw ye, sabu aw banna Matigi Ala ra.»

⁴⁴ O bɛɛ n'a ta, Izirayelimogow ka o kun gbɛleya ka ke yelen ye ka taga kuruyorow ra. Nka Matigi Ala ta jɛnɔgonya kesu* ma bo a sigiyoro ra, Musa fana ma bo a sigiyoro ra. ⁴⁵ Amalekikaw ni Kanaanaka minw siginin be o kuruyorow ra, olugu nana ben o kan, ka o gben ka taga fo Horima.

Siman sarakaw ni rezenji sarakaw

15 Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko ne bɛna jamana min di aw ma, k'a ke aw sigiyoro ye, ni aw nana taga don o jamana ra, ³ ni aw ko aw be saraka do jeni tasuma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di Matigi Ala ye, misi, walama saga, walama ba, ni a kera saraka jenita* le ye, walama dajurudafa saraka, walama diyanya saraka, walama ni aw b'a bo aw ta nanagbe do le wagati ra, ⁴ mogo min be o saraka bo, o tigi ka kan ka mugu tentennin kilo saba nooni ni turu litiri kelen ni tarance ye, ka o ke siman saraka* ye ka o fara o saraka kan. ⁵ Ni a be sagaden le ke saraka jenita ye walama ninsondiya saraka ye, a ka kan ka rezenji litiri kelen ni tarance ke rezenji saraka* ye, ka o fara o saraka bɛɛ kan. ⁶ Ni a ta saraka ye sagajigi le ye, a ye mugu tentennin kilo woro nooni ni turu litiri fla ye, ka o ke siman saraka ye ka o fara a kan, ⁷ ka rezenji litiri fla ke rezenji saraka ye, ka o fana fara a kan. O be ke saraka ye, min kasa ka di ne Matigi Ala ye.

⁸ «Ni aw be misiden cɛman do le di k'a ke saraka jenita ye, walama dajurudafa saraka ye, walama ninsondiya saraka* ye, ⁹ aw ye mugu tentennin kilo kononton nooni ni turu litiri saba ye, ka o ke siman saraka ye ka o fara o misiden kan, ¹⁰ ka rezenji litiri saba ke rezenji saraka ye, ka o fana fara a kan. Saraka jenin lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹¹ «Misitoran bɛɛ, ani sagajigi bɛɛ, ani sagaden bɛɛ, ani baden bɛɛ ta saraka be laben nin cogo le ra. ¹² Ni aw ta sarakaw ka ke da o da ye, aw ka kan ka o bɛɛ kelen kelen ta siman saraka ni o ta rezenji saraka bo danna ka o fara a kan. ¹³ Izirayeli

jamanaden bɛɛ ka kan k'a ke nin cogo le ra, ni a b'a fe ka saraka jeni tasuma ra, k'a ke saraka ye min kasa ka di Matigi Ala ye. ¹⁴ Lonan minw fana be aw ce ra, ni temɛbagaw lo, walama ni o siginin lo aw fe kabini wagatijan, ni o do b'a fe ka saraka jeni tasuma ra, saraka min kasa ka di ne Matigi Ala ye, olugu fana ka kan k'a ke aw ta kecogo le ra. ¹⁵ Jama bɛɛ ka kan ka tagama nin cifonin kelen le kan, aw ni lonan minw bɛɛ siginin be aw fe. Nin ye cifonin wuribari le ye aw ta durujaw bɛɛ fe. Aw ni lonanw bɛɛ ta ye kelen ye Matigi Ala na korɔ. ¹⁶ O sariya kelen ni o kolatigenin kelen le be aw bɛɛ kan, aw ni lonan minw siginin be aw fe.»

Burukun folo saraka

¹⁷ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, ko: ¹⁸ «Kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye ko ne be tagara ni aw ye jamana min na, ni aw sera o jamana ra tuma min na, ¹⁹ ni aw nana ke o jamana siman domu ye wagati min na, aw ye o siman do di Matigi Ala ma saraka ye. ²⁰ Ni aw nana aw ta mugu folo nooni ko aw b'a ke buru ye, aw ye burukun folo di ne ma saraka ye, i n'a fo ni aw ka siman gbasi, aw be siman folo di ne ma saraka ye cogo min na. ²¹ Aw ta duruja nataw bɛɛ ra, ni aw nana aw ta mugu folo nooni, aw ka kan ka o saraka bo k'a di Matigi Ala ma.»

Kolonbariya ta jurumun yafa saraka

²² «Ayiwa, ne Matigi Ala ka kuma minw bɛɛ fo Musa ye, ni aw do firira ka ko do ke min ma ben ni o kumaw ye, ²³ ne ka o kuma minw bɛɛ fo Musa ye, ko a ye a lase aw ma, k'a ta o kumaw fowagati ra, ani wagati nataw bɛɛ ra, ²⁴ ni aw do firira ka ko do ke min ma ben ni o kumaw ye, k'a soro jama fana ma bo a kala ma, o tuma jama bɛɛ lajennin ka kan ka misitoran kapaman kelen ke saraka jenita* ye, saraka min kasa ka di Matigi Ala ye, k'a siman saraka* ni a rezenji saraka* fara a kan, i n'a fo a latigera cogo min na, ka bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye. ²⁵ Sarakalasebaga be jama bɛɛ lajennin ta jurumun kafari a ye. Ni o kera, Ala be yafa o ma, sabu o tun m'a lawuri a kama; o fana nana saraka jeni Matigi Ala ye o ta hake koson, ka jurumunyafa saraka fana bo. ²⁶ Izirayeli jama bɛɛ, ani lonan minw be o fe, Ala bɛna yafa o bɛɛ ma, sabu jama bɛɛ le firira.

²⁷ «Nka ni a kera ko mogo kelen dorɔn le firira ka jurumun ke, o tigi ka kan ka na ni badennin musoman kelen ye, min ka san kelen bo, ka o ke jurumunyafa saraka ye. ²⁸ Mogo min firira ka jurumun ke k'a soro a ma a lawuri a kama, sarakalasebaga be o tigi ta jurumun kafari a ye Matigi Ala na korɔ. Ni a ta jurumun kafarira, Ala be yafa a ma. ²⁹ Ni mogo o mogo ka kojugu do ke k'a soro a m'a lawuri a kama, o sariya kelen le bɛna ke bɛɛ kan, Izirayeliden fara lonan kan.

³⁰ «Nka ni mogo o mogo k'a lawuri a kama ka kojugu do ke, ni a kera jamanaden do le ye walama lonan, o tigi ka Matigi Ala togo le cen. O tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na; ³¹ sabu a ka Matigi Ala ta kuma le mafiyenya, ka

ban a kumakan ma. O tigi ka kan ka faran ka bɔ a ta mɔgɔw cɛ ra; a ta terenbariya hake bɛ ben a yere kan.»

Nɛnɛkirilon ta sariya cɛnko

³² Ayiwa, ka Izirayelimɔgɔw to kongokolon kɔnɔ, lon dɔ o ka cɛ dɔ sɔrɔ a bɛ logɔ pinina Nɛnɛkirilon* na. ³³ Minw tun k'a ye a bɛ logɔ pinina, olugu k'a mina ka taga ni a ye Musa ni Haruna ni jama na kɔrɔ. ³⁴ O k'a mina k'a datugu, sabu min tun bɛna kɛ a ra, o tun ma latige folɔ. ³⁵ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Nin cɛ ka kan ka faga. Jama bɛɛ lajennin ka kan ka taga a bon ni kabakuru ye dugu kɔ fɛ.» ³⁶ Jama bɔra ni o cɛ ye dugu kɔ fɛ, ka taga a bon k'a faga, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Deregew ta tagamasiyɛnw

³⁷ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: ³⁸ «Kuma Izirayelimɔgɔw fɛ, k'a fɔ o ye ko aw ni aw ta duruja nataw bɛɛ, wagati bɛɛ, aw ka kan ka dakun dɔw kɛ aw ta deregebaw ra, ka jese bulamanw don o dakunw bɛɛ ra. ³⁹ Ni o kɛra, aw bɛna o jese bulamanw fɛ, ka aw hakiri to Matigi Ala kumakanw bɛɛ ra, ka o sira tagama; aw tɛna Matigi Ala kan bla ka taga aw yere jusukun diyanyakow, ani aw na diyanyakow nɔ fɛ. ⁴⁰ Ni o kɛra, aw bɛna aw hakiri to ne kumakanw bɛɛ ra, k'a sira tagama, ka saninya ka kɛ Matigi Ala ta ye. ⁴¹ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala, min ka aw labɔ Misiran jamana ra, ka kɛ aw ta Ala ye. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.»

Kore ni a nɔfɛmɔgɔw murutira Musa kama

16 Levi ta mɔgɔ dɔ tun bɛ yi, min tɔgɔ tun ye ko Kore. A face tɔgɔ ye ko Isari; Kehatika tun lo. Lon dɔ, Kore le murutira, ale ni Eliyabu dencew, minw ye Danan ni Abiramu ye, ani Peleti dencew Oni; o cɛ saba bɛɛ tun ye Ruben ta mɔgɔw le ye. ² O wurira Musa kama, olugu ni Izirayeli cɛ kɛmɛ fla ni cɛ bilooru; o bɛɛ tun ye jama panawoloma ye, ani jama ta kopanabɔbagaw, jama tun bɛ mɔgɔ minw jate kosebɛ. ³ O tagara lajen Musa ni Haruna kama, k'a fɔ o ye ko: «Aw ka aw ta tɛmɛ a dan kan! Nin jama bɛɛ saninyanin lo; o bɛɛ saninyanin lo. Matigi Ala fana bɛ ni o ye. Mun koson aw le bɛ wuri ka aw yere bla Matigi Ala ta mɔgɔw kunna?»

⁴ Musa ka o mɛn minke, a k'a pa biri dugu ma. ⁵ A k'a fɔ Kore ni a nɔfɛmɔgɔw bɛɛ ye ko: «Sini sɔgɔma, mɔgɔ min ye Matigi Ala ta ye, ani mɔgɔ min saninyanin lo, Matigi Ala yere bɛna o tigi yira; a bɛna o tigi le gbara a yere ra. Ni a nana mɔgɔ min panawoloma, a bɛna o tigi le gbara a yere ra. ⁶ Ayiwa, ele Kore, i ni i nɔfɛmɔgɔw, aw ka kan ka min kɛ, o ye nin ye: a ye wusunandaga dɔw ta. ⁷ Sini, aw ye tasuma kɛ o ra, ka wusunandaga don Matigi Ala na kɔrɔ. Ni Matigi Ala ka mɔgɔ min panawoloma, o tuma o tigi le saninyara; sabu aw Levi ta mɔgɔw, aw le ka aw ta ko tɛmɛ a dan kan!»

⁸ Musa k'a fɔ Kore ye tuun ko: «Aw Levi ta mɔgɔw, aw ye nin lamɛn! ⁹ Izirayeli ta Ala ka aw

bɔ Izirayelimɔgɔw tɔw ra ka aw gbara a yere ra, k'a to aw ye baara kɛ Matigi Ala ta fanibon saninman* kɔnɔ, ka lo jama na fɛ ka baara kɛ o nɔ ra, o belɛn ma aw wasa wa? ¹⁰ Matigi Ala sɔnna k'a to ele ni i balemaw, Levi ta mɔgɔ tɔw bɛɛ ye gbara ale ra; nka sisan aw b'a fɛ ka sarakalasebagaya fana kɛ. ¹¹ Ele ni i nɔfɛmɔgɔw jenna ka muruti Matigi Ala le kama! Ni o tɛ Haruna ye jɔntigi le ye, ka na a fɔ ko aw bɛ a mafiyɛnya?»

¹² Musa ka mɔgɔ dɔ ci ka taga Eliyabu dencew, Danan ni Abiramu wele. O ko: «Anw tɛ taga yi.» ¹³ O ko: «Nɔnɔ ni li bɛ woyora jamana min na, i ka an labɔ o jamana ra, ka na an faga kongokolon kɔnɔ yan minke, o belɛn ma i wasa wa? Sisan i b'a fɛ ka i ta fanga sigi an kunna tuun wa? ¹⁴ Nɔnɔ ni li bɛ woyora jamana min na, i kɔni ma taga ni an ye o jamana le ra fiyewu; i fana ma forow ni rezɛnsunw le di an ma. O tuma ele b'a bisigi ko nin mɔgɔw jaw cinin lo wa? An kɔni tɛ taga yi fiyewu.»

¹⁵ Musa dimina kosebɛ. A ko Matigi Ala ma ko: «I kana sɔn o ta saraka ma; hali fali gbansan, ne m'a mina o fɛ, ne fana ma kojugu kɛ o si ra.»

¹⁶ Ayiwa, Musa k'a fɔ Kore ye ko: «Ele ni i nɔfɛmɔgɔw bɛɛ ye na Matigi Ala na kɔrɔ sini; ele ni olugu, ani Haruna. ¹⁷ Bɛɛ ye a ta wusunandaga ta ka wusunandaga kɛ a kɔnɔ, ka na ni a ye Matigi Ala na kɔrɔ. A bɛɛ bɛ kɛ wusunandaga kɛmɛ fla ni wusunandaga bilooru. Ele ni Haruna fana ye na ni aw ta wusunandagaw ye.»

¹⁸ O bɛɛ ka o ta wusunandagaw ta ka tasuma kɛ a ra, ka wusunandaga kɛ a ra, ka lo ni Musa ni Haruna ye Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. ¹⁹ Kore tun ka jama bɛɛ lajen Musa ni Haruna kama Nɔgɔnkunben fanibon donda ra. Matigi Ala ta nɔrɔ yirara jama bɛɛ lajennin na. ²⁰ Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fɛ, ko: ²¹ «Aw ye aw yere mabɔ nin jama ra, k'a to ne ye o bɛɛ halaki ka ban yɔrɔnin kelen na.»

²² Musa ni Haruna ka o pa biri dugu ma ka Ala daari, ko: «E, Ala, ele Ala min ye adamaden bɛɛ nin tigi ye, o tuma i bɛ dimi jama bɛɛ lajennin kɔrɔ k'a sɔrɔ cɛ kelen dɔrɔn le ka kojugu kɛ wa?»

²³ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: ²⁴ «A fɔ jama ye ko o ye o yere mabɔ Kore ni Danan ni Abiramu ta fanibonw na.»

²⁵ Musa wurira ka taga Danan ni Abiramu fɛ; Izirayeli cekɔrɔbaw tugura a ko. ²⁶ A kumana jama fɛ, k'a fɔ o ye ko: «Aw ye aw yere mabɔ nin mɔgɔjuguw ta fanibonw na. Aw kana maga o bo-rofenw si ra, ni o tɛ, aw fana bɛna halaki ni o ye o ta jurumunw koson.» ²⁷ Jama ka o yere mabɔ Kore ni Danan ni Abiramu ta fanibonw na. O y'a sɔrɔ Danan ni Abiramu tun bɔra ka na lo o ta fanibonw donda ra, o ni o ta musow ni o ta denw ni o mamadenw. ²⁸ Musa ko: «Nin le bɛna a to aw bɛ a lon ko Matigi Ala le ka ne ci ka na nin kow bɛɛ kɛ, ko ne tɛ o kɛra ne yere ma. ²⁹ Ayiwa, ni nin mɔgɔw sara adamaden tɔw sacogo ra, ka sa i n'a fɔ bɛɛ bɛ sa cogo min na, o tuma Matigi Ala ma ne ci.

³⁰ Nka ni Matigi Ala ka kokura kɛ, ko min ma deri ka kɛ, ni dugukolo dayɛlera ka nin mɔgɔw ni o bo-rofenw bɛɛ kunu, ka o panaman lataga lahara, o

tuma aw bena a lon ko nin mɔgɔw ka Matigi Ala dɔgɔya le.»

³¹ Musa ka o kumaw bɛɛ fɔ ka ban minke dɔrɔn, dugukolo cira Datan ni Abiramu senw kɔrɔ.

³² Dugukolo dayelera ka o kunu, o ni o ta somɔgɔw bɛɛ, ani Kore ni a ta mɔgɔw bɛɛ, ani o borofɛnw bɛɛ. ³³ O janaman tagara lahara, o ni o borofɛnw bɛɛ. Dugukolo datugura o da ra. O halakira ka tunu ka bɔ Izirayeli jama cɛ ra. ³⁴ O kulekanw fɛ, Izirayelimɔgɔ tɔ minw tun bɛ o kɔrɔ, olugu bɛɛ borira, ka kɛ kule ci ye, ko: «E, dugukolo kana na anw fana kunu!»

³⁵ Cɛ kɛmɛ fla ni bilooru minw tun bɛ wusunandonna, tasuma dɔ bɔra Matigi Ala fɛ, ka olugu bɛɛ jeni.

Kore nɔfɛmɔgɔw ta wusunandagaw

17 Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: ² «A fɔ sarakalasebaga Haruna dence Elehazari ye, ko a ye wusunandagaw bɔ tasuma ra, sabu fɛn saninyaninw lo; a ye taga o takamiw bɔn yɔrɔjan. ³ Nin mɔgɔw ka jurumun le kɛ, ka o nin to a ra; aw ye o ta wusunandagaw gbasi k'a kɛ nɛgɛ falafala dɔ ye ka o la sarakajenifen* kunna; sabu o nana ni o wusunandagaw ye Matigi Ala ja kɔrɔ minke, o wusunandagaw saninyara. O ye kɛ hakirijigifɛn ye Izirayelimɔgɔw fɛ ka o lasɔmi.» ⁴ Ayiwa, sarakalasebaga Elehazari ka o mɔgɔ jenininw ta wusunandaga siranɛgeramanw cɛ; o ka o gbasi ka o la sarakajenifen kan, ⁵ O tun kera janko ka Izirayelimɔgɔw hakiri jigi ko mɔgɔ si man kan ka wusunandon Matigi Ala ja kɔrɔ, ni a tigi ma kɛ Haruna ta duruja dɔ ye; ni mɔgɔ o mɔgɔ ka o kɛ, o tigi bɛ kɛ i ko Kore ni a nɔfɛmɔgɔw kera cogo min na. Matigi Ala tun konna ka o kuma fɔ Musa ye ko a ye o lasɔmi.

Izirayelimɔgɔw ka Musa ni Haruna mafiyɛnya tuun

⁶ Ayiwa, o lon dugusagbɛ, Izirayeli jama bɛɛ lajennin dimina, ka kɛ Musa ni Haruna jaraki ye tuun. O ko: «A flɛ, aw le ka Matigi Ala ta mɔgɔw faga!» ⁷ Nka jama nana lajen Musa ni Haruna kama minke, o ka o ja munu Nɔgɔnkunben fanibon* fan na k'a ye ko sankaba barara k'a datugu; Matigi Ala ta nɔrɔ yirara. ⁸ Musa ni Haruna tagara Nɔgɔnkunben fanibon ja fɛ. ⁹ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: ¹⁰ «Aw ye bɔ nin jama cɛ ra, k'a to ne ye o bɛɛ halaki yɔrɔnin kelen.» Musa ni Haruna ka o ja biri dugu ma. ¹¹ Musa k'a fɔ Haruna ye ko: «Wusunandaga ta, ka sarakajenifen* ta tasuma dɔ kɛ a ra, ka wusunandaga kɛ a ra, ka teliya ka taga jama cɛ ra, ka taga o ta jurumun kafari o ye; sabu Matigi Ala ta dimi wurira, fagari daminana ka ban.» ¹² Musa k'a fɔ cogo min na, Haruna k'a kɛ ten; a borira ka taga jama cɛ ra; o y'a sɔrɔ fagari tun daminana mɔgɔw cɛ ra ka ban. Haruna ka wusunandon ka o ta jurumun kafari. ¹³ A lɔra mɔgɔ janamanw ni suw cɛ; fagari lalɔra. ¹⁴ Nka bana tun ka mɔgɔ waga tan ni naani ni mɔgɔ kɛmɛ wolonfla (14 700) le faga; minw sara Kore ta ko koson, olugu ma jate o ra.

¹⁵ O ko, Haruna sekɔra ka taga Musa fɛ Nɔgɔnkunben fanibon donda ra; bana tun lalɔra.

Haruna ta bere

¹⁶ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: ¹⁷ «A fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko o ta jamakuruw ta kuntigiw bɛɛ ye na ni bere kelen kelen ye; a bɛɛ lajennin bɛna kɛ bere tan ni fla. I bɛ kuntigi bɛɛ tɔgɔ seɛ a ta bere kan. ¹⁸ I bɛ Haruna tɔgɔ seɛ Levi ta mɔgɔw ta bere kan; sabu kuntigi bɛɛ ni a ta bere lo. ¹⁹ I bɛ taga o berew bla Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ, jɛnɔgɔnya kesu* ja fɛ, ne bɛ deri ka kuma ni aw ye yɔrɔ min na. ²⁰ Ni mɔgɔ min ta bere nugura ka flaburu bɔ, o tigi le ye ne ta mɔgɔ janawolomanin ye. Ni o kera, Izirayelimɔgɔw bɛ aw jarakira ni kuma minw ye, o kumaw bɛɛ bena ban ne ja kɔrɔ.»

²¹ Musa ka o kuma fɔ Izirayelimɔgɔw ye. O ta kuntigiw bɛɛ nana bere kelen kelen di a ma. Jamakuru bɛɛ kelen kelen ta kuntigi nana ni bere kelen ye; a kera bere tan ni fla. Haruna ta bere fana tun b'a ra. ²² Musa ka berew bla Matigi Ala ja kɔrɔ fanibon saninman* kɔnɔ, jɛnɔgɔnya kesu bɛ yɔrɔ min na.

²³ O dugusagbɛ, Musa tagara don fanibon saninman kɔnɔ, jɛnɔgɔnya kesu yɔrɔ ra. A k'a ye ko Haruna ta bere min tun ye Levi ta gba ta ye, o nugura ka flaburuw ni fiyerenw bɔ, ka den fɔ k'a yiridenw mɔ. ²⁴ Musa ka berew bɛɛ cɛ Matigi Ala ja kɔrɔ, ka taga ni o ye Izirayelimɔgɔw fɛ. O bɛɛ k'a ye; o bɛɛ ka o ta berew mina.

²⁵ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Sekɔ ni Haruna ta bere ye, k'a taga a bla jɛnɔgɔnya kesu ja fɛ. Mɔgɔ minw bɛ muruti ka ban ne ta kuma ma, a ye mara ka kɛ tagamasiyen ye olugu koson; janko o ta mafiyɛnyakanw ye ban ka bɔ ne ja kɔrɔ, ne kana na o faga.»

²⁶ Musa k'a kɛ ten. Matigi Ala tun ka kuma min fɔ a ye, a ka o kɛ.

²⁷ Izirayelimɔgɔw k'a fɔ Musa ye ko: «Anw kɔni bena sa le! Anw ta banna le! An bɛɛ le ta banna! ²⁸ Ni an min o min ka gbara Matigi Ala ta fanibon saninman na dɔrɔn, o tigi bɛ sa. O tuma an bɛɛ le bena sa ka ban wa?»

Sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw ta baara

18 Matigi Ala k'a fɔ Haruna ye ko: «Ni terenbariya min o min kera yɔrɔ saninman* kɔnɔ, o hake bɛ ele ni i dencew, ani aw ta somɔgɔw le kan. Nka ni terenbariya min kera aw ta sarakalasebagaya baara ra, o hake bɛ ele ni i dencew dɔrɔn le kan. ² I balema minw ye i bɛmace Levi ta mɔgɔw ye, olugu gbara i yɛrɛ ra; janko wagate min i ni i dencew bɛ fanibon saninman* ja fɛ, jɛnɔgɔnya kesu* yɔrɔ ra, olugu ye fara i kan ka i demɛ. ³ Ni i ka baara min yira o ra, o bena o le kɛ; o bena fanibon saninman ta baaraw bɛɛ kɛ. Nka o man kan ka maga yɔrɔ saninman ta minanw na, walama sarakajenifen* na, ni o tɛ, aw bena sa, olugu ni aw bɛɛ. ⁴ O bena fara i kan, ka o janto Nɔgɔnkunben fanibon* na, k'a baaraw bɛɛ kɛ. Mɔgɔ werɛ man kan ka gbara aw ra. ⁵ Aw yɛrɛ le

ka kan ka aw janto yɔɔ saninman ni sarakajenifen na, janko ne ta dimi kana se Izirayelimɔgɔw ma tuun.

⁶ «Ne ka aw balemaw, Levi ta mɔgɔw janawolo-ma ka bɔ Izirayelimɔgɔw tɔw ra; o blara danna Matigi Ala ye, ka o di aw ma, janko o ye Nɔgɔnkunben fanibon ta baaraw kɛ. ⁷ Nka ele ni i dencɛw dɔɔn le ka kan kɛ sarakalasebagaw ye; fɛn o fɛn bɛ kɛ sarakajenifen kan, walama yɔɔ saninmanba* kɔnɔ, boncɛtigɛfani kɔ fɛ, aw le ka kan ka o kɛ. Ne ka sarakalasebagaya baara di aw le ma. Ni mɔgɔ wɛrɛ ka gbara yɔɔ saninman na, o tigi ka kan ka faga.»

Saraka minw dira sarakalasebagaw ma

⁸ Matigi Ala k'a fɔ Haruna ye tuun ko: «Saraka minw bɛ di ne ma, ne yɛrɛ le ka i sigi ko i ye i janto o sarakaw ra. Izirayelimɔgɔw bɛ saraka saninman minw di ne ma, ne bɛ o di i ni i dencɛw ma, ka o kɛ aw ninyɔɔ ye. O ye sariya wuribari le ye. ⁹ Saraka saninyaninba minw ma jeni tasuma ra, o bɛna kɛ i ta ye: siman sarakaw*, ani jurumunyafa sarakaw*, ani hake yafa sarakaw*, o bɛna o sarakaminw bɔ ne ye, o sarakaminyaninbaw bɛna kɛ ele ni i dencɛw ta ye. ¹⁰ Aw ye o fɛnw domu yɔɔ saninyanin na. Cɛdenw bɛɛ bɛ se k'a domu; aw ka kan k'a jate fɛn saninyanin le ye. ¹¹ Fɛn minw fana bɛna kɛ i ta ye, o ye nin ye: ni Izirayelimɔgɔw ka fɛn o fɛn kɔɔta san fɛ k'a fifa, k'a di ne ma saraka ye, ne bɛ o di i ni i dencɛw ni i denmusow ma. O bɛna kɛ sariya wuribari le ye. I ta sokɔnɔmɔgɔ min o min saninyanin lo, o bɛ se k'a domu. ¹² Izirayelimɔgɔw bɛ simankura kun folɔ minw di Matigi Ala ma, ne bɛ o fana di i ma: turu bɛɛ ra pumanman, ani rezenjikura bɛɛ ra pumanman, ani simankisɛ bɛɛ ra pumanman. ¹³ O bɛna na ni o ta dugukolo siman folɔ min ye ka na a di Matigi Ala ma, o bɛna kɛ i ta ye. I ta sokɔnɔmɔgɔ min o min saninyanin lo, o tigi bɛ se ka o domu. ¹⁴ Ni mɔgɔ k'a boro bɔ a borofɛn min o min kan pewu, k'a di Matigi Ala ma Izirayeli jamana ra, o fɛn bɛ kɛ ele ta ye. ¹⁵ Ni fɛnpanaman o fɛnpanaman den folɔ cɛman dira Matigi Ala ma, ni a kɛra mɔgɔ le ye walama bɛgan, o fana bɛ kɛ i ta ye. Nka o ka kan ka mɔgɔw dencɛ folɔw kunmabɔ, ka bɛgan saninyabariw fana den folɔw kunmabɔ. ¹⁶ Ni o ka karo kelen sɔɔ, i bɛ o kunmabɔ. I yɛrɛ bɛ warida min yira, o bɛ kunmabɔ ni o le ye. O bɛ kɛ warigbɛ looru ye, ka kapa ni yɔɔ saninman* ta jate ye. Yɔɔ saninman ta jate ra, o warigbɛ bɛ bɛn gera mugan le ma †.

¹⁷ «Nka i man kan k'a to o ye misi, walama saga, walama ba den folɔ kunmabɔ; sabu fɛn saninyaninw lo. I ka kan ka o faga ka o jori kɛ sarakajenifen kan, ka o turu jeni, k'a kɛ saraka jeninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye. ¹⁸ O sogo bɛ kɛ i ta ye, i n'a fɔ bɛgan disi ni a kininboroyanfan woto min fifara k'a di Ala ma, o ye i ta ye cogo min na.

¹⁹ «Izirayelimɔgɔw bɛ saraka saninman min o min kɔɔta san fɛ k'a di Matigi Ala ma, ne bɛ o bɛɛ

† *Heburukan na a sebera ko sikele ye gera mugan. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarancɛ.*

di i ni i dencɛw ni i denmusow ma, ka o kɛ sariya wuribari ye. O ye jɛnɔgɔnya wuribari le ye, min tɛ yɛlɛma Matigi Ala ja kɔɔ, ele ni i ta duruja kosɔn.»

²⁰ Matigi Ala k'a fɔ Haruna ye tuun ko: «Ele tena dugukolo dɔ sɔɔ Izirayelimɔgɔw ta jamana ra; i tena ninyɔɔ sɔɔ o cɛ ra. Ne yɛrɛ le ye ele ninyɔɔ ni i ta sɔɔta ye Izirayelimɔgɔw cɛ ra.»

Yaga ye Levi ta mɔgɔw ta ye

²¹ Matigi Ala k'a fɔ tuun ko: «Ne bɛ Izirayelimɔgɔw ta yagaw bɛɛ di Levi ta mɔgɔw ma o ta baara kosɔn, o bɛ baara min kɛ Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ.

²² «Izirayelimɔgɔw man kan ka gbara Nɔgɔnkunben fanibon na tuun, janko o kana na jurumun dɔ lase o yɛrɛ ma, ka sa o kosɔn. ²³ Levi ta mɔgɔw le bɛna Nɔgɔnkunben fanibon ta baaraw kɛ. Ni jurumun min o min ka kɛ o yɔɔ ra, o hake bɛ olugu le kan. O bɛna kɛ sariya wuribari le ye o ta duruja nataw bɛɛ fɛ. Levi ta mɔgɔw tena dugukolo si sɔɔ Izirayelimɔgɔw cɛ ra. ²⁴ Izirayelimɔgɔw bɛna yaga minw kɔɔta san fɛ k'a di Matigi Ala ma saraka ye, ne bɛ o le di Levi ta mɔgɔw ma. O kosɔn ne k'a fɔ o ye ko o tena dugukolo si sɔɔ Izirayelimɔgɔw cɛ ra.»

Levi ta mɔgɔw ta yaga

²⁵ Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: ²⁶ «Kuma Levi ta mɔgɔw fɛ, k'a fɔ o ye ko: «Ne bɛ Izirayelimɔgɔw ta yaga minw di aw ma, ni o nana o di aw ma, aw ka kan ka dɔ bɔ o ra ka o di Matigi Ala ma, ka o yaga ta yaga fana bɔ. ²⁷ O yaga bɛna jate i n'a fɔ Izirayelimɔgɔw tɔw bɛ min bɔ o ta simankura ra, walama o ta rezenjikura ra k'a di ne ma. ²⁸ O cogo ra, ni aw ka yaga o yaga sɔɔ Izirayelimɔgɔw fɛ, aw fana ka kan ka dɔ bɔ o ra ka o di Matigi Ala ma. Aw bɛ min bɔ k'a di Matigi Ala ma, aw bɛna o di sarakalasebaga Haruna le ma. ²⁹ Ni fɛn o fɛn dira aw ma, aw ka kan ka dɔ bɔ o bɛɛ ra ka o kɛ Matigi Ala ta ye. Aw ye a bɛɛ ra pumanman ni a saninman le bla danna Matigi Ala ye.»

³⁰ «A fɔ Levi ta mɔgɔw ye fana ko: «Ni aw ka o sarakaw bɛɛ ra pumanman bɔ, min tora o kɔ, o bɛna jate Levi ta mɔgɔw fɛ i n'a fɔ Izirayelimɔgɔw ta siman gbasinin min tora, walama o ta rezenji min tora o fɛ rezenforogidinga kɔnɔ, yaga bɔnin kɔ.

³¹ Aw ni aw ta somɔgɔw bɛna o domu aw diyanyayɔɔ dɔ ra. Aw bɛ baara min kɛ Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ, o baara sara lo. ³² Jurumun si hake tena kɛ aw kan o ra; sabu aw ka o saraka yɔɔ bɛɛ ra pumanman bɔ ka o di Matigi Ala ma ka ban. O ra, aw tena Izirayelimɔgɔw ta saraka saninmanw cɛn, o ra aw fana tena sa o kosɔn.» »

Saninyari ji

19 ² Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fɛ, ko: «Ne Matigi Ala, ne ka sariya min sigi, o sariya dɔ ye nin ye: A fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko o ye na ni misi wulenman kelen ye, nɔ tɛ min na, fiyen si tɛ min fari ra, ani min ma sɛnɛ kɛ folɔ. ³ Aw bɛna o di sarakalasebaga Elehazari ma. Ale b'a to o

ye a labo dugu kono, ka taga a kannatige a na na. ⁴ Sarakalasebaga Elehazari b'a borokanden su misi jori ra, ka o seriseri sipaga wolonfla Nogonkunben fanibon* nafeyoro kan. ⁵ O be misi bee jeni sarakalasebaga yere na na: a gbolo, ani a sogo, ani a jori, ani a bo. ⁶ Sarakalasebaga be sediriyiri ni izopeyiri ni jese wulenman do ta, ka o firi misi jenitasuma ra. ⁷ O ko, sarakalasebaga be a ta faniw ko, k'a yere ko ni ji ye, ka soro ka don dugu kono; nka a saninyabari be to fo ka taga wula se. ⁸ Mogo min ka misi jeni, o tigi fana be a ta faniw ko, k'a yere ko ni ji ye. Ale fana saninyabari be to fo ka taga wula se. ⁹ O ko, mogo saninyanin do be taga misi jeninin buguri ce, ka taga a ke yoro saninyanin do ra, dugu ko fe. Aw bena o buguri mara Izirayeli jama ye; o bena saninyari ji lalaga ni o buguri le ye. Jurumunyafa saraka lo. ¹⁰ Mogo min ka misi jeninin buguri ce, o tigi ka kan k'a ta faniw ko. A saninyabari be to fo ka taga wula se. O sariya bena ke sariya wuribari le ye Izirayelimogow fe, ani lonan minw siginin be o ce ra.»

Saninyari kecogo

¹¹ «Ni mogo min magara su do ra, ni a ka ke mogo o mogo su ye, o tigi saninyabari be to fo tere wolonfla. ¹² O tigi bena a yere saninya ni o ji le ye a tere sabanan ni a tere wolonflan, ka soro ka saninya. Ni a m'a yere saninya a tere sabanan ni a tere wolonflan, a te saninya. ¹³ Ni mogo min ka maga su do ra, mogo sanin do ra, ni o tigi m'a yere saninya, o tigi be Matigi Ala ta fanibon saninman* lanogo. O tigi ka kan ka faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na. Saninyari ji do ma seriseri a kan minke, o tuma a saninyanin te; a ta nogo be to a kan.

¹⁴ «Ayiwa, ni mogo sara fanibon kono, o sariya ye nin ye: Ni mogo ka sa fanibon kono, ni mogo o mogo ka don o fanibon kono, ani mogo minw tun be a kono yi, olugu bee saninyabari be to fo tere wolonfla. ¹⁵ Minan o minan be o bon kono, ni a tun dayelenin be, ni datugunan tun te a da ra, o minan saninyabari lo.

¹⁶ «Ni mogo do fagara kere ra, walama ni a sara a yere ma, ni mogo o mogo ka maga o su ra kongo kono, walama ni mogo ka maga su do kolokunw na, walama kaburu do ra, o tigi saninyabari be to ka taga se fo tere wolonfla.

¹⁷ «Ayiwa, ni mogo do k'a yere lanogo o cogo ra, misi min jenina ka ke jurumunyafa saraka ye, aw ye o bugurigbe do ta, ka o ke minan do kono, ka ji nanaman do ke o kan. ¹⁸ Mogo saninyanin do be izope flaburu su o ji ra, ka o seriseri fanibon ni minanw bee kan, ani mogo minw tun be bon kono. Mogo min magara su kolow ra, walama mogo faganin do ra, walama mogo sanin do su ra, walama kaburu do ra, o ji ka kan ka seriseri o tigiw fana kan. ¹⁹ Mogo saninyanin be o ji seriseri mogo saninyabari kan a tere sabanan, ani a tere wolonflan. A tere wolonflan, a be o tigi saninya. Ni a saninyara, a be a ta faniw ko, k'a yere ko ji ra. O lon wula fe, a be saninya.

²⁰ «Nka ni mogo min k'a yere lanogo, ni a ma son

k'a yere saninya, o tigi ka kan ka faran ka bo jama ce ra; sabu a ka Matigi Ala ta yoro saninman* le lanogo. Saninyari ji ma seriseri a kan minke, o tuma a saninyabari lo.

²¹ «Nin bena ke sariya wuribari le ye Izirayelimogow fe. Mogo min be saninyari ji seriseri mogo kan, ale be a ta faniw ko. Ni mogo min ka maga o ji ra, o tigi saninyabari be to fo ka taga wula se.

²² «Ni mogo saninyabari ka maga fen o fen na, o fen be lanogo. Ni mogo min ka maga a ra, o tigi fana saninyabari be to fo ka taga wula se.»

Meriba ta ji ko

(Bori 17.1-7)

20 San + karo folo ra, Izirayeli jama bee lajennin sera Zini kongokolon kono. O sigira Kadesi; Mariyamu sara o yoro le ra, a su donna yi le fana.

² Jama ma ji soro o yoro ra. O ka nogon lajen ka wuri Musa ni Haruna kama. ³ O ka kere jini Musa fe; o k'a fo ko: «An balemaw sara tuma min na Matigi Ala na koro, hali an fana tun ye sa o tuma ra!» ⁴ O ko: «Mun koson aw nana ni Matigi Ala ta mogow ye nin kongokolon kono, ka na a to anw ni anw ta beganw bee ye sa yan? ⁵ Mun koson aw ka an labo Misiran ka na ni an ye nin yorojugu ra yan de? Senekyoro te yan, torosun te yan, rezensun te yan, gerenadisun te yan, hali ji minta yere te yan.»

⁶ Musa ni Haruna bora jama koro, ka taga Nogonkunben fanibon* donda ra. O ka o yere firi dugu ma, ka o na biri dugu ma; Matigi Ala ta noro yirara o ra. ⁷ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ⁸ «I ta bere ta, i ni i korocce Haruna ye jama wele ka o lajen. Aw ye kuma farakuru fe o pana; ni o kera, ji bena bo farakuru ra. I be ji seri ka bo farakuru ra k'a di jama ma, janko o ni o ta beganw ye min.»

⁹ Musa ka bere ta Matigi Ala na koro, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na. ¹⁰ Musa ni Haruna ka jama wele ka o lajen farakuru pa fe. Musa k'a fo o ye ko: «Aw mogo murutininw, aw ye ne lamen. An bena ji bo nin farakuru le ra k'a di aw ma wa?»

¹¹ Musa k'a boro korota ka farakuru bugo ni bere ye fo sipaga fla. Ji caman woyora ka bo farakuru ra. Jama minna, beganw fana minna.

¹² Nka Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye ko: «Aw ma la ne ta kuma ra, k'a yira Izirayelimogow ra, ko ne ye Ala saninman le ye; o ra, ne be jama min di nin jama ma, aw le tena o ladon o jama ra tuun.»

¹³ Ayiwa, o ji togo le lara ko Meriba †† ta ji, ko sabu Izirayelimogow ka kere jini Matigi Ala fe, Matigi Ala fana k'a ta saninmanya yira o ce ra.

Izirayelimogow ni Edomukaw

¹⁴ Ka Izirayelimogow to Kadesi, Musa ka ciraden dow ci ka taga Edomu ‡ masace fe, ka taga a fo a

† O ye Izirayelimogow san binaaninan ye, o bonin ko Misiran. †† Meriba koro ye ko: kere. ‡ Edomukaw ye Izirayelimogow bemace Yakuba korocce Esawu ta mogow le ye.

ye ko: «I balemaw, Izirayelimogow ko: <Tɔɔɔ minw sera an ma, i yere ka o bee lon.

¹⁵ «An bemaw tun tagara Misiran. Anw tora yi ka san caman ke. Nka Misirankaw ka anw ni an bemaw minako juguya kosebe. ¹⁶ Nka an kulera ka Matigi Ala daari minke, a ka an kulekan men. A ka meleke do ci ka na an bosi ka an labo Misiran. Sisan an ye nin ye Kadesi, dugu min be i ta jamana dan na. ¹⁷ O ra, sabari k'a to an ye i ta jamana cetige. An tena don aw ta foro si ra, an tena don aw ta rezenforo si ra, an tena aw ta kolon si ji min. An bena masace ta sirabajuru kelen le ta; an te jenge ka taga an kininboro fe walama ka taga an numanboro fe, fo ka taga an bo i ta jamana kono.»

¹⁸ Edomu masace ka o jaabi ko: «Aw te teme ne ta jamana ra. Ni aw ka teme ne ta jamana ra, ne be bo aw kama ni kerekemuru ye.»

¹⁹ Izirayelimogow k'a fo Edomu masace ye tuun ko: «An bena teme siraba le fe. Ni anw ni an ta began do ka i ta ji do min, an bena o sara. An b'a fe ka tagama ka teme doron le. An tena foyi were ke o ko.» ²⁰ Edomu masace ko: «Aw te teme yan.» O ko, Edomukaw bora ka na Izirayelimogow kama ni kerekejamaba ye; o baraka tun ka bon kosebe. ²¹ Edomukaw ma son Izirayelimogow ye teme o ta jamana ra minke, Izirayelimogow faranna ka sira were ta.

Haruna ta saya

²² Izirayeli jama bee lajennin bora Kadesi ka taga se Hori kuru ma. ²³ Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye Hori kuru kere fe, Edomu jamana dan na, ko: ²⁴ «Haruna bena sa ka taga fara a bema tow kan; ne be jamana min di Izirayelimogow ma, a tena don o jamana ra, sabu ne tun ka ci min fo aw ye Meriba ta ji yoro ra, aw fla bee murutira, aw ma o ci ke a cogo ra. ²⁵ Ele Musa, ele ye Haruna ni a dence Elehazari ta, ka yelen ni o ye Hori kuru kan. ²⁶ I be Haruna ta sarakalasebagaya faniw bo a ra, ka o don a dence Elehazari ra. Haruna bena sa o yoro le ra, ka taga fara a bema tow kan.»

²⁷ Matigi Ala ka min fo, Musa ka o ke. O bee yelenna Hori kuru kan jama bee na na. ²⁸ Musa ka Haruna ta sarakalasebagaya faniw bo a ra, ka o don a dence Elehazari ra. Haruna sara kuru konna yi. Musa ni Elehazari jigira ka bo kuru kan. ²⁹ Jama k'a ye ko Haruna sara minke, o k'a su kasi fo tere bisaba.

Izirayelimogow ka masace Aradi kere

21 Kanaanakaw ta masace min be Aradi mara kunna, min tun siginin be woroduguyanfan na, ale k'a men ko Izirayelimogow be nana Atarimu dugu sira fe. A nana Izirayelimogow kere ka o ta mogow dow mina ka taga ni o ye. ² Izirayeli ta mogow ka dajuru ta Matigi Ala fe. O ko: «Matigi Ala, ni i ka nin mogow don an boro, an bena o ta duguw bee halaki ka ban pewu.» ³ Matigi Ala ka Izirayelimogow ta dajuru jaabi. A ka Kanaanakaw don o boro. O ka o ni o ta duguw bee halaki ka ban pewu. O ka o yoro togo la ko Horima †.

Sa siranegeraman ta ko

⁴ Izirayelimogow bora Hori kuru yoro ra, ka teme Kogojiwulen sira fe, ka Edomu jamana munumunu. Nka ka o to sira ra, sege ma na kun Izirayelimogow ra. ⁵ O ka Matigi Ala ni Musa jarki; o ko: «Mun koson aw ka anw labo Misiran, k'a to an ye na sa kongokolon kono yan? Sabu domunifen te yan, ji te yan. Nin domuni kunntan fana logo bora an na.» ⁶ A kera ten minke, Matigi Ala ka sajugu dow bla ka na Izirayelimogow kama. O ka mogow kin; mogow caman sara Izirayelimogow ra. ⁷ Mogow nana Musa fe; o ko: «An ka jurumun ke, sabu an ka Matigi Ala ni ele yere jaraki. Matigi Ala daari an ye, janko a ye nin saw mabo an na.» Musa ka Matigi Ala daari mogow ye. ⁸ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Sa bisigiya do lalaga ni siranenge ye, k'a dulon yiri do ra. Ni sa ka mogow o mogow kin, ni o tigi ka o sa lalaganin fle, o tigi te sa.» ⁹ Musa ka sa do lalaga ni siranenge ye, ka o dulon yiri do ra. Ni sa tun ka mogow o mogow kin, ni o tigi tun ka siranegesa fle doron, o tigi tun be kisi.

Izirayelimogow sera Pisiga kuru ma

¹⁰ Izirayelimogow bora o yoro ra, ka taga sigi Oboti. ¹¹ O bora Oboti ka taga sigi Iye Abarimu, kongokolon min nasinna Mohabu jamana ma, terebayanfan na. ¹² O bora o yoro ra, ka taga sigi Zeradi kenegbeba ra. ¹³ O bora yi, ka taga sigi Arinon ko ja do kan; Arinon ko le be woyo ka bo Amorikaw ta jamana ra, ka taga kongokolon kono. Arinon ko le ye Mohabu jamana dan ye; a be Mohabu jamana ni Amorikaw ta jamana fla ce ma. ¹⁴ O le koson, a sebera Matigi Ala ta Kerekow kitabu kono, ko: «Vahebu min be Sufa jamana ra, ani Arinon ko ta baborow, ¹⁵ ani baboro minw be woyo ka taga Ari dugu fan fe, o be taga se fo Mohabu ta jamana dan na.»

¹⁶ Izirayelimogow bora o yoro ra ka taga Beri. Beri kolon yoro le ra, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Mogow lajen, ne bena ji di o ma.» ¹⁷ O tuma le ra, Izirayelimogow ka nin donkiri la; o ko: «Kolon, ji bena bo ele ra fo ka woyo! An ye donkiri la ka o fo!

¹⁸ Masacew ka kolon min sogi, jamana namogow ka kolon min sogi, ni o ta masaceberew ni o ta tagamaberew ye.»

Izirayelimogow bora kongokolon kono ka taga Matana, ¹⁹ ka bo Matana ka taga Nahaliyeli, ka bo Nahaliyeli ka taga Bamoti. ²⁰ O bora Bamoti ka taga Mohabu jamana kenegbeba ra, Pisiga kuru fan na, mogow be se ka to Pisiga kuru kuncu ma yoro min na ka kongokolon bee ye.

Izirayeli ka se soro Sihon ni Ogi kan

(Sariya 2.26-3.11)

²¹ Izirayelimogow ka ciraden dow ci ka taga Amorikaw ta masace Sihon fe, ka taga a fo a ye ko: ²² «A to an ye teme i ta jamana fe. An tena don aw ta forow ra, an tena don aw ta rezenforow ra, an

† Horima koro ye ko: halakiri.

tɛna aw ta kɔlonw ji min. An bɛna masacɛ ta sir-abajuru kelen le ta, fɔ ka taga an bɔ i ta jamana kɔnɔ.»

²³ Nka masacɛ Sihon ma sɔn Izirayelimogow ye tɛmɛ a ta jamana fɛ. A k'a ta mogow bɛɛ lajen, ka bɔ ka taga Izirayelimogow kama kongokolon kɔnɔ. A tagara Izirayelimogow kɛrɛ Yahasi. ²⁴ Nka Izirayelimogow sera a ra; o k'a ta jamana mina, k'a ta Arinon kɔ ra, ka taga a bla fɔ Yaboki kɔ ra; nka o danna Amɔnkaw ta jamana dan na, sabu o tun ka kogo barakamanw lo o jamana dan na. ²⁵ Izirayelimogow ka Amɔrikaw ta duguw bɛɛ mina, ka sigi o duguw ra; o ka Hɛsibon dugu fana mina, ani a kɛrɛfɛduguw bɛɛ. ²⁶ Hɛsibon dugu le tun ye Amɔrikaw ta masacɛ Sihon ta masadugu ye. Ale le tun ka Mohabukaw ta masacɛkɔrɔ kɛrɛ, k'a ta jamana bɛɛ bɔsi a ra, ka taga se fɔ Arinon kɔ ma. ²⁷ O koson donkirilabagaw tun b'a fɔ ko:

«Aw ye na Hɛsibon, ka na dugu lo kokura, aw ye Sihon ta dugu laben!

²⁸ Tasuma do bora Hɛsibon, tasumamana do bora Sihon ta dugu kɔnɔ; ka Ari dugu jeni, Mohabu jamana ra, ani kuntigi minw bɛ Arinon mara sanfɛyɔrow ra.

²⁹ E, Mohabukaw, bɔnɔ ka aw sɔrɔ. E, Kemosi † ta mogow, aw ta banna. O k'a dencɛw labori,

k'a denmusow mina ka taga ni o ye Amɔrikaw ta masacɛ Sihon fɛ.

³⁰ Nka an ka o bon ni an ta bijɛw ye; Hɛsibon halakira ka taga a bla fɔ Dibon. An ka cɛnri kɛ ka taga se fɔ Nofaki, ka taga se fɔ Medeba.»

³¹ Izirayelimogow sigira Amɔrikaw ta jamana ra o cogo le ra.

³² Musa ka mogow dow ci ka taga Yazeri mara flɛ dogo ra. O kɔ, o ka Yazeri kɛrɛfɛduguw mina; Amɔrika minw tun bɛ o yɔrɔ ra, o ka olugu gbɛn ka bɔ yi. ³³ O kɔ, Izirayelimogow ka o yɔrɔ sira bla ka Basan mara sira ta. Basan masacɛ Ogi bora ka na o kama ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ ye, ko a bɛna o kɛrɛ Edereyi. ³⁴ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «I kana siran a na, sabu ne bɛna a don i boro, ani a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ, ani a ta jamana; i bɛna a kɛ i n'a fɔ i ka Amɔrikaw ta masacɛ Sihon kɛ cogo min na, min tun siginin bɛ Hɛsibon.»

³⁵ Izirayelimogow ka Ogi kɛrɛ, ka ale ni a dencɛw ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ faga; o ma hali mogow kelen to. O ka o ta jamana mina.

Izirayeli bɛ Mohabu kɛnɛgbɛ ra

(22-36)

Masacɛ Balaki ka Balamu wele

22 Izirayelimogow tagara sigi Mohabu kɛnɛgbɛ ra, Zuriden ba tereboyanfan na, Zeriko dugu na fɛ.

² Izirayelimogow tun ka ko minw bɛɛ kɛ Amɔrikaw ra, o kibaroya tun sera Sipori dencɛ Balaki ma, Mohabukaw ta masacɛ. ³ Mohabukaw siranna kɛsɛbɛ Izirayelimogow ta jama caya koson; o ka Izirayelimogow ye minke, o ja tigera.

⁴ Mohabukaw k'a fɔ Madiyan cɛkɔrɔbaw ye ko: «Nin jama caman bɛna an ta jamana laminiw bɛɛ halaki, i n'a fɔ misi bɛ binkɛnɛ domu cogo min na.»

Ayiwa, o wagati ra, Sipori dencɛ Balaki tun ye Mohabukaw ta masacɛ ye. ⁵ Balaki ka ciraden dow ci ka taga Behori dencɛ Balamu fɛ, a ta jamana ra, Petori dugu kɔnɔ, Efirati bada ra, ko o ye taga a wele; a ko o y'a fɔ a ye ko: «Siya do bora Misiran jamana ra, o ka ca, o ka jamana yɔrɔ bɛɛ fa. O nana sigi ne ta jamana kɔrɔ. ⁶ Sabari ka na nin mogow danga ne ye, sabu o baraka ka bon ni ne ta ye. O bɛ se ka kɛ sababu ye k'a to ne ye se sɔrɔ o kan, ka o gbɛn ka bɔ jamana kɔnɔ; sabu ne k'a lon ko ni ele ka dugawu kɛ mogow min ye, o dugawu bɛ mina; ni i ka mogow min danga fana, danga bɛ o tigi mina.»

⁷ Mohabu cɛkɔrɔbaw, ani Madiyan cɛkɔrɔbaw tagara ni lagberikebaga Balamu ta sara ye o boro. O tagara se Balamu ma, o ka Balaki ta cira fɔ a ye.

⁸ Balamu k'a fɔ o ye ko: «Aw ye si yan; ni Matigi Ala nana min yira ne ra, ne bɛna aw jaabi ni o le ye.» Mohabu kuntigiw sira Balamu ta so. ⁹ Ala nana Balamu jininka ko: «Nin mogow minw bɛ i ta so, olugu ye jontigiw le ye?» ¹⁰ Balamu ka Ala jaabi ko: «Mohabukaw ta masacɛ min ye Sipori dencɛ Balaki ye, ale le ka o ci ne fɛ, ko o ye na a fɔ ne ye, ¹¹ ko siya do bora Misiran ka na, ko o ka jamana yɔrɔ bɛɛ fa, ko ne ye taga o danga ale ye; a ko o bɛ se ka kɛ sababu ye k'a to ale ye se ka o kɛrɛ, ka o gbɛn.»

¹² Ala k'a fɔ Balamu ye ko: «I kana taga ni o ye; i man kan ka nin mogow danga, sabu ne ta baraka bɛ o kan.»

¹³ Balamu wurira sogomada fɛ; a k'a fɔ Balaki ta jamana kuntigiw ye ko: «Aw ye seko aw ta jamana ra, sabu Matigi Ala ma sɔn k'a to ne ye taga ni aw ye.» ¹⁴ Mohabu jamana kuntigiw sekora ka taga Balaki fɛ, ka taga a fɔ a ye ko: «Balamu banna ka na ni an ye.»

¹⁵ Balaki ka kuntigi werew ci tuun, minw tun ka ca, ani minw ta fanga tun ka bon ni kuntigi folow ta ye. ¹⁶ Olugu nana Balamu fɛ ka na a fɔ a ye ko: «Sipori dencɛ Balaki ko i kana a to foyi ye i bari ka taga ale fɛ, ¹⁷ ko sabu ale bɛna i bonya kɛsɛbɛ; ni i ka fɛn o fɛn fɔ, a bɛna o kɛ i ye. A ko i ye sabari ka na nin mogow danga.»

¹⁸ Balamu ka Balaki ta ciradenw jaabi ko: «Hali ni Balaki k'a ta masabon fa warigbɛ ni sanin le ra k'a di ne ma, ne tɛ se ka foyi si kɛ, koba walama ko fitini, ni min tɛ ben ni Matigi Ala, ne ta Ala ta kuma ye. ¹⁹ O bɛɛ n'a ta, aw fana ye si yan; Matigi Ala bɛna min fɔ ne ye tuun, ne bɛna o lon.»

²⁰ Ala nana a fɔ Balamu ye o lon su fɛ, ko: «I n'a fɔ nin mogow nana i wele, wuri ka taga ni o ye; nka ne bɛna min fɔ i ye, i ka kan ka o le kɛ.»

† Kemosi tun ye Mohabukaw ta jo do togow ye.

Balamu ni a ta falimuso ta ko

²¹ O dugusagbe sɔgɔma, Balamu wurira k'a ta falimuso laben, ka taga ni Mohabu jamana kuntigiw ye. ²² Balamu tagara minke, Matigi Ala dimina a kɔrɔ kosebe. Matigi Ala ta meleke dɔ tagara lo a na sira ra k'a jakɔrɔmatige. O y'a sɔrɔ a tun be a ta fali kan; a ta baarden fla tun be ni a ye. ²³ Falimuso ka Matigi Ala ta meleke lonin ye sira kan, kerekemuru b'a boro, a bonin be a la ra. Falimuso ka sira bla ka don foro kɔnɔ. Balamu ka falimuso bugɔ, janko k'a lana sira kan.

²⁴ O tagara se siradennin dɔ ma rezenforow ce ra. Kogo tun be sira fan fla bee ra. Matigi Ala ta meleke tagara lo o na tuun. ²⁵ Falimuso ka Matigi Ala ta meleke ye minke, a k'a yere nɔrɔ kogo ra ka teme, fo ka Balamu sen dere kogo kan. Balamu k'a bugɔ tuun. ²⁶ Matigi Ala ta meleke temena o ra, ka taga lo o na yɔrɔ degunin dɔ ra; temecogo were tun te o yɔrɔ ra, kininboroyanfan na walama numanboroyanfan na. ²⁷ Falimuso ka Matigi Ala ta meleke ye minke, a lara dugu ma ni Balamu ye. Balamu dimina kosebe; a ka falimuso bugɔ ni a ta bere ye. ²⁸ Matigi Ala k'a to falimuso kumana; a ko Balamu ma ko: «O tuma ne ka mun le ke ele ra, fo i ka ne bugɔ fo sɔnaga saba ka ban?» ²⁹ Balamu ka falimuso jaabi ko: «I be ne kera i toronkeɲɔgɔn le ye, o koson ne ka i bugɔ. Ni muru yere tun be ne boro yan, ne tun be i faga sisan.» ³⁰ Falimuso k'a fo Balamu ye ko: «Ne le te i ta fali ye wa, i be yelen min kan tuma bee fo ka na se bi ma? Yala ne derira ka nin ɲɔgɔn ke ele ra wa?» Balamu ko: «ɔn-ɔn.»

³¹ Matigi Ala ka Balamu na yele; Balamu ka Matigi Ala ta meleke lonin ye sira ce ma, kerekemuru b'a boro, a bonin be a la ra. Balamu k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma. ³² Matigi Ala ta meleke k'a fo a ye ko: «Mun koson i ka i ta falimuso bugɔ fo sɔnaga saba ka ban? A fle, ne nana lo i na ka i jakɔrɔmatige le; sabu ne k'a ye ko i ka sira min ta, o sira be taga ni i ye i halakiyɔrɔ le ra. ³³ I ta falimuso ka ne ye, ka sira bla ne ye fo sɔnaga saba. Ni a tun ma bo ne na fe, sisan b'a sɔrɔ ko ne tun ka ele faga ka ban, ka falimuso to yi.» ³⁴ Balamu ka Matigi Ala ta meleke jaabi ko: «Ne ka jurumun ke, sabu ne tun m'a lon ko i lonin be sira ra ne na. Ayiwa, ni nin tagama ma ben i ma, ne be seko ka taga ne ta so.» ³⁵ Matigi Ala ta meleke k'a fo Balamu ye ko: «Taga ni nin mɔgɔw ye. Nka ne bena taga kuma minw don i da ra, i bena o le fo.» Balamu tagara ni Mohabu jamana kuntigiw ye.

³⁶ Balaki nana a men ko Balamu be nana minke, Mohabukaw ta dugu min be Arinon ko kere fe, a ta jamana dan yere ra, a bora ka taga Balamu kuben fo o yɔrɔ ra. ³⁷ Balaki k'a fo Balamu ye ko: «Yala ne tun ma kon ka mɔgɔ dɔw ci ka taga i wele wa? Mun na i ma na ne fe o wagati ra? O tuma i b'a miiri ko ne te se ka i bonya le wa?»

³⁸ Balamu ka Balaki jaabi ko: «Sisan ne koni nana i fe, nka ne tena se ka foyi fo ne yere ma de! Ni Ala ka kuma min don ne da ra, ne be o dɔron le fo.» ³⁹ Balaki tagara ni Balamu ye, na taga se Kiriyati Husoti. ⁴⁰ Balaki ka misiw ni sagaw ke

saraka ye. A ka o sogo dɔ ci Balamu ma, ani kuntigi minw tun be ni a ye. ⁴¹ O dugusagbe sɔgɔma, Balaki nana Balamu ta ka yelen ni a ye Bamoti Baali kuruyɔrɔw ra; Balamu tora o yɔrɔ ra ka Izirayeli jama fan kelen ye.

Balamu ka dugawu ke Izirayelimɔgɔw ye

23 Balamu k'a fo Balaki ye ko: «Sarakabonan wolonfla lalaga ne ye yan, ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla fana laben ne ye.»

² Balamu ka min fo, Balaki ka o ke. Balaki ni Balamu ka misitoran kelen ni sagajigi kelen ke saraka ye sarakabonan bee kelen kelen kan. ³ Balamu k'a fo Balaki ye ko: «Lo i ta sarakaw kɔrɔ yan, ne bena taga na fe dɔnin. A be se ka ke ko Matigi Ala bena a yere yira ne ra; o ra ni a ka min yira ne ra, ne bena o fo i ye.» Balamu tagara lo tintin dɔ kan.

⁴ Ala nana a yere yira Balamu na. Balamu k'a fo a ye ko: «Ne ka sarakabonan wolonfla lalaga, ka misitoran kelen ni sagajigi kelen ke saraka ye sarakabonan bee kelen kelen kan.» ⁵ Matigi Ala ka kuma don Balamu da ra, k'a fo a ye ko: «Seko ka taga Balaki fe; ne ka kuma min don i da ra, i be taga o fo a ye.» ⁶ Balamu sekora ka taga Balaki fe; a tagara Balaki lonin sɔrɔ a ta saraka kɔrɔ, ale ni Mohabu kuntigiw bee. ⁷ Balamu k'a ta cirayakuma fo; a ko:

«Balaki le ka ne lana ka bo Aramu, Mohabu masace le ka ne lana ka bo tereboyanfan kuruyɔrɔw ra.

A ko: «Na Yakuba ta mɔgɔw danga ne ye, na kumajuguw fo Izirayelimɔgɔw ma.»

⁸ Ayiwa, Ala ma mɔgɔ min danga, ne be se ka o danga cogo di?

Matigi Ala ma kumajugu fo mɔgɔ min ma, ne be se ka kumajugu fo o tigi ma cogo di?

⁹ Ne be o yera faraw kunna, ne na be o ra kongoriw kunna.

Siya dɔ lo, min siginin be a danna; o te o yere jate ko o ni siya toj ye kelen ye.

¹⁰ Jon le be se ka Yakuba ta mɔgɔw jate, minw ka ca i ko kenkenmugu?

Jon le be se ka hali o tarance ta tarance jate?

Ala y'a to ne ye sa nin mɔgɔnumanw sacogo ra, ka ne labancogo ni o labancogo ke kelen ye.»

¹¹ Balaki k'a fo Balamu ye ko: «Ele ka mun le ke ne ra tan? Ne ka ele wele ko i ye na ne juguw danga, ele nana ke dugawu camanba le ke ye o ye!»

¹² Balamu k'a jaabi ko: «O tuma ni Matigi Ala ka kuma min don ne da ra, ne man kan ka jija ka o le fo wa?»

Balamu ta dugawu flanan

¹³ Balaki k'a fo Balamu ye ko: «Na, an ye taga yɔrɔ were, i bena to yɔrɔ min na ka nin mɔgɔw ye. I bena dɔw ye, nka i tena o bee ye. I be to o yɔrɔ ra ka o danga ne ye.» ¹⁴ A ka Balamu wele ka taga ni a ye Sofimu yɔrɔ ra, Pisiga kuru kunna. A ka sarakabonan wolonfla lalaga o yɔrɔ ra tuun, ka misitoran kelen ni sagajigi kelen ke saraka ye o sarakabonanw bee kelen kelen kan. ¹⁵ O ko, Balamu k'a fo Balaki ye tuun ko: «Lo i ta sarakaw koro

yan, ne be taga Ala ta kuma lamɛn.» ¹⁶ Matigi Ala nana a yere yira Balamu na. A ka kuma don Balamu da ra; a k'a fo a ye ko: «Sekɔ Balaki fe, ne ka kuma min don i da ra, i ye taga o fo a ye.» ¹⁷ Balamu sekora ka taga Balaki fe; a tagara Balaki lonin soro a ta saraka koro, ani Mohabu kuntigiw. Balaki k'a pininka ko: «Matigi Ala ka mun le fo?» ¹⁸ Balamu k'a ta cirayakuma fo; a ko:

«Balaki, wuri ka ne lamɛn!

E, Sipori dence, i toro malo ne ye!

¹⁹ Ala te i ko mogow, k'a fo ko a be faninya tige. A te i ko adamaden, k'a fo ko a be ko ke, ka nimisa.

Yala Ala be ko do fo, ni a te a ke wa?

A be ko layiri ta, ni a te a dafa wa?

²⁰ A fe, Ala ko ne ye dugawu le ke o ye.

A ka dugawu mina, ne fana te se k'a yelemɛ.

²¹ Ala ma terenbariya si ye Yakuba ta mogow ra; a ma kojugu si korosi Izirayelimogow ra.

Matigi Ala, o ta Ala be ni o ye.

O nagarito b'a fo ni masaya fori ye.

²² Ala le ka o labo Misiran.

A be baraka don o ra i ko sigin ta baraka.

²³ Subagaya te se ka foyi ke Yakuba ta mogow ra; lagheri te se ka foyi ke Izirayelimogow ra.

Ni wagati latigenin sera, Ala be min ke, o be fo Yakuba ta mogow ye, Izirayelimogow.

²⁴ Siya do lo, min be wuri i ko jaraba, ka wuri ka pan i ko jarace.

A te la, fo a ye a ta sogo minaninw domu, fo a ye a ta sogo faganinw jori min.»

²⁵ Balaki k'a fo Balamu ye ko: «Ni i te se ka o danga, o to yi; nka i fana kana dugawu ke o ye!»

²⁶ Balamu ka Balaki jaabi ko: «Ne m'a fo i ye wa, ko: «Ni Matigi Ala ka fen o fen fo ne ye, ko ne be o le ke?» »

Balamu ta dugawu sabanan

²⁷ Balaki ko Balamu ma ko: «Na, ne be taga ni i ye yoro were tuun. A be se ka ke ko Ala bena son k'a to i ye nin mogow danga ne ye o yoro ra.»

²⁸ Balaki tagara ni Balamu ye Pehori kuru kunna, yoro min jasinna kongokolon ma. ²⁹ Balamu k'a fo Balaki ye ko: «Sarakabonan wolonfla lalaga ne ye yan, ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla fana laben ne ye.» ³⁰ Balamu ka min fo, Balaki ka o ke. O ko, a ka misitoran kelen ni sagajigi kelen ke saraka ye sarakabonan be kelen kelen kan.

24 Ayiwa, Balamu k'a ye ko Matigi Ala b'a fe ka baraka le don Izirayelimogow ra. O ra, a m'a ke i n'a fo sipaga tow ta, ko a be taga kuma do jini ka bo Matigi Ala fe. A k'a jasin kongokolon ma. ² A k'a ja korota ka Izirayelimogow ye, gba be siginin be a ta yoro ra. O wagati ra Ala Nin nana Balamu kan. ³ Balamu k'a ta cirayakuma fo; a ko:

«Nin ye ne Balamu, Behori dence kan ye.

Ce yerikebaga kan lo;

⁴ Ce min be Ala kumakan men, o kan lo,

ce min be Sebsetigi Ala ta fen yiraninw ye,

ce min be a ja biri dugu ma Ala ja koro, ni Ala be a paw ye.

⁵ «E, Yakuba ta mogow, aw sigiyoro ce ka ni de! E, Izirayelimogow, aw ta sow ce ka ni de!

⁶ O janjannin fe ka taga i ko koji, i ko nanko min be bada ra,

i ko Matigi Ala yere ka allowesisun minw turu, i ko sedirisun minw be ji da ra.

⁷ O ta jibiminan fanin lo ji ra fo ka bon, ji caman be woyo o ta simanw koro, ka o falen.

O ta masace ka bon ka teme masace Agagi kan, o ta masaya bena to ka bonya ka taga a fe.

⁸ Ala le ka o labo Misiran;

a be o ta baraka ke i ko sigin ta baraka.

Siya minw be wuri o kama, o be olugu domu;

o be o kolow be karikari, ka o sogo ni o ta bipew ye.

⁹ O ko, o be o kinbiri turu, ka la i ko jara, i ko jaraba;

jon le be son ka o lawuri?

Izirayeli, ni mogow min ka dugawu ke aw ye, Ala ye baraka don o tigi ra;

ni mogow min ka aw danga, Ala ye o tigi danga.»

¹⁰ Balaki dimina Balamu koro kosebe. A k'a boro fla gbasi pogon na, k'a fo Balamu ye ko: «Ne ka i wele ko i ye na ne juguw danga le; nka i ka dugawu caman le ke o ye fo sipaga saba. ¹¹ Ni o lo, teme ka bo yan sisan! Taga i ta so! Ne tun ko ne bena i bonya kosebe, nka Matigi Ala ma son k'a to i ye o bonya soro.»

Balamu ka Izirayelimogow ta bonya nata ko fo

¹² Balamu ka Balaki jaabi ko: «O tuma i ka ciraden minw ci ne fe, yala ne tun ma nin kuma fo olugu ye wa? ¹³ Ne ko: «Hali ni Balaki k'a ta masabon fa warigbe ni sanin le ra k'a di ne ma, ko ne tena foyi ke ne yere ma, konuman, walama kojugu, ni min te ben ni Matigi Ala ta kuma ye; ko ni Matigi Ala ka min fo ne ye, ne fana be o le fo!»

¹⁴ Ayiwa, ne be taga ne ta mogow fe; nka nin mogow bena min ke i ta mogow ra wagati nata ra, na ne be o fo i ye.»

¹⁵ O tuma, Balamu ka cirayakuma do were fo; a ko:

«Nin ye ne Balamu, Behori dence kan ye.

Ce yerikebaga kan lo;

¹⁶ Ce min be Ala kumakan men, o kan lo,

ce min be Ala korotaninba ta kolatigeninw lon,

ce min be Sebsetigi Ala ta fen yiraninw ye,

ce min be a ja biri dugu ma Ala ja koro, ni Ala be a paw ye.

¹⁷ «Ne ja b'a ra, nka sisan ko te;

ne b'a flera, nka a yoro belen ka jan ne ra.

Lolo do be bora Yakuba ta mogow ce ra;

masacebere do be wurira Izirayeli jamana ra.

A be Mohabukaw bugo o kun na,

ka Seti ta mogow be bugo ka o ben.

¹⁸ A b'a fanga sigi Edomukaw kan,

a b'a fanga sigi Seyirikaw kan, a juguw.

Izirayelimogow baraka bena bonya.

¹⁹ Kuntigi min bena bo Yakuba ta mogow ra, o le bena sigi masaya ra.

Minw bε bosi ka bori ka bɔ duguw kɔnɔ, a bε olugu halaki.»

Balamu ka Izirayeli juguw halakiko fo

²⁰ Ayiwa, Balamu ka Amalekikaw ta yɔrɔ ye minke, a ka cirayakuma dɔ were fo tuun, ko: «Amalekikaw ta siya le tun ka bon ni siyaw bεe ye; nka a laban, o bena halaki.»

²¹ Balamu ka Kenikaw ta yɔrɔ ye minke, a ka cirayakuma dɔ were fo tuun, ko: «Kenikaw, aw ta sigiyɔrɔ dogora ka na; a bε i ko paga min dogonin bε farakuru kan. ²² Nka Kenikaw bena halaki, tuma min na Asirikaw bena o mina ka taga ni o ye.»

²³ Balamu ka cirayakuma dɔ were fo tuun, ko: «E, Ala bena nin kow ke wagati min na, jon le bena to si ra fo ka taga se o wagati ma? ²⁴ Kurunbatigi dɔw bena na ka bɔ Kitimu. O bena o ta fanga sigi Asirikaw kan, k'a sigi Heburuw kan; nka olugu yere bena halaki.»

²⁵ Ayiwa, o ko, Balamu wurira ka taga a ta so. Balaki fana tagara a ta yɔrɔ ra.

Mohabukamusow ka Izirayelimogow kun-nacen

25 Ka Izirayelimogow siginin to Sitimu, Izirayeli ce dɔw ka jatɔya ke ni Mohabukaw denmusow ye. ² O musow ka Izirayelimogow nege ka o wele ka na o ta batofenw son. Izirayelimogow ka o sarakaw domu, ka o kinbiri gban o ta batofenw kɔrɔ. ³ A kera ten, Izirayelimogow ka Pehori ta jo son, min ye Baali* ye. Matigi Ala dimina Izirayelimogow kɔrɔ kosebe.

⁴ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Izirayeli kuntigiw bεe mina ka o bεe kanw don juru ra Matigi Ala na kɔrɔ, ka o pasin tere ma, janko Matigi Ala ta dimiba ye mabo Izirayelimogow ra.»

⁵ Musa k'a fo Izirayeli kiritigεbagaw ye ko: «Aw ta mogɔ minw ka Pehori ta jo son, min ye Baali ye, aw ye o mogow faga.»

⁶ Ayiwa, ka Izirayelimogow lajennin to Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra, o bε kasira, Izirayelikace dɔ nana a ta somogow fe ni Madiyan-ka sunguru dɔ ye, Musa ni jama bεe na na.

⁷ Sarakalasebaga Haruna dence Elehazari, ale dence Finehasi ka o ye minke, a wurira ka bɔ jama ce ra, ka taman dɔ ta, ⁸ ka tugu Izirayelikace ko a ta fanibon kɔnɔ. A tagara taman turu o fla bεe ra; a ka Izirayelikace sogɔ, ka muso fana sogɔ a konobara ra. A kera ten, cenri min tun donna Izirayelimogow ce ra, o lalɔra. ⁹ Mogɔ waga mugan ni naani (24 000) le tun fagara.

¹⁰ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ¹¹ «Sarakalasebaga Haruna dence Elehazari, ale dence Finehasi le ka ne ta dimiba mabo Izirayelimogow ra; sabu Izirayelimogow ka ko min ke, o dimi tun bε ne ra cogo min na, a dimi fana

kera ale ra ten. O le koson ne ma dimi tuun ka Izirayelimogow faga ka ban. ¹² O koson, a fo Elehazari ye ko ne bε jenɔgonya don ni a ye, ka hera ke a ye. ¹³ O jenɔgonya sababu ra, sarakalasebaga bena ke ale ni a ta duruja ta le ye tuma bεe, ani wagati bεe; sabu a dimina ka nin ko ke a ta Ala ta kanuya koson, ka Izirayelimogow ta jurumun kafari o ye.»

¹⁴ Izirayelikace min fagara ni Madiyanka muso ye, o togɔ tun ye ko Zimiri; a face togɔ tun ye ko Salu. Simeyon ta mogow ta gbatigi dɔ tun lo.

¹⁵ Madiyanka muso min fagara, ale togɔ tun ye ko Kosibi; a face togɔ tun ye ko Suri. Madiyankaw ta mogow ta gbatigi dɔ tun lo.

¹⁶ Matigi Ala kumana Musa fe tuun, ko: ¹⁷ «Aw ye Madiyankaw mina i ko aw juguw, ka o bεe faga; ¹⁸ sabu o ka aw mina i ko o juguw. O ka aw janfa ka aw lafiri Pehori ta jo ta ko ra, ani o Madiyanka muso Kosibi ta ko, o min tun ye o ta kuntigi dɔ ta denmuso ye. Halakiri sera aw ma wagati min na Pehori ta jo Baali koson, Finehasi ka o muso le faga.»

Izirayelimogow jateko flanan

26 Ayiwa, o banajugu temenin ko, Matigi Ala k'a fo Musa ni sarakalasebaga Haruna dence Elehazari ye ko: ² «Aw ye Izirayelimogow bεe jate, o bεe ni o ta somogow; ce minw ka san mugan sorɔ, ani minw temena o kan, ni o bε se ka taga kere ra, aw ye olugu bεe jate.» ³ Musa ni sarakalasebaga Elehazari ka o kuma fo Izirayelimogow ye Mohabu jamana kenεgbew yɔrɔ ra, Zuriden ba kere fe, Zeriko dugu na fe. O k'a fo o ye ko: ⁴ «Ce minw ka san mugan sorɔ, ani minw temena o kan, an bena olugu jate i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.»

Izirayelimogow minw tun bɔra Misiran jamana ra, olugu ta durujaw le ye nin ye:

⁵ Ayiwa, Ruben le tun ye Izirayeli dence folo ye; Ruben ta durujaw ye nin ye:

Hanokikaw buruju bɔra Henoki le ra.
Palukaw buruju bɔra Palu le ra.

⁶ Hesironkaw buruju bɔra Hesiron le ra.
Karimikaw buruju bɔra Karimi le ra.

⁷ Ruben ta durujaw bɔra o gbaw le ra. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni saba ni ce keme wolonfla ni ce bisaba (43 730).

⁸ Ayiwa, Palu dence le tun ye Eliyabu ye. ⁹ Eliyabu dencew tun ye Nemuweli ni Datan ni Abiramu ye. O Datan togɔ ni o Abiramu togɔ le tun kera Izirayeli jama namogɔ dɔw ye. Olugu le tun farara Kore ta mogow kan, ka wuri Musa ni Haruna kama, wagati min Izirayelimogow tun murutira Matigi Ala ma. ¹⁰ Dugukolo dayelera ka olugu ni Kore bεe kunu. Kore nɔfemogɔ minw tun lajenna, olugu sara o lon na; tasuma ka mogɔ keme ni bilooru fana jeni. Ala tun ka o ke ka kankari le la Izirayelimogow ye. ¹¹ O bεe n'a ta, Kore yere dencew tun ma faga.

¹² Simeyon ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somogow:

Nemuwelikaw buruju bɔra Nemuweli le ra.
Yaminikaw buruju bɔra Yamini le ra.

Yakinikaw buruju bora Yakini le ra.
¹³ Zerakikaw buruju bora Zeraki le ra.
 Sawuli ta mɔgɔw buruju bora Sawuli le ra.
¹⁴ Simeyɔn ta durujaw le ye olugu ye. O kera ce waga mugan ni fla ni ce keme fla (22 200).
¹⁵ Gadi ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Sefonkaw buruju bora Sefon le ra.
 Hagikaw buruju bora Hagi le ra.
 Sunikaw buruju bora Suni le ra.
¹⁶ Ozinikaw buruju bora Ozini le ra.
 Erikaw buruju bora Eri le ra.
¹⁷ Arɔdikaw buruju bora Arɔdi le ra.
 Arelikaw buruju bora Areli le ra.
¹⁸ Gadi ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni ce keme looru (40 500).
¹⁹ Zuda dence dɔw tun ye Eri ni Onan ye, nka olugu ce fla sara Kanaana jamana ra.
²⁰ Zuda ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Selakaw buruju bora Sela le ra.
 Peresikaw buruju bora Peresi le ra.
 Zerakaw buruju bora Zera le ra.
²¹ Peresi ta durujaw ye nin ye:
 Hesirɔnkaw buruju bora Hesirɔn le ra.
 Hamulikaw buruju bora Hamuli le ra.
²² Zuda ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga biwolonfla ni wɔɔɔ, ani ce keme looru (76 500).
²³ Isakari ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Tolakaw buruju bora Tola le ra.
 Puvakaw buruju bora Puva le ra.
²⁴ Yasubukaw buruju bora Yasubu le ra.
 Simirɔnkaw buruju bora Simirɔn le ra.
²⁵ Isakari ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera o kera ce waga biwɔɔɔ ni naani ni ce keme saba (64 300).
²⁶ Zabulon ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Seredikaw buruju bora a dence Seredi le ra.
 Elɔnkaw buruju bora Elɔn le ra.
 Yalɛlikaw buruju bora Yalɛli le ra.
²⁷ Zabulon ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga biwɔɔɔ, ani ce keme looru (60 500).
²⁸ Yusufu dencew tun kera Manase ni Efirayimu ye.
²⁹ Manase ta duruja ye nin ye:
 Makirikaw buruju bora Makiri le ra.
 Galadikaw buruju bora Makiri dence Galadi le ra.
³⁰ Galadi ta durujaw ye nin ye:
 Yezerikaw buruju bora Yezeri le ra.
 Helekikaw buruju bora Heleki le ra.
³¹ Asiriyelikaw buruju bora Asiriyeli le ra.
 Sikemukaw buruju bora Sikemu le ra.
³² Semidakaw buruju bora Semida le ra.
 Heferikaw buruju bora Heferi le ra.
³³ Heferi dence Selofadi, ale tun ma dence sɔɔ. A tun ka denmusow le sɔɔ. A denmusow tɔgɔw tun ye ko Mala, ani Nowa, ani Hogila, ani Mili-ka, ani Tirisa.
³⁴ Manase ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga bilooru ni fla ni ce keme wolonfla (52 700).

³⁵ Efirayimu ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Sutelakaw buruju bora Sutela le ra.
 Bekɛrikaw buruju bora Bekɛri le ra.
 Tahankaw buruju bora Tahan le ra.
³⁶ Sutela ta durujaw kera Erankaw ye; olugu bora Eran le ra.
³⁷ Efirayimu ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga bisaba ni fla ani ce keme looru (32 500).
 Olugu bɛɛ le kera Yusufu ta durujaw ye, o ni o ta somɔgɔw.
³⁸ Boniyaminu ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Belakaw buruju bora Bela le ra.
 Asibelikaw buruju bora Asibeli le ra.
 Ahiramukaw buruju bora Ahiramu le ra.
³⁹ Sufamukaw buruju bora Sufamu le ra.
 Hufamukaw buruju bora Hufamu le ra.
⁴⁰ Aridikaw buruju bora Bela dence Aridi le ra.
 Nahamankaw buruju bora Bela dence Nahaman le ra.
⁴¹ Boniyaminu ta durujaw le ye olugu ye, o ni o ta somɔgɔw. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni looru ni ce keme wɔɔɔ (45 600).
⁴² Dan ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Suhamukaw buruju bora Suhamu le ra.
 Olugu le kera Dan ta durujaw ye, o ni o ta somɔgɔw. ⁴³ Minw jatera Suhamukaw ta gbaw ra, o bɛɛ lajennin kera ce waga biwɔɔɔ ni naani ani ce keme naani (64 400).
⁴⁴ Aseri ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Iminakaw buruju bora Imina le ra.
 Isivikaw buruju bora Isivi le ra.
 Beriyakaw buruju bora Beriya le ra.
⁴⁵ Heberikaw buruju bora Heberi le ra; o tun ye Beriya ta mɔgɔ do ye.
 Malikiyelikaw buruju bora Malikiyeli le ra; o tun ye Beriya ta mɔgɔ do fana ye.
⁴⁶ Aseri denmuso tɔgɔ tun ye ko Sera.
⁴⁷ Aseri ta durujaw le ye olugu ye. O minw jatera, o kera ce waga bilooru ni saba ni ce keme naani (53 400).
⁴⁸ Nefitali ta durujaw ye nin ye, o ni o ta somɔgɔw:
 Yaselikaw buruju bora Yaseli le ra.
 Gunikaw buruju bora Guni le ra.
⁴⁹ Yeserikaw buruju bora Yeseri le ra.
 Silɛmukaw buruju bora Silɛmu le ra.
⁵⁰ Nefitali ta durujaw le ye olugu ye, o ni o ta somɔgɔw. O minw jatera, o kera ce waga binaani ni looru ni ce keme naani (45 400).
⁵¹ Izirayelimɔgɔ minw jatera, olugu le ye nin ye. O bɛɛ kera ce waga keme wɔɔɔ ni kelen ani ce keme wolonfla ni ce bisaba (601 730).

Ala ka jamana tarancogo yira

⁵² Matigi Ala kumana Musa fe tuun, k'a fo a ye ko: ⁵³ «I bena jamana taran mɔgɔw ce, k'a ke o sigiyɔɔw ye, ka kapa ni o ta mɔgɔw hakeya le ye. ⁵⁴ Minw ka ca, i be olugu ta yɔɔ bonya; minw ka dɔgɔ, i be olugu ta yɔɔ dɔgɔya. Bɛɛ ta yɔɔ be di a ma, ka kapa ni a ta mɔgɔw hakeya le ye. ⁵⁵ Nka ni ne ka yɔɔ min yira, ko a ye di gba min ma, i jija

k'a to o yɔrɔ ye di o gba ma. Jamana bɛna taran o cogo le ra, ka kaɲa ni o bɛmaw ta gbaw tɔgɔw ye. ⁵⁶ Ni ne ka yɔrɔ min yira ko a ye di gba min ma, o bɛ di o gba ma. Minw ka ca, olugu ta bɛ di o ma; minw ka dɔgɔ, olugu fana ta bɛ di o ma.»

Levi ta mɔgɔw ta jateko flanan

⁵⁷ Ayiwa, Levi ta duruja minw tun jatera, o ni o ta somɔgɔw, olugu ye nin ye:

Gerisonkaw buruju bɔra Gerison le ra.

Kehatikaw buruju bɔra Kehati le ra.

Merarikaw buruju bɔra Merari le ra.

⁵⁸ Levi ta gba dɔw fana ye nin ye:

Libinikaw ta gba,

ani Heburɔnkaw ta gba,

ani Malikaw ta gba,

ani Musikaw ta gba,

ani Korekaw ta gba.

Kehati le ka Amuramu woro. ⁵⁹ Amuramu ta muso tɔgɔ tun ye ko Yokebedi. Ale tun ye Levi denmuso ye; a tun worora Misiran le. Yokebedi ka Haruna ni Musa ni o balemamusu Mariyamu woro Amuramu fɛ. ⁶⁰ Haruna ka dence minw sɔrɔ, o kera Nadabu ni Abihu ni Elehazari ni Itamari ye. ⁶¹ Nka Nadabu ni Abihu sara, sabu lon dɔ, o tun ka wusunan don Matigi Ala ɲa kɔrɔ ni tasma dɔ ye, min tun bɔra yɔrɔ wɛrɛ ra.

⁶² Ayiwa, Levi ta mɔgɔ minw jatera, cɛden minw ka karo kelen sɔrɔ, ani minw tɛmena o kan, o kera cɛ waga mugan ni saba (23 000). Olugu ma jate ni Izirayelimɔgɔ tɔw ye, sabu olugu tun man kan ka yɔrɔ dɔ sɔrɔ min bɛ kɛ o yɛrɛ ta yɔrɔ ye, i n'a fɔ Izirayelimɔgɔ tɔw.

⁶³ Ayiwa, Musa ni sarakalasebaga Elehazari ka Izirayelimɔgɔ minw jate Mohabu jamana kenɛgbew yɔrɔ ra, Zuriden ba kɛrɛ fɛ, Zeriko dugu ɲa fɛ, olugu le kera nin ye.

⁶⁴ Musa ni sarakalasebaga Haruna tun ka Izirayelimɔgɔ minw jate fɔlɔfɔlɔ, Sinayi kongokolon kɔnɔ, olugu si tun tɛ nin mɔgɔw ra; ⁶⁵ sabu Matigi Ala tun k'a fɔ ko olugu bɛɛ le bɛna sa kongokolon kɔnɔ. O kosɔn o si ma to, fɔ Yefune dence Kalebu, ani Nuni dence Yosuwe.

Denmusow ta cɛntari ta sariyaw

27 Yusufu dence Manase ta gbamɔgɔ dɔ tun bɛ yi, o tɔgɔ tun ye ko Selofadi. Selofadi face le tun ye Heferi ye, Heferi face tun ye Galadi ye, Galadi face tun ye Makiri ye, Makiri face tun ye Manase ye. Selofadi denmusow tɔgɔw le tun ye ko Mala, ani Nowa, ani Hogila, ani Milika, ani Tirisa. ² Lon dɔ, o denmusow tagara Musa ni sarakalasebaga Elehazari fɛ, ani Izirayeli jama bɛɛ lajennin kuntigiw fɛ, Nɔgonkunben fanibon* donda ra, ka taga a fɔ o ye ko: ³ «Anw face sara kongokolon kɔnɔ. Nka Kore ni a ta nɔfejama min tun murutira Matigi Ala ma, a tun tɛ ni o mɔgɔw ye. A sara a yɛrɛ ta hakew le kosɔn, k'a sɔrɔ dence tun t'a fɛ. ⁴ An face ma dence sɔrɔ minke, yala a tɔgɔ ka kan ka tunu ka bɔ o ta gba ra o kosɔn wa? Anw b'a fɛ aw ye yɔrɔ dɔ di anw fana ma i n'a fɔ an face balemacew.»

⁵ Ayiwa, Musa tagara Matigi Ala jininka o ko ra. ⁶ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: ⁷ «Jo bɛ Selofadi denmusow fɛ. Yɔrɔ dɔ di o ma, i n'a fɔ o face balemacew, ka o kɛ o sigiyɔrɔ ye. O face ta cɛn bɛna di olugu le ma.

⁸ «Kuma Izirayelimɔgɔw fɛ fana, i y'a fɔ o ye ko ni mɔgɔ dɔ sara k'a sɔrɔ a ma dence to a kɔ, aw ye cɛn di a denmuso ma. ⁹ Ni denmuso t'a fɛ, aw ye cɛn di a balemacew ma. ¹⁰ Ni balemace t'a fɛ, a ye cɛn di a face balemacew ma. ¹¹ Ni a face balemace tɛ yi, a ta somɔgɔ min ka surun a ra, aw ye cɛn di o ma; ale le bɛ cɛn ta.

«Nin ye cifɔnin le ye min latigera Izirayelimɔgɔw ye, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye cogo min na.»

Yosuwe blara Musa no ra

(Sariya 31.1-8)

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Ne bɛna jamana min di Izirayelimɔgɔw ma, yɛlen Abarimu kuruw kunna, i bɛ o jamana flɛ. ¹³ I b'a flɛ, o kɔ, i bɛna sa ka taga fara i bɛma tɔw kan, i n'a fɔ i kɔrɔcɛ Haruna sara, ka taga fara a bɛmaw kan cogo min na; ¹⁴ sabu wagati min jama ka kɛrɛ pini ne fɛ ji ko ra Zini kongokolon kɔnɔ, ne tun ka min fɔ aw ye, aw ma o kɛ. Aw ma ne bonya Izirayelimɔgɔw ɲa kɔrɔ ne ta saninmanya kosɔn.» Meriba ta ji ko min wurira Kadesi, Zini kongokolon kɔnɔ, o ko lo.

¹⁵ Musa kumana Matigi Ala fɛ ko: ¹⁶ «Matigi Ala, ele Ala min ye adamaden bɛɛ nin tigi ye, o tuma ele ye mɔgɔ dɔ sigi jama kunna, ¹⁷ min bɛ se ka bla o ɲa, o dontɔ ni o bɔtɔ, min bɛ o labɔ, ani ka o ladon; janko Matigi Ala ta jama kana kɛ i ko saga minw tora o yɛrɛ ma, ni gbenbaga ma sɔrɔ o ra.»

¹⁸ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Na ni Nuni dence Yosuwe ye, i bɛ i boro la a kan, sabu ne Nin* bɛ a kan. ¹⁹ I bɛ taga a lo sarakalasebaga Elehazari ni jama bɛɛ ɲa fɛ, ka ne ta ciw fɔ a ye ka baara karifa a ma o ɲa kɔrɔ. ²⁰ I ta fanga dɔ di a ma, janko Izirayelimɔgɔw bɛɛ ye a kan mina fana. ²¹ Nka ni a bɛ ko o ko kɛ, a ka kan ka taga sarakalasebaga Elehazari le fɛ; ale le bɛna ne jininka ni Urimi † ye ka ne sago fɔ a ye. Yosuwe ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ lajennin dontɔ o, o bɔtɔ o, o ka kan ka o ta kow bɛɛ kɛ ka kaɲa ni Elehazari ta kuma le ye.»

²² Matigi Ala ka min fɔ Musa ye, a ka o kɛ. A nana Yosuwe lo sarakalasebaga Elehazari ni jama bɛɛ ɲa fɛ. ²³ A k'a boro la a kan, ka Matigi Ala ta baara karifa a ma, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Sarakaw

Lon o lon ta sarakaw

(Bori 29.38-46)

28 Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: ² «Nin ci fɔ Izirayelimɔgɔw ye, ko saraka minw ka kan

† Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta lagberikɛfenw ye, janko ka Ala sago lon; aw ye nin yorɔw flɛ: Bori 28.30; Samawilu fɔlɔ 28.6

ka bɔ ne ye, aw ka kan ka aw janto o ra ka o bɔ ne ye a wagati ra; sabu o saraka minw bɛ jeni tasuma ra ne ye, o sarakaw kasa ka di ne ye.

³ «A fɔ o ye ko aw ka kan ka saraka minw jeni tasuma ra Matigi Ala ye, o ye nin ye: Lon o lon aw ye sagaden cɛman fla kɛ saraka ye, minw si ka san kelen sɔrɔ, ani fiyen tɛ minw na, ka o kɛ saraka jenita* ye; o man kan ka dabra ka ye. ⁴ Aw ye sagaden kelen kɛ saraka ye sɔgɔma, ka tɔ kelen kɛ saraka ye wuladanin fɛ. ⁵ Aw ye mugu tentɛnnin kilo saba nɔɔni oliviye turu litiri kelen ni tarance ra, ka o kɛ siman saraka* ye, ka o fara a kan. ⁶ Saraka jenita lo, min ka kan ka bɔ lon o lon; o man kan ka dabra ka ye. O saraka tun kɔnna ka bɔ Sinayi kuru le kan. Saraka jeninin lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye. ⁷ Aw ye rɛzɛnji litiri kelen ni tarance fana kɛ rɛzɛnji saraka* ye, ka o fara sagaden fɔlɔ kan. Rɛzɛnji saraka ka kan ka bɔ Matigi Ala ye yɔrɔ saninman* le kɔnɔ. ⁸ Aw ye sagaden flanan kɛ saraka ye wuladanin fɛ, ka siman saraka ni rɛzɛnji saraka fara a kan i n'a fɔ sɔgɔmada ta. Saraka jeninin lo, min kasa ka di Matigi Ala ye.»

Nɛnɛkirilon ta sarakaw

⁹ «Nɛnɛkirilon* na, aw ye sagaden cɛman fla kɛ saraka ye, minw si ka san kelen sɔrɔ, ani fiyen tɛ minw na. Aw ye mugu tentɛnnin kilo wɔrɔrɔ nɔɔni turu ra, ka o kɛ siman saraka* ye, ka o ni rɛzɛnji saraka* fara a kan. ¹⁰ O ye Nɛnɛkirilon* ta saraka jenita* ye; o bɛ kɛ Nɛnɛkirilon o Nɛnɛkirilon. O bɛ fara lon o lon ta saraka jenita kan, min man kan ka dabra ka ye, ani a ta rɛzɛnji saraka* kan.»

Karokura ta sarakaw

¹¹ «Karokura o karokura, a tere fɔlɔ, aw ye misitoran kapaman fla, ani sagajigi kelen, ani sagaden cɛman wolonfla kɛ saraka jenita* ye ka o di Matigi Ala ma; o si ka kan ka san kelen sɔrɔ, ani fiyen kana kɛ o ra. ¹² Siman saraka* min bɛ fara misitoran bɛɛ kelen kelen kan, o bɛ kɛ mugu tentɛnnin kilo kɔnɔntɔn ye, ka o nɔɔni turu ra. Siman saraka min bɛ fara sagajigi kan, o bɛ kɛ mugu tentɛnnin kilo wɔrɔrɔ ye, ka o nɔɔni turu ra. ¹³ Siman saraka min bɛ fara sagaden bɛɛ kelen kelen kan, o bɛ kɛ mugu tentɛnnin kilo saba ye, ka o nɔɔni turu ra. Saraka jenita lo tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye. ¹⁴ Rɛzɛnji saraka* min bɛ fara misitoran bɛɛ kelen kelen kan, o bɛ kɛ rɛzɛnji litiri saba ye. Min bɛ fara sagajigi kan, o bɛ kɛ rɛzɛnji litiri fla ye. Min bɛ fara sagaden bɛɛ kelen kelen kan, o bɛ kɛ rɛzɛnji litiri kelen ni tarance ye.

«Saraka jenita min ka kan ka bɔ karo o karo, karo tere fɔlɔ, o le ye nin ye; a ka kan ka bɔ san karo bɛɛ ra. ¹⁵ Aw ye bakɔrɔnin kelen fana kɛ jurumunyafa saraka* ye, ka o di Matigi Ala ma. O bɛ fara lon o lon ta saraka jenita kan, ani a rɛzɛnji saraka kan.»

Jɔnyaban panagbɛ ta sarakaw

(Sarakalasebagaw 23.5-14)

¹⁶ «San karo fɔlɔ tere tan ni naani, aw ye Jɔnya-

ban panagbɛ* kɛ ka Matigi Ala bonya. ¹⁷ O karo tere tan ni looru bɛna kɛ panagbelon le ye. Aw bɛna burufunubari le domu fɔ tere wolonfla. ¹⁸ O lɔgɔkun tere fɔlɔ, aw bɛ jamalajɛnba kɛ ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dabra o lon na. ¹⁹ Aw bɛna saraka minw bɔ Matigi Ala ye, ka o kɛ saraka jenita* ye tasuma ra, o ka kan ka kɛ misitoran kapaman fla ye, ani sagajigi kelen, ani sagaden cɛman wolonfla, minw ka san kelen sɔrɔ; fiyen kana kɛ o bɛganw si ra. ²⁰ Aw ye mugu tentɛnnin nɔɔni turu ra ka o kɛ siman saraka* ye ka o fara a kan; misitoran kelen ta bɛ kɛ mugu kilo kɔnɔntɔn ye, sagajigi ta bɛ kɛ mugu kilo wɔrɔrɔ ye, ²¹ sagadenw bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo saba ye. ²² Aw ye bakɔrɔnin kelen fana kɛ jurumunyafa saraka* ye, janko ka aw ta jurumunw kafari. ²³ Aw bɛna o sarakaw bɔ ka o fara sɔgɔmada ta saraka jenita kan, min bɛ bɔ lon o lon. ²⁴ Aw bɛna o sarakaw jeni lon o lon, fɔ tere wolonfla, i ko siman saraka, min jenina tasuma ra, ani min kasa ka di Matigi Ala ye. Aw ka kan ka o sarakaw bɔ ka fara lon o lon ta saraka jenita kan, ani a rɛzɛnji saraka*. ²⁵ Lɔgɔkun tere wolonflanan, aw bɛ jamalajɛnba kɛ tuun ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dabra o lon na.»

Simantigɛ panagbɛ ta sarakaw

(Sarakalasebagaw 23.15-22)

²⁶ «Aw bɛ aw ta simanw kun fɔlɔ tige lon min na, ni aw bɛ na ni aw ta simankura saraka ye ka na o di Matigi Ala ma, ka lɔgɔkunw ta panagbɛ † kɛ, aw ye jamalajɛnba kɛ ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dabra o lon na. ²⁷ Aw ye saraka jenita* dɔ bɔ, min kasa ka di Matigi Ala ye: misitoran kapaman fla, sagajigi kelen, ani sagaden wolonfla, minw si ka san kelen sɔrɔ. ²⁸ Aw ye mugu tentɛnnin nɔɔni turu ra ka o kɛ siman saraka* ye, ka o fara a kan; misitoran bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo kɔnɔntɔn ye, sagajigi ta bɛ kɛ mugu kilo wɔrɔrɔ ye, ²⁹ sagadenw bɛɛ kelen kelen ta bɛ kɛ mugu kilo saba ye. ³⁰ Aw ye bakɔrɔnin kelen kɛ saraka ye, janko ka aw ta jurumunw kafari. ³¹ Aw bɛna o sarakaw bɔ ka o fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka kan. Fiyen man kan ka sɔrɔ o bɛganw na; aw ye o ta rɛzɛnji sarakaw fana fara a kan.»

Burufiyɛ panagbɛ ta sarakaw

(Sarakalasebagaw 23.23-25)

29 «San karo wolonflanan tere fɔlɔ, aw bɛna jamalajɛnba kɛ ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tɔw bɛɛ dabra o lon na. Aw bɛna burufiyɛkanw le bɔ jamana yɔrɔ bɛɛ ra o lon na. ² Aw bɛna saraka jenita* bɔ, minw kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden cɛman wolonfla, minw si ka san kelen sɔrɔ; fiyen kana kɛ o bɛganw si ra. ³ Aw ye mugu tentɛnnin nɔɔni turu ra, ka o kɛ siman saraka* ye ka o fara o sarakaw kan. Misitoran ta bɛ kɛ mugu kilo kɔnɔntɔn ye, sagajigi ta bɛ kɛ

† Lɔgɔkunw ta panagbɛ ni simantigɛ panagbɛ bɛɛ ye kelen ye.

mugu kilo wóóró ye, ⁴ sagaden bæ kelen kelen ta be ke mugu kilo saba ye. ⁵ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye, janko ka aw ta jurumunw kafari. ⁶ O sarakaw be bó ka o fara karokura ta saraka jenita ni a siman saraka* kan, ka o fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka kan, ani a ta rezenji saraka* kan, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. Saraka jenita lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.»

Jurumun yafalonba ta sarakaw

(Sarakalasebagaw 23.26-32)

⁷ «O karo wolonflanan tere tan, aw ye jamalajenba ke ka Matigi Ala bato, ka aw yere majigi Ala ja kóró, ka aw diyanyafenw bæ to yi; aw ka kan ka aw ta baara tów bæ dabra o lon na. ⁸ Aw be saraka jenitaw* bó, min kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kapaman kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman wolonfla, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ⁹ Aw ye mugu tentennin nòoni turu ra, ka o ke siman saraka* ye ka o fara a kan. Misitoran ta be ke mugu kilo kónontón ye, sagajigi ta be ke mugu kilo wóóró ye, ¹⁰ sagaden bæ kelen kelen ta be ke mugu kilo saba ye. ¹¹ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye, ka fara jurumunyafa saraka yere kan, ani ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka* ni a rezenji saraka* kan.»

Simanladon panagbe ta sarakaw

(Sarakalasebagaw 23.33-44)

¹² «Karo wolonflanan tere tan ni looru, aw ka kan ka jamalajenba ke ka Matigi Ala bato. Aw ka kan ka aw ta baara tów bæ dabra o lon na. Aw be na panagbe dó ke ka Matigi Ala bonya, fò tere wolonfla. ¹³ Aw be sarakaw bó Matigi Ala ye, ka o ke saraka jenita* ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kapaman tan ni saba, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ¹⁴ Aw ye mugu tentennin nòoni turu ra, ka o ke siman saraka* ye ka o fara a kan. Misitoran tan ni saba bæ kelen kelen ta be ke mugu kilo kónontón, sagajigi fla bæ kelen kelen ta be ke mugu kilo wóóró ye, ¹⁵ sagaden tan ni naani bæ kelen kelen ta be ke mugu kilo saba ye. ¹⁶ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka* ni a rezenji saraka* kan.

¹⁷ «A tere flanan, aw be misitoran kapaman tan ni fla ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ¹⁸ Aw ye o misitoranw ni o sagajigiw ni o sagadenw ta siman sarakaw ni o ta rezenji sarakaw fana bó, a bæ ni a ta hakeya, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. ¹⁹ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka* ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²⁰ «A tere sabanan, aw ye misitoran tan ni kelen ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana

ke o beganw si ra. ²¹ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bó, a bæ ni a ta hakeya, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. ²² Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²³ «A tere naaninan, aw ye misitoran tan ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ²⁴ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bó, a bæ ni a ta hakeya, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. ²⁵ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka o fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²⁶ «A tere loorunan, aw ye misitoran kónontón ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ²⁷ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bó, a bæ ni a ta hakeya, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. ²⁸ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

²⁹ «A tere wóóronan, aw ye misitoran seegi ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ³⁰ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bó, a bæ ni a ta hakeya, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. ³¹ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

³² «A tere wolonflanan, aw ye misitoran wolonfla ke saraka ye, ani sagajigi fla, ani sagaden ceman tan ni naani, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ³³ Aw ye o misitoranw, ani o sagajigiw, ani o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bó, a bæ ni a ta hakeya, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. ³⁴ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita ni a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

³⁵ «A tere seeginan, aw ye jamalajenba ke, ani panagbeba, ka Matigi Ala bonya. Aw ka kan ka aw ta baara tów bæ dabra o lon na. ³⁶ Aw be sarakaw bó, ka o ke saraka jenita ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye: Misitoran kelen, ani sagajigi kelen, ani sagaden ceman wolonfla, minw si ka san kelen sóró; fiyen kana ke o beganw si ra. ³⁷ Aw ye o misitoranw ni o sagajigiw ni o sagadenw ta siman sarakaw, ani o ta rezenji sarakaw fana bó, a bæ ni a ta hakeya, i n'a fò ne k'a latige cogo min na. ³⁸ Aw ye bakóronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye, ka fara lon o lon ta saraka jenita kan, ani a siman saraka ni a rezenji saraka kan.

³⁹ «Aw ka kan ka nin sarakaw le bó Matigi Ala ye aw ta panagbelonw na. Nin sarakaw be fara aw yere ta diyanya sarakaw kan, ani aw ta dajurudafa

sarakaw, ani aw ta saraka jenita tow, ani aw ta siman sarakaw, ani aw ta rezenji sarakaw, ani aw ta ninsondiya sarakaw*.»

30 Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, a ka o bee fo Izirayelimogow ye.

Muso ta dajurutari sariya

² Musa kumana Izirayeli jamakuruw ta kuntigiw fe, k'a fo o ye ko: «Matigi Ala ka ci minw fo, o ye nin ye: ³ Ni ce o ce ka dajuru ta Matigi Ala fe, walama ni a karira ka layirigbelen ta Ala ye, a man kan ka ke moggo darakolon ye; ni kuma o kuma bora a da ra, a ka kan ka o ke.

⁴ «Ni sunguru do le ka dajuru ta Matigi Ala fe, ka layirigbelen ta Ala ye, k'a soro a belen be a face ta so, ⁵ a ka dajuru min ta Matigi Ala fe, ani a ka layirigbelen min ta Ala ye, ni a face bora o ko kala ma, nka ni a jera, ni a ma foyi fo, o tuma sunguru ka dajuru min o min ta, o dajuru be jate; a ka layirigbelen ta ko o ko ra, a ka kan ka o bee ke.

⁶ Nka ni a face bora o ko kala ma lon min na, ni a ma son, o tuma o sunguru ka dajuru o dajuru ta, ani a ka layirigbelen min ta, o si te jate tuun. Matigi Ala be yafa a ma, sabu a face ma son.

⁷ «Ni sunguru do ka dajuru ta, ka kuma do fo, ka layiri ta ko a bena o ko ke Ala ye, o ko fe ni a furura, ⁸ ni a ce nana bo o ko kala ma, ni a jera a ma foyi fo a muso ye o lon na, o tuma muso ta dajuruw be jate; a ka layirigbelen ta ko minw na, a ka kan ka o bee ke. ⁹ Nka ni a ce bora o ko kala ma lon min na, ni a ma son a ma, o tuma muso tun ka dajuru min ta, ani o kuma minw bosira a ra, fo a ka o layiri ta Ala ye, a ce be o kow bee sa. O ra, Matigi Ala fana be yafa a ma.

¹⁰ «Muso ce sanin, walama muso furusanin, ni o do ka dajuru ta, ka layirigbelen min o min ta Ala ye, a ka kan ka o layiri fa.

¹¹ «Ayiwa, ni muso do ka dajuru ta, ka layirigbelen do ta Ala ye, k'a soro a be a ce fe, ¹² ni a ce ka bo o ko kala ma, ni a jera, ni a ma foyi fo a muso ye, ni a ma ban muso ta dajuruw ma, o tuma a ta dajuruw bee be jate; a ka layirigbelen ta ko minw bee ra, a ka kan ka o bee dafa fana. ¹³ Nka lon min ni a ce bora o kala ma, ni a ka o dajuruw sa, o tuma muso ka dajuru min o min ta, ani a ka layiri ta ka kuma o kuma bo a da ra, o si te jate tuun, sabu a ce ka o bee sa. Matigi Ala fana be yafa a ma.

¹⁴ «O cogo ra, muso be dajuru min o min ta, ka layiri ta, ka kari ko a bena a yere jagboya ka ko o ko ke, a ce be se ka son o ko ma, a fana be se ka a sa. ¹⁵ Ayiwa, lon min ni a ce bora o ko kala ma, ni ce jenin tora o ko kan o lon bee ra, ni a ma foyi fo muso ye, o tuma muso ka dajuru min o min ta, walama a ka layirigbelen ta ko minw bee ra, ce sonna o kow bee le ma; a sonna o ma, sabu a bora o ko kala ma lon min na, a jera a ma foyi fo muso ye. ¹⁶ Nka lon min na a bora o ko kala ma, ni o lon temena, ni o ko fe a nana o dajuru sa, o tuma muso ta dajuru hake be ben ce yere le kan sisan.»

¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ka o ciw le yira Musa ra, dajuruw tari ko ra, ce ni a muso ce, ani face ni a denmuso ce, denmuso min sunguruman be a face ta

so.

Izirayelimogow ka Madiyankaw kere

31 Matigi Ala kumana Musa fe, ko:

² «Madiyankaw ka kojugu min ke Izirayelimogow ra, taga o hake bo Madiyankaw ra, ka Izirayelimogow dimibo. O ko, i bena sa ka taga fara i bema tow kan.»

³ Musa kumana mogow fe, ko: «Aw ra ce dow ye o ta kerekeminanw ta ka taga Madiyankaw kere, ka o ta kojugu hake bo o ra Matigi Ala togo ra.

⁴ Aw ye ce waga kelen kelen bo gbaw bee ra, ka taga kere ra.»

⁵ O ka ce waga kelen kelen bo gba bee ra, minw tun ye Izirayeli ta kerekejama moggo dow ye. O kera ce waga tan ni fla; olugu labenna kere kama.

⁶ Ayiwa, o ce waga kelen kelen min bora gba bee ra, Musa ka olugu bla ka taga kere ra, ka sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi fana bla ka taga ni o ye; Ala ta fen saninmanw tun be ale le boro, ani buru min be fiye ka mogow lasomi.

⁷ O tagara Madiyankaw kama, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na, ka taga cew bee faga. ⁸ O ka Madiyankaw ta masace looru fana faga, minw togo tun ye ko Evi, ani Rekemu, ani Suri, ani Huri, ani Reba. O ka Behori dence Balamu fana faga ni kerekemuru ye. ⁹ Izirayelimogow ka Madiyankaw ta musow, ani o ta denfitiniw bee mina; o ka o ta beganw, o ta misiw, o ta sagaw, ani o ta baw bee mina, ka o ta naforow bee ce. ¹⁰ O tun siginin be dugu o dugu ra, o ka o duguw bee jeni, ani o ta werew bee. ¹¹ O ka fen minw ce, ani o tun ka mogow ni began minw mina, o tagara ni o bee ye. ¹² O tagara ni o moggo minaninw, ani o beganw, ani o fenw ye Musa ni sarakalasebaga Elehazari ni Izirayeli jama bee fe; Izirayelimogow tun siginin be Mohabu kenegbew ra, Zuriden ba kere fe, Zeriko dugu na fe.

¹³ Musa ni sarakalasebaga Elehazari ni jama pamogow bora o sigiyoro ra ka taga o kunben.

¹⁴ Musa dimina kerekejama kuntigiw koru, minw tun be ce waga kelen kelen kunna, ani minw tun be ce keme keme kunna, o nanin ko ka bo kerekeyoro ra. ¹⁵ Musa ko: «O tuma aw ka musow bee panaman to wa! ¹⁶ Aw m'a lon ko o musow le ka Izirayeli cew negge ka o lafiri Pehori ta ko wagate ra Balamu ta kuma sababu ra, k'a to o ye Matigi Ala kan bla wa? O ko le tun k'a to halakiri sera Matigi Ala ta mogow ma. ¹⁷ O ra, aw ye denmisennin cemanw bee faga, ani muso o muso ka ceko lon, ka la ni ce ye ka ye, aw ye o bee faga.

¹⁸ Nka sunguru min o min ma ceko lon, aw ye olugu bee panaman to aw yere ye. ¹⁹ O ko, aw ye to dugu ko fe ka tere wolonfla ke; min o min ka moggo faga, walama min o min magara moggo faganin do su ra, olugu bee ka kan ka o yere saninya a tere sabanan ni a tere wolonflanin; aw ni aw ta moggo minaninw bee ka kan ka saninya. ²⁰ Aw ka kan ka aw ta faniw fana saninya, ani aw ta fen gboloramanw bee, ani aw ta fani minw bee danna ni basiw ye, ani aw ta fen yiriramanw bee.»

²¹ Kerekeden minw tun tagara kere ra, sarakalasebaga Elehazari k'a fo olugu ye fana ko:

«Matigi Ala ka sariya min yira Musa ra, o sariya ka min fo, o le ye nin ye: ²² Sanin, ani warigbe, ani siranegbe, ani negefin, ani leten, ani ntileku negbe, ²³ ani tasuma te fen o fen cen, aw ka kan ka o don tasuma ra k'a saninya. Nka o fenw ka kan ka saninya ni saninyariji ye fana. Tasuma be fen o fen cen, aw ye o fenw don saninyariji ra ka o saninya. ²⁴ A tere wolonflanan, aw ye aw ta faniw ko; ni o kera, aw be saninya. O ko, aw be taga aw sigiyoro ra.»

Izirayelimogow ka fen saroninw taran

²⁵ Matigi Ala k'a fo Musa ye, ko:
²⁶ «Izirayelimogow bora ni fen o fen ye kerekeworo ra, mogow fara began kan, ele ni sarakalasebaga Elehazari ni Izirayeli ta gbatigiw, aw ye o fenw bee jate. ²⁷ O ko, kerekeden minw tagara kere ra, aw ye o fenw taran olugu ni Izirayeli jama to ra. ²⁸ Kerekeden minw tagara kere ra, aw ye do bo olugu ninyorow ra, ka o di Matigi Ala ma; aw ye kelen kelen bo o ta fenw bee keme looru looru ra, mogow, ani misiw, ani faliw, ani sagaw, ani baw, ka o di Matigi Ala ma. ²⁹ Aw ye o bo olugu ninyoro ra ka o di sarakalasebaga Elehazari ma, ka o di saraka ye Matigi Ala ma. ³⁰ Ninyoro min be di Izirayeli jama to ma, aw ye kelen kelen bo o fenw bee bilooru looru ra, mogow, ani misiw, ani faliw, ani sagaw, ani baw, ani beganw bee. Aw be o di Levi ta mogow ma, olugu minw be Matigi Ala ta fanibon saninman* minanw korosira.»

³¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na, Musa ni sarakalasebaga Elehazari k'a ke o cogo ra.

³² Ayiwa, kerekeworo tun ka fen minw ce, o fenw to minw tora, o kera began waga keme woro ni waga biwolonfla ni waga looru (675 000), sagaw ni baw lajennin, ³³ ani misi waga biwolonfla ni fla (72 000), ³⁴ ani fali waga biworo ni kelen (61 000), ³⁵ ani muso waga bisaba ni fla (32 000), minw tun ma la ni ce ye ka ye.

³⁶ Kerekeworo minw tun tagara kere ra, o fenw tarance tun ka kan ka ke olugu ta le ye. Olugu ninyoro kera began waga keme saba ani began waga bisaba ni wolonfla ani began keme looru (337 500), sagaw ni baw lajennin. ³⁷ Began keme woro ni began biwolonfla ni looru bora o ra, ka o di Matigi Ala ma. ³⁸ Misi waga bisaba ni woro (36 000); misi biwolonfla ni fla bora o ra ka o di Matigi Ala ma. ³⁹ Fali waga bisaba ni fali keme looru (30 500); fali biworo ni kelen bora o ra ka o di Matigi Ala ma. ⁴⁰ Mogow waga tan ni woro (16 000); mogow bisaba ni fla bora o ra ka o di Matigi Ala ma.

⁴¹ O fen minw bora k'a di Matigi Ala ma saraka ye, Musa ka o bee di sarakalasebaga Elehazari ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

⁴² O fenw tarance to kelen tun ye Izirayelimogow tow ta ye; Musa ka olugu ta bo kerekeworo ta ra. ⁴³ Olugu ninyoro kera began waga keme saba ni waga bisaba ni wolonfla ani began keme looru (337 500), sagaw ni baw lajennin, ⁴⁴ ani misi waga bisaba ni woro (36 000), ⁴⁵ ani fali waga bisaba ni fali keme looru (30 500), ⁴⁶ ani mogow waga tan ni woro (16 000).

⁴⁷ Fenw taran kelen min tun ye Izirayelimogow tow ta ye, Musa ka kelen bo o fenw bee bilooru looru ra, a mogow ni a beganw na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na. A ka o di Levi ta mogow ma, minw be Matigi Ala ta fanibon saninman minanw korosi.

Kerekuntigiw ta saraka

⁴⁸ O ko, Izirayeli ta kerekajama kuntigiw, minw tun be ce waga kelen kelen kunna, ani minw tun be ce keme keme kunna, olugu gbarara Musa ra, ⁴⁹ k'a fo a ye ko: «I ta jonw tun blara kerekedenw na ka taga kere ra; an sekora minke, an ka o jate, k'a ye ko hali ce kelen ma fon o ra. ⁵⁰ O ra, anw bee kelen kelen ka masirifen saninman minw soro, saninjuruw, ani sanin bororanegew, ani sanin borokandenegew, ani sanin tororanegew, ani sanin kannanegew, an nana o di saraka ye Matigi Ala ma, janko ka an ta jurumunw kafari Matigi Ala na koro.»

⁵¹ Ayiwa, Musa ni sarakalasebaga Elehazari sona ka o masirifen saninlamanw bee mina o boro. ⁵² O ka o sanin min bo saraka ye k'a di Matigi Ala ma, o sanin bee lajennin kera sanin kilo keme ni biseegi ni naani (184). ⁵³ Kerekeden tow koni tun ka fen o fen soro kere ra, o bee tora olugu boro. ⁵⁴ Musa ni sarakalasebaga Elehazari ka kerekajama kuntigiw ta saninw ta, ka taga o bla Nogonkunben fanibon* kono, Matigi Ala na koro, ka o ke hakirijigifen ye Izirayelimogow fe.

Ruben ta gba ni Gadi ta gba ta yoro

(Sariya 3.12-22)

32 Ayiwa, began caman tun be Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow fe. O k'a ye ko Yazeri mara ni Galadi jamana yorow ye beganmarayoro numanmanw ye. ² O ra, Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow nana Musa ni sarakalasebaga Elehazari ni Izirayeli jama namogow fe, ka na a fo o ye ko: ³ «Nin dugu minw ye Ataroti ye, ani Dibon, ani Yazeri, ani Nimira, ani Hesibon, ani Elale, ani Sebam, ani Nebo, ani Behon, ⁴ Matigi Ala ka se di Izirayelimogow ma o yoro minw kan, an k'a ye ko o yoro ye beganmarayoro numanmanw ye; k'a soro began caman be i ta jonw fe.» ⁵ O ko: «O ra, ni i tun be se ka sabari ka son an ta ma, o tuma i ye nin jamana di i ta jonw ma yan; i kana a to an ye Zuriden ba tige.»

⁶ Musa ka Ruben ta mogow ni Gadi ta mogow jaabi ko: «O tuma aw siginin bena to yan k'a soro aw balema tow tagara kere ra wa? ⁷ Mun koson aw b'a fe ka o ke ka Izirayelimogow fari faga, k'a to Matigi Ala ka jamana min di o ma, o tena son tuun ka ba tige ka taga don o jamana ra? ⁸ Ka an to Kadesi Barineya, ne ka aw bemaw ci wagati min ka taga jamana yaala, o ka nin nogon le ke. ⁹ O tagara ka taga se fo Esikoli kenegbe yoro ra, ka jamana fle ka ban minke, o nana Izirayelimogow fari faga, ko Matigi Ala ka jamana min di o ma, ko o te se ka don o jamana ra. ¹⁰ A kera ten, Matigi Ala dimina Izirayelimogow koro kosebe o lon na; a karira k'a fo Izirayelimogow ye

ko: ¹¹ «Ne tun karira ko ne bena jamana min di Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ma, nin mogo minw bora Misiran, o min o min ka sanji mugan soro, ani minw temena o kan, olugu si tena o jamana ye o na ra, sabu o si ma ne ta siraw tagama a cogo ra, ¹² fo Yefune dence Kalebu, min tun ye Kenazi ta mogo do ye, ani Nuni dence Yosuwe; olugu le ka Matigi Ala ta siraw tagama a cogo ra.» ¹³ O le koson, Matigi Ala tun dimina Izirayelimogow koro kosebe; a ka o to o yere ma, o yaalara ka lamini kongokolon kono fo san binaani, fo ka taga a to o wagati mogow bee ye sa ka ban, o minw tun ka kojugu ke Matigi Ala na koro. ¹⁴ Ayiwa, a ye nin ye, aw kera aw bemaw jurumunkebagaw ta siyaw le ye; o koson aw be aw bemaw no tara, ka do fara Matigi Ala ta dimiba kan tuun Izirayelimogow koro; ¹⁵ sabu ni aw banna Ala ra, a bena ban Izirayelimogow ra ka o to o yere ma kongokolon kono yan tuun. O cogo ra, aw le bena ke nin jama bee halaki sababu ye.»

¹⁶ Ayiwa, Ruben nin Gadi ta mogow gbarara Musa ra tuun, k'a fo a ye ko: «An b'a fe ka were dow le lo yan an ta beganw ye, ani ka dugu dow lo an ta musow ni an ta denw ye. ¹⁷ O ko, an be an ta kerekeminanw ta joona joona ka bla Izirayelimogo tow na, ka taga kere ra, fo ka taga a to o ye o ta sigiyorow soro. Ka an to o yoro ra, an ta musow ni an ta denw bena to an ta dugu barakamanw kono yan; o ra, nin jamana mogow tena se o ma. ¹⁸ An koni tena seko ka na an to sow kono yan fiyewu, ni Izirayelimogow bee ma o ta yoro soro. ¹⁹ Dugukolo foyi were tena di an ma tuun ni olugu ye Zuriden ba na do kan yi, walama yoro were, sabu anw ka an ta yoro soro Zuriden ba tereboyanfan na yan ka ban.»

²⁰ Musa ka o jaabi ko: «Ayiwa, ni aw koni ka o ke, ni aw ka aw ta kerekeminanw ta ka taga kere ke Matigi Ala togo ra, ²¹ ni aw ta kerekewe bee ka Zuriden ba tige ka taga kere ke Matigi Ala togo ra, fo k'a to a ye a juguw bee gben ka bo a yere na koro, ²² ni aw be son ka taga kere ke ka se soro nin jamana kan Matigi Ala togo ra folo, ka soro ka seko ka na aw ta jamana ra, o tuma Matigi Ala ni Izirayelimogow si ta juru tena ke aw ra tuun; nin yoro fana bena ke aw sigiyoro ye Matigi Ala na koro.

²³ «Nka ni aw ma o ke, o tuma aw ka jurumun le ke Matigi Ala na koro; aw fana ka kan k'a lon ko aw ta jurumun hake bena bo aw ra. ²⁴ O ra, aw ye dugu dow lo aw ta musow ni aw ta denw ye, ka werew lo aw ta beganw ye; nka aw yere da ka layiri min ta, aw ye o ke de!»

²⁵ Ruben ni Gadi ta mogow k'a fo Musa ye tuun ko: «An matigice ka min fo, i ta jonw bena o le ke. ²⁶ An ta musow, ani an ta denw, ani an ta beganw bee be to Galadi duguw kono yan. ²⁷ I ta jonw bee bena laben kere kama, ka taga kere ke Matigi Ala togo ra, i n'a fo an matigice k'a fo cogo min na.»

²⁸ Ayiwa, Musa kumana sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni Izirayeli ta gbatigiw fe, Ruben ni Gadi ta mogow ta ko ra. ²⁹ A k'a fo o ye ko: «Ni Ruben ni Gadi ta mogow ka Zuriden ba tige ni aw ye, o bee ni o ta kerekeminanw, ka taga

kere ke Matigi Ala togo ra, fo ka taga a to aw ye se soro jamana kan, o tuma aw ye Galadi mara di o ma. ³⁰ Nka ni o ma son ka o ta kerekeminanw ta ka ba tige ka taga ni aw ye kere ra, o tuma aw ye jamana do di o ma ba ko fe yi Kanaana jamana ra, ni Izirayelimogow tow ye yi.»

³¹ Gadi ni Ruben ta mogow ka o jaabi ko: «Matigi Ala ka min fo i ta jonw ye, an bena o le ke. ³² An bena an ta kerekeminanw ta, ka taga kere ke Kanaana jamana ra Matigi Ala na togo ra. Nka an b'a fe an ta jamana ye di an ma Zuriden ba na nin le kan yan.»

³³ Musa ka Amorikaw ta masace Sihon ta mara ni Basan masace Ogi ta mara di Gadi ni Ruben ta mogow ni Yusufu dence Manase ta mogow tarance ma; a jamana ni a duguw, ani a duguw laminiw bee. ³⁴ Gadi ta mogow ka dugu minw lo kokura, o ye Dibon, ani Ataroti, ani Aroweri, ³⁵ ani Ateroti Sofan, ani Yazeri, ani Yogibeha, ³⁶ ani Beti Nimira, ani Beti Haran ye. O ka o duguw lo ka o ke dugu barakamanw ye, ka werew lo o ta beganw ye fana.

³⁷ Ruben ta mogow ka dugu minw lo kokura, o ye Hesibon, ani Elale, ani Kiriyaatayimu, ³⁸ ani Nebo, ani Baali Meyon ye; o ka o duguw togo ye lema. O ka Sibima dugu fana lo kokura. O ka dugu minw lo kokura, o ka togo werew la o duguw ra.

³⁹ Manase dence Makiri ta mogow tagara Galadikaw kere, ka o ta yoro mina. Amerika minw tun be yi, o ka olugu gben. ⁴⁰ Musa ka Galadi jamana di Manase dence Makiri ta mogow ma; olugu sigira o yoro ra. ⁴¹ Manase ta mogo do were, min togo tun ye ko Yahiri, ale tagara o yoro dugumisen dow kere, ka o mina, ka o togo la ko Yahiri ta duguw. ⁴² Noba fana tagara Kenati dugumogow kere, ka o dugu ni a dugumisenw mina, k'a yere togo la o dugu ra, k'a wele ko Noba.

Izirayelimogow temeyorow

33 Izirayelimogow tugura jagon ko ka bo Misiran jamana ra, gba bee ni a ta kerekeja-ma; Musa ni Haruna le kera o pamogow ye. O temeyorow fle nin ye. ² O tagato temena yoro minw na, Musa ka o bee sebe, ka kana ni Matigi Ala ta kuma ye. Ayiwa, o temeyorow fle nin ye:

³ San karo folo tere tan ni looru, o bora Ramusesi; o kera Jonyaban panagbe* dugusagbe. Izirayelimogow bora Misiran o yere ma le ka taga; a kera Misirankaw bee na na. ⁴ O tuma, Matigi Ala tun ka Misirankaw dence folo minw bee faga, Misirankaw tun be olugu suw donna; Matigi Ala tun ka kiti ben Misirankaw ta batofenw fana kan.

⁵ Izirayelimogow bora Ramusesi ka taga sigi Sukoti, ⁶ ka bo Sukoti ka taga sigi Etamu, kongokolon dance ra, ⁷ ka bo Etamu, ka ye lema ka taga Pi Hayiroti fan na, Baali Sefon dugu na fe, ka taga sigi Migidoli dugu na fe. ⁸ O bora Pi Hayiroti, ka Kogojiwulen cetige ka taga kongokolon fan na. O ka tere saba tagama ke Etamu kongokolon kono, ka taga sigi Mara. ⁹ O bora Mara, ka taga se Elimu. Bunun tan ni fla ni tamarosun biwolonfla le tun be Elimu. O sigira o yoro ra. ¹⁰ O bora Elimu, ka taga sigi Kogojiwulen koro, ¹¹ ka bo Kogojiwulen koro, ka taga sigi Sine kongokolon kono,

12 ka bo Sine kongokolon kono, ka taga sigi Dofika, 13 ka bo Dofika ka taga sigi Alusi, 14 ka bo Alusi ka taga sigi Refidimu. Jama ma ji soro o yoro ra k'a min. 15 O bora Refidimu, ka taga sigi Sinayi kongokolon kono, 16 ka bo Sinayi kongokolon kono, ka taga sigi Kiburoti Hatava, 17 ka bo Kiburoti Hatava, ka taga sigi Haseroti, 18 ka bo Haseroti ka taga sigi Ritima, 19 ka bo Ritima ka taga sigi Rimon Peresi, 20 ka bo Rimon Peresi ka taga sigi Libina, 21 ka bo Libina ka taga sigi Risa, 22 ka bo Risa ka taga sigi Kehelata, 23 ka bo Kehelata ka taga sigi Saferi kuruyorow ra, 24 ka bo Saferi kuruyorow ra ka taga sigi Harada, 25 ka bo Harada ka taga sigi Makeloti, 26 ka bo Makeloti ka taga sigi Tahati, 27 ka bo Tahati ka taga sigi Taraki, 28 ka bo Taraki ka taga sigi Mitika, 29 ka bo Mitika ka taga sigi Hasimona, 30 ka bo Hasimona ka taga sigi Moseroti, 31 ka bo Moseroti ka taga sigi Bene Yakan, 32 ka bo Bene Yakan ka taga sigi Hori Gigadi, 33 ka bo Hori Gigadi ka taga sigi Yotibata, 34 ka bo Yotibata ka taga sigi Haburona, 35 ka bo Haburona ka taga sigi Esiyon Geberi, 36 ka bo Esiyon Geberi ka taga sigi Zini kongokolon kono, min ye Kadesi ye, 37 ka bo Kadesi ka taga sigi Hori kuruyorow ra, Edomu jamana dance ra.

38 Sarakalasebaga Haruna yelenna Hori kuru kan, ka sa yi, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye; o kera Izirayelimogow ta tagama san binaaninan na, a karo loorunan tere folo ra, o bonin ko Misiran jamana ra.

39 Haruna sara Hori kuru kan k'a si to san keme ni san mugan ni saba. 40 O wagati le ra Aradi mara ta masace ka Izirayelimogow nako kibaroya men. Ale tun ye Kanaanaka le ye, a tun siginin be Kanaana woroduguyanfan na.

41 Ayiwa, Izirayelimogow bora Hori kuruyorow ra ka taga sigi Salimona, 42 ka bo Salimona ka taga sigi Punon, 43 ka bo Punon ka taga sigi Oboti, 44 ka bo Oboti ka taga sigi Iye Abarimu, Mohabu jamana dance ra, 45 ka bo Iye Abarimu ka taga sigi Dibon Gadi, 46 ka bo Dibon Gadi ka taga sigi Alimon Diblatayimu, 47 ka bo Alimon Diblatayimu ka taga sigi Abarimu kuruyorow ra, Nebo kuru na fe, 48 ka bo Abarimu kuruyorow ra ka taga sigi Mohabu kenegbew ra, Zuriden ba koro, Zeriko dugu na fe. 49 O sigira Zuriden ba kere fe, Mohabu kenegbew ra, k'a ta Beti Yesimoti ka taga se fo Abeli Sitimu.

Ala ka jamana tarancogo yira Musa ra

50 Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa fe ka o to Mohabu kenegbew yoro ra, Zuriden ba kere fe, Zeriko dugu na fe; a ko: 51 «Kuma Izirayelimogow fe, i y'a fo o ye ko: <Ni aw nana Zuriden ba tige, ka taga don Kanaana jamana ra tuma min na, 52 aw ye o jamana mogow bee ghen; aw ye o ta jo kabakururamanw bee cen; o ka o ta batofenw tagamasiyen minw lalaga ni nege ye, aw ye o bee cen fana, ka o ta josonyorow bee cici. 53 Aw ye jamana mina, ka sigi a ra, sabu ne ka jamana di aw le ma, janko a ye ke aw ta ye. 54 Aw bena jamana taran, gba bee ni a ta; ni ne ka yoro min yira, ko a ye di gba min ma, aw ye o di o gba ma. Minw ka ca, aw ye olugu

ta yoro bonya; minw fana ka dogo, aw ye olugu ta yoro dogoya. Ni ne ka yoro o yoro yira ko a ye ke gba min ta ye, o yoro le be ke o gba ta ye. Aw ye jamana taran ka gbaw bee ta yoro di o ma, ka kapa ni o bemaw ta togow ye.

55 « <Nka ni aw ma jamana mogow bee ghen, ni aw ka dow to yi, olugu bena aw sogo aw padenw ra i ko nani, ka aw sogo aw geren na i ko bipe. Aw bena taga sigi jamana min na, olugu le bena ke aw juguw ye o jamana ra. 56 Ni a kera ten, ne tun b'a fe ka min ke olugu ra, ne bena o ke aw yere le ra.> »

Ala ka Kanaana jamana danw yira

34 Matigi Ala kumana Musa fe k'a fo a ye ko: 2 «Kuma Izirayelimogow fe, k'a fo o ye ko: <Ni aw nana taga don Kanaana jamana ra, o jamana yoro minw bena di aw ma, k'a ke aw ta ye, o danw fle nin ye:

3 « <Woroduguyanfan na, aw ta jamana dan bena ke Zini kongokolon ni Edomu jamana ye; a be damina tereboyanfan na, Kogoji sanin woroduguyanfan na, 4 ka taga teme Akirabimu woroduguyanfan na, ka taga Zini fan fe, ka taga teme Kadesi Barineya woroduguyanfan na, ka taga Hasari Adari ni Asimon, 5 ka bo Asimon ka munu ka taga Misiran ko ra, ka bo yi ka taga laban Kogojiba ra.

6 « <Terebenyanfan na aw ta jamana dan bena ke Kogojiba le ye.

7 « <Sahiliyanfan na, aw bena a dan bo k'a ta Kogojiba ra ka taga a bla fo Hori kuru ra; 8 k'a ta Hori kuru ra, aw be a dan bo tuun ka taga teme Lebo Hamati, ka taga se fo Sedadi; 9 ka bo yi, ka taga teme Zifiron, ka taga laban Hasari Enan. O le bena ke jamana dan ye sahiliyanfan na.

10 « <Tereboyanfan na, aw ye a dan bo k'a damina Hasari Enan ka taga se Sefamu; 11 ka bo yi, ka taga a bla Ribila, Ayini tereboyanfan na; ka bo yi, ka taga fo Kinereti ba tereboyanfan jigijigi yorow ra; 12 ka bo yi, ka taga se Zuriden ba ma, ka soro ka taga laban Kogoji sanin na.

« <Ayiwa, aw ta jamana danw bena ke o le ye, a fanw bee ra.> »

13 Ayiwa, Musa k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Aw bena nin jamana le taran Izirayeli gbaw ra; Matigi Ala le bena bee ta sigiyoro yira. Matigi Ala k'a latige ko a be nin jamana le di Izirayeli ta gba kononton tow ma, ani Manase ta gba tarance to kelen ma; 14 sabu Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow ka o ta yoro soro ka ban, o bee ni o ta yoro; Manase ta gba tarance kelen fana k'a ta yoro soro. 15 O gba fla ni Manase ta gba tarance kelen ka o ta yoro soro Zuriden ba fan do ra, tereboyanfan na, k'a pasin Zeriko dugu ma.»

Mogo minw bena jamana taran

16 Matigi Ala kumana Musa fe tuun, ko: 17 «Mogo minw bena jamana taran Izirayelimogow ra, o mogow togow fle nin ye: sarakalasebaga Elehazari, ani Nuni dence Yosuwe. 18 Aw ye kuntigi kelen kelen bo gbaw bee ra fana, ka o fara o kan ka ja-

mana taran. ¹⁹ O kuntigiw tɔgow flɛ nin ye:

Yefune dence Kalebu, o bɛ Zuda ta gba ra.

²⁰ Amihudi dence Samawilu, o bɛ Simeyon ta gba ra.

²¹ Kisilon dence Elidadi, o bɛ Boniyaminu ta gba ra.

²² Yogili dence Buki, kuntigi lo Dan ta gba ra.

²³ Efodi dence Haniyeli, kuntigi lo Yusufu dence Manase ta gba ra.

²⁴ Sifitan dence Kemuheli, kuntigi lo Yusufu dence Efrayimu ta gba ra.

²⁵ Parinaki dence Elisafan, kuntigi lo Zabulon ta gba ra.

²⁶ Azan dence Palitiyeli, kuntigi lo Isakari ta gba ra.

²⁷ Selomi dence Ahudi, kuntigi lo Aseri ta gba ra.

²⁸ Amihudi Pedaheli, kuntigi lo Nɛfitali ta gba ra.»

²⁹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ ko o mɔgow le bɛna Kanaana jamana taran Izirayelimɔgow ra.

Levi ta mɔgow ta duguw

35 Ka Izirayelimɔgow to Mohabu kɛnɛgbɛw yɔrɔ ra, Zuriden ba korɔ, Zeriko dugu na fɛ, Matigi Ala kumana Musa fɛ, ko: ² «A fɔ Izirayelimɔgow ye ko o bɛna jamana min sɔrɔ, ko o ka kan ka o jamana dugu dɔw di Levi ta mɔgow ma, ka o kɛ o sigiyɔrɔw ye. Aw ye bɛganmarayɔrɔ dɔw fana di o ma duguw laminiw na. ³ O yɛrɛ bɛna sigi o duguw kɔnɔ; duguw laminiw bɛ kɛ o ta misiw, ani o ta bɛgan tɔw marayɔrɔw ye, ani o bo-rofenw blayɔrɔw.

⁴ «Aw bɛna dugukolo min di Levi ta mɔgow ma, duguw laminiw na, o bonya ka kan ka kɛ nɔngɔn † na waga kelen ye, k'a damina dugu kogo ra ka taga kɛnɛ ma; a bonya ka kan ka kɛ o le ye dugu fan bɛɛ ra. ⁵ Aw ye nɔngɔn na waga fla suma dugu lamini na ka taga terebɔyanfan na, ka nɔngɔn na waga fla suma ka taga woroduguyanfan na, ka nɔngɔn na waga fla suma ka taga terebenyanfan na, ka nɔngɔn na waga fla suma ka taga sahiliyanfan na; dugu bɛ to cɛmance ra. O yɔrɔw le bɛna kɛ o ta duguw bɛganmarayɔrɔw ye.

⁶ «Dugu wɔrɔrɔ minw ye aw ta karifaduguw ye, mɔgowfagabaga bɛ se ka bori ka taga dugu minw na ni a kɛra ko a ma a lawuri a kama, aw ye o duguw di Levi ta mɔgow ma, ka dugu binaani ni fla wɛrɛ di o ma. ⁷ O ra, aw bɛna dugu minw di Levi ta mɔgow ma, o bɛɛ lajennin bɛna kɛ dugu binaani ni seegi, ani o laminiw. ⁸ Ni aw bɛ duguw bɔ Izirayelimɔgow ta yɔrɔw ra ka o di Levi ta mɔgow ma, ni gba min ta duguw ka ca, olugu ta dugu dita bɛ caya; ni gba min ta duguw man ca, olugu ta dugu dita bɛ dɔgɔya. Gba bɛɛ bɛ dugu dɔw di Levi ta mɔgow ma, ka kaɲa ni o ta mara ta duguw hakeya ye.»

Karifaduguw

(Sariya 19.1-13; Yosuwe 20.1-9)

⁹ Matigi Ala kumana Musa fɛ tuun, ko: ¹⁰ «Kuma

† Nɔngɔn na kelen bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarance le ma.

Izirayelimɔgow fɛ, i y'a fɔ o ye ko: «Ni aw nana Zuriden ba tige ka don Kanaana jamana ra, ¹¹ aw bɛna dugu dɔw panawoloma, ka o kɛ aw ta kari-faduguw ye; ni mɔgow dɔ ka mɔgow faga, k'a sɔrɔ a m'a lawuri a kama, o tigi bɛ se ka bori ka taga karifa o dugu dɔ ra. ¹² O duguw bɛ kɛ aw ta kari-faduguw ye, ka mɔgowfagabaga kisi hakebɔbaga ma, janko o kana mɔgowfagabaga dɔ faga k'a sɔrɔ a ma taga lo kitiitigejama na korɔ folo, k'a ta kiti tige. ¹³ Aw bɛna dugu wɔrɔrɔ le di ka o kɛ aw ta karifaduguw ye. ¹⁴ Aw ye dugu saba kɛ kari-faduguw ye Zuriden ba kɔ fɛ, ka saba kɛ kari-faduguw ye Kanaana jamana ra yan. O duguw le bɛ kɛ karifaduguw ye. ¹⁵ Izirayelimɔgow, ani lonanw, ani temɛbaga minw bɛ aw cɛ ra, nin kari-faduguw bɛna kɛ olugu bɛɛ ta ye. Ni mɔgow o mɔgow ka mɔgow faga k'a sɔrɔ a m'a lawuri a kama, o tigi bɛ se ka bori ka taga dogo o dugu dɔ ra.»

Mɔgowfaga ta sariyaw

¹⁶ « «Ni mɔgow dɔ k'a mɔgowɔngɔn bugɔ ni nɛgɛ-manfen dɔ ye, ni a sara, o tigi ye mɔgowfagabaga le ye; mɔgowfagabaga ka kan ka faga. ¹⁷ Ni a ka kabakuru le ta k'a mɔgowɔngɔn bugɔ ni a ye, kabakuru min bɛ se ka mɔgow faga, ni a sara, o tigi ye mɔgowfagabaga le ye; mɔgowfagabaga ka kan ka faga. ¹⁸ Ni a ka yiri le ta k'a bugɔ ni a ye, yiri min bɛ se ka mɔgow faga, ni a sara, o tigi ye mɔgowfagabaga le ye; mɔgowfagabaga ka kan ka faga. ¹⁹ Hakebɔbaga ka kan ka o mɔgowfagabaga faga. Ni a k'a sɔrɔ, a y'a faga.

²⁰ « «Ni mɔgow dɔ tara kɔninya fɛ k'a mɔgowɔngɔn ɲɔni, walama ni a ka a lawuri a kama ka a bon ni fen dɔ ye, ni a sara, ²¹ walama ni a tara juguya le fɛ k'a bugɔ ni a boro ye, ni a sara, bugɔrikebaga ka kan ka faga; mɔgowfagabaga lo. Ni hakebɔbaga k'a sɔrɔ, a y'a faga.

²² « «Nka ni mɔgow dɔ girinto barara k'a mɔgowɔngɔn ɲɔni, k'a sɔrɔ a m'a kɔninya, walama ni a ka fen dɔ firi ka taga a se a ma, k'a sɔrɔ a m'a lawuri a kama, ²³ walama ni a m'a mɔgowɔngɔn ye, ni a ka kabakuru dɔ firi ka taga a ben a kan, kabakuru min bɛ se ka mɔgow faga, ni a sara, k'a sɔrɔ a tun m'a mɔgowɔngɔn kɔninya, a fana tun ma kojugu miiri ni a ye, ²⁴ kitiitigejama bɛna kiti tige o mɔgowfagabaga ni hakebɔbaga cɛ ka kaɲa ni nin kolatigeninw le ye. ²⁵ Kitiitigejama ka kan ka mɔgowfagabaga bɔsi hakebɔbaga boro; a tun borira ka taga karifadugu min na, o b'a lasekɔ o dugu ra. Turu saninman* kɛra sarakalasebagaw kuntigi min kan k'a bla Ala ta baara kama, mɔgowfagabaga bɛ to yi fɔ ka taga se o ta saya ma. ²⁶ Nka a borira ka taga dogo karifadugu min na, ni a bɔra o dugu kɔnɔ, ²⁷ ni hakebɔbaga bɛna ni a ye karifadugu kɔ fɛ, ni a k'a faga, a tɛ jaraki o fagari koson. ²⁸ Sabu mɔgowfagabaga ka kan ka to a ta kari-fadugu kɔnɔ fɔ ka taga a to sarakalasebagaw kuntigi ye na sa. Sarakalasebaga sanin kɔ le, a bɛ se ka bɔ ka taga a ta yɔrɔ ra.

²⁹ « «Ayiwa, ni aw nana taga sigi yɔrɔ o yɔrɔ, nin cifonin minw latigera, aw ka kan ka o sira le tagama, aw ni aw ta duruja nataw bɛɛ.

³⁰ « «Ni mɔgow o mɔgow ka mɔgow faga, ni mɔgow dɔw

sorɔra ka kɛ o ko seere ye, o mɔgɔfagabaga ka kan ka faga. Nka aw kana mɔgɔ si faga mɔgɔ kelen dɔrɔn ta seereya kosɔn.

³¹ « ‹Mɔgɔfagabaga min ka kan ni fagari ye, aw kana sɔn ka foyi mina janko ka o kunmabɔ; a ka kan ka faga le.›

³² « ‹Ni mɔgɔfagabaga dɔ borira ka taga kari-fadugu dɔ ra, aw kana sɔn ka foyi mina janko k'a to a ye seko ka taga a sigiyɔrɔ ra k'a soro sarakalasebagaw kuntigi ma sa fɔlɔ.›

³³ « ‹Aw bɛ jamana min na, aw kana o jamana lanɔgɔ, sabu mɔgɔfaga bɛ jamana lanɔgɔ le. Foyi wɛrɛ tɛ se ka mɔgɔfaga jurumun kafari jamana kɔnɔ, fɔ ka mɔgɔfagabaga yɛrɛ le faga. ³⁴ Aw bɛna sigi jamana min kɔnɔ, ani ne yɛrɛ bɛna kɛ o jamana min kɔnɔ, aw kana o jamana lanɔgɔ; sabu ne Matigi Ala, ne bɛ Izirayelimɔgɔw cɛ ra.› »

Selofadi denmusow ta ko

36 Manase dence Makiri, o dence Galadi, olugu tun ye Yusufu ta durujaw ye; lon dɔ Galadi ta mɔgɔw ta gbatigiw nana kuma Musa ni Izirayeli jama jamɔgɔw fɛ, minw ye Izirayeli gbatigiw ye. ² O ko: «Tuma min na Matigi Ala tun k'a fɔ an matigice Musa ye ko a ye jamana taran Izirayelimɔgɔw ra ka kapa ni Ala yɛrɛ ta yiracogo ye, a tun k'a fɔ an matigice Musa ye ko a ye an balemace Selofadi ta ninyɔrɔ di a denmusow † ma. ³ Ayiwa, sisan ni o denmuso dɔ nana furu cɛ dɔ ma, Izirayeli ta gba dɔ wɛrɛ ra, o tuma, yɔrɔ min tun dira a ma, o yɔrɔ bɛna bɔ an bɛmaw ta yɔrɔ

† Selofadi denmusow ta ko tun fɔra: (Jateri 27.1-11

ra, ka taga fara a cɛ ta mɔgɔw ta gba ta yɔrɔ kan. Ni o kera, o tuma yɔrɔ min dira an ma, dɔ le bɛ bɔ o yɔrɔ ra. ⁴ Ni Izirayelimɔgɔw ta yafarisan nana se, o musow furura gba min na, o ta yɔrɔ bɛna bɔ an bɛmaw ta gba ra ka taga fara o cɛrakaw ta gba ta yɔrɔ kan.›

⁵ Ayiwa, Musa ka nin kuma lase Izirayelimɔgɔw ma, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. A ko: «Jo bɛ Yusufu ta mɔgɔw fɛ.› ⁶ A ko: «Matigi Ala ka min fɔ Selofadi ta denmusow ta ko ra, o ye nin ye; a ko: ‹Ni cɛ o cɛ ka o diya, o ye furu o ma, nka o ka kan ka furu o ta gbamɔgɔ dɔ le ma. ⁷ Izirayelimɔgɔw ta gba dɔ ta yɔrɔ man kan ka yɛlɛma ka taga kɛ gba dɔ wɛrɛ ta ye. Izirayelimɔgɔw bɛɛ siginin ka kan ka to o bɛmaw ta yɔrɔ le ra. ⁸ Ni denmuso o denmuso k'a ninyɔrɔ sɔrɔ a bɛmaw ta gba ra Izirayeli jamana ra, a ka kan ka furu cɛ dɔ ma o gba kelen le kɔnɔ; ni o kera, Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɛ to o bɛmaw ta yɔrɔ ra. ⁹ Gba dɔ ta yɔrɔ man kan ka yɛlɛma ka taga kɛ gba dɔ wɛrɛ ta ye. Izirayelimɔgɔw ta gbaw bɛɛ ka kan ka to o ta yɔrɔ le ra.› »

¹⁰ Matigi Ala ka kuma min fɔ Musa ye, Selofadi denmusow ka o le kɛ. ¹¹ Mala, ani Tirisa, ani Hogila, ani Milika, ani Nowa, olugu furura o face balemace dence dɔw ma; ¹² o furura Yusufu dence Manase ta mɔgɔ dɔw ma. A kera ten, o ta yɔrɔw tora o face ta gba ra.

¹³ Matigi Ala k'a ta kumaw, ani a ta kolatigenin minw fɔ Musa ye ko a ye o fɔ Izirayelimɔgɔw ye, ka o to Mohabu kenɛgbɛw ra, Zuriden ba kɔrɔ, Zeriko dugu ja fɛ, o le ye nin ye.

Sariya

Kitabu faamucogo

Cira Musa ka nin kitabu kumaw lase Izirayelimogow ma, ka o to Mohabu jamana ra. Izirayelimogow tun ka tagamajan le ke kongokolon kono ka na lo o yoro ra. O tun ka kan ka bo yi ka taga don Kanaana jamana ra.

Ka kapa ni mogow caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye. A sura 34 min be Musa yere ta saya ko fo, mogow were le be soro o sebebaga ye.

Musa ka nin kumaw bee fo Izirayelimogow ye, janko ka o hakiri jigi Ala ta sariyaw, ani a ta jengogonyaw ko ra.

Nin kitabu kunba ye ko Ala le k'a ta mogow kanu, ka o panawoloma, ka o kisi, ka baraka don o ra. A ta mogow fana ka kan ka o hakiri to o kow ra, ka Ala kanu, k'a kan mina, janko o ye si soro, ka baraka caman soro tuun Ala fe.

Nin kitabu ta hayamba ye 6.4-6. Yesu ka o hayan kumaw le fo, ko o le kera Ala ta sariyaw bee ra belebebeba ye: I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusu bee ye, ani i nin bee, ani i ta miiriya bee (Matiyu 22.37).

Kitabu konokow

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi Ala ta kokeninw na

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi Ala ta sariya ta kumaw ra

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi Ala ta jengogonya ko ra

Musa ta kumalabanw

Musa ta saya Mohabu jamana ra

Musa ka Izirayelimogow hakiri jigi ko temeninw na

Kuma damina

1 Musa ka kuma minw fo Izirayelimogow bee ye kongokolon kono, o kumaw le ye nin ye; o y'a soro o tun be Zuriden ba tereboyanfan na, Zuriden kenegbe ra, yoro min nasinnin be Sufi dugu ma, ani a be Paran, ni Tofeli, ni Laban, ni Haserot, ni Dizahabu duguw furance ra. ² Ayiwa, ka bo Horebu kuru ra ka taga Kadasi Barineya, Seyiri kuruw sira fe, o ye tere tan ni kelen tagama le ye.

³ Izirayelimogow ta tagama san binaaninan na, o san karo tan ni kelennan na, o karo tere folo, Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, ko a ye a fo Izirayelimogow ye, a ka o bee fo o ye. ⁴ O kera k'a soro o tun ka se soro Amorikaw ta masace Sihon kan, min tun siginin be Hesibon; o tun ka se soro Basan masace Ogi kan Edereyi; ale tun siginin be Asitaroti.

⁵ Ka Izirayelimogow to Zuriden ba tereboyanfan na, Mohabu jamana ra, Musa ka nin sariya ta kumaw fo Izirayelimogow ye; a ko:

⁶ Matigi Ala, an ta Ala kumana an fe Horebu, ko: «Aw siginin meenna nin kuruyorow ra ka ban.

⁷ Aw ye wuri ka sira mina, ka taga Amorikaw ta kuruyorow ra; aw ye taga o yoro jamana fanw bee ra, ani Zuriden kenegbeyoro ra, ani kuruw fan na, ani jamana dugumayanfan na, ani woroduguyanfan kongokolon kono, ani kogojida ra, Kanaanakaw ta jamana ra, ani Liban jamana ra, ka taga se fo ba belebele ma, min ye Efirati ba ye †.

⁸ «Aw y'a fe, ne ka o jamana di aw ma; aw ye wuri ka taga o jamana mina; ne karira aw bemaw Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ye, ko ne bena o jamana le di o ni o ta duruja nataw ma.»

Kititigebagaw

⁹ O wagati le ra, ne k'a fo aw ye ko: «Ne kelen te se aw bee koro. ¹⁰ Matigi Ala, aw ta Ala ka aw caya; bi aw ka ca i ko sankolo lolow; ¹¹ nka Matigi Ala, aw bemaw ta Ala ye aw caya belen, ka aw ke nin jagon waga kelen ye tuun, ka baraka don aw ra, i n'a fo a k'a layiri ta aw ye cogo min na.

¹² Nka ne kelen bena se ka lo ni aw ta segew, ani aw ta kunkow, ani aw ta keremisenw bee ye cogo di? ¹³ Ne k'a fo aw ye ko aw ye mogow dow panawoloma aw ta gbaw ra, minw ye hakiritigiw ye, ani kolonbagaw, ani mogow be minw jate, janko ne ye olugu sigi aw kunna.»

† O yorow tun ye Izirayeli jamana danw ye.

¹⁴ Aw ka ne jaabi ko ne ka min fo, ko o ka ni. ¹⁵ O ra, ne ka aw ta jamakuruw ta kuntigiw ta; olugu tun ye mogo hakiritigiw le ye, ani jama tun be mogo minw jate kosebe. Ne ka olugu sigi aw kunna. Ne ka dow sigi mogo waga kelen kelen kunna, ka dow sigi mogo keme keme kunna, ka dow sigi mogo bilooru looru kunna, ka dow sigi mogo tan tan kunna, ka olugu sigi aw ta gbaw kunna. ¹⁶ O wagati kelen na, ne ka nin ci fo aw ta kititigebagaw ye; ne ko o ma ko: «Aw ye aw balemaw lamen; sosori minw be wuri aw balemaw ni pogon ce, walama o ni lonan dow ce, aw ye o kitiw tige ka kana ni can le ye. ¹⁷ Ni aw be kiti tige, aw kana mogo bo mogo ra. Aw ye bee lamen, mogoba fara a fitini kan. Aw kana siran mogo si ja, sabu Ala le ye kititigebaga ye. Ni ko min gbeleyara aw ma, aw ye na ni o ye ne fe, ne bena o lamen.» ¹⁸ O wagati ra, aw tun ka kan ka fen o fen ke, ne ka o bee fo aw ye.

Mogo minw tagara jamana fle dogo ra

¹⁹ Ayiwa, an bora Horebu kuru yoro ra minke, an ka nin kongokolonjuguba bee cetige; aw yere ja k'a ye. An ka Amorikaw ta kuru sira le ta, i n'a fo Matigi Ala, an ta Ala tun k'a fo an ye cogo min na; an tagara se Kadesi Barineya. ²⁰ Ne k'a fo aw ye ko: «Aw sera Amorikaw ta kuruyorow ra, ko Matigi Ala, an ta Ala ka o yoro di an ma. ²¹ Ne k'a fo aw ye ko Matigi Ala, aw ta Ala ka nin jamana di aw ma, ko aw ye wuri ka taga jamana mina k'a ke aw ta ye, i n'a fo Matigi Ala, aw bemaw ta Ala k'a fo aw ye cogo min na; aw kana siran, aw ja kana tige fana.»

²² Ayiwa, aw bee gbarara ne ra, k'a fo ne ye ko: «An ye mogo dow bla an ja, olugu ye taga jamana yaala folo, ka na a jafu an ye; an ka kan ka teme sira min fe, ani an bena taga se dugu minw ma, o ye o bee fo an ye.»

²³ Ne k'a ye ko o miiriya ka ni; o ra ne ka ce tan ni fla bo aw ra, gba bee ta ce kelen kelen, ka olugu ci. ²⁴ O mogo tagara; o tagara kuruyorow cetige, ka taga se fo Esikoli kenegbe ra. O ka o yoro yaala. ²⁵ O ka jamana yiriden dow tige ka na o yira an na. O nana jamana cogo lakari an ye, ko: «Matigi Ala, an ta Ala ka jamana min di an ma, jamanaruman lo †.»

Izirayelimogow ma son Ala ta kuma ma

²⁶ Nka aw ma son ka taga; o ra, Matigi Ala, aw ta Ala tun ka min fo, aw murutira, aw ma son ka o ke. ²⁷ Aw ka Matigi Ala korofu aw ta fanibonw konu, k'a fo ko: «Matigi Ala be anw koninyara le, o koson a ka anw labo Misiran, ka na anw di Amorikaw ma, janko olugu ye anw halaki.» ²⁸ Aw ko: «An bena taga min sisan? An balemaw ka an fari faga pewu, sabu o ko, ko nin jamana mogo baraka ka bon, o fana ka janjan ni anw ye. O ko a duguw ka bonbon; ko o ka kogo jamijanbaw ke ka o lamini, kogo minw janya be i n'a fo a be se fo sankolo ma. O ko, ko olugu ka hali Anakika †† dow

† O kow be soro Jateri kitabu konu, sura 13, ani 14.

†† Anaki ta mogo le tun ye Kanaana jamana mogo ye.

ye.»

²⁹ Ne k'a fo aw ye ko: «Aw ja kana tige, aw kana siran o ja; ³⁰ Matigi Ala, aw ta Ala min be aw ja, ale le bena o kere aw no ra, i n'a fo a k'a ke aw yere ja na cogo min na Misiran; ³¹ kongokolon konu fana, aw yere k'a ye ko Matigi Ala, aw ta Ala ka aw ta aw ta tagama bee ra i ko mogo b'a den ta cogo min na, fo ka na aw se nin yoro ra yan.»

³² Nka o bee n'a ta, aw ma la Matigi Ala, aw ta Ala ra, ³³ k'a soro ale yere le tun be tagara aw ja sira ra, ka to ka jigiyorow jini aw ye; su fe a tun be ke aw ja i ko tasumamana jamijan, tere fe a be ke i ko sankaba jamijan, janko ka aw ta temesira yira aw ra. ³⁴ Ayiwa, aw ka o kuma minw fo Matigi Ala ma, a ka o bee men; a dimina ka kari k'a fo ko: ³⁵ «Ne tun karira ko ne bena jamana min di aw bemaw ma, nin wagati ta mogo, nin mogojuguw si tena o jamanaruman ye, ³⁶ fo Yefune dence Kalebu; ale koni bena o jamana ye. A sen lara o jamana min dugukolo kan, ne bena o jamana di ale ni a denw ma, sabu a ka Matigi Ala ta sira bee tagama a cogo ra ‡.»

³⁷ Ayiwa, Matigi Ala dimina ne fana koro aw koson, k'a fo ko: «Ele fana tena don o jamana ra. ³⁸ I ta baaraden Yosuwe, Nuni dence, ale le bena don o jamana ra. O ra, a ja gbeleya kosebe, sabu ale le bena Izirayelimogow ladon o jamana ra, k'a ke o ta ye. ³⁹ Aw tun b'a fora ko o bena aw madden minw mina ka o ke jonw ye, ani aw ta den minw ma kopuman lon ka bo kojugu ra bi, olugu le bena taga don o jamana ra; ne bena jamana di olugu le ma, a bena ke olugu le ta ye. ⁴⁰ Nka aw koni, aw ye seko ka taga kongokolon fan na, Kogojiwulen sira fe.»

⁴¹ Ayiwa, aw ka ne jaabi k'a fo ko aw ka Matigi Ala hake ta, ko aw bena taga ka taga kere ke i n'a fo Matigi Ala, an ta Ala k'a fo an ye cogo min na. Aw ka aw ta kerekeminanw siri aw yere ra, ka aw ja gbeleya ko aw be taga kuruyorow ra; aw tun b'a miirira ko o ye ko fitini le ye sa.

⁴² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «A fo o ye ko o kana taga o yoro ra ka taga kere ke; ni o te, o juguw bena se soro o kan, sabu ne te ni o ye.»

⁴³ Ne kumana aw fe, nka aw ma son ka ne lamen. Aw murutira ka ban Matigi Ala ta kuma ma. Aw ka aw kun gbeleya ka taga kuruyorow ra, ko aw be taga o mogo kere. ⁴⁴ Ayiwa, Amorika minw be o kuruyorow ra, olugu bora ka na aw kama i ko lidenw, ka na aw gben. O ka se soro aw kan, k'a ta Seyiri, ka na se fo Horima. ⁴⁵ Aw sekora ka na kasi Matigi Ala ja koro, nka a ma aw lamen, a m'a toro malo aw kasikan na. ⁴⁶ O ra, aw tora Kadesi ka meen, ka wagatijan ke yi.

Izirayelimogow yaalara kongokolon konu ka meen

2 An sekora, ka taga kongokolon konu tuun, Kogojiwulen sira fe, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo ne ye cogo min na; an ka Seyiri kuruyorow munumunu ka meen.

² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: ³ «Aw ka wagatijan

Mogo belebele jamijan dow tun lo. ‡ O kuma be soro Jateri kitabu 13.6; 14.23; Yosuwe 14.6-14

ke ka ban, aw be nin kuruyorow munumununa. Sisan aw ye taga sahiliyanfan fe. ⁴ A fo mogow ye ko o bena taga teme o balemaw ta jamana korow, minw ye Esawu ta mogow ye, minw siginin be Seyiri kuruyorow ra. O bena siran aw ja, nka aw ye aw yere korosi kosebe. ⁵ Aw kana o kere, sabu ne tena o ta jamana yoro si di aw ma; hali senlayoro, ne tena a di aw ma o ta jamana ra. Ne ka Seyiri kuruyorow di Esawu le ma, k'a ke a ta ye. ⁶ Ni aw ka fen o fen domu o ta jamana ra, aw ka kan ka o sara. Hali aw ta ji minta, aw ka kan ka o san o fe; ⁷ sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra, aw ta koketaw bee ra. A ka aw korosi aw ta tagama bee ra, nin kongokolonba konon. Nin ye a san binaani ye, Matigi Ala be ni aw ye, foyi ma aw dese.»

⁸ Ayiwa, o ra, an faranna ka an balemaw ta jamana to yorojan, minw ye Esawu ta mogow ye, minw siginin be Seyiri kuruyorow ra; an ka Zuriden kenegbe sira bla, ka Elati dugu ni Esiyon Geberi dugu fana to yorojan, ka munumunu ka taga Mohabu kongokolon sira ta.

⁹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Aw kana taga Mohabukaw ke an juguw ye, ka kere ke ni o ye, sabu tena yoro si di an ma o ta jamana ra, sabu ne ka Ari jamana di Mohabukaw le ma, minw ye Lutu ta mogow ye †, k'a ke o ta ye.»

¹⁰ Emitikaw le tun siginin be o yoro ra folofolo. Mogo barakaman dow tun lo, o tun ka ca, o fana tun ka janjan i ko Anakikaw. ¹¹ Mogow tun be o jate Refayika dow le ye fana, i n'a fo Anakikaw; nka Mohabukaw tun be o wele ko Emitikaw.

¹² Horikaw le tun siginin be Seyiri kuruyorow ra kakoro. Esawu ta mogow nana olugu wuri ka bo yi, ka o faga, ka sigi o no ra, i n'a fo Matigi Ala ka jamana min di Izirayelimogow ma, olugu fana ka o jamana mogow wuri cogo min na.

¹³ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Sisan aw ye wuri ka Zeredi ko tige.» An ka Zeredi ko tige.

¹⁴ An ka wagati min ke tagama ra ka bo Kadesi Barineya ka na se Zeredi ko ma, o kera san bisaba ni seegi. Sani o wagati ce, ce minw tun be se ka taga kere ra, olugu bee sara ka bo Izirayelimogow ra, i n'a fo Matigi Ala tun karira k'a fo cogo min na. ¹⁵ Matigi Ala yere wurira o kama, fo ka taga o ban Izirayelimogow ce ra pewu.

¹⁶ O kerekacew bee nana sa ka ban Izirayelimogow ce ra tuma min na, ¹⁷ Matigi Ala kumana ne fe, k'a fo ne ye ko: ¹⁸ «Aw bena Mohabukaw ta mara dan teme bi, min ye Ari jamana ye. ¹⁹ Aw bena taga se Amon ta mogow ma; nka aw kana taga ben o kan, ka kere ke ni o ye, sabu ne tena yoro si di aw ma Amon ta mogow ta jamana ra. Ne ka o yoro di Lutu ta mogow le ma, k'a ke o ta ye.»

²⁰ Mogow tun be o jamana fana jate Refayikaw ta jamana do le ye; Refayika dow le tun siginin be o jamana ra kakoro. Amonkaw tun be o wele ko Zamizumikaw. ²¹ Mogo barakaman dow tun lo, o tun ka ca, o fana tun ka janjan i ko Anakikaw. Matigi

† Lutu ta mogow ye Mohabukaw, ani Amonkaw le ye. O kuma be soro Damina 19.30-38

Ala ka o halaki ka bo Amonkaw ja; olugu ka o gben, ka sigi o no ra. ²² Matigi Ala tun ka o kelen le ke Esawu ta mogow fana ye, minw tun siginin be Seyiri kuruyorow ra; a ka Horikaw halaki ka bo o ja. O ka Horikaw gben, ka sigi o no ra, fo ka na se bi ma. ²³ Avika minw tun siginin be dugumisenw na, ka taga a bla fo Gaza, Kafitorikaw le ka olugu fana halaki, ka sigi o no ra. Kafitorikaw tun bora Kafitori jamana †† le ra.

Izirayeli ka Hesibon masace Sihon kere

²⁴ O ko, Matigi Ala k'a fo an ye ko: «Aw ye wuri ka taga Arinon ko tige; a fle, ne be Amorikace Sihon, Hesibon masace ni a ta jamana di aw ma. Aw ye taga o kere, ka o ta jamana ta. ²⁵ K'a damina bi yere ra, ne bena jatige ni siranya bla dunupa siyaw bee ra aw koson. Ni o ka aw ko men doron, o be yereyere, fo ka o konon gban aw koson.»

²⁶ Ayiwa, ka an to Kedemoti kongokolon konon, ne ka ciraden dow ci ka taga Hesibon masace Sihon fe ni herakuma ye, ka taga a fo a ye ko: ²⁷ «Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe. An bena teren ka teme masace ta sirabajuru kelen le fe; an tena jenge ka taga an kininboro fe, walama an numanboro fe. ²⁸ An bena domuni min ke aw ta jamana ra, aw ye o fiyeere an ma wari ra; hali an bena ji min min, aw ye o fana fiyeere an ma wari ra; janko i y'a to an ye tagama ka teme i ta jamana fe doron. ²⁹ Esawu ta mogo minw siginin be Seyiri, ani Mohabuka minw be Ari, olugu ka o le ke an ye. Aw fana ye o ke an ye, k'a to an ye taga Zuriden ba tige ka don an ta jamana ra, Matigi Ala, an ta Ala ka o jamana min di an ma.»

³⁰ Nka Hesibon masace Sihon banna, a ma son an ye teme a ta jamana fe, sabu Matigi Ala, aw ta Ala tun ka o miiriyajuguw don a hakiri ra, k'a jusukun gbeleya, janko k'a don aw boro; a fana nana ke o cogo le ra.

³¹ Matigi Ala tun k'a fo ne ye ko: «A fle, k'a ta sisan, ne be masace Sihon ni a ta jamana di aw ma.»

³² Ayiwa, masace Sihon bora ni a ta mogow bee ye ka na an kama, ko a bena an kere Yahasi yoro ra. ³³ Matigi Ala, an ta Ala k'a don an boro. An ka ale ni a dencaw, ni a ta mogow bee halaki. ³⁴ An k'a ta duguw bee mina, ka o bee halaki; ka cew, ani musow, ani denfitiniw bee faga, hali mogo kelen ma bosu. ³⁵ Beganw, ani naforo minw sorora o duguw konon, an ka o le ta ka o ke an yere ta ye. ³⁶ K'a ta Aroweri, dugu min be Arinon koda ra, ani min be kurufurance ra, ka taga a bla fo Galadi jamana ra, dugu si mogow ta baraka ma bonya an ma. Matigi Ala, an ta Ala ka o duguw bee don an boro. ³⁷ Nka an ma son ka se Amonkaw ta yoro si ma; ani yoro minw ye Yaboki koda yorow ra, ani dugu minw be kuruyorow ra, Matigi Ala, an ta Ala tun k'a fo an ye ko an kana se o yoro minw ma.

Masace Ogi ta ko

3 O ko, an faranna, ka Basan jamana sira ta. Basan jamana ta masace Ogi bora ka na an

†† Kafitori jamana, o ye Kereti jamana ye.

kunben ni a ta kerekejama bee ye, ko a be an kere, ka an to Edereyi. ² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «I kana siran a ja, sabu ne bena a don i boro, ani a ta kerekejama bee, ani a ta jamana; i bena a ke i n'a fo i ka Amorikaw ta masace Sihon ke cogo min na, min tun siginin be Hesibon.»

³ Ayiwa, a kera ten, Matigi Ala, an ta Ala ka Basan masace Ogi fana don an boro, a ni a ta kerekejama bee. An ka o bee halaki, an ma hali mogo kelen janaman to. ⁴ O wagati ra, an ka o ta duguw bee mina. O ta dugu biwooro minw tun be Arigobu mara ra, Basan jamana ra, min ye masace Ogi ta mara ye. O duguw kelen ma to ni an ma min mina. ⁵ A duguw bee tun ye dugu barakamanw le ye. O tun ka o lamini ni kogojanw ye; kon minw b'a dondaw ra, olugu tun be dasogo ni negeberew le ye. Dugumisen caman fana tun be yi, minw tun ma lamini ni kogo ye. ⁶ An ka o bee halaki ka ban pewu, i n'a fo an ka Hesibon masace Sihon ta ke cogo min na. An ka duguw bee halaki pewu, ani a dugumogow bee: caw, ani musow, ani denfitiniw bee. ⁷ Nka an ka dugu beganw ni a naforow ta ka o ke an yere ta ye.

⁸ A kera ten le, o wagati ra, an ka Zuriden ba tereboyanfan jamana mina Amorikaw ta masace fla ra, k'a ta Arinon ko ra, ka taga a bla fo Herimon kuru ra. ⁹ Sidonkaw be Herimon kuru wele ko Siriyon; Amorikaw b'a wele ko Seniri. ¹⁰ An ka o kenegbeyoro duguw bee mina, ani Galadi mara bee, ani Basan jamana bee, ka taga a bla Salika ni Edereyi. O duguw bee tun ye masace Ogi ta mara le ye, Basan jamana ra. ¹¹ Basan masace Ogi kelen le tun tora Refayikaw ta siya ra. A ta lanan † tun lalagara ni nege le ye. A janya tun ye nongon †† ja kononton ye, k'a bonya ke nongon ja naani ye, ka kapa ni mogow ta jatecogo ye. Hali bi o lanan be soro Amonkaw ta duguba kono, min ye Raba dugu ye.

Zuriden tereboyanfan jamana tarancogo

¹² Ayiwa, an ka o jamana mina o cogo le ra o wagati ra. Yoro min be Aroweri sahiliyanfan na, Arinon koda ra, ne ka o yoro di Ruben ta mogow ni Gadi ta mogow ma, ka Galadi kuruyorow tarance ni a duguw fana di o ma. ¹³ Galadi mara to, ani Basan mara, min tun ye masace Ogi ta mara ye, ne ka o di Manase ta gba tarance mogow ma. Fofofolo, Arigobu mara min bee be Basan jamana ra, o fana tun be jate Refayikaw ta yoro do le ye. ¹⁴ Manase dence min togo tun ye ko Yahiri, ale ka Arigobu mara bee mina, ka taga se fo Gesurikaw ni Mahakakaw ta jamana dan na. A k'a yere togo la o duguw ra, Basan mara ra. O koson hali bi o duguw be wele ko Yahiri ta duguw ‡.

¹⁵ Ayiwa, ne ka Galadi mara di Manase dence Makiri ma. ¹⁶ Nka ne ka Galadi mara yoro do le di Ruben ta mogow ni Gadi ta mogow ma. O yoro be taga se fo Arinon ko kenegbe ma; o ko le ye a dan ye. A be taga se fana fo Yaboki ko ma; o ye a ni

† Dow b'a miiri ko o lanan tun ye a ta suksesu le ye.

†† Nongon ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

‡ Heburukan na, a fara ko Havoti Yahiri. O koro ye ko: Yahiri ta duguw.

Amonkaw ta jamana dan ye. ¹⁷ A terebenyanfan na, a dan ye Zuriden kenegbe ye, k'a ta Kinereti ba ra, ka taga a bla Zuriden kenegbe ta kogoji ma, min ye Kogoji sanin ye, Pisiga kuru koro.

¹⁸ O wagati ra, ne k'a fo o ye ko: «Matigi Ala, aw ta Ala ka nin jamana di aw ma k'a ke aw ta ye. O ra, aw minw bee ye kerekedenw ye, aw ye ba tige ka bla aw balemaw Izirayelimogo tow ja ni aw ta kerekeminanw ye. ¹⁹ Aw ta musow ni aw ta denw, ani began caman minw be aw fe, olugu doron le be to aw ta duguw ra yan, ne ka dugu minw di aw ma. Ne k'a lon ko began caman be aw fe. ²⁰ Aw ye taga aw balemaw dema, fo Matigi Ala ye na laganfiya di olugu fana ma, i n'a fo a k'a di aw ma cogo min na, janko Matigi Ala, aw ta Ala ka jamana min di o ma Zuriden ba fan do fe, olugu fana ye o soro. O ko, ne ka yoro min di aw ma yan, aw bee be seko ka na sigi o yoro ra.»

²¹ O wagati ra, ne k'a fo Yosuwe ye ko: «Matigi Ala, aw ta Ala ka min ke nin masace fla ra, i yere ja ka o bee ye. Ayiwa, aw be tagara yoro min na, ba ko fe, Matigi Ala bena o nongon le ke o yorow masacew bee ra fana. ²² Aw kana siran o ja, sabu Matigi Ala, aw ta Ala yere le bena o kere aw ye.»

Ala ma son Musa ye don Kanaana jamana ra

²³ O wagati ra, ne ka Matigi Ala daari k'a gbeleya; ne ko: ²⁴ «E! Dunu matigi Ala, i ka i ta bonyaba ni i ta sebayaba yira i ta jonce ra, min ye ne ye; sabu ala juman were le be sankolo kono, walama dugukolo kan, min be se ka ele ta kewalew ni i ta kabakobaw nongon ke? ²⁵ Sabari k'a to ne ye ba tige, ka taga nin jamanajuman ye, Zuriden ba ko fe, nin kuruyoro cepumanw, ani Liban jamana.»

²⁶ Nka Matigi Ala dimina ne koro aw koson; a ma son ka ne lamena. A ko: «Nin kuma dabla ten, i kana foyi fo ne ye nin ko ra tuun. ²⁷ Yelen Pisiga kuru kunna, i ye fleri ke terebenyanfan na, ani sahiliyanfan na, ani woroduguyanfan na, ani tereboyanfan na; jamana fle doron ni i ja ye, sabu i tena nin Zuriden ba tige ka se yi. ²⁸ Yosuwe ka kan ka ko minw ke, o fo a ye, k'a ja gbeleya, ka baraka don a ra, sabu i bena to kuru kan ka nin jamana min ye i ja ra, Yosuwe le bena bla Izirayelimogow ja, ka ba tige ni o ye, ka taga o ladon o jamana ra.»

²⁹ Ayiwa, o cogo ra, an tora kurufurancu ra yi, Beti Pehori kere fe.

Ala ta sariya siratagama

4 Ayiwa, Izirayelimogow, sisan ne bena aw karan sariyaw ni ci minw na, aw ye o lamena, k'a sira tagama, janko aw ye janamanya, ani janko Matigi Ala, aw bemaw ta Ala ka jamana min di aw ma, aw ye don o jamana ra k'a ke aw ta ye. ² Ne be sariya minw fo aw ye, aw man kan ka foyi fara o kan, aw fana man kan ka foyi bo o ra; nka aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta sariyaw bee sira tagama, i n'a fo ne ka aw karan a ra cogo min na.

³ Matigi Ala ka min ke Baali Pehori ta ko wagati ra, aw yere ja ka o ye. Minw bee tun tagara Baali

Pehōri ta jo bato, Matigi Ala, aw ta Ala ka olugu bēe halaki ka bō aw cē ra. ⁴ Nka aw minw tora Matigi Ala, aw ta Ala ta sira kan, aw bēe panaman lo bi.

⁵ A flē, ne ka aw karan sariyaw ni ciw ra, i n'a fō Matigi Ala, ne ta Ala k'a fō ne ye cogo min na, janko aw bēna taga jamana min mina, aw ye o sariyaw sira tagama o jamana kōnō. ⁶ Aw ye o sariyaw sira tagama ka ja kosebē; o le bēna aw kē hakiritigiw ani kolōnbagaw ye siya tōw ja kōrō. Ni olugu nana o sariyaw bēe ko mēn, o bēna a fō ko: «Nin siyaba ye hakiritigibaw, ani kolōnbagabaw yere le ye.»

⁷ Can ra, siyaba juman wēre le bē yi, ko o ta ala bē o kōrō, i n'a fō Matigi Ala, anw ta Ala bē an kōrō cogo min na, ani tuma o tuma ni an b'a daari a bē an lamēn? ⁸ Siyaba juman wēre le bē yi tuun, ko Ala ta cifōninw, ani a ta kolatigenin terenninw bē o boro, i n'a fō ne bē nin sariya minw bēe yirara aw ra bi?

⁹ Aw kōni ye aw yere kōrōsi le kosebē, ka aw tagamacogo lōn janko aw ja ka ko minw ye, aw kana jina o kow kō aw si bēe ra, ani o kow kana bō aw jusu ra; aw ye aw denw karan a ra, ka aw mamadenw fana karan a ra.

¹⁰ Lon min na aw nana lō Matigi Ala, aw ta Ala ja kōrō Horebu kuru kōrō, aw ye aw hakiri to o lon na; o lon na Matigi Ala k'a fō ne ye ko: «Jama lajen ne kōrō, o ye ne ta kumaw lamēn, janko o ye ne pasiran degi, ka to ka siran ne ja o si bēe ra, ani janko o ye o ta denw karan o kumaw ra.»

¹¹ Aw gbarara ka na lō kuru kōrō. Kuru bēe tun ye tasuma ye; tasumamana tun bē yelēna fō sankolo ra; sankaba finmanw ni dibikuruba tun bē yi.

¹² Matigi Ala kan bōra tasuma ra ka kuma aw fē. Aw k'a kumakan mēn, nka aw ma foyi ye. Aw tun b'a kumakan dōrōn le mēna. ¹³ A k'a ta jēnrogōnya* yira aw ra, ko aw y'a sira tagama, o min ye kumakan tan ye. A ka o sēbē kabakuru walaka flā kan ka o di aw ma. ¹⁴ O kō, Matigi Ala k'a fō ne ye o wagati ra, ko ne ye aw karan a ta sariyaw ni a ta ciw ra, janko aw bēna Zuriden ba tige ka taga jamana min mina, aw ye o sariyaw ni o ciw sira tagama o jamana ra.

Izirayelimōgōw man kan ka jow sōn

¹⁵ Lon min na Matigi Ala kan bōra tasuma ra ka kuma aw fē Horebu kuru yōrō ra, aw tun ma foyi si le ye. O kōsōn aw ye aw yere kōrōsi kosebē,

¹⁶ janko aw kana na aw yere bla kojugu ra, ka batofen werew lalaga aw yere ye, ka fēn dō bisigiya lalaga ka o bato; cē bisigiya, walama muso bisigiya, ¹⁷ walama began bisigiya, walama kōnō minw bē wuri san fē, o bisigiya, ¹⁸ walama fēnpanaman minw bē fofō dugukolo kan, walama jēgē minw bē ji ra. ¹⁹ Ni aw ka aw ja kōrōta san fē, ka tere flē, walama ka karo ni lolow flē, ni aw ka sankolokōnōfenw flē, aw kana a to siya tōw ye aw nege, k'a to aw ye aw yere majigi o fēnw kōrō, ka o bato. Matigi Ala, aw ta Ala, ka o fēnw batori to dunupa siya tōw le boro. ²⁰ Nka aw kōni, Matigi Ala ka aw ta ka aw labō Misiran tōrōjuguba ra, k'a kē i n'a fō a ka aw labō negēdibiba tasumaman

kōnō, janko aw ye kē ale yere ta siya ye, i n'a fō aw bē cogo min na bi.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala dimina ne kōrō aw koson; a karira ko ale Matigi Ala, aw ta Ala, ale bēna jamana min di aw ma k'a kē aw ta ye, ko ne tēna Zuriden ba tige ka taga don o jamanapuman na.

²² Ne bēna sa nin jamana le ra yan, ne tēna Zuriden ba tige; nka aw bēna ba tige ka taga don o jamanapuman na. ²³ O ra, aw ye aw yere kōrōsi janko Matigi Ala, aw ta Ala ka jēnrogōnya* min don ni aw ye, aw kana na jina o kō, ani aw kana fēn dō ja lēse, ka fēn dō bisigiya lalaga ka o bato, k'a sōrō Matigi Ala, aw ta Ala ko aw man kan ka o fēn bato; ²⁴ sabu Matigi Ala, aw ta Ala bē i ko tasuma farimanba; a t'a fē aw ye ale ni batofen wēre kanu jōgōn fē fiyewu.

²⁵ Ni aw nana denw sōrō, ka mamadenw fana sōrō, ni aw nana sigi ka mēen jamana kōnō, ni aw ka aw yere lanōgō, ka fēn dō ja lēse, ka fēn dō bisigiya lalaga ka o bato, ka kojugu kē Matigi Ala, aw ta Ala ja kōrō, k'a jusu bō, ²⁶ o tuma, ne bē sankolo ni dugukolo kē ne seere ye bi aw kama, ko aw bēna taga o jamana min mina Zuriden ba ko fē, ko aw bēna halaki joona ka bō o jamana ra; aw tēna sijan sōrō yi, sabu aw bēna halaki ka ban le pewu. ²⁷ Matigi Ala bēna aw janjan ka taga siya tōw cē ra; a bēna aw lataga o siya minw cē ra, aw tō bēna taga to mōgō dama dama dōrōn o siyaw cē ra yi. ²⁸ Ka aw to o yōrō ra, aw bēna batofen dōw bato, mōgōw yere boro ka batofen minw lalaga; batofen yiriramanw, ani a kabakururamanw, o batofen minw tē yeri kē, o tē mēni kē, o tē domuni kē, o tē kasa mēn. ²⁹ Ka aw to o yōrōw le ra fana, aw bēna kē Matigi Ala, aw ta Ala ta jēnrogōnya jini ye; aw fana bēna a sōrō, ni aw k'a ta jēnrogōnya jini ni aw jusukun bēe ye, ani aw nin bēe. ³⁰ Ka aw to o jani na, ka nin tōrōw bēe to aw kan, aw bēna sekō o bēe ko fē ka na Matigi Ala, aw ta Ala ma, ka na a ta kuma lamēn; ³¹ sabu Matigi Ala, aw ta Ala ye Ala le ye, min bē hina. A tēna aw to aw kelen na, a fana tēna aw halaki. A karira ka jēnrogōnya min don ni aw bēnaw ye, a tēna jina o jēnrogōnya kō fana.

Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye

³² Ayiwa, aw ye mōgōw jininka wagatijan tēmēninw ta kow ra, wagati min aw yere tun ma woro fōlō; lon min na Ala ka adamaden dan k'a bla dugukolo kan, k'a ta o lon na fō ka na se bi ma, aw ye jininkari kē o kow ra, k'a ta dunupa kun dō ra ka taga a bla a kun dō ra. Yala nin koba jōgōn kera ka ye wa? Yala mōgō ka nin ko jōgōn mēn fōlō wa? ³³ Yala siya dō bē yi min ta mōgōw ka Ala yere kumakan mēn ka bō tasuma cē ma, k'a kē i n'a fō Ala kumana aw fē cogo min na, ni o mōgōw ma sa wa? ³⁴ Yala ala dō wurira ka ye ko a bē siya dō kē a yere ta ye, ka o siya ta ka bō siya dō wēre cē ra, i n'a fō Matigi Ala, aw ta Ala ka ko minw bēe kē aw ye Misiran jamana ra aw yere ja na wa? A ka tōrōbaw ben mōgōw kan, ka tagamasiyēnbaw kē, ka kabakow kē, ka mōgōw kere, k'a ta seba-gaya ni a ta fanga yira, ka siranyakobaw kē.

³⁵ Ala ka o kow bēe kē k'a yira aw ra, janko aw

y'a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye, ko Ala were te yi ale ko. ³⁶ A k'a kan bo sankolo ra ka kuma aw fe, janko ka aw karan a ta sira ra. A k'a ta tasumaba lajigi k'a yira aw ra; aw k'a ta kuma men ka bo tasuma ce ra. ³⁷ A ka aw bemaw kanu minke, ka na o ta denw fana panawoloma olugu ko fe, ka o ke a yere ta ye, o le koson ale yere ka aw labo Misiran, ni a ta sebayayaba ye. ³⁸ Siya dow tun be yi, minw tun ka ca ni aw ye, o fanga fana tun ka bon ni aw ta ye; nka a ka olugu gben ka bo aw ja, ka aw ladon o ta jamana ra, ka o jamana ke aw ta ye, i n'a fo a be cogo min na bi.

³⁹ O ra, aw ka kan k'a lon bi, ka aw hakiri to a ra ko Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye, sankolo konso, ani dugukolo kan, ko do were te yi ale ko. ⁴⁰ Ne be a ta sariyaw ani a ta ci minw fora aw ye bi, aw ye o sira tagama, janko aw ye hera soro, aw ni aw ta den minw bena na aw ko fe; janko Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye wagati bee, aw ye sijan soro o jamana ra.

Mogofagabagaw ta karifaduguw

⁴¹ Ayiwa, Musa ka dugu saba panawoloma Zuriden ba tereboyanfan na, ⁴² janko o ye ke mogofagabagaw ta karifaduguw ye; janko ni mogodo k'a mogogogon faga, k'a soro a m'a lawuri a kama, ni a fana tun te a jugu ye kakoro, o tigi ye se ka bori ka taga dogo o dugu do ra k'a nin kisi. ⁴³ Beseri tun ye o dugu do ye; a be kongokolon konso, kenegbe yoro ra, Ruben ta mogow ta mara ra. Ramoti fana tun ye o dugu do ye; a be Galadi mara ra, Gadi ta mogow ta mara ra. Golan fana tun ye o dugu do ye; ale be Basan jamana ra, Manase ta mogow ta mara ra.

Izirayeli ka kan ka Ala kelenpe bato

Kuma damina

⁴⁴ Musa ka sariya min yira Izirayelimogow ra, o sariya le ye nin ye. ⁴⁵ A ka Ala ta jengogonya* ta sariyaw, ani Ala ta cifoninw, ani Ala ta kolatigenin minw fo o ye o bonin ko Misiran, olugu le ye nin ye. ⁴⁶ O kera k'a soro o tun be Zuriden ba fan do kan, kuruw furance ra, ka nasin Beti Pehori yoro ma, Amorikaw ta masace Sihon ta jamana ra; ale le tun siginin be Hesibon. Musa ni Izirayelimogow ka se soro o masace kan, o bonin ko Misiran. ⁴⁷ O k'a ta jamana mina, ani Basan masace Ogi ta jamana. O masace fla minw tun ye Amorikaw ta masacew ye, olugu tun be Zuriden ba tereboyanfan le fe. ⁴⁸ O ta jamana tun be damina fo Aroweri, Arinon koda ra, ka taga se fo Sihon kuru † ma, min ye Herimon kuru ye.

⁴⁹ Zuriden kenegbe tereboyanfan bee tun b'a ra fana, ka taga se fo Kogoji sanin ma, Pisiga kuru koro.

Ala ta kumakan tan

⁵ Musa ka Izirayelimogow bee wele, k'a fo o ye ko: Izirayelimogow aw ye lamenni ke! Ne be sariyaw, ani ci minw fora aw ye bi, aw ye o lamen. Aw y'a karan, k'a sira tagama ka ja kosebe. ² An Matigi Ala ka jengogonya don ni an ye Horebu kuru kan. ³ A ma o jengogonya* don ni an bemaw le ye; an minw bee panaman be yan bi, a ka o jengogonya* don ni anw le ye. ⁴ Matigi Ala kumakan bora tasuma ce ma kuru kunna; ale yere da kumana aw fe. ⁵ Ne lora aw ni Matigi Ala ce, ka Matigi Ala ta kuma lase aw ma, sabu aw tun be siranna tasuma ja; o ra aw ma son ka yelen kuru kan. Matigi Ala ko:

⁶ «Ne le ye Matigi Ala, i ta Ala ye, min ka i labo Misiran jamana ra, jonyaso ra.

⁷ «I kana batofen were si bato ne ko.

⁸ «I kana ja si lese i yere ye k'a bato. Fen minw be sankolo ra o, minw be dugukolo kan o, minw be dugukolo jukoro ji ra o, i kana o do si bisigiya lalaga ka o bato. ⁹ I kana i kinbiri gban o fenw si koro, ka o bato. Sabu ne min ye Matigi i ta Ala ye, ne t'a fe i ye ne ni batofen were kanu jagon fe fiyewu. Mogow minw be o terenbariyakow ke, ne bena o hake bo o tigiw ra, k'a bo o ta denw na, k'a bo o ta denw ta denw na fana, fo ka taga se o ta duruja sabanan, ni a naaninan ma, sabu o be ne koninya le. ¹⁰ Nka mogow minw be ne kanu, ka ne ta sariyaw sira tagama, ne be kojuman ke olugu ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fo ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

¹¹ «I kana Matigi Ala, i ta Ala togo fo gbansan, sabu mogow o mogow be Matigi Ala togo fo gbansan, Matigi Ala tana o tigi jarakibari to.

¹² «I ka kan ka Nenekirilon sariya sira tagama, k'a ke lon saninman ye, i n'a fo Matigi Ala, i ta Ala tun k'a fo i ye cogo min na kakoro. ¹³ I ye baara ke tere woro, ka i ta koketaw bee ke. ¹⁴ Nka logokun tere wolonflanan, o ye Matigi Ala, i ta Ala ta Nenekirilon le ye. I kana baara si ke o lon na; i yere o, i dence o, i denmuso o, i ta jonce o, i ta jonmuso o, i ta misi o, i ta fali o, i ta began min o min; hali lonan min be i fe so konso, o si kana baara ke o lon na; janko i ta joncew ni i ta jonmusow ye nenekiri i n'a fo ele yere. ¹⁵ I hakiri to a ra ko i tun be jonya le ra Misiran jamana ra; Matigi Ala le ka i bo o jonya ra ni a ta sebayaya ni a ta fanga ye. O le koson Matigi Ala, i ta Ala k'a fo i ye ko i ye Nenekirilon bla, i kana baara ke.

¹⁶ «I fa ni i ba bonya, i n'a fo Matigi Ala, i ta Ala k'a fo i ye cogo min na kakoro, janko Matigi Ala, i ta Ala bena jamana min di i ma, i ye sijan soro, ka hera soro o jamana konso.

¹⁷ «I kana mogow faga.

¹⁸ «I kana jeneya ke.

¹⁹ «I kana sonyari ke.

²⁰ «I kana faninya fo k'a la i mogogogon na.

²¹ «I kana nabo i mogogogon ta muso fe. I kana nabo i mogogogon ta so fe, walama a ta foro, walama a ta jonce, walama a ta jonmuso, walama a ta misi, walama a ta fali; i kana nabo i mogogogon ta fen si fe.»

† Sihon kuru be wele fana ko Siriyon walama Seniri kuru (Sariya 3.9)

²² Matigi Ala ka o ciw le fo ni kanba ye kuru kan, tasuma ce ma, sankabaw ni dibiba ce ma; a ka o fo aw ta jama bee lajennin ye, a ma foyi wexe fara o kan. A ka o sebe kabakuru walaka fla kan k'a di ne ma.

²³ Aw ka o kumakan men dibi ra, k'a ye fana ko kuru bee ye tasuma ye minke, aw ta jamakuruw ta kuntigiw, ani aw ta cekarobaw gbarara ne ra. ²⁴ O ko: «A fle, Matigi Ala, an ta Ala k'a ta nɔɔɔ ni a ta bonya yira an na; an k'a kumakan men tasuma ce ma. Bi le an k'a ye ko Ala kumana adamaden daw fe, ko o ma sa. ²⁵ O bee n'a ta, ni anw tora yan, an bena sa; sabu nin tasumaba bena an faga. Ni an ka ke Matigi Ala, an ta Ala kumakan men ye nin cogo ra, an bena sa. ²⁶ Adamaden juman le ka Ala janaman kumakan men ka bo tasuma ce ma i ko anw, ni a ma sa? ²⁷ O ra, ele ye gbara kuru ra; Matigi Ala bena fen o fen fo, i ye o bee lamen; ni a ka fen o fen fo i ye, i ye na o lase an ma, an bena a lamen; ni a ka min fo, an bena o ke fana.»

²⁸ Ayiwa, aw ka kuma min fo ne ye, Matigi Ala ka o men. A k'a fo ne ye ko: «Nin magow ka kuma min fo i ye, ne ka o men. O ka min o min fo, o bee ka pi. ²⁹ E! Ni a kera ko o miiriya kelen le tun be o jusu ra tuma bee, ni o tun be siran ne ja, ka ne ta ciw bee sira tagama, o tuma o ni o denw tun bena to hera le ra wagati bee.

³⁰ «Taga a fo o ye ko o ye seko ka taga o ta fani-bonw kɔɔɔ. ³¹ Nka ele ye to ni ne ye yan; ne bena ne ta kumaw ani ne ta sariyaw ani ne ta kolatigeninw fo i ye, i be taga o karan o ra, janko ne bena jamana min di o ma k'a ke o ta ye o ye taga o sariyaw sira tagama o jamana ra.»

³² A laban Musa ko: «Matigi Ala, aw ta Ala ka ko minw fo aw ye, aw ye o bee ke ka ja a cogo ra. Aw kana jenge ka bo o sira kan ka taga aw kininboro fe walama ka taga aw numanboro fe. ³³ Matigi Ala, aw ta Ala ka sira min yira aw ra, aw ye o sira bee le tagama, janko aw bena taga jamana min ta, aw ye si sɔɔɔ o jamana ra, ka hera ni sijan sɔɔɔ.»

Izirayelimogow ka kan ka Matigi Ala kanu

6 Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala ka kumaw, ani kolatigeninw, ani sariya minw fo, ko ne ye aw karan o ra, o le ye nin ye. A ko aw bena taga jamana min ta, aw ye o sariyaw sira tagama o jamana ra, ² janko aw ni aw denw, ani aw mamaden minw bena na aw ko, aw bee ye siran Matigi Ala, aw ta Ala ja, aw si bee ra; ne ka Ala ta kumaw ni a ta ci minw fo aw ye, aw ye o bee sira tagama, janko aw ye sijan sɔɔɔ. ³ O ra, aw Izirayelimogow, aw ye lamenni ke! Aw ye jija ka Ala kan men ka ja kosebe, janko aw ye hera sɔɔɔ, ka caya kosebe aw ta jamana ra, nɔɔɔ ni li be woyo o jamana min na, i n'a fo Matigi Ala, aw bemaw ta Ala k'a layiri ta aw ye cogo min na.

⁴ Aw Izirayelimogow, aw ye lamenni ke! An Matigi Ala le ye Matigi kelenpe ye. ⁵ I ka kan ka Matigi Ala, i ta Ala kanu ni i jusukun bee ye, ani i nin bee, ani i baraka bee. ⁶ Ne be nin kuma minw fo aw ye bi, aw ka kan ka o to aw jusukun na. ⁷ Aw ye aw denw karan a ra ka ja. Ni aw be aw ta so, walama

ni aw be taga tagama ra, aw lato, ani aw wurito, o kumaw ye ke aw da ra tuma bee. ⁸ Aw y'a siri aw boro ra i ko tagamasiyen, k'a siri aw tenw na fana; ⁹ aw y'a sebe aw ta bon donda yiriw kan, ani aw ta dugu donda* konw kan.

¹⁰ Matigi Ala, aw ta Ala karira ko a bena jamana min di aw bemaw Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ma, a bena taga aw ladon o jamana ra; aw bena duguba pumanmanw sɔɔɔ, aw boro ma dugu minw lo, ¹¹ ka bonw sɔɔɔ, bon minw fara fenuman suguya bee ra, k'a sɔɔɔ aw le ma o fenw bla o kɔɔɔ; aw bena kolonw sɔɔɔ, aw ma kolon minw sozi; aw bena rezenforow ni oliviyesunw sɔɔɔ, aw ma minw senɛ. ¹² O koson, ni aw nana domuni ke ka fa tuma min na, aw kana a to aw ye jina Matigi Ala ko, ale min ka aw labo Misiran jamana ra, jonyaso ra.

¹³ Aw ye siran Matigi Ala, aw ta Ala ja, ka baara ke ale kelenpe ye; aw ye kari ni ale togo le ye.

¹⁴ Siya to minw be aw kere fe, aw kana tugu olugu ta batofenw ko ka o bato. ¹⁵ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala be aw ce ra; a t'a fe aw ye ale ni batofen were kanu jɔɔɔɔ fe. Ni aw ka o ke, a bena dimi aw kɔɔɔ, fo ka aw halaki ka bo dugukolo kan.

¹⁶ Aw man kan k'a fo ko aw be Matigi Ala, aw ta Ala korobo, i n'a fo aw tun k'a ke cogo min na Masa ta yoro ra. ¹⁷ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ka kuma minw fo aw ye, ani a ka sariyaw ni ci minw fo aw ye, aw ye o le ke. ¹⁸ Ko minw terennin lo, ani minw ka pi Matigi Ala ja kɔɔɔ, aw ye o le ke, janko aw ye hera sɔɔɔ, ani janko Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bena jamanaruman min di aw ma, aw ye don o jamana ra, k'a ke aw ta ye. ¹⁹ Matigi Ala bena aw juguw bee gben ka bo aw ja fana, i n'a fo a tun k'a fo cogo min na.

²⁰ Lon do, ni aw dencew nana aw pininka ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ciw ni nin sariyaw ni nin kumaw fo aw ye?» ²¹ Aw y'a fo aw dencew ye ko: «An tun be jonya ra Farawona fe Misiran jamana ra; nka Matigi Ala ka an labo Misiran a ta sebagaya baraka ra. ²² Matigi Ala ka kabakow ni kobaw ke an yere ja na, ka kojugubaw lase Misirankaw ma, ani Farawona ni a ta somogow bee ma, ²³ ka anw labo Misiran; a tun karira an bemaw ye jamana min ko ra, a nana ni an ye o jamana ra yan, ka na o jamana di an ma. ²⁴ Matigi Ala k'a fo an ye ko an ye a ta sariyaw bee sira tagama, ka siran Matigi Ala, an ta Ala ja, janko an ye si sɔɔɔ, ka ke hera ra tuma bee, i ko an be cogo min na bi. ²⁵ Ni an ka nin kumaw bee sira tagama a cogo ra Matigi Ala, an ta Ala ja kɔɔɔ i n'a fo a k'a fo an ye cogo min na, o le bena an tagamacogo teren ka kapa ni Ala sago ye.»

Izirayelimogow man kan ka kori siya tow ra

7 Ayiwa, aw bena taga jamana min mina k'a ke aw ta ye, Matigi Ala, aw ta Ala le bena aw ladon o jamana ra. A bena siya caman gben ka bo aw ja: Hetikaw, ani Girigasikaw, ani Amorikaw, ani Kanaanakaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw; o ye siya wolonfla ye, minw ka ca ni aw ye, o baraka fana ka bon ni aw ta ye. ² Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw don aw boro, ni aw ka se sɔɔɔ o kan, aw ye o bee halaki ka ban pewu.

Aw kana jɛnɔɔɔɔnya si don ni o ye, aw fana kana makari o ra. ³ Aw kana o ke aw furukeɔɔɔɔw ye. Aw kana sɔn ka aw denmusow di o dencew ma furu ra, aw fana kana sɔn ka o denmusow jini ka o di aw dencew ma furu ra.

⁴ Ni o tɛ o bɛna aw denw kun yɛlɛma ka o faran ka bɔ Matigi Ala kɔ, k'a to o ye taga batofɛn wɛrɛw bato, ka o ke sababu ye k'a to Matigi Ala ta dimi ye se aw ma, fɔ ka aw halaki jooɔa jooɔa. ⁵ O ra, aw ka kan ka min ke o ra, o flɛ nin ye: Aw ye o ta sarakabɔnɔnɔw waraga; aw ye o ta kabakuru-janw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew tigɛtigɛ, ka o ta batofɛn leseninw jeni tasuma ra; ⁶ sabu aw ye siya saninyanin le ye, siya min blara danna Matigi Ala, aw ta Ala ye. Matigi Ala, aw ta Ala ka aw janawoloma dugukolo siya tɔw bɛɛ cɛ ra, janko aw ye ke ale ta siya ye, siya min ko ka gbɛlen a ma.

Matigi Ala ka Izirayɛlimɔɔɔw kanu

⁷ Ayiwa, Matigi Ala ma aw kanu, ka aw janawoloma ko sabu aw tun ka ca ni siya tɔw bɛɛ ye; aw le yɛrɛ tun ka dɔɔɔ ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ kan. ⁸ Nka Matigi Ala ka aw kanu le, ani a karira ka layiri min ta aw bɛmaw ye fɔlɔfɔlɔ, a tun b'a fɛ ka o dafa; o kosɔn a ka aw labɔ Misiran a ta seba-gaya baraka ra, ka aw kisi ka bɔ o jɔnyaso ra, ka aw bɔsi ka bɔ Misiran masacɛ Farawona boro. ⁹ O ra, aw y'a lɔn ko Matigi Ala, aw ta Ala le ye Ala ye, Ala kankelɛntigi; mɔɔɔ minw b'a kanu, k'a ta sariyaw sira tagama, a bɛ to a ta jɛnɔɔɔɔnya* ra ni olugu ye, ka kɔɔɔman ke o ye, k'a ke o ta denw ye, fɔ ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

¹⁰ Nka minw b'a kɔninya, a bɛ o hake bɔ olugu ra, ka o halaki; minw b'a kɔninya kɔni, a tena sumaya ni olugu ta sara ye, a bɛ o hake bɔ o ra o yɔrɔnin bɛɛ le ra.

¹¹ O ra, ne bɛ kumaw ni cifɔninw ni kolatigenin minw fɔra aw ye bi, aw ye o sira tagama k'a ke a kecogo ra.

¹² Ni aw ka nin sariya ta kumaw lamɛn, ni aw k'a sira tagama k'a ke a kecogo ra, o tuma Matigi Ala, aw ta Ala bɛna to a ta jɛnɔɔɔɔnya ra ni aw ye, ka kɔɔɔman ke aw ye, i n'a fɔ a tun karira aw bɛmaw ye cogo min na. ¹³ A bɛna aw kanu, ka baraka don aw ra, ka aw caya. A bɛna baraka don aw denw na, ka baraka don aw ta dugukolo ra, ka aw ta simanw ja, ka rɛzɛnji ni turu di aw ma caman, ka baraka don aw ta misiw, ani aw ta bɛgan tɔw bɛɛ ra aw ta jamana kɔnɔ, a tun karira aw bɛmaw ye ko a bɛna o jamana min di aw ma. ¹⁴ A bɛna baraka don aw ra ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ kan. Cɛ tena ke aw ta jamana ra, walama muso, min bɛ ke denworobari ye. Bɛgan tena ke aw ta bɛganw na fana, min tɛ den woro.

¹⁵ Matigi Ala bɛna bana suguya bɛɛ mabɔ aw ra. Aw ka Misiran jamana ta bana minw lɔn, a tena o si lase aw ma. Minw bɛ aw kɔninya, a bɛna o banaw lase olugu le ma.

¹⁶ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna siya minw bɛɛ don aw boro, aw ye o siyaw bɛɛ halaki le; aw kana a fɔ ko aw bɛ makari o ra ka o to yi, aw fana kana o ta batofɛnw bato, sabu o le bɛna ke jan ye ka aw mi-

na.

Izirayɛlimɔɔɔw bɛna se sɔrɔ siya tɔw bɛɛ kan

¹⁷ Aw bɛ se k'a miiri aw yɛrɛ kɔnɔ k'a fɔ ko: «Nin siyaw ka ca ka tɛmɛ anw kan; anw bɛna se ka o gbɛn cogo di?» ¹⁸ Aw kana siran o ja. Matigi Ala, aw ta Ala ka min ke Farawona ni Misiran jamana bɛɛ ra, aw ye aw hakiri to o ra. ¹⁹ Tuma min na Matigi Ala, aw ta Ala tun bɛ aw labora Misiran, a ka tɔɔɔɔba minw ben Misirankaw kan, ani a ka kabakow ni koba minw ke, ani a k'a ta seba-gaya ni a ta fanga yira cogo min na, aw yɛrɛ ja ka o ye. Ayiwa, aw bɛ siranna siya minw bɛɛ ja, Matigi Ala, aw ta Ala bɛna o jɔɔɔn le ke olugu ra. ²⁰ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna o bɛɛ ja wuri, k'a to o bɛɛ ye bori aw ja; hali minw bɛna bɔsi ka bori ka taga dogo, aw bɛna olugu gbɛn fɔ ka o bɛɛ halaki. ²¹ O ra, aw ja kana tigɛ o siyaw kosɔn, sabu Matigi Ala, aw ta Ala bɛ aw cɛ ra; Alaba lo, ani sir- anyafɛnba lo fana.

²² Matigi Ala bɛna o siyaw gbɛn dɔɔnin dɔɔnin le ka bɔ aw ja. Aw tena se ka o bɛɛ gbɛn yɔrɔnin kelɛn na; ni o tɛ, kongowaraw bɛna caya jamana kɔnɔ ka aw lamini. ²³ Matigi Ala, aw ta Ala bɛna o siyaw don aw boro; a bɛna o ja wuri, ka o bɛɛ jagami jɔɔɔn na, fɔ ka taga o bɛɛ halaki. ²⁴ A bɛna o ta masacɛw don aw boro; aw bɛna o bɛɛ faga fɔ ka o tɔɔɔ tunu ka bɔ dugukolo kan. O si kɛlen tena se ka lɔ ka aw kɔnɔ; aw bɛna o bɛɛ halaki.

²⁵ Aw ye o ta batofɛn leseninw jeni tasuma ra. Sanin ni warigbɛ minw bɛ o batofɛnw na, aw kana jɔbɔ o dɔ fɛ, ka o ta; ni o tɛ, o bɛna ke sababu ye ka aw lafiri. Sabu Matigi Ala, aw ta Ala bɛ o fɛnw haramuya le. ²⁶ Aw man kan ka o fɛn haramuyanin si ladon aw ta so kɔnɔ, janko Matigi Ala kana na aw danga ka aw bla halakiri kama, i n'a fɔ o fɛnw blara halakiri kama cogo min na. Aw ka kan ka jigi o fɛnw na, ka o haramuya, sabu Ala ka o fɛnw danga ka o bla halakiri le kama.

Ala ka Izirayɛlimɔɔɔw karan kongokolɔn kɔnɔ

8 Ayiwa, ne bɛ nin kuma minw fɔra aw ye bi, aw ye jija ka o bɛɛ ke a cogo ra, janko aw ye si sɔrɔ, ka caya, ani janko Matigi Ala karira ko a bɛna jamana min di aw bɛmaw ma, aw ye taga don o jamana ra k'a ke aw ta ye. ² Matigi Ala, aw ta Ala tɛmɛna ni aw ye sira minw fɛ nin san binaani bɛɛ ra kongokolɔn kɔnɔ, ani a ka sege min la aw kan, ani ka aw kɔrɔbɔ cogo min na, aw ye aw hakiri to o ra. A ka o ke janko ka aw jusukun cogo-goya lɔn, k'a lɔn ni aw bɛna ale ta sariyaw sira tagama, walama ni aw tena a tagama. ³ A ka sege la aw kan, k'a to kɔngɔ ka aw tɔɔɔ. A ka aw baro ni mane* ye; aw tun ma o domunifɛn lɔn, aw bɛmaw fana tun m'a lɔn. A ka o ke janko ka aw karan ko domuni dama le tɛ mɔɔɔ baro; ko nka kuma min o min bɛ bɔ Matigi Ala da ra, o le fana bɛ mɔɔɔ baro. ⁴ O san binaani bɛɛ kɔnɔ, aw ta faniw ma kɔrɔ ka faran, aw senw fana ma funu. ⁵ O ra, aw y'a lɔn k'a faamu ko Matigi Ala, aw ta Ala bɛ aw koro i ko mɔɔɔ bɛ a den koro cogo min

na.

Izirayelimogow man kan ka jina Ala ko

⁶ Aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta ciw ke, k'a ta siraw bee tagama a cogo ra, ka siran a ja. ⁷ Sabu Matigi Ala bena taga aw ladon jamana numanba le ra; kow, ani bununw, ani jibaw be woyo kurufurancaw ra, ani kuruw kan o jamana ra. ⁸ Simanw be o jamana ra, ani rezen, ani toro, ani gerenadisunw, ani oliviye, ani li. ⁹ Aw bena domuni ke ka fa o jamana ra, foyi tena aw dese. Nege be soro o jamana kabakuruw ra, aw bena siranegge bo a kuruw kan fana.

¹⁰ Nka ni aw nana domuni ke ka fa tuma min na, aw ye Matigi Ala, aw ta Ala tando o jamanapuman koson a ka min di aw ma. ¹¹ Aw ye aw yere korosi, aw kana jina Matigi Ala, aw ta Ala ko; ani ne k'a ta kumaw ni a ta ciw, ani a ta sariya minw fo aw ye, aw kana o sira tagama dabra. ¹² Ni aw nana domuni ke ka fa, ka sopenanw lo ka don o kono, ¹³ ni aw ta misiw ni aw ta began tow nana ke caya ye, ni aw ta warigbe ni aw ta sanin nana ke caya ye, ni aw ta fenw bee nana ke caya ye, ¹⁴ o tuma, aw ye aw yere korosi, aw kana na aw yere bonya, fo ka jina Matigi Ala, aw ta Ala ko, ale min ka aw labo jonyaso ra Misiran jamana ra. ¹⁵ A blara aw ja ka nin kongokolonjuguba cetige, sajuguw ni bundeninw ka ca o yoro min na; a tagara ni aw ye yoro janinw ni jintanyorow ra, ka ji woyo ka bo faragbelenw na k'a di aw ma. ¹⁶ A ka aw baro ni mane* le ye o kongokolon kono; aw bemaw tun ma o domuni lon. A ka o ke janko ka aw majigi, ka aw korobo k'a fe, ka soro ka na kopuman ke aw ye o ko fe. ¹⁷ Aw ye aw yere korosi, aw kana na a miiri k'a fo aw yere kono ko: «Ne yere ta sebgaya ni ne yere boro baraka le k'a to ne ka nin naforow soro.» ¹⁸ Aw ye aw hakiri to Matigi Ala, aw ta Ala ra; sabu ale le be o naforow soro baraka di aw ma; a be o ke k'a yira ko ale tun karira aw bemaw ye ka jennogonya* min don ni o ye, ko ale be o jennogonya kan hali bi.

¹⁹ Ni aw koni ka jina Matigi Ala, aw ta Ala ko, ka taga ala werew ko, ka taga aw kinbiri gban olugu koro, ka o bato, ne b'a fo aw ye bi k'a gbeleya, ko ni aw ka o ke, aw bee bena halaki pewu. ²⁰ Aw bena sa i n'a fo Matigi Ala ka siya to minw halaki aw ja fe, sabu aw ma Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma lamem.

Ala ka Kanaanakaw gben kun min na

9 Izirayelimogow, aw ye lamenni ke! Aw bena Zuriden ba tige bi. Siya minw ka ca ni aw ye, ani minw baraka ka bon ni aw ta ye, aw bena taga olugu ta jamanaw mina, ani o ta dugu barakaman minw laminin be ni kogojanw ye k'a wuri fo san fe. ² O jamanaw mogow ka janjan, baraka be o ra kosebe; Anakikaw lo. Aw ka o ko men; aw k'a men fana ko mogow si te se ka lo Anakikaw ja ko a be o kere. ³ Nka aw ye la a ra bi, k'a lon ko Matigi Ala, aw ta Ala yere le be bla aw ja fe ka taga i ko tasuma farimanba; ale le bena o siyaw halaki, ka o ke aw sago ye. O ra, aw bena o gben ka bo o ta ja-

mana ra, ka o bee faga yoronin kelen na, i n'a fo Matigi Ala yere k'a layiri ta aw ye cogo min na.

⁴ Nka ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw gben ka bo aw ja, aw kana a fo aw yere kono ko: «Anw terennin lo minke, o koson Matigi Ala ka an ladon nin jamana ra k'a ke an ta ye.» O te de! Nin siyaw ta kewalejuguya le koson Matigi Ala be o gben ka bo aw ja. ⁵ A te ko aw terennin lo, walama ko jarakiyoro te aw ra minke, ko o koson nin siyaw ta jamana dira aw ma. O ta kewalejuguya le koson Matigi Ala, aw ta Ala be o gben ka bo aw ja, janko a tun karira ka layiri min ta aw bemaw Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ye, ka o layiri fa. ⁶ O koson, aw ka kan k'a lon ko Matigi Ala, aw ta Ala te nin jamanapuman dira aw ma k'a ke aw ta ye aw yere ta terenninya le koson; sabu aw ye mogow torokungbelenw le ye.

Saninmisiden ta ko

⁷ Aw ta kewalew k'a to Matigi Ala dimina aw koro cogo min na kongokolon kono, aw ye aw hakiri to o ra, aw kana jina o ko. K'a ta aw bolon na Misiran jamana ra, fo ka na aw se nin yoro ra, aw ma son ka Matigi Ala ta kuma lamem ka ye.

⁸ Horebu kuru yoro ra, aw ta kewalew k'a to Matigi Ala dimina aw koro. A tun dimina aw koro, fo a ta miiriya ra, a tun b'a fe ka aw bee halaki. ⁹ O y'a soro ne tun yelenna kuru kan; Ala ka jennogonya* min don ni aw ye, a tun ka o jennogonya sariyaw sebe kabakuru walaka minw kan, ne tun tagara o walakaw le mina. Ne ka tere binaani ni su binaani le ke kuru kunna, ne ma domuni ke, ne ma ji min. ¹⁰ Matigi Ala ka o kabakuru walaka fla di ne ma; Ala yere ta seberino le tun b'a kan. A tun ka kuma minw bee fo aw ye kuru kunna, tasuma ce ma, lon min na ne ka aw bee lajen, o kumaw le tun sebenin be o walakaw kan.

¹¹ Ayiwa, tere binaani ni su binaani temenin ko le, Matigi Ala sorora ka o walaka fla di ne ma, a ta jennogonya* sariyaw tun sebenin be walaka minw kan. ¹² O tuma ra, Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Wuri ka bo yan, i ye jigi ka taga joona joona, sabu i bora ni i ta mogow minw ye Misiran, o ka kojuguba ke. Ne tun ka sira min yira o ra, o ka o yere mabo o le ra yoronin kelen na ka ban. O ka sanin yeele ka o ke batofen do ye.»

¹³ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Ne ja b'a ra cogo min na, nin mogow ye mogow torokungbelenw le ye. ¹⁴ A to ne ye o halaki ka o togo tunu ka bo dugukolo kan pewu; o ko, ne bena ele ke siya were ye, siya min baraka ka bon, ani min ka ca ka teme nin mogow kan.»

¹⁵ Ayiwa, ne jigira ka bo kuru tasumaman kan, ni walaka fla ye ne boro, jennogonya ta kumaw tun sebenin be o walaka minw kan. ¹⁶ Ne ka fleri ke k'a ye ko aw ka jurumun ke, ka Matigi Ala, aw ta Ala hake ta. Aw tun ka sanin yeele k'a ke misiden do bisigiya ye, ka o bato. Matigi Ala tun ka sira min yira aw ra, aw tun ka aw yere mabo o sira ra yoronin kelen na. ¹⁷ A kera ten, ne ka o walaka fla mina ka o firi dugu ma, ka o bee cici aw yere ja na.

Musa ka Ala daari Izirayelimogow ye

¹⁸ Ne ka ne kinbiri gban Matigi Ala ja korɔ, ka tere binaani ni su binaani ke tuun, i n'a fo ne tun k'a ke cogo min na kakɔrɔ; ne ma domuni ke, ne ma ji min; ne ka o ke aw ta jurumunw bee koson, sabu fen minw ma ben Matigi Ala ja korɔ, aw tun ka o le ke k'a to Matigi Ala dimina. ¹⁹ Matigi Ala tun dimina, ani a jusu tun bora aw korɔ, fo a tun b'a fe ka aw halaki; ne ka o ye minke, ne ja tigera. Nka Matigi Ala sonna ka ne ta daariri lamen tuun. ²⁰ Matigi Ala tun dimina Haruna fana korɔ; a tun b'a fe ka ale fana faga. Ne ka Ala daari Haruna fana ye o wagati kelen na. ²¹ Aw tun ka sanin-misiden min bisigiya lalaga, min kera aw ta jurumun sababu ye, ne ka o ta, k'a don tasuma ra k'a jeni, k'a cici fo ka mugumugu. Ko min be woyo ka bo kuru kan, ne k'a mugu firi o ko ji ra.

²² Aw ta kewalew koson, Matigi Ala tun dimina aw korɔ fana ka an to Tabera; a kera o cogo kelen na ka an to Masa, ani ka an to Kiburɔti Hatava.

²³ Wagati min na Matigi Ala ka aw bla ka bo Kadesi Barineya, a k'a fo aw ye ko ale ka jamana min di aw ma, ko aw ye taga o jamana mina k'a ke aw ta ye. Nka aw banna Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma ma. Aw ma son ka la Ala ra, k'a kan mina.

²⁴ Kabini ne koni ka aw lon, aw ma son Matigi Ala ta kuma ma ka ye.

²⁵ O le koson ne tun ka ne kinbiri gban Matigi Ala ja korɔ, k'a daari tere binaani ni su binaani, sabu Matigi Ala tun b'a fe ka aw halaki. ²⁶ Ne ka Matigi Ala daari k'a fo ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari i kana i ta mogow halaki, sabu nin mogow ye i ta le ye. Ele le ka o kunmabo ni i ta fanga ye, ka o labo Misiran jamana ra i ta sebgaya baraka ra. ²⁷ I hakiri to i ta jonw na, Iburahima, ani Isiya-ka, ani Yakuba. I kana ta nin mogow ta kan-minabariya ni o ta juguya ni o ta jurumun fe; ²⁸ ni o te, i ka an labo jamana min na, o jamana mogow bena a fo ko: <Matigi Ala tun ka jamana min layiri ta nin mogow ye, a tun te se ka taga o ladon o jamana ra, nin mogow ko tun man di a ye fana; o koson a ka o labo Misiran ka taga o halaki kongokolon konɔ.> ²⁹ E, Matigi Ala, k'a sorɔ i ta mogow lo; nin mogow ye i ta le ye; ele le ka o labo Misiran i ta sebgayaba ni i ta fanga baraka ra.»

Walakakuraw

10 Ayiwa, o wagati ra, Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Kabakuru walaka fla lese i n'a fo folotaw, ka yelen ni o ye kuru kan ne fe yan. I ye yiri kesu do fana lalaga. ² Kuma minw tun be walaka folow kan, i ka minw ci, ne bena o kuma kelenw sebe o walakakuraw kan; i bena o walakaw bla kesu konɔ.»

³ Ne ka kesu do lalaga ni akasiyayiri ye, ka walaka fla lese, ka o ke i n'a fo folotaw; ne yelenna kuru kan ni o walaka fla ye ne boro. ⁴ Matigi Ala tun ka min sebe walaka folow kan, a ka o kelen sebe walakakuraw kan. A tun ka kumakan tan min fo aw ye kuru kan tasuma ce ma, lon min na ne ka aw lajen, a ka o le sebe, ka o di ne ma. ⁵ Ne jigira

ka bo kuru kan ka na. Ne tun ka yiri kesu min lalaga, ne ka walakaw bla o konɔ, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo ne ye cogo min na. O tora o kesu konɔ yi.

⁶ Izirayelimogow bora Beroti Bene Yakan, ka taga Mosera. Haruna sara o yoro le ra, a su donna yi le fana. A dence Elehazari sigira sarakalasebagaya ra a no ra. ⁷ Izirayelimogow bora o yoro ra ka taga Gudigoda, ka bo Gudigoda ka taga Yotibata; ko caman tun be o yoro ra. ⁸ O yoro le ra Matigi Ala ka Levi ta mogow panawoloma, ka o bla danna, ko olugu ye to ka Matigi Ala ta jennogonya kesu* ta, ka to Matigi Ala ja korɔ, ka to k'a ta baara ke, ani ka dugawu ke mogow ye Matigi Ala togo ra. Levi ta mogow ka o baara le ke fo ka na se bi ma. ⁹ O koson Levi ta mogow ma ninyoro foyi sorɔ, o ma dugukolo foyi sorɔ o yere ta ye i n'a fo o balema tow. Matigi Ala yere le ye olugu ninyoro ye, i n'a fo Matigi Ala, aw ta Ala tun k'a fo o ye cogo min na.

¹⁰ Ayiwa, ne tun tora kuru kunna fo tere binaani ni su binaani, i n'a fo sijaga folo ta kera cogo min na. Matigi Ala sonna ka ne ta daariri jaabi tuun, a ma aw halaki. ¹¹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Wuri ka bla nin mogow ja aw ye taga; ne tun karira o bemaw ye ko ne bena jamana min di o ma, aw ye taga o jamana mina.»

Izirayelimogow ka kan ka Ala kanu

¹² Ayiwa, sisan, aw Izirayelimogow, Matigi Ala be mun were le pini aw fe, ni Matigi Ala, aw ta Ala nasiran te? Aw ye a ta siraw bee tagama, k'a kanu, ka baara ke a ye ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee. ¹³ Ne be a ta kumaw ni a ta sariya minw fora aw ye bi, aw ye o bee sira tagama, janko aw ye hera sorɔ.

¹⁴ Sankolo bee, ani yoro minw be fo sankolo kunna yi belen, ani dugukolo ni a konofenw bee, o bee ye Matigi Ala ta le ye. ¹⁵ Nka aw bemaw ko le diyara Matigi Ala ye; Matigi Ala ka olugu le kanu. Aw minw fana kera o denw ye, aw minw nana aw bemaw ko fe, Matigi Ala ka aw le panawoloma siya tow bee ce ra, i n'a fo aw yere ja b'a ra cogo min na bi. ¹⁶ O ra, aw ye aw jogo yelema, ka aw yere di Ala ma; aw kana ke mogow torokungbelenw ye! ¹⁷ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala le ye alaw bee ta Ala le ye, ani matigiw bee ta Matigi; Alaba lo, ani Sebeetigi Ala, ani siranyafenba. A te mogow bo mogow ra, a te bonya mina mogow fe janko ka o tigi fisaya ni tow ye. ¹⁸ Feritaw, ani muso ce saninw, a be lo ni olugu ta ko ye. A be lonanw kanu, ka domuni ni fiyerebo di o ma. ¹⁹ Aw ka kan ka lonanw kanu, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra. ²⁰ Aw ye siran Matigi Ala, aw ta Ala ja, ka noro ale kelen le ra, k'a bato; aw ye kari ni ale togo le ye fana. ²¹ Aw ka kan ka ale le tando, sabu aw ta Ala lo. Ale le ka nin kobaw ni nin siranyakobaw ke aw ce ra; aw yere ja ka o ye. ²² Aw bemaw mogow biwolonfla le tagara Misiran. Nka sisan Matigi Ala, aw ta Ala ka aw ke siya caman ye, ka aw caya i ko lolow.

Ala ka koba min ke Izirayelimogow ye

11 Aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta koketaw ni a ta cifoninw ni a ta kolatigeninw ni a ta kumaw bee sira tagama.

² Aw ta denw jaw ma min ye, o ma min lon, aw koni ka o lon. O ra, Matigi Ala, aw ta Ala ka aw karan o fen minw na, aw ye aw hakiri to o ra bi; aw k'a ta bonya min ye, ani a ta sebgaya ni a ta fanga, ³ ani a ka tagamasiyenw ni koba minw ke Misiran jamana ra, ka Misiran masace Farawona ni a ta jamana bee kere. ⁴ Tuma min na Misir-ankaw tun wurira ka gban aw ko, a ka min ke o ta kerekajama ra, ani o ta sow ni o ta sowotorow ra, ani a ka o tunu Kogojiwulen ji jukoro cogo min na, ka o halaki ka ban pewu, aw hakiri be o ra. ⁵ A ka min ke aw ye, k'a damina kongokolon konu fo ka na se nin yoro ra, aw hakiri be o ra fana. ⁶ A ka min ke Eliyabu dence fla ra, Datan ni Abiramu, minw tun ye Ruben ta mogow ye, aw ka o lon; dugukolo dayelera ka o ni o ta somogow ni o ta bonw ni o ta beganw ni o nafemogow bee kunu Izirayelimogow bee ja na na cogo min na, aw hakiri be o bee ra; ⁷ sabu Matigi Ala ka nin koba minw bee ke, aw yere ja ka o kow bee ye.

⁸ O ra, ne be nin kuma minw bee fora aw ye bi, aw ye o bee sira tagama, janko aw bena Zuriden ba tige, ka taga don jamana min na, aw ye se soro ka o jamana mina, ⁹ ani ka sijan soro o jamana ra. Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bena o jamana di o ni o ta durujaw ma, nono ni li be woyo o jamana min na.

¹⁰ Aw bena taga don o jamana min na, o te i ko aw bora Misiran jamana min na; sabu Misiran, aw tun be aw ta siman dan forow ra, ka soro k'a son tuun i ko nanku be son cogo min na. ¹¹ Nka aw bena taga jamana min mina, kuruw ni dingakonoyorow be o jamana ra; sanji be ben o jamana ra kosebe. ¹² Jamana do lo, Matigi Ala, aw ta Ala b'a janto jamana min na tuma bee. A b'a korosi, k'a ta san damina ra ka taga a bla fo san laban na.

¹³ Ne be kuma minw fora aw ye bi, ni aw ka son o ma, ni aw ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu k'a bato ni aw jusukun bee ye, ani ni aw nin bee ye, ¹⁴ a bena sanji ben aw ta dugukolo kan a wagati ra, k'a ta sanji folo ma ka taga a bla sanji laban na. Aw bena siman soro, ani rezenji ni turu. ¹⁵ A bena bin fana falen kongo ra aw ta beganw ye; aw bee bena domuni ke fo ka fa.

Izirayelimogow ka kan ka Ala kan mina

¹⁶ Aw ye aw yere korosi, janko siya tow kana na aw nege, k'a to aw ye ban Matigi Ala ra, ka taga batofen werew fe ka taga aw kinbiri gban olugu koru ka o bato. ¹⁷ Ni aw ka o ke, Matigi Ala bena dimi aw koru kosebe; a bena sankolo datugu, sanji tena ben tuun; siman tena soro aw ta forow ra tuun. O tuma, Matigi Ala bena jamanaruman min di aw ma, aw bee bena halaki joona ka bo o jamana ra.

¹⁸ Ne be nin kuma minw fora aw ye, aw ye o ku-

maw to aw hakiri ra, ani aw jusukun na; aw y'a ke tagamasiyen ye, k'a siri aw borow ra, k'a siri aw tenw na fana. ¹⁹ Aw ye aw denw karan a ra. Ni aw be aw ta so, ani ni aw be taga tagama ra, ani aw lato, ani aw wurito, o kumaw ye ke aw da ra tuma bee. ²⁰ Aw y'a sebe aw ta bon donda yiriw kan, ani aw ta dugu donda konw kan. ²¹ Ni o kera, Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bena jamana min di o ma, aw ni aw ta durujaw bena sijan soro o jamana konu; ni sankolo ma wuri ka bo dugukolo kunna fiyewu, aw ta duruja tena ban o jamana ra.

²² Sabu ne be nin kuma minw fora aw ye, ni aw ka o bee men, k'a sira tagama, ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta siraw bee tagama k'a dafa, ka noro a ra, ²³ o tuma, Matigi Ala bena nin siya tow bee gben ka bo aw ja fe; hali ni o siyaw ka ca ni aw ye, ni o fanga ka bon ni aw ta ye cogo o cogo, aw bena o ta jamana mina o ra. ²⁴ Ni aw sen ka se yoro o yoro, o yoro be ke aw ta ye. Aw ta jamana bena bonya, k'a ta kongokolon na woroduguyanfan na, ka taga a bla fo Liban jamana ra sahiliyanfan na, ani k'a ta Efirati ba ra terebyanfan na, ka taga a bla fo Kogojiba ra terebenyanfan na. ²⁵ Mogo si tena se ka lo ka aw konu. Aw bena teme jamana minw bee ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena jatige ni siranya bla o mogow bee ra aw koson, i n'a fo a k'a fo cogo min na.

²⁶ Ayiwa, a fle, ne be dugawu ni danga bla aw ja koru bi. ²⁷ Ne be Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma minw fora aw ye bi, ni aw ka son ka o ke, o le ye dugawu ye. ²⁸ Nka ni aw ma son Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma ma, ani ne ka Matigi Ala ta sira min yira aw ra bi, ni aw ka o bla, ka taga batofen werew ko, aw ma batofen minw cogo lon, o le bena ke danga ye.

²⁹ Ayiwa, aw bena taga jamana min mina k'a ke aw ta ye, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw ladon o jamana ra tuma min na, aw bena taga dugawu kumaw fo Garizimu kuru kan, ka danga kumaw fo Ebali kuru kan. ³⁰ Aw k'a lon ko o kuruw be Zuriden ba ko fe, terebenyanfan sira ko fe, Kanaanaka minw siginin be Zuriden kenegbe ra, Giligali dugu ja fe, olugu ta jamana ra, More ta yirisunbaw koru.

³¹ Matigi Ala, aw ta Ala be jamana min dira aw ma, a tora donin aw bena Zuriden ba tige ka taga o jamana mina. Aw bena taga sigi o jamana ra, k'a ke aw ta ye. ³² O ra, ne be ciw ni sariya minw bee fora aw ye bi, aw ye o bee sira tagama k'a dafa.

Musa kosegira Ala ta sariyaw kan

Matigi Ala ka kan ka bato yoro min na

12 Matigi Ala, aw bemaw ta Ala be jamana min di aw ma, k'a ke aw ta ye, ka aw to si ra o jamana konu, aw ka kan ka sariya minw sira tagama, ani aw ka kan ka ko minw bee ke aw si bee ra, o ye nin ye: ² Aw bena siya minw gben, o siyaw be o ta batofenw son yoro minw na, aw ye o yorow bee cen pewu; o yorow be soro kurujanw kunna, ani kongoriw kan, ani yiriba flaburumanw jukoro. ³ Aw ye o ta sarakabonanw waraga; aw ye

o ta kabakurujanw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew jeni tasuma ra, ka o ta batofen leseninw bugo ka o benben. Aw ye o batofenw bee togow tunu ka bo o yorow ra le pewu.

⁴ Aw kana Matigi Ala, aw ta Ala bato i n'a fo o siyaw be o ta batofenw bato cogo min na. ⁵ Aw ta gbaw bee ra, ni Matigi Ala, aw ta Ala yere nana gba min ta yoro panawoloma, k'a togo la o yoro ra, ka o ke a batoyoro ye, o tuma aw ka kan ka taga a bato o yoro doron le ra. ⁶ Aw ka kan ka taga aw ta saraka jenitaw* di Matigi Ala ma o yoro le ra, ani aw ta jennogonya sarakaw*, ani aw ta yagaw, ani aw ta siman folo sarakaw*, ani aw ta dajurudafa sarakaw, ani aw yere diyanya sarakaw, ani aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw den folow sarakaw bee. ⁷ Aw ka kan ka aw ta sarakaw domu o yoro le ra, Matigi Ala, aw ta Ala ja koru; Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra, ka aw ta baara nafa minw di aw ma, aw ni aw ta somogow ye o diyabo ka jagari o yoro ra.

⁸ An be Ala batora cogo min na yan, aw tena a bato o cogo ra tuun; yan, ni min ka min diya, o be o le ke, ⁹ sabu Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ka o ke aw laganiyayoro ye, aw ma se o yoro ra folo. ¹⁰ Nka Matigi Ala, aw ta Ala be jamana min dira aw ma k'a ke aw ta ye, aw bena Zuriden ba tige, ka taga sigi o jamana ra; aw jugu minw bee ka aw lamini, Ala bena a to aw ye se soro olugu bee kan, ka nasuma; o ko, aw bena to hera ni laganiya ra.

¹¹ O tuma ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena yoro do le panawoloma k'a togo la o yoro ra. Ne ka fen minw fo aw ye, aw ka kan ka taga ni o fenw ye o yoro le ra: aw ta saraka jenitaw, ani aw ta jennogonya sarakaw, ani aw ta yagaw, ani aw ta siman folo sarakaw, ani aw b'a fe ka saraka minw bo Matigi Ala ye ka aw ta dajuruw dafa. ¹² Aw ye aw ta panagbew ke, ka jagari o yoro le ra Matigi Ala, aw ta Ala ja koru, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta joncew, ni aw ta jonmusow, ani Levi ta mogow minw be aw ta dugu ra; sabu ninyoro te olugu fe, dugukolo si ma di o ma jamana konu min ye o ta ye.

¹³ O ra, aw ye aw yere korosi, aw kana aw ta saraka jenitaw bo yoro bee, yoro min ka aw diya.

¹⁴ Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yoro min panawoloma aw ta gbaw ta maraw do ra, aw bena aw ta saraka jenitaw bo yi le; ne ka fen o fen fo aw ye fana, aw ka kan ka o bee ke yi le.

¹⁵ Nka ni Matigi Ala, aw ta Ala nana baraka don aw ra, ka beganw di aw ma, ni a diyara aw ye tuma o tuma, aw be se ka aw ta began do faga ka o sogo domu aw yere ta dugu konu. Mogow minw saninyara o, minw ma saninya o, o bee be se ka o sogo domu, sabu a be i ko aw ka sogo gbansan do le faga, dagbe walama minan. ¹⁶ Aw man kan ka began jori le domu; aw y'a bon dugu ma i ko ji.

¹⁷ Nka aw be aw ta simanw ni aw ta rezenji ni aw ta turu yaga minw di Ala ma, aw man kan ka o domu aw yere ta duguw konu; aw be aw ta beganw den folo minw di Ala ma fana, walama aw be saraka min o min bo ka aw ta dajuru dafa, walama aw yere diyanya saraka, walama siman folo sarakaw,

aw man kan ka o domu aw yere ta dugu konu.

¹⁸ Aw ka kan ka na o fenw domu Matigi Ala, aw ta Ala le ja koru; ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yoro min panawoloma, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta joncew, ni aw ta jonmusow, ani Levi ta mogow minw be aw ta dugu ra, aw ka kan ka na o fenw domu o yoro le ra. Aw ye jagari o yoro ra Matigi Ala, aw ta Ala ja koru, aw boro ta baara nafa koson. ¹⁹ Ka aw to si ra aw ta jamana konu, aw ye aw janto Levi ta mogow ra kosebe, aw kana jina o ko fiyewu.

²⁰ Ayiwa, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw ta jamana bonya, i n'a fo a k'a layiri ta aw ye cogo min na, lon do ni sogo domulogo ka mogow do soro, ni o tigi ko: «Ne koni b'a fe ka sogo domu bi», ayiwa, a be se ka sogo domu a sago ma. ²¹ Matigi Ala, aw ta Ala ka yoro min panawoloma k'a togo la o yoro ra, ni a kera ko o yoro ka jan aw ra, o tuma aw be se ka began do faga, misi walama saga walama ba do, ka o domu aw yere ta dugu konu aw sago ma, i n'a fo ne k'a fo cogo min na. ²² Aw y'a domu i ko sogo gbansan, i ko dagbesogo, walama i ko minan-sogo. Mogow minw saninyara, ani minw ma saninya, olugu bee be se ka o sogo domu. ²³ Nka aw ye aw yere korosi, aw kana jori domu fiyewu, sabu began ta panamanya be soro a jori le ra. Fen min be began panamanya, aw man kan ka o domu ni a sogo ye. ²⁴ O koson aw man kan ka jori domu. Aw y'a bon dugu ma i ko ji. ²⁵ Aw kana jori domu; ni o kera, aw ani aw ta den minw be na aw ko, aw bee bena ke hera ra; ko minw terennin lo Matigi Ala ja koru, aw ye to ka o le ke.

²⁶ Nka aw b'a fe ka fen minw di Ala ma saraka ye, ani ni aw be saraka minw bo ka aw ta dajuruw dafa, Matigi Ala yere ka yoro min panawoloma, aw ka kan ka taga o sarakaw bo o yoro le ra.

²⁷ Aw ka kan ka aw ta saraka jenitaw* jori ni a sogo bee jeni Matigi Ala, aw ta Ala ta saraka-jenifen* kan, k'a lase Ala ma; nka ni saraka tow lo, aw ye olugu jori bon sarakajenifen kan, k'a sogo domu.

²⁸ Ne be nin kuma minw fora aw ye, aw ye aw janto o ra, ka o lamun kosebe, k'a sira tagama, janko aw ye ke hera ra tuma bee, aw ni aw ta den minw bena na aw ko fe; ko minw terennin lo Matigi Ala, aw ta Ala ja koru, aw ye to ka o le ke.

Izirayelimogow man kan ka Kanaanakaw ladegi

²⁹ Aw bena taga siya minw gben, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw bee halaki ka ban tuma min na, ni aw nana o gben ka bo yi, ka sigi o ta jamana ra tuma min na, ³⁰ aw ye aw yere korosi, aw kana na ben o ta jan na, ka ke o ta kewalew ladegi ye, o halakinin ko ka ban; aw kana a fo ko aw be jininkari ke o siyaw ta batofenw ko ra, k'a fo ko: «Nin siyaw tun be o ta alaw batora cogo di le de? Anw fana b'a fe ka o ladegi.» ³¹ Aw man kan ka Matigi Ala, aw ta Ala bato o siyaw ta batocogow ra; sabu ni olugu be o ta alaw bato, o be ko hara-munin suguya bee le ke, Matigi Ala be ko minw koninya. O be hali o dencew ni o denmusow jeni tasuma ra ka o ta alaw bonya ni o ye.

Jobatobagaw bɛɛ ka kan ka faga

13 Ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, aw ye o bɛɛ kɛ, k'a sira tagama; aw kana foyi fara a kan, aw fana kana foyi bɔ a ra. ² Ayiwa, ni cira dɔ nana wuri aw cɛ ra, walama mɔgɔ dɔ, min ko, ko ale be ko nataw ye siko ra k'a fɔ, ni a ka tagamasiyenba dɔ fɔ, walama kabako dɔ, ko o ko bɛna kɛ, ³ a ka min fɔ ni o nana kɛ can ye, nka ni o kɔ fɛ o tigi ko aw ma ko aw ye taga batofɛn wɛrɛw kɔ, ka taga o bato, aw ma batofɛn minw lɔn, ⁴ aw man kan ka o cira, walama o sikokebaga ta kuma lamɛn. Matigi Ala, aw ta Ala le b'a fɛ ka aw kɛ k'a flɛ, k'a lɔn ni can ra aw b'a kanu ni aw jusukun bɛɛ ye, ani aw nin bɛɛ. ⁵ Aw ka kan ka tugu Matigi Ala, aw ta Ala kelen le kɔ, ka ale bato. Aw ye a ta kuma lamɛn, k'a kan mina. Aw y'a bato, ka nɔrɔ a ra. ⁶ O cira, walama o sikokebaga ka kan ka faga, sabu a kumana ka aw lamuruti Matigi Ala, aw ta Ala ma, Ala min ka aw labɔ Misiran, ka aw kisi ka bɔ o jonyaso ra. Matigi Ala, aw ta Ala ka sira min yira aw ra, o tigi tun b'a fɛ ka aw lafiri ka bɔ o sira le kan. O ra, aw ye o kojugu bɔ aw cɛ ra.

⁷ Ayiwa, hali aw balemace dɔ, aw ni min bɛ bamusu kelen na, walama aw dence dɔ, walama aw denmuso dɔ, walama aw muso min ko ka di aw ye, walama aw terice min ko ka gbɛlɛn aw ma kosebɛ, o dɔ be se ka aw nɛgɛ dogo ra, ko: «An ye taga ala wɛrɛw bato», k'a sɔrɔ aw ni aw bɛmaw si tun ma o alaw lɔn. ⁸ Siya minw ka aw lamini, olugu ta alaw lo. O siya dɔw yɔrɔ ka surun aw ra, nka dɔw yɔrɔ ka jan, o bɛ fɔ dunɔpa kun dɔ ra. ⁹ Ayiwa, aw kana sɔn ka o tigi ta kuma lamɛn; aw kana a flɛ ka makari a ra, aw kana hina a ra, aw fana kana sɔn k'a sutara. ¹⁰ Aw y'a faga le. Aw yere boro le ka kan ka kɔn ka se a ma, o kɔ, mɔgɔ tɔw boro be sɔrɔ ka se a ma k'a faga. ¹¹ Aw y'a bon ni kabakuru ye fɔ k'a faga, sabu a tun b'a fɛ ka aw lafiri ka bɔ Matigi Ala, aw ta Ala le kɔ, Ala min ka aw labɔ Misiran jamana ra, jonyaso ra. ¹² Ni a kera ten, Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɛna o ko mɛn, ka siran Ala ja. O ra, aw ra mɔgɔ si tɛna o kojugu jɔgɔn kɛ tun.

¹³ Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala bɛna dugu minw di aw ma k'a kɛ aw sigiyɔrɔ ye, ni aw nana kuma dɔ mɛn lɔn dɔ ka bɔ o dugu dɔ ra, ¹⁴ ko aw yere ta siya mɔgɔkolon dɔw wurira ka o ta dugumɔgɔw lafiri, k'a fɔ o ye ko o ye taga ala wɛrɛw bato, aw ma ala minw lɔn, ¹⁵ ayiwa, aw ye jininkari kɛ o ko ra, k'a segesɛgɛ k'a flɛ kosebɛ, k'a lɔn ni can lo, ko o ko kera, ni o ko haramunin jɔgɔn kera aw cɛ ra. ¹⁶ Ni can lo, aw ye taga o dugumɔgɔw bɛɛ faga ni kɛrɛkemuru ye. Aw ye o dugu ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ halaki ka ban pewu, ka o ta bɛganw bɛɛ faga ni muru ye. ¹⁷ O kɔ, aw ye dugu naforo bɛɛ lajen dugu kɛnɛgɛ cɛ ma, ka dugu ni a naforo bɛɛ jeni, k'a kɛ i ko saraka jenita* Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ. O dugu bɛna kɛ tomo le ye, ka to ten tuma bɛɛ, a tɛna lɔ ka ye tuun. ¹⁸ Fɛn o fɛn ka kan ka halaki ka ban pewu, aw boro man kan ka maga o ra. Ni o kera, Matigi Ala ta dimi bɛ mala. A bɛna makari aw ra, ka ja aw ma, ka aw caya, i n'a fɔ a tun karira aw bɛmaw ye cogo min na. ¹⁹ A bɛna o

kɛ, ni aw sɔnna k'a kan mina, ani ne bɛ kuma minw fora aw ye bi, ni aw ka o sira tagama, ko minw terennin lo Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ, ni aw bɛ o kɛ.

Sogo saninyaninw, ani sogo saninyabariw

14 Aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta mɔgɔw le ye. Aw kana aw fari cici ni muru ye, walama ka aw kun jafɛyɔrɔ li, ko mɔgɔ dɔ sara aw fɛ; ² sabu aw ye siya saninyanin le ye, siya min blara danna Matigi Ala, aw ta Ala ye. Matigi Ala, aw ta Ala ka aw panawoloma dugukolo siya tɔw bɛɛ cɛ ra, janko aw ye kɛ ale ta siya kanunin ye, siya min ko ka gbɛlɛn a ma.

³ Aw kana fɛn haramunin si domu. ⁴ Aw bɛ se ka sogo minw domu, o ye nin ye: misi, ani saga, ani ba, ⁵ ani minan, ani sɔn, ani dagbɛ, ani mankalanin, ani sigin, ani kongɔrɔn, ani tango. ⁶ Bɛgan minw sen gbɔgɔrɔ cira fla ye, ani o bɛ bin jimiko fla kɛ †, aw bɛ se ka olugu le domu. ⁷ Nka minw bɛ bin jimiko fla kɛ dɔrɔn, walama minw sen gbɔgɔrɔ cira fla ye dɔrɔn, aw man kan ka olugu domu; olugu flɛ nin ye: jɔgɔmɛ, ani sonzanin, ani farawɔpinan. O bɛ bin jimiko fla kɛ, nka o sen gbɔgɔrɔ ma ci fla ye. Aw ye o sogo jate i n'a fɔ sogo saninyabari. ⁸ Aw man kan ka lɛ domu, sabu a sen gbɔgɔrɔ cira fla ye, nka a tɛ bin jimiko fla kɛ. Aw y'a sogo jate i n'a fɔ sogo saninyabari. Aw kana o fɛnw si sogo domu; aw kana maga hali o su ra.

⁹ Ayiwa, fɛnjanaman minw bɛ ji ra, aw bɛ se ka o minw domu, o flɛ nin ye: jinɔmunan ni fara bɛ minw na, aw bɛ se ka olugu le domu. ¹⁰ Nka jinɔmunan ni fara tɛ minw na aw man kan ka olugu si domu. Aw ye olugu jate i n'a fɔ fɛn saninyabari.

¹¹ Kɔnɔ o kɔnɔ saninyanin lo, aw bɛ se ka o domu. ¹² Aw man kan ka kɔnɔ minw domu, olugu ye nin ye: bon, ani dugaba, ani kɔgɔjibɔn, ¹³ ani kongoduga, ani duga suguya tɔw, ¹⁴ ani kankan, ani o kɔnɔ suguyaw, ¹⁵ ani kɔnɔsogolon, ani gbingbingbe, ani jidarakɔnɔ, ani sɛgen, ani sɛgen suguya tɔw, ¹⁶ ani gbingbinfin, ani jɛgeminakɔnɔ, ani gbingbinba, ¹⁷ ani gbingbin fitini, ani kɔnɔdaba, ani dugafin, ¹⁸ ani baninkɔnɔ, ani kɔnɔsenjan suguya bɛɛ, ani kɔnɔ kunsigitigi, ani tolen ††.

¹⁹ Fɛn misenman minw bɛ wuri kaman na, aw ye o bɛɛ jate i n'a fɔ fɛn saninyabari. Aw man kan ka o domu. ²⁰ Nka kaman bɛ fɛnjanaman minw na, ni o saninyanin lo, aw bɛ se ka olugu domu.

²¹ Aw kana bɛgan jufanin si sogo domu. Lonan minw siginin bɛ aw ta dugu ra, aw y'a di olugu ma, o ye a domu, walama aw y'a fiyeere lonan dɔ ma; sabu aw ye siya saninyanin le ye, min blara danna Matigi Ala, aw ta Ala ye.

Aw kana badennin tobi ni a ba ta nɔnɔ ye ‡.

† Ka bin jimiko fla kɛ: O kɔrɔ ye ko o bɛganw bɛ bin jimi, nka o kɔ fɛ, o bɛ o bin kelen lana o da ra tuun k'a jimi kosebɛ ka sɔrɔ k'a kunu. †† Nin kɔnɔw caman tɛ sɔrɔ an ta jamana ra, o kɔsɔn an tɛ se ka o bɛɛ tɔgɔ yere sɔrɔ k'a fɔ. ‡ Ka badennin tobi ni a ba ta nɔnɔ ye: o tun bɛ se ka kɛ o yɔrɔ mɔgɔw ta landa dɔ ye; Izirayelimɔgɔw tun man kan ka o jɔgɔn kɛ (Bɔri 23.19)

Yaga sariya

²² Aw ka kan ka aw ta forow ta simanw bɛɛ yaga bo san o san. ²³ Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yoro min janawoloma k'a togo la o yoro ra, aw ka kan ka taga ni aw ta simanw yaga ni aw ta rezenji yaga ni aw ta turu yaga ye o yoro le ra, ka taga domuni ke yi; aw ka kan ka taga aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw ta den folow sarakaw domu o yoro le ra, Matigi Ala, aw ta Ala ja koro, janko aw ye Matigi Ala, aw ta Ala pasiran degi tuma bɛɛ. ²⁴ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ka yoro min janawoloma k'a togo la o yoro ra, ni a kera ko o yoro ka jan ka teme aw ta so ra, k'a soro Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ta siman na k'a caya, fo aw te se ka taga ni aw ta yaga bɛɛ ye o yoro ra, sira janya koson, ²⁵ o tuma aw ye aw ta yaga falen wari ra, ka taga ni o wari ye aw boro Matigi Ala, aw ta Ala ta yoro ra, a ka yoro min janawoloma. ²⁶ Ni aw sera yi, ni fen o fen ka aw diya: misiw, walama sagaw, walama baw, walama rezenji, walama minnifen fariman werew, ni fen o fen ka aw diya, aw ye o san ni o wari ye. Aw ye domuni ke ka nagari Matigi Ala, aw ta Ala ja koro, aw ni aw ta somogow. ²⁷ Nka Levi ta mogow minw be aw ta dugu konso, aw kana jina olugu ko, ka domuni ke ka o to; sabu Levi ta mogow ma ninyoro foyi soro, dugukolo foyi ma di o ma i n'a fo aw.

²⁸ Ni san fla temena, aw y'a san sabanan ta siman bɛɛ yaga bo, k'a lajen k'a mara aw ta dugu konso. ²⁹ Ni o kera, Levi ta mogow minw ma ninyoro soro, ani o ma dugukolo do soro i n'a fo aw, ani lonanw, ani ferita minw be aw ta dugu konso, ani muso ce saninw, olugu bena o domu ka fa. Ni o kera, ni aw ka aw boro don baara o baara ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra, ka o bɛɛ ja.

Nenekirisan sariya

15 San wolonfla o san wolonfla, aw ka kan ka aw ta jurunantigiw bɛɛ ta juruw to o ye o san wolonflanan laban na. ² O bena ke cogo min na, o fle nin ye: Izirayelimogow min o min ka juru don a balema do ra, o tigi ka kan ka yafa o wari ko. A man kan k'a fo ko a Izirayelinogon, walama ko a balema ye o juru sara a ye tuun, sabu Matigi Ala ka wagati min latige, ko bɛɛ ka kan ka kaari a ta juru ko, o wagati le sera. ³ Lonan minw ka juru ta aw fe, aw koni be se ka aw ta juruw kani olugu ra. Nka aw balemaw ka juru minw ta aw fe, aw ka kan ka kaari ka o to yi.

⁴ O bɛɛ n'a ta, fagantan tena ke aw ce ra, sabu Matigi Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, a bena baraka don aw ra o jamana ra, ka aw borofenw caya. ⁵ Nka aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina fen bɛɛ ra, ani ne be kuma minw bɛɛ fora aw ye bi, aw ka kan ka aw janto o kumaw bɛɛ ra k'a bɛɛ ke.

⁶ Matigi Ala bena baraka don aw ra i n'a fo a k'a fo cogo min na. Aw bena juru don jamana caman na, nka aw tena juru ta mogow si fe; aw bena sigi jamana caman kunna, nka jamana si tena sigi aw kunna.

⁷ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni a sorora ko aw balema do ye fagantan ye aw ta dugu do ra o jamana ra, aw man kan ka aw jusukun gbeleya, ka ban ka aw balema fagantan son. ⁸ Aw ka kan ka aw boro labla ka juru don a ra, min be se k'a mako bɛɛ ja. ⁹ Aw ye aw yere korosi, aw kana na ta juguya fe k'a fo aw yere konso ko: «San wolonflanan surunyara ka ban, juru ko bɛɛ ka kan ka ban san min na, o sera ka ban.» Aw kana o miiriya jogon don aw jusu ra, ka aw ja tugu aw balema fagantan na, ka ban k'a demɛ; ni o te, ni a kulera ni aw togo ye ka Matigi Ala wele, o hake bena to aw kan. ¹⁰ O ra, aw ye aw balema son fo k'a wasa; aw kana a son ni jusu fla ye. Ni aw be o ke, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra aw ta baaraw bɛɛ ra, ani aw ta koketaw bɛɛ ra. ¹¹ Fagantanw koni tena fon jamana konso. O koson ne be nin kuma fo aw ye, ko aw ye aw boro labla aw balemaw ye, minw ye janibagato, ani fagantanw ye aw ta jamana ra.

Jonya sariya

¹² Ayiwa, ni aw balema Heburu do fiyeerera aw ma, ce walama muso, ka ke aw ta jon ye, ni a ka baara ke aw ye san woro, a san wolonflanan, aw ka kan k'a labla a ye taga. ¹³ Ni aw b'a labla tuma min na fana, aw man kan k'a borolakolon bla ka taga. ¹⁴ Aw y'a son caman aw ta beganw na, ani aw ta siman na, ani aw ta rezenji ra; Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra, ka aw son cogo min na, aw fana ye a son ten. ¹⁵ Aw ye aw hakiri to a ra ko aw fana tun be jonya le ra Misiran jamana ra, ko Matigi Ala, aw ta Ala le ka aw kunmabo o ra; o koson ne be nin kuma fora aw ye bi.

¹⁶ Nka ni jon yere ko, ko a t'a fe ka taga ka bo aw ta so, sabu aw ni aw somogow ko ka di a ye, a fana be hera ra aw ta so, ¹⁷ o tuma aw ye miseni do ta ka o jonce den bonda yiri kan, k'a toro sogow; ni o kera, a be to jonya ra aw fe a si bɛɛ ra. Jonmusew fana ta be ke ten.

¹⁸ Ka aw ta jonw labla, o man kan ka ke aw fe kogbelen ye, sabu a ka baara min ke aw ye o san woro konso, aw ka tonso min soro o ra, o ka ca ni baaraden gbansan ta ye fo sijaga fla. Ni o kera, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra aw ta baaraw bɛɛ ra.

Began den folo sariya

¹⁹ Aw ka kan ka aw ta misiw, ani aw ta sagaw, ani aw ta baw den folo cemanw bla danna Matigi Ala, aw ta Ala ye. Aw man kan ka sene ke ni aw ta misi den folo ceman ye; aw fana man kan ka aw ta sagaw ta den folow siw kan.

²⁰ Matigi Ala ka yoro min janawoloma ka o ke a batoyoro ye, san o san aw ni aw ta somogow ka kan ka taga aw ta beganw den folow ke sarakaw ye o yoro le ra, ka o saraka domu Matigi Ala, aw ta Ala ja koro. ²¹ Nka ni fiyen do be o began na, ni a sen kelen cenna, walama ni a fiyenna, walama ni fiyen cejugu do be a fari yoro do ra, aw man kan k'a di Matigi Ala, aw ta Ala ma saraka ye. ²² Aw ye o began domu aw ta dugu konso. Mogow minw sanin-

yara o, minw ma saninya o, o bee be se ka o sogo domu, sabu a be i ko aw ka sogo gbansan do le faga, dagbe walama minan. ²³ Aw man kan ka began jori le domu; aw y'a bon dugu ma i ko ji.

Jonyaban panagbe

16 Aw ka kan ka aw hakiri to Abibu karo † ra, ka Jonyaban panagbe* ke ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; sabu Abibu karo le ra Matigi Ala, aw ta Ala ka aw labo Misiran jamana ra su fe.

² Ni Matigi Ala, aw ta Ala nana yoro min panawoloma k'a togo la o yoro ra, aw ka kan ka taga Jonyaban panagbe saraka bo o yoro le ra ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; aw ye misi walama saga walama ba ke saraka ye. ³ O panagbe wagati ra, aw man kan ka burufununin domu. Aw ye burufunubari le domu fo tere wolonfla. Aw ye o jusukasi buru domu, ka aw hakiri jigi ko aw boto Misiran jamana ra, aw teliyara le ka bo. Aw ye o ke, janko aw si bee ra, aw hakiri ye to aw bolon na Misiran jamana ra. ⁴ Burufunufen si man kan ka ye mogo si fe aw ta jamana bee kono, fo ka taga o tere wolonfla ban. Begin minw fana kera saraka ye tere folo wula fe, o si sogo to man kan ka bla ka si.

⁵ Matigi Ala, aw ta Ala ka dugu minw di aw ma k'a ke aw sigiyorow ye, aw man kan ka Jonyaban panagbe saraka bo o duguw si ra. ⁶ Nka Matigi Ala yere ka yoro min panawoloma k'a togo la o yoro ra, aw ka kan ka taga Jonyaban panagbe saraka faga o yoro le ra wula fe, terebenda wagati ra; aw bora Misiran wagati min na, aw y'a ke ka ben o wagati jogon le ma. ⁷ Matigi Ala, aw ta Ala ka yoro min panawoloma, aw ye o saraka sogo tobi k'a domu o yoro ra. O dugusagbe sogoma, aw be seko ka taga aw ta so. ⁸ Aw ka kan ka burufunubari le domu fo tere woro. A tere wolonflanana, aw ye jamalajenba ke, ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; aw kana baara si ke o lon na.

Simantige panagbe

⁹ Ayiwa, ni aw nana woroso ta ka aw ta simantige damina lon min na, aw ye logokun wolonfla jate k'a damina o lon na. ¹⁰ Ni o logokun wolonfla dafara, aw ye simantige panagbe* ke, ka aw diyanya sarakaw bo Matigi Ala ye; Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra cogo min na, aw ye saraka bo a ye ka kana ni o ye. ¹¹ Matigi Ala bena yoro min panawoloma k'a togo la o yoro ra, aw ye taga pagari Matigi Ala, aw ta Ala na koro o yoro ra, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta joncew, ani aw ta jonmusow, ani Levi ta mogo minw be aw ta dugu ra, ani lonanw, ani feritaw, ani muso minw be aw ce ra, ni o cew sara. ¹² Aw ye aw hakiri to a ra, ko folofolo aw tun be jonya ra Misiran; o ra, sisan, aw ye aw janto nin sariyaw ra ka o sira tagama ka na kosebe.

Gbatakorsigi panagbe

¹³ Ni aw ka aw ta simanw tige k'a gbasi, ka aw ta rezenji bo ka o bee ladon ka ban tuma min na,

† Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

aw ye gbatakorsigi panagbe* ke fo tere wolonfla. ¹⁴ Aw ye o panagbe ke ka pagari, aw ni aw dencew, ani aw denmusow, ani aw ta joncew, ani aw ta jonmusow, ani Levi ta mogo, ani lonanw, ani feritaw, ani muso ce sanin minw be aw ta duguw ra. ¹⁵ Matigi Ala bena yoro min panawoloma ka o ke a batoyoro ye, aw ye o panagbe ke o yoro le ra tere wolonfla, ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya; sabu Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra ka aw ta siman na, ka aw ta baara bee na. O ra, aw ye pagari kosebe.

¹⁶ Matigi Ala, aw ta Ala bena yoro min panawoloma, aw ta cew bee ka kan ka na Matigi Ala, aw ta Ala na koro o yoro ra sinaga saba san kono, burufunubari panagbe* ra, ani simantige panagbe* ra, ani gbatakorsigi panagbe ra; mogo si borolakolon man kan ka na Matigi Ala na koro. ¹⁷ Matigi Ala, aw ta Ala ka baraka don aw ra k'a to aw ka sorori ke; o ra, ni fen min se ka ke aw ye, aw ye o di Ala ma ka kana ni o baraka ye.

Kititige sariya

¹⁸ Matigi Ala, aw ta Ala bena dugu minw bee di aw ma, aw ye kititigebagaw ni kuntigi dow sigi o duguw bee ra, gba bee ni a ta. Olugu ye mogo ta kitiw tige ka na. ¹⁹ Aw kana mogo si tojo kiti ra, aw kana mogo bo mogo ra. Aw kana son ka bonyafen mina mogo fe, ka kiti diya o tigi ra. Sabu bonyafen be mogo hakiritigi na fiyen, ka mogo terennin ta kuma jenge. ²⁰ Terenninya, ani terenninya doron, aw ye o sira le tagama, janko aw ye to si ra, ani janko Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, aw ye o jamana soro, ka to a ra.

Minw be batofen werew bato

²¹ Aw ka sarakabonan min lo Matigi Ala, aw ta Ala ye, aw kana jo musoman Asera ta bere si turu o sarakabonan koro. ²² Aw kana kabakurujaw lolu yoro si ka o bato, sabu o fenw man di Matigi Ala, aw ta Ala ye fiyewu.

17 Aw man kan ka saraka si bo Matigi Ala, aw ta Ala ye, misi, walama saga, walama ba, fiyen be min na, walama no be min fari yoro do ra; sabu o saraka jogon ye saraka haramunin le ye Matigi Ala, aw ta Ala na koro.

² Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala bena dugu minw di aw ma, ni a sorora ko ce do, walama muso do be aw ce ra o dugu do ra, min be Matigi Ala, aw ta Ala ta sariya cen, ka kojugu ke Matigi Ala na koro, ³ ni a be taga batofen werew ko, ka taga a kinbiri gban olugu koro ka o bato, ka tere walama karo walama lolow bato, o tigi be o min kera ten, Ala ta sariya ma o fo. ⁴ Ayiwa, ni o kuma fora aw ye, ni aw ka o ko men doron, aw ye pininkari ke o ko ra kosebe, k'a lon ni can lo, ni a kera ko o ko be kera, ni o ko haramunin jogon be kera aw ce ra. ⁵ Ni can lo, o ce, walama o muso min ka o kojugu ke, aw ye na ni o tigi ye aw ta dugu donda* ra, k'a bon ni kabakuru ye k'a faga.

⁶ Nka sani aw ye mogo do faga, mogo fla walama saba le ka kan ka soro ka lo a ra, ko olugu ye a ta

kojugu seere ye. Aw man kan ka mɔgɔ si faga mɔgɔ kelen dɔrɔn ta seereya kosɔn. ⁷ Seerew yere boro le ka kan ka kɔn ka se a ma; o kɔ, mɔgɔ tɔw boro be sɔrɔ ka se a ma k'a faga. Aw ye o ke janko ka kojugu bɔ aw ce ra.

Kiti minw ka gbelen

⁸ Ni o nana ni kiti dɔ ye aw ta dugu kititigeyɔrɔ ra, ni mɔgɔfagako lo, walama ni ko dɔ le donna mɔgɔ fla ce, walama ni dɔ le ka dɔ mandimi, ni o ko gbelyara aw ma, ni aw te se ka o kiti tige, aw ye taga ni o ko ye Matigi Ala, aw ta Ala ta yɔrɔ ra, a ka yɔrɔ min panawoloma. ⁹ Levi ta mɔgɔw, minw ye sarakalasebagaw ye, ani mɔgɔ min ye kititigebaga ye o wagati ra, aw ye taga ni a ye olugu fe. Ni aw ka olugu jininka, min ka kan ka ke, o be na o fo aw ye. ¹⁰ Ni o ka min latige Matigi Ala ta yɔrɔ panawolomanin na, aw y'a ke ten le. Ni o ka min o min fo aw ye, aw ye aw janto o ra, ka o ke. ¹¹ Ni o ka sariya min yira aw ra, aw ye o sira tagama; ni o ka min latige, aw ye o le ke. Ni o ka min fo aw ye, aw kana jenge ka bɔ o sira kan ka taga aw kininboro fe, walama ka taga aw numanboro fe. ¹² Ayiwa, sarakalasebaga min sigira Matigi Ala, aw ta Ala ta baara kama, walama kititigebaga min sigira aw ce ra, ni mɔgɔ min k'a yere bonya, ka ban ka olugu lamɛn, o tigi ka kan ka faga; aw y'a faga janko ka kojugu bɔ Izirayelimɔgɔw ce ra, ¹³ janko mɔgɔw be ye o ko men, ka siran; ni o kera, o tena sɔn ka ta yerebonya fe tuun ka o ko jɔgɔn ke.

Masace ka kan ka min ke

¹⁴ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni aw nana taga don o jamana ra, k'a ke aw ta ye, ka sigi a ra, ni lon dɔ aw nana a fo ko aw b'a fe ka masace dɔ sigi aw yere kunna i n'a fo siya to minw ka aw lamini, ¹⁵ Matigi Ala, aw ta Ala yere bena masace min panawoloma, aw ye o le sigi. O masace ka kan ka ke aw yere ta siyamɔgɔ dɔ le ye. Aw man kan ka lonan dɔ ke aw ta masace ye, min te aw balema Izirayelimɔgɔ dɔ ye. ¹⁶ Nka aw ta masace man kan ka ke so caman tigi ye, a fana kana a fo ko a be mɔgɔw bla ka taga Misiran, o ye taga so caman pini ale ye, sabu Matigi Ala k'a fo aw ye ko aw man kan ka sekɔ o sira fe tuun. ¹⁷ Aw ta masace man kan ka ke muso caman tigi ye fana; ni o te, o musow bena a hakiri yeɛma ka bɔ Ala kan. A fana man kan ka warigbe camanba ni sanin camanba lajen a yere ye.

¹⁸ Ni a nana sigi masaya ra, sarakalasebagaw, minw ye Levi ta mɔgɔw ye, olugu bena nin sariyaw fo a ye; a ye o sariyaw sebe kitabu dɔ kɔnɔ, ka o bla a yere fe. ¹⁹ O sariya kitabu ka kan ka sɔrɔ a kɔrɔ, ani a ka kan ka to k'a karan a si be ra, janko a ye Matigi Ala, a ta Ala nasiran degi, ka o sariyaw kumaw ni a ciw be ke, k'a be sira tagama. ²⁰ Ni o kera, a tena a yere bonya, k'a yere fisaya a balema tɔw ma, a tena nin kumaw sira bla ka jenge ka taga a kininboro fe walama ka taga a numanboro fe; a bena sijan sɔrɔ a ta masaya ra, Izirayelimɔgɔw ce ra, a ni a ta denw.

Sarakaw ka kan ka di Levi ta mɔgɔw ma

18 Ayiwa, sarakalasebagaw, minw ye Levi ta mɔgɔw ye, ani Levi ta mɔgɔ tɔw be, olugu man kan ka ninyɔrɔ foyi sɔrɔ jamana kɔnɔ, dugukolo si tena di o ma k'a ke o ta ye, i n'a fo Izirayelimɔgɔ tɔw. Saraka minw be jeni tasuma ra Matigi Ala ye, o ka kan ka baro o le ra, ani fen to minw be di Ala ma. ² Olugu tena dugukolo foyi sɔrɔ jamana kɔnɔ i n'a fo o balema tɔw. Matigi Ala yere le ye olugu ninyɔrɔ ye, i n'a fo a tun k'a fo o ye cogo min na.

³ Minw be misisaraka, walama sagasaraka bɔ Matigi Ala ye, olugu jagboyara ka min di sarakalasebagaw ma, o ye kaman ni dagbaga ni furu ye; o ka kan ka o le di sarakalasebagaw ma.

⁴ Aw ka kan ka aw ta siman ni aw ta rezenji ni aw ta turu ninyɔrɔ folo di sarakalasebagaw ma; ni aw ka aw ta sagaw si kan, aw ye sagasi ninyɔrɔ folo fana di o ma, ⁵ sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka olugu le panawoloma gba tɔw be ra, janko o ye sarakalasebagaya baara ke Matigi Ala tɔgɔ ra wagati be, olugu ni o ta durujaw.

⁶ Ni Levi ta mɔgɔ dɔ bɔra aw ta dugu dɔ ra, a tun siginin be dugu min na, ni a kera dugu o dugu ye Izirayeli jamana ra, ni a bɔra yi ka na Matigi Ala ta yɔrɔ ra, sabu o yɔrɔ ko b'a jusu ra kosebe, ⁷ a be se ka sarakalasebagaya baara ke Matigi Ala ye, a ta Ala, i n'a fo a balema, Levi ta mɔgɔ to minw be sarakalasebagaya kera Matigi Ala na kɔrɔ. ⁸ Sarakalasebaga tɔw be min sɔrɔ k'a ke o ta baro ye, a fana ka kan ka o jɔgɔn le sɔrɔ; ni a k'a borofen dɔw fiyeere ka wari min sɔrɔ, o wari fana ye a ta ye.

Ala be ko minw haramuya

⁹ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni aw nana taga don o jamana ra, siya minw tun be o jamana ra, aw kana o siyaw ta ko haramuninw ladegi. ¹⁰ Mɔgɔ si kana sɔrɔ aw ra min b'a dence walama a denmuso di ko o ye a don tasuma ra k'a ke ka jo sɔn. Aw ra, mɔgɔ si kana a yere ke jotigi ye, walama lagberikebaga, walama tagamasiyen lonbaga, walama jinamori, ¹¹ walama subaga. Aw si kana taga jinatigi fe, walama flerikebaga fe; mɔgɔ minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, mɔgɔ si kana taga olugu dɔ fe, ¹² sabu mɔgɔ o mɔgɔ be o kow ke, Matigi Ala be o tigi haramuya. O ko haramuninw le kosɔn fana Matigi Ala, aw ta Ala bena o siyaw gben ka bɔ aw na. ¹³ Aw ka kan ka aw tagamacogo na, ka ke mɔgɔ jarakibariw ye Matigi Ala, aw ta Ala na kɔrɔ. ¹⁴ Aw bena taga siya minw gben, olugu be lagberikebagaw ni jotigiw le lamɛn; nka aw kɔni, Matigi Ala, aw ta Ala te sɔn aw ye o jɔgɔn ke.

Ciraw ta ko

¹⁵ Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala bena cira dɔ lana aw ye ka bɔ aw yere balema ce ra, i n'a fo ne; aw ka kan ka o cira lamɛn. ¹⁶ Aw ka min daari Matigi Ala, aw ta Ala fe Horebu kuru yɔrɔ ra, jama lajenlon na, Matigi Ala bena o le jaabi. Aw tun k'a fo

ko: «An t'a fe ka Matigi Ala, an ta Ala kan men tuun, an fana t'a fe ka nin tasumaba ye tuun; ni o te, an bena sa.»

¹⁷ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «O ka min fo, o ka ni. ¹⁸ Ne bena cira do lana o ye ka bo o yere bale-maw ce ra, i n'a fo ele. Ne bena ne ta kumaw don a da ra; ni ne ka fen o fen fo a ye, a bena o bee lase o ma. ¹⁹ A bena kuma min fo ne togo ra, ni mogo o mogo ma son ka o kuma lamem, ne yere le bena o tigi jininka.

²⁰ «Nka ni cira min ka son k'a kun gbeleya ka kuma do fo ne togo ra, ne m'a ci ko a ye kuma min fo, walama ni cira min kumana mogo fe batofen werew togo ra, o cira ka kan ka faga.»

²¹ Ayiwa, aw bena aw yere jininka k'a fo ko: «An bena a ke cogo di k'a lon ko o cira ta kuma ma bo Matigi Ala ra?» ²² Ayiwa, ni cira ka min fo Matigi Ala togo ra, ni o ko ma na ke can ye, ni a ko ma ke, o tuma Matigi Ala le ma o cira ci. A ka o kuma bo a yere ra k'a fo yereyira le koson. O ra, aw kana siran o cira ja.

Karifaduguw ta ko

(Jateri 35.9-34; Yosuwe 20.1-9)

19 Matigi Ala, aw ta Ala bena siya minw ta jamana di aw ma, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana o siyaw halaki, ni aw ka o siyaw gben, ka sigi o ta duguw ni o ta bonw konko tuma min na, ² o tuma Matigi Ala, aw ta Ala ka o jamana min di aw ma, aw ye dugu saba panawoloma o jamana cemance ra, ka o duguw bla danna. ³ Matigi Ala, aw ta Ala ka o jamana min di aw ma, aw ye o jamana taran saba ye, ka sira dow bo, minw be taga o dugu saba do ra, janko ni mogo min ka mogo faga, o tigi ye se ka bori ka taga dogo o dugu do ra.

⁴ Ni mogo min k'a mogoɗogon faga, k'a soro a m'a lawuri a kama, a fana tun m'a tigi koninya kakoro, ka kana ni nin sariya ye, o mogoɗagabaga jogon le be se ka bori ka taga dogo o dugu do ra k'a yere kisi. ⁵ A be i n'a fo ni mogo fla tagara konko ra ka taga yiri tige. Kelen k'a ta jende korota ko a be yiri tige minke, jendeden bora ka taga a tojogon gbasi k'a faga. O tigi be se ka bori ka taga o duguw do ra k'a yere kisi; ⁶ ni o te, hakeɓobaga dimininba bena o mogoɗagabaga gben. Ni a kera ko sira ka jan, a laban a bena kun a ra, k'a bugo k'a faga, k'a soro a tun man kan ni fagari ye, sabu a tun m'a tojogon koninya kakoro. ⁷ O le koson, ne ka nin ci fo aw ye, ko aw ye o dugu saba panawoloma, ka o bo danna.

⁸ Nka ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw ta jamana bonya, i n'a fo a karira aw bemaw ye cogo min na, ani a ka layiri ta aw bemaw ye ko a bena jamana min di o ma, ni a nana o jamana bee di aw ma tuma min na, ⁹ o tuma, aw bena dugu saba were fara o duguw kan. Nka ne be kuma minw fora aw ye bi, aw koni ka kan ka o sira bee tagama k'a dafa, ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta siraw bee tagama ka ja. ¹⁰ Aw bena dugu saba were fara o duguw kan, janko Matigi Ala, aw ta Ala ka jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, o kana na mogo jarakibari do faga o jamana ra; ni o te, o fagari hake bena ben aw kan.

¹¹ Nka ni mogo do k'a mogoɗogon koninya, ka taga dogo a ja, ka ben a kan k'a bugo fo k'a faga, ka bori ka taga o karifadugu do ra, ¹² o tigi yere ta dugu cekorobaw ye mogo ci ka taga a mina, ka na a di hakeɓobaga ma, janko a y'a faga. ¹³ Aw man kan ka makari a ra fiyewu. A ka mogo jarakibari min faga, aw ye o tigi fagari hake bo Izirayeli jamana kan, janko aw ye hera soro.

¹⁴ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni yoro min nana di aw ma o jamana ra, aw bemaw ka kabakuru minw bla ka o ke aw ta yoro ni aw siginogon ta yoro dan ye, aw man kan ka o kabakuruw bo o now ra ka do fara aw ta yoro kan.

Seereya kecogo

¹⁵ Aw man kan ka mogo si jaraki ka kiti ben a kan mogo kelen doron ta kuma koson, ko a ka mogo faga, walama ko a ka kojugu do ke, ni a kera kojugu min o min ye. Sani aw ye ko do jate ko can lo, seere fla walama seere saba ka kan ka soro o ko ra.

¹⁶ Ni do kera seerejugu ye ka kojugu do faninya la mogo do ra, ¹⁷ o mogo fla ka kan ka taga lo Matigi Ala ja koru, sarakalasebagaw ja fe, ani o wagati ta kititigebagaw ja fe, ka kuma. ¹⁸ Kititigebagaw ye o ko segesege kosebe. Ni a sorora ko seere ye faninyafobaga le ye, ni a ka kuma min fo k'a la a balema ra, ni can te o ye, ¹⁹ o tuma ale tun b'a fe ka kojugu min ke a balema ra, aw ye o jogon le ke ale yere ra. ²⁰ Ni a kera ten, tow bena o ko men, ka siran Ala ja. O ra, aw ra mogo si tena o kojugu jogon ke tuun. ²¹ Aw kana makari a tigi ra fiyewu. Ni min ka mogo ja ci, o ta ye ci a jogon ye; ni min ka mogo jin bon, o ta ye bon a jogon ye; ni min ka mogo boro kari, o ta ye kari a jogon ye; ni min ka mogo sen kari, o ta ye kari a jogon ye.

Kerekedenya sariya

20 Ni aw bora ka taga kere ke ni aw juguw ye, hali ni aw k'a ye ko sow ni sowotorow, ni kerekedenw ka ca o fe ka teme aw kan, aw kana siran o ja; sabu Matigi Ala, aw ta Ala min ka aw labo Misiran jamana ra, ale be ni aw ye. ² Ni kere wagati surunyara, sarakalasebaga ye gbara ja fe ka taga kuma mogoɗo fe. ³ A ye a fo o ye ko: «Izirayelimogow, aw ye lamenni ke! Aw bena kere ke ni aw juguw ye bi. Aw kana aw fari faga, aw kana siran, aw ja kana wuri, aw ja kana tige o ja; ⁴ sabu Matigi Ala, aw ta Ala be ni aw ye, a bena aw juguw kere aw ye, ka aw kisi ka bo o boro.»

⁵ O ko, kerekejama kuntigiw ye kuma kerekedenw fe, k'a fo o ye ko: «Aw ra jontigi le ka bonkura lo ni a ma don a ra folo? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko o kana na a faga kere ra k'a to mogo were ye don a ta bon konko a ko fe. ⁶ Aw ra jontigi le ka rezenforo sene ni a m'a rezenmo diyabo folo? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko o kana na a faga kere ra k'a to mogo were ye taga a ta rezenmo diyabo a ko. ⁷ Aw ra jontigi le ka muso mamina ni a m'a furu folo? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko o kana na a faga kere ra k'a to mogo were ye

a ta maminamusu ta a ko.»

⁸ Kerekejama kuntigiw ye kuma kerekedenw fe tuun, k'a fo ko: «Aw ra jontigi le be siranna, fo k'a baraka ban? O tigi ye seko ka taga a ta so, janko a kana na ke sababu ye k'a balema tow fana lasiran ka o baraka ban.»

⁹ Ni kerekejama kuntigiw kumana kerekedenw fe ka ban, o ye namogo dow panawoloma ka o bla kerekejama ja.

Duguw kerecogo

¹⁰ Ayiwa, ni aw tagara dugu do kama ko aw be taga a kere, aw ye kon ka ben le jini ni o ye folo.

¹¹ Ni o sonna aw ta ma, ka o ta dugu labla aw ye, o tuma o dugumogo bee bena ke aw ta jonw ye, ka to ka jagboyabaaraw ke aw ye. ¹² Nka ni o ma son aw ta ma, ni o ko o be aw kere le, o tuma aw ye o ta dugu lamini ni aw ta kerekejama ye. ¹³ Ni Matigi Ala nana o dugu don aw boro, aw ye o dugu ce w bee faga ni muru ye, ¹⁴ ka musow ni den-misenw ni beganw, ani dugu konofenw, ani a naforo bee ta ka o ke aw yere ta ye; Matigi Ala, aw ta Ala ka aw juguw ta borofen minw ke aw ta ye, aw ye o ta. ¹⁵ Dugu o dugu yoro ka jan aw ra, minw te yan siyaw ta dugu ye, aw ka kan ka o duguw bee ke ten le.

¹⁶ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ka siya minw ta jamana di aw ma k'a ke aw ta ye, ni o yoro duguw lo, aw kana adamanen si panaman to o duguw konu. ¹⁷ Aw ka kan ka o duguw ni a konofenw bee halaki ka ban pewu. O siyaw le ye Hetikaw ye, ani Amorikaw, ani Kanaanakaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw. Aw ye o halaki i n'a fo Matigi Ala, aw ta Ala k'a fo aw ye cogo min na, ¹⁸ janko o siyaw be ko haramunin minw bee kera o ta batofenw ye, o kana na aw karan o ra, k'a to aw ye o ladegi, ka Matigi Ala, aw ta Ala hake ta.

¹⁹ Ni aw tagara kere ra dugu do kama, ni aw ta kerekejama ka o dugu lamini ka meen, aw kana jende se o yoro yirisun do ma. Aw ye o yiriw denw domu; aw kana o tige. Yala yiriw ye mogow le ye wa, ka na a ke ko aw be olugu fana kere? ²⁰ Nka aw k'a lon ko yiri minw den te domu, aw be se ka olugu le tige ka o ben, ka o yiriw ke kerekeminan dow ye ka dugu kere, fo ka taga a to aw ye se soro dugu kan.

Mogo min fagabaga ma lon

21 Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, ka aw to o jamana konu, lon do ni aw ka mogo do su lanin ye foro do konu, ni aw m'a lon mogo min k'a faga, ² aw ye taga a fo aw ta dugu cekorobaw ni a kititigebagaw ye; olugu ye taga su layoro ni o yoro duguw bee kelen kelen ce suma. ³ Dugu min yoro ka surun su ra, ni o dugu lonna, o dugu cekorobaw bena misiden musoman do mina, min ma baara ke folo, min ma sene ke ka ye folo. ⁴ O ye taga ni o misi ye kenegbe do ra, mogo ma yoro min sene, ani siman ma dan yoro min na; ko do ye soro a yoro ra, ko min te ja ka ye. Ni o sera yi, o ye misiden kan kari o ko ra.

⁵ O ko, sarakalasebagaw, minw ye Levi ta mogow ye, olugu be gbara ka na; sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka olugu le panawoloma ko o ye baara ke a ye, ka dugawu ke mogow ye Matigi Ala togo ra. Ni sosori donna ko o ko ra mogow ce, walama ni mogo do ka do mandimi, sarakalasebagaw ta kuma le ka kan ka o kow bee ban.

⁶ Dugu min yoro ka surun su ra, o dugu cekorobaw bee ye o tege ko misi kan, o ka misi min kan kari ko ra. ⁷ O ko, o y'a fo ko: «Anw boro ma nin ce faga, an ja fana m'a fagato ye. ⁸ E! Matigi Ala, sabari ka yafa i ta mogow, Izirayelimogow ma, i ka minw kunmabo. O bagara mogo jarakibari min ma k'a faga, i kana son ka o fagari kunko ben i ta mogow, Izirayelimogow kan.» Ni o kera, o ce fagari jurumun be kafari.

⁹ O ra, o bagara mogo jarakibari min ma, k'a faga, o tigi fagari hake be bo aw kan, sabu ko minw terennin lo Matigi Ala ja koro, aw ka o ke.

Muso minaninw ta furuko sariya

¹⁰ Ni aw tagara kere ke ni aw juguw ye, ni Matigi Ala ka o don aw boro, ni aw ka o dow mina ka na ni o ye, ¹¹ ni aw nana muso do ye o mogo minaninw ce ra, min ce ka ji, ni a ko diyara aw ye, fo aw b'a fe k'a ta k'a ke aw muso ye, ¹² o tuma aw ye taga ni a ye aw ta so konu. Aw y'a kun li, k'a son-infaraw tige. ¹³ A minana ni fani minw ye, a ye o faniw bo a yere ra ka fani werew don, ka to so konu yi, k'a face ni a bamuso su kasi fo karo kelen. O ko, aw be se ka don a fe, k'a ta k'a ke aw muso ye.

¹⁴ Nka o ko fe, ni a ko ma na diya aw ye tuun, aw y'a bla, a ye taga yoro min k'a diya. Aw man kan k'a fiyeere k'a wari mina, walama k'a mina i ko jon, sabu aw tun k'a ke aw muso ye ka ban.

Dence folo sariya

¹⁵ Ni muso fla be ce do fe, kelen ko ka di a ye, nka to kelen ko man di a ye, ni o muso fla bee ka dencew soro a fe, muso min ko man di a ye, ni o le ka dence folo woro, ¹⁶ ni a nana ke a borofenw taran ye a dencew ra tuma min na, a man kan k'a diyanyamusu dence ke dence folo ye, ka dence folo ninyoro di o ma, k'a soro muso min ko man di a ye, o dence le ye dence folo ye. ¹⁷ Muso min ko man di a ye de, a ka kan ka lo a ra ko o dence le ye a dence folo ye; a ka kan ka ninyoro fla di o ma, sabu ale le ye a ta baraka no folo ye; ale le ka kan ka koroya tonu soro.

Den kanminabariw ta ko sariya

¹⁸ Ni dence do be ce do fe, ni o den nana ke mogo murutinin ye, ani mogo kanminabari ye, a te a face kan mina, a te a bamuso kan mina; hali ni o k'a bugu, a te o kan mina, ¹⁹ o den face ni a bamuso ye a mina ka taga ni a ye o ta dugu cekorobaw fe, dugu donda † ra.

²⁰ O ye a fo o ta dugu cekorobaw ye ko: «A fle, an dence kera mogo murutinin ye, ani mogo kanminabari. A te son ka an kan mina, a b'a yere

† Dugu donda le tun ye kititigeyoro ye.

blara doromin na fana.» ²¹ Ni o fɔra, o ta dugu cew bɛɛ ye kabakuruw ta ka o den bon fo k'a faga.

Aw ye o ke janko ka kojugu bo aw ce ra, janko Izirayelimogow tow bɛɛ ye o ko men ka siran.

Mogow su dulonnin sariya

²² Ni mogow do ka kojugu do ke min ka kan ni fagari ye, ni aw ka o tigi faga k'a su dulon yiri ra, ²³ aw kana a to a su ye si yiri ra. Aw ka kan k'a su lajigi k'a sutara o lon yere ra, sabu mogow min fagara k'a su dulon yiri ra, o tigi danganin lo Ala fe. Matigi Ala, aw ta Ala ka jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, aw man kan ka o jamana lanogow fana.

Nogondeme sariya

22 Ni aw do ka aw balema ta misi walama a ta saga tununin ye, aw kana teme a korow; aw y'a mina ka taga a di a ma. ² Ni a kera ko aw balema yoro ka jan aw ra, walama ni aw m'a lon, o tuma aw ye o began to aw ta so, fo lon min na aw balema bena a ko fo; o tuma aw ye a di a ma. ³ Ni aw ka aw balema ta fali tununin ye, walama a ta fani, walama ni aw k'a ta fen o fen tununin ye, aw ka kan ka o ko kelen le ke; aw man kan ka teme a korow ka taga.

⁴ Ni aw ka aw balema ta fali walama a ta misi bennin ye sira ra, aw kana teme a korow ka taga, aw y'a deme k'a lawuri.

Ko minw ma daga

⁵ Muso man kan ka cefani don, ce fana man kan ka musofani don; sabu mogow o mogow be o ke, Matigi Ala, aw ta Ala be o tigi haramuya.

⁶ Ni aw temeto ka konow do ta paga ye yiri ra, walama dugu ma, ni bamuso lanin be a denw kan, walama a ta fanw kan, aw man kan ka bamuso ni denw bɛɛ mina nogon fe. ⁷ Aw ye denw doron le mina, ka bamuso to a ye taga. Ni aw b'a ke ten, Ala bena hera ke aw ye, ka aw son si ra.

⁸ Ni aw ka biribonkura lo, aw ka kan ka kogo do ke k'a sanfeyoro lamini, janko mogow do kana na bo biribon kunna ka ben ka sa, ka o fagari hake ben aw ta bon kan.

⁹ Aw man kan ka siman suguya were dan aw ta rezenforo ra; ni o te, aw ka siman min dan o, rezen yere o, o bɛɛ ka kan ka bla danna Ala le ye.

¹⁰ Aw man kan ka misi ni fali siri misidaba kelen na ka sene ke.

¹¹ Aw kana sagasi ni len jese pagami, ka o dan k'a ke fani ye ka o don.

¹² Aw ka kan ka jesejuruw siri aw ta deregebaw kun naani na.

Muso jarakiri sariya

¹³ Ni ce do ka muso do furu, ka jen ni a ye, o ko, ni o muso ko nana gboya a ye, ¹⁴ ni a ka kojugu do faninya la muso ra k'a togow cen, k'a fo ko: «Ne ka nin muso furu, nka ne jenna ni a ye minke, ne m'a sorow sol!» ¹⁵ Ayiwa, ni a ka o fo, muso face ni a bamuso ye taga ni muso ta lafani ye cekorobaw fe dugu donda ra, k'a yira ko muso furulon na, a tun sorow so. ¹⁶ Muso face ye a fo cekorobaw ye ko:

«Ne ka ne denmuso di nin ce ma furu ra, nka sisan a ko gboyara a ye. ¹⁷ A ka kojugu dow faninya la ne denmuso ra, ko ale m'a sorow so; k'a sorow ne denmuso ta lafani ye nin ye, min b'a yira ko a sorow so a furulon na.» O ko, muso ta mogow ye muso ta lafani foni k'a yira dugu cekorobaw ra.

¹⁸ O tuma cekorobaw ye o ce mina ka bugow ni gbeye ye. ¹⁹ O ko, o ye warida do ben a kan, warigbe keme, ko a ye o di muso face ma, sabu a ka Izirayeli ta sunguruden do le togow cen. Muso ka kan ka to a fe; fo ka taga a sa a man kan k'a bla.

²⁰ Nka ni a kera ko ce ka min fo o ye can le ye, ni foyi ma sorow k'a yira ko muso tun sorow so, ²¹ o tuma, o ye na ni a ye a face ta bon donda ra, cew ye a bon ni kabakuru ye fo k'a faga, sabu a ka maroyakoba le ke Izirayelimogow ce ra; a ka jatoya ke k'a to a face ta so. Aw ye o ke janko ka kojugu bo aw ce ra.

Ko minw ma daga ce ni muso ce

²² Ni ce do minana k'a to a be jenna ni muso furunin do ye, o fla bɛɛ ka kan ka faga, ce min jenna ni muso ye, ani muso yere. Aw ye o ke janko ka kojugu bo Izirayelimogow ce ra.

²³ Ni ce do ka sunguru maminanin do ye dugu konow, ka jen ni a ye, ²⁴ aw ye o fla bɛɛ mina ka taga ni o ye dugu donda ra, ka o bon ni kabakuru ye ka o faga. Sunguru be faga sabu a ma kule k'a to dugumogow ye a kulekan men. Ce be faga sabu a k'a mogowogon do ta muso le lebu. Aw ye o ke janko ka kojugu bo aw ce ra.

²⁵ Nka ni a kera ko ce benna ni sunguru maminanin ye kongo le konow, ka ben a kan yi, o tuma o ce kelen le ka kan ka faga. ²⁶ Aw kana foyi ke sunguru ra. A ma kojugu foyi ke min ka kan ni fagari ye; sabu a ta kera i ko mogow be ben a mogowogon kan cogo min na kongo konow k'a faga. ²⁷ I n'a fo ce benna ni sunguru ye kongo le konow, a be se ka ke ko sunguru kulera, nka mogow m'a kulekan men, ka taga a bosu.

²⁸ Ayiwa, ni ce do ka sunguru do ye dugu konow, min ma mamina, ni a benna a kan, ni o yera, ²⁹ o ce min jenna ni sunguru ye, ale ka kan ka warigbe bilooru sara sunguru face ye. A ka kan fana ka sunguru ta k'a ke a muso ye, sabu a jenna ni a ye jagboya ra ka ban; fo ka taga a sa, a te se k'a bla tuun fiyewu.

23 Mogow si man kan ka jen ni a face muso ye, k'a face lebu.

Minw man kan ka don Ala ta jama ce ra

² Ce o ce bora ceya ra* walama min ceya tigera ka bo yi, o man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra.

³ Mogow o mogow worora jeneya sababu ra, o man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra. Hali a ta denw ta denw, fo ka taga se a ta duruja tannan ma, o man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra.

⁴ Amankaw ni Mohabukaw man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra fiyewu. O ta duruja si yere le man kan ka don Matigi Ala ta jama ce ra; hali o ta denw ta denw, ka taga se a ta duruja tannan ma.

⁵ Sabu aw botɔ Misiran jamana ra, o ma na aw kunben sira ra ni ji ni domuni ye. O ka wari di Beħori dence Balamu ma janko a ye na ka bɔ Petori, Mesopotami jamana ra, ka na aw danga. ⁶ Nka Matigi Ala, aw ta Ala ma sɔn ka Balamu † lamɛn. Matigi Ala, aw ta Ala ka danga yeɛma k'a ke dugawu ye aw kan, sabu a be aw kanu. ⁷ O ra, ka aw to si ra, aw kana o ta hera jini, walama ka teriya don ni o ye le fiyewu.

⁸ Nka aw man kan ka Edomukaw haramuya, sabu aw balemaw lo. Aw man kan ka Misirankaw fana haramuya, sabu aw tun be lonanya ra o ta jamana ra. ⁹ O ta duruja sabanan mɔgɔw be se ka don Matigi Ala ta jama ce ra.

Ala ta mɔgɔw ta sigiyɔrɔ ka kan ka saninya

¹⁰ Ni aw tagara kere ra aw juguw kama, ni aw tagara sigi yɔrɔ do ra, aw ye aw yere korɔsi, aw kana aw yere lanɔgɔ.

¹¹ Ni lawa bonna ce do fe su fe k'a lanɔgɔ, a ka kan ka bɔ tɔw ce ra ka taga to kene ma. ¹² Wulada fe, a ye a yere ko; ni tere benna, a be sɔrɔ ka kori ni jama ye.

¹³ Aw ka kan ka yɔrɔ do laben aw ta sigiyɔrɔ ko fe, aw be se ka taga so ko yɔrɔ min na. ¹⁴ Aw ka kan ka daba do bla aw ta minanw na, janko ni aw be taga so ko, aw be o ke ka dinga do sogi, ka sokotaga ke, o ko, k'a datugu.

¹⁵ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala be aw ce ra, a be yaala aw ce ra, janko ka aw tanga, ka aw juguw kere ka o don aw boro. O kosɔn aw sigiyɔrɔ ka kan ka saninya, janko Matigi Ala, aw ta Ala kana fen nɔgɔnin si ye aw ce ra; ni o te, a bena ban aw ra.

Jɔnya sariya

¹⁶ Ni jɔn do bora a matigice fe, ka na karifa aw do ma, aw man kan k'a mina ka taga a di a matigice ma. ¹⁷ Aw y'a to a ye sigi aw fe; ni yɔrɔ min k'a diya, a ye to yi; ni dugu min k'a diya, a ye sigi yi. Aw man kan k'a minako juguya fana.

Jatɔya wari sariya

¹⁸ Izirayeli muso si, walama a ce si man kan ka jɛn ni jɔsɔnbagaw ye k'a yere bla jatɔya ra ni o ye. ¹⁹ Muso ta jatɔya sara ta wari, walama ce ta jatɔya sara ta wari, aw man kan ka na ni o ye Matigi Ala, aw ta Ala batoyɔrɔ ra, ka na o ke ka dajuru do dafa; sabu Matigi Ala, aw ta Ala be o mɔgɔ suguya fla be haramuya.

Jurudon sariya

²⁰ Aw man kan ka wari juru don aw balema do ra ka tɔnɔ jini a ra, walama domunifen, walama mɔgɔ be se ka fen o fen juru don ka tɔnɔ soro a ra. ²¹ Aw koni be se ka juru don jamana were mɔgɔw ra ka tɔnɔ jini olugu fe, nka aw kana tɔnɔ jini aw balema do fe. Ni o kera, aw bena taga don jamana min na k'a ke aw ta ye, ni aw sera yi, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra aw ta koketaw be ra.

† Balamu ta ko be sɔrɔ Jateri kitabu kɔnɔ, a sura 5.

Dajuru sariya

²² Ni aw ka dajuru ta Matigi Ala, aw ta Ala fe, aw kana meen ka o dajuru dafa. Sabu sigiya t'a ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena aw jininka; o hake fana bena ke aw kan. ²³ Ni aw ma dajuru ta, o te jurumun ye. ²⁴ Nka ni aw ka kuma o kuma bɔ aw da ra, aw ka kan ka o ke k'a dafa, sabu aw yere le ka aw ta dajuru ta aw yere ma Matigi Ala, aw ta Ala fe ni aw yere da ye.

Rezenw ni simanw sariya

²⁵ Ni aw donna aw balema do ta rezenforo ra, aw be se ka rezenmɔ domu ka fa aw sago ma. Nka aw man kan ka rezen bɔ k'a don aw ta minan kɔnɔ ka taga ni a ye.

²⁶ Ni aw donna aw balema do ta simanforo ra fana, aw be se ka simankise dow bɔ ni aw boro ye ka o jimi; nka aw man kan ka wɔrɔsɔ don aw balema ta siman na k'a tige ka taga ni a ye.

Furu sariya dow

24 Ni mɔgɔ do ka muso do furu, o ko fe ni o muso ko ma na diya a ye tuun, sabu muso ka ko do ke min ma ben, o ce ye furusasebe do ke, ka o di o muso ma, k'a bla, a ye taga ka bɔ a ta so kɔnɔ. ² Ni muso tagara ka bɔ a ta so kɔnɔ, ka taga furu ce were ma, ³ ni a ko ma na diya o ce fana ye, ni ale fana ka furusasebe do ke ka o di o muso kelen ma, k'a bla, ko a ye taga ka bɔ a ta so kɔnɔ, walama o ce flanan min k'a furu ni o sara, ⁴ o tuma ce folo min tun konna k'a bla, ale te se ka muso ta k'a ke a muso ye tuun, sabu o muso saninyanin te tuun. Ni a k'a ta, o be ke ko hara-munin le ye Matigi Ala ja korɔ. Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw ta ye, aw man kan ka hake si bla o jamana kan.

⁵ Ni ce o ce ka musokura furu, aw man kan ka o bla ka taga kerekeyɔrɔ ra, walama k'a jagboya ka forobabaara do ke. A ka kan ka to a yere ma so kɔnɔ fo san kelen, janko a ka muso min furu, a ni o ye jɔgɔn diyabo.

Nɔgontɔrɔri sariya

⁶ Aw man kan ka aw mɔgɔjɔgɔn ta wugu ni a wuguden be mina a ra ka aw ta juru tɔnɔmasigi; aw man kan ka hali wuguden dorɔn mina. Ni aw ka o ke, a kera i n'a fo aw ka o tigi ta baro sɔrɔs-ababu le mina a ra ka aw ta juru tɔnɔmasigi.

⁷ Ni aw ka Izirayelimɔgɔ do ye, min k'a balema Izirayelimɔgɔ do sonya, k'a ke a ta jɔn ye, walama k'a fiyeere, aw ka kan ka o son faga. Aw ye o ke janko ka kojugu bɔ aw ce ra.

Farirabana sariya

⁸ Aw ye aw yere korɔsi farirabanaw ra. Levi ta mɔgɔw, minw ye sarakalasebagaw ye, ni olugu ka min fo aw ye, aw ye o ke a cogo ra. Ne ka min fo o ye, aw y'a ke ka kapa ni o le ye.

⁹ Aw botɔ Misiran, Matigi Ala, aw ta Ala ka min ke Mariyamu na ka aw to sira ra, aw ye aw hakiri

to o ra.

Fagantanw minacogo

¹⁰ Ni aw ka fen do juru don aw magogogon na, ni a ka ke fen o fen ye, ni a ko a bena fen min ke ka o juru tonomasigi, aw man kan ka taga don a ta bon konso ka o ta aw yere ma. ¹¹ Ni aw tagara a fe, aw ye to kene ma. Aw ka juru don ale min na, ale yere le bena bo ni o fen ye kene ma ka na a di aw ma.

¹² Ni panibagato lo, aw man kan ka si ni a borofen ye aw boro. ¹³ Ni tere benna, aw ye taga a ta deregeba di a ma, janko a ye se k'a yere datugu ni a ye su fe ka sunogo. Ni o kera, a bena dugawu ke aw ye; o fana bena ke kojuman ye Matigi Ala, aw ta Ala na korso.

¹⁴ Aw kana aw ta baaraden panibagato fagantan tano, ni a kera aw balema Izirayelimogo do ye, walama lonan do, min siginin be aw ta jamana ra, aw ta dugu konso. ¹⁵ Aw ka kan k'a ta tere baara sara di a ma sani tere ye ben; sabu panibagato lo, a korotoninba be o wari le makonona; ni o te, ni a kulera ni aw togo ye ka Matigi Ala wele, o hake be to aw kan.

¹⁶ Aw man kan ka faceman faga den ta jurumun koson; aw man kan ka den fana faga faceman ta jurumun koson. Bee ka kan ka faga a yere ta jurumun le koson.

¹⁷ Aw man kan ka lonanw, ani feritaw tano; aw man kan ka muso ce sanin ta fani mina a ra ka aw ta juru tonomasigi. ¹⁸ Aw ye aw hakiri to a ra ko aw tun be jonya ra Misiran, ko Matigi Ala, aw ta Ala le ka aw kunmabo o ra; o koson ne be nin ciw fo aw ye ko aw ye o ke.

¹⁹ Ni aw ka aw ta siman tige ka pina siman kansiri do ko foro konso, aw man kan ka seko ka taga o ta tuun. Aw ye o to yi, o be ke lonanw ni feritaw ta ye, ani muso ce saninw. Ni o kera, Matigi Ala, aw ta Ala bena baraka don aw ra; ni aw ka aw boro don baara o baara ra, o be na.

²⁰ Ni aw ka aw ta oliviyesunw yuguyugu k'a denw burun, den minw tora yiri ra, ni o ma ben, aw man kan ka seko ka taga olugu tige tuun. Aw ye o to yi, o be ke lonanw ni feritaw ta ye, ani muso ce saninw.

²¹ Ni aw ka aw ta rezenmow tige, rezen minw tora yiri ra, aw man kan ka seko ko aw be olugu tige tuun. Aw ye o to yi, o be ke lonanw ni feritaw ta ye, ani muso ce saninw.

²² Aw ye aw hakiri to a ra, ko aw tun be jonya ra Misiran jamana ra; o koson ne be nin ciw fo aw ye ko aw ye o ke.

Bugori sariya

25 Ni kere donna mogo fla ce, o fla ye taga kikitigeyoro ra, kikitigebagaw b'a kiti tige. Jo be min fe, o be o labla; min jarkira, o be kiti ben o kan. ² Min jarkira, ni o ka kan ni bugori le ye, o tuma kikitigebaga ye a la dugu ma, o ye a bugo ni gbeje ye ale yere na na. A ta kojugu ka kan ni gbeje da hakeya min ye, o gbeje da le be bo a ra. ³ Nka a man kan ka teme gbeje na binaani kan; ni o te, ni aw k'a bugo ka teme o kan, aw bena aw

balema lamaroya ka teme a dan kan.

Misi ta baara sariya

⁴ Ni aw ka misi bla ko a ye siman dondon k'a kise bo, aw man kan ka a da siri.

Balemaw ta furu sariya

⁵ Ni balemace fla be jogon fe, ni kelen nana sa, k'a sorso a ma den to a ko, o muso man kan ka bo lu konso ka taga furu ce were ma. A ce balemace le ka kan k'a ta, k'a furu k'a ke a muso ye, k'a balemace loyoro fa. ⁶ A bena dence folo min sorso, o be jate i ko banbaga dence; banbaga togo le be la o ra, janko a togo kana tunu ka bo Izirayelimogow ce ra.

⁷ Nka ni ce min t'a fe k'a balemace muso ta, o tuma o muso ka kan ka taga cekorobaw fe dugu donda ra, ka taga a fo o ye ko: «Ne ce balemace ma son k'a balemace togo lawuri Izirayelimogow ce ra. A t'a fe ka ne ta, k'a balemace loyoro fa ni ne ye.»

⁸ O tuma cekorobaw ye ce wele ka kuma a fe. Ni a belen tora a ta kuma kan, ko a t'a fe ka muso furu le fiyewu, ⁹ o tuma muso ye gbara a ra cekorobaw na, ka o ce ta sanbara sen kelen bo a sen na, ka daji tu a na ra. O ko, a ye a fo a ma ko: «Mogo min t'a fe ka den sorso a balemace ye janko a balemace togo kana tunu, nin le be ke o tigi ra.» ¹⁰ Izirayeli jamana ra, mogow bena to ka o ce ta somogow wele ko ce sanbara bonin ta somogow.

Muso man kan ka don ce fla ta kere ra

¹¹ Ayiwa, ni ce fla be kere ra, ni kelen ta muso k'a ye ko o be ale ta ce bugora, ni a nana ko a bena a ce deme k'a bosu ka bo a kerekeogon boro, ni a k'a ce kerekeogon mina a ceya ra, ¹² aw ka kan ka o muso boro tige; aw kana makari a ra fiyewu.

Jago sariya

¹³ Sumanikafen suguya fla man kan ka sorso aw ta boro konso, ka kelen gbiriya, ka kelen fiyena.

¹⁴ Sumanikeminan suguya fla man kan ka sorso aw ta so, ka kelen bonya, ka kelen dogoya. ¹⁵ Aw ta sumanikafen ka kan ka gbiriya ka ben ni a cogo ye; aw ta sumanikeminan fana ka kan ka bonya ka ben ni a cogo ye. Ni o kera, Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, aw bena sijan sorso o jamana ra; ¹⁶ sabu mogo o mogo be o kow ke, mogo o mogo be janfa ke, Matigi Ala, aw ta Ala be olugu bee haramuya.

Amaleki ta mogow ta ko

¹⁷ Amaleki ta mogow ka min ke aw ra ka aw to sira ra, aw boto Misiran, aw ye aw hakiri to o ra. ¹⁸ Ka aw segenin ni aw baraka bannin to, o nana kun aw ra sira ra; aw ta mogo minw bee tun be ko fe, o benna olugu kan, hali o ma siran Ala na. ¹⁹ O koson aw jugu minw be aw laminiw na, ni Matigi Ala, aw ta Ala nana aw kisi ka bo olugu bee boro tuma min na, Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw sigiyoro ye, ani k'a ke aw ta ye, ni a nana laganfiya di aw ma o jamana ra, o

tuma ra aw ka kan ka Amaleki ta siya togo tunu ka bo dugukolo kan pewu; aw kana jina o ko.

Siman folo sarakaw dicogo

26 Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma k'a ke aw ta jamana ye, ni aw nana taga se o jamana ra, ka o jamana mina ka sigi a ra tuma min na, ² o tuma, Matigi Ala, aw ta Ala ka o jamana min di aw ma, ni aw ka siman o siman soro o jamana dugukolo ra, aw ye o siman bee kun folow bo, ka o ke segi do konso. Matigi Ala, aw ta Ala bena yoro min panawoloma, k'a togo la o yoro ra, aw ye taga ni a ye o yoro ra. ³ Sarakalasebaga min be sarakalasebagaya ra o wagati ra, aw ye taga ale fe, ka taga a fo a ye ko: «Ne b'a fo Matigi Ala, i ta Ala ye bi ko Matigi Ala tun karira ko a bena jamana min di an bemaw ma, ko ne donna o jamana ra.» ⁴ Sarakalasebaga bena segi mina aw boro k'a bla Matigi Ala, aw ta Ala ta sarakabonan ja fe. ⁵ O ko, aw bena kuma ta k'a fo Matigi Ala, aw ta Ala ja koro tuun ko: «Ne bemace tun ye Arameka le ye, a tun be yaala ni a ta beganw ye yorow ja fe. A tun tagara Misiran ni moggo dama dama ye, ka taga sigi yi; k'a to yi, a ta mogow caryara ka na ke siyaba ye, ani siya barakaman. ⁶ Misirankaw ka an minako juguya, ka an toro; o ka an bla jagboyabaaraw ra. ⁷ An kasira ka Matigi Ala, an bemaw ta Ala togo wele. Matigi Ala ka an kasikan men; o tun ka an minako juguya, ka sege ni jani min la an kan, a ka o ye. ⁸ Matigi Ala ka an labo Misiran a ta sebgaya ni a ta fanga baraka ra, ka kobaw ke ka siranyaba bla mogow ra, ka tagamasienw ni kabakow ke. ⁹ A blara an ja ka na ni an ye nin yoro ra, ka na nin jamana di an ma, nono ni li be woyo jamana min na. ¹⁰ Ayiwa, Matigi Ala, sisan a fle i ka o dugukolo min di ne ma, ne nana o siman kun folow di i ma.»
O kuma fonin ko, aw be o fenw bla Matigi Ala, aw ta Ala ja koro, ka aw kinbiri gban Matigi Ala, aw ta Ala ja koro k'a bato. ¹¹ O ko, aw ni Levi ta mogow, ani lonan minw be ni aw ye, aw be jagari jogon fe; Matigi Ala, aw ta Ala ka fenpuman minw bee di aw ni aw ta somogow ma, aw ye jagari o koson.

San saba ta yaga

¹² Ayiwa, ni san fla temena, a sabanan, o be ke yagabo san ye †. Ni aw nana aw ta simanw bee yaga bo ka ban, aw ye o yagaw di Levi ta mogow ma, ani lonanw, ani feritaw, ani muso ce saninw. Olugu bena o domu aw ta dugu konso ka fa.

¹³ O tuma aw bena nin kuma fo Matigi Ala, aw ta Ala ja koro, ko: «Matigi Ala, fen o fen tun ka kan ka di Ala ma, ne ka o bee labo ne ta so; ne ka o di Levi ta mogow ma, ani lonanw, ani feritaw, ani muso ce saninw. I ka ci minw fo ne ye, ne k'a ke ka kapa ni o ye. Ne ma i ta sariya si cen, ne fana ma jina o si ko. ¹⁴ Ne ma nin yaga do domu ka ne to sangako do ra, ne saninyabari ma maga a do ra,

† *San o san o tun be yaga bo k'a di Ala ma, nka san saba o san saba, o tun be yagaw bla danna, ka o di Levi ta mogow ma, ani lonanw, ani feritaw, ani muso ce saninw.*

ne m'a do di saraka ye su do koson fana. Ne ka Matigi Ala, ne ta Ala kan mina; a ka fen o fen fo, ne ka o bee ke. ¹⁵ O ra, Matigi Ala, ka i to i ta yoro saninman konso, san fe, i ta mogow, Izirayelimogow fle, ka baraka don o ra; i ka jamana min di an ma, baraka don o jamana ra, i n'a fo i tun karira an bemaw ye cogo min na, ko i bena o jamana di o ma, nono ni li be woyo jamana min na.»

Ala ta sariyaw sira tagamacogo

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala b'a fo aw ye bi ko aw ye a ta sariyaw ni a ta kolatigeninw bee ke. Aw ka kan k'a sira tagama ka ja ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee. ¹⁷ Aw k'a latige bi, k'a fo ko Matigi Ala le ye aw ta Ala ye, ko aw bena a ta sira tagama, ko aw bena a ta cifoninw ni a ta kumaw ni a ta kolatigeninw bee ke, k'a kan mina. ¹⁸ Bi, Matigi Ala fana k'a latige k'a fo ko aw ye a ta mogow ye; a ka layiri ta ko aw le bena ke a ta mogow kanuninw ye, minw ko ka gbelen a ma, ko aw ka kan k'a ta kumaw bee sira tagama. ¹⁹ Ni o kera, a ka siya minw bee dan, a bena aw ta bonya ni aw togo ni aw ta dawula teme o siyaw bee ta kan pewu, janko aw ye ke Matigi Ala, aw ta Ala ta siya saninman ye, i n'a fo a tun k'a fo aw ye cogo min na.

Dugawu ni danga

Ebali kuru ta tagamasien kabakuru

27 Ayiwa, Musa ni Izirayeli cekorobaw ka nin ciw fo Izirayelimogow ye, ko: «Ne be nin kuma minw bee fo aw ye bi, aw ye o bee sira tagama. ² Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni aw nana Zuriden ba tige, ka taga don o jamana ra, aw bena kabakuruba dow lolo, ka o mun ka o gbe. ³ Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di aw ma, ni aw nana Zuriden ba tige, ka taga don o jamana ra, nono ni li be woyo o jamana min na, i n'a fo aw bemaw ta Ala k'a fo aw ye cogo min na, o tuma aw ye nin sariya ta kumaw bee sebe o kabakuruw kan.

Ebali kuru sarakabonan

⁴ «Ni aw nana Zuriden ba tige, ne k'a fo aw ye bi ko aw ye o kabakuru minw lolo, aw ye o kabakuruw lolo Ebali kuru kan, ka o mun ka o gbe. ⁵ Aw ye sarakabonan do lo fana Matigi Ala, aw ta Ala ye o yoro ra, ni kabakuruw ye; aw man kan ka nege se o kabakuruw ma, ko aw be o lese. ⁶ Aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala ta sarakabonan lalaga ni kabakuru kulugutuw le ye. Aw ye saraka jenitaw* bo Matigi Ala, aw ta Ala ye o sarakabonan kan.

⁷ Aw ye ninsondiya sarakaw* fana bo, ka domuni ke ka jagari Matigi Ala, aw ta Ala ja koro.

⁸ «Aw ka kan ka nin sariya ta kumaw bee sebe o kabakuruw kan, k'a sebe k'a dakapa ka ja kosebe.»

⁹ Musa ni Levi ta mogow minw ye sarakalasebagaw ye, olugu kumana Izirayelimogow bee fe, ko: «Izirayelimogow, aw ye aw toro malo ka lamenni

ke! Bi aw kera Matigi Ala, aw ta Ala ta mɔgɔw le ye. ¹⁰ Aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn, ani ne be a ta kumaw, ani a ta sariya minw fora aw ye bi, aw ye o beɛ sira tagama.»

Danga kumaw

¹¹ O lon kelen beɛ ra, Musa ka nin ciw fɔ Izirayelimɔgɔw ye:

¹² Ni aw nana Zuriden ba tige, o tuma Simeyon, ani Levi, ani Zuda, ani Isakari, ani Yusufu, ani Boniyaminu ta gbaw, olugu bɛna lɔ Garizimu kuru kan ka dugawu kumaw fɔ mɔgɔw ye. ¹³ Ruben, ani Gadi, ani Aseri, ani Zabulon, ani Dan, ani Nefitali, olugu ta gbaw bɛna taga lɔ Ebali kuru kan, ka danga kumaw fɔ.

¹⁴ O tuma, Levi ta mɔgɔw bɛna kuma ta k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye ni kanba ye, ko:

¹⁵ «Mɔgɔ min be fen dɔw leɛe ka o ke batofɛn dɔ ye, walama ka nege yeele k'a ke fen dɔ bisigiya ye, ka o bla yɔrɔ dogonin dɔ ra k'a bato, k'a sɔrɔ Matigi Ala be o fen lalaganinw jɔgɔn haramuya, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a jaabi, k'a fɔ ko: «Amina!»

¹⁶ «Mɔgɔ min b'a face ni a bamuso mafiyɛnya, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

¹⁷ «Mɔgɔ min b'a mɔgɔjɔgɔn ta yɔrɔ dan yeɛma ka dɔ bɔ a ta yɔrɔ ra, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

¹⁸ «Mɔgɔ min be fiyɛntɔ ta sira latunu a ma Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

¹⁹ «Mɔgɔ min be lonan tɔrɔ, walama ferita, walama muso ce sanin, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

²⁰ «Mɔgɔ min be la ni a face muso ye, Ala ye o tigi danga, sabu a k'a face le lebu.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

²¹ «Mɔgɔ min be la ni beɛgan ye, beɛgan min o min, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

²² «Mɔgɔ min be la ni a balemamusu ye, a face denmusu, walama a bamuso denmusu, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

²³ «Mɔgɔ min be la ni a muso bamuso ye, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

²⁴ «Mɔgɔ min be dogo k'a mɔgɔjɔgɔn faga, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

²⁵ «Mɔgɔ min be wari mina janko ka mɔgɔ jarak-ibari faga, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

²⁶ «Mɔgɔ min te a janto nin sariya ta kumaw ra, k'a sira tagama, Ala ye o tigi danga.» Mɔgɔw beɛ y'a fɔ ko: «Amina!»

Ala kanminari tɔnɔ ye dugawu ye

28 Ayiwa, ni aw ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina kosebe, ani ne be a ta kuma minw fora aw ye bi, ni aw ka o beɛ sira tagama ka ja, o tuma Matigi Ala, aw ta Ala bɛna aw ta siya korɔta ka teme dugukolo siya tɔw beɛ kan pewu. ² Ni aw koni ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina, nin dugawuw beɛ bɛna jigi aw kan ka tugu aw ko yɔrɔ

beɛ.

³ Ala bɛna baraka don aw ra duguw konɔ, ka baraka don aw ra kongow ra.

⁴ A bɛna baraka don aw ra ka aw ta denw caya, ka baraka don aw ra ka aw ta simanw fana ja; a bɛna baraka don aw ta beɛganw na: misiw, ani sagaw, ani baw, k'a to o ye bugu.

⁵ A bɛna baraka don aw ra ka aw ta segiw fa siman na, ka aw ta domuni caya.

⁶ A bɛna baraka don aw ra aw tagatɔ, ka baraka don aw ra aw sekɔtɔ.

⁷ Aw jugu minw bɛna wuri aw kama, Matigi Ala bɛna a to aw ye se sɔrɔ olugu beɛ kan. O bɛna jen ka na aw kama sira kelen le fe, nka o bɛna bori aw ja ka yerege ka taga sira wolonfla fe.

⁸ Matigi Ala bɛna baraka lajigi aw kan, ka aw ta bondow fa, ka aw bororabaaraw beɛ ja. A bɛna jamana min di aw ma, a bɛna baraka don aw ra o jamana ra.

⁹ Ni aw ka Matigi Ala, aw ta Ala ta kumaw lamɛn, ani a ka sira min yira aw ra, ni aw ka o sira tagama, a bɛna aw ke a ta siya saninman ye, i n'a fɔ a karira aw ye cogo min na. ¹⁰ Ni o kera, dugukolo siya tɔw beɛ bɛna a ye ko aw ye Matigi Ala ta mɔgɔw le ye. O bɛna siran aw ja. ¹¹ Matigi Ala karira ka layiri ta aw bɛmaw ye ko a bɛna jamana min di aw ma, a bɛna aw borofɛnw ja ka o caya o jamana ra. A bɛna den caman di aw ma, ka aw ta beɛganw caya, ka aw ta simanw ja kosebe.

¹² Matigi Ala bɛna a ta sanjijuman boyɔrɔw dayele sankolo ra aw ye, ka sanji ben dugukolo kan a wati ra; aw bɛna baara o baara ke, a bɛna baraka don o beɛ ra. Aw bɛna juru don jamana caman na, nka aw tena juru ta mɔgɔ si fe. ¹³ Matigi Ala bɛna aw le bla siya tɔw ja fe; aw tena ke ko fe ka ye. Aw bɛna ke tɔw kunna tuma beɛ, aw tena ke o jukɔrɔ fiyewu. Nka ne be Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma minw fɔ aw ye bi, aw ka kan ka o lamɛn, ka o sira tagama ka ja kosebe. ¹⁴ Ne be ci minw beɛ fɔ aw ye bi, aw man kan ka mabɔ o ra ka taga aw kininboro fe walama ka taga aw numanboro fe, ka tugu batofɛn werɛw ko, ka olugu bato.

Ala kanblari tɔnɔ ye danga ye

¹⁵ Nka ni aw ma Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn, ani ne be a ta kuma ni a ta sariya minw beɛ fora aw ye bi, ni aw ma o sira tagama ka ja kosebe, o tuma danga ko minw beɛ bɛna se aw ma ka aw mina, o fle nin ye:

¹⁶ Ala bɛna aw danga duguw konɔ, ka aw danga kongow ra.

¹⁷ A bɛna aw danga, ka aw ta segiw lakolon to, ka aw domunintanya.

¹⁸ A bɛna aw danga ka aw ke densɔrɔbariw ye, ka aw danga, k'a to aw ta siman kana ja; a bɛna aw danga, k'a to aw ta beɛganw, misiw, ani sagaw, ani baw, o si kana bugu.

¹⁹ A bɛna aw danga aw tagatɔ, ka aw danga aw sekɔtɔ.

²⁰ Matigi Ala bena danga ben aw kan, ka kono-firi ni gbeleyabaw la aw kan aw ta koketaw bee ra, fo ka taga aw halaki, ka aw bee ban yoronin kelen na, sabu aw ta kewalejuguw koson, aw bora Matigi Ala ko. ²¹ Aw bena taga don jamana min na k'a mina, Matigi Ala bena banajuguw bla aw ra o jamana ra, fo ka taga aw halaki ka aw ban. ²² O banajuguba bena aw fasa, ka ke farigban ye aw ra, ka aw fari funufunu, ka aw fari jenijeni. Ja ni simancenbana dow fana bena aw ta simanw bee cen. Bana bena aw toro fo ka taga aw halaki ka ban. ²³ Sankolo bena ja aw kunna i ko siranegge, ka dugukolo ja aw sen koro i ko negge. ²⁴ Matigi Ala bena aw ta jamana sanji ke gbangban ni buguri le ye. O le bena jigi aw kan ka bo san fe, fo ka taga aw halaki.

²⁵ Matigi Ala bena a to aw juguw ye se aw ra. Aw bena jen ka taga o kama sira kelen fe; nka aw bena bori o na ka yerege ka taga sira wolonfla le fe. Ni dugukolo siyaw nana aw ta cogo ye, o bee ja bena tige. ²⁶ Aw suw le bena ke konow ni waraw bee ta baro ye; moggo si tena o gben aw ra. ²⁷ Matigi Ala bena Misirankaw ta sumuniw jagon bla aw ra, ani koko, ani soninya, ani kaba min te se ka keneya. ²⁸ A bena kunkolowuri bla aw ra; a bena aw na fiyen, ka hakirijagami bla aw ra. ²⁹ Teregbaban fe, aw bena momori le ke, i ko fiyentow b'a ke cogo min na. Ni aw ka ko o ko ke, o si tena na. Lon o lon, o bena aw toro, ka aw borofenw bee ce; moggo si tena soro ka aw bo aw juguw boro.

³⁰ Aw bena muso do mamina, nka ce were bena jen ni a ye. Aw bena bonkura lo, nka aw tena si a konso. Aw bena rezenforo sene, nka aw tena a den diyabo. ³¹ O bena aw ta misiw mina ka o kannatige aw yere na na, nka aw tena a sogo do soro k'a domu. O bena aw ta faliiw mina aw yere na na ka taga ni o ye, o fana tena o seko aw ma tuun. Aw ta sagaw bena mina ka di aw juguw ma; moggo si tena soro ka o bo o boro. ³² O bena aw dencew ni aw denmusow mina ka taga o di jamana were mogow ma. Aw bena to ka o panafle lon o lon, fo ka taga aw padenw sege fleri ra, nka se tena ke aw ye ka foyi ke. ³³ Aw ma siya minw lon, olugu le bena aw ta dugukolo siman domu, ka aw ta baara tono domu. O bena aw toro le lon o lon, ka aw minako juguya kosebe. ³⁴ Aw na bena ko minw ye, o laban bena aw ke fatow ye. ³⁵ Matigi Ala bena jorijugu dow bla aw ra, jori minw te se ka keneya. A be damina aw kinbirikunw ni aw wotow ra, ka yerege aw fari bee ra, k'a ta aw sentege ra, ka taga a bla fo aw kuncer ra.

³⁶ Aw ka aw ta masace min sigi, Matigi Ala bena aw ni o masace bee lataga siya do were ta jamana ra, aw ni aw bemaw si ma siya min lon. Aw bena ala werew bato o yoro ra, ala minw te foyi ye ni yiri ni kabakuru te. ³⁷ Matigi Ala bena aw lataga siya minw bee ta jamana ra, olugu bena kaba aw ra; o bena aw togo don o ta zanaw ra, ka yereko aw ma.

³⁸ Aw bena siman caman dan aw ta foro ra, nka aw bena siman fitini doron le soro ka o tige, sabu tonw bena a domu. ³⁹ Aw bena rezenw sene, ka baara ke o rezenforow ra, nka aw tena a rezenji

soro k'a min; aw tena rezenmo foyi soro a ra, sabu tumuw bena a domu. ⁴⁰ Oliviyesunw bena ke aw ta jamana yoro bee ra, nka aw tena turu foyi soro a ra; aw tena hali fitini soro ka aw fari mun ni a ye, sabu a denw bee gberen bena benben. ⁴¹ Aw bena dencew ni denmusow soro, nka o tena to aw boro, sabu o bena o mina ka taga ni o ye jamana were ra. ⁴² Tonw bena aw ta jamana yiriw ni a simanw bee domu.

⁴³ Lonan minw be aw ce ra, olugu bena korota ka teme aw kan. Do le bena fara o ta bonya kan ka taga, nka aw koni bena to ka ben le. ⁴⁴ Olugu bena fenw singa aw ma, nka aw tena foyi soro k'a singa olugu ma. Olugu le bena ke jamogow ye, aw be ke komogow ye.

⁴⁵ O dangaw bee bena se aw ma ka tugu aw ko yoro bee, ka aw mina, ka aw halaki; sabu aw ma Matigi Ala, aw ta Ala kan mina, ani a ka kumaw, ani sariya minw fo aw ye, aw ma o sira tagama. ⁴⁶ O dangaw bena ke Ala ta tagamasiyenw ani a ta lasominifenw le ye wagati bee, ani tuma bee, ka aw ni aw ta durujaw lasomi.

⁴⁷ Wagati min na aw tun wasara fen bee ra, o wagati ra aw ma Matigi Ala, aw ta Ala bato ni ninsondiya ni jusupuman ye. ⁴⁸ O koson Matigi Ala bena aw jugu minw lana aw kama, aw kongoto, ani aw minlogoto, ani aw fari lakolon, ani aw borolakolon bena baara ke olugu ye. A bena jagboyaabaara gbelenmanw le la aw kan, fo ka taga aw halaki.

⁴⁹ Matigi Ala bena siya do lana ka bo fo yorojan, fo dugukolo dan na, aw te siya min ta kan men; olugu bena bara ka ben aw kan i ko bon. ⁵⁰ O siya mogow ka jugu; o na be siranya bla moggo ra. O te mogokoroba bonya, o fana te makari denmisen na. ⁵¹ O bena aw ta beganw ni aw ta senefenw domu, fo ka taga aw halaki. O tena siman foyi to aw fe, o tena rezenji foyi to aw fe, o tena turu foyi to aw fe, o tena aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw si to yi; o bena aw ban le pewu. ⁵² O bena aw ta duguw bee lamini, aw ta jamana bee konso, Matigi Ala bena o jamana min di aw ma, fo ka taga aw ta kogow bee benben, aw jigi tun be o kogo barakaman jamijan minw kan.

⁵³ Aw juguw bena aw ta duguw bee lamini ka segeba min la aw kan, o sege bonyakojugu fe, hali aw yere worodenw, aw bena o sogo domu; Matigi Ala ka dencew ni denmuso minw di aw ma, aw bena olugu sogo domu. ⁵⁴ Hali ce min tun ye aw ta cew bee ra mogonuman ye, ani fentigi ye, o tena son ka makari a yere balema ce ra, walama a muso min ko ka di a ye, walama a ta den minw panaman tora. ⁵⁵ A bena a ta den min sogo jimi, a tena son ka a ta mogow si son o sogo ra, sabu foyi were te a fe k'a domu. Aw juguw bena aw ta dugu bee lamini ka segeba min la aw kan, o sege bonyakojugu le bena na ni nin kow ye.

⁵⁶ Muso min tun ye aw ta musow bee ra mogonuman ye, ani fentigi ye, min ta jumanya ni a ta fentigiya koson a tun be ke i n'a fo a kana hali a sentege la dugu ma, o muso bena juguya a ce ma, a tun b'a ce min kanu; a bena juguya a dencew ni a denmusow ma; ⁵⁷ sabu a ka denjenin min woro

kura ye, ani donso min bɔra a fɛ den nanin kɔ, a bena dogo ka o domu a kelen na. Aw juguw bena aw ta duguw lamini ka segeba min la aw kan, o sege bonyakojugu le bena na ni nin kow ye fana.

⁵⁸ Ayiwa, nin sariya minw sebera nin kitabu kɔnɔ, ni aw ma o sariya ta kumaw bɛɛ sira tagama ka ja, ni aw ma siran nin tɔgo nɔɔrɔman ani nin siranyatɔgoba ja, min ye Matigi Ala, aw ta Ala tɔgo ye, ⁵⁹ o tuma Matigi Ala bena banajuguw ben aw ni aw ta durujaw kan; o banajuguw bena aw tɔɔrɔ ka mɛɛn, o fana tena ban ka ye. ⁶⁰ Aw tun bɛ siranna Misiran jamana ta banajugu minw bɛɛ ja, a bena o bɛɛ lase aw ma; o banaw tena ban aw ra ka ye. ⁶¹ Matigi Ala bena banajuguw ni kojugu suguya bɛɛ lase aw ma, fɔ ka taga aw halaki; hali bana minw ko ma fɔ nin sariya kitabu kɔnɔ, o bɛɛ bena se aw ma.

⁶² Aw minw tun ka ca i ko sankolo lolow, aw tɔ bena to mɔgo dama dama dɔrɔn, sabu aw ma sɔn ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn.

⁶³ A tun ka di Matigi Ala ye ka kɔɔnuman kɛ aw ye, ani ka aw caya cogo min na cɔ, a bena diya a ye ten le fana ka aw halaki ka aw ban pewu. Aw bena taga don jamana min na k'a kɛ aw ta ye, o bena aw sama ka aw labɔ o jamana ra jagboya ra. ⁶⁴ Matigi Ala bena aw janjan ka taga ni aw ye siyaw bɛɛ cɛ ra, dunuɔa fan bɛɛ ra. Ka aw to o yɔrɔw ra, aw bena ala werɛw bato, ala minw yiriraman lo, ani o kabakururaman, aw ni aw bemaw si tun ma ala minw lɔn kakɔrɔ. ⁶⁵ Ka aw to o siyaw cɛ ra, aw hakiri tena sigi; aw tena yɔrɔ si sɔrɔ aw bɛ se ka hali aw sen lo yɔrɔ min na ka laganfiya. Matigi Ala bena siranya don aw jusu ra, ani nanafin, ani jigitiɛ. ⁶⁶ Aw bena sigiya aw yɛɛ nin ko ra tuma bɛɛ; aw tɛ a lɔn ni aw bena sa walama ni aw bena baro. Siranyaba bena kɛ aw ra su ni tere; aw saya ni aw baro ko hami bena kɛ aw ra. ⁶⁷ Jatige bonyakojugu fɛ aw jusu ra, ani aw bena ko minw ye, o kow siranya kosɔn, sɔgɔmada fɛ, aw bena to k'a fɔ ko: «E, ni a tun kɛra ko wulada le sera!» Ni wulada fana sera aw bena a fɔ ko: «E, ni a tun kɛra ko sɔgɔmada lo!»

⁶⁸ Matigi Ala bena aw ladon jirakurunw kɔnɔ ka aw kɔsegi Misiran jamana ra. Ne tun k'a fɔ ko aw ja tena Misiran sira min ye tuun dɛ, aw bena kɔsegi o sira le fɛ. Aw bena taga aw yɛɛ di aw juguw ma o yɔrɔ ra, ko o ye aw san, ka aw kɛ o ta jɔncɛw ni o ta jɔnmusow ye, nka mɔgo si tena sɔrɔ ka aw san.

Ala ta jɛnɔgɔnya sira tagamacogo

Ala ka min kɛ Izirayelimɔgow ye

⁶⁹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko a ye jɛnɔgɔnya min don ni Izirayelimɔgow ye Mohabu jamana ra, o jɛnɔgɔnya ta kumaw ye nin ye; Ala tun kɔnna ka jɛnɔgɔnya min don ni o ye ka o to Horebu kuru yɔrɔ ra, nin jɛnɔgɔnya farara o kan tuun.

Ala ka min kɛ Izirayelimɔgow ye

29 O ra, Musa ka Izirayelimɔgow bɛɛ lajennin wele k'a fɔ o ye ko: Matigi Ala ka fen minw

bɛɛ kɛ Farawona ni a ta jamana jamɔgow ni a ta jamana bɛɛ ra aw yɛɛ ja na Misiran jamana ra, aw ka o bɛɛ ye. ² Aw ja ka o tɔɔrɔbaw ni o taga-masiyɛnbaw ni o kabakobaw ye. ³ Nka hali bi, Matigi Ala ma jusukun di aw ma ban, jusukun min bɛ faamuri kɛ; a ma ja di aw ma fɔlɔ, ja min bɛ yeri kɛ; a ma toro di aw ma fɔlɔ, toro min bɛ mɛni kɛ. ⁴ Matigi Ala blara aw ja kongokolon kɔnɔ fɔ san binaani. Aw ta faniw si ma kɔrɔ ka faran aw kan na, aw ta sanbaraw fana ma cɛn aw senw na; ⁵ a ma aw baro ni buru le ye, walama duven, walama minnifen fariman dɔ werɛ; a ka o kɛ janko aw y'a lɔn ko ale le ye Matigi Ala, aw ta Ala ye.

⁶ Aw nana, ka na se fɔ nin yɔrɔ ra tuma min na, Sihɔn min ye Hesibɔn dugu masacɛ ye, ani Ōgi min ye Basan dugu masacɛ ye, olugu bɔra ka na an kama ko o bena an kɛɛ; nka an ka se sɔrɔ o kan. ⁷ An ka o ta jamana mina, k'a di Ruben ta mɔgow ni Gadi ta mɔgow ni Manase ta mɔgow tarance ma, k'a kɛ o ta ye.

Izirayelimɔgow ka kan ka to Ala ta jɛnɔgɔnya ra

⁸ O koson, aw ka kan ka nin jɛnɔgɔnya ta kumaw bɛɛ sira tagama ka ja; ni o kɛra, aw ta kokɛtaw bɛɛ bena ja.

⁹ Ayiwa, aw bɛɛ nana lo Matigi Ala, aw ta Ala ja kɔrɔ bi, aw ni aw ta kuntigiw, ani aw ta cɛkɔrɔbaw, ani aw ta jamana jamɔgow, ani Izirayeli cɛ tow bɛɛ, ¹⁰ ani aw ta musow, ani aw ta denw, ani lonan minw bɛ aw cɛ ra, minw bɛ aw ta lɔgow tige, ani minw bɛ aw ta ji bi. ¹¹ Aw nana lo yan, janko ka don Matigi Ala, aw ta Ala ta jɛnɔgɔnya ra. A karira aw ye ka o jɛnɔgɔnya don ni aw ye bi, ¹² janko k'a yira bi ko aw ye ale ta mɔgow ye, ko ale ye aw ta Ala ye, i n'a fɔ a tun k'a fɔ aw ye cogo min na, ani i n'a fɔ a karira aw bɛmaw Iburahima, ni Isiyaka ni Yakuba ye cogo min na. ¹³ Ne tɛ nin jɛnɔgɔnya donna ni aw dɔrɔn ye, ka kari aw dɔrɔn ye; ¹⁴ aw minw bɛɛ bɛ ni an ye yan bi Matigi Ala, an ta Ala ja kɔrɔ, aw dɔrɔn tɛ, nka hali minw tɛ yan bi fɔlɔ, olugu bɛɛ nin b'a ra.

¹⁵ An tun siginin bɛ Misiran jamana ra cogo min na, ani an tɛmena siya minw na, an ka olugu ta jamana cɛtigi cogo min na, aw ka o lɔn. ¹⁶ Aw ka o ta fen haramuninw ye: o ta batofɛn yiriramanw, ani a kabakururamanw, ani a warigberamanw, ani a saninlamanw. ¹⁷ Aw ra cɛ si, walama muso si, walama lu si ta mɔgow, walama gba si ta mɔgow kana o jusu yɛlɛma ka faran ka bɔ Matigi Ala, an ta Ala kɔ, ka taga o siyaw ta alaw bato. Mɔgo si kana o kɛ, ka kɛ i ko yiri lilin min falenna aw cɛ ra, ka kɛ yiri kunaman ni bagayiri ye aw cɛ ra.

¹⁸ Matigi Ala karira aw ye ka nin jɛnɔgɔnya min don ni aw ye, o kumaw mennin kɔ, aw ra, ni mɔgo dɔ k'a miiri a jusukun na, k'a fɔ ko hali ni ale k'a yɛɛ jusukun diyanyakow le kɛ, ko foyi tena se ale ma ni hera tɛ, o tigi bena halakiri lase mɔgo tow bɛɛ le ma. ¹⁹ Matigi Ala tena sɔn ka yafa a ma fiyewu. A ka Matigi to yi ka ala werɛ bato minke, Matigi Ala ta dimi bena ben a kan o koson. Danga kuma minw bɛɛ fora nin kitabu kɔnɔ, o bɛɛ bena ben a kan. Matigi Ala bena a halaki k'a tɔgo bɔ

dugukolo kan pewu. ²⁰ Matigi Ala bena a faran ka bo Izirayelimogow ta gbaw bee ra, k'a halaki; danga kuma minw bee fora nin jennogonya ko ra, minw sebera nin sariya kitabu konɔ, a bena o dangaw bee ben a kan.

Ala be Izirayelimogow ta kanminabariya hake bo o ra

²¹ Aw ta den minw bena woro aw ko fe, aw ta duruja nataw, ani lonan minw bena bo fo jamanajanw na ka na, o halakiri minw kera jamana konɔ, ani Matigi Ala ka o bana minw lase jamana mogow ma, olugu bena o bee ye. ²² O bena a fo ko: «Kiribi ni kogɔ ni tasuma ka jamana bee lajennin halaki; siman te se ka dan a ra, foyi te falen, bin te falen a ra. A be i ko Sodomu ni Gomori ni Adima ni Seboyimu duguw, Matigi Ala dimina, ka fariya ka o dugu minw halaki.» ²³ Siya tow bee bena a fo ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko ke nin jamana ra de? Mun le k'a jusu bo, k'a to a dimina ka fariya nin cogo ra?» ²⁴ Mogow bena o jaabi ko: «Matigi Ala, o bemaw ta Ala tun ka o labo Misiran jamana ra ka jennogonya min don ni o ye, o ka o jennogonya le cen; ²⁵ o tagara o kinbiri gban ala werew le korɔ, ka o bato; o tun ma ala minw lon, ani ala minw tun te olugu ta ala batotaw ye. ²⁶ O koson Matigi Ala ta dimi wurira nin jamana kama; danga kuma minw bee fora nin kitabu konɔ, a ka o dangaw bee ben o kan. ²⁷ Matigi Ala dimina, ka fariya, k'a jusu bo kosebe nin mogow kama, fo a ka o sama ka o labo o ta jamana ra, ka taga o firi jamana were ra; o be o yoro le ra hali bi.»

²⁸ Ayiwa, ko dogoninw ye Matigi Ala, an ta Ala ta le ye; nka ko minw yirara an na, o ye anw ni anw denw ta le ye tuma bee, ani wagati bee, janko anw ye nin sariya ta kumaw bee sira tagama.

Izirayelimogow ka kan ka nimisa

30 Ayiwa, ne tun ka dugawu kumaw ni danga kuma minw fo aw ye, ni o kow bee nana se aw ma, ni aw hakiri tora o kumaw ra, ka aw to o siyaw bee ce ra yi, Matigi Ala, aw ta Ala tun ka aw gben ka taga siya minw ce ra, ni aw nimisara ka seko ka na Matigi Ala, aw ta Ala fe, ² ni aw ni aw ta denw bee ka son ka Ala kan mina ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee, ani ne ka ci minw bee fo aw ye, ni aw ka o sira tagama, ³ o tuma, Matigi Ala, aw ta Ala bena aw ta mogɔ minaninw lana aw ta jamana ra tuun, ka makari aw ra; Matigi Ala, aw ta Ala tun ka aw janjan ka taga siya minw bee ce ra, a bena aw labo yi, ka na aw lajen jagon kan tuun. ⁴ Hali ni a kera ko aw tun blara ka taga fo dunupa dan le ra, Matigi Ala, aw ta Ala bena taga aw ta o yoro ra, ka na aw lajen jagon kan tuun. ⁵ Nin jamana min tun ye aw bemaw ta ye kakoro, Matigi Ala, aw ta Ala bena seko ka na ni aw ye o jamana ra tuun, ka na a ke aw ta ye tuun. A bena aw borofenw ja, ka aw caya fo ka teme aw bemaw kan tuun. ⁶ Matigi Ala, aw ta Ala bena aw ni aw ta durujaw jusukun yeleva; ni o kera, aw bena Matigi Ala, aw ta Ala kanu ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee, ka si soro. ⁷ O tuma Matigi Ala bena o

danga kow ben aw juguw le kan, minw ka aw koninya ka aw minako juguya. ⁸ O tuma aw koni, aw bena seko ka na Matigi Ala fe, k'a ta kuma lamem; ne be a ta kuma minw fora aw ye bi, aw bena o bee sira tagama. ⁹ Matigi Ala, aw ta Ala bena aw borofenw ja ka o caya, ka aw bororabaara bee ja, ka den caman di aw ma, ka aw ta beganw caya, ka aw ta siman ja; sabu a bena diya Matigi Ala ye ka kopuman ke aw ye tuun, i n'a fo a tun ka di a ye ka kopuman ke aw bemaw ye cogo min na. ¹⁰ Nka aw ka kan ka Matigi Ala, aw ta Ala kan mina; a ta kumaw ni a ta ci minw sebera nin sariya kitabu konɔ, aw ka kan ka son ka o bee sira tagama, ka seko ka na Matigi Ala, aw ta Ala ma ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee.

Ala ta sariya te yorojan na

¹¹ Ne be nin kuma minw fora aw ye bi, o sariya man gbelen ka teme aw ta faamuri kan, a fana te yoro were ra, yoro min ka jan aw ra. ¹² A te soro fo sankolo le ra, ka na a fo ko: «Jon le bena yeleva an ye san fe ka taga a jini, ka na a fo an ye, an ye a lamem, janko an ye a sira tagama?» ¹³ A te soro fo kogoji ko fe le, ka na a fo ko: «Jon le bena taga kogoji ko fe an ye, ka taga a jini, ka na a fo an ye, an ye a lamem, janko an ye a sira tagama?» ¹⁴ O si te; nin kuma be aw kere fe, a be aw da ra, a be aw jusukun na fana, janko aw y'a sira tagama.

Nanamanya ni saya

¹⁵ Ayiwa, a fe, ne be panamanya ni hera bla aw ja korɔ bi, ka saya ni bono fana bla aw ja korɔ. ¹⁶ Ne b'a fo aw ye bi ko aw ye Matigi Ala, aw ta Ala kanu, ka tagama a ta sira kan, k'a ta kumaw ni a ta sariyaw ni a ta ciw bee ke, janko aw ye si soro, ka caya, ani janko aw bena taga don jamana min na, k'a ke aw ta ye, Matigi Ala, aw ta Ala ye baraka don aw ra o jamana ra.

¹⁷ Nka ni aw ka aw ta miiriya yeleva ka faran ka bo Matigi Ala, an ta Ala ko, ka ban k'a kan mina, ni aw k'a to o ka aw nege, k'a to aw ye taga aw kinbiri gban batofen werew korɔ ka o bato, ¹⁸ o tuma ne b'a fo aw ye bi ko aw bena halaki yere le, sigiya te o ra; aw bena Zuriden ba tige ka taga don jamana min na k'a ke aw ta ye, aw tana sijan soro o jamana ra. ¹⁹ Ne be sankolo ni dugukolo ke ne seerew ye bi aw kama. Ne be panamanya ni saya bla aw ja korɔ, ka dugawu ni danga fana bla aw ja korɔ. Aw ye panamanya le ta, janko aw ni aw ta durujaw ye si soro, ²⁰ ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu, k'a ta kumaw lamem, ka tugu a ko, sabu o le bena aw panamanya; o ra, Matigi Ala karira ko a bena jamana min di aw bemaw ma, Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba, a bena a to aw ye sigi o jamana ra, ka sijan soro.

Musa ta kumalabanw

Yosuwe blara Musa no ra

31 Ayiwa, Musa kumana Izirayelimogow bee lajennin fe tuun, ka nin kumaw fo o ye, ko:

² «Bi, ne si ye san keme ni mugan. Ne tena se ka to ka bla aw ja tuun. Matigi Ala fana k'a fo ne ye ko ne tena nin Zuriden ba tige. ³ Matigi Ala, aw ta Ala yere le bena bla aw ja. A bena nin siyaw halaki aw ja, k'a to aw ye o ta jamanaw mina. Yosuwe fana bena Zuriden ba tige ka bla aw ja, i n'a fo Matigi Ala k'a fo cogo min na. ⁴ Matigi Ala bena nin siyaw ke i n'a fo a ka Amorikaw ta masacew Sihon ni Ogi ke cogo min na; a bena o ni o ta jamana bee halaki. ⁵ Matigi Ala bena o don aw boro; ni o kera, ne ka kuma min fo aw ye, aw ka kan ka o le ke o ra. ⁶ Aw ye jija ka aw yere ja gbeleya! Aw kana siran, aw ja kana tige o ja fana, sabu Matigi Ala, aw ta Ala yere le bena ke ni aw ye; a bena a janto aw ra tuma bee, a tena aw kelen to fiyewu.»

⁷ Ayiwa, Musa ka Yosuwe wele, k'a fo a ye Izirayelimogow bee ja na, ko: «I jija ka i ja gbeleya, sabu Matigi Ala tun karira nin mogow ta bemaw ye ko a bena jamana min di o ma, ele le ka kan ka bla o ja ka taga ni o ye o jamana ra, ele le fana bena jamana taran o ce, k'a di o ma. ⁸ Matigi Ala yere le bena bla i ja, ale yere le bena ke ni i ye; a bena a janto i ra tuma bee, a tena i kelen to fiyewu. I kana siran, i ja kana tige fana.»

Sariya kitabu karan ko

⁹ Musa ka nin sariya sebe k'a di Levi dencew sarakalasebagaw ma, minw tun be to ka Matigi Ala ta jengogonya kesu* ta, ani Izirayeli cekorobaw bee ma. ¹⁰ Musa k'a fo o ye ko: «San wolonfla o san wolonfla, gbatakorosigi janagbe* wagati ra, aw ka kan ka aw ta jurunantigiw ta juruw to o ye san min na, ¹¹ ni Izirayelimogow bee nana lo Matigi Ala, aw ta Ala ja korowagati min na Matigi Ala ta yoro ra, aw ye nin sariya ta kumaw karan Izirayelimogow bee ja na. ¹² Aw ka kan ka jama bee lajen, ce, ani musow, ani denmisenw, ani lonan minw siginin be aw ta duguw ra, janko o ye aw ta karan lamena, ka Matigi Ala, aw ta Ala nasiran degi, ka nin sariya ta kumaw bee sira tagama ka ja. ¹³ O cogo ra, o ta den minw tun ma nin sariya lon, olugu fana bena a men; ni o kera, aw bena Zuriden ba tige ka taga don jamana min na k'a ke aw ta ye, o bena Matigi Ala, aw ta Ala nasiran degi wagati bee ka aw to o jamana ra.»

Ala ka Izirayelimogow ta kewalejuguw ko fo

¹⁴ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «I sawagati surunyara. Yosuwe wele, aw ye taga Nogonkunben fanibon* konon; ne bena ne ta ciw fo a ye.» Musa ni Yosuwe tagara Nogonkunben fanibon konon.

¹⁵ Matigi Ala k'a yere yira fanibon konon sankaba jamijan do ra. Sankaba jamijan nana lo fanibon donda ra. ¹⁶ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «I bena sa, ka taga fara i bemaw kan. Nka sani donnin, nin mogow bena taga don jamana min na, o bena ne to yi, ka taga to ka o jamana mogow ta alaw le bato, ka o yere lanogo; ne ka jengogonya* min don ni o ye, o bena o cen. ¹⁷ O lon na, ne bena dimi o korow kosebe. Ne bena o to yi, ka ne pada dogo o ma, k'a to o ye o halaki; kojugu caman ni torow caman bena o sorow.» O tuma ra o bena a fo ko: «An Matigi

Ala te ni an ye tuun minke, o le m'a to nin kojuguw bee be sera an ma wa?» ¹⁸ O lon na, ne koni bena ne pada dogo o ma, o ta kojuguw bee koson, sabu o tagara ala werew bato.

¹⁹ «Ayiwa, sisan, aw ye nin donkiri kumaw sebe; aw ye Izirayelimogow karan a ra, o ye to k'a la. O donkiri le bena ke ne seere ye o kama. ²⁰ Ne tun karira nin mogow bemaw ye ko ne bena jamana min di o ma, nonon ni li be woyo jamana min na, ne bena taga ni o ye o jamana ra. O bena domuni ke ka fa, ka bonya fo ka torow; nka o ko, o bena yelema batofen werew fe ka taga olugu bato, ka ne mafiyenya, ka o ni ne ta jengogonya cen. ²¹ Ni kojuguw ni gbeleya caman nana se o ma tuma min na, o tuma nin donkiri le bena ke ne seere ye o kama, sabu hali o ta durujaw bena to ka nin donkiri la, o hakiri tena bo a ko fiyewu. Ne karira nin mogow ye ko ne bena jamana min di o ma, hali k'a sorow ne ma se ni o ye o jamana ra ban, o bena taga ko o ko ke, ne ka o bee lon ka ban.»

²² Ayiwa, Musa ka o donkiri sebe o lon na, ka Izirayelimogow karan o ra.

²³ O ko, Matigi Ala k'a ta ciw fo Nuni dence Yosuwe ye; a ko: «I jija ka i ja gbeleya, sabu ne karira ko ne bena jamana min di Izirayelimogow ma, ele le bena bla o ja ka taga ni o ye o jamana ra; ne yere bena ke ni i ye.»

²⁴ Musa nana nin sariya ta kumaw sebe kitabu don konon ka ban pewu tuma min na, ²⁵ Levi dencew, sarakalasebaga minw be to ka Matigi Ala ta jengogonya kesu* ta, a k'a fo olugu ye ko: ²⁶ «Aw ye nin sariya kitabu ta k'a bla Matigi Ala, aw ta Ala ta jengogonya kesu kere fe; a bena bla o yoro ra, ka ke ne seere ye aw kama. ²⁷ Sabu ne ka aw ta murutiri ni aw ta torokungbeleya lon. Ni aw murutira ka ban Matigi Ala ma ka ne panaman to aw ce ra, o tuma, ni ne nana sa do? ²⁸ Aw ye aw ta gbaw ta cekorobaw bee lajen ne korow, ani aw ta kuntigiw; ne bena nin kumaw fo o bee ja na, ka sankolo ni dugukolo ke ne seerew ye o kama. ²⁹ Sabu ne k'a lon ko ni ne sara, sigiya t'a ra, aw bena kewalejugu dow ke ka aw yere lanogo; ne ka aw karan sira min na, aw bena o sira bla. Nka a laban, bono le bena aw sorow, sabu aw bena to ka kojugu ke Matigi Ala ja korow, ka Matigi Ala ta dimi lawuri aw yere ta kewalew koson.»

³⁰ Ayiwa, o ko, Musa ka nin donkiri kumaw bee fo, fo ka taga a laban, k'a don Izirayelimogow jama bee lajennin toro ra.

Ala ta jengogonya donkiri

32 Sankolo, i toro malo, ne bena kuma; dugukolo, ne darakan lamena.

² Ne ta lonniyakumaw ye jigi i ko sanji, ne ta darakan ye bo i ko gomiji, i ko sanji ji min be ben binkura kan, i ko sanjiba min be ben bin nuguninw kan.

³ Sabu ne bena Matigi Ala togow fo, janko bee y'a men; bee ye an ta Ala tando a togow bonya koson!

⁴ Ale le ye an ta barakatigi ye, a ta kewale bee dafanin lo;

a ta siraw bæ terennin lo.
Ala kankelentigi lo, a te ko benbari si ke;
a terennin lo, cantigi Ala lo.
5 Nka aw le ma teren Ala ye;
o koson aw te Ala ta mogow ye tuun.
O maroya le be aw kan, aw mogow hakirintanw, aw
mogolafiribagaw!

6 Aw siya naloman, siya hakirintan,
aw be se ka nin ko ke Ala ra cogo di?
Ale le te aw Fa ni aw danbaga ye wa?
Ale le ma aw dan, ka baraka don aw ra wa?

7 Aw ye miiri folofolo wagatiw ra,
aw ye miiri wagatijan temeninw na.
Aw ye aw bemaw jininka, olugu bena o kow fo
aw ye;
aw ye cekorobaw jininka, olugu bena a nafa aw
ye.

8 Wagati min na Ala korotaninba ka dununa ja-
manaw taran adamadenw na,
ka mogow janjan dugukolo yoro bæ ra,
a ka bæ ta jamana dan yira;
a ka yoro do bla Izirayelimogow ye ka kapa ni o
hakeya ye;

9 sabu Matigi Ala ninyoro ye a yere ta mogow le
ye.
Yakuba ta mogow † le ye a ta ye.

10 Matigi Ala ka Izirayelimogow soro kongokolon
le kono,
yoro lakolon do ra yi, kongowuruw kasitow ce ra
yi.

A ka o mara, k'a janto o ra,
ka o korosi, i ko mogow b'a nakise korosi cogo min
na,

11 i ko bon be a kamanw lamaga cogo min na a ta
denw kunna,
janko ka o labo naga kono;
o jigitow a b'a kaman yangan,
ka o ta ka o la a kamansi w kan.

12 Matigi Ala kelenpe le tagara ni a ta mogow ye;
ala were si tun te ni a ye k'a deme.

13 A tagara o layelen jamana kuruyorow ra,
ka o baro ni jamana yiridenw ye.
A ka li bo faraw ce ra k'a di o ma;
ka oliviyesunw falen faragbelenw na ka o turu di
o ma.

14 O ka misiw ni sagaw ta nono min, k'a nare do-
mu.

O ka sagadenw, ani Basan sagajigiw, ani bakoron-
inw sogo yoronumanw domu;
o ka mugu tentennin numanmanw ke o baro ye,
ka o ta rezenmo numanmanw ji min.

15 Nka Yesurun †† fara fo ka toro minke, a muruti-
ra.

O fara, ka bonya, ka toro minke,
o bora o danbaga Ala ko;
o ka o ko di o ta barakatigi ma, min kera o kisiba-
ga ye.

† Yakuba ta mogow, o ye Izirayelimogow ye. †† Yesurun, o
ye Izirayeli ye.

16 O ka siya werew ta alaw bato, k'a to Ala dimi-
na, sabu o ka ale ni ala werew ke kelen ye;
o ka o ko haramuninw ke, k'a ta dimi lawuri.

17 O ka sarakaw bo jinaw ye, o minw te Ala ye.
O ka ala werew bato, o tun ma minw lon kakoro;
ala minw bora kura ye,
o bemaw tun ma deri ka minw bato.

18 Aw ta barakatigi Ala min baraka ra aw worora,
aw bora o le ko!

Ala min baraka ra aw worora, aw jinana o le ko!

19 Ayiwa, Matigi Ala k'a ye ten minke, a banna o
ra,
sabu minw ye a dencew ni a denmusow ye, olugu
k'a ta dimi lawuri.

20 A ko: «Ne tena ne janto o ra tuun!
Ne bena a fle o laban bena ke min ye;
sabu kumayelemabagaw lo,
mogow kankelentigiw te.

21 Fen minw te Ala ye, o ka ne ni olugu ke kelen
ye, k'a to ne dimina.

O ka o ta batofen gbansanw le bato, fo ka ne jusu
bo.

O koson siya min te siya janaman ye, ne bena o
jangboya don o ra;
ne bena siya hakirintan do le ta, janko ka dimi
don o ra.

22 Sabu ne ta dimi wurira, ka mana i ko tasuma;
a tasuma be jeni ka se fo lahara;
a be dugukolo ni a simanw bæ jeni,
ka kuruw jeni fo o jukoroyorow ra.

23 Ne bena kojuguw caya o kan,
ka ne ta bijew bæ ke ka o bon.

24 Ne bena kongow ben o kan, fo ka o baraka ban;
ka farigban ni banajuguw bla o ra fo ka o faga.
Ne bena kongowaraw bla o ce ra, o ye o kin,
ka sajuguw bla o ce ra fana, o ye o kin.

25 Mogow bena o ta denw faga ni kerekemuru ye
kene ma, ka o ke denntan ye.

Ka o to o ta bonw kono fana, jatige bena ke o ra.
O bena kanbelenw ni sunguruw faga,
ka denjeninw ni cekoroba sigbetigiw bæ faga.

26 «Ne tun b'a fe ka o janjan, ka o lataga fo yoro-
janw na;

k'a to mogow bæ hakiri ye bo o ko pewu.

27 Nka ne siranna o juguw koson;
olugu kana na o yere bonya,
k'a fo ko: Anw yere baraka le sera o ra,
nin bæ te Matigi Ala no ye.

28 «Ayiwa, Izirayelimogow ye siya naloman le ye,
hakiri te o fe ka ko faamu.

29 E, ni hakiri le tun be o fe, o tun bena a faamu,
o laban bena ke min ye o tun bena o lon!

30 Ce kelenpe be ke cogo di ka Izirayeli ce waga
kelen gben?

Ce fla doron be ke cogo di ka Izirayeli ce waga
tan labori?

Ni a ma ke ko Izirayeli ta Barakatigi le ka o labla
o ye,

ni a ma ke ko Matigi Ala le ka o don o boro?

31 Sabu o juguw yere k'a lon ko min ye olugu ta
barakatigi ye,

o te i n'a fo Izirayeli ta Barakatigi.

³² Olugu be i n'a fo Sodomu ta mogow,
o be i n'a fo Gomori ta mogow;
o be i n'a fo baga be rezensun min denw na,
i n'a fo rezen min denw ka kuna.

³³ O ta rezenji be i ko sa baga,
a be i ko fonfonnin min baga be mogow faga.

³⁴ «Ne ka ko do laben dogo ra;
ne ka ko min dogo k'a mara yi, o fle:

³⁵ Ni aw juguw benlon nana se,
ne le bena aw hake bo o ra, ka o ta kojugu juru sara.

Kojugu bena ben o kan lon min na, o lon to man jan tuun;
o halakilon be nana yi.

³⁶ «Matigi Ala bena a ta mogow ta kiti tige,
a bena makari a ta jonw na,
ni a nana a ye ko o bee baraka banna,
jon fara haron kan.

³⁷ A bena a fo o ma ko: Aw ta alaw be min sisan?
Aw tun be aw yere karifara ala barakatigi minw ma, o be min?

³⁸ Aw tun be aw ta sarakaw fagara, k'a sogo yorɔnumanw di ala minw ma, olugu be min?
Aw tun be aw ta rezenji sarakaw bora k'a di ala minw ma, olugu be min?
Ayiwa, o ye wuri ka aw kisi sa!
O ye wuri ka aw tanga!

³⁹ «Aw y'a lon ko ne, ne kelenpe le ye Ala ye,
Ala were te yi ne ko.
Ne le be nin don mogow ra, ne le fana be nin bo mogow ra;

ne le be mogow bana, ne le be mogow keneya.
Mogow si te se ka mogow kisi ka bo ne boro.
⁴⁰ Ne be ne boro korota san fe,
ka kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye wagati bee.

⁴¹ Ni ne nana ne ta kerekemuru dabo, fo a be manamana,
ni ne boro nana kerekemuru mina mogow kama,
o tuma ne bena ne dimibo ne juguw bee ra,
ka ne koninyabagaw bee ta kewalew hake bo o ra.

⁴² Ne ta bijew bena o bee jori min fo ka fa;
mogow mandimininw jori, ani mogow minaninw jori.
Ne ta kerekemuru bena ne juguw sogo domu,
ka ne juguw ta kuntigiw bee kun tige.»

⁴³ Ayiwa, aw siya were mogow, aw ye jagari ni Ala ta mogow ye!
Sabu Matigi Ala be a ta jonw dimibo o fagabagaw ra,
k'a yere monebo a juguw bee ra,
k'a ta jamana ni a ta mogow ta jurumunw kafari.

⁴⁴ Ayiwa, Musa ni Nuni dence Yosuwe ka nin donkiri kumaw bee fo Izirayelimogow na na.

⁴⁵ Musa ka nin kumaw bee fo Izirayelimogow bee ye ka ban tuma min na, ⁴⁶ a k'a fo o ye ko: «Ne ka nin kuma minw bee fo aw ye bi Ala na korɔ, aw ye aw hakiri to o ra kosebe, ka aw denw karan a ra, janko o ye nin sariya ta kumaw bee sira tagama k'a dafa a cogo ra.

⁴⁷ «Aw kana nin kumaw jate k'a ke kuma gbansan doron ye de! Nin kumaw le bena si di aw ma; sabu aw bena Zuriden ba tige ka taga jamana min mina, nin kumaw le sababu ra aw bena sijan sorɔ o jamana ra.»

Ala ka Musa ta saya ko fo

⁴⁸ O lon kelen na, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko:
⁴⁹ «Wuri ka yelen Abarimu kuruw kan, ka taga se fo Nebo kuru kunna, Mohabu jamana ra, Zeriko dugu na fe, ka Kanaana jamana fle; ne bena o jamana le di Izirayelimogow ma k'a ke o ta ye. ⁵⁰ I bena yelen o kuru min kan, i bena sa o yoro le ra, ka taga fara i bemaw kan, i n'a fo i korɔce Haruna sara Hori kuru kan cogo min na, ka taga fara a bemaw kan; ⁵¹ sabu ka aw to Meriba ta ji yoro ra, min be Kadesi, Zini kongokolon konɔ, aw ma la ne ra ka ne kan mina Izirayelimogow na na; aw ma ne bonya ne ta saninmanya koson Izirayelimogow na na. ⁵² O ra ne bena o jamana min di Izirayelimogow ma, i bena to yorojan le doron ka o jamana ye i na ra, nka i yere tena don a ra.»

Musa ka dugawu ke Izirayelimogow ye

33 Matigi Ala ta jonce Musa ka dugawu minw ke Izirayelimogow ye sani a ye sa, o dugawuw le ye nin ye: ² A ko:

«Matigi Ala nana ka bo Sinayi kuru kan, a wurira i ko tere, ka bo Seyiri jamana ra. A tora Paran kuruyorow ra, ka manamana. Meleke waga caman le tun k'a lamini; a nana a ta mogow fe, a nana ni sariya manamanato ye a boro, i ko tasuma.

³ Can lo, Matigi Ala le be a ta mogow kanu; a ta mogow saninmanw bee be a boro konɔ. O bee bena o kinbiri gban a sen korɔ, janko k'a ta ciw lamen.

⁴ Musa ka o sariyaw le di an ma, o le ye Yakuba ta mogow † ta cen ye.

⁵ Wagati min Izirayelimogow jamogow lajenna ni Izirayeli ta gbaw ye, ale le tun kera Yesurun †† ta masace ye.»

⁶ «Ala y'a to Ruben ye si sorɔ, a si kana ban, hali ni a ta mogow man ca.»

⁷ Musa ka min fo Zuda ta ko ra:
«E, Matigi Ala, Zuda kasikan lamen, i ye a lana a ta mogow fan fe. A ka kere ke ni a yere boro baraka ye; na a deme ka a juguw kere!»

⁸ A ka min fo Levi ta ko ra:
«Matigi Ala, i ka Urimi ni Tumimi ‡ di i ta jon Alapasiranbaga ma, minw ye Levi ye.
I ka a korobo Masa ta yoro ra,

† Yakuba ta mogow, o ye Izirayelimogow ye. †† Yesurun, o korɔ ye ko: Izirayeli. ‡ Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige. Aw ye Bori kitabu 28.30 Sarakalasebagaw 8.8

i ka Meriba ta jiko kiti ben a kan.
 9 O ko, a ka a ja bo a bamuso ni a face ra,
 ka ele kelenpe kanu.
 A banna a balemaw bee ra,
 ka ban hali a denw na,
 ka ele ta darakan doron le lamɛn,
 ka i ta jɛnɔɔɔɔnya* sariya sira tagama.
 10 O ka Yakuba ta mogow karan i ta ciw ra,
 o ka Izirayelimogow karan i ta sariyaw ra.
 O ka wusunan sarakaw bo i ye,
 ka saraka jenitaw* jeni i ye, i ta sarakajenifen*
 kan.
 11 E, Matigi Ala, baraka don a ta baaraw bee ra,
 ka son a boro ta baara bee ma.
 A juguw bee soro tige,
 a koninyabagaw si kana se ka wuri ka lo tuun!»

12 A ka min fo Boniyaminu ta ko ra:
 «Ale ye Matigi Ala ta mogow kanunin le ye!
 A be Matigi Ala kere fe hera ni laganfiya ra.
 Matigi Ala bena a tanga tuma bee;
 a siginin be o ce ra.»

13 A ka min fo Yusufu ta ko ra:
 «Matigi Ala ye baraka don a ta jamana ra,
 ka sanji panaman ben o ye ka bo san fe,
 ka dugukolo jukorojiw di o ma fana.
 14 Tere ye o ta simanw mo o ye,
 ka simanw bee ra pumanman di o ma,
 k'a to o ye simankuraw soro,
 o ye simanw bee ra pumanman soro karo o karo.
 15 Kuruw ta fenw bee ra pumanman, o ye o soro;
 kongoriw ta fenw bee ra pumanman, o ye o soro.
 16 Dugukolo fara fen o fen na, o bee ra puman-
 man,
 ani Ala min tun k'a yere yira yiritunin tasumaman
 ra, ale ta kopumanw,
 o bee ye ke Yusufu kunna
 ale min kera a balemaw jamogow ye.
 17 Bonya ye Yusufu ta le ye, o min ta fanga be i ko
 misitoran den folo ceman ta fanga;
 a gbanw be i ko sigin ta gbanw.
 A be siya tow bee tu ni o gbanw ye,
 fo ka taga se dugukolo dan na.
 Efirayimu ta kerekejama bena a ke ten le,
 Manase ta kerekejama bena a ke ten le.»

18 A ka min fo Zabulon ta ko ra:
 «Zabulon ye nagari a ta tagamaw ra,
 Isakari ye nagari a ta fanibonw konɔ.
 19 Aw bena siyaw wele ka na kuru kan ka na
 sarakaw bo,
 saraka minw bennin be Ala ma.
 O bena kogoji konofenw soro ka wasa o ra;
 naforo minw dogonin be kogoji kenken jukoro, o
 bena o soro.»

20 A ka min fo Gadi ta ko ra:
 «Mogow o mogow ka Gadi bonya, Ala ye baraka don
 o tigi ra.
 Gadi be la i ko jara;
 a be sogo faga, k'a tigetige, k'a ta a senw na ka
 taga a bla a kun na.
 21 A be jamana yoro bee ra pumanman ta a yere

ye.
 Kuntigiw ninyoro ye a ta le ye.
 A blara mogow ja,
 janko o ye Matigi Ala ta sira tagama,
 ani Ala ka ko minw latige Izirayelimogow ye, ka o
 bee ke.»

22 A ka min fo Dan ta ko ra:
 «Dan ye jaranbelen le ye,
 min be pan ka bo Basan mara ra.»

23 A ka min fo Nefitali ta ko ra:
 «Nefitali ka Ala ta pumanya soro k'a caya,
 a wasara Matigi Ala ta baraka ra.
 Ale le be sigi jamana terebenyanfan ni a woro-
 duguyanfan na.»

24 A ka min fo Aseri ta ko ra:
 «Ala ka baraka don Aseri ra i ko Izirayelimogow
 tow.
 Ala ye a ko diya a balemaw ye,
 k'a ta oliviyesunw caya fo a ye a sen tunu a turu
 ra!
 25 A ta dugu donda sogonaw ye nege ni siranenge
 le ye.
 A bena koro ka sa ni a baraka ye.»

26 «E, Yesurun †, aw ta Ala boɔɔɔɔnko te!
 A be yelen ka sigi sankolo kan ka na aw demɛ;
 a be yelen ka sigi sankabaw kan ka na, a ni a ta
 bonya.

27 Ala banbari le ye aw dogoyoro ye.
 A boro baraka ye baraka banbari le ye.
 A bena aw juguw gben ka bo aw ja,
 k'a fo aw ye ko aw ye o halaki.

28 «Izirayeli bena to hera ni laganfiya ra,
 Yakuba ta mogow sigira o danna jamana do ra,
 siman ni rezen ka ca jamana min na;
 sanji be ben caman jamana min na.

29 «E, Izirayeli, i ta pana, sabu siya juman le be i
 ko ele?
 Matigi Ala ka i kisi.
 Matigi Ala le ye i ta negɛbennan ye, i demɛbaga;
 ale le ye i ta kerekemuru ye, min b'a to i be se
 soro.
 I juguw bena o yere majigi i koro;
 i bena tagama o kan.»

Musa ta saya

34 Ayiwa, o ko, Musa bora Mohabu kenegbew
 yoro ra, ka taga yelen Nebo kuru kan, ka
 taga se fo kuru kuncɛ ma, kuru yoro min be wele
 ko Pisiga; o be Zeriko dugu ja fe. Matigi Ala ka ja-
 mana bee yira a ra k'a to o yoro ra, k'a ta Galadi
 mara ra ka taga a bla fo Dan mara ra, ² ani Nefi-
 tali ta mara bee, ani Efirayimu ni Manase ta mara
 bee, ani Zuda ta mara bee, ka taga se fo Kogojiba
 ma, ³ ani woroduguyanfan kongokolon, ani Zeriko
 dugu, min be wele ko tamarosunw ta dugu, o
 kenegbeyoro bee, ka taga se fo Sowari. ⁴ Matigi

† Yesurun, o ye Izirayeli ye.

Ala k'a fo a ye ko: «Ne tun karira ko ne bɛna jamana min di Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ma, k'a ke o ta durujaw ta ye, o jamana le ye nin ye. Ne ka o jamana yira i ra, k'a to i ja ye a ye, nka i sen tena don a ra fiyewu.»

⁵ Matigi Ala ta jonɛ Musa sara o yɔrɔ le ra, Mohabu jamana ra, ka kaɗa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁶ Matigi Ala k'a su don kenegbe do ra, Mohabu jamana ra, Bɛti Pehori yɔrɔ ja fe. Mogo si ma Musa ta kaburu yɔrɔ lon fo ka na se bi ma.

⁷ Musa sara k'a si to san keme ni mukan. A padenw baraka tun ma dogoya, foyi fana tun ma bo a farikolo baraka ra.

⁸ Izirayelimogow ka Musa su kasi fo tere bisaba, Mohabu kenegbew ra; o ko, o ka Musa ta sanga ni

a su kasi lalo.

⁹ Hakiritigiyaba tun be Nuni dence Yosuwe fe, sabu Musa tun k'a boro la a kun na, ka dugawu ke a ye. O ra, Izirayelimogow k'a kan mina. Matigi Ala tun ka ci minw bee fo Musa ye, o ka o bee ke a cogo ra.

¹⁰ Ayiwa, cira were ma bo tuun Izirayeli jamana ra i ko Musa, min ni Matigi Ala tun be kuma da ni da. ¹¹ Matigi Ala tun k'a ci ka taga Misiran ka taga kabakow ni kobaw ke Farawona ni a ta jamana jamogow ja na, ani a ta jamana mogow bee ja na. ¹² Musa ka kabakobaw ani siranyakoba minw ke ni a ta se bagaya ye Izirayelimogow bee ja na, mogo si ma o jogon ke ka ye.

Yosuwe

Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, ni a bora nin kitabu sira labanw na, kitabu to bee sebebaga kera Yosuwe yere ye.

Yosuwe le tun blara cira Musa no ra, ka ke Izirayelimogow pamogo ye. A tagara ni Izirayelimogow ye Kanaana jamana ra cogo min na, o le fora nin kitabu konon.

Ko ba minw kera nin kitabu konon, o dow fle nin ye: Zuriden ba tigeke, ani Zeriko dugu kogow benko, ani Ayi dugu ta kere, ani Ala ta jennogonyakura* ko.

An b'a ye fana ko Musa ta baarakecogo, ani Yosuwe ta baarakecogo bora jagon fe kosebe: Musa ka Kogojiwulen cetige ni Izirayelimogow ye cogo min na (Bori Kitabu 14), Yosuwe fana ka Zuriden ba cetige ni Izirayelimogow ye o cogo ra (Yosuwe 3 ani 4). Musa k'a ta kumalabanw fo Sariya foko flanan ta kitabu laban na (31-34), Yosuwe fana k'a ta kumalabanw fo a ta kitabu laban na (Yosuwe 23-24). Yosuwe sawagati ra, a k'a fo k'a gbeleya Izirayelimogow ye, ko o ka kan ka Matigi Ala, o ta Ala kelenpe le bato.

An b'a ye fana nin kitabu konon ko Izirayelimogow ka kere caman ke, janko ka o yere bosi o juguw boro.

Kitabu konokow

Kanaana jamana minacogo

Zuriden ba tereboyanfan ta yoro tarancogo

Zuriden ba terebenyanfan ta yoro tarancogo

Karifaduguw

Levi ta mogow ta duguw

Zuriden ba tereboyanfan mogow sekora ka na o ta yoro ra

Yosuwe ta kumalabanw

Yosuwe ka mogow hakiri jigi Ala ta jennogonya ra Sikemu

Ala ka Yosuwe bla Musa no ra

1 Matigi Ala ta baarden Musa sanin ko, Matigi Ala k'a fo Musa ta baarden Yosuwe ye, min ye Nuni dence ye, ko: ² «Ayiwa, ne ta baarden Musa sara; ayiwa, ne bena jamana nin di aw ma, ele ni Izirayelimogow bee ye wuri sisan ka nin Zuriden ba tige ka don o jamana ra. ³ Ni aw sen ka se yoro o yoro, ne be o yoro di aw ma, i n'a fo ne k'a fo Musa ye cogo min na. ⁴ Aw ta jamana bena damina kongokolon na, woroduguyanfan na, ka taga a bla fo nin Liban kuruw fan na, sahiliyanfan na; ani k'a ta Efirati ba ra, tereboyanfan na, ka teme Hetikaw ta jamana ra, ka taga se fo Kogojiba ma, terebenyanfan na. ⁵ Fo ka taga i sa, i jugu si tena se i ra kere ra, sabu ne be ni i ye i n'a fo ne tun be ni Musa ye cogo min na. Ne bena ne janto i ra tuma bee, ne tena i kelen to. ⁶ I jija ka i ja gbeleya, sabu ne karira ko ne bena jamana min di aw bemaw ma, ele le sababu ra, nin mogow bena don o jamana ra. ⁷ Ele koni ye i jija ka i ja gbeleya kosebe doron; ne ta baarden Musa ka sariya minw fo i ye, i ye o bee sira tagama a cogo ra. I kana jenge ka bo o sariya sira kan ka taga i

kininboro fe walama ka taga i numanboro fe. Ni o kera, i ta koketaw bee bena na. ⁸ O sariya kitabu kumaw ye ke i da ra tuma bee; i ye miiri a ra su ni tere, janko fen o fen sebera a konon, i ye o bee sira tagama a cogo ra. Ni o kera, ni i ka ko o ko dabon, o be na; i bena nafa soron fana i ta koketaw bee ra. ⁹ I kana jina ko ne k'a fo i ye k'a gbeleya ko i ye jija ka i ja gbeleya. I kana siran, i kana i fari faga, sabu ne Matigi Ala, i ta Ala, ne be ni i ye i ta koketaw bee ra.»

Yosuwe ka mogow laben ka ba tige

¹⁰ Yosuwe k'a fo jama pamogow ye ¹¹ ko: «Aw ye taga mogow sigiyorow ra, k'a fo mogow bee ye ko o ye domuni jini k'a bla, ko sani tere saba ce, Matigi Ala, an ta Ala ka jamana min di an ma, an bena nin ba tige ka taga don o jamana ra.»

¹² O ko, Yosuwe kumana Ruben ta gbamogow ni Gadi ta gbamogow ni Manase ta gbamogow tarance fe †, k'a fo o ye ko:

¹³ «Matigi Ala ta baarden Musa tun ka min fo,

† Manase ta gba tun ka bon, o koson o tun k'a taran fla ye. Taran kelen tun ka o ta jamana soron ka ban Zuriden ba tereboyanfan na.

aw ye aw hakiri to o ra. A tun ko: «Matigi Ala, aw ta Ala bena laganfiya di aw ma, ka nin jamana di aw ma.»¹⁴ Ayiwa, Musa ka jamana min di aw ma Zuriden ba na nin kan yan, aw sera o jamana ra ka ban. O ra, aw ta musow ni aw ta denw ni aw ta be-ganw ye to yan; nka aw minw ye kerekewew ye, aw bee ye teme aw balema tow na fe ni aw ta kerekeminanw ye, ka ba tige, ka taga olugu deme fo o fana ye o ta jamana soro;¹⁵ ani Matigi Ala ye laganfiya di o ma fana, ka o ta jamana di o ma, i n'a fo a ka aw ta di aw ma cogo min na. Matigi Ala, aw ta Ala bena jamana min di o ma, aw ka kan ka o deme fo o ye o jamana soro. Ni o ka o soro, o tuma, Matigi Ala ta baaraden Musa ka jamana min di aw ma yan Zuriden ba tereboyanfan na, ka o ke aw ta ye, aw be kosegi ka na o jamana ra.»

¹⁶ O ka Yosuwe jaabi ko: «Ni i ka fen o fen fo an ye, an bena o ke; ni i ka an ci ka taga yoro o yoro, an be taga yi.¹⁷ An bena i kan mina fen bee ra, i n'a fo an ka Musa kan mina cogo min na. Janko Matigi Ala, i ta Ala koni ye ke ni i ye doron, i n'a fo a tun be ni Musa ye cogo min na.¹⁸ Ni mogow o mogow ka i ta kuma soro, ni a ma i ta cifoninw ke, ani i ka min fo ni a ma o ke, o tigi ka kan ka faga. Ele koni ye jija ka i ja gbeleya doron.»

Yosuwe ka ce fla ci ka taga Zeriko dugu fle

2 Ayiwa, Nuni dence Yosuwe tora Sitimu ka korosirikebaga fla ci dogo ra. A k'a fo o ye ko: «Aw ye taga jamana cogo fle, ka Zeriko dugu fle kosebe.» O tagara se Zeriko dugu konon minke, o tagara jigi jatumusod fe, o togow ye ko Rahabu. O sira yi.

² Mogow nana a fo Zeriko masace ye ko Izirayelimogow dow nana su fe dugu konon, ka na jamana yoro bee yaala.³ O fora minke, masace ka cira bla ka taga a fo Rahabu ye ko: «Ce minw nana i fe, ka na don i ta so konon, o labo, sabu o nana jamana yoro bee yaala le.»⁴ Rahabu ka ce fla dogo, k'a fo masace ta ciradenw ye ko: «Can lo, o sera ne fe so konon yan, nka ne koni tun ma o boyoro lon.⁵ I n'a fo dugu donda be datugu terebenda fe, o sekora ka taga terebenda wagati ra, sani da ye datugu. Ne m'a lon o tagara fan min na. Ni aw teliyara ka tugu o no fe, aw bena o gben ka o mina.»

⁶ Nka Rahabu tun ka o layelen a ta biribon le kunna. Binpaga dow tun be blanin be yi, a tun ka o dogo o binpagaw jukoro.

⁷ Masace ta ciradenw bora ko o be taga o ko. O bora minke, mogow ka dugu donda datugu. O tagara Zuriden ba sennatigeyoro sira fe.

Ciradenw ka layiri ta Rahabu ye

⁸ Ayiwa, sani korosirikebaga fla ye sunogow, Rahabu yelenna o ko bon kunna.⁹ Rahabu k'a fo o ye ko: «Ne k'a lon ko Matigi Ala ka jamana nin di aw ma. Aw siranya ka an bee mina yan, jamana mogow bee ja tigeninba lo;¹⁰ sabu an k'a men ko Matigi Ala ka Kogojiwulen ja aw na, aw boto Misiran jamana ra. An k'a men fana ko aw ka

Amorikaw ta masace fla bee faga, masace Sihan ni masace Ogi; ko aw ka olugu faga Zuriden ba kere fe, tereboyanfan na. An ka o kibaroya men.¹¹ An ka o kibarow men minke, an ja tigenin lo kosebe; ja te mogow si ra yan k'a fo ko a be kere ke ni aw ye, sabu Matigi Ala, aw ta Ala le ye Sebestigi ye sankolo ra, ani dugukolo kan.¹² Ayiwa, sisan ne be aw daari ko aw ye kari Matigi Ala togow ra ne ye, ko aw bena kopuman ke ne ta somogow ye, i n'a fo ne ka kopuman ke aw ye cogo min na. Aw ye tagamasiyen do yira ne ra min b'a yira ko aw bena ne to yi.¹³ Aw ye layiri ta ne ye, ko aw bena ne face, ni ne bamuso, ni ne balemamusow, ni ne balemacew, ani o ta sokonmogow bee bosi; aw te-na a to o ye an faga.»

¹⁴ Ce fla ka Rahabu jaabi ko: «An be kari i ye ko foyi tena aw soro ka anw panaman to. Nka aw man kan ka do fo mogow si ye an nako ra yan. O ra, ni Matigi Ala nana jamana di an ma, an bena i ta kopuman sara i ye, an fana bena ke kankelentigiw ye.»

¹⁵ Ayiwa, Rahabu ka o lajigi ni juru ye bon finetiri fe, sabu a ta bon tun donnin be dugu laminikogo ra, k'a finetiri da bo k'a bla kene ma.

¹⁶ Sani o ye jigi, Rahabu k'a fo o ye ko: «Aw ye taga kuruw fanfeyorow ra, janko mogow minw be aw no fe, aw kana na taga ben ni olugu ye. Aw ye taga dogo o yoro ra fo tere saba, ka a to masace ta ciradenw ye seko ka na. O ko, aw be aw ta sira ta ka taga.»¹⁷ Ce fla k'a fo Rahabu ye ko: «An ka layiri min ta i ye, an bena o dafa cogo min na o ye nin ye:¹⁸ Ni an nana don aw ta jamana ra tuma min na, i ka an lajigi finetiri min fe, i ye nin juru wulenman siri o finetiri ra. I ye i face ni i bamuso ni i balemaw, ani i ta somogow bee lajen i fe bon konon.¹⁹ Ni i ta mogow o mogow ka bo kene ma, ni kojugu min ka o tigi soro, ale yere le ka o pini; o te an no ye. Nka mogow o mogow be ni i ye bon konon, ni an do boro sera o do ma, o hake ye ben an kan.²⁰ Nka ni i ka do fo an nako ra yan mogow were ye, o tuma, an ka layiri min ta i ye, an tena o jate tun.»²¹ Rahabu ko: «Ne sonna aw ta ma.» O ko, a ka ce fla bla ka taga. O bora minke, Rahabu ka juru wulenman siri a ta finetiri ra.

²² O sera kuruw fanfeyorow ra minke, o dogora yi. O tora yi fo tere saba, k'a to masace ta ciradenw ye seko. Masace ta ciradenw ka o pini yoro bee ka dese, o ma o ye minke, o sekora ka taga Zeriko.

²³ Ayiwa, ce fla jigira ka bo kuruyorow ra, ka Zuriden ba tige ka taga Nuni dence Yosuwe fe. O ka ko minw ye, o ka o bee lakari a ye.²⁴ O k'a fo Yosuwe ye ko: «Can lo Matigi Ala ka jamana bee di an ma. Jamana mogow be siranna ka kere ke ni an ye.»

Izirayelimogow ka Zuriden ba tige

3 Ayiwa, Yosuwe wurira sogomada joona fe; a ni Izirayelimogow bee bora Sitimu ka taga Zuriden bada ra. O sera yi minke, o ka wagati dama ke yi, sani o ye ba tige.

² Ayiwa, sani tere saba ce, jama pamogow teme-na mogow sigiyorow bee ra,³ k'a fo mogow ye ko:

«Ni aw nana sarakalasebagaw, Levi ta mógow ye, o ka Matigi Ala, aw ta Ala ta jenṛogonya kesu* ta tuma min na, o tuma aw ye bɔ aw ta fanibonw kɔnɔ ka tugu o kɔ. ⁴ O cogo le ra, aw bena a lon aw ka kan ka sira min ta, sabu aw ma deri ka teme nin yɔrɔ ra k'a ye. Nka aw kana gbara jenṛogonya kesu ra; aw ye kilomɛtere kelen jɔgɔn to aw ni jenṛogonya kesu ce.»

⁵ Yosuwe k'a fɔ mógow ye ko: «Aw ye aw yere saninya, sabu Matigi Ala bena kabakow ke aw ce ra sini.»

⁶ O dugusagbe Yosuwe k'a fɔ sarakalasebagaw ye ko: «Aw ye jenṛogonya kesu ta ka bla mógow na fe.» O ka jenṛogonya kesu ta ka bla mógow na fe.

⁷ Matigi Ala k'a fɔ Yosuwe ye ko: «Ne bena a damina bi ka i bonya Izirayelimógow bɛɛ na kɔrɔ, janko o y'a lon ko ne be ni i ye i n'a fɔ ne tun be ni Musa ye cogo min na. ⁸ Sarakalasebaga minw be jenṛogonya kesu tara, i ye nin ci fɔ olugu ye, ko ni o sera Zuriden ba ra tuma min na, o ye don ka lo ji ra.»

⁹ Yosuwe k'a fɔ Izirayelimógow ye tuun ko: «Aw ye gbara ka Matigi Ala, aw ta Ala ta kuma lamɛn.»

¹⁰ Yosuwe ko: «Aw bena a lon sisan le ko can ra, Ala panaman be aw ce ra. Ala bena Kanaanakaw ni Hetikaw, ani Hevikaw ni Perezikaw ni Girigasikaw ni Amɔrikaw, ani Yebusikaw gben yere le ka bɔ aw na fe. ¹¹ A fe, dunupa bɛɛ tigi Ala ta jenṛogonya kesu bena teme aw na fe ka Zuriden ba tige. ¹² Sisan, aw ye ce tan ni fla panawoloma ka bɔ Izirayeli gbaw bɛɛ ra; ce kelen kelen ye bɔ gba bɛɛ ra. ¹³ Sarakalasebaga minw ka Matigi Ala, dunupa bɛɛ tigi Ala ta jenṛogonya kesu ta, ni olugu senw donna Zuriden ba ra dɔrɔn, Zuriden ba bena cetige o yɔronin kelen bɛɛ ra; ji bena lo sanfeyɔrɔ ra yi, ka lajen ka ke i ko kogo.»

¹⁴ Izirayelimógow bɔra o sigiyɔrɔ ra, ka taga Zuriden ba tige. Sarakalasebaga minw tun ka jenṛogonya kesu ta, olugu blara mógow na. ¹⁵ O kera simantigewagati le ra; o wagati ra Zuriden ba be fa fɔ ka bɔ kenɛ ma. Ayiwa, sarakalasebagaw ka o sen don ji ra yɔrɔ min na dɔrɔn, ¹⁶ ba ji min tun be nana ka bɔ san fe, o lɔra, ka lajen ka ke i n'a fɔ kogo, ka janya ka se fɔ Adamu ma, o dugu min be Saritan yɔrɔ kere fe. Dugumayɔrɔ ra, ji min tun be woyora ka jigi ka taga Kɔgoji sanin na, o fana woyora ka taga ka bɔ yi pewu. A kera ten le, Izirayeli jama bɛɛ sera ka ba tige Zeriko dugu na fe.

¹⁷ Ayiwa, sarakalasebaga minw tun ka jenṛogonya kesu ta, olugu lonin tora yɔrɔ kelen na dugukolo jalan kan Zuriden ba cemance ra; Izirayelimógow bɛɛ ka ke teme ye ba ce ma, dugukolo jalan kan, fɔ ka taga a to jama bɛɛ ye Zuriden ba tige ka ban.

Kabakuru tan ni fla

4 Izirayeli jama bɛɛ ka Zuriden ba tige ka ban wagati min na, Matigi Ala kumana Yosuwe fe, ko: ² «Ce tan ni fla panawoloma Izirayelimógow ra; ce kelen kelen ye bɔ gba bɛɛ ra. ³ I ye nin ci fɔ o ye ko o ye taga kabakuru tan ni fla ta Zuriden ba

ra, sarakalasebagaw tun lonin be yɔrɔ min na ji ra. O be o kabakuru tan ni fla ta ka taga o bla aw siyɔrɔw ra.»

⁴ Yosuwe tun ka mógow tan ni fla minw panawoloma Izirayelimógow ra, ka mógow kelen ta gba bɛɛ kelen kelen na, a ka olugu wele, ⁵ k'a fɔ o ye ko: «Aw ye teme Matigi Ala, aw ta Ala ta jenṛogonya kesu* na fe, ka taga don Zuriden ba cemance ra. Aw bɛɛ kelen kelen ye kabakuru kelen kelen ta ka o la aw kamankunw kan, Izirayeli ta gba bɛɛ ni a ta kabakuru; ⁶ o kabakuruw bena ke tagamasiyen ye aw ce ra. Ni aw ta denw nana aw pininka lon min na ko: «Nin kabakuruw kɔrɔ ye mun le ye aw fe?» ⁷ Aw ye o jaabi ko: «Zuriden ba tigera fla ye Matigi Ala ta jenṛogonya kesu na fe. Jenṛogonya kesu donna ji ra tuma min na, Zuriden ba tigera fla ye. Nin kabakuruw bena ke hakirijigifɛn le ye tuma bɛɛ, ka Izirayelimógow hakiri jigi nin kabako ra.» »

⁸ Yosuwe ka min fɔ Izirayelimógow ye, o k'a ke ka kapa ni o ye. O ka kabakuru tan ni fla ta ka bɔ Zuriden ba ce ma ka kapa ni Izirayelimógow ta gbaw tógow ye, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Yosuwe ye cogo min na. O tagara ni o kabakuruw ye o sigiyɔrɔ ra ka taga o bla yi. ⁹ Sarakalasebagaw tun ka jenṛogonya kesu ta ka don ji ra ka lo Zuriden ba yɔrɔ min na, Yosuwe ka kabakuru tan ni fla were lolɔ o yɔrɔ fana ra, ba ce ma. O kabakuruw be yi hali bi.

¹⁰ Sarakalasebaga minw tun ka jenṛogonya kesu ta, olugu lonin tun tora Zuriden ba janin ce ma; Matigi Ala tun ka ci minw fɔ Yosuwe ye, Izirayelimógow ka o bɛɛ ke k'a dafa. O fana kera ka kapa ni Musa ta kuma le ye. Izirayelimógow tun teliyara le ka ba tige. ¹¹ Mógow bɛɛ temena ka ban wagati min na, sarakalasebagaw temena ni Matigi Ala ta jenṛogonya kesu ye ka taga lo ba fan dɔ ra jama na kɔrɔ. ¹² Ruben ta gba, ani Gadi ta gba, ani Manase ta gba tarance, olugu ta kerekedenw le tun blara Izirayelimógow tɔw na fe, i n'a fɔ Musa tun k'a fɔ cogo min na. ¹³ Kerekeden waga binaani (40 000) jɔgɔn le temena Matigi Ala na kɔrɔ, kerekeminanw be o bɛɛ boro, o bɛɛ labennin be kere kama. O ka o jasin Zeriko kenegbe yɔrɔ ma. ¹⁴ O lon na, Matigi Ala ka Yosuwe bonya Izirayelimógow bɛɛ na kɔrɔ. Fɔ ka taga Yosuwe sa, Izirayelimógow k'a bonya i n'a fɔ o tun ka Musa bonya cogo min na.

¹⁵ O kɔ, Matigi Ala k'a fɔ Yosuwe ye tuun ko: ¹⁶ «Sarakalasebaga minw ka jenṛogonya tagamasiyen kesu ta, a fɔ o ye ko o ye bɔ Zuriden ba ce ma.»

¹⁷ Yosuwe k'a fɔ sarakalasebagaw ye ko: «Aw ye bɔ Zuriden ba ce ma.» ¹⁸ Sarakalasebagaw bɔra Zuriden ba ra, ka o senw bla dugukolo jalan kan yɔrɔ min na dɔrɔn, Zuriden ji sekɔra a nɔ ra, ka ke woyo ye ka yɔrɔ bɛɛ fa, i n'a fɔ a tun be woyo cogo min na kakɔrɔ.

¹⁹ Izirayelimógow ka Zuriden ba tige, ka o ta fanibonw lo Giligali yɔrɔ kɔrɔ, Zeriko dugu tereboyanfan na. O kera san karo folo tere tan.

²⁰ Izirayelimógow tun ka kabakuru tan ni fla min ta Zuriden ba ra, Yosuwe ka o kabakuru tan ni fla

le lolɔ Giligali.

²¹ O kɔ, Yosuwe k'a fɔ Izirayelimogow ye ko: «Lon dɔ, ni aw ta denw nana aw pininka, ko nin kabakuruw kɔrɔ ye mun ye, ²² aw ye a fɔ o ye ko Izirayelimogow tagamana ka nin Zuriden ba tige dugukolo jalan kan. ²³ Sabu Matigi Ala, aw ta Ala ka Zuriden baji ja aw na fe, k'a to aw bɛɛ ye tɛmɛ, i n'a fɔ a tun ka Kɔgɔjiwulen ja anw na fe cogo min na. ²⁴ A ka nin kow ke, janko dugukolo siyaw bɛɛ y'a lon ko ale Matigi Ala ta sebagaya ka bon, ani janko aw ye siran Matigi Ala na tuma bɛɛ.»

Izirayelimogow nasiran ka masacew sɔrɔ

5 Amɔrikaw ta masace minw siginin bɛ Zuriden ba terebenyanfan na, ani Kanaanakaw ta masace minw siginin bɛ Kɔgɔjiba da ra, olugu k'a men minke ko Matigi Ala ka Zuriden ba ja janko Izirayelimogow ye tɛmɛ, o siranna. Izirayelimogow ta ko ka o ja tige, fɔ ka kerekelɔgɔ bɛɛ bɔ o ra.

Izirayelimogow kenɛsigiri ko

² Ayiwa, o wagati kelen na, Matigi Ala k'a fɔ Yosuwe ye ko: «Kabakuru dɔw leɛɛ ka o ke muruw ye, ka Izirayeli cɛden kenɛsigibariw kenɛsigi.»

³ Yosuwe ka kaba dɔw leɛɛ ka o ke muruw ye ka Izirayeli cɛdenw kenɛsigi. O kenɛsigiri kera yɔrɔ min na, o ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko kenɛsigiri kongori †.

⁴ Kun min na Yosuwe ka o kenɛsigi, o ye ko Izirayelimogow bɛɛ tun bɔra Misiran jamana ra tuma min na, cɛden minw bɛɛ tun bɛ se ka taga kere ra, olugu bɛɛ sara kongokolon kɔnɔ, ka o to tagama ra, o bɔnin kɔ Misiran. ⁵ O cɛden minw bɛɛ tun bɔra Misiran, olugu bɛɛ tun kenɛsigira. Nka cɛden minw bɛɛ worora kongokolon kɔnɔ, ka o to tagama ra, o bɔnin kɔ Misiran, olugu tun ma kenɛsigi. O le kosɔn Yosuwe ka o kenɛsigi.

⁶ Izirayelimogow ka sanji binaani le ke tagama ra kongokolon kɔnɔ; a kera ten, cɛden minw tun bɔra Misiran, minw tun bɛ se ka taga kere ra, olugu bɛɛ halakira ka ban, sabu o tun ma sɔn ka Matigi Ala ta kuma lamen. O kosɔn Matigi Ala tun ka jamana min layiri ta, ko a bɛna o di o bɛmaw ma, nɔnɔ ni li bɛ woyo o jamana min na, a karira ko a tɛna a to o na ye o jamana ye. ⁷ Matigi Ala ka o dencɛw le bla o nɔ ra. Yosuwe ka olugu le kenɛsigi, sabu o si tun ma kenɛsigi fɔlɔ. ⁸ O kenɛsiginin ko, o tora o ta fanibonw kɔnɔ fɔ ka taga o ta joriw kenɛya. ⁹ O kɔ, Matigi Ala k'a fɔ Yosuwe ye ko: «Aw bɔra ni maroya min ye Misiran jamana ra, ne ka o maroya bɔ aw kunna bi.» O le kosɔn o yɔrɔ tɔgɔ lara ko Giligali ††. Hali bi o tɔgɔ kelen le b'a ra.

Jɔnyaban panagbe

¹⁰ Izirayelimogow ka o ta fanibonw lɔ Giligali, ka Jɔnyaban panagbe* ke yi. O kera karo tere tan ni naani wulada fe, kenɛgbe dɔ ra, Zeriko dugu kere fe. ¹¹ Jɔnyaban panagbe dugusagbe, o ka buru-funubariw ni simankise yirannin domu; o tun ye o yɔrɔ yere ta simanw ye. O ka o domu o lon yere ra. ¹² Jɔnyaban panagbe dugusagbe, mane lalɔra,

† Heburukan na o yɔrɔ tɔgɔ ye ko: Araloti. †† Giligali kɔrɔ ye ko: maroya bɔra an kunna.

sabu Izirayelimogow tun bɛ jamana simanw le domuna. Mane dɔ ma di o ma tuun. K'a ta o san na, o ka Kanaana jamana ta simanw le domu ‡.

Matigi Ala ta kerekɛjama kuntigi

¹³ Ayiwa, ka Yosuwe to Zeriko dugu kere fe, a k'a na kɔrɔta minke, a barara ka cɛ dɔ lonin ye a na fe, kerekemuru bɛ a boro, a bonin bɛ a la ra.

Yosuwe tagara lɔ cɛ kɔrɔ, k'a pininka ko: «Ele ye anw dɔ le ye wa, walama i ye an jugu dɔ le ye?»

¹⁴ Cɛ ka Yosuwe jaabi ko: «Ne tɛ ni aw si ye. Ne ye Matigi Ala ta kerekɛjama kuntigi le ye; ne nato le ye nin ye.» Yosuwe k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma k'a bato, k'a pininka ko: «Ne matigice, ne ka kan ka mun le ke sa?» ¹⁵ Matigi Ala ta kerekɛjama kuntigi k'a jaabi ko: «Sanbara bɔ i sen na, sabu i lonin bɛ yɔrɔ saninman le ra nin ye.» Yosuwe ka sanbara bɔ.

Izirayelimogow ka Zeriko dugu bɛɛ halaki

6 O tun ka Zeriko dugu lalaga k'a datugu kosebɛ Izirayelimogow nasiran kosɔn. Mɔgɔ tɛ don, mɔgɔ tɛ bɔ. ² Matigi Ala k'a fɔ Yosuwe ye ko: «A fe, ne bɛna Zeriko dugu di i ma, ani a masace ni a kerekɛɛfariw bɛɛ. ³ Ele ni i ta kerekɛjama, aw bɛna tagama ka Zeriko dugu lamini, sijaga kelen lon o lon, fɔ tere wɔrɔ. ⁴ Sarakalasebaga wolonfla bɛna bla jɛnɔgɔnya kesu* na fe, burufiyeta †† kelen kelen bɛ ke o bɛɛ boro. Tere wolonflan, aw bɛna dugu lamini sijaga wolonfla, sarakalasebagaw bɛna ke buru fiye ye aw na ka taga.

⁵ «Ni o nana burufiyekanba ke wagati min na, ni aw nana o burufiyekan men, o tuma Izirayeli kerekɛdenw bɛɛ ye kuleba ci. Ni o kera, Zeriko dugu laminikogo bɛ ben. Ni o kera, Izirayeli kerekɛdenw bɛɛ ye bori ka taga ben dugumogow kan. Bɛɛ ye teren ka taga a ta fan na.»

⁶ Nuni dence Yosuwe ka sarakalasebagaw wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu ta; sarakalasebaga wolonfla ye bla jɛnɔgɔnya kesu na fe ni burufiyeta kelen kelen ye o bɛɛ boro.» ⁷ A k'a fɔ Izirayelimogow ye ko: «Aw ye tagama ka dugu lamini; kerekɛden dɔw ye bla Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu na fe ni o ta kerekeminanw ye.»

⁸ Ayiwa, Yosuwe ka min fɔ, o k'a ke ten. Buru wolonfla tun bɛ sarakalasebaga wolonfla minw boro, o bɛ a fiyera Matigi Ala na kɔrɔ, olugu ka ke o ta buruw fiye ye ka taga Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu na fe. ⁹ Sarakalasebaga minw tun bɛ buru fiyera, kerekɛden pafemogow blara olugu na ni o ta kerekeminanw ye. Kerekɛden kɔfemogow gbanna jɛnɔgɔnya kesu kɔ. Ka o to tagama ra, sarakalasebagaw tun bɛ buruw fiyera. ¹⁰ Nka Yosuwe tun k'a fɔ Izirayelimogow ye k'a gbɛɛya ko mɔgɔ si kana kule ci, mɔgɔ si kana kuma; ko o ye je ka tagama, fɔ lon min ni ale yere nana a fɔ o ye ko o ye kule ci, o bɛ sɔrɔ ka kule ci. ¹¹ O ka dugu lamini sijaga kelen ni jɛnɔgɔnya kesu ye; o kɔ, o sekɔra o sigiyɔrɔ ra ka taga si yi.

‡ Aw ye Bɔri kitabu 16.31 †† O burufiyetaw tun ye sagajigibanw le ye.

¹² O dugusagbe sɔgɔmada jooa fe, Yosuwe wuri-ra; sarakalasebagaw ka jɛnɔgɔnya kɛsu ta tuun. ¹³ Buru wolonfla tun bɛ Sarakalasebaga wolonfla minw boro, olugu blara Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu ja fe, ka kɛ buru fiye ye ka taga. Nafemɔgɔw blara o bɛɛ ja fe. Kɔfemɔgɔw ka gban Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu kɔ. Ka o to tagama ra, sarakalasebagaw ka kɛ buru fiye ye tuun. ¹⁴ O lon fana ra, o ka dugu lamini sɔnaga kelen; o kɔ, o sekɔra o sigiyɔrɔw ra. O k'a kɛ ten fɔ ka taga se tere wɔrɔ. ¹⁵ A tere wolonflanana, o wurira sɔgɔmada jooa fe ka dugu lamini sɔnaga wolonfla, o cogo kelen na. O lon kelen le ra, o ka dugu lamini sɔnaga wolonfla. ¹⁶ A sɔnaga wolonflanana, tuma min na sarakalasebagaw ka buru fiye ni baraka ye, Yosuwe k'a fɔ Izirayeli kerekedenw ye ko: «Aw ye kulekanbaw ci, sabu Matigi Ala ka dugu di aw ma. ¹⁷ Aw ka kan ka Zeriko dugu ni a kɔnɔfenw bɛɛ haramuya, k'a bɛɛ halaki Matigi Ala ye. Nka aw kana foyi kɛ Rahabu ra, ani mɔgɔ o mɔgɔ bɛ ni a ye a ta so kɔnɔ, sabu ale le tun ka an ta ciraɗenw dogo.

¹⁸ «Fɛn minw ka kan ka halaki Matigi Ala ye, aw ye aw yere kɔrɔsi kosebe, aw kana o fenw si ta; ni aw ka o fenw dɔ ta, aw bɛna kojugu ni cɛnri lase Izirayelimɔgɔw ma. ¹⁹ Warigbew bɛɛ, ani saninw bɛɛ, ani siranɛge minanw bɛɛ, ani negemanfenw bɛɛ, o bɛɛ ka kan ka bla danna Matigi Ala ye, k'a bla Matigi Ala ta naforo ra.»

²⁰ Mɔgɔw nana bara ka kule ci; sarakalasebagaw ka buru fiye. Izirayeli ta kerekedenw ka buru-fiyekan mɛn minke, o ka kulekanbaw ci. Zeriko dugu laminikogow bɛɛ benna. Izirayeli ta kerekedenw borira ka don dugu kɔnɔ, ka ben dugumɔgɔw kan. Bɛɛ terenna ka taga a ta fan na. O ka dugu bɛɛ mina. ²¹ Izirayelimɔgɔw ka Zeriko dugumɔgɔw bɛɛ faga ni kerekemuru ye, cɛ fara muso kan, denmisen fara mɔgɔkɔrɔba kan; hali misiw ni sagaw ni faliw, o ka o bɛɛ faga.

Yosuwe ka Rahabu ni a ta somɔgɔw bɔsi

²² Cɛ fla minw tun cira dogo ra ka taga jamana cogo fle, Yosuwe k'a fɔ olugu ye ko: «Aw ye taga Rahabu ta bon kɔnɔ, aw ye taga a labɔ ale ni a ta mɔgɔw bɛɛ, i n'a fɔ aw tun karira a ye cogo min na, ko aw tena foyi kɛ o ra.» ²³ O kanbelenw tagara Rahabu ta so kɔnɔ, ka taga ale ni a ta somɔgɔw bɛɛ labɔ kɛnɛ ma, a face ni a bamuso, ni a balemacew ni a balemamusow, ani a ta gbamɔgɔ tɔw bɛɛ; o ka o bɛɛ labɔ ka taga o bla yɔrɔ dɔ ra, ka o mabɔ Izirayelimɔgɔw ra. ²⁴ O kɔ, Izirayeli ta kerekedenw ka tasuma don Zeriko dugu ra, ka dugu ni a kɔnɔfenw bɛɛ jeni. O ka warigbew, ani saninw, ani siranɛge minanw, ani negemanfenw le ta, ka o bla Matigi Ala ta batoso ta naforo ra. ²⁵ Yosuwe ka Rahabu ni a ta somɔgɔw bɛɛ to yi, ani mɔgɔ o mɔgɔ tun bɛ ni a ye, sabu cɛ fla minw tun cira ka taga Zeriko dugu fle dogo ra, Rahabu tun ka o cɛ fla dogo.

Rahabu tora Izirayelimɔgɔw cɛ ra. Hali bi a ta duruja bɛ Izirayelimɔgɔw ra.

²⁶ O wagati ra, Zeriko dugu cinin kɔ, Yosuwe ka nin kuma fɔ k'a gbeleya Zeriko dugu ko ra; a ko:

«Ni mɔgɔ o mɔgɔ wurira ko a bɛ Zeriko dugu kogo lo tuun, Matigi Ala yere ye o tigi danga. A bɛ baara dabɔ lon min na, a dence folo ye sa. A bɛ dugu donda konw don lon min na, a dence laban fana ye sa.»

²⁷ Matigi Ala tun bɛ ni Yosuwe ye. Yosuwe tɔgɔ bora ka se jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

Ayikaw sera Izirayelimɔgɔw ra

7 Ala tun ko Izirayelimɔgɔw ye fɛn minw haramuya Zeriko dugu ciwagati ra, Izirayelimɔgɔw ka janfa kɛ o ko ra. Zuda ta gbamɔgɔ dɔ tɔgɔ tun ye ko Akan; a face tɔgɔ tun ye ko Karimi, Karimi face tɔgɔ tun ye ko Zabidi, Zabidi face tɔgɔ tun ye ko Zeraki. Akan ka o fen dɔw ta; o koson Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ kosebe.

² Ayiwa, Yosuwe tora Zeriko ka mɔgɔ dɔw ci dogo ra ka taga Ayi dugu fan fe, Bɛti Aveni dugu kere fe, Bɛteli terebɔyanfan na. Yosuwe k'a fɔ o ye ko o ye taga dogo ka jamana cogoya fle. O mɔgɔw tagara Ayi dugu cogoya fle dogo ra. ³ O kɔ, o kɔsegira ka na Yosuwe fe, ka na a fɔ a ye ko: «Kun tɛ a ra i ye mɔgɔ bɛɛ bla ka taga Ayi dugu kama; cɛ waga fla walama waga saba bɛ se k'a ja. I kana mɔgɔ bɛɛ lataga ka o sege gbansan, sabu Ayikaw man ca.»

⁴ O ka cɛ waga saba jɔgɔn bla ka taga, nka olugu bɛɛ borira Ayikaw ja. ⁵ Ayikaw ka Izirayelimɔgɔw cɛ bisaba ni wɔrɔ jɔgɔn faga; o ka tɔw gben, k'a damina dugu donda ra ka taga se fɔ Sebarim yɔrɔ kɔrɔ; o ka o bɛɛ gben fɔ ka o janjan kuru jigijigi yɔrɔ ra. A kera ten minke, Izirayelimɔgɔw bɛɛ jusu kasira, fɔ ka o fari faga. ⁶ Yosuwe k'a ta faniw faran, k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kɛsu* ja fe, fɔ ka taga wulada se, ale ni Izirayeli cɛkɔrɔbaw. O ka buguri cɛ k'a kɛ o kun na jusukasi fe. ⁷ O kɔ, Yosuwe ko: «E, Masa Ala, mun na i k'a to an ka Zuriden ba tige ka na an di Amɔrikaw ma o ye an halaki? Hali ni an tun tora Zuriden ba kɔ fe, o tun ka fisa ni nin ye! ⁸ Sisan Matigi Ala, ne bɛna mun le fɔ sa? Izirayelimɔgɔw borira o juguw ja!

⁹ Kanaanakaw ni jamana tɔw ta mɔgɔw bɛna o kibaro mɛn; o bɛna na an lamini ka ben an kan ka an bɛɛ faga ka an ta siya tunu ka bɔ dugukolo kan. I bɛna mun le kɛ sisan, janko i tɔgɔba kana cɛn?»

¹⁰ Matigi Ala ka Yosuwe jaabi ko: «Ele ye wuri! Mun koson i ka i ja biri dugu ma?»

¹¹ Izirayelimɔgɔw ka jurumun le kɛ; ne tun ka jɛnɔgɔnya min don ni o ye, o ka o jɛnɔgɔnya cɛn. Ne k'a fɔ o ye k'a gbeleya ko o ye fɛn minw haramuya, o kana o ta, o ka o dɔ ta. O ka o fenw sonya ka o dogo; o ka o dogo o ta minanw cɛ ra.

¹² O le koson Izirayeli ta kerekedenw tena se ka lo o juguw ja tuun. O bɛna to ka bori o juguw ja le, sabu ne ta dimi bɛ o kan. Ne tena kɛ ni aw ye tun, fɔ aw ka fɛn minw dogo, ni aw ka o bɔ aw cɛ ra ka o bɛɛ halaki.»

¹³ Ala k'a fɔ Yosuwe ye tuun ko: «Wuri ka Izirayelimogow saninya. A fɔ o ye ko: «Aw ye aw

yeɛ saninya sani sini cɛ, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Izirayelimogow, fen haramunin be aw ce ra; o koson aw tena se ka lo aw juguw na tuun, fo fen haramunin min be aw fe ni aw ka o labo aw ce ra. ¹⁴ Sini sogoma, Izirayeli ta jamakuruw bee bena lo ne Matigi Ala na koru kelen kelen. Ni ne nana jamakuru min yira, o jamakuru ta gbaw bee bena lo ne na koru kelen kelen. Ni ne nana gba min yira, o gba ta somogow bee bena lo ne na koru kelen kelen. Ni ne nana so min yira, o so ta cew bee bena lo ne na koru kelen kelen. ¹⁵ Ni ne nana mogow min yira, ko ale le ka fen haramuninw ta, o tigi ka kan ka jeni, a ni a borofenw bee; sabu a ka Matigi Ala ta jengogonya cen. A ka maroyakoba le ke Izirayelimogow ce ra.» »

Akan fagacogo

¹⁶ O dugusagbe sogomada jona fe, Yosuwe wuri ra; a ka Izirayeli ta jamakuruw bee lana kelen kelen Matigi Ala na koru. Matigi Ala ka Zuda ta jamakuru yira. ¹⁷ A ka Zuda ta gbaw bee lana kelen kelen; Matigi Ala ka Zera ta so yira. A ka Zera ta somogow bee lana kelen kelen, Matigi Ala ka Zabidi ta mogow yira. ¹⁸ Yosuwe ka Zabidi ta mogow ta cew bee lana kelen kelen, Matigi Ala ka Akan le yira. Akan face tun ye Karimi ye, Karimi face tun ye Zabidi ye, Zabidi face tun ye Zeraki ye; o tun be Zuda ta gba le ra.

¹⁹ Yosuwe k'a fo Akan ye ko: «Ne dence, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala bonya, k'a tando. I ka min ke, o fo ne ye. I kana foyi dogo ne ma.» ²⁰ Akan ka Yosuwe jaabi ko: «Can lo, ne le ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala hake ta. Ne ka ko min ke, o fle nin ye: ²¹ Ne ka Sinehari jamana ta deregeba panaman do ye Zeriko dugu ta fenw na, ani warigbe kila fla, ani saninkuru garamu keme looru. Ne nabora o fenw fe, fo ne ka o ta. O dogonin be dugukolo jukoro ne ta fanibon konu, warigbe be fen tow jukoro yi.» ²² Yosuwe ka mogow dow ci ka taga Akan ta fanibon konu. Olugu borira ka taga; o tagara o fenw dogonin ye Akan ta fanibon konu dugukolo jukoro, warigbe be o jukoro. ²³ O ka o ta ka na ni o ye Yosuwe ni Izirayelimogow fe. O ka o fenw bla Matigi Ala na koru. ²⁴ Yosuwe ni Izirayelimogow bee ka Zeraki dence Akan mina; a tun ka fen minw dogo, warigbe ni deregeba ni saninkuru, o ka o bee lajen jagon kan. O k'a dencew ni a denmusow bee mina fana; hali a ta misiw, ni a ta faliw ni a ta sagaw, ni a ta baw, o ka o bee mina. O k'a ta fanibon ni a borofen tow bee ta ka taga ni a ye Akori dingakonoyoro ra. ²⁵ Yosuwe k'a fo Akan ye ko: «Mun le koson i ka toro lase an ma? Ayiwa, Matigi Ala bena toro ben ele yeɛ kan bi.»

Izirayelimogow bee ka Akan bon ni kabakuruw ye k'a faga. O k'a ta somogow bee bon ka o faga fana, ka o bee jeni. ²⁶ O ko, Izirayelimogow ka kabakuru caman ce ka o ton Akan kan. O kabakuruton be yi hali bi. O le koson o ka o yoro togo la ko Akori dingakonoyoro †. O togo le b'a ra hali bi.

O ko, Matigi Ala ta dimi malara.

Izirayelimogow ka se soro Ayi dugu kan

8 Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «I kana siran, i kana i fari faga. Kerekedenw bee ce ka wuri ka taga Ayi dugumogow kama. A fle, ne bena Ayi masace, ani a ta mogow, ani a ta dugu ni a ta mara bee di i ma. ² I bena Ayi dugu ni a masace ke i n'a fo i ka Zeriko ni a masace ke cogo min na. Nka ele ni i ta kerekedenw le bena dugumogow borofenw ni o ta beganw ce ka o ke aw yeɛ ta ye. I ye kerekeden dow dogo dugu ko fe. Olugu bena bara ka ben Ayikaw kan ka o kere.»

³ Yosuwe wurira ni kerekedenw bee ye, ka taga Ayi dugu kama. A ka kerekecafari waga bisaba panawoloma, ka olugu bla ka taga su fe. ⁴ A k'a fo o ye ko: «Aw ye ne lamen kosebe. Aw ye taga dogo dugu ko fe, nka aw kana aw yoro janya dugu ra kosebe; aw ye aw yeɛ laben ka na ben dugumogow kan. ⁵ Nka ne ni kerekeden to minw bee be ni ne ye, anw bena gbara Ayi dugu ra. Wagati min na Ayi dugumogow bena bo ko o be anw kere, anw bena a lawuri a kama ka bori o na, k'a ke i n'a fo signaga folo ta. ⁶ O fana bena bori an ko, ka an gben; an bena o nege ka bo ni o ye dugu konu ka taga ni o ye fo yorojan. O bena a fo ko an be borira o na i n'a fo folo ta kera cogo min na. ⁷ O tuma ra, aw bena bara ka bo aw ta dogoyoro ra, ka taga ben dugu kan, sabu Matigi Ala, aw ta Ala, bena dugu di aw ma. ⁸ Ni aw benna dugu kan wagati min na, aw ye tasuma don dugu ra. Aw ye a ke i n'a fo Matigi Ala k'a fo cogo min na. Kuma min be ne fe k'a fo aw ye, o le ye nin ye.»

⁹ Yosuwe ka o bla ka taga, olugu tagara dogo, Beteli ni Ayi furance ra, Ayi dugu terebenyanfan na. Yosuwe sira ni kerekeden tow ye.

¹⁰ O dugusagbe sogomada jona, Yosuwe wurira k'a ta kerekeden tow fle, k'a lon ni o labenna ka na. O ko, ale ni Izirayeli cekorobaw blara o kerekedenw na fe ka taga Ayi dugu kama. ¹¹ O kerekedenw bee tagara ni Yosuwe ye fo ka taga se Ayi dugu koru. O tora dugu sahiliyanfan na, ka lo ka o na sin dugu ma; dingakonoyoro do tun be o ni Ayi dugu ce. ¹² Yosuwe ka mogow waga looru jagon panawoloma ka olugu dogo Beteli ni Ayi furance ra, dugu terebenyanfan na. ¹³ Kerekeden minw bee tun be ni Yosuwe yeɛ ye, olugu tora dugu sahiliyanfan na; tow tagara dogo dugu terebenyanfan na. O lon su fe, Yosuwe gbarara ka na se dingakonoyoro ra. ¹⁴ Ayi ta masace ka Izirayelimogow ye minke, ale ni Ayi ni Ayi kerekedenw teliyara ka wuri sogomada jona fe, ka bo ka taga Izirayelimogow kama, ko o be o kere. Masace ni a ta mogow bee tagara Izirayelimogow ko o yoro kelen na, Zuriden kenegbe fan na. A tun m'a lon ko Izirayelimogow dow dogonin be dugu ko fe.

¹⁵ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bee k'a ke i n'a fo Ayikaw sera o ra le. O ka ke bori ye o na ka taga kongokolon sira fe. ¹⁶ Ayiwa, Ayi masace tun k'a fo ko a ta kerekedenw bee le ye bo ka gban Izirayelimogow ko. O gbanna Yosuwe ni Izirayelimogow ko. Izirayelimogow ka o nege ka taga ni o ye fo yorojan ka bo o ta dugu koru. ¹⁷ Ce si ma to Ayi dugu ni Beteli dugu konu, ni min ma

† Akori koru ye ko: toro.

bɔ ka gban Izirayeli ta kerekedenw kɔ. O bɛɛ bɔra ka gban Izirayelimɔgɔw kɔ, ka dugu lakolon to.

¹⁸ Matigi Ala nana a fɔ Yosuwe ye ko: «I ta taman min bɛ i boro, o sin Ayi dugu ma, sabu ne bena se di i ma, ka dugu di i ma.» Yosuwe ta taman min tun bɛ a boro, a ka o sin Ayi dugu ma.

¹⁹ Yosuwe k'a boro kɔrɔta ka taman sin Ayi dugu ma minke, Izirayeli ta kerekeden minw tun dogora Ayi dugu kɛɛ fɛ, olugu barara ka wuri o yɔrɔnin bɛɛ ka bɔ o dogoyɔrɔ ra, ka bori ka don Ayi dugu kɔnɔ, ka dugu mina, ka teliya ka tasuma don dugu ra.

²⁰ Ayikaw nana o kɔfɛ; o barara ka dugu jenito sisi wurito ye san fɛ. Ayikaw ma tagayɔrɔ lon o yɛɛ ra tuun; sabu Yosuwe ni a ta kerekeden minw tun bɛ borira ka taga kongokolon fan fɛ, olugu sekɔra ka kɛ na ye Ayikaw kama; ²¹ sabu o k'a ye ko o ta kerekeden minw tun dogora dugu kɔ fɛ, ko olugu ka dugu mina; o ka sisi fana wurito ye san fɛ minke, o sekɔra ka kɛ na ye Ayikaw kama, ka na o kɛɛ. ²² Izirayeli ta kerekeden minw tun ka tasuma don dugu ra, olugu fana bɔra dugu kɔnɔ ka na Ayikaw kama. Izirayelimɔgɔw ka Ayikaw lamini fan bɛɛ ra; o ka o bɛɛ faga. O ma mɔgɔ si to yi, mɔgɔ si fana ma se ka bori. ²³ O ka Ayi masace kelen le to, o m'a faga. O k'a mina ka na ni a ye Yosuwe fɛ.

²⁴ Izirayelimɔgɔw ka Ayi kerekedenw bɛɛ faga kongokɔnɔyɔrɔw ra, ani kongokolon kɔnɔ, o tun ka o gbɛn ka taga o yɔrɔ minw bɛɛ ra. Izirayelimɔgɔw ka o bɛɛ faga ka ban minke, o bɛɛ sekɔra Ayi dugu kɔnɔ ka taga Ayi dugumɔgɔ tɔw bɛɛ faga.

²⁵ Mɔgɔ waga tan ni fla le fagara o lon na, cɛw ni musow faranin jɔgɔn kan. Ayikaw bɛɛ le tun bɛ o ye. ²⁶ Yosuwe belɛn tun m'a boro jigi; a tun k'a boro wurinin to ni taman ye fɔ ka taga Ayikaw bɛɛ faga ka ban. ²⁷ Izirayelimɔgɔw ka dugu bɛganw le ta, ani fɛn tɔ minw sɔrɔra dugu kɔnɔ, ka kɔna ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fɔ Yosuwe ye. ²⁸ Yosuwe ka Ayi dugu jeni, k'a kɛ tomo ye, min tɛ se ka lɔ tuun; a k'a kɛ i ko kongokolon; a bɛ o cogo le ra hali bi. ²⁹ O ka Ayi dugu masace faga k'a su dulon yiri ra. A tora yi fɔ ka taga wulada se. Terebenda wagati ra, Yosuwe ko o ye a su lajigi ka bɔ yiri ra. O k'a su jigi ka taga a firi dugu donda ra, ka kabakuru caman cɛ ka o ton a kan. O kabakuruton bɛ yi hali bi.

Yosuwe ka sariya kitabu karan

³⁰ O kɔ, Yosuwe ka sarakabɔnan dɔ lɔ Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, Ebali kuru kan. ³¹ Yosuwe ka o sarakabɔnan lɔ k'a kɛ i n'a fɔ Matigi Ala ta baaraden Musa tun k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye cogo min na, ani i n'a fɔ o kumaw sebera Musa ta sariya kitabu kɔnɔ cogo min na. O k'a lɔ ni kabakuru gbansanw le ye, nege ma kɛ ka minw lese. O ka saraka jenitaw faga, ka ninsɔndiya sarakaw bɔ Matigi Ala ye o sarakabɔnan kan. ³² Musa tun ka sariya minw fɔ, Yosuwe ka o sebe kabakuru wala-ka dɔw kan o yɔrɔ ra, Izirayelimɔgɔw bɛɛ ja na. ³³ Ayiwa, Izirayelimɔgɔw bɛɛ, ani cekɔrɔbaw bɛɛ, ani jama namɔgɔw, ani kuntigiw, olugu bɛɛ tun

lɔra Matigi Ala ta jenjɔgɔnya kesu fan fla ra, ka o nasin sarakalasebagaw ma, Levi ta mɔgɔw, minw tun ka jenjɔgɔnya kesu ta. Lonan fara Izirayelimɔgɔ kan, bɛɛ tun bɛ yi. Jama taran kelen tun lɔra Ebali kuru fan na, taran kelen tun lɔra Garizimu kuru fan na. Matigi Ala ta baaraden Musa tun k'a fɔ fɔlɔfɔlɔ ko o y'a kɛ ten le, ka dugawu kɛ Izirayelimɔgɔw ye. ³⁴ Ayiwa, Yosuwe ka sariya ta kumaw bɛɛ karan ni kanba ye, dugawu kumaw, ani danga kumaw, i n'a fɔ a sebera sariya kitabu kɔnɔ cogo min na. ³⁵ Musa ka cifɔnin min o min sebe, o kuma kelen ma to, ni Yosuwe ma min karan Izirayeli jama bɛɛ ja na; musow ni den-misenw ni lonan minw tun siginin bɛ o cɛ ra, a karanna o bɛɛ ja na.

Gabahɔnkaw ta ceguya

9 Yosuwe ta kɛɛw kibaroya sera Zuriden ba terebenyanfan jamanaw masacew bɛɛ ma; o jamana minw bɛ kuruyɔrɔw ra, ani minw bɛ jamana dugumayanfan na, ani minw bɛ Kɔgɔjiba da ra, fɔ ka taga a bla Liban jamana ra. O masacew le ye Hetikaw ni Amɔrikaw ni Kanaanakaw ni Perezikaw ni Hevikaw, ani Yebusikaw ta masacew ye. ² Olugu ka jɔgɔn lajen ka o kan kɛ kelen ye ko o bɛ Yosuwe ni Izirayelimɔgɔw kɛɛ.

³ Yosuwe ka min kɛ Zeriko dugu ni Ayi dugu ra, o kibaroya fana sera Gabahɔnkaw ma. Olugu fana ye Hevika dɔw ye. ⁴ Nka olugu ka o ta kɛ ceguya ra. O ka o ta dugutagaminanw labɛn, ka domuni bla o yɛɛ kun, ka bɔrɔkɔrɔ dɔw la o ta falɔw kɔ ra, ka duvenforogo kɔrɔ faranfarannin dɔw ta ka o karankaran, ⁵ ka derege faranfarannin dɔw don, ka sanbara kɔrɔ dɔw karankaran ka o don; ka buru kɔrɔ janin dɔw bla o ta minanw na, o buruw tun jara fɔ o bɛ mugumugu.

⁶ O tagara Yosuwe fɛ Giligali, ka taga a fɔ Yosuwe ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ ye ko: «An bɔra jamanajan dɔ le ra, an nana aw fɛ ka na jenjɔgɔnya don ni aw ye.» ⁷ Izirayelimɔgɔw ka o jaabi ko: «I b'a sɔrɔ ko aw ye yan jamana mɔgɔ dɔw le ye; o tuma an bena jenjɔgɔnya don ni aw ye cogo di?» ⁸ Gabahɔnkaw k'a fɔ Yosuwe ye ko: «An ye i ta jɔnw le ye.» Yosuwe ka o jininka ko: «Aw ye siya juman le ye, ani aw bɔra jamana juman le ra?» ⁹ O ka Yosuwe jaabi ko: «I ta jɔnw bɔra jamanajan dɔ le ra ka na aw fɛ, sabu an ka Matigi Ala, aw ta Ala tɔgɔ men; an k'a ko men. A ka kabako minw kɛ aw ye Misiran jamana ra, an ka o men fana. ¹⁰ A ka min kɛ Amɔrikaw ta masace fla ra Zuriden ba ja dɔ kan, an ka o men fana. O tun ye Hesibɔn masace ye, min tɔgɔ ye ko Sihɔn, ani Basan masace min tɔgɔ ye ko ɔgi; ale tun siginin bɛ Asitarɔti. ¹¹ An ta cekɔrɔbaw, ani an ta jamana mɔgɔw bɛɛ k'a fɔ an ye ko an ye domuni bla an yɛɛ kun, ka na aw fɛ, ka na a fɔ aw ye ko anw ye aw ta jɔnw le ye, ko aw ye jenjɔgɔnya don ni an ye. ¹² Aw ye an ta buruw fle! Lon min an bɔra an ta so ka na aw fɛ, an tun k'a gbanninman le bla an kun. Nka sisan aw y'a fle, a jara fɔ a bɛ mugumugu. ¹³ Aw ye an ta duvenforogow fana fle! An ka o kura le fa duven na an bɔtɔ an ta so. Sisan o faranfaranna. An ta deregew ni an ta sanbaraw

bɛɛ cɛnna fana, sira janyakojugu fɛ.»

¹⁴ Ayiwa, Izirayelimogow ka Gabahonkaw ta do-muni do mina, hali o ma Matigi Ala jininka o ko ra. ¹⁵ Yosuwe ka hera ke ni o mogow ye, ka jenogonya don ni o ye; a k'a fo ko Izirayelimogow man kan ka o faga. Izirayeli ta pamogow fana kari-ra Gabahonkaw ye ko o tena foyi ke o ra.

¹⁶ Ayiwa, Izirayelimogow ka jenogonya don ni Gabahonkaw ye lon min na, o tere sabanan, o k'a men ko Gabahonkaw ye o siginogon dow le ye, ko o bɛɛ be jamana kelen le ra.

¹⁷ Izirayelimogow ka sira ta ka taga. O ka tere saba tagama ke minke, o sera Gabahonkaw ta duguw ma. O duguw tun ye Gabahon, ani Kefira, ani Beroti, ani Kiriya Yeharimu. ¹⁸ O bɛɛ n'a ta, Izirayelimogow ma o faga, sabu jama pamogow tun karira o ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra, ko o tena foyi ke o ra. Nka, Izirayelimogow dimina, ka ke o ta pamogow jaraki ye. ¹⁹ O ta pamogow k'a fo jama bɛɛ ye ko: «An te se ka nin mogow faga tun, sabu an karira o ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra ko an tena foyi ke o ra. ²⁰ An bɛna min ke o fle nin ye: An bɛna o to yi, an te foyi ke o ra; ni o te, an bɛna Ala ta dimi lase an yere ma, sabu an karira o ye ka ban. ²¹ O ra, an tena o faga, nka o bɛna to ka logo tige, ani ka ji bi Izirayeli jama bɛɛ ye.» Jama pamogow ka o le fo.

²² Yosuwe ka Gabahonkaw wele k'a fo o ye ko: «Mun koson aw ka faninya tige ko aw bora yoro-jan, k'a soro aw be ni an ye yoro kelen na yan?

²³ Ayiwa, sisan koni, aw dangara. Aw si tena bo jonya ra fiyewu; aw bɛna to ka logo tige, ani ka ji bi ka ne ta Ala ta batoso ta baaraw ke.»

²⁴ Gabahonkaw ka Yosuwe jaabi ko: «I ta jonw tun k'a men ko Matigi Ala, aw ta Ala k'a fo a ta baarden Musa ye ko a ye nin jamana bɛɛ di aw ma; ko aw nato, a bɛna nin jamana mogow bɛɛ faga ka bo aw ja. Aw nako k'a to anw siranna aw ja kosebe, ko aw bɛna na an faga. O koson an ka nin ko ke. ²⁵ Sisan, anw kera i ta le ye; min ka diya i ye, ani min ka ben i ma, i ye o ke an na.»

²⁶ Min tun fora Gabahonkaw ta ko ra, Yosuwe k'a ke ten. A ma o to Izirayelimogow boro; o ra o ma o faga. ²⁷ K'a ta o lon na, a ka o bla logotige ni jibi ra Izirayelimogow ye, ani ka Matigi Ala ta sarakajenifen ta baaraw ke. Ala ka yoro min ke a batoyoro ye, o tun be o baaraw ke o yoro le ra. Hali bi Gabahonkaw be o baara le ra.

Yosuwe ka Amorikaw ta masacew kere

10 Zeruzalemu masace Adoni Sedeki k'a men ko Yosuwe ka Ayi dugu mina, k'a dugumogow haramuya ka o bɛɛ faga, ko a ka Ayi dugu masace faga, i n'a fo a ka Zeriko dugumogow ni a masace faga cogo min na. A k'a men fana ko Gabahonkaw tagara jenogonya don ka hera jini Izirayelimogow fe ka sigi o ce ra. ² O kibaroya ka siranyaba bla a ra; sabu Gabahon tun ye duguba le ye, i n'a fo masadugu tow. A tun ka bon ka teme hali Ayi dugu kan. A dugu cew bɛɛ tun ye cefariw le ye fana. ³ O le koson Zeruzalemu masace Adoni Sedeki ka cira bla ka taga Heburon masace Hohamu fe, ka do ci ka taga Yarimuti

masace Piramu fe, ka do ci ka taga Lakisi masace Yafiya fe, ka do ci ka taga Egilon masace Debiri fe, k'a fo o ye ko: ⁴ «Aw ye na ne deme ka Gabahonkaw kere, sabu o ka jenogonya don, ka hera jini ni Yosuwe ni Izirayelimogow ye.»

⁵ Ayiwa, a kera ten, Zeruzalemu masace, ani Heburon masace, ani Yarimuti masace, ani Lakisi masace, ani Egilon masace, olugu minw ye Amorikaw ta masace looru ye, olugu ka jogon lajen ka taga Gabahonkaw kama ni o ta kerekajama bɛɛ ye. O tagara o ta fanibonw lo Gabahon dugu koro ko o b'a kere. ⁶ Gabahonkaw ka cira bla ka taga Yosuwe fe a ta sigiyoro ra Giligali. O k'a fo Yosuwe ye ko: «Sabari, i kana i ta jonw to o kelen na; i teliya ka na an fe, ka na an kisi. Na an deme, sabu Amorikaw ta masace minw siginin be kuruyoro ra, olugu bɛɛ ka jogon lajen ka na an kama.»

⁷ Yosuwe ka o men minke, a bora Giligali, a ni a ta kerekedenw bɛɛ, ani cefariw bɛɛ. ⁸ Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «I kana siran o ja fiyewu, ne bɛna a to i ye se soro o kan; o si tena se ka lo i ja.»

⁹ Yosuwe ni a ta kerekedenw bora Giligali; o ka su bɛɛ ke tagama ra, ka na bara Amorikaw ra.

¹⁰ Matigi Ala ka Amorikaw ta kerekedenw ja wuri, ka o bɛɛ nagami jogon na Izirayelimogow ja. Izirayelimogow ka o kere ka mogow caman faga o ra Gabahon dugu kere fe. Izirayelimogow ka o gben ka taga Beti Horon dugu yelensira fe, ka o gben tun ka taga fo Azeka, ani Makeda dugu fan fe, ka o faga. ¹¹ Ka Amorikaw borito to Izirayeli ta kerekedenw ja ka taga Beti Horon jigijigi fe, Matigi Ala ka sanbere belebele dow bo san fe ka o benben Amorikaw kan. O sanberew benna o kan fo ka taga se Azeka, ka o caman faga; sanbere ka mogow minw faga, o cayara ka teme Izirayelimogow yere ta mogow faganinw kan.

¹² Lon min Matigi Ala ka Amorikaw don Izirayeli ta kerekedenw boro, Yosuwe kumana Matigi Ala fe o lon na, Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ ja na. A ko:

«Tere, i lo Gabahon dugu kunna!

Karo, ele lonin ye to Ayalon kenegbe kunna!»

¹³ Tere lora,

karo lonin tora a no ra,

fo Izirayelimogow ka o yere monebo o juguw ra.

O kow le sebera Mogow terennin ta Kitabu konɔ.

Tere lonin tora sankolo camance ra, ka tere kelen wagati ke ka soro ka ben. ¹⁴ O ko jogon ma dɛri ka ke ka ye fiyewu, a fana jogon ma ke tuun, ko adamaden ka min fo, Matigi Ala sonna ka o ke. O kera, sabu Matigi Ala yere le tun be kere kera Izirayelimogow ye.

Yosuwe ka masace looru faga

¹⁵ Ayiwa, o ko, Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ kosegira o ta sigiyoro ra Giligali. ¹⁶ Nka Amorikaw ta masace looru tun borira ka taga dogo Makeda dugu kuruwo do konɔ. ¹⁷ O nana a fo Yosuwe ye ko: «Amorikaw ta masace looru dogonin be Makeda kuruwo do konɔ.» ¹⁸ Yosuwe k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw ye taga kabakuru belebeleba dow ke ka kuruwo datugu, ka mogow dow

bla o ye o koroſi. ¹⁹ Nka aw kana lo ka mēen yi, aw ye gban aw juguw ko ka sira tige o na, janko o kana se ka don o ta dugu koorininw na; sabu Matigi Ala, aw ta Ala bena a to aw ye se soro o kan ka o don aw boro.»

²⁰ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw ka cenriba la Amorikaw kan, ka se soro o bēe kan. Mogo dama dama minw bosira, olugu borira ka taga dogo o ta dugu barakamanw kono. ²¹ Ayiwa, o ko, Izirayeli ta kerekedenw bēe kosegira hera ra Yosuwe fe o sigiyoro ra Makeda. K'a ta o lon, o jamana ra, mogo si ma kere ke ni Izirayelimogow ye tun.

²² O ko, Yosuwe ko: «Sisan aw ye taga kuruwo dayele ka Amorikaw ta masace looru labo ka na ni o ye ne fe.» ²³ Yosuwe ka min fo, o ka o ke. O ka masace looru labo kuruwo kono, ka na ni o ye Yosuwe fe: Zeruzalemu masace ni Heburon masace ni Yarimuti masace ni Lakisi masace ni Egilon masace. ²⁴ O sera ni o masacew ye Yosuwe fe minke, a ka Izirayeli cew bēe wele ka na. Kerekuntigi minw tun tagara ni Yosuwe ye kere ra, a k'a fo olugu ye ko: «Aw ye gbara ka na aw senw la nin masacew kan na.» O nana o senw la masacew kan na. ²⁵ Yosuwe k'a fo o ye ko: «Aw kana siran, aw ja kana tige! Aw ye jija, ka aw ja gbeleya! Sabu aw bena kere ke ni aw juguw min o min ye, Matigi Ala bena a to aw ye se soro olugu bēe kan nin cogo le ra.»

²⁶ Yosuwe ka o masacew faga, ka o su dulon yiri looru ra. O dulonnin tora yiri ra fo ka taga wulada se. ²⁷ O ko, terebenda fe, Yosuwe k'a fo ko o ye o suw lajigi ka bo yiri ra. O tun dogora kuruwo min kono, o ka o lajigi ka taga o suw firi o kuruwo kono. O ka kabakuru belebeleba dow ke ka a donda datugu. Hali bi o kabakurubaw be yi.

Jamana woroduguyanfan ta duguw

²⁸ O lon kelen bēe ra, Yosuwe ni a ta kerekedenw ka Makeda dugu kere ka se soro a kan, k'a mogow faga. O ka Makeda masace ni a dugumogow bēe faga. O ma mogo si to a ye bosi. Yosuwe ka min ke Zeriko masace ra, a ka o jogon le ke Makeda masace ra.

²⁹ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bora Makeda jogon fe ka taga Libina dugu kere. ³⁰ Matigi Ala ka Libina dugu ni a masace fana di Izirayeli ta kerekedenw ma. O ka Libina dugumogow bēe faga; o ma mogo si to a ye bosi. Yosuwe ka min ke Zeriko masace ra, a ka o jogon le ke Libina masace ra.

³¹ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bēe bora Libina jogon fe ka taga Lakisi. O sera yi minke, o ka o ta fanibonw lo dugu na fe, ka Lakisi dugu kere. ³² Kere tere flanan na, Matigi Ala ka Lakisi dugumogow di Izirayeli ta kerekedenw ma, o ka o faga ni kerekemuru ye. O ka Lakisi dugumogow bēe faga, k'a ke i n'a fo o tun ka Libina dugu ke cogo min na. ³³ Gezeri dugu masace Horam tagara ko a be taga Lakisi dugumogow deme. Nka Yosuwe ni a ta kerekajama ka ale fana ni a ta mogow bēe faga, a ma mogo si to a ye bosi.

³⁴ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bēe bora

Lakisi jogon fe ka taga Egilon; o sera yi minke, o ka o ta fanibonw lo dugu na fe, ka Egilon dugu kere. ³⁵ O lon kelen bēe ra, Yosuwe ka se soro Egilon dugu kan, a k'a dugumogow bēe faga. Yosuwe ka o bēe faga o lon yere ra, ka o ke i n'a fo a tun ka Lakisi dugu ke cogo min na.

³⁶ Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bēe bora Egilon jogon fe ka taga Heburon dugu kere.

³⁷ Yosuwe ni a ta kerekedenw ka se soro Heburon dugu kan; o k'a masace ni a ta dugumogow bēe faga, ani Heburon ta dugumisenw ni o dugumogow bēe. O ma mogo si to a ye bosi. O ka o ke i n'a fo o tun ka Egilon dugu ke cogo min na. Yosuwe ka Heburon dugu ni a dugumogow bēe halaki pewu.

³⁸ O ko, Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bēe kosegira ka taga Debiri dugu kere. ³⁹ Yosuwe ka Debiri dugu ni a masace ni a dugumisenw bēe mina, ka o faga ni kerekemuru ye. A k'a dugumogow bēe halaki pewu; a ma mogo si to a ye bosi. Yosuwe ka min ke Heburon ni Libina ni o masacew ra, a ka o jogon le ke Debiri ni a masace ra.

⁴⁰ Yosuwe ka se soro o jamana bēe kan: kuruyorow, ani woroduguyanfan kongokolon, ani jamana dugumayanfan, ani kongori yoro. A ka se soro o yoro ni o masacew bēe kan. A ka o bēe faga, a ma mogo si to a ye bosi. Fen o fen be nenekiri, Yosuwe ka o bēe halaki pewu, i n'a fo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun k'a fo cogo min na. ⁴¹ Yosuwe ka o siyaw kere, ka o faga, k'a ta Kadasi Barineya ka taga a bla Gaza, ani yoro to min be damina Goseni ka taga a bla fo Gabahon. ⁴² Yosuwe sera ka o jamana ni o masacew bēe mina o wagati kelen na, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le tun be kere kera Izirayelimogow ye. ⁴³ O ko, Yosuwe ni Izirayeli ta kerekedenw bēe kosegira o sigiyoro ra Giligali.

Yosuwe ka masace caman kere

11 Hazori dugu masace min ye Yaben ye, ale ka o kow men minke, a ka ciraden dow ci ka taga Madon dugu ta masace Yobabu fe, ka dow ci ka taga Simiron dugu masace fe, ka dow ci ka taga Akisafu dugu masace fe. ² A ka ciraden dow ci ka taga sahiliyanfan masacew fe kuruyorow ra, ka dow ci ka taga Kinereti jiba woroduguyanfan masacew fe Zuriden kenegbeyorow ra, ka dow ci ka taga jamana dugumayanfan na, ka dow ci ka taga Dori mara ta kuruyorow ra terebenyanfan na. ³ A ka ciraden dow ci ka taga Kanaanakaw fe, minw siginin be tereboyanfan na, ani minw siginin be terebenyanfan na; a ka dow ci ka taga Amorikaw fe, ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Yebusika minw siginin be kuruyorow ra, ani Hevika minw siginin be Herimon kuruw jukoro, Misipa jamana ra. ⁴ O masacew ni o ta kerekedenw bēe bora kere kama; o tun kera jama caman le ye, ka caya i n'a fo kogojida kenken. So caman ani sowotoro caman tun be o fe. ⁵ O masacew bēe bena kelen ma, ka na jogon lajen Meromu jida koro, ko o be Izirayelimogow kere.

⁶ Matigi Ala k'a fo Yosuwe ye ko: «I kana siran o na fiyewu; sabu sini jogontumasi, ne bena o bēe di aw ma, aw bena se soro o kan, ka o bēe faga. Aw

bena o ta sow senfasaw tige, ka tasuma don o ta sowotorow ra.»

⁷ Ayiwa, Yosuwe ni a ta kerekedenw tagara bara o ra Meromu ji da ra ka ben o ce ra, ka o kere.

⁸ Matigi Ala ka o don Izirayelimogow boro. Izirayeli ta kerekedenw sera o ra, ka o gben ka taga se fo Sidon duguba ma; o ka o gben tuun ka taga se fo Misirefoti Mayimu yoro ra, ka o gben tuun ka taga se fo Misipa kenegbe ra tereboyanfan na. O ka o bee faga, hali moggo kelen ma bosi.

⁹ Yosuwe ka o ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ka o ta sow senfasaw tige, ka o ta sowotorow bee jeni.

Yosuwe ka Hazori dugu kere

¹⁰ O sekoto, o wagati kelen na, Yosuwe ni a ta kerekedenw ka Hazori dugumogow kere ka se soro o kan, ka o ta masace faga. Fofofolo, Hazori dugu le tun ye o yoro jamanaw bee ta duguba ye. ¹¹ O ka Hazori dugumogow bee faga ni kerekemuru ye; moggo o moggo tun be dugu kono, o ka o bee hara-muya ka o bee halaki. Fen o fen be nenekiri, o ka o bee faga; o ko, o ka tasuma don dugu ra.

¹² Yosuwe ka o masacew bee mina, ani o ta duguw. A ka o bee faga, ka o ta duguw bee halaki, i n'a fo Matigi Ala ta baaraden Musa tun k'a fo cogo min na. ¹³ Dugu minw siginin tun be kongoriw kan, Izirayelimogow ma o duguw si jeni, ni Hazori dugu te. Yosuwe ka Hazori dugu doron le jeni. ¹⁴ Izirayeli ta kerekedenw ka o dugumogow ta naforow ni o ta beganw bee ta. Nka o ka dugumogow bee faga ka o ban; fen o fen be nenekiri, o ma o si to nin na. ¹⁵ Matigi Ala tun ka ci minw fo a ta baaraden Musa ye, Musa fana tun ka o bee fo Yosuwe ye. Yosuwe ka o ciw bee ke. Matigi Ala tun ka ci o ci fo Musa ye, a ka o bee ke a cogo ra.

Yosuwe ka jamana to bee mina

¹⁶ Ayiwa, Yosuwe ka se soro o jamana bee kan o cogo le ra: kuruyorow, ani woroduguyanfan, ani Goseni mara, ani jamana dugumayanfan, ani Zuriden kenegbeyorow, ani kuruyoro minw be sahiliyanfan na, ani Izirayeli ta kuruyorow, ani a dugumayanfan yorow, ¹⁷ ani k'a ta Halaki kuru ra, Seyiri mara fan fe, ka taga se fo Bahali Gadi dugu ma, Liban jamana kenegbe kan, Herimon kuru jukoro. Yosuwe ka se soro o masacew bee kan ka o bee faga. ¹⁸ Yosuwe ka wagatijan ke kere ra ni o masacew ye. ¹⁹ Dugu si ma jenogonya don ka hera nini ni Izirayelimogow ye ni Hevikaw te, o minw tun siginin be Gabahon. Izirayelimogow ka dugu tow bee kere le ka se soro o kan. ²⁰ Sabu Matigi Ala le tun ka o dugumogow jusukun gbeleya, k'a to o ye Izirayelimogow kere, janko Izirayelimogow ye o bee halaki, o kana makari o si ra; o ye o bee halaki i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²¹ O wagati kelen na, Yosuwe tagara Anakikaw † kere; minw siginin be kuruyorow ra, Heburon, ani

† Anakikaw tun ye moggo belebele jamijan dow ye (Sariya 2.10-11; Kititigebagaw 1.20)

Debiri, ani Anabu, ani Zuda kuruyorow bee ra, ani Izirayeli kuruyorow bee ra; Yosuwe ka o bee faga, ka o ni o ta duguw bee halaki.

²² Anakika si ma to Izirayeli jamana ra tuun, ni Gaza dugu ni Gati dugu ni Azidodi dugu taw te.

²³ A kera ten, Yosuwe ka o jamanaw bee mina, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na. O ko, Yosuwe ka o jamana taran Izirayelimogow ra, k'a ke o sigiyoro ye, gba bee ni a ta yoro. O ko, jamana tora hera ra, o ma kere ke o wagati ra tuun.

Izirayelimogow ka masace minw faga Musa ta tere ra

12 Izirayelimogow tun ka se soro masace dow kan Zuriden ba pa do kan, tereboyanfan na, ka o ta jamana mina o ra. O masacew ta jamana tun be damina Arinon ko ra, ka taga se fo Herimon kuru ma, ani Zuriden kenegbe tereboyanfan bee.

² O masace folo togo tun ye ko Sihon, Amorikaw ta masace tun lo. A siginin tun be Hesibon. A tun be jamana minw mara, o tun be damina Aroweri ra, ka taga se Arinon ko kenegbe tarance bee ra. Galadi mara tarance fana tun ye a ta ye, ka taga se fo Yaboki ko ma. O yoro le ye a ta jamana ni Amonkaw ta jamana dan ye. ³ Zuriden kenegbe tereboyanfan fana tun be a ta mara ra, ani Kin-ereti jiba tereboyanfan, ka taga sahiliyanfan na, ka taga se fo Kogoji sanin ma, Beti Yesimoti kere fe. Yoro min fana tun be Pisiga kuru jukoroyoro ra, woroduguyanfan na, o fana tun ye a ta mara ye.

⁴ Masace to kelen togo tun ye ko Ogi, ale tun ye Refayikaw ta siya ta moggo laban do ye. A tun be Basan mara le kunna. A tun be sigi Asitaroti dugu kono walama Edereyi dugu kono. ⁵ A ta mara tun ye Herimon kuru ye, ani Salika mara, ani Basan jamana yoro bee, ka taga se fo Gesurikaw ni Mahakaw ta jamana koro; ani Galadi jamana tarance, ka taga a bla fo Hesibon masace Sihon ta masadugu koro.

⁶ Matigi Ala ta baaraden Musa ni Izirayelimogow tun ka se soro o masacew le kan ka o faga. Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka o jamanaw taran Ruben ni Gadi ni Manase ta gba tarance ra.

Izirayelimogow ka masace minw faga Yosuwe ta tere ra

⁷ Ayiwa, Yosuwe ni Izirayelimogow ka se soro masace dow kan fana, Zuriden ba tereboyanfan na. O masacew ta mara le tun ye Liban kenegbe ye, k'a damina Baali Gadi, sahiliyanfan na, ka taga se fo Halaki kuru ma, min be Seyiri kere fe, woroduguyanfan na. Yosuwe ka o jamanaw taran Izirayelimogow ra, gba bee ni a ta yoro. ⁸ O yorow tun ye kuruyorow le ye, ani jamana dugumayanfan yorow, ani Zuriden kenegbe, ani kongori yorow, ani kongokolon, ani woroduguyanfan kongokolon. Hetikaw, ani Amorikaw, ani Kanaanakaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw le tun siginin be o jamanaw ra.

⁹ Izirayelimogow ka se soro masace minw kan, olugu fle nin ye: Zeriko masace, ani Ayi min be

Beteli kɔrɔ, o masace, ¹⁰ ani Zeruzalemu masace, ani Heburɔn masace, ¹¹ ani Yarimuti masace, ani Lakisi masace, ¹² ani Egilon masace, ani Gezeri masace, ¹³ ani Debiri masace, ani Gederi masace, ¹⁴ ani Hɔrima masace, ani Aradi masace, ¹⁵ ani Libina masace, ani Adulamu masace, ¹⁶ ani Makeda masace, ani Beteli masace, ¹⁷ ani Tapuwa masace, ani Heferi masace, ¹⁸ ani Afeki masace, ani Lasaron masace, ¹⁹ ani Madɔn masace, ani Hazori masace, ²⁰ ani Simerɔn Merɔn masace, ani Akisafu masace, ²¹ ani Tanaki masace, ani Megido masace, ²² ani Kedesi masace, ani Yokinamu min be Karimeli kuru kɔrɔ, o masace, ²³ ani Dori min be kuru kan, o masace, ani Goyimu min be Giligali yɔrɔ kɔrɔ, o masace, ²⁴ ani Tirisa masace. O bɛɛ lajennin kera masace bisaba ni kelen ye.

Jamana minw ma mina fɔlɔ

13 Ayiwa, Yosuwe tun ka sijan sɔrɔ; a tun kɔrɔra kosebɛ. Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Sisan i ka sijan sɔrɔ, i kɔrɔra kosebɛ; k'a sɔrɔ i ka kan ka jamana minw kere ka o mina, o belen ka ca. ² Jamana minw belen tora, o ye Filisikaw ta jamana bɛɛ ye, ani Gesurikaw ta jamana bɛɛ; ³ ani k'a damina Sihori kɔ ra, min be woyo ka teme Misiran jamana kere fe, ka taga se fɔ Ekurɔn dugu kɔrɔ, sahiliyanfan na. O yɔrɔ bɛɛ be jate Kanaana jamana dɔ le ye. Filisikaw ta masadugu looru be yi le. O ye Gaza dugu ye, ani Azidodi dugu, ani Asikalɔn dugu, ani Gati dugu, ani Ekurɔn dugu, ka Avikaw ta mara fana fara o kan, woroduguyanfan na; ⁴ ani k'a ta woroduguyanfan na, aw ka kan ka Kanaanakaw ta jamana bɛɛ mina fana; o be damina Mehara, min ye Sidɔnkaw ta mara ye, ka taga se fɔ Afeki dugu ra, Amɔrikaw ta jamana dan na. ⁵ Gebali jamana fana b'a ra, ani Liban jamana min be terebɔyanfan na, ani k'a ta Bahali Gadi mara ra, min be Herimɔn kuru jukɔrɔ, ka taga se fɔ Hamati dugu kɔrɔ. ⁶ Kuruyɔrɔ min be Liban jamana ni Misirefɔti Mayimu kɔ cɛ, o fana b'a ra; o mɔgɔw ye Sidɔnkaw ye.

«Ni Izirayelimɔgɔw nana don jamana kɔnɔ ka se jamana yɔrɔ min na, ne yere bɛna o yɔrɔ mɔgɔw gbɛn ka bɔ o na. I bɛna jamana taran Izirayelimɔgɔw ra, k'a ke o ta yɔrɔ ye; ni ne ka yɔrɔ min yira ko o ye di gba min ma, i be o di o ma, i n'a fɔ ne tuun k'a fɔ i ye cogo min na.

⁷ «Ayiwa, sisan i ye nin jamana taran Izirayelimɔgɔw ta gba kɔnɔntɔn tɔ ra, ani Manase ta gba tarance tɔ kelen.»

Izirayelimɔgɔ minw tora Zuriden terebɔyanfan na

⁸ Ayiwa, Ruben ta gba, ani Gadi ta gba, ani Manase ta gba tarance tun ka o ninyɔrɔ sɔrɔ ka ban Zuriden ba terebɔyanfan na; Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka olugu ta yɔrɔ di o ma ka ban Zuriden ba kɔ fe yi. ⁹ Aroweri dugu min be Arinɔn kɔ da ra, ani dugu min be o yɔrɔ dingakɔnyɔrɔ cɛmance ra, o jamana tun be damina yi le. Medeba kenegbeba bɛɛ, ka taga se fɔ Dibɔn dugu ma, o yɔrɔ tun b'a ra. ¹⁰ Amɔrikaw ta masace Sihon min

tun siginin be Hesibon, ani a ta mara tun be taga se fɔ Amɔnkaw ta jamana kɔrɔ, ale ta duguw fana tun b'a ra. ¹¹ Galadi jamana fana tun b'a ra, ani Gesuri mara, ani Mahakakaw ta mara, ani Herimɔn kuru, ani Basan mara bɛɛ, fɔ ka taga se Salika mara ra. ¹² Masace Ōgi min tun ye Refayikaw ta siya mɔgɔ laban dɔ ye, ni a tun siginin be Asitarɔti ni Edereyi, Basan mara ra; ale ta jamana fana tun b'a ra.

Musa ka o masacew le kere, ka se o ra, ka o ta jamana mina o ra.

¹³ Nka Izirayelimɔgɔw ma Gesurikaw ni Mahakakaw gbɛn. O le kɔsɔn hali bi, Gesurikaw ni Mahakakaw siginin be ni Izirayelimɔgɔw ye.

¹⁴ Musa ma yɔrɔ dɔ di Levi ta gba le ma; sabu saraka minw be jeni Matigi Ala ye, Levi ta gba ta ninyɔrɔ bɛna bɔ o sarakaw le ra i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Yɔrɔ min dira Ruben ta mɔgɔw ma

¹⁵ Musa tun ka jamana dɔ di Ruben ta mɔgɔw ma, gba bɛɛ ni a ta yɔrɔ. ¹⁶ Aroweri dugu min be Arinɔn kɔ da ra, ani dugu min be o dingakɔnyɔrɔ ra, o ta jamana tun be damina yi le; Medeba kenegbeba bɛɛ tun b'a ra fana, ¹⁷ ani Hesibon dugu, ani dugu minw bɛɛ be o kenegbeyɔrɔ ra; o duguw le ye Dibɔn ye, ani Bamoti Baali, ani Beti Baali Meyon, ¹⁸ ani Yahasi, ani Kedemoti, ani Mefaati, ¹⁹ ani Kiriyaatayimu, ani Sibima, ani Sereti Asahari min be kuru kan, ka na sin dingakɔnyɔrɔ ma, ²⁰ ani Beti Pehori, ani Pisiga kuruw, ani Beti Yesimoti. ²¹ Ka fara o duguw kan, Amɔrikaw ta masace Sihon min tun be Hesibon, ale ta jamana bɛɛ tun ye Ruben ta mɔgɔw ta ye. Musa tun ka masace Sihon kere ka se sɔrɔ a kan, ani Madiyan jamana kuntigiw. O kuntigiw tun be masace Sihon ta fanga le kɔrɔ. O kuntigiw tɔgɔw le tun ye ko Evi, ani Reke mu, ani Suri, ani Huri ni Reba. Olugu tun siginin be jamana kɔnɔ. ²² Izirayelimɔgɔw tun ka lagberikebaga Balamu, Behori dence faga ni kerekemuru ye o wagati le ra fana. ²³ Zuriden ba le tun ye Ruben ta mɔgɔw ta jamana dan ye terebenyanfan na. Nin yɔrɔw, ani nin duguw le kera Ruben ta mɔgɔw ninyɔrɔ ye, a dugubaw, ani a dugumisɛnw, gba bɛɛ ni a ta yɔrɔ.

Yɔrɔ min dira Gadi ta mɔgɔw ma

²⁴ Musa tun ka jamana taran ka yɔrɔ dɔ di Gadi ta mɔgɔw fana ma, gba bɛɛ ni a ta yɔrɔ. ²⁵ Yazeri dugu tun be o ta jamana ra, ani Galadi mara ta duguw bɛɛ, ani Amɔnkaw ta jamana tarance, ka taga se fɔ Aroweri dugu ma, Raba dugu kɔrɔ. ²⁶ A bonya tun be ta fɔ Hesibon, ka taga se fɔ Ramati Misipa ni Betonimu duguw ma. A tun be ta fana Mahanayimu, ka taga se fɔ Debiri dugu kɔrɔ. ²⁷ Dugu minw be kurufurance ra, olugu fana tun b'a ra; o duguw le ye Beti Haramu ye, ani Beti Nimira, ani Sukoti, ani Safon; o yɔrɔ bɛɛ tun ye masace Sihon ta mara le ye, min tun siginin be Hesibon. A ta mara tun be damina Zuriden ba ra, ka taga se fɔ Kinereti jiba dan na, Zuriden ba fan dɔ fe, terebɔyanfan na. ²⁸ Nin yɔrɔw, ani nin

duguw le kera Gadi ta mógow ninyoro ye, a dugubaw, ani a dugu fitiniw, gba bæ ni a ta yoro.

Yoro min dira Manase ta gba tarance ma

²⁹ Ayiwa, Musa tun ka jamana taran ka yoro do di Manase ta gba tarance kelen mógow ma fana, gba bæ ni a ta yoro. ³⁰ Olugu ta jamana tun be damina Mahanayimu dugu le ra; Basan mara bæ tun b'a ra, ani Basan masace Ogi ta jamana bæ, ani Yahiri ta dugumisen biworo min be Basan mara ra, ³¹ ani Galadi jamana tarance, ani Asitaroti dugu, ani Edereyi dugu. O duguw tun ye Basan masace Ogi ta masadugukoro le ye. O yoro dira Manase dence Makiri ta mógow tarance ma, o bæ ni o ta yoro.

³² Musa ka o jamana taran k'a to Mohabu kenegbe ra, Zuriden ba ko fe, Zeriko dugu na fe, tereboyanfan na. ³³ Musa ma yoro do di Levi ta mógow ma. Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le kera olugu ninyoro ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo o ye cogo min na.

Zuriden terebenyanfan jamana

14 Kanaana jamana min be Zuriden terebenyanfan na, o taranna cogo min na k'a di Izirayelimogow ma, o le ye nin ye. Sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni Izirayeli ta gbatigiw, olugu le ka jamana taran o ce. ² Ni Ala ka yoro min yira, ko a ye di gba min ma, o be o di o ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na. O ka o le ke ka Izirayeli ta gba konoton ni Manase ta gba tarance to kelen ta yoro di o ma.

³ Musa tun ka yoro do di gba fla ma, ani Manase ta gba tarance kelen ma Zuriden ba fan do fe. A tun ma yoro si di Levi ta mógow le ma. ⁴ Yusufu dencew Manase ni Efrayimu, olugu le tun taranna ka ke gba fla ye. Musa ma dugukolo do di Levi ta mógow le ma jamana kono. A ka dugu dama dama le di o ma, ka o ke o sigiyoro ye, ani o duguw laminiw, ka o ke o ta beganw ani o ta borofenw marayoro ye.

⁵ Matigi Ala tun ka ci minw fo Musa ye, Izirayelimogow ka jamana taran ka kapa ni o ciw le ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

Heburon dugu dira Kalebu ma

⁶ Lon do, Zuda ta mogo dow nana Yosuwe fe Giligali. Yefune dence Kalebu min ye Kenazi ta mogo do ye, ale fana tun ye o mógow do ye. Ale le ka kuma ta k'a fo Yosuwe ye ko: «Wagati min na an tun be Kadasi Barineya, Matigi Ala tun ka min fo ele ni ne ta ko ra a ta jonce Musa ye, i hakiri be o ra ke! ⁷ Matigi Ala ta baarden Musa tun ka ne ci wagati min na ka bo Kadasi Barineya, ko ne ye na nin jamana fle dogo ra, o wagati ra, ne si tun ye sanji binaani. Ne sekora ka taga minke fana, ne ka min ye, ne tagara o lakari a ye ka kapa ni can ye. ⁸ K'a soro ne balema minw tun tagara ni ne ye, olugu ka farifagakumaw le fo mógow ye ka o lasiran gbansan. Nka Matigi Ala, ne ta Ala tun ka min fo, ne koni tugura o le ko. ⁹ Ayiwa, o lon na, Musa

karira ne ye; a k'a fo ne ye ko: <I tagara jamana min fle, o jamana le bena ke ele ni i ta denw ta yoro ye wagati bæ, sabu Matigi Ala, ne ta Ala ka min fo, i ka o sira bæ tagama ka na.> ¹⁰ Ayiwa, sisan a ye nin ye, Matigi Ala ka ne to si ra fo ka na se bi ma, i n'a fo a k'a layiri ta ne ye cogo min na. Wagati min Ala tun ka o kuma fo Musa ye, ka Izirayelimogow to kongo kono, san binaani ni looru le be o wagati ni bi ce. Ayiwa, bi ne si ye san biseegi ni looru. ¹¹ Nka baraka belen be ne ra hali bi, i n'a fo lon min na Musa ka ne ci. Fanga min tun be ne ra o wagati ra, o fanga kelen le be ne ra bi; ne belen be se ka taga kere ra, ne be se ka ko bæ ke. ¹² O ra, Matigi Ala tun ka nin kuruyoro min layiri ta ne ye folofolo, o kuruyoro di ne ma. Ne tun k'a fo o wagati ra ko Anakikaw le be o jamana ra. O ta dugu tun ye dugu belebele barakamanw le ye. Nka ni Matigi Ala be ni ne ye, ne bena o bæ gben, i n'a fo Matigi Ala yere k'a fo cogo min na.»

¹³ Ayiwa, Yosuwe ka dugawu ke Yefune dence Kalebu ye, ka Heburon dugu di a ma. ¹⁴ Yefune dence Kalebu min tun ye Kenazi ta mogo do ye, ale ka Heburon dugu soro o cogo le ra, k'a ke a ta ye wagati bæ, fo ka na se bi ma, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun ka min fo, a ka o sira bæ tagama a cogo ra.

¹⁵ Heburon dugu tun be wele folofolo ko Kiriya Araba †. Araba tun ye Anakikaw bemace do le ye; a togo tun bora ka teme Anakika tow bæ kan.

Jamana tora hera ra, o ma kere ke o wagati ra tun.

Yoro min dira Zuda ta mógow ma

15 Matigi Ala ka yoro min yira ko o ye ke Zuda ta mógow ta ye, gba bæ ni a ta yoro. O yoro tun be se fo Edomu jamana koro, woroduguyanfan ni tereboyanfan na. Zini kongokolon le tun be a woroduguyanfan dan na. ² O cogo ra, woroduguyanfan na, a tun be damina Kogoji sanin dugumayanfan na, yoro min pasinnin be woroduguyanfan kongokolon ma, ³ ka taga Akirabimu woroduguyanfan na, ka taga se Zini, ka taga Kadasi Barineya woroduguyanfan na, ka bo yi ka taga Hesiron, ka taga Adari, ka bo yi ka taga Kari-ka; ⁴ a tun be se fo Asimon, ka taga fo Misiran ko ra, ka taga se fo Kogojiba ma. O yoro le ye Zuda ta jamana dan ye woroduguyanfan na.

⁵ Tereboyanfan na, a dan tun ye Kogoji sanin ye, ka taga se fo Zuriden ba donyoro ma Kogoji ra.

Sahiliyanfan na, a dan tun be damina Zuriden ba donyoro ra kogoji ra, ⁶ ka taga fo Beti Hogila, ka teme Beti Araba sahiliyanfan na, ka taga se fo Ruben dence Bohan ta kabakuru yoro ra; ⁷ ka taga fo Debiri, ka teme Akori dingakonoyoro ra, ka bo yi ka taga sahiliyanfan na, Giligali fan fe, Adumimu koro, ko woroduguyanfan na, ka teme Eni Semesi ko kere fe, ka taga se fo Eni Rogeli; ⁸ ka bo yi ka teme Beni Hinomu dingakonoyoro ra, Yebusikaw ta kuru jigijigi woroduguyanfan na, Zeruzalemu dugu be yoro min na, ka taga fo kuru kunna, kuru min be Hinomu dingakonoyoro ra, terebenyanfan na, Refayikaw ta kenegbe koro, sahiliyanfan na;

† Kiriya Araba, o koro ye ko: Araba ta dugu.

⁹ ka bo o kuru ra ka taga fo Nefitoha ta bunun yoro ra, ka taga Efuron kuruyorow ta duguw ra, ka taga Bahala, min ye Kiriyati Yeharimu ye. ¹⁰ Ka bo Bahala, ka taga Seyiri kuruw fan fe, terebenyanfan na, ka taga teme Yeharimu kuru jigijigi sahiliyanfan na, min ye Kesalon ye, ka jigi ka taga Beti Semesi, ka taga teme Timina; ¹¹ ka taga Ekuron sahiliyanfan na, ka taga teme Sikiron, ka teme Bahala kuru jigijigi fe, ka taga se fo Yabineheli, ka taga laban Kogojiba ma.

¹² Terebenyanfan na, jamana dan tun ye Kogojiba le ye.

Ayiwa, Zuda ta jamana danw kera o yorow le ye, a woroduguyanfan ni a tereboyanfan ni a sahiliyanfan ni a terebenyanfan na, gba bee ni a ta a yoro.

¹³ Yosuwe ka Zuda mara yoro do di Yefune dence Kalebu ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Yosuwe ye cogo min na; a ka Kiriyati Araba dugu di a ma. O dugu togo lara Anakikaw bemace le ra, min togo tun ye ko Araba. O dugu le be wele fana ko Heburon. ¹⁴ Kalebu ka Anakikaw ta kuntigi saba ni o ta mogow gben ka bo o yoro ra. O kuntigiw togo le tun ye ko Sesayi ni Ahiman ni Talimayi. Anaki durujaw tun ye olugu le ye. ¹⁵ Kalebu bora yi ka taga Debiri dugumogow kama. Folefole Debiri dugu togo tun ye ko Kiriyati Seferi. ¹⁶ O wagate ra, Kalebu ko: «Ni mogow o mogow sera ka Kiriyati Seferi dugumogow kere, ka o ta dugu mina, ne bena ne denmuso Akisa furu o tigi ma.» ¹⁷ Kalebu dogoce Kenazi, o dence min togo ye Otiniyeli, ale ka o dugumogow kere, ka o ta dugu mina. Kalebu k'a denmuso Akisa furu a ma.

¹⁸ Akisa sera a ce ta so minke, a k'a fo a ce ye ko ale b'a fe ka yoro do daari a face fe. Akisa sera a face fe minke, a jigira ka bo a ta fali kan. Kalebu k'a jininka ko: «A be di?» ¹⁹ Akisa ko: «Sabari ka na ne ma. Bunun dow di ne ma, sabu i ka jamana min di ne ma woroduguyanfan na, ji te o yoro ra.» Kalebu ka bunun dow di a ma sanfeyorow ra, ani dugumayorow ra fana.

²⁰ Zuda ta mogow ka yoro min sorow, o le kera nin ye, gba bee ni a ta yoro.

Zuda ta duguw

²¹ Dugu minw tun be Zuda ta jamana dan na, woroduguyanfan kongokolon na, Edomu jamana korow, o duguw fle nin ye: Kabiseli, ani Ederi, ani Yaguri ²² ani Kina, ani Dimona, ani Adada, ²³ ani Kedesi, ani Hazori, ani Itina, ²⁴ ani Zifu, ani Telemu, ani Behaloti, ²⁵ ani Hazori Hadata, ani Keriyoti Hesiron, min ye Hazori ye; ²⁶ ani Aman, ani Sema, ani Molada, ²⁷ ani Hasari Gada, ani Hesimon, ani Beti Paleti, ²⁸ ani Hasari Suwali, ani Beri Seba, ani Bizotiya, ²⁹ ani Bahala, ani Iyimu, ani Asemu, ³⁰ ani Elitoladi, ani Kesili, ani Horima, ³¹ ani Sikilagi, ani Madimana, ani Sansana, ³² ani Lebahoti, ani Silimu, ani Ayini, ani Rimon. O bee kera dugu mugan ni kononton, ani o dugumisenw.

³³ Dugu minw tun be jamana dugumayanfan na, o duguw fle nin ye: Esitaholi, ani Soreha, ani Asina, ³⁴ ani Zanoaha, ani Eni Ganimu, ani Tapuwaki, ani Enamu, ³⁵ ani Yarimuti, ani Adulamu, ani

Soko, ani Azeka, ³⁶ ani Sarayimu, ani Aditayimu, ani Gedera, ani Gederotayimu. O kera dugu tan ni naani, ani o dugumisenw.

³⁷ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Zenan, ani Hadasa, ani Migidali Gadi, ³⁸ ani Dilehani, ani Misipa, ani Yokiteli, ³⁹ ani Lakisi, ani Bosikati, ani Egilon, ⁴⁰ ani Kabon, ani Lamasi, ani Kitilisi, ⁴¹ ani Gederoti, ani Beti Dagon, ani Naama, ani Makeda. O kera dugu tan ni worow, ani o dugumisenw.

⁴² Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Libina, ani Eteri, ani Asan, ⁴³ ani Ifita, ani Asina, ani Nesibu, ⁴⁴ ani Keyila, ani Akizibu, ani Maresa. O kera dugu kononton, ani o dugumisenw.

⁴⁵ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Ekuron ni a kerefeduguw, ani a dugumisenw. ⁴⁶ Dugubaw ni dugumisen dow fana tun be Azidodi dugu lamini na, Ekuron ni Kogojiba ce, ⁴⁷ ani Azidodi ni a kerefeduguw, ani a dugumisenw, ani Gaza ni a kerefeduguw, ani a dugumisenw, fo ka taga se Misiran ko ma, ani ka taga a bla fo Kogojiba ma. O le kera a dan ye.

⁴⁸ Dugu minw tun be jamana kuruyorow ra, o togow ye nin ye: Samiri, ani Yatiri, ani Soko, ⁴⁹ ani Dana, ani Kiriyati Sana, min togo ye fana ko Debiri, ⁵⁰ ani Anabu, ani Esitemo, ani Animu, ⁵¹ ani Goseni ni Holon, ani Gilo. O kera dugu tan ni kelen, ani a dugumisenw.

⁵² Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Araba, ani Duma, ani Esani, ⁵³ ani Yanumu, ani Beti Tapuwa, ani Afeka, ⁵⁴ ani Humita, ani Kiriyati Araba, min be wele fana ko Heburon, ani Sihori. O kera dugu kononton, ani o dugumisenw.

⁵⁵ Dugu minw farara o kan, o ye: Mahon, ani Karimeli, ani Zifu, ani Yuta, ⁵⁶ ani Zizireli, ani Yokidehamu, ani Zanoaha, ⁵⁷ ani Kahini, ani Gibeha, ani Timina. O kera dugu tan, ani o dugumisenw.

⁵⁸ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Haluli, ani Beti Suri, ani Gedori, ⁵⁹ ani Marati, ani Beti Anoti, ani Elitekoni. O kera dugu worow, ani a dugumisenw.

⁶⁰ Dugu minw farara o kan tuun, o ye: Kiriyati Baali, min be wele ko Kiriyati Yeharimu, ani Raba. O kera dugu fla, ani o dugumisenw.

⁶¹ Dugu minw tun be kongokolon konow, o duguw ye nin ye: Beti Araba, ani Midini, ani Sekaka, ⁶² ani Nibisan, ani Iri Hamela, ani Eni Gedi. O kera dugu worow, ani o dugumisenw.

⁶³ Yebusika minw tun siginin be Zeruzalemu, Zuda ta mogow ma se ka olugu gben. O koson Yebusikaw ni Zuda ta mogow sigira jagon fe Zeruzalemu fo ka na se bi ma.

Yusufu dencew ta mogow ta jamana

16 Matigi Ala ka yoro min yira ko o ye ke Yusufu dencew ta mogow ta yoro ye, o yoro tun be damina Zuriden ba ra, Zeriko dugu korow, Zeriko dugu bununw tereboyanfan na, ka bo yi ka teme ka taga kongokolon ceci, ka taga se fo Beteli kuruyorow ra; ² ka bo yi ka taga se Luzi dugu ma, ka bo yi ka taga Ataroti dugu ma, Arikaw be dugu min na, ³ ka bo yi ka taga terebenyanfan na, Yafiletikaw ta jamana ra, ka teme Beti Horon min

be dugumayanfan na, ani Gezeri, ka taga se Kogojiba ma. ⁴ Ayiwa, Yusufu dencew, Manase ni Efrayimu, olugu ta mogow ka yoro min soro, o le kera o ye.

Efrayimu ta mogow ta jamana

⁵ Jamana do dira Efrayimu ta mogow fana ma, gba bee ni a ta yoro; o yoro danw ye nin ye: Tereboyanfan na, a dan tun be damina Ataroti Adari, ka taga a bla fo Beti Horon, min be sanfeyoro ra, ⁶ ka bo yi ka taga Kogojiba ra. Sahiliyanfan na, a dan tun be damina fo Mikimeta dugu koro, ka teme Mikimeta tereboyanfan na, ka taga Tanahati Silo, ka teme o yoro ra ka taga Yanoha, ⁷ ka bo Yanoha ka taga Ataroti ni Naara, ka taga se Zeriko, ka teme ka taga laban Zuriden ba ra; ⁸ a be seko ka na damina tuun Tapuwa, Mikimetati terebenyanfan na, ka bo Tapuwa, ka taga Kana ko ra, ka bo yi ka taga Kogojiba ra.

O le kera Efrayimu ta mogow ta yoro ye, gba bee ni a ta yoro. ⁹ O ka Manase ta mara ta duguw ni a dugumisen dow fana fara o kan ka o di Efrayimu ma. ¹⁰ Kanaanaka minw tun siginin be Gezeri, Efrayimu ta mogow ma olugu gben. O koson o Kanaanakaw siginin be ni Efrayimu ta mogow ye hali bi; nka Efrayimu ta mogow ka jagboyabaara dow la o kan.

Jamana min dira Manase ta gba tarance to kelen ma

17 Matigi Ala ka yoro do yira fana, ko o ye ke Manase ta mogow ta ye. Manase le tun ye Yusufu dence folo ye. Manase dence folo Makiri, min ye Galadi face ye, Galadi jamana ni Basan jamana tun dira ale ma. Kerekecefari tun lo. ² Matigi Ala ka yoro do yira ko o ye di Manase dence tow fana ma, gba bee ni a ta yoro. Yoro do dira a dence Abiyezeri ni a ta mogow ma, ka do di a dence Heleki ni a ta mogow ma, ka do di a dence Asiriyeli ni a ta mogow ma, ka do di a dence Sike-mu ni a ta mogow ma, ka do di a dence Heferi ni a ta mogow ma, ka do di a dence Semida ni a ta mogow ma. Olugu le ye Yusufu dence Manase ta den cemanw ye, o bee ni o ta gba.

³ Manase dence Makiri, o dence Galadi, o dence Heferi, o dence Selofadi, ale ma dence soro. A ka denmusow doron le soro. O denmusow togow tun ye ko Mala, ani Nowa, ani Hogila, ani Milika, ani Tirisa. ⁴ Selofadi denmusow tagara sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni jamana namogo tow fe, ka taga a fo o ye ko: «Matigi Ala tun k'a fo Musa ye k'a gbeleya, ko a ye yoro do di anw fana ma i n'a fo an balema cedenw.» O ka yoro do di o ma i n'a fo o balema ceden tow, ka kana ni Matigi Ala ta kuma ye. ⁵ O cogo ra, Manase ta mogow ka yoro tan le soro, ka fara Zuriden ba tereboyanfan yorow kan, min ye Galadi ni Basan ye; ⁶ sabu Manase ta denw na, ce fara muso kan, bee ka yoro do soro. Galadi mara kera Manase ta mogow tow ta ye.

⁷ Manase ta yoro tun be damina Aseri ta mogow ta yoro dan na ka taga se fo Mikimeta dugu fan

na, Sikemu dugu tereboyanfan na. A dan tun be damina Mikimeta ka taga woroduguyanfan na, ka taga se fo Eni Tapuwa dugu fan na. ⁸ Tapuwa mara tun ye Manase ta le ye, nka Tapuwa dugu yere tun be Manase ta mara ni Efrayimu ta mara furance le ra; o dugu kera Efrayimu ta mogow ta ye.

⁹ Manase ta mara dan tun be se fo Kana ko woroduguyanfan na; dugu minw tun be ko woroduguyanfan na, o tun be Manase ta dugukolo le kan, nka o fana kera Efrayimu ta mogow ta ye. Manase ta mara dan tun be teme Kana ko sahiliyanfan na ka taga se fo Kogojiba ma. ¹⁰ O ra, Efrayimu ta yoro tun be woroduguyanfan le fe, Manase ta yoro tun be sahiliyanfan na. Kogojiba le tun ye o fla bee ta jamanaw dan ye terebenyanfan na. Aseri ta mogow ta mara le tun be Manase ta mara sahiliyanfan na; Isakari ta mara tun be a tereboyanfan na. ¹¹ Isakari ta mara ni Aseri ta mara dugu dow dira Manase ta mogow ma. O duguw le tun ye Beti Sehan ni a kerefeduguw ye, ani Ibilehamu ni a kerefeduguw, ani Dori ni a dugumogow, ani a dugumisenw, ani Tanaki ni a dugumogow, ani a dugumisenw, ani Megido ni a dugumogow, ani a dugumisenw. O kera mara saba ye. ¹² Nka Manase ta mogow ma se ka o duguw mogow gben; o koson Kanaanaka minw tun be o duguw ra, olugu tora yi. ¹³ Izirayelimogow ta fanga nana bonya kosebe jamana konso, fo o ka jagboyabaaraw la Kanaanakaw kan; nka o bee n'a ta, o ma o gben ka bo jamana konso.

Yusufu ta mogow ta yoro dogoyara o ma

¹⁴ Lon do, Yusufu ta mogow nana a fo Yosuwe ye ko: «Mun na i ka mara kelen doron le di anw ma, k'a soro Matigi Ala ka baraka don anw na fo ka na se bi ma, ka anw caya?» ¹⁵ Yosuwe ka o jaabi ko: «Ni aw ka ca, ni Efrayimu kuruyorow te aw labo, o tuma aw ye taga tu konso, Perezikaw ni Refayikaw ta mara ra, ka taga tu tige, ka yoro do fara aw ta mara kan.» ¹⁶ Yusufu ta mogow ko: «Efrayimu kuruyorow koni te an labo, nka Kanaanaka minw siginin be kenegbe ra, ani minw siginin be Beti Sehan ni a kerefeduguw ra, ani minw be Zizireli kenegbe ra, sowotoro negeramanw le be olugu bee fe, kere kama.» ¹⁷ Yosuwe kumana Yusufu ta mogow, ani Efrayimu ta mogow, ani Manase ta mogow fe; a k'a fo o ye ko: «Aw ka ca, aw baraka fana ka bon; aw man kan ka mara kelen doron soro jamana konso. ¹⁸ Kuruyoro minw be tu konso, o bee bena ke aw ta ye. Aw ye taga o tu tige ka o yoro bee ke aw yere ta ye. Hali ni sowotoro negeramanw le be Kanaanakaw fe, hali ni o baraka ka bon cogo o cogo, aw bena se o ra ka o gben.»

Jamana to tarancogo

18 Izirayelimogow bee tagara mogon lajen Silo, ka Nogonkunben fanibon* wuri k'a lo o yoro ra. ² Nka gba wolonfla le tun tora Izirayelimogow ra minw tun ma o ta yoro soro folo. ³ Yosuwe kumana Izirayelimogow fe, ko: «Matigi Ala, aw bemaw ta Ala ka jamana min di aw ma, aw be mun le

kɔnɔna ka taga sigi o jamana ra? ⁴ Aw ye cɛ saba saba panawoloma Izirayeli gba bɛɛ kelen kelen na. Ne bɛna olugu ci ka taga jamana yɔrow bɛɛ yaala; o bɛna jamana danw bɔ ka o seɛbe, ka na o yira ne ra. ⁵ O bɛna jamana taran yɔrɔ wolonfla. Zuda ta mɔgɔw bɛna to o ta yɔrɔ ra woroduguyanfan na, Yusufu ta mɔgɔw bɛna to o ta yɔrɔ ra, Zuda mara sahiliyanfan na. ⁶ O mɔgɔw bɛna jamana taran yɔrɔ wolonfla ka o seɛbe ka na ni a ye ne fɛ. Ne bɛna Matigi Ala, an ta Ala jininka aw ye, janko yɔrɔ min ka kan ka di min ma, a ye o yira. ⁷ Nka Levi ta mɔgɔw le tɛna mara dɔ sɔrɔ jamana kɔnɔ aw cɛ ra, sabu olugu ninyɔrɔ ye sarakalasebagaya baara le ye, Matigi Ala ye. Gadi ta mɔgɔw, ani Ruben ta mɔgɔw, ani Manase ta mɔgɔw taran kelen, olugu ka o ta yɔrɔ sɔrɔ ka ban; Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka olugu ta yɔrɔ di o ma Zuriden ba fan dɔ fɛ, terebɔyanfan na.»

⁸ Ayiwa, o ka mɔgɔ minw panawoloma ka taga jamana danw bɔ, sani olugu ye o yɛrɛ labɛn ka taga, Yosuwe ka nin ciw fɔ o ye, ko: «Aw ye taga jamana yaala, k'a taran yɔrɔ wolonfla, k'a danw bɔ, ka o seɛbe ka na ni a ye ne fɛ. O kɔ, ne bɛna Matigi Ala jininka aw ye Silo dugu kɔnɔ yan, janko yɔrɔ min ka kan ka di min ma, a ye o yira.»

⁹ O tagara jamana yaala, k'a taran k'a kɛ mara wolonfla, k'a danw bɔ, ka o seɛbe, k'a dugu bɛɛ tɔgɔw seɛbe kitabu dɔ kɔnɔ, ka na ni o ye Yosuwe fɛ a sigiyɔrɔ ra, Silo. ¹⁰ Ayiwa, Yosuwe ka Matigi Ala jininka o ye Silo dugu kɔnɔ, janko yɔrɔ min ka kan ka di min ma, a ye o yira. O kɔ, a ka jamana tarantaran Izirayelimɔgɔw cɛ, ka gba bɛɛ ta yɔrɔ di a ma.

Yɔrɔ min dira Boniyaminu ta mɔgɔw ma

¹¹ Matigi Ala ka yɔrɔ fɔlɔ min yira, o kɛra Boniyaminu ta mɔgɔw ta yɔrɔ ye. Yɔrɔ min yirara ko a ye kɛ o ta ye, o yɔrɔ kɛra Zuda ta mɔgɔw ta mara ni Yusufu ta mɔgɔw ta mara cɛ. ¹² Sahiliyanfan na, o ta jamana tun bɛ damina Zuriden ba ra, ka taga Zeriko dugu sahiliyanfan na, ka tɛmɛ kuru yɔrɔw ra, ka taga terebɔyanfan na, ka taga a bla fɔ Beti Aveni kongokolon yɔrɔ ra; ¹³ ka bɔ yi ka taga Luzi, min bɛ wele fana ko Beteli, ka taga tɛmɛ Luzi woroduguyanfan na, ka tɛmɛ kuru kunnana ka taga Atarɔti Adari; o kuru bɛ Beti Horon dugu woroduguyanfan na, Beti Horon min bɛ dugumayanfan na; ¹⁴ a tun bɛ bɔ o kuru yɔrɔ ra ka yɛlema ka taga terebenyanfan na, ka bɔ yi ka taga woroduguyanfan na, ka taga se Kiriyati Baali, min bɛ wele fana ko Kiriyati Yeharimu. O yɔrɔ ye Zuda ta mɔgɔw ta dugu dɔ le ye. Boniyaminu ta yɔrɔ dan le tun bɛ o ye terebenyanfan na.

¹⁵ Woroduguyanfan na, o ta yɔrɔ tun bɛ damina Kiriyati Yeharimu, ka bɔ yi ka taga terebenyanfan na, ka taga Nɛfitoha ta bunun yɔrɔ ra; ¹⁶ ka taga tɛmɛ kuru kɔrɔ, kuru min bɛ Beni Hinomu dingakɔnyɔrɔ ra, ka taga Refayikaw ta kɛnɛgɛ sahiliyanfan na, ka tɛmɛ Hinon dingakɔnyɔrɔ ra, ka tɛmɛ Yebusikaw ta kongori woroduguyanfan na, ka jigi ka taga fɔ Eni Rogeli; ¹⁷ a bɛ munu ka taga sahiliyanfan na, Eni Semesi fan na, ka taga Geliloti, Adamimu dugu kɔrɔ; ka bɔ o yɔrɔ ra, ka

taga Ruben dɛnɛ Bohan ta kabakuru yɔrɔ ra; ¹⁸ kuru min bɛ Zuriden kɛnɛgɛ ra, a bɛ tɛmɛ o kuru sahiliyanfan na, ka jigi o kuruw jigijigi ra; ¹⁹ o kɔ, a tun bɛ taga Beti Hogila dugu sahiliyanfan na, ka taga se Kɔgɔji sanin ma, sahiliyanfan na, Zuriden ba bɛ don kɔgɔji ra yɔrɔ min na. O yɔrɔw le tun ye jamana danw ye woroduguyanfan na. ²⁰ Zuriden ba le tun bɛ o ta yɔrɔ dan ye terebɔyanfan na.

Yɔrɔ min dira Boniyaminu ta mɔgɔw ma, o danw le tun ye nin ye, a fanw bɛɛ ra.

²¹ Boniyaminu ta mɔgɔw ta duguw ye nin ye: Zeriko, ani Beti Hogila, ani Emeki Kesisi, ²² ani Beti Araba, ani Semarayimu, ani Beteli, ²³ ani Avimu, ani Para, ani Ofira, ²⁴ ani Kefari Amona, ani ɔfini, ani Geba. O kɛra dugu tan ni fla, ani o ta dugumisenw. ²⁵ Dugu minw farara o kan, o ye Gabahon, ani Rama, ani Berɔti, ²⁶ ani Misipa, ani Kefira, ani Mosa, ²⁷ ani Rekemu, ani Iripeli, ani Tarala, ²⁸ ani Sela, ani Elefu, ani Yebusikaw ta dugu, min ye Zeruzalemu ye, ani Gibeha, ani Kiriyati. O kɛra dugu tan ni naani, ani o ta dugumisenw.

Yɔrɔ min dira Boniyaminu ta mɔgɔw ma, o le ye nin ye.

Yɔrɔ min dira Simeyon ta mɔgɔw ma

19 Matigi Ala ka yɔrɔ flanan yira, o kɛra Simeyon ta mɔgɔw ta ye. Olugu ta yɔrɔ kɛra Zuda ta mɔgɔw ta yɔrɔ kɔnɔ. ² Dugu minw tun bɛ o ta mara kɔnɔ, o flɛ nin ye: Beri Seba, ani Seba, ani Molada, ³ ani Hasari Suwali, ani Bahala, ani Asemu, ⁴ ani Elitoladi, ani Betuli, ani Hɔrima, ⁵ ani Sikilagi, ani Beti Marikaboti, ani Hasari Susa, ⁶ ani Beti Lebahoti, ani Saruwen. O kɛra dugu tan ni saba, ani o dugumisenw. ⁷ Dugu minw farara o kan, o ye Ayini, ani Rimon, ani Eteri, ani Asan. O kɛra dugu naani ni o dugumisenw. ⁸ Dugu minw tun bɛ o yɔrɔ mara ra, ka taga se fɔ Bahalati Beri, min ye Ramati ye, woroduguyanfan na, o duguw bɛɛ tun bɛ Simeyon ta mara ra.

Yɔrɔ min dira Simeyon ta mɔgɔw ma, o le kɛra nin ye. ⁹ Zuda ta mɔgɔw ta yɔrɔ dɔ le dira Simeyon ta mɔgɔw ma, sabu Zuda ta mɔgɔw ta yɔrɔ tun ka bon o ma. O kɔsɔn Simeyon ta yɔrɔ tagara ke Zuda ta yɔrɔ kɔnɔ.

Yɔrɔ min dira Zabulon ta mɔgɔw ma

¹⁰ Matigi Ala ka yɔrɔ sabanan yira, o kɛra Zabulon ta mɔgɔw ta ye. O ta yɔrɔ dan tun bɛ taga fɔ Saridi dugu yɔrɔ ra, ¹¹ ka bɔ yi ka taga terebenyanfan na, Marala fan na, ka bɔ yi ka taga Dabeseti, ka bɔ yi ka taga Yokinamu kɔ terebɔyanfan na; ¹² a tun bɛ bɔ Saridi dugu fan na, ka taga terebɔyanfan na, ka taga se Kisiloti Tabori mara kɔrɔ, ka tɛmɛ Dabirati, ka taga fɔ Yafiya; ¹³ ka bɔ Yafiya ka taga terebɔyanfan na, ka taga se fɔ Gati Eferi, ani Eti Kasini, ka taga Rimon, ka yɛlema ka taga Neyi. ¹⁴ Sahiliyanfan na a dan tun bɛ munumunu Hanaton dugu kɔ fɛ, ka taga a bla Ifita Eli dingakɔnyɔrɔ ra. ¹⁵ Dugu tan ni fla le tun bɛ o ta mara ra, ani o dugumisenw. O dugu dɔw le tun

ye Katati ye, ani Nahalali, ani Simiron, ani Idala, ani Betilehemu.

¹⁶ Yoro min dira Zabulon ta mogow ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yoro min dira Isakari ta mogow ma

¹⁷ Matigi Ala ka yoro naaninan yira, o kera Isakari ta mogow ta ye. ¹⁸ O ta jamana duguw fle nin ye: Zizireli, ani Kesuloti, ani Sunemu, ¹⁹ ani Hafarayimu, ani Siyon, ani Anaharati, ²⁰ ani Rabiti, ani Kisiyon, ani Ebese, ²¹ ani Remeti, ani Eni Ganimu, ani Eni Hada, ani Beti Pasesi. ²² O ta mara dan tun be teme Tabori, ani Sasayimu, ani Beti Semesi, ka taga a bla Zuriden ba ra. O ta jamana duguw bee lajennin tun ye dugu tan ni woro, ani o dugumisenw. ²³ Yoro min dira Isakari ta mogow ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yoro min dira Aseri ta mogow ma

²⁴ Matigi Ala ka yoro loorunan yira. O kera Aseri ta mogow ta ye. ²⁵ O jamana duguw fle nin ye: Helikati, ani Hali, ani Beteni, ani Akisafu, ²⁶ ani Halamelaki, ani Amadi, ani Misali. Terebenyanfan na, o ta jamana tun be se fo Karimeli kuru ra, ka teme Sihori Libina. ²⁷ Tereboyanfan na, a tun be se fo Beti Dagon fan na, ka taga se fo Zabulon ta mara koro, ka teme Ifita Eli dingakonoyoro ra, ka taga sahiliyanfan na, ka taga se Beti Emeki, ani Neyeli; a tun be taga tuun ka taga teme Kabuli, ²⁸ ani Abidon, ani Rehobu, ani Hamon, ani Kana, ka taga a bla Sidon duguba koro; ²⁹ ka bo Sidon, ka taga Rama, ani Tiri dugu koorinin na, ka soro ka taga teme Mahalabu, ani Akizibu, ka taga Hosa dugu fan na, ka taga dan Kogojiba ma; ³⁰ a tun be teme Uma ni Afeki ni Rehobu duguw ra fana. O ta mara dugu bee lajennin kera dugu mukan ni fla, ani a dugumisenw. ³¹ Yoro min dira Aseri ta mogow ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw, ani a dugumisenw.

Yoro min dira Nefitali ta mogow ma

³² Matigi Ala ka yoro woronnan yira; o kera Nefitali ta mogow ta ye. ³³ Woroduguyanfan na, olugu ta jamana tun be damina Helefu Sananimu ta yirisunba yoro ra, ka teme Adami Nekebu, ani Yabineheli, ka taga se Lakumu, ka taga a bla Zuriden ba ra. ³⁴ Terebenyanfan na, a tun be munu ka taga Azinoti Tabori fan na, ka taga se Hukoki, ka teme Zabulon ta mara kere fe woroduguyanfan na, ka taga teme Aseri ta mara fana kere fe terebenyanfan na. A dan tun ye Zuriden ba le ye tereboyanfan na. ³⁵ O ta dugu barakamanw ye nin ye: Sidimu, ani Seri, ani Hamati, ani Rakati, ani Kinereti, ³⁶ ani Adama, ani Rama, ani Hazori, ³⁷ ani Kedesi, ani Edereyi, ani Eni Hazori, ³⁸ ani Yiron, ani Migidali Eli, ani Horemu, ani Beti Anati, ani Beti Semesi. O bee kera dugu tan ni kononton, ani o dugumisenw. ³⁹ Yoro min dira Nefitali ta mogow ma o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yoro min dira Dan ta mogow ma

⁴⁰ Matigi Ala ka yoro wolonflanan yira, o kera Dan ta mogow ta ye. ⁴¹ Olugu ta mara duguw fle nin ye: Soreha, ani Esitaholi, ani Iri, ani Semesi, ⁴² ani Salaben, ani Ayalon, ani Itila, ⁴³ ani Elon, ani Timina, ani Ekuron, ⁴⁴ ani Eliteke, ani Gibeton, ani Balati, ⁴⁵ ani Yehudi, ani Bene Beraki, ani Gati Rimon, ⁴⁶ ani Meyarikon, ani Rakon, ani mara min be Zafa dugu lamini na.

⁴⁷ Dan ta mogow ta jamana nana bosu o ra. O tagara Lesemu dugu kere, ka se soro o kan ka o dugumogow bee faga, ka o dugu mina, ka sigi o dugu ra. O ka o bemace togo la o dugu ra, ka a wele ko Dan. ⁴⁸ Yoro min dira Dan ta mogow ma, o le kera nin ye, ani a dugubaw ni a dugumisenw.

Yoro min dira Yosuwe ma

⁴⁹ Ayiwa, Izirayelimogow ka jamana bee taran ka ban tuma min na, o ka yoro do di Nuni dence Yosuwe fana ma. ⁵⁰ Yosuwe tun ka Timinati Sera dugu le daari, min be Efirayimu kuruyorow ra; o ka o dugu di a ma, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. A ka o dugu lo ka sigi yi.

⁵¹ Sarakalasebaga Elehazari, ani Nuni dence Yosuwe, ani Izirayeli ta gbatigiw ka kara le la ka jamana tarantaran Izirayelimogow ra, k'a ke ni Matigi Ala ka yoro min yira, ko a ye di min ma, o be o di o ma. O ka o ke Silo dugu konon, Matigi Ala ja koro, Nogonkunben fanibon saninman* donda ra. O ka jamana bee taran ka ban o cogo le ra.

Karifaduguw

20 Matigi Ala kumana Yosuwe fe k'a fo a ye ko: ² «Kuma Izirayelimogow fe k'a fo o ye ko o ye dugu dow panawoloma ka o ke karifaduguw ye, i n'a fo ne tun k'a fo Musa ye cogo min na. ³ Ni mogow do ka mogow faga, k'a soro a m'a lawuri a kama, o tigi be se ka bori ka taga karifa o dugu do ra, janko mogow min ka kan ka mogow faganin hake bo, a ye kisi ka bo o tigi boro. ⁴ Ni o mogowagabaga tagara se o karifadugu ra, a be lo dugu donda* ra, kititigeyoro ra; min k'a soro, a be o nafa o dugu cekorobaw ye. Olugu bena a ladon o fe dugu konon, ka yoro di a ma, janko a ye to ni o ye. ⁵ Mogow min ka kan ka mogow faganin hake bo, ni o tigi k'a gben ka taga se fo o dugu ra, dugumogow man kan k'a mina k'a di hakebobaga ma; sabu a m'a lawuri a kama k'a mogowogon faga; a jugu tun te fana kakoro. ⁶ Mogowagabaga be to dugu konon fo a ta ki-ti ye tige kititigebagaw ja fe. A be to yi fo ka taga se o wagati ta sarakalasebagaw kuntigiba ta saya ma. O tuma ra, a be se ka seko a ta so, a ta dugu ra, a tun borira ka bo yoro min na.»

⁷ Izirayelimogow ka dugu minw ke karifaduguw ye, o duguw ye nin ye: Kedesi, min be Galile jamana ra Nefitali kuruyorow ra, ani Sikemu, min be Efirayimu kuruyorow ra, ani Kiriayati Araba, min be wele fana ko Heburon, Zuda kuruyorow ra.

⁸ Zuriden ba ko fe, Zeriko dugu tereboyanfan na, o ka Beseri dugu fana panawoloma; o be kongokolon konon, kenegbe yoro ra, Ruben ta mogow ta

jamana ra; ani Ramoti dugu, min be Galadi mara ra, Gadi ta mogow ta jamana ra, ani Golan dugu min be Basan mara ra, Manase ta mogow ta jamana ra. ⁹ O duguw le panawolomara ka o ke mogofagabagaw ta karifaduguw ye, janko ni Izirayelimogow do, walama lonan minw be o ce ra, ni do k'a mogowogon faga k'a soro a m'a lawuri a kama, o tigi ye taga a yere karifa yi, janko hakebobaga kana na a mina k'a faga, k'a soro kitigebagaw ma a ta ko janabo folo.

Levi ta mogow ta duguw

21 Levi ta mogow ta gbatigiw tagara sarakalasebaga Elehazari ni Nuni dence Yosuwe ni Izirayelimogow ta gbatigi tow fe, ² Silo dugu kono, Kanaana jamana ra; o k'a fo o ye ko: «Matigi Ala tun k'a fo Musa ye ko o ye dugu dow di anw ma, janko an ye o ke an sigiyorow ye, ani o duguw laminiw, janko an ye o ke an ta beganw marayorow ye.»

³ Izirayelimogow ka dugu dow bo o ta maraw ra, ka o di Levi ta mogow ma, ani o duguw laminiw, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

⁴ Levi ta mogow minw bora Kehati ta gba ra, Matigi Ala ka olugu ta duguw yira. Olugu ra, sarakalasebagaw kuntigiba Haruna ta mogow ka dugu tan ni saba soro; Ala ka o le yira ka o ke olugu ta ye. O duguw tun be Zuda ni Simeyon ni Boniyaminu ta jamanaw le ra. ⁵ Kehati ta mogow tow ka dugu tan le soro; Ala ka o le yira ka o ke olugu ta ye; o duguw tun be Efrayimu ni Dan ta jamanaw le ra, ani Manase ta tereboyanfan jamana.

⁶ Levi ta mogow minw bora Gerison ta gba ra, o ka kara la* olugu ye. Olugu ka dugu tan ni saba le soro fana. O duguw tun be Isakari ni Aseri ni Nefitali ta maraw le ra, ani Manase ta mogow ta tereboyanfan mara, min be Basan mara ra.

⁷ Levi ta mogow minw bora Merari ta gba ra, olugu ta mogow ka dugu tan ni fla le soro; o duguw tun be Ruben ni Gadi ni Zabulon ta jamanaw le ra.

⁸ Ala ka nin dugu minw yira, ani o laminiw, Izirayelimogow ka o le di Levi ta mogow ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Sarakalasebaga Haruna ta mogow ta duguw

⁹ O ka dugu minw bo Zuda ta mara ni Simeyon ta mara ra ka o di, o duguw togow fora. ¹⁰ O duguw dira sarakalasebaga Haruna ta mogow ma, minw bora Levi dence Kehati ta gba ra, sabu Matigi Ala ka mogow folo minw yira, o kera olugu le ye.

¹¹ O ka Kiriyati Araba dugu ni a lamini di o ma, Zuda ta jamana kuruyorow ra. Araba tun ye Anakikaw bemace togow le ye. O dugu le be wele sisan ko Heburon. ¹² Nka o tun ka Heburon dugu kongokonoyorow ni a dugumisenw di Yefune dence Kalebu ma ka ban. ¹³ O ka Heburon dugu yere ni a lamini le di sarakalasebaga Haruna ta mogow ma. Heburon dugu tun ye karifadugu do le ye. O ka Libina dugu ni a lamini fana di a ma, ¹⁴ ani Yatiri, ani Esitemoha, ¹⁵ ani Holon, ani Debiri, ¹⁶ ani Ayi-

ni, ani Yuta, ani Beti Semesi. A be kera dugu kononton ye, ani o laminiw. O duguw be tun be Zuda ni Simeyon ta jamanaw le ra. ¹⁷ Dugu minw dira o ma ka bo Boniyaminu ta mogow ta jamana ra, o kera Gabahon ye, ani Geba, ¹⁸ ani Anatoti, ani Alemeti. A be kera dugu naani, ani o laminiw. ¹⁹ Dugu minw dira sarakalasebagaw kuntigiba Haruna ta mogow ma, o be lajennin kera dugu tan ni saba, ani o laminiw.

Kehati dence tow ta mogow ta duguw

²⁰ Matigi Ala ka dugu minw yira, ka o di Kehati dence tow ta mogow ma, o duguw tun be Efrayimu ta mogow ta jamana le ra. ²¹ O ka Sikemu dugu di o ma; o dugu tun be kuruyorow ra. Karifadugu do tun lo fana. O ka Gezeri dugu fana di o ma, ²² ani Kibisayimu, ani Beti Horon. O kera dugu naani, ani o laminiw. ²³ O ka dugu minw di o ma Dan ta jamana ra, o kera Eliteke, ani Gibeton, ²⁴ ani Ayalon, ani Gati Rimon. O kera dugu naani, ani o laminiw. ²⁵ O ka dugu minw di o ma Manase ta mogow ta tereboyanfan jamana ra, o ye Tanaki dugu ye, ani Gati Rimon. O kera dugu fla ye, ani o laminiw. ²⁶ Kehati dence tow ta mogow ta duguw be lajennin kera dugu tan, ani o laminiw.

Gerisonkaw ta duguw

²⁷ Levi ta mogow minw bora Gerison ta gba ra, o ka dugu minw di olugu ma Manase ta tereboyanfan jamana ra, o ye Golan ni Betesera ye. O kera dugu fla, ani o laminiw. Golan tun be Basan mara ra. O dugu fana tun ye karifadugu do le ye.

²⁸ Isakari ta mogow ta mara ra, o ka dugu minw di o ma, o ye Kisiyon, ani Dabirati, ²⁹ ani Yarimuti ni a lamini, ani Eni Ganimu ni a lamini. O kera dugu naani. ³⁰ Aseri ta mogow ta mara ra, o ka dugu minw di o ma, o ye Misali ye, ani Abidon, ³¹ ani Helikati, ani Rehobu. O kera dugu naani, ani o laminiw. ³² Nefitali ta mogow ta mara ra, o ka dugu minw di o ma, o ye Kedesi ye, min tun ye karifadugu ye, Galile mara ra, ani Hamoti Dori, ani Karitan. O kera dugu saba, ani o laminiw.

³³ Dugu minw dira Gerisonkaw ma, o be kera dugu tan ni saba, ani o laminiw.

Merari ta mogow ta duguw

³⁴ Levi ta mogow minw bora Merari ta gba ra, o ka dugu dow di olugu fana ma. O ka dugu minw di o ma Zabulon ta jamana ra, o ye Yokinamu ye, ani Karita, ³⁵ ani Dimina, ani Nahalali. O kera dugu naani ni o laminiw. ³⁶ O ka dugu minw di o ma Ruben ta mogow ta jamana ra, o ye Beseri, ani Yahasi, ³⁷ ani Kedemoti, ani Mefaati. O kera dugu naani, ani o laminiw. ³⁸ O ka dugu minw di o ma Gadi ta mogow ta jamana ra, o ye Ramoti ye, min ye karifadugu ye, Galadi mara ra, ani Mahanayimu, ³⁹ ani Hesibon, ani Yazeri. O kera dugu naani, ani o laminiw. ⁴⁰ Matigi Ala ka dugu minw yira, ko o ye di Merari ta mogow ma, o be lajennin kera dugu tan ni fla ye. Merari ta mogow le kera Levi ta mogow laban ye.

⁴¹ Dugu minw dira Levi ta mogow be ma,

Izirayelimogow ta yorow ra, o bee lajennin kera dugu binaani ni seegi, ani o laminiw. ⁴² O duguw bee dira o ma, ka o laminiw fana di o ma ka o ke o ta beganmarayorow ye.

Matigi Ala k'a ta layiriw bee dafa

⁴³ Ayiwa, a kera ten, Matigi Ala tun karira ko a bena jamana min di Izirayelimogow bemaw ma, a ka o jamana bee di Izirayelimogow ma. O ka o jamana mina k'a ke o ta sigiyoro ye. ⁴⁴ Matigi Ala ka hera ke Izirayelimogow ye jamana fan bee ra, i n'a fo a tun karira o bemaw ye cogo min na. Matigi Ala ka baraka don o ra, k'a to o ka se soro o juguw bee kan. O juguw si ma se ka lo o pa. ⁴⁵ Matigi Ala tun ka kopuman minw bee layiri ta Izirayeli ta somogow ye, o si ma to dafabari ye; a ka o bee dafa.

Yosuwe ka Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow labla

22 Ayiwa, Yosuwe ka Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance folo mogow wele, ² k'a fo o ye ko: «Matigi Ala ta baaraden Musa ka ci minw fo, aw ka o bee ke ka ja; ne ka kuma minw fo aw ye fana, aw ka o bee ke a cogo ra. ³ Kabini wagatijan fo ka na se bi ma, aw ma ban ka aw balemaw Izirayelimogow tow deme; aw ka Matigi Ala, aw ta Ala ta koketaw ni a ta kumaw sira tagama. ⁴ Ayiwa, sisan koni Matigi Ala, aw ta Ala ka laganfiya di aw balemaw ma, i n'a fo a tun k'a layiri ta o ye cogo min na. Ayiwa, sisan aw ye seko ka taga aw ta so, aw ta jamana ra, Matigi Ala ta baaraden Musa ka jamana min di aw ma Zuriden ba tereboyanfan na. ⁵ Nka Matigi Ala ta baaraden Musa ka kumaw ni sariya minw fo, aw ye o sira tagama kosebe, ka to a kan. Aw ye Matigi Ala, aw ta Ala kanu kosebe, ka noro a ra, k'a ta kumaw bee sira tagama, k'a ta cifoninw ke, k'a bato ni aw jusukun bee ye, ani aw baraka bee.»

⁶ Ayiwa, Yosuwe ka dugawu ke o ye, ka o labla. O kosegira ka taga o ta jamana ra.

⁷ Musa tun ka yoro do di Manase ta gba tarance folo ma Basan mara ra, Zuriden ba tereboyanfan na. Yosuwe le nana Manase ta gba tarance to kelen ta yoro di o ma Zuriden ba tereboyanfan na, o balema Izirayelimogow tow ce ra. Tuma min na Yosuwe tun be o lablara, a ka dugawu ke o ye. ⁸ A k'a fo o ye fana ko: «Aw ka natoroba soro; aw bena taga ni o ye aw ta so: began caman, ani warigbe, ani sanin, ani siranege, ani nege, ani fani caman. Ayiwa, aw ka o fen minw mina aw juguw ra, aw ye taga o taran aw ni a aw balema tow ce.»

Tereboyanfan mogow ta sarakajenifen ta ko

⁹ Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta tereboyanfan mogow bora Izirayelimogow ce ra, Silo, Kanaana jamana ra, ka taga Galadi mara ra. O yoro le tun dira o ma, k'a ke o sigiyoro ye, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, i n'a fo a tun k'a fo Musa ye cogo min na.

¹⁰ Ayiwa, Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta tereboyanfan mogow tagara se

Geliloti minke, Zuriden koru, ka o to Kanaana jamana ra, o ka sarakajenifen belebeleba do lo Zuriden bada ra.

¹¹ Izirayelimogow tow nana a men ko Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta tereboyanfan mogow ka sarakajenifen belebeleba do lo Zuriden yoro ra, Izirayelimogow ta fan na, Kanaana jamana ra. ¹² O ka o ko men minke, o bee ka jogon lajen Silo dugu konu, ko o be taga Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow kere.

¹³ Izirayelimogow ka sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi ci ka taga kuma Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta tereboyanfan mogow fe, Galadi mara ra. ¹⁴ Izirayelimogow minw be tereboyanfan na, o ka olugu ta jamanaw bee ta kuntigiw janawoloma, ka o mogow tan bla ka taga ni Finehasi ye. O bee tun ye kuntigiw le ye. ¹⁵ Olugu tagara Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow fe Galadi mara ra, ka taga kuma o fe, k'a fo o ye ko: ¹⁶ «An nana aw jininka Matigi Ala ta mogow bee togow ra, ko mun koson aw ka nin kojuguba ke Izirayeli ta Ala ra? Mun koson aw murutira bi ka faran ka bo Matigi Ala, aw ta Ala ra? Aw ka sarakajenifen do lo aw yere ye minke, o b'a yira ko aw te Matigi Ala le fe tuun. ¹⁷ Tuma min na an tun be Pehori †, an tun ka kojuguba min ke, k'a to Matigi Ala ka cenri lase Izirayelimogow bee ma, fo hali bi o kojugu no be an na, o tuma o ko ma an labo wa?

¹⁸ «Mun na aw nana ban Matigi Ala ta cifoninw ma, k'a soro ni aw murutira, ka ban Matigi Ala ta kuma ma bi, sini Ala bena dimi Izirayelimogow bee le koru? ¹⁹ Ni aw k'a ye ko aw ta jamana saninyanin te aw pa na, o tuma Matigi Ala ta fanibon saninman* be jamana min na yan, aw ye seko ka na yoro do mina o jamana ra yan, ka sigi ni an ye. Nka aw kana muruti ka ban Matigi Ala ta cifoninw ma. Aw kana faran ka bo an na, ka sarakajenifen were lo aw yere ye, ka o fara Matigi Ala, an ta Ala ta kan. ²⁰ Aw yere k'a lon ko lon do Zeraki dence Akan tun ka kojuguba do ke. Matigi Ala tun k'a fo ko mogow man kan ka fen minw ta, a tun ka o fenw do sonya ka o dogo. A kera ten minke, Matigi Ala ta dimi sera Izirayelimogow bee le ma. Akan kelen doron ma faga a ta kojugu koson.»

Izirayelimogow benna kelen ma

²¹ Ayiwa, Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta tereboyanfan mogow ka Izirayeli ta kerekejama ce waga kelen kelen kuntigiw jaabi ko: ²² «Ala le ye Sebsetigi ye, ale le ye Matigi Ala ye! Ala le ye Sebsetigi ye, ale le ye Matigi Ala ye! Ale k'a lon mun koson anw ka nin ke, Izirayelimogow fana bena a lon. Ni a kera ko an murutira ka ban Matigi Ala ra le, o tuma, Ala kana an to yi fiyewu. ²³ Ni a kera ko an ka an ta sarakajenifen lo, janko ka ban Matigi Ala ra le, ka an yere ta saraka jenitaw ni siman sarakaw ni ninsondiya sarakaw le jeni a kan, o tuma Matigi Ala yere ye o hake bo an na.

²⁴ «Nka o te. An ka nin ko ke, sabu an siranna le,

† Pehori ta ko: aw ye Jateri 25.1-9

ko lon do aw ta denw bena a fo anw ta denw ma ko: «Aw ta foyi te anw Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta ko ra.»²⁵ Ko: «Aw m'a ye ko Matigi Ala yere ka Zuriden ba bla anw ni aw ce wa, aw Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow? Aw ninyoro foyi le te Matigi Ala fe.» Ayiwa, ni o kera, aw ta denw bena ke sababu ye k'a to anw ta denw ye ban ka Matigi Ala bato.

²⁶ «O koson an ko an be sarakajenifen nin lo. Nka an m'a lo ko an be saraka jenitaw walama saraka werew le bo a kan de! ²⁷ An k'a lo, janko a ye ke tagamasiyen le ye, ka ke aw ni anw seere ye, ka ke fana aw ta denw ni an ta denw seere ye, k'a yira ko anw fana be Matigi Ala le batora a ta yoro saninman na, ka an ta saraka jenitaw, ani an ta jurumunyafa sarakaw, ani an ta ninsondiya sarakaw bo a ye. Ni o kera, aw ta denw tena se k'a fo anw ta denw ma lon do ko o ninyoro foyi te Matigi Ala fe.

²⁸ «Anw ta miiriya ye ko lon do ni o nana o kuma fo an ma, walama an ta denw ma, an bena a fo o ye ko Matigi Ala ta sarakajenifen jogon fle nin ye, an bemaw le ka o lalaga; nka o tun m'a lalaga janko ka saraka jenitaw walama saraka werew le bo a kan. O k'a lalaga janko a ye ke tagamasiyen le ye, ka ke aw ni anw seere ye.

²⁹ «An koni t'a fe ka muruti ka ban Matigi Ala ra fiyewu, ka an yere ta sarakajenifen lo, ka saraka jenitaw, walama siman sarakaw walama saraka werew bo o kan. Sarakajenifen min be Matigi Ala, an ta Ala ta fanibon saninman donda ra, ni o sarakajenifen te, anw t'a fe ka saraka bo sarakajenifen were kan.»

³⁰ Ayiwa, Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow ka kuma min fo, o kuma ka sarakalasebaga Finehasi ni Izirayeli ta kerekejama ce waga kelen kelen kuntigiw bee wasa. ³¹ Sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi k'a fo Ruben ta mogow ye ko: «Sisan an bee k'a lon ko Matigi Ala be ni an ye, sabu an tun b'a miiri ko aw ka kojuguba min ke Matigi Ala ra, aw ma o ke. O ra, Matigi Ala tena kojugu foyi ke a ta mogow ra.»

³² Ayiwa, o ko, sarakalasebaga Elehazari dence Finehasi, ani Izirayelimogow ta pamogow bora Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow koro, Galadi mara ra, ka taga Kanaana jamana ra. O sekora Izirayelimogow tow fe, ka taga o kow nafa o ye. ³³ O kibaroya ka Izirayelimogow bee wasa. O ka Matigi Ala tando. O ma wuri Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow kama tuun k'a fo ko o be o kere, ka o ta jamana halaki.

³⁴ Ruben ni Gadi ni Manase ta mogow ka o sarakajenifen togow la ko «seere» †. O ko: «Nin sarakajenifen ye an bee seere ye, ko Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye.»

Yosuwe ta kumalabanw

23 Izirayelimogow juguw min o min tun be o ta jamana lamini na, Matigi Ala ka se di o ma olugu bee kan, ka hera ke Izirayelimogow ye, fo ka wagatijan ke. Yosuwe tun korora kosebe.

² Yosuwe ka Izirayelimogow bee wele: cekorobaw,

† Heburukan na a fora ko Eidi, o korow ye ko: seere.

ani jama pamogow, ani kititigebagaw, ani kuntigiw; a k'a fo o ye ko: «Ne ka sijan sorow, ne korora kosebe. ³ Matigi Ala, aw ta Ala ka ko minw ke nin jamana mogow ra aw koson, aw ka o bee ye. Matigi Ala, aw ta Ala yere le ka o kere aw ye. ⁴ Ayiwa, a fle, ne ka jamana minw kere ka se sorow o kan ka o mina, ani jamana minw tora ni o ma mina folo, ne ka o jamanaw bee taran Izirayelimogow ra; ni Matigi Ala ka yoro min yira ko a ye di min ma, ne be o di o ma, gba bee ni a ta yoro, k'a damina Zuriden ba ra, terebonyanfan na, ka taga a bla fo Kogojiba ra terebonyanfan na. ⁵ Matigi Ala, aw ta Ala yere le bena o jamana mogow tow gben ka bo aw na fe. Ni aw nana ke don ye o ta jamana konow, o bena ke bori ye aw na. Aw bena o ta jamana mina o ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

⁶ «Nka ko minw sebera Musa ta sariya kitabu konow, aw ye o korosi kosebe, ka o ci bee sira tagama, ka o bee ke; aw kana mabo o ciw ra ka taga aw kininboro fe walama ka taga aw numanboro fe. ⁷ O siya to minw tora aw ce ra, aw kana kori olugu ra, aw kana o ta batofenw togow fo, walama ka kari o togow ra; aw kana aw kinbiri gban o korow ka o bato fana. ⁸ Aw ye norow Matigi Ala, aw ta Ala kelenpe le ra, i n'a fo aw ka a ke cogo min na fo ka na se bi ma.

⁹ «Matigi Ala ka siyabaw, ani siya fangatigiw le gben ka bo aw na. Mogow si ma se ka lo aw na ka kere ke ni aw ye fo ka na se bi ma. ¹⁰ Aw ra ce kelen be se ka aw juguw ce waga kelen gben, sabu Matigi Ala, aw ta Ala le be kere kera aw ye, i n'a fo a k'a layiri ta aw ye cogo min na. ¹¹ Ayiwa, aw ye aw yere korosi kosebe, aw ye jija ka Matigi Ala, aw ta Ala kanu kosebe.

¹² «Ni aw ka aw yere mabo Matigi Ala ra, siya to minw tora aw ce ra, ni aw norora o siyaw ra, ka o denmusow furu, ka jennogonya don ni o ye, ¹³ o tuma aw ye la a ra ko Matigi Ala, aw ta Ala tena to ka o siyaw gben ka bo aw na tuun. O siyaw bena aw mina o ta jo ra, ka aw mina o ta jan na; o bena aw bugow aw korow i ko bisan, ka aw sogow aw jaw ra i ko nani. A bena ke ten le fo ka taga aw bee halaki ka ban pewu nin jamanapuman konow, Matigi Ala, aw ta Ala ka nin jamana min di aw ma.

¹⁴ «Ayiwa, sisan ne koni ta wagati sera. Aw yere y'a lon, ka la a ra ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee, ko Matigi Ala, aw ta Ala ka layiri min o min ta aw ye, ko o si ma to kebari ye. A ka o layiriw bee dafa aw ye; a si ma to dafabari ye.

¹⁵ «Ayiwa, Matigi Ala, aw ta Ala tun ka kopuman minw bee layiri ta aw ye, a ka o bee dafa cogo min na, o cogo kelen na, ni aw k'a kan bla, a ka kojugu minw fo aw kama, a bena o fana ke aw ra, fo ka taga aw bee halaki ka ban nin jamanapuman konow, a ka nin jamana min di aw ma. ¹⁶ Matigi Ala, aw ta Ala ka jennogonya min don ni aw ye, ni aw ka o jennogonya cen, ka aw kinbiri gban batofen werew korow ka o bato, Matigi Ala bena dimi aw korow kosebe; ni o kera, a ka jamanapuman min di aw ma, a bena aw halaki joona ka bo o jamana ra.»

Yosuwe ka Ala ta kopumanw lakari Izirayelimogow ye

24 Ayiwa, Yosuwe ka Izirayeli ta gbaw bee lajen Sikemu; a ka cekorobaw, ani jama namogow, ani kiritigebagaw, ani kuntigiw bee wele. O bee nana lajen Matigi Ala ja koru.

² Yosuwe k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Folofolo, aw bemaw Iburahima ni Nahori, ani o face Tera, olugu tun siginin be Efirati ba ko fe. O tun be batofen werew le bato. ³ Ne le nana aw bemace Iburahima labo o jamana ra, Efirati ba ko fe, k'a to a ye ka taga Kanaana jamana bee yaala. Ne le k'a dence Isiyaka di a ma; ne le fana k'a ta denw caya. ⁴ Ne le ka dence fla di Isiyaka ma, Yakuba ni Esawu. Ne le ka Seyiri kuruyorow di Esawu ta denw ma, k'a ke o sigiyoro ye. Nka Yakuba ni a denw tagara Misiran jamana ra.

⁵ « <O ko, ne le ka Musa ni Haruna ci Misiran, Farawona fe; ne le fana ka toro suguya bee la Misirankaw kan, ka soru ka aw labo Misiran. ⁶ Ne ka aw bemaw labo Misiran jamana ra, ka taga se ni o ye fo Kogojiwulen da ra. Misirankaw ka aw bemaw ghen ni o ta sowotorow, ani o ta sow ye. ⁷ Aw bemaw kulera ne Matigi Ala no fe, ko ne ye o kisi. Ne ka dibi don o ni Misirankaw ce. O ko, ne ka kogoji lasoko Misirankaw kan, ka o bee datugu. Ne ka min ke Misirankaw ra, aw yere ja ka o ye. O ko, aw ka wagatijan ke kongokolon konu.

⁸ « <Amorika minw tun siginin be Zuriden ba ko fe, ne ka aw jamina ka taga ni aw ye olugu ta jamana ra. Olugu ka aw kere, nka ne k'a to aw ka se soru o kan, ka o don aw boro. Aw ka o ta jamana mina k'a ke aw ta ye, sabu ne tun be o halakira aw ja le ka taga. ⁹ Mohabukaw ta masace, Balaki, Sipori dence, ale wurira ko a be aw kere. A ka cira bla ka taga Behori dence Balamu fe, ka ale wele ko a ye na aw danga. ¹⁰ Nka ne ma son k'a to Balamu ye aw danga. Ne k'a jagboya, a yere nana dugawu le ke aw ye. Ne ka aw bosu Balaki boro o cogo le ra.

¹¹ « <O ko, aw ka Zuriden ba tige, ka taga se fo Zeriko dugu koru. Zeriko dugumogow nana aw kere, ani Amrikaw, ani Perezikaw, ani Kanaanakaw, ani Hetikaw, ani Girigasikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw. Nka ne k'a to aw ka se soru olugu bee kan. ¹² Ne ka o ja wuri, k'a to o bee borira aw ja; ne ka o ghen i n'a fo ne tun ka Amrikaw ta masace fla ghen cogo min na. Aw ta kerekemuruw ni aw ta kalanw le m'a to aw sera o ra. ¹³ Ayiwa, aw ma dugukolo min sen, ne ka o dugukolo di aw ma. Aw ma dugu minw lo, ne ka o duguw di aw ma, ka o ke aw sigiyorow ye. Aw ma rezensunw ni oliviyesun minw turu, ne ka o di aw ma ka o ke aw baro ye.>

¹⁴ «Ayiwa, o koson sisan koni, aw ye siran Matigi Ala ja, k'a bato ni can ye, ani jusukun kelen. Aw bemaw ka batofen minw bato ka o to Efirati ba ko fe, walama Misiran jamana batofenw, aw ye o bee to yi, ka Matigi Ala le bato. ¹⁵ Ni aw fana t'a fe ka Matigi Ala bato, aw b'a fe ka min bato, aw ye o fo bi. Aw bemaw ka batofen minw bato Efirati ba ko

fe, ni aw b'a fe ka o le bato, walama aw siginin be Amorika minw ta jamana ra, ni aw b'a fe ka olugu ta batofenw le bato, aw ye o fo. Ne ni ne ta somogow koni, anw be Matigi Ala le bato.»

¹⁶ Izirayelimogow ka Yosuwe jaabi ko: «Anw tena bo Matigi Ala ko fiyewu, ka taga batofen were bato! ¹⁷ Sabu Matigi Ala le ye an ta Ala ye, ale le ka anw ni an bemaw labo jonya ra Misiran. Ale le ka nin kabakoba ke aw yere ja na. Ale le ka an mara an ta tagama bee ra; an temena siya minw ta jamana ra, a ka an mara olugu bee ce ra. ¹⁸ A ka o siyaw bee ghen ka bo an ja, hali Amorika minw tun siginin be o jamana ra. O le koson anw fana bena Matigi Ala le bato, sabu ale le ye an ta Ala ye.»

¹⁹ Yosuwe k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Aw tena se ka Matigi Ala bato! Sabu Matigi Ala saninyanin lo. A tena son aw ye ale ni batofen were bato jogon fe. Ni aw ka o ke, a tena aw ta kojuguw ni aw ta hakew yafa aw ma. ²⁰ Ni aw nana bo a ko, ka taga siya werew ta batofenw bato, a bena wuri aw kama ka kojugu ke aw ra, ka aw bee halaki, k'a soru a tun ka kopuman ke aw ye kakoro.»

²¹ Izirayelimogow ka Yosuwe jaabi ko: «On-on, an tena ban Matigi Ala ra; an bena Matigi Ala doron le bato.» ²² Yosuwe ko: «Ayiwa, aw yere le ye aw yere seerew ye. Aw k'a latige ko aw bena Matigi Ala le bato de!» Izirayelimogow ko: «Onhon, an yere be an yere seerew ye.» ²³ Yosuwe ko: «O tuma, batofen were minw be aw ce ra, aw ye o bee firi, ka noro Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ra, ni aw jusukun bee ye.» ²⁴ Jama ka Yosuwe jaabi ko: «An bena Matigi Ala, an ta Ala le bato, k'a ta kuma lamen.»

Izirayelimogow ka layiri ta

²⁵ O lon na, Yosuwe, ka jennogonya don ni Izirayelimogow ye. A ka sariyaw ni ci dow sebe ka o di o ma Sikemu dugu konu. ²⁶ O ko, Yosuwe ka o kow sebe Ala ta sariya kitabu konu. A ka kabakuru ba do lo yirisunba do jukoro, Matigi Ala ta yoro saninman koru, Sikemu dugu konu. ²⁷ Yosuwe k'a fo mogow bee ye tuun ko: «Aw y'a fle, nin kabakuru le bena ke an seere ye; sabu Matigi Ala ka kuma o kuma fo an ye yan, nin Kabakuru ka o bee men; nin kabakuru le bena ke aw seere ye, ka aw hakiri jigi, janko aw kana ban aw ta Ala ra.» ²⁸ O ko, Yosuwe ka Izirayelimogow labla. Bee tagara a sigiyoro ra.

Yosuwe ta saya

²⁹ Ayiwa, o kow bee temenin ko, Matigi Ala ta baaraden Yosuwe, min ye Nuni dence ye, ale sara, k'a si to san keme ni san tan. ³⁰ O tun ka yoro min di a ma, Timinati Sera dugu konu, o k'a su don yi, Efirayimu kuruyorow ra, Gasi kuru sahiliyanfan na.

³¹ Izirayelimogow ka Matigi Ala bato Yosuwe ta tere bee ra. Cekoroba minw tora Yosuwe ko fe, Matigi Ala tun ka kopuman minw bee ke Izirayelimogow ye, olugu tun ka o kow bee lon; o koson Izirayelimogow ka Matigi Ala bato o

cekorobaw fana ta tere ra.

³² Izirayelimogow tun nana ni Yusufu su kolow ye ka bo Misiran. O bemace Yakuba tun ka dugukolo min san folofolo Sikemu dugu sindibaga Hamori ta mogow fe warigbe keme, Izirayelimogow ka Yusufu kolow sutara o yoro le ra, Sikemu dugu koro. O

yoro dira Yusufu ta mogow le ma, ka a ke o ta yoro ye.

³³ O ko, Haruna dence Elehazari fana sara; o k'a su don Gibeha. O yoro le tun dira a dence Finehasi ma, Efirayimu kuruyorow ra.

Kititigεbagaw

Kitabu faamucogo

Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimogow tun ka o kɔ don Matigi Ala ra, ka o yere sago ke. Nin kitabu be o wagati ta kow le fo an ye. A kera i n'a fo kuntigi tun te Izirayelimogow fe.

Nin kitabu sebebaga ma lon.

O wagati be damina kabini Izirayelimogow donnin kɔ Kanaanana jamana ra, ka taga a bla fo masacew ta wagati ra. O wagatiw gbeyara Izirayelimogow ma kosebe.

Ala nana mogow dow panawoloma, ka olugu ke Izirayelimogow namogow ye, janko ka o deme; o namogow ta kow le fora nin kitabu konɔ. Olugu le be wele ko kititigεbagaw. Ala k'a ta baraka don o mogow le ra, janko ka Izirayelimogow deme, ka o bla sirajuman kan, ka o bosi o juguw boro.

O kititigεbagaw ra, min togo lonna kosebe a ta fanga ni a ta cefariya koson, o kera Samuson ye (13-16).

An be Ala ta kanuya ko ye fana nin kitabu konɔ, sabu ni Izirayelimogow tun ka Ala kan bla tuma o tuma, ni o kɔ fe o tun nimisara ka kojugu dabla, Ala tun be yafa o ma ka o bosi ka bo o juguw boro.

Kitabu konokow

Ko minw kera fo ka taga se Yosuwe ta saya ma

Kititigεbagaw ta wagatiw

Dan ta mogow ta ko, ani Boniyaminu ta mogow ta kere

Zuda ni Simeyon ta mogow ka Kanaanakaw kere

1 Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimogow ka Matigi Ala jininka ko: «An ta gba juman le ka kan ka kon ka taga Kanaanakaw kere?» ² Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda ta mogow lo. Ne bena a to o ye se sorɔ Kanaanakaw kan.»

³ Zuda ta mogow k'a fo o balemaw ye, minw ye Simeyon ta mogow ye, ko: «Aw ye na an deme ka Kanaanakaw kere, janko mara min dira an ma, an ye o gben ka bo o ra. O kɔ, an fana bena taga aw deme janko mara min dira aw ma, an ye o gben ka bo o mara ra.» Simeyon ta mogow sonna ka taga fara Zuda ta mogow kan. ⁴ O tagara kere ra. Matigi Ala k'a to o sera Kanaanakaw ni Perezikaw ra. O ka mogow waga tan faga o ra Bezeki dugu konɔ.

⁵ O tun ka masace Adoni Bezeki sorɔ o dugu ra yi; o k'a kere ka se sorɔ a kan. O ka se sorɔ Kanaanakaw ni Perezikaw be kan. ⁶ Masace Adoni Bezeki borira; o k'a gben k'a mina, k'a borokandenbaw ni a senmandenbaw tige. ⁷ Adoni Bezeki ko: «E, Ala, ne fana tun ka se sorɔ masace biwolonfla le kan ka o borokandenbaw ni o senmandenbaw tige nin le cogo ra. Ne domuniketo, domuni murumuru minw tun be benben, olugu tun be o le tomotomɔ k'a domu. Ne ka kojugu min ke cɔ, Ala ka o hake le bo ne ra bi.»

O tagara ni Adoni Bezeki ye Zeruzalemu. A sara o yoro le ra.

⁸ O kɔ, Zuda ta mogow ka Zeruzalemu dugumogow kere, ka se sorɔ o kan, ka o bee halaki, ka tasuma don dugu ra. ⁹ Kanaanaka minw siginin tun be jamana kuruyorow ra, ani a woroduguyanfan kongokolon fan na, ani minw tun be jamana dugumayanfan na, Zuda ta mogow tagara olugu fana kere. ¹⁰ Minw tun siginin be Heburon dugu konɔ, o dugu min tun be wele o wagati ra ko Kiriyati Araba, o ka o dugu kere; Sesayi dugu, ani Ahiman dugu ni Talimayi dugu minw tun be o mara ra, o ka se sorɔ o duguw bee kan.

¹¹ O bora yi ka taga Debiri dugumogow kama. Fofofolo Debiri dugu togo tun ye ko Kiriyati Seferi. ¹² O wagati ra Kalebu ko: «Ni mogow o mogow sera ka Kiriyati Seferi dugumogow kere, ka o ta dugu mina, ne bena ne denmuso Akisa furu o tigi ma.» ¹³ Kalebu dogocε Kenazi, o dence min togo ye ko Otiniyeli, ale ka dugumogow kere, ka o ta dugu mina. Kalebu k'a denmuso Akisa furu a ma. ¹⁴ A sera a ce Otiniyeli fe minke, a k'a fo a ye ko a ye dugukolo do daari ale face Kalebu fe. Akisa jigira ka bo a ta fali kan. Kalebu k'a jininka ko: «A be di?» ¹⁵ Akisa ko: «Sabari ka pa ne ma, ka bunun dow di ne ma; sabu i ka jamana min di ne ma woroduguyanfan fe, ji te o yoro ra.» Kalebu ka bunun dow di a ma sanfeyoro ra, ka dow di a ma dugumayoro ra fana.

¹⁶ Musa burance ta mogow, minw ye Kenikaw ye, olugu bora ni Zuda ta mogow ye tamarosunw ta dugu ra, min ye Zeriko ye, ka taga sigi Zuda kongokolon konɔ, Aradi dugu woroduguyanfan na. O

sigira ni o mógow ye.

¹⁷ O kɔ, Zuda ta mógow tagara o balemaw fe, minw ye Simeyɔn ta mógow ye; Kanaanaka minw tun siginin be Sefati, o ka Simeyɔn ta mógow demɛ ka olugu kere. O ka dugu halaki ka ban pewu, fɔ o nana a yɔrɔ tɔgɔ la ko Hɔrima †.

¹⁸ Zuda ta mógow ka Gaza ni Asikalɔn ni Ekurɔn kere, ka o duguw ni o ta maraw mina. ¹⁹ Matigi Ala ka Zuda ta mógow demɛ, o ka kuruyɔrɔ mógow kere ka se sɔrɔ o kan. Nka o ma se ka kenegbeyɔrɔ mógow kere, sabu sowotoro negeramanw tun be olugu fe kere kama. ²⁰ O ka Heburɔn dugu di Kalebu ma, i n'a fɔ Musa tun k'a fɔ cogo min na. A ka o dugumógow gben. O tun ye Anakikaw ye, Anaki dence saba ta mógow. ²¹ Nka Yebusika minw tun siginin be Zeruzalemu, Boniyaminu ta mógow ma se ka olugu gben. O kosɔn olugu tora Zeruzalemu ni Boniyaminu ta mógow ye fɔ ka na se bi ma.

Yusufu ta mógow ka Beteli dugumógow kere

²² Yusufu dencew, Efirayimu ni Manase ta mógow, olugu tagara ko o be taga Beteli dugumógow kere. Matigi Ala tora ni o ye. ²³ Sani o ye taga, o ka mógɔ dɔw ci ka taga Beteli dugu yaala fɔlɔ; Beteli dugu le tun be wele o wagati ra ko Luzi. ²⁴ O mógow tagara ce dɔ bɔtɔ ye dugu kɔnɔ. O k'a fɔ o ce ye ko: «Cogo dɔ yira an na, an be se ka don dugu kɔnɔ cogo min na. Ni o kera, an bena kojuman ke i ye.» ²⁵ A ka cogo dɔ yira o ra. O cogo le ra, Yusufu ta mógow ka Beteli dugumógow kere, ka o bee halaki. Nka o ka o ce ni a ta somógow bee bla ka taga. ²⁶ Kɔ fe, o ce tagara Hetikaw ta jamana ra; a tagara dugu dɔ lɔ, ka o fana tɔgɔ la ko Luzi. O tɔgɔ le tora o dugu ra fɔ ka na se bi ma.

Izirayelimógow ma se ka Kanaanaka minw gben

²⁷ Ayiwa, Kanaanaka minw tun be Beti Sehan, ani Tanaki, ani Dɔri, ani Ibilehamu, ani Megido, ani o kerefedugu misenw kɔnɔ, Manase ta mógow ma se ka olugu gben. O Kanaanakaw tora o duguw ra yi. ²⁸ Izirayelimógow fanga nana bonya wagati min na, o ka jagboyabaaraw le la o Kanaanakaw kan; nka o ma se ka o gben ka bɔ jamana kɔnɔ pewu.

²⁹ Kanaanaka minw tun siginin be Gezeri, Efirayimu ta mógow fana ma se ka olugu gben. O tora ni Efirayimu ta mógow ye Gezeri.

³⁰ Zabulɔn ta mógow fana ma se ka Kitirɔn dugumógow ani Nahaloli dugumógow gben. O Kanaanakaw tora ni Zabulɔn ta mógow ye; nka o ka o Kanaanakaw bla jagboyabaaraw ra.

³¹ Aseri ta mógow fana ma se ka Ako dugumógow, ani Sidɔn dugumógow, ani Akila dugumógow, ani Akizibu dugumógow, ani Heliba dugumógow, ani Afiki dugumógow, ani Rehɔbu dugumógow gben. ³² O kosɔn Aseri ta mógow tora ni o Kanaanakaw ye, sabu o ma se ka o gben; o Kanaanakaw le tun siginin be o jamana ra kakɔrɔ.

† Hɔrima kɔrɔ ye heburukan na ko: tomo.

³³ Nefitali ta mógow fana ma se ka Beti Semesi dugumógow ni Beti Anati dugumógow gben. O tora ni o Kanaanakaw ye; nka Nefitali ta mógow ka o bla jagboyabaaraw ra. Olugu le tun siginin be o jamana ra kakɔrɔ.

³⁴ Amɔrikaw ka Dan ta mógow jagboya ka to kuruyɔrɔw ra. O ma sɔn o ye na sigi kenegbeyɔrɔ ra. ³⁵ Amɔrikaw sigira Heresi kuruyɔrɔw ra, ani Ayalɔn dugu kɔnɔ, ani Salibimu dugu kɔnɔ. Nka kɔ fe, Yusufu dencew, Efirayimu ni Manase ta mógow ka o fanga sigi o kan, ka o bla jagboyabaaraw ra.

³⁶ Yɔrɔ min be wele ko bundeninw ta yelenyɔrɔ, Amɔrikaw ta jamana dan tun be taga se fɔ o yɔrɔ ra, Sela dugu sahiliyanfan fe.

Ala ka Izirayelimógow jaraki

2 Lon dɔ, Matigi Ala ta meleke bɔra Giligali ka na Bokimu. A nana a fɔ Izirayelimógow ye ko: «Ne le ka aw labɔ Misiran jamana ra; ne tun kari-ra aw bemaw ye ko ne bena jamana min di o ma, ne nana ni aw ye o jamana le ra. Ne k'a fɔ aw ye ko ne ka jɛnɔgɔnya min don ni aw ye, ko ne tena o cɛn fiyewu; ² ne k'a fɔ aw ye ko aw man kan ka jɛnɔgɔnya don ni Kanaanakaw ta jamana mógow si ye; ko aw ka kan ka o ta sarakabɔnanw cici. Nka aw ma sɔn ka ne ta kuma lamɛn. Mun kosɔn ne ka min fɔ aw ma o ke? ³ Ayiwa, ne ka min fɔ aw ma o ke minke, o kosɔn ne tena nin jamana mógow gben ka bɔ aw na tuun. O bena sigi ni aw ye; o ta batofenw bena ke janw le ye aw fe.»

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ta meleke ka o kuma fɔ minke dɔrɔn, Izirayelimógow bee ka ke kasi ye. ⁵ O kosɔn o yɔrɔ tɔgɔ lara ko Bokimu ††. Izirayelimógow ka sarakaw bɔ Matigi Ala ye o yɔrɔ ra.

Yosuwe ta saya

⁶ Wagati min Yosuwe tun ka Izirayelimógow labla, yɔrɔ min tun dira gba bee kelen kelen ma, o bee kelen kelen tun tagara sigi o yɔrɔ ra.

⁷ Izirayelimógow ka Matigi Ala bato, Yosuwe ta tere bee ra. Cɛkɔrɔba minw tora Yosuwe kɔ fe, Matigi Ala tun ka koba minw bee ke Izirayelimógow ye, olugu tun ka o kow bee ye; o kosɔn Izirayelimógow ka Matigi Ala bato o cɛkɔrɔbaw fana ta tere ra.

⁸ Ayiwa, o kow bee temenin kɔ, Matigi Ala ta baaraden Yosuwe min ye Nuni dence ye, ale sara, k'a si to san kemɛ ni san tan. ⁹ O tun ka yɔrɔ min di a ma, Timinati Heresi ‡ mara ra, o k'a su don yi, Efirayimu kuruyɔrɔw ra, Gasi kuru sahiliyanfan fe.

¹⁰ Yosuwe ta wagati ta mógow bee nana sa. Izirayelimógow ta den minw wurira olugu kɔ fe, olugu tun ma Matigi Ala lɔn i n'a fɔ o bemaw; Matigi Ala tun ka ko minw ke Izirayelimógow ye, o tun ma foyi lɔn o ra fana.

Izirayelimógow ka Ala ta jɛnɔgɔnya cɛn

¹¹ Ayiwa, Izirayelimógow ka kojugu ke Matigi Ala na kɔrɔ. O ka Baali* ta jo sɔn. ¹² Matigi Ala, o bemaw ta Ala, min ka o labɔ Misiran jamana ra, o ka

†† Bokimu kɔrɔ ye heburukan na ko kasibagaw. ‡ Timinati Heresi be wele fana ko: Timinati Sera.

ale batori dabra, ka jow sɔn. Siya minw be o kere fe, o tora ka olugu ta jow le sɔn, fɔ ka o kinbiri gban o jow korɔ. O kow ka Matigi Ala dimi kosebe. ¹³ O bora Matigi Ala ko, ka taga o jow le sɔn, minw ye Baali ni Asera* ye. ¹⁴ A kera ten, Matigi Ala dimina Izirayelimogow korɔ kosebe. A ka o labla benkanikebaga dow ye; olugu nana to ka ben o kan ka o borofenw bee ce. O jugu minw tun be o ta jamanaw korɔ, Matigi Ala ka o labla olugu fana ye. O ma se ka lo o juguw na tuun. ¹⁵ Ni Izirayelimogow tun tagara kere ra tuma o tuma, Matigi Ala tun be o kere ka di o juguw ma. Matigi Ala tun karira, k'a fɔ ko a bena o le ke o ra, ni o ka ale kan bla. Matigi Ala ka segeba la Izirayelimogow kan, fɔ ka o ke panibagatow ye.

Ala ka pamogow sigi Izirayelimogow kunna

¹⁶ Ayiwa, o wagatiw ra, Matigi Ala ka mogɔ dow sigi Izirayelimogow kunna, ka o ke o pamogow ye †, janko olugu ye Izirayelimogow bosi ka bo benkanikebagaw boro.

¹⁷ Nka Izirayelimogow ma sɔn ka o pamogow lamɛn. O banna Matigi Ala ra, ka taga batofen werew bato ka o yere lanogɔ i ko jatoyakebagaw. O bemaw tun ka sira min tagama, o ka o sira bla joona joona. O ma Matigi Ala ta sariyaw sira tagama tuun i n'a fɔ o bemaw tun k'a ke cogo min na.

¹⁸ A kera ten o juguw ka o tɔɔɔɔ, ka o degu kosebe. Nka ni Matigi Ala tun ka o tɔɔɔɔɔ ye tuma o tuma, a tun be makari o ra, ka pamogɔ do sigi o kunna. Matigi Ala yere tun be to ni o pamogɔ ye, k'a demɛ; Ala tun be to ka Izirayelimogow kisi ka bo o juguw boro, o pamogɔ ta tere bee ra. ¹⁹ Nka ni o pamogɔ tun sara, Izirayelimogow tun be kosegi o ta kewalekorow ra tuun, ka juguya fɔ ka teme o bemaw kan. O tun be tugu batofen werew ko, ka saraka bo olugu ye, ka o kinbiri gban o korɔ ka o bato. O tun be ban ka o kewalejuguw ni o jusukungbeleya kow dabra.

Ala ka Izirayelimogow korɔbo ni siya minw ye

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala dimina Izirayelimogow korɔ. A ko: «Ne tun ka jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ* min don ni Izirayelimogow ta bemaw ye, ko o ye ne ta sariyaw sira tagama, sisan Izirayelimogow ka o jɛnɔɔɔɔɔɔɔɔ cɛn. O ma ne kan mina fiyewu. ²¹ O koson Yosuwe sara ka siya minw to o ta maraw ra, ne tena o siyaw gben ka bo yi tuun. ²² Ne bena o siyaw le ke ka Izirayelimogow korɔbo, k'a lon ni o bena sɔn, walama ni o tena sɔn ka ne kan mina, ka tagama ka kapa ni ne sago ye, i n'a fɔ o bemaw k'a ke cogo min na.»

²³ O le koson Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana konɔ ni Izirayelimogow ye. A ma sɔn ka o gben joona, a fana tun ma sɔn k'a to Yosuwe ni a ta kerekedenw ye se sɔɔɔ o kan.

3 Ayiwa, Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana konɔ, janko Izirayelimogow minw tun ma Kanaana kerew ke ka ye, o siyaw ye ke sababu ye ka olugu korɔbo. ² Matigi Ala tun b'a fe ko Izirayelimogow minw worora o wagati ra, o minw

† O pamogow le be wele fana ko: kititigebagaw.

tun ma kere ke ka ye, o fana ye kere degi. ³ A tun ka siya minw to jamana konɔ ni Izirayelimogow ye, olugu fle nin ye: Filisikaw ta mara looru ta mogow, ani Kanaanakaw bee, ani Sidonkaw, ani Hevika minw siginin be Liban kuruyorow ra, k'a ta Baali Herimon kuru ra, ka taga a bla fɔ Hamati yoro ra.

⁴ Matigi Ala ka o siyaw to jamana konɔ, janko ka Izirayelimogow korɔbo k'a fle, k'a lon ni a kera ko o bena ale ta cifoninw lamɛn, ale ka min fɔ a ta baaraden Musa ye k'a fɔ o bemaw ye.

⁵ A kera ten, Izirayelimogow sigira ni Kanaanakaw ye, ani Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw.

⁶ Izirayelimogow nana o siyaw denmusow furu, ka o yere denmusow di o dencew ma furu ra. O ka o siyaw ta jow sɔn fana.

Otinayeli kera Izirayeli pamogow ye

⁷ Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ. O pinana Matigi Ala, o ta Ala ko; o ka batofen werew le bato, minw ye Baali* ni Asera ye.

⁸ Matigi Ala dimina Izirayelimogow korɔ kosebe. O le koson a ka Izirayelimogow labla Mesopotami masace ye, min ye Kusan Risatayimu ye. Izirayelimogow tora a ta fanga korɔ fɔ san seegi.

⁹ Izirayelimogow kasira, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka pamogɔ do sigi o kunna, janko ka o bosi. O pamogɔ tun ye Otinayeli le ye, Kalebu dogoce Kenazi dence.

¹⁰ Matigi Ala k'a Nin don Otinayeli konɔ. A kera Izirayeli pamogow ye. A tagara kere ra minke, Matigi Ala k'a to a ka se soro Mesopotami masace Kusan Risatayimu kan. ¹¹ A kera ten, jamana tora hera ra fɔ san binaani. O ko, Kenazi dence Otinayeli sara.

Ehudi kera Izirayeli pamogow ye

¹² Ayiwa, ko minw man di Matigi Ala ye, Izirayelimogow ka o kow le ke tuun. O le koson Matigi Ala ka Mohabukaw ta masace Egilon fanga bonya, k'a to a ka se soro Izirayelimogow kan.

¹³ Masace Egilon farara Amonkaw ni Amalekikaw kan, ka taga Izirayelimogow kere. O ka se soro Izirayelimogow kan, ka tamarosunw ta dugu †† mina o ra. ¹⁴ Izirayelimogow tora Mohabu ta masace Egilon ta fanga korɔ fɔ san tan ni seegi.

¹⁵ O ko, Izirayelimogow kasira tuun, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka pamogɔ do were sigi o kunna, janko ka o bosi. O pamogow kera Ehudi ye, Gera dence; Boniyaminu ta mogow do tun lo. Ehudi tun ye numanman le ye.

Izirayelimogow ka ninsaraw di Ehudi ma, ko a ye taga a di Mohabukaw ta masace Egilon ma.

¹⁶ Ehudi ka kerekemuru da fla do lalaga, k'a janya ke nongon ‡ na kelen. A ka o siri a togokun na a ta derege jukoro, a kininboroyanfan fe. ¹⁷ A tagara ninsaraw di Mohabukaw ta masace Egilon ma; Egilon tun ye ce belebele le ye. ¹⁸ Ehudi ka ninsaraw di ka ban minke, a bora ni a ta donitabagaw ye ka taga. ¹⁹ O sera Giligali ta batofen kabakuru-

†† Tamarosunw ta dugu, o ye Zeriko dugu ye. ‡ Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

ramanw yɔrɔ ra minke, a ka donitabagaw bla ka taga; ale yere sekora ka na masace fe, ka na a fo a ye ko: «Masace, gundokuma do be ne fe k'a fo i ye.» Masace k'a fo a ta mogow ye ko o bee ye bo. O bee bora. ²⁰ O y'a sorɔ masace tun siginin be bon do kono, a ta masabon sanfeyoro ra a kelen na. Ehudi gbarara a ra k'a fo a ye ko: «Ne bena kuma min fo i ye, o bora Ala le ra.» Masace wurira ka lo. ²¹ O yoronin bee, Ehudi k'a numanboro ke ka muru sama ka bo a kininboroyanfan na, k'a turu masace konobara ra; ²² muru ni a kala bee tununa a konobara ra, fo turu ka muru datugu. A ka muru to a konobara ra yi, a m'a bo. ²³ Ehudi ka sankaso sanfebon daw bee dasogo masace da ra yi, ka bo bolon da fe ka taga. ²⁴ Ehudi bonin ko, masace ta mogow nana; o ka daw sogonin ye. O ko: «I b'a sorɔ masace be sokotaga le kera sankaso sanfebon kono.» ²⁵ O k'a kono ka meen, fo ka na o kononban. A ma na o yere ka lakile ke ka bon dayele, ka o matigice su lanin ye dugu ma. ²⁶ Sani o ye ban o kow bee ra, o y'a sorɔ Ehudi borira ka taga teme batofen kabakururamanw yoro ra, ka taga fo Seyira.

²⁷ A tagara se yi minke, a ka kerekɛburu fiye Efirayimu kuruyoro ra, ka Izirayelimogow lajen. O bora kuruyoro ra, ka na lajen a koro; a blara o na. ²⁸ A k'a fo o ye ko: «Aw ye tugu ne ko; sabu Matigi Ala ka se di aw ma ka aw juguw Mohabukaw don aw boro.» Izirayelimogow tugura Ehudi ko. O tagara Zuriden ba sennatigeyoro sira mina, ka sira tige Mohabukaw ra. O m'a to Mohabuka si ye ba tige. ²⁹ O lon na, Izirayelimogow ka Mohabuka ce waga tan le faga; a bee tun ye ce barakamanw, ani cefariw le ye. O si ma bosi.

³⁰ K'a ta o wagati ra, Mohabukaw majigira Izirayelimogow ye. Jamana tora hera ra fo san biseegi.

Samugari kera Izirayeli pamogo ye

³¹ Ayiwa, Ehudi sara minke, Anati dence Samugari le sigira a no ra. Lon do, ale kelen ka Filisika ce keme woro faga ni misinegebere do ye, ka Izirayelimogow bosi o juguw boro.

Ciramuso Debora ni Baraki

4 Ehudi sanin ko, Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala na koro tuun. ² O le koson Matigi Ala ka o labla Kanaanakaw ta masace Yaben ye, a ka se sorɔ o kan. O masace tun siginin be Hazori dugu le kono. A ta kerekedenw kuntigi togo tun ye ko Sisera. Ale tun siginin be Haroseti Goyimu dugu kono. ³ Sowototo negeraman keme kononton le tun be masace Yaben fe, kere kama. A ka sege suguya bee la Izirayelimogow kan, fo san mugan. Izirayelimogow kasira ka Matigi Ala daari.

⁴ O wagati ra, Lapidoti ta muso Debora min tun ye ciramuso ye, ale le tun ye Izirayeli pamogo ye. ⁵ A tun be to ka taga sigi tamarosun do koro, Rama dugu ni Beteli dugu ce, Efirayimu kuruyoro ra. O tamarosun togo nana la ko Debora ta tamarosun. Izirayelimogow tun be taga a fe o yoro le ra ka taga o ta kow janabo.

⁶ Lon do, Debora ka Abinohamu dence Baraki wele ka bo Kedesi, Nefitali mara ra, ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le ka nin cira fo; a ko i ye taga mogow waga tan janawoloma Nefitali ni Zabulon ta mogow ra, ka yelen ni o ye Tabori kuru kan. ⁷ Ko ale bena masace Yaben ta kerekedenw kuntigi Sisera jusu wuri aw kama, k'a ke a ye na Kison ko da ra, ko a bena aw kere ni a ta sowototo negeramanw ni a ta kerekajama ye. Nka Matigi Ala bena a to aw ye se sorɔ a kan.» ⁸ Baraki ka Debora jaabi ko: «Ni i yere be taga ni ne ye, ne be son ka taga; nka ni i te taga ni ne ye, ne te taga.» ⁹ Debora ko: «Ayiwa, ne bena taga ni i ye, nka i tena togo sorɔ nin kere ra de, sabu Matigi Ala bena Sisera don muso do le boro.»

Debora wurira ka taga ni Baraki ye Kedesi. ¹⁰ Baraki ka Zabulon ta mogow ni Nefitali ta mogow wele ka o lajen Kedesi. Mogow waga tan sonna ka tugu a ko. Debora fana tugura o ko. ¹¹ O wagati ra, Kenikaw ta mogow do tun be yi, a togo ye ko Heberi. Ale tun faranna ka bo Kenika tow ra, ka taga sigi Kedesi dugu koro, k'a ta fanibonw lo Sananimu yirisunba koro. Kenikaw bemace tun ye Hobabu le ye, Musa burance.

¹² Ayiwa, Sisera nana a men ko Abinohamu dence Baraki ni a ta kerekajama lonin be Tabori kuru kan. ¹³ Sisera k'a ta sowototo negeraman keme kononton bee ta, k'a ta kerekedenw bee lajen Haroseti Goyimu dugu kono, ka taga ni o ye Kison ko da ra. ¹⁴ Debora k'a fo Baraki ye ko: «Aw ye taga o no fe, sabu Matigi Ala bena se di aw ma, ka Sisera don aw boro bi. Matigi Ala yere le bena bla aw na.» Baraki ni a ta mogow waga tan bee jigira ka bo Tabori kuru kan. ¹⁵ O tagara Sisera ta kerekedenw kama. Matigi Ala ka Sisera ni a ta sowotorow ni a ta kerekajama bee pagami jagon na. A ma na, Sisera jigira ka bo a ta sowototo kono ka bori a sen na. ¹⁶ Baraki ni a ta kerekedenw ka Sisera ta sowotorotigiw ni a ta kerekedenw gben, ka taga se fo Haroseti Goyimu. O ka Sisera ta kerekedenw bee faga ni kerekemuru ye; hali ce kelen ma bosi o ra.

¹⁷ Sisera borira ka taga se Heberi ta muso Yaheli ta fanibon ma; o y'a sorɔ ben tun be Hazori ta masace Yaben ni Kenikace Heberi ta mogow ce. ¹⁸ Yaheli bora ka taga Sisera kunben da ra; a ko: «Ne matigice, na dogo yan; na don ne ta so, i kana siran, foyi tena i sorɔ.» Sisera donna Yaheli ta fanibon kono. Yaheli ka birifani do biri a kan. ¹⁹ Sisera ko: «Jiminlago be ne ra; sabari ka ji donnin di ne ma.» Yaheli ka konobara dayele ka nono do di a ma, a ka o min, ka la. A ka birifani biri a kan tuun. ²⁰ Sisera k'a fo Yaheli ye tuun ko: «Taga lo fanibon donda ra; ni mogow do nana i jininka ko: <Yala mogow be yan wa?> I y'a fo a tigi ye ko: <On-on, mogow te yan.> »

²¹ Sisera lanin tora yi ka sunogo o yoronin bee, sabu a segeninba tun lo. Heberi ta muso Yaheli ka fanibon ta negebere do ta, ani negekuru do. A gbarara donnin donnin Sisera ra, ka taga bere turu a toro koro, k'a kunkolo sogo fo ka taga bere don dugukolo ra. Sisera sara.

²² Ayiwa, Baraki tun be Sisera gbenna minke, a

tagara se Yaheli ta fanibon ma. Yaheli bora k'a kunben; a ko: «Na yan; i be mogo min pinina, ne bena o tigi yira i ra.» Baraki donna fanibon kono, a barara ka Sisera lanin ye, a sara, bere turunin be a kunkolo ra.

²³ Ala ka se di Izirayelimogow ma o lon na, k'a to o ka se soro Kanaanakaw ta masace Yaben kan.

²⁴ Izirayelimogow tora ka o fanga digi Kanaanakaw ta masace Yaben kan kosebe, fo ka na se soro a kan k'a faga.

Debora ni Baraki ta donkiri

5 O lon na, Debora ka nin donkiri la, ale ni Abinohamu dence Baraki. O ko:

² «E, an bee ye Matigi Ala tando!
Izirayelimogow kuntigiw sonna ka bla o ja;
Izirayelimogow fana sonna ka taga ni o ye kere ra.

³ Masacew, aw ye nin lamen, kuntigiw, aw ye aw toro malob!

Ne bena donkiri la, onhon, ne bena donkiri la Matigi Ala ye;

ne bena Alatandodonkiriw la Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye.

⁴ Lon min Matigi Ala bora Seyiri,
lon min na a bora Edomu mara ra,
dugukolo yereyerera;
sankolo bee kera ji ye,
sankabaw bee kera ji ye.

⁵ Kuruw yereyerera Matigi Ala ja koro, Sinayi kuru ta Ala;

o yereyerera Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ja koro.

⁶ Anati dence Samugari ta wagatiw ra,
Yaheli ta tere ra, mogo si tun te teme sirabaw kan;

dugutagabagaw tun be teme sira dogoninw le fe.

⁷ Baraka foyi tun te Izirayeli kuntigiw si ra tuun;
baraka foyi le tun te o ra,

fo lon min na, ne wurira, ne Debora;
ne wurira ka ke Izirayelimogow bamuso ye.

⁸ O tun be batofenkuraw le bato;
o koson o juguw nana o kere o ta dugu dondaw ra.

I tun be ce waga binaani jate Izirayelimogow ce ra,

i te negebennan, walama taman soro o si fe.

⁹ Nka bi, Izirayeli kuntigiw, ne be ni aw le ye,
aw minw sonna ka bo mogo ce ra ka taga kere ra.

Aw ye Matigi Ala tando!

¹⁰ Aw minw be yelen falimuso gbemanw kan,
ka sigi fani dawulamanw kan;
aw minw be tagama siraw kan,
aw ye miiri nin na!

¹¹ «Jitabaga minw be donkiri la kolondaw ra,
olugu be Matigi Ala ta kojumanw lakari,
a ka kojuman minw ke Izirayeli kuntigiw ye;
o tuma ra, mogo ka dugu dondaw sira ta.

¹² I kunu, i kunu, Debora!

I kunu, i kunu ka donkiri kelen la!
Baraki, i wuri ka taga ni i ta jon minaninw ye!
E, Abinohamu dence!

¹³ Mogo dama minw tun tora, olugu tagara se soro fangatigiw kan;

Matigi Ala ka se di an ma, an ka se soro cefariw kan.

¹⁴ Efirayimu ta mogow nana ka bo Amaleki ta jama mana ra,

Boniyaminu ta mogow nana fara o kan.

Kuntigi dow fana bora Makiri,

jamogo dow nana ka bo Zabulon.

¹⁵ Isakari ta kuntigiw nana fara Debora kan,

Isakari ta mogow farara Baraki kan;

o girinna ka bo ka taga a fe kenegbe ra.

«Nka Ruben ta mogow sigiyara;

o ka jogon soso ka meen.

¹⁶ Mun koson aw tora werew koro yi,

ka to ka sagakasikanw lamen sa?

Can ra, Ruben ta mogow sigiyara;

o ka jogon soso ka meen.

¹⁷ Galadi ta mogow tora Zuriden tereboyanfan na.

Mun koson Dan ta mogow fana tora o ta jirakurunw koro?

Aseri ta mogow fana siginin tora kogojida ra;

o tora o ta kurunloyorow ra.

¹⁸ Zabulon ta mogow le ma siran saya ja;

Nefitali ta mogow fana tagara fo kerekoyoro sanfeyoro ra.

¹⁹ Masace dow nana, ka na kere ke;

Kanaana masace dow nana kere ke

Tanaki yoro koro, Megido koda ra,

nka o ma mogo si ta borofen soro, o ma warigbe soro.

²⁰ Lolow tora sankolo ra ka kere ke,

o temeto o ta siraw kan, o ka Sisera kere.

²¹ Kison koji ka o bee ta,

o ko min be woyo kabini folofolo, Kison ko ji.

Aw ye taga, ka taga cefariw kere!

²² «E, o ta sow senw be dugukolo gbasi ni barakaye!

O be bori, ka bori i ko soce barakamanw!

²³ Aw ye Merozi dugu danga, Matigi Ala ta meleke le ko ten.

Aw ye a danga, aw ye a dugumogow bee danga!

Sabu o ma son ka na Matigi Ala deme,

o ma son ka fara cefariw kan ka Matigi Ala deme.

²⁴ Aw ye Yaheli le tando ka teme musow bee kan,
Kenikace Heberi ta muso koni.

Muso minw be sigi fanibonw kono, aw ye a tando ka teme olugu bee kan.

²⁵ Sisera ka ji daari a fe, a ka nono di a ma.

A ka nono narelaman di a ma minan panaman do kono.

²⁶ A ka negebere mina a boro kelen na,
ka baardenw ta negekuru mina ni a kininboro

ye;
ka bere turu Sisera kun na, k'a kun sogo;

a k'a taman sogo k'a ceci.

²⁷ Sisera kurura Yaheli sen koro;

a benna ka la yi.

A kurura a sen koro, a benna;

a kurura yoro min na, a benna ka sa yi.

²⁸ I b'a soro Sisera bamuso be so,

a be fleri kera finetiriwow fe, k'a fo ko:

«Mun le koson a ta sowotoro maenna tan bi?
 Mun le koson o ta sowotorow sumayara tan?»
 29 A tɔɔɔgonmusow bæ ra hakiritigiw ka min fo,
 a fana be o le fora a yere konɔ, ko:
 30 «O ka fen minw mina o juguw boro, a be o le
 taranna!
 Cε bæ kelen kelen ta sunguru kelen, walama fla;
 fanijuman ɔegɛɔɔegɛɔnmanw ye Sisera ta ye;
 fanijuman ɔegɛɔɔegɛɔnman sɔgoninw,
 fanijuman ɔegɛɔɔegɛɔnman kelen, fani sɔgonin
 fla,
 o be don sesɔɔɔbaga kan na.»

31 «E, Matigi Ala, i juguw bæ ye halaki nin cogo
 ra!
 Nka minw be i kanu, olugu ye manamana
 i ko tere be manamana cogo min na teregban fe.»

Ayiwa, o ko, Izirayeli jamana tora pasuma ra, fo
 san binaani.

Madiyankaw ka Izirayelimogow tɔɔɔ

6 Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala ja
 korɔ. O le koson Matigi Ala ka o labla
 Madiyankaw ye, olugu ka se sɔɔɔ o kan fo san
 wolonfla. 2 Madiyankaw ta fanga digira
 Izirayelimogow kan kosebe; k’a ke fo
 Izirayelimogow tun be to ka bori Madiyankaw ja
 ka taga dogo dingakolonw ni farawow ni kuruwow
 konɔ. 3 Ni Izirayelimogow tun ka o ta simanw dan
 wagati min na, Madiyankaw tun bena o wagati le
 ra, ka na o kere, olugu ni Amalekikaw, ani tere-
 boyanfan mogow. 4 O tun be na o ta fanibonw
 sirisiri Izirayelimogow ta jamana konɔ, ka jamana
 simanw bæ cen, ka taga se fo Gaza dugu korɔ. O
 tun te domunifen si to Izirayelimogow fe; o tun te o
 ta sagaw ni o ta misiw ni o ta faliw si to. 5 O tun
 be na ni o ta beganw ni o ta fanibonw ye caman i
 ko tɔnw. O ni o ta ɔogomew tun ka ca fo k’a dama
 teme. O tun be na Izirayelimogow ta fenw bæ cen
 jamana konɔ. 6 Madiyankaw ka Izirayelimogow
 sege fo k’a dama teme. Izirayelimogow kasira ka
 Matigi Ala daari.

7 O kasira ka Matigi Ala daari ko a ye o bosi
 Madiyankaw boro minke, 8 Matigi Ala ka cira do ci
 o fe. Ale nana a fo o ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta
 Ala ko: «Ne le ka aw labo jɔnya ra Misiran jamana
 ra. 9 Ne ka aw bosi ka bo Misirankaw boro, ka aw
 bosi ka bo aw tɔɔɔɔbagaw bæ boro. Ne ka o gben
 ka bo aw ja, ka o ta jamana di aw ma. 10 Ne k’a fo
 aw ye ko ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala; ko aw
 siginin be Amɔrikaw ta jamana min na, ko aw
 kana olugu ta jow sɔn. Nka aw ma sɔn ka ne ta
 kuma lamɛn.»

Matigi Ala kumana Zedeyon fe

11 Ayiwa, o ko, Matigi Ala ta meleke nana sigi
 Ofira dugu yirisunba jukorɔ. O yoro tun ye
 Abiyzeri ta mogɔ do ta le ye, min togɔ ye ko
 Yohasi. O y’a soro Yohasi dence Zedeyon tun be
 siman gbasira rezencogoyoro ra k’a dogo
 Madiyankaw ja. 12 Matigi Ala ta meleke k’a yere
 yira a ra, k’a fo a ye ko: «Ne be i fo, cefari, sabu

Matigi Ala be ni i ye.» 13 Zedeyon k’a jaabi ko: «E,
 ne matigice, ni can lo ko Matigi Ala be ni an ye o,
 mun koson nin kojuguw bæ be sera an ma? An
 faw k’a fo an ye ko Matigi Ala ka kabakoba minw
 ke, ka olugu labo Misiran jamana ra, mun na Ala
 te o ɔogon kera tuun? Mun na Matigi Ala k’a boro
 bo an kan pewu ka an di Madiyankaw ma?»

14 Matigi Ala ka Zedeyon fle, k’a fo a ye ko: «Fan-
 ga min be i ra, taga Izirayelimogow bosi ka bo
 Madiyankaw boro ni o fanga ye. Ne le ka i ci.»

15 Zedeyon k’a jaabi ko: «E, ne matigice, ne bena
 Izirayelimogow bosi cogo di sa? Ne ta gba le ka
 dogo ka teme Manase ta gba tow bæ kan. Ne le
 fana ye ne face dencew bæ ra fitini ye.» 16 Matigi

Ala k’a fo a ye tuun ko: «Ne bena ke ni i ye; i bena
 Madiyankaw bæ faga, k’a ke i n’a fo i tun be kere
 ra ni ce kelenpe le ye.» 17 Zedeyon ko: «Ni can lo
 ko ne ko ka di i ye, o tuma tagamasiyen do yira ne
 ra, k’a yira ko Matigi Ala yere le be kumana ne fe.

18 I kana taga yoro si, ne konɔ yan, fo ne ye taga
 ka na; ne bena saraka bo i ye.» Matigi Ala ko: «Ne
 bena i konɔ fo i ye taga ka na.»

19 Zedeyon tagara a ta so konɔ, ka taga badennin
 do faga, ka o tobi, ka mugu kilo bisaba gbasi ka o
 ke burufunubari ye. A ka sogo ke segi do konɔ, k’a
 nanji ke minan do konɔ. A tagara ni o ye Ala ta
 meleke fe yirisunba korɔ. 20 Ala ta meleke k’a fo a
 ye ko: «Sogo ni burufunubariw bla fara kan, ka
 nanji bon a kan.» Zedeyon k’a ke ten. 21 Bere min
 tun be meleke boro, a ka o bere nunkun maga so-
 go ni buruw ra minke, tasumamana do bora fara
 ra, ka sogo ni burufunubariw jeni. O ko, Ala ta
 meleke tununa Zedeyon ja korɔ. 22 Zedeyon k’a ye
 ko Matigi Ala ta meleke lo minke, a ko: «E, bono
 bena ne soro, Dunupatigi Ala, sabu ne ja ka i ta
 meleke ye.» 23 Nka Matigi Ala k’a fo a ye ko: «Ne
 bena hera ke i ye; i kana siran, foyi tena i soro.»

24 Zedeyon ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye o
 yoro ra, ka o togɔ la ko «Matigi, Heratigi Ala». O
 sarakabonan be Ofira dugu konɔ hali bi. O yoro ye
 Abiyzeri ta mogow ta le ye.

Zedeyon ka Baali ta sonnikoyoro ci

25 O lon yere su fe, Matigi Ala k’a fo Zedeyon ye
 tuun ko: «I face ta misitoran flanan mina, min si
 ye san wolonfla. Baali* ta sonnikoyoro min be i
 face ta so, i ye o ci. Yiri min fana turunin be a
 korɔ, min ye Asera* ta tagamasiyen ye, i ye o yiri
 tige †.

26 «O ko, i ye sarakabonan panaman do lo Matigi
 Ala, i ta Ala ye o fara kan; i ye misitoran ke saraka
 jenita ye k’a di Matigi Ala ma. I ka Asera ta yiri
 min tige, i ye saraka jeni ni o logɔ ye.» 27 Zedeyon
 k’a ta baaraden ce tan wele ka na o baara ke, i n’a
 fo Matigi Ala tun k’a fo a ye cogo min na. Nka a
 k’a ke su fe le; a ma sɔn k’a ke tere fe, a ta
 somogow ni dugumogow pasiran koson.

28 Dugumogow nana wuri sogomada fe minke, o
 k’a ye ko Baali ta sonnikoyoro cira, ko yiri min be
 Asera ta tagamasiyen ye, ko o yiri fana tigera; o
 k’a ye ko do ka misitoran ke saraka jenita ye
 sarakabonankura do kan. 29 O ka ɔogon jininka

† Baali ni Asera ye jo daw togow ye.

ko: «Jɔn le ka nin kε?» O ka jininkari kε, k'a ko sεgεsεgε, ka na a ye ko Yohasi dence Zedeyɔn lo. ³⁰ O k'a fɔ Yohasi ye ko: «I dence labɔ yan, an bεna a faga. A ka Baali ta sɔnnikeyɔrɔ ci, ka Asera ta tagamasiyen yiri fana tige.»

³¹ Ayiwa, Yohasi k'a fɔ o mɔgɔw ye ko: «O tuma aw le bε mɔgɔw kεrε k'a di Baali ma wa? O tuma aw ko, ko ni aw tε, Baali tε se ka foyi kε a yεrε ye wa? Ayiwa, ni mɔgɔ o mɔgɔ ko ale le bε kεrε kε k'a di Baali ma, sani dugu ye gbε, o tigi bε faga. Ni can lo ko Baali ye ala ye, o tuma a yεrε le ka kan k'a juguw kεrε, sabu o ka ale ta sɔnnikeyɔrɔ le cεn.»

³² K'a ta o lon na, o ka Zedeyɔn tɔgɔ la ko Yerubaali, o kɔrɔ ye ko Baali ye a kεrε, sabu a ka Baali ta sɔnnikeyɔrɔ cεn.

Zedeyɔn ka tagamasiyen dɔ pini Ala fε

³³ Ayiwa, Madiyankaw, ani Amalekikaw, ani terebɔyanfan mɔgɔw bεε nana jɔgɔn lajen; o ka Zuriden ba tige, ka taga o ta fanibonw sirisiri Zizireli kenεgbε ra. ³⁴ O wagati ra, Matigi Ala Nin donna Zedeyɔn jusu ra. A ka kεrεkεburu fiye, ka Abiyezri ta mɔgɔw wele ka gban a yεrε ko. ³⁵ A ka ciraden dɔw ci ka taga Manase ta mɔgɔw bεε fε; olugu fana nana gban a ko. A ka ciraden dɔw ci ka taga Aseri ta mɔgɔw fε, ani Zabalɔn ta mɔgɔw, ani Nefitali ta mɔgɔw; olugu bεε nana fara o kan.

³⁶ Zedeyɔn k'a fɔ Ala ye ko: «Ni a kera ko can lo, ko i b'a fε ka Izirayelimɔgɔw bɔsi ne le sababu ra, ³⁷ ayiwa, ne bena sagasi bla dugu ma simang-basiyɔrɔ ra. Sani dugu ye gbε, ni gɔmiji ka sagasi dɔrɔn pigi, ka dugumayɔrɔ janin to, o tuma ne bεna a lon ko can ra, i bena Izirayelimɔgɔw bɔsi ne le sababu ra, i n'a fɔ i k'a fɔ cogo min na.»

³⁸ Zedeyɔn k'a fɔ cogo min na, Ala k'a kε ten. Sɔgɔmada jooa fε, Zedeyɔn tagara sagasi mina k'a bisi, ka ji bɔ a ra, fɔ ka minan dɔ fa. ³⁹ Zedeyɔn k'a fɔ Ala ye tuun ko: «Sabari, i kana dimi ne kɔrɔ. Ni ne kumana sisan, ne tena foyi wεrε fɔ o ko tuun. Ne b'a fε i ye tagamasiyen dɔ wεrε yira ne ra ni sagasi ye. Ayiwa, sisan ne b'a fε ko sani dugu ye gbε, sagasi janin ye to, nka gɔmiji ye dugumayɔrɔ tɔ pigi.» ⁴⁰ Zedeyɔn ka min fɔ, Ala k'a kε ten o lon su fε. Sagasi janin tora, nka gɔmiji ka dugumayɔrɔ tɔ bεε pigi.

Zedeyɔn ka dɔ bɔ a ta kεrεkεdenw na

⁷ Sɔgɔmada jooa fε, Zedeyɔn blara a ta kεrεkεjama ja fε; o tagara o ta fanibonw lo Harɔdi bununji kɔrɔ. Zedeyɔn tɔgɔ le tun lara ko Yerubaali. O y'a sɔrɔ Madiyankaw tun bε sahiliyanfan fε, More tintin fan fε, kenεgbε ra.

² Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «I ta kεrεkεdenw ka ca k'a dama tεmε. Ne t'a fε nin mɔgɔ caman bεε ye taga Madiyankaw kεrε; ni o tε, o bena o yεrε bonya ne ja kɔrɔ k'a fɔ ko olugu yεrε ta fanga le k'a to o ka se sɔrɔ. ³ O ra, a fɔ mɔgɔw ye ko: «Siranya bε mɔgɔ o mɔgɔ ra, fɔ a bε yεrεyεrε, o tigi ye bɔ Galadi kuru yɔrɔ ra, ka taga so.»

Zedeyɔn ka o fɔ minke, cε waga mugan ni fla (22 000) sekɔra. Cε waga tan tora ni Zedeyɔn ye.

⁴ Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye tuun ko: «Hali bi, mɔgɔw ka ca ka tεmε. Taga ni o ye jida ra; ne yεrε bena o woloma. Minw ka kan ka taga, ani minw man kan ka taga, ne bena o fɔ i ye.»

⁵ Zedeyɔn tagara ni mɔgɔw ye jida ra. Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Mɔgɔw jimincogo fε; minw bena ji cε ni o boro ye k'a min dɔɔnin dɔɔnin i ko wuru bε ji min cogo min na, i ye olugu bla danna. Minw fana bena o kinbiri gban ka o boro fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min, i ye olugu fana bla danna.»

⁶ Ayiwa, minw ka ji cε ni o boro ye k'a min, olugu kera cε kεmε saba. Tɔw bεε ka o kinbiri gban ka o boro fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min. ⁷ Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «Mɔgɔ kεmε saba minw ka ji cε ni o boro ye k'a min, ne bena aw kisi ka Madiyankaw don aw boro olugu le sababu ra. Mɔgɔ tɔw bεε ye kɔsegi o ta yɔrɔw ra.»

⁸ Zedeyɔn ka o mɔgɔw bla ka taga, nka o ta domunifεnw ni o ta burufiyεtaw tora Zedeyɔn fε. Zedeyɔn tora ni cε kεmε saba dɔrɔn ye. Madiyankaw ta kεrεkεdenw tun bε Zedeyɔn ta mɔgɔw ta yɔrɔ dugumayɔrɔ ra, kenεgbε ra.

Ala ka Zedeyɔn ja gbεleya

⁹ O lon su fε, Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «Wuri ka taga Madiyankaw kama, ka taga o kεrε, sabu ne ka o don i boro. ¹⁰ Nka ni i bε siranna hali bi, o tuma ele ni i ta baaraden Pura ye taga jɔgɔn fε fɔlɔ Madiyankaw ta yɔrɔ ra. ¹¹ Ni aw sera yi, Madiyankaw bε min fora, i ye o lamεn; ni o kera, i tena siran tuun ka taga o kεrε.»

Zedeyɔn ni Pura tagara se fɔ Madiyankaw ta fanibonw kɔrɔ. ¹² Madiyankaw ni Amalekikaw, ani terebɔyanfan mɔgɔw bεε tun janjanna i ko tɔnw, ka kenεgbeyɔrɔ bεε fa. O ta jɔgɔmεw tun ka ca i n'a fɔ kɔgɔjida kenken. ¹³ Zedeyɔn ni Pura sera yi wagati min na, o y'a sɔrɔ kεrεkεden dɔ tun bε a ta siko lakarira a tɔjɔgɔnce ye. A ko: «Ne sikora, k'a ye ko burukun kelen tun bε kolonkolonna ka don an ta fanibonw cε ra. A nana fanibon dɔ gbasi k'a ben, fɔ k'a dabiri dugu ma.» ¹⁴ A tɔjɔgɔnce k'a fɔ a ye ko: «Cε, nin tε fen wεrε ye, ni Izirayelikace Yohasi dence Zedeyɔn ta kεrεkεmuru tε. Ala ka Madiyankaw ni o ta kεrεkεdenw bεε don a boro.»

¹⁵ Ayiwa, Zedeyɔn ka o siko ni a kɔrɔ men minke, a k'a kinbiri gban dugu ma ka Ala tando. O ko, a sekɔra ka na Izirayelimɔgɔw ta yɔrɔ ra. A sera yi minke, a perenna ko: «Aw ye wuri! Sabu Matigi Ala ka Madiyankaw ni o ta kεrεkεjama bεε don aw boro.»

Izirayelimɔgɔw ka se sɔrɔ Madiyankaw kan

¹⁶ Zedeyɔn k'a ta kεrεkεden kεmε saba taran ka o kε jenkuru saba ye, ka burufiyεta kelen ni bɔgɔdaga lakolon kelen di o bεε kelen kelen ma, ko o ye lɔgɔmisεnw mana ka o dogo o ta bɔgɔdagaw kɔnɔ. ¹⁷ O ko, a k'a fɔ o ye ko: «Aw ye to ka ne fε ka ja. Ni an tagara se Madiyankaw kɔrɔ, ni ne ka min kε, aw fana ye o le kε. ¹⁸ Ni ne ni ne ta mɔgɔw nana kε an ta buruw fiye ye tuma min na, aw fana ye aw ta buruw fiye o wagati ra, ka

Madiyankaw lamini, ka kule ci k'a fɔ ko: «An ye kere ke Matigi Ala ni Zedeyon ye!» »

¹⁹ Ayiwa, Zedeyon ni a ta ce keme sera Madiyankaw ta yoro koro su cemançe wagati ra. O y'a soro Madiyankaw ta kerekeden minw tun be yoro korosira, o tun ka do werew bla ka na olugu labi. Zedeyon ni a ta mogow barara ka o ta buruw fiye, ka o ta bogodagaw cici. ²⁰ Jenkuru tow bee fana ka o ta buruw fiye, ka o ta bogodagaw cici. O bee ka kara tasumamanw mina ni o numanboro ye, ka burufiyetaw mina ni o kininboro ye, ka kule ci k'a fɔ ko: «An ye muru ta ka kere ke Matigi Ala ni Zedeyon ye!»

²¹ O bee lonin tora o no ra; o tun lora ka Madiyankaw ta yoro lamini. Madiyankaw bee ka ke kule ci ye, ka ke bori ye ko o be o yere bosi.

²² Zedeyon ta ce keme saba bee ka ke o ta buruw fiye tuun. O kera minke, Matigi Ala k'a ke Madiyankaw yere benna jogon kan, ka ke jogon faga ye. A laban tow bee nana bori, ka taga fɔ Beti Sita, Sereda dugu fan fe. O tagara se fɔ Abeli Mehola dugu yoro ra, fɔ Tabati dugu kere fe yi.

²³ Izirayelimogo tow, minw ye Nefitali ta mogow ye, ani Aseri ta mogow, ani Manase ta mogow bee, olugu bee nana fara jogon kan, ka Madiyankaw nogben.

²⁴ Zedeyon ka cira bla ka taga Efirayimu kuryoro bee ra, k'a fɔ o mogow ye ko o ye bo ka na Madiyankaw kunben ka sira tige o ja Zuriden batigeyoro ra, ka taga se fɔ Beti Bara dugu ta batigeyoro ma. A fora ten minke, Efirayimu ta mogow bee nana, ka na sira tige Madiyankaw ja Zuriden batigeyoro ra, ka taga se fɔ Beti Bara dugu ta batigeyoro ma. ²⁵ O ka Madiyankaw ta kuntigi fla mina, minw ye Orebu ni Zebu ye. O ka Orebu faga Orebu ta fara yoro ra, ka Zebu faga Zebu ta rezenforogiyoro ra. O ka Madiyankaw nogben tuun; o nana ni Orebu kunkolo ni Zebu kunkolo ye ka na o di Zedeyon ma Zuriden ba ko fe.

Efirayimu ta mogow ka Zedeyon jaraki

8 Efirayimu ta mogow nana a fɔ Zedeyon ye ko: «I ka mun ko le ke an na tan? I tagato kereyoro ra Madiyankaw kama, mun na i ma anw wele fana?» O ka Zedeyon mafiyenya. ² Zedeyon ka o jaabi ko: «Ne ka mun baara le ke min be se ka suma ni aw ta baara ye? Aw Efirayimukaw ka rezenden dama dama min tomɔ, o ma caya ka teme ne bemace Abiyezeri ta foro ta rezen bee lajennin kan wa †? ³ Matigi Ala ka Madiyankaw ta kuntigi fla Orebu ni Zebu don aw le boro, k'a to aw ye o faga. Yala ne sera ka o ke wa?»

Ayiwa, Zedeyon ka o fɔ minke, o kuma ka Efirayimukaw jusu suma.

Zedeyon tagara Madiyankaw ta masacew mi-na

⁴ Zedeyon ni a ta ce keme saba tagara se Zuriden ba ma. O ka ba tige. O tun segenin lo kosebe, nka o bee n'a ta, o belen tun be gbanna Madiyankaw

ko tuun.

⁵ O tagara se Sukoti dugu konɔ minke, Zedeyon k'a fɔ dugumogow ye ko: «Ne be Madiyankaw ta masacew le gbenna, Zeba ni Salimuna. Aw ye sabari ka domuni donin di ne ta kerekedenw ma, sabu o segera fɔ ka o baraka ban.» ⁶ Sukoti dugu namogow ka Zedeyon jaabi ko: «Mun koson anw be domuni di aw ma k'a soro aw ma Zeba ni Salimuna mina folo?» ⁷ Zedeyon ko o ma ko: «Ni Matigi Ala nana Zeba ni Salimuna don ne boro, ne sekoto bena janibisanw ni janiyiriw le tige ka aw bugo fɔ ka aw fari birindi.»

⁸ O bora yi ka taga se Penuweli. Zedeyon ka olugu fana daari domuni na. Sukoti dugumogow tun k'a jaabi cogo min na, Penuweli dugumogow fana k'a jaabi ten le. ⁹ Zedeyon k'a fɔ Penuweli dugumogow ye ko: «Ni ne tagara se soro Madiyankaw kan ka kosegi ka na, ne bena aw ta dugu sankaso ci.»

¹⁰ Zeba ni Salimuna ni o ta kerekedenw tun be Karikori dugu konɔ. O ta kerekedenw to tun ye ce waga tan ni looru (15 000) doron. Olugu doron le tun tora Madiyankaw ni tereboyanfan mogow ta kerekejama ra, sabu ce waga keme ni mugan (120 000) le tun fagara o ra. ¹¹ Zedeyon ni a ta mogow temena kongokolonmogow ta sira fe, Noba dugu ni Yogibeha dugu tereboyanfan na. A tagara bara Madiyankaw ta kerekejama ra, ka ben o kan, k'a soro olugu tun b'a miiri ko foyi te se ka se o ma.

¹² Madiyankaw ta kuntigi fla, Zeba ni Salimuna, olugu borira; Zedeyon ni a ta kerekedenw ka o gben ka o mina. O ka Madiyankaw ta kerekedenw bee jagami jogon na; o bee borira ka taga o ta fan na.

¹³ Zedeyon ni a ta kerekedenw sekora ka na Heresi kuru yelensira fe. ¹⁴ O nana se Sukoti minke, Zedeyon ka dugu kanbelen do mina fanga ra k'a pininka. Ale ka Sukoti dugutigiw ni a cekorobaw bee togo sebe k'a di Zedeyon ma. O bee lajennin tun ye mogow biwolonfla ni wolonfla. ¹⁵ O ko, Zedeyon tagara a fɔ Sukoti dugumogow ye ko: «Aw ka ne neni Zeba ni Salimuna min ko ra, ko: <Mun koson an bena domuni di aw ma ko aw baraka banna, k'a soro aw ma Zeba ni Salimuna mina folo>, ayiwa, Zeba ni Salimuna ye nin ye.»

¹⁶ O ka Sukoti dugu cekorobaw mina ka o bugo ni janibisanw, ani janiyiriw ye. ¹⁷ O tagara Penuweli dugu sankaso fana ci, ka cew bee faga.

Zedeyon ka Madiyankaw ta masacew faga

¹⁸ Zedeyon ka Zeba ni Salimuna pininka ko: «Aw tun ka ce minw faga Tabori kuru yoro ra, olugu tun be cogo di le?» O ko: «O tun bora i fe. O tun be i ko masacedenw.» ¹⁹ Zedeyon ko: «Ne balemaw tun lo. Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko ni a tun kera ko aw tun ma o faga, ne tun tena aw fana faga.»

²⁰ Zedeyon k'a fɔ a dence folo Yeteri ye ko: «Wuri ka na o faga.» Nka den ma son k'a ta kerekemuru bo ka o faga. Siranya tun b'a ra, sabu kanbelennin tun lo. ²¹ Zeba ni Salimuna k'a fɔ Zedeyon ye ko: «I yere ye wuri ka an faga, sabu ni mogow ta si ma se min ma, a fanga te se ka o baara ke.» Zedeyon

† Zedeyon ka zana le fɔ yan; o koro ye ko: Efirayimukaw ka baaraba ke nin kere ra ka teme ale Zedeyon yere kan.

yeɛ wurira ka Zeba ni Salimuna faga. Masirifen minw tun bε o ta jɔgɔmεw kan na, a ka o ta.

Zedeyɔn ka saninderege dɔ lalaga

²² O kow tɛmenin kɔ, Izirayelimɔgɔw k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «Kε an ta masacε ye. I denw ni i mamadenw fana bεna sigi an kunna i nɔ ra; sabu ele le ka an bɔsi ka bɔ Madiyankaw boro.»

²³ Zedeyɔn ka o jaabi ko: «Ne tɛna kε aw kuntigi ye, ne denw fana tɛna kε aw kuntigi ye, nka Matigi Ala kelen le bεna kε aw kuntigi ye.» ²⁴ Zedeyɔn k'a fɔ o ye ko: «Ne bεna fɛn kelen le jini aw fε. Aw ka tororanεge saninlaman minw mina aw juguw ra kεrεkεyɔrɔ ra, aw ye o kelen kelen di ne ma.»

Madiyankaw tun bε tororanεge saninlamanw don i n'a fɔ Sumayila ta mɔgɔ tɔw bεε.

²⁵ Izirayelimɔgɔw ka Zedeyɔn jaabi ko: «An bε sɔn ka o di faasi.»

O ka deregeba dɔ ben dugu ma. O bεε ka o ta tororasaninw blabla o kan, o ka sanin minw sɔrɔ kεrε ra. ²⁶ O ka sanin min di Zedeyɔn ma, o bεε lajennin tun bε sanin kilo mugan bɔ; o ka masirifen wεrεw fana di, ani tororasaninw, ani Madiyankaw ta masacεw ta deregebapumanw, ani masirifen minw tun bε o ta jɔgɔmεw kan na.

²⁷ Zedeyɔn ka o sanin kε ka saninderege † dɔ lalaga, ka o bla a yeɛ ta dugu kɔnɔ, min ye Ofira dugu ye. Izirayelimɔgɔw bεε nana ka na to ka o saninderege le bato. O saninderege ta ko le kera jan ye ka Zedeyɔn ni a ta somɔgɔw mina.

Zedeyɔn sawagati

²⁸ Madiyankaw tora Izirayelimɔgɔw ta fanga kɔrɔ. O ma se ka o yeɛ bɔsi tuun fiyewu. Jamana tora hera ra fɔ san binaani, fɔ ka taga se Zedeyɔn saya ma.

²⁹ Yohasi dence Zedeyɔn min ye Yerubaali ye, o nana kɔsegi ka taga sigi a ta so kɔnɔ.

³⁰ Dence biwolonfla le tun bε Zedeyɔn fε; sabu muso caman tun b'a fε. ³¹ A tun ka jɔnmuso min kε a muso ye, min tun bε Sikemu, o ka dence kelen woro a ye; a ka o tɔgɔ la ko Abimeleki.

³² Yohasi dence Zedeyɔn k'a ta kɔrɔya diyabɔ, ka sɔrɔ ka sa. O k'a su don a face Yohasi su kɔrɔ, Ofira dugu kɔnɔ, min ye a bεmace Abiyezeri ta mɔgɔw ta dugu ye.

³³ Nka Zedeyɔn sanin kɔ, Izirayelimɔgɔw ka Baali ta jo bato tuun. Jo min tɔgɔ ye ko Baali Beriti, o ka o le kε o ta ala ye. ³⁴ O ma Matigi Ala, o ta Ala jate tuun, ale min tun ka o bɔsi ka bɔ o juguw bεε boro, o jugu minw tun ka o lamini fan bεε ra. ³⁵ Zedeyɔn Yerubaali tun ka kɔpuman minw bεε kε o ye fana, o ma o kɔpumanw si lɔn Zedeyɔn ta somɔgɔw ye.

Sikemukaw ka Abimeleki kε o ta masacε ye

9 Lon dɔ, Yerubaali †† dence Abimeleki tagara Sikemu, a bamuso balemaw ni a bamuso face ta somɔgɔw bεε fε, ka taga kuma o fε; a ko: ² «Aw

† Ala tun ko Izirayelimɔgɔw ye saninderege dɔ lalaga k'a di Sarakalasebagaw kuntigi ma. Ale kelen le tun ka kan ka o derege don. †† Yerubaali o ye Zedeyɔn tɔgɔ ye.

ye sabari ka ne ta kuma lase Sikemu dugu cεkɔrɔbaw bεε ma. Aw ye a fɔ o ye ko: «Yerubaali dence biwolonfla bεε ye sigi aw kunna, walama cε kelen dɔrɔn ye sigi aw kunna, aw ta miiriya ra, o fla ra juman ka fisa? Aw fana ye aw hakiri to a ra ko ne ni aw le ye mɔgɔ kelenw ye.»

³ Abimeleki belencew tagara o kumaw lase Sikemu dugu cεkɔrɔbaw bεε ma, ka Abimeleki tɔgɔpuman fɔ o ye. Abimeleki ta ko ka o jusu mina. O ko: «Abimeleki ye an yeɛ balema le ye.» ⁴ O ka warigε biwolonfla bɔ o ta jo Baali Beriti ta jobon na, ka o di Abimeleki ma. Abimeleki ka mɔgɔkunntanw ani mɔgɔkolon dɔw gban a yeɛ kɔ, ka to ka olugu sara ni o wari ye.

⁵ O kɔ, a tagara a face ta so, Ofira dugu kɔnɔ. A sera yi minke, a k'a balemaw bεε faga kabakuru kelen kan; a face Yerubaali dence biwolonfla bεε. Yerubaali dence fitini, Yotamu kelen le kisira, sabu ale tun borira ka dogo. ⁶ A kera ten, Sikemu cεkɔrɔbaw bεε, ani Bεti Milo dugumɔgɔw bεε nana lajen Sikemu yirisunba kɔrɔ, kabakuruba kɔrɔ, ka Abimeleki sigi masaya ra.

Yotamu ka talen min fɔ Sikemukaw ni Abimeleki ma

⁷ Ayiwa, Yotamu ka o ko men minke, a tagara lo Garizimu kuru kunna ka pεren k'a fɔ ko: «Sikemu dugumɔgɔw, ni aw b'a fε Ala ye aw lamεn, o tuma aw fana ye ne lamεn! ⁸ Ayiwa, lon dɔ, yiriw le ko o bε masacε dɔ jini k'a sigi o yeɛ kunna. O k'a fɔ oliviyesun ye ko: «Ele ye sigi an kunna.» ⁹ Oliviyesun ka o jaabi ko: «Ne bε turu min bɔ, o ka di Ala ye, a ka di mɔgɔw ye fana; o tuma aw b'a miiri ko ne bεna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dɔrɔn, ko ne bε kε aw ta masacε ye wa?»

¹⁰ «Ayiwa, yiriw tagara a fɔ torosun ye ko: «Na, ele ye na sigi an kunna!» ¹¹ Torosun ka o jaabi ko: «Diya min bε ne ra, ani ne bε dendiman minw kε, aw b'a miiri ko ne bεna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dɔrɔn ko ne bε kε aw ta masacε ye wa?»

¹² «Ayiwa, yiriw tagara a fɔ rezensun ye ko: «Ele ye na sigi an kunna!» ¹³ Rezensun ka o jaabi ko: «Ne bε rezεnji min bɔ, o bε Ala ninsɔndiya, a bε mɔgɔw fana ninsɔndiya; aw b'a miiri ko ne bεna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dɔrɔn ko ne bε kε aw ta masacε ye wa?»

¹⁴ «Ayiwa, a kera ten minke, yiriw bεε benna kelen ma ka taga a fɔ ŋanisun ye ko: «Na, ele ye na sigi an kunna!» ¹⁵ Ayiwa, ŋanisun ka o jaabi, ko: «Ni a kera ko can lo ko aw b'a fε ka ne sigi ka ne kε aw ta masacε ye, o tuma aw ye na dogo ne suma kɔrɔ; ni o tε, tasuma dɔ bεna bɔ ne ta ŋaniw na ka Liban ta seditisunw bεε jeni.»

¹⁶ Yotamu k'a fɔ o ye tuun ko: «Aw ka Abimeleki sigi k'a kε aw ta masacε ye minke, yala aw ka o ke can yeɛ le ra ni aw jusukun bεε ye wa? Yala aw ka min kε Yerubaali ni a ta somɔgɔw ra, o bennin lo wa? A ka baara min kε aw ye, aw k'a walepumanlɔn o ra wa? ¹⁷ Ne face ka kεrε kε aw kosɔn, fɔ a bε jini k'a nin to a ra; a ka aw bɔsi Madiyankaw boro. ¹⁸ Nka bi, aw le wurira ne face ta somɔgɔw kama; aw k'a dence cε biwolonfla bεε faga kabakuru kelen kan. Aw k'a ta jɔnmuso dence

Abimeleki le sigi k'a ke Sikemu dugu masace ye, sabu ale ye aw ta dugumogo le ye. ¹⁹ Ayiwa, aw ka min ke Yerubaali ni a ta so ra, ni a kera ko aw ka o ke can yere le kan, k'a ke ni aw jusukun bee ye, o tuma Ala y'a to Abimeleki ye aw jusu suma, aw fana ye ale jusu suma. ²⁰ Ni o te, Ala y'a to tasuma do ye bo Abimeleki ra ka Sikemu dugumogow ni Beti Milo dugumogow bee jeni; tasuma do fana ye bo Sikemu dugumogow ni Beti Milo dugumogow ra, ka Abimeleki jeni.»

²¹ O ko, Yotamu bora o yoro ra; a siranna ka bori ka taga dogo fo Beri, ka bo a balemace Abimeleki koro.

Sikemu dugumogow wurira Abimeleki kama

²² Abimeleki sigira Izirayelimogow kunna fo san saba. ²³ O ko, Ala ka benbariya don Abimeleki ni Sikemu dugumogow ce. Olugu murutira, ko o be Abimeleki janfa. ²⁴ Ala ka o benbariya bla o ce, janko Abimeleki tun k'a balemacew, Yerubaali dence biwolonfla minw faga, o hake ye bo a ra; Sikemu dugumogo minw fana k'a deme ka o faga, o hake ye bo olugu fana ra.

²⁵ Sikemu dugumogow ka benkannikebaga dow dogo kuruw sanfeyorow ra, Sikemu dugu koro, janko ka Abimeleki toro. O mogow tun be to ka ben temebagaw kan ka o borofenw bosi o ra. Mogow dow nana o ko fo Abimeleki ye.

²⁶ O wagati ra fana, Ebedi dence, min ye Gali ye, ale ni a balemaw tagara sigi Sikemu dugu kono. Gali ta ko ka dugumogow kun mina, fo o ka o jigi la a kan. ²⁷ Lon do, dugumogow bora ka taga o ta rezenforow ra, ka taga rezenmo tige, ka na o ji bo ka o ke duven ye. O ko, o ka janagbeba do ke; o donna o ta jobonba kono, ka domuniba ke yi, ka min, ka kumajuguw fo Abimeleki ma. ²⁸ Gali ko: «Abimeleki ye mun le ye an Sikemukaw fe, ka na a fo ko ale le be sigi an kunna? Mun le koson an b'a to Abimeleki ye sigi an kunna k'a soro Yerubaali dence lo? A ka Zebuli le ta ka o ke Sikemu dugu jamogo ye. Aw ka kan ka son Hamori ta mogow ta fanga le ma, ale min ka Sikemu dugu sigi. An man kan ka son Abimeleki ta fanga ma fiyewu!» ²⁹ Gali k'a fo tuun ko: «Ni a kera ko aw tun ka Sikemu dugu kuntigiya di ne le ma, ne tun bena Abimeleki gben ka bo fanga ra, k'a fo a ye ko: «Abimeleki, do fara i ta kerekedenw kan ka na ne kere!» »

³⁰ Ayiwa, Ebedi dence Gali tun ka o kuma minw fo, o kumaw sera dugutigi Zebuli ma. Zebuli dimina kosebe. ³¹ A ka mogow dow ci dogo ra Abimeleki fe, ka taga a fo a ye ko: «A fe, Ebedi dence Gali ni a balemaw nana Sikemu dugu kono, ka na to ka mogow kononosu i kama. ³² O ra, bi su fe, i ni i ta mogow ye bo ka taga dogo kongo kono. ³³ Sini sogoma, teresun bowagati ra, aw ye bara ka na ben dugu kan. Ni Gali ni a ta mogow bora ko o bena i kere, ni i baraka ka se ka min ke, i ye o ke o ra.» ³⁴ Abimeleki ni a ta mogow bee bora su fe ka taga dogo Sikemu dugu ko fe. A tun k'a ta kerekedenw taran ka o ke jenkuru naani.

³⁵ Ayiwa, o dugusagbe sogomada fe, Gali bora ka taga lo dugu donda ra. O wagati ra, Abimeleki ni a ta mogow bee barara ka bo o dogoyoro ra. ³⁶ Gali

ka o ye minke, a k'a fo Zebuli ye ko: «Ne na be mogow dow jigito ra ka bo kuruw kunna.» Zebuli k'a jaabi ko: «Mogow te, kuruw ja lo.» ³⁷ Gali ko: «Can lo de, mogow dow le be jigira ka bo kuruw sanfeyorow ra; kerekeden dow le be nana lagberikebagaw ta yirisunba sira fe.» ³⁸ Zebuli ko: «Ele tun be dabayakuma minw fora, i pinana o ko wa? Ele le tun t'a fora ko: «Abimeleki ye mun le ye ko a be a ta fanga sigi an kan?» I tun be mogow minw dogoyara, olugu le ye nin ye tan. Wuri, i ye taga o kere sisan!»

³⁹ Gali blara Sikemu dugumogow na ko o be taga Abimeleki kere. ⁴⁰ Abimeleki ka Gali gben, Gali borira a na. Abimeleki ta mogow ka Sikemukaw caman faga sani o ye bori ka taga se o ta dugu donda ma.

⁴¹ O ko, Abimeleki tagara sigi Aruma dugu kono. Zebuli ka Gali ni a balemaw bee gben, ko o kana seko Sikemu tuun.

⁴² Ayiwa, o dugusagbe, Sikemu dugumogow bora ko o be taga o ta forow ra. Abimeleki ka o men.

⁴³ A k'a ta kerekedenw taran jenkuru saba. O tagara dogo kongo kono. O nana mogow boto ye dugu kono minke, o tagara o kama ka taga o kere.

⁴⁴ Abimeleki ni a ta kerekejama kelen borira ka taga lo Sikemu dugu donda ra. Jenkuru to fla tagara ben mogow kan kongo kono yi ka o kere.

⁴⁵ Abimeleki ka Sikemu dugumogow kere o lon tere bee. A laban, a sera ka dugu mina. A ka dugumogow faga, ka dugu ci, ka ban ka kogo seri † dugukolo yoro bee ra.

⁴⁶ Ayiwa, sankasojan min tun be Sikemu dugu koro, min be wele ko Migidali Sikemu, o yoro mogow ka o men minke, olugu tagara dogo o ta jo Baali Beriti ta jobonba jukoroyoro so kono. ⁴⁷ Do tagara a fo Abimeleki ye ko Migidali Sikemu mogow bee tagara lajen o ta jobonba kono.

⁴⁸ Abimeleki tagara ni a ta mogow bee ye Salimon kuru kan. A ka jende ta ka yiriboro do tige, ka o la a kan na, k'a fo a ta kerekedenw ye ko: «Ne ka min ke aw ka o ye ke! Aw fana ye teliya ka o do ke.» ⁴⁹ O bee ka yiriboro kelen kelen tigetige, ka gban Abimeleki ko. O tagara o yiriborow ton jobonba jukoroyoro ra, k'a lala bon kan, ka tasuma don a ra, ka bonba ni a konmogow bee jeni. Migidali Sikemu ta mogow bee sara o cogo le ra. O tun be mogow waga kelen bo, ce w ni musow.

Abimeleki sacogo

⁵⁰ O ko, Abimeleki tagara Tebesi dugu kama. A ka dugu lamini, ka dugu mina. ⁵¹ Nka sankasojan barakaman do tun be dugu ce ma, dugumogow bee tagara dogo o sankaso kono, ce w, ani musow. O ka sankaso da sogo o yere da ra, ka yelen ka taga to sankaso kunna. ⁵² Abimeleki nana se fo sankaso ma. A benna sankaso kan, ko a be tasuma don a ra. ⁵³ Muso do tora sankaso kunna ka mugusikaba do firi Abimeleki kun kan, k'a kun ci. ⁵⁴ O yoronin bee, Abimeleki ta kerekeminanw tun be kanbelen min boro, a ka o wele k'a fo o ye ko: «I ta kerekemuru bo ka ne faga, janko o kana na a fo ko muso

† Ka kogo seri, o koro ye ko mogow si kana se ka sigi o dugu kono tuun; a lakolon ye to wagati bee.

le ka ne Abimeleki faga.» Kanbelen ka Abimeleki sogõ ni kerekemuru ye; Abimeleki sara.

⁵⁵ Izirayelimogõw k'a ye ko Abimeleki sara minke, o bæ sekora ka taga o ta so.

⁵⁶ O cogo ra, Abimeleki tun ka kojugu min ke, k'a balemacẽ biwolonfla faga, k'a face hake ta, Ala ka o kojugu hake bõ Abimeleki ra. ⁵⁷ Sikemu dugumogõw fana tun ka kojugu minw bæ ke, Ala ka olugu fana ta kojuguw hake bõ o ra. A kera ten, Yerubaali dence Yotamu ta danga benna o kan.

Tola kera Izirayeli pamogõ ye

10 Abimeleki sanin kõ, Isakari ta mogõ dõ tun be yi, o togõ tun ye ko Dodo; Dodo dence min togõ tun ye ko Puwa, o dence Tola, ale le wurira ka Izirayelimogõw bõsi o juguw boro. A tun siginin be Samiri dugu kõnõ, Efirayimu kuruyorõw ra. ² A kera Izirayeli pamogõ ye fõ san mugan ni saba. O kõ, a sara. O k'a su don Samiri.

Yahiri kera Izirayeli pamogõ ye

³ Tola sanin kõ, Yahiri le sigira kuntigiya ra. Ale tun ye Galadika le ye. A kera Izirayeli pamogõ ye fõ san mugan ni fla. ⁴ Dence bisaba le tun be Yahiri fe; fali kelen kelen tun be olugu bæ togõ ra; o bæ tun siginin be kuntigiya ra o ta dugu kunna. O duguw be wele hali bi ko Yahiri ta duguw. O be Galadi jamana ra. ⁵ Yahiri nana sa; o k'a su don Kamõn dugu koro.

Amonkaw ka Izirayelimogõw kere

⁶ Izirayelimogõw ka kojugu ke Matigi Ala ja koro tuun. O ka jo dõw sõn, minw ye Baali ni Asera ye, ani Sirikaw ni Sidõnkaw ni Mohabukaw ni Amonkaw ni Filisikaw ta jow bæ. O bõra Matigi Ala kõ, o ma sõn k'a bato tuun. ⁷ Matigi Ala dimina Izirayelimogõw koro kosebe. A ka o labla Filisikaw ni Amonkaw ye. ⁸ K'a damina o san na, Izirayelimogõw minw bæ tun be Zuriden ba tereboyanfan na, Galadi mara ra, Amõrikaw ta jamana ra, Amonkaw ka olugu jonyamina, ka o degu kosebe, ka taga se fõ san tan ni seegi. ⁹ Amonkaw nana Zuriden ba tige, ka taga ben Zuda ta mogõw ni Boniyaminu ta mogõw ni Efirayimu ta mogõw fana kan ka o kere. O wagati kera segeba ye Izirayelimogõw fe.

¹⁰ Izirayelimogõw kasira ka Matigi Ala daari. O ko: «E, Matigi Ala, an ka i hake ta; sabu an ka an ta Ala to yi, ka taga Baali le bato.» ¹¹ Matigi Ala ka Izirayelimogõw jaabi ko: «Ne le tun ma aw bõsi ka bõ Misirankaw ni Amõrikaw ni Amonkaw ni Filisikaw boro wa? ¹² Wagati min fana Sidõnkaw, ani Amalekikaw, ani Mahõnkaw tun be aw tõorõra, aw kasira ka ne daari minke, ne ma aw bõsi o boro wa? ¹³ Nka aw belen ka ne to yi, ka taga fen werew le bato. O kosõn ne tena aw bõsi tuun.

¹⁴ Aw ka ala werẽ minw ta ka o bato, aw ye olugu daari; olugu le bena aw bõsi ka bõ aw ta sege ra sisan!» ¹⁵ Izirayelimogõw k'a fõ Matigi Ala ye tuun ko: «An ka i hake ta. Ni min ka i diya, i ye o ke an na; nka sabari, i ye an bõsi bi!» ¹⁶ O ka o ta jow bæ labõ, ka o firi, ka Matigi Ala bato tuun. A kera

ten, o ta jani kosõn, o hina ka Matigi Ala mina.

¹⁷ Ayiwa, Amonkaw nana lajen Galadi mara ra kere kama. Izirayelimogõw fana nana lajen Misipa.

¹⁸ Izirayelimogõw minw tun siginin be Galadi mara ra, olugu ni o ta pamogõw ko: «Cẽ juman le bena bla an ja ka taga Amonkaw kere? Ni cẽ o cẽ sera ka o ke, ale le bena ke Galadi mogõw bæ pamogõ ye.»

Zefite kera Izirayeli pamogõ ye

11 Ayiwa, cefari dõ tun be Galadi mara ra, a togõ tun ye ko Zefite. A face togõ tun ye ko Galadi. Galadi tun ka Zefite woro jatõmuso dõ le fe. ² Galadi ta muso yere tun ka dence minw woro a ye, olugu nana korõya minke, o ka Zefite ghen. O ko a ma ko: «Ele te se ka cẽn foyi sorõ an face ta so kõnõ yan, sabu ele ye muso werẽ ta den le ye.»

³ A kera ten, Zefite bõra a fadenw koro, ka taga to Tõbu jamana ra. A ka mogõkolon dõw ta ka olugu bla a yere kõ; o tun be to ka yaala yorõw ja fe ka ben mogõw kan.

⁴ Ayiwa, o kow le kõ fe, Amonkaw wurira ko o be Izirayelimogõw kere. ⁵ A kera ten minke, Izirayelimogõw minw be Galadi mara ra, olugu ta cekõrobaw tagara Zefite fe Tõbu jamana ra. ⁶ O tagara a fõ Zefite ye ko: «Na, i bena ke an kuntigi ye, ka bla an ja, an ye taga Amonkaw kere.» ⁷ Zefite ka Galadi mara cekõrobaw jaabi ko: «Aw ma ne kõninya ka ne ghen ka bõ ne face ta so wa? Mun kosõn sisan sege sera aw ma minke, aw be nana ne kõ?» ⁸ Galadi cekõrobaw ko a ma ko: «An nana i fe, janko i ye bla an ja ka taga Amonkaw kere, ka ke anw ni Galadika tõw bæ kuntigi ye.»

⁹ Zefite ka Galadi cekõrobaw jaabi tuun ko: «Ni aw ka ne wele ka taga Amonkaw kere, ni Matigi Ala nana a to ne ka se sorõ o kan, o tuma ne le bena sigi aw kunna ka ke aw pamogõ ye de?» ¹⁰ Galadi cekõrobaw ko a ma ko: «An sõnna. I ka min fõ, ni anw ma o ke, Ala le ye an seere ye.»

¹¹ Zefite tagara ni Galadi cekõrobaw ye o cogo le ra. O k'a ke o pamogõ ye, k'a ke o kuntigi ye. O tun ka layiri min ta Zefite ye, Zefite nana o bæ fõ Matigi Ala ja koro Misipa.

Zefite kumana Amonkaw ta masace fe

¹² Zefite ka ciraden dõw ci ka taga a fõ Amonkaw ta masace ye ko: «Mun le donna aw ni anw cẽ, fõ aw nana an kama, ko aw bena an ta jamana kere?»

¹³ Amonkaw ta masace ka Zefite ta ciradenw jaabi ko: «Ne b'a fe ka aw kere, sabu Izirayelimogõw bõra Misiran minke, o ka ne ta jamana fan dõ mina ne ra; k'a ta Arinõn kõ yorõ ra, ka taga a bla fõ Yabõki kõ ra, ka taga se fõ Zuriden kenegbeyorõ ra. Ne b'a fe aw ye o yorõw di ne ma, a kana se kere ma.»

¹⁴ Zefite ka ciraden dõw bla tuun ka taga Amonkaw ta masace fe, ¹⁵ ka taga a fõ a ye ko ale Zefite ko: «Izirayelimogõw ma Mohabukaw ta jamana mina, o ma Amonkaw ta jamana fana mina; ¹⁶ sabu Izirayelimogõw bõra Misiran minke, o temena kongokolon le fe ka na se fõ Kõgõjiwulen yorõ ra, ka na se Kadasi. ¹⁷ O wagati le ra

Izirayelimogow ka cira bla ka taga a fo Edomukaw ta masace ye ko: <Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe ka taga.> Nka Edomu ta masace ma son. O ka cira do ci Mohabukaw ta masace fana fe, ale fana banna. A kera ten, Izirayelimogow tora Kadesi.

¹⁸ «O ko, Izirayelimogow temena Edomukaw ni Mohabukaw ta jamana ko fe, kongokolon konon, ka na se Mohabukaw ta jamana tereboyanfan na. O sigira Arinon ko ko fe, nka o ma don Mohabukaw ta jamana ra, sabu Arinon ko le ye Mohabukaw ta jamana dan ye. ¹⁹ O ko, Izirayelimogow ka cira bla ka taga Amorikaw ta masace Sihon fe, min tun siginin be Hesibon dugu konon, ka taga a fo a ye ko: <Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe ka taga an tagayoro ra.> ²⁰ Nka masace Sihon ma la Izirayelimogow ta kuma ra; a ma son k'a to o ye teme a ta jamana fe. A k'a ta kerekedenw bee lajen ka na Yahasi, ka na Izirayelimogow kere.

²¹ «Nka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka masace Sihon ni a ta kerekejama bee don Izirayelimogow boro, k'a to Izirayelimogow ka se soron o kan. Amorikaw ta jamana fan min be o yoro ra, Izirayelimogow ka o bee mina. ²² K'a ta Arinon ko yoro ra, ka taga a bla fo Yaboki ko ra, ani k'a ta kongokolon fan na ka taga a bla fo Zuriden ba ra, Izirayelimogow ka o yorow bee mina Amorikaw ra.

²³ «Ayiwa, ni Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka Amorikaw gben ka o ta jamana di Izirayelimogow ma, mun le nana o jamana ke ele ta ye bi? ²⁴ Ele ta ala min ye Kemosi ye, o ka jamana min di ele ma, ele ma o jamana ta wa? Ni Matigi Ala, anw ta Ala fana ka fen o fen di anw ma, an fana ka kan ka o soron ke. ²⁵ O tuma ele ka fisa ni Sipori dence Balaki ye wa, ale min tun ye Mohabukaw ta masace ye folofolo? Yala ale tun ka Izirayelimogow soso, wala ma ka o kere wa? ²⁶ Izirayelimogow siginin be Hesibon dugu ni a kerefeduguw ra, ani Aroweri ni a kerefeduguw, ani dugu minw bee be Arinon koda ra, nin ye a san keme saba le ye. Mun koson aw ma o gben kabini o wagati ra?

²⁷ «Anw koni ma jaraki, sabu an ma foyi ke aw ra; aw le jarakira, sabu aw b'a fe ka anw kere. Matigi Ala yere ye nin kiti tige anw Izirayelimogow ni aw Amonkaw ce; ale le ye kititigebaga ye.»

²⁸ Ayiwa, Amonkaw ta masace ma son ka Zefite ta kuma lamem.

Zefite ka dajuru ta Ala fe

²⁹ Matigi Ala Nin* jigira Zefite kan. A ka Galadi ta jamana ni Manase ta jamana cetige; o ko, a tagara Misipa, Galadi jamana ra, Amonkaw kama. ³⁰ Zefite ka dajuru do ta Matigi Ala fe. A ko: «Matigi Ala, ni i k'a to ne ka se soron Amonkaw kan, ³¹ ne sesorobaga sekoto ka bo kerekeyoro ra Amonkaw fe, ni mogon o mogon konna ka bo ne ta so, ka na ne kunben, ne bena o tigi ke saraka jenita* ye ka o di i ma.»

³² Zefite tagara Amonkaw kere; Matigi Ala k'a to a ka se soron o kan. ³³ A ka se soron Amonkaw bee kan, k'a ta Aroweri dugu yoro ra, ka taga a bla fo Miniti dugu ra; dugu mugan le tun be o yoro ra; a ka o bee mina, ka taga se fo Abeli Keramimu dugu

ma. Amonkaw tora Izirayelimogow ta fanga koron.

Zefite denmuso ta ko

³⁴ Ayiwa, Zefite boton kerekeyoro ra ka na a ta so konon Misipa, a barara k'a denmuso nato ye a be don kera ka na a kunben ni dundunw ye. O denmuso kelen le tun be Zefite fe; dence tun t'a fe, denmuso were fana tun te a fe. ³⁵ Zefite k'a ye minke, jigitige koson, a k'a yere ta derege mina k'a faran, k'a fo ko: «E, ne denmuso, i ka kojuguba lase ne ma de! Ele yere le kera ne jigitigebaga ye bi. Ne ka dajuru ta Matigi Ala fe, ne fana te se ka to a kebari ye.» ³⁶ A denmuso ko a ma ko: «Ni a kera ko i ka dajuru le ta Matigi Ala fe, i ka min fo Ala ye, ne ke o ye; sabu Matigi Ala ka i dimibo i juguw ra, minw ye Amonkaw ye.» ³⁷ A k'a fo a face ye fana ko: «Ne be fen kelen jini i fe. A to ne ye karo fla ke, ka taga yaala kuruw kan, ka kasi ni ne kafinogonw ye, sabu ne furubari bena sa.» ³⁸ A face ko: «Taga!» A k'a to a yere ma fo karo fla. A tagara yaala kuruw ce ra, ka kasi ni a kafinogonw ye, ko sabu ale furubari bena sa.

³⁹ Karo fla dafara minke, a sekora ka na a face fe. Zefite tun ka dajuru min ta, a ka o dafa a denmuso ra. A tun ma ce lon ka ye.

Kabini o kera, o ko kera landa ye Izirayelimogow fe; ⁴⁰ san o san Izirayeli sunguruw be bo ka taga tere naani ke ka o hakiri jigi Galadikace Zefite denmuso ra.

Galadikaw ni Efrayimukaw ta kere

12 Efrayimu ta cew ka jagon lajen ka Zuriden ba tige, ka taga Safon, ka taga a fo Zefite ye ko: «Mun koson i tagara Amonkaw kere, i ma na an wele an ye taga ni i ye? An bena i ta bon jeni, ka ele yere fana jeni.» ² Zefite ka o jaabi ko: «Kereba le tun be ne ni Amonkaw ce; an ka aw wele ko aw ye na an deme, nka aw si ma son ka bo ka na an boson o boro. ³ Ne nana a ye ko aw te nana minke, ne ka ne yere nin fiyeere ka taga Amonkaw kere, ne ni ne ta mogow; Matigi Ala fana ka o don ne boro. Mun na aw be na ne kama sisan tuun ko aw bena ne kere?»

⁴ Zefite ka Galadi ta cew bee lajen, ka Efrayimukaw kere. Galadi ta mogow ka Efrayimukaw kere ka se o ra; k'a soron Efrayimukaw tun b'a fora Galadi ta mogow ma ko: «Aw Galadikaw, aw te foyi ye; aw borira ka bo Efrayimu ta mogow fe ka taga Manase ta mogow fe.» ⁵ O be Zuriden ba tige yoro minw na ka taga Efrayimukaw ta mara ra, Galadikaw tagara o yorow bee mina, ka sira tige Efrayimukaw ja. Ni Efrayimuka do boriton nana se ba sennatigeyoro ra, ni a ko: «Aw y'a to ne ye teme,» o tuma Galadikaw b'a pininka ko: «Ele te Efrayimuka le ye wa?» Ni a ko: «On-on,» ⁶ o b'a fo a ye ko a y'a fo ko «Siboleti!» A b'a fo ko «Shiboleti»; sabu Efrayimukaw da te se ka o kuma fo Galadikaw ta focogo ra. Galadikaw b'a lon ko Efrayimuka lo; o b'a mina k'a kannatige batigeyoro ra yi. O lon na, o ka ce waga binaani ni fla (42 000) le faga Efrayimukaw ra.

⁷ Zefite Galadikace kera Izirayeli pamogon ye ka

se fɔ san wɔɔrɔ. O kɔ, Zefite Galadikace sara. O k'a su don Galadi dugu dɔ ra.

Namɔgɔ minw sigira Izirayeli kunna Zefite kɔ

⁸ Ayiwa, Zefite sanin kɔ, Ibisani le kera Izirayeli namɔgɔ ye. Ale tun be bɔ Betilehemu. ⁹ Dence bisaba ni denmuso bisaba le tun b'a fe. A k'a denmusow di furu ra yɔrɔ werε mɔgɔw le ma, ka muso dɔw jini yɔrɔ werεw ra fana ka o di a dencew ma. A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san wolonfla. ¹⁰ O kɔ, Ibisani sara. O k'a su don Betilehemu.

¹¹ Ale kɔ, Elɔn le kera Izirayeli namɔgɔ ye. Ale tun ye Zabulon ta mɔgɔ dɔ le ye. A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san tan. ¹² O kɔ, Elɔn sara; o k'a su don Ayalon dugu kɔrɔ, Zabulon ta mara ra. ¹³ Ale kɔ fe, Hileli dence Abidon le kera Izirayeli namɔgɔ ye. A tun be bɔ Piraton dugu kɔnɔ. ¹⁴ Dence binaani, ani mamaden ceman bisaba le tun b'a fe. Fali kelen kelen tun be olugu beε tɔgɔ ra. A kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san seegi. ¹⁵ O kɔ, Piratonkace Hileli dence Abidon sara. O k'a su don Piraton dugu kɔrɔ, Efrayimu mara ra, Amalekikaw ta kuruyɔrɔw ra.

Samuson worocogo

13 Izirayelimɔgɔw ka kojugu ke Matigi Ala na kɔrɔ tuun. O le koson Matigi Ala ka o labla Filisikaw ye. Olugu ka se sɔrɔ o kan fɔ san binaani.

² Cε dɔ tun be Soreha dugu kɔnɔ, a tɔgɔ tun ye ko Manoha. Dan ta mɔgɔ dɔ tun lo. A muso tun ma den sɔrɔ ka ye. ³ Lon dɔ, Matigi Ala ta meleke dɔ k'a yere yira o muso ra, k'a fɔ a ye ko: «Ne k'a lon ko i te se ka den woro, o koson den te i fe. Nka i bena kɔnɔ ta, ka dence woro. ⁴ Nka i yere korosi kosebe. I kana duven min, walama minnifen fariman were; i kana fensaninyabari si domu; ⁵ sabu i bena kɔnɔ ta ka dence woro. A kunsigi man kan ka tige, walama ka li fiyewu; sabu k'a ta a worolon na, o den bena ke Ala ta mɔgɔ saninman le ye. Ale le bena a damina ka Izirayelimɔgɔw bɔsi Filisikaw boro.»

⁶ Muso tagara a fɔ a cε ye ko: «Ala ta ciraden dɔ nana kuma ne fe. A tun be i n'a fɔ Ala ta meleke dɔ; sabu a cogo tun be siranya blara ne ra. Ne m'a jininka a bɔyɔrɔ ra, a fana m'a tɔgɔ fɔ ne ye. ⁷ A k'a fɔ ne ye ko ne bena kɔnɔ ta ka dence woro. A k'a fɔ ne ye ko k'a ta sisan, ko ne man kan ka duven min, walama minnifen fariman were; ko ne kana fen saninyabari si domu fana; ko sabu o den bena ke Ala ta mɔgɔ saninman le ye, kabini a worolon na fɔ ka taga se a salon ma.»

⁸ Ayiwa, Manoha ka Matigi Ala daari, k'a fɔ ko: «E, Matigi Ala, a to i ta ciraden ye sekɔ ka na an fe tuun, janko an ka kan ka min ke den ta ko ra ni a worora, a ye o fɔ an ye.»

⁹ Matigi Ala ka Manoha ta daariri jaabi. Lon dɔ, Ala ta meleke nana muso fe tuun. O y'a sɔrɔ muso tun siginin be kongo kɔnɔ. A ta cε Manoha tun te ni a ye. ¹⁰ A borira ka taga o fɔ a cε ye ko: «A fle, cε min tun nana ne fe o lon na, a nana tuun bi.»

¹¹ O yorɔnin beε ra, Manoha wurira ka tugu a

muso kɔ ka taga se cε kɔrɔ, k'a pininka ko: «Yala ele le kumana ne ta muso fe wa?» Cε ko: «Ne lo.»

¹² Manoha k'a pininka tuun, ko: «Ni i ta kuma nana ke can ye, an ka kan ka sira juman le tagama den ta ko ra, ani an ka kan ka mun ni mun le ke a ye?» ¹³ Ala ta meleke ka Manoha jaabi ko: «Ne ko muso man kan ka fen minw domu, a ye o beε ye k'a to yi. ¹⁴ Fen o fen be bɔ rezen na, a man kan ka o domu; a man kan ka duven min, walama minnifen fariman were. A man kan ka fen saninyabari si domu. Ne ka ci minw fɔ a ye, a ye o beε ke ka na.»

¹⁵ Manoha k'a fɔ Ala ta meleke ye ko: «Sabari ka an kɔnɔ yan, an be taga badennin dɔ faga ka o tobi ka na o di i ma.» ¹⁶ Matigi Ala ta meleke k'a jaabi ko: «Hali ni ne tora yan, ne tena i ta domuni domu; nka ni i be sɔn, i be se ka saraka jenita* dɔ bɔ ka o di Matigi Ala ma.» Manoha tun m'a lon ko Matigi Ala ta meleke lo. ¹⁷ Manoha k'a fɔ a ye ko: «I tɔgɔ fɔ an ye, janko i ka kuma min fɔ, ni o nana ke can ye, an ye se ka i bonya.» ¹⁸ Matigi Ala ta meleke k'a jaabi ko: «Mun na i be ne tɔgɔ jininka? Ne tɔgɔ ye tɔgɔ jumanba le ye †.»

¹⁹ Manoha ka badennin mina, ka siman saraka* dɔ fara o kan, ka o ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma. Manoha ni a muso tun be fleri kera minke, o ka kabako dɔ ye. ²⁰ O tun ka tasuma min don sarakabonan kan, o tasuma mana wurira minke, Matigi Ala ta meleke yelenna o tasumamana fe. Manoha ni a muso ka o ye minke, o ka o yere firi dugu ma, ka o na biri dugu ma. ²¹ Matigi Ala ta meleke m'a yere yira Manoha ni a muso ra tuun. O wagati le ra Manoha sɔrɔra k'a lon ko Matigi Ala ta meleke tun lo. ²² Manoha k'a fɔ a muso ye ko: «E, an bena sa, sigiya t'a ra, sabu an ka Ala le ye.» ²³ A muso k'a jaabi ko: «Ni Matigi Ala tun b'a fe ka an faga, a tun tena sɔn an ta saraka jenita* ni an ta siman saraka ra; a tun tena nin kow beε yira an na, a fana tun tena nin kumaw beε fɔ an ye.»

²⁴ Ayiwa, muso nana dence woro, k'a tɔgɔ la ko Samuson. Den kɔrɔyara, Matigi Ala ka baraka don a ra fana. ²⁵ Matigi Ala Nin* k'a damina ka a ta fanga don Samuson na, janko a ye a ta baara ke. O wagati ra, a tun be Mahane Dan, Soreha dugu ni Esitaholi dugu furance ra.

Samuson tagara Filisika sunguru dɔ daari

14 Lon dɔ, Samuson tagara Timina dugu kɔnɔ; a ka Filisika sunguru dɔ ye; a pabora o fe.

² A sekora a ta dugu ra tuma min na, a ka o kuma fɔ a face ni a bamuso ye; a ko: «Ne ka Filisika sunguru dɔ ye Timina dugu kɔnɔ, min ko diyara ne ye; aw ye a jini k'a di ne ma, ne b'a furu.» ³ A face ni a bamuso k'a jaabi ko: «O tuma sunguru te i balemaw ta denw na le wa, walama sunguru si le te an ta siya ra wa, fɔ i be taga muso jini o Filisika kenεsigibariw le fe?» Samuson ko: «Aw ye a jini ne ye, sabu ale le ko diyara ne ye.» ⁴ A face ni a bamuso tun m'a lon ko o ko bora Matigi Ala yere le ra; Ala tun be cogo le jinina ka Filisikaw kere; sabu o wagati ra, Filisikaw ta fanga tun be Izirayelimɔgɔw kan.

† Tɔgɔ jumanba, walama gundo.

Samuson ka jara faga

⁵ Samuson ni a face ni a bamuso tun be tagara Timina. Samuson faranna ka don Timina dugu rezenforow konɔ; jarakanbelen do barara ka bo, ka kule, ka girin k'a kunben. ⁶ Matigi Ala k'a ta Nin* don Samuson konɔ, ka fanga don a ra; a ka jara mina k'a faga k'a tigetige k'a sorɔ foyi te a boro, k'a ke i n'a fo badennin le tun be a boro. Nka a ma o ko fo a face ni a bamuso ye. ⁷ O ko, a tagara kuma sunguru fe; o sunguru ko diyara a ye kosebe.

⁸ Wagati dama temenin ko, Samuson sekora ka taga Timina tuun ni a worobagaw ye, ko o be taga sunguru furu siri. O tagato, Samuson faranna ka taga jara su fle. A tagara a sorɔ ko lidenw ka li ke jara su konɔ. ⁹ A ka o li do bo ka ke o domu ye ka taga. A tagara se a face ni a bamuso korɔ minke, a ka do di olugu ma, o k'a domu. Nka a m'a fo o ye ko li bora jara do su le konɔ.

Samuson ta talen

¹⁰ Samuson face tagara Filisika sunguru ta mogow fe ka taga furuko panabo. Samuson ka panagbeba do ke, ka domuniba tobi, i n'a fo kanbelenw be deri k'a ke cogo min na. ¹¹ Filisikaw ka Samuson ye minke, o ka kanbelen bisaba bla ni a ye, ka o ke a jɛnɔgɔnw ye. ¹² Samuson k'a fo o kanbelenw ye ko: «Ne bena talen do fo aw ye; ni aw sera ka o korɔ lon k'a fo ne ye panagbe tere wolonfla konɔ, ne bena deregegebe bisaba ni deregeba bisaba di aw ma. ¹³ Nka ni aw ma se k'a korɔ fo ne ye, aw le bena deregegebe bisaba ni deregeba bisaba di ne ma.» O ko a ma ko: «I ta talen fo, an y'a men.» ¹⁴ A ko:

«Fen domuta sorora fendomubaga konɔ,
fen timiman sorora fen barakaman konɔ.

O korɔ ye di?»

Kanbelenw ka tere saba ke, o ma se ka talen korɔ lon k'a fo. ¹⁵ Nanagbe tere naaninan, o k'a fo Samuson muso ye ko: «I ta ce negɛ k'a to a ye talen korɔ fo i ye, i ye na a fo an ye; ni o te, an bena i ni i worobagaw bee jeni. O tuma aw ka an wele aw ta panagbe ra ka na an borofenw bee le bosi an na ke?» ¹⁶ Samuson muso kasito tagara a fo Samuson ye ko: «Ne ko man di ele ye fiyewu; i te ne kanuna hali doonin. Ni o te mun na i be talen fo ne ta dugumogow ye k'a sorɔ i m'a korɔ fo ne ye?» Samuson k'a jaabi ko: «Ne ma nin talen korɔ fo hali ne worobagaw ye; mun na ne bena a fo ele ye?» ¹⁷ Muso ka Samuson tɔɔɔ ni kasi ye fo ka taga se panagbe tere wolonflanin ma. A ma na panagbe tere wolonflanin, Samuson k'a korɔ fo a ye, sabu muso tun be a nin tɔɔɔra lon o lon. Muso teliyara ka taga o fo dugu kanbelenw ye.

¹⁸ Nanagbe tere wolonflanin lon, sani tere ye ben, dugu kanbelenw nana a fo Samuson ye ko:

«Mun le ka di ka teme li kan?

Mun le baraka ka bon ka teme jara kan?»

Samuson ka o jaabi ko:

«Ni aw tun ma aw ta misidaba sama ni ne ta misigberen ye,
aw tun tena ne ta talen korɔ lon.»

¹⁹ O yoronin bee, Matigi Ala k'a ta Nin don Samuson konɔ, ka fanga don a ra. A tagara Asikalon dugu konɔ. A ka ce bisaba faga, ka o ta faniw ce ka na o di dugu kanbelenw ma, sabu o ka talen korɔ fo. O ko, a dimininba sekora ka taga o ta so. ²⁰ Kanbelen minw tun be ni a ye, o k'a muso di o do ma; ale le tun ye a teri ye konɔya panagbe wagati ra.

Samuson k'a yere dimibo Filisikaw ra

15 Ayiwa, wagati dama temenin ko, simantigewagati ra, Samuson tagara ko a be taga a muso fle. A ka badennin kelen mina ko a be taga o sama a ma. A tagara se minke, a ko a b'a fe ka don a muso fe bon konɔ. Nka a burance ma son k'a to a ye don. ² A burance ko: «Ne tun b'a miirira ko i t'a fe tuun, o koson ne k'a di i tɔɔgɔnce ma. A dogomuso ta a no ra; ale yere ce ka ni ka teme a koromuso kan.» ³ Samuson ko: «Sisan koni, ni ne ka kojugu ke Filisikaw ra, mogosi man kan ka ne jaraki; olugu yere le ka o jini.»

⁴ O yoronin bee ra, Samuson tagara kongowuru keme saba mina; ka o kukalaw sirisiri jɔgɔn na fla fla, ka binpaga do siri o kukala fla ce ma. ⁵ A ka tasuma don o binpaga ra, ka kongowuruw gben ka taga ni o tasuma ye Filisikaw ta forow ra. Tasuma ka siman tigeninw ni siman tigebariw bee jeni, ka taga se fo oliviyesunw ma.

⁶ Filisikaw ka pininkari ke ko: «Jon le ka nin ke?» O k'a fo o ye ko Samuson le k'a ke, ko sabu a burance min be Timina dugu konɔ, ale k'a muso mina k'a di a tɔɔgɔnce ma. A fora ten minke, Filisikaw tagara o muso ni a face bee mina ka o jeni. ⁷ Samuson ka o ye minke, a ko: «Ayiwa, ni aw be o le kera, ne fana tena aw pasumanin to, fo ne ye ne ta dimibo aw ra le.» ⁸ Samuson ma to to Filisikaw ra; a ka o kere ka se sorɔ o kan, ka o camanba faga. O ko, a tagara sigi Etamu farawo konɔ.

Samuson ka Filisikaw kere tuun

⁹ O kow ko, Filisikaw bora ka na o ta fanibonw lo Zuda jamana ra, ka wuri Lehi dugu kama. ¹⁰ Zuda ta mogow ka o pininka ko: «Mun na aw nana an kere?» O ko: «An nana Samuson le mina; a ka kojugu min ke an na, an bena o juru sara a ra.»

¹¹ Zuda ta mogow ka o men minke, o ra ce waga saba tagara Etamu farawo ra; o tagara a fo Samuson ye ko: «I ka mun baara le ke tan? I m'a lon ko an be Filisikaw ta fanga le korɔ wa?» Samuson ka o jaabi ko: «O ka min ke ne ra, ne ka o juru le sara o ra.» ¹² O ko: «An nana i mina le ka i siri ka i di Filisikaw ma.» Samuson ko: «Aw ye kari ne ye ko aw yere tena ne faga.» ¹³ O ka Samuson jaabi ko: «An t'a fe ka i faga; an b'a fe ka i mina ka i siri le dorɔn ka i di o ma.»

O donna farawo konɔ ka Samuson mina k'a siri ni jurukisekura fla ye, ka bo ni a ye.

¹⁴ O tagara se ni Samuson ye Lehi dugu konɔ minke, o diyara Filisikaw ye, fo o ka ke kule ci ye ka o kunben. Nka Matigi Ala k'a Nin* don Samuson na, ka fanga don a ra. O tun k'a borow siri ni jurukise minw ye, olugu kera a na i ko je-

sejuru min jenina tasuma ra; a ka o tigetige ka bo a boro ra. ¹⁵ A ka falidagbaga kene do bennin ye; a ka o ta ka o ke ka Filisika ce waga kelen bugo ka o faga. ¹⁶ O ko, a perenna k'a fo ko:

«Mogow suw tonnin fle, do were tonnin fle!

Ne ka o be faga ni fali dagbaga kelen le ye.

Ne ka ce waga kelen faga ni fali dagbaga kelen ye.»

¹⁷ Samuson ka o kuma fo ka ban minke, a ka fali dagbaga firi. O koson o yoro togo lara ko Ramati Lehi †.

¹⁸ Ayiwa, o ko, jiminlogo gbanna Samuson na. A ka Matigi Ala daari ko: «E, Ala, ele le ka nin sebayaba di i ta jonce ma, k'a to ne ka se soro Filisikaw kan. Sisan i bena a to jiminlogo ye ne faga, k'a to nin moggo kenesigibariw ye ne mina ka ne ke o sago ye wa?» ¹⁹ A ka o fo minke, Ala ka farawo do dayele o yoro ra, Lehi dugu koro; ji bora o ra. Samuson ka o ji min ka baraka soro tuun. O le koson o ka o bunun togo la ko Eni Akore ††. A be Lehi dugu konso hali bi.

²⁰ Samuson kera Izirayeli namogo ye fo san mungan, Filisikaw ta wagati ra.

Samuson tagara Gaza dugu konso

16 Lon do, Samuson tagara Gaza, Filisikaw ta dugu do ra. A ka jatomuso do ye o yoro ra. A tagara don o muso ta so konso, ka jen ni a ye. ² Gaza dugumogow k'a men ko Samuson be o ta dugu konso. O ka mogow bla ka dugu yoro bee korosi ka dugu donda korosi su bee. O ma son ka foyi ke o lon su fe; sabu o tun b'a miirira ko ni dugu gbera le, o be soro ka Samuson faga. ³ Nka Samuson tora yi ka taga se su cemance wagati le ra. Su cemance ra a wurira; a ka Gaza dugu donda kon ni a yiriberew ni a negeberew bee sama ka bo. A ka o la a kamankun kan ka taga o bla kuru kuna, Heburon dugu ja fa.

Samuson ni Dalila ta ko

⁴ O kow ko, muso do were ko diyara Samuson ye. O muso ta so tun be Soreki kenegbeyoro ra. A togo tun ye ko Dalila. ⁵ Filisikaw ta masace looru nana a fo Dalila ye ko: «A ke cogo bee, i ye Samuson nege, janko fangaba min b'a ra, i ye o boyoro lon, k'a minacogo lon. Ni o kera, an bena a mina k'a siri. O ra, an bee kelen kelen bena warigbe waga kelen ni keme keme di i ma.»

⁶ Dalila ka Samuson jininka ko: «Samuson, sabari, i ye i ta fangaba nin boyoro fo ne ye. O ka kan ka i siri ni juru juman le ye janko i kana se ka foyi ke tuun?» ⁷ Samuson k'a jaabi ko: «Ni o ka ne siri ni jurukise kene wolonfla ye, min ma ja folo, ne ta fanga be ban; ne be ke i ko moggo gbansan.»

⁸ A fora ten minke, Filisikaw ta masacew nana ni jurukise kene wolonfla ye ka na o di Dalila ma; o jurukisew tun ma ja folo. Ka Samuson to sunogo ra, Dalila ka Samuson siri ni o ye. ⁹ O y'a soro Filisika dow tun dogonin be bon do konso, Dalila ta so konso yi. A ka Samuson siri minke, a barara k'a fo

ko: «Samuson, Filisikaw be nana i kama!» O yoronin bee, Samuson wurira ka o juruw tige i n'a fo jesejuru jeninin. A kera ten, o ma se k'a ta fanga boyoro lon.

¹⁰ Dalila ko Samuson ma ko: «I ka ne nege le, i ma son ka can fo ne ye. Sisan, ne ka kan ka i siri ni juru suguya min ye, sabari ka o fo ne ye.»

¹¹ Samuson ko: «Ni o ka ne siri ni jurukisekura le ye, juru min ma ke ka baara si ke folo, o tuma ne baraka bee be ban, ne be ke i ko moggo gbansan.»

¹² K'a to sunogo ra, Dalila ka jurukisekura dow jini k'a siri ni o ye. A sirinin ko, a ko a ma ko: «Samuson, Filisikaw be nana i kama!» O y'a soro Filisika dow tun dogonin be bon do konso Dalila ta so konso. Samuson wurira ka o juruw tigetige, k'a ke i n'a fo jesejuru gbansan le tun be a boro ra.

¹³ Dalila ko Samuson ma ko: «Hali bi i be ne negera le, i ma son ka can fo ne ye ban. O tuma ne ka kan ka i siri ni mun le ye sa? A fo ne ye!»

Samuson ko: «Ne kunsigi turukala wolonfla don i ta jesedannan na ka a ni jese pagami k'a dan, k'a ke fanimugu ye, k'a mina ni jesedanbere ye. Ni o kera, ne be ke i ko moggo gbansan.» ¹⁴ Ka Samuson to sunogo ra, Dalila k'a kunsigi dan fanimugu do ra, k'a mina ni jesedanbere ye. O ko, a k'a fo Samuson ye tuun ko: «Samuson, Filisikaw be nana i kama!» Samuson wurira sunogo ra ka fanimugu ni jesedanbere bee sama ka bo. ¹⁵ Dalila ko a ma ko: «Mun na i b'a fo ne ma ko i be ne kanu, k'a soro i te sonna ka gbe ne ye? I ka ne nege fo sijaga saba, i ma son ka i ta fangaba boyoro fo ne ye.»

¹⁶ Muso ka jininkari gban Samuson na; lon o lon, a b'a ko, ka kuma caya a ma k'a ke i n'a fo a bena a faga; Samuson nana sege; to si tun te a ra tuun. A laban, a ma na se ka kun a ra tuun; ¹⁷ a k'a ta gundo fo a ye. A ko: «Kabini ne worora, o ma ne kunsigi tige ka ye, sabu ne kera Ala ta moggo saninman le ye kabini ne worolon. Ni o ka ne kunsigi tige, ne ta baraka bee be bo ne ra, ne baraka be ban, ka ne ke i ko moggo gbansan.»

¹⁸ Dalila k'a ye ko Samuson ka can fo ale ye minke, a ka moggo ci ka taga Filisikaw ta masacew fe, ka taga a fo o ye ko: «Sisan, aw ye na, sabu a ka can bee fo ne ye.» Filisikaw ta masacew nana Dalila fe ni wari ye o boro. ¹⁹ Dalila ka Samuson lasunogo a sen kan; o ko, a ka ce do wele ka na Samuson kunsigi turukala wolonfla bee tige ka bo a kun na. A ka Samuson nege k'a soro o cogo le ra, sabu a ta fanga bee bora a ra. ²⁰ A ko: «Samuson, Filisikaw be nana i kama!» Samuson panna ka wuri sunogo ra; a ko: «Ne bena ne yere bosi i n'a fo ne derira k'a ke cogo min na; ne bena ne yere bo o boro.» A tun m'a lon ko Matigi Ala tun k'a ta baraka bee bo ale ra. ²¹ Filisikaw k'a mina k'a padenw ci, ka taga ni a ye Gaza dugu konso. O k'a siri ni siranegejoroko fla ye, k'a bla mugusi ra kasobon konso.

²² Ayiwa, Samuson kunsigiw nana ke janya ye tuun.

Samuson ka bonba ben Filisikaw kan

²³ Lon do, Filisikaw ta masacew ka mogow lajen ka panagbeba do ke, ka sarakaba bo o ta ala ye,

† Ramati Lehi koro ye ko: dagbaga ta kuru. †† Eni Akore koro ye ko: daarikebaga ta bunun.

min tɔgɔ ye ko Dagɔn. O tun b'a fɔra ko:

«An ta ala ka Samusɔn don an boro,
Samusɔn min tun ye an jugu ye.»

²⁴ Mɔgɔw k'a ye minke, o ka o ta ala tando k'a fɔ ko:

«An ta ala ka an jugu Samusɔn don an boro bi;
mɔgɔ min tun be an ta jamana halakira,
ka suw caya an ta jamana ra.»

²⁵ Ka Filisikaw jusu diyaninba to, o nana a fɔ ko:
«Aw ye Samusɔn wele ka na, a ye na an panagbe.»
O tagara Samusɔn bɔ kaso ra, a nana o panagbe.
O tun k'a lo bonba ta samasen fla le ce ma.

²⁶ Kanbelennin min tun ka Samusɔn boro mina,
Samusɔn k'a fɔ ale ye ko bonba lonin be samasen
minw kan, a y'a to ale ye maga o samasenw na, ka
den o kan. ²⁷ O y'a sɔrɔ bonba kɔnɔna tun fanin be
mɔgɔw ra, cɛw ni musow. Filisikaw ta masacɛw
bɛɛ tun be yi. Mɔgɔ minw tun siginin be bonba
sanfeyɔrɔ ra ka ke Samusɔn fle ye, olugu tun be
mɔgɔw waga saba bɔ, ce ni muso. ²⁸ Samusɔn ka
Matigi Ala daari; a ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari
ka i hakiri to ne ra. E, Ala, fanga don ne ra, ka nin
ke a sipaga laban ye, janko ne ye ne yere dimibo
Filisikaw bɛɛ lajennin na sipaga kelen, ne paden
fla koson.» ²⁹ Samasenba fla min tun be bonba ce-
mance ra, bonba bɛɛ tun lonin be minw kan,
Samusɔn k'a borow la o samasenw kan; a k'a kin-
inboro la kelen kan, k'a numanboro la to kelen
kan. ³⁰ A ko: «Ne ni Filisikaw bɛɛ ye sa nɔgɔn fe
bi!» A ka samasenw digi ni a fanga bɛɛ ye. Bonba
benna Filisikaw ta masacɛw bɛɛ kan, ani mɔgɔ
tɔw bɛɛ. Samusɔn ka mɔgɔ minw faga o lon na, a
sato, o cayara ka teme a ta mɔgɔ faganin tɔw bɛɛ
lajennin kan, k'a to si ra. ³¹ A balemaw, ani a ta
somɔgɔw bɛɛ nana, ka na a su ta ka taga ni a ye.
O tagara a su don a face Manoha ta sudonyɔrɔ ra,
Soreha dugu ni Esitaholi dugu furance ra.

Samusɔn tun kera Izirayeli namɔgɔ ye fɔ san mu-
gan.

Mika ta batorikebon ta ko

17 Ce do siginin tun be Efirayimu kuruyɔrɔw
ra, a tɔgɔ tun ye ko Mika. ² Lon do, a k'a fɔ
a bamuso ye ko: «I ta warigbe waga kelen ni
warigbe keme min tun sonyana, fɔ i tun k'a tabaga
danga ne yere na na, o wari ye nin ye. Ne le tun
k'a ta.» A bamuso k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala ye
baraka don i ra, ne dence.» ³ Mika ka o warigbe
waga kelen ni warigbe keme seko a bamuso ma. A
bamuso ko: «Ne dence, ne yere boro be nin wari
bla danna k'a ke Matigi Ala ta ye, k'a yeele k'a ke
ja do ye, ani batofen do ye, i tɔgɔ ra. O cogo ra ne
be nin wari seko i ma tuun.» ⁴ Nka Mika ka wari
seko a bamuso ma tuun. A bamuso ka warigbe
keme fla bɔ o wari ra, ka o di negyeelebaga ma.
Ale k'a yeele k'a ke ja do ye. O tagara o ja bla Mi-
ka ta bon kɔnɔ.

⁵ Batorikɛyɔrɔ do tun be Mika fe. A ka sanin-
derege ni batofen dɔw lalaga fana, k'a dence do ta
ka o ke a ta sarakalasebaga ye.

⁶ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow
kunna. Bɛɛ tun be a yere panako le ke.

⁷ Kanbelennin do tun siginin be Betilehemu dugu

kɔnɔ, Zuda mara ra. Levi ta gbamogɔ do tun lo.

⁸ A bɔra Betilehemu, ko a be taga sigiyɔrɔ were
pini. K'a to a ta tagama ra, a tagara bɔ Mika ta so
kan. Efirayimu kuruyɔrɔw ra. ⁹ Mika k'a pininka
ko: «I bɔra dugu juman le ra.» A ko: «Ne ye Levi
ta gbamogɔ do le ye; ne bɔra Betilehemu, Zuda
mara ra. Nka sisan ne be sigiyɔrɔ were le pinina.»

¹⁰ Mika ko a ma ko: «To ni ne ye yan; i bɛna ke ne
ladibaga ye, ka ke ne ta sarakalasebaga ye. Ne be-
na warigbe tan di i ma san o san, ka fiyerebo ni do-
muni di i ma; i mako bɛna se fen o fen ma, ne bɛna
o di i ma.»

Levika kanbelen donna Mika ta so kɔnɔ. ¹¹ A
sonna ka to ni Mika ye. Mika k'a minako na i n'a
fɔ a yere dence do. ¹² Mika ka o Levikace sigi
sarakalasebagaya ra. A tora a ta so, ka ke a ta
sarakalasebaga ye. ¹³ Mika tun b'a fɔra a yere
kɔnɔ ko: «Sisan kɔni ne k'a lon ko Matigi Ala bɛna
baraka don ne ra, sabu Levi ta gbamogɔ do yere le
kera ne ta sarakalasebaga ye.»

Dan ta mɔgɔw tagara jamana do pini

18 O wagati ra, masace si tun te
Izirayelimogow kunna. Dan ta mɔgɔw tun
be yɔrɔ do pinina ka sigi yi, sabu fɔ ka taga se o
wagati ma, olugu tun ma sigiyɔrɔ sɔrɔ
Izirayelimogow ce ra ban. ² Dan ta mɔgɔw ka ce-
fari looru panawoloma ka bɔ o ta mɔgɔw ra. O ka
olugu ci ka bɔ Soreha ni Esitaholi dugu kɔnɔ, ko
olugu ye taga yaala ka jamana fle. O mɔgɔw
tagara se Efirayimu kuruyɔrɔw ra, ka taga se fɔ
Mika ta so kere fe; o sira yi. ³ Ka o to Mika ta so
kɔrɔ yi, o ka Levika kanbelen kumakan men
minke, o k'a lon ko Levika lo. O gbarara a ra k'a
pininka ko: «Jɔn le nana ni i ye fɔ yan? I be mun le
kera yan? Mun na i tora yan?» ⁴ Levikace ka o
jaabi. Mika be min bɛɛ kera a ye, a ka o fɔ o ye. A
ko: «A ka ne ke a ta sarakalasebaga ye; a be to ka
ne sara.» ⁵ O ko a ma ko: «Ala pininka an ye,
janko an ye a lon ni an ta tagama bɛna diya.»
⁶ Sarakalasebaga ka o jaabi ko: «Aw ye taga, aw
kana siran foyi na; sabu Matigi Ala be ni aw ye nin
tagama ra.»

⁷ O ce looru ka sira ta ka taga se Lahisi dugu
kɔnɔ. O sera yi minke, o ka o yɔrɔ mɔgɔw sɔrɔ
hera ni laganfiya ra, i n'a fɔ Sidonkaw. O tun te a
miiri ko ko do be se ka se o ma, sabu jamana si ta
tɔrɔ tun te sera o ma, kuntigi si ta fanga tun te o
kan fana. Nka o ni Sidonkaw yɔrɔ tun ka jan
nɔgɔn na, jɛnɔgɔnya tun te o ni siya were ce fana.

⁸ Ayiwa, o ce looru sekora ka na o balemaw fe
Soreha dugu kɔnɔ, ani Esitaholi dugu kɔnɔ. O
balemaw ka o pininka ko: «Aw ka kibaroya juman
le sɔrɔ yi?» ⁹ O ka o balemaw jaabi ko: «Aw ye na
an ye taga Lahisi dugumogow kama, ka taga o
kere; sabu an ka jamana yaala, an k'a ye ko a ka pi
kosebe. Ayiwa, aw te foyi fɔ wa? Aw kana saliya
don aw yere ra de! Aw ye wuri an ye taga nin ja-
mana kere k'a mina k'a ke an ta ye. ¹⁰ Ni aw sera
yi, aw bɛna a ye ko o jamana mɔgɔw te miirira ko
mɔgɔ be se ka wuri o kama ka o kere. O ta jamana
ka bon; dugukolo senefen suguya bɛɛ be sɔrɔ o ja-
mana ra. Ala yere le ka nin jamana di an ma.»

Dan ta mɔgɔw ka Mika ta batofenw sonya

¹¹ Ayiwa, Dan ta mɔgɔw ce keme wɔɔɔ le bɔra Soreha dugu ni Esitaholi dugu kɔɔ ka taga ni o ta kerɛkeminanw ye †.

¹² O tagara o ta fanibonw lo Kiriayati Yeharimu dugu terebenyanfan na, Zuda mara ra. O koson o yoro togo lara ko Mahane Dan ††. O togo le b'a ra hali bi.

¹³ O bɔra o yoro ra ka taga Efirayimu kuruyɔɔw ra; o tagara se fo Mika ta so ma. ¹⁴ O sera yi minke, ce looru minw tun tagara Lahisi dugu yaala, olugu k'a fo o balemaw ye ko: «Yala aw k'a lon ko saninderege ni batofenw, ani ja warigberaman do be nin so kono wa? An ka kan ka min ke, aw yere ka o lon de!» ¹⁵ O ka o fo ten minke, o ce looru tagara Mika ta so, ka taga don Levika kanbelen ta bon kono, k'a fo, k'a pininka ko a ka kene wa? ¹⁶ O y'a soro Dan ta mɔgɔw ta ce keme wɔɔɔ min tun be ni kerɛkeminanw ye, olugu tun lonin be soda ra. ¹⁷ Ce looru minw tun tagara jamana yaala, olugu donna bon kono ka Mika ta saninderege ni a ta batofenw ni a ta ja warigberaman ta. Sarakalasebaga tun be lu donda ra ni ce keme wɔɔɔ ye, kerɛkeminanw tun be minw boro.

¹⁸ Sarakalasebaga k'a ye ko o ce looru donna Mika ta so kono ka taga saninderege ni batofenw ni ja warigberaman ta minke, a k'a fo o ye ko: «Aw be mun le kera tan?» ¹⁹ O k'a jaabi ko: «I je, kana kuma; gban an ko. I bena ke an ladibaga ye, ka ke an ta sarakalasebaga ye. Juman le ka fisa? I ye ke mogo kelen doron ta sarakalasebaga ye wa, walama i ye ke Izirayeli ta gba kuturu do ni a mogo wɛɛ ta sarakalasebaga ye?»

²⁰ O kuma diyara sarakalasebaga ye kosebe. A yere ka saninderege ni batofenw ni ja warigberaman mina, ka taga ni o mogo ye.

²¹ O ka sira ta; o ka denmisenw ni beganw ni doniw bla o ja fe. ²² Ayiwa, Dan ta mogo yoro tun janyara Mika ta so ra ka ban minke, Mika ni a siginogonw ka jagon lajen ka o nogben. ²³ O tagara se o koro minke, o perenna Dan ta mogo no fe. Dan ta mogo sekora, ka na Mika pininka ko: «Mun le kera? Nin jama be lajenkun ye mun le ye ka na an ko?» ²⁴ Mika ko: «Mun na aw be ne pininka ko mun le kera? Ne ka batofen minw lalaga, aw ka o be ta, ka ne ta sarakalasebaga fana ta ka taga ni a ye. Foyi wɛɛ ma to ne boro tuun.» ²⁵ Dan ta mogo k'a fo Mika ye ko: «I kana kuma caya an koro tan de, ni o te, an ta mogo dow bena dimi ka ben aw kan sisan, ka ele ni i ta somogow be faga.» ²⁶ Dan ta mogo ka o ta sira ta ka taga. Mika k'a ye ko o fanga ka bon ale ma minke, a fana sekora ka taga a ta so.

Dan ta mogo tagara Lahisi dugu mina

²⁷ Ayiwa, Dan ta mogo ka Mika ta batofenw ta o cogo le ra; sarakalasebaga min tun be sarakalasebagaya kera a fe, o tagara ni o fana ye.

† O mogo tun tagara ni o ta musow, ani o ta denw, ani o ta minanw, ani o ta beganw fana ye. †† Mahane Dan, o koro ye ko: Dan ta sigiyoro.

O tagara ben Lahisi dugu kan, k'a soro o dugumogow tun be hera ra, o t'a miirira ko mogo be se ka na ben olugu kan. O ka dugumogow faga, ka dugu jeni. ²⁸ Mogo si ma soro ka taga Lahisi dugumogow bosi, sabu a dugu yoro tun ka jan Sidon dugu ra; jennogonya tun te o ni siya wɛɛ ce fana. Lahisi tun be Beti Rehobu kenegbe fan na.

O ko, Dan ta mogo ka Lahisi dugu lo kokura, ka sigi o yoro ra. ²⁹ O ka dugu togo la o bemace togo ra, k'a wele ko Dan. Dan tun ye o bemace le ye; Izirayeli dence do lo. Nka folofolo dugu togo tun ye ko Lahisi. ³⁰ O ka Mika ta batofenw ni a ta ja warigberaman bla yoro do ra, ka o ke o ta batofenw ye. Musa dence min togo tun ye ko Gerisomu, o mamaden min togo tun ye ko Yonatan, o ka ale ni a ta duruja dow le ke Dan ta mogo ta sarakalasebagaw ye. O tora o sarakalasebagaya ra fo wagati min o nana jamana mogo ce ka taga ni o ye jonya ra.

³¹ Ala ta Nogonkunben fanibon* ka wagati min be ke Silo dugu kono, Mika ta batofenw tora Dan ta mogo fe o wagatiw be ra fana.

Levikace ta ko

19 O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow kunna. Levi ta mogo do tun siginin be Efirayimu kuruyoro kofeyoro ra. A tun ka jonmuso do ke a muso ye; o muso tun bora Betlehemu, Zuda mara ra.

² O muso ma na ke kankelentigi ye; a bora a ce fe ka taga a face ta so, Betlehemu, Zuda mara ra. A ka karo naani ke yi. ³ Lon do, a ce wurira ka taga a ko, ko a be taga kuma ni a ye k'a jusu suma, janko a ye seko ka na. A tagara ni a ta jonce ye, ani fali fla. O tagara se yi minke, muso ka o ladon a face ta so kono. Faceman ka ce ye minke, a k'a kunben ni jagari ye. ⁴ A k'a fo ce ye ko a ye tere saba ke ni o ye. O tora yi, o ka domuni ke, ka min; a ka o suw be ke ni o ye. ⁵ A tere naanan, Levikace wurira sogoma joona fe, k'a yere laben, ko a be taga. Nka muso face k'a fo a ye ko: «Aw ye domuni ke folo, ka baraka don aw yere ra; o ko, aw be taga.»

⁶ A kera ten, o ka domuni ke jagon fe tuun, ka min. O ko, muso face k'a fo ce ye ko: «Aw ye to yan ka bi su ke yan tuun, ka aw yere panagbe.»

⁷ Ce tun wurira ka ban ko a be taga, nka a burance k'a daari k'a gbeleya, ko a ye si. A ka o su fana ke yi. ⁸ A tere loorunan, a wurira sogomada joona fe ko a be taga. A burance k'a fo a ye tuun ko: «Aw ye to yan ka domuni do ke folo, k'a to tere ye jigi.» Ce tora yi, o ka domuni ke jagon fe.

⁹ Tere nana jigi minke, ce wurira ko a be taga ni a muso ye, ani a ta jonce. A burance ko a ma tuun ko: «Tere benna ka ban, wagati fana janfara; aw ye si yan kunkelen, sabu tere banna ka ban. Aw ye si yan tuun, an ye domuni ke, ka jagon panagbe. Sini sogomada joona fe, aw be wuri ka taga so.»

¹⁰ Nka ce ma son ka si tuun. A k'a ta fali fla laben, ka taga ni a muso ni a ta jonce ye. O tagara se Yebusi dugu koro, min ye Zeruzalemu ye. ¹¹ O sera Yebusi dugu koro wagati min na, o y'a soro tere tun be pini ka ben ka ban. Jonce k'a fo a

matigice ye ko: «An ye taga Yebusikaw ta dugu ra, ka taga si yi.»¹² A matigice k'a jaabi ko:

«Izirayelimogow te dugu min na, fo siya were mogow, an te jigi o dugu ra fiyewu. An ye tæme ka taga fo Gibeha.¹³ An ye jija ka se Gibeha, walama Rama dugu kono; an be taga jigi o dugu fla do ra.»

¹⁴ O ka sira ta ka taga; o surunyara Gibeha dugu ra tuma min na, o y'a soro tere benna ka ban.

Gibeha dugu be Boniyaminu ta mogow ta mara le ra.¹⁵ O tagara Gibeha, ko o be taga si yi. O donna dugu kono ka taga to dugu kenegbe ra. Mogo si ma o wele ka siyoro di o ma so kono.

¹⁶ A laban, cekoroba do le nana ke bo ye foro ra ka na wuladanin fe. Efirayimu kuruyorow mogo do tun lo; nka a siginin tun be Gibeha dugu kono.

Gibeha mogow tun ye Boniyaminu ta mogow le ye.

¹⁷ Cekoroba k'a pa korota ka lonance ye dugu kenegbe ra. A k'a fo, k'a pininka a boyoro ni a tagayoro ra.¹⁸ Levikace k'a jaabi ko: «An bora Betilehemu, Zuda mara ra. An be tagara fo Efirayimu kuruyorow kafeyorow le ra. Ne siginin be o yoro le ra. Ne tun tagara Betilehemu, Zuda mara ra; sisan ne be sekora ka taga ne ta so, Matigi Ala ta Nogonkunben fanibon yoro ra. Nka mogo si ma son ka siyoro di ne ma yan a ta so.¹⁹ K'a soro an ta faliw ta domuniw, bin ni flaburu, o be an boro. Domuni ni rezenji min fana be an fe, o be ne ni ne ta muso, ani ne ta jonce bo. Foyi ma an dese.»

²⁰ Cekoroba k'a fo a ye ko: «Aw nako jana, Ala ye hera ke aw ye. Aw mako be fen o fen na, ne bena o be di aw ma; aw man kan ka si kene ma yan.»

²¹ A tagara ni o ye a ta so kono; o sera so kono minke, a ka domuni di o ta faliw ma, ka ji di o ma, o ka o senw ko. O ko, o ka domuni ke, ka min.

²² Ka o to baro ra nogon fe, dugu mogokunntan dow nana bon lamini, ka ke da gbasighasi ye, k'a fo cekoroba ye ko: «Ce min nana i fe, a labo yan, an be jen ni a ye.»²³ Bontigi bora ka na o mogow fe kene ma, k'a fo o ye ko: «Ne balemaw, aw ye sabari, aw kana son nin kojugu nogon ma; sabu nin ce ye ne ta lonan le ye. Aw kana son nin maroyakoba nogon ma.²⁴ Aw ye lo, denmuso kelen be ne fe min ma ceko lon folo; nin ce ta jonmuso fana be yan; ne bena olugu labo aw fe kene ma; aw be se ka jen ni olugu ye ka o lanogo; ni fen o fen ka aw diya, aw ye o ke olugu ra. Nka aw kana son ka nin maroyakoba nogon ke nin ce ra.»²⁵ O mogow ma son bontigi ta kuma ma. A ma ja, levikace k'a muso labo o fe kene ma. O be jenna ni muso ye, k'a toro su be, fo ka taga dugugbeda surunya. Dugugbeda surunyara minke, o ka soro k'a bla ka taga.²⁶ Sogomada joona fe, muso tagara ben jatigice ta bonda ra, a ce tun be min ta bon kono. A lanin tora yi fo ka na teresun bo.

²⁷ Levikace wurira sogomada fe, ka da ye, ko a be taga. A barara k'a muso lanin ye bonda ra, a boro fla be kon dugumayoro kan.²⁸ Ce ko a ma ko: «Wuri, an ye taga.» Nka muso m'a jaabi, sabu a tun sara. A ka muso su ta k'a la fali kan ka sira ta ka taga a ta so.

²⁹ A tagara se a ta so minke, a ka muru ta ka muso su tigetige k'a ke fo sigiyoroma tan ni fla, ka sigiyoroma kelen kelen ci ka taga Izirayeli ta gba

tan ni fla ta maraw be kelen kelen na, k'a jafu o ye.³⁰ Mogo o mogo k'a ye, olugu be kabakoyara. O ko: «E, kabini Izirayelimogow bora Misiran fo ka na se bi ma, nin ko nogon ma deri ka ke folo.» O ko: «An ka kan ka nin ko mina sobe ra, ka nogon ye, ka kuma, ka ko do latige.»

Izirayelimogow nana Boniyaminu ta mogow kama

20 Izirayelimogow bora jamana yoro be ra, k'a ta Dan ta mara ra, ka taga a bla fo Beri Seba; dow bora Galadi jamana ra fana. O be nana lajen ni miiriya kelen ye Matigi Ala pa koro Misipa dugu kono.² Izirayeli jamana pamogow be, ani Izirayeli ce w be nana Ala ta mogow ta nogonyeba ra. Kerekeden ce waga keme naani (400 000), olugu be tun ye sennamanw ye.

³ Boniyaminu ta mogow fana k'a men ko Izirayelimogow tow nana lajen Misipa.

Izirayelimogow be nana lajen minke, o ka pininkari ke, ko: «Nin kojuguba kera cogo min na, a ko lakari an ye.»⁴ Ayiwa, Levi ta mogo min ta muso fagara, ale ka kuma ta; a ko: «Ne ni ne ta muso tun nana jigi Gibeha dugu kono, Boniyaminu ta mara ra, ko an be si o yoro ra.⁵ Nka Gibeha dugumogow wurira ne kama; o nana an ta sibon lamini su fe. O tun b'a fe ka ne faga le; nka o nana ne ta muso le mina fanga ra ka jen ni a ye k'a toro fo k'a faga.⁶ O le koson, ne ka ne ta muso su tigetige, k'a kunkurun do ci ka taga Izirayeli maraw be ra; sabu kojuguba, ani maroyakoba le kera Izirayeli jamana kono nin ye.⁷ Ayiwa, aw Izirayelimogow be be yan bi. Aw ye nogon ye, ka ko do latige.»

⁸ Jama ka o men minke, o be benna kelen ma; o ko: «An si tena seko ka taga an ta fanibonw kono, walama an ta so; ⁹ an bena min ke Gibeha dugumogow ra, o ye nin ye: sani an ye taga Gibeha dugumogow kama, an bena Matigi Ala pininka folo, k'a lon Ala b'a fe minw ye taga kere ra.¹⁰ O ko, Izirayeli ta gba minw ye mogo keme, an bena mogo tan bo olugu ra, minw ye mogo waga kelen, an be mogo keme bo olugu ra, minw ye mogo waga tan, an be mogo waga kelen bo olugu ra. O mogow le bena taga domuni pini ka na a di mogo tow ma. Ni o mogow sekora ka na, an bena taga Gibeha dugumogow kama, Boniyaminu ta mogow ta mara ra; o ka maroyakoba min ke Izirayeli jamana ra, an bena o sara ka kaja ni o ye.»

¹¹ Ayiwa, Izirayelimogow be ka o kan ke kelen ye, ka na nogon lajen Gibeha dugu kama.¹² Nka o ka mogo dow ci Boniyaminu ta mogow ta sow be kono folo, ka taga a fo o ye ko: «Nin kojuguba nogon kera cogo di ka ke aw ce ra?»¹³ Ayiwa, o mogokunntan minw be Gibeha, aw ye o mogow labo yan, janko an ye o faga, ka o kojugu bo Izirayeli jamana kono.»

Nka Boniyaminu ta mogow ma son o balema Izirayelimogow tow ta kuma ma.¹⁴ O bora o ta duguw ra, ka na lajen Gibeha, ko o be

Izirayelimogow kere.¹⁵ Boniyaminu ta kerekeden minw bora o ta duguw ra ka na, olugu tun ye ce

waga mugan ni wɔɔɔ (26 000). Gibeha dugumogow tun ma jate ni o mogow ye; olugu tun ye cefari keme wolonfla. ¹⁶ Cefari keme wolonfla fana tun be o kerekejama ra, olugu tun ye numanmanw le ye. Mogow tun b'a fɔra ko olugu tege diyakojugu fe, o tun be se ka hali kunsigiden kelen bon k'a sɔɔɔ ni o ta tafura ye.

¹⁷ Izirayelimogow to minw nana Boniyaminu ta mogow kama, olugu ta kerekedenw tun ye kerekeden ce waga keme naani (400 000); o bee derira kere ra.

Izirayelimogow ni Boniyaminukaw ta kere

¹⁸ Ayiwa, Izirayelimogow tagara Beteli, ka taga Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, an ta gba juman le ka kan ka kon ka taga Boniyaminu ta mogow kere?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda ta mogow le ka kan ka kon ka taga.»

¹⁹ O lon dugusagbe sogoma, Izirayelimogow tagara o ta fanibonw lolɔ Gibeha dugu kɔɔ. ²⁰ O ko, o bɔra ka taga Boniyaminu ta mogow kama, ka taga lo kere kama Gibeha dugu na fe.

²¹ Boniyaminu ta mogow bɔra Gibeha ka na Izirayelimogow kama. O lon na, o ka Izirayeli ce waga mugan ni fla (22 000) le faga. ²² Nka o dugusagbe, Izirayelimogow ka o ja gbeleya, ka taga lo tuun kere kama o loyɔɔ folo ra, Boniyaminu ta mogow kama.

²³ Nka sani o ye taga, Izirayelimogow tagara kasi Matigi Ala na kɔɔ, fo ka taga wula se; o ko, o ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mogow kere tuun wa?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw ye taga o kere.» ²⁴ Izirayelimogow tagara o le ra, ka taga Boniyaminu ta mogow kere tuun, a tere flanan na. ²⁵ O lon na, Boniyaminu ta mogow bɔra Gibeha dugu kɔɔ ka na Izirayelimogow kama. O ka kerekeden ce waga tan ni seegi (18 000) faga Izirayelimogow ra, o bee tun derira kere ra.

²⁶ Izirayelimogow jama bee tagara Beteli. O tora Matigi Ala na kɔɔ, ka kasi; o ka sun don, fo ka taga wula se. O ka saraka jenitaw* ni ninsɔndiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. ²⁷ O ko, o ka Matigi Ala pininka tuun. O wagati ra, Matigi Ala ta jenɔgɔnya kesu* tun be Beteli le; ²⁸ Haruna dence Elehazari, o dence Finehasi le tun be sarakalasebagaya ra Matigi Ala na kɔɔ o wagati ra. O ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mogow kere tuun wa, walama an ka kan ka o to yi?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw ye taga o kere, sabu sini ne be na o don aw boro.»

²⁹ Ayiwa, Izirayelimogow ta kerekeden dow tagara dogo, ka Gibeha dugu lamini. ³⁰ Kerekeden tow tagara Boniyaminu ta mogow kama a tere sabanan na. O tagara lo kere kama Gibeha dugu na fe, i n'a fo o tun be deri k'a ke cogo min na.

³¹ Boniyaminu ta mogow bɔra tuun, ka taga Izirayelimogow kama. O tora Izirayelimogow nɔgben na fo ka taga janfa o ta dugu ra. O ka ke Izirayelimogow faga ye tuun, i n'a fo o tun k'a ke cogo min na kakɔɔ. O ka Izirayelimogow ce bisaba faga, kongokɔɔyɔɔw ra, Beteli dugu sira ra, ani

Gibeha dugu sira ra.

³² Boniyaminu ta mogow tun b'a fɔra ko: «An sera o ra tuun; a bena ke i n'a fo lon tow ta kera cogo min na.» K'a sɔɔ Izirayelimogow tun be bori-ra o na, ka o nege ka o mabo o ta dugu ra le, ka taga ni o ye kongosiraw ra. ³³ Izirayelimogow bori-ra ka bo o sigiyɔɔw ra ka taga lajen Baali Tamari. Minw tun dogonin be dugu kere fe, olugu barara ka bo o dogoyɔɔw ra ka taga Geba kenegbe fan na. ³⁴ Kerekede fari waga tan bɔra Izirayeli mara bee ra, ka na lo Gibeha dugu na fe. Kere juguyara kosebe. Boniyaminu ta mogow tun m'a lon ko cenriba le bena o sɔɔ. ³⁵ Matigi Ala k'a to Izirayelimogow sera Boniyaminu ta mogow ra. O ka kerekeden ce waga mugan ni looru ni keme (25 100) le faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun derira kere ra. ³⁶ O le ra, Boniyaminu ta mogow sɔɔra k'a lon ko se te o ye tuun.

Izirayelimogow tun k'a lawuri a kama le ka bori Boniyaminu ta mogow na, sabu o tun k'a lon ko o ta kerekeden minw dogonin be ka Gibeha lamini, ko olugu bena bo.

³⁷ Ayiwa, o mogow minw tun dogonin be, olugu barara ka bo ka girin ka la Gibeha dugu kan, ka dugumogow faga ni o ta kerekemuruw ye.

³⁸ Izirayelimogow tun ka tagamasiyen do yira jɔgɔn na. Minw tun dogonin be, olugu tun ka kan ka tasuma don ka sisiba do wuri dugu kɔɔ. ³⁹ Tuma min na Izirayelimogow tun be borira Boniyaminu ta mogow na, k'a to Boniyaminu ta mogow ka ce bisaba faga o ra, Boniyaminu ta mogow tun b'a miirira ko olugu sera Izirayelimogow ra le ka ban, i n'a fo sipaga tow ta kera cogo min na. ⁴⁰ Nka sisiba do nana ke wuri ye Gibeha dugu kɔɔ. Boniyaminu ta mogow ka ke o ko fle ye; o k'a ye ko o ta dugu bee be jenina k'a tasuma wuri san fe. ⁴¹ O wagati ra, Izirayelimogow minw tun be borira, olugu sekora ka ke na ye Boniyaminu ta mogow kama. Boniyaminu ta mogow ka o ye minke, o jigi tigera, sabu o k'a ye ko cenri sera o ma. ⁴² O borira Izirayelimogow na ka taga kongokolon fan fe. Nka Izirayelimogow tugura o ko; minw tun dogora dugu ko fe, olugu fana bɔra ka ke o faga ye. ⁴³ O ka Boniyaminu ta mogow lamini fan bee ra, ka to ka o faga. O ma o pasumanin to hali dɔɔnin; o ka o gben ka taga fo Gibeha dugu tereɔyanfan na. ⁴⁴ O ka ce waga tan ni seegi (18 000) faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun ye cefariw le ye. ⁴⁵ Boniyaminu ta mogow minw borira ka taga kongokolon kɔɔ, Rimɔn ta farakuru yɔɔ ra, Izirayelimogow ka ce waga looru faga olugu ra sira ra. O ka tow gben ka taga se fo Gidomu dugu kɔɔ, ka ce waga fla faga olugu ra. ⁴⁶ Boniyaminu ta mogow minw fagara o lon ta kere ra, o bee lajennin kera ce waga mugan ni looru (25 000); o bee tun ye cefariw le ye.

⁴⁷ Boniyaminu ta mogow minw sera ka bosi, ka bori ka taga dogo kongokolon kɔɔ, Rimɔn ta farakuru yɔɔ ra, o tun ye ce keme wɔɔɔ. Olugu ka karo naani le ke o yɔɔ ra yi.

⁴⁸ Izirayelimogow sekora ka na Boniyaminu ta mogow tow kama; o donna o ta duguw bee kɔɔ, ka mogow bee faga, ani beganw bee; dugu o dugu tun

bɛ o yorɔ ra, o ka tasuma don o bɛɛ ra.

Izirayelimogow ka musow di Boniyaminukaw ma

21 Izirayelimogow tun karira Misipa, k'a fo ko Izirayelimogo si man kan k'a denmuso di furu ra Boniyaminu ta mogɔ do ma tuun. ² Jama bɛɛ tagara Beteli; o tagara to Matigi Ala ja kɔɔ fo ka taga wula se. O kasira, ka kule fo ka o naji bo. ³ O ko: «E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, mun le nana a ke ko gba kelen fonna Izirayelimogow ra bi sa?» ⁴ O dugusagbɛ, o wurira sogomada jooona fɛ; o ka sarakabonan do lo, ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. ⁵ O ka pininkari ke ko: «Izirayelimogow ta gba juman le ma na lajen ni Izirayelimogo tow ye Misipa?» O ka o pininkari ke, sabu o tun karira ko ni Izirayelimogo min o min ma na Misipa Matigi Ala ja kɔɔ, ko o tigi ka kan ka faga.

⁶ Boniyaminu ta mogow fagako tingalon ka Izirayelimogow sorɔ, sabu o balemaw tun lo. O ko: «E, Izirayeli ta gba kuturu kelen le banna tan bi!» ⁷ O k'a fo tuun ko: «Cɛ dama dama minw sera ka bosi Boniyaminu ta mogow boro, an bɛna musow sorɔ min ka o di olugu ma, sabu an karira Matigi Ala ra ko an si tɛna an denmuso di furu ra Boniyaminu ta mogow ma?»

⁸ O ka pininkari ke tuun ko: «Yala Izirayeli ta gba do bɛ yi min ma na Misipa Matigi Ala ja kɔɔ wa?» Ayiwa, o k'a kɔɔsi k'a ye ko mogɔ si ma bo Yabesi dugu kɔɔ, Galadi mara ra ka na jamalajenyɔɔ ra Misipa. ⁹ O ka jama bɛɛ jate, k'a ye ko Yabesi dugumogɔ si tun ma na ka bo Galadi mara ra. ¹⁰ Jama k'a ye ten minke, o ka kerekeden waga tan ni fla (12 000) ci, k'a fo olugu ye ko: «Aw ye taga Galadi mara ra, ka taga Yabesi dugumogow bɛɛ faga ni aw ta kerekemuruw ye, a musow ni a denmisɛnw bɛɛ. ¹¹ Aw ye cɛw bɛɛ faga; muso o muso ka cɛko lon, aw ye o fana faga; aw ye taga a ke ten.» ¹² Ayiwa, kerekedenw tagara o mogow faga; nka o ka sunguruden kɛmɛ naani sorɔ Yabesi dugumogow ra, Galadi mara ra, minw ma cɛko lon. O nana ni o sungurudenw ye Izirayelimogow fɛ Silo, Kanaana jamana ra.

¹³ Ayiwa, Boniyaminu ta cɛ dama dama minw tun borira ka taga to Rimɔn ta farakuruyɔɔ ra, Izirayeli jama bɛɛ benna a ra ka cira bla o mogow

ma, ka taga a fo o ye ko kɛrɛ banna. ¹⁴ O mogow nana. Izirayelimogow tun ka sunguruden minw mina Yabesi dugu kɔɔ Galadi mara ra, o ka o sunguruw di olugu ma, ka o ke o ta musow ye. Nka o sunguruw ma o cɛw labo.

¹⁵ Izirayelimogow nimisara tuun o balemaw, Boniyaminu ta mogow fagako ra, sabu a kera i n'a fo Matigi Ala tun ka Izirayelimogow dayaga le.

¹⁶ Izirayeli jama cɛkɔɔɔbaw ko: «An bɛna mun le ke ka muso dow sorɔ k'a di Boniyaminu ta cɛ tow ma sisan? An ka o ta musow bɛɛ faga ka ban kɛrɛ ra.» ¹⁷ O ko: «Boniyaminu ta mogow minw bosira, olugu ka kan ka sigi o ta mara ra, janko Izirayeli ta siya do togo kana tunu. ¹⁸ Nka an tɛ se ka an denmusow di o ma ka o ke o musow ye; sabu an karira ka ban k'a fo ko: «Ni mogow o mogow k'a denmuso di Boniyaminu ta mogow do ma, Ala ye o tigi danga.» »

¹⁹ Izirayelimogow nana a fo ko: «Ayiwa, san o san an bɛ panagbɛ do ke ka Matigi Ala bato Silo, Beteli sahiliyanfan fɛ, sira min bɛ bo Beteli ka taga Sikemu, o sira terebɔyanfan na, Lebona dugu woroduguyanfan fɛ.» ²⁰ O k'a fo Boniyaminu ta cɛ tow ye ko: «Ni o panagbɛ wagati sera, aw ye taga dogo rezenforow kɔɔ, ²¹ ka to ka kɔɔsiri ke; ni Silo dugu sunguruw nana bo ko o bɛ taga donkeyɔɔ ra, o tuma aw ye bo rezenforow cɛ ra, aw bɛɛ kelen kelen ye Silo dugu sunguru kelen mina, ka taga ni a ye aw ta mara ra, ka o ke aw ta musow ye. ²² Ni o sunguruw facɛw walama ni o balemacew dimina ka na an fɛ, an bɛna a fo o ye ko o ye sabari ka o to aw boro; ko sabu an ma se ka muso do sorɔ aw bɛɛ ye Yabesi dugu kɔɔ. An bɛna a fo o ye ko olugu yɛrɛ le m'a lawuri a kama ka o denmusow di aw ma; o ra, o karira min na, o kariri kunko tɛ se ka ben o kan tuun.»

²³ Ayiwa, Izirayelimogow ka min fo, Boniyaminu ta mogow k'a ke ten. O panagbɛ wagati ra, o bɛɛ kelen kelen ka sunguru kelen mina donkeyɔɔ ra ka taga ni a ye o ta mara ra, ka o ke a muso ye. O cogo ra, o ka o ta duguw lo kokura, ka sigi o ra.

²⁴ O wagati kelen na, Izirayelimogow bora o ta jɔɔɔnlajenyɔɔ ra, ka taga o ta maraw ra; bɛɛ tagara a ta so, bɛɛ tagara a ta sigiyɔɔ ra.

²⁵ O wagati ra, masace si tun tɛ Izirayelimogow kunna. Bɛɛ tun bɛ a sagonanko le ke.

Ruti

Kitabu faamucogo

Namogo minw be wele ko kititigebagaw, olugu ta wagati ra, Izirayeli jamana tun jagamina kosebe. O wagatiw temenin ko fe, Ruti ta kow sorora ka ke. Ruti tun ye Mohabukamuso le ye, o korɔ ye ko siya were mogo tun lo.

Nin kitabu sebebaga ma lon. A b'a yira an na ko Izirayelimogo dow tun bora o ta jamana ra kongɔ koson, ka taga sigi Mohabu jamana ra. Ruti tun furura o Izirayelikace do ma Mohabu jamana ra yi. A ce nana sa minke, a k'a jigi la Matigi Ala kan, ka noro a buranmuso ra, min togo tun ye ko Nahomi. A tugura Nahomi ko ka seko ka taga ni a ye Izirayeli jamana ra. Ka Ruti ni Nahomi to jɔgon fe, Ruti nana furu a ce ta mogo do ma, min togo tun ye ko Bohazi. Ruti ka dence soro o ce fe; o dence le nana ke masace Dawuda bemace ye. O koson Ruti fana togo fora Yesu Kirisita ta burujuw ra (Matiyu 1.5). Nin kitabu b'a yira an na ko ni mogo o mogo ka la Ala ra, ka son ka tugu a ko, hali ni o tigi kera siya were mogo ye i ko Ruti, Ala be son o tigi ma, k'a ke a ta mogo ye.

Kitabu konokow

Nahomi sekora ka taga Betilehemu ni Ruti ye
Ruti ni Bohazi kumana o ta furu ko ra
Bohazi ka Ruti furu siri

Elimeleki ta gba ta ko

1 Namogow tun be fanga ra wagati min na Izirayeli jamana ra, kongɔba do benna Izirayeli jamana kan. Ayiwa, Betilehemukace do ni a muso ni a dence fla bora o sigiyoro ra Zude mara ra, ka taga sigi Mohabu jamana ra ka wagati do ke.

² O ce togo tun ye ko Elimeleki, a muso togo tun ye ko Nahomi, a dence kelen togo tun ye ko Malon, to kelen togo tun ye ko Kiliyon. O tun ye Efiratakaw le ye, ka bo Betilehemu, Zude mara ra. O ra, o sera Mohabu jamana ra minke, o sigira o yoro ra yi.

³ Nahomi ta ce Elimeleki nana sa k'a dence fla to. ⁴ Olugu ka Mohabu jamana muso dow furu; muso kelen togo tun ye ko Oripa, to kelen togo tun ye ko Ruti. O ka sanji tan jɔgon le ke Mohabu jamana ra. ⁵ O ko fe, Elimeleki dencew, minw ye Malon ni Kiliyon ye, olugu fana sara. A kera ten, Nahomi bonona a ce ni a dence fla bee ra.

Ruti tagara Nahomi blasira Betilehemu

⁶ Ayiwa, ka Nahomi to Mohabu jamana ra yi, a nana a men ko Matigi Ala k'a hakiri to o ta dugumogow ra, ka o ta simanw na kosebe. Nahomi wurira o le ra k'a yere laben ko a be seko o ta dugu ra, ani a buranmuso fla. ⁷ Ayiwa, Nahomi ni a buranmuso fla bora o sigiyoro ra, ka sira mina ka taga Zude jamana ra. ⁸ Ka o to sira ra, Nahomi k'a fo a buranmuso fla ye ko: «Ayiwa, sisan aw fla

te kosegi ka taga aw ta mogow fe wa? Matigi Ala ye na aw ma, i n'a fo aw fana jana tagabagaw ma, ani ne yere ma cogo min na, ka konuman ke an ye. ⁹ Matigi Ala y'a to aw ye ce werew soro, k'a to aw ye hera soro aw ta cesow ra fana.» O ko, a ka o fo ni kanuya ye, ko a be o labla; nka Oripa ni Ruti kasira kosebe. ¹⁰ O k'a fo Nahomi ye ko: «On-on, an be taga ni i ye i ta jamana ra.» ¹¹ Nahomi k'a fo o ye ko: «Aw ye kosegi, ne denmusow, mun na aw b'a fe ka taga ni ne ye? Yala ne be se ka dence werew woro tuun ka o ke aw ta cew ye wa? ¹² Aw ye kosegi, ne denmusow, aw ye taga aw ta so. Ne korora furu ma. Hali ni a kera ko ne be ce soro bi yere, ka dence dow woro tuun, ¹³ yala aw bena ban ka furu ce werew ma, fo ka taga o denw korow wa? On-on, ne denmusow! Ne ta jusukasi belen ka bon ni aw ta ye nin ko ra, sabu Matigi Ala le ka nin ke ne ra.»

¹⁴ Nahomi buranmusow kasira tuun kosebe. Nka a laban, Oripa ka fori di a buranmuso Nahomi ma ni kanuya ye, ka sira ta ka seko a ta so. Nka Ruti noronin tora Nahomi ra.

¹⁵ Nahomi k'a fo Ruti ye ko: «I balemamuso tagato fle a ta somogow fe, ani a ta batofenw ko. Ele fana ye kosegi ka taga ni a ye.» ¹⁶ Ruti ko: «I kana ne jagboya ko ne ye faran i ra, ko ne ye bo i ko ka taga ne ta mogow fe. Ni i ka taga yoro o yoro, ne be taga ni i ye, ni i ka taga sigi yoro o yoro, ne fana be sigi o yoro le ra; i ta mogow le bena ke ne ta mogow ye, i ta Ala be ke ne ta Ala ye. ¹⁷ Ni i ka sa yoro min na, ne fana bena sa o yoro le ra, ne su bena don o yoro le ra fana. Ni a ma ke

saya ye, ni ne faranna ka bo i ko kun wɛrɛ ra, o tuma Matigi Ala ye tɔɔrɔba lase ne ma o kosɔn.»

¹⁸ Nahomi k'a ye ko Ruti nɔrɔnin bɛ ale ra minke, a ma Ruti jagboya tuun ko a ye seko.

¹⁹ Ayiwa, o tagara jɔgɔn fɛ ka taga se fo Betilehemu. O sera dugu donda ra minke, dugumɔgɔw bɛɛ kabakoyara o nako ra. Muso dɔw ko: «E, Nahomi le ye nin ye tan wa?» ²⁰ Nahomi ka o jaabi ko: «Aw kana ne wele tuun ko Nahomi; aw ye a fo ne ma ko Mara †, sabu Sebɛɛtigi Ala ka kojuguba le ke ne ra.

²¹ «Ne fentigiraman tagara, nka Matigi Ala ka ne borolakolon laseko. Mun na aw bɛ ne wele ko Nahomi; k'a sɔrɔ Matigi Sebɛɛtigi Ala ka kojugu ke ne ra, ka bono lase ne ma.»

²² Ayiwa, Nahomi kɔsegira o cogo le ra ka bo Mohabu jamana ra, a ni a buranmuso Ruti, Mohabukamusu. O sera Betilehemu simantigewagati damina le ra.

Ruti tagara Boozi ta foro ra

2 Nahomi cɛ balemaɛ dɔ tun bɛ yi, min tɔgɔ tun ye ko Boozi; mɔgɔba tun lo, mɔgɔsɔbɛ tun lo fana. Ale ni Nahomi cɛ Elimeleki bɛɛ tun ye gba kelen mɔgɔw ye.

² Lon dɔ, Ruti min ye Mohabukamusu ye, ale k'a fo Nahomi ye ko: «A to ne ye taga foro dɔ ra, ka taga gban simantigebagaw ko; ni mɔgɔ dɔw sɔnna ka makari ne ra, ne bɛna siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ olugu ko. †» Nahomi ko: «Ne denmusu, taga.»

³ Ruti tagara foro dɔ ra, ka taga siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ simantigebagaw ko fɛ. A tagara ke fana ko Ruti tagara ben foro min ma, o foro tun ye Boozi ta foro le ye, min ni a burance Elimeleki bɛɛ tun ye gba kelen mɔgɔw ye.

⁴ Dɔɔnin kera, Boozi yɛrɛ nana ka bo Betilehemu. A ka simantigebagaw fo, ko: «Matigi Ala ye ke ni aw ye.» O k'a jaabi ko: «Matigi Ala ye baraka don i ra.» ⁵ O ko, Boozi k'a ta simantigebagaw ta jamɔgɔ jininka ko: «Musu juman le ye nin ye?»

⁶ Simantigebagaw ta jamɔgɔ k'a jaabi ko: «Mohabuka lo; ale le bɔra Mohabu jamana ra ni Nahomi ye ka na to yan. ⁷ A ka ne daari ko ne ye sabari k'a to ale ye gban simantigebagaw ko, ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ siman kansiriw cɛ ra. Kabini a nana, k'a ta sɔgɔma fo ka na se sisan ma, a si-gira gbata kɔrɔ ka nenekiri dɔɔnin dɔrɔn.»

⁸ Ayiwa, Boozi k'a fo Ruti ye ko: «Ne denmusu, a fle, i kana a fo ko i bɛ taga foro wɛrɛ ra tuun. I kana taga siman pini yɔrɔ wɛrɛ tuun; to ni ne ta baaradenmusu tɔw ye yan, ka siman tɔmɔtɔmɔ.

⁹ Ne ta simantigebagaw bɛ foro yɔrɔ o yɔrɔ ra, i ye o yɔrɔ kɔrɔsi kɔsɛbɛ, ka taga yi, ka taga simanw tɔmɔtɔmɔ ni ne ta baaradenmusow ye. Ne k'a fo ne ta baarakebagaw ye ko mɔgɔ si kana se i ma, ko o kana foyi fo i ma. Ni jiminlɔgɔ ka i mina, ne ta baaradenw ka ji min ta, i ye taga min o ra daga

kɔnɔ.»

¹⁰ Ruti ka o kumaw mɛn minke, a k'a kinbiri gban, ka a ja biri dugu ma, k'a fo Boozi ye ko: «Mun le k'a to ele hinara ne ra, ka nin kojuman ke ne ye sa, ne min ye siya wɛrɛ mɔgɔ ye?»

¹¹ Boozi ko: «I ka min ke i buranmusu ye, kabini i cɛ sara, o bɛɛ fɔra ne ye. I sɔnna ka bo i face ni i bamuso kɔrɔ cogo min na, ka i ta jamana ni i ta dugu to yi, ka na to jamana wɛrɛ ra, siya wɛrɛ fɛ, i tɛ siya min lon kakɔrɔ, o ko bɛɛ fɔra ne ye fana.

¹² I ka o baara min ke, Matigi Ala ye i sara o ra. I ta baraji dafanin ye bo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala fɛ, i nana i yɛrɛ karifa ale Ala min ma.» ¹³ Ruti ko: «Ne matigice, Ala y'a to ne ye hera sɔrɔ i ja kɔrɔ belen; sabu i ta kumaw ka ne jusu saaro, fo ka ne jusu suma; k'a sɔrɔ hali i ta jonmusu gbansan, o ka fisa ni ne ye.»

¹⁴ Domuniwagati nana se minke, Boozi ko Ruti ma ko: «I gbara ka domuni ke. I ta domuni su nanji ra k'a domu.» Ruti sigira simantigebagaw kɛrɛ fɛ. Boozi ka simankise yirannin dɔ di a ma. Ruti ka domuni ke ka fa, fo k'a to bla. ¹⁵ O ko, a wurira ka taga siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ. Boozi k'a fo a ta baaradenw ye ko: «Aw y'a to a ye siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ kansiriw cɛ ra fana. Aw y'a to yi, aw kana a mafiyenya. ¹⁶ Aw ye siman dɔw burun aw yɛrɛ ko, janko a ye olugu tɔmɔtɔmɔ. Aw kana kumajugu si fo a ma.»

¹⁷ Ruti ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ fo ka taga wula se. A ka siman benbenninw minw tɔmɔ, a ka o gbasi ka o fiye. O kera simankise kilo bisaba. ¹⁸ A tagara ni o simankise ye dugu kɔnɔ a buranmusu fɛ, ka taga o yira a buranmusu ra, min ye Nahomi ye; a k'a ta tererafana to fana bo ka o di Nahomi ma.

¹⁹ Nahomi ko: «E! O tuma i ka siman tɔmɔ min le bi? I ka baara ke jon ta foro le ra? Mɔgɔ min hinara i ra, Ala ye baraka don o tigi ra.»

Ruti ka baara ke cɛ min ta foro ra, a ka o tigi ko fo a buranmusu ye. A ko: «Ne ka baara ke cɛ min ta foro ra bi, o tɔgɔ ye ko Boozi.» ²⁰ Nahomi ko: «Matigi Ala ye baraka don o tigi ra. Ale Ala le bɛ ja mɔgɔ janamanw ma, i n'a fo a bɛ ja mɔgɔ saninw ma cogo min na.» Nahomi ko tuun ko: «Nin cɛ ye an ta mɔgɔ dɔ le ye. Minw ka kan ka o janto an na, olugu dɔ lo ‡.»

²¹ Mohabukamusu Ruti k'a fo tuun ko: «A yɛrɛ k'a fo ko ne ye to ale ta baaradenw kɛrɛ fɛ, fo ka taga a to ale ta siman ye tige ka ban.»

²² Nahomi k'a fo Ruti ye ko: «To a ta baaradenw kɛrɛ fɛ, ka baara ke ni a ta baaradenmusow ye; o ka ji. I kana bo ka taga foro wɛrɛ ra; o ka fisa i ma.»

²³ Ayiwa, Ruti tora ni Boozi ta baaradenmusow ye ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ, fo ka taga simanw bɛɛ tige ka ban.

Ruti ni a buranmusu Nahomi tora jɔgɔn fɛ.

† Nahomi kɔrɔ ye ko: jususuma; nka Mara kɔrɔ ye ko: jusukasi. †† Yahudiyaw fɛ, simantigewagati ra, dɛsɛbagatɔw tun bɛ se ka gban simantigebagaw ko, ka to ka siman benbenninw tɔmɔtɔmɔ olugu ko ka taga o domu (Sarakalasebagaw 19.9-10)

‡ Ka kapa ni sariya ye, ni cɛ sara k'a muso to, k'a sɔrɔ den tun tɛ a fɛ, a balema dɔ tun ka kan k'a janto banbaga ta yɔrɔ ra, ani k'a muso fana ta: (Sariya 25.5-10)

Ruti k'a yere karifa Boozi ma

3 Lon do, Ruti buranmuso Nahomi kumana Ruti fe; a ko: «Ne denmuso, ne b'a fe i ye sigiyoro soro, ka furu, ka ke hera ra, ka laganfiya. ² Ayiwa, i ka baara ke ni Boozi min ta baaradenmusow ye, an ta mog'o lo. Bi su nin na, a bena taga a ta siman gbasi simangbasiyoro ra. ³ O ra, wuri, i ye ko, ka turu mun i yere ra, ka i ta faniw bee ra numanman do don, ka taga simangbasiyoro ra. Nka i kana a to a ye i ye. I y'a to a ye domuni ke ka fa, ka min folo. ⁴ Ni a nana ke taga ye la, i ye dogo k'a layoro korosi ka ja. Ni a sunogora, i ye gbara a ra, ka taga birifani bo a sen kan, ka la a sen koro. O ko, i ka kan ka min ke, ale yere bena o nafa i ye.»

⁵ Ruti ka Nahomi jaabi ko: «I ka min fo, ne bena a ke ten.»

⁶ Ruti tagara simangbasiyoro ra. Nahomi ka min fo a ye, a k'a ke ten. ⁷ Boozi ka domuni ke ka ban tuma min na, ka min, a ninsondiyaninba tagara la siman kansiriw kere fe ka sunogo. Ruti dendenna ka gbara a ra ka taga birifani bo a sen kan ka la a sen koro.

⁸ Su cemance ra, Boozi nana bara ka kunu. A k'a kun korota minke, a barara k'a ye ko muso do lanin be ale sen koro. ⁹ Boozi ko: «Jon lo?» Ruti k'a jaabi ko: «Ne Ruti lo, i ta jonmuso; ne nana ne yere karifa i ma, sabu ne ce ta gbamogow bee ra, ele le ka kan ka ne ta, ka i janto ne ra.»

¹⁰ Boozi ko: «Ne denmuso, Matigi Ala ye baraka don i ra. I ka kewalenuman min ke nin ye sisan, o belen ka bon ka teme i ta kewale folow kan, i ka minw ke i buranmuso ye. Nin kewale b'a yira ko can ra i be i ce ta gbamogow fe kosebe; sabu i tun be se ka taga furu kanbelen fagantan walama waritigi do ma, nka i ma o ke. ¹¹ Ayiwa, ne denmuso, i kana hami nin ko ra tuun; i be fen o fen fe, ne bena o bee ke i ye; sabu dugu konon yan, mogow bee k'a lon ko i ye mogosobe le ye. ¹² Can lo, an ta gbamogow ra, ne le ka surun i ce ra; ne le ka kan ka i ta ka ne janto i ra. Nka mogow were be yi, min be ne ja. ¹³ O ra, to yan, i ye su to ke yan. Sini ne bena taga kuma ni o ce ye, k'a lon ni a b'a fe ka i ta k'a janto i ra. Ni a sonna, ayiwa, o ka ni. Nka ni a ma son, ne be kari i ye Matigi Ala togow ra, ko ne bena i ta ka ne janto i ra. To yan, i ye su to ke yan.»

¹⁴ Ayiwa, Ruti tora Boozi sen koro fo ka taga dugugbeda surunya. Nka sani kene ye ci, a wurira; sabu Boozi tun t'a fe ko mogow si ye a lon ko muso do nana la simangbasiyoro ra. ¹⁵ Boozi k'a fo a ye ko: «Na ni i ta deregeba ye, i ye a mina ka ja.» Ruti ka deregeba mina. Boozi ka sumanikeminan fa siman na, k'a ja wogow ke Ruti ta deregeba ra, ka o la Ruti kun na. O ko, Boozi sekora ka taga dugu konon.

¹⁶ Ruti tagara se a buranmuso Nahomi fe. Nahomi k'a jininka ko: «Ne denmuso, a ko kera cogo di?» Ayiwa, Boozi ka fen o fen fo, Ruti ka o bee lakari a buranmuso ye. ¹⁷ Ruti ko: «A yere ka siman sumanikeminan ja wogow di ne ma, ko ne borolakolon man kan ka kosegi i fe.» ¹⁸ Nahomi

ko: «Ayiwa, ne denmuso, i kana koroto; ele ye to yan, an y'a fe a ko bena laban min ma. Ne k'a lon ko ni Boozi koni ma nin ko panabo bi yere, a jusu te suma.»

Boozi tagara Ruti ta furuko panabo

4 Ayiwa, Boozi tagara sigi dugu donda ra, dugu pogonyeyoro ra. A kera fana ko Boozi tun ka ce min ta ko fo Ruti ye, ko min ka surun Elimeleki ra ka teme ale kan, ani ko min tun ka kan k'a janto Ruti ra, o ce le nana ke teme ye. Boozi k'a wele, ko: «Mogoman, na, i ye na sigi yan, ne b'a fe ka kuma ni i ye.» Ce nana sigi. ² Ayiwa, Boozi ka dugu cekoroba tan wele ka olugu fana lasigi. Olugu siginin ko, ³ Boozi k'a fo Elimeleki balemace ye, min tun ka kan k'a janto Ruti ra, ko: «Ayiwa, an k'a lon ko Nahomi bora Mohabu jamana ra ka na. Sisan, a ce Elimeleki, min ye an balemace ye, a be o ta foro fiyeerera. ⁴ Ne tun b'a fe ka o fo i ye, janko ni i be se k'a kunmabo, a ko ye panabo cekorobaw ni mogow tow bee ja na yan; ni i b'a fe k'a kunmabo, i ye a kunmabo, sabu ka kapa ni gba ta sariya ye, ele le ka kan ka ke mogow folo ye k'a kunmabo. Nka ni i k'a ye ko i te se k'a kunmabo, i ye a fo ne ye, sabu ka kapa ni sariya ye fana, ne le gbanna ele ra.» Ce k'a jaabi ko: «Ne bena foro kunmabo.» ⁵ Boozi ko: «Ayiwa, o benna. Nka ni i be foro kunmabo Nahomi fe lon min na, i ka kan ka Ruti Mohabukamusu fana ta, min ye banbaga ta muso ye, janko ka den soro banbaga togow ra, a ta cen ye ke olugu ta ye.»

⁶ Min tun ka kan k'a janto Ruti ra, ale ko: «Ni o lo, ne bena ne sen bo a ko ra, k'a di i ma, sabu ni a kera o cogo ra, ne yere ta denw tena cen soro. O ra, ne be a di i ma; ne tena se a ma.»

⁷ Ayiwa, folofolo, Izirayelimogow fe, ni do tun ka fen do san do fe, walama ni do ka fen do falen do fe, kelen tun be a ta sanbara bo k'a di to kelen ma, k'a yira ko a sonna. O le tun be a yira ko o ko panabora ka ja, ko a banna. ⁸ O koson min tun ka kan k'a janto Ruti ra, ale k'a fo Boozi ye minke ko a ye foro kunmabo, a k'a ta sanbara bo a sen na k'a di Boozi ma. ⁹ Boozi k'a fo cekorobaw ni mogow tow bee ye ko: «Aw bee ye an seerew ye bi, ko fen o fen tun ye Elimeleki ni a dencow Kiliyon ni Malon ta ye, ko ne be o bee kunmabo Nahomi fe bi; ¹⁰ ko ne be Malon ta Mohabukamusu Ruti fana ta, janko ka denw soro banbaga togow ra, ka nin foro ke olugu ta ye, janko a togow kana tunu a balemaw ce ra, ani a togow ye lon dugu ta kow ra. Ayiwa, aw bee ye nin ko seerew ye.»

¹¹ Cekorobaw ni mogow minw bee tun be kene kan, olugu ka Boozi jaabi ko: «Can lo, an kera nin ko seerew ye. Ayiwa, nin muso min bena don i ta so, Matigi Ala ye o muso ke i n'a fo Raseli ni Leya, Yakuba ta muso fla, Izirayelimogow bee buruju bora o muso fla minw na. Ala ye i ke fentigi ye Efirata mara ra, ka i togow bonya Betilehemu dugu konon. ¹² Matigi Ala ye den caman di i ma, ka bo nin muso ra, ka i ta gba ke i n'a fo i bemace Peresi ta gba, Zuda ni Tamari dence.»

Ruti ka dence soro

¹³ Ayiwa, Boozi ka Ruti furu. Matigi Ala ka denworo nɔgɔya Ruti ye; a ka kɔnɔ ta ka dence woro. ¹⁴ Betilehemu dugu musow k'a fo Nahomi ye ko: «Matigi Ala baraka! Sabu a ka den di i ma bi, min bena a janto i ra. Ala y'a to i mamaden ye togoba soro Izirayeli jamana kɔnɔ. ¹⁵ Nin den bena i jusu suma, k'a janto i ra i ta korɔya wagati ra. I buranmuso ka fisa ka teme hali dence wolonfla kan, sabu a ka i kanu, ka nin dence woro i ye.» ¹⁶ Nahomi ka den ta k'a nɔrɔ a yere ra; den tora a boro, a k'a lamo. ¹⁷ Nahomi siginɔgɔnmusow ko: «E, Na-

homi ka dence soro.» O ka den togo la ko Obedi. Obedi dence le nana ke Yese ye, Yese dence kera Dawuda ye.

Masace Dawuda buruju

¹⁸ Dawuda buruju ye nin ye, k'a damina a bε-mace Peresi ra: Peresi dence tun ye Esiromu ye, ¹⁹ Esiromu dence tun ye Aramu ye, Aramu dence tun ye Aminadabu ye, ²⁰ Aminadabu dence tun ye Naasun ye, Naasun dence tun ye Salimon ye, ²¹ Salimon dence tun ye Boozi ye, Boozi dence tun ye Obedi ye, ²² Obedi dence tun ye Yese ye, Yese dence le tun ye Dawuda ye.

Samawilu fɔlɔ

Kitabu faamucogo

Nin kitabu bɛ wele ko Samawilu ta kitabu fɔlɔ, sabu ale ta kow le fora ka caya nin kitabu kɔnɔ. Kititigɛbagaw ta wagati banna cogo min na, ka taga se masacɛw ta wagati ma, Samawilu ta kitabu fɔlɔ bɛ o kow le fɔ an ye.

Cɛ saba minw tɔgɔ fora nin kitabu kɔnɔ kɔsɛbɛ, o ye Samawilu ye, min tun kɛra Izirayeli ta kititigɛbagaba dɔ ye, ani Sawuli, min kɛra Izirayeli masacɛ fɔlɔ ye, ani Dawuda, min nana sigi masaya ra Sawuli sanin kɔ.

Nin kitabu sɛbɛbaga ma lɔn, nka an b'a ye ko Samawilu ta baara ni a ta kumaw le bɛ nin kitabu fɔlɔ ni a flanan kɔnɔ.

Nin kitabu kunba ye nin ye, ko ni mɔgɔ min ka Ala kan mina, Ala bɛ kopuman kɛ o tigi ye; nka ni mɔgɔ min ka Ala kan bla, cɛnri le bɛ se o tigi ma. Ala ka o kuma le fɔ sarakalasebaga Eli ye, ko: «Sabu mɔgɔ minw bɛ ne bonya, ne bɛ olugu le bonya; nka mɔgɔ minw bɛ ne dɔgɔya, ne fana bɛ olugu dɔgɔya» (2.30).

Ala yɛrɛ le tun b'a fɛ ka kɛ Izirayelimɔgɔw ta masacɛ ye, nka o banna o ma; o ko masacɛ dɔ ye sigi olugu kunna i ko siya tɔw. Masacɛ min dira o ma, min tun ye Sawuli ye, ale ma Ala kan mina. O kɔsɔn Ala ka mɔgɔ wɛrɛ janawoloma, min kɛra Dawuda ye.

Nin kitabu b'a yira an na ko Ala yɛrɛ le kɛra a ta mɔgɔw ta masacɛ ye. Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka sigi masaya ra Ala ta mɔgɔw kunna, o tigi ka kan ka Ala kan mina, k'a ta sariyaw bɛɛ sira tagama.

Kitabu kɔnɔkɔw

Samawilu kɛra Izirayeli kititigɛbaga dɔ ye
Sawuli kɛra Izirayeli masacɛ ye
Masacɛ Sawuli ta masaya damina
Dawuda ni Sawuli ta bɛnbariya
Sawuli ni a dɛncɛ sacogo

Elikana ta muso fla ta ko

1 Cɛ dɔ tun siginin bɛ Ramatayimu Sofimu, Efi-rayimu kuruyɔrɔw ra. A tɔgɔ tun ye ko Elikana; a facɛ tɔgɔ tun ye ko Yerohamu, Yerohamu facɛ tɔgɔ tun ye ko Elihu, Elihu facɛ tɔgɔ tun ye ko Tohu, Tohu facɛ tɔgɔ tun ye ko Sufu; Efi-rayimukaw tun lo. ² Muso fla tun bɛ Elikana fɛ; kɛlɛn tɔgɔ tun ye ko Ane, tɔ kɛlɛn tɔgɔ tun ye ko Penina. Penina tun ka denw sɔrɔ, nka Ane tun ma den sɔrɔ.

³ San o san, o cɛ tun bɛ bɔ a ta dugu ra ka taga Silo, ka taga Fangatigi Ala bato, ka sarakaw bɔ a ye. Sarakalasebaga Eli dɛncɛ fla, Hɔfini ni Finehasi, olugu tun bɛ o yɔrɔ le ra; olugu le tun ye Matigi Ala ta sarakalasebagaw ye. ⁴ Lon min ni Elikana tun bɛ a ta sarakaw bɔ, a tun bɛ sarakasogo dɔ di a muso Penina ma, ani Penina dɛncɛw ni a denmusow bɛɛ ma fana. ⁵ Nka a tun bɛ Penina ta sogo ninyɔrɔ jɔgɔn fla le di Ane ma, sabu a tun bɛ Ane kanu, hali k'a sɔrɔ Matigi Ala tun ka Ane kɛ denworobari ye. ⁶ A sinamusu tun bɛ to k'a darabɔ, janko k'a jusu gban, sabu Matigi Ala tun

k'a kɛ denworobari ye. ⁷ San o san, a tun bɛ kɛ ten le. Tuma o tuma ni Ane tun ka taga Matigi Ala ta yɔrɔ saninman na, Penina tun bɛ to k'a darabɔ o cogo kɛlɛn na. Ni o kɛra, Ane tun bɛ kɛ kasi ye, ka ban domuni bɛɛ ma. ⁸ A cɛ Elikana tun b'a fɔ a ye ko: «Ane, mun le ka i jusu kasi? Mun na i bɛ kasi ka ban domuni ma? O tuma ne kɛlɛn man fisa ele fɛ ni hali dɛncɛ tan ye wa?»

Ala ka dɛncɛ di Ane ma

⁹ Lon dɔ, o ka domuni kɛ ka min ka ban Silo tuma min na, Ane wurira; o y'a sɔrɔ sarakalasebaga Eli siginin tun bɛ siginan dɔ kan, Matigi Ala ta batoso donda samasen dɔ kɔrɔ. ¹⁰ Ane jusu tun kasinin lo kɔsɛbɛ; a kasira kɔsɛbɛ ka Matigi Ala daari. ¹¹ A ka dajuru dɔ ta Ala fɛ k'a fɔ ko: «E, Fangatigi Ala, ni i sɔnna ka i ta jɔnmuso ta sege fle, ka i hakiri to ne ra, ni i ma jina i ta jɔnmuso ko fiyewu, ni i ka sɔn ka dɛncɛ di ne ma, ne bɛna o den di i ma, a bɛ kɛ i ta ye a si bɛɛ ra; o ra kunlimuru tena se a kun ma ka ye.» †

† *Kunlimuru man kan ka se a kun ma: o ye tagamasiyen ye min b'a yira ko den blara danna, ka kɛ Ala ta ye (Jateri 6.5)*

¹² Ayiwa, Ane nana to daariri ra Matigi Ala na kɔrɔ ka mɛɛn minke, Eli nana ke a dagbolow kɔrɔsi ye. ¹³ Ane tun be kumana a yere kɔnɔ le; a dagbolow dama le tun be lamagara, nka mɔgɔ tun te a kumakan menna. A kera Eli na na ko a ka dɔrɔ le min ka panamini. ¹⁴ Eli ko a ma ko: «O tuma ele ta dɔrɔ bena i bla tuma juman le? Taga i ta dɔrɔtɔya ke yɔrɔ were!»

¹⁵ Ane k'a jaabi ko: «Ne matigice, o te; ne ye muso min ye, jusukasiba le be ne kan. Ne ma duven min, ne ma minnifen fariman were si min. Ne tun be ne kɔnɔnɔkɔw beɛ le fɔra Matigi Ala ye. ¹⁶ I kana i ta jɔnmuso jate muso sɔnkolon dɔ ye. Ne ta dimi bonyakojugu ni ne ta sege le k'a to ne ka Ala daari fɔ ka na se sisan ma.»

¹⁷ Eli k'a fɔ a ye ko: «O tuma, taga hera ra. I ka fen min daari, Izirayeli ta Ala ye o ke i ye.»

¹⁸ Ane ko Eli ma ko: «Ala y'a ke i ye i hakiri to i ta jɔnmuso ra.» O kɔ, Ane tagara domuni ke; a m'a na sisi tuun.

¹⁹ O wurira o dugusagbe sɔgɔmada jooa fe, ka o kinbiri gban Matigi Ala na kɔrɔ k'a bato minke, o sekɔra ka taga o ta so, Rama dugu kɔnɔ.

Elikana jenna ni a muso Ane ye. Matigi Ala k'a hakiri to Ane ra. ²⁰ Ane nana kɔnɔ ta; a nana dence woro, k'a tɔgɔ la ko Samawilu †, ko sabu ale tun k'a daari Matigi Ala fe.

Ane k'a dence di Matigi Ala ma

²¹ Wagati min Ane ce Elikana nana a fɔ ko a be taga tuun ni a ta gbanmɔgɔw beɛ ye ka taga san sarakaw bɔ Matigi Ala ye, ani k'a ta dajuru dafa, ²² Ane ma taga ni a ye o san na. A k'a fɔ a ce ye ko: «Ni den nana dabo sin na wagati min na, ne bena taga ni a ye Silo, ka taga a yira Matigi Ala ra; a bena to yi tuma beɛ.» ²³ A ce Elikana k'a jaabi ko: «Ni min ka ben i yere ma, i ye o ke. To ni den ye yan fɔ ka taga a dabo sin na. Janko Matigi Ala ka kɔnuman min layiri ta, o ye ke dɔrɔn.» A kera ten, a muso Ane tora ni den ye ka den lamɔ fɔ ka taga den dabo sin na.

²⁴ Ayiwa, den nana dabo sin na wagati min na, a k'a ta ka taga ni a ye Matigi Ala ta batoyɔrɔ saninman na Silo. O y'a sɔrɔ den belen tun be fitini. A tagara ni misitoran kelen †† ye min si ka san saba sɔrɔ, ani mugu tentennin kilo tan, ani rezɛnji forogo na kelen. ²⁵ O tagara se yi minke, o ka misitoran kannatige; o kɔ, o tagara ni den ye Eli fe. ²⁶ Ane k'a fɔ Eli ye ko: «Ne matigice, hake to. Ne be can yere le fɔra i ye; muso min tun nana Matigi Ala daari i kɔrɔ yan lon dɔ, ne lo. ²⁷ Ne tun be Matigi Ala daarira nin den ta ko le ra. Matigi Ala fana ka ne ta daariri lamɛn. ²⁸ O kɔsɔn ne b'a fe k'a di Matigi Ala ma. A bena ke Matigi Ala ta ye a si beɛ.»

Ane ka o fɔ minke, o ka o kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

Ane ka Matigi Ala fo

2 Ayiwa, Ane ka Ala daari k'a fɔ ko:

«Nagari be ne jusukun na Matigi Ala sababu ra; sabu Matigi Ala ka ne baraka lawuri. Ne bena kuma k'a yira ne juguw ra sisan, sabu ne be nagari Matigi Ala ta demeri kɔsɔn.

² «Mɔgɔ si saninyanin te i ko Matigi Ala, Ala were te yi ni ele Matigi Ala te, Ala barakaman were te yi, min be i ko an ta Ala.

³ «Aw ye yerebonya kumaw dabra, Aw kana wasoyakumaw bɔ aw da ra tuun; sabu Matigi Ala ye Ala le ye, min be fen beɛ lon. A be beɛ ta kewalew lon.

⁴ «Mɔgɔ barakamanw ta kalanw karira o boro, nka barakantanw ka fanga sɔrɔ.

⁵ Minw tun fanin lo, olugu be baara jinina ka o ta baro sɔrɔ;

k'a sɔrɔ kɔngɔtɔw ta kɔngɔ banna.

Muso denworobari ka den wolonfla sɔrɔ, k'a sɔrɔ denworomuso ta densɔrɔ lalɔra.

⁶ Matigi Ala b'a to mɔgɔ be sa, a b'a to mɔgɔ be si sɔrɔ;

a be mɔgɔ lataga lahara, a be mɔgɔ labɔ lahara.

⁷ Matigi Ala be mɔgɔ fagantanya, a be mɔgɔ fentigiya;

a be mɔgɔ majigi, a be mɔgɔ kɔrɔta.

⁸ «A be desebagato lawuri ka bɔ dugu ma, ka fagantan lawuri ka bɔ nɔgɔ ra, k'a lasigi ni fagamaw ye, ka masasiginan nɔɔrɔman di o ma; sabu dugukolo jusiginanw be Matigi Ala le boro, a ka dunupa lo olugu le kan.

⁹ A bena a nasiranbagaw kɔrɔsi o temeyɔrɔw beɛ ra;

nka a bena mɔgɔjuguw latunu dibi ra; sabu adamaden yere fanga te a ke setigi ye.

¹⁰ «Matigi Ala bena a juguw beɛ halaki, a bena sanperɛn lajigi o kan ka bɔ san fe; Matigi Ala bena kiti tige ka se fɔ dugukolo danw beɛ ra.

A bena se di a ta jamana masace ma; a bena a ta mɔgɔ janawolomanin baraka lawuri.»

¹¹ Ayiwa, o kɔ, Elikana sekɔra ka taga so, Rama dugu kɔnɔ; nka den tora Matigi Ala ta baara ra sarakalasebaga Eli kɔrɔ.

Eli dencew ta kewalejuguw

¹² Eli dencew tun ye mɔgɔ sɔnkolon dɔw le ye. O tun te Matigi Ala bonya. ¹³ Olugu minw tun ye sarakalasebagaw ye, olugu tun be min ke mɔgɔw ra, o fle nin ye: Ni mɔgɔ dɔ tun be saraka bɔra, sarakalasebaga tun be a ta baaraden dɔ ci ka na sarakabɔbaga fe sarakasogo tobituma ra; baaraden tun be na ni sogosɔgɔnan jin saba dɔ ye a

† Samawilu kɔrɔ ye ko: a daarira Ala fe. †† Kitabu dɔw ko misitoran saba.

boro. ¹⁴ A tun be na o sogosogonnan turu sogo ra minan kono, walama negedaga kono, walama bogodaga kono, walama tasa kono. Ni sogosogonnan tun ka bo ni sogo min o min ye, o bee le tun be ke sarakalasebaga ta ye. Izirayelimogwo minw bee tun be na Silo ka na saraka bo, sarakalasebaga minw ye Eli dencew ye, olugu tun be o le ke o mogow ra.

¹⁵ Tuma dow yere, hali k'a soro o ma sogo turu jeni ban, sarakalasebaga ta baarden tun be na, ka na a fo sarakabobaga ye ko: «Sarakalasebaga ko i ye sogo do di a be taga a jeni. A ko a te sogo tobinin fe, a be sogo kene le fe.» ¹⁶ Ni sarakabobaga ko: «A to an ye sogo turu jeni folo; o ko, ni min ka i diya, i be o ta», baarden b'a fo ko: «Fiyewu! A di sisan le, ni o te, ne b'a mina fanga ra.»

¹⁷ Ayiwa, o kanbelenw tun be o jurumunba le kera ka Matigi Ala hake ta, sabu o tun te Matigi Ala ta sarakaw jatera tuun.

Samawilu ni a worobagaw

¹⁸ Samawilu koni tun be baara kera Matigi Ala ja koro; denmisen tun lo; a tun ka saninderege do le don, min tun lalagara ni lenfani ye. ¹⁹ A bamuso tun be to ka forokiyantin do karan a ye san o san. Ni a ce tun be na Silo ka na san sarakaw bo, a tun be na ni a ce ye, ka na o forokiyantin di Samawilu ma. ²⁰ Eli tun be to ka dugawu ke Elikana ni a muso ye, k'a fo Elikana ye ko: «I muso ka nin den daari Matigi Ala fe, ka na a bla danna Matigi Ala ye, Matigi Ala y'a to i ye den werew soro a fe ka o bla o den no ra.»

O ko, o tun be seko ka taga o ta so.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a hakiri to Ane ra tuun. A nana kono ta sipagako caman tuun. A ka dence saba ni denmuso fla le soro tuun. O y'a soro Samawilu kera kanbelennin ye, a tun be koroyara Matigi Ala ja koro.

Eli k'a denw mafiyenya

²² Ayiwa, Eli tun korora kosebe. A dencew tun be min kera Izirayelimogwo ra, a ka o men. A k'a men fana ko muso minw tun be to ka taga baaramisenw ke Nogonkunben fanibon* donda ra, ko o tun jen ni o musow ye. ²³ A k'a fo o ye ko: «Mun koson aw be nin ko jogon kera? Aw be nin kojugu minw kera tan, ne be o menna mogow bee le fe. ²⁴ On-on de, ne denw, aw kana son nin ma. Ne be min menna tan, o man ni. Aw be Matigi Ala ta mogow blara jurumun na. ²⁵ Ni mogwo do ka mogwo were hake ta, Ala le be se ka soronari ke o fla ce. Nka ni mogwo ka Ala yere hake ta, jon were le bena soro ka Ala sorona o tigi ye?»

Ayiwa, o bee n'a ta, Eli dencew ma o face ta kuma lamem, sabu Matigi Ala tun ka o fagako latige ka ban.

²⁶ Ayiwa, Samawilu tun be koroyara. A ko tun ka di Matigi Ala ye, a ko tun ka di mogow fana ye.

Matigi Ala ka kankari la Eli ye

²⁷ Lon do, Ala k'a ta ciraden do bla ka na Eli fe ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: Yala ne ma ne

yere yira i bemaw ra k'a gbeya, ka o to jonya ra Farawona fe Misiran jamana ra wa? ²⁸ Ne ka ele bemaw ta siya le panawoloma Izirayeli ta gbaw bee ra, ka o bla ne ta sarakalasebagaya baara ra, janko o ye saraka bo ne ta sarakajenifen* kan, ka wusunun saraka don ne ye, ka saninderege don ka baara ke ne ye; Izirayelimogwo be saraka o saraka jeni Matigi Ala ye, ne ka o saraka sogo do ke o ta ye. ²⁹ Ayiwa, ne b'a fe began sarakaw* ni siman sarakaw* minw ye bo ne ye ne ta batoso kono, mun koson aw te o sarakaw jatera fen ye? A nana ke cogo di ko ele be i dencew bonyara ka teme ne kan? Ne ta mogow, Izirayelimogwo be saraka minw bo, aw be o sarakaw jumanmanyorow bee le domuna, fo ka toro.

³⁰ «O koson Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne tun k'a latige ko i ta mogow, ani aw ta siya le bena to ne ta sarakalasebagaya baara ra wagati bee. Nka sisan, ne Matigi Ala, ne ko, ko o banna! Sabu mogwo minw be ne bonya, ne be olugu le bonya; nka mogwo minw be ne dogoya, ne fana be olugu dogoya. ³¹ Wagati do bena se, ne bena ele ni i ta siya bee ta fanga ban. Cekoroba tena soro aw ta siya ra tuun. ³² I bena toro caman ye ne ta batoso kono; k'a soro ne bena kopuman ke Izirayelimogwo ye fo ka o wasa. Nka cekoroba tena soro aw ta somogow ra tuun. ³³ Ni ne ka na i ta somogwo min to sarakalasebagaya ra, ne bena o to yi doron janko ka ele jusu kasi le, ka i paji bo fo ka na i ja fiyen; ni o te, i ta somogow bee bena sa k'a soro o ma koro.

³⁴ «Ko min bena ke i dence fla ra, Finehasi ni Hofini, o bena ke tagamasiyen ye k'a yira i ra ko ne ka min fo ko o bena ke can ye; o fla bee bena sa lon kelen na.

³⁵ «Ne bena sarakalasebaga were sigi, min bena ne ta sariya sira tagama a cogo ra, ka ne jusu diya, ani ka ne nin wasa. Ne bena baraka don a ta somogow ra; ni ne nana masace min o min panawoloma k'a sigi masaya ra, olugu le bena ke sarakalasebagaya ra o masace koro wagati bee.

³⁶ Ni ele ta somogwo to min o min nana to, o bena taga a kinbiri gban le o sarakalasebaga koro, janko a ye wari doonin, walama domuni doonin soro k'a domu; a bena a fo sarakalasebaga ye ko: «Sabari, i ye ne bla sarakalasebagaya baara do ra, janko ne ye domuni doonin soro k'a domu.» »

Ala kumana Samawilu fe

3 Samawilu tun ye denmisen ye hali bi. A tun be baara kera Matigi Ala ye Eli koro. O wagati ra, Matigi Ala tun te kumana mogow fe wagati caman na tuun; a tun be deri ka kow yira mogow ra cogo min na, a fana tun te o kera tuun k'a caya.

² O wagati fana ra, Eli padenw baraka tun dogoyara, a tun te yeri kera kosebe tuun. Lon do, su fe, a lanin tun be a layoro ra. ³ O y'a soro Ala ta fitina saninman tun ma faga folo yoro saninman kono. Samawilu lanin tun be Matigi Ala ta batoso kono, jennogonyu kesu* tun be yoro min na. ⁴ Matigi Ala nana Samawilu wele. Samawilu ka jaabiri ke ko: «Naamu.» ⁵ A borira ka taga Eli fe, ka taga a fo a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Eli k'a jaabi ko:

«Ne ma i wele. Taga la.» Samawilu sekora ka taga la.

⁶ Matigi Ala nana Samawilu wele tuun; a wurira tuun ka taga Eli fe ka taga a fo a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Eli k'a jaabi ko: «Ne dence, ne ma i wele de! Seko ka taga la.»

⁷ Samawilu tun ma Matigi Ala lon folo; Matigi Ala tun ma deri ka kuma a fe ka ye folo.

⁸ Matigi Ala nana Samawilu wele tuun a sipaga sabanan na. Samawilu wurira tuun ka taga Eli fe, ka taga a fo a ye ko: «I ka ne wele, ne nana.» Ayiwa, Eli k'a faamu ko Matigi Ala le be den welera.

⁹ O ra, Eli k'a fo a ye ko: «Taga la; ni i nana welekan men tuun, i y'a fo ko: «Matigi Ala, kuma, sabu i ta jonce be i lamenna.» » Samawilu tagara la a layoro ra.

¹⁰ Matigi Ala nana ka na lo; a ka weleri ke i n'a fo a tun k'a ke cogo min na kakoro. A ko: «Samawilu, Samawilu.» Samawilu k'a jaabi ko: «Matigi Ala, kuma, sabu i ta jonce be i lamenna.» ¹¹ Matigi Ala k'a fo Samawilu ye ko: «A fle, ne bena ko do ke Izirayeli jamana ra. Ni mogo o mogo toro ka na o ko men, o tigi bena kabakoya fo ka manwu. ¹² Ni o wagati sera, ne tun ka ko o ko fo Eli ta somogow ta ko ra, ne bena o bee ke. Ne bena a damina, ne bena a laban fana. ¹³ Ne tun k'a fo a ye ko ne bena kiti ben a ta somogow kan, kiti min tena ban ka ye; ne be o ke jurumun min koson, a yere ka o lon. A dencew ka o jurumunw ke ka o yere ko gboya ne ye, nka Eli ma son ka o ladi janko o ye o kow dabra. ¹⁴ O koson ne karira Eli ta somogow ye ko o ta hake tena kafari ka ye fiyewu; began saraka* tena se k'a kafari, siman saraka* tena se k'a kafari.»

¹⁵ Ayiwa, Samawilu lanin tora yi fo ka taga dugu gbe. Dugu gbera minke, a wurira ka taga Alabatoso dondaw dayele. Samawilu tun ka min ye su fe, a siranna ka o fo Eli ye. ¹⁶ Nka Eli k'a wele k'a fo a ye ko: «Ne dence Samawilu!» Samawilu ko: «Naamu!» ¹⁷ Eli ko: «Matigi Ala ka kuma juman le fo i ye? A fo ne ye, i kana foyi dogo ne ma. A ka fen o fen fo i ye, ni i ka o do dogo ne ma, o tuma Matigi Ala ye o hake bo i ra fo k'a juguya.»

¹⁸ Samawilu k'a bee fo Eli ye, a ma foyi dogo a ma. Eli ko: «Matigi Ala lo, ni min ka ben a ma, a ye o ke.»

¹⁹ Samawilu tun be panatigera. Matigi Ala tun be ni a ye; ni a tun ka kuma o kuma fo Matigi Ala togo ra, o bee tun be ke ka dafa. ²⁰ K'a ta Dan, ka taga a bla fo Beri Seba, Izirayelimogow bee tun k'a lon ko Samawilu tun ye Matigi Ala ta cira yere le ye. ²¹ Matigi Ala belen tun be to k'a yere yira Silo, sabu a tun be to ka na Samawilu fe Silo, ka na kuma ni Samawilu ye.

Filisikaw sera Izirayelimogow ra

4 Ayiwa, Samawilu tun be to ka Matigi Ala ta kuma lase Izirayelimogow bee ma.

Lon do, Izirayelimogow nana bo ka taga Filisikaw kunben ko o be o kere. O tagara lajen Ezeni Ezeri yoro ra; Filisikaw tun be Afeki yoro ra. ² Filisikaw ka o yere laben ka na lo Izirayelimogow na, kere kama. O ka kere damina minke, Filisikaw sera Izirayelimogow ra, ka Izirayelimogow ce waga

naani (4 000) jagon faga kerekene kan.

³ Izirayelimogow tow sekora ka taga o sigiyoro ra. Izirayeli cekorobaw ko: «Mun koson Matigi Ala k'a to Filisikaw sera an na bi?» O ko: «An ye taga Matigi Ala ta jennogonya kesu* ta Silo dugu kono ka na ni a ye. An ye na a bla an ce ra yan, janko a ye an bosi an juguw boro.»

⁴ O ka mogo dow ci ka taga Silo ka taga Fangati-gi Ala ta jennogonya kesu ta ka na ni a ye, min sigiyoro be seruben melekew bisigiyaw ce ra. Eli dence fla, Hofini ni Finehasi olugu tun be ni Ala ta jennogonya kesu tabagaw ye.

⁵ Ayiwa, wagati min Matigi Ala ta jennogonya kesu sera Izirayelimogow ta kerekedenw sigiyoro ra, Izirayelimogow bee nagarira ka kulekanbaw ci, fo ka dugukolo yereyere. ⁶ Filisikaw ka o mankanw men minke, o ka jininkari ke ko: «Kulekanba juman le be bora Izirayelimogow sigiyoro ra tan?» O k'a fo o ye ko o nana ni Matigi Ala ta jennogonya kesu le ye Izirayelimogow fe. ⁷ Filisikaw siranna; o ko, ko ala do le nana Izirayelimogow fe. O ko: «E! Bono ka an soro, sabu nin jagon ma deri ka ke folo. ⁸ Bono ka an soro de! Jon le bena an bosi ka bo nin ala barakamanw boro sa? O alaw le ka Misirankaw tooro ni banajugu suguya bee ye kongokolon kono yi. ⁹ Ayiwa, an Filisikaw, an ye jija, ka ke cew ye; ni o te, Heburuw le bena o ta fanga sigi an kunna, i n'a fo an tun ka an ta fanga sigi olugu kunna cogo min na. O ra an ye an yere ke cew ye ka o kere!»

¹⁰ Filisikaw ka Izirayelimogow kere, ka se o ra tuun. Izirayelimogow bee borira ka taga o sigiyoro ra. Kere digira Izirayelimogow ra kosebe. Izirayelimogow ta kerekeden sennaman waga bisa-ba (30 000) le fagara. ¹¹ Filisikaw ka Ala ta jennogonya kesu ta; Eli dence fla, Hofini ni Finehasi, o ka olugu fla bee faga fana.

Eli ni a buranmuso sacogo

¹² Boniyaminu ta mogo do borira ka bo kerekeyoro ra, ka na Silo o lon kelen na; a tun k'a ta faniw faranfanan, ka buguri ke a kun na †.

¹³ A tagara se Silo tuma min na, o y'a soro Eli siginin tun be a ta siginan kan, sira da ra, a be kere kibaroya makonona, sabu hami tun be a jusu ra Ala ta jennogonya kesu* koson. Ce tagara don dugu kono ka kere kibaroya fo minke; dugu bee ka ke kule ci ye. ¹⁴ Eli ka o kulekanw men minke, a ka jininkari ke, ko: «Nin mankanba kun ye mun le ye?» O yoronin bee, ce teliyara ka na kere kibaroya fo Eli ye. ¹⁵ O y'a soro Eli si tun ye san bikononton ni seegi. A paw tun fiyenna, a tun te foyi yera tuun. ¹⁶ Ce k'a fo Eli ye ko: «Ne bora kerekeyoro le ra; ne borira ka bo yi le bi ka na.» Eli ko: «Ne dence, mun le kera yi?» ¹⁷ Ayiwa, kibaroyafobaga ka Eli jaabi ko: «Izirayelimogow borira Filisikaw na. Kere digira o ra kosebe. I dence fla, Hofini ni Finehasi, olugu fagara; Filisikaw ka Ala ta jennogonya kesu fana ta.»

¹⁸ Ce da sera Ala ta jennogonya kesu ko ma minke doron, Eli yelemana ka bo a ta siginan kan, ka ben a ko kan fo k'a kan kari, sabu a tun korora;

† A tun ka o ke janko k'a ta jusukasi le yira mogo ra.

ce belebele gbiriman tun lo fana. A sara dugu donda ra yi. A tun kera Izirayelimogow namogo ye fo san binaani.

¹⁹ Ayiwa, o y'a soro Eli buranmuso, min ye a dence Finehasi muso ye, o tun lasirito lo; a jigiwagati fana tun sera ka ban. O muso ka Ala ta jennogonya kesu minako kibaroya men, ani k'a burance ni a ce saya ko kibaroya men minke, tin dimi barara ka ben a kan; a jigira, nka tin dimi ma se ka kun a ra. ²⁰ A tun be jini ka sa minke, muso minw tun be a korɔ, olugu ko: «I kana i jigi tige, i ka dence le soro.» Nka a ma o jaabi; hali a ma o ta kuma jate yere.

²¹ A ka den togo la ko Ikabodi †, ko: «Noro bora Izirayeli ta siya kan.» A ka o fo Ala ta jennogonya kesu tari le koson, ani a burance ni a ce fagari koson. ²² A ko: «Noro bora Izirayeli ta siya kan, sabu Ala ta jennogonya kesu tara.»

Ala ka Filisikaw tooro jennogonya kesu koson

5 Ayiwa, Filisikaw ka Ala ta jennogonya kesu* ta ka bo Ebeni Ezeri, ka taga ni a ye Azidodi. ² O k'a ta ka taga ni a ye Dagon †† ta batoso kono, ka taga a bla Dagon koro.

³ O dugusagbe, Azidodikaw wurira sogomada joona fe, ka Dagon bennin ye k'a ja biri dugu ma Matigi Ala ta jennogonya kesu ja fe. O k'a lawuri k'a bla a no ra. ⁴ O dugusagbe flanan, o wurira sogomada joona fe, ka Dagon bennin ye tuun k'a ja biri dugu ma Matigi Ala ta jennogonya kesu ja fe. Dagon kun ni a boro fla karira ka bo a ra, ka o ben jobon dakun kan; a kulugutu doron le tun tora ten. ⁵ O le koson, fo ka na se bi ma Azidodi dugu kono, Dagon ta sonnikebagaw, ani mogo minw be don Dagon ta jobon kono, o si te son ka o sen la bon dakun kan.

⁶ O ko, Matigi Ala juguyara Azidodikaw ma kosebe, ani o yoro mara bee; a ka sumuniw bo o ra, ka o tooro, ka cenri lase o ma. ⁷ Azidodikaw k'a ye ten minke, o ko: «Ni a be ten, Izirayelimogow ta Ala ta jennogonya kesu tena to anw fe yan, sabu a juguyara an ma yan kosebe, ka juguya an ta ala fana ma, min ye Dagon ye.»

⁸ O ka Filisikaw ta kuntigiw bee wele ka o lajen, ka o jininka ko: «An bena mun le ke ni Izirayelimogow ta Ala ta jennogonya kesu ye sa?» Kuntigiw ko: «An ye taga Izirayelimogow ta Ala ta jennogonya kesu bla Gati dugu kono.» O tagara a bla Gati dugu kono.

⁹ Ayiwa, o sera ni a ye Gati minke doron, Matigi Ala wurira o dugu fana kama, ka nagbanba la mogow bee kan. A ka dugumogow tooro kosebe, denmisen fara mogokoroba kan, a ka sumuniw wuri o bee ra. ¹⁰ Olugu k'a ye ten minke, o ka jennogonya kesu lataga Ekuron dugu kono.

Jennogonya kesu sera Ekuron minke, Ekuronkaw ka ke kule ci ye ko: «O nana ni Izirayelimogow ta jennogonya kesu ye an fe yan ka na an ni an ta dugumogow bee le faga!»

¹¹ Olugu fana ka Filisikaw ta kuntigiw bee wele ka o lajen k'a fo o ye ko: «Aw ye Izirayelimogow ta

† *Ikabodi koro ye ko: noro banna.* †† *Dagon le ye Filisikaw ta ala ye.*

Ala ta jennogonya kesu seko o ma yi! A ye seko a boyoro ra, janko a kana na an ni an ta dugumogow bee faga.»

Nagbanba le tun be dugumogow bee kan, sabu Ala tun ka tooroba la o kan. ¹² Minw ma sa, sumuniw wurira olugu ra. Dugumogow kulekan bon-yara ka se fo sankolo ra.

Filisikaw ka jennogonya kesu laseko Izirayelimogow ma

6 Matigi Ala ta jennogonya kesu* ka karo wolonfla le ke Filisikaw ta jamana ra. ² O ko, Filisikaw nana o ta sonnikebagaw ni o ta lagberikebagaw wele, ka o jininka ko: «An ka kan ka Matigi Ala ta jennogonya kesu ke cogo di le? An be se k'a laseko a boyoro ra cogo min na, aw ye o fo an ye.» ³ Olugu ka o jaabi ko: «Ni aw be Izirayelimogow ta Ala ta jennogonya kesu laseko, aw kana a lakolon bla ka taga fiyewu; aw ka kan ka hake yafa saraka do le bo Ala ye. Ni o kera, aw bena kenya, ani fen min k'a to Ala m'a boro bo aw kan, aw bena o lon fana.»

⁴ Filisikaw ko: «An ka kan ka hake yafa saraka juman le bo Ala ye?» O ka o jaabi ko: «Aw ye sumuni bisigi looru ni jinan bisigi looru lalaga ni sanin ye, ka kapa ni Filisikaw ta kuntigiw da ye, ka o ke saraka ye, sabu bana kelen le sera aw ni aw ta kuntigiw bee ma. ⁵ Sumuni min wurira aw ra, ani jinan minw be aw ta jamana cenna, aw ye o bisigiyaw lalaga, ka o ke ka Izirayelimogow ta Ala bonya. Ni o kera, a be se ka ke, ko Ala bena a boro bo aw kan, k'a boro bo aw ta batofenw ni aw ta jamana kan fana. ⁶ Aw kana aw jusukun gbeleya i n'a fo Misirankaw ni Farawona k'a ke cogo min na! Sabu Ala nana olugu tooro kosebe fo a ma ja, o ka Izirayelimogow labla ko o ye taga. ⁷ Ayiwa, aw ye misiwotorokura do lalaga, ka misimus fla mina, misiden sinminta be minw fe, ani minw ma sene ke ka ye. Aw ye wotoro siri o misiw ra, ka o denw faran ka bo o ko, ka taga ni o ye so kono. ⁸ O ko, aw ye Matigi Ala ta jennogonya kesu ta k'a bla wotoro kono; aw ka fen saninlaman minw lalaga ka o di Ala ma k'a ke aw ta hake yafa saraka ye, aw ye olugu bla kesu dennin do kono, ka o bla jennogonya kesu kere fe; o ko, aw ye a bla ka taga. ⁹ Aw ye a tagato fle; ni a k'a yere ta jamana fan sira le ta, ka taga Beti Semesi dugu fan na, o tuma Matigi Ala le ka nin kojuguba lase an ma. Nka ni a ma o sira ta, o tuma nin tooro ma bo Matigi Ala ra; fen were le k'a lase an ma.»

¹⁰ Ayiwa, min fora, mogow k'a ke ten. O ka misimus fla mina, misiden sinminta be minw fe; o ka o siri wotoro ra, ka o ta denw mina ka o datugu bon kono. ¹¹ O ka Matigi Ala ta jennogonya kesu bla wotoro kono; o ka jinan saninlamanw, ani sumuni bisigiyaw saninlamanw bla kesu dennin do kono, ka o fana bla wotoro kono. ¹² Misiw sinna Beti Semesi dugu sira ma. O kasito tora ka taga o sira kelen le fe; o ma jenge ka taga o numanboro fe walama o kininboro fe. Filisikaw ta kuntigiw gbanna o ko ka taga se fo Beti Semesi dugu dan ma.

¹³ Ayiwa, Beti Semesi dugumogow tun be o ta

siman tigera kenegbe ra. O nana o na korota ka jennogonya kesu nato ye minke, o diyara o ye kosebe. ¹⁴ Misiwotoro tagara se Beti Semesika do ta foro ra, min togo ye ko Yosuwe; a lora yi. Kabakuruba do tun be o yoro ra. O ka wotoro yiriw cici ka o ke logo ye, ka misiw faga ka o ke saraka jenita* ye k'a di Matigi Ala ma. ¹⁵ Levi ta mogo dow le tun ka Matigi Ala ta jennogonya kesu lajigi, ani kesu dennin min tun be a koru, fen saninlamanw tun be min konu. O k'a bee lajennin bla kabakuruba kan. O lon na, Beti Semesi dugumogow ka saraka jenitaw, ani ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. ¹⁶ Filisikaw ta kuntigi looru ka o ye minke, olugu sekora ka taga Ekuron o lon yere ra.

¹⁷ Filisikaw tun ka sumuni bisigiya saninlaman minw lalaga ka o di Matigi Ala ma ka o ke o ta hake yafa saraka ye, o dicogo ye nin ye: o ka kelen di Azidodi dugu koson, ka kelen di Gaza dugu koson, ka kelen di Asikalon dugu koson, ka kelen di Gati dugu koson, ka kelen di Ekuron dugu koson. ¹⁸ O tun ka jinan saninlamanw fana di ka kapa ni Filisikaw ta kuntigi looru bee kelen kelen ta dugu ye, dugu barakamanw, ani o kerfedugu misenw. O tun ka Matigi Ala ta jennogonya kesu bla kabakuruba min kan, o kabakuru le ye o kow seere ye hali bi; a kera Beti Semesikace Yosuwe ta foro le ra.

¹⁹ Matigi Ala ka Beti Semesi dugumogo dow faga, sabu o tun ka jennogonya kesu konu fle. A ka mogo biwolonfla † le faga. Mogow kasira kosebe, sabu Matigi Ala tun ka tooroba le lase o ma.

²⁰ Beti Semesi dugumogow ko: «Jon le be se ka lo Matigi Ala na koru, nin Ala saninmanba na koru sa! An bena jennogonya kesu bo yan ka taga ni a ye min le?»

²¹ O ka cira bla ka taga Kiriya Yeharimu dugumogow fe, ka taga a fo o ye ko: «Filisikaw ka Matigi Ala ta jennogonya kesu laseko; aw ye na a ta ka taga ni a ye aw fe yi.»

Izirayelimogow sekora Ala ma

7 Ayiwa, Kiriya Yeharimu dugumogow nana Matigi Ala ta jennogonya kesu* ta ka taga ni a ye. O tagara ni a ye Abinadabu ta so konu; o yoro tun be kongori do kunna. O ka Abinadabu dence Elehazari sigi ko a ye Matigi Ala ta jennogonya kesu korosi.

² Ayiwa, jennogonya kesu tagara bla Kiriya Yeharimu ka wagatijan ke yi; a ka san mugan le ke yi. O ko, Izirayelimogow bee lajennin nana ke kasi ye ka Matigi Ala ta jennogonya nini. ³ Samawilu k'a fo Izirayelimogow bee lajennin ye ko: «Ni a kera ko aw b'a fe ka na ni aw jusukun bee le ye Matigi Ala fe, o tuma siya werew ta batofen minw be aw fe, aw ye o bee labo ka o firi, ani Asera ta jo minw be aw fe. Aw ye aw yere di Matigi Ala ma, ka ale kelen bato; ni o kera, a bena aw bosu ka bo Filisikaw boro.»

⁴ Ayiwa, Izirayelimogow ta jo minw ye Baali* ni Asera ye, o ka o jow bee bo ka o firi; o ka Matigi

Ala kelenpe bato.

⁵ Samawilu k'a fo o ye ko: «Aw ye Izirayelimogow bee lajen Misipa, ne bena Matigi Ala daari aw ye.» ⁶ Izirayelimogow lajenna Misipa. O ka ji bi k'a bon dugu ma Matigi Ala na koru, ka sun don o lon na; o bee lora a ra o lon na k'a fo ko olugu ka Matigi Ala hake ta. A kera ten, Samawilu kera Izirayelimogow namogo ye Misipa.

Izirayelimogow sera Filisikaw ra

⁷ Ayiwa, Filisikaw nana a men ko Izirayelimogow lajenna Misipa minke, o ni o ta kuntigiw wurira ko o be taga Izirayelimogow kere. Izirayelimogow ka o men minke, o siranna Filisikaw na. ⁸ O k'a fo Samawilu ye ko: «I kana Matigi, an ta Ala daariri dabra; a daari an ye, janko a ye an kisi ka bo Filisikaw boro.»

⁹ Samawilu ka sagaden do mina, min be sin minna belen; a ka o faga, k'a bee lajennin jeni k'a ke saraka jenita* ye, k'a di Matigi Ala ma. A ka Matigi Ala daari kosebe Izirayelimogow ye; Matigi Ala fana ka a ta daariri lamem.

¹⁰ Tuma min na Samawilu tun be sagaden kera saraka jenita ye, Filisikaw nana ko o bena Izirayelimogow kere. Matigi Ala ka sanperenkanba do jigi Filisikaw kunna o lon na, fo ka o bee hakiri wuri ka o pagami jagon na. A kera ten, Izirayelimogow sera o ra ka o bee kere.

¹¹ Izirayelimogow bora Misipa ka Filisikaw gben, ka to ka o faga ka taga, ka taga se fo Beti Kari dugumayanfan na.

¹² Samawilu ka kabakuru do ta ka o bla Misipa dugu ni Zini dugu ce. A ka o kabakuru togo la ko Ebeni Ezeri †; a ko: «Matigi Ala ka an dema ka na se fo yan.»

¹³ A kera ten, Filisikaw majigira Izirayelimogow ye kosebe; o ma son ka na ben Izirayelimogow ta jamana kan tuun. Matigi Ala boro tora Filisikaw kan ka o tooro Samawilu ta si bee ra. ¹⁴ Filisikaw tun ka dugu minw mina Izirayelimogow ra, o duguw bee sekora Izirayelimogow fe tuun, k'a ta Ekuron, ka taga a bla fo Gati, o ni o maraw bee. Hera fana tun be Izirayelimogow ni Amorikaw ce.

¹⁵ Samawilu kera Izirayelimogow namogo ye a si bee ra. ¹⁶ San o san, a tun be taga Izirayeli jamana yorow yaala, k'a ta Beteli ka taga a bla Giligali, ani ka taga a bla fo Misipa; a tun be taga Izirayelimogow ta kow janabo o yorow bee ra.

¹⁷ Nka a tun be to ka seko ka na Rama, sabu a ta so tun be o yoro le ra. A tun be na Izirayelimogow ta kow janabo o yoro ra fana. A tun ka sarakajenifen* do lo o yoro ra Matigi Ala ye.

Izirayelimogow ko o be masace do fe

8 Ayiwa, Samawilu nana koru tuma min na, a k'a dencew sigi Izirayelimogow kunna, ka olugu ke Izirayelimogow ta kititigebagaw ye. ² A dence folo togo tun ye ko Yoweli, a flanan togo tun ye ko Abiya. O tun be Beri Seba le; o tun be mogow ta kow janabo o yoro le ra. ³ Nka Samawilu dencew tun ma Samawilu jogo ta. O ta wariko

† Kitabu dow konu a sebera ko mogo waga bilooru ni mogo biwolonfla (50 070).

†† Ebenezeri koru ye ko: demeri ta kabakuru.

bonyara kosebe; o tun be to ka bonyafenw mina mɔgow fe dogo ra, ka kiti tige nanbara kan.

⁴ A kera ten, Izirayeli cekorobaw bee tagara lajen Samawilu korɔ Rama. ⁵ O k'a fɔ Samawilu ye ko: «A fle, ele korɔra sisan, nka i dencew ma ele yere jogo ta. O ra, an b'a fe i ye masace do sigi an kunna, min bena ke an ta kitiw tige ye, i n'a fɔ a be siya tow bee fe cogo min na.»

⁶ Ayiwa, o ka o kuma min fɔ ko: «Masace do sigi an kunna min bena an ta kitiw tige an ye,» o kuma ma diya Samawilu ye. A ka Matigi Ala daari.

⁷ Matigi Ala k'a fɔ Samawilu ye ko: «Ni nin mɔgow ka fen o fen fo i ye, i ye o lamen, ka o ke. O ma ban ele ra; o banna ne yere le ra; o ko ne le kana sigi o kunna. ⁸ Kabini wagati min na ne ka o labo Misiran jamana ra, o ka ko minw ke kabini o wagati ra fɔ ka na se bi ma, ka ban ne ra ka taga batofen werew bato, o be o ko kelenw le kera ele fana ra.

⁹ O ra, o ka min fɔ, o ke o ye. Nka masace min bena sigi o kunna, o masace bena ko minw ke o ra, o fɔ o ye k'a gbeleya kosebe, janko o ye a lon.»

Masacew bena min ke Izirayelimogow ra

¹⁰ Matigi Ala ka kuma minw fɔ Samawilu ye, a tagara o bee fɔ Izirayeli cekorobaw ye, o minw tun ko o be masace fe. ¹¹ A k'a fɔ o ye ko: «Ayiwa, masace min bena sigi aw kunna, o bena ko minw ke aw ra, o fle nin ye: A bena aw dencew mina ka o ke kerekedenw ye, ka o ke a ta sowotorotigiw walama a ta sotigiw ye, walama k'a to o ye ke bori ye a yere ta sowotoro ja fe. ¹² A bena dow ke a ta kerekedenw kuntigiw ye, ka o sigi kerekeden waga kelen kelen kunna, walama kerekeden bilooru looru kunna; a bena dow ke a ta forosenbagaw ye, ka dow ke a ta simankanbagaw ye; dow be ke a ta kerekeminanw lalagabagaw ye, dow fana be ke a ta sowotorow ta minanw lalagabagaw ye. ¹³ A bena aw denmusow fana mina ka o dow ke a ta turu kasadiman lalagabagaw ye, ka dow ke a ta gbakebagaw ye, ka dow ke a ta burujenibagaw ye. ¹⁴ A bena aw ta forow, ani aw ta rezensunw, ani aw ta oliviyesunw bee ra numanmanw mina ka o di a ta jamana jamogow ma. ¹⁵ A bena aw ta simanw ni aw ta rezenmow fana taran sigiyoroma tan, k'a taran kelen mina ka o di a ta jamana jamogow ni a kuntigiw ma. ¹⁶ A bena aw ta joncw ni aw ta jonmusow mina, ka aw ta kanbelen bee ra barakanmanw mina, ani aw ta falaw, ka olugu bla a yere ta baara kama. ¹⁷ A bena aw ta beganw taran sigiyoroma tan, k'a sigiyoroma kelen ta; aw yere fana bena ke a ta jonw ye.

¹⁸ «O tuma le ra sa, aw yere ka o masace min sigi, aw bena ke kule ye ko Matigi Ala ye aw bosi ka bo o masace boro; nka Matigi Ala tena aw lamen o lon na.»

¹⁹ Ayiwa, mɔgow ma son ka Samawilu ta kuma lamem. O ko: «O bee n'a ta, an b'a fe masace do le ye sigi an kunna. ²⁰ O ra, an fana be ke i n'a fɔ siya tow; masace do be ke an fe min be ke an kuntigi ye, ka an ta kopaw panabo, ka bo ni an ye ka taga kerekeyoro ra.»

²¹ Mɔgow ka kuma minw bee fɔ, Samawilu ka o bee lamem, ka taga o fɔ Matigi Ala ye. ²² Matigi Ala

k'a fɔ Samawilu ye ko: «Son o ta ma, i ye masace do sigi o kunna.»

O ko, Samawilu k'a fɔ mɔgow ye ko: «Aw bee ye taga aw ta so!»

Sawuli tagara a face ta falimusow yoropini

9 Ce do tun be Boniyaminu ta mɔgow ra, o togo tun ye ko Kisi. Ce togoba do tun lo. A face togo tun ye ko Abiyeli; Abiyeli face togo tun ye ko Serori; Serori face togo tun ye ko Bekorati; Bekorati face togo tun ye ko Afiya. ² Dence do tun be Kisi fe, min togo tun ye ko Sawuli; kanbelen cejumanba tun lo. Izirayeli kanbelen si tun te a bo ceja ra; a tun ka jan o bee ye fana; a kamankun ni a kunkolo tun be mogo tow bee ta san fe.

³ Lon do, Sawuli face Kisi ta falimuso dow tununa. Kisi k'a fɔ a dence Sawuli ye ko: «Baarden kelen ta, aw ye bo ka taga falimusow yoropini.»

⁴ O tagara, ka taga teme Efirayimu kuruyorow fe, ka taga Salisa mara cetige. O ma o ye. O temena Salimu mara ra, falimusow ma ye. O ka Boniyaminu ta jamana cetige, o ma o ye.

⁵ O tagara se Sufu mara ra minke, baarden min tun be ni Sawuli ye, Sawuli k'a fɔ o baarden ye ko: «Na, an ye seko so, ni o te, ne face bena a hakiri bo falimusow ko, ka to ka hami anw yere ta ko le ra sisan.» ⁶ Baarden k'a fɔ a ye ko: «A fle, Ala ta cira do be nin dugu konɔ yan; mogosobe lo. Ni a ka ko o ko fo, o be ke can ye. An ye taga a fe; a be se ka ke ko a bena sira do yira an na, an be se ka min ta janko an ye falimusow ye.» ⁷ Sawuli ka baarden jaabi ko: «Ni an ka taga o ce fe, an bena taga mun le di a ma? Sabu domuni foyi te an ta borow konɔ tuun, bonya foyi te an boro fana an be se ka taga min di a ma. Foyi si le te an boro.»

⁸ Baarden k'a fɔ Sawuli ye ko: «A fle, warigbe garamu saba be ne boro yan. An bena taga o di cira ma, a bena sira yira an na.» ⁹ Ayiwa, folofolo, Izirayeli jamana ra, ni mogo tun b'a fe ka Ala sago lon ko do ra, o tigi tun b'a fɔ ko: «Aw ye na an ye taga flerikebaga fe.» Sabu min ye cira ye bi, folofolo o tun be o le wele ko flerikebaga.

¹⁰ O ra, Sawuli k'a fɔ a ta baarden ye ko: «Ne sonna; na an ye taga.» O ra, Ala ta cira tun be dugu min na, o tagara o dugu ra.

¹¹ Ayiwa, o tagato o dugu ra, o benna ni sunguruden dow ye, o be tagara jibiyoro ra. O ka olugu jininka ko: «Yala flerikebaga be yi wa?» ¹² O ka o jaabi ko: «Onhon, a be aw ja fe. Nka aw ye teliya ka taga; a nato le ye nin ye an ta dugu konɔ tan bi, sabu mogo ka kan ka taga saraka bo sarakaboyoro ra kongori kunna bi le. ¹³ Ni aw donna dugu konɔ, sani a ye taga sarakaboyoro ra ka taga saraka domu ni mogo ye, aw bena a soro yi. Mogo si te son ka saraka domu ni a ma na, sabu ale le ka kan ka dugawu ke saraka kan, mogo be soro k'a domu. Aw ye taga; ni aw sera yi nin wagati ra koni, aw bena a soro yi.»

Sawuli ni Samawilu ka jagon ye

¹⁴ Sawuli ni a tagamajagon ka dugu sira ta ka ke taga ye. O sera dugu donda ra minke doron, o ben-

na ni Samawilu yere ye, a bora a be tagara sarak-aboyoro ra kongori kan.

¹⁵ Matigi Ala tun ka Samawilu lasomi o ko ra tere kelen sani Sawuli nalon ye se. Ala tun k'a fo a ye ko: ¹⁶ «Sini jogontumasi, ne bena ce do ci i fe ka bo Boniyaminu ta mara ra; i bena turu sanin-man* ke o tigi le kun na, k'a ke ne ta mogow, Izirayelimogow ta kuntigi ye. A bena ne ta mogow kisi ka bo Filisikaw boro; sabu ne ka ne ta mogow ta sege ye, o kulekan fana sera ne ma.»

¹⁷ Samawilu ka Sawuli ye minke doron, Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Ne tun ka ce min ko fo i ye, ale le ye nin ye; ale le bena sigi ne ta mogow kunna.»

¹⁸ Sawuli gharara Samawilu ra dugu donda ra, k'a fo a ye ko: «I te sabari ka flerikebaga ta so yoro yira an na wa?» ¹⁹ Samawilu k'a jaabi ko: «Ne yere le ye flerikebaga ye. Aw ye bla ne na, an ye taga sarakaboyoro ra. An bena taga domuni ke jogon fe bi. Fen o fen be i jusu ra, ne bena o bee fo i ye. Sini sogoma, ne bena aw labla, aw be taga.

²⁰ Ayiwa, aw ta falimuso minw tun tununa nin ye a tere saba ye, aw kana hami o ra tuun, sabu o yera ka ban. Ayiwa, Izirayelimogow bee ta miiriya be mogow min kan bi, o ye ele ni i ta somogow le ye.»

²¹ Sawuli ka Samawilu jaabi ko: «Ne bora Boniyaminu ta siya le ra; an ta gba le ye Izirayeli ta gbaw bee ra fitini ye. An ta gba le fana ye Boniyaminu ta gbaw bee ra fitini ye. Ayiwa, mun na i be nin kuma jogon fo ne ye?»

²² Samawilu donna ni Sawuli ni a ta baarden ye domunikeyoro ra, ka o sigi sigiyoro folow ra; mogow bisaba jogon le tun be bon konon. ²³ Samawilu k'a fo tobirikebaga ye ko: «Ne tun ka sogo min di i ma ko i ye a bla danna, o bo ka na ni a ye.» ²⁴ Tobirikebaga nana ni o sogo woto ni a sogo bee lajennin ye, ka na o sigi Sawuli koron. Samawilu ko: «Nin le blara danna i ye; a ta, i ye a domu, sabu ne ka mogow wele tuma min na, ne tun ka nin le bla i ye.» A kera ten, Sawuli ka domuni ke ni Samawilu ye o lon na.

²⁵ O ko, o jigira ka bo kongori kunna sarakaboyoro ra, ka taga dugu konon. Samawilu tagara kuma ni Sawuli ye biribon kunna. ²⁶ O dugusagbe, o wurira sogomada joona fe, sani kene ye bo; Samawilu ka Sawuli wele ka taga biribon kunna tuun k'a fo a ye ko: «Aw ye laben, ne bena aw labla aw be taga.» Sawuli labenna tuma min na, a ni Samawilu bora kene ma jogon fe. ²⁷ O tagara se dugu dan ma minke, Samawilu k'a fo Sawuli ko: «A fo i ta baarden ye ko a ye bla an na.» Baarden blara o na. A ko Sawuli ma tuun ko: «Sisan ele ye to yan dconin; Ala ka kuma min yira ne ra, ne bena o fo i ye.»

Samawilu ka tagamasiyen saba yira Sawuli ra

10 Samawilu ka turubaranin do ta ka o turu ke Sawuli kun na. A ka Sawuli fo k'a boro mini a ma, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ka ele le nanawoloma ko i ye ke a ta mogow kuntigi ye. ² Ni i bora ne koron bi, i bena taga ce fla soron Raseli ta kaburu yoro ra, Selisa, Boniyaminu ta mara ra. O bena a fo i ye ko i bora ka taga falimuso minw yorogini, ko o yera. I face yere te miirira faliw ko

ra tuun; a be hamina aw yere ko le ra. A b'a fora ko ale bena a dence yorogini k'a ye cogo di le?»

³ Ni aw bora o yoro ra, aw bena taga na ka taga se Tabori yirisunba ma. I bena ben ni ce saba ye, o be tagara Ala batoyoro ra Beteli, badennin saba be kelen boro, burukun saba be kelen boro, duvenforogo kelen be to kelen boro. ⁴ O bena i fo ka burukun fla di i ma. I ka kan ka o mina.

⁵ O ko, i bena taga se Gibeha Elohimu; Filisikaw ta kerekejama do be o yoro ra. I donto dugu konon, i bena ben ni cira jamakuru do ye, o be jigira ka bo kongori kan Ala batoyoro ra. Korafobagaw, ani tamanfobagaw, ani filenfiyebagaw, ani gonifobagaw be o na, olugu yere be ciraya kera. ⁶ Matigi Ala Nin* bena jigi i kan; ele fana bena ciraya ke ni o ye; i bena yelema ka ke i ko mogow suguya were. ⁷ Ayiwa, ni o tagamasiyenw bee dafara tuma o tuma, o tuma i be se ka ko o ko ke, i ye o ke, sabu Ala be ni i ye.

⁸ O ko, i ye bla ne na ka taga Giligali. Sigiya t'a ra, ne bena na i soron yi, ka na saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo. Nka i ka kan ka ne makonon fo tere wolonfla sani ne ye na; ni ne nana, i ka kan ka min ke, ne bena o fo i ye.

⁹ Ayiwa, Sawuli k'a ko don ka bo Samawilu koron minke, Ala ka Sawuli jusukun yelema, k'a ke i ko mogow suguya were; o tagamasiyenw bee dafara o lon na. ¹⁰ O tagara se Gibeha minke, o benna ni cira jamakuru do ye; Ala Nin jigira Sawuli kan ni baraka ye; a fana korira ni o ye ka ke ciraya ke ye. ¹¹ Mogow minw bee tun ka Sawuli lon folofolo, olugu k'a ye a be ciraya kera ni ciraw ye minke, olugu ka ke jogon jininka ye ko: «Mun ko le kera Kisi dence ra tan bi? O tuma Sawuli fana kera cira do le ye wa?» ¹² Ce do tun be o yoro ra, ale ko: «O tuma jon le ye o ta karamogow ye?» A laban o kuma kera zana ye, ko: «O tuma Sawuli fana kera cira do le ye wa?» ¹³ Sawuli nana ciraya ke ka ban tuma min na, a tagara kongori kunna sarakaboyoro ra.

¹⁴ Ayiwa, Sawuli belence ka a ni baarden pininka ko: «Aw tun tagara min le?» Sawuli k'a jaabi ko: «An tun tagara falimuso wini. Nka an nana a ye ko an te o yera minke, an tagara Samawilu fe.» ¹⁵ A belence ko: «Samawilu ka mun le fo aw ye?» ¹⁶ Sawuli ko: «A k'a fo an ye ko falimuso wera.» Nka masaya ko kuma min fora, Sawuli ma son ka do fo a belence ye o ko ra.

Sawuli kera Izirayeli masace ye

¹⁷ Ayiwa, Samawilu ka Izirayelimogow bee lajen Matigi Ala na koron Misipa. ¹⁸ A k'a fo o ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne le ka Izirayelimogow labo Misiran, ka o kisi ka bo Misirankaw ta fanga koron, ani fanga minw bee tun be o kan. ¹⁹ Nka bi aw banna aw ta Ala ra, min ka aw kisi ka bo aw ta sege ni aw ta tcorow bee ra. Aw ko: fiyewu! Aw ko fo ne ye masace do le sigi an kunna. Ayiwa, o tuma aw bee ye na Matigi Ala na koron, aw bee ni aw ta siyaw, aw bee ni aw ta gbaw.»

²⁰ Samawilu ka Izirayeli ta gbaw bee wele kelen kelen, Ala ka Boniyaminu ta gba le yira. ²¹ A ka

Boniyaminu ta gbaw wele kelen kelen; Ala ka Matiri ta gba le yira. A laban Ala ka Kisi dence Sawuli le yira. Nka o k'a yorɔjini, o m'a ye. ²² O ra, o ka Matigi Ala jininka tuun, yala ni o ce nana ka ban, walama ni a ma na fɔlɔ. Matigi Ala ka o jaabi ko: «A nana, a dogonin be doniw ce ra yi.»

²³ O borira ka taga a wele ka na ni a ye. A nana lo mɔgow ce ra; a tun ka jan ni mɔgo tow bee ye. ²⁴ Samawilu k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Matigi Ala ka ce min janawoloma, aw ka o ye ke? A jɔgon te Izirayelimogow si ra.»

Samawilu ka o fo minke, mɔgow perenna ko: «An ta masace, Ala ye i meen an korɔ!»

²⁵ Samawilu ka masaya ta sariyaw fo mɔgow ye, k'a sebe kitabu do konɔ, ka o bla Matigi Ala ja korɔ. O ko, Samawilu ka mɔgow labla ko bee ye taga a ta so.

²⁶ Sawuli fana tagara Gibeha, a ta dugu ra. Ala tun k'a ko diya cefari dow ye; olugu tagara a blasira. ²⁷ Nka mɔgo sɔnkolon dow ko: «Nin bena se ka an bosi cogo di de!» O ma Sawuli jate, o ma taga ni bonyafen ye a fe. Nka Sawuli jera ka o to yi.

Sawuli ka Amɔnkaw kere

11 Ayiwa, o ko, Amɔnkaw ta masace min ye Nahasi ye, ale ni a ta kerekajama nana ka na Yabesi dugu lamini, Galadi mara ra, ko a be o kere. Yabesi dugumogow bee benna a ra k'a fo Nahasi ye ko: «Jenɔgonya don ni an ye, ni o kera, an bena to i ta fanga korɔ.» ² Nka Nahasi ka o jaabi ko: «Ne be sɔn ka jenɔgonya don ni aw ye, nka fo an ye aw bee kelen kelen kininboroyanfan padenw cici, janko ka Izirayeli siya bee lamaroya.»

³ Yabesi cekorobaw ka Nahasi jaabi ko: «Tere wolonfla to an ye; an bena cira bla ka taga Izirayeli jamana bee ra. Ni mɔgo si ma soro ka na an deme, o tuma an bena an yere to i boro.»

⁴ Ayiwa, ciradenw tagara se Gibeha, Sawuli ta dugu ra; o ka o kuma fo mɔgow ye. Dugumogow bee ka ke kasi ye ka mankan ci.

⁵ Ka o to o ra, Sawuli sera. A tun be a ta misiw ko, a be bora kongo ra ka na. A ka o jininka ko: «O tuma mun le kera mɔgow ra o be kasira?» Yabesikaw nana kuma min fo, mɔgow ka o lakari a ye.

⁶ Kabini Sawuli ka o kuma men dorɔn, Ala Nin* jigira a kan ni baraka ye; a dimina kosebe. ⁷ A ka misiw fla mina ka o tigetige, ka o sogow cici Izirayeli jamana yoro bee ra, k'a fo mɔgow ye ko: «Ni mɔgo o mɔgo ma sɔn ka na gban ne Sawuli ko, ani Samawilu ko, ne bena o tigi ta misiw ke nin cogo le ra.» Matigi Ala ka siranyaba bla mɔgow bee ra. O bee lajenna i ko mɔgo kelen, ka na. ⁸ Sawuli ka kerekedenw jate Bezeki. Zuda ta mɔgow dorɔn tun ye ce waga bisaba (30 000). Izirayelimogow tow tun ye ce waga keme saba (300 000).

⁹ Ciraden minw tun nana cira fo, o k'a fo olugu ye ko: «Aw ye taga a fo Yabesi dugumogow ye ko sini teregban fe, an bena taga o bosi.» Ciradenw tagara o kuma fo Yabesi dugumogow ye minke, olugu jusu diyara kosebe. ¹⁰ O k'a fo Amɔnkaw ye ko: «Sini an bena an yere majigi aw ye, ni ko o ko

ka aw diya, aw bena o ke an na.»

¹¹ O dugusagbe, Sawuli k'a ta kerekedenw taran ka o ke jenkuru saba. Su dugutarama fe, o tagara don Amɔnkaw ce ra, ka o faga fo ka taga se teregban wagati ma. Minw sera ka bosi, olugu borira ka janjan; o bee tagara o ta fan na kelen kelen; mɔgo fla ma taga fan kelen na.

Mogow sɔnna Sawuli ta masaya ma

¹² Ayiwa, mɔgow k'a fo Samawilu ye ko: «Jontigiw le tun b'a fɔra ko: «O tuma Sawuli le bena sigi an kunna wa?» Aw ye na ni o mɔgow ye an ye o faga.» ¹³ Sawuli k'a fo o ye ko: «Mogow si mankan ka faga bi, sabu bi lon na Matigi Ala ka Izirayelimogow deme, ka o bosi.»

¹⁴ O ko, Samawilu k'a fo mɔgow ye ko: «Aw ye na, an ye taga Giligali, ka taga Sawuli sigi masaya ra tuun.»

¹⁵ Jama bee tagara Giligali; o tagara Sawuli sigi masaya ra tuun Matigi Ala ja korɔ Giligali. O ka ninsɔndiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. Sawuli ni Izirayelice tow bee ka panagbeba ke o yoro ra yi.

Samawilu kumana Izirayelimogow fe

12 Samawilu k'a fo Izirayelimogow bee ye ko: «Aw ka fen o fen fo ne ye, ne ka o bee lamen; ne ka masace do sigi aw kunna. ² Ayiwa, sisan, aw ka masace soro; ale le bena ke aw jamogow ye. Ne koni, ne korora sisan fo ka ne si gbe; nka ne dencew be ni aw ye yan. Ne kera aw jamogow ye kabini ne denmisenman, fo ka na se bi ma. ³ Ayiwa, ne lonin ye nin ye, Matigi Ala ja korɔ, ani Ala ka masace min janawoloma, o masace yere ja korɔ; ni a kera ko ne ka ko benbari do ke aw do ra, o tigi ye o fo. Ne ka jontigi ta misi le mina a ra? Ne ka jontigi ta fali le mina a ra? Ne ka jontigi le tɔno? Ne ka jontigi le minako juguya? Ne ka bonyafen mina dogo ra jontigi le fe janko ka ne ja tugu o tigi ta ko kan? Ni a kera ko ne ka o ko jɔgon ke mɔgo do ra, ne bena o juru sara o tigi ye.»

⁴ Mɔgow ka Samawilu jaabi ko: «I ma an tɔno, i ma an minako juguya fana; i ma bonyafen mina dogo ra mɔgo si boro fana.»

⁵ Samawilu k'a fo o ye tuun ko: «Matigi Ala ye ne seere ye; a ka masace min janawoloma, o fana ye ne seere bi, ko aw ma aw ta foyi ye ne boro.» O ka Samawilu jaabi ko: «Onhon, Ala ye an seere ye.»

⁶ O ra, Samawilu k'a fo mɔgow ye ko: «Matigi Ala le ka Musa ni Haruna janawoloma ka o bla a ta baara ra; ale Ala le fana ka aw bemaw labo Misiran jamana ra. ⁷ Ayiwa, sisan, aw ye lo yan Matigi Ala ja korɔ; Matigi Ala ka koba minw bee ke ka aw ni aw bemaw kisi, ne bena aw hakiri jigi o bee ra.

⁸ «Ayiwa, Yakuba taganin ko Misiran, aw bemaw kasira ka Matigi Ala wele. Matigi Ala ka Musa ni Haruna ci ka na o labo Misiran jamana ra, ka na ni o ye nin jamana ra yan.

⁹ «Nka o jinana Matigi Ala, o ta Ala ko. O koson Matigi Ala ka o don masace Hazori ta kerekedenw

kuntigi boro, min ye Sisera ye; o kɔ, a ka o don Filisikaw boro, ka na o don Mohabu masace boro; olugu ka o kere. ¹⁰ O kulera ka Matigi Ala wele tun k'a fɔ ko: «An ka i hake ta; an banna Matigi Ala ra ka jow bato, minw ye Baali* ni Asera ye. Sisan an kisi ka bɔ an juguw boro; ni o kera, an bena i bato.»

¹¹ «Ayiwa, Matigi Ala ka Yerubaali ci ka na aw fe; o kɔ, a ka Baraki ci ka na; o kɔ, a ka Yefite ci ka na; o kɔ, a ka ne Samawilu yere ci ka na aw fe. O bee kelen kelen nana o ta wagati ra ka na aw kisi ka bɔ aw juguw boro, o minw tun ka aw lamini fan bee ra. A kera ten, aw tora hera ni laganfiya ra.

¹² «O kɔ, aw nana a ye ko Amonkaw ta masace Nahasi be wurira aw kama ka aw kere minke, aw k'a fɔ ne ye ko: «An t'a fe ka to tan, an b'a fe masace do le ye sigi an kunna»; k'a soro Matigi Ala, aw ta Ala yere le ye aw ta masace ye.

¹³ «Ayiwa, aw ko, ko aw be masace min fe, o ye nin ye. Aw y'a fe, Matigi Ala ka masace do sigi aw kunna sisan. ¹⁴ Aw ni aw ta masace min siginin be aw kunna, ni aw ka siran Matigi Ala na, k'a bato, k'a kan mina, ni aw ma muruti ka ban a ta cifoninw na, ni aw tugura Matigi Ala, aw ta Ala kɔ, o ka ni. ¹⁵ Nka ni aw ma Matigi Ala kan mina, ni aw murutira, ka ban a ta cifoninw ma, a bena aw kere i n'a fɔ a ka aw bemaw kere cogo min na.

¹⁶ «Ayiwa, sisan aw belen ye to yan; Matigi Ala bena kabakoba min ke aw na na, aw ye o fle.

¹⁷ Sisan te simantigewagati le ye wa? Ayiwa, ne bena Matigi Ala daari a y'a to sanperenkan ye bɔ, ka sanji ben †. Ni o kera, aw bena a lon ko aw k'a fɔ minke ko aw be masace fe, ko aw ka kojuguba le ke ten Matigi Ala na koro.»

¹⁸ Samawilu ka Matigi Ala daari o le ra; Matigi Ala ka sanperenkan bɔ, ka sanji ben o lon yere ra. Mogow bee lonin tora, o siranninba Matigi Ala ni Samawilu na.

¹⁹ Mogow bee k'a fɔ Samawilu ye ko: «Sabari, i ye Matigi Ala, i ta Ala daari i ta jonw ye, janko an kana na sa, sabu an k'a fɔ minke ko an be masace fe, an ka jurumun do were le fara an ta jurumun tow kan tuun.»

²⁰ Samawilu ka o jaabi ko: «Aw kana siran! Aw ka o jurumun ke, o ye can ye, nka o bee n'a ta, aw kana ban Matigi Ala ra; aw ye a bato ni aw jusukun bee ye. ²¹ Aw kana faran ka bɔ Matigi Ala kɔ, ka taga batofen gbansanw bato, o batofen minw te se ka foyi na aw ye, o fana te se ka aw deme, sabu fengbansanw lo. ²² Matigi Ala tena bɔ a ta mogow kɔ, a yere togoba koson, sabu a diyara ale yere le ye ka aw ke a ta mogow ye. ²³ Ne koni, ne tena Matigi Ala daariri dabla aw ye fiyewu, ni o te, ne bena Matigi Ala hake le ta. Sira min ka ni, sira min terennin lo, ne bena aw karan o le ra.

²⁴ Nka aw koni ye jija ka siran Matigi Ala na, k'a bato ni kan kelen ye, ni aw jusukun bee ye. A ka koba minw ke aw ye, aw ye aw hakiri to o ra.

²⁵ Nka ni aw ka ke kojugu ke ye, aw ni aw ta masace bee le bena halaki pewu.»

Sawuli ka Matigi Ala kan bla

13 Sawuli kera Izirayeli masace ye k'a si to san bisaba; a tora masaya ra fɔ san binaani ni fla. ² Sawuli ka ce waga saba panawoloma Izirayeli ce waga fla bla ni a yere ye Mikimasi ni Beteli kuruyorow ra, ka ce waga kelen bla ka taga ni a dence Yonatan ye Gibeha, Boniyaminu ta mara ra. A ka mogow tow labla ko o ye taga o ta so.

³ Lon do, Filisikaw ta kerekedenw ta sigiyoro min tun be Geba, Yonatan tagara ben Filisikaw kan o yoro ra, ka se soro o kan. Filisika tow ka o men. A kera ten minke, Sawuli ko o ye buru fiye jamana fan bee ra; a ko: «Heburuw bee ka kan ka nin ko men.»

⁴ A kera ten, Izirayelimogow bee ka o kibaroya men, ko Sawuli tagara ben Filisikaw ta kerekedenw ta sigiyoro kan, ani ko o koson Filisikaw dimina Izirayelimogow koro kosebe. Izirayeli ta kerekedenw bee welera ka taga lajen Giligali, Sawuli koro.

⁵ Filisikaw tagara lajen ko o be Izirayelimogow kere. Sowotoro waga saba le tun be o fe, ani sowotorotigi waga worow; o tun ka ca i ko kogojida kenken. O nana sigi Mikimasi, Beti Aveni tereboyanfan na.

⁶ Izirayelimogow k'a ye ko bosiyoro foyi te olugu fe nin kere ra, sabu Filisikaw tun ka o degu kosebe. O ra, Izirayelimogow dow borira ka taga dogo kuruwow konow, dow tagara dogo yirituw jukoro, dow dogora farayorow ra, dow dogora farawow konow, ani dingakolonw konow.

⁷ Izirayelimogow dow yere ka Zuriden ba tige kunken ka bori ka taga dogo fɔ Gadi ni Galadi ta mara ra.

O y'a soro Sawuli tun be Giligali; kerekejama min tun be ni a ye, olugu bee tun ja tigenin lo fɔ o be yereyere. ⁸ A ka tere wolonfla ke a be Samawilu makonona, i n'a fɔ Samawilu tun k'a fɔ a ye cogo min na; nka Samawilu ma na Giligali; k'a soro Sawuli ta kerekedenw tun be janjanna, ka bɔ a koro. ⁹ Sawuli k'a ye ten minke, a ko: «Aw ye na ni saraka jenita* ni ninsondiya saraka* ye yan.»

Sawuli yere ka saraka jeninta faga ko a be a lase Ala ma. ¹⁰ Ayiwa, Sawuli be banna saraka lasera doron, Samawilu fana be sera. Sawuli wurira ka taga Samawilu kunben k'a fo. ¹¹ Samawilu ko: «Mun le koson i ka nin ke?» Sawuli ko: «Ne k'a ye ko mogow be janjanna ka bɔ ne koro minke, ani ko i tun ka wagati min yira, i ma na o ra, k'a soro Filisikaw lajennin lo Mikimasi kere kama, ¹² ne ko Filisikaw bena na ben ne kan Giligali, ka ne kere, k'a soro ne ma Matigi Ala daari. O le k'a to ne yere ka ne yere jagboya ka saraka jeninta bɔ.»

¹³ Samawilu ko Sawuli ma ko: «I ka hakirintanya baara le ke nin ye. Matigi Ala tun ka ci min fo i ye, i ma o ke; ni i tun ka o ke, a tun bena i ni i ta duruja sigi masaya ra Izirayeli jamana ra tuma bee.

¹⁴ Nka sisan i ta masaya tena meen tuun. Matigi Ala k'a yere diyanyamogow jini, a bena min sigi k'a ke a ta mogow kuntigi ye; sabu Matigi Ala tun ka ci min fo ele ye, ele ma o ke.»

† Simantigewagati ra sanji te deri ka ben, sabu teremana lo.

¹⁵ Ayiwa, o kō, Samawilu bōra Giligali, ka taga Gibeha, Boniyaminu ta mara ra. Mōgō minw tun bē ni Sawuli ye, Sawuli ka olugu jate; o tun bē cē keme wōrō jōgōn.

Filisikaw ka Izirayelimōgōw degu kosebe

¹⁶ Sawuli ni a dence Yonatan, ani mōgō minw tun bē ni o ye, olugu tun bē Geba, Boniyaminu ta mara ra. Filisikaw tun bē Mikimasi. ¹⁷ Filisikaw ta kerekēcefari dōw bōra Filisikaw cē ra, ka taran ka kē jamakuru saba. Jamakuru kelen tagara Ofira fan na, Suwali jamana ra. ¹⁸ Kelen wēre tagara Bēti Horōn fan na; sabanan tagara o ta mara dan fan na, yōrō min bē Seboyimu kenegbe sanfeyōrō ra, ka jasin kongokolon ma.

¹⁹ O wagati ra, numu tun tē sōrō Izirayeli jamana yōrō si ra. Filisikaw le tun ka o kē, janko Izirayelimōgōw kana se ka kerekemuruw ni tamanw lalaga o yere ye. ²⁰ O kosōn Izirayelimōgōw bēe tun bē taga Filisikaw le fē ka taga o ta misidabaw, ani o ta dabaw, ni o ta jendew, ni o ta soliw dabō. ²¹ Ni o ta soliw, walama ni o ta dabaw, walama ni o ta simancedabaw walama ni o ta jendew daw tun gboyara, walama ni o tun b'a fē ka o ta negēberew dabō, o tun ka kan ka warigbe garamu naani le sara.

²² O ra, o kere wagati ra, kerekeden minw tun bē ni Sawuli ni Yonatan ye, kerekemuru walama tamanw tun tē olugu si boro. Dō tun bē Sawuli ni a dence Yonatan dorōn le boro.

²³ Filisikaw ta kerekeden dōw tagara lō Mikimasi kuru furance sira ra.

Yonatan ka Filisikaw kere

14 Lon dō, Sawuli dence Yonatan k'a fō a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «Na, an ye taga fō Filisikaw sigiyōrō ra, minw bē fō yan fē yi.» O y'a sōrō Yonatan tun ma foyi fō a face ye.

² O wagati ra, Sawuli yere tun lōnin bē Gibeha dugu fan dō ra, gerenadisun kōrō, min bē Migōrōn; cē minw tun bē ni a ye, olugu tun ye cē keme wōrō jōgōn. ³ Ikabōdi balemacē Ahitubu, o dence min ye Ahija ye, ale tun bē o mōgōw ra; ale le tun bē to ka saninderege don, ka sarakalasebaga kē. Eli min tun ye Matigi Ala ta sarakalasebaga ye Silo, ale dence Finehasi, o dencew le tun ye Ikabōdi ni Ahitubu ye.

Ayiwa, mōgō si tun m'a lōn ko Yonatan bōra ka taga yōrō dō ra.

⁴ Yonatan tun b'a fē ka tēme sira min fē ka taga Filisikaw ta yōrō ra, o sira tun bē tēme farakuru jamijan fla furance ra; o farakuru kelen tōgō tun ye ko Bozesi, tō kelen tōgō tun ye ko Sene.

⁵ Farakuru kelen tun bē sahiliyanfan na, Mikimasi fan fē, tō kelen tun bē woroduguyanfan na, Geba fan fē.

⁶ Baaraden kanbelen min tun bē Yonatan ta kerekeminanw ta, Yonatan k'a fō ale ye ko: «Na, an ye taga nin kenēsigibariw ta yōrō ra dē! A bē se ka kē ko Matigi Ala bēna to ni an ye, ka an dēme ka se o ra; sabu foyi tē se ka Matigi Ala kapa. Ni an ka ca o, walama ni an ka dōgō o, a bē se ka se

di an ma.»

⁷ A ta kerekeminanw tabaga k'a jaabi ko: «Ko o ko bē i jusu ra, o kē. Taga o kō! Ne kōni bē i kō ni ne jusu bēe ye, ani ne nin bēe ye.» ⁸ Yonatan ko: «Ayiwa, ni o lo, na an ye tēme ka taga nin mōgōw kō, janko o ye an ye. ⁹ Ni o k'a fō an ma ko: «Aw ye lō yi, an bē taga aw kō», o tuma an bēna to an lōyōrō ra, an tēna taga o kō o ta yōrō ra. ¹⁰ Nka ni o ko: «Aw ye na», o tuma, an bēna yelen ka taga o kō, sabu o le bēna kē tagamasiyen ye an fē ko Matigi Ala ka o don an boro.»

¹¹ O fla bēe tagara o yere yira Filisikaw ta sigiyōrō ra. Olugu ka o ye minke, o ko: «Aw ye flē, Heburu minw tun dogodogonin bē wow kōnō, o bē bōra ka na.»

¹² Filisika minw tun bē o yōrō ra, olugu perenna k'a fō Yonatan ni a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «Aw ye yelen yan, an bēna aw karan ko dō ra.»

Yonatan k'a fō a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «Yelen ka na ne kō; Matigi Ala ka o don Izirayelimōgōw boro le.»

¹³ Yonatan ka fara mina ni a borow ni a senw ye ka kē yelen ye ka taga; a ta kerekeminanw tabaga fana tun gbannin bē a kō. O tagara ben Filisikaw kan; Yonatan ka kē Filisikaw bugō ye ka o ben, a ta kerekeminanw tabaga ka kē o tō laban ye ka taga Yonatan kō. ¹⁴ Yonatan ni a ta kerekeminanw tabaga ka o kere fōlo min kē, o ka cē mugan jōgōn le faga o yōrō fitini na yi.

¹⁵ Ayiwa, a kera ten minke, jatige ka Filisikaw ta kerekējama bēe mina. O bēe pagamina jōgōn na ka ben jōgōn kan; kerekējamaba yere o, minw tun bē o yōrō maraw ra o, minw tun bē o sigiyōrōw kōrōsi ra o, kerekēcefariw o, o bēe. Dugukolo fana yereyerera ka dō fara o ta siranya kan. Ala yere le tun ka o siranyaba bla Filisikaw ra.

Izirayelimōgōw bēe tugura Filisikaw ko

¹⁶ Ayiwa, Sawuli ta kerekeden minw tun bē Gibeha dugu yōrō kōrōsira Boniyaminu ta mara ra, olugu nana a ye ko Filisikaw ta kerekējama bēe pagamina jōgōn na ka janjan, o bē borira ka taga fan bēe ra. ¹⁷ O ra, Sawuli k'a fō a nōfemōgōw ye ko: «Aw ye kerekedenw jate, k'a flē jōn le fōnna an na.» O ka jateri kē, k'a ye ko Yonatan ni a ta kerekeminanw tabaga le fōnna.

¹⁸ Sawuli k'a fō Ahija ye ko: «Aw ye na ni Ala ta jēnjōgōnya kēsu* ye.» O wagati ra, jēnjōgōnya kēsu* tun bē Izirayelimōgōw le fē. ¹⁹ Sawuli tun bē kumana ni sarakalasebaga ye. Nka mankan nana kē bonya ye kosebe Filisikaw cē ra minke, Sawuli k'a fō sarakalasebaga ye ko a kana Ala jininka tun; a ko: «A ka jī ten, i boro bō yi.»

²⁰ Sawuli ni a ta mōgōw bēe jenna ka taga kere ra. O tagara a sōrō ko Filisikaw bēe pagamina jōgōn na, o gberegberē ka o ta kerekemuruw bō ka ben jōgōn kan ka kē jōgōn faga ye; a kera kopagamininba ye. ²¹ A kera ten, Heburu minw tun tagara to ni Filisikaw ye kabini wagatijan ka to ka baara kē o ye, ani ka taga kere ra ni o ye, olugu fana sekōra ka na fara Izirayelimōgōw tōw kan, o minw tun bē Sawuli ni Yonatan ko.

²² Izirayelimōgōw tō minw tun tagara dogo Efiray-

imu kuruyorow ra, olugu nana a men minke ko Filisikaw be borira, olugu fana nana don kere ra, ka ke o gben ye. ²³ Matigi Ala ka Izirayelimogow bosi o cogo le ra o lon na; o ka kere ke ka taga teme fo Beti Aveni yoro kan.

Sawuli ka kerekedenw bari domuni na

²⁴ Ayiwa, Izirayelimogow tun segera fo ka o baraka ban o lon na, sabu Sawuli tun ka kankarigbelen le la o ye, k'a fo o ye ko fo ka taga wula se, fo ka taga a to ale ye a dimibo a juguw ra, ko ni mogow o mogow ka domuni ke, ko Ala ye o tigi danga. O ra, kerekeden si tun ma domuni ke.

²⁵ Kerekejama bee lajennin nana taga don tu do kono; o y'a soro li caman tun be o tu kono, fo a tun be woyo dugu ma. ²⁶ O tagara se o tu kono minke, o ka o li woyoto ye; nka mogow si ma son k'a boro don a ra k'a don a da ra, sabu Sawuli karira ka min fo, o tun be siranna o ra.

²⁷ Yonatan tun m'a lon ko a face tun karira k'a fo ko mogow si kana domuni ke. O ra, bere min tun be a boro, a ka o bere kun su li ra k'a don a da ra; o yoronin bee a pamalora.

²⁸ O wagati ra, kerekeden do k'a fo Yonatan ye ko: «I face ka kankarigbelen la an ye, k'a fo kerekejama ye ko: «Ni mogow o mogow ka domuni ke bi, ko Ala ye o tigi danga!» O le k'a to mogow segera fo ka o baraka ban tan.»

²⁹ Yonatan ko: «Ne face be mogow torora gbansan le. Ne ka li doonin domu minke, aw y'a fle ne pamalora cogo min na. ³⁰ Kerekedenw ka fen minw mina o juguw ra, ni o tun ka o fen dow domu, o tun bena fisaya o ma, ani fagari min lara Filisikaw kan bi, o fagari tun bena bonya ka teme nin kan pewu.»

³¹ O lon na, Izirayelimogow ka Filisikaw faga tun, k'a ta Mikimasi, ka taga se fo Ayalon. O ko, o segekojugu fe, ³² o tun ka began minw mina o juguw ra, o nana girin ka ben o beganw kan, ka sagaw ni misiw ni misidenw mina, ka o kannatige o yoronin bee ra yi, ka ke a sogo ni a jori bee domu ye. ³³ Mogow do tagara a fo Sawuli ye ko: «A fle, kerekedenw be sogo ni a jori bee domuna ka Matigi Ala hake ta.»

Sawuli k'a fo mogow ye ko: «Aw ye Ala kanblabagaw le ye! Aw ye kabakuruba do kolonkolon ka na ni a ye yan sisan.» ³⁴ A ko: «Aw ye don jama ce ra k'a fo mogow ye ko o bee kelen kelen ye na ni o ta saga walama ni o ta misi ye yan, ka na a kannatige yan ka a domu. Aw kana son ka sogo domu ni a jori ye tuun ka Matigi Ala hake ta.»

O bee kelen kelen nana ni o ta misi ni o ta saga ye su fe, ka na a faga o yoro ra. ³⁵ Sawuli ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye; o le kera a ta sarakabonan folo ye, a ka min lo Matigi Ala ye.

³⁶ Sawuli k'a fo a ta kerekejama ye tuun ko: «An ye jigi Filisikaw ko su fe ka taga o borofenw bee ce fo ka taga dugu gbe, an kana hali mogow kelen panaman to.» Kerekedenw k'a jaabi ko: «Ni min ka ben i ma, an ye a ke ten.» Nka sarakalasebaga ko: «Aw y'a to an ye Ala jininka nin ko ra yan folo.»

³⁷ Sawuli ka Ala jininka, ko: «Yala ne ka kan ka

jigi ka taga Filisikaw ko wa? Yala i bena o don Izirayelimogow boro wa?» Ala ma Sawuli jaabi o lon na. ³⁸ O ra, Sawuli ko: «Aw minw bee ye kerekejama kuntigiw ye, aw ye na yan. Jurumun min kera bi an ce ra, an ye o segesege k'a lon. ³⁹ Matigi Ala panaman min ka Izirayeli deme, ne be kari o togo ra, ko hali ni a kera ko ne yere dence Yonatan le ka kojugu ke, a ka kan ka faga.» Nka mogow si ma kuma.

⁴⁰ O ra, Sawuli k'a fo Izirayelimogow bee ye ko: «Aw ye lo fan kelen fe, ne ni ne dence Yonatan, anw be lo fan do fe.» Mogow k'a jaabi ko: «Ni min ka ben i ma, i ye a ke ten.»

⁴¹ Sawuli ka Matigi Ala daari k'a fo ko: «Izirayeli ta Ala, mun koson i ma i ta jonce jaabi bi? Ni a kera ko jurumun be ne le ra walama ni a be ne dence Yonatan le ra, o tuma i ye ne jaabi ni Urimi ye; nka ni a kera ko Izirayelimogow le firira ka jurumun ke, ne jaabi ni Tumimi † ye.»

Ayiwa, Ala ka Sawuli ni Yonatan le yira; kerekeden tow nin bora a ra. ⁴² Sawuli ko: «Aw ye Matigi Ala jininka sisan k'a lon ne ni Yonatan fla ra, jon le ka jurumun ke.» O ka Ala jininka tuun; Ala ka Yonatan le yira.

⁴³ Sawuli k'a fo Yonatan ye ko: «I ka min ke, o fo!»

Yonatan ko: «Bere min tun be ne boro, ne ka o kun le su li ra ka o li domu. Ayiwa, ni fagari lo, ne sonna o ma.» ⁴⁴ Sawuli ko: «Yonatan, ni ne koni ma ele faga, o tuma Ala kana ne to yi fiyewu!»

⁴⁵ Mogow ka Sawuli jaabi ko: «Mun? Ka Yonatan faga? Ale min kera sababu ye k'a to an bosira nin kereba ra wa? O te se ka ke fiyewu! An koni be kari Matigi Ala panaman togo ra ko hali a kunsigiden kelen tena bo a kun na; sabu Ala yere le k'a deme ka nin baaraba ke bi.»

Mogow ka Yonatan bosi o cogo le ra; o ma son a ye faga.

⁴⁶ O ko, Sawuli ka Filisikaw gbenni dabra. Filisikaw sekora ka taga o ta jamana ra.

Sawuli ka se soro siya minw kan

⁴⁷ Kabini Izirayeli jamana masaya dira Sawuli ma, a jugu minw tun k'a lamini, a ka olugu bee kere. Mohabukaw, ani Amonkaw, ani Edomukaw, ani Soba jamana masacew, ani Filisikaw. Ni a tun ka taga fan o fan, a tun be se soro a juguw kan. ⁴⁸ A k'a ta cefariya yira, ka se soro Amalekikaw fana kan. Minw tun be Izirayelimogow borofen ce, a ka Izirayelimogow bosi olugu bee boro fana.

Sawuli ta somogow

⁴⁹ Sawuli dencew tun ye Yonatan, ani Isivi ni Malikisuwa ye. A denmuso koroba togo tun ye ko Merabu; fitini togo tun ye ko Mikali. ⁵⁰ A muso togo tun ye ko Ahinohamu; Asimati denmuso tun lo. Sawuli ta kerekejama kuntigi togo tun ye ko Abineri; Abineri face togo tun ye ko Neri. Sawuli

† Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige. Aw ye Bori 28.30, Sarakalasebagaw 8.8

belence le tun ye Neri ye, ⁵¹ sabu Kisi, min tun ye Sawuli face ye, ani Neri min tun ye Abineri face ye, olugu tun ye Abiyeli dencew le ye.

⁵² Sawuli ta tere bee ra, a ka keraba ke ni Filisikaw ye. Ni a tun ka ce barakaman, walama ce-fari do ye yoro o yoro, a tun be o tigi ta k'a ke a ta kerekeden do ye.

Izirayelimogow ka Amalekikaw kere

15 Samawilu k'a fo Sawuli ye ko: «Matigi Ala ka ne le ci, ka na turu ke ele kun na ka i sigi masaya ra a ta mogow kunna, minw ye Izirayelimogow ye. O ra, Matigi Ala bena kuma min fo i ye sisan, o lamen. ² Fangatigi Ala ka min fo, o ye nin ye, ko: «Ne bena Amalekikaw kere, sabu Izirayelimogow boto Misiran, o ka sira tige o na ko o te teme. ³ O ra, aw ye taga Amalekikaw kere ka o ni o borofenw bee halaki pewu, Matigi Ala ye. Aw kana makari o ra; aw ye cew, ani musow, ani denmisenw, ani denpeninw, ani misiw, ani sagaw ni baw, ani jogomew, ani faliw bee faga.» »

⁴ Sawuli k'a ta kerekejama bee wele, ka taga o lajen ka o jate Telahimu yoro ra. Kerekeden sennaman waga keme fla (200 000) le tun bora Izirayeli yoro tow ra; waga tan (10 000) bora Zuda mara ra. ⁵ Sawuli ni a ta kerekejama tagara Amalekikaw ta dugu koro; o ka kerekeden dow dogo kodinga do kono yi. ⁶ O ko, a k'a fo Kenikaw ye ko: «Aw ye taga ka bo Amalekikaw ce ra, janko ne kana na aw ni o halaki jogon fe, sabu aw ka Izirayelimogow bee minako na, wagati min o tun be bora Misiran.» Kenikaw tagara ka bo Amalekikaw ce ra.

⁷ Sawuli ka Amalekikaw kere ka o faga, k'a ta Havila dugu ra, ka taga a bla fo Suri dugu kere fe, Misiran jamana tereboyanfan na. ⁸ A ka Amaleki masace Agagi panaman mina, ka mogow tow faga ni kerekemuru ye ka o bee halaki ka ban pewu. ⁹ Nka Sawuli ni kerekejama ka Agagi panaman to, ani sagaw ni baw ni misiw ni misiden toroninw, ani sagadenw bee ra pumanmanw; o ma son ka olugu faga. Fen o fen ka ni, o ma son ka o halaki. Nafa te began minw na, ani minw man ni, o ka olugu doron le faga.

¹⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Samawilu ye, ko: ¹¹ «Ne ka Sawuli panawoloma k'a sigi masaya ra minke, o tingalon be ne ra sisan; sabu a ka ne kan bla, ani ne ka min fo a ye, a ma o ke.» O kuma ka Samawilu hakiri jagami kosebe; a ka su bee ke ka Matigi Ala daari.

¹² Sogomada joona fe, Samawilu wurira ka taga Sawuli ko. K'a to sira ra, o k'a fo a ye ko Sawuli tagara Karimeli, ka taga hakirijigifen do lo a yere togow ra o yoro ra, ko o ko, a bora yi ka seko ka taga Giligali. ¹³ Ayiwa, Samawilu nana taga Sawuli ye. Sawuli k'a fo, ko: «Matigi Ala ye baraka don i ra! Matigi Ala tun ka min o min fo, ne ka o bee ke.» ¹⁴ Nka Samawilu k'a jaabi ko: «O tuma ne toro be sagakasikan ni misikasikan minw na, o ye mun le ye?» ¹⁵ Sawuli ko: «Kerekedenw le nana ni o ye ka bo Amalekikaw fe; o ka sagaw ni misiw bee ra pumanmanw woloma ko o bena o ke saraka ye k'a di Matigi Ala, i ta Ala ma. Nka an k'a to bee halaki pewu.»

¹⁶ Samawilu ko: «Kuma dabra ten! Matigi Ala ka min fo ne ye bi su fe, a to ne ye o fo i ye.» Sawuli ko: «A fo!» ¹⁷ Samawilu ko: «Tuma min na ele tun te i yere jatera fen ye, Ala ka i ke Izirayeli ta gbaw bee kuntigi ye. Matigi Ala ka turu mun i kun na ka i ke Izirayeli masace ye. ¹⁸ Matigi Ala ka i ci k'a fo i ye ko i ye taga nin mogowjuguw bee halaki ka bo yi pewu, minw ye Amalekikaw ye, ko i ye taga o kere ka o faga, fo ka o si tunu pewu. ¹⁹ Ayiwa, mun na Matigi Ala ka min fo, i ma o ke? Mun na i ka kojugu ke Matigi Ala na koro, ka taga girin ka la Amalekikaw borofenw kan ka o ce.»

²⁰ Sawuli ka Samawilu jaabi ko: «Ne ka Matigi Ala kan mina ke! Matigi Ala ka min fo ne ye, ne ka o ke. Ne ka Amalekikaw bee halaki ka o ban, ka o ta masace Agagi panaman mina ka na ni a ye. ²¹ Kerekedenw le ka sagaw, ani misi dow ta fen minaninw na. An tun ka kan ka fen minw bee halaki pewu, o ka olugu ra pumanmanw le panawoloma, janko ka na o ke saraka ye k'a di Matigi Ala, i ta Ala ma Giligali.»

²² Samawilu ko:

«Yala saraka jenitaw ni saraka werew le ka di Matigi Ala ye ka teme Matigi Ala yere kanminari kan wa? On-on de, ka Matigi Ala kan mina, o ka fisa ni sarakabo ye. Ka i yere majigi Matigi Ala ye, o ka fisa ni hali sagajigi turuw saraka ye. ²³ Ka muruti Matigi Ala ma, o ni lagberike ta jurumun bee ka kan. Ka i yere bonya, o ni jobato jurumun bee ka kan. I banna Matigi Ala ta kuma ma minke, Matigi Ala fana be ban ele ra, ka i wuri ka bo masaya ra.»

²⁴ Ayiwa, Sawuli ko Samawilu ma ko: «Ne ka jurumun ke; ne ma son ka Matigi Ala ta cifoninw ke, ani ne ma son ele ta kuma ma. Ne tun siranna mogow le na, o koson o ka min fo, ne k'a to o ka o ke. ²⁵ O ra, ne be i daari, sabari ka ne ta jurumun yafa ne ma, ka taga ni ne ye, janko ne ye taga Matigi Ala bato.»

²⁶ Samawilu k'a jaabi ko: «Ne tena seko ni i ye tuun. I banna ka Matigi Ala ta kuma lamen minke, ale fana be ban i ra, ka i wuri ka bo masaya ra Izirayeli jamana ra.»

²⁷ Samawilu k'a ko di, ko a be taga wagati min na, Sawuli ka Samawilu ta deregeba senkoroyoro mina; deregeba faranna. ²⁸ Samawilu k'a fo a ye ko: «Matigi Ala fana bena Izirayeli masaya faran ka bo ele boro, k'a di jamana mogow do were ma, min ka fisa ni ele ye. ²⁹ Matigi Ala min ye Izirayeli ta bonyatigi ye, ale te faninya tige, a fana te a miriya yelema, sabu adamaden te ka na a fo ko a be a ta miiriya yelema.»

³⁰ Sawuli ka Samawilu jaabi tuun ko: «Ne ka jurumun ke. Sisan ne be i daari ko i ye sabari ka ne bonya ne ta jamana cekorobaw na koro, ani Izirayelimogow na koro. Taga ni ne ye, janko ne ye taga Matigi Ala, i ta Ala bato.»

³¹ Samawilu sekora ka tugu Sawuli ko; Sawuli

k'a kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

³² O kɔ, Samawilu ko: «Aw ye na ni Amalekikaw ta masace Agagi ye yan.» Agagi ninsondiyanin gbarara ka na. A tun b'a fora a yere kɔnɔ ko: «Sisan kɔni, sigiya t'a ra, saya siranya kɔni banna.» ³³ Nka Samawilu ko a ma ko: «Ele ta kereke-muru ka muso dɔw bɔnɔ o denw na cogo min na, o cogo kelen na, ele fana bamuso bena bɔnɔ a ta den dɔ ra bi.»

Samawilu ka Agagi faga Matigi Ala ja kɔrɔ Gili-gali.

³⁴ O kɔ, Samawilu kɔsegira ka taga Rama; Sawuli tagara a ta so, a ta dugu ra Gibeha, min be wele ko Sawuli ta Gibeha. ³⁵ Fɔ ka taga Samawilu salon se, a ma taga Sawuli fle tuun, nka Samawilu tun be to ka kasi Sawuli kɔsɔn tuma bɛɛ; Matigi Ala tun ka Sawuli sigi masaya ra Izirayeli kunna minke, o tingalɔn ka Matigi Ala sɔrɔ.

Ala ka Dawuda panawoloma

16 Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Samawilu ye ko: «Ele ye kasi dabla Sawuli kunna ten! Ne banna a ra ka ban, ko a tɛ sigi masaya ra Izirayeli kunna tuun. I ta sogogban ta k'a fa turu ra, i ye wuri ka sira mina; ne be i ci Betilehemukace Yese fe, sabu ne b'a fe ka mɔgɔ min ke masace ye, ne ka o tigi sɔrɔ ale dencew le ra.» ² Samawilu ko: «Ne be se ka taga o yɔrɔ ra cogo di? Sawuli bena o ko men, ka ne faga.» Matigi Ala k'a fɔ Samawilu ye ko: «Taga ni misiden musoman dɔ ye i boro, i ye a fɔ ko i nana ka na saraka le bɔ Matigi Ala ye. ³ I ye Yese wele ka na sarakabɔyɔrɔ ra; o kɔ, i bena min ke, ne yere bena o fɔ i ye. Ni ne nana mɔgɔ min yira i ra, i bena turu ke o tigi kun le na, k'a sigi masaya ra.»

⁴ Matigi Ala ka min fɔ, Samawilu ka o ke; a tagara Betilehemu. Dugu cekɔrɔbaw k'a ye minke, o siranna; o borira ka taga a kunben k'a jininka ko: «I be nana diman le ra wa?» ⁵ Samawilu ka o jaabi ko: «Onhɔn, ne nana diman le ra; ne nana saraka le bɔ Matigi Ala ye. Aw ye aw yere saninya ka na ni ne ye sarakabɔyɔrɔ ra.» Samawilu ka Yese ni a dencew fana saninya, ka o wele ka na sarakabɔyɔrɔ ra.

⁶ O sera sarakabɔyɔrɔ ra minke, Samawilu ka Yese dence Eliyabu ye minke, a k'a fɔ a yere kɔnɔ ko: «Sigiya t'a ra, Matigi Ala ka mɔgɔ min panawoloma, o le lonin ye nin ye Matigi Ala ja kɔrɔ.»

⁷ Nka Matigi Ala k'a fɔ Samawilu ye ko: «I kana a fari cogoya fle, walama a janya; sabu ne ma ale le panawoloma. Adamadenw be min jate fen ye, Ala tɛ o jate foyi ye; sabu adamaden ja be min ye, a be jabo o le fe, k'a sɔrɔ Matigi Ala be mɔgɔ jusukun le fle.»

⁸ Ayiwa, Yese k'a dence Abinadabu wele ka na, ko a ye na tɛmɛ Samawilu ja kɔrɔ. Nka Samawilu ko: «Matigi Ala ma nin fana panawoloma.» ⁹ Yese k'a dence Sama wele ko a ye na tɛmɛ Samawilu ja kɔrɔ; Samawilu ko: «Matigi Ala ma nin fana panawoloma.» ¹⁰ Yese k'a dence wolonfla latɛmɛ Samawilu ja kɔrɔ, nka Samawilu k'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala ma ninnugu si panawoloma.» ¹¹ A ka Yese jininka ko: «I dencew bɛɛ le be ninnugu ye

wa?» Yese ko: «On-on, o bɛɛ ra fitini belen be yi, nka a be sagagbenyɔrɔ ra.» Samawilu ko: «Aw ye taga a wele ka na; sabu an tena saraka domu fiyewu, ni ale ma na.»

¹² Yese ka mɔgɔ ci ka taga Dawuda wele ka na. Kanbelen cɛpuman tun lo, a tun gbenin be ka ja; a pakisew fana tun cɛ ka ji. A nana minke, Matigi Ala ko Samawilu ma ko: «Wuri, i ye turu ke a kun na, ale lo.» ¹³ Samawilu ka sogogban ta ka turu ke a kun na a kɔrɔcɛw bɛɛ ja na. K'a ta o lon na, Ala Nin* jigira Dawuda kan ni baraka ye, ka to a kan. O kɔ, Samawilu sekɔra ka taga Rama.

O ka Dawuda wele ka taga Sawuli fe

¹⁴ Ayiwa, o wagati ra, Matigi Ala Nin* bɔra Sawuli kan; Matigi Ala k'a to ninjugu dɔ donna a ra k'a tɔrɔ. ¹⁵ Sawuli ta baardenw k'a fɔ a ye ko: «A fle, Ala k'a to ninjugu dɔ le be i tɔrɔra tan.

¹⁶ An matigice y'a to a ta jonw ye taga mɔgɔ dɔ jini a ye, min be se gonifo ra. Ni o ninjugu nana don i ra tuma min na, o tigi bena goni fɔ; ni o kera, i ta tɔrɔ be nɔgoya.» ¹⁷ Sawuli k'a fɔ a ta baardenw ye ko: «Aw ye taga mɔgɔ dɔ jini, min be se gonifo ra kosebe, ka na ni a ye ne fe yan.»

¹⁸ Baarden dɔ ko: «Ne ka Betilehemukace Yese dence dɔ lon, ale be se gonifo ra. Kerekɛɛfari lo. A be se kuma ra, a cɛ ka ji, Matigi Ala fana be ni a ye.»

¹⁹ Sawuli ka mɔgɔ ci Yese fe ka taga a fɔ a ye a ko: «I dence Dawuda min be i ta sagaw gbenna, a bla ka na ne kɔrɔ yan.» ²⁰ Yese ka fali dɔ mina, ka buru caman ke minan dɔ kɔnɔ, ka forogo dɔ fa rezɛnji ra fana, ka o la fali kɔ ra; a ka badennin kelen fana di a dence Dawuda ma, ko a ye taga o fenw bɛɛ di Sawuli ma. ²¹ Dawuda tagara se Sawuli fe; Sawuli k'a bla baara ra a yere fe. A ko diyara Sawuli ye kosebe. Sawuli k'a ke a ta kerekeminanw tabaga dɔ ye. ²² Sawuli ka cira bla Yese ma, ka taga a fɔ a ye ko: «A to Dawuda ye to baara ra ne fe yan, sabu a ko diyara ne ye kosebe.» ²³ Ni Matigi Ala tun k'a to o ninjugu donna Sawuli ra tuma o tuma, Dawuda tun be a ta goni ta k'a fɔ. Ni o kera, Sawuli tun be a yere sɔrɔ; a ta tɔrɔ tun be nɔgoya, o ninjugu fana tun be bɔ a ra.

Goliyati ka siranya bla Izirayelimogow ra

17 Ayiwa, o kow kɔ, Filisikaw ka o ta kerekɛjamaw bɛɛ lajen kere kama; o tagara lajen Soko dugu kɔrɔ, Zuda mara ra, ka o ta fanibonw lo Efesi Damimu yɔrɔ ra, Soko dugu ni Azeka dugu cɛ. ² Sawuli ni Izirayelimogow fana ka jɔgɔn lajen Ela kenegbeba ra, ka o yere laben ka Filisikaw kere. ³ Filisikaw tun lonin be kuru dɔ fan kelen na, Izirayelimogow fana tun lonin be kuru dɔ wɛre fan kelen na, ka kuruw furance to o ni jɔgɔn cɛ.

⁴ Ayiwa, Filisikaw ta kerekɛɛfari dɔ nana bɔ o cɛ ra ka na lo. A tɔgɔ tun ye ko Goliyati, a bɔra Gati. A janya tun ye nɔngɔn † ja wɔrɔ ye. ⁵ Siranɛge fugula tun be a kun na; siranɛge derege min tun b'a ra, o lalaganin be k'a ke i ko jɛgefara bisigi, a

† Nɔngɔn ja kelen be se ka ben meters tarance le ma.

gbiriya be kilo biwɔɔɔ bɔ. ⁶ A senkalaw tun datu-
gunin be ni siranege ye. Taman siranegeraman do
fana tun dulonnin be a kan na. ⁷ A ta taman yiri
bonya tun be i ko jesedanbagaw ta kpeleyiri;
taman nege doron tun be kilo wolonfla bɔ. Ce min
tun k'a ta negebennan mina, o tun be tagamana a
ja.

⁸ Ayiwa, Filisikace lora ka kuma Izirayeli ta
kerəkedenw fe. A perenna k'a fo o ye ko: «Mun le
koson aw nana lo yan kere kama? Ne le ye Fil-
isikace ye! Aw do? Aw te Sawuli ta jonw le ye wa?
Aw ye ce kelen panawoloma aw ce ra, a ye na an
be kere ke! ⁹ Ni a sera ne ra ka ne faga, o tuma
anw bena ke aw ta jonw ye. Nka ni ne le sera ale
koro k'a faga, o tuma aw le bena ke anw ta jonw
ye; aw bena to ka baara ke anw ye.» ¹⁰ Filisikace
k'a fo tuun ko: «Izirayeli ta kerəkedenw, ne b'a fo
aw ye bi, ko ni aw ye ce w ye, aw ye ce kelen di ne
ma, an ye kere ke!»

¹¹ Sawuli ni Izirayeli ta kerəkedenw ka Filisikace
ta kuma men minke, o ka siranyaba bla o be ra, fo
ka o fari faga.

Dawuda tagara kerəkeyoro ra

¹² Ayiwa, Dawuda tun ye Efiratakace do dence le
ye, min tun be bo Betilehemu, Zude mara ra. A
togo tun ye ko Yese. Dence seegi le tun b'a fe.
Sawuli ta wagati ra, Yese tun ye cekoroba ye, a si
tun korora kosebe. ¹³ Yese dence saba tun be ni
Sawuli ye kerəkeyoro ra. A dence folo min tun be
kerəkeyoro ra, o togo tun ye ko Eliyabu, flanan
togo tun ye ko Abinadabu, sabanan togo tun ye ko
Sama. ¹⁴ Dawuda le tun ye o be ra fitini ye.
Dawuda korocew tun tagara Sawuli fe. ¹⁵ Dawuda
tun be to ka bo Sawuli ta so ka taga Betilehemu,
ka taga a face ta sagaw gben; o ko, a tun be seko
ka na.

¹⁶ Ayiwa, lon o lon, sogoma ni wula fe, Filisikace
tun bena lo ka kuma Izirayelimogow ja na; a ka o
ke ka na se tere binaani.

¹⁷ Lon do, Yese k'a fo a dence Dawuda ye ko:
«Ne bena simankise yirannin boro kelen di i ma,
ani burukun tan; i be teliya ka taga o di i korocew
ma kerəkeyoro ra. ¹⁸ Ne be nono gberennin kuru
tan fana di i ma, i be taga o di o ta kerəkajama
kuntigi ma. A fle ni i korocew ka kene; o ye taga-
masiyen do di i ma ka na, min b'a yira ko cira
sera. ¹⁹ O be ni Sawuli ye, Ela kenegbeba yoro ra,
o ni Izirayeli ce tow be, o be kere ra ni Filisikaw
ye.»

²⁰ Ayiwa, Dawuda wurira sogomada joona fe; a
k'a ta sagaw karifa sagagbenbaga do ma, k'a ta
doniw sogolon ka taga, i n'a fo a face Yese tun k'a
fo a ye cogo min na. A tagara se kerəkeyoro ra tu-
ma min na, o y'a soro kerəkajama tun be labenna
kere kama; o tun be kulew cira kere koson.

²¹ Izirayeli ta kerəkajama ni Filisikaw ta kerəkaja-
ma lora, ka ja di jogon ma ko o be jogon kere.

²² Fen minw tun be Dawuda boro, a ka o di doniw
korosibaga ma, ka bori ka taga kerəkedenw koro
kerəkeyoro ra. A tagara se yi minke, a k'a korocew
fo ka o pininka ni o ka kene. ²³ Ka Dawuda to ku-
ma ra ni a korocew ye, Filisikace Goliyati,

Gatikace, ale barara ka bo Filisikaw ta kerəke-
denw ce ra, ka na lo kerəkajama fla ce ma. A tun
derira ka kuma minw fo, a kosegira o kuma ke-
lenw kan tuun; Dawuda ka o men.

²⁴ Ayiwa, Izirayelimogow ka o ce ye minke, o be
siranna, ka bori. ²⁵ O ka ke a fo ye jogon ye ko:
«Aw ka ce nin ye ke! A be to ka na, ka na
Izirayelimogow neni, k'a ta cefariya le yira an na.
Ni mogo o mogo ka se k'a faga, masace bena
naforo caman di o tigi ma, k'a denmuso fana di a
ma furu ra, ka ninsongosara ko bo a ta somogow
be kan Izirayeli jamana ra.» ²⁶ Ce minw tun be
Dawuda koro, Dawuda ka olugu pininka ko: «Ni
mogo min sera ka nin Filisikace faga, ka maroya
bo Izirayeli kan, mun le bena ke o tigi ye? O tuma
nin Filisikace kenesigibari ye jon le ye, fo a bena
ke Ala panaman ta kerəkajama mafiyenya ye?»

²⁷ Mogow kosegira o kuma kelen kan tuun k'a fo a
ye; ni mogo min ka ce faga, masace bena ko minw
ke o tigi ye, o ka o fo a ye.

²⁸ Ayiwa, Dawuda korocce Eliyabu k'a kumato ye
ni mogow ye minke, a dimina kosebe. A ko: «Ele
nana mun le jini yan de? Saga dama dama minw
be an fe, i ka o to jon le boro kongokolon kon yi?
Ne ka ele ta yereyira ni i ta juguya lon; i nakun ye
ka na kere le fle doron!»

²⁹ Dawuda ko: «O tuma ne ka mun kojugu le ke?
Ne te se ka hali pininkari yere ke?»

³⁰ A bora a korocce koro, ka taga mogo were fe ka
taga o pininka o ko kelen na. Tow tun konna ka
min fo a ye, o ka o kuma kelen le fo a ye.

Dawuda ko ale be Filisikace kere

³¹ Ayiwa, Dawuda tun ka kuma minw fo, mogow
ka o men; o tagara o lakari Sawuli ye. Sawuli ka
mogo ci ka taga Dawuda wele ka na. ³² Dawuda
nana se Sawuli koro minke, a k'a fo Sawuli ye ko:
«Mogo si kana a fari faga nin Filisikace koson. I ta
jonce bena taga a kere.»

³³ Sawuli ko: «I te se ka taga kere ke ni nin Fil-
isikace ye de! Sabu ele ye denmisen le ye, k'a soro
ale derira kere ra kabini a denmisenman.»

³⁴ Dawuda ko Sawuli ma ko: «Tuma min na i ta
jonce tun be to k'a face ta sagaw gben, ni jara,
walama ni waraba do tun nana ko a bena saga do
mina, ³⁵ ne tun be bori a ko, ka taga a bugo, ka
saga sama ka bo a da ra. Ni a tun yelemana ko a
be ben ne kan, ne tun b'a mina a kansiw ma, k'a
bugo fo k'a faga. ³⁶ I ta jonce ka jaraw ni warabaw
faga ten le. Nin Filisikace kenesigibari ta fana be-
na ke i n'a fo o waraw ta kera cogo min na; sabu a
ka Ala panaman ta kerəkajama mafiyenya. ³⁷ Mati-
gi Ala min ka ne kisi jaraw ni warabaw ma, ale ke-
len le bena ne kisi ka bo nin Filisikace boro.»

Sawuli ko Dawuda ma ko: «Ayiwa, taga! Matigi
Ala ye ke ni i ye.»

³⁸ Sawuli k'a yere ta kerəkefaniw don Dawuda ra;
a ka siranegefugula do biri a kun na, ka
negederege don a ra. ³⁹ Dawuda ka Sawuli ta
kerəkemuru fana ta ka o dulon a yere ra, kerəkē-
faniw kan. A ko a be tagama ni a ye k'a fle, sabu a
tun m'a ke k'a fle folo; a ma se. A ko Sawuli ma ko:
«Ne te se ka tagama ni nin fenw ye, sabu ne ma

deri a ra.» A ka o bɔ a yere ra. ⁴⁰ Dawuda k'a ta bere ta, ka berekoro nugunin looru tɔmɔ kɔdinga kɔnɔ, ka o bla a ta sagabbenboro kɔnɔ. A k'a ta tafura mina a boro ka taga Filisikace kama.

⁴¹ Ayiwa, Filisikace ka ke na ye doonin doonin Dawuda koro; a ta negebennan tabaga tun be tagamana a ja. ⁴² Filisikace ka Dawuda fle, k'a ye ko denmisennin lo, a fari gbenin be, a pada ce ka ji. A ma Dawuda jate foyi ye. ⁴³ A ko Dawuda ma ko: «O tuma ne ye wuru le ye fo i be na ne ko ni bere ye wa?» A ka Dawuda danga ni Filisikaw ta alaw tɔgɔw ye. ⁴⁴ A ko Dawuda ma tuun ko: «Nayan! Ne bena i faga ka i sogo di kɔnɔw ni kongowaraw ma.»

⁴⁵ Dawuda ka Filisikace jaabi ko: «Ele be nana ne kama ni kerekemuru ni bije ni taman le ye; nka ne be tagara ele kama ni Fangatigi Ala tɔgɔ le ye, Izirayeli ta kerekejama ta Ala, i ka min mafiyenya. ⁴⁶ Bi kɔni, Matigi Ala bena ele don ne boro; ne bena i faga ka i kunkolo tige. Ne bena Filisikaw ta kerekedenw faga ka o sogo di kɔnɔw ni kongowaraw ma. Dunɔpa bee bena a lon ko Ala barakaman be Izirayelimogow fe. ⁴⁷ Nin jama bee lajennin bena a lon ko Matigi Ala te mogɔ kisi kerekemuru ni taman le baraka ra, sabu nin kere be Matigi Ala le boro; a bena aw don anw boro.»

⁴⁸ Ayiwa, Filisikace gbarara ko a be na Dawuda kama minke dorɔn, Dawuda teliyara ka taga a kunben kerekekenɛ kan;⁴⁹ a k'a boro don a ta boro kɔnɔ, ka berekoro kelen bɔ, ka o don a ta tafura ra, ka Filisikace bon a ten na fo ka kabakuru don a ten kɔnɔ. Filisikace benna k'a ja biri dugu ma.

⁵⁰ Dawuda sera Filisikace ra o cogo le ra ni tafura kelen ni berekoroden kelen ye; a ka Filisikace bugɔ k'a ben k'a faga, k'a soro kerekemuru te a boro.

⁵¹ Dawuda borira ka taga ben Filisikace kan. A ka Filisikace ta kerekemuru mina, k'a sama ka bɔ a la ra, ka a faga, ka soro k'a kun tige.

Filisika tɔw k'a ye ko olugu ta kerekacefari fagara minke, o bee borira. ⁵² Izirayeli ta kerekedenw, ani Zuda ta mogow, olugu ka ke kule ci ye, ka Filisikaw gben ka taga se fo Gati dugu donda ra, fo Ekurɔn dugu donda koro. O ka Filisikaw faga; o suw tun lalanin be Sarayimu sira ra ka taga se fo Gati, fo Ekurɔn. ⁵³ Izirayelimogow sekora ka bɔ Filisikaw gbenyoro ra, ka na Filisikaw borofenw ce.

⁵⁴ Ayiwa, Dawuda ka Filisikace kunkolo ta ka taga ni a ye Zeruzalemu; a tagara Filisikace ta kerekeminanw bla a ta fanibon kɔnɔ.

⁵⁵ Tuma min na Sawuli tun ka Dawuda ye a be tagara Filisikace kama, a ta kerekejama kuntigi min ye Abineri ye, a ka o jininka ko: «Abineri, nin kanbelennin ye jon den le ye de?» Abineri tun k'a jaabi ko: «Ka can fo masace, ne m'a lon!»

⁵⁶ Masace k'a fo a ye ko: «Nininkari ke, k'a lon jon ta den lo.»

⁵⁷ Ayiwa, Dawuda nana bɔ Filisikace fagayoro ra ka na minke dorɔn, Abineri k'a mina ka taga ni a ye masace fe; o y'a soro Filisikace kunkolo belen tun be Dawuda boro. ⁵⁸ Sawuli k'a jininka ko: «Kanbelen, jon den le be ele ye?» Dawuda k'a

jaabi ko: «Ne ye i ta jonce Yese dence le ye, min be Betilehemu.»

Dawuda ni Yonatan ta teriya

18 Ayiwa, Dawuda kumana ni Sawuli ye ka ban tuma min na, o wagati yere ra, Yonatan nin sirira Dawuda ra. Yonatan ka Dawuda kanu i ko a yere nin. ² O lon na, Sawuli ka Dawuda to a yere koro; a ma son k'a bla a ye taga a face ta so. ³ Yonatan ka jennogonya don ni Dawuda ye, sabu a tun ka Dawuda kanu i ko a yere. ⁴ Deregeba min tun b'a ra, a ka o bɔ ka o di Dawuda ma, ani a ta kerekederege; hali a ta kerekemuru ni a ta kalan ni a ta cesirinan, a ka o bee di Dawuda ma.

⁵ Ni Sawuli tun ka Dawuda ci ka taga kere o kere ra, Dawuda tun be taga se soro o bee ra. O koson Sawuli tun k'a ke kerekacefariw bee kuntigi ye. A ko diyara mogow bee ye; a ko diyara Sawuli ta jama na pamogow fana ye.

Dawuda pangboya ka Sawuli mina

⁶ Ayiwa, Dawuda tun ka Filisikace faga wagati min na, kerekedenw nato ka bɔ kerekeyoro ra, muso dow tun bora Izirayeli duguw bee ra, ka na masace Sawuli kunben, ka ke donkiri la ye, ka longanw ni dundunw fo, ka don ke, ka pagari, ka kulew ci; ⁷ o tun be donkiri lara ka jagon jaabi k'a fo ko:

«Sawuli ka ce waga caman faga,

Dawuda ka ce waga caman sigiyoroma tan faga.»

⁸ Sawuli ka o men minke, a dimina kosebe. A ko: «O tuma ce waga caman sigiyoroma tan be di Dawuda le ma, ka ce waga caman dorɔn di ne ma ke. Ni a temena nin kan, a bena masaya yere le ta sisan.» ⁹ K'a ta o lon na, Dawuda pangboya donna Sawuli ra. ¹⁰ O dugusagbe, Matigi Ala k'a to ninjugu donna Sawuli ra tuun. Sawuli ma ke a yere kala ma tuun; a ka ke fatokuma dow pagami ye k'a fo a ta so koro yi. O y'a soro Dawuda tun be a ta goni fora i n'a fo a tun derira k'a ke cogo min na lon tɔw ra. Sawuli ta taman tun be a boro.

¹¹ Sawuli barara k'a ta taman wuri, ko a be Dawuda sogo ni a ye k'a gbengben kogo kan; a ka Dawuda bon ni taman ye fo sinaga fla, nka Dawuda jengera ka bɔ taman ja fe o bee ra.

¹² Sawuli tun be siranna Dawuda ja, sabu Matigi Ala tun be ni Dawuda ye, nka a tun te ni ale Sawuli ye tuun. ¹³ O ra, a ka Dawuda mabo a yere ra, k'a ke ce waga kelen kuntigi ye; Dawuda tun be to ka bla o mogow le ja ka taga kerekeworo ra. ¹⁴ Ni a tun ka ko o ko dabo, o tun be ja a boro, sabu Matigi Ala tun be ni a ye. ¹⁵ Sawuli nana a ye ko Dawuda ta koketaw bee be nana a boro minke, do farara a ta siranya kan tuun Dawuda ja. ¹⁶ Nka Dawuda ko tun ka di Izirayeli mara mogow bee ye, ani Zuda mara mogow, sabu a tun be to ka bla o ja ka taga kere ke.

Dawuda ka Sawuli denmuso furu

¹⁷ Lon do, Sawuli k'a fo Dawuda ye ko: «Ne denmuso fɔlɔ ye nin ye, min tɔgɔ ye ko Merabu. Ne bena a di i ma furu ra; nka i ka kan ka baara ke ne

ye, ka ke cefari ye, ka kere ke Matigi Ala togo koson.» Sawuli ka o fo sabu a tun b'a fora a yere konɔ ko ale yere le man kan ka Dawuda faga, ko a ka fisa Filisikaw le ye a faga kere ra.

¹⁸ Dawuda ka Sawuli jaabi ko: «E! O tuma ne ye jon le ye? Ne ta gbamogow ni ne face ta somogow ye jon le ye, ka na a fo ko ne be ke masace burance ye?» ¹⁹ Nka Sawuli denmuso Merabu furu wagati nana se minke, sani a ye a furu Dawuda ma, a k'a furu ce were ma, min togo tun ye ko Adiriyeli; a tun be bo Mehola.

²⁰ Ayiwa, Dawuda ko tun ka di Sawuli denmuso Mikali ye. O kuma fora Sawuli ye minke, o diyara a ye. ²¹ Sawuli k'a fo a yere konɔ ko: «Ne bena a di a ma, janko o ye ke sababu k'a laben, k'a to Filisikaw ye se soro a kan k'a faga.»

O ra, a ko Dawuda ma ko: «Nin bena ke a sijaga flanan ye ne b'a fe i ye ke ne burance ye.»

²² Sawuli k'a fo a ta jamana namogow ye ko: «Aw ye taga kuma Dawuda fe, mogow kana ke aw seere ye; aw ye a fo a ye ko: «A fle, i ko ka di masace ni a ta jamana namogow bee ye; o ra, ke a burance ye!»

²³ Sawuli ta mogobaw tagara o kuma fo Dawuda ye. Dawuda ka o jaabi ko: «Aw b'a miiri ko ka masace denmuso furu ko o ye ko fitini le ye wa? Ne ye fagantan le ye, mogow si ma ne lon.»

²⁴ Ayiwa, Dawuda ka min fo, Sawuli ta jamana namogow tagara o fo a ja na. ²⁵ Sawuli ko: «Aw ye taga a fo Dawuda ye, ko masace ko a te furunaforo were pinina a fe; ko a ye Filisikace keme kenesigi, ka na ni o gbolow ye, janko ka ale dimibo o ra.» Sawuli ta miiriya tun ye ko Filisikaw ye na se soro Dawuda kan o sababu ra k'a faga.

²⁶ Wagati min Sawuli ta jamana namogow tagara o kuma fo Dawuda ye, o diyara Dawuda ye kosebe; a k'a ye ko ale bena ke masace burance ye. O ra, masace tun ka wagati min yira, sani o wagati ye se, ²⁷ a ni a ta kerekedenw bora ka taga Filisikace keme fla faga; o ka olugu bee kenesigi ka na ni o gbolow bee ye masace fe, janko Dawuda ye masace denmuso furu. A kera ten minke, Sawuli k'a denmuso Mikali furu Dawuda ma.

²⁸ Ayiwa, Sawuli k'a ye ko can yere ra Matigi Ala be ni Dawuda ye, ani ko Dawuda ko ka di ale denmuso Mikali ye minke, ²⁹ do farara Sawuli ta siranya kan Dawuda ja; a ka Dawuda koninya a si to bee ra.

³⁰ Filisikaw ta kuntigiw tun be to ka bo ka taga kere ra. Nka ni o tun ka bo tuma o tuma, Dawuda tun be se soro o kan ka teme Sawuli ta kuntigi tow bee kan. A kera ten Dawuda togo nana bo kosebe.

Yonatan ka Sawuli daari Dawuda ye

19 Sawuli kumana a dence Yonatan fe, ani a ta jamana namogow bee fe, ko o ye Dawuda faga. Nka Dawuda ko tun ka di Yonatan ye kosebe. ² O ra, a tagara Dawuda lasomi; a k'a fo a ye ko: «Ne face Sawuli be cogo ninina ka i faga. O ra, sini sogoma, i ka kan ka i yere korosi; i ka kan ka taga dogo yoro do ra, ka to yi. ³ I bena taga dogo foro min konɔ, ne bena bo ka taga lo ni ne face ye o foro korɔ. Ne bena kuma ni a ye i ko ra k'a fle.

Ni ne ka min soro a fe, ne bena o fo i ye.»

⁴ Yonatan ka Dawuda togonuman fo a face Sawuli ye. A k'a fo a ye ko: «Masace, i kana kojugu ke i ta jonce Dawuda ra de, sabu a ma kojugu foyi ke i ra. A ka kopuman doron le ke i ye. ⁵ A tun ka a nin fiyeere le ka taga Filisikace faga. O lon na, Matigi Ala ka koba ke Izirayelimogow bee ye ka se di o ma. Ele yere ka o ko ye, a diyara i ye fana. O tuma mun koson i b'a fe ka nin kojugu ke Dawuda ra, ko i b'a faga k'a soro a ma jaraki?»

⁶ Ayiwa, Sawuli sonna Yonatan ta kuma ma. A karira k'a fo ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko Dawuda te faga fiyewu.»

⁷ Yonatan ka Dawuda wele ka o kumaw bee fo a ye. O ko, a tagara ni a ye Sawuli fe. Dawuda tora Sawuli korɔ i n'a fo a tun be ni a ye cogo min na kakoro.

Dawuda borira Sawuli ja

⁸ Ayiwa, kere nana wuri tuun; Dawuda ni a ta kerekedenw bora ka taga Filisikaw kere, ka o caman faga, fo tow bee borira o ja.

⁹ Nka Matigi Ala k'a to ninjugu nana don Sawuli ra tuun k'a korɔ. O y'a soro Sawuli siginin tun be a ta so konɔ, a ta taman be a boro. Ka Dawuda to a be goni fora, ¹⁰ Sawuli barara ka wuri ka Dawuda bon ni taman ye ko a be Dawuda sogow nin taman ye k'a gbengben kogo ra. Nka Dawuda jengera ka bo a ja, k'a to taman tagara kogo sogow. O lon su fe, Dawuda borira ka bo k'a yere kisi.

¹¹ Sawuli ka mogow dow ci ka taga Dawuda ta so, ka taga a fle ni a be yi, o y'a korosi, janko ka a faga sogomada fe. Nka Dawuda muso Mikali ka Dawuda lasomi; a ko: «Ni i ma bori su nin na koni, sini i be ke su le ye.» ¹² Mikali ka Dawuda deme k'a labo finetiri fe. Dawuda borira ka taga; a bosira o cogo le ra. ¹³ O ko, Mikali ka o ta batofen † ta, ka o la lanan kan, ka begansi dow kuturu ka o bla a kun korɔ, k'a datugu ni birifani ye.

¹⁴ Sawuli tun ka mogow minw ci ka taga Dawuda ko, olugu sera yi minke, Mikali k'a fo o ye ko Dawuda man kene. ¹⁵ O tagara o fo Sawuli ye minke, Sawuli ko o ye seko tuun ka taga Dawuda fle. A ko: «Aw ye taga a ta a ta lanan kan ka na ni a ye yan, janko ne ye a faga.» ¹⁶ O sekora ka taga Dawuda fle a ta so konɔ minke, o barara k'a ye ko yirimogonin doron le blanin be lanan kan, bagbolo do be a kun korɔ.

¹⁷ O ka o fo Sawuli ye minke, a ka Mikali wele k'a jininka ko: «Mun koson ele ka ne janfa nin cogo ra, ka ne jugu bla ka taga k'a to a ye bosu ne ra?» Mikali ko: «A yere le ko, ko ne ye ale to a ye taga, ko ni o te, ale be ne faga.»

Sawuli tugura Dawuda ko

¹⁸ Ayiwa, Dawuda borira ka bosu minke, a tagara Samawilu fe Rama dugu konɔ; Sawuli ka ko minw ke a ra, a ka o bee fo Samawilu ye. O ko, ale ni Samawilu tagara ciraw sigiyoro ra, Nayoti, ka taga sigi yi. ¹⁹ O nana o kuma fo Sawuli ye, ko Dawuda be ciraw sigiyoro ra, Nayoti, Rama dugu

† O batofen tun ye yirimogonin le ye.

koro. ²⁰ Sawuli ka mogo dow ci ko o ye taga a mi-na. O mogo tagara cira dow ye, o be ciraya kera. Samawilu le tun ye o mogo pamogo ye. Ala Nin* jigira Sawuli ta ciradenw kan; olugu fana ka ciraya ke. ²¹ O ko tagara fo Sawuli ye; a ka mogo werew ci ka taga. O tagara se yi minke, olugu fana ka ciraya ke. Sawuli ka mogo dow ci tuun a sinaga sabanan na. O tagara se yi minke, olugu fana ka ciraya ke. ²² A laban, Sawuli yere wurira ka taga Rama. Jidingaba min be Seku, a tagara se yi minke, a ka mogo jininka ko: «Samawilu ni Dawuda be min?» Mogo ko: «O be fo ciraw sigiyoro ra, Nayoti.» ²³ Sawuli tagara ciraw sigiyoro ra, Nayoti, Rama dugu koro. Nka Ala Nin jigira hali Sawuli fana kan, fo a tagato ka ciraya ke, fo ka taga se ciraw sigiyoro ra. ²⁴ A sera yi minke, a k'a ta deregebaw bo, a fana ka ciraya ke Samawilu na. A k'a yere ben dugu ma; a lakolon tora dugu ma o lon tere bee, ani o su bee. O le koson, mogo tun b'a fora ko: «O tuma Sawuli fana kera cira do le ye wa?»

Dawuda tagara Yonatan fe

20 Dawuda borira ka bo ciraw sigiyoro ra Nayoti, Rama dugu koro. A tagara Yonatan fe ka taga a fo a ye ko: «Ne ka mun le ke, walama ne ka kojugu juman le ke, walama ne ka i face hake ta mun le ra, ka na a ke ko a b'a jinina ka ne faga?» ² Yonatan ko: «O te se ka ke fiyewu. A tena i faga. I m'a ye, ne face te foyi ke, koba walama ko fitini, ni a m'a sara ne ra. Mun koson a bena nin dogo ne ra? Nin te se ka ke can ye!»

³ Dawuda ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko i face k'a lon co ko ne ko ka di i ye. O ra, i b'a soro ko a k'a fo a yere konso ko: «Yonatan man kan ka do lon nin ko ra, ni o te, a bena digi a ra.» O koson ne be kari Matigi Ala ra ko sentako kelen doron le be ne ni saya ce sisan.»

⁴ Yonatan k'a fo Dawuda ye tuun ko: «Ayiwa, ni i ka fen o fen daari ne fe, ne bena o ke i ye.»

⁵ Dawuda k'a jaabi ko: «Ayiwa, karokura panagbe ye sini le ye; ne ka kan ka sigi masace koro ka domuni ke ni a ye. A to ne ye taga dogo kongo konso fo ka taga se sinikene wula fe. ⁶ Ni i face ka na ne kopininka, i y'a fo a ye ko: «Dawuda ka ne daari ko ne y'a to a ye taga o ta dugu ra, Betilehemu, ko a ta somogow bee be saraka do bo san o san, ko a be taga o ra.» ⁷ Ayiwa, ni i face ko: «O ka ni», o tuma i ta jonce b'a lon ko foyi tena a soro. Nka ni a dimina, o tuma i yere bena a lon ko sigiya t'a ra, ko a b'a fe ka kojugu ke ne ra le. ⁸ Ele koni ye na ne ma, sabu i ka jennogonya don ni i ta jonce ye Matigi Ala na koro. Nka ni a kera ko ne ka ko do le ke min be ne jaraki, o tuma i yere ye ne faga, sani i ye taga ne di i face ma.»

⁹ Yonatan ko: «Fiyewu, o te ke! Ni ne k'a men ko can ra ko ne face k'a latige ko a bena kojugu le ke i ra, sigiya te o ra, ne bena o fo i ye.»

¹⁰ Dawuda ka Yonatan jininka ko: «Ni i face ka i jaabi ni kumajugu le ye ne ta ko ra, o tuma ne bena o lon cogo di?»

¹¹ Yonatan ko: «Na an ye taga kongo konso.» O bora ka taga kongo konso.

¹² O sera yi minke, Yonatan ko Dawuda ma ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye ne seere ye! Sini walama sinikene, nin wagati jagon na, ne bena kuma ni ne face ye k'a lon a ta miiriya ye min ye ele Dawuda ta ko ra. Ni kopuman le b'a konso i ta ko ra, ne bena o fo i ye. ¹³ Nka ni i y'a soro ko a be kojugu le miirira ni i ye, ni ne Yonatan koni ma o fo ele ye fiyewu, ka i bla ka taga ka i kisi ka bo a boro, o tuma Matigi Ala ye o hake bo ne ra, fo ka juguya ne ma. Matigi Ala ye ke ni i ye i n'a fo a tun be ni ne face ye cogo min na folofolo. ¹⁴ Ni ne tora si ra tuun, i ye kopuman ke ne ye ka kana ni Matigi Ala ta pumanya ye. Nka ni ne sara, ¹⁵ i man kan ka o kopuman dabra ne ta somogow ye fana, hali ni Matigi Ala nana ele Dawuda juguw bee ban ka bo dugukolo ko kan pewu.»

¹⁶ O cogo ra, Yonatan ka jennogonya don ni Dawuda ni a ta somogow bee ye; a k'a fo ko: «Ala ye Dawuda dimibo Dawuda juguw ra.»

¹⁷ O ko, a ko Dawuda fana ye kari tuun ale ye o ta kanuya koson, sabu Yonatan tun be Dawuda kanu i n'a fo a yere.

¹⁸ Yonatan k'a fo Dawuda ye tuun ko: «Sini le ye karokura panagbe ye. Mogo bena a lon ko i te yi, sabu i sigiyoro lakolon bena to. ¹⁹ Ayiwa, sinikene, i tun dogora yoro min na, lon min na kopaw tun pagamina, i ye taga dogo o yoro kelen na, ka to Ezeli kabakuru koro yi. ²⁰ Ne bena bije saba bon kalan na kabakuru fan na, k'a ke i n'a fo ne be fen do le bonna. ²¹ O ko, ne bena ne ta baarden kanbelen ci k'a fo a ye ko a ye taga o bijew jini ka na ni o ye. Ni ne k'a fo a ye ko: «A fle, bijew be i ko fe yan, na o ta ka na ni o ye», ayiwa, ni i ka o men, o tuma i be se ka na, sabu hera le be i na yan; ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, foyi tena ke i ra. ²² Nka ni ne perenna k'a fo kanbelen ye ko: «A fle bijew be fo i na fe yi belen», o tuma i ye taga, sabu Matigi Ala le b'a fe i ye taga. ²³ Nka an ka layiri minw ta jagon ye, Matigi Ala le ye ele ni ne seere ye o ra tuma bee.»

Sawuli k'a latige ka Dawuda faga

²⁴ Dawuda tagara dogo kongo konso. Karokura panagbe wagati sera tuma min na, masace nana ka na sigi domunikeyoro ra. ²⁵ A sigira a sigiyorokoro ra, k'a ta siginan den kogo ra; Yonatan sigira k'a pasin a ma. Abineri sigira Sawuli koro. Nka Dawuda sigiyoro lakolon tora. ²⁶ Sawuli ma foyi fo o lon na; a ko: «I b'a soro ko do le ka Dawuda soro min k'a lanogo. Sigiya t'a ra, i b'a soro a saninyanin le te; o le koson a ma na.» ²⁷ Ayiwa, o dugusagbe, karokura panagbe tere flanan, Dawuda ta sigiyoro lakolon tun lo hali bi. Sawuli ka Yonatan jininka ko: «Mun koson Yese dence ma na domunikeyoro ra kunu, a ma na bi fana?» ²⁸ Yonatan ka Sawuli jaabi ko: «Dawuda ka sira daari ne fe ka taga Betilehemu. ²⁹ A ko ne ma ko: «Sabari k'a to ne ye taga, sabu an ta somogow be saraka do bora dugu konso. Ne koroce le ka cira bla ka na o fo ne ye. Ni ne ko ka di i ye, o tuma sabari k'a to ne ye taga ne balemaw fe.» O le koson a ma na domunikeyoro ra ni masace ye.»

³⁰ Sawuli dimina Yonatan koro kosebe; a ko a ma

ko: «Ele ye musokolonden le ye, muso kan-minabari ta den; i ko ne m'a lon ko i ka teriya don ni Yese dence ye wa? Nin ye ele ni i bamuso ta maroya le ye! ³¹ Sabu, ka Yese dence to si ra, ele tena loyoro soro ka ye, i ta masaya fana tena se ka sigi ka ye. O ra, mogow ci ka taga a mina ka na ni a ye, sabu a ka kan ka faga.»

³² Yonatan ko a face ma ko: «Mun koson i b'a fe k'a faga? A ka mun le ke?» ³³ Sawuli k'a ta taman korota ko a be Yonatan bon k'a faga. O wagati ra, Yonatan k'a ye ko a face b'a fe ka Dawuda faga yere le.

³⁴ O ra, Yonatan dimininba wurira ka bo domunikeyoro ra. A ma domuni ke o karokura panagbe tere flanan na, sabu a face tun ka Dawuda mafiyenya cogo min na, o ko tun k'a jusu kasi fo ka teme.

Yonatan tagara Dawuda lasomi

³⁵ O dugusagbe sogomada fe, Yonatan tagara kongo kono, i n'a fo a ni Dawuda tun benna a ra cogo min na. Cedennin do tun be ni a ye. ³⁶ A k'a fo o cenin ye ko: «Ne bena kalan bon, i be bori ka taga bijew tomo ka na ni a ye.» Ka cenin borito to, Yonatan ka bije do bon, o temena cenin na ka taga ben fo a na fe yi. ³⁷ Cenin tagara se bijew benyoro ra minke, Yonatan perenna k'a fo a ye ko: «Bije te nin ye fo i na fe yi wa?» ³⁸ O ko, a perenna tuun k'a fo ko: «Teliya ka taga joona joona; i kana lo de!» Cenin ka bije ta ka na ni a ye a matigice fe. ³⁹ Cenin tun ma foyi lon o ko ra. Yonatan ni Dawuda fla doron le tun ka o ko lon jogon fe. ⁴⁰ O ko, Yonatan k'a ta kalan ni bijew di cenin ma, ko a ye seko ni a ye dugu kono.

⁴¹ Cenin taganin ko, Dawuda wurira ka bo a dogoyoro ra, kabakuru ko fe, woroduguyanfan na, ka na a kinbiri gban k'a na biri dugu ma Yonatan koro fo sijaga saba. O ko, o fla ka o boro mini jogon ma, ka kasi; nka Dawuda le kasira kosebe.

⁴² Yonatan k'a fo Dawuda ye ko: «Taga, Ala ye hera ke i ye, sabu an fla ka jennogonya don Matigi Ala togo ra, ko: «Matigi Ala le ye ele ni ne ta jennogonya seere ye, ani i ta duruja ni ne ta duruja ta jennogonya seere ye wagati bee.»»

Dawuda tagara sarakalasebaga Ahimeleki fe

21 O ko, Dawuda tagara; Yonatan fana sekora ka taga a ta so. ² Dawuda tagara Nobu dugu kono, sarakalasebaga Ahimeleki fe. Ale siranninba borira ka na Dawuda kunben, k'a pininka ko: «Mun koson i kelen lo? Mun na mogow si te ni i ye?» ³ Dawuda ka sarakalasebaga Ahimeleki jaabi ko: «Masace ka ne ci cira do le ra. A ko: «Ne ka i ci cira min na, ani ne ka kuma minw fo i ye, mogow si man kan ka do lon o ra.» O koson ne k'a fo ne ta mogow ye ko o ye taga ne kunben yoro do ra. ⁴ Ayiwa, domunifen juman le be i boro yan? Ne be se ka burukun looru soro i fe wa, walama ni i ka fen o fen soro.»

⁵ Sarakalasebaga ka Dawuda jaabi ko: «Buru gbansan were te ne boro yan. Sarakaburu le be yan; ni a kera ko i ta mogow ma jen ni muso ye nin

tere fla kono, ne be se ka o di i ma, i ye taga o di o ma.»

⁶ Dawuda ko: «Can ra an koni ka an yere tanga musow ma. Ni an be taga kere ra tuma o tuma, an b'a ke ten le. Hali ni an be taga ko gbansan do le ra, ne ta mogow be o yere saninya, janko ka na a fo bi ta cira jogon.» ⁷ Dawuda ka o fo minke, sarakalasebaga ka sarakaburuw di a ma, sabu buru were tun te yi ni o te. O buruw le tun blara burutabali kan, ka ke saraka ye Matigi Ala na koro; o nana o buruw le bo yi, ka burukuraw bla o no ra.

⁸ Ayiwa, o y'a soro Sawuli ta jamana jamogow do tun be yi o lon kelen na, min tun tagara cira do ra Matigi Ala na koro. A togo tun ye ko Dogi; Edomuka tun lo. Ale le tun ye Sawuli ta sagagbenbagaw kuntigi ye.

⁹ Dawuda ka Ahimeleki pininka ko: «Taman do te i boro yan wa, walama kerekemuru do? Masace ta cira teliyakojugu fe, ne ma se ka ne ta kerekemuru ta, walama ka kerekeminan were ta.»

¹⁰ Sarakalasebaga k'a jaabi ko: «I ka Filisikace Goliyati min faga Ela kenegbe ra, ale ta kerekemuru be yan. A melegenin be fani do ra; a blandin be saninderege ko fe; ni i b'a fe, a ta. Kerekemuru were te yan ni o te.»

Dawuda ko: «A di ne ma; kerekemuru were te yi min be se ka ale bo.»

Dawuda tagara Filisikaw fe

¹¹ O lon na, Dawuda borira ka bo Sawuli koro, ka taga Gati ta masace Akisi fe. ¹² Nka Akisi ta jamana jamogow k'a fo a ye ko: «Izirayeli jamana ta masace Dawuda le ye nin ye. Musow tun be don kera ka ale togo le fo donkiri ra ko:

«Sawuli ka ce waga caman faga,
Dawuda ka ce waga caman sigiyoroma tan faga.»

¹³ O kuma tora Dawuda jusu ra; a siranna Gati masace Akisi na kosebe. ¹⁴ A ma na, a k'a yere ke fato ye mogow na na. A k'a yere ke i ko kunkolowurito mogow ce ra, ka ke tagamasiyenw ke ye bondaw konw kan, ka ke daji bo ye k'a bon a bonbosi kan.

¹⁵ Akisi k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Aw m'a ye ko fatoya be ce nin na wa? Mun na aw nana ni a ye ne fe? ¹⁶ O tuma o ko fatow le fonna ne fe, fo aw nana ni nin ye, a ye na ke nin kokunntanw ke ye ne na koro wa? Nin jogon be se ka na ne ta so cogo di?»

Dawuda nofemogow

22 Ayiwa, a kera ten, Dawuda bora Gati dugu kono, ka taga dogo Adulamu kuruwo kono. A balemaw ni a ta somogow bee nana a men ko a be o yoro ra minke, o tagara a no fe yi. ² A kera ten, minw bee tun ye desebagatow ye, ani juruw tun be minw na ni o tun te sera k'a sara, ani minw bee tun jusu kasinin lo jamana jamogow ta kow koson, olugu bee nana fara a kan; a kera o kuntigi ye. Mogow keme naani jogon le tun be ni a ye.

³ Dawuda nana bo o yoro ra ka taga Misipe, Mohabu mara ra. A k'a fo Mohabu jamana masace ye

ko: «Sabari k'a to ne face ni ne bamuso ye na sigi i fe yan, sani k'a to ne y'a lon Ala bena ne ke min ye.»

⁴ Dawuda tagara ni a face ni a bamuso ye masace fe; o tora masace fe. Dawuda ka wagati min bee ke kuruwo konɔ, a face ni a bamuso tora Mohabu jamana ra o wagati bee ra.

⁵ Lon do, Ala ta cira min togo ye ko Gadi, ale k'a fo Dawuda ye ko: «I kana to nin kuruwo konɔ yan; taga Zude mara ra.» Dawuda tagara, ka taga don Hereti yiritu konɔ.

Sawuli tagara Nɔbu dugu sarakalasebagaw faga

⁶ Ayiwa, Sawuli nana a men ko dow ka Dawuda ni a nɔfemogow yoro lon. O y'a soro Sawuli tun siginin be Gibeha dugu konɔ, tintin kan, tamarisun do suma ra, ni a ta taman ye a boro. A ta jamana kuntigiw tun lonin be k'a lamini. ⁷ Sawuli k'a fo a ta jamana kuntigiw ye ko: «Aw Boniyaminu ta mogow, aw ye ne lamen! Yala Yese dence † ko a bena forow ni rezenforow le di aw bee ma wa, walama a ko a bena aw ke a ta kerekeden waga kelen kelen, ani kerekeden keme keme kuntigiw le ye wa?»

⁸ «Ayiwa, mun na aw bee ka ne janfa? Ne dence ni Yese dence ka jen min siri, mogow si ma soro aw ra ka o fo ne ye. Ne ta ko hami te aw si ra, sabu ne dence ka ne ta baaraden konɔnsu ne kama minke janko a ye ne laben, i n'a fo a b'a kera cogo min na sisan, mogow si ma son ka ne lasomi o ra.»

⁹ Ayiwa, Edomukace min togo ye ko Dogi, ale tun be ni Sawuli ta jamana kuntigiw ye; ale ko: «Ne ka Yese dence nato ye Nɔbu dugu konɔ, Ahitubu dence Ahimeleki fe. ¹⁰ Ahimeleki ka Matigi Ala jininka a ye, ka domunifenw di a ma, ka Filisikace Goliyati ta kerekemuru fana di a ma.»

¹¹ O fora minke, masace ka mogow do ci ka taga Ahitubu dence sarakalasebaga Ahimeleki wele, ani a ta gbamogow minw bee tun ye sarakalasebagaw ye Nɔbu dugu konɔ. O bee nana masace fe.

¹² Sawuli ko: «Ahitubu dence, ne lamen!» Ahimeleki ko: «Naamu, ne matigice!» ¹³ Sawuli ko: «Mun le koson ele ni Yese dence benna a ra ka ne janfa? Mun koson i ka domuni di a ma, ka kerekemuru fana di a ma, ka Ala jininka a ye, janko a ye wuri ne kama, ka ne laben, i n'a fo a b'a kera cogo min na bi?»

¹⁴ Ahimeleki ka masace jaabi ko: «Ele ta jamana kuntigiw bee ra, jon le ye lanamogow ye i ko Dawuda? Ale le ye masace burance ye. I k'a ke i korosibagaw bee kuntigi ye; i ta somogow bee fana be a bonya kosebe. ¹⁵ Yala bi le ye a signaga folo ye ko ne ka Ala jininka a ye wa? Ne koni ma janfa si mi-iri ele kama ka ye fiyewu. Masace, i kana nin ko kunko la i ta jonce kan, walama k'a la ne ta gbamogow do kan, sabu i ta jonce ma foyi si le lon nin ko ra.»

¹⁶ Masace ko: «Ahimeleki, ne bena ele faga, ele ni i ta gbamogow bee, sigiya si le te o ra!»

¹⁷ Masace ta kerekace minw b'a korosira, a k'a fo olugu ye ko: «Aw ye aw na munu, ka Matigi Ala ta

sarakalasebagaw faga, sabu olugu fana ka Dawuda deme! O tun k'a lon ko Dawuda be borira co, o bee n'a ta, o ma son ka ne lasomi.» Nka kerekacew ma son ka o boro se Matigi Ala ta sarakalasebagaw ma.

¹⁸ A kera ten, masace k'a fo Dogi ye ko: «Ele ye wuri ka nin sarakalasebagaw faga!» Dogi, Edomukace wurira ka sarakalasebagaw faga. O lon na, Dogi ka ce biseegi ni looru le faga; sarakalasebagaya derege minw lalagara ni lenfani ye, o deregew tun be o bee ra.

¹⁹ O ko, Sawuli tagara Nɔbu dugumogow tow bee faga; Nɔbu tun ye sarakalasebaga dugu le ye. A ka o bee le faga: ce w, ani musow, ani denmisenw, ani denpeninw, ani misiw, ani faliw, ani sagaw bee.

²⁰ Ahitubu dence Ahimeleki, o dence kelen, min togo ye ko Abiyatari, ale le sera ka bosi, ka bori ka taga Dawuda fe. ²¹ A tagara a fo Dawuda ye ko Sawuli ka Matigi Ala ta sarakalasebagaw faga.

²² Dawuda ko: «E! O lon na, ne koni tun sigiyara Edomukace Dogi ra; ne k'a ye Nɔbu dugu konɔ minke, ne tun lara a ra ko a bena taga nin kow bee fo Sawuli ye sigiya te ra. O ra, ne yere le kera sababu ye k'a to o ka aw ta gbamogow bee faga.

²³ To ne koro yan, i kana siran; mogow min b'a fe ka ne faga, o tigi kelen le b'a fe ka ele fana faga. Nka ka i to ne koro yan, foyi tena i soro.»

Dawuda tagara Keyila dugumogow bosi

23 Ayiwa, o nana a fo Dawuda ye ko Filisikaw benna Keyila dugu kan, ko mogow ka siman minw kan k'a lajen kene ma, ko o be o bee ce ra.

² Dawuda ka Matigi Ala jininka ko: «Matigi Ala, yala ne ka kan ka taga ben Filisikaw kan ka o kere wa?» Matigi Ala k'a jaabi ko: «Taga! I bena Filisikaw kere ka se o ra, ka Keyila dugumogow bosi.»

³ Nka Dawuda ta mogow k'a fo a ye ko: «An be Zude mara ra yan, o bee n'a ta, siranya be an na; ni an ka na taga fo Keyila ko an be taga Filisikaw ta kerekedenw kere, o siranya tena bonya ni nin ye wa?» ⁴ Dawuda ka Matigi Ala jininka tuun. Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Wuri, aw ye taga Keyila, sabu ne bena Filisikaw don i boro.»

⁵ O ra, Dawuda wurira ka taga Keyila ni a ta mogow ye. O tagara Filisikaw kere. O ka Filisikaw ta beganw ce, ka o ta kerekedenw caman faga. Dawuda ka Keyila dugumogow bosi o cogo le ra.

⁶ Wagati min na Ahimeleki dence Abiyatari tun borira ka taga Dawuda fe Keyila, a tun tagara ni saninderege ye a boro.

Sawuli ka Dawuda nɔgben

⁷ Ayiwa, o tagara a fo Sawuli ye ko Dawuda sera Keyila. Sawuli ko: «Co! Ala le ka Dawuda don ne boro sisan, sabu a nana a yere datugu dugu min konɔ, o dugu lamininin lo ni kogo ye, kon ni sogowanw fana be a donda ra.»

⁸ O ra, Sawuli k'a ta kerekedenw bee ke jagon kan kere kama, ko o be taga Keyila, ka taga dugu lamini, ka Dawuda ni a ta mogow datugu dugu konɔ.

⁹ Dawuda nana a men minke ko Sawuli be janfa

† Yese dence, o ye Dawuda ye.

sirira ale kama, a k'a fō sarakalasebaga Abiyatari ye ko a ye na ni saninderege ye! ¹⁰ Dawuda k'a fō Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i ta jōnce k'a men ko Sawuli b'a fe ka na Keyila dugu kama, ka na dugu halaki ne koson. ¹¹ Yala Keyila dugumogow bena ne don a boro wa? Yala Sawuli bena na can ra i n'a fō i ta jōnce k'a men cogo min na wa? Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, sabari i ye o fō i ta jōnce ye.» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «Sawuli bena na.»

¹² Dawuda ka Ala pininka tuun ko: «Yala Keyila dugumogow bena ne ni ne nōfemogow don a boro wa?» Matigi Ala ko: «O bena aw don a boro.»

¹³ O ra, Dawuda ni a ta mogow wurira ka bō Keyila dugu kōnō, ka to ka yaala ka taga yorow na fe yi. O tun ye mogō kemē wōrō jōgōn. O nana a fō Sawuli ye minke ko Dawuda bōra Keyila dugu kōnō, Sawuli ma taga yi tuun.

Yonatan nana Dawuda fe

¹⁴ Dawuda tagara to Zifu kongokolonyorow ra, ani a kuruworow ra, ka to ka dogo kuruwow ra. Sawuli tun be Dawuda yorōpinina lon o lon, nka Ala ma sōn ka Dawuda don a boro.

¹⁵ Ayiwa, Dawuda nana a men ko Sawuli k'a ta mogow lajen, ko o be ale le jinina k'a faga. Dawuda tora Zifu kongokolon yorō ra, Horesa fan na.

¹⁶ Lon dō, Sawuli dence Yonatan tagara Dawuda fe Horesa, ka taga a ja gbēleya, janko a ye a jigi la Ala kan. ¹⁷ Yonatan k'a fō a ye ko: «I kana siran, sabu ne face tēna se k'a boro se i ma. Ele le bena ke Izirayeli jamana masace ye, ka ne gban ele ra. Hali ne face Sawuli yere ka o lōn.» ¹⁸ O fla beē ka jēnjōgōnya don tuun Matigi Ala ja kōrō. Dawuda tora Horesa, Yonatan tagara a ta so.

Ala ka Dawuda bōsi Sawuli boro tuun

¹⁹ Ayiwa, Zifuka dōw wurira ka taga Sawuli kō Gibeha, ka taga a fō a ye ko: «I m'a lon ko Dawuda dogonin be an ta mara ra yan wa? A be Horesa kuruwow ra, Hakila kongoriw yorō ra, yorō min be Yesimōn kongokolon woroduguyanfan fe wa? ²⁰ O ra, masace, ni wagati o wagati ka i diya, i ye na; an kōni, anw bēna a mina k'a don i boro.»

²¹ Sawuli ka o mogow jaabi ko: «Matigi Ala ye baraka don aw ra, sabu aw hinara ne ra! ²² O beē n'a ta, aw belen ye taga a ko sege sege tuun; a be deri ka tēme yorō minw na, aw ye o yorow beē cōgōya lōn; minw k'a ye, aw ye o tigiw jininka kōsebe, sabu o k'a fō ne ye ko mogō dō lo min ka cegu kōsebe! ²³ Aw ye taga a dogoyorow beē yorōpini ka o lōn; o kō, aw ye na o kow gbeyā k'a fō ne ye. Ni o kera, ne yere be taga ni aw ye; ni a kera ko a be Zuda mara yorō o yorō, ne bēna jamana yorō beē yaala fō ka taga a ye.»

²⁴ Ayiwa, Zifu dugumogow wurira o le ra ka taga o ta yorō ra ka kōn Sawuli ja. O y'a sōrō Dawuda ni a ta mogow tun be Mahōn kongokolon kōnō, kēnegbēba yorō ra, Yesimōn kongokolon woroduguyanfan na.

²⁵ Sawuli ni a ta mogow nana wuri ka taga ke Dawuda yorōpini ye. Dō tagara o fō Dawuda ye.

Dawuda wurira ka taga Mahōn kongokolon kōnō farayorō dōw ra, ka taga to o yorō ra. Sawuli ka o men minke, a tagara Mahōn kongokolon kōnō ka taga ke Dawuda nōgben ye. ²⁶ Sawuli tun be kuru fan kelen na, Dawuda ni a ta mogow tun be kuru fan dō ra, o be teliyara ka bori Sawuli ja. Sawuli ni a ta kerekējama nana surunya Dawuda ni a ta mogow ra tuma min na ko o be ben o kan ka o mina, ²⁷ ciraden dō nana Sawuli fe ka na a fō a ye ko a ye na jōna jōna, ko Filisikaw donna jamana kōnō.

²⁸ O yorōnin beē, Sawuli ka Dawuda gbenni dabra ka seko ka taga Filisikaw kere. O le koson o ka o yorō togō la ko «farajōgōnna farakuru».

Dawuda ma sōn ka Sawuli faga Eni Gedi kuruwo kōnō

24 Dawuda bōra o yorō ra ka taga dogo fō Eni Gedi farawow yorō ra.

² Sawuli nana seko ka bō kere ra ni Filisikaw ye minke, o k'a fō a ye ko Dawuda be Eni Gedi kongokolon kōnō. ³ O fōra Sawuli ye minke dōrōn, a ka Izirayeli jamana beē ra kerekēcefari waga saba ta, ka taga Dawuda ni a ta mogow nō fe; o tagara ka taga se fō fara dōw ma, o be minw wele ko kongobakōrōninw ta faraw. ⁴ O tagara se sagamarayorō dōw ma, o tun be sirada ra. Kuruwo dō tun be o yorō ra. Sawuli donna o kuruwo kōnō ka sokōtaga ke; k'a sōrō Dawuda ni a ta mogow tun dogonin be o kuruwo kelen le kōnōnyorō ra. ⁵ Dawuda ta mogow k'a fō Dawuda ye o da jukōrō ko: «Matigi Ala tun ka wagati min ko fō i ye, ko a bēna i jugu don i boro, janko i ye a ke i sago ye, o wagati le sera bi tan.»

Dawuda dēndēna ka taga Sawuli ta deregeba senkōroyorō dō tige; Sawuli ma bō o kala ma. ⁶ Nka Dawuda ka o ke minke dōrōn, a jusukun k'a sōsō, sabu a k'a ye ko a ka Sawuli ta deregeba senkōroyorō dō tige minke, ko ale tun man kan ka o ke. ⁷ A k'a fō a ta mogow ye ko: «Ala ye ne kisi nin ko jōgōn keri ma, k'a fō ko ne be ne boro se ne matigice ma, Matigi Ala ka min janawoloma, sabu Matigi Ala ka ale le janawoloma k'a to o ka turu ke a kun na k'a sigi masaya ra.» ⁸ Dawuda ka o kumaw le fō k'a ta mogow lalō; a m'a to o ye ben Sawuli kan.

O kō, masace Sawuli bōra kuruwo kōnō, ka taga. ⁹ Dawuda fana bōra kuruwo kōnō ka gban a kō; Dawuda pērenna k'a wele, ko: «Ne matigice masace!» Sawuli k'a ja muni k'a fle. Dawuda k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma. ¹⁰ Dawuda k'a fō Sawuli ye ko: «Masace, mogō minw b'a fōra i ye ko ne Dawuda b'a fe ka kojugu ke i ra, mun na i be o mogow lamenna? ¹¹ I yere ja k'a ye bi ko Matigi Ala tun ka i don ne boro kuruwo kōnō bi. Ne ta mogow tun ko, ko ne ye i faga; nka ne ka i to yi; ne k'a fō o ye ko ne te sōn ka ne boro se ne matigice ma, ko sabu Matigi Ala le ka i janawoloma k'a to o ka turu ke i kun na ka i ke masace ye. ¹² Ne face, ele yere y'a fle ke! I ta deregeba senkōroyorō tigenin fle nin ye ne boro. Ni ne ka i ta deregeba senkōroyorō tige ka i yere to yi, ne ma i faga, i yere ka kan k'a jate mina k'a lon ko juguya si te ne

kōnō, ne fana t'a fē ka muruti i kama, ne fana ma kojugu si kē i ra, k'a sōrō ele bē ne gbenna ko i bē ne faga. ¹³ Matigi Ala le bēna ele ni ne ta kiti tige; Matigi Ala le bēna ne hake bō i ra; ni o tē, ne yere boro kōni tena se i ma. ¹⁴ Mōgōw bē zana kōrō dō fō ko: «Kojugu bē bō mōgōjugu dōrōn le fē». O kosōn ne boro tena se i ma. ¹⁵ Izirayeli masace yere bōra jōn le kama dē? O tuma ele bē sōn ka bō ka taga wuru sanin gben, walama ka taga tētē gbansan gben wa? ¹⁶ Matigi Ala bēna nin kiti tige; a bēna kiti tige ele ni ne cē. A bēna ne ta ko flē, ka lō ni ne kunko ye, ka kiti tige ka ne bōsi i boro.»

¹⁷ Dawuda ka nin kumaw fō Sawuli ye ka ban minke, Sawuli ko: «Ne dence Dawuda, ele kumakan le ye nin ye wa?» Sawuli kasira kosebe. ¹⁸ O kō, a k'a fō Dawuda ye ko: «Ele terennin lo ka tēmē ne kan, sabu i ka kojuman kē ne ye, k'a sōrō ne ka kojugu le kē ele ra. ¹⁹ Numanya min bē i jusu ra ne ta ko ra, i ka o yira ne ra bi; sabu Matigi Ala tun ka ne don i boro, nka i ma sōn ka ne faga. ²⁰ Ni o tē, ni mōgō k'a jugu mina, yala a bē a to a ye taga a yere ma tan wa? I ka min kē ne ye bi, Matigi Ala ye i sara o ra. ²¹ Sisan, a flē, ne yere k'a lōn ko i bēna sigi masaya ra, sigiya tē o ra; Izirayeli jamana masaya bēna sabati i boro. ²² O ra, kari ne ye sisan Matigi Ala tōgō ra, ko i tena ne ta duruja bēe halaki ne kō, ani ko i tena ne tōgō tunu ka bō ne ta siya ra.»

²³ Dawuda karira Sawuli ye. O kō, Sawuli tagara a ta so. Dawuda ni a ta mōgōw tagara o ta dogoyorow ra, farawow ra.

Samawilu ta saya

25 O kō, Samawilu nana sa. Izirayelimōgōw bēe lajenna k'a su kasi, k'a sanga kē. O k'a su don a ta so kōnō, Rama dugu kōnō. O kō, Dawuda wurira ka taga Paran kongokolon kōnō.

Nabali ka Dawuda ta ciradenw dōgōya

² Ayiwa, cē dō tun bē Mahōn; natorobotigi tun lo. A borofenw tun bē Karimeli. Saga waga saba, ani ba waga kelen tun bē a fē. A tun tagara Karimeli ka taga a ta sagaw si kan †.

³ O cē tōgō tun ye ko Nabali, a muso tōgō tun ye ko Abigayili. A muso tun ye muso hakiritigi le ye; a tun cē ka jī fana. Nka cē tun ye mōgōjugu le ye, ani mōgō jusukungbelen. Kalebu ta gbamōgō dō tun lo.

⁴ Dawuda tora kongokolon kōnō k'a mēn ko Nabali bē a ta sagaw si kanna. ⁵ A k'a ta kanbelen cē tan ci Nabali fē k'a fō o ye ko: «Aw ye taga Karimeli, Nabali fē. Aw ye taga a fō a ye ko ne bē a fora. ⁶ O kō, aw ye a fō a ye ko: «Ala ye si di i ma, Ala ye hera kē i ye, ka hera kē i ta somōgōw bēe ye, ka i borofenw bēe sabati. ⁷ Ne k'a mēn ko o bē i ta sagaw si kanna. Ayiwa, wagati min na i ta sagagbenbagaw tun bē ni an ye, an ma kojugu si kē o ra, o ta foyi ma tunu fana, fō ka taga o bō Karimeli; ⁸ ni i ka i ta baaradenw jīninka, olugu yere bēna a fō i ye. O ra, i n'a fō an nana panag-

† Yahudiya tun bē to ka o ta sagaw si kan, ka o kē faniw ye. O lōn tun ye panagbelonba le ye o fē.

belon le ra bi, sabari, ka ne ta baaradenw fana minako ja; ni fēn o fēn ka sōrō i boro, i ye sabari ka o di i ta jōnw ma, ani ne min ye i dence Dawuda ye.» »

⁹ Ayiwa, Dawuda ta ciradenw tagara se minke, Dawuda tun ka min fō o ye, o ka o fō Nabali ye, ka je ka lō.

¹⁰ Nabali ka Dawuda ta ciradenw jaabi ko: «Dawuda ye jōn le ye? Yese dence ye jōn le ye? Baaraden caman bē borira bi ka bō o matigicēw fē. ¹¹ O tuma ne ka domuni ni jī ni sogo min laben ne ta sagasikanbagaw ye, aw b'a miiri ko ne bēna o le ta ka o di mōgō dōw ma, ne ma minw bōyōrō lōn wa?»

¹² Ayiwa, Dawuda ta ciradenw sekōra ka taga Dawuda fē, ka taga Nabali ta kumaw bēe fō a ye. ¹³ Dawuda k'a fō a ta mōgōw ye ko: «Aw bēe ye aw ta kerekemuru siri aw yere cē ra!» O bēe ka o ta kerekemuruw siri. Dawuda fana k'a ta kerekemuru siri a yere cē ra. Cē kēmē naani jōgōn gbanna Dawuda kō. A tō kēmē fla tora o ta minanw kōrō.

¹⁴ O y'a sōrō Nabali ta baaraden dō tun tagara o kuma fō Nabali ta muso Abigayili ye; a ko: «A flē, Dawuda tora kongokolon kōnō ka mōgō dōw ci ka na an matigicē fō, nka a ka o mafiyenya kosebe.

¹⁵ K'a sōrō Dawuda ta mōgōw ka kojuman caman kē anw ye. Ka an to kongo kōnō, an ka wagati min bēe kē ni o ye, o ma kojugu si kē an na, an ta foyi fana ma tunu. ¹⁶ An ka wagati min bēe kē ni o ye, an bē sagaw ni baw gbenna, su ni tere, o tun bē an korōsi janko foyi kana an sōrō. ¹⁷ O ra, sisan i ka kan ka min kē, i yere ye o miiri; ni o tē, an matigicē ni a ta so bēe le bēna halaki, sigiya tē o ra. K'a sōrō ale ye mōgōjugu le ye; mōgō tē se ka kuma a fē.»

¹⁸ Abigayili teliyara ka burukun kēmē fla ta, ani rēzenji forogo fla, ani saga looru sogo tobinin, ani simankise yirannin mina ja looru, ani rēzenmō jalan siri kēmē, ani toromō jalan siri kēmē fla. ¹⁹ A ka o bla faliw kō ra, k'a fō a ta baaraden kanbelenw ye ko: «Aw ye bla ne ja, ne bē aw kō.» A ma foyi fō a cē Nabali ye.

²⁰ K'a tagato to a ta fali kan kuru kō fē, a barara ka taga ben ni Dawuda ni a ta mōgōw ye, olugu fana bē nana. ²¹ Dawuda tun b'a fōra ko: «Ne kōni ka nin cē ta borofenw mara a ye, k'a to foyi ma sonya a borofenw si ra, o kera gbansan le ye. A ka ne ta kojuman sara ni kojugu le ye. ²² Sani sini cē, ni ne ka hali Nabali ta somōgō cē kelen to, o tuma Ala ye kojugu suguya bēe la ne Dawuda kan!»

²³ Abigayili ka Dawuda ye minke, a jigira jōna ka bō a ta fali kan, k'a kinbiri gban, k'a ja biri dugu ma Dawuda ja kōrō. ²⁴ O kō, a k'a yere firi dugu ma Dawuda sen kōrō, k'a fō Dawuda ye ko: «Ne matigicē, ne le firira! Sabari k'a to ne ye kuma i fē; i ta jōnmuso ta kuma lamēn. ²⁵ Ne matigicē, i kana ta nin Nabali mōgōjugu fē. A tōgō bē cōgo min na, a yere bē ten le. A tōgō kōrō le ye ko hakirintan; hakirintan lo fana. Ne matigicē ka kanbelen minw ci, i ta jōnmuso fana tun ma olugu ye.

²⁶ «Ayiwa, sisan ne lara a ra ko can yere ra Matigi Ala yere le ka i bari, k'a to i kana mōgō faga, ka i yere mōnēbō. Ne matigicē juguw, ani mōgō o

mogo b'a fe ka kojugu ke i ra, olugu bee ta ye ke i ko Nabali. ²⁷ Ne nana ni bonya min ye ne matigice fe, a to o ye di i nofekanbelenw ma. ²⁸ Sabari, i ye i ta jonmuso ta hake yafa a ma; sabu Matigi Ala bena ne matigice ta somogow sabati, sigiya te o ra, sabu ne matigice be kere kera Matigi Ala togo le ra. O ra, i si bee ra, mogo tena kojugu foyi soro i ra ka ye. ²⁹ Hali ni mogo do ka wuri i kama, ko a be i faga, Matigi Ala, i ta Ala bena ne matigice nin mara, janko i panaman ye to. Nka a bena i juguw ta ninw firi yorojan, i ko mogo be kabakuru firi ni tafura ye cogo min na. ³⁰ Matigi Ala ka kopuman minw bee layiri ta ne matigice ye, ni a nana o fenw bee ke i ye tuma min na, ka i ke Izirayelimogow jamogo ye, ³¹ o tuma tingalon foyi tena ke ne matigice ra, i jusukun fana tena i jaraki ko i ka mogo faga gbansan, ka i yere dimibo. Ni Matigi Ala ka na o kopuman ke i ye, o tuma i ye i hakiri to i ta jonmuso ra.»

³² Dawuda k'a fo Abigayili ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, baraka! Sabu ale le ka i ci ka na ne kunben bi. ³³ Ala ye baraka don i ra, i ta hakir-ijuman koson; sabu ele le ka ne bari k'a to ne ma mogo faga ka ne yere dimibo. ³⁴ Nka ne be kari Matigi Ala, Izirayeli ta Ala panaman togo ra, ale min ka ne bari janko ne kana kojugu ke i ra, ko ni i tun ma na joona ka na ne kunben, sani dugu tun ye gbe, hali Nabali ta sokonmogow ce kelen panaman tun tena to.»

³⁵ Ayiwa, Abigayili tun nana ni bonyafen minw ye, Dawuda ka o fenw mina a boro, k'a fo a ye ko: «Taga i ta so hera ra; ne ka i ta kuma bee men, i ka min fo, ne sonna o ma fana.»

Nabali ta saya

³⁶ Abigayili sekora ka taga so, a ce Nabali fe; a tagara a soro ko Nabali be panagbeba do kera a ta so, i ko masace. A pagarininba tun lo; a ka doru min ka fa, fo ka panamini. O ra, Abigayili ma son ka foyi fo a ye, fo ka taga dugu gbe. ³⁷ Dugu gbera tuma min na, doru ka Nabali bla tuma min na, ko minw kera, a muso ka soro ka o fo a ye. A kera i ko fen do le ka Nabali sogo a sonkun na; a fari yoro bee barara ka faga, k'a ke i ko kabakuru. ³⁸ Tere tan jagon temenin ko, Matigi Ala ka bana do bla Nabali ra, k'a faga.

Dawuda ka Abigayili furu

³⁹ Ayiwa, Dawuda nana a men ko Nabali sara. Dawuda ko: «Matigi Ala baraka, sabu Nabali tun ka mafiyenyari min lase ne ma, Matigi Ala yere le ka o juru sara a ra; a ka ne bari fana janko ne kana kojugu ke. Matigi Ala ka Nabali ta juguya ben a yere kan yi.»

O ko, Dawuda ka mogo ci ka taga a fo Abigayili ye ko ale be a furu.

⁴⁰ Dawuda ta baaradenw tagara se Abigayili fe Karimeli; o k'a fo a ye ko: «Dawuda ka an ci i fe, ko an ye na a fo i ye ko ale b'a fe i ye ke a muso ye.»

⁴¹ O yoronin bee, Abigayili k'a kinbiri gban k'a pa biri dugu ma, k'a fo ko: «Ne ye aw ta jonmuso le

ye; ne labenna ka ne matigice ta jonw senw ko!»

⁴² O ko, Abigayili wurira joona ka yelen fali do kan, ka gban Dawuda ta ciradenw ko, ale ni a ta baaradenw sunguru looru. A tagara ke Dawuda ta muso ye.

⁴³ O y'a soro Dawuda tun ka Ahinohamu fana furu, min be bo Zizireli. O fla bee kera a musow ye.

⁴⁴ Nka Dawuda muso min tun ye Mikali ye, Sawuli denmuso, Sawuli tun nana ale mina k'a di Lahisi dence Paliti ma, min be bo Galimu.

Dawuda ma son Sawuli fagako ma a sipaga flanan na

26 Zifukaw tagara Sawuli fe tuun Gibeha, ka taga a fo a ye ko: «I m'a lon ko Dawuda dogonin be Hakila kongoriw yoro ra, kongokolon koro yi wa?» ² Sawuli wurira ka jigi Zifu kongokolon fan na ni Izirayeli kerekcefari ce waga saba (3 000) ye, ko o be taga Dawuda yoropini Zifu kongokolon konu. ³ O tagara o ta fanibonw lo Hakila kongoriw yoro ra, kongokolon koro, sirada ra. O y'a soro Dawuda tun be kongokolon konu. A nana a men minke ko Sawuli nana ale ko kongokolon konu, ⁴ a ka mogo dow ci dogo ra ka taga a fle; o cogo ra a k'a lon ko can ra Sawuli nana. ⁵ Dawuda wurira o le ra ka taga Sawuli ni a ta mogow sigiyoro ra. A ka Sawuli yere layoro ye, ani a ta kerekajama kuntigi, Neri dence Abineri layoro. Sawuli tun be si kerekedenw ce ma, kerekedenw be a lamini.

⁶ Ayiwa, Dawuda ka kuma ta k'a fo Hetikace Ahimeleki ni Seruya dence Abisayi ye, min ye Yohabu balemace ye, ko: «Jon b'a fe ka jigi ni ne ye ka taga Sawuli ni a ta kerekajama sigiyoro ra?» Abisayi ko: «Ne be jigi ni i ye!»

⁷ Dawuda ni Abisayi tagara Sawuli ta mogow ko su fe. O tagara a ye ko Sawuli lara a be sunogora kerekedenw ce ra, a ta taman turunin be dugu ma a kunyanfan na. Abineri ni kerekedenw lanin be k'a lamini o be sunogora.

⁸ Abisayi ko Dawuda ma ko: «Ala le ka i jugu don i boro bi. A to ne ye a sogo ni taman ye fo k'a gbengben dugu ma sipaga kelen, ka dan o sipaga kelen ma.» ⁹ Dawuda ko Abisayi ma ko: «I kana a faga de! Sabu jon le be se k'a boro se Ala ta masace ma, ni Ala ma o hake bo o tigi ra?»

¹⁰ Dawuda ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko Matigi Ala yere kelenpe le bena a faga; ni a salon sera, a bena sa a yere ma, walama a bena taga sa kere do le ra. ¹¹ Ni o te, ka ne boro se Matigi Ala ta masace ma, Matigi Ala ye ne kisi o ma. Taman min turunin be dugu ma a kunyanfan na, an ye o doron ta, ani a ta jibara, an ye taga.»

¹² Dawuda ka taman ni jibara ta Sawuli kunyanfan na, o ka taga. Mogo si ma o ye, mogo si ma bo a kala ma, mogo si fana ma kunu; o bee le tun be sunogora, sabu Matigi Ala tun ka sunogoba do ben o bee kan.

¹³ Dawuda temena kenegbeba fan do fe, ka taga lo kongori kunna k'a yere mabo o ra; yorojanba tun be a ni Sawuli ce. ¹⁴ A perenna k'a fo Neri dence Abineri ni mogo tow ye ko: «E! Abineri, i te ne jaabi wa?» Abineri ko: «Ele jontigi le be peren-

na masace toro kɔrɔ tan?» ¹⁵ Dawuda ko Abineri ma ko: «Ele kɔni ye ce yere le ye, ce min jɔgɔn tɛ Izirayeli jamana bɛe ra, can tɛ wa? Mun na i ma i matigice masace kɔrɔsi ka ja? Sabu mɔgɔ dɔ nana ko a bɛna masace faga. ¹⁶ I ka min kɛ nin ye, o ma ja dɛ! Ne bɛ kari Matigi Ala panaman tɔgɔ ra ko aw bɛe ka kan ka faga le, sabu aw ma aw matigice kɔrɔsi ka ja, Matigi Ala ka min panawoloma k'a kɛ masace ye. Taman ni jibara min tun bɛ masace kunyanfan na, o bɛ min sisan?»

¹⁷ Sawuli k'a ye ko Dawuda kan lo. A ko Dawuda ma ko: «Ele kan lo wa, ne dence Dawuda?» Dawuda k'a jaabi ko: «Ne kan lo, masace, ne matigice!» ¹⁸ Dawuda ko: «Mun koson ne matigice bɛ a ta jɔnce nɔgbenna dɛ? Ne ka mun le kɛ, walama kojugu juman le yera ne ra? ¹⁹ Ne matigice masace ye sabari k'a ta jɔnce ta kuma lamɛn sisan. Ni Matigi Ala le k'a don i jusu ra ko i ye ne nɔgbɛn, o tuma Ala y'a to ne ye saraka bɔ a ye k'a daari. Nka ni mɔgɔw lo, o tuma, Matigi Ala ye o mɔgɔw danga; sabu o bɛ ne gbɛnna ka bɔ Matigi Ala ta jamana ra le, a ka jamana min di a ta mɔgɔw ma. A bɛ i n'a fɔ o bɛ ne gbɛnna, ko ne ye taga batofɛn wɛrɛw le bato. ²⁰ E! Ne kana sa ka ne yɔrɔ janyanin to Matigi Ala ra! Izirayeli masace bɛ tagara kɛrɛ ra tɛtɛ gbansan le kama, k'a kɛ i n'a fɔ mɔgɔ min bɛ tagara wɔlɔninw le faga kuruw ra.»

²¹ Sawuli ko: «Ne jarakira! Ne dence Dawuda, sekɔ ka na; ne tɛna kojugu kɛ i ra tuun, sabu bi su fɛ, i ka ne nin jate fɛnba ye, i ma sɔn ka ne faga. Ne ka nalomanya le kɛ; ne kɔni firira kɔsɛbɛ yere le!»

²² Dawuda ko: «Masace ta taman ye nin ye, kanbɛn dɔ ye na a mina. ²³ Matigi Ala bɛna an bɛe sara ka kɔna ni a ta terenninya ni a ta kanke-lentigiya ye; sabu Matigi Ala tun ka i don ne boro bi, nka ne ma sɔn ka ne boro se Matigi Ala ta masace ma. ²⁴ Ayiwa, i n'a fɔ ne ka ele nin jate fɛnba ye bi, Matigi Ala fana ye ne nin jate fɛnba ye; a ye ne kisi ka bɔ tɔrɔ bɛe ra!»

²⁵ Sawuli k'a fɔ Dawuda ye tuun ko: «Ne dence Dawuda, Ala ye baraka don i ra. I bɛna koba caman kɛ, sigiya tɛ o ra; o kow bɛe bɛna ja i boro fana!»

O kɔ, Dawuda k'a ta sira ta ka taga; Sawuli fana tagara a ta so.

Dawuda tagara dogo Filisikaw ta jamana ra

27 O kɔ, Dawuda k'a miiri a yere kɔnɔ, k'a fɔ ko: «Lon dɔ, Sawuli laban bɛna ne faga le cɔ! Min ka fisa ne ma a bɛe ye, o le ye nin ye: ka bori ka taga Filisikaw ta jamana ra ka taga to yi, janko Sawuli kana kɛ ne nɔgbɛn ye Izirayeli jamana yɔrɔ bɛe ra tuun. Ni o kɛra, ne bɛna bɔsi ka bɔ a boro.»

² Dawuda wurira o le ra, ale ni a ta ce kɛmɛ wɔrɔ minw tun bɛ ni a ye; o tagara Gati masace Akisi fɛ, min ye Mahoki dence ye, ka taga sigi o yɔrɔ ra. ³ Dawuda tagara to Akisi fɛ Gati mara ra o cogo le ra, ale ni a ta ce kɛmɛ wɔrɔ, ni o ta somɔgɔw; Dawuda ta muso fla bɛe tun bɛ ni a ye: a ta Zizirelikamusu Ahinohamu, ani Karimelikace Nabali min sara, o ta muso Abigayili. ⁴ O tagara a

fɔ Sawuli ye ko Dawuda borira ka taga Gati mara ra. A kɛra ten, Sawuli ka Dawuda nɔgbɛn dɛbla.

⁵ Lon dɔ, Dawuda k'a fɔ Akisi ye ko: «Ni ne ko ka di i ye, o tuma aw ye kɛrɛfɛdugu dɔ di ne ma kɔngɔ kɔnɔ, ne bɛ se ka taga sigi yɔrɔ min na; sabu i ta jɔnce man kan ka sigi ni i ye masace ta dugu yere kɔnɔ yan.» ⁶ Ayiwa, o lon kelen yere ra, Akisi ka Sikilagi dugu di Dawuda ma. O le koson, Sikilagi dugu kɛra Zuda masacew ta dugu ye fɔ ka na se bi ma. ⁷ Dawuda ka san kelen ni karo naani le kɛ Filisikaw ta jamana ra.

Dawuda tun bɛ to ka ben siya minw kan

⁸ Ayiwa, Dawuda ni a ta mɔgɔw tun bɛ to ka bɔ ka taga ben Gesurikaw ni Gizirikaw ni Amalɛkikaw kan, ka o kɛrɛ, sabu kabini wagatijan, o siyaw le tun siginin bɛ o yɔrɔ mara ra, k'a ta Suri, ka taga a bla fɔ Misiran jamana ra. ⁹ Dawuda tun bɛ o ta jamana bɛe halaki. A tun tɛ ce si walama muso si panaman to. A tun bɛ o ta sagaw, ni o ta baw, ni o ta misiw, ni o ta faliw, ni o ta jɔngɔmɛw, ni o ta faniw ce ka na ni o ye. Ni a tun sekɔra tuma o tuma, a tun bɛ taga Akisi fɛ. ¹⁰ Akisi tun bɛ to ka Dawuda pininka ko: «Aw bɔra ka taga ben yɔrɔ juman mɔgɔw le kan bi?» Dawuda tun bɛ a jaabi ko: «An tagara Zuda jamana woroduguyanfan le fɛ,» walama a tun b'a fɔ a ye ko: «An tagara Yeramelikaw ta jamana woroduguyanfan le fɛ,» walama a tun a b'a fɔ ko: «An tagara Kenikaw ta jamana woroduguyanfan le fɛ.»

¹¹ Dawuda tun tɛ ce si walama muso si panaman mina, ko a bɛ taga ni o ye Gati mara ra; sabu a tun b'a fɔra ko o mɔgɔw bɛna taga olugu ta kokɛtaw lakari Akisi ye, ko: «Dawuda k'a kɛ tan, a k'a kɛ tan.» O ra, Dawuda ka wagati min bɛe kɛ Filisikaw ta jamana kongokɔnɔyɔrɔw ra, a tun bɛ to k'a kɛ ten le. ¹² Akisi tun lanin bɛ Dawuda ra kɔsɛbɛ. A tun b'a fɔra ko: «Dawuda k'a yere ko gboya a ta siya Izirayelimɔgɔw ye yere le. Sisan a bɛna to ne ta baaradenya le ra tuma bɛe.»

Filisikaw tagara Izirayelimɔgɔw ko

28 Wagati dɔ nana kɛ, Filisikaw ka o ta kɛrɛkɛjamaw bɛe kɛ jɔgɔn kan, k'a kɛ kɛrɛkɛjamaba kelen ye, ko o bɛ taga Izirayelimɔgɔw kɛrɛ. Akisi k'a fɔ Dawuda ye ko: «I yere k'a lɔn ko ele ni i ta mɔgɔw bɛna kɛ ne ta kɛrɛkɛjama le ra.» ² Dawuda ka Akisi jaabi ko: «Ayiwa, i ta jɔnce bɛna min kɛ, ele yere ja bɛna o ye.» Akisi ko Dawuda ma tuun ko: «O ra sisan, ne bɛ ele le kɛ ne yere kɔrɔsibaga ye tuma bɛe.»

³ O y'a sɔrɔ Samawilu tun sara. Izirayelimɔgɔw bɛe tun k'a su kasi, k'a sanga kɛ. O tun k'a su don Rama, a yere ta dugu kɔnɔ.

O wagati ra fana, mɔgɔ o mɔgɔ tun bɛ suw wele ka lagberi kɛ, ani lagberikɛbaga tɔw, Sawuli tun ka olugu bɛe gbɛn ka bɔ jamana kɔnɔ.

Sawuli tagara muso lagberikɛbaga dɔ fɛ

⁴ Ayiwa, Filisikaw ta kɛrɛkɛjamaw ka jɔgɔn lajɛn ka na sigi Sunɛmu. Sawuli fana ka Izirayeli kɛrɛkɛdenw bɛe lajɛn, o ka taga sigi Giliboha. ⁵ Sawuli

ka Filisikaw ta kerekėjamaw ye minke, a siranna kosebe, fo a jusukun ka ke panpan ye. ⁶ A ka Matigi Ala pininka, nka Ala ma son ka kuma a fe. Ala ma kuma a fe siko ra, a ma kuma a fe ni Urimi † ye, a fana ma a ta kuma don a ta cira do da ra k'a fo a ye.

⁷ Sawuli k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Aw ye muso do jini ne ye min be se ka suw wele ka kuma ni o ye, ne be taga lagberi ke a fe.» Jamana jamogow k'a jaabi ko: «Muso do belen be Eni Dori, ale be suw wele ka kuma ni o ye.»

⁸ Sawuli ka fani suguya werew don a yere ra, k'a yere yelema, ka taga ni ce fla ye. O tagara se muso fe su fe. Sawuli k'a fo muso ye ko: «Su do wele, ka lagberi ke ne ye; ne bena su min togo fo i ye, i bena o wele.»

⁹ Muso ka Sawuli jaabi ko: «E! Sawuli ka min ke, i yere ka o lon co! Mogo o mogo be suw wele, ani lagberikebaga tow, a ka olugu faga jamana konu. Mun na i b'a fe ka ne mina jan na, ka na a to o ye ne faga?» ¹⁰ Sawuli karira muso ye Matigi Ala togo ra, ko: «Matigi Ala panaman togo koson, can ra foyi le tena i soru nin ko koson.» ¹¹ Muso ko: «I b'a fe ne ye su juman le lawuri i ye?» Sawuli ko: «Samawilu lawuri ne ye!»

¹² Ayiwa, muso ka Samawilu ye minke, a ka kuleba ci, k'a fo Sawuli ye ko: «Mun na i ka ne nege? Ele yere le ye Sawuli ye!» ¹³ Masace k'a fo a ye ko: «I kana siran!» A ko muso ma tuun ko: «I be mun le yera?» Muso k'a fo a ye ko: «Ne be mogo do le yera, min be i ko Ala ta mogo, a be wurira ka bo dugukolo jukoro.» ¹⁴ Sawuli ko: «A tigi be cogo di?» Muso ko: «Cekoroba do le be wurira, deregeba do b'a ra.» Sawuli k'a faamu ko Samawilu lo. A k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma.

¹⁵ Samawilu k'a fo Sawuli ye ko: «Mun koson i ka ne lawuri, ka ne tooro?» Sawuli ko: «Ne deguninba lo. Filisikaw nana ko o bena an kere, k'a soru Ala banna ne ra. Ala ma son ka kuma don a ta cira do da ra k'a fo ne ye, a fana ma kuma ne fe siko ra; o koson ne ka i wele, janko ne ka kan ka min ke, i ye o yira ne ra.» ¹⁶ Samawilu ko: «Ni Matigi Ala banna i ra, ni ale kera i jugu ye ka ban, o tuma mun koson i be ne pininka tuun?» ¹⁷ Matigi Ala tun ka ne ci ka taga kuma min fo i ye, a ka o le ke. A ka masaya mina ka bo i boro, k'a di i ta mogo do ma, min ye Dawuda ye. ¹⁸ I n'a fo i ma Matigi Ala kan mina, ani Matigi Ala tun dimina Amalekikaw koro, k'a fo i ye ko i ye o halaki cogo min na, i ma son ka Amalekikaw halaki o cogo ra, o le k'a to Matigi Ala fana be nin ko ke ele ra bi. ¹⁹ O doron te, Matigi Ala bena ele ni Izirayelimogow be don Filisikaw boro. Sini ele ni i dencew be bena ke ni ne ye yan; Matigi Ala bena Izirayelimogow ta kerekėjama be labla Filisikaw ye.»

²⁰ O yoronin be ra Sawuli bora ka ben dugu ma fo ka la, sabu Samawilu ta kumaw tun k'a ja tige fo ka teme. Fanga foyi tun te a ra fana, sabu o lon be, ani o su be, a tun ma domuni ke.

† Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige. Aw ye Bori 28.30, Sarakalasebagaw 8.8

²¹ Muso gbarara Sawuli ra, k'a ye ko a jigi tigeninba lo; a k'a fo a ye ko: «Ayiwa, a fle, i ta jonmuso ka i kan mina; i ka kuma min fo, ne sonna ka o ke, k'a soru o tun be se ka ne faga o koson. ²² Ayiwa, sisan ne be i daari, ele fana ye i ta jonmuso ta kuma lamen. A to ne ye domuni donin di i ma, i ye o domu janko i ye fanga soru ka sira ta ka taga.»

²³ Nka Sawuli banna. A ko: «Ne te domuni ke!» A ta jamana jamogow farara muso kan k'a daari tun ko a ye domuni ke; a laban a sonna o ta ma. A wurira ka bo dugu ma, ka sigi lanan kan. ²⁴ O y'a soru misiden toronin do tun be muso fe a ta so; a teliyara ka o faga. A ka mugu do fana noni, ka o ke buru ye, a ma funufen ke a ra. ²⁵ A nana o domuni sigi Sawuli ni a ta jamana jamogow koro, o k'a domu. O ko, o wurira ka taga o su be.

Filisikaw ka Dawuda bo o ta kerekėjama ra

29 Filisikaw tun ka o ta kerekėjamaw be lajen Afeki. Ji min be Zizireli koro, Izirayelimogow tun sigira o yoro le ra. ² Filisikaw ta kuntigiw tun be tagamana o ta kerekėjamaw na fe; kerekėjama dow tun ye ce keme keme sigiyoroma caman, dow tun ce waga dama dama. Dawuda ni a ta mogow tun be nana ko fe ni Akisi ye. ³ Filisikaw ta jamanatigiw ko: «Nin Heburuw be mun le kera yan?» Akisi ka jamanatigiw jaabi ko: «Dawuda te wa! Izirayeli masace Sawuli ta baaraden lo. A be ni ne ye a ka na ni san kelen ye sisan. K'a ta a nalon na fo ka na se bi ma fana, ne ma jarakiyoro ye a ra.» ⁴ Filisikaw ta jamanatigiw dimina Akisi koro; o ko a ma ko: «Ce nin laseko! I ka dugu min di a ma ko a ye sigi yi, a ye taga to o yoro ra yi. A kana taga ni an ye kere ra! A kana na taga yelema ka ke an jugu do ye kerekeyoro ra yi. Nin ce ko bena diya a matigice ye tuun cogo di, ni a ma an ta mogo dow le kunkolow tige?» ⁵ O tun te donkiri lara ka don ke nin Dawuda togo le ye k'a fo ko:

«Sawuli ka ce waga caman faga,
Dawuda ka ce waga caman sigiyoroma tan faga?»

⁶ Akisi ka Dawuda wele k'a fo a ye ko: «Matigi Ala panaman ye ne seere ye, ko can ra i ye mogo terennin le ye. A tun bena diya ne ye fana ko i ye taga ni ne ye nin kere ra, sabu ne ma kojugu foyi soru i ta ko ra, k'a ta i nalon na ne fe yan, fo ka na se bi ma; nka i ko man di kuntigiw ye. ⁷ O ra, seko ka taga hera ra, janko an kana na ko do ke min tena ben Filisikaw ta kuntigiw ma.»

⁸ Dawuda ka Akisi jaabi ko: «O tuma ne ka mun le ke? Kabini ne be ni i ye fo ka na se bi ma, i ka mun le ye i ta jonce ra, min b'a to ko ne te se ka taga kerekeyoro ra ka taga ne matigice masace ta juguw kere fana?» ⁹ Akisi ko: «Ne k'a lon ko i ma foyi ke; i ko ka di ne ye, sabu i be ne fe i ko Ala ta meleke do. Nka Filisikaw ta jamanatigiw le ko i kana taga ni an ye kerekeyoro ra. ¹⁰ O ra, sisan, aw ye wuri sogomada joona fe, i ni i matigice ta baaraden minw be ni i ye. Ni kene donin bora doron, aw ye wuri ka taga.»

¹¹ Ayiwa, Dawuda ni a ta mogow wurira sogomada joona fe ka seko ka taga Filisikaw ta jamana ra. Filisikaw yelenna ka taga Zizireli.

Amalekikaw ka Sikilagi dugu jeni

30 Dawuda ni a ta mōgōw tagara se Sikilagi dugu kōnō o ta tagama tere sabanan na tu-
ma min na, o y'a sōrō Amalekikaw tun nana ben
Zuda jamana woroduguyanfan mōgōw kan, ani
Sikilagi dugu kan. O tun ka Sikilagi dugu jeni fō
k'a halaki. ² O tun ka musow ni mōgō tōw bēe mi-
na, denmisen fara mōgōkōrōba kan, nka o ma
mōgō si faga. O tun ka o mina dōrōn le, ka o ta
sira ta ka kē taga ye.

³ Dawuda ni a ta mōgōw tagara se ka bara k'a ye
ko dugu jenina, ko o ka o musow ni o dencēw ni o
denmusow mina ka taga ni o ye. ⁴ Dawuda ni a
nōfēmōgōw kasira, ka kule ci fō ka na o kasikan
ban. ⁵ Dawuda ta muso fla bēe tun minana fana; a
ta Zizirelikamuso Ahinohamu, ani a tun ka
Karimelikace Nabali ta muso Abigayili min furu.

⁶ Dawuda siranna kosebe, sabu a nōfēmōgōw tun
b'a fe k'a bon ni kabakuru ye k'a faga, sabu olugu
fana jusu tōrōnin tun lo o dencēw ni o denmusow
koson. Nka Dawuda k'a jigi la Matigi Ala, a ta Ala
kan ka baraka don a yere ra. ⁷ A k'a fō Ahimeleki
dence Abiyatari ye, min tun ye sarakalasebaga ye,
ko: «Na ni saninderege ye yan!» Abiyatari nana ni
saninderege ye Dawuda fe. ⁸ Dawuda ka Matigi
Ala pininka ko: «Yala ni ne ka nin sonw nōgben, ne
bena se ka kē o kan wa?» Matigi Ala ka Dawuda
jaabi ko: «O nōgben, i bena o mina ka aw ta
mōgōw bōsi.»

Dawuda tagara Amalekikaw kō

⁹ Ayiwa, Dawuda wurira o le ra ka sira mina, ani
ce keme wōrō min tun be ni a ye. O tagara se
Besōri kō yōrō ra minke, kōfēmōgō dōw lōra o yōrō
ra. ¹⁰ Dawuda tagara ni ce keme naani tō ye, sabu
ce keme fla le tun lōra Besōri kō kōrō, o sēgēko-
jugu fe o ma se ka kō tige.

¹¹ Dawuda ta mōgōw tagara Misirankace dō ye
kongo kōnō; o nana ni o ce ye Dawuda fe. O ka do-
muni ni ji di a ma, ¹² ka toromō jalan dō di a ma,
ani rezenmō jalan siri kelen. Ce ka o domu minke,
a k'a yere sōrō; sabu o lon tun ye a tere saba ni a
su saba le ye a ma domuni ke, a ma ji min.

¹³ Dawuda k'a pininka ko: «Jōn le ye i matigice ye?
I bōra min le?» A ka Dawuda jaabi ko: «Ne ye
Misiranka le ye. Ne ye Amalekika dō ta jōn le ye;
nka ne matigice tagara ka ne tō, nin ye a tere sa-
ba le ye, sabu ne tun man kene. ¹⁴ An tun tagara
ben Keretikaw † ta jamana woroduguyanfan
mōgōw kan ka o kere, ani Zuda mara, ani Kalebu
ta jamana woroduguyanfan. An ka Sikilagi dugu
fana jeni.»

¹⁵ Dawuda ko: «Yala i be se ka taga nin sonw
yōrō yira ne ra wa?» Ce ko: «Fō i ye kari ne ye fōlo
Ala ra, ko i tena taga ne faga, ani ko i tena taga ne
don ne matigice boro. Ni o kera, ne bena taga o
mōgōw yōrō yira i ra.» ¹⁶ A kera ten, a tagara o
mōgōw yōrō yira Dawuda ra. O tagara Amalekikaw

† Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya wēre mōgō dōw ye,
Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka
masace kōrōsi (Samawilu flanan 15.18)

sōrō o janjannin be o yōrō mara bēe ra, o be domu-
ni kera, ka min, ka o yere panagbe, sabu o tun ka
fen caman ce Filisikaw ta jamana ra, ani Zuda ja-
mana ra. ¹⁷ Dawuda benna o kan keneboda fe, ka
se o ra, ka o kere fō ka taga se o dugusagbe wula-
da ma. Mōgō si ma bōsi, fō kanbelen ce keme
naani; olugu le yelenna nōgōmew kan ka bori ka
bōsi. ¹⁸ Amalekikaw tun ka fen o fen ta, Dawuda ka
o bēe mina o ra. A k'a muso fla fana mina o boro.
¹⁹ Mōgō si ma fōn Dawuda ta mōgōw ra; den-
misenw, ani mōgōkōrōbaw, ani o dencēw, ani o
denmusow, o si ma fōn; o borofenw, ani
Amalekikaw tun ka fen o fen ta, o si ma fōn. Dawu-
da k'a bēe mina ka seko ni a bēe ye. ²⁰ Dawuda ka
Amalekikaw ta sagaw ni o ta baw ni o ta misiw bēe
mina. A ta mōgō minw tun be o beganw gbenna
tōw ja fe ka na, olugu tun b'a fōra ko: «Nin le ye
Dawuda ta fen minaninw ye ka bō kerekēyōrō ra!»

Dawuda ka fen minaninw taran kerekedenw na

²¹ Ayiwa, o kō, Dawuda ni a ta mōgōw sekōra ka
na; ce keme fla minw tun sēgera fō o ma se ka
gban Dawuda kō, o tun ka olugu minw to Besōri
kō da ra, Dawuda tagara se olugu ma. O nana
Dawuda ni a nōfēmōgōw kunben. Dawuda gbarara
o ra ka o fō. ²² O tuma ra, mōgōjuguw ni mōgō
sonkolon minw tun be ni Dawuda ye, olugu ka ku-
ma ta k'a fō ko: «I n'a fō nin mōgōw ma sōn ka
taga ni an ye kere ra, an ka fen o fen mina
kerekēyōrō ra, o dō tena di o si ma. An bena o mu-
sow ni o denw dōrōn le di o ma. O ye olugu mina
ka taga!» ²³ Dawuda ka o jaabi ko: «Ne balekaw,
Matigi Ala ka fen minw di an ma, aw kana sōn ka
o fenw ta ko kē ten! Sabu Matigi Ala ka an mara;
mōgō minw tun nana ben an kan, a ka olugu fana
don an boro. ²⁴ Mōgō si tena nin kuma lamēn aw
fe. Minw tagara kere ra o, minw tora doniw kōrō
yan o, o bēe ninyōrō ka kan ka kē kelen ye; o bēe
ta sōrōta ka kan ka kē kelen ye.»

²⁵ Ayiwa, Dawuda ka o ko sebe ka na o ke sariya
ye Izirayeli jamana bēe ra, k'a ta o lon na, fō ka na
se bi ma.

Dawuda ka bonya ci Zuda mara cekōrōbaw ma

²⁶ Dawuda sera Sikilagi minke, a ka o fen mi-
nanin dōw sama Zuda mara cekōrōbaw ma, minw
ye a teriw ye, k'a fō o ye ko: «Fen minw minana
Matigi Ala juguw ra, aw ta bonya le ye nin ye o
fenw na.» ²⁷ A ka dō sama Beteli cekōrōbaw ma;
Ramōti dugu min be Zuda woroduguyanfan na, a
ka dō sama olugu ta cekōrōbaw ma, ani Yatiri
cekōrōbaw, ²⁸ ani Aroweri cekōrōbaw, ani Sifimōti
cekōrōbaw, ani Esitemoha cekōrōbaw, ²⁹ ani Rakali
cekōrōbaw, ani Yeramelikaw ta duguw ta
cekōrōbaw, ani Kenikaw ta duguw ta cekōrōbaw,
³⁰ ani Hōrima cekōrōbaw, ani Bōri Asan cekōrōbaw,
ani Ataki cekōrōbaw, ³¹ ani Heburōn cekōrōbaw;
Dawuda ni a ta mōgōw tun tēmēna yōrō o yōrō, a
ka dō sama o yōrōw bēe ta cekōrōbaw ma.

Sawuli fagara Filisikaw ta kere ra

(Kibaroyaw folo 10.1-14)

31 Ayiwa, Filisikaw tagara Izirayelimogow kere; Izirayelimogow borira Filisikaw na. O ka Izirayelimogow caman faga Giliboha kuru kan. ² Filisikaw tugura Sawuli ni a dencew ko ka o degu fan bee ra. A laban o ka Sawuli dencew, Yonatan ni Abinadabu ni Malikisuwa faga. ³ Kere juguyara Sawuli ma kosebe; kalanbonbaga dow k'a ye k'a lon. Sawuli siranna fo a be yerere. ⁴ A k'a fo a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «I ta kerekemuru bo ka ne faga, janko nin mogow kenesigibariw kana na ne bon ni kalan ye, ka toron ke ne ra.» A ta kerekeminanw tabaga siranna, a ma son. O ra, Sawuli yere k'a ta kerekemuru mina k'a yere firi a kan k'a yere faga. ⁵ Sawuli ta kerekeminanw tabaga k'a ye ko Sawuli sara minke, ale fana k'a yere firi a ta kerekemuru kan k'a yere faga ni Sawuli ye. ⁶ A kera ten, Sawuli ni a dence saba ni a ta kerekeminanw tabaga, ani a ta kerekewe tow bee sara wagati kelen na, o lon kelen na.

⁷ Ayiwa, Izirayelimogow minw tun siginin be

kenegbeba ko fe, ani minw tun be Zuriden ba ko fe, olugu nana a ye ko Izirayeli ta kerekedenw be borira minke, ani ko Sawuli ni a dencew bee sara minke, olugu borira ka bo o ta duguw ra. Filisikaw tagara sigi o duguw ra.

⁸ O dugusagbe, Filisikaw nana ka na suw ta fenw bo o ra. O ka Sawuli ni a dence saba suw ye Giliboha kuru kan. ⁹ O ka Sawuli kun tige, k'a ta kerekeminanw bo a ra. O ka mogow dow ci ka taga o kibaro dimanw fo Filisikaw ta jamana yoro bee ra, ani o ta jobonbaw konoo; o k'a lase mogow bee ma. ¹⁰ O ka Sawuli ta kerekeminanw bla o ta jo musoman Asera ta jobon konoo, k'a su dulon Beti San dugu kogo kan.

¹¹ Ayiwa, Filisikaw ka min ke Sawuli ra, Yabesika minw be Galadi mara ra, olugu ka o men minke, ¹² o ta cefariw bee wurira, ka su bee ke tagama ra, ka taga Sawuli ni a dencew suw lajigi ka bo Beti San dugu kogo kan, ka taga ni o ye Yabesi dugu konoo, ka taga o jeni. ¹³ O ka o kolo ce ka o sutara Yabesi dugu tamarisun koroo. O ko, o ka sun don fo tere wolonfla.

Samawilu flanan

Kitabu faamucogo

Nin kitabu be wele ko Samawilu ta kitabu flanan; a fana sebebaga ma lon, i n'a fo Samawilu ta kitabu folo. An b'a ye ko Samawilu ta baaraw, ani a ta kumaw le be nin kitabu konon fana. A be masace Dawuda ta wagati ta kow lakari. Dawuda konna ka sigi masaya ra Zuda mara le ra, min ye jamana woroduguyanfan ye. O kow be soron kitabu sura 1-4. O ko, a sigira masaya ra Izirayeli jamana bee lajennin kunna; o kow be soron kitabu sura 5-24.

Dawuda ka kere caman ke ni siya tow ye, janko k'a ta masaya sabati, ani ka jamana bosi a juguw boro. Dawuda tun lara Ala ra kosebe; o koson a ko diyara Ala ye, a ko diyara a ta jamana mogow fana ye. Nka o bee n'a ta, Dawuda ka kojugu dow ke Matigi Ala na koron; o kow ma ben Ala ma. Ala ta cira min ye Natan ye, o kumana Dawuda fe minke, a lora a ta jurumun na, ka son Ala ta ma.

Dawuda ko diyara Izirayelimogow ye, o koson o tun b'a fe a ta den do le ye ke o ta masace ye a yere ko fe.

Ala tun ka layiri ta Dawuda ye, k'a fo a ye ko mogow do bena soron Dawuda ta gba ra wagati bee, min bena sigi masaya ra (sura 7).

Kitabu konokow

Dawuda sigira masaya ra Zuda mara kunna
 Dawuda sigira masaya ra jamana bee lajennin kunna
 Ala ka baraka don Dawuda ta masaya ra
 Dawuda ni Huri ta muso Baseba ta ko
 Gbeleyako minw kera Dawuda ta so konon
 Dawuda ta wagati labanw

Sawuli ni Yonatan ta saya ko fora Dawuda ye

(Kibaroyaw folo 10.1-14)

1 Sawuli sawagati k'a soron Dawuda tun bora Amalekikaw kereyoro ra, ka seko ka na Sikilagi dugu konon. A tun ka tere fla ke Sikilagi ka ban.
² A tere sabanan, ce do barara ka na; a tun bora Sawuli ta kerekejama sigiyoro ra. A ta faniw tun farannin be, buguri be a kun na. A sera Dawuda koron minke, a k'a yere ben dugu ma k'a kinbiri gban Dawuda koron. ³ Dawuda k'a pininka ko: «Ele bora min le?» A ko: «Ne borira ka bo Izirayeli ta kerekejama sigiyoro le ra.» ⁴ Dawuda ko: «O tuma a kera cogo di? Ko min kera, o lakari ne ye ke!» Ce ko: «Izirayelimogow borira o kerekejagowan na. O caman fagara yere le. Hali Sawuli ni a dence Yonatan sara.» ⁵ Dawuda ko kanbelen ma ko: «Ele kera cogo di k'a lon ko Sawuli ni a dence Yonatan sara?» ⁶ Kanbelen ko: «O wagati y'a soron ne tun be Giliboha kuru kan. Sawuli tun tintinnin be a ta taman kan; nka sowotorow ni sotigiw nana tugu a ko k'a degu kosebe. ⁷ A k'a na munu ka ne ye minke, a ka ne wele. Ne ko: «Naamu!» ⁸ A ko ne ma ko: «Ele ye jon le ye?» Ne ko: «Ne ye Amalekika le ye.» ⁹ A ko ne ma tuun ko: «Gbara ne ra, i ye na ne faga, sabu ne be nin na, nka panamini be ne

ra.» ¹⁰ Ne gbarara a ra k'a faga, sabu ne tun k'a lon ko a tun tena kisi kere ra tuun. Masafugula min tun be a kun na, ani bororanegge min tun be a boro ra, ne ka o bo ka na ni o ye, ka na o di ne matigice ma.»

¹¹ Dawuda k'a ta faniw faran; a ta mogow minw tun be ni a ye, olugu fana ka o ta faniw faran. ¹² O jusukun tooro, o kasira; o ka sun don fo ka taga wula se, Sawuli ni a dence Yonatan koson, ani Matigi Ala ta kerekejama koson, ani Izirayelimogow minw bee tun fagara o kere ra.

¹³ O ko, Dawuda ka o kanbelen pininka tuun ko: «Ele bora min le?» A ko: «Amalekika minw siginin be yan lonanya ra, ne ye o do ta den le ye.»

¹⁴ Dawuda ko a ma ko: «A kera cogo di ko Matigi Ala ka mogow min panawoloma k'a sigi masaya ra, ele ma siran ka i boro se o ma k'a faga?» ¹⁵ Dawuda k'a nafekanbelen do wele k'a fo o ye ko: «Gbara, i ye nin ce faga!» Kanbelen benna Amalekikace kan, k'a faga. ¹⁶ Dawuda tun k'a fo a ye ko: «I fagari kunko ye ben i yere kan; i yere da le ka i jarako, sabu i ko, ko Matigi Ala ka mogow min panawoloma k'a sigi masaya ra, ko ele ka o faga!»

Dawuda ka sangadɔnkiri la Sawuli ni Yonatan kosɔn

¹⁷ Dawuda ka nin sangadɔnkiri la Sawuli ni Yonatan kosɔn. ¹⁸ O kɔ, Dawuda ko o ye Zuda mara mɔgɔw karan o dɔnkiri ra; o dɔnkiri le be wele ko «kalan dɔnkiri.» A dɔnkiri seɓenin be Yasari ta kitabu kɔnɔ, ko:

¹⁹ E, Izirayeli, aw ta cefariw suw lanin be kongoriw kan!

Mun le nana a to aw ta ce jagbelenw benna ka sa?

²⁰ Mɔgɔ kana nin ko fo Gati dugu kɔnɔ de! Mɔgɔ kana nin kibaroya fo Asikalɔn dugu siraw fe!

Ni o te Filisika sunguruw bena na pagari; nin kenesigibariw ta sungurudenw bena na ninsondiya.

²¹ E, Giliboha kuruw, gomiji kana bon aw kan tuun,

sanji fana kana ben aw kan tuun fiyewu! Mɔgɔ kana foro sene aw kan tuun, min siman be ja!

Sabu cefariw ta negebennanw lanogora aw le kan.

Sawuli ta negebennan kɔni, o tena jɔsi ni turu ye tuun!

²² Yonatan ta kalan tun te kɔsegi fiyewu, Sawuli ta kerekemuru tun te kɔsegi ka na gbansan,

ni o ma a juguw faga fo ka o jori woyo, ka cefariw sogɔ fo ka o baraka ban.

²³ Sawuli ni Yonatan, kanuɔgɔnmanw tun lo o si beɛ ra;

hali saya ra, o ma faran ka bo ɔgɔn na!

O sen tun ka teri ka teme bon kan, o baraka tun ka bon ka teme hali jara ta kan.

²⁴ E! Izirayeli sungurudenw, aw ye kasi Sawuli kosɔn de!

Ale min tun be aw fiyerebo ni fani dawulamanw ye,

ka aw ta faniw masiri ni sanin ye.

²⁵ Mun le k'a to cefariw benna ka sa, ka o to kere ra sa?

Mun le k'a to biɛ ka Yonatan sogɔ aw ta kongoriw kan?

²⁶ E, ne balemace Yonatan, ne deguninba lo ele kosɔn;

i ko tun ka gbelen ne ma de!

I ta kanuya tun ka bon ne fe

ka teme hali musow ta kanuya kan.

²⁷ Mun le k'a to ce jagbelenw beɛ benna sa?

Mun le k'a to kerekeminanw beɛ halakira sa?

Dawuda kera Zuda mara ta masace ye

2 O kow kɔ, Dawuda ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala ne ka kan ka taga Zuda

dugu do ra wa?» Matigi Ala k'a jaabi ko: «Onhon, taga!» Dawuda ka Ala pininka tuun ko: «Ne ka kan ka taga dugu juman le ra?» Matigi Ala ko: «Taga Heburɔn!» ² Dawuda tagara o le ra Heburɔn, ani a muso fla, Zizirelikamusu Ahinohamu, ani Karimelikace Nabali min sara, o ta muso Abigayili. ³ Ce minw tun be ni a ye, a tagara ni olugu fana ye, o beɛ ni o ta somogow; olugu tagara sigi Heburɔn kerefeduguw ra.

⁴ O kɔ, Zuda ta mogow nana Heburɔn, ka na turu saninman* ke Dawuda kun na, k'a ke Zuda mara masace ye.

O kɔ, o nana a fo Dawuda ye ko Yabesi dugumogow ka Sawuli su don. ⁵ Dawuda ka ciraden dow ci Yabesi dugumogow fe, Galadi mara ra, k'a fo o ye ko: «Matigi Ala ye baraka don aw ra, sabu aw ka nin kopuman ke aw matigice Sawuli ye, ka son k'a su don. ⁶ O ra, Matigi Ala fana ye kopuman ke aw ye, ka to a ta kanke-lentigiya ra ni aw ye, wagati beɛ. Aw ka nin ke minke, ne fana bena kopuman ke aw ye. ⁷ Aw ye baraka don aw yere ra, ka ke ce jagbelenw ye, sabu aw matigice Sawuli sara, nka sisan Zuda ta mogow ka turu saninman* ke ne le kun na ka ne sigi masaya ra Zuda mara ra.»

Abineri ka Isi Boseti ke Izirayeli masace ye

⁸ Neri dence Abineri, min tun ye Sawuli ta kerekejama kuntigi ye, ale ka Sawuli dence Isi Boseti ta ka taga ni a ye Mahanayimu. ⁹ A k'a ke Galadikaw ni Asurikaw ni Zizirelikaw ni Efirayimu ni Boniyaminu ta mogow ani Izirayelimogɔ tow beɛ ta masace ye. ¹⁰ Isi Boseti si tun ye san binaani, wagati min na a sigira masaya ra Izirayeli kunna; a ka san fla le ke masaya ra. Zuda mara ta mogow dorɔn le tugura Dawuda ko. ¹¹ Dawuda ka san wolonfla ni karo woɔro le ke masaya ra Zuda mara kunna, k'a to Heburɔn dugu kɔnɔ.

Sawuli ta mogow ni Dawuda ta mogow ta kere

¹² Neri dence Abineri, ani Sawuli dence Isi Boseti ta baaradenw, olugu bora Mahanayimu, ka taga Gabahɔn kere kama. ¹³ Seruya dence Yohabu, ani Dawuda ta baaradenw, olugu fana wurira ka taga. O kerekejama fla beɛ tagara ɔgɔn kunben Gabahɔn ji koro. Jamakuru kelen tora ji fan kelen na, to kelen tora ji fan do ra. ¹⁴ Abineri k'a fo Yohabu ye ko: «An y'a to kanbelenw ye wuri ka o yere suma ni ɔgɔn ye, an b'a fle ke!» Yohabu ko: «Ayiwa, o ye wuri!» ¹⁵ Kanbelenw wurira ka na ɔgɔn kunben. Mɔgɔ hakeya kelen le tun be fan fla beɛ ra: Sawuli dence Isi Boseti ni Boniyaminu ta mogɔ tan ni fla, Dawuda nofemogow fana ta mogɔ tan ni fla. ¹⁶ Nka o beɛ ka ɔgɔn kun dere, ka muru turu ɔgɔn kereɓa; o beɛ benna ɔgɔn fe ka sa. O ko kera Gabahɔn yoro min na, o ka o yoro togo la ko Helikati Asurimu, ko muruw ta yoro.

¹⁷ O lon ta kere juguyara kosebe; o lon na Dawuda ta mogow ka se soro Abineri ni Izirayelimogɔ tow kan. ¹⁸ Ayiwa, Seruya dence saba min ye Yohabu ni Abisayi ni Asaheli ye, olugu tun be o kere ra. Asaheli sen tun ka teri i ko dagbe min be

kongo kɔnɔ. ¹⁹ A ka Abineri gben, hali a ma jenge a kininboro fe walama a numanboro fe ka bo a ko dɔɔnin. ²⁰ Abineri nana a ko munu k'a fo Asaheli ma ko: «Asaheli, ele lo wa?» A ko: «Ne lo.»

²¹ Abineri ko: «I faran ka taga i kininboro fe wala-ma i numanboro fe, i ye mogo were gben; kanbe-len do mina, i ye ale ta kerəkeminanw bo a ra.» Nka Asaheli ma son ka Abineri gbenni dabra.

²² Abineri k'a fo a ye tuun ko: «I bo ne ko! Mun na i bena a to ne ye i bugo ka i faga? Ni o do kera, ne bena i korocce Yohabu fle cogo di?» ²³ Nka o bee n'a ta, Asaheli ma son ka bo Abineri ko. A ma ja, Abineri k'a sogo a konobara ra ni a ta taman kun ye, fo ka taman kun bo kene ma. Asaheli benna ka sa o yoronin bee ra. A benna ka sa yoro min na, kerəkeden min o min tagara se yi, o bee lora o yoro ra.

²⁴ Yohabu ni Abisayi ka Abineri nogben; terebenda wagati ra, o tagara se fo Ama kongori korɔ, Giya tereboyanfan na, Gabahon kongokolon sira kan. ²⁵ Boniyaminu ta mogow tagara lajen Abineri ko fe; o bee ka jogon lajen ka taga lo kongori do kunna. ²⁶ O tuma Abineri perenna k'a fo Yohabu ye ko: «O tuma an ta kerəkemuruw tena fagari dabra ka ye le wa? I m'a lon ko nin laban bena ke toro le ye? Sabari, i ye a fo i ta mogow ye ko o ye balemaw gbenni dabra ten sa!»

²⁷ Yohabu k'a jaabi ko: «Can ra, Ala panaman koson, ni i koni tun ma nin kuma fo tan, ne ta mogow tun bena o balemaw gben fo sini sogoma.»

²⁸ Yohabu ka buru fiye. Mogo bee lora. O ka Izirayelimogow gbenni dabra, ka kere lalo.

²⁹ O ko, Abineri ni a ta mogow tagamana o su bee Zuriden kenegbe ra. O ka Zuriden ba tige, ka taga Bitiron cetige, ka taga se Mahanayimu.

³⁰ Yohabu fana sekora ka bo Abineri gbenyoro ra, ka na a ta mogow bee lajen jogon kan. A k'a ye ko ce tan ni kononton le fonna Dawuda ta mogow ra; Asaheli ma jate o ra. ³¹ Nka Dawuda ta mogow tun ka Boniyaminu ni Abineri ta ce keme saba ni ce biwooro le faga.

³² O ka Asaheli su ta ka taga a su don a face su korɔ Betilehemu dugu kono. Yohabu ni a ta mogow tagamana su bee ka taga se Heburon dugugbeda fe.

3 Kere menna Sawuli ta somogow ni Dawuda ta somogow ce. O bee n'a ta, do le tun be farara Dawuda ta baraka kan, k'a soro Sawuli ta so baraka tun be dogoyara le ka taga a fe.

Dawuda dencew

(Kibaroyaw folo 3.1-14)

² Dawuda ka dence dow soro k'a to Heburon. A dence folo, Aminon, a ka o soro a ta Zizirelikamuso Ahinohamu fe. ³ A flanan, Kilehabu, a ka o soro a muso Abigayili fe, Karimelikace Nabali min sara, o ta muso. A sabanan, Abusalon, a ka o soro a muso Mahaka fe, Gesuri masace Talimayi denmuso. ⁴ A naaninan, Adoniya, a ka o soro a muso Hagiti fe. A loorunan, Sefatiya, a ka o soro a muso Abitali fe. ⁵ A woronan, Iterehamu, a ka o soro Egila fe; o fana tun ye a muso do ye. Dence minw worora Dawuda fe k'a to Heburon, olugu le ye nin ye.

Abineri nana jennogonya don ni Dawuda ye

⁶ Ka Sawuli ta somogow ni Dawuda ta somogow to kere ra, Abineri tun k'a yere ta fanga bonya kosebe Sawuli ta somogow ce ra.

⁷ Ayiwa, Sawuli tun ka jonnuso do ke a muso ye, min togo tun ye ko Risipa; a face togo tun ye ko Aya. Lon do, Isi Boseti ka Abineri jaraki, ko: «Mun koson ele tagara jen ni ne face ta jonnuso ye?»

⁸ Isi Boseti ta kuma digira Abineri ra kosebe; a ko Isi Boseti ma ko: «O tuma ne ye wuru le ye, min blanin be Zuda ta mogow ta baara kama wa? Kabin wagatijan ne pana i face Sawuli ta somogow ma, ani a balemaw ni a teriw; ne ma ele don Dawuda boro. Bi le i bena ne jaraki ko ne ka kojugu ke nin muso ta ko ra wa?» ⁹ Ayiwa, ni o lo, o tuma Matigi Ala ka min layiri ta Dawuda ye, ni ne ma Dawuda deme ka o layiri dafa a ye fiyewu, o tuma Ala kana ne to yi; ¹⁰ sabu Matigi Ala karira ko a bena masaya bosi Sawuli ta somogow boro, ka Dawuda le sigi masaya ra Izirayeli kunna, ani Zuda mara kunna, ka Dawuda ta fanga bonya kosebe, k'a ta Dan ka taga a bla fo Beri Seba.»

¹¹ Isi Boseti ma se ka hali kuma den kelen ke ka Abineri jaabi, sabu a tun be siranna a ja.

¹² O yoronin bee, Abineri ka ciraden dow ci Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «Nin jamana ye jon ta le ye? Jennogonya don ni ne ye; ni o kera, ne bena i deme ka Izirayeli jamana bee sigi i ta fanga korɔ.» ¹³ Dawuda k'a jaabi ko: «Ayiwa, ne sonna; ne bena jennogonya don ni i ye. Nka ne be fen kelen fo i ye. I nato ne fe, ni i ma na ni Sawuli denmuso Mikali ye, o tuma i kana na ne ja korɔ.»

¹⁴ Dawuda ka cira bla fana ka taga a fo Sawuli dence Isi Boseti ye ko: «Ne ta muso Mikali seko ne ma, sabu ne ka Filisika ce keme le kenesigi ka o gbolow ke k'a mamina.»

¹⁵ Isi Boseti ka Mikali mina a ce ra, min tun ye Lahisi dence Palitiyeli ye. ¹⁶ A ce kasito gbanna a ko ka taga se fo Bahurimu. O sera yi minke, Abineri k'a fo a ye ko a ye seko. A sekora.

¹⁷ Abineri kumana ni Izirayeli cekorobaw ye; a k'a fo o ye ko: «Kabini wagatijan, aw ko aw b'a fe ko Dawuda le ye ke aw ta masace ye. ¹⁸ Ayiwa, a kewagati le sera sisan, sabu Matigi Ala k'a fo ale ta ko le ra ko: «Ne bena ne ta mogow, Izirayelimogow kisi ka o bo Filisikaw boro, ani o juguw bee boro ne ta jonce Dawuda le sababu ra.»

¹⁹ Abineri kumana Boniyaminu ta somogow fana fe. O ko, a tagara Heburon; Izirayelimogow ni Boniyaminu ta somogow benna fen o fen na, a tagara o bee lase Dawuda ma Heburon. ²⁰ Ce mungan le tun ka Abineri blasira, a tagato Dawuda fe Heburon. O sera yi minke, Dawuda ka domuniba tobi Abineri ni a nofemogow ye. ²¹ Abineri ko Dawuda ma ko: «Ne bena taga Izirayelimogow bee lajen ne matigice masace ye, janko o ye jennogonya don ni i ye; o ra ni Izirayeli jamana fan o fan ka diya i ye, i be i ta masaya sigi o yoro kan.»

O ko, Dawuda ka Abineri bla ka taga. A ni hera tagara.

Yohabu ka Abineri faga

²² Doonin kera dōron, Yohabu ni Dawuda ta mōgow nana ka bō kerekeyōrō dō ra. O tun ka fēn caman mina o juguw ra ka na ni o ye. O nana a sōrō ko Abineri tun tē Dawuda kōrō tuun Heburōn, sabu Dawuda tun k'a bla ka taga ka ban. A fana ni hera le tun tagara. ²³ Yohabu ni a ta kerekejama bēe nana se minke, mōgow k'a fō a ye ko: «Neri dence Abineri tun nana masace fē, o kō, masace k'a bla ka taga; a fana ni hera le tagara.»

²⁴ Yohabu tagara masace fē ka taga a fō a ye ko: «I ka mun ko le kē tan? Abineri nana ele fē, mun na i k'a to a tagara a yere ma? ²⁵ K'a sōrō ele yere ka Neri dence Abineri lōn cō! A nana i nēge le, janko an bē taga kere kē yōrō minw na ka o yōrōw cōgoya bēe lōn, ka i ta kokēcogow bēe lōn.»

²⁶ Yohabu bōra Dawuda kōrō, ka ciraden dōw ci Abineri kō. Olugu tagara Abineri sōrō Sira ta kolōn yōrō ra; o k'a wele ka na. Dawuda tun ma foyi lōn o ko ra. ²⁷ Ayiwa, Abineri sekōra ka na se Heburōn minke, Yohabu ka a mina ka taga ni a ye kere fē, bolon dō kōnō dugu donda cēmance ra, k'a kē i n'a fō a b'a fē ka gundokuma dō le fō a ye. Ka o to o yōrō le ra, a barara ka Abineri sōgō ni muru ye a kōnōbara ra, k'a faga, k'a dōgōcē Asaheli dimibō.

²⁸ Dawuda nana o ko mēn minke, a ko: «Matigi Ala tēna ne jaraki, walama ka ne ta masaya jaraki, Neri dence Abineri fagari ko ra. ²⁹ A fagari kunko ye ben Yohabu ni a ta somōgow bēe kan. Ala y'a to damajalan ye mōgō dō mina Yohabu ta somōgow ra tuma bēe, walama farirabana dō, walama dō ye to ka tagama ni bere le ye, walama dō ye faga kerekeyōrō ra, walama dō ye kē kōngōtō ye tuma bēe.»

³⁰ Ayiwa, Yohabu ni a balemacē Abisayi ka Abineri faga o cogo le ra, sabu Abineri tun ka o dōgōcē Asaheli faga Gabahōn kere ra.

³¹ Dawuda k'a fō Yohabu ye, ani mōgō minw bēe tun bē ni a ye, ko: «Aw ye aw ta deregew faran, ka borōw don aw yere ra, ka kasi ka tagama Abineri su ja fē ka taga a sutara.» Masace Dawuda yere tun bē tagamana sutanan kō fē ka taga Abineri sutarayōrō ra. ³² O tagara a su don Heburōn. Masace kasira kōsēbē ka kule Abineri kaburu kunna. Jama bēe kasira fana.

³³ Masace ka nin sangadōnkiri la Abineri kosōn, ko:

«E, yala Abineri tun ka kan ka sa tan i ko mōgōkunntan wa?

³⁴ I boro tun ma siri,
i sen fana tun ma don nēgejōrōkō ra.

Mōgōjuguw bē mōgō faga cogo min na, i fagara ten.»

A kera ten, mōgō bēe ka kē kasi ye tuun Abineri su kunna.

³⁵ O kō, mōgōw bēe nana Dawuda fē, ka na a fō a ye ko a ye domuni kē. O y'a sōrō su tun ma ko fōlo. Nka Dawuda karira, k'a fō o ye ko: «Ni ne ka hali domuni fitini, walama fēn wēre don ne da ra fō ka taga tere ben, o tuma Ala kana ne to yi fiyewu.»

³⁶ Mōgōw bēe ka o kuma mēn; a diyara o ye fana, sabu can ra masace ta kow bēe tun ka di mōgōw

ye. ³⁷ Jama bēe, ani Izirayelimōgow bēe k'a lōn o lōn le ra, ko masace sen tun tē Neri dence Abineri ta fagari ko ra.

³⁸ O kō, masace k'a fō a ta kuntigiw ye ko: «Aw m'a lōn ko fagamaden, ani kuntigiba dō le fagara Izirayeli jamana ra bi wa? ³⁹ Can lo turu kera ne kun na ka ne kē masace ye, nka ne baraka ka dōgō hali bi. Nin cē minw ye Seruya dencew ye, olugu baraka ka bon ni ne ta ye. O ra, mōgō min ka nin kojugu kē, Matigi Ala yere ye o hake bō a tigi ra, ka kapa ni a ta kēwalejugu ye.»

Isi Boseti ta mōgow k'a faga

4 Sawuli dence Isi Boseti nana a mēn minke ko o ka Abineri faga Heburōn, a baraka bēe banna; Izirayelimōgow bēe jigi tigera fana.

² Kerekuntigi fla tun bē Sawuli dence Isi Boseti fē. Kelen tōgō tun ye ko Bana, tō kelen tōgō tun ye ko Rekabu. Rimōn dence dōw tun lo. Boniyaminu ta mōgō dōw tun lo, minw bē bō Berōti; ³ sabu Berōti dugu tun bē jate Boniyaminu ta mara dō le ye. Nka Berōtikaw tun borira ka taga sigi Gitayimu; hali bi o ta durujaw bē yi.

⁴ Ayiwa, dence dō tun bē Sawuli dence Yonatan fē, o tōgō tun ye ko Mefiboseti. Ale sen fla bēe tun cenna; sabu wagati min na Sawuli ni Yonatan ta saya kibaroya nana fō ka bō Zizireli, Mefiboseti si tun ye san looru; a lamōbamuso tun k'a ta ko a bē bori ni a ye. Nka a teliyakōjugu fē, den benna a boro k'a senw cen, k'a kē a tē se ka tagama tuun.

⁵ Ayiwa, lōn dō teregbān fē, Rekabu ni Bana, minw ye Berōtikace Rimōn dencew ye, olugu tagara Isi Boseti ta so; o y'a sōrō ale tun lanin bē, a bē a ta terefesunōgō kera sa. ⁶ O donna ka taga fō bon kōnōnyōrō ra, k'a kē i n'a fō o bē tagara siman le bla bon kōnō. O k'a kē ten ka Isi Boseti sōgō a kōnōbara ra ni muru ye k'a faga, ka bori ka bō. ⁷ Ayiwa, o donna a ta so kōnō ten, k'a lanin to a ta lanan kan, k'a sōgō ni muru ye k'a faga, ka a kun tige, k'a kunkolo ta ka bō, ka su bēe kē tagama ra Zuriden kenegbē sira fē. ⁸ O tagara ni Isi Boseti kunkolo ye Dawuda fē Heburōn, ka taga a fō Dawuda ye ko: «I jugu Sawuli min tun b'a fē ka i faga, ale dence Isi Boseti kunkolo le ye nin ye. Bi kōni Matigi Ala ka ne matigicē masace dimibō Sawuli ni a ta duruja ra dē!»

⁹ Dawuda ka Berōtikace Rimōn dence fla, Rekabu ni a balemacē Bana jaabi ko: «Ne bē kari Matigi Ala panaman tōgō ra, min ka ne kisi ka bō ne ta tōrōw bēe ra, ¹⁰ ko ka ne to Sikilagi, cē min tun nana a fō ne ye ko Sawuli sara, a tun kera ale ja na ko a bē kibarōjuman le fora ne ye; nka ne k'a fō ko o ye o cē mina k'a faga, k'a ta kibarōjuman sara di a ma! ¹¹ Ni ne ka o kē o, sisan aw mōgōjuguw, ni aw tagara mōgō terennin lanin sōrō a ta lanan kan, a ta bon kōnō, ka baga a ma k'a faga, o tuma ne man kan fana ka o fagari hake bō aw ra, ka aw fana faga ka aw latunu ka bō dugukolo kan wa?»

¹² A kera ten, Dawuda k'a fō a ta mōgōw ye ko o ye o faga. O ka o faga, ka o borow ni o senw tige, ka o dulon Heburōn dugu jida ra. O kō, o ka Isi Boseti kunkolo ta k'a sutara Abineri su kōrō.

Dawuda kera Izirayeli jamana bee masace ye

(Kibaroyaw folo 11.1-3)

5 O ko, Izirayeli ta gbaw bee tagara Dawuda fe Heburon, ka taga a fo a ye ko: «Anw ye nin ye, anw ye i balemaw le ye. ² Kabini folofolo, hali tuma min na Sawuli le tun be an ta masace ye, ele le tun be to ka bla Izirayeli ta kerekedenw na ka taga kere ra. Matigi Ala tun k'a fo i ye ko: «Ele le bena ke ne ta mogow, Izirayelimogow namogo ye, ka ke o kuntigi ye.»»

³ Izirayeli cekorobaw bee nana Dawuda fe Heburon ka na o le fo a ye. Dawuda ka jennogonya don ni o ye Heburon, Matigi Ala na koru. O ka turu saninman* ke Dawuda kun na k'a ke Izirayeli jamana bee ta masace ye.

⁴ Dawuda sigira masaya ra k'a si to san bisaba; a ka san binaani le ke masaya ra. ⁵ K'a to Heburon, a ka san wolonfla ni karo woro ke masaya ra Zuda mara kunna. K'a to Zeruzalemu, a ka san bisaba ni saba le ke masaya ra Izirayeli mara ni Zuda mara bee kunna.

Dawuda ka Zeruzalemu dugu mina

(Kibaroyaw folo 11.4-9; 14.1-2)

⁶ Masace Dawuda ni a ta mogow tagara Zeruzalemu dugu kama, ka taga Yebusikaw kere, o minw tun ye o yoro mogow ye. Olu gu ko Dawuda ma ko: «I te don yan! Hali fiyentow ni senkelenw be se ka aw gben ka aw labo.» O koru ye ko Dawuda te se ka don olugu ta dugu konu. ⁷ Nka Dawuda tagara o kere, ka Sihon bonba mina o ra; o togo le nana la ko Dawuda ta masabonba*.

⁸ O lon na, Dawuda tun k'a fo a ta mogow ye ko ni min o min b'a fe ka Yebusikaw kere ka se o ra, o tigi ye yelen jisira fe ka taga o senkelenw ni o fiyentow kama; ko sabu olugu ye ale Dawuda juguw le ye. Mogow nana o kuma ke zana le ye, k'a fo ko: «Fiyentow ni senkelenw man kan ka don Alabatosoba konu.»

⁹ Dawuda ka o bonba ke a ta masaso ye, k'a togo la ko Dawuda ta masabonba. A ka bon dow lo k'a lamini; k'a ta Milo yoro ra, ka taga se fo kononoyoro ra. ¹⁰ Dawuda ta fanga tun be bonyara ka taga a fe, sabu Matigi Ala, Fangatigi Ala tun be ni a ye.

Tiri masace ka bonya ci Dawuda ma

¹¹ Tiri masace Hiramun ka mogow dow ci ka taga Dawuda fe ni sediriyiriw ye; a ka yiribaarabagaw, ani kabakurulesabagaw fana ci ka taga; olugu le tagara Dawuda ta masabonba lo a ye. ¹² Dawuda k'a ye ko Matigi Ala be baraka donna ale ra, k'a ke Izirayeli masace ye; a k'a ye fana ko a ta masaya be sabatira a ta mogow baraka ra.

Dawuda ka den minw soro Zeruzalemu

(Kibaroyaw folo 3.5-9; 14.3-7)

¹³ Ayiwa, Dawuda bonin ko Heburon, a ka jonmu-so dow ke a ta musow ye, ka muso wrew ta tuun Zeruzalemu. A ka dencew ni denmuso dow soro tun. ¹⁴ Dence minw worora a fe Zeruzalemu, olugu

togow le ye nin ye: Samuha, ani Sobabu, ani Natan, ani Sulemani, ¹⁵ ani Ibari, ani Elisawa, ani Nefegi, ani Yafiya, ¹⁶ ani Elisama, ani Eliyada, ani Elifeleti.

Dawuda ka se soro Filisikaw kan

(Kibaroyaw folo 14.8-16)

¹⁷ Ayiwa, Filisikaw nana a men ko o ka turu saninman* ke Dawuda kun na k'a ke Izirayeli masace ye. O ta kerekendamaw bee lajennin wurira ka taga Dawuda yoropini ko o b'a kere. Dawuda ka o men minke, a tagara dogo kuruyoro dow ra. ¹⁸ Filisikaw nana ka na Refayikaw ta kenegbeyoro bee fa.

¹⁹ Dawuda ka Matigi Ala jininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Filisikaw kama wa? Yala i bena o don ne boro wa?» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «Taga o kere, sabu sigiya t'a ra, ne bena Filisikaw don i boro.»

²⁰ Dawuda tagara fo Baali Perasimu ka taga Filisikaw kere ka se o ra. Dawuda ko: «Matigi Ala ka ne juguw laben ne na, i n'a fo jiba be kogo kari ka wo bo a ra cogo min na.» O koson o ka o yoro togo la ko Baali Perasimu, ko «Matigi min be wo bo».

²¹ Filisikaw borira fo ka o ta batofenw to. Dawuda ni a ta mogow ka o ce ka taga ni o ye.

²² O ko, Filisikaw nana tuun, ka na Refayikaw ta kenegbeyoro bee fa tuun. ²³ Dawuda ka Matigi Ala jininka tuun; Matigi Ala k'a fo a ye ko: «I kana teren ka taga o ko. Dogo ka munumu ka taga o ko fe; muriyesunw be yoro min na, i be taga ben o kan o yoro na fe. ²⁴ Ni i nana ke senkan dow men ye muriyesunw san fe, o tuma aw ye teliya ka bo, sabu Matigi Ala le be tagara i na fe ten, ka taga Filisikaw ta kerekajama kere.» ²⁵ Matigi Ala ka min fo, Dawuda k'a ke ten; a ka Filisikaw kere ka se soro o kan, k'a ta Geba, ka taga a bla fo Gezeri.

Izirayelimogow ka jennogonya kesu ta ka taga Zeruzalemu

(Kibaroyaw folo 13.1-14)

6 O ko, Dawuda ka Izirayeli kerekacefariw bee lajen tuun; o bee lajennin tun ye ce waga bisaba (30 000). ² A wurira ni o mogow ye ka taga Baali, Zuda mara ra, ko a be taga Ala ta jennogonya kesu* ta. Ala togo, Fangatigi Ala yere togo, o le be o kesu kan; seruben meleke bisigiya fla minw be kesu datugunan san fe, Ala sigiyoro be o seruben meleke fla le ce ma. ³ O ka Ala ta jennogonya kesu labo Abinadabu ta so konu; o so tun be kongori do le kunna. O k'a bla misiwotorokura do konu. Abinadabu dence fla minw ye Uza ni Ayo ye, olugu le tun be o misiwotorokura na fe. ⁴ O ka jennogonya kesu labo Abinadabu ta so konu kongori kan, k'a bla o misiwotoro konu, ka taga ni a ye; Uza tun be tagamana Ala ta jennogonya kesu kere fe; Ayo tun be a na fe.

⁵ Dawuda ni Izirayelimogow tow bee tagato tun be nagarira Matigi Ala na koru, ka donkiw la, ka forifen suguya bee fo; o forifenw tun lalagara ni siperesiyiri le ye. Goniw tun b'a ra, ani kora, ani longanw, ani cegacegew, ani siranegge tegerew.

⁶ O tagara se Nakon kenegbeyoro ra minke,

misiw tereñdera; Uza k'a boro korota ka Ala ta jenɲogonya kesu mina. ⁷ Matigi Ala dimina Uza koro kosebe; a k'a faga o kojugu koson o yoro yere ra yi. Uza sara Ala ta jenɲogonya kesu kere fe yi †.

⁸ Matigi Ala ka Uza faga o cogo ra minke, o ma diya Dawuda ye. O ka o yoro togo la ko Peresi Uza ††, fo ka na se bi.

⁹ O lon na, Dawuda siranna Matigi Ala na. A ko: «Ni a be tan, Matigi Ala ta jenɲogonya kesu be se ka taga don ne ta so cogo di?» ¹⁰ A ma son o ye taga ni jenɲogonya kesu ye a ta so, Dawuda ta masabonba konɔ. A k'a bla ka taga Obedi Edomu ta so konɔ; ale be bo Gati. ¹¹ Matigi Ala ta jenɲogonya kesu ka karo saba le ke Gatikace Obedi Edomu ta so. Matigi Ala ka baraka don Obedi Edomu ni a ta somogow bee ra.

O tagara ni jenɲogonya kesu ye Zeruzalemu

(Kibaroyaw folo 15.25-16.3)

¹² Ayiwa, o nana a fo masace Dawuda ye ko Matigi Ala ka baraka don Obedi Edomu ni a borofenw bee ra, Ala ta jenɲogonya kesu koson. Dawuda wurira o le ra ka taga Ala ta jenɲogonya kesu ta Obedi Edomu ta so, ka na ni a ye Dawuda ta masabonba ra; o nagarininba le nana ni a ye.

¹³ Minw tun ka jenɲogonya kesu ta, olugu ka sentako woro ke minke doron, mogow lora; Dawuda ka misitoran kelen ni misiden toronin kelen ke saraka ye, o ka soro ka sira ta tuun. ¹⁴ O nato, Dawuda tun be don kera ni a baraka bee ye Matigi Ala na koro. Lenfani derege do le doron tun b'a ra, min be i ko sarakalasebagaw ta. ¹⁵ Dawuda ni Izirayelimogow bee nana ni Matigi Ala ta jenɲogonya kesu ye o cogo le ra, ni nagarikanbaw ni burufiyekanw ye.

¹⁶ Ayiwa, tuma min na Matigi Ala ta jenɲogonya kesu tun be donna Dawuda ta masabonba konɔ, Sawuli denmuso Mikali tun be fleri kera finetiri fe. A ka masace Dawuda panpantɔ ni a donketo ye Matigi Ala na koro minke, Dawuda ko gboyara a ye.

¹⁷ O nana se ni Matigi Ala ta jenɲogonya kesu ye minke, o k'a bla a blayoro ra; Dawuda tun ka fanibon min laben a kama, o k'a bla yi. Dawuda ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. ¹⁸ A ka o saraka jenitaw ni o ninsondiya sarakaw bo ka ban tuma min na, a ka dugawu ke jama ye Fangatigi Ala togo ra. ¹⁹ O ko, a ka burukun kelen, ani tamaroburukun kelen, ani rezemɔ jalan siri kelen kelen di mogow bee ma, Izirayeli jama bee, ce fara muso kan. O ko, bee tagara a ta so.

²⁰ Dawuda nana seko a ta so konɔ, ko a be taga dugawu ke a ta somogow ye minke, Sawuli denmuso Mikali nana a kunben, ka a fo a ye ko: «Han! Izirayeli masace k'a yere yira bi de! Ele le sonna ka i yere waraga ka bla i ta baaradenw ta jonsunguruw bee na koro, hali fani janaman yere te i ra, ka i yere ke i n'a fo mogow gbansan!» ²¹ Dawuda ka

† Uza tun man kan ka maga jenɲogonya kesu ra, sabu sarakalasebagaw doron le tun be se ka maga a ra (Sariya 10.8 †† O koro ye ko Uza saya ka wo bo Izirayelimogow ce ra.

Mikali jaabi ko: «Ne ka don ke Matigi Ala le na koro. Matigi Ala min ka ele face ni a ta somogow to yi, ka ne ta, ka ne ke a ta mogow, Izirayelimogow kuntigi ye, ne ka don ke ale Matigi Ala le na koro. ²² Ne bena ne yere ke mogow gbansan ye tuun, hali ka teme nin kan belen, ka ne yere majigi belen. Nka o bee n'a ta, i kan be o jonsunguru minw ma, olugu belen bena ne bonya.»

²³ Ayiwa, a kera fana ko Sawuli denmuso Mikali ma den soro fo ka taga a sa.

Ala ka layiri ta Dawuda ye

(Kibaroyaw folo 17.1-15)

⁷ Ayiwa, masace Dawuda sigira a ta masaso konɔ; Matigi Ala ka laganfiya di a ma, k'a bosu a juguw bee boro. ² O tuma masace k'a fo cira Natan ye ko: «Ne be nin sediriyiribon pumanman konɔ, k'a soro Ala ta jenɲogonya kesu* be fanibon le konɔ.»

³ Natan ka masace jaabi ko: «Miiriya o miiriya be i jusu ra, o ke, sabu Matigi Ala be ni i ye.»

⁴ Nka o lon su fe, Matigi Ala kumana Natan fe, k'a fo a ye ko: ⁵ «Taga a fo ne ta jonce Dawuda ye ko Matigi Ala ko: «Ele le tena bon lo ne ye, janko ne ye don a konɔ; ⁶ sabu kabini lon min ne ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, fo ka na se bi ma, ne ma don bon konɔ ka ye; ka ne to o tagama bee ra ni o ye, ne toyoro tun ye fanibon le ye. ⁷ Ne temena yoro minw bee ra ni Izirayelimogow ye, ne tun k'a fo kuntigi minw ye ko o ye ne ta mogow, Izirayelimogow korosi, yala ne k'a fo olugu do ye ko mun na o ma sediriyiribon lo ne ye wa?» ⁸ O ra, a fo ne ta jonce Dawuda ye, ko Fangatigi Ala ko: «Ne le ka ele ta, ka i to sagagbenyoro ra, i ta sagaw ko; ne ka i ta, ka i ke ne ta mogow, Izirayelimogow kuntigi ye. ⁹ I temena yoro o yoro, ne ka i deme i ta koketaw bee ra. Ne ka i juguw bee gben ka bo i na. Ne bena i togo bonya, ka i ke i n'a fo mogow togo ba minw be dugukolo kan. ¹⁰ Ne bena jamana do di ne ta mogow, Izirayelimogow ma, ka o sigi o jamana ra, ka o ke o togora jamana ye, janko mogow si kana o lasiran tuun. O ra, mogowjuguw tena o minako juguya tuun, i n'a fo o tun b'a kera cogo min na folofolo, ¹¹ ani wagati min ne tun ka kuntigiw sigi o kunna. Ne bena laganfiya di i ma fana, ka i bosu ka bo i juguw bee boro. Ne Matigi Ala, ne b'a fo i ye fana ko ne bena i ta so bonya.

¹² «Ni i ta wagati nana dafa, ni i nana sa ka taga fara i bema tow kan tuma min na, ne bena i ta duruja do sigi masaya ra i no ra, i yere worden do; ne bena a ta masaya sabati kosebe. ¹³ Ale le bena bon lo ne togo ra; ne bena a sabati masaya ra wagati bee, ani tuma bee. ¹⁴ Ne bena ke a fa ye, a bena ke ne dence ye. Ni a ka ko benbari do ke, ne bena mogow werew le ke sababu ye k'a koro, ka mogow werew ke sababu ye ka o firiri hake bo a ra. ¹⁵ Nka ne tena ne ta pumanya bo a kan ka ye, i n'a fo ne k'a bo Sawuli kan cogo min na, k'a bo masaya ra ka ele sigi. ¹⁶ I ta somogow bena to masaya ra ne na koro wagati bee. Foyi si tena i ta fanga bo a no ra ka ye.»

¹⁷ Ayiwa, Ala ka kuma o kuma fo Natan ye, ani a ka fen o fen yira a ra, a ka o bee lase Dawuda ma.

Dawuda ka baraka la Ala ye

(Kibaroyaw folo 17.16-27)

¹⁸ Ayiwa, Dawuda tagara sigi Matigi Ala na koro, k'a fo a ye ko: «E, Dunupatigi Ala, ne ye jon le ye sa, ne ta somogow ye jonw le ye, fo i ka ne bonya ka se fo nin bee ma? ¹⁹ E, ne Tigi Ala, i ka min fo, o belen dogoyara i na koro; i ko i bena i ta baarden ta so fana bonya tuun wagati nataw ra. E, Dunupatigi Ala, yala adamaden gbansan ka kan ni nin bonya bee ye wa?

²⁰ «Ne Dawuda be se ka mun le fo tuun ka teme nin kan sa? Sabu Dunupatigi Ala, ele yere ka i ta baarden lon. ²¹ I ka o kow layiri ta, k'a latige i jusu ra ka kapa ni i sago ye, o koson i ka nin kobaw bee ke, k'a to i ta baarden fana ye a lon.

²² «E, ne Tigi Ala, i ka bon; ele borogonko te yi, Ala were fana te yi ni ele te. An toro ka min men, o le be o ye. ²³ Yala siya do be dugukolo kan min be i ko i ta mogow, Izirayelimogow wa, ele Ala yere tagara min labo jamana were ra ka o ke i ta mogow ye, ka o togo bonya? I ka kobaw ke o ye, ka siranyakobaw ke, ka o labo Misiran jonya ra, ka siya werew ni o ta batofenw bee gben ka bo i ta mogow na. ²⁴ I ka i ta mogow, Izirayelimogow sigi, janko o ye ke i yere ta mogow ye wagati bee. Ele, Matigi Ala fana kera o ta Ala ye.

²⁵ «Ayiwa, Masa Ala, i ka layiri min ta i ta baarden ni a ta so ye, i ye to o layiri kan tuma bee; i ka min fo, a ke ten. ²⁶ I togo ye bonya wagati bee, janko mogow ye a fo ko Fangatigi Ala le ye Izirayeli ta Ala ye. I ta jonce Dawuda ta so fana ye sabati wagati bee i na koro; ²⁷ sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala, ele yere le ka nin ko yira i ta baarden na k'a fo ko: «Ne bena i ta so bonya.» O le ka i ta baarden ja gbelaya k'a to a ka nin daariri ke.

²⁸ «Sisan, Dunupatigi Ala, ele le ye Ala ye, i ta kumaw ye can ye, i fana ka nin kopuman layiri ta i ta baarden ye. ²⁹ O ra, sabari, i ye baraka don i ta baarden ta so ra, janko a ta so ye to i na koro wagati bee; sabu Dunupatigi Ala, ele yere le kumana. O koson i ta baraka sababu ra, i ta baarden ta so bena baraka soro wagati bee.»

Dawuda ka se soro siya caman kan

(Kibaroyaw folo 18.1-13)

8 Ayiwa, o ko fe, Dawuda tagara Filisikaw kere tuun; a sera o ra, k'a ta fanga sigi o kan, ka o ta duguba bosi o ra.

² A sera Mohabukaw fana ra. A ka olugu ta mogow minaninw bee jagboya ka o lala dugu ma ka o tugutugu jagon na, ka o suma ni juru do ye. Ni o tun ka juru na saba suma, juru na folo ni a flanan sera minw ma, o be olugu bee faga, ka juru na sabanen mogow panaman to. O ra, Mohabukaw fana tora Dawuda ta fanga koro, ka to ka ninsongo sara a ye.

³ O ko, Dawuda ka Soba masace Hadadezeri kere ka se a ra; ale tun ye Rehobu dence le ye. O y'a

soro Hadadezeri tun bora ko a be taga Efirati ba sanfeyoro mogow le kere, k'a ta fanga sigi olugu kan. ⁴ Dawuda ka sowotorotigi waga kelen ni keme wolonfla (1 700) mina a ra, ani kerekere senaman waga mugan (20 000). A ka wotorosamaso keme mara a yere ye, ka so to bee senfasaw tigetige.

⁵ Sirika minw be Damasi, olugu bora ko o be taga Soba masace Hadadezeri deme. Nka Dawuda ka Sirika ce waga mugan ni fla faga (22 000). ⁶ O ko, Dawuda k'a ta kerekeden dow sigi Damasi dugu ta Sirikaw ta mara ra. A kera ten, Sirikaw fana tora Dawuda ta fanga koro; o ka ke ninsongo sara ye a ye. Ni Dawuda tun ka taga yoro o yoro, Matigi Ala tun be se di a ma o yoro mogow bee kan. ⁷ Dawuda ka Hadadezeri ta kerekuntigiw ta negebennanw ce ka taga ni o ye Zeruzalemu; o negebennanw tun lalagara ni sanin le ye. ⁸ Masace Dawuda ka siranegfenw caman ta fana Beta dugu ni Berotayi dugu kono; o duguw ye Hadadezeri ta dugu dow ye.

⁹ Hamati masace min ye Toyi ye, ale nana a men ko Dawuda ka se soro Hadadezeri ni a ta kerekajama bee kan minke, ¹⁰ a k'a dence Yoram ci ni fen warigberamanw ye, ani fen saninlamanw, ani fen siranegeramanw ye, ka taga o di Dawuda ma, ka Dawuda fo, ko a ka Hadadezeri kere ka se a ra minke, ko o pana. Toyi tun ka o ke, sabu ale fana ni Hadadezeri tun be kere le ra wagati bee.

¹¹ Masace Dawuda ka o fenw bee di Matigi Ala ma. A tun ka siya min o min kere, a tun ka olugu ta warigbew ni o ta saninw bee mina ka o di Matigi Ala ma o cogo le ra. ¹² O siyaw le tun ye Edomukaw ye, ani Mohabukaw, ani Amonkaw, ani Filisikaw, ani Amalekikaw; a tun ka fen minw bee mina Soba masace Hadadezeri fana ra, Rehobu dence, a ka o bee di Matigi Ala ma.

¹³ O ko, Dawuda togo bonyara tuun kosebe; sabu a boto Sirikaw kereyoro ra, a ka Edomukaw fana kere ka olugu ta kerekere waga tan ni seegi (18 000) faga Kogo kenegbe yoro ra. ¹⁴ A k'a ta kerekuntigi dow sigi Edomukaw ta jamana yoro bee ra. A kera ten, Edomu jamana bee tora Dawuda ta fanga koro. Ni Dawuda tun ka taga yoro o yoro, Matigi Ala tun be se di a ma o yoro mogow bee kan.

Dawuda ta jamana pamogow

(Kibaroyaw folo 18.14-17)

¹⁵ Dawuda sigira masaya ra Izirayeli jamana bee lajennin kunna. A tun be mogow bee ta kow panabo, ka o ta kitiw tige ka kapa ni can ni terenninya ye. ¹⁶ Seruya dence Yohabu le tun be Dawuda ta kerekajama kuntigi ye. Ahiludi dence Yosafati tun ye a ta kumalasebaga ye. ¹⁷ Ahitubu dence Sadoki, ani Abiyatari dence Ahimeleki, olugu tun ye sarakalasebagaw ye. Seraya tun ye a ta seberikebaga ye. ¹⁸ Yehoyada dence Benaya tun be Keretikaw, ani Peletikaw[†] kuntigiw ye. Dawuda dencew tun ye jamana kopanabobagaw ye.

[†] Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya were mogow dow ye, Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka masace korosi (Samawilu flanan 15.18)

Dawuda k'a janto Yonatan dence ra

9 Lon do, Dawuda ko: «Yala Sawuli ta somogo do be yi tuun wa, ne be se ka kojuman ke min ye Yonatan koson?»

² O y'a soro Sawuli ta so baaraden do tun be yi, min togo tun ye ko Siba. O nana ni ale ye Dawuda fe. Masace ka a pininka ko: «Ele le ye Siba ye wa?» A ko: «Onhon, ne le ye i ta jonce Siba ye.»

³ Masace ko: «Yala Sawuli ta mogo si te yi tuun wa, ne be se ka kojuman ke min ye ka kana ni Matigi Ala ta jumanya ye?» Siba k'a jaabi ko: «Yonatan dence do be yi, ale sen fla cenna.»

⁴ Masace ko: «A be min le?» Siba ka masace jaabi ko: «A be Lodebari dugu konso, Amiyeli dence Makiri ta so konso.»

⁵ Masace ka mogo ci ka taga Lodebari dugu konso, Amiyeli dence Makiri ta so, ka taga a ta ka na ni a ye.

⁶ A nana se Dawuda koro minke, a k'a kinbiri gban dugu ma Dawuda ja koro. Sawuli dence Yonatan, o dence tun lo; a togo tun ye ko Mefiboseti. Dawuda k'a wele ko: «Mefiboseti!» A ko: «Naamu, ne ye i ta jonce le ye!»

⁷ Dawuda k'a fo a ye ko: «I kana siran. Sigiya t'a ra, ne bena kojuman ke i ye, i face Yonatan koson. Ne bena i bemace Sawuli ta dugukolow bee seko i ma; i fana bena domuni ke ni ne ye tuma bee.»

⁸ Mefiboseti k'a kinbiri gban tuun, k'a fo Dawuda ye ko: «I ta jonce te foyi ye ni wuru sanin te, ele belen be hamina ne ta ko ra wa?»

⁹ Masace ka Siba wele, Sawuli ta baaraden, k'a fo a ye ko: «Fen o fen tun ye Sawuli ni a ta somogow ta ye, ne be o bee di i matigice dence ma. ¹⁰ I bena a ta dugukolow sene a ye, ele ni i dencew ni i ta baaradenw; aw be a ta simanw ladon, janko i matigice dence Mefiboseti ye domuni soro k'a domu. A bena domuni ke ni ne ye tuma bee.» Ayiwa, o y'a soro dence tan ni looru ni baaraden mugan le tun be Siba fe.

¹¹ Siba k'a fo masace ye ko: «Ne matigice masace ka min o min fo a ta jonce ye, ne bena o bee ke.»

Mefiboseti koni tun be domuni ke ni masace ye, k'a ke i n'a fo masace yere dence do.

¹² Dence fitini do tun be Mefiboseti fe, min togo tun ye ko Mika. Mogo o mogo tun be Siba ta so konso, olugu bee tun kera Mefiboseti ta baaradenw le ye. ¹³ Mefiboseti sen fla bee tun cenna minke, o koson a tagara to Zeruzalemu, janko ka domuni ke lon o lon ni masace yere ye.

Amonkaw ka Dawuda ta ciradenw lamaroya

(Kibaroyaw folo 19.1-5)

10 O kow ko, Amonkaw ta masace sara. A dence Hanun sigira masaya ra a no ra.

² Dawuda ko: «Ne bena Nahasi dence Hanun minako ja, i n'a fo a face tun ka ne minako ja cogo min na.» O ra, Dawuda ka jamana pamogow dow ci ka taga Hanun fo, k'a jusu saaro a face saya ko ra. Dawuda ta mogo tagara se Amonkaw ta jamana ra minke, ³ Amonkaw ta kuntigiw k'a fo o matigice

Hanun ye ko: «Ele b'a miiri ko Dawuda ka nin forikebagaw ci ka na i face sanga le fo wa? A ka nin pamogow ci i fe ka na i ta dugu yorow fle dogo ra le, k'a cogoya lon, janko ka na a halaki.»

⁴ Hanun ka o men minke, a ka Dawuda ta jamana pamogow mina; o ka o bonbosiw fan kelen li, ka o ta deregew tige ka o surunya ka dan o jukunna na, ka soro ka o bla ka taga.

⁵ Ayiwa, o tagara o ko fo Dawuda ye. Dawuda ka mogo ci ka taga o kunben, sabu o maroyaninba tun lo kosebe. Masace k'a fo o ye ko o ye to Zeriko dugu konso, k'a to o bonbosiw ye bo folo, o be soro ka na.

Izirayelimogow ni Amonkaw ta kere

(Kibaroyaw folo 19.6-19)

⁶ Amonkaw yere nana a ye ko olugu ka o yere logobo Dawuda ra pewu. O ra o ka kerekeden senaman ce waga mugan (20 000) ta sara ra Beti Rehobu dugu ni Soba dugu ta Sirikaw fe, ka ce waga kelen ta Mahaka jamana masace fe, ka ce waga tan ni fla ta Tobu jamana masace fe. ⁷ Dawuda ka o men minke, a ka Yohabu ci o kama, ni a ta kerekejama bee ye; o bee tun ye cefariw ye.

⁸ Amonkaw bora ka na lo kere kama o ta duguba donda ra. Soba ta Sirikaw, ani Rehobu ta Sirikaw, ani Tobu ta mogo, ani Mahaka ta mogo, olugu tagara lajen o danna kongo konso. ⁹ Ayiwa, Yohabu k'a ye ko ale bena kere ke fan fla le ra, ko ale jugu dow be a ja, dow be a ko. O ra, a ka Izirayeli kerekecefariw woloma, ka lo ni olugu ye kere kama k'a jasin Sirikaw ma. ¹⁰ A k'a dogoce Abisayi bla kerekeden tow kunna; olugu ka lo kere kama ka o jasin Amonkaw yere ma. ¹¹ A k'a fo Abisayi ye ko: «Ni Sirikaw fanga bonyara anw ma, o tuma aw bena na anw deme. Ni Amonkaw fanga bonyara aw ma, anw fana bena taga aw deme. ¹² Baraka don i yere ra! An bee ye baraka don an yere ra, ka kere ke an ta jamana koson, ani an ta Ala ta duguw koson; ni min ka diya Matigi Ala ye, a ye o ke.»

¹³ Yohabu ni a ta kerekedenw tagara Sirikaw kama ka taga o kere. Sirikaw borira o ja.

¹⁴ Amonkaw nana a ye ko Sirikaw be borira minke, olugu fana borira Abisayi ni a ta mogo ja ka don o ta dugu konso. Yohabu sekora ka bo kerekeyoro ka na Zeruzalemu.

¹⁵ Sirikaw k'a ye ko Izirayelimogow sera olugu ra minke, o ka o ta kerekejamaw bee lajen. ¹⁶ Sirika minw tun be Efirati ba ko fe, masace Hadadezeri tagara olugu bee wele ka na. O bee nana ka na se Helamu. Hadadezeri ta kerekejama kuntigi min ye Sobaki ye, ale le tun be o ja.

¹⁷ O ka kibaroya fo Dawuda ye minke, Dawuda ka Izirayeli kerekedenw bee lajen, ka Zuriden ba tige, ka taga Helamu. Sirikaw ka o yere laben ka na Dawuda ni a ta kerekedenw kama ka na kere damina. ¹⁸ Nka Sirikaw borira Izirayelimogow ja. Dawuda ni Izirayelimogow ka o ta sowotorotigi keme wolonfla faga, ani sotigi waga binaani (40 000). O ka o ta kerekejama kuntigi Sobaki fana mandimi kosebe; ale sara o yoro ra yi. ¹⁹ Masace minw bee tun be Hadadezeri ta fanga koro, olugu nana a ye ko Izirayelimogow sera o ra minke, o ka

ben jini ni Izirayelimogow ye, ka to Izirayeli ta fanga korɔ. Kabini o kera, Sirikaw siranna ka taga Amɔnkaw demɛ kere ra tuun.

Dawuda jabɔra Huri ta muso Baseba fe

11 Ayiwa, o sanyelema ra, wagati min masacew tun be deri ka taga kere ra, Dawuda ka Yohabu ni a ta kerekəkuntigiw, ni Izirayeli kerekεcεw beε bla ka taga kere ra; o tagara Amɔnkaw halaki, ka Raba dugu lamini. Nka Dawuda yere tun tora Zeruzalemu.

² Ayiwa, lon do wulada fe, Dawuda wurira ka bo a ta layɔro ra, ka taga tagamatagama a ta masaso kunna. A tora yi le ka muso do koto ye; o muso tun ce ka jni kosebe. ³ Dawuda ka mogɔ ci ka taga jininkari ke muso ko ra. O nana a fo a ye ko Eliyamu denmuso lo, ko Hetikace Huri ta muso Baseba lo. ⁴ Dawuda ka mogɔ dow ci ka taga muso wele ka na. Muso nana Dawuda fe; Dawuda jenna ni a ye. O ko, a sekora ka taga a ta so. O y'a sorɔ muso tun boninkura lo a ta landa ra. ⁵ Ayiwa, muso nana konɔ ta; a ka mogɔ ci ka taga a fo Dawuda ye ko ale konoman lo.

Dawuda ka Baseba ce Huri faga

⁶ Ayiwa, Dawuda ka mogɔ ci ka taga a fo Yohabu ye ko: «Hetikace Huri bla ka na yan!» Yohabu ka Huri bla ka taga Dawuda fe. ⁷ Huri tagara Dawuda fe. Dawuda k'a jininka Yohabu ta ko ra, ani kerekeden tow ta ko ra, ani kere yere ko ra. ⁸ O ko, Dawuda k'a fo Huri ye ko: «Taga i ta so, i ye taga nenekiri doonin.» Huri bora masace ta so minke doron, masace ka bonya do bla ka taga o di a ma. ⁹ Nka Huri lara masace ta so donda ra, ni a matigice ta baaraden tow ye. A ma son ka taga a ta so.

¹⁰ O tagara a fo Dawuda ye ko Huri ma son ka taga a ta so. Dawuda ka Huri wele k'a fo a ye ko: «O tuma ele ma bo tagama le ra wa? Mun na i ma taga i ta so?» ¹¹ Huri ka Dawuda jaabi ko: «Jenogonya kesu, ani Izirayeli mara ni Zuda mara ta kerekedenw beε be sira gbataw le korɔ; ne matigice Yohabu ni a ta kerekəkuntigiw beε be sira kongo konɔ yi. Ne bena olugu to yi, ka na ne ta so, ka na domuni ke, ka min, ka la ni ne ta muso ye cogo di? Can yere ra, ne koni te se ka o ko jɔgon ke le fiyewu!»

¹² Dawuda k'a fo Huri ye tuun ko: «O tuma bi ni sini ke yan; o ko, ne bena i bla ka taga.» Huri ka o lon ni o lon dugusagbe ke Zeruzalemu.

¹³ Dawuda ka Huri wele domuni na a ta so; a k'a to Huri ka duven min fo ka panamini. Nka su fe, Huri tagara la ni masace ta baaradenw le ye, a ma son ka taga a ta so.

¹⁴ O dugusagbe sogoma, Dawuda ka sebe do ke k'a di Huri ma, ko a ye taga a di Yohabu ma. ¹⁵ A k'a fo o sebe konɔ ko: «Ni kere wurira, aw ye Huri bla kere jugumanyoro ra; o ko, beε ye bo a korɔ k'a kelen to yi, janko o ye a faga.»

¹⁶ O nana taga dugu lamini minke, Yohabu ka ke dugu korosi ye; o juguw ta kerekεcefariw tun be dugu yoro min na co, a ka Huri bla ka taga o yoro le ra.

¹⁷ O dugu kerekedenw nana bo ka na Yohabu ta kerekedenw kere. O ka Izirayelimogow dow faga, ka Dawuda ta kerekəkuntigi dow fana faga. O ka Hetikace Huri fana faga.

¹⁸ Ko o ko kera kere ra o lon na, Yohabu ka mogɔ do ci ka taga o beε lase Dawuda ma. ¹⁹ A k'a fo ciraden ye ko: «Ko minw kera kere ra, ni i tagara o beε fo masace ye ka ban tuma min na, ²⁰ ni i k'a ye ko masace dimina, k'a fo ko: «Mun na aw gbarara dugu ra ko aw be o kere? Aw m'a lon ko o mogow be to o ta dugu kogo kunna ka kalan bon wa?»

²¹ Mun le ka Yerubeseti dence Abimeleki faga Tebesi? Muso do le ma to dugu kogo kunna ka wugusikaba do firi k'a ben a kun na wa? O le ma ke a fagasababu ye wa? Mun na aw gbarara dugu ra?»

«Ayiwa, ni masace ka o fo, o tuma i ye a fo a ye ko: «I ta baaraden Hetikace Huri fana fagara.»»

²² Ciraden tagara ka taga se minke, o tuma Yohabu k'a ci kun min na, a ka o beε fo Dawuda ye. ²³ A k'a fo Dawuda ye ko: «O mogow sera an na. O tun bora ka na an kama kongo konɔ; anw ka o gben ka taga se fo o ta dugu donda ra. ²⁴ Nka kalanbonbagaw tora o ta dugu kogo kunna ka i ta mogow bon ni kalan ye, ka masace ta kerekuntigi dow faga. Hali i ta baaraden Hetikace Huri fana fagara.»

²⁵ Dawuda ka ciraden jaabi ko: «Taga a fo Yohabu ye ko o kana ke a fe baasi ye; ko sabu kere ra koni, kerekemuru be fagari ke fan beε le ra. A fo a ye ko a belen ye dugu kere ni baraka ye, fo k'a ben. Taga o fo a ye k'a ja gbeleaya.»

²⁶ Ayiwa, Huri ta muso nana a men ko a ce Huri sara minke, a k'a ce su kasi. ²⁷ Sanga nana ban tuma min na, Dawuda ka mogɔ ci ka taga muso ta ka na ni a ye a ta so. A kera a muso ye; a nana dence kelen woro Dawuda fe.

Nka Dawuda tun ka min ke, o tun ma ben Matigi Ala ja korɔ.

Natan tagara kuma Dawuda fe

12 Matigi Ala ka Natan ci Dawuda fe. Natan tagara a fe, ka taga a fo a ye ko: «Ce fla tun be dugu kelen na; kelen tun ye naforotigi ye, to kelen tun ye fagantan ye. ² Misiw ni sagaw ni baw caman tun be naforotigi fe. ³ Nka foyi tun te fagantance fe, fo sagadennin kelen; a tun ka o san, ka to k'a baro. A tun be a ta so konɔ ni a denw ye; a fana tun be bonyara. A yere tun be domuni min ke, a tun be o do le di a ta saga ma; o beε tun be ji min minan kelen na. A tun be si ni a ye a yere korɔ. A kera a fe i ko a yere denmuso do.

⁴ «Ayiwa, lon do, dugutagabaga do nana jigi naforotigi fe. Naforotigi ma son k'a yere ta misi, walama a ta saga, walama a ta ba do mina ka o faga dugutagabaga ye. A tagara fagantance ta saga le mina a ra, ka na o faga a ta lonance ye.»

⁵ Ayiwa, Dawuda ka o kuma men minke, a dimina o naforotigi korɔ kosebe. A ko Natan ma ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko ce min ka nin ko ke, o ka kan ka faga le. ⁶ A ka saga min mina, a ka kan ka o jɔgon naani le di, sabu a sonna ka nin kojugu jɔgon ke, hali a yere ma makari.»

⁷ Natan k'a fo Dawuda ye ko: «Ele yere le ye o ce

ye; sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye nin ye; a ko: «Ne le ka turu ke ele kun na ka i ke Izirayeli masace ye. Ne le ka i bosi ka bo Sawuli boro, ⁸ ka i matigice Sawuli ta bonw di i ma, k'a ta musow di i ma, ka i sigi Izirayeli ni Zuda jamana kunna. Ni o belen tun ma wasa ke, ne tun bena do fara a kan. ⁹ Mun koson i ka Matigi Ala ta kuma mafiyenya, ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ? I k'a to o ka Hetikace Huri faga ni kerekemuru ye; i k'a to Amɔnkaw k'a faga ni o ta kerekemuru ye; o ko, i k'a muso ta, ka a ke i yere ta ye! ¹⁰ O koson, sisan kerekemuru tena mabo i ta so ra tuun fiyewu; sabu i ka Hetikace Huri ta muso mina a ra k'a ke i ta muso ye minke, i ka ne le dogoya.»

¹¹ «Matigi Ala ko tuun ko: «Ne bena kojugu do ben i kan; o kojugu bena bo i yere ta gba le ra; ne bena i musow ta i yere na korɔ ka o di i siginogon do ma. Ale bena jen ni o ye; mogɔ be bena bo o ko kala ma. ¹² Ele ka i ta ke dogo ra, nka ne bena nin ke Izirayelimogow be na na, janko be ye a ye.» »

¹³ Ayiwa, Dawuda k'a fo Natan ye ko: «Ne ka Matigi Ala hake ta!»

Natan k'a fo a ye ko: «Matigi Ala yafara i ma; i koni tena sa, ¹⁴ nka nin muso ka dence min woro i ye, o bena sa; sabu i ka nin ko ke, k'a to Matigi Ala ta juguw ka Matigi Ala dogoya.»

¹⁵ O ko, Natan tagara a ta so.

Baseba dence sara

Ayiwa, Huri muso ka dence min woro Dawuda ye, Matigi Ala nana bana do bla o den na; bana juguyara kosebe. ¹⁶ Dawuda ka Matigi Ala daari den ye, ka sun don. A lanin tun be to dugu ma a ta so konɔ, ka su be ke ten. ¹⁷ A ta lu cekorobaw nana lo a korɔ k'a daari ko a ye wuri ka bo dugu ma, nka a ma son; a ma son hali ka domuni ke ni o ye.

¹⁸ Nka den ta bana tere wolonflanan, a sara. Dawuda ta baaradenw siranna k'a fo a ye ko den sara. O tun b'a fora ko: «Ka den panaman to, an kumana a fe, a ma son ka an lamen. Sisan an bena a fo a ye cogo di ko den sara? Ni an ka o fo a ye, a bena ko do ke a yere ra!» ¹⁹ Dawuda nana a ye ko a ta baaradenw be kumana ni nogon ye o da jukoro; a somina a ra ko den sara. A ka o pininka ko: «Den sara wa?» O ko: «Onhon, den sara.»

²⁰ O fora minke, Dawuda wurira ka bo dugu ma. A kora, ka suma diyanan do mun, ka fani were don. O ko, a tagara Matigi Ala batoso konɔ, ka taga a kinbiri gban ka Ala bato. A bora yi ka taga a ta so; a ko o ye domuni di ale ma. O ka domuni di a ma, a ka domuni ke.

²¹ A ta baaradenw k'a fo a ye ko: «I ka min ke nin ye, o korɔ le ye di sa? Tuma min na den panaman tun lo, i tun be sun don, ka kasi den koson; sisan den sara, i wurira ka domuni ke.»

²² A ka o jaabi ko: «Tuma min na den panaman tun lo, ne tun be sun don, ka kasi, sabu ne tun b'a fora ne yere konɔ ko: «Jon k'a lon ni Matigi Ala tena hina ne ra, k'a to den ye keneya?» ²³ Nka sisan, a sara ka ban; mun na ne bena sun don tuun? Yala ne be se k'a labo saya ra wa? Ne le bena taga ale fe, nka ale koni tena seko ka na ne fe yan tuun.»

Sulemani worocogo

²⁴ Ayiwa, Dawuda tagara a muso Baseba jusu saaro. A jenna ni a ye. A nana konɔ ta ka jigi dence were ra; a ka o togo la ko Sulemani †. O den ko diyara Matigi Ala ye; ²⁵ o koson Matigi Ala k'a ta cira Natan ci ka taga o fo Dawuda ye. A kera ten, Matigi Ala ta kanuya koson, o ka den togo la ko Yedidiya; o korɔ ye ko Matigi Ala ta mogɔ kanunin.

Izirayeli ta kerekedenw ka Raba dugu mina

(Kibaroyaw folo 20.1-3)

²⁶ O y'a soro Yohabu ni a ta kerekedenw tun be Amɔnkaw ta duguba kerera, min ye Raba dugu ye. O nana Amɔnkaw ta masace ta so mina minke,

²⁷ Yohabu ka mogɔ dow ci, k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo Dawuda ye ko ne benna Raba dugu kan, ko ne yere ka o ta dugu jitayoro mina ka ban; ²⁸ ko a ye kerekeden tow lajen, ka na dugu lamini, ka ben dugu kan ka dugu be mina, ni o te, ni ne le nana dugu be mina o bena ne togo le fo, ko ne le ka se soro dugu kan.»

²⁹ Dawuda ka kerekeden tow be lajen ka taga Raba dugu kama. O tagara ben dugu kan ka dugu mina. ³⁰ A ka Amɔnkaw ta masace ta masafugula ta ka bo a kun na. A saninlaman tun lo; a gbiriya tun ye kilo bisaba. Lulu tun be a konɔ. O k'a biri Dawuda kun na. Dawuda ni a ta kerekedenw ka fen caman ce dugu konɔ ka taga ni o ye.

³¹ Dugumogow koni, a ka olugu mina ka taga ni o ye. A tagara o bla jagboyabaaraw ra: yiritige, ani kabakurulese, ani logoci, ani birikibo. A ka Amɔnkaw ta dugu tow ta mogow fana ke ten le.

O ko, Dawuda sekora ka taga Zeruzalemu, ani a ta kerekedenw be.

Aminon ni Tamari ta ko

13 Ayiwa, o wagati ra, Dawuda dence Abusalon dogomuso do tun be yi, min tun ce ka ji kosebe; a togo tun ye ko Tamari ††. Dawuda dence do were tun be yi, o togo tun ye ko Aminon; ale nana jarabi Tamari ra.

² Aminon dogomuso Tamari ko nana a jusu pagami fo ka na a ke a fe bana ye; Tamari tun ma ceke lon folo; o ra, Aminon tun ma cogo si soro min b'a to a be se ka gbara a ra ‡.

³ Nka Aminon terice do tun be yi, min togo tun ye ko Yonadabu; Dawuda balemace Simeha dence do tun lo. Yonadabu tun ka cegu kosebe. ⁴ Lon do, a ko Aminon ma ko: «Masace dence, mun koson lon o lon ele le na kumunin be, i be fasara ka taga a fe? A kun fo ne ye!» Aminon k'a jaabi ko: «Ne be ne balemace Abusalon dogomuso Tamari le kanna.»

⁵ Yonadabu k'a fo a ye ko: «Taga la ka i yere ke banabagato ye. Ni i face nana ka na i fle, i ye a fo a ye ko a y'a to i dogomuso Tamari ye na domuni di i ma; ko a ye na domuni tobi i yere pana, i yere

† Sulemani togo korɔ ye ko: heramogo. †† Abusalon ni Tamari le tun be bamuso kelen na; o ni Aminon tun te bamuso kelen na. ‡ O wagati ra, sungurudenw tun be to o danna bon dow konɔ; cew tun man kan ka gbara o yoro ra.

ye a ye, a yere boro fana ye a di i ma i b'a domu.»

⁶ Aminon tagara la k'a yere ke banabagato ye. Masace nana a fle tuma min na, a ko masace ma ko: «Sabari k'a to ne dogomuso Tamari ye na nomikun fla lalaga ne ye, ne yere na ye a ye, a yere boro ye a di ne ma ne ye a domu.»

⁷ Dawuda ka mog'o ci ka taga fo so kononoyoro ra, ka taga a fo Tamari ye ko a ye sabari ka taga a koroce Aminon ta bon kon'o, ka taga domuni tobi a ye.

⁸ Tamari tagara a koroce Aminon ta bon kon'o; o y'a soro Aminon lanin lo. Tamari ka mugu ta k'a nooni, ka nomi yiran. ⁹ A ka nomi bo minan kon'o k'a di Aminon ma. Aminon ma son k'a domu. A ko o ye mogow bee labo; mogow bee bora. ¹⁰ Aminon k'a fo Tamari ye ko: «Na ni domuni ye ne ta sibon kon'o, i yere boro ye na a di ne ma ne y'a domu.» Tamari ka nomi ta ka taga ni a ye a koroce fe, a sibon kon'o. ¹¹ A nana a fo ko a be nomi di Aminon ma tuma min na, Aminon k'a boro mina, k'a fo a ye ko: «Ne dogomuso, na an ye jen!» ¹² Tamari ko: «On-on, ne koroce! I kana ne jagboya ka jen ni i ye; sabu o ko jogon ma daga Izirayeli jamana ra. I kana son ka nin maroyakoba ke. ¹³ Ni i ka nin ke, ne bena taga min ni o maroya ye? An ta mogow bena ele yere fana jate i ko mogokolon. O ra, sabari, i ye ne daari masace fe; a tana ban ka ne di i ma!»

¹⁴ Nka Aminon ma son k'a dogomuso lamem. A baraka tun ka bon ni a ta ye minke, a benna a kan, ka jen ni a ye fanga ra.

¹⁵ O ko, Aminon ka Tamari koninya, k'a ke i n'a fo a yere tun m'a kanu ka ye. A ko Tamari ma ko: «Wuri ka taga!» ¹⁶ Tamari k'a jaabi ko: «I kana o fo; sabu ni i ka ne ghen, i ka kojugu min ke ne ra ka ban, gbenni ta dimi bena juguya ka teme o kan!» ¹⁷ Nka a ma son k'a lamem. Kanbelen min tun be baaradenya ra a fe, a ka o wele k'a fo a ye ko: «Nin ghen ka bo kene ma, i ye da sog'o a na de!» ¹⁸ O y'a soro derege jegenjegenman songog-belen do le tun be Tamari ra; masace ta denmuso minw tun ma ceko lon, olugu tun be o derege jogon le don. Aminon ta baaraden ka Tamari labo kene ma, ka da sog'o a na. ¹⁹ Tamari tagara bugurigbe ke a kun na; derege jegenjegenman min tun be a kan na, a ka o faran, k'a boro fla la a kun na, ka ke kule ci ye ka taga. ²⁰ A koroce Abusalon ko a ma ko: «I koroce Aminon le jenna ni i ye ke? Ayiwa, ne dogomuso, i je, sabu i koroce lo. I kana nin ko bla i nin kan ka teme.» Tamari tagara to a kelen na a koroce Abusalon ta bon kon'o.

²¹ Masace Dawuda nana o kow bee men minke, a dimina kosebe. ²² Abusalon koni ma foyi fo Aminon ye; nka a k'a koninya, sabu a benna ale dogomuso Tamari kan.

Abusalon ka Aminon faga

²³ Ayiwa, san fla temenin ko, mog'o dow tun tagara Abusalon ta sagaw si kan Baali Hazori, Efirayimu kere fe. Abusalon ka masace dence tow bee wele ko o ye taga ni ale ye. ²⁴ A tagara masace yere fe ka taga a fo a ye ko: «I ta baaraden ta

sagaskanbagaw nana. Ne be masace daari, masace ni a ta jamana namogow ye na ne fe.»

²⁵ Masace ka Abusalon jaabi ko: «On-on, ne dence, an bee te se ka taga, ni o te, an bena taga ke i fe doni le ye.» Abusalon ka masace daari cogo bee ra, nka masace ma son; a ka dugawu le ke a ye.

²⁶ Abusalon ko: «Ni ele t'a fe ka taga, o tuma, a to ne koroce Aminon ye taga ni an ye sa!» Masace ko: «Mun koson i b'a fe Aminon ye taga ni i ye?»

²⁷ Abusalon ka masace daari k'a gbeleya minke, masace sonna ko a dence Aminon ni a dence tow bee ye taga.

²⁸ Ayiwa, Abusalon k'a fo a ta baaraden kanbelenw ye ko: «Aw ye Aminon korosi ka na! Ni aw nana a ye ko a ka duven min ka ninsondiya, fo k'a ke a te foyi kala ma tuma min na, ni ne nana a fo aw ye ko: «Aw ye Aminon faga!» O tuma aw ye ben a kan k'a faga. Aw kana siran foyi na. Ne yere le ka aw ci! Aw ye baraka don aw yere ra ka ke ce jagbelenw ye.»

²⁹ Ayiwa, Abusalon tun k'a fo cogo min na, a ta baaraden kanbelenw ka Aminon faga o cogo le ra. Masace dence tow k'a ye ten minke doron, olugu bee wurira ka yelen o ta sofaliw kan ka bori.

³⁰ Ka o to sira ra, o ko kibaroya tagara se masace ma, ko Abusalon ka masace dencew bee faga, ko hali o ra kelen ma bosi. ³¹ Masace ka o men minke, jusukasi koson, a wurira k'a ta derege faran, ka la dugu ma. A ta jamana namogow bee nana lo a kor'o; o bee tun ka o ta deregew faran fana. ³² Masace koroce Simeha, o dence Yonadabu, ale le ka kuma ta k'a fo masace Dawuda ye ko: «Ne matigice masace kana miiri ko o k'a dence kanbelenw bee le faga, sabu o ka Aminon kelen doron le faga. Abusalon tun ka o ko latige kabini lon min na Aminon benna a dogomuso Tamari kan ka jen ni a ye fanga ra. ³³ O ra, masace kana o ko ta k'a la a nin kan kojugu, ka a miiri ko o k'a dencew bee le faga; Aminon kelen doron le fagara. ³⁴ Abusalon fana borira.»

Ayiwa, kanbelen min tun be yoro korosira, ale nana a na korota ka fleri ke, ka jamakuruba do nato ye terebenyanfan sira fe, kuru jigijigi fe. A tagara a fo masace ye ko: «Ne ka mog'o dow ye, o be nana Horonayimu sira fe, kuru jigijigi fe †.»

³⁵ Yonadabu k'a fo masace ye ko: «Masace dencew le be nana! I ta baaraden tun ma o le fo i ye wa?»

³⁶ Sani a ye ban o kuma ra doron, masace dencew sera. O sera minke doron, o benna kasi ra, ka mankan ci. Masace ni a ta jamana namogow fana kasira kosebe.

³⁷ O y'a soro Abusalon tun borira ka taga Gesuri mara ta masace fe, min ye Talimayi ye, Amihudi dence. Nka lon bee Dawuda koni tun be a dence su kasi. ³⁸ Abusalon borira ka taga Gesuri minke, a ka san saba le ke yi.

³⁹ Abusalon log'o nana ke Dawuda soro ye tuun, sabu a jusu tun nana suma a dence Aminon fagari ko ra.

† Yorokorosibaga ka kuma min fo masace ye, o kuma te kitabu dow kon'o.

Yohabu ka masace daari Abusalɔn ye

14 Seruya dence Yohabu nana a korɔsi k'a ye ko Abusalɔn loɔo be masace ra tuun. ² A ka moɔo do ci ka taga muso do wele Tekoha dugu koɔo; o muso tun ka cegu. A k'a fo muso ye ko: «Sangafaniw don i yere ra, ka i yere ke i n'a fo moɔo le sara i fe; i kana turu kasadiman mun. I ye i yere ke i ko moɔo min be a ta su kasira kabini wagatijan. ³ I ye taga masace fe o cogo ra, ka taga nin kumaw fo a ye.»

Muso tun ka kan ka kuma minw fo, Yohabu yere ka o kumaw be fo a ye.

⁴ Ayiwa, Tekohakamusu tagara kuma masace fe. A tagara se minke, a k'a kinbiri gban masace korɔ, k'a na biri dugu ma, k'a fo masace ye ko: «E, masace, sabari ka na ne ma!» ⁵ Masace ko: «Mun le kera?» A ko: «E, masace, ne ye muso do le ye, min bonna a ce ra; ne ce sara. ⁶ Dence fla le tun be i ta jonmuso fe; o fla kerera kongo ra, k'a sorɔ moɔo si tun te yi ka o faran ka bo jɔɔon na. Kelen k'a toɔɔon bugo fo ka faga. ⁷ A kera ten minke, an ta somoɔow be wurira ne kama, ko min k'a balemace faga ko ne ye o di, olugu b'a faga, k'a balemace hake bo a ra; k'a sorɔ ni o kera, o tuma ale min ye centabaga ye, o bena ale fana faga ka bo yi. Ayiwa, ni o kera, o tuma takamiden kelen min tora ne ta gba ra, o bena o le faga ten. O tuma ra ne ce togo bena tunu, duruja si tena to a ko tuun dugukolo ko kan.»

⁸ Masace ka muso jaabi ko: «Taga so! Ne bena cira bla i ta moɔow ma ka i ta ko janabo.» ⁹ Nka Tekohakamusu k'a fo masace ye tuun ko: «E, ne matigice masace, ni ko o ko ka bo nin ko ra, o kojugu kunko ye ben ne ni ne ta moɔow kan; masace ni a ta jamana pamoɔow si kana jaraki.» ¹⁰ Masace ko: «Ni moɔo o moɔo ka kuma do fo i ma nin ko ra, i ye na ni o tigi ye ne fe yan; ni o kera, o tigi tena a jɔɔon were fo tuun.» ¹¹ Muso ko: «Masace, layiri ta ne ye Matigi Ala, i ta Ala togo ra, janko ne dence kelen min tora, hakebobaga kana na o faga, ka do were fara ne ta tooro kan.» Masace ko: «Ne be kari Matigi Ala janaman togo ra, ko hali i dence kunsigiden kelen tena ben dugu ma.»

¹² Muso ko tuun ko: «Sabari k'a to i ta jonmuso ye fen kelen fo ne matigice masace ye tuun!» Masace ko: «A fo!» ¹³ Muso ko: «Mun koson ele ka nin ko jɔɔon ke Ala ta moɔow ra? Sabu ka kapa ni masace yere ta kuma ye sisan, masace k'a ye ko ale yere fana jarkinin lo; sabu a dence min borira, a t'a fe ka o wele ka na so. ¹⁴ An be ka kan ka sa, sigiya te o ra, i n'a fo ji min bonna dugu ma, o te se ka ce tuun. Nka Ala te moɔo nin bo a ra gbansan. A ta miiriya ra, moɔo min gbenna, o tigi man kan ka to a kelen na yi. ¹⁵ Ayiwa, ne nana nin kuma lase ne matigice masace ma, sabu ne siranna moɔow le na. O koson i ta jonmuso ko: «Ne bena kuma masace fe; a be se ka ke ko masace bena son a ta jonmuso ta ladiri ma. ¹⁶ A be se ka ke ko masace bena son k'a ta jonmuso bosu ka bo nin ce boro, ce min b'a fe ka ne ni ne dence be faga ka bo nin jamana ra, Ala ka nin jamana min di an ma. ¹⁷ Ne koni tun b'a miirira ko ne matigice masace

ta kuma bena ne jusu suma, sabu ne matigice masace be i ko Ala ta meleke, a be konuman ni kojugu lon ka bo jɔɔon na. I Matigi Ala ye ke ni i ye.»

» ¹⁸ Masace ka muso jaabi ko: «Ne bena i jininka ko do ra, nka i kana foyi dogo ne ma.» Muso ko: «Ne matigice masace ye kuma.» ¹⁹ Masace ko: «A fo Yohabu sen te ni ele ye nin ko be ra wa?» Muso ko: «E, ne matigice masace, ka can fo, i ka min fo, ne te se ka o soso. Can lo, i ta baaraden Yohabu le ka ne ci nin na; ale le ka nin kumaw be don i ta jonmuso da ra fana. ²⁰ I ta baaraden Yohabu k'a ke nin cogo ra, janko ka masace ta miiriya ye lema nin ko ra. Nka ne matigice ye hakiritigi le ye i ko Ala ta meleke; ko o ko be ke dugukolo kan, i be o be faamu.»

²¹ Masace ka Yohabu wele k'a fo a ye ko: «A fle, i ka min fo co, ne bena a ke ten le. Taga Abusalɔn ta ka na ni a ye.»

²² Yohabu k'a kinbiri gban masace korɔ, k'a na biri dugu ma, ka masace fo, k'a fo ko: «E, ne matigice masace, i ta baaraden k'a lon bi ko ale ko ka di i ye, sabu i ta baaraden ka min fo, i sonna o ma.»

²³ O ko, Yohabu wurira ka taga Gesuri, ka taga Abusalɔn ta ka na ni a ye Zeruzalemu. ²⁴ Nka masace ko: «Abusalɔn ye to a ta so konɔ yi, ne na kana la a kan!» A kera ten, Abusalɔn fana tora a ta so konɔ yi, a ma taga masace fe.

Masace sonna ko Abusalɔn ye na

²⁵ Izirayeli jamana be konɔ ce si tun te yi, min tun be Abusalɔn bo ce na ra; moɔo be tun be a ta ce na le lakari. K'a ta a sentege ra ka taga a bla fo a kunkolo cemance ra, fiyen tun te a fari yoro si le ra. ²⁶ San o san, san laban na, a tun be a kunsigi tige, sabu a kunsigi tun be caya ka gbiriya a kun na ka teme. Ni a tun k'a kunsigi tige, a tun be a kunsigi suma k'a gbiriya lon; a kunsigi gbiriya tun be ke fo kilo fla ni tarance, ka kapa ni masaso ta jateda ye.

²⁷ Abusalɔn tun ka dence saba le sorɔ, ani denmuso kelen, min togo tun ye ko Tamari. O kera muso numanba ye.

²⁸ Abusalɔn ka san fla le ke Zeruzalemu, a na ma se ka la masace kan. ²⁹ Lon do, a ka Yohabu wele, ko a be a ci masace fe. Nka Yohabu ma son ka na. A k'a wele a sijaga flanan na; Yohabu ma na. ³⁰ O ra, Abusalɔn k'a fo a ta baaradenw ye ko: «Aw y'a fle, Yohabu ta foro le be ne ta korɔ; siman b'a ra. Aw ye taga tasuma don a ra.» Abusalɔn ta baaradenw tagara tasuma don foro ra. ³¹ Yohabu wurira ka taga Abusalɔn ko, a ta so konɔ. A ko Abusalɔn ma ko: «Mun na i ta baaradenw tagara tasuma don ne ta foro ra?» ³² Abusalɔn ka Yohabu jaabi ko: «A fle, ne ka moɔo ci ka taga a fo i ye ko i ye na yan ne bena i ci masace fe, i ye taga a fo a ye ko mun na a ka ne wele ka bo Gesuri ka na ni ne ye yan? Nka ele ma na. Hali ni ne tun tora Gesuri, o belen tun ka fisa ni nin ye. Ne koni b'a fe sisan ka masace ye. Ni ne ka kojugu le ke, o tuma a ye ne faga.»

³³ Yohabu tagara masace fe ka taga o kuma lase

a ma. Masace ka Abusalon wele; Abusalon nana a kinbiri gban k'a na biri dugu ma masace korɔ. Masace k'a boro fla mini a ma ni kanuya ye.

Abusalon ka Izirayelimogow kun yelema

15 Ayiwa, o kow ko fe, Abusalon ka sowotoro kelen pini, ani sow, ani ce bilooru; ni a tun be taga yoro do ra, o ce w le tun be to ka bori a ta sowotoro na fe ka taga. ² Abusalon tun be to ka wuri sogomada jona fe ka taga lo dugu donda sira kere fe. Ni a tun ka mogow do ye a be nana ni ko do ye masace fe ko a be na o kiti tige, Abusalon be o tigi wele, k'a fo a ye ko: «Ele bora dugu juman le ra?» Ni o tigi tun k'a ta gba togow fo a ye, ³ Abusalon tun b'a fo a ye ko: «I ta ka di nin ko ra, jo be i fe; nka ni i ka taga ni nin ko ye masace fe, mogow si tena i lamen!» ⁴ O ko, Abusalon tun b'a fo ko: «Ni ne le tun kera nin jamana kiritigebaga ye koni, ni ko do tun ka don mogow do ni do ce, walamani o tun ka mogow o mogow togo ko do ra, o tigi tun bena na ne fe, ne tun bena a ta ko janabo a ye ka na.»

⁵ Ayiwa, ni mogow do fana tun ka na, ko a bena a kinbiri gban Abusalon korɔ k'a bonya, a tun be a boro lo o tigi ye, ka o tigi mina k'a boro mini a ma.

⁶ A kera ten, Izirayelimogow minw bee tun be to ka na masace fe, janko masace ye o ta kiti tige o ye, Abusalon tun be o le fo olugu bee ye. O cogo ra, Abusalon ka Izirayelimogow nege ka o kun yelema.

⁷ San naani temenin ko, lon do Abusalon ko masace ma ko: «Ne tun ka dajuru do ta Matigi Ala fe; a to ne ye taga Heburon ka taga o dajuru dafa; ⁸ sabu ka ne to Gesuri, Siri jamana ra, i ta baaraden tun ka dajuru do le ta. Ne tun ko: «Ni Matigi Ala ka ne kosegi Zeruzalemu tuun, ne bena taga saraka bo a ye k'a bato Heburon.» »

⁹ Masace k'a jaabi ko: «Taga hera ra!» Abusalon wurira ka taga Heburon.

¹⁰ O ko, Abusalon ka mogow dow ci dogo ra Izirayeli maraw bee ra, ko o ye taga a fo mogow ye ko: «Ni aw ka na burufiyekan men tuma o tuma, aw y'a fo ko: «Abusalon le kera masace ye Heburon!» » ¹¹ Ce keme fla le tun bora Zeruzalemu ka taga ni Abusalon ye. O tun ka olugu wele le ten ko o ye taga, o fana wurira ka taga; miiriya were tun te o konɔ, sabu o tun ma foyi lon a ko ra.

¹² Ayiwa, ka Abusalon to sarakabo ra, a ka mogow ci ka taga Gilo dugu konɔ, ka taga Gilokace Ahitofeli wele ko a ye na. Ale le tun ye masace Dawuda ladibaga ye. O kera minke, Abusalon ka jen min siri Dawuda kama, o ko baraka bonyara kosebe. Abusalon nofemogow ka ke caya ye ka taga a fe.

Dawuda borira ka bo Zeruzalemu

¹³ Ciraden do le nana a fo Dawuda ye ko: «Izirayelimogow yelemanaka taga Abusalon ko de!» ¹⁴ Dawuda ta jamana namogow minw bee tun be ni a ye Zeruzalemu, a k'a fo olugu bee ye ko: «Aw ye wuri an ye bori, ni o te, an tena se ka bosi Abusalon boro. Aw ye teliya an ye taga, ni o te, o bena kun an na, ka kojugu lase an ma, ka

dugumogow faga ni kerekemuru ye.» ¹⁵ A ta jamana namogow k'a fo a ye ko: «Ni an matigice masace ka fen o fen fo, an be son o ma, sabu an ye i ta baaradenw le ye.»

¹⁶ Masace bora ka sira mina a sen na; a ta somogow bee bora ka gban a ko. A tun ka jonmuso minw ke a musow ye, a ka o musow ra tan to a ko, ka masaso korosi. ¹⁷ Masace bora ni dugumogow bee ye a ko. O tagara se dugu bon laban ma minke, o lora yi. ¹⁸ A ta jamana namogow bee tun be tagamana a korɔ, ani Keretikaw ni Peletikaw † bee; Gatika ce keme wooro minw tun bora Gati ka gban a ko, olugu tagamana ka teme masace na korɔ.

¹⁹ Masace k'a fo Gatikace Itayi ye ko: «Mun na ele fana b'a fe ka gban an ko? Seko, i ye taga to ni masacekura ye; sabu ele ye lonan le ye; i bora fo yorojan i ta jamana ra le ka na yan. ²⁰ Ele nana kunu doron le an korɔ; bi ne te se k'a to i ye taga yaala ni ne ye yorow na fe, k'a sorɔ ne yere ma an tagayoro kelen lon. Seko ni i balemaw ye. Matigi Ala ye kopuman ke i ye, ka to a ta kankelentiya ra ni i ye.»

²¹ Itayi ka masace jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togow ra, ani ele yere koson, ko ni ne matigice masace ka taga yoro o yoro, i ta baaraden fana bena taga o yoro le ra; ni i be faga, ne fana be faga; ni i be baro le, ne fana be baro.» ²² Dawuda ko Itayi ma ko: «O tuma, teme an ye taga!» Gatikace Itayi temena ka bla Dawuda na ni a ta mogow bee ye, ani den minw bee tun be ni a ye.

²³ Mogow ka Dawuda nofejama temeto ye minke, o bee ka ke kasi ye ka mankanba ci. Masace tagara Sedoron ko tige; jama bee tugura a ko, o ka kongokolon sira ta. ²⁴ Sarakalasebaga Sadoki fana tun be yi; Levi ta mogow minw bee tun be ni ale ye, olugu tun ka Ala ta jennogonya kesu* ta. O tagara Ala ta jennogonya kesu sigi; sarakalasebaga Abiyatari ka ke saraka bo ye, fo ka taga a to jama bee ye bo dugu konɔ.

²⁵ Masace k'a fo Sadoki ye ko: «Seko ni Ala ta jennogonya kesu ye dugu konɔ. Ni Matigi Ala sona ka baraka don ne ra, a bena a to ne ye seko yan tuun, ka a to ne ye a ta jennogonya kesu ni a ta yoro saninman* ye tuun. ²⁶ Nka ni Matigi Ala ko ne ma ko: «Ne te ele fe tuun», o tuma ne fle nin ye, ni min ka diya a ye, a ye o ke!»

²⁷ Masace k'a fo sarakalasebaga Sadoki ye tuun ko: «A fle, aw ye seko pasuma ra dugu konɔ, aw ni aw dence fla: i dence Ayimazi, ani Abiyatari dence Yonatan. ²⁸ Ne bena taga meen kongokolon kenegbeyorow ra, fo ne ye na kibaroya dow men ka bo aw fe.»

²⁹ A kera ten, Sadoki ni Abiyatari sekora ni Ala ta jennogonya kesu ye Zeruzalemu, ka taga to yi.

Dawuda ka Husayi ci dogo ra ka taga Abusalon fle

³⁰ Dawuda tun be yelenna oliviesunw kuru kan, a kasito; a tun k'a kun datugu, a sennakolon tun lo fana. Jama min tun be a ko, olugu fana tun ka o kun datugu; o yelento tun be kasira fana. ³¹ Do

† Keretikaw ni Peletikaw: Aw ye Samawilu flanan 8.18

nana a fo Dawuda ye ko: «Ahitofeli fana be ni Abusalon jɛnɔgɔnw ye!» Dawuda ka Ala daari k'a fo ko: «E, Matigi Ala, a to Ahitofeli ta ladiri bɛɛ ye ke kuma gbansan ye! A si kana loyoro soro!»

³² Dawuda tagara se kuru kuncɛ ma, mɔgɔw be deri ka Ala bato yoro min na. A sera yi minke dɔron, a ka Arikikace Husayi soro yi, a be a konona; Husayi ta derege tun farannin lo, buguri be a kun na. ³³ Dawuda k'a fo a ye ko: «Ni i ka gban ne ko, i bɛna ke ne fe doni le ye! ³⁴ Nka ni i ka seko dugu konɔ ka taga a fo Abusalon ye ko: «Masace, ne bɛna ke i ta baarden ye; ne tun ye i face ta baarden le ye folofolo, nka sisan ne bɛna ke ele ta baarden le ye.» Ayiwa, ni i ka o ke, o tuma Ahitofeli bɛna ladiri minw di Abusalon ma ne kama, i bɛna ke sababu ye ka o ladiriw cɛn, janko ka ne sutara. ³⁵ Sarakalasebagaw Sadoki ni Abiyatari, olugu fana bɛna ke ni i ye yi; ni i ka na fen o fen men masace Abusalon ta so konɔ, i ye na o fo olugu ye. ³⁶ I n'a fo olugu dence fla be o koro yi, Sadoki dence Ayimazi, ani Abiyatari dence Yonatan, ni aw ka na fen o fen men, aw ye o fo olugu ye, o bɛna na a lase ne ma yan.»

³⁷ Dawuda terice Husayi sekora ka taga Zeruzalemu; o wagati le ra, Abusalon fana tun be donna Zeruzalemu.

Siba nana domuni di Dawuda ni a ta mɔgɔw ma

16 Dawuda nana kuru kuncɛmayoro tɛme dɔnnin minke, a ka Mefiboseti ta jonce Siba nato ye ka na a kunben, ni fali fla ye; a tun ka o faliw labɛn janko mɔgɔ ye se ka sigi o kan; a tun ka o faliw doni ni burukun kemɛ fla ye, ani rezenmo jalan siri kemɛ, ani toromo siri kemɛ, ani forogo kelen fanin rezenji ra.

² Masace ka Siba jininka ko: «I nana mun ke ni nin fenw ye?» Siba ko: «Faliw ye masace ta somogow ta ye, olugu bɛna yɛlen o kan; buru ni yiridenw ye kanbɛlenw ta domuni ye; ni minw nana sege tagama ra kongokolon konɔ, olugu bɛna rezenji do min ka minlogo bo o yere ra.» ³ Masace k'a jininka tuun ko: «I matigice Sawuli dence Mefiboseti be min le?» Siba k'a jaabi ko: «A tora Zeruzalemu. A ko, ko bi koni, Izirayelimogow bɛna ale face ta masaya fanga seko ale ma!» ⁴ Masace ko Siba ma ko: «Mefiboseti borofɛn bɛɛ kera i ta ye sisan.» Siba ko: «Ne bɛ ne kinbiri gban i ja koro ka i fo, ne matigice masace; Ala ye ne ko diya i ye belɛn.»

Simɛyi ka Dawuda mafiyɛnya

⁵ Masace Dawuda tagara se fo Bahurimu minke, Sawuli ta somogow do bora o dugu konɔ ka na. A togo tun ye ko Simɛyi; Gera dence tun lo. A bora ka na, ka na ke kumajuguw fo ye Dawuda ni a nofemogow ma. ⁶ A ka ke Dawuda ni a ta jamana namogow bon ye ni kabakuruw ye, k'a soro jama bɛɛ, ani kerekecefariw bɛɛ tun be tagamana Dawuda kininboroyanfan ni a numanboroyanfan na. ⁷ Simɛyi tun be Dawuda nenina k'a fo a ma ko: «Taga ka bo yi, taga ka bo yi! Mɔgɔfagabaga!

Mogokolon! ⁸ I ka Sawuli ta somogow minw bɛɛ faga, ka sigi olugu no ra masaya ra, Matigi Ala be o hake le bora i ra. Matigi Ala ka masaya bosɛ i ra k'a di i dence Abusalon ma. Sisan i janibagato ye nin ye, sabu ele ye mɔgɔfagabaga le ye.»

⁹ Ayiwa, Seruya dence Abisayi ko masace ma ko: «Mun koson an b'a to nin wuru sanin ye ne matigice masace neni de? A to ne ye tɛme ka taga a kun tige!»

¹⁰ Masace ko: «Aw Seruya dencew, aw ta mun le be nin na sa? Ni a bɛ ne nenina, i b'a soro ko Matigi Ala le k'a fo a ye ko a ye ne Dawuda neni. Ni o lo, jon le be se k'a fo a ye ko: «Mun koson i be nin kera?» »

¹¹ Dawuda k'a fo Abisayi ni a ta jamana namogow bɛɛ ye tuun ko: «Ne yere woroden be ne fagayoro jinina, janko ka na a fo nin min ye Boniyaminu ta mɔgɔ ye. Aw y'a to a ye ne neni, sabu Matigi Ala le k'a fo a ye ten. ¹² Jon k'a lon ni Matigi Ala tɛna ne ta tooro fle, ka bi ta nenini yelema k'a ke koruman ye ne fe?»

¹³ Dawuda ni a ta mɔgɔw tun be tagara o ta sira fe; Simɛyi belɛn tun be tagamana kuru konkonda ra Dawuda koro, ka to ka Dawuda neni, k'a bon ni kabakuru ye, ka buguri seri a kan. ¹⁴ Masace ni a nofejama segeninba tagara se o seyoro ra minke, o ka soro ka nenekiri.

Husayi tagara Abusalon fe

¹⁵ Abusalon ni a ta jama bɛɛ, ani Izirayelimogow bɛɛ tun donna Zeruzalemu dugu konɔ. Ahitofeli fana tun be ni o ye. ¹⁶ Dawuda terice Arikikace Husayi tagara se Abusalon koro minke, a ko Abusalon ma ko: «Ala ye masace son si ra! Ala ye masace son si ra!» ¹⁷ Abusalon ka Husayi jaabi ko: «Ele be i ta teriya ke ni i terice ye tan le ke! Mun koson i ma gban i terice ko?» ¹⁸ Husayi ka Abusalon jaabi ko: «On-on de! Ni Matigi Ala yere ni jama, ni Izirayelimogow ka mɔgɔ min panawoloma k'a ke masace ye, ne be o tigi le ko; ne be to ni o tigi le ye. ¹⁹ Ka fara o kan, a mɛn o mɛn, ne laban bɛna ke jon ta baarden le ye? Masace Dawuda dence te wa? Ne ka baara ke faceman ye cogo min na, ne bɛna baara ke denceman fana ye o cogo le ra.»

Abusalon k'a face ta muso fitiniw ta

²⁰ Abusalon k'a fo Ahitofeli ye ko: «Aw ye jɔgon ye ka a fle, an ka kan ka min ke sisan.» ²¹ Ahitofeli k'a fo Abusalon ye ko: «I face tun ka jonmuso minw ke a musow ye, a ka minw to yan ko o ye masaso korosi, taga jen ni olugu ye. Ni o kera, Izirayelimogow bɛna a lon ko can ra, i ka i face dogoya; o ra minw bɛɛ be ni i ye, o bɛɛ bɛna o yere ja gbeleya ka to i ko.» ²² O ka gbata do lo Abusalon ye masaso konna, Abusalon tagara jen ni a face ta jonmusow ye o yoro ra; Izirayelimogow bɛɛ bora o ko kala ma.

²³ O wagati ra, ni Ahitofeli koni tun ka kuma o kuma fo, o kuma tun be jate k'a ke i n'a fo Ala yere le kumana. Ni a tun kera Dawuda ye o, walama ni a kera Abusalon ye o, Ahitofeli ta kuma tun be jate

o cogo kelen le ra.

Husayi ka Ahitofeli ta ladiri cɛn

17 O kow kɔ, Ahitofeli k'a fɔ Abusalɔn ye ko: «A to ne ye kerɛkeden cɛ waga tan ni fla ta ka taga ni olugu ye ka taga Dawuda nɔgbɛn su nin yɛrɛ ra. ² Ne bɛna taga bara ka ben a kan k'a sɔrɔ a sɛgeninba lo, fɔ k'a baraka bɛɛ ban. A bɛna siran fɔ k'a ja wuri; a nɔfɛmɔgɔw bɛɛ bɛna siran ka bori k'a to yi. Ne bɛna ale masacɛ kelen dɔrɔn le faga. ³ O kɔ, ne bɛna na ni jama bɛɛ ye i fɛ; i bɛ mɔgɔ kelen min kɔ, ni ale kɔni fagara ka ban, o tuma jama bɛɛ le bɛna seko i fɛ. Ni o kera fana, mɔgɔw bɛɛ bɛna hera sɔrɔ.»

⁴ Ayiwa, o kuma bɛna Abusalɔn ni Izirayeli cɛkɔrɔbaw bɛɛ ma.

⁵ Nka Abusalɔn ko: «Aw y'a to an ye Arikikacɛ Husayi wele, ka ale fana lamɛn.»

⁶ Husayi nana minke, Abusalɔn k'a fɔ a ye ko: «Ahitofeli ta kuma ye nin ye. A ka min fɔ, an ka kan k'a kɛ ten wa, walama an man kan k'a kɛ? Dɔ fɔ!»

⁷ Husayi ka Abusalɔn jaabi ko: «Nin ladiri kelen kɔni ma ja Ahitofeli fɛ!» ⁸ Husayi ko Abusalɔn ma tuun ko: «Ele yɛrɛ ka i face ni a ta mɔgɔw lɔn! Kerɛkɛɛfariw lo! O ka fari i ko wara min den tara ka bɔ a kɔrɔ kongo kɔnɔ! I face ye kerɛkɛɛkɔrɔ le ye; a tɛna sɔn ka si ni mɔgɔ tɔw ye. ⁹ Sisan i bɛ taga a sɔrɔ ko a dogonin bɛ dinga dɔ le kɔnɔ, walama yɔrɔ dogonin dɔ wɛrɛ ra yi. Nin kerɛ fɔlo ra, ni Dawuda ta mɔgɔw ka ele ta kerɛkeden dɔw faga dɔrɔn, mɔgɔw bɛna o mɛn, k'a fɔ yɔrɔ bɛɛ ko: <O ka Abusalɔn nɔfɛmɔgɔw caman faga!> ¹⁰ Ni o do kera dɔrɔn, hali i ta kerɛkedenw bɛɛ ra cɛfariw, minw ja ka gbɛlɛn i ko waraba, olugu bɛɛ fari bɛna faga; sabu Izirayelimɔgɔw bɛɛ k'a lɔn ko i face ye cɛfariba le ye, ani ko cɛ jagbɛlɛnw le fana bɛ ni a ye.

¹¹ «O ra, ne bɛ i ladi, ko i y'a to ko Izirayeli cɛw bɛɛ le ye na i kɔ, k'a ta Dan, ka taga a bla fɔ Beri Seba, ka caya i ko kogojida kɛnkɛn; ele yɛrɛ ye bla o ja ka taga Dawuda kama. ¹² Ni a ka sɔrɔ yɔrɔ o yɔrɔ, an bɛna a nɔgbɛn fɔ ka taga a mina; an bɛ taga ben o kan i ko gɔmiji bɛ ben dugukolo kan cogo min na. O si tɛna se ka bɔsi; ale tɛna bɔsi, a nɔfɛmɔgɔw si tɛna bɔsi fana. ¹³ Ni a ka bori ka taga dogo dugu o dugu ra, Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɛna taga ni juruw ye o dugu kama; an bɛ taga o dugu ci k'a kabakuruw bɛɛ sama ni juru ye ka taga a kɛ kɔdinga kɔnɔ; hali kabakuru den kelen tɛna to!»

¹⁴ Abusalɔn ni Izirayelimɔgɔ tɔw bɛɛ ko: «Arikikacɛ Husayi ta kuma ka fisa ni Ahitofeli ta ye!»

Nka Matigi Ala yɛrɛ le tun b'a fɛ ka Ahitofeli ta ladirijuman cɛn, janko ka kojugu lase Abusalɔn ma.

Dawuda tagara Zuridɛn ba terebɔyanfan na

¹⁵ Ayiwa, Husayi tagara sarakalasebagaw Sadɔki ni Abiyatari fɛ; Ahitofeli ka min fɔ Abusalɔn ni Izirayeli cɛkɔrɔbaw ye, ani ale yɛrɛ ka min fɔ, a ka

o bɛɛ fɔ sarakalasebagaw ye. A ko: ¹⁶ «Sisan aw ye cira bla Dawuda ma joona joona, ka a fɔ a ye ko a kana si kongokolɔn kɛnɛgbɛyɔrɔ ra; ko sani dugu ye gbɛ, a ka kan ka ba tige, janko masacɛ Abusalɔn ni a ta nɔfɛjama kana na cɛnri lase o ma.»

¹⁷ O y'a sɔrɔ Yonatan ni Ayimazi tun bɛ Eni Rogeli. Baaradenmuso dɔ le tun ka kan ka taga o cira lase olugu ma, janko o ye taga a fɔ masacɛ Dawuda ye; sabu olugu yɛrɛ tun t'a fɛ ka don dugu kɔnɔ janko mɔgɔw kana na o ye. ¹⁸ O bɛɛ n'a ta, kanbelennin dɔ tun ka o ye; ale tagara o fɔ Abusalɔn ye. Yonatan ni Ayimazi k'a ye ten minke, o fla teliyara ka taga se fɔ cɛ dɔ ta so, Bahurimu dugu kɔnɔ. Kɔlɔn dɔ tun bɛ o cɛ ta so; o donna o kɔlɔn kɔnɔ ka dogo yi. ¹⁹ Sotigi ta muso ka birifani dɔ ta ka o biri kɔlɔn konna, ka simankise susunin dɔ yɛrɛge o kan, janko mɔgɔw kana a lɔn ko mɔgɔw bɛ yi.

²⁰ Abusalɔn ta ciradenw nana se yi minke, o donna o muso ta so k'a jininka ko: «Ayimazi ni Yonatan bɛ min le?» Muso ka o jaabi ko: «O ka kɔ tige!» Nka o ka o jini, o ma o ye minke, o sekɔra ka taga Zeruzalemu.

²¹ O taganin kɔ, Ayimazi ni Yonatan bɔra kɔlɔn kɔnɔ ka taga o kuma jafɔ masacɛ Dawuda ye. O k'a fɔ Dawuda ye ko: «Aw ye wuri joona ka ba tige, sabu Ahitofeli ka Abusalɔn ladi ko a ye na aw kama.»

²² Dawuda ni a nɔfɛjama bɛɛ wurira ka Zuridɛn ba tige; sani dugu ye gbɛ hali mɔgɔw kelen ma to ni min ma ba tige!

²³ Ayiwa, Ahitofeli nana a ye ko o ma sɔn ale ta kuma ma minke, a k'a ta fali labɛn ka taga a ta dugu ra, a ta so. A tagara a ta lukɔnɔ kɔpaw bɛɛ bla boro kelen kan; o kɔ, a k'a kan don juru ra ka a yɛrɛ faga. A sara o cogo le ra. O k'a su don a face su kɔrɔ.

Dawuda sera Mahanayimu

²⁴ Ayiwa, Dawuda tagara se Mahanayimu. O wagati y'a sɔrɔ Abusalɔn fana ka Zuridɛn ba tige, a ni Izirayelimɔgɔ tɔ minw bɛɛ tun bɛ ni a ye.

²⁵ Abusalɔn tun ka Amasa le bla a ta kerɛkɛjama ja fɛ, Yohabu nɔ ra. Amasa tun ye Izirayelikacɛ dɔ dence le ye, min tɔgɔ tun ye ko Itira. Ale Itira le tun ka Nahasi denmuso Abigayili furu. Abigayili tun ye Seruya balemamusu ye; Seruya tun ye Yohabu bamuso ye. ²⁶ Abusalɔn ni Izirayelimɔgɔw tagara o ta fanibonw lɔ Galadi jamana ra.

²⁷ Ayiwa, Dawuda sera Mahanayimu minke, Nahasi dence Sobi, min bɔra Raba, Amɔnkaw ta dugu ra, ani Amiyeli dence Makiri, min bɔra Lodebari, ani Galadikacɛ Barizilayi min bɔra Rogelimu, ²⁸ olugu nana ni lananw, ani minanw, ani bɔgɔdaga dɔw ye ka na o di Dawuda ni a ta mɔgɔw ma. O nana ni siman fana ye, ani mugu, ani simankise yirannin, ani sɔsɔ, ²⁹ ani li, ani nare, ani sagaw, ani baw, ani misinɔnɔ gberennin. O nana ni o fɛnw bɛɛ ye Dawuda ni a nɔfɛmɔgɔw fɛ, ko o ye a domu; sabu o tun b'a fora ko: «I b'a sɔrɔ nin mɔgɔw sɛgɛra kɔngɔ ni minlɔgɔ boro kɔsɛbɛ kongokolɔn kɔnɔ yi.»

Dawuda ta mɔgɔw sera Abusalɔn ta mɔgɔw ra

18 Dawuda ta kerekeden minw tun be ni a ye, a ka olugu jate, ka o laben kere kama. A ka kerekuntigi dow sigisigi ce waga kelen kelen konna, ka dow sigisigi ce keme keme konna. ² A ka mɔgɔw taran ka o ke jenkuru saba ye. A ka Seruya dence Yohabu bla jenkuru kelen konna, ka Yohabu balemacɛ Abisayi bla jenkuru kelen konna, ka Gatikace Itayi bla jenkuru sabanan konna. O ko, masace k'a fo jama bee ye ko: «Ne fana bena taga ni aw ye.» ³ Nka mɔgɔw k'a jaabi ko: «I man kan ka taga ni an ye; sabu ni anw do borira, mɔgo tena o jate. Hali ni o ka an ta jama tarance bee le faga fana, mɔgo tena o jate. Nka ele kelen be i ko anw ce waga tan le. Ni i ka to dugu kono yan, o ka fisa, sabu i be se ka to yan ka mɔgo dow ci ka taga an demɛ kere ra.» ⁴ Masace ko: «Ni min ka ben aw ma, ne bena a ke ten.» Masace tagara lo dugu donda koro; kerekedenw ka ke bo ye, ce keme keme, ani ce waga kelen kelen. ⁵ Masace k'a fo Yohabu ni Abisayi ni Itayi ye ko: «Aw ye a ke ne koson, aw ye kanbelen korosi, min ye Abusalon ye.»

Masace ka o kuma min fo kerekuntigiw ye Abusalon ta ko ra, kerekedenw bee tun ka o men fana.

⁶ Dawuda ta kerekedenw bora dugu kono ka taga Izirayelimogow kama kongo kono. O ka kere ke Efirayimu yiritu le kono. ⁷ Dawuda ta mɔgɔw sera Izirayelimogow ra o yoro ra; o ka cenriba lase o ma, ka ce waga mugan bee faga o ra o lon na. ⁸ Kere bonyara ka se fo o yoro mara bee ra. Minw sara yiritu kono, olugu cayara ka teme kerekeworo yere ta mɔgo faganinw kan.

Abusalon sacogo

⁹ Ayiwa, Abusalon barara ka taga ben ni Dawuda ta mɔgɔw ye; Abusalon tun yelennin be sofali do kan. A ko a be bori ni a ta sofali ye minke, sofali borito temena yiriba do borow jukoro. Abusalon kunsigiw balanna yiriborow furance ra; sofali bori-ra ka bo a koro ka taga, k'a dulonnin to san ni dugu ce.

¹⁰ Kerekeden do ka o ye minke, ale tagara o lakari Yohabu ye. A ko: «A fle, ne ka Abusalon dulonnin ye yirisunba do ra!»

¹¹ Yohabu k'a fo o kibaroya fobaga ye ko: «Ele k'a ye ten, mun na i m'a faga o yoronin kelen bee ra yi? Ne tun bena warigbe garamu keme di i ma, ani kerekedenw ta cesirinan kelen.»

¹² Nka ce ka Yohabu jaabi ko: «Hali ni o ka warigbe kilo tan le la ne tge kono, ne tena son ka ne boro se masace dence ma fiyewu; sabu masace ka kuma min fo ele ni Abisayi ni Itayi ye, an toro ka o men. A ko: «Aw ye a ke ne koson, aw y'a to foyi kana kanbelen soro, min ye Abusalon ye.»

¹³ Ayiwa, ni ne tun ka farati ka o janfako ke a ra, a laban, masace tun bena bo o ko kala ma, sabu foyi te se ka dogo a ma; ele fana tun tena son ka lo ni ne kunko ye.»

¹⁴ Yohabu ko: «Ne tena ne yere sege ka lo ele

koro yan gbansan tuun.» Ka Abusalon panaman balannin to yiri ra, Yohabu ka taman saba ta ka taga o turu a disi ra.

¹⁵ Kerekeden ce tan minw tun be to ka Yohabu ta kerekeminanw ta, olugu tagara Abusalon lamini, ka ben a kan k'a faga.

¹⁶ Yohabu nana buru fiye minke, ko o ye kere lalo ten, a ta mɔgɔw ka Izirayelimogow gbenni dabra.

¹⁷ O ka Abusalon su ta k'a firi dingaba do kono tu kono yi, ka kabakuru caman ce ka o ton a kan. O kera minke, Izirayelimogow tow bee borira ka taga o ta so.

¹⁸ Ka Abusalon panaman to, a tun ka kabakurujan do lo masace ta kenegbe ra, sabu a tun b'a fora ko dence te ale fe, min be se ka ke sababu ye k'a to ale togo kana tunu. O ra, a k'a yere togo la o kabakurujan na; hali bi mɔgɔw be o kabakuru wele ko Abusalon ta hakirijigi kabakuru.

Abusalon ta saya ko fora Dawuda ye

¹⁹ Ayiwa, Sadaki dence Ayimazi k'a fo Yohabu ye ko: «A to ne ye bori ka taga nin kibaroya fo masace ye, ko Matigi Ala k'a bosi ka bo a juguw boro, k'a hake bo a juguw ra.»

²⁰ Yohabu ko a ma ko: «I kana taga, sabu bi ta kibaroya te kibaro diman ye. I bena taga lon were ta fo, nka bi ta koni, i man kan ka taga o fo, sabu masace dence le sara!» ²¹ Yohabu k'a fo Kusikace do ye ko: «I ka min ye, taga o lakari masace ye!» Kusikace birira Yohabu koro k'a fo, ka soro ka ke bori ye ka taga. ²² O bee n'a ta, Sadaki dence Ayimazi belen ko Yohabu ma ko: «Ni a kera cogo o cogo, ne fana bena bori Kusikace ko fe ka taga!» Yohabu k'a jaabi ko: «Ne terice, kun juman le ra ele b'a fe ka bori de? Nin ko tena taga ke kibaro diman ye min be se ka i nafa.» ²³ Ayimazi ko: «Ni a kera cogo o cogo, ne koni bena bori le fana!» Yohabu ko: «Ayiwa, bori sa!» Ayimazi ka kenegbeba sira mina bori ra, ka taga teme Kusikace ra.

²⁴ O y'a soro masace Dawuda tun siginin be dugu bolon kono, bolon kenemada ni a kononoda fla ce ma. Kerekeden min be yoro korosi, ale yelenna ka taga lo o biribon san fe, bolon konna. A k'a na korota ka fleri ke minke, a barara ka ce do borito ye a kelen na, a be nana. ²⁵ A perenna ka o lase masace ma. Masace ko: «Ni a kelen lo, o tuma a be nana ni kibaro diman le ye!» Ce ka ke gbara ye donnin donnin. ²⁶ Kerekeden ka ce do were borito ye, a be nana. A perenna ka o fo dugu donda korosibaga ye, ko: «Ce do were borito ye a kelen na, a be nana!» Masace ko: «Ale fana be nana ni kibaro diman le ye!» ²⁷ Kerekeden ko: «Ne ta yecogo ra, ce folo boricogo be i ko Sadaki dence Ayimazi boricogo.» Masace ko: «Mogonuman lo. A be nana ni kibaro diman le ye.» ²⁸ Ayimazi nana se minke, a perenna k'a fo masace ye ko: «Kere diyara an na!» A k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma, k'a fo tuun ko: «Matigi Ala, i ta Ala baraka, sabu mogo minw tun wurira ne matigice masace kama, Ala k'a to an ka se soro olugu kan!»

²⁹ Masace ko: «Ne dence Abusalon do? A ka kene wa?» Ayimazi ko: «Wagati min na Yohabu tun be i ta baardenw cira, ne ni i ta baardenw to kelen, ne

koni tun be mankan caman le menna jama ce ra; nka ne tun m'a lon ko kelen min lo.»³⁰ Masace ko: «Ele ye gbara ka lo kere fe.» Ayimazi gbarara ka lo kere fe.³¹ O ko, Kusikace sera. Ale ko: «Ne matigice masace ye nin kibaro diman lamen! Mogo minw bee tun wurira i kama, Matigi Ala ka i bosi ka bo olugu bee boro bi!»³² Masace ko Kusikace ma ko: «Ne dence Abusalon don? A ka kene wa?» Kusikace ko: «Ne matigice masace, i juguw, ani mogo o mogo be wurira ele masace kama ko o be kojugu ke i ra, Ala ye olugu bee ta ke i ko nin kanbelen ta kera cogo min na!»

Dawuda ka Abusalon su kasi

19 Masace ka o kuma men minke, a ka ke yerere ye; sankaso min be dugu donda konna, a tagara don o bon konɔ ka ke kasi ye. A tagamato tun be kasira, ka ke a fo ye ko: «E, ne dence Abusalon, ne dence, ne dence Abusalon! Hali ne tun ye sa ele no ra! E, Abusalon, ne dence, ne dence!»

² O tagara o fo Yohabu ye ko: «Masace fle, a be manumankokanw fora, ka kasi Abusalon koson.»

³ O lon na, Izirayelimogow ta sesori yelmana ka ke kasi ye kerekedenw bee fe, sabu o tun k'a men mogow fe ko: «Masace jusu kasira kosebe a dence ta saya koson.»⁴ O lon na, kerekedenw dogora le ka don dugu konɔ, k'a ke i n'a fo mogo minw borira o kerekogonw na, fo o maroyanin nana don dugu konɔ.⁵ Masace tun k'a pa datugu ka ke kule ye ko: «E, ne dence Abusalon! Abusalon, ne dence, ne dence!»

⁶ Yohabu tagara a ko bon konɔ ka taga a fo a ye ko: «Ele be maroyaba le blara i ta kerekedenw bee ra bi, k'a sorɔ olugu le ka i kisi, ka i dencew ni i denmusow kisi, ka i ta musow kisi, ani i ka jonmu-so minw ke i musow ye.⁷ Ele be i koninyabagaw le kanu, ka i kanubagaw koninya; sabu i be min kera, o be a yira ko i ta kerekuntigiw ni i ta baaradenw te foyi ye i pa korɔ. Sisan koni, ne k'a ye ko ni a tun kera ko Abusalon le bosira, k'a to an tow bee ye faga, o le tun bena diya ele ye.⁸ Ayiwa, sisan i wuri ka bo kene ma, i ye taga kuma i ta kerekedenw fe ka o ja gbaleya. Ni o te, ne be kari Matigi Ala togɔ ra, ko ni i koni ma bo, bi su fe hali ce kelen tena to ni i ye yan. Ni o do kera, o tuma kojugu minw bee sera i ma kabini i denmisenman fo ka na se bi ma, bi ta bena juguya ni o bee lajennin ye.»

⁹ Masace wurira ka taga sigi dugu donda ra. O k'a fo kerekedenw bee ye ko: «Masace ye nin ye, a signin be dugu donda ra.» Kerekedenw bee nana masace korɔ.

Dawuda kosegira ka na Zeruzalemu

O y'a sorɔ Izirayeli ta kerekedenw bee tun borira ka taga o ta so.¹⁰ Mogow tun be pogon sosora Izirayelimogow ta gbaw bee ra; o tun b'a fora ko: «Masace Dawuda le ka an bosi ka an bo an juguw boro; ale le ka an bosi Filisikaw boro. Ayiwa, sisan a borira Abusalon pa ka bo jamana konɔ.¹¹ K'a sorɔ an tun ka turu ke ale Abusalon min kun na k'a sigi masaya ra, ale sara kere ra. Ayiwa, an be

mun le konona sisan ka sorɔ ka masace Dawuda wele ka na?»

¹² Masace Dawuda fana ka cira bla ka taga a fo sarakalasebagaw ye, minw tun ye Sadoki ni Abiyatari ye, ko: «Aw y'a fo Zuda cekorobaw ye ko: <Mun koson tow le bena kon aw na ka masace wele ka na a ta so?> »

Masace tun ka o fo, sabu kuma minw bee tun be fora Izirayeli jamana yorow bee ra, o kumaw tun sera masace ma k'a to a sigiyoro ra yi.

¹³ Masace ko o y'a fo o ye fana ko: «Aw le ye ne balemaw ye, aw ye ne yere do le ye. Mun koson tow le bena kon aw na ka masace wele ka na?»

¹⁴ A ko o y'a fo Amasa fana ye ko: «Ele ni ne bee ye mogo kelen le ye. K'a ta bi ra, ne be i ke kerekajama kuntigi ye Yohabu no ra; ni ne ma o ke, o tuma Ala ye o hake bo ne ra.»

¹⁵ Dawuda k'a ke ten ka Zuda mogow bee sorɔ; o bee benna a ra i ko mogo kelen, ka mogo ci ka taga a fo masace ye ko: «Seko ka na, i ni i ta baaradenw bee.»

Dawuda yafara Simeyi ma

¹⁶ Ayiwa, masace ka sira ta ka seko ka na, ka na se fo Zuriden ba ma. Zuda mara mogow tagara Giligali, Zuriden bada ra, ko o be taga masace kunben, ka ba tige ni a ye.¹⁷ Gera dence Simeyi, min ye Boniyaminu ta gbamogo do ye, ni a be bo Bahurimu, ale fana teliyara ka taga ni Zuda mara mogow ye ka taga masace Dawuda kunben.

¹⁸ Boniyaminu ta gbamogo ce waga kelen le tun be ni a ye, ani Siba, min tun be baara kera Sawuli ta somogow ye; ale ni a dence tan ni looru, ni a ta baaraden ce mugan. O girinna ka taga masace kunben Zuriden bada ra.¹⁹ Mogow ka ba tige ka taga ba na do kan, ko o be taga masace ni a ta somogow ta kurun do konɔ ka ba tige ni o ye; o ko, ni masace b'a fe ka min ke, a bena o fo o ye. Tuma min na masace tun bena ba tige, Gera dence Simeyi nana a yere firi dugu ma masace pa korɔ,²⁰ k'a fo masace ye ko: «E, ne matigice, i sabari, i kana ne ta kojugu jate; ne ka ko benbari min ke masace ra a bolon na Zeruzalemu, masace kana a hakiri to o ra tuun! Masace ye sabari ka o ko bo a jusu ra.²¹ Sabu ne ye i ta jon le ye; ne yere fana k'a lon ko ne ka kojugu le ke. Nka i yere k'a ye ko ne le kera Yusufu ta gbamogow bee ra mogo folo ye ka na ne matigice masace kunben!»

²² Seruya dence Abisayi ka kuma ta o le ra k'a fo ko: «Matigi Ala ka mogo min panawoloma k'a sigi masaya ra, Simeyi ka o neni; o ra, Simeyi ka kan ka faga le!»²³ Nka Dawuda ko: «Aw Seruya dencew, aw ta mun le be nin na sa? Mun na aw be aw yere kera ne jugu dow ye bi? Mogo si man kan ka faga Izirayeli jamana konɔ bi; sabu ne k'a ye bi ko masace were te Izirayeli jamana konna ni ne te.»

²⁴ O ko, masace k'a fo Simeyi ye ko: «O tena i faga!» Masace karira a ye.

Mefiboseti k'a ta ko pafɔ

²⁵ Ayiwa, Sawuli mamaden min ye Mefiboseti ye,

ale fana tun tagara masace kunbenyoro ra. K'a ta masace tagalon na fo ka na se a nalon ma hera ra, Mefiboseti tun ma ko, a tun m'a dasiw saninya, a tun ma a ta faniw si ko fana. ²⁶ A bora o cogo le ra Zeruzalemu ka taga masace kunben; masace k'a jininka ko: «Mefiboseti, mun koson i tun ma taga ni ne ye?» ²⁷ A ka masace jaabi ko: «E, ne matigice masace, ne ta jonce le ka ne janfa; sabu ne tun ko le, ko ne be ne ta fali laben ka yelen a kan ka taga ni masace ye, sabu ne te se ka tagama. ²⁸ Nka a tagara ne togo cen ne matigice masace koro. Nka ne matigice masace be i ko Ala ta meleke. O ra, ni min ka ben i yere ma, i ye o ke; ²⁹ sabu ne bemace ta somogow si tun man kan ni foyi ye ne matigice masace fe, ni fagari te. O bee n'a ta, i sonna ko ne fana ye domuni ke ni i ye, ani ni i ta mogow tun ye minan kelen konon. O ra, ne koni te se ka masace daari, ko a ye kojuman were ke ne ye tuun.»

³⁰ Masace k'a jaabi ko: «Nin kuma bee kun ye mun ye de? Ne k'a latige ka ban ko i bemace ta dugukolo bena ke ele ni Siba ta le ye.» ³¹ Mefiboseti ko masace ma ko: «A ye a bee ta kunkelen, sabu ne matigice masace nana a ta so hera ra ka ban!»

Dawuda ka Barizilayi bonya

³² Galadikace Barizilayi fana tun bora Rogelimu, ka na masace blasira; a ka Zuriden ba tige ni masace ye, ko a be masace to Zuriden ba yoro ra ka seko ka taga. ³³ Barizilayi tun korora kosebe; a si tun ye san biseegi. Tuma min na masace tun be Mahanayimu, masace mako tun be se fen o fen ma, a ka o bee ke a ye, sabu natorobotigi tun lo.

³⁴ Masace k'a fo Barizilayi ye ko: «Ba tige ka taga ni ne ye, i ye taga to ne koro Zeruzalemu ne ta so; ne bena i mako bee ja ka ne janto i ra.»

³⁵ Nka Barizilayi ka masace jaabi ko: «Ne bena taga ni masace ye Zeruzalemu ka taga to si ra ka san jori le ke tuun? ³⁶ Ne si ye san biseegi sisan. Ne yere te se ka fendiman lon ka bo fengboman na tuun. Ne te se ka diya soro domunifen ni minnifen na tuun; ne te se ka hali donkirilabaga cemanw ni a musomanw kan men kosebe tuun. O tuma mun koson ne bena taga ke ele kunna doni ye tuun?

³⁷ Ne bena ba tige, ka taga ni i ye ba ko fe doonin, ka dan yi. Ne yere m'a lon kun min na masace b'a fe ka o bonya ke ne ye! ³⁸ A to ne ye seko, ka taga sa ne ta dugu ra, ne face ta kaburu ni ne bamuso ta kaburu koro. Nka ne dence Kimamu ye nin ye, min ye i ta baarden ye; ale koni bena taga ni ne matigice masace ye. Ni ko o ko ka ben i ma, i ye o ke ale ye.» ³⁹ Masace ko: «Ayiwa, Kimamu ye taga ni ne ye. Ni fen o fen ka ben i ma, ne bena o ke a ye; ni i ka fen o fen pini ne fe, ne bena o ke i ye.»

⁴⁰ Ayiwa, jama bee nana ba tige tuma min na, ani masace yere nana ba tige tuma min na, masace k'a boro mini Barizilayi ma k'a fo ni kanuya ye, ka dugawu ke a ye. O ko, Barizilayi sekora ka taga a ta so. ⁴¹ Masace ka Giligali dugu sira ta; Kimamu tagara ni a ye.

Zuda ta mogow ni Izirayelimogow tun ma ben

Ayiwa, Zuda ta mogow bee, ani Izirayelimogow tun tarance tun be ni masace ye Zuriden batigeyoro ra. ⁴² Izirayelimogow tun nana masace fe ka na a fo a ye ko: «Mun koson an balema minw ye Zuda ta mogow ye, olugu doron le nana ele ta ka ba tige ni i ye, ani i ta somogow ni i nofemogow bee?» ⁴³ Zuda ta mogow ka Izirayelimogow tun jaabi ko: «An ka o ke sabu anw ni masace bee ye mogow kelen le ye. Aw dimikun ye mun ye o ra sa? Yala masace tun lora ni anw kunkow ye le wa, walama a ka bonya do le di an ma, o koson an ka o ke wa?»

⁴⁴ Izirayelimogow tun ka Zuda ta mogow jaabi ko: «Masace ye anw fana ta ye fo sinaga tan †. Dawuda yere ye anw ta ye ka teme aw kan. Mun koson aw ka an dogoya tan? O tuma anw le ma kon k'a fo ko an ye masace wele ka na wa?»

Nka Zuda ta mogow ka kuma minw fo, o juguyara ka teme Izirayelimogow ta kan.

Seba murutira Dawuda kama

20 Ayiwa, o y'a soro ce sonkolon do tun be yi, min togo tun ye ko Seba; a face togo tun ye ko Bikiri; Boniyaminu ta mogow do tun lo. Ale ka buru fiye, k'a fo mogow ye ko:

«An ta foyi te Dawuda fe, jenogonya foyi te an ni Yese dence ce. Izirayelimogow, an bee ye taga an ta so!»

² A kera ten minke, Izirayelimogow bee bora Dawuda ko ka tugu Bikiri dence Seba ko. Nka Zuda ta mogow gbanna o ta masace ko, k'a blasira ka bo Zuriden ba yoro ra ka taga se fo Zeruzalemu.

³ Dawuda tagara don a ta so konon Zeruzalemu minke, a tun ka jonmuso tan minw ke a musow ye, a tun ka minw to a ko ka masaso korosi, a ka olugu bla o danna so do konon. O mako tun be ke fen o fen na, a tun be o bee di o ma, nka a ma son ka jen ni o ye. O tora o danna o so konon yi fo ka taga se o salon ma; o tun tora yi ten i ko firiyamusow.

Yohabu ka Amasa faga

⁴ O ko, masace k'a fo Amasa ye ko: «Sani tere saba ce, i ye Zuda ta kerekedenw wele ka na yan, ele yere fana ye na ni o ye.» ⁵ Amasa tagara Zuda ta kerekedenw wele. Nka lon min mogow tun ka kan ka na masace fe, ale yere tora ko, a ma na o lon na. ⁶ O ra, Dawuda k'a fo Abisayi ye ko: «Bikiri dence Seba bena cenri min lase an ma, o bena juguya ni Abusalon ta ye. I yere ye i matigice ta baardenw ta, aw ye a nogben, janko a kana na taga dogo dugu barakaman dow konon, ka tunu an ma.» ⁷ Yohabu ta mogow bora ka gban a ko, ani Keretikaw, ani Peletikaw, ani kerekecefariw bee. O bee bora Zeruzalemu ka taga Bikiri dence Seba nogben.

⁸ O tagara se Gabahon kabakuruba yoro ra minke, o ka Amasa nato ye o pa fe. O y'a soro

† Izirayelimogow ka o fo sabu siya tan le tun be Izirayeli mara ra, k'a soro Zuda tun ye siya kelen doron.

Yohabu tun ka cesirinan do siri a ta faniw kan, ka kerekemuru do don a la ra, ka o siri a ta cesirinan na a soro ra. Ka Yohabu tagato to, kerekemuru benna. ⁹ Yohabu ka Amasa fo ko: «I ka kene wa?» A ka Amasa mina a bonbosi ma ni a kininboro ye, ko a b'a boro mini a ma k'a fo ni kanuya ye.

¹⁰ Kerekemuru min tun be Yohabu numanboro ra, Amasa ma o korosi. Yohabu k'a sogo ni a ye sijaga kelen doron a konobara ra, ka a nogo bee bo kene ma. Amasa sara. Yohabu ni a dogoce Abisayi k'a to yi ka taga Bikiri dence Seba ko.

¹¹ Kerekeden kanbelen minw tun be Yohabu ko, olugu ra kelen lonin tora Amasa koru ka ke a fo ye ko: «Minw be Yohabu fe, ani minw be Dawuda fe, olugu ye gban Yohabu ko!» ¹² O y'a soro Amasa tun be firinfinna sira kan jori ra. O kerekeden nana a ye ko kerekeden tow bee be lora ka Amasa fle minke, a ka Amasa sama ka taga a bla foro do konu, ka fani do ke k'a datugu; sabu a k'a ye ko ni min o min nana se a ma, o be lo. ¹³ A ka Amasa bo sira ra minke, kerekedenw bee tugura Yohabu ko, ka taga Bikiri dence Seba nogben.

Seba sacogo

¹⁴ Seba ka Izirayeli maraw bee cetige, ka taga se fo Abeli Beti Mahaka, ani fo Berikaw ta maraw bee ra. Olugu wurira ka nogon lajen ka gban a ko fana. ¹⁵ Yohabu ni a ta mogow bee nana, ka na lo ka Beti Mahaka dugu lamini, k'a soro Seba be dugu konu. O ka yelenyoro dow lo dugu kenemakogo kere fe ka taga se fo a sanfayoro ma; o ko, o ka ke dugu laminikogo yere sogi ye janko k'a ben. ¹⁶ Muso hakimisan do tora dugu konu yi o le ra, ka peren k'a fo ko: «Aw ye ne lamen, aw ye ne lamen! Aw ye a fo Yohabu ye ko a ye gbara yan, ko ne b'a fe ka kuma ni a ye.» ¹⁷ Yohabu gbarara muso ra; muso ko: «Ele le ye Yohabu ye wa?» Yohabu ko: «Ne lo!» Muso ko: «I ta jonmuso ta kuma lamen!» Yohabu ko: «Ne be i lamenna.» ¹⁸ Muso ko: «Folofolo ni ko do tun kera, mogow tun b'a fo ko: <An ye taga hakiri jini Abelikaw fe.> O ra o ko tun be janabo. ¹⁹ Ayiwa, anw ye Izirayelimogow bee ra heramogo dow le ye; ani o bee ra mogosobe dow. Ele do b'a fe ka Izirayeli duguba do le halaki tan. Mun koson aw b'a fe ka nin dugu halaki, k'a soro Matigi Ala ta jamana ta dugu do lo?»

²⁰ Yohabu ka muso jaabi ko: «Fiyewu, fiyewu, ne t'a fe ka foyi halaki, walama ka foyi cen!» ²¹ Ne ma na o ra. Efirayimu kuruyorow mogow do, min togo ye ko Seba, Bikiri dence, ale le wurira masace Dawuda kama. Aw ye ale kelen don ne boro; ni o kera, an bena an mabo dugu ra.» Muso ka Yohabu jaabi ko: «Ayiwa, ni o lo, an bena a kunkolo firi i fe kogo ko fe yi!»

²² Muso tagara kuma dugumogow bee fe ni a ta hakiritigiya ye. O ka Bikiri dence Seba kun tige, k'a kunkolo firi Yohabu fe, kogo ko fe. Yohabu ka buru fiye. A ta kerekedenw bee mabora dugu ra, o bee ka taga o ta so. Yohabu sekora Zeruzalemu masace fe.

Dawuda ta jamana jamogow

²³ Yohabu le tun ye Izirayeli jamana kerekejama bee kuntigi ye. Yehoyada dence Benaya, ale tun ye Keretikaw, ani Peletikaw † kuntigi ye.

²⁴ Adoramu tun ye jagboyabaaradenw kuntigi ye. Ahiludi dence Yosafati tun ye masace ta kumalasebaga ye. ²⁵ Seva tun ye seberikebaga ye. Sadoki ni Abiyatari tun ye sarakalasebagaw ye. ²⁶ Ira, min ye Yahiri ta mogow do ye, ale fana tun ye Dawuda ta sarakalasebaga do ye.

San saba kongu benna Izirayeli kan

21 Ayiwa, Dawuda ta wagati ra, kongu do tun benna jamana kan fo san saba. Dawuda ka Matigi Ala jininka; Matigi Ala k'a jaabi ko: «Sawuli ni a ta gbamogow, olugu mogofagabagaw ka Gabahonkaw halaki minke, o le ka nin se aw ma.»

² Masace ka Gabahonkaw wele ka kuma ni o ye. Gabahonkaw tun te Izirayelika dow ye; Amorika to minw tun tora, olugu tun lo. Izirayelimogow tun karira o ye ko o tena o faga. Nka o bee n'a ta, Izirayelimogow ni Zuda ta mogow ta ko bonyakojugu fe Sawuli jusu ra, a tun b'a fe ka o halaki ka o ban.

³ Dawuda k'a fo Gabahonkaw ye ko: «Ne be se ka mun le ke aw ye, walama ne ka kan ka mun le ke ka nin kojugu kafari, janko aw ye dugawu ke Matigi Ala ta jamana ye?» ⁴ Gabahonkaw k'a jaabi ko: «Wari le tena anw ni Sawuli ta mogow ta ko janabo, walama sanin; anw le fana te se k'a fo ko an be mogow faga Izirayeli jamana ra.» Masace ko: «Ni aw ka min fo, ne bena o ke aw ye.»

⁵ Gabahonkaw ko: «Ayiwa, i n'a fo Sawuli tun b'a fe ka an faga, ka an halaki ka ban Izirayeli jamana konu le pewu, ⁶ o tuma, aw ye a dencew ra ce wolonfla di an ma, an bena olugu kan don juru ra, Matigi Ala na koru Gibeha dugu konu, Matigi Ala tun ka Sawuli min janawoloma k'a ke masace ye, ale yere ta dugu.» Masace Dawuda ko: «Ne bena o di aw ma.» ⁷ Sawuli mamaden min ye Mefiboseti ye, Yonatan dence, Dawuda ma son ka ale di, sabu Dawuda ni Sawuli dence Yonatan tun ka jennogonya don ka kari nogon ye Matigi Ala na koru. ⁸ Aya denmuso Risipa tun ka dence fla minw woro Sawuli fe, minw tun ye Arimoni ye, ani Mefiboseti togo do were, masace Dawuda ka olugu mina. Sawuli denmuso Merabu tun ka dence looru min woro Barizilayi dence Adiriyeli fe, min be bo Mehola dugu konu, a ka olugu fana mina. ⁹ A ka olugu di Gabahonkaw ma; o ka o kan don juru ra kongori kan Matigi Ala na koru. O ce wolonfla bee sara nogon fe. O ka o faga simankanwagati damina ra, simantige tere folow ra.

¹⁰ Aya denmuso Risipa ka borofani do ta, ka taga o la fara kan, ka to o yoro ra, k'a ta simankanwagati damina ra, fo ka taga se sanji nawagati ma. Tere bee a tun be konow gben o suw ra, ka kongowaraw gben o ra su fe.

¹¹ Aya denmuso Risipa ka min ke, o tagara o fo

† Keretikaw ni Peletikaw: Aw ye Samawilu flanan 8.18

Dawuda ye; Sawuli tun ka o jonmuso ke a muso ye.

¹² A kera ten minke, Dawuda tagara Sawuli su ni Yonatan su kolow daari Yabesi dugumogow fe, Galadi mara ra. Olugu le tun ka o suw lajigi ka bo Beti San. Filisikaw tun ka se soro Sawuli kan Gili-boha tuma min na, o tun ka o suw dulon yi le.

¹³ Dawuda tagara Sawuli su kolow ni a dence Yonatan su kolow ta o yoro ra. Gabahonkaw tun ka minw kan don juru ra, o ka olugu fana kolow ce.

¹⁴ O ka Sawuli kolow ni a dence Yonatan kolow sutara Boniyaminu ta mara ra, Sela, Sawuli face Kisi su koru. Masace Dawuda tun ka fen o fen fo, o ka o bee ke. O ko, Ala ka o ta daari jaabi, ka jamana to hera ra.

Izirayelimogow ni Filisikaw ta kerew

(Kibaroyaw folo 20.4-8)

¹⁵ Ayiwa, Filisikaw nana Izirayelimogow kere tun. Dawuda ni a ta kerekedenw tagara Filisikaw kama ka taga o kere. Dawuda tun segera. ¹⁶ Rafa ta mogow do tun be Filisikaw ra, min togow tun ye ko Isibi Benobi. Taman do tun be ale boro min nunkun tun ye siranegge ye; o siranegge gbiriya tun ye kilo saba. Kerekemurukura do fana tun sirinin be a ta cesirinan na. O ce le wurira ko a be Dawuda faga. ¹⁷ Nka Seruya dence Abisayi borira ka na Dawuda deme, ka Filisikace faga ni kerekemuru ye. Dawuda ta mogow ka o ye minke, o karira k'a fo Dawuda ye ko: «Ele man kan ka taga ni an ye kere ra tuun, janko i kana na a to Izirayeli ta yee-len ye tunu.»

¹⁸ O ko, kere do were wurira tuun Gubu dugu konu, ni Filisikaw ye. O kere ra, Husatikace Sibekayi, ale ka Safu faga; Safu fana tun ye Rafa ta mogow do le ye, Filisikaw ra.

¹⁹ Kere do were wurira ni Filisikaw ye tuun Gubu. O kere ra, Yare Oregimu dence Elanan, Betilehemuka do, ale ka Gatikace Goliyati faga Filisikaw ra. O Filisikace ta taman bere bonya tun be i ko jesedanbagaw ta kpeleyiri.

²⁰ Kere do were kera tuun Gati. Filisikace do tun be yi, ale tun ye cejanba ye; borokanden woro le tun be a boro kelen kelen bee ra, senmanden woro be a sen kelen kelen bee ra, k'a bee lajennin ke mugan ni naani. Ale fana tun ye Rafa ta mogow do le ye. ²¹ A k'a yere waso Izirayelimogow ra ka o mafiyenya minke, Dawuda balemace Simeha, o dence Yonatan k'a faga.

²² O ce naani bee tun ye Rafa ta mogow dow le ye; o tun be bo Gati dugu konu. Dawuda ni a ta mogow ka olugu bee faga.

Dawuda ta Alatandodankiri

(Zaburu 18)

22 Wagati min na Matigi Ala ka Dawuda bosika bo a juguw bee boro, ani k'a bo Sawuli boro, Dawuda ka nin donkiri le la ka Matigi Ala tando. ² A ko:

Matigi Ala le ye ne ta Ala barakaman ye, ani ne dogoyoro, ani ne bosibaga.

³ Ale le ye ne ta Ala ye, ne ta Ala barakaman, ani

ne dogoyoro,
ne tangabaga, ne ta kisiri tigi;
ale le ye ne dogoyoro ye,
ne kisibaga min be ne bosika bo mogow farimanw boro.

⁴ An ye Matigi Ala tando, sabu ne k'a wele minke, a ka ne bosika bo ne juguw bee boro.

⁵ Saya jikuruw tun ka ne datugu, jiba woyoto min be cenri ke, o tun ka ne ta.

⁶ Can lo, saya juruw tun ka ne siri ka ban! Saya ta jan tun be jini ka ne dere.

⁷ Nka ka ne to o jusukasi ra, ne ka Matigi Ala daari,
ne ka ne ta Ala daari.

A tora a batoyoro saninman konu ka ne lamenu, a toro ka ne kulekan men.

⁸ Dugukolo yuguyugura, a yereyerera; sankolo jusigiyorow bee yereyerera, a ta dimi ka o bee lamaga.

⁹ Sisi be bo a nunwow fe, tasuma farimanba be bo a da ra, ani takami tasumaman.

¹⁰ A be sankolo jenge ka jigi, sankaba finmanba le be a sen koru.

¹¹ A tun yelennin be seruben meleke* do le kan, a tun be jigira ka na fono kan.

¹² A be a yere dogo dibi konu, ka dogo sanfono dibi ra, sankaba finmanbaw konu.

¹³ Yeelen min be manamana a ja, takami tasumamanw be bo o ra.

¹⁴ Matigi Ala perenkan bora sankolo ra; Ala korotaninba kan bora.

¹⁵ A be bara k'a juguw bon ni bijew ye ka o bee janjan;

a be sanmanamanaw bo k'a juguw bee labori.

¹⁶ E, Matigi Ala, i ka i juguw bagabaga minke, i ka i ta dimi fono fiye minke,

o ka kogoji jukorofenw bee bo kene ma, ka dugukolo jusiginanw bee bla kene ma.

¹⁷ Ala be to sankolo ra k'a boro bo ka ne ta, ka ne ta ka ne labo jibaw ce ma,

¹⁸ ka ne bosika bo ne jugu barakamanw boro, ka ne bosika bo ne koninyabagaw boro, o minw baraka ka bon ni ne ta ye.

¹⁹ Lon min pagban sera ne ma, o tun be benna ne kan;

nka Matigi Ala kera ne demebaga ye

²⁰ A ka ne bla yoro laganfiyanin le ra, ka ne bosika bo sabu ne ko ka di a ye.

²¹ Matigi Ala ka ne mina ka kapa ni ne ta teren-ninya le ye;

a ka ne sara, sabu ne boro ka kewale minw ke, o bee saninyanin lo;

²² sabu ne ka Matigi Ala ta siraw tagama, ne ma ta juguya fe, ka ne yere mabo ne ta Ala ra.

²³ Ne be a ta sariyaw bee sira tagama, ne fana te ne yere mabo a ta cifoninw na.

24 Ne jusukun gbenin lo a ja koro,
sabu ne ka ne yere korosi jurumun ma.
25 O koson Matigi Ala ka ne sara ka kapa ni ne ta
terenninya ye,
sabu ne saninyanin lo a ja koro.

26 Matigi Ala, ni mogo min kera i pasiranbaga ye,
i be o tigi mina ka kapa ni a ta Alapasiran ye;
ni mogo min kera mogo jusukungbenin ye, i be o
tigi mina ka kapa ni a ta jusukungbeninya ye.

27 Ni mogo min konon gbenin lo, i be o tigi mina ka
kapa ni a ta konongbeninya ye;
nka ni mogo min konon finnin lo, i be o tigi mina ni
hakiri ye.

28 I be mogo sabarininw kisi,
nka i be mogo wasobagaw fe, ka o majigi.

29 Can lo, Matigi Ala, ele le ye ne ta lanpan ye;
Matigi Ala be ne ta dibi ke yeelen ye.

30 Ni i be ni ne ye, ne be girin ka ben kerekajama
murutigiw kan;
ni ne ta Ala be ne fe, ne be pan kogojanw kunna
ka teme.

31 Ala ta siraw bee dafanin lo,
sigiya te Matigi Ala ta darakuma ra.
Mogo min b'a yere karifa Ala ma, a be o tigi tan-
ga i ko negebennan.

32 Sabu jon were le ye Ala ye, ni Matigi Ala kelen
te?
Jon were le be barakatigi Ala ye ni an ta Ala kelen
te?

33 Ala le ye ne dogoyoro barakaman ye;
ale le be ne ta sira laben ka ja.

34 A be ne senw teliya i ko dagbe senw,
a be ne lo yoro korotaninw na.

35 A be ne boro degi kere ra,
ka ne boro ke ka siranegekalan bon.

36 I be i ta negebennan di ne ma, ka ne kisi;
i ta numanya be ne bonya.

37 I be ne sen lateliya;
ne sen te sege tagama ra.

38 Ne be ne juguw gben ka o halaki;
ni ne ma o faga ka ban, ne te seko.

39 Ne be o faga ka o ban pewu, fo o si te se ka
wuri tuun;
o be benben ne sen koro.

40 I be baraka don ne ra kere kama,
ka ne juguw bee kuturu ka o bla ne sen koro.

41 I be ne juguw bee labori,
k'a to ne ye ne koninyabagaw bee halaki.

42 Olugu be fleri ke yoro bee, nka o te demebaga
ye o yere ra;

o be Matigi Ala wele, nka a te o jaabi!
43 Ne be o terege ka o ke i ko buguri.

Ne be o terege, ka o dondon i ko bogo min be sira
kan.

44 I ka ne bosi ne ta jamana mogo murutininw
boro,
ka ne ke siya dow ta pamogo ye;
ne tun ma siya min lon, o le be ne ta fanga koro.

45 Siya were mogo be ne ko yoro bee;
ni ne kumana ka min fo doron, o be o ke.

46 Siya were mogo baraka banna,
o yereyere to be bora o dogoyoro ra.

47 Matigi Ala panaman lo! Ne be ne ta barakatigi
Ala tando.

Ne be ne ta Ala, ne ta barakatigi Ala tando.

48 Ala le be ne dimibo ne juguw ra,
ka siyaw bla ne ta fanga koro.

49 A be ne kisi ka bo ne juguw boro,
ka ne bla ne juguw san fe,
ka ne bosi ka bo mogo farimanw boro.

50 O koson, Matigi Ala, ne bena i fo ka i walepu-
manlon siyaw ce ra,
ne bena Alatandodankiriw la ka i togo bonya.

51 Matigi Ala be sesorriba di a ta masace ma.
A ka min panawoloma k'a sigi masaya ra, a be o
mina ni numanya ye;
a be o ke Dawuda ni a ta duruja le ye, wagati bee,
ani tuma bee.

Dawuda ta kumalabanw

23 Dawuda ta kumalabanw ye nin ye. A ko:
«Nin ye Yese dence Dawuda kan le ye,
nin ye Ala ta mogo korotanin kan ye,
Yakuba ta Ala ka turu ke min kun na k'a sigi
masaya ra,

Izirayelimogow be min togo don dankiri ra.

2 Matigi Ala Nin k'a ta kuma don ne konon,
a k'a ta kuma don ne da ra ko ne ye a fo.

3 Izirayeli ta Ala kumana,
Izirayeli ta Ala barakaman k'a fo ne ye ko:
<Masace min be kiti tige mogo ye terenninya
kan,

ka siran Ala ja, ka ke mogo pamogo ye,
4 o be i ko tere min be wuri ni a yeelen ye;
sogoma a be wuri san fe, sankaba te a datugu.
A yeelen baraka ra, ni sanji benna,
fenw be falen ka bo dugukolo ra.>

5 «Ala be o kopuman le ke ne ta durujaw ye.
Ala ka jennogonya wuribari le don ni ne ye,
ka sariyaw sigi o koson.

Wagati bee a be se di ne ma;
a be ne diyanyakow ke ne ye.

6 Nka Ala mafiyenyabagaw be i ko naniyiri minw
tigera ka firi;

hali mogo boro te maga o ra.

7 Ni mogo min b'a fe k'a ta,
o tigi be a ta ni negede le ye, walama taman do
ta yiri,
k'a bee jeni yoronin kelen na.»

Dawuda ta kerekcefariw

(Kibaroyaw folo 11.10-47)

8 Dawuda ta kerekcefariw togow ye nin ye:
Yosebu Basebeti, Takemonikace, ale tun ye

kerekcefari saba kuntigi ye. Ale le k'a ta taman
ke ka ce keme seegi bee faga kere kelen na.

9 Ni ale bora yi, Elehazari lo, min ye Ahoyi dence
Dodo ta dence ye. Tuma min na Filisikaw tun
tagara lajen kere kama, k'a soro Izirayelimogow

tun be borira ka taga kuruyorow ra, ce saba min lora ni Dawuda ye ka Filisikaw konɔ ka o kere, ale tun ye o ce saba do le ye. ¹⁰ Ale le wurira ka Filisikaw kere ni kerekemuru ye, fo ka taga a boro ja, k'a noronin to a ta kerekemuru kara ra. Matigi Ala ka sesororiba di Izirayelimogow ma o lon na. O ko fe, kerekeden tow nana Elehazari korɔ ka na o juguw suw ta borofenw le ce dorɔn.

¹¹ Age dence Sama, o le gbanna ale ra; ale be bo Harari dugu konɔ. O wagati ra Filisikaw tun lajena Lehi. Sosoforo do tun be o yoro ra; Izirayelimogow nana ke bori ye Filisikaw ja.

¹² Nka Sama tagara lo sosoforo ce ma, ka Filisikaw kere, ka o gben ka bo foro ra. O lon fana ra, Matigi Ala ka sesororiba ke Izirayelimogow ye.

¹³ Ayiwa, lon do, ka Dawuda to Adulamu kuruwo ra, kerekekuntigi bisaba min tun b'a fe, olugu ra ce saba nana Dawuda fe simankanwagati ra. O y'a sorɔ Filisikaw ta kerekejama do tun be Refayikaw ta kenegbeyoro ra. ¹⁴ Dawuda tun dogonin be kuruwo konɔ; Filisikaw ta kerekeden dow fana tun ka Betilehemu dugu mina.

¹⁵ Jiminlogo ka Dawuda sorɔ; a ko: «E, jon le be-na Betilehemu dugu donda ta kolon ji do di ne ma, ne y'a min sa?» ¹⁶ O cefari saba tagara don Filisikaw sigiyoro ra jagboya ra, ka ji bi Betilehemu donda kolon na, ka na ni a ye ka na a di Dawuda ma. Nka Dawuda ma son k'a min. A k'a bon dugu ma, k'a ke saraka ye Matigi Ala ja korɔ, ¹⁷ k'a fo ko: «E, Matigi Ala ye ne kisi nin ko jagon ma, sabu nin mogow ka o nin bla farati le ra ka taga nin ji bi; nin ji kera i n'a fo olugu jori le.» A ma son ka ji min. O cefari saba ka min ke, o le kera nin ye.

¹⁸ Yohabu balemace Abisayi, Seruya dence, ale le tun ye o ce saba ta jamogo ye. Ale le k'a ta taman ke ka ce keme saba faga; ale le ka togo sorɔ o ce saba ra. ¹⁹ A togo bonyara ka teme to fla kan. Ale le kera o kuntigi ye; nka o bee n'a ta, ce saba min togo konna ka fo, a togo bonya belen ma olugu ta bo.

²⁰ Yehoyada dence Benayahu fana tun ye kerekace jagbelen le ye; a ka koba caman ke. Ale tun ye Kabiselika le ye. Ale le ka Mohabukaw ta kerekedenw bee ra cefari fla faga. Nenelonba do ra fana, a jigira kolon do konɔ ka jara do faga. ²¹ Ale le fana ka Misirankace cejanba do faga. Taman tun be Misirankace boro, nka ale tagara a ko ni bere le ye. A tagara taman bosi Misirankace boro k'a faga ni o taman kelen ye. ²² Yehoyada dence Benaya ka min ke, o le ye nin ye. A ka togo sorɔ kosebe o cefari saba ra. ²³ O kuntigi bisaba ra, ale le ka togo sorɔ ka teme o bee kan. Nka ce saba minw togow konna ka fo, a ma olugu bo. Kerekeden minw tun be to ka Dawuda yere korosi, Dawuda k'a bla ni olugu ye.

²⁴ Yohabu balemace Asaheli fana tun be o ce bisaba ra, ani Dodo dence Elanan min be bo Betilehemu, ²⁵ ani Sama min be bo Harodi, ani Elika min fana be bo Harodi, ²⁶ ani Helesi min be bo Peleti, ani Ikesi dence Ira min be bo Tekoha ²⁷ ani Abiyezeri min be bo Anatoti, ani Mebunayi min be bo Husa, ²⁸ ani Salimon min be bo Ahoyi, ani Maharayi min be bo Netofa, ²⁹ ani Bana dence Helebu

min be bo Netofa fana, ani Ribayi dence Itayi min be bo Gibeha, Boniyaminu ta mara ra, ³⁰ ani Benaya min be bo Piraton, ani Hidayi min be bo Nahale Gasi, ³¹ ani Abi Alibon min be bo Beti Araba, ani Azimaveti min be bo Bahurimu, ³² ani Eliyaba min be bo Salibon, Yasen dencew, Yonatan, ³³ ani Sama min be bo Harari, ani Sarari dence Ayamu min be bo Arari, ³⁴ ani Ahasibayi dence Elifeleti min bemale tun ye Mahakaka ye, ani Ahitofeli dence Eliyamu min be bo Gilo, ³⁵ ani Hesirayi min be bo Karimeli, ani Parayi min be bo Arabu, ³⁶ ani Natan dence Igali min be bo Soba, ani Bani min be bo Gadi, ³⁷ ani Seleki min tun ye Amonka ye, ani Naharayi min tun be bo Beroti, ani min tun ye Seruya dence Yohabu ta kerekeminanw tabaga ye, ³⁸ ani Ira min tun be bo Yeteri, ani Garebu min fana be bo Yeteri, ³⁹ ani Huri, Hetikace. A bee lajennin kera ce bisaba ni ce wolonfla.

Izirayelimogow jateko

(Kibaroyaw folo 21.1-6)

24 O ko, Matigi Ala ta dimi wurira Izirayelimogow kama tuun; a ka miiriya do don Dawuda konɔ o kama, ko a ye Izirayelimogow ni Zuda ta mogow jate.

² O y'a sorɔ Yohabu min tun ye kerekejama kuntigi ye, ale tun be masace korɔ; masace k'a fo Yohabu ye ko: «Taga Izirayeli jamana gbaw bee ra, k'a damina Dan ka taga a bla fo Beri Seba, aw ye mogow jate, janko ne ye mogow da lon.»

³ Yohabu ko masace ma ko: «I Matigi Ala y'a to mogow ye caya fo sipaga keme ka teme nin kan, k'a to ne matigice masace yere ja ye a ye. Mun koson ne matigice masace b'a fe ka nin ko ke?»

⁴ Nka masace kumana ka Yohabu ni kerekuntigi tow bari. A kera ten, Yohabu ni kerekuntigiw wurira masace ja na ka taga Izirayelimogow jate. ⁵ O ka Zuriden ba tige, ka taga lo Aroweri, dugu min be Gadi kenegbe ce ma o woroduguyanfan fe, Yazeri korɔ. ⁶ O bora yi, ka taga Galadi, ka taga Tatimu Hodisi ta mara ra. O tagara se fo Dan Yan ni a kerefeduguw ra, Sidon fan fe. ⁷ O bora yi ka taga se Tiri dugu ma, min lamininin be ni kogo ye, ka taga Hevikaw ni Kanaanakaw ta duguw bee ra. O tagara a laban Zuda woroduguyanfan na, Beri Seba.

⁸ O ka jamana bee yaala o cogo le ra. Karo kononton ni tere mugan temenin ko, o sekora ka na se Zeruzalemu tuun. ⁹ Yohabu ka mogow jateda di masace ma. Ce jagbelen waga keme seegi (800 000) le tun be Izirayeli mara ra, minw tun be se ka taga kere ra; Zuda ta cew da tun ye ce waga keme looru (500 000).

Ala ka Dawuda ta kojugu hake bo a ra

(Kibaroyaw folo 21.1-6)

¹⁰ Ayiwa, mogow jatenin ko, Dawuda yere jusukun k'a jaraki. A k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, ne ka jurumunba le ke nin ye. Sisan, Matigi Ala, sabari ka i ta jonce ta jurumun yafa a ma, sabu ne ka hakirintanyako yere le ke nin ye.»

¹¹ Dawuda wurira o dugusagbe sogoma minke,

Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Gadi ma, Dawuda ladibaga, k'a fo a ye ko: ¹² «Taga a fo Dawuda ye ko Matigi Ala ko: «Ne be kojugu saba yira i ra; ni i ka kelen min ta o ra, ne bena o ben jamana kan.» »

¹³ Gadi tagara Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «I b'a fe san wolonfla kongɔ le ye ben i ta jamana kan wa, walama aw juguw ye se aw ra ka to ka aw gben, aw ye ke bori ye o na fo karo saba wa, walama i b'a fe banajugu le ye ben i ta jamana kan tere saba? Ayiwa, miiri, i ye do latige; ne ka kan ka taga min fo ne cibaga ye, i ye o fo ne ye.»

¹⁴ Dawuda ka Gadi jaabi ko: «Ne deguninba lo kosebe. E, an be an yere to Matigi Ala boro, sabu ale ta hina ka bon; nka an kana to adamadenw boro.»

¹⁵ Matigi Ala ka banajugu ben Izirayeli jamana kan, k'a ta o lon sogoma, fo ka taga a wagati dafa. K'a ta Dan ka taga a bla Beri Seba, ce waga bi-wolonfla (70 000) le sara mogow ra. ¹⁶ Meleke nana a boro korota ko a be fagari ke Zeruzalemu minke, Matigi Ala k'a ta miiriya yelema mogow halakiri ko ra; Ala k'a fo halakiri meleke ye ko: «A ka ni ten, i boro bo jamana kan ten.» O y'a soro Matigi Ala ta meleke tun lonin be Yebusikace Arahuna ta simangbasiyoro ra ni a ta kerekemuru bonin ye a la ra.

¹⁷ Dawuda k'a ye ko meleke be mogow fagara minke, a k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, a fle, ne le ka jurumun ke, ne le ka ko benbari ke. Nin mogow barakantanw ka mun le ke sa? I boro se ne ni ne ta mogow le ma.»

Dawuda ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye

(Kibaroyaw folo 21.18-27)

¹⁸ O lon na, Gadi tagara Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «Wuri, i ye taga sarakabonan do lo Matigi Ala ye Yebusikace Arahuna ta simangbasiyoro ra.» ¹⁹ Dawuda wurira ka taga, ka kapa ni Gadi ta kuma ye, i n'a fo Matigi Ala k'a fo a ye cogo min na.

²⁰ Arahuna nana a na korota, ka masace ni a ta baaradenw nato ye ale fan fe. Arahuna bora ka taga a kinbiri gban masace koro k'a na biri dugu ma. ²¹ Arahuna ko: «Mun le k'a to masace be nana a ta jonce fe sa?» Dawuda ko: «Ne be nana i ta simangbasiyoro le san, ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye, janko halakiri min benna mogow kan, Ala ye o lalo ten.»

²² Arahuna ko Dawuda ma ko: «Ne matigice masace ye yoro ta; ni saraka min fana ka i diya, i ye o bo. Misiw ye nin ye, olugu be ke saraka jenita* ye; sowotoro ni misidaba ta yiriw be ke logo ye. ²³ E, masace, ne Arahuna koni be a be le di masace ma!»

Arahuna k'a fo masace ye tuun ko: «I Matigi Ala y'a to i ta saraka ye mina.»

²⁴ Nka masace ka Arahuna jaabi ko: «On-on! Ne be a san i fe a songo yere le ra. Ne ma wari bo fen min na, ne te se ka o di Matigi Ala, ne ta Ala ma saraka jenita ye!» Dawuda ka yoro ni misiw be san warigbe bilooru. ²⁵ Dawuda ka sarakabonan do lo o yoro ra Matigi Ala togo ra, ka saraka jenitaw ni ninsondiya sarakaw* bo.

A ka daariri min ke jamana ko ra, Matigi Ala ka o jaabi; fagari lalora Izirayeli jamana ra.

Masacew fɔlɔ

Kitabu faamucogo

Izirayeli masacew ta wagati min daminana Samawilu ta kitabu flanan na, o kow to le be Masacew ta kitabu fɔlɔ kɔnɔ. Masacew ta kitabu fɔlɔ ni a flanan bee tun ye kitabu kelen le ye. O kitabu w sebebaga ma lon.

An be min ye nin kitabu kɔnɔ, o ye Sulemani sigicogo ye masaya ra a face Dawuda no ra, ani Dawuda ta saya, ani masace Sulemani ta baaraw, ani Alabatosoba lori ta baara, ani jamana tarancogo, k'a ke fanga fla ye: woroduguyanfan mara ani sahiliyanfan mara, ani o masacew ta ko.

Ala be baraka don masace bee kelen kelen na ka kapa ni a ta Alapasiran le ye. Minw be o ko don Ala ra, ka ala werew bato, jamana halakira olugu ta kewalejuguw koson.

Jamana sahiliyanfan min ye Izirayeli mara ye, o yoro ta masacew ma tugu Ala ko, k'a soro woroduguyanfan min ye Zuda mara ye, o yoro ta masacew caman ka Ala ta sariya sira tagama.

Ala ta ciraw, i n'a fo Iliya (dow b'a fo min ma ko Eli), ani Iliyasu (dow b'a fo min ma ko Elize), olugu tun be o ja gbeleya ka mogow lasomi, janko o kana bo Matigi Ala ko ka jow son.

O ciraw k'a yira ko ka Ala ta siraw tagama, o be na ni hera ye; nka ka Ala kan bla, o be na ni tooro ye jamana kɔnɔ.

Kitabu konokow

Dawuda ta masaya laban

Sulemani sigicogo masaya ra a face no ra

Sulemani ta masaya damina

Sulemani ta Alabatosoba loko

Masace Sulemani ta masaya laban

Jamana sahiliyanfan mogow ta murutiri

Zuda ni Izirayeli ta masacew ta kow

Cira Iliya ta wagati

Masace Akabu ta ko

Masace Yosafati ni masace Ahaziya ta kow

Masace Dawuda korora

1 Ayiwa, masace Dawuda nana korɔ kosebe. O tun be birifaniw ke k'a datugu, nka o bee n'a ta, o si tun te nene bora a ra. ² O ra, a ta jamana kuntigiw k'a fo a ye ko: «An matigice masace, a to an ye sungurunin do jini i ye, min bena to i korɔ, k'a janto i ra, ka to ka la i korɔ; ni o kera, nene bena bo an matigice masace ra.»

³ O tagara yaala Izirayeli jamana yoro bee ra, ka sungurunin do jini min ce ka ni. O ka Sunamuka sunguru do le soro, min togo tun ye ko Abisagi. O nana ni ale ye masace fe. ⁴ O sunguru tun ce ka ni yere le kosebe. A nana to masace korɔ, k'a janto a ra. Nka masace ma jen ni a ye.

Adoniya ko a be ke masace ye

⁵ O wagati ra, Dawuda tun ka dence min soro a muso Hagiti fe, min togo tun ye ko Adoniya, ale wurira k'a yere bla kow na fe, ka to k'a fo ko: «Ne le bena ke masace ye!» A ka sowotero do jini, ani

soboribaga dow, ani ce bilooru, minw tun be to ka bori a ta sowotero na fe. ⁶ Kabini Adoniya tun worora, hali lon kelen a face tun m'a ladi ka ye, walama k'a fo a ye ko «i kana nin ke». A tun ce ka ni kosebe. Ale le tun worora ka gban Abusalon na. ⁷ A tagara kuma ka ben ni Seruya dence Yohabu ye, ani sarakalasebaga Abiyatari. Olugu sonna ka don a ta jen ra. ⁸ Nka sarakalasebaga Sadoki, ani Yehoyada dence Benaya, ani cira Natan, ani Simeyi, ani Ereyi, ani Dawuda ta kerekecefariw, olugu si tun te ni a ye.

⁹ Lon do, Adoniya tagara sagaw, ani misitoranw ke saraka ye, ka misiden toroninw faga Zohelati kabakuru korɔ, min be Eni Rogeli korɔ. A balemaw, minw ye masace dencew ye, a ka olugu bee wele o saraka domuni na, ani Zuda mogow minw bee tun ye jamana pamogow ye. ¹⁰ Nka cira Natan ni Benaya ni kerekecefariw ni a balemace Sulemani, a ma son ka olugu si wele.

Natan ni Baseba tagara Dawuda fe

¹¹ A kera ten minke, Natan tagara Sulemani bamusu Baseba fe, ka taga a fo a ye ko: «Ele m'a men ko Hagiti dence Adoniya be a yere kera masace ye, k'a soro an matigice Dawuda ma foyi lon o ko ra wa? ¹² Na, ne bena i ladi ni kuma kelen ye, min be se k'a to i ye i nin kisi, ka i dence Sulemani fana nin kisi. ¹³ Taga masace Dawuda fe, i ye taga a fo a ye ko: «E, ne matigice masace, ele tun ma kari i ta jonmuso ye k'a fo ne ye ko ne dence Sulemani le bena ke masace ye ele ko wa, ko ale le bena sigi i no ra masaya ra wa? Mun koson sisan Adoniya le nana ke masace ye?» »

¹⁴ Natan k'a fo Baseba ye tuun ko: «Ka i to o kuma ra ni masace ye, ne yere bena taga yi, ka taga do fara i ta kuma kan.»

¹⁵ Baseba tagara don masace fe. O wagati ra masace tun korora kosebe; Sunamuka sunguru, min ye Abisagi ye, ale le tun be a jantora masace ra. ¹⁶ Baseba k'a kinbiri gban masace koru. Masace k'a jininka ko: «A be di?» ¹⁷ A ko: «Ne matigice, ele yere le tun karira i ta jonmuso ye Matigi Ala, i ta Ala togo ra, ko sigiya t'a ra, ko i dence Sulemani le bena ke masace ye i ko, ko ale le bena sigi masaya ra i no ra. ¹⁸ Nka a fle, sisan Adoniya le kera masace ye, k'a soro ne matigice masace yere ma foyi lon o ko ra. ¹⁹ A ka misi-toranw, ani misiden toroninw, ani saga caman ke saraka ye. A ka masace dencew bee wele o domuni na, ani sarakalasebaga Abiyatari, ani kerekejama kuntigi Yohabu; nka a ma son ka i ta jonce Sulemani wele. ²⁰ Nka Izirayeli jamana bee na lonin be ne matigice masace le ra, janko mogo min ka kan ka sigi masaya ra ne matigice masace no ra, i ye o tigi yira. ²¹ Ni o te, lon min ni ne matigice masace nana ke ko a te yan tuun, ni i nana taga ke ni i be-maw ye, o tuma o bena ne ni ne dence Sulemani minako juguya, ka an ke i ko an ka mogo le faga.»

²² Ayiwa, ka Baseba to kuma ra ni masace ye, cira Natan nana. ²³ O tagara a fo masace ye ko cira Natan nana. Natan donna masace fe, ka na a kinbiri gban k'a na biri dugu ma. ²⁴ A k'a fo masace ye ko: «E, ne matigice masace, o tuma ele le k'a fo ko Adoniya le bena ke masace ye ele ko, ka sigi masaya ra i no ra wa? ²⁵ Sabu bi a tagara misitoranw ni misiden toronin ni saga caman faga ka o ke saraka ye. A ka masace dencew bee wele o domuni na, ani kerekejama kuntigiw, ani sarakalasebaga Abiyatari. O ye nin ye yi, o be domuni kera a na koru, ka minnin ke, k'a fo ko: «Ala ye si di masace Adoniya ma!» ²⁶ Nka ne min ye i ta baaraden ye, a ma ne wele, a ma sarakalasebaga Sadoki wele, a ma Yehoyada dence Benaya wele, a ma i ta jonce Sulemani fana wele. ²⁷ Yala ne matigice masace yere le ka nin ko latige wa? Mun na mogo min bena sigi masaya ra i no ra, i ma o fo anw ye, anw minw ye i ta joncew ye?»

Dawuda ko Sulemani bena sigi ale no ra

²⁸ Masace Dawuda ka Natan jaabi ko: «Aw ye Baseba wele ne ye!» O k'a wele, a donna so konu

ka taga lo masace na koru. ²⁹ Masace karira, k'a fo Baseba ye ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka ne kisi ka bo ne ta sege bee ra, ³⁰ ko ne tun karira i ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra, ka min fo i ye, ko: «I dence Sulemani le bena ke masace ye ne ko, ka sigi masaya ra ne no ra,» ayiwa, ne bena o le ke bi.»

³¹ Baseba k'a kinbiri gban k'a na biri dugu ma masace koru, k'a fo ko: «E, ne matigice masace Dawuda, Ala ye i to an koru tuma bee!»

Sulemani sigira masaya ra

(Kibaroyaw folo 29.21-25)

³² Ayiwa, Masace Dawuda ko: «Aw ye sarakalasebaga Sadoki wele ka na, ani cira Natan, ani Yehoyada dence Benaya.» O ka olugu wele, o nana masace fe. ³³ Masace k'a fo o ye ko: «Aw ye ne ta baaradenw wele; aw ye ne dence Sulemani yelen ne yere ta sofali kan, ka taga ni a ye fo Giyon jida yoru ra. ³⁴ Ni aw sera yi, sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ye turu saninman* ke a kun na k'a ke Izirayeli masace ye. Aw ye buru fiye k'a fo ko: «Ala ye si di masace Sulemani ma!» ³⁵ O ko, aw ye bo ni a ye o yoru ra, k'a blasira ka na ni a ye, a ye na sigi ne ta masasiganan kan. Ale le bena sigi masaya ra ne ko fe, sabu ne bena ale le sigi Izirayeli ni Zuda jamana pamogoya ra.»

³⁶ Yehoyada dence Benaya ka masace jaabi ko: «Amina!» A ko: «Ne matigice masace ta Ala, min ye Matigi Ala ye, ale ye i ta kuma ke can ye!

³⁷ Matigi Ala tora ni ne matigice masace yere ye cogo min na, a ye to ni Sulemani fana ye o cogo kelen na; Ala ye Sulemani ta fanga labonya ka teme ne matigice masace Dawuda ta fanga kan belen!»

³⁸ Ayiwa, sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ni Yehoyada dence Benaya ni Keretikaw, ani Peletikaw † ka Sulemani sigi masace Dawuda ta sofali kan, ka jigi ni a ye Giyon jida yoru ra.

³⁹ Sarakalasebaga Sadoki ka sogogban ta, turu saninman* tun be min konu, yoru saninman konu. A ka o turu ke Sulemani kun na k'a sigi masaya ra. O ko, o ka buru fiye; mogo bee ka ke a fo ye ko: «Ala ye si di masace Sulemani ma!» ⁴⁰ Mogo camanba gbanna o ko, dow ka ke filenw fiye ye, o bee ka ke jagari ye ka ke mankanba ci ye fo ka dugukolo yerere.

Sulemani yafara Adoniya ma

⁴¹ Adoniya ni mogo minw bee tun be ni a ye domunikeyoru ra, olugu ka o mankan men; o y'a soro o tun ka domuni ke ka ban. Yohabu ka burufiyekan men minke, a ko: «Nin ye mun mankanba le ye dugu konu tan?»

⁴² K'a to o kuma ra, sarakalasebaga Abiyatari dence Yonatan nana. Adoniya ko ale ma ko: «Na yan, sabu ele ye mogosobe le ye; sigiya t'a ra, i nana kibaropuman le fo an ye.» ⁴³ Yonatan ka Adoniya jaabi ko: «Fiyewu! Kibaropuman te nin ye

† Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya were mogo dow ye, Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka masace korosi (Samawilu flanan 15.18)

dɛ! An matigice masace Dawuda le ka Sulemani ke masace ye. ⁴⁴ Masace ka sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ni Yehoyada dence Benaya ni Keretikaw ni Peletikaw bla ni a ye; o k'a layelen masace yere ta sofali kan ka taga ni a ye.

⁴⁵ «Sarakalasebaga Sadoki ni cira Natan ka turu saninman* ke a kun na, k'a sigi masaya ra Giyon jida yoro ra. O bora o yoro le ra, mogow nagarininba ka ke kule ci ye ka na; o mankan le bonyara ka dugu bee labo. Aw ka o mankan le men tan.

⁴⁶ Sulemani yere sigira masasiginan kan ka ban.

⁴⁷ Jamana jamogow fana nana an matigice masace Dawuda fo, k'a fo ko: «Ala ye Sulemani ke togotigi ye ka teme ele yere kan; Ala ye a ta fanga korota ka teme ele ta kan!» O tuma masace k'a kinbiri gban a ta layoro ra k'a fo ko: ⁴⁸ «Matigi Ala baraka, Izirayeli ta Ala, sabu a ka ne yere dence do sigi masaya ra ne no ra, k'a to ne yere na ka o ye bi.» »

⁴⁹ Ayiwa, Adoniya ni a nofemogow ka o kuma men minke, o bee siranninba wurira ka janjan, bee tagara a ta fan na. ⁵⁰ Adoniya yere sirankojugu fe Sulemani na, a wurira ka taga sarakajenifen* gbanw mina †.

⁵¹ O tagara o fo Sulemani ye ko: «Adoniya siranna masace Sulemani na fo a tagara sarakajenifen gbanw mina, a b'a fora ko: «Masace Sulemani ye kari ne ye ko a tena a ta jonce faga ni kerekemuru ye.» » ⁵² Sulemani ko: «Ni a k'a yere ke mogosobe ye, hali a kunsigiden kelen tena ben dugu ma; foyi tena a soro. Nka ni a ka kojugu ke, o tuma a be faga.»

⁵³ O ko, masace Sulemani ka mogow dow ci ka taga a lajigi ka bo sarakajenifen kan. Adoniya nana ka na a kinbiri gban masace Sulemani koro. Sulemani ko a ma ko: «Taga so kono!»

Dawuda ta kumalabanw

2 Ayiwa, Dawuda sawagati nana surunya minke, a ka nin ciw fo a dence Sulemani ye; a ko: ² «A tora doonin, ne bena taga mogow bee tagayoro ra. O ra, i ka kan ka baraka don i yere ra, ka ke ce ye, ³ ka Matigi Ala, i ta Ala ta koketaw ke, k'a ta siraw tagama, k'a ta cifoninw, ni a ta kumaw, ni a ta kolatigeninw, ni a ta ciw lamem, i n'a fo a sebera cira Musa ta sariya kitabu kono cogo min na; ni o kera, ni i ka taga yoro o yoro, ni i ka ko o ko ke, o bee be na i boro; ⁴ ni o kera, fana, Matigi Ala tun ka layiri min ta ne ye, a bena o dafa; a tun ka layiri ta ne ye k'a fo ko: «Ni i ta denw ka o tagamacogo korosi, ni o ka tagama can kan ne na koro ni o jusukun bee ye, ani o nin bee, o tuma mogow do bena soro i ta denw na tuma bee, min bena sigi i no ra masaya ra Izirayeli jamana kunna.»

⁵ «Ayiwa, o ko, Seruya dence Yohabu ka min ke ne ra, ani a ka min ke Izirayeli ta kerekajama kuntigi fla ra, Neri dence Abineri, ani Yeteri dence Amasa, i ka o lon. A ka olugu faga, ka o jori seri dugu ma, i n'a fo o tun be kerekayoro le ra, k'a soro foyi tun te an ni o mogow ce ni hera te. A ka o jori ke k'a ta cesirinan ni a ta sennasanbara

† Ni mogow tagara sarakajenifen gbanw mina, o koro ye ko o tigi k'a yere karifa Ala ma.

lanogo. ⁶ O ra, i bena a mina ka kapa ni i ta hakiritigiya ye; nka i kana a to a ye koro k'a kunsigi gbe, ka sa hera ra, ni i m'a faga.

⁷ «Nka i ka kan ka Galadikace Barizilayi dencew minako na; mogow minw be domuni ke ni i ye, o ye soro o mogow ra, sabu wagati min na ne tun be borira i korocce Abusalon na, o tora ni ne ye ka ne deme.

⁸ «Gera dence Simayi min bora Bahurimu, Boniyaminu ta mara ra, ale fana be ni i ye. Lon min ne tun be tagara Mahanayimu, ale le ka kumajugu suguya bee fo ne ma. Nka tuma min na a nana ne kunben Zuriden bada ra, ne karira a ye Matigi Ala togo ra ko ne tena a faga. ⁹ Nka sisan, i ka kan k'a jate i n'a fo a jarkinin lo. Hakiritigi le be i ye; i ka kan ka min ke a ra i yere bena o lon. A man kan ka koro k'a kunsigi gbe, ka sa a yere ma ni i ma a faga ni muru ye.»

Dawuda sacogoya

(Kibaroyaw folo 29.26-28)

¹⁰ Ayiwa, o ko, Dawuda sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba* kono. ¹¹ Dawuda ka san binaani le ke masaya ra Izirayeli jamana kunna. A ka san wolonfla ke Heburon, ka san bisaba ni saba ke Zeruzalemu.

¹² Sulemani sigira masaya ra a face Dawuda no ra; a ta masaya sabatira kosobe.

Sulemani ka Adoniya faga

¹³ Lon do, Hagiti dence min ye Adoniya ye, ale tagara Sulemani bamuso Baseba fe. Baseba k'a pininka ko: «Hera lo wa?» Adoniya ko: «Onhon, hera lo!» ¹⁴ A ko: «Kuma do le be ne fe k'a fo i ye.» Baseba ko: «A fo!» ¹⁵ Adoniya ko: «I yere k'a lon ko ne le tun ka kan ka sigi masaya ra; Izirayelimogow bee na lonin tun be ne le ra, ko ne bena ke o ta masace ye. Nka a ko nana yelema; masaya tagara ke ne dogocce Sulemani le ta ye, sabu Matigi Ala yere le k'a ke a ta ye. ¹⁶ Ayiwa, sisan, ne be fen kelen min jini i fe, i kana ban ka o ke ne ye!» Baseba ko: «A fo!» ¹⁷ Adoniya ko: «Ne be i daari, a fo masace Sulemani ye ko a ye Sunamukamuso Abisagi di ne ma, ne ye a ke ne muso ye, sabu ni ele ka fen daari masace fe, a te se ka ban.» ¹⁸ Baseba k'a jaabi ko: «Ayiwa, ne k'a men; ne bena taga o ko lase masace ma i ye.»

¹⁹ Baseba tagara masace Sulemani fe ko a be taga Adoniya ta kuma fo a ye; a tagara se minke, masace wurira ka lo k'a kunben, ka biri a koro k'a bonya, ka soro ka taga sigi a ta masasiginan kan. A ko o ye na ni siginan do ye ka na o di a bamuso ma. A bamuso sigira o kan masace kininboroyanfan fe.

²⁰ A bamuso ko: «Fen fitini kelen le be ne fe k'a daari i fe; i kana ban ka o ke ne ye!» Masace ko: «Ne bamuso, a fo, ne tena ban k'a ke i ye!»

²¹ Baseba ko: «A to Sunamukamuso Abisagi ye di i korocce Adoniya ma k'a ke a muso ye!»

²² Masace Sulemani k'a bamuso jaabi ko: «Mun koson i be Sunamukamuso Abisagi daarira k'a di Adoniya ma? Hali i ye masaya jini a ye kunkelen,

sabu ni a kera cogo o cogo, ne korɔce lo. Masaya jini a ye, ale ni sarakalasebaga Abiyatari, ani Seruya dence Yohabu.»

²³ O ko, masace Sulemani karira Matigi Ala togo ra; a ko: «Adoniya ka min daari, ni ne ma o jaabi ke a yere saya ye fiyewu, o tuma Ala ye kojugu suguya bee la ne kan.» ²⁴ A ko tuun ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka ne sigi masaya ra ne face Dawuda no ra, ka ne ta fanga sabati, ka masaya layiri ta ne ni ne ta duruja ye, ne be kari ko Adoniya be faga bi yere.»

²⁵ Masace Sulemani ka Yehoyada dence Benaya ci ko a ye taga a faga ni muru ye. Adoniya sara o cogo le ra.

Sulemani ka Abiyatari gben

²⁶ O ko, masace k'a fo sarakalasebaga Abiyatari ye ko: «Ele ye taga i sigiyoro ra Anatoti; i fana tun ka kan ni fagari le ye, nka ne tana i faga sisan, sabu i ka dunuja bee tigi Ala ta jennogonya kesu* ta ka tagama ni a ye ne face Dawuda na fe, ani i tora ni a ye a ta sege wagatiw ra.»

²⁷ Ayiwa, Sulemani ka Abiyatari bo Matigi Ala ta sarakalasebagaya baara ra o cogo le ra; o kera minke, Matigi Ala tun ka kuma min fo Eli ta somogow ta ko ra Silo, o kuma kera can ye †.

Sulemani ka Yohabu faga

²⁸ O kow bee kibaroya sera Yohabu ma minke, ale borira ka taga Matigi Ala ta yoro saninman* kono, ka taga sarakabonan gbanw mina; sabu ale fana tun donna Adoniya ta jen ra, k'a soro a tun ma son ka don Abusalon ta jen ra.

²⁹ O tagara a fo masace Sulemani ye ko Yohabu borira ka taga don Matigi Ala ta yoro saninman kono, ka lo sarakabonan koro yi. Sulemani k'a fo Yehoyada dence Benaya ye ko: «Taga a faga ni muru ye!»

³⁰ Benaya tagara don Matigi Ala ta yoro saninman kono k'a fo Yohabu ye ko: «Masace ko i ye bo yan!» Yohabu ko: «On-on, ne be sa yan le!» Yohabu ka min fo, Benaya tagara o fo masace ye.

³¹ Masace k'a fo Benaya ye ko: «A ka min fo, taga a ke ten. Taga a faga, i ye a su don. Ni o kera, Yohabu ka mogo minw faga gbansan, o fagari hake be bo ne ni ne ta somogow kan. ³² A ka mogo minw faga, Matigi Ala bena o hake bo a ra; sabu a benna ce fla kan, minw tun ye mogonumanw ye ani mogosobew ye ka teme ale yere kan, ka olugu faga ni kerekemuru ye, k'a soro ne face Dawuda ma bo o kala ma; o ce fla tun ye Neri dence Abineri ye, Izirayeli ta kerekejama kuntigi, ani Yeteri dence Amasa, Zuda ta kerekejama kuntigi. ³³ O mogo fagari hake ye ben Yohabu ni a ta durujaw kan wagati bee. Nka Matigi Ala ta hera ye ke Dawuda ni a ta durujaw kan, ani a ta somogow ni a ta masaya kan wagati bee.»

³⁴ Ayiwa, Yehoyada dence Benaya wurira ka taga Yohabu faga ni muru ye. O tagara a su don a yere ta yoro ra, kongokolon yoro ra. ³⁵ Masace ka Yehoyada dence Benaya bla Yohabu no ra, kereke-

jama kuntigiya ra, ka sarakalasebaga Sadoki bla Abiyatari no ra.

Sulemani ka Simeyi faga

³⁶ O kow ko, masace ka mogo ci ka taga Simeyi wele; a k'a fo Simeyi ye ko: «Simeyi, bon do lo Zeruzalemu, i ye to o yoro ra; i kana bo ka taga yoro were. ³⁷ Ni i ka bo dugu kono lon o lon, ka Sedoron ko tige doron, i ye la a ra ko sigiya t'a ra, ko i be faga o lon na; i fagari kunko fana be ben i yere le kan.»

³⁸ Simeyi ka masace jaabi ko: «I ka min fo, o benna ne ma. Ne matigice masace ka min fo, i ta jonce bena o le ke.»

A kera ten, Simeyi tora Zeruzalemu ka wagatijan ke.

³⁹ Nka san saba temenin ko, Simeyi ta jonce fla borira ka taga Mahaka dence Akisa fe, min ye Gati mara masace ye. O tagara o ko fo Simeyi ye, ko: «I ta jonw be Gati!» ⁴⁰ Simeyi wurira o le ra k'a ta fali laben, ka taga Akisa fe Gati mara, ka taga a ta jonw yoropini, ka o mina ka na ni o ye ka bo Gati.

⁴¹ O tagara a fo Sulemani ye ko Simeyi bora Zeruzalemu ka taga Gati, ka seko ka na. ⁴² Masace ka Simeyi wele k'a fo a ye ko: «Yala ne tun ma kankari la i ye, ko i ye kari Matigi Ala togo ra nin kuma kan, ko ni i bora ka taga yoro were lon o lon, ko i ye la a ra ko ne bena i faga wa? O lon na, i yere k'a fo ko ne ka min fo, ko o benna i ma, ko i bena a ke ten. ⁴³ Mun koson i karira kuma min na Matigi Ala togo ra, i ma to o kan? Mun koson ne ka kuma min fo i ye, i ma o ke?»

⁴⁴ Masace k'a fo Simeyi ye tuun ko: «I ka kojugu min bee ke ne face Dawuda ra, i yere ka o bee lon; o kow bee be i yere jusu ra yi. Ayiwa, i ka kojugu min bee ke, Matigi Ala bena o hake ben i yere le kan. ⁴⁵ Nka Matigi Ala bena baraka don masace Sulemani na, Dawuda ta masaya fana bena sabati Matigi Ala na koro wagati bee.»

⁴⁶ A kera ten, masace ka Yehoyada dence Benaya ci, ale bora ka taga Simeyi faga ni muru ye.

O ko, masaya sabatira kosebe Sulemani boro.

Sulemani ka Farawona denmuso do furu

3 Ayiwa, Sulemani nana jennogonya don ni Misiran masace ye, min ye Farawona ye, ka Farawona denmuso do furu. A tagara o muso bla Dawuda ta masabonba kono, sani a ye a yere ta masaso lo k'a ban, ani Matigi Ala ta batoso, ani Zeruzalemu dugu laminikogow.

² O wagati ra mogow belen tun be sarakaw bora kongoriw kan, sabu Alabatosoba do tun ma lo Matigi Ala togo ra folo. ³ Sulemani ka Matigi Ala kanu, ka tagama ka kana ni a face Dawuda ta ci foninw ye; nka o bee n'a ta, a tun be to ka sarakaw bo, ka wusunan sarakaw bo kongoriw kan.

Ala ka hakiritigiya di Sulemani ma

(Kibaroyaw flanan 1.2-13)

⁴ Lon do, masace Sulemani tagara Gabahon ka taga saraka bo, sabu o yoro ta sarakaboyoro le tun ka bon ni sarakaboyoro tow bee ye. Sulemani ka

† Aw ye nin yoro fle: Samawilu folo 2.30-36

began waga kelen ke saraka jenita* ye o sarakabonan kan. ⁵ Matigi Ala k'a yere yira Sulemani na su fe siko ra, k'a to Gabahon; Ala k'a fo a ye ko: «I b'a fe ne ye fen min di i ma, o fo!»

⁶ Sulemani k'a jaabi, ko: «I ka kopumanba ke i ta jonce Dawuda ye, min ye ne face ye, sabu a kera moggo kankelentigi ye, ka tagama can kan i ja koroo ni jusukun kelen ye. I ka o kopumanba ke a ye, ka dence di a ma min sigira masaya ra a no ra bi. ⁷ Ayiwa, sisan Matigi Ala, ne ta Ala, ele le ka i ta jonce sigi masaya ra ne face Dawuda no ra, k'a soroo ne te foyi ye ni denfitini te; ne fana te nin baara kecogo lon. ⁸ I ta jonce be i ta mogow le ce ra, i yere ka moggo minw panawoloma, nin moggo camanba min te se ka jate, walama k'a da lon, a cayakojugu fe. ⁹ O ra, hakiritigiya le di i ta jonce ma, janko a ye i ta mogow ta kow panabo ka ja, ka kopuman ni kojugu lon ka bo jogon na; ni o te, jon le be se ka ele ta mogow mara, nin jama camanba?»

¹⁰ Ayiwa, Sulemani ka min daari, o diyara Matigi ye. ¹¹ O ra, Ala k'a fo a ye ko: «I n'a fo i ka nin le daari ne fe, i ma sijan daari, walama naforo, walama i juguw saya, nka i n'a fo i ka hakiritigiya le daari, janko ka mogow ta kow panabo ni tereninya ye, ¹² ayiwa, i ka min daari, ne bena o ke i ye. Ne bena i ke kolonbaga ye, ka i ke hakiritigiya ye, ne ma deri ka min jogon ke moggo si ye ban, ani ne fana tena min jogon ke moggo si ye tuun fiyewu. ¹³ Ka fara o kan, i ma min daari ne fe, ne bena o fana ke i ye. Ne bena naforo ni bonya di i ma; i ta tere bee ra, i jogon masace tena ke yi.

¹⁴ Ni i ka ne ta siraw tagama, ka ne ta cifoninw ani ne ta kumaw sira tagama i n'a fo i face Dawuda k'a ke cogo min na, ne bena sijan di i ma.»

¹⁵ O ko, Sulemani wurira sunogo ra ni o siko ye a hakiri ra, ka seko ka taga Zeruzalemu. A tagara lo Ala ta jennogonya kesu* ja fe; a ka saraka jentaw* ni jennogonya sarakaw* bo. O ko, a ka domuniba do laben a ta jamana jamogow bee ye.

Sulemani ka muso fla ta kiti tige

¹⁶ Lon do, jatomuso fla nana masace Sulemani fe, ka na lo a ja koroo. ¹⁷ O muso fla ra kelen ko: «Hake to, ne matigice, ne ni nin muso, an fla bee be sira jogon fe bon kelen konoo. Ne nana jigi ne ta den na a koroo bon konoo. ¹⁸ Nka ne jiginin tere sabanan lon, ale fana jigira. An fla doron le tun be bon konoo; moggo were tun te ni an ye ni an fla doron te.

¹⁹ «Ayiwa, su fe, nin muso sunogoto yelemana ka la a den kan k'a den faga. ²⁰ A wurira o le ra su cemanca ra, ka ne to sunogo ra, ka ne ta den ta ka bo ne koroo, ka o la a yere koroo; a yere ta den min sara, a ka o ta ka o la ne koroo. ²¹ Sogoma ne wurira ko ne be sin di ne ta den ma minke, ne barara k'a ye ko den sanin lo. Ne nana a fle ka ja sogoma minke, ne k'a ye ko ne ka den min woro, ko o te!»

²² Muso to kelen ko: «Can te! Den panaman ye ne ta le ye. Den min sara o ye ele ta den le ye.»

Nka muso folo ma lo a ra. A ko: «Can te, den sanin ye ele le ta ye; den panaman ye ne ta le ye!»
O ka ke jogon soso ye masace ja koroo.

²³ Masace ko: «Kelen ko: «Den min panaman lo, o ye ne ta den le ye; ele ta le sara!» To kelen fana ko: «Can te, ele ta den le sara, ne ta den panaman lo!» »

²⁴ Masace ko: «Aw ye na ni kerekemuru do ye!»
O nana ni kerekemuru do ye masace fe. ²⁵ Masace ko: «Aw ye den panaman cetige fla ye, k'a taran kelen kelen di o bee ma.»

²⁶ Ayiwa, muso min tun ye den panaman bamuso ye can ra, ale ta den hina k'a mina; a ko masace ma ko: «Ne matigice, sabari i ye den panaman di a ma. Aw kana a faga fiyewu!» Nka muso to kelen ko: «Aw ye a tige fla ye! Ale tena a soroo, ne fana tena a soroo!»

²⁷ Masace ka kiti tige o le ra, k'a fo ko: «Aw ye den di muso folo ma, aw kana a faga; ale le ye den bamuso ye.»

²⁸ Ayiwa, masace ka kiti min tige, Izirayelimogow bee ka o ko men minke, o bee ka bonyaba la masace kan; sabu o k'a ye ko a be a ta hakiritigiya soroo ra ka bo Ala yere le fe, ka kiti tige.

Izirayeli jamana jamogow

4 Masace Sulemani sigira masaya ra Izirayeli jamana bee kunna. ² A ta jamana jamogow togow ye nin ye: Sadoki mamaden Azariya, min tun ye sarakalasebaga ye, ³ ale ni Sisa dence fla, Eliyorefu ni Ahiya, olugu le tun ye seberikebagaw ye; Ahiludi dence Yosafati, ale tun ye masace ta kumalasebaga ye. ⁴ Yehoyada dence Benaya le tun ye kerekejama kuntigiba ye. Sadoki ni Abiyatari, olugu tun ye sarakalasebagaw ye. ⁵ Natan dence Azariya, ale tun ye jamanatigiw ta jamogo ye; Natan dence Zabudi, ale fana tun ye sarakalasebaga ye, ani masace yere ladibaga. ⁶ Ahisari, ale tun ye masace ta so kopanabobaga ye; Abida dence Adoniram, ale tun ye jagboyabaaraw ta ko kuntigi ye.

Sulemani ta jamanatigiw

⁷ Sulemani tun ka jamanatigi tan ni fla le sigi Izirayeli jamana bee kunna. Olugu le tun ka kan ka o janto masace ni a ta sokonmogow bee ta domuni ko ra. O bee kelen kelen tun ka kan ka lo ni masace ta domuni ko ye karo kelen san o san. ⁸ O jamanatigiw togow le ye nin ye:

Huri dence le tun be Efirayimu kuruyorow kunna.

⁹ Dekeri dence tun be Makasi mara, ani Salibimu mara, ani Beti Semesi mara, ani Elon Beti Hanan mara kunna.

¹⁰ Hesedi dence tun be Aruboti mara kunna; Soko mara ni Heferi mara bee tun ye a ta mara do ye fana.

¹¹ Aminadabu dence tun be Nafoti Dori mara kunna. Ale le tun ka Sulemani denmuso Tafati furu.

¹² Ahiludi dence Bana tun be Tanaki mara ni Megido mara kunna, ani Beti Sehan mara bee, Saritan mara koroo, Zizireli dugumayanfan fe, k'a ta Beti Sehan, ka taga a bla fo Abeli Mehola, ani ka taga a bla fo Yokimehamu mara ko fe.

¹³ Geberi dence tun be Ramoti, Galadi mara kunna. Manase dence Yahiri ta dugu minw tun be Galadi, o duguw fana tun ye a ta mara do ye, ani Arigobu yoro minw be Basan mara ra, ani a dugu-ba biwooro minw laminina ni kogo ye, ka o don-daw konw lalaga ni siraneye ye.

¹⁴ Ido dence Ahinadabu tun be Mahanayimu mara kunna.

¹⁵ Ayimazi tun be Nefitali mara kunna. Ale le tun ka Sulemani denmuso Basimati furu.

¹⁶ Husayi dence Bana tun be Aseri ta mara ni Behaloti mara kunna.

¹⁷ Paruwa dence Yosafati tun be Isakari ta mara kunna.

¹⁸ Ela dence Simeyi tun be Boniyaminu ta mara kunna.

¹⁹ Uri dence Geberi tun be Galadi mara kunna; a tun be Amorikaw ta masace Sihon ni Basan mara ta masace Ogi ta yorow fana kunna. Jamanatigi kelen fana tun siginin be jamana bee kunna.

²⁰ O wagati ra, Zuda ta mogow, ani Izirayeli ta mogow tun ka ca i ko kogojida kenken. O tun be domuni ke, ka min o sago ma, sabu o tun be hera ra.

Sulemani ta masaya bonya

5 Ayiwa, k'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fo Filisikaw ta jamana ra, ani ka taga se fo Misiran jamana dance ma, Sulemani ta fanga le tun be o yorow bee kan. Sulemani si bee ra, o mogow bee tora a ta fanga koru, ka to ka ninsongo sara a ye.

² Lon o lon, Sulemani ni a ta sokonmogow tun be min domu, o ye nin ye: mugu tentennin kilo waga kononton (9 000), ani mugu gbansan kilo waga tan ni seegi (18 000), ³ ani sokonmisi toronin tan, ani misi mugan were, minw be yaala ka bin jimi, ani sago keme; o nin te mankalaninw ni dagbew ni minanw ni konu toroninw na.

⁴ Ayiwa, jamana minw tun be ba terebenyanfan na, k'a ta Tifisa, ka taga a bla fo Gaza, Sulemani ta fanga tun be o yorow masacew bee kan; hera fana tun be ale ni jamana tow bee ce. ⁵ Sulemani ta tere bee ra, Zuda ta mogow, ani Izirayeli ta mogow bee, k'a ta Dan ka taga a bla fo Beri Seba, bee tun be hera ni laganfiya ra; bee tun be a ta rezenforo, walama a ta torosunw sene a sago ma.

⁶ Sowera waga naani † (4 000) le tun be Sulemani fe; o sow le tun be a ta sowotorow sama. Sowotorotigi ce waga tan ni fla (12 000) le tun be a togo ra.

⁷ Jamanatigiw le tun be masace Sulemani ni a ta sokonmogow bee ta domuniw jini ka na a di o ma. Jamanatigi bee tun be o ke karo kelen san o san. O tun te son k'a to foyi ye dese a fe. ⁸ O tun be na ni simankise ni bin fana ye, masace ta yoro ra, bee ni a ta hakeya, ka na o di wotorosamasow, ani so tow ma.

Sulemani ta hakiritigiya

⁹ Ala ka hakiritigiya, ani lonniya camanba di Sulemani ma, k'a ta faamuri fana caya i ko kogojida kenken. ¹⁰ Sulemani ta hakiritigiya tun ka bon ka teme tereboyanfan jamana hakiritigiw bee ta kan, ani Misiran jamana hakiritigiw bee. ¹¹ A ta hakiritigiya tun ka bon ni mogow bee ta ye; a tun ka bon hali ni Ezirayikace Etan ta ye; Maholi dencew, minw ye Heman, ani Kalikoli ni Darida ye, a ta hakiritigiya tun ka bon ni olugu bee ta ye. A togo bora ka se a lamini jamanaw ta mogow bee ma. ¹² A ka zana waga saba (3 000) le fo, ka donkiri waga kelen ni looru (1 005) sebe. ¹³ A ka yiri suguya bee cogoya fo; k'a ta Liban sediriyiri ra ka taga a bla izopeyiri ra, min be wuri ka yelen kogo kan. A ka beganw fana ta cogoya fo, ani konow, ani fen fofotaw, ani jegew. ¹⁴ A ta hakiritigiya mangutu sera dugukolo masace minw bee ma, dunuwa fan bee ra, olugu bee ka mogow ci ka taga a lamen.

Sulemani ka jennogonya don ni Tiri masace ye

(Kibaroyaw flanan 2.2-15)

¹⁵ Tiri jamana masace, min ye Hiramun ye, ale nana a men ko o ka turu ke Sulemani kun na k'a sigi masaya ra a face Dawuda no ra minke, a k'a ta mogow dow ci ka taga Sulemani fo, sabu teriya le tun be ale ni Dawuda ce wagati bee. ¹⁶ Sulemani ka cira do fana ci Hiramun ma; a k'a fo a ye ko: ¹⁷ «I k'a lon ko kere tun gbanna ne face Dawuda ra fan bee ra; a ka o kerew le ke fo ka na a to Matigi Ala yere ye a juguw bla a sen koru. O le k'a to a m'a yere soru ka batoso do lo Matigi Ala, a ta Ala togo ra. ¹⁸ Nka sisan koni, Matigi Ala, ne ta Ala ka hera ke ne ye fan bee ra. Mogow si te kere kera ni ne ye, gbeleya fana te yoro si. ¹⁹ Sisan a ye nin ye, ne b'a fe ka so do le lo Matigi Ala, ne ta Ala togo ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo ne face Dawuda ye cogo min na, ko: «Ne bena i dence min sigi i no ra masaya ra, ale le bena batoso do lo ne ye.» ²⁰ O ra, a to o ye Liban sediriyiri dow tige ne ye. Ne ta baardenw bena taga fara i ta baardenw kan. Ne bena i ta baardenw sara di ka kapa ni i yere ta fo-ta ye; sabu i yere k'a lon ko mogow si te anw na min be yiritige lon i n'a fo aw Sidonkaw.»

²¹ Ayiwa, Hiramun ka Sulemani ta kuma men minke, a jusu diyara kosebe; a ko: «Ne be Matigi Ala tando bi, sabu a ka dence hakiritigi di Dawuda ma, min be se ka nin jamaba ta kow panabo.»

²² Hiramun ka cira bla Sulemani ma k'a fo a ye ko: «I ka cira min ci ne ma, o cira sera ne ma. I ka min o min fo, ne bena o ke. Ne bena sediriyiriw ni siperesiyiriw ci i ma. ²³ Ne ta baardenw bena yiriw ta ka bo Liban ka taga kogojida ra. O bena o siri jogon na ka o sama ji kan, ka taga ni o ye, ka taga se fo i panayoro ra. Ni o sera yi, o bena yiriw foni ka bo jogon na; aw yere bena o ta ka taga ni o ye. Nka ne fana mako be fen min na, i ye o ci ne ma; i ye domuni ci ne ma ka o ke ne ta somogow ta baro ye.»

† Sowera waga naani, ka kapa ni Kibaroyaw flanan 9.25

²⁴ Ayiwa, Sulemani mako tun be yiri hakeya min o min na, sediriyiri ni siperesiyiri, Hiramu ka o bee ci a ma. ²⁵ Sulemani fana ka siman tɔni waga wɔɔɔɔ ci Hiramu ma, ani oliyiye turu yereworo litiri waga kɔnɔntɔn, ko a ye o ke a ta sokɔnɔmɔgɔw ta baro ye; Sulemani tun be o ke san o san.

²⁶ Matigi Ala ka hakiritigiya di Sulemani ma i n'a fo a tun k'a layiri ta a ye cogo min na. Hera le tun be Sulemani ni Hiramu ce; o fla ka jɛnɔgɔnya don ni ɔgɔn ye.

Sulemani ka Alabatosoba baarakow laben
(Kibaroyaw flanan 1.18; 2.1,16-17)

²⁷ Masace Sulemani ka ce dow ta Izirayeli jama bɛɛ ra, ka olugu bla jagboyabaaraw ra. O bee lajennin tun ye ce waga bisaba (30 000). ²⁸ A tun be to ka ce waga tan bo o mɔgɔw ra ka olugu bla ka taga Liban; ni olugu ka karo kelen ke, o be seko ka na, a be waga tan were bla ka taga. O cogo ra, bee tun be karo kelen le ke Liban, ka seko ka na karo fla ke o ta so. Adoniramu le tun ye o jagboyabaaraw ta ko kuntigi ye.

²⁹ Donitabaga ce waga biwolonfla (70 000) le tun be Sulemani fe, ani kabakurulesebaga ce waga biseegi (80 000), minw tun be kabakuruw bo kuruw ra. ³⁰ Baarakuntigi ce waga saba ni keme saba (3 300) fana tun be o baarakebagaw bee ta baaraw korosira; Sulemani ta jamanatigiw le tun be o baarakuntigiw kunna.

³¹ Masace k'a fo o ye ko o ye kabakuru belebeleba numanman dow bo, ka o lese, ko o bena ke Alabatosoba jusiginan kabakuruw ye. ³² Sulemani ta baaradenw, ani Hiramu ta baaradenw, ani Gabali dugu baaralɔnɔbagaw ka o kabakuruw lese; o ka Alabatosoba loyiriw ni a lokabakuruw bee laben.

Alabatosoba loɔgo
(Kibaroyaw flanan 3.1-14)

6 Izirayelimogow bonin ko Misiran, a san kema naani ni biseeginan na, o san karo flanan, min ye Zivu karo † ye, Sulemani ka Matigi Ala ta Alabatosoba baaraw damina; o kera a ta masaya san naaninan na Izirayeli jamana kunna.

² Masace Sulemani nana o Alabatosoba min lo Matigi Ala ye, o Alabatosoba janya tun ye nongon †† na biwɔɔɔ, a bonya tun ye nongon na mugan, a lo tun ye nongon na bisaba.³ O ka bolon do lo Alabatosoba bonba nafeyoro ra. O bolon bonya tun ye nongon na mugan, i n'a fo Alabatosoba yere bonya, k'a janya ke nongon na tan.

⁴ O ka finetiri fitini dow ke Alabatosoba kogow ra, ka negesansanw don o ra. ⁵ O ka sankaso bon dow lo, ka Alabatosoba bonba ni a yoro saninman bee lamini; o k'a lo k'a noro Alabatosoba kogow ra, ka bonkɔnɔw ke a ra. ⁶ Sankaso dugumabonw bonya tun ye nongon na looru; a cɛmance bonw bonya tun ye nongon na wɔɔɔɔ, a sanfebonw bonya tun ye nongon na wolonfla. O tun ka do fara Alabatosoba kogow bonya kan a kenemayoro ra,

janko o sankasow be biri ni berew minw ye, o ye la o yoro kan, o kana don Alabatosoba yere kogo ra.

⁷ Alabatosoba lotuma ra, o ka kabakuru minw lese kabakuruboyoro ra, o ka o le ta ka Alabatosoba lo; o koson a lowagati ra, kabakuru lesekan ma men, kabakuru cikan ma men, negemanfen si mankan ma men so loyoro yere ra. ⁸ Sankaso dugumabonw donda tun be Alabatosoba woro-duguyanfan fe. I tun be don o da le fe, ka soro ka yelen yelenyoro do fe ka taga cɛmancebonw kono, ka bo yi ka yelen ka taga sanfebonw kono.

⁹ O ka bon lo ka ban minke, Sulemani ko o ye a datugu ni yiri kuturuw ni sediriyiriferenw ye.

¹⁰ Sankaso minw tun lora ka so lamini k'a noro so kogo ra, olugu bee kelen kelen lo tun ye nongon na looru; sediriyiri kuturu dow tun sigisigira Alabatosoba kogo kan, ka o ke ka sankaso bonw biri.

¹¹ Matigi Ala kumana Sulemani fe, k'a fo a ye ko: «Ayiwa, i be nin so lora; ¹² ni i ka tagama ka kapa ni ne ta cifoninw ye, ka ne ta kolatigeninw ke, ka ne ta kumaw lamɛn, ani k'a sira tagama, o tuma ne ka layiri min ta i face Dawuda ye, ne bena o layiri dafa ele le ye. ¹³ Ne bena na, ka na sigi Izirayelimogow ce ra; ne tena bo ne ta mɔgɔw ko tuun, minw ye Izirayelimogow ye.»

Alabatosoba kɔnɔnyoro lalagacogo

¹⁴ Ayiwa, Sulemani ka bon lo ka ban minke, ¹⁵ a ka sediriyiriferenw lala a kɔnɔnyoro ra, kogo kan, k'a ta dugu ma fo san fe, ka siperesiyiriferen dow lala a dugumayoro ra. ¹⁶ Bonkono min tun be so kofeyoro ra, a ka sediriyiriw lala o fana kɔnɔnyoro ra, k'a ta dugu ma fo san fe. O bon janya tun ye nongon na mugan ye. O ka o bon kɔnɔnyoro laben ka o ke Alabatosoba yoro saninmanba* ye.

¹⁷ Bon min tun be yoro saninman nafeyoro ra, ale janya tun ye nongon na binaani. ¹⁸ O tun ka sediriyiri minw lala yoro saninmanba kɔnɔnyoro ra, o ka yiriden dow bisigiya ke o yiriw kan, ani yirifyeren dayelenin dow bisigiya. O bon kɔnɔnyoro bee tun kera sediriyiri le ye; kabakuru tun te ye a yoro si ra.

¹⁹ O ka Alabatosoba yoro saninmanba laben ka Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya kesu* bla o yoro ra. ²⁰ O yoro saninmanba janya tun ye nongon na mugan, k'a bonya ke nongon na mugan, k'a lo fana ke nongon na mugan. O ka sanin yereworo la o bon kɔnɔnyoro kogow bee kan; o ka sarakabonan do lalaga ni sediriyiri ye, ka sanin yereworo la o yoro bee kan. ²¹ O ka sanin yereworo la Alabatosoba kɔnɔnyoro kogow bee kan fana. O ko, o ka saninjoro ko dow lalaga ka o sirisiri yoro saninmanba donda ra. O tun ka yoro saninmanba yoro bee ke sanin le ye. ²² O ka sanin la Alabatosoba kɔnɔnyoro bee ra. Sarakabonan min tun be yoro saninmanba koro, o ka sanin la o fana yoro bee ra.

²³ O ka seruben meleke bisigiya fla lalaga ni oliyiyeyiri ye, ka o bla yoro saninmanba kono. A bee janya tun ye nongon na tan. ²⁴ O seruben meleke kelen kamanw bee kelen janya tun ye nongon na looru ye. K'a ta kaman kelen kun ma, ka taga a bla kaman to kelen kun ma, o janya

† Zivu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo flanan ye.
†† Nongon na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

tun ye nongon na tan ye. ²⁵ Meleke bisigiya to kelen fana kamanw janya tun ye nongon na tan, sabu o seruben meleke bisigi fla bee janya ni a cogoya bee tun ye kelen ye. ²⁶ O bee kelen kelen lo fana tun ye nongon na tan. ²⁷ O ka o seruben meleke bisigiyaw bla fo Alabatosoba kononobon konon. O bee kamanw tun foninin be. Kelen ta kaman kelen kun tun be sera so kogo kelen ma; to kelen fana ta kaman kelen kun tun be sera so kogo to kelen ma. O fla ta kaman kun fla tun be sera jogon ma so cemance ra. ²⁸ O ka sanin la o seruben meleke bisigiyaw fana kan.

²⁹ O ka Alabatosoba bonkonon fla bee kogow jegen ni seruben meleke dow bisigiya ye, ani tamarosunw bisigiya, ani yirifiyeren dow bisigiya. ³⁰ O ka sanin la o bonkonon fla bee dugumayorow ra fana.

³¹ O ka kon fla lalaga ni oliviyeyiri ye, ka o don yoro saninmanba donda ra k'a datugu. O tun ka bere looru le don kon sanfeyoro jukoro. ³² O ka seruben meleke dow bisigiya ni tamarosunw ni yirifiyeren dayelenin dow bisigiya ke o konw fla bee kan, ka o jegen, ka sanin gbasinin la o seruben meleke ni o tamarosunw ni o yirifiyerenw bisigiyaw kan.

³³ O ka oliviyeyiri naani fana lese, ka o lo bonba yere donda ra. O tun ka bere naani le don kon sanfeyoro jukoro. ³⁴ O ka kon fla lalaga ni siperesiyiri ye, ka o ke yiriferen fla fla ye, ka nege koorinin dow lalaga, ka o konw don o ra. ³⁵ O ka seruben meleke dow bisigiya ni tamarosunw ni yirifiyeren dow bisigiya ke o konw fana kan ka o jegen, ka sanin la o bee kan, k'a gbasi k'a dakaja.

³⁶ O ko, o ka lukonoyoro lamini ni kabakuru lesenin sira saba ye, ani sediriyiri sira kelen.

³⁷ Ayiwa, o tun ka Matigi Ala ta batoso baara damina masace Sulemani ta masaya san naaninan le ra, Zivu karo ra. ³⁸ A san tan ni kelennan na, san karo seeginan na, min ye Buli karo † ye, Alabatosoba baara bee banna; o tun b'a fe ka fen o fen ke a ra o ka o bee ke ka ban. Sulemani ka san wolonfla le ke bon lori ra.

Sulemani ta masaso lori

7 Sulemani k'a yere ta masabon lori damina. A ka san tan ni saba le ke o bon lori ra, a ka soro ka ban. ² Masabon min togo lara ko Liban yiritu, a konna ka o le lo. O janya tun ye nongon † keme, a bonya tun ye nongon na bilooru, a lo tun ye nongon na bisaba. O tun k'a biri ni sediriyiri kuturuw le ye, ka o yiriw sigi sediriyiri sira naani kan; olugu le tun ye a samasenw ye. ³ O ka sediriyiri tan ni looru sigiyoroma saba lala yiri kuturuw kan, k'a bee lajennin ke yiri binaani ni looru ye. O bee tun signin be samasenw kan. ⁴ Finetiri sira saba le tun be bon fan bee ra. Sira kelen be dugumayanfan na, kelen be cemance ra, kelen be sanfeyanfan na, k'a bee da bo k'a ben jogon ma. ⁵ O finetiriw ni o dondaw bee janya ni a bonya tun ye kelen ye. Finetiriw bee tun bora ka o daw ben jogon ma.

† Buli karo, o ye Yahudiyaw ta san karo seeginan ye.
 †† Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

⁶ O ko, Sulemani ka bon do were lo, ka o togo la ko samasenw ta bon. O janya tun ye nongon na bilooru, k'a bonya ke nongon na bisaba. O bon le tun ye Liban Yiritu ta bon bolon ye; samasenw tun lolonin be a jafeyoro ra.

⁷ O ko, o ka do were lo ka o togo la ko masasiganan ta bon. O bon le tun be wele fana ko kititigebon, sabu Sulemani tun be kitiw tige o bon le konon. O bon yoro bee tun ye sediriyiri le ye, k'a ta dugu ma fo san fe. ⁸ Sulemani yere ta sibon tun lora yoro were ra, k'a mabo Liban Yiritu ta bon na. Nka a bee locogoya tun ye kelen ye.

Ayiwa, Sulemani tun ka Farawona denmuso min furu, a tun ka bon min lo ale ye, o bon locogoya ni Liban yiritu ta bolon locogoya bee tun ye kelen ye.

⁹ O bonw bee, ani kenemabonw bee, ani luba laminikogow bee, o bee tun lora ni kabakuru lesenin pumanmanw le ye, k'a ta dugu ma ka taga a bla fo san fe; o tun ka o kabakuruw fan fla bee lese ni kabakurulesenan ye, k'a dakaja. ¹⁰ O tun ka kabakurubaba pumanman dow fana ke bonw jusiginanw ye; o kabakuru dow janya tun ye nongon na tan, dow janya tun ye nongon na seegi. ¹¹ O tun ka kabakuru leseninw ni sediriyiri kuturuw sigisigi o kabakurubabaw le kan. ¹² Luba laminikogow tun lora ni kabakuru lesenin sira saba le ye, ani sediriyiri kuturuw sira kelen, k'a ke i n'a fo Matigi Ala ta batoso lu kononoyoro ni a bolon tun lora cogo min na.

Hiramu ka Alabatosoba baarakeminanw lalaga

(Kibaroyaw flanan 3.15-5.1)

¹³ O ko, masace Sulemani ka mogo ci ka taga Tiri, ka taga Hiram wele. ¹⁴ Hiram bamuso tun be bo Nefitali ta gba le ra; a face tun sara. A face tun ye Tirika le ye. Hiram ta baara tun ye siranege baara le ye. Hakiritigiya ni lonniya tun b'a fe o baaraw ra; a tun be se siranege baara suguya bee ra. A nana masace Sulemani fe ka na masace ta baaraw bee ke.

Alabatosoba ta samasen lalagacogo

¹⁵ Hiramu ka samasen fla lalaga ni siranege ye; a bee kelen kelen lo tun ye nongon na tan ni seegi, k'a lamini ke nongon na tan ni fla. ¹⁶ A ka samasenw datugunanw fana lalaga ni siranege ye, minw bena bla samasenw kunna; o bee kelen kelen lo tun ye nongon na looru. ¹⁷ A ka o jegen ni jo bisigiya dow ye, ani negjorokow bisigiyaw. O fenw bisigiyaw jogon wolonfla le tun be samasenw sanfeyoro fla bee kan. ¹⁸ Hiramu ka gerenadi yiriden bisigiya sira fla lalaga ka o jo bisigiyaw bee kelen kelen lamini, ka samasen sanfeyorow jegen ka na. ¹⁹ O tun ka sanfeyoro do were lalaga tuun ka o lo bolon samasenw kunna. O sanfeyoro lo tun ye nongon na naani ye; o tun k'a lalaga k'a ke i ko yirifiyeren bisigi. ²⁰ Samasenw sanfeyoro kunna, yoro do tun koorinin be. O yoro koorinin tun be jo bisigiya ni gerenadi yiriden keme fla ko fe, minw tun blablanin be jogon koro, ka samasenw sanfeyorow bee kelen kelen lamini. ²¹ O ka o samasen

fla lo Alabatosoba bolon ja fe. O ka kelen lo kininboroyanfan na, ka o togo la ko Yakini; o koro ye ko Ala be baraka di. A ka to kelen lo numanboroyanfan na, ka o togo la ko Boozi; o koro ye ko fanga be Ala le ra. ²² O tun ka yirifyeren bisigiya do lalaga ka o bla samasen bee kelen kelen kunna. O samasenw ta baara banna o cogo le ra.

Minanba lalagacogo

²³ O ko, Hiramun ka siranegge yeele ka minanba koorinin lalaga. A kono bonya tun ye nongon ja tan, a lo tun ye nongon ja looru, a lamini tun ye nongon ja bisaba.

²⁴ A ka yiriden dow bisigiya ke minanba da jukoroyoro ra, k'a negen k'a lamini, k'a ke sira fla. Yiriden tan le tun be nongon ja kelen kelen na, ka minanba bee lamini. O tun ka siranegge yeele ka o yiridenw, ani minanba bee le bo jogon fe negekuturu kelen ye. ²⁵ Minanba tun siginin be misitoran siranegeraman tan ni fla le kan. Misitoran saba tun pasinna sahiliyanfan ma, saba tun pasinna terebenyanfan ma, saba tun pasinna woroduguyanfan ma, saba tun pasinna tereboyanfan ma. O bee kofeyorow tun sinna jogon ma minanba jukoroyoro ra. ²⁶ Minanba ta negge bonya tun ye borotegge ja kelen ye. A tun k'a da kuturu k'a ke i ko jifiye, i ko yirifyeren bisigi. Litiri waga biseegi (80 000) jogon le tun be don minanba kono †.

Wotorow lalagacogo

²⁷ Ayiwa, Hiramun ka siranegge wotoro tan lalaga. O wotoro bee kelen kelen janya tun ye nongon ja naani, o bonya fana tun ye nongon ja naani, o lo tun ye nongon ja saba. ²⁸ O wotorow lalagacogo fle nin ye: O ka siranegge gbasi ka o ke a fan naani ye. ²⁹ A ka jara tagamasiyenw, ani misitoran tagamasiyen, ani seruben meleke tagamasiyen ke a kerenw na, ani a nafeyoro ni a kofeyoro ra. A ka yirifyeren dow fana bisigiya ke jaraw ni misitoranw san fe, ani o jukoro. ³⁰ Sen naani tun be wotoro bee kelen kelen na; o bee tun lalagara ni siranegge ye. Senw tun donna negbere minw na, o fana tun ye siranegge ye. O siraneggeberew yere tun donnin be negge naani na wotoro kun naani na. O siraneggeberew ni wotoro negge yere tun lalagara k'a noro jogon na, nka a janya tun ma teme yirifyeren bisigiw janya kan. ³¹ O tun ka wo koorinin do bo wotorow bee kelen kelen sanfeyoro ra, ka o dunya ke nongon ja kelen, k'a kono bonya ke nongon ja kelen ni tarance; o le tun ye tasabaw blayoro ye. Hiramun ka fen dow bisigiya ke a kan k'a negen. Wotoro negge yere janya ni a bonya bee tun ye kelen ye; a tun koorinin te. ³² Wotoro ta sen naani tun be wotoro negew le jukoro. Senw tun donnin be negbere min na, o negbere tun noronin be wotoro jukoroyoro ra. Wotoro senw bee kelen kelen kono tun ye nongon ja kelen ni tarance. ³³ O senw tun lalagara k'a ke i n'a fo sowotoro ta senw. O sendonnegew, ani o negge koorininw, ani o neggejuruw, ani o sen cemancenegew, o bee tun lalagara ni siranegge yee-

lenin le ye. ³⁴ Negge kuturunin minw tun be wotoro nongon naani na, olugu ni wotoro negge bee tun noronin be jogon na. ³⁵ A ka masafugula do bisigiya ke wotoro bee kelen kelen sanfeyoro ra; o fugula kono bonya tun ye nongon ja tarance ye, ka wotoro sanfeyoro ta wo koorinin lamini. Wotoro sigira negge minw kan, ani wotoro kerefenegew, ani a sanfeyoro, o bee tun noronin be jogon na. ³⁶ O ka seruben meleke ni jaraw ni tamarosunw tagamasiyen dow ke wotoro negew kan, ani a kerefenegew kan, fen si bisigiya tun te yoro o yoro ra, o ka do ke yi, ka yirifyerenw ke k'a lamini. ³⁷ Wotoro tan bee tun lalagara cogo kelen le ra. A tun ka negge yeele, k'a bee kelen kelen kuturu le bo. A bee janya ni a bonya ni a lo ni a cogoya bee tun ye kelen ye.

³⁸ O ko, Hiramun ka siraneggetasaba tan lalaga, ka o bla wotoro tan kono. O tasaba bee kelen kelen lo tun ye nongon ja naani ye; litiri keme seegi ni biseegi le tun be se ka don a bee kelen kelen kono. ³⁹ O ka wotoro looru ni a tasabaw bla Alabatosoba kininboroyanfan fe, ka looru ni a tasabaw bla numanboroyanfan fe. Minanba koorinin blara Alabatosoba kininboroyanfan fe, woroduguyanfan ni tereboyanfan ce.

Alabatosoba minanw bee jateda

⁴⁰ Hiramun ka tasaw ni buguricenaw ni jifiyew fana lalaga.

A kera ten, masace Sulemani tun ka baara minw bee di a ma Matigi Ala ta batoso ko ra, a ka o bee ke ka o ban. ⁴¹ A ka samasen fla lalaga, ani o datugunan koorinin fla, min be bla samasenw kunna, ani jo bisigi fla, minw be bla samasenw sanfeyorow kunna, samasenw kunna, ⁴² ani gerenadi yiriden bisigiya keme naani minw dulondulonnin be jo fla ra, yiriden sira fla tun be jo bee kelen kelen na, samasenw sanfeyoro kunna; ⁴³ a ka wotoro tan lalaga, ani tasaba tan minw tun blara wotoro kono, ⁴⁴ ani minanba koorinin kelen, ani misitoran tan ni fla, minanba siginin be minw kan, ⁴⁵ ani negedagaw, ani buguricenaw, ani jifiyew.

Huramun tun ka o fen minw bee lalaga masace Sulemani ye, Matigi Ala ta batoso ta baara kama, o bee tun lalagara ni siranegge nugunin le ye.

⁴⁶ Masace tun ko o ye o siranegge yeele bogo le ra ka o fenw lalaga; o baara kera Zuriden kenegbe le ra, Sukoti dugu ni Saritan dugu ce. ⁴⁷ O ko, masace Sulemani tagara o minanw bla Matigi Ala ta batoso kono. Nka minanw cayakojuju fe, o ma o siranegge hakeya jate tuun.

⁴⁸ Masace Sulemani ka Matigi Ala ta batoso ta minan tow bee lalaga fana: sarakabonan saninlaman, ani sarakaburuw tun be bla sanintabali min kan; ⁴⁹ ani fitinablanan saninlamanw, minw lalagara ni sanin yereworo ye; o ka looru sigi kininboroyanfan fe, ka looru sigi numanboroyanfan fe, yoro saninmanba* ja fe, ani a yirifyeren bisigiw, ani a fitinaw, ani tasma lalaganan saninlamanw; ⁵⁰ o ka tasaw lalaga, ani muruw, ani jifiyew, ani setiw, ani takamidonnanw; o bee kera ni sanin le ye. So kononoyoro ta konw, minw ye yoro saninmanba ta konw ye, ani Alabatosoba yere donda ta

† Heburukan na a sebera ko: Bati ja waga fla.

konw, o ka o konw donyorow bee ke ni sanin ye.

⁵¹ Ayiwa, masace Sulemani nana Matigi Ala ta batoso baaraw bee ke ka ban tuma min na, a face Dawuda tun ka fen minw bla danna Ala ye, warigbew, ani saninw, ani minan tow, Sulemani tagara o fenw bee bla Matigi Ala ta batoso natoroblayoro ra.

Sulemani ka jennogonya kesu bla Alabatosoba kono

(Kibaroyaw flanan 5.2-6.2)

8 Ayiwa, masace Sulemani ka Izirayeli cekorobaw, ani maraw ta kuntigiw, ani a gbatigiw bee lajen a yere koro Zeruzalemu, ka na Matigi Ala ta jennogonya kesu* ta ka bo Dawuda ta masabonba* kono, min be Siyon.

² Izirayeli cew bee nana lajen masace Sulemani koro, Etanimu karo ta panagbe wagati ra, min ye san karo wolonflanan ye.

³ Izirayeli cekorobaw bee nana. Sarakalasebagaw ka jennogonya kesu ta. ⁴ O ka Matigi Ala ta jennogonya kesu ta, ani Nogonkunben fanibon*, ani fen saninman minw bee tun be fanibon kono. Sarakalasebagaw ni Levi ta mogow le ka o fenw ta ka taga. ⁵ Masace Sulemani, ani Izirayelimogo minw bee tun nana lajen a koro, o bee tun be jennogonya kesu na fe; o ka sagaw ni misiw ke saraka ye; a cayakojugu fe, mogo tun te se k'a jate k'a da lon.

⁶ Sarakalasebagaw tagara ni Matigi Ala ta jennogonya kesu ye ka taga a bla a blayoro ra, Alabatosoba kononoyoro ra, yoro saninmanba kono, seruben melekw kamanw jukoro; ⁷ sabu seruben melekw kamanw tun foninin be jennogonya kesu blayoro kunna. O kamanw tun ka jennogonya kesu ni a ta berew bee datugu. ⁸ O tun ka berew janya, k'a ke fo mogo tun be se ka to yoro saninman kono, yoro saninmanba donda ra k'a ye; nka mogo tun te se ka to kene ma k'a ye. O fenw tora o yoro le ra yi fo bi.

⁹ Foyi were tun te jennogonya kesu kono ni kabakuru walaka fla te; Musa le tun ka o bla a kono Horebu kuru yoro ra, wagati min Matigi Ala tun ka jennogonya don ni Izirayelimogow ye, o boto Misiran jamana ra.

¹⁰ Sarakalasebagaw nana bo yoro saninman kono tuma min na, sankaba jamijan ka Matigi Ala ta batoso bee fa. ¹¹ Sarakalasebagaw ma se ka lo ka sarakaw bo tuun sankaba koson, sabu Matigi Ala ta noro tun ka Alabatoso fa.

¹² Sulemani ko: «Matigi Ala, ele tun k'a latige ko i be to dibiba le kono! ¹³ Ne ka so pumanba do lo i ye, i bena to yoro min na, wagati bee, ani tuma bee!»

Sulemani ta kuma

(Kibaroyaw flanan 6.3-11)

¹⁴ O ko, masace k'a pasin Izirayeli jama bee lajenin ma, ka dugawu ke o ye ka o lonin to.

¹⁵ A ko: «Ne be baraka la Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, sabu a da tun ka layiri min ta ne face Dawuda ye, a ta sebagaya ka o layiri dafa. A tun

k'a fo a ye ko: ¹⁶ «Kabini lon min na ne ka ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, ne tun ma dugu si panawoloma Izirayeli ta gbaw si ra, k'a fo ko o ye so lo, ne togo be se ka sigi yoro min na. Nka ne ka Dawuda le panawoloma k'a ke ne ta mogow, Izirayelimogow ta pamogo ye.» ¹⁷ A koni tun be ne face Dawuda jusu ra ka Alabatosoba do lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra. ¹⁸ Nka Matigi Ala k'a fo ne face Dawuda ye ko: «I n'a fo a be i jusu ra ka so do lo ne togo ra, o miiriya min be i jusu ra o ka ni. ¹⁹ Nka ele le tena o so lo. I dence, min ye i yere woroden ye, o le bena o so lo ne togo ra.» »

²⁰ Sulemani ko tuun, ko: «Matigi Ala tun ka layiri min ta, a ka o dafa. Ne nana ke ne face Dawuda no ra, ka sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; ne ka o so lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra. ²¹ Wagati min na Matigi Ala tun ka an bemaw labo Misiran jamana ra, a tun ka jennogonya min don ni an bemaw ye, o jennogonya kitabu be kesu min kono, ne ka o kesu blayoro ke o so kono.»

Sulemani ka Ala daari

(Kibaroyaw flanan 6.12-40)

²² Ayiwa, masace Sulemani lora Matigi Ala ta sarakajenifen* na fe, k'a pasin Izirayeli jama bee ma, k'a boro fla korota san fe, k'a fo ko: ²³ «E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala! Ele bonogonko Ala te san fe, sankolo ra, walama dugu ma, dugukolo kan yan. I ta jon minw be i ta siraw tagama ka na ni o jusukun bee ye, i be to jennogonya ra ni olugu ye ka kopuman ke o ye. ²⁴ O ra, i tun ka min fo i ta jonce ye, min ye ne face Dawuda ye, i ka o ke. I yere da tun ka o layiri min ta a ye, i yere boro ka o le dafa bi.

²⁵ «Ayiwa, sisan Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i tun ka layiri min ta i ta jonce ye, min ye ne face Dawuda ye, o layiri dafa a ye. I tun k'a fo a ye ko: «I dence do bena soro tuma bee, min bena sigi masaya ra ne na koro, Izirayelimogow kunna, ni o koni ka o tagamacogo korosi, ka tagama ka na ne na koro, i ko ele yere tagamana cogo min na.»

²⁶ Ayiwa, sisan, Izirayeli ta Ala, i tun ka o kuma min fo i ta jonce ye, min ye ne face Dawuda ye, a to o kuma ye ke can ye sa!

²⁷ «Nka yala can yere ra Ala be se ka to dugukolo kan yan wa? Sankolo ni a bonya bee lajennin, ni Ala ma se ka kun o kono, o tuma ne ka nin so min lo i ye, o bena mun le na sa? ²⁸ O bee n'a ta, Matigi Ala, ne ta Ala, i toro malc i ta jonce ta daariri ni a ta makarikan na; i ta jonce kulekan ni a ta daarikan lamem bi. ²⁹ I janto nin so ra su ni tere; sabu i k'a layiri ta ko i togo bena sigi nin yoro le ra. I ta jonce be daariri min kera nin yoro ra, o lamem!

³⁰ «Ni i ta jonce ni i ta mogow, Izirayelimogow ka o pasin nin yoro ma ka daariri ke tuma o tuma, i ye son ka o ta makarikan lamem. I ye to i sigiyoro ra, sankolo ra, ka o lamem. I ye o lamem ka yafa o ma.

³¹ «Ni do k'a mogogon hake ta, ni a fora ko o tigi ye kari o ko koson, ni a ka kan ka kari i ta

sarakajenifen le ja fe nin so kono yan, ³² ele le be-na to sankolo ra ka o ko lamén; ele yere le bena i ta jonw kiti tige, ka o ko panabo. Min jarakira, i be kiti ben o kan, k'a ta kewale kunko ben a yere kan; min jo lo, i be jo di o ma, k'a mina ka kapa ni a ta terenninya ye.

³³ «Ni i ta mogow, Izirayelimogow nana taga kere ra, ni o juguw tagara se o ra, k'a sababu ke ko o ka i hake ta, ni o sekora ka na i fe ka na i togo bonya, ka daaririw, ani makarikanw fo i ye nin so kono yan, ³⁴ i ye to sankolo ra ka son ka o lamén. I ye i ta mogow, Izirayelimogow ta jurumunw yafa o ma; i ka jamana min di o bemaw ma, i ye o laseko ka na o jamana ra tuun.

³⁵ «Ni sankolo nana datugu, k'a ke ko sanji te nana tuun, k'a sababu ke ko i ta mogow ka i hake ta, ni o ka pasin nin so ma ka i daari, ka i togo bonya, ka o ta jurumunw dabra ka na i fe, ³⁶ sabu o ta jurumunw ta ko ka o jusu kasi, o tuma, i ye to sankolo ra ka i ta jonw lamén, minw ye i ta mogow ye, Izirayelimogow; i ye o ta jurumunw yafa o ma. O ka kan ka sirajuman min tagama, i ye o yira o ra, ka sanji ben dugukolo kan, i ka o dugukolo min di o ma k'a ke o ta ye.

³⁷ «Ni kongo nana ben jamana kan, walama banajugu, walama simancenbanaw, walama ni jodo-mutonw ni tumuwulenninw nana simanw cen, walama ni Izirayelimogow juguw nana o lamini o ta duguw kono, dugu minw lamininin be ni kogow ye, ni banajugu, walama ni kojugu o kojugu le benna mogow kan, ³⁸ ni i ta mogow, Izirayelimogow bee kelen kelen jusu kasira kosebe o ko ra, ni o min o min ka i daari, ka makarikanw fo, ka o boro sin nin so ma, ³⁹ i ye to i sigiyoro ra sankolo ra yi ka o lamén. I ye yafa o ma, ka bee sara ka kapa ni a ta kewale ye, sabu ele kelen le ka adamadenw bee jusukunnako lon. ⁴⁰ Ni o kera, o bena siran i ja, ka to i ta sariyaw sira kan wagati bee, nin jamana ra, i ka nin jamana min di an bemaw ma.

⁴¹ «Ayiwa, lonan minw te i ta mogow, Izirayelimogow dow ye, ni olugu do bora jamana-jan do ra ka na yan, i togo koson, ⁴² sabu o bena i togo ba, ani i ta sebgaya, ani i ta baraka bonya ko men, ni o do nana a pasin nin so ma ka i daari, ⁴³ i ye to i sigiyoro ra sankolo ra k'a lamén. Ni o lonan ka i daari fen o fen na, i ye o ke a ye, janko dugukolo siyaw bee ye i togo lon, ka siran i ja, i n'a fo i yere ta mogow, Izirayelimogow; o ye a lon ko ne ka nin so min lo, ko i togo le be batora o so kono.

⁴⁴ «Ni i ta mogow nana bo ka taga o juguw kere, ni a ka ke yoro o yoro ye, ni o ka o pasin i ta dugu ma, i ka dugu min panawoloma, ka o pasin nin so ma, ne ka nin so min lo i ye, ni o ka ele Matigi Ala daari, ⁴⁵ i ye to sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamén, ka lo ni o kunko ye.

⁴⁶ «Ni o ka i hake ta, sabu mogow si te yi ni min te jurumun ke, ni i dimina o koro ka o don o juguw boro, ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye jonya ra o ta jamana ra, yorojan na, walama yoro surun na, ⁴⁷ o minana ka taga jamana min na, ni o tora yi ka o ta miiriya yelema, ni o nimisara ka makarikanw

fo i ye o minabagaw ta jamana ra yi, k'a fo ko: «An ka jurumun ke, an ka ko benbari ke, an jarakira», ⁴⁸ ka o to o jamana ra yi, o juguw ka o mina ka taga ni o ye jamana min na, ni o sekora ka na i fe ni o jusukun bee ye, ani o nin bee ye, ka o pasin nin jamana ma, i ka jamana min di o bemaw ma, ani ka o pasin nin dugu ma, i ka nin dugu min panawoloma, ka o pasin nin so ma, ne ka min lo i ye, ni o ka i daari, ⁴⁹ i ye to i sigiyoro ra sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamén, ka lo ni o kunko ye. ⁵⁰ I ye yafa i ta mogow ma, sabu o ka i hake ta; ni o ka kojugu o kojugu ke ka i hake ta, i ye yafa o ma o bee ra, k'a to o minabagaw ye makari o ra, ⁵¹ sabu i ta mogow lo; o kera i ta ye, sabu ele le ka o labo Misiran jamana ta negegba tasuma ra.

⁵² «Sabari ka i janto i ta jonce ta makarikan na, ani i ta mogow, Izirayelimogow ta makarikanw; ni o ka i togo wele tuma o tuma, i ye o lamén; ⁵³ sabu, ele Dunujatigi Ala, ele le ka an panawoloma ka an bo dugukolo siya tow bee ce ra, ka an ke i ta ye, i n'a fo i tun k'a fo an ye i ta jonce Musa sababu ra cogo min na, wagati min i ka an bemaw labo Misiran jamana ra.»

Sulemani ka dugawu ke jama ye

⁵⁴ Ayiwa, Sulemani ka nin daaririw bee fo, ani ka nin makarikanw fo Matigi Ala ye ka ban tuma min na, a wurira ka bo Matigi Ala ta sarakabonan koro, sabu a tun k'a kinbiri gban o yoro le ra k'a boro fla korota san fe ka Ala daari. ⁵⁵ O ko, a wuri-ra ka lo, k'a kan korota ka dugawu ke Izirayelimogow bee lajennin ye; a ko:

⁵⁶ «Matigi Ala baraka, sabu a ka laganfiya di a ta mogow ma, minw ye Izirayelimogow ye, i n'a fo a tun k'a layiri ta an ye cogo min na. A tun ka kopuman minw bee layiri ta an ye a ta jonce Musa sababu ra, o layiri si ma to ni a ma dafa. ⁵⁷ An Matigi Ala ye ke ni an ye, i n'a fo a tun be ni an bemaw ye cogo min na; a kana an to an kelen na, a fana kana pina an ko ka ye! ⁵⁸ A ye an jusukun yelema ka an lana a yere fan fe, janko an ye a ta siraw bee tagama, ani a k'a ta kumaw ni a ta ciw ni a ta kolatigenin minw bee fo an bemaw ye, an ye o bee sira tagama. ⁵⁹ Ne ka nin kuma minw bee fo Matigi Ala ja koro, i ko makarikanw, o kumaw ye to Matigi Ala, an ta Ala hakiri ra su ni tere, janko a ye a ta jonce ni a ta mogow deme, minw ye Izirayelimogow ye; ni o mako ka ke fen o fen na lon o lon, a ye o ke o ye. ⁶⁰ Ni o kera, dugukolo siyaw bee bena a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye, ko Ala were te yi ale ko. ⁶¹ O le koson, aw koni ka kan ka tugu Matigi Ala, an ta Ala ko ni aw jusukun bee ye, ka tagama ka kapa ni a ta cifoninw ni a ta kumaw ye, i n'a fo aw b'a kera cogo min na bi.»

Alabatosoba ta panagbe

(Kibaroyaw flanan 7.1-10)

⁶² Masace Sulemani ni Izirayelimogow bee ka sarakaw bo Matigi Ala ye. ⁶³ Masace Sulemani ka ninsondiya saraka* minw bo Matigi Ala ye, o kera misi waga mugan ni fla (22 000); sagaw ni baw

farantin jagon kan, o kera began waga keme ni mugan (120 000). Masace ni Izirayelimogow bee ka o sarakaw le bo ka Matigi Ala ta batoso saninya k'a bla a ta baara kama.

⁶⁴ O lon kelen na, Alabatoso lukene cemanceyoro min be Matigi Ala ta so pafeyoro ra, Masace Sulemani ka o yoro saninya, janko ka saraka jenitaw* ani siman sarakaw* ani jennogonya sarakaw* turuw jeni o yoro ra; sabu sarakajenifen* siranegeraman min be Matigi Ala ta batoso na fe, o tun dogoyara sarakaw bee ma; saraka jenitaw, ani siman sarakaw, ani jennogonya sarakaw turuw bee tun te se ka jeni o sarakajenifen kan.

⁶⁵ Masace Sulemani ni Izirayelimogow bee ka janagbe ke o wagati ra. K'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fo Misiran koba koro, jama caman tun nana ka bo o yorow bee ra, ka na lajen Matigi Ala na koro, ka o janagbe ke fo tere wolonfla; o ko, o ka tere wolonfla were ke, k'a bee lajennin ke tere tan ni naani. ⁶⁶ O tere seeginan, masace ka jama labla. Mogow ka dugawu ke masace ye, ka taga o ta so. Matigi Ala tun ka kopuman minw bee ke a ta jonce Dawuda ye, ani a ta mogow ye, minw ye Izirayelimogow ye, o bee jusu diyanin tun be janarira o kow koson.

Ala k'a yere yira masace Sulemani na tuun

(Kibaroyaw flanan 7.11-22)

9 Sulemani ka Matigi Ala ta batoso ni a yere ta masaso lo, ani a tun b'a fe ka fen to minw bee lo. A banna o ra tuma min na, ² Matigi Ala k'a yere yira a ra tuun a sijaga flanan na, i n'a fo a tun k'a yere yira a ra cogo min na Gabahon.

³ Matigi Ala k'a fo a ye ko: «I ka daariri ni makarikan min fo ne ye, ne ka o men. I ka nin so min lo, ne bena o so ke yoro saninman ye, ka ne togo la o so ra wagati bee. Ne na bena ke o so ra wagati bee; ne hakiri fana bena to a ra wagati bee.

⁴ «Ni ele koni ka tagama ne na koro ni jusukun kelen ye, terenninya kan, i n'a fo i face Dawuda k'a ke cogo min na, ani ne ka min fo i ye, ni i ka o ke, ni i ka ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw sira tagama, ⁵ ne bena i ta masaya sabati Izirayeli jamana kan tuma bee, i n'a fo ne tun k'a layiri ta i face Dawuda ye cogo min na, ko mogow do bena soro a ta denw na tuma bee, min bena sigi a no ra, ka ke Izirayelimogow namogow ye.

⁶ «Nka ni aw koni ka aw yere mabo ne ra, aw ni aw ta denw, ni aw ma son ka ne ta kumaw ni ne ta cifoninw sira tagama, ne ka minw yira aw ra, ni aw tagara ala werew le bato, ka aw kinbiri gban olugu koro, ⁷ o tuma ne ka nin jamana min di aw ma, ne bena aw Izirayelimogow faran ka bo o jamana ra; ne ka nin so min fana saninya ka ne togo la a ra, ne bena ban o so ra, k'a to mogow bee ye aw Izirayelimogow togo don o ta zanaw ra, ka yerko aw ma siya tow bee ce ra. ⁸ O ra, nin so ni a bonya bee, ni mogow o mogow nana ke teme ye a koro, o tigi bena kabakoya fo ka filen fiye, k'a fo ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko jagon ke nin jamana ra, ani nin batoso ra de!» ⁹ Mogow bena o jaabi, ko: «O ka o ko don Matigi Ala ra, o ta Ala min tun ka o bemaw labo Misiran jamana ra; o

tagara ala werew ko ka taga o kinbiri gban olugu koro ka o bato. O koson Matigi Ala ka nin kojuguw bee lase o ma.» »

Sulemani ka dugu minw di Hiram ma

(Kibaroyaw flanan 8.1-18)

¹⁰ Sulemani ka san mugan le ke nin so fla lori ra, Matigi Ala ta batoso, ani masace yere ta so.

¹¹ Sulemani mako tun be sanin hakeya min o min na, ani yiri min o min, ni a kera sediriyiri ye, walam siperesiyiri, Tiri masace min ye Hiram ma ye, ale tun ka o bee di Sulemani ma; o ra Sulemani fana ka dugu mugan di Hiram ma Galile mara ra.

¹² Sulemani ka dugu minw di Hiram ma, Hiram bora Tiri ka na o duguw fle minke, o duguw ko ma diya Hiram ma ye. ¹³ Hiram ko Sulemani ma: «E, ne balemace, ele sonna ka nin duguw le di ne ma wa?»

Hiram ka o yoro togo la ko Kabuli, ko janamanakolon! O togo le tora o yoro ra fo ka na se bi ma.

¹⁴ K'a soro Hiram tun ka sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) le ci Sulemani ma.

Sulemani ka baara were minw ke

¹⁵ Masace Sulemani tun ka mogow bla jagboyabaara minw na, o baaraw fle nin ye: o ka Matigi Ala ta batoso ni ale yere ta so lo, ka Milo yorow laben ka na, ka Zeruzalemu dugu laminikogow lo, ka Hazori dugu ni Megido dugu ni Gezeri dugu lo.

¹⁶ Misiran masace min ye Farawona ye, folofolo ale le tun tagara ben Gezeri dugu kan, ka dugu mina; a dugumogow, minw ye Kanaanakaw ye, a ka olugu faga, ka dugu jeni. O ko fe, wagati min a denmuso nana furu Sulemani ma, a ka o dugu di a denmuso ma k'a ke a ta furu bonya ye. ¹⁷ Sulemani ka Gezeri dugu lo kokura, ani Beti Horon dugu min be jigijigi ra, ¹⁸ ani Balati dugu, ani Tadmori dugu min be jamana kongoyanfan na, ¹⁹ ani a ta fenmaraduguw bee, ani a tun be a ta sowotorow ni a ta sow mara dugu minw na. A tun b'a fe ka baara o baara ke, a ka o bee ke Zeruzalemu, ani Liban, ani a ta fanga tun be jamana min o min kan.

²⁰ Siya dow tun be yi, olugu tun te Izirayelimogow dow ye. Olugu tun ye Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ye. ²¹ O siyaw ta durujaw le tun tora jamana konso, sabu Izirayelimogow tun ma olugu halaki. Sulemani ka o mogow le bla jagboyabaaraw ra; o tora o le ra fo ka na se bi ma. ²² Sulemani ma son ka

Izirayelimogow si bla jagboyabaara ra. A ka o bla kerekedenya le ra; a ka dow ke kerekedenw ye, ka dow ke a ta jamana namogow ye, ka dow ke a ta kerekewama kuntigiw ye, ka dow ke a ta kerekewew kuntigiw ye, ka dow ke a ta sowototo kuntigiw ye, ka dow ke a ta sowotorotigiw ye. ²³ Olugu le tun ye baaradenw kuntigiw ye. Baaraden minw tun be jagboyabaaraw kera Sulemani ye, kuntigi keme looru ni bilooru le tun be olugu korosira.

²⁴ Sulemani tun ka masaso min lo Farawona denmuso ye, Farawona denmuso nana bo Dawuda ta

masabonba kono ka yelemo o so kono wagati min na, masace Sulemani ka soro ka Milo yorow laben ka ja.

²⁵ Sulemani tun ka sarakajenifen* min lo Matigi Ala ye, a tun be to ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* bo o sarakajenifen kan, san o san sipaga saba; a tun be wusunan sarakaw* fana bo Matigi Ala ja koro, ka o fara o saraka tow kan. Alabatosoba baaraw daminana o cogo le ra.

²⁶ Masace Sulemani ka jirakurunba dow fana lalaga Esiyon Geberi mara ra, Elati dugu koro, Kogojiwulen da ra, Edomu jamana ra. ²⁷ Hiramun k'a ta kurunboribaga dow ci ka na Sulemani ta mogow deme o kurun baara ra; olugu tun ye mogow dow ye minw tun ka kurun baara lon kosebe. ²⁸ O ka kurun bori jogon fe ka taga Ofiri mara ra; o sekora ka na ni sanin min ye ka na o di masace Sulemani ma, o tun ka ca ni sanin kilo waga tan ni fla (12 000) ye.

Saba jamana ta masamuso nana masace Sulemani fo

(Kibaroyaw flanan 8.1-18)

10 Ayiwa, Saba jamana ta masamuso nana Sulemani ko men; Matigi Ala ka min bee ke a ye, a ka o bee men. A nana o le ra ko a bena Sulemani ta hakiritigiya korobo k'a fle ni pininkarigbelen dow ye.

² A nana Zeruzalemu ni a nofemogow caman ye; a nana ni jogomew ye, ani kasadiyananw, ani sanin camanba, ani luluw; o tun ka o doniw la o ta jogomew ko ra ka na. Ko o ko tun be a jusu ra, a nana kuma ni masace Sulemani ye o bee ra. ³ A ka pininkari min o min ke, Sulemani ka o bee jaabi. A ta pininkari si ma gbeleya Sulemani ma; kuma si ma ke yi ni min jaabiri ma soro Sulemani fe.

⁴ Ayiwa, Saba jamana masamuso nana Sulemani ta hakiritigiyaba ye; Sulemani ka masaso min lo, a ka o fana ye; ⁵ domuni minw be ke masace ta so, ani a ta jamana jamogow ta sigiyorow, a ka o fana ye; baaraden minw be domuni ni minnifenw di mogow ma, a ka olugu ta faniw ye; o be saraka jenita* minw bo Matigi Ala ta batoso kono, a ka o bee ye; a ka o ye minke, a kabakoyara fo k'a dabari ban. ⁶ A ko masace ma ko: «Ka ne to ne ta jamana ra, ne ka min men i ta baaraw ko ra, ani i ta hakiritigiya ko ra, o bee ye can le ye. ⁷ Nka ne tun ma la o kow ra, fo ne yere ja nana la a kan tumamin na. Can ra, min fora ne ye i ta ko ra, o te hali a tarance bo. Ne ka min men, i ta hakiritigiya ni i ta naforitigiya temena o bee kan pewu. ⁸ Ele ta mogow koni ta ka di. I ta jamana jamogow fana ta ka di, sabu olugu be i koro yan ka to ka i ta hakiritigiyakumaw lamew wagati bee. ⁹ Matigi Ala, i ta Ala baraka, sabu i ko diyara a ye, o koson a ka i sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna. Matigi Ala be Izirayelimogow kanu ni kanuya banbari le ye, o koson a ka i ke Izirayeli masace ye, janko i ye mogow ta kow janabo ni can ni terenninya ye.»

¹⁰ O ko, Saba jamana masamuso ka masace Sulemani bonya ni sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) ye, ani kasadiyananw, ani lulu camanba. A ka kasadiyanan hakeya min di masace Sulemani

ma, mogow si ma na ni o jogon ye tuun.

¹¹ Masace Hiramun ta mogow minw tun tagara jirakurun kan Ofiri mara ra, olugu tun sekora ka na ni sanin ye, ani santaliyiri + camanba, ani luluw.

¹² Masace Sulemani ka o santaliyiri ke ka samasen dow lo Matigi Ala ta batoso kono, ani a yere ta masaso kono; a ka koraw ni goniw lalaga donkirilabagaw ye. O tun nana ni o santaliyiri min ye, o yiri hakeya jogon ma na tuun, a jogon fana ma ye tuun fo ka na se bi ma.

¹³ Ayiwa, Saba jamana masamuso jabora fen o fen fe, ani a ka fen o fen ko fo, masace Sulemani ka o bee di a ma, ka fara fen tow kan, masace yere ka fen minw bo ka o di a ma, a ta masaya bonya koson. O ko, a ni a ta mogow wurira ka seko ka taga o ta jamana ra.

Sulemani ta naforitigiya

(Kibaroyaw flanan 1.14-17; 9.13-28)

¹⁴ Ayiwa, sanin hakeya min tun be na di Sulemani ma san o san o tun ye sanin kilo waga mugan (20 000) ye. ¹⁵ Jagokebagaw, ani fiyeerekebagaw tun be wusugu minw sara a ye, ani Arabujamana masacew, ani jamana jamogow tun be ninsongo minw sara a ye, o si nin te o ra.

¹⁶ Masace Sulemani ka negbennan belebele keme fla lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo woro le ye. ¹⁷ A ka negbennan fitini keme saba fana lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo kelen ni tarance le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o ka o negbennanw bla o bon do le kono. ¹⁸ Masace Sulemani ka masasiginan jamijan do fana lalaga ka samajin don o ra, ka sanin yere woro la a yoro bee kan. ¹⁹ Yelenyoro tun be o masasiginan na, ka senlayoro woro ke a ra; siginanan kodenyoro tun koorinin lo. Borolayoro tun be a fan fla bee ra. O tun ka jara dow bisigiya lese ka o lolo a borolayoro kelen kelen bee koro. ²⁰ O ka jara bisigiya tan ni fla lese ka o lolo masasiginan senlayorow kere fe; jara kelen tun be senlayoro fan kelen na, kelen be a fan do ra. O masasiginan jogon tun ma deri ka lalaga jamana si ta masace ye folo.

²¹ Masace Sulemani ta minnikeminanw bee tun ye sanin le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o domunikeminanw bee tun lalagara ni sanin nugunin le ye. Warigbeminan tun te a ta minanw si ra, sabu warigbe tun te jate fenba ye masace Sulemani ta tere ra. ²² Jirakurunbaw tun be masace Sulemani fe; a ta kurunboribagaw ni masace Hiramun ta kurunboribagaw tun be to ka taga tagamaw ra kogoi kan. San saba o san saba, o kurunbaw tun be na ni sanin ni warigbe ni samajinw ni sulaw ni makankonow ye.

²³ Masace Sulemani togow bonyara ka teme dugukolo masace tow bee ta kan, a ta naforitigiya ni a ta hakiritigiya koson. ²⁴ Mogow bee tun b'a fe ka masace Sulemani ye, janko Ala ka hakiritigiya min di a ma, ka o lamew. ²⁵ Bee kelen kelen tun be na ni i ta bonyaw ye ka na o di a ma: fen warig-

+ Santali yiri tun ye yiripumanba le ye, min songo tun ka gbelen kosebe.

beramanw, ani fen saninlaman, ani faniw, ani kerékeminanw, ani kasadiyananw, ani sow, ani so-faliw. A tun be ke ten le san o san.

²⁶ Masace Sulemani ka sowotorow, ani sowotorotigi dow jini; sowototo waga kelen ni sowototo keme naani (1 400) tun b'a fe, ani sowotorotigi waga tan ni fla (12 000). A ka dow lataga a ta sowotoromaraduguw ra, ka dow bla Zeruzalemu, masace yere koru. ²⁷ Masace Sulemani ka warigbe caya Zeruzalemu, k'a ke i ko berekoro. Sedirisunw fana cayara jamana konu, i ko sikomorison minw be jamana dugumayanfan na. ²⁸ Masace Sulemani ta sow tun be bo Misiran jamana ni Silisi jamana le ra. Masace ta jagokebaga dow le tun be taga o san ka na ni o ye.

²⁹ Sowototo minw tun be bo Misiran, o bee kelen kelen songo tun ye warigbe keme woru; so kelen songo tun ye warigbe keme ni bilooru. O tun be na ni so dow ye, ka na o fiyeere Hetikaw ta masacew fana ma, ani Sirikaw ta masacew.

Sulemani ta musow

11 Masace Sulemani ka siya were muso caman kanu ka o furu, ka fara Farawona denmuso kan. Mohabukamusow tun b'a fe, ani Amankamusow, ani Edomukamusow, ani Sidonkamusow, ani Hetikamusow. ² O musow tun bora siya werew le ra; k'a soru Matigi Ala tun k'a fo Izirayelimogow ye o siyaw ta ko le ra, ko: «Aw kana o do ta furu ra, aw fana kana a to o ye na aw fe furu ra; ni o te, sigiya t'a ra, o bena ke sababu ye ka aw hakiri yelema, ka aw nega ka taga o ta alaw bato.» Nka o bee n'a ta, masace Sulemani tara kanuya fe ka noro o siyaw ta musow le ra. ³ Muso keme wolonfla tun b'a fe, minw tun ye masadenw ye, ka fara jonmuso keme saba kan, a tun ka minw fana ke a musow ye. O musow le kera sababu ye k'a hakiri yelema, ⁴ sabu masace Sulemani nana koru wagati min na, a ta musow k'a hakiri yelema ka taga ala werew ko. O ra, a ma tugu Matigi Ala, a ta Ala ko ni a jusukun bee ye tuun, i n'a fo a face Dawuda tun k'a ke cogo min na. ⁵ A tugura Sidonkaw ta ala musoman ko, min ye Asera ye, ka o bato; a tugura Amankaw ta ala haramunin fana ko, min ye Moloki ye, ka o fana bato. ⁶ Sulemani ka kojugu ke Matigi Ala ja koru. A ma tugu Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye, i n'a fo a face Dawuda tun k'a ke cogo min na. ⁷ A kera ten, kongori min be Zeruzalemu tereboyanfan na, masace tagara sonnikeyoru do lo o yoru ra Kemosi ye, min ye Mohabukaw ta ala haramunin ye; a ka do fana lo Moloki ye, min ye Amankaw ta ala haramunin ye. ⁸ A kera ten, a ka sonnikeyoru dow lo a ta siya were musow bee ta alaw ye, janko o bee ye se ka kasadiyananw ni sarakaw bo o ta alaw ye.

Matigi Ala ka Sulemani jaraki

⁹ Matigi Ala dimina masace Sulemani koru, sabu a k'a hakiri yelema ka bo Matigi Ala kan, Izirayeli ta Ala min tun k'a yere yira a ra fo sinaga fla; ¹⁰ k'a soru Matigi Ala tun kumana a fe nin ko ra, ko a kana tugu siya werew ta alaw ko. Nka Matigi

Ala ka min fo, masace Sulemani ma o ke.

¹¹ O ra, Matigi Ala k'a fo Sulemani ye ko: «I n'a fo i ka nin le ke, ani ne tun ka jenogonya* min don ni i ye i ma to o kan, ani ne tun ka ci minw fo i ye, i ma o ke, ne bena masaya bosi ka bo i boro, k'a di i ta baarden do ma. ¹² Nka i face Dawuda koson, ne tena o ke i yere ja na. Ne bena masaya bosi i dence ta tere le ra. ¹³ Ne tena masaya bee le bosi fana; ne bena i dence to masaya ra Izirayeli gba kelen kunna, ne ta jonce Dawuda koson, ani Zeruzalemu dugu koson, ne ka o dugu min jana-woloma k'a ke ne ta dugu ye.»

Ala ka mogow minw lawuri Sulemani kama

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala nana ce do lawuri ka o ke masace Sulemani jugu ye; o ce kera Edomukace Hadadi ye. Ale tun ye Edomu masace dence do le ye.

¹⁵ Wagati min na masace Dawuda tun be kere ra ni Edomukaw ye, Dawuda ta kerakejama kuntigi min ye Yohabu ye, ale tagato, ko a be taga Izirayeli ta kerakeden faganinw sutara, a tun ka Edomu jamana cew bee faga. ¹⁶ Yohabu ni Izirayeli kerakejama bee tun tora Edomu ka se fo karo woru, fo ka taga Edomu jamana cew bee faga ka ban pewu.

¹⁷ O wagati le ra, Hadadi tun borira ka taga Misiran, ni Edomuka dow ye, minw tun ye a face ta baardenw ye. O wagati ra, Hadadi tun ye kanbellennin le ye belen. ¹⁸ Hadadi ni a nofemogow bora Madiyan mara ra, ka taga Paran. O ka Paran ce dow fana fara o yere kan, ka taga se Misiran masace Farawona fe. Farawona ka bon do di o ma, ka to ka o baro, ka dugukolo do fana di o ma.

¹⁹ Hadadi ko diyara Farawona ye, fo Farawona nana a muso dogomuso furu a ma, a muso min ye masamusu Tapenesi ye. ²⁰ Tapenesi dogomuso ka dence woro Hadadi ye; o ka o togo la ko Genubati. Tapenesi ka o den lamu masace Farawona ta so konu; a kera ten Genubati tora Farawona ta so konu ni Farawona dencew ye.

²¹ Ayiwa, Hadadi nana to Misiran k'a men ko masace Dawuda sara, ka taga fara a bemaw kan, ko a ta kerakejama kuntigi min tun ye Yohabu ye, ko o ka ale faga. Hadadi k'a fo o le ra Farawona ye ko: «A to ne ye taga ne ta jamana ra ten.»

²² Farawona k'a pininka ko: «Mun le desera i boro ne fe yan, fo i ko i be taga i ta jamana ra?» Hadadi k'a jaabi ko: «Foyi, nka o bee n'a ta, a to ne ye taga.»

²³ O ko, Ala ka ce do were lawuri ka o ke Sulemani jugu do were ye tuun. O ce tun ye Eliyada dence Rezon ye; ale tun borira ka bo a matigice Hadadezeri fe, min ye Soba jamana masace ye.

²⁴ Wagati min na masace Dawuda tun ka Rezon matigice ta mogow halaki, o wagati le ra, Rezon tun ka mogow dow tugu a yere ko, ka ke olugu pamogow ye. Rezon ni o mogow tagara Damasi, ka taga sigi o yoru ra, ka ke o yoru kuntigi ye.

²⁵ Rezon kera Izirayelimogow jugu ye Sulemani ta masaya wagati bee ra; o wagati kelen le ra, Hadadi fana tun be kojugu caman kera Izirayelimogow ra. Rezon kera Siri jamana masace ye; a ka Izirayelimogow koninya kosebe.

Ala ko a bɛna masaya di Yerobohamu ma

²⁶ Ayiwa, Nebati dence Yerobohamu fana tun wurira masace Sulemani kama. Ale tun ye masace Sulemani ta jamana namogo do le ye; Efirayimuka tun lo, a tun bora Sereda dugu konɔ. A face tun sara k'a bamuso kelen to; a bamuso togo tun ye ko Zeruwa. ²⁷ A wurira masace Sulemani kama cogo min na, o fle nin ye. O wagati y'a soro masace Sulemani tun be Milo yorow labenna ka na, ani k'a face Dawuda ta masabonba kogow wo dow datugu. ²⁸ Yerobohamu tun ye kanbelen barakaman jagbelen do le ye. Masace Sulemani k'a baaraketo ye minke, Yusufu ta mogo minw tun be jagboyabaaraw kera, a k'a sigi olugu be kunna ka o korosi.

²⁹ Lon do, Yerobohamu bora Zeruzalemu ka taga ben ni Ala ta cira do ye sira ra, min togo tun ye ko Ahiya; ale tun be bora Silo. Deregebakura do le tun be Ahiya ra. O ce fla doron le tun tagara ben ni jogon ye kongo konɔ yi. ³⁰ Deregebakura min tun be Ahiya ra, Ahiya ka o mina k'a faranfan k'a ke fo kunkurun tan ni fla. ³¹ A ko Yerobohamu ma ko: «Kunkurun tan ta! Sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fle, ne bena masaya bosu Sulemani na, ka ele sigi masaya ra Izirayeli ta gba tan kunna. ³² Nka ne bena gba kelen to a fe ne ta jonce Dawuda koson, ani Zeruzalemu dugu koson, ne ka o dugu min panawoloma Izirayeli ta gbaw ta dugu tow be ce ra, k'a ke ne ta dugu ye. ³³ Ne bena o ke, sabu o banna ne ra, ka taga o kinbiri gban Sidonkaw ta ala musoman korɔ, min ye Asera ye, ka o bato, ani Mohabukaw ta ala min ye Kemosi ye, ani Amonkaw ta ala min ye Moloki ye; o ma son ka ne ta siraw tagama. Ko minw terennin lo ne na korɔ, o ma o ke; o ma ne ta cifoninw ni ne ta kolatigeninw sira tagama i n'a fo Sulemani face Dawuda k'a ke cogo min na. ³⁴ Nka ne tena masaya bosu Sulemani yere le ra; ne bena a to kuntigiya ra fo ka taga a sa. Ne bena o ke ne ta jonce Dawuda le koson, ne tun ka min panawoloma; sabu ale ka ne ta kumaw ni ne ta cifoninw be sira tagama. ³⁵ Ne bena masaya bosu Sulemani dence le boro, ka ele sigi masaya ra Izirayeli ta gba tan kunna. ³⁶ Ne bena gba kelen di Sulemani dence ma, janko ne ta jonce Dawuda dence do ye to masaya ra wagati be ne na korɔ Zeruzalemu dugu konɔ, ne ka o dugu min panawoloma ka ne togo sigi o dugu ra. ³⁷ Ele koni, ne bena ele sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna; min o min ka i diya, i bena o ke. ³⁸ Ne ka kuma minw fo i ye, ni i ka son ka o be lamɛn, ka son ka ne ta siraw tagama, ani ko minw terennin lo ne na korɔ ni i ka o ke, ka ne ta cifoninw ni ne ta kumaw be sira tagama, i n'a fo ne ta jonce Dawuda k'a ke cogo min na, o tuma ne bena ke ni i ye, ka i ta somogow to masaya ra tuma be, i n'a fo ne k'a ke Dawuda ye cogo min na; ne bena Izirayeli jamana di i ma. ³⁹ Ne bena Dawuda ta duruja majigi o cogo le ra; nka o majiginin tena to ten wagati be.»

⁴⁰ Ayiwa, o kow ko, masace Sulemani ko a be Yerobohamu faga. Yerobohamu wurira o le ra ka bori ka taga Misiran, Sasaki fe, min tun ye Misiran

masace ye. A tora Misiran fo ka taga se Sulemani saya ma.

Sulemani ta masaya laban

(Kibaroyaw flanan 9.29-31)

⁴¹ Ayiwa, masace Sulemani ta ko tow, a ka ko minw be ke, ani a ta hakiritigiya, o be sebera Sulemani ta kow kitabu le konɔ. ⁴² Sulemani ka wagati min ke masaya ra Zeruzalemu, ani Izirayeli jamana be kunna, o kera san binaani. ⁴³ O ko, Sulemani sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a face Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Robohamu sigira masaya ra a no ra.

Robohamu ma Izirayelimogow lamɛn

(Kibaroyaw flanan 10.1-15)

12 Robohamu tagara Sikemu, sabu Izirayelimogow be tun tagara lajen Sikemu ko o b'a ke masace ye. ² Nebati dence Yerobohamu ka o kuma men; o y'a soro ale belɛn tun be Misiran, sabu a tun borira masace Sulemani na ka taga dogo Misiran. Yerobohamu tun siginin be Misiran le. ³ O tagara a wele ka na. A ni Izirayeli jama be lajennin tagara kuma Robohamu fe. O k'a fo Robohamu ye ko: ⁴ «I face koni tun ka doniba le la an kan. Nka ni ele ka son ka an bo o jagboyabaaraw ra, ani i face ka doniba min la an kan, ni i ka o doni fiyɛnya an kan, o tuma an bena to ka baara ke i ye.»

⁵ Robohamu ka o jaabi ko: «Aw ye taga folo; ni tere saba temena, aw ye seko ka na ne fe.» Mogow wurira ka taga.

⁶ Ayiwa, cekoroba minw tun be jamana namogoya ra ni Robohamu face Sulemani ye k'a face to si ra, masace Robohamu ka o cekorobaw jininka ko: «Aw b'a fe ne ye nin mogow jaabi di le?» ⁷ Olugu kumana a fe, k'a fo a ye ko: «Ni i koni ka i yere ke nin mogow ta baaraden ye bi, ka o jaabi ni kumajuman ye, o tuma o fana bena ke i ta baaradenw ye wagati be.»

⁸ Nka Robohamu banna cekorobaw ta ladiri ma. A ni kanbelen minw tun lamona jogon fe, o minw tun be a korɔ, a ka olugu le jininka. ⁹ A k'a fo olugu ye ko: «Aw ko di? An ka kan ka nin mogow jaabi cogo di le? O b'a fora ko ne face ka doni min la olugu kan, ko ne ye o doni fiyɛnya.»

¹⁰ O kanbelen minw ni Robohamu tun lamona jogon fe, olugu ka Robohamu jaabi ko: «Nin mogo minw k'a fo i ye ko: <I face ka doni gbiriman le la an kan, nka ele ye an ta doni fiyɛnya>, taga o jaabi ko: <Ne borokanden fitini ka bon ni ne face soro ye! ¹¹ Aw ko, ko ne face ka doni gbiriman la aw kan, nka ne belɛn bena do le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbenew le ye, nka ne bena aw koro ni negɛgbɛnew le ye.»

¹² Ayiwa, o dugusagbe flanan, Yerobohamu ni Izirayelimogow be nana masace Robohamu fe, i n'a fo masace yere tun k'a fo o ye cogo min na, ko: «Ni tere saba temena aw ye na ne fe.»

¹³ Cekorobaw ka ladirikan min di masace ma, a ma o jate. A ka mogow jaabi ni kumajuguw le ye.

¹⁴ Kanbelenw ka ladirikan min fo a ye, a ka o le fo

mogow ye; a ko: «Ne face tun ka doni gbiriman le la aw kunna, nka ne belen bena do le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbejewe le ye, nka ne bena aw koro ni negegbewe le ye.»

¹⁵ O ra, jama tun be min jinina masace fe, masace ma son ka o jate, sabu o kow bee tun bora Matigi Ala yere le ra, janko a tun ka kuma min don Silokace Ahiya da ra k'a lase Nebati dence Yerobohamu ma, o kuma ye ke can ye.

Izirayelimogow kan taranna

(Kibaroyaw flanan 10.16-11.4)

¹⁶ Ayiwa, Izirayelimogow k'a ye ko masace ma olugu lamien minke, o k'a fo masace ye ko:

«An ta foyi te Dawuda fe,
jenogonya foyi te an ni Yese dence ce.
Izirayelimogow, an ye taga an ta so!
Ele Dawuda dence,
i yere ye i janto i ta so ra sisan!»

A kera ten, Izirayelimogow tagara o ta so.

¹⁷ Izirayelimogow minw tun be Zuda mara duguw ra, Robohamu sigira masaya ra olugu dama le kunna. ¹⁸ Masace Robohamu k'a ye ten minke, jag-boyabaaraw ta ko kuntigi min ye Adoramu ye, a belen ka ale ci ka taga Izirayelimogow tow fe. Nka olugu bee ka ale bon ni kabakuru ye fo k'a faga. Masace yere jijara le ka don a ta sowotoro kono ka bori ka taga Zeruzalemu. ¹⁹ O le koson Izirayelimogow tow bee murutira Dawuda ta somogow kama fo ka na se bi ma.

²⁰ Izirayelimogow tow bee nana a men minke ko Yerobohamu sekora ka na, o ka jama lajen k'a wele ka na, ka na a sigi k'a ke Izirayeli masace ye. Zuda ta gba doron le tora Dawuda ta somogow ko.

Ala ma son Izirayelimogow ye jogon kere

²¹ Ayiwa, Robohamu tagara se Zeruzalemu minke, a ka Zuda ta mogow bee lajen, ani Boniyaminu ta siya bee. O kera kerekcefari ce waga keme ni biseegi (180 000), ko o be taga Izirayelimogow kere, ka jamana bee bla ale Sulemani dence Robohamu ta fanga koru. ²² Nka Ala kumana a ta cira do fe, min togo tun ye ko Semaya; Ala k'a fo a ye ko: ²³ «A fo Sulemani dence Robohamu ye, min ye Zuda masace ye, ani Zuda ta mogow, ani Boniyaminu ta mogow bee, ani mogow tow bee ye, ²⁴ ko Matigi Ala ko: «Aw kana wuri ka taga aw balemaw Izirayelimogow kere de! Aw bee ye seko ka taga aw ta so, sabu nin ko bora ne yere le ra.» »

Ayiwa, o ka Matigi Ala kan mina; o sekora ka taga o ta so i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

Yerobohamu ka Izirayelimogow lafiri

²⁵ Ayiwa, Sikemu dugu min be Efrayimu kuryorow ra, Yerobohamu ka o dugu lamini ni kogo ye, ka sigi o dugu ra. O ko fe, a bora yi ka taga Penuweli dugu fana lamini ni kogo ye.

²⁶ O ko, Yerobohamu k'a miiri a yere kono, ko: «O bee n'a ta, masaya belen be se ka seko Dawuda ta somogow fe hali bi, ²⁷ sabu ni nin mogow be to

ka taga Zeruzalemu ka taga sarakaw bo Matigi Ala ta batoso kono, o jusu be se ka yelena o matig-icekoro Robohamu fe, min ye Zuda masace ye. Ni a kera ten, o bena ne faga ka seko Zuda masace Robohamu fe.»

²⁸ Ayiwa, masace ka hakiri jini o ko ra. O ko, a ka misiden bisigiya fla lalaga ni sanin ye, k'a fo mogow ye ko: «Aw ye Zeruzalemu taga dabra, Izirayelimogow! Aw ta alaw ye nin ye! Olugu le ka aw labo Misiran jamana ra!» ²⁹ A ka o misiden kelen bla Beteli dugu kono, ka kelen bla Dan dugu kono. ³⁰ Nka o ko kera sababu le ye ka mogow bla jurumun na; sabu mogow tagara fo Dan dugu kono ka taga o misiden bato yi.

³¹ O ko, Yerobohamu ka sonnikebon dow lo fana sonnikeyorow ra kongori dow kan, ka mogow dow bo jamana mogow ra, ka olugu sigi sarakalasebaga ra, k'a soru olugu tun te Levi ta gbamogow dow ye †.

³² Yerobohamu ka panagbe do fana sigi san karo seeginan na, karo tere tan ni loorunan lon na, i n'a fo panagbe min jogon tun be kera Zuda mara ra kakoro; ale yere ka saraka bo sarakabonan kan. A ka o le ke Beteli dugu kono, ka sarakaw bo misiden saninlamanw ye, a tun ka o misiden minw lalaga. A tun ka o sonnikeyorow minw lalaga kongoriw kan Beteli, a ka sarakalasebaga dow fana sigi janko olugu ye to ka sarakaw bo o sonnikeyorow ra.

³³ Ayiwa, san karo seeginan na, karo tere tan ni loorunan lon na, a tun ka sarakabonan min lo Beteli, a tagara o yoro ra; a yere le tun ka o lon latige. A ka o lon ke panagbelon ye Izirayelimogow fe; o lon na, a yere yelenna ka taga wusunan sarakaw* bo o sarakabonan kan.

Matigi Ala ka Yerobohamu jaraki

13 Ayiwa, Matigi Ala tun k'a ta ciraden do ci ka bo Zuda, ka na Beteli. O ciraden tagara se Beteli, k'a soru Yerobohamu be wusunan saraka jenina a ta sarakabonan kan. ² Ala ta ciraden perenna sarakabonan kunna, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na; a ko: «Ele sarakabonan, ele sarakabonan, Matigi Ala ko: «Dence do bena woro Dawuda ta gba ra, min togo bena la ko Yoziyasi. Sarakalasebaga minw be wusunan sarakaw* bora nin sonnikeyorow ra, lon do o dence bena o sarakalasebagaw yere ke saraka ye ele sarakabonan kan. O ko, o bena mogokolow fana jeni i kan.» »

³ O lon kelen yere ra, Ala ta ciraden ka taga-masiyen do yira; a ko: «Tagamasiyen min bena a yira ko nin kuma bora Matigi Ala le ra, o ye nin ye: nin sarakabonan bena peren, k'a tasma buguri bon dugu ma.»

⁴ Masace Yerobohamu k'a ye ko Ala ta ciraden perenna ka o kumaw fo Beteli dugu ta sarakabonan ma minke, a k'a boro korota sarakabonan kunna k'a fo mogow ye ko: «Aw ye ce nin mina!» Nka Yerobohamu tun k'a boro min sin Ala ta ciraden

† Ka kapa ni sariya ye, sarakalasebagaw tun ka kan ka bo Levi ta gba le ra. Nka o wagati ra, Levi ta mogow bee tun be Robohamu le ko Zuda mara ra.

ma, o boro jara ka lo, a ma se k'a lajigi tuun.

⁵ Sarakabonnan fana perenna, tasuma buguri min tun be a kan, o bonna dugu ma; Ala ta ciraden tun ka tagamasiyen min fo, a kera ten, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

⁶ A kera ten minke, masace k'a fo Ala ta ciraden ye ko: «Sabari ka kuma Matigi Ala, i ta Ala fe, k'a daari ne ye, janko ne ye se ka ne boro lajigi.» Ala ta ciraden ka Matigi Ala daari minke, masace sera k'a boro lajigi; a boro kera a cogokoro ra.

⁷ Masace k'a fo Ala ta ciraden ye ko: «Na ne ta so, i ye na domuni ke; o ko, ne bena bonya di i ma.»

⁸ Nka Ala ta ciraden ka masace jaabi ko: «Hali ni a kera ko i bena i ta sokonofenw taran kelen bee le di ne ma, ne tena taga i ta so; ne tena domuni ke, ne fana tena ji min, ⁹ sabu Matigi Ala ka o kuma le fo ne ye, ko ne man kan ka domuni ke, ko ne man kan ka ji min fana, ko ni ne tagara sira min fe, ko ne man kan ka seko o sira kelen fe.»

¹⁰ Ala ta ciraden ka o fo minke, a sekora sira were fe. A tun ka sira min ta ka na Beteli, a sekoto ma o sira kelen ta.

Cira do were ka Ala ta ciraden lafiri

¹¹ Ayiwa, o wagati ra, Ala ta ciracekoroba do tun be Beteli dugu konon. Ala ta ciraden tun nana ko minw ke o lon na Beteli dugu konon, ani a tun ka kuma minw bee fo masace ye, o ciracekoroba dencew nana o bee lakari o face ye. ¹² O face ka o jininka ko: «Ce tagara sira juman le fe?» Ala ta ciraden min tun bora Zuda, o tagato tun ka sira min ta, Ala ta ciracekoroba dencew ka o sira yira o face ra. ¹³ Cekoroba k'a fo a dencew ye ko: «Aw ye ne ta fali laben ne ye!» O ka fali laben a ye; a yelenna fali kan, ¹⁴ ka taga Ala ta ciraden no fe. A tagara a siginin soron yirisunba jukoron; a k'a jininka ko: «Ala ta ciraden min bora Zuda, ele lo wa?» Ala ta ciraden k'a jaabi ko: «Ne lo!» ¹⁵ Ciracekoroba k'a fo a ye ko: «Na an ye taga so konon, i be taga domuni ke.» ¹⁶ Ala ta ciraden k'a jaabi ko: «Ne te se ka seko ka taga ni i ye; ne man kan ka domuni ke, walama ka ji min ni i ye yan mara ra; ¹⁷ sabu Matigi Ala ta kuma k'a fo ne ye ko: «I man kan ka domuni ke, walama ka ji min o yoron ra yi; i tagara sira min fe, i man kan ka seko o sira kelen fe.» »

¹⁸ Nka cekoroba k'a jaabi ko: «Ne fana ye Ala ta cira do le ye i ko ele. Meleke do le ka Matigi Ala ta kuma lase ne ma, ko: «Taga nin ce ta ka seko ka na ni a ye i ta so, a ye na domuni ke ka ji min.» » Nka ciracekoroba tun be faninya le fora. ¹⁹ Nka Ala ta ciraden ka o men minke, a sekora ni a ye ka taga domuni ke ka ji min a ta so.

Jara ka Ala ta ciraden faga

²⁰ Ayiwa, ka o siginin to domuni na, Matigi Ala k'a ta kuma lase ciracekoroba ma, ale min tun tagara Ala ta ciraden ta ka na ni a ye. ²¹ Cekoroba perenna k'a fo Ala ta ciraden Zudakace ye ko: «Matigi Ala ta kuma ye nin ye: «I banna Matigi Ala ta kuma ma; Matigi Ala, i ta Ala ka kuma min fo i ye, i ma o sira tagama. ²² I sekora ka na domuni ke, ka ji min nin yoron ra, k'a soron Ala tun k'a fo i ye

ko i kana domuni ke, i kana ji min yan. O ra, ele su tena don i bemaw ta kaburu koron.» »

²³ Ala ta ciraden ka domuni ke, ka ji min ka ban tuma min na, ciracekoroba min tun k'a laseko, ale k'a ta fali laben a ye. ²⁴ Ka Ala ta ciraden tagato to, a tagara ben ni jara do ye sira ra; jara k'a faga. A su lanin tora sira da ra yi; a ta fali tun lonin be a fan kelen fe, jara lonin be a fan do fe. ²⁵ Ayiwa, temebaga dow nana a su lanin ye sira ra, ka jara lonin ye a koron. Olugu tagara o ko lakari ciracekoroba ta dugu ra. ²⁶ O ciracekoroba min tun ka Ala ta ciraden laseko a ta tagama ra, ale ka o ko men minke, a ko: «Ala ta ciraden min banna ka Matigi Ala kan mina, ale lo. Matigi Ala k'a di jara ma, jara benna a kan k'a faga, i n'a fo Matigi Ala tun kumana a fe k'a lasomi cogo min na.»

²⁷ A k'a fo a dencew ye ko o ye a ta fali laben. Olugu k'a ta fali laben. ²⁸ A tagara Ala ta ciraden su lanin ye sira ra, ka fali ni jara ye a koron. Jara tun ma ce su domu, a ma fali fana faga.

²⁹ Ciracekoroba ka Ala ta ciraden su ta k'a la fali kan, ka taga ni a ye dugu konon, ka taga a sanga ke, k'a sutara. ³⁰ A tun ka kaburu min laben a yere ye, a k'a su don o kaburu konon. Mogow k'a su kasi k'a fo ko: «E, an balemace!»

³¹ Ce sutaranin ko, cekoroba k'a fo a dencew ye ko: «Ni ne sara, aw ye ne su don Ala ta ciraden su koron; aw ye ne su la a su koron; ³² sabu Matigi Ala k'a ci ko a ye na nin kuma minw fo Beteli dugu sarakabonnan kama, ani Samari dugu sonnikebon bee kama, sigiya t'a ra, o kow bena dafa le.»

Yerobhamu ma kojugu dabra

³³ Nka o bee n'a ta, Yerobhamu ma yelama k'a ta sirajuguw bla. A belen ka ce dow ta jamana mogon suguyaw bee ra tuun, ka olugu ke a ta sarakalasebagaw ye a ta sonnikeyoron ra kongoriw kunna. Ni mogon o mogon tun b'a fe ka ke sarakalasebaga ye, a tun be o tigi bla sarakalasebagaya ra a ta sonnikeyoron ra.

³⁴ O le kera Yerobhamu ta somogow ta jurumun ye. O le kera o ben sababu ye, fo ka na o halaki pewu ka bo dugukolo ko kan.

Yerobhamu dence ta saya

14 Ayiwa, o wagati ra, bana do ka Yerobhamu dence Abiya mina. ² Yerobhamu k'a fo a muso ye ko: «Wuri, i ye fani do don i yere ra, ka i cogoya yelama, janko mogon kana a lon ko i ye ne Yerobhamu muso le ye. Taga Silo; Ala ta cira Ahiya be yi. Ale le tun k'a fo ne ye ko ne bena ke nin jamana masace ye. ³ Burukun tan ta, ani burumisen dama dama, ani li bara kelen, i ye taga a fe. Ni i sera yi, min bena ke den na, a bena o fo i ye.»

⁴ Yerobhamu ka min fo, a muso k'a ke ten. A wurira ka taga Ahiya ta so, Silo dugu konon.

O wagati ra Ahiya tun te yeri kera tuun; koroya tun k'a na mina a ra. ⁵ Nka Matigi Ala tun k'a fo Ahiya ye ko: «A fe, Yerobhamu ta muso nato ye nin ye i fe ka na i jininka a dence ko ra, sabu a dence man kene. Ni a sera yan, i bena nin ni nin le fo a ye. Ni a nana, a bena a yere ke i ko mogon

were.»

⁶ Tuma min na Ahiya k'a senkan men bonda ra dɔron, a ko a ma ko: «Yerobhamu muso, i don! Mun koson i be i yere kera mogɔ were ye? Kumagbelen le be ne fe k'a fo i ye. ⁷ Seko, i ye taga a fo Yerobhamu ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne ka i korota mogɔ tow ce ra, ka i ke ne ta mogow, Izirayelimogow kuntigi ye. ⁸ Ne ka masaya bosi Dawuda ta somogow ra k'a di i ma; nka ele ma ke i ko ne ta jonce Dawuda. Ale ka ne ta kumaw bee sira tagama, ka tugu ne ko ni a jusukun bee ye; ko minw terennin lo ne na korɔ, a ka o dɔron le ke. ⁹ Minw bee temena ele na fe, i ta kojugu temena olugu bee ta kan. I ka ala werew ke i yere ye, ka nge yeele ka o ke batofen werew ye ka o bato, ka ne jusu bo. I ka ne firi i yere ko fe le. ¹⁰ O koson ne bena kojugu ben ele Yerobhamu ta somogow kan, ka i ta cedenw bee halaki, jon fara hɔron kan. Ne bena i ta duruja bee flan ka bo yi, fo ka taga o bee ban pewu, i n'a fo o be pamajama flan cogo min na. ¹¹ Ni Yerobhamu ta somogow min ka sa dugu konɔ, wuruw le bena o domu. Ni min ka sa kongo ra, konow le bena o domu; sabu Matigi Ala le k'a fo ten.»

¹² A ko muso ma ko: «Ayiwa, ele koni ye wuri ka taga so; ni i sen ka don dugu konɔ dɔron, i ta den be sa. ¹³ Izirayelimogow bee bena den sanga ke, k'a su don; Yerobhamu ta somogow bee ra, ale kelen su le bena don kaburu ra, sabu Yerobhamu ta somogow bee ra, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka kopuman sorɔ ale kelen le ra. ¹⁴ O ko, Matigi Ala bena masacekura sigi a yere ye Izirayeli jamana kunna, min bena Yerobhamu ta somogow bee halaki ka bo yi. Ayiwa, o lon be nana yi; a fo a yere sera ka ban. ¹⁵ Matigi Ala bena Izirayelimogow korɔ; o bena yereyere i ko bin min be lamaga ji kan. A tun ka nin jamanajuman min di o bemaw ma, a bena Izirayelimogow labo o jamana ra, ka o janjan ka taga Efirati ba ko fe; sabu o ka berew turu ka jo musoman Asera bato ni o ye, ka Matigi Ala jusu wuri. ¹⁶ Yerobhamu ka jurumun minw ke, ani a ka mogow lafiri ka o bla jurumun minw na, Matigi Ala bena ban Izirayelimogow ra o jurumunw le koson.»

¹⁷ Yerobhamu ta muso wurira ka taga. A tagara se Tirisa. A be sera bonda ma minke dɔron, den sara. ¹⁸ O k'a su don. Izirayelimogow bee k'a su kasi, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min fo a ta baarden ye, min ye cira Ahiya ye.

¹⁹ Ayiwa, Yerobhamu ta ko tow, a ka kere minw ke, ani a k'a ta masaya ke cogo min na, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ. ²⁰ Yerobhamu ka san mugan ni fla le ke masaya ra; o ko, a sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Nadabu sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Robohamu ta wagati

(Kibaroyaw flanan 12.1-16)

²¹ Sulemani dence Robohamu sigira masaya ra Zuda mara kunna, k'a si to san binaani ni kelen. A ka san tan ni wolonfla le ke masaya ra Zeruzalemu dugu konɔ, Matigi Ala tun ka o dugu min pana-

woloma Izirayeli jamana bee ra, k'a togo la o dugu ra. Robohamu bamuso tun ye Amonka le ye; a togo tun ye ko Naama.

²² Zuda ta mogow ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ. O ka jurumun ke ka teme hali o bemaw kan, k'a to Matigi Ala dimina, sabu o ka a ni ala werew jen ka o bato. ²³ Olugu fana ka sonnikeyorɔ dow ke, ka kabakurujanw lolɔ, ka sonnikebere dow turu jo musoman Asera togo ra kongorijanw bee kunna, ani yiriba flaburumanw bee jukoro. ²⁴ Hali ce w fana tun be o yere bla jatoya ra o sonnikeyorow ra jamana konɔ †. Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bo jamana ra Izirayelimogow na, o ka o siyaw ta ko haramuninw bee ladegi.

Misirankaw ka Robohamu kere

²⁵ Robohamu ta masaya san loorunan na, Misiran masace Sisaki nana Zeruzalemu kere. ²⁶ A ka Matigi Ala ta batoso naforow ta, ani masace yere ta so naforow; a ka fen bee ta. Masace Sulemani tun ka negebennan saninlaman minw lalaga, a ka o bee ta fana. ²⁷ Masace Robohamu ka negebennan siranegeraman dow lalaga, ka o bla o no ra; a ka o karifa masace ta so korosibagaw kuntigiw ma, minw tun be to ka masace ta so donda korosi. ²⁸ Ni masace tun be taga Matigi Ala ta batoso konɔ tuma o tuma, o korosibagaw tun be o negebennanw ta ka taga ni o ye Alabatoso konɔ; o ko, o be seko ni o ye so korosibagaw ta so konɔ.

²⁹ Ayiwa, Robohamu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

³⁰ Kere tun be Yerobhamu ni Robohamu ce wagati bee.

³¹ O ko, Robohamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, Dawuda ta masabonba konɔ. A bamuso togo tun ye ko Naama; Amonka tun lo. A dence Abiyamu sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Abiyamu ta wagati

(Kibaroyaw flanan 13.1-3,22-23)

15 Masace Yerobhamu, min ye Nebati dence ye, ale ta masaya san tan ni seeginan na, Abiyamu sigira masaya ra Zuda mara kunna. ² A ka san saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Mahaka; ale tun ye Abisalomu denmuso do le ye.

³ A face tun ka jurumun minw bee ke folofolo ale na fe, a ka o pɔgon bee ke fana. A ma tugu Matigi Ala, a ta Ala ko ni a jusukun bee ye, i n'a fo a bemace Dawuda tun tugura Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye cogo min na. ⁴ Nka Dawuda koson, Matigi Ala, a ta Ala ka masaya jigiyi to a ta somogow ye belen, k'a dence do sigi masaya ra Zeruzalemu, a sanin ko, janko Zeruzalemu dugu ye baraka sorɔ; ⁵ sabu ko minw terennin be Matigi Ala na korɔ, Dawuda tun be o le ke. Matigi Ala tun ka fen o fen fo a ye, a tun ma jenge ka bo o si sira

† O jatoya pɔgon tun be ke sonnikeyorow dɔron le ra. Musow tun be taga o ce w no fe; o fana tun ye o jow ta landa do le ye.

kan a si bee ra, fo Hetikace Huri ta ko †.

⁶ Robohamu si to bee ra, kere tun be ale ni Yerobohamu ce.

⁷ Ayiwa, Abiyamu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ. Kere tun be Abiyamu ni Yerobohamu fana ce. ⁸ O ko, Abiyamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Asa sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Asa ta wagati

(Kibaroyaw flanan 14.1-2; 15.16-19; 16.1-6,11-14)

⁹ Ayiwa, Izirayeli masace Yerobohamu ta masaya san mugannan na, Asa sigira masaya ra Zuda mara kunna. ¹⁰ A ka san binaani ni kelen le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A mamamuso togo le tun ye ko Mahaka; ale tun ye Abisalomu denmuso do le ye.

¹¹ Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, Asa ka o le ke, i ko a bemace Dawuda. ¹² Ce minw tun be o yere bla jatoya ra sonnkeyorow ra, a ka olugu bee ghen ka bo jamana konɔ. A bemaw tun ka batofen minw bee lalaga, a ka o bee cen ka bo yi. ¹³ A k'a mamamuso Mahaka yere bo masamusoya ra, sabu ale tun ka batofen haramunin do lalaga jo musoman Asera togo ra. Asa ka o batofen ci, ka taga a jeni Sedoron ko yoro ra. ¹⁴ Nka o bee n'a ta, sonnkeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu tora yi, k'a soro Asa yere tun tugura Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye a si bee ra. ¹⁵ A face tun ka fen minw bla danna Matigi Ala ye, warigbe ni sanin, ani fen tow, ani ale yere tun ka fen minw bla danna Matigi Ala ye, a nana o fenw bee bla Matigi Ala ta batoso konɔ.

¹⁶ Kere tun be Asa ni Izirayeli masace Bahesa ce o ta masaya wagati bee ra. ¹⁷ Izirayeli masace Bahesa nana taga Zuda mara kere. A ko a be Rama dugu lamini ni kogo ye, janko mogow kana se ka bo, walama ka don Zuda masace Asa ta mara konɔ.

¹⁸ A kera ten minke, warigbe ni sanin min tun tora Matigi Ala ta batoso naforoblayoro ra, ani min tun tora masaso naforoblayoro ra, Asa ka o bee ta, ka o di a ta jamana pamogow ma, ko o ye taga a di Siri jamana masace Beni Hadadi ma, min face togo ye ko Tabirimon, ani a bemace togo ye ko Esiyon; Beni Hadadi tun signin be Damasi dugu le konɔ; Asa k'a fo Beni Hadadi ye ko: ¹⁹ «A to ele ni ne ye jennogonya don, i ko ne face ni i face tun k'a ke cogo min na. A fle ne be nin warigbe ni nin sanin ci i ma, ka o ke i ta bonya ye. O ra, jennogonya min tun be i ni Izirayeli masace Bahesa ce, o jennogonya cen, janko a ye faran ne ra.» ²⁰ Beni Hadadi sonna masace Asa ta kuma ma. A k'a ta kerekedenw kuntigiw ci ka taga Izirayeli duguw kama. O tagara Iyon dugu ni Dan dugu, ani Abeli Beti Mahaka dugu, ani Kinereti mara bee kere ka se o ra, ani Nefitali mara bee.

²¹ Bahesa nana o men minke, a ka Rama dugu kogo lori dabra, ka taga to Tirisa. ²² A kera ten minke, masace Asa ka Zuda mogow bee wele, a ma mogow si to ni a ma min wele; Bahesa tun be lori

kera ni kabakuruw, ani yiri minw ye, a ko mogow ye taga o fenw ce ka na. Masace ka o fenw ce, ka o ke ka Geba dugu lo, Boniyaminu ta mara ra, ani Misipa dugu.

²³ Ayiwa, Asa ta kewale tow bee, a ta cefariya, ani a ka ko minw bee ke, ani a ka dugu minw kogow lo, o kow sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ. Nka a nana koro wagati min na, sendimi do k'a mina. ²⁴ O ko, Asa sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, a bemace Dawuda ta masabonba* konɔ. A dence Yosafati sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Nadabu ta wagati

²⁵ Zuda masace Asa ta masaya san flanan na, Yerobohamu dence Nadabu sigira masaya ra, Izirayeli mara ra. A ka san fla le ke masaya ra Izirayeli mara kunna. ²⁶ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro; a face tun ka sira min tagama, a fana ka o le ta. A face tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ka o jurumunw jogon le ke fana.

²⁷ Ayiwa, Ahiya dence Bahesa, min ye Isakari ta gbmogow do ye, ale nana janfa siri Nadabu kama. Lon do, tuma min na Bahesa ni Izirayeli ta kerekajama bee tun ka Gibeton dugu lamini, ko o be dugu kere, Bahesa tagara ben Nadabu kan k'a faga, Gibeton dugu koro yi. Gibeton tun be Filisikaw ta mara le ra. ²⁸ Bahesa ka Nadabu faga Zuda masace Asa ta masaya san sabanan le ra, ka sigi masaya ra a no ra.

²⁹ Bahesa sigira masaya ra tuma min na, a ka Yerobohamu ta somogow bee faga. A ma Yerobohamu ta mogow si to nin na; a ka o bee le faga ka ban, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min fo a ta baarden Silokace Ahiya ye. ³⁰ O kera Yerobohamu ta jurumunw le koson, ani a tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri.

³¹ Nadabu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw ta kitabu konɔ.

³² Kere tun be Asa ni Izirayeli masace Bahesa ce o ta masaya tere bee ra.

Izirayeli masace Bahesa ta wagati

³³ Zuda masace Asa ta masaya san sabanan na, Ahiya dence Bahesa sigira masaya ra Izirayeli mara bee kunna; a tun signin be Tirisa dugu konɔ. A ka san mugan ni naani le ke masaya ra. ³⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro; a ka Yerobohamu ta sira ta. Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ka o jurumunw ke.

16 Matigi Ala k'a ta kuma lase Hanani dence Yehu ma, ko a ye a lase masace Bahesa ma, k'a fo a ye ko: ² «Ne ka ele lawuri ka i bo dugu ma, ka i ke ne ta mogow pamogow ye, minw ye Izirayelimogow ye; nka ele ka Yerobohamu ta sira le tagama, ka ne ta mogow bla jurumun na, minw ye Izirayelimogow ye, k'a to o ka ne jusu wuri o ta jurumun koson. ³ O ra, ne bena ele Bahesa ni i ta somogow bee flan ka bo yi, ka i ta so ke i n'a fo Nebati dence Yerobohamu ta so kera cogo min na.

† Hetikace Huri ta ko: aw ye Samawilu flanan 11 fle.

⁴ Ni Bahesa ta somogo min ka sa dugu kono, wu-ruw le bena o domu; ni min ka sa kongo ra, konow le bena o domu.»

⁵ Bahesa ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono. ⁶ O ko, Bahesa sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Tirisa. A dence Ela sigira masaya ra a no ra.

⁷ Matigi Ala tun k'a ta kuma lase cira Yehu ma, min ye Hanani dence ye, k'a fo Bahesa ni a ta somogow ye. Ala tun ka o kuma fo a ta kojuguw le koson, a tun ka kojugu minw bee ke Matigi Ala na koro, ka Ala jusu wuri ni a ta kewalejuguw ye, i n'a fo Yerobohamu ta somogow tun k'a ke cogo min na; ka fara o kan, Bahesa tun ka Yerobohamu ta somogow halaki fana.

Izirayeli masace Ela ta wagati

⁸ Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wooronan na, Bahesa dence Ela sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. A ka san fla le ke masaya ra; a tun be Tirisa.

⁹ A ta jamana namogo min togo tun ye ko Zimiri, ale nana janfa siri a kama. Ale le tun ye sowotorotigiw ta jenkuru tarance kuntigi ye. Lon do, Ela tun be Tirisa dugu kono, a tun be doru minna fo k'a yere panamini Aritisa ta so kono; Aritisa le tun ye masaso kunnasigibaga ye Tirisa dugu kono. ¹⁰ Zimiri tagara ben a kan k'a faga; o ko, a sigira masaya ra a no ra. O kera Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wolonflanan le ra.

¹¹ Kabini Zimiri ka fanga ta ka sigi masaya ra doron, a ka Bahesa ta somogow bee faga. A ma ce si to, a ma balema si to, a ma teri si to. ¹² Zimiri ka Bahesa ta somogow bee le halaki, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo cira Yehu ye k'a lase Bahesa ma. ¹³ O kow kera Bahesa ni a dence Ela ta jurumunw le koson, ani a tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri.

¹⁴ Ela ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

Izirayeli masace Zimiri ta wagati

¹⁵ Zimiri sigira masaya ra Zuda masace Asa ta masaya san mugan ni wolonflanan na; a tun siginin be Tirisa dugu le kono. A ka tere wolonfla le ke masaya ra.

O wagati ra, kerekedenw tun ka Gibeton dugu lamini; o dugu min be Filisikaw ta mara ra.

¹⁶ Mogow tora o yoro ra, k'a men ko Zimiri ka janfa siri masace kama fo k'a faga. O lon yere ra, Izirayeli ta kerekejama kuntigi min ye Omiri ye, kerekedenw bee ka ale ke Izirayeli masace ye kerekeyoro ra yi. ¹⁷ A kera ten minke, Omiri ni a ta kerekedenw bee bora Gibeton, ka taga Tirisa dugu lamini. ¹⁸ Zimiri nana a ye ko o be jini ka se soro dugu kan minke, a tagara don masaso bon do kono, ka tasuma don masaso ra; ale yere fagara tasuma ra yi.

¹⁹ Zimiri sara a ta jurumunw koson o cogo le ra,

sabu a ka kojugu ke Matigi Ala na koro; a tun ka Yerobohamu ta sira le ta, k'a ta kojugu jagon le ke, min tun k'a to Izirayelimogow ka Ala hake ta.

²⁰ Zimiri ta kewale tow, a ka jen min siri, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

²¹ O wagati ra, Izirayelimogow taranna ka ke jenkuru fla ye. Fan kelen gbanna Ginati dence Tibini ko, ka ale ke o ta masace ye; tow gbanna Omiri ko. ²² Nka minw tun gbanna Omiri ko, olugu sera Ginati dence Tibini ta mogow ra. Tibini sara, Omiri sigira masaya ra.

Izirayeli masace Omiri ta wagati

²³ Zuda masace Asa ta masaya san bisaba ni kennan le ra Omiri kera Izirayeli masace ye. A ka san tan ni fla le ke masaya ra. A ka san woro ke Tirisa minke, ²⁴ a tagara yoro do san Samari kuru kan warigbe waga woro (6 000), Semeri fe. A ka dugu do lo o kuru kan, ka o dugu togo la ko Samari, ka kapa ni yorotigi togo ye, min ye Semeri ye.

²⁵ Omiri ka kojugu ke Matigi Ala na koro. Masace to minw tun temena a na fe, a ta kewalew juguyara ni olugu bee ta ye. ²⁶ A ka Nebati dence Yerobohamu ta kojugu jagon bee le ke, ka jurumunw ke, ani ka Izirayelimogow fana bla jurumun na, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri ni o ta batofen gbansanw ye.

²⁷ Omiri ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono. ²⁸ O ko, Omiri sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari. A dence Akabu sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Akabu ta wagati

²⁹ Zuda masace Asa ta masaya san bisaba ni seeginan le ra Omiri dence Akabu sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. Omiri dence Akabu ka san mugan ni fla le ke masaya ra Izirayeli; a tun siginin be Samari. ³⁰ Omiri dence Akabu ka kojugu ke Matigi Ala na koro, fo ka teme a nafemogo tow bee kan. ³¹ A ka Nebati dence Yerobohamu ta jurumun jagon ke; nka o si m'a wasa, a belen tagara Sidonkaw ta masace Etibali denmuso furu, min togo ye ko Yezabeli. A k'a kinbiri gban olugu ta batofen koro, min ye Baali* ye, ka o bato. ³² A ka jobon do lo o jo ye Samari, ka sarakabonan do lo o bon kono o jo ye, min ye Baali ye. ³³ Akabu ka bere do fana turu, janko ka jo musoman Asera bato o bere koro. Akabu ka kojugu caman were ke, ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri; Izirayeli masace minw temena a na fe, a ta kojugu temena olugu bee ta kan.

³⁴ Ale ta wagati le ra, Betelikace min togo tun ye ko Hiyeli, ale wurira ka Zeriko dugu lo kokura. A be baara dabo lon min na, a dence folo min ye Abiramu ye, o sara. A be dugu donda konw don lon min na, a dence laban min ye Segubu ye, o fana sara. O kow kera ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye, a tun ka min fo Nuni dence Yosuwe ye †.

† O kuma tun konna ka fo folofolo Yosuwe kitabu kono 6.26

Iliya ko sanji tena ben Izirayeli jamana ra

17 Ce do tun be Tisibe dugu kono Galadi mara ra, a togo tun ye ko Iliya †; ale k'a fo Akabu ye ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman, Izirayeli ta Ala togo ra, ne be baara ke Ala min ye, ko nin san nataw bee ra, gomiji foyi tena jigi, sanji fana tena ben, fo ni ne yere le nana a fo ko sanji ye ben tuun.»

Iliya tagara to Keriti ko da ra

² Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma ko: ³ «Bo nin yoro ra, ka taga tereboyanfan na, i ye taga dogo Keriti ko koro, Zuriden ba tereboyanfan na. ⁴ I bena to ka ko ji min. Ne k'a fo kankan dow ye ko o ye to ka domuni di i ma yi.»

⁵ Iliya tagara. Matigi Ala k'a fo a ye cogo min na a k'a ke ten. A tagara sigi Keriti ko koro, Zuriden ba tereboyanfan na. ⁶ Kankan dow tun be to ka na buru ni sogo di a ma sogoma ni wula fe. A tun be to ka ko ji min. ⁷ Nka sani wagati do ce, ko ji jara, sabu sanji foyi tun te benna jamana ra.

Iliya tagara to muso do fe Sarepita

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma k'a fo a ye ko: ⁹ «Wuri ka taga Sarepita dugu kono, Sidon mara ra, i ye taga to yi. Ne k'a fo muso ce sanin do ye o yoro ra, ko a ye domuni di i ma.»

¹⁰ Iliya wurira o le ra ka taga Sarepita. A be sera dugu donda ra minke, a ka muso do ye, min ce tun sara; muso tun be logo le pinina. Iliya k'a wele k'a fo a ye ko: «Sabari, i ye taga ji do ta minan do kono ka na a di ne ma, ne ye o min.» ¹¹ Muso tagato jitayoro ra, Iliya k'a wele tuun k'a fo a ye ko: «Sabari, i nato, i ye na ni domuni donnin fana ye i boro.» ¹² Muso k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala, i ta Ala panaman togo ra, ko domunifen foyi le te ne fe so kono. Mugu borona kelen doron le be ne fe minan do kono, ani turu fitini be daga do kono. O koson ne tun be nin logoden dama dama tomona, ka taga so, ka taga o fenw tobi ne ni ne dence ye. Ni an koni ka o domu ka ban, o tuma an be sigi ka saya makono.»

¹³ Iliya k'a fo a ye ko: «I kana siran. I k'a fo cogo min na, taga so, i ye taga a ke ten. Nka mugu ni turu min be i boro, i ye buru fitini lalaga ni o ye ka na o di ne ma folo; o ko, i ye do fana tobi i yere ni i dence ye; ¹⁴ sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fo ko: «Mugu tena ban minan kono, turu fana tena dese daga kono, fo lon min na Matigi Ala bena sanji ben jamana kan.»

¹⁵ Iliya k'a fo cogo min na, muso tagara a ke ten. Muso ni a ta somogow, ani Iliya ka domuni soro lon bee, ka taga se fo wagatijan; ¹⁶ sabu mugu ma ban minan kono, turu fana ma dese daga kono, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka o kuma min don Iliya da ra.

Iliya ka muso dence su lakunu

¹⁷ Ayiwa, o kow ko, o muso min tun ye a

† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

jatigimuso ye, o dence banara; bana juguyara, fo den nenekiri nana lo. ¹⁸ Muso k'a fo Iliya ye o le ra ko: «Ala ta ciraden, o tuma ko juman le be ele ni ne ce sa? O tuma ra i nana ne fe ka na ne hakiri jigi ne ta kojuguw ra le wa?» ¹⁹ Iliya k'a jaabi ko: «I dence di ne ma.» Iliya ka den mina a boro, ka yelen ka taga ni a ye a yere ta bon kono sankaso kunna, ka taga a la a yere ta lanan kan. ²⁰ A ka Matigi Ala daari ko: «E, Matigi Ala, ne ta Ala, yala i be son ka kojugu ke nin muso ce sanin fana ra, k'a to a dence ye sa, k'a soro a ka ne lajigi a ta so wa?» ²¹ O ko, Iliya lara den kan fo sijaga saba, ka Matigi Ala daari ni kanba ye, k'a fo ko: «Matigi Ala, ne ta Ala, ne be i daari, a to nin den nin ye seko a ma!»

²² Matigi Ala ka Iliya ta daariri lamden. Den nin sekora a ma, a panamanyara tuun. ²³ Iliya ka den ta, ka jigi ka bo ni a ye bon kono, sankaso kono, ka taga a di a bamuso ma. A ko a ma ko: «I dence ye nin ye, a panamanyara.» ²⁴ Muso ka Iliya jaabi ko: «Sisan koni, ne k'a lon yere le ko ele ye Ala ta ciraden le ye; Matigi Ala be kuma minw don i da ra k'a fo, o fana ye can le ye.»

Iliya tagara masace Akabu fe

18 Wagatijan temenin ko, tuma min na sanji lora ka se fo san saba, lon do Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya † ma, k'a fo a ye ko: «Taga Akabu fe; sisan ne bena sanji lana dugukolo kan.» ² Iliya tagara Akabu fe.

O y'a soro kongo juguyara Samari mara ra kosebe. ³ Akabu k'a ta masaso kunnasigibaga wele ka na, min togo tun ye ko Abidiyasi. Matigi Ala nasiran tun be Abidiyasi ra kosebe; ⁴ sabu wagati min na Yezabeli tun b'a fe ka Matigi Ala ta ciraw bee halaki ka ban pewu, Abidiyasi tun ka cira keme bosi, ka o taran ce bilooru looru, ka taga o dogo kuruwo dow kono, ka to ka domuni ni ji di o ma. ⁵ Akabu k'a fo Abidiyasi ye ko: «Taga jamana yaala; ni i ka bunun do, walama ko do ye yoro do ra, a be se ka ke ko an bena bin soro o yoro ra, ka o di an ta sow ni an ta sofaliw ma, janko a kana na ke jagboya ye ko an ye o faga.»

⁶ O ka jamana taran o fla ce. Akabu kelen tagara fan do fe, Abidiyasi tagara fan do were fe.

⁷ Ka Abidiyasi to sira ra, a tagara bara ka ben ni Iliya ye. Abidiyasi ka Iliya ye minke, a k'a lon; a k'a kinbiri gban, k'a na biri dugu ma, k'a fo ko: «Ele le ye ne matigice Iliya ye wa?» ⁸ Iliya k'a jaabi ko: «Ne lo! Taga a fo i matigice Akabu ye ko: «Iliya ye nin ye yan!» » ⁹ Abidiyasi ko: «O tuma ne ka mun kojugu le ke, ka na a ke ko i b'a fe ka ne don Akabu boro, k'a to a ye ne faga. ¹⁰ Ne be kari Matigi Ala, i ta Ala panaman togo ra, ko o yoro te yi, ani o jamana fana te yi, ni ne matigice ma mogoci ka taga yoro min na ka taga i yoropini. Ni mogow tun sekora ka na a fo a ye ko i te yi, a tun b'a fo ko o yoro mogow, walama ko o jamana mogow ye kari, ni can lo, ko i te yi. ¹¹ Sisan ele ko ne ma ko ne ye taga a fo ne matigice ye ko: «Iliya ye nin ye yan!» ¹² K'a soro ni ne nana bo ele koro sisan ka taga doron, Matigi Ala Nin bena i ta ka

†† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

taga ni i ye yoro do ra, ne ma yoro min lon. Ni ne tagara o fo Akabu ye, ni a ma na i ye, a bena ne faga. K'a soro Matigi Ala nasiran be ne ra kabini ne fitiniman. ¹³ Wagati min na Yezabeli tun be Matigi Ala ta ciraw fagara, ne ka min ke, o ma o lakari i ye wa, ne matigice? Ne ka Matigi Ala ta cira keme bosi, ka taga olugu dogo kuruwo dow konso, ce bilooru looru, ka to ka domuni ni ji di o ma.

¹⁴ Sisan ele ko ne ma ko: <Taga a fo i matigice ye ko: Iliya ye nin ye yan!> A bena ne faga le ke.>

¹⁵ Iliya ko: «Ne be kari Fangatigi Ala panaman togo ra, ne be baara kera min ye, ko bi koni, ne be taga Akabu fe.»

¹⁶ Abidiyasi tagara Akabu kunben, ka o kow lakari a ye. Akabu tagara Iliya no fe. ¹⁷ Akabu ka Iliya ye minke doron, a k'a fo a ye ko: «Ele le ye Izirayelimogow segebaga ye!» ¹⁸ Iliya k'a jaabi ko: «Ne te Izirayelimogow segebaga ye de! Ele ni i face ta somogow lo; sabu aw banna Matigi Ala ta kuma ma, ka taga to ka Baali* ta jow le son.

¹⁹ Taga a fo ko o ye Izirayelimogow bee lajen ne koro Karimeli kuru kan, ani cira keme naani ni bilooru minw be Baali ta jo sonna, ani cira keme naani minw be Asera ta jo musoman sonna, o cira minw be domuni ke masamuso Yezabeli fe.»

Iliya ni Baali ta ciraw

²⁰ Akabu ka cira bla ka taga Izirayeli yoro bee ra, ka Baali* ta ciraw lajen Karimeli kuru kan. ²¹ Iliya gbarara jama bee lajennin na, k'a fo o ye ko: «O tuma aw bena sirafatagama dabla wagati juman le? Ni Matigi Ala le ye Ala ye, o tuma aw ye tugu ale ko; nka ni Baali le ye Ala ye, aw ye tugu ale ko.» Jama ma Iliya jaabi. ²² Iliya k'a fo jama ye tun ko: «Ne kelen le tora Matigi Ala ta ciraw ra, k'a soro Baali ta cira keme naani ni bilooru le be yan. ²³ Ayiwa, aw ye misitoran fla di an ma. Olugu ye misitoran kelen ta, k'a faga k'a boso k'a sogo la logo kan, nka o kana tasuma don a koro. Ne fana bena misitoran kelen ta k'a boso k'a la logo kan, ne te tasuma don a koro. ²⁴ O ko, aw ye aw ta ala daari, ne fana be Matigi Ala daari. Ni ala min ka daariri jaabi ni tasuma ye, o le ye Ala yere ye.» Jama bee lajennin ka Iliya jaabi ko: «An sonna i ta kuma ma!»

²⁵ Iliya k'a fo Baali ta ciraw ye ko: «Aw le ye kon ka misitoran kelen ta k'a laben, sabu aw le ka ca; o ko, aw ye aw ta ala daari, nka aw kana tasuma don logo ra.» ²⁶ O ka misitoran kelen di o ma; o ka o mina ka o laben ka o sogo la logo kan. O ko, o ka o ta jo togo wele, min ye Baali ye, k'a daari, k'a ta sogoma, fo ka taga tere se kuncce; o ko: «Baali, an jaabi!» Nka kumakan ma men, jaabiri ma ke. O tun ka sarakabonan min lalaga, o ka don ke ka o lamini.

²⁷ Tere sera kuncce minke, Iliya ka o logobo. A ko: «Aw ye peren kosebe! I n'a fo ala lo, i b'a soro ko a be miirira ko do le ra, walama a be baara do le ra, walama a tagara dugu ra; a be se ka ke fana ko a be sunogora le; aw ka kan k'a lakunu.» ²⁸ O ka ke kulebaw ci ye, ka ke o yere tigetige ye ni o ta muru ni o ta tamanw ye, ka kapa ni o ta landa ye, fo ka jori bo o yere ra. ²⁹ Tere jengera doonin tuma

min na, o ka cirayakuma caman fo, fo ka taga wulafesaraka bowagati se. Nka kumakan ma bo, jaabiri ma ke, mankan si ma bo.

³⁰ Iliya k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Aw ye gbara ne ra yan!» Mogow gbarara a ra. Matigi Ala ta sarakabonan min tun cenna, a ka o lalaga kokura. ³¹ A ka kabakuru tan ni fla ta, Yakuba ta durujaw ta gbaw be kelen kelen togo ra, sabu Matigi Ala tun k'a fo ale Yakuba le ye ko: «I togo bena la ko Izirayeli.» ³² A ka o kabakuruw ta ka sarakabonan do lalaga Matigi Ala togo ra. A ka dinga do soga ka sarakabonan lamini; ji litiri bisaba tun be se ka don o dinga konso. ³³ A ka logo lala sarakabonan kan, ka misitoran boso, k'a soga la logo kan. O ko, a k'a fo mogow ye ko: «Aw ye daga belebele naani fa ji ra, k'a bon saraka ni logow kan.» O k'a ke ten. ³⁴ A ko: «Aw ye do were bon a kan tuun!» O ka do bon a kan tuun. A ko: «Aw ye do bon a kan tuun, k'a ke fo sinaga saba.» O k'a ke ten, k'a se fo sinaga saba. ³⁵ Ji woyora sarakabonan fan bee ra, fo ka dinga fa.

³⁶ Wulafesaraka bowagati sera minke, cira Iliya gbarara ka taga lo sarakabonan koro, k'a fo ko: «Matigi Ala, Iburahima ni Isiyaka ni Izirayeli ta Ala, a to nin mogow ye a lon bi ko ele le ye Ala ye Izirayeli jamana ra, ko ne le ye i ta baaraden ye, ko ne ka nin kow bee ke i togo le ra fana. ³⁷ E, Matigi Ala, ne jaabi, ne jaabi Matigi Ala, janko nin mogow ye a lon ko ele Matigi Ala le ye Ala ye, ko ele b'a fe o ye seko i ma ni o jusukun bee ye.»

³⁸ Iliya ka o fo minke doron, Matigi Ala ta tasuma jigira ka saraka jeni, ani logow, ani kabakuruw, ani o yoro dugukolo bee; ji min tun be dinga konso, tasuma ka o be ja. ³⁹ Jama bee ka o ye minke, o bee ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma, ka to k'a fo ko: «Matigi Ala le ye Ala ye! Matigi Ala le ye Ala ye!» ⁴⁰ Iliya k'a fo o ye ko: «Aw ye Baali ta ciraw bee mina, hali kelen kana bosi.» Mogow ka o mina. Iliya ko o ye jigi ni o ye Kison koda ra. O tagara o bee kannatige yi.

Sanji benna

⁴¹ O ko, Iliya k'a fo Akabu ye ko: «Taga, i ye taga domuni ke, ka min, sabu nin ye sanjiba do mankan le ye tan.» ⁴² Akabu tagara, ka taga domuni ke, ka min. Iliya yelenna Karimeli kuru kunna, ka taga biri dugu ma k'a na dogo a kinbiri fla ce. ⁴³ A k'a fo a ta baaraden kanbelen ye ko: «Taga fleri ke kogoji fan na.» Kanbelen tagara fleri ke, ka na a fo Iliya ye ko: «Foyi te yi!» Iliya k'a ci ten fo sinaga wolonfla. ⁴⁴ A sinaga wolonflanan na, a ko: «Sankaba fitini do be wurira kogoji fan na. A bonya be i ko borotage.» Iliya k'a fo a ye ko: «Taga a fo Akabu ye ko a ye a ta sowotoro laben ka taga, janko sanji kana na a bari ka taga.» ⁴⁵ Sankabaw nana sankolo yoro bee fin. Fono wurira, sanjiba benna. Akabu yelenna a ta sowotoro konso ka taga Zizireli. ⁴⁶ Matigi Ala ta sebgaya tora Iliya kan. A k'a yere cesiri, ka bori Akabu na fe ka taga se fo Zizireli dugu donda ra.

Iliya borira Yezabeli ja

19 Iliya † tun ka ko minw ke, ani a tun ka Baali* ta ciraw faga cogo min na, Akabu tagara o bee fo Yezabeli ye. ² Yezabeli ka cira bla ka taga a fo Iliya ye ko: «I ka min ke nin ciraw bee kelen kelen na, sini ni ne ma o jogon ke ele ra o wagati kelen na fiyewu, o tuma an ta batofenw ye tooro suguya bee la ne kan.»

³ Iliya siranna; a borira k'a yere kisi. A tagara se Beri Seba, Zuda mara ra minke, a k'a ta baarden to o yoro ra yi. ⁴ Ale yere ka kongokolon sira ta, ka tere kelen tagama ke, ka taga se yirisunnin do koro; a sigira o yirisunnin jukoro ka saya daari Ala fe; a ko: «E, Matigi Ala, to si le te ne ra tuun. Ne nin mina, sabu ne man fisa ni ne bemaw ye.»

⁵ A ka o fo minke, a lara o yiri jukoro yi ka sunogo.

O yoronin bee ra, meleke do nana maga a ra, k'a fo a ye ko: «Wuri ka domuni ke!» ⁶ A wurira ka fleri ke minke, a ka buru do blanin ye a kunyanfan na, o be deri ka buru min jogon jeni kabakuru gbannin kan, ani jibara kelen. A ka o buru do domu ka ji min, ka seko ka la tuun.

⁷ Matigi Ala ta meleke nana a sinaga flanan na, ka na maga a ra tuun, k'a fo a ye ko: «Wuri ka domuni ke, sabu sira ka jan.» ⁸ A wurira ka domuni ke, ka ji min. O domuni ka baraka don a ra minke, a wurira ka tere binaani ni su binaani ke tagama ra, ka taga se fo Ala ta kuru ma, min ye Horebu kuru ye. ⁹ A donna kuruwo do kono o yoro ra yi, ka si yi.

Matigi Ala k'a yere yira Iliya ra

Matigi Ala k'a ta kuma lase Iliya ma, k'a jininka ko: «Iliya, i be mun le kera yan?» ¹⁰ Iliya ko: «Ne ka siyen ta ni mogow ye ni ne baraka bee ye, Matigi Ala, Fangatigi togo koson. I tun ka jennogonya* min don ni Izirayelimogow ye, o ka o cen; o ka i ta sarakajenifenw* cici, ka i ta ciraw faga ni kerekemuru ye. Ne kelenpe le tora; sisan o b'a fe ka ne fana faga.»

¹¹ Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Bo, ka taga lo kuru konna, Matigi Ala ja koro.»

Matigi Ala nana teme. Fojoba barakaman do wurira, fo a be kuruw peren, ka farakuruw cici Matigi Ala ja koro. Nka Matigi Ala tun te o fojoba ra. Fojon temenin ko, dugukolo yereyerera; nka Matigi Ala tun te o dugukoloyerere ra.

¹² Dugukoloyerere ko fe, tasuma do nana; nka Matigi Ala tun te tasuma ra fana. Tasuma temenin ko, mankan jumannin fitini do bora. ¹³ Iliya ka o mankan men minke, a k'a ta deregeba ke k'a ja datugu, ka bo ka lo kuruwo donda ra.

Kumakan do bora; a ko Iliya ma ko: «Iliya, i be mun le kera yan?» ¹⁴ Iliya ko: «Ne ka siyen ta ni mogow ye ni ne baraka bee ye, Matigi Ala, Fangatigi togo koson. I tun ka jennogonya min don ni Izirayelimogow ye, o ka o cen; o ka i ta sarakajenifenw cici, ka i ta ciraw faga ni kerekemuru ye. Ne kelenpe le tora; sisan o b'a fe ka ne fana faga.»

† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

¹⁵ Matigi Ala k'a fo a ye ko: «I nana sira min fe, seko o sira kelen fe kongokolon kono, ka taga fo Damasi. Ni i sera yi, i bena turu ke Hazaheli kun na, k'a ke Siri jamana masace ye. ¹⁶ O ko, i be taga turu ke Nimisi dence Yehu fana kun na, ka ale ke Izirayeli masace ye; i ye turu ke Safati dence Iliyasu † fana kun na, min be bo Abeli Mehola, ka ale ke cira ye i no ra. ¹⁷ Ni mogow o mogow borira ka bosi Hazaheli ta kerekemuru boro, Yehu bena o tigi faga; ni min o min borira ka bosi Yehu ta kerekemuru boro, Iliyasu bena o tigi faga. ¹⁸ Nka, ne bena mogow waga wolonfla (7 000) kisi Izirayeli jamana ra, o mogow minw ma o kinbiri gban Baali* ta jow koro ka o bato, ani o minw ma o jow kanu fo ka o jow da sonson.»

Iliya ka Iliyasu wele

¹⁹ Iliya bora o yoro ra, ka taga Safati dence Iliyasu ko. O y'a soro Iliyasu tun be sene kera; misidaba tan ni fla le tun b'a fe, misi fla fla be a bee kelen kelen na. Ale yere tun be sene kera ni a tan ni flanan ye. Iliya temeto a kere fe, a ka a ta deregeba firi a kan ‡. ²⁰ Iliyasu k'a ta misiw to yi, ka bori Iliya ko, ka taga a fo a ye ko: «A to ne ye taga sara ne face ni ne bamuso ra; o ko, ne bena tugu i ko.» Iliya k'a jaabi ko: «Taga, i ye na! Ne ka min ke i ra, i ye na o koson.» ²¹ Iliyasu bora Iliya koro, ka taga. A ka senekemisi fla faga ka o ke saraka ye. A ka senekedaba yiriw ke ka o misiw sogo jeni, k'a di a ta mogow ma, o k'a domu. O ko, a wurira ka tugu Iliya ko, ka ke a ta baarden ye.

Beni Hadadi ni Akabu ta kere folo

20 Siri masace Beni Hadadi k'a ta kerekajama bee lajen. Masace bisaba ni fla were tun farara a kan, ani o ta sow ni o ta sowotorow. A tagara Samari dugu lamini, ko a be ben dugu kan. ² A nana ciradenw ci ka taga dugu kono, Izirayeli masace Akabu fe, ³ ko o ye taga a fo masace ye, ko Beni Hadadi ko: «I ta wari ni i ta sanin bee ye ne ta le ye; i ta musow ni i ta denw bee ra jumanmanw fana ye ne ta le ye.» ⁴ Izirayeli masace k'a jaabi ko: «Ne matigice masace, i ka min fo, o lo; ne ni ne borofen bee ye i ta le ye.»

⁵ Beni Hadadi k'a ta ciradenw ci tuun, ka taga a fo Akabu ye ko Beni Hadadi ko: «Ne ka cira bla k'a fo i ye ka ban ko i ye i ta wari ni i ta sanin ni i ta musow ni i ta denw di ne ma. ⁶ Nka sini, nin wagati jogon na, ne bena ne ta jamana pamogow ci ka taga i fe yi; o bena taga i ta so yorow bee fle, ani i ta jamana pamogow ta sow bee; fen o fen ye fen nafaman ye aw fe, o bena o bee ta ka na ni a ye.»

⁷ Izirayeli masace k'a ta jamana cekorobaw bee wele k'a fo o ye ko: «Aw yere ja b'a ra ko nin ce koni be kojugu le pinina an fe; sabu a tun ka cira bla ko ne ye ne ta musow ni ne ta denw ni ne ta wari ni ne ta sanin di ale ma. Ne ma ban o ma.»

⁸ Cekorobaw ni mogow tow bee ka masace jaabi

† Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize. ‡ Iliya k'a ta deregeba firi Iliyasu kan, o koro ye ko a b'a fe Iliyasu ye tugu ale ko, ka ke Ala ta cira do ye fana.

ko: «I kana a lamen; i kana son o kuma ma.»

⁹ Akabu k'a fo Beni Hadadi ta ciradenw ye ko: «Aw ye taga a fo ne matigice masace ye ko a tuun k'a ta ciradenw bla ka na min fo ne ye a sipaga folo ra, ko ne be son o bee ma; ko nka a ka min fo sisan koni, ne tana se ka son o ma.» Ciradenw tagara o kuma fo Beni Hadadi ye.

¹⁰ Beni Hadadi ka cira do were ci ka taga a fo Akabu ye ko: «Kerekeden minw bee be ne ko, ni Samari dugu cinin buguri sera ka olugu bee borotage fa koni, o tuma ne ta batofenw ye toro suguya bee la ne kan.» ¹¹ Izirayeli masace fana ka Beni Hadadi jaabi ko: «Aw ye taga a fo Beni Hadadi ye ko: «Mogo min be kerekeminan donna a yere ra, o man kan waso folo; min be a bora k'a bla, o le be se ka waso.» »

¹² Wagati min o kuma sera Beni Hadadi ma, o y'a soro ale ni a ta masace jogonw tun be doru minna o ta fanibonw konu. A k'a fo a ta kerekesecew ye ko: «Aw ye wuri!» O wurira ka lo ka o ja sin Samari dugu ma.

¹³ O wagati ra, Ala ta cira do nana Izirayeli masace Akabu fe, ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: «I ka nin kerekemamaba min ye tan, ne bena o bee don i boro bi; ni o kera, i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.» » ¹⁴ Akabu ko: «O bena ke jontigi le sababu ra sa?» Cira ko: «Matigi Ala ko: «O bena ke jamana kuntigiw ta baarden kanbelenw le sababu ra.» » Akabu ko: «Jon le bena kon ka kere damina?» Cira ko: «Ele lo!»

¹⁵ Akabu ka jamana kuntigiw ta baarden kanbelenw bee jate; o kera ce keme fla ni ce bisaba ni fla (232). O ko, a ka Izirayeli ta kerekesecew bee jate; olugu kera ce waga wolonfla (7 000).

¹⁶ O bora ka taga kera ra teregan fe. O y'a soro Beni Hadadi ni a ta masace bisaba ni fla tun be o ta fanibonw konu, o be doru minna fo ka panamini.

¹⁷ Izirayeli kuntigiw ta baarden kanbelenw le konna ka bo. Beni Hadadi ka mogo dow ci ka taga a fle min be yi. Olugu sekora ka na a fo a ye ko: «Mogo dow be bora Samari dugu konu ka na.»

¹⁸ Beni Hadadi ko: «Ni o be hera le pinina o, aw ye o panaman mina ka na ni o ye; ni o fana be nana kere le ra o, aw ye o panaman mina ka na ni o ye.»

¹⁹ Jamana kuntigiw ta baarden kanbelenw bora dugu konu; Izirayeli ta kerekemama gbanna o ko.

²⁰ O bee kelen kelen benna Sirikace kelen kelen kan ka o faga. A kera ten minke, Sirikaw borira; Izirayelimogow ka ke o gben ye. Siri masace Beni Hadadi yelenna so do kan ka bori ni sotigi dow ye ka bosi. ²¹ Izirayeli masace ka Sirikaw kere; a ka o ta sow faga, ka sowotorow cen, ka cenriba lase Sirikaw ma.

Beni Hadadi ni Akabu ta kere flanan

²² Ala ta cira nana Izirayeli masace fe tuun, ka na a fo a ye ko: «Baraka don i yere ra, ka i ja gbeleya, k'a fle i ka kan ka min ke; sabu san were jogontumasi, Siri masace bena na i kere tuun.»

²³ O wagati ra, Siri masace ta jamana namogow k'a fo a ye ko: «Izirayelimogow ta alaw be kuruyorow le ra; o le koson o sera an na. An ye taga o kere kenegbe ra; sigiya t'a ra, an bena se o ra.»

²⁴ O k'a fo o ta masace ye tuun ko: «I ka kan ka min ke, o ye nin ye: I ka kan ka masacew bee bo kuntigiya ra, ka kuntigi werew bla o no ra. ²⁵ I ta kerekemama min halakira, i ka kan ka o kerekemama jogon hakeya le laben, so hakeya min fagara, ka o jogon pini, sowotoro hakeya min fana cenna, ka o jogon pini. O ko, an be taga Izirayelimogow kere kenegbe ra. Ni o kera, sigiya t'a ra, an bena se o ra.» Masace sonna o ta ma. O ka min fo, a k'a ke ten.

²⁶ O sanyelema ra, o wagati kelen na, Beni Hadadi ka Sirikaw jate tuun; o ko, o tagara Afeki dugu fan na, ko a be taga Izirayelimogow kere. ²⁷ Akabu fana ka Izirayelimogow jate, ka domunifenw di o ma. O ko, o tagara Sirikaw kunben. Izirayelimogow tagara lo o ja fe. Izirayelimogow tun be fitini, i ko bakuru fitini fla, k'a soru Sirikaw tun ka jamana yoru bee fa.

²⁸ Ala ta cira nana Izirayeli masace fe tuun, ka na a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: «Sirikaw k'a fo minke ko Matigi Ala be kuruyorow le ra, ko a te kenegbe ra, o koson ne bena nin kerekemamaba bee don i boro; ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.» »

²⁹ Kerekemama fla tagara lo ka o ja sin jogon ma fo tere wolonfla. A tere wolonflanana, o ka kere damina. Izirayelimogow ka Sirika sennaman ce waga keme (100 000) faga o tere kelen na. ³⁰ Tow borira ka taga Afeki dugu konu. Nka dugu laminikogo benna Sirika ce waga mugan ni wolonfla (27 000) kan o yoru ra, ka olugu faga.

Akabu ni Siri masace ka jennogonya don

Beni Hadadi borira ka taga dugu konu, ka taga dogo fo bon do kononoyoru ra yi. ³¹ A ta jamana namogow k'a fo a ye ko: «A fle, an k'a men ko Izirayeli masacew ye mogonumanw le ye. A to an ye borow don an yere ra, ka juruw melege an kun na, ka bo ka taga kuma Izirayeli masace fe. A be se ka ke ko a bena son ka i to yi.» ³² O ka borow don o yere ra, ka juruw melege o kun na, ka taga Izirayeli masace fe, ka taga a fo a ye ko: «I ta jonce Beni Hadadi ko i ye sabari ka ale to yi.» Akabu ko: «A ma sa wa? Ayiwa, ne balemace lo.» ³³ O mogow ka o kuma ye kumadiman ye; Akabu ka min fo, o lara o ra. O ko: «Can lo, Beni Hadadi ye i balemace le ye.» Akabu ko: «Aw ye taga a yoropini ka na ni a ye yan!» Beni Hadadi bora a dogoyoru ra, ka na Akabu fe. Akabu k'a don a ta sowotoro konu. ³⁴ Beni Hadadi k'a fo Akabu ye ko: «Ne face tun ka dugu minw mina i face ra, ne bena o bee seko i ma. I be se ka fiyeerekeyoru dow lo Damasi dugu konu fana, i n'a fo ne face tun ka dow lo Samari dugu konu cogo min na.»

Akabu ko: «Ayiwa, ne fana bena jennogonya don ni i ye, ka i labla i ye taga.» Akabu ka jennogonya don ni a ye k'a bla ka taga.

Ala ta cira ka Akabu jaraki

³⁵ Lon do, ciraw ta jenkuru karamogoden do k'a fo a karamogodenjogon do ye ko: «Matigi Ala ko i ye ne sogu ni kerekemuru ye!» Nka a tojogonce

ma son. ³⁶ A ko a tɔɔɔɔɔɔɔɔ ma ko: «I n'a fo i banna Matigi Ala ta kuma ma, ni i nana bo ne koro yan, ka taga doron, jara do bena taga ben i kan ka i faga.» A tɔɔɔɔɔɔɔɔɔ nana bo a koro ka taga minke doron, jara do tagara ben ni a ye, k'a faga.

³⁷ O cira karamogoden tagara a tɔɔɔɔɔɔɔɔ do were fe, ka taga a fo o ye ko: «Sabari, i ye ne sogo ni kerekemuru ye.» O ce k'a sogo ni kerekemuru ye fo k'a mandimi.

³⁸ Cira karamogoden ka fani do melege a ja ra, k'a yere ke i ko moggo suguya were, ka bo ka taga lo masace Akabu na sirada ra, k'a temeto makono.

³⁹ Masace nana ke teme ye minke, cira k'a kan korota k'a wele, k'a fo a ye ko: «I ta jonce tun be kerekeryoro le ra. Ka an to kere ra, ce do bora kerekedenw ce ra, ka na ni moggo minanin do ye ne fe, k'a fo ne ye ko: «Nin ce korosi; ni i k'a to a bosira, ele le bena faga a no ra, walama i bena warigbe waga saba di.» ⁴⁰ Nka ka ne to munumunu na yorow ja fe, ce tununa.» Masace k'a jaabi ko: «Ele yere ka i ta kiti tige ka ban ke.»

⁴¹ Nka o yoronin bee, cira ka fani bo a pada ra. Masace sinna k'a lon ko cira karamogoden do lo.

⁴² A k'a fo masace ye ko: «Matigi Ala ko: «Ne tun ka moggo min haramuya, ko a ka kan ka halaki, ele ka o bla ka taga. Ayiwa, sisan ele le bena faga ale no ra, ka i ta jamana mogow faga ale ta jamana mogow no ra.» »

⁴³ Masace ka o kuma men minke, a jusu kasininba ni a panasisininba tagara a ta so, Samari.

Naboti fagako

21 Ayiwa, o kow ko fe, min kera tuun o ye nin ye. Ce do tun be Zizireli dugu konon, a togo ye ko Naboti. Rezenforo do tun b'a fe Zizireli; o foro tun be Samari masace Akabu ta masaso kere fe. ² Lon do, Akabu ko Naboti ma ko: «I ta rezenforo di ne ma, ne b'a ke nanko ye, sabu a be ne ta so kere fe. Ne bena rezenforo were di i ma a no ra, min ka ji ni nin ye; walama ni o ma i diya, ne be se k'a songo di i ma.» ³ Naboti ka Akabu jaabi ko: «Ne bemaw ka yoro min di ne ma cen ye, Matigi Ala ye ne kisi ne ye o di ele ma.» ⁴ Akabu jusu kasininba ni a panasisininba tagara a ta so, Zizirelikace Naboti ta kuma koson, ko sabu Naboti k'a fo ko: «Ne bemaw ka cen min di ne ma, ne te se ka o di ele ma.» A tagara la a ta lanan kan, k'a pasin kogo ma, ka ban domuni ma. ⁵ A muso Yezabeli nana a koro ka na a fo a ye ko: «Mun koson i jusu kasinin be tan, fo ka ban domuni bee ma?» ⁶ A k'a muso jaabi ko: «Ne kumana Zizirelikace Naboti fe, ko a ye a ta rezenforo fiyeere ne ma, ko walama ni o m'a diya, ne be rezenforo were di a ma a no ra. A ko, ko a te a ta rezenforo di ne ma.» ⁷ A muso Yezabeli k'a fo a ye ko: «O tuma ele le te Izirayeli masace ye wa? Wuri ka domuni ke, ka i ninsondiya. Ne bena Zizirelikace Naboti ta rezenforo di i ma.»

⁸ Yezabeli ka sebe dow ke ni Akabu togo ye, ka Akabu togo tagamasiyen sigi o kan. Naboti tun siginin be dugu min na, a ka o sebaw ci o dugu cekorobaw ni a pamogow ma. ⁹ A k'a fo o sebaw kono ko: «Aw ye lon do sigi k'a fo yoro bee, ko

moggo bee ye sun don o lon na. O ko, aw ye Naboti sigi jama bee ja fe, ¹⁰ ka moggo sonkolon fla sigi a ja fe; olugu ye a jaraki jama ja na k'a fo a ma ko: «I ka Ala togo cen, ka masace fana togo cen.» Ni o kera, o ye taga ni a ye dugu ko fe, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga.»

¹¹ Naboti ta dugumogow ni a cekorobaw ni a dugu pamoggo minw bee tun be ni a ye dugu kono yi, olugu fana k'a ke i ko Yezabeli tun k'a fo o ye cogo min na; a tun ka kuma minw fo sebaw kono k'a ci o ma, o k'a ke ten. ¹² O ka lon do sigi k'a fo yoro bee ko moggo bee ye sun don o lon na. O ka Naboti sigi jama bee ja fe; ¹³ Ce sonkolon fla nana sigi Naboti ja fe, ka a jaraki jama ja fe, k'a fo ko: «Naboti ka Ala togo cen, ka masace fana togo cen.» A kera ten, o tagara ni a ye dugu ko fe, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga. ¹⁴ O ko, o ka cira bla ka taga a fo Yezabeli ye ko: «An ka Naboti bon ni kabakuru ye; a sara!»

¹⁵ Yezabeli k'a men minke ko o ka Naboti bon ni kabakuru ye, ko a sara, a ko Akabu ma ko: «Wuri i ye taga Zizirelikace Naboti ta rezenforo ta, a tun banna ko a te min fiyeere i ma, sabu Naboti te nin na tuun; a sara.» ¹⁶ Akabu k'a men minke ko Naboti sara, a wurira ka taga Zizirelikace Naboti ta rezenforo ra, ka taga o foro ta k'a ke a ta ye.

Iliya ka Yezabeli ni Akabu jaraki

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase Tisibekace Iliya + ma, k'a fo a ye ko: ¹⁸ «Wuri, i ye taga Izirayeli masace Akabu fe, Samari. A ye nin ye Naboti ta rezenforo konon; a tagara o foro ta k'a ke a ta ye. ¹⁹ I ye a fo a ye ko Matigi Ala ko: «Ele be moggo faga ka soro ka na o tigi borofen ta ke!» I ye a fo a ye ko Matigi Ala ko: «Wuruw ka Naboti jori nemu yoro min na co, o bena ele yere fana jori nemu o yoro kelen le ra.» »

²⁰ Akabu ka Iliya ye minke, Akabu ko: «E, ne jugu, i nana ne ko yan tuun ke!» Iliya k'a jaabi ko: «Ne nana i ko, sabu ele ka i yere fiyeere le, ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. ²¹ Matigi Ala ko: «A fle, ne bena kojuguba lase i ma, ka i ni i ta durujaw bee halaki ka bo yi pewu. Ce o ce ye Akabu ta moggo ye, jon fara haron kan, ne bena o bee faran ka bo Izirayelimogow ta jen ra. ²² Ne bena i ta so ke i ko Nebati dence Yerobohamu ta so, ani i ko Ahiya dence Bahesa ta so, sabu i ka ne jusu wuri, ka Izirayelimogow bla jurumun na.» ²³ Matigi Ala ka Yezabeli fana ta ko fo, ko: «Wuruw bena Yezabeli domu Zizireli dugu kogo koro.» ²⁴ Ni Akabu ta somoggo min o min ka sa dugu konon, wuruw le bena o su domu; ni min o min ka sa kongo ra, konow bena o su domu.»

²⁵ Ayiwa, masace si m'a yere fiyeere, k'a yere bla kojugu ra Matigi Ala ja koro i ko Akabu, ani a muso Yezabeli min tun be to k'a kononosu. ²⁶ A ka ko haramuninw doron le ke, k'a yere bla joson na, k'a ke i n'a fo Amorikaw, Matigi Ala tun ka o minw gben, ka o ta jamana di Izirayelimogow ma.

+ Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

Akabu k'a yere majigi Matigi Ala ja koro

²⁷ Akabu ka Iliya ta kuma men minke, a nimis-ara, fo k'a ta faniw mina ka o faran. A ka borofani don a yere ra, ka sun don. A tun be si ni o borofani le ye a kan na; a tagamacogo bee tun sumayara. ²⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Tisibekace Iliya ma, k'a fo a ye ko: ²⁹ «Akabu k'a yere majigi cogo min na, i ka o ye ke! I n'a fo a k'a yere majigi ne ja koro, ne tena kojugu lase a ta somogow ma k'a yere to si ra. Ne bena a ke a dence ta masaya wagate le ra.»

Akabu ko a be taga Ramoti dugu kama

(Kibaroyaw flanan 18.1-3)

22 San saba kera, kere ma don Sirikaw ni Izirayelimogow ce. ² Nka a san sabanan na, Zuda masace Yosafati tagara Izirayeli masace fe. ³ O y'a soro Izirayeli masace tun k'a fo a ta jamana namogow ye ko: «Yala aw m'a lon ko Ramoti dugu min be Galadi mara ra, ko o ye an ta le ye wa? O bee n'a ta, an te foyi kera janko k'a mina Siri masace ra?» ⁴ A k'a fo Yosafati ye o le ra ko: «Yala i bena son ka taga ni ne ye kere ra Ramoti dugu kama Galadi mara ra wa?» Yosafati ka Izirayeli masace jaabi ko: «Ne ni ele bee ye mogo kelen le ye, ne ta mogow ni i ta mogow bee ye kelen ye, ne ta sow fana ye i ta le ye.» ⁵ Nka Yosafati ko Izirayeli masace ma ko: «Sabari, i ye Matigi Ala jininka folo.»

Mise ni Izirayeli ta cira tow ma ben kelen ma

(Kibaroyaw flanan 18.4-11)

⁶ Izirayeli masace ka ciraw lajen; o tun be ce keme naani bo. A ka o jininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Ramoti dugu kere Galadi mara ra wa, walama ne ka kan k'a to yi?» Ciraw ko: «Masace, taga! Matigi bena dugu don i boro.» ⁷ Nka Yosafati belen ko: «Yala Matigi Ala ta cira were si te yan tuun, an be se ka Matigi Ala jininka min sababu ra wa?» ⁸ Izirayeli masace ka Yosafati jaabi ko: «Ce kelen doron le be yi, an be se ka Matigi Ala jininka min sababu ra. Nka a ko man di ne ye fiyewu, sabu a te ciraya ke ka kopuman si le fo ne ta ko ra ka ye, ni kojugu doron te; imila dence Mise lo.»

Yosafati ko: «Masace, i kana o fo!» ⁹ Izirayeli masace k'a ta masaso namogo do wele k'a fo o ye ko: «Taga a fo imila dence Mise ye ko a ye na yan sisan.»

¹⁰ O y'a soro Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati tun ka o ta masacefaniw don; o bee tun siginin be o ta masasiginan kan kene ma, Samari dugu donda ra. Ciraw bee tun be cirayakumaw fora o ja koro. ¹¹ Kenaana dence Sedesiyasi, ale tun ka sogogban negeraman dow lalaga; a ko masace ma ko: «Matigi Ala ko: <I bena taga Sirikaw tu ni nin ye, fo ka taga o bee halaki pewu.>» ¹² Ciraw tow bee tun be o kelen le fora masace ye fana, ko: «Taga Ramoti, Galadi mara ra! I bena se soro o kan. Matigi Ala bena dugu don masace boro.»

Mise ta ciraya

(Kibaroyaw flanan 18.12-27)

¹³ Ayiwa, ciraden min tun tagara Mise wele, ale k'a fo Mise ye ko: «A fle, ciraw bee benna, ka o kan ke kelen ye ka kumapuman le fo masace ye. A to i ta kuma ni o ta ye ke kelen ye de! Kumapuman fo a ye!» ¹⁴ Mise ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko ni Matigi Ala nana kuma min yira ne ra, ne bena o le fo.»

¹⁵ O tagara se masace koro minke, masace ko: «Mise, yala an ka kan ka taga Ramoti dugu kere Galadi mara ra wa, walama an ka kan k'a to yi?» Mise ko: «Ele ye taga faasi masace! I bena se soro; Matigi Ala bena o don i boro.» ¹⁶ Nka masace ko: «Ne m'a fo i ye ka ban sinaga caman ko i ye kari, ko ni i be kuma ne fe Matigi Ala togo ra, ko i ye can doron le fo ne ye wa?» ¹⁷ Mise ko o le ra, ko:

«Ne ka Izirayelimogow ye,
o janjannin be kuruw kan,
i ko saga minw tora o yere ma,
ni gbenbaga ma soro o ra.

O koson Matigi Ala ko:

<Kuntigi te nin mogow fe!

O bee ye taga o ta so nasuma ra.> »

¹⁸ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko: «Ne m'a fo i ye wa? A te ciraya ke ka kopuman si le fo ne ta ko ra, ni kojugu dama te!»

¹⁹ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, Matigi Ala ta kuma lamene. Ne ka Matigi Ala siginin ye a ta masasiginan kan; sankolo danfenw bee tun lonin be a koro, dow be a kininboroyanfan fe, dow be a numanboroyanfan fe. ²⁰ Matigi Ala k'a fo ko: <Jon le bena taga Akabu lafiri, k'a to a ye taga Ramoti dugu kere, Galadi mara ra, janko a ye sa o kere ra yi?> Danfenw bee ka o ta fo. ²¹ Ka o to o ra, nin do bora ka na lo Matigi Ala ja fe, k'a fo ko: <Ne bena a lafiri!> Matigi Ala k'a jininka, ko: <Cogo di?> ²² A ko: <Ne bena bo, ka taga faninyakumaw le don a ta ciraw bee da ra.> Matigi Ala ko: <Sigiya t'a ra, ele koni bena se k'a lafiri; bo i ye taga a ke ten.> »

²³ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, a kera o cogo le ra; Matigi Ala ka nin do le don i ta ciraw bee konon yan, min b'a to o daw be faninya le fo; sabu Matigi Ala ka kojuguba le latige ele kama.»

²⁴ Kenaana dence Sedesiyasi wurira o le ra, ka Mise fata, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala Nin bora ne ra cogo di ka taga kuma ele fe?» ²⁵ Mise k'a jaabi ko: «Lon min na i bena bori ka taga dogo fo i ta bon kononoyoro ra, o lon le ra i bena o lon.»

²⁶ Izirayeli masace ko a ta baarden do ma ko: «Mise mina ka taga ni a ye dugutigi Amon ni ne dence Yohasi fe. ²⁷ A fo o ye ko masace ko: <Aw ye ce nin bla kaso ra; aw ye to ka domuni donnin ni ji donnin doron le di a ma, fo ka taga ne kosegi ka na hera ra.> » ²⁸ Mise ko: «Ni ele koni kosegira ka na hera ra, o tuma Matigi Ala le ma a ta kuma don ne da ra.» Mise ko fana, ko: «Aw tow bee ye nin kuma lamene de!»

Akabu sacogoya

(Kibaroyaw flanan 18.28-34)

²⁹ Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati wuri-ra ka taga Ramoti dugu kama, Galadi mara ra.

³⁰ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko ale bena fani gbansan dow don k'a yere yelema ka taga kerekeyoro ra; ko nka Yosafati ye a ta masacefaniw don a yere ra. O ra, Izirayeli masace ka fani gbansan dow don a yere ra, o ka taga kere ra. ³¹ O y'a soro Siri masace tun k'a fo a ta sowotoro kuntigi bisaba ni fla ye, ko o kana ben moggo fitini kan, o kana ben mogoba kan, nka o ye ben Izirayeli masace doron le kan.

³² Sowotoro kuntigiw nana Yosafati ye minke, o ko: «Sigiya t'a ra, Izirayeli masace lo.» O tagara a ko ko o be taga ben a kan. Nka Yosafati kulera ka mogow wele. ³³ Sowotoro kuntigiw k'a ye ko Izirayeli masace te minke, o bora a ko.

³⁴ Do nana bije do bon a yere kun fe ni a ta kalan ye; o bije tagara ben Izirayeli masace ma, k'a sogo a ta negederege fan fla tuguda ra. Masace k'a fo a ta sowotoro boribaga ye ko: «Ne mandimina; sow na yelema, i ye bo ni ne ye kerekeyoro ra.»

³⁵ O lon na, koni, kere gbanna kosebe. O ka Izirayeli masace mina k'a lo a ta sowotoro konso, k'a nasin Sirikaw ma. Nka wulada fe a sara. A tun mandimina yoro min na, jori tun bora yi ka bon a ta sowotoro konso. ³⁶ Terebenda wagati ra, perenkan do bora kerekefogo ra ko: «Bee ye taga a ta dugu ra, bee ye taga a ta jamana ra.»

³⁷ Izirayeli masace sara o cogo le ra. O k'a ta ka taga ni a ye Samari, ka taga a su don yi.

³⁸ O nana taga a ta sowotoro ko Samari ko do ra minke, wuruw tagara ke a jori nemu ye; jatomu-sow fana tun be kora o ji ra; o kow kera ka kapa ni Matigi Ala ta kuma le ye.

³⁹ Akabu ta kawale tow bee, a ka ko minw bee ke, a ka bon min lo ni samajin ye, ani a ka dugu minw bee lo, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konso. ⁴⁰ O ko, Akabu sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Ahaziya sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Yosafati ta wagati

(Kibaroyaw flanan 20.31-21.2)

⁴¹ Asa dence Yosafati sigira masaya ra Zuda

mara kunna, Izirayeli masace Akabu ta masaya san naaninan le ra. ⁴² Yosafati sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni looru; a ka san mugan ni looru le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Azuba; Sili denmuso le tun ye ale ye. ⁴³ A k'a face Asa ta sira le ta fen bee ra; a ma jenge ka bo o sira kan. Ko minw terennin be Matigi Ala na korso, a ka o le ke. ⁴⁴ O bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu tora yi. Mogow belen tun be sarakaw fagara, ka wusunan sarakaw bo o sonnikeyorow ra, kongoriw kunna. ⁴⁵ Hera tun be Yosafati ni Izirayeli masace ce.

⁴⁶ Ayiwa, Yosafati ta kawale tow, ani a ka cefariya min ke kere ra, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konso. ⁴⁷ Mogow minw tun be jatoya ke josonyorow ra, olugu to min tun tora kabini a face Asa ta wagati ra, a ka olugu to bee labo jamana konso.

⁴⁸ Masace tun te Edomu jamana kunna. Masace Yosafati tun k'a ta jamana jamogo do le sigi o jamana kunna.

⁴⁹ Yosafati tun ka jirakurunba dow lalaga, janko olugu ye taga sanin jini Ofiri mara ra. Nka o tagama ma bo, sabu o kurunw tagara cen Esiyon Geberi dugu yoro ra.

⁵⁰ O wagati ra, Akabu dence Ahaziya k'a fo Yosafati ye ko: «A to ne ta baardenw ni i ta baardenw ye jen ka kurun baara ke jogon fe.» Nka Yosafati ma son.

⁵¹ O bee ko, Yosafati sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe, a face Dawuda ta masabonba konso. A dence Yoram sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Ahaziya ta masaya wagati

⁵² Akabu dence Ahaziya sigira masaya ra Izirayeli mara kunna Samari, Zuda masace Yosafati ta masaya san tan ni wolonflanan na. A ka san fla le ke masaya ra Izirayeli mara kunna. ⁵³ A ka kojugu ke Matigi Ala na korso. A k'a face ni a bamuso ta sira le tagama, ani Nebati dence Yerobohamu ta sira, ale min tun ka Izirayelimogow bla jurumun na. ⁵⁴ Jo min ye Baali* ye, a tun be a kinbiri gban o korso, k'a son. A ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala jusu wuri, k'a ke i n'a fo a face tun k'a ke cogo min na.

Masacew flanan

Kitabu faamucogo

An konna k'a fo Masacew ta kitabu folo ta ko ra, ko o kitabu ni nin kitabu bee tun ye kitabu kelen ye, ani ko o kitabuw sebebaga ma lon.

Ayiwa, Izirayeli jamana taranna k'a ke masaya fla ye: Woroduguyanfan ni sahiliyanfan. O mara fla ta masacew ta kow le be Masacew ta kitabu flanan konɔ.

Kitabu laban na, an b'a ye ko Babiloni masace ka Gedaliya sigi Zuda mara kunna, ani ko Babiloni masace ka masace Yehoyakini labo kaso ra.

Ayiwa, kojuguw caman sera Ala ta mogow ma, sabu o ka Ala kan bla. Zeruzalemu dugu cira, Izirayelimogow minana ka taga Babiloni; o ko kera Izirayelimogow ta segekow bee ra belebebeba ye. O ta jamana halakira kosebe.

Cira min ka ciraya ke ka kuma Izirayelimogow fe, ka o ladi o wagati ra, o kera cira Iiyasu ye, dow b'a fo min ma ko Elize.

Kitabu konokow

Cira Iiyasu ta ko

Zuda mara ni Izirayeli mara ta masacew ta ko

Samari mara halakicogo

Ezekiyasi ta wagati ka taga se Yoziyasi ta wagati ma

Yoziyasi ta masaya wagati

Zuda mara masace labanw

Zeruzalemu dugu minacogo

Ahaziya ta bana

1 Akabu sanin ko, Mohabukaw murutira ko olugu te to Izirayelimogow ta fanga korɔ tuun.

² O wagati ra, ka masace Ahaziya to Samari, a tun bora ka ben a ta sankaso finetiri fe, k'a yere mandimi kosebe. A ka mogɔ dow ci, k'a fo olugu ye ko: «Aw ye taga lagberi ke ne ye Ekuron dugu ta ala fe, min ye Baali Zebubu ye, k'a lon ni ne bena keneya ka bo nin bana ra.»

³ Nka Matigi Ala ta meleke nana a fo Tisibekace Iliya † ye, ko: «Wuri ka taga Samari masace ta ciradenw kunben, k'a fo o ye ko: «Aw be tagara lagberi ke Ekuronkaw ta batofen le fe, min ye Baali Zebubu ye; o tuma yala Ala te Izirayeli jamana ra yan le wa?» ⁴ O koson aw ye taga a fo aw ta masace ye ko Matigi Ala ko: «I lanin be lanan min kan, i tena wuri ka bo o kan tuun; sabu i bena sa, sigiya te o ra.» » Iliya ka o fo o ye minke, a tagara.

⁵ Ciradenw sekora ka taga Ahaziya fe. Ahaziya ko: «Mun koson aw sekora ka na joona tan?» ⁶ O k'a jaabi ko: «Ce do le nana an kunben, k'a fo an ye ko: «Masace min ka aw ci, aw ye seko ka taga a fo o ye ko Matigi Ala ko: I be mogow cira ka taga lagberi ke Ekuronkaw ta ala fe, min ye Baali Ze-

† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

bubu ye; o tuma Ala te Izirayeli jamana ra yan wa?» A ko: «O koson i lanin be lanan min kan, i tena wuri ka bo o kan tuun; sabu i bena sa, sigiya te o ra.» »

⁷ Ahaziya ko: «Ce min tagara aw kunben ka o kumaw fo aw ye, a be cogo di le?» ⁸ O k'a jaabi ko: «Begansi le tun be a ta derege ye; cesirinan min tun be a ce ra, o tun ye gbolojuru le ye.» Ahaziya ko: «Tisibekace Iliya lo!»

Ahaziya ko o ye taga Iliya mina

⁹ Ahaziya k'a ta kerekedenw kuntigi do ci ni ce bilooru ye Iliya ko, ko o ye taga a mina. O kuntigi tagara Iliya siginin sorɔ kuru kunna; a yelenna a ko, k'a fo a ye ko: «Ala ta cira, masace ko i ye jigi ka na!» ¹⁰ Iliya ka o ce bilooru kuntigi jaabi ko: «Ni ne ye Ala ta cira le ye can ra, o tuma tasuma ye jigi ka bo san fe ka ele ni i ta ce bilooru bee faga!» O yoronin bee, tasuma jigira ka bo san fe, ka o ce ni a ta ce bilooru bee faga. ¹¹ Ahaziya ka kuntigi were ci ni ce bilooru were ye Iliya fe. O kuntigi tagara se minke, a ko Iliya ma ko: «Ala ta cira, masace ko i ye teliya ka jigi ka na!» ¹² Iliya ka o fana jaabi ko: «Ni ne ye Ala ta cira le ye can ra, o tuma tasuma ye jigi ka bo san fe ka ele ni i ta ce bilooru bee faga!» O yoronin bee Ala ta tasuma jigira ka bo san fe ka na ale ni a ta ce bilooru bee

faga.

¹³ Ahaziya ka kuntigi sabanan ci ni ce bilooru were ye tuun. O kuntigi tagara yelen ka se Iliya korɔ minke, a k'a kinbiri gban Iliya korɔ, ka makarikanw fɔ a ye, ko: «Ala ta cira, ne be i daari, sabari, i ye hina ne ra, ka hina nin ce bilooru fana ra, i kana an nin halaki, sabu an ye i ta jonw le ye.

¹⁴ Kuntigi fla minw konna ka na, tasuma jigira ka bo san fe ka olugu ni o ta ce bilooruw bee faga. Nka sabari, i ye hina ne ra, i kana ne nin halaki.»

¹⁵ Matigi Ala ta melɛke k'a fɔ Iliya ye ko: «Jigi ka taga ni a ye, i kana siran a ja.» Iliya jigira ka taga ni a ye masace fe. ¹⁶ Iliya tagara se yi minke, a k'a fɔ masace ye ko: «Matigi Ala ko: «I ka mogow ci ka taga lagberi ke Ekuronkaw ta batofen fe, min ye Baali Zebubu ye. O tuma Ala te Izirayeli jamana ra, mogɔ be se ka jininkari ke min fe wa? Ayiwa, o koson i lanin be lanan min kan, i tena wuri ka bo o kan tuun; sabu i bena sa, sigiya te o ra.» »

Ahaziya ta saya

¹⁷ Ayiwa, Ahaziya nana sa, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka kuma min fɔ Iliya ye. I n'a fɔ dence tun te a fe, a balemace Yoramun le sigira masaya ra a no ra; Zuda masace Yoramun, min tun ye Yosafati dence ye, a kera ale ta masaya san flanan le ra.

¹⁸ Ahaziya ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

Ala ka Iliya ta

2 Lon min na Matigi Ala ka folonkonto do lajigi ka Iliya † ta ka taga ni a ye san fe, o lon na a ni Iliyasu †† tun be bora Giligali jɔgon fe. ² Iliya ko Iliyasu ma ko: «Ele ye to yan, sabu Matigi Ala ka ne ci fɔ Beteli.» Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman ni ele yere togo ra, ko ne tena bo i ko fiyewu.» O tagara jɔgon fe Beteli.

³ Ciraw ta jenkuru min tun be Beteli, o ciraw bora ka na Iliyasu fe ka na a fɔ a ye ko: «Yala i k'a lon ko Matigi Ala bena i matigice ta ka bo i kunna bi wa?» Iliyasu ko: «Ne k'a lon co. Aw ye je!»

⁴ Iliya ko Iliyasu ma tuun ko: «Iliyasu, ele ye to yan, sabu Matigi Ala ka ne ci Zeriko.» Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman ni ele yere togo ra ko ne tena bo i ko fiyewu.» O tagara se Zeriko.

⁵ Ciraw ta jenkuru min tun be Zeriko, o ciraw gbarara Iliyasu ra k'a fɔ a ye ko: «Yala i k'a lon ko Matigi Ala bena i matigice ta ka bo i kunna bi wa?» Iliyasu ko: «Ne k'a lon co; aw ye je!»

⁶ Iliya k'a fɔ a ye tuun ko: «I bena to yan, sabu Matigi Ala ka ne ci Zuriden ba yoro ra.» Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman ni ele yere togo ra, ko ne tena bo i ko fiyewu.» O fla ka sira mina ka ke taga ye. ⁷ Ciraw ta jenkuru ce bilooru tagara o ko, ka taga lo ka o jasin o ma, ka o yere mabo o ra doonin. O mogɔ fla lora Zuriden bada ra. ⁸ Iliya k'a ta deregeba bo k'a kuturu, k'a

† Iliya: Dow b'a fɔ a ma ko Eli. †† Iliyasu: Dow b'a fɔ a ma ko Elize.

ke ka ji gbasi; ji taranna fla ye ka sira bo ce ma, o fla temena dugukolo jalan kan ba ce ma, ka ba tige. ⁹ O ka ba tige minke, Iliya ko Iliyasu ma ko: «I b'a fe ne ye min ke i ye, o fo ne ye sani k'a to Ala ye ne ta ka bo i korɔ.» Iliyasu ko: «Sabari, i y'a to nin min be i kan, o jɔgon hakeya fla ye ke ne kan ‡.»

¹⁰ Iliya ko: «I ka min daari tan, o ye kogbelen le ye. Nka tuma min na Ala bena ne ta ka bo i korɔ, ni i ka ne tagato ye, o tuma i ka min daari, o bena ke i ye. Nka ni i ma ne tagato ye, a tena ke i ye.»

¹¹ Ka o to sira ra, o be kumana ka taga, sowotora tasumaman ni so tasumaman dow nana don o fla ce, ka o faran ka bo jɔgon na. Folonkonto do nana Iliya ta, k'a layelen ka taga ni a ye sankolo kono.

¹² Iliyasu k'a fle, ka kule, k'a fɔ ko: «E, baba, baba, ele min tun ye Izirayeli ta kerekajama ta sowotorotigiw ni a sotigiw bee jigi ye!»

O ko, Iliyasu ma Iliya ye tuun. A k'a yere ta faniw mina ka o faran fla ye. ¹³ Iliya ta deregeba min tun bora a kan na ka ben, Iliyasu ka o ta. O ko, a sekora ka taga lo Zuriden bada ra. ¹⁴ Iliya ta deregeba min tun bora a kan na ka ben, a ka o ke ka ji gbasi, k'a fɔ ko: «Matigi Ala, Iliya ta Ala be min sa?» Iliyasu fana ka ji gbasi, ji taranna fla ye ka sira bo ce ma, a temena.

¹⁵ Ciraw ta jenkuru min tun be Zeriko, olugu tun b'a flera; o ko: «Iliya nin le be Iliyasu kan!» O tagara a kunben, ka o kinbiri gban a korɔ. ¹⁶ O ko a ma ko: «A fle, ce barakaman bilooru be i ta baaradenw na yan. A to olugu ye taga i matigice yorɔjini. I b'a soro ko Matigi Ala Nin k'a ta ka taga a bla kuru do kan, walama kurufurance do ra.» Iliyasu ko o ma ko: «Aw kana o ci ka taga.»

¹⁷ Nka o k'a fɔ k'a gbeleya, fɔ a ma ja, Iliyasu ko o ma ko: «Aw ye o ci ka taga sa!» O ka o ce bilooru ci ka taga Iliya yorɔjini fɔ tere saba, o m'a ye. ¹⁸ O sekora ka na Iliyasu fe, o y'a soro ale tun be Zeriko. Iliyasu k'a fɔ o ye ko: «Ne tun m'a fɔ aw ye ko aw kana taga wa!»

Iliyasu ka ji saninya

¹⁹ Lon do, Zeriko dugumogow k'a fɔ Iliyasu ye ko: «An ta dugu sigiyoro ka ni, i ko an matigice yere ja b'a ra cogo min na. Nka a ji man ni, a dugukolo fana man di.» ²⁰ Iliyasu ko o ma ko: «Aw ye kogɔ ke minankura do kono, ka na ni a ye yan.» O nana ni a ye. ²¹ Dugu ji be woyo ka bo bunun min na, a bora ka taga o yoro ra, ka taga kogɔ bon bunun na, k'a fɔ ko: «Matigi Ala ko: «Ne ka nin ji saninya; a tena mogɔ faga tuun, a fana tena den-sorɔbariya bla beganw ni adamadenw na tuun.» »

²² K'a ta o lon na fɔ ka na se bi ma, ji saninyara, i n'a fɔ Iliyasu ta kuma tun k'a fɔ cogo min na.

Beteli dugu kanbelenw ka Iliyasu neni

²³ Iliyasu nana bo o yoro ra ka taga Beteli. K'a tagato to sira ra, kanbelennin dow boto dugu kono, olugu ka ke a logobo ye, k'a fɔ a ma ko:

‡ Izirayelimogow fe, dence folo le ka kan ka cen sigiyoroma fla soro ka teme dence tow kan. Iliyasu ka nin kuma fɔ k'a yira ko ale b'a fe ka sigi Iliya no ra.

«Yelen, kuncɛ wulannin! Taga, kuncɛ wulannin!»
 24 Iliyasu k'a kɔmunu ka o flɛ; a ka o danga Matigi Ala tɔgɔ ra. O yoronin bɛɛ, wara fla bɔra tu kɔnɔ ka ben o kanbelennin binaani ni fla kan ka o faga ka o sogo tigetige.

25 Iliyasu bɔra yi ka taga Karimeli kuru yɔrɔ ra, ka bɔ yi ka taga Samari.

Izirayeli masace Yoramu ta wagati

3 Akabu dence Yoramu kɛra Izirayeli masace ye, Zuda masace Yosafati ta masaya san tan ni seeginan na. Yoramun tun siginin bɛ Samari. A ka san tan ni fla le kɛ masaya ra. ² A ka kojugu kɛ Matigi Ala ja kɔrɔ; nka a ta kojugu ma a face ni a bamuso ta bɔ, sabu a face tun ka kabakuruɗan min lo Baali* ta jo tɔgɔ ra, a ka o ci ka bɔ yi. ³ Nka a belen tora Nebati dence Yerobohamu ta jurumun na, ale min tun ka Izirayelimɔgɔw bla jurumun na. Yoramun ma o jurumun dabra.

Izirayelimɔgɔw ka Mohabukaw kɛre

⁴ Ayiwa, began caman tun bɛ Mohabu masace Mesa fe. A tun bɛ to ka sagaden waga kɛmɛ (100 000) le di Izirayeli masace ma san o san a ta nin-songɔ sara ye, ani sagajigi waga kɛmɛ (100 000), ani o siw bɛɛ. ⁵ Nka Akabu nana sa minke, Mohabu masace murutira Izirayeli masace kama. ⁶ Masace Yoramun k'a ye ten minke, a bɔra Samari, ka na Izirayeli ta kerekedenw bɛɛ jate. ⁷ A ka cira bla ka taga a fɔ Zuda masace Yosafati ye ko: «Mohabukaw ta masace murutira ne ma. Yala i tena taga ni ne ye ka taga Mohabukaw kɛre wa?» Yosafati k'a jaabi ko: «Ne bɛ taga ni i ye; ne ni ele bɛɛ ye mɔgɔ kelen le ye, ne ta mɔgɔw ni i ta mɔgɔw bɛɛ ye kelen le ye, ne ta sow fana ye ele ta le ye.» ⁸ Yosafati ko: «An bɛna taga sira juman le fe?» Yoramun ko: «An bɛ taga Edomu kongokolon sira fe.»

⁹ Izirayeli masace ni Zuda masace ni Edomu masace tagara. O ka tere wolonfla kɛ tagama ra. Ka o to sira ra, ji nana ban o fe; ji desera mɔgɔw ra, began minw tun bɛ o kɔ, ji desera olugu fana ra. ¹⁰ Izirayeli masace ko o le ra ko: «E, o tuma Matigi Ala ka an masace saba bɛɛ wele ka na an don Mohabukaw boro le ke!» ¹¹ Yosafati ko: «Yala Matigi Ala ta cira dɔ tɛ yan min bɛ se ka Matigi Ala jininka an ye wa?» Izirayeli masace ta jamana namɔgɔ dɔ ko: «Safati dence Iliyasu † bɛ yan, min tun bɛ to ka ji kɛ Iliya †† boro kan.»

¹² Yosafati ko: «Ale koni bɛ Matigi Ala ta kuma yere le fɔ.» Izirayeli masace, ani Yosafati, ani Edomu masace tagara Iliyasu fe. ¹³ Iliyasu ko Izirayeli masace ma ko: «Mun le bɛ ele ni ne cɛ? Taga i face ta ciraw ni i bamuso ta ciraw fe.» Izirayeli masace ko Iliyasu ma ko: «On-on! Matigi Ala le ka an masace saba wele ka na an don Mohabukaw boro.» ¹⁴ Iliyasu ko: «Ne bɛ kari Fangatigi Ala janaman tɔgɔ ra, ne bɛ baara kɛ min ye, ko ni a tun ma kɛ Zuda masace Yosafati kosɔn, ne tun tena ele flɛ, ne tun tena i jate yere.» ¹⁵ Iliyasu ko tu-

† Iliyasu: Dɔw b'a fɔ a ma ko Elize. †† Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

un ko: «Aw ye na ni gɔnifɔbaga dɔ ye yan.» Gɔnifɔbaga nana, ka na kɛ a ta gɔni fɔ ye minke, Matigi Ala ta baraka donna Iliyasu ra. ¹⁶ Iliyasu ko: «Matigi Ala ko, ko aw ye dinga caman sogi nin kɔdinga jalan kɔnɔ. ¹⁷ Sabu Matigi Ala b'a fɔ aw ye ko aw tena fɔɗɔ mankan men, aw tena sanji ye, nka nin kɔdinga bɛna fa ji ra. Aw ni aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw, ani aw ta began tɔw bɛɛ bɛna ji sɔrɔ ka min. ¹⁸ Nka Matigi Ala belen tena dan o dɔrɔn ma. A bɛna Mohabukaw fana don aw boro. ¹⁹ O ta dugu barakamanw, ani o ta dugubaw, aw bɛna o bɛɛ cici, ka o ta yirijumanw bɛɛ tigetige ka ben, ka o ta bununw bɛɛ gberen, ka kabakuruw bon o ta senɛkeyɔrɔɗumanw bɛɛ ra, ka o cɛn.»

²⁰ O dugusagbɛ sɔgɔmada fe, sarakabɔwagati ra, ji woyora ka bɔ Edomu jamana fan na, fɔ ka na jamana bɛɛ fa ji ra.

²¹ Ayiwa, Mohabukaw k'a men minke ko masace dɔw bɛ nana olugu kɛre, o ta cɛ o cɛ si tun sera keretaga ma, o ka o bɛɛ wele, hali minw si tun temena keretaga ma, o ka olugu bɛɛ wele. O tagara lo o ta jamana dan na.

²² Mohabukaw nana wuri sɔgɔmada joona fe ka tere manamanato ye ji kan minke, a kɛra o ja na ko o bɛɛ ye jori le ye, sabu ji ja tun wulenna o ja na. ²³ O ko: «E, jori lo! I b'a sɔrɔ ko nin masacew ka jɔgɔn kɛre, ka jɔgɔn faga yi le. Ayiwa, Mohabukaw, an ye bori ka taga o ta fenw cɛ!»

²⁴ O borira ka taga Izirayelimɔgɔw sigiyɔrɔ ra, nka Izirayelimɔgɔw wurira o kama, ka o kɛre, fɔ Mohabukaw borira. Izirayelimɔgɔw ka o gben, ka taga don o ta jamana ra ka o faga. ²⁵ O ka o ta duguw ci; Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka kabakuru kelen kelen firi o ta senɛkeyɔrɔɗumanw na ka yɔrɔw bɛɛ kɛ kabakuruw ye. O ka o ta bununw bɛɛ gberen, ka o ta yirijuman bɛɛ tigetige. Kiri Hareseti dugu kelen le tora ni a ma ci; nka Izirayelimɔgɔ dɔw nana ni o ta tafuraw ye ka na o dugu lamini, ka ben a kan.

²⁶ Mohabukaw ta masace nana a ye ko kɛre bɛ temena olugu baraka kan minke, a ka cɛ murutigi kɛmɛ wolonfla fara a yere kan, ko o bɛ jama cɛtigi ka taga Edomu masace kɔ, nka o ma se. ²⁷ A k'a ye ten minke, a dence fɔlo min tun ka kan ka sigi a nɔ ra masaya ra, a ka o mina, ka o kɛ saraka ye dugu kogo kan. Izirayelimɔgɔw ka o ye minke, o jusu kasira. O bɔra Mohabukaw ta masace kɔrɔ ka taga o ta jamana ra.

Iliyasu ka muso fagantan dɔ demɛ

4 Lon dɔ, cira minw tun bɛ ciraw ta jenkuru ra, olugu kelen ta muso nana Iliyasu fe, ka na kasi Iliyasu kɔrɔ, k'a fɔ a ye ko: «Ne ta cɛ min tun ye i ta baarden ye, ale sara; ele fana k'a lon ko Matigi Ala nasiranbaga tun lo. Nka cɛ min ta juru bɛ an na, ale nana ko a bɛna ne dence fla bɛɛ ta ka taga o kɛ a ta jɔnw ye.» ² Iliyasu ko muso ma ko: «Ne bɛ se ka mun le kɛ i ye sa! Fen min bɛ i fe so kɔnɔ, o fɔ ne ye.» Muso ko: «Foyi le tɛ i ta jɔnmuso fe ni turu fitini tɛ turubaranin dɔ kɔnɔ.»

³ Iliyasu ko a ma ko: «Taga minan lakolon dɔw singa i sigijɔgɔnw bɛɛ fe. I ye a kɛ minan caman

ye de! ⁴ O ko, i ye taga don i ta bon kono, ka da tugu i ni i ta denw da ra, ka i ta turu yelema o minanw bee kono. Ni minw fara, i ye olugu bla kere fe.»

⁵ Ilyasu ka min fo, muso tagara a ke ten. A tagara don so kono, ka da tugu ale ni a denw da ra. Denw ka ke minanw di ye a ma, a ka ke turu yelema ye o kono. ⁶ Minanw bee nana fa tuma min na, a ko a dence do ma ko: «Na ni minan were ye!» Den k'a jaabi ko: «Minan were te yi tuun!» O fora minke, turu lora. ⁷ Muso bora ka taga o fo Ala ta cira ye. Ala ta cira ko: «Taga turu fiyeere sisan, ka i ta juruw sara ni o wari ye. Ni min ka to o ko fe, i ye o ke i ni i denw ta baro ye.»

Sunamukamuso ta ko

⁸ Lon do, Ilyasu tun be temena Sunemu dugu kono. O y'a soro muso naforotigi do tun be o dugu kono; ale ka Ilyasu daari ko a ye lo ka domuni ke o ta so. K'a ta o wagati ra, tuma o tuma ni Ilyasu tun be teme o dugu ra, a tun be lo o muso ta so ka domuni ke.

⁹ Lon do, muso k'a fo a ce ye ko: «Ne k'a lon ko nin ce min be to ka teme an fe tuma bee, ko Ala ta mogo saninman lo. ¹⁰ A to an ye bon fitini do lo a ye sankaso kunna, ka lanan ni tabali ni siginan ni lanpan do bla yi; ni o kera, ni a ka na an fe tuma o tuma, a be se ka si o yoro ra.»

¹¹ Ayiwa, lon do Ilyasu nana don o dugu kono minke, a tagara don o sankaso bon kono ka si yi. ¹² Ilyasu k'a fo a ta baaraden kanbelen ye, min ye Gehazi ye, ko a ye taga Sunamukamuso wele ka na. Gehazi tagara a wele; a nana Ilyasu fe.

¹³ Ilyasu k'a fo Gehazi ye ko: «A fo nin muso ye ko ale ka nin kopumanw bee ke an ye; an be se ka mun le ke ale ye sisan? Yala a b'a fe an ye a ko fo masace ye wa, walama kerekejama kuntigi ye?» Muso k'a jaabi ko: «Ne siginin be hera ra ne ta mogo ce ra ka ban.»

¹⁴ Ilyasu k'a fo Gehazi ye tuun ko: «O tuma an be se ka mun le ke a ye sa?» Gehazi ko: «Den koni t'a fe, a ce fana korora ka ban.» ¹⁵ Ilyasu ko Gehazi ma ko: «A wele ka na tuun!» Gehazi k'a wele; a nana ka na lo da ra. ¹⁶ Ilyasu ko a ma ko: «San were pogontumasi, i bena dence soro!» Muso ko: «E, on-on, ne matigice Ala ta cira, i kana i ta jon-muso nege sa!»

¹⁷ Nka muso nana kono ta o sanyelema ra, o wagati kelen na. A ka dence soro, i n'a fo Ilyasu tun k'a fo a ye cogo min na.

Ilyasu ka Sunamukamuso dence su lakunu

¹⁸ Ayiwa, den nana koroya. Lon do, a bora ka taga a face ko simantigeyoro ra. ¹⁹ Den nana a fo a face ye ko: «Ne kun, ne kun!» A face k'a fo baaraden do ye ko a ye taga ni a ye a bamuso fe.

²⁰ Baaraden ka den ta ka taga ni a ye a bamuso fe; a siginin tora a bamuso sen kan fo ka taga tere se kuncu. O ko, a sara. ²¹ Muso yelenna ni den ye sankaso kunna, ka taga a la Ala ta cira ta lanan kan, ka da tugu a da ra ka bo.

²² A k'a fo a ta ce ye ko: «Sabari i ye baaraden

kanbelen do bla ka na ni falimuso kelen ye yan.

Ne b'a fe ka teliya ka taga Ala ta cira fe ka na.»

²³ A ce ko a ma ko: «Mun na i be taga a fe bi? Karokura panagbe te, Nenekirilon* fana te.» Muso ko: «Foyi te yi.» ²⁴ A ko baaraden ye falimuso laben. A sigira fali kan, k'a fo baaraden ye ko: «Bla fali ja, an ye taga. Ni ne m'a fo i ye ko i ye lo, i kana lo ni ne ye sira ra.»

²⁵ Muso tagara Ala ta cira fe Karimeli kuru kan. Ala ta cira k'a nato ye fo yorojan. A k'a fo a ta baaraden kanbelen Gehazi ye ko: «Sunamukamuso ye nin ye! ²⁶ Bori, i ye taga a kunben, i ye a pininka ni a ka kene, ni a ce ni a dence ka kene.» Gehazi tagara muso pininka; muso ko: «O bee ka kene.»

²⁷ Muso tagara se Ala ta cira koro Karimeli kuru kan minke, a birira ka Ala ta cira senw mina. Gehazi ko a b'a mina ka bo yi. Nka Ala ta cira ko: «A to yi, sabu a nin toronin lo; nka Matigi Ala ka o ko dogo ne ma, a ma ne lasomi.» ²⁸ Muso ko Ilyasu ma ko: «Yala ne tun k'a fo ne matigice ye ko ne be den fe wa? Ne tun m'a fo i ye ko i kana ne nege wa?»

²⁹ Ilyasu ko Gehazi ma ko: «I yere cesiri, i ye ne ta bere ta i boro ka taga. Ni i ka ben ni mogo ye, i kana a fo; ni mogo ka i fo, i kana a lamina fana. I be taga ne ta bere bla cenin pada kan.»

³⁰ Nka cenin bamuso ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman ni ele yere togo ra, ko can ra, ne koni tena seko ka taga ni i te ni ne ye.» Ilyasu wurira o le ra ka gban muso ko. ³¹ O y'a soro Gehazi tun blara o ja ka ban. A tagara bere bla den pada kan; nka mankan ma bo, foyi ma ke. A sekora o le ra ka na Ilyasu kunben, k'a fo a ye ko: «Cenin ma kunu de!»

³² Ilyasu tagara se so kono minke, a ka cenin lanin ye a ta lanan kan, a sara. ³³ A ka da tugu o fla da ra, ka Matigi Ala daari. ³⁴ A yelenna ka la den kan, k'a da don den da ra, k'a jadenw la den jadenw kan, k'a borow la den borow kan. A lanin tora den kunna minke, den fari ka ke gban ye. ³⁵ O ko, a wurira ka yaalayaala bon kono, ka seko ka taga yelen ka la den kan tuun. Den tisora sinaga wolonfla, k'a ja yele. ³⁶ Ilyasu ka Gehazi wele k'a fo a ye ko a ye Sunamukamuso wele ka na. Gehazi k'a wele; a nana Ilyasu fe. Ilyasu k'a fo a ye ko: «I den ta!» ³⁷ Muso k'a yere firi Ilyasu sen koro, k'a kinbiri gban dugu ma a koro, ka soro ka wuri ka den ta ka bo.

Ilyasu ka domuni saninya

³⁸ O ko, Ilyasu sekora ka na Giligali. O y'a soro kongoba tun benna jamana kan. Ciraw ta jenkuru karamogodenw tun lajennin be Ilyasu koro. Ilyasu k'a fo a ta baaraden kanbelen ye ko:

«Negedagaba sigi ta ra, i ye domuni do tobi cira karamogodenw ye.» ³⁹ O ra, kelen bora ka taga kongo kono, ka taga nanflaburu dow pini. A ka yiriden dow soro yiri woyota do ra; a ka o tige caman k'a ta derege fa. A sera so kono minke, o ka o tigetige k'a ke daga kono, k'a soro mogo si tun m'a lon yiri suguya min lo. ⁴⁰ O nana domuni bo k'a di mogo ma. Nka o k'a nene minke doron, o ka kule ci ko: «E, Ala ta ciraden, nin be mogo faga!» O ma

se k'a domu.

⁴¹ Iliyasu ko: «Aw ye na ni mugu do ye yan.» O nana ni mugu ye. A ka mugu do ke daga kono, k'a fo o ye ko o ye domuni di mogow ma o ye a domu. Kabini o kera, domuni ma kojugu ke mogow si ra tuun.

Iliyasu ka domuni di mogow keme ma

⁴² Lon do, ce do bora Baali Salisa dugu kono, ka na ni a ta foro siman folo ye ka na o di Ala ta cira ma: burukun mukan, ani simankura; a tun ka o fenw ke a ta boro le kono ka na ni a ye. Iliyasu k'a fo a ta baarden ye ko: «Nin mina k'a di mogow ma, o ye a domu.» ⁴³ A ta baarden k'a jaabi ko: «Ne be se ka nin buru taran mogow keme ra cogo di?» Iliyasu ko: «A di o ma, o ye a domu, sabu Matigi Ala ko, ko o bena a domu fo k'a to to.» ⁴⁴ A ka buru di o ma. O ka domuni ke fo k'a to to, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na.

Iliyasu ka Naaman ta bana keneya

5 Siri masace ta kerekejama kuntigi togo tun ye ko Naaman. A matigice min ye masace ye, o tun b'a jate, ani k'a bonya kosebe; sabu Matigi Ala tun ka Sirikaw bosi Naaman le sababu ra. Kerekecefari tun lo, nka farirabana do tun b'a ra.

² Wagati do ra, benkannikebaga dow tun bora Siri jamana ra ka taga ben Izirayeli jamana yoro do kan, ka sungurunin do mina ka na ni o ye. O sungurunin nana to baardenya ra Naaman ta muso fe.

³ Lon do, o sungurunin k'a fo a matigimuso ye ko: «E, ni ne matigice tun be se ka taga Ala ta cira fe Samari dugu kono, a tun bena a ta farirabana keneya.»

⁴ Naaman tagara o kuma fo a matigice ye, ko sungurunin min bora Izirayeli jamana ra, ko o ka min fo, o le ye nin ye. ⁵ Siri masace ko Naaman ma ko: «Ayiwa, wuri ka taga Samari. Ne bena sebe do ci Izirayeli masace ma.»

Naaman ka warigbe kilo keme saba ni binaani ta, ani sanin kilo biwolonfla, ani deregebakura tan.

⁶ A tagara ni sebe do ye ka taga o di Izirayeli masace ma. A tun k'a fo o sebe kono, ko: «Ne be nin sebe di ne ta kerekejama kuntigi Naaman ma ka taga a di i ma, janko i ye a ta farirabana keneya.»

⁷ Izirayeli masace ka sebe karan minke, a k'a ta faniw mina ka o faran †; a ko: «O tuma ne le ye Ala ye, ko ne be mogow faga, ka soro k'a nin don a ra tuun wa, fo a be na a fo ne ye ko ne ye mogow do keneya, k'a ta farirabana ban? Aw yere ja b'a ra ko a be keresababu le jinina ne fe tan.»

⁸ Ala ta cira min ye Iliyasu †† ye, o kuma tagara se ale ma minke, ko Izirayeli masace k'a ta faniw faran, a ka cira bla masace ma, k'a fo a ye ko: «Mun na i ka i ta faniw faran? Aw ye o ce bla ka na ne fe yan; a bena a lon ko Ala ta cira do be Izirayeli jamana ra.»

⁹ Naaman nana ni a ta sow ni a ta sowotoro ye

† A ka o ke k'a yira ko a dimina le. †† Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

ka na lo Iliyasu ta bon da ra. ¹⁰ Iliyasu ka mogow do ci ka taga a fo a ye ko a ye taga ko Zuriden ko ra fo sipaga wolonfla, ko a fari bena saninya, a be keneya. ¹¹ O kuma fora Naaman ye minke, Naaman dimina ka sira ta ko a be seko ka taga a ta jamana ra; a ko: «Ne tun b'a miirira ko ale yere le bena bo ka na ne fle, k'a Matigi Ala togo fo ne kan, k'a boro lala ne fari yorow kan, ka farirabana keneya. ¹² O tuma Damasi ta kow, minw ye Amana ko ni Paripari ko ye, olugu man fisa ni Izirayeli jamana kow bee lajennin ye wa? Yala ne tun te se ka ko o ko do ra ka keneya wa?»

A k'a ko don ka ke taga ye, a dimininba. ¹³ A ta baardenw gbarara a ra ka kuma a fe. O ko: «Baba, ni cira tun ka kogbelen do le pini i fe, i tun tena o ke wa? Ni a nana a fo i ye ko i ye taga i yere ko doron le, janko i ye saninya, o tuma i ka kan ka o ke!» ¹⁴ Naaman sekora o le ra, ka taga ko Zuriden ko ra fo sipaga wolonfla, i n'a fo Ala ta cira tun k'a fo cogo min na. A fari nugura k'a ke i ko denfitini fari. A fari saninyara.

¹⁵ Naaman ni a komogow bee sekora ka taga Ala ta cira fe. A tagara se minke, a lora Ala ta cira ja fe, k'a fo ko: «Sisan ne k'a lon ko Ala were te dunupa yoro si ra tuun, ni Izirayeli ta Ala te. Ayiwa, sisan i ta jonce be nin bonya min di i ma, sabari ka o mina.»

¹⁶ Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ne be baara ke min ye, ko ne tena foyi mina.» Naaman k'a daari cogo bee ra, nka a ma son. ¹⁷ Naaman ko: «Ni i tena son foyi ma, o tuma a to o ye i ta jamana dugukolo buguri do di ne ma, min be sofali fla ta doni bo †; sabu i ta jonce t'a fe ka saraka jenita* walama ninsondiya saraka* bo ala were ye tuun ni Matigi Ala te.

¹⁸ «Nka Matigi Ala ye yafa i ta jonce ma fen kelen min na, o ye nin ye: ni ne matigice masace ka don a ta ala Rimon ta batoso kono tuma o tuma ko a b'a kinbiri gban, a be digi ne boro le kan; o ra ne fana be ne kinbiri gban Rimon ta batoso kono. Ni ne nana taga ne kinbiri gban Rimon ta batoso kono, Matigi Ala ye yafa i ta jonce ma o ra.»

¹⁹ Iliyasu ko a ma ko: «Taga hera ra!»

Gehazi ta janfa

Naaman bora Iliyasu koro, ka taga ka janfa doonin minke, ²⁰ Ala ta cira Iliyasu ta baarden min ye Gehazi ye, ale k'a fo a yere kono ko: «A fle, nin Sirikace Naaman nana ni fen minw ye, ne matigice ka o bee to a boro, a ma son ka foyi si mina a boro. Ne be kari Matigi Ala togo ra, ko ne bena bori ce nin ko ka taga fen do mina a fe!» ²¹ Gehazi ka sira mina ka gban Naaman ko. Naaman nana a borito ye ka na ale ko minke, a jigira ka bo a ta sowotoro kono, ka taga a kunben; a ko a ma ko: «Hera le be yi wa?» ²² Gehazi ko: «Hera le be yi. Ne matigice le ka ne ci ko ne ye na a fo i ye ko cira karamogoden kanbelen fla bora Efirayimu kuruyorow ra ka na ale fe; ko i ye warigbe kilo bisa-ba ni looru, ani deregebakura fla di.» ²³ Naaman

‡ O wagati mogow tun b'a miiri ko i te se ka jamana do ta ala bato, ni a sarakaboyoro ma lalaga ni o jamana yere bogwo ye. O koson Naaman ka nin ko ke.

ko: «Sabari, i ye warigbe kilo biwolonfla mina.» A k'a daari k'a gbeleya ko a ye son ka o mina; Naaman yere ka warigbe kilo biwolonfla don boro fla kono ka o di a ma, ka deregebakura fla fana di a ta baarden kanbelen fla ma, olugu ka o fenw mina ka bla Gehazi na ka taga.

²⁴ Gehazi tagara se kongori koro minke, a ka o fenw mina baardenw boro, ka taga o bla bon kono. O ko, a ka baardenw laseko; olugu tagara. ²⁵ Sisan, ale yere tagara a matigice Iiyasu fe. Iiyasu k'a jininka ko: «Gehazi, ele tun tagara min le?» ²⁶ Gehazi ko: «I ta jonce tun ma taga yoro si!» Iiyasu ko: «Tuma min na ce jigira ka bo a ta sowotoro kono ka na i kunben, o tuma i ko ne nin tun te ele yera wa? O tuma waripinituma le sera sisan ke, ani faniw, ani oliviyesunw, ani rezenforow, ani sagaw, ani misiw, ani joncew, ani jonmu-sow? ²⁷ Ayiwa, Naaman ta farirabana bena ye lema ele ni i ta durujaw fe wagati bee.»

Gehazi bora Iiyasu koro; o yoronin bee, farirabana k'a mina, k'a fari bee mina k'a gbe pepepe.

Iiyasu ka jendeden labo ji jukoro

6 Lon do, ciraw ta karamogodenw k'a fo Iiyasu † ye ko: «A fle, an be yoro min na yan ni i ye, o yoro ka dogo an ma sisan. ² A to an ye taga fo Zuriden ko da ra, an bee be taga yiri kelen kelen tige, ka yoro do lo ka to o yoro ra.»

³ Iiyasu ka o jaabi ko: «Aw ye taga.» Nka, o ra kelen k'a fo Iiyasu ye ko: «Sabari ka na ni i ta jonw ye.» A ka o jaabi ko: «Ne bena taga ni aw ye.» ⁴ A tagara ni o ye. O tagara se Zuriden koda ra minke, o ka ke yiriw tige ye. ⁵ Ka kelen to yiritige ra, ale ta jendeden bora ka ben ji ra. A kulera ko: «E, an karamogo, ne tun k'a singa do le fe.»

⁶ Ala ta cira k'a jininka ko: «A benna min le?» A k'a yoro yira a ra. Iiyasu ka yirikunkurun do tige ka o firi a no ra; jendeden fogonna ji kunna. ⁷ A ko a ma ko a ye a ta. Ce k'a boro foni k'a ta.

Sirikaw ko o be Iiyasu mina

⁸ O wagati ra, Sirikaw ta masace tun be kere ra ni Izirayelimogow ye. Sirikaw ta masace kumana ni a ta jamana namogow ye, k'a fo o ye ko: «An ta kerekejama bena sigi nin yoro le ra.» ⁹ O yoronin bee, Ala ta cira ka mogow ci ka taga a fo Izirayeli masace ye ko: «Aw kana teme nin yoro tisina ra, sabu Sirikaw bena taga yi le.» ¹⁰ Izirayeli masace ka mogow dow ci, ko Ala ta cira ka yoro min ko fo o ye, ko dow ye taga dogo ka lo ka o yoro fle.

Ala ta cira ka Izirayeli masace lasomi ten, sinaga kelen te, sinaga fla te. ¹¹ A ko nana Siri masace kononofiri. A k'a ta kerekejama kuntigiw wele ka o jininka ko: «Anw ce ra min tigi be ni Izirayeli masace ye, aw te o fo ne ye wa?» ¹² A ta kerekejama kuntigiw ra kelen k'a jaabi ko: «Ne matigice masace, an si te ni a ye! Ala ta cira Iiyasu min be Izirayeli jamana ra de, ale le be to ka hali i ta bonkonokumaw bee fo Izirayeli masace ye.» ¹³ Siri masace ko: «Aw ye taga a fle, a be yoro min na; ne bena mogow ci ka taga a mina.» O mogow tagara,

† Iiyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

ka seko ka na a fo masace ye ko Iiyasu be Dotan dugu kono. ¹⁴ A ka kerekeden caman ci ka taga ni sow ni sowotorow ye. Olugu tagara se dugu kere fe su fe; o ka dugu lamini. ¹⁵ Ala ta cira ta baarden nana wuri sogomada jona fe ka bo kene ma. A barara ka kerekeden caman ye, o ka dugu lamini ni o ta sow ni o ta sowotorow ye. Baarden kanbelen tagara a fo Ala ta cira ye ko: «E, ne matigice, an bena nin ko ke di?» ¹⁶ Iiyasu k'a jaabi ko: «I kana siran, sabu an ta mogow ka ca ni olugu ta mogow ye.» ¹⁷ A ka Ala daari k'a fo ko: «Matigi Ala, sabari, i ye a na yele, janko a ye yeri ke.» Matigi Ala ka baarden kanbelen na yele. A ka sow ni sowotoro tasumamanw ye kuru fan bee ra, o ka Iiyasu lamini.

¹⁸ Sirikaw nana ke na ye Iiyasu ko. Iiyasu ka Matigi Ala daari ko: «Matigi Ala, sabari ka nin kerekejama bee na fiyen.» Matigi Ala ka o bee na fiyen ka kapa ni Iiyasu ta kuma ye. ¹⁹ Iiyasu k'a fo o ye ko: «Sira te yan ye. Aw be dugu min yoropinina, o te nin ye. Aw be ce min yoropinina, aw ye na ne be taga ni aw ye o fe.» Iiyasu tagara ni o ye fo Samari dugu kono. ²⁰ O tagara don Samari minke, Iiyasu ko: «Matigi Ala, nin mogow na yele, janko o ye yeri ke.» Matigi Ala fana ka o na yele, o k'a ye ko olugu be Samari dugu cenance le ra. ²¹ Izirayeli masace ka o ye minke, ale ko Iiyasu ma ko: «Baba, an ye o faga wa?» ²² Iiyasu k'a jaabi ko: «Aw kana o faga de! Ni i ka taga kere ra ni i ta kerekemuru ye, walama ni i ta kalan ye, ni i sera ka mogow minw panaman mina ka na ni o ye, yala i be olugu faga le wa? Domuni ni ji le di o ma, o ye domuni ke, ka min; o ko, o ye seko ka taga o matigice fe.» ²³ Izirayeli masace ka domuni ba di o ma; o ka o domu, ka min. O ko, a ka o labla; o tagara o matigice fe. K'a ta o wagati ra, Sirikaw ta kerekedenw ma to ka na Izirayeli jamana ra tuun.

Kongo benna Samari dugu kan

²⁴ Wagati do were ra tuun, Siri masace min ye Beni Hadadi ye, ale k'a ta kerekejama bee lajen ka taga Samari dugu lamini. ²⁵ Sirikaw ka Samari dugu lamini ka meen; o kera sababu ye k'a to kongoba benna Samari dugu kan, ka na a ke fo Samari dugu kono, fali kunkolo kelen doron songo nana ke fo warigbe kilo kelen; tunganibo †† borotege na kelen songo nana ke fo warigbe garamu bilooru ni looru ye.

²⁶ Lon do, Izirayeli masace tun be tagamana dugu kogo kunna; muso do perenna, k'a fo a ye ko: «E, ne matigice masace, ne bosu!» ²⁷ Masace k'a jaabi ko: «Ni Matigi Ala ma i bosu, ne be se ka i bosu ni mun ye? Yala simankise gbasinin le be ne fe wa, walama rezenji, ka o di i ma?» ²⁸ Masace ko a ma tuun ko: «A kera di le?» Muso ko: «A fle, muso nin le k'a fo ne ye ko: «I dence di, an b'a domu bi; sini an bena ne ta domu.» ²⁹ An ka ne dence tobi k'a domu. O dugusagbe, ne ko a ye a dence di an b'a domu minke, a k'a dence dogo.»

³⁰ Masace ka o muso ta kuma men minke, a k'a

†† I b'a soro ko o tun be tunganibo le ke ka tobiri ke. Nka dow b'a miiri ko tunganibo ye nanfen do togo le ye yan.

ta derege mina k'a faranfaran †. Masace nana ke teme ye dugu kogo kunna tuun minke, mogow k'a korosi k'a ye ko a tun ka borofani le don a yere ra, a ta masacefaniw jukoro.

³¹ Masace ko: «Ni Safati dence Iiyasu kunkolo tora a kan na bi koni, o tuma Ala ye kojugu suguya bee ben ne kan.»

³² O wagati y'a soro Iiyasu tun siginin be a ta bon konjo, cekorobaw siginin be a koro. Izirayeli masace k'a ta mogow do ci ka taga Iiyasu fe. Nka sani o ciraden ye se yi, Iiyasu tun k'a fo cekorobaw ye ko: «Aw y'a fle, ce mogofagabaga le ka mogow ci ka na ne kun tige. Aw ye aw yere korosi, ni a ta ciraden ka se yan, aw ye da tugu a ja, k'a bari a kana don; ne be a matigice yere senkan menna a ko fe ka na.» ³³ K'a to o kuma ra ni o ye, masace nana †. Masace ko: «Nin kojuguw bee bora Matigi Ala yere le ra; ne be se ka ne jigi la Matigi Ala kan tuun cogo di?»

⁷ Iiyasu † ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamen. Matigi Ala ko: «Sini nin wagati kelen na, mugu tentennin kilo tan, o songo bena ke warigbe garamu tan ni kelen doron; simankise kilo mugan, o songo fana bena ke warigbe garamu tan ni kelen doron, Samari dugu donda ra yan.» ² Kerekeden min tun ye masace blasirabaga ye, ale ka Ala ta cira jaabi ko: «Hali ni Matigi Ala ka wo dow le bo sankolo ra ka siman lajigi, nin ko be se ka ke wa?» Iiyasu k'a jaabi ko: «Ele ja koni bena a ye, nka i tena do domu a ra le.»

Sirikaw borira ka bo o sigiyoro ra

³ O wagati ra, ce naani tun be dugu donda ra, farirabana tun be minw na. Olugu k'a fo jogon ye ko: «O tuma anw bena to yan tan fo ka na sa wa? ⁴ Ni an ka don dugu konjo, an bena taga sa le, sabu kongow be dugu konjo yi. Ni an ka to yan fana, an bena sa. Ni a be ten, o tuma an ye taga an yere di Sirikaw ma kunkelen. Ni o ka an to yi, o lo; ni o fana ka an faga, a banna.»

⁵ O wurira terebenda fe ka taga Sirikaw ta kerekejama sigiyoro ra. O tagara se Sirikaw sigiyoro koro minke, o k'a ye ko mogow si te yi.

⁶ Matigi le tun ka sowotorow mankan ni soborikan ni kerekejamaba do mankan don Sirikaw toro ra o sigiyoro ra yi. O kera minke, Sirikaw k'a fo jogon ye ko: «A fle, Izirayeli masace ka Hetikaw ta masacew, ani Misirankaw ta masacew ni o ta kerekejamaw le wele ka na an kama.» ⁷ Sirikaw wurira ka bori terebenda fe, ka o ta fenw bee to a cogo ra, o sigiyoro ra; o tagara ka o ta fanibonw ni o ta sow, ni o ta faliw bee to; o borira ka o yere bosu. ⁸ Ayiwa, farirabana tun be o ce minw na, olugu tagara se Sirikaw sigiyoro ra minke, o donna fanibon kelen konjo; o ka domuni ke ka min, ka warigbe ni sanin ni fani dow ta ka taga o dogo. O sekora ka na don fanibon do were konjo tuun, ka fen dow ta ka taga o fana dogo.

Sirikaw boriko fora Izirayeli masace ye

⁹ Ayiwa, o ce naani nana a fo jogon ye ko: «An be min kera tan, o man ji. Kibarouman le be an fe bi, an ka kan ka min fo, nka an b'a kera an yere dama ta ye. Ni an jera nin ko kan, k'a to tan fo ka taga dugu gbe, Ala bena o hake bo an na. An ye taga nin ko lakari masace ta somogow ye.»

¹⁰ O tagara dugu donda korosibaga do wele, k'a fo ale ye ko: «An bora ka taga se Sirikaw sigiyoro ra, k'a ye ko mogow si te yi, mogow si kan te menna yi. Sow ni faliw doron le sirinin be yi; fanibonw be o cogo ra yi.» ¹¹ Dugu donda korosibagaw ka mogow do wele dugu konjo, ko a ye taga o ko lase masace ni a ta sokonmogow ma. ¹² Masace ka o kuma men minke, a wurira su fe k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Sirikaw be min kera an na, ne bena o nabo aw ye. O k'a lon ko kongow benna an kan minke, o koson o bora o sigiyoro ra ka taga dogo kongow konjo. O b'a fe an ye bo dugu konjo le, olugu ye an mina, ka soro ka don dugu konjo.»

¹³ Jamana jamogow do ka masace jaabi ko: «So minw belen tora an fe, an ye looru mina o sow ra, ka mogow dow ci ni o ye ka taga fleri ke. Ni o tagara, o tena foyi cen an ye, sabu o ni Izirayelimogow tow bee le ye kelen ye, to te o si ra tuun. An ye o bla, o ye taga a fle k'a lon min be yi.»

¹⁴ O ka o sow bla sowotoro fla ja fe; masace ka o mogow ci Sirikaw ta kerekejama sigiyoro ra, ko o ye taga a fle a be cogo min na. ¹⁵ O tagara, ka taga se fo Zuriden ba koro. O k'a ye ko sira bee fanin be faniw na, ani Sirikaw korotokojugu tun ka fen minw firi o yere ko. Ciradenw sekora ka na o ko lakari masace ye.

¹⁶ A kera ten minke, jama girinna ka bo ka taga Sirikaw ta fenw ce. O wagati le ra, mugu tentennin kilo tan songo kera warigbe garamu tan ni kelen doron; simankise kilo mugan songo fana kera warigbe garamu tan ni kelen doron ye, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. ¹⁷ Kerekeden min tun ye masace blasirabaga ye, masace tun ka ale le bla ko a ye dugu donda korosi. Nka mogow girinto ka bo dugu donda fe, o ka ale don fo k'a faga dugu donda ra; tuma min na masace tun tagara Ala ta cira fe, Ala ta cira tun ka o kuma le fo.

¹⁸ O wagati le ra, Ala ta cira tun k'a fo ko: «Mugu tentennin kilo tan songo bena ke warigbe garamu tan ni kelen doron ye; simankise kilo mugan songo fana bena ke warigbe garamu tan ni kelen doron ye, sini nin wagati kelen na, Samari dugu donda ra yan.» ¹⁹ Nka masace blasirabaga tun ka Ala ta cira jaabi ko: «Hali ni Matigi Ala ka wo dow le bo sankolo ra ka siman lajigi, nin ko be se ka ke wa?» Iiyasu tun k'a jaabi ko: «Ele ja koni bena a ye, nka i tena do domu a ra le.» ²⁰ O le fana kera ce ra. Jama girinto k'a don dugu donda ra, fo k'a faga.

Sunamukamuso ta ko

8 Ayiwa, Iiyasu † tun ka muso min dence su lakunu, a tun k'a fo o muso ye ko: «Wuri ka

† A ka o ke k'a yira ko a jusu kasira kosebe. †† Kitabu dow konjo a sebera ko: ciraden nana se. ‡ Iiyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

taga yɔrɔ wɛrɛ, i ni i ta somɔgɔw. Ni aw ka yɔrɔ min sɔrɔ, aw ye taga to yi, sabu Matigi Ala bɛna kongɔ ben jamana kan; kongɔ bɛna ben jamana kan ka se fɔ san wolonfla.»² Ala ta cira tun ka min fɔ, muso fana tun k'a kɛ ten. A ni a ta somɔgɔw tun tagara, ka taga sigi Filisikaw ta jamana ra fɔ san wolonfla.

³ O san wolonfla tɛmɛnin kɔ, muso sekɔra ka bɔ Filisikaw ta jamana ra ka na a yɛrɛ ta jamana ra. A tagara masacɛ fɛ, ka taga a daari ko a y'a to o ye ale ta so ni a ta foro sekɔ ale ma.

⁴ O y'a sɔrɔ masacɛ tun bɛ kumana ni Gehazi ye, min ye Ala ta cira ta baarden ye. Masacɛ tun k'a fɔ a ye ko: «Iliyasu ka koba minw kɛ, o bɛɛ lakari ne ye!»⁵ Ayiwa, Iliyasu tun ka su dɔ lakunu cogo min na, Gehazi tun bɛ o ko lakarira masacɛ ye wagati min na, o wagati kelen yɛrɛ ra Iliyasu tun ka o muso min dɛncɛ su lakunu, o muso nana se masacɛ fɛ, k'a daari ko a y'a to o ye ale ta so ni a ta foro sekɔ a ma. Gehazi ko masacɛ ma ko: «Ne matigicɛ masacɛ, muso yɛrɛ ye nin ye; Iliyasu tun k'a dɛncɛ min fana su lakunu, o ye nin ye.»

⁶ Masacɛ ka muso pininka; muso fana k'a bɛɛ pafɔ a ye. Masacɛ k'a ta baarden dɔ bla ni muso ye, ko fɛn o fɛn ye muso ta ye, ko a ye taga o bɛɛ sekɔ a ma; ko tɔnɔ o tɔnɔ sɔrɔra muso ta foro ra kabini a tagalon, fɔ ka na se bi ma, ko o ye o bɛɛ sekɔ a ma fana.

Hazaheli kɛra Siri masacɛ ye

⁷ O kɔ, Iliyasu tagara Damasi. O wagati ra, Beni Hadadi, min ye Siri masacɛ ye, ale tun man kɛnɛ. O tagara a fɔ a ye ko: «Ala ta cira nana yan.»

⁸ Siri masacɛ k'a fɔ Hazaheli ye ko: «Bonya dɔ ta i boro, i ye taga Ala ta cira fɛ. I ye taga a fɔ a ye ko a ye Matigi Ala pininka ne ye, ko yala ne bɛna bɔ nin bana ra wa?»

⁹ Hazaheli tagara Iliyasu fɛ; a tun ka Damasi dugu fɛnpumanw bɛɛ dɔ ta, ko a bɛ taga Iliyasu bonya ni o ye. A ka o fɛnw bɛɛ la pɔgɔmɛ binaani kɔ ra. A tagara se minkɛ, a lɔra Iliyasu na fɛ k'a fɔ a ye ko: «I dɛncɛ Beni Hadadi, min ye Siri masacɛ ye, ale le ka ne ci i fɛ ka na i pininka ni ale bɛna kɛnyɛa ka bɔ a ta bana ra.»¹⁰ Iliyasu k'a jaabi ko: «Taga a fɔ a ye ko: «Sigiya t'a ra, i bɛna kɛnyɛa.» Nka can yɛrɛ ra, Matigi Ala k'a yira ne ra ko a bɛna sa.»¹¹ O kɔ, Ala ta cira k'a na lɔ Hazaheli ra ka mɛɛn, fɔ ka na Hazaheli yɛrɛ maroya. Ala ta cira kasira.¹² Hazaheli k'a pininka ko: «Mun na ne matigicɛ bɛ kasira?» Iliyasu k'a jaabi ko: «Ne bɛ kasira, sabu ele bɛna kojugu min kɛ Izirayelimɔgɔw ra, ne ka o lɔn. I bɛna tasuma don o ta dugu barakamanw ra. I bɛna o ta kanbelenw faga ni kɛrɛkɛmuru ye, ka denmisenninw bugɔ fɔ ka o pɔpɔ, ka musokɔnɔmanw kɔnɔ faran.»¹³ Hazaheli ko: «I ta jɔncɛ ye mun le ye, ka n'a fɔ ko ne bɛ nin kobaw pɔgɔn kɛ? Ne min tɛ foyi ye, ni wuru gbansan tɛ?» Iliyasu ko: «Matigi Ala k'a yira ne ra ko ele le bɛna kɛ Siri jamana masacɛ ye.»

¹⁴ Hazaheli bɔra Iliyasu kɔrɔ, ka taga a matigicɛ fɛ. A matigicɛ k'a pininka ko: «Iliyasu ka mun le fɔ?» A k'a jaabi ko: «A k'a fɔ ne ye ko sigiya t'a ra,

i bɛna kɛnyɛa.»¹⁵ O dugusagbɛ, Hazaheli ka biri-fani dɔ ta, ka o su ji ra, k'a biri masacɛ na kan, k'a nenekiri fereke; masacɛ sara. Hazaheli sigira masaya ra a nɔ ra.

Zuda masacɛ Yoramu ta wagati

(Kibaroyaw flanan 21.2-20)

¹⁶ Akabu dɛncɛ Yoramu ta masaya san loorunan na Izirayeli mara kunna, ka Yosafati to masaya ra belɛn Zuda mara kunna, Yosafati dɛncɛ Yoramu sigira masaya ra Zuda mara kunna.¹⁷ Yoramu sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni fla; a ka san seegi le kɛ masaya ra; a siginin tun bɛ Zeruzalemu.

¹⁸ A ka Izirayeli masacɛw ta siraw le tagama, i n'a fɔ Akabu ta somɔgɔw tun k'a kɛ cogo min na, sabu a tun ka Akabu denmuso dɔ le furu; a ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔrɔ.¹⁹ Nka Matigi Ala ma sɔn ka Zuda mara halaki, a ta jɔncɛ Dawuda kɔsɔn, sabu a tun ka layiri ta Dawuda ye ko a bɛna a ta somɔgɔ dɔ to masaya ra wagati bɛɛ.

²⁰ Yoramu ta masaya wagati le ra, Edɔmukaw murutira, ka masacɛ dɔ sigi o yɛrɛ kunna, ko o tɛ to Zuda ta fanga kɔrɔ tuun.²¹ Yoramu tagara ni a ta sowotorow bɛɛ ye Sayiri. Su fɛ a tagara ben Edɔmukaw kan, ka o kɛrɛ; nka Edɔmukaw nana Yoramu ni a ta sowotorotigiw lamini. A laban, Yoramu ta kɛrɛkɛjama bɛɛ borira ka taga so.²² A kera ten, Edɔmukaw murutira, ka ban Zuda ta fanga ma fɔ bi. O wagati kelen na, Libina mɔgɔw fana murutira.

²³ Yoramu ta ko tɔw, a ka ko minw bɛɛ kɛ, o bɛɛ sebera Zuda masacɛw ta kibarow kitabu kɔnɔ.²⁴ O kɔ, Yoramu sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don a bɛmacew suw kɛrɛ fɛ, a face Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A dɛncɛ Ahaziya sigira masaya ra a nɔ ra.

Zuda masacɛ Ahaziya ta wagati

(Kibaroyaw flanan 22.1-6)

²⁵ Akabu dɛncɛ Yoramu ta masaya san tan ni flanan na Izirayeli mara kunna, Yoramu dɛncɛ Ahaziya sigira masaya ra Zuda mara kunna.

²⁶ Ahaziya sigira masaya ra k'a si to san mugan ni fla. A ka san kelen le kɛ masaya ra; a siginin tun bɛ Zeruzalemu. A bamuso tɔgɔ tun ye ko Atali; ale tun ye Izirayeli masacɛ Omiri denmuso dɔ ye.

²⁷ Ahaziya tun ka Akabu ta somɔgɔw ta sira le ta. A ka kojugu kɛ Matigi Ala na kɔrɔ; a k'a kɛ i n'a fɔ Akabu ta somɔgɔw tun k'a kɛ cogo min na, sabu furu tun bɛ a ta somɔgɔw ni Akabu ta somɔgɔw cɛ.

²⁸ Ale ni Akabu dɛncɛ Yoramu tagara kɛrɛ ra Siri masacɛ Hazaheli kama, Ramoti, Galadi mara ra. Sirikaw ka Yoramu mandimi o kɛrɛ ra.²⁹ Ka Yoramu to kɛrɛ ra ni Siri masacɛ Hazaheli ye Ramoti, Sirikaw tun ka masacɛ Yoramu mandimi a fari yɔrɔ minw na, Yoramu sekora ko a bɛ taga o joriw flake Zizireli. Zuda masacɛ Ahaziya, min tun ye Yoramu dɛncɛ ye, ale tagara ko a bɛ taga Akabu dɛncɛ Yoramu flɛ Zizireli, a ta bana wagati ra.

† Iliyasu: Dɔw b'a fɔ a ma ko Elize.

Yehu sigira masaya ra

9 Cira Iliyasa † ka cira karamogoden do wele k'a fo a ye ko: «Fani do don, ka i yere cesiri, ka turubara nin ta i boro ka taga Ramoti, Galadi mara ra. ² Ni i sera yi, i ye Yehu yorjini, min face ye Yosafati ye, ani a bemace ye Nimisi ye. I ye a wele ka bo a tojogonw ce ra, ka taga ni a ye bon do konon aw danna. ³ I be turubara ta, ka turu ke a kun na, k'a fo ko Matigi Ala ko: «Ne be turu ke i kun na, ka i sigi masaya ra Izirayeli mara kunna.» O ko, i be da yeke ka bori ka bo joona, i kana meen yi.»

⁴ O cira kanbelen wurira ka taga Ramoti dugu konon, Galadi mara ra. ⁵ A tagara se yi minke, a k'a soron ko kerekedama kuntigiw tun be jogonye do kera. A ko: «Kuntigi, kuma do be ne fe k'a fo i ye.» Yehu ko: «Kuntigi juman kelen ko lo an bee ra?» A ko: «Kuntigi, ele yere ko lo.» ⁶ Yehu wurira ka don ni a ye bon do konon. Kanbelen ka turu ke a kun na, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne be turu ke i kun na, ka i ke Izirayeli masace ye, Matigi Ala ta mogow ta masace. ⁷ I bena i matigice Akabu ta somogow bee halaki; ni o kera, Yezabeli ka ne ta cira minw faga, ani a ka ne Matigi Ala ta baaraden to minw bee faga, ne bena o bee fagari hake bo a ra. ⁸ Akabu ta somogow bee bena halaki, ka Akabu ta so cedenw bee halaki Izirayeli jamana ra, jon fara horon kan. ⁹ Ne ka min ke Nebati dence Yerobohamu ta so ra, ani Ahiya dence Bahe-sa ta so ra, ne bena o jogon le ke Akabu ta so ra. ¹⁰ Wuruw bena Yezabeli sogo domu Zizireli foro konon. Hali mogon tena soron k'a su don.» »

Ayiwa, karamogoden kanbelen ka o kumaw fo minke, a ka da yeke ka bori ka taga.

¹¹ Yehu nana seko ka na a matigice ta kuntigi tow koron minke, olugu k'a jininka ko: «Mun le be yi? Nin fatoce nin nana i fe kun juman le ra?» Yehu ka o jaabi ko: «Foyi! Aw yere ka nin mogon suguyaw ta kumaw lon!» ¹² Nka o ko Yehu ma ko: «Faninya lo! A fo an ye.» Yehu ko: «Ayiwa, a ka min fo ne ye, o le ye nin ye; a ko Matigi Ala ko: «Ne be turu ke i kun na ka i ke Izirayeli masace ye.» »

¹³ Yehu ka o fo minke doron, o bee teliyara ka o ta deregebaw bobo ka o lala Yehu sen koron so don-da senlayoron kan. O ko, o ka buru fiye, ka kule ci ko: «An ta masace Yehu!»

Yehu tagara Yoramu ni Ahaziya kama

¹⁴ Ayiwa, Yosafati dence Yehu, Nimisi mamaden, ale wurira Yoramu kama o cogo le ra. O y'a soron Yoramu ni Izirayeli ta kerekeden tow bee tun be Ramoti dugu korosira Galadi mara ra, Sirikaw ta masace Hazaheli koson. ¹⁵ Nka masace Yoramu tun bora yi ka taga a yere flake Zizireli, sabu wagati min na o tun be kere ra ni Sirikaw ta masace Hazaheli ye, Sirikaw tun k'a mandimi.

Yehu k'a fo a tojogonw ye o le ra ko: «Ni aw b'a fe can ra ko ne le ye ke masace ye, o tuma aw kana a to mogon si ye bo dugu konon yan, ka taga

† Iliyasa: Dow b'a fo a ma ko Elize.

nin ko lakari Zizireli.»

¹⁶ O ko, Yehu donna a ta sowotono konon ka taga Zizireli, sabu Yoramu tun lanin be yi le; Zuda masace Ahaziya fana tun nana ka na Yoramu fle.

¹⁷ Ayiwa, kerekeden min tun lonin be Zizireli dugu sankaso kunna ka yoron korosi, ale nana jama nato ye ni Yehu ye minke, a ko: «Ne na be jama do ra.» Yoramu ko a ma ko: «Sotigi do ci ka taga o kunben, k'a jininka ni hera lo.» ¹⁸ O sotigi tagara Yehu kunben, k'a fo a ye ko: «Masace ko yala hera lo wa?» Yehu ko a ma ko: «Ele ta nafa juman le be nin hera ra sisan? Teme ka bla ne ko, an ye taga.»

Dugu korosibaga k'a fo masace ye ko: «Sotigi tagara se o ma, nka a ma seko ka na.» ¹⁹ Yoramu ko o ye sotigi were ci. Ale fana tagara se o ma k'a fo o ye ko: «Masace ko, ko yala hera lo wa?» Yehu ko ale fana ma ko: «Ele ta nafa juman le be nin hera ra sisan? Teme ka bla ne ko, an ye taga.»

²⁰ Dugu korosibaga k'a fo masace ye tuun ko: «A tagara se o ma, nka a ma seko ka na; o ta jama jamogon fana be a ta sowotono borira i ko Nimisi mamaden Yehu, sabu a be a borira i ko fatole.»

Yehu ka Yoramu faga

²¹ Yoramu ko: «Aw ye ne ta sowotono laben.» O k'a ta sowotono laben. Izirayeli masace Yoramu ni Zuda masace Ahaziya, olugu bee bora ni o ta sowotono ye ka taga Yehu kunben. O tagara ben ni a ye Zizirelikace Naboti ta foro ra. ²² Yoramu ka Yehu ye minke doron, a ko a ma ko: «Yehu, hera lo wa?» Yehu k'a jaabi ko: «Hera wa? Mun hera le be o ye? Ka ele bamuso to a ta joson ni a ta subagayakow ra i ko hera wa?» ²³ Yoramu k'a ta so nasin fan were fe ka bori. A ko Ahaziya ma ko: «Ahaziya, janfa lo!» ²⁴ Nka Yehu k'a ta kalan ke ka Yoramu bon a ko ra, a kamankun fla ce. Biye k'a sonkun sogon fo ka taga bo a disi ra. Yoramu benna a ta sowotono konon yi. ²⁵ Yehu k'a fo a ta baaraden Bidikari ye ko: «A su ta k'a firi Zizirelikace Naboti ta foro konon yi; sabu i hakiri b'a ra, ko wagati min ele ni ne tun be sowotono konon a face Akabu ko fe, Matigi Ala tun ka nin danga kuma le fo a ma, ko: ²⁶ «Kunu ne ka Naboti ni a dencew jori ye, nka ne bena o jogon le ke ele fana ra nin foro kelen konon. Matigi Ala ko ten.» O koson a ta k'a firi foro konon, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.»

Yehu ka Ahaziya faga

(Kibaroyaw flanan 22.6-9)

²⁷ Zuda masace Ahaziya ka o ye minke, ale borira ka ke taga ye Beti Hagan sira fe. Yehu ni a ta mogow k'a gben. Yehu perenna, k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw ye ale fana bon ni biye ye k'a faga a ta sowotono konon yi!» O k'a bon. Sira min be yelen ka taga Guri, o tun be tagara o sira le fe, Ibilehamu dugu koron. Ahaziya borira ka taga Megido, ka taga sa yi. ²⁸ A ta baaradenw k'a ta k'a don sowotono do konon, ka taga ni a ye Zeruzalemu. O tagara a su don a ta kaburu konon, ka taga fara a bemaw kan, Dawuda ta masabonba konon.

²⁹ Ahaziya tun kera Zuda mara masace ye Akabu dence Yoramu ta masaya san tan ni kelennan le

ra.

Yehu ka Yezabeli faga

³⁰ Ayiwa, o ko, Yehu tagara don Zizireli dugu kono. Yezabeli ka o men minke, a ka kale la a ja ra, k'a kunsigi laben ka ja, ka lo a ta sankaso finetiri ra, a be fleri kera sa. ³¹ Yehu tun be donna dugu donda* fe minke doron, Yezabeli perenna k'a fo a ye ko: «I be nana hera le ra wa, ele Zimiri †, min kera a matigice fagabaga ye?»

³² Yehu k'a kun korota, ka finetiri fle, k'a fo ko: «Jontigiw le be san fe yi, minw be ni ne ye? Jon?» Lu baarden fla, walama saba jogon jengera ka Yehu fle dugu ma. ³³ Yehu k'a fo olugu ye ko: «Aw ye a joni ka ben dugu ma yan.» O ka Yezabeli joni k'a ben dugu ma, fo k'a jori seriseri kogo kan, ani sow kan. Yehu ka sow bori ka yelen a kan, k'a dondon.

³⁴ O ko, Yehu donna dugu kono, ka taga domuni ke, ka min. A ko a ta mogow ma ko: «Aw ye taga aw janto nin muso danganin su ra, k'a sutara, sabu masaceden lo.» ³⁵ Mogow tagara ko o be taga a sutara, nka o ma taga foyi soro a ra ni a kunkolo kolow te, ani a senw, ani a borow. ³⁶ O sekora ka taga o fo Yehu ye. Yehu ko: «Matigi Ala tun ka o kuma le don a ta baarden Iliya Tisi-bekace da ra, ko: «Wuruw le bena Yezabeli sogo domu Zizireli kongo kono, ³⁷ ko Yezabeli su to bena ke nogo le ye dugukolo kan, Zizireli kongo kono, k'a ke fo mogow tena se k'a fo tuun ko: Yezabeli su ye.» »

Yehu ka Akabu ta somogow faga

10 Akabu ta somogow ceden biwolonfla tun be Samari. Yehu ka sebe dow ke, ka o ci ka taga Samari, ka taga do di Zizireli dugutigiw ma, ka do di a cekorobaw ma, ka do di Akabu ta somogow cedenw lamobagaw ma. A tun k'a fo o sebew kono ko: ² «Ayiwa, i n'a fo aw matigice masace dencew be ni aw ye ka ban, sowotorow ni sow fana be aw fe, aw ta dugu laminina ni kogow ye, kerékeminanw be aw fe, o ra, ni nin sebe tagara se aw ma, ³ aw matigice dencew bee ra, aw y'a fle min ka ni, ani min ka ko lon, aw ye o sigi masaya ra a face no ra; o ko, aw ye kere ke ka aw matigice ta so mara.»

⁴ O mogow ka o sebe karan minke, o ja tigera kosebe. O ko: «Ni masace fla bee ma se ka lo a ja fe, o tuma anw le bena se ka lo a ja wa?» ⁵ O ra, masace ta so korosibaga, ani dugutigi, ani cekorobaw, ani masace dencew lamobagaw, olugu ka cira bla Yehu ma k'a fo a ye ko: «Anw ye i ta jonw le ye; ni i ka min o min fo an ye, an bena o le ke. An tena mogow si sigi masaya ra. Ni min ka i yere diya, i ye o le ke.»

⁶ Yehu ka sebe do were ci o ma tuun, k'a fo o ye ko: «Ni aw be ni ne ye, ni aw b'a fe ka ne kan mina, o tuma aw ye na ni aw matigice dencew bee kunkolow ye ne fe Zizireli yan, sini nin wagati

jogon na.»

Ayiwa, o y'a soro masace dence biwolonfla tun be ni dugu jamogow ye, minw tun be o lamona. ⁷ O sebe tagara se o ma minke, o ka masace dencew bee mina, ka o ce biwolonfla bee kannatige, ka o kunkolow don segi dow kono, ka taga ni o ye Yehu fe Zizireli.

⁸ Ciraden do nana a fo Yehu ye ko o nana ni masace dencew kunkolow ye. Yehu ko o ye o kunkolow bla kene kan dugu donda ra, k'a ke ton fla, fo o lon dugusagbe sogoma.

⁹ O lon dugusagbe sogoma, Yehu bora ka lo jama bee ja fe, k'a fo o ye ko: «Aw koni ka min ke, o benna. Can lo, ne le ka ne matigice janfa k'a faga. Nka jon le ka nin mogow tow bee faga? ¹⁰ O ra, aw ka kan k'a lon ko Matigi Ala ka kuma o kuma fo Akabu ta so kama, ko o kumaw si tena to kebari ye. Matigi Ala tun ka kuma min don a ta baarden Iliya da ra k'a fo, o kuma kera can ye.»

¹¹ Akabu ta somogow to minw bee tun be Zizireli, Yehu ka olugu bee faga, ani o ta mogobaw, ani o teriw, ani o ta sarakalasebagaw bee; a ma hali mogow kelen to.

Yehu ka Zuda kuntigiw faga

(Kibaroyaw flanan 22.8)

¹² O ko, Yehu wurira ka taga Samari. A tagara se Beti Ekeddi minke, yoro min ye sagabenbagaw ta jognlajenyoro ye, ¹³ a ka Zuda masace Ahaziya ta mogow dow ye yi. A ka olugu jininka ko: «Aw ye jonw le ye?» O k'a jaabi ko: «Anw ye Ahaziya ta mogow dow le ye; an be tagara masace ni masamuso dencew le fo.» ¹⁴ Yehu k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw ye o panaman mina.» O ka o panaman mina ka taga o kannatige ka o firi Beti Ekeddi dinga kono. Olugu tun ye ce binaani ni fla. Yehu ma mogow si to.

Yehu ka Akabu ta mogow tow faga

¹⁵ Ayiwa, Yehu bora o yoro ra, ka taga ben ni Rekabu dence Yonadabu ye; ale fana tun be nana a kunben. Yehu k'a fo, k'a jininka ko: «Ne jusu gbera ele ye cogo min na, yala ele fana jusu gbera ne ye o cogo ra wa?» Yonadabu k'a jaabi ko: «Ne jusu gbera i ye.» Yehu ko: «Ni i jusu gbenin lo, o tuma i boro don ne boro.» Yonadabu k'a boro don a boro; Yehu k'a layelen a ta sowotoro kono a yere korow, ¹⁶ k'a fo a ye ko: «An ye taga; ne jijara Matigi Ala ye cogo min na, i bena o ye.» Yehu tagara ni Yonadabu ye a ta sowotoro kono. ¹⁷ O tagara se Samari minke, Akabu ta somogow to minw tun tora Samari, Yehu ka olugu bee faga, ka o halaki pewu, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo Iliya ye.

Yehu ka Baali ta sonnikebagaw faga

¹⁸ O ko, Yehu ka jama bee lajen, k'a fo o ye ko: «Akabu ka Baali* bato doonin doron le; nka ne Yehu koni bena a bato kosebe yere le. ¹⁹ Sisan aw ye Baali ta ciraw bee wele ka na ne fe yan, ani a batobagaw bee, ani a sarakabobagaw bee; mogow si kana fon; sabu ne b'a fe ka sarakaba le bo Baali

† Yezabeli ka Yehu togow la yan ko Zimiri, sabu folofolo o Zimiri togow le tun ka Izirayeli masace Ela faga, ani Bahesa ta gbamogow bee (Masacew folo 16.8-20)

ye. Ni mogo o mogo ka fon o sarakabo ra, o tigi panaman tena to.» Yehu tun be o ko kera ceguya le ra, janko ka Baali batobagaw bee faga.

²⁰ A k'a fo mogow ye ko: «Aw ye mogow wele ka na jamalajenba ke ka Baali bato.» O ka mogow wele. ²¹ Yehu ka cira bla ka taga Izirayeli mara bee ra. Mogo o mogo tun be Baali batobaga ye, o bee nana; hali mogo kelen ma to. O nana don Baali ta batoso kono ka bon fa, k'a ta a kun do ra, ka taga a bla fo a kun do ra. ²² Ce min tun be Baali ta sonnikefaniw ko panabobaga ye, Yehu k'a fo o ce ye ko: «Fani do bo k'a di Baali batobagaw bee ma.» Ce ka fani bo k'a di o ma. ²³ Yehu tagara don Baali batoso kono ni Rekabu dence Yonadabu ye. A k'a fo Baali batobagaw ye ko: «Aw ye bon yoro bee fle kosebe, janko ka la a ra ko Matigi Ala batobaga si te ni aw ye yan, ko Baali batobagaw doron le be yan.» ²⁴ O ko, o donna sarakaboyoro ra, ko o be jennogonya sarakaw* ni saraka jenitaw* bo. O y'a soro Yehu tun ka kerekece biseegi bla kene ma, k'a fo olugu ye ko: «Ni ne nana nin mogow labla aw ye, ni o ra kelen ka bosi aw min o min na, o tigi be faga a no ra.»

²⁵ O nana saraka jenitaw laben ka ban tuma min na, Yehu bora ka taga a fo kerekecew ni o kuntigiw ye ko: «Aw ye don ka o faga, hali mogo kelen kana bosi.» O donna o ko, ka o faga ni kerekemuru ye, ka o suw firi kene ma. O ko, o donna Baali ta batoso kononoyoro yere ra. ²⁶ O ka kabakurujaw labo Baali ta jobon kono, ka o firi tasma ra. ²⁷ Baali ja tun be kabakuru min kan, o ka o cici. O yoro nana ke sokotagayoro le ye fo ka na se bi ma. ²⁸ Yehu ka Baali ta batori ko ban Izirayeli jamana kono o cogo le ra.

Yehu ta wagati laban

²⁹ O bee n'a ta, Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun min na, Yehu ma se ka o lalo. Yerobohamu tun ka saninmisen dow le lalaga, ka o bla Beteli ni Dan, k'a ta Izirayelimogow tagara ke o bato ye.

³⁰ Matigi Ala k'a fo Yehu ye ko: «Ko minw ka di ne ye, i ka o ke ka na minke, ani ne tun b'a fe ko min ye ke Akabu ta somogow ra, i ka o bee ke minke fana, o ra i dencew bena to masaya ra Izirayeli fo ka taga se o ta duruja naaninan ma.»

³¹ O bee n'a ta, Yehu tun ma Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta sariyaw sira tagama ni a jusukun bee ye. Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a tun ma faran o jurumunw na.

³² O wagati ra, Matigi Ala nana ke Izirayeli jamana yoro dow mina ye, ka o di o juguw ma. Hazaheli ka Izirayelimogow gben ka bo o ta maraw ra.

³³ A ka Zuriden ba tereboyanfan yoro mina, k'a ta Aroweri, dugu min be Arinon koda ra, ka taga a bla fo Galadi ni Basan mara ra, o koro ye Ruben ta mogow ta mara, ani Gadi ta mogow ta mara, ani Manase ta mogow ta mara.

³⁴ Ayiwa, Yehu ta ko tow, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono. ³⁵ O ko, Yehu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Samari. A dence Yohahazi sigira masaya ra a no

ra. ³⁶ Yehu ka wagati min ke masaya ra Izirayeli, k'a to Samari, o kera san mugan ni seegi.

Atali sigira masaya ra

(Kibaroyaw flanan 22.10-23.21)

11 Ayiwa, Ahaziya bamuso Atali nana a ye ko o ka ale dence Ahaziya faga minke, a fana wurira ko a be Zuda masaceden tow bee faga.

² Nka tuma min na o tun be masacedenw fagara, masace Yoramun denmuso Yehoseba, min ye Ahaziya balemamusu ye, ale ka Ahaziya dence Yohasi dogo k'a ta, k'a bo a balemaw ce ra. A tagara a bla ni a lamobamusu ye Alabatosoba bon do kono. O k'a dogo Atali na o cogo le ra; a kera ten, o m'a faga. ³ A dogonin tora ni Yehoseba ye Matigi Ala ta batoso kono fo san woro. Atali le tun be masaya ra jamana kono.

Yohasi sigira masaya ra

(Kibaroyaw flanan 23.1-21)

⁴ O san wolonflanan na, Karikaw † ta kerekuntigi minw be ce keme keme konna, sarakalasebaga Yehoyada ka olugu ni kerekece tow wele; a tagara ni o ye Matigi Ala ta batoso kono, ka taga kuma ka ben ni o ye; a k'a fo o ye ko o ye kari ale ye Matigi Ala ta batoso kono yi. O ko, a ka masace dence yira o ra.

⁵ A k'a fo o ye ko: «Aw bena min ke, o fle nin ye: Nenekirilon na, aw ta jenkuruba do mogow le ka kan ka yoro korosi. Wagati tow ra, jenkuru fitini kelen le be deri ka masaso korosi, ⁶ flanan be Suru ta yoro donda korosi, sabanan be to korosibaga tow ko fe, ka o yoro ta donda korosi. Nka sisan o jenkuru fitini saba bee le bena masaso korosi ka jagon son. ⁷ Jenkuruba fla tow, minw tun te baara ke Nenekirilon na, olugu bena na Alabatosoba korosi, sabu masace be yi le. ⁸ Aw ye masace lami ni fan bee ra, aw bee ta kerekeminanw ye ke aw boro. Ni mogo o mogo ko a be teme aw ra jagboya ra, aw ye o tigi faga. Ni masace be taga yoro o yoro, aw ka kan ka ke a ko k'a blasira.»

⁹ Sarakalasebaga Yehoyada tun ka kuma o kuma fo ce keme kuntigiw ye, o ka o bee ke a cogo ra. O bee ka o ta mogow ta, minw ta baara tun be damina o Nenekirilon na, ani minw ta baara tun ka kan ka ban; o tagara sarakalasebaga Yehoyada fe.

¹⁰ Masace Dawuda ta tamanw, ani a ta negeben nan minw tun be Matigi Ala ta batoso kono, sarakalasebaga ka o di kuntigiw ma. ¹¹ Kerekecew bee lolora ni o ta kerekeminanw ye o boro, sarakajenifen* ni Alabatosoba koro, ka masace lamini, k'a ta Alabatosoba woroduguyanfan na ka taga a bla a sahiliyanfan na. ¹² Sarakalasebaga Yehoyada nana masace dence labo kene ma, ka masafugula biri a kun na, ka Ala ta jennogonya kitabu di a ma. O ka turu saninman* ke a kun na, k'a ke masace ye. O ka tegere fo, ka peren k'a fo ko: «Ala ye si di masace ma!»

† Karikaw tun ye Azi mara ta kerekeden dow ye. O tun be masace ta so ni Alabatoso korosi sara ra.

Atali sacogo

¹³ Ayiwa, Atali ka kerekecew ni jama mankan men minke, a nana Matigi Ala ta batoso koro, jama yoro ra. ¹⁴ A ka fleri ke, ka bara ka masace lonin ye Alabatosoba samasen koro, i n'a fo a tun be deri k'a ke cogo min na. Kerekuntigiw ni burufiyebagaw tun lonin be masace koro. Jamana mogow bee tun ninsondiyandinba lo; burufiyebagaw tun be buruw fiyera. Atali ka o ye minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka peren k'a fo ko: «Nin ye janfa le ye, nin ye janfa le ye!» ¹⁵ Ayiwa, ce keme kuntigi minw tun be kerekejama na fe, sarakalasebaga Yehoyada k'a fo olugu ye ko: «Aw ye a mina ka bo ni a ye Alabatosoba kono, mogow ce ra; ni mogow o mogow ka gban a ko, aw ye o tigi faga ni kerekemuru ye.» Sarakalasebaga tun k'a fo fana ko a man kan ka faga Alabatosoba kono. ¹⁶ O k'a mina; o tagara se ni a ye Sow ta donda koro masaso ra minke, o k'a faga o yoro ra yi.

Yehoyada ka Yohasi sigi masaya ra

¹⁷ Sarakalasebaga Yehoyada ka jennogonya* don Matigi Ala ni masace ni jama ce, k'a fo ko jama ka kan ka ke Matigi Ala ta mogow le ye; a ka jennogonya do fana don masace ni jama ce.

¹⁸ Jamana mogow bee tagara ben Baali* ta jobon kan k'a ci. O k'a sarakabonanw ni a jaw bee cici, ka Baali ta sarakalasebaga yere faga, min ye Matan ye. Sarakalasebaga Yehoyada ka mogow dow bla Matigi Ala ta batoso kono k'a korosi. ¹⁹ O ko, kerekuntigi minw tun be ce keme kunna, a ka olugu wele, ani Karikaw, ani kerekece tow, ani jama bee; o bora ni masace ye Matigi Ala ta batoso kono, ka teme kerekedenw ta donda fe, ka taga ni a ye masaso kono. O sera yi minke, o ka masace Yohasi sigi masasiginan kan. ²⁰ Jamana mogow bee tun ninsondiyara; dugu fana tun laganfiyara, sabu o tun ka Atali faga ni kerekemuru ye masaso kono yi.

Zuda masace Yohasi ta wagati

(Kibaroyaw flanan 24.1-3)

12 Yohasi sigira masaya ra k'a si to san wolonfla. ² A sigira masaya ra Yehu ta masaya san wolonflanan le ra. A ka san binaani le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Sibiya; a tun be bo Beri Seba. ³ Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, Yohasi ka o le ke, sabu sarakalasebaga Yehoyada ta wagati bee ra, ale tun be to k'a karan. ⁴ O bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi. Mogow belen tun be taga wusunun sarakaw* ni saraka werew bo o sonnikeyoro ra.

Yohasi ka Alabatosoba lalaga

(Kibaroyaw flanan 24.4-14)

⁵ Lon do, Yohasi k'a fo sarakalasebagaw ye ko: «Mogow be to ka na ni wari minw ye Matigi Ala ta batoso kono, ka na o ke saraka ye, o ta kunmabori sarakaw ta wariw †, ani o ta dajurudafa sarakaw ta wariw, ani o ta diyanya sarakaw ta wariw, aw

ye o wariw bee ke jagon kan.

⁶ «Wariminabagaw ye to ka o wariw mina k'a di sarakalasebagaw ma. Ni aw ka yoro o yoro cennin ye Alabatosoba kono, aw ye o wari ke ka o yoro lalaga.»

⁷ Nka fo ka taga se masace Yohasi ta masaya san mugan ni sabanan ma, Alabatosoba yoro minw tun cenna, sarakalasebagaw belen tun ma o yoro lalaga folo. ⁸ Masace Yohasi ka sarakalasebaga Yehoyada ni sarakalasebaga tow wele k'a fo o ye ko: «Mun koson aw ma Alabatosoba yoro cenninw lalaga? Sisan wariminabagaw be to ka wari min di aw ma, aw kano o wari mara tuun; aw ye o di, janko Alabatosoba ye lalaga ni o ye.»

⁹ Sarakalasebagaw sonna ko olugu tena wari mina mogow fe k'a mara tuun, ko olugu yere le tena Alabatosoba baaraw ke fana.

¹⁰ Sarakalasebaga Yehoyada ka kesu do jini, ka wo do bo a datugunan sanfeyoro ra, k'a bla sarakajenifen* koro, kininboroyanfan fe, mogow be teme yoro min na ka don Matigi Ala ta batoso kono. Sarakalasebaga minw tun be to ka donda korosi, mogow tun be na ni wari min o min ye Matigi Ala ta so kono, olugu tun be o wari bla o kesu kono. ¹¹ Ni o nana a ye ko mogow nana ni wari min ye Matigi Ala ta batoso kono, ko o wari cayara kesu kono tuma min na, masace ta seberikebaga ni sarakalasebagaw kuntigi be taga o wari bo k'a jate, k'a ke borow kono. ¹² O ko, mogow minw tun blara Matigi Ala ta batoso ta baaraw kunna, o tun be taga o wari jatenin di olugu ma. Olugu be Matigi Ala ta batoso baarakebagaw sara ni o wari ye: yiribaarabagaw, ani baaradenw, ¹³ ani bonlobagaw, ani kabakurulesebagaw. O tun be yiriw fana san, ani kabakuru lesenin minw tun ka kan ka ke ka Matigi Ala ta batoso yoro cenninw lalaga, ani fen o fen tun ka kan ka san ka so lalaga.

¹⁴ Nka mogow nana ni wari min ye Matigi Ala ta batoso kono, o ma o wari ke ka Alabatosoba ta tasa warigberamanw si lalaga, walama muruw, walama jifiyew, walama burufiyetaw; o ma fen saninlaman walama fen warigberamanw si lalaga ni o wari ye. ¹⁵ O tun be o wariw bee di baarakebagaw le ma, janko o y'a ke ka Matigi Ala ta batoso lalaga. ¹⁶ Wari tun be dira mogow minw ma, janko o ye baarakebagaw sara, o tun te o mogow jininka ko wari donna baara min na ko o ye o jafu, sabu o ta kow gbenin tun lo. ¹⁷ Nka o tun te na ni hake yafa sarakaw* ni jurumunyafa sarakaw* ta wari ye Matigi Ala ta batoso kono. O wariw tun ye sarakalasebagaw yere ta le ye.

Yohasi ta masaya laban

(Kibaroyaw flanan 24.23-27)

¹⁸ O wagati ra, Siri masace min ye Hazaheli ye, ale nana Gati dugu kere, ka o dugu mina; o ko, a tun b'a fe ka taga Zeruzalemu fana kere. ¹⁹ O tuma, fen minw tun blara danna Ala ye, Zuda masace Yohasi ka o fenw bee ce; a bema minw tun be masaya ra Zuda folofolo, minw ye Yosafati, ani

† *Izirayeli ceden folow bee tun ka kan ka warida do di Ala ma janko ka o yere kunmabo (Sariya 5.15)*

Yoramu, ani Ahaziya ye, olugu tun ka fen minw bɛɛ bla danna Ala ye, ani ale yere tun ka fen minw bɛɛ bla danna, a ka o fenw bɛɛ ce, ani sanin min bɛɛ tun be Matigi Ala ta batoso naforoblayoro ra, ani sanin min tun be masace yere ta so kono, a ka o bɛɛ ta ka o ci Siri masace ma, min ye Hazaheli ye. O kera minke, Hazaheli faranna Zeruzalemu na.

²⁰ Ayiwa, Yohasi ta kewale tow, a ka ko minw bɛɛ ke, o kow bɛɛ sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

²¹ Lon do, a ta jamana pamogow wurira a kama, k'a janfa; o benna a kan k'a faga Beti Milo, yoro min be Sila jigijigi ra. ²² A ta jamana pamogo minw ye Simehati dence Yozabadi ye, ani Someri dence Yehozabadi, olugu le k'a faga. A sara minke, o k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba kono. A dence Amasiya sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Yohahazi ta wagati

13 Zuda masace Yohasi, min tun ye Ahaziya dence ye, ale ta masaya san mukan ni sabanan na, Yehu dence Yohahazi sigira masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari dugu kono. A ka san tan ni wolonfla le ke masaya ra. ² A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. Nebati dence Yerobohamu ka jurumun minw ke, a tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, Yohahazi ka o sira le ta; a ma son ka faran o jurumunw na. ³ Matigi Ala dimina Izirayelimogow koro kosebe. A ka o don Siri masace Hazaheli boro, ani Hazaheli dence Beni Hadadi fana boro, o masacew ta tere bɛɛ ra.

⁴ Nka Yohahazi nana Matigi Ala daari ko a ye yafa ale ma. Matigi Ala k'a lamen; sabu Siri masace tun be Izirayelimogow minako juguyara cogo min na, Matigi Ala tun ka o bɛɛ ye. ⁵ O ra, Matigi Ala ka mogo di Izirayelimogow ma min kera o bosibaga ye. Izirayelimogow bosira ka bo Sirikaw boro minke, o tora o ta jamana ra pasuma ra, i ko o tun be cogo min na folofolo.

⁶ Nka o bɛɛ n'a ta, Yerobohamu ni a ta somogow tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, Izirayelimogow ma faran o jurumunw na. O ka o sira kelen le ta, ka o jurumun kelen ke fana. Hali o tun be Asera ta jo son bere min kan, o bere belen tun turunin be Samari.

⁷ Siri masace tun ka Yohahazi ta kerekejama to bɛɛ halaki, ka o ke i ko simangbasiyoro buguri. A laban, foyi tun ma to Yohahazi ta kerekejama ra tuun ni sotigi bilooru te, ani sowotoro tan, ani kerekeden sennaman waga tan.

⁸ Ayiwa, Yohahazi ta kewale tow, a ka ko minw bɛɛ ke, ani a ta cefariya, o kow bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroya kitabu kono. ⁹ Yohahazi nana sa ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari. A dence Yohasi sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Yohasi ta wagati

¹⁰ Zuda masace Yohasi ta masaya san bisaba ni wolonflanan na, Yohahazi dence Yohasi sigira

masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari. A ka san tan ni woro le ke masaya ra.

¹¹ A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na; a ka o sira le ta.

¹² Ayiwa, Yohasi ta kewale tow, a ka ko minw bɛɛ ke, ani a ta cefariya, ani a ka Zuda masace Amasiya kere cogo min na, o kow bɛɛ sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

¹³ Yohasi nana sa ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari dugu kono, Izirayeli masace tow koro. Yerobohamu sigira masaya ra a no ra.

Iliyasu ta saya

¹⁴ Bana min tun bena Iliyasu † faga, o bana nana a mina minke, Izirayeli masace Yohasi tagara a fle, ka kasi a kunna, ka peren ko: «E, Baba, baba, ele min tun ye Izirayeli ta kerekejama ta sowotorow ni a sotigiw bɛɛ jigi ye!» ¹⁵ Iliyasu k'a fo a ye ko: «Taga kalan do jini, ani a bipew.» A tagara kalan do mina, ani bipew. ¹⁶ Iliyasu k'a fo masace ye tuun ko: «Kalan sama!» Masace ka kalan sama minke, Iliyasu k'a boro la masace boro kan, ¹⁷ k'a fo a ye ko: «Finetiri min be tereboyanfan na, o dayele!» Yohasi ka finetiri dayele. Iliyasu k'a fo a ye ko: «A bon!» A k'a bon. Iliyasu ko: «Matigi Ala ta sesoro biye le be nin ye, biye min bena se soro Sirikaw kan. I bena se soro Sirikaw kan Afeki, fo ka o bɛɛ halaki.» ¹⁸ Iliyasu k'a fo Izirayeli masace ye tuun ko: «Biye tow ta!» A ka o ta. Iliyasu k'a fo a ye ko: «Dugukolo gbasi ni o ye!» Masace ka dugukolo gbasi sijaga saba, ka lo. ¹⁹ Ala ta cira dimina a koro. A k'a fo a ye ko: «I tun ka kan k'a gbasi fo sijaga looru walama sijaga woro le. O ra i tun bena se soro Sirikaw kan fo ka taga o halaki ka ban. Nka sisan i bena se soro o kan sijaga saba doron le.»

²⁰ Iliyasu nana sa; o k'a su don. O sanyelema ra, Mohabuka benkannikebaga dow nana ben jamana kan. ²¹ Lon do, ka mogow to ce do sutarayoro ra, o barara ka o benkannikebaga dow nato ye. O tun ka Iliyasu su la farawo min kono, o ka ce su firi joona joona o farawo kono yi ka bori. Ce su tagara maga Iliyasu kolow ra minke, a nin kosegira a ma; a wurira ka lo a sen fla kan.

Yohasi ka se soro Sirikaw kan

²² Siri masace Hazaheli tun ka Izirayelimogow minako juguya masace Yohahazi ta wagati bɛɛ ra.

²³ Nka Matigi Ala nana makari o ra; o mapuman k'a mina, a hinara o ra, a ta jennogonya koson, a tun ka jennogonya min don ni Ibrahima ni Isiyaka ni Yakuba ye. O wagati ra a ma son ka o halaki, a ma son ka o gben ka taga fo jamana were ra, yorojan.

²⁴ Siri masace Hazaheli nana sa; a dence Beni Hadadi sigira masaya ra a no ra. ²⁵ Hazaheli tun ka dugu minw mina Yohasi face Yohahazi ra, Yohasi ka o duguw bɛɛ mina Hazaheli dence Beni Hadadi ra. Yohasi k'a kere ka se soro a kan fo sija-

† Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize.

ga saba, ka Izirayeli ta duguw bosi a ra.

Zuda masace Amasiya ta wagati

(Kibaroyaw flanan 25.1-4,11-12,17-28; 26.1-2)

14 Yohahazi dence Yohasi ta masaya san flanan le ra Izirayeli mara kunna, Yohasi dence Amasiya sigira masaya ra Zuda mara ra.

² A sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni kononton le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yehodan; Zeruzalemukaw tun lo. ³ Ko minw terennin lo Matigi Ala na korɔ, a ka o le ke; nka a m'a ke k'a dafa i ko a bemace Dawuda tun k'a ke cogo min na. A k'a face Yohasi ta sira fana tagama a ta koketaw bee ra. ⁴ O bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi; mɔgow belen tun be to ka taga wusunun sarakaw ni saraka werew bo o yoro ra.

⁵ Masaya nana sabati a boro tuma min na, jamaana namogo minw tun k'a face faga, a ka olugu faga. ⁶ Nka a ma o fagarikebagaw dencew fana faga, i n'a fo a sebera Musa ta sariya kitabu konɔ cogo min na, ko Matigi Ala k'a fo ko: «Aw man kan ka face faga den koson, aw man kan ka den fana faga face koson. Bee ka kan ka faga a yere ta jurumun le koson †.»

⁷ Amasiya tagara Edomukaw kere, ka ce waga tan faga olugu ra Kogo kenegbe yoro ra. A ka o kere ka Sela dugu mina o ra, ka o dugu togo la ko Yokiteli; o togo le tora a ra fo ka na se bi ma.

Zuda ni Izirayeli ta kere

⁸ Ayiwa, o ko, Amasiya ka ciraden dow ci ka taga Izirayeli masace Yohasi fe, min ye Yohahazi dence ye, Yehu mamaden; a ko o ye taga a fo Yohasi ye, ko a ye na o be nongon kere. ⁹ Izirayeli masace Yohasi ka cira bla ka Zuda masace Amasiya jaabi ko: «Lon do, Liban jamana ta naniyiri do le ka cira bla ka taga a fo Liban jamana ta sediriyiriba do ye ko: «I denmuso di ne dence ma furu ra.» Nka Liban jamana kongosogow temeto ka naniyiri dondon.»

¹⁰ Yohasi k'a fo a ye fana ko: «I koni sera Edomukaw ra, o ye can ye; o le ka yerebonya don i jusu ra. I ka se min soro, to ni o bonya ye, nka to i ta so yi. Mun na i be kojugu do pinina k'a di i yere ma? Ele bena to a ra, Zuda mogo fana bena to a ra ni i ye.»

¹¹ Nka Amasiya ma son ka o kuma lamem. O ra, Izirayeli masace Yohasi tagara; ale ni Zuda masace Amasiya ka nongon kunben Beti Semesi, Zuda mara ra. ¹² Izirayelimogow ka Zuda ta mogo kere ka se soro o kan; o bee borira ka taga o ta so. ¹³ Izirayeli masace Yohasi ka Zuda masace Amasiya mina Beti Semesi. Amasiya tun ye Ahaziya dence Yohasi dence le ye. O ko, a tagara Zeruzalemu, ka taga Zeruzalemu dugu kogo ci, k'a ta Efirayimu donda ra, ka taga a bla fo donda min be kogo nongon na; a ka yoro min ci, o janya tun ye nongon †† na kema naani. ¹⁴ A ka sanin bee ta, ani warigbe bee, ani fen o fen tun be soro Matigi Ala ta batoso konɔ, ani

† O kuma be soro Sariya 24.16 †† Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

masace ta so konɔ; a ka mogo dow fana mina ka taga ni olugu ye Samari.

¹⁵ Ayiwa, Yohasi ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, ani a ta cefariya, ani a ka kere min ke ni Zuda masace Amasiya ye, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

¹⁶ Yohasi nana sa ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Samari dugu konɔ, Izirayeli masace tow korɔ. A dence Yerobohamu sigira masaya ra a no ra.

¹⁷ Yohasi dence Amasiya, min ye Zuda masace ye, ale ka san tan ni looru le ke Yohahazi dence Yohasi sanin ko, min tun ye Izirayeli masace ye.

¹⁸ Ayiwa, Amasiya ta ko tow, o kow sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ. ¹⁹ O nana janfa siri a kama Zeruzalemu; a borira ka taga Lakisi, nka o tagara a ko Lakisi, ka taga a faga yi. ²⁰ O k'a su ta ni so dow ye ka na ni a ye, ka na a su don Zeruzalemu a bemacew suw kere fe, Dawuda ta masabonba konɔ. ²¹ Zuda ta mogo bee lajennin ka Azariya ta k'a sigi masaya ra a face Amasiya no ra; Azariya si tun ye san tan ni woro. ²² Ale le ka Elati dugu mina, k'a ke Zuda ta ye tuun, ka soro ka o dugu lo kokura; o kera a face masace sanin ko.

Izirayeli masace Yohasi dence Yerobohamu ta wagati

²³ Yohasi dence Amasiya, Zuda masace ta masaya san tan ni loorunan na, Yohasi dence Yerobohamu sigira masaya ra Izirayeli jamana kunna; a siginin tun be Samari. A ka san binaani ni kelen le ke masaya ra.

²⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma son ka faran o jurumunw si ra. ²⁵ Nka Izirayeli juguw tun ka o jamana yoro minw bosi o ra, ale le ka o yoro mina tuun k'a ke Izirayeli ta ye, k'a ta Hamati dugu donda ra ka taga a bla fo Kogoji sanin korɔ. O kera ka kapa ni Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye, a tun ka min don a ta jonce da ra k'a fo, min ye cira Yunusu ye, Amitayi dence, min tun be bo Gati Eferi dugu konɔ.

²⁶ Ayiwa, Izirayelimogow tun be segeba min na, Matigi Ala yere tun ka o ye. Minw tun ye jonw ye, ani minw tun ye horonw ye, o bee tun ka kan.

Mogo si le tun te yi, min tun be se ka o bosi; ²⁷ k'a soro Matigi Ala tun m'a latige ko a bena Izirayeli togo tunu ka bo dugukolo kan. O koson a ka jamana kisi Yohasi dence Yerobohamu sababu ra.

²⁸ Yerobohamu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, ani a ka cefariya min ke kere ra, ani a ka Damasi dugu ni Hamati dugu ke Izirayeli mara do ye cogo min na, k'a soro o dugu fla tun be Zuda mara le ra, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ. ²⁹ O ko, Yerobohamu sara, ka taga fara a bemaw kan, minw ye Izirayeli masace tow ye. A dence Jakariya sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Azariya ta masaya wagati

(Kibaroyaw flanan 26.3-4,21-23)

15 Izirayeli masace Yerobohamu ta masaya san mugan ni wolonflanan na, Amasiya dence Azariya † sigira masaya ra Zuda mara kunna.

² A sigira masaya ra k'a si to san tan ni wooro; a ka san bilooru ni fla le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yekoliya; Zeruzalemuka tun lo. ³ Ko minw terennin lo Matigi Ala ja koro, a ka o le ke a ta koketaw bee ra, i n'a fo a face Amasiya tun k'a ke cogo min na. ⁴ Nka sonnikeworo minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi. Mogow belen tun be taga wusunan sarakaw* ni saraka werew bo o sonnikeworow ra.

⁵ Matigi Ala nana farirabana do bla masace ra. A tora ni o farirabana ye fo ka taga a sa. A tun be bon do kono a kelen na. A dence Yotamu le tun be masaso kunna, ka to ka jamana kow janabo a no ra.

⁶ Azariya ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kono. ⁷ Azariya sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba kono. A dence Yotamu sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Jakariya ta wagati

⁸ Zuda masace Azariya ta masaya san bisaba ni seeginan na, Yerobohamu dence Jakariya sigira masaya ra ka karo wooro ke Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari. ⁹ A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro, i n'a fo a bemaw tun k'a ke cogo min na. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na.

¹⁰ Lon do, Yabesi dence Salumu ka janfa siri a kama, ka ben a kan mogow bee ja na, k'a faga, ka sigi masaya ra a no ra.

¹¹ Jakariya ta kewale tow, o bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

¹² O kera ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka min fo Yehu ye ko: «I dencew bena to masaya ra Izirayeli fo ka taga se o ta duruja naaninan ma.» A fana kera ten le.

Izirayeli masace Salumu ta wagati

¹³ Yabesi dence Salumu sigira masaya ra Zuda masace Oziyasi ta masaya san bisaba ni konontanon le ra. A ka karo kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Samari. ¹⁴ Gadi dence Menahemu bora Tirisa ka na ben Yabesi dence Salumu kan Samari, k'a faga, ka sigi masaya ra a no ra.

¹⁵ Salumu ta kewale tow, a tun ka janfa min siri, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

¹⁶ O wagati le ra, Menahemu bora Tirisa, ka na ben Tifisa dugu kan, ani a dugumogow bee, ani Tifisa kerefeduguw bee, ko sabu dugumogow tun ma son ka o ta dugu dayele ale ye. A ka dugu hala-

† Azariya be wele fana ko Oziyasi (Masacew flanan 5.3)

ki, k'a musokonomanw bee kono faran.

Izirayeli masace Menahemu ta wagati

¹⁷ Zuda masace Azariya ta masaya san bisaba ni konontanon na, Gadi dence Menahemu sigira masaya ra Izirayeli mara kunna. A ka san tan le ke masaya ra; a siginin tun be Samari. ¹⁸ A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. A ta masaya wagati bee ra, Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayeli ta mogow bla jurumun minw na, a ma son ka faran o jurumunw na.

¹⁹ O wagati ra, Asiri jamana masace min ye Puli † ye, ale nana Izirayeli mara mina. Menahemu ka warigbe kilo waga bisaba ni naani (34 000) le di Puli ma, ko a ye ale deme ka masaya sabati ale boro.

²⁰ Menahemu tun ka o wari bee mina Izirayeli naforotigiw le fe k'a di Asiri masace ma; a ka warigbe garamu keme wooro le mina mogow bee kelen kelen fe. A kera ten minke, Asiri masace ma to jamana kono tuun, a sekora ka taga.

²¹ Menahemu ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono. ²² Menahemu sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Pekaya sigira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Pekaya ta wagati

²³ Zuda masace Azariya ta masaya san biloorunan na, Menahemu dence Pekaya sigira masaya ra Izirayeli kunna; a siginin tun be Samari. A ka san fla le ke masaya ra. ²⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na.

²⁵ Remaliya dence Peka, min tun ye a ta baaraden do ye, ale ka janfa siri a kama. A tagara ben a kan masaso bonba kono yi, ka ale ni Arigobu ni Ariye bee faga; Galadika ce bilooru le tun be ni Peka ye. Peka ka Pekaya faga o cogo le ra ka sigi masaya ra a no ra. ²⁶ Pekaya ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu kono.

Izirayeli masace Peka ta wagati

²⁷ Zuda masace Azariya ta masaya san bilooru ni flanan na, Remaliya dence Peka sigira masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari. A ka san mugan le ke masaya ra. ²⁸ A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. Nebati dence Yerobohamu tun ka Izirayelimogow bla jurumun minw na, a ma faran o jurumunw na.

²⁹ Izirayeli masace Peka ta wagati ra, Asiri masace Tigilati Pileseri nana ben Izirayeli mara kan, ka Iyon dugu mina, ani Abeli Beti Mahaka dugu, ani Yanoha dugu, ani Kedesi dugu, ani Hazori dugu; a ka Galadi mara ni Galile mara ni Nefitali mara bee mina fana. A ka o yorow mogow ce ka taga ni o ye Asiri.

³⁰ Ela dence Oze, ale ka janfa siri Remaliya

† Masace Puli le be wele fana ko Tigilati Pileseri (Masacew flanan 15.29)

dence Peka kama, ka ben a kan k'a faga, ka sigi masaya ra a no ra. O kera Oziyasi dence Yotamu ta masaya san mugannan le ra.

³¹ Peka ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Izirayeli masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

Zuda masace Yotamu ta masaya wagati

(Kibaroyaw flanan 27.1-3,7-9)

³² Izirayeli masace min tun ye Remaliya dence Peka ye, ale ta masaya san flanan na, Oziyasi dence Yotamu sigira masaya ra Zuda mara kunna. ³³ A sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru; a ka san tan ni wɔɔɔ le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso tɔɔɔ tun ye ko Yerusa; Sadoki denmuso tun lo. ³⁴ Ko minw terennin lo Matigi Ala ja kɔɔ, a ka o le ke. A k'a face Oziyasi ta sira ɲɔɲɔ le tagama fen bee ra. ³⁵ O bee n'a ta, sonnikeɲɔɔ minw tun be kongoriw kan, a ma olugu bo yi. Mɔɔɔw belen tun be wusunun sarakaw, ani saraka werew bora o sonnikeɲɔɔw ra. Yotamu le ka Matigi Ala ta batoso sanfeyɔɔ donda lalaga.

³⁶ Ayiwa, Yotamu ta ko tow, a ka ko minw bee ke, o sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

³⁷ O wagati le ra, Matigi Ala ka ke Siri masace Resen, ani Remaliya dence Peka lawuri ye Zuda mɔɔɔw kama.

³⁸ Yotamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemaw suw kere fe, a bemace Dawuda ta masabonba* konɔ. A dence Ahazi sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Ahazi ta wagati

(Kibaroyaw flanan 28.1-27)

16 Remaliya dence Peka ta masaya san tan ni wolonflanan na, Yotamu dence Ahazi sigira masaya ra Zuda mara kunna. ² A sigira masaya ra k'a si to san mugan. A ka san tan ni wɔɔɔ le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. Ko minw terennin lo Matigi Ala, a ta Ala ja kɔɔ, a ma o ke, i n'a fo a bemace Dawuda tun k'a ke cogo min na. ³ A ka Izirayeli masace tow ta sira le ta, fo ka taga a yere dence di k'a jeni tasuma ra, jow ye; k'a sɔɔɔ Matigi Ala tun ka siya minw ghen ka o ta jamana di Izirayelimɔɔɔw ma, o siyaw le tun be o ko hara-muninw ɲɔɲɔn ke. ⁴ A tun be to ka began sarakaw* ni wusunun sarakaw* bo sonnikeɲɔɔw ra, ani kongoriw kunna, ani yiriba flaburumanw jukɔɔ.

Ahazi ka Asiri masace wele

⁵ O wagati ra, Siri masace Resen, ani Izirayeli masace Peka, min ye Remaliya dence ye, olugu nana ko o bena ben Zeruzalemu dugu kan. O nana dugu lamini ka masace Ahazi to dugu konɔ, nka o ma se k'a kere. ⁶ O wagati kelen le ra, Siri masace min ye Resen ye, ale ka Eyilati dugu mina k'a bla Sirikaw ta fanga kɔɔɔ tuun. A ka Zuda ta mɔɔɔw ghen ka bo Eyilati dugu konɔ. Edomukaw nana sigi Elati, fo ka na se bi ma.

⁷ Ahazi ka mɔɔɔ dow ci ka taga Asiri masace Tig-

ilati Pileseri fe k'a fo a ye ko: «Ne ye i ta jon le ye, ani i den; sabari ka na ne bosi Siri masace ni Izirayeli masace boro, sabu o nana ne kere.»

⁸ Wari ni sanin min tun be Matigi Ala ta batoso konɔ, ani min tun be masace ta so naforow ra, a ka o ta, ka o ci Asiri masace ma, ka o ke a ta bonya ye.

⁹ Asiri masace sɔɔɔna Ahazi ta kuma ma. A wurira ka taga Damasi dugu kama, ka taga o dugu mina, k'a dugumɔɔɔw ce ka taga ni o ye Kiri dugu konɔ, ka sɔɔɔ ka Resen yere faga.

Ahazi ka Alabatosoba cogoya yeɓema

¹⁰ O ko, Ahazi tagara Damasi, ka taga Asiri masace Tigilati Pileseri kunben. Asirikaw ta sarakabonbanba min tun be Damasi dugu konɔ, masace Ahazi ka o ye minke, a ka cira bla sarakalasebaga Huri ma Zeruzalemu, ka o sarakabonbanba cogoya fo a ye, k'a minanw bee tagamasiyen fo a ye, janko a ye a ɲɔɲɔn lalaga. ¹¹ Sarakalasebaga Huri ka o sarakabonbanba ɲɔɲɔn lalaga; masace Ahazi tun ka sarakabonbanba min cogoya fo k'a to Damasi, a k'a lalaga ka kapa ni o le ye cogo bee ra. Sani masace ye na ka bo Damasi, o y'a sɔɔɔ a tun k'a lalaga ka ban.

¹² Masace nana na ka bo Damasi minke, a ka sarakabonbanba ye; a gbarara sarakabonbanba na, ka taga yelen a san fe. ¹³ A ka saraka jenitaw* jeni sarakabonbanba kan, ka siman sarakaw bo, ka rezenji sarakaw* bon a kan, ka jenɲɔɲɔnya sarakaw* jori seriseri sarakabonbanba kan. ¹⁴ Matigi Ala ta sarakajenifen siranegeraman min tun be Alabatosoba donda ra, a ka o bo a no ra; o sarakajenifen tun be a ta sarakabonbanba ni Alabatosoba furance le ra. A k'a bo yi k'a bla a ta sarakabonbanba kere fe, Alabatosoba sahiliyanfan na.

¹⁵ O ko, Masace Ahazi k'a fo sarakalasebaga Huri ye ko: «Sisan i bena to ka sɔɔɔmada ta sarakajenita, ani wulada ta siman saraka* bo sarakabonbanba le kan, ani masace ta saraka jenita ni a ta siman saraka, ani jama ta saraka jenitaw, ani o ta siman sarakaw; i ka kan ka o ta rezenji sarakaw fana bon sarakabonbanba kan, ka saraka jenitaw jori ni saraka tow jori bee bon a kan fana. Min ye Matigi Ala ta sarakajenifen siranegeraman ye, ne yere bena o ke ne ta lagberikeɲɔɔ ye.» ¹⁶ Masace Ahazi tun ka fen o fen fo, sarakalasebaga Huri ka o bee ke a cogo ra.

¹⁷ Masace Ahazi ko a ye Alabatosoba ta siranegera wotorow kereɲɔɲɔw waraga ka bo o ra; tasaba minw tun siginin be a kunna, a ka olugu fana bo yi. Minanba koorinin min tun be misitoran siranegeramanw kan, a ka o fana bo yi, ka o bla kabakuruw kan dugu ma. ¹⁸ O ko, Asiri masace koson, o tun ka bolon min lo Matigi Ala ta batoso konɔ, min tun be wele ko Nenekirilon ta bolon, a ka o gbata bo yi; masacew tun be to ka don Alabatosoba lu konɔ da min fe, a ka o fana datugu.

¹⁹ Ayiwa, Ahazi ta kewale tow bee, a ka ko minw bee ke, o bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ. ²⁰ Ahazi nana sa ka taga fara a bemaw kan, o k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Ezekiyasi si-

gira masaya ra a no ra.

Izirayeli masace Oze ta wagati

17 Zuda masace Ahazi ta masaya san tan ni flanan na, Ela dence Oze sigira masaya ra Izirayeli mara kunna; a siginin tun be Samari. A ka san kononton le ke masaya ra. ² A ka kojugu ke Matigi Ala na koru. Nka a ta kojugu ma Izirayeli masace tow ta bo.

³ Ayiwa, Asiri masace min ye Salimanasari ye, ale nana masace Oze kere. A sera Oze ra, k'a ta fanga sigi a kan; Oze tun ka kan ka to ka ninsongo sara a ye. ⁴ Nka Asiri masace nana a ye ko Oze b'a fe ka ale janfa, sabu Oze tun ka ciraden dow ci ka taga Misiran masace fe, min togo ye ko So; a fana tun te ninsongo sarara Asiri masace ye tuun san o san, i n'a fo a tun derira k'a ke cogo min na. O ra, Asiri masace ka Oze mina k'a siri ni negejoroko ye, k'a bla kaso ra. ⁵ O ko, Asiri masace ni a ta kerekedenw donna Izirayeli mara yoro bee ra; o tagara se Samari dugu ma. A ka dugu lamini ka se fo san sabu. ⁶ Oze ta masaya san konontonnan na, Asiri masace ka Samari dugu mina, ka Izirayeli ta mogow mina ka taga ni o ye Asiri jamana ra. A tagara dow bla Hala dugu konu, ka dow bla Habori bada yorow ra, Gozan mara ra, ka dow bla Medikaw ta duguw ra.

Izirayelimogow ta kawalejuguw

⁷ Ayiwa, o kow bee kera sabu Izirayelimogow tun ka Matigi Ala, o ta Ala hake ta, ale Ala min tun ka o labo Misiran jamana ra, ka o bosu ka bo Misiran masace Farawona ta fanga koru. O tun ka batofen werew bato fana.

⁸ Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bo Izirayelimogow na, o tun ka o siyaw ta siraw le ta, ani Izirayeli masacew tun ka landa minw ladon jamana konu. ⁹ Izirayelimogow tun ka ko dow ke dogo ra Matigi Ala ra, o ta Ala, ko minw ma ben. O ka sonnikeyorow lalaga kongoriw kan o ta duguw bee ra, k'a ta kerekedenw ta dugumisenw na ka taga a bla dugu barakamanw bee ra. ¹⁰ O ka kabakuruwan dow lolo, ka sonnikebere dow turu jo musoman Asera togo ra kongorijanw bee kunna, ani yiriba flaburumanw bee jukoro. ¹¹ O ka wusunan sarakaw* bo o sonnikeyorow ra kongoriw bee kan, k'a ke i n'a fo Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bo o na. O ka kojuguw ke ka Matigi Ala jusu wuri. ¹² O ka o jow son, k'a soru Matigi Ala tun k'a fo o ye ko o kana o ke.

¹³ Matigi Ala tun ka ciraw, ani ladibaga caman ci, ka taga Izirayelimogow, ani Zuda ta mogow bee lasomi, k'a fo o ye ko: «Aw ye aw ta sirajuguw dabra. Aw ye ne ta kumaw lamenu, ka ne ta ciw sira tagama. Ne ka sariya minw yira aw bemaw ra, ani ne ta baarden minw ye ciraw ye, ne ka olugu ci aw fe ni o sariya kelen min ye, aw ye o bee sira tagama.»

¹⁴ Nka o tun ma o kuma lamenu; o ka o torokun gbeleya, k'a ke i ko o bema minw tun ma la Matigi Ala ra, o ta Ala. ¹⁵ O banna Ala ta cifoninw na; Ala tun ka jennogonya min don ni o bemaw ye, o ka o

cen. A tun ka kuma minw fo o ye k'a gbeleya, o ma o jate. O ka o yere bla batofen gbansanw batori le ra; a laban olugu yere fana kera fengbansanw ye. O siginin be siya minw ce ra, o ka o siyaw le ladegi, k'a soru Matigi Ala tun k'a fo o ye ko o kana o siyaw ladegi.

¹⁶ O banna Matigi Ala, o ta Ala ta kumaw bee ma. O ka siranege yeele ka o ke misiden bisigiya fla ye, ka o bato. O ka berew turu jo musoman Asera togo ra, ka o bato. O ka karo ni lolow bee bato; jo min ye Baali* ye, o ka o fana bato. ¹⁷ O ka o dencew ni o ta denmusow di ka o don tasuma ra, ka o ke sarakaw ye. O tagara lagberikebagaw fe ka subagayakow ke. O ka kojugu ke Matigi Ala na koru, ka o yere bla o kow le ra, janko ka Matigi Ala jusu bo.

¹⁸ O le koson, Matigi Ala dimina Izirayelimogow koru kosebe, ka o gben ka bo a yere na koru. Zuda ta mogow doron le tora o ta mara ra. ¹⁹ Nka hali Zuda ta mogow fana tun ma Matigi Ala, o ta Ala ta kumaw lamenu. Olugu fana tun ka Izirayelimogow ta sira jigon le ta.

²⁰ O koson Matigi Ala banna Izirayelimogow ta durujaw bee ra. A ka o labla benkannikebagaw ye, ka o lamaroya. O ko fe, a ka o gben ka taga fo yorojan.

²¹ Tuma min na Ala tun ka Izirayelimogow faran ka bo Dawuda ta somogo tow ra, o tun ka Nebati dence Yerobohamu le ke o ta masace ye; ale le ka Izirayelimogow lafiri ka bo Matigi Ala ko, k'a to o ka jurumunba ke. ²² Yerobohamu tun ka jurumun o jurumun ke, Izirayelimogow tun ka o bee jigon ke. O ma faran o jurumunw si ra, ²³ fo lon min na Matigi Ala nana Izirayelimogow gben ka bo a yere na koru, i n'a fo a tun ka o lasomi cogo min na a ta baardenw ta kuma sababu ra, minw ye ciraw ye, a tun ka minw ci o fe. O ka Izirayelimogow ce ka bo o ta jamana ra ka taga ni o ye Asiri jamana ra. O tora o yoro le ra fo ka na se bi ma.

Siya minw nana sigi Samari

²⁴ Asiri masace ka mogow dow ce ka bo Babiloni*, ani Kuta, ani Ava, ani Hamati, ani Sefarivayimu duguw konu, ka taga olugu sigi Samari duguw konu Izirayelimogow no ra. Olugu ka Samari duguw mina ka sigi o duguw ra. ²⁵ Nka olugu nana sigi o duguw konu wagati min na, olugu tun te Matigi Ala batora. O koson Matigi Ala ka jaraw lana o kama ka na mogow caman faga o ra. ²⁶ O tagara a fo Asiri masace ye ko: «I ka mogow minw wuri ka bo o ta yorow ra ka taga o bla Samari duguw ra, o mogow ma o yoro jamana ta ala batocogo lon. O jamana ta ala ka jaraw bla ka na o ce ra, janko ka o faga, sabu o ma o ala batocogo lon.»

²⁷ Masace k'a fo mogow ye ko o ka Izirayelimogow minw mina ka labo jamana konu, ko o ye o sarakalasebaga do laseko yi, ale ye taga sigi yi, ka o jamana ta ala batocogo yira mogow ra.

²⁸ A kera ten, sarakalasebaga minw tun minana ka bo Samari, olugu ra kelen tagara sigi Beteli, ka to ka mogow karan, o ka kan ka Matigi Ala bato cogo min na.

²⁹ Nka o siyaw bee kelen kelen nana o yere ta yoro ta batofen dow lalaga. Samarikaw yere tun ka sonnikeyoro minw lo kongoriw kan, o ka o batofenw bla o bonw le kono, o ta duguw ra.

³⁰ Minw tun bora Babiloni, olugu ka Sukoti Benoti ta ala lalaga. Minw tun bora Kutu, olugu ka Neri-gali ta ala lalaga. Minw tun bora Hamati, olugu ka Asima ta ala lalaga. ³¹ Minw tun bora Ava, olugu ka Nibasi ni Taritaki ta alaw lalaga. Sefarivay-imukaw tun be o dencew jeni tasuma ra ka ala minw bato, o alaw le tun ye Adaramelaki ni Anamelaki ye; olugu le tun ye Sefarivayimukaw ta alaw ye. ³² O tun be Matigi Ala fana bato, nka o bee n'a ta, o yere tun ka sarakalasebaga dow sigi o yere ye, minw tun be sarakaw bo sonnikeyoro ra kongoriw kunna. O sarakalasebagaw tun bora jamana fan bee ra. O sarakalasebagaw tun be to ka sarakaw bo sonnikeyoro le ra. ³³ O ra, o tun be Matigi Ala batora, nka o fana tun be o yere ta batofenw batora, ka kaja ni o yere ta jamana ta landaw ye, o tun bora jamana min na.

³⁴ Fo ka na se bi ma, o siyaw belen be o ta landakow le kera; o te siran Matigi Ala ja. Matigi Ala tun ka cifoninw, ani kolatigeninw, ani sariyaw, ani kuma minw fo Yakuba ta duruja ye, minw togo lara ko Izirayelimogow, o siyaw te o kow si sira tagamana.

³⁵ Matigi Ala tun ka jennogonya* don ni Izirayelimogow ye, k'a fo o ye ko: «Aw kana ala werew bato; aw kana aw kinbiri gban ala werew koro ka o bato, ka saraka bo o ye. ³⁶ Ne Matigi Ala, ne min ka aw labo Misiran jamana ra ne ta sebayaba ani ne ta fanga baraka ra, aw ka kan ka ne le bato. Aw ka kan ka aw yere majigi ne le ye, ka sarakaw bo ne ye. ³⁷ Ne ka cifoninw, ani kolatigeninw, ani sariyaw, ani kuma minw sebe, ka o di aw ma, aw ka kan ka o le ke, k'a sira tagama tuma bee; aw kana ala werew bato. ³⁸ Ne ka jennogonya min don ni aw ye, aw kana jina o ko. Ne b'a fo aw ye tuun ko aw kana ala werew bato. ³⁹ Aw ka kan ka ne le bato, ne min ye Matigi Ala ye, aw ta Ala; sabu ne le be se ka aw kisi ka bo aw juguw bee boro.»

⁴⁰ Nka o siyaw ma son ka menni ke. O tora o ta landakoro le kan. ⁴¹ O tun be Matigi Ala batora, nka o bee n'a ta, o tun be o ta jow sonna belen. Fo ka na se bi ma, o ta denw, ani o mamadenw b'a kera ten le; o b'a kera i n'a fo o bemaw tun k'a ke cogo min na.

Zuda masace Ezekiyasi ta masaya damina

(Kibaroyaw flanan 29.1-2)

18 Izirayeli masace Oze, min tun ye Ela dence ye, ale ta masaya san sabanan na, Ahazi dence Ezekiyasi sigira masaya ra Zuda mara kunna. ² A sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni kononton le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Abi; Jakariya denmuso tun lo. ³ Ko minw terennin lo Matigi Ala ja koro, a ka o le ke. A k'a ta ko bee ke i n'a fo a bemace Dawuda tun k'a ke cogo min na. ⁴ A ka sonnikeyoro cen ka bo kongoriw kunna; a ka kabakurujaw cici, ka jo muso-

man Asera ta berew tigetige. Ciru Musa tun ka siranegesa min lalaga, a ka o tigetige, sabu Izirayelimogow tun be to ka wusunun sarakaw* bo o siranegesa ye. O tun ka o sa togo la ko Nehusitan.

⁵ Ezekiyasi k'a jigi la Matigi Ala kan, Izirayeli ta Ala. Zuda masace minw tun temena a ja, ani minw nana a ko fe, a jagon masacepuman ma soro olugu si ra. ⁶ A tugura Matigi Ala le ko, a fana ma jenge ka bo a ko ka taga fan si ra; Matigi Ala tun ka kuma minw fo ciru Musa ye, a ka o bee sira tagama. ⁷ Matigi Ala fana tora ni a ye, k'a to a ka nafa soro a ta koketaw bee ra. A nana muruti Asiri masace ma, a ma son ka to ale ta fanga koro tuun.

⁸ A ka Filisikaw kere ka se o ra, ka o gben ka taga se fo Gaza, ka o duguw ni a maraw bee halaki, k'a ta dugu barakamanw ra, ka taga a bla kerekedenw ta dugumisenw na.

Asirikaw ka Samari dugu mina

⁹ Ezekiyasi ta masaya san naaninan na, Asiri masace Salimanasari ni a ta kerekejama tun wuri-ra ka na Samari dugu kama, ka na dugu lamini; o kera Izirayeli masace Oze, Ela dence ta masaya san wolonflanan le ra. ¹⁰ Sani san saba ce, o tun ka dugu mina; o tun kera Ezekiyasi ta masaya san woronan na. Samari dugu tun minana Izirayeli masace Oze ta masaya san konontonan le ra.

¹¹ Asiri masace tun ka Izirayelimogow mina ka taga ni o ye Asiri. A tun tagara ni dow ye Hala dugu kono, ka taga ni dow ye Habori bada yoro ra, Gozan mara ra, ka taga ni dow ye Medikaw ta duguw ra. ¹² O kow tun kera o ra, sabu Izirayelimogow tun ma son ka Matigi Ala, o ta Ala ta kuma le lamien; Ala tun ka jennogonya* min don ni o ye, o ka o cen. Matigi Ala ta baarden Musa tun ka kuma minw bee fo o ye, o ma o si lamien, o fana m'a sira tagama.

Asirikaw nana Zuda ta mogow kere

(Ezayi 36.1; Kibaroyaw flanan 32.1)

¹³ Masace Ezekiyasi ta masaya san tan ni naaninan na, Asiri masace Senakeribu nana Zuda mara ta dugu barakamanw bee kere ka o duguw mina.

¹⁴ A kera ten minke, Zuda masace Ezekiyasi ka ciru bla ka taga Asiri masace fe Lakisi, k'a fo a ye ko: «Ne firira; i kana ne kere tuun. Ni i ka warida min ben ne kan, ne bena to ka o sara i ye.»

Asiri masace ko Ezekiyasi ka kan ka warigbe kilo waga tan, ani sanin kilo waga kelen le sara ale ye.

¹⁵ Warigbe min bee tun be Matigi Ala ta batoso kono, ani masaso ta naforow ra, Ezekiyasi ka o bee ta ka taga o di a ma. ¹⁶ Hali a tun ka sanin min noro Matigi Ala ta batoso dondaw ni a daw sanfeyoro kan, a ka o bee woro ka bo yi, ka o di Asiri masace ma.

Asirikaw nana Zeruzalemu dugu lamini

(Ezayi 36.2-22; Kibaroyaw flanan 32.9-16)

¹⁷ Asiri masace k'a ta kerekejamaba kuntigiba, ani a ta masaso korosibagaw kuntigi, ani a ta kerekuntigiba ci ka bo Lakisi ka taga masace

Ezekiyasi fe Zeruzalemu ni kerekajamaba do ye. O tagara se Zeruzalemu; ji min be dugu sanfeyoro ra, o tagara lo o jisira koru, fanikobagaw ta foro sira kan. ¹⁸ O perenna, k'a fo ko o b'a fe ka kuma ni masace ye. Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta so korosibaga ye, ani Sebina, min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha, min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu bora dugu kono ka taga o kunben.

¹⁹ Asiri masace ta kerekuntigiba k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo Ezekiyasi ye, ko masaceba, Asiri masace ko: <O tuma ele jigi lanin be jontigi le kan sa? ²⁰ Ele ko, ko kere hakiri ni kerekafanga be ele fe; nka o ye kuma gbansan le ye. Ele ka i jigi la jontigi le kan ko i be murutira ne ma? ²¹ A fle, i be i jigi lara Misiran masace le kan, k'a soru ale ye kara kunkurun le ye; ni mogu o mogu k'a jigi la a kan, a be o tigi boro sogu k'a mandimi. Can lo de, Misiran masace Farawona be ten le; ni ele mogu o mogu ka i jigi la a kan, a be o le ke i ra.

²² «Aw be se k'a fo ne ye ko: An jigi be Matigi Ala, an ta Ala le kan! O tuma ele Ezekiyasi yere ma o Ala kelen ta sonnkeyorow ni a ta sarakabonaw le cici, k'a fo Zuda mara mogow ni Zeruzalemukaw ye ko o ka kan ka Ala bato Zeruzalemu dugu ta sarakajenifen* doron le kan wa?

²³ «Ayiwa, sisan, i ka kan ka ben le jini ni ne matigice ye, min ye Asiri masace ye. Ni o kera, ne bena so waga fla di i ma, ni i be se ka mogu soru min bena o bori koni. ²⁴ Ele be se ka mun le ke ka anw ta kerekuntigi kelen doron lalo, hali ni a kera ne matigice ta kuntigiw be ra fitini ye? Aw jigi be Misirankaw le kan, ko olugu bena sowotorow, ani sotigiw di aw ma ke! ²⁵ O tuma ele b'a miiri ko ne be se ka wuri ka na nin yoru halaki ni a ma ke Matigi Ala yere sago ye wa? Matigi Ala yere le k'a fo ne ye ko: Taga nin jamana kama ka taga a halaki.»

²⁶ Hilikiya dence Eliyakimu, ani Sebina, ani Yoha, olugu k'a fo Asiri masace ta kerekuntigiba ye ko: «Sabari, ka kuma i ta jonw fe aramekan na; an be o men. I kana kuma an fe heburukan na, k'a to mogu to minw be dugu kogo kan olugu y'a men.»

²⁷ Asiri masace ta kerekuntigiba ka o jaabi ko: «O tuma ne matigice ka ne ci ko ne ye na nin kumaw fo ele ni i matigice doron le ye wa? A ka ne ci nin mogow be le fe, nin mogu minw sigisiginin be kogo kan, minw bena o yere ta sokotaga domu, ka o yere negenji min i n'a fo ele yere.»

²⁸ O ko, Asiri masace ta kerekuntigiba k'a kun korota, ka peren ni a fanga be ye k'a fo heburukan na, ko: «Aw ye masaceba ta kuma lamén, Asiri masace! ²⁹ Masace ko: Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, sabu a tena se ka aw bosu ka bo ne boro. ³⁰ Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, ko aw ye aw yere karifa Matigi Ala ma, ko sigiya t'a ra, Matigi Ala bena aw bosu, ko aw ta dugu tena to Asiri masace boro.

³¹ «Aw kana Ezekiyasi lamén. Asiri masace ko: Aw ye ben don ni ne ye, aw ye aw yere di ne ma. Ni o kera, aw be bena aw ta forow rezenmow soru k'a domu, ka aw ta torosunw denw domu, ka aw

ta kolonw ji min, ³² sani ne ye na aw ta ka taga ni aw ye aw ta jamana jagon do ra, siman ni duven be jamana min na caman, domuni ni rezensunw be jamana min na caman, oliviyesunw, ani li be jamana min na caman. O ra, sani aw ye to yan ka na sa, aw bena panamanya le. Aw kana Ezekiyasi lamén, sabu a be aw lafirira le, ko Matigi Ala bena aw bosu.

³³ «Yala siya tow ta alaw sera ka o kisi ka bo Asiri masace boro wa? Hamatikaw ni Aripadikaw ta alaw sera ka mun le ke? ³⁴ Sefarivayimukaw, ani Henakaw, ani Ivakaw ta alaw sera ka mun ke? Yala o sera ka Samarikaw kisi ka bo ne boro wa? ³⁵ Jamanaw be ra, jamana juman ta ala le sera k'a kisi ka bo ne boro, ka na a fo ko Matigi Ala bena Zeruzalemu kisi ka bo ne boro?»

³⁶ Ayiwa, Zuda ta mogow be jera, o ma foyi fo, sabu masace Ezekiyasi tun k'a fo o ye ko o kana a jaabi.

³⁷ O ko, Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta lu korosibaga ye, ani Sebina min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu sekora ka taga Ezekiyasi fe; o tun ka o ta deregew faranfan. Asiri masace ta kerekuntigiba tun ka kuma minw fo, o tagara o be lakari Ezekiyasi ye.

Ezekiyasi ka hakiri pini cira Ezayi fe

(Ezayi 37.1-7; Kibaroyaw flanan 32.20-23)

19 Masace Ezekiyasi ka o kuma men minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka borofani don a yere ra, ka taga Matigi Ala ta batoso kono. ² A k'a ta so korosibagaw kuntigi Eliyakimu ni a ta seberikebaga Sebina, ani sarakalasebagaw be ta cekorobaw ci ka taga cira Ezayi fe, Amozu dence. O be tun ka borofaniw le don o yere ra. ³ O tagara a fo Ezayi ye ko Ezekiyasi ko: «Bi lon ye jusukasilon, ani hakebolon, ani maroyalon le ye; sabu an ta kera i ko den minw worowagati sera, nka baraka te bamusow ra ka o woro. ⁴ A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala ka Asiri masace ta kerekuntigiba ta kumaw be men, a matigice k'a ci ka na Ala panaman mafiyenya ni kuma minw ye. A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala bena o mafiyenyari juru sara Asiri masace ra. O koson mogu to minw belén panaman tora, sabari, i ye Ala daari olugu ye.»

⁵ Masace Ezekiyasi ta jamana kuntigiw tagara Ezayi fe ni o kumaw ye. ⁶ Ezayi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fo aw matigice ye ko Matigi Ala ko: <I ka kuma minw men, Asiri masace ta kuntigiw nana ne dogoya ni kuma minw ye, o kumaw kana i lasiran. ⁷ A fle, Asiri masace bena kibaroya do men; ni a ka o kibaroya men, ne bena a kononosu k'a to a ye a latige ko a be seko a yere ta jamana ra. Ni a sekora yi, ne bena a to o ye a faga ni kerekemuru ye.»

Sanakeribu ta sebe ka Ezekiyasi lasiran

(Ezayi 37.8-13; Kibaroyaw flanan 32.17)

⁸ Ayiwa, Asiri masace ta kerekuntigiba nana a men ko Asiri masace bora Lakisi, ka taga Libina dugu kere. A wurira ka taga Asiri masace ko o

yoro ra. ⁹ Nka Asiri masace nana kibaroya do men, ko Etiyopi masace min ye Tiraka ye, ko ale ni a ta kerekejama wurira ko o bena a kere. Asiri masace ka o men minke, a ka ciraden werew ci tuun Ezekiyasi fe ni sebe do ye, k'a fo a ye ko: ¹⁰ «Aw ye taga a fo Zuda masace Ezekiyasi ye, ko: <I kana a to i ta Ala ye i lafiri gbansan, ko i ka i jigi la ale kan minke, ko o ra, Asiri masace tena se ka Zeruzalemu dugu mina. ¹¹ Asiri masacew ka min ke jamana tow bee ra, i yere ka o ye. O ka o bee halaki le pewu! Ele ko ele le bena bosi wa? ¹² Ne bemaw ka siya minw halaki, siya minw tun be Gozan dugu kono, ani Haran dugu, ani Resefu dugu, ani Edeni ta mogow minw tun be Telasari, yala o siyaw ta alaw sera ka o kisi wa? ¹³ Hamati ni Aripadi ni Sefarivayimu ni Hena ni Iva ta masacew be min sisan?» »

Ezekiyasi ta daariri

(Ezayi 37.14-20)

¹⁴ Ezekiyasi ka sebe mina ciradenw boro, k'a karan; o ko, a tagara Matigi Ala ta batoso kono. A ka sebe dayele Matigi Ala na koru. ¹⁵ Ezekiyasi ka Matigi Ala daari, k'a fo a ye ko:

«Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, ele min siginin be seruben melekew kunna. Ele kelen le ye dugukolo masayaw bee ta Ala ye. Ele le ka sankolo ni dugukolo dan. ¹⁶ Matigi Ala, i toro malu ka ne lamen! Matigi Ala, i na yeke ka fleri ke! Senakeribu k'a ta ciraden ci ka na ele Ala panaman mafiyenya ni kuma minw ye, o lamen! ¹⁷ Matigi Ala, can lo ko Asiri masacew ka siya tow, ani o ta jamanaw halaki, ¹⁸ ka o ta alaw jeni tasuma ra. Nka o alaw fana tun te ala panamanw ye; mogow yere boro ka fen minw lalaga ni yiri ni kabakuru ye, o lo; o koson o sera ka o halaki. ¹⁹ O ra, ne Matigi Ala, an kisi ka bo Senakeribu boro, k'a to dunuwa masayaw bee y'a lon ko ele Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye.»

Matigi Ala ka Ezekiyasi ta daariri jaabi

(Ezayi 37.21-35)

²⁰ Amazi dence Ezayi ka cira bla ka taga a fo Ezekiyasi ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <I ka daariri min ke ne fe Asiri masace Senakeribu ta ko ra, ne ka o men. ²¹ Matigi Ala ka min fo Asiri masace kama, o ye nin ye; a ko:

Siyon dugu be ele mafiyenya le, ka i logobo;
Zeruzalemu dugu cepumanba be yereko i ma, ka a kun yuguyugu.

²² Ele ka ne le mafiyenya, ka ne le dogoya wa?
Ele sonna ka kuma k'a yira ne le ra wa?

Ele ka i na don ne le ra wa,
ne min ye Izirayeli ta Ala saninman ye?

²³ I ka i ta ciradenw ci ka na ne le mafiyenya, ne Matigi Ala!

I ko: <Ne ta sowotoro caman sababu ra,
ne yelenna fo kuruw kunna,
ka taga se fo Liban jamana cemance ra;
ne ka Liban sediriyiriw bee ra jamijanw tige,
ani siperesiyiriw bee ra numanmanw.
Ne bena yelen kuruw bee ra jamijan kunna,
ka taga don fo o ta yirituba yere kono.

²⁴ Ne ka kolonw sogi jamana werew ra ka o ji min.

Ne bena ne sen la Misiran jamana kono ka Nili bajiw bee ja.»

²⁵ «Ayiwa, o tuma ele m'a lon ko ne kitira nin kow ra kabini wagatijan wa?

Kabini folofolo, ne tun ka kow minw laben, sisan ne be o le kera.

Ne k'a latige ko ele bena dugu barakamanw halaki, ka o ke tomow ye.

²⁶ O duguw ta mogow baraka banna,
jatige ni maroya ka o mina.

O kera i ko kongobinw,
i ko bin nuguninw,
i ko binjalan min be bon kunna;
a kogobari be ja.

²⁷ «Nka ne ka ele sigituma lon,
ka i botuma lon, ka i dontuma lon,
ani wagati min i jusu be bo ne kama.

²⁸ Ayiwa, i n'a fo i jusu bora ne kama,
i ta wasokanw fana sera ne toro ma,
ne bena ne ta nunnanenge don i nun na, ka ne ta karafe don i da ra,
i nana sira min fe, ne bena seko ni i ye o sira kelen fe.

²⁹ «Ayiwa, ele Ezekiyasi, nin bena ke taga-masiyen ye ele fe: Simankise minw benbenna foro kono ka falen o yere ma, aw bena o siman le domu jinan. San wera, minw bena falen o yere ma tuun, aw bena o le domu. Nka a san sabanan, aw yere le bena aw ta siman dan, k'a tige, k'a domu; ka aw ta rezeforow sene, k'a den domu.

³⁰ «Ni o kera, Zuda ta mogow to minw panaman tora, olugu bena ke i ko yiri min ka lilinkuraw bo, k'a lilinw don fo dugukolo jukoro, ka nugu kura ye tuun, fo ka den.

³¹ «Can lo, mogow dow belen bena wuri Zeruzalemu dugu kono, mogow dama dama bena kisi, ka lo Siyon kuru* kan. Fangatigi Ala bena o le ke aw ye a ta kanuyaba koson.

³² «O koson Matigi Ala ka min fo Asiri masace ko ra, o ye nin ye: <Asiri masace tena don nin dugu kono, a tena mogow si bon ni a ta bipew ye, a tena mogow si kere ni a ta negebennan ye, a tena yelenyoro lo ka yelen o kan ka dugu kere.

³³ «<A nana sira min fe, a bena seko o sira kelen le fe. A tena don nin dugu kono fiyewu! Ne Matigi Ala, ne le ko ten.

³⁴ «<Ne le bena nin dugu tanga, k'a bosi, ne yere togo koson, ani ne ta jonce Dawuda koson.» »

Ala ta mogow kisicogo

(Ezayi 37.36-38; Kibaroyaw flanan 32.21-22)

³⁵ O lon su fe, Matigi Ala ta meleke bora ka na Asirika ce waga keme ni biseegi ni waga looru faga (185 000). Mogow tow wurira sogomada fe minke, o ka suw ye yoro bee ra. ³⁶ A kera ten minke, Asiri masace Senakeribu sekora ka taga si-gi Ninive dugu kono. ³⁷ Nka lon do, k'a kinbiri gbannin to a ta ala ta sonnikebon kono, min be

wele ko Nisirōki, a yere dence minw ye Adarameleki ni Sareseri ye, olugu nana ben a kan k'a faga ni kerekemuru ye, ka bori ka taga Ararati jamana ra. A dence Esari Hadon sigira masaya ra a no ra.

Masace Ezekiyasi ka Ala daari a ta bana ko ra

(Ezayi 38.1-8; Kibaroyaw flanan 32.24)

20 O wagati ra, Ezekiyasi nana bana, fo a tun be jini ka sa. Amōzi dence Ezayi tagara a fe, ka taga a fo a ye ko: «Matigi Ala ko i ye i ta lu kopaw laben, sabu i bena sa; i tena keneya ka bo nin bana ra.»

² Ezekiyasi k'a na munu bon kogo fan na, ka Matigi Ala daari; a ko: ³ «E, Matigi Ala, i hakiri to ne ra, sabu ne tugura i ko ni kankelentigiya le ye, ni ne jusukun bee ye; ko min ka di i ye, ne ka o le ke.» Ezekiyasi ka o fo minke, a kasira kosebe.

⁴ O y'a soro Ezayi tun bora bon kono, nka a tun ma bo lu kono ban; Matigi Ala kumana a fe k'a fo a ye ko: ⁵ «Taga a fo Ezekiyasi ye, ale min ye ne ta mogow pamogo ye, ko Matigi Ala, a bemace Dawuda ta Ala ko: «Ne ka i ta daari men, ne ka i ta naji fana ye. Ne bena i keneya. Sinikene, i bena taga Matigi Ala ta batoso kono. ⁶ Ne bena sanji tan ni looru fara i si kan. Ne bena ele ni nin dugu bosi ka bo Asiri masace boro. Ne bena nin dugu kisi ne yere togo bonya koson, ani ne ta jonce Dawuda koson.» »

⁷ Ezayi k'a fo mogow ye ko o ye na ni toromo siri kelen ye. O nana ni o ye, o ka o lala Ezekiyasi ta joriw kan; Ezekiyasi keneyara.

⁸ Ezekiyasi tun ka Ezayi jininka ko tagamasiyen juman le bena a yira ko Matigi Ala bena ale keneya, k'a to ale ye taga Matigi Ala ta batoso kono o lon tere sabanan. ⁹ Ezayi tun k'a fo a ye ko: «Matigi Ala bena nin tagamasiyen le ke i ye, k'a yira i ra ko a ka kuma min fo, ko a bena o ke: Suma bena bo a no ra. Yala i b'a fe suma ye taga na fe ka se fo senlayoro tan wa, walama a ye seko ko fe ka se senlayoro tan le?» ¹⁰ Ezekiyasi ko: «K'a fo ko suma ye taga na fe ka se senlayoro tan, o te kogbelen ye. Ne b'a fe suma ye seko ko fe le ka se senlayoro tan.» ¹¹ Ayiwa, cira Ezayi ka Matigi Ala daari; Matigi Ala k'a to suma sekora ka taga ko fe fo senlayoro tan, Ahazi ta so yelenyoro kan †.

Babiloni masace ta ciradenw nana Ezekiyasi fe

(Ezayi 39)

¹² Ayiwa, o wagati kelen na, Babiloni masace Merodaki Baladan, min ye Baladan dence ye, ale ka Ezekiyasi ta bana kibaroya men minke, a ka sebe do ke, ka bonya do la o kan, ka o ci Ezekiyasi ma. ¹³ Ezekiyasi ka o ciradenw minako na. Fen o fen tun be Ezekiyasi ta fenmarayorow ra, a ka o bee yira o ciradenw na: warigbe ni sanin, ani kasadiyananw, ani turu kasadimanw; a k'a ta kerekeminanw bee yira o ra, ani a ta naforow bee. Foyi le ma to a ta masaso kono, ani a ta mara bee

† Mogow tun be suma cogoya fe o yelenyoro kan, janko ka wagati jate lon.

kono, ni Ezekiyasi ma min yira o ciradenw na.

¹⁴ O kow ko, cira Ezayi nana masace Ezekiyasi fe, ka na a jininka ko: «Nin mogow bora min le? O nana mun le fo i ye?» Ezekiyasi ko: «O bora jamanan do le ra, fo Babiloni*.» ¹⁵ Ezayi k'a jininka tuun ko: «O ka mun ni mun le ye i ta so kono?» Ezekiyasi ko: «Fen o fen be ne ta masaso kono, o ka o bee ye! Foyi ma to ne ta naforow ra, ni ne ma min yira o ra.»

¹⁶ Ezayi k'a fo Ezekiyasi ye ko: «Matigi Ala ta kuma lamem: ¹⁷ «Lon do, bena se, fen o fen be i ta masaso kono, i bemaw ka fen o fen lajen fo ka na se bi ma, o bena na o fenw bee ce ka taga ni o ye Babiloni; foyi tena to. Matigi Ala ko ten. ¹⁸ O bena i yere mamaden dow mina, i yere worodenw ta denw, ka taga ni olugu ye, ka taga o bo ceya ra, ka o bla Babiloni masace ta masaso kono.» »

¹⁹ Ezekiyasi ka Ezayi jaabi ko: «I ka Matigi Ala ta kuma min fo ne ye, o ka ji; sabu hera ni nasuma bena ke jamana kono ne yere ta tere bee ra.»

²⁰ Ayiwa, Ezekiyasi ta kewale tow bee, a ta cefariya, a ka dinga min sogi dugu kono, ka jisira bo dugu kogo jukoro ka ji lana Zeruzalemu dugu kono, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu kono. ²¹ Ezekiyasi sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Manase sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Manase ta wagati

(Kibaroyaw flanan 33.1-10,18-20)

21 Manase sigira masaya ra k'a si to san tan ni fla; a ka san bilooru ni looru le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Hefusiba. ² A ka kojugu ke Matigi Ala na koro. Matigi Ala tun ka siya minw ghen ka bo Izirayeli jamana ra, a ka o siyaw ta ko hara-muninw jagon le ke. ³ A face Ezekiyasi tun ka sonnikeyoro minw cici ka bo kongoriw kan, a ka o bee lalaga kokura tuun. Jo min ye Baali* ye, a ka sarakabonan dow lo o jo togo ra. A ka bere do turu jo musoman Asera togo ra, i n'a fo Akabu min tun ye Izirayeli masace ye folofolo, ale tun k'a ke cogo min na. A k'a kinbiri gban ka karo ni lolow bee bato. ⁴ A ka sarakabonan werew lo Matigi Ala ta batoso kono; k'a soro Matigi Ala tun k'a fo ko ale kelen togo le ka kan ka bato o yoro ra Zeruzalemu.

⁵ A ka sarakabonan dow lo karo ni lolow bee togo ra, Matigi Ala ta batoso lukene fla bee kono. ⁶ A k'a dence di o k'a jeni tasuma ra k'a ke saraka ye. A tun be lagberi ke, ka subagayakow ke. A ka mogow dow sigi, minw be suw wele, ka lagberi ke. A ka do fara a ta kojugu kan Matigi Ala na koro, ka Matigi Ala jusu bo. ⁷ A tun ka jo musoman Asera ta tagamasiyen min lalaga, a ka o bla Ala ta batoso kono, k'a soro Matigi Ala tun k'a fo Dawuda ye, ka na a fo a dence Sulemani fana ye o so ko ra, ko: «Ne ka nin batoso ani nin Zeruzalemu dugu le panawoloma Izirayeli mara bee ra, ka ne togo sigi nin yoro ra wagati bee, ani tuma bee.

⁸ Ne ka kuma minw fo Izirayelimogow ye, ni o ka o lamem ka o sira tagama, ani ne ta baarden Musa ka sariya minw bee yira o ra ni o ka o sira tagama, o tuma ne ka jamana min di o bemaw ma, ne tena

o gben ka taga yoro si ka bo o jamana konɔ tuun.»
⁹ Nka mogow ma Ala lamɛn. Manase ka o lafiri; Matigi Ala tun ka siya minw halaki ka bo Izirayelimogow na, o ka kojugu ke ka teme hali o siyaw kan.

Zuda mara labancogo

¹⁰ O kera minke, Matigi Ala ka kuma don a ta ciraw da ra, minw ye a ta baaradenw ye, ko:
¹¹ «Zuda masace Manase ka ko haramuninw le ke. Amorikaw tun konna ka kojugu minw ke ale na, ale ta kojugu belɛn nana teme olugu ta kan. A ka Zuda mara mogow bla jurumun na ni a ta jason ye. ¹² O ra, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne be-na kojuguba do ben Zeruzalemukaw, ani Zuda mara mogow kan; ni mogow o mogow toro ka na o ko men, o tigi bɛna kabakoya fo ka manwu. ¹³ Ne ka juru min ke ka Samari dugu suma, ani ne ka sumanikefen min ke ka Akabu ta somogow suma, ne bɛna o kelen le ke ka Zeruzalemu dugu fana suma. Ne bɛna Zeruzalemu dugumogow bee labo dugu konɔ, k'a ke i n'a fo mogow be minan konɔ saani cogo min na, ka soro k'a dabiri, a saanin ko. ¹⁴ Ne ta mogow to minw tora, ne bɛna olugu to yi, ka o labla o juguw ye. O juguw bee bɛna na ben o kan, ka o borofɛnw bee ce; ¹⁵ sabu o ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ. Kabini lon min na o bemaw bora Misiran jamana ra, fo ka na se bi ma, o be to ka ne jusu bo le dorɔn.» »

Manase ta masaya laban

¹⁶ Manase ka mogow jarakibari caman faga, fo ka Zeruzalemu dugu fan bee fa suw ra. Ka fara o bee kan, a ka kojugu werew ke Matigi Ala na korɔ, ka Zuda ta mogow bla o jurumunw na.

¹⁷ Ayiwa, Manase ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, a ka jurumun minw ke, o kow sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konɔ.

¹⁸ Manase sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don a ta so yiritu konɔ, min tun be wele ko Uza ta yiritu. A dence Amɔn sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Amɔn ta wagati

(Kibaroyaw flanan 33.21-25)

¹⁹ Amɔn sigira masaya ra k'a si to san mugan ni fla; a ka san fla le ke masaya ra. A siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Mesulemeti. Ale tun ye Harusi denmuso do le ye; o tun be bo Yotiba dugu konɔ. ²⁰ A ka kojugu ke Matigi Ala na korɔ, i n'a fo a face Manase tun k'a ke cogo min na. ²¹ A face tun ka sira o sira ta, a fana ka o siraw bee le tagama. A face tun ka jo minw son, a fana ka o jow le son, k'a kinbiri gban ka o bato. ²² A bora Matigi Ala, a ta Ala ko, a bemaw ta Ala. A ma Matigi Ala ta sira si tagama.

²³ Lon do, Amɔn ta jamana kuntigiw ka janfa siri a kama. O k'a faga a ta bon konɔ. ²⁴ Nka o mogow minw bee tun ka masace Amɔn janfa, jama wurira ka olugu bee faga. O k'a dence Yoziyasi sigi masaya ra a no ra.

²⁵ Ayiwa, Amɔn ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw

kitabu konɔ. ²⁶ O ka Amɔn su don a ta kaburu konɔ, Uza ta yiritu ra. A dence Yoziyasi le sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Yoziyasi ta wagati

(Kibaroyaw flanan 34.1-2)

22 Yoziyasi sigira masaya ra k'a si to san see-gi. A ka san bisaba ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yedida; ale tun ye Adaya denmuso do le ye; o tun be bo Bosikati dugu konɔ. ² Ko minw terennin lo Matigi Ala na korɔ, a ka o le ke. A k'a bemace Dawuda ta siraw bee le tagama. A ma o sira bla ka jenge ka taga a kininboro fe walama ka taga a numanboro fe.

Sariya kitabu yera

(Kibaroyaw flanan 34.8-18)

³ Masace Yoziyasi ta masaya san tan ni seeginan na, lon do, a k'a ta seberikebaga Safan ci, ka taga Matigi Ala ta batoso konɔ. Safan tun ye Mesulamu dence Asaliya dence le ye. A k'a fo a ye ko: ⁴ «Taga sarakalasebagaw kuntigiba Hilikiya fe, ko mogow ka wari min di Alabatosoba konɔ, so donda korosi-bagaw ka wari min mina, ko a ye o wari bee fara jogon kan. ⁵ O ye o wari di Matigi Ala ta batoso lalagabagaw kuntigiw ma. Olugu bɛna Matigi Ala ta batoso baaradenw sara ni o ye, janko o ye Alabatoso yoro cenninw lalaga. ⁶ O be yirilesebagaw, ani baaradenw, ani bonlobagaw sara, ka yiriw san, ani kabakuru lesenin minw bɛna ke ka so lalaga. ⁷ Nka ni wari o wari dira o ma, mogow kana o wari jate pininka o fe, sabu o be o ta baara kera ni jusukun gbenin le ye.»

⁸ Ka o to o ra, sarakalasebagaw kuntigiba Hilikiya nana a fo seberikebaga Safan ye ko: «Ne ka sariya kitabu ye Matigi Ala ta batoso konɔ!» Hilikiya ka o kitabu di Safan ma, Safan k'a karan.

⁹ Seberikebaga Safan tagara masace fe. A tagara a fo masace ye ko: «I ta jonw ka Matigi Ala ta batoso wari di Alabatoso lalagabagaw kuntigiw ma.» ¹⁰ Seberikebaga Safan k'a fo fana ko: «Sarakalasebaga Hilikiya ka kitabu do di ne ma fana.» A ka o sebe karan masace na na.

Masace ka ciramuso Huluda pininka

(Kibaroyaw flanan 34.19-28)

¹¹ Masace ka sariya kitabu kumaw men minke, a k'a ta derege mina k'a faran. ¹² Masace k'a fo sarakalasebaga Hilikiya ni Safan dence Ayikamu ni Mise dence Akibori, ani seberikebaga Safan ni masace ta baaraden Asaya ye ko: ¹³ «Aw ye taga Matigi Ala pininka ne togo ra, ani jama bee togo ra, ani Zuda mara mogow bee, nin kitabu ta kumaw ko ra, an ka nin kitabu min ye; sabu Matigi Ala ta dimi ka bon. Matigi dimina an korɔ kosebe, sabu an bemaw ma nin kitabu ta kumaw sira tagama; a sebera kitabu konɔ ko an ka kan ka min ke, o m'a ke ten.»

¹⁴ Sarakalasebaga Hilikiya, ani Ayikamu, ani Akibori, ani Safan, ani Asaya, olugu tagara ciramuso Huluda fe ka taga kuma ni a ye; ale tun ye Salumu

ta muso le ye. Salumu face tun ye Tikiva ye, Tikiva face tun ye Harasi ye. Salumu le tun ye Alabatoso-ba ta faniw korosibaga ye. A ni a muso tun siginin be Zeruzalemu ta kindakura le ra. ¹⁵ Huluda ka o jaabi ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye nin ye; mogo min ka aw ci ne fe, aw ye taga a fo o tigi ye ¹⁶ ko Matigi Ala ko: «Ne bena kojuguba le ben nin dugu ni a dugumogow kan, ka kapa ni nin kitabu ta kumaw ye, Zuda masace ka kitabu min karan. ¹⁷ I n'a fo o ka ne to yi, ka taga wusunan sarakaw* bo ala werew ye, ka ne jusu bo ni o ta kewalew ye, o koson ne dimina nin dugu korokosebe, dimi min fana tena mala tuun.»

¹⁸ «Nka aw ye taga a fo Zuda masace ye, min ka aw ci ko aw ye na Matigi Ala jininka, ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «I ka nin kitabu kuma lamem minke, ¹⁹ o kow digira i ra kosebe. I ka i yere majigi Matigi Ala na korokosebe, sabu ne ka min fo nin dugu ni a dugumogow kama, i ka o men. Ne bena o ke panibagatow le ye, ka o danga. Nka ele ka i ta faniw faran, ka kasi ne na korokosebe, o koson ne fana ka i ta daariri lamem. Matigi Ala ko ten. ²⁰ O koson ni i nana sa, ne bena i lataga i bema tow fe. I bena sa hera le ra; o bena i su don i ta kaburu konokosebe. Ni o kera, ne bena nin kojugu min lase nin dugu ma, i yere na tena o ye.»

Ayiwa, o tagara o kumaw lase masace ma.

Yoziyasi ka jennogonya don ni Ala ye

(Kibaroyaw flanan 34.29-32)

23 Masace Yoziyasi ka Zuda mara cekorobaw, ani Zeruzalemu dugu cekorobaw bee wele ka na. ² O ko, masace tagara Matigi Ala ta batoso konokosebe, ale ni Zuda mara mogow bee, ani Zeruzalemu dugumogow bee, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani jama bee, denmisen fara mogokoroba kan. O tun ka o kitabu min sorokosebe Matigi Ala ta batoso konokosebe, o ka o jennogonya kitabu kumaw bee karan jama bee na. ³ O y'a sorokosebe masace tun lonin be tintin do kan; a ka jennogonya* don kura ye tuun ni Matigi Ala ye, k'a fo ko: «An bena tugu Matigi Ala le ko, k'a ta kumaw, ani a ta ciw, ani a ta cifoninw bee sira tagama ni an jusukun bee ye, ani an nin bee, janko Ala tun ka kuma minw sebe a ta jennogonya kitabu konokosebe kakorokosebe, an ye o kumaw bee sira tagama.»

Jama bee sonna o jennogonya ta kumaw ma.

Yoziyasi ka batofen werew labo Zuda mara ra

(Kibaroyaw flanan 34.3-5)

⁴ Masace k'a fo sarakalasebagaw kuntigiba Hilikiya ye, ani sarakalasebaga tow, ani Alabatoso donda korosibagaw ye, ko fen o fen ye Baali* ta jow ye, ani Asera ta jow, ani karo ni lolow ta sonnikewefenw ye, ko o ye o fenw bee labo Alabatoso konokosebe. O ka o fenw labo ka taga o jeni Zeruzalemu dugu ko fe, Sedoron kenegbe ra, k'a buguri ce ka taga ni a ye fo Beteli. ⁵ Zuda masacew tun ka sonnikewebaga minw sigi folofolo, wagati min o tun be wusunan sarakaw* bora sonnikewerow ra, kongoriw kunna, Zuda duguw konokosebe, ani Zeruzalemu kereweduguw ra, o ka o sonnikewebagaw bee gben.

Sonnikewebaga minw fana tun be wusunan sarakaw bora Baali ta jo ye, ani minw tun be tere ni karo ni lolow batoro, o ka olugu fana gben. ⁶ O tun be jo musoman Asera bato nin bere min ye, a ka o bere labo Matigi Ala ta batoso konokosebe, ka taga ni a ye Zeruzalemu dugu ko fe, Sedoron ko yoro ra, ka taga a jeni o yoro ra, fo k'a ke buguri ye. O ka o buguri bon dugumogow ta kaburulo ra.

⁷ Ce jatoyakebaga minw ta yorow tun be Matigi Ala ta batoso lu konokosebe, o ka o yorow bee cen ka bo yi. Musow tun be jo musoman Asera ta sonnikewefaniw dan o yorow le ra fana.

⁸ Yoziyasi ka Zuda duguw ta sarakalasebagaw bee wele ka na Zeruzalemu. Sarakalasebagaw tun be wusunan sarakaw bora sonnikewerow minw na kongoriw kan, k'a ta Geba ka taga a bla fo Beri Seba, a ka o yorow bee cen. O tun ka sonnikewerow minw lo duguw dondaw ra, a ka o fana cen. Min tun be dugutigi Yosuwe yere ta donda ra, a ka o fana cen; o tun be dugu donda numanboroyanfan fe. ⁹ Sarakalasebaga minw tun ka sarakaw bo sonnikewerow ra kongoriw kan, o ma son olugu ye ke saraka bo ye Matigi Ala ta sarakajenifen* kan Zeruzalemu. O koni tun be se ka burufunubariw domu ni sarakalasebaga tow ye.

¹⁰ O tun be to ka denmisenw jeni ka o ke saraka ye yoro min na, min ye Tofeti yoro ye, Beni Hinomu kurufurancera ra, a ka o yoro bee cen k'a lanogo, janko mogo si kana se k'a dence walama a denmu-so jeni k'a ke saraka ye tuun ka Moloki ta jo bato.

¹¹ Zuda masacew tun ka so minw bla, ka o ke ka tere bato, a ka o bee bo yi. O sow tun be Alabatoso lu konokosebe; o tun be lu donda ra, dugu namogo do ta siyoro kere fe, min togow tun ye ko Netan Meleki. O tun be sowotoro minw ke ka tere bato, a ka olugu fana jeni. ¹² Sarakabonan minw tun be Ahazi ta biribon kunna, Zuda masacew tun ka minw lo, masace Yoziyasi ka o bee cici, ani Manase tun ka minw lo Matigi Ala ta batoso lu fla bee konokosebe. A ka o cici, ka o buguri ce ka taga o bon Sedoron ko konokosebe. ¹³ Sonnikewerow minw tun be kongori kan Zeruzalemu dugu tereboyanfan na, a ka o yorow fana cen. O yoro tun be oliviyesunw kuru woroduguyanfan fe, yoro min be wele ko halakiri kuru. Izirayeli masace min tun ye Sulemani ye, ale le tun ka o sonnikewerow lo Sidonkaw ta jo musoman haramunin ye, min ye Asera ye, ani Mohabukaw ta jo haramunin ye, min ye Kemosi ye, ani Amonkaw ta jo haramuninba ye, min ye Moloki ye. ¹⁴ Yoziyasi ka kabakuruanw cici, ka jo musoman Asera ta berew tigetige, ka mogokolow ce, ka o ke o no ra, janko k'a cen.

Yoziyasi ka batofen werew cen Izirayeli mara ra

(Kibaroyaw flanan 34.6-7)

¹⁵ Yoziyasi ka o ko kelen fana ke Beteli; Nebati dence Yerobohamu, masace min tun ka Izirayelimogow bla jurumun na, ale tun ka sonnikewerow min lo kongori kan, sarakabonan min tun be o sonnikewerow ra, a ka o fana cen. A ka o sarakabonan ni o sonnikewerow cen, ka jo musoman Asera ta sonnikewere jeni, k'a sonnikewerow jeni fo

k'a ke buguri ye.

¹⁶ Yoziyasi nana a ja munu, ka kaburu dow ye kongoriw kan yi; a ka mogow ci ka taga o suw kolow bo ka na; o ka o kolow jeni sonnikeworow kan, ka o yorow lanogo, i n'a fo Matigi Ala tun k'a ta kuma don a ta cira da ra k'a fo cogo min na. Ala ta cira tun ka o kumaw le fo folofolo.

¹⁷ Yoziyasi nana a fo ko: «Ne ja be kaburu juman ta kabakuru le ra yan fe yi tan?» Dugumogow k'a jaabi ko: «Ala ta cira min tun nana ka bo Zuda mara ra, ale ta kaburu tagamasiyen lo. I ka min ke nin sarakabonanw kan tan co, o cira tun nana o kumaw le fo, ko o le bena ke nin sarakabonanw kan.» ¹⁸ Yoziyasi ko: «Aw ye o kaburu to yi! Mogow si kana maga a kolow ra.» O ka o cira kolow to yi, ani cira min fana tun nana ka bo Samari, o ka ale kolow fana to yi.

¹⁹ Sonnikewon minw tun be kongoriw kan Samari duguw konon, Izirayeli masacew tun ka minw lalaga ka sonni ke yi, fo ka na Matigi Ala jusu bo, Yoziyasi ka o bee waraga ka bo yi. A ka min ke Beteli, a ka o ko kelen le ke Samari fana. ²⁰ Sonnikewaga minw tun be o sonnikeworow ra, a ka olugu bee mina ka o faga sarakabonanw kan, ka mogokolow jeni sarakabonanw kan. O ko, a sekora ka taga Zeruzalemu.

Jonyaban panagbe

(Kibaroyaw flanan 35.1,18-19)

²¹ Masace k'a fo mogow bee ye ko: «Aw ye Jonyaban panagbe* ke ka Matigi Ala, aw ta Ala bonya, i n'a fo a fora Ala ta jennogonya* kitabu konon cogo min na.»

²² O ka Jonyaban panagbe* min ke, o panagbe jogon tun ma deri ka ke, kabini kuntigiw tun be Izirayeli jamana kunna wagati min na, fo ka na a bla Izirayeli masacew, ani Zuda masacew ta wagati ra. ²³ Nka masace Yoziyasi ta masaya san tan ni seeginan le ra, o panagbe sorora ka ke Zeruzalemu, ka Matigi Ala togow bonya.

Yoziyasi ta ko tow

(Kibaroyaw flanan 35.20-27; 36.1)

²⁴ Ka fara o bee kan, mogow minw tun b'a fo ko o be kuma ni suw ye, ani minw be lagberi ke, Yoziyasi ka o mogow bee gben. Yirimogoninw, ani jow, ani fen haramunin minw bee tun be Zuda mara ra, ani Zeruzalemu dugu konon, a ka o bee bo yi, janko sariya ta kuma minw sebera kitabu konon, sarakalasebaga Hilikiya ka kitabu min ye Matigi Ala ta batoso konon, mogow ye o kitabu kumaw sira tagama.

²⁵ Masace minw temena Yoziyasi ja, o do si ma seko ka na Matigi Ala fe ni a jusukun bee ye, ani a nin bee, ani a baraka bee, ka Musa ta sariyaw bee sira tagama i ko Yoziyasi k'a ke cogo min na. A jogon masace fana ma wuri a ko fe tuun.

²⁶ Nka o bee n'a ta, Matigi Ala tun dimina Zuda ta mogow korow cogo min na, fo k'a jusu bo, o dimi tun ma ban, sabu Manase tun ka ko minw bee ke, o kow tun ka Ala jusu bo. ²⁷ O koson Matigi Ala ko: «Ne bena Zuda mara mogow fana gben ka bo

ne ja korow, i n'a fo ne ka Izirayelimogow gben cogo min na. Ne bena ban nin dugu fana ra, ne tun ka nin dugu min panawoloma, min ye Zeruzalemu ye; ne bena ban nin Alabatoso fana ra, ne tun k'a fo ko o min bena ke ne togow sigiyoro ye.»

Yoziyasi ta masaya laban

²⁸ Ayiwa, Yoziyasi ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabuwan konon.

²⁹ Yoziyasi ta masaya wagati ra, Misiran masace Farawona, min togow tun ye ko Neko, ale wurira ko a be taga Asiri masace fe Efirati ba fan fe. Masace Yoziyasi tagara lo a ja ko a b'a kere; nka Farawona ka Yoziyasi faga o kere ra Megido. ³⁰ A ta jamana kuntigiw k'a su ta sowotoro do konon. O k'a ta ka bo Megido, ka taga ni a ye Zeruzalemu, ka taga a su don a ta kaburu konon. Jamanamogow k'a dence Yohahazi ta, ka turu saninman* ke ale kun na, k'a sigi masaya ra a face no ra.

Zuda masace Yohahazi ta masaya wagati

(Kibaroyaw flanan 36.2-4)

³¹ Yohahazi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni saba. A ka karo saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togow tun ye ko Hamutali; ale tun ye Yere mi denmuso le ye, o tun be bo Libina. ³² A ka kojugu ke Matigi Ala ja korow, i n'a fo a bemaw tun k'a ke cogo min na. ³³ Farawona min tun ye Neko ye, ale nana a mina k'a siri ni negejoroko ye, Ribila dugu konon, Hamati jamana ra, ko a kana sigi masaya ra Zeruzalemu tuun. Farawona ka warida do ben Zuda mara kan, ko o ka kan ka to ka o sara; o tun ye warigbe kilo waga saba ni keme naani ye (3 400), ani sanin kilo bisa ba ni naani. ³⁴ Farawona, min togow tun ye ko Neko, ale ka Yoziyasi dence Eliyakimu le ke Zuda masace ye a face Yoziyasi no ra. A ka Eliyakimu togow ye lema k'a ke Yehoyakimu ye. A ka Yohahazi mina ka taga ni a ye Misiran; a tagara sa o yoro ra yi.

³⁵ Farawona tun ka warigbe ni sanin hakeya min fo, Yehoyakimu tun be o dira a ma. O ra, a ka jamana mogow bee kelen kelen ta wari sorota jate mina, ka warigbe ni sanin hakeya do mina bee kelen kelen fe, ka kapa ni bee ta sorota ye. A ka o le ke janko ka Farawona ta wari sorow k'a di a ma.

Zuda masace Yehoyakimu ta wagati

(Kibaroyaw flanan 36.5-8)

³⁶ Yehoyakimu sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togow tun ye ko Zebuda. Ale tun ye Pedaya denmuso le ye; o tun be bo Ruma dugu konon. ³⁷ A ka kojugu ke Matigi Ala ja korow, i n'a fo a bemaw tun k'a ke cogo min na.

Babilonikaw nana Yehoyakimu kere

24 Yehoyakimu ta masaya wagati ra, Babiloni masace min ye Nebukadinesari ye, ale nana Yehoyakimu kama ka na a kere. Yehoyakimu tora

Nebukadinesari ta fanga koro fo san saba. Nka o ko fe, Yehoyakimu murutira tuun.

² Matigi Ala k'a to benkannikebaga dow bora Babilonikaw ta jamana ra, ani Sirikaw ta jamana ra, ani Mohabukaw ta jamana ra, ani Amankaw ta jamana ra, ka na Yehoyakimu kama. Ala k'a to olugu nana Zuda mara kama, janko ka na o halaki le pewu, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, a tun ka kuma min don a ta baardenw da ra, minw ye a ta ciraw ye. ³ Sigiya t'a ra, nin kera ka kapa ni Matigi Ala yere ta kuma le ye. A tun b'a fe ka Zuda mara mogow bo a yere na koro, Manase ta jurumunw bee koson, ⁴ ani a tun ka mogow jarakibari minw bee faga, fo ka Zeruzalemu dugu bee ke jori ye. Matigi Ala tun t'a fe ka o hake yafa tuun.

⁵ Ayiwa, Yehoyakimu ta kewale tow, a ka ko minw bee ke, o kow bee sebera Zuda masacew ta kibaroyaw kitabu konon. ⁶ Yehoyakimu sara, ka taga fara a bemaw kan. A dence Yehoyakini sigira masaya ra a no ra.

⁷ O wagati ra, Misiran masace ma bo a ta jamana ra tuun ka taga kere ke; sabu yoro o yoro tun be a ta mara konon, Babiloni masace tun ka o yorow bee mina, k'a ta Misiran ba ra, ka taga a bla fo Efirati ba ra.

Zuda masace Yehoyakini ta wagati

(Kibaroyaw flanan 36.9-10)

⁸ Yehoyakini sigira masaya ra k'a si to san tan ni seegi. A ka karo saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Nehusita. Ale tun ye Elinatan denmuso le ye; Zeruzalemukaw tun lo. ⁹ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo a face tun k'a ke cogo min na.

Babilonikaw nana Zeruzalemu dugumogow mina

¹⁰ Yehoyakini ta wagati ra, Babiloni masace Nebukadinesari ta jamana kerekuntigiw ni a ta kerekajama nana Zeruzalemu dugu kama ka na dugu lamini. ¹¹ Ka o kuntigiw lonin to o kere ra yi, Nebukadinesari yere nana lo dugu na fe. ¹² Zuda masace Yehoyakini bora ka taga a yere di Babiloni masace ma, a ni a bamuso, ani a ta jamana kuntigiw ni namogow, ani a ta mogobaw. Babiloni masace ka o mina. O kera Babiloni masace ta masaya san seeginan le ra. ¹³ A ka Matigi Ala ta batoso naforow ni masace ta lu naforow bee ce. Izirayeli masace Sulemani tun ka minan saninlanman minw lalaga ka o bla Matigi Ala ta batoso konon, Nebukadinesari ka o minanw bee cici. Matigi Ala tun ka kuma min fo kabini folofolo, o kuma le kera can ye †.

¹⁴ A ka Zeruzalemu dugumogow bee mina ka taga ni o ye, ani a kuntigiw bee, ani a kerekedenw bee; o bee lajennin tun ye mogow waga tan, ani borobaarakabagaw, ani negebaarabagaw bee. A ka dugumogow bee ra fagantanw doron le to dugu konon yi. ¹⁵ A ka Yehoyakini yere mina ka bo Zeruzalemu, ka taga ni a ye Babiloni, ani a bamuso, ani a ta musow, ani a ta mogobaw, ani jamana

kuntigibaw. ¹⁶ Babiloni masace ka kerekewe waga wolonfla (7 000) fana mina ka taga ni olugu ye, ani borobaarakabagaw ni negebaarabagaw ce waga kelen, ani kerekecafariw bee.

¹⁷ Babiloni masace ka Yehoyakini belence sigi masaya ra a no ra, min togo tun ye ko Mataniya. A ka o togo yelema k'a ke Sedesiyasi ye.

Zuda masace Sedesiyasi ta wagati

(Yeremi 52.1-3; Kibaroyaw flanan 36.11-13)

¹⁸ Sedesiyasi sigira masaya ra k'a si to san mungan ni kelen. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Hamutali. Yeremi denmuso tun lo; Libinaka tun lo. ¹⁹ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo Yehoyakimu tun k'a ke cogo min na.

²⁰ Nin kow bee tun sera Zeruzalemu dugu ni Zuda mara ma, Matigi Ala ta dimi le koson. A laban, Matigi Ala nana o gben ka bo a yere na koro. O ko fe, Sedesiyasi belen nana muruti Babiloni masace ma.

Babilonikaw nana Sedesiyasi mina Zeruzalemu

(Yeremi 39.1-7; 52.4-11)

25 Sedesiyasi ta masaya san konontonnan na, o san karo tannan na, o karo tere tannan

na, Babiloni masace Nebukadinesari nana Zeruzalemu dugu kama tuun, ni a ta kerekajama bee ye, ka na dugu lamini; o ka tintin dow lo ka dugu lamini. ² O ka dugu lamini ten ka taga se fo masace Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan ma. ³ O san karo naaninan †, o karo tere konontonnan, kongow nana gban dugumogow ra k'a sorodomuni si tun te o boro tuun minke, ⁴ o ka wo do bo kogo ra. Masace ni kerekewe bee bora o sira fe su fe, kogo fla ce ma, masace ta yiritu fan na, ka bori ka taga Zuriden kenegbe sira fe. O y'a sorow Babilonikaw tun ka dugu lamini. ⁵ Nka Babilonikaw ta kerekajama ka masace gben ka taga a mina Zeriko kenegbeyoro ra. A ta kerekajama bee borira ka janjan k'a to yi. ⁶ O ka masace Sedesiyasi mina ka taga ni a ye Ribila, Babiloni masace fe, ka taga a ta kiti tige. ⁷ O k'a dencew kannatige a yere na na. O ko, o ka ale yere padenw ci, k'a siri ni siranegwe jorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni.

Babilonikaw ka Zuda mara mogow tow bee mina

(Yeremi 39.8-10; 52.12-27; Kibaroyaw flanan 36.17-21)

⁸ Babiloni masace Nebukadinesari ta masaya san tan ni konontonnan na, o san karo loorunan, o karo tere wolonflanan na, Nebuzaradan nana Zeruzalemu. Ale tun ye Babiloni* masace ta jamana kuntigi do ye, ani masace ta kerekuntigiba. ⁹ A ka Matigi Ala ta batoso jeni, ani masace ta so, ani dugu bonw bee; a ka bon panamanw bee jeni. ¹⁰ Babilonikaw ta kerekajama min tun be ni masace ta kerekuntigiba ye, olugu ka Zeruzalemu dugu kogow cici. ¹¹ Mogow to minw tun tora dugu

† O kuma tun fora Masacew ta kitabu flanan na 20.17

†† A fora ko karo naaninan, ka kapa ni Yeremi 52.6

kɔnɔ, Nebuzaradan, min tun ye masace ta kerekuntigiba ye, ale ka olugu bɛɛ mina ka taga ni o ye, ani minw tun ka o yere di Babiloni masace ma, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ. ¹² A ka dugu fagantan dɔw le to yi, janko olugu ye ke rɛzenw, ani forow sene ye.

¹³ Matigi Ala ta batoso ta samasen siranegeramanw, ani a siranegɛ wotorow, ani a minanba koorinin min tun lalagara ni siranegɛ ye, Babilonikaw ka o bɛɛ cici, ka taga ni o siranegɛ ye Babiloni. ¹⁴ O ka siranegɛdagaw, ani a bugurice-nanw, ani a muruw, ani a setiw ta. O tun bɛ baara ke ni siranegɛfenw min o min ye Alabatoso kɔnɔ, o ka o bɛɛ ta. ¹⁵ Masace ta kerekuntigiba ka tasum-abonanw, ani jifiyɛw fana ta; fen o fen tun ye sanin ye, ani fen o fen tun ye warigbɛ ye, a ka o bɛɛ ta.

¹⁶ Masace Sulemani tun ka o samasen fla ni o minanba koorinin ni o wotoro minw lalaga Matigi Ala ta batoso kama, mɔgɔ si tun tɛ o siranegɛ hakeya lon. ¹⁷ O samasen bɛɛ kelen kelen janya tun ye nɔngɔn † na tan ni seegi. O tun ka datugunan dɔw ke o ra ni siranegɛ ye; o janya tun ye nɔngɔn na saba. O tun ka jɔ dɔw ke ka samasen sanfeyɔrɔ nɛgen, ani gerenadi yiriden bisigiyaw; o bɛɛ tun ye siranegɛ le ye. Samasen fla bɛɛ cogoya tun ye kelen ye, ani fen minw tun kera ka o nɛgenɛgen.

¹⁸ Masaso kɔrɔsibaga kuntigi ka sarakalasebagaw kuntigiba Seraya fana mina, ani a demɛbaga min tun ye sarakalasebaga Sofoni ye, ani sarakalasebaga saba minw tun bɛ Alabatosoba donda kɔrɔsibagaw ye. ¹⁹ A ka dugu kerekɛjama namɔgɔba dɔ fana mina, ani Zuda masace ladibaga cɛ looru minw tun tora dugu kɔnɔ, ani kerekɛjama kuntigi ta seberikebaga min tun bɛ cɛdenw ta kerekɛdenya ra, ani Zuda mara cɛ biwɔrɔ; olugu tun bɛ dugu kɔnɔ yi. ²⁰ Masaso kɔrɔsibagaw kuntigi Nebuzaradan ka o mɔgɔw mina ka taga ni o ye Ribila Babiloni masace fɛ. ²¹ Babiloni masace ka o faga Ribila, Hamati mara ra.

Zuda mara mɔgɔw minana o cogo le ra ka bɔ o ta jamana ra ka taga fɔ yɔrɔjan.

Nebukadinesari ka Gedaliya sigi Zuda mara kunna

(Yeremi 40.7-41.18)

²² Ayiwa, Babiloni masace Nebukadinesari tun ka mɔgɔ minw to Zuda mara ra, a ka Gedaliya sigi olugu kunna, k'a ke o pamɔgɔ ye. Gedaliya face tun ye Ayikamu ye, Ayikamu face tun ye Safan ye.

²³ Zuda mara ta kuntigiw, ani o ta kerekɛden minw tun tora yi, olugu nana a men ko Babiloni masace ka Gedaliya le sigi k'a ke jamana pamɔgɔ ye minke, o ni o ta mɔgɔw tagara Gedaliya ko Misipa. O mɔgɔw le tun ye Netaniya dence Sumayila ye, ani Kareya dence Yohanan, ani Tahumeti dence Seraya, min bɛ bɔ Netofa, ani Mahakakace dence Yazaniya. ²⁴ Gedaliya karira o mɔgɔw ni o ta kerekɛcɛw ye, k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran Babilonikaw ta kuntigiw na, ko o bɛna ko dɔ ke aw ra. Aw ye to jamana kɔnɔ yan, ka baara ke Babiloni masace ye; aw ta hera bɛ o le ra.»

²⁵ Nka o san karo wolonflanan na, Elisama dence Netaniya, o dence Sumayila, ale min tun ye masacɛden ye, ale ni cɛ tan nana, ka na ben Gedaliya kan k'a faga, ani Yahudiyaw ni Babilonika minw bɛɛ tun bɛ ni a ye Misipa. ²⁶ O kera minke, mɔgɔ tɔw bɛɛ, mɔgɔ fitini fara mɔgɔba kan, ani kerekuntigiw bɛɛ, o bɛɛ wurira ka bori ka taga Misiran, sabu o tun bɛ siranna Babilonikaw na.

Babiloni masace ka Yehoyakini labɔ kaso ra

(Yeremi 52.31-34)

²⁷ Ayiwa, Masace Yehoyakini ta minari san bisa-ba ni wolonflanan na, san min na Evili Merodaki kera Babiloni* masace ye, o san karo tan ni flanan, ani o karo tere mugan ni wolonflanan, Babiloni masace ka Zuda masace Yehoyakini labla, ka a labɔ kasobon na. ²⁸ A tun bɛ kuma Yehoyakini fɛ i ko a teri; masace minw tun minana ka taga Babiloni i ko ale, a ka Yehoyakini sigi olugu bɛɛ kunna. ²⁹ A ka Yehoyakini ta kasodenderegew bɔ a ra. A tun bɛ domuni ke ni Babiloni masace yere le ye lon o lon, a si tɔ bɛɛ ra. ³⁰ Babiloni masace k'a mako bɛɛ na o cogo le ra lon o lon, a si tɔ bɛɛ ra.

† Nɔngɔn na kelen bɛ se ka ben mɛtere tarance le ma.

Kibaroyaw fɔlɔ

Kitabu faamucogo

Yahudiyaw tun b'a miiri ko sarakalasebaga Esidarasi le kera Kibaroyaw ta kitabu fɔlɔ ni a flanan sebebaga ye. Ni yɔrɔ dama dama tɛ, an b'a ye ko Kibaroyaw ta kitabu an Masacɛw ta kitabu ta kumaw ye kelen ye. O bɛɛ bɛ Izirayeli jamana ta masacɛw ta kow le fɔ.

Kibaroyaw ta kitabu fla bɛɛ tun ye kitabu kelen ye.

Izirayelimɔgɔw nana ka bɔ Babilɔni, o kɔ, nin kitabu fla sɔrɔra ka sebe, janko k'a yira mɔgɔw ra, ko ka tagama ka kapa ni Ala ta sariyaw ye, ko nafa bɛ o ra.

Kibaroaya kitabu fɔlɔ bɛ Izirayelimɔgɔw tɔgɔw fɔ an ye, k'a ta o bemaw ta wagati ra, ka taga a bla mɔgɔ minaninw ta wagati ra, ani minw sekora ka na Izirayeli jamana kɔnɔ tuun.

Fɛnba fla bɛ Kibaroyaw ta kitabu fɔlɔ kɔnɔ, Izirayeli masacɛw ta ko ra:

A fɔlɔ, an b'a ye ko kojugu caman sera Izirayeli mara ni Zuda mara mɔgɔw ma, nka o bɛɛ n'a ta, Ala ma ban o ra; a tun b'a fɛ ka kɔjuman minw kɛ o ye, a ka o kɛ Zuda mara mɔgɔw ye. O kosɔn a ta masacɛɔuman dɔw tun bɛ yi, i n'a fɔ Dawuda ni Sulemani, ani Yosafati, ani Ezekiyasi, ani Yoziyasi, olugu ka baarajuman minw kɛ, kitabu sebebaga ka o bɛɛ fɔ an ye, k'a yira ko o mɔgɔw tora Ala kɔ.

A flanan, nin kitabu bɛ Zeruzalɛmu ta Alabatosoba ko fɔ an ye, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔgɔw ta baarakɛcogo. Masacɛ Sulemani le ka Alabatosoba lɔ, nka masacɛ Dawuda tun ka o baaraw ko labɛn, sani a ye sa.

Kitabu kɔnɔkɔw

Izirayelimɔgɔw ta durujaw tɔgɔw

Masacɛ Sawuli ta saya

Masacɛ Dawuda ta wagatigbɛlɛnw ani a ta baara kɛninw

Masacɛ Dawuda ka Alabatosoba lɔko fɔ

Izirayelimɔgɔw ta buruju kitabu

K'a ta Adama ra ka taga a bla Sɛmu ra

1 Adama le tun ye Seti face ye, Seti tun ye Enɔsi face ye, ² Enɔsi tun ye Kenan face ye, Kenan tun ye Mahalaleli face ye, Mahalaleli tun ye Yerɛdi face ye, ³ Yerɛdi tun ye Henoki face ye, Henoki tun ye Matusalɛmu face ye, Matusalɛmu tun ye Lemɛki face ye, ⁴ Lemɛki tun ye Nuho face ye, Nuho tun ye Sɛmu ni Kamu ni Zafeti face ye.

⁵ Zafeti dencɛw tun ye Gomeri ye, ani Magɔgi, ani Madayi, ani Yavan, ani Tubali, ani Meseki, ani Tirasi.

⁶ Gomeri dencɛw tun ye Asikenazi, ani Rifati, ani Togarima ye.

⁷ Yavan dencɛw tun ye Elisa, ani Tarisisi, ani Kitimu, ani Rodanimu ye.

⁸ Kamu dencɛw tun ye Kusi, ani Misirayimu, ani Puti, ani Kanaana ye.

⁹ Kusi dencɛw tun ye Seba ye, ani Havila, ani Sabita, ani Rahema, ani Sabiteka. Rahema dencɛw tun ye Saba, ani Dedan ye. ¹⁰ Kusi le ka Nimurɔdi fana woro; Nimurɔdi le kɔnna ka kɛ fan-gatigiba ye dugukolo kan.

¹¹ Misirayimu le ye Ludikaw bɛmace ye, ani Anamikaw, ani Lehabikaw, ani Nafitukaw, ¹² ani Paturusikaw, ani Kasiluhikaw, ani Kafitɔrikaw; Filisikaw bɔra Kasiluhikaw ra.

¹³ Kanaana ka Sidon woro; ale le kera a dencɛ fɔlɔ ye; o ko fɛ a ka Heti woro. ¹⁴ Ale le kera Yebusikaw bɛmace ye, ani Amɔrikaw, ani Girigasikaw ¹⁵ ani Hevikaw, ani Arikikaw, ani Sinɛkaw, ¹⁶ ani Arivadikaw, ani Semarikaw, ani Hamatikaw.

¹⁷ Sɛmu dencɛw tun ye Elamu ye, ani Asuri, ani Aripasadi, ani Ludi, ani Aramu, ani Usi, ani Huli, ani Geteri, ani Meseki, ¹⁸ Aripasadi ka Sela woro; Sela ka Heberi woro. ¹⁹ Heberi ka dencɛ fla sɔrɔ: kelen tɔgɔ tun ye ko Pelegi, sabu ale ta wagati le ra dugukolo taranna. Ale balemace tɔgɔ tun ye ko Yokitan. ²⁰ Yokitan ka Alimodadi woro, ani Selefɔ, ani Hasarimaveti, ani Yera, ²¹ ani Hadoramu, ani Uzali, ani Dikila, ²² ani Ebali, ani Abimayeli, ani Seba, ²³ ani Ofiri, ani Havila, ani Yobabu. Olugu bɛɛ ye Yokitan dencɛw ye.

K'a ta Sɛmu ra ka taga a bla Esawu ni Yakubara

²⁴ Sɛmu tun ye Aripasadi face ye, Aripasadi tun ye Sela face ye, ²⁵ Sela tun ye Heberi face ye,

Heberi tun ye Pelegi face ye, Pelegi tun ye Rehu face ye, ²⁶ Rehu tun ye Serugi face ye, Serugi tun ye Nahori face ye, Nahori tun ye Tera face ye, ²⁷ Tera tun ye Iburama face ye, min togo nana ke Iburahima ye.

²⁸ Iburahima dencew tun ye Isiyaka ni Sumayila ye. ²⁹ Olugu ta durujaw ye nin ye: Sumayila dence folo tun ye Nebayoti ye, o ko fe Kedari, ani Adibeli, ani Mibisamu, ³⁰ ani Misima, ani Duma, ani Masa, ani Hadadi, ani Tema, ³¹ ani Yeturi, ani Nafisi, ani Kedima. Olugu le tun ye Sumayila dencew ye.

³² Iburahima tun ka jonmuso min ke a muso ye, min ye Ketura ye, ale ka Zimiran woro, ani Yokisan, ani Medan, ani Madiyan, ani Isibaki, ani Suwa. Yokisan dencew tun ye Seba ni Dedan ye. ³³ Madiyan dencew tun ye Efa, ani Eferi, ani Hanoki, ani Abida, ani Elida ye. Olugu bee le ye Ketura denw ni a mamadenw ye.

³⁴ Iburahima ka Isiyaka woro; Isiyaka dencew tun ye Esawu ni Izirayeli ye †.

³⁵ Esawu dencew tun ye Elifazi ye, ani Reweli, ani Yehusi, ani Yalamu, ani Kora. ³⁶ Elifazi dencew tun ye Teman, ani Omaru, ani Sefi, ani Getamu, ani Kenazi, ani Timina, ani Amaleki. ³⁷ Reweli dencew tun ye Nahati, ani Zera, ani Sama, ani Miza ye. ³⁸ Seyiri dencew tun ye Lotan ye, ani Sobali, ani Sibeyon, ani Ana, ani Dison, ani Eseri, ani Disan. ³⁹ Lotan dencew tun ye Hori, ani Homamu. Lotan balemamusu tun ye Timina ye. ⁴⁰ Sobali dencew tun ye Aliyan ye, ani Manati, ani Ebali, ani Sefi, ani Onamu. Sibeyon dencew tun ye Aya ye, ani Ana. ⁴¹ Ana dencew tun ye Dison ye. Dison dencew tun ye Hamuran ye, ani Esiban, ani Itiran, ani Keran. ⁴² Eseri dencew tun ye Bilan, ani Zavan, ani Yakan ye. Disan dencew tun ye Usi ni Aran ye.

Edomu jamana masacew ni a kuntigiw

(Damina 36.31-43)

⁴³ Sani masace do ye sigi Izirayelimogow kunna, masace minw sigira Edomu mara kunna, olugu fle nin ye: Behori dence Bela, ale ta dugu togo tun ye ko Dinaba. ⁴⁴ Bela nana sa minke, Zera dence Yobabu, min be bo Bosira, ale sigira a no ra. ⁴⁵ Yobabu nana sa minke, Husamu sigira a no ra; ale tun bora Temankaw ta jamana ra. ⁴⁶ Husamu nana sa minke, Bedadi dence Hadadi sigira a no ra; ale le ka Madiyankaw kere ka se o ra Mohabu mara ra. A ta dugu togo tun ye ko Aviti. ⁴⁷ Hadadi nana sa minke, Samula, min tun be bo Masireka, ale sigira a no ra. ⁴⁸ Samula nana sa minke, Sawuli min tun be bo Rehoboti, bada ra, ale sigira a no ra. ⁴⁹ Sawuli nana sa minke, Akibori dence Baali Hanan sigira a no ra. ⁵⁰ Baali Hanan nana sa minke, Hadadi sigira a no ra; a ta dugu togo tun ye ko Payi. A muso togo tun ye ko Metabeli; Metabeli tun ye Materedi denmuso ye, Materedi tun ye Mezahabu denmuso ye. ⁵¹ Hadadi sanin ko, minw kera Edomu mara kuntigiw ye, o kuntigiw fle nin ye: Timina, ani Aliva, ani Yeteti, ⁵² ani Olibama, ani Ela, ani Pinon, ⁵³ ani Kenazi, ani Teman, ani Mibisari, ⁵⁴ ani Magidiyeli, ani Iramu.

† Izirayeli le ye Yakuba ye.

Olugu le kera Edomu mara kuntigiw ye.

Yakuba dencew

2 Izirayeli † dencew fle nin ye: Ruben, ani Simeyon, ani Levi, ani Zuda, ani Isakari, ani Zabolon, ² ani Dan, ani Yusufu, ani Boniyaminu, ani Nefitali, ani Gadi, ani Aseri.

³ Zuda dencew tun ye Eri, ani Onan, ani Sela ye. A ka o dence saba soro a ta Kanaanaka muso le fe, min ye Suwa denmuso ye. Zuda dence folo min tun ye Eri ye, ale nana ke mogojugu ye Ala na koro, o koson Ala k'a faga.

⁴ Tamari min tun ye Zuda buranmuso ye, ale fana ka Peresi ni Zera woro Zuda fe. Zuda dencew bee lajennin tun ye ce looru.

⁵ Peresi dencew tun ye Hesiron ni Hamuli ye.

⁶ Zera dencew tun ye Zimiri, ani Etan, ani Heman, ani Kalikoli, ani Dara ye. O bee lajennin tun ye ce looru.

⁷ Karimi dence le tun ye Akari ye ‡. Ale le tun ka tooro lase Izirayelimogow ma lon do, sabu Matigi Ala tun ko o ye fen minw haramuya ka o to yi, a ka o do ta.

⁸ Etan dence tun ye Azariya ye. ⁹ Esiron tun ka dence minw woro, o tun ye Yerameli ye, ani Ramu, ani Kelubayi †.

¹⁰ Ramu ka Aminadabu woro, Aminadabu ka Nason woro, Nason le kera Zuda ta mogow ta pamogo ye. ¹¹ Nason ka Salima woro, Salima ka Boozi woro, ¹² Boozi ka Obedi woro, Obedi ka Yese woro, ¹³ Yese ka Eliyabu woro; ale le kera a dence folo ye, ka Abinadabu ke flanan ye, ka Simeya ke sabanan ye, ¹⁴ ka Netaneheli ke a naaninan ye, ka Radayi ke a loorunan ye, ¹⁵ ka Osemu ke a wooronan ye, ka Dawuda ke a wolonflanan ye. ¹⁶ O balemamusow tun ye Seruya ni Abigayili ye. Seruya dencew tun ye Abisayi ye, ani Yohabu, ani Asaheli: o kera ce saba. ¹⁷ Abigayili ka Amasa woro. Amasa face tun ye Yeteri ye; ale tun ye Sumayila ta mogow do le ye.

¹⁸ Hesiron dence Kalebu ka dence dow soro ni a muso Azuba ye, ani Yeriyo; a dencew tun ye Yeseri, ani Sobabu, ani Aridon ye. ¹⁹ Azuba nana sa minke, Kalebu ka Efirata furu. Efirata ka Huri woro a fe. ²⁰ Huru ka Uri woro. Uri ka Betisaleli woro. ²¹ O ko, Hesiron tagara Galadikaw face Makiri denmuso fana furu. A ka o muso ta k'a soro ale yere si tun ye san biwooro. O muso le k'a dence Segubu woro a ye. ²² Segubu ka Yahiri woro. Dugu muga ni saba le tun be Yahiri togo ra Galadi jamana konon. ²³ Nka Gesurikaw ni Sirikaw nana Yahiri ta dugumisenw mina a ra, ani Kenati dugu ni a dugumisenw; a bee lajennin kera dugu biwooro. Minw bee tun be o duguw ra, olugu bee tun ye Galadi face Makiri ta mogow le ye.

²⁴ Hesiron nana sa Kalebu Efirata dugu konon, k'a muso Abiya konoman to; muso nana jigi dence ra, ka o togo la ko Asuri. Ale le ye Tekoha dugu sindibaga ye. ²⁵ Hesiron dence folo min ye Yerameli, o dence folo tun ye Ramu ye, ka Buna gban

†† Izirayeli le tun ye Yakuba ye. ‡ Akari le be wele fana ko Akan, Yosuwe ta kitabu konon. †† Kelubayi le be wele fana ko Kalebu.

o ra, ani Oreni, ani Osemu, ani Ahiya.

²⁶ Yerameli ka muso wɛrɛ ta, min tɔgɔ tun ye ko Atara. O muso le ka Onamu woro. ²⁷ Yerameli dence folo min tun ye Ramu ye, ale dencew tun ye Maasi, ani Yamini, ani Ekeri ye. ²⁸ Onamu dencew tun ye Samayi ni Yada ye. Samayi dencew tun ye Nadabu ni Abisuri ye. ²⁹ Abisuri ta muso tɔgɔ tun ye ko Abihayili. O muso ka Aban ni Molidi woro a fe. ³⁰ Nadabu dencew tun ye Seledi, ani Apayimu ye. Seledi sara k'a sɔrɔ a ma dence sɔrɔ. ³¹ Apayimu dence tun ye Iseyi ye. Iseyi dence tun ye Sesan ye. Sesan dence tun ye Alayi ye. ³² Samayi balemace Yada dencew tun ye Yeteri ni Yonatan ye. Yeteri sara k'a sɔrɔ a ma dence sɔrɔ.

³³ Yonatan dencew tun ye Peleti ye, ani Zaza. Ayiwa, Yerameli ta durujaw le ye olugu ye.

³⁴ Sesan tun ma dence sɔrɔ; a tun ka denmusow le sɔrɔ. Ayiwa, jɔnce dɔ tun be Sesan fe, a tɔgɔ tun ye ko Yara; Misiranka tun lo. ³⁵ Sesan k'a denmuso furu a ta jɔnce Yara ma. O muso ka dence woro, min kera Atayi ye. ³⁶ Atayi ka Natan woro, Natan ka Zabadi woro, ³⁷ Zabadi ka Efilali woro, Efilali ka Obedi woro, ³⁸ Obedi ka Yehu woro, Yehu ka Azariya woro, ³⁹ Azariya ka Helesi woro, Helesi ka Elasa woro, ⁴⁰ Elasa ka Sisimayi woro, Sisimayi ka Salumu woro, ⁴¹ Salumu ka Yekamiya woro, Yekamiya ka Elisama woro.

⁴² Yerameli balemace Kalebu dencew fle nin ye: Mesa le kera a dence folo ye; ale le ye Zifu face ye. Kalebu dence dɔ fana tun ye Maresa ye; ale le ye Heburɔn dugu sindibaga ye. ⁴³ Heburɔn dencew tun ye Kora ye, ani Tapuwa, ani Reke mu, ani Sema. ⁴⁴ Sema ka Rahamu woro; Rahamu le ye Yɔrikiyamu face ye. Reke mu ka Samayi woro. ⁴⁵ Samayi dence tun ye Mahɔn ye; Mahɔn le tun ye Beti Suri face ye.

⁴⁶ Kalebu tun ka jɔnmuso min ke a muso ye, min ye Efa ye, ale ka Haran, ani Mosa, ani Gazezi woro. Haran ka Gazezi woro.

⁴⁷ Yadayi dencew tun ye Regemu, ani Yotamu, ani Gesan, ani Peleti, ani Efa, ani Sahafu ye.

⁴⁸ Kalebu tun ka jɔnmuso wɛrɛ ke a muso ye, min tun ye Mahaka ye; ale ka Seberi ni Tirana woro.

⁴⁹ A ka Sahafu fana woro, min ye Madimana face ye, ani Seva, min ye Makibena ni Gibeha face ye. Kalebu denmuso tun ye Akisa ye. ⁵⁰ Ayiwa, Kalebu ta durujaw le kera olugu ye.

Efirata dence folo Huri, ale dence dɔ tun ye Sobali ye, min ye Kiriya ti Yeharimu dugu sindibaga ye, ⁵¹ ani Salima min ye Betilehemu dugu sindibaga ye, ani Harefu min ye Beti Gaderi dugu sindibaga ye.

⁵² Sobali min ye Kiriya ti Yeharimu dugu sindibaga ye, ale ta durujaw tun ye Harowekaw ye, ani Menuhotikaw tarance. ⁵³ Kiriya ti Yeharimu ta mɔgow le tun ye Yeterikaw ye, ani Putikaw, ani Sumatikaw, ani Miserakaw. Sorehakaw, ani Esitaholikaw bora olugu le ra.

⁵⁴ Salima ta durujaw tun ye Betilehemukaw ye, ani Netofakaw, ani Ateroti Beti Yohabu, ani Manatikaw ta mɔgow tarance, ani Sorehakaw, ⁵⁵ ani lonnikɛbagaw ta gbamɔgɔ minw be Yabezi: Tirehatikaw, ani Simehatikaw, ani Sukatikaw. Olugu le

ye Kenikaw ye, minw bora Hamati ra, Hamati min fana ye Rekabukaw bemace ye.

Dawuda ta duruja

3 Dawuda dence minw worora k'a to Heburɔn, olugu fle nin ye: a dence folo, Aminɔn, a ka o sɔrɔ a ta Zizirelikamuso Ahinohamu fe. A flanan, Daniyeli, a ka o sɔrɔ a ta Karimelikamuso Abigayili fe. ² A sabanan, Abusalɔn, a ka o sɔrɔ a muso Mahaka fe, Gesuri masace Talimayi denmuso. A naaninan, Adoniya, a ka o sɔrɔ a muso Hagiti fe. ³ A loorunan, Sefatiya, a ka o sɔrɔ a muso Abitali fe. A wɔronan, Iterehamu, a ka o sɔrɔ a muso Egila fe. ⁴ O dence wɔrɔ worora ka Dawuda to Heburɔn. A ka san wolonfla ni karo wɔrɔ le ke masaya ra Heburɔn, ka san bisaba ni saba ke masaya ra Zeruzalemu.

⁵ A dence minw worora k'a to Zeruzalemu, olugu ye nin ye: Simeha, ani Sobabu, ani Natan, ani Sulemani; Amiyeli denmuso Baseba le ka o dence naani woro. ⁶ Dawuda ka Ibari fana woro, ani Elisama, ani Elifeleti, ⁷ ani Noga, ani Nefegi, ani Yafiya, ⁸ ani Elisama, ani Eliyada, ani Elifeleti: ce konontɔn. ⁹ O beɛ tun ye Dawuda dencew ye, ka fara a ta jɔnmusow dencew kan. Tamari le tun ye o balemamusow ye.

¹⁰ Sulemani ta durujaw ye nin ye: a dence Robohamu, o dence ye Abiya ye, o dence ye Asa ye, o dence ye Yosafati ye, ¹¹ o dence ye Yoramuwu ye, o dence ye Ahaziya ye, o dence ye Yohasi ye, ¹² o dence ye Amasiya ye, o dence ye Azariya ye, o dence ye Yotamu ye, ¹³ o dence ye Ahazi ye, o dence ye Ezekiyasi ye, o dence ye Manase ye, ¹⁴ o dence ye Amɔn ye, o dence ye Yoziyasi ye.

¹⁵ Yoziyasi dencew ye nin ye: a dence folo ye Yohanan ye, a flanan ye Yehoyakimu ye, a sabanan ye Sedesiyasi ye, a naaninan ye Salumu ye.

¹⁶ Yehoyakimu dence tun ye Yekoniya ye, Yekoniya dence tun ye Sedesiyasi ye.

¹⁷ Yekoniya min tun minana ka taga Babiloni, ale ta durujaw ye nin ye: Sehalityeli tun ye a dence ye; ¹⁸ o ko Malikiramu, o ko Pedaya, o ko Senasari, o ko, Yekamiya, o ko Hosama, o ko Nedabiya.

¹⁹ Pedaya dencew tun ye Zorobabeli ni Simeyi ye. Zorobabeli dencew tun ye Mesulamu ni Hananiya ye; Selomiti le tun ye olugu balemamusow ye. ²⁰ O ko, a nana Azuba woro, ani Oheli, ani Berekiya, ani Hasadiya, ani Yusabu Esedi; ce looru.

²¹ Hananiya dencew tun ye Pelatiya ni Ezayi ye; Refaya dencew, ani Arinan dencew, ani Abidiyasi dencew, ani Sekaniya dencew beɛ tun ye a ta durujaw ye. ²² Sekaniya ta durujaw tun ye Semaya ye, ani Semaya dencew, minw tun ye Hatusi, ani Igali, ani Bariya, ani Nehariya, ani Safati ye; ce wɔrɔ. ²³ Nehariya dencew tun ye Eliyonayi ye, ani Hizikiya, ani Azirikamu; ce saba.

²⁴ Eliyonayi dencew tun ye Hodava ye, ani Eliyasibu, ani Pelaya, ani Akubu, ani Yohanan, ani Delaya, ani Anani ye; ce wolonfla.

Zuda ta durujaw

4 Zuda dencew tun ye Peresi, ani Hesiron, ani

Karimi, ani Huri, ani Sobali ye. ² Sobali dence Re-haya ka Yahati woro. Yahati ka Ahumayi ni Lahadi woro. Olugu le kera Sorehakaw ta gbaw ye.

³ Etamu dencew tun ye Zizireli ye, ani Isima, ani Idibasi; olugu balemamuso tun ye Haseleponi ye.

⁴ Penuweli le tun ye Gedori face ye; Ezeri tun ye Husa face ye. Betilehemu dugu sindibaga min ye Efirata ye, ale dence folo Huri, o dencew le ye nin-nugu ye.

⁵ Asuri min tun ye Tekoha dugu sindibaga ye, ale tun ka muso fla min ta, o ye Hela ni Naara ye.

⁶ Naara ka Ahuzamu, ani Heferi, ani Temeni, ani Ahasitari woro a fe. Olugu le ye Naara dencew ye.

⁷ Hela dencew tun ye Sereti, ani Sohari, ani Etinan ye.

⁸ Kosi ka Anubu ni Sobeba woro; Kosi le ye Ahareheli ta gbamogow bemace ye, minw ye Harumukaw ye.

⁹ Yabezi le tun ka togo soro ka teme a balema tow bee kan. A bamuso le tun k'a togo la ko Yabezi, ko sabu ale k'a woro tooro le koro. ¹⁰ Yabezi ka Izirayeli ta Ala daari, k'a fo ko: «Ni i be son ka baraka don ne ra can yere ra, o tuma i ye ne ta jama bonya, ka to ne fe, ka kojugu mabo ne ra, ka ne bosu ka bo tooro ra!» A tun ka min daari, Ala ka o ke a ye.

¹¹ Kelubu min ye Suwa balemace ye, ale ka Mehiri woro. Mehiri le tun ye Esiton face ye. ¹² Esiton le ye Beti Rafa ta mogow, ani Paseha ta mogow, ani Tehina ta mogow bemace ye. Tehina le ye Nahasi dugu sindibaga ye. O mogow le ye Reka dugumogow ye.

¹³ Kenazi dencew tun ye Otiniyeli ni Seraya ye. Otiniyeli dencew tun ye Hatati ni Mehonotayi ye.

¹⁴ Mehonotayi le ye Ofira face ye. Seraya le ye Yohabu face ye. Yoro min be wele ko borobaarakabagaw ta kenegbe, Yohabu le tun ye o yoro sindibaga ye, sabu olugu tun ye borobaarakabagaw le ye.

¹⁵ Yefune dence Kalebu, ale dencew tun ye Iru, ani Ela, ani Nahamu ye. Ela le tun ye Kenazi face ye.

¹⁶ Yehaleli dencew tun ye Zifu, ani Zifa, ani Tiriya, ani Asareli ye.

¹⁷ Esidarasi dencew tun ye Yeteri, ani Meredi, ani Eferi, ani Yalon ye. Meredi ta muso kelen ka Mariyamu woro, ani Samayi, ani Isiba; Isiba le kera Esitemoha dugu sindibaga ye. ¹⁸ Meredi tun ka Farawona denmuso min furu, min togo tun ye ko Bitiya, ale dencew le ye olugu ye. Meredi ta Zudaka muso fana ka Yeredi woro, min kera Gedori dugu sindibaga ye; o ko, a ka Heberi woro, min kera Soko dugu sindibaga ye; o ko, a ka Yekutiyeleli woro, min kera Zanoaha dugu sindibaga ye.

¹⁹ Hodiya ta muso tun ye Nahamu balemamuso le ye; o muso dence kelen le kera Keyila dugu sindibaga ye; olugu le kera Garimikaw ye; to kelen kera Esitemoha dugu sindibaga ye, olugu le kera Mahakakaw ye.

²⁰ Simon dencew tun ye Aminon, ani Rina, ani Beni Hanan, ani Tilon ye. Iseyi ta denw tun ye Zoheti ni Beni Zoheti ye.

²¹ Zuda dence Sela, ale dencew le nin ye: Eri,

min kera Leka dugu sindibaga ye, ani Lada, min kera Maresa dugu sindibaga ye, ani gba minw be be lenfani baara ke Beti Asibeha; ²² ale le fana ye Yokimu bemace ye, ani Kozeba ta dugumogow, ani Yohasi ta dugumogow, ani Sarafu ta dugumogow, minw tun sigira Mohabukaw, ani Yasubi Lehemu ta mogow kunna. Ayiwa, o kow ye kokorow le ye. ²³ O mogow tun ye dagalalagabagaw le ye; o siginin tun be masace koro, Netayimu ni Gedera, ka to ka baara ke masace ye.

Simeyon ta durujaw

²⁴ Simeyon dencew tun ye Nemuweli, ani Yamini, ani Yaribu, ani Zera, ani Sawuli ye. ²⁵ Sawuli dence tun ye Salumu ye, o dence tun ye Mibisamu ye, o dence tun ye Misima ye. ²⁶ Misima dence tun ye Hamuweli ye, o dence tun ye Zakuri ye, o dence tun ye Simeyi ye.

²⁷ Simeyi ka dence tan ni woro ni denmuso woro le soro. A balema tow ma dence caman soro. O koson olugu ta somogow ma caya i n'a fo Zuda ta somogow. ²⁸ Olugu tun siginin be Beri Seba, ani Molada, ani Hasari Suwali, ²⁹ ani Bila, ani Asemu, ani Toladi, ³⁰ ani Betuheli, ani Horima, ani Sikilagi, ³¹ ani Beti Marikaboti, ani Hasari Susimu, ani Beti Bireyi, ani Sarayimu. Fo ka taga se Dawuda ta masaya wagati ma, o ta duguw le tun ye olugu ye; ³² o ta dugumisenw le tun ye Etamu ye, ani Ayini, ani Rimon, ani Token, ani Asan; dugu looru, ³³ ani o duguw kerfeduguw bee, ka taga se fo Baali. O ta sigiyorow, ani o ta durujaw le ye nin ye.

³⁴ Mesobabu, ani Yamuleki, ani Amasiya dence Yosa, ³⁵ ani Yoweli, ani Yehu min face tun ye Yosibiya ye, Yosibiya face tun ye Seraya ye, Seraya face tun ye Asiyeli ye, ³⁶ ani Eliyonayi, ani Yakoba, ani Yesohaya, ani Asaya, ani Adiyeli, ani Yesimiyeli, ani Benaya, ³⁷ ani Ziza min face tun ye Sifeyi ye, Sifeyi face tun ye Alon ye, Alon face tun ye Yedaya ye, Yedaya face tun ye Simiri ye, Simiri face tun ye Semaya ye. ³⁸ O mogo minw bee togow fora nin ye, olugu tun ye o ta gbaw kuntigiw le ye; o ta somogow fana cayara kosebe. ³⁹ O tagara Gedori donda fan na, ka taga se fo o yoro kenegbe terebayanfan na, janko ka yoro do soro, o ta sagaw, ani o ta baw be se ka domunikeyoro soro yoro min na. ⁴⁰ O ka yorogumanw soro o ta beganw ye, bin ni ji tun ka ca yoro minw na, ka jamanaba soro, laganfiya ni hera tun be jamana min na; Kamu ta duruja dow le tun siginin be o jamana ra folofolo.

⁴¹ Ayiwa, nin mogo minw togow fora nin ye, olugu tagara o yoro ra Zuda masace Ezekiyasi ta masaya wagati le ra. O tagara o yoro mogow ta sow ni o ta siyorow bee cici, ka o halaki pewu ka sigi o no ra, fo ka na se bi ma, sabu o ta sagaw ni o ta baw ta domunikeyorow tun be soro yi.

⁴² Simeyon ta mogo dow fana tagara sigi Seyiri kuruyorow ra; olugu tun ye ce keme looru. Pelatiya, ani Nehariya, ani Refaya, ani Iseyi dence Uziyeli le tun ye olugu ta pamogow ye. ⁴³ Amaleki-ka to minw tun bosira, o ka olugu faga. O sigira o yoro le ra fo ka na se bi ma.

Ruben ta durujaw

5 Izirayeli dence fōlo min ye Ruben ye, ale dencew fle nin ye: ale le tun ye dence fōlo ye, nka i n'a fō a jenna ni a face muso ye minke, korōya dira Izirayeli dence Yusufu dencew le ma. A kera ten, Ruben ma jate tuun i ko dence fōlo. ² Zuda fana ka baraka soro kosebe, a balemaw ce ra, sabu Izirayeli masace bora ale ta duruja le ra; nka korōya dira Yusufu le ma. ³ O ra, Izirayeli dence fōlo Ruben dencew ye nin ye: Hanoki, ani Palu, ani Hesiron ni Karimi.

⁴ Yoweli dence tun ye Semaya ye, o dence tun ye Gogi ye, o dence tun ye Simeyi ye, ⁵ o dence tun ye Mika ye, o dence tun ye Rehaya ye, o dence tun ye Baali ye, ⁶ o dence tun ye Bera ye; ale le tun ye Ruben ta mogow kuntigi ye. Asiri masace Tigilati Pileseri tun ka ale le mina ka taga ni a ye.

⁷ Bera ta balemaw, ka kapa ni o ta gbaw ye, i n'a fō o ta durujaw togow sebera cogo min na: o ta kuntigiw tun ye Yeyeli ye; o ko, Jakariya, ⁸ o ko, Bela min face tun ye Azazi ye; Azazi face tun ye Sema ye, Sema face tun ye Yoweli ye. Olugu tun siginin be Aroweri, ka taga se fō Nebo kuru ni Baali Mehon fan na. ⁹ Tereboyanfan na fana, o tun sigira k'a ta kongokolon korō, ka taga a bla fō Efirati ba ra; sabu o ta beganw tun ka ca Galadi mara ra kosebe. ¹⁰ Sawuli ta wagati ra, o tun ka Hagarikaw kere ka se olugu ra. O tagara sigi olugu ta sigiyoro le ra Galadi mara tereboyanfan na.

Gadi ta durujaw

¹¹ Gadi ta mogow tun sigira Ruben ta mogow korō, Basan mara ra, ka taga a bla fō Salika.

¹² Yoweli ta gba le tun ka bon o be ra, ka Safamu ta gba gban o ra, o ko, Yanayi ta gba, ani Safati ta gba. O be tun siginin be Basan. ¹³ O ta balema tow fana ta gbaw tun be yi: Mikayilu ta gba, ani Mesulamu ta gba, ani Seba ta gba, ani Yorayi ta gba, ani Yakan ta gba, ani Ziya ta gba, ani Eberi ta gba; gba wolonfla. ¹⁴ Olugu le tun ye Abihayili ta denw ye; Abihayili face tun ye Huri ye, Huri face tun ye Yaroha ye, Yaroha face tun ye Galadi ye, Galadi face tun ye Mikayilu ye, Mikayilu face tun ye Yesisayi ye, Yesisayi face tun ye Yado ye, Yado face tun ye Buzi ye; ¹⁵ Guni dence Abidiyeli, o dence Ayi, ale le tun ye o ta gbaw namogo ye. ¹⁶ O tun siginin be Galadi mara ra, ani Basan mara ra, ani o yoro kerefeduguw, ani Saron began marayorow be ra, ka taga se fō o yoro mara danw na.

¹⁷ Olugu be togow sebera buruju kitabu konō Zuda masace Yotamu ta masaya wagati le ra, ani Izirayeli masace Yerobohamu ta masaya wagati ra.

¹⁸ Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance mogow, ce barakamanw tun be olugu ra, minw tun be se ka kere ke ni negebennan ni kerekemuru ye, ani ka kalan bon; o be tun derira kere ra. O tun ye ce waga binaani ni naani ni ce keme wolonfla ni ce biworo (44 760); o be tun be se ka taga kere ra. ¹⁹ O tagara Hagarikaw kere,

ani Yeturi ta mogow, ani Nafisi ta mogow, ani Nodabu ta mogow. ²⁰ Ala ka o deme k'a to o ka se soro Hagarikaw ni o ncfemogow be kan, sabu kere wagati ra, o tun ka Ala daari, Ala fana tun ka o jaabi sabu o tun ka o jigi la a kan. ²¹ O ka o mogow ta beganw mina: jogome waga bilooru; baw, ani sagaw be lajennin tun ye began waga keme fla ni waga bilooru, ani fali waga fla; o ka mogow waga keme mina fana. ²² O ka mogow caman faga, sabu Ala yere le tun be ni o ye nin kere ra; o ka o mogow faga ka sigi o ta yoro ra; o tora yi fō ka na se olugu yere fana minawagati ma.

Manase ta duruja

²³ Manase ta gba tarance mogow tun siginin be mara min na, o mara tun be damina Basan mara ra, ka taga a bla fō Baali Herimon, ani Seniri, ani Herimon kuru yoro ra. O mogow tun ka ca. ²⁴ O ta gbatigiw togow ye nin ye: Eferi, ani Iseyi, ani Eliyeli, ani Aziriyeli, ani Yeremi, ani Hodava, ani Yadiyeli; o be tun ye kerekecafariw le ye; o tun ka togow soro kosebe. Olugu le tun ye o ta gbatigiw ye.

²⁵ Nka o ma na son ka to o bemaw ta Ala ko, k'a bato; sabu Ala tun ka o jamana mogow minw halaki ka bo o ja, o tugura olugu ta alaw le ko, ka to ka o alaw bato. ²⁶ O le koson, Asiri masace Puli min ye Tigilati Pileseri ye, Izirayeli ta Ala ka ale kononosu, k'a to Tigilati Pileseri ka Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance mogow mina, ka taga ni o ye Hala, ani Habori, ani Hara, ani Gozan bada ra. O tora o yorow le ra fō ka na se bi ma.

Levi ta durujaw

²⁷ Levi dencew tun ye Gerisomu, ani Kehati, ani Merari ye. ²⁸ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburon ni Uziyeli ye. ²⁹ Amuramu dencew tun ye Haruna ni Musa ye, ani Mariyamu. Haruna dencew tun ye Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari ye. ³⁰ Elehazari dence tun ye Finehasi ye. Finehasi dence tun ye Abisuwa ye.

³¹ Abisuwa dence tun ye Buki ye. Buki dence tun ye Uzi ye. ³² Uzi dence tun ye Zeraya ye. Zeraya dence tun ye Merayoti ye. ³³ Merayoti dence tun ye Amariya ye. Amariya dence tun ye Ahitubu ye. ³⁴ Ahitubu dence tun ye Sadoki ye. Sadoki dence tun ye Ayimazi ye. ³⁵ Ayimazi dence tun ye Azariya ye. Azariya dence tun ye Yohanan ye. ³⁶ Yohanan dence tun ye Azariya ye. Azariya le tun be sarakalasebaga* baara kera masace Sulemani ta Alabatosoba konō, a tun ka min lo Zeruzalemu.

³⁷ Azariya dence tun ye Amariya ye. Amariya dence tun ye Ahitubu ye. ³⁸ Ahitubu dence tun ye Sadoki ye. Sadoki dence tun ye Salumu ye.

³⁹ Salumu dence tun ye Hilikiya ye. Hilikiya dence tun ye Azariya ye. ⁴⁰ Azariya dence tun ye Seraya ye. Seraya dence tun ye Yosadaki ye. ⁴¹ Wagati min na Matigi Ala tun k'a to Nebukadinesari ka Zuda ta mogow, ani Zeruzalemu dugumogow mina ka taga ni o ye, Yosadaki fana tun minana o wagati ra ka taga ni o mogow ye.

Levi ta duruja tɔw

6 Levi dencew tun ye Gerisomu ni Kehati ni Merari ye. ² Gerisomu dencew tɔgɔw tun ye Libini ni Simeyi. ³ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburɔn, ani Uziyeli ye. ⁴ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye.

⁵ Ayiwa, Levi ta gbaw le ye nin ye, o bɛɛ ni o facew: Gerisomu ta durujaw ra, Gerisomu dence tun ye Libini ye, o dence tun ye Yahati ye, o dence tun ye Zima ye, ⁶ o dence tun ye Yoha ye, o dence tun ye Ido ye, o dence tun ye Zera ye, o dence tun ye Yatirayi ye.

⁷ Kehati ta durujaw ra, Kehati dence tun ye Amnadabu ye, o dence tun ye Kore ye, o dence tun ye Asiri ye, ⁸ o dence tun ye Elikana ye, o dence tun ye Ebiyasafu ye, o dence tun ye Asiri ye, ⁹ o dence tun ye Tahati ye, o dence tun ye Uriyeli ye, o dence tun ye Uziya ye, o dence tun ye Sawuli ye.

¹⁰ Elikana dencew tun ye Amasayi ni Ahimoti ye. ¹¹ Elikana ta duruja ye nin ye: Elikana dence tun ye Sofayi ye, o dence tun ye Nahati ye, ¹² o dence tun ye Eliyabu ye, o dence tun ye Yerohamu ye, o dence tun ye Elikana ye, o dence tun ye Samawilu ye.

¹³ Samawilu dence folo tun ye Yoweli † ye, min gbanna o ra o ye Abiya ye.

¹⁴ Merari ta durujaw ra, Merari dence tun ye Mali ye, o dence tun ye Libini ye, ale dence tun ye Simeyi ye, o dence tun ye Uza ye, ¹⁵ o dence tun ye Simeha ye, o dence tun ye Hagiya ye, o dence tun ye Asaya ye.

Alabatoso dɔnkirilabagaw

¹⁶ Jɛnɔgɔnya kesu* blara Alabatoso kɔnɔ wagati min na, Dawuda ka Levi ta mɔgɔ minw sigi ka olugu kɛ dɔnkirilabagaw namɔgɔw ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, o mɔgɔw flɛ nin ye. ¹⁷ Olugu ta baara tun ye dɔnkirila le ye Alabatoso lu kɔnɔ, Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra, fɔ lon min na masace Sulemani nana Alabatosoba lo Zeruzalemu; ci minw tun fɔra o ye, o tun bɛ o ta baara kɛ ka kɔna ni o le ye. ¹⁸ Minw tun bɛ o baara kɛra, o ni o dencew, olugu tɔgɔw ye nin ye: Kehati ta gba ra, Heman le tun ye dɔnkirilabaga ye; ale face tun ye Yoweli ye, Yoweli face tun ye Samawilu ye, ¹⁹ Samawilu face tun ye Elikana ye, Elikana face tun ye Yerohamu ye, Yerohamu face tun ye Eliyeli ye, Eliyeli face tun ye Toha ye, ²⁰ Toha face tun ye Sufu ye, Sufu face tun ye Elikana ye, Elikana face tun ye Mahati ye, Mahati face tun ye Amasayi ye, ²¹ Amasayi face tun ye Elikana ye, Elikana face tun ye Yoweli ye, Yoweli face tun ye Azariya ye, Azariya face tun ye Sofoni ye, ²² Sofoni face tun ye Tahati ye, Tahati face tun ye Asiri ye, Asiri face tun ye Ebiyasafu ye, Ebiyasafu face tun ye Kore ye, ²³ Kore face tun ye Isari ye, Isari face tun ye Kehati ye, Kehati face tun ye Levi ye, Levi face tun ye Izirayeli ye.

²⁴ Heman balemace min ye Asafu ye, ale le tun bɛ lo Heman kininboroyanfan fɛ. Asafu face tun ye

Berekiya ye, Berekiya face tun ye Simeha ye, ²⁵ Simeha face tun ye Mikayilu ye, Mikayilu face tun ye Baseya ye, Baseya face tun ye Malikiya ye, ²⁶ Malikiya face tun ye Etini ye, Etini face tun ye Zera ye, Zera face tun ye Adaya ye, ²⁷ Adaya face tun ye Etan ye, Etan face tun ye Zima ye, Zima face tun ye Simeyi ye, ²⁸ Simeyi face tun ye Yahati ye, Yahati face tun ye Gerisomu ye, Gerisomu face tun ye Levi ye.

²⁹ Ayiwa, o balemace minw ye Merari ta durujaw ye, olugu ra Etan le tun bɛ lo Heman numanboroyanfan fɛ. Etan face tun ye Kisi ye, Kisi face tun ye Abidi, Abidi face tun ye Maluki ye, ³⁰ Maluki face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Amasiya ye, Amasiya face tun ye Hilikiya ye, ³¹ Hilikiya face tun ye Amisi ye, Amisi face tun ye Bani ye, Bani face tun ye Semeri ye, ³² Semeri face tun ye Mali ye, Mali face tun ye Musi ye, Musi face tun ye Merari ye, Merari face tun ye Levi ye.

³³ O balemace to minw tun ye Levi ta duruja tɔw ye, olugu tun bɛ Ala ta batoso baaraw le kɛ, min ye fanibon* baaraw ye.

³⁴ Haruna ni a dencew le tun bɛ to ka sarakaw jeni sarakajenifen* kan, ani ka wusunan don wusunanjnifen kan. O tun bɛ Ala ta fanibon yɔro saninmanba* baaraw bɛɛ kɛ; olugu le tun bɛ Izirayelimɔgɔw ta jurumunw kafari o ye. Ala ta baaraden Musa tun ka ci minw fɔ o ye, o tun bɛ a bɛɛ kɛ ka kɔna ni o le ye.

³⁵ Ayiwa, Haruna dencew flɛ nin ye: Haruna dence tun ye Elehazari ye, Elehazari dence tun ye Finehasi ye, Finehasi dence tun ye Abisuwa ye, ³⁶ Abisuwa dence tun ye Uzi ye, Uzi dence tun ye Zeraya ye, ³⁷ Zeraya dence tun ye Merayoti ye, Merayoti dence tun ye Amariya ye, Amariya dence tun ye Ahitubu ye, ³⁸ Ahitubu dence tun ye Sadoki ye, Sadoki dence tun ye Ayimazi ye.

Dugu minw dira Levi ta durujaw ma

³⁹ Levi ta durujaw ta yɔrɔw ye nin ye, o bɛɛ ni o ta sigiyɔrɔ, o ta maraw ra. Haruna ta duruja minw ye Kehati ta mɔgɔw ye, Ala konna ka olugu ta yɔrɔw le yira. ⁴⁰ O ka Heburɔn dugu ni a lamini di o ma, Zuda mara ra. ⁴¹ Nka dugu ta forow, ani a dugumisɛnw, olugu tun dira Yefune dence Kalebu le ma. ⁴² O ra, dugu minw tun ye karifaduguw ye, Heburɔn, ani Libina ni a lamini, ani Yatiri ni a lamini ni Esitemoha ni a lamini, o ka o di Haruna ta durujaw ma, ⁴³ ani Hilɛn ni a lamini, ani Debiri ni a lamini, ⁴⁴ ani Asan ni a lamini, ani Beti Semesi ni a lamini.

⁴⁵ Boniyaminu ta mara ra, o ka Geba dugu ni a lamini di o ma, ani Alemeti ni a lamini, ani Anatoti ni a lamini. O duguw bɛɛ lajennin kɛra dugu tan ni saba, o ta gbaw bɛɛ ni o ta yɔrɔ.

⁴⁶ Min ye Kehati ta mɔgɔ tɔw ye, Ala ka dugu tan yira, ko o ye di olugu ma; o duguw tun bɛ Efirayimu ta durujaw ta mara le ra, ani Dan ta durujaw ta mara, ani Manase ta gba tarance ta mara ra.

⁴⁷ Dugu tan ni saba le dira Gerisomu ta mɔgɔw ma, gba bɛɛ ni a ta yɔrɔ; o dugu dɔw tun bɛ Isakari ta mara ra, ani Aseri ta mara ra, ani Nefitali ta mara ra, ani Manase ta gba tarance ta mara

† Yoweli tɔgɔ tɛ kitabu dɔw kɔnɔ.

ra, Basan.

⁴⁸ Ala ka dugu tan ni fla le yira ko o ye di Merari ta mógow ma, gbaw bæ ni a ta yoro; o duguw tun be Ruben ta mara ra, ani Gadi ta mara ra, ani Zabulon ta mara ra.

⁴⁹ Izirayelimógow ka o duguw ni o laminiw le di Levi ta durujaw ma. ⁵⁰ O dugu minw tógow fora, Ala k'a yira ko o ye o duguw le di o ma; o duguw tun be Zuda ta ghamógow ta mara ra, ani Simeyon ta ghamógow ta mara ra, ani Boniyaminu ta ghamógow ta mara ra.

⁵¹ Kehati ta gba tów, olugu ka dugu minw soro, o duguw tun be Efrayimu ta mógow ta mara le ra.

⁵² Dugu minw ye karifaduguw ye, o ka o duguw ni o laminiw di o ma; o duguw ye Sikemu ye, ani Efrayimu mara kuruyorow, ani Gezeri ni a lamini, ⁵³ ani Yokimehamu ni a lamini, ani Beti Horon ni a lamini, ⁵⁴ ani Ayalon ni a lamini, ani Gati Rimon ni a lamini. ⁵⁵ O ka dugu dow di o ma fana Manase ta gba tarance mógow ta mara ra; o duguw tun ye Aneri ye, ani a lamini, ani Bilehamu ni a lamini.

Kehatikaw ta gba minw tun tora, olugu ta duguw le ye nin ye.

⁵⁶ O ka dugu dow di Gerisomu ta mógow ma Manase ta gba tarance ta mara ra; o duguw ye Golan ye, min be Basan mara ra, ani a lamini, ani Asitaroti ni a lamini. ⁵⁷ O ka dugu dow di o ma fana Isakari ta mógow ta mara ra; o duguw tun ye Kedesi ye, ani a lamini, ani Dabirati ni a lamini, ⁵⁸ ani Ramoti ni a lamini, ani Anemu ni a lamini.

⁵⁹ O ka dugu dow di o ma Aseri ta mógow ta mara ra fana; o duguw tun ye Masali ye, ani a lamini, ani Abidon ni a lamini, ⁶⁰ ani Hukoki ni a lamini ni Rehobu ni a lamini.

⁶¹ O ka dugu dow di o ma Nefitali ta mógow ta mara ra; o duguw tun ye Kedesi ye, min be Galile mara ra, ani a lamini, ani Hamon ni a lamini, ani Kiriyatayimu ni a lamini.

⁶² Levi ta duruja minw tun tora, minw ye Merari ta mógow ye, o ka dugu dow di olugu ma Zabulon ta mara ra; o duguw tun ye Rimono ye, ani a lamini, ani Tabori ni a lamini. ⁶³ O ka dugu dow fana di o ma Zuriden ba ko fe, Zeriko tereboyanfan na, Ruben ta mógow ta mara ra; o duguw tun ye Beseri ye, min be kongokolon fan na, ani a lamini, ani Yahasa ni a lamini, ⁶⁴ ani Kedemoti ni a lamini, ani Mefaati ni a lamini. ⁶⁵ O ka dugu dow di o ma fana Gadi ta mógow ta mara ra; o duguw tun ye Ramoti ye, min be Galadi mara ra, ani a lamini, ani Mahanayimu ni a lamini ⁶⁶ ani Hesibon ni a lamini, ani Yazeri ni a lamini.

Isakari ta durujaw

7 Isakari ka dence naani le soro, minw ye Tola, ani Puwa, ani Yasubu, ani Simiron ye.

² Tola dencew tun ye Uzi, ani Refaya, ani Yeriye, ani Yamayi, ani Ibisamu, ani Samawilu ye; o cew bæ tun ye Tola ta gbatigiw le ye; o tun ye kerekexefariw le ye o ta somogow ra. Dawuda ta wagati ra, o bæ lajennin tun ye ce waga mugan ni fla, ani ce keme woro (22 600). ³ Uzi dence tun ye Iziraya ye; Iziraya dencew tun ye Mikayilu, ani Abidiyasi, ani Yoweli, ani Isiya ye. Olugu bæ lajen-

nin tun ye kuntigi looru. ⁴ Ka kapa ni o ta ghamogow ye, kerekexce minw tun be o ta gbaw ra, o tun ye ce waga bisaba ni woro (36 000), sabu o ta musow ni o ta denw tun ka ca.

⁵ Isakari ta gbaw bæ lajennin ta mogo minw jatera, o tun ye kerekexefari waga biseegi ni wolonfla (87 000).

Boniyaminu ta durujaw

⁶ Boniyaminu ka dence saba le soro; o tun ye Bela, ani Bekeri, ani Yediyaheli ye.

⁷ Bela ka dence looru soro; o tun ye Esibon, ani Uzi, ani Uziyeli, ani Yerimoti ni Iri ye. Olugu kera o ta gbatigiw ye; o kera kerekexefariw ye fana. O jatenin tun kera ce waga mugan ni fla, ani ce bisaba ni naani (22 034). ⁸ Bekeri dencew tun ye Zemi-ra, ani Yohasi, ani Eliyezeri, ani Eliyonayi, ani Omiri, ani Yeremoti, ani Abiya, ani Anatoti, ani Alemeti ye. Bekeri dencew tun ye olugu le ye. ⁹ O ta gbatigiw ta ghamogow jatenin kera kerekexefari waga mugan ni keme fla (20 200). ¹⁰ Yediyaheli dence tun ye Bilan ye; Bilan dencew tun ye Yehusi, ani Boniyaminu, ani Ehudi, ani Kenaana, ani Zetan, ani Tarisisi, ani Ahisahari ye. ¹¹ Yediyaheli dencew bæ tun ye o ta gbatigiw le ye. O tun ye kerekexefari waga tan ni wolonfla, ani ce keme fla (17 200); o bæ tun be se ka taga kere ra.

¹² Supimu ni Hupimi tun ye Iri dencew le ye; Husimu tun ye Aheri dence ye.

Nefitali ta duruja

¹³ Nefitali dencew tun ye Yasiyeli, ani Guni, ani Yeseri, ani Salumu ye. Olugu tun ye Bila ta madenw le ye.

Manase ta duruja

¹⁴ Manase dence do tun ye Asiriyeli ye; a tun ka jonmuso min ke a muso ye, min ye Sirikamuso ye, ale le ka o woro. O muso ka Makiri fana woro; Makiri le kera Galadi face ye.

¹⁵ Makiri ka muso do ta Hupimi ye, ka do ta Supimu ye. Makiri balemamuso togo tun ye ko Mahaka. Makiri ka dence flanan min soro, o togo tun ye ko Selofadi. Selofadi yere ka denmusow doron le soro. ¹⁶ Makiri ta muso min tun ye Mahaka ye, o ka dence do woro a ye fana, ka o togo la ko Peresi; o dogoce tun ye Seresi ye. Seresi dencew tun ye Ulamu ni Rekemu ye. ¹⁷ Ulamu dence tun ye Bedan ye.

Galadi ta durujaw le ye olugu ye; Galadi tun ye Makiri dence ye, Makiri tun ye Manase dence ye.

¹⁸ A balemamuso min ye Hamoleketi ye, ale ka Isodi woro, ani Abiyezeri, ani Mala. ¹⁹ Semida dencew tun ye Ayan, ani Sikemu, ani Liki, ani Aniyamu ye.

Efrayimu ta durujaw

²⁰ Efrayimu dence tun ye Sutela ye, o dence tun ye Beredi ye, o dence tun ye Tahati ye, o dence tun ye Elehada ye, o dence tun ye Tahati ye, ²¹ o dence tun ye Zabadi ye, o dence tun ye Sutela ye. Nka min kera Ezeri ni Elehadi ye, Gati dugumogo minw

ye o yoro jamanadenw ye, o dugumogow ka olugu faga, sabu o tun b'a fe ka o dugumogow ta beganw sonya. ²² O face Efirayimu ka o su kasi ka meen. A ta balemaw nana a jusu saaro.

²³ O ko fe, a nana jen ni a muso ye tuun; a muso ka kono ta ka dence soro; a ka o togo la ko Beriya †, ko sabu bono be ale ta so kono.

²⁴ Efirayimu denmuso tun ye Sera ye. Beti Horon dugu min be san fe, ani Beti Horon dugu min be dugumayoro ra, ani Uzen Sera dugu, ale le ka o duguw lo. ²⁵ A dence tun ye Refa ye, o dence tun ye Resefu ye, o dence tun ye Tela ye, o dence tun ye Tahan ye, ²⁶ o dence tun ye Ladan ye, o dence tun ye Amihudi ye, o dence tun ye Elisama ye, ²⁷ o dence tun ye Nuni ye, Nuni dence tun ye Yosuwe ye.

²⁸ Yoro min tun dira Efirayimu ta mogow ma k'a ke o sigiyoro ye, o tun ye Beteli ni a dugumisenw ye, ani Naaran dugu min tun be tereboyanfan na, ani Gezari ni a dugumisenw terebenyanfan na, ani mara min be Sikemu ni Aya dugu fla ce, a ni a dugumisenw.

²⁹ Manase ta durujaw ta duguw tun ye Beti Sehan, ani Tanaki, ani Megido, ani Dori, ani o dugumisenw. Izirayeli dence Yusufu ta durujaw tun sigira o duguw le ra.

Aseri ta durujaw

³⁰ Aseri dencew tun ye Imina, ani Isiva, ani Isivi ni Beriya ye; o balemamuso tun ye Sera ye.

³¹ Beriya dencew tun ye Heberi ni Malikiyeli ye. Malikiyeli le kera Birizayiti dugu sindibaga ye.

³² Heberi ka dence minw soro o tun ye Yafileti, ani Someri, ani Hotamu ye, ani o balemamuso Suwa.

³³ Yafileti dencew tun ye Pasaki, ani Bimali, ani Asivati ye. Olugu le ye Yafileti dencew ye.

³⁴ Someri dencew tun ye Ahi, ani Rohega, ani Huba, ani Aramu ye.

³⁵ Semeri balemace Helemu dencew tun ye Sofa, ani Imina, ani Selesi, ani Amali ye.

³⁶ Sofa dencew tun ye Suwa, ani Harineferi, ani Suwali, ani Beri, ani Imira, ³⁷ ani Beseri, ani Hodi, ani Sama, ani Silisa, ani Itiran, ani Bera ye.

³⁸ Yeteri dencew tun ye Yefune, ani Pisipa, ani Ara ye.

³⁹ Ula dencew tun ye Ara, ani Haniyeli, ani Risiya ye.

⁴⁰ Olugu bee le tun ye Aseri ta durujaw ye; olugu le tun ye o ta gbatigiw ye. O bee tun ye ce barakamanw ye, ani kerekecfariw. O tun ye o ta gbaw jamogow ye. Ce minw jatera o ta jenkuru ra, minw be se ka taga kere ra, o tun ye ce waga mugan ni woro (26 000).

Boniyaminu ta duruja minw tun be Zeruzalemu

8 Boniyaminu dence folo tun ye Bela ye, a flanan tun ye Asibeli ye, a sabanan tun ye Ara ye, ² a naaninan tun ye Nowa ye, a loorunan tun ye Rafa ye. ³ Bela dencew tun ye Adari, ani Gera,

† Beriya koro ye ko: bono.

ani Abihudi, ⁴ ani Abisuwa, ani Naaman, ani Ahowa, ⁵ ani Gera, ani Sefufan, ani Huramu ye.

⁶ Ehudi ta durujaw le ye ninnugu ye; olugu le tun ye Geba dugumogow ta gbatigiw ye. ⁷ O ka olugu le ce ka taga ni o ye Manati. O cew le tun ye Nahaman, ani Ahiya, ani Gera ye. Gera le tun ka o mogow ce ka taga ni o ye. Gera dencew tun ye Uza ni Ahihudi ye.

⁸ Saharayimu ka den dow soro, k'a to Mohabu kongokolon kono, a muso fla Husimu ni Bara blarin ko. ⁹ A tun ka muso min ta, min tun ye Hodesi ye, o ka dence minw woro a ye, olugu le tun ye Yobabu, ani Sibiya, ani Mesa, ani Malikamu, ¹⁰ ani Yehusi, ani Sakiya, ani Mirima ye. A dencew le kera olugu ye; olugu le tun ye o ta gbatigiw ye. ¹¹ A muso Husimu tun ka Abitubu, ani Elipali le woro a ye.

¹² Elipali dencew tun ye Eberi, ani Misamu, ani Semedi ye. Semedi le ka Ono dugu, ani Lodi dugu lo, ani o laminiw.

¹³ Beriya ni Sema tun ye Ayalon dugumogow ta gbatigiw le ye. Olugu le ka Gati dugumogow ghen.

¹⁴ Ayo, ani Sasaki, ani Yeremoti, ¹⁵ ani Zebadiya, ani Aradi, ani Ederi; ¹⁶ ani Mikayilu, ani Isifa, ani Yoha, olugu bee tun ye Beriya dencew le ye.

¹⁷ Zebadiya, ani Mesulamu, ani Hiziki, ani Heberi, ¹⁸ ani Isimerayi, ani Iziliya, ani Yobabu, olugu tun ye Elipali dencew ye.

¹⁹ Yakimu, ani Zikiri, ani Zabidi, ²⁰ ani Eliyenayi, ani Silitayi, ani Eliyeli, ²¹ ani Adaya, ani Beraya, ani Simirati, olugu tun ye Simeyi dencew le ye.

²² Isipan, ani Eberi, ani Eliyeli, ²³ ani Abidon, ani Zikiri, ani Hanan, ²⁴ ani Hananiya, ani Elamu, ani Antotiya, ²⁵ ani Ifideya, ani Penuweli, olugu tun ye Sasaki dencew ye.

²⁶ Samuserayi, ani Sehariya, ani Ataliya, ²⁷ ani Yaresiya, ani Eliya, ani Zikiri, olugu tun ye Yerohamu dencew ye.

²⁸ Nin cew bee tun ye gbatigiw le ye, o bee ni o ta gbamogow. O tun siginin be Zeruzalemu.

²⁹ Gabahon dugu sindibaga tun siginin be Gabahon. A muso togo tun ye ko Mahaka. ³⁰ A dence folo tun ye Abidon ye; a dence tow tun ye Suri, ani Kisi, ani Baali, ani Nadabu, ³¹ ani Gedori, ani Ayo, ani Zekeri ye.

³² Mikiloti dence tun ye Simeha ye. Olugu fana tun siginin be Zeruzalemu; o tun siginin be o balema tow koro.

Sawuli ta durujaw

(9.39-44)

³³ Neri dence tun ye Kisi ye; Kisi dence tun ye Sawuli ye; Sawuli dencew tun ye Yonatan ye, ani Malikisuwa, ani Abinadabu, ani Esibahali.

³⁴ Yonatan dence tun ye Meribu Baali ye, Meribu Baali dence tun ye Mika ye, ³⁵ Mika dencew tun ye Piton, ani Meleki, ani Tareha, ani Ahazi ye.

³⁶ Ahazi dence tun ye Yehohada ye; Yehohada dence tun ye Alemeti, ani Azimaveti, ani Zimiri ye; Zimiri dence tun ye Mosa ye; ³⁷ Mosa dence tun ye Bineha ye, o dence tun ye Rafa ye, o dence tun ye Elasa ye, o dence tun ye Aseli ye. ³⁸ Aseli ka dence woro le soro; olugu togow le ye nin ye: Azirika-

mu, ani Bokiru, ani Sumayila, ani Sehariya, ani Abidiyasi, ani Hanan. Olugu bɛɛ le tun ye Aseli dencew ye.

³⁹ Aseli balemacɛ Esɛki, ale dence fɔlɔ tun ye Ulamu ye, a flanan tun ye Yehusi ye, a sabanan tun ye Elifelɛti ye.

⁴⁰ Ulamu dencew tun ye kɛrɛkɛɛfariw le ye; o tun bɛ se kalanbon na. O ka dence caman, ani madden caman sɔrɔ. O dencew tun ye ɛɛ kɛmɛ ni ɛɛ bilooru.

Nin mɔgɔw bɛɛ le ye Boniyaminu ta durujaw ye.

Mɔgɔ minanin minw kɔsegira Zeruzalɛmu

9 O tun ka Izirayelimɔgɔw bɛɛ jate, ka o tɔgɔw seɓɛ Izirayeli masacɛw ta buruju kitabu kɔnɔ.

² Zuda ta mɔgɔw ta terenbariyakow le kosɔn Ala tun k'a to o ka o mina ka taga ni o ye Babilɔni. Minw kɔnna ka kɔsegi ka na sigi o ta maraw, ani o ta duguw ra, olugu tun ye Izirayelimɔgɔw le ye, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔgɔw, ani Alabatosoba baarakɛdenw.

³ Zuda ta durujaw, ani Boniyaminu ta durujaw, ani Efrayimu ni Manase ta duruja minw kɔsegira ka na sigi Zeruzalɛmu, olugu tɔgɔw ye nin ye:

⁴ Zuda ta durujaw ra, mɔgɔ min tun bɔra Peresi ta gba ra, o tun ye Utayi ye; Utayi face tun ye Amihudi ye, Amihudi face tun ye Omiri ye, Omiri face tun ye Imiri ye, Imiri face tun ye Bani ye.

⁵ Minw tun bɔra Silokaw ta gba ra, o tun ye Asaya ni a dencew ye; Asaya le tun ye a face dence fɔlɔ ye. ⁶ Min tun bɔra Zera ta gba ra, o tun ye Yeweli ye.

O ra, Zuda ta mɔgɔ minw kɔsegira, o bɛɛ lajennin tun ye ɛɛ kɛmɛ wɔrɔ ni ɛɛ bikɔnɔntɔn.

⁷ Boniyaminu ta duruja minw tun kɔsegira, o tun ye Salu ye; Salu face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Hodava ye, Hodava face tun ye Hasenuwa ye; ⁸ Yerohamu dence Ibineya; Ela face tun ye Uzi ye, Uzi face tun ye Mikiri ye; Mesulamu face tun ye Sefatiya ye, Sefatiya face tun ye Reweli ye, Reweli face tun ye Yibiniya ye.

⁹ Boniyaminu ta duruja minw kɔsegira ka na Zeruzalɛmu, ka kapa ni o ta buruju kitabu ye, o tun ye ɛɛ kɛmɛ kɔnɔntɔn ni ɛɛ bilooru ni wɔrɔ. O mɔgɔw bɛɛ tun ye o ta gbatigiw le ye, o bɛɛ ni o ta gba.

¹⁰ Sarakalasebaga minw tun kɔsegira, o tun ye Yedaya, ani Yehoyaribu, ani Yakini, ¹¹ ani Azariya; Azariya face tun ye Hilikiya ye, Hilikiya face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Sadɔki ye, Sadɔki face tun ye Merayɔti ye, Merayɔti face tun ye Ahitubu ye; Ahitubu le tun ye Ala ta batoso ta kow jamɔgɔ ye. ¹² Adaya fana tun bɛ o ra; Adaya face tun ye Yerohamu ye, Yerohamu face tun ye Pasuri ye, Pasuri face tun ye Malikiya ye; ani Masayi; Masayi face tun ye Adiyeli ye, Adiyeli face tun ye Yazera ye, Yazera face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Mesilemiti ye, Mesilemiti face tun ye Imeri ye. ¹³ O sarakalasebagaw le tun ye o ta mɔgɔw ta gbatigiw ye. O ni sarakalasebaga tɔw bɛɛ lajennin tun ye ɛɛ waga kelen, ani ɛɛ kɛmɛ wolonfla ni ɛɛ biwɔrɔ (1 760). O bɛɛ tun ye ɛɛ barakamanw ye; olugu le tun blara Ala ta

batoso ta baara kama.

¹⁴ Levi ta mɔgɔ minw tun kɔsegira ka na, o tun ye Semaya ye; Semaya face tun ye Hasubu ye, Hasubu face tun ye Azirikamu ye, Azirikamu face tun ye Hasabiya ye. Olugu tun ye Merari ta mɔgɔw le ye, ¹⁵ ani Bakibakari, ani Heresi, ani Galali, ani Mataniya; Mataniya face tun ye Mika ye, Mika face tun ye Zikiri ye, Zikiri face tun ye Asafu ye, ¹⁶ ani Abidiyasi min face tun ye Semaya ye; Semaya face tun ye Galali ye, Galali face tun ye Yedutun ye, ani Berekiya min face tun ye Asa ye; Asa face tun ye Elikana ye; ale tun tagara sigi Netofakaw ta mara ra.

¹⁷ Alabatosoba donda kɔrɔsibaga minw tun kɔsegira ka na, o tun ye Salumu ye, ani Akubu, ani Talimɔn, ani Ahiman, ani o balema tɔw; Salumu le tun ye olugu ta jamɔgɔ ye. ¹⁸ Fɔ ka na se bi ma, ale dencew le tun bɛ to ka Alabatosoba ta terebɔyanfan donda kɔrɔsi, min bɛ wele ko masacɛ ta donda. Olugu le tun ye dakɔrɔsibagaw ye Levi ta mɔgɔw ra.

¹⁹ Salumu face tun ye Kore ye, Kore face tun ye Ebiyasafu ye, Ebiyasafu face tun ye Kore ye; Salumu ni o ta gbamɔgɔ tɔw, minw ye Korekaw ye, olugu le tun ye Nɔgɔnkunben fanibon* donda kɔrɔsibagaw ye, i n'a fɔ fɔlɔfɔlɔ, o bemaw fana tun bɛ Matigi Ala ta so donda kɔrɔsi cogo min na. ²⁰ Fɔlɔfɔlɔ, Elehazari dence Finehasi le tun bɛ o mɔgɔw jamɔgɔ ye, sabu Matigi Ala tun bɛ ni a ye.

²¹ Jakariya, min ye Meselemiya dence ye, ale fana tun ye Nɔgɔnkunben fanibon donda kɔrɔsibaga dɔ ye. ²² O mɔgɔw bɛɛ lajennin tun ye ɛɛ kɛmɛ fla, ani ɛɛ tan ni fla. O tun ka olugu le janawoloma ka o ke Alabatosoba dondaw kɔrɔsibagaw ye. O bɛɛ tɔgɔ tun sebera o yɛrɛ ta duguw le ra.

Masacɛ Dawuda ni flerikɛbaga Samawilu le tun ka olugu bemaw sigi o baara ra, o ta lanamɔgɔya kosɔn. ²³ Olugu ni o ta durujaw ta baara tun ye Matigi Ala ta yɔrɔ saninman* dondaw kɔrɔsiri ye, min ye fanibon* saninman dondaw ye. ²⁴ Dakɔrɔsibaga tun bɛ Fanibon fan naani bɛɛ ra: dɔw tun bɛ a terebɔyanfan na, dɔw tun bɛ a terebenyanfan na, dɔw tun bɛ a sahiliyanfan fɛ, dɔw tun bɛ a woroduguyanfan fɛ. ²⁵ O balema tɔ minw tun siginin bɛ o ta duguw ra, olugu tun bɛ to ka na wagati dɔw ra, ka na baara ke ni o ye fɔ logɔkun kelen; ²⁶ sabu dakɔrɔsibaga naani minw tun ye jamɔgɔw ye Levi ta mɔgɔw ra, olugu tun bɛ baara ke wagati bɛɛ. Olugu le tun bɛ Alabatoso ta bonw ni a naforow kɔrɔsi. ²⁷ O tun bɛ si Ala ta yɔrɔ saninman kɛrɛfeyɔrɔw ra, sabu olugu le tun ka kan k'a kɔrɔsi; olugu le tun bɛ a dondaw fana dayɛɛ sɔgɔma o sɔgɔma. ²⁸ Levi ta mɔgɔ dɔw fana le tun bɛ Alabatosoba minanw kɔrɔsi; o tun bɛ o minanw bɔtɔ jate, ka o kɔsegitɔ fana jate. ²⁹ Dɔw fana tun blara ka yɔrɔ saninman ta minanw, ani a baarakɛfen saninmanw bɛɛ kɔrɔsi, ani mugu sarakaw, ani rezenji sarakaw, ani turu sarakaw, ani wusunun sarakaw, ani kasadiyananw. ³⁰ Nka sarakalasebagaw* yɛrɛ le tun bɛ turu kasadiman saninmanw lalaga. ³¹ Saraka ŋɔmi min tun bɛ yiran pɔli kɔnɔ, Salumu dence fɔlɔ Matitiya le tun bɛ o baara ke; ale tun ye Levi ta mɔgɔ dɔ le ye; ale

tun be Kore ta gba le ra. ³² O balema minw tun ye Kehatikaw ye, olugu dow le tun be sarakaburuw lalaga, ka o buruw laben ka o bla Matigi Ala na korɔ Nenekirilon* o Nenekirilon.

³³ Levi ta gbatigi minw tun blara danna donkirila kama, bon dow tun be olugu togo ra. Olugu tun te baara were ke, sabu o tun be o ta baara ra su ni tere.

³⁴ Ayiwa, o mogow le tun ye Levi ta gbatigiw ye, o bee ni o ta gbamogow. O siginin tun be Zeruzalemu.

Sawuli ta somogow

(Kibaroyaw folo 8.29-38)

³⁵ Gabahon dugu sindibaga min ye Yeyeli ye, ale tun siginin be Gabahon. A muso togo tun ye ko Mahaka. ³⁶ A dence folo tun ye Abidon ye; a dence tow tun ye Suri ye, ani Kisi, ani Baali, ani Neri, ani Nadabu, ³⁷ ani Gedori, ani Ayo, ani Jakariya, ani Mikiloti.

³⁸ Mikiloti dence tun ye Simehamu ye. Olugu fana tun siginin be Zeruzalemu; o tun siginin be o balema tow korɔ. ³⁹ Neri dence tun ye Kisi ye; Kisi dence tun ye Sawuli ye; Sawuli dencew tun ye Yonatan, ani Malikisuwa, ani Abinadabu, ani Esibahali ye.

⁴⁰ Yonatan dence tun ye Meribu Baali ye, Meribu Baali dence tun ye Mika ye. ⁴¹ Mika dencew tun ye Piton, ani Meleki, ani Tareha ye. ⁴² Ahazi dence tun ye Yara ye; Yara dencew tun ye Alemeti, ani Azimaveti, ani Zimiri ye; Zimiri dence tun ye Mosa ye; ⁴³ Mosa dence tun ye Bineha ye; o dence tun ye Refaya ye, o dence tun ye Elasa ye, o dence tun ye Aseli ye. ⁴⁴ Aseli ka dence wɔɔɔ le sorɔ; olugu togow le ye nin ye: Azirikamu, ani Bokiru, ani Sumayila, ani Sehariya, ani Abidiyasi, ani Hanan. Olugu le tun ye Aseli dencew ye.

Dawuda ta masaya wagati

Sawuli sacogoya

(Samawilu folo 31.1-13)

10 Ayiwa, Filisikaw tagara Izirayelimogow kere; Izirayeli ta kerekewew borira Filisikaw na. O ka Izirayelimogo caman faga Giliboha kuru kan. ² Filisikaw tugura Sawuli ni a dencew ko ka o degu fan bee ra. A laban o ka Sawuli dencew Yonatan ni Abinadabu ni Malikisuwa faga. ³ Kere juguyara Sawuli ma kosebe; kalanbonbaga dow k'a ye k'a lon. Sawuli siranna fo a be yereyer. ⁴ A k'a fo a ta kerekeminanw tabaga ye ko: «I ta kerekemuru bo ka ne faga, janko nin mogow kenesigibariw kana na ne bon ni kalan ye, ka toron ke ne ra.» A ta kerekeminanw tabaga siranna, a ma son. O ra, Sawuli yere k'a ta kerekemuru mina ka digi a kan k'a yere faga. ⁵ Sawuli ta kerekeminanw tabaga k'a ye ko Sawuli sara minke, ale fana digira a ta kerekemuru kan k'a yere faga.

⁶ Sawuli ni a dence saba, ani a ta somogow bee sara o cogo le ra wagati kelen na. ⁷ A kera ten, Izirayelimogow minw tun be kenegbe ra, olugu nana a ye ko mogow be borira minke, ani ko Sawuli ni a

dencew sara minke, olugu bora o ta duguw ra ka bori ka taga; Filisikaw nana sigi o duguw ra.

⁸ O dugusagbe, Filisikaw nana ka na suw ta fenw bo o ra. O ka Sawuli ni a dence saba suw ye Giliboha kuru kan. ⁹ O ka Sawuli ta minanw bo a ra, k'a kun tige, ka taga ni a kunkolo ni a ta kerekeminanw ye. O ka mogow dow ci ka taga o kibaro diman fo Filisikaw ta jamana yoro bee ra, ani o ta jobonbaw konɔ, k'a lase mogow bee ma. ¹⁰ O ka Sawuli ta kerekeminanw bla o ta jo ta bon konɔ, k'a kunkolo dulon Dagon † ta sonnikebon konɔ.

¹¹ Ayiwa, Filisikaw ka ko minw bee ke Sawuli ra, Yabesika minw bee be Galadi mara ra, olugu ka o men minke, ¹² o ra cefariw bee wurira ka na Sawuli su ni a dencew suw ta ka taga ni o ye Yabesi. O ka o sukolow sutara Yabesi terebentisun korɔ, ka tere wolonfla sun don.

¹³ Sawuli tun ka terenbariyako minw ke ka Matigi Ala kan bla, a fagara o kow le koson. A ma son ka Matigi Ala ta kuma lamen. Mogow minw b'a fo ko o be kuma ni suw ye, a tagara lagberi ke olugu le fe; ¹⁴ a ma son ka Matigi Ala sago pini. O koson Matigi Ala k'a to o k'a faga, ka masaya mina a ra k'a di Yese dence Dawuda ma.

Dawuda kera Izirayeli jamana masace ye

(Samawilu flanan 5.1-3)

11 Ayiwa, Izirayelimogow bee tagara lajen Dawuda korɔ Heburon, k'a fo a ye ko: «Anw ye nin ye, anw ye i balemaw le ye. ² Kabini folofolo, hali tuma min na Sawuli le tun be an ta masace ye, ele le tun be to ka bla Izirayeli ta kerekedenw na ka taga kere ra. Matigi Ala tun k'a fo i ye ko: «Ele le bena ke ne ta mogow, Izirayelimogow namogow ye, ka ke o kuntigi ye.»

³ Izirayeli cekorobaw bee nana Dawuda fe Heburon ka na o le fo a ye. Dawuda ka jennogonya don ni o ye Heburon, Matigi Ala na korɔ. O ka turu saninman* ke Dawuda kun na, k'a ke Izirayeli jamana bee ta masace ye, i n'a fo Samawilu tun k'a fo cogo min na ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye.

Dawuda ka Zeruzalemu dugu mina cogo min na

(Samawilu flanan 5.1-3)

⁴ Ayiwa, Dawuda ni Izirayelimogow bee tagara Zeruzalemu kama, min ye Yebusi ye. Yebusika minw tun ye o yoro mara mogow ye, olugu le tun siginin be dugu konɔ.

⁵ Yebusikaw k'a fo Dawuda ye ko: «Ele tena don yan!» Nka o ta bonba min tun be Siyon kuru* kan, Dawuda ka o mina. O le kera Dawuda ta masabonba ye. ⁶ Dawuda tun k'a fo a ta kerekedenw ye ko ni mogow min konna ka ben Yebusikaw kan, ko a be o tigi ke a ta kerekejama kuntigiba ye. Seruya dence Yohabu le konna ka taga ben o kan; ale kera kerekejama kuntigiba ye. ⁷ Dawuda tagara sigi o ta bonba konɔ, min tun ye o ta kerekedenw dogoyoro ye. O koson o yoro togo nana la ko Dawuda ta masabonba. ⁸ Dawuda ka bon dow lo ka dugu

† Dagon tun ye Filisikaw ala ye.

lamini, k'a ta Milo yoro ra, ka taga a bla fo dugu laminikogo ma. Yohabu ka dugu to lalaga. ⁹ Dawuda ta fanga tun be bonyara ka taga a fe, sabu Fan-gatigi Ala tun be ni a ye.

Dawuda ta kerekew fariw

(Samawilu flanan 5.1-3)

¹⁰ Dawuda ta kerekew kuntigiw togow ye nin ye; olugu ni Izirayelimogow tow bee le k'a deme k'a sigi fanga ra, ka baraka don a ta masaya ra kosebe, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Izirayelimogow ye cogo min na. ¹¹ O kerekewefariw togow le ye nin ye: Yasobehamu, min tun ye Hakimonika do dence ye; ale tun ye kerekewefari saba kuntigi ye. Ale le k'a ta taman ke ka ce keme saba bee faga kere kelen na. ¹² Ni ale bora yi, Elehazari lo; ale tun ye Ahoyikace Dodo dence le ye. Ale fana tun be o cefari saba ra. ¹³ Tuma min na Filisikaw tun tagara lajen kere kama, a tun be ni Dawuda ye Pasidamimu. Foro do tun be yi, siman caman tun be o foro kono; Izirayelimogow nana ke bori ye Filisikaw na minke, ¹⁴ olugu le tagara lo o foro ce ma, ka Filisikaw kere, ka o gben ka bo yi. Matigi Ala ka sesorriba ke Izirayelimogow ye.

¹⁵ Lon do, o kuntigi bisaba ra, ce saba tagara Dawuda fe; fara min be Adulamu farawo yoro ra, Dawuda tun be o fara yoro le ra; o y'a soro Filisikaw ta kerekedenw ta jenkuru do tun ka o ta fanibonw lo Refayikaw ta kenegbe ra. ¹⁶ Dawuda tun dogonin be kuruwo kono; Filisikaw ta kerekeden dow fana tun ka Betilehemu dugu mina.

¹⁷ Jiminlogo ka Dawuda soro; a ko: «E, jon le be-na Betilehemu dugu donda ta kolon ji do di ne ma, ne y'a min sa?» ¹⁸ O cefari saba wurira ka taga don Filisikaw sigiyoro ra fanga ra, ka ji bi Betilehemu donda kolon na, ka na ni a ye ka na a di Dawuda ma. Nka Dawuda ma son k'a min. A k'a bon dugu ma, k'a ke saraka ye, Matigi Ala na koro; ¹⁹ a ko: «E, ne Tigi Ala ye ne kisi nin ko jogon ma! A bena ke i n'a fo ne ka nin mogow jori le min, sabu o ka o nin bla farati le ra ka taga nin ji bi ka na ni a ye.» A ma son ka ji min. O cefari saba ka min ke, o le kera nin ye.

²⁰ Yohabu balemace Abisayi, ale le tun ye o ce saba ta pamogo ye. Ale le k'a ta taman ke ka ce keme saba faga; ale le ka togow soro o ce saba ra.

²¹ A togow bonyara ka teme to fla kan. A kera o kuntigi ye; nka o bee n'a ta, ce saba min togow konna ka fo, a togow bonya belen tun ma olugu ta bo.

²² Yehoyada dence Benaya fana tun ye kerekewefari le ye; a ka koba caman ke. Ale tun ye Kabiselika le ye. Ale le ka Mohabukaw ta cefari fla faga. Nenelonba do ra fana, a jigira jidinga do kono ka jara do faga yi. ²³ Ale le fana ka Misiranka cejanba do faga; a janya tun ye nongon † na looru. Taman min tun be Misirankace boro, o bonya tun be i ko jesedanbagaw ta kpeleyiri; nka Benaya tagara a ko ni bere le ye. A tagara taman bosu Misirankace boro k'a faga ni o taman kelen ye. ²⁴ Yehoyada dence Benaya ka min ke, o le ye nin ye. A ka togow soro kosebe o cefari saba ra. ²⁵ O kuntigi bisaba ra, ale le ka togow soro ka teme o bee kan. Nka ce

† Nongon na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

saba minw togow konna ka fo, a ma olugu bo. Kerekeden minw tun be to ka Dawuda yere korosi, Dawuda k'a bla ni olugu ye.

²⁶ Cefari were minw tun be yi, olugu fle nin ye: Yohabu balemace Asaheli, ani Dodo dence Elanan min tun be bo Betilehemu, ²⁷ ani Samoti min tun be bo Harori, ani Helesi min tun be bo Pelon.

²⁸ Ani Ikese dence Ira min tun be bo Tekoha, ani Abiyezeri min tun be bo Anatoti, ²⁹ ani Sibekayi min tun be bo Husa, ani Ilayi min tun be bo Ahoyi,

³⁰ ani Maharayi min tun be bo Netofa, ani Bana dence Heledi min tun be bo Netofa, ³¹ ani Ribayi dence Itayi min tun be bo Gibeha, Boniyaminu ta mogow ta dugu ra, ani Benaya min tun be bo Piraton,

³² ani Hurayi min tun be bo Gasi ta kow yoro ra, ani Abiyeli min tun be bo Beti Araba,

³³ ani Azimaveti min tun be bo Baharumu, ani Eliyaba min tun be bo Salibon, ³⁴ ani Hasemu min tun be bo Gizon, ale dencew, ani Sage dence

Yonatan min tun be bo Harari, ³⁵ ani Sakari dence Ayamu min tun be bo Harari, ani Uri dence Elifali,

³⁶ ani Heferi min tun be bo Mekera, ani Ahiya min tun be bo Pelon, ³⁷ ani Hesiro, min tun be bo Karimeli, ani Ezibayi dence Narayi, ³⁸ ani Natan balemace Yoweli, ani Hagiri dence Mibari, ³⁹ ani Seleki min tun ye Amonka ye, ani Naharayi min

tun be bo Beroti; ale tun ye Seruya dence Yohabu ta kerekeminanw tabaga ye; ⁴⁰ ani Ira, min tun be bo Yeteri, ani Garebu min tun be bo Yeteri fana,

⁴¹ ani Huri, Hetikace, ani Alayi dence Zabadi, ⁴² ani Siza dence Adina, min tun ye Ruben ta mogow

ye; ale le tun ye Ruben ta mogow ta pamogo ye; ce bisaba kuntigi tun lo; ⁴³ ani Mahaka dence Hanan, ani Yosafati min tun be bo Mitini, ⁴⁴ ani Uziya min

tun be bo Asitaroti, ani Hotamu dencew, Sama ni Yeyeli minw tun be bo Aroweri, ⁴⁵ ani Simiri dence Yediyaheli, ani a balemace Yoha min tun be bo

Tisite, ⁴⁶ ani Eliyeli min tun be bo Mahava, ani Elinamu dencew, Yeribayi ni Yosaviya, ani Itima min tun ye Mohabuka ye, ⁴⁷ ani Eliyeli, ani Obedi, ani Yasiyeli min tun be bo Soba.

Kerekeden minw tagara Dawuda fe

12 Ayiwa, Dawuda belen tun be dogora Kisi dence Sawuli koson; o wagati ra, mogow minw wurira ka taga Dawuda fe Sikilagi, olugu togow le ye nin ye; kerekewefari minw ka Dawuda deme kere ra, o mogow tun ye olugu dow le ye.

² Kalanbonbagaw tun lo. O kininboro ni o numanboro bee tun ka kan kalanbon na, walama kabakurufiri ra. O ni Sawuli bee tun be gba kelen mogow ye, min ye Boniyaminu ta gba ye. ³ O ta pamogo

tun ye Ahezari le ye; o ko, Sema dence Yohasi, min tun be bo Gibeha, ani Azimaveti dencew, minw ye Yeziyeli ni Pelati ye, ani Beraka, ani Yehu, min tun

be bo Anatoti, ⁴ ani Yisimaheya, min tun be bo Gabahon; ale tun ye kerekeden bisaba do le ye, ale fana tun ye o pamogo do ye; ⁵ ani Yeremi, ani Yahazyeli, ani Yohanan, ani Yozabadi, min tun be bo

Gedera, ⁶ ani Eluzayi, ani Yerimoti, ani Behaliya, ani Semariya, ani Sefatiya, min tun be bo Harufu,

⁷ ani Elikana, ani Isiya, ani Azareli, ani Yohezari, ani Yasobehamu, minw tun ye Korekaw ye, ⁸ ani

Yerohamu dencew, minw ye Yohela ni Zebadiya ye; olugu tun be bo Gedori.

⁹ Ayiwa, Gadi ta mogɔ dow fana tun bora Sawuli ko, ka taga Dawuda fe a ta dogoyoro ra kon-gokolon kono yi. O mogow fana tun ye kerekecafari dow le ye; o tun be se kere ra kosebe ni negebennan ni taman ye. O tun be i ko jaraw, o tun ka teri i ko dagbe minw be kuru kan. ¹⁰ Ezeri le tun ye olugu ta pamogo ye, k'a flanan ke Abidiyasi ye, a sabanan tun ye Eliyabu ye, ¹¹ a naaninan tun ye Misimana ye, a loorunan tun ye Yeremi ye, ¹² a wooronan tun ye Atayi ye, a wolonflanan tun ye Eliyeli ye, ¹³ a seeginan tun ye Yohanan ye, a konontonnan tun ye Elizabadi ye, ¹⁴ a tannan tun ye Yeremi ye, a tan ni kelennan tun ye Makibanayi ye.

¹⁵ O mogɔ minw tun ye Gadi ta mogow ye; olugu be tun ye kerekuntigiw le ye. Min baraka tun ka dogo o be ra, ale kelen tun be se ka ce keme kere; min baraka tun ka bon o be ra, ale kelen tun be se ka ce waga kelen kere.

¹⁶ Olugu le ka Zuriden ba tige, san karo folo ra, wagati min na ba be fa a fan fla be ra; o tagara o yoro kenegbe mogow be gben, tereboyanfan ni terebenyanfan mogow be.

¹⁷ Ayiwa, Boniyaminu ta mogow tow, ani Zuda ta mogow dow fana tun tagara Dawuda fe a ta dogoyoro ra.

¹⁸ Dawuda bora ka na lo o ja fe ka kuma ta, k'a fo o ye ko: «Ni aw ka hera le naninya aw jusu ra ka na ne fe, ka na ko aw bena ne deme le, o tuma aw ni ne bena ke jengogonw ye. Nka ni aw nana ne janfa le, ka ne mina ka ne di ne juguw ma, k'a soro ne ma kojugu ke mogow ra, o tuma an bemaw ta Ala ye ke an seere ye, ka o kiti tige an ce.»

¹⁹ O fora minke, Ala Nin jigira Amasayi kan, min tun ye ce bisaba kuntigi ye; ale perenna k'a fo ko: E, Dawuda, anw ye i ta mogow le ye!

E, Yese dence, anw koni be ni i ye!

Hera, hera ye ke i ye,

ka hera ke i demebagaw fana ye,

sabu i ta Ala le ye i demebaga ye!

A kera ten minke, Dawuda sonna o ma, ka o ke a ta kerekjenkuruw kuntigi dow ye.

²⁰ Wagati min na Dawuda tun tagara ni Filisikaw ye kerekoyoro ra, ka taga Sawuli kere, o wagati ra Manase ta mogow dow tun tugura Dawuda ko. Nka Dawuda ma Filisikaw deme o kere ra, sabu Filisikaw ta kuntigiw nana jogon ye, ka ben a ra ka Dawuda laseko; ko ni o te, Dawuda bena taga olugu janfa kere ra, ka fara a matigice Sawuli kan, ka olugu bono o nin na. ²¹ Wagati min na a tun sekora ka taga Sikilagi, Manase ta mogow minw tun tagara fara a kan, olugu togow le ye nin ye: Adina, ani Yozabadi, ani Yediyaheli, ani Mikayilu, ani Yozabadi, ani Elihu ni Silitayi. Olugu be kelen kelen tun ye ce waga kelen kelen kuntigiw le ye Manase ta mogow ra. ²² O ka Dawuda ni a ta kerekajama deme, sabu o be tun ye kerekecafariw le ye; olugu fana kera kerekajama kuntigi dow ye.

²³ Lon o lon, mogow dow tun be na fara Dawuda kan k'a deme; a kera ten fo a ta kerekajama nana bonya kosebe, k'a ke kerekajamaba ye.

Izirayelimogɔ minw tagara Dawuda fe Heburon

²⁴ Mogow minw tun labenna kere kama, ni o tagara Dawuda fe Heburon, ka taga masaya mina Sawuli ra k'a di Dawuda ma, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na, o mogow togow le ye nin ye:

²⁵ Zuda ta mogow ra, ce waga woro ni ce keme seegi (6 800). Negebennan ni taman tun be o be boro, o be tun labenna kere kama.

²⁶ Simeyon ta mogow ra, ce waga wolonfla ni ce keme (7 100); o be tun ye kerekecafariw ye, o be tun labenna kere kama.

²⁷ Levi ta mogow ra, ce waga naani ni ce keme woro (4 600); ²⁸ Yehoyada fana tun be ni olugu ye; ale tun ye Haruna ta durujaw ta pamogo ye. Ce waga saba ni ce keme wolonfla (3 700) tun be ale ko. ²⁹ Sadaki fana tun be ni o ye; ale fana tun ye kanbelen cefari do ye kere ra; kerekuntigi ce mugan ni fla tun bora ale ta somogow ra ka na.

³⁰ Boniyaminu ta mogow ra, minw ye Sawuli ta somogow ye fana, ce waga saba (3 000); fo ka na se nin wagati ma, o mogow be tun tugura Sawuli ta somogow le ko.

³¹ Efrayimu ta mogow ra, ce waga mugan ni ce keme seegi (20 800); o ce waga be tun ka togow soro kere ra kosebe o ta somogow ce ra.

³² O ka mogow minw togow wele, ka o panawoloma ka bo Manase ta gba tarance to kelen mogow ra, ka o bla ka taga Dawuda sigi masaya ra, olugu tun kera ce waga tan ni seegi (18 000).

³³ Isakari ta mogow ra, kuntigi keme fla; olugu blara o balemaw ja, ka ke o pamogow ye ka na. Izirayelimogow tun ka kan ka ko minw ke, ani a kewagatiw, olugu tun be o kow faamu.

³⁴ Zabulon ta mogow ra, ce waga bilooru (50 000); olugu tun derira kere ra kosebe; kerekeminan suguya be tun be o boro fana. O tun labenna ka kere ke ni o jusu be ye.

³⁵ Nefitali ta mogow ra, kerekuntigi ce waga kelen. Ce waga bisaba ni wolonfla (37 000) le tun be olugu ko. Negebennanw, ani tamanw tun be o boro.

³⁶ Dan ta mogow ra, ce waga mugan ni seegi ni keme woro (28 600); o be tun labenna kere kama.

³⁷ Aseri ta mogow ra, ce waga binaani (40 000); o be tun derira kere ra kosebe, o be labenna kere kama.

³⁸ Mogow minw tun be Zuriden ba tereboyanfan na, minw ye Ruben ta mogow ye, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance tokelenman ta mogow tow, olugu ra ce waga keme ni mugan (120 000) le tun nana. Kerekeminan suguya be tun be o boro.

³⁹ Ayiwa, o kerekecew be labenna kere kama, ka tugutugu jogon ko ka na Heburon, ni o jusukun be ye, ka na Dawuda sigi masaya ra Izirayeli jama be lajennin kunna. Izirayelimogow tow be fana tun benna kelen ma ka masaya di Dawuda ma. ⁴⁰ O tagara tere saba le ke Dawuda koro, ka domuni ke ka min, sabu o ta somogow tun ka do-

muniw laben o ye. ⁴¹ O siginogon minw fana tun be o yoro ra, ka taga se fo Isakari ni Zabulon, ani Nefitali ta mogow ma, olugu bee tun nana ni domunifenw ye faliw, ani jogomew, ani sofaliw, ani misitoranw kan; o nana ni mugu ye, ani toromo janin, ani rezen janin, ani duven, ani turu, ani misi caman, ani saga caman, sabu jagari tun be Izirayeli jamana ra.

Izirayelimogow tagara jennogonya kesu ta

(Samawilu flanan 6.1-11)

13 Dawuda ta kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, a ka olugu ni pamogo tow bee wele ka kuma ni o ye. ² O ko, Dawuda kumana Izirayeli jama bee fe, k'a fo o ye ko: «Ni a benna aw ma, ni a fana bora Matigi Ala, an ta Ala le ra, an ye cira bla ka taga fan bee ra, an balemaw fe, minw be Izirayeli jamana yoro bee ra, ani sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogow minw be ni o ye o ta duguw ra, ani beganmarayoro ra, janko olugu fana ye na fara an kan. ³ O ko, an ye an ta Ala ta jennogonya kesu ta ka na ni a ye an yere koro, sabu Sawuli ta masaya wagati ra, an tun ma an janto a ra.»

⁴ Jama bee sonna ko o y'a ke ten, sabu o ko ben-na bee ma. ⁵ O ra, Dawuda ka Izirayelimogow bee lajen, k'a ta Misiran ko yoro mogow ra, ka taga se fo Hamati donda mogow ma; a ko, ko o ye taga Kiriyati Yeharimu, ka taga Ala ta jennogonya kesu ta ka na ni a ye.

⁶ Dawuda ni Izirayelimogow bee wurira ka taga Bahala, min ye Kiriyati Yeharimu ye, Zuda mara ra, ka taga Ala ta jennogonya kesu ta ka bo yi ka na ni a ye, Matigi Ala min siginin be seruben melekew* ce ra, ani min togo be o jennogonya kesu kan. ⁷ O ka jennogonya kesu bla sowotorokura do kono, ka bo ni a ye Abinadabu ta so kono. Uza ni Ayo le tun be o wotoro pa fe. ⁸ Dawuda ni Izirayelimogow tow bee tagato tun be koraw, ani gonniw, ani longanw, ani siranege tegerew fora, ani ka buruw fiye Ala pa koro ni o baraka bee ye, ka donkiw la.

⁹ O tagara se Kidon kenegbeyoro ra minke, misiw terendera; Uza k'a boro korota ka jennogonya kesu mina. ¹⁰ Matigi Ala dimina Uza koro kosebe; a k'a faga, sabu a tun k'a boro maga jennogonya kesu ra. Uza sara o yoro ra yi, Matigi Ala pa koro.

¹¹ Matigi Ala ka Uza faga o cogo ra minke, o ma diya Dawuda ye. O ka o yoro togo la ko Peresi Uza †, fo ka na se bi ma.

¹² O lon na, Dawuda siranna Matigi Ala pa. A ko: «Ni a be tan, Matigi Ala ta jennogonya kesu be se ka taga don ne ta so cogo di?» ¹³ A ma son o ye taga ni jennogonya kesu ye a ta so kono, Dawuda ta masabonba kono. A k'a bla ka taga Obedi Edomu ta so kono; ale be bo Gati. ¹⁴ Matigi Ala ta jennogonya kesu ka karo saba le ke Obedi Edomu ta so, a ta somogow ce ra. Matigi Ala ka baraka don Obedi Edomu ta somogow ra, ani a ta bo-rofenw bee ra.

Ala ka Dawuda ta masaya sabati

(Kibaroyaw folo 3.5-9; Samawilu flanan 5.11-16)

14 Tiri masace Hiram ka mogow dow ci ka taga Dawuda fe ni sediriyiriw ye; a ka kabakurulesabagaw, ani yirilesabaga dow fana ci ka taga, janko o ye taga masaso do lo Dawuda ye. ² O ra, Dawuda k'a ye ko Matigi Ala ka ale sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna; a k'a ye fana ko Ala be ale ta masaya noro bonyara lon o lon a ta mogow koson, minw ye Izirayelimogow ye.

³ Ayiwa, Dawuda ka muso werew furu tuun Zeruzalemu, ka dencew, ani denmuso werew soro.

⁴ A ka dence minw soro Zeruzalemu, olugu togow ye nin ye: Samuha, ani Sobabu, ani Natan, ani Sulemani, ⁵ ani Ibari, ani Elisawa, ani Elifeleti, ⁶ ani Noga, ani Nefegi, ani Yafiya, ⁷ ani Elisama, ani Belyada, ani Elifeleti.

Dawuda ka Filisikaw kere

(Samawilu flanan 5.17-25)

⁸ Ayiwa, Filisikaw nana a men ko o ka turu san-inman* ke Dawuda kun na k'a ke Izirayeli jamana bee masace ye. O ta kerekejama bee lajennin wurira ka taga Dawuda yoroni ko o b'a kere. Dawuda ka o men minke, a bora ka taga o kunben. ⁹ Filisikaw nana ka na Refayikaw ta kenegbeyoro bee fa. ¹⁰ Dawuda ka Matigi Ala pininka ko: «Yala ne ka kan ka taga Filisikaw kama wa? Yala i bena o don ne boro wa?» Matigi Ala ka Dawuda jaabi ko: «Taga o kere, sabu ne bena o don i boro.»

¹¹ O tagara Baali Perasimu; Dawuda ka Filisikaw kere o yoro ra ka se o ra. Dawuda ko: «Ala k'a to ne ka ne juguw bugo ka o ben, i n'a fo jiba be kogo kari ka ben ka wo bo a ra cogo min na.» O koson o ka o yoro togo la ko Baali Perasimu, ko: «Matigi min be wo bo.»

¹² Filisikaw borira ka o ta batofenw to o yoro ra. Dawuda k'a fo a ta mogow ye ko o ye o jeni.

¹³ O ko, Filisikaw nana tuun, ka na Refayikaw ta kenegbeyoro bee fa. ¹⁴ Dawuda ka Matigi Ala pininka tuun; Matigi Ala k'a fo a ye ko: «I kana taga o ko fe ka taga ben o kan. Dogo ka o munumunu ka; muriyesunw be yoro min na, i be taga ben o kan o yoro pa fe. ¹⁵ Ni i nana ke senkan dow men ye muriyesunw san fe, o tuma i ye bo ka taga o kere, sabu Matigi Ala le be tagara i pa fe, ka taga Filisikaw ta kerekejama kere.» ¹⁶ Matigi Ala ka min fo, Dawuda k'a ke ten; o ka Filisikaw kere ka se soro o kan, k'a ta Gabahon, ka taga a bla fo Gezeri.

¹⁷ Dawuda togo bora ka se jamanaw bee ra; Matigi Ala ka Dawuda nasiran bla siya tow bee ra.

Izirayelimogow tagara jennogonya kesu ta

15 Dawuda ka bon dow lo a yere ye Dawuda ta masabonba* kono; a ka yoro do fana laben, ka fanibon do lo, ka o ke Ala ta jennogonya kesu* blayoro ye.

² O ko, Dawuda ko: «Mogow were man kan ka Ala ta jennogonya kesu ta ni Levi* ta mogow te, sabu Matigi Ala ka olugu le panawoloma ko o ye ke a ta

† O koro ye ko Uza saya ka wo bo Izirayelimogow ce ra.

jenjogonya kesu tabagaw ye, ani ka o ke a ta baarakebagaw ye wagati bee.»

³ Dawuda ka Izirayelimogow bee lajen Zeruzalemu, ko o ye Matigi Ala ta jennogonya kesu ta ka taga ni a ye a blayoro ra, ale ka yoro min laben a togo ra. ⁴ Dawuda ka Haruna dencew, ani Levi ta mogow lajen:

⁵ Kehatikaw ra, Uriyeli le tun ye jamogo ye; a balema ce keme ni mugan tun be ni a ye.

⁶ Merari ta mogow ra, Asaya le tun ye jamogo ye; a balema ce keme fla ni ce mugan tun be ni a ye.

⁷ Gerisomu ta mogow ra, Yoweli le tun ye jamogo ye; a balema ce keme ni ce bisaba tun be ni a ye.

⁸ Elisafan ta mogow ra, Semaya le tun ye jamogo ye; a balema ce keme fla tun be ni a ye.

⁹ Heburon ta mogow ra, Eliyeli le tun ye jamogo ye; a balemaw ce biseegi tun be ni a ye.

¹⁰ Uziyeli ta mogow ra, Aminadabu le tun ye jamogo ye, a balema ce keme ni tan ni fla tun be ni a ye.

¹¹ O ko, Dawuda ka sarakalasebagaw* Sadoki ni Abiyatari wele, ani Levi ta mogow, minw ye Uriyeli ni Asaya, ani Yoweli, ani Semaya, ani Eliyeli, ani Aminadabu ye, ¹² k'a fo o ye ko: «Aw le ye Levi ta mogow ta gbatigiw ye. Aw ye aw yere saninya, aw ni aw balemaw, janko ka taga Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta jennogonya kesu ta ka na ni a ye; ne ka yoro min laben a ye, aw bena a bla o yoro ra.

¹³ Sinaga folo ra aw tun ma a ta minke, o koson Matigi Ala tun dimina an koro, sabu an tun ma an janto a ra k'a ke i n'a fo Ala tun k'a latige ko a ye ke cogo min na.»

¹⁴ Ayiwa, sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow ka o yere saninya, janko ka taga Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta jennogonya kesu ta. ¹⁵ Levi ta mogow ka Ala ta jennogonya kesu ta ni a berew ye, k'a la o kamankunw kan, i n'a fo Musa tun k'a fo cogo min na ka kana ni Matigi Ala ta kuma ye.

¹⁶ Dawuda k'a fo fana Levi ta mogow jamogow ye, ko o ye o balema dow panawoloma ka olugu ke donkirilabagaw ye. Olugu tun ka kan ka o ta forifenw fo kosebe, minw ye koraw ye, ani goniw, ani siranegge tegerew, ka nagarikanbaw bo. ¹⁷ Levi ta mogow ka Yoweli dence Heman panawoloma, ani a balemace min ye Berekiya dence Asafu ye, ani Kusaya dence Etan, min be Merari ta gba ra.

¹⁸ Levi ta mogow minw tun ye dakorosibagaw ye, o ka olugu fana fara o kan; olugu tun ye Jakariya ye, ani Beni, ani Yaziyeli, ani Simiramoti, Yeyeli, ani Uni, ani Eliyabu, ani Benaya, ani Maseya, ani Matitiya, ani Elifelehu, ani Mikineya, ani Obedi Edomu ni Yeheli. ¹⁹ Minw tun ye donkirilabagaw ye, Heman, ani Asafu, ani Etan, olugu tun be siranegge tegerew fora. ²⁰ Jakariya, ani Aziyeli, ani Simiramoti, ani Yeyeli, ani Uni, ani Eliyabu, ani Maseya, ani Benaya, olugu tun ye gonifobagaw ye.

²¹ Nka Matitiya, ani Elifelehu, ani Mikineya, ani Obedi Edomu, ani Yeyeli, ani Azaziya, olugu tun be kora juru seegi le fo, ka donkiriw lamina ni o ye.

²² Kenaniya, min tun ye Levi ta mogow jamogo ye donkirila ra, ale tun be donkirilabagaw ni

forifentigiw bee na fe, sabu a tun ka o baara lon kosebe. ²³ Berekiya ni Elikana, olugu le tun be jennogonya kesu korosibagaw ye. ²⁴ Sebaniya, ani Yosafati, ani Netaneheli, ani Amasayi, ani Jakariya, ani Benaya, ani Eliyezeri, minw tun ye sarakalasebagaw ye, olugu le tun be buru fiyera Ala ta jennogonya kesu na fe ka taga. Obedi Edomu, ani Yehiya, olugu fana tun be jennogonya kesu korosibaga dow ye.

O tagara ni jennogonya kesu ye Zeruzalemu

(Samawilu flanan 6.12-19)

²⁵ O ra, Dawuda ni Izirayeli cekorobaw, ani kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, olugu bee tagara Matigi Ala ta jennogonya kesu ta ka bo Obedi Edomu ta so konko. O tun be nagarira kosebe. ²⁶ Levi ta mogow sera ka jennogonya kesu ta Matigi Ala baraka le ra; o ra, o ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla ke saraka ye.

²⁷ Dawuda tun ka lenfani deregeba do le don; Levi ta mogow minw tun ka jennogonya kesu ta, ani donkirilabagaw, ani Kenaniya min tun ye forifentigiw jamogo ye, olugu bee tun ka o fani jogon do le don fana. Dawuda tun ka lenfani derege do le don min be i ko sarakalasebagaw kuntigi ta saninderege.

²⁸ Izirayelimogow bee lajennin tagara Matigi Ala ta jennogonya kesu ta o cogo le ra; o nagarinin tun be kulekanw bora, ka sagajigibanw, ani buruw fiye, ka siranegge tegerew ni goniw, ani koraw fana fo.

²⁹ Ayiwa, tuma min na Matigi Ala ta jennogonya kesu tun be donna Dawuda ta masabonba konko, Sawuli denmuso Mikali tun be fleri kera finetiri fe. A ka masace Dawuda nagarininba ye, a be panpanna, ka don ke minke, Dawuda ko gboyara a ye.

Izirayelimogow ka Ala tando

16 Ayiwa, Izirayelimogow tagara Ala ta jennogonya kesu* ta; Dawuda tun ka fani-bon min lalaga ka o ke a blayoro ye, o tagara a bla yi. O ka saraka jenitaw* ani ninsondiya sarakaw* bo Matigi Ala ye.

² Dawuda ka o saraka jenitaw, ani o ninsondiya sarakaw bo ka ban tuma min na, a ka dugawu ke jama ye Matigi Ala togo ra. ³ O ko, a ka burukun kelen, ani tamaroburu kelen, ani rezenburu kelen di Izirayelimogow bee kelen kelen ma, ce fara muso kan.

Levi ta mogow ka Ala tando

(Zaburuw 105.1-15; 96; 106.1,47-48)

⁴ Dawuda ka Levi* ta mogow dow panawoloma, ka olugu bla Matigi Ala ta jennogonya kesu baara ra, ko olugu ye to ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala daari, ka baraka la a ye, ani k'a tando. ⁵ Asafu le tun ye olugu ta jamogo ye, ka Jakariya gban ale ra, ani Yeyeli, ani Simiramoti, ani Yehiyeli, ani Matitiya, ani Eliyabu, ani Benaya, ani Obedi Edomu, ani Yeyeli. Olugu le tun ye korafobagaw, ani gonifobagaw ye. Asafu tun be siranegge tegerew le fo.

⁶ Sarakalasebaga* minw tun ye Benaya ni Ya-

haziyeli ye, olugu tun be buruw le fiye wagati bee Ala ta jennogonya kesu na fe. ⁷ O lon le kera a sipaga folo ye, Dawuda ka nin barakalaridankiri yira, ko Asafu ni a balemaw ye a la, ka Matigi Ala bonya:

⁸ E, aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, aw y'a togowe,

aw ye a ta kabakobaw ko fo siya tow ye.

⁹ Aw ye dankiri la a ye, aw ye tandori dankiriw la a ye;

aw ye a ta kopumanbaw bee ko fo mogow ye.

¹⁰ Aw ye pagari a togowe saninman koson; minw be Matigi Ala ta jennogonya jini, olugu jusu ye ninsondiya!

¹¹ Aw ye Matigi Ala ta jennogonya jini, k'a ta baraka jini;

aw ye gbara a ra wagati bee!

¹² A ka kopumanba minw ke, aw ye aw hakiri to o ra,

a ka kabako minw ke, ani a ka ko minw latige, aw ye aw hakiri to o ra,

¹³ aw minw ye a ta jon Izirayeli ta durujaw ye, aw minw ye a ta mogowe panawolomaninw ye, Yakuba ta denw!

¹⁴ Ale le ye Matigi Ala ye, an ta Ala.

A ta fangatigiya be dugukolo yoro bee kan.

¹⁵ Aw ye aw hakiri to a ta jennogonya ra wagati bee;

a ka o kuma minw fo duruja caman ye,

¹⁶ a ka jennogonya min don ni Iburahima ye,

ani a karira min na ni Isiyaka ye,

¹⁷ a kosegira o kuma le kan, ka o ke sariya ye k'a di Yakuba ma,

ka o ke jennogonya wuribari ye ka o di Izirayeli ma.

¹⁸ A ko o ma ko: «Ne bena Kanaana jamana di aw le ma,

ka o ke aw ninyoro ye, ka o ke aw ta ye.»

¹⁹ O wagati ra, o tun ye mogowe dama dama doron ye,

o tun man ca, o tun be lonanya ra o dugukolo kan,

²⁰ o tun be yaala siyaw ni jagon ce,

ka bo jamana do ra ka taga do ra.

²¹ Ala ma son mogowe si ye o minako juguya,

a ka masa dow dogoya o koson.

²² A ko: «Aw kana maga ne ta mogowe panawolomaninw na de!

Aw kana kojugu si ke ne ta ciraw ra!»

²³ Dunupamogow bee ye dankiri la ka Matigi Ala tando!

Aw ye a fo lon o lon, ko ale le ye an kisibaga ye.

²⁴ Aw ye a ta bonya lakari siyaw bee ye,

aw ye a ta kobaw lakari mogowe bee ye.

²⁵ Sabu Matigi Ala ka bon, a ka kan ni tandori ye kosebe;

an ka kan ka siran a na ka teme batofen tow bee kan.

²⁶ Siya tow ta alaw ye batofen gbansanw le ye,

nka Matigi Ala le ka sankolo dan.

²⁷ Bonya ni noro ye ale ta le ye,

sebagaya ni hera be soro a ta so kon.

²⁸ Dunupa siyaw bee, aw ye bonya ni fanga di Matigi Ala ma,

aw y'a di Matigi Ala ma.

²⁹ Aw ye bonya la Matigi Ala togowe kan,

aw ye na ni sarakaw ye Matigi Ala na koro,

aw ye saninya ka na aw kinbiri gban Matigi Ala na koro.

³⁰ Dunupamogow bee lajennin ye siran Matigi Ala na fo ka yereyere;

onhon, dugukolo b'a no ra, a te jenge ka bo a no ra ka ye.

³¹ Sankolokonofenw ye pagari!

Dugukolokanfenw ye ninsondiya,

k'a fo siyaw bee ye ko: «Matigi Ala le ye Masa ye!»

³² Kogoji ni a konofenw bee ye mankanba bo!

Kongokonoyorow, ani kongokonofenw bee ye pagarikanba bo!

³³ Kongoyiriw bee ye pagari, ka dankiri la Matigi Ala na koro,

sabu a be nana ka na dunupamogow ta kiti tige!

³⁴ Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka ji,

a ta numanya te ban ka ye.

³⁵ Aw y'a fo fana ko: «E, an kisibaga Ala, an kisi!

An lajen ka bo siyaw ce ra, ka an bosu

janko an ye i fo ka i walepumanlon i togowe saninman koson,

ka an ta bonya kun ke ele tandori ye.»

³⁶ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, baraka,

wagati bee, ani tuma bee!

O tuma jama bee lajennin k'a fo ko: «Amina!» O ka Matigi Ala tando.

³⁷ O ra Dawuda ka Asafu ni a balemaw to Matigi Ala ta jennogonya kesu na fe, ko o ye to ka o baara

ke jennogonya kesu na fe wagati bee; lon o lon baara minw tun ka kan ka ke, o tun be o ke. ³⁸ A

ka Obedi Edomu ni a balemacce biworo ni seegi

fara olugu kan; nka Obedi Edomu min tun ye

Yedutun dence ye, ale ni Hosa, olugu tun ye dakorosibagaw le ye.

³⁹ O ko, Matigi Ala ta fanibon min tun be Gabahon kongori kunna, Dawuda ka sarakalasebaga*

Sadoki ni a balema sarakalasebaga tow bla ka taga o yoro ra, ⁴⁰ janko o ye to ka saraka

jenitaw bo Matigi Ala ye, sarakajenifen* kan wa-

gati bee, sogoma ni wula fe; min bee sebera Matigi Ala ta sariya ra, a ka o sariya min di

Izirayelimogow ma, o tun b'a ke ka kapa ni o le ye. ⁴¹ Heman ni Yedutun tun be ni o mogowe ye, ani

mogowe to minw togowe fora, ko o ye to ka baraka la Matigi Ala ye, sabu a ta numanya te ban ka ye.

⁴² Heman ni Yedutun, olugu tun be buruw fiye, ka siranege tegerew fo, ani forifen tow, ka dankiriw

lamina ka Ala bonya.

⁴³ Ayiwa, o ko, mogowe tagara o ta so; Dawuda fana tagara a ta so, ka taga dugawu ke a ta

somogowe ye.

Ala ka layiri ta Dawuda ye

(Samawilu flanan 7.1-17)

17 Ayiwa, masace Dawuda donna a ta masaso kon tuma min na, Ala ta cira min togowe tun

ye ko Natan, a k'a fo o ye ko: «A fe, ne be nin sediriyiribon numanman kono, k'a soro Matigi Ala ta jengogonya kesu* be fanibon le kono.»

² Natan ka Dawuda jaabi ko: «Miiriya o miiriya be i jusu ra, o ke, sabu Ala be ni i ye.»

³ Nka o lon su fe, Matigi Ala kumana Natan fe, k'a fo a ye ko: ⁴ «Taga a fo ne ta jonce Dawuda ye ko Matigi Ala ko: «Ele le tena bon lo ne ye, janko ne ye don a kono; ⁵ sabu kabini lon min ne ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, fo ka na se bi ma, ne ma don bon kono ka ye; ka ne to o tagama bee ra ni o ye, ne tun be fanibon le kono wagati bee, ani yoro bee. ⁶ Ne temena yoro minw bee ra ni Izirayelimogow ye, ne tun k'a fo kuntigi minw ye ko o ye ne ta mogow, Izirayelimogow korosi, yala ne k'a fo olugu do ye ko mun na o ma sediriyiribon lo ne ye wa?»

⁷ «O ra, a fo ne ta jonce Dawuda ye, ko Fangatigi Ala ko: «Ne le ka ele ta, o y'a soro i tun be sagagbenyoro ra, i ta sagaw ko; ne ka i ta, ka i ke ne ta mogow, Izirayelimogow kuntigi ye. ⁸ I temena yoro o yoro, ne ka i deme i ta koketaw bee ra. Ne ka i juguw bee gben ka bo i na. Ne bena i togo bonya, ka i ke i n'a fo mogow togo ba minw be dugukolo kan. ⁹ Ne bena jamana do di ne ta mogow, Izirayelimogow ma, ka o sigi o jamana ra, ka o ke o togorajamana ye, janko mogow si kana o lasiran tuun. Ni o kera, mogowjuguw tena o minako juguya tuun, i n'a fo o tun b'a kera cogo min na folofolo, ¹⁰ ani wagati min ne tun ka kuntigiw sigi o kunna. Ne bena i juguw bee bla i ta fanga koro. Ne Matigi Ala, ne b'a fo i ye fana ko ne bena i ta so bonya.»

¹¹ «Ni i ta wagati nana dafa, ni i sawagati nana se ka taga fara i bemaw kan tuma min na, ne bena i ta duruja do sigi masaya ra i no ra, i yere woroden do; ne bena a ta masaya sabati kosebe. ¹² Ale le bena bon lo ne togo ra; ne bena a ta fanga sabati wagati bee, ani tuma bee. ¹³ Ne bena ke a fa ye, a bena ke ne dence ye. Ne tena ne ta numanya bo a kan ka ye, i n'a fo masace min tun be ele na, ne ka ne ta numanya bo ale kan cogo min na.

¹⁴ Ne bena a ta fanga sabati ne ta mogow ce ra, ani ne ta jamana ra wagati bee, ani tuma bee. Foyi si tena a ta fanga bo a no ra ka ye.»

¹⁵ Ayiwa, Ala ka kuma o kuma fo Natan ye, ani a ka fen o fen yira a ra, a tagara o bee lase Dawuda ma.

Dawuda ta daariri

(Samawilu flanan 7.18-29)

¹⁶ O ra, masace Dawuda tagara sigi Matigi Ala na koro, k'a fo a ye ko: «E, Masa Ala, ne ye jon le ye sa, walama ne ta somogow ye jonw le ye, ka na a ke ko i be ne bonya fo ka se nin bee ma? ¹⁷ E, Ala, i ka min fo, o belen dogoyara i na koro; i ko i bena i ta baarden ta so fana bonya tuun wagati nataw ra. E, Masa Ala, i be ne jatera k'a ke i n'a fo ne ye mogoba le ye.

¹⁸ «I ka o bonya min ke i ta jonce ye, ne Dawuda, ne be se ka mun were le fo tuun ka teme o kan? I yere ka i ta jonce lon. ¹⁹ Matigi Ala, i be i ta jonce kanu minke, o le koson i ka nin kobaw bee latige, ka kapa ni i yere ta miiriya ye, janko ka i ta bonya-

ba yira. ²⁰ E, Matigi Ala, ele bogogonko te yi, Ala were fana te yi ni ele te. An toro ka min men, o le be o ye. ²¹ Yala siya do be dugukolo kan min be i ko i ta mogow, Izirayelimogow wa, Ala tagara minw labo jamana were ra, ka o ke a ta mogow ye? I ka kobaw ke, ka siranyakobaw ke i togo bonya koson; i ka i ta mogow kisi ka bo Misiran, ka siya werew gben ka bo o na. ²² I ka i ta mogow, Izirayelimogow sigi, ka o ke i yere ta mogow ye wagati bee. Ele, Matigi Ala fana kera o ta Ala ye.

²³ «Ayiwa, Matigi Ala, i ka layiri min ta i ta baarden ni a ta so ye, to o layiri kan tuma bee; i ka min fo, a ke ten. ²⁴ I ka o layiri min ta, o ye ke can ye, janko i togo ye bonya wagati bee, mogow ye a fo ko Fangatigi Ala, min ye Izirayeli ta Ala ye, ko ale le ye Izirayelimogow ta Ala ye can ra. ²⁵ Ne tigi Ala, ele yere k'a yira i ta jonce ra ko i bena a ta so sabati. O le koson i ta jonce k'a ja gbeleya ka lo i na koro ka i daari. ²⁶ O ra, sisan, Matigi Ala, ele le ye Ala ye; ele le ka nin kopuman ko fo i ta jonce ye. ²⁷ Ayiwa, i sonna ka baraka don i ta jonce ta so ra, janko a ta so ye sabati wagati bee i na koro; sabu ni ele Matigi Ala ka baraka don fen min na, o be baraka soro wagati bee, ani tuma bee.»

Dawuda ka siya minw kere

(Samawilu flanan 8.1-14)

18 Ayiwa, o ko fe, Dawuda tagara Filisikaw kere tuun; a sera o ra, k'a ta fanga sigi o kan. A ka Gati dugu ni a dugumisenw bosu o ra.

² A sera Mohabukaw fana ra. Mohabukaw fana tora Dawuda ta fanga koro, ka to ka ninsongo sara a ye.

³ Dawuda sera Soba masace Hadadezeri fana ra; o kera Hamati fan na, wagati min na a tun be tagara Efirati ba yoro mogow kere k'a ta fanga sigi olugu kan. ⁴ Dawuda ka sowotoro waga kelen, ani sowotorotigi waga wolonfla (7 000) mina a ra, ani kerekeden sennaman ce waga mugan (20 000). A ka wotorosamaso keme mara a yere ye, ka so to bee senfasaw tigetige.

⁵ Sirika minw be Damasi, olugu bora ko o be taga Soba masace Hadadezeri deme. Nka Dawuda ka Sirika ce waga mugan ni fla (22 000) faga. ⁶ O ko, Dawuda k'a ta kerekeden dow sigi Damasi dugu ta Sirikaw ta mara ra. A kera ten, Sirikaw fana tora Dawuda ta fanga koro; o ka ke ninsongo sara ye a ye. Ni Dawuda tun ka taga yoro o yoro, Matigi Ala tun be se di a ma o yoro mogow bee kan. ⁷ Dawuda ka Hadadezeri ta kerekuntigiw ta negebennanw ce ka taga ni o ye Zeruzalemu; o negebennanw tun lalagara ni sanin le ye. ⁸ Dawuda ka siranegafen caman ta fana Tibati dugu ni Kuni dugu kono; o duguw tun ye Hadadezeri ta dugu dow ye. Masace Sulemani nana o siranegew le ke Alabatosoba ta siranegetaso ni a negeberew ni a siranegafen tow ye.

⁹ Hamati masace min ye Tohu ye, ale nana a men ko Dawuda ka se soro Soba masace Hadadezeri ni a ta kerekejama bee kan minke, ¹⁰ a k'a dence Hadoramu ci ni fen saninlamanw ye, ani fen warigberamanw, ani fen siranegeraman suguya bee ye, ka taga o di Dawuda ma, k'a fo, ko a ka

Hadadezēri kere ka se a ra minke, ko o pana. Tohu tun ka o ke, sabu ale fana ni Hadadezēri tun be kere le ra wagati be.

¹¹ Masace Dawuda ka o fenw be di Matigi Ala ma. A tun ka siya min o min kere, a tun ka olugu ta warigbew ni o ta saninw be mina ka o di Matigi Ala ma o cogo le ra. O siyaw le tun ye Edomukaw ye, ani Mohabukaw, ani Amōnkaw, ani Filisikaw, ani Amalekikaw.

¹² Seruya dence min ye Abisayi ye, ale fana ka Edomuka ce waga tan ni seegi (18 000) kere ka se o ra Kōgō kenegbe yoro ra. ¹³ A ka kerekeden dow sigi Edomu; Edomu tara be tora Dawuda ta fanga koro. Ni Dawuda tun ka taga yoro o yoro, Matigi Ala tun be se di a ma o yorow mogow be kan.

Dawuda ta jamana jamogow

(Samawilu flanan 8.15-18)

¹⁴ Dawuda sigira masaya ra Izirayeli jamana be lajennin kunna. A tun be mogow be ta kow janabo ka kana ni can ye ni terenninya ye. ¹⁵ Seruya dence Yohabu tun ye Dawuda ta kerekejama kuntigi ye. Ahiludi dence Yosafati tun ye a ta masace ta kumalasebaga ye. ¹⁶ Ahitubu dence Sadoki, ani Abiyatari dence Ahimeleki, olugu tun ye sarakalasebagaw* ye. Savoha tun ye a ta seberikebaga ye. ¹⁷ Yehoyada dence Benaya tun ye Keretikaw ni Peletikaw † kuntigi ye. Dawuda dencew tun ye jamana jamogow folow ye masace kere fe.

Amōnkaw ka Dawuda ta mogow lamaroya

(Samawilu flanan 8.15-18)

19 Ayiwa, o kow ko fe, Amōnkaw ta masace min ye Nahasi ye, ale sara; a dence sigira masaya ra a no ra. ² Dawuda ko: «Ne bena Nahasi dence Hanun minako ja, sabu a face tun ka ne minako ja.» O ra, Dawuda ka mogow dow ci ka taga Hanun fo, k'a jusu saaro a face saya ko ra. Dawuda ta mogow tagara Hanun fe, Amōnkaw ta jamana ra, ka taga a jusu saaro. ³ Nka Amōnkaw ta kuntigiw k'a fo Hanun ye ko: «Ele b'a miiri ko Dawuda ka nin forikebagaw ci ka na i face sanga le fo wa? A ka nin jamogow ci i fe ka na i ta dugu yorow fle dogo ra le, k'a cogoya lon, janko ka na a halaki.»

⁴ Hanun ka o men minke, a ka Dawuda ta jamana jamogow mina, ka o kun ni o bonbosiw be li, ka o ta deregew tige ka o surunya ka dan o jukunna na, ka soro ka o bla ka taga.

⁵ Ayiwa, min ka o ciradenw soro o tagara o fo masace Dawuda ye minke, Dawuda ka mogow ci ka taga o kunben, sabu o maroyaninba tun lo kosebe. Masace Dawuda k'a fo o ye ko o ye to Zeriko dugu koro, k'a to o bonbosiw ye bo folo, o be soro ka na.

Izirayelimogow ni Amōnkaw ta kere

(Samawilu flanan 10.6-19)

⁶ Amōnkaw yere nana a ye ko olugu ka o yere

† Keretikaw ni Peletikaw tun ye siya wewe mogow dow ye, Masace tun ka minw ta kerekedenya ra, sara ra, janko ka masace korosi.

logobo Dawuda ra pewu. O ra, Hanun ni Amōnka tow be ka warigbe kilo waga bisaba ci Mesopotami ta Sirikaw, ani Mahaka ta Sirikaw, ani Soba ta Sirikaw ma, ko o ye sowotorow, ani sowotorotigiw di o ma. ⁷ Amōnkaw ka sowotoro waga bisaba ni fla (32 000) ani o boribagaw ta sara ra. Mahaka ni a ta mogow nana o ta fanibonw lo Medeba. Amōnkaw fana bora o ta duguw koro, ka na lajen kere kama.

⁸ Dawuda ka o men minke, a ka Yohabu ci o kama, ni a ta kerekejama be ye; o be tun ye cefariw ye. ⁹ Amōnkaw bora ka na lo kere kama o ta dugu-ba donda ra. Masace minw tun nana o deme, olugu tagara lajen o danna kongo koro.

¹⁰ Ayiwa, Yohabu k'a ye ko ale bena kere ke fan fla le ra, ko a jugu dow be a ja, dow be a ko. O ra, a ka Izirayeli kerekedefariw woloma, ka lo ni olugu ye kere kama, k'a nasin Sirikaw ma. ¹¹ A k'a dogoce Abisayi bla kerekeden tow kunna; o ka lo kere kama ka o nasin Amōnkaw yere ma. ¹² A k'a fo Abisayi ye ko: «Ni Sirikaw fanga bonyara anw ma, o tuma aw bena na anw deme. Ni Amōnkaw fanga bonyara aw ma, anw fana bena taga aw deme. ¹³ Baraka don i yere ra! An be ye baraka don an yere ra, ka kere ke an ta jamana koson, ani an ta Ala ta duguw koson; ni min ka diya Matigi Ala ye, a ye o ke.»

¹⁴ Yohabu ni a ta kerekedenw tagara Sirikaw kama ka taga o kere. Sirikaw borira o ja.

¹⁵ Amōnkaw nana a ye ko Sirikaw be borira minke, olugu fana borira Yohabu balemasce Abisayi ni a ta mogow ja, ka don o ta dugu koro. Yohabu sekora ka na Zeruzalemu.

¹⁶ Sirikaw k'a ye ko Izirayelimogow sera olugu ra minke, o ka ciraw bla ka taga Sirika tow fe Efirati ba ko fe, ko o ye na. Hadadezēri ta kerekejama kuntigi min ye Sofaki ye, ale le tun be olugu jamogow ye. ¹⁷ O ka kibaroya fo Dawuda ye minke, Dawuda ka Izirayeli kerekedenw be lajen, ka Zuriden ba tige, ka taga se o ma, ka lo o ja fe kere kama. Dawuda wurira Sirikaw kama minke, Sirikaw fana nana a kere. ¹⁸ Nka Sirikaw borira Izirayelimogow ja. Dawuda ka Sirikaw ta sowotorotigi waga wolonfla (7 000) faga, ani kerekeden sennaman waga binaani (40 000). A ka o ta kerekejama kuntigi Sofaki fana faga.

¹⁹ Masace minw tun be Hadadezēri ta fanga koro, olugu nana a ye ko Izirayelimogow sera o ra minke, o ka ben don ni masace Dawuda ye, ka o yere bla a ta fanga koro. Kabini o kera, Sirikaw ma son ka taga Amōnkaw deme kere ra tuun.

Izirayelimogow ka Raba dugu mina

(Samawilu flanan 11.1; 12.26-31)

20 Ayiwa, o sanyelema ra, wagati min masacew tun be deri ka taga kere ra, Yohabu blara kerekejama dō ja, ka taga Amōnkaw kere, ka o ta jamana be halaki; o ko, o tagara Raba dugu lamini. Nka Dawuda yere tun tora Zeruzalemu. Yohabu ka se soro Raba dugumogow kan, ka dugu ci minke, ² Dawuda ka Amōnkaw ta masace ta masafugula ta ka bo a kun na. A k'a ye ko a saninlaman lo, a gbiriya tun ye

sanin kilo bisaba. Lulu tun be a kono fana. O k'a biri Dawuda kun na. Dawuda ni a ta kerekedenw ka fen caman ta dugu kono ka taga ni o ye.

³ Dugumogow koni, a ka olugu mina ka taga ni o ye. A tagara o bla jagboyabaaraw ra: yiritige, ani kabakurulese, ani logoci. A ka Amankaw ta dugu tow ta mogow fana ke ten le.

O ko, Dawuda sekora ka taga Zeruzalemu, ani a ta kerekedenw bee.

Izirayelimogow sera Filisikaw ra

(Samawilu flanan 21.18-22)

⁴ O ko, kere do were wurira tuun Gezeri, ni Filisikaw ye. O kere ra, Husatikace Sibekayi, ale ka Sipayi faga; Sipayi tun ye Refayika do le ye. O kera minke, Filisikaw ka o yere majigi.

⁵ Kere do were wurira ni Filisikaw ye tuun. O kere ra, Yahiri dence Elanan ka Goliyati balemace faga, min tun ye Lami ye; a tun be bo Gati. A ta taman ta bere bonya tun be i ko jesedanbagaw ta kpeleyiri.

⁶ Kere do were kera tuun Gati. Filisikace do tun be yi, ale tun ye cejanba ye; borokanden woro le tun be a boro kelen kelen bee ra, senmanden woro be a sen kelen kelen bee ra, k'a bee lajennin ke mugan ni naani. Ale fana tun ye Rafa † ta mogow do le ye. ⁷ A k'a yere waso Izirayelimogow ra ka o mafiyenya minke, Dawuda balemace Simeha, o dence Yonatan k'a faga.

⁸ O ce w bee tun ye Rafa ta mogow dow le ye; o tun be bo Gati dugu kono. Dawuda ni a ta mogow ka o bee faga.

Izirayelimogow jateko

(Samawilu flanan 24.1-9)

21 Setana wurira Izirayelimogow kama. A ka miiriya do don Dawuda jusu ra, ko a ye Izirayelimogow jate. ² Dawuda k'a fo Yohabu ni jamana jamogow ye ko: «Aw ye taga Izirayelimogow jate, k'a ta Beri Seba, ka taga a bla fo Dan, ka na o da fo ne ye, janko ne ye o da lon.» ³ Yohabu ka masace jaabi ko: «Matigi Ala ye a ta mogow caya fo sijaga keme ka teme nin kan! E, ne matigice masace, yala o bee te i ta baardenw le ye wa? Mun koson ne matigice b'a fe ka nin ko ke sa? I bena a to Izirayelimogow ye jaraki!» ⁴ Nka masace kumana ka Yohabu bari. Yohabu wurira ka taga Izirayeli jamana yoro bee ra; o ko, a sekora ka na Zeruzalemu. ⁵ Yohabu ka mogow jateda sebe ka o di masace ma. Ce miliyon kelen, ani ce waga keme (1 100 000) le tun be Izirayeli jamana bee ra, minw tun be se ka taga kere ra; ce waga keme naani ni ce waga biwolonfla (470 000) tun be Zuda mara ra, minw be se ka taga kere ra. ⁶ Yohabu tun ma Levi ta mogow ni Boniyaminu ta mogow si jate, sabu masace ta kuma tun ma ben Yohabu ma fiyewu.

Ala ka banajugu ben Izirayelimogow kan

(Samawilu flanan 24.10-17)

⁷ Dawuda tun ka min ke, o ma diya Matigi Ala

† Rafa ta mogow ta siya tun ye mogow jamijan dow le ye.

ye. A ka o hake bo Izirayelimogow ra. ⁸ Dawuda k'a fo Ala ye ko: «Ala, ne ka jurumunba le ke nin ye. Sisan, sabari ka i ta jonce ta jurumun yafa a ma, sabu ne ka hakirintanyako yere le ke nin ye.»

⁹ Matigi Ala kumana Gadi fe, Dawuda ladibaga, k'a fo a ye ko: ¹⁰ «Taga a fo Dawuda ye ko Matigi Ala ko: <Ne be kojugu saba yira i ra; ni i ka kelen min ta o ra, ne bena o ben jamana kan.> »

¹¹ Gadi tagara Dawuda fe ka taga a fo a ye ko: «Matigi Ala ko: ¹² <Do ta nin fen saba ra: san wolonfla kongow, walama aw juguw ye se aw ra, ka a dow faga ni o ta kerekemuruw ye, ka se fo karo saba, walama Matigi Ala yere ta kerekemuru le ye se aw ma, ka banajugu lase aw ma, k'a to Matigi Ala ta meleke ye cenri ke Izirayeli jamana yoro bee ra.> Ayiwa, sisan a fle i ye do latige; ne ka kan ka taga min fo ne cibaga ye, i ye o fo ne ye.»

¹³ Dawuda ka Gadi jaabi ko: «Ne deguninba lo kosebe. E, ne be ne yere to Matigi Ala boro, sabu ale ta hina ka bon, nka an kana to adamadenw boro.»

¹⁴ Matigi Ala ka banajugu ben Izirayeli jamana kan; Izirayelimogow ce waga biwolonfla (70 000) le sara.

¹⁵ Ala ka meleke do ci Zeruzalemu, ka taga dugumogow halaki. A nana ke mogow halaki ye minke, Matigi Ala k'a fle, k'a ta miiriya yelema mogow halakiri ko ra. A k'a fo o halakiri meleke ye ko: «A ka ni ten, i boro bo jamana kan ten!» O y'a soro Matigi Ala ta meleke tun lonin be Yebusikace Orinan ta simangbasiyoro ra.

¹⁶ Dawuda k'a ja korota ka Matigi Ala ta meleke lonin ye san ni dugu ce, a ta kerekemuru be a boro, a bonin be a la ra, a nasinnin be Zeruzalemu fan na. Dawuda ni jamana cekorobaw benna ka o ja biri dugu ma; o tun ka borow le don o yere ra ††.

¹⁷ Dawuda k'a fo Matigi Ala ye ko: «Ne le m'a fo ko o ye mogow jate wa? Ne le ka nin kojuguba ke, ne le firira. Nin mogow barakantanw ka mun le ke sa? Matigi Ala, ne ta Ala, i boro se ne ni ne ta mogow le ma. Nka i kana i ta mogow halaki tuun.»

Dawuda ka sarakabonan lo Matigi Ala ye

(Samawilu flanan 24.18-25)

¹⁸ Matigi Ala ta meleke tun k'a fo Gadi ye, ko a ye a fo Dawuda ye ko a ye taga sarakabonan do lo Matigi Ala ye Yebusikace Orinan ta simangbasiyoro ra. ¹⁹ Dawuda wurira ka taga, ka kapa ni Gadi ta kuma ye, a tun ka min fo Matigi Ala togo ra. ²⁰ Orinan k'a ja muni ka meleke ye minke, ale ni a dence naani bee dogora. O y'a soro o tun be siman le gbasira. ²¹ Dawuda tagara se Orinan koro minke, Orinan k'a ja korota ka Dawuda ye minke, a bora simangbasi yoro ra, ka na a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma Dawuda ja koro. ²² Dawuda ko Orinan ma ko: «I ta simangbasiyoro fiyeere ne ma, janko ne ye sarakabonan do lo Matigi Ala ye, janko halakiri min be mogow kan, Ala ye o lalo ten. A fiyeere ne ma a songo yere ra.» ²³ Orinan ka Dawuda jaabi ko: «Ne ta yoro ta; ni saraka min fana ka ne matigice masace diya, a ye o bo. A fle, ne be misiw di, ka o ke saraka jenita* ye; sowotoro

†† O ka borofani don o yere ra ka o ta jusukasi le yira.

ni misidaba yiriw be ke logo ye, siman be ke siman saraka* ye. Ne be o bee di.»

²⁴ Nka masace Dawuda k'a fo Orinan ye ko: «On-on! Ne be a san i fe a songo yere le ra, k'a wari di. Fen min ye ele ta ye, ne te se ka o mina ka o di ne Matigi Ala ma saraka jenita ye, ne ma wari bo saraka min na!» ²⁵ Dawuda ka sanin kise keme wooro di Orinan ma, a ta yoro songo ye. ²⁶ Dawuda ka sarakabonan do lo o yoro ra, Matigi Ala togo ra, ka saraka jenitaw ni ninsondiya sarakaw* bo. A ka Matigi Ala togo wele, Matigi Ala k'a jaabi ni tasuma ye. Tasuma jigira ka bo san fe, ka na sarakabonan kan.

²⁷ O kera minke, Matigi Ala kumana meleke fe; meleke k'a ta kerekemuru don a la ra.

²⁸ K'a ta o wagati ra, kabini Dawuda k'a ye ko Matigi Ala ka ale ta daariri jaabi Yebusikace Orinan ta simangbasiyoro ra, Dawuda ka ke sarakaw bo ye o yoro ra. ²⁹ O wagati ra, Musa tun ka fanibon min lalaga kongokolon kono k'a ke Matigi Ala batoyoro ye, ani sarakajenifen*, olugu tun be Gabahon kongori kan. ³⁰ Nka Dawuda tun te se ka taga Ala pininka o yoro ra, sabu Matigi Ala ta meleke ta kerekemuru ko tun k'a lasiran kosebe.

Dawuda ka Alabatosoba ta Iorifenw laben

22 Dawuda ko: «Masa Ala ta batoso bena ke yan le; Izirayeli ta sarakajenifen* bena ke yan le.»

² Dawuda ko, ko siya were moggo minw be Izirayeli jamana kono, ko o ye olugu bee wele. Kabakuru minw tun bena ke ka Ala ta batoso lo, Dawuda ka o moggo le ke o kabakurubobagaw, ani o kabakurulesebagaw ye. ³ A ka nege caman jini ka o mara fana, min bena ke ka so dondaw gbengben, ani ka ke a konw datugunegew ye. A ka siranegew fana jini, k'a caya fo a hakeya tun te se ka lon, ⁴ ani sediriyiri, min fana hakeya tun te lon; sabu Sidonkaw, ani Tirikaw tun nana sediriyiri caman di Dawuda ma.

⁵ Dawuda tun b'a fora ko: «Ne dence Sulemani ye denmisen le ye, a ma deri nin baara jogon na fana, k'a soro nin so min bena lo Matigi Ala ye, o so ka kan ka ke so pumanba le ye, ani so nooro-man, moggo bena min ko fo jamana fan bee ra; o koson ne be nin minanw bee labenna a ye.»

O ra, Dawuda ka fen caman laben ka bla, sani a ye sa.

Dawuda ka Sulemani ladi so lori ko ra

⁶ Ayiwa, Dawuda k'a dence Sulemani wele k'a fo a ye ko a ye so lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo ra. ⁷ A ko Sulemani ma ko: «Ne dence, ne yere le tun b'a fe ka nin so lo Matigi Ala, ne ta Ala togo ra. ⁸ Nka Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma k'a fo ko: «Ele ka kere caman ke, ka moggo caman faga; o ra, i te se ka so lo ne togo ra, sabu i ka moggo caman faga dugukolo kan ne ja koro. ⁹ A fle, i bena dence do le soro, min bena ke heramogo ye; ne bena hera don a ni a juguw bee ce fan bee ra. O koson a togo bena la ko Sulemani †, sabu ne bena

† Sulemani togo koro le ye ko: heramogo.

hera ni pasuma di Izirayelimogow ma a ta masaya wagati bee ra. ¹⁰ Ale le bena so lo ne togo ra. A bena ke ne dence ye, ne bena ke a fa ye; ne bena a sabati masaya ra wagati bee, ani tuma bee.»

¹¹ «O ra, sisan, ne dence, Matigi Ala ye ke ni i ye, janko i ye se ka Matigi Ala, i ta Ala ta so lo, i n'a fo a k'a fo cogo min na, ko ele le ka kan k'a lo.

¹² Matigi Ala ye faamuri ni hakiritigiya di i ma, janko ni a nana i sigi fanga ra Izirayeli jamana kunna, i ye Matigi Ala, i ta Ala ta sariyaw sira tagama. ¹³ Matigi Ala ta cifoninw, ani a ta kolatigenin minw yirara Musa ra, ko a ye a fo Izirayelimogow ye, ni i koni ka i yere jija ka o bee sira tagama a cogo ra, o tuma i ta kokotaw bena na. I jija, ka i ja gbeleya, i kana siran, i kana i fari faga.

¹⁴ «Ne ka sege caman mupu ka fen minw jini ka bla Matigi Ala ta so lori kama, o ye nin ye: sanin toni waga saba, ani warigbe toni waga bisaba, ani siranegge ni negefin caman, min hakeya ma lon. Ne ka yiriw, ani kabakuruw fana jini caman; nka i belen ye do fara a kan. ¹⁵ Baaraden caman be ni i ye yan: kabakurulesebagaw, ani minw be se ka kabakuru ni yiri jegen, ani minw be bororabaara suguya bee ke. ¹⁶ Sanin, ani warigbe, ani siranegge ni negefin min lajenna, o hakeya te se ka lon. Wuri, i ye baara damina, Matigi Ala ye ke ni i ye.»

¹⁷ Dawuda k'a fo a ta jamana pamogow bee ye fana ko o ye a dence Sulemani deme a ta baara ra.

¹⁸ A ko: «Yala Matigi Ala, aw ta Ala te ni aw ye wa? A ma hera di aw ma fan bee ra wa? Sabu a ka nin jamana moggo don ne boro; nin jamana be Matigi Ala ni a ta moggo ta fanga le koro sisan.

¹⁹ «Sisan aw ye jija ka Matigi Ala, aw ta Ala ta jenrogonya jini ni aw jusukun bee ye, ani aw nin bee. Aw ye wuri ka Masa Ala ta yoro saninman* lo, janko ka Matigi Ala ta jenrogonya kesu* ni Ala ta minan saninmanw ta ka na o bla nin bon kono, nin bon min lora Matigi Ala togo ra.»

Baara minw dira Levi ta moggo ma

23 Ayiwa, Dawuda tun korora, fo ka sijan soro. A k'a dence Sulemani sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna.

² A ka Izirayeli jamana pamogow, ani sarakalasebagaw* ni Levi* ta moggo bee lajen. ³ O ka Levi ta moggo jate, k'a ta san bisaba moggo ra, ani minw si temena o kan. O da kera moggo waga bisaba ni seegi (38 000).

⁴ Dawuda ko: «Moggo waga mugan ni naani (24 000) ye ke Matigi Ala ta batoso lori baaraw korosibagaw ye, moggo waga wooro (6 000) ye ke jamana ladibagaw, ani a kititigebagaw ye, ⁵ moggo waga naani (4 000) ye ke dakorosibagaw ye, moggo waga naani (4 000) ye to ka Matigi Ala tando ni forifenw ye, ne ka forifen minw lalaga Ala tandori kama.»

⁶ Dawuda ka o taran ka o ke jenkuru saba ye, ka kapa ni Levi dence saba togo ye, Gerisomu ni Kehati ni Merari ye.

⁷ Gerisomu dencew tun ye Ladan ni Simeyi ye.

⁸ Ladan dence folo tun ye Yeyeli ye; o ko Zetamu, o ko Yoweli; o kera ce saba.

⁹ Simeyi dencew tun ye Selomiti, ani Haziyei,

ani Haran ye; o kera ce saba. Olugu le tun ye Ladan ta gbatigiw ye. ¹⁰ Simeyi dence dow fana tun ye Yahati ye, ani Zina, ani Yehusi, ani Beriya. Olugu le kera Simeyi dence naani ye. ¹¹ Yahati le tun ye dence folo ye, ka Ziza gban ale ra; Yehusi ni Beriya, olugu ma dence caman soro; o koson o ka olugu bee jen ka o jate i ko gba kelen.

¹² Kehati dencew tun ye Amuramu ye, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli; o kera mogon naani.

¹³ Amuramu dencew tun ye Haruna ni Musa ye. Haruna ni a dencew le tun blara danna Ala ye, wagati bee, ani tuma bee, janko o ye to ka o janto Ala ta fen saninmanw na, ka sarakalasebagaya* don Matigi Ala na koru, ka sarakalasebagaya baara ke Ala ye, ani ka dugawu ke mogow ye Ala togo ra, wagati bee, ani tuma bee. ¹⁴ Musa min tun ye Ala ta cira ye, ale dencew tun jatera ni Levi ta mogow le ye.

¹⁵ Musa dencew tun ye Gerisomu ni Eliyezeri ye.

¹⁶ Gerisomu dence folo tun ye Sebuweli ye.

¹⁷ Eliyezeri dence folo tun ye Rehabiya ye, nka a ma dence were soro tuun. Nka Rehabiya dencew le cayara kosebe.

¹⁸ Isari dence folo tun ye Selomiti ye.

¹⁹ Heburon dence folo tun ye Yeriya ye, a flanan tun ye Amariya ye, a sabanan tun ye Yahaziyeli ye, a naaninan tun ye Yekamamu ye.

²⁰ Uziyeli dence folo tun ye Mika ye, a flanan tun ye Isiya ye.

²¹ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye. Mali dencew tun ye Elehazari ni Kisi ye.

²² Elehazari sara k'a soru a ma dence soru; a tun ka denmusow dama le soru. Kisi dence minw tun ye o balemaw ye, olugu le ka o furu.

²³ Musi dencew tun ye Mali, ani Ederi, ani Yeremoti ye; o kera mogon saba.

²⁴ Olugu le tun ye Levi dencew ye, o bee ni o ta gbaw, ani o ta gbatigiw ye; o tun ka olugu bee le jate ka o togow sebe buruju kitabu konu. O tun blara Matigi Ala ta batoso baaraw le kama, o min o min tun ka san mugan soru, ani minw tun teme-na o kan. ²⁵ Sabu Dawuda tun k'a fo ko: Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka laganfiya di a ta mogow ma, ko a fana bena sigi Zeruzalemu wagati bee. ²⁶ O ra, Levi ta mogow tena ke jennogonya kesu* ni a minanw ta ye ka yaala tuun.

²⁷ Levi ta mogon minw bee si tun ka san mugan soru, ani minw tun temena o kan, o tun ka olugu bee jate, ka kapa ni Dawuda ta kumalabanw le ye.

²⁸ O ta baara tun ye ka Haruna dencew deme Matigi Ala ta batoso baaraw ra, ka o janto fanibon lukonoyoro ra, ani a bonkonow ra, ka sarakafenw saninya, ani ka Ala ta so ta baara tow bee ke. ²⁹ O tun be sarakaburuw fana lalaga, ani mugu tenten-nin min be ke siman saraka* ye, ani nomi min lalaga ni funufen ma ke a ra, ani buru minw yiranna poli konu, ani minw jenina; o tun be janto fana sumanikeminanw, ani jaterikeminanw na. ³⁰ O tun be to ka baraka la Matigi Ala ye k'a tando sogoma ni wula fe. ³¹ Olugu le tun be saraka jenitaw* jeni Matigi Ala na koru, Nenekirilonw* na, ani karokura panagbew ra, ani panagbe tow bee ra. Mogon da min tun yirara ka kapa ni sariya ye, o mogon da le

tun ka kan ka o baaraw ke wagati bee Matigi Ala na koru. ³² Olugu le fana tun be Nogonkunben fanibon*, ani yoro saninman* korosi; o balema minw ye Haruna dencew ye, ni olugu tun ka fen o fen fo o ye Ala ta batoso baaraw ko ra, o tun be o ke.

Sarakalasebagaw ta jenkuruw

24 O ka Haruna ta durujaw taran, o bee ni o ta jenkuru. Haruna dencew tun ye Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari ye. ² Nadabu ni Abihu sara o face ja, k'a soru o ma den soru. Elehazari ni Itamari le tun be sarakalasebagaya kera.

³ O ko fe, Dawuda, ani Sadoki min tun ye Elehazari ta duruja do ye, ani Ahimeleki min tun ye Itamari ta duruja do ye, olugu ka Haruna ta durujaw taran, k'a ke o bee ni o ta jenkuru, ka kapa ni o ta baaraw ye.

⁴ A nana ke ko kuntigi caman tun be Elehazari ta durujaw ra ka teme Itamari ta durujaw kan; o koson, o ka Elehazari ta durujaw taran ka o ke gbatigi tan ni woru, ka Itamari ta durujaw ta ke gbatigi seegi ye.

⁵ O ka o taran ka o jagami, o ma mogon bo mogon ra; ni min togo ka ben jenkuru min ma, o tigi be ke o jenkuru ra; sabu minw tun ka kan ka ke yoro saninman* jamogow ye, ani minw tun ka kan ka ke Ala ta kow jamogow ye, olugu do tun ka kan ka bo Elehazari ta durujaw ra, o do tun ka kan ka bo Itamari ta durujaw ra fana.

⁶ Netaneheli dence Semaya, min tun ye Levi ta gbamogo do ye, ale le ka o togow sebe; o kera masace yere ja na, ani jamana jamogow, ani sarakalasebaga* Sadoki, ani Abiyatari dence Ahimeleki, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow ta gbatigiw ja na. Ni o tun ka Elehazari ta gbamogo do ta, o tun be Itamari ta gbamogo do ta.

⁷ Mogon folo min togo yirara o kera Yehoyaribu ye;

flanan kera Yedaya ye;

⁸ sabanan kera Harimu ye;

naaninan kera Sehorimu ye;

⁹ loorunan kera Malikiya ye;

woronan kera Miyaminu ye;

¹⁰ wolonflanan kera Hakosi ye;

seeginan kera Abiya ye;

¹¹ konontonnan kera Yosuwe ye;

tannan kera Sekaniya ye;

¹² tan ni kelennan kera Eliyasibu ye;

tan ni flanan kera Yakimu ye;

¹³ tan ni sabanan kera Hupa ye;

tan ni naaninan kera Yesebabu ye;

¹⁴ tan ni loorunan kera Biliga ye;

tan ni woronnan kera Imeri ye;

¹⁵ tan ni wolonflanan kera Heziri ye;

tan ni seeginan kera Hapisesi ye;

¹⁶ tan ni konontonnan kera Petaya ye;

mugannan kera Ezekiyeli ye;

¹⁷ mugan ni kelennan kera Yakini ye;

mugan ni flanan kera Gamuli ye;

¹⁸ mugan ni sabanan kera Delaya ye,

mugan ni naaninan kera Maziya ye.

¹⁹ O tun ka o tarantaran nin cogo le ra, janko o ye to ka don Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, ka baaraw ke, bɛɛ ni i ta wagati; o tun b'a ke ten, ka kapa ni o bemace Haruna ta cifoninw ye, i n'a fo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun k'a fo ale ye cogo min na.

Levi ta mɔgɔ tɔw

²⁰ Levi* ta mɔgɔw ta kuntigi tɔw tɔgɔw ye nin ye:
Amuramu ta somɔgɔw ta kuntigi tun ye Subaheli ye.

Subaheli ta somɔgɔw ta kuntigi tun ye Yedeya ye.

²¹ Rehabiya ta somɔgɔw ta kuntigi tun ye Isiya ye.

²² Isarikaw ta somɔgɔw ta kuntigi tun ye Selomoti ye.

Selomoti ta somɔgɔw ta kuntigi tun ye Yahati ye.

²³ Heburɔn ta somɔgɔw ta kuntigi folo tun ye Yeriya ye, flanan tun ye Amariya ye, sabanan tun ye Yahaziyeli ye, naaninan tun ye Yekamamu ye.

²⁴ Uziyeli dence Mika ta somɔgɔw ta kuntigi tun ye Samiri ye.

²⁵ Mika balemace Isiya ta somɔgɔw ta kuntigi tun ye Jakariya ye.

²⁶ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye, ka fara a dence Yaziya dencew kan.

²⁷ Merari dence Yaziya dencew tun ye Sohamu ni Zakuri ni Ibiri ye.

²⁸ Mali dence tun ye Elehazari ye; ale ma dence sɔrɔ.

²⁹ Kisi dence tun ye Yerameli ye.

³⁰ Musi dencew tun ye Mali, ani Ederi ni Yerimoti ye.

Levi ta duruja tɔw le ye ninnugu ye, o bɛɛ ni o ta gba. ³¹ Olugu fana ta kera i n'a fo o balema minw ye Haruna ta mɔgɔw ye. Ni min tɔgɔ ka ben baara min ma, o tigi le tun bɛ bla o baara ra. O ka o ke masace Dawuda yere na na, ani Sadoki, ani Ahimeleki, ani sarakalasebagaw* ni Levi ta mɔgɔw ta gbatigiw. Gba bɛɛ ta kera cogo kelen le ra, dence kɔrɔbaw ta gbaw, ani dɔgɔcemanw ta gbaw bɛɛ.

Dɔnkirilabagaw ta jɛnkuruw

25 Dawuda ni Alabatoso baaradenw ta kuntigiw ka Asafu ta duruja dɔw, ani Heman ta duruja dɔw, ani Yedutun ta duruja dɔw janawoloma ka o bla danna, janko olugu ye mɔgɔw karan Ala ta kuma ra, ni dɔnkiriw ye, ka koraw, ani gɔniw, ani siranegɛ tɛgerɛw fo. Minw tun blara o baara kama, olugu tɔgɔw ye nin ye:

² O ka minw janawoloma Asafu dencew ra, o tun ye Zakuri, ani Yusufu, ani Netaniya, ani Asarela ye; olugu tun ye Asafu dencew le ye. Asafu yere le tun ye olugu pamɔgɔ ye; ale tun bɛ Ala ta kuma lase ni dɔnkiriw ye, ka kapa ni masace ta ciw ye.

³ Minw tun bɛ ni Yedutun ye, o tun ye Yedutun dencew ye: Gedaliya, ani Seri, ani Ezayi, ani Hasabiya, ani Matitiya, ani Simeyi †. O kera ce wɔrɔ. Olugu face Yedutun le tun ye o ta pamɔgɔ

ye. Ale tun bɛ mɔgɔw karan Ala ta kuma ra, ni dɔnkiriw ye, ka kora fo, ka Matigi Ala bonya k'a tando.

⁴ Minw tun bɛ ni Heman ye, o tun ye Heman dencew ye: Bukiya, ani Mataniya, ani Uziyeli, ani Sebuweli, ani Yerimoti, ani Hananiya, ani Hanani, ani Eliyata, ani Gidaliti, ani Romamiti Ezari, ani Yosibekasa, ani Maloti, ani Hotiri, ani Mahaziyoti.

⁵ Olugu bɛɛ tun ye Heman dencew ye. Ale le tun ye masace ladibaga ye; a tun bɛ Ala ta kow yira masace ra janko ka masace ta sebgaya bonya. Ala tun ka dence tan ni naani, ani denmuso saba le di Heman ma.

⁶ Olugu face le tun bɛ o bɛɛ pamina dɔnkirila ra Matigi Ala ta batoso kɔnɔ. Siranegɛ tɛgerɛw, ani gɔniw, ani koraw tun bɛ o boro; o tun bɛ o baara le ke Ala ta batoso kɔnɔ. Masace yere le tun bɛ Asafu ni Yedutun ni Heman ta baarakɛtaw fo o ye.

⁷ O ni o balema tɔ minw bɛɛ tun ka Matigi Ala ta tandori dɔnkiriw karan k'a lon kosebe, o bɛɛ lajenin tun ye ce kemɛ fla ni ce biseegi ni seegi (288).

⁸ O ka o tɔgɔw le fo, k'a fle ni min ka ben min ma, mɔgɔ fitini fara mɔgɔba kan, karamɔgɔ fara karamɔgɔden kan; o ma mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra. Bɛɛ ta baara yirara o cogo le ra.

⁹ Mɔgɔ folo min tɔgɔ yirara, min tun ye Asafu ta mɔgɔ ye, o kera Yusufu ye.

Mɔgɔ flanan kera Gedaliya ye, ale ni a balemaw, ani a dencew: mɔgɔ tan ni fla.

¹⁰ Mɔgɔ sabanan kera Zakuri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹¹ Mɔgɔ naaninan kera Iseri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹² Mɔgɔ loorunan kera Netaniya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹³ Mɔgɔ wɔrɔnɔn kera Bukiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹⁴ Mɔgɔ wolonflanan kera Yesarela ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹⁵ Mɔgɔ seeginan kera Ezayi ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹⁶ Mɔgɔ kɔnɔntɔnnan kera Mataniya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹⁷ Mɔgɔ tannan kera Simeyi ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹⁸ Mɔgɔ tan ni kelennan kera Azareli ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

¹⁹ Mɔgɔ tan ni flanan kera Hasabiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

²⁰ Mɔgɔ tan ni sabanan kera Subaheli ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

²¹ Mɔgɔ tan ni naaninan kera Matitiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

²² Mɔgɔ tan ni loorunan kera Yeremoti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

²³ Mɔgɔ tan ni wɔrɔnɔn kera Hananiya ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

²⁴ Mɔgɔ tan ni wolonflanan kera Yosibekasa ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

²⁵ Mɔgɔ tan ni seeginan kera Hanani ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mɔgɔ tan ni fla.

† Simeyi tɔgɔ tɛ heburukan kitabu dɔw kɔnɔ, nka ka kapa ni kitabu dɔw ye, a tɔgɔ bɛ yi; o le bɛ o da ke mɔgɔ wɔrɔ ye.

²⁶ Mogo tan ni konontonnan kera Maloti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁷ Mogo mugannan kera Eliyata ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁸ Mogo mugan ni kelennan kera Hotiri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

²⁹ Mogo mugan ni flanan kera Gidaliti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

³⁰ Mogo mugan ni sabanan kera Mahaziyoti ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

³¹ Mogo mugan ni naaninan kera Romamiti Ezeri ye, ale ni a dencew, ani a balemaw: mogo tan ni fla.

Alabatosoba donda korosibagaw

26 Alabatosoba donda korosibagaw ta jenkuruw le ye nin ye:

Meselemya tun be Kore ta mogow ta jenkuru ra; ale tun ye Kore ta duruja do ye, a tun be Asafu ta gba ra. ² Meselemya dence folo tun ye Jakariya ye, a flanan tun ye Yediyaheli ye, a sabanan tun ye Zebadiya ye, a naaninan tun ye Yatiniyeli ye, ³ a loorunan tun ye Elamu ye, a wooronan tun ye Yohanan ye, a wolonflanan tun ye Eliyonayi ye.

⁴ Obedi Edomu dence folo tun ye Semaya ye, a flanan tun ye Yozabadi ye, a sabanan tun ye Yoha ye, a naaninan tun ye Sakari ye, a loorunan tun ye Netaneheli ye, ⁵ a wooronan tun ye Amiyeli ye, a wolonflanan tun ye Isakari ye, a seeginan tun ye Pehulitayi ye. Ala tun ka baraka don Obedi Edomu na.

⁶ A dence Semaya ka dence dow soro; olugu kera o ta gbaw kuntigiw ye, sabu ce jagbelen barakamanw tun lo. ⁷ Semaya dencew tun ye Otini ye, ani Refaheli, ani Obedi, ani Elizabadi, ani o balema tow, min ye Elihu ni Samakiya ye; olugu fana tun ye ce jagbelen barakamanw le ye.

⁸ Olugu bee tun ye Obedi Edomu ta durujaw ye, ani o dencew, ani o balemaw; o bee tun ye ce jagbelen barakamanw le ye, baara fanga tun be o ra. O tun be ce biwooro ni fla.

⁹ Meselemya dencew, ani a balemaw tun ye ce jagbelen barakamanw ye; o tun be ce tan ni seegi.

¹⁰ Hosa min tun ye Merari ta duruja do ye, ale fana ka dencew soro; a dence min ye Simiri ye, ale kera tow ta pamogo ye; a face k'a ke o pamogo ye, k'a soro a tun te dence folo ye. ¹¹ Hilikiya kera flanan ye, Tebaliya kera sabanan ye, Jakariya kera naaninan ye. Hosa dencew, ani a balemaw bee lajennin tun ye ce tan ni saba.

¹² Alabatosoba donda korosibagaw tun taranna, jenkuru bee ni a pamogo. O bee tun be Alabatosoba baara ke i n'a fo o balema tow tun b'a ke cogo min na.

¹³ O ka gbaw bee togo fo Ala na koro, gba fitini fara gbaba kan, k'a fle Ala bena gba min yira ka ben donda min ma, k'a ke o donda korosibaga ye.

¹⁴ Ayiwa, Ala k'a ke Selemiya ta mogow togo benna tereboyanfan ta donda le ma. O k'a dence Jakariya fana togo fo Ala na koro; ale tun ye masace ladibaga hakiriman do le ye. Ala k'a ke ale togo benna sahiliyanfan donda le ma. ¹⁵ Obedi Edomu togo benna woroduguyanfan donda ma. A

dencew ta togow benna fenmarayorow le ma.

¹⁶ Supimu ni Hosa, olugu ta togow benna terebenyanfan donda ma, min ye Saleketi donda ye; a nasinnin be tintin sira ma.

O jenkuru minw tun blara yorow korosiri kama, olugu tarancogo le ye nin ye: ¹⁷ Min ye tereboyanfan donda ye, Levi ta mogo ce wooro le tun be o yoro korosi lon o lon. Ce naani tun be sahiliyanfan ta donda korosi lon o lon. Ce naani tun be woroduguyanfan ta donda korosi lon o lon; ce naani min tun be fenmarayorow korosi, o tun ka olugu taran ka o bla yoro fla ra.

¹⁸ Min ye lukonoyoro terebenyanfan ye, ce naani tun be sirabayanfan donda korosira, ce fla tun be lukonoyoro yere korosira.

¹⁹ Dakorosibagaw ta jenkuruw tun be o cogo le ra; olugu tun ye Kore ta mogow, ani Merari ta mogow le ye.

Levi ta mogow ta baara tow

²⁰ Levi* ta mogo dow fana le tun ye Alabatosoba ta naforow korosibagaw ye, ani Ala ta fen saninmanw; Ahiya tun ye o mogow do ye. ²¹ Olugu le tun ye Ladan ta durujaw ye; o tun ye Gerison ta mogow ye; kuntigiw tun lo. Yeyeli fana tun be o mogow ra, ²² ani a dencew, minw tun ye Zetamu ni a balemace Yoweli ye. Matigi Ala ta batoso naforo tun karifara olugu le ma.

²³ Amuramu, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli ta mogow ra, ²⁴ Sebuweli le tun ye naforo korosibagaw kuntigi ye. Ale tun ye Musa dence Gerisomu ta duruja do le ye.

²⁵ A balemaw tun ye Eliyezeri ta durujaw ye; Eliyezeri dence tun ye Rehabiya ye, o dence tun ye Ezayi ye, o dence tun ye Yoramun ye, o dence tun ye Zikiri ye, o dence tun ye Selomiti ye. ²⁶ Masace Dawuda, ani gbatigiw, ani kerekuntigi minw tun be ce waga kelen kelen kunna, ani minw tun be ce keme keme kunna, ani kerekejama kuntigiw tun ka o naforo minw di Ala ma, Selomiti ni a balemaw le tun sigira o naforo bee kunna. ²⁷ O tun ka naforo minw mina o juguw ra kere ra, o tun ka do bo o le ra, k'a bla danna Matigi Ala ta batoso lalagari kama.

²⁸ Flerikebaga Samawilu, ani Kisi dence Sawuli, ani Neri dence Abineri, ani Seruya dence Yohabu tun ka fen minw di Ala ma, ani mogo minw bee tun ka fen do di Ala ma, Selomiti ni a balemaw le tun ye o fenw bee korosibagaw ye.

²⁹ Isari ta mogow ra, Kenaniya ni a dencew le tun ye Izirayeli jamana kopanabobagaw ye; olugu le tun ye fagamaw, ani kititigebagaw ye.

³⁰ Heburon ta mogow ra, Hasabiya ni a balemaw, minw tun ye ce barakamanw ye, olugu le tun be Matigi Ala ta baaraw, ani masace ta baaraw bee korosibagaw ye Izirayeli, Zuriden ba terebenyanfan na. O tun ye ce waga kelen ni ce keme wolonfla (1 700).

³¹ Min ye Heburon ta mogow ye, Yeriya le tun ye olugu ta pamogo ye, ka kana ni o bemaw ta buruju kitabu ye. Dawuda ta masaya san binaaninan na, o ka o togow fle buruju kitabuw konoo; o k'a ye ko ce barakamanw dow tun be Heburon ta mogow fana

ra Yazeri, Galadi mara ra. ³² Yeriya ta somogow tun ye ce barakaman waga fla ni keme wolonfla (2 700), minw tun ye gbatigiw ye; Masace Dawuda ka olugu sigi Ruben ta mogow, ani Gadi ta mogow, ani Manase ta gba tarance mogow kunna, janko o ye Ala ta baara ta kow, ani masace yere ta kow bee janabo o mogow ye.

Kerekejama kuntigiw

27 Izirayelimogow minw tun ye gbatigiw ye, ani kerekuntigi minw tun be ce waga kelen kelen kunna, ani minw tun be ce keme keme kunna, ani pamogow minw tun be masace deme kerekejama ta kow ra, olugu togow le ye nin ye. O ta jenkuruw tun be baara ke karo kelen kelen ka jogon son. Ce waga mugan ni naani (24 000) le tun be jenkuruw bee kelen kelen na.

² Zabidiyeli dence Yasobehamu le tun ye jenkuru folo pamogow ye; olugu le tun be baara ke karo folo ra. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra. ³ Ale tun ye Peresi dence do le ye. Kerekejama minw tun ka kan ka baara ke karo folo ra, ale le tun be o kerekejama kuntigiw bee kunna.

⁴ Jenkuru min tun be baara ke karo flanan na, Ahoyikace Dodayi le tun ye o jenkuru kuntigi folo ye. Mikiloti le tun ye o jenkuru kuntigi flanan ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

⁵ Kerekejama sabanan ta pamogow tun ye sarakalasebaga* Yehoyada dence Benaya ye; ale le tun ye o kuntigi ye. Olugu le tun be baara ke karo sabanan na. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra. ⁶ O Benaya togow tun ye o kerekeden bisaba do le ye; ale le tun ye o ce bisaba kuntigi ye fana. A dence Amazabadi fana tun ye a ta jenkuru mogow do ye.

⁷ Kuntigi naaninan, min tun be karo naaninan ta jenkuru kunna, o tun ye Yohabu balemace Asaheli ye. A dence Zebadiya le tun gbanna a ra. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

⁸ Kuntigi loorunan, min tun be karo loorunan ta jenkuru kunna, o tun ye kuntigi Samehuti ye, min be bo Isira. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

⁹ Kuntigi wooronan, min tun be karo wooronan ta jenkuru kunna, o tun ye Ikese dence Ira ye, min be bo Tekoha. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹⁰ Kuntigi wolonflanan, min tun be karo wolonflanan ta jenkuru kunna, o tun ye Pelonikace Helesi ye; ale tun ye Efirayimu ta mogow do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra. ¹¹ Kuntigi seeginan, min tun be karo seeginan ta jenkuru kunna, o tun ye Husatikace Sibekayi ye, min tun ye Zera ta mogow do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹² Kuntigi konontannan, min tun be karo konontannan ta jenkuru kunna, o tun ye Abiyezeri ye, min be bo Anatoti; ale tun ye Boniyaminu ta mogow do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹³ Kuntigi tannan, min tun be karo tannan ta

jenkuru kunna, o tun ye Maharayi ye, min be bo Netofa, ale tun ye Zera ta mogow do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹⁴ Kuntigi tan ni kelennan, min tun be karo tan ni kelennan ta jenkuru kunna, o tun ye Benaya ye, min be bo Piraton; ale fana tun ye Efirayimu ta mogow do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

¹⁵ Kuntigi tan ni flanan min tun be karo tan ni flanan ta jenkuru kunna, o tun ye Helidayi ye, min be bo Netofa, ale tun ye Otiniyeli ta mogow do ye. Ce waga mugan ni naani (24 000) tun be a ta jenkuru ra.

Izirayeli kuntigiw

¹⁶ Izirayelimogow ta maraw ta kuntigiw fle nin ye:

Ruben ta mogow ta kuntigi tun ye Zikiri dence Eliyezeri ye.

Simeyon ta mogow ta kuntigi tun ye Mahaka dence Sefatiya ye.

¹⁷ Levi ta mogow ta kuntigi tun ye Kemuheli dence Hasabiya ye.

Haruna ta mogow ta kuntigi tun ye Sadoki ye.

¹⁸ Zuda ta mogow ta kuntigi tun ye Elihu ye; ale tun ye Dawuda balemace do ye.

Isakari ta mogow ta kuntigi tun ye Mikayilu dence Omiri ye.

¹⁹ Zabulon ta mogow ta kuntigi tun ye Abidiyasi dence Isimaya ye.

Nefitali ta mogow ta kuntigi tun ye Aziriyeli dence Yeremoti ye.

²⁰ Efirayimu ta durujaw ta kuntigi tun ye Azaziya dence Hoze ye.

Manase ta gba tarance mogow ta kuntigi tun ye Pedaya dence Yoweli ye.

²¹ Manase ta gba tarance min be Galadi, olugu ta mogow ta kuntigi tun ye Jakariya dence Ido ye.

Boniyaminu ta mogow ta kuntigi tun ye Abineri dence Yahasiyeli ye.

²² Dan ta mogow ta kuntigi tun ye Yerohamu dence Azareli ye.

Izirayelimogow ta maraw ta kuntigiw le tun ye olugu ye.

²³ Ceden min o min si tun ma teme san mugan kan, Dawuda tun ma olugu si jate, sabu Matigi Ala tun k'a fo ko a bena Izirayelimogow caya i ko sankolo lolow.

²⁴ Seruya dence Yohabu tun ka jateri damina, nka a tun m'a laban, sabu Matigi Ala tun dimina Izirayelimogow koro o jateri koson. O ra, o mogow jateninw daw ma sebe masace Dawuda ta kibaroya kitabuw konso.

Masace ta fenmarabagaw

²⁵ Adiyeli dence Azimaveti le tun ye masace ta naforo kopaw pamogow ye.

Naforo minw tun maranin be kongosow ra, ani dugubaw ra, ani dugumisew na, ani sankasojanw konso, Oziyasi dence Yonatan le tun ye o naforow kow pamogow ye.

²⁶ Baaraden minw tun be sene ke kongo konso,

Kelubu dence Eziri le tun ye o kow jamogwo ye.

²⁷ Simeyi, min be bo Rama, ale le tun ye rezenforow ta kow jamogwo ye.

Rezenji minw maranin tun be rezenforow ra, Zabidi min be bo Sefamu, ale le tun ye o kow jamogwo ye.

²⁸ Oliviyesunw, ani sikomorisun minw tun be jamana dugumayanfan na, Baali Hanani min be bo Gederi, ale le tun ye o yiriw ta kow jamogwo ye.

Yohasi le tun ye turu marayorow ta kow jamogwo ye.

²⁹ Misi minw tun be Saron beganmarayorow ra, Sitirayi, min be bo Saron, ale le tun ye o kow jamogwo ye.

Misi minw tun be kenegbeyorow ra, Adilayi dence Safati le tun ye o kow jamogwo ye.

³⁰ Obili min tun ye Sumayila ta mogwo do ye, ale le tun ye jogomew korosibagaw ta jamogwo ye.

Yedeya min tun be bo Meronoti, ale le tun ye falimusow korosibagaw ta jamogwo ye.

³¹ Yazizi min tun ye Hagirika ye, ale le tun ye sagakuruw, ani bakuruw korosibagaw ta jamogwo ye.

Ayiwa, o mogow bee le tun ye masace Dawuda ta borofenw kow jamogow ye.

Masace ladibagaw

³² Yonatan min tun ye Dawuda belence ye, ale tun ye masace ladibaga ye; mogwo hakiritigiba tun lo. Ale le tun ye masace ta seberikebaga; ale le fana tun ye masace dencew karanbaga ye, ale ni Hakimoni dence Yeyeli. ³³ Ahitofeli fana tun ye masace ladibaga do ye. Arikikace Husayi, ale tun ye masace tericesobe ye. ³⁴ Benaya dence Yehoyada le nana sigi Ahitofeli no ra, ale ni Abiyatari. Yohabu le tun ye kerekejama kuntigiba ye.

Dawuda k'a dence ladi Alabatosoba lori ko ra

28 Dawuda ka Izirayeli jamana jamogow bee lajen Zeruzalemu, ani a maraw ta kuntigiw, ani masace ta baaradenw kuntigiw, ani kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, ani a ta fenmarabagaw kuntigiw, ani masace ni a dencew ta beganmarabagaw kuntigiw, ani masaso ta fagamaw, ani kerekacefariw, ani ce barakamanw bee. ² O ko, masace Dawuda wurira ka lo a sen fla kan, k'a fo o ye ko: «Ne balemaw, ani ne ta mogow, aw ye ne lamen. A tun be ne jusu ra ka so do lo, min be se ka ke Matigi Ala ta jennogonya kesu* blayoro ye, ani ka ke an ta Ala ta senblayoro ye. Ne tun be ne yere labenna o baara le kama. ³ Nka Ala k'a fo ne ye ko: «Ele man kan ka so lo ne togo ra, sabu ele ye kerekebaga le ye; i ka mogwo faga.»

⁴ «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka ne panawoloma ne face ta somogow bee ce ra, ka ne ke Izirayeli masace ye tuma bee; sabu a ka Zuda ta gba le panawoloma k'a sigi gba tow kunna. O ko, a ka ne face ta gba panawoloma ka bo Zuda ta gba ra; o ko, a sonna ka ne panawoloma ka bo ne face dence tow ra, ka ne sigi masaya ra Izirayeli jamana bee kunna. ⁵ Matigi Ala ka dence caman di

ne ma fana; nka ne dencew bee ra, a ka ne dence Sulemani le panawoloma k'a sigi Matigi Ala ta masaya ra Izirayeli jamana kunna.

⁶ «A k'a fo ne ye ko: «I dence Sulemani le bena ne ta batoso ni a lukene lo, sabu ne k'a panawoloma k'a ke ne dence ye; ne yere le bena ke a face ye. ⁷ Ni a jijara ka ne ta kumaw, ani ne ta kolatigeninw sira tagama i n'a fo a b'a kera cogo min na bi, ne bena a ta masaya sabati wagati bee.»

⁸ Ayiwa, sisan Izirayelimogow bee lajennin ja na, min ye Matigi Ala ta jama ye, ani an ta Ala min be aw lamenna, ale ja na, ne b'a fe ko aw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta kumaw bee lamen, k'a sira tagama ka ja, janko nin jamanapuman ye ke aw ta ye, ani aw den minw bena na aw ko fe, a ye to olugu fe cen ye wagati bee.

⁹ «Ele Sulemani, ne dence, i ka kan ka tugu i face ta Ala le ko, k'a bato ni i jusukun bee ye, ni janyaruman ye, sabu Matigi Ala be mogwo jusukunnakow bee segesege; ko o ko be mogwo ta miiriya ra, a be o bee lon. Ni i ka tugu a ko, a bena a yere yira i ra; nka ni i ka bo a ko, ale fana bena ban i ra pewu. ¹⁰ I ka kan k'a lon sisan ko Matigi Ala ka i panawoloma, janko i ye so do lo, min be ke a ta yoro saninman ye. O ra, i jija, ka baara ke.»

Dawuda ka Alabatoso locogo yira Sulemani na

¹¹ Dawuda ka Alabatosoba bolon ni a sow tagamasiyenw ke k'a di a dence Sulemani ma, ani a naforomarayorow, ani a sankasobonw, ani a bonkonow, ani jennogonya kesu* datugunan ta bon. ¹² Fen o fen tun be a ta miiriya ra Matigi Ala ta batoso lukene ko ra, ani a kerefebonw, ani Alabatosoba ta naforomarayorow, ani fen saninmanw blayorow, a ka o bee tagamasiyen ke k'a di a ma. ¹³ A ka sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogow ta jenkuruw yira a ra, ani baara o baara tun ka kan ka ke Matigi Ala ta so konu, ani Matigi Ala ta so ta baarakeminanw bee. ¹⁴ Fen o fen tun ka kan ka lalaga ni sanin ye, ni a ka ke baara o baara kama, a ka o fenw bee ta sanin hakeya yira a ra; fen o fen tun ka kan ka lalaga ni warigbe ye, ni a ka ke baara o baara kama, a ka o warigbe hakeya yira a ra, ¹⁵ ani fitinablanan saninlamanw ni o ta fitinadagaw ta sanin hakeya, ani fitinablanan bee kelen kelen ni a fitinadagaw ta sanin hakeya, ani warigbe fitinablanan bee kelen kelen ni a ta fitinadagaw ta warigbe hakeya, ka kana ni fitinablanan bee ta baara ye, ¹⁶ ani sarakaburuw ta tabali bee kelen kelen ta sanin hakeya, ani warigbe tabaliw ta warigbe hakeya, ¹⁷ ani sogosogonanw ni tasaw ni daga minw tun ka kan ka ke ni sanin yereworo ye, olugu ta sanin hakeya, ani sanin setiw bee kelen kelen ta sanin hakeya, ani warigbe setiw bee kelen kelen ta warigbe hakeya, ¹⁸ ani wusunanjifen ta sanin hakeya, o min ka kan ka lalaga ni sanin yereworo ye, ani seruben meleke* saninlaman bisigiyaw be wotoro min konu, o seruben minw ka o kamanw yangan ka Matigi Ala ta jennogonya kesu datugu.

¹⁹ Dawuda ko: «Matigi Ala yere boro le ka nin fenw bee sebe, janko baara o baara ka kan ka ke

ka kana ni nin fenw bisigiyaw ye, ne ye hakiri soro ka o bee faamu.»

²⁰ Ayiwa, Dawuda k'a fo a dence Sulemani ye tun ko: «I jija, i ye i ja gbelɛya ka baara ke. I kana siran, i kana i fari faga, sabu Masa Ala, ne ta Ala bena ke ni i ye. A tena a boro bo i koro, a fana tena i to i kelen na, fo ka taga Matigi Ala ta so ta baaraw bee ban.

²¹ «Ayiwa, sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow ta jenkuruw ye nin ye, olugu labenna Ala ta so ta baaraw bee kama, ani baarden minw bee sonna baara ma, minw be se baara suguya bee ra, ani kuntigiw, ani jama bee; ni i ka min fo, o bena o le ke.»

Mogow ka o borofenw di Alabatoso lori kama

29 Masace Dawuda k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Ala ka ne dence Sulemani min kelen nanawoloma, ale belen ye den le ye, a ma deri nin baara jagon na fana, k'a soro baaraba lo, sabu nin so te mogow ta ye, Masa Ala ta lo. ² Ne koni ka ne seko bee ke ka ne ta Ala ta so ta minanw laben: baara min ka kan ka ke ni sanin ye, o be ke ni sanin ye, min ka kan ka ke ni warigbe ye, o be ke ni warigbe ye, min ka kan ka ke ni siranegbe ye, o be ke ni siranegbe ye, min ka kan ka ke ni negefin ye, o be ke ni negefin ye, min ka kan ka ke ni yiri ye, o be ke ni yiri ye; onikisi lulu fana be yi, ani lulu minw bena don bon kogow ra, ani lulu finman, ani lulu cepuman suguya bee, ani kabakuru gbeman cepuman camanba. ³ Ka fara o bee kan, Ala ta so kanuya koson, ne yere ta naforo, a sanin ni a warigbe, ne be o di ne ta Ala ta so lori kama, ka o fara fen tow bee kan, ne ka minw laben ka ban Ala ta so saninman koson; ⁴ ne be Ofiri sanin toni keme di, ani warigbe yereworo toni keme fla ni bilooru, ka o lala so kogow kan; ⁵ baara minw ka kan ka ke ni sanin ye, o be ke ni sanin ye, minw ka kan ka ke ni warigbe ye, o be ke ni warigbe ye, ani baardenw bena baara minw bee ke. Ayiwa, jon le b'a fe k'a borofenw di bi a yere sago ma ni a jusukun bee ye Matigi Ala ta baara koson?»

⁶ Ayiwa, gbatigiw, ani Izirayeli ta maraw ta kuntigiw, ani kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, ani masace ta baardenw kuntigiw, olugu bee ka o borofenw di o yere sago ma. ⁷ O ka sanin toni keme ni biwolonfla di, ani sanin kise waga tan, ani warigbe toni keme saba ni doonin, ani siranegbe toni keme woro jagonna, ani negefin toni waga saba ni doonin. ⁸ Luluw tun be minw fana fe, olugu ka o bla Matigi Ala ta so naforoblayoro ra; Yeyeli min tun ye Gerison ta mogow do ye, ale le tun ye o naforow marabaga ye.

⁹ Jama tun ka o fen minw di o yere sago ma, o ko ka o yere jusu diya, sabu o tun ka o fenw di o yere sago le ma ni o jusukun bee ye Matigi Ala ma. O ko ka masace Dawuda yere jusu diya kosebe.

Dawuda ta Aladaari

¹⁰ Ayiwa, Dawuda ka baraka la Matigi Ala ye jama bee lajennin na; Dawuda ko:

«An be baraka la i ye wagati bee, ani tuma bee, Matigi Ala, an fa Izirayeli ta Ala,

¹¹ Matigi Ala, bonya ni sebagaya ni cepa, ani noro ni fangatigiya ye ele le ta ye; sabu fen o fen be sankolo kono, ani dugukolo kan, o bee ye i ta ye, Matigi Ala. Masaya fana ye ele le ta ye, Matigi Ala; ele le be fen bee kunna.

¹² Fentigiya ni bonya be bo ele le fe; ele le be fen bee kunna.

Fanga ni sebagaya be ele le boro, ele boro le fana be se ka fen bee labonya, ka baraka don fen bee ra.

¹³ Sisan, an ta Ala, an be i fo, ka i tando i togo bonya koson;

¹⁴ sabu ne ye jon le ye, ani ne ta mogow ye jon le ye, ko an be se ka fen bo an yere ra k'a di i ma? Fen bee be bo ele le fe; an ka min di i ma, ele yere boro le ka o di an ma.

¹⁵ «An ye lonanw le ye i ja koro, an ye temebagaw le ye,

i n'a fo an bemaw bee tun be cogo min na. An si teredaw be teme dugukolo kan i ko suma be teme cogo min na; jigiya te yi.

¹⁶ Matigi Ala, an ta Ala, an ka nin naforo caman minw bee lajen ko an be so lo i ye i togo saninman koson, ele yere boro le ka o fenw bee di an ma, a bee ye i yere ta le ye.

¹⁷ Ne ta Ala, ne k'a lon ko i be mogow jusukun segesege,

sabu jusukun terennin le ka di i ye. O koson ne ka nin fenw bee di i ma ne yere sago ma ni jusukun terennin le ye; ne fana be jagari k'a ye ko sisan i ta mogow minw be yan, ko olugu fana ka o borofenw di i ma o yere sago ma.

¹⁸ Matigi Ala, an bemaw Iburahima, ani Isiyaka, ani Izirayeli ta Ala,

a to nin naninyanuman ani nin miiriya ye to i ta mogow jusukun na wagati bee,

k'a to i miiriya ye to o jusukun na.

¹⁹ A to ne dence Sulemani ye i ta kumaw ani i ta ciw, ani i ta cifoninw bee sira tagama ni a jusukun bee ye, k'a bee ke, janko ne ka nin fenw bee laben masaso min lori kama,

a ye se ka o lo.»

Sulemani sigira masaya ra

²⁰ Dawuda k'a fo jama bee lajennin ye ko: «Aw ye baraka la Matigi Ala ye, aw ta Ala!» Jama bee ka baraka la Matigi Ala ye, o bemaw ta Ala. O ka o kinbiri gban ka o ja biri dugu ma Matigi Ala ja koro, ani masace ja koro. ²¹ O ka ninsondiya sarakaw* bo, ka saraka jenitaw* bo Matigi Ala ye o lon dugusagbe; o ka misitoran waga kelen ke saraka ye, ani sagajigi waga kelen, ani sagaden waga kelen, a bee ni a ta rezenji saraka*; o ka

saraka caman were bo Izirayelimogow bee ye. ²² O ka domuni ke ka min o lon na Matigi Ala na korɔ o jusu diyaninba. O ka Dawuda dence Sulemani sigi masaya ra a sijaga flanan na, ka turu ke a kun na Matigi Ala na korɔ, k'a ke o ta namogo ye, ka Sadoki fana ke sarakalasebaga* ye.

²³ Sulemani sigira o cogo le ra Matigi Ala ta masasiganan kan, ka ke masace ye a face Dawuda no ra; a ta masaya fana diyara a ra.

Izirayelimogow bee tun be a kan mina. ²⁴ Jamana namogow, ani kerekedenw, hali masace Dawuda yere dence tow bee tun ka o yere majigi masace Sulemani ye. ²⁵ Matigi Ala ka bonyaba la Sulemani kan Izirayelimogow bee na korɔ; masace minw bee sigira masaya ra Izirayeli jamana ra a na fe, Matigi Ala k'a ta masaya dawula bonya ka teme olugu bee ta kan.

Masace Dawuda ta saya

²⁶ Ayiwa, Yese dence Dawuda tun sigira fanga ra Izirayeli jamana bee kunna. ²⁷ A ka san binaani le ke masaya ra Izirayeli jamana kunna. A ka san wolonfla ke Heburɔn, ka san bisaba ni saba ke Zeruzalemu. ²⁸ A korɔra hera ra, ka korɔya fo ka sijan sorɔ, ani naforo ni bonya. A dence Sulemani sigira masaya ra a no ra. ²⁹ Masace Dawuda ta kewalew bee, k'a ta a damina ra, ka taga a bla a laban na, o bee sebenin be flerikebaga Samawilu ta sebew konɔ, ani cira Natan ta sebew, ani flerikebaga Gadi ta sebew. ³⁰ A ta masaya ta wagati ta kow bee, ani a ta cefariya, ani fen o fen kera a yere ra, ani Izirayeli jamana ra, ani min kera jamana tow ra, o bee sebera yi.

Kibaroyaw flanan

Kitabu faamucogo

Kibaroyaw ta kitabu flanan tugura a kitabu fɔlo ra; a ni kitabu fɔlo sebecogo kera kelen ye. Kibaroyaw ta kitabu flanan be masace Sulemani ta masaya wagati ta kow fɔ an ye, ani Yerobohamu ka jamana sahiliyanfan mɔgɔw lamuruti cogo min na, ka wuri masace Sulemani dence Robohamu kama. O kɔ, a be Zuda mara ta masacew ta kow fana fɔ an ye. Kitabu laban na, an b'a ye ko Babilonikaw nana Zeruzalemu dugu mina, k'a halaki, ka Zuda mara mɔgɔw mina ka taga ni o ye Babiloni. Nka o kɔ fe, masace Sirusi nana Izirayelimogow labla, ko o ye seko Zeruzalemu.

An b'a ye ko masace Ezekiyasi ni masace Yoziyasi kera masaceɽumanw ye, sabu o ka Matigi Ala ta sariyaw sira tagama, ka Alapasiran don jamanadenw jusukun na, ka hera ladon jamana kɔnɔ o ta wagati ra.

Kitabu kɔnɔkow

Masace Sulemani ta masaya damina
 Masace Sulemani ka Alabatosoba lo
 Masace Sulemani ta masaya laban
 Jamana sahiliyanfan mɔgɔw ta murutiri
 Zuda mara ta masacew ta ko
 Zeruzalemu dugu minako

Ala ka hakiritigiyaba di Masace Sulemani ma (Masacew fɔlo 3.4-15)

1 Ayiwa, Dawuda dence Sulemani ta masaya sabatira a boro kosebe, sabu Matigi Ala, a ta Ala tun be ni a ye. O koson Ala ka baraka don a ta masaya ra kosebe.

² Sulemani kumana Izirayeli jama bee fe: kerekuntigi minw be ce waga kelen kelen kunna, ani minw be ce keme keme kunna, ani kiritigebagaw, ani Izirayeli jamana namogɔ tow bee, ani a gbatigiw. ³ Sulemani tagara ni o jama bee ye Gabahon kongori yoro ra, sabu Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka o Nɔgɔnkunben fanibon* min lalaga kongokolon kɔnɔ, o fanibon tun be Gabahon le. ⁴ Nka Dawuda tun ka Ala ta jenpogonya kesu yere ta ka bo Kiriayati Yeharimu, ka taga ni a ye Zeruzalemu; a tun ka fanibon min lalaga ka o ke a blayoro ye, a tun tagara a bla o yoro le ra.

⁵ Huru dence Uri, o dence Betisaleli tun ka sarakajenifen siranegeraman min lalaga, o sarakajenifen fana tun be Gabahon, Matigi Ala ta fanibon na fe. O ra, Sulemani ni jama bee tagara yi, ka taga Matigi Ala bato. ⁶ Sulemani yelenna ka taga o sarakajenifen siranegeraman koro, Matigi Ala na koro, Nɔgɔnkunben fanibon* kɔnɔ; a ka began waga kelen ke saraka jenita* ye, ka o di Ala ma.

⁷ O lon su fe, Ala k'a yere yira Sulemani na, k'a fo a ye ko: «I b'a fe ne ye fen min di i ma, o fo!»

⁸ Sulemani ka Ala jaabi ko: «I ka kopumanba ke

ne face Dawuda ye, ka ne sigi masaya ra a no ra. ⁹ O ra, Masa Ala, i ka layiri min ta ne face Dawuda ye, a to o ye dafa, sabu i ka ne sigi masaya ra mogo minw kunna, o mogo ka ca i ko dugukolo buguri. ¹⁰ O ra, hakiritigiya ni lonniya di ne ma, janko ne ye ne tagamacogo lon nin mogo na koro. Ni o te, jon le be se ka i ta mogo mara, ka nin jama camanba nin mara?»

¹¹ Ala k'a fo Sulemani ye ko: «Ayiwa, i n'a fo o miiriya le be i jusu ra, i m'a jini ko i borofenw le ye caya, i ma naforo le daari, walama bonya, walama i juguw ta saya, i yere ma sijan le daari, fo hakiritigiya ni lonniya, janko ka ne ta mogo mara, ne ka i sigi masaya ra minw kunna, ¹² o ra, hakiritigiya ni lonniya bena di i ma. O doron te, ne bena i borofenw fana caya, ka naforo di i ma, ka i bonya; masace minw temena i na fe, ani minw bena na i ko fe, olugu si tena i ta pogon soro.»

¹³ Sulemani bora Nɔgɔnkunben fanibon* na fe, Gabahon kongori kan, ka seko ka taga Zeruzalemu. A sigira masaya ra Izirayeli jamana kunna.

Sulemani ta naforotigiya

(Masacew fɔlo 10.26-29; Kibaroyaw flanan 9.25-28)

¹⁴ Masace Sulemani ka sowotorow, ani sowotorotigi dow jini; sowotoro waga kelen ni keme naani (1 400) tun b'a fe, ani sowotorotigi waga tan ni fla (12 000). A ka dow bla sowotoro-maraduguw ra, ka dow bla Zeruzalemu, masace yere koro. ¹⁵ Masace Sulemani ka warigbe ni sanin

caya Zeruzalemu, fo k'a ke i ko berekoro. Sedirisunw fana cayara jamana konɔ, fo k'a ke i ko sikomorisun minw be jamana dugumayanfan na. ¹⁶ Masace Sulemani ta sow tun be bo Misiran jamana ni Silisi jamana le ra. Masace ta jagokebaga dow le tun be taga o san ka na ni o ye. ¹⁷ O tun be taga sowotorow ni so minw san Misiran ka na, o sowotoro kelen songo tun ye warigbe keme wɔɔɔ; so kelen songo tun ye warigbe keme ni bilooru. O tun be na ni so dow ye, ka na o fiyeere Hetikaw ta masacew, ani Sirikaw ta masacew fana ma. ¹⁸ Ayiwa, Masace Sulemani nana a fo ko o ye so do lo Matigi Ala togo ra, ani ka masaso do lo ale yere togo ra.

Sulemani ka Alabatosoba lori ko fo Tiri masace ye

(Masacew folo 5.15-32)

2 Sulemani ka ce waga biwolonfla (70 000) ke donitabagaw ye, ka ce waga biseegi (80 000) ke kabakurulesebagaw ye kuruw ra, ka ce waga saba ni keme wɔɔɔ (3 600) ke o kuntigiw ye.

² A ka cira bla Tiri masace Huramu ma k'a fo a ye ko: «I ka min ke ne face Dawuda ye, ka sediriyiriw ci a ma k'a ta sibon lo, o jɔɔɔn fana ke ne ye. ³ Ne be so do le lora Matigi Ala togo ra, ne ta Ala, k'a ke a batoyɔɔ ye, janko ka wusunan kasadiman don a ye, ka burusarakaw bo a ye wagati bee, ka saraka jenitaw* bo, sogoma ni wula fe, ani Nenekirilonw* na, ani karokura panagbew ra, ani Matigi Ala, an ta Ala ta panagbew bee ra, i n'a fo a ka kan ka ke Izirayeli jamana ra tuma bee cogo min na. ⁴ Ne b'a fe ka so min lo, o so bena ke so belebebeba le ye, sabu an ta Ala le ka bon ni alaw bee ye. ⁵ Nka jon le be se ka so lo Ala ye sa? Sankolo ni a bonya bee te se ka Ala min labo, ne ye jon le ye ka na a fo ko ne be so lora o ye? Ne koni be se ka yoro do le lalaga a ye doron ka wusunan don a ye.

⁶ «O ra, sisan, ne b'a fe i ye mogo hakiriman do ci ne ma, min be se ka sanin, ani warigbe, ani siranege, ani negefin baara ke ka ja, ani min be se ka fani don gala ra k'a ke fani wulenman bisigiw ye, walama a wulenmanw yere, walama a bulamanw, ani min be se ka yiri, walama kabakuru lese k'a ke fen dow bisigiya ye. A bena baara ke ni ne yere ta mogo hakirimanw ye, minw be ne fe yan Zeruzalemu, ani Zuda mara yoro tow ra, ne face Dawuda tun ka minw jini ka bla. ⁷ Sediriyiriw, ani siperesiyiriw, ani santaliyiri dow fana tige Liban, ka o ci ne ma, sabu ne k'a lon ko i ta baaradenw be se Liban yiriw tige cogo ra kosebe. Ne ta baaradenw fana bena taga fara i ta baaradenw kan. ⁸ O ye yiri caman tige ne ye, sabu ne bena so min lo, o bena ke so belebebeba pumanman le ye. ⁹ I ta baaraden minw bena yiri ben, ani ka yiri tige, ne bena simankise susunin toni waga wɔɔɔ (6 000), ani orize toni waga wɔɔɔ (6 000), ani rezenji litiri waga keme kononton (900 000), ani turu litiri waga keme kononton (900 000) di olugu ma.»

¹⁰ Tiri masace Huramu ka sebe do ci Sulemani ma k'a jaabi ko: «Matigi Ala be a ta mogow kanu, o koson a ka i ke o ta masace ye.»

¹¹ Huramu k'a fo tuun ko: «Matigi Ala baraka, Izirayeli ta Ala, ale min ka sankolo ni dugukolo dan; a ka dence hakiriman le di masace Dawuda ma, min be ko lon, ani min be ko faamu, min bena so lo Matigi Ala ye, ka masaso lo a yere ye.

¹² «Ayiwa, ne be ce hakiriman do blara ka taga i fe yi, min be baara lon kosebe; a togo ye ko Huramu Abi. ¹³ A bamuso ye Dan ta mogo do ta denmu so le ye. A face ye Tirika ye. A be sanin ni warigbe ni siranege ni negefin ni kabakuru ni yiri ta baaraw lon kosebe. A be se ka faniw don gala ra k'a ja wulen, walama k'a ke bulaman ye. A ka lenfaniw, ani fani wulenmanw fana baaracogo lon. A be se ka tagamasiyen suguya bee ke. Ni baara o baara yirara a ra, a be o bee ke. A bena taga fara i yere ta baaradenw kan, ani ne matigice, i face Dawuda ta baaradenw kan.

¹⁴ «Ayiwa, ne matigice ka siman ni turu ni rezenji min ko fo, a ye o ci ka na. ¹⁵ I mako be Liban yiri hakeya min o min na, anw koni bena o tige i ye. An bena o yiriw bla kogoji kan ka o sama ji kan ka taga se fo Zafa; o ko, i yere bena na o ta ka taga ni o ye Zeruzalemu.»

¹⁶ Ayiwa, lonan min o min tun be Izirayeli jamana ra, Sulemani ka olugu bee jate tuun, a face Dawuda ta jateri ko fe. O jate benna mogo waga keme ni bilooru ni saba ni mogo keme wɔɔɔ ma (153 600). ¹⁷ Sulemani ka mogo waga biwolonfla (70 000) bo o ra, ka olugu ke donitabagaw ye, ka mogo waga biseegi (80 000) ke kabakurulesebagaw ye kuruw ra, ka mogo waga saba ni keme wɔɔɔ (3 600) bla o kunna ka o korosi janko o ye baara ke.

Alabatosoba lori

(Masacew folo 6.1-38)

3 Ayiwa, masace Sulemani nana Matigi Ala ta so lori damina Zeruzalemu, Moriya kuru kan, Ala tun k'a yere yira a face Dawuda ra yoro min na. Dawuda fana tun ka o yoro le laben; o yoro tun ye Yebusikace Orinan ta simangbasikene le ye. ² A ta masaya san naaninan, a karo flanan, o karo tere flanan le ra a ka so lori damina.

³ Sulemani tun ka Ala ta so bonya hakeya ke min ye, o fle nin ye: a k'a janya ke nongon † ja biwɔɔɔ, k'a bonya ke nongon ja mugan, ka kapa ni folofolo ta sumanikecogo ye. ⁴ Bolon min tun be so ja fe, o janya tun ye nongon ja mugan; o ni bon bonya bee kera kelen ye; a lo tun ye nongon ja keme ni mugan. Sulemani ka sanin yereworo la a kononoyoro bee kan. ⁵ A ka siperesiyiri la bonba yere kononoyoro ra, ka soro ka sanin bee ra pumanman la o kan, ka tamarosun ni joroko dow tagamasiyen ke a kan k'a jegen. ⁶ A ka luluw dondon so kogow ra k'a ceja. A sanin tun ye Parivayimu sanin le ye. ⁷ A ka sanin la so fan bee ra: bonba, ani a yiriw, ani a dondaw, ani a kogow, ani a daw ta konw; o ko, o ka seruben melekew tagamasiyenw ke kogow kan.

⁸ O ko, a ka yoro saninmanba lo; a janya tun ye nongon ja mugan, i ko so yere bonya, k'a bonya fana ke nongon ja mugan. A ka sanin bee ra pumanman toni mugan la o yoro kan. ⁹ A pontiw

† Nongon ja kelen be se ka ben meter tarance le ma.

gbiriya tun ye sanin garamu keme wooro. A ka sanin do la bon sanfeyoro fana kan.

¹⁰ A ka seruben meleke fla tagamasiyen ke yoro saninmanba konso, ka sanin la o kan. ¹¹ Seruben meleke fla bee kamanw janya tun ye nongon na mugan. Seruben meleke folo ta kaman kelen tun ye nongon na looru; o kaman kun tun be se fo so kogo do ma; kama to kelen fana tun ye nongon na looru; o kun tun be se seruben flanan ta kaman kelen kun ma. ¹² Seruben meleke flanan fana ta kaman kelen tun ye nongon na looru; o kama kun fana tun be se fo so kogo to kelen ma; a kama to kelen fana tun ye nongon na looru; o fana kun ni seruben meleke folo ta kaman kelen kun tun ka jogon ben. ¹³ O seruben melekew bee kamanw foninin janya tun ye nongon na mugan. O tun ka o lo o senw kan, ka o paw sin so kononoyoro ma.

¹⁴ A ka boncetigefani dan ni len jese ye, a bulaman, ani a lomasaraman, ani wulenman; a ka seruben melekew tagamasiyenw fana ke a kan.

Samasen siranegeramanw

(Masacew folo 7.13-51)

¹⁵ A ka samasen fla lo so pafeyoro ra, ka o bee kelen kelen janya ke nongon na bisaba ni looru, ka datugunan do sigi o samasenw bee kelen kelen kunna; o datugunan bee kelen kelen janya tun ye nongon na looru. ¹⁶ A ka sanin joroko dow lalaga ka o bla samasenw kunna, k'a ke i n'a fo yoro saninman ta be cogo min na. A ka gerenadi yiriden bisigiya keme lalaga ka o dondon saninjorokow ra. ¹⁷ A ka o samasenw lollo Alabatoso pafeyoro le ra, ka kelen lo so donda kininboroyanfan na, ka to kelen lo a numanboroyanfan na; min be kininboroyanfan fe a ka o togo la ko Yakini, ka numanboroyanfan ta togo la ko Bohazi †.

Sarakajenifen ni minanba lalagacogo

4 Masace Sulemani ka sarakajenifen do lalaga ni siranegge ye, k'a janya ke nongon †† na mugan, k'a bonya fana ke nongon na mugan, k'a lo ke nongon na tan.

² O ko, a ka siranegge yeele ka minanba koorinin lalaga. A konso bonya tun ye nongon na tan, a lo tun ye nongon na looru, a lamini tun ye nongon na bisaba. ³ A ka misi dow bisigiya ke minanba jukoro k'a lamini, k'a ke sira fla; misi tan le tun be nongon na kelen na, ka minanba bee lamini. A tun ka siranegge yeele ka o misiw ni minanba bee le bo jogon fe negekuturu kelen ye. ⁴ Minanba tun siginin be misitoran siranegeraman tan ni fla le kan. Misitoran saba tun pasinna sahiliyanfan ma, saba tun pasinna terebenyanfan ma, saba tun pasinna woroduguyanfan ma, saba tun pasinna tereboyanfan ma. O bee kafeyorow tun sinna jogon ma minanba jukoroyoro ra. ⁵ Minanba ta negge bonya tun ye borotege na kelen ye. A tun k'a da kuturu k'a ke i ko jifiye, i ko yirifiyeren bisigi. Litiri waga keme ni mugan (120 000) jogon tun be se ka don

† Yakini koru ye ko: Ala be baraka di; Bohazi koru ye ko: fanga be Ala le ra. †† Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

minanba konso.

⁶ A ka tasa tan lalaga; a ka looru bla kininboroyanfan fe, ka looru bla numanboroyanfan fe, ka o ke minankoyorow ye. O tun be saraka jenitaw* ta minanw ko o yoro le ra. Minanba koorinin ta ji tun blara sarakalasebagaw yere ta saninyari le kama.

Alabatoso ta minan tow

(Masacew folo 7.40-41)

⁷ A ka saninfitinadaga tan lalaga, ka kapa ni Ala ta cifonin ye; o ka o bla Alabatoso konso. O ka looru bla kininboroyanfan fe, ka looru bla numanboroyanfan fe. ⁸ A ka tabali tan lalaga ka o bla Alabatoso konso, ka looru bla kininboroyanfan fe, ka looru bla numanboroyanfan fe. O ka jifiye keme lalaga ni sanin ye. ⁹ A ka sarakalasebagaw ta lukene lo, ani lukeneba, ani lu dondaw, ka siranegge la a konw kan. ¹⁰ A ka minanba koorinin bla so kininboroyanfan fe, woroduguyanfan ni tereboyanfan ce. ¹¹ A ka negedagaw fana lalaga, ani buguricenaw, ani jifiyew.

A kera ten, masace Sulemani tun ka baara minw bee di Huramu ma Ala ta batoso ko ra, a ka o bee ke: ¹² samasen fla, ani a datugunan koorinin fla minw be bla samasen fla kunna, ani jo bisigi fla minw be bla samasenw sanfeyorow kan, samasenw kunna; ¹³ ani gerenadi yiriden bisigiya keme naani minw dulondulonnin be jo fla ra; yiriden sira fla tun be jo bee kelen kelen na, samasenw sanfeyoro kunna. ¹⁴ A ka wotorow fana lalaga, ani tasaba minw tun be wotorow konso; ¹⁵ ani minanba koorinin kelen, ani misitoran tan ni fla, minanba siginin be minw kan; ¹⁶ ani negedagaw, ani buguricenaw, ani sogosogonanw.

Huramu Abi tun ka o fen minw bee lalaga masace Sulemani ye, Matigi Ala ta batoso ta baara kama, o bee tun lalagara ni siranegge nugunin le ye.

¹⁷ Masace tun ko o ye o siranegge yeele bogu le ra, ka o fenw lalaga; o baara kera Zuriden kenegbe le ra, Sukoti dugu ni Sereda dugu ce. ¹⁸ Sulemani tun k'a to o ka o fenw lalaga k'a caya fo o ma se k'a siranegge hakeya jate tuun.

¹⁹ Masace Sulemani ka Ala ta batoso ta minan tow bee lalaga fana: sarakabonan saninlaman, ani sarakaburaw tun be bla tabali minw kan, ²⁰ ani fitinadagaw ni o ta fitinaw, minw lalagara ni sanin nugunin ye; o tun ka kan ka olugu mana ka kapa ni Ala ta cifonin ye yoro saninman na fe; ²¹ ani yirifiyerenw bisigiyaw, ani fitinaw, ani tasma lalaganan saninlamanw, min lalagara ni sanin berebere yereworo ye; ²² ani muruw, ani jifiyew, ani belenw, ani tasumabonanw, minw lalagara ni sanin nugunin ye, ani so kononoyoro ta kon min lalagara ni sanin ye, min be yoro saninmanba donda ra, ani min be Alabatoso yere donda ra.

Jenpogonya kesu blara Alabatoso konso

(Masacew folo 8.1-13)

5 Ayiwa, masace Sulemani nana Matigi Ala ta batoso baaraw bee ke ka ban tuma min na, a face Dawuda tun ka fen minw bla danna Ala ye,

warigbew, ani saninw, ani minan tɔw, a tagara o fenw bɛɛ bla Ala ta batoso naforoblayɔrɔ ra. ² O kɔ, masacɛ Sulemani ka Izirayeli cɛkɔrɔbaw, ani maraw ta kuntigiw, ani a gbatigiw bɛɛ lajen Zeruzalemu, ka na Matigi Ala ta jɛnɔɔɔɔnya kɛsu* ta ka bɔ Dawuda ta masabonba* kɔnɔ, min ye Siyɔn ye.

³ Izirayeli cɛw bɛɛ nana lajen masacɛ Sulemani kɔrɔ, san karo wolonflanan na, panagbɛ wagati ra.

⁴ Izirayeli cɛkɔrɔbaw bɛɛ nana. Levi* ta mɔɔɔw ka jɛnɔɔɔɔnya kɛsu ta. ⁵ O ka jɛnɔɔɔɔnya kɛsu ta, ani Nɔɔɔnkunben fanibon, ani fen saninman minw bɛɛ tun bɛ fanibon kɔnɔ. Sarakalasebagaw* ni Levi* ta mɔɔɔw le ka o fenw ta ka taga. ⁶ Masacɛ Sulemani, ani Izirayelimɔɔɔ minw bɛɛ tun nana lajen a kɔrɔ, o bɛɛ tun bɛ jɛnɔɔɔɔnya kɛsu na fɛ; a cayakojugu fɛ, mɔɔɔ ma se k'a jate k'a da lon.

⁷ O ra, sarakalasebagaw* tagara ni Matigi Ala ta jɛnɔɔɔɔnya kɛsu ye, ka taga a bla a blayɔrɔ ra, Alabatosoba kɔnɔɔɔɔɔ ra, yɔrɔ saninmanba kɔnɔ, seruben melekew kamanw jukɔrɔ; ⁸ sabu seruben melekew kamanw tun foninin bɛ jɛnɔɔɔɔnya kɛsu blayɔrɔ kunna. O kamanw tun ka jɛnɔɔɔɔnya kɛsu ni a berew bɛɛ datugu. ⁹ O tun ka berew janya, k'a kɛ fɔ mɔɔɔ tun bɛ se ka to yɔrɔ saninman kɔnɔ, yɔrɔ saninmanba donda ra k'a ye; nka mɔɔɔ tun tɛ se ka to kɛnɛ ma k'a ye. O fenw tora o yɔrɔ le ra yi fɔ bi.

¹⁰ Foyi werɛ tun tɛ jɛnɔɔɔɔnya kɛsu kɔnɔ ni kabakuru walaka fla tɛ; Musa le tun ka o bla a kɔnɔ Horebu kuru yɔrɔ ra, wagati min Matigi Ala tun ka jɛnɔɔɔɔnya don ni Izirayelimɔɔɔw ye, o bɔtɔ Misiran.

¹¹ Ayiwa, sarakalasebagaw nana bɔ yɔrɔ saninmanba kɔnɔ. O y'a sɔrɔ sarakalasebaga min o min tun bɛ yi, olugu bɛɛ tun ka o yere saninya; hali sarakalasebagaya da tun ma se minw ta jenkuru ma, o bɛɛ tun ka o yere saninya.

¹² Levi* ta mɔɔɔ minw bɛɛ tun ye fɔrifɛntigiw ye, Asafu, ani Heman, ani Yedutun, ani o dencew ni o balemaw, olugu bɛɛ tun ka lenfanipumanw don, ka lo sarakajenifen tereboyanfan na ni o ta siranɛgetɛgere ye, ani o ta koraw, ani o ta gɔniw ye o boro. Sarakalasebaga kɛmɛ ni mugan fana tun bɛ ni o ye, olugu tun bɛ buruw fiyɛra. ¹³ Burufiyɛbagaw, ani dɔnkirilabagaw nana jɛn ka dɔnkiri la jɔɔɔn fɛ, ka o kan kɛ i ko mɔɔɔ kelen, ka Matigi Ala tando, k'a bonya. Burufiyɛbagaw, ani siranɛgetɛgere fɔbagaw, ani fɔrifɛnfɔbaga tɔw fana ka o ta fɔrifɛnw fɔ; o ka o kanw kɔrɔta ka Matigi Ala tando, ka dɔnkiri la Ala ye, k'a fɔ ko:

«A ka ni,

a ta pumanya tɛ ban ka ye!»

O ka o fɔ minkɛ, sankaba dɔ ka Matigi Ala ta so fa, fɔ ¹⁴ sarakalasebagaw ma se ka to so kɔnɔ ka o ta baara kɛ tuun, sankaba kɔsɔn; sabu Matigi Ala ta nɔɔrɔ tun ka Alabatoso fa.

Sulemani ta kuma

(Masacɛw folo 8.14-21)

6 Sulemani ko: «Matigi Ala, ele tun k'a latige ko i bɛ to dibiba le kɔnɔ! ² Ne ka so pumanba dɔ lo i ye, i bɛna to yɔrɔ min na, wagati bɛɛ, ani

tuma bɛɛ!»

³ O kɔ, masacɛ k'a nasin Izirayeli jama bɛɛ lajenin ma, ka dugawu kɛ o ye, ka o lonin to.

⁴ A k'a fɔ ko: «Ne bɛ baraka la Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, sabu a da tun ka layiri min ta ne face Dawuda ye, a boro ka o layiri dafa. A tun k'a fɔ a ye ko: ⁵ «Kabini lon min na ne ka ne ta mɔɔɔw labɔ Misiran jamana ra, ne tun ma dugu si panawoloma Izirayeli ta gbaw si ra, k'a fɔ ko o ye so lo, ne tɔɔɔ bɛ se ka sigi yɔrɔ min na; ne fana tun ma mɔɔɔ si panawoloma, ka o kɛ ne ta mɔɔɔw, Izirayelimɔɔɔw namɔɔɔ ye. ⁶ Nka ne nana Zeruzalemu le panawoloma, ka ne tɔɔɔ la o dugu ra, ka Dawuda panawoloma k'a kɛ ne ta mɔɔɔw, Izirayelimɔɔɔw ta namɔɔɔ ye.»

⁷ «A kɔni tun bɛ ne face Dawuda jusu ra ka Alabatosoba dɔ lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tɔɔɔ ra. ⁸ Nka Matigi Ala k'a fɔ ne face Dawuda ye, ko: «I n'a fɔ a bɛ i jusu ra ka so dɔ lo ne tɔɔɔ ra, o miriya min bɛ i jusu ra o ka ni. ⁹ Nka ele le tena o so lo. I dence, min ye i yere woroden ye, o le bɛna o so lo ne tɔɔɔ ra.»

¹⁰ «Ayiwa, Matigi Ala tun ka layiri min ta, a ka o dafa. Ne nana kɛ ne face Dawuda nɔ ra, ka sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; ne ka o so lo Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tɔɔɔ ra. ¹¹ Matigi Ala ka jɛnɔɔɔɔnya min don ni Izirayelimɔɔɔw ye, o jɛnɔɔɔɔnya kitabu bɛ kɛsu min kɔnɔ, ne ka o kɛsu bla o so kɔnɔ.»

Sulemani ka Ala daari

(Masacɛw folo 8.22-53)

¹² Ayiwa, masacɛ Sulemani lɔra Matigi Ala ta sarakajenifen pa fɛ, k'a nasin Izirayeli jama bɛɛ ma, k'a boro fla kɔrɔta san fɛ. ¹³ A tun ko o ye tintin dɔ lalaga ni siranɛge ye, lukɛnɛ cɛmancɛ ra, k'a janya kɛ nɔngɔn † na looru, k'a bonya fana kɛ nɔngɔn na looru, k'a lo kɛ nɔngɔn na saba. Sulemani tun lɔra o tintin le kan. A nana a kinbiri gban, Izirayeli jama bɛɛ lajennin na kɔrɔ, k'a boro fla kɔrɔta san fɛ, ¹⁴ k'a fɔ ko:

«E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala! Ele bɔjɔɔɔnko Ala tɛ san fɛ, walama dugukolo kan. I ta jɔn minw bɛ i ta siraw tagama ka na ni o jusukun bɛɛ ye, i bɛ to jɛnɔɔɔɔnya ra ni olugu ye ka kopuman kɛ o ye. ¹⁵ O ra, i tun ka min fɔ i ta jɔncɛ ye, min ye ne face Dawuda ye, i ka o kɛ. I yere da tun ka o layiri min ta a ye, i yere boro ka o le dafa bi.

¹⁶ «Ayiwa, sisan Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i tun ka layiri min ta i ta jɔncɛ ye, min ye ne face Dawuda ye, o layiri dafa a ye. I tun k'a fɔ a ye ko: «I dence dɔ bɛna sɔrɔ tuma bɛɛ, min bɛna sigi masaya ra ne na kɔrɔ, Izirayelimɔɔɔw kunna, ni o kɔni ka o tagamacogo kɔrɔsi, ka ne ta sariyaw sira tagama ka na, i ko ele yere k'a tagama cogo min na.»

¹⁷ «Ayiwa, sisan, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i tun ka o kuma min layiri ta i ta jɔncɛ Dawuda ye, a to o kuma ye kɛ can ye!

¹⁸ «Nka yala can yere ra Ala bɛ se ka to dugukolo kan yan ni adamadenw ye wa? Sankolo ni a bonya

† Nɔngɔn na kelen bɛ se ka bɛn meterɛ tarancɛ le ma.

bɛɛ lajennin, ni Ala ma se ka kun o kɔnɔ, o tuma ne ka nin so min lo, o bɛna mun le ja sa? ¹⁹ O bɛɛ n'a ta, Matigi Ala, ne ta Ala, i toro malo i ta jɔnce ta daarikan ni a ta makarikan na; i ta jɔnce kulekan ni a ta daarikan lamɛn. ²⁰ I janto nin so ra su ni tere; sabu i k'a layiri ta ko i togo bɛna sigi nin yɔrɔ le ra. I ta jɔnce bɛ daariri min kɛra nin yɔrɔ ra, o lamɛn!

²¹ «Ni i ta jɔnce ni i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw, ka o nasin nin yɔrɔ ma ka daariri kɛ tuma o tuma, i ye sɔn ka o ta makarikanw lamɛn. I ye to i sigiyɔrɔ ra, sankolo ra, ka o lamɛn. I ye o lamɛn ka yafa o ma.

²² «Ni do k'a mɔgɔwɔgɔn hake ta, ni a fora ko o tigi ye kari o ko kosɔn, ni a ka kan ka kari i ta sarakajenifen le ja fɛ nin so kɔnɔ yan, ²³ ele le bɛna to sankolo ra ka o ko lamɛn; ele yɛrɛ le bɛna i ta jɔnw kiti tigɛ, ka o ko panabɔ. Min jarakira, i bɛ kiti ben o kan k'a ta kɛwale kunko ben a yɛrɛ kan; min jo lo, i bɛ jo di o ma, k'a mina ka kapa ni a ta terreninya ye.

²⁴ «Ni i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw nana taga kɛra ra, ni o juguw tagara se o ra, k'a sababu kɛ ko o ka i hake ta, ni o sekɔra ka na i fɛ ka na i togo bonya, ni o ka i daari, ka makarikanw fɔ nin so kɔnɔ yan, ²⁵ i ye to sankolo ra ka sɔn ka o lamɛn. I ye i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ta jurumunw yafa o ma; i ka jamana min di o ma, ani o bɛmaw ma, i ye o laseko ka na o jamana ra tuun.

²⁶ «Ni sankolo nana datugu, k'a kɛ ko sanji tɛ nana tuun, k'a sababu kɛ ko i ta mɔgɔw ka i hake ta, ni o ka nasin nin so ma ka i daari, ka i togo bonya, ka o ta jurumunw dabra ka na i fɛ, sabu o ta jurumunw ko ka o jusu kasi, ²⁷ o tuma, i ye to sankolo ra ka i ta jɔnw lamɛn, minw ye i ta mɔgɔw ye, Izirayelimɔgɔw; i ye o ta jurumunw yafa o ma. O ka kan ka siranuman min tagama, i ye o yira o ra, ka sanji ben i ta dugukolo kan, i ka o dugukolo min di o ma k'a kɛ o ta ye.

²⁸ «Ni kɔngɔ nana ben jamana kan, walama banajugu, walama simancenbanaw, walama ni jɔdomutɔnw, walama ni tumuwulenninw nana siman cɛn, walama ni Izirayelimɔgɔw juguw nana o lami ni o ta dugubaw kɔnɔ, ni kojugu min o min, walama ni bana min o min ka ben mɔgɔw kan, ²⁹ ni mɔgɔ o mɔgɔ, walama i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw bɛɛ kelen kelen jusu kasira kosebɛ o ko ra, fɔ ka nimisa, ni o ka i daari, ka makarikanw fɔ, ka o boro sin nin so ma, ³⁰ i ye to i sigiyɔrɔ ra sankolo ra yi ka o lamɛn. I ye yafa o ma, ka bɛɛ sara ka kapa ni a ta kɛwale ye, sabu ele ka bɛɛ kelen kelen jusukunnako lɔn; ele kelen le ka adamadenw bɛɛ jusukunnako lɔn. ³¹ Ni o kɛra, o bɛna siran i ja, ka to i ta sariyaw sira kan wagati bɛɛ, nin jamana ra, i ka min di an bɛmaw ma.

³² «Ayiwa, lonan minw tɛ i ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw dɔw ye, ni olugu do bɔra jamana jan do ra ka na yan, i togo ba ni i ta se bagaya ni i ta baraka bonya kosɔn, ni a nana a nasin nin so ma ka i daari, ³³ i ye to i sigiyɔrɔ ra sankolo ra k'a lamɛn. Ni o lonan ka i daari fɛn o fɛn na, i ye o kɛ a ye, janko dugukolo siyaw bɛɛ ye i togo lɔn, ka siran i ja, i n'a fɔ i yɛrɛ ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw;

o ye a lɔn ko ne ka nin so min lo, ko i togo le bɛ batora nin so kɔnɔ.

³⁴ «Ni i ta mɔgɔw nana bɔ ka taga o juguw kɛrɛ, ni a ka kɛ yɔrɔ o yɔrɔ ye, ni o ka o nasin i ta dugu ma, i ka dugu min panawoloma, ka o nasin nin so ma, ne ka nin so min lo i ye, ni o ka i daari, ³⁵ i ye to sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamɛn, ka lo ni o kunko ye.

³⁶ «Ni o ka i hake ta, sabu mɔgɔ si tɛ yi ni min tɛ jurumun kɛ, ni i dimina o kɔrɔ ka o don o juguw boro, ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye jɔnya ra jamana do ra, yɔrɔjan na walama yɔrɔsurun na, ³⁷ o minana ka taga jamana min na, ni o tora yi ka o ta miiriya yelemɛ, ni o nimisara ka makarikanw fɔ i ye o minabagaw ta jamana ra yi, k'a fɔ ko: «An ka jurumun kɛ, an ka ko benbari kɛ, an jarakira», ³⁸ ka o to o jamana ra yi, o juguw ka o mina ka taga ni o ye jamana min na, ni o sekɔra ka na i fɛ ni o jusukun bɛɛ ye, ani o nin bɛɛ ye, ka o nasin nin jamana ma, i ka jamana min di o bɛmaw ma, ani ka o nasin nin dugu ma, i ka nin dugu min panawoloma, ka o nasin nin so ma, ne ka min lo i ye, ni o ka i daari, ³⁹ i ye to i sigiyɔrɔ ra sankolo ra ka o ta daaririw, ani o ta makarikanw lamɛn, ka lo ni o kunko ye. I ye yafa i ta mɔgɔw ma, sabu o ka i hake ta.

⁴⁰ «E, ne ta Ala, sisan, daariri o daariri bɛ kɛ nin yɔrɔ ra yan, i ye sabari ka i janto an na, ka i toro malo ka o daaririw lamɛn.

⁴¹ «E, Masa Ala, sisan i wuri, i ye na i ta laganfiyayɔrɔ ra, i ni i ta jɛnɔgɔnya kɛsu, i ta se bagaya bɛ min kan.

Masa Ala, i ta sarakalasebagaw ye kisiri kɛ o kannaderege ye;

i nasiranbagaw ye pagari i ta kojumanw kosɔn!

⁴² E, Masa Ala, i kana i ko di i ta masace ma, i ka ale min panawoloma!

I ka kojumanba min layiri ta Dawuda ye, i hakiri to o ra!»

Sulemani ka saraka bɔ Ala ye

(Masacew folo 8.62-66)

7 Sulemani ka Ala daari ka ban tuma min na, tasuma bɔra san fɛ, ka na saraka jenitaw, ani saraka tɔw bɛɛ jeni; Ala nɔrɔ ka Alabatoso fa.

² Sarakalasebagaw ma se ka don Matigi Ala ta so kɔnɔ tuun, sabu Matigi Ala nɔrɔ tun ka Alabatoso fa. ³ Izirayelimɔgɔw bɛɛ ja tun bɛ tasuma ni Matigi Ala ta nɔrɔ jigito ra so kɔnɔ. O ka o kinbiri gban, ka o ja biri dugu ma Alabatoso lu kɛnɛ ra, ka Ala bato, ka baraka la a ye k'a fɔ ko:

«A ka ji,

a ta pumanya tɛ ban ka ye!»

⁴ Masace Sulemani ni jama bɛɛ ka sarakaw bɔ Matigi Ala ye. ⁵ Masace Sulemani ka saraka minw bɔ Matigi Ala ye, o kɛra misi waga mugan ni fla (22 000); sagaw ni baw faranin jɔgɔn kan o kɛra began waga kɛmɛ ni mugan (120 000). Masace ni jama bɛɛ ka o sarakaw le bɔ ka Ala ta batoso saninya k'a bla danna a ta baara kama.

⁶ Sarakalasebagaw tun bɛ o ta lɔyɔrɔw ra. Levi* ta

mogow fana tun lonin be ni o ta forifenw ye o boro, o tun be Matigi Ala tando ni minw ye; masace Dawuda le tun ka o forifenw lalaga, ko o ye Matigi Ala tando ni o ye, k'a fo ko: «Onhon, a ta pumanya te ban ka ye!» Dawuda le tun ka o bla o forifenw fori ra, ko o ye Matigi Ala tando. Sarakalasebagaw* koni, olugu tun lora Levi* ta mogow na fe, ka to ka buruw fiye. Izirayelimogow bee tun lonin be.

⁷ Alabatoso lukene cemanseyoro min be Matigi Ala ta so jafeyoro ra, Masace Sulemani ka o yoro saninya, janko ka saraka jenitaw* ni ninsondiya sarakaw* turumanyoro jeni o yoro ra, sabu a tun ka siranega sarakajenifen min lalaga, saraka jenitaw* ni siman sarakaw, ani began turumanyoro bee tun te se ka jeni o sarakajenifen kan.

⁸ Sulemani ni Izirayelimogow bee ka panagbe † ke o wagati ra, fo tere wolonfla. K'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fo Misiran koba koro, jama camanba le tun nana ka bo o yoro bee ra.

⁹ A tere seeginan, o ka jamalajenba do ke ka Ala bato; o ra, o ka tere wolonfla le ke sarakajenifen saninyari ra, ka soro ka panagbe fana ke fo tere wolonfla tuun.

¹⁰ San karo wolonflanan tere mugan ni sabanan na, Sulemani ka jama labla, ko o ye taga o ta so. O jusu tun diyara, o be nagarira Matigi Ala ta kopumanw bee koson, a tun ka o kopuman minw ke Dawuda ni Sulemani ye, ani a ta mogow bee ye, minw ye Izirayelimogow ye.

Ala k'a yere yira Sulemani na tuun

(Masacew folo 9.1-9)

¹¹ Ayiwa, Sulemani nana Matigi Ala ta so ni masaso lo ka ban. Fen o fen tun be a jusu ra, ni a tun b'a fe k'a ke Matigi Ala ta so ko ra, ani a yere ta so ko ra, a ka o bee ke a cogo ra. ¹² Matigi Ala k'a yere yira Sulemani na su fe, k'a fo a ye ko: «Ne sonna i ta daariri ma; o koson ne bena nin so panawoloma k'a ke ne ta sarakaboyoro ye. ¹³ Ni ne ka na sankolo datugu, ko sanji kana ben, walama ka tonw bla ko o ye jamana simanw domu, walama ka banajuguw bla ne ta mogow ra, ¹⁴ ayiwa, ne ta mogow, ne togo lara minw na, ni olugu ka o yere majigi, ka ne daari, ka jija ka ne ta neema jini, ni o ka o ta sirajuguw bla, ne bena to sankolo ra ka o lamem, ka o ta jurumunw yafa o ma, ka o ta jamana keneya. ¹⁵ Ayiwa, k'a ta bi ra, daariri o daariri bena ke nin yoro ra yan, ne bena ne janto aw ra, ka ne toro malok ka o daaririw lamem.

¹⁶ Sisan, ne ka nin so panawoloma, k'a saninya k'a bla, janko ne togo ye ke a kan wagati bee; ne bena ne janto nin so ra wagati bee; ne hakiri fana bena to a ra wagati bee. ¹⁷ Ni ele koni ka tagama ne pa koro i n'a fo i face Dawuda k'a ke cogo min na, ani ne ka min fo i ye, ni i ka o ke, ni i ka ne ta cifoninw, ani ne ta kolatigeninw sira tagama, ¹⁸ ne bena i ta masaya sabati, i n'a fo ne tun ka jenjogonya don ni i face Dawuda ye cogo min na, k'a fo ko mogow do bena soro a ta denw na tuma bee min bena sigi a no ra, ka ke Izirayelimogow pamogo ye.

¹⁹ «Nka ni aw koni ka aw yere mabo ne ra, ka aw

† O panagbe tun ye gbatakorosigi panagbe le ye.

ko don ne ta cifoninw, ani ne ta kumaw ra, ne ka minw yira aw ra, ni aw tagara ala werew le bato, ka aw kinbiri gban olugu koro, ²⁰ o tuma ne ka nin jamana min di aw ma, ne bena aw mina ka aw labo o jamana ra; ne ka nin so min fana saninya ka ne togo la a ra, ne bena ban o so ra, k'a to mogow bee ye aw togo don o ta zanaw ra, ka yereko aw ma siya tow bee ce ra. ²¹ O ra, nin so ni a bonya bee, ni mogow o mogow nana ke teme ye a koro, o tigi bena kabakoya, k'a fo ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko jogon ke nin jamana ra, ani nin so ra de?» ²² Mogow bena o jaabi ko: «O ka o ko don Matigi Ala ra, o bemaw ta Ala min tun ka o labo Misiran jamana ra; o tagara ala werew ko ka taga o kinbiri gban olugu koro ka o bato. O koson a ka nin kojuguw bee lase o ma.» »

Sulemani ta baara tow

(Masacew folo 9.10-28)

8 Sulemani ka san mugan le ke Matigi Ala ta batoso ni ale yere ta so lori ra. ² O ko, Huramu tun ka dugu minw di a ma, a ka o duguw lo kokura, ka Izirayelimogo dow bla o duguw konon.

³ O ko, Sulemani tagara Hamati Soba dugumogow kere, ka o ta dugu mina. ⁴ Tadimori dugu min be kongokolon fan na, a ka o fana lo kokura; a ta fenmarayoro tun ye dugu minw ye Hamati mara ra, a ka o duguw fana lo kokura. ⁵ Beti Horon dugu min be sanfeyoro ra, ani Beti Horon dugu min be jigijigi ra, a ka o duguw lo, ka o ke dugu barakamanw ye, ka kogow ke ka o lami ni, ka sogonanw ke a dondaw ra ni negeberew ye. ⁶ A ka Balati dugu fana lo, ani a ta fenmaraduguw bee, ani a tun be a ta sowotorow ni a ta sow mara dugu minw na. A tun b'a fe ka baara o baara ke, a ka o bee ke Zeruzalemu, ani Liban, ani a ta fanga tun be jamana min o min kan.

⁷ Siya dow tun be yi, olugu tun te Izirayelimogo dow ye. Olugu tun ye Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ye. ⁸ O siyaw ta durujaw le tun tora jamana konon, sabu Izirayelimogow tun ma olugu halaki. Sulemani ka o mogow le bla jagboyabaaraw ra; o tora o le ra fo ka na se bi ma. ⁹ Sulemani ma son ka Izirayelimogo si bla jagboyabaara ra. A ka o bla kerekedenya le ra. A ka dow ke kerekeden dow kuntigiw ye, ka dow ke a ta jamana pamogow ye, ka dow ke a ta sowototo kuntigiw ye, ka dow ke a ta sowotototigiw ye. ¹⁰ Masace Sulemani ta baaraden kuntigiw le tun ye olugu ye; o tun ye ce keme fla ni ce bilooru. Olugu le tun siginin be jamana kunna.

¹¹ Sulemani nana Farawona denmuso labo Dawuda ta masabonba konon; a tun ka so min lo a ye, a tagara a bla o so konon, sabu Sulemani tun b'a fora ko ale ta muso man kan ka to Izirayeli masace Dawuda ta masabonba konon, ko sabu ni Matigi Ala ta jenjogonya kesu ka se yoro o yoro, ko o yoro saninyanin lo.

Sulemani ka saraka minw bo Ala ye

¹² Sulemani tun be to ka saraka jenitaw bo Mati-

gi Ala ye, Matigi Ala ta sarakajenifen kan, a tun ka o sarakajenifen min lo Alabatoso bolon nafeyoro ra, ¹³ i n'a fo a tun ka kan ka ke cogo min na, ka kapa ni Musa ta kuma ye, ko sarakaw ye bo Nenekirilonw na, ani karokura panagbew ra, ani panagbe saba minw be deri ka ke san o san, minw ye burufunubari panagbe ye, ani simantige panagbe, ani gbatakorosigi panagbe. ¹⁴ A ka sarakalasebagaw sigisigi, o bee ni o ta jenkuru, ka kapa ni o ta baaraw ye, i n'a fo a face Dawuda tun k'a ke cogo min na. A ka Levi* ta mogow fana sigi ka kapa ni o ta baaraw ye; olugu ta baara tun ye Matigi Ala tandori ye, ani ka sarakalasebagaw deme o ta lon o lon baaraw ra. A ka dakorosibagaw fana sigi, ka jenkuru bee kelen kelen sigi, ka kapa ni a ta donda ye, i n'a fo Ala ta ciraden Dawuda tun k'a fo ko a ye ke cogo min na. ¹⁵ Dawuda tun ka ko o ko fo sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow ye, fen tow ko ra, ani Ala ta naforoblayoro ko ra, o ma jenge ka bo o kow si sira kan.

¹⁶ O ra, Sulemani k'a ta baara bee ke ka ban; k'a ta lon min na Matigi Ala ta so ju sigira, fo ka taga baara bee ban. A kera ten, Matigi Ala ta so baara bee banna.

¹⁷ O ko, Sulemani wurira ka taga Esiyon Geberi, ani Elati, kogojida ra, Edomu mara ra. ¹⁸ Masace Huramu k'a ta baaraden dow ci ka na kurun dow di Sulemani ma, ani baaraden dow; olugu tun ka kurun baara lon kosebe. Olugu ni Sulemani ta baaradenw tagara Ofiri; o tagara sanin toni tan ni looru bo, ka na o di Sulemani ma.

Saba masamuso nana masace Sulemani fe

(Masacew folo 10.1-13)

9 Ayiwa, Saba jamana ta masamuso nana Sulemani ko men; a nana Zeruzalemu, ko a bena a ta hakiritigiya korobo k'a fle ni nininkarigbelen dow ye. A nana ni a nofemogo caman ye; a nana ni jogomew ye, ani kasadiyananw, ani sanin caman, ani luluw; o tun ka o doniw la o ta jogomew ko ra ka na. Ko o ko tun be a jusu ra, a nana kuma ni masace Sulemani ye o bee ra. ² A ka nininkari min o min ke, Sulemani k'a jaabi o bee ra. A ta nininkari si ma gbeleya masace ma. Kuma si ma soro ni min jaabiri ma soro Sulemani fe.

³ Ayiwa, Saba jamana masamuso ka Sulemani ta hakiritigiya ye; Sulemani ka masaso min lo, a ka o fana ye. ⁴ Domuni minw be ke masace ta so, a ka o ye; a ka jamana namogow sibonw fana ye. Baaraden minw be domuni ni minnifenw di mogow ma, a ka olugu ye; o be saraka jenita* minw bo Matigi Ala ta batoso konso, a ka o bee ye minke, a kabakoyara fo k'a dabari ban. ⁵ A ko masace ma ko: «Ka ne to ne ta jamana ra, ne ka min men i ta baaraw ko ra, ani i ta hakiritigiya ko ra, o bee ye can le ye. ⁶ Nka ne tun ma la o kow ra, fo ne yere na nana la a kan tuma min na. Can ra, min fora ne ye i ta hakiritigiya bonya ko ra, o te hali a tarance bo. Ne ka min men, i ta hakiritigiya temena o bee kan pewu. ⁷ Ele ta mogow ta ka di, i ta jamana namogow fana ta ka di, sabu olugu be i korow yan ka to ka i ta hakiritigiyakumaw lamew wagati bee. ⁸ Matigi Ala, i ta Ala baraka, sabu i ko diyara a ye,

o koson a ka i sigi masaya ra, ka i ke masace ye Matigi Ala, i ta Ala togo ra. I ta Ala ka Izirayelimogow kanu; a fana b'a fe ka o sabati wagati bee, o koson a ka i sigi o kunna ka i ke o ta masace ye, janko i ye mogow ta kow panabo ni can ni terenninya ye.»

⁹ O ko, Saba jamana ta masamuso ka masace Sulemani bonya ni sanin kilo waga saba ni keme looru (3 500) ye, ani kasadiyananw, ani lulu camanba. A ka kasadiyanan hakeya min di masace Sulemani ma, mogow si ma na ni o jogon ye ka na a di a ma k'a ye tuun fiyewu.

¹⁰ Masace Huramu ta baaradenw, ani Sulemani ta baaraden minw tun tagara sanin jini Ofiri ka na ni a ye, olugu tun nana ni santaliyiri ni luluw fana ye. ¹¹ Masace Sulemani ka o santaliyiri ke ka Matigi Ala ta batoso donda yelenyoro lalaga, ani a yere ta masaso donda. A ka koraw ni goniw lalaga donkirilabagaw ye. O fenw jogon tun ma deri ka ye folo Zuda mara ra.

¹² Ayiwa, Saba jamana masamuso tun be fen o fen fe, ani a ka fen o fen daari, masace Sulemani ka o bee di a ma. Sulemani ka fen minw di a ma, o cayara ka teme ale masamuso yere ta fen dininw kan pewu. O ko, a ni a ta mogow wurira ka seko ka taga o ta jamana ra.

Sulemani ta naforotigiya

(Masacew folo 10.14-29)

¹³ Ayiwa, sanin hakeya min tun be na di Sulemani ma san o san, o tun ye sanin kilo waga mungan (20 000) ye. ¹⁴ Jagokebagaw ni fiyeerekebagaw tun be na ni min ye, o nin tun te o ra; Arabujamana masacew, ani jamana kuntigiw fana tun be na sanin ni warigbe di masace Sulemani ma.

¹⁵ Masace Sulemani ka negebennan belebele keme fla lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo woro woro le ye. ¹⁶ A ka negebennan fitini keme saba fana lalaga ni sanin gbasinin ye; o bee kelen kelen kera ni sanin kilo kelen ni tarance le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o ka o negebennanw bla o bon do le konso. ¹⁷ Masace Sulemani ka masasiginan jamijan do fana lalaga ni samapin ye, ka sanin yereworo la a yoro bee kan. ¹⁸ Yelenyoro tun be o masasiginan na, ka senlayoro woro ke a yelenyoro ra; senblayoro saninlaman do le tun noronin be masasiginan na. Borolayoro tun be a fan fla bee ra. O tun ka jara dow bisigiya lese ka o lolu a borolayoro bee kelen kelen korow. ¹⁹ O ka jara bisigiya tan ni fla lese ka o lolu masasiginan senlayorow kere fe; jara kelen tun be senlayoro kelen fan kelen na, kelen be a fan do ra. Nin masasiginan jogon tun ma deri ka lalaga jamana si ta masace ye.

²⁰ Masace Sulemani ta minnikeminanw bee tun ye sanin le ye. A ta masaso min be wele ko Liban yiritu, o domunikeminanw bee tun lalagara ni sanin nugunin le ye. Warigbeminan tun te a ta minanw si ra, sabu wari tun te jate fenba ye tuun masace Sulemani ta tere ra. ²¹ Jirakurunbaw tun be masace Sulemani fe; Huramu ta mogow le tun be o kuruntigiw ye. San saba o san saba, o kurunbaw tun be na ni sanin ni warigbe ni samapinw ye,

ani sulaw ni makankonow ye.

²² Masace Sulemani tɔgɔ bonyara ka tɛmɛ dugukolo masace tow bɛɛ ta kan, a ta natorotigiya ni a ta hakiritigiya kosɔn. ²³ Dugukolo masacew bɛɛ tun b'a fɛ ka masace Sulemani ye, janko Ala ka hakiritigiya min di a ma, ka o lamɛn. ²⁴ O bɛɛ tun bɛ na ni o ta bonyaw ye ka na o di a ma: fɛn warigberamanw, ani fɛn saninlamanw, ani faniw, ani kerekɛminanw, ani kasadiyananw, ani sow, ani sofaliw. A tun bɛ kɛ ten le san o san. ²⁵ So-marayɔrɔw ni sowotoromarayɔrɔ waga naani (4 000) le tun bɛ Sulemani fɛ, ani sowotorotigi waga tan ni fla (12 000). A tun ka olugu bla sowotoromaraduguw ra, ka dow fana bla Zeruzalɛmu, ale yɛrɛ kɔrɔ. ²⁶ Sulemani ta fanga tun bɛ o yɔrɔ mara masacew bɛɛ kan. K'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fɔ Filisikaw ta jamana ra, ani ka taga a bla fɔ Misiran jamana kɔrɔ. ²⁷ Masace Sulemani ka warigbɛ caya Zeruzalɛmu, k'a kɛ i ko bɛrɛkoro. Sɛdirisunw fana cayara jamana kɔnɔ, i ko sikomɔrisun minw bɛ jamana dugumayanfan na. ²⁸ Masace Sulemani ta sow tun bɛ bɔ Misiran, ani jamana wɛrɛw ra.

Sulemani ta saya

(Masacew folo 11.41-43)

²⁹ Ayiwa, masace Sulemani ta ko tɔw, a damina ni a laban, o bɛɛ fɔra cira Natan ta sɛbɛw kɔnɔ, ani Silokacɛ Ahiya ta cirayakumaw ra, ani ladibaga Ido ta kumaw ra, a ka kuma minw fɔ Nebati dence Yerobohamu ta ko ra. ³⁰ Sulemani ka san binaani le kɛ masaya ra Izirayeli jamana bɛɛ kunna. ³¹ O kɔ, a sara, ka taga fara a bɛmaw kan. O k'a su don a face Dawuda ta masabonba kɔnɔ. A dence Robohamu sigira masaya ra a nɔ ra.

Robohamu ma Izirayelimogow lamɛn

(Masacew folo 12.1-15)

10 Robohamu tagara Sikɛmu, sabu Izirayelimogow bɛɛ tun tagara lajɛn Sikɛmu ko o b'a kɛ masace ye. ² Nebati dence Yerobohamu ka o kuma mɛn; o y'a sɔrɔ ale tun bɛ Misiran, sabu a tun borira masace Sulemani na ka taga dogo Misiran. A bɔra o le ra Misiran ka sɛkɔ ka na. ³ O tagara a wele ka na. A ni Izirayeli jama bɛɛ tagara kuma Robohamu fɛ. O k'a fɔ Robohamu ye ko: ⁴ «I face kɔni tun ka doniba le la an kan. Nka ni ele ka sɔn ka an bɔ o jagboyabaaraw ra, ani i face ka doniba min la an kan, ni i ka o doni fiyɛnya an kan, o tuma an bɛna to ka baara kɛ i ye.»

⁵ Robohamu ka o jaabi ko: «Ni tere saba tɛmɛna, aw ye sɛkɔ ka na ne fɛ.» Mɔgɔw wurira ka taga.

⁶ Ayiwa, cɛkɔrɔba minw tun bɛ jamana namɔgɔya ra ni Robohamu face Sulemani ye, k'a to si ra, masace Robohamu tagara o cɛkɔrɔbaw fɛ, ka taga o pininka ko: «Aw b'a fɛ ne ye nin mɔgɔw jaabi cogo di le?» ⁷ Olugu kumana a fɛ k'a fɔ a ye ko: «Ni i kɔni ka nin mɔgɔw minako na, ka i yɛrɛ ko diya o ye, ka kumanuman fɔ o ye, o tuma o fana bɛna kɛ i ta baaradenw ye wagati bɛɛ.»

⁸ Nka Robohamu banna cɛkɔrɔbaw ta ladiri ma. A ni kanbelen minw tun lamɔna jɔgɔn fɛ, o minw

tun bɛ a kɔrɔ, a ka olugu le pininka. ⁹ A k'a fɔ olugu ye ko: «Aw ko di? An ka kan ka nin mɔgɔw jaabi cogo di le? O b'a fɔra ko ne face ka doni min la olugu kan, ko ne ye o doni fiyɛnya.»

¹⁰ O kanbelen minw ni Robohamu tun lamɔna jɔgɔn fɛ, olugu ka Robohamu jaabi ko: «Nin mɔgɔ minw k'a fɔ i ye ko: «I face ka doni gbiriman le la an kan, nka ele ye an ta doni fiyɛnya», taga o jaabi ko: «Ne borokanden fitini ka bon ni ne face soro ye! ¹¹ Aw ko, ko ne face ka doni gbiriman la aw kan, nka ne belɛn bɛna dɔ le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbɛɛw le ye, nka ne bɛna aw koro ni nɛgɛgbɛɛw le ye.»

¹² Ayiwa, o dugusagbɛ flanan, Yerobohamu ni Izirayelimogow bɛɛ nana masace Robohamu fɛ, i n'a fɔ masace yɛrɛ tun k'a fɔ o ye cogo min na, ko: «Ni tere saba tɛmɛna aw ye na ne fɛ.» ¹³ Masace ka mɔgɔw jaabi ni kumajuguw le ye. A ma cɛkɔrɔbaw ta ladirikan jate. ¹⁴ Kanbelenw ka ladirikan min fɔ a ye, a ka o le fɔ mɔgɔw ye; a ko: «Ne face ka doni gbiriman le la aw kan, nka ne belɛn bɛna dɔ le fara o doni gbiriya kan. Ne face ka aw koro ni gbɛɛw le ye, nka ne bɛna aw koro ni nɛgɛgbɛɛw le ye.»

¹⁵ O ra, jama tun bɛ min pinina masace fɛ, masace ma sɔn ka o jate, sabu o kow bɛɛ tun bɔra Matigi Ala yɛrɛ le ra, janko a tun ka kuma min don Silokacɛ Ahiya da ra k'a lase Nebati dence Yerobohamu ma, o kuma ye kɛ can ye.

Izirayelimogow kan taranna

(Masacew folo 12.16-25)

¹⁶ Ayiwa, Izirayelimogow k'a ye ko masace ma olugu lamɛn minke, o k'a fɔ masace ye ko:

«An ta foyi tɛ Dawuda fɛ,
jɛnɔgɔnya foyi tɛ an ni Yese dence cɛ.
Izirayelimogow, an bɛɛ ye taga an ta so!
Ele Dawuda dence,
i yɛrɛ ye i janto i ta so ra sisan!»

A kera ten, Izirayelimogow tagara o ta so. ¹⁷ Izirayelimogow minw tun bɛ Zuda mara duguw ra, Robohamu sigira masaya ra olugu dama le kunna. ¹⁸ Masace Robohamu k'a ye ten minke, jagboyabaaraw ta ko kuntigi min ye Hadoramu ye, a belɛn ka ale ci ka taga Izirayelimogow fɛ. Nka Izirayelimogow ka o bon ni kabakuru ye fɔ k'a faga. Masace yɛrɛ jijara le ka don a ta sowotoko kɔnɔ ka bori ka taga Zeruzalɛmu. ¹⁹ O le kosɔn, Izirayelimogow tɔw bɛɛ murutira Dawuda ta somogow kama fɔ ka na se bi ma.

Ala ma sɔn Izirayelimogow ye jɔgɔn kɛrɛ

11 Ayiwa, Robohamu tagara se Zeruzalɛmu minke, a ka Zuda ta mɔgɔw, ani Boniyaminu ta mɔgɔw lajɛn. O kera kɛrɛkɛcɛfari waga kɛmɛ ni biseegi (180 000), ko o bɛ taga Izirayeli kɛrɛ, ka jamana bɛɛ bla ale Robohamu ta fanga kɔrɔ. ² Nka Matigi Ala kumana a ta cira dɔ fɛ, min tɔgɔ tun ye ko Semaya; Ala k'a fɔ a ye ko: ³ «A fɔ Sulemani dence Robohamu ye, min ye Zuda masace ye, ani Izirayelimogow minw bɛɛ bɛ Zuda ni Boniyaminu ta mara ra, ⁴ ko Matigi Ala ko: «Aw kana wuri ka

taga aw balemaw kere de! Aw bee ye seko ka taga aw ta so, sabu nin ko bora ne yere le ra.» »

Ayiwa, o ka Matigi Ala kan mina; o sekora, o ma taga Yerobohamu kere tuun.

Robohamu ka dugu minw lalaga

⁵ Robohamu tun siginin be Zeruzalemu le, nka a ka dugu barakaman dow lo Zuda mara ra. ⁶ A ka Betilehemu lo, ani Etamu, ani Tekoha, ⁷ ani Beti Suri, ani Soko, ani Adulamu, ⁸ ani Gati, ani Mare-sa, ani Zifu, ⁹ ani Adorayimu, ani Lakisi, ani Aze-ka, ¹⁰ ani Soreha, ani Ayalon, ani Heburon; a ka o lo Zuda mara ra, ani Boniyaminu ta mara ra, ka o ke dugu barakamanw ye. ¹¹ A ka o duguw kogow lalaga, ka jamanatigi dow sigi o duguw konjo, ka domunifen caman bla o korjo yi, ani turu ni rezenji. ¹² A ka negebennanw ni tamanw bla o duguw bee konjo, ka o duguw fanga bonya kosebe. Zuda mara ni Boniyaminu ta mara bee tun ye a ta ye.

Sarakalasebagaw nana Robohamu fe

¹³ Sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogjo minw tun be Izirayeli jamana fan bee ra, olugu nana ka bo o ta maraw bee ra ka na fara Robohamu kan. ¹⁴ O bora ka o ta duguw ni o ta beganmarayorow ni o ta dugukolow to yi, ka na Zuda mara ra, ani Zeruzalemu, sabu Yerobohamu ni a dence tun ma son k'a to o ye o ta sarakalasebagaya baara ke Matigi Ala ye. ¹⁵ Yerobohamu tun ka sonnikeyoro dow lo kongoriw kunna; a yere ka sarakalasebaga dow sigi a yere ye, janko olugu ye sarakaw bo o yorow ra, ani ka ale yere ta batofenw son, a tun ka o batofen minw lalaga ka o ke bakoronin walama misiden tagamasiyenw ye.

¹⁶ Nka a tun be Izirayelimogjo minw bee jusu ra ka tugu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko, olugu bora Izirayeli ta gbaw bee ra ka gban Levi* ta mogow ko, ka taga Zeruzalemu, ka taga to ka saraka bo Matigi Ala ye, o bemaw ta Ala. ¹⁷ O kera sababu ye ka Zuda mara ta masaya sabati, ka baraka di Sulemani dence Robohamu fana ma, ka se fo san saba; sabu o ka Dawuda ni Sulemani ta sira tagama k'a dan san saba le ma.

Robohamu ta musow

¹⁸ Ayiwa, Robohamu tun ka Yerimoti denmuso Mahalati furu. Yerimoti tun ye Dawuda dence do ye, a ka min sorjo ni a muso Abihayili ye; Abihayili tun ye Yese dence Eliyabu denmuso le ye. ¹⁹ Mahalati ka dence minw woro Robohamu ye, o tun ye Yehusi, ani Semariya, ani Zahamu ye. ²⁰ O ko, Robohamu ka Abusalon denmuso fana furu, min ye Mahaka ye. O muso ka Abiya, ani Atayi, ani Ziza, ani Selomiti woro. ²¹ Abusalon denmuso Mahaka ko tun ka di Robohamu ye ka teme a muso tow bee kan, ani a ka jonmuso minw bee ke a musow ye. Muso tan ni seegi le tun b'a fe; a tun ka jonmuso biwooro ke a musow ye fana. A ka dence mukan ni seegi ni denmuso biwooro le sorjo.

²² Robohamu tun ka loyoro folo di a muso Mahaka dence Abiya le ma, ka ale ke a balemaw bee ta namogjo ye, sabu a tun b'a fe ka ale le sigi masaya

ra. ²³ A ka hakiritigiya sorjo k'a dence tow bee jan-jan ka taga Zuda ta maraw, ani Boniyaminu ta maraw bee ra, ka o sigi dugu barakamanw konjo; a ka domunifen caman mara o ye, ka muso caman furu o ye fana.

Masace Sisaki tagara Zeruzalemu kere

(Masacew folo 14.25-28)

12 Robohamu ta masaya nana sabati tuma min na, ani ale yere nana se sorjo kosebe tuma min na, a ka Matigi Ala ta sariya sira tagama dabra. Izirayelimogow bee tugura a ko fana.

² Robohamu ta masaya san loorunan na, Misiran masace Sisaki nana Zeruzalemu kere. O kera, sabu Izirayelimogow tun ka Matigi Ala kan bla.

³ Sowotoro waga kelen ni keme fla (1 200), ani sotigi waga biwooro (60 000) le tun be Sisaki fe. A nana ka bo Misiran ni jama camanba ye. Libikaw tun be o ra, ani Sukikaw, ani Etiyopikaw. ⁴ Dugu barakaman minw tun be Zuda mara ra, a ka olugu mina, ka bo yi ka taga se fo Zeruzalemu.

⁵ Ayiwa, cira Semaya tagara Robohamu ni Zuda mara namogow fe; olugu tun tagara lajen Zeruzalemu, Sisaki pasiran koson. A ko o ma ko: «Matigi Ala ko: «Aw bora ne ko, o koson ne fana be bo aw ko, ka aw to Sisaki boro.» »

⁶ Izirayeli jamana namogow, ani masace Robohamu ka o yere majigi; o ko: «Matigi Ala terennin lo!»

⁷ Matigi Ala nana a ye ko o ka o yere majigi minke, a k'a ta kuma lase Semaya ma tuun k'a fo a ye ko: «O ka o yere majigi minke, ne tena o halaki tuun; sani wagati donin, ne bena o bosi. Ne tena ne ta dimi ben Zeruzalemu kan tuun Sisaki sababu ra. ⁸ O bee n'a ta, o bena to Sisaki ta fanga korjo. Ni o kera, o bena a lon fen min togjo ye ka baara ke ne ye, ani fen min togjo ye ka baara ke jamana werew ta masacew ye.»

⁹ Misiran masace Sisaki nana Zeruzalemu dugu kere. A ka Matigi Ala ta batoso naforow ta, ani masace yere ta so ta naforow; a ka fen bee ta. Masace Sulemani tun ka negebennan saninlaman minw lalaga, a ka o ta fana. ¹⁰ Masace Robohamu ka negebennan siranegeraman dow lalaga, ka o bla o no ra; a ka o karifa masace ta so korosibagaw kuntigiw ma, minw tun be to ka masace ta so donda korosi. ¹¹ Ni masace tun be taga Matigi Ala ta batoso konjo tuma o tuma, o korosibagaw tun be na o negebennanw ta ka taga ni o ye Alabatoso konjo; o ko, o be seko ni o ye o ta so.

¹² Ayiwa, Robohamu k'a yere majigi minke, Matigi Ala ta dimi malara; a ma o halaki pewu. Kopuman dow fana tun be kera Zuda mara ra belen.

Robohamu ta masaya laban

(Masacew folo 14.21-24,29-31)

¹³ Ayiwa, Masace Robohamu k'a ta fanga sabati kosebe Zeruzalemu, ka to masaya ra. A tun sigira masaya ra k'a si to san binaani ni kelen. A ka san tan ni wolonfla le ke masaya ra Zeruzalemu; Matigi Ala tun ka o dugu le panawoloma Izirayeli ta maraw bee ra, k'a togjo sigi o yoro ra. A bamuso

togo tun ye ko Naama. Amonka tun lo. ¹⁴ A ka kojugu ke, sabu a ma tugu Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye.

¹⁵ Ayiwa, Robohamu ta kawalew bee, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o kow bee sebera cira Semaya ta sebew konɔ, ani ladibaga Ido ta buruju kitabu konɔ. Kere tun be Yerobohamu ni Robohamu ce wagati bee.

¹⁶ O ko, Robohamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Abiya sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Abiya ta wagati

(Masacew folo 15.1-8)

13 Masace Yerobohamu ta masaya san tan ni seeginan na, Abiya sigira masaya ra Zuda mara kunna. ² A ka san saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Mikaya; Uriyeli denmuso do tun lo, ka bo Gibeha. Kere tun be Abiya ni Yerobohamu ce.

³ Abiya nana lo kere kama ni a ta kerekajama ye: ce barakaman waga keme naani (400 000), a bee ye cefari dama. Yerobohamu fana nana lo a ja, kere kama, ni kerekace waga keme seegi ye (800 000); o bee ye cefariw dama, ani ce barakamanw.

⁴ Abiya lora Efirayimu kuru do kunna, min ye Semarayimu kuru ye, k'a fo ko: «Yerobohamu, ani aw Izirayelimogo tow bee, aw ye ne lamen! ⁵ Aw m'a lon ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka jennogonya yelemabari le don ni Dawuda ni a ta durujaw ye, ka olugu sigi masaya ra Izirayeli jamana kunna wagati bee wa? ⁶ Nka Nebati dence Yerobohamu, min tun ye Dawuda dence Sulemani ta baarden ye, ale le wurira ka muruti a matigice kama. ⁷ Mogo gbansan dow, mogo sonkolon dow fana tagara fara a kan, ka Sulemani dence Robohamu kere; i n'a fo ale tun ye denmisen ye, a ma ko lon, a ma se ka lo o ja.

⁸ «Sisan, Matigi Ala ka masaya min don Dawuda dencew boro, aw ko, ko aw b'a fe ka olugu kere o koson! Aw koni ye kerekajamaba ye, ani Yerobohamu ka misiden saninlaman minw lalaga ka o ke aw ta alaw ye, o fana be aw boro. ⁹ Nka Matigi Ala ta sarakalasebaga minw ye Haruna dencew ani Levi* ta mogow ye, yala aw ma olugu gben, ka sarakalasebaga dow sigi aw yere ye i n'a fo siya tow b'a ke cogo min na wa? Aw fe, a dan ye mogo do ye misitoran kapaman kelen ni sagajigi wolonfla di, ko a be ke sarakalasebaga ye, o tigi be ke sarakalasebaga do ye, k'a soro aw be saraka bo fen min ye, o te Ala ye.

¹⁰ «Anw koni, Matigi Ala le ye anw ta Ala ye; anw fana ma bo a ko fiyewu. An ta sarakalasebaga minw be saraka bo Matigi Ala ye, olugu ye Haruna dencew le ye; Levi ta mogow le fana be o demena baara ra. ¹¹ An be saraka jenitaw jeni Matigi Ala ye lon o lon sogoma ni wula fe. An be wusunan kasadiman don Matigi Ala ye. An be sarakaburuw blabla Matigi Ala ja korɔ tabali saninman kan. Lon o lon wula fe, an be fitina saninman ta fitinaw mana; sabu Matigi Ala, an ta Ala ka min fo, an be o sira le tagama. Nka aw koni, aw bora Matigi ko. ¹² A fle, Ala be ni anw ye; ale le be anw ja. A ta

sarakalasebagaw fana be ni an ye, buru kanba be olugu boro, o bena o fiye ni baraka ye aw kama. E, Izirayelimogow, aw kana Matigi Ala, aw bemaw ta Ala kere, sabu aw tena se soro fiyewu.»

¹³ Yerobohamu k'a fo a ta kerekeden dow ye ko o ye dogo ka munumunu ka taga lo Zuda ta mogow ko fe. O ra Yerobohamu ta kerekeden tow tun be Zuda ta mogow ja fe, k'a soro dow fana tun be o ko fe. ¹⁴ Ayiwa, Zuda ta mogow ka o ja munu k'a ye ko dow be olugu kerera ko fe, dow be o kerera ja fe minke, o kulera ka Matigi Ala wele.

Sarakalasebagaw ka ke buruw fiye ye. ¹⁵ O kera minke, Zuda ta kerekedenw ka kulew ci kere koson. O ka o kule ci minke, Matigi Ala ka Yerobohamu ni Izirayelimogow bee kere ka se di Abiya ni Zuda ta mogow ma. ¹⁶ Izirayelimogow borira Zuda ta mogow ja; Ala ka o don Zuda ta mogow boro.

¹⁷ Abiya ni a ta mogow ka se soro o kan ka mogo caman faga; o ka Izirayelimogow ta kerekacefariw ce waga keme looru (500 000) le faga ni muru ye.

¹⁸ O wagati ra, Izirayelimogow majigira; Zuda ta mogow ka se soro sabu o tun ka o jigi la Matigi Ala le kan, o bemaw ta Ala.

¹⁹ Abiya belen tugura Yerobohamu ko, k'a kere, ka dugu dow mina a ra: Beteli ni a kerefeduguw, Yesana ni a kerefeduguw, Efuron ni a kerefeduguw. ²⁰ Yerobohamu ma se ka baraka soro tuun Abiya ta wagati ra. O ko, Matigi Ala ka tooro do lase a ma, k'a faga. ²¹ Nka do farara Abiya ta fanga kan. A ka muso tan ni naani le furu, ka dence mugan ni fla, ani denmuso tan ni woro soro.

²² Abiya ta ko tow, a ka min bee ke, ani a ka kuma minw fo, o bee sebera cira Ido ta sebew konɔ.

²³ O ko, Abiya sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba konɔ. A dence Asa sigira masaya ra a no ra. Ale ta wagati ra, jamana tora hera ra fo san tan.

Zuda masace Asa ta wagati

(Masacew folo 15.9-11)

14 Ko minw ka ji, ani ko minw terennin lo Matigi Ala, a ta Ala ja korɔ, Asa ka o le ke.

² A ka siya were mogow ta sarakabonanw bo yi, ani o ta sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, ka o ta kabakuruanw benben, ka jo musoman Asera ta berew fana benben. ³ A k'a fo Zuda mara mogow ye ko o ye Matigi Ala ta jennogonya pini, o bemaw ta Ala, k'a ta sariyaw sira tagama, ani ka to a ta kuma kan. ⁴ A ka sonnikeyorow, ani wusunandonyorow cen ka bo Zuda mara duguw bee ra. A ta wagati ra koni jamana tora jasuma ra.

⁵ A ka dugu barakaman dow lo Zuda mara ra, sabu jasuma tun be jamana konɔ. O sanw bee konɔ, mogo ma kere ke ni a ye, sabu Matigi Ala tun ka laganfiya di a ma. ⁶ A k'a fo Zuda mogow ye ko: «An ye nin duguw lo, ka o lamini ni kogow ye, ani sankasojanw, ka konw ni sogonanw ke dugu dondaw ra; jamana ye an ta le ye hali bi, sabu an jijara ka tugu Matigi Ala, an ta Ala ko. An jijara ka tugu a ko, a fana ka laganfiya di an ma fan bee ra.»

O ka o lori ke; o ta baara fana pana o boro.

Asa ni Etiyopikaw ta kere

⁷ Asa ta kerekejama min tun bora Zuda mara ra, olugu tun ye ce waga keme saba (300 000), minw tun be se ka kere ke ni negebennanba ni taman ye. Minw tun bora Boniyaminu ta mara ra, olugu tun ye ce waga keme fla ni biseegi (280 000), minw tun be se ka kere ke ni negebennan fitini ye, ani ka kalan bon. O bee tun ye kerekecefariw le ye.

⁸ Ayiwa, Etiyopikace Zera bora ka na o kama ni kerekejama ce miliyon kelen ye, ani sowotoro keme saba; a nana se fo Maresa. ⁹ Asa ni a ta kerekejama fana tagara lo o ja; o ka lo kere kama Sefata kurufurance ra, Maresa koru. ¹⁰ Asa ka Matigi Ala daari, a ta Ala; a ko: «Matigi Ala, ele be mogu barakaman deme cogo min na, i be barakan-tan fana deme o cogo kelen le ra. Na an deme, Matigi Ala, an ta Ala; sabu an ka an jigi la ele le kan, an fana nana ele togo le ra nin jamaba kama. Matigi Ala, ele le ye an ta Ala ye; i kana a to adamadenw ye se soru ele kan.»

¹¹ Matigi Ala k'a to Asa ni Zuda mara mogow ka Etiyopikaw kere ka se o ra, fo o borira. ¹² Asa ni a nofemogow ka o gben ka taga se fo Gerari; o ka Etiyopikaw camanba faga fo ka taga o bee ban; o bee halakira Matigi Ala ni a ta kerekejama ja fe. Asa ni a ta mogow ka o borofen caman ce. ¹³ O benna Gerari kerefeduguw kan ka olugu kere, sabu Matigi Ala tun ka siranyaba bla o mogow ra; o ka o duguw fenw bee ce, sabu fen caman tun be o duguw konu. ¹⁴ O benna beganmarayorow fana kan, ka sagaw, ani baw caman mina, ani jogomew; o ko, o sekora ka taga Zeruzalemu.

Asa ka jennogonya don ni Ala ye

(Masacew folo 15.12-15)

15 Ayiwa, Ala Nin jigira Odedi dence Azariya kan. ² A nana Asa kunben k'a fo a ye ko:

«Asa, ani aw Zudakaw bee, ani aw

Boniyaminukaw bee, aw ye ne lamen! Ni aw be ni Matigi Ala ye, ale fana be ke ni aw ye; ni aw k'a ta jennogonya jini, a bena a yere yira aw ra, nka ni aw ka bo a ko, a fana bena bo aw ko.

³ «Kabini wagatijan, Ala panaman tun te Izirayelimogow fe, sarakalasebaga tun te o fe, min be o karan, sariya fana tun te o fe. ⁴ Nka ka o to o panni na, o sekora ka na Matigi Ala fe, Izirayeli ta Ala; o jijara ka tugu a ko, ale fana k'a yere yira o ra. ⁵ O wagatiw ra koni, mogu si tun te se ka taga yoro ra ka seko a yere ma hera ra; sabu jamana tun pagamina, tooro tun benna jamana mogow bee kan. ⁶ Siya do tun be siya do kere, dugu do tun be dugu do kere, sabu Ala tun ka panni suguya bee la o kan fo ka o hakiri pagami. ⁷ Nka aw koni, aw ye ji-ja, aw kana a to aw baraka ye dogoya, sabu aw be min kera aw bena o sara soru.»

⁸ Ayiwa, Asa ka Odedi dence ta cirayakumaw men minke, o k'a ja gbeleya. A ka fen haramuninw bo Zuda mara bee ra, ani Boniyaminu mara bee ra, ani a tun ka dugu minw mina Efrayimu kuruyorow ra. Matigi Ala ta sarakajenifen min tun be Alabatoso bolonda ra, a ka o lalaga k'a bla a no ra.

⁹ A ka Zuda ta mogow, ani Boniyaminu ta mogow bee lajen, ani Efrayimu ni Manase ni Simeyon ta mogu minw tun nana sigi o fe; sabu Izirayelimogow towo tun nana a ye ko Matigi Ala, a ta Ala be ni a ye minke, o caman tun nana, ka na to ni a ye. ¹⁰ O bee tagara jogon lajen Zeruzalemu, Asa ta masaya san tan ni loorunan na, a karo sabanan na. ¹¹ O tun ka began minw mina o juguw ra kere ra, o ka o dow ke saraka ye o lon na: misi keme wolonfla, ani saga ni ba waga wolonfla (7 000). ¹² O ka jennogonya don ni Ala ye ko o be Matigi Ala ta jennogonya jini, o bemaw ta Ala, ni o jusukun bee ye, ani o nin bee; ¹³ o ko, ko ni mogu min ma Matigi Ala ta jennogonya jini, Izirayeli ta Ala, ko o tigi ka kan ka faga, mogoba fara a fitini kan, ce fara muso kan. ¹⁴ O karira ka layiri ta Matigi Ala ye ni kanba ye, ka mankanba ci, ka siranegge buruw, ani sagajigigban buruw fiye. ¹⁵ Zuda mara mogow bee jusu diyara o layiri koson, sabu o tun k'a ke ni o jusukun bee le ye. O yere le tun k'a latige o yere sago ma, ka Matigi Ala ta jennogonya jini; Matigi Ala fana tun k'a yere yira o ra. Matigi Ala ka la-ganfiya di o ma fan bee ra.

¹⁶ Masace Asa ka hali a mamamuso Mahaka bo masamusoya ra, sabu ale fana tun ka batofen haramunin do lalaga jo musoman Asera togo ra. Asa ka o batofen laben, k'a karikari, ka taga a jeni Sedoron ko yoro ra. ¹⁷ Nka o bee n'a ta, son-nikeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu ma bo Izirayeli jamana ra, k'a soru Asa tun tugura Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye, a ta tere bee ra. ¹⁸ A face tun ka fen minw di Ala ma, ani ale yere tun ka fen minw di Ala ma, minan warigberamanw, ani a saninlamanw, ani minan suguya werew, a nana o fenw bee bla Alabatoso konu.

¹⁹ O ko, kere ma ke tuun fo ka taga se Asa ta masaya san bisaba ni loorunan ma.

Zuda ni Izirayeli ta kere

(Masacew folo 15.16-22)

16 Asa ta masaya san bisaba ni woronon na, Izirayeli masace Bahesa tagara Zuda mara kere. A ko a be Rama dugu lamini ni kogo ye, janko mogu kana se ka bo, walama ka don Zuda masace Asa ta mara ra.

² A kera ten minke, warigbe ni sanin min tun be Matigi Ala ta batoso natoroblayoro ra, ani min tun be masaso natoroblayoro ra, Asa ka o bee ta, ka o ci Siri masace Beni Hadadi ma, min tun be Damasi, k'a fo a ye ko: ³ «A to ele ni ne ye jennogonya don, i ko ne face ni i face tun k'a ke cogo min na. A fle, ne be nin warigbe ni nin sanin ci i ma. O ra, jennogonya min tun be i ni Izirayeli masace Bahesa ce, o jennogonya cen, janko a ye faran ne ra.»

⁴ Beni Hadadi sonna masace Asa ta kuma ma. A k'a ta kerekedenw kuntigiw ci ka taga Izirayeli duguw kama. O tagara Iyon dugu kere, ani Dan dugu, ani Abeli Mayimu dugu, ani Nefitali dugu, o minw bee tun ye fenmarayorow ye. ⁵ Bahesa nana o men minke, a ka Rama dugu kogo lori dabra, ka baaraw lalo. ⁶ O ra, masace Asa ka Zudakaw bee lajen; Bahesa tun ka kabakuruw, ani yiri minw la-

jen Rama lori kama, o tagara o ce, ka na o ke ka Geba dugu ni Misipa dugu lo.

Ala kumana masace Asa fe

⁷ O wagati ra, flerikebaga Hanani tagara Zuda masace Asa fe, ka taga a fo a ye ko: «Ayiwa, i ka i jigi la Siri masace le kan, i ma son ka i jigi la Matigi Ala, i ta Ala kan; o ra, Siri masace ta kerekejama bosira i boro. ⁸ Yala kerekejamaba le tun te Etiyopikaw, ani Libikaw fe, ani sowotorow, ani sotigi camanba wa? Nka o bee n'a ta, i tun ka i jigi la Matigi Ala kan minke, Matigi Ala ka o bee don i boro; ⁹ sabu Matigi Ala na be dunupa fan bee yaala, janko minw tugunin be a ko ni o jusukunw bee ye, ka baraka don olugu ra. I ka hakirin-tanyako le ke nin ye; o koson k'a ta bi ra, ele bena ke kere le ra tuma bee.»

¹⁰ Ayiwa, Asa dimina flerikebaga koru; a k'a senw don nege ra, k'a bla kaso ra, sabu a tun dimina kosebe a ta kumaw koson. O wagati kelen na fana, Asa ka jamana mogu dow minako juguya.

Masace Asa ta masaya laban

(Masacew folo 15.23-24)

¹¹ Ayiwa, Asa ta kow, k'a ta a damina ra, ka taga a bla a laban na, o bee sebera Zuda ni Izirayeli masacew ta kow kitabu konu. ¹² Asa ta masaya san bisaba ni konontonnan na, bana do k'a mina a senw na. O bana juguyara kosebe. Nka hali k'a to o bana ra, a ma munu Matigi Ala fan fe; a tagara flakebagaw le fe.

¹³ O ko, Asa sara, ka taga fara a bemaw kan. A sara a ta masaya san binaani ni kelennan le ra.

¹⁴ A tun ko o ye kaburu min sogi a togo ra Dawuda ta masabonba* konu, o k'a su don yi. Turu-lalagabaga dow tun ka kasadiyananw, ani turu kasadiman minw lalaga, o ka o ke lanan do kan, k'a su la o kan. O ka tasumaba mana k'a sukoya ke.

Zuda masace Yosafati ta wagati

(Masacew folo 15.24; 22.41-45)

17 Yosafati sigira masaya ra a face Asa no ra. A ka baraka don a yere ra ka Izirayelimogow kere. ² A ka kerekedenw bla Zuda mara dugu barakamanw konu, ka kerekuntigiw sigisigi Zuda mara ra, ani Efirayimu dugu dow ra, a face Asa tun ka dugu minw mina. ³ Matigi Ala tora ni Yosafati ye, sabu a bemace Dawuda tun ka sira min tagama folofolo, a ka o sira le ta. A ma taga Baali ta jow ko, ⁴ nka a jijara ka tugu a face ta Ala le ko, ka tugu a ta kumaw ko; a ma Izirayelimogow ta sira jagon ta. ⁵ Matigi Ala ka masaya sabati a boro; Zuda mara mogow bee tun be to ka na ni o borofenw ye ka na o di Yosafati ma. O ra, a ka naforo caman, ani bonyaba soru. ⁶ A ka Matigi Ala ta sira tagama ni a jusukun bee ye. Sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan Zuda mara ra, ani jo musoman Asera ta berew, a ka olugu bo yi.

⁷ A ta masaya san sabanan na, a ta jamana namogu minw tun ye Beni Hayili ye, ani Abidiyasi,

ani Jakariya, ani Netaneheli, ani Mikaya, a ka olugu ci ka taga mogow karan Zuda mara duguw ra. ⁸ A ka Levi* ta mogu minw fana ci ni o ye, o tun ye Semaya ye, ani Netaniya, ani Zebadiya, ani Asaheli, ani Simiramoti, ani Yonatan, ani Adoniya, ani Tobiya, ani Tobi Adoniya. A ka sarakalasebaga minw fara Levi* ta mogow kan, olugu tun ye Elisama ni Yoramun ye. ⁹ Olugu tagara mogow karan Zuda mara ra ni Matigi Ala ta sariya kitabu ye o boro. O temena Zuda duguw bee ra, ka mogow karan.

¹⁰ Matigi Ala nasiran donna Zuda mara lamini jamana bee ra; o ma son ka kere ke ni Yosafati ye.

¹¹ Filisika dow nana bonyaw di Yosafati ma; o ka ninsongo sara a ye fana ni warigbe ye. Arabuw fana nana sagaw ni baw di a ma: sagajigi waga wolonfla ni keme wolonfla (7 700), ani bakoronin waga wolonfla ni keme wolonfla (7 700). ¹² Do le tun be farara Yosafati ta fanga kan. A ka sankasojan dow lo Zuda mara ra, ka dugu dow fana lo ka o ke a ta fenmarayorow ye.

¹³ A ka baaraba caman ke Zuda duguw konu. Kerekeden cefariw fana tun b'a fe Zeruzalemu.

¹⁴ O kerekedenw jateda le ye nin ye, o bee ni o ta somogow: Zuda ta mogow ra, Adina tun ye kuntigi do ye; cefari waga keme saba (300 000) tun be ni ale ye. ¹⁵ Min gbanna ale ra, o tun ye Yohanan ye; ale fana tun ye kuntigi do ye; cefari waga keme fla ni biseegi (280 000) tun be ni ale ye. ¹⁶ Min gbanna ale ra, o tun ye Zikiri dence Amasiya ye; ale yere le tun k'a yere di Matigi Ala ma; cefari waga keme fla (200 000) tun be ni a ye. ¹⁷ Boniyaminu ta mogow ra, Eliyada tun ye cefari do ye; ce waga keme fla (200 000) tun be ni ale ye, taman ni negebennan tun be o bee boro. ¹⁸ Min tun gbanna ale ra, o tun ye Yezabadi ye; ce waga keme ni biseegi (180 000) tun be ni ale ye, o bee labennin be kere kama. ¹⁹ Ce minw tun be masace ta baara, ra olugu le ye nin ye; masace yere tun ka minw sigi Zuda dugu barakamanw ra, olugu nin te o ra.

Yosafati ka jennogonya don ni Akabu ye

(Masacew folo 22.1-4)

18 Ayiwa, Yosafati tun ka naforo caman, ani bonyaba soru. Furu nana don a ta somogow ni Akabu ta somogow ce. ² San dama temenin ko, a tagara Akabu fe Samari. Akabu ka sagaw, ani baw, ani misi camanba faga ale ni a nofemogow ye. Akabu k'a kononosu ko o ye taga Ramoti, Galadi mara ra. ³ Izirayeli masace Akabu k'a fo Zuda masace Yosafati ye ko: «Yala i bena son ka taga ni ne ye Ramoti dugu kama Galadi mara ra wa?» Yosafati k'a jaabi ko: «Ne ni ele bee ye mogu kelen le ye, ne ta mogow ni i ta mogow bee ye kelen ye; an bena taga ni aw ye o kere ra.»

Mise ni cira tow ma ben kelen ma

(Masacew folo 22.5-12)

⁴ Nka Yosafati ko Izirayeli masace ma ko: «Sabari, i ye Matigi Ala pininka folo.»

⁵ Izirayeli masace ka ciraw lajen; o tun ye ce keme naani. A ka o pininka ko: «Yala ne ka kan ka

taga Ramoti dugu kere Galadi mara ra wa, wala-
ma ne ka kan k'a to yi?» Ciraw ko: «Masace, taga!
Ala bena dugu don i boro!»⁶ Nka Yosafati belon
ko: «Yala Matigi Ala ta cira were si te yan tuun, an
be se ka Matigi Ala pininka min sababu ra wa?»
⁷ Izirayeli masace ka Yosafati jaabi ko: «Ce kelen
doron le be yi, an be se ka Matigi Ala pininka min
sababu ra. Nka a ko man di ne ye fiyewu, sabu a
te ciraya ke ka kopuman si le fo ne ta ko ra ka ye
fiyewu, ni kojugu doron te; Imila dence Mise lo.»
Yosafati ko: «Masace, i kana o fo.»⁸ Izirayeli
masace k'a ta masaso namogo do wele k'a fo o ye
ko: «Taga a fo Imila dence Mise ye ko a ye na yan
sisan.»

⁹ O y'a soro Izirayeli masace ni Zuda masace
Yosafati tun ka o ta masacefaniw don; o bee tun
siginin be o ta masasiginan kan kene ma, Samari
dugu donda ra. Ciraw bee tun be cirayakumaw
fora o pa koro.¹⁰ Kenaana dence Sedesiyasi, ale
tun ka sogogban negeraman dow lalaga; a ko
masace ma ko: «Matigi Ala ko: «I bena taga
Sirikaw tu ni nin ye, fo ka taga o bee halaki pewu.»
»¹¹ Ciru tow bee tun ka o kelen le fo masace ye
fana, ko: «Taga Ramoti, Galadi mara ra! I bena se
soro o kan. Matigi Ala bena dugu don masace
boro.»

Mise ta ciraya

(Masacew folo 22.13-28)

¹² Ayiwa, ciraden min tun tagara Mise wele, ale
k'a fo Mise ye ko: «A fle, ciraw bee benna, ka o
kan ke kelen ye ka kumanuman le fo masace ye. A
to i ta kuma ni o ta ye ke kelen ye de! Kumuman
fo a ye!»¹³ Mise ko: «Ne be kari Matigi Ala pana-
man togo ra, ko ni ne ta Ala nana kuma min yira
ne ra, ne bena o le fo.»

¹⁴ O tagara se masace koro minke, masace ko:
«Mise, yala an ka kan ka taga Ramoti dugu kere
Galadi mara ra wa, wala ma ne ka kan k'a to yi?»
Mise ko: «Aw koni ye taga faasi! Aw bena se soru;
Matigi Ala bena o don aw boro.»¹⁵ Nka masace
ko: «Ne m'a fo i ye ka ban sipaga caman ko i ye
kari, ko ni i be kuma ne fe Matigi Ala togo ra, ko i
ye can doron le fo ne ye wa?»¹⁶ Mise ko o le ra,
ko:

«Ne ka Izirayelimogow ye, o janjannin be kuruw
kan,
i ko saga minw tora o yere ma, ni gbenbaga ma
soro o ra.

O koson Matigi Ala ko: «Kuntigi te nin mogow fe!
O bee ye taga o ta so, pasuma ra.» »

¹⁷ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko: «Ne m'a
fo i ye wa? A te ciraya ke ka kopuman si le fo ne ta
ko ra, ni kojugu dama te!»

¹⁸ Mise ko tuun ko: «Ayiwa, aw ye Matigi Ala ta
kuma lamen sa. Ne ka Matigi Ala siginin ye a ta
masasiginan kan; sankolo danfenw bee tun lonin
be, dow be a kininboroyanfan fe, dow be a numan-
boroyanfan fe.¹⁹ Matigi Ala k'a fo ko: «Jon le bena
taga Izirayeli masace Akabu lafiri, k'a to a ye taga
Ramoti dugu kere Galadi mara ra, janko a ye taga
sa o kere ra yi?» Danfenw bee ka o ta fo.²⁰ Ka o to
o ra, nin do bora ka na lo Matigi Ala na fe, k'a fo

ko: «Ne be se k'a lafiri!» Matigi Ala k'a pininka ko:
«Cogo di?»²¹ A ko: «Ne bena bo ka taga faninyaku-
maw le don a ta ciraw bee da ra.» Matigi Ala ko:
«Sigiya t'a ra, ele koni bena se k'a lafiri; bo i ye
taga a ke ten.» »

²² Mise ko tuun ko: «Ayiwa, a kera o cogo le ra;
Matigi Ala ka nin do le don ciraw bee konon yan,
min b'a to o daw be faninya le fo; sabu Matigi Ala
ka kojuguba le latige ele kama.»

²³ Kenaana dence Sedesiyasi wurira o le ra ka
Mise fata, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala Nin bora ne
ra cogo di le, ka taga kuma ele fe?»²⁴ Mise k'a
jaabi ko: «Lon min na i bena ke bori ye ka taga do-
go fo i ta bon kononoyoro ra yi, o lon le ra i bena a
lon.»

²⁵ Izirayeli masace ko: «Aw ye Mise mina ka taga
ni a ye dugutigi Amon ni ne dence Yohasi fe.²⁶ Aw
ye a fo o ye ko masace ko: «Aw ye ce nin bla kaso
ra; aw ye to ka domuni donnin ni ji donnin doron le
di a ma, fo ka taga ne kosegi ka na hera ra.» »

²⁷ Mise ko: «Ni ele koni kosegira ka na hera ra, o
tuma Matigi Ala le ma a ta kuma don ne da ra.»
Mise ko fana, ko: «Aw tow bee ye nin kuma lamem
de!»

Akabu sacogo

(Masacew folo 22.29-40)

²⁸ Izirayeli masace ni Zuda masace Yosafati wuri-
ra ka taga Ramoti dugu kama, Galadi mara ra.

²⁹ Izirayeli masace k'a fo Yosafati ye ko ale bena
fani gbansan dow don k'a yere ye lema ka taga
kerekeyoro ra; ko nka Yosafati ye to ni a ta
masacefaniw ye. O ra, Izirayeli masace ka fani
gbansan dow don a yere ra, o ka taga kere ra.³⁰ O
y'a soru Siri masace tun k'a fo a ta sowototo
kuntigiw ye, ko o kana ben mogow fitini kan, o kana
ben mogoba kan, nka o ye ben Izirayeli masace
doron le kan.

³¹ Sowototo kuntigiw nana Yosafati ye minke, o
ko: «Izirayeli masace lo.» O k'a lamini, ko o be ben
a kan. Yosafati kulera ka mogow wele. Matigi Ala
k'a deme, ka o mogow mabo a ra;³² sabu sowototo
kuntigiw k'a ye ko Izirayeli masace te minke, o
bora a ko.

³³ Do nana bipre do bon a yere kun fe ni a ta kalan
ye; o bipre tagara ben Izirayeli masace ma, k'a sogu
a ta negederege fan fla tuguda ra. Masace k'a fo a
ta sowototo boribaga ye ko: «Ne mandimina; sow
na ye lema, i ye bo ni ne ye kerekefogo ra.»

³⁴ O lon na, koni, kere gbanna kosebe. O ka
Izirayeli masace mina k'a lo a ta sowototo konon,
k'a pasin Sirikaw ma, fo ka taga wula se. Tereben-
da ra, a sara.

Cira Yehu ka Yosafati jaraki

19 Zuda masace Yosafati sekora pasuma ra ka
taga a ta so, Zeruzalemu.² Yehu min ye
ladibaga Hanani dence ye, ale tagara masace
Yosafati kunben k'a fo a ye ko: «Yala ka mogowjugu
deme, ani ka Matigi Ala koninyabagaw kanu, o
bennin lo wa? Ayiwa, ele ka o ke minke, Matigi Ala
dimina i koro.³ Nka o bee n'a ta, i ka kopuman

dɔw ke, sabu i ka jo musoman Asera ta son-nikeberew cen ka bo jamana konɔ, ani i jijara ka tugu Ala ko ni i jusukun bee ye.»

Yosafati ka jamana kow laben

⁴ Yosafati tora Zeruzalemu. O ko, a tagara jamana yaala, k'a ta Beri Seba, ka taga a bla fo Efi-rayimu kuruyorow ra; a ka mogow laseko Matigi Ala ma, o bemaw ta Ala. ⁵ A ka kititigebaga dow sigisigi jamana konɔ Zuda dugu barakamanw bee kelen kelen na. ⁶ A k'a fo kititigebagaw ye ko: «Aw ye aw ta baarakecogo korosi kosebe, sabu aw te kiti tigera mogow le ye; aw b'a tigera Matigi Ala le ye. Ni aw be kiti tige, ale Ala yere le bena ke ni aw ye. ⁷ Ayiwa, sisan, aw y'a to Matigi Ala nasiran ye ke aw ra. Aw ye aw ta kokecogow korosi kosebe, sabu Matigi Ala, an ta Ala te terenbariyako fe; ka mogow do fisaya ni do ye, a te o fe, ka bonyafen mina dogo ra, a te o fana fe.»

⁸ Ayiwa, o ko, Yosafati ka Levi* ta mogow, ani sarakalasebagaw, ani Izirayeli ta gbatigi dow sigi Zeruzalemu fana ka kiti tige Matigi Ala togow ra, ka mogow ta kow panabo o ni jogon ce. ⁹ A k'a fo olugu fana ye ko: «Aw ka kan ka min ke Matigi Ala nasiran na, ni kankelentigiya ye, ani jusukun kelen ye, o ye nin ye: ¹⁰ Ni aw balemaw bora o ta duguw ra ka na ni ko do ye aw fe tuma o tuma, ni a kera ko mogow le ka do faga o, walama ni Ala ta sariya ko lo o, walama ni Ala ta kuma fonin do ko lo o, walama ni Ala ta cefonin dow lo, ani a ta ci dow, aw ye mogow lasomi, janko o kana Matigi Ala hake ta, k'a to Matigi Ala ye dimi aw ni aw balemaw korow. Ni aw k'a ke ten, o tuma aw tena jarki. ¹¹ Sarakalasebagaw kuntigi Amariya bena ke aw namogow ye Matigi Ala ta kow ra. Sumayiladence Zebadiya, min ye Zuda mara kuntigi ye, ale bena ke aw namogow ye masace ta kow bee ra. Levi* ta mogow bena ke ni aw ye, ka ke jamana ladibagaw ye. Aw ye jija ka baara ke; ni mogow o mogow ka ke baaranuman kebaga ye, Matigi Ala ye ke ni o tigi ye.»

Mohabukaw ni Amankaw tagara Yosafati kama

20 Ayiwa, o ko, Mohabukaw, ani Amankaw, ani Mehonika dow wurira ka na, ko o bena Yosafati kere. ² O nana o fo Yosafati ye, ko: «Jamba le be nana i kama; o bora fo Kogoji sanin ko fe, Edomu mara ra. Sisan o sera Hasason Tamari, min ye Eni Gedi ye.»

³ Yosafati siranna; a k'a latige ko a be Matigi Ala jininka o ko ra. A ko, ko Zuda mara mogow bee ye sun don. ⁴ Zuda mara mogow ka jogon lajen ka Matigi Ala daari, ko a ye olugu deme; o nana ka bo Zuda duguw bee ra, ka na Matigi Ala daari.

⁵ Yosafati wurira ka lo Zuda mara jama ni Zeruzalemukaw ta jama ce ma, Matigi Ala ta batoso konɔ, lukenekura ja fe, ⁶ k'a fo ko: «Matigi Ala, an bemaw ta Ala, ele le te Ala ye, min siginin be sankolo konɔ wa? Ele ta fanga le te dununa masayaw bee kan wa? Fanga ni sebayaya be i boro; mogow si te se ka lo ele ja. ⁷ An ta Ala, ele le

ma nin jamana mogow gben ka bo i ta mogow, Izirayelimogow ja, ka nin jamana di i ta mogow kahunin Ibrahima ta durujaw ma, k'a ke o ta ye wagati bee wa? ⁸ O sigira nin jamana ra, ka batoso saninman do lo i togow ra, k'a fo ko: ⁹ «Ni kojugu do sera an ma, walama kere, walama ni tooro do ka ben an kan an ta hakew koson, walama banajugu do, walama kongow, an bena lo nin so ja fe ele ja korow, ka kule ka i daari an ta tooro koson; i bena an lamen ka an bosi, sabu i togow be nin so kan.»

¹⁰ Nka sisan Amankaw, ani Mohabukaw, ani Seyiri kuruyorow mogow ye nin ye; i tun ma son Izirayelimogow ye don o mogow ta jamana ra o boto Misiran; o ra Izirayelimogow temena o korow, o ma o halaki. ¹¹ Ayiwa, sisan a fe, o nana an ta kopuman sara cogo min na; o ko o be anw gben ka bo jamana konɔ, i ka jamana min di an ma k'a ke an ta ye. ¹² E, an ta Ala, i te tooro do ben o kan wa? Sabu nin jama camamba min be nana an kama, baraka foyi te an fe ka o kere; an yere ka kan ka min ke, an ma o lon, nka an ja be ele le ra.»

¹³ Ayiwa, o y'a sorow Zuda mara mogow bee, o ta musow, ani o ta denw, ani o ta denfitiniw bee, o bee tun lonin be Matigi Ala ja korow.

Yahaziyeli kumana Izirayelimogow fe

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala Nin jigira Yahaziyeli kan jama ce ra; ale face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Benaya ye, Benaya face tun Yeyeli ye, Yeyeli face tun ye Mataniya ye. Ale tun ye Levi* ta mogow do ye, ka bo Asafu ta gba ra. ¹⁵ Yahaziyeli ko: «Aw ye aw janto ne ta kuma ra, masace Yosafati ni aw Zuda mara mogow bee, ani aw Zeruzalemukaw bee. Matigi Ala ko: «Aw kana siran, aw ja kana tige nin kerekejama koson, sabu nin kere te aw ta ye, Ala ta lo. ¹⁶ Sini, aw ye jigi ka taga o kama. O bena na Hasisi yelenyorow sira fe; aw bena taga o kunben kurufurancɛ dan na, Yeruweli kongokolon ja fe.

¹⁷ Aw tena kere ke nin na; aw ye taga, ka taga lo o ja fe doron. Matigi Ala bena aw bosi cogo min na, aw bena o ye. Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw, aw kana siran, aw ja kana tige. Sini aw ye taga o kunben; Matigi Ala bena ke ni aw ye.»

¹⁸ Yosafati k'a ja biri dugu ma; Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw bee ka o kinbiri gban ka o ja biri dugu ma Matigi Ala ja korow. ¹⁹ O ra, Levi* ta mogow minw bora Kehati ta gba ra, ani minw bora Kore ta gba ra, olugu wurira ka lo ka ke Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tando ye ni fanga ye, ani kanba ye.

Ala ka Izirayelimogow bosi

²⁰ Ayiwa, Izirayelimogow wurira sogomada joona fe, ka bo ka taga Tekoha kongokolon konɔ. O boto, Yosafati wurira ka lo k'a fo ko: «Aw ye ne lamen, aw Zuda mara mogow, ani aw Zeruzalemukaw! Aw ye aw jigi la Matigi Ala kan, aw ta Ala; ni o kera, aw jigi tena tige. Aw ye aw jigi la a ta ciraw kan, ni o kera, aw bena se sorow.»

²¹ Yosafati ni a ta mogow ka jogon ye ka kuma; o ko, a ka mogow dow panawoloma janko olugu ye fani saninman dawulaman dow don, ka donkiriw

la ka Matigi Ala tando; olugu blara kerekejama na fe ka donkiri la k'a fo ko: «Aw ye baraka la Matigi Ala ye, sabu a ta pumanya te ban ka ye.»²² Olugu ka donkirila damina, ka ke Ala tando ye minke, Matigi Ala barara ka kerekejama do wuri Amonkaw, ani Mohabukaw, ani Seyiri kuruyoro mogow kama, o minw tun nana Zuda mara kama. O kerekejama sera o ra,²³ sabu o kera minke, Amonkaw, ani Mohabukaw benna Seyiri kuruyoro mogow kan, ka olugu bee faga ka ban. O ka Seyiri mogow faga ka ban minke, o gberegbere benna jagon kan sisan ka jagon faga.

²⁴ Ayiwa, mogow be to yoro min na ka kongokolon ye, Zuda mara mogow nana se o yoro ra minke, o ka o na munu ka jama fle; o ka suw doron le lalanin ye dugu ma. Mogow si tun ma bosi.

²⁵ Yosafati ni a ta mogow tagara o mogow bo-rofenw ce. O ka fen suguya caman soro yi: natorow, ani faniw, ani fen dawulamanw. O ka fen minw ce, o cayakojugu fe, o ma se ka taga ni a bee ye. O ka tere saba le ke o fenw ceni ra, sabu fen camamba tun lo.²⁶ A tere naaninan, o tagara lajen Beraka kenegbeyoro ra; o ka baraka la Matigi Ala ye o yoro ra. O koson, fo ka na se bi ma, o yoro togo lara ko Beraka † kenegbe.

²⁷ Ayiwa, o ko, Yosafati blara Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw na; o nagarininba sekora ka taga Zeruzalemu, sabu Matigi Ala tun ka o bosi o juguw boro, ka o jusu fa nagari ra.²⁸ O nana don Zeruzalemu ni gonifokanw ni korafokanw ni burufiyekanw ye; o tagara fo Matigi Ala ta batoso konon.

²⁹ Matigi Ala ka Izirayeli juguw kere cogo min na, jamana tow ka o ko men minke, Alapasiran donna olugu bee ra.

³⁰ Ayiwa, Yosafati ta jamana tora hera ra, sabu a ta Ala tun ka laganfiya di a ma fan bee ra.

Yosafati ta masaya laban

(Masacew folo 22.41-51)

³¹ Yosafati sigira masaya ra Zuda mara kunna. A sigira masaya ra k'a si to san bisaba ni looru; a ka san mugan ni looru le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Azuba; Sili denmuso le tun ye ale ye.³² A k'a face Asa ta sira le ta; a ma jenge ka bo o sira kan. Ko minw terennin lo Matigi Ala na koron, a ka o le ke.³³ Nka o bee n'a ta, sonnikeyoro minw tun be kongoriw kan, olugu tun ma bo yi; mogow tun ma tugu o bemaw ta Ala ko ni o jusukun bee ye hali bi.

³⁴ Ayiwa, Yosafati ta ko tow, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o kow sebera Hanani dence Yehu ta kibarow kitabu konon; o kow le sebera fana Izirayeli masacew ta kitabu konon.

³⁵ O ko, Zuda masace Yosafati ka jen siri ni Izirayeli masace Ahaziya ye, k'a soro ale kewale tun ka jugu.³⁶ A ka jen siri ni a ye ka jirakurun dow lalaga, minw tun ka kan ka taga Tarisisi. O ka o kurunw lalaga Esiyon Geberi.³⁷ O tuma ra, Dodava dence min ye Eliyezeri ye, ni a tun be bo Maresa, ale ka ciraya ke Yosafati kama, k'a fo ko: «I ka jen siri ni Ahaziya ye minke, Matigi Ala bena i ta baara cen!» A kera ten, o kurunw cenna; o ma

se ka taga Tarisisi tuun.

21 Ayiwa, o ko, Yosafati sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe Dawuda ta masabonba konon. A dence Yoramumu sigira masaya ra a no ra.

Masacew Yoramumu ta wagati

(Masacew flanan 8.16-24)

² Balemace dow tun be Yoramumu fe, o bee tun ye Yosafati dencew ye. Olugu le tun ye Azariya ni Yeyeli ni Jakariya ni Azariya, ani Mikayilu ni Se-fatiya ye. Olugu bee le tun ye Izirayeli masace Yosafati dencew ye.³ O face tun ka fen caman di o ma: warigbe, ani sanin, ani fen dawulamanw; a tun ka dugu barakaman dow fana di o ma Zuda mara ra. Nka a ka masaya di Yoramumu le ma, sabu ale le tun ye dence folo ye.

⁴ Tuma min na Yoramumu sigira a face no ra masaya ra, a k'a ta fanga sabati tuma min na, a k'a balemacew bee faga ni kerekemuru ye, ani Izirayeli kuntigi dow.

⁵ Yoramumu sigira masaya ra ka a si to san bisaba ni fla; a ka san seegi le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu.⁶ A ka Izirayeli masacew ta siraw le tagama, i n'a fo Akabu ta somogow tun k'a ke cogo min na, sabu a tun ka Akabu denmuso do le furu. A ka kojugu ke Matigi Ala na koron.⁷ Nka Matigi Ala tun ka jenjogonya min don ni Dawuda ye, a ma son ka Dawuda ta so halaki o jenjogonya koson, sabu a tun ka layiri ta Dawuda ye ko a benna a ta somogo do to masaya ra wagati bee.

⁸ Yoramumu ta masaya wagati le ra, Edomukaw murutira, ka masace do sigi o yere kunna, ko o te to Zuda ta fanga koron tuun.⁹ O ra, Yoramumu wurira ka taga o ko ni a ta kerekuntigiw ni a ta sowotorow bee ye. A bora su fe ka taga ben Edomukaw kan, k'a soro olugu tun ka ale ni a ta sowotorotigiw bee lamini.¹⁰ A kera ten, Edomukaw murutira, ka ban Zuda ta fanga ma fo bi. O wagati kelen na, Libina mogow fana murutira, ka ban Zuda ta fanga ma; o kera, sabu Zuda mara mogow tun bora Matigi Ala, o bemaw ta Ala ko.

¹¹ Nka Yoramumu ma dan o ma; a ka sonnikeyoro dow ke Zuda kuruyorow ra, k'a to Zeruzalemukaw bora Ala ko, ka taga batofen werew bato; a ka Zuda mara mogow fana lafiri ka o bla kojugu ra.

¹² O le ra cira Iliya †† ka sebe do ke k'a ci Yoramumu ma, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala, i bemace Dawuda ta Ala ko: «Ele ma i face Yosafati ta sira tagama, i ma Zuda masace Asa fana ta sira tagama;»¹³ i ka Izirayeli masacew ta sira le tagama, k'a to Zuda ni Zeruzalemukaw bora Ala ko, ka taga batofen werew bato, i n'a fo Akabu ta somogow ka min jagon ke Izirayelimogow ra; i ka i balemacew faga fana, minw tun ye i yere ta somogow ye, k'a soro olugu tun ka fisa ni ele ye.¹⁴ O ra, a fle, Matigi Ala bena kojoguba do ben i ta mogow kan, ani i ta denw, ani i ta musow, ani i borofenw bee.¹⁵ Bana cejugu dow bena ele yere mina, k'a ke kononobana do ye; o bana koni bena to ka juguya ka taga a fe lon o lon le, fo ka taga i nogow bo kene ma, bana juguya koson.»

† Beraka koron ye ko: barakalari.

†† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

¹⁶ Ayiwa, Filisikaw, ani Arabu minw siginin be Etiyopikaw koro, Matigi Ala ka olugu kononosu ka o jusu wuri Yoramumu kama. ¹⁷ O nana Zuda mara kama, ka na jamana yoro bee fa. Naforo min o min tun be masaso kono, o ka o bee ce, k'a dencew ni a ta musow fana mina; dence were ma to a fe ni a dencew bee ra fitini te, min ye Yohahazi † ye.

¹⁸ Ayiwa, o ko, Matigi Ala ka konodimibana do bla Yoramumu na, bana keneyabari do. ¹⁹ Lon o lon o bana tun be juguyara ka taga a fe le. A san flanan laban na, bana k'a nogow bo a konobara ra. Dimi juguyakojugu fe, a sara. A ta mogow ma tasumaba mana k'a sukoya ke, i n'a fo o tun ka min jagon ke a bema tow ye.

²⁰ Yoramumu tun sigira masaya ra k'a si to san bisa-ba ni fla. A ka san seegi le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A saya nimisa ma ke mogow si ra. O k'a su don Dawuda ta masabonba kono, nka o m'a su don masacew ta kaburuw do kono.

Zuda masace Ahaziya ta wagati

(Masacew flanan 8.25-29; 9.27-29)

22 Ayiwa, Zeruzalemukaw ka Yoramumu dence fitini Ahaziya sigi masaya ra a no ra, sabu kerekajama min tun nana ni Arabuw ye Zuda mara kama, olugu tun k'a dence korobaw bee faga. Yoramumu dence Ahaziya sigira ka ke Zuda masace ye o cogo le ra. ² Ahaziya sigira masaya ra k'a si to san mugan ni fla ††. A ka san kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Atali; ale tun ye Omiri denmuso do ye. ³ Ale fana ka Akabu ta somogow ta sira le ta, sabu a bamuso tun b'a ladira k'a bla kojugu ra. ⁴ A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo Akabu ta somogow tun k'a ke cogo min na; sabu a face sanin ko, olugu le tun kera a ladibagaw ye, ka ke sababu ye ka cenri lase a ma. ⁵ Olugu le tun k'a ladi k'a to ale ni Akabu dence Yoramumu, Izirayeli masace tagara kere ra Siri masace Hazaheli kama, Ramoti, Galadi mara ra. Sirikaw ka Yoramumu mandimi o kere ra.

⁶ Ka Yoramumu to kere ra ni Siri masace Hazaheli ye Ramoti, Sirikaw tun ka masace Yoramumu mandimi a fari yoro minw na, Yoramumu sekora ko a be taga o joriw flake Zizireli. Zuda masace Ahaziya ‡, min tun ye Yoramumu dence ye, ale tagara ko a be taga Akabu dence Yoramumu fle Zizireli a ta bana wagati ra.

⁷ Ala le kitira a ra ko Ahaziya ye o tagama ke ka taga Yoramumu fe, ka o ke Ahaziya fagasababu ye. A tagara se yi minke, a ni Yoramumu bora ka taga Nimisi dence Yehu fe, Matigi Ala tun ka turu saninman* ke min kun na, janko a ye Akabu ta so halaki. ⁸ Wagati min na Yehu tun be Akabu ta somogow ta kojuguw hake bora o ra, a tagara ben ni Zuda mara jamogow dow ye, ani Ahaziya balema dow dencew, minw ye Ahaziya ta baardenw ye; a ka olugu faga. ⁹ A ka ke Ahaziya yere yoropinini ye; o tagara a dogonin soro Samari; o k'a mina ka na ni a ye Yehu fe; o k'a faga. O k'a su don, sabu

† Yohahazi togo le ye fana ko Ahaziya. †† San mugan ni fla: Kitabu dow kono a sebera ko san binaani ni fla (Masacew flanan 8.26 ‡ Ahaziya: Heburukan na a fora ko Azariya.

mogow ko, ko Yosafati min tun jijara ka tugu Matigi Ala ko ni a jusukun bee ye, ko ale ta mamaden do lo. Mogow si ma to Akabu ta somogow ra tuun min tun be se ka sigi masaya ra.

Atali sigira masaya ra

(Masacew flanan 11.1-3)

¹⁰ Ayiwa, Ahaziya bamuso Atali nana a ye ko o ka ale dence Ahaziya faga minke, a fana wurira ko a be Zuda ta gba ta masaceden tow bee faga. ¹¹ Nka tuma min na o tun be masacedenw fagara, masacedenmuso Yehoseba ka Ahaziya dence Yohasi dogo k'a ta, ka bo a balemaw ce ra. A tagara a bla ni a lamobamusu ye Alabatosoba ta sibon do kono. Masace Yoramumu denmuso Yehoseba min tun ye sarakalasebaga Yehoyada ta muso ye, ale ka Yohasi dogo Atali na o cogo le ra, janko a kana a soro k'a faga; ale tun ye Ahaziya balemamusu le ye. ¹² A dogonin tora ni o ye Ala ta batoso kono fo san woro. O y'a soro Atali le tun be masaya ra jamana kono.

Yohasi sigira masaya ra

(Masacew flanan 11.4-20)

23 Ayiwa, a san wolonflanan na, Yehoyada jijara kosebe ka jennogonya don ni kerekuntigiw ye, minw tun be ce keme kunna. Olugu tun ye Yerohamu dence Azariya ye, ani Yohanan dence Sumayila, ani Obedi dence Azariya, ani Adaya dence Maseya, ani Zikiri dence Elisafati. ² O ka Zuda mara bee yaala, ka Levi* ta mogow wele ka bo Zuda duguw bee ra, ani ka Izirayeli ta gbatigiw wele. O bee nana Zeruzalemu. ³ O jama bee ka jennogonya don ni masace ye, Ala ta batoso kono. Yehoyada k'a fo o ye ko: «Masace dence ye nin ye; a ka kan ka sigi masaya ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a layiri ta Dawuda ye cogo min na a ta durujaw ko ra. ⁴ Sisan, aw ka kan ka min ke, o ye nin ye: Aw sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow minw be yoro korosi Nenekirilon na, aw ta jenkuru saba ra kelen ka kan ka dondaw korosi. ⁵ Flanan be masaso korosi, sabanan be Yesodi donda korosi. Jama to bee ye taga to Matigi Ala ta batoso lu kono. ⁶ Mogow si man kan ka don Matigi Ala ta batoso kono, ni sarakalasebagaw doron te, ani Levi* ta mogow minw be baara ra. Olugu doron le be se ka don, sabu o saninyara. ⁷ Levi* ta mogow ye masace lamini fan bee ra; bee ta kerekeminan ye ke a boro. Ni mogow o mogow ko a be don Alabatoso kono, aw ye o tigi faga. Ni masace be taga yoro o yoro, aw ka kan ka ke a ko, k'a blasira.»

⁸ Sarakalasebaga Yehoyada tun ka kuma o kuma fo Levi* ta mogow, ani Zuda mara mogow bee ye, o ka o bee ke a cogo ra. O bee ka o ta mogow ta, minw ta baara tun be damina o Nenekirilon na, ani minw ta baara tun ka kan ka ban; sabu sarakalasebaga Yehoyada tun ma jenkuru si labla ko o ye taga nenekiri. ⁹ Masace Dawuda ta tamanw, ani a ta negebennan belebelebaw, ani fitini minw tun be Matigi Ala ta batoso kono, sarakalasebaga Yehoyada ka o di kerekuntigiw

ma, minw tun be ce keme kunna. ¹⁰ A ko bee ye lo ni a ta kerekeminan ye a boro, sarakajenifen* ni Alabatosoba korɔ, ka masace lamini, k'a ta Alabatosoba woroduguyanfan na ka taga a bla a sahiliyanfan na. ¹¹ O ka masace dence labo kene ma, ka masafugula biri a kun na, ka Ala ta jennogonya kitabu di a ma. O k'a sigi masaya ra; Yehoyada ni a dencew ka turu saninman* ke a kun na. O perenna k'a fo ko: «Ala ye si di masace ma!»

Atali sacogo

¹² Ayiwa, Atali ka jama mankan men, o be borira ka na, ka ke masace tando ye. ¹³ A nana Matigi Ala ta batoso korɔ, jama yoro ra, ka na fleri ke; a ka masace lonin ye Alabatosoba samasen korɔ, donda ra. Kerekuntigiw ni burufiyebagaw tun lonin be masace korɔ. Mogow bee tun ninsondiyaninba lo; burufiyebagaw tun be buruw fiyera. Atali ka o ye minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka peren k'a fo ko: «Nin ye janfa le ye, nin ye janfa le ye!» ¹⁴ Kuntigi minw tun be ce keme kunna, minw tun be kerekejama na fe, sarakalasebaga Yehoyada ka olugu labo k'a fo o ye ko: «Aw ye a mina ka bo ni a ye Alabatosoba konɔ, mogow ce ra; ni mogow o mogow ka gban a ko, aw ye o tigi faga ni kerekemuru ye.» Sarakalasebaga tun k'a fo fana ko a mankan ka faga Alabatosoba konɔ. ¹⁵ O k'a mina; o tagara se ni a ye Sow ta donda korɔ masaso ra minke, o k'a faga o yoro ra yi.

Yohasi sigira masaya ra

¹⁶ Sarakalasebaga Yehoyada ka jennogonya don ale yere ni jama bee ce, ani masace yere ce; a k'a fo ko jama ka kan ka ke Matigi Ala ta mogow le ye.

¹⁷ O kera minke, mogow bee tagara ben Baali ta jobon kan k'a ci. O k'a sarakabonanw ni a jaw bee cici; Baali ta sarakalasebaga min ye Matan ye, o ka ale faga sarakabonanw na fe. ¹⁸ Yehoyada ka Matigi Ala ta batoso korosiko baara don sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow boro. Dawuda tun ka olugu le tarantaran, bee ni a ta jenkuru, ka o bla Matigi Ala ta batoso baara ra, janko o ye saraka jenitaw* bo Matigi Ala ye, i n'a fo a sebera Musa ta sariya ra cogo min na, ani ka pagari ka donkiw la i n'a fo Dawuda tun k'a fo cogo min na. ¹⁹ A ka dakorosibaga dow fana bla Matigi Ala ta batoso dondaw ra ka o korosi janko mogow saninyabari si kana don cogo si ra. ²⁰ Kerekuntigi minw tun be ce keme kunna, a ka olugu wele, ani jama namogow, ani a kuntigiw, ani jamana mogow bee; a ka masace labo Matigi Ala ta batoso konɔ. O bora sanfeyoro ta da fe ka taga masaso ra. O ka masace sigi masasiginan kan. ²¹ Jamana mogow bee tun ninsondiyara; dugu fana tun laganfiyara, sabu o tun ka Atali faga ni kerekemuru ye.

Yohasi ka Alabatosoba lalaga

(Masacew flanan 12.1-17)

24 Yohasi sigira masaya ra k'a si to san wolonfla. A ka san binaani ni fla le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Sibiya; a tun be bo Beri Seba. ² Ko minw teren-

nin lo Matigi Ala na korɔ, Yohasi ka o le ke sarakalasebaga Yehoyada ta wagati bee ra.

³ Yehoyada ka muso fla furu ka o di Yohasi ma. Yohasi ka dencew, ani denmusow soro.

⁴ O ko, Yohasi k'a latige ko a be Matigi Ala ta batoso lalaga. ⁵ A ka sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow lajen, k'a fo o ye ko: «Aw ye bo ka taga Zuda mara duguw ra, ka wari mina Izirayelimogow bee fe, ka na to ka aw ta Ala ta batoso lalaga san o san. Aw ye a ko lateliya.» Nka Levi* ta mogow ma o ko lateliya. ⁶ O ra, Masace ka sarakalasebagaw kuntigi Yehoyada wele k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ta baaraden Musa tun ka warida min ben Izirayeli jama kan ko o ye o di janko ka jennogonya kesu ta fanibon saninman lalaga, mun koson i m'a fo Levi* ta mogow ye ko o ye taga o wari mina Zuda ta mogow, ani Zeruzalemukaw fe? ⁷ Sabu nin musojugu min ye Atali ye, ale ni a ta mogow ka Alabatoso cen, fo ka Matigi Ala ta minan saninmanw bee ta, ka Baali bato ni o ye.»

⁸ Masace ko o ra, ko o ye kesu do lalaga, ka o bla Matigi Ala ta batoso donda ra, kene ma. ⁹ O ka o kuma lase Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw ma, ko Ala ta baaraden Musa tun ka warida min ben Izirayelimogow kan kongokolon konɔ, ko o ye a sara, ko mogow ye na o wari di Matigi Ala ma.

¹⁰ O kuma diyara kuntigiw, ani jama bee ye; o nana ni o ta wari ye ka na a bla kesu konɔ, fo ka na kesu fa. ¹¹ Ayiwa, ni wari tun cayara kesu konɔ tuma min na, o wagati le ra Levi* ta mogow tun be taga ni kesu ye janko masace y'a fle. O tuma ra masace ta seberikebaga ni sarakalasebagaw kuntigi ta ciraden tun be na wari bo kesu konɔ, ka kesu bla a no ra. O k'a ke ten le lon o lon, fo ka na wari caman soro. ¹² Ayiwa, masace ni Yehoyada ka o wari di Matigi Ala ta batoso baarakuntigiw ma, minw tun ka kan ka so lalaga. Olugu ka kabakurulesebagaw, ani yirilesebaga dow ta sara ra, ka Matigi Ala ta batoso lalaga; o ka nege baarabagaw, ani siranenge baarabagaw fana ta ka Alabatoso lalaga. ¹³ Baara tun dira baarakuntigi minw ma, olugu ka o ta baara ke. So yoro minw tun cenna, o yorow lalagara olugu sababu ra. O ka Ala ta batoso lalaga ka ban, k'a ke bon barakaman ye.

¹⁴ O banna baara ra tuma min na, o tagara ni wari to ye masace ni Yehoyada fe. O ka minan dow lalaga ni o ye ka o bla Matigi Ala ta batoso konɔ: sarakabominanw, ani saraka jenita* ta minanw, ani tasaw, ani minan saninlamanw, ani a warigberamanw. Yehoyada ta wagati bee ra, o tun be saraka jenitaw* bo tuma bee Matigi Ala ta batoso konɔ.

¹⁵ Yehoyada nana korɔ; a korora fo ka sijan soro ka soro ka sa. A sara k'a si to san keme ni bisaba.

¹⁶ O k'a su don Dawuda ta masabonba konɔ ni masace tow ye, a ta kopumanw koson Izirayeli jamana ra, ani a ka min ke Ala ye, ani a ka baara min ke Alabatoso konɔ.

Izirayelimogow ka Ala kan bla

¹⁷ Ayiwa, Yehoyada sanin ko, Zuda mara

kuntigiw nana o kinbiri gban masace koro. O ka min fo, masace ka o lamen. ¹⁸ O ka Matigi Ala, o bemaw ta Ala ta batoso to yi, ka jo musoman Asera bato, ani batofen werew. Matigi Ala dimina Zuda mogow, ani Zeruzalemukaw koro o ta kewalejuguw koson. ¹⁹ Matigi Ala ka cira dow ci o fe, janko olugu ye taga kuma o fe ka o laseko ale fe. O ciraw tagara o jaraki o ta kewalew koson, nka o si ma son ka ciraw lamen.

²⁰ Ayiwa, Ala Nin jigira sarakalasebaga Yehoyada dence Jakariya kan; a tagara lo jama na fe k'a fo o ye ko: «Ala ko: <Mun koson aw be ban ka Matigi Ala ta kumaw sira tagama? O koson aw ta kow si tena se ka na. Ayiwa, i n'a fo aw bora Matigi Ala ko, ale fana bena bo aw ko.> »

²¹ O ka janfa siri a kama, k'a bon ni kabakuru ye k'a faga Matigi Ala ta batoso lukene konso, ka kana ni masace yere ta kuma ye. ²² O ra, Jakariya face Yehoyada tun ka kopuman min ke masace Yohasi ye, Yohasi hakiri tun ma to o ra. A ka Yehoyada dence faga. Jakariya satso, a ko: «Matigi Ala yere ye nin ko fle, ka ele sara.»

Yohasi sacogo

(Masacew flanan 12.18-22)

²³ Ayiwa, san kelen temenin ko, Sirikaw ta kerekejama nana Yohasi kama. O nana se Zuda mara ra, ani Zeruzalemu. O ka jama kuntigiw bee halaki, ka o borofenw bee ci Damasi masace ma.

²⁴ Sirikaw tun nana ni kerekejama fitini doron le ye. O bee n'a ta, Matigi Ala ka Zuda ta kerekejamaba don o boro, sabu o tun bora Matigi Ala, o bemaw ta Ala ko. O ra, Ala ka Sirikaw le ke sababu ye ka Yohasi ta kojugu hake bo a ra.

²⁵ Sirikaw nana taga minke, ka Yohasi tcoroninba to a kelen na yi, a ta jamana pamogow ka janfa siri a kama Yehoyada dencew ta fagari koson; o k'a faga a ta lanan kan; a sara minke, o k'a su don Dawuda ta masabonba konso, nka o m'a su don masacew ta kaburuw konso. ²⁶ Minw tun ka janfa siri a kama o tun ye Amankamuso Simehati dence Zabadi ye, ani Mohabukamuso Simiriti dence Yozabadi.

²⁷ Ayiwa, Yohasi dencew ta kow, ani cirayakuma minw fora a kama, ani a ka Ala ta batoso lalaga cogo min na, o kow sebera masacew ta kitabu sebew konso. A dence Amasiya sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Amasiya ta wagati

(Masacew flanan 14.1-7)

25 Amasiya sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni kononton le ke masaya ra; a signin tun be Zeruzalemu. A bamuso togow tun ye ko Yehodan; Zeruzalemukaw tun lo. ² Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, a ka o le ke; nka a m'a ke ni a jusukun bee ye. ³ Masaya nana sabati a boro tuma min na, jamana pamogow minw tun k'a face faga, a ka olugu faga. ⁴ Nka a ma o mogow denw fana faga, sabu a sebera sariya ra, Musa ta kitabu konso, ko Matigi Ala k'a fo ko: «Aw man kan ka face faga den koson, aw man kan

ka den fana faga face koson. Bee ka kan ka faga a yere ta jurumun le koson †.»

Amasiya k'a ta kerekecew laben

⁵ Amasiya ka Zuda mara mogow bee lajen, ka o sigisigi o bee ni o ta gba, ka kuntigi dow sigisigi ce waga kelen kelen kunna, ka dow sigisigi ce keme keme kunna. A ka Zuda mara mogow bee, ani Zeruzalemukaw bee ke ten. A ka o jate, k'a damina san mugantigiw ra, ani minw temena o kan; a ka ce waga keme saba (300 000) le sorso, minw be se ka taga kere ra ni taman ni negebennan ye. ⁶ A ka cefari waga keme (100 000) fana ta sara ra Izirayelimogow ra; a ka olugu sara warigbe kilo waga saba ni keme looru (3 500).

⁷ Ala ta cira do nana a fo a ye ko: «E, masace, kana a to Izirayeli ta kerekecew ye taga ni i ye kere ra, sabu Matigi Ala te ni Izirayeli ye, a te ni nin Efirayimukaw si ye. ⁸ Ni i ka taga ni o ye, hali ni i jijara kere ra cogo o cogo, Ala bena a to i juguw ye se sorso i kan, sabu Ala be se ka mogow deme, a fana be se ka mogow to a ye ben.»

⁹ Amasiya ka Ala ta cira pininka ko: «O tuma, ne ka warigbe kilo waga saba ni keme looru (3 500) min sara Izirayeli ta kerekecew ye ka ban do?» Ala ta cira k'a jaabi ko: «Matigi Ala be se ka fen di i ma min ka ca ni o ye.» ¹⁰ O ra, Amasiya ka Efirayimu ta kerekecew faran ka bo a yere ko, ka o labla ko o ye taga o ta so. O mogow dimina Zuda ta mogow koro kosebe. O dimininba le tagara o ta so.

¹¹ Amasiya k'a yere ja gbeleya, ka bla a ta kerekejama na ka taga Kogo kenegbe yoro ra, ka taga ce waga tan faga Seyiri ta mogow ra. ¹² Zuda kerekecew ka ce waga tan were panaman mina o mogow ra, ka taga ni olugu ye fo farakurujan do san fe, ka to yi ka o firi dugu ma; o bee nana benben fo ka yerege.

¹³ Nka Amasiya tun ka kerekejama mogow minw laseko, ko o kana taga kere ra, olugu tagara ben Zuda duguw kan, k'a ta Samari ka taga a se fo Beti Horon. O ka mogow waga saba faga (3 000), ka mogow ta fen caman ce ka taga ni a ye.

Yohasi sera Amasiya ra

(Masacew flanan 14.8-14)

¹⁴ Amasiya sekoto ka bo Edomukaw kereyoro ra, a nana ni Seyiri ta mogow ta batofen dow ye, ka na olugu ke a ta alaw ye. A k'a kinbiri gban o batofenw koro ka o bato, ka wusunan sarakaw bo o ye. ¹⁵ O kera minke, Matigi Ala dimina Amasiya koro. Ala ka cira do ci a fe ka taga a fo a ye ko: «Mun koson i ka o mogow ta batofenw ta, k'a sorso o ma se ka o yere ta mogow bosi?» ¹⁶ Ka cira to kuma ra, Amasiya ko a ma ko: «Jon le ka ele ke masace ladibaga ye de? Kuma lalo ten! I kana a to o ye na i faga.» Cira k'a ta kuma lalo; nka a ko: «Ne k'a lon ko Ala yere le k'a latige ko a be ele halaki, sabu i sonna ka nin ko ke, i ma son ka ne ta ladiri lamen.»

† O kuma be sorso Sariya 24.16

Zuda ni Izirayeli ta kere

¹⁷ Ayiwa, o ko, Zuda masace Amasiya ka hakiri nini a ladibagaw fe, ka soro ka cira bla ka taga Izirayeli masace Yohasi fe, min ye Yohahazi dence ye, Yehu mamaden; a ko o ye taga a fo Yohasi ye ko a ye na o be ngon kere. ¹⁸ Izirayeli masace Yohasi ka mogo ci ka Zuda masace Amasiya jaabi, ko: «Lon do, le, Liban jamana ta naniyiri do le ka cira bla ka taga a fo Liban jamana ta sedirisunba do ye ko: <I denmuso di ne dence ma furu ra.> Nka Liban jamana kongosogow temeto ka naniyiri dondon.» ¹⁹ Yohasi k'a fo a ye fana ko: «I ko: <A fle ne sera Edomukaw ra!> O le ka yerebonya don i jusu ra, fo i be waso. Nka o bee n'a ta, to i ta so yi. Mun na i be kojugu do ninina k'a di i yere ma sa? Ele bena to a ra, Zuda mogow fana bena to a ra ni i ye.» ²⁰ Nka Amasiya ma son k'a ta kuma lamem, sabu a ko tun bora Ala yere le ra; Ala le tun b'a fe Yohasi ye se soro Amasiya ni a ta mogow kan, sabu o tun tugura Edomukaw ta alaw le ko.

²¹ O ra, Izirayeli masace Yohasi tagara; ale ni Zuda masace Amasiya ka ngon kunben Beti Semesi, Zuda mara ra. ²² Izirayelimgow ka Zuda ta mogow kere ka se soro o kan; o bee borira ka taga o ta so. ²³ Izirayeli masace Yohasi ka Zuda masace Amasiya mina Beti Semesi, ka taga ni a ye Zeruzalemu; Amasiya tun ye Ahaziya dence Yohasi dence le ye. A tagara Zeruzalemu dugu kogo ci, k'a ta Efrayimu donda ra, ka taga a bla fo donda min be kogo ngon na; a ka yoro min ci, o janya tun be ngon na keme naani. ²⁴ A ka sanin bee ta, ani warigbe bee, ani fen o fen tun be soro Ala ta batoso kon, o minw tun karifara Obedi Edomu ma; a ka masace ta so natorow fana ce, ka mogo dow fana mina ka taga ni olugu ye Samari.

Amasiya sacogo

(Masacew flanan 14.15-20)

²⁵ Yohasi dence Amasiya, min ye Zuda masace ye, ale ka san tan ni looru le ke Yohahazi dence Yohasi sanin ko, min tun ye Izirayeli masace ye. ²⁶ Ayiwa, Amasiya ta ko tow, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o kow sebera Zuda masacew ni Izirayeli masacew ta kitabu kon. ²⁷ Amasiya nana bo Matigi Ala ko minke, o nana janfa siri a kama Zeruzalemu; a borira ka taga Lakisi, nka o tagara a ko Lakisi, ka taga a faga yi. ²⁸ O k'a su ta ni so dow le ye ka na ni a ye, ka na a su don a be-macew suw kere fe Dawuda ta masabonba kon.

Oziyasi kera Zuda masace ye

(Masacew flanan 14.21-22; 15.1-3)

26 Zuda mara mogow bee ka Amasiya dence Oziyasi ta k'a sigi masaya ra a face no ra, k'a si to san tan ni woro. ² Ale le ka Elati dugu lo, ka o dugu bla Zuda mara ta fanga koro tuun masace sanin ko. ³ Oziyasi sigira masaya ra k'a si to san tan ni woro; a ka san bilooru ni fla le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yekoliya; Zeruzalemuka tun lo. ⁴ Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, a ka o le ke a

ta koketaw bee ra, i n'a fo a face Amasiya tun k'a ke cogo min na.

⁵ Ka Jakariya to si ra, Oziyasi jijara kosebe ka tugu Ala ko, sabu Jakariya tun be to k'a karan Alanasiran na. A ka wagati min bee ke ni a be Matigi Ala ko, Matigi Ala k'a ta kow sabati a boro.

⁶ A nana bo ka taga Filisikaw kere; a ka Gati dugu kogow ci, ani Yabine dugu kogow, ani Azido-di dugu kogow. A ka dugu dow lo Azido-di mara ra, ani Filisikaw ta jamana yoro werew ra. ⁷ Ala k'a deme ka Filisikaw kere, ani Arabu minw tun siginin be Guri Baali, ani Mehonikaw. ⁸ Amankaw tun be to ka ninsongo sara Oziyasi ye. Oziyasi togo bora ka se fo Misiran jamana ra, sabu a ta fanga tun bonyara kosebe. ⁹ Oziyasi ka sankasojan barakaman do lo Zeruzalemu, Ngon ta donda kunna, ka do lo Kurufurance ta donda kunna, ka do lo dugu kogo ngon na. ¹⁰ A ka sankasojan dow lo kongokolon kon, ka kolon caman sogi, sabu began caman tun b'a fe jamana dugumayanfan na, ani kogoji kenegbeba yoro ra. Senekabaga dow tun be a ta forow sene, ani a ta rezenforo minw tun be kuruyoro ra, ani Karimeli yoro ra; sene koni tun ka di a ye kosebe. ¹¹ Oziyasi ta kerekejama tun derira kere ra kosebe. Ni o tun be taga kere ra, o tun be taran ka ke jenkuu jenkuu, ka kapa ni mogow jateda ye. Masace ta seberikabaga Yeyeli ni a ta ciraden Maseya, olugu le tun ka mogow jate; masace ta jamana kuntigi min ye Hananiya ye, ale le tun ye olugu pamogo ye. ¹² Gbatigi minw tun ye o kerekcefariw pamogow ye, olugu tun ye ce waga fla ni ce keme woro (2 600). ¹³ Olugu tun be kerekejama min kunna, o tun ye kerekcefari waga keme saba ni wolonfla ni ce keme looru (307 500). Olugu bee tun labennin lo ka kere ke ni baraka ye, janko ka se di masace ma a juguw kan. ¹⁴ Oziyasi ka negebennanw, ani tamanw, ani negefugulaw, ani negederegew, ani kalanw, ani kabakuru bontaw di kerekejama bee lajennin ma. ¹⁵ Ce hakiritigi do fana ka kerekeminan dow lalaga Oziyasi ye Zeruzalemu. O tun be o kerekeminanw bla sankasojanw kunna, ani dugu kogo ngonw na, ka bipew bon ni a ye, ani ka kabakurubaw firi ni a ye. O kera minke, Oziyasi togo bora kosebe, sabu o k'a deme kosebe fo ka na a ke fangatigiba ye.

Oziyasi k'a yere bonya Ala na koro

¹⁶ Ayiwa, wagati min Oziyasi ta fanga nana sabati kosebe, a ta yerebonya kera sababu ye k'a halaki. A ka Matigi Ala, a ta Ala kan bla; a tagara don Matigi Ala ta batoso kon ko a be wusunan saraka don wusunanjenifen kan. ¹⁷ Sarakalasebaga Azariya donna a ko, ale ni Matigi Ala ta sarakalasebaga ce biseegi; ¹⁸ o bee tun ye ce jagbelenw. O ka masace Oziyasi lalo, k'a fo a ye ko: «Oziyasi, ka wusunan saraka don Matigi Ala ye, o te ele ta baara ye; o ye sarakalasebagaw ta baara le ye, Haruna ta duruja minw saninyara ka bla o baara kama. Bo yoro saninman kon, sabu i ka Ala kan bla; nin baara tena bonya foyi la ele kan Matigi Ala na koro.» ¹⁹ Oziyasi dimina; o y'a soro wusunandaga tun be a boro, ko a be wusunan don.

K'a diminin to sarakalasebagaw koro, farirabana do barara ka bo a ten na sarakalasebagaw na na, Matigi Ala ta batoso kono, wusunanjifen koro yi. ²⁰ Sarakalasebagaw kuntigi Azariya ni sarakalasebaga tow bee ka o na munu k'a fle, k'a ye ko farirabana do bora a ten na. O teliyara k'a labo kene ma. Ale yere fana tun be teliyara ka bo a yere ma, sabu Matigi Ala tun k'a ta kojugu hake bo a ra.

Oziyasi sacogo

(Masacew flanan 15.5-7)

²¹ Oziyasi tora ni o farirabana ye fo ka taga a sa. I n'a fo o bana tun b'a ra, a tun be bon do kono a kelen na, sabu a tun man kan ka don Matigi Ala ta batoso kono tuun. A dence Yotamu le kera masaso kow nanabobaga ye, ani ka jamana mara.

²² Ayiwa, Oziyasi ta ko tow, a damina ni a laban, cira Ezayi, min ye Amazi dence ye, ale le ka o kow bee sebe. ²³ O ko, Oziyasi sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a bemacew suw kere fe masacew ta kaburulo ra, ko sabu farirabana b'a ra. A dence Yotamu le sigira masaya ra a no ra.

Masacew Yotamu ta wagati

(Masacew flanan 15.32-38)

27 Yotamu sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru; a ka san tan ni woro le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togo tun ye ko Yerusa; Sadoki denmuso tun lo.

² Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, a ka o le ke fen bee ra, i n'a fo a face Oziyasi tun k'a ke cogo min na. ³ Yotamu le ka Matigi Ala ta batoso sanfeyoro ta donda lo, ka caman fara Ofeli kinda kogow kan. ⁴ A ka dugu dow fana lo Zuda kuruyorow ra, ka kerebonbaw, ani sankasojanw lo yirituw ra. ⁵ A ka Amankaw ta masace kere, ka se soro ale kan. O san na, Amankaw ka warigbe toni saba ni kilo keme looru (3 500) di a ma, ani alikama* toni waga saba (3 000), ani orize toni waga saba (3 000). Amankaw ka o jogon le sara a ye a san flanan ni a san sabanan fana ra. ⁶ Yotamu ta fanga bonyara kosebe, sabu a tun be a ta kow bee ke ka na Matigi Ala, a ta Ala na koro.

⁷ Ayiwa, Yotamu ta ko tow bee, ani a ta kerew bee, ani a ta kokeninw bee, o sebera Izirayeli masacew, ani Zuda masacew ta kow kitabu kono. ⁸ A tun sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru; a ka san tan ni woro le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. ⁹ O ko, Yotamu sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don Dawuda ta masabonba kono. A dence Ahazi sigira masaya ra a no ra.

Zuda masacew Ahazi ta wagati

(Masacew flanan 16.1-6)

28 Ahazi sigira masaya ra k'a si to san mugan. A ka san tan ni woro le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. Ko minw terennin lo Matigi Ala na koro, a ma o ke, i n'a fo a bemace Dawuda. ² A ka Izirayeli masace tow ta sira le ta; a yere ka negge yeele, ka Baali ta jo tagamasiyen dow

lalaga ka o bato. ³ A ka wusunan sarakaw bo Beni Hinomu kurufurance ra, ka taga a yere dence di k'a jeni tasma ra, jow ye; k'a soro Matigi Ala tun ka siya minw gben, ka o ta jamana di Izirayelimogow ma, o siyaw le tun be o ko hara-muninw jogon kera. ⁴ A tun be to ka began sarakaw ni wusunan sarakaw bo sonnikeyorow ra, ani kongoriw kunna, ani yiriba flaburumanw jukoro.

⁵ Matigi Ala, a ta Ala k'a don Siri masace boro. Sirikaw ka se soro a kan, k'a ta moggo caman mina ka taga ni o ye Damasi. Ala k'a don Izirayeli masace fana boro; ale ka se soro a kan k'a ta moggo caman faga. ⁶ Remaliya dence Peka ka Zuda ta moggo waga keme ni mugan (120 000) faga lon kelen na; o bee tun ye kerekecefariw le ye. O kera sabu o tun bora Matigi Ala ko, o bemaw ta Ala. ⁷ Zikiri min tun ye Efirayimu kerekecefari do ye, ale ka masace dence Maseya faga, ani Azirikamu min tun ye masaso kunnasigibaga ye, ani Elikana, min tun ye masace ta jamana kuntigi folo ye. ⁸ Izirayelimogow ka moggo waga keme fla (200 000) le mina o balema Zudakaw ra. O ka o ta musow, ani o dencew, ani o ta denmusow mina. O ka o borofen caman fana ce ka taga ni o ye Samari.

Ala ta cira kumana Izirayelimogow fe

⁹ Ayiwa, Matigi Ala ta cira do tun be yi, min togo tun ye ko Odedi. Kerekejama min tun be nana Samari, ale bora ka taga o mogow kunben, k'a fo o ye ko: «Matigi Ala, aw bemaw ta Ala tun dimina Zuda mara mogow koro, o koson a ka o don aw boro; nka aw ka o halaki ni juguyaba min ye, o juguya bonyara ka se fo sankolo ma. ¹⁰ Ayiwa, sisan aw ko aw b'a fe ka nin Zudakaw, ani nin Zeruzalemukaw le ke aw ta joncew, ani aw ta jomusow ye; yala o tuma aw fana ma jurumun do ke ka Matigi Ala, aw ta Ala hake ta wa? ¹¹ O ra, aw ye ne lamen! Aw ka nin moggo minw mina aw bale-maw ra, aw ye o bla ka taga, sabu Matigi Ala ta dimiba le be aw kan.»

¹² Ayiwa, Izirayeli ta kerekeden tun bora kere ra ka na; Efirayimu mara namoggo minw tun ye Yohanan dence Azariya ye, ani Mesilemoti dence Berekiya, ani Salumu dence Ezekiyasi, ani Hadelayi dence Amasa ye, olugu wurira o kerekedenw kama. ¹³ O ko o ma ko: «Aw tena don ni nin moggo minaninw ye yan, ni o te, aw bena an jaraki Matigi Ala na koro le. Aw b'a fe ka do le fara anw ta hakew ni anw ta jaraki kan, k'a soro anw jarakininba lo ka ban; Ala ta dimiba le fana be Izirayelimogow kan.»

¹⁴ O fora minke, kerekedenw ka moggo minaninw bla; o tun ka fen minw ce, o ka o bee bla kuntigiw ni jama bee koro. ¹⁵ O ko, moggo minw togow tun fora, olugu gbarara o moggo minaninw na; fani tun te minw na, o ka fani dow bo fen minaninw na ka o don olugu ra. O ka faniw don o ra, ka sanbara don o sen na, ka domuni ni ji di o ma, ka turu mun o ra. Minw tun te se ka tagama, o ka olugu sigi faluw kan, ka taga ni o ye Zeriko, tamarosunw ta dugu ra, o balemam fe. O ko, olugu yere sekora ka na Samari.

Ahazi ka Asirikaw wele ko o ye na ale demε

(Masacew flanan 16.7-20)

¹⁶ O wagati ra, masace Ahazi ka cira do bla Asiri masace ma ko a ye na ale demε. ¹⁷ O y'a sorɔ Edomukaw tun nana tuun, ka na Zuda mara mogow kere, ka dow mina ka taga ni o ye. ¹⁸ Filisikaw fana tun nana ben jamana dugumayanfan ni a woroduguyanfan duguw kan; o ka dugu minw mina, o kera Beti Semesi ye, ani Ayalon, ani Gederot, ani Soko ni a kerεfeduguw, ani Timina ni a kerεfeduguw, ani Gimizo ni a kerεfeduguw; o sigira o duguw ra. ¹⁹ O kera sabu Matigi Ala le tun ka Zuda mara majigi, Izirayeli masace Ahazi koson, sabu ale tun ka kopagaminin suguya bee ke Zuda mara ra, ka Matigi Ala kan bla. ²⁰ Asiri masace Tigilati Pileseri, sani ale ye na Ahazi demε, a nana ka na pagban le la a kan. ²¹ Ahazi tun ka Matigi Ala ta batoso minanw bee ce, ani masaso minanw bee, ani jamana jamogow ta fenw, ka o bee di Asiri masace ma. Nka o si ma foyi na a ye. ²² Nka hali k'a to o pagbanba ce ra, ale masace Ahazi belen ka do le fara a ta kanblari kan Matigi Ala na korɔ. ²³ Damasi ta batofen minw tun ka se sorɔ a kan, a ka sarakaw bo olugu ye, k'a fo ko: «I n'a fo Siri masacew ta alaw ka o demε, ne fana bena saraka bo o ye, janko o ye ne fana demε.» Nka o ko kera ale yere ni Izirayelimogow bee ben sababu ye.

²⁴ O ko, Ahazi ka Alabatoso minanw lajen ka o bee cici, ka Matigi Ala ta batoso daw datugu. A ka sarakabonanw lo Zeruzalemu yoro bee ra. ²⁵ A ka sonnkeyoro dow ke Zuda mara duguw bee ra, ka wusunun sarakaw bo batofen werew ye. A k'a ke ten ka Matigi Ala, a bemaw ta Ala ta dimi lawuri.

²⁶ Ayiwa, a ta ko tow, a ta kewalew, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na, o bee sebera Zuda masacew, ani Izirayeli masacew ta kitabuw konɔ. ²⁷ Ahazi nana sa ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Zeruzalemu, nka o m'a su don Izirayeli masacew ta kaburuw do ra. A dence Ezekiyasi sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Ezekiyasi ta wagati

(Masacew flanan 18.1-4)

29 Ezekiyasi sigira masaya ra k'a si to san mugan ni looru. A ka san mugan ni konon-ton le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A bamuso togɔ tun ye ko Abiya; Jakariya denmuso tun lo. ² Ko minw terennin be Matigi Ala na korɔ, a ka o le ke, k'a dafa i n'a fo a bemace Dawuda yere tun k'a ke cogo min na.

³ A ta masaya san folo ra, a karo folo, a ka Matigi Ala ta batoso daw dayele, k'a konw lalaga. ⁴ A ka sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow wele ka na o lajen Alabatoso lukene tereboyanfan na, ⁵ k'a fo o ye ko: «Levi* ta mogow, aw ye ne lamεn! Aw ye aw yere saninya, ka Matigi Ala, aw bemaw ta Ala ta batoso fana saninya. Aw ye fen saninyabariw bee labo yoro saninman konɔ; ⁶ sabu an bemaw ka Ala kan bla. O ka kojugu ke Matigi Ala, an ta Ala na korɔ; o bora Ala ko, ka o na bo Matigi Ala ta yoro saninman na, ka o ko don a ma. ⁷ O ka hali a

bolondaw bee datugu, k'a fitinaw faga. O ma wusunun saraka bo Izirayeli ta Ala ye, o ma saraka jenita bo a ye yoro saninman konɔ. ⁸ O koson Matigi Ala ta dimi sera Zuda mara mogow ni Zeruzalemukaw bee ma. A ka o ke siranya sababu ye, ka jamana ke yoro lakolonba ye, ka o ke logoborifen ye mogow fe, i n'a fo aw yere na b'a ra cogo min na. ⁹ Aw y'a fle, o le koson o ka an bemaw faga ni kerεkemuru ye; o ka an dencew, ani an denmusow, ani an ta musow mina ka taga ni o ye.

¹⁰ «Ayiwa, sisan, a be ne jusu ra ka jεnrogonya don ni Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala, janko a ta dimiba ye mabo an na. ¹¹ O ra, sisan, ne denw, aw ye aw sobe don; sabu Matigi Ala ka aw le panawoloma janko aw ye baara ke a na korɔ, ka ke a ta baaradenw ye, ka to ka wusunun sarakaw bo a ye.»

Levi* ta mogow ka Alabatosoba saninya

¹² Ayiwa, Levi* ta mogow minw wurira, olugu fle: Amasayi dence Mahati, ani Azariya dence Yoweli; olugu tun ye Kehatikaw le ye. Minw tun ye Merari ta mogow ye, olugu tun ye Abidi dence Kisi ye, ani Yehaleli dence Azariya. Minw tun ye Grisonkaw ta mogow ye, o tun ye Zima dence Yoha ye, ani Yowa dence Edeni. ¹³ Minw tun ye Elisafan ta mogow ye, o tun ye Simiri ni Yeweli ye. Minw tun ye Asafu ta mogow ye, o tun ye Jakariya ni Mataniya ye. ¹⁴ Minw tun ye Heman ta mogow ye, o tun ye Yeyeli ni Simcyi ye. Minw tun ye Yedutun ta mogow ye, o tun ye Semaya ni Uziyeli ye.

¹⁵ O ka o balema tow lajen; o ka o yere saninya. O ko, o nana Matigi Ala ta batoso saninya, i n'a fo masace tun k'a fo cogo min na, ka kapa ni Matigi Ala yere ta kuma ye. ¹⁶ Sarakalasebagaw donna Matigi Ala ta batoso kononoyoro ra k'a saninya. O ka fen saninyabari min o min sorɔ Matigi ta batoso konɔ, o ka o bee labo ka taga a bla Alabatosoba lu konɔ. Levi* ta mogow ka o fenw ce ka bo ni o ye, ka taga o ke Sedoron kodinga konɔ. ¹⁷ O tun ka Alabatosoba saninyari damina karo folo tere folo. Karo tere seegi, o donna Matigi Ala ta batoso bolon konɔ, ka tere seegi ke Matigi Ala ta batoso saninyari ra. O karo folo tere tan ni woro, o banna o baara ra.

¹⁸ O ko, o tagara masace Ezekiyasi fe, ka taga a fo a ye ko: «An ka Matigi Ala ta batoso bee saninya: sarakajenifen ni a minanw bee, ani sarakaburu tabali ni a minanw bee. ¹⁹ Masace Ahazi tun tora a ta kojuguke ra ka fen minw bee lanogɔ, an ka o bee laben k'a saninya; o fenw be Matigi Ala ta sarakajenifen na fe.»

Alabatosoba saninyara ka bla Ala ta baara kama

²⁰ Masace Ezekiyasi wurira sogomada jona fe, k'a ta jamana jamogow lajen, ka taga Matigi Ala ta batoso konɔ. ²¹ O nana ni misitoran wolonfla ye, ani sagajigi wolonfla, ani sagaden wolonfla; o nana ni bakoronin wolonfla fana ye, ka na o ke jurumunyafa saraka ye masace ta somogow koson, ani yoro saninman koson, ani Zuda mara koson.

Masace k'a fo sarakalasebagaw ye, minw ye Haruna ta durujaw ye, ko o ye o sarakaw bo Matigi Ala ta sarakajenifen kan. ²² Sarakalasebagaw ka misitoranw kannatige, k'a jori mina, k'a seriseri sarakajenifen kan. O ka sagajigiw kannatige, ka o fana jori seriseri sarakajenifen kan. O ka sagadenw fana kannatige ka o fana jori seriseri sarakajenifen kan. ²³ O ko, bakorɔnin minw tun be jurumunyafa saraka ye, o gbarara ni o ye masace korɔ, ani jama korɔ. Olugu ka o borow la o kan. ²⁴ Sarakalasebagaw ka o kannatige ka o jori bon sarakajenifen kan, k'a ke jurumunyafa saraka ye, ka Izirayelimogow ta jurumunw kafari o ye; sabu masace tun k'a fo ko saraka jenitaw, ani jurumunyafa sarakaw tun ka kan ka bo Izirayeli jamana bee le ye.

²⁵ A ka Levi* ta mogow bla Matigi Ala ta batoso konɔ ni siranegetegeere ye, ani goniw, ani koraw, i n'a fo Dawuda tun k'a fo cogo min na, ani masace ladibaga Gadi, ani cira Natan; sabu Matigi Ala le tun ka o kuma yira a ta ciraw ra ko o y'a fo.

²⁶ Levi* ta mogow lolɔra ni Dawuda ta forifenw ye; burufiyetaw tun be sarakalasebagaw boro.

²⁷ Ezekiyasi k'a fo o ye ko o ye saraka jenita* bo sarakajenifen kan. O ka saraka jenita* bori damina minke, o ka Matigi Ala ta donkiriw fana damina ni buru fiyetaw ye, ani Izirayeli masace Dawuda ta forifenw. ²⁸ Jama bee ka o yere majigi ka Ala bato. O ka donkiriw la, ka buruw fiye fo ka taga saraka jenita* jeni ka ban. ²⁹ Saraka jenita bora ka ban tuma min na, masace ni a nofemogow bee birira ka Ala bato. ³⁰ O ko, masace Ezekiyasi ni a ta jamana namogow k'a fo Levi* ta mogow ye ko o ye Matigi Ala tando ni Dawuda ta kumaw ye, ani ladibaga Asafu ta kumaw; o ka Ala tando ni nagariba ye, ka o yere majigi, ka biri ka Ala bato.

³¹ O ko, Ezekiyasi ka kuma ta k'a fo ko: «Sisan aw ka aw yere bla danna Matigi Ala ye; o ra aw ye gbara ka na ni aw ta began sarakaw ni aw ta barakalari sarakaw ye Matigi Ala ta batoso konɔ.» Jama nana ni o ta began sarakaw ni o ta barakalari sarakaw ye; minw boro lablanin tun lo, olugu nana ni saraka jenitaw ye. ³² Jama nana ni saraka jenita minw ye, o kera misitoran biwolonfla, ani sagajigi keme, ani sagaden keme fla. O bee tun ye saraka jenita ye k'a di Matigi Ala ma. ³³ O ka began minw di fana, o tun ye misitoran keme wɔɔɔ, ani saga waga saba. ³⁴ Nka i n'a fo sarakalasebagaw tun man ca, o ma se ka o saraka jenitaw bee boso; o ra o balema minw ye Levi* ta mogow ye, olugu nana o deme ka baara ban, sani k'a to sarakalasebaga tow ye o yere saninya; sabu Levi* ta mogow tun ka saninyari ko mina ni o sobe ye ka teme sarakalasebagaw kan. ³⁵ Saraka jenitaw tun ka ca, ani ninsondiya sarakaw ta turuw, ani rezenji saraka min be fara saraka jenitaw* kan. Matigi Ala ta batoso baara daminana tuun o cogo le ra. ³⁶ Ezekiyasi ni jama bee ninsondiyara, sabu Ala ka o kopuman ke a ta mogow ye; o kow kera joona fana.

Ezekiyasi ka mogow wele

30 Ayiwa, Ezekiyasi ka cira bla ka taga Izirayeli mara bee ra, ani Zuda mara ra; a ka sebe dow ci Efirayimu ta mara ni Manase ta mara ra, ko o ye na Matigi Ala ta batoso ra Zeruzalemu, ka na Jonyaban panagbe ke Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye. ² Masace ni a ta jamana namogow, ani Zeruzalemukaw bee tun k'a latige ko Jonyaban panagbe ye ke san karo flanan na. ³ O tun ma se k'a ke a wagati ra, sabu sarakalasebaga minw tun ka o yere saninya olugu tun man ca, jama fana tun ma lajen Zeruzalemu. ⁴ Ayiwa, o ko benna masace ni jama bee lajennin ma. ⁵ O ra, o k'a latige k'a fo Izirayeli jamana yoro bee ra, k'a ta Beri Seba ka taga a bla fo Dan, ko mogow ka kan ka na Jonyaban panagbe ke Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye Zeruzalemu, sabu mogow caman tun te o panagbe kera tuun, i n'a fo a sebera cogo min na.

⁶ Masace ni a ta jamana namogow ka sebe minw ke, ciradenw tagara ni o ye Izirayeli ni Zuda mara fan bee ra. Ka kapa ni masace ta kuma ye, o ko: «Izirayelimogow, aw to minw bosira ka bo Asiri masacew boro, aw ye kosegi ka na Matigi Ala fe, Iburahima ni Isiyaka, ni Izirayeli ta Ala, janko ale fana ye kosegi aw fe. ⁷ Aw kana ke i ko aw bemaw, ani aw balema minw ka Matigi Ala, o bemaw ta Ala kan bla, k'a to Ala ka o ta jamana ke yoro lakolon ye i n'a fo aw yere na b'a ra cogo min na.

⁸ O ra, aw kana aw torokun gbeleya i n'a fo aw bemaw k'a ke cogo min na. Aw ye aw yere di Matigi Ala ma, ka na a ta yoro saninman na, a ka yoro min saninya k'a ke a yere ta ye tuma bee. Aw ye baara ke Matigi Ala, aw ta Ala ye, janko a ta dimiba ye mabo aw ra. ⁹ Ni aw ka kosegi ka na Matigi Ala fe, aw balemaw ni aw dencew bena hina soro o minabagaw fe; o fana bena kosegi ka na nin jamana ra, sabu Matigi Ala, aw ta Ala be hina, a fana be neema ke. Ni aw ka kosegi ka na a fe, a te-na ban aw ra.»

¹⁰ Ayiwa, ciradenw temena duguw bee ra; o tagara Efirayimu mara ra, ka taga Manase ta mara ra, ka taga fo Zabulon ta mara ra. Nka mogow tun be yerekora o ma le, ka ke o logobo ye.

¹¹ O bee n'a ta, Aseri, ani Manase, ani Zabulon ta mogow dow ka o yere majigi ka son ka na Zeruzalemu. ¹² Ala ka Zuda mara mogow fana deme; a ka miiriya kelen don o bee jusu ra, k'a to masace ka min fo ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye, o sonna ka o ke.

Izirayelimogow ka Jonyaban panagbe ke

¹³ Mogow camanba nana lajen Zeruzalemu ka burufunubari panagbe ke san karo flanan na. O tun kera jama camanba le ye. ¹⁴ Sarakabonan minw tun be Zeruzalemu, o ka olugu cen; o ka wusunan sarakabonanw fana ta ka taga o bee firi Sedoron ko konɔ. ¹⁵ O ko, o ka Jonyaban saraka faga san karo flanan tere tan ni naani na. Sarakalasebagaw, ani Levi* ta mogow maroyara; o ka o yere saninya, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ta batoso konɔ. ¹⁶ O bee lora o loyocow ra, i n'a fo a fora Ala

ta baaraden Musa ta sariya ra cogo min na. Levi* ta mɔgɔw le tun bɛ bɛgan jori di sarakalasebagaw ma, olugu bɛ a seriseri. ¹⁷ Mɔgɔ caman tun bɛ jama ra minw tun ma o yɛrɛ saninya; o ra minw tun ma saninya, Levi* ta mɔgɔw le ka Jɔnyaban sarakaw faga olugu ye, janko k'a saninya k'a di Matigi Ala ma. ¹⁸ Mɔgɔ caman tun bɛ jama ra minw tun ma o yɛrɛ saninya; olugu caman tun bɔra Efirayimu ta mara ra, ani Manase ta mara ra, ani Isakari ta mara ra, ani Zabulon ta mara ra. Olugu ka Jɔnyaban saraka domu, k'a sɔrɔ a sebera cogo min na, o m'a kɛ ten. O kosɔn Ezekiyasi ka Ala daari o ye, k'a fɔ ko: «Matigi Ala, ele min ka ni, yafa bɛɛ ma; ¹⁹ min o min jijara ka tugu Ala kɔ, Matigi Ala, o bɛmaw ta Ala, hali ni a kɛra ko o tigi m'a yɛrɛ saninya i n'a fɔ a ka kan ka kɛ cogo min na, ele ye yafa o ma.» ²⁰ Matigi Ala ka Ezekiyasi ta daari lamɛn; a yafara o mɔgɔw ma.

²¹ O ra, Izirayelimɔgɔ minw tun bɛ Zeruzalemu, olugu ka burufunubari panagbɛ kɛ tere wolonfla, ni nagariba ye. Lon o lon, Levi* ta mɔgɔw, ani sarakalasebagaw tun bɛ to ka Matigi Ala tando ni forifen kanbaw ye, ka Matigi Ala bonya.

²² Ezekiyasi kumana Levi* ta mɔgɔw bɛɛ fɛ, ka o ja gbɛleya, sabu o tun timinadiyara Matigi Ala ta baara ra kɛɛbɛ. O ka sarakaw domu fɔ tere wolonfla, ka ninsɔndiya sarakaw bɔ, ka Matigi Ala, o bɛmaw ta Ala bonya.

²³ O kɔ, jama bɛɛ lajennin bɛnna a ra ko o ye tere wolonfla wɛrɛ kɛ tuun panagbɛ ra. O ka tere wolonfla wɛrɛ kɛ, ka pagari; ²⁴ sabu Zuda masacɛ Ezekiyasi tun ka misitoran waga kelen ani saga waga wolonfla (7 000) le di jama ma. Jamana pamɔgɔw tun ka misitoran waga kelen ani saga waga tan le di jama ma. Sarakalasebaga caman tun ka o yɛrɛ saninya. ²⁵ Zuda mara mɔgɔw bɛɛ, ani sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔgɔw, ani mɔgɔ minw bɛɛ tun nana ka bɔ Izirayeli, ani lonan minw tun bɔra Izirayeli, walama minw tun siginin bɛ Zuda mara ra, bɛɛ le pagarira. ²⁶ O kɛra pagari ba le ye Zeruzalemu. Kabini Izirayeli masacɛ Dawuda dencɛ Sulemani ta wagati ra, nin ko jɔgɔn tun ma deri ka kɛ ban Zeruzalemu. ²⁷ O kɔ, sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔgɔw wurira ka dugawu kɛ jama ye. Ala ka o ta dugawu mɛn; o ta daarikan sera fɔ Ala ta yɔrɔ saninman na sankolo kɔnɔ yi.

Ezekiyasi ka Alabatoso baara labɛn

31 Nanagbɛ bɛɛ nana ban tuma min na, Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ tun bɛ yi, olugu tagara Zuda duguw ra, ka taga kabakuruanw benben, ka jo musoman Asera ta berew benben; sɔnnikɛyɔrɔ minw bɛ kongoriw kan o ka olugu ni sarakabɔnanw bɛɛ waraga ka bɔ Zuda, ani Boniyaminu, ani Efirayimu, ani Manase ta maraw ra, fɔ ka taga o bɛɛ ban. O kɔ, Izirayelimɔgɔw bɛɛ kɔsegira ka taga o sigiyɔrɔw ra, o ta duguw ra.

² Ezekiyasi ka sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔgɔw sigi ka kapa ni o ta jenkuruw ye, bɛɛ ni a ta baara. Sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔgɔw ta baara tun ye saraka jenitaw* ye, ani ninsɔndiya sarakaw, ani Alabatoso baaraw, ani ka donkiriw la,

ka baraka la Ala ye, k'a tando Matigi Ala ta batoso donda ra. ³ Masacɛ ka dɔ bɔ a yɛrɛ ta naforow ra ka o di, janko o ye to ka o kɛ saraka jenitaw ye: sɔgɔma ta, ani wulafɛ ta, ani Nɛnɛkirilonw ta, ani karokuraw ta, ani panagbɛw ta, i n'a fɔ a sebera Matigi Ala ta sariya ra cogo min na. ⁴ A k'a fɔ Zeruzalemukaw ye, ko o ye to ka sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔgɔw ninyɔrɔ di o ma, janko o ye jija Matigi Ala ta sariya sira tagama ra. ⁵ O kuma sera mɔgɔw ma minke, Izirayelimɔgɔw nana ni o ta simanw kunfɔlow ye caman, ani o ta rɛzɛnjikura, ani turu, ani li, ani o ta forow ta sɛnɛfɛnw bɛɛ. O nana ni o ta fɛnw bɛɛ yaga ye, caman.

⁶ Izirayelimɔgɔw, ani Zuda mara mɔgɔ minw tun siginin bɛ Zuda duguw ra, olugu fana ka o ta misiw, ani o ta sagaw, ani o ta baw yagaw di; fɛn saninman minw tun ka kan ka di Matigi Ala, o ta Ala ma, o ka o fana yaga di. O ka o fɛnw tonton jɔgɔn kan. ⁷ O ka o fɛnw lajɛnri damina san karo sabanan na, ka taga a laban fɔ san karo wolonflanan le ra. ⁸ Ezekiyasi ni a ta jamana pamɔgɔw nana o fɛnw tontonnin ye minke, o ka baraka la Matigi Ala ye, ani a ta mɔgɔw, minw ye

Izirayelimɔgɔw ye. ⁹ Ezekiyasi ka sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔgɔw pininka o fɛnw ko ra. ¹⁰ Sarakalasebagaw kuntigi Azariya, min ye Sado-ki ta somɔgɔ dɔ ye, ale k'a jaabi ko: «Kabini mɔgɔw k'a damina ka na ni o borofɛnw ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, an ka domuni sɔrɔ k'a domu ka fa, fɔ k'a tɔ to caman; sabu Matigi Ala ka baraka don a ta mɔgɔw ra. Fɛn minw dira o tɔ le ye nin bɛɛ ye tan.»

¹¹ Ezekiyasi k'a fɔ ko o ye fɛnmarayɔrɔ dɔw labɛn Matigi Ala ta batoso kɔnɔ; o ka o labɛn. ¹² Mɔgɔw ka o borofɛn minw di, ani o ta yagaw, ani fɛn saninman tɔw, o tun bɛ to ka taga o fɛnw bla o yɔrɔw ra; o ka o baara kɛ ka ja a cogo ra. Levi* ta mɔgɔ min ye Konaniya ye, ale le tun ye o ko pamɔgɔ ye, k'a balemacɛ Simeyi gban ale ra. ¹³ Yeyeli, ani Azaziya, ani Nahati, ani Asaheli, ani Yerimɔti, ani Yozabadi, ani Eliyeli, ani Isimakiya, ani Mahati, ani Benaya, olugu le tun ye o baaraw kɔrɔsibagaw ye; Konaniya ni a balemacɛ Simeyi le tun ye olugu bɛɛ pamɔgɔw ye. Masacɛ Ezekiyasi ni Alabatoso kuntigi Azariya, olugu le tun ka o kow bɛɛ latige.

¹⁴ Levi* ta mɔgɔ min tun ye Imina dencɛ Kore ye, min tun ye tereboyanfan donda kɔrɔsibaga ye, mɔgɔw tun bɛ fɛn minw di Ala ma o yɛrɛ sago ma, ale le tun bɛ o fɛnw mina; mɔgɔw tun bɛ fɛn minw di Matigi Ala ma, ani fɛn saninmanbaw, ale fana le tun bɛ o fɛnw tarantaran. ¹⁵ Edeni, ani Miniyaminu, ani Yosuwe, ani Semaya, ani Amariya, ani Sekaniya, olugu le tun bɛ a kɛrɛ fɛ sarakalasebagaw ta duguw ra, k'a demɛ ka fɛnw taran ka ja o balemaraw ra, mɔgɔkɔrɔba fara denfitini kan, ka kapa ni o ta jenkuruw ye.

¹⁶ Cɛden minw ka san saba soro, ani minw tɛmɛna o kan, o tun bɛ olugu fana ninyɔrɔ di o ma, minw tɔgɔ tun sebera buruju kitabu kɔnɔ, ani minw bɛɛ tun bɛ don Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, janko baara minw karifara o ma ka o baaraw kɛ, ka kapa ni o ta jenkuruw ye. ¹⁷ O tun ka

sarakalasebagaw tógow sebe, bee ni a ta gba; nka min ye Levi* ta mógow ye, minw si tun ka san mu-gan soro, ani minw temena o kan, o tun ka olugu tógow sebe ka kapa ni o ta baaraw ni o ta jenkuruw le ye. ¹⁸ O tógow tun sebera, o ni o ta denfitiniw bee, ani o ta musow, ani o dencew ni o denmusow. O ta gbamógow bee tógow le tun sebera; sabu o tun ka o yere bla danna yoro saninman ta baara le koson.

¹⁹ Sarakalasebaga minw tun ye Haruna ta duru-jaw ye, minw tun siginin be kongokonyorow ra, sarakalasebagaw ta duguw kerefeyorow ra, o ka mogo dow janawoloma yoro bee kelen kelen na, janko olugu ye to ka domuni nin mógow ra, sarakalasebagaw ni Levi* ta mógow ce ra.

²⁰ Ayiwa, Ezekiyasi ka o le ke Zuda mara bee ra. Ko minw ka pi, ani ko minw terennin lo, ani ko minw bennin lo Matigi Ala, a ta Ala ja koro, a ka o le ke. ²¹ A ka baara o baara ke Alabatoso ta kow ra, walama Ala ta sariya ni a ta kuma sira tagama ko ra ka Ala ta jenrogonya jini, a ka o bee ke ni a jusukun bee ye; o baaraw fana jana.

Asiri masace nana Ezekiyasi kama

(Masacew flanan 18.13; Ezayi 36.1)

32 Ayiwa, o kow ko fe, Ezekiyasi ka o baaraw ke ni kankelentigiya ka ban tuma min na, Asiri masace Senakeribu nana ben Zuda mara kan, ka dugu barakamanw lamini, ko a be kogow ci ka don fanga ra. ² Ezekiyasi nana a ye ko Senakeribu nakun tun ye ka na Zeruzalemu dugu kere minke, ³ a sigira ka kuma ni a ta jamana namogow ni a ta kerekecfariw ye, ko jidinga minw be dugu ko fe, ko o ye o bee gberen. ⁴ Olugu sonna a ta ma. Jamaba nana rogon lajen; jidinga ni ko min o min tun be woyo o mara ra o ka o bee gberen. O ko: «Asiri masacew man kan ka na ji camanba soro o yere ja yan.» ⁵ Ezekiyasi k'a yere ja gbeleya ka dugu kogo yorocenninw lalaga; a ka do fara sankasojanw janya kan. A ka kogo were lo dugu ko fe, ka Milo yoro fana laben Dawuda ta masabonba kono, ka kerekeminanw, ani negeben-nanw caman jini. ⁶ A ka kerekeden kuntigi dow si-gi jama kunna; o ko, a ka olugu lajen a yere koro dugu donda ra, ka kuma o fe ka o ja gbeleya; a ko: ⁷ «Aw ye jija, ka aw ja gbeleya! Aw kana siran, aw ja kana tige Asiri masace ni a ta jamaba ja, sabu min be ni anw ye, o baraka ka bon ni ale nofemogow ye. ⁸ Adamadenw le be ni ale ye; nka Matigi Ala, an ta Ala le be ni an ye; ale le bena an deme, ka kere ke an no ra.»

Ayiwa, mógow ka o jigi la Zuda masace Ezekiyasi ta kuma kan.

Senakeribu ka cira min ci Zeruzalemukaw ma

(Masacew flanan 18.17-37; 19.9-19; Ezayi 36.2-22; 37.9-20)

⁹ Ayiwa, o ko, Asiri masace Senakeribu k'a ta jamana namogo dow ci ka taga Zeruzalemu; o y'a soro ale yere tun be Lakisi ja fe ni a ta kerekajama bee ye. A ka o ci Zuda masace Ezekiyasi fe, ani Zuda mara mogo minw bee tun be Zeruzalemu, ko o ye taga a fo o ye, ko: ¹⁰ «Asiri masace Senakeribu

ko: <O tuma aw ka aw jigi la mun le kan, ka aw yere datugu ka to Zeruzalemu kono? ¹¹ Aw m'a lon ko Ezekiyasi be aw lafirira le, k'a to kongow ni jiminlogo ye aw faga yan wa, ka ke a fo ye ko: Matigi Ala, an ta Ala bena an bosi Asiri masace boro? ¹² Yala ale Ezekiyasi yere le ma Matigi Ala ta sonnikeyorow cen ka bo kongoriw kan, ani a ta sarakabonanw fana, ka soro k'a fo Zuda mara mógow, ani Zeruzalemukaw ye ko o ka kan ka Ala bato sarakabonan kelen doron le kan, ka wusunan sarakaw bo o yoro ra wa? ¹³ Yala ne ni ne ta bemaw ka min ke jamana tow bee ta mógow ra, aw ma o lon wa? Yala o jamanaw ta mógow ta alaw sera ka o ta jamana bosi ka bo ne boro wa? ¹⁴ Ne bemaw ka o siya minw halaki, o siyaw ta alaw bee ra, juman kelen le sera k'a ta mógow bosi ka bo ne boro, ka na a fo ko Ala be aw bosi ka bo ne boro? ¹⁵ O ra, aw kana a to Ezekiyasi ye aw negge, ka aw lafiri tan. Aw kana la a ra de! Sabu siya si, walama jamana si ta ala ma se ka o ta mógow bosi ka bo ne boro, ani ne bemaw boro. O tuma aw ta alaw bena aw bosi cogo di ka bo ne boro?> »

¹⁶ Senakeribu ta jamana namogow belen ka ke kumakolonw fo ye Matigi Ala ma, ani Ala ta baaraden Ezekiyasi ma. ¹⁷ Senakeribu tun ka sebe do ke ka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala mafiyenya, k'a fo ko: «Jamana tow ta mógow ta alaw ma se ka o ta mógow bosi ne boro cogo min na, o cogo ra Ezekiyasi ta Ala tena se k'a ta mógow bosi ka bo ne boro.» ¹⁸ O perenna ka o kuma fo ni kanba ye Zuda mógow yere ta kan na, janko Zeruzalemuka minw tun be kogo kunna, ka siranya ni jatige bla olugu ra, k'a to Asirikaw ye se ka dugu mina. ¹⁹ O ka Zeruzalemu ta Ala ta ko ta k'a ke i n'a fo siya tow ta alaw, mógow yere boro be ala minw lalaga.

Ezekiyasi sera Senakeribu ra

(Masacew flanan 19.1,35-37; Ezayi 37.1,36-38)

²⁰ Ayiwa, masace Ezekiyasi ni cira Ezayi, min ye Amozu dence ye, olugu ka Ala daari o ko ra, ka o kan lase Ala ma sankolo ra. ²¹ O kera minke, Matigi Ala k'a ta meleke do ci ka na Asiri masace ta kerekajama halaki: a kerekecfariw bee, a namogow, ani a kerekuntigiw bee. Masace Senakeribu k'a ye ten minke, a sekora a ta jamana ra a maroyaninba. A tagara don a ta ala ta batoso kono; a yere dencew tagara a faga o yoro ra yi ni kerekemuru ye.

²² O cogo le ra, Matigi Ala ka Ezekiyasi ni Zeruzalemukaw kisi ka bo Asiri masace Senakeribu boro, ani ka bo o juguw bee boro. A ka pasuma di o ma fan bee ra. ²³ Mogo caman nana o ta sarakaw di Matigi Ala ma Zeruzalemu, ani ka bonyaw di Zuda masace Ezekiyasi ma. K'a ta o wagatiw ra, do farara masace Ezekiyasi ta bonya kan siya tow bee ja koro.

Masace Ezekiyasi ta bana

(Masacew flanan 20.1-21; Ezayi 38.1-8; 39)

²⁴ O wagati ra, Ezekiyasi nana bana, fo a tun be jini ka sa. A ka Matigi Ala daari; Matigi Ala k'a jaabi, ka kabako do ke a ye. ²⁵ Nka o kojuman min

kera Ezekiyasi ye, a ma ke o lonbaga ye. Yerebonya donna a jusu ra; o kera minke, Ala ta dimi sera ale ni Zuda ni Zeruzalemu bee ma. ²⁶ O ra, Ezekiyasi k'a ta yerebonya dabra k'a yere majigi. Zeruzalemukaw fana ka o yere majigi. O kera minke, Matigi Ala ta dimi ma se o ma tuun Ezekiyasi yere ta tere ra.

²⁷ Ezekiyasi ka naforo caman soro, ani bonya caman. A ka naforo caman mara a yere ye: warigbe, ani sanin, ani luluw, ani kasadiyananw, ani negebennanw, ani fen dawulaman suguya bee. ²⁸ A ka bon dow lo, ka o ke simanblayoro ye, ka dow ke rezenji marayoro ye, ani turu marayoro. A ka began marayoro dow lo began suguya bee ye, ani a ta sagakuruw ye. ²⁹ A ka dugu dow lo fana. Sagaw, ani baw, ani misiw tun b'a fe caman; sabu Ala tun ka naforo caman di a ma. ³⁰ Ale Ezekiyasi kelen le ka Giyon ko ta ji boyoro da gberen a sanfeyoro ra, k'a ji lana dugumayanfan na terebenyanfan na Dawuda ta masabonba konso. A ka baara o baara dabo, o bee jana a boro.

³¹ O bee n'a ta, kabako minw tun kera a ta jamana ra, wagati min na Babiloni jamana namogow ta ciradenw nana a fe ka na a jininka o kabakow ko ra, o wagati ra Ala bora a ko, janko k'a segesege, k'a lon ko minw bee be a jusukun na.

³² Ayiwa, Ezekiyasi ta ko tow bee, a ka kopuman minw ke Ala na koro, o kow sebera cira Ezayi, Amzi dence ta ciraya kitabu konso, ani Zuda ni Izirayeli masacew ta kitabu konso. ³³ O ko, Ezekiyasi sara, ka taga fara a bemaw kan; o k'a su don Dawuda dencew ta kaburuw sanfeyoro ra. Zuda mara mogow bee, ani Zeruzalemukaw bee k'a sanga bonya. A dence Manase sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Manase ta wagati

(Masacew flanan 21.1-18)

33 Manase sigira masaya ra k'a si to san tan ni fla; a ka san bilooru ni looru le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. ² A ka kojugu ke Matigi Ala na koro. Matigi Ala tun ka siya minw gben ka bo Izirayelimogow na, a ka o siyaw ta ko haramuninw nogon le ke. ³ A face Ezekiyasi tun ka sonnkeyoro minw cici ka bo kongoriw kan, a ka o bee lalaga kokura tuun. Jo min ye Baali ye, a ka sarakabonan dow lo o jo togo ra. A ka bere do turu jo musoman Asera togo ra. A k'a kinbiri gban ka karo ni lolow bee bato. ⁴ A ka sarakabonan werew lo Matigi Ala ta batoso konso; k'a soro Matigi Ala tun k'a fo ko ale togo bena sigi Zeruzalemu le wagati bee.

⁵ A ka sarakabonan dow lo Matigi Ala ta batoso lukene fla bee konso karo ni lolow bee togo ra. ⁶ A k'a dence di o k'a jeni tasuma ra k'a ke saraka ye Beni Hinomu ta kurufurance ra. A tun be lagberi ke, ka jinamoriyakow ke, ani subagaya. A ka mogow dow sigi, minw be suw wele, ka lagberi ke. A ka do fara a ta kojuguw kan Matigi Ala na koro, ka Matigi Ala jusu bo. ⁷ A tun ka jo do tagamasiyen min lalaga, a ka o bla Ala ta batoso konso, k'a soro Ala tun k'a fo Dawuda ye, ka na a fo a dence Sulemani fana ye o so ko ra, ko: «Ne ka nin batoso ani nin

Zeruzalemu dugu le panawoloma Izirayeli mara bee ra, ka ne togo sigi nin yoro ra wagati bee, ani tuma bee. ⁸ Ne ka sariyaw, ani ciw ni cifonin minw bee yira Musa ra k'a fo o ye, ni o ka o bee sira tagama ka na, o tuma ne ka nin jamana min di aw bemaw ma, ne tena Izirayelimogow labo o jamana ra tuun.»

⁹ Nka Manase ka Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw lafiri; Matigi Ala tun ka siya minw halaki ka bo Izirayelimogow na, o ka kojugu ke ka teme hali o siyaw kan. ¹⁰ Matigi Ala kumana Manase ni a ta mogow fe, nka o ma o janto a ta kuma ra.

Manase nimisara

¹¹ O kera minke, Matigi Ala ka Asiri masace ta kerekejama kuntigiw bla ka na o kama; olugu nana Manase mina ka nege don a nun na, k'a siri ni siranengejoro ye ka taga ni a ye Babiloni. ¹² K'a to o tooro le ra, a ka soro ka kasi ka Matigi Ala, a ta Ala daari kosebe, k'a yere majigi kosebe a bemaw ta Ala na koro. ¹³ A ka Ala daari minke, Ala k'a jaabi. Ala k'a ta makarikan lamen, k'a laseko ka taga a ta masaya ra Zeruzalemu. O le ra, Manase k'a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye.

¹⁴ O ko fe a ka kogo do lo Dawuda ta masabonba kofeyoro ra, Giyon terebenyanfan na, kurufurance ra, ka taga se fo Jegew ta donda na; o kogo tun ka Ofeli lamini. A tun k'a janya kosebe fana. A ka kerekuntigi dow fana bla Zuda dugu barakamanw bee ra. ¹⁵ Batofen werew, ani jo min tun be Matigi Ala ta batoso konso, a ka o bo yi, ani a tun ka sarakabonan minw lo Matigi Ala ta batoso ta kongoriw kan, ani Zeruzalemu. O tagara o fenw bee firi dugu ko fe. ¹⁶ A ka Matigi Ala ta sarakajenifen lo kokura, ka ninsondiya sarakaw, ani barakalari sarakaw bo. A k'a fo Zuda mara mogow ye ko o ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le bato. ¹⁷ Mogow tun be sarakaw bora kongoriw kan hali bi, nka o tun be o sarakaw bora Matigi Ala, o ta Ala doron le ye.

¹⁸ Ayiwa, Manase ta ko tow, a ka Ala daari cogo min na, ani a ladibagaw ka kuma minw fo a ye Matigi Ala togo ra, Izirayeli ta Ala, o kow sebera Izirayeli masacew ta kow kitabu konso. ¹⁹ A ta daariri, ani Ala ka a ta daariri lamen cogo min na, ani a ta jurumunw, ani a ta kanblari, ani a tun ka sonnkeyorow lo kongoriw kan yoro minw na, ka berew turu jo musoman Asera togo ra, ka jow lalaga, ka soro ka na a yere majigi, o kow bee sebera Hozayi ta kitabu konso. ²⁰ O ko, Manase sara, ka taga fara a bemaw kan. O k'a su don a ta so konso. A dence Amon sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Amon ta wagati

(Masacew flanan 21.19-26)

²¹ Amon sigira masaya ra k'a si to san muga ni fla; a ka san fla le ke masaya ra. A siginin tun be Zeruzalemu. ²² A ka kojugu ke Matigi Ala na koro, i n'a fo a face Manase tun k'a ke cogo min na. A face Manase tun ka jo minw lalaga, a ka saraka bo olugu bee ye, ka o son. ²³ A m'a yere majigi Matigi Ala na koro, i n'a fo a face Manase tun k'a ke cogo min na; nka ale Amon koni ka do le fara a ta ko-

juguw kan ka taga. ²⁴ Lon dɔ, a ta jamana pamɔgɔ dɔw ka janfa siri a kama, k'a faga a ta bon kɔnɔ. ²⁵ Nka o mɔgɔ minw bɛɛ tun ka masacɛ Amɔn janfa, jama wurira ka olugu bɛɛ faga. O k'a dence Yoziyasi sigi masaya ra a nɔ ra.

Zuda masacɛ Yoziyasi ka jamana saninya

(Masacɛw flanan 22.1-2; 23.4-20)

34 Yoziyasi sigira masaya ra k'a si to san seegi. A ka san bisaba ni kelen le kɛ masaya ra; a siginin tun bɛ Zeruzalemu. ² Ko minw terenin lo Matigi Ala na kɔrɔ, a ka o le kɛ. A k'a bɛmace Dawuda ta siraw le tagama. A ma o sira bla ka jenge ka taga a kininboro fɛ walama a numanboro fɛ.

³ A ta masaya san naaninan na, k'a to denmisɛnya ra hali bi, a jijara ka tugu a bɛmace Dawuda ta Ala kɔ. A si sera san tan ni fla tuma min na, a ka ke Zuda ni Zeruzalemu saninya ye; sonnikeɣɔrɔ minw tun bɛ kongoriw kan, a ka olugu cɛn, ka jo musoman Asera ta sonnikeberew ben, ka jo yiriramanw ni a negeramanw cɛn. ⁴ A blara mɔgɔw na ka Baali ta sarakabɔnanw benben. Wusunan sarakabɔnanw minw tun bɛ o sarakabɔnanw kunna, o ka o fana cici ka Asera ta sonnikeberew kari, ani a jo yiriramanw ni a negeramanw. A ka o fɛnw cici, ka taga o seriseri o batobagaw ta kaburuw kan yi, minw tun bɛ o sɔnna. ⁵ A ka o sonnikebagaw suw kolow jeni o yɛrɛ ta sarakabɔnanw kan yi. A ka Zuda ni Zeruzalemu saninya o cogo le ra. ⁶ A tagara Manase ta mara duguw ra, ani Efirayimu, ani Simeyɔn, ka taga se fɔ Nɛfitali, ani yɔrɔ lakolon minw tun bɛ o yɔrɔ lamini na. ⁷ A ka sarakabɔnanw benben, ka jo musoman Asera ta sonnikeberew benben, k'a jo cici fɔ k'a mugumugu, ka wusunan sarakabɔnanw bɛɛ benben Izirayeli jamana ra. O kɔ, a sekɔra ka taga Zeruzalemu.

Sariya kitabu yera

(Masacɛw flanan 22.3-10)

⁸ Yoziyasi ta masaya san tan ni seeginan na, k'a to jamana ni Alabatoso saninyari ra, a ka Asaliya dence Safan ci, ani dugutigi Maseya, ani Yohahazi dence Yoha, min tun ye masacɛ ta kumalasebaga ye, ko o ye taga Matigi Ala, a ta Ala ta batoso lalaga. ⁹ O tagara sarakalasebagaw kuntigi Hilikiya fɛ; mɔgɔw tun ka wari minw di Ala ta batoso baara kama, o ka o wariw di Hilikiya ma. Levi* ta mɔgɔ minw tun ye dakɔrɔsibagaw ye, olugu le tun ka o wari mina Manase ni Efirayimu ta mara mɔgɔw fɛ, ani Izirayelimɔgɔ tɔw bɛɛ fɛ, ani Zuda ni Boniyaminu ta mara mɔgɔw fɛ, ani Zeruzalemukaw fɛ. ¹⁰ Mɔgɔ minw tun blara Matigi Ala ta batoso baara kow na fɛ, o ka o wari di olugu ma. O mɔgɔw le tun bɛ baaradenw sara, baaraden minw tun bɛ Alabatoso lalaga, k'a laben. ¹¹ O ka o wari di yirilasebagaw ni bonlobagaw ma, janko o ye kabakuru leseninw san, ani bonloyiriw, ani bonw sanfɛyɔrɔw ta yiriw; Zuda masacɛw tun ka o yɔrɔw to yi, fɔ ka na a cɛn. ¹² O mɔgɔw ka o ta baara kɛ ni terreninya ye. Levi* ta mɔgɔ minw ye

Yahati ni Abidiyasi ye, ka bɔ Merari ta gba ra, olugu le tun ye o ta pamɔgɔw ye, ani Jakariya ni Mesulamu min bɔra Kehati ta gba ra; olugu le tun bɛ o ta baara kɔrɔsira. ¹³ Levi* ta mɔgɔw bɛɛ tun ye fɔrifentigiw le ye. Olugu le tun bɛ donitabagaw kɔrɔsi, ka baaradenw bɛɛ ta baaraw yira o ra, ka kɔra ni o ta baaraw ye. Dɔw fana tun ye seberikebagaw ye, ani sokɔrɔsibagaw, ani dakɔrɔsibagaw.

¹⁴ O wari min tun blara Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, tuma min na o tun bɛ wari bɔra, sarakalasebaga Hilikiya ka Matigi Ala ta sariya kitabu ye, Ala tun ka o sariya min fɔ Musa ye, k'a lase mɔgɔw ma. ¹⁵ Hilikiya ka kuma ta o le ra, k'a fɔ Safan ye, min ye seberikebaga ye, ko: «Ne ka sariya kitabu ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.» Hilikiya ka o kitabu di Safan ma. ¹⁶ Safan tagara ni kitabu ye masacɛ fɛ, ka o kow lakari a ye, ko: «Baara min tun fora i ta baaradenw ye, an ka o bɛɛ kɛ. ¹⁷ Wari min tun bɛ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, an ka o bɔ k'a di baarakuntigiw ni baarakebagaw ma.» ¹⁸ Seberikebaga Safan k'a fɔ masacɛ ye fana ko: «Sarakalasebaga Hilikiya ka kitabu dɔ di ne ma.» Safan ka kitabu karan masacɛ na na ni kanba ye.

Yoziyasi ka ciramuso Huluda pininka

(Masacɛw flanan 22.11-20)

¹⁹ Ayiwa, masacɛ ka sariya kitabu kumaw men minke, a k'a ta derege mina k'a faran. ²⁰ Masacɛ k'a fɔ Hilikiya ni Safan dence Ayikamu ni Mika dence Abidon ni seberikebaga Safan ni Asaya ye, min tun ye jamana pamɔgɔ dɔ ye, ko: ²¹ «Aw ye taga Matigi Ala pininka ne ye, ani Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda ta mɔgɔ tɔ minw tora, nin kitabu ta kumaw ko ra, sabu Matigi Ala ta dimi ka bon. Matigi Ala ta dimi bɛ an kan, sabu an bɛmaw ma Matigi Ala ta kumaw sira tagama ka kɔra ni nin kitabu ta kumaw ye.»

Masacɛ ka Ala ta ciramuso Huluda pininka

²² Ayiwa, Hilikiya, ani masacɛ tun ka mɔgɔ minw ci, olugu tagara ciramuso Huluda fɛ ka taga kuma ni a ye nin ko ra; ale tun ye Salumu ta muso le ye. Salumu face tun ye Tokeha ye, Tokeha face tun ye Hasira ye. Salumu le tun ye Alabatosoba ta faniw kɔrɔsibaga ye. A ni a muso tun siginin bɛ Zeruzalemu ta kindakura le ra. ²³ Huluda ka o jaabi ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta kuma ye nin ye: Mɔgɔ min ka aw ci ne fɛ, aw ye taga a fɔ o tigi ye, ²⁴ ko Matigi Ala ko: «Ne bɛna kojoguba le ben nin dugu ni a dugumɔgɔw kan, ka kɔra ni nin danga kumaw bɛɛ ye, minw sebera nin kitabu kɔnɔ, nin kitabu min karanna Zuda masacɛ na na. ²⁵ I n'a fɔ o banna ne ra, ka taga wusunan sarakaw* bɔ ala werew ye, ka ne jusu bɔ ni o ta kewalew ye, o kosɔn ne ta dimi bɛna wuri nin dugu kama, a tasuma fana tena faga tuun.»

²⁶ «Nka aw ye taga a fɔ Zuda masacɛ ye, ale min ka aw ci ko aw ye na Matigi Ala pininka, ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «I ka nin kitabu kuma lamɛn minke, ²⁷ o kow digira i ra kosebɛ; i ka i

yere majigi Ala na koro, sabu a ta kuma min fora nin dugu ni a dugumogow kama, i ka o men. Nka i ka i yere majigi ne na koro ka i ta faniw faran, ka kasi ne na koro minke, o ra, ne fana ka i ta daariri lamem. Ne Matigi Ala ko ten. ²⁸ O koson, ni i nana sa, ne bema i lataga i bema tow fe. I bema sa hera le ra; o bema i su don i ta kaburu konon. O ra, ne bema nin kojugu min lase nin dugu ni a dugumogow ma, i pa tana o ye.> »

Ayiwa, o tagara o kumaw lase masace ma.

Yoziyasi ka jennogonyakura don ni Ala ye

(Masacew flanan 23.1-3)

²⁹ Masace Yoziyasi ka Zuda mara cekorobaw, ani Zeruzalemu dugu cekorobaw bee wele ka na. ³⁰ O ko, masace tagara Matigi Ala ta batoso konon, ale ni Zuda mara mogow bee, ani Zeruzalemu dugumogow bee, ani sarakalasebagaw ni Levi* ta mogow, ani jama bee, denmisen fara mogokoroba kan. O ka o jennogonya kitabu kumaw bee karan jama bee na, o tun ka o kitabu min soron Matigi Ala ta batoso konon. ³¹ O y'a soron masace tun lonin be a loyoro ra; a ka jennogonyakura don tuun ni Matigi Ala ye, k'a fo ko: «An bema tugu Matigi Ala le ko, k'a ta kumaw, ani a ta ciw, ani a ta cifoninw bee sira tagama ni an jusukun bee ye, ani an nin bee, janko Ala tun ka kuma minw sebe jennogonya kitabu konon kakoro, an ye o kumaw bee sira tagama.» ³² O ko, masace k'a fo Zeruzalemukaw, ani Boniyaminu ta mara mogow bee ye ko o ye o layiri ta Ala ye. Zeruzalemukaw ka o ke ka kapa ni Ala ta jennogonya ye, o bemaw ta Ala. ³³ Batofen haraminin minw tun be Izirayelimogow ta maraw ra, Yoziyasi ka o bee bo jamana konon. Mogo o mogo tun be Izirayeli, a ka o bee jagboya ko o ye Matigi Ala, o ta Ala le bato. O ra, Yoziyasi si bee ra, o ma bo Matigi Ala, o bemaw ta Ala ko.

Jonyaban panagbe

(Masacew flanan 23.21-23)

35 O ko, Yoziyasi ka Jonyaban panagbe ke Zeruzalemu Matigi Ala ye. O ka Jonyaban sarakaw faga san karo folo tere tan ni naani. ² A ka sarakalasebagaw sigi o ta baaraw ra, ka o ja gbeleya ko o ye to Matigi Ala ta batoso baara ra. ³ Levi* ta mogo minw be Izirayelimogow bee karan, ka o yere bla danna Matigi Ala ye, a k'a fo olugu ye ko: «Izirayeli masace Dawuda dence Sulemani ka Alabatoso min lo, aw ye jennogonya kesu saninman ta ka taga a bla o so konon. Aw man kan k'a ta aw kamankunw kan tuun. Aw ye baara ke Matigi Ala, aw ta Ala ye, ani a ta mogow, minw ye Izirayelimogow ye. ⁴ Aw ye aw yere tarantaran ka kapa ni aw ta gbaw ye, ani ka kapa ni aw ta jenkuruw ye, i n'a fo Izirayeli masace Dawuda ni a dence Sulemani tun k'a fo cogo min na. ⁵ Aw ye to yoro saninman konon; Levi* ta mogo dow ka kan ka ke ni aw ta jenkuru bee kelen kelen ye, janko ka aw balema Izirayelimogow deme o ta saraka kow ra. ⁶ Aw ye Jonyaban saraka faga, ka aw yere saninya, ka laben ka aw balemaw Izirayelimogow deme, i n'a fo Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min

na.»

⁷ Jama min tun nana Zeruzalemu, Yoziyasi ka Jonyaban saraka bo olugu ye: a ka began waga bisaba (30 000) ke saraka ye, baw ni sagaw faranin jagon kan, ani misi waga saba (3 000). O bee tun bora masace yere ta begankuru le ra. ⁸ Jama jama jama sarakalasebagaw ni Levi* ta mogow ta Jonyaban saraka ye. Hilikiya ni Jakariya ni Yeyeli, minw ye Alabatoso ta kow jama mogow ye, olugu ka sagaw ni baw di sarakalasebagaw ma, ka o ke began waga fla ni keme woro (2 600), ka o ke o ta Jonyaban saraka ye, ani misi keme saba. ⁹ Konaniya ni a balemaw, minw ye Semaya ni Netaneheli ye, ani Hasabiya, ani Yeyeli, ani Yozabadi, o minw ye Levi* ta mogow kuntigiw ye, olugu ka sagaw ni baw di Levi ta mogow ma, ka o ke began waga looru (5 000), o ta Jonyaban saraka ye, ani misi keme looru.

¹⁰ Ayiwa, o ka panagbe laben. Sarakalasebagaw lolora o loyoro ra, ani Levi* ta mogow, bee ni a ta jenkuru, i n'a fo masace tun k'a fo cogo min na. ¹¹ O ka Jonyaban sarakaw faga. Levi* ta mogow ka o jori di sarakalasebagaw ma, o k'a seriseri sarakajenifen kan. Levi* ta mogow ka o beganw gbolow bo. ¹² Began minw tun ka kan ka ke saraka jenita ye, o ka olugu bla danna, ka o taran jama ra, gba bee ni a ta, janko o ye di Matigi Ala ma, i n'a fo a sebera Musa ta kitabu konon cogo min na. O ka misiw fana ta ke ten. ¹³ O ka Jonyaban sarakaw jeni tasuma ra, i n'a fo a sebera cogo min na. O ka saraka saninman tow tobi dagabaw, ani negedagaw, ani poliwo konon; o ka o ninnin joona joona mogow bee ra. ¹⁴ O ko, Levi* ta mogow ka olugu yere ni sarakalasebagaw ta Jonyaban sarakaw fana laben, sabu sarakalasebaga minw tun ye Haruna durujaw ye, olugu ka saraka jenitaw, ani beganw ta turu jeni fo ka taga su ko. O koson Levi* ta mogow ka o yere ta Jonyaban saraka laben, ani ka Haruna ta durujaw sarakalasebagaw fana ta laben.

¹⁵ Forifenfobagaw, minw ye Asafu ta durujaw ye, olugu tora o loyoro ra, i n'a fo Dawuda ni Asafu ni Heman tun k'a fo cogo min na, ani Yedutun, min tun ye masace ladibaga ye. Dakorosibagaw lonin tora da bee kelen kelen na. O ma bo o loyoro ra, sabu o balema minw ye Levi* ta mogow ye, olugu tun ka o ta Jonyaban saraka ko panabo o ye.

¹⁶ O lon na, o ka Matigi Ala ta saraka kow bee panabo, ka Jonyaban panagbe ke, ka saraka jenitaw bo Matigi Ala ta sarakajenifen kan, i n'a fo masace Yoziyasi tun k'a fo cogo min na.

¹⁷ Izirayelimogo minw bee tun be o yoro ra, olugu ka Jonyaban panagbe ke o wagati ra, ka burufunubari panagbe ke fo tere wolonfla.

¹⁸ Nin jagon Jonyaban panagbe ma deri ka ke tun Izirayeli kabini cira Sumayila ta wagati ra. Izirayeli masace si ma nin Jonyaban panagbe jagon ke, i n'a fo Yoziyasi k'a ke cogo min na, ale ni sarakalasebagaw ni Levi* ta mogow ni Zuda mara mogow ni Izirayelimogo minw bee tun be Zeruzalemu, ani Zeruzalemukaw yere. ¹⁹ O Jonyaban panagbe tun kera Yoziyasi ta masaya san tan

ni seeginan le ra.

Yoziyasi ta masaya laban

(Masacew flanan 23.28-30)

²⁰ Ayiwa, o kow bee ko fe, Yoziyasi ka Ala ta batoso lalaga ka ban tuma min na, Misiran masace Neko wurira ko a be taga Karikemisi dugumogow kere Efirati bada ra. Yoziyasi bora ka taga a kunben. ²¹ Neko ka ciraden dow ci ka taga a fo a ye ko: «Kere juman le be ele ni ne ce sa, Zuda masace? Ne te bora ele le kama bi, ne bora ne kerekengon ta so le kama. Ala ko ne ye teliya. I kana ban Ala ta ma, sabu Ala be ni ne ye; ni o te, a bena i halaki.» ²² Nka Yoziyasi ma faran Neko ra. A k'a yere cogo yelama ka taga a kere. Neko tun ka kuma minw fo a ye, a ma o jate, k'a soro o kumaw tun bora Ala le ra. A tagara Neko kere Megido kenegbeyoro ra. ²³ Kalanbonbaga dow ka masace Yoziyasi bon ni kalan ye. Masace Yoziyasi k'a fo a ta jamana jamogow ye ko: «Aw ye ne ta ka bo yan, sabu ne mandimiko juguyara kosebe.» ²⁴ O k'a labo a ta sowotoro konso, k'a don a ta sowotoro flanan konso ka taga ni a ye Zeruzalemu. A sara minke, o k'a su don a bemaw ta kaburu konso. Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw bee ka Yoziyasi su kasi. ²⁵ Yeremi ka sangadonkiri do la Yoziyasi sukoya ra. Donkirilabaga cemanw, ani musomanw bee ka Yoziyasi ko fo o ta donkiriw ra fo ka na se bi ma. O ka o ko ke landa le ye Izirayeli. O donkiriw sebera sukasionkiriw ta kitabu konso.

²⁶ Ayiwa, Yoziyasi ta ko tow, a ka kopuman minw ke, ka kapa ni Matigi Ala ta sariya kitabu kumaw ye, ²⁷ o kow damina ni a laban bee sebera Izirayeli ni Zuda masacew ta kitabu konso.

Zuda masace Yohahazi ta wagati

(Masacew flanan 23.31-34)

36 Jamana mogow ka Yoziyasi dence Yohahazi ta k'a sigi masaya ra a face no ra Zeruzalemu. ² Yohahazi sigira masaya ra k'a si to san mungan ni saba. A ka karo saba le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu.

³ Misiran masace k'a wuri ka bo masaya ra Zeruzalemu, ka warida do ben Zuda mara kan, o ka kan ka to ka min sara: warigbe kilo waga saba ni keme naani (3 400), ani sanin kilo bisaba ni naani. ⁴ Misiran masace ka Yohahazi balemace Eliyakimu le sigi masaya ra Zuda ni Zeruzalemu kunna. A ka Eliyakimu togo yelama k'a ke Yehoyakimu ye. Neko k'a balemace Yohahazi mina ka taga ni a ye Misiran.

Zuda masace Yehoyakimu ta wagati

(Masacew flanan 23.36-24.6)

⁵ Yehoyakimu sigira masaya ra k'a si to san mungan ni looru. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A ka kojugu ke Matigi Ala, a ta Ala ja koro. ⁶ Babiloni masace Nebukadinesari nana a kama, ka na a siri ni siranegejorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni. ⁷ Nebukadinesari ka Matigi Ala ta minanw ta ka

taga Babiloni, ka taga o bla a ta masaso konso Babiloni.

⁸ Yehoyakimu ta ko tow, a ka ko haramunin minw ke, ani ko minw k'a soro, o kow sebera Izirayeli masacew ni Zuda masacew ta kitabu konso. A dence Yehoyakini sigira masaya ra a no ra.

Zuda masace Yehoyakini ta wagati

(Masacew flanan 24.8-17)

⁹ Yehoyakini sigira masaya ra k'a si to san seegi †. A ka karo saba ni tere tan le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. A ka kojugu ke Matigi Ala ja koro. ¹⁰ Sanyelama wagati ra, masace Nebukadinesari k'a lataga Babiloni. O ka Matigi Ala ta batoso ta fenjanamanw fana ta ka taga ni o ye Babiloni. A ka Yehoyakini balemace Sedesiyasi le sigi masaya ra Zuda ni Zeruzalemu kunna.

Zuda masace Sedesiyasi ta wagati

(Masacew flanan 24.18-25.21; Yeremi 39.1-10; 52.1-27)

¹¹ Sedesiyasi sigira masaya ra k'a si to san mungan ni kelen. A ka san tan ni kelen le ke masaya ra; a siginin tun be Zeruzalemu. ¹² A ka kojugu ke Matigi Ala, a ta Ala ja koro. Cira Yeremi min tun be Matigi Ala ta kuma fora a ye, a ma son k'a yere majigi o ja koro.

¹³ A nana muruti hali Nebukadinesari yere kama, k'a soro Nebukadinesari tun k'a jagboya ka kari Ala ra ale ye. A k'a torokun gbeleya, k'a jusukun gbeleya; a ma son ka seko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala fe. ¹⁴ Sarakalasebagaw kuntigiw, ani mogow tow fana ka terenbariyakow ke; o ka siya werew ta ko haramuninw ke. O tora o ra ka Matigi Ala ta batoso lanogo, Ala tun ka o so min saninya k'a ke yoro saninman ye Zeruzalemu.

¹⁵ Matigi Ala, o bemaw ta Ala kumana o fe sijnaga caman kabini a damina ra a ta ciraw sababu ra, sabu a tun b'a fe k'a ta mogow kisi, k'a ta yoro saninman fana bosi. ¹⁶ Nka o ka Ala ta ciradenw logobo, ka Ala ta kumaw mafiyenya, ka yereko a ta ciraw ma, fo ka na a to Matigi Ala ta dimiba wurira a ta mogow kama; o tuma fla were ma soro tuun o ko ra.

Zuda ta masaya laban

¹⁷ O ra, Matigi Ala ka Babilonikaw ta masace lana o kama. O nana o ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye Alabatoso konso. A ma kanbelen to, a ma sunguru to, a ma mogokoroba to, a ma cekoroba to. Ala ka mogow bee le don a boro.

¹⁸ Nebukadinesari ka Ala ta batoso ta minanw bee ce ka taga ni a ye Babiloni, fenba fara fen fitini kan; a ka Matigi Ala ta batoso naforo bee ce, ani masace ta naforow, ani a ta jamana jamogow ta naforow. ¹⁹ A ka tasuma don Ala ta batoso ra, ka Zeruzalemu kogow ben, ka masasow bee jeni, ka fenjanamanw bee halaki. ²⁰ Minw bosira, fagari ma se minw ma, a ka olugu mina ka taga ni o ye Babiloni. O tagara ke ale ni a dencew ta jonw ye, fo ka na se Peresikaw ta masaya wagati ma. ²¹ O

† San seegi: Kitabu dow b'a fo ko san tan ni seegi (Masacew flanan 24.8)

kera minke, Matigi Ala tun ka kuma min fo cira Yere mi da ra, o kumaw kera can ye. A tun k'a fo ko: «Jamana lakolon bena to, janko a ye nenekiri fo san biwolonfla, k'a ta nenekiri wagati bee ke k'a dafa.»

Masace Sirusi ta kuma

(Esidarasi 1.1-4)

²² Ayiwa, Peresi ta masace Sirusi ta masaya san folo ra, Matigi Ala ka miiriya do don Peresi masace

Sirusi jusu ra. O kera janko Matigi Ala tun ka kuma min don Yere mi da ra k'a fo, o kuma ye ke can ye. O ra, Sirusi ka nin kibaroya fo, k'a sebe k'a ci a ta mara fan bee ra; a ko: ²³ «Ne Sirusi, Peresi masace, ne ko: «Matigi Ala, sankolo tigi Ala ka dugukolo masayaw bee di ne ma. A ko ne ye so do lo ale ye Zeruzalemu, Zuda mara ra. Ayiwa, aw ra jontigiw le ye a ta mogo dow ye? Matigi Ala, o ta Ala ye ke ni o tigiw ye; o ye wuri ka taga!» »

Esidarasi

Kitabu faamucogo

Esidarasi ta kitabu sebebaga ye sarakalasebaga Esidarasi yere ye. Kibaroyaw ta kitabu flanan na, a tun fora ko masaceba Sirusi bena Izirayelimogow labla, o ye taga Zeruzalemu, ka taga Alabatosoba lo kokura.

Esidarasi ta kitabu be tugu kibaroyaw ta kitabu ra, ka o kumaw fo an ye, ka Izirayelimogow sekocogo fo an ye, ka taga Zeruzalemu.

Kitabu yoro folo be o mogow sekocogo fo an ye, ani Alabatoso locogo (1-6). Izirayelimogow minw sekora, o tun ye Zuda mara, ani Boniyaminu ta mara mogow ye. Ayiwa, gbeleya caman sera o mogow ma, nka o bee n'a ta, o sera ka Alabatosoba lo kokura.

Kitabu yoro flanan be Esidarasi nacogo fo an ye Zeruzalemu (7-10). Masaceba be Esidarasi ci ka taga Zeruzalemu, Zuda mara ra, ka taga a fle ni Zuda mara mogow be Ala ta sariya sira tagamana. Esidarasi tagara Zeruzalemu ni sarakalasebaga caman were ye. Nka o tagara a soro ko mogow te Matigi Ala ta sariya sira tagamana. Esidarasi ka o karan kosebe, ka o ladi, ka o deme, janko o ye Ala ta sariya ko mina o sobe ra, ka faran ka bo siya were mogow ta landaw ra.

Nin kitabu be Ala ta kankelentigiya yira an na. Ala tun ka layiri min ta ko a bena yafa a ta mogow ma, ka o lana o ta jamana ra tuun, a ka o layiri dafa. Alabatosoba loko nafa ka bon, sabu o kera Ala ba-toyoro le ye. Ni Matigi Ala ka fen min layiri ta a be o ke.

Kitabu konokow

Yahudiyaw bora Babiloni

Alabatosoba locogo

Esidarasi ni a nofemogow nana Zeruzalemu

Esidarasi ka Izirayeli ce w faran ka o bo siya were musow ra

Masace Sirusi ka Izirayelimogow labla

1 Ayiwa, Peresi masace Sirusi ta masaya san folo ra, Matigi Ala ka miiriya do don Peresi masace Sirusi jusu ra. O kera janko Matigi Ala tun ka kuma min don Yere mi da ra k'a fo, o kuma ye ke can ye. O ra, Sirusi ka nin kibaroya fo, k'a sebe k'a ci a ta mara fan bee ra; a ko: ² «Ne, Sirusi, Peresi jamana masace le ko: Matigi Ala, sankolo ti-gi Ala ka dugukolo masayaw bee di ne ma. A ko ne ye Alabatoso do lo ale ye Zeruzalemu, Zuda mara ra. ³ Ayiwa, aw ra jontigiw le ye a ta mogow dow ye? O ta Ala ye ke ni o ye; o ye wuri ka taga Zeruzalemu, Zuda mara ra, ka taga Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ta batoso lo, Ala min be Zeruzalemu. ⁴ A ta mogow to minw tora, ni olugu ka ke jamana yoro o yoro ra, o siginogon minw be o yorow ra, olugu ye o son warigbe ni sanin na, ka fenjuman caman di o ma, ani beganw, ani o diyanya sarakaw*, o bena taga min bla Ala ta batoso konon, Ala min be Zeruzalemu.»

⁵ Ayiwa, o kera minke, Zuda ta gbatigiw, ani Boniyaminu ta gbatigiw, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mogow, ani Ala k'a don min o min jusu ra, olugu bee wurira ka taga Matigi Ala ta batoso

lo Zeruzalemu. ⁶ O siginogonw bee ka o deme; o ka fen warigberamanw, ani fen saninlamanw di o ma, ka o borofen caman were di o ma, ani beganw, ani fen nafaman caman. O ka o diyanya sarakaw fana di, ka o fara o fenw bee kan. ⁷ Nebukadinesari tun ka Matigi Ala ta batoso ta minan minw ta Zeruzalemu, ka na o bla a ta ala ta batoso konon, masace Sirusi ka o minanw fana di o ma. ⁸ Peresi jamana masace Sirusi, k'a ta warimarabaga Miteredati le ci ka taga o minanw labo. Ale ka o jate ka o di Sesibasari ma, min ye Zuda ta mogow ta jamogow ye. ⁹ O minanw jateda ye nin ye: Sanin tasa bisaba, ani warigbe tasa waga kelen, muru mugan ni kononton, ¹⁰ sanin seti bisaba, warigbe seti suguya were keme naani ni tan, ani minan waga kelen were. ¹¹ Minanw bee lajennin, a saninlamanw, ani a warigberamanw tun ye minan waga looru ni keme naani (5 400). Sesibasari tagara ni o minanw bee ye tuma min na, o wagati le ra mogow minan-inw tun be bora Babiloni ka taga Zeruzalemu.

Mogow jateda

2 Babiloni masace Nebukadinesari tun ka Zuda mara mogow minw mina ka na ni o ye Babiloni, o mogow minw sekora ka taga Zeruzalemu, ani ka

taga Zuda mara ra, ka taga sigi o ta duguw ra, o magow togow le ye nin ye:

² Olugu le sekora ka taga ni Zorobabeli ye, ani Yosuwe ni Nehemi ni Seraya ni Relaya ni Mari-dose ni Bilisan ni Misipari ni Bigivayi ni Rehumu ni Bana.

Izirayelimogow bee lajennin jateda ye nin ye:

³ Parehosi ta durujaw: mogow waga fla ni keme ni biwolonfla ni fla (2 172);

⁴ Sefatiya ta durujaw: mogow keme saba ni biwolonfla ni fla (372);

⁵ Ara ta durujaw: mogow keme wolonfla ni biwolonfla ni looru (775);

⁶ Pahati Mohabu ta durujaw, minw bora Yosuwe ni Yohabu ta gba ra, mogow waga fla ni keme seegi ni tan ni fla (2 812);

⁷ Elamu ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

⁸ Zatu ta durujaw: mogow keme kononton ni binaani ni looru (945);

⁹ Zakayi ta durujaw: mogow keme wolonfla ni biworo (760);

¹⁰ Bani ta durujaw: mogow keme woro ni binaani ni fla (642);

¹¹ Bebayi ta durujaw: mogow keme woro ni mugan ni saba (623);

¹² Azigadi ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni mugan ni fla (1 222);

¹³ Adonikamu ta durujaw: mogow keme woro ni biworo ni woro (666);

¹⁴ Bigivayi ta durujaw: mogow waga fla ni bilooru ni woro (2 056);

¹⁵ Adini ta durujaw: mogow keme naani ni bilooru ni naani (454);

¹⁶ Ateri ta durujaw, minw bora Ezekiyasi ta gba ra: mogow bikononton ni seegi (98);

¹⁷ Betsayi ta durujaw: mogow keme saba ni mugan ni saba (323);

¹⁸ Yora ta durujaw: mogow keme ni tan ni fla (112);

¹⁹ Hasumu ta durujaw: mogow keme fla ni mugan ni saba (223);

²⁰ Gibari ta durujaw: mogow bikononton ni looru (95);

²¹ Betilehemu dugumogow: mogow keme ni mugan ni saba (123);

²² Netofakaw: mogow bilooru ni woro (56);

²³ Anatotikaw: mogow keme ni mugan ni seegi (128);

²⁴ Azimaveti dugumogow: mogow binaani ni fla (42);

²⁵ Kiriayati Arimu, ani Kefira, ani Beroti dugumogow: mogow keme wolonfla ni binaani ni saba (743);

²⁶ Rama ni Geba dugumogow: mogow keme woro ni mogow mugan ni kelen (621);

²⁷ Mikimasikaw: mogow keme ni mugan ni fla (122);

²⁸ Betelikaw, ani Ayikaw: mogow keme fla ni mugan ni saba (223);

²⁹ Nebo dugumogow: mogow bilooru ni fla (52);

³⁰ Magibisi ta durujaw: mogow keme ni bilooru ni woro (156);

³¹ Elamu to kelen ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

³² Harimu ta durujaw: mogow keme saba ni mugan (320);

³³ Lodi, ani Hadidi ni Ono dugumogow: mogow keme wolonfla ni mugan ni looru (725);

³⁴ Zeriko dugumogow: mogow keme saba ni binaani ni looru (345);

³⁵ Sena dugumogow: mogow waga saba ni keme woro ni bisaba (3 630);

³⁶ Sarakalasebagaw*, minw tun ye Yedaya ta durujaw ye, minw bora Yosuwe ta gba ra: mogow keme kononton ni biwolonfla ni saba (973);

³⁷ Imeri ta durujaw: mogow waga kelen ni bilooru ni fla (152);

³⁸ Pasuri ta durujaw: mogow waga kelen ni keme fla ni binaani ni wolonfla (1 247);

³⁹ Harimu ta durujaw: mogow waga kelen ni tan ni wolonfla (1 017).

⁴⁰ Levi* ta mogow, minw tun ye Yosuwe ni Kadimiyeli ta durujaw ye, minw tun bora Hodava ta gba ra: mogow biwolonfla ni naani (74).

⁴¹ Donkirilabagaw, minw tun ye Asafu ta durujaw ye: mogow keme ni mugan ni seegi (128).

⁴² Alabatoso donda korosibagaw: Salumu ta durujaw, ani Ateri ta durujaw, ani Talimon ta durujaw, ani Akubu ta durujaw, ani Hatita ta durujaw, ani Sobayi ta durujaw bee lajennin: mogow keme ni bisaba ni kononton (139).

⁴³ Alabatoso baaradenw tun ye Siha ta durujaw, ani Hasufa ta durujaw, ani Tabahoti ta durujaw, ⁴⁴ ani Kerosi ta durujaw, ani Siyaha ta durujaw, ani Padon ta durujaw, ⁴⁵ ani Lebana ta durujaw, ani Hagaba ta durujaw, ani Akubu ta durujaw, ⁴⁶ ani Hagabu ta durujaw, ani Samulayi ta durujaw, ani Hanan ta durujaw, ⁴⁷ ani Gideli ta durujaw, ani Gahari ta durujaw, ani Rehaya ta durujaw, ⁴⁸ ani Resen ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw, ani Gazamu ta durujaw, ⁴⁹ ani Uza ta durujaw, ani Paseha ta durujaw, ani Besayi ta durujaw, ⁵⁰ ani Asina ta durujaw, ani Mehunimu ta durujaw, ani Nefusimu ta durujaw, ⁵¹ ani Bakibuki ta durujaw, ani Hakufa ta durujaw, ani Harihuri ta durujaw, ⁵² ani Basiluti ta durujaw, ani Mehida ta durujaw, ani Harisa ta durujaw, ⁵³ ani Barikosi ta durujaw, ani Sisera ta durujaw, ani Tama ta durujaw, ⁵⁴ ani Nesiya ta durujaw, ani Hatifa ta durujaw.

⁵⁵ Sulemani ta baaradenw ta durujaw, olugu le tun ye Sotayi ta durujaw ye, ani Sofereti ta durujaw, ani Peruda ta durujaw, ⁵⁶ ani Yahala ta durujaw, ani Darikon ta durujaw, ani Gideli ta durujaw, ⁵⁷ ani Sefatiya ta durujaw, ani Hatili ta durujaw, ani Pokereti Hatisebayimu ta durujaw, ani Ami ta durujaw.

⁵⁸ Alabatoso baaradenw, ani Sulemani ta baaradenw ta durujaw, o bee lajennin tun ye mogow keme saba ni bikononton ni fla (392).

⁵⁹ Ayiwa, minw tun bora Teli Mela, ani Teli Harisa, ani Kerubi Adan, ani Imeri, olugu togow ye nin ye; nka o ma se ka o ta somogow ni o ta buruju fo, k'a yira ko o ye Izirayelimogow ye: ⁶⁰ olugu le tun ye Delaya ta durujaw ye, ani Tobiya ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw: mogow keme woro ni

bilooru ni fla (652). ⁶¹ Minw tun ye sarakalasebagaw ta durujaw ye olugu ra, o tun ye Habaya ta durujaw ye, ani Hakosi ta durujaw, ani Barizilayi ta durujaw. Barizilayi le tun ka Galadikace Barizilayi denmuso do furu, o koson olugu togo lara ale ra. ⁶² O ka olugu ta burujusebew jini, nka o ma o ye. O ra, o ka o bo sarakalasebagaya ra. ⁶³ Jamanatigi k'a fo o ye ko o man kan ka fen saninman domu, fo sarakalasebaga do ye Ala pininka ni Urimi ni Tumimi † ye folo, ka o ko jalon.

⁶⁴ Ayiwa, jama bee lajennin tun ye mogow waga binaani ni fla ani mogow keme saba ni biwooro (42 360). ⁶⁵ O ta jon cemanw ni a musomanw tun ma jate; olugu tun ye mogow waga wolonfla ni mogow keme saba ni mogow bisaba ni wolonfla (7 337). Donkirilabaga cemanw, ani a musoman minw tun be o ra, o tun ye mogow keme fla (200). ⁶⁶ So keme wolonfla ni bisaba ni wooro (736), ani sofali keme fla ni binaani ni looru (245), ⁶⁷ ani jogome keme naani ni bisaba ni looru (435), ani fali waga wooro ni keme wolonfla ni mugan (6 720), o le tun be o fe.

⁶⁸ O tagara se Matigi Ala ta batoso yoro ra Zeruzalemu minke, gbatigi caman ka o yere diyanya sarakaw* di Ala ta batoso lori baara kama, janko a ye lo a loyoro koro ra. ⁶⁹ O ka fen minw di ka kapa ni o seko ye o baara kama, o kera saninden waga biwooro ni kelen, ani warigbe kilo waga fla ni keme looru, ani sarakalasebaga derege keme.

⁷⁰ Sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow, ani mogow tow, minw ye donkirilabagaw ye, ani Alabatoso donda korosibagaw, ani a baaradenw, olugu ni Izirayelimogow bee tagara sigi o ta duguw ra.

Sarakajenifen lori

3 Ayiwa, san karo wolonflanan be se wagati min na, o y'a soro Izirayelimogow tun sigira o ta duguw ra ka ban. O wagati ra o bee tagara lajen Zeruzalemu i ko mogow kelen. ² Yosadaki dence Yosuwe, ale ni a balema sarakalasebagaw*, ani Sehalitiyeli dence Zorobabeli ni a balemaw, olugu wurira ka Izirayeli ta Ala ta sarakajenifen* lo, ka saraka jenitaw* bo o sarakajenifen kan, i n'a fo a sebera Musa ta sariya ra cogo min na, Musa min tun ye Ala ta cira ye. ³ O yoro mogow nasiran tun be o ra, nka o bee n'a ta, o ka sarakajenifen lo a jusiginankoro kan, ka saraka jenitaw bo a kan Matigi Ala ye: sogomasaraka, ani wulafesaraka. ⁴ O ko, o ka gbatakorosigi panagbe* ke, i n'a fo a sebera sariya ra cogo min na. Saraka jenita hakeya min tun ka kan ka bo lon o lon, o ka o bo. ⁵ O ko, o ka ke saraka jenitaw bo ye lon o lon, ani karokura sarakaw, ani saraka minw tun ka kan ka bo Matigi Ala ta panagbe saninmanw bee ra; dow fana nana ni o diyanya sarakaw* ye, ka na o di Matigi Ala ma. ⁶ San karo wolonflanan tere folo le ra o ka ke saraka jenitaw bo ye Matigi Ala ye, hali

† Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dow ye. Ala tun be tagamasiyen dow yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimogow ta kiti tige. Aw ye Bori 28.30, Sarakalasebagaw 8.8

k'a soro Matigi Ala ta batoso lori tun ma dabo folo.

⁷ O ka wari di kabakurulesebagaw ni yirilesebagaw ma, ka domuni ni minnifenw ni turu di Sidonkaw ni Tirikaw ma, ko o ye sediriyiriw tige Liban jamana ra, ka o bla kogoji kan, ka na ni a ye Zafa, i n'a fo Peresi jamana masace Sirusi yere tun k'a fo cogo min na.

Alabatosokura lori

⁸ Izirayelimogow sera Ala ta batoso yoro ra Zeruzalemu san min na, o san flanan na, ani o san karo flanan na, o ka baara damina. Minw ka baara damina, o tun ye Sehalitiyeli dence Zorobabeli ye, ani Yosadaki dence Yosuwe, ani o balema tow, minw ye sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogow ye, ani minw bee tun sekora ka na Zeruzalemu. Levi ta mogow minw tun ka san mugan soro, ani minw tun temena o kan, o ka olugu ci ko o ye Matigi Ala ta batoso lori baaraw korosi. ⁹ Yosuwe ni a dencew ni a balemacew, ani Kadimiyeli ni a dencew, minw ye Zuda ta mogow dow ye, olugu bee farara jogon kan, ka ke Ala ta batoso lobagaw ta baara korosi ye. Henadadi ta mogow ni o dencew ni o balemacew, minw ye Levi ta mogow ye, olugu fana tun be ni o ye. ¹⁰ Bonlobagaw nana Matigi Ala ta batoso ju sigi tuma min na, o ka sarakalasebagaw wele ka na. Sarakalasebagaw tun ka o ta sarakalasebagaya faniw don, ka burufiyetaw ta. Levi ta mogow minw ye Asafu dencew ye, siranegge tegerew tun be olugu fana boro, janko ka Matigi Ala tando, i n'a fo Izirayeli masace Dawuda tun k'a fo cogo min na. ¹¹ O tun be donkiriw lara, k'a lamina jogon fe, ka Matigi Ala tando k'a bonya, k'a fo ko:

«A ka ji,
a ta numanya te ban k'a ye
Izirayelimogow ta fan fe!»

Jama bee tun be mankanba cira, ka Matigi Ala tando, sabu o tun be Matigi Ala ta batoso jubora.

¹² Nka sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow, ani gbatigi caman tun be yi, minw si tun korora kosebe, ani minw tun ka Alabatoso folo ye. Tuma min na bonlobagaw nana ke Alabatosokura ju sigi ye o pa na, olugu ka ke kasi ye, ka kule; k'a soro mogow caman tun be pagarikanbaw bora. ¹³ A kera ten, mogow tun te se ka pagarikanw ni kasikanw lon ka bo jogon na; sabu jama tun be kulekan caman le cira. O mankan tun be sera fo yorojan.

Alabatoso lori lalora

4 Ayiwa, minw ye Zuda ta mogow, ani Boniyaminu ta mogow ta juguw ye, olugu nana a men ko mogow minanin minw sekora ka na, ko olugu be batoso do lora Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala. ² O tagara Zorobabeli ni Izirayeli ta gbatigiw fe, ka taga a fo o ye ko: «An fana bena lori ke ni aw ye, sabu an fana be aw ta Ala le batora i ko aw b'a ke cogo min na. Asiri masace Esari Hadon min ka anw lana yan, kabini ale ta wagati ra, an tun be sarakaw bora Ala ye.»

³ Zorobabeli ni Yosuwe ni Izirayeli ta gbatigi tow ka o jaabi ko: «Aw ni anw te se ka jen ka batoso lo

an ta Ala ye. Anw dama le bēna so lō Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye, i n'a fō Peresi jamana masacē Sirusi k'a fō an ye cogo min na.»

⁴ Nka o yoro mōgōw ka farifaga don Zuda mara mōgōw ra; o ka o lasiran janko o ye so lōri dābla.

⁵ O ka wari di fagama dōw ma janko olugu ye baara bari; a kera ten baara fana lalōra Peresi masacē Sirusi ta masaya wagati bēe ra, fō ka taga se Peresi masacē Dariyusi ta wagati ma.

Yahudiyaw juguw ka sēbe ci masacē ma

⁶ Serisesi ta masaya wagati ra, a ta masaya damina yerē ra, Yahudiyaw juguw ka kuma dōw sebe ka Zuda mara mōgōw ni Zeruzalemukaw jara-ki.

⁷ O kō fē, Peresi jamana masacē Aritaserisesi fana ta wagati ra, Bisilamu ni Miteredati ni Tabeli ni o tōrōgōnw ka sēbe dō kē k'a ci Peresi ta masacē Aritaserisesi ma. O kumaw tun sebera Aramekaw ta sebericogo ni o ta kan le ra.

⁸ Jamanatigi Rehumu, ani seberikebaga Simisayi, olugu fana ka sebe dō kē k'a ci masacē Aritaserisesi ma, Zeruzalemu dugu kama; o k'a sēbe ko: ⁹ «Jamanatigi Rehumu, ani seberikebaga Simisayi, ani o baarakepōgōn tōw, minw bē Dini, ani Arifarisataki, ani Taripeli, ani Afarasi, ani Erekī, ani Babilōni, ani Suzi, ani Deha, ani Elamu, ¹⁰ ani masacēba tōgōbatigi Osinapari ka siya minw mina ka na o bla Samari dugu kōnō, ani a ka minw bla Efirati ba terebenyanfan na, ani a yoro tōw bēe, anw le ka nin sēbe ci.»

¹¹ O ka o sēbe min ci, o sēbe kōnōkumaw ye nin ye; o ko:

«Masacē Aritaserisesi ta jamana jamōgō minw bē Efirati ba terebenyanfan mara ra, ani a yoro tōw ra, olugu le bē nin sēbe cira masacē Aritaserisesi ma.

¹² «Masacē, an bē i lalōnninya ko Yahudiya minw bōra ele fē yi ka na yan, ko o Yahudiyaw sera Zeruzalemu yan; o ko o b'a fē ka o dugu murutinin ni o dugujugu le lō tuun. O bē a kogow jusiginanw lōra, k'a kogow lawuri. ¹³ O ra, masacē ka kan k'a lōn ko ni nin dugu kōni lōra, ni a kogow fana wurira, o tēna ninsōngō sara tuun, o tēna wusugu sara tuun, tagamabagaw fana tēna sirarawariw sara tuun. A laban masacē ta sorōta le bēna dōgōya.

¹⁴ Nka i n'a fō anw ta baro bē bō masaso le ra, an k'a ye ko a bennin tē ko ko min bē kē masacē dōgōya sababu ye, an ye je o ko kan. O kosōn an ka nin kibaroyaw ci masacē ma, ¹⁵ janko aw ye aw bēnaw ta sebekōrōw segesēge. Ni aw ka o sēbew fle, aw bēna a ye ko nin dugumōgōw ye mōgō murutininw le ye, dugu min ka masacēw ni o ta maraw sege. Yoro dō lō, min mōgōw murutinin lō kabini fōlōfōlō. O le kosōn, o tun ka nin dugu ci.

¹⁶ An kōni b'a fō masacē ye ko ni nin dugu lōra, ni a kogow wurira, o tuma foyi le tēna kē ele fē tuun Efirati ba terebenyanfan na yan.»

Masacē ka sēbe jaabi

¹⁷ Ayiwa, masacē ka o ta sēbe jaabi, ko:

«Ne bē nin sēbe ci jamanatigi Rehumu, ani

seberikebaga Simisayi ma, ani o baarakepōgōn tō minw bē Samari, ani yoro tōw bēe ra Efirati ba terebenyanfan na. Ne ta fori bē aw ye, ani tōw bēe. ¹⁸ Aw ka sebe min ci, o ka o sebe karan, k'a kumaw kōrōw fō ne ye fana. ¹⁹ Ne ka mōgō ci ka o kow segesēge. A yera ko kabini wagatijan, nin dugu tun bē wuri masacēw kama, ani ko o bē to ka muruti, ka mankanw lawuri. ²⁰ Masacē fangatigiw tun bē Zeruzalemu. O ta fanga tun bē Efirati ba terebenyanfan jamana bēe kan. Mōgōw tun bē ninsōngōw ni wusugu sara o ye, tagamabagaw tun bē sirarawariw sara fana. ²¹ O ra, aw y'a fō o ye ko o ye o baaraw lalō; o man kan ka nin dugu lō, ni ne m'a sira di o ma. ²² Aw ye aw yerē kōrōsi, aw kana saliya don nin ko ra, janko nin ko kana na digi masacē ra tuun ka tēme nin kan.»

²³ Ayiwa, masacē Aritaserisesi ta sēbe karanna Rehumu ni seberikebaga Simisayi ni o jēpōgōnw ja na minke dōrōn, o tagara Yahudiyaw fē Zeruzalemu o yōrōnin bēe ra, ka taga o jagboya ko o ye baaraw lalō fanga ra. ²⁴ O kera minke, Ala ta batoso baara lalōra Zeruzalemu. A lalōra ka taga se fō Peresi masacē Dariyusi ta masaya san flanan wagati ma.

Alabatoso lōri daminana tuun

5 Ayiwa, cira Hagize, ani cira Jakariya min ye Ido ta mamaden dō ye, Ala ka kuma dō don olugu da ra k'a fō Zuda mara ta Yahudiyaw, ani Zeruzalemu ta Yahudiyaw ye, Izirayeli ta Ala tōgo ra.

² O kera minke, Sehalitiyeli dence Zorobabeli ni Yosadaki dence Yosuwe, olugu wurira ka Ala ta batoso lōri damina tuun Zeruzalemu. Ala ta ciraw fana tun bē ni o ye, ka o demē.

³ O tuma, Tatenayi min tun ye Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigi ye o wagati ra, ani Setari Bozinayi ni o jēpōgōn tōw, olugu nana Yahudiyaw kō, ka na o jininka ko: «Jōn le ko aw ye nin so lō k'a kogow lawuri?» ⁴ O ka o jininka fana ko: «Minw bē nin so lōra, olugu tōgōw ye di?»

⁵ Nka o bēe n'a ta, Ala tun k'a janto o Yahudiyaw ta jamōgōw ra. O ma o ta baara lalō; sēbe min cira masacē Dariyusi fē, o tora o ta baara ra fō ka na o sēbe kojaabi na.

⁶ Efirati ba terebenyanfan jamanatigi min ye Tatenayi ye, ani Setari Bozinayi ni a jēpōgōn tō minw bē Afarisaki, ba terebenyanfan na, olugu ka sēbe min ci masacē Dariyusi ma, o sēbe le ye nin ye. ⁷ O ka nin kumaw le sēbe k'a ci, ko:

«Masacē Dariyusi, Ala ye heraba kē i ye!
⁸ Masacē, i ka kan k'a lōn ko an tagara Zuda mara ra, ka taga se fō Alaba ta batoso yoro ra. Ayiwa, an k'a ye ko Yahudiyaw bē o batoso lōra ni kabakuru leseninw ye, ka yiriw don a kogow ra. Baara bē kera ka ja, a fana bē tagara ja o boro kosebē. ⁹ An ka o ta jamōgōw jininka ko: «Jōn le ka sira di aw ma ko aw ye nin so lō, k'a kogow lawuri?» ¹⁰ An ka o jininka o tōgōw ra fana, janko ka o tōgōw fō i ye. An ka o ta jamōgōw tōgōw sēbe. ¹¹ O ka an jaabi ni kuma minw ye o ye nin ye; o ko: «Anw ye sankolo tigi ni dugukolo tigi Ala

ta baaradenw le ye. Izirayeli masaceba do tun ka nin so min lo ka ban kabini san caman, an be o so le lora kura ye tuun. ¹² An bemaw le tun ka sanko-lo tigi Ala jusu bo, o koson Ala tun ka o don Babiloni ta masace Nebukadinesari boro, min tun ye Kalideka ye. Ale le ka nin batoso ci, ka mogow mina ka taga ni o ye Babiloni. ¹³ Nka Babiloni ta masace Sirusi ta masaya san folo ra, a ka sariya do sigi ko o ye nin Alabatoso lo kokura tuun. ¹⁴ Nebukadinesari tun ka Ala ta batoso ta minan saninlaman ni a warigberaman minw ta ka bo Ala ta batoso konon Zeruzalemu, ka taga ni a ye Babilonikaw ta ala ta batoso konon, masace Sirusi ka o fenw labo Babilonikaw ta ala ta batoso konon. A tun ka o fenw di ce do ma, min togo tun ye ko Sesi-basari. Masace ka o ce ke jamanatigi ye, ¹⁵ k'a fo a ye ko a ye o fenw ta, ka taga o bla Zeruzalemu ta Ala ta batoso konon, ka Alabatoso lo kokura a loyorokoro ra. ¹⁶ O Sesibasari togo nana o cogo le ra, ka na Ala ta batoso ju sigi Zeruzalemu. K'a ta o lon na fo ka na se bi ma, a lori be sen na, nka a ma ban folo.»

¹⁷ «Ayiwa, ni a benna masace ma, masace ta sebekorow be mara yoro min na Babiloni, o ye o sebekorow fle kosebe, k'a lon ni a kera ko can lo ko masace Sirusi tun ka sariya do sigi ko o ye Ala ta batoso lo Zeruzalemu. O ko, ni masace nana min latige o ko ra, a ye o lase an ma yan.»

Dariyusi ka Sirusi ta sariya sebe ye

6 Ayiwa, masace Dariyusi ka mogow dow ci, ko o ye taga fleri ke sebemarayoro ra, o be fen nafamanw mara yoro min na Babiloni. ² O tagara gbolokitabu do melegenin ye Ekibatani, min ye Medi mara duguba ye. A tun fora o sebe konon ko: ³ «Masace Sirusi ta masaya san folo ra, masace Sirusi ka nin sariya sigi Zeruzalemu ta Alabatoso ko ra, ko Alabatoso ka kan ka lo kokura, k'a ke sarakaboyoro ye. A ka kan ka lo a jusiginankorow kan. A lo ye ke nongon † na biwooro, a bonya fana ye ke nongon na biwooro. ⁴ O ka kan k'a lo ni kabakuru leseninw ni yiri ye: ni o ka kabakuru lesenin sira saba la, o be yiri sira kelen la, ni o ka kabakuru sira saba la, o be yiri sira kelen la. A baara wari bee ka kan ka bo masace ta naforo le ra. ⁵ Ka fara o kan, Nebukadinesari tun ka Ala ta batoso ta minan saninlaman, ani a warigberaman minw ta ka bo Alabatoso konon Zeruzalemu, ka na ni a ye Babiloni, o fenw ka kan ka seko ka taga o no ra Zeruzalemu Alabatoso konon yi, ka taga o bla Ala ta batoso konon.»

Masace Dariyusi k'a ta kuntigiw jaabi

6 Masace ko: «Ayiwa, sisan, ele Tatenayi min ye Efirati ba terebenyanfan jamanatigi ye, ani Setari Bozinayi, ani aw jennogon to minw be Afarisaki, ba terebenyanfan mara ra, aw ye aw sen bo nin ko ra pewu. ⁷ Aw kana nin Alabatoso baara bari tuun. Aw y'a to Yahudiyaw ta jamanatigi ni o ta pamogow ye a lo a loyorokoro ra. ⁸ Ne b'a fe aw fana ye min ke Yahudiyaw ta pamogow ye nin Ala-

batoso lori ko ra, o fle nin ye: Efirati ba terebenyanfan mara mogow be ninsongo minw sara, min ka kan ka bla masace ta naforo ra, o wari le bena ke ka so baaraw bee ke. A wari ka kan ka sara a wagati ra, janko baara kana lalo. ⁹ Ni o mako ka lo fen o fen na, misitoranw, ani sagajigiw, ani sagaden cemanw, o ka kan ka fen minw ke saraka jenita* ye k'a di sankolo tigi Ala ma, ani siman, ani kogoo, ani rezenji, ani turu, ani Zeruzalemu dugu sarakalasebagaw* bena fen o fen jini aw fe, aw ka kan ka o bee di o ma lon o lon; foyi kana o dese, ¹⁰ janko o ye to ka saraka kasadimanw bo sankolo tigi Ala ye, ka Ala daari masace ni a dencew ye, Ala ye o kisi. ¹¹ Ne be min fara o kan, o ye nin ye: Ni mogoo o mogoo ka nin sariya cen, aw ye o tigi ta bon yiri do bo, ka o yiri nunbo, ka o turu o tigi konon, ka se fo a konobara ra, ka soro k'a dulon o yiri ra. O ko, aw ye a ta bon cici k'a ke i ko sununkun. ¹² Ni masa o masa, walama ni siya o siya ka nin sariya yelema, walama ka nin Zeruzalemu Alabatoso cen, Ala min sona ko a togo ye sigi nin yoro ra, ale Ala ye o tigi halaki. Ne Dariyusi le ka nin sariya sigi; ne fana b'a fe a ye ke ka kapa ni a cogo ye.»

Alabatoso baara bannin ta panagbe

¹³ Ayiwa, masace Dariyusi ka min latige, k'a ci kuntigiw ma, olugu ka o ciw bee ke. O kuntigiw le ye Tatenayi ye, min ye Efirati ba terebenyanfan jamanatigi ye, ani Setari Bozinayi ni o jennogonw. ¹⁴ O ra, Yahudiyaw ta pamogow ka so lori dabo tuun. O ta baara fana pana o boro, cira Hagize ni cira Jakariya ta kumaw baraka ra; Jakariya tun ye Ido ta duruja do le ye. Yahudiyaw ka so lo fo k'a ban, ka kapa ni Izirayeli ta Ala ta kuma ye, ani Peresi masacew ta kuma, minw tun ye Sirusi ye, ani Dariyusi, ani Aritaserisesi ye. ¹⁵ Alabatoso lora ka ban Adari karo †† tere saba le ra. O kera masace Dariyusi ta masaya san wooronan na. ¹⁶ Izirayelimogow, minw ye sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogow ye, ani mogoo minaninw to minw tun nana, olugu bee ka Ala ta batoso lori panagbe ke ni ninsondiya ye. ¹⁷ O Alabatoso ta panagbe ra, o ka misitoran keme ani sagajigi keme fla, ani sagaden ceman keme naani le ke saraka ye. O ka bakoronin tan ni fla ke Izirayelimogow bee ta jurumunyafa saraka* ye; gba kelen, bakoronin kelen. ¹⁸ O ka sarakalasebagaw sigi, o bee ni o ta jenkuru, ka Levi ta mogow fana sigi ka kapa ni o ta jenkuruw ye, janko o ye Ala ta baara ke Zeruzalemu, i n'a fo a sebera Musa ta kitabu konon cogo min na. ¹⁹ San karo folo tere tan ni naani, mogoo minaninw ka Jonyaban panagbe* ke. ²⁰ Sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow bee tun ka o yere saninya; o cogo ra o bee tun saninyara. Levi ta mogow ka Jonyaban sarakaw faga mogoo minaninw bee ye, ani o balema sarakalasebagaw ye, ani o yerew ye. ²¹ Izirayelimogoo minaninw minw tun sekora ka na, olugu bee ka o saraka domu. Minw fana tun ka o yere mabo jamana ta siya saninyabariw ta kow ra, ka fara mogoo minaninw kan ka tugu Matigi Ala ko,

† Nongon na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

†† Adari karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tan ni flanan ye.

Izirayeli ta Ala, olugu fana ka o saraka domu ni o ye. ²² O bɛɛ ka burufunubari nanagbɛ* kɛ ɲɔgɔn fɛ ni ɲagari ye, fɔ tere wolonfla; sabu Matigi Ala tun ka Asiri masacɛ † ta miiriya yelɛma minke, k'a to a ka o demɛ Izirayeli ta Ala ta batoso lɔri ra, o ko tun ka o jusu fa ɲagari ra.

Esidarasi nana Zeruzalɛmu

⁷ Ayiwa, o kow kɔ fɛ, Esidarasi nana. A nana Pɛrɛsi jamana masacɛ Aritaserisesi ta wagati le ra. Esidarasi face tun ye Seraya ye; Seraya face tun ye Azariya ye, Azariya face tun ye Hilikiya ye, ² Hilikiya face tun ye Salumu ye, Salumu face tun ye Sadɔki ye, Sadɔki face tun ye Ahitubu ye, ³ Ahitubu face tun ye Amariya ye, Amariya face tun ye Azariya ye, Azariya face tun ye Merayɔti ye, ⁴ Merayɔti face tun ye Zeraya ye, Zeraya face tun ye Uzi ye, Uzi face tun ye Buki ye, ⁵ Buki face tun ye Abisuwa ye, Abisuwa face tun ye Finehasi ye, Finehasi face tun ye Elehazari ye, Elehazari face tun ye sarakalasebagaw kuntigiba* Haruna ye.

⁶ O Esidarasi tɔgɔ le nana ka bɔ Babiloni. Sariya karamɔgɔ tun lo. Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tun ka sariya minw di Musa ma, a tun karanna o sariyaw ra kosebɛ. A tun ka fɛn o fɛn ɲini masacɛ fɛ, masacɛ tun ka o bɛɛ di a ma, sabu Matigi Ala, a ta Ala boro tun bɛ a kan.

⁷ Aritaserisesi ta masaya san wolonflanana, Izirayelimɔgɔ dɔw fana tun nana Zeruzalɛmu; sarakalasebagaw tun bɛ o ra, ani Levi* ta mɔgɔ dɔw, ani dɔnkirilabaga dɔw, ani Alabatoso donda kɔrɔsibaga dɔw, ani Alabatoso baaraden dɔw.

⁸ Esidarasi sera Zeruzalɛmu masacɛ Aritaserisesi ta masaya san wolonflanana, o san karo loorunan na ††.

⁹ A tun k'a ta tagama damina Babiloni*, san karo fɔlɔ tere fɔlɔ ra, ka taga se Zeruzalɛmu san karo loorunan tere fɔlɔ ra, sabu a ta Ala tun k'a janto a ra ka ɲa. ¹⁰ Esidarasi tun k'a yɛrɛ timinadiya Matigi Ala ta sariya karan na, ani k'a sira tagama, ani ka Izirayelimɔgɔw karan Ala ta sariyaw ni a ta cifɔninw na.

Masacɛ ka cira min di Esidarasi ma

¹¹ Esidarasi tun ye sarakalasebaga* le ye, ani sariya karamɔgɔ*. Matigi Ala tun k'a ta sariyaw ni a ta kuma minw fɔ Izirayelimɔgɔw ye, a tun karan na o kow ra kosebɛ. Masacɛ Aritaserisesi ka sebe min di Esidarasi ma, o sebe le ye nin ye; a ko:

¹² «Ne Aritaserisesi, masaw ta masa, ne le bɛ nin sebe di sarakalasebaga Esidarasi ma, min ye sankolo tigi Ala ta sariyaw karamɔgɔ ye. Ne bɛ bɛɛ fɔ. ¹³ Ayiwa, ne b'a latige k'a fɔ ko Izirayelimɔgɔ min o min bɛ ne ta mara kɔnɔ, sarakalasebagaw, ani Levi* ta mɔgɔw, min o min b'a fɛ ka taga ni ele Esidarasi ye Zeruzalɛmu, o tigi ye taga. ¹⁴ Ne, masacɛ, ani ne ladibaga cɛ wolonfla le bɛ ele ci, ka taga Zuda mara ni Zeruzalɛmu cogo flɛ. I ta Ala ta sariya min bɛ i

boro, i y'a flɛ k'a lɔn ni mɔgɔw bɛ tagamana ka kapa ni o sariya ye. ¹⁵ Ka fara o kan, a diyara masacɛ ni a ladibagaw ye ka warigbɛ ni sanin min di Izirayeli ta Ala ma, Ala min siginin bɛ Zeruzalɛmu, i bɛ taga ni o wari ni o sanin fana ye. ¹⁶ I bena wari ni sanin min o min sɔrɔ Babiloni mara ra, ani sarakalasebagaw ni mɔgɔ tɔw bena fɛn minw di o yɛrɛ sago ma Ala ta batoso ta baara kama Zeruzalɛmu, i bena taga ni o bɛɛ ye. ¹⁷ O ra, i jija ka misitoranw, ani sagajigiw, ani sagaden cɛmanw san ni o wari ye, ani siman sarakaw*, ani rezenji sarakaw*; i bɛ taga o bɛɛ kɛ saraka ye, i ta Ala ta batoso ta sarakabɔnan kan Zeruzalɛmu. ¹⁸ Ni warigbɛ ni sanin tɔ min ka to, ni min ka bɛn ele ni i balema Yahudiyaw ma, aw ye o kɛ ni o ye, ka kapa ni aw ta Ala sago ye. ¹⁹ I ta Ala ta batoso ta batorikeminan minw dira i ma, i bɛ taga o fɛnw bla Zeruzalɛmu ta Ala ɲa kɔrɔ yi. ²⁰ Ni i mako ka lɔ fɛn o fɛn na tuun i ta Ala ta batoso ko ra, i ka kan ka min san, i bɛ se ka o wari bɔ masacɛ ta naforo ra.

²¹ «O ra, ne, masacɛ Aritaserisesi, ne b'a ɲini Efirati ba terebenyanfan warimarabagaw bɛɛ fɛ, ko sarakalasebaga Esidarasi, min ye sankolo tigi Ala ta sariya karamɔgɔ ye, ko ni ale ka fɛn o fɛn ɲini aw fɛ, ko aw ye o di a ma. ²² Aw bɛ se ka o fɛnw di ka se fɔ warigbɛ kilo waga saba ni kɛmɛ looru (3 500), ani simankisɛ kilo waga bisaba (30 000), ani rezenji litiri waga naani ni kɛmɛ looru (4 500), ani turu litiri waga naani ni kɛmɛ looru (4 500), ani kɔgɔ hakeya min o min ka o diya. ²³ Ni sankolo tigi Ala ka fɛn o fɛn ko fɔ a ta batoso ko ra, aw ye o kɛ ka ɲa, janko a ta dimi kana wuri masacɛ ta mara kama, ani a dencɛw kama. ²⁴ Aw ka kan k'a lɔn fana ko aw man kan ka ninsɔngɔ, walama wusugu, walama sirarawari mina sarakalasebagaw fɛ, ani Levi ta mɔgɔw, ani nin Alabatoso dɔnkirilabagaw, ani a dakɔrɔsibagaw, ani a baaradenw, ani nin Alabatoso baarakebaga tɔw si fɛ. ²⁵ Sisan ele Esidarasi, Ala ta hakiritigiya min bɛ i fɛ, ka kapa ni o ye, i ka kan ka kititigebagaw, ani ɲamɔgɔ dɔw sigi, olugu ye Efirati ba terebenyanfan mara mɔgɔw ta kitiw tige, ani minw bɛɛ bɛ i ta Ala ta sariyaw lɔn; minw fana m'a lɔn i ye olugu karan a ra. ²⁶ Ni mɔgɔ o mɔgɔ tɛ i ta Ala ta sariya sira tagama ka ɲa, ani min tɛ masacɛ ta sariyaw fana sira tagama, o tigi ka kan ka faga, walama k'a gben, walama k'a borofɛnw bɛɛ bɔsi a ra, walama k'a bla kaso ra.»

Esidarasi ka baraka la Ala ye

²⁷ Esidarasi ko: «Matigi Ala baraka, an bemaw ta Ala, min k'a don masacɛ jusu ra, ko a ye nin bonya ɲɔgɔn la Matigi Ala ta batoso kan Zeruzalɛmu.

²⁸ Ale Ala le ka kɔnuman kɛ ne ye, k'a to ne ko diyara masacɛ ni a ladibagaw, ani a ta fagamabaw bɛɛ ye. Matigi Ala, ne ta Ala boro tun bɛ ne kan minke, o sababu le ra, ne ka ne yɛrɛ ja gbɛleya ka Izirayeli ta ɲamɔgɔ dɔw lajen ka taga ni olugu ye.»

Esidarasi ni a tagamaɲɔgɔnw

8 Ayiwa, gbatigi minw nana ni ne Esidarasi ye

† Asiri masacɛ, o kɔrɔ ye Pɛrɛsi jamana masacɛ. †† Esidarasi ka o tagama min ke, o tun bɛ kilo waga kelen tagama bɔ.

ka bo Babiloni, masace Aritascriyesi ta wagati ra, ani olugu ta mogow minw togow sebera ni o ye, olugu ye ni ye:

² Gerisomu, ale tun ye Finehasi ta duruja do ye. Daniyeli, ale tun ye Itamari ta duruja do ye.

Hatusi, ale tun ye Dawuda ta duruja do ye.

³ Sekaniya ta mogow do tun lo fana.

Jakariya, ale tun ye Parehosi ta duruja do ye; ce keme ni bilooru tun be ni a ye.

⁴ Zeraya dence Eliyonayi, ale tun ye Pahati Mohabu ta duruja do ye; ce keme fla tun be ni a ye.

⁵ Yahaziyeli dence Sekaniya, ale tun ye Zatu ta duruja do ye; ce keme saba tun be ni a ye.

⁶ Yonatan dence Ebedi, ale tun ye Adini ta duruja do ye; ce bilooru tun be ni a ye.

⁷ Ataliya dence Ezayi, ale tun ye Elamu ta duruja do ye; ce biwolonfla tun be ni a ye.

⁸ Mikayilu dence Zebadiya, ale tun ye Sefatiya ta duruja do ye; ce biseegi tun be ni a ye.

⁹ Yeyeli dence Abidiyasi, ale tun ye Yohabu ta duruja do ye; ce keme fla ni tan ni seegi tun be ni a ye.

¹⁰ Yosifiya dence Selomiti, ale tun ye Bani ta duruja do ye; ce keme ni biwooro tun be ni a ye.

¹¹ Bebayi dence Jakariya, ale tun ye Bebayi ta duruja do ye; ce mugan ni seegi tun be ni a ye.

¹² Hakatan dence Yohanan, ale tun ye Azigadi ta duruja do ye; ce keme ni tan tun be ni a ye.

¹³ Adonikamu ta durujaw ta mogow labanw tun ye Elifeleti ni Yeweli ni Semaya ye; ce biwooro tun be ni olugu ye.

¹⁴ Utayi ni Zakuri, olugu tun ye Bigivayi ta duruja do ye; ce biwolonfla tun be ni olugu ye.

¹⁵ Ayiwa, ko min be woyo ka taga Ahava, ne tagara o lajen o koda ra; an ka an ta fanibonw lo o yoro ra ka tere saba ke yi. Ne nana jama fle minke, ka sarakalasebagaw* fana fle, ne ma Levi* ta mogow si ye o ra. ¹⁶ O ra, ne ka Eliyezeri ni Ariyeli ni Semaya ni Elinatan ni Natan ni Jakariya ni Mesulamu wele, olugu tun ye kuntigi dow ye. Ne ka Yoyaribu ni Elinatan fana wele, olugu tun ye mogow karanninw le ye. ¹⁷ Ne ka o ci ka taga Ido fe, min tun ye jamogow do ye Kasifiya. O tun ka kan ka taga min fo Ido ni a jennogonw ye, minw ye Alabatosa baaradenw ye Kasifiya, ne ka o kumaw fo o ye, ko o ye baaraden dow bla ka na an deme an ta Ala ta batosa ta baaraw ra. ¹⁸ I n'a fo an ta Ala ta boronuman tun be an kan, o sonna ka Serebiya ci ka na an fe; ce hakirman tun lo. Mali, min ye Levi ta duruja do ye, ani Izirayeli ta duruja do, ale ta mogow do tun lo. A tun nana ni a dencew ni a balemaw fana ye; o bee tun kera ce tan ni seegi.

¹⁹ Hasabiya ni Ezayi, minw ye Merari ta duruja dow ye, olugu fana tun nana ni o balemaw ni o dencew ye; o bee tun kera ce mugan. ²⁰ Dawuda ni jamana jamogow tun ka Alabatosa baaraden minw bla Levi ta mogow koro folofolo janko ka o deme, o nana ni o mogow ta duruja dow ye fana. Olugu tun kera baaraden ce keme fla ni mugan ye. O bee tun welera o togow le ra kelen kelen.

²¹ Ayiwa, ka an to Ahava ko koro yi, ne k'a fo mogow ye ko an ye sun don, ka an yere majigi an ta Ala na koro, k'a daari, ko a ye an ni an denw ni

an borofenw bee puman se an seyoro ra. ²² K'a fo masace ye ko a ye sorasiw ni sotigi dow bla ni an ye, janko ka an korosi an juguw ma sira ra, o maroya tun be ne ra; sabu anw yere le tun k'a fo masace ye ka ban ko: «Ni mogow o mogow be tugu an ta Ala ko, Ala ta baraka be to o tigi kan, ka kopuman ke a ye; nka minw be bo Ala ko, Ala ta dimi le be ben olugu kan ni baraka ye.» ²³ O ra, an ka sun don, ka an ta Ala daari; a fana ka an jaabi.

²⁴ O ko, ne ka ce tan ni fla janawoloma sarakalasebagaw kuntigiw ce ra: Serebiya, ani Hasabiya, ani o balema ce tan. ²⁵ Masace ni a ladibagaw ni a ta kuntigiw, ani Izirayelimogow minw bee be Babiloni, olugu ka warigbew ni saninw ni fen minw bee di Alabatosa ta baara kama, ne ka o fenw bee jate o mogow na na. ²⁶ Ne ka warigbe kilo waga mugan (20 000) jate ka o di o ma, ani warigbe minanw kilo waga saba (3 000) ani sanin kilo waga saba (3 000) ²⁷ ani sanin seti mugan, minw hakeya tun be saninden waga kelen bo, ani siranege minan nugunin pumanman fla; o songo tun be sanin songo bo.

²⁸ O ko, ne k'a fo o ye ko: «Aw saninyara ka ke Matigi Ala ta ye; nin minanw fana saninyara. Mogow le k'a latige o yere sago ma ka nin warigbe ni nin sanin di Matigi Ala ma, aw bemaw ta Ala. ²⁹ O ra, aw ka kan ka aw janto nin fenw na kosebe. Ni an nana taga se Zeruzalemu, aw bena o fenw jate Matigi Ala ta batosa bonw kono, sarakalasebagaw kuntigiw, ani Levi ta mogow, ani Izirayeli ta gbatigiw bee na na.»

³⁰ O warigbe ni o sanin ni o minan minw tun jatera, sarakalasebagaw, ani Levi ta mogow ka o mina, ka taga ni o ye an ta Ala ta batosa kono Zeruzalemu.

Esidarasi ni a tagamogonw sera Zeruzalemu

³¹ Ayiwa, an bora Ahava ko yoro ra ka taga se Zeruzalemu, san karo folo tere tan ni fla ra. An ta Ala tun k'a janto an na. A ka an tanga an juguw ma, ani benkannikebagaw ma sira ra.

³² An sera Zeruzalemu minke, an ka tere saba bla ka nenekiri. ³³ A tere naaninan, an ka warigbe ni sanin ni minanw jate an ta Ala ta batosa kono, k'a di sarakalasebaga* Meremoti ma, Huri dence. Finehasi dence Elehazari tun be ni a ye, ani Levi* ta mogow dow, minw tun ye Yosuwe dence Yozabadi ye, ani Binuwi dence Nohadiya. ³⁴ A bee jatera, k'a bee suma tuma min na, an k'a bee lajennin jateda sebe.

³⁵ Mogow minanin minw tun sekora ka na, olugu ka saraka jenitaw* bo Izirayeli ta Ala ye; o ka misitoran tan ni fla ke saraka ye Izirayeli ta mogow bee togow ra, ani sagajigi bikononton ni wooro, ani sagaden ceman biwolonfla ni wolonfla; o ka bakoronin tan ni fla di ka o ke jurumunyafa saraka* ye. O bee kera saraka jenita ye, k'a di Matigi Ala ma. ³⁶ Masace tun ka cira minw fo, o ka o lase masace ta fagamaw ma, ani Efirati ba terebenyanfan jamanatigiw ma; olugu ka Ala ta mogow deme Ala ta batosa lori baara ra.

Yahudiya minw tun ka siya were musow ta

9 Ayiwa, o kow bee temenin ko, jama namogo dow nana ne fe ka na a fo ne ye ko: «Izirayelimogow, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mogow ma son ka o yere mabo nin jamana mogow ra; o ma son ka faran nin jamana ta ko haramuninw na. O ka o ta kewalew kapa ni Kanaanakaw ta kewalew le ye, ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Yebusikaw, ani Amonkaw, ani Mohabukaw, ani Misirankaw, ani Amorikaw. ² O ka o siyaw ta denmusow ta ka o ke o ta musow ye, ka dow di o dencew fana ma; o cogo ra, o ka an ta siya saninman pagami ni nin jamana ta siyaw ye. Kuntigiw ni namogow yere le konna ka nin terenbariyakow ke.»

³ Ne ka o kuma men minke, ne ka ne ta faniw ni ne ta deregeba mina ka o faran, ka ke ne kunsigiw, ani ne bonbosiw tufatufa ye k'a bon; ne jusu kasinin siginin tora. ⁴ O kera minke, Izirayeli ta Ala ta kuma nasiran tun be mogow minw na, olugu bee nana lajen ne koru, sabu mogow minaninw ta terenbariyakow tun digira o ra. Ne koni jusu kasinin siginin tora fo ka taga wulafesaraka bowagati se. ⁵ Wulafesaraka bowagati ra, ne jusu kasinin tun siginin be yoru min na, ne wurira ka bo o yoru ra, ni ne ta faniw ni ne ta deregeba faranfarannin ye. Ne ka ne kinbiri gban ka ne boro lawuri Matigi Ala, ne ta Ala fe.

Esidarasi ka Ala daari mogow ta terenbariya koson

⁶ Ne k'a daari k'a fo ko:

«E, ne ta Ala, ne maroyara fo ka ne kun suuru; ne te se hali ka ne na korota i fan fe, ne ta Ala; sabu an ta jurumunw cayara fo ka an kun datugu. An ta hakew cayara ka se fo sankolo ma. ⁷ K'a ta an bemaw ta tere ra, ka na se fo bi ma, an ta jurumunw cayara. An ta jurumunw le koson, anw ni an ta masacew ni an ta sarakalasebagaw donna siya were mogow ta masacew boro, k'a to o ka an faga, ka an mina ka bo an ta jamana ra, ka an borofenw ce, ka an lamaroya i n'a fo an be cogo min na bi. ⁸ Nka sisan, Matigi Ala, an ta Ala, i makarira an na ka mogow dama dama kisi an ta siya ra, ka yoru do to an ye, an be se ka na sigi yoru min na, i ta jamana saninman konu. O ra, an ta Ala, ele le ka i ta yeelen bo an ye, ka laganfiya donnin di an ma an ta jonya ra; ⁹ sabu anw ye jonw le ye, nka an ta Ala ma an to jonya ra. A ka kopuman ke an ye, ka an ko diya Peresi jamana masacew ye; a ka barakakura don an na, janko an ye an ta Ala ta batoso lo, k'a yoru cenninw lalaga, ani janko an ye sigiyoru panaman soru Zuda ni Zeruzalemu.

¹⁰ «Nka nin ko min kera tan ka ban, an be se ka mun le fo nin ko fe tuun, an ta Ala! An ma i ta kumaw jate; ¹¹ i tun ka o kuma minw fo an ye i ta jonw sababu ra, minw ye ciraw ye. I tun ko: «Aw bena taga jamana min tigiya ta, o jamana mogow ka jamana lanogo ni o ta kewalejuguw ye. O ka o ta kewale haramuninw ke, k'a ta jamana kun kellen na, ka taga a bla a kun do ra, fo ka jamana fa

ni o ta fen saninyabariw ye. ¹² O koson, aw kana aw denmusow di o dencew ma furu ra, aw fana kana o denmusow ta aw dencew ye. Aw kana foyi ke o ye min be se ka o fentigiya, walama min be se k'a to o ye nasuma soru. Ni o kera, aw bena baraka soru, ka jamana fennumanw domu, ani ka o fenw to aw ta duruja nataw fana ye wagati bee.»

¹³ «Ayiwa, nin ko min sera an ma, o ye an yere ta kewalejuguw ni an ta hake caman no le ye. Nka o bee n'a ta, an ta Ala, i ka hake min bo an na, an ta jurumun tun ka ca ni o bee ye belen; i fana ka mogow dama dama panaman to an ye. ¹⁴ Yala an belen ka kan ka ban i ta kuma ma, ka jen furu ra ni nin mogow ye, minw be nin ko haramuninw jonon ke wa? Ni an ka o ke, i tena dimi an koru ka an halaki, ka an bee ban pewu wa? ¹⁵ E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i terennin lo! Anw mogow dama dama le tora bi. An fle i na koru ni an ta hakew ye; k'a soru mogow si te se ka lo ele na koru nin cogo ra tan.»

Izirayelimogow lora o ta jurumunw na

10 Ayiwa, Esidarasi tun k'a kinbiri gban Ala ta batoso na fe, a be Ala daarira, ka o ta jurumunw fo, ka kasi. K'a to o ra, Izirayeli ce, ani a musow, ani a denmisenw camanba nana a lamini; olugu fana tun be kasira kosebe. ² Yeyeli dence Sekaniya, min ye Elamu ta duruja do ye, ale k'a fo Esidarasi ye ko: «An koni ka an ta Ala kan bla, sabu siya were minw ka an lamini, an ka o musow furu. Nka o bee n'a ta, jigi belen be Izirayeli fe nin bee ko. ³ Ayiwa, sisan an ye jennogonya* don ni an ta Ala ye, k'a latige ko an bena o musow ni o denw bee labla, o ye taga; an bena o ke ka kapa ni an matigice Esidarasi ta kuma ye, ani an ta Ala ta kuma nasiran be mogow minw na. Sariya ka min fo an ye, an y'a ke o cogo ra. ⁴ Ele ye wuri, sabu nin ko be ele le boro. An koni be ni i ye. I jija ka nin ko panabo.»

⁵ O kuma fora minke, Esidarasi wurira. A ka sarakalasebagaw* ta namogow ni Levi* ta mogow ni Izirayeli jama bee lajen; a ko o ye kari, ko kuma min fora, ko o bena a ke ten. O karira.

⁶ O ko, Esidarasi bora Ala ta batoso na fe, ka taga Eliyasibu dence Yohanan ta bon konu. K'a to o yoru ra, a ma domuni ke, a fana ma ji min, sabu hali bi a belen tun be kasira mogow minaninw ta terenbariyakow koson.

Izirayelimogow ka jononye do ke

⁷ Ayiwa, o ka Zuda mara mogow ni Zeruzalemukaw ni mogow minaninw bee wele ko o ye na lajen Zeruzalemu. ⁸ O k'a fo ko ka kapa ni namogow ni kuntigiw ta kuma ye, ko ni mogow o mogow ma na sani tere saba ce, ko o bena o tigi borofenw bee bosi a ra, k'a gben ka bo mogow minaninw ta jen ra fana.

⁹ O tere saba konu, Zuda mara mogow ni Boniyaminu ta mogow bee nana lajen Zeruzalemu. O kera san karo konontonnan tere mugan na; jama bee siginin tun be kene kan Ala ta batoso na fe. Nin ko nasiran koson, ani sanji fana koson, o tun

be yereyerera.

¹⁰ Sarakalasebaga* Esidarasi wurira ka lo, k'a fo o ye ko: «Aw ka Ala kan bla, sabu aw ka siya were musow furu; aw ka do le fara Izirayeli ta hakew kan. ¹¹ O ra sisan, aw ye lo aw ta jurumunw na Matigi Ala, aw bemaw ta Ala na korɔ, k'a sago ke. Aw ye faran ka bo nin jamana ta siyaw ra, ka faran nin siya were musow ra.»

¹² Jama bee k'a jaabi ni kanba ye ko: «Can lo! I k'a fo cogo min na, an ka kan k'a ke ten le.» ¹³ O ko: «Nka jama caman le be yan, sanji wagati lo fana; o koson an te se ka to kene ma yan. Nin ko fana te se ka panabo tere kelen walama tere fla doron konɔ, sabu mogɔ caman be an ce ra minw ka jurumun ke nin ko ra. ¹⁴ O ra, an ta pamogow ye lajen jama bee no ra. Ce minw bee be an ta duguw ra, minw ka siya were musow ta, o bena wagati do yira olugu ra, o bee kelen kelen bena na ni o ta dugu pamogɔ dow ye, ani a kititigebaga dow. An bena to ka nin ko panabo ten le fo ka taga a to an ta Ala ta dimiba min be an kan nin ko koson, o dimi ye mabo an na.»

¹⁵ Ayiwa, Asaheli dence Yonatan, ani Tikiva dence Yaziya, olugu doron le ma son o kuma ma; Mesulamu ni Sabetayi min ye Levi* ta mogow ye, olugu fana tun farara o kan. ¹⁶ Nka a tun fora cogo min na, mogɔ minanin tow k'a ke ten. Sarakalasebaga Esidarasi ka gbatigi dow pana-woloma ka bo gba bee kelen kelen na, ka o bee togɔ wele. Olugu lajenna, k'a damina san karo tan-nan tere folo ra, ka ke nin kow panabo ye. ¹⁷ O sanyelema karo folo tere folo, ce minw bee tun ka siya were muso furu, o ka olugu bee ta kow pan-abo ka o ban.

Mogɔ minw tun ka siya were musow ta

¹⁸ Ayiwa, sarakalasebaga* minw tun ka siya were musow ta, olugu le ye nin ye:

Maseya ni Eliyezeri ni Yaribu ni Gedaliya, olugu tun ye Yosadaki dence Yosuwe ta duruja dow ye, ani a balemaw ta durujaw. ¹⁹ Olugu ka o boro don jogon boro, ka layiri ta ko o be o ta musow bla, ani ka sagajigi kelen di ka o ke o ta hakebo sara-ka* ye.

²⁰ Hanani ni Zebadiya, olugu tun ye Imeri ta du-ruja dow ye.

²¹ Maseya ni Iliya ni Semaya ni Yeyeli ni Oziyasi, olugu tun ye Harimu ta duruja dow ye.

²² Elizohenayi ni Maseya ni Sumayila ni Netane-heli ni Yozabadi ni Elehasa, olugu tun ye Pasuri ta duruja dow ye.

²³ Yozabadi ni Simeyi ni Kelaya min be wele fana Kelita, ani Petaya ni Zuda ni Eliyezeri, olugu tun ye Levi* ta mogow ye.

²⁴ Eliyasibu, ale tun ye donkirilabaga do ye.

Salumu ni Telemu ni Uri, olugu tun ye Alabatoso dakorosibaga dow ye.

²⁵ Minw tun be Izirayelimogɔ tow ce ra, olugu ye nin ye:

Ramiya ni Isiya ni Malikiya ni Miyaminu ni Ele-hazari ni Malikiya ni Benaya, olugu tun ye Pare-hosi ta duruja dow ye.

²⁶ Mataniya ni Jakariya ni Yeyeli ni Abidi ni Yeremoti ni Iliya, olugu tun ye Elamu ta duruja dow ye.

²⁷ Eliyonayi ni Eliyasibu ni Mataniya ni Yeremoti ni Zabadi ni Aziza, olugu tun ye Zatu ta duruja dow ye.

²⁸ Yohanan ni Hananiya ni Zabayi ni Atelayi, olugu tun ye Bebayi ta duruja dow ye.

²⁹ Mesulamu ni Maluki ni Adaya ni Yasubu ni Se-hali ni Yeremoti, olugu tun ye Bani ta duruja dow ye.

³⁰ Adina ni Kelali ni Benaya ni Maseya ni Mataniya ni Betisaleli ni Binuwi ni Manase, olugu tun ye Pahati Mohabu ta duruja dow ye.

³¹ Eliyezeri ni Isiya ni Malikiya ni Semaya ni Simeyon ni ³² Boniyaminu ni Maluki ni Semariya, olugu tun ye Harimu ta duruja dow ye.

³³ Matinayi ni Matata ni Zabadi ni Elifeleti ni Yeremayi ni Manase ni Simeyi ni olugu tun ye Ha-sumu ta duruja dow ye.

³⁴ Mahadayi ni Amuramu ni Uweli, olugu tun ye Bani ta duruja dow ye, ³⁵ ani Benaya ni Bediya ni Keluhu ³⁶ ni Vaniya ni Meremoti ni Eliyasibu ³⁷ ni Mataniya ni Matinayi ni Yahasayi ³⁸ ni Bani ni Bin-uwi ni Simeyi ³⁹ ni Selemiya ni Natan ni Adaya, ⁴⁰ ni Makinadibayi ni Sasayi ni Sarayi ⁴¹ ni Azareli ni Selemiya ni Semariya ⁴² ni Salumu ni Amariya ni Yusufu.

⁴³ Yeyeli ni Matitiya ni Zabadi ni Zebina ni Ya-dayi ni Yoweli ni Benaya, olugu tun ye Nebo ta du-ruja dow ye.

⁴⁴ Ayiwa, o mogow bee le tun ka siya were mu-sow ta; o caman fana tun ka denw sorɔ ni o mu-sow ye.

Nehemi

Kitabu faamucogo

Nehemi ta kitabu sebebaga ye Nehemi yere ye. A sebera Esidarasi ta kitabu ko fe. Yahudiya minw tun minana ka taga jamana were ra, olugu minw tun be baara kera Peresi masaceba ta masaso kono, Nehemi tun ye olugu do ye. Nehemi tora o yoro ra ka Zeruzalemu dugu ko men minke, ko dugu kogow bee benbenna, a jusu kasira kosebe. O ra masaceba k'a labla, ko a ye taga Zeruzalemu kogow lo kokura. Ale tagara se Zeruzalemu, san tan ni saba, Esidarasi taganin ko. A tagara Esidarasi ta baara to laban, ka seko ka na masaceba koro tuun. Nka a taganin ko, mogow ka Ala kan bla tuun. O koson Nehemi tagara tuun Zeruzalemu, ka taga o karan. Nin kitabu be Ala ta mogow ta jusukungbeleya yira an na. A fana be Ala ta numanya yira an na, ani a ta makari, a ta mogow ta fan fe. Ni o ka nimisa tuma o tuma, Ala be yafa o ma, ka son o ma. Nehemi tun ye lanamogo ye; baarakabagaba tun lo fana. Gbeleya ni toro minw sera a ma, o m'a to a ye baara lalo.

Kitabu konokow

Nehemi nana Zeruzalemu dugu cogoya fle

Dugu kogo locogo

Esidarasi ka Ala ta sariya ta kumaw karan mogow ye

Nehemi ka mogow karan ka o bla sirajuman kan

Zeruzalemu dugu kibaroya fora Nehemi ye

1 Hakaliya dence Nehemi ta ko: Ayiwa, masace Aritaserisesi ta masaya san mugannan na, Kisilevu karo † ra, ka ne to masadugu kono, min ye Suzi ye, ² Hanani, min ye ne balema do ye, ale ni mogow dama dama bora Zuda mara ra, ka na. Yahudiya to minw tora yi, o mogow minanin minw tun sekora ka taga Zuda mara ra, ne ka o pininka olugu ko ra, ani Zeruzalemu dugu cogo ra. ³ O k'a fo ne ye ko mogow minanin minw panaman tora, minw sekora ka taga sigi Zuda mara ra, ko o mogow koni be jani ni maroyaba le ce ra yi; o ko wow be Zeruzalemu laminikogo ra, ko tasuma k'a konw fana jeni.

Nehemi ka Ala daari

⁴ Ayiwa, ne ka o kumaw men minke, ne sigira ka kasi. Ne panasisira fo tere dama; ne ka sun don, ka sankolo tigi Ala daari. ⁵ Ne ko: «E, Matigi Ala, sankolo tigi Ala, i ka bon, i ye siranyafenba le ye. Ele le be to i ta jennogonya ra, ka kopuman ke i kanubagaw, ani i ta kuma siratagamabagaw ye. ⁶ Sabari ka i toro malo, ka i janto ne ra, ka i ta jonce ta daariri lamén, sabu ne be i daarira su ni tere i ta jonw ye, minw ye Izirayelimogow ye. Izirayelimogow ka jurumun minw ke, ani ne yere ni ne ta somogow ka jurumun minw ke ka i hake

† Kisilevu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo konontannan ye.

ta, ne lora o jurumunw bee ra. ⁷ An koni ka kojugu caman le ke ka i hake ta. I ka kumaw, ani cifoninw, ani i ta kolatigenin minw fo i ta baarden Musa ye, an ma o sira tagama. ⁸ I tun ka kuma min fo i ta baarden Musa ye, i hakiri to o kuma ra; i tun ko, ko: «Ni aw ka ne kan bla, ne bena aw gben ka aw janjan siyaw ce ra. ⁹ Nka ni aw sekora ka na ne fe, ka ne ta kumaw lamén, k'a sira tagama, o tuma hali ni a kera ko aw ta mogow tagara fo dunupa dan le ra, ne bena o lana ka bo o yoro ra ka na ni o ye nin yoro ra, ne ka nin yoro min panawoloma, k'a ke ne togo sigiyoro ye.» ¹⁰ I ta jonw lo, i ta mogow lo; ele le ka o kunmabo i ta fangatigiya ni i ta sebayaba baraka ra. ¹¹ E, Matigi Ala, sabari ka i toro malo ka i ta jonce ta daariri lamén, ka i ta jonw bee ta daariri lamén, sabu i togo ye bonya, o le ka di i ta jonw ye. Ne b'a fe ka ko min ke bi, a to o ye ja, janko ni ne tagara nin ce ja koro, ne ko ye diya a ye.»

Ayiwa, o wagati y'a soro ne le tun ye masace ta minnifendibaga ye.

Nehemi tagara Zeruzalemu

2 Nisan karo †† ra, Aritaserisesi ta masaya san mugannan na, lon do, ka ne to masace ja koro, ne ka duven ta ko ne be do di a ma. Ne ja tun ma deri ka kumu ka ye masace ja koro ni o lon te. ² Masace ka ne pininka ko: «Mun le ka i ja

†† Nisan karo, walama Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

kumu tan k'a soro bana te i ra? I b'a soro jusukasi le be i ra.» Ne siranna kosebe, ³ nka ne ka masace jaabi ko: «Ala ye si di masace ma! Mun na ne pa te kumu, k'a soro ne bemaw suw donna dugu min na, o dugu bee benna, ani tasuma k'a donda konw jeni k'a cen?» ⁴ Masace ka ne pininka ko: «I b'a fe ne ye mun le ke i ye sa?» Ne ka sankolo tigi Ala daari, ⁵ ka soro ka masace jaabi. Ne ko: «Ni a benna masace ma, ni masace be son a ta jonce ta kuma ma, o tuma masace ye ne bla ka taga Zuda mara ra, janko ne bemaw suw donna dugu min na, ne ye taga o dugu lo kokura.» ⁶ Masace ni a ta masamuso tun siginin be jagon koru. Masace ka ne pininka ko: «O tagama bena ke tere jori tagama le ye? I bena seko wagati juman?»

Ne ka ne sekowagati yira a ra. O ra, masace sonna ka ne bla ka taga. ⁷ Ne k'a fo masace ye fana ko: «Ni a benna masace ma, o ye sebe dow di ne ma ka taga o di Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigiw ma, janko o y'a to ne ye teme ka taga se fo Zuda mara ra. ⁸ Sebe do fana ye di ne ma ka taga di Asafu ma, min ye masace ta yiriforo korosibaga ye, janko ale ye yiriw di ne ma. Sankasojan min be Alabatoso kere fe, ne bena o dondaw lalaga ni o yiriw ye, ani dugu laminikogo, ani ne yere ta sibon.» Masace sonna ne ta kuma ma, sabu ne ta Ala ta boronuman tun be ne kan.

⁹ O ko, ne tagara Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigiw fe, ka taga masace ta sebew di o ma. Masace tun ka kerekuntigiw, ani sotigi dow ci ka taga ne blasira.

¹⁰ Ayiwa, Horonikace Sanbala, ani Amankace Tobiya min tun ye pamogo do ye, olugu ka ne nako men minke, o ma diya o ye, k'a ye ko mogo do be nana a janto Izirayelimogow ra, ka hera jini o ye.

¹¹ Ne sera Zeruzalemu minke, ne ka tere saba ke yi. ¹² O ko, ne ni mogo dama dama bora su fe. Nka ne ta Ala tun ka min don ne jusu ra, ko ne ye a ke Zeruzalemu dugu ye, ne tun ma o fo mogo si ye ban. Began were tun te ne fe ni ne yere ta fali te, ne tun yelenna min kan. ¹³ Ne bora su fe Kurufurance ta donda fe; ne tagara Jega belebele ta bunun yoro ra, Sununkun ta donda fan na. Ne ka Zeruzalemu kogow fe. Ne k'a ye ko wow b'a fan bee ra, ani ko tasuma k'a konw jeni ka o cen. ¹⁴ O ko, ne tagara Bunun ta donda fan na, masace ta ko yoro ra. Nka ne tun yelenna fali min kan, o temeyoro ma soro. ¹⁵ O su kelen na, ne yelenna ka bo kurufurance ra; hali bi ne tun be kogo korosira. O ko, ne sekora ka taga don Kurufurance ta donda fe ka taga so.

¹⁶ Dugu pamogow tun m'a lon ne tagara yoro min na, ani ne tun tagara min ke, sabu hali bi ne tun ma foyi fo Yahudiyaw ye ban, walama sarakalasebagaw*, walama pamogow, walama kuntigiw. Ne tun ma foyi fo baara pamogow si ye fana. ¹⁷ Ko fe le, ne nana a fo o ye ko: «Bono min be an kan, aw yere na be o ra. Zeruzalemu kogow cenna, tasuma k'a dondaw ta konw jeni. Aw ye na, an ye Zeruzalemu kogow lo, janko maroya ye bo an kan.» ¹⁸ Ne ta Ala ta boronuman tun be ne kan cogo min na, ani masace tun ka kuma minw fo ne ye, ne ka o fo o ye. O ka ne jaabi ko: «An ye wuri

ka lori damina!» O jijara ka o baaranuman damina.

Sanbala ni Tobiya ka Yahudiyaw logobo

¹⁹ Nka Horonikace Sanbala ni Amankace Tobiya min tun ye pamogo do ye, ani Arabuce Gesemu, olugu ka o ko men minke, o ka an logobo, ka yereko an ma, k'a fo ko: «Aw be mun le kera nin ye de? O tuma aw b'a fe ka muruti masace ma le ke?» ²⁰ Ne ka o jaabi ko: «Sankolo tigi Ala bena a to an ta baara ye na. Anw minw ye a ta jonw ye, an koni bena kogo lori damina; nka aw koni, aw ninyoro te Zeruzalemu, aw ta fanga te Zeruzalemu kan, aw togo tena fo Zeruzalemu.»

Yahudiyaw ka Zeruzalemu laminikogo lori damina

3 Sarakalasebagaw kuntigiba* Eliyasibu ni a sarakalasebaga jagonw ka baara damina. Olugu ka Sagaw ta donda lo, k'a saninya Ala ye, k'a konw don a ra. O ka lori ke ka taga se fo Meha ta sankasojan ma, ka o saninya Ala ye, ka lori ke tuun ka taga se fo Hananeheli ta sankasojan ma.

² Zeriko dugumogow ka lori ke ka gban olugu ra. Imiri dence Zakuri ka lori ke ka gban olugu ra.

³ Sena ta durujaw ka Jegew ta donda lo. O k'a yiriw don, k'a konw don a ra, k'a sogonanw ni a berew don.

⁴ Hakosi dence Huri, o dence Meremoti fana ka yoro dow lalaga ka gban olugu ra.

Mesezabeli dence Berekiya, o dence Mesulamu fana ka yoro dow lalaga.

Bana dence Sadoki fana ka yoro dow lalaga.

⁵ Tekoha ta mogow fana ka yoro dow lalaga ka gban olugu ra. Nka olugu ta pamogow ma son ka o yere majigi baarakuntigiw ye ka baara ke.

⁶ Paseha dence Yehoyada ni Besodiya dence Mesulamu, olugu ka Dondakoro lalaga. O k'a yiriw don, k'a konw don a ra, k'a sogonanw ni a berew don.

⁷ Yoro min gbanna o ra, Gabahonkace Melatiya ni Meronitikace Yadon, olugu ka o yoro lalaga, olugu ni Gabahonkaw ni Misipakaw. Olugu tun be Efirati ba terebenyanfan ta jamanatigi ta mara le konu.

⁸ Yoro min gbanna o ra, Haraya dence Uziyeli, min tun ye saninfagabaga ye, ale ka o yoro lalaga.

Yoro min gbanna o ra, Hananiya min tun ye turu kasadiman lalagabaga do ye, ale ka o yoro lalaga. O ka Zeruzalemu dugu laben o cogo ra fo ka taga se kogo bonyayoro ma.

⁹ Yoro min gbanna o ra, Huri dence Refaya, min tun ye Zeruzalemu mara tarance pamogo ye, ale ka o yoro lalaga.

¹⁰ Yoro min gbanna o ra, Harumafu dence Yedaya ka o yoro lalaga; o yoro tun be a ta so na fe.

Hasabiniya dence Hatusi fana ka yoro dow lalaga ale kere fe.

¹¹ Harimu dence Malikiya ni Pahati Mohabu dence Hasubu ka kogo fan do were lalaga, ani Dibiw ta sankaso.

¹² Yoro min gbanna o ra, Halohesi dence Salumu

min tun ye Zeruzalemu mara tarance tɔ kelen jamɔɔ ye, ale ni a denmusow ka o yɔrɔ lalaga.

¹³ Kurufurance ta donda, Hanun ni Zanoaha dugumɔɔw le ka o yɔrɔ lalaga, k'a konw don a ra, k'a sɔɔɔnanw ni a berew don. O ka kogo lalaga fana k'a janya se fɔ nɔngɔn † na waga kelen, ka taga se fɔ Sununkun ta donda ma.

¹⁴ Rekabu dence Malikiya min tun ye Beti Hak-eremu dugu jamɔɔ ye, ale ka Sununkun ta donda lalaga. A k'a lɔ, k'a konw don, ani a sɔɔɔnanw ni a berew.

¹⁵ Kɔli Hoze dence Salumu min tun ye Misipa mara jamɔɔ ye, ale ka Bunun ta donda lalaga. A k'a lɔ k'a datugu, k'a konw don a ra, k'a sɔɔɔnanw ni a berew don. A ka Silohamu ta ji yɔrɔ ta kogo fana lɔ, min be masace ta yiriforo kɔrɔ, ka taga se fɔ sira min be jigi ka bɔ Dawuda ta masabonba* ra.

¹⁶ O kɔ, Azibuki dence Nehemi, min tun ye Beti Suri mara tarance jamɔɔ ye, ale ka Dawuda ta sudonyɔrɔ nafeyɔrɔ lalaga, ka taga se fɔ jidinga ma, ani ka taga se fɔ kerekɛɛw ta so ma.

¹⁷ O kɔ, Levi ta mɔɔɔ dɔw fana ka yɔrɔ dɔw lalaga; olugu tun ye Bani dence Rehumu ye, ani Hasabiya, min tun ye Keyila mara tarance jamɔɔ ye; ale ka baara ke ka gban Rehumu na.

¹⁸ O kɔ, o balema minw tun be ni Henadadi dence Bavayi ye, min tun ye Keyila mara tarance tɔ kelen jamɔɔ ye, olugu fana ka yɔrɔ dɔw lalaga.

¹⁹ Yosuwe dence Ezeri min tun ye Misipa jamɔɔ ye, ale ka kogo fan dɔ were lalaga ka gban olugu ra; o fan nasinnin be kerekeminanw ta so yelenyɔrɔ ma; a be kogo nɔngɔn na.

²⁰ O kɔ, Zabayi dence Baruki jijara kosebe ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta kogo nɔngɔn na ka taga a bla sarakalasebagaw kuntigiba Eliyasibu ta so donda ra.

²¹ O kɔ, Hakɔsi dence Huri, o dence Meremoti, ale ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta Eliyasibu ta so donda ra, ka taga a bla fɔ a ta so dan na.

²² O kɔ, sarakalasebaga minw tun be o yɔrɔ mara ra, olugu fana ka yɔrɔ dɔw lalaga.

²³ O kɔ, Boniyaminu ni Hasubu fana ka o ta so nafeyɔrɔ lalaga.

O kɔ, Ananiya dence Maseya, o dence Azariya fana k'a yere ta so nafeyɔrɔ lalaga.

²⁴ O kɔ, Henadadi dence Binuwi ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta Azariya ta so yɔrɔ ra ka taga a bla fɔ kogo nɔngɔn na, logologo fan na.

²⁵ Uzayi dence Palali ka yɔrɔ dɔw lalaga; o yɔrɔ tun pasinnin be kogo nɔngɔn ni sankasojan ma, masace ta so na fe, kasobon lukene kere fe.

O kɔ, Parehɔsi dence Pedaya ²⁶ ani Alabatoso baaraden minw siginin tun be Ofeli kongori kan, olugu ka yɔrɔ dɔw lalaga, ka taga se Ji ta Donda ma, terebɔyanfan na, ani sankasojan fan na.

²⁷ O kɔ, Tekohakaw fana ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta sankasojan na, min janyara ka bɔ kogo kunna, ka taga se fɔ Ofeli ta kogo ma.

²⁸ K'a damina Sow ta Donda ra, sarakalasebagaw be kelen kelen ka yɔrɔ dɔw lalaga o ta so

† Nɔngɔn na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

nafeyɔrɔ ra.

²⁹ O kɔ, Imeri dence Sadoki ka yɔrɔ dɔw lalaga a yere ta so na fe.

O kɔ, Sekaniya dence Semaya, min tun ye Terebɔyanfan ta Donda kɔrɔsibaga ye, ale fana ka yɔrɔ dɔw lalaga.

³⁰ O kɔ, Selemiya dence Hananiya ni Salafu dence wɔrɔnan min ye Hanun ye, olugu ka kogo fan dɔ were lalaga.

O kɔ, Berekiya dence Mesulamu ka yɔrɔ dɔw lalaga a yere ta sow na fe.

³¹ O kɔ, Malikiya min tun ye saninfagabaga dɔ ye, ale ka yɔrɔ dɔw lalaga, ka taga se fɔ Alabatoso baaradenw ta so ma, ani jagokebagaw ta so; yɔrɔ min be Yɔrɔkɔrɔsibagaw ta donda na fe, ka taga se fɔ Dugukɔrɔsibagaw ta bon ma, min be kogo nɔngɔn kɔrɔ.

³² Ayiwa, yɔrɔ min tun be kogo nɔngɔn ta sankaso ni Sagaw ta Donda ce, saninfagabagaw ni jagokebagaw le ka o yɔrɔ kogow lalaga.

Sanbala ka Yahudiyaw mafiyɛnya

³³ Ayiwa, Sanbala nana a men minke ko an be dugu laminikogo lora, o ma diya a ye; a dimina kosebe. A ka ke an Yahudiyaw logɔɔ ye. ³⁴ A k'a fɔ a ta dugumɔɔw ni Samari kerekɛjama na ko: «Nin Yahudiya barakantanw be mun le kera tan de? Yala o b'a miiri ko o bena kogo lɔ kokura le wa, ka sarakaw bɔ, ka nin baara ban bi yere le ke? O tuma tasuma ka nin kabakuru minw jeni, ani bɔɔɔ ka o datugu, yala olugu be se ka nin kabakuruw labɔ ka o lɔ kokura tuun wa?»

³⁵ Amɔnkace Tobiya min tun lonin be Sanbala kɔrɔ, ale ko: «A to o ye a lɔ sa! Hali ni kongowurunin dɔ le ka yelen o ta kogo nin kan, a bena a kabakuruw be benben!»

Nehemi ka Ala daari

³⁶ «E, an ta Ala, an lamɛn, sabu o be an mafiyɛnyara.

O be dɔɔyari min lasera an ma, a to o ye ben olugu yere le kan yi!

A to o juguw ye na o ce ka taga o ke jonw ye jamaana were ra.

³⁷ I kana o ta hakew yafa, i kana o ta jurumunw josi ka bɔ i na kɔrɔ, sabu o ka kogo lɔbagaw mafiyɛnya.»

³⁸ O ra, an ka kogo lɔ k'a lamini k'a ben, k'a lɔ se fɔ a cemance ra; sabu mɔɔɔw be tun ka baara ta ni o jusu be le ye.

Sanbala ko a be Yahudiyaw kere

4 Nka wagati min Sanbala ni Tobiya ni Arabuw ni Amɔnkaw ni Azidɔdikaw nana a men ko Zeruzalemu dugu laminikogo lɔri be tagara na, ani ko a wow be datugura, o dimina kosebe. ² O ka janfa siri ko o bena Zeruzalemu dugu kere, ka dugu pagami. ³ An fana ka o men minke, an ka an ta Ala daari; o kɔ, an ka mɔɔɔ dɔw bla ka yɔrɔw kɔrɔsi su ni tere, janko o kana na ben an kan.

⁴ Nka Zuda mara mɔɔɔw nana ke a fɔ ye ko: «Baarakebagaw baraka be desera, k'a sɔrɔ

kabakurutonw belen ka ca. An kɔni tena se ka nin kogo lɔ le fiyewu!»⁵ An juguw kɔni, olugu tun b'a foro ko: «Sani o ye na a lon ko an be nana, walama sani o ye an ye, o y'a soro an donna o ce ra ka ban, ka o faga, ka o ta baara lalo.»

Nehemi ka kerekeminanw di a ta mogow ma

⁶ Yahudiya minw tun siginin be ni an juguw ye, olugu nana sijaga caman ka na an lasomi; o tun be to k'a fo an ye ko: «Ni aw ka munu fan o fan, o bena na ben an kan.»

⁷ O ra, kogo ka surun fan minw na, ne ka mogow dɔw lolo kogo ko fe o yorow ra, ani yoro minw lablanin be. Ne ka o lolo, gba be ni a ta yoro, ni o ta kerekemuruw ni o ta tamanw ni o ta kalanw ye o boro. ⁸ Ne nana yoro be fe ka ja tuma min na, ne gbarara jamogow ni kuntigiw ni mogow to ra k'a fo o ye ko: «Aw kana siran o ja. Aw ye aw hakiri to Matigi ra, ale Ala min ka bon, ani siranyafenba lo fana; aw ye kere ke aw balemaw ni aw dencew ni aw denmusow ni aw ta musow ni aw ta bonw koson.»

⁹ Ayiwa, an juguw nana a lon ko an bora o ta jen korɔ ma, ani ko Ala ka o ta jen korotige minke, an sekora ka taga kogo korɔ, be k'a ta baara ta.

¹⁰ K'a ta o lon na, mogow tarance doron le tun be baara ke; o tarance to kelen tun be o ta negederegew don, ka lo ni o ta tamanw ye, ani o ta negebennanw, ani o ta kalanw ye o boro. Kerekuntigiw tun lonin be Zuda ta mogow be ko fe. ¹¹ Minw tun be kogo lora, ani minw tun be minanw tara, olugu tun be o ta baaraw kera ni o boro kelen ye, ka kerekeminan do mina boro to kelen na. ¹² Lɔrikebaga be kelen kelen ta kerekemuru tun sirinin be a geren kelen na, k'a ta baara ra. Ce min tun ka kan ka buru fiye, ale tun lonin be ne korɔ. ¹³ Ne k'a fo jamogow ni kuntigiw ni jama to ye ko: «Baara ka ca, kogo ka jan, an ce ka jan jogon na fana. ¹⁴ O ra, ni aw nana burufiyekan men ka bo fan min na, aw ye taga lajen o yoro ra. An ta Ala bena kere ke an ye.»

¹⁵ An tun be an ta baara ke o cogo le ra lon o lon. Tamanw tun be mogow taran kelen boro, k'a ta dugugbeda ra fo ka taga lolo bo su fe. ¹⁶ O wagati ra, ne k'a fo mogow ye tuun ko: «Mogow be kelen kelen ni a ta baarakejogon ye to Zeruzalemu dugu kono su fe. Ni o kera, an bena dugu korosi su fe, ka baara ke tere fe. ¹⁷ Ne ni ne balemaw, ani ne baarakejogonw, ani yorokorosibagaw, an si ma an ta faniw bo an yere ra. Be ta kerekeminan tun be a boro, hali ni a tun be taga ko le †.»

Nehemi ka Yahudiyaw ta terenbariyakow panabo

⁵ Ayiwa, wagati do nana ke, Yahudiya dɔw ni o musow ka kuma caman fo, ka o balema Yahudiya towaraki kosebe. ² Dɔw tun b'a fora ko: «Anw ni an dencew ni an denmusow ka ca; aw ka kan ka siman di an ma janko an ye domuni ke ka baro!» ³ Dɔw fana ko: «Ni kongow wagati ka se,

† Kitabu dɔw kono a sebera ko: «An ta kerekeminanw doron le tun be an boro, ani ji.»

anw ka kan ka an ta forow ni an ta rezenforow, ani an ta bonw le tonomasigi janko ka siman soro k'a domu.» ⁴ Dɔw ko tuun ko: «Anw ka kan ka an ta forow ni an ta rezenforow tonomasigi ka o wari ta, janko ka ninsongo sara masace ye; ⁵ k'a soro anw ni an ta jamana mogow be ye siya kelen le ye; olugu ta denw ni an ta denw be ye kelen ye. O be n'a ta, an ka kan ka an dencew ni an denmusow di ka o ke jonw ye. An denmuso dɔw kera jonw ye ka ban; se foyi te an ye fana, sabu an ta forow ni an ta rezenforow kera mogow werew ta ye.»

⁶ Ayiwa, ne ka o torokow ni o kumaw men minke, ne dimina kosebe. ⁷ Ne k'a latige ko ne bena kumagbelen fo jama jamogow ni a kuntigiw ye. Ne ko o ma ko: «Mun koson aw be juru don aw balemaw ra, ka tonon jini a ra o fe?» Ne ka o wele jogonyeba do ra, janko ka o ko panabo ni o ye.

⁸ Ne k'a fo o ye ko: «An balema Yahudiya minw tun fiyeerera siya werew ma ka o ke jonw ye, an jijara ka an seko ke, ka olugu kunmabo. Sisan aw yere le be sekora ka aw balemaw fiyeere tuun an yere ta mogow ma!» O jera, o ma foyi soro k'a fo. ⁹ Ne ko o ma tuun ko: «Aw be min kera tan, o man ji. Aw tun ka kan ka siran Ala ja, janko an jugu minw ye siya were mogow ye, olugu kana na maroya bla an na. ¹⁰ Ne ni ne balemaw ni ne baarakejogonw, anw fana ka wari ni siman di mogow ma juru ra. Sisan an ye o juruw to o ye.

¹¹ Aw ye o ta forow, ani o ta rezenforow, ani o ta oliviyesunw, ani o ta bonw seko o ma bi yere. Aw tun b'a fe ka tonon min fana soro o fe aw ta wari ni aw ta siman ni aw ta rezenji ni aw ta turu ra, ko fen o fen sigiyoroma keme, ko sigiyoroma kelen ye fara o kan, aw ye kaari o be ko.»

¹² O ka ne jaabi ko: «I ka min fo, an bena a ke ten. An bena o borofenw seko o ma; an fana tena tonon foyi jini o fe tuun.» O ra, ne ka sarakalasebagaw wele; ne k'a fo ko o mogow ye kari sarakalasebagaw yere ja na, ko o ka min fo, ko o bena a ke ten. ¹³ Ne ka ne ta deregeba foni k'a yuguyugu, k'a fo ko: «Ni mogow min ma nin layiri dafa, Ala ye o tigi fana yuguyugu nin cogo ra, k'a faran ka bo a ta somogow ni a ta borofenw ce ra. Ala ye a yuguyugu fo k'a lakolon to.» Jama be k'a jaabi k'a fo ko «Amina!» O ka Matigi Ala tando. Min tun latigera, o k'a ke ten.

Nehemi kera jamanatigipuman ye

¹⁴ Ka ne to Zuda mara jamanatigiya ra Arisaserisesi ta masaya wagati ra, k'a ta a ta masaya san mugannan na ka taga se a san bisaba ni flanan ma, o san tan ni fla be kono, ne ni ne ta gbmogow si ma masace ta ninsongo mina mogow fe, ka o ke ka an yere baro. ¹⁵ Jamanatigi folo minw konna ne ja, olugu tun ka mogow sege kosebe. O tun be mogow jagboya ko o ye warigbe binaani le di olugu ma lon o lon; domuni ni rezenji nin te o ra. Hali o ta kuntigiw, olugu fana tun ka o ta fanga digi mogow kan kosebe. Nka ne koni ma o jogon ke, sabu Alapasiran tun be ne ra. ¹⁶ Ne ka ne yere bla nin kogo lori baara le ra. Ne baarakejogonw fana lajenna ka baara ke. An fana ma dugukolo si

san. ¹⁷ Ka fara o bæ kan, Yahudiyaw kuntigi cɛ kɛmɛ ni bilooru le tun bɛ to ka domuni kɛ ne fɛ. Minw tun bora an lamini jamanaw ra ka na an fɛ, olugu nin tɛ o ra. ¹⁸ Lon o lon misitoran kelen le tun bɛ faga ne ta so, ani saga panaman wɔɔɔ, ani sisɛw. Ne le tun bɛ lo ni o musakaw bæ ye. Tere tan o tere tan, o tun bɛ na ni rɛzɛnji suguya bæ camanba ye. Nka o bæ n'a ta, mɔgɔw tun ka kan ka siman minw di jamanatigi ma, ne ma sɔn ka o jini o fɛ, sabu baara doni tun gbiriyara mɔgɔw ma kojugu.

¹⁹ E, ne ta Ala, ne ka kopuman minw bæ kɛ nin mɔgɔw ye, o koson i hakiri to ne ra, ka ja ne ma.

Yahudiyaw juguw wurira o kama tuun

6 Ayiwa, Sanbala ni Tobiya ni Arabuce Gesemu ni an jugu tɔw nana a mɛn ko an ka kogo lalaga, ko hali wo kelen ma to kogo ra tuun. O wagati ra ne tun ma konw don fɔlo. ² Sanbala ni Gesemu ka cira dɔ ci o le ra, ka n'a fɔ ne ye ko: «Na, an ye jɔgɔn ye Kefirimu, Ono kɛnɛgbɛ ra.» K'a sɔɔ o tun b'a fɛ ka ne janfa le.

³ Ne ka ciraden dɔw ci ka taga fɔ o ye ko: «Baaraba le bɛ ne fɛ yan belɛn, o koson ne tɛna se ka taga yi. Ni ne ka bɔ yan ka taga aw fɛ, baara bɛna lalɔ.»

⁴ Nka o belɛn ka o cira kelen ci ka na, ka se fɔ sipaga naani. O na o na, ne fana ka o jaabi ni nin kuma kelen le ye. ⁵ A sipaga loorunan na, Sanbala k'a ta baaraden kanbelɛn ci ne fɛ ni o kuma kelen ye tuun. Sɛbɛ dɔ tun bɛ ale boro, o dayɛlɛnin bɛ.

⁶ A tun sɛbera o sɛbɛ kɔnɔ ko: «O b'a fɔra siya wɛrɛw cɛ ra ko ele ni i ta jamana mɔgɔw b'a fɛ ka muruti. Gesemu fana ka o kuma kelen fɔ; ko o le koson ele ni Yahudiya tɔw bɛ kogo lalagara. O b'a fɔra fana ko ele le bɛna kɛ o ta masacɛ ye, ⁷ ko i yɛrɛ ka cira dɔw panawoloma ka ban ko olugu y'a fɔ Zeruzalɛmu ko: «Masacɛ dɔ bɛ Zuda mara ra!» Ayiwa, nin ko kibaroya tɛna mɛɛn ka se masacɛ ma. O ra, na, an ye jɔgɔn ye.»

⁸ Ne k'a jaabi ko: «Ele bɛ nin ko minw bæ fɔra, o si tɛ can ye; ele yɛrɛ le bɛ nin bæ miirira i yɛrɛ kɔnɔ k'a fɔ.»

⁹ Can ra, o mɔgɔw bæ tun b'a fɛ ka an lasiran le; o tun b'a miirira ko o kumaw bɛna kɛ sababu ye ka an fari faga, k'a to an ye baara dabla.

E, Ala, baraka don ne ra sisan janko ne ye baara kɛ.

Cira min tun b'a fɛ ka Nehemi janfa

¹⁰ Ayiwa, lon dɔ ne tagara Metabeli dɛncɛ Delaya ta dɛncɛ Semaya ta so kɔnɔ. Ne tagara a sɔɔ ko ale k'a yɛrɛ datugu a ta so yi. A ko ne ma ko: «Na, an ye taga jɔgɔn ye Ala ta batoso kɔnɔ, yɔɔ saninman* kɔnɔ. An bɛna don ka daw datugu an yɛrɛ da ra, sabu mɔgɔ dɔw bɛ nana, ko o bɛ na i faga. O b'a fɛ ka na i faga su fɛ.» ¹¹ Ne k'a jaabi ko: «Ne bɔjɔgɔnko bɛ se ka bori cogo di? Ne bɔjɔgɔnko bɛ se ka taga don Ala ta yɔɔ saninman kɔnɔ cogo di ni o ma ne faga? Ne kɔni tɛna taga yi!» ¹² Ne tun k'a kɔɔsi k'a ye ko Ala le tun m'a ci ne fɛ fiyewu; Sanbala ni Tobiya le tun ka wari di a

ma. O koson a tun nana o cirayakuma fɔ ne ye.

¹³ O tun ka o wari di a ma ko a ye nin kuma fɔ, janko ne ye siran ka tugu a ta kuma kɔ, ka kojugu dɔ kɛ, min bɛ kɛ sababu ye ka ne tɔgɔ cɛn, ka ne mafiyɛnya.

¹⁴ E, ne ta Ala, i hakiri to Tobiya ni Sanbala ra, ka o sara ka kapa ni o ta kewalɛw ye. I hakiri to ciramuso Nohadiya fana ra, ani cira tɔ minw tun b'a fɛ ka ne lasiran.

Nehemi juguw maroyara

¹⁵ Ayiwa, kogo baara bæ banna ka bɛn Eluli karo † tere mugan ni looru ma. A baara bæ kera ka ban tere bilooru ni fla le kɔnɔ. ¹⁶ An juguw, ani siya minw bæ ka an ta jamana lamini, olugu ka o mɛn minke, o siranna; o maroyara kɔsɛbɛ, sabu o k'a faamu ko Ala le ka an dɛmɛ ka nin baara kɛ.

¹⁷ O wagatiw bæ ra, Zuda mara jɔgɔn dɔw ni Tobiya tun ka kibaroya caman ci jɔgɔn ma. ¹⁸ O kera, sabu Zuda mara mɔgɔ caman tun karira ko olugu bɛ Tobiya ta jɛn le ra, sabu Tobiya tun ka Ara dɛncɛ Sekaniya dɛnmuso furu. Tobiya dɛncɛ Yohanan fana tun ka Berekiya dɛncɛ Mesulamu ta dɛnmuso furu. ¹⁹ O tun bɛ to ka na Tobiya ta kopumanw lakari ne ja kɔɔ; o tun bɛ taga ne ta kumaw fana fɔ a ye. O Tobiya tɔgɔ le tun bɛ sɛbɛw cira ne ma janko ka ne lasiran.

Zeruzalɛmu dugu kɔɔsɛcogo

7 Kogo nana lo ka ban minke, ani ne nana a konw don tuma min na, an ka dakɔɔsɛbagaw, ani donkirilabagaw, ani Levi* ta mɔgɔw sigi o ta baaraw ra. ² Ne ka Zeruzalɛmu dugu kopaw karifa ne balemacɛ Hanani ma, ani Hananiya min tun ye Zeruzalɛmu kɛrɛkunbenbon kuntigi ye, sabu ale tun ye mɔgɔ terennin le ye; Alapasiranbaga tun lo fana ka tɛmɛ mɔgɔ caman kan.

³ Ne k'a fɔ o ye ko: «Aw kana Zeruzalɛmu dugu dondaw dayɛlɛ, fɔ ni tere gbanna tuma min na. Wula fɛ fana aw ye a daw datugu ka o sɔgɔ sani dakɔɔsɛbagaw ye taga. Aw ye Zeruzalɛmu dugumɔgɔw bla, o ye to ka yɔɔw kɔɔsi ka jɔgɔn sɔn. Dɔw ye lolɔ dugu kɔɔsiyɔɔ ra, dɔw ye lolɔ o yɛrɛ ta bonw kɛrɛ fɛ.»

⁴ Zeruzalɛmu dugu tun ka bon, dugu kɛnɛ fana tun ka bon; nka a dugumɔgɔw tun man ca, a bonw fana tun ma lo kokura fɔlo.

Mɔgɔw jatɛda

⁵ Ne ta Ala k'a don ne jusu ra ko ne ye jɔmɔgɔw ni kuntigiw ni mɔgɔ tɔw bæ lajɛn janko ka o jate, o bæ ni o ta somɔgɔw. Mɔgɔ minw tun kɔnna ka na, ne ka olugu ta burujɛsɛbɛ ye. Ne ka min sɔɔ o sɛbɛ kɔnɔ o ye nin ye:

⁶ Babiloni masacɛ Nebukadinesari tun ka Zuda mara mɔgɔ minw mina ka taga ni o ye, o mɔgɔ minw sɛkɔra ka na Zeruzalɛmu, ani Zuda mara ra, ka na sigi o ta duguw ra, olugu flɛ nin ye: ⁷ O mɔgɔw le nana ni Zorobabeli ye, ani Yosuwe, ni Nehemi, ni Azariya, ni Ramiya, ni Nahamani, ni Maridose, ni Bilisan, ni Misipereti, ni Bigivayi, ni

† Eluli karo, o ye Yahudiyaw ta san karo wɔɔɔnɛn ye.

Nehumu, ni Bana.

Izirayelimogow bæe lajennin jateda fle nin ye:

⁸ Parehosi ta durujaw: mogɔ waga fla ni keme ni biwolonfla ni fla (2 172);

⁹ Sefatiya ta durujaw: mogɔ keme saba ni biwolonfla ni fla (372);

¹⁰ Ara ta durujaw: mogɔ keme wɔɔɔ ni bilooru ni fla (652);

¹¹ Pahati Mohabu ta durujaw, minw bɔra Yosuwe ni Yohabu ta gba ra: mogɔ waga fla ni keme seegi ni tan ni seegi (2 818);

¹² Elamu ta durujaw: mogɔ waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

¹³ Zatu ta durujaw: mogɔ keme seegi ni binaani ni looru (845);

¹⁴ Zakayi ta durujaw: mogɔ keme wolonfla ni biwɔɔɔ (760);

¹⁵ Binuwi ta durujaw: mogɔ keme wɔɔɔ ni binaani ni seegi (648);

¹⁶ Bebayi ta durujaw: mogɔ keme wɔɔɔ ni mugan ni seegi (628);

¹⁷ Azigadi ta durujaw: mogɔ waga fla ni keme saba ni mugan ni fla (2 322);

¹⁸ Adonikamu ta durujaw: mogɔ keme wɔɔɔ ni biwɔɔɔ ni wolonfla (667);

¹⁹ Bigivayi ta durujaw: mogɔ waga fla ni biwɔɔɔ ni wolonfla (2 067);

²⁰ Adini ta durujaw: mogɔ keme wɔɔɔ ni bilooru ni looru (655);

²¹ Ateri ta durujaw, minw bɔra Ezekiyasi ta gba ra: mogɔ bikɔnɔntɔn ni seegi (98);

²² Hasumu ta durujaw: mogɔ keme saba ni mugan ni seegi (328);

²³ Betisayi ta durujaw: mogɔ keme saba ni mugan naani (324);

²⁴ Harifu ta durujaw: mogɔ keme ni tan ni fla (112);

²⁵ Gabahɔn dugumogow: mogɔ bikɔnɔntɔn ni looru (95);

²⁶ Betilehemu dugumogow, ani Netofa dugumogow: mogɔ keme ni biseegi ni seegi (188);

²⁷ Anatɔtikaw: mogɔ keme ni mugan ni seegi (128);

²⁸ Beti Azimaveti dugumogow: mogɔ binaani ni fla (42);

²⁹ Kiriayati Yeharimu, ani Kefira, ani Berɔti dugumogow: mogɔ keme wolonfla ni binaani ni saba (743);

³⁰ Rama ni Geba dugumogow: mogɔ keme wɔɔɔ ni mogɔ mugan ni kelen (621);

³¹ Mikimasikaw: mogɔ keme ni mugan ni fla (122);

³² Betelikaw, ani Ayikaw: mogɔ keme ni mugan ni saba (123);

³³ Nebo dugu tɔ kelen ta mogow: mogɔ bilooru ni fla (52);

³⁴ Elamu wɛrɛ ta durujaw: mogɔ waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

³⁵ Harimu ta durujaw: mogɔ keme saba ni mugan (320);

³⁶ Zeriko dugumogow: mogɔ keme saba ni binaani ni looru (345);

³⁷ Lodi, ani Hadidi ni Ono dugumogow: mogɔ

keme wolonfla ni mugan ni kelen (721);

³⁸ Sena dugumogow: mogɔ waga saba ni keme kɔnɔntɔn ni bisaba (3 930);

³⁹ Sarakalasebagaw, minw tun ye Yedaya ta durujaw ye, minw bɔra Yosuwe ta gba ra: mogɔ keme kɔnɔntɔn ni biwolonfla ni saba (973);

⁴⁰ Imeri ta durujaw: mogɔ waga kelen ni bilooru ni fla (1 052);

⁴¹ Pasuri ta durujaw: mogɔ waga kelen ni keme fla ni binaani ni wolonfla (1 247);

⁴² Harimu ta durujaw: mogɔ waga kelen ni tan ni wolonfla (1 017).

⁴³ Levi ta mogɔ minw tun ye Yosuwe ni Kadimiyeli ta durujaw ye, minw tun bɔra Hodeva ta gba ra: mogɔ biwolonfla ni naani (74).

⁴⁴ Dɔnkirilabaga minw tun ye Asafu ta durujaw ye: mogɔ keme ni binaani ni seegi (148).

⁴⁵ Alabatoso donda kɔɔsibagaw tun ye Salumu ta durujaw ye, ani Ateri ta durujaw, ani Talimɔn ta durujaw, ani Akubu ta durujaw, ani Hatita ta durujaw, ani Sobayi ta durujaw bæe lajennin: mogɔ keme ni bisaba ni seegi (138).

⁴⁶ Alabatoso baaradenw tun ye Siha ta durujaw ye, ani Hasufa ta durujaw, ani Tabahoti ta durujaw, ⁴⁷ ani Kerosi ta durujaw, ani Siha ta durujaw, ani Padɔn ta durujaw, ⁴⁸ ani Lebana ta durujaw, ani Hagaba ta durujaw, ani Salimayi ta durujaw, ⁴⁹ ani Hanan ta durujaw, ani Gideli ta durujaw, ani Gahari ta durujaw, ⁵⁰ ani Rehaya ta durujaw, ani Resen ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw, ⁵¹ ani Gazamu ta durujaw, ani Uza ta durujaw, ani Paseha ta durujaw, ⁵² ani Besayi ta durujaw, ani Mehunimu ta durujaw, ani Nefisimu ta durujaw, ⁵³ ani Bakibuki ta durujaw, ani Hakufa ta durujaw, ani Harihuri ta durujaw, ⁵⁴ ani Basuluti ta durujaw, ani Mehida ta durujaw, ani Harisa ta durujaw, ⁵⁵ ani Barikosi ta durujaw, ani Sisera ta durujaw, ani Tama ta durujaw, ⁵⁶ ani Nesiya ta durujaw, ani Hatifa ta durujaw.

⁵⁷ Sulemani ta baaradenw ta durujaw, olugu le tun ye Sotayi ta durujaw ye, ani Sofereti ta durujaw, ani Perida ta durujaw, ⁵⁸ ani Yahala ta durujaw, ani Darikon ta durujaw, ani Gideli ta durujaw, ⁵⁹ ani Sefatiya ta durujaw, ani Hatili ta durujaw, ani Pokereti Hatisebayimu ta durujaw, ani Amɔn ta durujaw.

⁶⁰ Alabatoso baaradenw, ani Sulemani ta baaradenw ta durujaw, o bæe lajennin tun ye mogɔ keme saba ni bikɔnɔntɔn ni fla (392).

⁶¹ Ayiwa, minw tun bɔra Teli Mela, ani Teli Harisa, ani Kerubi Adɔn, ani Imeri, olugu fle nin ye, nka o ma se ka o ta somogow ni o ta burujuw fɔ, k'a yira ko olugu ye Izirayelimogow ye:

⁶² Olugu le tun ye Delaya ta durujaw ye, ani Tobiya ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw: mogɔ keme wɔɔɔ ni binaani ni fla (642).

⁶³ O mogow ra, minw tun ye sarakalasebagaw ta durujaw ye, o tun ye Hobaya ta durujaw ye, ani Hakosi ta durujaw, ani Barizilayi ta durujaw. Barizilayi le tun ka Galadikace Barizilayi denmuso dɔ furu, o kosɔn olugu togɔ lara ale ra. ⁶⁴ O ka olugu ta burujusebew jini, nka o ma o ye. O kosɔn, o ka o bɔ sarakalasebagaya ra. ⁶⁵ Jamanati-

gi k'a fɔ o ye ko o man kan ka fen saninman domu, fɔ sarakalasebaga dɔ ye Ala jininka ni Urimi ni Tumimi † ye fɔlɔ ka o ko palɔn.

⁶⁶ Ayiwa, jama bɛɛ lajennin tun ye mɔgɔ waga binaani ni fla ni mɔgɔ kɛmɛ saba ni biwɔɔɔ (42 360).

⁶⁷ O ta jɔn cɛmanw ni a musomanw tun ma jate; olugu tun ye mɔgɔ waga wolonfla ni mɔgɔ kɛmɛ saba ni bisaba ni wolonfla (7 337). Dɔnkirilabaga cɛmanw, ani a musoman minw tun bɛ o ra, o tun ye mɔgɔ kɛmɛ fla ni binaani ni looru (245). So kɛmɛ wolonfla ni bisaba ni wɔɔɔ (736), ani sofali kɛmɛ fla ni binaani ni looru (245), ⁶⁸ ani jɔgɔmɛ kɛmɛ naani ni bisaba ni looru (435), ani fali waga wɔɔɔ ni kɛmɛ wolonfla ni mugan (6 720), o le tun bɛ o fɛ.

⁶⁹ Gbatigi caman ka o borofɛnw di janko ka Ala ta batoso lɔ kokura. Jamanatigi yɛrɛ ka fen minw di baara kama o kɛra saninden waga kelen ye, ani jifiyɛ bilooru, ani sarakalasebagaw ta derege kɛmɛ looru ni bisaba.

⁷⁰ Gbatigiw ka fen minw di baara kama, o kɛra saninden waga mugan (20 000), ani warigbɛ kilo waga kelen ni kɛmɛ (1 100).

⁷¹ Jama mɔgɔ tɔw ka saninden waga mugan di, ani warigbɛ kilo waga kelen, ani sarakalasebaga derege biwɔɔɔ ni wolonfla.

⁷² Sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔgɔw, ani mɔgɔ tɔw, minw ye Alabatoso donda kɔɔsibagaw ye, ani dɔnkirilabagaw, ani Alabatoso baaradenw, olugu ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ tagara sigi o ta duguw ra.

San karo wolonflanan sera k'a sɔɔ Izirayelimɔgɔw bɛɛ tun sigira o ta duguw ra ka ban.

Esidarasi ka sariya kitabu karan jama ye

8 O kɔ, jama bɛɛ tagara lajen i ko mɔgɔ kelen Jiw ta donda yɔɔ ra. O k'a fɔ sariya karamɔgɔ Esidarasi ye ko a ye na ni Musa ta sariya kitabu ye, Matigi Ala tun ka o sariya min di Izirayelimɔgɔw ma. ² Ayiwa, sarakalasebaga* Esidarasi nana ni o sariya kitabu ye jama na kɔɔ. O jama tun ye cɛw, ani musow ye, ani min o min tun bɛ se ka karan faamu. O kɛra san karo wolonflanan tere fɔlɔ le ra. ³ A ka kitabu karan k'a ta sɔgɔma jooa fɛ, fɔ ka taga tere se kuncɛ. A tun bɛ Ji ta Donda yɔɔ na fɛ; cɛw, ani musow, ani min o min tun bɛ se ka karan faamu, a tun lɔnin bɛ olugu bɛɛ na kɔɔ. Mɔgɔw bɛɛ tun ka o toro malɔ janko ka sariya kitabu karan lamɛn. ⁴ O tun ka loyɔɔ dɔ lalaga ni yiri ye o lon kama; Esidarasi yelenna ka lɔ o kan. Matitiya ni Sema ni Anaya ni Huri ni Hilikiya ni Maseya, olugu tun bɛ Esidarasi kɔɔ, a kininboroyanfan fɛ; Pedaya ni Misaheli ni Malikiya ni Hasumu ni Hasibadana ni Jakariya ni Mesulamu, olugu tun bɛ a numanboroyanfan fɛ. ⁵ Esidarasi ka kitabu dayɛɛ; jama bɛɛ tun na b'a ra, sabu ale tun lɔnin bɛ o bɛɛ san fɛ. A ka kitabu

† Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun bɛ tagamasiyɛn dɔw yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimɔgɔw ta kiti tige. Aw ye Bɔri 28.30, Sarakalasebagaw 8.8

dayɛɛ minke, jama bɛɛ wurira ka lɔ. ⁶ Esidarasi ka baraka la Matigi Ala ye, Alaba. Jama bɛɛ ka o boro lawuri san fɛ, k'a lamina k'a fɔ ko «Amina, amina!» O ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma Matigi Ala na kɔɔ.

⁷ O tuma, Yosuwe ni Bani ni Serebiya ni Yamini ni Akubu ni Sabetayi ni Hodiya ni Maseya ni Keli-ta ni Azariya ni Yozabadi ni Hanan ni Pelaya, ani Levi* ta mɔgɔ tɔw, olugu ka sariya ta kumaw jafɔ mɔgɔw ye, ka mɔgɔw lɔnin to. ⁸ O tun bɛ Ala ta sariya kitabu karanna k'a gbɛya, ka to k'a kɔɔ fɔ, janko min bɛ karanna, mɔgɔw ye o faamu.

⁹ Ayiwa, mɔgɔw ka sariya ta kumaw men minke, o kasira. O ra, Nehemi min tun ye jamanatigi ye, ani Esidarasi min tun ye sarakalasebaga ani sariya karamɔgɔ ye, ani Levi ta mɔgɔ minw tun bɛ jama karanna, olugu k'a fɔ jama ye ko: «Bi lon blara danna Matigi Ala ye, aw ta Ala; aw kana aw panasisi ka kasi!» ¹⁰ Esidarasi k'a fɔ o ye tuun ko: «Aw ye taga, ka taga sogo tɔɔninw domu, ka minnifen dimanw min; minw ma foyi sɔɔ k'a tobi, aw ye dɔ ci olugu ma, sabu bi lon blara danna an Matigi le ye. Aw kana aw jusu kasi, sabu Matigi Ala bɛ jagari min di aw ma, o le bɛ aw ta baraka ye.»

¹¹ Levi ta mɔgɔw fana kumana jama fɛ ka o jusu suma; o ko: «Aw ye je, sabu bi ye lon saninman le ye; aw kana aw jusu kasi!»

¹² O fɔra minke, jama bɛɛ tagara, ka taga domuni kɛ ka min, ka domuniw ci o sigijɔgɔnw ma. O ka panagbɛw kɛ ka jagari kɔsɛbɛ, sabu kuma minw tun fɔra o ye, o tun ka o faamu kɔsɛbɛ.

Izirayelimɔgɔw ka gbatakɔɔsigi panagbɛ kɛ

¹³ Ayiwa, o lon dugusagbɛ, gbatigiw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔgɔw tagara lajen sariya karamɔgɔ Esidarasi kɔɔ; o ka sariya ta kumaw sɛgɛsɛgɛ kɔsɛbɛ. ¹⁴ O k'a ye ko Matigi Ala tun ka o sariya min fɔ Musa ye k'a lase mɔgɔw ma, ko a sɛbera o sariya ra ko Izirayelimɔgɔw tun ka kan ka panagbɛ dɔ kɛ san karo wolonflanan na, ani ko o tun ka kan ka si gbataw le kɔɔ o panagbɛ wagati ra, ¹⁵ ani ko o tun ka kan ka nin kumaw fɔ, k'a lase o ta duguw bɛɛ ra, ani Zeruzalemu, k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw ye bɔ ka taga kuruyɔɔw ra, ka taga forokɔɔ oliviyew ta yiriborow, ani kongo oliviyew ta yiriborow tige ka na, ani mirite yiriflaburuw, ani tamaro flaburuw, ani yiri tuninw flaburuw, ka na gbataw lalaga, i n'a fɔ a sɛbera cogo min na.»

¹⁶ A kɛra ten minke, mɔgɔw bɔra ka taga o yiriborow jini ka na. O nana gbataw lɔlɔ o ta sow sanfeyɔɔw ra, ani o ta luw kɔɔ, ani Ala ta batoso luw kɔɔ, ani Ji ta donda yɔɔ ra, ani Efirayimu ta donda yɔɔ ra. ¹⁷ Jama min bɛɛ tun nana ka bɔ Babiloni, olugu bɛɛ ka gbataw lɔ; o sira o gbataw kɔɔ.

K'a ta Nuni dence Yosuwe ta wagati ra fɔ ka na se o lon ma, Izirayelimɔgɔw tun ma nin jɔgɔn kɛ ka ye. O jagarira kɔsɛbɛ.

¹⁸ Esidarasi tun bɛ Ala ta sariya kitabu karan o ye lon bɛɛ, k'a ta panagbɛ lon fɔlɔ ra, ka taga a bala lon laban na. O ka o panagbɛ kɛ fɔ tere wolonfla. A tere seeginan, o ka jamalajenba kɛ ka Ala bato,

ka kaƙa ni sariya ye.

Izirayelimogow lora o ta jurumunw na

9 Ayiwa, o karo kelen tere mugan ni naani na, Izirayelimogow ka ɗogon lajen; o ka sun don, ka borofaniw don o yere ra, ka bugurigbe mun o yere ra. ² Minw bee tun ye Izirayeliden yereworow ye, olugu tun ka o yere faran ka bo siya were mogow towe bee ra, ka lo o danna, ka o ta jurumunw ni o bemaw ta terenbariyakow fo Ala ye. ³ O lonin tora o loyoro ra ka Matigi Ala, o ta Ala ta sariya kitabu karan fo leri saba. O ko, o ka leri saba were ke ka to ka o ta jurumunw fo Ala ye, ani ka Matigi Ala bato, o ta Ala.

⁴ Yosuwe ni Bani ni Kadimiyeli ni Sebaniya ni Buni ni Serebiya ni Bani ni Kenani, olugu yelenna ka lo Levi* ta mogow ta loyoro ra, ka peren ka Matigi Ala, o ta Ala daari ni kanba ye. ⁵ O ko, Levi ta mogow minw ye Yosuwe, ani Kadimiyeli, ani Bani, ani Hasabiniya, ani Serebiya, ani Hodiya, ani Sebaniya ni Petaya ye, olugu ko: «Aw ye wuri ka baraka la Matigi Ala ye, min ye aw ta Ala ye wagati bee, ani tuma bee.»

Levi ta mogow ta Aladaari

Matigi Ala, bee ye i togoba tando; mogow be barakalariw ni tandori minw lase i ma, i togo ka bon ka teme o bee kan.

⁶ Ele kelen le ye Matigi Ala ye. Ele le ka sankolo ni a bonya bee dan, ka sankolo lolow bee dan, ani dugukolo ni fen o fen be a kan, ani kogoji ni a konofenw bee. Ele le be panamanya di o fenw bee ma; sankolo ni a konofenw bee be ele le bato.

⁷ Ele le ye Masa Ala ye; ele le ka Iburama panawoloma, k'a labo Uri, Kalidekaw ta jamana ra, k'a togo la ko Iburahima.

⁸ I k'a ye ko a jusukun terrenin lo ni i ye minke, o koson i ka jehogonya don ni a ye, ko i bena Kanaanakaw, ani Hetikaw, ani Amrikaw, ani Perezikaw, ani Yebusikaw, ani Girigasikaw ta jamana di a ta durujaw ma. I tora i ta layiri kan, sabu i terrenin lo.

⁹ I ka an bemaw ta sege ye Misiran, i ka o kasikan men Kogojiwulen da ra.

¹⁰ I ka kabakobaw, ani tagamasiyenw ke Fara-wona kama, ani a ta jamana pamogow kama, ani a ta jamana mogow bee kama, sabu yerobonya min tun be Misirankaw ra an bemaw kama, i yere tun ka o lon.

I ka o ke janko ka i togo bonya; i togo bonyara o cogo le ra fo bi.

¹¹ I ka kogoji ceci fla ye o na fe; o temena dugukolo jalan kan kogoji ce ma. Nka minw tun be o nogbenna, i ka olugu lajigi ji jukoro, i ko kabakuru be jigi jiba jukoro cogo min na.

¹² Tere fe i tun be sankaba jamijan do bla o na ka sira yira o ra;

su fe, i tun be tasumamana jamijan do bla o na, ka yeelen bo o ye ka o ta sira yira o ra.

¹³ I jigira ka na Sinayi kuru kan; i tora sankolo ra ka kuma o fe.

I ta kolatigeninw terrenin lo, i ta sariyaw be can le yira, i ta cifoninw ni i ta kuma ka ji; i ka o le yira o ra.

¹⁴ I ka o karan i ta Nenekirilon saninman ko ra; i ka i ta kumaw, ani i ta cifoninw, ani i ta sariya yira o ra i ta baaraden Musa sababu ra.

¹⁵ Tuma min na kongow nana o soro, i ka domuni di o ma ka bo sankolo ra. Tuma min na jiminlogo ka o soro, i ka ji bo farakuru ra k'a di o ma.

I tun ka i boro korota ka kari ko i bena jamana min di o ma, i k'a fo o ye ko o ye taga o jamana ta.

¹⁶ Nka olugu minw tun ye an bemaw ye, olugu ka o yere bonya, ka o torokun gbeleya; o ma i ta kumaw lamem.

¹⁷ O banna ka i lamem! I ka kabako minw ke o ye, o ma se ka o hakiri to o ra.

O ka o torokun gbeleya, ka muruti ko o be kuntigi do jini o yere ye, ka seko o ta jonya ra.

Nka ele ye Ala ye, min be yafa, i be hina, i fana be makari; i te dimi joona, i ta numanya ka bon.

O koson i belen ma ban o ra, ¹⁸ hali wagati min na o ka sanin yeele, ka o ke misiden do bisigiya ye, k'a fo ko: «I ta Ala min ka i labo Misiran, o le ye nin ye!» O ka kojugubaw ke ka i togo cen.

¹⁹ Nka i ta hinaba koson, i ma bo o ko kongokolon konoyi. Tere fe, sankaba jamijan tora o na; a ka o ta sira yira o ra.

Su fe, tasumamana jamijan fana tora o na; a ka yeelen bo o ye ka o ta sira yira o ra.

²⁰ I ka i ta Ninnuman don o jusukun na, janko o ye hakiri soro. I ma ban ka i ta domuni di o ma, o ye a domu. I ka ji di o ma ka o ta minlogo ban.

²¹ I ka i janto o ra kongokolon konoyi, fo san bi-naani, k'a to foyi ma o dese. O ta faniw ma koro ka faran, o senw fana ma funu.

²² I ka masacew ta maraw ni o ta jamanaw don o boro,

ka olugu ta dugukolow bee di o ma, fo ka taga se o maraw ni o jamanaw dan ma.

O ka Hesibon masace Sihon, ani Basan masace Ogi ta jamanaw mina.

²³ I ka o denw caya i ko sankolo lolow. I tun k'a fo o bemaw ye ko o ye taga don jamana min na k'a ke o ta ye,

i nana ni o ye o jamana ra.

²⁴ O denw tagara don o jamana ra k'a ke o ta ye. Kanaanaka minw tun siginin be jamana konɔ, i ka o Kanaanakaw bla o ta fanga korɔ.

I ka Kanaanakaw don o boro, olugu ni o ta masacew ni o jamana mogow, janko ni cogo min ka o diya, o ye o mina ten.

²⁵ O ka o ta dugu barakamanw, ani o ta dugukolonumanw ta. Bon minw tun fanin be fenpuman suguya bee ra, o ka o bonw ta, ka kolon sogininw fana ta, ani rezensunw, ani oliviyesunw, ani yiridenta camanba. I ta numanyaba baraka ra, o ka domuni ke, ka fa, fo ka toro, ka to ka fendimanw diyabo.

²⁶ Nka o ka i kan bla, ka muruti i ma; o ka o ko don i ta sariyaw ra. I ta cira minw tun be o ladira ko o ye seko i ma, o ka olugu faga;

o ka kojuguba caman ke. ²⁷ O koson i ka o don o juguw boro; olugu ka o minako juguya kosebe. Nka ka o to o sege le ra, o kasira i no fe; i tora sankolo ra ka o lamen.

I ta makariba koson, i ka bosibagaw di o ma; olugu ka o bosika bo o juguw boro.

²⁸ Nka o ka laganfiya sorɔ minke doron, ko minw man di i ye, o ka o le ke. O ra, i ka o labla tuun o juguw boro; olugu ka o ta fanga digi o kan. O kasira i no fe tuun.

Ele tora sankolo ra ka o lamen tuun. I ta makariba koson, i ka o bosituma bee.

²⁹ I k'a fo o ye k'a gbeleya ko o ye seko ka na i ta sariyaw sira tagama. Nka o ka o yere bonya, ka ban ka i ta kumaw lamem. O ka i ta kolatigeninw cen, k'a sorɔ mogɔ be se ka o le sira tagama ka jana-manyaya.

O murutira ka o ko di i ma, ka o torokun gbeleya; o ma son ka mennike.

³⁰ I mujuna o korɔ san caman. I ka i Nin don i ta ciraw konɔ; olugu kumana o fe k'a gbeleya; nka o bee n'a ta, o ma i lamem.

A kera ten minke, i ka o don jamana were mogow boro.

³¹ Nka i ta makariba koson, i ma o halaki ka ban, i ma bo o ko fana; sabu ele ye hina tigi ni makari tigi Ala le ye.

³² Sisan, an ta Ala, Alaba, Setigi Ala, siranyafenba, ele min be to i ta jennogonya kan tuma bee, ele min be kopuman ke tuma bee; toro min sera an ma, anw ni an ta masacew, ani an ta fagamaw,

ani an ta sarakalasebagaw,

ani an ta ciraw, ani an bemaw, ani jamana mogow bee, kabini Asiri masacew ta wagati ra, fo ka na se bi ma, i kana o toro jate ko fitini ye.

³³ I sonna k'a to ko o ko ye se an ma, jo tun be i fe o bee ra; sabu ele koni kera kankelentigi le ye, nka anw ka kojugu ke.

³⁴ An ta masacew, ani an ta fagamaw ani an ta sarakalasebagaw, ani an bemaw, olugu ma i ta sariya sira tagama; o ma o janto i ta kumaw ra, ani i ka kankari minw la o ye, o ma o jate.

³⁵ Tuma min na o tun be o ta jamana ra, i ka kopumanba minw ke o ye, ka o to o kopumanw ce ra, ani i ka dugukoloba diman min di o ma, ka o to o jamana ra, o ma i bato, o ma faran o ta kojuguw ra fana.

³⁶ Ayiwa, a fle, an kera jonw le ye bi! I tun ka jamana min di an bemaw ma, janko o ye a senefenw domu, k'a fendimanw diyabo, an blara jonya ra o jamana le ra!

³⁷ I ka masa minw sigi an kunna jamana senefenw ni a caya bee, o bee kera olugu ta le ye; o kera an ta jurumunw le koson. O be an farikolo, ani an ta beganw bee ke o sago ye.

An koni be segeba le ra!

Mogɔ minw ka o borono la sebe kan

10 Ayiwa, o kow bee le koson, an be nin layirigbelen ta, k'a kumaw sebe. An ta namogow, ani Levi* ta mogow, ani an ta sarakalasebagaw bee ka o borono la o sebe kan. ² Mogɔ minw ka o borono la o sebew kan, olugu fle nin ye: Hakaliya dence Nehemi, min ye jamanatigi ye, ani Sedesiyasi, ³ ani Seraya, ani Azariya, ani Yeremi, ⁴ ani Pasuri, ani Amariya, ani Malikiya, ⁵ ani Hatusi, ani Sebaniya, ani Maluki, ⁶ ani Harimu, ani Meremoti, ani Abidiyasi, ⁷ ani Daniyeli, ani Gineton, ani Baruki, ⁸ ani Mesulamu, ani Abiya, ani Miyaminu, ⁹ ani Maziya, ani Bili-gayi, ani Semaya; olugu tun ye sarakalasebagaw le ye.

¹⁰ Minw tun ye Levi* ta mogow ye olugu fle nin ye: Azaniya dence Yosuwe, ani Binuwi min tun ye Henadadi ta mogɔ do ye, ani Kadimiyeli, ¹¹ ani o baarakejogonw, minw ye Sebaniya ye, ani Hodiya, ani Kelita, ani Pelaya, ani Hanan, ¹² ani Mika, ani Rehobu, ani Hasabiya, ¹³ ani Zakuri, ani Serebiya, ani Sebaniya, ¹⁴ ani Hodiya, ani Bani, ani Beninu.

¹⁵ Jama namogɔ minw ka o borono la sebew kan olugu fle nin ye: Parehosi, ani Pahati Mohabu, ani Elamu, ani Zatu, ani Bani, ¹⁶ ani Buni, ani Azigadi, ani Bebayi, ¹⁷ ani Adoniya, ani Bigivayi, ani Adini, ¹⁸ ani Ateri, ani Ezekiyasi, ani Azuri, ¹⁹ Hodiya, Hasumu, Betisayi, ²⁰ ani Harifu, ani Anatoti, ani Nebayi, ²¹ ani Magipiyasi, ani Mesulamu, ani

Heziri, ²² ani Mesezabeli, ani Sadoki, ani Yaduwa, ²³ ani Pelatiya, ani Hanan, ani Asaya, ²⁴ ani Hoze, ani Hananiya, ani Hasubu, ²⁵ ani Halohesi, ani Pila, ani Sobeki, ²⁶ ani Rehumu, ani Hasabina, ani Maseya, ²⁷ ani Ahiya, ani Hanan, ani Anan, ²⁸ ani Maluki, ani Harimu, ani Bana.

Izirayelimogow karira Ala ye

²⁹ Izirayelimogow tow, ani sarakalasebaga dow, ani Levi ta mogow dow, ani dakorosisibagaw, ani donkirilabagaw, ani Alabatoso baaradenw, ani minw bee tun ka o yere faran ka bo siya werew ra Ala ta sariya sira tagama koson, olugu ni o ta musow, ani o dencaw ni o denmuso minw bee tun be se ka faamuri ke, ³⁰ o mogow bee farara o balema tow kan, mogow tun be minw jatera kosebe. O ka layiri ta ka kari, ko o bena tagama ka kana ni Ala ta sariya ye, Ala tun ka o sariya min di o ma a ta baaraden Musa sababu ra. O ko, ko olugu bena Matigi Ala, an Matigi ta kumaw bee lamem, k'a sira tagama, k'a ta kolatigeninw ni a ta cifoninw bee ke.

³¹ O ko: «An be layiri ta ko an tena an denmusow di furu ra siya were mogow ma, ko an fana tena o denmusow di an dencaw ma.

³² «Ni o mogow nana ni fiyeerefen dow ye, walama siman suguya o suguya, ko o bena o fiyeere an ma Nenekirilon* na, an tena sanni ke o fe Nenekirilon na, walama lon saninman do were ra.

«San wolonfla o san wolonfla, an bena dugukolo to a ye nenekiri; an bena an ta jurunantigiw bee ta juruw to o ye o san na.

³³ «An bena an yere jagboya fana san o san ka warigbe garamu naani di an ta Ala ta batoso ta baara koson, ³⁴ janko ka sarakaburaw lalaga, buru minw ka kan ka bla Matigi Ala na korow, ani saraka min be bo lon o lon, ani saraka jenita* min be bo lon o lon, ani min be bo Nenekirilonw na, ani karokura panagbew ra, ani panagbe tow ra, ani saraka saninmanw, ani Izirayelimogow ta jurumunyafa sarakaw*, ani an ta Ala ta batoso ta baaraw bee.

³⁵ «Anw sarakalasebagaw*, ani Levi ta mogow, ani mogow tow, an ka an ta gbaw bee kelen kelen togow fo Ala na korow, janko k'a lon gba bee kelen kelen ka kan ka taga ni a ta saraka logow ye wagati min na san konow, ka o ke ka sarakaw jeni Matigi Ala, an ta Ala ta sarakajenifen* kan, i n'a fo a sebera sariya ra cogo min na.

³⁶ «An ka layiri ta k'a latige fana ko san o san, an bena taga ni an ta dugukolo siman folow, ani yiridenw bee den folow ye Matigi Ala ta batoso konow.

³⁷ «An bena taga ni an ta den folow cemanw fana ye Ala ta batoso konow, ani an ta beganw den folow cemanw, i n'a fo a sebera Matigi Ala ta sariya ra fana cogo min na; an bena taga ni an ta misiw den folow cemanw ni sagaw ni baw den folow cemanw ye sarakalasebagaw fe, sarakalasebaga minw be sorow sarakalasebagaya ra an ta Ala ta batoso konow.

³⁸ «An ta siman folow mugu, ani an ta siman sarakaw*, ani yiriden suguya bee, ani rezenjikura, ani turu, an bena taga o di sarakalasebagaw ma an ta Ala ta batoso ta fenmarayorow ra.

«An bena an ta forow ta simanw yaga fana di

Levi ta mogow ma. An be baara ke dugu o dugu ra, Levi ta mogow yere le bena na o yagaw mina o duguw bee ra. ³⁹ Ni Levi ta mogow be na yagaw mina, sarakalasebaga minw ye Haruna ta durujaw ye, olugu do ka kan ka ke ni o ye. Ni o ka yaga mina, o ka kan ka yaga ta yaga bo, ka taga ni o ye an ta Ala ta batoso bonw konow, naforo marayorow ra. ⁴⁰ Izirayelimogow, ani Levi ta mogow ka kan ka na ni o ta siman sarakaw, ani rezenji sarakaw*, ani turu sarakaw ye o bonw le konow; yorow saninman* ta minanw be bla o bonw le konow fana. Sarakalasebaga minw be sarakalasebagaya ke, ani dakorosisibagaw, ani donkirilabagaw, olugu fana be sigi o bonw le konow.

«An tena an hakiri bo an ta Ala ta batoso ko tun.»

Zeruzalemu dugumogow

11 Jamana pamogow yere le tun sigira Zeruzalemu dugu konow. Min ye mogow tow ye, o ka olugu togow jate kelen kelen, ko ni min togow tagara ben mogow tannan ma, o tigi le bena taga sigi Zeruzalemu dugu saninman konow. Mogow to kononton tow be to dugu tow ra.

² Mogow minw sonna ka taga sigi Zeruzalemu o yere ma, jama ka o mogow tando kosebe.

³ Jamana pamogow minw tun sigira Zeruzalemu, olugu fe nin ye: Izirayelimogow, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mogow, ani Alabatoso baaradenw, ani Sulemani ta baaradenw ta durujaw, olugu tun be Zuda ta duguw ra; o bee tun sigira o yere ta yorow le ra, o yere ta duguw ra. ⁴ Nka Zuda ta mogow, ani Boniyaminu ta mogow dow sigira Zeruzalemu. Zuda ta mogow minw sigira Zeruzalemu, olugu fe nin ye: Ataya face tun ye Oziyasi ye, Oziyasi face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Amariya ye, Amariya face tun ye Sefatiya ye, Sefatiya face tun ye Mahalaleli ye; olugu tun ye Peresi ta durujaw ye; ⁵ ani Maseya min face tun ye Baruki ye; Baruki face tun ye Koli Hoze ye, Koli Hoze face tun ye Hazaya ye, Hazaya face tun ye Adaya ye, Adaya face tun ye Yoyaribu ye, Yoyaribu face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Siloni ye.

⁶ Ayiwa, Peresi ta duruja minw nana sigi Zeruzalemu, olugu bee lajennin tun ye ce barakaman keme naani ni biworow ni seegi (468).

⁷ Boniyaminu ta mogow fe nin ye: Salu, o face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Yohedi ye, Yohedi face tun ye Pedaya ye, Pedaya face tun ye Kolaya ye, Kolaya face tun ye Maseya ye, Maseya face tun ye Itiyeli ye, Itiyeli face tun ye Ezayi ye; ⁸ o ko fe Gabayi ni Salayi; o bee lajennin kera ce keme kononton ni ce mugan ni seegi (928). ⁹ Yoweli min face tun ye Zikiri ye, ale le tun ye o kuntigi ye. Zuda min face tun ye Hasenuwa ye, ale tun ye dugu pamogow flanan ye.

¹⁰ Sarakalasebaga minw sigira Zeruzalemu, olugu fe nin ye: Yedaya min face tun ye Yoyaribu ye, ani Yakini, ¹¹ ani Seraya min face tun ye Hilikiya ye; Hilikiya face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Sadoki ye, Sadoki face tun ye Merayoti ye, Merayoti face tun ye Ahitubu ye; ale

le tun ye Ala ta batoso kuntigi ye, ¹² ani o baarakeɲogon minw tun be Alabatoso baaraw ke. Olugu beɛ lajennin tun ye ce keme seegi ni ce mugan ni fla (822); ani Adaya min face tun ye Yerohamu ye; Yerohamu face tun ye Pelaliya ye, Pelaliya face tun ye Amisi ye, Amisi face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Pasuri ye, Pasuri face tun ye Malikiya ye, ¹³ ani a baarakeɲogonw, minw tun ye gbatigiw ye; o beɛ lajennin tun ye ce keme fla ni ce binaani ni fla (242), ani Amasisayi min face tun ye Azareli ye; Azareli face tun ye Azayi ye, Azayi face tun ye Mesilemoti ye, Mesilemoti face tun ye Imeri ye, ¹⁴ ani o baarakeɲogonw, minw tun ye kerakeɛfariw ye; o beɛ lajennin tun ye ce keme ni mugan ni seegi (128). O ta kuntigi tun ye Zabidiyeli le ye, Hagedolimu dence.

¹⁵ Levi ta mogo minw sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Semaya min face tun ye Hasubu ye, Hasubu face tun ye Azirikamu ye, Azirikamu face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Buni ye;

¹⁶ ani Sabetayi, ani Yozabadi; Levi ta mogo ra, Ala ta batoso kenemayoro ta baara kow tun kari-fara olugu le ma; ¹⁷ ani Mataniya min face tun ye Mika ye, Mika face tun ye Zabidi ye, Zabidi face tun ye Asafu ye; ale le tun ye donkirikow namogo ye, ani Ala daari wagati ta kow; ani Bakibukiya, min tun ye a baarakeɲogonw ta kuntigi flanan ye, ani Abida min face tun ye Samuha ye, o min face tun ye Galali ye, min face tun ye Yedutun ye.

¹⁸ Levi ta mogo minw nana sigi dugu saninman kono, o beɛ lajennin tun ye ce keme fla ni biseegi ni naani (284).

¹⁹ Dakorosibaga minw nana sigi Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Akubu, ani Talimon, ani o baarakeɲogonw, minw tun be daw korosi. O beɛ lajennin tun ye ce keme ni biwolonfla ni fla (172).

²⁰ Izirayelimogo tow, ani sarakalasebaga tow, ani Levi ta mogo tow, olugu tun sigira Zuda mara dugu tow beɛ ra; o beɛ tun be o yere ta yoro le ra. ²¹ Alabatoso baaradenw tun sigira Ofeli. Siha ni Gisipa le tun be olugu kuntigiw ye. ²² Levi ta mogo minw tun be Zeruzalemu, olugu ta kuntigi tun ye Uzi ye, Uzi face tun ye Bani ye, Bani face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Mataniya ye, Mataniya face tun ye Mika ye. Uzi tun ye Asafu ta duruja do le ye, Asafu min tun ye donkirilabagaw namogo ye Ala ta batoso ra. ²³ Masace le tun be o donkirilabagaw ta kow janabo, ka o ta lon o lon baaraw yira o ra.

²⁴ Mesezabeli dence Petaya, min tun ye Zuda dence Zera ta duruja do ye, ale le tun ye masace ta ciraden ye, min tun be mogo ta kow janabo.

²⁵ Mogo dow fana sigira dugudenninw ni o laminiw na: Zuda ta mogo dow sigira Kiriyati Araba, ani a lamini duguw ra, dow sigira Dibon ni a lamini duguw ra, dow sigira Yekabiseli ni a lamini duguw ra, ²⁶ dow sigira Yesuwa, ani Molada, ani Beti Paleti, ²⁷ ani Hasari Suwali, ani Beri Seba ni a lamini duguw; ²⁸ dow sigira Sikilagi, ani Mekona ni a lamini duguw ra; ²⁹ dow sigira Eni Rimon, ani Soreha, ani Yarimuti, ³⁰ ani Zanoaha, ani Adulamu ni a dugudenninw, ani Lakisi ni a ta forow, ani Azeka ni a laminiw. O sigira k'a ta Beri Seba, ka

taga a bla fo Hinomu kurufurance ra.

³¹ Boniyaminu ta mogo fana sigira, k'a ta Geba, ka taga se fo Mikimasi, ani Aya, ani Beteli ni a laminiw, ³² ani Anatoti, ani Nobu, ani Hananiya, ³³ ani Hazori, ani Rama, ani Gitayimu, ³⁴ ani Hadi-di, ani Seboyimu, ani Nebalati, ³⁵ ani Lodi, ani Ono, ani yoro min be wele ko borobaarakebagaw ta kurufurance.

³⁶ Levi ta mogo minw tun be Zuda mara ra, olugu ta jenkuru dow nana sigi Boniyaminu ta mara ra.

Sarakalasebagaw ni Levi ta mogo

12 Ayiwa, sarakalasebagaw* ni Levi* ta mogo minw tun sekora ka na ni Sehalitiyeli dence Zorobabeli ni Yosuwe ye, olugu fle nin ye: Seraya, ani Yeremi, ani Esidarasi, ² ani Amariya, ani Maluki, ani Hatusi, ³ ani Sekaniya, ani Rehumu, ani Meremoti, ⁴ ani Ido, ani Ginetoyi, ani Abiya, ⁵ ani Miyaminu, ani Maadiya, ani Biliga, ⁶ ani Semaya, ani Yoyaribu, ani Yedaya, ⁷ ani Salu, ani Amoki, ani Hilikiya, ani Yedaya. Olugu le tun ye sarakalasebagaw kuntigiw ye Yosuwe ta wagati ra, o ni o sarakalasebagawogonw.

⁸ Minw tun ye Levi ta mogo ye, olugu fle nin ye: Yosuwe, ani Binuwi, ani Kadimiyeli, ani Serebiya, ani Zuda, ani Mataniya, min tun be Ala tandori donkiriw ko na fe ni a toɲogonw ye. ⁹ Bakibukiya ani Uni, minw tun ye o jenɲogonw ye, olugu tun be o na fe ka to ka donkiri lamina.

¹⁰ Yosuwe ka Yehoyakimu woro, Yehoyakimu ka Eliyakibu woro, Eliyasibu ka Yehoyada woro, ¹¹ Yehoyada ka Yonatan woro, Yonatan ka Yaduwa woro.

¹² Ayiwa, Yehoyakimu ta wagati ra, sarakalasebagaw ta gbaw ra minw tun ye gbatigiw ye, olugu fle nin ye:

Seraya ta gba ra, Meraya le tun ye gbatigi ye; Yeremi ta gba ra, Hananiya le tun ye gbatigi ye; ¹³ Esidarasi ta gba ra, Mesulamu le tun ye gbatigi ye;

Amariya ta gba ra, Yohanan le tun ye gbatigi ye;

¹⁴ Meluku ta gba ra, Yonatan le tun ye gbatigi ye;

Sebaniya ta gba ra, Yusufu le tun ye gbatigi ye;

¹⁵ Harimu ta gba ra, Adina le tun ye gbatigi ye;

Merayoti ta gba ra, Helikayi le tun ye gbatigi ye;

¹⁶ Ido ta gba ra, Jakariya le tun ye gbatigi ye; Gineton ta gba ra, Mesulamu le tun ye gbatigi ye;

¹⁷ Abiya ta gba ra, Zikiri le tun ye gbatigi ye; Miniyaminu † ni Mohadiya ta gba ra, Pilitayi le tun ye gbatigi ye;

¹⁸ Biliga ta gba ra, Samuha le tun ye gbatigi ye; Semaya ta gba ra, Yonatan le tun ye gbatigi ye;

¹⁹ Yoyaribu ta gba ra, Matinayi le tun ye gbatigi ye;

Yedaya ta gba ra, Uzi le tun ye gbatigi ye;

²⁰ Salayi ta gba ra, Kalayi le tun ye gbatigi ye;

Amoki ta gba ra, Eberi le tun ye gbatigi ye;

²¹ Hilikiya ta gba ra, Hasabiya le tun ye gbatigi

† Ka kapa ni kitabu dow ye, togo min tun ka kan ka ke Miniyaminu togo ko fe, o togo ma fo.

ye;

Yedaya ta gba ra, Netaneheli le tun ye gbatigi ye.

²² Eliyasibu ni Yehoyada ni Yohanan ni Yaduwa ta wagati ra, o tun ka Levi ta mɔgɔw ta gbatigiw tɔgɔw seɓe, ani sarakalasebagaw ta gbatigiw. O ka o ke ka taga se fo Peresi masace Dariyusi ta wagati ma.

²³ Levi ta mɔgɔw ta gbatigiw, ka taga a bla fo Eliyasibu dence Yohanan ta wagati ra, olugu tɔgɔw tun seɓera kibaroyaw kitabu do kono.

²⁴ Levi ta mɔgɔw ta kuntigiw, minw tun ye Hasabiya ni Serebiya ni Kadimiyeli dence Yosuwe ye, ani o tɔɔɔgɔnw, olugu tun be lo ka o pasin ɔɔgɔn ma ka Alatandodonkiriw, ani barakalaridonkiriw la, jenkuru do be do lamina, i n'a fo Ala ta jonce Dawuda tun k'a fo ko a ye ke cogo min na.

²⁵ Mataniya, ani Bakibukiya, ani Abidiyasi, ani Mesulamu, ani Talimon, ani Akubu, olugu tun ye dakorosisibagaw ye; o tun be fenw korosi fenmarayorow ra, Alabatoso dondaw ra.

²⁶ Ayiwa, o mɔgɔw le tun be baara ke Ala ta batoso kono, Yosadaki dence Yosuwe, o dence Yehoyakimu ta wagati ra, ani jamanatigi Nehemi, ani sarakalasebaga Esidarasi ta wagati ra, min tun ye sariya karamogo ye fana.

Zeruzalemu dugu laminikogo lori ta panagbe

²⁷ Nanagbe min tun bena ke Zeruzalemu dugu laminikogo lori laban na, o wagati sera minke, Levi* ta mɔgɔw tun be yoro o yoro, o ka o wele ka bo o yorow bee ra, ka o lana Zeruzalemu, janko o ye na o panagbe ke ni nagari ye, ka donkiriw la ka baraka la Ala ye, ni siranegge tegerew ye, ani goniw, ani koraw ye. ²⁸ O ka donkirilabagaw fana lajen; o bora Zeruzalemu lamini duguw ra ka na, ani Netofa mara ta duguw ra, ²⁹ ani Beti Giligali, ani Geba ni Azimaveti maraw ra; sabu donkirilabaga dow tun ka o ta duguw lo Zeruzalemu lamini na. ³⁰ Sarakalasebagaw, ani Levi ta mɔgɔw ka o yere saninya, ka soro ka mogo tow fana saninya, ka dondaw ni kogo fana saninya.

³¹ O ko, ne ka Zuda mara ta kuntigiw layelen kogo kunna. Ne ka donkirilajamaba fla laben fana. Donkirilajama folo tun be tagamana ka taga kininboroyanfan fe kogo kunna, Sununkun ta donda fan na. ³² Hosaya ni Zuda ta mɔgɔw ta kuntigiw tarance le tun be tagamana olugu ko fe, ³³ ani Azariya, ani Esidarasi, ani Mesulamu, ³⁴ ani Zuda, ani Boniyaminu, ani Semaya, ani Yere mi.

³⁵ Sarakalasebaga dow fana tun be o ko ni burufiyetaw ye, ani Jakariya, min face tun ye Yonatan ye, Yonatan face tun ye Semaya ye, Semaya face tun ye Mataniya ye, Mataniya face tun ye Mikaya ye, Mikaya face tun ye Zakuri ye, Zakuri face tun ye Asafu ye; ³⁶ ani Jakariya baarakeɔgɔnw, minw tun ye Semaya ye, ani Azareli, ani Milalayi, ani Gilalayi, ani Mahayi, ani Netaneheli, ani Zuda ni Hanani. Ala ta jonce Dawuda ta forifenw tun be o boro. Sariya karamogo Esidarasi le tun blara o pa. ³⁷ O tagara se Bunun ta donda ma; sira min be yelen ka taga Dawuda ta masabonba ra, o tagara se o ma. O yelenna o yelenyorow fe kogo kunna, ka

taga se Dawuda ta masabonba kunna. O ko, o tagara se fo Ji ta donda ma, dugu tereboyanfan na.

³⁸ Donkirilajama flanan tagara numanboroyanfan fe. Ne gbanna o ko ni jama taran kelen ye kogo kunna. An tagara teme Dibiw ta sankaso koro, ka taga se kogo bonyayoro ma. ³⁹ An tagara teme Efi-rayimu ta donda kunna, ka teme Dondakoro kunna, ani Jegew ta donda kunna; an tagara teme Hananeheli ta sankasojan na, ani Meha ta sankasojan, ka teme Sagaw ta donda ra, ka taga lo kasobon korosisibagaw ta donda ra.

⁴⁰ O ko, o donkirilajama fla tagara don Ala ta batoso kono; ne fana donna, ani namogow tarance,

⁴¹ ani sarakalasebaga dow, minw tun ye Eliyakimu, ni Maseya, ni Miniyaminu, ni Mikaya, ni Eliyonayi, ni Jakariya, ni Hananiya ye; burufiyetaw tun be olugu le boro. ⁴² Maseya fana tun be ni o ye, ani Semaya, ni Elehazari, ni Uzi, ni Yohanan, ni Malikiya, ni Elamu ni Ezari. Iziraya le tun ye donkirilabagaw namogo ye.

⁴³ O lon na, o ka saraka camanba faga, ka nagari, sabu Ala tun ka nagariba don o jusu ra. Musow ni denmisenw fana tun be pagarira. Nagarikan minw tun be Zeruzalemu, mogow tun be to fo yorojan ka o mankan men.

Yagabocogo ni sarakabocogo

⁴⁴ O wagati ra, o ka mogo dow janawoloma, ko siman folo sarakaw, ani yagaw be bla bon minw kono, ko olugu ye o bonw korosi. Ninyoro minw tun ka kan ka di sarakalasebagaw ni Levi* ta mogow ma ka kapa ni sariya ye, ni mogow tun nana ni o ninyorow ye ka bo dugu kererefeforow ra, o tun ka kan ka o fenw mina k'a bla o bonw le kono.

Zuda mara mogo koni jusu tun diyara kosebe k'a ye ko sarakalasebagaw ni Levi ta mogow tun be Alabatoso ta baara kera. ⁴⁵ O tun be o ta Ala ta baaraw ke, ka fenw saninya. Donkirilabagaw ni dakorosisibagaw fana tun be o ta baara ke, i n'a fo Dawuda ni Sulemani tun k'a fo cogo min na.

⁴⁶ Folofolo, Dawuda ni Asafu ta wagati ra, donkirikuntigiw tun be yi; o tun be donkiriw la ka Ala tando, ani ka baraka la a ye. ⁴⁷ O koson Zorobabeli ni Nehemi ta wagati ra, ninyoro min tun ka kan ka di donkirilabagaw ni dakorosisibagaw ma lon o lon, Izirayelimogow bee tun be o dira o ma. O tun be Levi ta mogow fana ninyoro di o ma. Levi ta mogow tun be Haruna ta durujaw fana ninyoro di o ma.

Izirayelimogow ka o yere mabo siya were mogow ra

13 O wagati ra, o tun be Musa ta sariya kitabu seɓera, ko Amonka ni Mohabuka man kan ka ke Ala ta mogow ce ra fiyewu; ² ko sabu olugu tun ma son ka na Izirayelimogow kunben ni domuni ni ji ye, ani ko o tun ka wari di Balamu ma janko a ye Izirayelimogow danga; nka an ta Ala ka o danga ye lema k'a ke dugawu ye †.

³ Mɔgɔw ka o sariya ta kumaw mɛn minke, mɔgɔw o mɔgɔw tun ye siya wɛrɛ mɔgɔw ye, o ka olugu bɛɛ faran ka bɔ Izirayelimɔgɔw ra.

Nehemi ka Tobiya labɔ Alabatoso bon kɔnɔ

⁴ Ayiwa, sani o kow tun ye ke, sarakalasebaga* Eliyasibu le tun blara an ta Ala ta batoso ta fɛnmarayɔrɔw kunna ka o kɔrɔsi; k'a sɔrɔ Tobiya tun ye Eliyasibu balema dɔ le ye. ⁵ O kosɔn a ka Alabatoso ta bonba dɔ di Tobiya ma. O tun bɛ deri ka siman sarakaw* le bla o bon kɔnɔ, ani wusunaw, ani Alabatoso ta minanw, ani simanw ta yagaw, ani rezenjikura, ani turu; o fɛnw tun ka kan ka di Levi* ta mɔgɔw ani dɔnkirilabagaw ni dakɔrɔsibagaw le ma, ani sarakalasebagaw ma.

⁶ Nka o kow bɛɛ bɛ ke tuma min na, o y'a sɔrɔ ne tun tɛ Zeruzalemu, sabu Babilɔni masacɛ Arisɛrisɛsi ta masaya san bisaba ni flanan na, ne tun sekɔra ka taga to masacɛ kɔrɔ. Wagati dɔ nana se minke, ne ka sira daari masacɛ fɛ, ⁷ ka sekɔ ka na Zeruzalemu. O tuma le ra Eliyasibu tun ka kojugu min ke, ka bon dɔ di Tobiya ma Ala ta batoso lu kɔnɔ, ne sɔrɔra ka bɔ o ko kala ma. ⁸ O ko digira ne ra kosebɛ. Ne ka Tobiya ta minanw bɛɛ firi kenɛ ma. ⁹ O kɔ, ne ko o ye bonw saninya; ne ka Ala ta batoso ta minanw ni siman sarakaw, ani wusunaw bla bonw kɔnɔ tuun.

Alabatoso baaradenw ta domuniko

¹⁰ Ne nana a mɛn fana ko Levi ta mɔgɔw ta siman ninyɔrɔ tun ma di o ma; ko o kosɔn Levi ta mɔgɔw, ani dɔnkirilabaga minw tun bɛ baara ke Alabatoso kɔnɔ, olugu bɛɛ sekɔra ka taga o ta forow ra. ¹¹ Ne ka pamɔgɔw jaraki o ko ra; ne k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw ka Ala ta batoso ta kow to kɔ fɛ?» O kɔ, ne ka Levi ta mɔgɔw ni dɔnkirilabagaw lajɛn ka o bla o ta baara ra tuun. ¹² A kɛra ten minke, Zuda mara mɔgɔw bɛɛ nana ni o ta simanw yagaw ye, ani rezenjikura, ani turu, ka na o bla fɛnmarayɔrɔw ra. ¹³ Ne ka o fɛnmarayɔrɔw karifa sarakalasebaga Selemya ma, ani sariya karamɔgɔ Sadaki, ani Pedaya, min tun ye Levi ta mɔgɔw dɔ ye; ne ka Mataniya dence Zakuri ta dence Hanan fana bla ni o ye, sabu o tun bɛ o mɔgɔw jater a lanamɔgɔw ye. Olugu le tun ka kan ka siman nin o balekaw ra.

¹⁴ E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra nin ko kosɔn! Ne ka kewalepuman minw ke ne ta Ala ta batoso ko ra, ani a ta baara ko ra, i kana jina o kɔ.

Nehemi ka Yahudiyaw jaraki Nenɛkirilon ko ra

¹⁵ O wagati ra, Zuda mara ra, ne ka mɔgɔw dɔw ye o bɛ rezenji bɔra Nenɛkirilon* na, dɔw tun bɛ o ta simanw cɛra, ka o la faliw kɔ ra, ani o ta rezenjiw, ani rezenmɔw, ani toromɔw, ani doni suguya bɛɛ, ka taga ni o ye Zeruzalemu, Nenɛkirilon na. Lon min na o tun bɛ o ta fɛnw fiyeerera, ne ka o jaraki o lon na. ¹⁶ Tirika minw tun siginin bɛ Zeruzalemu, olugu fana tun bɛ na ni jɛgɛ ni fiy-

† Nin kumaw fɔra yɔrɔ minw na: Jateri 22.1-6; Sariya 23.3-5

eerefen suguya bɛɛ ye, ka na o fiyeere Zeruzalemu, Nenɛkirilon na Zuda mara mɔgɔw ma. ¹⁷ Ne ka Zuda mara pamɔgɔw fana jaraki o ra. Ne ko: «Mun kosɔn aw bɛ nin kojugu jɔgɔn ke, ka Nenɛkirilon ke lon gbansan ye? ¹⁸ Yala o tuma aw bemaw ma nin ko kelen le ke k'a to an ta Ala ka nin kojuguw lase anw ni an ta dugu ma wa? Sisan aw bɛ Nenɛkirilon kɛra lon gbansan ye, ka dɔ wɛrɛ fara Ala ta dimi kan Izirayeli kama.»

¹⁹ O ra, su nana ke ko ye, ka dibi don Zeruzalemu dugu donda kan minke dɔrɔn, sani Nenɛkirilon ye damina, ne k'a fɔ o ye ko o ye daw datugu, o kana o dayelɛ fɔ ni Nenɛkirilon ka ban. Ne ka ne yɛrɛ ta baaraden dɔw lɔ dugu donda ra, k'a kɔrɔsi janko doni si kana don dugu kɔnɔ Nenɛkirilon na. ²⁰ A kɛra ten minke, fɛn suguya bɛɛ fiyeerebagaw, ani sannikebagaw ka su kelen walama su fla si Zeruzalemu dugu kɔ fɛ. ²¹ Nka ne ka kankari la o ye, k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw bɛ si kogo kɛrɛ fɛ? Ni aw ka o dɔ wɛrɛ ke tuun, ne boro bɛna se aw ma.» K'a ta o lon na, o ma na tuun Nenɛkirilon na.

²² Ne k'a fɔ Levi ta mɔgɔw ye ko o ye o yɛrɛ saninya, ka taga dugu donda* kɔrɔsi, janko ka Nenɛkirilon ke lon saninman ye.

E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra nin fana kosɔn; makari ne ra i ta jumanyaba kosɔn.

Yahudiyaw ta siya wɛrɛ musow ta ko

²³ O wagati ra fana, ne k'a ye ko Yahudiya dɔw tun ka Azidɔdikamusow, ani Amɔnkamusow, ani Mohabukamusow dɔw furu. ²⁴ O ta denw tarance tun bɛ Azidɔdikan le fɔra, walama o siyaw dɔ ta kan; o tun tɛ se ka Yahudiyakan fɔ. ²⁵ Ne ka o jaraki, fɔ ka o danga. Ne ka o cɛ dɔw bugɔ, ka o kungsi sama k'a bɔn. Ne ko o ye kari Ala ra, k'a fɔ ko: «Aw kana aw denmusow di o dencew ma furu ra, aw fana kana o denmusow ta furu ra aw dencew ye, walama aw yɛrɛ ye.» ²⁶ Ne ko o ma ko: «Yala Izirayeli masacɛ Sulemani ma jurumun ke o furu jɔgɔn le kosɔn wa? Siyaw bɛɛ ra, a jɔgɔn masacɛ tun tɛ yi. A ta Ala tun b'a kanu; Ala k'a ke Izirayeli jamana bɛɛ lajennin ta masacɛ ye, nka o bɛɛ n'a ta, siya wɛrɛ musow ka ale fana bla jurumun na. ²⁷ Mun kosɔn an bɛna a mɛn aw ta ko ra, ko aw bɛ o kojuguba jɔgɔn le kɛra tuun, ka an ta Ala kan bla, ka siya wɛrɛ musow ta?»

²⁸ Sarakalasebagaw kuntigi Eliyasibu dence Yehoyada, o dence dɔ tun ka Horonikacɛ Sanbala ta denmusow dɔ furu; o le kosɔn ne ka ale gbɛn k'a mabɔ ne ra.

²⁹ E, ne ta Ala, i hakiri to o ra, sabu o ka sarakalasebagaya baara lanɔgɔ; i tun ka jɛnɔgɔnya min don i ni sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw cɛ, o ka o jɛnɔgɔnya cɛn.

³⁰ O kosɔn ne ka sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw saninya, ka o bɔ siya wɛrɛ mɔgɔw ta kow bɛɛ ra pewu; sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw bɛɛ kelen kelen ka kan ka sariya minw tagama ka o ta baaraw ke, ne ka o yira o ra. ³¹ Lɔgɔ min bɛ di sarakaya ye, ne ka o fana sariya sigi, k'a diwagati yira, ani siman kun fɔlɔ ta sarakaw.

E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra, ka pa ne ma.

Esiteri

Kitabu faamucogo

Esiteri ta ko kitabu sebebaga be se ka ke Yahudiya do ye min tun siginin be Peresi jamana ra. Esiteri ta kow be ke wagati min na, o y'a soro masaceba Serisesi tun be fanga ra Peresi jamana ra; o y'a soro Yahudiya dow tun sekora ka na Izirayeli jamana ra ka ban, ka na Alabatosoba lori damina. Nka Yahudiya caman belen tun be Peresi jamana ra yi. Esiteri tun ye o Yahudiyaw do ta denmuso le ye, nka a face ni a bamuso tun sara, k'a to a belence fe, min ye Maridose ye. Yahudiyaw tun mænna o jamana ra yi, nka o bee n'a ta, o tun ma o ta Ala batori dabra; o tun be Ala ta sariyaw sira tagama, o fana tun te son ka ala were, walama fen were bato. Peresi masaceba nana a muso furu sa, ka Esiteri furu siri. Haman min tun ye jamana namogoba do ye, ale tun b'a fe ka Yahudiyaw halaki Peresi jamana bee konõ, nka Esiteri ni a belence Maridose kera sababu ye ka o ta mogow kisi. Ala ka koba min ke Yahudiyaw ye o wagati ra, Yahudiyaw be o panagbe ke hali bi, ka o hakiri jigi o kow ra; o kera Purimi ta panagbe ye. Hali ni Ala togo ma fo nin kitabu konõ, an be a ta baara ye a ta mogow ce ra. O juguw wurira o kama tuma min na, o ka Ala daari minke, Ala ka o bõsi. Maridose ka kuma min fo Esiteri ye, o kuma b'a yira ko Ala be a ta baara ke a wagati ra. A ko Esiteri ma ko: «Jon le k'a lon ni ele ma masamusoya sorõ nin wagati yere le kosõ?» (4.14).

Kitabu konõkõw

Esiteri kera masamusõ ye cogo min na
Haman ka jen min siri Yahudiyaw kama
Masace bõra Haman ta janfa korõ ma
Yahudiyaw sera o juguw ra

Masace Serisesi ta panagbeba

1 Nin kow kera Serisesi ta wagati le ra. O Serisesi togo min tun be fanga ra mara keme ni mugan ni wolonfla kunna, k'a ta Endi jamana ra, ka taga a bla fo Etiyopi jamana ra. ² O wagati ra, Serisesi sigira masaya ra a ta jamana duguba konõ, min ye Suzi dugu ye. ³ A ta masaya san sabanan na a ka panagbeba do laben a ta kuntigiw ni a ta jamana namogow ye. Peresikaw ni Medikaw ta kerekuntigiw fana tun be ni a ye, ani jama-natigiw ni jamana namogow. ⁴ A ka o ke janko k'a ta nafortigiya ni a ta masaya bonya yira, k'a ta fanga norõ ni a ta bonyaba yira mogow ra. O ka o panagbe ke ka meen, ka se fo karo worõ.

⁵ O teredaw dafara tuma min na, mogõ minw bee tun be Suzi duguba konõ, masace ka panagbe do were ke olugu bee ye, mogoba fara a fitini kan. O ka o ke masaso lu ta yiritu konõ, fo tere wolonfla. ⁶ O tun ka o yorõ laben ka na kosebe. O ka len-faniw, ani korõndefani gbemanw, ani a bulaman dow siri san fe ni lenjuru wulenman ni a gbeman dow ye. O tun ka o juruw don warigbe koorinin dow ta wow le ra. Juruw tun sirinin be samasen minw na, o tun lalagara ni faragbe le ye. Sanin kalagaw ni warigbekalagaw tun be dugu ma. O

tun ka fara neremuguman ni a gbeman ni a wulenman ni a finman dow le lala dugumayorõ ra. ⁷ O tun be minnifenw dira mogow ma saninminanw le konõ. O minanw si ni si tun te kelen ye. Masace koni ka duven caman le di mogow ma, janko k'a ta jumanya yira. ⁸ Bee tun be minni ke a yere sago ma, mogõ te mogõ jagboya. Masace tun k'a fo a ta so baaradenw ye ko o ye bee ta minnifen di a ma ka kapa ni a tigi yere sago ye.

⁹ Ayiwa, Vasiti, min tun ye masamusõ ye, ale fana ka panagbe do laben musow ye Serisesi ta masaso konõ.

Vasiti ka masace dogoya

¹⁰ Nanagbe tere wolonflanan na, duven koni tun ka masace ninsõndiya kosebe. Musow ta so kunnasigibaga wolonfla minw ye Mehuman ni Bizita ni Haribona ni Bigita ni Abagita ni Zetari ni Karikasi ye, minw be baara ke masace korõ tuma bee, a k'a fo olugu ye, ¹¹ ko o ye masamusõ Vasiti wele ka na; a ko masamusõ ye a ta masafugula biri a kun na ka na ale masace na korõ, janko ka na a ta ceja yira jama ra, ani kuntigiw ra, sabu Vasiti tun ce ka ni kosebe. ¹² Nka musow ta so kunnasigibagaw nana masace ta cira fo Vasiti ye minke, Vasiti banna ka taga. O kera minke, masace

juju bɔra, a dimina fɔ ka se a dan bɛɛ ma. ¹³ A ladibaga minw tun ye faamurikebagaw ye, a ka olugu jininka; sabu masace tun te foyi ke ni a ma o sariyalɔnbagaw ni o kititigebagaw jininka fɔlɔ. ¹⁴ Minw tun ye a ladibaga fɔlɔw ye, olugu le tun ye Karisena ni Setari ni Adimata ni Tarisisi ni Meresi ni Marisena ni Memukan ye. Olugu le tun ye Peresikaw ni Medikaw ta fagama wolonfla ye. Olugu le tun bɛ masace kɔrɔ; olugu le tun bɛ jamana namɔgɔ fɔlɔw ye. ¹⁵ Masace ka o jininka, ko ka kɔna ni sariya ye, o ka kan ka mun le ke masamuso Vasiti ra, sabu ale masace Serisesi ka musow ta so kunnasigibagaw ci ka taga cira min fɔ a ye, a ma o ke.

¹⁶ Memukan ka o kuma jaabi masace ni fagamaw bɛɛ na na, ko: «Masamuso Vasiti ka ko benbari min ke, a ma o ke ele masace dama le ra de, a k'a ke jamana namɔgɔw bɛɛ le ra, ani mɔgɔ minw bɛɛ bɛ masace Serisesi ta mara kɔnɔ. ¹⁷ Sabu masamuso ka min ke, muso tɔw bɛɛ bɛna o men; o bɛ ke sababu ye k'a to o bɛɛ bɛna ke o cɛw dɔgɔya ye, k'a fɔ ko: «Masace Serisesi yere ka masamuso Vasiti wele ka na a na kɔrɔ, nka a ma sɔn ka na.» ¹⁸ Bi yere, Peresikaw ni Medikaw ta fagamaw ta muso minw ka masamuso ta kewale ko men, olugu fana bɛna o mɔgɔn le ke masace ta fagamaw bɛɛ ra. O musow ta dɔgɔyari fana bɛna o cɛw jusu wuri.

¹⁹ «O ra, ni a bɛna masace ma, masace ye sariya dɔ sigi, ka o ke Peresikaw ni Medikaw ta sariya wuribari dɔ ye, ko Vasiti kana na lɔ masace na kɔrɔ tuun fiyewu. Masace ye masamusoya di muso were ma min ka fisa ni ale ye. ²⁰ Ni o sariya ta kuma nana fɔ a ta maraba bɛɛ kɔnɔ, musow bɛɛ bɛna o cɛw bonya, muso fitini fara musoba kan.»

²¹ Ayiwa, o kuma diyara masace ni a ta fagamaw ye. Memukan k'a fɔ cogo min na, masace k'a ke ten. ²² A ka cira dɔ bla ka taga a ta jamana yɔrɔw bɛɛ ra. A ka mara bɛɛ ta sebe o ta seberikecogo ra, ani o ta mɔgɔw ta kan na, k'a fɔ siyaw bɛɛ ta kan na, ko ce bɛɛ ye ke a ta so kuntigi ye.

Masamusokura sɔrɔko

2 Ayiwa, o kow ko fe, masace Serisesi jusu nana suma minke, a ka ke miiri ye Vasiti ta ko ra; Vasiti tun ka min ke, ani ale ka min latige a kama, a miirira o bɛɛ ra. ² O kera minke, masace ta mɔgɔ minw bɛ a ta sokɔnɔbaaraw ke, olugu ko masace ma ko: «An ye sunguru dɔw jini masace ye, minw ma cɛko lɔn fɔlɔ, ani minw ce ka jini. ³ Masace ye ciraden dɔw ci a ta jamana maraw bɛɛ ra; sunguru minw ce ka jini, ani minw ma cɛko lɔn fɔlɔ, o ye na olugu bɛɛ lajen masaso ra, musow ta so kɔnɔ, masadugu kɔnɔ, min ye Suzi dugu ye. Musow ta so kunnasigibaga min ye Hege ye, min bɛ masace ta musow kɔrɔsi, ale le bɛna a janto o sunguruw ra. Fen o fen bɛ se ka o cɛna, a ye o di o ma. ⁴ Ni o sunguruw min ko nana diya masace ye, ale bɛna ke masamuso ye Vasiti nɔ ra.» Ayiwa, o kuma diyara masace ye; min fora, o k'a ke ten.

Esiteri ta ko damina

⁵ Ayiwa, Yahudiyace dɔ tun bɛ Suzi masadugu kɔnɔ, min tɔgɔ tun ye ko Maridose. A face tɔgɔ tun ye ko Yahiri, Yahiri face tun ye Simeyi ye, Simeyi face tun ye Kisi ye. O tun bɛ bɔ Boniyaminu ta gba le ra. ⁶ Babiloni masace Nebukadinesari tun ka mɔgɔ minw mina ka na ni o ye, Zuda masace Yekoniya minawagati ra, Maridose fana tun minana k'a bɔ Zeruzalemu ni o mɔgɔw ye.

⁷ Maridose le tun ka Hadasa lamɔ, Hadasa min bɛ wele fana ko Esiteri. A belence denmuso tun lo. Esiteri face ni a bamuso tun sara. A face ni a bamuso sanin kɔ, Maridose tun k'a ke a yere denmuso ye. A tun ce ka jini kosebe.

⁸ Ayiwa, masace ta kuma ni a ta ci fora minke, sunguruden caman lajenna Suzi masadugu kɔnɔ; o ka o karifa Hege ma. O tagara ni Esiteri fana ye masace ta so kɔnɔ, k'a karifa Hege ma, min tun ye musow kɔrɔsibaga ye. ⁹ Esiteri ko diyara Hege ye; a k'a janto a ra kosebe. Fen o fen bɛ se k'a cɛna, a ka o bɛɛ di a ma jona, ani a ta domuni. A ka masaso baarden sunguru wolonfla fana jana-woloma ka o bla ni a ye. A ka Esiteri ni a ta baarden sunguruw bla musow ta so yɔrɔ bɛɛ ra jumanman na. ¹⁰ Nka Esiteri ma sɔn k'a ta siya fɔ, a m'a bɔyɔrɔ fɔ, sabu Maridose tun k'a fɔ a ye ko a kana a fɔ. ¹¹ Lon o lon, Maridose tun bɛ to ka taga yaalayaala musow ta lu na fe, k'a lon ni Esiteri ka kene, ani ni o tun b'a minana ka na.

¹² Ayiwa, sani sunguru dɔ tun ye taga masace Serisesi na kɔrɔ, a tun ka kan ka karo tan ni fla le ke k'a yere laben fɔlɔ, k'a fari cɛna. Sunguruw bɛɛ tun ka kan ka o le ke. O tun bɛ kasadiyanan dɔw mun, min ye miri ye, fɔ karo wɔrɔ, ka sɔrɔ ka turu kasadiman werew ni kasadiyanan werew mun fɔ karo wɔrɔ fana. ¹³ Ni o le kera, o sunguru bɛ sɔrɔ ka taga masace fe. O tuma ni o sunguru tun ko a bɛ fen o fen fe, o tun bɛ o di a ma; a tun bɛ se ka bɔ ni o fenw ye musow ta so kɔnɔ ka taga ni o ye masace ta so. ¹⁴ A tun bɛ taga masace ta so wulada fe. Sɔgɔmada fe ni a tun bɔra, a tun bɛ taga musow ta bon dɔ were kɔnɔ. Musow ta so kunnasigibaga min ye Sasigasi ye, min ye masace ta sunguruw kɔrɔsibaga ye, ale le tun bɛ a janto o sunguruw ra. O sunguru tun man kan ka sekɔ masace fe tuun, fɔ ni a ko tun bɛ masace yere ra, ani ni masace k'a wele a tɔgɔ ma ko a ye na.

Esiteri kera masamusokura ye

¹⁵ Ayiwa, Esiteri donwagati nana se masace fe; masace ta musow ta so kunnasigibaga Hege min tun ye musow kɔrɔsibaga ye, ale tun ka min fɔ, Esiteri ma fen were jini ka teme o kan.

Esiteri tun ye Maridose belence Abisayili denmuso le ye. Maridose tun k'a lamɔ k'a ke a yere denmuso ye. Mɔgɔ o mɔgɔ ka Esiteri ye, a ko diyara o bɛɛ ye.

¹⁶ O tagara ni Esiteri ye masace Serisesi fe, a ta masaso kɔnɔ; o kera Tebeti karo † tere tan na, masace ta masaya san wolonflanana na. ¹⁷ Masace

† Tebeti karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tannan ye.

ka Esiteri kanu ka teme muso tow bee kan. Esiteri ko diyara a ye; a tun be ale le fe ka teme sunguru tow bee kan. O ra masace ka masafugula biri a kun na, k'a ke masamusu ye Vasiti no ra. ¹⁸ O ko, masace ka domuniba do laben, Esiteri togo ra, a ta kuntigiw ni a ta jamana pamogow ye. A k'a latige ko mogow ye nenekiri o lon na a ta maraw bee ra. A ka bonyaw didi mogow ma caman, k'a ta masaya bonya yira.

Maridose ka masace kisi cogo min na

¹⁹ O nana sungurudenw lajen tuun a sipaga flanan na. O y'a soro Maridose fana tun ye masaso pamogo do ye.

²⁰ Esiteri tun ma son hali bi k'a boyoro ni a ta siya fo mogow si ye. A k'a ke i n'a fo Maridose tun k'a fo a ye cogo min na. Ni Maridose tun ka fen o fen fo a ye, a tun be o le ke, i n'a fo Maridose tun b'a lamona a ta so wagati min na.

²¹ Ayiwa, o wagati ra, ka Maridose siginin to masace ta so donda ra, masace ta musow ta so kunnasigibaga fla, Bigitan ni Teresi, minw tun be masace ta da korosibagaw ye, olugu dimina, ka janfa siri masace Serisesi kama, ko o b'a faga. ²² O ko sera Maridose ma minke, a ka o jafow masamusu Esiteri ye. Esiteri tagara o fo masace ye, ko Maridose ko ten. ²³ O ka o ko segesege, k'a ye ko can lo minke, o ka o kuntigi fla dulon yiri ra. O ka o kow bee sebe jamana ta kokeninw kitabu konso masace yere na na.

Haman dimina Yahudiyaw koro

3 Ayiwa, o kow ko fe, Hamedata min tun ye Agagi ta mogow do ye, masace Serisesi ka ale dence Haman bonya. A k'a korota k'a sigi kuntigi tow bee kunna. ² Jamana pamogo minw tun be to ka sigi masaso donda ra, olugu bee tun be o kinbiri gban Haman na koro k'a bonya, sabu masace yere le tun k'a fo ten. Nka Maridose koni tun te a kinbiri gban, a fana tun te a bonya. ³ Namogo minw tun be to ka sigi masaso donda ra, olugu ka Maridose pininka ko: «Mun koson masace ka min fo, ele te o kera?» ⁴ Lon o lon o tun be kuma a fe, nka a ma son ka o lamen. O ra, o ka o ko fo Haman yere ye, k'a fle ni Maridose belen bena son ka to a ta kawale kan, sabu a tun k'a fo ko ale ye Yahudiya le ye.

⁵ Haman nana a ye ko Maridose te a kinbiri gbanna ale koro ka ale bonya minke, a jusu bora kosebe. ⁶ Nka a k'a ye ko ni ale k'a ta dimibo Maridose kelen dama ra, o tona se ka ale wasa, sabu o tun ka Maridose ta siya fo a ye. O ra, Haman k'a latige ko a be Maridose ta siya bee le halaki, Yahudiya min o min be Serisesi ta jamana bee lajennin konso.

⁷ San karo folo ra, min ye Nisan karo ye, masace Serisesi ta masaya san tan ni flanan na, o ka Puri mi firi Haman yere na na, o koro ye ka lagberi ke k'a fle lon min be se ka ke lonjuman ye, ani karo min be se ka ke wagatijuman ye ka Yahudiyaw halaki. O k'a ye ko san karo tan ni flanan min ye Adari karo † ye, ko o le ye wagatijuman ye.

⁸ O ra Haman tagara a fo masace Serisesi ye ko: «Siya dow be mogow ce ra i ta jamana ta maraw bee ra; o farannin lo ka bo siya tow bee ra. O ta sariyaw ni siya were si ta sariya te kelen ye. O fana te ele masace ta sariyaw sira tagamana. O ra, ni o mogow tora o yere ma yi tan, masace ta nafa si le te o ra. ⁹ O koson, ni masace ka son, a ye a latige k'a sebe ko an ye o bee halaki. Ni o kera, ne bena warigbe kilo waga keme saba ni bilooru (350 000) jate ka o di jamana kuntigiw ma, k'a bla masace ta naforo ra.»

¹⁰ Ayiwa, masace k'a ta tagamasiyennege bo a borokanden na k'a di Haman ma, min tun ye Yahudiyaw jugu ye. Haman tun ye Hamedata dence le ye; Agagi ta mogow do tun lo. ¹¹ Masace k'a fo Haman ye ko: «To ni warigbe ye! Ni min fana ka ben i ma, i ye o ke nin mogow ra.»

¹² San karo folo tere tan ni saba, o ka masace ta seberikebagaw wele. Olugu ka Haman ta ciw bee sebe k'a ci masace ta fagamaw ma, ani jamanatigiw, ani siyaw bee ta pamogow ma. O ka mara bee kelen kelen ta sebe o ta seberikecogo ra, ani o ta mogow ta kan na. O tun k'a sebe masace Serisesi yere togo le ra, k'a yere ta tagamasiyen sigi a kan. ¹³ O ka ciradenw ci ka taga ni o sebew ye masace ta maraw bee ra, ko o ye Yahudiyaw bee halaki, ka o faga ka o ban pewu, denmisen fara mogokoroba kan, musow ni denfitiniw bee. O tun ka kan ka o ke ka ban tere kelen konso, san karo tan ni flanan na, min ye Adari karo ye, o karo tere tan ni saba. O k'a fo ko o ye Yahudiyaw borofenw fana ce. ¹⁴ Sebe do tun ka kan ka taga maraw bee ra, k'a ke sariya ye, k'a to siyaw bee ye o ko lon, janko bee ye laben o lon kama.

¹⁵ Ayiwa, masace ka min fo, ciradenw teliyara ka bo ka taga o ciraw ke. O ka o ko kibaroya fo Suzi dugu konso, min ye masadugu ye. Masace ni Haman yere tun sigira ka ke minni ke ye, k'a soro Suzi dugumogow hakiri jagamininba tun lo.

Maridose ko Esiteri ye Yahudiyaw deme

4 Ayiwa, ko minw tun be kera, Maridose nana bo o kala ma minke, a k'a ta derege faran, ka borofani do don a yere ra, ka bugurigbe bon a yere kan, ka don dugu konso; a jusu kasira, a be kulera kosebe. ² A tagara ka taga dan masace ta so donda na fe, sabu mogow tun man kan ka don ni borofani ye o yoro ra.

³ Masace ta cira ni a ta sebe sera mara o mara ra, a kera panasisiba le ye o yoro Yahudiyaw fe. O ka sun don, ka kasi, ka mapumankokanw fo. O caman lara borofaniw kan bugurigbe ra.

⁴ Esiteri ta baaraden sunguruw ni a ta so kunnasigibagaw nana o ko lase Esiteri ma minke, Esiteri jigi tigeria kosebe. A ka fani dow ci ko o ye taga o di Maridose ma, janko a ye o borofaniw bo ka fani panaman dow don; nka Maridose ma son o ma. ⁵ Esiteri ka Hataki wele. Ale tun ye musow ta so kunnasigibaga do ye, masace tun ka min bla janko k'a janto Esiteri ra. Esiteri ko ale ye taga Maridose fe, ka taga a pininka, k'a lon fen min kera, ani nin ko kun ye min ye. ⁶ Hataki bora ka

† Adari karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tan ni flanan ye.

taga Maridose fe, dugu kenegbe ra, masaso donda na fe. ⁷ Ayiwa, kibaroya min tun sera Maridose ma, Maridose ka o bee pafɔ a ye; Haman ka wari-da min layiri ta ko a bena o don masace ta naforo ra Yahudiyaw ta halakiri koson, a ka o bee pafɔ a ye fana. ⁸ Sebe min fana bora ka Yahudiyaw halakiri ko latige, o kuma min lasera Suzi dugu konɔ, a ka o sebe do fana di a ma, janko a ye taga o yira Esiteri ra, k'a pafɔ a ye, ko Esiteri ye taga masace fe, ka taga a yere majigi masace korɔ k'a daari kosebe a ta siyamogow ye.

⁹ Hataki kosegira ka taga Maridose ta kumaw fo Esiteri ye. ¹⁰ Esiteri k'a ci tuun ka taga a fo Maridose ye ko: ¹¹ «Masace ta jamana pamogow ni a ta mara mogow bee k'a lon ko sariya do be yi, ko o sariya be bee le kan; ko ni ce o ce, walama ni muso o muso ka don masaso kononoyoro ra masace fe, k'a sorɔ i ma wele, ko o tigi be faga, fo ni masace yere k'a ta saninbere kun sin a tigi ma, o le be ke sababu ye k'a kisi. Ne koni, nin ye a tere bisaba le ye, ne ma wele ka taga masace fe folo.»

¹² O tagara Esiteri ta kuma lase Maridose ma minke, ¹³ Maridose ka Esiteri jaabi, ko: «Ele kana a miiri ko ele be masaso konɔ minke, ko o koson ele kelen bena bosi Yahudiyaw bee ce ra de!

¹⁴ Sabu ni ele ka je nin ko kan bi, Yahudiyaw ta kisiri ni o ta bosiri bena bo fan were le fe; nka ele ni i ta somogow be halaki. Jon le yere k'a lon ni ele ma masamusoya sorɔ nin wagati yere le koson?»

¹⁵ Ayiwa, Esiteri ka Maridose jaabi ko: ¹⁶ «Taga Suzi dugu Yahudiyaw bee lajen ne ye. Aw ye sun don ne koson. Aw ye tere saba ni su saba ke ka tugu jogon na, aw kana domuni ke, aw kana ji min. Ne ni ne ta baaraden sunguraw fana bena sun don i n'a fo aw. Ni o kera, ne bena taga masace fe, hali ni ne man kan ka taga, ka kapa ni sariya ye. Ni ne bena faga le, o tuma ne ye faga.» ¹⁷ Esiteri k'a fo cogo min na, Maridose fana tagara a ke ten.

Esiteri ka masace ni Haman wele domuni na

5 Ayiwa, a tere sabanan, Esiteri k'a ta masamusofaniw don a yere ra, ka taga lo masaso lu konɔ, masace yere ta bon pa fe. O y'a sorɔ masace tun siginin be a ta masasiginan kan masaso konɔ, k'a pasin so donda ma. ² A ka Esiteri ye masaso konɔ minke, a ko diyara a ye. Saninbere min tun be a boro, a ka o sin Esiteri ma. Esiteri gbarara, ka na a boro maga bere nunkun na. ³ Masace k'a jininka ko: «A be di, masamuso Esiteri? I be mun le fe? Hali ni ne ta jamana tarance lo, ne b'a di i ma!» ⁴ Esiteri ko: «Ni masace sonna, ne ka domuniba min laben ele masace ye, ne b'a fe ele ni Haman ye na jogon fe bi o domuni na.» ⁵ Masace ko: «Aw ye Haman wele ka na sisan, an be taga Esiteri ta weleri ra.»

Ayiwa, masace ni Haman tagara o domuni na, Esiteri tun ka min laben. ⁶ Ka o to duvenmin na, masace ka Esiteri jininka tuun ko: «Ayiwa, i be mun le fe? A fo, ne bena a ke i ye. I b'a fe ka mun le daari? Hali ni a kera ne ta jamana tarance le ye, ne b'a di i ma.» ⁷ Esiteri ko: «Ne be min fe, ne b'a fe i ye min ke ne ye, o ye nin ye: ⁸ Ni ne ko diyara

masace ye, ne be min fe, ani ne bena min daari, ni masace b'a fe ka o ke ne ye, o tuma ne bena domuniba min laben tuun sini, masace ni Haman ye na o domuni na. Ni o kera, ne bena masace ta kuma jaabi.»

Haman ka janfa siri Maridose kama

⁹ Ayiwa, Haman pagarininba ni a jusu diyarinba le bora o lon na ka taga. Nka a tagara Maridose ye masaso donda ra minke, k'a ye ko Maridose ma wuri ka lo, a fana ma siran ale na minke, a jusu bora Maridose korɔ kosebe. ¹⁰ Nka a k'a yere mina, ka taga a ta so konɔ. A tagara a teriw ni a muso Zeresi wele ka na. ¹¹ Haman k'a yere waso olugu na na; a k'a ta naforoba ko fo, ani a dence camanw ta ko, ani masace ka ale bonya cogo min na, ka ale sigi kuntigiw ni jamana pamogo tow bee kunna. ¹² A ko: «O doron yere te, masamuso Esiteri tun ka domuniba min laben, a ma mogɔ si wele o domuniba ra ni ne ni masace te. Sini tuun, ne le fana welera ni masace ye. ¹³ Nka o si te ne wasa, ni ne belen be to ka nin Yahudiyace Maridose siginin ye masaso donda ra.»

¹⁴ A muso Zeresi ni a teriw bee k'a jaabi ko: «A to o ye berejan do turu, k'a janya ke nongon † na bilooru ye. Sini sogoma i y'a fo masace ye ko a y'a to o ye Maridose dulon o yiri ra. O ra, i jusu sumanin be taga ni masace ye domuni na.»

Ayiwa, o kuma diyara Haman ye. O ka o berejan turu.

Masace ka Maridose bonya

6 Ayiwa, o lon su fe masace ma se ka sunogo. A ko, ko o ye na ni kitabu ye, folofolokow, ani jamana ta kow sebera kitabu min konɔ. Ayiwa, o nana o kitabu karan masace ye. ² O k'a ye ko a tun sebera ko masace ta musow ta so kunnasigibaga fla, minw tun ye Bigitan ni Teresi ye, minw tun be so donda korosi, ko lon do, olugu tun ka janfa siri ko o be masace Serisesi faga, ko nka Maridose le tun ka o ko bo kene kan. ³ Masace ko: «O tuma, kopuman juman, ani bonya juman le kera Maridose ye nin ko koson?» Masace ta mogow k'a jaabi ko: «Foyi ma ke a ye!»

⁴ Masace ko: «Jontigi le be masaso lu konɔ sisan?» O y'a sorɔ Haman le tun be donna masaso lu konɔ, ko a be na a fo masace ye ko ale ka berejan min turu, ko a y'a to o ye Maridose dulon o yiri ra. ⁵ Ayiwa, masace ta mogow ko masace ma ko: «Haman le lonin be lu konɔ.» Masace ko: «A ye don!» ⁶ Haman donna minke, masace ko a ma ko: «Ni masace b'a fe ka mogɔ min bonya, a ka kan ka mun le ke o tigi ye?» Haman k'a miiri a yere konɔ ko: «Masace be se ka jon were le bonya ni ne te?» ⁷ O ra, Haman ko masace ma ko: «Ni masace b'a fe ka mogɔ min bonya koni, ⁸ o ka kan ka na ni masace ta masaderegeba do le ye, masace ka min don ka ye, ka na ni so do ye fana, masace yelenna min kan ka ye, ka masace ta masirifen do ke ka o so kun masiri, ⁹ ka o masaderegeba ni o so karifa masace ta jamana pamogoba do ma, fagama do. O

† Nongon na kelen be se ka ben meters tarance le ma.

ko, masace b'a fe ka o mogɔ min bonya, o ye o deregeba don o tigi ra, k'a yelen so kan, ka taga ni a ye dugu kenegbe ra, ka to k'a fo a na fe ko: «Masace b'a fe ka mogɔ min bonya, a be o tigi ke tan le!» »

¹⁰ Ayiwa, masace k'a fo Haman ye ko: «Taga masaderegeba ta, ka so fana mina jona jona, i ko i yere k'a fo cogo min na. Yahudiyace Maridose min be sigi masaso donda ra, i ye o bonya ke ale ye. I ka fen o fen fo, i ye o bee ke, i kana jina foyi ko.» ¹¹ Haman tagara masaderegeba ta, ka so mina ka na. A ka masaderege don Maridose ra, k'a layelen so kan, ka yaala ni a ye dugu kono, ka to k'a fo a na fe ka taga ko: «Masace b'a fe ka mogɔ min bonya, a be o tigi ke tan le!» ¹² O ko, Maridose sekora ka taga masaso donda ra. Haman koni jusu kasininba, ani a kun suurunin le teliyara ka taga a ta so. ¹³ Min k'a soro, a tagara o fo a muso Zeresi ye, ani a teriw bee. A ladibagaw, ani a muso Zeresi k'a fo a ye ko: «Ele ta dogoyari daminana nin Maridose togo min koson, i n'a fo ale ye Yahudiya le ye, o tuma ele tena se ka foyi le ke a ra. Ele koni bena halaki ka ban le pewu, sigiya te o ra.» ¹⁴ Ka olugu to kuma ra ni Haman ye, masace ta so korosibagaw nana, ka na Haman lateliya ka bo ka taga ni a ye domuniba yoro ra, Esiteri tun ka o domuni min laben.

Haman fagacogo

⁷ Ayiwa, masace ni Haman tagara domuniyoro ra masamuso Esiteri fe. ² Ka o to duvenmin na o tere flanan na tuun, masace ka jininkari lase Esiteri ma tuun ko: «Masamuso Esiteri, i be mun le fe? A fo, ne b'a di i ma. I b'a fe ka mun le daari? Hali ni a kera ne ta jamana tarance le ye, o bena di i ma.» ³ Masamuso Esiteri k'a jaabi ko: «E, masace, ni ne ko diyara i ye, ni ele masace sonna, sabari i ye ne nin kisi. Ne be o le fe. Ne ta mogow bosi! Ne ta daariri ye o le ye; ⁴ sabu o ka ne ni ne ta mogow fiyeere, ko o be an halaki, ka an faga ka an ban pewu. Ni a yere tun kera ko o be an fiyeera ka an ke dow ta joncew ni o ta jonmusow le, ne belen tun be se ka je o ko kan, sabu an ta tooro tun tena masace segekun bo.» ⁵ Masace Serisesi ka masamuso Esiteri jininka ko: «Jon le be o tigi ye? Mogɔ min sonna k'a ja gbeleya ka o ko jogon ke, o tigi be min?» ⁶ Esiteri ko: «An toorobaga, ani an jugu ye nin mogowjugu Haman le ye!» O kuma fora minke, Haman ja tigera fo a be yereyere masace ni masamuso na koro. ⁷ Masace dimikojugu fe, a wurira ka bo domunikeyoro ra k'a ta duven to yi, ka taga masaso yiritu ra. Haman yere k'a ye ko ale ta fagari latigera masace fe ka ban minke, a tora ka ke Esiteri le daari ye, ko a ye ale kisi. ⁸ Masace nana bo masaso yiritu ra tuma min na ka na don domunikeyoro ra, a k'a ye ko Esiteri tun lanin be kalaga min kan, ko Haman k'a yere firi ka ben o kalaga kan. Masace perenna, ko: «O tuma a b'a fe ka ben masamuso yere le kan ne yere na na, ne ta masaso kono wa?» Sani masace ye ban o kuma ra, mogow ka Haman mina k'a kun datugu o yoronin bee. ⁹ Musow ta so kunnasigibaga min ye Hari-bona ye, ale tun be masace koro; ale ko: «Yirijan

do turunin be Haman yere ta so koro; a janya ye nongon na bilooru. A tun ka o turu Maridose le kama, min ta kuma tun kera sababu ye ka masace kisi.» Masace ko: «Aw ye taga a dulon o berejan na yi.» ¹⁰ A kera ten, Haman tun ka berejan min turu Maridose kama, o tagara ale yere le dulon o yiri ra. O kera minke, masace ta dimi ka soro ka mala.

Sariya min sigira Yahudiyaw koson

8 Ayiwa, o lon yere ra, masace Serisesi ka Yahudiyaw jugu Haman ta so di masamuso Esiteri ma. Maridose fana nana masace na koro, sabu balemaya min be Esiteri ni Maridose ce, Esiteri tun ka o fo masace ye. ² O ra, Masace tun k'a ta tagamasiyen borokandennege min mina Haman fe, a ka o di Maridose ma. Esiteri fana ka Maridose sigi Haman ta so kunna.

³ O ko, Esiteri kumana masace fe tuun; a benna masace sen koro ka kasi, k'a daari, ko Haman min tun ye Agagi ta mogow ye, ko ale tun ka kojugu min laben, ani a tun ka ko minw latige Yahudiyaw kama, ko masace ye o kow lalo. ⁴ Masace ka saninbere sin Esiteri ma. Esiteri wurira ka lo masace na koro. ⁵ A ko: «Ni a diyara masace ye, ni ne ko diyara masace ye, ni masace k'a ye ko nin ko be ben, ni masace be ne fe, o tuma Hamedata dence Haman min ye Agagi ta mogow ye, ale tun ka ko min laben, k'a sebe ko ka Yahudiyaw bee halaki masace ta maraw bee ra, masace ye ci do were sebe ka o kow lalo; ⁶ sabu ne be se ka kojugu bentu ye ne ta mogow kan, ka o ko sonmina cogo di? Ne be se ka ne ta siya halakito ye, ka o ko sonmina cogo di?»

⁷ Masace Serisesi ka masamuso Esiteri ni Yahudiyace Maridose jaabi ko: «A fe, Haman wurira Yahudiyaw kama minke, o koson ne k'a ta so di Esiteri ma; ne k'a to o k'a dulon berejan na fana. ⁸ Ayiwa, sisan aw yere ye sebe do were ke masace togo ra, Yahudiyaw ye; ni kuma min ka ben aw ma, aw ye o sebe. Aw ye masace ta borokandennege tagamasiyen sigi a kan. Ni ko o ko koni sebera masace togo ra, ka masace ta borokandennege tagamasiyen sigi a kan, o ko te se ka yelema tuun.»

⁹ O lon yere ra, o ka masace ta seberikebagaw wele, san karo sabanan na, min ye Sivan karo ye, a tere mugan ni saba. Maridose ka min o min fo, o ka o bee sebe, k'a ci Yahudiyaw ma, ani fagamaw, ani jamanatigiw, ani kuntigi minw bee be masace ta mara keme ni mugan ni wolonfla kono, k'a ta Endi jamana ra, ka taga a bla fo Etiyopi. O ka mara bee ta sebe o ta seberikecogo ra, ani o ta mogow ta kan na. O ka Yahudiyaw fana ta sebe o ta seberikecogo ni o ta kan na. ¹⁰ Maridose ka o sebe masace Serisesi togo le ra, ka masace ta borokandennege tagamasiyen sigi sebew bee kan, ka o ciraw di sotigi dow ma ko o ye taga ni o ye; olugu yelenna masace yere ta so teliman dow kan ka taga.

¹¹ O sebe kono, a tun fora ko masace ko, ko Yahudiyaw be dugu o dugu ra, ko o be se ka o yere lajen ka kere ke ka o yere kisi; ko ni siya o siya,

walama ni mara o mara ta kerekerecew nana ben o kan, ko o be se ka olugu halaki, ka o faga ka o ban pewu. O be se ka hali o juguw musow ni o denw bee faga, ka o borofenw fana ce. ¹² Lon min tun yirara ko Yahudiyaw be se ka o kere ke masace Serisesi ta maraw bee ra, o tun ye san karo tan ni flanan tere tan ni saba le ye, min ye Adari karo ye. ¹³ Ayiwa, o sebe do tun ka kan ka taga mara bee ra, ka ke sariya ye, k'a to siyaw bee ye a lon, janko o lon na, Yahudiyaw bee ye laben ka o juguw kere ka o yere dimibo. ¹⁴ Ciraden sotigi minw tun yelenna masace ta sow kan, olugu teliyara ka bo ka taga, ka kapa ni masace ta kuma ye. O ka o cira lase Suzi masadugu kono fana.

¹⁵ O ko, Maridose bora masace ta so. A tun ka masacefani bulaman ni a gbeman do le don, ka masafugulaba saninlaman do biri a kunna, ka deregeba wulenman ni gbeman do fana don. Suzi dugumogow bee tun be pagarikanbaw bora ka ninsondiya kosebe. ¹⁶ Yahudiyaw koni fe, o lon tun kera jususumalon le ye, ani pagarilon, ani ninsondiyalon, ani bonyalon. ¹⁷ Masace ta cira sera mara o mara ra, ani dugu o dugu ra, pagari ni ninsondiya le kera Yahudiyaw fe o yorow bee ra. O ka domuniw ke, ka panagbew ke. Yahudiyaw pasiran koson, siya were mogow caman ka o yere ke Yahudiya ye.

Yahudiyaw sera o juguw ra

9 San karo tan ni flanan min ye Adari karo ye, o tere tan ni saba, masace tun ka kuma min sebe, mogow tun ka kan ka o kow dafa o lon le ra. O lon na, koni, Yahudiyaw juguw tun b'a miiri ko o bena se sorow, nka a ko yelemana; Yahudiyaw le sera o juguw ra. ² Yahudiyaw tun be dugu min o min na masace Serisesi ta maraw bee ra, o ka o yere lajen o juguw bee ra; o jugu minw tun b'a fe ka o halaki, o benna olugu kan. Mogow si ma se ka lo o na, sabu siya tow bee tun be siranna o na. ³ Jamana maraw ta pamogow, ani a fagamaw, ani a jamanatigiw, ani masace ta jamana kuntigiw, olugu ka Yahudiyaw deme, sabu Maridose pasiran tun ka o bee mina. ⁴ Maridose tun ka loyoroba le sorow masaso kono. A togow tun bora ka se maraw bee ra; do le fana tun be farara a ta fanga kan.

⁵ Yahudiyaw ka o juguw bee kere, ka o faga ni kerekemuru ye, ka o halaki. Ko o ko diyara o ye, o ka o ke o juguw ra. ⁶ Masadugu Suzi kono Yahudiyaw ka ce keme looru le faga ka o halaki. ⁷ O ka Parisandata ani Dalifon ani Asipata, ⁸ ani Porata ani Adaliya ani Aridata ⁹ ani Parimasita ani Arizayi ani Aridayi ani Vayezata faga. ¹⁰ Olugu le tun ye Hamedata dence Haman dence tan ye; Haman min tun ye Yahudiyaw jugu ye. Nka o ma son ka maga o borofenw si ra.

¹¹ Mogow minw fagara masadugu Suzi kono, o tagara o da fo masace ye o lon yere ra. ¹² Masace k'a fo masamuso Esiteri ye ko: «Masadugu Suzi kono yan, Yahudiyaw ka ce keme looru le faga ka o halaki, ani Haman dence tan. O ka min ke jamana mara tow ra, jon le be se ka o da lon? Ayiwa, i be mun le fe tuun? A fo, ne b'a di i ma. I b'a fe ka mun were le daari tuun? A fo, a be ke i ye.»

¹³ Esiteri ka masace jaabi ko: «Ni masace be son, Suzi Yahudiyaw ka min ke bi, a y'a to o jagon were ye ke tuun sini, k'a to o ye Haman dence tan bee dulon berejanw na fana.» ¹⁴ Masace sonna ko o ye ke. O ka ci do were lase Suzi dugu kono. O ka Haman dence tan bee dulon berejanw na. ¹⁵ Suzi Yahudiyaw ka jagon lajen tuun Adari karo tere tan ni naani na, ka ce keme saba faga, nka o ma maga o borofenw si ra.

¹⁶ Yahudiya to minw tun be masace ta mara tow ra, olugu fana ka jagon lajen ka o juguw kere, janko ka o yere kisi, ka pasuma sorow. Olugu fana ka ce waga biwolonfla ni looru (75 000) faga o juguw ra. Nka o ma maga o borofenw si ra. ¹⁷ O kera Adari karo tere tan ni saba le ra; nka karo tere tan ni naani, o ka fagari labo, ka o ke panagbelon ye, ka domuni ke, ka pagari.

¹⁸ Suzi ta Yahudiya minw tun ka jagon lajen karo tere tan ni saba, ani a tere tan ni naani na, olugu ka karo tere tan ni loorunan le bla ka o ke panagbelon ye, ka domuni ke, ka pagari. ¹⁹ O le koson, Yahudiya minw be kongokonyorow ra, ani minw be dugumisenw na, olugu be to ka Adari karo tere tan ni naani le bla, ka o ke pagarilon ye, ani panagbelon, ka bonyaw ci jagon ma.

Purimi ta panagbe

²⁰ Maridose ka o kow bee sebe kitabu do kono. O ko, a ka sebe do ke ka o ci Yahudiyaw bee ma, masace Serisesi ta maraw bee ra, minw yoro ka surun, ani minw yoro ka jan. ²¹ A k'a fo o ye ko san o san, o ye Adari karo tere tan ni naani ni a tere tan ni looru bla ka o ke panagbelon ye; ²² ko sabu o lon le ra, Yahudiyaw ka pasuma sorow o juguw boro. O karo le ra, o ta jusukasi yelemana k'a ke ninsondiya ye, ka o ta kasi yelema k'a ke panagbe ye. A ko o ye o lonw bla ka o ke panagbelonw ye, ka pagari, ka bonyaw ci jagon ma, ka fagantanw son. ²³ Maridose ka min fo, Yahudiyaw k'a ke ten. O tun ka o panagbe min ke, o tora o kan, ka to ka o ke san o san.

²⁴ Hamedata dence Haman, min tun ye Agagi ta mogow do ye, ani min tun ye Yahudiyaw jugu ye, ale le tun ka janfa siri Yahudiyaw kama, ko a be o halaki. A tun ka Purimi firi, o korow ye ka lagberi ke, janko k'a lon wagati min be se ka ben, janko ale ye Yahudiyaw halaki fo ka o ban. ²⁵ Nka o janfa ko sera masace ma minke, masace k'a sebe ko Haman tun ka kojugu minw latige Yahudiyaw kama, ko o kojugu ye ben ale Haman yere kan. O le koson o ka Haman ni a dencew dulon berejanw na. ²⁶ O koson o ka o lonw togow la ko Purimi, ka kapa ni o kuma ye, min korow ye ko «k'a latige». Ayiwa, ko minw tun fora o sebe kono, ani Yahudiyaw yere tun ka ko minw ye, ani ko minw tun ka o sorow, ²⁷ o kow le koson, Yahudiyaw k'a latige ka o ko ke landa ye, olugu ni o ta durujaw fe, ani mogow o mogow farara o kan. O k'a latige ko o ka kan ka o lon fla bla san o san, ka o panagbew ke a cogo ra, ani a wagati ra; a man kan ka dabla ka ye. ²⁸ O k'a fo ko o ka kan ka o hakiri to o lonw na, ka o lonw bla danna; o ko ka kan ka ke wagati bee, ani tuma bee gbaw bee ra, ani maraw bee ra, ani dugu bee ra. O

Purimi panagbelonw ta ko man kan ka ben ka ye fiyewu Yahudiyaw ce ra; o ta duruja nataw fana hakiri man kan ka bo a ko ka ye.

²⁹ Masamuso Esiteri, min ye Abisayili denmuso ye, ale ni Yahudiyace Maridose ka sebe do were ke, ka kana ni o ta fanga ye masaya ra, janko sebe flanan min tun kera ka Purimi ta panagbe ko fo, ka fanga di o sebe ta kumaw ma. ³⁰ Maridose ka o sebew ci Yahudiyaw bee ma, Serisesi ta jamana mara keme ni mugan ni wolonfla bee ra. A tun ka forikanw ni dugawuw le ke o sebew konɔ, k'a nasin Yahudiyaw bee ta hera ma. ³¹ A ko o ye Purimi lonw ta panagbe ke a wagatiw ra, i n'a fo ale Yahudiyace Maridose ni masamuso Esiteri k'a fo Yahudiyaw ye cogo min na, ani i n'a fo olugu yere k'a ko latige o yere ni o ta durujaw ye cogo min na. O ye a ko mina sobe ra, i n'a fo wagati min o

be sun don, ka kasi. ³² Esiteri ka kuma min fo, o kumaw ka Purimi ta panagbe ko gbeya tuun. Yahudiyaw ka o kow sebe ka o bla kitabu do konɔ.

Kitabu laban

10 O ko, masace Serisesi ka ninsongo do ben a ta mara bee kan, hali kogoji kofejamanaw.

² Serisesi ta fanga ni a ta cefariyakow, ani a ka Maridose bla loyoroɔba ra cogo min na, o kow bee sebera Medikaw ni Peresikaw ta masacew ta kitabuw konɔ.

³ Yahudiyace Maridose le tun gbanna masace Serisesi ra. Yahudiyaw tun be Maridose jate kosebe. A ko tun ka di a ta siyamogow bee ye fana; sabu a tun be a ta mogow ta ja le jini, ani a tun b'a fe a ta siyamogow bee ye o yere soro.

Ayuba

Kitabu faamucogo

Ayuba ta ko kitabu be min fo an ye a ta ko ra, ni a bora o ra, an ma foyi were lon Ayuba ta ko ra, wala-
ma nin kitabu sebebaga ta ko ra.

Ayuba tun ye mogo terennin ye, nka Ala sonna k'a to a ye korobo. A borofenw bee cenna, bana k'a yere
fana mina. Ayuba teri dow nana ko o bena a jusu saaro, nka olugu k'a jaraki le, ko a ka kojugu minw
ke, o le kera a torokun ye. O kumaw ka Ayuba jusu kasi. A fana kumana k'a yira ko ale ma jaraki foyi
ra, ko mun koson Ala ka nin toro lase ale ma. O bee ko fe, Ala yere nana Ayuba jaabi, k'a ta danfenw
ke sababu ye k'a ta sebagaya yira Ayuba ra.

Ayuba nimisara, ka lo a ra ko jo be Ala fe ko bee ra. Nka Ala ka Ayuba teriw jaraki o ta kumaw koson.
Ayuba ta ko b'a yira an na ko ni adamaden ka toro cogo o cogo, a man kan ka a jigi tige Ala ra, ka
ban Ala ta ma. Ayuba torora, nka o torow bee kera Ala sago ye. Mogo te se ka a ta toro bee kun lon,
mogo ta toro bee fana te jurumun no ye.

Kitabu konokow

Cenri ni banajugu sera Ayuba ma
Ayuba k'a ta toro lakari
Ayuba teriw ta kumako folo
Ayuba teriw ta kumako flanan
Ayuba teriw ta kumako sabanan
Ayuba k'a ta terenninya lakari
Elihu ta kuma
Ala ka Ayuba jaabi
Ala ka kopuman min ke Ayuba ye

Ayuba ta tagamacogonuman

1 Ce do tun be Usi † jamana ra, min togo tun ye
ko Ayuba. O ce tun ye mogo jusukungbenin
ye, ani mogonuman. A tun be siran Ala ja, k'a yere
mabo kojugu ra. ² Dence wolonfla ni denmuso sa-
ba le tun b'a fe. ³ A ta beganw tun ye saga waga
wolonfla, ani jogome waga saba, ani senekemisi
fla fla sigiyoroma keme looru, ani fali keme looru.
A ta baardenw fana tun ka ca kosebe. Mogow tun
be ale le jate ka teme Zuriden ba tereboyanfan ja-
mana mogo tow bee kan.

⁴ Ayuba dencew tun be to ka taga jogon ta so ka
taga panagbew ke. Ni o tun be o ke, o tun be o
balemamusow fana wele ka taga domuni ke, ani
ka duven min jogon fe. ⁵ Nka ni panagbe tun nana
ban tuma o tuma, Ayuba tun be a ta denw wele ka
na o saninya. A tun be wuri sogomada joona fe ka
saraka jenita* kelen bo o bee kelen kelen togo ra.
Sabu Ayuba tun b'a fo a yere konko ko: «A be se ka
ke ko ne ta denw baroketo ka Ala togo cen o
jusukun na, ka jurumun ke.» Ayiwa, Ayuba tun b'a

† Usi jamana tun be Izirayeli jamana woroduguyanfan ni a
tereboyanfan na, Edomu mara ra, Arabi jamana ra (Damina
36.28; Yereimi 25.20; Kasikan 4.21

ke ten le wagati bee.

Ayuba ta koroboriko folo

⁶ Ayiwa, lon do Ala ta melekew nana lo Matigi
Ala ja koru; Setana fana nana lo o ce ra. ⁷ Matigi
Ala ko Setana ma ko: «I bora min?» Setana ka
Matigi Ala jaabi ko: «Ne tun be dununa le lamini-
na doron, ka yorow yaalayaala!» ⁸ Matigi Ala ko
Setana ma ko: «I ka ne ta jonce Ayuba korosi ke? A
jogon te dununa ra; mogo jusukungbenin lo,
mogonuman lo fana. A be siran Ala ja, a b'a yere
mabo kojugu ra.» ⁹ Setana ka Matigi Ala jaabi ko:
«Yala Ayuba be siranna Ala ja gbansan le wa?
¹⁰ Yala i m'a tanga, a ni a ta somogow ni a bo-
rofenw bee wa? I ka baraka don a ra a ta baara
bee ra; a ta beganw be jamana yoro bee ra. ¹¹ Nka
ele ye i boro se a borofenw ni a ta mogow ma k'a
fle sa; sigiya t'a ra, a bena i togo cen mogo bee ja
na sisan.» ¹² Matigi Ala ko Setana ma ko: «Ayiwa,
ne b'a borofenw bee labla i ye, nka i kana i boro se
ale yere ma.» O fora minke, Setana bora Matigi
Ala koru ka taga.

¹³ Ayiwa, lon do Ayuba dencew, ani a denmusow
tun be domuni kera, ka duven min o korose ta so.

¹⁴ O wagati yere ra, ciraden do nana a fo Ayuba ye

ko: «Misiw tun be sene kera, faliw tun be bin pimi-na o kere fe; ¹⁵ Sabeka † dow nana ben an kan, ka i ta baaradenw bee faga, ka beganw mina ka taga ni o ye. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.»

¹⁶ Sani ale ye ban kuma ra, do were nana ka na a fo ko: «Sanperen jigira ka sagaw, ani baw, ani baaradenw bee jeni ka o faga. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.» ¹⁷ Sani ale ye ban kuma ra, do were nana tuun ka n'a fo ko: «Kalideka †† dow ka o yere taran jenkuru saba ka na ben baaradenw kan ka o faga, ka jogomew mina ka taga ni o ye. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.» ¹⁸ Sani ale ye ban kuma ra, do were nana tuun ka na a fo ko: «I dencew, ani i denmusow tun be domuni kera ka duven min o koroe ta so; ¹⁹ fɔɔɔba do bora kongokolon fan na ka na bon fan naani bee ben; bon benna denw kan ka o faga. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.»

²⁰ Ayuba wurira ka lo; a k'a ta deregeba mina k'a faran, k'a kun li. A k'a yere firi dugu ma, k'a kinbiri gban, ²¹ k'a fo ko:

«Ne borolakolon le bora ne bamuso kono, ne borolakolon le fana bena seko ka taga.

Matigi Ala le k'a di,

Matigi Ala le fana k'a ta.

Bonya ye la Matigi Ala togo kan.»

²² Ayiwa, nin bee ra, Ayuba ma jurumun ke, a ma kuma benbari si fo Ala ma.

Ayuba ta koroboriko flanan

2 Ayiwa, lon do were ra, Ala ta melekw nana lo Matigi Ala na korɔ; Setana fana nana lo o ce ra, Matigi Ala na korɔ. ² Matigi Ala ko Setana ma ko: «I bora min?» Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Ne tun be dunuɔa le laminina dorɔn, ka yorow yaalayaala!» ³ Matigi Ala ko Setana ma ko: «I ka ne ta jonce Ayuba korosi ke? A jogon te dunuɔa ra; mogo jusukungbenin lo, mogoɔnuman lo fana. A be siran Ala na, a b'a yere mabo kojugu ra. Hali bi a be a ta jusukungbeninya kan, nka ele b'a fe ne y'a halaki gbansan.» ⁴ Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Gbolo le ye gbolo sara ye †. Mogo be se k'a borofen bee di janko k'a nin kisi! ⁵ Nka ele ye i boro se a farisogo ma k'a fle sa; sigiya t'a ra, a bena i togo cen mogo bee na na sisan.» ⁶ Matigi Ala ko Setana ma ko: «Ayiwa, a fle, ne k'a labla i ye, nka i kana se a nin ma.»

⁷ O fora minke, Setana bora Matigi Ala korɔ ka taga. A ka jorijugu do bla Ayuba fari yoro bee ra, k'a ta a sentege ra ka taga a bla fo a kuncɛ ra.

⁸ Ayuba siginin tora bugurigbe ra, ka teganekolon do ta ka to k'a yere siyen.

⁹ A muso ko a ma ko: «Ele belen be i ta jusukungbeninya le kan hali bi wa? Hali i ye Ala togo cen ka sa!» ¹⁰ Ayuba k'a jaabi ko: «Ele koni be kumana i ko hakiri te mogo min fe. O tuma an be kopuman dorɔn le sorɔ Ala fe, an te kojugu fana

† Sabekaw tun ye benkannikebaga dow ye, minw tun be bo Arabi jamana woroduguyanfan fe, ka na ben mogow kan kongokolon kono. †† O Kalidekaw tun ye kongokolon yaalabaga dow ye, minw tun be bo Arabi jamana sahiliyanfan fe. ‡ Gbolo le ye gbolo sara ye. I b'a sorɔ o tun ye zana do ye, min korɔ be se ka ke ko mogo be ko bee ke janko ka i nin kisi.

soro a fe wa?»

Ayiwa, nin kow bee ra, Ayuba ma kumajugu si bo a da ra k'a sin Ala ma.

Ayuba terice saba nana a fe

¹¹ Terice saba tun be Ayuba fe; kelen ye Elifazi ye, ale be bo Teman †, kelen ye Bilidadi ye, o be bo Suwa, to kelen ye Sofari ye, o be bo Naama. Ayiwa, kogbelen minw bee sera Ayuba ma, olugu ka o kow kibaroya men minke, o bee bora o ta yoro ra, ka ben kelen ma, ko o be na Ayuba jusu saaro, k'a naji ce. ¹² O tora yorojan ka o na korota ka Ayuba ye minke, o firira a ma. O ka o kan korota ka kule kosebe. O ka o ta deregebaw faranfaran, ka buguri ce k'a firi san fe, k'a bon o kun na. ¹³ O sigira dugu ma a korɔ, fo tere wolonfla ni su wolonfla, mogo si ma kuma a fe, sabu a ta dimi bonyara o na korɔ fo ka teme.

Ayuba ni a terice saba ta kuma

(3-31)

Ayuba k'a worolon danga

3 Ayiwa, o ko, Ayuba k'a da yele k'a yere worolon danga. ² A kumana k'a fo ko: ³ Ne worora lon min na Ala ye o lon halaki, ani su min na a fora ko: «Ceden do worora!» ⁴ O lon koni, Ala ye o lon ke dibi ye, Ala kana to san fe k'a hakiri to o lon na fiyewu! Yeelen kana bo o lon na! ⁵ Dibifinba ni saya dibi ye o lon mina k'a ke o yere ta ye, sankabaw ye o lon datugu, o lon ta tere ye yelesa ka ke su ye. ⁶ Dibiba le ye o su ta pewu! O su kana ninsondiya san ta lon tow ce ra, o su kana jate ni karow ta lon tow ye! ⁷ Onhon, o lon su ye ke densorobariya ta su ye, nagarikan kana men o su fe! ⁸ Londangabagaw ye o lon danga †, o mogo minw be se ka jirasa belebele lawuri! ⁹ O lon ta dugugbeda lolow ye ke dibi ye, a ye tere yeelen kono ka dese, a kana a soro, a kana dugu gbeto ye! ¹⁰ Sabu kono min ka ne woro, o lon ma son ka o kono bari janko ne kana woro, janko ne na kana nin sege ye.

¹¹ Mun koson ne woroto ma sa de? Mun na ne boto ne bamuso kono, ne nenekiri ma mina ne ra de?

¹² Mun koson mogo sorora ka ne sigi a sen kan, mun koson sin sorora k'a di ne ma ne y'a min?

¹³ Ne lanin tun bena ke pasuma ra,

† Teman dugu tun be wele ko: mogo hakiritigiw ta dugu (Yeremi 49.7) †† O wagati ra, mogo dow tun b'a miiri ko dow be se ka lonw danga, ka lon dow ke lonjuguw ye.

ne laganfiyanin tun bena to saya sunogo ra.
 14 Ne tun bena ke ni dugukolo masacew ni a kuntigiw ye,
 minw ta yorɔnuman loninw kera tomow ye bi.
 15 Ne tun bena ke ni fagama sanintigiw ye,
 minw tun ka o ta bonw fa ni warigbe ye.
 16 Walama ne tun tɛna ke foyi ye,
 ne tun bena ke i ko o be den kogɔbari min dogo dugukolo ra,
 i ko denfitini min be sa k'a soro hali a na ma tere yeelen ye.
 17 O yoro ra koni, mogɔjuguw te mogɔ tooro tuun,
 mogɔ barakantan segeninw be nenekiri.
 18 Kasodenw bee be nasuma,
 o te o nagbanbagaw si kan men tuun.
 19 Mogɔ fitiniw, ani mogɔbaw be yi,
 jonw te o matigicew ta fanga koro tuun.
 20 Mun koson Ala be yeelen bo segebagato ye?
 Mun koson a be si di mogɔ jusu kasinin ma?
 21 K'a soro olugu be saya konona ka dese, o t'a sorora,
 o be saya ninina ka teme hali naforo kan.
 22 Ni olugu tun ka kaburu soro,
 o tun bena ninsondiya fo ka pagari kosebe!
 23 Mogɔ min temesira dogora a ma,
 Ala ka mogɔ min lamini fan bee ra, boyoro t'a fe,
 mun koson Ala be si di o tigi ma tuun sa?
 24 Nunakanw le kera ne ta domuni ye,
 ne kasikan be bora i ko ji woyoto.
 25 Ne be siran fen min na, o le be ne soro,
 ne tun be borira min na, o le sera ne ma.
 26 Nasuma te ne fe, laganfiya te ne fe, jususuma te ne fe;
 nagban le be ne kan.

Elifazi ta ladirikan folo: Ala ka kan ka adamaden koro

4 Ayiwa, Elifazi min be bo Teman, ale ka kuma ta k'a fo Ayuba ye ko:
 2 Ni mogɔ do ko a be kuma do fo, yala o bena ben i ma wa?
 Sabu jon le be se ka kuma mara a yere konɔ?
 3 A fle, ele ka mogɔ caman karan.
 Ni mogɔ minw baraka tun desera, ele le tun be baraka don olugu ra,
 4 ni mogɔ minw tun talonna ka ben, ele ta kumaw le tun be olugu lawuri;
 minw tun te se ka lo o sen kan, ele le tun be baraka don olugu ra.
 5 Nka sisan a sera ele yere ma minke, ele fari fagara!
 Sisan a ka ele yere le soro minke, ele jigi tigera!
 6 I ta Alapasiran le tun man kan ka i ja gbeleya wa?
 I ta jusukungbeninya tun man kan ka ke i jigi ye wa?
 7 Ele ye miiri k'a fle! Ala ka mogɔ jarakibari juman le halaki ka ye?

I k'a men yoro juman ko Ala ka kojugu ben mogɔnuman do kan k'a faga?

8 Ne koni ka min ye, o le ye ko mogɔ minw be terenbariya sene,
 ka juguya dan, olugu le b'a siman tige;
 9 Ala be olugu le fiye ka o halaki,
 a ta jusugban tasuma be o jeni ka o ban.
 10 Hali ni jara kasira, ni waraba ka kule,
 Ala be jarkanbelenw jinw karikari.
 11 A be domunintanya ke ka jara faga,
 jaramuso denw be janjan.
 12 Kuma do le dogora ka se ne ma,
 a mankan fitini donna ne toro ra.
 13 Wagati min siranyakow be na mogɔ hakiri ra siko ra,
 tuma min na mogɔ be sunogo fo ka pina a yere ko,
 14 o wagati le ra siranya ni jatige do ka ne mina,
 k'a ke fo ne kolow be yereyere.
 15 Fɔno sumanin do fiyera ka teme ne pada kan,
 fo ka ne farisi tagama.
 16 Mogɔ do tun lonin be,
 nka ne tun te se k'a cogoya lon;
 fen do ja tun lonin be ne na koro.
 Ne ka kumakan fitini do men, ko:
 17 «Yala adamaden be se ka teren ka kapa ni Ala yere sago ye wa?
 Yala mogɔ be se ka saninya ka kapa n'a danbaga sago ye wa?
 18 Ni Ala ma la hali a yere ta ciradenw na,
 o minw ye a ta melekew ye, ni a be jaraki soro hali olugu ra,
 19 o tuma adamaden min farisogo ye bogɔ ye,
 min danna ni buguri ye,
 o be se ka min terege dugu ma i ko tumu, yala kuma be ale ma wa?
 20 Sogomada ni wulafera ce, o y'a soro adamaden mugumugura ka ban,
 a halakira ka ban pewu, hali mogɔ t'a janto a ra.
 21 A ta fanibon juruw be tige,
 a be sa k'a soro a ma hakiri soro.»

Elifazi ko mogɔ te ban Ala ta korori ma

5 Ayiwa, kule sisan sa! Jontigi le bena i jaabi?
 I bena i nasin Ala ta meleke saninman juman le ma k'a daari?
 2 Sabu jusugban be naloman faga,
 nangboya b'a to kolonbari be sa.
 3 Ne ka naloman ye, a be baraka sorora,
 nka o yoronin bee ne k'a sigiyoro danga.
 4 «Demebaga kana soro a denw si ra!
 Kiti ye ben o kan, mogɔ kana soro ka o bosi!
 5 A ka siman min kan, kongotow ye o bee domu!
 Hali siman minw be naniw ce ra, o ye o bee ce.
 Natabaw ye a ta naforo bee domu!»

6 Terenbariya te bo dugukolo ra,
 kojugu fana te falen dugu ma.
 7 Adamaden le danna kojugu ke kama,
 i ko tadenw be bo tasuma ra ka wuri ka taga san fe cogo min na.
 8 Ni nin ko tun sera ne le ma, ne tun bena Ala le

nini;
 ne tun bɛna ne ta kow nafo Ala le ye.
 9 Ala le bɛ kobaw kɛ, ko minw tɛmɛna adamaden hakiri dan kan;
 a bɛ kabako minw kɛ, o tɛ se ka jate ka ban.
 10 Ale le bɛ sanji lana dugukolo kan,
 ka ji lajigi kongokɔnɔyɔrɔw ra.
 11 Mɔgɔ majigininw, a bɛ olugu lawuri fo san fɛ,
 minw jusu kasira, a bɛ olugu kisi.
 12 A bɛ mɔgɔ cegumanw ta kolatigeninw cɛn;
 o ka baara o baara dabɔ, o bɛɛ bɛ cɛn o boro.
 13 A bɛ hakiritigiw mina ni o yɛrɛ ta ceguya ye;
 ka janfamɔgɔw ta kolatigeninw bɛɛ cɛn yɔrɔnin kelen na.
 14 Dibi bɛ ben o kan tere fɛ;
 tereɓban fɛ o bɛ mɔmɔri kɛ i ko mɔgɔ min bɛ tagamana su fɛ.
 15 Nka kerekemuru min bɛ bɔ o mɔgɔw da ra, Ala bɛ fagantan kisi o ma,
 ka o kisi ka bɔ fangatigiw boro.
 16 Ni o kɛra, dɛsɛbagatɔ bɛ jigiya sɔrɔ,
 mɔgɔjugu da bɛ datugu.
 17 O kosɔn ni Ala bɛ mɔgɔ min jaraki, o tigi ta jana!
 I kana ban Sebɛetigi Ala ta ladiri ma.
 18 Sabu ale le bɛ dimi ben mɔgɔ kan, ka sɔrɔ k’a suma;
 a boro bɛ mɔgɔ bana, ka sɔrɔ k’a kɛnya.
 19 Deguko wɔrɔ bɛ se i ma, nka Ala bɛ i bɔsi a bɛɛ ra;
 hali n’a wolonflanankɛ kɛ, foyi t’i sɔrɔ.
 20 Kongɔba wagati ra, a bɛ i kisi saya ma,
 kɛrɛ wagati ra, a bɛ i kisi kerekemuru ma.
 21 A bɛna i tanga mɔgɔjuguw nɛnkun ma;
 hali ni cɛnri wagati sera, i tɛ siran.
 22 I bɛ yɛreko cɛnri wagati ni kongɔ wagati ra,
 i tɛ siran kongowaraw fana ja;
 23 sabu kabakuru minw bɛ foro kɔnɔ, olugu bɛna jɛnɔgɔnya don ni i ye,
 kongowaraw fana bɛna hera layiri ta ni i ye.
 24 I yɛrɛ bɛna a ye ko hera bɛ i ta so;
 ni i tagara i ta bɛganw flɛ o ta domunikeyɔrɔ ra, i b’a ye ko foyi ma o jɛn.
 25 I bɛna a ye ko i ta durujaw cayara,
 ko i denw ka ca i ko kongobinw.
 26 I kɔrɔninba le bɛna sa ka don kaburu kɔnɔ,
 i n’a fo ni simantigewagati sera, o bɛ a tige k’a la-jɛn cogo min na.
 27 Ayiwa, a flɛ, an ka jatemina kɛ ka nin le sɔrɔ; a fana bɛ ten le cɔ!
 Ele le ka kan ka nin lamɛn, k’a sira tagama.

Ayuba ta jaabi: Ayuba k’a teriw jaraki

6 Ayuba ka Elifazi jaabi k’a fo ko:
 2 E, ni ne ta dimi hakeya tun bɛ se ka lon!
 Ni ne ta sege bɛɛ lajennin tun bɛ se ka bla sumanikɛnan kan!
 3 Sigiya t’a ra, a tun bɛna gbiriya ka tɛmɛ hali kɔgɔjiw ta kɛnkɛn kan pewu.

O le kosɔn, ne ta kuma cayara.
 4 Sebɛetigi Ala ta biɓɛw ka ne sɔgɔ;
 a baga donna ka se fo ne nin ma.
 Ala k’a ta jatigekobaw labɛn ne kama.
 5 Yala kongofali bɛ se ka kasi k’a lonin to binkɛnɛ kɔrɔ wa?
 Misi bɛ se ka kasi k’a lonin to a ta domuni kɔrɔ wa?
 6 Yala diya tɛ fɛn min na, o fɛn kɔgɔntan bɛ se ka domu wa?
 Yala diya bɛ sisɛfan gbɛmanyɔrɔ ra wa?
 7 Ne tun t’a fɛ ka maga fɛn min na,
 o le kɛra ne ta baro ye, hali ni a ka gbo ne ye.
 8 E, ne bɛ min daari, ni o tun bɛ se ka kɛ ne ye!
 Ne jigi bɛ min kan, ni Ala tun bɛ se ka o kɛ ne ye!
 9 Ni a ka Ala diya, a ye ne jɔjɔ,
 a y’a boro kɛ ka ne tɔ laban!
 10 Nka o bɛɛ ra ne belɛn bɛna jususaaro sababu sɔrɔ,
 ka jagari fo ka panpan, hali ni sɛge bɛ ne kan,
 sabu ne ma ban Ala saninman ta kuma ma ka ye!
 11 Baraka juman le bɛ ne ra, ko ne belɛn bɛna Ala makɔnɔ?
 Ne si tɔ ye jori le ye, ko ne belɛn bɛna muɓu?
 12 Yala ne baraka ye kabakuru baraka le ye wa?
 Ne fari ye siranɛge le ye wa?
 13 Yala demɛbaga bɛ ne ra tuun wa?
 Bɔyɔrɔ foyi tɛ ne fɛ tuun.
 14 Mɔgɔ tɔrɔnin ka kan ni a teri ta jumanya ye,
 hali ni a ka Sebɛetigi Ala nasiran dabra.
 15 Nka ne balema w ka ne janfa i ko dingakɔnɔji,
 i ko dingakɔnɔji min bɛ ja.
 16 Nɛnɛwagati ra, a jiw bɛ simi ka duuru,
 nɛnɛ bɛ a ja kɛ i ko bugun.
 17 Ni teremana sera, a bɛ ja,
 fundɛninwagati ra, ji foyi tɛ sɔrɔ a ra.
 18 Kongokolon jɔgɔmetigiw bɛ to jijnini na fo ka o ta sira bla,
 o bɛ tunu kongokolon kɔnɔ, ka o yɛrɛ halaki.
 19 Tema jamana jɔgɔmetigiw bɛ o ja korɔta ka o jiw yɔrɔnini,
 Saba jamana tagamabagaw jigi tun b’a kan.
 20 Nka o ta jigi yɛlɛmana k’a kɛ nimisa ye,
 sabu o tagara se yi minke, o jigi tigera.
 21 Ayiwa, sisan aw ta kɛra o cogo le ra ne fɛ.
 Kɔgbɛlɛn min sera ne ma, aw ka o ye minke, aw siranna.
 22 Yala ne k’a fo ko aw ye fɛn dɔ di ne ma,
 walama ko aw ye dɔ bɔ aw ta naforo ra k’a di ne kosɔn wa?
 23 Ne k’a fo aw ye ko aw ye ne bɔsi ne jugu boro wa,
 ko aw a ye ne kunmabɔ mɔgɔ farimanw boro wa?
 24 Aw ye o fo ne ye, ni o kɛra, ne bɛna je.
 Ne firira yɔrɔ min na, aw ye o yira ne ra.
 25 Cɛnkuma kɔni bɛ digi mɔgɔ ra,
 nka aw ta jarakirikumaw bɛ mun le ja?
 26 Yala aw b’a fɛ ka ne jaraki ne ta kumaw le kosɔn wa,

ka mogo jigi tigenin ta kumakan jate i ko fɔɔ?
 27 Aw kɔni bɛ sɔn ka ben hali ferita kan;
 aw bɛ sɔn ka hali aw teri fiyeere.
 28 Ayiwa, sisan aw ye aw ɲa lɔ ne ra ka ne flɛ.
 Yala ne bɛ sɔn ka faninya tige aw ye wa?

29 Aw ye aw ta miiriya yeɓema, aw kana to juguya kan;
 aw ye aw ta miiriya yeɓema, sabu ne bɛ can le kan hali bi.

30 Yala juguyakuma bɛ ne darakumaw ra wa?
 Yala ne da tɛ kumajugu ni kumaɲuman lɔn ka bɔ ɲogɔn na wa?

Ayuba ta jaabi tɔ: Ayuba k'a ta dimi lakari

7 Adamaden ta dunupalatige bɛ i ko kerekeden min bɛ kɛrɛ ra;
 a bɛ fɛn o fɛn kɛ a si kɔnɔ, a bɛ o kɛ i ko baaraden le.
 2 A bɛ i ko jɔn segeninba, yirisuma logɔ bɛ a ra fɔ a bɛ ɲuna a nɔ fɛ;
 a bɛ i ko baaraden min kɔrɔtɔnin bɛ a ta sara makonɔna.

3 Ayiwa, ne fana ninyɔrɔ kɛra nimisa le ye kabini karo caman,
 ne ta kɛra su caman sɛgɛ le ye.

4 Ni ne lara su fɛ dɔrɔn, ne bɛ kɔrɔtɔ ne wuriwagati ra;
 nka su bɛ janya.

Ne bɛ to yeɓemayeɓema ra fɔ ka taga dugu gbɛ.

5 Tumuw donna ne sogo ra, ne fari jajara i ko bɔgɔjalan;
 a bɛ pɛrɛnpɛrɛn, ka nɛɛn don.
 6 Ne si terew ka teli i ko jesedanbaga ta kurunin, ne si bɛ banna, ne jigi fana bɛ banna!
 7 E, Ala, i hakiri to ne ra, ko ne si tɛ foyi ye ni fɔɔ dama tɛ;
 ne padenw kɔni tɛna hɛra ye tuun le fiyewu!
 8 ɲa min bɛ ne flɛra, lɔn dɔ o tɛna ne ye tuun;
 i ɲaw bɛna ne yɔrɔɲini, nka ne tɛna kɛ yi tuun.
 9 Sankaba bɛ tɛmɛ, ka tunu cogo min na,
 ni mogo min ka taga lahara, o tigi fana tɛ seko tun.

10 A tɛna seko ka na a ta so kɔnɔ tuun,
 ni i k'a ta so flɛ, i t'a lɔn ko mogo tun bɛ yi kakɔrɔ.

11 O le kosɔn ne tɛna ne da datugu;
 ne nin degunin le bɛna kuma,
 ne jusu kasinin le bɛna ne ta dimi lakari.

12 Yala ne ye kɔgɔji le ye wa, walama ne ye kɔgɔji danfen barakaman † le ye,
 fɔ i ka ne tɛmɛyɔrɔw bɛɛ datugu, bɔyɔrɔ si tɛ ne fɛ?

13 Tuma dɔ ne b'a miiri ko ni ne lara, o bɛna dɔ bɔ ne ta sɛgɛ ra,
 ko layɔrɔ ra, ne ta dimi bɛna nɔgɔya.

14 Nka ni ne lara, i bɛ sikojuguw kɛ ka ne lasiran;

† O wagati mogo dɔw tun b'a miiri ko kɔgɔji ni kɔgɔji danfen barakaman tun ye batofen dɔw ye; ko olugu ta ala ka o fenw kɛrɛ, ka se o ra, ka o siri ka bla (Ezayi 27.1, Zaburu 74.13)

ne bɛ fɛn minw ye, o bɛ ne ja tige.

15 Hali i ye ne kan dɛrɛ ka ne nɛnɛkiri fereke,
 ne ye sa, o ka fisa ni ne fasanin ye fɔ ka ne kolow bɔ kɛnɛ ma.

16 Foyi logɔ tɛ ne ra tuun!

Ne tɛna to si ra wagati bɛɛ le.

Ne to yi tan, sabu ne ta dunupalatige kɛra gbansan le ye.

17 O tuma adamaden ye mun le ye ko i b'a jate tan,

ko i bɛ i ta miiriya la a kan,

18 ka i janto a ra lɔn o lɔn sɔgɔma,
 k'a tɛmɛsiraw sɛgɛsɛgɛ wagati bɛɛ?

19 I bɛna i ɲa bɔ ne ra tuma juman le sa,
 k'a to ne ye nɛnɛkiryɔrɔ sɔrɔ dɔɔnin ka ne daji kunu?

20 Ni ne ka jurumun le kɛ,

o tuma ne ka jurumun juman le kɛ ele ra sa,
 adamadenw kɔrɔsibaga?

Mun na i ka ne kɛ i kerekɛɲogɔn ye,
 ka ne ta ko kɛ doni ye i yɛrɛ kunna?

21 Mun na i tɛ ne ta hake bɔ ne kunna,
 ka ne ta terenbariya yafa sa?

Sabu sisan, ne bɛna taga la dugukolo jukɔrɔ,
 i bɛna ne yɔrɔɲini, nka ne tɛna ye tuun.

Bilidadi ta ladirikan folɔ: Sara bɛ kojugu ra

8 Bilidadi min bɛ bɔ Suwa, ale ka kuma ta, k'a fɔ Ayuba ye ko:

2 Ele bɛna nin kuma suguyaw dabla tuma juman le dɛ?

I bɛna nin kumalakolonw dabla tuma juman?

Sabu i darakumaw bɛ i ko fɔɔ dama.

3 Yala Ala bɛ se ka bɔ can sira kan wa?

Yala Sebɛɛtigi Ala bɛ se ka bɔ terrenninya sira kan wa?

4 I b'a sɔrɔ ko i ta denw ka jurumun kɛ ka Ala hake ta,
 o ra, Ala ka o ta hakew kunko ben o kan kɛ!

5 Nka ni ele ka Ala ta jɛɲɔgɔnya jini,
 ni i ka Sebɛɛtigi Ala daari ko a ye makari i ra,

6 ni i ma jarakiko kɛ, ni i terrennin lo,

o tuma Ala bɛna a janto i ra sisan yɛrɛ;

a bɛna hɛra ladon i ta so tuun, ka kaja ni i ta terrenninya ye.

7 Ala bɛna min kɛ i ye, o bɛna bonya kosɛbɛ;
 a bɛ kɛ i n'a fɔ fɛn minw tun bɛ i fɛ folɔfolɔ, o bɛn tun tɛ foyi ye.

8 Ayiwa, ele ye folɔfolɔmɔgɔw ɲininka kɛ!

Olugu ta bɛmaw ka ko minw karan k'a lɔn, o kow sɛgɛsɛgɛ kosɛbɛ k'a flɛ!

9 Sabu anw kɔni worora kunu le, an tɛ foyi lɔn;
 dunuɲa ra yan, an si terew bɛ tɛmɛ i ko yirisuma.

10 Folɔfolɔmɔgɔw le bɛna i karan, ka o ta hakirianta fɔ i ye;

o bɛna nin kuma dɔw bɔ o ta faamuyari ra ka o fɔ i ye:

11 «Yala jirabin bɛ se ka wuri ni a tɛ jida ra wa?

Kɔdarabin bɛ se ka falen ni ji t'a kɔrɔ wa?

12 Ni ji t'a kɔrɔ, a kɛnɛ bɛ ja joona ka tɛmɛ bin

tow bee kan,
k'a soro mogo m'a tige.»

13 Minw be jina Ala ko, olugu be laban tan le;
Alanasiranbari jigi be cen.

14 A tun k'a boromala fen min ma, o be tige ka bo
a koru;

sabu a be i n'a fo a tun k'a jigi la talenjuru le kan.

15 A ko a be den a ta bon kan, nka bon benna;
a ko a be dulon a ra cogo o cogo, a ma se a koru.

16 A tun be i ko yiri barakaman min be tere koru;
a borow be janya fo ka yiritu ta yiri tow datugu.

17 A b'a liliw melege jigon na ka o don ka se fo
kabakuruw ce ra;

a be donyoro jini ka taga fo faraw jukoru.

18 Nka lon min ni a samana ka bo a sigiyoro ra
doron,

a sigiyoro be ban a ra, k'a fo a ma ko: Ne ma deri
ka ele ye!

19 Ayiwa, ale be ninsondiya min soru a ta
dunupalatige konu, o be dan nin le ma!

Nka a jigon werew bena falen tuun ka bo
dugukolo ra.

20 Ala koni te ban mogo jusukungbenin na fiyewu,
a fana te kojugukεbaga boro sabati a ta baara ra.

21 A bena a to i ye yereko tuun kosebe,
k'a to i ye jagari tuun kosebe.

22 Minw be i koninya, maroya le bena ke olugu
kannaderege ye;

sabu mogojuguw sigiyoro bena halaki.

Ayuba ta jaabi: Mogo te Ala soru

9 Ayuba ka Bilidadi jaabi ko:
2 Can ra, ne k'a lon ko i ka min fo ko a be ten
le;

adamaden tagamacogo be se ka teren Ala ja
koru cogo di?

3 Ni i ko i be sorori ke ni Ala ye,
ni a ka jininkari waga kelen ke, ele tena se ka
hali kelen jaabi a ra.

4 Hakiritigiya b'a fe, a ta se bagaya fana ka bon.
Jon le be se ka lo k'a konu, ni fen ma o tigi soru?

5 Ale le be kuruw wuri ka o bo o no ra, hali o te
bo a kala ma;

ni a dimina, a be kuruw dabiri.

6 A be dugukolo siginin to a jusiginan kan k'a
yerereye,

fo a samasenw be yuguyugu.

7 A be kuma tere fe ko a kana bo, tere te bo;
a be lolow datugu janko o yeelen kana bo.

8 Ale kelen le be sankolo yerege,
a be tagama kogoji jikurubaw kunna.

9 Ale le ka sahiliyanfan ta lolow bee dan,
ani samiya wagati ta lolow,

ani teremana wagati ta lolow,
ani woroduguyanfan ta lolow.

10 A be kobaw ke, ko minw temena adamaden
hakiri dan kan;

a be kabako minw ke, o te se ka jate ka ban.

11 A fe, a be se ka teme ne koru, nka ne t'a ye,
a be se ka taga ka bo ne koru, nka ne te bo foyi
kala ma.

12 Ni a ka fen min mina, jon le be se ka o basi a
boru?

Jon le be se k'a fo a ma ko: «I be mun le kera
tan?»

13 Ala tena a ta jusugban mala;
kogoji danfen barakaman † ni a jengogonw bee be
o yere majigi a koru.

14 O tuma ne be se k'a jaabi cogo di?

Ne be se ka kuma juman le soru ka sigi ka o fo ni
a ye?

15 Hali ni ne tun terrenin lo, ne tun tena se k'a
jaabi;

ne be se k'a daari le doron, sabu ale le ye ne ta
kititigεbaga ye.

16 Ni ne k'a wele, hali ni a ka ne jaabi,
ne tena la a ra ko can ra, a be son k'a toro malo
ka ne lamen.

17 A be ne fifa ka taga fan bee ra ni a ta sanfuru
ye;

a be ne ta torokow caya k'a soru ne ma foyi ke a
ra.

18 A t'a to ne ye nenekiri;

a be jusukasi caya ne kan.

19 Ni ne ko ne b'a ke fangako ye, ale baraka le ka
bon;

ni ne ko ne be taga ni a ye kiti ra, jontigi le bena
o kiti sigi?

20 Hali ni ne tun terrenin lo, ne yere da tun bena
kiti ben ne kan;

hali ni ne jusukun tun gbenin lo, ne yere da tun
bena ne jaraki.

21 Yala ne jusukun gbenin lo can ra wa? Ne m'a
lon!

Ne logu bora ne yere ra!

22 A bee ka kan ne fe sisan! O koson ne ko:

«Ala be mogo jusukungbenin ni mogojugu bee ha-
laki cogo kelen na!»

23 Hali ni kojugu do ka bara ka ben mogo teren-
nin kan k'a faga,

Ala be yereko mogo jarakibariw ta jusukasikow ra
le.

24 Ale le be jamana labla mogojuguw ye,
k'a to kititigεbagaw ye o jaw datugu kojugu kan.
Ni ale te, o tuma jontigi lo sa?

25 Ne si terew be temena joona joona;
a ka teli ka teme hali sennaboribaga teliman kan.

Ne si be banna k'a soru ne ma hera ye ne ja ra.

26 Ne si terew be temena joona joona le, i ko ji-
rakurun min ka fiyen,

i ko bon be jigi ka na cun sogo kan cogo min na.

27 Ni ne ko ne be jina ne ta dimi ko,

ka ne pada cogoya yelama, ka ninsondiya,

28 ne ta sege be ne lasiran;

† Min fura kogoji danfen barakaman ta ko ra, aw ye o fe:
7.12.

sabu ne k'a lon ko i tena ne jarakibari to.
 29 Ne le bena jaraki!
 O tuma mun koson ne be ne yere sege gbansan?
 30 Hali ni ne kora ni ji saninyaninba do le ye,
 ka ne tagew ko k'a gbe ni safina ye,
 31 o be n'a ta, i belen bena ne lajigi kaburu konɔ,
 bogɔ ra;
 hali ne ta faniw be ne haramuya.
 32 Ala te adamaden ye, i ko ne,
 janko ne y'a jaabi,
 walama ko ne ye a wele ka taga kititigeyoro ra.
 33 Kititigebaga si te se ka don an fla ce,
 min be se k'a ta fanga sigi an fla be kan,
 34 janko a ye a ta bere bo ne kan,
 a ta siranyakow kana ne ja tige tuun.
 35 Ni o tun be se ka ke, ne tun bena kuma,
 ne tun tena siran a ja tuun;
 nka o te se ka ke, ne tora ne kelen na le.

Ayuba ta jaabi to: Ala be tugu le ka mogɔ tɔɔɔ

10 Dununa logɔ bora ne ra!
 Sisan ne bena ne ta dimi bo kene kan;
 ne jusu kasinin le bena kuma.
 2 Ne ko Ala ma ko: I kana kiti ben ne kan!
 I be ne jarakira fen min koson, o fo ne ye!
 3 Yala ka ne minako juguya, o le ka di i ye wa?
 Ka ban i ta danfen na, i yere boro ka min dan,
 ani ka mogɔjuguw ta kolatigeninw ja k'a di o ma,
 o le ka di i ye wa?
 4 O tuma adamaden ja le be ele fe wa?
 Yala ele ta yerikɛcogo ni adamadenw ta be ka
 kan wa?
 5 Yala ele si terew be ban i ko mogow ta wa,
 walama i si sandaw be ban i ko adamadenw ta?
 6 O koson i be ne ta terenbariyako segesegera,
 i be ne ta jurumun segesegera k'a lon,
 7 k'a soro i yere k'a lon ko ne ma jaraki,
 ko mogɔ fana te yi min be se ka ne bosi ka bo i
 boro.
 8 I yere boro le ka ne laben, ka ne fari yoro be
 kelen kelen dan;
 nka sisan i b'a fe ka ne halaki!
 9 Sabari, i ye i hakiri to a ra ko i ka ne dan ni
 bogɔ dama le ye;
 yala i b'a fe ka ne laseko dugukolo buguri ra tuun
 wa?
 10 I ka ne sensen i ko nono,
 ka ne gberen i ko nono be gberen cogo min na.
 11 I ka gbolo ni sogo don ne ra,
 ka ne tugutugu nagon na ni kolow ni fasaw ye.
 12 I ka si di ne ma, ka numanya ke ne ye,
 ka i janto ne ra, ka ne nin mara.
 13 Nka i tun be min dogora i jusukun na, o le ye
 nin ye;
 ne k'a lon ko nin ko le tun be i jusu ra:
 14 I tun be ne korosira, k'a fle ni ne bena ben juru-
 mun na;
 o ra, i tena son ka ne jarakibari to ne ta teren-
 bariya koson.

15 Ni ne jarakira, bono be ne soro!
 Ni ne jo lo fana, ne te se ka ne kun korota!
 Maroya koni ka ne labo,
 jani ma to to ne ra.
 16 Ni ne ko ne be ne kun korota, i be ne gben i ko
 jara;
 i be gban ne ra tuun ni i ta sebayayaba ye.
 17 I be seere werew le wurira ne kama,
 do le be farara i ta jusugban kan ne koro;
 kerεkejama be benna ne kan, fo o be nagon labi.
 18 O tuma mun koson i ka ne labo ne bamuso
 konɔ sa?
 Hali ne tun ye to yi ka sa, mogɔ si ja kana la ne
 kan!
 19 O ra, ne tun bena ke i ko Ala ma mogɔ min dan
 ka ye fiyewu;
 ne sanin tun be bo ne bamuso konɔ ka sin kaburu
 ma.

20 Ne si teredaw to ye doonin doron!
 O ra, Ala ye ne to yi tan;
 a ye bo ne koro janko ne ye ne yere soro doonin,
 21 sani ne ye taga dibifinba ni saya dibi ta jamana
 ra,
 mogɔ te seko ka bo yoro min na.
 22 Dibifinba ta jamana lo, yoro min finna i ko su
 dibi;
 saya dibi lo, yoro nagamininba lo;
 o yoro tere yeelen be i ko su dibi!

Sofari ta ladirikan folo: Ala ta hakiritigiya ka bon

11 Sofari min tun be bo Naama, ale ka kuma
 ta k'a fo Ayuba ye ko:
 2 Yala jaabiri tena soro nin kuma caman na le wa?
 Yala kumalon be se ka jo di mogɔ ma wa?
 3 Yala ele ta kuma caman koson mogɔ tow ka kan
 ka je wa?
 Ele be mogɔ tow logobo, ko mogɔ kana ele
 dogoya!
 4 I ko Ala ma ko: «Ne ta kumaw gbenin lo,
 ne saninyanin lo i ja koro!»
 5 E, ni Ala tun be son ka kuma,
 ni a tun be son k'a da ye ka kuma ni ele ye,
 6 ka hakiritigiya ta gundow fo i ye,
 o gundo minw temena adamadenw ta hakiri dan
 kan!
 O ra, i tun bena a lon ko Ala b'a ja datugura ele
 ta terenbariya dow kan le.
 7 Yala ele be se ka Ala ta gundobaw segesege k'a
 lon wa,
 walama ka Sebetigi Ala ta kow segesege ka se fo
 a dan be ma?
 8 Fen min korotanin lo ka teme sankolo kan,
 ele be se ka mun le ke o ra?
 Fen min ka dun ka teme lahara dinga kan,
 ele be se ka mun le lon o ra sa?
 9 A ka jan ka teme dugukolo janya kan,
 a fana ka bon ka teme kogoji bonya kan.

10 Ni Ala tɛmɛtɔ ka mɔgɔ dɔ mina k'a datugu,
ko a bɛ o tigi wele kiti ra, jɔn le bɛ se k'a bari?
11 Ale ka janfamɔgɔw lɔn;
a bɛ terenbariya ye, hali ni a ma a sɛgɛsɛgɛ.
12 Nka mɔgɔ hakiri lakolon lo;
kongofali bɛ woro ni hakiri min ye, adamaden bɛ
woro ni o hakiri jɔgɔn le ye.
13 Ele kɔni, ni i ka i jusukun ta miiriyaw to Ala
kan,
ka i boro kɔrɔta k'a daari,
14 ka i boro bɔ terenbariyakow ra,
ka ban kojugu ma i ta so,
15 o tuma i bɛna i kun kɔrɔta, sabu fiyen tena sɔrɔ
i ra;
i bɛ baraka sɔrɔ, siranya tɛ kɛ i ra.
16 I bɛna pɛna i ta sege kɔ;
a bɛna kɛ i hakiri ra i ko ji min woyora ka taga.
17 I ta dunupalatigɛ bɛna manamana ka tɛmɛ tere
kan;
dibi bɛna yelemɛ ka kɛ i ko sɔgɔmada yeelen.
18 I tena sigiya i yɛrɛ ra, sabu jigi bɛna kɛ i fɛ;
i bɛna la hɛra ni laganfiya ra, sabu i bɛna a ye ko
fɛn bɛɛ ka ji.
19 I bɛna la ka laganfiya, mɔgɔ si tena i tɔrɔ;
mɔgɔ caman bɛna na i daari ko i ye o dɛmɛ.
20 Nka mɔgɔjuguw jigi bɛna ban;
dogoyɔrɔ si tena sɔrɔ o fɛ.
Jigi kelen min bɛna kɛ o fɛ, o ye saya le ye!

Ayuba ta jaabi: Ni min ka Ala diya a bɛ o kɛ

12 Ayuba ka Sofari jaabi ko:
2 Can lo, dunuɓa bɛɛ lajennin ta lɔnniya bɛ
aw le boro!
Ni aw kɔni sara, o tuma hakiritigiya fana sara le!
3 Nka hakiri dɔ bɛ ne fana fɛ i ko aw;
sabu ne hakiri man dɔgɔ ni aw ta ye!
Jɔntigi le ma nin kow lɔn?
4 Ne kɔni kera yerekofɛn le ye ne teriw fɛ.
Ne min bɛ Ala daarira janko a ye ne jaabi,
ne min ye mɔgɔ terennin ye, ani mɔgɔ jusukung-
benin,
ne le kera o ta yerekofɛn ye!
5 «Ni bɔnɔ ka mɔgɔ min sɔrɔ, o tigi ta ye dɔgɔyari
le ye!»
O le ye mɔgɔ wasaninw ta miiriya ye.
Ni ele mɔgɔ min ka talon ka ben, dɔgɔyari le bɛ
kɛ ele ta sɔrɔta ye.
6 K'a sɔrɔ cɛnrikɛbagaw laganfiyanin lo o ta sow
kɔnɔ;
minw bɛ Ala mafiyɛnya, olugu pasumanin lo,
olugu minw bɛ o yɛrɛ ta baraka ta k'a kɛ o ta ala
ye.
7 Nka ni i ka beganw pininka, olugu bɛna i karan;
ni i ka kɔnɔw pininka, olugu bɛna dɔ fɔ i ye.
8 Kuma dugukolo fɛ, ale bɛna i karan,
kɔgɔjirajɛgɛw bɛna a lakari i ye!
9 Juman kelen le bɛ olugu bɛɛ ra ni min m'a lɔn
ko Matigi Ala le ye nin kow kɛbaga ye?
10 Fɛnpanaman bɛɛ nin bɛ ale Ala le boro,
ani adamadenw bɛɛ ta nɛnkiri.

11 Yala toro le tɛ kumakanw faranfasi k'a silon
wa?
Mɔgɔ dakɔnɔyɔrɔ le tɛ domuniw diya lɔn ka bɔ
jɔgɔn na wa?
12 Hakiritigiya bɛ cɛkɔrɔbaw fɛ,
faamuri ye sijantigiw ta ye.
13 Nka hakiritigiya ni sebgaya ye Ala le ta ye,
kokɛcogɔnuman, ani faamuri bɛ sɔrɔ ale le fɛ.
14 Ni a ka min cɛn, o tɛ se ka lalaga tuun,
ni a ka da datugu mɔgɔ min da ra, mɔgɔ tɛ se ka
da dayɛɛ o da ra.
15 Ni a ka jiw mina k'a lalɔ, fɛn bɛɛ bɛ ja;
ni a ka jiw labla, o bɛ dunuɓa halaki.
16 Baraka ni hakirjuman ye a ta ye;
mɔgɔ lafirininw, ani o lafiribagaw bɛɛ ye a ta ye
fana.
17 A bɛ jamana kolatigɛbagaw bla sennakolon-
tagama ra,
ka kuntigiw kɛ nalomanw ye.
18 A bɛ masaw ta cɛsirijaraw foni ka bɔ o cɛ ra,
ka fani gbansan siri o soro ra.
19 A bɛ sarakalasebagaw bla sennakolontagama
ra,
ka fangatigibaw laben.
20 A bɛ kuma bɔsi kumalɔnbagabaw ra,
ka faamuri hakiri mina cɛkɔrɔbaw ra.
21 A bɛ dɔgɔyari lase fagamaw ma,
ka cɛ barakamanw ta kurusijara yɔgɔyɔgɔ.
22 A bɛ dibirako dogoninw bɔ kɛnɛ kan,
ka saya dibi bla yeelen na.
23 A bɛ siyaw bonya, o kɔ, a bɛ o halaki;
a bɛ o caya, o kɔ, a bɛ o janjan.
24 A bɛ dunuɓa jamanakuntigiw kɛ hakirintanw
ye,
k'a to o ye yaala o kun fɛ kongokolonw kɔnɔ, sira
tɛ yɔrɔ minw na.
25 O bɛ mɔmɔri kɛ dibi ra, sabu yeelen tɛ yi;
a b'a to o ye yaala ka talontalon i ko dɔrɔtɔw.
Ayuba ta jaabi tɔ: Ne ni Ala ka kan ka kuma
13 Can lo, ne ja ka nin kow bɛɛ ye,
ne toro fana k'a mɛn, ne k'a faamu.
2 Aw ka min lɔn, ne fana ka o lɔn;
sabu ne hakiri man dɔgɔ ni aw ta ye!
3 Nka ne bɛna kuma Sebɛstigi Ala le fɛ,
ne bɛna kuma k'a yira Ala yɛrɛ le ra, ko ne ma
jaraki.
4 Aw kɔni ka ne datugu ni faninya ye;
aw bɛɛ ye flakɛbaga jacinanw le ye!
5 Hali aw tun ye je, aw kana foyi fɔ!
O belɛn tun bɛna kɛ hakiritigiya sira ye aw fɛ.
6 Ayiwa, ne bɛna min fɔ, ka ne ta jo yira, aw ye o
lamɛn!
Ne da bɛna kuma min fɔ, ka can yira, aw ye aw
janto o ra!
7 Yala aw bɛ sɔn ka kumajugu fɔ Ala nɔ ra wa?
Aw bɛ sɔn ka janfakuma fɔ a tɔgɔ ra wa?
8 Aw b'a fɛ ka fara Ala kan
ka kuma ka jo di a ma le wa?

9 Ni Ala ka aw segesege, yala o bena diya aw ra wa,
walama aw b'a janfara le i ko mogo b'a mogojanfa cogo min na wa?

10 Sigiya t'a ra, a bena aw jaraki,
ni a kera ko aw be mogo dow fisaya dow ye dogo ra.

11 Yala a ta masaya noro te jatige blara aw ra wa?

Yala a pasiran tena ke aw ra wa?

12 Aw ka fen o fen fo, o bee be i ko buguri;
aw ka ne jaabi ni kuma o kuma ye, o bee be i ko bogo.

13 Aw ye je k'a to ne fana ye kuma!
Ni min be ke ne ra o ye ke!

14 Ne koni bena ne yere bla farati ra,
ka ne nin fiyeere.

15 Hali ni Ala bena ne faga le, ne jigi belen b'a kan.

Nka ne bena kuma a ja koro k'a yira ko jaraki te ne tagamacogo ra.

16 O le fana bena ke ne kisisababu ye;
sabu Alapasiranbari si te son ka lo Ala ja koro.

17 Aw ye ne ta kumaw lamen kosebe!
Aw ye aw toro malo ne ta kumafori ra!

18 A fe, ne bena kuma k'a yira ko ne be can le kan;

sabu ne k'a lon ko jo be ne fe.

19 Jontigi le be se ka ne soso?

Ni mogo sera ka ne jaraki, o tuma ne be je, ka sa.

20 Nka, Ala, sabari ka nin fen fla ke ne ye,
ni o kera, ne tena dogo i ra tuun:

21 I boro bo ne kan,
i kana ne ja tige tuun ni i ta siranyafenbaw ye.

22 O ko, ele ye i ta fo, ne be i jaabi,
walama ne le be kuma ta, ele be ne jaabi.

23 Ayiwa, ne ka terenbariyako ni jurumun jori le ke?

Ne ka hakekow ni jurumun minw ke, o fo ne ye ke!

24 Mun koson i be i pada dogora ne ra,
ka ne ke i jugu ye?

25 Yala i be son ka kere ni flaburu gbansan ye wa,
fona be taga ni min ye?

I be son ka tugu binjalan dama ko k'a gben wa?

26 I be kogbelenw le sebe k'a bla ne kama;
i be ne ta denmisanya wagati ta terenbariyaw kunko fana ben ne kan.

27 I be ne sen don negejoroko ra,
i be ne temyorow bee korosi,
ka dan sigi ne tagayorow ra;

28 k'a soro mogo farisogo be torira ka cen,
i ko cenrifenw be don fani na k'a cen cogo min na.

Ayuba ta jaabi to: Dunupalatige ye sege le ye

14 Adamaden o adamaden, ni muso le k'a woro,
a si man jan, a ta dunupalatige bee ye jagban le ye fana.

2 A be wuri i ko yirifiyeren, nka a be ja;
a be teme i ko yirisuma, a te men.

3 Ala, ele ja lonin be o le ra ka to k'a korosi wa!
Ele be ne le minana ka taga ni ne ye kiti ra wa?

4 Jon le be se ka fen saninyanin soro fen saninyabari ra?

Mogo si!

5 I n'a fo i ka adamaden si teredaw latige ka ban,
ani a karodaw,

ka dan sigi a si ra, a te se ka teme min kan,

6 o tuma i ja bo a ra k'a to a ye nenekiri donin,
janko a ye a ta wagati laban diyabo, i ko baaraden be a ta tere baara sara diyabo cogo min na.

7 Jigi belen be yiri fe,
sabu ni o k'a tige, a be nugu tuun,
ka to ka yiriborokuraw bo tuma bee.

8 Hali ni a lalinw ka koro dugukolo jukoro,
hali ni a kunkurun ka to dugukolo ra ka faga,

9 ni sumaya ka se a ma doron, a be nugu,
ka yiriborow bo i ko yirisunkura.

10 Nka ni mogo sara, a baraka bee le be ban pewu;

ni adamaden nenekiri ka mina a ra, a be taga min?

11 Ayiwa, kogoji ta ji be jigi,
ba ta ji be ban, a be ja.

12 O cogo ra ni mogo ka la saya sunogo ra, a te wuri tuun;

fo ka taga sankolo tunu, a te wuri,
a te wuri ka bo a ta sunogo ra.

13 E, Ala, ni i tun be son ka ne dogo saya dibi ra,
ka ne dogonin to yi fo ka taga i ta jusugban mala,
ka wagati do latige ne ye, i bena i hakiri to ne ra wagati min na!

14 Ni mogo sara, yala a be se ka panamanya tuun wa?

Ni o tun be se ka ke, ne tun bena ne ta sege muju ka Ala makono,
fo ne ta wagati ye na se, o ye na ne labi.

15 O ra i tun bena ne wele, ne tun bena i jaabi;
ne min ye i yere boro ta danfen ye, ne logo tun bena i soro.

16 O ra, i tun tena ne ta sentako kelen kelen bee jate,

i tun tena to ka ne ta jurumunw si korosi tuun.

17 I tun bena ne ta hakekow don boro do kono k'a dasiri,

ka ne ta terenbariyakow datugu.

18 Nka kuruw be ben ka yerege,
faraw be kari ka bo o no ra.

19 Ji be woyo kabakuru kan ka to ka do bo a ra cogo min na,

a be woyo ka bogo fana ce ka taga ni a ye cogo min na,

ele fana be adamaden jigi cen o cogo le ra.

20 I be ben a kan k'a kere sijaga kelen doron ka se a ra, a be teme;

i b'a pada cogoya bee yelama, k'a bla ka taga.

²¹ Yala mógow bēna a denw bonya a kɔ yan wa? A tɛ se ka o lɔn.

Yala o bēna o dógoya le wa? A tɛ se ka bɔ o kala ma.

²² Sege min b'a yere farisogo kan, a bɛ o dɔrɔn le lɔn, saya dimi min sera a yere nin ma, a bɛ o le lɔn.

Elifazi ta ladirikan flanan: Mógójugu tɛ bosi kiti ma

15 Ayiwa, Elifazi min bɛ bɔ Teman, ale ka kuma ta k'a fɔ Ayuba ye tuun kɔ:

² Ni hakiritigi bɛ mógɔ jaabi, yala a ta lɔnniya ka kan ka kɛ kumalakolonw le ye i ko fɔɔ wa?

Yala a b'a kɔnɔ fa terebɔyanfan ta fɔɔ gbanninman le ra ka kuma wa?

³ Yala a bɛ kuma k'a ta jo yira ni kuma nafantanw le ye wa, walama kuma pacintanw?

⁴ Ayiwa, ele kɔni bɛ Alapasiran cenna yere le; i bɛ Ala ko miiriya bɛ bɔ mógɔ hakiri ra.

⁵ Sabu i ta terenbariyakow le bɛ i da blara nin kumaw fɔri ra;

i ka mógɔ cegumanw ta kumacogo le ladegi.

⁶ Nka i yere da le ka kiti ben i kan, ne tɛ!

I yere darakan le ka kuma ben i kan!

⁷ Yala ele le worora ka kɛ adamadenw bɛ ra mógɔ fɔlɔ ye wa?

Ele nana dunupa ra ka kɔn kongoriw ja wa?

⁸ Yala ele tun bɛ ni Ala ye a ta jen ra, k'a ta gun-dow lamɛn wa?

Ele ka hakiritigiya bɛ mina k'a kɛ i kelen ta ye le wa?

⁹ Ele ka mun le lɔn ni an tɔw ma min lɔn?

Faamuri juman le bɛ ele fɛ ka tɛmɛ anw kan?

¹⁰ Kunsigibɛtigi bɛ an cɛ ra, cɛkɔrɔba bɛ an cɛ ra,

minw si ka ca hali ni ele faɛ ta ye.

¹¹ Ala ka i jusu saaro minke,

ani kumadiman minw bɛ fɔra i ye, o belɛn ma i wasa!

¹² Mun na i jusu bɔra?

Mun na i ka i ja basa an na tan?

¹³ I dimina Ala le kɔrɔ,

fɔ ka nin kuma jɔgɔn bɔ i da ra!

¹⁴ Adamaden ye mun le ye k'a fɔ ko a bɛ saninya?

Muso ka fɛn min woro, o ye mun le ye k'a fɔ ko a bɛ teren?

¹⁵ A fɛ, Ala ma la hali a yere ta danfɛn saninmanw na;

hali sankolo ma saninya a ja kɔrɔ,

¹⁶ janko ka n'a fɔ adamaden, fɛn haramunin, ani fɛn pacintan,

min bɛ kojugu kɛ a ta minji ye!

¹⁷ Ayiwa, ne lamɛn, ne bēna a ja fɔ i ye!

Ne ka min lɔn, ne bēna o lakari i ye.

¹⁸ Hakiritigiw ka min fɔ,

o ka o sɔrɔ o bɛmaw le fɛ, o fana ma foyi dogo a ra.

¹⁹ O wagati ra jamana tun dira olugu dɔrɔn le ma;

mógɔ werɛw tun ma na jagami o ra fɔlɔ.

²⁰ Mógójugu bɛ to sege ra a si bɛ ra; sanda minw latigera mógɔ jusu fariman ye, o da lɔnnin lo.

²¹ Lon dɔ, jatigekan dɔw bēna don a toro ra; k'a siginin to jasuma ra, cɛnrikɛbaga dɔ bēna ben a kan.

²² A tɛ la a ra tuun ko ale bɛ se ka bosi ka bɔ o dibi ra,

nka kerekemuru fana b'a dendenna.

²³ A bēna to ka yaala, a t'a lɔn a bēna domuni sɔrɔ yɔrɔ min na †;

a k'a lɔn ko lonjugu dɔ labenna ale kama.

²⁴ Degu ni kɔnɔɔfiri bēna jatige bla a ra, k'a datugu pewu, i ko masacɛ ni a ta kerekɛjama b'a juguw datugu cogo min na.

²⁵ Sabu a k'a borokanden sin Ala ma,

k'a yere sanga ni Sebɛtigi Ala ye.

²⁶ A k'a kun gbɛleya ka taga Ala kama, ni a ta nɛgbɛnnan belebeleba gbirimanba ye.

²⁷ A tun tɔrɔra fɔ a jaɔa bɛ manamana, ka bonya fɔ k'a fari bɛ gbiriya.

²⁸ Nka a bēna sigi dugu cininw le kɔnɔ, ka si bonkolonw kɔnɔ, bon minw bɛ benbenna.

²⁹ A tena kɛ fɛntigi ye tuun, sabu a ta naforo tena mɛɛn tuun;

a borofɛnw tena caya ka se fɔ jamana yɔrɔ bɛ ra tuun.

³⁰ A tena se ka bosi dibi ma;

tasumamana dɔ bēna a lilinw jeni ka o jaja,

Ala dafɔɔ bēna a ta ka taga ni a ye.

³¹ A kana a jigi la fɛngbansanw kan, k'a yere lafiri;

sabu o fɛngbansanw le fana bēna sekɔ a ma.

³² O kow bēna se a ma sani a ta lon ye se;

a ta yiriborow kɔni tena nugu tuun fiyewu.

³³ A bɛ kɛ i ko rɛzensun min denw kɔgɔbari bɛ bu-run;

walama i ko oliviyesun min fiyeren bɛ bɔn.

³⁴ Alapasiranbari ta bon lakolon bēna to;

tasuma bēna surafɛnw minabagaw ta so domu.

³⁵ O bɛ kojugu kɔnɔ ta,

ka terenbariya woro,

ka janfa labɛn o yere kɔnɔ.

Ayuba ta jaabi: Ne ta seere bɛ san fɛ

16 Ayuba ka Elifazi jaabi ko:

² Ne ka nin kow jɔgɔnna caman mɛn kakɔrɔ;

aw bɛ ye ladibaga mógɔsegebagaw le ye.

³ Aw tɛ nin kumalakolonw dabra ten wa?

O tuma mun le digira ele ra, fɔ i bɛ ne jaabi?

† A fɔra Kitabu dɔw kɔnɔ ko: Dugaw bēna a sogo domu.

4 Min sera ne ma, ni o tun sera aw le ma,
ne fana tun bɛna kuma i ko aw.
Ne tun bɛna kuma dow laben aw kama,
ka kuma fɔ ka ne kun kɔmikɔmi aw ra.
5 Nka ne da tun bɛna aw ja gbɛɛya le,
ne tun bɛna ne da lamaga ka kuma ka aw jusu
saaro.

6 Ayiwa, ni ne kumana, o tɛna dɔ bɔ ne ta dimi
na,
ni ne ka je fana, yala o le bɛna ne ta dimi bɔ ne
kan wa?

7 Sisan kɔni, Ala ka ne baraka bɛɛ le ban pewu!
Ala, i ka ne ta lu bɛɛ kɛ yɔrɔ lakolon ye.
8 I ka ne fari cɛn, ka o kɛ i seere ye ko jo tɛ ne fɛ;
ne fasacogo yɛrɛ b'a yira ko ne jarakira.

9 Ala dimina fɔ a bɛ ben ne kan ka ne farisogo
tigɛtigɛ,
k'a jin nimi ne kama;
ne jugu bɛ a ja boso ne ra ka ne flɛ ni juguya ye.

10 Mɔgɔw ka o daw waga ne kama;
o bɛ tɛgɛ ci ne ja kan, ka ne lamaroya.
O bɛɛ le bɛ jɛn ka ben ne kan.

11 Ala ka ne labla mɔgɔkolonw le ye,
a ka ne to mɔgɔjuguw boro.

12 Ne nasumanin tun lo, nka a ka ne kolow bɛɛ
karikari,
a ka ne mina ne kankɔfeyɔrɔ ma ka ne jɔni ka
ben, ka ne fari bɛɛ yɛrɛgɛ;
a ka ne kɛ a ta fɛnbonta le ye.

13 A ta bɛnɛw bɛ ne sɔgɔra fan bɛɛ ra;
a ka ne soro sɔgɔ, hali a ma hina;
a ka ne kunakuna sɔgɔ k'a bɔn dugu ma.

14 A bɛ ben ne kan tuma bɛɛ,
i ko kɛrɛkɛdenw bɛ ben dugu kan, ka kogow sɔgɔ
cogo min na;
a bɛ girin ka la ne kan i ko kɛrɛkɛcɛ.

15 Ne ka bɔrɔfani le karan ka o kɛ ka ne fari
datugu;
ne ni ne ta bonya bɛɛ le bɛ fofora dugu ma!

16 Ne ja wulenna kasi fɛ,
saya dibi donna ne ja ra;
17 k'a sɔrɔ ne boro ma kojugu kɛ,
ne jusukun saninyanin le tun bɛ Ala daari fana.

18 E, dugukolo, ele kana ne jori datugu;
foyi kana ne kulekan bari k'a to Ala y'a lamɛn †!
19 Nka hali bi ne ta seere bɛ sankolo ra;
min bɛ kuma ne nɔ ra, o bɛ san fɛ.

20 Ne teriw bɛ kumakolonw fɔ ne ma;
nka ne najibɔtɔ bɛ Ala le daari.
21 Ale ye kiti tigɛ mɔgɔw ni ale Ala cɛ,
ka kiti tigɛ adamaden ni a mɔgɔjɔgɔn cɛ.
22 Sabu ne si sandaw bɛ sera a laban ma;
ne bɛna sira dɔ ta, tagakasegi tɛ sira min ta ko
ra.

† Mɔgɔw tun b'a bisigi ko ni mɔgɔ faganin jori tun ma
datugu ni buguri ye, o jori kulekan tun bɛ se fɔ Ala ma, janko
Ala y'a dimibɔ (Damina 4.10; Ezekiyeli 24.7-8)

Ayuba ta jaabi tɔ: Ne teriw ka ne jigi tigɛ

17 E, ne nin baraka banna!
Ne si sera a dan ma!

Kaburu le bɛ ne kɔnɔna!
2 Mɔgɔlɔgɔbɔbagaw le ka ne lamini;
ne tɛ se ka ne padɛnw datugu ka sunɔgɔ o ta
mafiyɛnyarikumaw koson.

3 Ele Ala yɛrɛ ye kɛ ne dɛmɛbaga ye i kɛrɛ fɛ;
sabu jɔn wɛrɛ le bɛna lɔ ni ne kunko ye?

4 I ka o jusukunw datugu janko o kana hakiri
sɔrɔ,
o koson i tɛna a to o ye se sɔrɔ.

5 O bɛ i ko mɔgɔ min b'a teriw wele domuni na,
k'a sɔrɔ kɔngɔ bɛ ale yɛrɛ ta denw janaminina.

6 Siyaw bɛɛ bɛ ne tɔgɔ le don o ta zanaw ra,
o bɛ daji tu ne ja ra.

7 Ne padɛnw baraka banna dimi koson;
ne farisogo yɔrɔw kɛra i ko fɛn dɔ ja.

8 Ni mɔgɔnumanw ka o ye, o bɛ digi olugu ra;
mɔgɔ jarakibariw bɛ wuri Alapasiranbariw kama.

9 O bɛɛ n'a ta, mɔgɔ terennin bɛ jija ka to a ta
sira kan;
mɔgɔ minw ta kɛwalew saninyanin lo, olugu bɛ
dɔ fara o ta baraka kan.

10 Aw kɔni ye na, aw bɛɛ, aw ye na seko aw ta ku-
maw kan tuun!

Ne tɛna hakiritigi si sɔrɔ aw ra!

11 Ne si teredaw banna, ne ta kolatigeninw cɛn-
na,
ani ne jusukun diyanyakow.

12 O belɛn b'a fɔ su ma ko «tere»,
o b'a fɔ ko «yeelen yɔrɔ ka surun», k'a sɔrɔ dibi
le bɛ nana!

13 Yala ne bɛ so min makɔnɔna, o tɛ lahara le ye
wa?

Ne bɛna ne ta layɔrɔ labɛn o yɔrɔ dibi le ra.

14 Ne bɛ kaburu wele ko: «Ne fa!»

Ne b'a fɔ kaburu tumuw ma ko: «Ne baw, ani ne
balemamusow!»

15 Ne jigi bɛ min le sa?

Jɔn le ja bɛ ne jigi ra?

16 A bɛna jigi ka taga lahara donda le ra,
ni an nana kɛ taga ye jɔgɔn fɛ ka taga la buguri
ra, ka nɛnɛkiri.

Bilidadi ta ladirikan flanan: Mɔgɔjugu bɛ ha- laki

18 Bilidadi min bɛ bɔ Suwa, ale ka kuma ta k'a
fɔ Ayuba ye ko:

2 Aw bɛna nin kuma caman dabla tuma juman le
sa?

Aw ye hakiri sɔrɔ, o kɔ, an bɛ kuma!

3 Mun koson aw bɛ an jate i ko bɛgan?

Mun koson aw bɛ an flɛ i ko nalomanw?

4 Ele Ayuba min dimina fɔ ka i sɔn ja,
o tuma ele b'a fɛ dunuja lakolon ye to ele koson
wa,

walama ko faraw ye bɔ o nɔ ra ele kosɔn?

⁵ Can lo de, mɔgɔjugu ta fitinayeelen bena faga, a ta gba tasuma tɛna yeelen bɔ tuun.

⁶ Yeelen bena ban a ta bon kɔnɔ, a ta fitina min bɛ yeelen bɔ a ye, o bena faga.

⁷ A tun bɛ tagama ni baraka ye, nka a ta tagama bena sumaya.

A yɛrɛ ta kolatigeninw le bena a laben;

⁸ sabu a senw bena mina jɔ ra;

a bena taga a senw don jɔ wow kɔnɔ.

⁹ Jan bena a mina a senju ra, juru bena a sen dɛrɛ.

¹⁰ Juru min b'a mina, o dogonin lo dugukolo jukɔrɔ;

jan lanin b'a ja sira kan.

¹¹ Balahukow bena a lasiran fan bɛɛ ra, o le tugunin b'a kɔ yɔrɔ bɛɛ ra.

¹² Kɔngɔ b'a baraka ban,

cɛnri wurira a kama,

¹³ a b'a farisogo domodomuna;

banajugu dɔ b'a fari yɔrɔw bɛɛ domuna.

¹⁴ A tun k'a jigi la a ta bon min kan, o bena a sama ka bɔ o kɔnɔ;

k'a fofo ka taga ni a ye balahu masa fɛ.

¹⁵ Mɔgɔ wɛrɛ bɛ se ka sigi a ta so kɔnɔ, sabu a ta tɛ tuun;

o bɛ kiribi bɔn a ta sibon kan.

¹⁶ A dugumalilinw bɛ jaja; a yiriborow bɛ fagafaga.

¹⁷ Mɔgɔ si hakiri tɛna to a ra tuun dunuɓa ra; a tɔgɔ tɛ fɔ kɛnɛ ma yɔrɔ si tuun.

¹⁸ O b'a jɔni ka bɔ yeelen na k'a bla dibi ra, o b'a gbɛn ka bɔ dunuɓa ra.

¹⁹ A tɛ den to a kɔ, a tɛ mamaden to a kɔ a ta mɔgɔw cɛ ra;

a ta mɔgɔ si panaman tɛ to a kɔ a ta so kɔnɔ.

²⁰ Terebenyanfan mɔgɔw bena manwu a labanco-go kosɔn;

tereboyanfan mɔgɔw kunmasi bena cɛ.

²¹ Ayiwa, kojugukɛbaga ta so bɛ laban tan le; mɔgɔ min ma Ala lɔn, o ta yɔrɔ bɛ kɛ tan le.

Ayuba ta jaabi: Ala ye ne kunmabɔbaga ye

19 Ayuba ka Bilidadi jaabi, ko:

² Aw bɛ ne jusu kasira cogo min na, ka ne baraka ban ni aw ta kumaw ye, aw bena o dabla tuma juman le dɛ?

³ Aw ka ne dɔgɔya ka se fɔ sijaga tan!

Ni aw bɛ ne tɔrɔ tan, yala o maroya tɛ aw ra wa?

⁴ Ni a kɛra ko can lo, ko ne firira, ne ta firiri ye ne kelen ta le ye.

⁵ Nka ni a kɛra ko aw b'a fɛ ka aw yɛrɛ fisaya ne ma le,

ka ne ta lebu kɛ sababu ye ka ne jaraki,

⁶ o tuma, aw y'a lɔn fana ko Ala le ka ne ta jo bɔsi ne ra,

ko ale le ka ne mina a ta jɔ ra.

⁷ Hali ni ne kulera ko: «O bɛ ne tɔrɔra!», mɔgɔ si tɛna ne jaabi!

Ni ne kulera ko o ye ne dɛmɛ, mɔgɔ si tɛna jo di ne ma!

⁸ Ala ka sira datugu ne ja, ne tɛ se ka tɛmɛ; a ka dibi don ne tɛmɛsira ra.

⁹ A ka ne ta bonya bɔ ne kan;

a ka ne ta masafugula bɔ ne kun na.

¹⁰ A ka ne halaki fan bɛɛ ra, janko ka ne lataga; a ka ne jigi tige, i ko yiri bɛ sama ka bɔn cogo min na.

¹¹ A dimina ne kɔrɔ kosɛbɛ;

a ka ne kɛ i ko a jugu dɔ.

¹² A ta kɛrɛkɛjamaw bɛɛ jenna ka na jɔgɔn fɛ, ka o ta sira bɔ fɔ ka na se ne ma;

o ka o ta fanibonw turu ka ne ta bon lamini.

¹³ A ka ne balemaw mabɔ ne ra, ne lɔnbagaw faranna ka bɔ ne kɔ.

¹⁴ Ne ta somɔgɔw bɔra ne kɔrɔ, ne teriw jinana ne kɔ.

¹⁵ Ne ta lukɔnɔmɔgɔw, ani ne ta jɔnmusow bɛ ne fle i ko o ma deri ka mɔgɔ min ye;

ne kɛra o ja kɔrɔ i ko jamana wɛrɛ mɔgɔ.

¹⁶ Ne bɛ ne ta jɔncɛ wele, a t'a lamina;

fɔ ne yɛrɛ da ye makarikanw le fɔ a ye!

¹⁷ Ne dakasa ka ne lɔgɔ bɔ ne ta muso ra; ne yɛrɛ worodenw bɛ jigira ne ra.

¹⁸ Hali denmisenw bɛɛ bɛ ne mafiyenyara; ni ne ko ne bɛ wuri, o bɛ to ka ne lɔgɔbɔ.

¹⁹ Ne tun ka minw kɛ ne jɛnjɔgɔnw ye, olugu ka ne haramuya;

minw ko tun ka di ne ye, olugu le wurira ne kama.

²⁰ Ne fasara fɔ ka ne kolow bɛɛ bɔ kɛnɛ ma; a tun tora dɔɔnin ne nin bɛ to a ra †.

²¹ E, aw ye makari ne ra, ne teriw, aw ye makari ne ra,

sabu Ala boro sera ne ma!

²² Mun kosɔn aw fana bɛ ne nɔgbɛn i ko Ala? Aw belɛn ma wasa ne ra ban wa?

²³ E, ni ne ta kumaw tun bɛ se ka seɓɛ!

Ni o tun bɛ se ka seɓɛ kitabu dɔ kɔnɔ!

²⁴ Ni a tun bɛ se ka lɛsɛ fara ra, ni biɓɛ negeraman dɔ ye, ani ntileku nɛgɛ, janko a ye to yi wagati bɛɛ!

²⁵ Nka o bɛɛ n'a ta, ne k'a lɔn ko ne kisibaga panaman lo;

lɔn dɔ a bena wuri k'a yɛrɛ yira dugukolo kan.

²⁶ Hali ni ne fari halakira ka ban,

ne belɛn farisogoraman ja bena la Ala kan.

²⁷ Ne yɛrɛ le bena a ye,

ne ja le bena a ye, mɔgɔ wɛrɛ ja tɛ;

ne jusu gbannin lo, fɔ ne bɛ kɔrɔtɔ o wagati kɔrɔ.

²⁸ Aw b'a fɔra ko: «An bena a nɔgbɛn k'a mina co-

† Heburukan na a fɔra ko: Ne kisira ni ne ji gbolo dama le ye.

go di le sa?»

Sabu aw b'a miiri ko nin ko ju be soro ne le ra.

²⁹ Ayiwa, aw yere ye siran kerekemuru ja de!
Sabu ni aw be gban ne ra, o fana be se ka kerekemuru lase aw ma,
janko aw y'a lon ko kiti do belen be ko.

Sofari ta ladirikan flanan: Mogojugu borofen te mæen

20 Sofari min be bo Naama, ale ka kuma ta k'a fo Ayuba ye ko:

² Ayiwa, miiriya minw be ne konɔ,
ani jusugban min be ne ra,
o le b'a to ne be koroto ka i jaabi.

³ Ne ka jarkikan do men, min kera ne fe dogo-yari ye;

nka faamuri hakiri min be ne fe, ne bena i jaabi ni o ye.

⁴ O tuma ele m'a lon ko kabini folofolo,
kabini adamaden sigira dugukolo kan,

⁵ ko mogojugu ta pagari wagati ka surun,
ko Alanasiranbari ta ninsondiya ye wagati doonin ko le ye wa?

⁶ Hali ni a korotara ka se fo sankolo ma,
k'a kun se fo sankabaw ma,

⁷ lon do a be halaki ka ban pewu, k'a ke i ko namama.

Minw tun be deri k'a ye, olugu b'a fo ko: «E, a be min le?»

⁸ A be teme i ko siko; mogo t'a ye tuun.

A be tunu i ko mogo be fen minw ye su fe siko ra.

⁹ Mogo minw tun be to k'a fle, olugu ja tena a ye tuun,
a sigiyoro tena a ye tuun.

¹⁰ A dencew bena desebagato w ta borofenw seko o ma jagboya ra;
a tun ka naforo min soro, a yere boro bena o seko.

¹¹ A kolow bee tun ka kene i ko a kanbelenman nka o bee bena taga la ni a ye kaburu buguri ra.

¹² Kojugu tun diyara a da ra,
fo a b'a dogo a nen jukoro.

¹³ A tun b'a mara, a t'a fe k'a to a ye ban;
a tun b'a mina k'a to a da konɔ.

¹⁴ Nka o domuni bena ye lema a konobara ra;
a be ye lema ka ke fonfonnin бага ye a konɔ.

¹⁵ A tun ka naforo min kunu, a bena o fono;
Ala bena a bee labo a konɔ.

¹⁶ A tun be fonfonninw ta бага le muganna,
o ra, sajugu da le bena a faga.

¹⁷ A tena li ni nono camanba woyoto ye tuun i ko bununji, walama i ko koji.

¹⁸ A ka fen o fen soro, a bena o seko, a tena o si domu;

a tena a ta jago tono diyabo.

¹⁹ Sabu a tun ka desebagato w tojo fo ka o borolakolon to;

a ma bon minw lo, a tun ka o bosi o tigiw ra jagboya ra.

²⁰ A tun te wasa ka ye,
nka fen minw ko tun ka gbelen a ma, a tena se ka o si bosi cenri ma.

²¹ A ta natabaya koson, a tun te foyi ye k'a to yi;
o koson a ta hera fana tena mæen.

²² K'a wasaninba to a borofen camanw ce ra,
degu bena a soro;
kojugu suguya bee bena ben a kan.

²³ Wagati min a b'a konobara fara,
o wagati le ra, Ala bena a ta dimiba lajigi a kan,
ka o bon a fari kan ka o ke a ta domuni ye.

²⁴ Ni a borira kerekeminan negeramanw ja,
kalan siranegeraman do ta bipe b'a sogo.

²⁵ Ni a ka o bipe sama ka bo a ko ra,
ni a ka o nege tasumaman sama ka bo a konobara ra,
jatigeba do be cun a kan.

²⁶ Kojugu dogonin be dibi ra k'a ta naforo konɔ;
tasuma do bena a domu, mogo ma tasuma min don.

Fen o fen tora a ta so konɔ, tasuma bena o bee jeni.

²⁷ Sankolo bena a ta terenbariya yira,
dugukolo bena wuri a kama.

²⁸ A ta so naforow bee bena taga;
Ala ta dimilon na mogow bena o bee ce.

²⁹ Ayiwa, adamaden kojugukebaga ninyoro ye nin le ye Ala fe;

Ala be nin le ke a ta sara ye.

Ayuba ta jaabi: Mogojugu ta hera ka ca

21 Ayuba ka Sofari jaabi, ko:
² Aw ye ne ta kuma lamæn kosebe!

Aw ye son ka o kelen ke ne ye, janko ka ne jusu saaro.

³ Aw ye sabari k'a to ne fana ye kuma!
Ni ne kumana ka ban, aw ye ne logobo sa.

⁴ Yala ne diminin be adamadenw le koro wa?
Mun koson aw ko ne jusu kana gban?

⁵ Aw ye aw ja munu ka ne fle, aw bena kabakoya,
fo ka aw boro la aw da ra ka je!

⁶ Ni ne ka miiri ne yere ta ko ra, ne jigi be tige,
fo ne farisi be tagama.

⁷ Mun koson Ala be mogojuguw to si ra,
k'a to o ye koro, ani ka do fara o baraka kan?

⁸ O ta durujaw be baraka soro o koro, ka to ni o ye;

o ta denw be to o koro.

⁹ Hera doron le be o ta so, siranyako te yi;
Ala ta bugoribere te se o ma.

¹⁰ O ta misitoranw bee be den soro, o baraka te dogoya ka ye;
misimusow fana be misidenw woro, o si konɔ te can.

¹¹ O be o ta denmisenw to o ye boribori i ko

sagadenw;

o ta denw be toron ke o sago ma.

¹² O be longanw ni koraw fo ka donkiri la, ka ninsondiya ni filenfiyekanw ye.

¹³ O be o si bee ke hera ra;

o ko, o nasumanin be jigi kaburu konɔ.

¹⁴ K'a sorɔ olugu le tun b'a fora Ala ma ko: «I bo an korɔ,

an t'a fe ka i ta siraw nalɔn!

¹⁵ Jon le ye Sebeetigi Ala ye, ka na fo ko an b'a bato?

Hali ni an ka makarikanw fo a ye, an bena mun le sorɔ?»

¹⁶ K'a sorɔ o ta hera te olugu yere le boro.

Mogɔjuguw ta kow koni temena ne ta faamuri kan!

¹⁷ Yala can lo ko mogɔjuguw ta fitina be faga jooa wa?

Yala can lo ko cenri be se o ma wa?

Yala can lo ko Ala ta jusugban be se olugu fana ma wa?

¹⁸ Wagati juman le o be ke i ko binjalan, forɔ be min ta,

walama i ko binjaga, sanforɔ be taga ni min ye?

¹⁹ A fora ko Ala bena mogɔjuguw ta kojugu hake bo o ta denw na;

Ala tun ka kan k'a bo olugu yere le ra, janko o y'a silɔn!

²⁰ Olugu yere le tun ka kan ka o ta halakiri ye o na ra!

Ala ta jusugban tun ka kan ka ben olugu yere le kan!

²¹ Ni o te ni olugu yere ta wagati dafara ka ban, o be taga ka o ta somogɔ minw to o ko, o ta mun le be o ra tuun?

²² Mogɔ te se ka lonni yira Ala ra, sabu ale le be hali sankolokonofenw ta kititigebaga ye.

²³ Mogɔ do be sa ni a farisogo barakaman ye, a nasumanin ni a laganfiyaninba be sa.

²⁴ O y'a sorɔ a toroninba lo, a garagaw bee ye tu ru ye, a kolow bee fara sonbe ra.

²⁵ Mogɔ do were jusu kasinin be sa; ale si bee ra, a ma hera nene ka ye fiyewu.

²⁶ Nka o mogɔ fla bee be don kaburu ra, tumuw be don o fla bee ra!

²⁷ Ayiwa, ne ka aw ta miiriya lon yere le;

aw be ne torɔra ni dabari minw ye, ne ka o lon.

²⁸ Aw b'a fo ko: «O mogɔba ta so be min sisan? O mogɔjugu tun siginin be so min konɔ, o be min?»

²⁹ O tuma aw ma yaalabagaw nininka wa?

Olugu ka ko minw korosi, k'a lakari, aw ye o jate mina!

³⁰ Cenrilon na, foyi te se kojugukebaga ma!

Ala ta dimilon na, a be bosi!

³¹ Jon le be se ka lo a na korɔ k'a jaraki? Jon le bena a ta kojugu juru sara a ra?

³² O b'a su ta ka taga ni a ye kaburulo ra, ka o janto a ta kaburu ra.

³³ Kaburu bogokuruw be fiyena a kan; jama caman be tugu a su ko, mogɔ caman fana be bla a na ka taga.

³⁴ Ayiwa, aw be se ka ne jusu saaro ni nin kuma gbansanw ye cogo di?

Aw ka kuma o kuma ke ka ne jaabi, o bee ye mogɔlafirikumaw le ye!

Elifazi ta ladirikan sabanan: Ayuba ka fagan-tanw torɔ

22 Ayiwa, Elifazi min be bo Teman, ale ka kuma ta tuun k'a fo Ayuba ye ko:

² Adamaden be se ka mun le na Ala ye?

Mogɔ hakirman be fen na a yere le ye!

³ Ni ele terenna, Sebeetigi Ala ta mun le be o ra? Ni ele jusukun gbenin lo, ale Ala ta nafa juman le be o ra?

⁴ Yala Ala be son ka i jaraki i ta Alapasiran koson, walama ka kiti ben i kan wa?

⁵ I ta juguya le ka ca, dan te i ta terenbariyakow ra fana!

⁶ I tun be i balemaw borofenw mina o ra k'a sorɔ o ma juru ta i fe;

i tun be o ta faniw bosi o ra ka o fari lakolon to †.

⁷ I tun te ji di minlogotow ma, i tun be ban ka domuni di kongotow ma.

⁸ I tun ka jamana labla mogɔ jusu farimanw le ye; ni mogɔ min ko tun diyara i ye, i be o sigi kuntigiya ra.

⁹ I tun be muso ce saninw borolakolon gben ka taga, ka feritaw bee jigi tige pewu!

¹⁰ O le koson, janw lara ka i lamini fan bee ra; siranyakow be i ja tige.

¹¹ I ma nin dibibaw ye wa, ani nin jiba minw ka i datugu?

¹² Yala Ala te san fe sankolo ra wa?

Sankolo lolow fle fo san fe, o yoro ka jan cogo min na!

¹³ Ele belen b'a fora ko: «Ala be mun le lon? Yala a be se ka to sankaba dibi ra yi ka mogɔ ta kiti tige wa?

¹⁴ Sankabaw k'a dogo, a te foyi yera!

A be yaala sankolo sanfeyorow le kunna yi.»

¹⁵ Yala i b'a fe ka sirakorɔ le ta wa, kojugukebaga temena sira min fe?

¹⁶ Olugu tagara k'a sorɔ o ta wagati tun ma se; i jogi tagara i ko koji be woyo ka taga cogo min na.

¹⁷ O tun b'a fora Ala ma ko: «I bo an korɔ, Sebeetigi Ala be se ka mun le ke an ye?»

¹⁸ K'a sorɔ ale Ala le tun ka o ta bonw fa fenju-manw na!

† O kumaw fora ka kapa ni Ala ta sariya ye: Bori 22.25-26; Sariya 24.6,12-13,17

Mogøjuguw ta kow kōni temena ne ta faamuri kan!

¹⁹ Mogō terenninw bēna o ye ka ninsōndiya; mogō jarakibariw bēna o logōbō, ko:
²⁰ «Minw tun wurira an kama, yala olugu ma halaki wa?
 O borofen min o min tun tora o kō, yala tasma ma o bēe domu wa?»

²¹ O ra, sabari ka sōn Ala ta ma, janko i ye herasōrō;

ni o kera, i bēna herasōrō tuun.

²² A to Ala darakumaw ye i karan; a darakan mara i jusukun na.

²³ Ni i ka sekō ka na Sebēetigi Ala fē, a bēna i sigi i cogokōrō ra;

ni o kera, i bēna kojugu mabō i ta so ra.

²⁴ I ta sanin firi dugu ma!

I ta Ofiri sanin † firi kōda kabakuruw cē ra!

²⁵ Ni o kera, Sebēetigi Ala bēna kē i ta sanin ye, a bēna kē i fē warigbē camanba ye.

²⁶ O tuma, Sebēetigi Ala ko bēna diya i ye ka temēfen tō bēe kan;

i bēna se ka i ja kōrōta Ala fan fē.

²⁷ I bēna a daari, a fana bēna i jaabi; i ka dajuru minw ta a fē, i bēna o dafa.

²⁸ Ni i ka ko o ko latigē, o bēe bē ja i boro.

Yeelen bēna manamana i temēsira bēe kan.

²⁹ Ni mogō dō ka ben, ele le bēna o tigi lawuri; sabu Ala bē mogō majigininw demē.

³⁰ A bēna hali mogō jarakininw bōsi; a bē o bōsi ele boro ta kewale saninmanw le sababu ra.

Ayuba ta jaabi: Mogō tē Ala yōrō lōn

23 Ayuba ka Elifazi jaabi ko:
² Hali bi ne ta dimi bē juguya ka taga a fē; a boro bē dō le farara ne ḡunakan kan.

³ E, ni ne tun k'a yōrō lōn!

Ni ne tun bē se ka se fō a sigiyōrō ra!

⁴ Ne tun bēna taga kuma a ja kōrō ka ne ta jo yira;

ne tun bēna ne ta josōrōsababu caman sōrō k'a fō a ye.

⁵ A tun bēna ne jaabi ni min ye, ne tun bēna o lōn;

ne tun bēna a ta fōta mēn.

⁶ Yala a tun bēna a ta fanga bēe le ta ka kuma ka kiti ben ne kan wa?

Ōn-ōn, a tun bēna a janto ne ra ka ne lamēn.

⁷ A tun bēna a lōn ko mogōḡuman dō le bē kuma kera ni a ye; ne tun bēna bōsi ka bō ne ta kititigebaga boro pewu!

⁸ Nka ni ne ka taga terebōyanfan na, a tē yi, ni ne ka taga terebenyanfan na, ne t'a ye.

⁹ Yala a boro degunin lo baara dō ra sahiliyanfan

† Ofiri jamana ta sanin tun ye sanin bēe ra ḡumanman ye (Masacew fōlō 9.28)

na, o kosōn ne t'a yera wa?

Yala a dogonin bē woroduguyanfan le ra, o kosōn ne ja tē se ka la a kan wa?

¹⁰ Nka o bēe n'a, ta ne bē sira min kan a ka o lōn; ni a ka ne kōrōbō ka ban, ne saninyanin bēna bō i ko sanin.

¹¹ Sabu ne sen tugura a senno kō wagati bēe; ne k'a ta sira tagama, ne ma jengē ka bō a kan.

¹² Ne ma ne yerē mabō a kumakan na; a da ka kuma min fō, ne ka ne yerē sago to yi ka o le kē.

¹³ Nka ni ale ka ko min latigē, jōn le bē se ka o yelemā?

Ni fen min k'a yerē diya, a bē o le kē.

¹⁴ A ka min latigē ne ta ko ra, a bēna o kē, ani a ka o ḡogōnna ko caman werē min mara ne ye.

¹⁵ O le kosōn, ne jigi tigera a ja kōrō; ni ne ka miiri nin kow ra, ne bē siran.

¹⁶ Ala le ka ne baraka ban, Sebēetigi Ala le ka ne jigi tigē;

¹⁷ dibi min bē ne kan, o le ma kuma bōsi ne ra; dibiba min ka ne datugu, o tē.

Ayuba ta jaabi tō: Ala tē mogøjugu bōsi

24 Mun kosōn Sebēetigi Ala tē wagati dō latigē kiti kama,

k'a to Ala batobagaw ye o lonw ye?

² Mogōw bē o mogōḡogōnw ta forow dancew yelemā ka dō fara o yerē ta foro kan †; o bē beganw sonya, ka bla o kō ka o gbēn ka taga ni o ye.

³ O bē feritaw ta fali mina o ra ka taga ni a ye; o bē muso cē sanin ta misi mina a ra ka o ta juru tōnōmasigi.

⁴ O b'a to fagantanw bē o ta sira bla, ka sira werē ta o ḡasiran kosōn;

o b'a to jamana ḡanibagatōw bēe bē kē dogo ye o ja.

⁵ ḡanibagatōw bē i ko kongofaliw bē kongo kōnō cogo min na;

dugugbēda fē, ḡanibagatōw bē bō ka taga o ta baara ra ka taga domuni jini;

o bē domuni sōrō kongokolōn yōrōw le ra k'a di o ta denw ma.

⁶ O bē beganw ta bin kan kongo kōnō, ka mogøjugu ta rezenmōw tigē a ye.

⁷ O fari lakolon bē la su fē, sabu fani tē o boro, birifani tē o fē ka o yerē datugu nēnē ra.

⁸ Sanji sumanin min bē ben kuruyōrōw ra, o bē o bugō ka o ḡigi; dogoyōrō tē o fē minke, o bē den fara dō kōrō.

⁹ Mogøjuguw bē feritanin bōsi a bamuso boro fanga ra,

o bē ḡanibagatō borofen mina a ra ka o ta juru

† Ka kapa ni Izirayelimogōw ta sariya ye, dan minw tun sigira forow cē, mogō si tun man kan ka o danw yelemā (Sariya 19.14; Oze 5.10; Zanaw 22.28)

tɔnɔmasigi.

¹⁰ O tɛ fani si to o boro; o fari lakolon le bɛ yaala.
O bɛ o jagboya ko o ye simansiriw cɛ foro kɔnɔ
k'a sɔrɔ o kɔngɔtɔ lo.

¹¹ Olugu le bɛ oliviye turu bɔ turubɔyɔrɔw ra o
matigicɛw ye;
o bɛ o ta rɛzɛn cɔngɔ ka rɛzɛnji bɔ o ye, k'a sɔrɔ
olugu yɛrɛ minlɔgɔtɔ lo.

¹² Mɔgɔ minw bɛ fagara tɔrɔ boro, olugu
kasikan bɛ bɔra dugu kɔnɔ;
mɔgɔ jusukasiniw bɛ kulera,
nka o ko benbari minw bɛ kera o ra, Ala tɛ o si
jatera.

¹³ O mɔgɔw tana ye tere yeelen ye;
o tɛ Ala ta siraw jate,
o tɛ a ta siraw tagama.

¹⁴ Mɔgɔfagabaga bɛ wuri dugugbɛda fɛ,
a bɛ ben ɲanibagatɔ fagantan kan ka a faga;
ni su kora, a bɛ yɛlɛma ka kɛ son ye.

¹⁵ Jɛnɛyakɛbaga ɲa bɛ tɛrɛbɛnda le kɔrɔsira;
a b'a fɔ ko: «Mɔgɔ si ɲa tɛ ne ra!»
A b'a kun datugu ni fani dɔ ye.

¹⁶ Mɔgɔ dɔw bɛ bondaw kari su fɛ dibi ra;
nka tere fɛ, o bɛ o yɛrɛ datugu bon kɔnɔ ka to yi;
o tɛ tere yeelen fɛ fiyewu.

¹⁷ O mɔgɔw bɛɛ fɛ, sɔgɔmada bɛ i ko saya dibi;
sabu saya dibi ta jatigɛ ye min ye, o ka o silɔn.

¹⁸ Nka aw b'a fɔ ko:
«Mɔgɔjugu ka fiyɛn; ni a blara ji kan, ji bɛ taga ni
a ye.

O ta yɔrɔw bɛɛ danganin lo jamana kɔnɔ;
a tɛ se k'a ta rɛzɛnforo sira ta tuun!

¹⁹ Tere ni fundɛnin bɛ bugun latunu cogo min na,
kaburu dibi bɛ jurumunkɛbaga latunu o cogo le
ra.

²⁰ A bɔra muso min kɔnɔ, o bɛ ɲina a ko,
kaburu tumuw b'a kɛ o sago ye;
mɔgɔ si hakiri tɛ to a ra tuun.
Mɔgɔjugu laban bɛ kari ka ben i ko yiri.

²¹ «Ale le tun bɛ muso denworobariw, muso den-
ntanw borɔfɛnɔw mina o ra;
a tun tɛ muso cɛ saninw minako ɲa fana!

²² Nka Ala le bɛ mɔgɔ farimanw gbɛn a ta seba-
gaya baraka ra;
ni ale wurira, olugu tɛ la o yɛrɛ ta adamadenya
ra tuun.

²³ Ala bɛ o to yi, o b'a miiri ko o bɛ hera ni lagan-
fiya ra,
nka a ɲa bɛ o tɛmɛsiraw kɔrɔsira.

²⁴ O tun kɔrɔtara ka wagati dɔɔnin dɔrɔn le kɛ, o
ko, o bɛ tunu;
o bɛ ben i ko yirifiyɛrɛn bɛ ben cogo min na,
o bɛ tigɛ ka ben i ko siman bɛ tigɛ cogo min na.»

²⁵ Jɔn le bɛ se k'a fɔ ko ne ka faninya le fɔ, ko a tɛ
kɛ ten?
Jɔn le bɛ se ka ne ta kuma sɔsɔ?

Bilidadi ta ladirikan sabanan: Adamaden tɛ se ka saninya

25 Bilidadi min bɛ bɔ Suwa, ale ka kuma ta tu-
un k'a fɔ Ayuba ye ko:

² Kuntigiya ni jatigɛ, o ye Ala ta ye;
a bɛ hera sigi sankolo kɔnɔyɔrɔw ra.

³ Yala a ta kɛrɛkɛjamaw jateda bɛ se ka lon wa?
Jɔntigi le bɛ yi, ko a ta yeelen tɛ sera min ma?

⁴ Adamaden bɛ se ka teren cogo di Ala ɲa kɔrɔ?
Adamaden, muso ka min woro, o bɛ se ka saninya
cogo di?

⁵ A flɛ, hali karo gbɛnin tɛ Ala ɲa kɔrɔ,
lolow belɛn saninyanin tɛ a ɲa kɔrɔ,

⁶ janko ka n'a fɔ mɔgɔ min tɛ foyi ye ni tumu tɛ,
adamaden min ni tɔnɔnkɔ bɛɛ ka kan.

Ayuba ta jaabi: Mɔgɔ tɛ Ala ta kow faamu

26 Ayuba ka Bilidadi jaabi ko:

² E, ele kɔni ka mɔgɔ barakantan dɛmɛcɔ-
go lon yɛrɛ le kɔsɛbɛ!

Se tɛ mɔgɔ min ye, ele bɛ se o dɛmɛcogo ra dɛ!

³ Ele ka hakirintanw ladicogo lon dɛ!
I k'a yira ko i hakiri ka bon yɛrɛ le!

⁴ O tuma ele bɛ nin kumaw fɔra jɔntigi le ma?
Jɔn le ka nin kumaw don i da ra?

⁵ Mɔgɔ saninw jaw bɛ yɛrɛyɛrɛra
kɔgɔji ni a kɔnɔfɛn jukɔrɔ.

⁶ Lahara so dayɛlɛnin lo Ala ɲa kɔrɔ;
lahara dibi yɔrɔ si dogonin tɛ Ala ma.

⁷ Ala le ka sahiliyanfan sankolo bla yɔrɔ lakolon
kunna;

a ka dugukolo dulon, k'a sɔrɔ foyi m'a mina ka lo.

⁸ A bɛ jiw lajɛn a ta sankabaw kɔnɔ,
nka sankabaw tɛ faran ji baraka koson.

⁹ A bɛ a ta sankabaw yɛrɛgɛ a ta masasiginan
kunna,
ka o kɛ k'a ta masasiginan datugu.

¹⁰ A ka tagamasiyɛn koorinin dɔ kɛ kɔgɔji kan,
ka o kɛ yeelen ni dibi dan ye.

¹¹ Ni a sɔngɔra,
sankolo jusiginanw dabari bɛ ban fɔ o bɛ
yɛrɛyɛrɛ.

¹² A bɛ kɔgɔji lamaga ni a ta sebagaya ye,
a bɛ kɔgɔji danfɛn barakaman † halaki ni a ta lon-
niya ye.

¹³ A ta fɔɲɔ bɛ sankolo fiyɛ k'a gbɛ,
a boro bɛ sa belebele boribagatɔ †† sogo.

¹⁴ Ayiwa, ni nin ye Ala ta kow bɛɛ ra fitiniw ye,
an toro bɛ min mɛn nin kow ra, ni o ye a mankan
fitini dɔrɔn le ye,
o tuma ni a nana a ta sebagaya yira i ko sanpɛrɛn
mankan, jɔn le bɛna se ka o faamu?

† Min fɔra kɔgɔji danfɛn barakaman ta ko ra aw ye o flɛ:
7.2. †† O sa belebele boribagatɔ ko fɔra fana Ezayi 27.1

Ayuba ta jaabi tɔ: Ne ma jaraki

27 Ayiwa, Ayuba ka dɔ fara a ta kuma kan, k'a fɔ ko:
² Ne bɛ kari Ala panaman tɔgɔ ra, ale min ka jo bɔsi ne ra,
 Sebɛstigi Ala min ka ne jusu kasi,
³ ko fɔ ka taga ne nin mina ne ra,
 Ala ta nenekiri min bɛ bɔ ne nunwo fɛ, fɔ ka taga o lalo,
⁴ kumajugu tena bɔ ne da ra,
 ne nenkun tena janfakuma fɔ.
⁵ Ne koni tɛ se ka jo di aw ma fiyewu!
 Fɔ ka taga ne sa, ne tena ne yɛrɛ jaraki!
⁶ Ne lara a ra ko ne terennin lo, sigiya tɛ o ra, ne fana tɛ bɔ o kan fiyewu;
 ne jusukun ma ne jaraki foyi ra ne si bɛɛ ra.
⁷ Ala ye ne jugu kɛ i ko a bɛ mɔgɔjugu kɛ cogo min na;
 mɔgɔ o mɔgɔ bɛ wuri ne kama, a ye o tigi kɛ i ko a bɛ kojukukɛbaga kɛ cogo min na!
⁸ Jigi juman le bɛna to Alapasiranbari fɛ tuun,
 ni a ta wagati nana ban,
 ni Ala k'a nin mina a ra?
⁹ Ni degu sera a ma,
 yala Ala bɛna a kulekan lamɛn tuun wa?
¹⁰ Yala Sebɛstigi Ala ko bɛna se ka diya a ye ka tɛmɛ fɛn tɔ bɛɛ kan tuun wa?
 Yala a bɛna to ka Ala wele tuun wagati bɛɛ wa?
¹¹ Ayiwa, ne bɛna aw karan Ala ta se bagaya ra,
 ne tena Sebɛstigi Ala ta kow dogo aw ma.
¹² Aw bɛɛ ka o kow ye kosɛbɛ;
 o tuma mun le bɛ aw blara nin kumakolonfɔ ra?
¹³ Ayiwa, mɔgɔjugu ninyɔrɔ flɛ nin ye Ala fɛ;
 mɔgɔ hinabari ta sɔrɔta ye nin ye Sebɛstigi Ala fɛ †:
¹⁴ Hali ni a ka den caman sɔrɔ, o bɛɛ bɛ faga ni kerɛkemuru ye;
 a ta durujaw si tena domuni sɔrɔ ka wasa.
¹⁵ Ni a ta mɔgɔ min o min ka to a kɔ, banajugu bɛna o faga;
 a ta firiyamusow fana tena se k'a su kasi.
¹⁶ Hali ni a ka wari sɔrɔ caman k'a lajɛn i ko kenken,
 hali ni a ka faniw sɔrɔ caman k'a ton jɔgɔn kan i ko bɔgɔ,
¹⁷ ale koni bɛna a ton jɔgɔn kan, nka mɔgɔ teren- nin dɔ le bɛna o faniw don;
 o wari bɛna kɛ mɔgɔ jarakibari dɔ le ta ye.
¹⁸ A ka bon min lɔ, o ye tumuforogo le ye;
 a bɛ i ko forokɔsibaga ta gbata.
¹⁹ A waritigiraman bɛ la ka sunɔgɔ, nka o ye a ta wagati laban le ye;
 sabu ni a nana a na yɛlɛ, a tɛ foyi ye tuun.

† Nin kuma minw fɔra nin yɔrɔ ra 13-23, o bɔra Ayuba tericɛw ta kumacogo le fɛ. O koson dɔw b'a miiri ko nin yɔrɔ ye Sofari ta ladirikan sabanan le ye.

²⁰ Balahu bɛ bara ka ben a kan, i ko jiba min bɛ mɔgɔ ta;
 sanfɔnɔ bɛ taga ni a ye su fɛ.
²¹ Terebɔyanfan ta fɔnɔ gbanninman b'a sama ka bɔ a sigiyɔrɔ ra,
 ka taga ni a ye.
²² Ala b'a bon, hali a tɛ hina a ra;
 ale koni bɛ bori le ko a b'a yɛrɛ kisi.
²³ O bɛ tɛgɛrɛ fɔ a benko koson;
 o b'a sigiyɔrɔ flɛ ka kabakoya a ra fɔ ka filɛn fiyɛ!

Alapasiran le ye hakiritigiya ye

28 Warigbɛ bɔyɔrɔ bɛ yi,
 sanin fana bɛ ko k'a woloma yɔrɔ min na, o yɔrɔ bɛ yi.
² Nɛgɛ bɛ bɔ dugukolo jukɔrɔ;
 o bɛ kabakuru yeele ka siranɛgɛ bɔ a ra.
³ Mɔgɔw bɛ dibi yɛlɛma k'a kɛ yeelen ye;
 o bɛ sogiri kɛ dugukolo jukɔrɔ ka se fɔ yɔrɔjan,
 ka lulu dogoninw jini dugukolo dibi ra, dibifinba ra yi.
⁴ O bɛ dingaw sogi k'a yɔrɔ janya mɔgɔw sigiyɔrɔw ra,
 mɔgɔ si tɛ tɛmɛ yɔrɔ minw na;
 o bɛ dulon ka to ka fifa o dingaw kɔnɔ yi, o ni mɔgɔ si yɔrɔ ma surun.
⁵ Adamadenw ta baro bɛ sɔrɔ dugukolo min na,
 o bɛ o dugukolo jukɔrɔyɔrɔw le karikari,
 k'a kɛ i ko tasuma ka fɛn min jeni.
⁶ Dugukolo kabakuruw le ye safiri luluw sɔrɔyɔrɔ ye,
 ani saninbuguri.
⁷ Dugaw tɛ o yɔrɔ sira lon,
 sogodomukɔnɔw na ma la o yɔrɔ kan ka ye.
⁸ Kongosogo fagamaw sen ma se yi folo;
 jara ma se o yɔrɔ ra ka ye.
⁹ Mɔgɔw bɛ taga ben faragbɛlɛnw kan ka o sogi,
 ka kuruw sogi ka se fɔ o lilinw ma.
¹⁰ O bɛ dingaw sogi faraw jukɔrɔ;
 o na bɛ dugukolo jukɔrɔnaforow bɛɛ ye.
¹¹ O bɛ jisiraw gberɛn,
 ka bɔ ni fɛn dogoninw ye kɛnɛ kan.
¹² Nka hakiritigiya bɛ sɔrɔ min le?
 Faamuri hakiri bɛ yɔrɔ juman le?
¹³ Adamaden t'a nafa lon,
 sabu a tɛ sɔrɔ dunupa ra mɔgɔ panamanw cɛ ra yan.
¹⁴ Ji dunba ko: «A tɛ ne kɔnɔ!»
 Kɔgɔji ko: «A tɛ ne fɛ!»
¹⁵ Mɔgɔ tɛ se k'a falɛn sanin yɛrɛworo ra,
 mɔgɔ tɛ se k'a san ni warigbɛ ye.
¹⁶ A tɛ se ka suma ni Ofiri sanin ye,
 walama ni onikisi lulu sɔngɔgbɛlɛn ye,
 walama ni safiri lulu ye.
¹⁷ Sanin walama dugalɛn tɛ se ka suma ni a ye;
 mɔgɔ tɛ se k'a falɛn saninminan dɔ ra, hali sanin ungunin.

18 Korayi lulu ni zasipe lulu tɔɔ yere te se ka fo a kɔɔ;

hakiritigiya nafa ka bon ni lulu songɔgbelen sug- uya bɛe ye.

19 Etiyopi jamana ta topazi lulu te se ka suma ni a ye, sanin yereworo te se ka suma ni a ye.

20 Ayiwa, hakiritigiya be bo min le?

Faamuri hakiri sɔɔyɔɔɔ be min le?

21 A dogonin lo danfen ninman bɛe ma, sanfɛkɔɔw te se k'a ye.

22 Lahara dibi ni saya yere b'a fo ko:

«An toro k'a ko men dɔɔɔn le!»

23 Ala le k'a sira lɔn,

ale le k'a yɔɔɔ lɔn;

24 sabu ale le be fleri ke ka se fo dunɔna danw bɛe ma,

fɛn o fɛn be sankolo jukɔɔɔ, a ja be o bɛe ra.

25 Wagati min a ka fɔɔɔ baraka latige,

ka jiw hakeya latige,

26 wagati min a ka sanji ta sariya yira a ra,

ka sanmanamana ni sanperɛn temeyɔɔw yira o ra,

27 o wagati le ra a ka hakiritigiya ye k'a ko fo;

a ka hakiritigiya sigi k'a sɛsɛsɛge kosɛbe.

28 O ko, a ko adamaden ma ko: «A fle, Matigi

nasiran, o le ye hakiritigiya ye;

ka i yere mabo kojugu ra, faamuri hakiri be sɔɔɔ o le ra †.»

Ayuba ta kumalaban: A k'a ta wagati temen- inw lakari

29 Ayiwa, Ayuba ka do fara a ta kuma kan tu- un; a ko:

2 E, ni ne tun be se ka seko ka ke i ko ne tun be cogo min na karo temeninw na,

wagati minw na Ala tun b'a jantora ne ra,

3 wagati minw na Ala tun be a ta fitina mana ne kunna,

k'a to ne ye tagama o yeelen na dibi ce ma!

4 O wagati ra ne tun be ne ta dunupalatige diya bɛe le ra;

Ala ta jɛɛɛɛɛɛɛ nɛɛma tun be ne ta so kan,

5 Sebɛɛɛɛɛɛɛ Ala tun be ni ne ye,

ne ta denw tun be sigi ka ne lamini.

6 O wagati ra ne tun be ne sen ko nɔɔ ra ††,

oliviye turu tun be bo fara ra ‡ ka woyo ne kere fe.

7 O wagati ra ni ne tun bɔra ko ne be taga dugu donda ††† ra,

ka taga sigi dugu jɔɔɔnyeyɔɔɔ ra,

8 ni kanbelenw tun ka ne ye, o tun be seko ko fe,

ɛɛkɔɔɔɔɔw tun be wuri ka lo,

9 fagamaw tun be o ta kuma lalo,

ka o boro la o da ra, ka je.

10 Kuntigiw tun be o kumakan majigi,

† Nin kuma fara Zaburu 111.10 Zana 1.7; 9.10
†† K'a sen ko nɔɔ ra, o kɔɔ ye ko misiw tun ka ca a fe.
‡ Turu be bo fara ra, o kɔɔ ye ko a ta senfenw tun be ja kosebe. †† Dugu donda le tun ye dugu ɛɛkɔɔɔɔɔw, ani a jamɔɔw ta jɔɔɔnyeyɔɔɔ ye, ani barokeɔɔɔ, ani kititigeɔɔɔ.

o nen be nɔɔɔ o da kɔɔɔ.

11 Ni mɔɔɔ o mɔɔɔ toro tun ka ne lamɛn, o tun b'a fo ko ne ta pana;

ni min o min ja tun ka ne ye, o tun be to ka ne ko fo,

12 sabu ne tun be janibagato kasibagato bo a ta pani na,

ani demɛbaga tun te ferita minw na, ne tun be olugu demɛ.

13 Mɔɔɔ sabagaw sato tun be dugawu le ke ne ye; ne tun be muso ce saninw jusu diya.

14 Terenninya le tun ye ne kannaderege ye, ne ta can le tun ye ne ta deregeba ni ne ta jala- mugu ye.

15 Ne tun kera fiyentɔw ta paden ye, ani senkelenw ta sen;

16 ne le tun ye fagantanw fa ye;

hali ne tun te minw lɔn, ne tun be ne janto olugu ta kow ra k'a sɛsɛsɛge.

17 Nka ne tun be kojugukɛbagaw dagbaga kari, ka o ta domuta sama ka bo o da ra.

18 O wagati ra ne tun b'a miirira ko ne bɛna sa hera ra ne ta somɔɔw ce ra,

ko ne si bɛna caya i ko kɔɔɔjida kɛnkɛn,

19 ko ne lilinw bɛna sama ka taga se fo ji ma,

ko gɔmiji bɛna jigi ne ta yiriborow kan su bɛe ra,

20 ko ne bɛna bonyakura sɔɔɔ tuma bɛe,

ko ne ta kalan bɛna barakakura sɔɔɔ ne boro tu- ma bɛe.

21 O wagati ra mɔɔɔw tun be ne makɔɔɔ janko ka ne lamɛn;

o tun be je janko ka ne ta ladirikanw lamɛn.

22 Ni ne tun kumana ka ban, mɔɔɔ si tun te ne sɔɔɔ;

o tun be sɔn ne ta kumaw bɛe ma.

23 O tun be ne makɔɔɔ i ko sanji, i ko sanji laban, i ko mɔɔɔ minlɔɔɔɔ b'a da waga ka ji makɔɔɔ co- go min na.

24 Ni o jigi tun tigera, ne tun be o ninsɔɔndiya; foyi tun te ne bari ka konuman ke o ye.

25 Ne le tun kera o ta jamɔɔɔ ye, ne le tun be o temesiraw yira o ra;

ne tun be o ce ra i ko masace min be a ta kereke- jama ce ra,

i ko min be mɔɔɔ jusukasiniw jusu saaro.

Ayuba ta kumalaban to: Kunu ni bi te kelen ye

30 Nka bi kɔni, minw si ka dɔɔɔ ni ne ta ye, olugu le be yereko ne ma,

ne tun te hali minw faw jate fen ye;

ne tun te sɔn ka o bla ka taga ni ne ta wuruw ye ka taga ne ta beganw kɔɔɔsi.

2 O mɔɔɔw baraka tun be se ka mun le ja ne ye? O baraka bɛe tun bannin lo ka ban.

3 Fagantanya ni kɔngɔ tun ka o nagasi, o tun be yaala o kelen na kongokolonw kɔɔɔ,

yɔɔɔ lakolonw, ani yɔɔɔ cejuguw ra.

4 O tun be binkene tige tuw kono ka o pimi; yirililnw le tun be o ta baro ye.

5 O tun ka o gben ka bo o sigijogonw ce ra; mogow tun be kule ci o ko i ko sonw,

6 o tun be taga to dingakolonw le kono, ani kuruwow, ani farawow kono.

7 Mogow tun be o kulekanw men yirituw ce ra; o tun be taga ton jogon kan njanisunw ce ra.

8 O tun ka o mogokolonw, ani o mogokunntanw gben le ka bo jamana kono.

9 Ayiwa, bi o mogow le be ne togo donna o ta donkiriw ra, ka baro ke ne togo kan.

10 O ka ne haramuya, fo o be o yere mabo ne ra. O te sigiya hali ka daji tu ne ja ra;

11 sabu Ala ka ne ta kalan juru foni, ka ne majigi; mogow te o yere mina foyi ra ne ja koru.

12 Mogokolon caman wurira ka lo ka ne jaraki; o b'a fe ka ne sen gbasi ka ne laben, o be ben ne kan janko ka ne halaki.

13 O be ne temesira tige, sabu o be ne ta halakiri le nini; o be o ke o yere ma, hali mogow te o deme.

14 O be na ne ko i ko mogow minw ka woba bo dugu kogo ra ka to ka don o fe; o be to ka girin ka na kogo benninw kabakuruw ce ra.

15 Balahu benna ne kan, ne ta bonya tagara, i ko fono be taga ni fen ye cogo min na; ne ta hera temena i ko sankaba be teme cogo min na.

16 Sisan koni ne si be banna, jani benna ne kan.

17 Su fe, ne fari ta dimi be ne sogow fo ne kolow ra; dimi be ne baraka banna, a fana te malara ka ye.

18 Ala ka ne ta deregeba tufa k'a mina ni a baraka be ye, ka ne ta derege kan ce.

19 A ka ne firi bogow ra; ne kera i ko buguri ni bugurigbe.

20 E, Ala, ne be i wele ko i ye ne deme, nka i te ne jaabi; ne be lo i ja koru, nka i be ne fle doron le!

21 I te hina ne ra; i be ben ne kan ka ne kere ni i yere boro baraka ye.

22 I be ne sama ka ne bla fono ja fe, k'a to sanfono ye ne tufatufa ka taga ni ne ye fan be ra.

23 Ne yere k'a lon ko i be tagara ni ne ye saya le ra, ninmanfen be tagayoro ye yoro min ye.

24 Nka yala sabaga man kan k'a boro korota ka i daari wa? Ni bono sera mogow min ma, o man kan ka i wele tuun wa?

25 Yala ne tun te kasira ni tow ye o ta wagatig-

belenw na wa?
Yala ne jusu tun te kasira fagantanw koson wa?
26 Ne tun be kojuman makonona, nka kojugu nana; ne tun be yeelen makonona, nka dibiba nana.

27 Ne kono gbannin lo tuma bee, jani le sera ne ma.

28 Ne jusu kasinin le be tagama; tere yeelen te ne ninsondiya tuun; ne be wuri ka lo jama ce ra ka kule ko o ye ne deme.

29 Ne kera kongowuruw balema ye, ka ke konosogolonw jengogon ye †.

30 Ne fari finna, k'a ja fo a be tigetige ka ben; farigban be ne fari jeni fo ka se ne kolow ma.

31 Ne ta goni te donkiri were la ni sangadonkiriw te, ne ta filen te donkiri were lamina ni sukasibagaw ta donkiriw te.

Ayuba ta kumalaban to: Ayuba ka jo di a yere ma

31 K'a soru ne tun ka layiri do ta ni ne jadenw ye,
ko ne ja kana sunguru fle ka jabo a fe.
2 Ne ninyoro bena ke mun le ye san fe Ala fe? Ne ta sorota bena ke mun le ye Sebestigi Ala fe sankolo ra?
3 Yala cenri ma laben kojugukebagaw le kama wa? Minw be terenbariyakow ke, bono ma laben olugu le ye wa?
4 Yala Ala te ne tagamacogo yera wa? Yala a te ne sentako kelen kelen bee jatera wa?
5 Yala ne tagamana janfa sira kan ka ye wa? Ne sen teliyara ka don nanbarako do ra ka ye wa?
6 Ala ye ne suma ni sumanikenan terennin ye; a bena a lon ko ne jusukun gbenin lo.

7 Ni a kera ko ne sen jengera ka bo sirajuman kan, ne ja ka min ye, ni ne jusukun ta miiriya tugura o le ko, ni a kera ko ne borow ka kewale do ke min ka ne lanogo,
8 o tuma ne ye siman dan, nka mogow were y'a domu, walama o ye ne ta siman falenninw bee bon ka bo yi!

9 Ni a kera ko walimuso do ka ne nega ka ye, ka ne jusukun yelema, ni ne tagara den ne mogogogon ta luda ra k'a muso kono,
10 o tuma Ala y'a to ne muso ye mugu si ce were ye, ce werew ye la ni a ye!
11 Sabu o ye maroyako le ye; terenbariyako do lo min kiti ka kan ka tige.

† Kongowuruw ni konosogolonw be kasi o kelen na kongolon kono cogo min na, Ayuba ko ale fana ta kera ten.

¹² Tasma lo min be mogo jeni ka taga ni i ye fo lahara dibi ra;
o ko be se k'a to ne ye bono ne ta sorota bee ra.

¹³ Ni a kera ko ko do tun donna ne ni ne ta jonce, walama ne ta jonnuso ce,

ni ne banna ka lo a ra ko jo b'a fe,
¹⁴ o tuma ni Ala nana o kuma lawuri, ne bena a ke di?

Ni a nana ne jininka o ko ra, ne bena a jaabi ni mun ye?

¹⁵ Min ka ne ke mogo ye ne bamuso kono, yala ale le ma olugu fana ke mogo ye wa?

Ale kelen le ma an fla bee ke mogo ye an bamusow kono wa?

¹⁶ Yala desebagato ka ne daari ka ye, ne banna k'a son wa?

Yala muso ce saninw ka o ja lo ne ra ka dese, ne ma o deme wa?

¹⁷ Yala ne ka ne ta domuni ke ne kelen na, ka ban ka feritaw son wa?

¹⁸ Kabini ne kanbelenman, feritaw mona ni ne ye, ka ne ke i ko o fa;

kabini ne worora, ne be muso ce saninw ladon,

¹⁹ Yala ne derira ka mogo do ye fani te min fe, walama ka fagantan do ye birifani t'a boro,

²⁰ ni ne ma ne ta sagaw ta sagasifani do don o tigi ra ka nene bo a ra,

k'a to a ye dugawu ke ne ye wa?

²¹ Ni a kera ko ne boro sera ferita do ma ka ye,

k'a sababu ke ko kititigebagaw ye ne teriw ye,
²² o tuma ne boro ye tige ka bo ne kamankun na, ne borokan ye kari ka tige ka bo ne nongon na!

²³ Sabu ne be siran Ala ta cenri ja, ne te se ka foyi ke a ta masaya nooro ja koro.

²⁴ Yala ne ka ne boromala sanin ma wa?

Yala ne k'a fo sanin yereworo ma ko: «Ne jigi ye ele le ye» wa?

²⁵ Ne borofenw, ne yere boro sera ka naforo min soro,

yala ne ninsondiyara o caya koson wa?

²⁶ Yala ne ka tere manamanato fle, walama ka karo ni a ta nooro tagato fle,

²⁷ k'a to ne jusukun ye ne lafiri, k'a to ne ye ne boro la ne da ra o fenw togo ra ka o bato wa?

²⁸ O ko fana tun bena ke terenbariya do ye min kiti ka kan ka tige, sabu ne tun bena Ala janfa, Ala min be san fe.

²⁹ Yala ne ninsondiyara ne koninyabaga ta bono koson ka ye wa?

Yala ne panpanna ka pagari, ko kojugu do k'a soro wa?

³⁰ Ne min tun te son ne da ye jurumun ke, ka mogo danga janko a ye sa!

³¹ Lonan minw tun be jigi ne ta so, yala olugu tun te to k'a fo wa, ko:

«Jontigi le ma sogo domu a fe ka fa k'a ye»?

³² Lonan si tun te si kene ma;

ne ta lu dayelenin tun lo lonanw ye tuma bee.

³³ Yala ne ka ne ta hakekow dogo i ko adamaden tow wa?

Ne ka terenbariyakow dogo ne jusukun na wa?

³⁴ Yala jama nasiran koson, walama ne ta mogow ta mafiyenyari jatige koson, ne jenin tora ko do kan, ne ma son ka o bo kene ma wa?

³⁵ E, ne bena lamembaga soro min sa?

O le ye ne ta kumalaban ye.

Sebetigi Ala ye ne jaabi,

ne kerebaga Ala ye ne ta jarakirisebe ke!

³⁶ Ne bena o la ne kamankun kan, ka o siri ne ten kan i ko masafugula.

³⁷ Ne ka sentako da min ke, ne bena o bee fo a ye; ne bena gbara a ra i ko fagamaden.

³⁸ Ni a kera ko ne ta forow be kulera ka ne jaraki, ni walanw be kasira ne koson,

³⁹ ni a kera ko ne ka foro baaradenw toro, ka forow simanw domu k'a soro ne ma olugu sara,

⁴⁰ o tuma janiw le ye falen siman no ra, binjuguw ye falen siman no ra.

Nin ye Ayuba ta kumaw laban ye.

Elihu ta ladiri

(32-37)

Elihu ta ladirikan folo: Elihu k'a ta kuma fokun yira

32 Ayiwa, i n'a fo Ayuba tora a ta miiriya kan ko ale terrenin lo, a terice saba ka kuma dabra ni a ye.

² O tuma, Barakeli min ye Buzi ta somogo do ye, ni a be bo Ramu ta gba ra, ale dence Elihu dimina kosebe. A dimina Ayuba koro kosebe, sabu Ayuba tun b'a yere jatera mogo terrenin ye fo ka Ala jaraki. ³ A dimina Ayuba terice saba fana koro kosebe, sabu olugu tun ma kuma panaman soro ka Ayuba jaabi, nka o bee n'a ta, o tun b'a jarakira.

⁴ Ayiwa, i n'a fo o bee tun ka koro ni Elihu ye, Elihu tun lora ka o makono folo, ka soro ka kuma ni Ayuba ye. ⁵ Nka Elihu nana a ye ko kuma panaman te bora o ce saba si da ra tuun minke, a dimina kosebe.

⁶ Barakeli min ye Buzi ta somogo ye, ale dence Elihu ka kuma ta o le ra; a ko:

Ne ye denmisen ye, aw ye cekorobaw ye, o koson sigiya tun be ne ra,

ne tun be siranna ka ne ta lonta fo aw ye.

⁷ Ne tun b'a miirira ko aw minw korora, ko aw bena kuma,

ko aw sancamantigiw bena hakiritigiyakuma fo.

⁸ Nka can ra, hakiri min be adamaden kono, Sebetigi Ala ta nin min b'a kono, o le be faamuri di a ma.

⁹ Ka san caman soro, o te mogo ke hakiritigi ye;

cekorobaya t'a to mogo ye can sira faamu.

¹⁰ O koson ne ko i ye ne lamén,
ne fana bena ne ta lonta yira i ra.

¹¹ Ayiwa, ne tun be aw ta kuma makonona;
ne ka ne toro malo ka aw ta kumafocogow lamén,
k'a to aw ye kuma fo ka taga se aw ta miiriya dan
ma.

¹² Ne ka ne hakiri sigi ka aw ta kumaw lamén
kosebe,

nka aw si ma se ka Ayuba ta jaraki yira a ra;
aw si ma se k'a ta kuma kosegi a ma.

¹³ O be n'a ta, aw kana a fo ko: «An kera hakir-
itigiw ye!

Ala yere le bena a yira a ra ko a firira, mogo te!»

¹⁴ Ayuba ma a ta kumaw fo k'a nasin ne ma;
ne tena a jaabi ni aw ta kumaw jogon ye.

¹⁵ Ayiwa, kuma benna o kan, jaabi ma soro o fe
tuun,

kuma te o da ra tuun!

¹⁶ Ne ka o makono, nka i n'a fo o te kumana tuun,
i n'a fo o ka kuma lab, jaabi te o fe tuun,

¹⁷ o ra ne fana bena kuma;

ne fana bena ne ta lonta yira.

¹⁸ Ayiwa, kuma caman le be ne fe,

ne jusu gbannin lo, ne korotora ka kuma.

¹⁹ A be i ko minnifen fariman do le be fununa ne
kono,

i ko minnifen fununin b'a fe ka forogokura min
faran.

²⁰ O ra ne bena kuma ka ne yere soro;
ne bena ne da ye le ka i jaabi.

²¹ Ne tena kuma ka mogo bo mogo ra,
ne tena kuma ka mogo si malasa;

²² sabu ne te se mोगomalasa ra;

ni ne ka o ke, ne Danbaga bena ne ta ka bo yi o
yoronin be ra.

Elihu ko Ala be mogo karan toro sababu ra

33 Ayiwa, sisan, Ayuba, ele ye ne ta kuma
lamén!

I toro malo ne ta kumaw be ra!

² A fle, ne bena ne da ye le sisan,
ne nenkun bena lamaga ne da kono ka kuma.

³ Terenninya min be ne jusukun na, ne bena ku-
ma ka kana ni o le ye,

lonniya min be ne fe, ne da bena o le fo k'a gbeya.

⁴ Ala Nin le ka ne ke mogo ye,

Sebestigi Ala dafono le be ne panamanya.

⁵ Ni i be se ka ne jaabi, i ye ne jaabi;

i yere laben, i ye lo ne na koru ka i ta fo!

⁶ A fle, ne ni ele be ka kan Ala na koru;

sabu ne fana danna ni bogu le ye.

⁷ O ra i man kan ka siran ko ne bena i ja tige,
ne fana te se ka ne ta fanga sigi i kunna.

⁸ I ka kuma do fo, ne toro ka o men;

ne yere ka i kumakan men.

⁹ I ko: «Ne saninyanin lo, hake te ne ra,

ne jusukun gbenin lo, ne ma terenbariyako ke!

¹⁰ Nka o be n'a ta, Ala belen be ne jarakiyoro
jinina;

a be ne jatera a jugu do ye.

¹¹ A ka ne sen don negejoroko ra,

a be ne tagayoro be koro si.»

¹² Ayiwa, ne be i jaabi ko jo t'i fe o ra,

sabu Ala ka bon ni adamaden ye.

¹³ Mun koson i b'a fe ka siyen ta ni a ye

ko a te a ta koketaw kekun jafora mogo ye?

¹⁴ Ala be kuma mogo fe cogo do ra bi,

ka kuma a fe cogo were ra sini, nka mogow le te a
korosi.

¹⁵ A be kuma mogo fe siko ra, a be ko dow yira a
ra su fe,

tuma min na mogo be sunogo fo ka jina a yere ko,
tuma min na a lanin be sunogo ra a ta lanan kan.

¹⁶ O wagati le ra, a be mogo torow dayele k'a son
hakiri ra,

k'a karan kosebe;

¹⁷ janko ka adamaden mabo a ta kewalejuguw ra,

janko ka mogo kisi yerebonya ma,

¹⁸ janko k'a kisi kaburu ma,

k'a nin kisi taman ta fagari ma.

¹⁹ Ayiwa, Ala be bana ta dimi fana ke ka mogo ko-
ro, k'a lanin to a ta lanan kan;

o wagati le ra, a tigi kolow be to ka yereyere tuma
be dimi boro;

²⁰ domuni te diya a da ra tuun,

a ta miiriya te ke domuni dimanw si kan tuun.

²¹ A be fasa k'a fari be be bo a ra pewu;

a kolow tun te ye, nka sisan o be be bo ke ma.

²² O wagati b'a soro a si surunyara kaburu ra,

o y'a soro a nin lablara ninminameleke ye ka ban.

²³ Nka ni a kera ko meleke soronarikebaga do b'a
koru,

hali ni o meleke jogonna kelen le ka soru meleke
waga kelen ce ra,

min b'a temesira yira a ra,

²⁴ ni o ka makari a ra, k'a fo Ala ye ko:

«A kisi janko a kana jigi kaburu kono,

sabu ne k'a kunmabosara soru.»

²⁵ o tuma a fari be keneya ka ke i ko a denmisen-
man ta,

a be seko ka ke i ko a kanbelenman tun be cogo
min na.

²⁶ A be Ala daari, Ala be son a ta daariri ma;

a be taga lo Ala na koru ka jagari,

sabu Ala le be mogo ta terenninya kosegi a ma.

²⁷ O tigi be donkiri la mogow na koru k'a fo ko:

«Ne tun ka jurumun ke, ne tun ka can sira bla,
nka ne tun ka kan ni min ye, Ala ma o ke ne ra.

²⁸ A ka ne nin kisi janko ne kana jigi kaburu
kono;

o ra ne bena to si ra, ne bena to yeelen na be-
len!»

²⁹ Ayiwa, Ala le be nin kow be ke adamaden ye;

a b'a ke sijaga fla, a b'a ke sijaga saba,

³⁰ janko ka mogo nin bosu kaburu ma,

janko a ye to yeelen na ni mogo panaman tow ye.

31 Ayiwa, Ayuba, i janto ne ta kuma ra k'a lamén!
 Ele ye je, k'a to ne ye kuma!
 32 Nka ni kuma be i fe ka ne jaabi, o fo!
 Kuma, sabu ni i ka jo soro, o ka di ne ye.
 33 Ni o te, ele ye ne lamén!
 I je, k'a to ne ye hakiritigiya sira yira i ra.

Elihu ta ladirikan flanan: Ala ta kow bee terennin lo

34 Elihu ka do fara a ta kuma kan k'a fo ko:
 2 Aw hakiritigiw, aw ye ne ta kuma lamén!
 Aw kolonbagaw, aw ye aw toro malo ne fe!
 3 Sabu da be domuni diya lon cogo min na,
 toro fana be kuma nafa lon ten le.
 4 O ra, an ye can le pini,
 an ye kojuman le jate mina jagon fe.
 5 Ayuba k'a fo ko: «Ne terennin lo,
 nka Ala ka ne ta jo bosu ne ra.
 6 Ne kera i ko faninyatigebaga, k'a soro jo be ne
 fe;
 ne ta dimi te sera ka ban, k'a soro ne ma hakeko
 ke.»

7 Ayiwa, wasoyakuma ka di jon ye ka Ayuba bo?
 A ka di a ye i ko ji.
 8 A be kojugukebagaw le ke a jennogonw ye,
 ka mogojuguw ke a tagamajogonw ye!
 9 Sabu a ko: «Ni mogo k'a yere ko diya Ala ye,
 a te nafa foyi soro o ra!»
 10 O koson, aw mogo hakirimanw, aw ye ne
 lamén!
 Ala ni kojugu ce ka jan,
 Sebestigi Ala ni terenbariya ce ka jan!
 11 A be adamaden sara ka kapa ni a ta kawalew le
 ye;
 mogo tagamacogo ka kan ni min ye, a be o le ke i
 ye.
 12 Can ra, Ala te kojugu ke,
 Sebestigi Ala te bo can sira kan ka ye!
 13 Jon le k'a sigi dugukolo kuntigiya ra?
 Jon le k'a sigi dununa bee lajennin kunna?
 14 Ni a kera ko Ala tun be miiri ale yere doron ta
 ko le ra,
 ni a tun k'a ta nenekiri ni a ta nin mina danfenw
 na,
 15 o bee tun be sa yoronin kelen na,
 adamaden tun be seko ka ke buguri ye.
 16 Ni i be ko faamu, o tuma nin lamén;
 i toro malo ne kumakan na!
 17 Yala can koninyabaga be se ka sigi kuntigiya ra
 wa?
 Yala ele be se ka kiti ben Ala terennin kan wa,
 Fangatigi Ala?
 18 Ale min b'a fo masacew ma ko: «Aw
 mogokolonw,»
 k'a fo kuntigiw ma ko: «Aw mogojuguw!»
 19 A te nabo mogo fe ko fagama lo,
 a te nafrotigi fisaya desebagato ye;
 sabu a boro le ka o fla bee dan.
 20 O bee be se ka sa yoronin kelen na.

Jamana mogow be se ka muruti su cemançe ra ka
 kuntigiw faga;
 fangatigiw be tunu hali mogo boro te se o ma.
 21 Sabu Ala ja be mogo temesiraw bee ra,
 a be mogo ta sentako kelen kelen bee korosi.
 22 O dibi te yi, kojugukebaga be se ka dogo min
 konu,
 hali saya dibi.
 23 Ala mako t'a ra ko a be mogo ta ko segesege ka
 meen folo,
 ka soro ka o tigi wele a ta kiti ra.
 24 A be fangatigiw laben, hali a te jininkari ke o
 ta ko ra;
 o ko, a be mogo werew sigi o no ra,
 25 sabu a ka o ta kawalew lon.
 A be o lawuri su kelen na ka o bo fanga ra, ka o
 ta ko bee cen.
 26 A be o bugo mogo bee ja na
 i ko mogojuguw;
 27 sabu o ka o yere mabo Ala ra,
 o ma hakiri soro k'a ta kow si faamu.
 28 O ka desebagato lakasi ka o kasikan se Ala
 ma;
 o b'a to Ala be janibagato kulekan men.
 29 Nka ni Ala jera, jon be se k'a jaraki?
 Ni a k'a pada dogo, jon be se k'a ye?
 O bee n'a ta, a be min ke siyaw ra, a be se ka o
 kelen ke adamadenw bee ra;
 30 janko Alapasiranbari do kana na sigi fanga ra,
 ka to ka jan la mogow ja ka o laben.
 31 Ayiwa, ni mogo k'a fo Ala ye ko:
 «Ne ta kojugu hake bora ne ra ka ban, ne tena
 kojugu were ke tuun.
 32 Ne ja te se ka fen min ye, i yere ye o yira ne
 ra;
 ne tun ka terenbariyako minw ke, ne tena o do
 were ke tuun.»
 33 Ayiwa, ele min be Ala jarkira,
 ka kapa ni ele ta miiriya ye, yala Ala ka kan ka o
 tigi sara wa?
 Ele le ka kan k'a latige, ne te.
 I ka min lon, o fo!
 34 Mogo hakirimanw
 ani mogo hakiritigi minw be ne lamenna,
 olugu bena a fo ne ma ko:
 35 «Ayuba be kuma i ko mogo min te ko lon;
 a be kuma i ko hakiri te mogo min fe.
 36 O ra, Ayuba ka kan ka korobo ka se fo a dan
 ma,
 sabu a ta jaabicogo ni kojugukebagaw ta bee ka
 kan.
 37 A be murutiri le farara a ta jurumunw kan;
 a be sigiya donna an jusukun na,
 ka kuma caman fo k'a sin Ala ma.»

Elihu ta ladirikan sabanan: Ayuba be kumalokolonw le fo

35 Elihu ka do fara a ta kuma kan k'a fo Ayu-
 ba ye ko:
 2 Yala ele b'a miiri ko jo be i fe wa?
 I ko: «Ne terennin lo Ala ja koru!»

3 I ko: «Nafa juman le be ne ta jurumunkebariya ra?»

I ko: «Ala be mun nafa le soro a ra?»

4 Ne le bena i jaabi,
ele ni i tericew bee.

5 I ja lo sankolo ra k'a fle!

Sankabaw fle i kunna fo yorojan!

6 Ni ele ka jurumun ke, o be mun le can Ala ye?

Ni i ka i ta hakekow caya, o be mun ke Ala ra?

7 Ni ele terenna, o be mun lase Ala ma?

Ala be mun le soro i boro?

8 I ta juguya be digi i mogowogonw le ra;
i ta terenninya fana be adamadenw le nafa.

9 Mogow be kulera o tjobagaw boro;
o be kulera ko o ye o bosi ka bo fangatigiw boro.

10 Nka mogow si t'a fo ko: «Ne Danbaga Ala be min le,

ale min be mogow bla donkirila ra su fe,

11 ale min be an karan ka an ke hakiritigi ye ka teme kongosogow kan,
ka an ke hakiritigi ye ka teme sanfekonow kan?»

12 Mogow be kule, nka Ala te o jaabi,
kojugukebagaw ta yerabonya koson.

13 Can lo, o be kulera gbansan le; Ala te o lamen,
Sebestigi Ala t'a jantora o ra.

14 O tuma a bena ele jaabi cogo di, ni ele ko i t'a yera,

ko i ka i ta kow to a boro, nka i k'a makono ka dese!

15 Ayiwa, sisan, i n'a fo a ta jusugban te foyi kera mogow ra folo,

i n'a fo a te mogow ta murutiriw jatera folo,

16 o koson, Ayuba be kuma gbansanw fora;
a be hakirintanyakumaw cayara.

Elihu ta ladirikan naaninan: Mogow te Ala sosow

36 Elihu ka do fara a ta kuma kan tuun k'a fo Ayuba ye ko:

2 Ne makono donnin, ne bena a nafa i ye;
sabu kuma do belen be ne fe k'a fo i ye Ala ta ko ra.

3 Ne bena ne ta lonniya jini fo yorojan,
ne bena kuma ka can di ne Danbaga ma.

4 Can ra, ne ta kuma te faninyakuma ye;
mogow min ta lonniya bora jusukun gbenin na, o ti-gi le be i koro tan!

5 Ala ka bon, a fana te ban mogow ra;
a baraka ka bon, a hakiri ka bon.

6 A te mogowjugu to a ye si soro;
nka a be panibagatow ta jo di o ma.

7 A t'a ja yelama k'a ko don mogow terenninw na;
a be o lasigi masasiginanw kan i ko masacew,
ka o sabati kosebe, ka o korota.

8 Ni negeworoko do ka o siri,
walama ni pani benna o kan,

9 o tuma o ta kewale min ka o kow lase o ma, a be o fo o ye;

o tara wasoya fe ka hakeko minw ke, a be o fo o ye.

10 A be o toro dayele, janko o ye a ta karan lamen;
a b'a fo o ye ko o ye terenbariyakow dabra.

11 Ni o k'a lamen ka son a ta ma,
o tuma o be o ta dunupalatige to ke hera ra,
ka o si to ke o diyanyakow ra.

12 Nka ni o m'a lamen, a b'a to o ye faga ni taman ye,

o be sa o ta kolonbariya koson.

13 Alapasiranbariw diminin be to;
hali ni Ala ka o siri ni a ta sirinanw ye, o te kule ko a ye o bosi.

14 O koson o be sa ka o to kanbelenya ra,
ka o to ni ce jatoyakebagaw † ye o ta son-nikeyorow ra.

15 Nka Ala be panibagato bosi a ta pani sababu ra,
a be sege ke sababu ye k'a toro dayele, janko a ye menni ke.

16 Ayiwa, a bena ele fana sama ka i bo sege ra,
ka i laganfiya; foyi tena i degu tuun;
domuni dimanw bena caya i koro.

17 Bi, mogowjuguw ka kan ni jaraki min ye, o le sera ele ma;

jaraki ni kiti benna i kan.

18 Nka i kana ta jusugban fe ka i yere bla kumakolonfo ra;

i kana a to toro bonyakojugu ye i lafiri.

19 Yala i kulekan be se ka i bo i ta degu ra wa,
walama i yere ta baraka fanga bee be se wa?

20 I kana koroto ko su ye ko,
su min be siyaw ta ka o bo o sigiyorow ra.

21 I yere korosi, i kana i yere bla terenbariyakow ra;

sabu pani be se ka i bla o ra.

Ala ta sebgaya ka bon

22 A fle, Ala ni a ta sebgaya ka bon.

Jon le be se ka mogow karan i ko ale?

23 Jon le be a ta koketaw fora a ye?

Jon le be se k'a fo a ma ko: «I ka kojugu ke?»

24 I hakiri to Ala ra k'a bonya a ta kokeninw koson;

mogow be donkiri la k'a tando a ta ko minw koson.

25 Adamaden bee ja b'a ra,
mogow be to fo yorojan k'a ye.

26 Ala ka bon, nka a ta bonya temena an ta hakiri dan kan;

a sandaw te se ka jate k'a da lon.

27 A be jiw sama ka o layelen san fe,
ka o ke sanji ye sankabaw konon.

28 Sankabaw be sanji lajigi,
k'a bon adamadenw kan caman.

29 Ala be sankabaw yerege san fe cogo min na,
ani sanperen be mankan bo cogo min na a ta so konon, jon be se ka o faamu?

† Ce jatoyakebagaw: o mogow tun be o jatoya ke o ta jobonw le konon (Masacew folo 14.24; 22.47)

³⁰ A fɛ, a bɛ a ta sanmanamanaw bɔ cogo min na sankolo fan bɛɛ ra,
 k'a sorɔ kogɔji jukorɔyɔrɔw bɛ dibi ra.
³¹ A bɛ kiti ben siyaw kan o fɛnw sababu ra,
 a bɛ domuni di o ma caman o fɛnw sababu ra.
³² A bɛ sanmanamanaw kɛ k'a borotɛgɛw fa,
 ka o ci ka taga o tagayɔrɔw ra.
³³ A ta sanperɛn le b'a ko fɔ;
 hali bɛganw bɛ bɔ a nako kala ma.

Elihu ko Ala ta danfɛnw ye kabako ye

37 Elihu ko tuun ko:
 Nin kow bɛɛ le koson ne jusukun bɛ yɛɛyɛɛ,
 fɔ a bɛ panpan.
² Aw y'a lamɛn, aw y'a pɛrɛnkan lamɛn,
 ani a da bɛ songokanba min bɛɛ fɔra.
³ A bɛ o songokan bɔ sankolo fan bɛɛ ra;
 a ta sanmanamanaw bɛ se fɔ dugukolo danw na.
⁴ O ko, kanba dɔ bɛ bɔ: a bɛ a ta sankurukan bɔ ni baraka ye;
 ni a kan bɔra dɔrɔn, a ta sanmanamanaw tɛ dabla tuun.
⁵ Ala ta sankurukan ye kabakofɛn le ye;
 a bɛ kobaw kɛ, minw tɛmɛna an ta hakiri dan kan.
⁶ A b'a fɔ sanbɛɛ ye ko: «Jigi dugukolo kan»;
 a bɛ sanji lana, a bɛ a ta sanji barakamanw lana,
⁷ fɔ ka adamadenw bɛɛ ta baaraw lalo,
 janko bɛɛ y'a lon ko ale Ala ta baara lo.
⁸ Kongosogow bɛ don o ta wow kɔnɔ,
 o bɛ to o layɔrɔw ra.
⁹ Sanfɔnɔ bɛ na ka bɔ woroduguyanfan na,
 sahiliyanfan fɔnɔ bɛ na ni nɛnɛ ye.
¹⁰ Ala b'a dafɔnɔ fiyɛ ka jiw suma fɔ ka o simi;
 jiw bɛɛ bɛ ja ka kɛ i ko kabakuru.
¹¹ A bɛ sankabaw fa ji ra;
 san bɛ manamana sankabaw cɛ ra fan bɛɛ ra.
¹² Ale le bɛ o tɛmɛyɔrɔw yira o ra ka kapa ni a sa-go ye;
 ni a ka fɛn o fɛn fɔ o ye, o bɛ o kɛ,
 dunɔna yɔrɔ bɛɛ lajennin na.
¹³ Ni a ko a bɛ mɔgɔw bugɔ ni a ta bere ye,
 walama ni a ko a bɛ kopuman kɛ o ye,
 a bɛ o fɛnw le ci.

¹⁴ I toro malɔ nin kow ra, Ayuba!
 I lo dɔnnin, i ye Ala ta kabakow jate mina.
¹⁵ Ala bɛ nin fɛnw bɛɛ ta baara yira o ra cogo min na,
 ani a bɛ sanmanamana bɔ sankabaw cɛ ra cogo min na,
 ele ka o lon wa?
¹⁶ Sankabaw bɛ dulon ka lo yɔrɔ kelen na cogo min na,
 ele ka o lon wa?
 O ye lonniya dafanin tigi ta baara kabakoman le ye.
¹⁷ Ni woroduguyanfan fɔnɔ ka dugukolo gban,
 ele min ta faniw bɛ fundenin bla i ra,
¹⁸ yala ele tun bɛ se ka Ala dɛmɛ ka sankolo yɛɛgɛ,
 k'a gbɛlɛya i ko dugalen nɛgeraman wa?

¹⁹ Ayiwa, an ka kan ka min fɔ a ye, ele ye o fɔ an ye;
 an kɔni tɛ se k'a karan foyi ra, sabu anw bɛ dibi le ra.

²⁰ Yala o ka kan ka Ala lasomi sani ne ye kuma ta wa?
 Yala mɔgɔ ka kan ka Ala lasomi ko dɔ ra, janko a ye o ko lon wa?
²¹ Tere yeelen bɛ bara ka tunu sankabaw ko fɛ,
 nka ni fɔnɔ ka fiyɛ dɔrɔn, olugu bɛ taga.
²² Yeelen dɔ bɛ manamana i ko sanin, ka bɔ sahiliyanfan na;
 Ala ta masaya nɔrɔ ye siranyafɛnba ye dɛ!
²³ Sebɛɛtigi Ala lo, an tɛ se ka se a ma;
 a ka bon a ta fanga ni a ta can sababu ra,
 sabu a tɛ mɔgɔ terennin tɔnɔ.
²⁴ O le koson mɔgɔw ka kan ka siran a na;
 minw bɛ o yɛɛ jate hakiritigi ye, a tɛ olugu jate.

Ala kumana Ayuba fɛ

(38.1–42.6)

Ala ta kumakan folɔ: Ala ka sankolo ni dugukolo ko lakari

38 Matigi Ala tora sanfɔnɔ cɛ ma ka Ayuba jaabi, ko:
² Jɔntigi le bɛ sigiya donna ne ta kow ra ni a ta kolonbariyakumaw ye?
³ I yɛɛ cɛsiri i ko cɛfari;
 ne bɛna hakiri jini ele fɛ, ele bɛna ne karan.
⁴ Wagati min ne tun bɛ dugukolo ju sigira, ele tun bɛ min?
 Ni i ka ko lon, o fɔ ne ye.
⁵ Jɔn le ka a janya ni a bonya ni a lo latige? Ele ka o tigi lon wa?
 Jɔn le ka juru siri k'a suma?
⁶ Dugukolo ju siginin bɛ mun le kan?
 Jɔn le k'a kabakuru folɔ sigi,
⁷ wagati min sɔgɔmada ta lolow tun bɛ jenna ka dɔnkiri la ka ninsɔndiya jɔgɔn fɛ,
 ani wagati min Ala ta mɛlekɛw bɛɛ tun bɛ jagari-ra fɔ ka pɛrɛn?
⁸ Wagati min kogɔji serira ka bɔ,
 jɔn le ka konw datugu a da ra k'a mina ka lo,
⁹ ani wagati min ne ka sankabaw kɛ a ta derege ye k'a datugu,
 ka dibi kɛ a ta faniw ye k'a lamini,
¹⁰ ani wagati min ne ka ne ta sariyaw sigi a kunnana,
 ka konw kɛ k'a datugu, ka sɔgɔnanw don a ra,
¹¹ k'a fɔ a ye ko: «I bɛ se ka na fɔ yan, nka i man kan ka tɛmɛ yan kan,
 sabu i ta jikuruw ta yɛɛbonya ka kan ka dan yan le?»
¹² Kabini ele worora, ele ka dugu gbɛ ka ye wa?
 Ele ka dugugbɛda loyɔrɔ yira a ra ka ye wa,
¹³ janko a yeelen ye manamana dugukolo fan bɛɛ

ra,
 ka mɔgɔjuguw gbɛn?
 14 O wagati le ra dugukolo cogoya bɛ yɛlɛma
 k'a kɛ i ko mɔgɔ b'a boro tagamasiyen to bɔgɔ ra
 cogo min na,
 k'a kɛ i ko mɔgɔ ka fani don k'a yɛrɛ pari.
 15 Nka mɔgɔjuguw ta yeelen bɛ bɔsi o ra;
 a tun ka o boro min lawuri, o boro bɛ kari.

16 Yala ele sera kɔgɔji ta jiw bɔyɔrɔ ra wa?
 I yaalara a jidunbaw jukɔrɔ ka ye wa?
 17 Saya dondaw yirara ele ra wa?
 Yala ele na ka saya dibi donda ye wa?
 18 Yala i ka dugukolo bonya jate mina wa?
 Ni a kera i ka o bɛɛ lɔn, a fɔ!

19 Yeelen ta sosira bɛ min le?
 Dibi sigiyɔrɔ bɛ min le,
 20 ka n'a fɔ ko ele bɛ o ta sosiraw lɔn,
 fɔ ka taga o mina o sigiyɔrɔw ra?
 21 Sigiya t'a ra, ele ka o lɔn, sabu i tun worora ka
 ban;
 i si sandaw ka ca yɛrɛ le kɔsɛbɛ!

22 Bugun maranin bɛ yɔrɔ min na, ele sera yi wa?
 I ka sanberɛ marayɔrɔw ye wa?
 23 Ne ka o fɛnw mara lonjuguw le kama,
 lon min siyaw bɛ ben jɔgɔn kan ka jɔgɔn kɛrɛ.
 24 Yeelen bɛ tɛmɛ sira juman le fɛ ka se yɔrɔ bɛɛ
 ra?
 Terebɔyanfan ta fɔjɔ gbanninman bɛ tɛmɛ min le
 ka fiyɛ dugukolo kan?

25 Jɔn le bɛ sanjibaw tɛmɛyɔrɔw laben o ye?
 Jɔn le bɛ sanmanamanaw ni sanpɛrɛn ta sira bɔ o
 ye,
 26 k'a to sanji ye ben dugukolo lakolon kan, mɔgɔ
 tɛ yɔrɔ min na,
 ka ben kongokolonw kɔnɔ, adamaden tɛ yɔrɔ min
 na,
 27 janko ka yɔrɔ lakolonw, ani yɔrɔjalanw sɔn ji
 ra,
 janko binw ye falen ka caya?
 28 Yala fa bɛ sanji fɛ wa?
 Jɔn le ka gɔmiji den kelen kelen bɛɛ kɛ?
 29 Ji siminin † bɔra min?
 Jɔn le ka bugun dan?
 30 O wagati le ra, ji bɛ simi ka ja, ka kɛ i ko
 kabakuru,
 k'a sanfɛyɔrɔ gbɛleya k'a kɛ kulugutu kelen ye.

31 Ele bɛ se ka teremana wagati ta lolow juruw
 siri jɔgɔn na wa,
 walama ka samiya wagati ta lolow juruw foni?
 32 Ele bɛ se ka woroduguyanfan ta lolow bɔ o
 bɔwagati ra wa?
 I bɛ se ka sahiliyanfan ta lolobaw, ani a lolo mis-
 ɛnw ta siraw yira o ra wa?
 33 Yala ele ka sankolo ta sariyaw lɔn wa?
 Ele le bɛ o sariyaw lase dugukolo ma wa?

† An ka ji siminin bla fɛn min nɔ ra, o tɔgɔ ye tubabukan na
 ko gilase. An ka bugun bla fɛn min nɔ ra, o ye fɛn dɔ ye min bɛ
 i ko gilase mugu.

34 Yala ele bɛ se ka i kan kɔrɔta ka kuma sank-
 abaw fɛ,
 janko o ye sanji ben ka jiba bon i kan wa?
 35 Ele le bɛ sanmanamanaw ci ka taga o
 tagayɔrɔw ra wa?

Ni i ka o wele, yala o b'a fɔ i ma ko: «An ye nin
 ye» wa?

36 Jɔn le ka hakiritigiya don adamaden jusukun
 na,
 walama ka faamuri don a hakiri ra?
 37 Jɔn le bɛ se ka sankabaw jate?
 Jɔn bɛ se ka sankolo ta baraw jɛngɛ k'a ji bon,
 38 ka buguri jigi k'a kɛ bɔgɔ ye,
 ka bɔgɔkuruw nɔrɔ jɔgɔn na?

39 Ele le bɛ sogo mina k'a di jaramuso ma wa?
 Ele le bɛ domuni di jaradenw ma ka kɔngɔ bɔ o
 ra wa,

40 wagati min o lanin bɛ o ta wow kɔnɔ,
 walama wagati min o dogonin bɛ tu kɔnɔ ka so-
 gow kɔnɔ?

41 Wagati min kankan ta denw bɛ kule Ala nɔ fɛ,
 ka to ka yaalayaala sabu domuni tɛ o fɛ,
 jɔn le bɛ o ta domuni di o ma?

Ala ka kongobɛganw ko lakari Ayuba ye

Kongobakɔrɔnin

39 Ele ka kongobakɔrɔninw worotuma lɔn wa?
 I ka minanmuso jigito ye wa?
 2 O bɛ karo da min kɛ ka sɔrɔ ka woro, ele ka o
 jate k'a da lɔn wa?
 Ele ka o denw worotuma lɔn wa?
 3 O bɛ biri le ka o ta denw woro;
 ni o kera, o bɛ bɔsi ka bɔ o ta dimi boro.
 4 O denw bɛ baraka sɔrɔ ka bonya o yɛrɛ ma kon-
 go kɔnɔ;
 o bɛ taga o janayɔrɔ ra, o tɛ sekɔ o bamuso fɛ tu-
 un.

Kongofali

5 Jɔn le ka kongofali labla k'a to a ye bori a sago
 ma?
 Jɔn le ka kongofaliba foni k'a to a yɛrɛ ma?
 6 Ne ka kongokolon kɛ a ta yɔrɔ ye,
 ka yɔrɔjalanw kɛ a ta so ye.
 7 A ta foyi tɛ dugukɔnɔyɔrɔ ta mankanw na;
 a tɛ sowotorotigi pɛrenkanw mɛn.
 8 A bɛ yaala kuruw kunna k'a ta domuni jini;
 a bɛ bin nugunin suguya bɛɛ jini.

Kongomisi

9 Yala kongomisi bɛ sɔn ka baara kɛ ele ye wa?
 A bɛ sɔn ka si i ta were kɔnɔ wa?
 10 I bɛ se ka juru siri kongomisi ra janko a ye
 sɛnɛ kɛ wa?
 Yala a bɛ sɔn ka misidaba sama i ye foro kɔnɔ
 wa?
 11 Yala ele bɛ sɔn ka i jigi la a kan, ko a baraka ka
 bon,
 ka i ta foro baara bɛɛ to a boro wa?
 12 I bɛ sɔn ka la a ra ko a bɛna i ta siman cɛ ka na

ni a ye,
ka na a lajen simangbasiyɔrɔ ra wa?

Konɔsogolon

¹³ Konɔsogolon b'a kaman gbasigbasi, ka nin-sondiya,
nka a tɛ se ka wuri a kaman na i ko baninkɔnɔ.
¹⁴ A bɛ a ta fanw la dugukolo kan ka taga ka o to yi,
k'a to dugukolo fundenin ye a gban.
¹⁵ A bɛ pɪna ko fɛn dɔ bɛ se ka o dɔn,
ko kongosogo dɔ bɛ se ka o ci ni a sen ye.
¹⁶ A tɛ hina a denw na; a bɛ i n'a fɔ a yɛrɛ ta denw tɛ.
A tɛ siran ko a ka fan min la, o sɛgɛ bɛna kɛ gbansan ye,
¹⁷ sabu Ala ka ale jen hakiritigiya ra,
a m'a son faamuri ra.
¹⁸ Nka n'a wurira ka lɔ tuma min na ka bori damina,
a bɛ yɛrɛko so ni sotigi bɛɛ ma.

So

¹⁹ Ele le ka so ta baraka don a ra wa?
Jɔn le k'a kansiw kɛ k'a cɛna?
²⁰ Ele le b'a to a bɛ pan i ko ɲɔdomutɔn wa?
A ta fagamayakasi bɛ jatige bla mɔgɔw ra!
²¹ A b'a sengbɔgɔrɔ gbasigbasi dugu ma ka ɲa-gari sabu baraka b'a ra;
a bɛ girin ka don kɛrɛkɛdenw cɛ ra.
²² A tɛ siranya jate, foyi tɛ a ja tige;
hali ni a ka kɛrɛkɛmuru ye, a tɛ sɛkɔ kɔ fɛ.
²³ Kɛrɛkɛcɛ min siginin b'a kan, a bɛ o ta biɲɛ-forogo mankan,
ani taman manamanato ni biɲɛjan mankan mɛn.
²⁴ A kɔrɔtɔninba bɛ bori yɔrɔ bɛɛ;
ni buru fiyera ka ban, a tɛ se ka lɔ yɔrɔ kelen na tuun.
²⁵ Ni buru fiyera a b'a fɔ: «An ye taga!»
A bɛ to fɔ yɔrɔjan ka kɛrɛ kasa ta,
a bɛ kɛrɛkuntigiw pɛrenkan ni kɛrɛkɛdenw wɔyɔkan mɛn.

Santigi ni bɔn

²⁶ Yala ele ta hakiri le sababu ra, santigi bɛ wuri a kaman na,
k'a kaman yangan ka taga fɔ woroduguyanfan na wa?
²⁷ Ele le b'a fɔ bɔn ye ko a ye wuri wa?
Ele le b'a fɔ a ye ko a ye a ta ɲaga la fɔ kurujanw san fɛ wa?
²⁸ A bɛ to faraw le cɛ ra; a bɛ si o yɔrɔw le ra.
A dogoyɔrɔ ye kuru jamijanw sanfeyɔrɔw le ye.
²⁹ A bɛ to o yɔrɔ ra ka sogo dɛndɛn;
k'a to fɔ yɔrɔjan, a ɲa b'a ye.
³⁰ A denw bɛ jori min;
ni sogosu bɛ yɔrɔ o yɔrɔ, a bɛ yi †.

† Nin kumaw fɔra Matiyu kitabu ra (24.28), ani Luka kitabu ra (17.37).

Ala ko Ayuba ye ale jaabi

40 Matigi Ala k'a fɔ Ayuba ye tuun ko:
² Ele min bɛ Sebɛɛtigi Ala sɔsɔra, yala ele b'a fɛ ka Ala wele kiti ra le wa?
Ele min bɛ Ala jarakira, ele bɛ se ka nin pininkariw jaabi wa?

³ Ayiwa, Ayuba ka Matigi Ala jaabi ko:
⁴ A flɛ, ne tɛ foyi ye; ne bɛna ele jaabi ka mun fɔ sa?
Ne bɛ ne boro la ne da ra le ka je.
⁵ Ne kumana sijagako kelen, ne tɛna foyi fɔ tuun;
ne kumana sijagako fla, ne tɛna dɔ wɛrɛ fara o kan tuun.

Ala ta kumakan flanan: A ko se tɛ Ayuba ye

⁶ Matigi Ala tora sanfɔɲɔ cɛ ma ka Ayuba jaabi tuun, ko:
⁷ I yɛrɛ cɛsiri i ko cɛfari,
ne bɛna hakiri ɲini ele fɛ, ele bɛna ne karan.
⁸ Yala i b'a fɛ ka jaraki ben ne le kan wa?
I b'a fɛ ka kiti ben ne kan ka jo di i yɛrɛ ma wa?
⁹ Yala ele boro bɛ i ko ne Ala ta boro wa?
Yala ele kan bɛ i ko sankurukan, i ko ne Ala kan bɛ cogo min na wa?

¹⁰ Ayiwa, i yɛrɛ masiri ni masaya ni fanga ye sa!
Bonya ni nɔɔrɔ la i yɛrɛ kan!
¹¹ I ta jusugban lajigi mɔgɔw kan i ko jibaw;
i ɲa lɔ yɛrɛbonyabagaw bɛɛ ra, ka o laben!
¹² I ɲa lɔ yɛrɛbonyabagaw bɛɛ ra, ka o majigi!
Mɔgɔjuguw terege dugu ma ka o ɲɔɲɔ yɔronin kelen na!
¹³ O bɛɛ lajennin dogo buguri jukɔrɔ!
O ɲa datugu ka o dogo kaburu kɔnɔ!
¹⁴ Ni o kɛra, ne yɛrɛ le bɛna ele fo ka i walepu-manlɔn,
sabu i yɛrɛ baraka bɛ se ka i kisi!

Ala ka jirafɛn dɔw lakari

Mali

¹⁵ Ayiwa, mali flɛ! Ne ka ale dan i ko ne ka ele dan cogo min na;
a bɛ bin ɲimi i ko misi.
¹⁶ A flɛ, baraka min b'a soro ra,
ani fanga min b'a kɔnɔbara ta sogobuw ra!
¹⁷ A b'a kukala wuri k'a ja i ko sɛdirisun;
a wotow ta sogobuw ka ɲɔgɔn mina ni baraka ye.
¹⁸ A kolo ka gbelen i ko siranɛgɛ,
a garagakolow bɛ i ko nɛgɛberew.
¹⁹ Ale ye Ala ta danfɛnw bɛɛ ra kabakoman le ye;
a danbaga k'a dan ka muru di a ma ††.
²⁰ A bɛ a ta baro sɔrɔ kuruw kan,
kongosogow bɛɛ bɛ boribori yɔrɔ minw na.
²¹ A bɛ la kɔdarayiriw jukɔrɔ,
a bɛ dogo binw cɛ ra bɔgɔ ra.
²² Kɔdarayiriw suma b'a datugu,

†† Nin hayan fɔra cogo wɛrɛ ra Kitabu dɔw kɔnɔ.

a be dogo yirimisɛnw cɛ ra.
²³ Hali ni baji ka fariya cogo o cogo, a tɛ siran;
 hali ni Zuriden ba ka fa ka se fɔ a da kɔrɔ, a
 hakiri siginin lo.
²⁴ Yala mɔgɔ be se k'a na yɛlennin to k'a mina wa,
 walama k'a mina ni jan ye k'a nun sɔgɔ nin biɛ
 ye?

Jirasa belebele

²⁵ Yala ele be se ka jirasa belebele † mina ni dulɛn
 ye wa?
 Ele be se k'a nɛnkun siri ni jurukisɛ ye wa?
²⁶ Yala i be se ka juru don a nun na wa?
 I be se ka a dagbaga sɔgɔ ni biɛ ye wa?
²⁷ Ni i ko i b'a mina, a bɛna i daari ni
 makarikanw le ye,
 ka kumadimanw fɔ i ye wa?
²⁸ Yala a bɛna teriya don ni ele ye le,
 k'a yɛrɛ kɛ ele ta jɔn ye wagati bɛɛ wa?
²⁹ Yala i be se ka toron kɛ ni a ye i ko kɔnɔnin wa,
 walama k'a siri juru ra, i denmusow ye toron kɛ
 ni a ye?
³⁰ Yala mɔgɔw be se ka jɛn k'a mina k'a fiyeere
 wa?
 O be se k'a taran sannikɛbagaw ra wa?
³¹ I be se k'a bon ni biɛ ye k'a fari yɔrɔ bɛɛ
 sɔgɔsɔgɔ wa,
 walama k'a kunkolo sɔgɔ ni jɛgɛfagabiɛ ye?
³² Ayiwa, ele ye i boro la a kan ka flɛ sa! A bɛna
 min kɛ i ra, o tena bɔ i kɔnɔ;
 i tena a se fla!

Ala ka jirasa belebele ta ko lakari

41 I be i jigi la fɛn o fɛn kan ko i be jirasa bele-
 bele kɛrɛ ni o ye, ka se sɔrɔ a kan, o bɛɛ ye
 gbansan ye;
 a yeri dama siranya be mɔgɔ ben dugu ma.
² Mɔgɔ si tɛ sɔn ka farati k'a darabɔ.
 Ayiwa, o tuma ne Ala, jɔntigi le bɛna se ka lo ka
 ne kɔnɔ?
³ Jɔn le ka fɛn di ne ma, ko ne ka kan ka o juru
 sara o tigi ye?
 Fɛn o fɛn be dunuɲa kɔnɔ o bɛɛ lajennin ye ne ta
 le ye.

⁴ Ayiwa, ne tena jirasa belebele farikolow ko to
 fɔbari ye,
 ani baraka min b'a ra, ani a fari cɛna.
⁵ Jɔn le sera k'a ta derege bɔ a ra ka ye?
 Jɔn le sera ka don a jɛnsira fla cɛ ma ka ye?
⁶ Jɔn le sera k'a da yeɛ ka ye?
 A jɛnw be jatigɛ bla mɔgɔ ra!
⁷ A faraw be i ko nɛgɛbɛnnanw; o le be bonya ni
 baraka di a ma.
 O nɔrɔnɔrɔnin lo jɔgɔn na a fari kan i ko taga-
 masiyɛnw.

⁸ O dondonnin lo jɔgɔn na;
 hali fɔɲɔ tɛ tɛmɛ o ni jɔgɔn cɛ.
⁹ O bɛɛ kelen kelen sirinin be jɔgɔn na, ka jɔgɔn
 mina;

† Jirasa belebele ye fɛɲɲanaman dɔ ye min cogo bɔra banba
 fɛ.

foyi tɛ se ka o faran ka bɔ jɔgɔn na.

¹⁰ A tisoto be tasumayeelen bɔ;
 a padenw be manamana i ko teresun yeelen.
¹¹ Tasumamana be seri ka bɔ a da fɛ,
 tadenw be bɔ a da ra.
¹² Sisi be bɔ a nunwow fɛ,
 i ko daga, walama dagaba wurito tasuma kan.
¹³ A nɛnkiritɔ, a nunfɔɲɔ be se ka takami fiye k'a
 mana;
 tasumamanaw be bɔ a da fɛ.
¹⁴ A ta fanga b'a kankala le ra;
 ni i k'a ye, a be jatigɛ bla i ra.
¹⁵ A fari jɔguyɔrɔw nɔrɔnin lo jɔgɔn na;
 o jajanin lo ka o nɔrɔ jɔgɔn na kɔsɛbɛ.

¹⁶ A jusukun ka gbɛlen i ko kabakuru,
 a ka gbɛlen i ko mugusi kaba.
¹⁷ Ni a wurira, hali cɛfaribaw be siran;
 jatigɛ kɔsɔn o be bori ka dogo.
¹⁸ K'a fɔ ko i b'a kɛrɛ ni kɛrɛkɛmuru ye,
 walama biɛ ni taman ni nɛgɛderege, o si tɛ foyi
 na.
¹⁹ Nɛgɛ be a na kɔrɔ i ko binjalan;
 siranɛgɛ be a na kɔrɔ i ko yiri torinin.
²⁰ Biɛ tɛ se k'a labori;
 ni i ka kabakuru don tafura ra k'a bon, o be kɛ i
 ko binjalan le bɛna a kan.
²¹ Berekuru b'a fɛ i ko binjalan,
 a ta foyi tɛ biɛ tɛmɛtɔ mankan na.

²² Fara minw b'a kɔnɔbara kan, o da ka di i ko
 muru;
 a fofoto, olugu be kɛ i ko misidaba samato bɔgɔ
 ra.
²³ Ni a lamagara ji jukɔrɔ, a be jidunbaw lawuri i
 ko ji wurito daga kɔnɔ;
 a be baji na duuru k'a kɛ i ko turudaga.
²⁴ A tɛmɛsira nɔ be manamana a ko fɛ;
 ji na be gbɛ, k'a kɛ i ko kunsigigbɛ.
²⁵ Mɔgɔ si tɛ ale kuntigi ye dugukolo kan yan;
 ale danna ko a kana siran foyi le na.
²⁶ Danfɛn min o min kɔrɔtanin lo, a be o bɛɛ kun-
 na;
 ale le ye kongosogo fagamaw bɛɛ ta masa ye.

Ayuba ka jo di Ala ma

42 Ayuba ka Matigi Ala jaabi, ko:
² Ne k'a lɔn ko fɛn bɛɛ se be ele ye;
 ko foyi tɛ i ta kolatigenin si bari.
³ I ko: «Jɔntigi le be sigiya donna ne ta kow ra
 ni a ta kolɔnbariyakumaw ye?»
 Can lo, ne tɛ ko minw faamu, ne ka o fɔ,
 kabakoba minw ka bon ne ta lonniya ma, ne ka o
 fɔ.

⁴ I ko: «Ne lamɛn, sisan ne bɛna kuma;
 ne bɛna hakiri jini ele fɛ, ele bɛna ne karan!»
⁵ Ne toro le tun ka i ko mɛn,
 nka sisan ne yɛrɛ na ka i ye!
⁶ O kɔsɔn ne be ne yɛrɛ jaraki;
 ne nimisara ne ta keta ra;

ne be ne yere majigi ka sigi buguri ra, ka sigi bugurigbe ra.

Ala ka Ayuba terice saba jaraki

⁷ Ayiwa, Matigi Ala ka o kumaw fo Ayuba ye ka ban minke, Elifazi min tun be bo Teman, a k'a fo ale ye ko: «Ne dimina ele ni i terice fla korɔ kosebe, sabu aw ma ne ta ko fo ka kapa ni can sira ye, i ko ne ta jonce Ayuba k'a ke cogo min na. ⁸ O ra, aw ye misitoran wolonfla, ani sagajigi wolonfla mina ka taga ni o ye ne ta jonce Ayuba fe, ka o ke saraka jenita* ye aw yere koson. Ne ta jonce Ayuba bena Ala daari aw ye. Ne bena a ta daariri lamɛn; o ra, ne tɛna aw mina ka kapa ni aw ta hakirin-tanya ye, sabu aw ma ne ta ko fo ka kapa ni can sira ye i ko ne ta jonce Ayuba k'a ke cogo min na.»

⁹ Elifazi min be bo Teman, ani Bilidadi min be bo Suwa, ani Sofari min be bo Naama, olugu tagara a ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo o ye cogo min na. Matigi Ala ka Ayuba ta daariri lamɛn ka yafa o ma.

Ala ka Ayuba ta bonya kɔsegi a ma tuun

¹⁰ Ayuba ka Ala daari a teriw ye ka ban minke, Matigi Ala ka Ayuba kɔsegi a cogokoro ra. Naforo

minw tun b'a fe folofolo, a ka o bee jogon fla fla di a ma.

¹¹ A balemacɛw, ani a balemamusow, ani a lonbagakorow bee nana a fe; o nana domuni ke ni a ye a ta so. Matigi Ala tun ka kojugu minw bee lase a ma, o k'a jusu saaro k'a naji ce o bee koson. O bee kelen kelen ka warigbe kelen kelen, ani sanin bororanegɛ kelen kelen di a ma.

¹² Matigi Ala ka baraka don Ayuba ra tuun a si to ra, fo ka teme wagati folo ta kan. Ayuba ka saga waga tan ni naani (14 000), ani jogome waga woro (6 000), ani senekemisi fla fla sigiyoroma waga kelen (1 000), ani falimuso waga kelen (1 000) soro tuun. ¹³ A ka dence wolonfla ni denmuso saba soro tuun. ¹⁴ A k'a denmuso folo togo la ko Yemima, ka flanan togo la ko Kesiya, ka sabanan togo la ko Kerɛni Hapuki †. ¹⁵ Jamana bee lajennin koro, a denmusow jogon muso cɛnuman tun te yi. O face ka o balemacɛw ta cen jogon do di o ma.

¹⁶ O ko, Ayuba ka san keme ni binaani le ke; a ka a ta denw ye, ka olugu ta denw ye, fo ka taga se o ta duruja naaninan ma. ¹⁷ Ayuba korora ka sijan soro, ka soro ka sa.

† Yemima korɔ ye ko: tugani; Kesiya korɔ ye ko: yirifiyeren; Kerɛni Hapuki korɔ ye ko: kale.

Zaburuw

Kitabu faamucogo

Zaburuw kitabu sebera wagati min kɔnɔ, o be san waga kelen bɔ. Zaburuw caman sebebaga ye masace Dawuda ye, nka cira Musa ni masace Sulemani ni Asafu fana ka Zaburu dɔw sebe.

Zaburuw kitabu kumaw ye donkiriw ye, ani daaririw, ani Alatandokumaw, ani yafamadaariw. A be Izirayeli jamana ta ko temeninw fana lakari, ani Ala ka baaraba minw ke o ce ra. Cirayakumaw fana be Zaburu dɔw kɔnɔ.

Zaburuw kitabu ka yɔrɔba ta Ala ta kuma ra. Zaburuw kitabu kuma dɔw fɔra sijaga keme ni tan ni wɔrɔ Layirikura kɔnɔ. Hali bi, an b'a ye ko mɔgo caman be Zaburuw kitabu karan, ani k'a donkiriw la.

Zaburu caman damina ra, an be a sebebaga tɔgo ye, walama a sebekun, walama a donkiri lacogo. Kuma dɔw fana be yi, an te minw kɔrɔ lon, i n'a fo nin kuma min be sɔrɔ Zaburu caman na ko «Sela».

Dɔw b'a miiri ko o kuma kɔrɔ ye ko donkiri ka kan ka lalo donnin o yɔrɔw ra.

Zaburuw kitabu be Ala ta bonya ni a ta sebgaya yira an na. An b'a ye nin kitabu kɔnɔnɔkumaw fe fana, ko Ala b'a janto a ta mɔgow ra, ka o lamɛn. Adamaden be se k'a ta miiriyaw, ani a ta segekow, ani a ta desekow, ani a ta jusukasikow be fo Ala ye, sabu Ala be a welebagaw lamɛn.

Kitabu kɔnɔkɔw

Zaburuw kitabu taranna k'a ke kitabu looru:

Kitabu fɔlo: Zaburuw 1-41

Kitabu flanan: Zaburuw 42-72

Kitabu sabanan: Zaburuw 73-89

Kitabu naaninan: Zaburuw 90-106

Kitabu loorunan: Zaburuw 107-150

Kitabu fɔlo

(Zaburuw 1-41)

Mɔgo terennin ta sira ani mɔgojugu ta sira

1 Mɔgo min te tagama ka kapa ni mɔgojuguw ta ladiri ye,
ni a te lo ni jurumunkebagaw ye o ta sira kan,
ni a te sigi ni kumakolonfɔbagaw ye o ta jen ra,
o tigi ta pana;

² Matigi Ala ta sariya le ka di a ye,
a ta miiriya be o sariya le kan su ni tere.

³ O tigi be i ko yiri min turunin be jiwoyo kɔrɔ;
ni a dentuma sera, a be den,
a flaburuw fana te jaja ka ye.
Ni a ka fen o fen ke, o be be ja.

⁴ Nka mɔgojuguw ta te ten fiyewu!
Olugu be i ko binjalan, fɔnɔ be min ta ka taga ni a ye.

⁵ O koson mɔgojugu te se ka jo sɔrɔ kiti lon na,

jurumunkebagaw te se ka don mɔgo terenninw ta jen ra.

⁶ Sabu Matigi Ala be mɔgo terennin ta sira kɔrɔsi;
nka mɔgojugu ta sira b'a lataga halakiyɔrɔ le ra.

Ala ka masace min panawoloma

2 Mun koson siyaw be muruti de?
Mun koson miiriya gbansanw be jamana mɔgow kɔnɔ de?

² Dugukolo masacew wurira ka lo;
kuntigiw ka jɔgon lajen

Matigi Ala ni a ta mɔgo panawolomanin kama.

³ O ko: «An ye o ta sirinanw foni ka bo an yere ra,
an ye o ta juruw tige ka bo an yere ra!»

⁴ Min siginin be sankolo masaya ra, ale be yerekora o ma;

Matigi be o logɔbɔra le!

⁵ O ko, a dimininba be kuma ni o ye,
a jusu bonin be kuma o fe fo ka o ja tige,

⁶ ko: «Ne yere le ka ne ta masace sigi Siyon kuru* kan,
ne ta kuru saninman kan.»

⁷ Ayiwa, ne bena Matigi Ala ta cifoninw wangola. A k'a fo ne ye ko: «Den min bora ne ra, ele lo; ne kera i fa ye bi.

⁸ Siyaw daari ne fe, ne bena o bee tigiya di i ma, ne bena yoro bee ke i ta ye, ka taga se fo dugukolo danw ma.

⁹ I bena o mara ni masacebere negeraman le ye; i bena o ta fanga joro i ko bogodaga.»

¹⁰ Ayiwa, sisan, aw masaw, aw ye hakiri soro! Aw y'a to o ye aw ladi, aw minw ye dunuƙa fan-gatigiw ye!

¹¹ Aw ye baara ke Matigi Ala ye ni Alapasiran ye! Aw ye pagari, nka aw ye siran a ja fo ka yerere.

¹² Aw y'a dence bonya, janko a kana na dimi aw koro ka aw halaki aw ta siraw ra; sabu a ta dimi be se ka ben aw kan yoronin kelen na. Minw bee be o yere karifa a ma, olugu ta pana!

Ala le be a ta mogow tanga

3 Dawuda ta Zaburu, a ka min sebe a borito a dence Abusalon ja.

² Matigi Ala, ne juguw ka ca, minw wurira ne kama, o ka ca.

³ Mogo caman b'a fora ne ta ko ra, ko: «Ala tena a bosi fiyewu!» †

⁴ K'a soro ele koni, Matigi Ala, ele le ye ne tangabaga ye, ne be bonya soro ele le fe, ele le be ne kun korota.

⁵ Ne be ne kan korota, ka Matigi Ala wele, a be to a ta kuru saninman kan ka ne jaabi. ††

⁶ Ne be la ka sunogo, ka kunu, sabu Matigi Ala be ne deme.

⁷ Ne juguw jamaba min ka ne lamini, ne te siran olugu si ja.

⁸ E, Matigi Ala, i wuri! Ne ta Ala, ne kisi!

I tege ci ne juguw bee ja kan, mogojuguw bee pinw karikari!

⁹ Kisiri be soro Matigi Ala le ra; baraka don i ta mogow ra! †

Ala le be a ta mogow deme

4 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Ala, ele min be jo di ne ma, ni ne ka kule i no fe tuma o tuma, i ye ne jaabi. Ne degunin tun lo, nka i ka laganfiya di ne ma. Makari ne ra, ka ne ta daariri lamen!

³ Aw adamadenw, aw minw be ne ta bonya yelema k'a ke maroya ye,

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

aw bena o dabra tuma juman le? Aw be fengbansanw kanu, ka tugu faninya ko, aw bena o fana dabra tuma juman le sa? †

⁴ Aw ka kan k'a lon ko Matigi Ala k'a pasiranbaga panawoloma; ni ne ka Matigi wele, a be ne lamen.

⁵ Ni aw dimina, aw kana jurumun ke; aw ye to aw ta layoro ra ka je ka miiri kosebe. †

⁶ Aw ye terenninya sarakaw bo, ka aw jigi la Matigi Ala kan.

⁷ Mogo caman b'a fo ko: «E, jon le bena hera ke an ye tuun sa!»

E, Matigi Ala, makari an na ka i ta yeelen bo an ye.

⁸ Hali ni mogow ka simankura ni rezenjikura soro caman, ka pagari, i be pagari min don ne jusu ra, o belen ka bon ka teme olugu ta kan.

⁹ Ne be la ka sunogo hera ra, sabu ele Matigi Ala, ele yere le be ne mara ne layoro ra hera ni laganfiya ra.

Ala b'a pasiranbagaw deme

5 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni filenw ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, i toro malo ne kumakan na, ne nunakan lamen!

³ I janto ne ta welerikan na, ne ta Masa, ne ta Ala!

Sabu ne be ele le daarira.

⁴ Matigi Ala, lon o lon sogoma i be ne kan men, lon o lon sogoma ne be taga lo ka i makono;

⁵ sabu i te Ala ye, kojugu ka di Ala min ye, i te mogojugu fe.

⁶ Yerebonyabaga te se ka lo ele ja koro, mogo o mogo be kojugu ke, i be o haramuya.

⁷ I be faninyafobagaw halaki; mogofagabagaw, ani nanbaramogow, Matigi Ala be olugu haramuya.

⁸ Nka ne koni, i ta numanyaba baraka ra, ne be se ka don i ta batoso kono, ka ne kinbiri gban i ta batoso saninman ja fe ka i bato, sabu i pasiran be ne ra.

⁹ E, Matigi Ala, i ta terenninya sira yira ne ra, i ta siraw lateren ne ye, ne juguw koson;

¹⁰ sabu mogo te se ka la olugu darakuma si ra, cenri miiriya doron le be o jusu ra, o kandinga ye kaburu dayelenin le ye ††, o be mogow lafiri ni o nenkun ye.

¹¹ E, Ala, o jaraki!

A to o yere ta naninyajuguw ye ke o ben sababu

†† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ††† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †††† 5.10 Nin kuma fora Romukaw 3.13

ye;
o gben ka bo i na korɔ o ta jurumun caman
koson,
sabu o murutira i ma.

¹² Nka minw bɛɛ bɛ o yɛɛ karifa ele ma, olugu
bena ninsɔndiya,
ka pagari kosɛbɛ tuma bɛɛ fɔ ka kule ci,
sabu ele le bɛ o tanga.
I tɔgɔ ka di minw ye, olugu bena pagarikanbaw
bo;

¹³ sabu, Matigi Ala, ele le bɛ baraka don mɔgɔ
terennin na,
i bɛ kojuman caman kɛ a ye, k'a sutara i ko
negebennan.

Ala le ye kɛnɛyari kɛbaga ye

6 Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dɔnkiri min bɛ la ni
gɔni juru seegi ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, i kana ta dimi fɛ ko i bɛ ne jaraki,
i kana ta jusugban fɛ ko i bɛ ne koro.

³ E, Matigi Ala, makari ne ra, sabu ne baraka bɛɛ
le banna;
ne kɛnɛya, Matigi Ala, sabu ne kolow bɛɛ bɛ
yɛɛyɛɛrɛra.

⁴ Ne hakiri pagamina kosɛbɛ!
Matigi Ala, nin bena ban tuma juman le sa?

⁵ Na, Matigi Ala, na ne bɔsi,
na ne kisi i ta numanya koson.

⁶ Sabu mɔgɔ saninw hakiri tɛ to i ra tuun;
jɔn le bena to kaburu kɔnɔ ka i fo ka i waleju-
manlɔn?

⁷ Ne nɔnana fɔ ka ne baraka bɛɛ ban,
su o su ne naji bɛ woyo fɔ ka ne ta lanan nigi,
ne bɛ kasi ka ne layɔrɔ bɛɛ kɛ naji ye.

⁸ Ne padenw finna dimi koson,
ne padenw baraka bɛɛ banna ne juguw ta
kɛwalew koson.

⁹ Aw kojugukebagaw, aw ye aw yɛɛ mabɔ ne ra,
sabu Matigi Ala ka ne kasikan mɛn.

¹⁰ Matigi Ala ka ne ta makarikan mɛn,
Matigi Ala sɔnna ne ta daariri ma.

¹¹ Ne juguw bɛɛ bena maroya, ka o ja tige fɔ o bɛ
yɛɛyɛɛ;
o maroyaninba bena sekɔ ka taga joona joona.

Ala le bɛ a ta mɔgɔw lakisi

7 Dawuda ta mapumanko dɔnkiri; a ka min la
Matigi Ala na korɔ, Kusi ta ko ra, Kusi min
tun ye Boniyaminu ta mɔgɔ do ye.

² Matigi Ala, ne ta Ala, ne bɛ ne yɛɛ karifa ele le
ma;

ne kisi ka bo ne nɔgbɛnbagaw bɛɛ boro, ka ne
bɔsi,

³ janko o kana na ne sogo tigɛtigɛ i ko jara,
o kana na ne tigɛtigɛ, mɔgɔ kana sɔrɔ ka ne bɔsi.

⁴ Matigi Ala, ne ta Ala, ni a kera ko ne ka nin ko

nɔgɔn do le kɛ:

ni ne boro ka kojugu kɛ,

⁵ walama ni ne ka kojugu kɛ ne siginɔgɔn na,
ni ne ka hali ne jugu do ta borofɛnw bɔsi
gbansan,

⁶ o tuma ne juguw ye ne gben fɔ ka ne nin mina;
o ye ne dɔndɔn ka ne terege dugu ma fɔ ka ne si
ban,

ka ne ta bonya bɛɛ tunu bɔgɔ ra. †

⁷ E, Matigi Ala, i wuri ka i ta dimi yira,
i wuri ka ne juguw ta jusugban bɛɛ ban;
i wuri ka ne demɛ, ka kiti tige.

⁸ Jamanaw bɛɛ ta mɔgɔw ye na lajɛn ka i lamini,
ele ye sigi san fɛ o bɛɛ kunna.

⁹ Matigi Ala le bɛ siyaw ta kiti tige;
Matigi Ala, ne ta kiti tige ka kapa ni ne ta teren-
ninya ye,

ka kapa ni ne ta jusukungbeninya ye.

¹⁰ Mɔgɔjuguw ta kojuguw lalo ten,
ka mɔgɔ terennin sabati,
ele min bɛ adamaden jusukunnakow ni a hakiri-
nankow bɛɛ segesegɛ k'a lɔn,
ele Ala min terennin lo.

¹¹ Ala le ye ne tangabaga ye,
ale le ye mɔgɔ jusunumanw kisibaga ye.

¹² Ala ye kititigɛbaga terennin le ye,
a ta dimi bɛ ben mɔgɔjuguw kan lɔn o lɔn.

¹³ Ni o ma nimisa, Ala bena a ta kɛrɛkemuru dabo
o kama;

a bɛ a ta kalan labɛn, k'a sama.

¹⁴ A bɛ a ta kɛrɛkeminanw labɛn fagari kama,
a bɛ bijɛ tasumamanw labɛn.

¹⁵ A fɛ, mɔgɔjugu bɛ terenbariya kɔnɔ ta,
kojugu kɔnɔ le b'a ra;

a fana bena jigi faninya le ra.

¹⁶ A bɛ dinga sogi, fɔ k'a dunya,
nka a ka dinga min sogi, ale yɛɛ le bɛ ben o
kɔnɔ.

¹⁷ A ta kojugu bena ben ale yɛɛ le kan,
a ta fariya bɛ jigi ale yɛɛ le kuncɛ ra.

¹⁸ Ne bena Matigi Ala fo k'a walejumanlɔn a ta
terenninya koson,
ka Alatandɔnkiriw la ka Matigi Ala kɔrɔtaninba
tɔgɔ tando.

Ala ta bonya ni a ta nɔrɔ

8 Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dɔnkiri min bɛ la ni
Gatikaw ta gɔni ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, an Matigi,
i tɔgɔ ka bon dugukolo yɔrɔ bɛɛ le ra!

I ta bonya tɛmɛna sankolo bonya kan.

³ I ka i tɔgɔ tandorikumaw don denmisɛnw ni sin-
mindenw da ra,

janko ka i kɛrɛbagaw lamaroya,

ka i juguw da datugu, ani minw b'a fɛ ka o yɛɛ
dimibɔ i ra.

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

4 Ni ne ka i ta sankolo fle, i yere boro ka min dan,
ka karo ni lolow fle, i boro ka minw laben,
5 o tuma ne b'a fo ko: «Mogo ye mun le ye, ka n'a
fo ko i be i hakiri to a ra?»

Adamaden ye mun le ye, ka n'a fo ko i be i janto a
ra?»

6 O bee n'a ta, i k'a dan k'a dogoya ni Ala yere
doron le ye;

i ka bonya ni noro masafugula sigi a kun na.

7 I boro ka fen o fen dan, i ka o bee bla a ta fanga
koro,

ka fen bee bla a sen jukoro:

8 sagaw, ani baw, ani misiw bee,
ani kongosogow,

9 ani sanfekonow, ani kogoji jegew,
ani fen o fen be yaala kogojiw konon.

10 E, Matigi Ala, an Matigi,
i togo ka bon dugukolo yoro bee le ra!

Ala b'a janto panibagatow ra

9 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni
filen ni goni ye. Dawuda ta Zaburu. †

2 Matigi Ala, ne be i fo ka i walejumanlon ni ne
jusukun bee ye,

ne bena i ta kabakobaw bee lakari.

3 Ne bena ninsondiya, ka nagari kosebe ele Mati-
gi Ala ta jengogonya koson;

ne bena Alatandodankiriw la ka i togo tando, ele
Ala korotaninba!

4 Ne juguw sekora ni o ko ye;

o be talon ka ben, ka halaki i na koro;

5 sabu ele le be ne ta kiti tige, ka ne ta jo di ne
ma.

I siginin be i ta masasiginan kan, i be kiti tige ka
kana ni terenninya ye.

6 I ka siya tow jaraki, ka mogojuguw halaki;
i ka o togo josi ka bo yi pewu!

7 Ne juguw bee banna, o sigiyorow kera tomo
lawuribariw le ye;

i ka o ta duguw cici, mogo si hakiri tena to o ra
tuun.

8 Matigi Ala koni siginin be a ta masaya ra wagati
bee,

a siginin be a ta masasiginan kan, ka kiti tige.

9 Ale le be dununa mara ni terenninya ye,
ka mogow ta kiti tige ka na.

10 Matigi Ala le ye segebagatow dogoyoro ye,
ale le ye o dogoyoro ye o degu wagatiw ra.

11 O koson minw ka i togo lon, olugu be o jigi la i
kan;

sabu minw be i yoroni, i tena olugu to o kelen
na, Matigi Ala.

† Zaburu sura konanton, ani sura tan ta hayaw bee kelen
kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sig-
ininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min
ye Tavu ye.

12 Aw ye Alatandodankiriw la Matigi Ala ye, Ala
min siginin be Siyon,

aw ye a ta kokoninw lakari mogow ye.

13 A bena mogofagabagaw jininka, sabu o ka
mogo minw faga, a hakiri be olugu ra;
a te jina panibagatow kasikan ko.

14 E, Matigi Ala, makari ne ra,

ne panicogo fle ne koninyabagaw boro;

ele le be ne lawuri ka bo saya ta so donda ra,

15 janko ne ye i tando ka i ta bonya bee lakari
Siyon dugu donda ra,
ka nagari i ta kisiri koson.

16 Siyaw benna o yere ta dinga soginin konon;

o dogora ka jo min siri, o yere sen minana o jo ra.

17 Matigi Ala k'a yere yira, a ka kiti tige can kan;
mogojugu ta kawalew kera jan ye k'a yere mina. ††

18 Mogojuguw bena taga saya dibi ra,

o siya minw bee be jina Ala ko.

19 Nka Ala te jina fagantanw ko ka o to yi ten,
panibagatow jigi tigenin te to yi ten tuma bee.

20 E, Matigi Ala, i wuri! I kana a to mogow ye se
soro!

Siyaw ta kiti ye tige i na koro.

21 Matigi Ala, siranyaba bla o ra,

siyaw y'a lon ko olugu te foyi ye ni adamaden
gbansanw te. ‡

Ala le be panibagatow bosi

10 E, Matigi Ala, mun koson i k'a i yere mabo
ne ra?

Mun koson i be dogo ne ra ne ta degu wagatiw
ra?

2 Mogojugu ni a ta yerebonya be panibagatow
torora;

a ka dabarijugu minw siri, a bena o mina ni o le
ye.

3 Mogojugu b'a yere tando, sabu ko min miiriya
tun b'a jusukun na, a ka o soro;

ale mogo nataba be Matigi Ala neni, k'a
mafiyenya.

4 Mogojugu be yada, fo k'a fo ko: «Ala te yi!»

A ta miiriya bee be o le ye.

5 A ta kow be na a boro tuma bee;

i ta kolatigeninw si te se a ma,

a b'a juguw bee fiye ka bo yi.

6 A b'a fo a yere konon ko: «Foyi te se ka ne bo ne
no ra!

Kojugu si tena ne soro ka ye fiyewu!»

7 Mogodanganaw doron le be a da ra, ani nan-
bara ni tonori;

kumajuguw, ani terenbariyakumaw le b'a nenkun
kan.

8 A be dogo dugu ko fe ka mogow konon,
a be to yoro dogoninw na ka бага mogo jarak-

†† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Higayoni, Sela.

‡ Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ibari ma k'a faga;

a be dogo ka desebagatow kono.

⁹ A be dogo ka mogow kono, i ko jara be dogo a ta dinga kono cogo min na,

a be dogo ka janibagato kono,

a be janibagato sama k'a don a ta jo ra, k'a mina.

¹⁰ A be biri, ka sonzori,

ka desebagato denden fo k'a mina.

¹¹ Ni o kera, a b'a fo a yere kono ko: «E, Ala jina-nana!

Ala k'a na datugu, a te foyi yera!»

¹² E, Matigi Ala, i wuri! E, Ala, i boro korota!

I kana jina janibagatow ko.

¹³ Mun na mogojugu be Ala mafiyenyara tan?

Mun koson a b'a fora a yere kono ko: «Ala tena foyi ke ne ra!»

¹⁴ Nka ele Ala le be fen bee yera!

Minw be sege ra, ani dimi be minw kan, i na be olugu ra.

Ko bee be ele le boro.

Desebagato b'a yere karifa ele le ma, ele le ye ferita demebaga ye.

¹⁵ Mogojugu kojugukebaga boro kari!

A ta kojuguw hake bo a ra fo ka taga a halaki ka ban pewu!

¹⁶ Matigi Ala le ye Masa ye tuma bee, ani wagati bee,

a bena Alapasiranbariw bee halaki ka bo a ta dugukolo kan.

¹⁷ E, Matigi Ala, janibagatow be min fe, ele le be o ke o ye,

i be o ja gbelya, ka i toro malo ka o lamem,

¹⁸ ka feritaw, ani segebagatow ta jo di o ma, janko adamadenw kana to ka o ta jagboyafanga sigi mogow kan tuun ka o degu.

Mogow terennin b'a yere karifa Ala le ma

11 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

Ne be ne yere karifa Matigi Ala le ma.

Mun koson aw b'a fo ne ma

ko ne ye bori i ko kono be wuri cogo min na ka taga dogo kuruw ce ra?

² A fle, mogojuguw be o ta kalan samana,

o be o ta bipew donna kalan juru ra,

ka dogo dibiba ra ka mogow jusupuman bon.

³ Ni terenninya jusiginanw benna ka ban,

o tuma mogow terennin be se ka mun le ke tuun?

⁴ Matigi Ala be a ta batoso saninman kono,

Matigi Ala ta masasiginan be sankolo kono;

a na be fleri kera,

a be adamadenw jusukunw fle, ka o segesege.

⁵ Matigi Ala be mogow terennin jusukunw segesege,

nka a be mogojuguw ni mogow farimanw koninya.

⁶ A be takami ni tsuma ni kiribi le bon mogojuguw kan,

ani fojo gbanninman;

o le be ke olugu ninyoro ye.

⁷ Sabu Matigi Ala terennin lo,

ko terenninw le ka di a ye;

mogow terenninw le bena a pada ye.

Ala be a ta mogow deme wagatigbelenw na

12 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni juru seegi ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, an bosi, ni o te, Alapasiranbagaw banna,

lanamogow te adamadenw ce ra tuun.

³ O bee be faninya le fo mogon ye,

o be mogon nege; flankafuya be o jusuw ra.

⁴ Matigi Ala ye mogonegebagaw bee halaki ka bo yi,

ani min o min nenkun be yerebonyakumaw fo;

⁵ minw b'a fo ko: «An bena se soro an nenkun baraka ra,

an daw be an fe ka ban, jon le bena se an na?»

⁶ O be janibagatow minako juguya,

fagantanw be junana o boro;

o koson Matigi Ala ko: «Sisan ne bena wuri, o be o mogow minw mafiyenya, ne bena olugu bosi.»

⁷ Matigi Ala darakumaw ye kuma saninyaninw le ye,

a be i ko warigbe min kora daganin kono tsuma ra,

k'a saninya fo sijaga wolonfla.

⁸ E, Matigi Ala, ele le bena an mara,

ka an tanga nin mogow suguyaw ma tuma bee;

⁹ sabu mogojuguw be yaala yoro bee,

kojugu be cayara adamadenw ce ra.

Ala be an kisi an juguw ma

13 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, i bena i hakiri jigi ne ra tuma juman le sa?

I bena i na munu ka ne fle tuma juman le sa?

³ Hami min be ne jusu ra, o bena ban lon juman le?

Jusukasi min be ne ra lon o lon, o bena ban lon juman le?

Ne jugu be se sorora ne kan minke, o bena dabra tuma juman?

⁴ E, Matigi Ala, ne ta Ala, ne fle, i ye ne jaabi!

Baraka don ne ra janko ne na yelenin ye to,

janko saya sunogow kana na ne ta.

⁵ Ni o te, ne jugu bena a fo ko: «Ne sera a ra le!»

Ni ne benna, ne koninyabagaw bena pagari le.

⁶ O bee n'a ta, ne jigi be i ta numanya kan,

ne jusu bena pagari i ta kisiri koson.

Ne bena donkiri la Matigi Ala ye,

sabu a ka kopuman ke ne ye.

Alapasiranbariw

(Zaburu 53)

14 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

Mogō kolonbariw b'a fō o yere kōnō ko: «Ala te yi!»

O mogōw ye mogōkolonw le ye, o ta kewalew bēe haramunin lo;
o si tē kojuman kē.

² Matigi Ala bē to sankolo ra ka jenge ka adamadenw fē,
k'a fē ni a kera ko mogō bē yi, hakiri bē min fē,
min ye Alapinibaga ye.

³ O bēe ka o kō munu Ala ma, o bēe kera jacin-tanw ye;
o si tē kojuman kē,
hali mogō kelenpe.

⁴ Minw bēe bē kojugu kera, yala olugu tē ko lōn le wa?
O bē ne ta mogōw domuna i ko to;
o fana tē Matigi Ala bato.

⁵ Sisan, jatigēba le bēna o mina,
sabu Ala bēna kē ni mogō terenninw ye.

⁶ Aw b'a fē ka panibagatō ta koketaw cēn a boro,
nka Matigi Ala le ye a karifayōrō ye.

⁷ Jontigi le bēna bō Siyōn ka na Izirayeli kisi!
Ni Matigi Ala nana a ta mogōw ta bonya lasekō o ma tuma min na,
Yakuba ta mogōw bēna jagari, Izirayelimogōw bēna ninsōndiya.

Ala ta mogōw saninman

15 Dawuda ta Zaburu. †

Matigi Ala, jōn le bēna sigi i ta bon saninman kōnō?

Jōn le bēna sigi i ta kuru saninman kan?

² Mogō min bē tagama ni jusukun gbenin ye,
ka terenninya sira ta;
mogō min bē can bō a jusukun na k'a fō.

³ O tigi tē mogō tōgō cēn ni a nēnkun ye,
a tē kojugu kē a mogōjōgōn na,
a fana tē a sigijōgōn lamaroya.

⁴ A bē mogō sōnkolon mafiyenya,
nka Matigi Ala nasiran bē mogō minw na, a bē olugu bonya.

Ni a ka layiri min ta, a bē o dafa, hali ni o ko bē digi a ra.

⁵ A tē juru don mogō ra ka tōnō jini a ra,
a tē bonyafen mina dogo ra, ka kuma ben mogō jarakibari kan.

Mogō o mogō bē o sira tagama, o tigi tē jenge ka

† Yahudiyaw tun bē deri ka nin dōnkiri la, o dontō Ala-batosoba kōnō.

bō a nō ra ka ye fiyewu.

Mogō ka kan k'a jigi la Ala le kan

16 Dawuda ta dōnkiri.

E, Ala, ne tanga, sabu ne ka ne yere karifa i ma.
² Ne b'a fō Matigi Ala ye ko: «Ele le ye ne Matigi ye,

ne ta hera bēe lajennin bē ele le ra.»

³ Ala ta mogō saninman minw bē jamana kōnō,
ani jamana jamogōw,
olugu le ko ka di ne ye.

⁴ Nka minw bē boribori batofen wērew kō,
olugu bē o ta jusukasi le caya.
O bē saraka minw bō, ka jori bōn o ta batofenw kan,
ne tē o dō kē;
ne fana tēna o batofenw tōgō fō ne da ra fiyewu.

⁵ Matigi Ala le ye ne ninyōrō ye, ani ne ta sōrōta.
Ne ta dunūpalatigē bē ele le boro.

⁶ Yōrō min danw sigira k'a kē ne ninyōrō ye, o ye yōrō jumanba le ye;
ne ninyōrō ye fēnjumanba le ye.

⁷ Ne bē baraka la Matigi Ala ye, ne ladibaga;
hali su fē, o miiriya le bē ne jusukun na.

⁸ Ne ja lōnin bē Matigi Ala ra wagati bēe;
k'a to ne kere fē, foyi tē se ka ne bō ne nō ra.

⁹ O kōsōn jagari bē ne jusu ra, ninsōndiya bē ne ra,
foyi tēna ne farikolo fana sōrō;

¹⁰ sabu i tēna sōn ka ne nin to saya dibi ra;
i tēna sōn k'a to i ta jōn Alapasiranbaga ye to kaburu kōnō.

¹¹ I bēna panamanya sira yira ne ra;
jagari dafanin le bē i ja kōrō,
kodiman banbari le bē i kininboro kōnō.

Ala bē a ta mogōw bōsi o juguw boro

17 Dawuda ta Aladaari.

E, Matigi Ala, ne bē min daari i fē ka kapa ni terenninya ye, o lamēn, i ye i janto ne kasikan na;
i toro malō ne ta daariri ra, sabu nanbarakuma si tēna bō ne da ra.

² Ele yere le bēna ne ta jo di ne ma,
i yere ja bēna kojuman ni kojugu faranfasi k'a lōn.

³ I bē ne jusukun sēgesēgē, i bē ne kōrōsi su fē,
i bē ne kōrōbō, nka i tē jarakiyōrō foyi sōrō ne ra;
ne k'a latigē ko ne tēna a to ne da ye kojugu kē.

⁴ Ne ka adamadenw ta kewalew kōrōsi;
nka i ta darakumaw baraka ra,
ne ka ne yere mabō benkanikebagaw ta siraw ra.

⁵ Ne tora i ta siraw le kan;
ne sen ma jenge ka bō o sira kan.

⁶ E, Ala, ne be i wele sabu i be ne jaabi;
i toro malo ne ye, ka ne darakumaw lamɛn.

⁷ I ta pumanyaba yira an na,
sabu minw be o yere karifa i ma,
i be olugu kisi ni i boro barakaman ye, ka bo o
juguw boro.

⁸ I janto ne ra i ko mogo b'a janto a pakise ra co-
go min na;

ne dogo i kaman suma koro,
⁹ ka ne kisi mogojuguw ta cenri ma,
ani ne jugu farimanw ma, o minw ka ne lamini
fan bee ra.

¹⁰ O fanin be o yere ra;
wasoyakumaw le be bo o da ra.

¹¹ O ka ne nogben fan bee ra, fo ka ne lamini;
o pa lonin be ne ra, janko ka na ne bugo ka ne
ben dugu ma.

¹² O be i ko jara min korotonin lo, a b'a fe ka fa-
gari ke,
i ko jarkanbelen min dogora ka ke sogo denden
ye.

¹³ E, Matigi Ala, i wuri ka o kunben, ka o ben
dugu ma;
ne kisi ka bo mogojuguw boro ni i ta kerekemuru
ye.

¹⁴ E, Matigi Ala, ne bosi ka bo nin mogo boro ni
i yere ta baraka ye!
Ne bosi ka bo nin dununamogow boro!
A to o ninyoro ye ke nin dununa doron le ra yan!
I ka min laben k'a bla o ja, a to o ni o ta denw ye
taga fa o ra.

O ye fa a ra fo k'a to to o mamadenw ye.

¹⁵ Nka ne koni, ne ta terenninya koson, ne ja be-
na i pada ye.

Ni ne kununa tuma o tuma, ne be i ye ne ja koro,
fo ka wasa i ra.

Masace be baraka la Ala ye

(Samawilu flanan 22.2-51)

18 Donkirilabagaw kuntigi. Matigi Ala ta jonce
Dawuda ta donkiri. Wagati min na Matigi
Ala ka Dawuda bosi ka bo a juguw bee boro, ani
k'a bosi ka bo Sawuli boro, Dawuda ka nin donkiri
le la ka Matigi Ala tando. ² A ko:

E, Matigi Ala, ne ta baraka tigi, ne be i kanu.

³ Matigi Ala le ye ne ta Ala barakaman ye, ne do-
goyoro, ani ne bosibaga;

ne ta Ala lo, ne ta barakatigi Ala, ne karifayoro,
ne tangabaga, ne ta sesorori tigi, ani ne do-
goyoro.

⁴ An ye Matigi Ala tando, sabu ne k'a wele minke,
a ka ne bosi ka bo ne juguw bee boro.

⁵ Saya juruw tun melegera ne ra,
jiba woyoto minw be cenri ke, o tun ka ne ta.

⁶ Saya juruw tun ka ne siri ka ban!

Saya janw tun be pini ka ne dere.

⁷ Nka ka ne to o jusukasi ra, ne ka Matigi Ala

daari.

Ne ka ne ta Ala wele ko a ye ne deme.

A tora a batoyoro saninman konon ka ne lamɛn,
a toro ka ne kulekan lamɛn.

⁸ Dugukolo yuguyugura, a yereyerera;
kuruw jusigiyorow bee yereyerera;
a ta dimi ka o bee lamaga.

⁹ Sisi be bo a nunwow fe,
tasuma farimanba be bo a da ra,
ani takami tasumaman.

¹⁰ A be sankolo jenge ka jigi,
sankaba finmanba le be a sen koro.

¹¹ A tun yelennin be seruben meleke* do le kan,
a tun be jigira ka na fono kan.

¹² A be a yere dogo dibi konon,
ka dogo sanfono dibi ra, sankaba finmanbaw
konon.

¹³ Yeelen min be manamana a ja, sankabaw tun
be o ra,
ani sanbere ni takami tasumamanw.

¹⁴ Matigi Ala perenkan bora sankolo ra;
Ala korotaninba kan bora;
a ka sanbere ni takami lajigi.

¹⁵ A be bara a juguw ra, ka o bon ni bipew ye ka o
bee janjan;
a be sanmanamanaw bo caman k'a juguw bee la-
bori.

¹⁶ E, Matigi Ala, i ka i juguw bagabaga minke,
i ka i ta dimi fono fiye minke,
o ka kogaji jukorofenw bee bo kene ma,
ka dugukolo jusiginanw bee bla kene ma.

¹⁷ Ala be to sankolo ra k'a boro bo ka ne ta,
ka ne ta ka ne labo jibaw ce ra,

¹⁸ ka ne bosi ka bo ne jugu barakamanw boro,
ka ne bosi ne koninyabagaw boro, o minw baraka
ka bon ni ne ta ye.

¹⁹ Lon min pagban sera ne ma, o tun be benna ne
kan;

nka Matigi Ala kera ne demebaga ye.

²⁰ A ka ne bla yoro laganfyanin le ra,
ka ne bosi, sabu ne ko ka di a ye.

²¹ Matigi Ala ka ne mina ka kapa ni ne ta teren-
ninya le ye;

a ka ne sara, sabu ne boro ka kewale minw ke, o
bee saninyanin lo;

²² sabu ne ka Matigi Ala ta siraw tagama,

ne ma ta juguya fe, ka ne yere mabo ne ta Ala ra.

²³ Ne be a ta sariyaw bee sira tagama,
ne fana te ne yere mabo a ta cifoninw na.

²⁴ Ne jarakibari lo a ja koro,
sabu ne ka ne yere korosi jurumun ma.

²⁵ O koson, Matigi Ala fana ka ne sara ka kapa ni
ne ta terenninya ye,
sabu ne borow saninyanin lo a ja koro.

²⁶ Matigi Ala, ni mogo min kera i pasiranbaga ye,
i be o tigi mina ka kapa ni a ta Alapasiran ye;
ni mogo min kera mogo jusukungbenin ye, i be o
tigi mina ka kapa ni a ta jusukungbeninya ye.

27 Ni mogo min kono gbenin lo, i be o tigi mina ka kana ni a ta konogbeninya ye; nka ni mogo min kono finnin lo, i be o tigi mina ni hakiri ye.

28 Sabu ele le be mogo sabarininw kisi, nka yereyira be minw flerikecogo ra, i be olugu kun suuru.

29 Ele le be ne ta lanpan yeelen bonya; Matigi Ala, ne ta Ala be ne ta dibi ke yeelen ye.

30 Ni i be ni ne ye, ne be girin ka ben kerekejama murutigiw kan; ni ne ta Ala be ne fe, ne be pan kogojanw kunna ka teme.

31 Ala ta siraw bee dafanin lo, sigiya te Matigi Ala darakuma ra. Mogo min b'a yere karifa Ala ma, a be o tigi tanga i ko negebennan.

32 Sabu jon were le be Ala ye ni Matigi Ala kelen te? Jon were le be barakatigi Ala ye ni an ta Ala kelen te?

33 Ala le be baraka don ne ra; ale le be ne ta sira dakana ka na.

34 A be ne senw teliya i ko dagbe senw, a be ne lo yoro korotaninw na.

35 A be ne boro degi kere ra, ka ne boro ke ka siranegekalan bon.

36 I be i ta negebennan di ne ma, ka ne kisi; i boro barakaman be baraka don ne ra, i ta numanya be ne bonya.

37 I be ne sen lateliya, ne sen te sege tagama ra.

38 Ne be ne juguw gben ka o mina; ni ne ma o faga ka ban, ne te seko.

39 Ne be o ban pewu, o si te se ka wuri tuun; o be benben ne sen koro.

40 I be baraka don ne ra kere kama, ka ne juguw bee kuturu ka o bla ne sen koro.

41 I be ne juguw bee labori, k'a to ne ye ne koninyabagaw bee halaki.

42 Olugu be weleri ke yoro bee, nka o te demebaga soro o yere ra;

o be Matigi Ala wele, nka a te o jaabi!

43 Ne be o terege k'a ke i ko fono be buguri ta cogo min na; ne be o flan i ko siradarabuguri.

44 I ka ne bosu ne ta jamana mogo murutininw boro, ka ne ke siya dow ta namogo ye; ne tun ma siya min lon, olugu le be ne ta fanga koro.

45 Ni ne kumana ka min fo doron, o be o ke. Siya were mogow be o kinbiri gban ne koro.

46 Siya were mogow baraka banna, o yereyereto be bora o dogoyorow ra.

47 Matigi Ala panaman lo! Ne be ne ta barakatigi Ala tando.

Ne be ne kisibaga Ala bonya.

48 Ala le be ne dimibo ne juguw ra, ka siyaw bla ne ta masaya fanga koro.

49 A be ne bosu ka bo ne juguw boro, ka ne bla ne juguw san fe,

ka ne bosu ka bo mogo farimanw boro.

50 O koson, Matigi Ala, ne bena i fo ka i waleju-manlon siyaw ce ra, ne bena Alatandodankiriw la ka i togo bonya.

51 Matigi Ala be sesorriba di a ta masace ma.

A ka min panawoloma k'a sigi masaya ra, a bena o mina ni numanya ye; a be o ke Dawuda ni a ta duruja le ye, wagati bee, ani tuma bee.

Ala ta bonya

19 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

2 Sankolokonofenw be Ala ta bonya yira, sankolo danfenw be Ala boro ta baara lakari.

3 Tere bento b'a ko lakari tere boto ye, su banto be o lonniya yira su nata ra.

4 A te ke ni kumafano ye, a te ke ni darakuma ye, kumakan te, mogo toro be min men.

5 Nka o ta karan be se dugukolo fan bee ra, o ta kumaw be se fo dunuja dan na.

Ala ka bon do le lo tere ye sankolo kono.

6 Ale boto be i ko konoce boto a ta konobon kono; a jusu diyanin be a ta bori damina i ko ce barakaman.

7 A be bo sankolo kun do ra, ka taga a ta tagama laban a kun do ra; a fundenin be se fen bee ma.

8 Matigi Ala ta sariya dafanin lo, a be baraka don mogo ra.

Matigi Ala ta jenogonya ta kumaw ye can le ye, a be kolonbariw son hakiri ra.

9 Matigi Ala ta sariya ta kumaw ka ni, o be mogo jusu diya.

Matigi Ala ta kumaw gbenin lo, o be mogo na ye.

10 Matigi Ala nasiran ta sariya saninyanin lo, a be to a no ra wagati bee.

Matigi Ala ta kolatigeninw ye can ye, o bee terennin lo.

11 A nafa ka bon ka teme hali sanin kan, hali sanin yereworo camanba kan.

A ka di ka teme hali li kan, hali li min be bora kura ye lipaga ra.

12 Matigi Ala, o le be i ta jonce fana karan; ni mogo min b'a sira tagama, o tigi be nafaba soro a ra.

13 Mogo be firi ka kojugu minw ke, i te bo o bee kala ma.

O koson ne ma bo ne ta jurumun minw kala ma, o yafa ne ma.

14 I ta jon tanga yereyirabagaw ma fana; i kana a to o ye o ta fanga sigi ne kan.

Ni o kera, ne bena ke mogo jusukun gbenin ye, o jurumunba jaraki tena ke ne kan.

¹⁵ E, Matigi Ala, sabari k'a to ne darakumaw ani ne jusukun ta miiriw ye ben i ma, Matigi Ala, ne ta barakatigi Ala, ani ne kun-mabobaga.

Matigi Ala ye a ta mɔgɔw jigi ye

20 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Matigi Ala ye i ta daariri jaabi i degulon na, Yakuba ta Ala † togo ye i tanga!

³ A ye to a ta yɔrɔ saninman kɔnɔ ka i demɛ, a ye to Siyon ††, ka baraka don i ra.

⁴ A y'a hakiri to i ta siman sarakaw* bɛɛ ra, ka sɔn i ta saraka jenita* ma. ‡

⁵ A ye i jusukun diyanyafenw di i ma; ni i ka ko o ko latige, a ye o bɛɛ na k'a di i ma.

⁶ Ni i ka se sɔrɔ, an bɛna jagari fo ka kule o kosɔn, ka an ta darapo korɔta an ta Ala togo kosɔn. Matigi Ala ye i ta daariri bɛɛ jaabi.

⁷ Sisan kɔni, ne k'a lon ko Matigi Ala bɛ a ta mɔgɔ panawolomanin kisi; a bɛ to a ta yɔrɔ saninman kɔnɔ sankolo ra, k'a jaabi, k'a kisi ni a kininboro barakaman ye.

⁸ Dow jigi ye o ta kerɛkɛwotorow ye, dow jigi ye o ta kerɛkesow ye; nka, anw kɔni, anw jigi ye Matigi Ala, an ta Ala togo le ye, an bɛ ale le wele.

⁹ Olugu bɛ dɛɛ ka ben, nka anw bɛ wuri ka lo ni baraka ye.

¹⁰ E, Matigi Ala, masacɛ kisi! Ni an ka i wele tuma o tuma, i ye an lamɛn!

Ala le bɛ kopuman kɛ masacɛ ye

21 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, masacɛ bɛ ninsɔndiya ele ta baraka le sababu ra.

I k'a kisi minke, o ko k'a jusu diya kosebɛ.

³ Fɛn min ko tun b'a jusukun na, i ka o di a ma, a da ka min daari i fɛ, i ma ban ka o kɛ a ye. †

⁴ I nana a fɛ ni dugawu panaman caman le ye; i ka sanin yereworo masafugula biri a kun na.

⁵ A ka si daari i fɛ, i k'a di a ma, sijan, si min tɛ ban ka ye.

⁶ I k'a kisi minke, o le sababu ra, a ta nɔrɔ bon-yara; i k'a masiri ni bonya ni nɔrɔ ye.

⁷ I k'a kɛ dugawuden ye, dan tɛ dugawu min na; i b'a sigi i yerɛ korɔ k'a ninsɔndiya kosebɛ.

⁸ Sabu masacɛ b'a jigi la Matigi Ala le kan;

† Yakuba ta Ala, o korɔ ye Izirayeli ta Ala. †† Siyon, o korɔ ye Zeruzalemu. ‡ Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Ala korɔtaninba ta pumanya baraka ra, a tɛna jenge ka bo a no ra.

⁹ Masacɛ, i boro bɛna i juguw bɛɛ mina; i boro barakaman bɛna i kɔninyabagaw mina.

¹⁰ Ni i ka na i yerɛ yira lon min na, o lon na, i bɛna i juguw mana i ko tasumaba. Ele Matigi Ala bɛna dimi o korɔ, ka o bɛɛ latunu pewu;

tasuma bɛna o jeni ka o ban.

¹¹ I bɛna o si tunu ka bo dugukolo kan, ka o ta durujaw ban adamadenw cɛ ra.

¹² O tun ka kojugu le naninya ele kama, o tun ka dabarijuguw le siri, nka o tɛna se k'a kɛ.

¹³ Sabu i bɛna i ta kalan kɛ ka o bon, fo o ye bori ka sekɔ ni o ko ye.

¹⁴ E, Matigi Ala, wuri ka i ta setigiya yira, an bɛna donkiriw ni Alatandodonkiriw la, i ta se-bagaya kosɔn.

Nanibagato ta Aladaari

22 Donkirilabagaw kuntigi. Nin bɛ la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «Sɔgɔmada dag-bɛ». Dawuda ta Zaburu.

² E, ne tigi Ala, ne tigi Ala, mun na i ka ne kelen to sa †?

I ka i yerɛ mabo ne ra; ne ta mapumankokanw fo, nka o bɛɛ n'a ta, i ma ne kisi.

³ E, ne ta Ala, ne bɛ kule ka i wele tere bɛɛ, nka i tɛ ne jaabi; ne bɛ kule su bɛɛ, nka ne tɛ laganfiya sɔrɔ.

⁴ O bɛɛ n'a ta, ele le ye Ala saninman ye, i siginin bɛ i ta masaya ra; Izirayelimogow bɛɛ bɛ ele le tandora.

⁵ An bɛmaw tun bɛ o jigi la ele le kan; o tun bɛ o jigi la i kan, i bɛ o kisi fana.

⁶ Ni o tun kulera ka i wele, i tun bɛ o bɔsi; o tun bɛ o jigi la ele le kan, o kosɔn o tun tɛ maroya.

⁷ Nka ne kɔni, ne kɛra tumu le ye, ne tɛ mɔgɔ ye tuun!

Ne kɛra logɔbɔrifɛn ye adamadenw fɛ, mɔgɔw bɛɛ bɛ ne dogoya!

⁸ Ni min o min ka ne ye, o bɛ yerɛko ne ma; o bɛ kuma ka ne korɔfo, fo ka o kun kɔmi,

⁹ ko: «A k'a yerɛ karifa Matigi Ala le ma; Ala bɛna a bɔsi kɛ; i n'a fo a ko ka di Ala ye, Ala y'a kisi sa!»

¹⁰ Ayiwa, Matigi Ala, ele le ka ne labo ne bamuso kɔnɔ,

ka i janto ne ra, ka ne sigi ne bamuso sen kan.

¹¹ Kabini ne worolon na, ne karifara ele le ma; kabini ne bɔra ne bamuso kɔnɔ, ele le kɛra ne ta Ala ye!

¹² I kana i yerɛ mabo ne ra, sabu degu sera ne ma,

‡ O kuma le fɔra Matiyu 27.46; Marika 15.34

mogó si tɛ yi min bɛ ne demɛ!

¹³ Misitoran caman ka ne lamini,
Basan misitoran † kɔgɔnin dɔw ka ne fan bɛɛ
kooi.

¹⁴ O bɛ o daw waga ne kama,
i ko jara kasitɔ min bɛ sogo jinina k'a faga.

¹⁵ Ne fari magayara k'a kɛ i ko ji;
ne kolow bɛɛ yɔgɔyɔgɔra,
ne jusukun kɛra i ko kɛɛɛ;
a bɛ yeele ka jigi ne kɔnɔbara ra.

¹⁶ Ne baraka bɛɛ banna, ka ne fasa k'a kɛ i ko
bɔgɔjalan.

Ne nɛn nɔrɔra ne da kɔnɔ;
i ka ne la saya buguri jukɔrɔ.

¹⁷ Wuruw ka ne lamini,
mogɔjuguw jenna ka ne kooi;
o ka ne borow, ani ne senw sogo.

¹⁸ Ne fasara fɔ ka ne kolow bɛɛ bɔ kɛɛ ma;
olugu kɔni ka o ja lɔ ne ra, o bɛ ne flɛra le.

¹⁹ O ka ne ta faniw taran o ni jɔgɔn cɛ,
ka kara la* ne ta deregeba kosɔn ††.

²⁰ E, Matigi Ala, ele kɔni kana i mabɔ ne ra.
E, ne ta baraka tigi, i teliya ka na ne demɛ.

²¹ Ne nin kisi ne juguw ta kɛrɛkɛmuru ma,
ne nin kisi wuruw ma.

²² Ne kisi jaraw da ma,
ne bɔsi kongomisiw gbanw ma.

²³ Ala, ne bɛna i tɔgɔ fɔ ne balemaw ye,
ne bɛna i tando ni dɔnkiriw ye i ta jama bɛɛ lajɛn-
ninw cɛ ra ‡.

²⁴ Aw minw bɛɛ bɛ siran Matigi Ala ja, aw y'a
tando!

Yakuba ta durujaw bɛɛ, aw bɛɛ ye a bonya!
Izirayɛli ta durujaw bɛɛ, aw bɛɛ ye siran a ja!

²⁵ Sabu a tɛ janibagatɔ dogoya, walama ka jigi a
ra a ta jani kosɔn,
a fana t'a pada dogo janibagatɔ ma;
nka ni janibagatɔ k'a wele, a b'a lamɛn.

²⁶ Ele le bɛna kɛ ne ta tandori sababu ye i ta
mogɔw ta jamaba bɛɛ lajɛnnin cɛ ra;
ne ka dajuru minw ta, ne bɛna o bɛɛ dafa i pasir-
anbagaw ja na.

²⁷ Janibagatɔw ye na domuni kɛ ka fa,
Matigi Ala janibagaw ye Ala tando,
Ala ye aw si sabati wagati bɛɛ!

²⁸ Dunupa yɔrɔw bɛɛ ta mogɔw bɛna o hakiri jigi
Matigi Ala ra, ka sekɔ ka na a bato;
siyaw bɛɛ ta mogɔw bɛna o kinbiri gban a ja
kɔrɔ.

²⁹ Sabu masaya ye Matigi Ala le ta ye,
dunupa siyaw bɛ ale ta fanga le kɔrɔ.

³⁰ Dunupa mogɔbaw bɛɛ bɛna domuni kɛ, ka o
kinbiri gban k'a bato fana;
minw bɛɛ bɛna don kaburu buguri jukɔrɔ, o bɛɛ

† Basan mara tun bɛ Zuriden ba kɔ fɛ, sahiliyanfan na. Misi
caman tun bɛ o mara ra kɔsɛbɛ, sabu dugukolo tun ka di.
(Sariya 32.14; Ezekiyeli 39.18 †† Nin kuma bɛ sɔrɔ Yuhana
19.24 ‡ Nin kumaw bɛ sɔrɔ Heburuw 2.12

ye o kinbiri gban a ja kɔrɔ,
min o min nin bɛna mina a ra.

³¹ Duruja nataw bɛɛ bɛna a bato,
o bɛna Matigi ko fɔ wagati nata ta mogɔw ye.

³² Den minw bɛna woro, o bɛna na a ta teren-
ninya lakari olugu ye,
ko ale le ka o kow kɛ.

Sagagbɛnbagapuman

23 Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala le ye ne kɔrɔsibaga ye, i ko sagagbɛn-
baga;

ne tɛna dɛsɛ foyi si ra.

² A bɛ ne laganfiya i ko sagagbɛnbagaga bɛ taga ni
sagaw ye bin nuguninw kɔrɔ,
ani ji jamaloninw kɔrɔ cogo min na.

³ A bɛ barakakura don ne ra,
ka ne bla sira terenninw kan,
a yɛrɛ tɔgɔ kosɔn.

⁴ Hali ni ne bɛ tagama kurufurance dibi ra, min
bɛ i ko saya dibi,
ne tɛ siran foyi ja, sabu ele Ala, ele bɛ ni ne ye.
I ta sagagbɛnbere ni i ta tagamabere, o le bɛ ne
tanga.

⁵ I bɛ domuni sigi ne kɔrɔ
ne juguw yɛrɛ jana;
i bɛ turu kasadiman mun ne kun na,
ka ne ta minan fa fɔ k'a bɔn ‡.

⁶ Onhɔn, jumanya ni nɛɛma le bɛna tugu ne ko
ne si bɛɛ ra;
ne bɛna to ka taga Matigi Ala ta batoso kɔnɔ ‡
wagati bɛɛ.

Jɛnɔgɔnya kɛsu dontɔ Alabatoso kɔnɔ

24 Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala ta le ye dugukolo ye, ani fɛn o fɛn bɛ
dugukolo kan;

a ta le ye dunupa ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ ye;

² sabu ale le ka dugukolo ju sigi kɔgɔjiw kan;
a k'a ju sigi jiw kunna k'a sabati.

³ Jɔn le bɛ se ka yɛlɛn ka taga Matigi Ala ta kuru
kan sa?

Jɔn le bɛ se ka don ka taga lo a ta yɔrɔ saninman
kɔnɔ?

⁴ Ayiwa, mogɔ min boro ma jarakiko kɛ, ani min
jusukun gbɛnin lo,
mogɔ min tɛ sɔn faninya ma,
ani min tɛ kari nanbara kan.

⁵ O tigi le bɛna Matigi Ala ta baraka sɔrɔ,
a kisibaga Ala b'a jate mogɔ terennin ye.

⁶ Mogɔ minw bɛ Ala ta jɛnɔgɔnya jini, olugu ta
bɛna kɛ ten le;

mogɔ minw bɛ jija ka ele Ala, Yakuba ta Ala ta

‡ Ni masacɛw tun ka mogɔ wele domuni na, a tun b'a kɛ
nin cogo le ra o tigi ye. ‡ Kitabu dɔw b'a fɔ ko: ne bɛna sigi
Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

nɛɛma jini, olugu ta bɛna kɛ ten le. †

⁷ Yɔrɔ saninman dondaw, aw ye kɔrɔta kɔsɛbɛ;
fɔlɔfɔlɔ dondakɔrɔw, aw ye kɔrɔta,
k'a to masacɛ nɔɔrɔman ye don!

⁸ Jɔn le ye o masacɛ nɔɔrɔman ye sa?
Matigi Ala lo, fangatigi ni barakatigi;
Matigi Ala lo, kɛrɛkɛɛɛfari lo.

⁹ So dondaw, aw ye kɔrɔta,
donda wuribariw, aw ye kɔrɔta san fɛ,
k'a to masacɛ nɔɔrɔman ye don!

¹⁰ Jɔntigi le ye o masacɛ nɔɔrɔman ye sa?
Fangatigi Ala lo!

Ale le ye o masacɛ nɔɔrɔman ye. ††

Mɔgɔ degunin ta Aladaari

25 Dawuda ta Zaburu.

E, Matigi Ala, ne bɛ samana ele le nɔ fɛ. †

² E, ne ta Ala, ne ka ne jigi la ele le kan;
i kana a to ne ye maroya,

i kana a to ne juguw ye yɛrɛko ne ma.

³ Mɔgɔ minw bɛɛ ka o jigi la ele kan, olugu si tɛ-
na maroya;

minw bɛna maroya, o ye i kanblabagaw le ye,
olugu le borolakolon bɛna to.

⁴ E, Matigi Ala, ne tagamacogo yira ne ra,
ne ka kan ka sira min ta, ne karan o ra.

⁵ Ne bla i ta can sira kan, ka ne karan;
sabu ele le ye ne kisibaga Ala ye,
ne jigi bɛ ele le kan lon bɛɛ.

⁶ E, Matigi Ala, i hakiri to i ta hina ni i ta ju-
manya ra,
i n'a fɔ i derira k'a kɛ an ye cogo min na kabini
wagatijan.

⁷ Ne ka jurumunw, ani hakeko minw kɛ ne den-
misenman, i kana i hakiri to o ra,
nka i kɔni ye i hakiri to ne ra ka kɔna ni i ta ju-
manya le ye,
i ta nɛɛma koson, Matigi Ala.

⁸ Matigi Ala ka jɛni, a bɛ kɔnuman kɛ;
o koson a bɛ siranuman yira jurumunkebagaw ra.

⁹ A bɛ mɔgɔ sabarininw bla can sira kan,
a bɛ a ta sira yira mɔgɔ sabarininw na.

¹⁰ Matigi Ala ta siraw bɛɛ ye numanya ni kanke-
lentigiya le ye;
minw bɛ a ta jɛnɔgɔnya* sira tagama, k'a ta ciw
kɛ, a bɛ o le kɛ olugu ye.

¹¹ Matigi Ala, ne ta kɛwalejuguw yafa ne ma i
tɔgɔ koson,
sabu o ka ca.

¹² Ni mɔgɔ min kɛra Matigi Ala pasiranbaga ye,
o tigi ka kan ka sira min ta, Matigi Ala bɛ o yira a
ra.

¹³ O tigi bɛna kɛ hɛra ra,

† Nin yɔrɔ ra a sɛbera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ
ra a sɛbera heburukan na ko: Sela. ‡ Nin Zaburu kumakanw
bɛɛ kelen kelen bɛ damina ni heburukan sigininden dɔ ye, k'a
ta a sigininden fɔlɔ ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban
na min ye Tavu ye.

jamana bɛna kɛ a ta durujaw fana ta ye.

¹⁴ Matigi Ala b'a pasiranbagaw le don a ta jɛn ra;
a bɛ a ta jɛnɔgɔnya siraw yira olugu le ra.

¹⁵ Ne ja lonin bɛ Matigi Ala le ra wagati bɛɛ,
sabu ale le bɛ ne sen sama ka bɔ jɔ ra.

¹⁶ I ja munu ka ne fɛ, ka makari ne ra,
sabu ne bɛ ne kelen na, ne fana ye janibagato
ye.

¹⁷ Ne jusukun degura kɔsɛbɛ;
na ne bɔ ne ta kɔnɔnɔfiri ra.

¹⁸ Ne ta jani ni ne ta sɛgɛ fɛ,
i ye ne ta jurumunw bɛɛ yafa.

¹⁹ A fɛ, ne juguw ka ca cogo min na!

A fɛ o bɛ ne kɔninyara ni kɔninyajugu min ye!

²⁰ Ne nin mara, i ye ne bɔsi,

ne kana na maroya, sabu ne ka ne yɛrɛ karifa ele
le ma.

²¹ Ne tanga ne ta jusukungbeninya ni ne ta teren-
ninya koson,

sabu ne jigi bɛ ele le kan.

²² E, Ala, Izirayeli kunmabɔ,

k'a bɔsi ka bɔ a ta degukow bɛɛ ra.

Ala ta mɔgɔ tagamacogo

26 Dawuda ta Zaburu.

Ne ta kiti tige ka ne ta jo di ne ma, Matigi Ala,
sabu ne jusukun gbenin lo.

Ne ka ne jigi la Matigi Ala le kan, foyi tɛna ne bɔ
ne loyɔrɔ ra.

² Ne sɛgɛsɛgɛ, Matigi Ala, i ye ne kɔrɔbɔ k'a fɛ;
ne kɔnɔnɔkɔw, ani ne jusunankow bɛɛ fɛ kɔsɛbɛ;

³ sabu ne ja lonin bɛ i ta numanya le ra,
ne fana bɛ tagama ka kɔna ni i ta can le ye.

⁴ Ne tɛ sigi ni janfamɔgɔw ye,
ne tɛ tagama ni flankafuw ye.

⁵ Ne bɛ kojugukebagaw ta jɛn kɔninya;
ne tɛ sigi ni mɔgɔjuguw ye.

⁶ Ne bɛ ne tɛgɛ ko ka ne boro bɔ kojugu bɛɛ ra,
ka sɔrɔ ka taga tagama ka i ta sarakajenifen*

lamini,
⁷ ka dɔnkiri la ka baraka la i ye ni kanba ye,
ka i ta kabakow bɛɛ lakari.

⁸ Matigi Ala, i siginin bɛ so min kɔnɔ, o ka di ne
ye;

i ta nɔrɔ bɛ o so min kɔnɔ.

⁹ O ra, i kana ne ni jurumunkebagaw laban kɛ ke-
len ye,

ka ne si ni mɔgɔfagabagaw si laban kɛ kelen ye;

¹⁰ olugu minw boro bɛ kojugu ra,
o kininboro fanin lo bonyafɛnw na,

o ka minw mina mɔgɔw fɛ dogo ra.

¹¹ Nka ne kɔni, ne jusukun gbenin lo;
makari ne ra, ka ne kunmabɔ.

¹² Ne sen bɛ tagama terrenninya sira le kan;
ne bɛna baraka la Matigi Ala ye a ta jama cɛ ra.

Alabatobaga jigi be Ala le kan

27 Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala le ye ne ta yeelen ye, ani ne ta kisiri tigi;

ne bena siran jontigi le ja?
Matigi Ala le ye ne nin karifayoro ye;
ne ja bena tige jontigi le ja?

² Ni mogojuguw nana ne kama,
ko o be na ne sogo jimi,
olugu minw ye ne kerebagaw ni ne juguw ye,
olugu yere le be talon ka benben.

³ Hali ni kerekajama do le nana ne lamini,
siranya si tena ke ne jusu ra.

Hali ni o ka kere do wuri ne kama,
o bee n'a ta, jigiba le belen bena ke ne fe.

⁴ Fen kelen be yi, ne be o le daari Matigi Ala fe,
ne be o le jini a fe kosebe:

ne b'a fe ka to Matigi Ala ta so kono
ne si bee ra,
ka to ka Matigi Ala ta cerna nooro fe,
ani ka to a ja koro a ta batoso kono.

⁵ Sabu ni lonjugu sera, a bena ne dogo a ta so kono;

a bena ne dogo fo a ta fanibon kononoyoro ra.
A bena ne yelen ka ne lo fara do kunna, janko foyi kana ne soro.

⁶ Sisan ne kun korotara;
ne jugu minw tun ka ne lamini, ne be olugu bee kunna.

O ra ne bena saraka bo Matigi Ala ye a ta batoso kono, ni nagarikanbaw ye;
ne bena donkiriw la, ka Alatangadonkiriw la Matigi Ala ye.

⁷ Ne kan lamen Matigi Ala, ne be i wele;
makari ne ra, ka ne jaabi!

⁸ I ka min fo ko: «Aw ye jija ka ne ta neema jini!»
O kuma be ne jusukun na.

E, Matigi Ala, ne be ele ta neema le pinina.

⁹ I kana i pada dogo ne ma,
i kana dimi ka ban i ta baarden na.

Ele le ye ne demebaga ye,
i kana taga ka ne to, i kana ban ne ra,
ne kisibaga Ala!

¹⁰ Hali ni ne face ni ne bamuso banna ne ra,
Matigi Ala bena ne ladon.

¹¹ Matigi Ala, i ta siraw yira ne ra,
ne bla terreninya sira kan,
ne juguw koson.

¹² I kana ne ke ne juguw sago ye,
sabu seerejugu dow wurira ne kama,
kuma farimanw doron le be o daw ra.

¹³ Ne tun bena a ke di le sa,
ni ne tun ma la a ra ko ne bena Matigi Ala ta neema ye tuun

dunupa ra yan ni mogo panaman tow ye!

¹⁴ Matigi Ala makono;

baraka don i yere ra, ka jija,
ka Matigi Ala makono.

Ala be mogo segeninw ta welerikan men

28 Dawuda ta Zaburu.

E, Matigi Ala, ne be ele le weleran;
ne ta barakatigi Ala, i kana i toro datugu ne ta welerikan na,

sabu ni i jera ne ra,
ne bena ke i ko o be mogo minw lajigi kaburu kono.

² Ne ta makarikanw lamen,
ne be i wele ko i ye ne deme;

ne be ne borow korota
ka o sin i ta yoro saninman* ma ka i daari.

³ I kana ne ni mogojuguw minacogo ke kelen ye,
ani minw be kojugu ke;

olugu be kumadimanw fo o mogoogonw ye,
k'a soro kojugu le be o jusukun na.

⁴ O sara ka kapa ni o ta kawalew ye,
o sara ka kapa ni o ta baarajuguw ye.

O yere borow ka baara min ke, o sara ka kapa ni o ye;

o ka kan ni sara min ye, o di o ma.

⁵ Sabu o te Matigi Ala ta kokeninw jate,
ani a boro ta baara.

Matigi Ala bena o bee laben,
o si tena wuri tuun!

⁶ Matigi Ala, baraka!

Sabu i ka ne ta makarikanw lamen.

⁷ Matigi Ala le ye ne ta baraka tigi ye, ani ne tangabaga.

Ne be ne jigi la ale le kan.

A be ne deme, fo ne jusu be nagari;
ne be donkiri la k'a fo k'a walepumanlon.

⁸ Matigi Ala le ye a ta mogow ta baraka ye;
ale le ye a ta mogo panawolomaninw dogoyoro ni o kisiyoro ye.

⁹ Matigi Ala, i ta jamanadenw kisi, ka baraka don i ta mogow ra,

o korosi, ka i janto o ra tuma bee!

Matigi Ala kumakan

29 Dawuda ta Zaburu.

Ala ta melekew, aw ye Matigi Ala ta kow lakari,
ka Matigi Ala ta bonya ni a ta baraka lakari!

² Aw ye Matigi Ala togo bonya lakari!

Aw ye masirifen saninmanw don, ka aw kinbiri gban Matigi Ala ja koro k'a bato.

³ Matigi Ala kan fanga ka bon ni jiw mankan ye,
bonyatigi Ala kan be i ko sanperen.

Matigi Ala kan fanga ka bon ni jibaw mankan ye.

⁴ Matigi Ala kan be bo ni baraka ye,

Matigi Ala kan be bo ni nooro ye.

⁵ Matigi Ala kan be sediriyiribaw karikari,

Matigi Ala be Liban sediriyiriw karikari.

⁶ A be Liban kuruw yuguyugu i ko misiden be

panpan cogo min na,
ka Herimon kuruw yuguyugu i ko kongomisiw be
panpan cogo min na.

⁷ Matigi Ala kan be sanmanamanaw bo.

⁸ Matigi Ala kan be kongokolon yereyere,
Matigi Ala be Kadasi kongokolon yereyere.

⁹ Matigi Ala kan b'a to minanw be woro †,
a be yiriw flaburuw bon ka yiritu lakolon to.

A ta batoso konɔ danfenw be b'a fo ko: «Bonya
ye Ala ta ye!»

¹⁰ Matigi Ala be a ta masaya sigi jibaw be kunna,
Matigi Ala siginin be masaya ra wagati be.

¹¹ Matigi Ala le be sebgaya di a ta mogow ma,
Matigi Ala be baraka don a ta mogow ra, ka hera
ke o ye.

Ala le ye keneyari kebaga ye

30 Zaburu. Donkiri min tun be la ka Ala-
batosokura karifa Ala ma. Dawuda ta Zabu-
ru.

² E, Matigi Ala, ne be i togo korota,
sabu i ka ne lawuri;
i ma son k'a to ne juguw ye yereko ne ma.

³ Matigi Ala, ne ta Ala, ne ka i wele ko i ye ne
deme,
i fana ka ne keneya.

⁴ E, Matigi Ala, i ka ne nin tanga saya ma;
o be minw lajigi kaburu konɔ, i ka ne kisi ka bo
olugu ce ra.

⁵ Aw Alapasiranbagaw, aw ye donkiri la ka Matigi
Ala tando.

Aw y'a fo k'a walenumanlon, ka aw hakiri to a
togo saninman na,

⁶ sabu a ta dimi be wagati donnin daron le ke,
nka a ta neema be to mogow kan a si be ra.
Ni wulada kera kasi ye,
sogomada be ke nagari ye.

⁷ Ne koni nasumaninba tun b'a fora ko:
«Foyi le tana ne bo ne no ra fiyewu!»

⁸ Matigi Ala, ne ko tun diyara i ye minke,
i tun ka ne sabati ka ne lo i ko kuru barakaman;
nka i nana i pada dogo ne ra minke,
ne jigi tigera.

⁹ Matigi Ala, ne ka ele le wele;
ne ka makarikanw fo Matigi ye.

¹⁰ Ele bena mun nafa le soro ne ta saya ra?
Ka ne su lajigi kaburu konɔ, ele ta nafa juman le
be o ra?

Yala dugukolo buguri be se ka i fo ka i waleju-
manlon wa?

A be se ka i ta kankelentigiya lakari wa?

¹¹ Ne lamen, Matigi Ala, i ye makari ne ra!
E, Matigi Ala, ne deme!

¹² I ka ne ta jusukasi ye lema k'a ke don ye;
i ka ne ta panasisifaniw bo ne ra,

† «Matigi Ala kan b'a to minanw be woro.» Kitabu dow konɔ
a fora ko: Matigi Ala kan be yiribaw yuguyugu.

ka panagbefaniw don ne ra;

¹³ janko ne ye donkiri la ka i tando ni ne jusukun
be ye, ne kana je.

Matigi Ala, ne ta Ala, ne bena i fo ka i waleju-
manlon wagati be.

Ala b'a pasiranbaga bosu ka bo a juguw boro

31 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zabu-
ru.

² Matigi Ala, ne be ne yere karifa ele le ma;
i kana a to ne ye maroya fiyewu!

Ne bosu ka kapa ni i ta terreninya ye.

³ I toro malɔ ka ne lamen,
i ye ne bosu joona!

Ke ne ta barakatigi Ala ye,
ne dogoyoro barakaman, i ye ne kisi;

⁴ sabu ele le ye ne ta Ala barakaman ye, ne do-
goyoro.

Bla ne pa, ka sira yira ne ra, i togo koson.

⁵ Mogow be jo min siri ne pa, i be ne bo o jo ra,
sabu ele le ye ne tangabaga ye.

⁶ Ne be ne nin to i boro †;
i ka ne kunmabo, Matigi Ala, cantigi Ala.

⁷ Mogow minw be batofen gbansanw bato, ne be
olugu koninya;
ne be ne jigi la Matigi Ala le kan.

⁸ Ne be nagari ka ninsondiya i ta pumanya koson,
sabu i ka ne ta pani lon,
degu min be ne nin kan, i ka o lon.

⁹ I ma son ka ne to ne juguw boro;
i ka ne bla yoro laganfiyanin le ra.

¹⁰ Makari ne ra, Matigi Ala, sabu ne degunin lo;
dimi koson, ne padenw, ani ne nin, ani ne farikolo
be baraka banna.

¹¹ Ne si be banna ka ne to tooro ra,
ne si sandaw be banna ka ne to nuna le ra,
ne baraka be banna ne ta terenbariya koson,
ne farikolo baraka be banna.

¹² Ne kera logoborifen le ye ne juguw be fe,
ne kera maroyafen ye ne siginogow fe,
ne kera siranyafen ye ne teriw fe;

ni o ka ne ye ke ma, o be bori ne pa.
¹³ Mogow hakiri bora ne ko, k'a ke i ko mogow min
sara ka ban;

ne kera i ko fen cennin firinin.

¹⁴ Ne ka kumajuguw men mogow caman fe ne ta ko
ra;

siranyaba be ne ra fan be ra.

O ka jogon lajen ne kama,
ka janfa siri ko o be ne faga.

¹⁵ Nka ne koni jigi be ele le kan, Matigi Ala;
ne ko: «Ele le ye ne ta Ala ye!»

¹⁶ Ne ta kow be be ele le boro.

Ne bosu ka bo ne juguw, ani ne nogbenbagaw
boro.

†† «Ne be ne nin to i boro.» Yesu Kirisita ka nin kuma fo
fana k'a to gbengbenyiri kan (Luka 23.46)

17 Sabari ka i ta joncɛ flɛ ni numanya ye;
ne kisi i ta numanya kosɔn.

18 Matigi Ala, ni ne ka i toɔɔ wele, i kana a to ne
ye maroya;

a to mɔɔɔjuguw le ye maroya,
o ye jigi kaburu kɔnɔ, kuma kana sɔrɔ o fɛ k'a fɔ.

19 O bɛ faninyaw bɔ o da minw na, o daw ye
datugu;

sabu o bɛ kuma ka mɔɔɔ terenninw mafiyɛnya,
ka o yɛrɛ bonya, ka tɔw dɔɔɔya.

20 E, Matigi Ala, i ta kojumanw ka ca!
I bɛ o kojumanw mara i pasiranbagaw le ye;
minw bɛ o yɛrɛ karifa i ma, i b'a kɛ olugu le ye,
k'a to adamadenw bɛɛ na y'a ye.

21 I bɛ i pasiranbagaw dɔɔɔ i yɛrɛ kɔrɔ,
ka o bosɔ adamadenw ta dabarijuguw ma.
I bɛ o mara i yɛrɛ ta so,
ka o sen bɔ mɔɔɔw ta keretigekumaw ra.

22 Matigi Ala baraka!
Sabu i ka i ta numanya kɛ ne ye, fɔ k'a bonya,
k'a sɔrɔ ne tun bɛ i ko kɛrɛkɛjama ka dugu min
lamini.

23 Ne koni jigi tigenin tun b'a fɔra le
ko i ka ne gben ka bɔ i na kɔrɔ ka ban!
Nka ne ka i wele ko i ye ne demɛ,
i fana ka ne ta makarikanw lamɛn.

24 Matigi Ala pasiranbagaw, aw bɛɛ ye Matigi Ala
kanu!

Matigi Ala b'a janto lanamɔɔɔw ra,
nka a bɛ yɛrebonyabagaw sara ni kojugu caman
ye.

25 Aw minw jigi bɛ Matigi Ala kan,
aw ye jija, aw ye aw ja gbɛleya.

Ala le ye jurumun yafabaga ye

32 Dawuda ta Zaburu. Karan.

Ni Ala ka mɔɔɔ min ta hake bɔ a kunna, o tigi ta
pana;

ni mɔɔɔ min ta jurumun datugura, o tigi ta pana!

2 Ni Matigi Ala tɛ mɔɔɔ min ta terenbariyakow
jate tuun,
ni janfa tɛ mɔɔɔ min jusukun na, o tigi ta pana.

3 Ne tun jera ne ta jurumun kan minke, ne fariko-
lo tun bɛ halakira le,

ne tun bɛ to ka ɔna tere bɛɛ;
4 sabu su ni tere, i tun bɛ i boro digira ne kan le.
Ne baraka bɛɛ tun banna, k'a kɛ i ko yiri bɛ ja co-
go min na teremana fɛ. †

5 O kosɔn ne lɔra ne ta jurumun na, k'a fɔ i ye;
ne ma ne ta terenbariyakow dɔɔɔ tuun.

Ne ko: «Ne bɛna lɔ ne ta jurumunw na k'a fɔ
Matigi Ala ye!»

O ra, ele ka ne ta jurumun kunko bɔ ne kunna. ††

6 O kosɔn, i pasiranbagaw bɛɛ ye i daari a wagati
ra;

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ
ra a sebera heburukan na ko: Sela.

o ra, lon min ni jibaw jigira o kan,
o jiw si tena se o ma.

7 Ele le bɛ ne sutara,
i bɛ ne bosɔ ka bɔ degukow ra.
Kisiri donkiriw le ka ne lamini fan bɛɛ ra. †

8 I ko: «Ne bɛna i sɔn hakiri ra, ka i temesiraw yi-
ra i ra;

ne bɛna i ladi, ka ne janto i ra.

9 O ra, aw kana kɛ i ko so, walama sofali min tɛ
ko faamu.

O bɛ juru ni karafe le don olugu ra,
janko o ye taga i panayɔrɔ ra.»

10 Dimi caman le bɛna ben mɔɔɔjugu kan,
nka ni mɔɔɔ min k'a jigi la Matigi Ala kan, a ta
numanya bɛ o tigi lamini.

11 Aw mɔɔɔ terenninw, aw ye ninsɔndiya, ka na-
gari Matigi Ala kosɔn!

Aw mɔɔɔ jusumanw, aw bɛɛ ye ninsɔndiya fɔ
ka kule ci!

Danbaga Ala ta numanya ka ca

33 Aw mɔɔɔ terenninw, aw ye nagari fɔ ka kule
ci Matigi Ala toɔɔ kosɔn,

sabu Ala tandori ka ɔni mɔɔɔkumanw da ra.

2 Aw ye Matigi Ala fɔ ni kora ye,
aw y'a tando ni goni juru tan ye.

3 Aw ye donkirikura la a ye!

Aw ye aw ta gɔniw fɔ ka na, ka aw kan kɔrɔta k'a
tando.

4 Matigi Ala ta kuma terennin lo,
a bɛ a ta baara bɛɛ kɛ ni kankelentigiya le ye.

5 Terenninya ni can ka di a ye.

Matigi Ala ta numanya ka dunɔna yɔrɔ bɛɛ fa.

6 Sankolo danna Matigi Ala kumakan le baraka
ra;

sankolokɔnɔfenw bɛɛ danna a dafɔɔ le baraka
ra.

7 A bɛ kɔɔɔji ta jiw bɛɛ lajen yɔrɔ kelen na,
a bɛ jibaw bɛɛ kɛ ɔɔɔɔn kan ka o mara dingaw
kɔnɔ.

8 Dugukolo danfenw bɛɛ lajennin ka kan ka siran
Matigi Ala na;

a pasiran ye kɛ dunɔnamɔɔɔw bɛɛ ra;

9 sabu a kumana ka min fɔ, o le kɛra,
a ko fen minw ye bɔ, olugu bɔra kɛnɛ kan.

10 Matigi Ala le bɛ siyaw ta kolatigeninw sa;
ale le bɛ mɔɔɔw ta ko labenninw cɛn.

11 Matigi Ala ta kolatigeninw bɛ to o nɔ ra wagati
bɛɛ;

ni a ka ko minw latige a jusukun na, o kow bɛ to
o nɔ ra wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

12 Matigi Ala ye siya min ta Ala ye, o siya ta
pana!

Ni a ka mɔɔɔ minw kɛ a ta mɔɔɔw ye, olugu ta
pana!

13 Matigi Ala bɛ to san fɛ ka fleri kɛ;
a na bɛ adamadenw bɛɛ ra.

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

14 A be to a sigiyoro ra
ka dugukolo mogow bee fle.
15 Ale le ka adamadenw bee jusukun don o koro;
a be o ta koketaw bee korosi.

16 Masace ta kerekajama bonya le te a kisi,
kerekacefari ta baraka bonya le fana te a bosu.
17 Ka i jigi la so kan ko a be i kisi kere ra, o ye
gbansan le ye;
so ni a ta baraka bee, a te se ka mogow bosu.
18 Matigi Ala le b'a janto a pasiranbagaw ra;
minw jigi be a ta numanya kan, a b'a janto olugu
ra.
19 A be o nin kisi saya ma,
ka o baro kongow wagati ra.

20 An be Matigi Ala le makonona,
ale le ye an demabaga ye, ani an tangabaga.
21 An jusu be nagari ale le koson,
an be an jigi la a togow saninman le kan.

22 E, Matigi Ala, i ta numanya ke an ye,
sabu an jigi be ele le kan.

Ala b'a daaribagaw jaabi

34 Dawuda ta Zaburu. Wagati min a tun k'a
yere ke i ko fato, masace Abimeleki na koro,
fo ale nana a gben ka taga, a ka nin donkiri sebe o
wagati le ra †.

2 Ne be baraka la Matigi Ala ye tuma bee;
wagati bee ne da b'a tando.
3 Ne ta bonya sababu ye Matigi Ala le ye!
Mogow sabariniw ye o men, ka ninsondiya!
4 Aw ye fara ne kan ka bonya la Matigi Ala kan!
An ye jen k'a togow korota jogon fe!

5 Ne ka Matigi Ala wele, a ka ne jaabi;
a ka ne bosu ka bo ne ta siranyaw bee ra.

6 Minw be o na lo Matigi Ala ra, olugu pada be
manamana;
o na te sisi maroya fe.
7 Ni panibagato ka Matigi Ala wele, a b'a lamem;
a b'a kisi ka bo a ta degukow bee ra.
8 Matigi Ala ta meleke b'a janto Alapasiranbagaw
ra,
ka o korosi fan bee ra janko ka o bosu.

9 Aw ye a nene k'a fle, k'a lon ko Matigi Ala ka ji;
ni mogow min k'a yere karifa a ma, o tigi ta pana!
10 Ala ta mogow saninmanw, aw ye siran Matigi Ala
na,
sabu foyi te dese a pasiranbagaw fe.
11 Hali jarakanbelenw ta domuni be ban, kongow
be o sorow;
nka minw be o na lo Matigi Ala ra, foyi te dese
olugu fe.

12 Aw ye na, ne dencow, aw ye na ne lamem!
Ne bena aw karan Matigi Ala pasiran na.

† O kow be sorow Samawilu ta kitabu folo ra (21.11-16). O
masace togow tun ye ko Akisi.

13 Jontigi le be si fe?
Jon le b'a fe ka sijan sorow janko ka hera ye a na
ra?
14 I nenkun korosi kumajuguw ma,
ka i da korosi nanbarakumaw ma.
15 I yere mabow kojugu ra, ka kopuman ke,
i jija ka hera jini, i ye tugu a no fe.
16 Matigi Ala na lonin be mogow terenninw na,
a toro be o kulekan na fana.
17 Matigi Ala be kojugukebagaw kere,
ka o halaki ka bow dugukolo kan, janko mogow si
kana a hakiri to o ra tuun.
18 Ni mogow terenninw kasira, Matigi Ala be o
lamem;
a be o bosu ka bo o ta degukow bee ra.
19 Matigi Ala be mogow jusukasininw kere fe,
a be mogow desebagatow kisi.

20 Kojugu caman be mogow terennin sorow,
nka Matigi Ala b'a bosu ka bo a bee ra.
21 A b'a kolow bee mara,
o si te karikari ††.

22 Kojugu be mogowjugu faga;
mogow terennin koninyabagaw koni, kiti bena ben
olugu kan.

23 Matigi Ala be a ta jonw nin kunmabow;
minw be o yere karifa a ma, kiti tena ben olugu si
kan.

Ala be a pasiranbagaw bosu

35 Dawuda ta Zaburu.
E, Matigi Ala, ne jarakibagaw jaraki!
Ne kerebaga kere!
2 Negebennan fitini ni negebennanba mina,
ka wuri ka ne deme kere ra.
3 Taman ni bije mina, ka wuri ne nogbenbagaw
kama!
A fo ne ye ko ele yere le ye ne kisibaga ye!
4 Minw be ne ta saya jini,
olugu le ye maroya ni dogoyari sorow!
Minw be kojugu naninya ne kama,
olugu kun suurunin le ye seko ni o ko ye.
5 O ye ke i ko binjalan, fowo be taga ni min ye;
Matigi Ala ta meleke ye o gben ka taga!
6 O ta sira ye ke dibi ye, o ye terende a kan;
Matigi Ala ta meleke ye o nogben!

7 O bagara ne ma ka dinga sogi ne na,
o bagara ne ma ka jo siri ne na ko o be ne faga.
8 Cenri ye bara ka cun o kan, k'a sorow o tun ma
sigi ni a ye.
O ka jo min siri ne na, o jo ye olugu yere le mina,
o yere ye mina o jo ra, fo ka o halaki.

9 Ni o kera, ne bena nagari Matigi Ala baraka ra;
ne bena ninsondiya a ta kisiri koson.
10 Ne bena a fo ni ne jusukun bee ye ko:
«E, Matigi Ala, jon le be i ko ele?
I be panibagato bosu ka bo a juguw boro, o minw

†† O kuma le fowa Yesu ta ko ra fana (Yuhana 19.36)

fanga ka bon ni a ta ye.

I be panibagato ni fagantan bosi ka bo o tɔɔba-gaw boro.»

11 Seerejugu dow wurira ne kama; ne ma ko min lon, o be ne pininka o ra.

12 O be ne ta kopuman sarara ni kojugu le ye; ne kera mɔgɔntan le ye.

13 K'a soro ne koni, ni olugu do tun banara, ne tun be borofaniw le don, ka panasisi, ka sun don;

ne tun be Ala daari o ye wagati bee,

14 i ko mogo b'a ke a teri, walama a balema do ye cogo min na.

Ne kun suurunin ni ne na sisinin tun be to ka tagama,

i ko mogo min b'a bamuso su kasira.

15 Nka sisan, tɔɔɔ benna ne kan minke, olugu nagarito tagara jɔgɔn lajen; o mogojuguw ka jɔgɔn lajen ne kama, k'a soro ne te foyi kala ma.

O be ne tɔɔɔ wagati bee.

16 O Alapasiranbariw be ne logobo, ka ne neni, fo ka o jin jimi ne kama.

17 E, Matigi, ele be se ka je ka nin ko fle cogo di? Ne nin kisi o ta cenri ma, ne kisi ka bo nin jaraw boro!

18 Ni o kera, ne bena i fo ka i walepumanlon i ta mogo ta jamaba bee lajennin ce ra; ne bena i tando i ta mogo camanba lajennin ce ra.

19 Minw ka o yere ke ne juguw ye gbansan, i kana a to olugu ye nagari ne koson;

minw be ne koninya gbansan, i kana a to olugu ye ke o na komikomi ye ne koson.

20 Sabu o da te herakuma fo ka ye;

mogo minw ta ko te se mogo ma jamana konɔ, o be nanbarako dow le labenna olugu kama.

21 O be o da waga ne kama,

k'a fo ko: «Onhon, co!

An yere na k'a ye!»

22 E, Matigi Ala, ele be o yera; i kana je ka o fle! Matigi, i kana i mabo ne ra!

23 I kunu, i ye wuri ka ne ta jo di ne ma!

Ne ta Ala, ne Matigi, i lo ni ne kunko ye.

24 Ne ta kiti tige ka kapa ni i ta terenninya ye, Matigi Ala, ne ta Ala!

Ne le kana ke o ta nagari sababu ye!

25 O kana a fo o yere konɔ, ko:

«Onhon, co! An tun be min pinina, an ka o soro!» I kana a to o y'a fo ko: «An k'a latunu pewu!»

26 Minw bee be nagarira ne ta tɔɔrow koson, o bee ye maroya fo ka o kun suuru; minw bee be o yere wasora ne ma, maroya ni mafiyenyari le ye ben olugu kan.

27 Nka minw b'a fe ko Ala ye a yira ko jo be ne fe, olugu ye nagari, fo ka kule ci,

ka to k'a fo tuma bee ko:

«E, Matigi Ala ka bon,

a be a ta jonw ta hera pini.»

28 O ra, ne da bena i ta terenninya lakari, ka i tando lon bee.

Mogojugu ta kewalew te Ala ta pumanya bari

36 Donkirilabagaw kuntigi. Matigi Ala ta jonce Dawuda ta Zaburu.

2 Jurumun be mogojugu karan ko minw na, o be ne jusu ra:

Alapasiran te mogojugu jusukun na.

3 A ko ka di a yere ye fo ka teme;

o koson a te se ka lo a ta jurumun na, ka jurumun koninya.

4 A darakan bee ye terenbariya ni nanbara le ye; a te son ka tagama ni hakiri ye, ka kopuman ke.

5 A lanin be to a layoro ra su fe ka kojugu ganinya;

sira min man ji, a be o le ta,

a fana te ban kojugu ma.

6 E, Matigi Ala, i ta pumanya bonya be se fo sankolo ma!

I ta kankelentigiya bonya be se fo sankabaw ma.

7 I ta terenninya be i ko kuru barakamanw, i ta kolatigeninw be i ko jidunbaw.

Matigi Ala, i be adamadenw, ani beganw bee kisi.

8 E, Ala, i ta pumanya jɔgɔn te yi!

Adamadenw be o yere dogo ele kaman suma le koro.

9 I ta so fara fenpuman minw na, i be o di o ma fo ka o wasa;

i be kopumanw ke o ye i ko mogo be jipuman soro k'a min cogo min na.

10 Sabu panamanya bununji be ele le fe; ele ta yeelen le baraka ra, an be yeelen soro.

11 Minw ka i lon o ta Ala ye, i ta pumanya ye to olugu kan tuma bee;

mogo minw jusu ka ji, olugu mina ka na, ka kapa ni i ta terenninya ye.

12 I kana a to yerebonyabaga ye tagama ka se ne ma,

i kana a to mogojuguw boro ye ne mina ka ne bo ne no ra!

13 Kojugukebagaw bencogo fle nin ye!

O be ben, hali o te se ka wuri tuun.

Mupu ni Alamakono

(Zaburu 49)

37 Dawuda ta Zaburu.

I kana i jusu gban mogo kewalejuguw koson, i kana nabɔ kojugukebagaw fe; †

2 sabu o bena jaja yoronin kelen na i ko bin, o be fagafaga i ko flaburukene.

3 I yere karifa Matigi Ala ma, ka kopuman ke; sigi jamana konɔ, ka tagama can kan.

† Nin Zaburu hayan dow be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

⁴ Matigi Ala kanu ka tɛmɛ fɛn tɔ bɛɛ kan;
ni o kɛra, i jusukun bɛ jɛbɔ fɛn min fɛ, a bɛna o
di i ma.

⁵ I ta ko bɛɛ to Matigi Ala boro;
i yɛrɛ karifa a ma; ale le bɛna i ta kow jɛnabɔ.

⁶ A bɛna i ta terenninya bɔ kɛnɛ kan mɔgɔw bɛɛ
jɛna na, i ko tere bɔtɔ,
ka i ta jo bɔ kɛnɛ kan, i ko wagati min tere bɛ kun
cɛ.

⁷ I je, ka Matigi Ala flɛ, k'a makɔnɔ.
Mɔgɔ minw ta kow bɛɛ bɛ jɛna o boro, i kana i jusu
gban olugu kosɔn;
minw bɛ kojuguw jɛnanya, i kana i jusu gban
olugu kɔrɔ.

⁸ Dimi dabla, jusubɔ to yi,
i kana i jusu gban, ni o tɛ, o laban bɛ kɛ kojugu le
ye;

⁹ k'a sɔrɔ kojugukebaga bɛna halaki ka bɔ yi,
nka minw bɛ Matigi Ala makɔnɔ, olugu bɛna ja-
mana tigiya ta.

¹⁰ Sani wagati dɔɔnin cɛ, kojugukebaga tɛ ye tu-
un!

Ni i ka a sigiyɔrɔ flɛ, i tɛ foyi ye.

¹¹ Mɔgɔ sabarininw le bɛna jamana tigiya ta;
o bɛna heraba sɔrɔ k'a diyabɔ fɔ ka wasa.

¹² Mɔgɔjuguw bɛ janfa siri mɔgɔ terenninw ka-
ma,

fɔ o bɛ o pin jimi o kama.

¹³ Nka Matigi bɛ yɛrɛko mɔgɔjugu ma,
sabu a k'a lɔn ko mɔgɔjugu ta lon sera ka ban.

¹⁴ Mɔgɔjuguw bɛ o ta kɛrɛkemuruw samana ka
bɔ,

ka o ta kalanw sama,
janko ka jɛnibagatɔw ni fagantanw bon ka o fa-
ga,

ka mɔgɔsɔbɛw kannatigɛ.

¹⁵ Nka o ta kɛrɛkemuru bɛna o yɛrɛ jusukun le
sɔgɔ,

o ta kalanw bɛna karikari.

¹⁶ Mɔgɔ terennin ta borofɛn fitini,
o ka fisa ni mɔgɔjuguw bɛɛ lajennin ta borofɛn
caman ye.

¹⁷ Sabu Matigi Ala bɛna mɔgɔjuguw borow
karikari,

nka a bɛ mɔgɔ terenninw demɛ.

¹⁸ Matigi Ala b'a janto mɔgɔ jusukungbeninw ta
dunupalatigɛ ra;

jamana min bɛna di o ma, o bɛna to o tigiya ra
wagati bɛɛ.

¹⁹ Hali ni kojugu sera o ma, o tɛna maroya;
hali kɔngɔ wagati ra, o bɛna fa.

²⁰ Nka mɔgɔjuguw kɔni, olugu bɛna halaki;
Matigi Ala ta juguw bɛna tunu, i ko kongobinw

cɛjɛna bɛ tunu cogo min na;

o bɛna tunu, i ko sisi.

²¹ Mɔgɔjugu bɛ fɛn singa, nka a t'a laseko;

nka mɔgɔ terennin bɛ makari mɔgɔw ra, ka o
sɔn.

²² Ni Matigi Ala ka baraka don mɔgɔ minw na,
olugu le bɛna jamana tigiya ta;
nka ni a ka minw danga, olugu bɛ halaki.

²³ Matigi Ala le baraka ra, mɔgɔ tagamacogo bɛ
sabati,

ni a tigi ta kɔkɛcogo diyara Ala ye.

²⁴ Hali ni a talonna, a tɛ ben,
sabu Matigi Ala k'a boro mina.

²⁵ Ne kɛra denmisen ye, ka na kɔrɔ ka kɛ cɛkɔrɔ-
ba ye sisan;

ne m'a ye ban ko Ala banna mɔgɔ terennin na,
walama ko a ta denw le bɛ domuni daarira.

²⁶ Wagati bɛɛ a bɛ makari, a bɛ juru don tɔw ra,
a ta denw fana bɛ baraka sɔrɔ.

²⁷ I yɛrɛ mabɔ kojugu ra, ka kɔjuman kɛ,
ni o kɛra, i bɛna to i nɔ ra wagati bɛɛ.

²⁸ Sabu can le ka di Matigi Ala ye,

a tɛ taga k'a pasiranbagaw to,

a b'a janto o ra wagati bɛɛ;

nka mɔgɔjuguw ta durujaw bɛna halaki.

²⁹ Mɔgɔ terenninw le bɛna jamana tigiya ta;
o bɛna sigi jamana kɔnɔ wagati bɛɛ.

³⁰ Mɔgɔ terennin bɛ hakiritigiyakumaw le bɔ a da
ra;

a nɛnkun bɛ can le fɔ.

³¹ A ta Ala ta sariya b'a jusukun na;

a tagamato, a sen tɛ tɛrɛndɛ.

³² Mɔgɔjugu bɛ mɔgɔ terennin dɛndɛnna;
a b'a fɛ k'a faga.

³³ Nka Matigi Ala tɛna a to a boro;

hali ni a tagara ni a ye kiti ra, Ala tɛna a to kiti ye
ben a kan.

³⁴ Matigi Ala makɔnɔ, k'a ta sira tagama,
ni o kɛra, a bɛna i kɔrɔta, ka jamana tigiya di i
ma;

i bɛna mɔgɔjuguw halakito ye.

³⁵ Ne ka mɔgɔjugu ye, a ni a ta jusukungbɛleya;
a baraka bɛ bonyara i ko sɛdiriyiriba min flabu-
ruw nugunin lo.

³⁶ Nka dɔɔnin kɛra dɔrɔn, a tɛmɛna, a ma ye tu-
un;

ne k'a yɔrɔjini, nka ne m'a ye.

³⁷ Mɔgɔ jusukungbenin kɔrɔsi, ka mɔgɔjuman
fana flɛ;

sabu mɔgɔ sabarinin labanko le bɛ jɛna;

³⁸ nka mɔgɔ murutininw bɛɛ bɛna halaki,
mɔgɔjuguw laban ye halakiri ye.

³⁹ Mɔgɔ terenninw ta kisiri bɛ bɔ Matigi Ala le ra;
ale le ye o dogoyɔrɔ ye o degu wagatiw ra.

⁴⁰ Matigi Ala bɛ o demɛ, ka o bɔsi;

a bɛ o bɔsi mɔgɔjuguw boro ka o kisi,
sabu o ka o yɛrɛ karifa ale le ma.

Mɔgɔ tɔɔrɔnin ta daariri

38 Dawuda ta Zaburu. Hakirijigi dɔnkiri.

² E, Matigi Ala, i kana ta dimi fɛ ko i bɛ ne jaraki, i kana ta jusugban fɛ ko i bɛ ne koro.
³ Sabu i ta biɲɛw ka ne sɔgɔ, i boro sera ne ma kosebɛ.
⁴ Yɔrɔɲuman si tɛ ne farisogo ra tuun, i ta dimiba kosɔn; yɔrɔ kɛnɛman tɛ ne farikolo yɔrɔ si ra tuun, ne ta jurumun kosɔn.
⁵ Sabu ne ta terenbariyakow cayara fɔ ka ne kun datugu, a kɛra i ko doni gbiriman, min ka gbiri ka tɛmɛ ne baraka kan.
⁶ Ne ta joriw torira fɔ ka nɛɛn don, ne ta hakirintanya le ye o sababu ye.
⁷ Ne sɛgɛra, ne baraka bɛɛ banna, fɔ ka ne ko ku-ru; lon o lon ne ɲanasisinin le bɛ yaalayaala.
⁸ Ne soro bɛ to ka ne jɛni; yɔrɔɲuman si tɛ ne farisogo ra tuun.
⁹ Ne baraka banna, ne jigi tigera pewu; ne bɛ to ka ɲuna, sabu ne jusukun tɔɔrɔnin lo.
¹⁰ E, Matigi, ne bɛ min ɲini, ele ka o lɔn, ne ta jusukasikanw fana ma dogo i ma.
¹¹ Ne sɔnkun bɛ yɛrɛyɛrɛ, ne baraka banna; ne ɲa tɛ manamana tuun.
¹² Ne teriw, ani ne tɔɲɔgɔnw ka o yɛrɛ mabɔ ne ra, ne ta bana kosɔn; ne sigiɲɔgɔnw fana bɔra ne kɔrɔ.
¹³ Minw bɛ ne fagayɔrɔ ɲini, olugu ka o ta janw la ne ɲa, minw b'a fɛ kojugu ye ne sɔrɔ, olugu bɛ ne halakirikuma le fɔra; tere bɛɛ, o bɛ to ka dabarijuguw le siri ne kama.
¹⁴ Ne kɔni, ne bɛ i ko torogberɛn, ne tɛ foyi mɛn; ne bɛ i ko bobo, ne tɛ ne da yɛlɛ ka foyi fɔ.
¹⁵ Ne bɛ i ko mɔgɔ min tɛ mɛnni kɛ, ani min da tɛ se ka kuma jaabi fana.
¹⁶ Nka ne jigi bɛ ele le kan, Matigi Ala, ele le bɛna ne jaabi, ne Tigi Ala.
¹⁷ Ne ko: «I kana a to o ye ɲagari ne ta tɔɔrɔ kosɔn, walama ka waso ne ra, ni ne benna.»
¹⁸ Sabu ne kɔni bɛ ɲini ka ben, ne ta dimi bɛ ne kan hali bi.
¹⁹ Ne lɔra ne ta terenbariya ra; sabu ne ta jurumun ka ne hakiri ɲagami.
²⁰ K'a sɔrɔ ne juguw ka kɛnɛ, olugu baraka ka bon; minw bɛ ne kɔninya faninya gbansan kan, o ka ca.
²¹ Minw bɛ ne ta koɲuman sara ni kojugu ye, olugu wurira ne kama, sabu ne bɛ tugura koɲuman ko.
²² E, Matigi Ala, i kana taga ka ne to! Ne ta Ala, i kana i yɛrɛ mabɔ ne ra!

²³ I teliya ka na ne dɛmɛ, Matigi, ne ta kisiri tigi.

Adamaden tɛ foyi ye

39 Dɔnkirilabagaw kuntigi, Yedutun. Dawuda ta Zaburu.

² Ne tun b'a fɔra ko ne bɛna ne tagamacogo kɔrɔsi, janko ne nɛnkun kana na ne bla jurumun na; ne tun b'a fɔra ko ka mɔgɔjugu to ne kɛrɛ fɛ, ne bɛna karafe le don ne da ra.
³ Ne jera, ne ma foyi fɔ, hali kumaɲuman, ne m'a fɔ; nka ne ta dimi juguyara le.
⁴ Ne jusukun tun bɛ ne jɛnina; ni ne ka miiri, a bɛ kɛ i ko tasuma dɔ le bɛ manana ne kɔnɔ; a laban, ne ka ne da yɛlɛ ka kuma:
⁵ E, Matigi Ala, ne si laban yira ne ra, ani ne ta dunɲalatigɛ dan; janko ne y'a lɔn ko ne tɛ foyi ye.
⁶ A flɛ, i ka ne si janya kɛ i ko mɔgɔ borotɛgɛ bonya; ne ta dunɲalatigɛ janya tɛ foyi ye i ɲa kɔrɔ. Can lo, adamaden min o min lɔnin lo, o tɛ foyi ye ni fɔɲɔ tɛ. †
⁷ Can lo, adamaden bɛ taga, a bɛ na, i ko yirisuma; a bɛ boribori, nka a bɛ tɛmɛ i ko fɔɲɔ. A bɛ naforo lajɛn, nka a t'a lɔn a bɛna kɛ mɔgɔ min ta ye.
⁸ Ayiwa, Matigi, sisan ne bɛ se ka ne jigi la mun le kan sa? Ne boromalanin bɛ ele le ma.
⁹ Ne bɔsi ka bɔ ne ta hakɛkɔw bɛɛ ra! I kana a to mɔgɔ sɔnkolonw ye ne lebu!
¹⁰ Ne bɛ je, ne tɛna ne da yɛlɛ tuun, sabu nin kow kɛbaga ye ele yɛrɛ le ye.
¹¹ I ta bugɔri mabɔ ne ra ten, sabu i boro bɛ ne halakira.
¹² I bɛ adamaden koro a ta terenbariyakow kosɔn; fɛn min ko ka gbɛlɛn a ma, i bɛ o cɛn i ko cɛnrifɛn bɛ fɛn cɛn cogo min na. Can lo, adamaden tɛ foyi ye ni fɔɲɔ dama tɛ. ††
¹³ E, Matigi Ala, ne ta daarikan lamɛn, i toro malɔ ne ta welerikan na, i kana i toro datugu ne kasikan na; sabu ne kɔni ye lonan le ye i ta so, ne ye tɛmɛbaga le ye, i ko ne bɛma tɔw bɛɛ.
¹⁴ I ɲa bɔ ne ra ten, janko ne ye ninsɔndiya dɔɔnin, sani ne ye na taga, ka tunu ka ban pewu!

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Ala bɛ kojuman kɛ a jinibagaw ye

(Hayan 14-18; Zaburu 70.2-6)

40 Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Ne tun ka ne jigi la Matigi Ala kan k'a makono, a k'a toro malɔ ne fɛ, ka ne kulekan lamɛn.

³ A ka ne sama ka bɔ dingajuguba kɔnɔ, ka ne labɔ bɔgɔ cɛ ma, dingadun kɔnɔ; a ka ne sen fla lɔ fara kan, ka ne lɔ yɔrɔɔnuman na.

⁴ A ka dɔnkirikura don ne da ra, ka o kɛ an ta Ala ta tandori dɔnkiri ye. Mɔgɔ caman bɛna o ye, ka siran Ala ja, ka o jigi la Matigi Ala kan.

⁵ Mɔgɔ min bɛ Matigi Ala kɛ a jigi ye, o tigi ta pana! Yerɛbonyabaga minw bɛ o yere bla faninyafɔ ra, a tɛ sɔn k'a nasin olugu fan fɛ.

⁶ E, Matigi Ala, ne ta Ala, i ka kojumanbaw, ani kabako minw kɛ an ye, o ka ca!

Foyi tɛ se ka suma ni ele ye; ni ne ko ne b'a bɛɛ fɔ, ani k'a bɛɛ lakari, a da tɛ se ka lɔn, sabu a ka ca.

⁷ I ko i tɛ began saraka* fɛ, i tɛ siman saraka* fɛ; i ka o kuma don ne toro ra kɔsɛɛ.

Saraka jenitaw* o, jurumunyafa sarakaw* o, i ma o si pini an fɛ.

⁸ O ra ne ko: «Ne nato fle, i n'a fɔ a fɔra ne ta ko ra sariya kitabu kɔnɔ cogo min na †.

⁹ Ne ta Ala, i sago kɛri, o le ka di ne ye; i ta sariya ta kumaw bɛ ne jusukun na.»

¹⁰ Ne bɛ i ta terenninya ko fɔ i ta mɔgɔw ta jamaba bɛɛ lajennin cɛ ra. A fle, ne ma ne da datugu o ko kan, ele yere ka o lɔn, Matigi Ala.

¹¹ Ne tɛ i ta terenninya ko dogo ne jusu ra, ne bɛ i ta kankelentigiya, ani i ta kisiri ko fɔ le; ne tɛ i ta pumanya ni i ta can dogo i ta mɔgɔw ta jamaba lajennin ma.

¹² E, Matigi Ala, ele kɔni tɛna ban ka hina ne ra; i ta pumanya ni i ta kankelentigiya bɛna ne tanga wagati bɛɛ;

¹³ sabu kojugu caman ka ne lamini, dan tɛ kojugu minw na. Ne ta terenbariyakow ka ne datugu, k'a kɛ fɔ ne tɛ foyi yera tuun; o ka ca ka tɛmɛ hali ne kunsigiw kan. Ne baraka bɛɛ banna.

¹⁴ Matigi Ala, sabari ka ne bɔsi, Matigi Ala, teliya ka na ne dɛmɛ!

¹⁵ Minw b'a fɛ ka ne nin bɔ ne ra, olugu bɛɛ ye maroya fɔ ka o kun suuru! Minw b'a fɛ kojugu le ye ne sɔrɔ, olugu le ye dɔgɔyari sɔrɔ fɔ ka seko ni o ko ye.

† Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra (Heburuw 10.5-7)

¹⁶ Minw bɛ yereko ne ma ko: «Ha ha ha», maroya ye olugu halaki ka o ban pewu!

¹⁷ Nka minw bɛɛ bɛ i yɔrɔɔpinina, olugu ye ninsɔndiya ka jagari i kɔsɔn! I ta kisiri ko ka di minw ye, olugu y'a fɔ tuma bɛɛ ko: «E, Matigi Ala ka bon!»

¹⁸ Ne kɔni ye panibagato ye, ani fagantan, nka Matigi hakiri bɛ ne ra. Ele le ye ne demɛbaga ye, ani ne kunmabɔbaga; ne ta Ala, i kana mɛɛn ka na ne demɛ.

Ala bɛ mɔgɔ jusukungbɛnin sutara

41 Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² Mɔgɔ min b'a hakiri to dɛsɛbagato ra, o tigi ta pana!

Lon min ni kojugu k'a sɔrɔ, Matigi Ala b'a bɔsi.

³ Matigi Ala b'a kɔrɔsi ka si di a ma; a bɛ hera sɔrɔ jamana kɔnɔ.

Ala tɛna a don a juguw boro.

⁴ K'a tɔrɔnin lanin to a ta lanan kan, Matigi Ala bɛ baraka don a ra; ni bana k'a sɔrɔ, a b'a kenɛya ka bɔ o sɛgɛ bɛɛ ra.

⁵ Ne ko: «Matigi Ala, makari ne ra! Ne kenɛya, sabu ne ka jurumun kɛ ka i hake ta.»

⁶ Ne juguw bɛ kumajuguw fɔra ne kama, ko: «A bɛna sa wagati juman le sa, janko a tɔgɔ ye tunu?»

⁷ Ni min ka na ne fle, o bɛ faninyakumaw le fɔ; a bɛ kumajuguw dogo a jusukun na, ni a bɔra kenɛ ma, a bɛ o fɔ.

⁸ Ne kɔninyabagaw bɛɛ bɛ kumana jɔgɔn fɛ o da jukɔrɔ ne kama; o bɛ kojugu le miirira ne kama.

⁹ O b'a fɔ ko: «Kojuguba dɔ benna a kan! A lanin fle, a tɛna wuri tuun!»

¹⁰ Hali ne tericɛgbɛlɛn, ne jigi tun bɛ min kan, min tun bɛ domuni kɛ ni ne ye, o k'a yere kɛ ne jugu ye. ††

¹¹ Nka Matigi Ala, ele kɔni ye makari ne ra, ka ne lawuri, janko ne ye ne ta juru sara o ra.

¹² Ni ne juguw ma se sɔrɔ ne kan, o le bɛna a to ne b'a lɔn ko ne ko ka di i ye.

¹³ I bɛ ne kɔrɔsi, sabu ne jusukun gbɛnin lo; i bɛ ne to i ja kɔrɔ wagati bɛɛ.

¹⁴ Matigi Ala baraka, Izirayeli ta Ala baraka, wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ! Amina! Amina!

†† Nin kuma fɔra Yesu Kirisita ni Zudasi ta ko ra (Yuhana 13.18)

Kitabu flanan

(Zaburuw 42-72)

Alapinibagaw jigi ye Ala ye

42 Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew † ta donkiri.

² Minan minlogotɔ be kasi kɔji nɔ fe cogo min na, ne nin be kasi ele nɔ fe ten le, Ala!

³ Ala nege be ne ra i ko ji, Ala panaman nege be ne ra.

Wagati juman le ne bena taga lo Ala pa korɔ sa?

⁴ Ne naji le ye ne ta baro ye su ni tere; k'a sorɔ wagati bee mogow b'a fo ne ma ko: «Ele ta Ala be min le sa?»

⁵ O bee n'a ta, ni ne hakiri ka jigi nin kow ra, a be miiri caya ne jusu ra:
O wagati ra ne le tun be jama ce ra,
ne le tun be bla o pa ka tagama ka taga Ala ta batoso ra,
ni nagarikanbaw ye, ani Ala tandorikanw;
o y'a sorɔ jama bee lajennin nagarininba lo.

⁶ E, ne nin, mun koson ele be i jusu kasi de?
Mun na i be nuna?
I jigi la Ala kan, sabu ne bena a fo k'a walepumanlon tuun;
ale le ye ne kisibaga ye, ani ne ta Ala.

⁷ Ala, ne jusu kasira;
o koson, ka ne to Zuriden mara yoro ra, ani Herimon kuru yoro ra,
ani Misari kuru yoro ra,
ne be ne hakiri to i ra.

⁸ Jiba do be jiba do wele, o be tugu nagon ko,
ka woyo ni mankanba ye;
i b'a to o jikuruw, ani o jiwoyow bee ye woyo ka teme ne kan.

⁹ Tere fe, Matigi Ala be a ta numanya yira ne ra; su fe, ne be donkiri la k'a tando, ka ne ta panamanya tigi Ala daari.

¹⁰ Ne b'a fo ne ta Ala ye, ne ta Ala barakaman ye ko:

«Mun na i pinana ne ko?
Mun koson ne panasisinin le be to ka yaalayaala, ani ne juguw fana be ne minako juguya?»

¹¹ Ne juguw ka ne mafiyenya fo ka na ne baraka bee ban;
o b'a fo ne ma tuma bee, ko:
«Ele ta Ala be min le?»

¹² E, ne nin, mun koson ele be i jusu kasi de?
Mun na i be nuna?
I jigi la Ala kan, sabu ne bena a fo k'a walepumanlon tuun;

manlon tuun;
ale le ye ne kisibaga ye, ani ne ta Ala.

Ala le ye a ta mogow jigi ye

43 E, Ala, ne ta kiti tige, ka ne ta jo di ne ma, ka nin siya Alanasiranbariw kere;
ne bosi ka bo nin mogow nanbaratow, ani nin mogow kewalejuguw boro;

² sabu ele le ye ne dogoyoro ye, ne ta Ala.

Mun koson i banna ne ra?

Mun koson ne panasisinin le be yaalayaala, ne juguw fana be ne minako juguya?

³ I ta yeelen ni i ta can yira, janko ka ne temesira yira ne ra, ka taga ni ne ye i ta kuru saninman kan, i sigiyoro ra.

⁴ O ra, ne bena taga Ala ta sarakajenifen korɔ, Ala fe,
Ala min ye ne ta ninsondiya ani ne ta nagarikun ye;

ne bena i fo ka i walepumanlon ni kora ye, Ala, ne ta Ala!

⁵ E, ne nin, mun koson ele be i jusu kasi de?
Mun na i be nuna?

I jigi la Ala kan, sabu ne bena a fo k'a walepumanlon tuun;
ale le ye ne kisibaga ye, ani ne ta Ala.

Ala ta mogow ta tɔro

(Zaburuw 74; 79; 80)

44 Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta karan.

² E, Ala, i ka ko minw ke an bemaw ta wagati ra, kabini folofolo,
an torow ka o men;
an bemaw ka o lakari an ye.

³ I yere boro ka siya dow ghen, janko ka an bemaw sigi olugu no ra;
i ka kojugu ben siya dow kan,
janko an bemaw ye laganfiya sorɔ.

⁴ Sabu o ma jamana kere k'a mina ni o yere ta kerekemuruw le ye,
o yere boro le ma se di o ma;
nka ele boro barakaman, ani i ta sebagaya,
ani i ta numanya no lo;
sabu o ko tun diyara i ye.

⁵ E, Ala, ele le ye ne ta masace ye;
ele le b'a latige ka Yakuba ta mogow kisi ka o bo o juguw boro.

⁶ Ele le baraka ra, an be se ka an juguw ghen;
i togo le baraka ra, an be an kerebagaw dondon ka o terege dugu ma.

⁷ Sabu ne te ne jigi la ne ta kalan kan, ne ta kerekemuru le te ne kisi;

⁸ nka ele le be an kisi ka bo an kerebagaw boro, ele le be an koninyabagaw lamaroya.

⁹ An be Ala tando lon o lon,
k'a togo bonya wagati bee. ††

† Kore ni a ta mogow fana tun ye Alabatosoba donkirilabaga dow ye (Kibaro yaw folo 6.18,22)

†† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

10 Nka sisan i banna an na, ka an lamaroya;
i te bo ni an ta kerekedenw ye tuun.
11 I be an labori an kerekewogonw na,
k'a to an koninyabagaw ye an borofenw ce o sago
ma.
12 I ka an don o boro i ko o be saga min faga k'a
sogo domu;
i ka an gben ka taga yoro bee, siyaw ce ra.
13 I ka i ta mogow fiyeere dasu le ra,
hali i ma o songo gbeleya.
14 I ka an ke dogoyarifen le ye an siginogonw fe;
minw ka an lamini, olugu be an logobo, ka yereko
an ma.
15 I k'a to siya tow be zanaw fo ni anw togo le ye;
siya tow be o kun yuguyugu anw le ra.
16 Ne ta maroya be ne kan wagati bee.
Ne maroyara fo ka ne kun suuru,
17 sabu ne be ne mafiyenyabagaw ni ne dogoyaba-
gaw kan menna;
ne be ne juguw yera, o b'a fe ka o yere dimibo ne
ra.

18 Nin kow bee sera an ma,
nka an ma jina i ko,
an ma i ta jennogonya* layiri cen.
19 An ma an ta miiriya munu fan were fe,
an sen ma bo i ta sira kan.
20 Nka i ka an baraka bee ban, ka an sigiyoro ke
kongowuruw ta ye,
ka saya dibi ke ka an datugu.
21 Ni an tun jinana an ta Ala togo ko,
ni an tun ka an boro lo batofen werew le ye,
22 yala Ala tun tena o lon wa,
ale min ka mogo jusukun ta gundow lon?
23 Ele le koson o be an fagayoro jinina lon o lon,
ka an ke i ko saga minw blara fagari kama.
24 Matigi, i wuri! Mun na i be sunogora?
I kunu! I kana ban an na pewu ka an to yi ten!
25 Mun na i ka i pada dogo an ma sa?
Mun na i be jina an ta jani ni an ta sege ko?
26 Anw koni lanin lo buguri ra,
fo ka an farikolo noro dugukolo ra.
27 I wuri ka an deme!
An bosi i ta numanya koson!

Masace ni masamuso ta furudankiri

45 Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la
donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «Yirify-
eren». Kore dencew ta karan. Kanuyadankiri.

2 Ne jusukun fara kumadimanw na;
o ra, ne bena ne ta cirayakuma fo masace ye.
Ne nenkun be i ko seberikebagaruman ta
seberikenan.

3 I ce ka ni ka teme adamaden tow bee kan;
neema be i ta kuma bee ra,
o koson Ala be baraka don i ra tuma bee.

4 E, kerekacefari, i ta kerekemuru siri i togo ra!
O le ye i ta bonya ni i ta noro ye.

5 I ni i ta noro ye don i ta sowotoko konoko ka kere
ke, ka se soro;
taga kere ke can ni sabari ni terenninya koson.
I boro barakaman ye koba caman ke i ye!
6 I ta bijnaw da ka di;
o be masace ta juguw sogo o sonkun na,
ka mogow benben i sen koro.

7 E, Ala, i ta masaya be to a no ra tuma bee, ani
wagati bee;
i ta masacebere ye horonya bere le ye.
8 I be terenninya kanu, ka juguya koninya;
o koson Ala, i ta Ala ka i janawoloma,
ka turu ke i kun na, ka i ninsondiya, ka i fisaya i
tognogonw bee ye †.

9 Mire turu, ani allowesi turu, ani kase turu, o ka i
ta faniw kasa diya.
I ta masabonw lora ni samajinw ye;
ka i to o masasow konoko, gonifokanw be i nin-
sondiya.
10 I diyanyamusow ye masacedenw le ye;
masamuso be i kininboroyanfan fe, a masirinin be
ni Ofiri sanin yereworo ye.

11 Ne lamun, ne denmuso, i na yele, ka i toro malo
fana;
i hakiri bo i ta siyamogow ko, ani i faso ko.
12 Masace jabora i fe i ta ceja koson;
i yere majigi a koro k'a bonya, sabu ale le ye i
matigice ye.
13 Ni o kera, Tiri dugumogow, minw ye mogow
bee ra nafrotigiw ye,
olugu bena na ni bonyafenw ye i fe, ka o yere ko
diya i ye.

14 Masace denmuso be a ta bon konoko, a yoro bee
ye noro le ye;
a ta faniw jegenjegen na ni sanin ye.
15 O tagara ni a ye masace fe, a ni a ta fani ceju-
manw.
Sunguruden dow b'a ko fe; a kafinogonw lo;
olugu fana tagara ni a ye.
16 O tagara pagari ni ninsondiya le ce ra;
o ka o ladon masace ta masabon konoko.

17 Masace, i dencew bena sigi i bemaw no ra,
i bena o ke kuntigiw ye jamana yoro bee ra.
18 Ne bena a to wagati bee ta mogow hakiri ye to
i togo ra;
ni o kera, siyaw bena i fo ka i walejumanlon wa-
gati bee, ani tuma bee.

Ala le ye Sebextigi ye

46 Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta
donkiri.

2 Ala le ye an karifayoro ye, ani an ta baraka
soro yoro.
Ni degu ka an soro tuma o tuma, a be ke an koro
ka an deme.

3 O koson an te siran, hali ni dugukolo be

† Hayan 7 ni 8, o fora Heburuw 1.8-9

ƴeƴeƴe,

hali ni kuruw be bo o no ra ka yelma ka ben
kogoji kono,

⁴ hali ni a jikurubaw be mankanbaw bo, ka kan-
ga,

ka wuri san fe fo ka kuruw yuguyugu. †

⁵ Ko do be yi, min jiwoyo be Ala ta duguba nin-
sondiya,

dugu min ye Ala korotaninba ta sigiyoro sanin-
manba ye.

⁶ Ala yere siginin be o dugu kono,
o dugu tena bo a no ra ka ye;

sabu ni dugugbeda sera doron, a be na o fe ka na
o deme.

⁷ Siya dow be mankanw cira, masa dow ta
masaya be benna;

nka ni ale Ala k'a kan bo doron, dugukolo be
yeele.

⁸ Fangatigi Ala be ni an ye;

an tangabaga ye Yakuba ta Ala le ye. ††

⁹ Aw ye na Matigi Ala ta kabakow fle,

a ka cenriba min ke dugukolo kan, aw ye na o fle!

¹⁰ Ale le be kerew lalo dununa fan bee ra;

a be kalanw karikari, ka tamanw tigetige,
ka kerekewotorow jeni tasuma ra!

¹¹ «Aw ye nin kow bee dabra, k'a lon ko ne le Ala
ye;

ne le be siyaw bee kunna,

ne le be dununa bee kunna.»

¹² Fangatigi Ala be ni an ye;

an tangabaga ye Yakuba ta Ala le ye. †

Siyaw bee ye tegere fo Ala ye

(Zaburuw 93; 96-99)

47 Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta Zaburu.

² Jamanaw bee ta mogow, aw ye tegere fo!

Aw ye pagari ka kule ci, ka Ala tando!

³ Sabu Matigi Ala korotaninba ye siranyafenba le
ye,

masaceba lo min be dununa bee lajennin kunna.

⁴ A be jamanaw ta mogow bla a ta fanga koro,
ka siyaw bla an sen koro.

⁵ A ka jamana do panawoloma ka o ke an ninyoro
ye;

o le ye Yakuba †† ta bonya kun ye, a be Yakuba
min kanu. ††

⁶ Ala be yelenna ka taga a ta yoro saninman* kono
a ta mogow ta pagarikanbaw le ce ra,

Matigi Ala be yelenna ka taga burufiyekanw le ce
ra.

⁷ Aw ye tandoridankiriw la Ala ye, aw ye tan-
doridankiriw la!

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yoro
ra a sebera heburukan na ko: Sela. † Nin yoro ra a sebera
heburukan na ko: Sela. †† Yakuba, o koro ye Izirayeli.

‡† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Aw ye tandoridankiriw la an ta Masa ye, aw ye
tandoridankiriw la.

⁸ Sabu Ala le ye dununa bee lajennin ta Masa ye;
aw y'a tando ni donkiri panaman le ye.

⁹ Ala ta fanga be siyaw bee kan,

Ala siginin be a ta masasiginan saninman kan.

¹⁰ Siyaw ta kuntigiw be lajen

ka fara Iburahima ta Ala ta mogow kan;

sabu dununa negebennanw bee ye Ala ta le ye.

A korotanin lo fen bee kunna.

Zeruzalemu dugu saninman

48 Donkiri. Kore dencew ta Zaburu.

² Matigi Ala ka bon,

bee ka kan k'a tando kosebe

an ta Ala ta dugu saninman kono,

min be a ta kuru saninman kan.

³ O kuru wuricogo ce ka ji;

a be dununa mogow bee ninsondiya.

Siyon kuru le ye Ala sigiyoro ye;

Masaceba ta dugu lo.

⁴ Ala be Siyon masasobaw kono,

bee k'a lon ko tangabaga panaman lo.

⁵ A fle, masacew tun ka jogon lajen,

ka jen ka na dugu kama.

⁶ Nka olugu na lara a kan minke doron, o kabako-
yara,

o jigi tigera, o borira.

⁷ O barara ka to ka yereyere o yoronin bee ra,

i ko muso jigibagato konodimito b'a ke cogo min
na,

⁸ i ko tereboyanfan ta fono gbanninman min be
fiye,

ka jirakurunbaw karikari.

⁹ An tun ka min men, an na nana o le ye fana

Fangatigi Ala ta dugu kono,

an ta Ala ta dugu kono;

Ala bena o dugu baraka bonya wagati bee. †††

¹⁰ E, Ala, ka an to i ta batoso kono,

an be miiri i ta pumanya ra.

¹¹ E, Ala, i ta bonya be i n'a fo i togo;

i ta bonya sera fo dununa dan bee ra.

I boro barakaman be ko terenninw doron le ke.

¹² Siyon kuru †† be ninsondiya,

Zuda duguw be pagari,

i ta kolatigeninw koson.

¹³ Aw ye yaala ka Siyon dugu yoro bee lamini;

aw ye a sankasow jate,

¹⁴ k'a laminikogow fle ka na,

k'a bon barakamanw korosi kosebe,

janko ka na o lakari duruji nataw ye,

¹⁵ ko an ta Ala le ye nin ye;

an bena tugu ale le ko wagati bee §.

††† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ††† Siyon
kuru, o ye Zeruzalemu ye; o dugu tun siginin be kuru kan.

§ «Wagati bee»: Kitabu dow ko: «fo saya.»

Ala ye jigi panaman ye ka tɛmɛ naforo kan

49 Dɔnkirilabagaw kuntigi. Kore dencew ta Zaburu.

² Aw ye nin lamɛn, jamanaw bɛɛ ta mɔgɔw; aw ye aw toro malɔ, dunupamɔgɔw bɛɛ,
³ mɔgɔ fitini fara mɔgɔba kan, naforotigi fara fagantan kan!
⁴ Ne da bɛna hakiritigiyakumaw le fɔ, sabu faamurikumaw le bɛ ne jusukun na.
⁵ Ne bɛ ne toro malɔ ka zanaw lamɛn, ne bɛna ne ta kuma kɔrɔmanw kɔrɔ fɔ ni ɔnifɔkan le ye.
⁶ Hali ni tɔrɔ sera ne ma, ni ne janfabagaw ka ne lamini ni o ta terenbariyakow ye, mun kosɔn ne bɛna siran o ra?
⁷ Olugu jigi bɛ o borofɛnw le kan, o bɛ o yɛrɛ waso o ta naforo caya le kosɔn.
⁸ O bɛɛ n'a ta, mɔgɔ si tɛ se k'a mɔgɔɔgɔn nin kunmabɔ, walama k'a yɛrɛ nin kunmabɔsara di Ala ma,
⁹ sabu mɔgɔ nin kunmabɔsara ye songoba le ye; mɔgɔ bɛ se ka fɛn o fɛn di, o si t'a bɔ.
¹⁰ Yala olugu b'a miiri ko o bɛna to si ra wagati bɛɛ le wa, ani ko o tɛna don kaburu kɔnɔ fiyewu le wa?
¹¹ An b'a ye ko hakiritigiw bɛ sa, hakirintan ni naloman fana bɛ ban; o bɛ taga ka o borofɛnw to mɔgɔ wɛrɛw le boro.
¹² O b'a miiri ko o ta bonw bɛna to yi wagati bɛɛ, ko o ta sigiyɔrɔw bɛna to yi wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ, ko olugu tɔgɔw bɛna to o ta dugukolow ra tuma bɛɛ.
¹³ Nka adamaden ni a ta bonya bɛɛ, a tɛ mɛɛn; a bɛ i ko bɛgan fagata.
¹⁴ Mɔgɔ minw jigi bɛ o yɛrɛ kan, olugu ta bɛ kɛ ten le; minw yɛrɛ ta kumafɔta ka di o ye, olugu bɛ laban ten le. †
¹⁵ O bɛ o gbɛngbɛn i ko sagaw, ka taga o lajigi kaburu kɔnɔ; saya le ye kɛ o gbɛngbɛnbaga ye. Sɔgɔmada fɛ, mɔgɔɔnuman bɛ tagama o kan. O ta cɛna bɛɛ bɛ tɛmɛ; saya dibi le bɛ kɛ o ta so ye.
¹⁶ Nka Ala bɛna ne nin kunmabɔ saya dibi ma; sabu a bɛna ne ta. ††
¹⁷ Ni mɔgɔ dɔ ka naforo sɔrɔ, o kana digi i ra, ni a borofɛnw cayara a ta so, o kana digi i ra;
¹⁸ Sabu a satɔ tɛ taga ni foyi ye, a borofɛnw tɛ jigi ni a ye kaburu kɔnɔ.
¹⁹ A bɛ se k'a fɔ ko ale ka jususuma sɔrɔ a ta dunupalatigɛ ra, sabu ni dunupa diyara i ra, mɔgɔw bɛ i tando.

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

²⁰ O bɛɛ n'a ta, i bɛna taga fara i bɛmaw kan la-hara; olugu minw tɛna tere yeelen ye o na ra tuun fiyewu.

²¹ Adamaden ni a ta bonya bɛɛ, a tɛ a faamu ko a bɛ i ko bɛgan fagata.

Saraka min ka di Ala ye

50 Asafu ta Zaburu.

Alaw ta Ala, Matigi Ala kumana, ka dunupamɔgɔw wele, k'a ta terebɔyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

² Ala ta nɔrɔ manamanatɔ bɛ bɔ Siyɔn dugu kɔnɔ, dugu min ta cɛna dafanin lo.

³ An ta Ala bɛ nana yi, a kumabari tɛna to; tasuma farimanba dɔ le b'a na fɛ, sanfɔnɔ fariman dɔ k'a lamini.

⁴ A bɛ sankolo wele san fɛ, ka dugukolo wele, janko ka na a ta mɔgɔw ta kiti tige.

⁵ A ko: «Aw ye ne nasiranbagaw lajɛn ne ye, minw ka saraka bɔ ka jɛnɔgɔnya* don ni ne ye!»

⁶ sankolokɔnɔfɛnw bɛ Ala ta terenninya lakari, sabu ale yɛrɛ le bɛ kiti tige. †

⁷ «Ne ta mɔgɔw, aw ye ne lamɛn, ne bɛna kuma; Izirayeli, ne bɛna ele jaraki, ne le ye Ala ye, i ta Ala.

⁸ Ne tɛ aw jarakira aw ta sarakaw le kosɔn, sabu aw ta saraka jɛnitaw* bɛ ne na kɔrɔ tuma bɛɛ.

⁹ Misitoran minw bɛ aw ta so, ne mako tɛ o dɔ ra, ba minw bɛ aw ta babonw kɔnɔ, ne mako tɛ o dɔ ra;

¹⁰ sabu kongosogow bɛɛ ye ne ta le ye, bɛgan waga caman minw bɛ kuruw kan, o bɛɛ ye ne ta le ye.

¹¹ Kɔnɔ o kɔnɔ bɛ san fɛ, ne ka o bɛɛ da lon, fɛnpanaman min o min bɛ kongo kɔnɔ, o bɛɛ ye ne ta ye.

¹² Ni kongo tun bɛ ne ra, ne tun tɛna o fɔ aw ye, sabu dunupa bɛɛ lajennin ye ne ta le ye, ani a kɔnɔfɛnw bɛɛ.

¹³ Yala ne bɛ misitoran sogo domu wa?

¹⁴ Yala ne bɛ bakɔrɔninw jori min wa?

¹⁴ Ni i bɛ saraka bɔ Ala ye, a ye kɛ barakalari le ye;

i ka dajuru minw ta Ala kɔrɔtaninba fɛ, o dafa.

¹⁵ Ni o kɛra, ni i ka degu lon min na, i ye ne wele; ne bɛna i bɔsi, i fana bɛna ne bonya.»

¹⁶ Nka Ala b'a fɔ mɔgɔjugu ye ko:

«Mun kosɔn ele bɛ ne ta cifɔninw karan, ka to ka ne ta jɛnɔgɔnya sariyaw fɔ i da ra?»

¹⁷ K'a sɔrɔ ele tɛ sɔn korori ma, i bɛ ne ta kumaw firi i yɛrɛ kɔ fɛ.

¹⁸ Ni i ka son ye, i bɛ fara a kan; jɛneyakebagaw le ye i kokeɔgɔnɔw ye.

¹⁹ I bɛ i da don kojugu ra,

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

i nenkun be nanbarakow laben.

²⁰ I be sigi ka i balema korofa,
i be i yere baden togo cen.

²¹ I be nin kow le ke, nka ne te kuma minke,
a kera i jana ko ne fana be i n'a fo ele;
nka sisan ne be i jaraki, ka i ta kewalew bee bla i
yere na korow.»

²² Aw minw be jina Ala ko, aw ye nin faamu,
ni o te, ne bena aw sogo tigetige, mogow tena sorow
ka aw bosi.

²³ Minw be barakalari ke o ta saraka ye, olugu le
be ne bonya;
minw be o tagamacogow korosi,
ne bena a yira olugu le ra ko ne Ala le ye o kisi-
baga ye.

Jurumunkebagaw ta yafamadaari

51 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu. ² Masace Dawuda tun jenna ni Huri ta muso Baseba ye; o ko, cira Natan tagara a fe ka taga a ladi. Dawuda ka nin yafamadaari le ke o wagati ra †.

³ E, Ala, makari ne ra
i ta numanya koson;
a ke i ta hinaba koson,
i ye ne ta hakew josi ka bo yi.

⁴ Ne ko, ka ne bo ne ta terenbariyaw bee ra
pewu;

ne saninya ka bo ne ta jurumun na.
⁵ Sabu ne yere k'a lon ko ne ka i hake ta;
ne ta jurumunw be ne na korow tuma bee.

⁶ Ne ka jurumun ke ka ele kelen le hake ta;
i be fen min jate kojugu ye, ne ka o le ke.
O koson ni i ka min o min latige ne kama, o ben-
nin lo,
ni i ka kiti min ben ne kan, mogow si tena se ka i
jaraki o ra.

⁷ Can lo, ne worora ni terenbariya le ye,
ne bamuso ka ne jurumun to le konow ta.

⁸ Nka ele b'a fe can le ye ke adamaden jusukun
na;

o ra, hakiritigiya don fo ne jusukun konow.

⁹ Ne saninya ni izope †† ye, ni o kera, ne bena
saninya;
ne ko, ni o kera, ne bena gbe pepepe.

¹⁰ A to ne jusu ye diya, k'a to ne ye ninsondiya tu-
un;

ni o kera, i tun ka ne min farikolo bee karikari, ne
belen bena jagari tuun.

¹¹ I na ye lema ka bo ne ta jurumun na,
i ye ne ta terenbariyakow bee josi ka bo yi.

¹² E, Ala, jusukun saninyanin do dan ka o don ne
konow,

hakirijuman laben ka o don ne konow.

¹³ I kana ne gben ka bo i yere na korow,
i kana i ta nin saninman bo ne jusukun na.

† Aw ye Samawilu flanan sura 11-12 fe. †† O tun be izopeyiri flaburuw le su ji ra walama jori ra, k'a seriseri mogow kan, walama fen dow kan, ka o saninya, ka kapa ni Layirikow ta sariyaw ye (Bori 12.22)

¹⁴ Ne kisi, ka o kisiri jagari don ne jusukun na,
ka hakirijuman di ne ma, ka baraka don ne ra.

¹⁵ Ni o kera, ne bena i haketabagaw karan i ta sir-
aw ra;

jurumunkebagaw bena seko ka na i fe.

¹⁶ E, Ala, ne ta kisiri tigi Ala, ne ka mogow min fa-
ga

o fagari hake bo ne kunna;
ni o kera, ne da bena peren ni kanba ye
ka i ta terreninya ko lakari.

¹⁷ E, Matigi, ne dagbolow labla,
janko ne da ye i tando.

¹⁸ I te saraka fe,
ni o te, ne tun bena do bo i ye;
nka i te son saraka jenitaw ma.

¹⁹ Saraka min ka di Ala ye, o ye adamaden nimis-
abagato le ye,

kojugu nimisa be mogow min jusukun na, fo k'a
jusu kasi,

Ala, i te ban o tigi ra.

²⁰ Koruman ke Siyon dugu ye, i ta neme koson;
Zeruzalemu laminikogow lo kokura!

²¹ Ni o kera, saraka janamanw ko bena diya i ye,
o saraka jenita minw kuturu be di i ma;
an bena misitoran sarakaw bo i ye i ta saraka-
jenifen kan.

Naforo kanubagajugu labancogow

52 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta donkiri. ² A ka nin donkiri la wagati min na Edomukace Dogi † tagara a fo Sawuli ye ko Dawuda tagara Ayimeleki ta so.

³ Ele cefari, mun koson i be i yere tando i ta ko-
jugu koson,

k'a sorow Ala ta numanya te ban ka ye?

⁴ I nenkun be cenri ke i ko muru dadiman;
i be janfaw siri.

⁵ Kojugu ka di i ye ka teme koruman kan,
faninya ka di i ye ka teme can kan. †

⁶ Mogow halakikumaw dama le ka di i ye,
ele mogow nenkun nanbarato!

⁷ O koson Ala bena ele halaki pewu;
a bena i mina, ka i sama ka bo i ta bon konow,
ka i liliw bon, ka i bo dunuwa ra mogow jana-
manw ce ra pewu. †

⁸ Mogow terreninw bena o ye ka siran;
o bena yereko i ma, k'a fo ko:

⁹ «Mogow min tun ma son ka Ala ke a dogoyow ye,
ale le ye nin ye;

a tun k'a jigi la a ta naforoba le kan,
ka baraka sorow a ta kewalejugu baraka ra.»

¹⁰ Nka ne koni, ne be Ala ta so konow i ko oliviye-
sun nugunin;

ne jigi be Ala ta numanya kan wagati bee, ani tu-
ma bee.

† Dogi ka min ke, o kow sebera Samawilu folo 21.8;
22.9-10 †† Nin yow ra a sebera heburukan na ko: Sela.

‡ Nin yow ra a sebera heburukan na ko: Sela.

¹¹ Ne be i fo ka i walepumanlon wagati bee, i ta kokeninw koson; ne jigi be i togo kan, sabu i ka ji i pasiranbagaw ma.

Alapasiranbariya laban ye maroya ye
(Zaburu 14)

53 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta karan; donkiri min be la ni filen ye.

² Mogo kolonbariw b'a fo o yere konso ko: «Ala te yi!»

O mogow ye mogokolonw le ye, o ta kawalew bee haramunin lo;

o si te kopuman ke.

³ Ala be to sankolo ra ka jenge ka adamadenw fe, k'a fe ni a kera ko mogo be yi, hakiri be min fe, min ye Alapinibaga ye.

⁴ O bee ka o yere mabo Ala ra, o bee kera jacin-tanw ye;

o si te kopuman ke, hali mogo kelenpe.

⁵ Minw be kojugu kera, yala olugu te ko lon le wa?

O be ne ta mogow domuna i ko to; o fana te Matigi Ala bato.

⁶ Sisan jatigeba le bena o mina, k'a soro siranya ko te yi.

Minw ka aw lamini ko o be aw kere, Ala bena olugu kolow bee yerege.

Aw bena o lamaroya, sabu Ala banna o ra.

⁷ Jontigi le bena to Siyon ka Izirayeli kisi!

Ni Ala nana a ta mogow ta bonya laseko o ma tumina min na,

Yakuba ta mogow bena pagari, Izirayelimogow bena ninsondiya.

Ala ye mogo degunin bosibaga ye

54 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Dawuda ka nin donkiri la, ² wagati min Zifikaw nana a fo Sawuli ye ko: «Dawuda dogonin be anw fe yi!» †

³ E, Ala, ne kisi i togo baraka ra; kiti tige ka ne ta jo di ne ma, i ta sebagaya baraka ra.

⁴ E, Ala, ne ta daariri lamén, i toro malo ne darakan na.

⁵ Sabu Alapasiranbari dow wurira ne kama, mogo fariman dow b'a fe ka ne nin bo; o te Alako fan si le jate. ††

⁶ Nka, a fe, Ala le ye ne demebaga ye, Matigi le be baraka don ne nin na.

⁷ A bena ne juguw ta kojuguw hake ben o yere kan.

E, Ala, o halaki i ta kankelentigiya koson.

† Nin kumaw bo soro Samawilu folo 23.15-24; 26.1-5
†† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁸ Ne bena ne yere diyanya sarakaw bo i ye ni ne jusukun bee ye;

Matigi Ala, ne bena i fo ka i walepumanlon, ka i togo bonya, sabu i togo ka ji.

⁹ A be ne bosu ka bo ne ta degukow bee ra. Ne be ne ja lo ne juguw ra ka o bento fe.

Terijugu mogojanfabagaw

55 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Dawuda ta karan.

² E, Ala, i toro malo ne ta daariri ra; i kana dogo, ka ban ka ne ta makarikanw lamén.

³ I janto ne kumakan na, i ye ne jaabi; sabu ne hakiri pagamina, ne ta jusukasi koson.

Ne be nuna

⁴ ne juguw ta kumakan koson, ani mogojuguw ta juguya koson.

O be kojuguw ke ne ra, o dimininba be ben ne kan.

⁵ Ne sonkun be panpanna, saya jatige ka ne mina.

⁶ Siranya ni yereyere ka ne mina, jatigeba ka ne datugu fan bee ra.

⁷ Ne ko: «Jon le bena kaman di ne ma sa, ne ye ke i ko tugani?»

Ne tun bena wuri ka taga sigi yoro were.

⁸ A fe, ne tun bena bori ka taga fo yorojan, ne tun bena taga to kongokolon konso. ‡

⁹ Ne tun bena teliya ka taga dogoyoro do nini, janko ka kisi foroba ni sanforo ma.»

¹⁰ E, Matigi, o ta kuma pagami, ka o kan taran; sabu ne ja be jusukungbeleya ni kere le ra dugu konso.

¹¹ Su ni tere, o kow le be kera dugu kogow kunnana, ka dugu lamini;

terenbariyakow, ani tooro be dugu konso, ¹² cenri be yi,

torori ni nanbara te ban dugu jamalajenyorow ra ka ye.

¹³ Ne jugu do le te ne mafiyenyara; ni o do tun lo, ne belen tun bena o mupu.

Ne koninyabaga do le ma wuri ne kama; ni o do tun lo, ne tun bena dogo o tigi ra.

¹⁴ Nka ele lo, ne ni ele min bee ye mogo kelen ye, ele min tun ye ne yere teri ye, ani ne jentogon,

¹⁵ ne ni ele min ta jentogonya tun ka di kosebe; anw le tun be ke ni jama ye, ka taga jogon fe Ala ta batoso konso.

¹⁶ Ayiwa, saya ye bara ka cun o kan, o panaman ye don saya dibi ra; sabu juguya be o ta so, a be o jusukun na.

¹⁷ Ne koni, ne be Ala le wele;

Matigi Ala bena ne kisi.

¹⁸ Wula fe, ani sogoma, ani teregan fe ne be mapumankokanw fo, ka nuna; a fana be ne kan men.

‡ Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

19 Kere min dabora ne kama, a bena ne bosu ka bo o ra,
ka hera ke ne ye,
hali ni ne kerebagaw ka ca.

20 Ala bena ne lamena, ka o bee majigi,
ale min be a ta masaya ra wagati bee. †

Olugu koni te o jogo yelama,
o fana te siran Ala na.

21 Ne jennogon be kojugu ke a teriw ra,
a tun ka teriya layiri min ta, a be o cen.

22 A darakuma nugunin lo ka teme nare kan,
nka kere dogonin be a jusukun na;
a ta kumaw ka di ka teme turu kan,
nka a be i ko kerekemuru bonin a la ra.

23 I ta ko bee to Matigi Ala boro,
ni o kera, a bena baraka don i ra;
a te son ka mogow terennin to a ye ben fiyewu.

24 Nka ele Ala koni, ele bena nin mogow lajigi fo kaburu konono.

Mogofagabagaw, ani nanbaramogow tena hali o ta si sandaw tarance soro.

Nka ne be ne jigi la ele Ala kan.

Ala b'a janto a ta mogow ra

56 Donkirilabagaw kuntigi. A be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «Yorjanna tugani kasibari.» Dawuda ka nin donkiri la wagati min Filisikaw tagara a mina Gati dugu konon †.

2 E, Ala, makari ne ra, sabu mogow be ne nin tooroa;

lon o lon o be ne kere, o be ben ne kan.

3 Lon o lon ne juguw be ne tooro;
ne kerebagaw cayara, fo o be waso ne ra.

4 Nka ni siranya ka ne mina wagati min na,
ne be ne jigi la ele le kan.

5 Ne be Ala ta kuma tando;
ne jigi be Ala le kan, ne te siran;
adamadenw be se ka mun le ke ne ra?

6 Lon o lon o b'a fe ka ne ta kow cen le;
o be kojugu dama le miiri ne ta ko ra.

7 O be janfa siri ne kama, o be dogo ka ne korsu,
o be ne temeyoro bee korsu,
sabu o be ne fagayoro le jini.

8 Yala o bena bosu k'a soro o be nin terenbariyaw kera wa?

Ala, i ta dimi koson, nin mogow halaki!

9 I be ne senlayoro bee kelen kelen jate, ka ne to ne ta dunupalatige ta yaala ra.

Ne najiw mina ka o mara i ta minan konon;
yala a bee hakeya sebenin te i ta kitabu konon wa?

10 Ni ne nana i wele lon min na,
o lon na ne juguw bena seko ni o ko ye;
o ra ne bena a lon ko Ala be ni ne ye.

11 Ne be Ala ta kuma tando,

ne be Matigi Ala ta kuma tando.

12 Ne jigi be Ala le kan, ne te siran;
adamadenw be se ka mun le ke ne ra?

13 E, Ala, ne ka dajuru min ta i fe, ne ka kan ka o dafa.

Ne bena barakalari sarakaw bo i ye,

14 sabu i ka ne nin kisi saya ma,
i ma son k'a to ne sen ye talon;

o ra, ne panaman bena tagama Ala na koro yee-len na.

Ala ta mogow jigi ye Ala ye

(Hayan 8-12; Zaburu 108.2-6)

57 Donkirilabagaw kuntigi. A be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «I kana a halaki.» Dawuda ka nin donkiri la wagati min a borira Sawuli na ka taga dogo kuruwo konon †.

2 Makari ne ra, Ala, makari ne ra!

Sabu ne ka ne nin karifa ele le ma.

Ne be ne yere dogo i kaman suma koro,
sani k'a to kojugu wagati ye teme.

3 Ne be kule ka Ala korotaninba wele,
Ala min be ko bee ke ne ye k'a dafa.

4 A bena to sankolo ra ka ne kisi,

a bena ne toorobagaw mafiyenya. †

Ala bena a ta numanya ni a ta kankelentigiya lajigi ne kan.

5 Ne koni lanin be jaraw le ce ra,

minw be adamaden sogo jimi;

o pinw be i ko tamanw, ani bipew,

o nenkun be i ko kerekemuru dadiman.

6 E, Ala, i togo ye korota fo ka teme sankolo kan,
i ta bonya ye ke dunupa bee lajennin kunna.

7 O tun ka jo le siri ne sen koro

janko ka ne laben;

o ka dinga sogi ne na,

nka olugu yere le nana ben o dinga konon. †

8 Ne hakiri sigira, Ala, ne hakiri sigira;

ne bena donkiri la ka Ala tando.

9 Ne nin, i kunu!

Ne ta kora ni ne ta goni, aw ye kunu!

Ne bena dugugbeda lakunu.

10 E, Matigi, ne be i fo ka i walepumanlon jamana mogow ce ra;

ne be donkiri la ka i tando siyaw ce ra,

11 sabu i ta numanya bonya be se fo sankolo konon,
i ta kankelentigiya be se fo sankolo ma.

12 E, Ala, i togo ye korota fo ka teme sankolo kan,
i ta bonya ye ke dunupa bee lajennin kunna.

Ala le ye mogojugu sarabaga ye

58 Donkirilabagaw kuntigi. A be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «I kana a halaki»

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Aw ye Samawilu folo 21.11-16

‡ Aw ye Samawilu folo 22.1-2; 24.1-2 †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Dawuda ta donkiri.

² Aw fangatigiw, yala can ra aw be terenninya sira kan wa?

Yala aw be adamadenw ta kiti tigera ka na wa?

³ Fiyewu! Aw be tugu ka kojuguw ke, aw borow le be kojugu caya jamana konɔ.

⁴ Mɔgɔjuguw be sirajugu ta kabini o worolon na, faninyafɔbagaw be o yere lafiri kabini o worolon.

⁵ Baga min be o ra, o бага be i ko sa ta бага, a be i ko fonfonnin min te menni ke, min b'a toro datugu,

⁶ janko a kana sanegɛbagaw kan men, hali sanegɛbagaw be ra ceguman.

⁷ E, Ala, o pinw karikari o da konɔ! Matigi Ala, nin jaranabelenw dagbagaw karikari!

⁸ O ye tunu i ko ji be woyo ka tunu cogo min na; ni o ka o ta kalan bon, o ta biɛw kana foyi na.

⁹ O ye ke i ko tonkonɔ, min tagato be to ka yeele tere korɔ.

O ye ke i ko den min kogɔbari worora, o na kana tere yeelen ye.

¹⁰ Sani daga ye bo nani tasuma fundenin kala ma, ni nani kene lo, walama ni a jalan lo o, sanfɔɔ ye mɔgɔjuguw ta ka taga ni a ye.

¹¹ Mɔgɔ terennin bena nagari, sabu Ala k'a monebo;

a bena a sen ko mɔgɔjuguw jori le ra.

¹² Mɔgɔw bena a fo ko: «Can lo, mɔgɔ terennin ta baraji be yi;

can lo, Ala be yi, min be kiti tige dunuɔa konɔ.»

Ala le ye a pasiranbagaw karifayoro ye

59 Donkirilabagaw kuntigi. A be la donkiri min lacogo ra, o tɔgo ye ko «I kana a halaki!» Dawuda ka nin donkiri la wagati min Sawuli ka mɔgɔw ci ka taga a ta bon lamini, janko a botɔ, o y'a faga †.

² E, Ala, ne bosi ka bo ne juguw boro, minw be wurira ne kama, ne tanga olugu ma.

³ Ne bosi ka bo mɔgɔ terenbariw boro, ne kisi ka bo mɔgɔfagabagaw boro.

⁴ Sabu o dogonin ye nin ye ka ne konɔ; mɔgɔ jusu farimanw lo.

O ka janfa siri ne kama, k'a sorɔ ne ma hakeko ke,

ne ma jurumun ke, Matigi Ala.

⁵ Ne ma terenbariyako si ke o ra, nka o be bori-borira ka o yere laben ne kama.

I kunu, ka na o fle, i ye ne demɛ!

⁶ Ele, Matigi Ala, Fangatigi, Izirayeli ta Ala, i wuri ka siyaw be kere!

I kana makari nin janfamɔgɔw ni nin mɔgɔ terenbariw si ra. ††

⁷ Wula fe o be seko ka na;

† Aw ye Samawilu folo 19.11-17 †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

o be kasi i ko wuruw;

o be yaala ka dugu lamini.

⁸ A fle, kumakolon te ban o da ra ka ye, o darakumaw ka jugu i ko kerekemuruw; o b'a fo ko: «Mɔgɔ si te an lamenna?»

⁹ Nka ele, Matigi Ala, ele be yereko o ma; ele be siyaw be logobo.

¹⁰ E, ne ta barakatigi, ne na lonin be ele le ra, sabu ele le ye ne tangabaga ye.

¹¹ Ne ta numanya tigi Ala bena na ne fe; Ala bena a to ne ye ne juguw bentɔ fle.

¹² I kana o faga, janko ne ta mɔgɔw kana na jina o ko;

nka i ta sebagaya baraka ra, o janjan le, ka o majigi,

Matigi, an tangabaga Ala.

¹³ O darakuma be ye jurumun le ye;

o koson o yere ta yerebonya ye ke jan ye ka o mina,

sabu o be kumajuguw ni faninyakumaw dama le fo.

¹⁴ I jusu gbannin ye o be halaki;

o halaki fo ka na o be ban pewu!

O ra, be bena a lon, ka taga se fo dunuɔa dan na,

ko Ala le ye Yakuba ta mɔgɔw † ta masace ye. ††

¹⁵ Wula fe, o be seko ka na,

o be kasi i ko wuruw,

o be yaala ka dugu lamini.

¹⁶ O be yaalayaala ka o ta domuni jini;

ni o ma fa, o be to ka kule ci.

¹⁷ Ne koni, ne bena donkiri la ka i ta sebagaya lakari,

lon o lon sogoma, ne bena i ta numanya ko fo.

Sabu ele le ye ne dogoyoro ye;

ne ta degulonw na, ele le ye ne karifayoro ye.

¹⁸ E, ne ta barakatigi, ne bena donkiri la ka i tando,

sabu Ala le ye ne tangabaga ye,

ne ta Ala ye numanya tigi le ye.

Ala be sesoro di a ta mɔgɔw ma

(Hayan 7-14; Zaburu 108.7-14)

60 Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la donkiri min lacogo ra, o tɔgo ye ko «Jenɔgɔnya yirifyeren.» Dawuda ka nin donkiri la, janko ka mɔgɔw karan, ² wagati min a ta mɔgɔw tun tagara Mesopotami mara ta Sirikaw kere, ani Soba mara ta Sirikaw, ani o ko fe Yohabu sekora ka na Edomuka ce waga tan ni fla faga Kogo kenegbe yoro ra †.

³ E, Ala, i banna an na, k'a to an juguw ka an gben ka an janjan;

i tun dimina an korɔ, nka sabari ka son an na tun.

⁴ I ka dugukolo yereyere, fo k'a peren;

† Yakuba ta mɔgɔw, o korɔ ye Izirayelimogow. †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Aw ye Samawilu flanan 8.3-14; Kibaroyaw folo 18.3-13

dugukolo perendaw lalaga, sabu a be yuguyugu-
ra.

⁵ I ka kogbelenw lase i ta mɔgɔw ma,
k'a ke i n'a fɔ i ka duven le di o ma, o k'a min fɔ
ka janamini.

⁶ Nka i ka tagamasiyen dɔ di i nasiranbagaw ma,
min be o tanga o juguw ta biɲew ma. †

⁷ An jaabi, ka an kisi ni i boro barakaman ye,
janko i ta mɔgɔ kanuninw ye bɔsi.

⁸ Ala tora a ta yɔrɔ saninman* kɔnɔ, ka kuma, ko:
«Ne bena se sɔrɔ, ka Sikemu ta mara taran k'a
nin,

ka Sukoti dingakonɔyɔrɔ suma k'a nin.

⁹ Galadi ta mara ye ne ta le ye,
Manase ta mara ye ne ta le ye,
Efrayimu ta mara ye ne kun dogoyɔrɔ ye,

¹⁰ Mohabu ta mara ye ne ta kominan ye,
ne be ne ta sanbara bɔ k'a firi Edomu ta mara le
kan;

ne be se sɔrɔ, fɔ ka peren Filisikaw ta jamana
kunna.»

¹¹ Ala, jɔn le bena ne lataga dugu barakaman
kɔnɔ sa?

Jɔn le bena taga ni ne ye Edomu?

¹² Ele Ala tɛ wa? Ele min tun banna an na,
ele min tun tɛ bora ni an ta kerekɛcɛw ye tuun,
Ala!

¹³ An demɛ, ka an bɔsi ka bɔ an juguw boro!
Sabu adamaden ta demeri ye gbansan le ye.

¹⁴ Nka ni Ala be ni an ye, an bena kobaw kɛ;
ale le bena an juguw dɔndɔn fɔ ka o ɲɔɲɔ.

Ala le ye a ta mɔgɔw karifayɔrɔ ye

61 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la
ni gɔni ye. Dawuda ta Zaburu.

² E, Ala, ne kulekan lamɛn!

I janto ne ta daarikan na!

³ Ka ne to hali dunuɲa dan na, ne be kule ka i
wele,

sabu ne jigi tigera.
Farakuru min yɔrɔ ka jan ne ma,
ne layɛlɛn o kan,

⁴ sabu ele le ye ne karifayɔrɔ ye,
i ko sankasojan min be ne tanga ne juguw ma.

⁵ Ne b'a fɛ ka to i ta bon kɔnɔ tuma bɛɛ,
ka ne yerɛ dogo i kamanw kɔrɔ; ††

⁶ sabu Ala, ne ka dajuruw ta i fɛ fɛn minw na, i ka
o kɛ ne ye;
i ka fɛn minw mara i tɔgɔ nasiranbagaw ye, i be-
na o di ne fana ma.

⁷ Dɔ fara masacɛ si kan!

A ye to si ra ka wagatijan kɛ!

⁸ A siginin ye to masaya ra Ala ɲa kɔrɔ wagati
bɛɛ!

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ
ra a sebera heburukan na ko: Sela.

A to i ta numanya ni i ta kankelentigiya y'a mara!

⁹ Can lo, ne bena donkiri la ka i tɔgɔ tando tuma
bɛɛ,
ka ne ta dajuruw dafa lon o lon.

Ala kelenpe le ye kisiri tigi ye

62 Donkirilabagaw kuntigi, Yedutun. Dawuda
ta Zaburu.

² Ne nin, i je ka Ala kelenpe le makɔnɔ;
ne ta kisiri be bɔ ale le ra.

³ Onhɔn, ale le ye ne ta barakatigi Ala ye, ani ne
ta kisiri tigi;
ne tangabaga lo; foyi tena ne jenge ka bɔ ne nɔ
ra.

⁴ Tuma juman le aw bena nin dabla:
Aw bɛɛ be ben mɔgɔ dɔ kan,
aw be jen o tigi ra k'a bugɔ k'a faga,
i n'a fɔ mɔgɔ be kogo jengenin tɔ laben cogo min
na,
i n'a fɔ mɔgɔ be sansan cɛnnin tɔ waraga cogo
min na!

⁵ Can lo, o be janfa siri janko ka mɔgɔ laben ka
bɔ a ta loyɔrɔɲuman na;
faninya le ka di o ye.

O be dugawu kɛ i ye ni o da ye,
k'a sɔrɔ o be i danga o jusukun na. †

⁶ Onhɔn, ne nin, i je ka Ala kelenpe le makɔnɔ;
sabu ne jigi ye ale le ye.

⁷ Ale le ye ne ta barakatigi ye, ani ne ta kisiri ti-
gi;

ne tangabaga lo; ne tena jenge ka bɔ ne nɔ ra.

⁸ Ne ta kisiri ni ne ta bonya be bɔ Ala le ra;
ne ta barakatigi Ala barakaman, ani ne kari-
fayɔrɔ ye Ala le ye.

⁹ Aw adamadenw, aw ye aw yerɛ karifa a ma wa-
gati bɛɛ;
aw ye aw jusukunnakow bɛɛ fɔ a ye,
sabu Ala le ye an dogoyɔrɔ ye. ††

¹⁰ Can lo, adamadenw tɛ foyi ye;
mɔgɔw ye fɛngbansanw le ye.
Hali ni i ka o bɛɛ bla sumanikenan dɔ kɔnɔ,
o bɛɛ lajennin be fiyɛnya ka tɛmɛ hali fɔɲɔ kan.

¹¹ Aw kana aw jigi la tɔɲɔri kan,
walama ka aw boromala sonyari kan gbansan.
Hali ni naforo ka caya cogo o cogo,
aw kana aw jigi la a kan.

¹² Ala ka nin fɔ sijaga kelen,
ka sekɔ k'a fɔ sijaga fla, ne k'a men;
a ko: «Fanga ye Ala ta le ye.»

¹³ Numanya fana ye ele ta le ye, an Matigi!
Sabu ele le be bɛɛ sara ka kɲa ni a tigi ta
kewalew ye.

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ
ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Ala ta pumanya ka fisa ni fen bee ye

63 Dawuda ta Zaburu. A ka min la k'a to Zuda kongokolon kono.

² E, Ala, ele le ye ne ta Ala ye, ne be i ta jennogonya le nini,
i logo be ne ra i ko jimilogog;
ne farikolo be sama i no fe,
i ko dugukolo janin, segenin, jintan be ji fe cogo min na.

³ O koson ka ne to i ta yoro saninman kono, ne be ne ja lo i ra,

janko ka i ta sebgaya ni i ta bonya fle,

⁴ sabu i ta pumanya sorori ka fisa ni si sorori ye;
o koson ne be i bonya ni ne darakumaw ye.

⁵ Ne be ne boro fla lawuri i togo ra,
ka baraka la i ye ne si bee ra.

⁶ Ne nin wasara, i n'a fo mogog min ka domuni di-manyorow le domu ka fa;

ne nagarininba, ne da bena i tando.

⁷ Ka ne to ne layoro ra, ni ne hakiri ka jigi i ra,
ne be to ka miiri i ra su wagatiw bee ra.

⁸ Sabu ele le ye ne demebaga ye,

ne be to i kaman suma koro ka nagarikanw fo.

⁹ Ne nin sirinin be i ra,

i boro barakaman be ne mina.

¹⁰ Nka minw b'a fe ka ne nin halaki,
i bena olugu lajigi fo dugukolo jukoro.

¹¹ I bena o labla murutigiw ye,

k'a to o sogo ye ke kongowuruw ta domuni ye.

¹² Nka masace bena nagari Ala ta jennogonya koson;
mogog o mogog be kari ni Ala togo ye, o tigi kun be korota,
sabu faninyafobagaw da bena datugu.

Ala be mogogugu ta ko bee kala ma

64 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

² E, Ala, ne ta mapumankokan lamem;
ne si tanga, sabu ne juguw nasiran be ne ra.

³ Mogoguguw ka jen min siri, ne kisi o ma,
ka ne bo kojugukebagaw ta mankanw ce ra.

⁴ O be o nenkun dabo, k'a da diya i ko kerekemuru,

o be o ta kumajuguw laben i ko bijew,

⁵ ka dogo ka mogog jusukungbenin bon;

o be bara a ra, k'a bon, hali o te siran.

⁶ O be o yere jija kojugu le ra,

k'a fo ko olugu bena jan dow dogo ka o la mogow ja;

o b'a fo ko: «Jon le be an yera?»

⁷ O be kojugu naninya,

k'a fo ko: «An ka dabarijugu min siri, o pana yere le!»

Can lo, mogog kononokow ni a jusukunnakow ye dingadunba le ye min dunya te lon.

⁸ Nka Ala bena o bon ni bije do ye;

o bena bara ka benben.

⁹ O yere nenkun le bena ke sababu ye ka o laben;
ni mogog o mogog ka o ye, o tigi b'a kun yuguyugu.

¹⁰ Ni o kera, adamadenw bee bena siran;

o bena Ala ta kobaw lakari,

sabu o bena a ta kokeninw koro faamu.

¹¹ Mogog terennin be nagari Matigi Ala koson,

a b'a yere karifa Matigi Ala ma;

mogog jusumanw bee kun bena korota.

Ala b'a janto a ta danfenw na

65 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu. Donkiri.

² E, Ala, i ka kan ni tandori ye, Siyon dugu kono;
mogog ka dajuru minw ta i fe, o bena na o dafa.

³ Ele min be daariri jaabi,
adamadenw bee bena na ele le fe.

⁴ Ne ta terenbariyakow doni gbiriyara ne ma,
nka i be an ta hakew bee yafa.

⁵ I be mogog minw panawoloma, ka o gbara i yere ra,

janko o ye to i ta so kono, olugu ta pana.

I ta so ta fennumanw bena an wasa,

i ta batoso saninman ta fennumanw.

⁶ An ta kisiri tigi Ala, i ka kabakobaw ke ka an jaabi,

janko ka i ta terenninya yira;

bee jigi ye ele le ye,

hali minw be fo dugukolo dan na, ani fo kogoji dan na.

⁷ Ale le ka kuruw sigi a ta fanga baraka ra;
sabu sebgaya b'a fe.

⁸ A be kogojiw ta mankan mala,

ka jikuruw ta mankan mala,

ka siyaw ta woyokanw mala.

⁹ Mogog minw be fo hali dugukolo dan na, siranya be olugu ra i ta tagamasiyenw koson.

I be tereboyanfan mogog ni terebenyanfan mogog fa nagari ra.

¹⁰ I be i janto dugukolo ra k'a son ji ra,

ka dugukolo diya kosebe,

sabu Ala ta ko fanin lo ji ra.

I be siman di mogog ma, sabu i ka dugukolo laben o le kama.

¹¹ I be forow ta walanw son ji ra kosebe,

k'a bogokuruw yerege,

ka sanji ke ka o magaya,

ka baraka don simanw falento ra.

¹² I ta kopumanw sababu ra, san laban be diya;

ni ele ka teme yoro o yoro, o yoro fenw bee be ja.

¹³ Beganw ta domunikeyoro minw be kongokolon kono, o bee ka ni;

nagarikanw be kongoriw kunna fan bee ra.

¹⁴ Kongokonoyorow bee fara sagaw ni baw ra,

forow bee fara siman na.

Bee be nagari fo ka donkiriw la.

Ala be a ta mogow bosi o juguw boro

66 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri. Zaburu.

Aw ye Ala tando ni nagarikanbaw ye, aw dununamogow bee.

² Aw ye donkiri la k'a togow bonya lakari, aw y'a tando ni bonyaba ye.

³ Aw y'a fo Ala ye ko: «I ta kow ye siranyakobaw ye!

I ta baraka bonya koson, i juguw be o kinbiri gban i korow.

⁴ Dununa bee lajennin be a kinbiri gban i korow ka i bato,

ka donkiri la ka i bonya, ka donkiri la ka i togow bonya.» †

⁵ Aw ye na Ala ta kokeninw fe; a be koba minw ke adamadenw ye.

⁶ A ka kogoji yelema k'a ke dugukolo jalan ye, k'a to mogow tagamana a ce ma k'a cetige.

O le koson an be nagari a ta kokeninw koson.

⁷ A siginin be kuntigiya ra wagati bee, a ta seba-gaya baraka ra,

a na be siyaw ra; o koson mogow murutinw kana o yere korota! ††

⁸ Siyaw, aw ye baraka la an ta Ala ye!

Aw ye aw kan bo k'a tando!

⁹ A ka an nin janamanya; a m'a to an sen ye talon.

¹⁰ E, Ala, i ka an segesege, i ka an korow i ko mogow be warigbe korow tasuma ra cogo min na.

¹¹ I tun ka an don jo ra, i tun ka doni gbiriman la an ko ra;

¹² I k'a to an juguw ka so bori ka yelen an kunw kan.

An ka tasuma cetige, ka ji cetige; nka i ka an bosi ka bo o bee ra, ka an laganfiya.

¹³ Ne bena taga i ta batoso konow ni saraka jenitaw* ye; ne ka dajuru minw ta i fe, ne be taga o dafa;

¹⁴ ne da ka dajuru minw ta, ne da ka kuma minw fo wagati min ne tun degu-ra, ne bena o dafa.

¹⁵ Ne bena began toroninw ke saraka jenitaw ye ka o di i ma, ani sagajigi sarakaw, ani wusunan sarakaw*; ne bena misitoranw, ani bakoroninw ke saraka ye. †

¹⁶ Aw minw bee be siran Ala na, aw ye na lamenni ke;

Ala ka min ke ne ye, ne bena o lakari.

¹⁷ Ne kulera ni ne da ye k'a wele, ne k'a bonya ni ne nenkun ye.

¹⁸ Ni ne tun ka terenbariya ye ne jusukun na, ka je a kan,

Matigi tun tena ne lamen.

¹⁹ Nka can ra, Ala ka ne lamen; a k'a janto ne ta daarikan na.

²⁰ Ala baraka, sabu a ma ban ne ta daariri ma,

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

a fana ma a ta numanya mabo ne ra.

Ala le ye hinatigi ye

67 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Zaburu. Alabatodonkiri.

² Ala ye hina an na, ka baraka don an na, ka son ka an fe ni numanya ye. †

³ Ni o kera, mogow bena i ta kow jalon dununa konow, siyaw bena i ta kisiri ko faamu.

⁴ Ala, mogow ye i fo ka i walenumanlon! Mogow bee ye i fo ka i walenumanlon!

⁵ Siyaw ye nagari ka donkiri la ka ninsondiya, sabu i be mogow ta kiti tige horonya kan,

ele le ye siyaw kuntigi ye dugukolo kan. †

⁶ Ala, mogow ye i fo ka i walenumanlon, mogow bee ye i fo ka i walenumanlon!

⁷ Dugukolo senefenw be den; Ala, an ta Ala, ale be baraka don an na.

⁸ Onhon, Ala be baraka don an na; a nasiran bena ke mogow bee ra, ka taga se fo dununa danw bee ra.

Ala be se sorow a juguw bee kan

68 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu. Donkiri.

² Ala ye wuri k'a juguw bee janjan, a koninyabagaw bee ye bori a na.

³ Sisi be tunu cogo min na, i bena o latunu ten le, ka o ke i ko kepe be yeele cogo min na tasuma korow.

Mogowjuguw bena halaki Ala na korow;

⁴ nka mogow terreninw bena ninsondiya, o bena nagari kosebe Ala na korow, ka ninsondiya fo k'a ke ninsondiya dan ye.

⁵ Aw ye donkiri la Ala ye, ka Alatandodonkiriw la k'a togow bonya; aw y'a kunben ni bonya ye, ale min be sankabaw ke a ta sowotoro ye.

A togow ye ko Matigi Ala, aw ye nagari kosebe a na korow.

⁶ Feritaninw fa, ani muso ce saninw ta kititigeba-ga,

Ala ye o le ye; a siginin be a ta yoro saninman konow.

⁷ Ala le be mogow di mogontanw ma, ka mogow minaninw labla ka o wasa.

Mogow murutinw le sigiyoro bena ke yoro lakolonw ye.

⁸ E, Ala, wagati min i bora ka bla i ta mogow na, wagati min i tun be tagamana o na fe kongokolon konow, ††

⁹ dugukolo yereyerera, sankolo ka sanji lajigi; o kera Ala na korow, Sinayi ta Ala,

†† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ††† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

o kera Ala na koro, Izirayeli ta Ala.
 10 E, Ala, i ka sanji lana caman;
 i ta jamana tun jara, nka i yere ka sumaya jigi a
 kan tuun.

11 I ta mogow sigira o yoro le ra.
 E, Ala, i ta numanya koson, i ka o yoro laben
 janibagatow ye.

12 Matigi kumana;
 muso kumalasebagaw ye jamaba le ye.

13 Siya tow ta kerekajamaw ni o ta masacew bori-
 ra; o bee borira.
 An ta muso minw tun tora so kono, olugu le ka an
 juguw borofenw tarantaran.

14 Jendetuganiw tagamasiyenw † lo, o kamanw
 warigberaman lo,
 o kamansiw kera ni sanin nugunin le ye.
 Nka kerekeden dow lanin tora so sagakuruw ce
 ra.

15 Wagati min Sebestigi Ala ka masacew gben ka
 o janjan o kereyoro ra,
 a tun kera i ko bugun le tun be jigira Salimon ku-
 ru kan.

16 Ala ta kuruba, Basan kuru!
 Kuru kun caman, Basan kuru!

17 Ala ka kuru min panawoloma k'a ke a sigiyoro
 ye,
 mun koson o kuru pangboya be aw ra, aw kuru
 kun camanw?

Sigiya t'a ra, Matigi Ala bena o yoro le ke a
 sigiyoro ye wagati bee.

18 Ala ta sowotorow jateda ye waga camanba,
 waga caman sigiyoroma caman.
 Matigi be bo Sinayi kuru kan ka taga a ta yoro
 saninman kono.

19 I yelenna san fe,
 i ka jon dow mina ka taga ni olugu ye,
 i ka bonyaw mina mogow fe, hali mogow murutin-
 inw,
 janko ka o yoro ke ele Masa Ala ta sigiyoro ye.

20 Matigi baraka lon bee!
 Ale le be lo ni an kunko ye,
 ale Ala le ye an ta kisiri tigi ye. ††

21 Ale Ala le ye an kisibaga ye;
 Matigi Ala, an Matigi, ale le be mogow bosi ka bo
 saya boro.

22 Nka Ala bena a juguw kun ci;
 minw be hakekow ke, a bena olugu kunkolo
 siman ci.

23 Matigi ko: «Ne bena o lana ka bo fo Basan;
 ne bena o lana ka bo fo kogoji jukoro;
 24 janko aw ye aw senw ko aw juguw jori ra,
 aw ta wuruw fana nenw ye aw juguw jori do soro
 k'a nemu.»

25 E, Ala, mogow ka i ni i ta mogow ta sesorori
 tagama ye,

† O jenetuganiw tagamasiyenw be se ka ke Izirayelimogow
 juguw borofen minanin dow ye. †† Nin yoro ra a sebera hebu-
 rukan na ko: Sela.

ne ta Ala ka tagama min ke,
 ne ta Masace ka tagama min ke ka na don yoro
 saninman kono.

26 Donkirilabagaw tun be na fe, ka forifentigiw
 gban olugu ko;
 sungurudenw be o ce ra, olugu be longanw fora.

27 Aw ye baraka la Ala ye jamalajenyorow ra,
 aw ye baraka la Matigi Ala ye, aw minw buruju
 bora Izirayeli ra.

28 Mogow folow ye o bee ra fitini Boniyaminu ta
 mogow le ye;
 ale le ye o pamogow ye.
 O ko, Zuda ta kuntigiw ni o ta jamakuru,
 ani Zabolon ta kuntigiw, ani Nefitali ta kuntigiw.

29 I ta Ala k'a latige ko i baraka ye bonya.
 E, Ala, i ta sebagaya yira i n'a fo i tun derira k'a
 ke an ye cogo min na folofolo.

30 Ka i to i ta batosoba kono, Zeruzalemu dugu
 kunna,
 masaw bena na i fe ni bonyafenw ye.

31 Jirafen min be yaala bin na, songo ale ra,
 ani misitoranw ni siya werew ta misiden
 minw be na ni warigbew ye o boro, ka na o kin-
 biri gban;

kere ka di siya minw ye, olugu bee janjan.

32 Ciraden dow bena na ka bo Misiran,
 Etiyopikaw fana ka o boro korota, o be borira ka
 na Ala fe.

33 Dunuwa masayaw bee, aw ye donkiri la Ala ye,
 aw ye Alatandodankiriw la Matigi ye. †

34 A yelennin be sankolo le kan i ko so, sankolo
 min danna kabini folofolo;
 a be a kan bora, a be a kan barakaman korota.

35 Aw ye lo a ra k'a lon ko sebagaya ye Ala ta ye;
 a ta bonya be Izirayeli kan,
 a ta sebagaya ka sankolo fa.

36 E, Ala, i ye siranfenba le ye i ta yoro saninman-
 ba kono de!

Izirayeli ta Ala be sebagaya ni baraka di a ta
 mogow ma;
 Ala baraka!

Ala le be mogow kisi

69 Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la
 donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «Yirifiy-
 eren». Dawuda ta Zaburu.

2 E, Ala, ne kisi,
 sabu ji ka ne mina fo ne kan koro.

3 Ne be jigira jibogow jukoro, dan te min dunya ra,
 foyi te yi ka ne lalo;
 ne be jigira fo ji jukoroyoro ra,
 jiwoyo be tagara ni ne ye.

4 Ne kulera fo ka ne baraka ban,
 ne kan jara fo a be ne jeni;
 ne ka ne ta Ala mafle,
 fo ka na ne padenw sege fleri ra.

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

5 Mogo minw be ne koninya gbansan,
 olugu ka ca ka teme hali ne kunsigiw kan.
 Minw b'a fe ka ne halaki, olugu baraka ka bon
 kosebe;
 ne juguw be bagara ne ma le.
 Ne ma fen min sonya,
 o ko ne ye o seko jagboya ra!

6 E, Ala, ele ka ne ta hakirintanya lon,
 ne ta hakekow fana ma dogo i ma.
 7 Minw jigi be i kan, i kana a to olugu ye maroya
 ne koson,
 Matigi Fangatigi Ala.
 Minw be i ta jennogonya jinina, i kana a to olugu
 kun ye suuru ne koson,
 Izirayeli ta Ala.
 8 Sabu ele le koson mafiyenyari be ne kan,
 ele le koson ne kun suurura.
 9 Ne kera mogo were ye ne yere balemaw ce ra,
 ne kera siya were mogo ye ne balemaw ce ra,
 10 sabu i ta so ko hami be ne jenina ne jusukun na
 i n'a fo tsuma.
 I mafiyenyabagaw be mafiyenyarikuma minw fo i
 ma, o kumaw be ben ne le kan.
 11 Ni ne be kasi ka sun don,
 o be dogoyari le lase ne ma.
 12 Ni ne ka borofani don ne yere ra,
 o be ne togo le don o ta zanaw ra.
 13 Minw be sigi dugu donda ra, olugu be ne
 korofa,
 doraminbagaw be ne togo le don o ta donkiriw ra.

14 Nka ne koni, Matigi Ala, ne be ne ta daariri
 fora ele le ye;
 nin ye ke wagatijuman ye.
 E, Ala, ne jaabi i ta jumanya koson,
 i ye ne kisi ka kapa ni i ta kankelentigiya ye.
 15 Ne sama ka bo bogo ra, janko ne kana jigi tu-
 un,
 ne bosu ka bo ne koninyabagaw boro;
 ne sama ka bo ji jukoro,
 16 jiwoyo kana taga ni ne ye,
 jidunbaw kana ne datugu,
 saya dinga kana datugu ne da ra.

17 Ne jaabi, Matigi Ala, sabu i ta jumanya ka di;
 a ke i ta hinaba koson, i ye i ja munu ka ne fle.
 18 I kana i pada dogo i ta jon ma;
 i teliya ka ne jaabi sabu ne degunin lo.
 19 Gbara ne ra, i ye ne kisi;
 ne kunmabo ka bo ne juguw boro.
 20 O ka ne dogoya, ka ne lamaroya, ka ne kun su-
 uru cogo min na, i yere ka o lon;
 i ka ne juguw bee lon.
 21 O ta dogoyari ka ne jusu kasi
 fo ka ne bana;
 ne tun b'a miiri ko do bena makari ne ra, nka
 mogo si ma makari ne ra,
 ne tun ko jususaarobaga bena soro ne ra, nka
 mogo ma soro.
 22 O ka fagarifen ke ne ta domuni na,
 ka minnifen kumunin do ke ne ta minji ye †.

† Nin kuma fora Yesu ta ko ra (Matiyu 27.48; Marika 15.36)

23 Ala y'a to o ta domunibaw ye ke jan ye ka o mi-
 na,
 o ta hera ye ke jo ye ka o mina.
 24 O paw ye fin, o kana yeri ke tuun;
 o ko kurunin ye to tuma bee.
 25 I ta jusugban ye jigi o kan,
 i ta dimiba ye ben o kan.
 26 O ta sigiyorow ye ke yoro lakolonw ye,
 mogo si kana ke o ta bonw konu.
 27 Sabu ele ka kojugu ben mogo minw kan, o be
 wuri olugu le kama ka o toro;
 ele ka dimi ben mogo minw kan, o be to ka olugu
 ta segekow le lakari.
 28 O ta kojuguw bee jate,
 o kana i ta terenninya soro ka ye.
 29 O togo ye josi ka bo panamanya kitabu konu,
 o togo kana sebe ni mogo terenninw togow ye.
 30 Ne koni ye panibagato ye, ne segenin lo;
 Ala, ne kisi, ka i janto ne ra.
 31 Ne bena donkiri la ka Ala togo tando,
 ne bena a bonya ka baraka la a ye.
 32 O le ka di Matigi Ala ye ka teme misisaraka
 kan,
 ka teme misitoran ni a gbanw ni a sengbogorow
 bee kan.
 33 Ni mogo majigininw ka o ye, olugu bena nin-
 soniya.
 Aw Alapinibagaw, Ala ye sijan di aw ma!
 34 Sabu Matigi Ala be fagantanw lamem;
 o k'a ta mogo minw mina, a te jina olugu ko.
 35 Sankolo ni dugukolo bee y'a tando,
 ani kogoji ni a fenpanamanw bee;
 36 sabu Ala bena Siyon dugu kisi,
 ka Zuda duguw lo kokura.
 A ta mogow bena sigi o duguw konu tuun, k'a ke
 o ta ye;
 37 o yorow bena ke a ta jonw ta durujaw ta ye.
 A togo ka di minw ye, o yoro bena ke olugu le
 sigiyoro ye.

Ala le ye panibagato demebaga ye

(Hayan 2-6; Zaburu 40.14-18)

70 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zabu-
 ru. Hakirijigi donkiri.

2 E, Ala, na ne bosu,
 Matigi Ala, teliya ka na ne deme!
 3 Minw b'a fe ka ne nin bo,
 olugu le ye maroya, fo ka o kun suuru!
 Minw b'a fe kojugu ye ne soro,
 olugu le ye dogoyari soro, fo ka seko ni o ko ye.
 4 Minw be yereko ne ma ko: «Ha ha ha»,
 maroya ye olugu laseko ni o ko ye!
 5 Nka minw bee be ele yoropini,
 olugu ye ninsoniya ka pagari i koson!
 I ta kisiri ko ka di minw ye,
 olugu y'a fo tuma bee ko: «E, Ala ka bon!»
 6 Ne koni ye panibagato ye, ani fagantan.
 E, Ala, i teliya ka na ne deme!
 Ele le ye ne demebaga ye, ani ne kunmabobaga,
 Matigi Ala, i kana meen.

Ala le be baraka don a ta jonw na

71 E, Matigi Ala, ne be ne yere karifa ele le ma;
i kana a to ne ye maroya.
² Na ne deme, i ye ne bosi i ta terenninya koson!
I toro malɔ ka ne lamɛn, i ye ne kisi!
³ Ke ne ta barakatigi Ala ye, ani ne dogoyɔɔ;
ne be se ka taga dogo yɔɔ min na wagati bee.
I k'a latige ko i be ne kisi,
sabu ele le ye ne ta Ala barakaman ye, ani ne dogoyɔɔ.
⁴ E, ne ta Ala, ne bosi ka bo mogojugu boro,
ne bosi ka bo kojugukɛbaga ni mogɔ jusufariman boro;
⁵ Sabu ele le ye ne jigi ye, Dunupatigi Ala;
kabini ne denmisenman, ne jigi be i kan.
⁶ Kabini ne worora, ne ka ne yere karifa i ma,
sabu i ka ne mara kabini ne worolon;
ne ta tandori kun ye ele le ye wagati bee.
⁷ Ne kera kabakofen le ye mogɔ caman fe,
nka ele le ye ne karifayɔɔ barakaman ye.
⁸ I tɔgo tandori dorɔn le be ne da ra,
ne da be i ta bonya nɔɔɔroman lakari lon bee.
⁹ Ni korɔya nana se ne ma wagati min ma, i kana
i ko don ne ra;
ni ne baraka nana dese, i kana ban ne ra.
¹⁰ Sabu ne juguw be ne le korɔfɔra,
minw be ne dendenna, olugu ka janfa siri ne kama.
¹¹ O b'a fɔra ko: «Ala banna a ra;
an ye tugu a ko, k'a mina,
sabu mogɔ si te yi min b'a bosi!»
¹² E, Ala, i kana i yere mabo ne ra!
Ne ta Ala, i teliya ka na ne deme.
¹³ Minw be ne jarkira gbansan,
maroya ye olugu le halaki pewu!
Minw b'a fe ka kojugu ke ne ra,
olugu le ye lebu fo ka o kun suuru.
¹⁴ Ne koni jigi be ele kan wagati bee;
ne bena do le fara i tɔgo tandori kan tuun.
¹⁵ Ne da bena i ta terenninya ko lakari,
ka i ta kisiri ko lakari lon bee,
sabu i ta koɓumanw dan te se ka lon.
¹⁶ Ne bena taga ele Dunupatigi Ala ta setigiya ko
le fo,
ne bena ele kelen ta terenninya le lakari.
¹⁷ E, Ala, i ka ne karan kabini ne denmisenman;
fo ka na se bi ma fana, ne be i ta kabakow lakari-
ra.
¹⁸ O koson fo ka taga ne korɔ ka ne kunsigi gbe,
Ala, i kana i ko don ne ra,
janko ne ye i ta baraka ko fo ne ta durujaw ye,
ka i ta se bagaya ko lakari duruja nataw bee ye.
¹⁹ E, Ala, i ta terenninya bonya be se fo sankolo
ma.
E, Ala, ele min ka kabakobaw ke,

jon le be i ko ele?

²⁰ Ele min ka kojuguw lase an ma, ka an degu
kosebe,
ele le bena an laganfiya tuun;
i bena ne labo dugukolo jukoro, ka ne layelen san
fe.

²¹ Do fara ne ta bonya kan,
i ye ne jusu saaro kokura.

²² Ni o kera, Ala, ne fana bena i fo ka i walepu-
manlon ni goni ye,
i ta kankelentigiya koson.

Ne bena Alatandodankiriw la i ye ni kora ye,
Izirayeli ta Ala saninman!

²³ Ni ne nana ke i tando ye ni donkiriw ye,
ne da bena kule ci ka jagarikanw fo;
i ka ne nin min kunmabo, o fana bena i tando.

²⁴ Ne nenkun fana bena i ta terenninya ko lakari
wagati bee,
sabu minw tun b'a fe ka kojugu ke ne ra,
olugu maroyara, olugu kun suurura.

Ala ye si di masace ma

72 Sulemani ta Zaburu.

E, Ala, masace karan i ta kititigecogo ra,
i ta terenninya don masace dence jusukun na.

² Ni o kera, a bena i ta mogow ta kiti tige teren-
ninya kan,
ka i ta mogɔ janibagatow ta kiti tige ka kapa ni
can ye.

³ Kuruw bena hera lase mogow ma,
kongoriw fana bena hera lase mogow ma, teren-
ninya sababu ra.

⁴ A bena jamana janibagatow ta jo di o ma,
ka fagantandenw kisi,
ka o tɔɔrobagaw dondon ka o terege a sen korɔ.

⁵ Ni o kera, fo ka taga dunuɓa wuri, ni tere be bo,
ni karo be bo,
i nasiran bena ke mogow ra tuma bee.

⁶ Masace bena ke i ko sanji min be ben siman wu-
rito kan,

i ko sanji min be dugukolo son ji ra.

⁷ A ta masaya wagati ra, mogɔ terenninw bena
caya,
hera bena caya wagati bee fo ka taga dunuɓa
wuri.

⁸ A ta fanga bena ke dunuɓa bee kan;
k'a ta kogoji do ra ka taga a bla fo kogoji do were
ra,
k'a ta Efirati ba ra ka taga a bla fo dugukolo dan
na.

⁹ Kongokolon sigibagaw bena o kinbiri gban a
korɔ,

a juguw bena biri a korɔ fo ka buguri nemu.

¹⁰ Taxisisi ta masacew, ani kogoji kofejamanaw
masacew,

olugu bena na o borofenw nin a ra;

Saba jamana ta masacew, ani Seba mara ta
masacew bena na bonyafenw di a ma.

¹¹ Masacew bee bena o kinbiri gban a korɔ,

siyaw bæe bena baara ke a ye.
 12 Sabu fagantan minw be kasi k'a wele, a be olugu bosi,
 ani demebaga te janibagato minw na.
 13 A bena makari desebagato ni fagantanw na; a bena fagantanw nin kisi.
 14 A bena o nin kunmabo ka bo tɔɔrikebagaw ni mogo farimanw boro,
 sabu o nin ko ka gbelen a ma kosebe.
 15 Ala ye si di masace ma!
 Mogo ye na ni sanin ye ka bo Seba jamana ra ka na a di a ma!
 O ye Ala daari a ye tuma bæe,
 ka dugawu ke a ye lon o lon.
 16 Siman ye na jamana kono ka taga se fo kuruw san fe,
 siman tizanw ye to ka fifa i ko Liban yirisunw, mogo ye caya duguw kono i ko kongobinw.
 17 A togo ye fo tuma bæe;
 a togo kana tunu fo ka taga dununa wuri.
 Mogo bæe ye dugawu ke jagon ye ni a togo le ye;
 o bæe y'a fo ko Ala k'a ta na!
 18 Masa Ala, Izirayeli ta Ala, baraka!
 Ale kelen le be kabakow ke.
 19 Baraka ye la a togo nooroman kan wagati bæe!
 A ta nooro ye dununa yoro bæe fa!
 Amina! Amina!
 20 Nin ye Yese dence Dawuda ta daaririw laban ye.

Kitabu sabanan

(Zaburuw 73-89)

Alapasiranbari ta ko te laban

73 Asafu ta Zaburu.

Can lo, Ala ka ni Izirayeli ma;
 minw jusukun saninyanin lo, a ka ni olugu ma.
 2 O bæe n'a ta, a tun tora doonin, ne sen tun bena jenge ka sira bla,
 ne tun be jini ka talon ka ben;
 3 sabu yerebonyabagaw jangboya tun ka ne mi-na;
 ne tun b'a yera ko mogojuguw ta kow bæe be pana o boro.
 4 Ne k'a ye ko sege si te o kan fo ka taga o sa,
 o ka kene, o tonin lo tuma bæe.
 5 Sege min be se mogo tow ma, o jagon te se olugu ma;
 kojugu te o soro i ko adamaden tow.
 6 O koson o be yerebonya ke masirifen ye ka o don o kan na;
 jusukungbeleya ye o kannaderege ye.
 7 O torora fo o pada be manamana;
 miiriyajugu minw be o jusukun na, dan te o ra.
 8 O be o yere waso, ka mogo jaabi ni kuma-

juguw ye;
 o be kuma ka o yere fisaya tow ma, ka mogo mi-nako juguya.
 9 O da be kuma ka se fo Ala ma san fe,
 k'a soro o nenkun be cenri kera dugukolo kan.
 10 O koson Ala ta mogo be tugu o ko;
 mogo be la o ra, ka o ta kumaw bæe kunu i ko ji,
 11 ka to k'a fo ko: «Ala be se ka an ta kewalew lon cogo di?
 Lonniya juman le be Ala korotaninba fe?»
 12 Mogojuguw be ten le.
 O laganfiyanin lo tuma bæe, do le fana be fara o ta naforo kan.
 13 O tuma ne ka ne jusukun saninya gbansan le ke!
 Ne ka ne boro ko ka bo kojugu bæe ra gbansan le!
 14 Sabu lon bæe toro be ne le kan,
 sogoma o sogoma, korori be ne kan.
 15 Nka ni ne ko ne be kuma i n'a fo o mogo,
 o tuma ne bena Ala ta mogo janfa.
 16 Ayiwa, ne nana nin ko jate mina minke janko k'a faamu,
 nin ko ka ne sege.
 17 Ne nana taga don Ala ta yoro saninman kono minke,
 ne sorora ka mogojuguw ta labancogo ko faamu.
 18 Ala, can lo, i be o bla sira do kan, o be terende sira min kan,
 k'a to o ye ben ka halaki.
 19 E, a fe, cenri barara ka ben o kan yoronin kelen na!
 O bæe tununa, balahu ka o halaki ka ban pewu!
 20 Mogo be min ye siko ra, ni i kununa, o be tunu cogo min na,
 Matigi, i bena o mogo latunu o cogo le ra.
 21 O koson tuma min ne jusu tun cenna,
 tuma min nin ko tun digira ne ra kosebe,
 22 o wagati ra ne koni tun ye naloman le ye, ne tun ma foyi lon;
 ne tun be i na koro i ko beganw.
 23 O bæe n'a ta, ne be ni i ye tuma bæe,
 i ka ne kininboro mina.
 24 I be ne ladi ka sira yira ne ra,
 o ko, i bena ne ladon i ta nooro ra.
 25 Jon were le be ne fe sankolo ra ni ele te?
 Ni i be ni ne ye, ne te foyi were fe tuun dugukolo kan yan.
 26 Ne farisogo ni ne jusukun baraka be se ka ban,
 nka Ala le be baraka don ne jusukun na,
 ale le ye ne ninyoro ye wagati bæe.
 27 A fe, minw ka o yere mabo i ra, olugu bena ha-laki;
 minw ma ke kankelentigi ye i ta sira kan, i bena olugu bæe latunu.
 28 Ne koni, Ala ta jen le ka di ne ye;
 ne karifayoro ye Dunupatigi Ala le ye,
 janko ne ye a ta kobaw bæe lakari.

Ala yere le bena a juguw halaki

74 Asafu ta karan.

E, Ala mun koson i banna an na pewu?
Mun koson i ta dimi wurira i yere ta sagakuru kama i ko tasuma sisiman?

² I hakiri to i ta jama ra, i ka min panawoloma kabini folofolo k'a ke i ta ye;
i ka i yere ta mogow minw kunmabo, i hakiri to olugu ra,

Siyon kuru min tun ye i sigiyoro ye, i hakiri to o ra.

³ Taga a yoro cenninw fle;
an jugu ka fen bee cen i ta yoro saninman konso.

⁴ I kerebagaw ka perenkanba bo i ta yoro saninman konso,
o ka o yere ta darapow turu ka o ke i ta yoro tagamasiyen ye.

⁵ O be i ko mogow minw ka jende ta ka taga yiriw kama yiritu ra.

⁶ O ka tagamasiyenfenw bee cici ni jendew ni nagekurunw ye.

⁷ O ka tasuma don i ta yoro saninman na; i ta mogow tun be i togo wele bon min konso, o ka o ben dugu ma k'a lanogo.

⁸ O tun b'a fora o yere konso ko: «An bena o bee halaki ka ban pewu!»

O ka Ala ta mogow ta jamalajenyorow bee jeni jama mana konso.

⁹ An na te an ta tagamasiyenw si ra tuun,
Ala ta cira te yi tuun,
mogow si fana te an ce ra min be se ka nin kow laban lon.

¹⁰ E, Ala, an toorobagaw be mafiyenyari min lara an kan, o bena ban tuma juman sa?

Yala i juguw bena to ka i togo cen tuma bee tan wa?

¹¹ Ala, mun koson i ka i boro barakaman dogo?
I boro bo, i ye o halaki ka ban pewu!

¹² Ala le ye ne ta masace ye kabini folofolo;
ale le be mogow kisi dugukolo kan.

¹³ Ele Ala le ka kogoji cetige fla ye i ta sebayaya baraka ra;

i ka danfen barakamanw kunw ci ji ra.

¹⁴ Ele le ka jirasa belebele kunw ci,
k'a sogo di kongokolon danfenw ma, ko o y'a do-mu.

¹⁵ Ele le ka bununw ni kow dayele an ye;
ko minw ji tun be woyo tuma bee, i ka olugu jiw ja.

¹⁶ Tere ye ele ta ye, su fana ye i ta ye;
ele le ka karo ni tere dan.

¹⁷ Ele le ka dugukolo danw bee sigi,
ele le ka samiya ni teremana wagatiw latige.

¹⁸ Ala, i hakiri to a ra ko i juguw be ele Matigi Ala le mafiyenyara,

ko siya hakirintan do be i togo cenna.

¹⁹ I kana i ta tugani nin to kongowaraw boro,
i kana pina i ta mogow panibagatow nin ko pewu.

²⁰ I ka jennogonya min don ni o ye, i hakiri to o ra,
sabu jamana yoro dogoninw bee kera kojugukebagaw dogoyorow le ye.

²¹ I kana a to segebagatow maroyanin ye seko ka taga!

A to panibagatow ni fagantanw ye i togo tando.

²² E, Ala, i wuri ka i juguw kere ka i yere monebo!
Hakirintanw be mafiyenyari min lara i kan lon bee, i hakiri to o ra.

²³ I kana pina i juguw ta kumaw ko;
i kerebagaw be mankanba minw cira tuma bee, i kana pina o ko.

Ala le ye kititigebaga ye

75 Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la donkiri min lacogo ra, o togo ye ko «I kana a cen!» Asafu ta Zaburu. Donkiri.

² Ala, an be i fo ka i walepumanlon;
an be i fo ka i walepumanlon.
An be i togo bonya lakari;
mogow be i ta kabakobaw lakari.

³ Ne Ala ka wagati min latige, ni o sera,
ne yere le bena kiti tige can kan.

⁴ Ni dugukolo be yereyere ni a sigibagaw bee ye,
ne le b'a mina k'a lo yoro kelen na. †

⁵ Ne b'a fo yerebonyabagaw ye ko: «Aw kana aw yere bonya!»

Ne b'a fo mogowjuguw ye ko: «Aw kana aw yere korota!»

⁶ Aw kana aw kun korota san fe tan,
aw kana aw kun gbeleya ka dabayakumaw fo.»

⁷ Sabu bonya te bo terebonyanfan na,
a te bo terebenyanfan na,
a fana te bo kongokolon fan le fe.

⁸ Ala le be ko bee latige;
a be do majigi, ka do korota.

⁹ Sabu minan do le be Matigi Ala boro;
minnifen fariman do labenninkoruman be o minan konso, fo a be kanga.

A bena o do ke mogow kun.
Dunupa mogowjuguw bena a kami;
o bena a min fo ka taga se a buruburu ma.

¹⁰ Ne koni, ne bena nin lakari wagati bee;
ne bena donkiri la ka Yakuba ta Ala tando.

¹¹ A bena mogowjuguw gbanw bee karikari;
mogowpumanw kun le bena korota.

Ala le ye sesorobaga ye

76 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min be la ni goni ye. Asafu ta Zaburu. Alabatodonkiri.

² Ala togo lonnin lo Zuda mara ra kosebe;
a togo ka bon Izirayeli mara ra.

³ A ta so be Salemu,
Siyon ye a sigiyoro ye.

⁴ A k'a juguw ta bipe tasumamanw karikari o yoro le ra,

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ani o ta negebennanw ni o ta kerekemuruw ni o ta kerekeminanw bæ. †

5 Ala, i ta nooro ni i ta bonya temena kurubaw ta kan,
kuru minw danna kabini folofolo.

6 Ala ka kerekece jusufariw borofenw bæ mina o ra;
o lara sunogo ra, o tena kunu tuun.
Kerekecefariw si ma se ka o boro korota ka ko ke tuun.

7 Yakuba ta Ala, i songora o ra minke,
soboribaga o, so yere o, o bæ benna ka kirin.

8 Ele Ala ye siranyafenba le ye!
Ni i ta dimi wurira, jon le be se ka lo i na?

9 I tora sankolo ra ka kiti tige;
dunupamogow siranna, o bæ jera;

10 sabu Ala ka kiti tige,
ka dunupa janibagatow bæ kisi. ††

11 Ala, hali adamaden diminin be ele bonya jag-boya ra;
i be adamaden ta dimi ke masirifen le ye ka o don i yere ra.

12 Aw ye dajuru ta Matigi Ala, aw ta Ala fe, k'a dafa;
siya minw bæ yoro ka surun,
olugu bæ ye na o borofenw di jatigebaga Ala ma.
13 Ale le be kuntigiw ta yerebonya bo o ra,
a be siranyaba bla dugukolo masacew ra.

Ala be mogow taroninw jusu saaro

77 Donkirilabagaw kuntigi, Yedutun. Asafu ta Zaburu.

2 Ne be ne kan bo Ala ma, ka kule;
ne be ne kan bo Ala ma, janko a ye ne lamén.
3 Wagati min ne tun degura, ne ka Matigi Ala ta jengogonya jini.

Su fe ne ka ne boro korota ka meen, hali ne ma sege;

ne ma son mogow si ye ne jusu saaro.
4 Ni ne hakiri jigira Ala ra, ne be to ka nuna;
ni ne miirira a ma, ne jusu be kasi. †

5 Ala, i ka ne bari sunogo bæ ra,
ne hakiri jagamina, hali ne te se ka kuma tuun.

6 Ne be to ka miiri lon temeninw ta kow ra,
ani sanjan temeninw ta kow.

7 Ne tun be to ka donkiri minw la su fe, ne hakiri be jigi o ra,

ne be o kow miiri ne jusu ra,
ne be ne yere jininka ko:

8 «Yala Matigi banna ne ra pewu le wa?
Yala a tena son ne ra tuun fiyewu le wa?»

9 Yala a ta numanya banna le wa?
Yala kuma si t'a fe k'a fo an ye tuun le wa?

10 Yala Ala jinana a ta makari ko le wa?
Yala a dimina ko a te hina tuun le wa?» ††

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. † Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yoro ra a sebera heburukan na

11 Ne ko: «Ne ta tooro sababu ye ko Ala korotaninba boro barakaman te a cogokoro ra tuun.»

12 Ayiwa, ne bena ne hakiri to Matigi Ala ta kobaw ra;
ne bena ne hakiri jigi i ta kabakobaw ra, i ka minw ke folofolo.

13 Ne bena i ta kokeninw bæ jate mina,
ne bena miiri i ta kobaw ra.

14 Ala, i ta siraw saninyanin lo;
ala juman wewe le ka bon i ko ele Ala?

15 Ele Ala le be kabakow ke.
I ka i ta sebagaya yira siyaw ra.

16 I ta sebagaya baraka ra, i ka i ta mogow kun-mabo,
minw ye Yakuba ni Yusufu ta mogow ye. †

17 E, Ala, kogoji ka i ye!
Kogoji ka i ye minke, a lamagara,
jidunbaw yuguyugura.

18 Sanji caman jigira ka bo sankabaw ra;
san finna ka sankurukan bo,
i ka i ta bipew bon ka taga fan bæ ra.

19 I ta sanperenkan bora sanfjoba ce ma,
sanmanamanaw ka dunupa yoro bæ ke yeelen ye;
dugukolo lamagara, ka yereyere.

20 I ka i ta sira bo kogoji ce ma,
i ka i temeyoro bo jiba ce ma;
nka i sennu ma ye.

21 I blara i ta mogow na ka taga ni o ye i ko sagakuru;
i ka Musa ni Haruna le bla o na.

Ala ta mogow kera kopumanlonbariw ye

78 Asafu ta karan.

Ne ta mogow, aw ye aw toro malo ne ta karan na,
aw ye aw toro sigi ka ne darakuma lamén.

2 Ne bena ne da yele ka talenw le fo,
ne bena gundokoro dow le lakari aw ye.

3 An ka min men, ani an ka min lon,
an bemaw ka min lakari an ye,

4 anw tena o dogo o denw na,
an bena o fo duruja nataw ye;
an bena Matigi Ala ta bonya ni a ta sebagaya ko fo o ye,
ani a ka kabako minw ke.

5 Ala tun ka ci dow fo Yakuba ta mogow ye,
a tun ka sariya di Izirayelimogow ma;

a k'a fo an bemaw ye
ko o ye o denw karan o ra,

6 janko duruja nataw,
den minw bena woro ko fe,

olugu fana ye o lon,
ka a lakari o yere ta denw ye.

7 Ni o kera, o bena o boromala Ala ma,
o tena jina Ala ta kokeninw ko;
o bena a ta kumaw lamén k'a sira tagama.

ko: Sela. †† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁸ O tēna kē o bēmaw bōrōgōnko ye,
ka kē mōgō kanminabariw, ani mōgō murutininw
ye,
minw jusukun tun ma teren Ala ye,
ani minw ta miiriyaw tun ma to Ala kan.

⁹ Efrayimu ta mōgōw borira ka kalan to o boro;
o borira kerekelon na.

¹⁰ O ma Ala ta jēnōgōnya sira tagama,
o banna ka a ta sariya sira tagama.

¹¹ O pinana Ala ta kobaw kō;
a tun ka kabakoba minw kē o jana, o pinana o
kō.

¹² A tun ka kabakow kē o bēmaw ja na,
Misiran jamana ra, Sohan mara ra.

¹³ A tun ka kōgōji cētige fla ye ka o latēme a cē
ma,

ka ji mina k'a lō i ko kogo.

¹⁴ Tere fē a tun bē sankaba jamijan dō bla o ja,
ka sira yira o ra,

su bēe a tun bē tasumamana dō bla o ja fana.

¹⁵ A ka fara dōw daye kōngokolon kōnō,
ka ji camanba di o ma, o k'a min.

¹⁶ A ka ji seri ka bō fara ra,
k'a woyo i ko baji.

¹⁷ Nka o belen ka dō fara o ta jurumunw kan ka
Ala hake ta;

o murutira Ala kōrōtaninba ma kōngokolon kōnō.

¹⁸ O k'a lawuri a kama ko o bē Ala kōrōbō;
o ka domuni daari a fē nege dōrōn kōsōn.

¹⁹ O ka kumajuguw fō Ala ma, ko:
«Yala can ra, Ala bē se ka domuni di an ma kōn-
gokolon kōnō yan wa?»

²⁰ A kōni ka fara gbasi, ji serira ka bō,
fō ka woyo caman.

Nka yala can ra, a bē se ka domuni fana di,
walama ka sogo di a ta mōgōw ma wa?»

²¹ Ayiwa, Matigi Ala ka o mēn, a jusu bōra o kōrō;
a ka tasuma mana Yakuba ta mōgōw kama,
a ta dimi wurira Izirayeli kama;

²² sabu o tun ma la Ala ra,
o tun ma o jigi la a kan, ko a bē se ka olugu kisi.

²³ O bēe n'a ta, a kumana sankabaw fē san fē,
a ka sankolo daye.

²⁴ A ka mane* lajigi i ko sanji, k'a di o ma o k'a
domu;

a ka sankolo ta domuni di o ma.

²⁵ O bēe ka Ala ta danfēn barakamanw ta domuni
le kē;

a ka domuni caman di o ma, o ka o domu fō ka fa.

²⁶ O kō, a ka terebōyanfan fōjō fiye san fē,
ka woroduguyanfan fōjō lana a ta sebagaya
baraka ra.

²⁷ A ka sogo lajigi o kan caman i ko buguri,
a ka kōnōw lajigi caman i ko kōgōjida kenken,

²⁸ ka na o bōn o sigiyōrōw ra,
ka o ta sow lamini.

²⁹ O k'a domu ka fa kōsēbē;
fēn min nege tun bē o ra, a ka o di o ma.

³⁰ Nka hali bi, o belen tun ma wasa;
ka domuni to o da kōnō,

³¹ Ala ta dimi wurira o kama.

A ka o bēe ra cē barakamanw faga,
a ka Izirayeli kanbelenw ben dugu ma.

³² Nka o bēe n'a ta, o ka jurumun kē tuun,
o ma la a ta kabakow ra.

³³ O kōsōn a ka o ta dunūpalatigē kē gbansan ye,
ka o si laban jatigē ra.

³⁴ Nka ni Ala tun ka dōw halaki, o wagati le ra,
tōw tun bē a ta jēnōgōnya jini,
o tun bē nimisa ka Ala ta jēnōgōnya jini.

³⁵ O tuma ra o hakiri tun bē jigi a ra ko Ala le ye
olugu ta barakatigi Ala ye,
ko Ala kōrōtaninba le ye o kunmabōbaga ye.

³⁶ Nka o tun bē o bēe kē ka Ala janfa ni o da ye le,
o tun bē faninyaw le fō Ala ye ni o nēnkunw ye.

³⁷ O jusukun tun ma teren Ala ye,
o tun tē to Ala ta jēnōgōnya kan.

³⁸ K'a sōrō Ala bē hina,
o kōsōn a tun bē o ta terenbariyakow yafa o ma,
a tun tē o halaki.

Wagati caman, a k'a ta dimi mala,
a ma sōn k'a ta jusugban bēe ben o kan.

³⁹ A b'a hakiri to o ra, ko adamadenw lo,
ko o bē i ko fōjō min bē tēme, ni a tē sekō tuun.

⁴⁰ O murutira a kama tuma caman kōngokolon
kōnō;

o k'a jusu kasi kōngō kōnō tuma caman.

⁴¹ Tuma bēe o tun bē Ala dakōrōbō,
tuma bēe o tun bē Izirayeli ta Ala saninman le
dōgōya.

⁴² O hakiri ma to Ala ta sebagaya ra;
lon min na a tun ka o bōsi ka bō o juguw boro,

⁴³ ani a k'a ta tagamasiyen kabakomanw yira
Misiran jamana ra cogo min na,
ani a ka kabako minw kē Sohan mara ra, o hakiri
ma to o ra.

⁴⁴ A ka Misirankaw ta bajiw yelemā ka o kē jori
ye,
o ma se k'a ji min tuun.

⁴⁵ A ka limōgōjuguw caman lana o kama, ka na o
kin,

ka tōrisenjanw lana o kama ka na o tōrō.

⁴⁶ A ka o ta simanw labla tōnwulenninw ye,
ka o ta sēne sege tōnō di jōdomutōnw ma.

⁴⁷ A k'a to sanberē ka o ta rēzenforow cēn,
k'a to nēne ka o ta torosunw faga.

⁴⁸ A k'a to sanberē ka o ta bēganw halaki,
sanperēn ka o ta misiw ni o ta sagaw ni o ta baw
halaki.

⁴⁹ A k'a ta dimiba ben o kan,
ani a ta jusugban ni a ta fariya, fō ka o degu;
a ka cēnrikemēlēkē camanba ci o kama.

⁵⁰ Foyi ma a ta dimi bari tuun;

a ma sōn ka o bōsi saya ma,
nka a ka banajuguw ben o kan.

⁵¹ A ka Misirankaw den fōlow bēe faga,
Kamu ta durujaw ta den fōlow, minw ye o ta
baraka nō fōlo ye.

⁵² O kō, a k'a ta mōgōw labō i ko sagakuru;
a ka o gbēngbēn kōngokolon kōnō i ko sagagbēn-

baga.

⁵³ A blara o ja, k'a janto o ra, foyi ma o lasiran;
kogoji ka o juguw le datugu.

⁵⁴ A tagara ni o ye fo a ta jamana saninman don-
da ra,
ka taga se fo kuru kan, a yere boro barakaman ka
kuru min mina.

⁵⁵ A ka siya dow gben ka bo o ja,
ka o siyaw ta jamana tarantaran k'a di
Izirayelimogow ma k'a ke o ta ye;
a ka Izirayeli ta mogow sigi o siyaw ta sow kono.

⁵⁶ Nka o bee n'a ta, o ka Ala korotaninba korobo,
o murutira a ma, o ma a ta ciw ke.

⁵⁷ O ka o yere mabo Ala ra ka ke janfamogow ye i
ko o bemaw;

kalan min man ni o bipe be jenge ka sira bla cogo
min na, o kera ten le.

⁵⁸ O ka o ta sonnikeyorow caya kongoriw kan k'a
ke fo Ala dimina o korow;
o ka Ala ni batofen werew jen ka o bato, k'a jusu
bo.

⁵⁹ Ayiwa, Ala k'a ye ten minke, a jusu bora
kosebe,

a banna Izirayeli ra pewu!

⁶⁰ A sigiyoro min tun be Silo, a banna o yoro ra,
o yoro min tun ye a sigiyoro ye adamadenw ce ra.

⁶¹ A ta jennogonya kesu* min ye a ta baraka taga-
masiyen ye, a k'a to o ka o ta;
a k'a ta noro labla a juguw boro.

⁶² A k'a to o k'a ta mogow faga ni kerekemuru ye;
sabu a jusu gbanna a yere ta mogow korow.

⁶³ Tasuma ka o ta kanbelenw jeni;
donkiri ma se ka la o ta sungurudenw ye †.

⁶⁴ O ka o ta sarakalasebagaw faga ni kerekemuru
ye,

hali o ta firiyamusow ma se ka o su kasi.

⁶⁵ Nka o bee ko, Matigi wurira i ko mogow min ku-
nuna sunogow ra,

i ko duven ka kerekere min mina k'a fariya!

⁶⁶ A k'a juguw gben ka o lasegi ni o ko ye,
a ka o lebu, dan te lebu min na.

⁶⁷ Nka a banna Yusufu ta somogow ra;
a ma jabo Efirayimu †† ta mogow fe tuun.

⁶⁸ A ka Zuda ta mogow le panawoloma;
Siyon kuru ‡ ko le diyara a ye.

⁶⁹ A k'a ta yoro saninman lo k'a korota san fe,
k'a ju sigi i ko dugukolo; a te bo a no ra tuun
fiyewu.

⁷⁰ A ka Dawuda le mina ka bo a ta sagabonw
korow,

k'a panawoloma k'a ke a ta baarden ye.

⁷¹ A k'a mina ka bo saga denbatigiw korow,
janko a ye na a janto ale ta mogow ra, minw ye
Yakuba ta mogow ye,

k'a janto Izirayelimogow ra, minw ye ale yere ta
mogow ye.

⁷² Dawuda k'a janto o ra ni jusukun gbenin ye,

† O donkiriw tun bena ke o ta kɔnɔdonkiriw ye. †† Efiray-
imu tun ye Yusufu dence do ye. ‡ Siyon kuru ye Zeruzalemu
ye, Zuda mara ra.

a ka o korosi ni hakiri ye.

Ala bena Zeruzalemu kisi

79 Asafu ta Zaburu.

E, Ala, siya werew nana don i ta jamana ra,
o ka i ta batoso saninman lanogow;
o ka Zeruzalemu dugu ci k'a ke tomo le ye.

² O ka i ta baardenw faga,
ka o suw di konow ma, ka o ke o ta baro ye.
O ka i pasiranbagaw sogo di waraw ma,

³ ka o jori woyo i ko ji,
ka Zeruzalemu lamini;
hali mogow ma sorow ka o su don.

⁴ An kera dogoyarifen le ye an siginogonw fe;
siya minw ka an lamini, olugu be an logobo, ka
yereko an ma.

⁵ E, Matigi Ala, i ta dimi bena mala tuma juman
le sa?

An ka ala were minw bato, o dimi min be i ra, o
tasuma bena faga tuma juman le sa?

⁶ I ta jusugban ben siya werew kan, minw te i lon
o ta Ala ye,

ani jamana werew kan, jamana minw te i togo ba-
to;

⁷ sabu o ka Yakuba ta mogow domu,
o ka o sigiyoro cen k'a ke yoro lakolon ye.

⁸ I kana i hakiri to an ta terenbariyako temeninw
na tuun;

a to i ta hina ye na joona ka na jigi an kan,
sabu an baraka desera kosebe.

⁹ An deme, an ta kisiri tigi Ala,
i togo bonya baraka ra;

an bosi, ka an ta jurumunw kafari
i togo koson.

¹⁰ Mun na i b'a to siya tow b'a fo an ma ko:
«O ta Ala be min le?»

O ka i ta baarden minw faga ka o jori woyo,
olugu dimibo,

k'a to an yere ja y'a ye, siyaw fana y'a lon.

¹¹ I toro malo ka kasodenw nunakan lamen;
minw blara fagari kama, olugu bosi i ta seba-
gayaba baraka ra.

¹² Matigi, an siginogonw ka i mafiyenya ni
mafiyenyari minw ye,

o jogon bonogonko wolonfla kosegi o ma,
¹³ Ni o kera, an minw ye i ta mogow ye, i ta
sagakuru,

anw bena i fo ka i walepumanlon tuma bee;
an bena i ta bonya lakari wagati bee, ani tuma
bee.

Ala le ye Izirayeli marabaga ye

80 Donkirilabagaw kuntigi. Nin donkiri be la
donkiri min lacogo ra, o togo ye ko
«Jennogonya yirifyeren». Asafu ta Zaburu.

² E, Izirayeli korosibaga, i toro malo!

Ele min be i janto Yusufu ta mogow ra i ko i ta
sagakuru, i toro malo!

Ele min siginin be masaya ra seruben melekew*

Ɔe ra, i ta nɔɔɔ manamana

³ Efrayimu ni Boniyaminu ni Manase ta mɔgɔw ja kɔɔ.

I ta baraka yira, i ye na ka na an kisi.

⁴ E, Ala, an lasekɔ ka na i fe tuun!

Sabari ka an fle ni numanya ye, janko an ye kisi.

⁵ E, Matigi Ala, Fangatigi, i jusu bena suma tuma juman,

ka sɔn ka i ta mɔgɔw ta daariri lamɛn sa?

⁶ I ka o ta domuni ke o yere naji le ye;

i ka naji fa minan kɔnɔ fɔ sɔnaga saba ka o ke o minji ye.

⁷ An siginɔgɔnw be nɔgɔn kere an ta jamana le no fe,

fɔ an juguw be an lɔgɔbɔ.

⁸ E, Fangatigi, an lasekɔ ka na i fe tuun!

Sabari ka an fle ni numanya ye, janko an ye kisi!

⁹ Ala, i tun ka rezensun dɔ bɔn Misiran jamana ra ka na ni a ye;

i ka siya tɔw gben, ka o rezensun turu olugu ta jamana ra.

¹⁰ I k'a jukɔɔyɔɔ labɛn ka ja;

a ka liliw don dugukolo ra fɔ ka jamana beɛ fa.

¹¹ A suma tun ka kuruw beɛ datugu;

a yiriborow tun kera i ko sediriyiribaw yiriborow.

¹² A yiriborow janyara ka se fɔ kogɔji ma,

ka woyɔ ka se fɔ Efirati ba ma.

¹³ Ayiwa, mun na i nana a laminikogow ben, k'a to temɛbagaw beɛ ye ke a denw tigetige ye?

¹⁴ Kongolɛw be don a ra k'a cɛn;

kongosogow k'a ke o ta domuni ye.

¹⁵ E, Fangatigi, sabari, i ye kɔsegi ka na an fe;

ka i to sankolo ra ka i ja majigi ka an fle,

ka i hakiri to nin rezensun na,

¹⁶ i boro barakaman ka yiri min turu,

i yere ka baraka don o den min na k'a ke i yere ta ye.

¹⁷ Tasma ka i ta rezensun jeni, mɔgɔw k'a tigetige!

I dimina ka i ta mɔgɔw jaraki, ka o beɛ halaki.

¹⁸ I janto i ta mɔgɔ panawolomanin na,

i yere ka baraka don mɔgɔ min na, k'a ke i ta ye.

¹⁹ Ni o kera, an tena an yere mabɔ i ra tuun

fiyewu!

Barakakura don an na, janko an ye i tɔgɔ wele ka i bato.

²⁰ E, Matigi Ala, Fangatigi, an lasekɔ ka na i fe tuun!

Sabari ka an fle ni numanya ye, janko an ye kisi.

Mɔgɔw ka kan ka Ala lamɛn

81 Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dɔnkiri min be la ni Gatikaw ta gɔni ye. Asafu ta Zaburu.

² Aw ye dɔnkiri la Ala ye ka jagari, sabu ale le ye an ta baraka sɔɔyɔɔ ye.

Aw ye aw kan kɔɔta ka pɛren ka Yakuba ta Ala tando!

³ Aw ye Alatandodɔnkiriw damina, aw ye longan fɔ!

Aw ye kora kandimanw fana fɔ, ani gɔniw!

⁴ Aw ye buru fiye karokura panagbe † ra, ni karo sera a cɛmance ra, aw y'a fiye tuun, an ta panagbelon na;

⁵ sabu nin ye Ala ta cɛfonin le ye k'a di Izirayeli ma,

nin ye Yakuba ta Ala ta kolatigenin le ye.

⁶ Ala tun ka o ciw le fɔ Yusufu ta mɔgɔw ye, wagati min a tun tagara Misiran jamana kama.

Ne ka kan dɔ mɛn ne ma min lon:

⁷ «Ne ka doni ta ka bɔ o kamankunw kan, o borow ka segi gbirimanw bla.

⁸ Aw tun degura wagati min na, aw ka ne wele, ne ka aw bɔsi,

ne dogonin tora sanpɛren cɛ ma ka aw jaabi; ne ka aw kɔɔbɔ Meriba ta ji yɔɔ ra. ††

⁹ Ne ta mɔgɔw, aw ye ne lamɛn, ne bena aw lasomi.

E, Izirayeli, ni a kera ko ele tun be sɔn ka ne lamɛn sa!

¹⁰ Aw kana a to ala wɛre ye sɔɔ aw cɛ ra, aw kana aw kinbiri gban siya wɛre ta ala kɔɔ ka a bato.

¹¹ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala,

min ka aw labɔ Misiran jamana ra;

aw ye aw da yeɛ kɔsebe, ne bena a fa.

¹² «Nka ne ta mɔgɔw ma ne kan lamɛn, Izirayeli banna ne ra.

¹³ O kɔsɔn ne ka o to ni o yere jusukun ta miiriw ye,

k'a to o ka o yere sagonansiraw ta.

¹⁴ «E, ni ne ta mɔgɔw tun be sɔn ka ne lamɛn, ni Izirayeli tun be sɔn ka tagama ne ta sira kan!

¹⁵ Ne tun bena o juguw majigi o ye yɔɔnin kelen na,

ne tun bena wuri o kerebagaw kama.

¹⁶ Minw be Matigi Ala kɔninya olugu tun bena o kinbiri gban o kɔɔ;

Izirayeli tun bena ke hera le ra wagati beɛ.

¹⁷ Ala tun bena o baro ni alikama* beɛ ra pumanman le ye,

ka kongokɔnɔli bɔ fara ra k'a di o ma o y'a domu fɔ ka o wasa.»

Ala be kiti tige can kan

82 Asafu ta Zaburu.

Ala be a ta kititigejama cɛ ra,

a be kiti tige ala tɔw cɛ ra.

² «Aw be kiti minw tige terenbariya kan, ka jo di mɔgɔjuguw ma, aw bena o ko dabla tuma juman? †

³ Aw ye dɛsɛbagatɔw, ani feritaw ta jo di o ma,

† Karokura panagbe tun ye Yahudiyaw ta panagbe dɔ ye (Jateri 28.11-15; Amosi 8.5)

Sarakalasebagaw 23.33-43; Jateri 29.12-39 †† Nin yɔɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

‡ Nin yɔɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

aw ye janibagatow, ani fagantanw ta kiti tige ni terenninya ye.

⁴ Aw ye dɛsɛbagatow ni fagantanw kisi, aw ye o bosi ka bɔ mɔgɔjuguw boro.

⁵ «O tɛ foyi lɔn, o tɛ foyi faamu, o bɛ tagama dibi le ra; sabu dunuɓa kɔnɔ, terenninya jusiginanw bɛɛ jengera ka bɔ o nɔ ra.

⁶ Ne tun k'a fɔ aw ma ko aw ye alaw ye, ko aw bɛɛ ye Ala kɔrɔtaninba dencɛw le ye.

⁷ Nka aw fana bɛna sa i ko adamadenw, aw bɛna ben i ko dunuɓa kuntigi tow.»

⁸ E, Ala, i wuri ka dunuɓa ta kiti tige, sabu siyaw bɛɛ ye ele ta le ye!

Izirayelimogow ka Ala daari o juguw kama

83 Donkiri. Asafu ta Zaburu.

² E, Ala, i kana je, i kana to ni i ma foyi kɛ, i kana to nasuma ra, Ala!

³ Sabu a flɛ, i juguw bɛ mankan cira, i koninyabagaw bɛ o yɛrɛ kɔrɔtara.

⁴ O bɛ dabarijuguw sirira i ta mɔgɔw kama, ka janfa siri i ta mɔgɔw kama, minw ko ka gbelen i ma.

⁵ O b'a fɔ mɔgɔn ye ko: «Aw ye na, an ye o ta siya tunu pewu, janko mɔgɔ si hakiri kana to Izirayeli togo ra tun.»

⁶ O bɛɛ le benna ni miiriya kelen ye ka janfa siri; o ka jɛnɔgɔnya don ni mɔgɔn ye ele kama.

⁷ Edomu ta mɔgɔw, ani Sumayila ta mɔgɔw, Mohabukaw, ani Hagarikaw,

⁸ Gebali, ani Amɔn, ani Amaleki ta mɔgɔw, ani Filisikaw, ani Tiri dugumogow.

⁹ Asirikaw fana farara o kan; olugu fana bɛ Lutu ta mɔgɔw demɛna. †

¹⁰ Ala, o kɛ i n'a fɔ i ka Madiyankaw kɛ cogo min na, i n'a fɔ i ka Sisera, ani Yabɛn kɛ cogo min na Kison kɔda ra.

¹¹ I tun ka olugu halaki Eni Dɔri, ka o suw kɛ mɔgɔ ye dugukolo kan.

¹² O ta kuntigiw kɛ i n'a fɔ i ka Orebu ni Zebu kɛ cogo min na, ka o ta namogow kɛ i ko Zeba ni Salimuna.

¹³ Olugu minw tun k'a fɔ ko: «An ye Ala ta yɔrɔ ta k'a kɛ an yɛrɛ ta ye!»

¹⁴ E, ne ta Ala, o kɛ i ko folonkonto ta gbangban, o ye kɛ i ko fɔnɔ bɛ binjalan min ta.

¹⁵ Tasuma bɛ tu jeni cogo min na, tasumamana bɛ kuruw jeni cogo min na,

¹⁶ i ta sanfɔnɔ kɛ ka o gben ten; o jatige ni i ta sanfɔnɔba ye.

¹⁷ Maroyaba bla o ra, Matigi Ala, janko o ye i ta jɛnɔgɔnya nini.

¹⁸ Maroya ni jatige ye o mina wagati bɛɛ,

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

o kun suurunin ye halaki.

¹⁹ O y'a lɔn ko ele le togo ye ko Matigi Ala, ko ele kelenpe le ye Ala kɔrɔtaninba ye dunuɓa bɛɛ kunna.

Ala ta yɔrɔ saninman ko ka di a ta mɔgɔw ye

84 Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min bɛ la ni Gatikaw ta goni ye. Kore dencɛw ta Zaburu.

² E, Fangatigi Ala, i ta so ko ka di ne ye dɛ!

³ Matigi Ala ta batoso lukenew janafin ka ne sɔrɔ fɔ ka ne baraka ban; ne jusukun ni ne farikolo bɛɛ bɛ nagarikanba bɔ Ala panaman kosɔn.

⁴ Hali cɔrɔninw bɛ so sɔrɔ, hali naganaganinw bɛ o ta naga layɔrɔ sɔrɔ, o bɛ se ka o denw bla yɔrɔ min na; o yɔrɔ ye ele ta sarakabɔnan kerɛfɛyɔrɔw le ye, Fangatigi Ala,

ne ta masa, ani ne ta Ala.

⁵ Minw bɛ sigi i ta so kɔnɔ, olugu ta pana! O bɛ to ka i tando wagati bɛɛ. ††

⁶ Ele ye mɔgɔ minw ta baraka sɔrɔyɔrɔ ye, olugu ta pana; i ta so sira tagama ka di minw ye, olugu ta pana.

⁷ Hali ni o bɛ Baka ta dingakɔnɔyɔrɔ † cetige, o yɔrɔ bɛ kɛ bununjiyɔrɔ ye o fɛ; teremasanji dɔ fana bɛna baraka di o yɔrɔ ma.

⁸ O tagatɔ, dɔ le bɛ to ka fara o baraka kan ka taga, fɔ ka taga se Ala ɓa kɔrɔ Siyɔn.

⁹ Matigi Ala, Fangatigi, ne ta daariri lamɛn, i toro malɔ, Yakuba ta Ala! ††

¹⁰ E, Ala, ele min ye an ta tangabaga ye, an flɛ, i janto i yɛrɛ ta mɔgɔ panawolomaninw na.

¹¹ Ka tere kelen dama kɛ i ta so lu kɔnɔ, o ka fisa ni tere waga kelen ye yɔrɔ wɛrɛ. Ne ye lɔ ne ta Ala ta so donda ra dɔrɔn, o ka fisa sani ne ye taga to mɔgɔjuguw ta bon kɔnɔ.

¹² Sabu Masa Ala bɛ i ko tere, a bɛ mɔgɔ tanga. Matigi Ala bɛ makari ni bonya lase mɔgɔ ma; minw bɛ tagama ni jusukun gbenin ye, a tɛ ban ka kopuman kɛ olugu ye.

¹³ E, Fangatigi Ala, mɔgɔ min b'a yɛrɛ karifa i ma, o tigi ta pana!

Ala le bɛ kopuman kɛ a ta mɔgɔw ye

85 Donkirilabagaw kuntigi. Kore dencɛw ta Zaburu.

² E, Matigi Ala, i ka kopuman kɛ i ta jamana ye; i ka Yakuba ta mɔgɔw ta bonya laseko o ma tuun.

†† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. † Baka ta dingakɔnɔyɔrɔ ye yɔrɔjalan dɔ ye, min tagama ka gbelen kosebɛ. †† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

³ I ka i ta mɔgɔw ta terenbariya ta ka bɔ o kunna, i ka o ta jurumunw bɛɛ datugu. †

⁴ I ka i ta jusugban bɛɛ dabra, i ka i ta dimiba ban.

⁵ E, an ta kisiri tigi Ala, seko an fɛ tuun!
Dimi min bɛ i jusu ra an kama, a to o ye ban!

⁶ Yala i bɛna dimi an kɔrɔ wagati bɛɛ le wa?
Yala i diminin bɛna to wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ le wa?

⁷ Ele yɛrɛ le tɛna na seko ka na barakakura don an na tuun,
janko i ta mɔgɔw ye ninsɔndiya i ta jɛnɔgɔnya ra wa?

⁸ E, Matigi Ala, i ta kɔpumanw kɛ an ye, ka an kisi.

⁹ Ala bɛ min fora, Matigi Ala bɛ min fora, a to ne ye o lamɛn;
sabu a bɛ herakuma le fora a ta mɔgɔw ye, minw ye a pasiranbagaw ye;
nka o kana na seko o ta hakirintanyakow ra tuun dɛ!

¹⁰ Can lo, a ta kisiri ka surun a pasiranbagaw ra; a bɛ o kɛ janko a ta bonya ye to an ta jamana kan.

¹¹ Numanya ni kankelentigiya ka ɔgɔn bɛn, terenninya ni hera ka o boro mini ɔgɔn ma.

¹² Kankelentigiya bɛ falɛn ka bɔ dugukolo ra, terenninya bɛ jigi ka bɔ sankolo ra.

¹³ Matigi Ala yɛrɛ bɛna kɔpuman kɛ an ye, an ta dugukolo simanw bɛna na.

¹⁴ Terenninya le bɛna bla a na fɛ, k'a tɛmesira labɛn a ye.

Ala le ye dɛmɛbaga ye

86 Dawuda ta Aladaari.

Matigi Ala, i toro malɔ, ka ne jaabi, sabu ne ye panibagato ye, ani fagantan.

² Ne nin mara, sabu ne ye i pasiranbaga le ye. Ele le ye ne ta Ala ye;

i ta jɔncɛ kisi, sabu a jigi bɛ ele le kan.

³ Makari ne ra, Matigi, sabu ne bɛ kule ka i wele lon bɛɛ.

⁴ I ta jɔncɛ ninsɔndiya, sabu ne jusukun ta miiriyi bɛ ele le kan, Matigi.

⁵ I ka ni, Matigi, i bɛ yafa. Mɔgɔ minw bɛɛ bɛ i bato, i bɛ kɔpuman caman kɛ olugu ye.

⁶ Matigi Ala, i toro malɔ ne ta daariri ra, i janto ne ta makarikanw na.

⁷ Ne ta degulonw na, ne bɛ i wele, sabu i bɛ ne jaabi.

⁸ E, Matigi, ele bɔɔgɔnko tɛ batofɛnw si ra; i ta kɛwalew fana bɔɔgɔnko tɛ yi.

⁹ I ka siya minw bɛɛ dan, olugu bɛɛ bɛna na o kinbiri gban i na kɔrɔ, Matigi, ka bonya la i tɔgɔ kan;

¹⁰ sabu i ka bon, i bɛ kabakow kɛ, ele kelen le ye Ala ye.

¹¹ E, Matigi Ala, ne karan i ta siraw ra, janko ne ye tagama can kan; ne jusukun kɛ jusukun kelen ye, ka i tɔgɔ pasiran don ne ra.

¹² Ne bɛ i fo ka i waleɔnumanlon ni ne jusukun bɛɛ ye, ne tigi Ala;

ne bɛ i tɔgɔ bonya wagati bɛɛ;

¹³ sabu i ka numanya min kɛ ne ye, o ka bon, i ka ne nin kisi ka bɔ saya dinga kɔnɔ.

¹⁴ E, Ala, yɛrɛyirabaga dɔw wurira ne kama, mɔgɔ jusukungbɛlɛn dɔw bɛ ne fagayɔrɔ jinina; o tɛ ele ta kow si jate.

¹⁵ Nka ele Matigi, ele le ye hina tigi Ala ye, ani Ala min bɛ makari; i tɛ dimi jooana, i ta numanya ni i ta kankelentigiya ka bon.

¹⁶ I na lo ne ra, i ye makari ne ra, i ta baraka don i ta jɔncɛ ra, ka i ta jɔnmuso dence kisi!

¹⁷ Tagamasiyɛn dɔ kɛ ka i ta kɔpuman yira ne ra, janko ne kɔninyabagaw ye o ye, ka maroya, sabu ele Matigi Ala le bɛ ne dɛmɛ, ka ne jusu saaro.

Ala ta dugu saninman

87 Kore dencew ta Zaburu. Donkiri.

Matigi Ala ka Siyɔn dugu ju sigi kuru saninmanw le kunna.

² Siyɔn dugu donda ko ka di Matigi Ala ye ka tɛmɛ Yakuba ta dugu tɔw bɛɛ kan.

³ E, Ala ta dugu, koba caman fora ele ta ko ra! ††

⁴ Ne bɛna Misirankaw, ani Babilɔnikaw fana tɔgɔ fo ne lonbagaw ra; ne bɛna Filisikaw, ani Tirikaw, ani Etiyopikaw fana jate, ko olugu worora yan.

⁵ Nka Siyɔn kɔni, a fora ko bɛɛ le worora yi; Ala kɔrɔtaninba yɛrɛ le ka nin dugu ju sigi.

⁶ Ni Matigi Ala bɛ siyaw jatɛda seɛ, a b'a fo bɛɛ kelen kelen ta ko ra, ko: «Nin worora yan le!» †

⁷ Donkirilabagaw, ani donkebagaw bɛɛ b'a fo Siyɔn ma ko:

«Ne ta ko bɛɛ bɛ bɔ ele le ra.»

Ala ta mɔgɔ kasikan

88 Donkiri. Kore dencew ta Zaburu. Donkirilabagaw kuntigi. Donkiri min bɛ la ni filɛn ye. Ezirahikacɛ Heman ta donkiri.

² E, Matigi Ala, ne ta kisiri tigi Ala, su ni tere, ne bɛ kule i na kɔrɔ.

³ A to ne ta daariri ye se i ma, i toro malɔ ne kulekan na;

⁴ sabu tɔrɔ warara ne ma,

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

†† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ne nin ka surun saya ra.
⁵ Ne be jate i ko o ka minw lajigi kaburu kono;
 ne be i ko mogo min baraka bee banna.
⁶ Ne be ni mogo saninw le ye,
 ne be i ko mogo faganin minw su lanin be kaburu
 kono,
 i hakiri te minw na tuun,
 i te i janto minw na tuun.
⁷ I ka ne firi dingadunba le kono,
 fo dibiba ce ma dinga jukorooyo ra yi.
⁸ I ka i ta jusugban bee ben ne kan,
 ka i ta jikurubaw bee teme ne kan. †
⁹ I ka ne lonbagaw bee mabo ne ra,
 ka ne ke o fe i ko fen haramunin.
 I ka ne datugu, boyoro si te ne fe;
¹⁰ tooo ka ne jadenw bee fin.
 E, Matigi Ala, lon o lon ne be i wele ko i ye ne
 deme,
 ne be ne boro korota i no fe.

¹¹ Yala i bena kabakow ke suw le ye wa?
 Yala mogo saninw be se ka wuri ka i fo ka i
 walejumanlon wa? ††

¹² Yala o bena i ta numanya ko fo kaburu le kono
 wa?
 Yala o bena i ta kankelentigiya lakari lahara dibi
 le ra wa?

¹³ Jon le ka i ta kabakow lon saya dibi ra yi?
 Jon le ka i ta terreninya lon laharaso kono yi?

¹⁴ Nka ne koni, ne be kulera ele Matigi Ala le no
 fe;

lon o lon sogoma, ne ta daarikan be se i ma.
¹⁵ E, Matigi Ala, mun koson i banna ne ra sa?
 Mun koson i be i pada dogora ne ma?

¹⁶ Ne koni ye janibagato ye kabini ne denmisen-
 man, ne ni saya ce man jan;
 i ka jatige bla ne ra fo ka ne jigi tige.

¹⁷ I ta dimiba ka ne datugu,
 i ka segeba min la ne kan, o ka ne si ban pewu.
¹⁸ O tooow be ne lamini lon bee i ko jiwoyo,
 o ka ne datugu fan bee ra.

¹⁹ I ka ne teriw, ani ne siginogonw bee mabo ne
 ra,
 dibi doron le kera ne teri ye.

Ala be a ta layiri dafa

89 Ezirayikace Etan ta karan.

² Ne bena Matigi Ala ta numanya donkiri la wa-
 gati bee,
 ne da bena i ta kankelentigiya ko lakari wagati
 bee, ani tuma bee.

³ Ne b'a fo ko i ta numanya tena bo a no ra ka ye;
 i ka i ta kankelentigiya sabati k'a sigi sankolo
 kono.

⁴ I tun ko: «Ne ka jengogonya don ni ne ta mogo
 janawolomanin ye,
 ne tun karira ne ta jonce Dawuda ye.»

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yoro
 ra a sebera heburukan na ko: Sela.

⁵ Ne ko: «Ne bena baraka don i ta durujaw ra wa-
 gati bee,
 ne bena i ta masaya sabati wagati bee, ani tuma
 bee.» †

⁶ Matigi Ala, sankolo ni a konofenw be i fo ka i
 walejumanlon i ta kobaw koson,
 danfen saninmanw be i ta kankelentigiya fana
 lakari.

⁷ Sabu jon le be sankolo ra min be se k'a yere
 suma ni ele ye?
 Ala ta danfen juman le be se k'a yere suma ni
 Matigi Ala ye?

⁸ Ala ta danfen saninmanw ta jen ra, bee be siran
 a ja;
 siranyafenba lo ka teme danfen tow bee kan, dan-
 fen minw k'a lamini.

⁹ E, Matigi Ala, Fangatigi, se be jontigi le ye i ko
 ele, Matigi Ala?
 Kankelentigiya ka i lamini fan bee ra.

¹⁰ Ele le be kogoji ta yerebonya mala;
 ni a jikurubaw ka wuri, i be o mala.

¹¹ Ele le ka kogoji danfen barakaman joro, fo k'a
 ke su ye;
 i ka i juguw janjan i ta sebayayaba baraka ra.

¹² Sankolo ye i ta ye, dugukolo fana ye i ta ye;
 ele le ka dunuwa ni a konofen bee dan.

¹³ Ele le ka sahili ni worodugu dan,
 Tabori kuru ni Herimon kuru be jagari ka peren i
 togo koson.

¹⁴ I boro ye cefariboro le ye;
 sebayaya be i borotege kono,
 i boro barakaman korotanin lo.

¹⁵ Terenninya ni can le be i ta masaya jusiginan
 ye,
 numanya ni kankelentigiya be i ja koro wagati
 bee.

¹⁶ Siya min be tandori donkiriw la Ala ye, o ta
 jana;

Matigi Ala, o bena tagama i pada yeelen na.

¹⁷ O siya be jagari wagati bee i togo koson,
 a be bonya soro i ta terreninya sababu ra;

¹⁸ sabu ele le ye o ta baraka nooro ye,
 ele le sababu ra an fanga be korota.

¹⁹ An tangabaga be Matigi Ala le boro,
 an ta masace be Izirayeli ta Ala saninman le boro.

²⁰ I tun kumana i nasiranbagaw fe siko do ra
 k'a fo ko: «Ne ka cefari do deme,
 ne ka kanbelen do korota mogow ce ra.

²¹ Ne ka Dawuda soro, ne ta jon lo,
 ne ka ne ta turu saninman* ke a kun na.

²² Ne yere boro bena a deme k'a sabati,
 ne yere bena baraka don a ra.

²³ A juguw tena se ka ben a kan a jina ma;
 mogo kewalejuguw tena se k'a minako juguya.

²⁴ Ne bena a kerabagaw bee joro a ja koro,
 k'a koninyabagaw bee kere.

²⁵ Ne ta kankelentigiya ni ne ta numanya bena ke

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

ni a ye,
 a baraka bena bonya ne tɔgɔ sababu ra.
 26 Ne bɛ kɔgɔji bla a ta kuntigiya kɔrɔ,
 ka baw bla a ta fanga kɔrɔ.

27 «A bena ne wele k'a fɔ ko: <Ne fa,
 ne ta Ala, ne ta kisibaga barakatigi Ala!>
 28 Ne bena a ke bɛɛ ra fɔlɔ ye,
 k'a kɔrɔta ka tɛmɛ dugukolo masacɛw bɛɛ kan.

29 «Ne bena ne ta numanya to a kan wagati bɛɛ;
 ne ta jɛnɔgɔnya bena sabati a kan.
 30 Ne bena duruja dɔ to a kɔ wagati bɛɛ;
 ni sankolo ma wuri ka bɔ a nɔ ra, a ta masaya
 fana tena wuri.

31 «Ni a denw ka ne ta sariya sira bla,
 ni o ma tagama ka kɔna ni ne ta kolatigeninw ye,
 32 ni o ka ne ta cifɔninw sira bla,
 ni o tɛ, ne ta kumaw lamɛn,
 33 ne bena wuri o kama ni bere ye o ta hakɛw
 kosɔn,
 ka wuri o kama ka o bugɔ o ta terenbariyaw
 kosɔn.

34 Nka ne tena ne ta numanya bɔ o kan,
 ne tena ne ta kankelentigiya dabla.
 35 Ne tena ne ta jɛnɔgɔnya cɛn;
 kuma min bora ne da ra, ne tena o yelemɛ.
 36 Ne karira ka ban sipagako kelen ne ta sanin-
 manya kosɔn;
 yala ne bena faninya tige Dawuda ye wa?
 37 Ne ko a ta duruja bena to a kɔ wagati bɛɛ,
 a ta masaya bena to ne na kɔrɔ tuma bɛɛ i ko
 tere;
 38 a bena to a nɔ ra wagati bɛɛ i ko karo,
 min ye seere cantigi ye sankolo kɔnɔ.» †

39 Nka sisan i banna a ra, i bora a kɔ,
 i jusu gbanna i yɛrɛ ta mɔgɔ panawolomanin
 kɔrɔ.
 40 I ka i ni i ta jɔncɛ ta jɛnɔgɔnya cɛn,
 i k'a ta masafugula ben dugu ma k'a lanɔgɔ.
 41 I k'a to o k'a ta dugu kogow bɛɛ sɔgɔsɔgɔ,
 k'a to o k'a ta bon barakamanw benben ka o ke
 tomow ye.
 42 Tɛmɛbagaw bɛɛ b'a borɔfɛnw cɛ;
 i k'a ke lɔgɔbɔrifɛn ye a siginɔgɔnw fɛ.
 43 I k'a kɛrɛbagaw baraka bonya,
 k'a juguw bɛɛ to o ye ninsɔndiya.
 44 I k'a ta kɛrɛkemuru da gboya,
 i ma sɔn k'a demɛ kɛrɛ ra.

45 I k'a ta dawula ban,
 i k'a ta masaya laben dugu ma.
 46 I k'a ta kanbelenya wagati surunya,
 i ka maroyaba bla a ra. ††

47 E, Matigi Ala, i dogonin bena to fɔ wagati ju-
 man le sa?
 I ta jusugban tasuma bena faga tuma juman?
 48 I hakiri to a ra ko ne ta dunupalatige man jan,
 i ka adamaden min o min dan, o bɛɛ bɛ tɛmɛ.

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. †† Nin yɔrɔ
 ra a sebera heburukan na ko: Sela.

49 Jɔn le bena to si ra, ko ale na tena saya ye,
 walama jɔn le bɛ se k'a nin kisi kaburu ma? †

50 E, Matigi, i derira ka numanya minw ke
 fɔlɔfɔlɔ, o bɛ min sisan?
 I tun karira ko i bena kopuman minw ke Dawuda
 ye ka kɔna ni i ta kankelentigiya ye, o bɛ min?
 51 E, Matigi, dɔgɔyari minw sera i ta jɔnw ma, i
 hakiri to o ra;
 ka i hakiri to a ra ko nin jama caman doni bɛ ne
 le kunna.
 52 E, Matigi Ala, i hakiri to i juguw ta mafiyenyari
 ra,
 o bɛ i ta mɔgɔ panawolomanin dɔgɔyara.

53 Matigi Ala, i baraka wagati bɛɛ!
 Amina! Amina!

Kitabu naaninan

(Zaburuw 90–106)

Ala tɛ yelemɛ

90 Ala ta jɔncɛ Musa ta Aladaari.

Matigi, ele le kɛra an karifayɔrɔ ye,
 wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.
 2 Sani kuruw ye dan,
 sani i ye dugukolo ni dunuɔna dan,
 ele le ye Ala ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.
 3 Ele le bɛ mɔgɔ lasɛko dugukolo bɔgɔ ra;
 i b'a fɔ a ma ko: «Adamaden, i seko!»
 4 Sabu ele fɛ, san waga kelen bɛ i ko kunu tere
 min tɛmena ka ban,
 walama i ko su wagati dɔ.
 5 I bɛ adamadenw latɛmɛ,
 o bɛ ban i ko sunɔgɔ bɛ ban cogo min na sɔgoma-
 da fɛ.
 O bɛ tɛmɛ i ko bin;
 6 bin bɛ fiyerenkura bɔ sɔgoma,
 nka wula fɛ, a bɛ fɔsɔnfɔsɔn, ka ja.
 7 I ta dimi ka an halaki ka ban;
 i ta jusugban ka an jigi tige.
 8 I ka an ta terenbariyakow bla i na kɔrɔ,
 ka an ta ko dogoninw bla kɛnɛ kan.
 9 An si teredaw bɛɛ dɔgɔyara i ta jusugban kosɔn;
 an sandaw bɛ banna i ko dafɔɔɔ fiyeko kelen.
 10 An si sandaw bɛɛ lajennin ye san biwolonfla;
 minw ye mɔgɔ barakamanw ye, olugu le bɛ san
 biseegi sɔrɔ.
 Nka an bɛ fɛn o fɛn kɛ, o bɛɛ laban ye sɛgɛ ni ko-
 jugu le ye,
 sabu fɛn bɛɛ bɛ tɛmɛ, an fana tagatɔ lo.
 11 Adamaden juman le ka i ta dimi baraka hakeya
 lɔn?
 I ta jusugban min ka kan ka i pasiran don mɔgɔw
 ra, jɔn ka o hakeya lɔn?

‡ Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

¹² An karan, an ye an si terew jate,
janko an jusukun ye hakiritigiya sira ta.

¹³ E, Matigi Ala, seko ka na an fe! An bena i
makono fo wagati juman sa?
Makari i ta jonw na ten.

¹⁴ An fa i ta jumanya ra lon o lon sogoma,
ni o kera, an bena ninsondiya fo ka kule ci an si
terew bee ra.

¹⁵ An ka tereda min ke maroya ra i boro, o jagon
ninsondiya fana di an ma;
an ka sanda min ke toro ra, o jagon ninsondiya
fana di an ma.

¹⁶ I ta koketaw yira i ta jonw na,
ka i ta toro yira o ta denw fana ra.

¹⁷ An tigi Ala ta nema ye to an kan!
An ta baara sabati an boro, Ala!
Onhon, an ta baara sabati an boro.

Ala ye a ta mogow dogoyoro ye

91 Ni mogow min be dogo Ala korotaninba kere
fe,
o tigi be laganfiya Sebestigi Ala ta suma koro.

² Ne b'a fo Matigi Ala ma ko: «Ne karifayoro, ani
ne dogoyoro,
ne ta Ala, ne jigi lanin be min kan.»

³ Ale le be i kisi ka bo konominabaga ta jo ra,
ka i kisi banajugu toro ma.

⁴ A be i dogo i ko sise b'a denw dogo a siw jukoro
cogo min na,
i ko sise b'a denw dogo a kamanw koro cogo min
na.

A be i tanga i ko negebennan, walama i ko
negederege, a ta kankelentigiya koson.

⁵ Fen minw be mogow ja tige su fe, i tena siran o
ja,
walama i juguw be se ka i bon ni biye minw ye
tere fe,

⁶ walama banajugu min be denden dibiba ra ka
taga ben mogow kan,
walama kojugu minw be ben mogow kan tereghan
fe.

⁷ Hali ni mogow waga kelen le ka ben i kere fe,
hali ni mogow waga tan le ka ben i kininboroyan-
fan fe,
foyi tena se ele ma.

⁸ Ele bena i ja le lo ka fleri ke doron,
ka mogowjuguw ta sara fe.

⁹ Can lo, Matigi Ala le ye ne karifayoro ye.
Ni Ala korotaninba ye i dogoyoro ye,

¹⁰ kojugu si tena se i ma,
banajugu si tena se i ta somogow ma;

¹¹ sabu a bena i ko fo a ta melekew ye,
k'a fo o ye ko o ye o janto i ra i ta koketaw bee ra.

¹² O bena i ta o boro konon,
janko i sen kana na talon kabakuru do ra.

¹³ I bena tagama jara kan, ka tagama fonfonnin
kan;

i bena jarakanbelen don ka teme, ka sajugu don
ka teme.

¹⁴ I n'a fo ne ko ka di a ye, a norora ne ra, ne be-
na a bosi,

ne bena a tanga, sabu a be ne togow lon.

¹⁵ Ni a ka ne wele, ne bena a jaabi,
ni a degura, ne be ke ni a ye;

ne bena a bosi, k'a bonya.

¹⁶ Ne bena a si janya fo k'a wasa,
ne bena a yira a ra ko ne le ye a kisibaga ye.

Ala ta kewalew bee ka ji

92 Zaburu. Nenekirilon ta donkiri.

² Ka Matigi Ala fo k'a walepumanlon, o ka ji;
ka donkiri la ka ele Ala korotaninba togow tando,

³ ka i ta jumanya lakari lon o lon sogoma,
ka i ta kankelentigiya lakari lon o lon su fe

⁴ ni goni juru tan ye,
ani korafokanw ye, o ka ji.

⁵ E, Matigi Ala, i ta kewalew be ne ninsondiya;
ne be ninsondiya fo ka kule ci i boro ta baaraw
koson.

⁶ Matigi Ala, i ta kokeninw ka bon!
I ta kolatigeninw koro ka dun kosebe!

⁷ Naloman t'a lon,
hakirintan te se k'a faamu.

⁸ Mogowjuguw be wuri ka caya i ko binjugu,
kojugukebagaw bee ta kow be ja o boro,
nka o laban be halaki ka ban le pewu!

⁹ Nka ele koni Matigi Ala,
ele korotanin lo wagati bee.

¹⁰ E, Matigi Ala, i juguw fe,
i juguw halakito fe,
minw bee be terenbariyakow ke, i be olugu bee
janjan.

¹¹ I be ne baraka bonya i ko kongomisi baraka;
i be turu kasadiman ke ne kan ka ne ninsondiya.

¹² Ne be ne ja lo ne darapinibagaw ra ka o fe;
minw bee be wurira ne kama ni kojugu ye, ne
toro be olugu kan na.

¹³ Mogow terreninw be wuri i ko tamarosun,
o baraka be bonya i ko Liban jamana sedirisunw.

¹⁴ O be i ko yiri turuninw Matigi Ala ta so konon,
o be wuri ka nugu an ta Ala ta lukene konon.

¹⁵ Hali o koronin be den,
ji be o ra tuma bee, o flaburu nugunin lo;

¹⁶ o be Matigi Ala ta terreninya lakari.

Ale le ye ne ta barakatigi Ala ye, terenbariyako si
t'a ra.

Ala le ye Masa ye

93 Matigi Ala le ye Masa ye,
bonya le ye a ta masiri ye,
bonya le ye Matigi Ala ta masiri ye;
baraka ye a ta cesirinan ye.
O koson dunuwa sabatinin lo,
a te se ka jenge ka bo a no ra.

² Ala, i ta masasiginan sigira kabini folofolo,
i be yi wagati bæ, ani tuma bæ.

³ Bajiw bæ o kan korotara, Matigi Ala,
bajiw bæ o kan korotara kosebe,
bajiw bæ mankan wurira.

⁴ Nka Matigi Ala ta sebagaya ka bon ka teme
jibaw mankan kan,
a ka bon ka teme kogoji jikurubaw baraka kan;
Matigi Ala korotanin lo san fe, a ta sebagaya ka
bon.

⁵ Ala, i ka ci minw fo, o te yelema ka ye.
Saninyari benna i ta so ma,
wagati bæ ra, Matigi Ala.

Ala le be mogowuman dimibo

94 Dimibobaga Ala, Matigi Ala,
dimibobaga Ala, i ta ncoro yira!

² I wuri, dunupa kiritigebaga!
Yerebonyabagaw sara ka kapa ni o ta ketaw ye!

³ Mogowuguw ta wagati ye juman le ye sa, Matigi
Ala?
Mogowuguw ta pagari banwagati bena ke tuma ju-
man le?

⁴ O be dabayakumaw fo ka mogow mafiyenya;
kojugukebagaw bæ be o yere bonya.

⁵ E, Matigi Ala, o be i ta mogow teregera o sen
koro,
o be i ta jamana mogow minako juguyara.

⁶ O be muso ce saninw, ani lonanw fagara,
o be feritaw nin bora o ra.

⁷ O b'a fo ko: «Matigi Ala te foyi yera,»
ko: «Yakuba ta Ala te foyi kala ma!»

⁸ Aw ye miiri, aw nalomanw!
Aw hakirintanw, aw bena hakiri soro tuma juman
le?

⁹ Ala min ka toro di mogow ma, mun b'a to ko ale
te menni ke?
Ala min ka paden di mogow ma, mun b'a to ko ale
te yeri ke?

¹⁰ Ala min be siyaw koro, mun b'a to ko ale te se
ka aw ta hakew juru sara aw ra,
ale min be lonniya yira adamadenw na?

¹¹ Matigi Ala ka adamadenw jusukunnakow lon,
a k'a lon ko o ta miiriyaw bæ ye gbansan le ye.

¹² Matigi Ala, ni ele ka mogow min koro, o tigi ta
pana;
ni i ka mogow min karan i ta sariya ra, o tigi ta
pana.

¹³ Ni wagatigbelenw sera a ma, i be a jusu suma,
sani k'a to dingaba ye sogi, mogowugu bena ben
min kono.

¹⁴ Matigi Ala tena bo a ta mogow ko fiyewu,
a tena ban a ta jamana mogow ra.

¹⁵ Kiti bena tige can kan tuun,
mogow jusupumanw bæ bena son o ma.

¹⁶ Jontigi le bena lo ni kunko ye ne ni mogowuguw

ta kiti ra?

Jon le bena fara ne kan janko ne ye jo soro ko-
jugukebagaw kan?

¹⁷ Ni Matigi Ala tun ma ke ne demebaga ye koni,
bi tun b'a soro ne nin tagara jamana mankanntan
† na ka ban.

¹⁸ Ni ne ko: «E, ne senw desera tagama ra!»
O tuma i ta numanya be baraka don ne ra, Matigi
Ala.

¹⁹ Ni ne ta haminakow cayara,
i be ne jusu saaro ka ne ninsondiya.

²⁰ Fanga min sigira mogowfaga kama, yala ele be
son o fanga ma wa?

O be Ala ta cifoninw sira bla, ka sege bla mogow
kan.

²¹ O be jagon lajen mogow terennin nin kama,
ka kiti ben mogow jarakibari kan k'a faga gbansan;
²² nka Matigi Ala ye ne tangabaga ye,
ne ta Ala le ye ne ta barakatigi Ala ye, ne kari-
fayoro.

²³ A bena o yere ta kojuguw le ke ka o sara,
ka o latunu pewu o ta juguya koson.
Matigi Ala, an ta Ala bena o latunu pewu.

Ala le ka kan ni tandori ye

95 Aw ye na an ye pagari ka Matigi Ala tando,
an ye pagari ni kanba ye ka barakatigi Ala,
an kisibaga Ala tando.

² An ye taga a pa koro ni forikanw ye,
an ye pagari ka donkiriw la k'a tando ni kanba
ye;

³ sabu Matigi Ala ye Alaba le ye,
Masaba lo min be batofenw bæ kunna.

⁴ K'a ta dugukolo jukoroyorow ra, ka taga a bla fo
kuruw sanfeyorow ra,
o bæ b'a boro kono, o bæ ye a ta ye.

⁵ Kogoji ye a ta ye, ale le k'a dan;
dugukolo fana, ale le ka o dan.

⁶ Aw ye na, an ye an yere majigi a koro k'a bato,
an ye an kinbiri gban Matigi Ala koro, min ka an
dan;

⁷ Sabu ale le ye an ta Ala ye,
anw le ye a ta mogow ye, a be minw korosi;
an be i ko a ta sagakuru, a yere boro be min
gbengben.

O koson ni aw k'a kumakan men bi,
⁸ aw kana aw jusukun gbeleya i n'a fo a kera
Meriba cogo min na,

i n'a fo a kera cogo min na kongokolon kono
Masa †† ta ko ta wagati ra.

⁹ O yoro le ra, aw bemaw ko o be ne Ala korobo,
ka ne segesege k'a fe,
k'a soro o tun ka ne ta kokeninw ye.

¹⁰ Fo san binaani, nin siya logow bora ne ra;
ne ko: «Siya do lo min jusukun terennin te,
o te ne ta sira tagama.»

¹¹ O koson ne dimikojuwu fe, ne karira ko:

† Jamana mankanntan, o koro ye lahara. †† Meriba ni
Masa ta ko (Bori 17.7)

«O tɛna don ne ta jamana ra ka nɛnkiri fiyewu!»

Dunuɓa bɛɛ ye Ala ta bonya lakari

(Zaburuw 105; 106; Kibaroyaw folo 16.23-33)

96 Aw ye dɔnkirikura la ka Matigi Ala tando!
Dunupamogow bɛɛ ye dɔnkiri la ka Matigi
Ala tando!

² Aw ye dɔnkiri la Matigi Ala ye, k'a togo bonya,
aw y'a fo lon o lon, ko ale le ye an kisibaga ye.

³ Aw ye a ta bonya lakari siyaw bɛɛ ye,
aw ye a ta kobaw lakari mogow bɛɛ ye.

⁴ Sabu Matigi Ala ka bon, a ka kan ni tandori ye
kosebe;
an ka kan ka siran a na ka tɛmɛ batofen toɓ bɛɛ
kan.

⁵ Siya toɓ ta alaw bɛɛ ye batofen gbansanw le ye,
nka Matigi Ala le ka sankolo dan.

⁶ Bonya ni nooro ye ale ta le ye,
sebagaya ni dawula be soro a ta yoro saninman
kono.

⁷ Dunuɓa siyaw bɛɛ, aw ye bonya ni fanga di
Matigi Ala ma,
aw y'a di Matigi Ala ma.

⁸ Aw ye bonya la Matigi Ala togo kan,
aw ye na don a ta batoso lu kono ni aw ta
sarakaw ye.

⁹ Aw ye saninya ka na aw kinbiri gban ka Matigi
Ala bato,
dunupamogow bɛɛ lajennin ye siran Matigi Ala na
fo ka yerɛyerɛ.

¹⁰ Aw y'a fo siyaw bɛɛ ye ko: «Matigi Ala le ye
Masa ye!»

O koson dugukolo b'a no ra, a te jenge ka bo a no
ra ka ye.

Matigi Ala bena siyaw ta kiti tige can le kan.

¹¹ Sankolokonofenw ye pagari, dugukolokanfenw
ye ninsondiya,

kogoji ni a konofenw bɛɛ ye mankanba bo!

¹² Kongokonyorow, ani kongokonofenw bɛɛ ye
nagarikanba bo!

Kongoyiriw bɛɛ ye pagari, ka dɔnkiri la.

¹³ O ye o ke Matigi Ala na koro, sabu a be nana,
a be nana ka na dunupamogow ta kiti tige!

A bena dunupamogow ta kiti tige ka kapa ni
terenninya ye,

ka siyaw ta kiti tige ka kapa ni a ta can ye.

Matigi Ala le ye dunuɓa Masa ye

97 Matigi Ala le ye Masa ye!
Dunupamogow ye pagari,
kogoji kofemogow bɛɛ ye ninsondiya!

² Sankabaw, ani dibikurubaw k'a lamini,
terenninya ni can le ye a ta masaya jusiginan ye.

³ Tasma be mana a na fe,
k'a juguw jeni fan bɛɛ ra.

⁴ A ta sanmanamanaw yeelen be bo dunuɓa bɛɛ
kan;

ni dunupamogow ka o ye, o be yerɛyerɛ.

⁵ Kuruw be yeele i ko keɓe, Matigi Ala na koro,

o be yeele dunuɓa bɛɛ tigi Ala na koro.

⁶ Sankolokonofenw be a ta terenninya lakari,
dunupamogow bɛɛ be a ta nooro ye.

⁷ Minw be batofen leseninw bato,
minw be o yere bonya batofen gbansanw koson,
maroya ye ke olugu ta le ye;
ala toɓ bɛɛ ye o kinbiri gban Matigi Ala le koro.

⁸ Siyon dugu bena o men ka ninsondiya,
Zuda dugumogow bena pagari
i ta kolatigeninw koson, Matigi Ala.

⁹ Sabu, ele Matigi Ala le ye Ala korotaninba ye
dunuɓa bɛɛ lajennin kunna,
i korotara fo san fe alaw bɛɛ kunna.

¹⁰ Ala kanubagaw, aw ye kojugu koninya!
Ala b'a nasiranbagaw nin korosi,
a be o bosi ka bo mogojuguw boro.

¹¹ Ala be yeelen manamana mogow terenninw kan,
a be mogow jusupuman ninsondiya.

¹² Aw mogow terenninw, aw ye ninsondiya Matigi
Ala koson,
aw y'a fo k'a waleɓumanlon a togo saninman
koson.

Danfɛnw bɛɛ ye Ala tando

98 Zaburu.

Aw ye dɔnkirikura la ka Matigi Ala tando,
sabu a ka kabakobaw ke.

A be mogow kisi ni a boro barakaman
ni a ta sebgaya saninman ye.

² Matigi Ala k'a yira mogow ra ko ale le ye kisiri
tigi ye;

a k'a ta terenninya yira siyaw ra, k'a to o na y'a
ye.

³ A hakiri tora Izirayelimogow ra k'a ta numanya
ni a ta kankelentigiya ke o ye;

dunuɓa yoro bɛɛ k'a ye ko an ta Ala le ye kisiri ti-
gi ye.

⁴ Dunupamogow, aw bɛɛ ye nagarikanba bo Mati-
gi Ala koson!

Aw ye peren ka pagari ka dɔnkiri la k'a tando!

⁵ Aw ye dɔnkiri la ka Matigi Ala tando ni ko-
rafokan ye,

aw y'a tando ni korafokan ni dɔnkirilakan ye,

⁶ k'a tando ni burufiyekan ni sagajigigban buru
ye;

aw ye pagari ka peren masace na koro, Matigi Ala
na koro!

⁷ Kogoji ni a konofenw bɛɛ ye mankanba bo,
ani dunuɓa ni a konofenw bɛɛ.

⁸ Bajiw ye tegerɛ fo,
kuruw bɛɛ ye jen ka nagarikanw bo!

⁹ O ye o ke Matigi Ala na koro, sabu a be nana ka
na dunupamogow ta kiti tige;

a bena dunupamogow ta kiti tige ka kapa ni
terenninya ye,

ka siyaw ta kiti tige ka kapa ni can ye.

Ala le ye saninyari Masa ye

99 Matigi Ala le ye Masa ye, dunupamogow be yereyere a ja korɔ;
a siginin be seruben mɛlɛkɛw* kunna, dugukolo be yereyere a ja korɔ.

² Matigi Ala ka bon Siyon dugu kɔnɔ;
ale le korɔtara dunupamogow bɛɛ kunna.

³ Mɔgɔw ye i fo ka i walepumanlon, sabu i tɔgɔ ka bon, siranyafen lo,
a saninyanin lo fana.

⁴ Ele Masace barakaman, can ka di min ye,
ele le be pumanya sabati,
ele le be can ni terrenninya sigi Yakuba ta mɔgɔw ce ra.

⁵ Aw ye Matigi Ala, an ta Ala korɔta!
Aw ye aw kinbiri gban a sen korɔ k'a bato,
sabu a saninyanin lo.

⁶ Musa ni Haruna tun ye a ta sarakalasebaga dɔw ye,

Samawilu tun ye a batobaga dɔ ye;
olugu ka Matigi Ala wele, a ka o jaabi.

⁷ A tora sankaba jamijan ce ma ka kuma o fe;
o k'a ta ciw sira tagama,
a tun ka cifonin minw yira o ra, o ka o ke.

⁸ Matigi Ala, an ta Ala, ele le ka o jaabi;
i kera o ta Ala ye, Ala min be yafa o ma,
nka i tun be o ta kewalejuguw hake bo o ra fana.

⁹ Aw ye Matigi Ala, an ta Ala korɔta;
aw ye aw kinbiri gban k'a bato a ta kuru sanin-
man kan,
sabu Matigi Ala, an ta Ala saninyanin lo.

Dunupamogow bɛɛ ye Ala tando

100 Barakalari Zaburu.

Aw ye pagari ka Matigi Ala tando,
aw dunupamogow bɛɛ!

² Aw ye baara ke Matigi Ala ye ni ninsɔndiya ye,
aw ye na a ja korɔ ni nagarikanbaw ye!

³ Aw y'a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye,
ko ale le ka an dan, an fana ye a ta ye;
anw le ye a ta mɔgɔw ye, anw le ye a ta sagakuru ye.

⁴ Aw ye don a ta so dondaw fe ni barakalari ye,
aw ye don a lu kɔnɔ ni tandori ye.
Aw y'a fo k'a walepumanlon, ka baraka la a tɔgɔ kan;

⁵ sabu Matigi Ala ka pi,
a ta pumanya te ban ka ye!
A ta kankelentigiya te yelema ka ye!

Masace ka kan ka layiri minw ta

101 Dawuda ta Zaburu.

Ne bena donkiri la ka kopuman sira ni can sira yira;

Matigi Ala, ne bena donkiri la ka ele le tando.

² Ne bena jija ka tagama sira gbenin le kan.
I bena na ne fe tuma juman le sa, Ala?

Ne bena tagama ni jusukun gbenin le ye, ne ni ne ta somogow.

³ Ne tena son kokolonw ye ke ne ja korɔ;
ne bena Alapasiranbariw ta sira koninya,
ne tena son ka jen ni o kow si ye.

⁴ Ne bena ne yere mabo mogo terenbariw ra,
ne tena son kojugu si ma.

⁵ Mogo o mogo be dogo k'a mogoɔgɔn tɔgɔ cen,
ne bena o tigi halaki.

Yereyira be minw flerikacogo ra, ani yerɛbonya be minw jusukun na,
ne tena olugu ta ko mupu.

⁶ Ne bena ne janto lanamogow le ra jamana kɔnɔ,
k'a to olugu ye sigi ne korɔ.

Mogo o mogo be tagama sira gbenin kan,
o tigi le bena baara ke ne ye.

⁷ Mogo o mogo b'a mogoɔgɔn janfa,
o tigi tena sigi ne ta so;
mogo o mogo be faninya tige
o tigi tena to ne korɔ.

⁸ Lon o lon sɔgɔma, ne bena wuri
ka jamana mogojuguw bɛɛ halaki,
janko ka kojugukebagaw bɛɛ ban
ka bo Matigi Ala ta dugu kɔnɔ.

Ala le ye panibagato jigi ye

102 Nin ye panibagato dɔ ta daariri ye, wa-
gati min na a jigi tigera; a k'a kɔnɔnɔkɔw
nafa Matigi Ala ye.

² E, Matigi Ala, ne ta daarikan lamɛn,
a to ne ta welerikan ye se i ma.

³ I kana i pada dogo ne ra k'a sɔrɔ ne degunin lo;
ni ne ka kule ka i wele tuma o tuma, i ye i toro
malɔ ka ne lamɛn,
i teliya ka ne jaabi.

⁴ Sabu ne si be banna i ko sisi be tunu cogo min
na,

ne kolow be ne jenina i ko tasuma.

⁵ Ne jusukun baraka bɛɛ banna, k'a ja i ko bin-
jalan;

ne be pina hali ka domuni ke.

⁶ Ne njanakojugu fe,

ne fasara fo ka ne kolow bɛɛ bo kɛnɛ ma.

⁷ Ne kera i ko kɔnɔdaba min be kongokolon kɔnɔ,
ne kera i ko gbingbinfin min be sigi yɔrɔ dogo-
ninw na.

⁸ Ne be si pana,

i ko kɔnɔnin min be a kelen na bon kunna.

⁹ Lon o lon ne juguw be ne mafiyɛnya;
o be ne logɔbo, ka to ka ne tɔgɔ ke ka nɔgɔn dan-
ga.

¹⁰ Bugurigbe le kera ne ta domuni ye,

ne naji be pagami ne ta minji ra,

¹¹ i ta jusugban ni i ta dimi kosɔn;

sabu i ka ne ta ka ne firi fo yɔrɔjan.

¹² Ne si be banna i ko wulafesuma min be samana
ka taga a laban na,

ne be jara i ko bin be ja cogo min na.

¹³ Nka ele koni, Matigi Ala, ele siginin be i ta masaya ra wagati bee, i be yi wagati bee, ani tuma bee.

¹⁴ Ele le bena na, ka na hina Siyon dugu ra; i ka kan ka makari a ra wagati min na, o sera; wagati min tun latigera o sera.

¹⁵ Sabu a dugu kabakuruw ko ka gbelen i ta jonw ma kosebe, hali a buguri ko ka di o ye.

¹⁶ Ni o kera, siyaw bena siran Matigi Ala togo na, dunupa masaw bee bena siran i na i ta bonya koson.

¹⁷ Matigi Ala bena Siyon dugu lo kokura, a bena a ta bonya yira.

¹⁸ A bena janibagatow fle, ka o ta daariri lamem; a tena a toro datugu o ta daarikan na.

¹⁹ Nin kow ye sebe k'a bla duruja nataw ye, janko mogow minw bena na ko fe, olugu fana ye Matigi Ala tando.

²⁰ A be to a ta yoro saninman konon san fe ka fleri ke dugu ma,

a be to sankolo ra ka dugukolo fle,

²¹ janko ka a ta mogow minaninw nunakan lamem, ani minw blara fagari kama, janko ka olugu bosi.

²² Ni o kera, o bena Matigi Ala togo lakari Siyon dugu konon,

k'a tando Zeruzalemu;

²³ o wagati le ra siyaw bena lajen nagon kan, ani jamanaw, janko ka Matigi Ala bato.

²⁴ Matigi Ala ka ne baraka ban ka ne to tagama ra;

a ka do bo ne si ra.

²⁵ Ne ko: «E, ne ta Ala, i kana ne ta ka ne to ne si cemance ra,

ele min si sandaw te ban ka ye fiyewu!»

²⁶ I ka dugukolo dan kabini folofolo, sankolo fana ye i boro no le ye.

²⁷ Olugu koni bena ban pewu, nka ele be to i cogo ra.

O bee bena korow ka cen i ko fani, i bena o yelema i ko mogow be fani donta yelema cogo min na;

o bena teme.

²⁸ Nka ele koni be to i cogo ra,

i si sandaw te ban ka ye le fiyewu!

²⁹ I ta jonw ta denw bena sigi i korow, o ta durujaw fana bena sabati i na korow.

Danfennw bee ye baraka la Ala ye

103 Dawuda ta Zaburu.

E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye!
Ne jusukun bee ye baraka la a togo saninman kan!

² E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye, i kana pina a ta kopuman si ko.

³ Ale le be i ta terenbariyaw bee yafa, ale le be i ta banaw bee keneya.

⁴ A be i nin kunmabo kaburu ma,

k'a ta numanya ni a ta hina ke masafugula ye i kun na.

⁵ A be kopumanw ke i ye i si bee ra; a be i kanbelenman wagati ta baraka nagon don i ra, i ko bon ta baraka.

⁶ Matigi Ala be kiti tige terenninya kan, ka mogow tononinw bee ta jo di o ma.

⁷ A k'a ta siraw yira Musa ra, k'a ta kobaw ke ka o yira Izirayelimogow ra.

⁸ Matigi Ala be hina, a be makari, a te dimi joona, a ta numanya ka bon.

⁹ A te mogow jaraki k'a ke jaraki dablalari ye, a fana te dimi maranin to a jusukun na mogow kama.

¹⁰ A te an mina ka kapa ni an ta jurumunw ye, a fana te an sara ka kapa ni an ta terenbariyaw ye.

¹¹ Sankolo ni dugukolo ce ka bon cogo min na, a be numanya min ke a pasiranbagaw ye, o fana ka bon ten le.

¹² Terebo ni tereben ce ka jan cogo min na, a fana be an ta hakew yoro janya an na ten le.

¹³ Fa be hina a denw na cogo min na, Matigi Ala fana be hina a pasiranbagaw ra ten le.

¹⁴ Sabu an danna ni fen min ye, a yere ka o lon; a hakiri b'a ra ko an ye bogow le ye.

¹⁵ Adamaden ta panamanya be i ko bin; a be i ko kongobinw be fiyeren cogo min na.

¹⁶ Nka ni forow wurira ka fiye doron, a te ye tuun; ni i k'a sigiyoro fle, i t'a lon ko fen tun be yi.

¹⁷ Nka Matigi Ala ta numanya be to a pasiranbagaw kan wagati bee, ani tuma bee;

a ta terenninya be to o ta denw ta denw kan,

¹⁸ minw koni be son ka to a ta jennogonya ra, ka o hakiri to a ta sariya ta kumaw ra ka o sira tagama.

¹⁹ Matigi Ala k'a ta masasiginan sigi sankolo konon,

a ta fanga be danfen bee kan.

²⁰ Matigi Ala ta melekew, aw ye baraka la Matigi Ala ye,

aw minw baraka ka bon, aw minw be a ta baara ke,

aw minw be a ta kumakan lamem.

²¹ Matigi Ala ta sankolokonofennw, aw bee ye baraka la Matigi Ala ye,

aw minw be a ta baara ra, aw minw b'a sago ke!

²² Matigi Ala ta danfennw, aw bee ye baraka la Matigi Ala ye,

ni aw ka ke dunupa yoro o yoro a ta fanga korow. E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye!

Ala le ye danfen bee makopabaga ye

104 E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye! Matigi Ala, ne ta Ala, i ka bon kosebe;

bonya ni norrow le be ele ta masiri ye.

² Yeelen ka i lamini i ko derege, i be sankolo yerege i ko fanibon.

³ I be i ta so lo sankolo jiw le kunna san fe; sankabaw ye i ta sowotoro ye,

i be bori fɔɔn kan.
⁴ I be fɔɔn ke i ta ciradenw ye,
ka tasumamana ke i ta baardenw ye.
⁵ I ka dugukolo sigi a jusiginanw kan,
a te jenge ka bo a no ra ka ye fiyewu.
⁶ I tun ka ji ke k'a datugu i ko fani,
jiw tun yelenna fo kuruw kunna.
⁷ Nka i songora jiw ra, o borira,
i ta sanperenkan bora minke, o teliyara ka taga.
⁸ O yelenna kuruw kan ka taga, o jigira kurufu-
rancew ra,
ka taga se fo o toyoro ra, i ka yoro min laben o ye.
⁹ I ka dan do sigi, jiw man kan ka teme min kan,
janko o kana na dugukolo datugu tuun.
¹⁰ I be kow fa ji ra,
o be fa fo ka woyo kuruw furancew ra.
¹¹ I be kongosogow bee son ji ra,
kongofaliw bena min a ra.
¹² Sanfekonow be to a jidaw ra,
o be to ka kasi yiriflaburuw ce ra.
¹³ I be to i sigiyoro ra san fe ka sanji lana kuruw
kan,
i ta baara tonk ka dugukolo wasa.
¹⁴ I be binw falen ka o di beganw ma,
ka adamadenw ta senefenw falen,
janko o ye o ta baro soro dugukolo ra,
¹⁵ ani rezenji min be adamaden jusu diya,
ani turu min b'a pada manamana,
ani domuni min be baraka don a ra.
¹⁶ Matigi Ala ta yiriw be ji soro fo ka wasa,
a ka Liban jamana sediriyiri minw turu, o be ji
soro.
¹⁷ Kononinw be o ta pagaw la o yiriw le ra,
baninkonow be o ta so lalaga siperesisunba le san
fe.
¹⁸ Kuru jamijanw ye kongobakononinw ta ye,
faraw ye farawo jinanw dogoyoro ye.
¹⁹ A ka karo dan janko ka wagatiw bo jagon na,
tere fana k'a benwagati lon.
²⁰ Ni a ka dibi don, su be ko;
o wagati le ra kongosogow bee be bo ka yaala.
²¹ Jaraw be kasi o ta domuni ko,
o be o ta baro jini Ala fe.
²² Nka ni tere ka bo doron, o be seko,
ka taga la o ta wow konk.
²³ O tuma ra mogow be bo ka taga o ta baaraw
ke;
o be to o ta baaraw ra fo wula fe.
²⁴ E, Matigi Ala, i ta kokeninw ka ca!
I ka o bee ke ni hakiritigiya ye;
dunupa fara i ta danfenw na.
²⁵ Kogoji ye nin ye, a ka bon, a dan yoro ka jan;
fenpanaman minw b'a konk, o da te lon,
a fitiniw, ani a belebelebaw.
²⁶ Jirakurunbaw be yaala a kan,
ani jirasa belebele, i ka o min dan janko a ye
panagbe ji konk.
²⁷ O fenw bee na lonin be ele le ra,

janko i ye o ta domuni di o ma a wagati ra.
²⁸ I b'a di o ma, o b'a mina,
i be i boro dayele o ye, o be wasa fenpumanw na.
²⁹ Nka ni i ka i pada dogo o ma, o jigi be tige,
ni i ka i ta nin bo o ra, o be sa,
o be seko ka ke buguri ye tuun.
³⁰ Nka ni i ka i ta nin lajigi, do werew be woro
kokura,
ka ke danfenkuraw ye dugukolo ko kan.
³¹ Matigi Ala ta bonya ye to a no ra wagati bee,
Matigi Ala ye ninsondiya a yere ta baara koson!
³² Ni a ka a na lo dugukolo ra, dugukolo be
yereyere,
ni a magara kuruw ra, o be sisi bo.

³³ Ne bena donkiri la Matigi Ala ye ne si bee ra,
ka ne to nin na, ne bena donkiriw la ka ne ta Ala
tando lon bee.

³⁴ Ne ta donkiri ye diya Matigi Ala ye;
ne koni bena ninsondiya Matigi Ala koson.
³⁵ Ala y'a to jurumunkebagaw bee ye tunu ka bo
dugukolo kan,
mogojugu si kana ye tuun!

E, ne nin, baraka la Matigi Ala ye!

Aw ye Matigi Ala tando!

Ala ye kankelentigi ye

(Hayan 1-15; Kibaroyaw folo 16.8-22)

105 E, aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon,
aw y'a togow wele!

Aw ye a ta kabakobaw ko fo siya tow ye!
² Aw ye donkiri la a ye, aw ye tandori donkiriw la
a ye;

aw ye a ta kopumanbaw bee ko fo mogow ye.
³ Aw ye pagari a togow saninman koson;
minw be Matigi Ala ta jennogonya jini, olugu ye
ninsondiya!

⁴ Aw ye Matigi Ala ta jennogonya jini, k'a ta
baraka jini;
aw ye gbara a ra wagati bee!
⁵ A ka kopumanba minw ke, aw ye aw hakiri to o
ra,
a ka kabako minw ke, ani a ka ko minw latige, aw
ye aw hakiri to o ra,
⁶ aw minw ye a ta jon Iburahima ta durujaw ye,
aw minw ye a ta mogow panawolomaninw ye,
Yakuba ta denw!

⁷ Ale le ye Matigi Ala ye, an ta Ala.
A ta fangatigiya be dugukolo yoro bee kan.
⁸ A b'a hakiri to a ta jennogonya ra wagati bee,
a tun ka o kuma minw fo duruja caman ye.
⁹ A ka jennogonya min don ni Iburahima ye,
ani a karira min na ni Isiyaka ye,
¹⁰ a kosegira o kuma le kan, ka o ke sariya ye k'a
di Yakuba ma,
ka o ke jennogonya wuribari ye ka o di Izirayeli †
ma.

† Yakuba togow ye fana ko Izirayeli.

11 A ko o ma ko: «Ne bēna Kanaana jamana di aw le ma,
ka o ke aw ninyoro ye, ka o ke aw ta ye.»

12 O wagati ra, o tun ye mogo dama dama le ye doron,
o tun man ca, o tun be lonanya ra o dugukolo kan;

13 o tun be yaala siyaw ni jogon ce,
ka bo jamana do ra ka taga do ra.

14 Nka Ala ma son mogo si ye o minako juguya,
a ka masaw jaraki o koson.

15 A ko: «Aw kana maga ne ta mogo panawolo-
maninw na de!
Aw kana kojugu si ke ne ta ciraw ra!»

16 Ala nana kongo ben jamana kan,
ka domuni bee dese mogow ra.

17 A ka ce do bla o ja,
o ye Yusufu ye, min tun fiyeerera ka taga ke jon ye.

18 O ka negjoroko don a senw na,
ka negj don a kan na,

19 fo lon min na a ta kuma nana ke can ye,
Matigi Ala darakuma nana jo di a ma.

20 Masace k'a fo ko o y'a labla,
jamana matigice ko o y'a labo kasobon na.

21 O k'a labo k'a ke masace ta so pamogo ye,
k'a sigi a borofenw bee kunna,

22 ko a be se ka jamana kuntigiw jagboya a sago ma,
ka cekorobaw son hakiri ra.

23 O ko, Izirayeli nana Misiran,
Yakuba nana sigi Kamu ta jamana ra †.

24 Ala ka o ta mogow caya kosebe,
ka o baraka bonya ka teme o juguw ta kan.

25 Nka Ala nana Misirankaw ta miiriya yelema,
k'a to o ka Ala ta mogow koninya;
ka Ala ta jonw janfa.

26 Ala k'a ta jonce Musa ci o fe,
ani Haruna, a tun ka ale min fana wele.

27 O ka tagamasiyenw ke Ala ta sebgaya baraka ra,
k'a yira Misirankaw ra;
o ka kobaw ke Kamu ta jamana ra.

28 Ala ka dibi don, ka jamana yoro bee ke dibi ye;
mogo si ma ban Ala ta kuma ma.

29 A ka o ta jiw yelema ka o ke jori ye,
ka o ta jegew faga.

30 O ta jamana fara torisenjanw na,
ka taga don hali o ta masaw ta sibonw konjo.

31 A kumana minke, kinnifen misenw nana
jamana yoro bee ra, ani sosow.

32 A ka sanbere lajigi o kan i ko sanji,
ka tasumamana lajigi o ta jamana kan.

33 A ka o ta rezensunw, ani o ta torosunw halaki,
ka o ta jamana yiriw karikari.

34 A kumana minke tuun, jodomutonw nana,
ani tonbaw, minw da te se ka lon.

35 O ka o ta jamana binw bee jimi,
ka o ta dugukolo yiridenw bee domu.

† Aw ye hayan 10 fle: Yakuba le ye Izirayeli ye; Misiran ye
Kamu ta jamana ye.

36 A ka o ta jamana den folow bee faga,
den minw tun ye o ta baraka no folo ye.

37 A k'a ta mogow labo, k'a to o ye bo ni warigbe
ni sanin ye;

o ta gbaw si ta mogo ma dese ka to ko.

38 O boko ka Misirankaw ninsondiya,
sabu o pasiran tun ka Misirankaw mina.

39 Ala ka sankaba ke ka a ta mogow datugu,
ka tasuma mana ka yeelen bo o ye su fe.

40 O ko o be sogo fe, a ka woloninw lana o fe;
a ka domuni di o ma ka bo sankolo ra.

41 A ka fara dayele, ji bora,
ka woyo i ko ko, ka taga kongokolon fan bee ra.

42 Ala tun ka layiri saninman min ta, a k'a hakiri
to o ra;

a k'a hakiri to a ta jonce Iburahima ra.

43 A k'a ta mogow labo ni ninsondiyakanw ye;
a k'a ta mogo panawolomaninw labo ni ja-
garikanw ye.

44 A ka siya werew ta dugukolow di o ma,
ka mogow werew ta baara tonjo ke o ta ye,

45 janko o ye a ta cifoninw lamen,
k'a ta sariyaw sira tagama.

Aw ye Matigi Ala tando!

Izirayelimogow ma ke kankelentigiw ye

(Hayan 1,47-48; Kibaroyaw folo 16.34-36)

106 Aw ye Matigi Ala tando!

Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka
ji,

a ta pumanya te ban ka ye.

2 Jon le bēna se ka Matigi Ala ta kobaw bee
lakari?

Jon le bēna se k'a ta tandori bee fo?

3 Minw be tagama ka kapa ni can ye,
minw be terenninya sira tagama tuma bee, olugu
ta pana.

4 Matigi Ala, ni i be neema i ta mogow ye, i ye i
hakiri to ne ra;

ni i be o kisi, i ye i hakiri to ne ra,

5 janko ne ja ye i ta mogo panawolomaninw ta
hera ye,

ka ninsondiya ni i ta jamana mogow ye;
ne fana kun ye korota ni i ta mogow ye.

6 Anw fana ka jurumun ke i ko an bemaw,
an ka ko benbariw ke, ka kojuguw ke fana.

7 An bemaw ma i ta kabakow koro faamu Misiran;
i ka kopuman caman min ke o ye, o hakiri ma to
o si ra,

o murutira kogoji koro, Kogojiwulen koro.

8 Nka a ka o kisi a togo koson,
janko k'a ta sebgaya yira.

9 A songora Kogojiwulen na, a jara;
a ka o lateme jiba ce ma i ko mogo be tagama
kongokolon konjo cogo min na.

10 A ka o bosi ka bo o koninyabaga boro,
ka o kunmabo o jugu boro.

11 Ji ka o juguw le datugu,
hali o ra kelen ma bosi.
12 O ra, o lara a ta kuma ra,
o ka donkiri la k'a tando.

13 Nka a ma meen, o jinana a ta kokeninw ko
joona;
o ma muju k'a ta kolatigeninw wagati makono.
14 Fen caman nege ka o mina kongokolon kono,
o ko o be Ala korobo kongokolon kono.
15 O tun be min fe, Ala ka o di o ma,
nka o ko, a ka banajugu do bla o ra.
16 Ka o to o ta sigiyoro ra, Musa pangboya ka o
mina,
ani Haruna, min tun blara danna Matigi Ala ye.
17 Dugukolo dayelera ka Daton kunu,
a datugura Abiramu ni a torgonw da ra.
18 Tasuma ka o nofemogow jeni,
tasumamana ka o mogojuguw halaki.

19 O ka misiden do bisigiya lalaga ni sanin ye
Horebu,
o ka o kinbiri gban o ta batofen lalaganin koro ka
o bato.
20 Misi min be bin jimi, o ka o bisigiya le lalaga,
ka o bla o ta Ala nooroman no ra.
21 O jinana o kisibaga Ala ko,
ale min tun ka kobaw ke o ye Misiran,
22 min tun ka kabakow ke Kamu ta jamana ra,
min tun ka siranyakobaw ke Kogojiwulen kan.
23 A tun ko a be o halaki,
nka Musa min tun ye a ta mogow panawolomanin
ye, ale lora o ni Ala ce,
janko ka Ala ta jusugban lalo, k'a to a kana o ha-
laki.

24 O ka o jamana pumanba ko mafiyenya,
o ma la Ala ta kuma ra.
25 O ka Ala korofa o ta fanibonw kono,
o ma son ka Matigi Ala kan mina.
26 Ala karira o ye,
ko ale bena a to o ye faga kongokolon kono,
27 ko a bena o ta durujaw janjan ka taga jamanaw
ce ra
k'a to o ye sa siya tow ce ra yi.

28 O ko, o ka Baali Pehori ta batofenw bato,
o ka o sukoro ta sarakaw domu.
29 O k'a to Matigi Ala dimina o ta kewalew koson,
k'a to fagari sera o ma.
30 Finehasi le wurira ka o ko panabo;
o kera minke, bana lalora.
31 Ala k'a jate mogow terennin ye o kewale koson,
wagati bee, ani tuma bee, o te yelema.

32 O ka Matigi Ala jusu bo Meriba ta ji yoro ra
k'a to Ala ka kojugu ke Musa ra olugu koson,
33 sabu o tun k'a jusu kasi,
k'a to a ka kuma benbari fo.

34 O ma son ka siya werew halaki
i ko Matigi Ala tun k'a fo o ye cogo min na.
35 O ka o yere nagami o siyaw ra,
ka o ta kokecogow ladegi.

36 O ka o siyaw ta batofenw bato;
o kera jan ye ka o mina.
37 O ka o dencew ke saraka ye,
o ka o denmusow ke saraka ye ka o di jinaw ma.
38 O bagara mogow jarakibari ma k'a faga,
o ka o dencew, ani o denmusow faga,
ka olugu ke saraka ye ka Kanaana jamana ta jow
son.
O fagariw kera sababu ye ka jamana lanogo.
39 O ka o yere lanogo ni o ta kewalew ye;
o ta kewalejuguw fe, o bora Ala ko ka jow bato.

40 O koson Matigi Ala dimina a ta siya koro
kosebe;
a k'a yere ta mogow haramuya.
41 A ka o labla siya tow ye;
o koninyabagaw ka o ta fanga sigi o kunna.
42 O juguw ka o minako juguya,
ka o majigi ka o bla o ta fanga koro.

43 Sinaga caman, a ka o bosi,
nka o belen tugura ka muruti a ma,
ka do fara o ta terenbariyaw kan.
44 Nka a ka o kasikan men minke,
a ka o degucogo ye.
45 A k'a hakiri to a ta jennogonya ra o koson;
a k'a jusu suma o koro a ta numanyaba koson;
46 o tun ka o mina ka taga siya minw bee fe,
a ka o hina don olugu ra.

47 E, Matigi Ala, an ta Ala, an kisi!
An labo siyaw ce ra ka an lajen;
janko an ye i fo ka i walepumanlon i togo sanin-
man koson,
ka an ta bonya kun ke ele tandori ye.

48 Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, baraka,
wagati bee, ani tuma bee!
Jama bee lajennin y'a fo ko: «Amina!»
Aw ye Matigi Ala tando!

Kitabu loorunan

(Zaburuw 107-150)

Ala le ye mogow bee kisibaga ye

107 Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon,
sabu a ka ji,
a ta numanya te ban ka ye.

2 Matigi Ala ka mogow minw kunmabo, olugu ye o
fo;
a ka olugu minw bo degu ra,
3 a ka minw labo jamana tow ra, ka o lajen
ka bo tereboyanfan ni terebenyanfan na,
sahiliyanfan ni woroduguyanfan na.

4 Dow tun be yaalara kongokolon kono o kun fe,
yoro lakolonw na,
o te sira sorora ka taga dugu si ra, o be se ka sigi
min na.

5 Kɔngɔ ni minlɔgɔ tun bɛ o ra,
o baraka tun bɛ pini ka ban.

6 Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o bɔsi ka bɔ o ta kɔnɔnɔfiri ra.

7 A ka o lataga sira terennin fɛ,
fɔ ka taga se dugu dɔ ma, o bɛ se ka sigi min na.

8 Olugu ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn a ta
numanya kosɔn,
a bɛ kɔpumanba minw kɛ adamadenw ye;

9 sabu minlɔgɔ tun bɛ minw na, a ka olugu ta
minlɔgɔ ban,
ka fɛnpumanw di kɔngɔtɔw ma ka o wasa.

10 Dɔw tun siginin bɛ dibi ra, saya dibi ra,
o tun bɛ kaso ra, jani na, o sirinin bɛ negejɔrɔko
ra,

11 sabu o murutira Ala ta kuma ma,
ka Ala kɔrɔtaninba ta ladiriw mafiyɛnya.

12 O kosɔn a ka sɛgɛ ben o kan ka o majigi;
o talonna ka ben, mɔgɔ si ma sɔrɔ ka o demɛ.

13 Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o kisi ka bɔ o ta kɔnɔnɔfiri ra.

14 A ka o labɔ dibi ra, saya dibi ra,
ka o ta sirinanw tigɛtigɛ ka bɔ o ra.

15 Olugu ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn a ta
numanya kosɔn,
a bɛ kɔpumanba minw kɛ adamadenw ye;

16 sabu a ka kasobon ta siranɛgekonw karikari,
k'a sɔgɔnan negeramanw cici.

17 Naloman dɔw tun bɛ hakekow kɛ,
fɔ bana ka o tɔrɔ o ta terenbariyaw kosɔn.

18 Hali domuni lɔgɔ tun tɛ o ra tuun;
o tun bɛ surunyara saya donda le ra.

19 Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o kisi ka bɔ o ta kɔnɔnɔfiri ra.

20 A kumana minkɛ, a ta kuma ka o kenɛya,
a ka o bɔsi kaburu ma.

21 Olugu ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn a ta
numanya kosɔn,
a bɛ kɔpumanba minw kɛ adamadenw ye.

22 O ye pumanlɔn sarakaw* bɔ,
k'a ta kokeninw lakari ni jagarikanbaw ye.

23 Dɔw tun bɛ kɔgɔji kan jirakurunw kɔnɔ,
o tun bɛ sanni ni fiyeere kɛ yɔrɔw ni jɔgɔn cɛ jiw
kan.

24 Olugu fana ka Matigi Ala ta kɛwalew ye,
o k'a ta kobaw ye ka o to ji dunbaw cɛ ma yi.

25 A kumana minkɛ, sanfɔrɔba dɔ wurira,
ka jikuruw kɔrɔta.

26 Kurun tun bɛ wuri san fɛ, ka sekɔ ka na ben ji
ra;
o tɔrɔra fɔ ka o baraka bɛɛ ban.

27 Nanamini ka o mina, o bɛ tingitanga i ko
dɔrɔtɔw;
o ta dabari bɛɛ tun banna pewu.

28 Ka o degunin to, o kulera ka Matigi Ala wele,
a ka o bɔ o ta kɔnɔnɔfiri ra.

29 A ka sanfɔrɔ lalo k'a mala,
ka jikuruw mankan suma.

30 Yɔrɔ sumana minkɛ, o diyara o ye;
Ala ka o lataga o janayɔrɔ ra.

31 Olugu ye Matigi Ala fo k'a walepumanlɔn a ta
numanya kosɔn,
a bɛ kɔpumanba minw kɛ adamadenw ye.

32 O y'a tɔgɔ kɔrɔta a ta mɔgɔw ta jamalajenyɔrɔ
ra
k'a tando cekɔrɔbaw ta jɔgɔnlajenyɔrɔ ra.

33 Ala le bɛ bajiw yelemɛ ka o kɛ kongokolon ye,
ka bununjiw yelemɛ ka o kɛ yɔrɔjalan ye,

34 ka dugukolonuman yelemɛ k'a kɛ yɔrɔjalan ye,
jamana mɔgɔw ta juguya kosɔn.

35 A fana bɛ kongokolon yelemɛ k'a kɛ jiyɔrɔ ye,
ka yɔrɔjalan yelemɛ k'a kɛ bununji ye,

36 ka o kɛ kɔngɔtɔw sigiyɔrɔ ye,
ka o kɛ dugu ye, mɔgɔ bɛ sigi min na.

37 O bɛ simanw dan forow ra, ka rezensunw turu,
ka den caman sɔrɔ o ra.

38 A bɛ baraka don o ra, ka o caya kosɛbɛ;
a t'a to dɔ ye bɔ o ta beganw na.

39 Dɔw baraka tun dɔgɔyara, fɔ ka o kun suuru
mɔgɔw ta tɔrɔri ni sɛgɛ ni jusukasi sababu ra.

40 O kosɔn Ala ka dɔgɔyari lase fagamaw ma,
k'a to o ye yaala o kun fɛ kongokolonw kɔnɔ, sira
tɛ yɔrɔ minw na.

41 A ka fagantanw lawuri ka o bɔ jani na,
ka o ta gbamɔgɔw caya i ko sagakuruw.

42 Mɔgɔ terenninw bɛ o ye, ka ninsɔndiya,
nka kojugukebagaw bɛɛ da bɛ datugu.

43 Ni mɔgɔ min ye hakiritigi ye, o tigi bɛna nin
kow kɔrɔsi,
ka Matigi Ala ta numanya ko faamu.

Ala le ye sesɔrɔri tigi ye

(Hayan 2-6; Zaburu 57.8-12; Hayan 7-14; Zaburu 60.7-14)

108 Alatandodɔnkiri. Dawuda ta Zaburu.

2 Ne hakiri sigira, Ala, ne hakiri sigira!
Ne bɛna dɔnkiri la ka Ala tando ni ne jusukun bɛɛ
ye.

3 Ne ta kora ni ne ta gɔni, aw ye kunu!
Ne bɛna dugugbeda lakunu.

4 E, Matigi Ala, ne bɛ i fo ka i walepumanlɔn ja-
mana mɔgɔw cɛ ra,
ne bɛ dɔnkiri la ka i tando siyaw cɛ ra;

5 sabu i ta numanya bonya bɛ temɛ sankolo kan,
i ta kankelentigiya bɛ se fɔ sankolo ma.

6 E, Ala, i tɔgɔ ye kɔrɔta, fɔ ka temɛ sankolo kan,
i ta bonya ye kɛ dunupa bɛɛ lajennin kan.

7 Ne jaabi, ka an kisi ni i boro barakaman ye,
janko i ta mɔgɔ kanuninw ye bɔsi.

⁸ Ala tora a ta yoro saninman kono, ka kuma, ko:
«Ne bena se soro, ka Sikemu mara taran k'a nin,
ka Sukoti dingakonoyoro suma k'a nin.
⁹ Galadi ta mara ye ne ta ye,
Manase ta mara fana ye ne ta ye;
Efirayimu ta mara ye ne ta negefugula ye,
Zuda ta mara ye ne ta masacebere ye.
¹⁰ Mohabu ta mara ye ne ta kominan doron le ye,
ne be ne ta sanbara bo k'a firi Edomu ta mara le
kan;
ne be se soro, ka peren Filisikaw ta jamana kun-
na.»

¹¹ Jon le bena ne lataga dugu barakaman kono
sa?
Jon le bena taga ni ne ye Edomu?
¹² Ele te wa? E, Ala! Ele min tun banna an na;
ele min tun te bora ni an ta kerekecew ye tuun! E,
Ala!

¹³ An dema, ka an bosi ka bo an juguw boro!
Sabu adamaden ta demeri ye gbansan le ye.
¹⁴ Nka ni Ala be ni an ye, an bena kobaw ke;
ale le bena an juguw dondon fo ka o joro.

Ala le be fagantan monebo

109 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

E, Ala, ne be ele le tando, i kana je ne ra!
² Sabu mogojuguw, ani nanbaratow ka o da yele
ne kama;
o be faninyakumaw fo ne kama.
³ O be koninyarikumaw fo ne kama fan bea ra,
o be kere jini ne fe gbansan.
⁴ O be ne jaraki k'a soro ne be olugu kanu;
ne koni ta ye Aladaari le ye.
⁵ O be ne ta kopuman sara ni kojugu ye,
ka ne ta kanuya sara ni koninya ye.

⁶ Mogojugu do ye wuri a kama k'a jaraki,
a jarakibaga ye lo a kininboroyanfan fe!
⁷ Ni a ta kiti be tige, kiti ye ben a kan;
hali a ta Aladaari ye jate jurumun ye!
⁸ Do ye bo a si ra,
mogow were ye a ta baara ke a no ra.
⁹ A denw ye ke feritaw ye,
a muso ye ke muso ce sanin ye!
¹⁰ A denw ye yaala o kun fe ka daariri ke,
o ye bo o ta bonkolonw kono ka taga domuni
daari fo yorojan!
¹¹ Jurunantigiw y'a borofenw bea mina,
mogow were ye a ta baara ton bea ce!
¹² Mogow si kana kopuman ke a ye,
a be sa ka den minw to a ko, mogow si kana makari
olugu ra.
¹³ A komogow ye halaki ka ban,
o togow ye tunu ka bo duruja nata ce ra.
¹⁴ Matigi Ala hakiri ye to a bemaw ta teren-
bariyakow ra;
a bamuso ta jurumunw kana yafa!
¹⁵ O ta jurumunw ye to Matigi Ala hakiri ra tuma
bea;

Ala ye o togow tunu ka bo dugukolo ko kan.

¹⁶ Ayiwa, nin kow bea y'a soro, sabu ale ma miiri
ka kopuman ke mogow ye;
a ka mogow janibagatow, ani fagantanw, ani mogow
jusu kasinin tooro fo ka o faga.
¹⁷ Ka mogow danga, o le tun ka di a ye;
sisan danga ye ben ale yere kan!
Dugawuke tun man di a ye;
sisan dugawu yoro ye janya ale yere ra!
¹⁸ Danga le ye ke a kannaderege ye,
danga ye jigi a kono i ko ji,
ka jigi a kolow kono i ko turu.
¹⁹ Danga ye ke fani ye a kanna k'a datugu,
ka ke a ta kurusijara ye a ce ra tuma bea.
²⁰ Ne jarakibagaw, ani minw be kumajuguw fo ne
ma,
olugu ta sara bena ke o le ye Matigi Ala fe.

²¹ E, Matigi Ala, ne Matigi,
ele koni ye ne minako ja, i togow koson;
ne bosi, sabu i ta pumanya ka ji!

²² Ne koni ye janibagato ye, ani fagantan;
ne jusu cenna!
²³ Ne be tagara i ko wulafesuma min be samana
ka taga a laban na.
O be ne yuguyugu i ko o be yiri yuguyugu ka
tonw benben cogo min na.
²⁴ Ne kinbirikunw be yereyere ne koro, sundonko-
juguw fe;
ne fasara fo ka ne ja.
²⁵ Ne kera dogoyarifen le ye o fe,
o be ne fle ka o kun yuguyugu.

²⁶ E, Matigi Ala, ne ta Ala, ne dema!
Ne kisi i ta pumanya koson,
²⁷ k'a to o y'a lon ko ele boro no lo,
ko ele Matigi Ala yere le ka nin ke.
²⁸ Hali ni olugu ka ne danga, ele bena baraka don
ne ra.
Ni o ka wuri ne kama, olugu le bena maroya,
nka i ta jon bena ninsondiya.
²⁹ Dogoyari le bena ke ne jarakibagaw kan-
naderege ye,
maroya le bena o datugu i ko deregeba.

³⁰ Ne da bena Matigi Ala fo k'a walepumanlon
kosebe,
ne bena a tando a ta mogow ta jamaba ce ra;
³¹ sabu a be lo fagantan koro,
k'a kisi ka bo a jarakibagaw boro.

Masace sarakalasebaga

110 Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala k'a fo ne Matigi ye ko:
«Na i sigi ne kininboroyanfan fe,
fo ne ye na i juguw mina ka o bla i sen koro †.»

† *Nin kumaw fara Layirikura yoro caman na: (Matiyu 22.44; Marika 12.36; Luka 20.42-43; Kewalew 2.34-35; Heburuw 1.13*

² Matigi Ala bena i ta fanga bonya, k'a damina
Siyon ka se fo yorɔjan;
i bena i ta kuntigiya sigi i juguw kan.

³ I bena wuri ka i juguw kere lon min na,
i ta mogow labennin lo o lon kama.
I ta kanbelenw bena na to i korɔ kuru saninman
kan,
i ko sogomada gomiji.

⁴ Matigi Ala karira,
a fana tena a ta miiriya yelemā:
«Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bee,
i n'a fo Melikisedeki tun be cogo min na †.»

⁵ Matigi be i korɔ i kininboroyanfan fe,
a ta dimilon, na a bena masaw jɔɔɔ.

⁶ A be kiti ben siyaw kan;
suw be fan bee ra,
a be kuntigiw jɔɔɔ jamana yoro bee ra.
⁷ K'a tagato to sira kan a be ji min ko ra;
o ko, a b'a kun korota tuun.

Ala ka kan ni tandori ye

(Zaburu 112)

111 Aw ye Matigi Ala tando!
Ne be Matigi fo k'a walepumanlon ni ne
jusukun bee ye,
mogowumanw ta jen ra, ani jamalajenyorow ra. ††
² Matigi Ala ta kokeninw ka bon,
a ta kow ka di minw bee ye, olugu be o kow mara
o jusu ra;
³ sabu bonya ni nooro le be a ta koketaw kan,
a ta terenninya te ban ka ye fiyewu.

⁴ A b'a fe mogow hakiri ye to a ta kabakow ra;
Matigi Ala be makari, a be hina,
⁵ a be domuni di a nasiranbagaw ma,
a b'a hakiri to a ta jɛnɔɔɔnya ra wagati bee.

⁶ A k'a ta setigiya yira a ta mogow ra a ta
kewalew sababu ra,
ka siya werew ta jamanaw mina k'a di o ma.
⁷ A boro be baara o baara ke, o bee be ke ni
kankelentigiya ni can le ye;
mogow be se ka la a ta sariya ta kumaw bee ra;
⁸ a ta cifoninw te yelemā ka ye,
o ju sigira can ni terenninya le kan.

⁹ A k'a ta mogow kunmabo,
ka jɛnɔɔɔnya don ni o ye, jɛnɔɔɔnya min te
yelemā;
a togo saninyanin lo, siranyafenba lo.

¹⁰ Matigi Ala nasiran le ye hakiritigiya damina
ye.

Min o min be o sira tagama, o tigi be faa-
murikowuman sorɔ.

Matigi Ala ye tando wagati bee.

† Nin kumaw be sorɔ Heburuw 5.6; 6.20; 7.17,21 †† Nin
Zaburu hayaww bee kelen kelen be damina ni heburukan sig-
ininden dow ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka
taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

Ala ta baraka be mogowuman kan

(Zaburu 111)

112 Aw ye Matigi Ala tando!

Matigi Ala nasiran be mogow min na,
a ta kumaw ka di mogow min ye kosebe, o tigi ta
jana. †

² A ta durujaw le bena ke jamana mogow baraka-
manw ye;

sabu mogowumanw ta siya be baraka sorɔ.

³ Naforo ni fenpumanw be sorɔ a ta so,
a be terenninya sira tagama tuma bee.

⁴ Hali dibi ra, Ala be yeelen bo mogowuman ye,
mogow min be makari, ni a be hina, ani a terennin
lo.

⁵ Ni mogow be makari a mogowogon na ka juru don
a ra,

ani k'a ta kow ke ka kapa ni can sira ye, o ka ji.

⁶ O tigi koni tena jenge ka bo a no ra fiyewu!

Sabu mogow hakiri be to mogow terennin na wa-
gati bee!

⁷ A te siran kibarojuguw ja,

a hakiri siginin lo, a jigi lanin be Matigi Ala kan.

⁸ A ja siginin lo, a te siran;

a laban, a bena a ja lo a juguw ra ka o bentɔ fe.

⁹ A b'a boro labla ka fagantanw son;
a ta terenninya te ban ka ye.

A ta fanga be to ka korota, ka bonya.

¹⁰ Mogowjugu be o ye ka dimi,
k'a jin jimi fo k'a yere halaki;

mogowjugu be sama fen min no fe, o be tunu a ma.

Matigi Ala bojogonko te yi

113 Aw ye Matigi Ala tando!

Matigi Ala ta jonw, aw y'a tando,
aw ye Matigi Ala togo tando!

² Aw ye baraka la Matigi Ala togo kan,
k'a damina sisan, ani wagati bee;

³ k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla
terebyanfan na,
Matigi Ala togo ye tando yoro bee.

⁴ Matigi Ala le korotara siyaw bee san fe,
a ta bonya temena hali sankolo janya kan.

⁵ Jon le be i ko Matigi Ala, an ta Ala,
min siginin be yoro korotaninw na fo san fe?

⁶ A b'a ja majigi
ka sankolo ni dugukolo fe.

⁷ A be desebagato lawuri ka bo dugu ma,
ka fagantan labo nogo ra,

⁸ k'a lasigi ni fagamaw ye,
ni a ta jamana fagamaw ye.

⁹ A be somogo di muso denworobari ma,
k'a ke bamuso ninsondiyanin ye a denw ce ra.

Aw ye Matigi Ala tando!

† Nin Zaburu hayaww bee kelen kelen be damina ni hebu-
rukan sigininden dow ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye
Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

Ala ka kobaw ke a ta mōgōw ye

114 Wagati min Izirayeli bōra Misiran,
wagati min Yakuba ta mōgōw bōra o siya
wεre mōgōw ce ra,

² Zuda mara le kera a sigiyōrō saninman ye,
Izirayeli kera a ta mara ye.

³ Kōgōji ka o ye minke, ale borira,
Zuriden ba sekōra kō fe.

⁴ Kuruw panpanna i ko sagajigiw,
kongoriw panpanna i ko sagadenw.

⁵ Kōgōji, ele borikun?
Zuriden, ele sekōkun kō fe?

⁶ Kuruw, aw panpankun i ko sagajigiw?
Kongoriw, aw panpankun i ko sagadenw?

⁷ Dugukolo, ele ye yerēyere Matigi ja kōrō,
Yakuba ta Ala ja kōrō;

⁸ sabu ale le be farayōrō yelema k'a ke dinga ji-
man ye,
ka faragbelen yelema k'a ke bununji ye.

Ala le ye baraka beε tigi ye

115 Bonya kana la anw kan, Matigi Ala, bonya
kana la anw kan,

nka bonya ye la ele tōgō le kan,
i ta numanya ni i ta kankelentigiya kosōn!

² I kana a to siya tōw y'a fō ko:
«O ta Ala be min le?»

³ Anw ta Ala be san fe,
ni ko o ko k'a diya, a be o ke.

⁴ Olugu ta batofenw ye fen warigberamanw le ye,
ani fen saninlamanw;

adamadenw yere boro le ka o lalaga.

⁵ Da be o fe, nka o te kuma,
ja be o fe, nka o te yeri ke,

⁶ toro be o fe, nka o te menni ke,
nun be o fe, nka o te kasa men,

⁷ boro be o fe, nka o te maga fen na,
sen be o fe, nka o te tagama,

mankan si te bō o kandinga ra.

⁸ O lalagabagaw ni olugu yere beε ye kelen ye,
ani minw beε be o jigi la o kan.

⁹ Izirayeli, i jigi la Matigi Ala kan!

Ale le ye o demebaga ni o tangabaga ye.

¹⁰ Haruna ta somōgōw, aw ye aw jigi la Matigi
Ala kan!

Ale le ye o demebaga ni o tangabaga ye.

¹¹ Aw minw be siran Matigi Ala ja, aw ye aw jigi
la Matigi Ala kan!

Ale le ye o demebaga ni o tangabaga ye.

¹² Matigi Ala hakiri be an na, a bena baraka don
an na;

a bena baraka don Izirayeli ta somōgōw ra,

a bena baraka don Haruna ta somōgōw ra,

¹³ a bena baraka don a pasiranbagaw ra,
mōgōba fara a fitini kan.

¹⁴ Matigi Ala ye dō fara aw kan,
ka dō fara aw ni aw ta denw kan.

¹⁵ Matigi Ala ye baraka don aw ra,
ale min ka sankolo ni dugukolo dan.

¹⁶ Sankolo ye Matigi Ala kelen ta ye;
a ka dugukolo le di adamadenw ma.

¹⁷ Suw le tena Matigi Ala tando,
laharatagabagaw le tena a tando.

¹⁸ Anw le bena Matigi Ala tando,
k'a ta sisan, ani wagati beε.

Aw ye Matigi Ala tando!

Mōgō min be Ala walepumanlōn

116 Ne be Matigi Ala kanu,
sabu a be ne ta makarikanw lamēn,

² sabu a b'a toro malō ka ne lamēn;
o kosōn, ne bena a daari ne si beε ra.

³ Saya ta sirinanw tun melegera ne ra ka ban,
kaburu jatige tun ka ne mina ka ban,
degu ni jusukasi tun sera ne ma.

⁴ Nka ne ka Matigi Ala tōgō wele, ko:
«E, Matigi Ala, ne nin kisi!»

⁵ Matigi Ala be makari, a terennin lo;
an ta Ala be hina.

⁶ Matigi Ala b'a janto mōgō majigininw na;
ne tun desera, a ka ne kisi.

⁷ Ne nin, sekō i ta laganfiya ra tuun,
sabu Matigi Ala ka kopuman ke i ye.

⁸ Can lo, i ka ne nin kisi ka bō saya ra,
ka ne ja kisi najibō ma,
ka ne sen kisi talon ma.

⁹ O ra, ne bena tagama Matigi Ala ja kōrō
ni mōgō janaman tōw ye, dunuṣa ra yan.

¹⁰ Ne jigi tun be Ala kan, hali tuma min ne tun
b'a fōra

ko jani be ne kan kosebe.

¹¹ Ne jusu gbannin le tun b'a fōra ko
mōgō beε ye faninyafōbaga le ye.

¹² Matigi Ala ka kopuman minw beε ke ne ye,
ne bena a walepumanlōn o beε ra cogo di sa?

¹³ Ne bena jifiye kōrōta, ka o ke ne ta kisiri taga-
masiyen ye,

ka Matigi Ala tōgō wele.

¹⁴ Ne ka dajuru minw ta Matigi Ala fe, ne bena o
dafa,

a ta jama beε lajennin ja kōrō.

¹⁵ Alapasiranbagaw ta saya
ko ka bon Matigi Ala fe kosebe.

¹⁶ E, Matigi Ala, ne ye i ta jōn le ye,
ne ye i ta jōn le ye, ne ye i ta jōnmuso dence le

ye.

Ele le ka ne bosī ka bō ne ta sirinanw beε ra.

¹⁷ O kosōn ne bena pumanlōn saraka* bō i ye,
ne bena Matigi Ala tōgō wele.

¹⁸ Ne ka dajuru minw ta Matigi Ala fe, ne bena o
dafa

a ta jama beε lajennin ja kōrō,

¹⁹ Matigi Ala ta batoso lu kɔnɔ,
ele Zeruzalemu dugu yere kɔnɔ!

Aw ye Matigi Ala tando!

Bɛɛ ye Matigi Ala tando

117 Aw siya wɛrɛ mɔgow, aw bɛɛ ye Matigi Ala tando!

Aw dunupamɔgow, aw bɛɛ y'a bonya!

² Sabu a bɛ pumanya min kɛ an ye, o ka bon kɔsɛbɛ.

Matigi Ala ta kankelentigiya tɛ ban ka ye fiyewu!

Aw ye Matigi Ala tando!

Ala ta pumanya tɛ ban

118 aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka ni, a ta pumanya tɛ ban ka ye.

² Izirayeli y'a fo ko:

«Sabu a ta pumanya tɛ ban ka ye!»

³ Haruna ta somɔgow y'a fo ko:

«Sabu a ta pumanya tɛ ban ka ye!»

⁴ Matigi Ala pasiranbagaw y'a fo ko:

«Sabu a ta pumanya tɛ ban ka ye!»

⁵ Ka ne degunin to, ne ka Matigi Ala wele, Matigi Ala ka ne jaabi, a ka ne laganfiya.

⁶ Matigi Ala bɛ ne fɛ, ne tɛ siran foyi na; adamadenw bɛ se ka mun le kɛ ne ra?

⁷ Matigi Ala bɛ ne fɛ, ale le ye ne demɛbaga ye; ne bɛna ne na lo ne kɔninyabagaw ra ka o bento fle.

⁸ Ka i yere karifa Matigi Ala ma, o ka fisa sani i ye i jigi la adamaden kan.

⁹ Ka i yere karifa Matigi Ala ma, o ka fisa sani i ye i jigi la fagamaw kan.

¹⁰ Siya tow bɛɛ tun ka ne lamini, nka Matigi Ala tɔgo baraka ra, ne ka o halaki.

¹¹ O tun ka ne lamini, fo ka ne datugu, nka Matigi Ala tɔgo baraka ra, ne ka o halaki.

¹² O tun ka ne lamini fan bɛɛ ra i ko lidenw, nka o fagara i ko njanitasuma; Matigi Ala tɔgo baraka ra, ne ka o halaki.

¹³ O tun bɛ ne nɔnina ni baraka ye, janko ka ne laben, nka Matigi Ala ka ne demɛ.

¹⁴ Matigi Ala le bɛ baraka di ne ma, ne bɛ dɔnkiri la ale le ye, ale le kera ne ta kisiri tigi ye.

¹⁵ Mɔgo terenninw naganikan bɛ bɔra o ta sow kɔnɔ, sabu Matigi Ala ka o kisi.

Matigi Ala boro barakaman bɛ kobaw kɛ.

¹⁶ Matigi Ala boro barakaman kɔrotanin lo! Matigi Ala boro barakaman bɛ kobaw kɛ.

¹⁷ Ne tɛna sa, ne bɛna panamanya, janko ka Matigi Ala ta kow lakari.

¹⁸ Matigi Ala ka ne koro kɔsɛbɛ,

nka a ma ne labla saya ye.

¹⁹ Aw ye terenninya dondaw † dayɛɛ ne ye; ne bɛna don o daw fɛ ka taga Matigi Ala fo k'a walepumanlon.

²⁰ Matigi Ala ta donda ye nin ye; mɔgo terenninw bɛ don o le fɛ.

²¹ Matigi Ala, ne bɛna i fo ka i walepumanlon sabu i ka ne jaabi, sabu i kera ne ta kisiri sababu ye.

²² Bonlobagaw banna kabakuru min na, o le nana kɛ kabakuru sobeman ye, ka kɛ bon kabakuru folo †† ye.

²³ O kow bɛɛ bɔra Matigi Ala yere le ra, o kera kabako ye an na.

²⁴ Nin ye Matigi Ala yere ta lon le ye, an ye naganika ni nɔndiya nin lon na.

²⁵ E, Matigi Ala, sabari, i ye an kisi! Matigi Ala, sabari, i y'a to an ye se soro!

²⁶ Min bɛ nana Matigi Ala tɔgo ra, dugawu ye kɛ o ye! An bɛ to Matigi Ala ta so kɔnɔ ka dugawu kɛ aw ye!

²⁷ Matigi Ala le ye Ala ye, ale le ka yeelen bo an ye.

Aw ye na nanagbɛ ra ni yiriborow ye aw boro, ka taga se fo sarakabɔnan gbanw kɔro!

²⁸ Ele le ye ne ta Ala ye, ne bɛ i fo ka i walepumanlon!

Ne ta Ala, ne bɛ i tɔgo kɔrota.

²⁹ Aw ye Matigi Ala fo k'a walepumanlon, sabu a ka ni, a ta pumanya tɛ ban ka ye.

Ala ta sariya nɔgon tɛ

(Zaburu 19.8-15)

119 Minw bɛ tagama ni jusukun gbenin ye, minw bɛ tagama ka kapa ni Matigi Ala ta sariya ye, olugu ta pana. †

² Minw bɛ a ta ciw sira tagama, minw b'a yɔrɔnini ni o jusukun bɛɛ ye, olugu ta pana.

³ Olugu kɔni tɛ terenbariyako kɛ, o bɛ Ala ta sira le tagama.

⁴ I ka i ta sariya ta kumaw yira an na, janko an y'a sira tagama ka na.

⁵ A to ne tagamacogo ye na, janko ne ye i ta cifɔninw sira tagama.

⁶ Ni o kera, ni ne ka i ta kumaw bɛɛ jate mina, ne tɛna maroya.

† Terenninya dondaw, o ye Zeruzalemu ta Alabatosoba dondaw ye. †† Bon kabakuru folo: Nin kuma fɔra yɔro caman na, Yesu Kirisita ta ko ra (Matiyu 21.42; Marika 12.10; Luka 20.17; Kɛwalew 4.11; Piyeri folo 2.7 † Nin Zaburu hayan seeginanw bɛɛ kelen bɛ damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye. A hayan bɛɛ kelen kelen bɛ Ala ta sariya tɔgo fo.

7 Ne bena i fo ka i waleɓumanlon ni jusukunɓuman ye,
ka to ka i ta kolatigeninw karan, sabu o terennin lo.

8 Ne b'a fe ka i ta cifoninw sira tagama,
o ra, i kana ban ne ra fiyewu!

9 Kanbelen be se ka a tagamacogo saninya cogo di?

Ni a be tagama ka kapa ni i ta kuma ye.

10 Ne be i ta jɛnɔgonya jini ni ne jusukun bee ye,

i kana a to ne ye jenge ka i ta kumaw sira bla.

11 Ne be i ta darakuma mara ka ja ne jusukun na,

janko ne kana na i hake ta.

12 E, Matigi Ala, i baraka!

Ne karan i ta cifoninw na.

13 I da ka kolatigenin minw fo,

ne be o bee fo kelen kelen.

14 Ka i ta ciw sira tagama, o be ne ninsondiya,
k'a ke i n'a fo naforoba le be ne boro.

15 Ne be to ka miiri i ta sariya ta kumaw ra;
ne be ne ja lo i ta siraw le ra.

16 I ta cifoninw ko le ka di ne ye kosebe;
ne te jina i ta kuma ko.

17 Kopuman ke i ta jon ye, janko ne ye si soro,
ka i ta kuma sira tagama!

18 Ne ja yeɛ,

janko kopumanba minw be i ta sariya ra, ne ye o fe!

19 Ne ye lonan le ye dugukolo kan yan;
i kana i ta kumaw dogo ne ma.

20 I ta kolatigeninw logo be ne ra tuma bee,
fo ne jusukun be koroto o ma.

21 I be yereyirabagaw dogoya,
o mogo danganin minw be o yere mabo i kumakan na.

22 O ta mafiyenyari ni o ta dogoyari bo ne kunna,
sabu ne be i ta ciw sira tagama.

23 Hali ni kuntigiw ka janfa siri ne kama,
i ta jon be miiri i ta cifoninw le ra.

24 I ta ciw ko le ka di ne ye kosebe,
olugu le be ne ladi.

25 Ne lanin fe dugu ma, buguri ra!

A to ne ye panamanya tuun ka kapa ni i ta kuma ye!

26 Ne ka ne ta kow nafa i ye, i ka ne jaabi;
ne karan i ta cifoninw na.

27 A to ne ye i ta sariya ta kumaw faamu,
janko ne ye i ta kabakow jate mina.

28 Ne be kasi jusukasi koson;
ne lawuri ka kapa ni i ta kuma ye.

29 Faninyasira mabo ne ra,
makari ne ra k'a to ne ye i ta sariya sira tagama!

30 Ne ka kankelentigiya sira le ta;
ne be tagama ka kapa ni i ta kolatigeninw le ye.

31 Ne be noro i ta ciw le ra k'a sira tagama.

E, Matigi Ala, i kana a to ne ye maro.

32 Ne be bori i ta kumakanw le ko,
sabu i be faamuri di ne ma.

33 Matigi Ala, ne karan i ta cifoninw na,
janko ne ye o sira tagama ka se fo a laban ma!

34 Faamuri di ne ma, janko ne ye to i ta sariya kan,

k'a sira tagama ni ne jusukun bee ye!

35 I ta kuma sira yira ne ra,
sabu a ka di ne ye.

36 Ne jusukun jenge ka taga i ta ciw fan fe,
a kana taga nafa fan fe.

37 Ne ja bo fengbansanw na,
k'a to ne ye to i ta sira kan!

38 I ka i darakan min di i pasiranbagaw ma,
o kuma dafa i ta jon ye.

39 Ne be siran togocen min ja, o mabo ne ra,
sabu i ta kolatigeninw ka ni.

40 A fe, i ta sariya ta kumaw logo be ne ra kosebe;

a to ne ye panamanya i ta terenninya sira kan.

41 Matigi Ala, i ta jumanya ye jigi ne kan, ani i ta kisiri,

ka kapa ni i darakan ye

42 Ni o kera, ne bena ne mafiyenyabagaw jaabi,
sabu ne jigi be i ta kuma kan.

43 I kana cankuma mabo ne da ra ka ye fiyewu,
sabu ne be i ta kolatigeninw le makonona.

44 Ne bena i ta sariya sira tagama lon bee,
wagati bee, ani tuma bee.

45 Ne laganfiyanin le be tagama,
sabu ne be tugu i ta sariya ta kumaw le ko.

46 Ne bena i ta ciw nafa masacew ye;
o maroya tena ke ne ra.

47 I ta kumaw le ka di ne ye kosebe,
ne be o le kanu.

48 Ne be ne boro korota i ta kumaw no fe, sabu ne be o kanu;

ne be sigi ka miiri i ta cifoninw le ra.

49 I ka kuma min fo i ta jon ye, i hakiri to o ra,
sabu ne be o le makonona!

50 Min be ne jusu saaro ne ta jani na,
o ye ko i darakuma be si di ne ma.

51 Yereyirabaga dow be ne logobo;
nka ne te jenge ka bo i ta sariya sira kan.

52 Ni ne hakiri jigira i ta kolatigeninw na i ka minw fo folofolo,

Matigi Ala, o be ne jusu saaro.

53 Dimiba be ne mina mogojuguw koson,
olugu minw be ban i ta sariya ra.

54 Ne be i ta cifoninw le la donkiri ye,
ka ne to nin so konon yan, i ko lonan.

55 E, Matigi Ala, hali su fe, ne hakiri be to i togo ra,

ka i ta sariya sira tagama.

56 Min ye ne ta ye,

o ye ko ne ye to i ta sariya ta kumaw kan.

57 Ne ninyoro ye min ye, Matigi Ala, ne be kosegi a kan,

o ye ka i ta kuma sira tagama.

58 Ne b'a fe ka i diyanyako le ke ni ne jusukun bee ye;

makari ne ra, i darakuma koson.

59 Ne ka ne ta kow jate mina,

ka ne tagamacogo ke ka kapa ni i ta ciw ye tuun.
⁶⁰ Ne te sumaya; ne be teliya le,
ka i ta kumaw sira tagama.
⁶¹ Mogojuguw ka o ta sirinanw ke ka ne melege,
nka ne te jina i ta sariya ko.
⁶² Su cemanca ra, ne be wuri ka i fo ka i waleju-
manlon
i ta kolatigeninw koson, sabu o terennin lo.
⁶³ Ne ye i nasiranbagaw be ta teri le ye,
ani i ta sariya ta kumaw siratagamabagaw.
⁶⁴ E, Matigi Ala, i ta numanya ka dugukolo fa!
Ne karan i ta cifoninw na.
⁶⁵ I ka kojuman ke i ta jonca ye,
Matigi Ala, ka kapa ni i ta kuma ye.
⁶⁶ Hakirinuman ni lonniya yira ne ra,
sabu ne lara i ta kumaw ra.
⁶⁷ Wagati min i tun ma ne koro folo, ne tun be
bora i ta sira kan;
nka sisan ne be i darakumaw lamenna.
⁶⁸ I ka ni, i be kojuman ke;
ne karan i ta cifoninw na.
⁶⁹ Yereyirabaga dow be faninyaw lara ne ra;
nka ne be i ta sariya ta kumaw mara kosebe ne
jusukun na.
⁷⁰ Olugu hakiri gberenna;
nka ele ta sariya ko le ka di ne ye kosebe.
⁷¹ I ka ne koro minke, o fisayara ne ma;
sabu sisan ne be i ta cifoninw karanna.
⁷² I da ka sariya min fo, o ka di ne ye
ka teme hali sanin ni warigbe waga caman kan.
⁷³ I boro le ka ne dan, ka baraka don ne ra;
hakiri di ne ma janko ne ye i kumakan faamu.
⁷⁴ I nasiranbagaw bena ne ye ka ninsondiya,
sabu o b'a ye ko ne jigi be i ta kuma le kan.
⁷⁵ Matigi Ala, ne k'a lon ko i ta kolatigeninw
terennin lo,
ko i ka ne koro ka kapa ni i ta kankelentigiya le
ye.
⁷⁶ I ta numanya ye ne jusu saaro,
ka kapa ni i darakuma ye.
⁷⁷ I ta hina ye se ne ma, janko ne ye si soro,
sabu i ta sariya ko le ka di ne ye kosebe.
⁷⁸ Yereyirabaga minw be ne tojora gbansan,
olugu le ye maroya!
Ne koni be miiri i ta sariya ta kumaw le ra.
⁷⁹ I nasiranbagaw ye seko ka na ne fe,
ani minw ka i ta ciw lon.
⁸⁰ A to ne ye i ta cifoninw sira tagama ni jusukun
gbenin ye,
janko ne kana na maroya.
⁸¹ Ne nin be samana i ta kisiri le no fe;
ne jigi be i ta kuma le kan.
⁸² Ne ka i darakumaw panafle fo ka na ne
nadenw baraka ban;
ne ko: «I bena ne jusu saaro tuma juman sa?»
⁸³ Ne be i ko sisi ka forogo min fin †;
nka ne ma jina i ta cifoninw ko.
⁸⁴ I ta jon si to ye san jori le ye?
I bena kiti ben ne nogbenbagaw kan tuma juman?

⁸⁵ Yereyirabaga dow be dingaw sogira ne na fe,
k'a soro o ma ben ni i ta sariya ye.
⁸⁶ I ta kumaw be ye can ye;
o wurira ne kama gbansan le; ne dema!
⁸⁷ A tora donin, o tun bena ne halaki;
nka ne ma bo i ta sariya ta kumaw kan.
⁸⁸ A to ne ye si soro, i ta numanya koson,
janko i da ka ci minw fo, ne ye o sira tagama.
⁸⁹ Matigi Ala, i ta kuma be yi tuma be!
A sabatinin lo sankolo ra.
⁹⁰ I ta kankelentigiya be yi wagati be, ani tuma
be;
i ka dugukolo sabati, a fana be to a no ra.
⁹¹ I ta kolatigeninw le koson danfenw be o no ra
bi;
sabu fen be be baara ke ele le ye.
⁹² Ni i ta sariya ko tun man di ne ye kosebe,
ne tun bena sa ne ta jani na.
⁹³ Ne te jina i ta sariya ta kumaw ko,
sabu i be ne panamanya o le sababu ra.
⁹⁴ Ne kera i ta ye;
ne kisi, sabu ne be tugu i ta sariya ta kumaw le
ko.
⁹⁵ Mogojugu dow be ne konona, janko ka ne hala-
ki;
nka ne be i ta ciw le lamen.
⁹⁶ Ne be dan ye fen dafanin be ra,
nka ele ta kumaw bonya dan te lon.
⁹⁷ E, ne be i ta sariya kanu de!
Ne ta miiriya be o le kan wagati be.
⁹⁸ I ta kuma be ne ke hakiritigi ye ka teme ne
juguw kan,
sabu o kuma be ne kere fe tuma be.
⁹⁹ Hakiri be ne fe ka teme ne karanfaw be kan,
sabu ne be miiri i ta ciw le ra.
¹⁰⁰ Ne be faamuri ke ka teme cekorobaw kan,
sabu ne be i ta sariya ta kumaw mara.
¹⁰¹ Ne be ne sen korosi sirajugu be ma,
janko ne ye i ta kuma sira tagama.
¹⁰² Ne te ne yere mabo i ta kolatigeninw na;
sabu ele le be ne karan.
¹⁰³ I darakuma ka di ne ye de!
A ka di ka teme hali li kan.
¹⁰⁴ I ta sariya ta kumaw baraka ra, ne be faamuri
soro;
o koson ne be faninyasiraw be koninya.
¹⁰⁵ I ta kuma ye fitina le ye ne sen koro,
yeelen lo fana ne ta sira kan.
¹⁰⁶ Ne be kari a ra, ne fana bena a dafa,
ko ne bena i ta kolatigeninw sira tagama, sabu o
terennin lo.
¹⁰⁷ I ka ne koro ka ne majigi kosebe;
Matigi Ala, a to ne ye panamanya i ta kuma bara-
ka ra.
¹⁰⁸ Matigi Ala, son ne ta tandori ma i ko saraka;
ne karan i ta kolatigeninw na.
¹⁰⁹ Ne nin be farati ra wagati be,
nka ne te jina i ta sariya ko.
¹¹⁰ Mogojuguw be jan la ne ja;
nka ne te ne yere mabo i ta sariya ta kumaw ra.
¹¹¹ I ta ciw le ye ne ninoro ye tuma be,

† Sisi ka forogo min fin: o koro ye ko ale te foyi ja tuun.

sabu o be ninsondiya don ne jusu ra.
 112 Ka i ta cifoninw sira tagama, o le be ne
 jusukun na
 wagati bee, fo a laban.

113 Ne be mogō jusufatigiw kōninya;
 ne be i ta sariya le kanu.
 114 Ele le ye ne dogoyoro ye, ani ne tangabaga;
 ne jigi be i ta kuma le kan.
 115 Aw mogōjuguw, aw ye mabo ne ra,
 janko ne ye ne ta Ala ta kumaw lamēn.
 116 Baraka don ne ra, i darakuma kosōn, janko ne
 ye panamanya;
 ne jigi kana maroya!
 117 Baraka don ne ra janko ne ye kisi,
 ani janko i ta cifoninw ye to ne na koro tuma bee!
 118 Mogō o mogō be bo i ta cifoninw sira kan, i be
 o tigi mabo i yere ra,
 sabu o be fen o fen dabari, o bee ye faninya le ye.
 119 I bēna dunupa mogōjuguw bee firi i ko ja-
 manama;
 o kosōn ne be i ta ciw kanu.
 120 Ne be siran i ja fo ne fari be yereyere;
 i ta kolatigeninw pasiran be ne ra.

121 Ne be can ni terenninya sira tagama;
 i kana ne labla ne tōnōbagaw ye.
 122 Ke ne ta hera sarati ye;
 i kana a to yereyirabagaw ye ne minako juguya.
 123 Ne ka i ta kisiri ko janafle,
 ka i ta darakuma terennin janafle fo ka na ne
 padenw baraka ban.
 124 I ta jōn mina ka kapa ni i ta pumanya ye,
 i ye ne karan i ta cifoninw na.
 125 Ne ye i ta jōn le ye, faamuri di ne ma,
 k'a to ne ye i ta ciw lōn.
 126 Matigi Ala, wagati sera i ye i ta setigiya yira,
 sabu mogōw be i ta sariya cenna.
 127 Nin le kosōn, ne be i ta kumakan kanu,
 ka temē hali sanin kan, hali sanin yereworo kan.
 128 O kosōn ne be i ta sariya ta kumaw bee jate ko
 kuma terenninw lo;
 ne be faninyasiraw bee kōninya.

129 I ta ciw ye fennumanba ye;
 o kosōn ne be o mara.
 130 I ta kuma faamuri be mogō bla yeelen na;
 a be faamuri di kolonbariw ma.
 131 Ne be ne da yele ka nuna,
 sabu i ta kumaw logō be ne ra.
 132 I ja munu ka ne fle, ka makari ne ra
 i n'a fo i b'a ke i kanubagaw ye cogo min na ka
 kapa ni i ta kolatigeninw ye.
 133 Ne tagamacogo sabati ka ben ni i darakumaw
 ye;
 i kana a to terenbariyako si ye se soro ne kan.
 134 Ne kisi mogōw ta tōnōri ma,
 janko ne ye i ta sariya ta kumaw sira tagama.
 135 Sabari ka i ta jōn fle ni pumanya ye,
 ka ne karan i ta cifoninw na.
 136 Ne be kasira ka naji caman le bo,
 sabu mogōw te i ta sariya sira tagamana.
 137 E, Matigi Ala, i terennin lo,

i ta kolatigeninw fana ka ni.
 138 I ka i ta ciw fo ni terenninya ye,
 ani kankelentigiyaba.
 139 Sonja ka ne baraka bee ban,
 sabu ne juguw be jina i ta kumaw ko.
 140 I darakumaw bee kora ka o saninya kosebe;
 i ta jōnce be o le kanu.
 141 Ne ka dōgō, mogōw te ne jate,
 nka ne te jina i sariya ta kumaw ko.
 142 I ta terenninya ye terenninya banbari le ye,
 i ta sariya fana ye can le ye.
 143 Degu ni kōnōnfiri sera ne ma,
 o bee n'a ta, i ta kumaw ko ka di ne ye kosebe.
 144 I ta ciw terennin lo tuma bee;
 o faamuri di ne ma, janko ne ye si soro.

145 Ne be i wele ni ne jusukun bee ye, ne jaabi,
 Matigi Ala;
 ne bēna to i ta cifoninw kan.
 146 Ne be i wele ko i ye ne kisi,
 janko ne ye i ta ciw sira tagama.
 147 Ne be kōn dugugbeda ja ka kasi ka i wele,
 sabu ne jigi be i ta kuma le kan.
 148 Ne padenw be yele k'a soro dugu ma gbe ban;
 ne be to ka miiri i darakumaw ra.
 149 Ne kan lamēn i ta pumanya kosōn!
 Matigi Ala, a to ne ye panamanya ka kapa ni i ta
 kolatigeninw ye.
 150 Dabarijuguw siribagaw be nana yi;
 o be o yere mabo i ta sariya ra.
 151 Nka ele yoro ka surun ne ra, Matigi Ala!
 I ta kumaw bee ye can ye.
 152 Kabini wagatijan, i ta ciw k'a yira ne ra
 ko ele ka o sigi, o fana te yelema tuun fiyewu.

153 Ne ta pani fle, i ye ne bosī,
 sabu ne te jina i ta sariya ko.
 154 Lo ni ne kunko ye, i ye ne kunmabo;
 a to ne ye panamanya i darakuma sababu ra.
 155 Kisiri yoro ka jan mogōjuguw ra,
 sabu olugu te i ta cifoninw jini.
 156 I ta hina ka bon, Matigi Ala;
 a to ne ye panamanya i ta kolatigeninw baraka
 ra.
 157 Ne nōgbenbagaw, ani ne juguw ka ca,
 nka ne te jenge ka bo i ta ciw sira kan.
 158 Ne be janfamogōw fle fo ka jigi o ra,
 olugu minw te i darakuma lamēn.
 159 Ne be i ta sariya ta kumaw kanu cogo min na,
 o jate,
 Matigi Ala, k'a to ne ye panamanya i ta pumanya
 kosōn.
 160 I ta kuma ju sigira can le kan,
 i ta kolatigeninw bee terennin lo, o si te ban ka
 ye.

161 Kuntigi dōw wurira ne kama gbansan,
 nka i ta kuma dōron le pasiran be ne jusukun na.
 162 Ne be ninsondiya i darakuma kosōn,
 i ko mogō min ka naforoba ce.
 163 Mogō o mogō be faninya fo, ne be o kōninya,
 k'a haramuya;
 ne be i ta sariya le kanu.
 164 Ne be i tando fo sijaga wolonfla tere kōnō,

i ta kolatigeninw koson, sabu o terennin lo.
 165 Hera caman le maranin be i ta sariya kanubagaw na;
 o sen tena talon foyi ra.
 166 E, Matigi Ala, ne be i ta kisiri le makonona!
 Ne be i kumakan le lamén.
 167 Ne be i ta ciw sira tagama,
 ne be o kanu kosebe.
 168 Ne be i ta sariya ta kumaw, ani i ta ciw sira tagama,
 sabu ne ta kow si ma dogo i ma.

169 A to ne kasikan ye se i ma, Matigi Ala!
 Faamuri di ne ma i ta kuma koson.
 170 A to ne ta makarikanw ye se i ma!
 Ne bosí i darakan koson!
 171 Tandori camanba ye bo ne da ra,
 sabu i be ne karan i ta cifoninw na.
 172 Ne da ye donkiri la ka i darakuma tando,
 sabu i ta kumaw bee terennin lo.
 173 I boro ye ne demé,
 sabu ne ka i ta sariya ta kumaw le panawoloma.
 174 E, Matigi Ala, ne be kasi i ta kisiri no fe,
 i ta sariya ko le ka di ne ye kosebe.
 175 Ne ye to si ra ka i tando,
 i ta kolatigeninw ye baraka don ne ra.
 176 Ne be yaalara ne kun fe i ko sagaden tununin:
 i ta jon yorjini,
 sabu ne te jina i kumakanw ko.

Mogojuman ta sege

120 Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Ka ne degunin to, ne kasira ka Matigi Ala wele,
 a ka ne jaabi.
 2 «E, Matigi Ala, ne nin bosí faninyafobaga da ma,
 ne nin bosí mogojanfabaga nenkun ma.»
 3 Aw mogojanfabagaw, mun le bena ke aw sara ye?
 Aw bena mun le soró?
 4 Kerekewé ta bije minw donna tasumakami na k'a da diya,
 o le bena ke aw sara ye.

5 Bonó ka ne soró, sabu ne tagara sigi Meseki;
 bonó ka ne soró, sabu ne tagara to Kedari ta mogow ce ra †!

6 Ne siginin tora nin mogow ce ra yan ka meen fo ka teme;
 nin mogó minw te hera fe.
 7 Ne ko hera le;
 nka ni ne kumana doron,
 olugu ko kere.

Ala le ye a ta mogow korosibaga ye

121 Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Ne be ne na korota ka kuruw fle!
 Ne ta demeri bena bo min le sa?

† Nin kumaw koró ye ko Dawuda tun siginin be yoro min na, o yoro mogow tun ye mogó sonkolon daw ye minw ta sigi man di fiyewu.

2 Ne ta demeri be bo Matigi Ala le fe,
 min ka sankolo ni dugukolo dan.

3 A tena son k'a to i sen ye talon;
 i korosibaga te jingo ka ye!

4 A fle, Izirayeli korosibaga te jingo,
 janko ka sunogo.

5 Matigi Ala le ye i korosibaga ye.
 Matigi Ala be to i kere fe, ka ke suma ye i kunna.

6 Tere fe, tere tena kojugu ke i ra,
 su fe, karo fana tena kojugu ke i ra.

7 Matigi Ala bena i korosi kojugu bee ma;
 a bena i nin korosi.

8 Matigi Ala bena i tagato ni i nato korosi,
 k'a ta sisan, ani wagati bee.

Matigi Ala ta so kanuya

122 Ala ta batoso yelensira ta donkiri. Dawuda ta Zaburu.

Ne be ninsondiya, n'a fora ne ye ko:
 «An ye taga Matigi Ala ta so konó!»
 2 An tagara fo ka taga an sen lo
 ele Zeruzalemu dugu dondaw le ra!

3 Ele Zeruzalemu dugu min lora,
 ka ke dugu ye min donna jogon na ka na.

4 Gbaw be taga yi le,
 Matigi Ala ta gbaw be taga yi le.
 O ye ci le ye min dira Izirayelimogow ma,
 ko o ye taga Matigi Ala fo k'a walejumanlon a togo koson.

5 Sabu kititigebagaw ta masasiginanw be yi le,
 Dawuda ta so ta masasiginanw.

6 Aw ye Ala daari ko a ye hera ke Zeruzalemu ye:
 «Zeruzalemu, i kanubagaw ye nasuma!

7 Hera ye ke i ta sow konó,
 nasuma ye ke i ta masabonw konó.»

8 Ne balemaw ni ne teriw koson,
 ne b'a fo ko: «Hera ye ke i ta sow konó!»

9 Matigi Ala, an ta Ala ta so kanuya koson,
 ne be i ta hera le jini Ala fe.

Makari tigi Ala

123 Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Ne be ne na korota ka ele le fle,
 ele min siginin be sankolo ta masaya ra.

2 Jonce na lonin be a matigice boro ra cogo min na,
 jonmuso na lonin be a matigimuso boro ra cogo min na,

anw fana na lonin be Matigi Ala, an ta Ala ra ten,
 fo a ye na makari an na.

3 Makari an na, Matigi Ala, makari an na;
 sabu dogoyari ka an labo fo k'a dama teme.

4 Wasobagaw ta logobori ka an labo,
 yerebonyabagaw ta dogoyari ka an labo.

Ala le ye an bōsibaga ye

124 Ala ta batoso yelensira ta dōnkiri. Dawu-
da ta Zaburu.

Ni Matigi Ala tun tē ni an ye,
Izirayeli y'a fō ten,

² ni Matigi Ala tun tē ni an ye
wagati min mōgōw wurira an kama,
³ o tun bēna an bēe panaman le latunu,
tuma min na o tun dimina an kōrō kosebē.

⁴ Jibaw le tun bēna an datugu,
jiwoyoba dō tun bēna woyo ka tēme an kunna.

⁵ Ji barakamanw le tun bēna woyo
ka tēme an kunna.

⁶ Nka Matigi Ala baraka!
Ale ma sōn k'a to o ye an domu.

⁷ An nin bōsira o boro i ko kōnō bē bōsi ka bō
kōnōminabaga ta jō ra cogo min na;
jō tigera, an bōsira.

⁸ An ta demeri bē sōrō Matigi Ala tōgō le ra,
min ka sankolo ni dugukolo dan.

Ala bē a ta mōgōpumanw kōrōsi

125 Ala ta batoso yelensira ta dōnkiri.

Minw bē o jigi la Matigi Ala kan,
olugu bē i ko Siyōn kuru*;
o tē jēngē ka bō a nō ra ka ye,
o bē yi wagati bēe.

² Kuruw ka Zeruzalēmu lamini cogo min na,
Matigi Ala fana bē a ta mōgōw lamini o cogo le
ra,
sisan, ani wagati bēe.

³ Mōgōjuguw ta masacebere siginin tena to
mōgō terenninw ta mara kunna,
janko mōgō terenninw kana na o boro sama
ka taga kojugu nō fē.

⁴ E, Matigi Ala, kōpuman kē mōgōpumanw ye,
ani mōgō minw jusu ka jī.

⁵ Nka minw bē sira jēngēninw ta,
Matigi Ala bēna olugu gbēn ka bō yi,
ani minw bēe bē terenbariyakow kē.

Ala ye hera kē Izirayeli ye!

Ala bē hera lasekō a ta mōgōw ma

126 Ala ta batoso yelensira ta dōnkiri.

Wagati min Matigi Ala tun ka Siyōn dugu ta
bonya lasekō a ma tuun,
a tun kera anw ja na i ko siko.

² An yerekora kosebē,
an pagarira fō ka pēren.
O tuma o tun b'a fōra siyaw cē ra ko:
«Matigi Ala ka kobaw kē o ye dē!»

³ Matigi Ala ka koba kē anw ye,
o kosōn an bē ninsōndiya.

⁴ Matigi Ala, an ta bonya lasekō an ma,

i ko kōji min bē woyo woroduguyanfan kon-
gokolon kōnō.

⁵ Minw najibōtō bē danni kē,
olugu pagarininba le bēna siman tige.

⁶ Minw kasitō bē bō ni siman ye o boro ka taga a
dan,
olugu pagarininba bē sekō ni siman tigenin ye o
boro.

Ala le ye ko bēe jabaga ye

127 Ala ta batoso yelensira ta dōnkiri. Sule-
mani ta Zaburu.

Ni Matigi Ala yere ma bon lō,
minw b'a lōra, olugu bē o yere segera gbansan le.

Ni Matigi Ala yere ma dugu kōrōsi,
min b'a kōrōsira, ale ta sipana ye gbansan le ye.

² Aw bē sori ka wuri, ka mēen jana gbansan,
ka sege ka aw ta baro sōrō;
Ala bē o jōgōn di a ta mōgō kanuninw ma ka o to
sunōgō ra.

³ A flē, den ye Matigi Ala ta difen le ye,
worodenw ye baraji le ye.

⁴ Bijēw bē cogo min na kerekēce boro,
mōgō kanbelenman ta denw bē kē i boro ten le.

⁵ Ni mōgō min k'a sōrō k'a ta bijēforogo fa, o tigi
ta jana.

Ni a bē kuma kititigeyōrō ra a juguw ja kōrō,
dugu donda ra, a tē maroya.

Alapasiranbaga bē Ala ta baraka sōrō

128 Ala ta batoso yelensira ta dōnkiri.

Matigi Ala pasiran bē ele mōgō min na,
ni i bē Matigi Ala ta sira tagama,
ele ta jana.

² I bēna i boro ta baara nafa sōrō k'a domu;
i ta kow bē ja, i fana bē hera sōrō.

³ I ta muso bē kē i ta so kōnō
i ko rezensun min bē den caman kē;
i ta denw bē sigi i kerē fē domunikeyōrō ra,
i ko oliviyesun falenninkuraw.

⁴ Matigi Ala pasiran bē mōgō min na,
a bē baraka don o tigi ra o cogo le ra.

⁵ Matigi Ala bēna to Siyōn, ka baraka don i ra,
k'a to i ye Zeruzalēmu ta hera ye i ja ra i si bēe
ra.

⁶ I bēna i ta denw ta denw ye.

Ala ye hera kē Izirayeli ye!

Mōgōjugu ni labankojugu

129 Ala ta batoso yelensira ta dōnkiri.

Kabini ne denmisenman, o ka ne tōrō kosebē.
Izirayeli y'a fō ten!

² Kabini ne denmisenman, o ka ne tōrō kosebē,
nka o ma se ne ra.

³ Senekēbagaw ka ne kō sēnē,
fō ka walanjanw bō ne kō ra.

⁴ Nka Matigi Ala ta le ye can ye;

a ka mɔgɔjuguw ta sirinanw foni ka bɔ ne ra.

⁵ Minw bɛɛ bɛ Siyon dugu kɔninya,
olugu le ye maroya fɔ ka seko ni o ko ye!

⁶ O ye kɛ i ko bin min bɛ falen biribon kunna;
sani a bontuma ye se, a bɛ ja.

⁷ A tɛ a bɔnbaga boro fa,
a t'a cebaga fana kɔnkɔn fa.

⁸ Tɛmɛbagaw t'a fɔ olugu ma ko:
«Matigi Ala ye baraka don aw ra!
An bɛ dugawu kɛ aw ye ni Matigi Ala togo ye!»

Ala ta mɔgɔw jigi ye Ala ye

130 Ala ta batoso yelensira ta dɔnkiri.

Ka ne deguninba to, Matigi Ala,
ne bɛ i wele ko i ye ne demɛ!

² Matigi, ne kan lamɛn,
i toro malɔ ka ne ta makarikanw lamɛn.

³ Matigi Ala, ni i tun bɛ an ta terenbariyakow
mara i yɛrɛ kɔnɔ,

Matigi, jɔntigi le tun bɛna se ka kisi?

⁴ Nka ele kɔni bɛ yafa,
o kɔsɔn mɔgɔw bɛ siran i na ka i bonya.

⁵ Ne bɛ Matigi Ala le makɔnɔna, ne nin b'a
makɔnɔna;
ne jigi bɛ ale ta kuma le kan.

⁶ Dugu kɔrɔsibagaw bɛ sɔgɔmada makɔnɔna,
dugu kɔrɔsibagaw kɔrɔtɔnin bɛ sɔgɔmada
makɔnɔna,
nka ne kɔrɔtɔnin bɛ Matigi makɔnɔna belɛn ka
tɛmɛ olugu kan.

⁷ Izirayeli, i jigi la Matigi Ala kan;
sabu pumanya bɛ sɔrɔ Matigi Ala le fɛ;
a bɛ mɔgɔ kunmabɔ ko bɛɛ ma.

⁸ Ale le bɛna Izirayeli kunmabɔ
a ta terenbariyakow bɛɛ ra.

Alapasiranbaga wasara

131 Ala ta batoso yelensira ta dɔnkiri. Dawu-
da ta Zaburu.

Matigi Ala, yɛrɛbɔnya tɛ ne jusukun na,
yɛrɛyira tɛ ne flerikɛcogo ra;
ne tɛ miiri kobaw ra,
ani ko minw tɛmɛna ne ta lonniya kan.

² Ne jera ka to yɔrɔ kelen na,
i ko den min fanin siginin bɛ a bamuso sen kan;
ne nin wasara i ko den min fanin siginin bɛ a ba-
muso sen kan.

³ Izirayeli, Matigi Ala makɔnɔ,
k'a ta sisan ma, ani wagati bɛɛ.

Ala bɛ baraka don a ta masacɛ ra

132 Ala ta batoso yelensira ta dɔnkiri.

E, Matigi Ala, i hakiri to Dawuda ra;
i hakiri to a ta sɛgɛ bɛɛ ra.

² A karira Matigi Ala ye,

ka nin dajuru ta Yakuba ta Ala fangatigi ye, ko:

³ «Ne tɛna don ne ta bon kɔnɔ,

ne tɛna la ne ta lanan kan,
⁴ ne tɛna a to sunɔgɔ ye don ne na ra,

ne tɛna ne na tugu ka jingɔ,

⁵ fɔ ne ye yɔrɔ dɔ sɔrɔ Matigi Ala ye,
fɔ ne ye sigiyɔrɔ sɔrɔ Yakuba ta Ala fangatigi ye.»

⁶ A flɛ, an ka jɛnɔgɔnya kɛsu ko mɛn Efirata;
an tagara a sɔrɔ Yahari † kongokɔnɔyɔrɔw ra.

⁷ «An ye taga a ta so!
An y'an kinbiri gban a sen kɔrɔ k'a bato!»

⁸ E, Matigi Ala, i wuri, i ye na i ta laganfiyayɔrɔ
ra,

i ni i ta jɛnɔgɔnya kɛsu barakaman!

⁹ I ta sarakalasebagaw ye terenninya kɛ o kan-
naderege ye,

i nasiranbagaw ye pagari fɔ ka pɛrɛn!

¹⁰ I ta jɔncɛ Dawuda kɔsɔn,
i kana i kɔ di i ta mɔgɔ panawolomanin ma.

¹¹ Matigi Ala karira Dawuda ye can kan,
a fana tɛna a ta kuma yelɛma;

a ko: «I yɛrɛ woroden dɔ,
ne bɛna o le sigi i ta masasiginan kan i nɔ ra.

¹² Ni i denw ka ne ta jɛnɔgɔnya sira tagama,
ani ne ka ci minw yira o ra, ni o ka o kɛ,
o tuma olugu yɛrɛ fana ta denw
bɛna sigi i ta masasiginan kan tuma bɛɛ.»

¹³ Sabu Matigi Ala ka Siyon dugu le panawoloma;
o yɔrɔ ko le diyara a ye, a ko a bɛ o kɛ a sigiyɔrɔ
ye.

¹⁴ A ko: «Nin le ye ne ta laganfiyayɔrɔ ye tuma
bɛɛ;
ne bɛna sigi nin yɔrɔ le ra, sabu a ko diyara ne
ye.

¹⁵ Ne bɛna baraka don o ta simanw na kɔsɛbɛ,
ne bɛna domuni di o ta fagantanw ma ka o fa.

¹⁶ Ne bɛna kisiri kɛ o ta sarakalasebagaw kan-
naderege ye;

o ta Alapasiranbagaw bɛna pagari fɔ ka pɛrɛn.

¹⁷ O yɔrɔ le ra, ne bɛna Dawuda ta fanga lawuri;
ne ta mɔgɔ panawolomanin ta fitina mananin be-
na to ††.

¹⁸ Ne bɛna maroya kɛ a juguw kannaderege ye,
nka ale ta masafugula bɛna manamana!»

Balemaya ka di

133 Ala ta batoso yelensira ta dɔnkiri. Dawu-
da ta Zaburu.

Can ra, balemaw ye bɛn, ka to jɔgɔn fɛ,
o ka ni dɛ! O ka di yɛrɛ le!

² A bɛ i ko turu kasadiman min bɔnna Haruna
kun na ‡,
min bɛ jigi fɔ a bonbosi kan,

† Yahari ye Kiriyati Yeharimu dugu le ye; o dugu bɛ Zeruzalɛmu kɛrɛ fɛ. †† Nin kumaw kɔrɔ ye ko mɔgɔ dɔ bɛna sɔrɔ Dawuda kɔ tuma bɛɛ, a ta gba ra, min bɛ sigi a nɔ ra masaya ra. ‡ O tun bɛ turu kɛ sarakalasebaga kun na k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama.

fo Haruna bonbosi kan,
ka jigi ka se fo a ta deregeba kan ma.
3 A be i ko Herimon kuru ta gomiji,
min be jigi Siyon kuruw kan.
Matigi Ala be baraka di o yoro le ra,
ka si di, wagati bee.

Ala ta baardenw bee ye baraka la a ye

134 Ala ta batoso yelensira ta donkiri.

Matigi Ala ta baardenw, aw bee ye baraka la
Matigi Ala ye!

Aw minw be baara ke Matigi ta so konɔ su bee!

2 Aw ye aw boro korota k'a sin yoro saninman fan
na,

ka baraka la Matigi Ala ye!

3 Matigi Ala ye to Siyon dugu konɔ ka baraka don
i ra;

ale min ka sankolo ni dugukolo dan.

An ye Ala tando a ta se bagaya koson

135 Aw ye Matigi Ala tando!
Aw ye Matigi Ala togo tando!

Matigi Ala ta baardenw, aw y'a tando!

2 Aw minw be baara ke Matigi Ala ta so konɔ,
aw minw be baara ke an ta Ala ta batoso lu konɔ,
aw y'a tando!

3 Aw ye Matigi Ala tando, sabu Matigi Ala ka jii.
Aw ye donkiri la k'a togo tando, sabu a togo ka di.

4 Matigi Ala ka Yakuba ta mogow janawoloma ka
o ke a ta ye,
a ka Izirayeli ta mogow janawoloma ka o ke a ta
mogow ye.

5 Ne koni k'a lon ko Matigi Ala ka bon,
ko an Matigi be ala tow bee kunna.

6 Ni ko o ko ka Matigi Ala diya, a be o ke,
sankolo konɔ, ani dugukolo kan,
ani kogoji n'a dunmanyorow bee ra.

7 A be sankabaw lawuri ka bo fo dugukolo danw
na,
a be sanmanamana bo, ka sanji ben;
a be fono lana ka bo a marayorow ra.

8 A ka Misirankaw ta dence folow halaki,
k'a ta adamadenw na, ka taga se beganw ma.

9 A ka tagamasiyenw, ani kabakow ke ele Misiran
jamana ce ma,
Farawona ni a ta jamana namogow bee kama.

10 A ka siya caman halaki,
ka masace barakamanw faga.

11 Amorikaw ta masace Sihon,
ani Basan masace Ogi,
ani Kanaanakaw ta masacew bee.

12 A ka o ta jamana di Izirayeli ma,
a ka o ta jamana ke a ta mogow ta ye.

13 Matigi Ala, ele togo koni te tunu ka ye fiyewu!
Matigi Ala, mogow hakiri be to i togo ra wagati
bee, ani tuma bee.

14 Matigi Ala bena a ta mogow ta kiti tige ka jo di

o ma;
a bena hina a ta jonw na.

15 Siya tow ta batofenw ye fen warigberamanw ni
fen saninlamanw le ye;

adamadenw yere boro le ka o lalaga.

16 Da be o fe, nka o te kuma,

ja be o fe, nka o te yeri ke,

17 toro be o fe, nka o te menni ke;

dafono si te bo o da fe.

18 O lalagabagaw ni olugu yere bee ye kelen ye,
ani minw bee be o jigi la o kan.

19 Izirayeli ta somogow, aw ye baraka la Matigi
Ala ye!

Haruna ta somogow, aw ye baraka la Matigi Ala
ye!

20 Levi ta somogow, aw ye baraka la Matigi Ala
ye!

Matigi Ala jasiranbagaw, aw ye baraka la Matigi
Ala ye!

21 Matigi Ala baraka, ele min be Siyon,
ele min siginin be Zeruzalemu!

Aw ye Matigi Ala tando!

Ala ta numanya

136 Aw ye Matigi Ala fo k'a walejumanlon,
sabu a ka jii,

a ta numanya te ban ka ye.

2 Aw ye alaw bee ta Ala fo k'a walejumanlon,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

3 Aw ye matigiw bee ta Matigi fo k'a walejuman-
lon,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

4 Ale Ala kelen le be kabakobaw ke,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

5 Ale le ka sankolo dan a ta lonniya sababu ra,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

6 Ale le ka dugukolo dan k'a bla ji kunna,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

7 Ale le ka sankolo yeelenbonan belebelew dan,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

8 A ka tere dan ka o sigi terefera kunna,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

9 A ka karo ni lolow dan ka o sigi sufera kunna,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

10 Ale le ka Misirankaw ta dence folow faga,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

11 A ka Izirayelimogow labo o ce ra,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

12 A ta se bagaya ni a ta fanga baraka ra,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

13 Ale le ka Kogojiwulen cetige fla ye,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

14 A ka Izirayelimogow lateme ji ce ma,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

15 A ka Farawona ni a ta kerekejama dafiri Kogoji-
wulen konɔ,
sabu a ta numanya te ban ka ye!

16 Ale le blara a ta mɔgɔw ɲa kongokolon kɔnɔ ka taga,

sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

17 Ale le ka masacebaw halaki, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

18 A ka masace barakamanw faga, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

19 Amɔrikaw ta masace Sihɔn, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

20 Basan masace Ɔgi, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

21 A ka o ta jamana di Izirayeli ma, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

22 A k'a kɛ a ta jɔnw ta ye, Izirayelimɔgɔw ta ye; sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

23 Ale le k'a hakiri to an na, tuma min na an tun bɛ siya tɔw ta fanga kɔrɔ,

sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

24 A ka an bɔsi ka bɔ an juguw boro, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

25 Ale le bɛ domuni di danfenw bɛɛ ma, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

26 Aw ye sankolo tigi Ala fo k'a walepumanlɔn, sabu a ta numanya tɛ ban ka ye!

Zeruzalemu ta bɔnɔ

137 Ka an to Babiloni badaw ra, an hakiri jigira Siyɔn dugu ko ra minke, an siginin tora yi, ka to ka kasi.

2 Yirimisen minw tun bɛ o yɔrɔ ra, an tun ka an ta gɔniw dulon olugu ra.

3 Ka an to yi, an minabagaw tun b'a fora an ye ko an ye dɔnkiri dɔ la olugu ye; an tɔrɔbagaw tun b'a fora ko an ye olugu ninsondiya.

O ko: «Aw ye Siyɔn dugu dɔnkiri dɔw la an ye kɛ!»

4 An bɛ se ka Matigi Ala ta dɔnkiriw la jamana wɛrɛ dugukolo kan cogo di sa?

5 E, Zeruzalemu, ni ne ka ɲina ele kɔ, o tuma ne kininboro ye ɲina gɔnifo kɔ!

6 Ne nen nɔrɔnin ye to ne da kɔnɔ, ni ne ma ne hakiri to ele ra,

ni ne ma ele Zeruzalemu jate ka tɛmɛ ne ta ɲagariko tɔw bɛɛ kan.

7 Matigi Ala, Edɔmukaw ka min kɛ an na, i hakiri to o ra:

Zeruzalemu dugu minalon na, olugu le tun b'a fora ko: «Aw y'a ci, aw y'a ci ka se fɔ bonw jusiginanw ma!»

8 Ele Babiloni, ele min bɛna halaki, ele ka kojugu min kɛ anw na, ni mɔgɔ min ka i sara ni o ɲɔgɔn ye, Ala ye o tigi ta ɲa.

9 Ni mɔgɔ min ka aw ta denfitiniw mina ka o gbasi fara kan ka o ɲɔɲɔ, Ala ye o tigi ta ɲa.

Bɛɛ ye Ala fo k'a walepumanlɔn

138 Dawuda ta Zaburu.

Ala, ne bɛ i fo ka i walepumanlɔn ni ne jusukun bɛɛ ye, ne bɛ dɔnkiri la ka i tando i ta danfen saninmanw ɲa kɔrɔ.

2 Ne bɛ ne kinbiri gban i ta batoso saninman kɔnɔ,

ka i tɔgɔ fɔ ka i fo ka i walepumanlɔn i ta numanya ni i ta kankelentigiya koson;

sabu i ka i tɔgɔ bonya ka tɛmɛ fen bɛɛ kan, ka i darakumaw bɛɛ dafa.

3 Lon min ne ka i wele, i ka ne jaabi; i ka ne ja gbeleya, ka baraka don ne ra.

4 Matigi Ala, ni dunuɲa masaw nana i ta kumaw men ka bɔ i yɛrɛ da ra, o bɛɛ ye i fo ka i walepumanlɔn!

5 O ye dɔnkiri la ka Matigi Ala ta kow lakari, sabu Matigi Ala ta nɔrɔ ka bon.

6 Matigi Ala kɔrɔtanin lo, nka a ɲa bɛ mɔgɔ majigininw na; a bɛ mɔgɔ yadaninw fana ye fɔ yɔrɔjan, ka o lon.

7 Hali ni ne degura kosebe, i bɛ ne nin tanga;

i bɛ i boro bɔ ka ne bɔsi ne juguw ta dimi ma, ka ne kisi ni i boro barakaman ye.

8 Matigi Ala bɛ ko bɛɛ kɛ ne ye k'a dafa. E, Matigi Ala, i ta numanya tɛ ban ka ye!

I yɛrɛ boro ka baara min kɛ, i kana i kɔ don o ra.

Foyi dogonin tɛ Ala ma

139 Dɔnkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, i ka ne jusukun sɛgɛsɛgɛ, i ka ne jusukunnakow bɛɛ lon.

2 I ka ne sigiwagati lon, i ka ne wuriwagati lon; i ka ne ta miiriyaw lon kabini wagatijan.

3 Ni ne bɛ tagama ra, walama ni ne lanin lo, i ka o lon;

i bɛ ne ta kow bɛɛ kala ma.

4 Hali k'a sɔrɔ kuma ma bɔ ne da ra fɔlɔ, Matigi Ala, o y'a sɔrɔ ko ne bɛna min fɔ, ele ka o bɛɛ lon ka ban.

5 I bɛ ne kɔ fɛ, i bɛ ne ɲa fɛ, i boro fana bɛ ne kan.

6 O lonniyaba ɲɔgɔn ka bon ne ta hakiri ma, a tɛmɛna ne ta faamuri dan kan pewu.

7 Ne bɛ se ka taga min le, ko ne bɛ faran ka mabo ele ra?

Ne bɛ se ka bori ka taga dogo min le, ele ɲa tɛna ne ye yɔrɔ min na?

8 Ni ne ka yɛlɛn ka taga sankolo ra, i bɛ yi; ni ne jigira fɔ dugukolo jukɔrɔ, i bɛ yi.

9 Ni ne wurira ka taga fɔ terebɔyanfan dan na, walama ni ne tagara sigi terebenyanfan na fɔ kɔgɔji dan na,

10 hali o yɔrɔ ra, i boro bɛ ne tɛmɛsira yira ne ra,

i boro barakaman bena ne mina.

¹¹ Ni ne ko, ko dibi ye ne datugu,
hali su be yelema ka ke tere ye ka ne lamini.

¹² Hali dibi te se ka dibi don ele ma;
ele fe su gbenin lo i ko tere,
dibi be i ko yeelen ele fe.

¹³ Ele le ka ne kononoyorow bae dan,
ka ne fari yorow tugutugu jogon na ne bamuso
konon.

¹⁴ Ne be i fo ka i walepumanlon, sabu i ka ne ke
danfen kabakoman ye, ani danfen pumanba.

I ta danfenw bae ye fenpumanbaw le ye;
ne yere ka o lon kosobe.

¹⁵ Ne farikolo yoro si tun dogonin te ele ma,
wagati min i tun be ne farisogo danna dogo ra,
wagati min i ka ne fari yorow tugutugu jogon na
dugukolo jukoro.

¹⁶ Hali wagati min ne fari tun ma laben folo, i na
tun be ne ra.

Tereda minw tun latigera ne ye,
o bae tun sebera i ta kitabu konon ka ban,
k'a soron o lonw si tun ma se folo.

¹⁷ E, Ala, i ta miiriyaw koron ka dun ne ta faamuri
ma!

O hakeya ka ca ne ma!

¹⁸ Ni ne ko ne be o jate mina,
o ka ca ka teme hali kogoji kenken kan.
A fe, ni ne kununa tuma o tuma,
ne ni ele belen be jogon fe.

¹⁹ E, Ala ni i tun be son ka mogojuguw faga,
ka o mogofagabagaw gben ka o mabon ne ra!

²⁰ Olugu be ele ko fon ni naninyajuguya le ye;
o be i togo fon gbansan le, sabu i juguw lo.

²¹ Matigi Ala, yala ne man kan ka i koninyabagaw
koninya wa?

Minw be wuri i kama, yala olugu ko man kan ka
gboya ne ye wa?

²² Ne be o koninya fon ka se koninya dan ma;
ne juguw lo.

²³ Ala, ne segesege, ka ne jusukunnakow lon!
Ne korobon ka fe, ka ne jusukunnakow lon.

²⁴ A fe, ni ne be sirajugu kan,
i ye ne bla i ta janamanya banbari sira kan.

Ala le be an kisi an juguw ta toron ma

140 Donkirilabagaw kuntigi. Dawuda ta
Zaburu.

² Matigi Ala, ne boson mogojuguw boro,
ne tanga mogon farimanw ma.

³ Olugu minw be kojugu naninya o jusukun na;
lon o lon o be kere lawuri.

⁴ O be o nenkun dabon k'a ke i ko sa;
o darakan ka jugu i ko fonfonnin bage. †

⁵ Matigi Ala, ne korosi, janko mogojugu boro
kana se ne ma;
ne tanga mogon farimanw ma,

† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela.

minw be janfa siri janko ka ne laben.

⁶ Yerebonyabaga donw ka jon siri, ka juruw siri ne
ja;

o ka jow siri ne ja sira kan,
o ka minarijanw lala ne ja. ††

⁷ Ne b'a fon Matigi Ala ye ko: «Ele le ye ne ta Ala
ye!

Matigi Ala, i toro malon ka ne ta makarikanw
lamen!»

⁸ Matigi Ala, ne Matigi, ne ta baraka tigi, ani ne
kisibaga,

ele le ka ne korosi kere wagati ra.

⁹ Matigi Ala, i kana a to mogojugu diyanyako ye
ke!

I kana a to a ta kolatigeninw ye ja,
ni o te, a bena a yere korota. ‡

¹⁰ Ne jugu minw ka ne lamini,
olugu da tun ka kojugu minw laben,
o kojuguw ye ben olugu yere le kun na ka o
datugu!

¹¹ Tasumakamiw ye bonon o kan,
o ye o firi tasuma ra, dingadun donw konon,
o kana se ka bon tuun.

¹² Kumajugufobaga kana loyoro soron jamana
konon!

Mogon fariman konon, kojugu le ye gban ale ko tu-
ma bae.

¹³ Ne k'a lon ko Matigi Ala bena janibagatonw ta
kiti tige o ye,
a bena fagantanw ta jon di o ma.

¹⁴ Can lo, Matigi Ala, mogon terenninw bena i togo
fon ka i fo ka i walepumanlon,
mogonpumanw bena to i ja koron.

Mogojugu be mina a yere ta jon ra

141 Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, ne be i wele, i teliya ka na ne fe!

Ni ne be i wele, i ye i toro malon ka ne kan lamen!

² A to ne ta daariri ye diya i ye i ko wusunan
saraka;

ni ne ka ne boro korota i non fe, o ye diya i ye i ko
wulafesaraka!

³ Matigi Ala, ne da korosi kumajugu ma,
ne dagbolow tanga kumajugu ma!

⁴ I kana a to ne jusukun ye sama kojugu non fe,
ne kana ne sen don kewalejuguw ra,
ne kana kori ni mogon terenbariw ye,
ne kana o ta panagbe domuni donw domu!

⁵ Mogon terenninw ye ne bugon, o ye kojuman le ye;
ni a ka ne jaraki, o be i n'a fon a ka turu le ke ne
kun na.

Ne te ban o turu ma;
nka tuma bae ne ta Aladaari ye ko mogojuguw ta
kow kana ja.

⁶ Ala y'a to o ye o ta kititigebagaw mina ka o firi

†† Nin yoro ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ Nin yoro
ra a sebera heburukan na ko: Sela.

farakuruw kan!

Ni o kera, o bena ne kumakan lamɛn k'a lon ko ne ta kumaw ka di.

⁷ Mɔgɔ seneketɔ bɛ dugukolo ci k'a yerege cogo min na,
o kolow bena yerege o cogo le ra kaburu da ra. †

⁸ Nka ne na lonin bɛ ele le ra, Matigi Ala, ne Matigi;
ne bɛ ne yere karifa ele le ma, i kana ne nin labla saya ye!

⁹ O ka jan min la ne ye, ne tanga o ma;
ne tanga mɔgɔ terenbariw ta minarijanw ma!
¹⁰ Mɔgɔjuguw ye mina o yere ta jɔw ra,
nka ne ye tɛmɛ, foyi kana ne sɔrɔ.

Ala hakiri bɛ a ta jɔn na

142 Dawuda ta karan: wagati min a tun bɛ kuruwo kɔnɔ. Aladaari.

² Ne bɛ ne kan kɔrɔta, ka kasi Matigi Ala nɔ fɛ,
ne bɛ ne kan bɔ ka makarikanw fɔ Matigi Ala ye.
³ Ne bɛ ne ta maɓumankow bɛɛ fɔ a ye,
ne bɛ ne ta degukow nafo a ye.
⁴ Ni ne jusu kasira, ele le bɛ ne tɛmɛyɔrɔ lon;
o ka jan la ne na ne tɛmɛsira ra.
⁵ Ne kɛrɛfɛyɔrɔw fɛ,
i b'a ye ko mɔgɔ si tɛ yi min b'a jantora ne ra.
Dogoyɔrɔ si tɛ ne fɛ,
sabu ne ta ko hami tɛ mɔgɔ si ra.

⁶ E, Matigi Ala, ne bɛ kasi ele le nɔ fɛ, ko: «Ele le ye ne dogoyɔrɔ ye,
ele le ye ne ninɔrɔ ye nin dunɔna ra yan mɔgɔ janamanw cɛ ra.»

⁷ I janto ne kasikan na, sabu ne dɛsenin lo kosebɛ.

Ne bɔsi ka bɔ ne nɔgbɛnɔbagaw boro, sabu o baraka ka bon ni ne ta ye.

⁸ Ne nin labɔ kaso ra, janko ne ye i tɔgɔ fɔ ka i fɔ ka i waleɓumanlon!

Mɔgɔ terreninw bena ne lamini, sabu i ka koɓuman kɛ ne ye.

Ala le ye a ta jɔnw bɔsibaga ye

143 Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, ne ta daarikan lamɛn,
i toro malɔ ka ne ta makarikanw lamɛn i ta kankelentigiya koson;
ne jaabi i ta terreninya koson.

² I kana a to kiti ye don ele ni i ta jɔn cɛ,
sabu adamaden si terrenin tɛ ele na kɔrɔ.

³ Ne jugu bɛ ne nin nɔgbɛnna,
a b'a fɛ ka ne nin terege dugu ma;
a ka ne bla dibi ra,
i ko mɔgɔ minw sara kabini wagatijan.

⁴ Ne jusu kasira,
ne jigi tigera pewu!

⁵ Ne hakiri bɛ fɔfɔfɔ wagatiw ra,
ne bɛ miiri i ta ko tɛmɛninw bɛɛ ra,
ne bɛ i boro ta baara jate mina.

⁶ Ne bɛ ne boro kɔrɔta i nɔ fɛ,
ne sɔn jara i na kɔrɔ k'a kɛ i ko dugukolo janin. ††

⁷ E, Matigi Ala, i teliya ka ne jaabi,
tɔ si tɛ ne ra tuun!
I kana i jada dogo ne ra,
ni o tɛ, ne bena kɛ i ko o bɛ minw lajigi kaburu kɔnɔ.

⁸ Lon o lon sɔgɔma, a to ne ye i ta pumanya ko mɛn,
sabu ne jigi bɛ ele le kan.

Ne ka kan ka tagama sira min kan, o yira ne ra,
sabu ne bɛ samana ele le nɔ fɛ, ka i daari.

⁹ Matigi Ala, ne bɔsi ka bɔ ne juguw boro!
Ne bɛ ne yere dogo ele le kɔrɔ.

¹⁰ Ne karan i sago kɛcogo ra,
sabu ele le ye ne ta Ala ye.
I ta hakirijuman ye ne tɛmɛsira yira ne ra,
ka ne lataga sira dakapanin kan.

¹¹ Matigi Ala, a to ne ye si sɔrɔ i tɔgɔ koson;
ne nin bɔ degu ra, i ta terreninya koson.

¹² I ta pumanya koson, i bena ne juguw ban pewu;
i bena ne kɛrɛbagaw bɛɛ halaki,
sabu ne ye i ta jɔn le ye.

Ala ta baraka le bɛ jamana na

144 Dawuda ta Zaburu.

Matigi Ala, ne ta barakatigi Ala, i baraka!
Ele le bɛ ne boro degi kɛrɛkɛcogo ra,
ka ne borokandenw degi kɛrɛkɛminanw minacogo ra.

² Ele le ye ne ta kow naɓaga ye, ani ne tangabaga,
ne ta karifayɔrɔba, ani ne bɔsibaga;
ne tangabaga lo, ne bɛ ne yere karifa min ma,
min bɛ ne ta mogow majigi ne ye!

³ Matigi Ala, adamaden ye mun le ye k'a fɔ ko ele b'a jate?

Mɔgɔ ye mun ye ka n'a fɔ ko ele bɛ miiri a ma?

⁴ Adamaden bɛ i ko fɔnɔ,
a si teredaw bɛ i ko suma min bɛ tunu.

⁵ Matigi Ala, i ta sankolo jenge ka jigi,
ka maga kuruw ra fɔ o ye sisi bɔ.

⁶ Sanmanamana bɔ ka ne juguw janjan;
o bon ni i ta biɓew ye, fɔ ka o yerege!

⁷ To san fɛ, ka i boro foni
ka ne kisi, ka ne sama ka bɔ jiba jukɔrɔ,
ka ne bɔsi ka bɔ siya wɛrɛ mɔgɔw boro,
⁸ minw da bɛ faninyakumaw fɔ,
o bɛ o kininboro kɔrɔta ka kari faninya kan.

⁹ E, Ala, ne bena donkirikura la i ye,
ne bena donkiri la, ka i tando ni goni juru tan ye;

† Hayan 5-7 ta kumaw fɔra cogo wɛrɛ ra kitabu dɔw ra.

†† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

¹⁰ ele le be masacew kisi,
ka i ta jonce Dawuda kisi fagarimuru ma.

¹¹ Ne kisi, i ye ne bosi siya were mogow boro,
minw da be faninyakumaw fo,
o be o kininboro korota ka kari faninya kan.

¹² An dencew bena ke o ta denmisenya ra i ko yiri
minw be wuri ni baraka ye.

An denmusow bena ke i ko samasen minw lesera
k'a bla masaso kono ka masaso ce na.

¹³ An ta bondow bena fa siman na,
siman suguya bee bena soro o kono.
An ta sagaw, ani an ta baw bena bugu ka ke fo
waga caman,

ka ke fo waga tan sigiyoroma caman.

¹⁴ An ta misiw bena bonya fo ka toro.

An juguw tena se ka ben an kan, ka an mina fan-
ga ra ka taga ni an ye;
mogo si tena degu fo ka kule tuun an ta dugu sir-
adaw ra.

¹⁵ Ni siya min ta kera nin cogo ra, o siya ta jana;
ni Matigi Ala ye siya min ta Ala ye, o siya ta
jana.

Ala ta bonya ni a ta pumanya

145 Ala tandori donkiri. Dawuda ta Zaburu.

Ne be i togo korota, ne ta Ala, ne ta Masa!
Ne be baraka la i togo ye wagati bee, ani tuma
bee. †

² Lon o lon ne bena baraka la i ye,
ne bena i togo tando wagati bee, ani tuma bee.

³ Matigi Ala ka bon, a ka kan ni tandori ye
kosebe,
a ta bonya dan te lon.

⁴ Durujaw bee ye i ta kewalew bonya ko fo jagon
ye,

o ye i ta kobaw lakari,

⁵ ka i ta bonyaba noroman ko fo.

Ne be miiri i ta kewale kabakomanw ra.

⁶ Mogow bena i ta baraka ko fo, sabu siranyafen-
ba lo;

ne fana bena i ta bonya lakari.

⁷ O bena o hakiri to i ta kopumanbaw ra ka o
lakari,
ka pagari ni kanba ye ka i ta terenninya ko fo.

⁸ Matigi Ala be makari, a be hina,

a te dimi jona, a ta pumanya ka bon.

⁹ Matigi Ala ka ji mogo bee ma,

a ta hina be se a ta danfenw bee ma.

¹⁰ Matigi Ala, i ta danfenw bee be i fo ka i walepu-
manlon,

i pasiranbagaw bee be baraka la i ye.

¹¹ O be i ta masaya noro ko fo,

ka i ta sebagaya lakari,

¹² janko adamadenw ye i ta kobaw lon,
ani i ta masaya ta bonya noroman.

¹³ I ta masaya ye masaya wuribari le ye,
i ta fanga be yi wagati bee, ani tuma bee.

Matigi Ala be a ta darakan bee dafa,
a be pumanya ke a ta danfenw bee ye.

¹⁴ Matigi Ala be mogo benninw lawuri,
a be mogo deseninw bee lawuri.

¹⁵ Danfenw bee na lonin be ele le ra,
ele le be o ta domuni di o ma a wagati ra.

¹⁶ I be i boro foni,
ka ninmanfenw bee fa o sago ma.

¹⁷ Matigi Ala terennin lo a ta kow bee ra,
a be a ta koketaw bee ke ni pumanya ye.

¹⁸ Matigi Ala be to a welebagaw bee kere fe,
minw bee b'a wele ni can ye o jusukun na.

¹⁹ A b'a pasiranbagaw bee diyanyakow ke o ye,
a be o kulekan men, ka o kisi.

²⁰ Matigi Ala be a kanubagaw bee mara,
nka a bena mogojuguw halaki.

²¹ Matigi Ala tandorikan le ye soro ne da ra;
danfenw bee ye baraka la a togo saninman kan wa-
gati bee, ani tuma bee!

Ala ye barakantanw demebaga ye

146 Aw ye Matigi Ala tando!

Ne nin ye Matigi Ala tando!

² Ne be Matigi Ala tando ne si bee ra,
ne be donkiri la ka ne ta Ala tando ne ta
dunyalatige bee ra.

³ Aw kana aw jigi la fagamaw kan,
aw kana aw jigi la adamadenw kan, sabu olugu te
se ka mogo kisi.

⁴ Ni o nenekiri ka mina o ra lon min na, o be seko
o no ra dugukolo buguri ra;
o lon yere ra, o ta kow bee be ban.

⁵ Ni Yakuba ta Ala kera mogo min demebaga ye, o
tigi ta jana;

ni mogo min jigiyi kera Matigi Ala ye, a ta Ala, o
tigi ta jana.

⁶ Ale le ka sankolo ni dugukolo dan,
ani kogoji ni a konofenw bee.
A be to a ta kankelentigiya ra wagati bee.

⁷ A be kiti tige ka mogo tononinw ta jo di o ma,
a be domuni di kongotow ma;

Matigi Ala be mogo minaninw labla.

⁸ Matigi Ala be fiyentow na ye,

Matigi Ala be mogo deseninw lawuri,

Matigi Ala be mogo terenninw kanu.

⁹ Matigi Ala b'a janto lonanw na,
a be baraka don feritaw ni muso ce saninw na,
nka a be mogojuguw ta kow cen.

¹⁰ Matigi Ala be to masaya ra wagati bee;
Siyon dugumogow, aw ta Ala be to masaya ra wa-
gati bee, ani tuma bee!

† Nin Zaburu hayaw bee kelen kelen be damina ni hebu-
rukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu
ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

Aw ye Matigi Ala tando!

Ala b'a janto a ta danfenw bɛɛ ra

147 Aw ye Matigi Ala tando!
Sabu ka donkiri la ka an ta Ala tando, o
ka ni,
o ka di, o bennin lo!

² Matigi Ala bena Zeruzalemu lo kokura;
Izirayelimogɔ minw tun minana ka taga jamana
wɛɛ ra, a bena olugu lajen tuun.

³ A bena mogɔ jusukasiniw jusu saaro,
ka o ta dimiw suma.

⁴ A ka sankolo lolow da latige;
a ka togo la o bɛɛ ra.

⁵ An Matigi ka bon, a ta sebgaya ka bon,
dan tɛ a ta faamuri ra.

⁶ Matigi Ala bɛ baraka don mogɔ majigininw na;
nka a bɛ mogɔjuguw majigi fo dugu ma.

⁷ Aw ye donkiri la Matigi Ala ye k'a fo k'a
walepumanlon;
aw ye donkiri la ni kora ye ka an ta Ala tando!

⁸ Ale le bɛ sankabaw lajen, ka san fin;
a bɛ sanji laben, k'a ben dugukolo kan,
ka binw falen kongoriw kan.

⁹ A bɛ beganw ta domuni di o ma;
ni kankan † ta denw bɛ kasi, a bɛ olugu fana ta
domuni di o ma.

¹⁰ Matigi Ala mako tɛ so ta baraka ra,
a tɛ adamaden ta tofanga jate.

¹¹ Nka Matigi Ala b'a nasiranbagaw le fɛ,
minw bɛɛ koni jigi bɛ a ta numanya kan.

¹² Ele Zeruzalemu, Matigi Ala bonya!
Siyon dugu, i ta Ala tando!

¹³ Sabu a bɛ aw ta dugu donda sogonanw baraka
bonya,

a bɛ baraka don aw ta denw na aw ta sow konɔ.

¹⁴ A bɛ hera ladon aw ta jamana konɔ,
a bɛ aw fa ni siman bɛɛ ra numanman ye.

¹⁵ A b'a darakuma lase dugukolo kan,
a kumakan bɛ se yoro bɛɛ ra yoronin kelen na.

¹⁶ A bɛ bugun lajigi ka yoro bɛɛ gbe i ko sagasiw,
a bɛ gomiji ke yoro bɛɛ i ko bugurigbe.

¹⁷ A bɛ a ta sanberɛ lajigi i ko kabakuru.
Jon bɛ se ka lo k'a ta neneba konɔ?

¹⁸ Nka ni a kumana, o fenw bɛɛ bɛ yeele,
a bɛ a ta fɔɔɔ fiye, jiw bɛ woyo ka taga.

¹⁹ A k'a ta kumaw lase Yakuba ma,
k'a ta cifoninw, ani a ta kolatigeninw yira Izirayeli
ra.

²⁰ A ma o nɔgon ke siya si ye;
olugu ma a ta kolatigeninw lon.

Aw ye Matigi Ala tando!

Danfen bɛɛ ye Ala tando

148 Aw ye Matigi Ala tando!
Aw sankolokonofenw, aw ye Matigi Ala
tando!

Aw y'a tando sanfeyorow ra!

² A ta melekew bɛɛ, aw y'a tando!

A ta danfen fangatigiw bɛɛ, aw y'a tando!

³ Tere ni karo, aw y'a tando!

Lolow bɛɛ ye manamana k'a tando!

⁴ Sankolow ta sankolo, aw y'a tando!

Ji minw bɛ sankolo kunna, aw y'a tando!

⁵ O fenw bɛɛ ye Matigi Ala tando,
sabuw ale kumakan le sababu ra, o danna.

⁶ A ka o sigi yoro min na, o bɛ to yi wagati bɛɛ,
ani tuma bɛɛ;

a ka sariya min sigi o kan, o tɛ yelemaka ye.

⁷ Aw dugukolokanfenw, aw ye Matigi Ala tando!

Kogoji danfen barakamanw, ani jidunbaw,

⁸ sanperen ni sanberɛ, bugun ni sankaba fin-
manw,

ani sanfɔɔɔ min bɛ a ta ciw ke,

⁹ kuruw, ani kongoriw bɛɛ,

yiridentaw, ani sediriyiriw bɛɛ,

¹⁰ kongosogow, ani beganw bɛɛ,

fenpanaman fofotaw, ani konow,

¹¹ dunupa masaw, ani siyaw bɛɛ,

fagamaw, ani dunupa kitiitigebagaw bɛɛ,

¹² kanbelenw, ani sunguruw,

cekorobaw, ani denmisenw!

¹³ O bɛɛ ye Matigi Ala togo tando,

sabuw ale kelen togo le korotanin lo,

a nɔɔɔ ka bon ka tɛmɛ dugukolo ni sankolo bɛɛ
lajennin nɔɔɔ kan.

¹⁴ A k'a ta mogow ta fanga korota;

ka o ke a nasiranbagaw bɛɛ ta tandori kun ye,

ani Izirayelimogow, o siya min ko ka gbelen a ma.

Aw ye Matigi Ala tando!

Matigi Ala ta mogow ko ka di a ye

149 Aw ye Matigi Ala tando!

Aw ye donkirikura la Matigi Ala ye,
aw ye donkiri la k'a tando a nasiranbagaw bɛɛ la-
jennin cɛ ra.

² Izirayelimogow ye ninsondiya o danbaga koson,
Siyon dugumogow ye nagari o ta masace koson.

³ O y'a togo tando ni donw ye,

ka donkiri la k'a tando ni longan ni kora ye;

⁴ sabuw Matigi Ala ta mogow ko ka di a ye,

a bɛ kisiri ke mogow majigininw ta masiri ye.

⁵ Alapasiranbagaw ye nagari Ala ta bonya koson,
o ye nagari ka peren hali o ta layorow ra.

⁶ Ala togo korotakumaw ye ke o da ra,

kerɛkemuru da fla fana ye ke o boro,

⁷ janko ka o yere dimibo siyaw ra,

ka mogow sara ka kapa ni o ta kewalew ye,

⁸ ka siyaw ta masacew siri ni negejorokow ye,

ka o ta fagamaw sen don nege ra;

† Kankan ye konɔ do ye min tɛ a janto a denw na.

⁹ kiti min sebera o kama, o ye o kiti ben o kan.
O bɛna kɛ nɔɔɔba le ye Alapasiranbagaw bɛɛ
kan.

Aw ye Matigi Ala tando!

Ninmanfenw bɛɛ ye Matigi Ala tando

150 Aw ye Matigi Ala tando!

Aw ye Ala tando a ta yɔɔɔ saninman kɔɔɔ!
Aw y'a tando sankolo kɔɔɔ, o yɔɔɔ min bɛ a ta se-
bagaya yira!

² Aw y'a tando a ta kobaw kosɔn!

Aw y'a tando ka kapa ni a ta bonyaba ye!

³ Aw y'a tando ni burufiyɛkanw ye!

Aw y'a tando ni gɔniw ni koraw ye!

⁴ Aw y'a tando ni longanw ni dɔnw ye!

Aw y'a tando ni gɔniw ni filenw ye!

⁵ Aw y'a tando ni siranɛgetɛgerɛw mankanw ye!

Aw y'a tando ni siranɛgetɛgerɛw fɔkanw ye!

⁶ Nɛnɛkiri bɛ fɛn o fɛn na, o bɛɛ ye Matigi Ala
tando!

Aw ye Matigi Ala tando!

Zanaw

Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, Zanaw kitabu fanba sebebaga, walama a labenbaga ye masace Sulemani ye (1-29). Masace Sulemani ka zana waga saba jagon le sebe. O dow be nin kitabu konɔ. Nka hakiritigi werew ka nin kitabu zana dow sebe, i n'a fo Aguri (sura 30), ani masace Lemuweli (sura 31).

Nin zanaw fora Yahudiyaw ta zanafocogo le ra; o korɔ ye ko o be ko kecogonuman fo, k'a kecogojugu fana fo:

«Naloman t'a face ta ladirikan jate,
nka mogo min be son korori ma, o ye mogo ceguman ye.» (15.5)

Walama ka kewale do fo, ka sorɔ k'a kofeko fo k'a la a kan:

«Nene koson salibagato te son ka bo ka taga sene ke,
ni simantigewagati nana se, a be siman jini a te foyi sorɔ.» (20.4)

Zanaw kitabu ye hakiritigiyakumaw le ye, minw be mogo ladi, ka mogo karan, ka mogo bla sirajuman kan (1.4; 4.20). A be kuma ko minw kan, o ye baarajuman ta ko ye, ani salibagatoya, ani adamadenya minacogo, ani terenninya, ani denlamocogo, ani mujuri, ani fagantanw ta ko, ani furu, ani naforo, ani hina, ani jumanya. Nka a kunba ye Alapasiran ye: «Matigi Ala pasiran le ye lonniya damina ye» (1.7). Kitabu sira laban, min ye sura 31, o be muso barakaman le mangutu.

Kitabu konokow

Hakiritigiya nafa ka bon
Masace Sulemani ta zanaw
Aguri ta hakiritigiya kumaw
Lemuweli bamuso ta ladirikanw

Kitabu sebekun

- 1 Dawuda dence Sulemani min tun ye Izirayeli masace ye, ale ta zanaw le ye nin ye.
- 2 A sebekun ye janko ka mogow son hakiri ra, ani ka o karan,
janko o ye kuma koromanw faamu.
- 3 A sebekun ye fana janko ka mogow ladi, k'a to o ye tagama ni hakiri ye,
ka o karan terenninya sira ra, ani can sira, ani sirajuman.
- 4 A sebekun ye fana janko ka nalomanw laceguya,
ka lonniya ni miiricogonuman don denmisenw hakiri ra.
- 5 Hakiritigiw fana y'a lamem, ka do fara o ta lonni kan;
faamurikebagaw y'a lamem, janko ka o tagamacogo lon.
- 6 Ni o kera, o bena zanaw, ani kuma koromanw faamu,
ka hakiritigiw ta kumaw, ani o ta gundow faamu.
- 7 Matigi Ala pasiran le ye lonniya damina ye,

nka nalomanw be hakiritigiya ni ladirikan mafiyenya.

Denmisen ka kan k'a yere korosi

- 8 Ne dence, i face ta ladirikan lamem,
i kana ban i bamuso ta ladirikan ma;
9 sabu o ye neema masafugula le ye i kun na,
o ye masirifen le ye i kan na.
- 10 Ne dence, ni jurumunkabaga dow ko o be i lafiri,
i kana son.
- 11 Ni o ko: «Na, an ye taga dogo mogo do ja, ka ben a kan k'a faga;
na, an ye taga dogo mogo jarakibari do ja sira ra, ka baga a ma k'a faga.
- 12 An ye o bee janaman latunu i ko saya dibi be mogo latunu cogo min na!
An ye o bee lajennin latunu i ko o be mogo lajigi kaburu konɔ cogo min na!
- 13 An bena fen nafaman suguya bee sorɔ,
ka o ce, ka an ta bonw fa.
- 14 Ele fana bena i ninyoro sorɔ ni an ye;
ni an ka fen o fen sorɔ, o bena ke an bee ta jen le

ye.»

¹⁵ Ne dence, i kana tagama ni o mɔgɔw ye;
i sen bɔ o ta sira kan pewu!

¹⁶ Sabu o senw be bori kojugu le nɔ fe,
o ka teri mɔgɔfaga le fe.

¹⁷ Nka ni jɔ min sirira kɔnɔw beɛ na na,
o jɔ kɔni sirira gbansan le.

¹⁸ Nka o mɔgɔ minw be dogo mɔgɔw na, ka na
ben o kan, a laban olugu yere le bena faga;
o be jan min la tɔw ye, o jan bena olugu yere le
mina.

¹⁹ Mɔgɔ o mɔgɔ be naforo jini benkanni sababu
ra, o tigi labancogo be ten le;
o naforo sɔrɔbaga yere nin le be to a ra.

Hakiritigiya be adamadenw wele

²⁰ Hakiritigiya be perenna siradaw ra,
a b'a kan korɔtara dugu jamalajenyɔrɔw ra.

²¹ A be kule cira jamayɔrɔw ra,
a b'a fɔra mɔgɔw ye dugu dondaw ra ko:

²² «Aw nalomanw, aw bena ceguya tuma juman le
sa?

Aw kumakolonfɔbagaw, aw bena kumakolonfɔ
dabla tuma juman le sa?

Aw hakirintanw, aw bena sɔn lɔnniya ma tuma ju-
man le sa?

²³ Aw ye seko ka na sɔn ne ta korori ma.
Ni o kera, ne bena ne yere nin lajigi aw kan;
ne bena aw karan ne ta kumaw ra.

²⁴ «Nka i n'a fɔ ne ka aw wele, aw banna,
ne ka ne boro lo aw ye, mɔgɔ si m'a janto o ra;

²⁵ i n'a fɔ aw banna ne ta ladiriw beɛ ma,
aw ma sɔn ne ta korori ma,

²⁶ o ra, ni cenri nana se aw ma, ne fana bena
yereko;

ni jatige nana ben aw kan, ne fana bena aw
logɔbɔ.

²⁷ Ni jatige nana ben aw kan i ko sanfɔrɔba,
ni cenri nana ben aw kan i ko folonkonto,
ni degu ni kɔnɔnɔfiri nana ben aw kan tuma min
na, ne fana bena aw logɔbɔ.

²⁸ «O wagati le ra o bena ne wele, nka ne tɛna o
jaabi,

o bena ne ta jenɔgɔɔnya jini, nka o tɛna ne sɔrɔ;

²⁹ sabu o ka lɔnniya kɔninya,
min fana ye Matigi Ala pasiran ye, o ma sɔn o
ma.

³⁰ O ma sɔn ne ta ladiriw ma,
o ma ne ta korori jate.

³¹ O kosɔn o bena o yere ta kewalew tɔnɔ le do-
mu,

o bena o yere ta ladirikanw tɔnɔ le domu fɔ ka fa.

³² Sabu nalomanw ta yerɛlafiri le be o faga;
hakirintanw ta jateminabariya le be o halaki.

³³ Nka ni mɔgɔ min ka ne lamɛn, o tigi bena sigi
hera ni laganfiya ra;
a bena sigi pasuma ra, kojugu si tɛna a ja tige.»

Hakiritigiya be mɔgɔ tanga kojugu ma

2 Ne dence, ni i ka sɔn ne ta kumaw ma,
ni i ka ne ta kumakan mara i yere kɔnɔ,

² ni i ka i toro malo ka i janto hakiritigiyakumaw
ra,

ni i ka i jusukun jenge ka taga faamurikoɔnuman
sira fe,

³ ni i ka faamuri wele,
ni i ka i kan korɔta ka kule faamurikoɔnuman nɔ
fe,

⁴ ni i ka faamuri jini i ko warigbe,
ni i k'a yɔrɔjini kosebe i ko naforo dogonin,
⁵ o tuma ra i bena Matigi Ala pasiran faamu;
min ye Ala ta lɔnniya ye, i bena o sɔrɔ.

⁶ Sabu Matigi Ala le be hakiritigiya di mɔgɔ ma;
ale da le be mɔgɔ karan lɔnniya ni faamurikoɔnu-
man na.

⁷ A be sesɔrɔri mara mɔgɔnumanw ye;
minw be tagama ni jusukun gbenin ye, a be olugu
tanga i ko negebennan;

⁸ Sabu Ala be can siratagamabagaw ta
temeyɔrɔw korɔsi;
a b'a janto a ta mɔgɔnumanw temesira ra.

⁹ O ra, i bena terenninya ni can ni sirajuman ko
faamu,

ani sira o sira ka ni.

¹⁰ Sabu hakiritigiya bena don i jusu ra,
lɔnniya bena i ninsɔndiya.

¹¹ I ta miiricogɔnuman bena ke sababu ye ka i
bɔsi,

i ta faamurikoɔnuman bena ke sababu ye ka i tan-
ga,

¹² ka i kisi ka bɔ sirajugu kan,
ka i kisi kumayɛlemabaga darakan ma,

¹³ ani mɔgɔ minw be sirajuman bla,
ka dibirasiraw ta,

¹⁴ ani minw be kojugu ke fɔ ka ninsɔndiya o ra,
ka kumayɛlema ke, fɔ ka pagari o ra;

¹⁵ o mɔgɔw te sira terennin ta,
o temeyɔrɔw beɛ jengenin lo.

¹⁶ O ra, i bena i yere kisi ka bɔ muso sunguruba
boro,

ka i yere kisi ka bɔ muso yaalabaga boro, ale ni a
ta mɔgɔmalasakumaw.

¹⁷ A sunguruman k'a kan di ce min ma, a be ban
o ce ra;

a ka layiri min ta a ta Ala na korɔ, a be jina o ko.

¹⁸ A ta so be jenge ka taga saya fan le fe,
a ta siraw be taga mɔgɔ saninw le ta so.

¹⁹ Mɔgɔ o mɔgɔ be taga a nɔ fe, o si te seko tuun;
o si te panamanya sira sɔrɔ tuun.

²⁰ O ra, i bena tagama mɔgɔnumanw temeyɔrɔ ra,
ka to mɔgɔ terenninw ta sira kan.

²¹ Sabu mɔgɔnumanw le bena sigi jamana kɔnɔ;
mɔgɔ jusukun gbeninw le bena to jamana kɔnɔ.

²² Nka Ala bena mɔgɔjuguw labo jamana kɔnɔ,
a bena mɔgɔjanfabagaw sama ka o bɔ jamana
kɔnɔ.

Hakiritigiya ni Alapasiran

3 Ne dence, i kana i hakiri bɔ ne ta ladirikan
ko;
ne ta kumakan mara i jusukun na,

² sabu o le bena i si janya,
ka san caman fara i si kan, ka hera di i ma.
³ I kana a to pumanya ni kankelentigiya ye bosi i
ra.

A siri i kan na,
k'a sebe i jusukun walaka kan.
⁴ Ni o kera, i bena togonuman soro,
i ko bena diya Ala ye, i ko bena diya mogow fana
ye.

⁵ I jigi la Matigi Ala kan ni i jusukun bee ye;
i kana i boromala i yere ta faamuri kan.

⁶ Ala sago jini i ta koketa bee ra;
ni o kera, ale bena i ta sira lateren i ye.

⁷ I kana i yere jate hakiritigi ye;
nka siran Matigi Ala le ja, ka i yere mabo kojugu
ra.

⁸ O le bena i farikolo keneya,
ka baraka don i kolow ra.

⁹ Matigi Ala bonya ni i borofenw ye,
a bonya ni i ta foro ta simanw bee kun folow ye.

¹⁰ Ni o kera, i ta bondow bena fa fo ka bon;
i ta rezenji minanw bena fa rezenjikura ra fo ka
woyo.

¹¹ Ne dence, i kana ban Matigi Ala ta ladirikan
ma;

ni a ka i jaraki, i kana muruti.

¹² Sabu Matigi Ala be mogow min kanu, a be o tigi
le koro,
i n'a fo fa be a den koro cogo min na, den min ko
ka di a ye.

Hakiritigiya nafa ka bon

¹³ Ni mogow min ka hakiritigiya soro, o tigi ta
jana;
ni mogow min ka faamurikonuman soro, o tigi ta
ka di!

¹⁴ Sabu nafa min be soro a ra, o nafa ka bon ni
hali wari ye;
tono min be soro a ra, o ka bon ni hali sanin ye.

¹⁵ Hakiritigiya songo ka bon ni lulu ye;
i ja be bo fen o fen fe, o si dawula te se ka suma
ni a ta ye.

¹⁶ Sijan le be hakiritigiya kininboro kono.
Naforo ni bonya be a numanboro kono.

¹⁷ Hakiritigiya ta temeyorow ye jususuma yorow
le ye,
a temesiraw bee ye laganfiya siraw le ye.

¹⁸ Yiri do lo, ni mogow min k'a mina, a be si di o ti-
gi ma;

ni min k'a dere ni a boro fla ye, o tigi ta pana.

¹⁹ Matigi Ala ka dugukolo ju sigi ni hakiritigiya le
ye;

a ka sankolo lo a no ra ni faamuri le ye.

²⁰ A ta lonniya le sababu ra, dugukolo jidingaw
dayelera;

o le sababu ra, gomiji be jigi ka bo sankabaw ra.

Ala le be hakiritigiw tanga

²¹ Ne dence, hakirinuman ni miiricogonuman
mara ka ja;

i padon a ra tuma bee.

²² O le bena si di i ma,
ka ke masirifen ye i kan na.

²³ O ra, i bena tagama i ta sira kan hera ni lagan-
fiya ra;

i tagamato sen tena talon foyi ra.

²⁴ Ni i be la, foyi tena i ja tige;

ni i lara, i ta sunogo bena diya.

²⁵ Jatige min be bara ka cun mogow kan, i tena sir-
an o ja;

cenriba min bena ben mogowjuguw kan, i tena sir-
an o fana ja.

²⁶ Sabu Matigi Ala bena ke i jigilayoro ye;
a bena i tagamato korosi, janko i sen kana mina
jan do ra.

Mogow ka kan k'a mogowgon minako ja

²⁷ Mogow min ka kan ni i ta kopuman ye, i kana
ban ka kopuman ke o tigi ye,
k'a soro se be i ye k'a ke.

²⁸ I kana a fo i mogowgon ma ko: «Taga ka na, si-
ni ne bena a di i ma,»

k'a soro bi yere i be se k'a di a ma.

²⁹ I kana kojugu naninya i mogowgon kama,
k'a soro a siginin be i koro, miiriyajugu si te a
kono i ta fan fe.

³⁰ I kana kere ke ni mogow do ye gbansan,
k'a soro a ma kojugu si ke i ra.

³¹ I kana jabo mogow fariman fe,
i kana son a ta kow si ma.

³² Sabu Matigi Ala be kojugukebagaw haramuya,
nka a be mogownumanw don a ta jen ra.

³³ Matigi Ala ta danga le be mogowjugu ta so kan,
nka a be baraka don mogownuman ta sigiyoro ra.

³⁴ Minw ye kumakolonfobagaw ye, a fana be ku-
makolon le fo olugu ma,
nka a be ja mogow sabarininw ma.

³⁵ Hakiritigiw bena bonya soro o ta cen ye,
nka mogow hakirintanw ta bena ke maroya le ye.

Den be hakiritigiya soro a face fe

4 Ne dencew, aw ye aw fa ta ladirikan men,
aw ye aw janto o ra, ka faamuri soro,
² sabu ne be lonniyanuman le yirara aw ra;
aw kana ban ne ta ladirikan na.

³ Wagati min ne fana tun ye denmisennin ye ne
face koro,

tuma min ne fitiniman kelenpe le tun be ne ba-
muso koro, ka to k'a ta kanuya diyabo,

⁴ ne face fana tun be to ka kow nayira ne ra, k'a
fo ne ye ko:

«Ne ta kumaw to i jusu ra!

Ne kumakan mara, janko i ye si soro.

⁵ Hakiritigiya jini, faamuri jini.

I kana jina ne ta kumaw ko,

i kana i yere mabo ne darakumaw ra.

⁶ I kana i ko di nin kumaw ma, sabu o le bena i
kisi,

o kumaw kanu, sabu o le bena i tanga kojugu ma.

⁷ Ka jija ka hakiritigiya jini, o le ye hakiritigiya
damina ye,

fen o fen be i boro, o bee ke ka faamuri jini.

⁸ Ni i ka hakiritigiya jate fenba ye, hakiritigiya be i korota,
ni i k'a mina ni i boro fla ye, a be i bonya.
⁹ A bena neema masafugula le sigi i kun na,
a bena masafugula nooroman le biri i kun na.»

Mogo terrenin ta sira ani mogojugu ta sira

¹⁰ Ne dence, ne lamen, ka son ne ta kumaw ma;
ni o kera, i si sandaw bena caya.
¹¹ Ne ka hakiritigiya sira yira i ra,
ne ka i bla sirajuman kan.
¹² Ni i ka o sira tagama, foyi tena i ta tagama
bari,
i borito sen tena talon foyi ra.
¹³ I jija ka ladirikan mina ka na, a kana bosi i ra;
a mara kosebe, sabu i be si soro o le baraka ra.
¹⁴ I kana teme mogojuguw temeyoro ra,
i kana tagama kojugebagaw ta sira kan.
¹⁵ O sira ye k'a to yi, i kana teme a fe;
i yere mabo o sira ra, ka taga i ta sira fe.
¹⁶ Sabu ni o mogow ma kojugu ke fiyewu, o te se
ka sunogo;
o na te sunogo soro, ni o ma mogo do laben.
¹⁷ Sabu olugu ta domuni ye kojugu le ye,
o ta duven minta ye fariya le ye.
¹⁸ Nka mogo terreninw ta sira be i ko dugugbeda
yeelen;
a yeelen be to ka bonya, fo ka taga tere se kuncu.
¹⁹ Mogojuguw ta sira be i ko dibifinba;
fen min bena o laben sira ra, o te se ka o ye.

Mogo ka kan ka sira terrenin tagama

²⁰ Ne dence, i janto ne ta kumaw ra,
i toro sigi ka ne darakan lamem.
²¹ I na lo ne ta kumaw ra tuma bee;
o mara fo i jusukun kononoyoro ra.
²² Sabu ni minw ka hakiri soro, a be si di olugu
ma;
a be o farikolo yoro bee keneya.

²³ I janto i jusukun le ra ka teme fen tow bee kan,
sabu i ta panamanya kow be bo yi le.
²⁴ I sen bo flankafukumaw ra,
i da bo janfakumaw ra.
²⁵ I na lo i ta sira ra ka teren ka taga,
i padenw sin i ta sira ma ka teren ka tagama.
²⁶ I ye tagama sira terrenin kan;
ni o kera, i ta kow bee bena dakana.
²⁷ I kana jenge ka taga i kininboro fe walama i nu-
manboro fe,
i sen bo kojugu ra.

Ka noro muso were ra o ma ben

5 Ne dence, i janto ne ta hakiritigiyakumaw ra,
i toro malb ne ta faamurikumaw ra,
² janko i ye miiricogojuman soro,
janko i da ye lonniyakumaw soro k'a fo.

³ Sabu li be toni ka bo muso sunguruba da ra,
a darakan nugunin lo ka teme turu kan.
⁴ Nka a laban, o li be kunaya i da ra i ko jalaji;
a laban, a darakan be i tige i ko muru da fla.

⁵ A senw be saya sira le kan,
a ta tagama pasinna kaburu le ma.
⁶ Sira min b'a son si ra, a te o jate,
a ta siraw pagaminin lo, nka a te o lon.

⁷ Ayiwa, ne dencew, aw ye ne lamem!
Aw kana aw yere mabo ne kumakan na!
⁸ I ta sira yoro janya o muso jogon na,
i kana gbara a ta bonda ra!
⁹ Ni o te, i bena i ta bonya di mogo werew le ma,
i bena i si sandaw di mogo hinabari do le ma.
¹⁰ Mogo werew le bena i borofenw ce fo ka wasa a
ra,
i ta sege tono bena taga mogo were le ta so.
¹¹ I bena to ka guna i si laban na,
k'a soro i fari ni i sogo bee halakira ka ban.
¹² O wagati le ra, i bena a fo ko: «E, mun na ne
tun ma son ladiri ma sa?
Mun na ne banna korori ma?
¹³ Mun na ne ma son ka ne karamogow kumakan
lamem de?
Mun na ne ma ne toro lo ne karanbagaw kan na
sa?
¹⁴ A tora donin, ne tun bena halaki ka ban le
pewu
ne ta jamana mogow bee lajennin ce ra!»

Ka i yere ta muso kanu o le jogon te

¹⁵ I yere ta dinga soginin ji min;
ji min be bo i yere ta kolon konon, o min.
¹⁶ Mun na i b'a to i ta bununji ye bon kene ma
gbansan?
Mun na i b'a to i ta ko jiw ye woyo ka taga sir-
adaw fe?
¹⁷ A ka kan ka ke i kelen ta le ye,
a man kan ka ke mogo were ta ye.
¹⁸ I yere ta bununji diyabo;
i kanbelenman ka muso min furu, i yere nin-
sondiya ni o ye.
¹⁹ I ta minanmuso kanunin lo,
i ta dagbemuso saraman lo;
i wasa don ale ta kanuya le ra tuma bee,
a jarabi ye i mina wagati bee.

²⁰ Mun koson i be jarabi muso sunguruba ra sa,
ne dence?
Mun koson i be i boro melege muso yaalabaga do
ce ra?

²¹ Ayiwa, Matigi Ala na be adamaden temesiraw
bee ra,
a be mogo tagamacogo bee korosi.
²² Mogojugu yere ta kojuguw le b'a mina jan na,
a yere ta jurumun juruw le b'a siri.
²³ A be sa, sabu a banna ladiri ma,
a ta hakirintanya bonyakojugu b'a lafiri.

Ni i ka layiri ta, i y'a dafa

6 Ne dence, ni i ka i yere ke i mogojogon ta ju-
ru ko seere ye,
ni i boro don a boro ka kari ko i be lo ni o kunko
ye,
² ni i yere darakan ka i mina o jan na,

ni i yere kumakan ka i siri juru ra,
 3 ne dence, i ka kan ka min ke ka i yere bo, o le ye
 nin ye:

i n'a fo i ka i yere don o tigi boro ka ban,
 taga i yere majigi, ka jurudonbaga daari kosebe.

4 I kana a to sunogo ye don i na ra ni a ma pan-
 abo,

i kana i na tugu ka jingo ni a ma panabo.

5 I yere bosi i ko dagbe be bori k'a yere bosi
 donsoce boro cogo min na,
 i yere bosi i ko kono be a yere bosi konominabaga
 boro cogo min na.

Salibagato

6 Ele salibagato, taga dugumeneninw fle,
 taga o ta baaracogo fle, i ye hakiri soro.

7 Kuntigi te o fe,
 namogo te o fe, jamanatigi te o fe.

8 Nka ni simantige sera, o be o ta siman laben,
 ni simancewagati sera, o be o ta domuni ladon o
 ta so.

9 Ele salibagato, ele bena wuri tuma juman le?
 Ele bena wuri sunogo ra tuma juman le?

10 Ka sunogo doonin, ka i na tugu ka jingo doonin,
 ka i boro fla kuru ka la doonin,

11 ni i ka to o ra, fagantanya bena bara i ra i ko
 son be bara mogo ra cogo min na,
 jani bena bara i ra i ko kerekece murutigi be
 bara mogo ra cogo min na.

Janfamogo laban te na

12 Adamaden sonkolon, adamaden mogo teren-
 bari,
 ale le be yaala ni janfa ye a da ra.

13 A b'a na komikomi, ka ko do fo,
 a be tagamasiyenw ke ni a sen ye ka ko do fo,
 a be tagamasiyenw ke ni a borokandenw ye ka ko
 do yira.

14 Kumayelema b'a jusu ra,
 a be kojugu naninya wagati bee,
 a be mogow bla jogon na.

15 O le koson, cenri bena cun a kan yoronin kelen
 na,
 a bena bara ka halaki, fla te halakiri min na.

Fen wolonfla minw man di Ala ye

16 Fen woro be yi, Matigi Ala be minw koninya,
 a fo fen wolonfla yere, a be minw haramuya:

17 Mogo min b'a yere fisaya tow ma,
 mogo min nenkun be faninya fo,
 mogo min be mogo jarakibari faga,

18 mogo min jusukun be terenbariyakow naninya,
 mogo min sen ka teri kojugu no fe,

19 mogo seerejugu min be faninya fo,
 ani mogo min be balemaw bla jogon na.

Muso jeneyakebaga

20 Ne dence, i face ta kumakan lamen,
 i kana ban i bamuso ta ladirikan ma.

21 O kumaw mara i jusukun na wagati bee,
 a siri i kan na tuma bee.

22 Ni i be tagama, o le bena i ta sira yira i ra,
 ni i lara sunogo ra, o le bena i korosi,
 ni i wurira, o le bena ke i barokejogon ye.

23 Sabu o kumaw ye fitina le ye,
 o ladirikanw ye yeelen le ye,
 o korori ni o karan ye sisorosira le ye.

24 O le bena i tanga muso jogojugu ma,
 ka i tanga muso yaalabaga ta mogomalasakumaw
 ma.

25 I kana ta a ceja ma, ka jabo a fe i jusukun na
 de!

I kana a to a logo ye i mina a nakisew ceja koson
 de!

26 Jatumusobu be mogo borofen bee ban fo ka taga i
 ta sorota to to buru kunkurunnin kelenpe ye,
 muso furunin jeneyakebaga be mogo ta jana-
 manya bee le mina jan na.

27 Yala mogo be se ka tasuma don i ta derege
 jukoro,

ni i ta faniw ma jeni wa?

28 Yala mogo be se ka tagama takami kan,
 ni a ma i sen jeni wa?

29 Ce min be jen ni a mogojogon ta muso ye, o ti-
 gi ta be ten le,

ni mogo o mogo ka maga a mogojogon ta muso
 ra, o tigi jarakibari te to.

30 Son min kongoto be fen sonya k'a domu kongu
 koson,
 mogo te o mafiyenya.

31 O bee n'a ta, ni a minana, a ka min sonya a be
 o jogon wolonfla le sara,
 hali ni a kera ko a be a ta sokonominan bee le di.

32 Nka mogo min be jeneya ke ni walimuso ye, o
 tigi hakiri ka dogo;

mogo o mogo be o ke, o tigi b'a yere halaki le.

33 O tigi tena foyi soro ni bugori ni dogoyari te;
 ale ta maroya koni tena ban ka ye.

34 Sabu celiya be furuce ta jusugban lawuri,
 ni a b'a yere dimibo lon min na, a te makari.

35 Bonyafen si te se k'a jusu suma,
 hali ni i ka bonya caya cogo o cogo k'a di a ma, a
 tena son.

Muso jeneyakebaga

7 Ne dence, ne ta kumaw to i hakiri ra,
 ne ta kumakan mara ka na i jusukun na.

2 Ne ta kuma mara janko i ye si soro,
 ne ta ladirikan korosi kosebe, i ko i be i janto i
 nakise ra cogo min na.

3 O kumaw siri i borokandenw na,
 a sebe i jusukun walaka kan.

4 A fo hakiritigiya ma ko: «Ele ye ne balemamuso
 le ye!»

Faamuri wele ko i terimuso!

5 Ni o kera, o bena i tanga muso sunguruba ma,
 ka i tanga muso yaalabaga ma, ani a ta mogom-
 malasakumaw.

6 Lon do, ne tun be ne ta bon finetiri ra,
 ne tun be fleri kera finetiri negesansan wow fe.

7 Ne ka ceden do ye naloman dow ce ra,
 ne ka ceden do korosi kanbelenw ce ra, min

hakiri tun ka dɔgɔ.

⁸ A tun bɛ nana sira kan o muso jɔgɔn dɔ ta so fan na,

a tun ka o muso ta sosira ta.

⁹ Terebenda wagati tun lo, wuladayanfan fɛ, su damina wagati ra, dibi donwagati ra.

¹⁰ Muso dɔ barara ka bɔ ka na a kunbɛn, a ta fanidoncogo tun bɛ i ko jatɔmuso, ŋaninya-jugu b'a jusu ra.

¹¹ A da ka ca, a tɛ maro, a tɛ sigi a ta so ka ye.

¹² Ni a tɛ sirada ra, a bɛ dugu kɔnɔ,

a bɛ tɛmɛ sirafaranw bɛɛ ra, ka to ka cɛw le kɔnɔ.

¹³ A ka kanbelen poron k'a mina o cogo le ra, ka melege a ra,

k'a fɔ kanbelen ye, hali a ma maroya, ko:

¹⁴ «E, ne tun ka kan ka ninsɔndiya saraka* min faga,

ne sera ka o layiri dafa bi †.

¹⁵ «O kɔsɔn ne bɔra ka na i kunbɛn, ne ka i yɔrɔjini, fɔ ka i ye.

¹⁶ Ne ka birifaniw lala ne ta lanan kan, k'a labɛn ka na, ne ka Misiran jamana ta birifani pumanman dɔw le la a kan.

¹⁷ Ne ka ne ta layɔrɔ kasa diya ni turu kasadi-manw ye:

miri turu, ani alowɛsi turu, ani sinamɔne turu.

¹⁸ Na, an ye jɔgɔn kanu, ka fa jɔgɔn na, fɔ ka ŋanamini, fɔ ka taga dugu gbɛ, an ye jɔgɔn lɔgorakɛ kanuya ra.

¹⁹ Sabu ne cɛ tɛ so,

a tagara tagamajan dɔ le ra.

²⁰ A ka wari caman le don a ta waribɔrɔ kɔnɔ ka taga, a tɛ sekɔ fɔ ni karo janfara.»

²¹ O muso ka o kanbelen mina ni a ta ceguya ye, a k'a nɛgɛ fɔ k'a sɔrɔ ni a ta mɔgɔmalasa kumaw ye.

²² O yɔrɔnin kelen bɛɛ, kanbelen gbanna a kɔ, i n'a fɔ o bɛ tagara ni misi min ye a fagayɔrɔ ra, i n'a fɔ o bɛ tagara ni fatɔ min sirinin ye a bugɔyɔrɔ ra,

²³ fɔ biɛ dɔ ye na a sɔnkun sɔgɔ.

A bɛ i ko kɔnɔnin min bɛ bori ka taga a yɛɛ don jɔ ra,

sabu a t'a lɔn ko ale nin bɛna to a ra.

²⁴ Ayiwa, sisan ne dencɛw, aw ye ne lamɛn!

Aw ye aw janto ne darakumaw ra!

²⁵ I kana i ta miiriya sama ka taga nin muso jɔgɔn ta sira fɛ,

i kana a ta siraw ta ka i yɛɛ latunu.

²⁶ Sabu a ka cɛ minw labɛn ka ban ka o faga, o ka ca;

a ka minw faga, o bɛɛ tun ye cɛ barakamanw le ye fana.

²⁷ A ta so ye kaburu sira le ye,

sira min bɛ mɔgɔ lajigi fɔ saya ta so yɛɛ kɔnɔ.

Bɛɛ ka kan ka hakiritigiya jini

8 Yala hakiritigiya tɛ adamadenw welera wa? Yala faamuri tɛ a kan kɔrɔtara ka pɛrɛn wa?

² A bɛ lo yɔrɔ kɔrɔtaninw na, ani siradaw ra, a bɛ lo sirafaranw na,

³ a bɛ lo dugu dondaw kɔrɔ,

a bɛ lo dugu donda siraw ra ka pɛrɛn:

⁴ «Aw mɔgɔw, ne bɛ aw le welera!

Ne kan bɛ aw adamadenw le ma!

⁵ Aw nalomanw, aw ye ceguya degi!

Aw hakirintanw, aw ye hakiri sɔrɔ!

⁶ Aw ye menni kɛ, sabu ne bɛna kuma nafamanw le fɔ,

ne bɛna ne da yɛɛ ka cankumaw le fɔ.

⁷ Ne da bɛ kumajuman le fɔ,

ne nɛnkun bɛ kumajugu haramuya.

⁸ Ne darakuma bɛɛ terennin lo,

nanbarakuma ni kuma terenbari si tɛ bɔ ne da ra,

⁹ ne darakuma bɛɛ gbenin lo faamurikɛbagaw fɛ, a bɛɛ ye kumajuman le ye lɔnnikɛbagaw fɛ.

¹⁰ Aw ye kɛ ne ta ladirikan fɛ ka tɛmɛ hali wari kan,

lɔnniya ka fisa ni sanin bɛɛ ra pumanman ye.

¹¹ Sabu hakiritigiya ka fisa ni lulu ye,

mɔgɔ bɛ jɔbɔ fɛn o fɛn fɛ, o si tɛ se ka suma ni hakiritigiya ye.»

Hakiritigiya bɛ min kɛ mɔgɔ ye

¹² «Ne min ye hakiritigiya ye, ne ni ceguya le siginin bɛ jɔgɔn fɛ,

lɔnniya ni miiricogonuman bɛ sɔrɔ ne le fɛ.

¹³ Matigi Ala ŋasiran bɛ mɔgɔ min na, o tigi bɛ

kojugu kɔninya,

yɛɛwasobaga, ani yɛɛbonyabaga, ani sirajugu tagamabaga,

ani da min bɛ kumayɛɛma kɛ, ne bɛ o kɔninya.

¹⁴ Ladiri ni hakirijuman bɛ sɔrɔ ne le fɛ,

ne le ye faamuri ye, se bagaya bɛ sɔrɔ ne le fɛ.

¹⁵ Ne le sababu ra, masacɛw sigira masaya ra, ne le sababu ra, kuntigiw bɛ se ka ko terenninw latige.

¹⁶ Ne le sababu ra, fagamaw sigira fanga ra,

ani mɔgɔbaw, ani dunuɲa kititigɛbagaw bɛɛ.

¹⁷ Ne kɔni, mɔgɔ minw bɛ ne kanu, ne fana bɛ olugu kanu,

minw bɛ ne yɔrɔjini, olugu bɛ ne sɔrɔ.

¹⁸ Naforo ni bonya bɛ ne le fɛ,

fɛnɲuman mɛɛntaw, ani wasa bɛ sɔrɔ ne le fɛ.

¹⁹ Tɔnɔ min bɛ sɔrɔ ne ra, o ka fisa ni sanin ye, a ka fisa ni sanin yɛɛworo ye,

nafa min bɛ ne ra, o ka fisa ni warigbɛ bɛɛ ra pumanman ye.

²⁰ Ne bɛ tagama sira terennin le kan,

ne bɛ tɛmɛ cansiraw le fɛ.

²¹ Ne bɛ ne kanubagaw fentigiya,

ka o ta naforomarayɔrɔw fa.»

Hakiritigiya bɛ bɔ Ala yɛɛ le ra

²² «Ne worora kabini Matigi Ala ta baara damina ra,

tuma min na a tun ma a ta danfɛn fɔlow si dan

† O kɔrɔ ye ko ale bɔra ka na kanbelen wele, ka taga o sarakasogo le domu, nka can tɛ o ye.

ban.

²³ Ne sigira kabini wagatijan,
kabini fɔɔfɔɔ, k'a sɔrɔ dugukolo ma dan fɔɔ.
²⁴ Ne nana, k'a sɔrɔ jibaw tun tɛ yi fɔɔ,
ne nana, k'a sɔrɔ bununjibaw si tun tɛ yi fɔɔ;
²⁵ ne nana k'a sɔrɔ kuruw tun ma dan ban,
ne nana k'a sɔrɔ kongoriw tun ma sigi ban,
²⁶ o y'a sɔrɔ Ala tun ma dugukolo ni kongow dan
fɔɔ,
a tun ma hali dunuɓa buguri fɔɔ dan ban.
²⁷ Wagati min Ala ka sankolo bla a nɔ ra, ne tun
bɛ yi;
wagati min a ka jibaw dantige,
²⁸ wagati min a ka sankabaw bla san fɛ,
wagati min dugukolo jukɔrɔjiw woyora ka bɔ ni
baraka ye,
²⁹ wagati min a ka kɔɔji dan yira,
janko a ji kana tɛmɛ o danw kan,
wagati min a ka dugukolo jusigiyɔrɔ tagamasiyen
kɛ,
³⁰ ne tun bɛ a kɛrɛ fɛ i ko baarakuntigi.
Lon o lon ne tun b'a diyanyako kɛ,
ka pagari a ja kɔrɔ tuma bɛɛ.
³¹ Ne tun bɛ pagari a ta dugukolo kɔ kan,
ka ninsondiya adamadenw cɛ ra.»

Hakiritigiw le bɛ nasuma sɔrɔ

³² «Ayiwa, sisan, ne dencɛw, aw ye ne lamɛn!
Minw bɛ ne ta sira tagama, olugu ta pana!
³³ Aw ye ladiri lamɛn, ka kɛ hakiritigiw ye,
aw kana ladiri bla aw yɛrɛ kɔ fɛ.
³⁴ Mɔɔɔ min bɛ ne lamɛn, o tigi ta pana,
mɔɔɔ min bɛ lɔ lon o lon ne ta so donda ra ka
menni kɛ,
min bɛ lɔ ne ta da ra, ka menni kɛ, o tigi ta pana.
³⁵ Sabu ni mɔɔɔ min ka ne sɔrɔ, o tigi kera sitigi
ye,
Matigi Ala bɛ sɔn o tigi ma.
³⁶ Nka ni mɔɔɔ min ka ne kan bla, o tigi ka ko-
jugu kɛ a yɛrɛ le ra;
mɔɔɔ o mɔɔɔ bɛ ne kɔninya, o tigi bɛ saya le
kanu.»

Hakiritigiya ta welerikan

9 Hakiritigiya k'a ta bon samasen wolonfla lɛsɛ,
a k'a ta bon lɔ.
² A ka bɛganw faga, ka minnifenw labɛn,
a ka domunikeyɔrɔ labɛn.
³ A k'a ta baaraden sunguruw ci,
ko o ye taga pɛrɛn k'a ta weleri lase mɔɔɔw ma;
o bɛ lɔ dugu yɔrɔ kɔrɔtaninw le ra ka weleri kɛ:
⁴ «Mɔɔɔ o mɔɔɔ ye kolɔnbari ye, o ye tɛmɛ yan!»
Minw hakiri ka dɔɔɔ, a b'a fɔ olugu ye ko:
⁵ «Aw ye na ne ta domuni kɛ,
ne ka minnifen min labɛn, aw ye na o min!
⁶ Aw ye nalomanya dabra, janko aw ye si sɔrɔ,
aw ye faamuri sira ta.»

Hakiritigi ni hakirintan

⁷ Mɔɔɔ min bɛ kumakolonfɔbaga ladi, o tigi bɛ
dɔɔɔyari le lase a yɛrɛ ma,
mɔɔɔ min bɛ mɔɔɔjugu jaraki, o tigi bɛ maroya le

lase a yɛrɛ ma.

⁸ I kana kumakolonfɔbaga jaraki, ni o tɛ, a bɛ i
kɔninya,
nka hakiritigi jaraki, ni o kera, a bɛ i kanu.
⁹ Hakiritigi karan, ni o kera, dɔ bɛ fara a ta hakir-
itigiya kan;
lɔnniya yira mɔɔɔ terennin na, ni o kera, dɔ bɛ
fara a ta lɔnni kan.
¹⁰ Matigi Ala nasiran, o le ye hakiritigiya damina
ye,
Ala saninman lɔnniya, o le ye faamuri ye.
¹¹ Sabu, ne hakiritigiya, ne le sababu ra i si bɛna
caya,
ne le sababu ra san caman bɛna fara i si kan.
¹² Ni i ye hakiritigi ye, i ta hakiritigiya nafa bɛ i
kan,
ni i ye kumakolonfɔbaga ye, i ta kumakolonfɔ
kunko bɛ i kelen kan.

Hakirintanya ta welerikan

¹³ Hakirintan bɛ i ko muso dacamantigi,
a bɛ i ko muso naloman, min tɛ foyi lɔn.
¹⁴ A bɛ sigi a ta so donda ra,
siginan dɔ kan, dugu yɔrɔ kɔrɔtaninw na,
¹⁵ ka pɛrɛn ka tɛmɛbagaw wele;
minw terenna, ni o bɛ tagara o ta sira fɛ, a bɛ
olugu wele:
¹⁶ «Mɔɔɔ o mɔɔɔ ye kolɔnbari ye, o ye tɛmɛ yan!»
Minw hakiri ka dɔɔɔ a b'a fɔ olugu ye ko:
¹⁷ «Ji sonyanin le ka di,
denjuguya domuni le ka timi.»
¹⁸ Mɔɔɔw m'a lɔn ko a ta so ye saya ta yɔrɔ le ye,
o m'a lɔn ko a bɛ mɔɔɔ minw wele ko olugu bɛɛ
bɛ jigi saya dibi le ra.

Sulemani ta hakiritigiyakumaw

10 Masacɛ Sulemani ta zanaw.

Den hakiriman b'a face jusu suma,
nka den hakirintan bɛ a bamuso jusu kasi le.
² Naforojugu sɔrɔri tɛ mɔɔɔ nafa,
nka terenninya bɛ mɔɔɔ kisi saya ma.
³ Matigi Ala tɛ mɔɔɔ terennin to kɔngɔ ra,
nka mɔɔɔjuguw bɛ sama fɛn minw kɔ, Ala bɛ o
yɔrɔ janya o ra.
⁴ Boro min ka suma baara ra, o bɛ fagantanya
lase mɔɔɔ ma,
nka boro min bɛ timinadiya baara ra, o bɛ mɔɔɔ
fentigiya.
⁵ Den min bɛ siman ladon simantigewagati ra, o
ye den hakiriman ye;
nka min bɛ a ta kɛ sunɔɔ ye simankanwagati ra,
o bɛ mɔɔɔ lamaroya.

⁶ Dugawu le bɛ mɔɔɔ terennin kan,
nka kuma farimanw le dogonin bɛ mɔɔɔjugu da
ra.

7 Mɔgɔw hakiri be to mɔgɔ terennin na, ka dugawu le ke a ye, nka mɔgɔjugu tɔgɔ be tori.

8 Mɔgɔ hakiriman be sɔn ladirikan ma, nka nalomanyakuma fɔbaga b'a yere halaki.

9 Mɔgɔ min be tagama ni jusukun gbenin ye, o tigi ja siginin be tagama, nka mɔgɔ min te sira terennin ta, o ta kow bɛna bo kene kan.

10 Mɔgɔ min b'a na kɔmikɔmi janfa kosɔn, o be tɔɔrɔ le lase mɔgɔ ma, nalomanyakuma fɔbaga b'a yere halaki †.

11 Mɔgɔ terennin darakuma be si di mɔgɔ ma, nka mɔgɔjugu da fara kuma farimanw le ra.

12 Kɔninya be kere lawuri; nka kanuya be hake bee datugu.

13 Hakiritigiyakumaw le be faamurikebaga da ra, nka minw hakiri ka dogo, bisan be jini olugu ko le kama.

14 Hakiritigiw be lonniya mara ka na, nka naloman da b'a sama ka taga ni a ye a benyɔrɔ le ra.

15 Nafrotigiw ta naforo le ye o ta dugu barakaman ye, nka fagantan ta fagantanya le ye a bensababu ye.

16 Mɔgɔ terennin ta baara sara b'a sɔn si ra, nka mɔgɔjugu ta baara tɔnɔ b'a bla jurumun na.

17 Mɔgɔ min be ladirikan men, o be sisɔrɔsira le kan, nka min be ban korori ma, o b'a yere lafiri.

18 Mɔgɔ min be kɔninya dogo a jusu ra, o da be faninya tige, min be yaala ka mɔgɔw tɔgɔ cɛn, o ye hakirintan ye.

19 Kumacamantigi ni jurumun te ban, nka mɔgɔ min be se a da kɔrɔ, o ye mɔgɔ hakiriman ye.

20 Mɔgɔ terennin ta kuma be i ko warigbe bee ra numanman, nka mɔgɔjuguw ta jusukunnakow nafa ka dogo.

21 Mɔgɔ terennin ta kuma be mɔgɔ caman nafa, nka naloman be sa a ta hakiridogoya kosɔn.

22 Matigi Ala ta baraka le be mɔgɔ fɛntigiya, a fana te tɔɔrɔ were si fara a kan.

23 Kojuguke ye hakirintan diyanyako ye, hakiritigiya fana ye mɔgɔ faamurikebaga

† Kitabu dow kɔnɔ a sebera ko: mɔgɔ min b'a mɔgɔɔgɔn jaraki can kan, o tigi be hera le jini.

diyanyako ye.

24 Mɔgɔjugu be siran ko min na cɔ, o le b'a sɔrɔ, nka mɔgɔ terennin be jabo fen min fe, Ala be o di a ma.

25 Ni folonkonto fiyera ka teme, mɔgɔjugu be tunu, nka mɔgɔ terennin be to a nɔ ra tuma bee.

26 Minnifen kumunin be min ke mɔgɔ jin na, sisi be min ke mɔgɔ jaden na, salibagato be o le ke a cibagaw ra.

27 Matigi Ala nasiran be mɔgɔ si janya, nka Ala be mɔgɔjuguw si dogoya.

28 Mɔgɔ terenninw ta Alamakɔnɔ laban ye jagari ye, nka mɔgɔjugu jigi be cɛn.

29 Matigi Ala ta sira ye mɔgɔ jusukungbenin ta dogoyɔrɔ le ye, nka minw be terenbariyakow ke, olugu halaki sababu lo.

30 Mɔgɔ terennin te jenge ka bo a nɔ ra ka ye, nka mɔgɔjuguw tena to jamana kɔnɔ fiyewu.

31 Hakiritigiyakumaw le be bo mɔgɔ terennin da ra, nka kumayelemabaga nenkun be tige.

32 Mɔgɔ terennin da be kuma bennin fɔcogo lon, nka mɔgɔjugu da be kumayelema le lon.

11 Matigi Ala be sumanikenan dayaganin tigi haramuya; nka kilo dafanin tigi ka di Ala ye.

2 Yereyira be dogoyari lase mɔgɔ ma, nka hakiritigiya ye mɔgɔ majigininw ta ye.

3 Mɔgɔɔnumanw ta jusukungbeninya be o bla sir-
apuman kan, nka janfamogow ta kumayelema be o halaki.

4 Naforo te foyi na Ala ta dimilon na, terenninya le be mɔgɔ kisi saya ma.

5 Mɔgɔ jusukungbenin ta terenninya le be a ta sira na, nka mɔgɔjugu be ben a yere ta juguya kosɔn.

6 Mɔgɔɔnumanw ta terenninya be o kisi, nka janfamogow be mina jan na o yere ta nege kosɔn.

7 Ni mɔgɔjugu sara, a jigi be ban, a tun k'a boromala a ta fangatigiya min kan, o bee be tunu.

8 Ni mɔgɔ terennin degura, Ala b'a bosi, ka mɔgɔjugu bla a nɔ ra.

⁹ Alapasiranbari b'a fe k'a mɔgɔɔgɔɔn halaki n'a da ye,
nka mɔgɔ terennin ta lonniya b'a kisi.

¹⁰ Ni mɔgɔ terenninw ka hera sɔrɔ, dugumɔgɔw jusu be diya;
ni mɔgɔjuguw ka halaki, dugumɔgɔw be ja-garikanbaw bɔ.

¹¹ Mɔgɔɔnumanw ta dugawu le be dugu lɔ,
nka mɔgɔjuguw da be dugu ci.

¹² Mɔgɔ min b'a mɔgɔɔgɔɔn dɔgɔya, o hakiri ka dɔgɔ,
nka mɔgɔ min ye faamurikebaga ye, o te kuma.

¹³ Nafigi be mɔgɔw ta gundow labɔ kene kan,
nka lanamɔgɔ be kow mara.

¹⁴ Ni ko nayirabagaw ka fɔn, jamana be ben,
nka ni ladibagaw ka caya, o le be na ni sesɔrɔri ye.

¹⁵ Ni mɔgɔ min k'a kan di ka ke mɔgɔ were ta ju-ru ko seere ye, o tigi be sege le la a yere kan,
nka mɔgɔ min te sɔn k'a kan di mɔgɔ were ta ko ra, o tigi bɔsira.

¹⁶ Muso jusupuman be bonya sɔrɔ,
nka mɔgɔ farimanw be naforo dɔrɔn le sɔrɔ.

¹⁷ Kopumankebaga ta kopuman tɔnɔ b'a yere kan,
nka mɔgɔ hinabari be kojugu ke a yere le ra.

¹⁸ Mɔgɔjugu ta sɔrɔta te foyi ja a ye,
nka mɔgɔ min be terenninya dan, o be sara panaman sɔrɔ.

¹⁹ Terenninya be si di mɔgɔ ma,
nka ka tugu kojugu nɔ fe, o be saya le lase mɔgɔ ma.

²⁰ Mɔgɔ minw jusukun terennin te, Matigi Ala be olugu haramuya,
nka minw be sira terennin tagama, olugu ko ka di a ye.

²¹ Mɔgɔjugu kɔni jarakibari tɛna to fiyewu, sigiya te o ra,
nka Ala be mɔgɔ terennin ni a ta duruja bɔsi.

²² Nunnasanin donna le nun na,
o ye muso cɛɓuman hakirintan ye!

²³ Mɔgɔɔnuman be sama fen min nɔ fe, o ye kopu-man dɔrɔn le ye,
nka mɔgɔjugu jigi be taga laban ni Ala ta dimi le ye a kan.

²⁴ Dɔ b'a boro labla ka mɔgɔw sɔn, nka dɔ le be fara ale ta naforo kan,
dɔ b'a tege gbɛleya fɔ k'a dama teme, nka dɔ le be fara ale ta fagantanya kan.

²⁵ Mɔgɔ min be tɔw sɔn, Ala be o wasa;

mɔgɔ min be ji ke tɔw kɔrɔ, Ala fana be ji ke o tigi kɔrɔ.

²⁶ Mɔgɔ min be ban k'a ta siman fiyeere mɔgɔw ma, mɔgɔw be o tigi danga,
nka min be a ta siman fiyeere, dugawu be o tigi kan.

²⁷ Mɔgɔ min be tugu kopuman nɔ fe, o tigi be mɔgɔw diyanyako le fe,
nka mɔgɔ min be kojugu yɔrɔɓini, kojugu le bɛna o sɔrɔ.

²⁸ Mɔgɔ min k'a boromala a ta naforo kan, o tigi be ben,
nka mɔgɔ terennin be nugu ka ja i ko flaburuku-ra bɔtɔ.

²⁹ Mɔgɔ min be kojugu lase a yere ta so ma, o ta sɔrɔta bɛna ke fɔɓɔ le ye;
mɔgɔ naloman bɛna ke hakiritigi ta jɔn ye.

³⁰ Mɔgɔ terennin be den min ke, o yiri ye sisɔrɔyiri le ye;
mɔgɔ hakiritigi le be mɔgɔw sɔrɔ.

³¹ Hali mɔgɔ terennin be a ta kewalew sara sɔrɔ dunuɓa ra yan,
janko ka n'a fɔ mɔgɔjugu ni jurumunkebaga!

12 Korori ka di mɔgɔ min ye, lonniya ka di o ti-gi ye,
nka mɔgɔ min be ban jarakiri ma, o ye naloman le ye.

² Mɔgɔɔnuman ko ka di Matigi Ala ye,
nka mɔgɔ min be kojugu ɓaninya, Ala be kiti ben o tigi kan.

³ Adamaden te sabati juguya baraka ra,
mɔgɔ terennin ta lilinw te se ka yuguyugu ka bɔ o nɔ ra.

⁴ Muso barakaman ye a ce ta masafugula le ye,
nka min b'a ce lamaroya, ale be ke a ce fe i ko jorijugu min be mɔgɔ kolo nimi.

⁵ Mɔgɔ terenninw ta miiriya be can le kan,
nka mɔgɔjuguw be tagama nanbara le kan.

⁶ Mɔgɔjuguw darakumaw ye jan dogoninw le ye min be mɔgɔ faga,
nka mɔgɔɔnumanw darakan be o bɔsi.

⁷ Mɔgɔjuguw bɛna yeɓema ka bɔ o nɔ ra, ka tunu pewu,
nka mɔgɔ terenninw ta so lonin be to.

⁸ Hakiri min be mɔgɔ fe, i be tando ka kaɓa ni o le ye,
nka mɔgɔ kɔnɔnɔjugu be dɔgɔya.

⁹ Mɔgɔw ye i mafiyenya k'a sɔrɔ baaraden be i tɔgɔ ra, o ka fisa,
sani i ye i yere bonya k'a sɔrɔ hali domuni te sɔrɔ

i boro.

¹⁰ Mɔgɔ terennin b'a janto a ta beganw na ka o baro,
nka mɔgɔjugu ta hina ni a ta hinabariya bɛɛ ka kan.

¹¹ Mɔgɔ min bɛ a ta foro sɛnɛ, o bɛ domuni sɔrɔ ka fa,
nka mɔgɔ min bɛ tugu fɛngbansanw nɔ fɛ, o hakiri ka dɔgɔ.

¹² Naforo min sɔrɔra kojugu sababu ra, mɔgɔjugu bɛ pabɔ o le fɛ,
nka mɔgɔ terenninw ta liliw b'a to o bɛ den caman kɛ.

¹³ Mɔgɔjugu bɛ mina a yɛrɛ ta kumakanjugu ta jan le ra,
nka mɔgɔ terennin bɛ bɔsi ka bɔ pagban na.

¹⁴ Darakanɗuman bɛ kojuman caman lase mɔgɔ ma;
ni mɔgɔ boro ka baara min kɛ, i bɛ o sara le sɔrɔ.

¹⁵ Naloman ta sira ka ɗi ale yɛrɛ ɗa na,
nka mɔgɔ min bɛ sɔn ladiri ma, o ye hakiritigi ye.

¹⁶ Naloman bɛ a ta dimi yira yɔrɔnin kelen na,
nka mɔgɔ min bɛ dɔgɔyari sɔnmina, o ka cegu.

¹⁷ Mɔgɔ min bɛ can fɔ, kuma terennin le bɛ bɔ o da ra,
nka seerejugu ta ye nanbara ye.

¹⁸ Mɔgɔ kumabagajugu ta kuma bɛ mɔgɔ sɔgɔ i ko kerɛkemuru,
nka hakiritigi ta kuma bɛ mɔgɔ jusu suma.

¹⁹ Da min bɛ can fɔ, o bɛ si sɔrɔ tuma bɛɛ,
nka nenkun min bɛ faninya fɔ, o ta wagati ye ɗakɔmiko kelen ye.

²⁰ Mɔgɔ minw bɛ kojugu ɗaninya, nanbara le bɛ olugu jusu ra,
nka minw bɛ mɔgɔw ladi ka o bla hera sira kan, olugu bɛna ninsɔndiya.

²¹ Ala tɛ kojugu si ben mɔgɔ terennin kan,
nka mɔgɔjuguw ni tɔrɔ le bɛ ɗogɔn na.

²² Da min bɛ faninya fɔ, Matigi Ala bɛ o hara-muya,
nka mɔgɔ min bɛ tagama ni kankelentigiya ye, o ko ka di a ye.

²³ Mɔgɔ min ka cegu, o tɛ a ta lonniya wangola;
nka hakirintan bɛ a ta hakirintanya fɔ kɛnɛ kan ni a jusu bɛɛ ye.

²⁴ Mɔgɔ min boro bɛ timinadiya baara ra, o tigi le bɛ sigi kuntigiya ra,
nka mɔgɔ farifaganin ka kan ni jagboyabaaraw le ye.

²⁵ Mɔgɔ ta jusukunnahami b'a baraka ban,
nka kumakanɗuman bɛ mɔgɔ ninsɔndiya.

²⁶ Mɔgɔ terennin bɛ sira yira a mɔgɔɗogɔn na,
nka mɔgɔjugu ta sira b'a lafiri.

²⁷ Mɔgɔ farifaganin tɛ se ka hali a ta sogo jeni a yɛrɛ ye,
nka ka timinadiya baara ra, nafaba bɛ o ra.

²⁸ Si bɛ sɔrɔ terenninya sira le kan,
saya tɛ o sira kan.

13 Den hakiriman b'a face ta ladirikan men,
nka den kumakolonfɔbaga tɛ sɔn jarakiri ma.

² Mɔgɔ darakan sababu ra, i bɛ se ka fɛnɗuman sɔrɔ k'a domu,
nka janfamɔgɔ bɛ sama fariya dɔrɔn le nɔ fɛ.

³ Mɔgɔ min b'a kumacogo kɔrɔsi, o b'a nin tanga,
nka min da yelenin lo tuma bɛɛ, o b'a yɛrɛ halaki.

⁴ Fɛn caman nege bɛ salibagatɔ ra, nka a t'a sɔrɔ,
nka mɔgɔ min bɛ timinadiya baara ra, o bɛ wasa.

⁵ Fɛn o fɛn ye faninya ye, mɔgɔ terennin bɛ o kɔninya,
nka mɔgɔjugu bɛ kuma ka tɔw dɔgɔya, ka o lamaroya.

⁶ Mɔgɔ jusukunɗenin ta terenninya le b'a tanga,
nka jurumunkebaga ta kojugu b'a halaki pewu.

⁷ Dɔ b'a yɛrɛ kɛ waritigi ye k'a sɔrɔ foyi t'a fɛ,
dɔ fana b'a yɛrɛ kɛ fagantan ye k'a sɔrɔ naforoba b'a fɛ.

⁸ Naforotigi ta wari le ye a nin kunmabɔsara ye,
nka mɔgɔ si tɛ fagantan jaraki.

⁹ Mɔgɔ terennin ta fitinayeelen bɛ mana ka ɗa,
nka mɔgɔjugu ta fitina bɛ faga le.

¹⁰ Yɛrɛyira bɛ mɔgɔ bla kɛrɛ dɔrɔn le ra,
nka minw bɛ sɔn ladiri ma, olugu ye hakiritigiw ye.

¹¹ Naforo min bɛ na jooona jooona, o laban bɛ tunu yɔrɔnin kelen na,
nka mɔgɔ min bɛ a ta sɔrɔ dɔɔnin dɔɔnin, o ta bɛ caya.

¹² Mɔgɔ jigi bɛ fɛn min kan, ni o fɛn mɛɛnna kojugu, a bɛ i jusu kasi,
nka fɛn min nege bɛ mɔgɔ ra, ni i ka o sɔrɔ, o bɛ dɔ fara i si kan.

¹³ Mɔgɔ min bɛ ladirikan mafiyenya, o juru bɛna sara o tigi ra,
nka min bɛ kuma jate, o tigi bɛna o baraji sɔrɔ.

¹⁴ Hakiritigi ta ladirikan bɛ si di mɔgɔ ma,

a be mogo tanga saya ta janw ma.

¹⁵ Hakirinuman le be mogo ko diya mogow ye, nka janfamogo ni sege le be jogon na.

¹⁶ Mogo ceguman bee be a ta ko ke ni jatemala le ye, nka hakirintan be a ta hakirintanya yira bee ra.

¹⁷ Ciradenjugu be kojugu le lase mogo ma, nka cirafobaga kankelentigi be jususuma le lase mogo ma.

¹⁸ Mogo min be ban ladiri ma, o laban ye fagantanya ni maroya ye, nka min be son jarakiri ma, o be bonya soro.

¹⁹ Fen min logo be mogo ra, ni i ka o soro, o ka di; ka kojugu dabra, o ye mogo hakirintanw tana le ye.

²⁰ Mogo min be tagama ni hakiritigiw ye, o be ke hakiritigi ye, nka mogo min be hakirintan ke a jenjogon ye, o be sege.

²¹ Kojugu le be jurumunkebagaw ko, nka mogo terenninw ta sara ye kojuman ye.

²² Mogojuman be cen mara a ta denw ta denw ye, nka jurumunkebaga b'a borofenw lajen k'a bla mogo terennin le ye.

²³ Fagantan ta foro senenin siman be na kosebe, nka ni terenninya ka mogo min jen, o ta bee be cen.

²⁴ Mogo min be bisan bla, o tigi ta den ko man di a ye le; mogo min b'a den kanu, ale b'a janto a ra k'a koro.

²⁵ Mogo terennin be domuni ke ka wasa, nka mogojugu konobara lakolon be to.

14 Muso hakiritigi be a ta so lo, nka muso hakirintan yere boro be a ta so ci.

² Mogo min be sirajuman tagama, Matigi Ala nasiran be o tigi ra, nka min te sira terennin ta, o te Ala bonya.

³ Bere min be naloman ta yerebonya bo a ra, o ye a yere darakuma le ye; nka mogo hakiritigi ta darakuma b'a bosu.

⁴ Ni senekemisi te yi, bondow lakolon be to, nka senekemisiw baraka sababu ra, siman caman be soro.

⁵ Seere kankelentigi te faninya tige, nka seerejugu be faninya caman fo.

⁶ Kumakolonfobaga be hakiritigiya jini, a t'a

soro,
nka faamurikebaga ta lonniya soro ka di.

⁷ I yere mabo mogo hakirintan na, sabu i tena lonniyakuma si soro ka bo a da ra.

⁸ Mogo ceguman ta hakiritigiya ye k'a janto a temesiraw ra, nka hakirintan ta nalomanya b'a lafiri.

⁹ Nalomanw te hakebo saraka* jate, nka Ala be son mogojumanw ma.

¹⁰ Mogo jusukun yere le be a yere ta tawow silon, mogo fana te se ka mogo were jusukun ta jagari silon.

¹¹ Mogojugu ta bon be ci, nka mogojuman ta so be sabati.

¹² Mogo be sira do ye, ko a ka ji, nka a laban be taga ke saya sira le ye.

¹³ Mogo be se ka yereko k'a soro tawo be a jusra, jagari fana be se ka laban ni jusukasi ye.

¹⁴ Mogo sankolon bena a ta kewale tonu soro, mogojuman fana bena a ta tonu soro.

¹⁵ Naloman be la ko bee ra, nka mogo ceguman b'a tagamacogo korosi.

¹⁶ Hakiritigi be siran kojugu ja, k'a yere mabo a ra, nka hakirintan te a yere mina, sabu a lanin be a yere ra.

¹⁷ Mogo min jusu gban ka di, o be hakirintanyakow ke, mogo min be kojugu naninya, mogow be o tigi koninya.

¹⁸ Nalomanw be hakirintanya le soro o ninyoro ye, nka lonniya masafugula le be biri mogo cegumanw kun na.

¹⁹ Mogojuguw bena o kinbiri gban mogojumanw koro, mogo kewalejuguw bena o kinbiri gban mogo terenninw ta bondaw ra.

²⁰ Hali fagantan sigijogon b'a koninya, nka nafrotigi kanubagaw ka ca.

²¹ Ka i sigijogon dogoya, o ye jurumun le ye, nka mogo min be makari janibagatow ra, o tigi ta pana.

²² Minw be kojugu naninya, yala olugu te o yere lafirira le wa?
Nka minw be kojuman naninya, olugu be to jumanya ni kankelentigiya ra.

23 Mogo be sege baara o baara ra, tɔnɔ be soro o ra,
nka ka to kumagbansanfɔ ra, o be fagantanya dɔron le lase mogo ma.

24 Hakiritigiw ta naforo le ye o ta masafugula ye,
nka hakirintan ta nalomanya te ke foyi ye ni nalomanya te.

25 Seere canfobaga be mogo nin kisi,
nka seere faninyafobaga ta ye nanbara ye.

26 Matigi Ala nasiran be mogo min na, jigiyaba le be o tigi fe,
o tigi be ke a ta denw fana dogoyoro ye.

27 Ka siran Matigi Ala na, o be si di mogo ma,
a be mogo kisi saya ta janw ma.

28 Ni jamana mogow ka caya, o ye masace ta bonya le ye,
nka mogontanya ye fagama ta ben sababu le ye.

29 Mogo min be sabari, o ta faamuri ka bon,
nka min jusu gban ka di, o be a ta nalomanya le yira.

30 Jususuma ye mogo farikolo keneya le ye,
nka pangboya be i ko jorijugu min be mogo kolo jimi.

31 Ni mogo min ka desebagato minako juguya, o tigi k'a danbaga le mafiyenya,
nka ni mogo min ka na fagantan ma, o tigi k'a danbaga le bonya.

32 Mogojugu yere ta kewalejugu le b'a laben,
nka mogo terennin be jigiya soro hali a satuma ra.

33 Hakiritigiya siginin be faamurikebagaw jusukun na,
nka hakiritigiya lonbaga te hakirintanw ce ra.

34 Terenninya le be jamana korota,
nka jurumun ye siyaw bee ta maroyako le ye.

35 Baaraden min be tagama ni hakiri ye, o ko ka di masace ye,
nka baaraden min be maroyakow ke, a jusu be bo o koro.

15 Ka mogo jaabi ni kumadiman ye o be a ta jusugban mala,
nka kumajugu be mogo ta dimi lawuri.

2 Lonniyakuma ce ka ni hakiritigi da ra,
nka hakirintan da be nalomanyakumaw le fo.

3 Matigi Ala na be yoro bee ra,
a be bee korosira, mogojuguw fara mogoɔnumanw kan.

4 Nenkun min be kumadiman fo, o be i ko yiri min be si di mogo ma,

nka min be mogo janfa, o be mogo jusu cen.

5 Naloman te a face ta ladirikan jate,
nka mogo min be son korori ma, o ye mogo ceguman ye.

6 Naforo caman be soro mogo terennin ta so,
nka mogojugu ta sorota be sege le lase a ma.

7 Hakiritigiw da be lonniyakumaw le seri mogow kan,
nka o jogon te se ka bo hakirintanw jusukun na.

8 Matigi Ala be mogojugu ta saraka haramuya,
nka a be mogoɔnumanw ta Aladaari mina.

9 Matigi Ala be mogojugu ta kewalew haramuya,
nka minw tugunin be terenninya ko, a be olugu kanu.

10 Mogo min be sirapuman bla, kororigbelen le bena se o tigi ma;
mogo min te son jarakiri ma, o le be ke o tigi ta saya sababu ye.

11 Saya dibi ni lahara dibi, o si dogonin te Matigi Ala na koro,
janko ka n'a fo adamaden jusukun!

12 Ka kumakolonfobaga jaraki, o man di a ye,
o koson a te son ka taga hakiritigiw fe.

13 Jusudiya be mogo pada cerna,
nka jusukasi be mogo ninsongboya.

14 Mogo faamurikebaga le be lonniya jini,
nka nalomanya le ye hakirintanw ta baro ye.

15 Lon bee ye lonjugu ye panibagato fe,
nka mogo wasanin be panagbe le ra wagati bee.

16 I borofen ye dogoya, nka Matigi Ala nasiran ye ke i ra,
o ka fisa i ye naforoba soro ka to pagban na.

17 Ka flaburunan gbansan domu ni i kanubaga ye,
o ka fisa i ye taga misisogo taronin domu ni i koninyabaga ye.

18 Mogo jusu gbannin be kere lawuri,
nka mogo sabarinin be kere mala.

19 Janiw be wuri ka salibagato ta temesira bee datugu,
nka mogoɔnuman ta sira ye siraba gbenin le ye.

20 Den hakiriman b'a face jusu suma,
nka adamaden hakirintan b'a bamuso dogoya.

21 Mogo min hakiri ka dogo, nalomanya ye o tigi fe pagariko le ye,
nka mogo faamurikebaga be teren ka taga a ta sira fe.

22 Ni mogow ma sigi ka kuma ka soro ka baara

min dabo, o baara be cen,
nka ni ladibagaw cayara, baara be na.

²³ Kuma jaabikojuman, o be moggo ninsondiya;
ka kuma fo a fowagati ra, o ka di de!

²⁴ Sira min be yelen san fe, panamanya sira, moggo
hakirman be o le ta;
sira min be jigi ka taga saya ra, a b'a yere kisi o
sira ma.

²⁵ Matigi Ala be yerebonyabaga ta bon ben,
nka a b'a janto muso ce sanin ta yoro ra.

²⁶ Matigi Ala be naninyajuguw haramuya,
nka kumajumanw saninyanin lo a na koru.

²⁷ Moggo min te fa naforojugu ra ka ye, o tigi be
bono lase a ta so ma,
nka bonya min be mina dogo ra, moggo min be o
haramuya, o tigi be si soro.

²⁸ Moggo terennin be miiri folo ka soro ka moggo
jaabi,
nka moggojugu da be kumakolonw doron le fo.

²⁹ Matigi Ala b'a yere mabo moggojuguw ra,
nka a be moggo terenninw ta Aladaari lamén.

³⁰ Flerikocogojuman be moggo jusu diya;
ka kibaro diman lamén, o be moggo kolow keneya.

³¹ Jarakirikuma min be moggo bla sirajuman kan,
ni moggo min k'a toro malo o ra,
o tigi be se ka sigi hakiritigiw ce ra.

³² Moggo min be ban ladiri ma, o tigi t'a nin fe,
nka moggo min be jarakirikumaw lamén, o be
hakiri soro.

³³ Matigi Ala nasiran be moggo karan hakiritigiya
ra,
nka yeremajigi ko ye bonya ye.

Matigi Ala le ye Setigi ye fen bee ra

16 Adamaden koni be ko miiri a jusukun na,
nka ni Matigi Ala da ka min latige, o le be
ke.

² Moggo ta kewalew bee bennin lo a yere na na,
nka Matigi Ala le be moggo ta miiriya cogo lon.

³ I ta kow bee to Matigi Ala boro,
ni o kera, i ta koketaw be na.

⁴ Matigi Ala ka fen bee dan kun do le ra,
hali moggojugu, ale danna lonjugu le koson.

⁵ Matigi Ala be moggo yadanin haramuya;
sigiya t'a ra, Ala tena a to ni a ma a ta hakew juru
sara a ra.

⁶ Ka kojuman ke, ani ka can sira tagama, o be
moggo ta kojugu kafari,

Matigi Ala nasiran fana be moggo bo sirajugu kan.

⁷ Ni moggo ta kewalew diyara Matigi Ala ye,
a be hera don hali i ni i juguw ce.

⁸ I ta sorota ye dogoya, nka i ye ke moggo terennin
ye,
o ka fisa sani i ta sorota ye caya, k'a soro i be
tagama terenbariya le ra.

⁹ Adamaden be a ta koketaw jate mina a jusukun
na,
nka Matigi Ala le b'a temesira yira a ra.

Masacew ta ko

¹⁰ Masace darakuma be i ko Ala ta kuma,
o koson ni a be kiti tige, a da man kan ka firi ku-
ma ra.

¹¹ Sumanikenan bennin ni a sumanikefen bee ye
Matigi Ala ta le ye,
kilo dafanin min o min be boro konu, o bee ye a ta
fen latigenin le ye.

¹² Masaw be kewalejuguw haramuya,
sabu terenninya le be masaya sabati.

¹³ Kuma terenninw ka di masaw ye;
moggo min be can fo, o tigi ko ka di o ye.

¹⁴ Masace ta jusugban ye saya ta ciraden le ye,
nka moggo hakiritigi be se k'a jusu suma.

¹⁵ Ni ninsondiya be masace pada kan, mogow be
si soro,
ni mogow ko diyara a ye, a be ke i ko sankaba
minw be sanji laban lana.

Adamadenya minacogo

¹⁶ Ka hakiritigiya soro, o ka ni ka teme sanin kan
pewu!
Ka faamuri soro, o ka fisa ni warigbe sorori ye
pewu!

¹⁷ Moggojumanw be o temesira mabo kojugu ra;
ni moggo min b'a temesira korosi, o tigi b'a jantora
a yere nin le ra.

¹⁸ Yerebonya ko ye halakiri ye,
waso ko ye ben ye.

¹⁹ Ka i yere majigi ka sigi ni moggo sabarininw ye,
o ka fisa sani i ye taga sigi ni yerebonyabagaw ye
ka o ta benkanifenw domu.

²⁰ Moggo min b'a hakiri sigi ka kuma lamén, o tigi
be hera soro,
moggo min b'a jigi la Matigi Ala kan, o tigi ta be
na.

²¹ Hakiritigiya be moggo min jusukun na, o tigi le
be wele ko faamurikebaga,
kumacogojuman fana be moggo ta kuma baraka
bonya.

22 Mɔgɔ min bɛ tagama ni hakiri ye, hakiri bɛ si di o tigi ma,
nka nalomanw ta sɛgɛ bɛ bɔ o yɛrɛ ta nalomanya le ra.

23 Mɔgɔ hakiritigi jusukun le b'a da sɔn hakiri ra, a bɛ baraka don a ta darakumaw ra.

24 Kumadiman ye li le ye,
a bɛ i jusu diya, a bɛ i fari fana kɛnɛya.

25 Mɔgɔ bɛ sira dɔ ye, ko a ka ni,
nka a laban bɛ taga kɛ saya sira le ye.

26 Kɔngɔ le bɛ baarakebaga bla baara ra,
sabu mɔgɔ da le b'a jɔni k'a bla baara ra.

27 Mɔgɔ sɔnkolon bɛ kojugu le laben,
a darakuma bɛ i ko tasuma farimanba.

28 Kumayɛlemabaga bɛ mɔgɔw bla jɔgɔn na,
nafigi bɛ terimanw faran.

29 Mɔgɔ fariman b'a mɔgɔjɔgɔn nɛgɛ,
k'a bla sirajugu kan.

30 Mɔgɔ min b'a ja tugu ka kojugu miiri,
mɔgɔ min b'a dagbolo kin, o tigi ka kojugu kɛ ka ban.

31 Kɔrɔya ta kunsigigbɛ ye bonya masafugula le ye,
mɔgɔ min bɛ sira terennin tagama, o le b'a sɔrɔ.

32 Sani i ye kɛ kɛrɛkɛɛfari ye, kɛ mɔgɔ sabarinin ye, o le ka fisa;
sani i ye kɛ kɛrɛkɛɛ ye min bɛ dugu mina, kɛ mɔgɔ ye min b'a yɛrɛ mina, o le ka fisa.

33 Mɔgɔw bɛ kara la* janko ka kow latigɛ,
nka ni ko o ko latigera, i b'a sɔrɔ o bɔra Matigi Ala yɛrɛ le ra.

17 Burukunkurun jalan, o ni nasuma,
o ka fisa ni bon fanin ye sogo ra, nka lon o lon kɛrɛ.

2 Jɔncɛ hakiriman, o laban bɛ kɛ a matigicɛ ta denkolon kuntigi ye;
o jɔncɛ le bɛna cɛn ta ni a matigicɛ dɛncɛ tɔw ye.

3 O bɛ warigbɛ don daganin kɔnɔ tasuma ra, ka sanin yeele furunɛ kan, k'a silon,
nka Matigi Ala le bɛ adamaden jusukun sɛgɛsɛgɛ.

4 Kojugukɛbaga le b'a janto mɔgɔjuguw ta kuma ra,
faninyatigɛbaga le b'a toro malo ka kumajuguw lamen.

5 Mɔgɔ min bɛ fagantan logɔbɔ, o tigi b'a danbaga le mafiyɛnya,
mɔgɔ min bɛ jagari dɔ ta cɛnri kosɔn, Ala tɛna o tigi jarakibari to.

6 Cɛkɔrɔbaw ta masafugula ye o mamadenw le ye,
denw fana ta kunkɔrɔtasababu ye o worobagaw ye.

7 Mɔgɔkunntan ni kumafɔkɔnuman man kan,
janko ka n'a fɔ fagama ni faninya!

8 Minw bɛ bonyafɛnw di mɔgɔw ma dogo ra, a bɛ olugu ja na ko fla le bɛ o bonyaw ra,
ko ni i ka bonya di dɔrɔn, ni i boro ka don fɛn o fɛn na, o bɛ ja.

9 Mɔgɔ min bɛ hake yafa, o bɛ kanuya le jini;
nka min bɛ to ka kɔsegi hakekow kan, o b'a teriw mabɔ a yɛrɛ ra.

10 Jarakiko kelen bɛ min ja faamurikɛbaga ye,
hali bisan ja kɛmɛ tɛ o ja hakirintan ye.

11 Mɔgɔjugu tɛ foyi jini ni murutiri tɛ;
o ra, ciraden hinabari dɔ le bɛna ci a kama.

12 Ka bɛn ni wara dɔ ye min denw bɔsira a ra,
o ka fisa sani i ye bɛn ni hakirintan dɔ ye min bɛ a ta nalomanyakow ra.

13 Mɔgɔ min bɛ kɔnuman sara ni kojugu ye,
kojugu tɛna mabɔ o tigi ta so ra ka ye.

14 Ka kɛrɛ lawuri, ani ka jiwoyoba tɛmɛsira dayɛlɛ, o bɛɛ ye kelen ye;
o ra, sani sɔsɔri ye na gban, i yɛrɛ kun bɔ.

15 Mɔgɔ min bɛ jo di kojugukɛbaga ma, ani min bɛ kiti bɛn mɔgɔ terennin kan,
Matigi Ala bɛ o mɔgɔ fla bɛɛ haramuya.

16 Ka hakiritigiya sansɔngɔ don hakirintan boro,
o bɛ mun le ja?
Mɔgɔ min tɛ miiri, o bɛ se ka hakiritigiya san co-gɔ di?

17 Mɔgɔ ta teri bɛ i kanu wagati bɛɛ,
balemaya fana kun ye jɔgɔndɛmɛ ye degu wagatiw ra.

18 Mɔgɔ min hakiri ka dɔgɔ, o le bɛ sɔn ka layiri ta,
k'a yɛrɛ kɛ mɔgɔ wɛrɛ ta juru ko seere ye.

19 Kɛrɛ ka di mɔgɔ min ye, jurumun le ka di o ye,
mɔgɔ min b'a yɛrɛ kɔrɔta, o tigi b'a yɛrɛ ta cɛnri le jini.

20 Mɔgɔ min jusukun terennin tɛ, o tɛ hera sɔrɔ,
kojugu fana bɛ bɛn kumayɛlemabaga le kan.

21 Ni mɔgɔ min ka den hakirintan woro, o tigi ta ye jusukasi ye,
denkolon fɛɛ tɛ se ka ninsɔndiya.

22 Jusudiya ye fla panaman le ye,
nka jusukasi bɛ mɔgɔ baraka ban.

23 Mɔgɔjugu be bonyafen mina k'a dogo a ta deregeba jukɔrɔ,
ka can yeɓema k'a ke faninya ye.

24 Mɔgɔ faamurikebaga ta miiriya be hakiritigiya le kan tuma bee,
nka hakirintan ta miiriya be yaala ka taga fo dugukolo dan na.

25 Den hakirintan be dimi don a face ra,
ka jusukasi bla a bamuso ra.

26 Ka baga mɔgɔ terrenin ma ka wari ben a kan ko a y'a sara, o man ji;
ka baga fagama ma k'a bugo a ta koɗuman koson, o ma ben.

27 Mɔgɔ min b'a kumacogo kɔrɔsi, o tigi ka ko lon,
mɔgɔ min hakiri siginin lo, o tigi ye faamurikebaga ye.

28 Hali naloman, ni a ka se ka je, a be jate hakiritigi ye;
ni a ka se a da kɔrɔ, a be jate faamurikebaga ye.

18 Kelennamɔgɔ b'a yere negerakow le jini, fen o fen be se k'a son hakirijuman na, a be ban o bee ma.

2 Hakirintan mako te faamuri ra,
nka k'a yere kononokow fo, o ka di a ye.

3 Kojuguke be na ni dogoyari ye,
yeremafiyenyari, o be na ni lebu ye.

4 Kuma be i ko ji min ka dun, i ko ko min fara fo ka bo kene ma;
hakiritigiya be soro kuma le ra.

5 Ka fara kojugukebaga kan,
ka jo bosi mɔgɔ terrenin na kiti ra, o man ji.

6 Hakirintan da le b'a bla kere ra,
a yere darakuma le be bugori lase a ma.

7 Hakirintan yere darakuma le be kojugu ben a kan,
a yere ta kumaw le be ke jan ye k'a mina.

8 Nafigi darakan be i ko domunifen diman,
i b'a kunu cogo min na, a be jigi i konobara ra ten.

9 Mɔgɔ min b'a boro sumaya baara ra,
o ye cenrikebaga dogoce le ye.

10 Matigi Ala togo be i ko kerekunbenbon,
mɔgɔ terrenin be bori ka taga don o so konɔ k'a yere kisi.

11 Nafrotigi ta naforo ye a ta dugu barakaman le ye,
a b'a miiri ko kogojan lo, min b'a tanga fen bee ma.

12 Ni yerebonya ka don mɔgɔ jusukun na, o ko ye cenri ye,
nka yeremajigi ko ye bonya ye.

13 Mɔgɔ min be koroto ka kuma jaabi k'a soro a m'a bee lamen folo,
o ta ye nalomanya le ye, a laban fana ye maroya ye.

14 Mɔgɔ jusukun le be baraka don a ra k'a to a ye bana sonmina,
nka ni i jusu cenna ka ban, mun le be se ka i deme?

15 Faamuri jusu be mɔgɔ min fe, o le be lonniya soro,
hakiritigi toro be lonniyakumaw le jini.

16 Mɔgɔ ta bonyafenw le be sira dayele a ye,
fo ka taga a lase fagamaw koro.

17 Ni mɔgɔ min konna k'a ta nafo kititigeyoro ra,
a be ke i n'a fo jo be ale le fe,
fo mɔgɔ were le ye na, ka na o ko segesege, can yere be soro ka lon.

18 Karala be kere ban,
a be fangatigiw faran ka o bo jogon na.

19 Ka gbara i balema tononin na, o ka gbelen ka teme dugu barakaman minari kan;
Masabonba donda belen kari ka di ka teme kereban kan.

20 Mɔgɔ da be min fo, i be se ka i ta domuni soro o sababu ra,
i darakuma be se ka ke sababu ye ka i wasa.

21 Saya ni si be soro adamaden nenkun na,
ni kuma ka diya mɔgɔ min ye, o tigi fana be kuma tonɔ soro.

22 Ni mɔgɔ ka muso soro, a ka fenpuman soro,
Matigi Ala ka koɗumanba le ke a ye fana.

23 Fagantan ta kuma ye makarikanw le ye,
nka nafrotigi ta jaabiri ye kumagbelenw le ye.

24 Mɔgɔ jenjogon dow be cenri le lase i ma,
nka teri do be yi, o be noro i ra ka teme hali i balema kan.

19 Fagantan min jusukun gbenin lo,
o ka fisa ni mɔgɔ hakirintan ye min da te kuma terrenin fo.

2 Ka don ko ra ni jusugban ye k'a soro i ma jatemina ke folo, o man ji;
teriyakoju fana be mɔgɔ lafiri.

3 Adamaden ta nalomanya le be cenri lase a ma,
o ko, a b'a jusu bo Matigi Ala koro.

4 Naforo be mɔgɔ teriw caya,

nka dɛsɛbagatɔ teri bɛ ban a ra.

⁵ Seerejugu jarakibari tɛna to fiyewu,
faninyafɔbaga fana tɛna bɔsi.

⁶ Mɔgɔ caman b'a fɛ ka o yɛrɛ ko diya fagamaw
ye,
mɔgɔ min bɛ mɔgɔ sɔn, bɛɛ bɛ kɛ o teri ye.

⁷ Fagantan balemaw bɛɛ b'a kɔninya,
janko ka n'a fɔ a teriw; olugu bɛ o yɛrɛ mabɔ a ra
le;
hali ni a b'a fɛ ka kuma ni dɔ ye, a tɛ mɔgɔ si ye.

⁸ Mɔgɔ min bɛ hakiri jini, o tigi b'a yɛrɛ nin
kanu;
mɔgɔ min bɛ faamuri jini, o tigi bɛna fɛnruman
sɔrɔ.

⁹ Seerejugu jarakibari tɛna to fiyewu,
faninyafɔbaga fana bɛna halaki.

¹⁰ Mɔgɔ hakirintan man kan ni mɔgɔbaya ye,
jɔn fana man kan ka sigi kuntigiya ra fagamaden
kunna.

¹¹ Mɔgɔ min bɛ tagama ni hakiri ye, o tigi
sabarinin lo;
mɔgɔw b'a hake ta, a tɛ o jate minkɛ, o le ye a ta
bonya ye.

¹² Masacɛ diminin mankan bɛ i ko jaranbelen
kasikan,
nka a ta pumanya bɛ i ko gɔmiji min bɛ sumaya
jigi binw kan.

¹³ Den hakirintan bɛ bɔnɔ le lase a face ma,
musow ta kɛrɛ fana ye kodablabari le ye, i ko ji
min bɛ tonitoni tuma bɛɛ.

¹⁴ Mɔgɔ bɛ se ka bon ni naforo sɔrɔ cɛn ye i face
fɛ,
nka muso hakiriman dibaga ye Matigi Ala le ye.

¹⁵ Salibagatɔya bɛ mɔgɔ bla sunɔgɔba le ra;
mɔgɔ farifaganin le fana bɛ to kɔngɔ ra.

¹⁶ Mɔgɔ min bɛ kuma lamɛn, o tigi b'a nin kisi,
nka mɔgɔ min t'a tagamacogo kɔrɔsi, o tigi bɛ sa.

¹⁷ Ni mɔgɔ min ka makari dɛsɛbagatɔ ra, o tigi ka
juru le don Matigi Ala ra;
Ala bɛna a ta kɔruman sara a ye.

¹⁸ I den koro a korowagati ra,
nka i kana dimi a kɔrɔ k'a faga.

¹⁹ Mɔgɔ jusu fariman ta fariya hake ka kan ka bɔ
a ra,
ni o tɛ, ni i k'a to yi, i bɛna a to a b'a jɔgɔn wɛrɛ
le kɛ tuun.

²⁰ Ni i bɛ ladirikan mɛn, ka sɔn karan ma,
a laban i fana bɛ kɛ hakiritigi ye.

²¹ Miiriya caman bɛ mɔgɔ jusukun na,
nka Matigi Ala ka min latigɛ, o le bɛ kɛ.

²² Min bɛ jini adamaden fɛ, o ye kɔruman ye;
nka fagantan belɛn ka fisa ni faninyatigɛbaga ye.

²³ Matigi Ala pasiran bɛ si di mɔgɔ ma,
a bɛ i wasa, i bɛ si hera ra, kojugu si tɛ se i ma.

²⁴ Salibagatɔ b'a boro don tominan kɔnɔ,
nka a tɛ se k'a lase hali a da ma.

²⁵ Ni i ka kumakolonfɔbaga bugɔ, ni naloman ka
o ye, ale bɛ ceguya;
ni i ka faamuribaga jaraki ko dɔ ra, a bɛ faamuri
sɔrɔ.

²⁶ Den min b'a face minako juguya, k'a bamuso
gbɛn,
o ye denkolon le ye, den min bɛ mɔgɔ lebu.

²⁷ Ne dɛncɛ, ni i kɔni b'a fɛ ka i yɛrɛ mabɔ lɔn-
niyakuma ta sira kan,
o tuma i ye ladirikanw lamɛnni dabra.

²⁸ Seere sɔnkolon mako tɛ can ra,
kojugu ka di kojugukɛbaga ye i ko to.

²⁹ Tɔrɔ labɛna kumakolonfɔbagaw kama,
bugɔribere fana labɛna hakirintanw kɔ kama.

20 Duven bɛ mɔgɔ bla kumakolonfɔ ra, min-
nifɛn fariman bɛ mɔgɔ bla mankanci ra,
ni mɔgɔ o mɔgɔ ka a yɛrɛ bla o ra, o tigi tɛ kɛ
hakiritigi ye.

² Masacɛ diminin ta jatigɛ bɛ i ko jaranbelen
kasikan jatigɛ;
ni mɔgɔ min k'a jusu wuri, o tigi ka kojuguba kɛ
a yɛrɛ ra.

³ Ka i yɛrɛ mabɔ kɛrɛkow ra, mɔgɔ ta bonya bɛ o
le ra,
nka naloman bɛɛ ka teli ka don kɛrɛ ra.

⁴ Nɛnɛ kosɔn, salibagatɔ tɛ sɔn ka bɔ ka taga
sɛnɛ kɛ,
ni simantigɛwagati nana se, a bɛ siman jini a tɛ
foyi sɔrɔ.

⁵ Adamaden jusukun ta kolatigeninw bɛ i ko
kolɔn min ji yɔrɔ ka jan,
nka mɔgɔ faamurikɛbaga bɛ se ka o ji bi.

⁶ Mɔgɔ caman bɛ o yɛrɛ ta kɔruman lakari,
nka lanamɔgɔ yɛrɛ, o sɔrɔ man di.

⁷ Mɔgɔ terennin jusukun gbɛnin lo,
a ta den minw bɛ to a kɔ fɛ, olugu ta pana!

⁸ Ni masacɛ sigira a ta kititigesiginan kan,
a na bɛ kojugu bɛɛ ye k'a lɔn.

⁹ Jɔn le bɛ se k'a fɔ ko: «Ne ka ne jusukun ko k'a
gbɛ,

ne saninyara ka bɔ ne ta jurumun bɛɛ ra?»?

¹⁰ Ka kilo yeɓema, walama ka sumanikeminan yeɓema,
Matigi Ala bɛ o ko fla bɛɛ haramuya.

¹¹ Hali denfitini ta kɛwalew b'a yira a bɛna ke mɔɔ suguya min ye,
ni a bɛna ke mɔɔ terennin ye, ani mɔɔsɔbɛ, o bɛ lon a ta kɛwalew fɛ.

¹² Matigi Ala le ka toro dan menni kama,
ka ja dan yeri kama.

¹³ I kana a to sunɔɔ ye diya i ye ka tɛmɛ, ni o tɛ,
fagantanya bɛna ben i kan,
i ja yeɓe, ni o kera, i bɛ fa domuni na.

¹⁴ Sannikebaga b'a fɔ ko: «Nin man ji, nin man ji fiyewu!»
Nka ni a k'a kɔ don, a b'a fɔ ko ale ka fɛɲuman sɔɔ.

¹⁵ Sanin bɛ sɔɔ, lulu caman fana bɛ sɔɔ,
nka lonniyakuma dawula ka bon ni a bɛɛ ye.

¹⁶ Ni mɔɔ min k'a yeɓe ke mɔɔ wɛɛ ta juru ko seere ye,
o tigi ta derege ka kan ka mina a ra ka o juru tonomasigi;
ni mɔɔ min ka layiri ta, ko a bɛ lo ni mɔɔ wɛɛ ta ko ye,
fɛn dɔ ka kan ka mina o tigi ra k'a ke a sarati ye.

¹⁷ Domuni min sɔɔra nanbara ra, o ka di mɔɔ da ra,
nka a laban bɛ ke bɛɛkoro le ye ka i da fa.

¹⁸ Ladiri le bɛ mɔɔ ta kokɛtaw ja,
sani i ye taga kɛɛ ra, i ka kan ka hakiri jini folɔ.

¹⁹ Nafigi bɛ mɔɔw ta gundow labɔ kɛɛ kan,
mɔɔ min da ka fiyen, i kana o tigi ke i jɛɲɔɔn ye.

²⁰ Ni mɔɔ min k'a faɛ ni a bamuso mafiyɛnya,
o tigi ta fitina bɛ faga k'a to dibiba cɛ ma.

²¹ Naforo min barara ka sɔɔ joona joona,
a laban, baraka tɛ ke o ra.

²² I kana a fɔ ko: «Ne bɛna nin kojugu juru sara le!»
A to Matigi Ala ma, ale bɛna i bɔsi.

²³ Kilo suguya fla, fiyeerefen kelen, Matigi Ala bɛ o haramuya;
sumanikenan dayaganin, o man ji.

²⁴ Mɔɔ ta dunpalatige bɛ Matigi Ala le boro,
o kosɔn adamaden yeɓe tɛ se ka foyi faamu a yeɓe ta kow ra.

²⁵ Mɔɔ min b'a da teliya k'a fɔ ko: «Ne bɛ nin di Matigi Ala ma»,

o dajuru tanin ko a bɛ sɔɔ ka miiri, o tigi b'a yeɓe sen don jan le ra.

²⁶ Masace hakiritigi bɛ mɔɔjuguw fiye, ka o woloma ka bɔ mɔɔ tɔw cɛ ra,
a bɛ simangbasiwotoro senw yɛlen o kan ka tɛmɛ.
†

²⁷ Matigi Ala ta fitina bɛ yeelen bɔ adamaden nin kɔnɔ,
o le bɛ mɔɔ jusukun kɔnɔɲɔɔ bɛɛ sɛgɛsɛgɛ.

²⁸ Numanya ni kankelentigiya, o le bɛ masace tanga,
kojuman le bɛ baraka don a ta fanga ra.

²⁹ Kanbelenw ta masiri ye o ta baraka le ye,
nka kunsigigbɛ ye mɔɔkɔɔɔbaw ta nɔɔɔ ye.

³⁰ Bisan ta jorinɔw, o ye kojugukɛbaga ta kojugu fla ye;
a bɛ bugori min mina, o le b'a jusukun saninya.

21 Masace jusukun bɛ Matigi Ala boro kɔnɔ i ko jiwɔyo,
ni fan min k'a diya, a b'a pasin o fan na.

² Mɔɔ ta kɛwalew bɛɛ ka ji a yeɓe ja na,
nka Matigi Ala le bɛ mɔɔ jusukun cogoya lon.

³ Ka terenninya ni can sira tagama,
Matigi Ala fɛ, o le ka fisa ni sarakabo ye.

⁴ Yerɛyira bɛ o flerikɛcogo ra, yerɛbonya bɛ o jusukun na;
mɔɔjuguw ta dawula bɛɛ ye jurumun le ye.

⁵ Mɔɔ min bɛ jatemina ke a ta baara ra, o laban bɛ nafa sɔɔ,
nka mɔɔ min bɛ kɔɔtɔ kow ra, o tigi bɛ fagantanya.

⁶ Ka naforo sɔɔ faninya sababu ra,
o bɛ i ko fɔɲɔ tɛmɛtɔ, min bɛ saya lase mɔɔ ma.

⁷ Mɔɔjuguw ta kɛwalejuguw le bɛna ke o minasababu ye,
sabu o tɛ sɔn ka can sira tagama.

⁸ Kojugukɛbaga ta kɛwalew si terennin tɛ,
nka mɔɔ jarakibari tagamacogo ka ji.

⁹ Ka si logologonin dɔ ra biribon kunna ††, o belɛn ka fisa,
sani i ye si ni muso kɛɛtɛgɛbaga ye bon kelen na.

¹⁰ Mɔɔjugu jusukun bɛ sama kojugu le nɔ fɛ,
a tɛ makari hali a teri ra.

¹¹ Ni i ka kumakolonfɔbaga bugɔ, ni naloman ka

† O kɔɔ ye ko a b'a ke i ko simangbasibagaw b'a ke cogo min na: O bɛ siman gbasi, k'a fiye, walama o bɛ wotoro senw bori a kan k'a paga bɔ a ra. †† O wagati ta bonw tun ye biri-bonw le ye. Mɔɔ tun bɛ se ka la o bonw san fɛ fundeninwagati ra, nka a tun man kan ka ke mɔɔ siyɔɔ ye.

o ye, ale be hakiri soro;
ni i ka hakiri di hakiritigi ma, o be do fara a ta
lonniya kan.

12 Terenninya tigi Ala na lonin be mogojugu ta so
ra,
a be halakiri ben mogojuguw kan.

13 Ni mogow min k'a toro datugu desebagato
kulekan na,
lon do ale yere fana bena kule, nka mogow tena a
jaabi.

14 Ka bonyafen dogo k'a di mogow ma, o b'a tigi ta
dimi mala,
ka bonyafen dogo i ta deregeba jukoro k'a di
mogow ma, o b'a tigi ta jusugban mala.

15 Ka can sira tagama, o ye nagariko le ye mogow
terennin fe,
nka o ye siranyakoba le ye mogow terenbari fe.

16 Adamaden min be a yere mabo hakirisorosira
ra,
o laban bena taga a yere soro suw le ce ra.

17 Kodiman kanubagajugu be ke fagantan ye,
duven ni fendiman kanubagajugu te ke waritigi
ye fiyewu!

18 Mogojugu le be ke mogow terennin kunmabosara
ye,
janfamogow be bla mogowuman no ra.

19 Ka sigi jamana do ra kongokolon kono i kelen
na yi, o belen ka fisa,
sani i ye sigi ni muso keretigebaga mogotoboba-
ga ye.

20 Fenjuman ni turu maranin be mogow hakiritigi
ta so kono,
nka adamaden hakirintan be a ta bee domu ka
ban.

21 Ni mogow min ka tugu terenninya ni kojuman
ko,
o tigi be si soro, ani terenninya, ani bonya.

22 Hakiritigi be se ka don cefariw ta dugu kono,
o jigi tun be o ta bon barakaman min kan, a be o
ci.

23 Ni mogow min k'a da ni a nenkun korosi,
o tigi b'a yere kisi degu ma.

24 Yereyirabaga ni yerewasobaga togow le ye ko ku-
makolonfobaga;
a be a ta kow ke ni a jusu gbanninba ni yereyira
le ye.

25 Salibagato ta negerafenw sorobariya b'a faga,
sabu a boro te son baara ma.

26 Tere bee, a be nabo fenw fe, a te wasa;
nka mogow terennin be mogow son, hali a te jatemi-
na ke a ra.

27 Matigi Ala be mogojuguw ta saraka haramuya,
janko ka n'a fo ni o saraka bora ni miiriyajugu ye.

28 Seere faninyafobaga be halaki,
nka mogow min be ko lamen ka na, o ta kuma le be
laban.

29 Mogojugu b'a kun gbelaya ka kow ke,
nka mogowuman koni, ale b'a janto a yere ra.

30 Hakiritigi si te yi, faamuribaga si te yi, ladiba-
ga si te yi,
min be se ka lo Matigi Ala na koro.

31 Sow koni be laben kerekelon kama,
nka sesorori be bo Matigi Ala le ra.

22 Togowuman ka fisa ni naboroba ye;
warigbe o, sanin o, mogow ye ke i fe, o le ka
fisa ni nin bee ye.

2 Naforitigi o, fagantan o,
Matigi Ala le ye nin fla bee danbaga ye.

3 Ni mogow ceguman ka kojugu nato ye, a be dogo,
nka naloman be kojugu ye, ka taga don a ra, k'a
yere toro.

4 Yeremajigi, ani Matigi Ala nasiran,
o tonon ye naboro ni bonya ni si ye.

5 Janiw, ani janw le be mogow terenbari ta sira
kan,
nka mogow min b'a janto a yere ra, o b'a yere mabo
o fenw na.

6 Den ka kan ka sira min ta, a karan o ra,
ni o kera, hali ni a koroyara, a tena o sira bla.

7 Naforitigiw le ye fagantanw kuntigiw ye,
jurutabaga ye jurudonbaga ta jon ye.

8 Ni mogow min ka juguya dan, o be kojugu siman
le tige,
a tun be a ta jusugban ben mogow kan ni bere
min ye, o be tunu.

9 Mogow hinabaga le be baraka soro,
sabu a be a ta domuni do di fagantanw ma.

10 Ni i ka kumakolonfobaga gben, kere be ban,
sorori ni jogonfiyenyari bee be dabra.

11 Jusukungbeninya ka di mogow min ye, min be
kumajuman fo,
o tigi be ke masace teri ye.

12 Matigi Ala b'a janto lonniya ra,
nka a be mogowanfabaga ta kumaw cen.

13 Salibagato ko: «Jara be kene ma!
Ni ne bora, a bena ne faga sira kan yi!»

14 Muso sungurubaw da ye dingadun le ye,

ni Matigi Ala dimina ce min koro, o ce le be ben o dinga kono.

15 Fatoya le sirinin be denmisen jusukun na, korori bisan le be se k'a mabo a ra.

16 Mogo min be fagantan minako juguya janko k'a yere ta naforo caya, walama mogo min be naforotigi son, o tigi be laban fagantanya le ra.

Mogo ka kan k'a yere korosi

17 I toro malo ka hakiritigiw ta kuma lamén! I janto ne ta lonniyakumaw ra.

18 Sabu ni i ka o kumaw mara i jusukun na, k'a fo i da ra tuma bee, o ka di.

19 Ne bena ele fana karan bi, janko i ye i jigi la Matigi Ala kan.

20 Yala ne ma ladirikan ni lonniyakuma bisaba sebe ka o di i ma wa?

21 Ne ka cankumaw le fo i ye, sigiya te kuma minw na, janko i ye i cibaga jaabi ni jaabiri panaman ye.

22 I kana dasebagato tojo, ko dasebagato lo, i kana panibagato sege kititigeyoro ra;

23 sabu Matigi Ala bena lo ni o kunko ye, minw ka o borofenw mina, a bena olugu nin mina o ra.

24 I kana teriya don ni mogo jusubatigi ye, mogo min jusu gban ka di, i kana o ke i jenrogon ye.

25 Ni o te, i bena a ta kokecogo ladegi, ka i yere mina jan na.

26 Minw be layiri ta, ka o yere ke mogo wera ta juru ko seere ye, i kana ke o mogo do ye.

27 Ni i yere k'a lon ko i tena se k'a sara, mun na i b'a to o ye na hali i ta lanan ta ka bo i koro?

28 I bemaw tun ka kabakuru min bla kabini folofolo ka yoro dan sigi, i kana o kabakuru bo a no ra.

29 Ni i ka mogo o mogo ye min timina ka di a ta baara ra, a laban o tigi bena taga baara ke masacew le ye, a tena baara ke mogo gbansanw ye tuun.

23 Ni i sigira domuni na ni fagama do ye, min be i na koro, i yere korosi o ra kosebe.

2 Ni i ye mogo ye min nogo ka bon, o tuma muru la i kan na de!

3 I kana jabo a ta domuni dimanw fe, sabu mognegedomuni lo.

4 I kana i yere sege ko i be ke naforotigi ye; o bo i ta miiriya ra!

5 A dan ye i na ye la naforo kan doron, o y'a soro a tununa,

sabu sigiya t'a ra, a be kamanw don a yere ra, ka wuri i ko bon, ka taga san fe.

6 I kana son ka mogo tegegbelen ta domuni domu, i kana jabo a ta domuni dimanw fe;

7 sabu mogo do lo, ni a ka wari o wari bo, a be o bee jate mina a yere kono;

a b'a fo i ma ko: «A domu! A min!»

K'a soro o kuma te bora a jusukun na.

8 A laban, i ka to min o min domu, i bena o fono; i ka kumadiman minw fo a ye, o bee kera gbansan ye fana.

9 I kana kuma ka don mogo hakirintan toro ra, sabu a bena i ta hakiritigiyakumaw mafiyenya.

10 Kabakuru min blara kabini folofolo ka yoro dan sigi, i kana o bo a no ra,

i kana don feritaw ta foro ra;

11 sabu baraka be o ta hakeboba ra, ale le bena lo ni o kunko ye ka i kere.

12 I sobe don karan na ni i jusu bee ye, i toro malo ka lonniyakumaw lamén.

13 I kana den tanga korori ma; ni i k'a koro ni bisan ye, a te sa.

14 Ni i b'a koro ni bisan ye, i b'a nin le kisira saya ma.

Denfaw ta ladirikanw

15 Ne dence, ni hakiritigiya be ele jusu ra, o bena ne fana jusu diya.

16 Ni kumajumanw ka bo i da ra, o le bena ne jusu jagari kosebe.

17 I kana jabo jurumunkebagaw fe, nka Matigi Ala pasiran le ye ke i jusu ra lon bee;

18 ni o kera, i bena labankoruman soro, i jigi fana tena tige.

19 Ne dence, ele koni ye ne lamén ka ke hakiritigi ye,

ka i hakiri bla sirajuman kan.

20 I kana ke ni doroto ye, walama minw be o ta ke sogobadomu ye;

21 sabu doroto, ani domunibakebagaw laban ye fagantanya ye.

O be to o sunogo le ra, fo ka na o kannaderege bee ban ka o bla fanikolondon na.

22 I face lamén, sabu ale le ka i woro, i kana i bamuso fana dogoya hali ni a korora.

23 Can san, i kana a fiyeere, hakiritigiya, ani ladiri, ani faamuri san.

24 Mogo terennin face koni be jagari yere le, mogo min ka den hakirman woro, o be ninsondiya le.

25 A to i face ni i bamuso ye ninsondiya; i bamuso ka i woro, a to a ye jagari.

Muso yaalabaga

²⁶ Ne dence, i yere di ne ma,
ne ta kumaw kanu, k'a sira tagama;
²⁷ sabu jatamusu ye dingadun le ye,
muso yaalabaga ye kolon le ye, min konon
gbendenin lo.

²⁸ A be dogo ka ce w konon i ko benkannebagaba;
ce minw be o ta musow janfa, a be olugu caya
cew ce ra.

Darominbaga

²⁹ Jon le be «yooyi» fo? Jon le be «waayi» fo?
Jon le be kere ra tuma bee? Jon le be jusukasiku-
maw fo tuma bee?

O be jon le bugo gbansan k'a mandimi tuma bee?
Jon padenw wulennin lo tuma bee?

³⁰ Minw be to duvenminyoro ra ka mæen, olugu lo;
minw be to ka duven suguya caman jagami k'a
min, olugu lo.

³¹ I kana duven na wulencogo fle ka jabo a fe de!
I kana a kangato ni a manamanato fle fiye konon
ka jabo a fe de!

A koni jigi ka di mogo kan na,

³² nka a laban, a be i kin i ko sa,
a be i sogo i ko fonfonnin.

³³ O tuma i na be to ka minimini, i be fen werew
ye,

i ta miiriya be i bla kumakunntanfo ra.

³⁴ I be ke i ko mogo min lanin be kogoji ce ma,
i ko mogo min lanin be kurunba fifato ta
fanisiribere san fe.

³⁵ I b'a fo ko: «O be ne bugora, nka a te digira ne
ra,

o be ne bugora ni bisan ye, nka a te ne dimina!
Ne bena se ka wuri tuma juman le de,
janko ka do were min tuun?»

Mogo hakiritigi ni mogojugu

24 I kana jabo mogo kewalejuguw fe,
i kana o ta jenjogonya nini.

² Sabu o jusukun be cenri le miiri,
o da be kojuguw doron le fo.

³ So be lo hakiritigiya le sababu ra,
baraka be don so ra faamuri le sababu ra.

⁴ Bonw be fa lonniya le sababu ra,
ka fa fen nafamanw, ani fendiman suguya bee ra.

⁵ Mogo hakiritigi baraka ka bon,
do le fana be to ka fara mogo kolonbaga baraka
kan;

⁶ sabu mogow be hakiri min di i ma, o le sababu
ra i be se ka kere ke;
ni ladibagaw ka caya, o le be na ni sesorori ye.

⁷ Hakiritigiya yoro ka jan naloman ma,
o koson a te a da yele ka kuma dugu donda ta
jogonyew ra.

⁸ Mogo min be janfa siri ka kojugu ke,
o tigi togo le ye ko cenrikebaga.

⁹ Naloman be ko o ko naninya, o bee ye jurumun
le ye;
mogow be kumakolonfobaga haramuya.

¹⁰ Ni wagatigbelen ka se, ni i ka i fari faga,
o tuma i baraka ka dogo de!

¹¹ O be tagara ni minw ye o fagayoro ra, olugu
bosi,

minw fifato be tagara fagayoro ra, olugu kisi.

¹² Ni o te, ni i ko: «Ne tun m'a lon!»

O tuma, min be adamaden jusunankow lon, ale te
a yera wa?

Min b'a janto i nin na, yala ale t'a lon wa?

Yala a tena bee kelen kelen sara ka kana ni a ta
kewalew ye wa?

¹³ Ne dence, li domu, sabu a ka di,
li min be bo lijaga ra, o ka timi mogo da konon co-
go min na,

¹⁴ i ka kan k'a lon ko hakiritigiya fana ka di i
jusukun ye ten le.

Ni i k'a soro, i bena labankonuman soro,
i jigi fana tena tige.

¹⁵ I kana ta juguya fe ka jan la mogo terennin ja
a ta so,

i kana a sigiyoro cen;

¹⁶ sabu mogo terennin be se ka ben sijaga wolon-
fla, nka a be wuri a bee ra,

k'a soro kojugukebagaw be to kojugu ra ka o yere
halaki pewu.

¹⁷ Ni i jugu ka ben, i kana jagari o ra,
ni a sen ka talon, i jusu kana diya o ra;

¹⁸ ni o te, ni Matigi Ala ka o ye, o tena diya ale ye;
o ra, dimi min tun b'a jusu ra i jugu kama, a be o
ban.

¹⁹ I kana i jusu gban mogo kewalejuguw koson,
i kana jabo mogojuguw fe;

²⁰ sabu mogo kewalejugu te labankonuman soro,
mogojugu ta fitina be faga.

²¹ Ne dence, siran Matigi Ala ja, siran masace
ja,

i kana don mogo murutininw ta jen ra;

²² sabu cenri bena bara ka ben o kan le,

Matigi Ala ni masace fana bena kojugu min la o
kan, jon ka o lon?

Hakiritigiw kumakan

²³ Nin ye hakiritigiw ta kuma do werew ye:
Ka mogo do fisaya ni do ye kiti ra, o man ni.

²⁴ Kititigebaga min b'a fo mogojugu ma ko: «I ma
jaraki!»

Jama bena o danga, mogow bena a mangboya.

²⁵ Nka min be mogojugu jaraki, o ta le be ja;
dugawu ni hera le be ale kan.

²⁶ Ni i be mogo jaabi, ni i ka gbe a tigi ye,
o le b'a yira ko i b'a kanu.

27 I ta kenemabaaraw ke ka na,
i ta foro laben ka na
o ko, i ye i ta bon lo.

28 I kana ke seere ye ka i mɔgɔɔgɔɔn jaraki
gbansan,
i kana mɔgɔw lafiri ni i darakan ye.

29 I kana a fo ko: «A ka min ke ne ra, ne bena o
ɔgɔɔn le ke a ra,
nin ce nin ka min ke ne ra, ne bena o juru sara a
ra.»

Salibagato

30 Ne temena salibagato do ta foro koro,
ne temena mɔgɔ jusuntan do ta rezenforo koro.
31 Ne k'a ye ko naniw wurira fan be ra,
binw falenna ka yoro be datugu,
kabakurukogo min tun k'a lamini, o benna.
32 Ne k'a fe, k'a jate mina kosebe,
ne ka min ye, o ka ne ladi.
33 Ka sunogo doonin, ka i na tugu ka jingo doonin,
ka i boro fla kuru ka la doonin,
34 ni i ka to o ra, fagantanya bena bara i ra, i ko
son be bara mɔgɔ ra cogo min na,
nani bena bara i ra i ko kerekere murutigi be
bara mɔgɔ ra cogo min na.

Masacew ka kan ni bonya le ye

25 Masace Sulemani ta zana do werew ye nin
ye; Zuda masace Ezekiyasi ta mɔgɔw le tun
ka olugu sebe.

2 Ka kow dogo, Ala ta bonya be o le ra;
ka kow segesege, masaw ta bonya be o le ra.

3 Sankolo janya te se ka lon, dugukolo dunya te
se ka suma,
masace jusukun fana te se ka segesege k'a cogo
lon.

4 Ni warigbe kora ka nogo bo a ra,
o tuma saninfagabaga be se k'a lalaga k'a ke mi-
nan do ye.

5 Ni mɔgɔjuguw gbenna ka bo masace koro,
a ta fanga be baraka soro terenninya sababu ra.

6 I kana i yere bonya masace na koro,
i kana i yere bla mɔgɔbaw loyoro ra;

7 sabu mɔgɔw ye i wele k'a fo i ma ko: «Wuri ka
na sigi na fe yan,» o ka fisa,
sani o ye na i dogoya fagamaw yere na na.

Kokecogopuman ni kumacogopuman

8 I na ka fen min ye,
i kana teliya ka taga o fo kititigeyoro ra,
ni o te, ni i kitikeɔgɔɔn nana kiti ben i kan ka i
lamaroya,
i bena a ke di sisan?

9 Ni ko ka don i ni i sigiɔgɔɔn ce, o panabo aw ni
ɔgɔɔn ce,
nka i kana mɔgɔ were ta gundo fo.

10 Ni o te, ni a tigi nana a men, a bena i lamaroya;

o tuma ele ta togojugu tena fo ka ban.

11 Sanin yiriden bisigi kera ka warigbe negen,
o ye kuma bennin fonin ye a fowagati ra.

12 Tororanegge saninlaman, ani sanin yereworo
masirifen be cogo min na,
hakiritigi ta jarakirikuma be ten le a lamembaga
toro ra.

13 Jisuma be min na mogo ye simankanwagati ra,
fundenin na,
ciradenpuman be o le na a cibaga ye;
a b'a matigice jusu suma.

14 Sankaba ni sanfoɔ min te sanji lana,
o ye mogo do ye min b'a yere tando ko ale be
mogow son, k'a soro can te.

15 Sabari sababu ra, mogo be se ka fagama ta mi-
iriya yelema,
kumadiman be se ka hali korokun ci.

16 Ni i ka li soro, min be i bo o doron le domu,
ni o te, ni i ka fa a ra k'a dama teme, i b'a foono.

17 I kana to ka taga i mɔgɔɔgɔɔn ta so tuma be,
ni o te, ni a nana sege i koro, a laban a be i
koninya.

18 Berekuru, walama kerekemuru, walama bipe
nunbonin be min ke mogo ra,
mogo min be ke seerejugu ye a mɔgɔɔgɔɔn kama,
o tigi be o ɔgɔɔn le ke mogo ra.

19 Nin min yogyogora, walama sen min mugura,
ka i jigi la o kan,
o be i n'a fo i be i jigi la janfamogo kan i degu wa-
gati ra.

20 Ka i ta derege bo i kan na nene ra,
walama ka lemurukumu ke segen kan †,
o be i ko ni i be nagari donkiri la mogo jusu
kasinin ye.

21 Ni kongɔ be i jugu ra, domuni di a ma.
Ni minlogoto b'a ra, ji di a ma.

22 Ni i be o kera, a be i ko i be takami le cera ka o
ke a kun na;
Matigi Ala fana bena i sara.

23 Sahiliyanfan foɔ be na ni sanji ye cogo min na
‡,
nenkun min be mogo korofɔ dogo ra, o fana be na
ni panasisi ye.

24 Ka si logologonin do ra biribon kunna †, o be-
len ka fisa,
sani i ye si ni muso keretigebaga ye bon kelen na.

25 Jisuma ka di mogo segenin minlogoto ye cogo
min na,

† Kitabu daw kono a sebera ko: ka lemurukumu ke jori kan.

‡ O jamana ra, sanji be bo sahiliyanfan le fe. † Aw ye 21.9
fe.

kibaro diman ye bo fo jamanajan do ra ka n'a fo i ye, o fana ka di ten le.

²⁶ Bununji duurunin, ani kolonji cennin be cogo min na, ni mogo terennin k'a yere to kojugukebaga boro, a be ke ten le.

²⁷ Ka li domu k'a dama teme, o man ji, ka bonya jini k'a dama teme, o man ji.

²⁸ Dugu min lablanin lo, ni laminikogo t'a ra, o ye mogo do ye min te se k'a yere mina foyi ra.

Hakirintanw

26 Nene man ji fundeninwagati ra, sanji man ji simankanwagati ra, bonya fana man ji hakirintan kan.

² Kononin be wuri ka taga cogo min na, walama naganaganin be teme cogo min na, ni i ka mogo danga k'a soro kun t'a ra, o danga fana be teme le.

³ Bisan ka kan ni so ye, karafe ka kan ni fali ye, bere ka kan ni hakirintan ko ye.

⁴ I kana hakirintan jaabi ka kapa ni a ta hakirintanya ye, ni o te, i fana be ke a bonogonko do ye.

⁵ Hakirintan jaabi ka kapa ni a ta hakirintanya ye, ni o te, a bena a yere jate hakiritigi ye.

⁶ Ni mogo min k'a ta cira don hakirintan boro, a kera i ko o tigi k'a yere sen tige le, ka kunko do lase a yere ma.

⁷ Nabara senw te foyi ja a ye cogo min na, ni hakirintan da ka zana fo, o fana te foyi ja.

⁸ Ni i ka hakirintan bonya, a kera i n'a fo i ka kabakuru siri tafura konoko i b'a bon.

⁹ Zana be hakirintan da ra, o be i ko nanibisan donna doroto boro.

¹⁰ Mogo min be hakirintanw bee ta baara ra, ni a ka min o min temeto ye, a be o ta, o tigi be i ko kalantigi min be mogow bee bonna ka o mandimi.

¹¹ Wuru be seko a ta fonoma cogo min na, hakirintan fana be seko a ta nalomanya ma ten le.

¹² Ni i ka mogo o mogo ye min b'a yere jate hakiritigi ye, mogo ka kan k'a jigi la hakirintan kan ka teme o tigi kan belen.

Salibagato

¹³ Salibagato ko: «Waraba do be sira ra,

jara be yaalayaalara sirada ra!»

¹⁴ Kon be to ka yeleva a donyorow kan cogo min na, salibagato be to ka yeleva a ta lanan kan ten le.

¹⁵ Salibagato b'a boro don tominan konoko, nka ka to lase a da ma, o b'a sege.

¹⁶ Salibagato b'a yere jate hakiritigi ye, ka teme hali ce wolonfla kan, minw be mogo jaabicogo lon.

Keretigebaga

¹⁷ Temebaga min b'a yere pagami kere do ra min t'a ta ye, o be i ko mogo min be wuru ye, k'a mina a toro ma.

¹⁸ Fato be bije tasumamanw bon, ka kalan bon ka mogow faga cogo min na, ¹⁹ mogo min b'a mogogogon janfa, ka soro k'a fo ko: «Ne tun be toron le kera,» o tigi fana be ten le.

²⁰ Ni logo banna, tasuma be faga, ni nafigi te yi, kere be ban!

²¹ Finfin be ke takami ye cogo min na, logo be tasuma mana cogo min na, keretigebaga be kere juguya ten le.

²² Nafigi darakan be i ko domunidiman, i b'a kunu cogo min na, a be jigi i konobara ra ten.

²³ Ka warigbe pagaminin ke ka bogodaga ko mun, o ye kumadimanfobaga kononogugu ye.

²⁴ I jugu be se ka i negge n'a darakan ye, k'a soro nanbara le fanin b'a jusukun na.

²⁵ Hali ni a k'a kumakan diya cogo o cogo, i kana la a ra, sabu haramu wolonfla le b'a jusukun na. ²⁶ Koninya min b'a jusukun na, a be nanbara ke ka o dogo, nka a laban, a ta juguya be yira kene kan bee ja na.

²⁷ Mogo min ka dinga sogi, o tigi le be ben a konoko, mogo min ka kabakuru kolonkolon, kabakuru be kosegi ka ben o tigi yere le kan.

²⁸ Faninyafobaga be kuma ka digi mogo minw na, a be olugu koninya fana; da min be mogo negge, o be cenri ke.

Ladirikanw

27 I bena min ke sini, i kana i yere tando o ra bi, sabu min be se ka ke sisan ni sini ce, i te o lon.

² Mogo tow le ka kan ka i tando, i yere te,

a to mɔgɔ wɛrɛ ye i tando, a kana bɔ i yɛrɛ da ra.

³ Kabakuru ka gbiri, kenken fana ye fɛn gbiriman ye,
nka naloman bɛ dimi min don mɔgɔ ra, o doni ka gbiri ni nin fla bɛɛ ye.

⁴ Jusugban ye kojuguba ye, dimi ye jiba woyoto le ye,
nka jon bɛ se ka lo ka celiya kɔnɔ?

⁵ Mɔgɔ ye gbɛ i ye, ka i jaraki, o ka fisa, sani a ye ta kanuya fɛ ka i ta jaraki dogo i ma.

⁶ I teri min bɛ kuma ka digi i ra, o le bɛ i fɛ, nka i jugu bɛ i nɛgɛ le ni a ta kanuyaforiw ye.

⁷ Mɔgɔ fanin bɛ ban li ra,
k'a soro kɔngoto fɛ, fɛn bɛɛ ka di, hali fɛn kuman.

⁸ Mɔgɔ min bɛ bɔ a ta so ka taga fo yorojan,
o bɛ i ko kɔnɔ min bɛ bɔ a ta naga kɔnɔ ka taga fo yorojan.

⁹ Turu kasadiman ni wusunan bɛ mɔgɔ nin-sondiya,
nka teriya ta diyanya le bɛ mɔgɔ jusu saaro.

¹⁰ I kana ban i teri ra, walama i face ta teri, ni cenri ka se i ma, i kana taga i balema do ta so; sabu i sigijogon min yoro ka surun i ra, ale ka fisa ni i balema ye, min yoro ka jan i ra.

¹¹ Ne dence, ke hakiritigi ye, ka ne jusu diya, ni o kera, ne bena se ka ne mafiyenyabagaw jaabi.

¹² Ni mɔgɔ ceguman ka kojugu nato ye, a bɛ dogo,
nka naloman bɛ kojugu ye, ka taga don a ra, k'a yere tooro.

¹³ Ni mɔgɔ min k'a yere ke mɔgɔ wɛrɛ ta juru ko seere ye,
o tigi ta derege ka kan ka mina a ra ka o juru tonomasigi;
ni mɔgɔ min ka layiri ta, ko a bɛ lo ni muso yaal-abaga do ta kunko ye,
fɛn do ka kan ka mina o tigi ra ka o ke a sarati ye.

¹⁴ Ni i bɛ taga dugawu ke i teri ye ni kanba ye sogomada joona fɛ,
a bɛ ke i n'a fo i b'a dangara le.

¹⁵ Ji min bɛ tonitoni tuma bɛɛ sanji wagati ra, ni a te lo ka ye,
o ni muso keretigebaga bɛɛ ye kelen ye.

¹⁶ Ni mɔgɔ min ko a b'a lalo, a kera i n'a fo o tigi ko a bɛ fojo le lalo,
walama ko a bɛ turuji dere k'a mina a tɛgɛ kɔnɔ.

¹⁷ Nɛgɛ bɛ nɛgɛ dabo,
mɔgɔ le b'a mɔgɔjon son hakiri ra.

¹⁸ Ni mɔgɔ min k'a janto torosun na, o tigi le b'a den domu,
ni mɔgɔ min k'a matigice minako na, o tigi le bɛ o bonya soro.

¹⁹ Ni i ka ji fle, i bɛ i yere pada cogo le ye,
ni i ka adamaden do jusukun segesege, i bɛ i yere jogo le ye.

²⁰ Saya dibi ni lahara dibi te fa ka ye,
adamaden na fana te fa fleri ra ka ye.

²¹ O bɛ warigbe don daganin kɔnɔ tasuma ra, ka sanin yeele furune kan, k'a silon,
mɔgɔw bɛ tandori min lase adamaden ma, o le b'a cogo yira.

²² Hali ni i ka naloman don kolon kɔnɔ k'a susu i ko simankise,
a ta nalomanya te bo a ra.

Mɔgɔ ka kan k'a janto a borofenw na

²³ I ka kan ka jija ka i ta beganw cogoya lon ka na tuma bɛɛ,
ka i janto o ra ka na kosebɛ;

²⁴ sabu naforo te to mɔgɔ boro wagati bɛɛ,
masafugula te to mɔgɔ kun na tuma bɛɛ.

²⁵ Ni i ka bin kan, ni binkura bora,
i bɛ binjalan ce kuruw kan.

²⁶ I bɛ sagaw si kan, ka o ke i ta fiyerebo ye,
ka bakoronin dow fiyeere, ka o ke ka foro do san.

²⁷ I bɛ baw ta nono ke i ni i ta gbamogow ta domuni ye,

ani ka i ta baaradenmusow fana baro.

Mɔgɔ ka kan ka son ladiri ma

28 Mɔgɔjugu bɛ bori hali k'a soro mɔgɔ t'a gbenna,
nka mɔgɔ terennin lanin bɛ a yere ra i ko jarkan-belen.

² Ni jamana mɔgɔw murutira, kuntigiw bɛ caya;
nka ni faamurikebaga ni lonnikebaga ka soro o ra, o bɛ jamana sabati ka meen.

³ Ni kuntigi fagantan bɛ desebagatow minako juguya,
o bɛ i n'a fo sanjiba min bɛ ben ka simanw cen,
ka mɔgɔw bla kongo ra.

⁴ Minw bɛ sariya sira bla, olugu bɛ mɔgɔjuguw tando,
nka minw bɛ sariya sira tagama, olugu bɛ mɔgɔjuguw kere.

⁵ Mɔgɔ kewalejugu te can sira faamu,
nka minw bɛ Matigi Ala ta jenjogonya nini, olugu b'a bɛɛ faamu.

⁶ Fagantan min jusukun gbenin lo,
o ka fisa ni nafrotigi do ye, min te sira terennin tagama.

7 Den min be sariya sira tagama, o ye faa-murikebaga ye,
nka min be tagama ni mogo sonkolonw ye, o b'a face lamaroya.

8 Mogo min be juru don mogow ra, ka tonoba la a kan, janko k'a ta naforo caya,
o tigi be naforo min lajenna, o laban be taga mogo were fe, min be makari desebagatow ra.

9 Mogo min b'a toro datugu janko a kana sariya lamem,
hali o tigi ta Aladaari ye haramu le ye.

10 Mogo min be mogonumanw lafiri ka o bla sira-jugu kan,
o tigi be ben a yere ta dinga soginin konso,
nka minw jusukun gbenin lo, olugu be hera soro.

11 Naforotigi b'a yere jate hakiritigi ye,
nka fagantan faamurikebaga be se k'a korobo.

12 Ni mogo terreninw ka se soro, o ye nagarikoba le ye,
nka ni mogojuguw ka wuri, bee be dogo.

13 Mogo min be a ta hakew dogo, o ta kow si te na,
nka min be lo a ta hakew ra, k'a dabra, Ala be hina o tigi ra.

14 Kojugu nasiran be mogo min na tuma bee, o tigi ta pana,
nka mogo min b'a jusukun gbeleya, kojugu be ben o kan.

15 Ni mogojugu ka sigi kuntigiya ra fagantanw kunna,
a be ke i ko jara kasito, walama wara kongoto.

16 Kuntigi kolonbari be tapori caman ke,
nka pamogo min be naforojugu koninya, o be sijan soro.

17 Mogofaga hake be mogo min ko,
o be bori a yere ma fo kaburu ra; mogo kana a lalo de!

18 Mogo min be tagama ni jusukun gbenin ye, o be kisi,
nka mogo min be sira fla tagama, o laban be ben a fla do kan.

19 Mogo min be a ta foro sene, o be domuni soro ka fa,
nka mogo min be tugu fengbansanw no fe, o be fa fagantanya le ra.

20 Mogo kankelentigi be dugawu caman soro,
nka mogo min korotora k'a ta naforo soro, o jarakibari tena to.

21 Ka mogo do fisaya do ye, o man ni;
nka buru kunkurunnin kelen koson, mogo be se k'a yere bla kojugu ra.

22 Mogo teggebelen be bori naforo ko;
a m'a lon ko fagantanya le bena ben ale kan.

23 Mogo min be a mogonogon jaraki ni a firira, a laban o tigi ko le be diya a ye;
nka min b'a nege k'a ta jaraki dogo a ma, o ko tena diya a ye.

24 Mogo min b'a face, walama a bamuso borofen sonya, k'a fo ko hake te o ra,
o tigi ye cenrikebaga jennogon ye.

25 Mogo wasabari be kere lawuri,
nka min b'a jigi la Matigi Ala kan, o be wasa.

26 Mogo min jigi lanin be a yere jusukunnakow le kan, o ye hakirintan ye,
nka min be tagama ni hakiritigiya ye, ale be bosu.

27 Mogo o mogo be fagantan son, o te ke desebagato ye;
nka min b'a na datugu fagantan na, danga caman le be o tigi kan.

28 Ni mogojuguw ka wuri, bee be dogo,
nka ni o halakira, mogo terreninw be caya.

29 Mogo min jarakira fo sijaga caman, ni o tigi belen b'a torokun gbeleya,
o tigi bena bara ka halaki, fla te halakiri min na.

2 Ni mogo terreninw cayara, jamana mogow be nagari,
nka ni mogojuguw be kuntigiya ra, mogow be ke guna ye.

3 Hakiritigiya ka di mogo min ye, o be a face ninsondiya,
nka min be jen ni jatamusow ye, o b'a borofenw bee cen.

4 Masace be a ta jamana sabati can le baraka ra,
nka min be to ka wari ben jamanadenw kan, o be a ta jamana cen.

5 Mogo min b'a mogonogon nege,
o tigi be jo le sirira a sen korso.

6 Mogo kewalejugu yere ta hakew le be ke jan ye k'a mina,
nka mogo terreninw be nagari fo ka donkiri la.

7 Mogo terrenin be desebagatow ta jo lon,
nka o faamuri nogon te mogojugu fe.

8 Kumakolonfobagaw be tasuma fiye dugu kan,
nka mogo hakiritigiw be mogow ta dimi mala.

9 Ni hakiritigi ka taga ni naloman ye kiti ra,
naloman koni bena dimi, ka yerekobaw ke, nka foyi te panabo.

10 Mogofagabaga be mogo jusukun gbenin koninya,

nka mɔgɔɗuman b'a janto a ra.

¹¹ Hakirintan be a ta dimi bee yira kene kan yoro kelen na,
nka hakiritigi b'a yere mina ka sabari.

¹² Kuntigi min b'a janto faninyakumaw ra,
o ta jamana namogow bee be ke mɔgɔjuguw ye.

¹³ Fagantan o, mɔgɔɗɔɓɔbaga o,
nin fla bee be yeri ke Matigi Ala ta yeelen le sababu ra.

¹⁴ Masa min be desebagato ta kiti tige can kan,
o ta fanga be baraka soro wagati bee.

¹⁵ Bisan ni korori le be den ke hakiritigi ye,
nka den min tora a yere ma, o b'a bamuso lamaroya.

¹⁶ Ni mɔgɔjuguw ka caya, hake be caya,
nka mɔgɔ terreninw bena to ka o bento fle.

¹⁷ I den koro, ni o kera, a bena i jusu suma,
a bena i nin laganfiya.

¹⁸ Ni mɔgɔ te yi min be Ala ta kuma lamɛn ka mɔgɔw ladi, mɔgɔw te o yere mina foyi ra tuun;
nka mɔgɔ min be sariya sira tagama, o tigi ta jana!

¹⁹ Mɔgɔ te jɔnce koro ni kuma dama ye;
hali ni a ka ko faamu, a t'a ke.

²⁰ Ni i ka mɔgɔ o mɔgɔ ye min te jatemina ke ka soro ka kuma,
mɔgɔ ka kan k'a jigi la hakirintan kan, ka teme o tigi kan belɛn.

²¹ Ni i ka i ta jɔnce ladiya kojugu a denmisenman,
a laban, a te foyi ja.

²² Mɔgɔ diminin be kere lawuri,
mɔgɔ jusu gbannin be hakeko caman ke.

²³ Adamaden ta yerebonya le be dogoyari lase a ma,
nka mɔgɔ majiginin be bonya soro.

²⁴ Mɔgɔ min jɛnɔgɔn ye son ye, o tigi b'a yere nin le koninya;
a be dangarikumaw men, nka a te foyi fo.

²⁵ Adamadenw nasiran ye jan le ye,
nka ni mɔgɔ min k'a jigi la Matigi Ala kan, a be o tigi tanga.

²⁶ Mɔgɔ caman b'a fe ka o yere ko diya fagamaw ye,
nka Matigi Ala le be bee ta kiti tige can kan.

²⁷ Mɔgɔ terreninw be mɔgɔ terenbariw hara-muya,
mɔgɔjuguw fana be mɔgɔɗumanw haramuya.

Aguri ni Lemuweli ta kumaw

30 Nin ye Yake dence Aguri ta kumaw ye. Nin ce ka kuma minw fo Itiyeli ye, Itiyeli ni Ukali †.

Nininkarigbelɛnw

² Can lo, ne ye naloman ye ka teme mɔgɔ bee kan,
adamaden hakiri te ne fe.

³ Ne ma hakiritigiya karan,
ne fana ma mɔgɔ saninmanw ta lonniya soro.
⁴ Jɔntigi le yelenna ka taga sankolo kono ka seko ka na ka ye?

Jɔntigi le ka fɔno mina a boro kono ka ye?
Jɔntigi le ka ji mina k'a don a ta deregeba jukoro ka ye?

Jɔntigi le ka dugukolo danw bee sigi?
A tigi togo ye di? A dence fana togo ye di?
Ni i ka o lon, a fo!

⁵ Ala ta darakumaw bee gbenin lo,
minw be o yere karifa Ala ma, a be olugu tanga i ko negebennan.

⁶ I kana foyi fara o kumaw kan,
ni o te, a bena i jaraki, i be ke faninyafobaga ye.

Fɛn fla

⁷ Matigi Ala, ne be fen fla jini i fe,
i kana ban ka o di ne ma sani ne ye sa:

⁸ Kuma gbansanw, ani faninyakumaw mabo ne ra.

I kana ne ke fagantan ye, i fana kana ne ke natorotigi ye,

nka domuni min be ne bo, o di ne ma;
⁹ janko ne kana na fa ka teme, fo ka na ban Ala ra,

k'a fo ko: «Matigi Ala yere ye jon le ye de?»
Walama fagantanya kana na ne bla sonyari ra,
k'a to ne ye ne ta Ala togo cen.

¹⁰ I kana taga baaraden togojugu fo a matigice koro,
janko a kana na i danga, ka i jaraki.

Mɔgɔjugu suguya naani

¹¹ Mɔgɔ dow be o face dogoya,
o fana te o bamuso bonya!

¹² Mɔgɔ dow be o yere jate ko o saninyara,
k'a soro o ma ko ka bo o ta nogo ra folo.

¹³ Mɔgɔ dow be o ja lo tow ra ni wasoya ye,
yerebonya be hali o flerikogoro ra.

¹⁴ Mɔgɔ dow jinw ye kerekemuruw le ye,
o jinw ye muruw le ye,
janko ka janibagatow domu ka o ban dugukolo kan,
ka fagantanw domu ka o ban adamadenw ce ra.

† Itiyeli ni Ukali: Heburu kan na, nin togo fla koro be se ka ke fana ko: «Ne segera, Ala, ne segera, ne baraka desera.»

Fen fla fen saba ani fen naani

15 Denmuso fla be torimaganan fe,
kelen togo ye: «A di!»
To kelen fana togo ye: «A di!»

Fen saba be yi, minw te fa ka ye,
a fo fen naani yere, minw t'a fo ko: «Ne wasara»:

16 Lahara dingaba,
muso min ma den soro ka ye,
dugukolo min ma fa ji ra,
ani tasuma min t'a fo fiyewu ko: «Ne wasara!»

17 Mogo min b'a na lo a face ra k'a logobo,
min b'a padon a bamuso ra, ka ban k'a kan mina,
koda ta kankan konow bena o tigi padenw wogobi
ka bo,
bon ta denw bena o domu.

18 Fen saba be yi, minw temena ne ta lonniya kan,
a fo fen naani yere, ne te minw faamu:

19 Bon temesira sankolo ra,
sa temesira fara kan,
jirakurun temesira kogoji kan,
ani ce temesira ka taga sunguru ko.

20 Muso jeneyakebaga cogo be tan le:
a be domuni ke k'a da josi †,
k'a fo ko: «Ne ma kojugu ke!»

21 Dugukolo be se ka yerere fen saba koson,
a fo fen naani yere, a te se ka minw muru:

22 Jonce ye ke masace ye, o ye do ye,
mogokolon ye fa domuni na, o ye do ye,
23 muso min mangboyara o ye ce soro, o ye do ye,
jonmuso ye sigi a matigimuson no ra, o fana ye do
ye.

24 Fenpanaman naani be dunuwa ra, minw ka
dogo,

nka o ta hakiritigiya ka bon kosobe:

25 Dugumenew, olugu ye danfen dow ye fanga te
minw na,

nka simantigewagati ra, o be o ta domuni laben
k'a bla.

26 Farawoninanw, olugu fana ye danfen dow ye
baraka te minw na,

nka o be o ta dogoyoro jini fo faraw le ce ra.

27 Kuntigi te padomutonw fe,
nka o be bla jagon ko ka taga jenkuru jenkuru i
ko kerekedenw.

28 Basa be se ka mina ni boro ye,
nka a be don fo masacew ta masasow konon.

29 Fenpanaman saba be yi, minw sentacogo ce ka
ji,

a fo fen naani yere, minw tagamacogo ce ka ji:

30 Jara, min ye kongofenw bee ta cefari ye,
a te bori foyi na,

31 dondo, min be kanbelenya tagama ke,
ani bakoronin ††,

ani masace min be tagama a ta kerekejama na fe.

32 Ni mogo min tun kera hakirintan ye, fo k'a yere
bonya,

walama ni naninyajuguw tun be mogo min konon,
o tigi y'a boro la a da ra ka je;

33 sabu ni i ka nono bisi, nare be bo a ra,
ni i ka nun bisi, jori be bo a ra,
ni i ka dimi bisi, kere be bo a ra.

Masace bamuso ta ladiriw

31 Nin ye masace Lemuweli ta kumaw ye, a
bamuso k'a karan ni ladirikan minw ye:

2 Ne dence, ne bena mun le fo ele ye sa?
Ne woroden, ne bena mun le fo i ye de?
Ne ka dajuru ta den min koson, ne bena mun ku-
ma le fo o ye sa?

3 I kana i baraka bee di musow ma,
muso minw be masaw laben, i kana i yere to
olugu boro.

4 Masace man kan ka duven min, Lemuweli!
Fagama man kan ka bori minnifen farimanw no
fe.

Masace man kan ka o ke!

5 Ni o te, ni a ka duven min, a bena jina sariya
sigininw ko,

ka segebagatow bee ta jo bosi o ra.

6 Minnifen farimanw ye di sabagaw le ma,
duven ye di mogo jusukasininw le ma.

7 O y'a min ka jina o ta fagantanya ko,
o hakiri ye bo o ta sege ko pewu!

8 Se te minw ye ka kuma, i da yele ka kuma olugu
no ra;

kuma, ka segebagato ta jo di a ma.

9 I da yele ka kuma, ka kiti tige ni terenninya ye,
ka fagantan ni panibagato ta jo di a ma.

Muso barakaman makirikan

10 Muso barakaman soro man di de! †

A songo ka gbelen ka teme hali luluw kan pewu.

11 A ce lanin b'a ra ni a jusukun bee ye,
foyi koni tena fon ale ta so.

12 A be konuman le ke a ce ye,
a te kojugu ke a ra, a si bee ra.

13 A be sagasiw ni len jini,
k'a yere timinadiya ka o baara ni a boro ye.

14 A be i ko jagokebagaw ta jirakurunbaw,
a be a ta baro jini ka bo fo yorojan ka na ni a ye.

15 Sani dugu ye gbe, i b'a soro a wurira ka ban;
a be domuni di a ta sokonmogow ma,
a be a ta baardenmusow ta baaraw yira o ra.

16 A be foro do ko miiri a yere konon, o ko, a be o
foro san,

ni a ka min soro a ta baara ra, a be o ke ka rezen
sene.

17 A b'a yere cesiri ka baraka don a yere ra,

fana. † Nin hayaww bee kelen kelen be damina ni heburukan
sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka
taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

† A be domuni ke k'a da josi: O koro ye ko a ta kewalejuguw
te foyi cen a ye. †† O jamana ta bakoroninw ka jan, o ce ka ji

k'a boro don baara ra.
¹⁸ A b'a ye ko a be tɔnɔ caman sɔrɔra a ta jago
 ra,
 o ra, a ta fitina te faga su fe.
¹⁹ A be sagasi mina a boro kelen na,
 a borokandenw be jɛnɛkala munu ka jese dan.
²⁰ A b'a tɛge labla ka janibagatɔw sɔn,
 a b'a boro foni fagantanw ye.
²¹ Nɛnɛwagati ra, a te siran ko nɛnɛ bɛna a ta
 somɔgɔw mina,
 sabu a ka sagasifani gbirimanw dan o bɛɛ ye.
²² A be kosow dan,
 lenfaniw, ani faninuman wulenmanw fana b'a fe.
²³ Ni a ce ka taga sigi ni dugu cɛkorɔbaw ye dugu
 donda ra,
 mɔgɔ bɛɛ b'a bonya.
²⁴ A be faniw dan ka o fiyeere,
 a be cɛsiranaw fiyeere jagokɛbagaw ma.

²⁵ Baraka ni nɔɔrɔ, o le ye a ta masiri ye;
 a be sigi ka yereko, sabu sini ta ko hami t'a ra.
²⁶ A b'a da yeɛ ka kuma ni hakiritigiya ye,
 ladirinumanw le be bo a da ra.
²⁷ A b'a janto a ta sokɔnɔkɔw bɛɛ ra ka ja,
 a te sɔn salibagatɔya ma, a be baara ke le k'a ta
 baro sɔrɔ.
²⁸ A denw be wuri k'a fo a ma ko a ta pana,
 a ce fana b'a tando, ko:
²⁹ «Muso caman ye muso barakamanw ye,
 nka ele kɔni ta temena olugu bɛɛ ta kan.»
³⁰ Farikolo nɔɔrɔ be mɔgɔ lafiri, ceɲa ye feng-
 bansan le ye,
 Matigi Ala nasiran be muso min na, o le bɛna tan-
 do.
³¹ Aw ye muso barakaman ta baara tɔnɔ di a ma,
 mɔgɔw y'a tando a ta kɛwalew kosɔn jamala-
 jɛnyɔrɔw ra.

Waajurikebaga

Kitabu faamucogo

Ka kapa ni nin kitabu ta kuma dow ye (1.1,12,16; 2.4-9; 12.9), mogo caman ta miiriya ra nin kitabu sebebaga ye masace Sulemani ye. A sebebaga koni b'a yere togo la ko «Waajurikebaga.» A be i n'a fo cekoroba do lo min sigira ka miiri, ka jatemina ke a ta ko temeninw na. A ka karan caman ke, ka hakiritigiya soro; nka a k'a ye ko fen bee be teme i ko fono: lonniya, ani naforo, ani mogo diyanyafenw, o bee ye gbansan le ye. Adamaden ni a ta hakiritigiya bee, ko caman be yi, a te se ka o faamu; a te se ka Ala ta kolatigeninw faamu. Wagati dow ra a b'a ye i n'a fo kun yere te adamaden ta dunupalatige ra.

Waajurikebaga nana min faamu, o ye ko adamaden te se ka nafa foyi soro ni Ala ma min di a ma. Nin kitabu ta karan kunba ye ko adamaden ka kan k'a jigi la Ala kelenpe le kan. Ka bori naforo no fe, walama ka naforo caman lajen, walama ka i yere sege baara ra, walama ka i diyanyafenw soro, o si te foyi ye, ni i ma Ala soro.

Kitabu konokow

Adamaden ta dunupalatige te foyi ye

Ko bee ni a kewagati lo

Ko benbari caman be ke dunupa konon

Alapasiran le be ko bee na

Kuma damina

1 Nin ye Waajurikebaga ta kuma ye, masace Dawuda dence, min tun siginin be Zeruzalemu:

Dunupa ta kow si te kokura ye

² Gbansan, ani gbansan, ne Waajurikebaga ko ten!

Gbansan, ani gbansan, fen bee ye gbansan le ye!

³ Adamaden be pagban min bee la a yere kan dugukolo kan yan,

a be mun nafa le soro o ra sa?

⁴ Duruja dow be taga, dow be na olugu ko, nka dugukolo b'a no ra tuma bee.

⁵ Tere be bo, tere be ben;

o ko, a be teliya ka seko ka taga a boyoro ra tuun.

⁶ Fono be fiye ka taga woroduguyanfan na, ka yelemaka taga sahiliyanfan na.

A be munumunu, ka munumunu, ka kosegi ka teme a temesirakorow fe tuun.

⁷ Bajiw bee be woyo ka taga ke kogoji ra, nka kogoji te fa ka ye.

Bajiw be deri ka woyo ka taga fan min na, o be woyo ka taga o fan kelen le ra tuma bee.

⁸ Sege min be danfenw bee kan, mogo da te se ka o bee nafa.

Naden te fa fleri ra, toro fana te wasa lamenni na.

⁹ Ko minw temena kakoro, o ko kelenw le be nana

tuun,

ko minw kera kakoro, o ko kelenw le be kera tuun,

ko si le te kokura ye dugukolo kan yan.

¹⁰ Hali ni mogo ka ko do ye, k'a fo ko:

«A fe, nin ko ye kokura ye!»,

i bena taga a soro ko o ko tun be kera kakoro kabini wagatijan temeninw na.

¹¹ Ko minw temena ka ban, an hakiri te to o ra tuun.

Ko minw fana bena ke tuun,

kofemogow hakiri tena to o kow ra.

Adamaden ta hakiritigiya te foyi ye

¹² Ne Waajurikebaga, ne kera Izirayeli masace ye; ne siginin tun be Zeruzalemu. ¹³ Ko o ko be ke dunupa konon, ne ka ne yere timinadiya ka jininkari ke o kow bee ra kelen kelen, k'a segesege ni hakiritigiya ye. O ye segeba do le ye, Ala ka min doni la adamadenw kan.

¹⁴ Ayiwa, ne k'a korosi k'a ye ko baara o baara be ke dugukolo kan yan, ko o bee ye gbansan le ye; a be i ko mogo min be borira fono ko, ko a b'a mina.

¹⁵ Fen min kuturunin lo kakoro, o te se ka lat-eren.

Fen min te yi, o te se ka jate.

¹⁶ Ne k'a fo ne yere konon ko: «A fe, minw sigira masaya ra ne na Zeruzalemu, ne ka ne ta hakiritigiya bonya, k'a caya ka teme olugu bee ta kan.

Ne ka hakiritigiya ni lonniya caman sɔɔɔ.» ¹⁷ Ne ka ne yere timinadiya, janko k'a lon fen min ye hakiritigiya ye, ani k'a lon fen min ye fatɔya ni nalomanya ye. Nka ne nana a ye ko o kow bεε fana be i ko mɔgo min be borira fɔɔɔ kɔ, ko a b'a mina. Sabu,

¹⁸ Hakiritigiya, jusukasiba!
Lonniya caman, sege caman!

Dunupa ta fentigiya te foyi ye

2 Ne k'a fo ne yere kono ko: «Ayiwa, ne bena nagarikow ke k'a fle, ka kodimanw diyabo k'a fle.» Nka o bεε ye kogbansan le ye fana! ² Ne ko: «Yereko ye nalomanya le ye, nagari te foyi ye!»

³ O ko, ne k'a latige ne yere kono, ko ne bena to ne ta hakiritigiya sira kan, ka ne yere bla duven-min na. Ne k'a latige ka ne yere bla fatɔya ra, janko k'a lon min ka fisa adamaden ma dugukolo kan yan, a ta dunupalatige wagati ra. ⁴ Ne ka baarabaw dabo. Ne ka bonw lo, ka rezenforow sene. ⁵ Ne ka nankow, ani yiriforow sene; ne ka yiridenta suguya bεε turu. ⁶ Ne ka jidingaw sogi ka yirimisεnw son ni o ji ye. ⁷ Ne ka joncew ni jon-musow san. Olugu ta denw fana worora ne ta so ka fara jon tow kan. Ka fara o bεε kan, misiw, ani sagaw, ani baw camanba tun be ne fe; minw bεε tun sigira Zeruzalemu ne ja, ne borofεnw cayara ka teme olugu bεε ta kan. ⁸ Ne ka warigbe ni sanin caman lajen, ka masace werεw, ani jamana werεw ta naforow fana lajen ka o bla ne yere ye. Ne ka donkirilabaga cεmanw ni a musomanw ta, donkiri-la kama. Ne ka muso caman fana ta, o min ye cεw diyanyakoba ye.

⁹ O ra, ne ta fanga bonyara. Minw bεε tun teme-na ne ja Zeruzalemu, ne ta bonya tun temena olugu bεε ta kan. O bεε n'a ta, ne ta hakiritigiya ma bosi ne ra. ¹⁰ Ne jabora fen o fen fe, ne ma ne yere bari o si ra. Ne ma ne yere bari nagariko si ma. Ne ka ne ta baaraw bεε diyabo. Ne ka nagari min sɔɔɔ, o le kera ne ta baaraw tɔno ye.

¹¹ O ko, ne boro ka baara minw ke, ani ne ka sege min ke ka o baaraw dafa, ne ka o jate mina. Ne k'a ye ko o bεε ye kogbansan le ye, i ko mɔgo min be borira fɔɔɔ kɔ, ko a b'a mina. Nafa te foyi si le ra dugukolo kan yan.

Hakiritigi ni hakirintan be sa

¹² O ko, ne ka jatemala ke, k'a lon hakiritigiya ye min ye, ani fatɔya ye min ye, ani nalomanya ye min ye; sabu mɔgo min bena sigi masaya ra masace kɔ, o tigi bena mun were le ke, ni min tun ma ke kakoro? ¹³ O bεε n'a ta, ne k'a ye ko nafa be hakiritigiya ra ka teme nalomanya kan, i n'a fo nafa be yeelen na ka teme dibi kan cogo min na.

¹⁴ Hakiritigi na be a tagayoro ra; nka hakirintan be tagama dibi le ra.

O bεε n'a ta, ne k'a korosi fana k'a ye ko o mɔgo fla bεε laban ye kelen ye. ¹⁵ Ne k'a fo ne yere kono ko: «Ko min be se hakirintan ma, o le bena se ne fana ma. O tuma, ne ta hakiritigiya nafa kera juman le ye sa?» O koson ne k'a fo ne yere kono ko

nin fana ye kogbansan le ye. ¹⁶ Sabu mɔgow hakiri tena to hakiritigi ra ka meen ka teme hakirintan kan; ni wagati do nana se fana, mɔgow bena pina o fla bεε kɔ. Hakiritigi be sa, hakirintan fana be sa. Mun le ka o ke sa? ¹⁷ Ayiwa, o le koson dunupa lɔgo bεε bora ne ra pewu, sabu fen o fen be ke dugukolo kan yan, o bεε gboyara ne ye; sabu a bεε ye kogbansan le ye, i ko mɔgo min be borira fɔɔɔ kɔ, ko a b'a mina.

Adamadenw be jɔgon ta tɔno le domu

¹⁸ O koson ne tun be segera baara minw bεε ra dugukolo kan yan, ne ka o bεε koninya, sabu mɔgo min bena na ne ko, ne bena ne ta sege nafa bεε to ale le boro. ¹⁹ Jon k'a lon ni o tigi bena ke hakiritigi ye, walama hakirintan? K'a soro ne segera ka baara min bεε ke ni hakiri ye dugukolo kan yan, ale le bena o tigiya ta. Nin bεε ye kogbansan le ye fana. ²⁰ A laban, ne ka sege min bεε ke baara ra dugukolo kan yan, ni ne miirira o ra, ne jusu be kasi.

²¹ Sabu mɔgo do be a ta baara ke ni hakiri ye, ani lonniya, ani timinadiya, ka na a borofen bεε to do were boro, min m'a sege ke. O fana ye kogbansan do le ye, ani kojuguba! ²² Adamaden b'a yere sege dugukolo kan yan ka baara min bεε ke, ani ka tɔoro min bεε la a yere kan, a be mun nafa le soro o bεε ra sa? ²³ A be a ta dunupalatige bεε ke sege le ra. A ta baara fana be do le fara a ta jusukasi kan. Hali su fe, a hakiri te sigi. Nin bεε ye kogbansan le ye fana.

²⁴ Foyi man fisa adamaden ma, fo ka domuni ke, ka min, ka i ta baara nafa diyabo. Nka ne k'a ye fana ko Ala le be o ke mɔgo ye. ²⁵ Jon le be se ka domuni ke, ka nagari ni Ala m'a di i ma? ²⁶ Sabu ni mɔgo min ko diyara Ala ye, Ala be hakiritigiya ni lonniya ni nagari di o tigi le ma. Nka a b'a to jurumunkebaga le ye sege ka baara ke k'a tɔno lajen k'a bla Ala diyanyamɔgo ye. O fana ye kogbansan le ye, i ko mɔgo min be borira fɔɔɔ kɔ, ko a b'a mina.

Ko bεε n'a wagati lo

3 Ko bεε ni a kewagati lo, ketuma le be ko bεε ra dunupa kono:

² Worowagati be yi, sawagati be yi.
³ Yiri turuwagati be yi, yiri bonwagati be yi.

³ Fagari wagati be yi, flakeri wagati be yi.
⁴ Bon ciwagati be yi, bon lowagati be yi.

⁴ Kasi wagati be yi, yereko wagati be yi.
⁵ Sangakasi wagati be yi, donke wagati be yi.

⁵ Kabakuruw firiwagati be yi, kabakuruw cεwagati be yi.

Ka boro mini jɔgon ma, o wagati be yi, ka boro bo jɔgon na, o wagati be yi.

⁶ Fen piniwagati be yi, a tunuwagati be yi.
⁷ Fen marawagati be yi, a firiwagati be yi.

⁷ Fani karanwagati be yi, a faranwagati be yi.
⁸ Mɔgo jewagati be yi, a kumawagati be yi.

⁸ Kanuya wagati be yi, koninya wagati be yi.
Kere wagati be yi, hera wagati be yi.

Ala le ye ko bεε nabaga ye

⁹ Baarakεbaga bε sεge min kε, a bε mun nafa le soro o bεε ra sa? ¹⁰ Ala ka baara min la adamadenw kan janko ka o sεge, ne ka o ko jate mina. ¹¹ Ala bε fen bεε kε k'a ben a wagati ma. A ka hali ko temeninw, ani ko nataw miiriya don adamaden jusukun na, k'a soro adamaden tε se ka Ala ta baara cogo bεε faamu, k'a ta a damina ra ka taga a bla a laban na. ¹² O koson ne k'a ye ko foyi man fisa adamaden ma, fε ka nagari ani k'a yere panagbε daron, k'a ta dunupalatige diyabo. ¹³ Ni mogo o mogo bε domuni kε ka min, k'a ta baara tono diyabo, o tigi ka kan k'a lon ko Ala le fana ka o di a ma. ¹⁴ Ne nana a faamu ko Ala bε fen o fen kε, o bε to a cogo ra tuma bεε; foyi tε se ka fara a kan, foyi fana tε se ka bo a ra. Ala bε o kε janko adamadenw ye siran ale ja. ¹⁵ Ko o ko bε kera bi, i b'a soro o tun kera kakoro; fen o fen bena kε ko fε, i b'a soro o tun bε kera ka ban folofolo. Ala bε ko temeninw laseko tu-un.

Ala le bεna kiti tige

¹⁶ Ne ka ko wεre korosi tuun dugukolo kan yan; ne k'a ye ko can tun ka kan ka fε yoro min na, terenbariyakow le bε kera o yoro ra. Terenninya tun ka kan ka kε yoro min na, terenbariyakow le bε kera o yoro ra. ¹⁷ O ra, ne k'a fε ne yere kono ko: Mogo terennin fara mogojugu kan, Ala le bεna bεε ta kiti tige. Sabu fen bεε ni a kewagati lo, ko bεε ni a ketuma lo.

Adamaden tε foyi ye

¹⁸ Ne k'a fε ne yere kono ko min ye adamadenw ye, ko Ala bε o korobo le, janko k'a yira o ra ko olugu ni beganw bεε ka kan. ¹⁹ Sabu adamaden laban ni began laban bεε ye kelen ye. Adamaden bε sa, began fana bε sa. Nin kelen le bε o bεε ra. Adamaden man fisa ni began ye foyi le ra, sabu fen bεε ye gbansan le ye. ²⁰ O bεε bε taga yoro kelen le ra. O bεε bora bogo le ra, o bεε bε seko o bogo kelen le ra fana. ²¹ Jon le k'a lon ni adamaden nin bε yelen ka taga san fε le, walama ni began nin bε jigi dugukolo jukoro le? ²² O ra, ne k'a ye ko foyi man fisa adamaden ma, fε k'a ta baara tono diyabo daron. A ninyoro ye o le ye, sabu jon le bεna ale laseko dunupa ra yan tuun, janko a ye na a flε min bε kera a kε fε yan?

Adamadenw ta mogontopori

4 O ko, topori minw bεε bε kera dugukolo kan yan, ne ka o fana korosi. O bε mogo minw topora, ne ka olugu naji boto ye; nka mogo si tε soro ka o naji cε. Fanga bε o topobagaw le boro; mogo si tε soro ka o naji cε. ² O koson ne k'a miiri k'a fε ko mogo minw sara ka ban, ko olugu ta ka di ka teme mogo panamanw kan, minw bε nin na. ³ Nka minw belen ta ka fisa ni a to bεε ye, o ye mogo minw yere ma woro, kojugu minw bε kε dugukolo kan yan minw ma o do ye.

Mogo ka kan ka baara kε ni hakiri ye

⁴ Ne k'a korosi fana, k'a ye ko mogo b'a yere sεge ka baara o baara kε k'a ja, a bε o bεε kε a mogotogon pangboya le koson. O fana ye kogbansan le ye, i ko mogo min bε borira fono ko, ko a b'a mina. ⁵ Hakirintan koni bε sigi k'a boro fla mini mogon ma ka to k'a yere cen. ⁶ Nka ka borona kelen soro, o ni laganfiya, o ka fisa sani i ye borona fla soro, o ni nagban, ka to ka bori fono ko, ko i b'a mina. ⁷ Ne ka kogbansan do wεre ye dugukolo kan yan. ⁸ Mogo do flε nin ye, a kelen lo, mogo wεre tε ni a ye. Den t'a fε, balema t'a fε; nka a ta baara tε ban ka ye. A ja fana tε wasa naforo ra ka ye. «O tuma ne bε sεgera ka nin baaraw bεε kε jontigi le ye sa, ka ne yere bari panagbε bεε ma?» Nin fana ye kogbansan do le ye, ani panasisiko do.

Fla ka fisa ni kelen ye

⁹ Fla ka fisa ni kelen ye; sabu mogo fla ta baara tono le bε caya. ¹⁰ O fla ra ni kelen ka ben, a topogon b'a lawuri. Nka mogo min bε a kelen na, bono bε o tigi soro, sabu ni a ka ben, mogo t'a fε min bε se k'a lawuri. ¹¹ O cogo ra fana, ni mogo fla ka la mogon koro, o bε nene bo mogon na. Nka ele min bε la i kelen na, ele bε se ka nene bo i yere ra cogo di? ¹² Ni mogo do sera cε kelen na, cε fla bε se ka lo ka o tigi kono. Juru min danna ni juruden saba ye, o tige man di dε!

Masaya bonya tε foyi ye

¹³ Denmisen fagantan hakiritigi, o ka fisa ni masace do ye min korora, nka hakirintan lo, a fana tε son ladiri ma tuun. ¹⁴ Hali ni a kera ko o den bora kaso le ra ka na sigi masaya ra, walama ni a fagantanman le worora, ka soro ka na sigi masaya ra, o belen ka fisa. ¹⁵ Ne k'a korosi k'a ye ko adamaden min o min bε panamanyara dugukolo kan yan, ko o bεε bε tugu o denmisen mogon le ko, min sigira masaya ra masace folo no ra. ¹⁶ Jama min bε o masace ko, o jama hakeya tε se ka lon. Nka o bεε n'a ta, mogo minw bεna na olugu ko fε, olugu tεna ninsondiya foyi soro o masace ta ko ra. Nin fana ye kogbansan do le ye, i ko mogo min bε borira fono ko ko a b'a mina.

Mogo ka kan k'a kumacogo korosi

¹⁷ Ni i bε don Ala ta batoso kono, i ka kan ka i yere korosi. I ye gbara ka menni kε, o ka fisa, sani i ye taga hakirintanw ta saraka bo; sabu olugu t'a lon ko o bε kojugu le kera. **5** Ni i bε Ala ja koro, i kana koroto ka kuma; i kana teliya ka ko do miiri i jusu ra k'a fε, sabu Ala bε san fε, k'a soro ele bε dugukolo kan yan le. O koson, i ta kuma kana caya. ² Hami caman le bε na ni sikow ye; mogo hakirintan fana bε lon a ta kuma caman le fε.

Ni i ka dajuru ta, i y'a dafa

³ Ni i ka dajuru ta Ala fe, i kana mεen k'a dafa, sabu mεgo hakirintan ko man di Ala ye. O koson ni i ka dajuru ta, a dafa. ⁴ A ka fisa i kana dajuru ta, sani i ye a ta k'a soro i tena dafa. ⁵ I kana a to i da ye i bla jurumun na, ka n'a fo Ala ta ciraden ye ko: «Ne tun firira ka dajuru nin ta le!» Ni o kera, Ala bena dimi i koro i darakuma koson, ka i ta baara bee cen i boro. ⁶ Ni sikow cayara ka teme, a laban te ke foyi ye. Ni kuma fana cayara ka teme, a laban be ke kumalakolon ye. O koson i ka kan ka siran Ala ja.

Fagamaw ta tɔɔri

⁷ Ni i k'a ye jamana do ra ko mεgow be fagan-tanw tɔɔra, ka ban can ni terenninya ma, o kana bara i ra; sabu fagama do le be do kunna, nka fagama werew le siginin be olugu bee kunna. ⁸ K'a soro dugukolo nafa ye bee ta le ye. Hali masace yere ta ko bee be bo sene le ra.

Naforo ye fen temeta le ye

⁹ Mεgo o mεgo be wari kanu, wari te o tigi wasa ka ye. Mεgo o mεgo be naforo kanu, o tigi ta soro-ta t'a wasa ka ye. Nin fana ye kogbansan do le ye.

¹⁰ Ni i borofenw cayara, o domubagaw fana be caya. O tuma fentigi yere ta nafa ye juman le ye? A ja y'a ye doron!

¹¹ Baarakebaga ta sunogo ka di, hali ni a ka doonin doron le soro, walama ni a ka caman le soro k'a domu. Nka waritigi ta wasa t'a to a ye sunogo.

¹² Ne ka kojuguba do fana ye dugukolo kan yan: o ye naforotigi min be naforo lajen k'a bla a yere ta halakiri kama. ¹³ O naforo bena cen kokolon do le ra; hali ni o tigi nana den soro, o den tena foyi soro o naforo ra. ¹⁴ Adamaden fari lakolon le be bo a bamuso konɔ. A fari lakolon nana cogo min na, a fana be seko ka taga o cogo kelen le ra; a te taga ni a ta baara tonɔ si ye a yere boro. ¹⁵ Nin ye kojuguba do le ye fana. Adamaden nana cogo min na, a fana be taga ten le. O tuma, juman le kera ale ta nafa ye? A ta baara tonɔ bee tagara fojo fe; ¹⁶ k'a soro a k'a ta dunupalatige bee ke panasisi le ra, ka tɔɔro caman sonmina, ani jusukasi ni dimi.

¹⁷ Nin bee ra, ne k'a ye ko min ka fisa, ani adamaden ta nafa be min na, o ye ka domuni ke, ka min; Ala ka wagati min di a ma, a ye a ta baara sege diyabo dugukolo kan yan o wagati konɔ. O le ye a ninyoro ye. ¹⁸ Ni Ala fana ka naforo di mεgo o mεgo ma, k'a fentigiya, k'a to a tigi y'a diyabo, k'a nafa soro, ka pagari a ta baara koson, Ala le k'a di a ma. ¹⁹ O tigi tena sigi ka to ka miiri a ta dunupalatige ra, sabu Ala b'a jusukun fa ni pagari ye.

Mεgo min te a borofenw diyabo

6 Kojugu do were be yi, ne ka min ye dugukolo kan yan, min be digi adamadenw na kosebe: ² Ala be naforo di mεgo do ma, k'a fentigiya, k'a bonya. Fen o fen ka di a nin ye, o si t'a dese. Nka

Ala t'a to a ye o fenw diyabo. Mεgo were le bena o diyabo. Nin fana ye sege gbansan do le ye, ani kojuguba. ³ Mεgo be se ka den keme soro, ka sijan soro. Nka hali ni i ka sijan soro cogo o cogo, ni i ma se ka i ta dunupalatige diyabo, ni i ma i tɔgora kaburu yere soro, o tuma ne koni ta miiriya ra, hali den min kogobari worora, o ta ka fisa ni ele ta ye; ⁴ sabu ale worora gbansan cogo min na, a fana be seko dibi ra o cogo le ra, a tɔgo fana be to dibi ra yi. ⁵ A ja ma tere ye, a ma dunuja ko foyi si lon. O koson ale belen laganfiyara ka teme to kelen kan. ⁶ Ka san waga kelen sigiyoroma fla soro, o be mun le ja, ni i ma i borofenw si diyabo? Yala an bee tena taga laban yoro kelen le ra wa?

Adamaden ta wasabariya

⁷ Adamaden ta sege bee kun ye a da le ye; nka o bee n'a ta, a te fa ka ye.

⁸ Nafa juman le be hakiritigiya ra ka teme hakirintanya kan? Hali ni fagantan k'a yere tagamacogo lon mεgow ce ra, a be mun nafa le soro o ra?

⁹ Mεgo ja be se ka fen min ye, o ka fisa ni fen do were ye, i nin be sama min ko, nka i ja t'a ye. Nka nin bee ye kogbansan le ye, i ko mεgo min be borira fojo ko, ko a b'a mina.

Adamaden ta dunupalatige te foyi ye

¹⁰ Fen min tun be yi kakoro, tɔgo be o ra ka ban. Adamaden ye min ye, an ka o lon; mεgo min baraka ka bon ni i ta ye, i te se ka o tigi soro.

¹¹ Kuma caman ye kogbansan le ye. Mεgo te nafa foyi soro a ra. ¹² Adamaden ta dunupalatige te foyi ye. A si ka dogo, a be teme i ko suma be tunu cogo min na. Fen min ka fisa adamaden ma, jon le ka o lon? Ko min bena ke dugukolo kan ale ko fe, jontigi le be se ka o fo a ye?

Fen min ka fisa

7 Tɔgoɔnuman ka fisa ni turu kasadiman ye; mεgo sawagati ka fisa ni i worowagati ye.

² Ka taga sangabon na, o ka fisa sani i ye taga, panagbebon na; sabu o yoro le ye bee labanyoro ye; mεgo panamanw fana ka kan ka o hakiri to o le ra.

³ Nanasisi ka fisa ni yereko ye; sabu panasisi be mεgo son hakirijuman na.

⁴ Hakiritigi ta miiriya be sangabon konɔ, nka hakirintan ta miiriya be panagbebonw le konɔ.

⁵ Ka mεgo hakiritigi ta ladirigbelenw lamem, o ka fisa ni mεgo hakirintan ta mεgonεgekumaw lamenni ye.

⁶ Janiyiri be mankan bo cogo min na tasuma ra daga jukoro, mεgo hakirintan ta yereko kan be ten le. O fana ye kogbansan le ye.

7 Məgətəpə be hakiritigi ke fatə ye, bonyafen be məgə kun yelemə.

8 Ko laban ka fisa ni a damina ye; sabari ka fisa ni yerebonya ye.

9 I kana teliya ka dimi, sabu hakirintanw le be yaala ni dimi ye o boro jukərə tuma bæ.

10 I kana a fo ko: «Mun koson folo wagati tun ka fisa ni sisan wagati ye?» Sabu o nininkari te hakiritigiya sira ye.

11 Hakiritigiya ni can bæ ka kan; adamaden bæ be nafa sorə ale le ra.

12 Hakiritigiya be məgə sutara i ko wari be məgə sutara cogo min na. Nka nafa min be hakiritigiya ra, o ye ko ni minw k'a sorə, a be si di olugu ma.

13 Ala ta baara korəsi! A ka fen min kuturunin dan, jon be se ka o lat-eren?

14 Ni hera lon ka se, i ninsəndiya! Nka ni sege lon ka se, i miiri! Sabu a fla bæ ye Ala nə le ye. Min bəna adamaden sorə lon nataw ra, a te se ka o lon.

Məgə ka kan ka hakiri sorə ko bæ ra

15 Ne ta dunəpəlatigə te foyi ye, nka ne ka nin kow bæ ye. Məgə dəw terennin lo, nka o bæ n'a ta, o be sa, o te sijan sorə; k'a sorə dəw ka jugu, nka olugu be sijan sorə.

16 I kana i yere ke məgə terennin ye k'a dama tème, i kana a yira ko i ye hakiritigi ye k'a dama tème. Mun na i be i yere halaki? 17 I kana ke məgəjugu ye k'a dama tème, i kana ke hakirintan ye fana. Mun na i bəna a to i ye sa i sawagati ja? 18 I ka kan ka nin ladiri fla bæ le jate mina; i kana a to a də kelen ye bəsi i ra. Məgə min be siran Ala ja, o tigi bəna nin fen fla bæ minacogo lon.

19 Hakiritigiya be hakiritigi baraka bonya ka tème hali dugu jaməgə ce tan kan.

20 Məgə si te dugukolo kan, min terennin lo, ko a be kopuman dərən le ke, ko a te kojugu ke ka ye. 21 O koson kuma minw bæ be fo, i kana i toro lo ka o bæ lamən, ni o te, i bəna a ye ko hali i yere ta baaraden be i dangara. 22 Sabu ele yere k'a lon i jusukun na ko i fana ka məgə təw danga sijaga caman.

23 Ne ka nin kow bæ sege sege ni hakiri ye. Ne tun ko: «Ne b'a fe ka hakiritigiya sorə!» Nka hakiritigiya yorə janyara ne ra. 24 Fen min lo, a yorə ka jan, a korə ka dun, a ka dun. Jon le be se k'a faamu sa?

25 Ne ka ne yere timinadiya ni ne jusu bæ ye, janko ka hakiritigiya ni kow kekun jate mina, k'a sege sege, k'a lon; ne ka juguya, ani hakirintanya, ani nalomanya, ani fatəya fana kun jini k'a lon.

26 Ne ka fen də ye min ka jugu ka tème hali saya

kan: muso min be məgə mina i ko jan, min jusukun be məgə don jə ra, ani min borow be məgə siri i ko negejoroko. O muso ka jugu ka tème hali saya kan. Ala ta məgənumanw be bəsi a boro. Nka juru-munkebagaw be to a boro.

27 WaaJurikebaga ko: Ne ka kow sege sege kelen kelen fo ka taga se a kun yere ma; ne ka min sorə, o le ye nin ye. 28 Nka hali bi ne be fen kelen jini-na, ne ma min sorə ban. Ne ka ce kelen sorə ce waga tan ce ra min ye ce ye, nka ne ma se ka hali muso kelen sorə musow bæ ce ra min ye muso ye. 29 O bæ n'a ta, ne ka min kelen sorə, o le ye nin ye: Ala ka adamadenw dan ka o ja, nka olugu yere le ka o ta kow gbeleya.

An ye masaw mina ni hakiri ye

8 Jontigi le ye hakiritigi ye? Jontigi le be se ka kow korə lon k'a fo? Hakiritigiya be məgə pada manamana, a be məgə ta panasisi yelemə k'a ke ninsəndiya ye.

2 Ne ko: Masace ta kumakan lamən, sabu i yere karira ka o le fo Ala ja korə.

3 I kana korəto k'a fo ko i be bə masace korə. Ko min te kopuman ye, i kana i kun gbeleya ka don o ra,

sabu ni fen o fen ka masace diya, a be o le ke. 4 Məgə te masace ta kuma sorə.

Jontigi le be se k'a fo a ma ko: «Mun na i ka nin ke?»

5 Ni məgə min be a ta kuma lamən, a ta kojugu tənə se o tigi ma.

Məgə hakiritigi le ka ko ketuma ni a kecogo lon. 6 Sabu ketuma ni kecogo le be ko bæ ra.

Nka kojuguba də le be adamaden kan: 7 ko min bəna ke ko fe, ale te se ka o lon.

Ko nataw bəna ke cogo min na, jon le be se ka o fo a ye?

8 Adamaden si ta nin te a yere ta ye, ko a b'a mara, janko lon də ale kana sa.

Məgə si te se k'a salon bari. Kere min lo, məgə te se ka bəsi ka bə a ra. Kojugukebaga ta kojugu fana te se k'a bəsi.

Məgəjugu labanko te ja

9 Ne ka nin bæ korəsi. Fen o fen be ke dugukolo kan, ne ka o bæ jate mina. Wagati dəw ra, məgə dəw be o fanga digi dəw kan ka kojugu ke o ra.

10 Ne k'a ye fana ko məgəjuguw suw be donna ka ja. O kə, məgəw be to ka don ka bə yorə saninman konə, ka o tando dugu konə, o tun ka o ta kojuguw ke dugu min yere konə. O fana ye kogbansan də le ye.

11 I n'a fo kojugu juru te sara kojugukebaga ra joona, o koson adamaden jusukun fanin lo kojugu nege ra. 12 O bæ n'a ta, hali ni kojugukebaga ka kojugu ke sijaga keme, ka sijan sorə cogo o cogo, ne kəni k'a lon ko Alapasiranbagaw ta le ka di, sabu Alapasiran be olugu jusukun na. 13 Nka məgəjugu ta tənə diya, a fana tənə sijan sorə; a bəna tème i ko suma be tunu cogo min na, sabu Alapasiran te a jusukun na.

Moggo ka kan k'a ta wagati diyabo

14 Kogbansan do wera be kera dunuƙa kono tuun: tuma dow, i b'a ye ko mogojugu ka kan ni ko min ye, o ko be taga ke moggo terennin le ra; moggo terennin fana ka kan ni min ye, mogojugu be o soro. Ne ko, ko nin fana ye kogbansan do le ye.

15 O koson ne ko, ko ninsondiya le jagon te, sabu foyi man fisa adamaden ma dugukolo kan yan, fo ka domuni ke, ka min, ani k'a yere ninsondiya. A ka kan ka o le ke k'a to a ta baara ra a ta dunupalatige wagati kono; Ala ka o wagati le di a ma ko a y'a ke dugukolo kan.

16 Ne ka ne yere timinadiya ka hakiritigiya soro minke, ani adamaden be segeba min na dunuƙa ra, k'a yere bari sunogo ra su ni tere, ne ka o jate minke, 17 o tuma ne ka Ala ta baara bee lajennin fe; ko minw be ke dugukolo kan, moggo si te se ka o faamu. Hali ni moggo ka jija k'a koro jini cogo o cogo, a tena se k'a koro faamu. Hali ni moggo hakiritigi do le k'a fo ko ale k'a lon, i b'a soro ko a te se k'a faamu.

Ko bee be Ala le boro

9 Ayiwa, ne miirira nin kow bee ra, k'a bee segesege. Ne k'a ye ko moggo terenninw, ani moggo hakiritigiw ni o ta kewalew bee be Ala le boro. Adamaden bena taga ben ni kanuya le ye a yere na wa, walama koninya wa, a te se ka o lon. 2 Kokelen le be bee soro. Ko min be moggo terennin soro, o kelen le be mogojugu fana soro; a be moggonuman ni moggo saninyanin soro, a be moggo saninyabari soro; a be sarakabobaga soro, a be sarakabobari soro. Kokelen le be moggonuman ni mogojugu soro; minw be kari, a be olugu soro, minw be siran ka kari, a be olugu soro. 3 Ko minw bee be ke dugukolo kan, o kow bee ra juguman ye nin ye: Kokelen le be se adamaden bee ma. Ka fara o kan, adamadenw jusukun fara kojugu ra; fatoya fana be o jusu ra o ta dunupalatige wagati ra. O ko, o be sa ka taga fara suw kan. 4 Moggo min be moggo panamanw ce ra, jigi be o tigi fe. Wuru min panaman lo, o belen ka fisa ni jara su ye. 5 Moggo minw panaman lo, olugu k'a lon ko o bena sa, nka suw te foyi lon tuun. Olugu ta soro banna, sabu moggo si hakiri te to o ra tuun. 6 O ta kanuya o, o ta koninya o, o ta celiya o, o bee banna. Ko o ko be ke dugukolo kan yan, o nin te o si ra tuun.

Ala le be ninsondiya di adamaden ma

7 Taga i ta domuni ke ni ninsondiya ye, ka i ta duven min ni jusudiya ye, sabu i ta kewalew diyara Ala ye ka ban. 8 I ta fani dontaw ye gbe ka na tuma bee, turu kasadiman kana fon i kun na ka ye. 9 Ala ka wagati min di i ma ko i y'a ke dugukolo kan yan, i yere panagbe ni i ta muso kanunin ye o wagati bee kono; i ninyoro le ye o ye dunuƙa kono yan, ka i to nin segeba ra dugukolo kan, sabu dunupalatige ye kogbansan le ye, adamaden be wagati min bee ke o bee ye gbansan le ye.

10 Ni i boro ka fen o fen soro k'a ke, ni i baraka

be se, a ke! Sabu i be tagara yoro min na, min ye lahara ye, baara te yi, jatemala te yi, lonniya te yi, hakiritigiya te yi.

11 Ne k'a ye fana ko dugukolo kan yan, ko minw sen ka teri bori ra, olugu le te kon ka se, moggo barakamanw le fana te se soro kere ra, moggo hakiritigiw le te domuni soro, moggo cegumanw le te naforo soro, moggo kolonbagaw le fana te bonya soro; sabu kunnadiya ni kunnagboya be se bee le ma. 12 Adamaden fana te a ta wagati lon. A be i ko jerge be mina jo ra cogo min na, jo min be ke a sababu ye, walama i ko kono be mina jan na cogo min na. Wagatijugu be adamaden fana soro o cogo le ra; a be bara ka cun a kan k'a mina.

Hakiritigiya ka fisa ni cefariya ye

13 Ne ka nin hakiritigiyasira fana ye dugukolo kan; o kera koba ye ne ja na. 14 Dugu fitini do tun be yi, o dugumogow tun man ca. Masace barakaman do nana o dugu kama. A ka dugu lamini, k'a ta kerekeminanw ke ka dugu lamini. 15 Ce tun be o dugu kono, min tun ye fagantan ye, nka hakiritigi tun lo. Ale le ka dugu bosi ni a ta hakiritigiya ye. Nka moggo si hakiri ma na to o ce fagantan na tun.

16 O koson ne koni ko:

Hakiritigiya ka fisa ni cefariya ye. Nka moggo te fagantan ta hakiritigiya jate, moggo te a ta kuma fana lamena.

17 Hakiritigi b'a kan jigi ka kuma min fo, moggo ka kan ka o lamena ka teme hakirintanw kuntigi ta perenkan kan.

18 Hakiritigiya ka fisa ni kerekeminanw ye, nka kojugukebaga kelen doron be se ka konuman caman cen.

Hakiritigiya nafa

10 Limogosuw be turutigi ta turu cen k'a kasa gboya cogo min na, o cogo ra nalomanya donin doron be hakiritigiya cen; a be bonya bo moggo kan.

2 Moggo hakiritigi ta hakiri b'a lataga a boronuman fe, nka hakirintan ta hakiri b'a lataga a borojugu le fe.

3 Hali ni hakirintan be tagama sira kan, hakiri t'a fe; a b'a yira bee ra ko ale ye hakirintan le ye †.

4 Ni fagama ka dimi i koro, i ye to i sigiyoro ra; sabu sabari be kojuguba caman bari.

5 Ne ka ko benbari do ye dugukolo kan, k'a ke i n'a fo jamana namoggo yere le firira o yoro ra:

6 Loyorow bee ra pumanmanw be di hakirintan ma, ka mogosobew sigi olugu ko fe.

7 Ne ka jonw yelennin ye sow kan,

† Nin kuma koro be se ka ke fana ko a b'a fo tow ma ko olugu ye hakirintanw ye.

k'a soro fagamadenw be tagamana o sen na i ko jonw.

⁸ Mogo min be dinga sogi, o tigi bena ben a kono; mogo min be kogo ci, sa bena o tigi kin.

⁹ Mogo min be kabakuruw lawuri, kabakuruw bena o tigi mandimi,

mogo min be logo ci, o tigi be farati ra.

¹⁰ Ni jende da gboyara, ni mogo m'a da diya, o tuma baarakɛbaga le ka kan ka do fara a baraka kan;

nka hakiritigiya b'a to baara be na.

¹¹ Ni sa ka mogo kin, sani sanɛɛɛbaga ye na sa nege,

o tuma kun te sanɛɛɛbaga ta baara ra tuun.

¹² Kuma min be bo hakiritigi da ra, o ye neema le ye;

nka hakirintan da le be a yere halaki.

¹³ A be kuma damina nalomanya ra,

ka taga a laban fatoya juguman na.

¹⁴ O bee n'a ta, hakirintan ta kuma te ban ka ye. Adamaden te ko nataw lon;

min fana bena ke ale ko fe, jon le be se ka o fo a ye fana?

¹⁵ Hakirintan ta baara b'a sege gbansan; a te hali a ta dugu yere sira lon.

¹⁶ Jamana min ta masace ye denmisen ye, jamana min ta kuntigiw be domunibaw damina kabini sogoma,

bono bena o jamana soro.
¹⁷ Nka jamana min ta masace ye haron ye, min ta kuntigiw be domuni ke a wagati ra ka fanga soro, nka o te min ka fa, o jamana koni ta jana.

¹⁸ Salibagatoya le b'a to mogo ta bon sanfeyoro be ben;

ni i boro banna baara ma, sanji be don i ta bona.

¹⁹ Mogow be domunibaw laben ka o yere nanagbe,

ka duven ke ka o yere ninsondiya, wari fana be o ta kow bee nanabo!

²⁰ I kana masace danga hali i jusukun na.

I kana fangatigiw danga hali i sibon kono; sabu kono do be se ka i kumakan ta ka taga ni a ye, danfen kamantigi be se ka taga o ko lakari yoro bee.

Jateminakojuju man ji ko bee ra

11 I ta domuni firi ji kan, sabu ni wagati do ka se, i bena a soro tuun.

² Do di mogo wolonfla ma, hali mogo seegi yere ma; sabu kojugu min bena ke dugukolo kan mogo ma o lon.

³ Ni sankabaw ka fa ji ra,

o be sanji ben dugukolo kan; ni yiri ka ben woroduguyanfan na, walama sahiliyanfan na,

ni a koni ka ben yoro min na, a be to o yoro le ra.
⁴ Mogo min be to ka fono le jate mina, o tigi tena danni ke.

Ni mogo min tora sankabaw fleri ra, o tigi tena siman tige.

⁵ Fono temesira ye, min ye ele te o lon, dennenin farikolo be laben a bamuso kono cogo min na, i te o fana lon;

o cogo kelen na, Ala min ye fen bee kebaga ye, i te se ka ale fana ta baara faamu.

⁶ Sogomada fe, i ta siman seri; fo ka taga wula se, i kana saliya don i yere ra, sabu min bena na walama min bena cen, i te o lon,

ni a bee le fana bena na wa, i te o lon.

⁷ Yeelen ye fendiman ye; ka tere yeelen ye, o ka di mogo na ye.

⁸ Ni mogo min ka sijan soro, o tigi ye jagari o wagatew kono;

nka a ka kan k'a hakiri to a ra ko wagatew fana bena caya.

Ko o ko be ke, o bee ye kogbansan le ye.

Denmisen ka kan ka hakiri soro

⁹ Ele kanbelen, i jagari i ta denmisenya wagati ra.

I jusu diya i ta kanbelenya wagati ra.

Ni i ta miiriya ka se ko o ko ma, ni i na ka bo fen o fen fe, o ke.

Nka i ka kan k'a lon ko kiti lon na, Ala bena taga i jininka nin kow bee ra.

¹⁰ O koson ko min be na ni janasisi ye, o bo i ta miiriya ra;

ko min be tooro lase i farikolo ma, i yere mabo o ra.

Sabu denmisenya be teme i ko dugugbeda wagati. Nin bee ye kogbansan le ye.

Koroya tagamasiyenw

12 O koson i hakiri to i danbaga ra i ta kanbelenya wagati ra,

sani k'a to lonjuguw ye se, sani k'a to sanw ye se, san minw na i yere bena a fo ko: «Dununa logo si te ne ra tuun!»

² I hakiri to i danbaga ra sani tere ye don dibi ra, sani yeelen ye ke dibi ye, sani karo ni lolow ye don dibi ra, sani sankaba werew ye wuri ka na tuun sanji benin ko fe †.

³ O wagati le ra, bon korosibagaw be yereyere, ce barakamanw be kuturu, mugusibagaw be mugusi lalo, sabu do bora o ra; minw tun be fleri ke finetiri fe, olugu na be fin ††.

† Nin kumaw bee ye saya tagamasiyenw le ye. †† Bon korosibagaw, o ye mogo borow ye; ni koroya sera mogo ma, i

⁴ Da minw tun yelenin be ka bla sira kan, o daw be datugu,
mugusikan be dogoya,
mogɔ be kunu konokasituma ra,
donkirilabagaw kan be dogoya †.

⁵ O wagati le ra, mogɔ be siran fen korotaninw na,
siraratagama jatige be i sorɔ.
Amandesun be fiyeren bo,
ton te se ka pan kosebe tuun ††,
diya te ke foyi si ra tuun;
sabu lon do adamaden be taga a ta so konɔ,
a bena to so min konɔ wagati bee.
Ni o kera, kasibagaw be to ka kasi siradaw ra.

⁶ I hakiri to i danbaga ra, sani warigbejuru ye tige,
sani sanindaga ye ci,
sani jurufiyɛ ye ci kolonda ra,
sani jibinege ye kari ka ben kolon konɔ.
⁷ I hakiri to i danbaga ra, sani bogɔ ye seko

borow be to ka yereyere. Ce barakamanw, o ye senw ye. Mugusibagaw, o ye ninw ye. Minw be fleri ke finetiri fe, o ye padenw ye. † Da minw tun yelenin be, o ye mogɔ torow ye. Mugusikan, ani donkirilabagaw, o ye mogɔ kumakan ye. †† Amandesun ta fiyeren: o ye kunsigibew ye. Ton te se ka pan: ni mogɔ korɔra, i ta ko bee be sumaya.

dugukolo ra,
i n'a fo a bora dugukolo ra cogo min na,
ani sani adamaden nin ye seko a dibaga Ala fe.

⁸ Gbansan, ani gbansan,
ne Waajurikebaga ko ten!
Fen bee ye gbansan le ye!

Karan laban

⁹ Ayiwa, Waajurikebaga tun ye hakiritigi ye; ka fara o kan, a ka mogow karan a ta lonniya ra. A ka zana caman lamɛn, ka o segesege, ka o labɛn ka na, ka o sebe. ¹⁰ Waajurikebaga jijara ka kumaru-manw le fo; a ka o kumaw sebe ka na, ka kapa ni can yere ye.

¹¹ Hakiritigiw ta kuma be i ko negɛbere nun-bonin; o be o ta hakiritigiyakuma minw labɛn ka o sebe, o be i ko negɛ min gbengbenna dugukolo ra. O kumaw bee bora kuntigi kelen le fe. ¹² I yere korɔsi, ne dence, i kana foyi fara a kan. Mogɔ be se ka kitabu minw sebe, dan te o ra; nka karan cayakojugu be mogɔ sege.

¹³ Ayiwa, min bee fora, o kumaw laban ye nin ye: Siran Ala na, k'a ta kumakanw sira tagama. Adamaden ta ko bee be bo o le ra. ¹⁴ Sabu Ala bena adamadenw ta kawalew bee kiti tige, hali minw kera dogo ra, kopuman fara kojugu kan.

Dɔnkiriw

Kitabu faamucogo

Dɔnkiriw ta dɔnkiri kɔrɔ ye ko dɔnkiriw bɛɛ ra jumanman, min ka di ni a tɔw bɛɛ ye. Dɔw b'a wele ko masace Sulemani ta dɔnkiri. Mɔgɔ caman fana b'a miiri ko a sebebaga ye masace Sulemani ye, sabu ale tɔgɔ le fɔra kitabu damina na.

Kanujɔgɔn fla ta ko le be nin kitabu kɔnɔ, kanbelen dɔ ni a ta sunguru; olugu jarabira jɔgɔn na; o be jɔgɔn tando, ka jɔgɔn ladiya ni o darakumaw ye. O mɔgɔ fla be kuma ka jɔgɔn sɔn, walama o be kennakuma ke, walama o be jɔgɔn ko fɔ o teri dɔw ye, o b'a fɔ minw ma ko «Zeruzalemu sunguruw». Nin kitabu faamucogo ma jɔgɔn; tuma dɔw kuma min be fɔ, i t'a lɔn ni o ye kanbelen, walama sunguru kan ye. O kosɔn an ka kuma dɔw ke kanbelen ta ye, ka dɔw ke sungurunin ta ye, hali ni heburukan kitabu m'a ke ten.

Mɔgɔw ka nin kitabu faamu cogo caman na: Dɔw ko, ko nin kitabu ye Ala ni a ta mɔgɔw ta kanuya tagamasiyen le ye, dɔw ko, ko Matigi Ala ni a ta jɔnw ta jɔnjɔgɔnya* tagamasiyen lo, dɔw ko, ko Matigi Yesu ni lanabagaw ta kanuya tagamasiyen lo.

Nka an ka kan ka nin kitabu kumaw ta i n'a fɔ a sebera cogo min na; o kɔrɔ ye ko ce ni muso ta kanujɔgɔnya ko bɔra Ala yere le ra. Ce ni muso ye jɔgɔn kanu, walama ka jarabi jɔgɔn na furu ta sira fe, o te baasi ye, o ka ni.

O ra, an be se k'a fɔ ko nin kitabu kunba yere kera kanuya ye, ka kɔra ni nin kumaw ye:

«Hali jiba te se ka kanuya tasuma faga,
ji si te se k'a datugu» (8.7).

Kitabu kɔnɔkɔw
Dɔnkiri fɔlɔ
Dɔnkiri flanan
Dɔnkiri sabanan
Dɔnkiri naaninan
Dɔnkiri loorunan
Dɔnkiri wɔɔrɔnan

Kanujɔgɔnmanw ta baro

1 Dɔnkiriw bɛɛ ta dɔnkiri. Sulemani ka min sebe.

(Sunguru kumakan)

² Ne mɔmɔ! Ne fari yɔrɔ bɛɛ saaro!
Sabu i ta kanuya ka di ka teme duven kan.

³ I munturu kasa ka di.
I tɔgɔ be i ko turu kasadiman min kasa be yɔrɔ bɛɛ labɔ.

O kosɔn, i ko ka di sungurudenw ye.

⁴ Ne mina, ka gban i kɔ, an ye bori!
Masace, ne ladon i ta bon kɔnɔ!

An ye jagari ka ninsɔndiya jɔgɔn fe!
An ye kanuya diyabɔ ka teme hali duven kan.
Sunguruw jo lo ka nabo i fe.

⁵ Zeruzalemu sunguruw, ne finnin lo, nka ne ce ka ni,
i ko Kedari ta fanibonw,
i ko Sulemani ta masaso bondarafaniw.

⁶ Aw kana ne ta finya fle,
tere le ka ne fin.
Ne balemacew le dimina ne kɔrɔ,
ka ne bla ko ne ye rezenforow kɔrɔsi.
O ra, ne ma ne yere ta foro kɔrɔsi.

⁷ E, ne jusukun be ele min kanu, a fɔ ne ye:
ele be taga ni i ta beganw ye min, o ye taga bin nimi?

Aw be sigi yɔrɔ juman ka nenekiri tere fe?
Ni ne ka o lɔn, ne tena to ka yaalayaala tuun ka lamini
i tɔnjɔgɔnw ta beganw ko gbansan.
(Kanbelen kumakan)

⁸ E, musow bɛɛ ra cejuman, ni ele ma o lɔn,
bɔ ka tugu beganw no fe,
ka taga ni i ta badenninw ye,
o ye taga bin nimi sagagbenbagaw ta fanibonw kere fe.

⁹ E, ne kanujɔgɔn, ne be i ta ceɓa suma
ni masace Farawona ta wotorosamasow le ye.
¹⁰ I dafuruw ce ka ni i ta tororanegge fla ce ma,

i kankala ce ka ni i ta kannanegge ce ma!

(Sagagbenbagaw kumakan)

¹¹ An bēna tororanegge saninlamanw le gbasi i ye,
ka o jegen ni warigbe ye.

(Sunguru kumakan)

¹² Ka ne ta masace ni a jengogonw siginin to,
ne ta turu ka yoro be kasa diya.

¹³ Ne jarabi be i ko kasadiyanan, min be boronin
kono.

A lanin be ne sin fla ce ma.

¹⁴ Ne jarabi be i ko jabifyeren,
min be Eni Gedi rezenforow ce ra.

(Kanbelen kumakan)

¹⁵ E, i ce ka ni sa, ne kanujogon, i ce ka ni!
I nakisew ce ka ni i ko tugani!

(Sunguru kumakan)

¹⁶ I ce ka ni, ne jarabi, i ko ka di ne ye;
an ta lanan be i ko binkene.

¹⁷ An ta bon yiriw ye sediriyiri cepuman le ye,
a kogow ye siperesi yiripumanw le ye.

2 Ne be i ko yirifyeren min be falen Saron
kenegbe ra,
i ko yirifyeren min be falen kuruw furance ra.

(Kanbelen kumakan)

² Ne kanujogon be sunguru tow ce ra
i ko yirifyeren cepuman falennin hanyiriw ce ra.

(Sunguru kumakan)

³ Ne jarabi be kanbelen tow ce ra
i ko pomusun be yiri tow ce ra tu kono cogo min
na.

Ne jusu diyaninba be sigi a suma koro,
a den fana ka di ne da ra!

⁴ A ka ne ladon panagbeyoro ra, so kono;
ka kanu ke ka ne datugu.

⁵ Aw ye rezen monin di ne ma ka baraka don ne
ra,

aw ye pomu di ne ma ka do fara ne fanga kan,
sabu kanu kera ne ra bana ye.

⁶ A numanboro ye to ne kun koro,
a kininboro ye ne momo.

(Kanbelen kumakan)

⁷ E, Zeruzalemu sunguruw, ne be aw daari,
aw y'a ke minanw, ani mankalaninw koson,
aw kana kanu lawuri, aw kana a lakunu
k'a soro a wagati ma se.

(Sunguru kumakan)

⁸ Ne toro be ne jarabi kumakan na!
A fle nin ye, a be nana!

A be panpanna kuruw kan,
a be borira kongoriw kunna!

⁹ Ne jarabi be i ko minan,
i ko mankalanin den;
a lonin fle kene ma an ta kogo ko fe.
A be fleri kera finetiri fe,
a paw be finetiri sansanw na.

¹⁰ Ne jarabi kumana ne fe; a ko:
«I wuri, ne kanujogon! Ne ta cepumanin, na yan!

¹¹ A fle, nenewagati banna,
sanji tigera, sanji lora.

¹² Yiriw be fyerenna jamana kono;
donkirilawagati le sera †;

tuganiw kasikan be bora an ta kongow kono.

¹³ Toroden folow be mona,
rezensunw fyerenna, ka yoro kasa diya.
I wuri, ne kanujogon! Ne ta cepumanin, na yan!

¹⁴ «E, ne ta tugani birinin be farawow le ra,
a dogonin be fo kuruwow le ce ra.

A to ne ye i pada fle sa!
A to ne ye i kumakan men,
sabu i kumakan ka di,
i pada ce ka ni.»

(Bamusoman kumakan)

¹⁵ Aw ye kongowuru mina an ye,
kongowurunin minw be an ta rezenforow cen,
tuma min na o be fyeren bo!

(Sunguru kumakan)

¹⁶ Ne jarabi ye ne ta ye, ne fana ye a ta ye.
A be ni a ta beganw ye, o be bin jimina yirifye-
renw ce ra.

¹⁷ Sani tere ye suma,
sani yirisuma ye tunu,
i ye kosegi ka na, ne jarabi;
bori ka na i ko minan,
walama mankalaninden min be panpan
kuru walonwaloninw kan.

Sunguru sikora ni a ta kanbelen ye

(Sunguru kumakan)

3 Ka ne to ne layoro ra,
su be, ne sikora k'a ye
ko ne be ne ta kanbelen kanunin yoropinina.
Ne k'a yoropini ka dese, ne m'a ye.

² Ne wurira ka dugu yaala,
siradaw ra, ani jamalajenyorow ra.
Min ko ka di ne ye, ne ka o yoropini,
ne k'a yoropini ka dese, ne m'a ye.

³ Ne ka dugu korosibagaw kunben,
o be yaalara ka dugu korosi.
Ne ko: «Ne jarabi don? Aw ma ben ni a ye wa?»

⁴ Ne temena o ra donnin doron,
ne benna ni ne jarabi ye.
Ne k'a mina, ne tena a bla tuun,
fo ne ye don ni a ye ne bamuso ta so kono,
ne woroba ta bon kono.

⁵ E, Zeruzalemu sunguruw, ne be aw daari,
aw y'a ke minanw, ani mankalaninw koson,
aw kana kanu lawuri, aw kana a lakunu
k'a soro a wagati ma se.

⁶ E, jon le be wurira ka bo kongokolon kono ka
na,

i ko sisiba wurito,
mire kasadiman ni wusunan kasadiman,
ani turutigiw ta turu kasadiman suguya be kasa
b'a ko?

⁷ Masace Sulemani le lanin be a ta lanan kono; o
k'a ta, o be nana.

Ce barakaman biworo b'a blasirara,
Izirayeli ta kerakecew be ra cefariw lo.

⁸ Kerakemuru be o be boro,

† An be se k'a fo fana ko: donkirilawagati ni gerenadisunw

lesewagati.

o degira kere ra;
o bee ta kerekemuru be o togokun na,
o labenna sufera ta kojuguw kama.

⁹ Masace Sulemani ka o lanan lalaga
ni Liban jamana yirijumanw ye;
¹⁰ a k'a senw lalaga ni warigbe ye,
k'a kodenyoro ke ni sanin ye,
k'a sigiyoro lalaga ni faniwulen cejuman do ye.
Zeruzalemu sunguruw k'a kononoyoro sogo ka
na, kanu koson.

¹¹ Siyon sunguruw, aw ye bo ka masace Sulemani
fle!

A bamuso ka masafugula min biri a kun na
a furulon na, o le be a kun na;
a ta ninsondiyalon le kera o lon ye.

(Kanbelen kumakan)

4 E, i ce ka ji, ne kanujogon, i ce ka ji haali!
I pakisew ce ka ji i ko tuganiw,
i ta lankana jukoro.
I kunsigi finna, k'a caya i ko bakuru min be jigira
ka bo Galadi kuru kan.

² I jinw gbera i ko sagakuru min siw kannu,
i ko saga minw konin be bora ko ra.
I jinsira fla bee dafanin lo,
do ma fon a si ra.

³ I dagbolo fla wulencogo pana haali;
i da ce ka ji.
I dafuru bee kelen kelen be i ko gerenadi cetige
i ta lankana jukoro.

⁴ I kankala be i ko masace Dawuda ta sankaso,
min lora k'a ke kerekeminanw marayoro ye;
negebennan waga kelen le dulonnin b'a konu,
kerekecefari ta negebennanw.

⁵ I sinbara fla be i ko mankalaninden fla,
o be i ko minanmuso ta flarinw,
minw be bin jimi yirifiyerenw ce ra.

⁶ Sani tere ye suma,
sani yirisuma ye tunu,
ne bena ye le o mirisunw ta kuru kan,
ne be taga o wusunanyiriw ta kongori kan.

⁷ Ne kanujogon, i ce ka ji haali!
Fiyen t'i ra!

⁸ Na ne fe, ka bo Liban kuru kan, ne ta mamina-
muso,
jigi ka bo Liban kuru kan i ye na.
Jigi ka bo Amana kuru kunna ka fleri ke;
jigi ka bo Seniri kuru kunna ka fleri ke,
jigi ka bo Herimon kuru kunna ka fleri ke,
jaraw be dogo yoro min na,
waraninkalaw be dogo kuru minw ce ra.

⁹ E, ne dogomuso, ne ta maminamuso, i ka ne
jusukun mina.

I ta flerikeko kelen doron ka ne jusukun mina,
i ta konokise kelen doron ka ne jusukun mina.

¹⁰ Ne dogomuso, ne ta maminamuso, i ta kanu ka
di de,

i ta kanu ka di ka teme duven kan.
I munturu kasa ka di ka teme wusunanw bee kan!

¹¹ Ne ta maminamuso, li le be toni ka bo i dag-

bolow ra,
li ni nono le be i nenden jukoro.
I ta faniw kasa ka di i ko Liban yiriw kasa.

¹² Ele ye nanku koorinin le ye,
ne dogomuso, ne maminamuso;
ele ye bununji koorinin le ye,
ani kolon min dasogora!

¹³ I be i ko gerenadi yiritujuman min be denju-
manw ke,

ani min denw ka di;
jabisunw, ani narisunw b'a ra.

¹⁴ Narisunw ni safiransunw,
ani yiri kasadimanw, ani sinamonisunw,
ani wusunanyiri suguya bee:

miri ni alowesi,
ani kasadiyananw bee ra jumanman.

¹⁵ Ele ye kolon le ye nankow ce ma,
bununji saninman

min be woyo ka bo fo Liban kuruw ra!
(Sunguru kumakan)

¹⁶ Sahiliyanfan fono ye wuri!
Woroduguyanfan fono ye na!
O ye fiye ne ta nanku kan,
janko a yiriw kasadiman ye wuri,
k'a to ne jarabi ye don a ta nanku ra,
k'a yiridendimanw domu.

(Kanbelen kumakan)

5 Ne dogomuso, ne maminamuso,
ne be nana ne ta nanku ra,
ka na ne ta kasadiyananw tige,
mirisunw, ani ne ta wusunanyiriw.
Ne bena ne ta lipaga ni a ji bee domu,
ka ne ta duven ni ne ta nono min!

(Teriw kumakan)

An teriw, aw ye domuni ke, ka min,
ka jogon kanu fo ka panamini!

Sunguru ma da ye le joona

(Sunguru kumakan)

² Ne tun be sunogora, nka ne hakiri tun be ne
jarabi ra.

A fle ne jarabi kan lo, a be da gbasira.
(Kanbelen kumakan)

«Da ye le, ne dogomuso, ne kanujogon,
ne ta tugani, ne ta muso dafanin!
Ne kun bee kera gomiji ye,
su sumaya ka ne kunsigi bee jigi.»

(Sunguru kumakan)

³ Ne ka ne ta derege bo ka ban;
o tuma ne bena a don tuun wa?

Ne ka ne senw ko ka ban,
ne bena o nogo tuun wa?

⁴ Ne jarabi k'a boro don da wo fe;
a makari ka ne mina.

⁵ Ne wurira ko ne be da ye le ne jarabi ye,
k'a soro ne boro bee tun ye turu kasadiman ye;
ne ta turu kasadiman ka da sogonan bee ke turu
ye.

⁶ Ne ka da ye le ne jarabi ye,
nka o y'a soro a tun k'a ko don ka taga ka ban.

A tagako ka ne hakiri bee pagami.
Ne k'a yoropini, nka ne m'a ye.

Ne k'a wele, nka a ma ne lamina.

7 Dugu korosibagaw yaalayaalatɔ ka ne kunben,
o ka ne bugɔ fɔ ka ne mandimi;
o ka ne ta lankana bɔsi ne ra!
Dugu korosibagaw ka o le ke ne ra.

8 E, Zeruzalemu sunguruw, ne be aw daari,
ni aw ka ne jarabi ye,
aw bena mun le fɔ a ye sa?
Aw y'a fɔ a ye ko a ta kanu ka bana bla ne ra!
(*Dugu sunguruw kumakan*)

9 E, musow beɛ ra ceɓuman,
o tuma mun le be ele jarabi ra ka teme ce tow kan
sa?

Mun le be ele jarabi ra ka teme ce tow kan,
fɔ i be an daarira tan?

(*Sunguru kumakan*)

10 Ne jarabi gbenin lo, fɔ a be manamana.
A boɓɔgɔnko te soro hali ce waga tan ce ra.

11 A kunkolo ye sanin yereworo ye,
a kunsigi ka ca fɔ a be fifa a ko,
a kunsigiw finna i ko kononinfin ta siw.

12 A pakisew be i ko kodaratuganiw,
i ko nono kera ka kodaratugani minw ko;
a pakisew be a na konɔ i ko lulu.

13 A dafuru be i ko nankorayiri kasadimanw;
ani wusunanyiri kasadimanw.

A dagbolo ce ka ni, i ko yirifiyeren kasadimanw.
14 A borow beɛ ye sanin ye,
ka lulu ke k'a pegen.

A fari ce ka ni, i ko samajin nugunin,
safiri lulu donna min na k'a ceɓa.

15 A senkalaw be i ko farakurɓuman gbeman,
minw ju sigira sanin yereworo kan.

A baraka be i ko Liban kuruw;
a be i ko sediriyiri, min ta ceɓa ɓogɔn te yiri tow
si ra.

16 A da ka timi,
a yoro beɛ ka di ne ye.

Ne jarabi be ten le, ne kanuɓogɔn be ten le,
Zeruzalemu sunguruw.

(*Dugu sunguruw kumakan*)

6 Musow beɛ ra ceɓuman,
i jarabi tagara min le?

I jarabi tagara fan juman fe sa?
A fɔ an ye janko an ye i deme k'a yorɔɓini.

(*Sunguru kumakan*)

2 Ne jarabi tagara a ta nanko le ra,
wusunanyiriw falennin be yoro min na.
A tagara to ni a ta beganw ye nankow konɔ,
a be yirifiyerenw tigera yi.

3 Ne ye ne jarabi ta ye,
ne jarabi fana ye ne ta ye.

A be ni a ta beganw ye, o be bin jimina yirifiy-
erenw ce ra.

Sunguru ta ceɓa

(*Kanbelen kumakan*)

4 E, ne kanuɓogɔn, i ce ka ni, i ko Tirisa dugu,
i saraman lo i ko Zeruzalemu dugu;
i be mogɔ ja tige i ko kerekejamaba lajennin.

5 I na bo ne ra,
sabu i ta fleri be ne hakiri wuri le.
I kunsigi ce ka ni, i ko bakuru

minw be jigira ka bo Galadi kuru kan.

6 I jinw gbera i ko sagakuru
min konin be bora ko ra.
I jinsira fla beɛ dafanin lo,
do ma fon a si ra.

7 I dafuru beɛ kelen kelen be i ko gerenadi cetige,
i ta lankana jukoro.

8 Masamusow biwoɓɔ be masace fe,
jonmusow biseegi ye a musow ye;
sunguruw da te lon.

9 Nka ne ta tugani, ne ta dafanin ye kelenpe le
ye.

A ɓogɔn were te a bamuso fe.

A ko ka di a woroba ye ka teme fen beɛ kan.

Ni sunguru tow k'a ye, olugu b'a fɔ a ma ko a ta
jana.

Masamusow, ani jonmusow minw ye a musow ye,
olugu b'a tando.

(*Teriw kumakan*)

10 E, nin ye sunguru juman nato ye i ko dugugbe-
da boto?

A ce ka ni i ko karo,

a be manamana i ko tere;

a be mogɔ ja tige i ko kerekejamaba lajennin.

11 Ne jigira nanko ra, yiridentaw be nanko min
na,

ka taga yiriw falento fe,

k'a fe ni rezensunw be nugura,

ni gerenadisunw be fiyerenwa.

12 Fen min k'a to ne nege ka ne sama

ka taga ni ne ye fɔ ne ta jamana ta kerekewotoro
ce ra, ne ma o lon.

(*Mogɔ werew kumakan*)

7 Na, na, Sulamiti sunguru!

Na, na janko an ye i pada fe!

(*Sunguruw kumakan*)

Mun na aw be Sulamiti sunguru flera
i ko mogɔ minw be donkebagaw flera?

(*Kanbelen kumakan*)

2 E, fagamadennin,

i senw ce ka ni i ta sanbaraw konɔ!

I soro koorinin be ka na i ko kannakonon;
baarakebaga hakirman do boro no le be o ye.

3 I cemanceyoro be i ko minan koorinin,
duwen kasadiman te fon min konɔ.

I konobara be i ko siman min lajenna ɓogɔn kan,
k'a lamini ni yiri fiyerenw ye.

4 I sinbara fla be i ko mankalaninden fla,
o be i ko minanmusow ta flaninw.

5 I kankala be i ko sankaso

min lora ni samajin ye.

I padenw be manamana i ko Hesibon ko ji,
min be Bati Rabimu donda kere fe.

I nunkala be i ko Liban sankaso,

min lonin be k'a pasin Damasi dugu ma.

6 I kunkolo ce ka ni i ko Karimeli kuru.

I kunsigi danna k'a ceɓa i ko danfani dawulaman.

I kunsigi be se ka masace sen fereke k'a laben.

7 E, i ce ka ni de! I ko ka di ne ye!

Ne ta kanunin, ne diyanyamogɔ.

8 I locogo be i ko tamarosun.

I sin be i ko tamaro tizanw.

9 Ne be yelen tamarosun na k'a tizan do tige!
 I sinw be i ko rezen monin.
 I da kasa ka di i ko yiriden mokojuman.
 10 I da ka timi i ko duvendiman.
 Can lo, o duven ye ne ni ne jarabi ta le ye,
 a be woyo an dagbolo kan fo ka taga an sunogo.

Kanu ni ninsondiya

(Sunguru kumakan)

11 Ne ye ne jarabi ta le ye,
 a ta miiriya bee be ne le kan.
 12 Na, ne jarabi, an ye taga kongo kono,
 an bena si togoda do ra,
 13 sogomada joona fe, an be taga rezenforo ra,
 k'a fle ni rezensun nugura, ni a be fiyerenna,
 ni gerenadisunw fiyerenna.
 O yoro le ra, ne bena a yira i ra ko i ko ka di ne
 ye.
 14 Mandaragoriw † kasadiman ka yoro bee labo.
 Yiridenjuman suguya bee be an ta bonda ra;
 yiriden tigeninkuraw, ani a koroninw.
 Ne jarabi, ne ka o bee mara ele le ye.
8 E, ni ele tun ye ne korocce yere le ye,
 ni ele ni ne tun ka sin kelen min,
 ne tun bena i kunben kene ma ka melege i ra,
 moggo si tun tena ne mafiyenya.
 2 Ne tun bena taga ni i ye ka taga i ladon ne ba-
 muso ta so;
 i tun bena ne karan.
 Ne tun bena duvendiman do di i ma, i ye o min;
 ne tun bena ne ta gerenadisunw yiriden ji do di i
 ma.

3 A numanboro ye to ne kun koro,
 a y'a kininboro melege ne ra.

(Kanbelen kumakan)

4 E, Zeruzalemu sunguruw, ne be aw daari
 aw kana kanu lawuri, aw kana a lakunu
 k'a soro a wagati ma se.

Kanu ta fanga be i ko saya fanga

(Dugu sunguruw kumakan)

5 E, muso juman le be nana ka bo kongokolon
 kono,
 a dennin be a jarabi kan?

† Mogow tun b'a miiri ko mandaragori yiriden tun be se ka
 kanu bonya ce ni muso ce.

(Sunguru kumakan)

Ne ka i lakunu pomusunw le koro,
 i bamuso ka i kono ta yoro min na,
 i woroba ka i kono ta yoro min na.
 6 Ne sigi i jusukun kan i ko tagamasiyen,
 ne don i boro ra i ko tagamasiyen;
 sabu kanu fanga be i ko saya fanga,
 celiya ka fari i ko kaburu.
 Kanu tasuma ye tasuma farimanba le ye,
 a be i ko Matigi Ala ta tasuma.
 7 Hali jiba caman te se ta kanuya tasuma faga,
 ji si te se k'a datugu.
 Ni moggo min ka hali a ta sokonofenw bee di ko a
 be kanu san,
 o tigi tena foyi soro ni logobori te.

(Sunguru balemaw kumakan)

8 Dogomuso do be an fe,
 a koggo ma fa folo.
 An bena mun le ke an dogomuso ye,
 ni a furukokuma nana wuri lon min na?
 9 Ni an dogomuso ye dugu laminikogo le ye,
 an bena sansan warigberamanw lo a kunna.
 Ni an dogomuso ye donda le ye,
 an bena sediriyiri barakamanw le ke a kon ye.

(Sunguru kumakan)

10 Ne ye dugu laminikogo le ye,
 ne sinw ye a kogo sankasow ye.
 O ra, ne kera ne jarabi fe hera sababu le ye.

(Kanbelen kumakan)

11 Yiriforo do tun be Sulemani fe Baali Hamon.
 A k'a karifa dow ma ko o y'a korosi.
 Ologu bee kelen kelen tun be to ka na warigbe
 waga kelen le di a ma
 yiridenw songo ye.

12 Ne ta yiriforo be ne yere le na koro yan.
 Ele Sulemani ye to ni i ta warigbe waga kelen ye,
 warigbe keme fla ye ke a korosibagaw ta ye.

13 Ele min siginin be nanko kono,
 ne tagnogon dow ka o toro malo, ko o be i ta kuma
 lamem.

A to ne ye i kumakan men!

(Sunguru kumakan)

14 Bori, ne jarabi,
 i ko minan, walama mankalanin den,
 min be panpan kuruw kan ka taga,
 yirikasadimanw be kuru minw kan.

Ezayi

Kitabu faamucogo

Cira Ezayi ani cira Amosi, ani cira Oze, ani cira Mise, olugu bæ ka baara ke wagati kelen na. Cira Ezayi tun bæ Zeruzalemu. A ka waajuri ke ni baraka ye fo san biwooro, Zuda mara ra. A ka masacew, ani jamana namogow ladi. O wagati ra, Asiri jamana ta fanga le tun ka bon dunupa yoro caman kan. Cira Ezayi ka Zuda mogow ladi ko o kana o jigi la o siyaw ta fanga kan. Zuda mogow tun ka kan ka o jigi la Matigi Ala kelenpe le kan.

Ezayi ta Kitabu damina ra, a ta kumaw nasinna Zuda mara mogow ma, O kera Asiri jamana ta fanga wagati ra. Nka k'a damina a sura 40 na, a yelemana. Zuda mogow minw tun minana ka taga Babiloni, cira bæ kuma k'a nasin olugu le ma. O wagati ra, Peresi masace Sirusi le tun bæ fanga ra. Ale le tun bæ na se soro Babilonikaw kan, ka Zuda mara mogow labla ka taga o ta jamana ra.

Kitabu ta kumalabanw, minw bæ damina sura 56 ra, o ye cira ta ladiriw, ani a ta daaririw, ani a ta Alatandodankiriw ye. A bæ o fo Zuda mogow le ye, minw tun sekora ka na ka bo Babiloni.

Cira Ezayi togo lara ko «Kibaro diman ta cira», sabu ale le ka kisiri ko fo kosebe (12.1-2; 40.10; 52.7; 61.1), ani jurumun yafa ko (6.7; 40.2; 53.5; 55.7), ani jurumun kafari ko (1.18,25; 27.9; 52.15), ani hera (9.6; 26.12; 32.17; 53.5). A k'a yira ko Ala le bæ o kow bæ ke adamadenw bæ ye (11.10; 42.6; 45.22). Ala ka mogow min panawoloma k'a ke kisibaga ye, o le bena na, ka na hera ke mogow ye (7.14; 9.5,6; 11.10; 55.3).

Yoroba saba bæ nin kitabu konɔ:

Sura 1-39: Asirikaw ta fanga wagati

Sura 40-55: Zuda mara mogow minawagati ka taga Babiloni

Sura 56-66: Izirayelimogow sekowagati ka na o ta jamana ra

Kitabu konokow

Ala ka Izirayelimogow jarakiri

Ala bena siyaw tow ta kiti tige

Ala ka wagati nataw ta kow fo

Ala bena kiti tige k'a ta mogow kisi

Ala ka min ke Masace Ezekiyasi ta wagati ra

Ala ka Izirayeli ta jususaaro wagati fo

Ala ta mogow ta jarakiri ani Ala ta layiriw

Kitabu kumakan folo

Ala ka Izirayelimogow jarakiri

(1-12)

1 Ala ka nin kow le yira Amosi dence Ezayi ra, Zuda mara ni Zeruzalemu dugu ta ko ra; o kera Zuda masacew Oziyasi, ani Yotamu, ani Ahazi, ani Ezekiyasi ta wagatiw ra †.

Ala ta mogow ta hakirintanya

² Sankolo, ele ye nin lamɛn, dugukolo, i toro malo!

Sabu Matigi Ala le bæ kumana:

«Ne ka denw lamɔ, ka o ke mogow ye, nka olugu le murutira ne ma.

³ Hali misi b'a tigi lon, fali fana k'a ta domunikeyoro lon a tigi ta so; nka Izirayelimogow ma foyi lon, ne ta mogow te foyi faamu.»

Zuda jamana halakicogo

⁴ Aw siya jurumunkebaga, bono bena aw soro! Aw ta terenbariyaw ka ca!

Aw siya kojugukebaga!

Aw den cenninw!

Aw banna Matigi Ala ra,

† Aw ye nin yorow fle: Oziyasi: Masacew flanan 15.1-7
Masacew flanan 15.32-38 Masacew flanan
16.1-20 Masacew flanan 18.1-20.21

aw ka Izirayeli ta Ala saninman dogoya,
aw ka aw ko don a ra.

⁵ Ne bena aw bugo aw fan juman le ra tuun?
Mun koson aw be murutira tuma bee?
Aw kunkolo yoro bee ye jori ye,
aw jusukun bee toronin lo.

⁶ K'a ta sentege ra ka taga a bla fo kunkolo ce-
mance ra,
yoro si te yi ni bana te min na;
a bee ye bugorinow ye, ani birindirinow, ani
jorikenew;

o joriw si ma ko k'a flake, k'a siri;
turu ma mun a si ra k'a dimi suma.

⁷ Aw ta jamana kera yoro lakolonba ye!
Tasuma ka aw ta duguw jeni;
siya were mogow le be aw ta dugukolo ton do-
muna aw yere na koru.

Yoro bee cenna k'a ke yoro lakolon ye,
i ko siya were mogow ka yoro min halaki.

⁸ Siyon dugu tora a kelen na
i ko gbata min be rezenforo ce ma,
i ko togo min lonin be rezenforo ce ma,
i ko kerekejama ka dugu min lamini.

⁹ Ni Fangatigi Ala tun ma mogow dama dama kisi
ka olugu to an ko,
an tun bena ke i ko Sodomukaw;
an ni Gomorikaw † bee tun bena ke kelen ye.

Izirayelimogow ta batori kera haramu ye

¹⁰ Aw ye Matigi Ala kumakan lamem,
aw Sodomu dugu pamogow!
Aw ye aw toro malo an ta Ala ta sariya ta kumaw
ra,

aw Gomori dugumogow ††!

¹¹ «Aw ta began saraka* caman be mun le na ne
ye?

Matigi Ala ko ten.

Ne fara aw ta sagajigi saraka jenitaw* ra,
ani aw ta misiden sarakaw ta turuw.
Misitoranw, ani sagadenw, ani bakoroninw joriw,
ne te o si fe tuun.

¹² Aw bena lo ne na koru,
ka to ka tagama ne ta batoso lukene ra!
Jontigi le ka aw ci o ra?

¹³ Aw ye aw ta siman saraka* jacinanw bori
dabla;

ne be aw ta wusunan sarakaw* fana haramuya.
Aw be batori minw ke karokuraw ra, ani Nenekir-
ilonw* na, ani jamalajenbaw ra,
ne te se ka son o si ma tuun;
sabu aw be terenbariya ni Alabato jen.

¹⁴ Aw ta karokura panagbew, ani panagbelonbaw,
ne be o bee koninya.

O kera doni le ye ne kunna,
ne segera o koru.

¹⁵ Hali ni aw be aw boro korota,
ne be ne na dogo aw ma.

Hali ni aw ka aw ta daaririw caya cogo o cogo,
ne tena aw lamem,
sabu mogow jori ka aw borow bee maraga.

¹⁶ Aw ye ko ka aw yere saninya,
aw ye aw ta kewalejuguw bo ne na koru,
aw ye kojugu dabla.

¹⁷ Aw ye kopuman ladegi,
aw ye can jini,
aw ye mogow toroninw dema,
aw ye feritaw ta kiti tige ka o ta jo di o ma,
aw ye lo ni muso ce saninw kunkow ye.»

¹⁸ «Ayiwa, aw ye na, an ye kuma ka ben sa!
Matigi Ala ko ten.

Hali ni aw ta jurumunw wulennin lo cancan,
o bena gbe pepepe.

Ni o wulennin lo fo k'a fin,
o bena gbe i ko sagasi gbeman.

¹⁹ Ni aw sonna ka ne kan mina,
jamana fenw bee ra jumanmanw, aw bena o le
domu.

²⁰ Nka ni aw banna, ni aw ka muruti,
o tuma kerekemuru le bena aw domu,
sabu Matigi Ala yere da le k'a fo ten.»

Zeruzalemu ta jurumun

²¹ E, mun le nana ele ke jatomuso ye,
ele dugu kankelentigi!
Can tun ka dugu min fa,
terenninya fana tun siginin b'a konu!
Nka sisan, a kera mogofagabagaw sigiyoro le ye.

²² Ayiwa, aw ta warigbe kera negebo le ye
aw ta rezenji kera ji gbansan ye.

²³ Aw ta kuntigiw ye mogow murutininw le ye;
sonw jentogonw lo.

Surafenw ka di o ye,

o be boribori bonyafenw le no fe.

O te feritaw ta kiti tige ka o ta jo di o ma,
o te muso ce saninw ta ko panabo, hali o te miiri
o ra.

Zeruzalemu saninyacogo

²⁴ O koson, Matigi, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala
barakaman ko:

«E, ne bena ne yere monebo ne kerabagaw ra fo
ka wasa;

ne bena ne yere dimibo ne juguw ra.

²⁵ Ne bena ne boro lawuri ele Zeruzalemu kama
tuun;

ne bena i yeele ka negebo bee bo i ra, i ko segen
be fen saninya cogo min na,
ka mogow bee bo a ra.

²⁶ Ne bena aw ta kititigebagaw sigi o no ra tuun, i
ko o tun be cogo min na kakoru,
ka aw ladibagaw fana sigi, i n'a fo o tun be cogo
min na folofolo.

Ni o kera, aw ta dugu bena wele ko terenninya ta
dugu, dugu kankelentigi!»

²⁷ Siyon dugu bena kunmabo can sababu ra,
ni o ta mogow minw ka nimisa, olugu bena kun-
mabo terenninya sababu ra.

²⁸ Nka halakiri bena ben mogow murutininw, ani

† Sodomukaw, ani Gomorikaw tun ka kojugu caman ke
folofolo, o koson Ala ka o duguw halaki. O kuma be soru Dami-
na 19.24-25 †† O koru ye ko Izirayeli kuntigiw ta kewalew
tun juguyara ka ke i ko Sodomu ni Gomori dugumogow ta
kewalew, o koson Ala be o suma ni o mogow ye.

jurumunkebagaw bɛɛ kan;
minw bɛ ban Matigi Ala ra, olugu bɛna tunu.

²⁹ O tuma ra, aw bɛna maroya yirisunbaw kosɔn,
o yirisunba minw ko tun ka di aw ye haali;
aw tun ka yiritu minw janawoloma
aw bɛna maroya olugu kosɔn †.

³⁰ Sabu aw yɛrɛ bɛna kɛ i ko yirisun min flaburuw
fɔsɔnfɔsɔnna,
ka kɛ i ko yiritu jintan.

³¹ Cɛ barakaman bɛna kɛ i ko kɔrɔndemugu,
a ta kɛwalew bɛ kɛ tadenw ye;
o fla bɛɛ bɛna jeni jɔgɔn fɛ,
mɔgɔ tɛna sɔrɔ ka o tasuma faga.

Siyaw bɛɛ bɛna taga Zeruzalɛmu

2 Ala ka ko minw yira Amɔzi dence Ezayi ra,
Zuda mara ni Zeruzalɛmu dugu ta ko ra:

² Wagati dɔw bɛna se,
o wagatiw ra, Matigi Ala ta batoso lonin bɛ kuru
min kan,
o kuru le bɛna kɛ kuru tɔw bɛɛ kunna;
a bɛna kɔrɔta ka kɛ kongoriw bɛɛ kunna.
Siyaw bɛɛ bɛna jɔgɔn lajen caman ka taga o yɔrɔ
ra.

³ Jamana caman ta mɔgɔw bɛna taga yi; o bɛna a
fɔ ko:

«Aw ye na, an ye taga Matigi Ala ta kuru sanin-
man kan,

Yakuba ta Ala ta batoso ra,
janko a ye an karan a ta siraw ra,
an ye a ta siraw tagama»;
sabu Ala ta sariya bɛna bɔ Siyɔn dugu le ra,
Matigi Ala ta kuma bɛna bɔ Zeruzalɛmu le.

⁴ A bɛna siyaw ta kiti tige,
ka jamana caman ta mɔgɔw ta kow janabo.
O bɛna o ta kerekemuruw yɛlɛma ka o kɛ senɛkɛd-
abaw ye,

ka o ta tamanw yɛlɛma ka o kɛ wɔrɔsɔw ye;
siya dɔ tɛna kerekemuru ta dɔ kama tuun,
o si tɛna kerekɛcogo karan tuun ††.

⁵ E, Yakuba ta somɔgɔw,
aw ye na, an ye tagama Matigi Ala ta yeelen na.

Matigi Ala ta kititigelonba

⁶ Matigi, i banna i ta mɔgɔw ra, minw ye Yakuba
ta somɔgɔw ye,
sabu o ta jamana fara tereboyanfan mɔgɔw ta
landakow ra,

o bɛ lagberiw kɛ i ko Filisikaw;
minw ye siya wɛrɛ mɔgɔw ye, o bɛ o boro don
olugu le boro.

⁷ O ta jamana fara wari ni sanin na,
o ta naforo da tɛ se ka lon;
o ta jamana fara sow ra,
dan tɛ o ta sowotorow ra.

⁸ O ta jamana fara batofɛn gbansanw na fana.

O yɛrɛ boro ka fɛn minw lalaga, o bɛ o kinbiri
gban o le kɔrɔ;

o bɛ o kinbiri gban o yɛrɛ boro ta fɛn lalaganinw
kɔrɔ.

⁹ O kosɔn adamadenw bɛna suuru,
mɔgɔw bɛna majigi.

Nka ele Ala, ele kana yafa o ma dɛ!

¹⁰ Aw ye don faraw jukɔrɔ;
aw ye don dugukolo jukɔrɔ,
ka dogo Matigi Ala ta jatige ja,
ani a ta bonya noɔrɔ ja.

¹¹ Yɛrɛyira bɛ adamaden minw ta flɛrikɛcogo ra,
olugu kun bɛna suuru,
mɔgɔ yɛrɛbonyabagaw bɛna majigi;
Matigi Ala kelenpe le bɛna kɔrɔta o lon na.

¹² Can lo, Fangatigi Ala ka lon dɔ labɛn
yɛrɛbonyabagaw, ani wasobagaw bɛɛ kama,
ani minw bɛɛ bɛ o yɛrɛ kɔrɔta;
a bɛna o bɛɛ majigi.

¹³ A bɛna wuri Liban jamana sɛdiriyiriw jamijanw
kama,

ani a yiri kɔrɔtaninw bɛɛ kama,
ani Basan mara yirisunbaw bɛɛ kama,

¹⁴ ani kuru jamijanw bɛɛ kama,
ani kongori kɔrɔtaninw bɛɛ kama,

¹⁵ ani sankasojanw bɛɛ kama,
ani kogo barakamanw bɛɛ kama,

¹⁶ ani jirakurunbaw bɛɛ kama,
ani kurunba dawulamanw bɛɛ kama.

¹⁷ Adamaden yadaninw kun bɛna suuru,
yɛrɛbonyabagaw bɛna majigi;
Matigi Ala kelenpe le bɛna kɔrɔta o lon na.

¹⁸ Batofɛn gbansanw bɛɛ bɛna tunu pewu.

¹⁹ O bɛna don farawow kɔnɔ,
ka don fɔ dugukolo jukɔrɔ,
ka dogo Matigi Ala ja, jatige kosɔn,
ka dogo a ta bonya noɔrɔ ja;
o wagati le ra, a bɛna wuri ka jatigeba bla
dunupamɔgɔw ra.

²⁰ O lon na, adamadenw tun ka batofɛn warig-
beramanw,

ani batofɛn saninlaman minw lalaga o yɛrɛ ye,
ka o kinbiri gban o kɔrɔ ka o bato,
o bɛna o fɛnw firi totow ni tolenw fɛ.

²¹ O bɛna don farawow kɔnɔ,
ka don fɔ kuruwow kɔnɔ,
ka dogo Matigi Ala ja, jatige kosɔn,
ka dogo a ta bonya noɔrɔ ja;
o wagati le ra, a bɛna wuri ka jatigeba bla
dunupamɔgɔw ra.

²² Aw ye aw jigi bɔ adamaden kan,
sabu ni ale ta nɛnkiri lɔra dɔrɔn, a ta banna le.
Se juman le bɛ adamaden ye?

Gbɛlɛya minw bɛna se Zuda mɔgɔw ma

3 Ayiwa, a flɛ, Matigi Ala, Fangatigi Ala bɛna
Zeruzalɛmukaw, ani Zuda mara mɔgɔw ta jigi
ni o ta demesira bɛɛ bɔsi o ra:

o ta domuni maraninw bɛɛ,
ani o ta ji maraninw bɛɛ,

² o ta cɛfariw, ani o ta kerekɛcɛw,
o ta kititigɛbagaw, ani o ta ciraw,

† O kɔrɔ ye ko o tun bɛ jow sɔn o yiriw, ani o yirituw jukɔrɔ.

†† Nin kuma kelenw bɛ sɔrɔ Mise 4.1-3

o ta lagberikebagaw, ani o ta cekorobaw,
³ o ta kerekuntigi cebiloorutigiw, ani o ta
 mogobaw,

o ladibagaw, o ta lonnikerabagabaw,
 ani o ta subagakuntigiw.

⁴ Ne bena denmisenw le ke o pamogow ye;
 sinmindenw le bena sigi o kunna.

⁵ Jamana mogow bena wuri jogon kama,
 mogow bena wuri o sigijogonw kama;
 denmisenw bena mogokorobaw fiyanya,
 mogokolon bena mogosobe fiyanya.

⁶ O wagati ra dow bena taga o balema do mina,
 o ta somogo do, k'a fo a ye ko:

«Deregeba kelen be ele fe, ele ye ke an pamogo
 ye!

Sigi kuntigiya ra ka nin yoro lakolonw mara!»

⁷ Nka o lon na, o tigi bena kule, k'a fo ko:

«E, ne te se ka aw ta bana keneya de!
 Domuni te ne ta so, fani donta te ne ta so;
 aw kana ne ke jamana pamogo ye!»

⁸ Onhon, Zeruzalemu talonna,
 Zuda benna;

sabu o be muruti Matigi Ala kama ni o ta ku-
 macogo ni o ta kawalew ye;
 o te siran a ta bonya nooro na.

⁹ O yere pada cogo be o jaraki;

o be o ta jurumun ke k'a yira kene kan i ko Sodo-
 mukaw †.

Hali o t'a dogo.

Bono bena o soro,

sabu o be kojugu le labenna o yere na.

¹⁰ Aw y'a fo mogow terennin ye ko ale ta ka di,
 sabu a bena a ta baara tono soro.

¹¹ Nka mogojugu ta bena ke bono le ye, kojugu le
 bena se ale ma,
 sabu a boro ka baara min ke, o sara le bena di a
 ma.

¹² Minw be o ta jagboyafanga sigira ne ta mogow
 kan, o ye sinmindenw le ye;
 musow le sigira ne ta mogow kunna ka o mara.
 E, ne ta mogow, aw kuntigiw be aw lafirira,
 o be aw temesira dogora aw ma.

Izirayeli kuntigiw ta kiti

¹³ Matigi Ala be nana mogow jaraki,
 a bena wuri ka jamanaw ta kiti tige.

¹⁴ Matigi Ala k'a ta jamana cekorobaw,
 ani a kuntigiw wele kiti ra.

«Aw le ka ne ta rezenforo cen;
 aw ka panibatow ta borofen minw bosi, o be
 aw ta bonw kono.

¹⁵ Aw be ne ta mogow minako juguyara,
 ka panibatow nagban ka la koro juman le
 kan?»

Matigi Ala, Fangatigi Ala ko ten.

Zeruzalemu sungurubaw ta kiti

¹⁶ Matigi Ala ko:

† *Min fora Sodomukaw ta ko ra: (Ezayi 1.9)*

«Siyon dugu musow yadanin lo;

o be o kun korota ka tagama,
 ka cew nege ni o flerikecogo ye.

O be sunguruyatagama ke sa,
 ka to ka o sennanegew mankan bo.

¹⁷ O koson Matigi bena Siyon dugu musow kun
 gbana;

Matigi Ala bena o lebu bo kene kan.»

¹⁸ O lon na, koni, Matigi bena o ta masirifenw bo
 o ra: o ta sennanegew, ani o ta kunnajalaw, ani o
 ta kannakononw; ¹⁹ o ta tororanegew, ani o ta
 bororanegew, ani o ta padatugufaniw; ²⁰ o ta
 musorow, ani o ta sennajolokoninw, ani o ta cesiri-
 nanw, ani o ta wusunanbaraninw, ani o ta sebew;
²¹ o ta borokandennegew, ani o ta nunnanegew;
²² o ta fani dawulamanw, ani o ta deregejanw, ani
 o ta deregebaw; o ta wariblananw, ²³ ani o ta
 dugalenninw, ani o ta fani fiyenmanw, ani o ta jala-
 muguw, ani o ta lankanaw.

²⁴ O ta turu kasadiman bena yelema ka ke fen
 torinin kasa le ye,

o ta cesirinan bena ke jurukise le ye,
 o kunw dankorumanw bena ke kungbanaw ye,
 o ta deregebanumanw bena ke borofaniw le ye,
 o ta cejna bena yelema ka ke cejuguya ye.

Zeruzalemu musow labancogo

²⁵ Kerekemuru bena aw ta cew faga;
 aw ta cefariw bena ben ka faga kerekayoro ra.

²⁶ Nunakanw, ani sangakasikanw le bena ke
 Siyon dugu donda ra;
 o borolakolon bena sigi dugu ma.

4 Muso wolonfla bena noro ce kelen na o lon
 na, k'a fo a ma ko:

«An yere bena lo ni an ta baro ni an ta fiyerebo
 ye;

sabari k'a to i togow ye la an na doron ko i ta mu-
 sow,
 janko mogow ta mafiyenyari ye bo an kunna.»

Ala bena min ke a ta mogow ye

² O lon na, koni, Matigi Ala bena yiri min falen, o
 yiri bena cejna ni nooro soro; a bena nafa minw
 ladon jamana kono, o bena ke Izirayeli ta mogow to
 kisininw ta bonya ni o ta dawula ye. ³ O wagati ra,
 mogow to minw bena kisi, ka to Siyon dugu kono,
 minw bena to Zeruzalemu, o bena olugu wele ko
 mogow saninmanw; o mogow bee togow le bena
 sebe, ka panamanya Zeruzalemu dugu kono.

⁴ Matigi Ala bena Siyon dugumogow ta mogow ko
 k'a bo o ra, ka Zeruzalemukaw saninya, ka mogow
 faganinw ta joriw now bo o ra a ta kiti ni a ta
 saninyari tasuma baraka ra. ⁵ O tuma ra Matigi
 Ala bena bugun sisiman do lawuri tere fe, ka
 tasumamana do bo su fe, Siyon kuru* yoro bee
 kan, ani a jama bee lajennin kan; Matigi Ala ta
 bonya nooro bena yoro bee datugu, ka o ta yorow
 bee tanga. ⁶ A bena ke dogoyoro ye, ka suma di
 tere ta fundenin wagati ra; a be ke donyoro ye, ani
 dogoyoro, sanfono ni sanji wagati na.

Matigi Ala ta rezenforo

5 Aw y'a to ne ye ne diyanyamogo ta donkiri la; ne bena o la ne diyanyamogo ye a ta rezenforo ko ra:

Rezenforo do tun be ne diyanyamogo fe, a tun be kuru kere fe, dugukolodiman do ra.

² A k'a yoro siyen, k'a kabakuruw bo, ka rezensunpumanw turu a ra. A ka foro korosibagaw ta gbata lo foro cemance ra, ka rezenforogidinga do sogi. A tun b'a bisigi ko rezenforo bena rezenpumanw le ke, nka a nana rezen kumuninw le ke.

³ Ayiwa, sisan aw Zeruzalemukaw, ani aw Zuda mara mogow,

aw ye nin kiti tige ne ni ne ta rezenforo ce!

⁴ Mun were le tun ka kan ka ke ne ta rezenforo ra, ni ne ma min ke a ra sa? Ne tun b'a bisigi ko a bena rezenpumanw le ke; mun na a ka rezen kumuninw ke?

⁵ Ayiwa, ne bena min ke ne ta rezenforo ra, aw y'a to ne ye o fo aw ye sisan! Ne tun k'a lamini ni sansan min ye, ne bena o waraga,

k'a to beganw y'a domu.

Ne bena a kogow ben, k'a to mogow y'a dondon.

⁶ Ne bena a ke yoro lakolon le ye; mogow tena a borow tigetige ka o dakapa, k'a sene tuun.

Nanfow, ani paniw le bena wuri a ra. Ne bena a fo sankabaw ye ko o kana sanji ben a kan tuun.

⁷ Ayiwa, Fangatigi Ala ta rezenforo, o ye Izirayeli ta mogow le ye. Zuda ta mogow, olugu le ye a ta yiriforo kanunin ye. A tun b'a bisigi ko o bena terenninya sira le tagama, nka o ka terenbariya sira le tagama; a tun b'a bisigi ko a bena terenninya sira le tagama, nka a ka mogotjokan le men.

Ala kanblabagaw ta bono

⁸ Bono bena aw soro, aw minw be bonw lo caman ka o fara jogon kan, ka forow mina caman ka o fara jogon kan, fo ka taga yoro bee ban, k'a to aw kelen doron ye sigi jamana kono.

⁹ Fangatigi Ala ka nin le fo k'a don ne toro ra, ko: «Sigiya t'a ra, nin bon caman bena ke yoro lakolonw le ye;

nin bonba cepumanw lakolon bena to.

¹⁰ Rezenforo ekitari saba, o ta rezenji tena teme litiri binaani kan; simankise boro tan dannin, siman min bena soro

o ra, o tena teme boro kelen kan.»

¹¹ Bono bena aw soro, aw minw be wuri sogoma-da joona fe,

ka bori ka taga minnifen farimanw no fe;

su be janfa ka aw to kene ma, k'a soro duven nege belen gbannin be aw ra.

¹² Korafokanw, ani gonifokanw, ani longanfokanw, ani filenfeyekanw, ani duven, o fenw le be o panagbe.

Nka o mogow te Matigi Ala ta kewalew jatera; a boro ka baara min ke, o ja te o yera.

¹³ O koson o bena ne ta mogow mina ka taga ni o ye, o ta kolonbariya koson.

O ta fagamaw bena ke kongotow ye, o ta mogow tow, minlogo le bena olugu halaki.

¹⁴ O koson kaburu b'a kandinga dayele k'a bonya; a b'a da waga, fo k'a teme a dan kan.

O ta fagamaw, ani mogow tow bee be jigi a kono, ani o ta panagbekanw ni a mankan bee.

¹⁵ O koson adamadenw bena suuru, mogow bena majigi, yerebonya be minw ta flerikecogo ra, olugu kun bena suuru.

¹⁶ Fangatigi Ala bena a ta bonya yira ka kapa ni a ta can ye,

Ala saninman bena a ta saninmanya yira ka kapa ni a ta terenninya ye.

¹⁷ Sagaw bena bin jimi dugu cinin kono, k'a ke i n'a fo o be kongo le kono; naforitigiw tagara ka o ta yoro minw to, o yorow le bena ke baw ta binpimiyoro ye.

¹⁸ Bono bena aw soro, aw minw be janfa ta juru ke ka terenbariya sama aw yere ko, ka jurumun sama aw yere ko, i ko misi be daba sama cogo min na.

¹⁹ Aw minw b'a fo ko: «Ala ye teliya, a ye a ta kow ke joona, janko an ye a ye. Izirayeli ta Ala saninman ye a ta kolatigenin ke joona, janko an ye a ta keta lon.»

²⁰ Bono bena aw soro, aw minw b'a fo kojugu ma ko kopuman, k'a fo kopuman ma ko kojugu; aw minw be dibirako ta k'a ke ko gbenin ye, ka ko gbenin ta ka o ke dibirako ye, ka jusukasiko ta ka o ke jusudiyako ye, ka jusudiyako ta ka o ke jusukasiko ye.

²¹ Bono bena aw soro, aw minw be aw yere ke hakiritigiw ye, aw minw be aw yere jate kolonbagaw ye.

²² Bono bena aw soro, aw minw ko, ko aw jogon cefari te duvenmin na, ko aw jogon jagbelen te minnifen farimanw nagamini na.

²³ O be can di mogojugu ma surafen koson,

ka mogo terrenin ta jo bosi a ra.
²⁴ O koson tasumamana be binjalan jeni cogo min na,
 ani binpaga be jeni ka ban tasuma ra cogo min na,
 o cogo kelen na, nin mogow ta lalinw bena tori,
 o ta fiyerenw bena taga fono fe i ko gbangban;
 sabu o banna Matigi Ala ta sariya ra,
 o ka Izirayeli ta Ala Saninman darakan mafiyenya.

²⁵ O koson Matigi Ala dimina a ta mogow koru kosebe;
 a b'a boro korota o kama ka o bugo,
 fo kuruw be yereyere;
 o suw be benben siraw kan i ko namapama.
 Nka o bee n'a ta, a ta dimi belen ma mala,
 a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

Cenri min be nana

²⁶ Ala bena tagamasiyen do korota ka o yira yoro-janmogow ra;
 a bena filen fiye ka o wele ka na ka bo fo dunupa kun do ra,
 olugu fana bena teliya ka na joona joona.
²⁷ O mogow si te sege, o si te dese,
 o te jingo, o te sunogo,
 o si ta cesirijara te yogoyogo o soro ra,
 o si ta sanbara juru te foni.
²⁸ O ta bijnew dabonin lo,
 o ta kalanw samanin lo tuma bee,
 o ta sow sengbogo be i ko kabakuru,
 o ta sowotorow senw ka teri i ko folonkonto.
²⁹ O kulecikan be i ko jara kulekan,
 o be kule ci i ko jarakanbelenw;
 o be mankan ci, ka o ta sogo mina ka taga ni a ye,
 mogow te se k'a bosi o boro.

³⁰ O lon na, koni, o bena mankanba do le bo nin jamana kunna,
 k'a ke i ko kogoji mankan.
 O lon na, ni i ka jamana fle,
 i b'a bee ye dibi ye, ani kononofiri;
 sankabaw bena yeelen datugu, ka yoro ke dibifinba ye.

Ezayi sonna Ala ta weleri ma

6 Masace Oziyasi † sara san min na, ne ka Matigi ye, a siginin be masasiginan korotanin do kan san fe, a ta masaderege senkoroyoro tun ka Alabatosoba fa. ² Serafen* meleke dow tun lolonin be a kunna; kaman woro tun be olugu bee kelen kelen fe: o tun be fla ke ka o pada datugu, ka fla ke ka o senw datugu, ka wuri ni fla ye.
³ O tun be to ka peren k'a fo jagon ye ko:
 «Ala saninman, saninman, saninman,
 Fangatigi Ala ye o le ye;
 dunupa yoro bee fara a ta noro ra!»

⁴ O ta mankan tun be Alabatosoba* dondaw jusigi-

† Aw ye Masacew flanan 15.7

nanw yuguyugura, yoro saninman* tun fara sisi ra. ⁵ Ne ko: «E, bono ka ne soro, ne tora a ra, sabu ne ye mogo do ye min darakan saninyanin te, ne siginin be mogo minw ce ra, olugu fana darakan saninyanin te; k'a soro ne ja ka Masace, Fangatigi Ala ye!»

⁶ Nka serafen meleke kelen wurira kaman na ka na ne koru ni tasumakami do ye a boro; a tun ka o ta sarakabonan kan ni tasumabonan do ye. ⁷ A ka o maga ne da ra, k'a fo ko:
 «Nin magara i dagbolow ra minke,
 i ta terenbariya yafara,
 i ta jurumun kafarira.»

⁸ O ko, ne ka Matigi kumakan men, a ko: «Ne be-
 na jontigi le ci? Jontigi le bena taga anw ta cira ke?» Ne ko: «Ne fle nin ye, ne ci!»

⁹ A ko ne ma ko:
 «Taga a fo nin jamana mogow ye ko:
 «Aw koni bena a lamem, k'a lamem, nka aw tena a faamu,
 aw bena a fle, k'a fle, nka aw tena a ye!»

¹⁰ Taga nin jamana mogow jusukun gbeya,
 ka o toro gberem,
 ka o padenw fiyen;
 janko o padenw kana na yeri ke,
 o torow kana na menni ke,
 o jusukun kana na faamuri ke,
 ni o te, o bena seko ka na ne fe, k'a to ne ye o kisi †.»

¹¹ Ne k'a jininka ko: «A bena ke ten ka se fo wa-
 gati juman sa, ne Matigi?» A ko:
 «Fo ka taga a to duguw ye halaki,
 mogo si kana sigi o konu tuun,
 adamaden si kana ke bon si konu tuun,
 o ta dugukolo ye halaki ka ke yoro lakolon ye.»

¹² Matigi Ala bena adamadenw gben ka taga fo yorojan,
 ka o ta yoro ke yoro lakolonba caman ye jamana konu.

¹³ Hali ni mogo kelen le ka bosi mogo tan ce ra,
 o mogo kelen fana bena halaki.
 Nka yiriba ni yirisunba ju be to dugukolo ra cogo min na, ni a tigera,
 o cogo ra, o komogow fana bena falen tuun ka ke duruja saninman ye.

Ala ka Ezayi ci masace Ahazi fe

7 Wagati min na Oziyasi dence Yotamu, o dence Ahazi tun be Zuda mara masace ye, Siri masace Resen ani Izirayeli masace Peka, min ye Remaliya dence ye, olugu tagara Zeruzalemu dugu kama, ko o be taga dugu kere; nka o ma na se ka a kere.

² O ka o kuma fo Ahazi ye, min tun ye Dawuda ta duruja ye, ko: «Sirikaw nana fara Efirayimukaw ‡ kan!» Ahazi ni a ta mogow bee jusukun tun be

† Hayan 9-10, o kumaw fora nin yoro ra: Matiyu 13.14-15; Marika 4.12; Luka 8.10; Yuhana 12.40; Kewalew 28.26-27 ‡ Efirayimu tun ye Izirayeli mara do ye, jamana sahiliyanfan na; a yoro tun man jan Zeruzalemu dugu ra.

panpanna i ko fɔɔ be yiriw yuguyugu cogo min na tu kɔɔ.

³ Matigi Ala k'a fɔ Ezayi ye ko: «Bɔ ka taga Ahazi kunben, i ni i dence Sehari Yasubu; jidinga min be dugu sanfeyɔɔ ra, ni i tagara o jisira danyɔɔ ra, fanikobagaw ta fanikoyɔɔ sira ra, i b'a sɔɔ yi. ⁴ I b'a fɔ a ye ko: <I hakiri sigi, i jusu suma; i kana siran, i fari kana faga Sirikace Resen ni Remaliya dence ta jusugban koson; olugu ye logokurun sisiman fla le ye. ⁵ Sirikaw, ani Efrayimukaw, ani Remaliya dence be kojugu labenna i kama, k'a fɔ ko: ⁶ An ye taga Zuda mara kama, ka taga jatigeɔa bla o ra, ka o ta mara mina, ka Tabeli dence sigi o kunna k'a ke o ta masace ye.

⁷ Nka Dunɔpatigi Ala ko:

O ko tena ɔa sɔɔ,
a tena ke.

⁸ Sabu Siri jamana kunkolo, o ye Damasi le ye, Damasi kunkolo, o ye Resen ye. Sani san biwɔɔɔ ni looru, Efrayimu bena yerege, o tena ke siya ye tuun.

⁹ Efrayimu kunkolo, o ye Samari ye, Samari kunkolo, o ye Remaliya dence ye.

Ni aw ta lanaya ma sabati, aw yere tena sabati.»

Den min tɔgo bena la ko Emanuweli

¹⁰ Matigi Ala ka dɔ fara a ta kuma kan tuun, k'a fɔ Ahazi ye ko: ¹¹ «Tagamasiyen dɔ daari Matigi Ala, i ta Ala fe, ko a ye o ke i ye; a fɔ ko a y'a ke i ye ka bɔ dugukolo jukɔɔɔɔ dɔ ra, walama ka bɔ san fe, sankolo ra.» ¹² Ahazi k'a jaabi ko: «Ne tena foyi daari; ne t'a fe ka Matigi Ala kɔɔɔ k'a fle!»

¹³ O tuma Ezayi ko: «Aw ye nin kuma lamen sa, aw Dawuda ta somogow! Aw be mogow segera minke, o ma aw wasa, fɔ aw b'a fe ka ne ta Ala yere fana sege wa? ¹⁴ Ayiwa, o koson Matigi yere bena tagamasiyen dɔ yira aw ra: Sunguru bena kɔɔ ta ka dence woro, k'a tɔgo la ko Emanuweli †. ¹⁵ A bena to ka nare ni li le domu, fɔ a ye na ko lon, ka kojugu ye k'a to yi, ka kojuman lon k'a ke. ¹⁶ Nka sani den ye na ko lon ka kojugu ye k'a to yi, ka kojuman lon k'a ke, masace fla minw nasiran be ele ra, olugu ta jamana bena ke yɔɔ lakolon ye. ¹⁷ Matigi Ala bena wagati dɔ latige, ka kojuguba dɔ ben ele ni i ta jamana mogow kan, ani i ta somogow kan; o wagati ɔogon ma ke ka ye folo, kabini Efrayimu mara faranna ka bɔ Zuda mara ra. O wagati ye Asiri masace ta wagati le ye.»

Asirikaw bena min ke Zuda mara ra

¹⁸ O wagati ra kɔni, Matigi Ala bena filen fiye ka limogow lana ka bɔ fɔ Misiran bajiw dan na, ka lidenw †† lana ka bɔ Asiri. ¹⁹ O beɛ bena na ka na sigisigi dingakolonbaw kɔɔ, ani farawow kɔɔ, ani ɔanituw beɛ kɔɔ, ani jiyɔɔw beɛ ra.

²⁰ O wagati ra, Matigi Ala bena kunlimuru dɔ singa ka bɔ Efirati ba kɔ fe, Asiri masace fe, ka aw kun li, ka aw fari yɔɔ beɛ li, ka aw bonbosi fana li ka bɔ yi.

† Emanuweli kɔɔ ye ko: Ala be ni an ye. Nin kuma be sɔɔ Matiyu 1.23 †† Limogow ani lidenw, o ye Izirayeli juguw tagamasiyenw ye.

²¹ O wagati ra fana, mogow beɛ kelen kelen bena misimuso kelen ni sagamuso fla le mara. ²² Nonɔ cayakojugu fe, mogow ta baro bena ke nare le ye. Onhon, minw bena kisi ka to jamana kɔɔ, olugu beɛ bena nare ni li le domu.

²³ O wagati ra fana, rezensun waga kelen be sɔɔ foro minw kɔɔ, foro minw songo be warigbe waga kelen bɔ, mogow bena ban o forow ra ka o to nonfonw, ani ɔaniw ce ra yi. ²⁴ Mogow bena taga yaala o yɔɔw ra ni kalanw ni bijew le ye, sabu jamana beɛ lajennin bena ke nonfontuw ni ɔanituw le ye. ²⁵ O tun be deri ka kongoriw kerefeyɔɔw ta dugukolodiman minw sene ni daba ye, mogow tena taga o yɔɔw ra tuun, nonfontuw, ani ɔanituw nasiran koson. Misiw le bena domuni ke yi, sagaw bena yaala yi.

Asirikaw bena kojugu minw ke

8 Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Walakaba dɔ jini, i y'a seɛ a kan ni seberidenbabaw ye ko: <Maheri Salali Hasi Bazi ‡, > o kɔɔ ye ko <cenri surunyara, naforo cetuma sera!> »

² Ne ka mogowɔɔɔ dɔw ta, ka olugu ke ne seerew ye: sarakalasebaga Huri, ani Yeberekiya dence Jakariya.

³ O ko, ne gbarara ciramuso ra, min ye ne ta muso ye. A nana kɔɔ ta ka dence woro. Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «A tɔgo la ko: <Maheri Salali Hasi Bazi, > ko: <cenri surunyara, naforo cetuma sera!>

⁴ Sabu sani den ye se k'a fɔ ko: <Baba, > walama ko: <Na, > Asiri masace bena na Damasi ta naforow, ani Samarikaw borofenw ce ka taga ni o ye.»

⁵ Matigi Ala ka dɔ fara a ta kuma kan tuun, k'a fɔ ne ye ko:

⁶ «I n'a fɔ nin jamana mogow ka Silowe ta ji mafiyenya,

o ji min pamalonin be woyo,

i n'a fɔ Resen ni Remaliya dence ta ko le diyara o ye,

⁷ o koson, a fle, Matigi Ala bena Efirati ba ta ji belebele barakamanw lana o kama, min ye Asiri masace ye, ani a ta baraka beɛ. O ba kɔɔ bena fa, ka woyo ka bɔ fɔ kene ma, k'a kerefeyɔɔw beɛ fa.

⁸ A bena woyo ka don Zuda mara kɔɔ, a bena fa ka woyo ka yɔɔ beɛ datugu,

ka mogow mina fɔ o kan kɔɔ.

Nka Ala be ni an ye, Emanuweli;

Ala bena a kamanw yangan an ta jamana beɛ kunna k'a tanga.»

Ala bena a ta mogow bosɔ

⁹ Aw ye jen ka kere mankanw ci, dununa mogow, nka aw bena janjan!

Aw beɛ ye aw toro malɔ,

aw minw be fɔ jamanajanw na;

aw ye aw yere cesiri kere kama,

nka aw bena janjan,

aw ye aw yere cesiri kere kama,

aw bena janjan!

¹⁰ Aw ye janfa siri,

‡ <Maheri Salali Hasi Bazi > o ye heburukan le ye.

nka o bæ bena ke fengbansan ye!
Aw ye kuma ka ben,
nka o ko tena bo,
sabu Ala be ni an ye.

Matigi Ala pasiran le ka fisa

¹¹ Matigi Ala ka nin le fo ne ye, wagati min a boro barakaman ka ne mina, k'a fo ne ye k'a gbeleya ko ne kana nin jamana mɔgow ta sira jɔgɔn tagama; a ko:

¹² «Nin mɔgow be ko minw bæ wele ko janfa, aw kana o wele ko janfa.

O be siran fen minw ja, aw kana siran o ja; aw ja kana tige fana.

¹³ Aw ka kan ka Fangatigi Ala le jate ko Ala saninman lo,

aw ka kan ka ale le bonya,
aw ka kan ka siran ale le ja.

¹⁴ Dogoyoro saninman lo,
nka a bena ke kabakuru ye mɔgo sen be gbasi min na;
a bena ke sentalon kabakuru ye Izirayeli mara fla mɔgow fe,

ka ke jo ye, ani jan, Zeruzalemukaw fe.

¹⁵ O ra, mɔgo caman bena talon a ra,
ka ben fo ka halaki;

o bena o mina jan na, ka o mina ka taga ni o ye.»

Cira ka kan ka Ala makono

¹⁶ Nin seereyakumaw mara,
nin karan kitabu dasiri k'a bla ne ta karamogodew ye.

¹⁷ Ne be Matigi Ala makono,
ale min k'a ko don Yakuba ta mɔgow ra;
ne jigi b'a kan.

¹⁸ Ne fle nin ye, ne ni Matigi Ala ka den minw di ne ma.

Anw kera ko nataw tagamasiyen ni lasominifen le ye Izirayeli jamana ra;
o ko bora Fangatigi Ala le ra,
min sigiyoro be Siyon kuru kan.

¹⁹ Ni mɔgow nana a fo aw ye ko mɔgo minw be kuma ni suw ye, ko aw ye taga olugu fe,
ani minw be lagberi ke
ka kuma o da jukoro, ka nunununu,
ni o ko, ko yala siya bæ man kan k'a ta alaw bato wa,

ka suw daari mɔgo panamanw ye wa?

Aw ye o jaabi ko:

²⁰ «Ala ta sariya ni a ta jenjogonya* kumaw,
an ka kan ka o sira le tagama!»

Ni aw m'a fo ten,
o tuma jamana mɔgow tena dugugbe soro ka ye.

²¹ O bena jamana cetige, o segeninba ni o kongoto;

ni kongoto nana gban o ra,

o bena dimi fo ka o ta masace danga, ka o ta alaw danga.

O bena o ja korota san fe,

²² ka dugukolo fana fle;

o tena foyi ye ni degu, ani dibi, ani kononofirikow te.

O bena to dibifinba le konɔ.

Hera masace nako

²³ Nka kononofiri be nin jamana min konɔ sisan, dibi tena to o jamana konɔ tuma bæe;
hali ni Zabulon mara ni Nefitali mara ma ke foyi ye wagati temenin na,
wagati nata ra, bonya bena la kogojisira mara kan,

ani Zuriden ba kofeyoro mara,
ani siya tow ta maraw.

9 Mogo minw tun be tagamana dibi ra,
yeelenba bora olugu kan.

Minw tun siginin be saya jamana dibi ra,
yeelen do manamanana olugu kan †.

² Matigi Ala, i be bonyaba la jamana kan,
ka o ta ninsondiya caya;
o be ninsondiya i ja korɔ
i ko mogo be ninsondiya simankanwagati ra cogo min na,
walama i ko kerekedenw be jagari cogo min na fen minaninw taranwagati ra.

³ Sabu doni gbiriman min tun be o kun na,
bugoribere min tun be o ko kan,
o toorobagaw tun be o bugo ni bisan min ye,
i ka o karikari i n'a fo i tun k'a ke cogo min na lon min na i ka Madiyankaw kere ††.

⁴ Mogo tun ka sanbara o sanbara don ka taga kerekeyoro ra,
ani jori seriserira derege o derege kan,
o fenw bæ bena bla tasuma ra
ka o jeni ka o ban.

⁵ Sabu den do worora an ye,
dence dira an ma.

Kuntigiya bena di a ma.
O bena a togo la ko
Ladibaga min jɔgɔn te, Ala barakatigi,
fa Ala banbari, Hera Masa.

⁶ A bena a ta masaya baraka bonya;
a bena hera ladon Dawuda ta masaso ni a ta mara bæ konɔ,
dan te hera min na,
ka masaya sigi k'a sabati can ni terenninya baraka ra,
sisan, ani wagati to bæ ra.
Fangatigi Ala bena nin le ke
a ta kanuya barakaman koson.

Matigi Ala ta lasomini

⁷ Matigi ka kuma do fo Yakuba ta mɔgow kama,
o kuma benna Izirayeli kan.

⁸ Jamana mɔgow bæ bena o men;
Efirayimukaw, ani Samari dugumogow,
minw be ta yerebonya ni wasoya fe k'a fo ko:

⁹ «Bogobirikiw benbenna,
nka an bena kogo lo kokura ni kabakuru leseninw

† Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra: Matiyu 4.16,
Luka 1.79 †† Matigi Ala k'a to Zedeyon ka se soro
Madiyankaw kan o lon na (Kititigebagaw 6-7).

le ye.

Sikomariyiriw karikarira,
nka an bena sediriyiriw le bla olugu nɔ ra.»

¹⁰ Matigi Ala ka baraka don Resen ta juguw † ra,
ka o lawuri Izirayelimogow kama;

a ka o kerebagaw kononosu ka o bla o ra.

¹¹ Sirikaw be bo tereboyanfan na ka na,
Filisikaw be bo terebenyanfan na ka na;
o bena o da fa Izirayelimogow ra ka o bee domu.
Nka o bee n'a ta, a ta dimi belen ma mala,
a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

¹² Izirayelimogow ma nimisa ka seko ka na o
bugobaga fe,

o ma Fangatigi Ala ta jennogonya jini.

¹³ O koson Matigi Ala bena Izirayeli kunkolo ni a
kukala bee bo a ra,

ka tamarosun ni bin bee tige lon kelen na.

¹⁴ Cekorobaw, ani jamogow, olugu le ye kunkolo
ye.

Cira minw be mogow karan faninya ra olugu ye
kukala ye.

¹⁵ Nin jamana mogow ta jamogow be o lafirira le;
o kera mogow minw jamogow ye, olugu fana tu-
nuna.

¹⁶ O koson Matigi tena makari o ta kanbelenw ra,
a tena hina o ta feritaw, ani o ta muso ce saninw
na;

sabu o bee ye Alapasiranbariw, ani mogowjuguw le
ye,

o bee da be kumakolonw le fo.

Nka o bee n'a ta, a ta dimi belen ma mala,

a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

¹⁷ Sabu juguya be cenri ke i ko tasuma;

a be nonfontuw, ani nanituw jeni,

ka yiritubaw jeni ka ban,

ka o sisikuruba lawuri ka taga san fe.

¹⁸ Fangatigi Ala ta jusugban koson,

tasuma bena jamana mina,

tasuma bena mogow domu.

Mogow si tena hina a balema ra;

¹⁹ o be do mina o kininboroyanfan fe ka o pimi,

nka o bee n'a ta, kongow belen be o ra.

O be do mina o numanboroyanfan fe ka o domu,

nka o bee n'a ta, o te fa.

Mogow bena o yere ta somogow domu.

²⁰ Manase ta mogow be Efirayimu ta mogow do-
mu,

Efirayimu ta mogow be Manase ta mogow domu;
o be fara jogon kan ka taga ben Zuda ta mogow
kan.

Nka o bee n'a ta, a ta dimi belen ma mala,
a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

Zuda mara jamogow ta kiti

10 Mogow minw be sariya terenbariw sigi,
minw be sariya juguw latige,
bono bena olugu soro.

² O be o ke janko ka desebagatow tojo kitit-

igeyoro ra,

ka ne ta jamana panibagatow ta jo bosu o ra,

ka muso ce saninw borofenw mina o ra,

ka feritaw borofenw sonya!

³ Ni aw saralon nana se, aw bena a ke di?

Ni kojugu nana bo fo yorojan ka na ben aw kan,
aw bena a ke di?

Aw bena bori ka taga jontigi le fe ko a ye aw
bosu?

Aw bena aw ta naforo bla min?

⁴ Aw tena se ka foyi were ke fo ka biri ni kasoden
tow ye,

ka ben dugu ma ni mogow fagataw ye.

Nka o bee n'a ta, Matigi Ala ta dimi belen ma
mala,

a boro belen korotanin lo o kama hali bi.

Asirikaw ta yerebonya

⁵ Matigi Ala ko:

«Bono bena Asirikaw soro,

olugu minw kera ne ta dimibobere ye.

Bere min be o boro,

o ye ne ta jusufariya bere le ye.

⁶ Ne be o ci ka taga siya Alapasiranbari do kama;
siya min be ne jusu bo, ne be o bla ka taga o siya
kama,

janko o ye taga o borofenw ce, ka o ta naforow
bosu o ra,

ka o dondon i ko bogow min be sira kan.

⁷ «Nka Asirikaw m'a faamu o cogo ra,

olugu m'a miiri ten o ta hakiri ra.

Halakiri miiriya le kera olugu jusukun na,

ka siya camanba faga.

⁸ O koson o ko:

«An ta jamana jamogow bee te masacew le ye
fana wa?»

⁹ Yala an ma Kalino ke i ko Karikemisi,

ka Hamati ke i ko Aripadi,

ka Samari ke i ko Damasi wa †?

¹⁰ Ni anw boro sera ka o batofen gbansanw ta ja-
manaw mina,

k'a sorow olugu ta batofen leseninw tun ka ca ni

Zeruzalemu ni Samari taw ye,

¹¹ o tuma an ka min ke Samarikaw ni o ta batofen
gbansanw na,

an tena o kelen le ke Zeruzalemukaw ni o ta

batofen leseninw na wa?» »

Ala bena Asirikaw ta yerebonya bo o ra

¹² Nka ni Matigi nana a ta baara bee ke k'a dafa
tuma min na Siyon kuru* kan, ani Zeruzalemu, a
bena a fo ko: «Yerebonya miiriya min be Asiri
masace jusukun na, ani wasoya min b'a flerikeco-
go ra, ne bena a sara ka kapa ni o ye. ¹³ Sabu Asiri
masace ko:

«Ne ka nin bee ke ni ne yere boro baraka le ye,
ani ne yere ta hakiritigiya, sabu ne hakiri ka bon.

Ne ka siya tow ta jamana danw bo o no ra, ka o
ta jamana fara ne ta kan,

† Resen ta juguw: O korow ye Asirikaw (Ezayi 7.1; Masacew
flanan 16.8-9)

†† Asirikaw ka o duguw bee kere ka se sorow o kan.

ka o ta naforow ce.

Ne ka masacew lajigi ka bo o sigiyoro ra, i ko ce barakaman.

¹⁴ Ne boro ka siyaw ta naforow ce, i ko mogo be kononaga ta cogo min na.

Ne ka dununa bee ta, i ko mogo be konon ta fanw benninw tamo cogo min na;

o si ma o kaman magamaga,
walama k'a o dakala yele ka do fo.» »

¹⁵ Ayiwa, yala jende yiritigeto b'a yere waso yiritigebaga ra wa?

Yiritigesi b'a yere bonya yirisibaga ma wa?

A kera i n'a fo bere le b'a minabaga boro korotara,

i n'a fo berekuru le b'a minabaga boro lawurira.

¹⁶ O koson Matigi Ala, Fangatigi Ala bena o ta kerekere barakamanw ke ce fasaninw ye;

o ta bonya bee bena jeni i ko tasuma be mana ka fen jeni cogo min na.

¹⁷ Ala min ye Izirayeli ta yeelen ye, ale bena ke tasuma le ye;

Izirayeli ta Ala Saninman bena ke tasumamana ye,

ka nonfonw, ani naniw bee jeni

ka o ban pewu, lon kelen na.

¹⁸ O ta yirituw, ani o ta yiriforow ta ceɓa ko ani a na,

a bena o bee halaki ka bo yi,

k'a ke i ko bana ka mogo min baraka bee ban.

¹⁹ O ta yirituw ta yiriw to dogoyakojugu fe,
hali denfitini do bena se ka o jate k'a sebe.

Izirayelimogo tow ta ko

²⁰ O wagatiw ra, Izirayeli ta mogo tow, ani Yakuba ta somogo minw bosira, olugu tena o boromala o bugobaga kan tuun, nka o bena o boromala Matigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman le kan, ka kapa ni can ye. ²¹ O to bena seko ka na; Yakuba ta mogow to bena na Setigi Ala fe.

²² Aw Izirayelimogow, hali ni aw ta mogow ka ca i ko kogojida kenken, mogo dama dama doron le bena kosegi. Aw ta halakiri latigera ka ban; Ala ta terenninya bena sigi bee kan. ²³ O halakiri min latigera, Matigi Ala, Fangatigi Ala le bena o ke k'a dafa jamana bee lajennin konon.

Asirikaw ta fanga bena ban pewu

²⁴ O koson Matigi Ala, Fangatigi Ala ko: «E, ne ta mogow, aw minw siginin be Siyon dugu konon, aw kana siran Asirikaw na, hali ni o be aw bugo ni bere ye, ka berekuru ta aw kama, i n'a fo Misirankaw k'a ke aw ra cogo min na. ²⁵ Sani wagati donin doron, ne ta jusufariya bena ban aw ta fan fe, nka ne ta dimi bena ke olugu Asirikaw ta cenri sababu le ye.» ²⁶ Fangatigi Ala bena bisan ta o kama, i n'a fo a tun k'a ke Madiyankaw ra cogo min na, Orebu ta farakuru yoro ra. A bena a ta bere korota kogoji kunna, i n'a fo a tun k'a ke ni Misirankaw ye cogo min na.

²⁷ O lon na, o ta doni bena ta ka bo aw kunna,
o ta fanga yiri bena bo aw kan na;

aw bena bonya ka aw kan toro fo ka yiri kari.

Zeruzalemukaw juguw nacogo

²⁸ O nato fe Ayati kama,

o be temena Migoron,

o ka o ta doniw bla Mikimasi!

²⁹ A fe, o be temena kuruw furance ra.

O ko: «An bena si Geba bi su fe!»

Ramakaw be yereyerera;

Gibehakaw, minw ye Sawuli ta dugumogow ye,
olugu be borira.

³⁰ Aw ye kule ci, Galimu dugumogow!

Aw ye aw yere korosi, aw Lahisakaw!

Anatotikaw, bonon ka aw soron!

³¹ Madimenakaw be janjanna,

Gebimu dugumogow be dogoyoro ninina!

³² Bi yere, o bena lo Nobu;

o bena o boro korota Siyon dugumogow ta kuru kama,

min ye Zeruzalemu ta kongori ye.

Halakiriba

³³ A fe, Matigi Ala, Fangatigi Ala

bena yiriborow karikari ni barakaba ye;

yirijanbaw bena tige,

yiri jamijanbaw bena tige ka ben dugu ma.

³⁴ A be yiritubaw tige ni jende ye ka o benben,
i ko Liban yiritu ceɓumanbaw be ben cogo min na.

Yese ta duruja ta masayakura

11 Ayiwa, yiriborokura bena bo Yese † ta yiriju ra,

falenkun do bena bo a liliw na, ka den ke.

² Matigi Ala Nin bena to a kan;

o Nin bena hakiritigiya ni faamuri di a ma,

ka kolatigecogonuman ni cefariya di a ma,

ka Matigi Ala lonniya ni a pasiran di a ma.

³ A diyanyakoba bena ke Matigi Ala pasiran le ye.

A na be min ye, a tena kiti tige ka kapa ni o ye,
a toro be min men, a tena ko latige ka kapa ni o ye;

⁴ nka a bena desebagatow ta kiti tige terenninya kan,

ka jamana janibagatow ta ko latige ni horonya ye.

A kumakan bena dununamogow bugo i ko bere,
a darakuma ta fonon baraka bena mogojuguw fanga.

⁵ Terenninya le bena ke a ta cesirijara ye;

a bena kankelentigiya fana siri a yere ce ra.

⁶ Wara ni sagadennin bena to jagon fe,

waraninkala ni badennin be la jagon koron.

Sagaden ni jaraden bena domuni ke jagon fe;

cedennin do le bena ke o gbenbaga ye.

⁷ Misi ni waraba bena domuni ke jagon fe,

o ta denw fana bena la jagon koron;

jara bena bin pimi i ko misi.

† Yese tun ye Dawuda face ye. Nin cirayakuma koron ye ko Ala bena mogo do lawuri o ta duruja ra min bena ke Ala ta mogo ye (Samawilu folo 16.18-19; Yirari 5.5; 22.16)

⁸ Denpenin bena toron ke fonfonnin ta wo da ra, denfitini bena a boro don satutu ta wo kono.

⁹ Kojugu si tena ke, cenri si tena ke ne ta kuru saninman yoro si kan; sabu Matigi Ala ta lonniya bena dunuja fa, i ko jiw be kogoji fa cogo min na.

Ala bena a ta mogow kunmabo

¹⁰ Ayiwa, o lon na Yese ta duruja bena wuri ka lo, ka ke i ko tagamasiyen, jamanaw ta mogow ye. Siyaw bena a yoropini; a sigiyoro bena fa noro ra.

¹¹ O lon na, koni, Matigi Ala bena a boro korota tuun a sijaga flanan na †, k'a ta mogow to w kunmabo, a ta mogow to minw tun tora Asiri, ani Misiran, ani Patrosi, ani Etiyopi, ani Elamu, ani Sinehari, ani Hamati ani kogoji kofejamanaw ra.

¹² A bena tagamasiyen do korota siyaw ye, ka Izirayeli ta mogow minaninw ke jagon kan, ka Zuda ta mogow janjanninw lajen ka bo dunuja fan naani na.

¹³ Efirayimu ta mogow ta celiya bena ban, Zuda ta mogow fana ta juguya bena dabra; Efirayimu ta mogow tena celiya ke ni Zuda ta mogow ye tuun,

Zuda ta mogow fana tena juguya Efirayimu ta mogow ma tuun.

¹⁴ O bena jen ka taga ben Filisikaw kan terebenyanfan na, ka jen ka taga terebenyanfan mogow borofenw ce. O bena Edomu ni Mohabu jamana mina, ka o ta fanga sigi Amankaw fana kan ††.

¹⁵ Matigi Ala bena Misiran ta kogoji ja; a bena a boro fifa Efirati baji san fe, ka fono barakaman do fiye ka ji tarantaran k'a ke ko fitini wolonfla ye, mogow be se ka minw tige ni a ta sanbara ye a sen na.

¹⁶ A ta mogow to minw tora Asiri, olugu bena sira soro ka na, i n'a fo a ta mogow boto Misiran folofolo, olugu tun ka sira soro ka na cogo min na.

Alatandodankiri

12 O lon na, i bena a fo ko: «E, Matigi Ala, ne be i fo ka i walejumanlon,

sabu i tun dimina ne koro, nka i ta dimi banna, i ka ne jusu saaro.

² Can lo, Ala le ye ne Kisibaga ye!

Ne jigi b'a kan, ne ja tena tige; sabu Matigi Ala, Matigi Ala le ye ne ta baraka ye, ani ne ta donkirila sababu;

† O koro ye ko a bena a ke i n'a fo a tun k'a ke cogo min na wagati min na a ka Izirayelimogow labo Misiran (Bori 3.20

†† O siya minw tun ka Izirayeli ta jamana lamini, olugu be tun be Izirayeli ta fanga koro Dawuda ta masaya wagati ra (Samawilu flanan 8.12

ale le ye ne kisibaga ye.»

³ Aw ninsondiyanin bena ji bi kisiri ta bunun na.

⁴ O lon na, aw bena a fo ko:

«Aw ye Matigi Ala fo k'a walejumanlon, k'a togo bato!

Aw ye a ta kobaw lakari siyaw ce ra, ka o hakiri jigi a ra ko a togo ka bon.

⁵ Aw ye donkiri la ka Matigi Ala tando, sabu a ka kopumanbaw ke; dunujamogow bee ka kan ka o lon.»

⁶ Siyon dugumogow,

aw ye nagarikanbaw bo, ka nagari fo ka peren, sabu Izirayeli ta Ala saninman min be aw ce ra, o ka bon.

Siya to w ta kiti

(13-23)

Babiloni ta kiti

13 Ala ka fen minw yira Amazi dence Ezayi ra, Babiloni* ta kow ra.

² Aw ye tagamasiyen do korota kuru do kan, yiri foyi te kuru min kan!

Aw ye aw kan korota ka o wele!

Aw ye aw boro fifa o ma, o ye na don fagamaw ta donda fe!

³ Ne yere kumana ne ta ce w fe, minw blara danna ne ye;

ne ka ne ta cefariw wele, ne dimibobagaw, ne ta bonya sorori ko ka di minw ye.

⁴ Mankan caman be bora kuruw kunna, i ko jama camanba mankan;

jamanaw ta woyokanw, siyaw lajennin ta woyokan!

Fangatigi Ala be a ta mogow jatera, k'a ta kerekajama laben kere kama.

⁵ O be nana ka bo jamanajan do ra, fo dunuja dan na yi.

Matigi Ala ni a ta jusufariya ciradenw bena jamana bee halaki.

⁶ Aw ye mapumankokasi ke, sabu Matigi Ala ta lon surunyara, Sebestigi Ala ta cenrilonba be nana.

⁷ O koson bee baraka bena ban, ce bee fari bena faga.

⁸ Jigitige bena o mina, tooro ni dimi bena ben o kan;

o bena o yere tonomi i ko muso jigibagato. O kononfirinin bena to ka jagon fle; o padaw cogo bena yelemana.

⁹ Matigi Ala ta lon nato ye nin ye, a ta fariya, ni a ta jusugban, ni a ta dimiba lon lo. A bena jamana ke yoro lakolon ye, ka jurumunkabagaw halaki ka bo jamana kono.

10 Sankolo lolow, ani a lolokuruw,
o si tɛna o ta yeelen bɔ tuun.
Tere bɔto bɛna ke dibi ye,
karo fana tɛna a ta yeelen bɔ tuun.
11 Ne bɛna dunuɗamɔgɔw ta kojugu sara di o ma,
ka mɔgɔjuguw ta terenbariya sara di o ma.
Ne bɛna yerɛyiramɔgɔw ta yerɛbonya ban,
ka mɔgɔ jusu farimanw ta wasoya bɔ o ra.
12 Ne bɛna mɔgɔw yeko gbɛleya ka tɛmɛ sanin
yerɛworo yeko kan,
ka adamadenw yeko gbɛleya ka tɛmɛ Ofiri sanin
yeko kan.
13 O kosɔn ne bɛna sankolo yuguyugu;
dugukolo ni a jusiginanw bɛna yerɛyere,
Fangatigi Ala ta jusugban sababu ra,
ani a ta dimiba lon kosɔn.
14 Mɔgɔw bɛna ke i ko o bɛ dagbɛ min gbenna,
ka ke i ko sagaw ni ba minw ma mɔgɔ sɔrɔ ka o
lajɛn;
bɛɛ bɛna munu a ta siyamɔgɔw fan na,
bɛɛ bɛna bori ka taga a ta faso fan na.
15 Ni o ka mɔgɔ o mɔgɔ sɔrɔ, o bɛ o tigi sɔgɔ ni
biɗɛ ye,
ni o ka min o min mina, o bɛ o faga ni kerɛkemu-
ru ye.
16 O bɛna o ta sinmindenw gbasi dugu ma ka o
ɗɔɗɔ o yerɛ ɗa na;
o bɛna o ta bonkɔnɔfenw bɛɛ cɛ,
ka jɛn ni o ta musow ye jagboya ra.
17 A flɛ, ne bɛna Mɛdikaw lasu o ra,
o siya min tɛ wari jate foyi ye,
o fana tɛ sanin fɛ.
18 O ta kalanw bɛna kanbelenw sɔgɔ ka o ben
dugu ma.
O tɛna hina hali denɗeninw na,
o tɛna denmisen si flɛ ka makari a ra.
19 O ra, Babilɔni min tun ye maraw bɛɛ ta dugu
cɛɗumanba ye,
min tun ye Babilɔnikaw ta nɔɔrɔ ni o ta
yerɛbonya sababu ye,
o dugu bɛna ke i ko Ala ka Sodɔmu ni Gomɔri
dugu minw halaki.
20 Mɔgɔ si tɛna sigi Babilɔni tuun;
a lakolon le bɛna to wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.
Hali kongoyaalabagaw tɛna o ta fanibonw lo yi,
sagagbenbagaw tɛna sigi yi ni o ta sagaw ye ka
nenekiri!
21 Kongofɛnw le bɛna la yi:
gbingbinw bɛna a bonw fa,
kɔnɔsogolonw bɛna a yɔrɔw ke o ta siyɔrɔw ye,
bakɔrɔninw bɛna to ka panpan yi.
22 Suruguw le bɛna to ka kasi o ta fagamabonbaw
kɔnɔ,
kongowuruw bɛna to ka kasi o ta masasɔɗumanw
kɔnɔ.
Babilɔni ta wagati le sera;
ɔɔ fana tɛna fara a ta teredaw to kan.

Ala bɛna Izirayelimɔgɔw ladon tuun

14 Sigiya t'a ra, Matigi Ala bɛna hina Yakuba
ta mɔgɔw ra, a bɛna Izirayelimɔgɔw ta tu-
un; a bɛna o sigi o yerɛ ta dugukolo kan. Lonanw
bɛna na fara o kan; olugu bɛna na sigi ni Yakuba
ta mɔgɔw ye.
2 Siya dɔw le bɛna Izirayelimɔgɔw ta ka na ni o
ye Izirayeli jamana ra. Izirayelimɔgɔw bɛna o
mɔgɔw ke o ta jɔncɛw ni o ta jɔnmusow ye
Izirayeli jamana ra, Matigi Ala ka jamana min di o
ma. Siya minw tun ka Izirayelimɔgɔw mina,
Izirayelimɔgɔw bɛna olugu fana mina; minw tun
ka o ta fanga sigi Izirayelimɔgɔw kan,
Izirayelimɔgɔw bɛna o ta fanga sigi olugu fana
kan.
Babilɔni masacɛ ta kiti
3 Ni Matigi Ala nana aw laganfiya tuma min na,
ka aw ta tɔɔrɔ ni aw ta sɛgɛ ban, ani jɔnyagbɛlen
min tun lara aw kan, ka o bɛɛ ban, 4 o tuma ra aw
bɛna Babilɔni masacɛ tɔgɔ don dɔnkiri ra, k'a fo
ko:
E, min tun bɛ mɔgɔw minako juguyara, ale ta ko
banna pewu!
A ta jagboyafanga sera a dan ma!
5 Matigi Ala ka mɔgɔjuguw ta bere kari;
a ka fangatigi farimanw ta masacɛbere kari.
6 Ale jusu gbannin le tun bɛ to ka jamana werɛw
ta mɔgɔw faga,
o fagari fana tun tɛ dabla;
a diminin le tun bɛ siya tɔw mara jagboya ra,
ka sɛgɛba la o kan, dan tɛ sɛgɛ min na.
7 Sisan kɔni, jamana bɛɛ bɛ ɗasuma ni laganfiya
ra;
o bɛ ɗagari fo ka kule ci!
8 Hali sipɛresisunw bɛɛ bɛ ninsɔndiya ele ta ben
kosɔn;
Liban sedirisunw ko:
«Kabini ele benna,
yiritigebaga si tɛ nana an kama tuun!»
9 Kaburu jukɔrɔyɔrɔ kɔrɔtɔninba bɛ a yerɛ laben-
na
ka i nato kunben;
o bɛ su tɔw lakunu ele kosɔn,
dunɗa kuntigiw bɛɛ suw;
o bɛ siyaw ta masaw bɛɛ lawurira ka bɔ o ta
sigiyɔrɔw ra ele kosɔn.
10 O bɛɛ bɛna kuma ta, k'a fo i ma ko:
«Ele fana kɛra barakantan ye i ko anw,
ele ni anw bɛɛ kɛra kelen ye!»
11 I ta yerɛbonya jigira kaburu kɔnɔ,
ani i ta gɔnifokanw bɛɛ;
kaburu tumuw le kɛra i ta lanan ye,
tumumisenw kɛra i ta birifani ye.
12 E, ele le bora san fɛ ka ben tan wa?
Ele sɔgɔmada lolo, dugugbɛda lolo,
ele benna fo dugu ma,
ele min tun bɛ se siya tɔw ra!
13 I tun b'a fora i yerɛ kɔnɔ ko:

«Ne bena yelen ka taga fo sankolo kono,
ne bena ne ta sigiyoro layelen ka se fo Ala ta
lolow kunna;

ne bena taga sigi fo alaw ta jamalajenkuru kunna,
fo sahiliyanfan kononoyoro ra †!

¹⁴ Ne bena yelen fo sankabaw kunna,
ne bena ke i ko Ala korotaninba yere!»

¹⁵ Nka o ka i firi kaburu dibi ra,
fo dingaba do jukoroyoro ra yi!

¹⁶ Ni mogow min ka i ye, o tigi b'a na lo i ra,
ka i fle kosebe, k'a fo ko:

«E, ce min tun be dugukolo yereyere, ale le ye nin
ye tan wa?

Ale le tun be jamanaw yuguyugu,

¹⁷ ka dununa ke i ko kongokolon,
k'a duguw cici;

a fana tun te a ta kasodenw labla ka ye fiyewu!»

¹⁸ Siya tow ta masacew bee,
o ka olugu bee kelen kelen la ni bonya ye o ta
kaburu kono.

¹⁹ Nka o ka ele firi kene ma, i ma kaburu soro.
I kera i ko den kogobari su, mogow be nigini min
na.

O ka i la kerekeden faganinw ce ra, minw fagara
ni kerekemuru ye.

Mogow be o suw dondon ka teme;
o be o suw firi faradinga kono.

²⁰ Ele tena la kaburu kono i ko masace tow,
sabu i ka i ta jamana cen,
ka i yere ta jamana mogow halaki.

Mogojuguw ta siya togo tena fo tuun fiyewu!

²¹ Aw ye o ta denw ta fagari ko laben,
o facew ta terenbariyaw koson,
janko olugu fana kana na wuri lon do ka dununa
mina, k'a ke o ta ye,
ka o ta duguw lo ka yoro bee fa.

²² «Ne bena wuri o kama; Fangatigi Ala ko ten.
Ne bena Babiloni togo ni a ta ko to bee latunu, o ta
denw ni o ta mamadenw bee; Matigi Ala ko ten.
²³ Ne bena o ta yoro ke juguninw dogoyoro le ye,
k'a yoro bee ke bogoye. Ne bena o flan ni flanan
ye ka o halaki; Fangatigi Ala ko ten.»

Asirikaw ta kiti

²⁴ Fangatigi Ala karira, ko:
«Sigiya t'a ra, ne ka min ganinya o le bena ke,
ne ka min latige, o bena dafa!

²⁵ Ne bena Asirikaw halaki ka bo ne ta jamana
kono;

ne bena o dondon ne ta kuruw kan.
Ne bena o ta doni ta ka bo ne ta mogow kunna,
ka o ta fanga yiri kari ka bo o kan na.»

²⁶ Matigi Ala ka min latige dununa bee lajennin
kama, o le ye nin ye;
a k'a boro korota siyaw bee kan ko a bena min ke
o ra, o le ye nin ye.

† Kanaanakaw tun b'a miiri ko o ta alaw tun be o ta
jagonyew ke kuru do le san fe, fo sahiliyanfan kofeyoro ra, ka
dununa ta kow latige.

²⁷ Fangatigi Ala ka nin ko latige ka ban;
jon le be se k'a bari?
A boro korotanin lo;
jon be se k'a lalo?

Filisikaw ta kiti

²⁸ Masace Ahazi sara san min na, nin kuma fora,
ko:

²⁹ Filisi jamana bee lajennin, aw kana jagari
ko aw bugobere karira de,
sabu sa ta lili to bena falen ka ke satutu le ye;
sa bena den min woro, o bena ke sajuguba ka-
mantigi do le ye!

³⁰ O tuma ra, desebagatow bee ra mogow desenin
bena domuni soro,
fagantanw bena hera ni laganfiya soro.
Nka ne bena aw Filisikaw ta liliw bee faga,
kongow sababu ra;
ni fen o fen ka to aw ko, ne bena o bee faga.

³¹ Dugu donda, ele ye mapumankokanw fo!
Dugu, ele ye kule!
Filisi jamana bee lajennin baraka ye ban,
sabu sisi finman do be wurira ka na ka bo
sahiliyanfan fe;
o mogow ta kerekejama ra, ce si te to ko.

³² An bena nin siya ta ciradenw jaabi ni mun ku-
ma le ye?

Ko Matigi Ala le ka Siyon dugu sigi,
ko a ta jamana panibagatow bena dogoyoro soro
yi.

Mohabukaw ta kiti

15 Kuma minw fora Mohabukaw ta ko ra:

Onhon, a halakira su kelen na!
Mohabukaw ta dugu min ye Ari ye, o ta banna!
Onhon, a halakira su kelen na!
Mohabukaw ta dugu min ye Kiri ye, o ta banna!
² Dibonkaw be tagara o ta alaw ta batosow kono,
o be tagara o ta sonnikoyoro ra, ka taga kasi.
Nebo ni Medeba le koson,
Mohabukaw be mapumankokanw fora.
O bee kun lira,
o bee bonbosiw lira.
³ O ka borofaniw don o yere ra ka sigi siradaw ra;
o bee be mapumankokanw le fora,
ka to ka naji bo
biribonw kunna, ani jamalajenyoro ra.
⁴ Hesibonkaw, ani Elalekaw be kule cira;
o ta mankan be sera fo Yahasi.
O koson Mohabukaw ta kerekecew be mankan
cira;
o ja tigeninba lo.

⁵ Ne jusu kasira Mohabu jamana koson;
o ta boribagaw borira ka taga fo Sowari,
ka taga fo Egilati Selisiya.
O be yelenna ka taga Luhiti dugu sira fe;
o tagato be kasira ka taga.
O tagato Horonayimu dugu sira fe,
cenri min sera o ma, o be o kule le cira.

6 Nimirimu ta jiw jara,
binw jara,
kongobinw halakira,
binkene ni flaburukene si te yi tuun.
7 O koson o ta borofen minw tora o boro,
o sera ka fen o fen mara,
o be o cera ka taga ni o ye solisunw ta ko ko fe.
8 Sabu mankan be wurira ka Mohabu jamana bee
lamini;
o ta mapumankokanw mankan sera fo Egilayimu,
o ta mapumankokanw mankan sera fo Beri
Elimu.
9 Dimon ko jiw bee kera jori ye,
nka ne bena ko were fara Dibonkaw ta kan tuun;
Mohabuka minw bosira, minw to tora o ta jamana
konon,
jara do bena ben olugu kan.

Mohabukaw desera

16 Aw ye sagajigi do bla ka bo Sela, ka taga o
di jamana kuntigi ma,
ka kongokolon cetige,
ka taga o ke bonya ye
Siyon dugu konon, Siyon kuru kan.

2 Mohabukamusow bena ke Arinon koji sen-
natigeyoro ra
i ko kononin minw gbenna ka bo o ta paga konon,
o be yaala o kun fe.

3 O b'a fo ko: «E, aw ye an ladi,
aw ye fen do latige an ta ko ra;
aw ye ke suma ye ka anw datugu teregan fe,
ka yoro ke i ko su dibi.

Aw ye an ta mogogbenninw dogo,
aw kana an ta mogoboribatow janfa!
4 Aw y'a to Mohabukaw ta mogogbenninw ye
taga sigi aw fe;
aw ye ke o dogoyoro ye,
ka o tanga cenrikebagaw ma.»

Sabu lon do mogojuguw bena ban,
cenri bena lalo,
cenrikebagaw bena tunu ka bo jamana konon.

5 O ko, masaya do bena wuri ka sabati a ta pu-
manya sababu ra;
kuntigi do bena sigi o masasiginan kan, ka ke
kankelentigi ye Dawuda ta so konon;
a bena kiti tige can kan,
ka terenninya sira ko lateliya.

6 An ka Mohabukaw ta yerebonya ko men,
o ta yerebonya dama temenin,
o ta yereyira ni o ta yerebonya,
o ta dabaya ni o ta wasoyakuma gbansanw.
7 O koson Mohabukaw be kasira Mohabu jamana
koson,
o bee le be kasira.

Aw ye mapumankokasi ke, ka aw jusu kasi
Kiri Hareseti ta rezenburuw koson.

8 Hesibon dugu ta forow jajara,
ani Sibima dugu ta rezensunw.
Siyaw ta kuntigiw k'a yiriborow † karikari.
A yiriborow tun woyora ka se fo Yazeri,

ka se fo kongokolon fan na;
a borow tun nugura ka janya ka se fo Kogoji
sanin ko fe.

9 O koson ne bena kasi, ka kasi ni Yazerikaw ye
Sibima dugu ta rezenforo koson.

E, Hesibonkaw! E, Elalekaw!
Ne bena naji bo, fo ka aw nigi,
sabu keremankan do ka aw ta simankan jagari
ni aw ta rezentige jagari mankanw ban.

10 Jagari ni ninsondiya banna yiriforow ce ra,
donkirilakanw te rezenforow konon tuun,
janagbeganw te yi tuun.

Mogog si te rezen forogira rezenforogidinga konon
tuun,
sabu ne ka jagarikanw bee ban.

11 O koson ne konon gbannin be nuna Mohabukaw
ta ko ra,
k'a ke i ko gonifokan;
ne jusukun tooro Kiri Haresi ta ko ra.

12 Mohabukaw be taga o yere sege o ta son-
nikeyoro ra;
o be taga o ta alaw daari o ta batoso konon, nka o
si te foyi ja.

13 Matigi Ala ka nin kuma le fo kabini wagatijan
Mohabukaw ta ko ra. 14 Ayiwa, sisan, Matigi Ala
b'a fo tuun ko: «Sani san saba ce, san saba
dafanin, Mohabu jamana ta dawula bena ben, ani
a ta jama camanba bee; mogog dama dama minw
bena to o ko, olugu tena ke foyi ye, o tena baraka
soro.»

Damasi dugu ta kiti

17 Kuma minw fora Damasi dugu ta ko ra:
«A fe, Damasi † tena ke dugu ye tuun;
a bena ke kabakuruton le ye.

2 Aroweri mara ta duguw bena ke yoro lakolon ye,
ka ke beganw ta toyoro ye;
beganw bena la yi, foyi tena o lasiran.

3 Dugu barakamanw bena ban Efirayimu mara
konon,

masaya bena ban Damasi mara ra.
Sirika to dama dama minw tora,
olugu bena laban i ko Izirayelimogow ta bonya
banna cogo min na.

Fangatigi Ala ko ten.»

Min bena ke Izirayelimogow to ra

4 «Ayiwa, o lon na koni, Yakuba ta mogow ta
bonya bena dogoya;

o bena fasa, ka turu bee ban o fari ra.

5 Izirayelimogow bena ke i ko simankanbaga be
siman loloninw mina ni a boro ye cogo min na k'a
kan;

o bena ke i ko mogow be siman benbennin minw
tomotomo Refayikaw ta kenegbe ra.

6 Izirayelimogow to minw bena to, olugu bena ke i
ko o ka oliviyesun min yuguyugu k'a denw burun;

† Yiriborow, o koro ye jamana mogow. †† Damasi tun ye
Siri jamana ta duguba ye (Ezayi 10.9)

o bena ke i ko yiriden to fla, walama to saba min be to fo sanfeyiriborow ra,
walama den to naani, walama to looru min be to yiriboro dencamantigi ra.
Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko ten.»

⁷ O lon na, adamadenw bena o ja munu o danbaga fan fe; o bena o ja lo Izirayeli ta Ala saninman na. ⁸ O tena o jasin sarakabonanw ma tuun, o yere boro tun ka minw lo; o tena o yere boro ta fenlalaninw fle tuun, jo musoman Asera ta berew, ani wusunan sarakabonanw.

⁹ O lon na, Izirayeli ta dugu barakamanw bena ke i ko dugu minw tun kera tomow ye yirituw ce ra, ani kuruw kan † folofolo, wagati min Izirayelimogow tun nana ben o yoro mogow kan ka o halaki. Ayiwa, Izirayeli duguw fana bena ke yoro lakolonw ye ten le.

¹⁰ Sabu aw jinana aw kisibaga Ala ko, aw ma aw hakiri to aw ta baraka soroyoro ra; o koson aw ka yiriforopumanw sene, ka rezen yiriboro turu ala werew ye.

¹¹ Aw ka o turu lon min na, o lon yere ra aw ka o wurito ye;
o sogomada yere fe, aw ka aw ta senefenw fyerento ye.

Nka siman tigeta tena ke foyi ye o lon na, banajugu ni dimi banbari koson.

Cenrikebagaw bena halaki

¹² E, jamaba do mankan!
O mankan be i ko kogojiw mankan.
Siyaw woyokan be bora,
i ko ji barakamanw woyokan.

¹³ Siyaw be woyokanw cira i ko jibaw woyokan;
nka Matigi Ala bena songo o ra, o be bori ka taga fo yorojan.

A bena o ce ka taga, i ko fono be bo kuruw ra ka binpaga ce ka taga cogo min na,
i ko sanfono be buguri wuri ka taga folonkonto ra cogo min na.

¹⁴ Wulada wagati belen ye balahu ye,
nka sani sogomada ye se, o bee be tunu.
Minw be benna an kan, olugu ta bena ke ten le;
minw be an borofenw minana, olugu ta bena ke ten.

Etiyopi jamana fagamaw ta kiti

18 E, bono bena nin jamana soro, kamanw mankan be bora jamana min na,
jamana min be Etiyopi jamana ta baw ko fe,
² jamana min be ciradenw ci jibaw kan,
ka o bla ka taga ji kan ni jirakurunw ye, jirakurun minw lalagara ni bin ye!

Aw ciraden telimanw, aw ye taga nin siya mogow fe,

siya min mogow ka jan, ani o fari be manamana,
siya min ye siranyafenba ye yorosurunmogow, ani yorojanmogow bee fe,
siya min ye siya barakaman ye, min sen be fen

† Yirituw ce ra, ani kuruw kan: Kitabu dow b'a fo ko: Hevikaw, ani Amarikaw ta duguw.

bee terege,
bajiw ka siya min ta jamana cetige.

³ Aw dunupamogow bee,
aw minw siginin be dugukolo kan,
ni tagamasiyen do nana korota kuruw kunna, aw ye o fle!

Ni buru nana fiye, aw y'a lamen!

⁴ Sabu Matigi Ala k'a fo ne ye ko:

«Ne bena to ne sigiyoro ra ka fleri ke;
ne be to yoro kelen na,
i ko fundenin min be bo tere bowagati ra,
i ko bugun min be gomiji jigi simankanwagati ta fundenin tuma ra.»

⁵ Sabu ni rezen fyerenna ka ban,
ni a fyerenw yelemana ka ke rezen motaw ye,
sani rezentigewagati ye se o be rezen yiriboromisew lese ni muru ye,
ka yiriboro janjanw tigetige ka bo yi.

⁶ O ko, a bee lajennin bena to yi,
ka ke kuruyoro ta sogodomukonow ta ye,
ka ke jamana kongosogow ta ye;
konow bena baro a ra fundeninwagati ra,
jamana kongosogow bee bena baro a ra nenewagati ra.

⁷ O wagati ra, o jamana mogow bena na ni bonyaw ye Fangatigi Ala fe; jamana do lo, min ta mogow ka jan, ani o fari be manamana; siya do lo, min ye siranyafenba ye yorosurunmogow, ani yorojanmogow bee fe, siya min ye siya barakaman ye, min sen be fen bee terege, bajiw ka siya min ta jamana cetige. O bena na ni o bonyafenw ye Siyon kuru kan, Fangatigi Ala togo be yoro min na.

Misirankaw ta kiti

19 Kuma minw fora Misiran jamana ta ko ra:
Matigi Ala yelenna sankaba teliman do kan,

a be nana Misiran.
Misirankaw ta jow be yereyerera a ja;
Misirankaw ja tigera.

² «Ne bena Misirankaw kononosu nogon kama:
balemaw bena nogon kere,
siginogonw bena nogon kere,
dugu do be dugu do kere,
mara do be mara do kere.

³ Misirankaw ta jagbeleya bee bena ban pewu;
ne bena o ta kolatigeninw cen.
O bena taga lagberi ke jotigiw le fe, ani subagaw,
ani minw be suw wele, ani lagberikebagaw.

⁴ Ne bena Misirankaw don matigice fariman dow boro;
masace hinabari do le bena a ta fanga sigi o kan.
Matigi Ala, Fangatigi Ala ko ten.»

⁵ Kogoji ta jiw bena ja,
ba ta ji bena ban fo ka ja.

⁶ Ba ta jiborow ta jiw bena tori,
Nili ba ta jisira ta jiw bena jigi fo ka ja;
binw, ani karaw bena jaja.

⁷ Bin o bin be bada ra, ani ba donyoro ra kogoji

ra,
 fɛn o fɛn bɛ sɛnɛ Nili bada ra, o bɛɛ bɛna jaja,
 fɔɔɔ b'a yɛrɛgɛ, k'a tunu pewu!
⁸ Jɛgeminabagaw bɛna to ka ŋuna;
 minw bɛɛ bɛ dulɛn bla Nili baji ra, olugu bɛɛ bɛ-
 na sukasi kɛ;
 minw bɛ jɔ firi ji ra, olugu bɛɛ jusu bɛna kasi.
⁹ Minw bɛ lenfani baara kɛ, olugu jigi bɛna tige;
 muso minw bɛ jɛsɛ woloma, ani cɛ minw b'a dan,
 olugu ta bɛna kɛ kɔnɔnɔfiri ye.
¹⁰ O ta jɛsɛdanbagaw jigi bɛna tige,
 minw bɛ baara kɛ sara ra, olugu bɛɛ jusu bɛna
 kasi.

¹¹ Sohan † dugu ŋamɔgɔw ye nalomanw le ye,
 Farawona ladibaga hakiritigiw ta ladiri ye hakir-
 intanyakuma le ye.

Mun na aw bɛ sɔn k'a fɔ Farawona ye ko:
 «Anw ye hakiritigidɛnw le ye, masacɛkɔrɔw ta
 denw?»

¹² Aw ta hakiritigiw bɛ min sa?
 Ayiwa, Fangatigi Ala ka min latige Misirankaw
 kama,

o ye o kow ŋalon ka o yira aw ra sa!
¹³ Sohan dugu ŋamɔgɔw kɛra fatɔw ye,
 Mɛnfisi †† dugu ŋamɔgɔw bɛ o yɛrɛ nɛgɛra;
 Misiran kuntigiw le bɛ Misirankaw lafirira.
¹⁴ Matigi Ala ka ŋanamini le bla o ra,
 k'a to o ye to ka talontalon o ta kokɛtaw bɛɛ ra,
 i n'a fɔ dɔrɔtɔ bɛ talontalon ka bɛn a yɛrɛ ta
 fɔɔɔ ra cogo min na.

¹⁵ Mɔgɔ si tɛna se ka foyi kɛ Misiran jamana ye
 tuun:
 ŋamɔgɔw tɛna se, kɔmɔgɔw tɛna se;
 mɔgɔba tɛna se, mɔgɔ gbansan tɛna se ‡.

Misirankaw bɛna Matigi Ala bato

¹⁶ O lon na, Misirankaw bɛna kɛ i ko musow; wa-
 gati min ni Fangatigi Ala nana a boro kɔrɔta o ka-
 ma, k'a boro fifa o kama, o bɛna siran fɔ ka
 yɛrɛyɛrɛ. ¹⁷ Zuda mara ta ko bɛna kɛ jatigekoba ye
 Misirankaw fɛ; ni a tɔgɔ fɔra mɔgɔ o mɔgɔ kɔrɔ,
 o tigi bɛ siran Fangatigi Ala ta kolatigeninw kɔsɔn,
 a ka ko min latige Misiran jamana kama.

¹⁸ O lon na, dugu looru bɛna sɔrɔ Misiran ja-
 mana ra, o dugumɔgɔw bɛna heburukan fɔ, o bɛna
 kari Fangatigi Ala tɔgɔ le ra. O duguw ra kelen bɛ-
 na wele ko Teredugu †.

¹⁹ O lon na, sarakabɔnan dɔ bɛna sɔrɔ Matigi Ala
 tɔgɔ ra Misiran jamana cɛmancɛ ra; o bɛna
 kabakuruɔn dɔ kɛ hakirijigifɛn ye, ka o bla ja-
 mana danyɔrɔ ra. ²⁰ O bɛna kɛ Fangatigi Ala ta
 tagamasiyɛn ni a ta seereya le ye Misiran jamana
 kɔnɔ; ni Misirankaw ka kule o tɔɔɔbagaw boro, ka
 Matigi Ala wele, Matigi Ala bɛna kisibaga di o ma,
 min bɛna o juguw kɛrɛ, ka o bɔsi. ²¹ Matigi Ala bɛ-
 na a yɛrɛ yira Misirankaw ra, Misirankaw fana bɛ-

† Sohan tun ye Misiran dugu dɔ ye, Nili ba tɛrɛbɔyanfan na.
 A tun bɛ wele fana ko Tanisi. †† Mɛnfisi tun ye Misiran dugu-
 ba dɔ ye; o dugu bɛ wele fana ko Nɔfu. ‡ Heburukan na
 ŋamɔgɔw ye kunkolo ye; kɔmɔgɔw ye kukala ye; mɔgɔbaw ye
 tamaro yiriborow ye; mɔgɔ gbansanw ye karaw ye. †† Kitabu
 dɔw ko Halakidugu.

na Matigi Ala lon o lon na. O bɛna a bato, ka bɛ-
 gan sarakaw* ni siman sarakaw* bɔ a ye; o bɛna
 dajuruw ta Matigi Ala fɛ, ka o dajuruw dafa.
²² Matigi Ala bɛna Misirankaw tɔɔrɔ; a bɛna o
 tɔɔrɔ, nka a bɛna o keneya. O yɛrɛ bɛna sɛkɔ ka na
 Matigi Ala fɛ; a bɛna sɔn o ta daariri ma ka o
 keneya.

²³ O lon na, sira dɔ bɛna bɔ Misiran, ka taga
 Asiri jamana ra; Asirikaw bɛna taga Misiran,
 Misirankaw fana bɛna taga Asiri. Misirankaw, ani
 Asirikaw bɛɛ bɛna jɛn ka Matigi Ala bato.

²⁴ O lon na, Izirayeli le bɛna kɛ jamana sabanan
 ye, ka fara Misiran jamana ni Asiri jamana kan, o
 jamana minw sababu ra Ala bɛna baraka don
 dunuɔa ra. ²⁵ Fangatigi Ala bɛna baraka don a ra,
 k'a fɔ ko: «Ne bɛ baraka don Misiran jamana ra,
 sabu ne ta mɔgɔw lo; ne bɛ baraka don Asiri ja-
 mana ra, sabu ne boro le ka o dan; ne bɛ baraka
 don Izirayeli jamana ra, sabu ne yɛrɛ ta jamana
 lo.»

Misirankaw ni Etiyopikaw ta sɛgɛ taga- masiyɛn

20 San min na Asiri masacɛ Sarigɔn tun k'a ta
 kɛrɛkɛjamaw kuntigiba ci ka na Azidodi
 dugu kɛrɛ k'a mina, ² o wagati le ra Matigi Ala tun
 kumana Amɔzi dɛncɛ Ezayi fɛ, k'a fɔ a ye ko:
 «Bɔrɔfani min bɛ i ra, taga o bɔ i yɛrɛ ra, ka i ta
 sanbara fana bɔ i sɛn na.» Ezayi k'a kɛ ten; a fari
 lakolon ni a sennakolon ka kɛ yaala ye.

³ Matigi Ala k'a fɔ o le ra, ko: «Ayiwa, ne ta jɔncɛ
 Ezayi fari lakolon ni a sennakolon tagamana fɔ
 san saba, ka o kɛ ko nataw tagamasiyɛn ye, ka
 Misirankaw, ani Etiyopikaw lasɔmi cogo min na,
⁴ Asiri masacɛ bɛna Misiran jamana ta kasodɛnw,
 ani Etiyopi jamana mɔgɔ minaninw kɛ o cogo le
 ra; o bɛna denmisenw, ani cɛkɔrɔbaw bɛɛ fari
 lakolon ni o sennakolon ni o julakolon mina ka
 taga ni o ye, ka o kɛ maroyakoba ye Misirankaw
 fɛ. ⁵ Ni o kɛra, minw tun bɛ o jigi lara Etiyopi ja-
 mana kan, ka o yɛrɛ bonya Misirankaw sababu ra,
 olugu ta bɛna kɛ jatige ni maroya ye.»

⁶ O lon na, kɔni, o kɔgɔjida ta yɔrɔ mɔgɔw bɛna a
 fɔ ko: «E, a flɛ, an tun ka an jigi la minw kan, ani
 an tun bɛ to ka bori ka taga minw fɛ ko o ye an
 demɛ, ka an bɔsi Asiri masacɛ boro, olugu laban
 kɛra nin le ye! E, anw bɛna bosi cogo di sisan sa?»

Babiloni ta fanga laban

21 Kuma minw fɔra kɔgɔjida kongokolon ta ko
 ra:

An juguw bɛ nana i ko sanfɔɔɔ min bɛ wuri ka
 woroduguyanfan kongokolon cɛtige;
 o bɛ nana ka bɔ kongokolon kɔnɔ,
 ka bɔ jamana dɔ ra, min tɔgɔ bɛ siranya bla
 mɔgɔw ra.

² Kɔgbɛlɛnba le yirara ne ra:
 Mɔgɔjanfabagaw bɛ janfa sirira,
 cɛnriɛbagaw bɛ cɛnri kɛra.
 Elamu kɛrɛkɛcɛw, aw ye taga!
 Mɛdi kɛrɛkɛcɛw, aw ye dugu lamini!
 Ne Ala bɛna ŋunakanw bɛɛ ban.

³ O koson ne soro be ne dimina,
konodimi ka ne mina i ko muso jigibagato;
jigitige koson ne toro te foyi mena tuun,
jatige koson ne ja te foyi yera tuun.

⁴ Ne hakiri pagamina,
ne ja tigera fo ne be yereyere.
Ne korotonin tun be to ka sufera min makono,
o kera siranyafen ye ne fe sisan.

⁵ O be domunikeyoro laben
ka tapiw lala,
ka domuni ke, ka min.
Nka o bena bara k'a men ko:
«Aw ye wuri, kerekuntigiw!
Aw ye turu mun aw ta negebennanw na!»

⁶ Sabu Matigi Ala k'a fo ne ye ko:
«Taga yorokorosibaga do sigi, ka yoro korosi;
ni a ka min ye, a ye o fo.

⁷ Ni a ka sowototo do ye so fla be min samana,
ka mogow dow ye falaw kan, ka dow ye jogomew
kan,

a ye korosiri ke ka ja,
a ye korosiri ke ka ja kosebe.»

⁸ Yorokorosibaga perenna, ko:
«Matigi, ne lonin be sankaso kunna,
lon o lon ne be yoro korosi.
Ne lonin be ne loyoro ra;
su o su ne be fleri ke.

⁹ A fle, ce do be nana sowototo do kono,
so fla be sowototo samana!
A ka kuma ta, k'a fo ko:
«A benna, Babiloni benna!
O ta alaw bee benbenna dugu ma, ka cici.»

¹⁰ E, ne ta mogow, o ka aw minw gbasi simang-
basikene ra, ka aw fiye i ko siman,
ne ka min men Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala fe,
ne ka o le fo aw ye.

Duma mara ta kiti

¹¹ Kuma minw fora Duma † mara ta ko ra:
Mogow do tora Seyiri ka peren ka ne wele, ko:
«Dugu korosibaga, sufera be cogo di?
Dugu korosibaga, sufera be cogo di?»

¹² Dugu korosibaga ko:
«Sogomada be sera, nka su fana be kora tuun.
Ni aw b'a fe ka pininkari ke, aw ye pininkari ke;
o ko, aw ye seko ka na tuun.»

Arabujamana ta kiti

¹³ Kuma minw fora Arabujamana ta ko ra:
«Aw bena si Arabujamana yirituw ra,
aw Dedanka jogometigi dugutagabagaw!

¹⁴ Aw ye taga minlogotow kunben ni ji ye,
aw minw siginin be Tema jamana ra,
aw ye taga boribagaw no fe ni domuni ye.

¹⁵ Sabu o be borira kerekemuru le ja,
kerekemuru min samana ka bo a forogo ra o ka-
ma,

† Duma be Arabujamana sahiliyanfan na, Babiloni ni Siri ja-
mana fla ce. Dow b'a miiri ko Duma ye Edomu mara le ye.

ani kalan min samana o kama;
o be borira kere baraka bonyakojugu le ja.»

¹⁶ Sabu Matigi k'a fo ne ye ko: «Sani san kelen
ce, san kelen dafanin, ne bena Kedari mara † ta
dawula bee ban. ¹⁷ Kedari ta kalanbonbaga cefari
to minw bena to, olugu bena ke ce dama dama
doron. Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le kumana.»

Zeruzalemu ta kiti

22 Kuma minw fora kurufurance ta ko ra, Ala
ka kurufurance min yira cira ra:

O tuma mun le ka aw soro,
fo aw bee yelenna aw ta biribonw san fe,
² ele dugu mankanbatigi,
dugu min fara woyokanw ni panagbekanw na?
Aw ta mogow faganinw ma faga ni kerekemuru ye,
o ma sa kerekoyoro ra.

³ Aw ta kerekuntigiw bee borira jogon fe;
kalantigiw ka o mina ka o ke kasodenw ye.
O ka aw ta mogow min o min soro, o ka o bee mina,
hali minw tun borira ka se fo yorojan.

⁴ O koson ne b'a fo ko: «Aw ye aw ja bo ne ra,
aw y'a to ne ye kasi kosebe.

Aw kana aw yere sege ko aw be ne jusu saarora
ne ta dugumogow ta cenri koson.»

⁵ Sabu nin lon ye pagban lon le ye,
ani halakiri lon, ani kononofiri lon,
Matigi, Fangatigi Ala ka min ben an kan kurufu-
rance yoro ra,
a ka kurufurance min yira cira ra.

Dugu laminikogow bena benben o lon na,
kulekanw bena bo ka taga kuruyorow fan na.

⁶ Elamukaw ta kerekacew ka o ta bijneforogow ta;
o ta sowotorotigiw, ani o ta sotigiw fana wurira.
Kiri ta kerekacew ka o ta negebennanw labo.

⁷ E, Zeruzalemukaw, aw ta dingakonoyorow bee
ra cepumanw fara sowotorow ra!

Kerekace sotigiw nana lo aw ta dugu donda ra de!
⁸ Fen min tun be Zuda mara tanga, o bee tara ka
bo o koro.

O lon na, aw jigi tun be Yiritu ta bon † ta
kerekeminanw le kan.

⁹ Wo caman minw tun bora Dawuda ta masabon-
ba kogow ra, aw ka o ye.
Aw tun ka ji mara aw yere ye dugumayanfan ta ji-
marayoro ra.

¹⁰ Aw tun ka Zeruzalemu bonw jate
ka bon dow cici janko ka do fara dugu kogo bara-
ka kan.

¹¹ Aw tun ka jimarayoro do laben kogo fla ce ma,
ka jidinga koro ta jiw ke o kono.

Nka min ye nin kow kebaga ye, aw ma o tigi fle;
min ka nin kow laben kabini wagatijan, aw ma o
tigi jate.

¹² O lon na, Matigi, Fangatigi Ala tun k'a fo aw ye
ko aw ye kasi, ka mapumankokasi ke,
ka aw kun li, ka borofaniw don aw yere ra.

¹³ Nka jusudiyakow, ani ninsondiyakow, aw ka o

† Kedari mara tun be Arabujamana ta kongokolon
sahiliyanfan na. ‡ O bon tun ye masaso ta bon do togo le ye.

le ke!

Aw ka misiw faga, ka sagaw kannatige,
ka o sogo domu, ka duven min,
k'a fo ko: «An ye domuni ke, ka min, sabu sini an
bena sa †!»

¹⁴ Fangatigi Ala ka nin kuma fo k'a don ne toro
ra;

a ko: «Fo ka taga se aw ta saya ma
nin terenbariyakow tena yafa aw ma fiyewu!»
Matigi, Fangatigi Ala ko ten.

Masaso kunnasigibaga ta kiti

¹⁵ Matigi, Fangatigi Ala ko: «Wuri ka taga nin
fagamace fe, min ye Sebina ye, masaso kunnasi-
gibaga, i y'a fo a ye ko:

¹⁶ «Ele ta mun le be yan, walama i ta mogo juman
le be yan,
fo ka na ke kaburu soki ye k'a bla i yere togo ra
yan?

I be kaburu sogira i yere togo ra kuruw san fe,
i be i su layoro lesera faraw ra k'a bla!

¹⁷ A fe, ele ce barakaman, Matigi Ala bena ele
mina ka i siri kolikoli,

ka i firi ni baraka ye fo yorojan,

¹⁸ k'a to i ye kolonkolon, ka kolonkolon i ko
kabakuru,

ka taga fo jamana do ra, jamana min kono ka
bon.

I bena taga sa o yoro le ra, i ta sowotoro dawula-
manw bena to yi,

ele min ka maroya ben i matigice ta masaso kan!

¹⁹ Ne bena i gben ka bo i ta baara ra,
ka i sama ka bo i layoro ra.

²⁰ O lon na, ne bena ne ta baarden wele,
min ye Hilikiya dence Eliyakimu ye.

²¹ Ne bena i ta fagamaderege don ale le ra,
k'a cesiri ni i ta cesirijara ye,
ka i ta fanga di a ma.

A bena ke Zeruzalemukaw fa ye,
ani Zuda mara mogo fa.

²² Ne bena Dawuda ta masaya fanga lakile di a
ma.

Ni a ka bon min dayele, mogo te se ka o datugu;
ni a ka min datugu, mogo te se ka o dayele.

²³ Ne bena a turu dugu ma i ko negebere, yoro
barakaman do ra;

a ta masasiganan bena togoba soro ka bonya la a
ta somogow kan.»

²⁴ A ta somogow ta doni bee bena dulon ale le ra,
o ta durujaw, ani o komogow bee, i ko o be minanw
dulon negebere ra cogo min na, jifiyew, ani dagaw.

²⁵ Nka Fangatigi Ala ko: «Lon do, o negebere min
tun turura yoro barakaman na, o negebere bena
yogoyogo, ka kari ka ben; doni minw tun dulonnin
b'a ra, o bee bena ben ka cici. Matigi Ala ko ten.»

Tiri ni Sidon ta kiti

23 Kuma min fora Tiri dugu ta ko ra ††:

† Poli ka nin kumaw fo Korentikaw folo 15.32 †† Tiri ni
Sidon tun ye Fenisi jamana ta duguba fla ye, kogojida ra. Ja-
mana caman ta jirakurunbaw tun be na ni fen caman ye o
duguw kurunloyoro ra.

Tarisisi ta jirakurunbaw, aw ye mapumankokasi
ke!

Sabu Tiri dugu halakira,
bon te yi tuun, kurunloyoro te yi tuun!
O kuma fora o ye, o nanin ko ka bo Sipere ja-
mana ra.

² Aw kogojidaramogow, aw ye je,
aw Sidon jagokebagaw, aw ye je,
aw minw ta ciradenw be kogoji yaala ka taga fo
yorojan.

³ Siman minw tun be sene Nili bada ra,
o tun be o siman minw kan bada ra,
o tun ye Sidonkaw ta naforosoro sababu ye;
o ta dugu le tun kera siya tow ta jagokeyoro ye.

⁴ Ele Sidon, kogojida dugu barakaman,
ele ta le ye maroya ye;
sabu kogoji kumana, a ko:
«Ne tena konodimi sonmina tuun,
walama ka den woro;
ne tena dence lamu tuun,
walama denmuso.» †

⁵ Ni o kibaroya nana se Misiran,
ni olugu ka Tiri ta ko kibaroya men,
o kono bena gban.

⁶ Aw ye kogoji cetige ka taga Tarisisi,
aw ye mapumankokasi ke, aw kogojidaramogow!

⁷ Nanagbe caman tun be dugu min kono, o dugu
le kera tan wa?

Dugu min ju sigira kabini folofolo,
dugu min mogow senw tun be o ta ka taga fo
yorojan,

ka taga jamana werew mara jagboya ra!

⁸ Jontigi le ka nin ko latige Tiri dugu kama sa,
dugu min tun be masacew sigi masaya ra,
dugu min ta fiyeerekebagaw tun be i ko faga-
madenw,

min ta jagokebagaw tun ye dunupa togobatigiw
le ye?

⁹ Fangatigi Ala le ka nin ko latige,
janko ka mogo dawulamanw bee ta yerebonya
cen,
ka dunupa togobatigiw bee dogoya.

¹⁰ Tarisisi dugumogow, aw ye aw ta dugukolo
sene

i ko Misirankaw be Nili bada yoro sene cogo min
na;

sabu kurunloyoro te aw fe tuun.

¹¹ Ala k'a boro lawuri kogoji kama,
a be maraw yuguyugu;

Matigi Ala ka mogo dow ci
ko o ye Kanaanakaw † ta bon barakamanw cici.

¹² A ko: «Aw tena janagbe ke tuun;
aw Sidon dugumogow kera i ko ce benna sunguru
min kan.

Aw ye wuri ka kogoji cetige ka taga fo Sipere;

† Nin kumaw koro ye ko Fenisikaw tena naforo soro kogoji
ta baara sababu ra tuun. Fenisikaw tun b'a miiri ko kogoji ye
olugu ta siya ta muso le ye. †† Fenisikaw tun ye Kanaanaka
dow le ye (Damina 10.15)

nka hali ni aw be o yoro ra, aw tena laganfiya soro.

¹³ Aw ye Babilonikaw ta jamana fle; olugu ta siya tununa. Asirikaw ka o ta yoro ke kongobeganw ta siyoro le ye.

O ka yelenyoro lo ka Babiloni dugu kogo lamini, ka o ta bon barakamanw cici, ka o ke tomow ye.

¹⁴ Jirakurunbaw, aw ye mapumankokasi ke, sabu aw ta masabonbaw benbenna.»

¹⁵ O wagati ra, mogow bena jina Tiri dugu ko, fo san biwolonfla; o ye masace kelen si sandaw ye. Ni o san biwolonfla dafara, Tiri dugu ta ko bena ke i ko jatumusoto min ta ko fora donkiri ra, ko:

¹⁶ «Goni ta ka dugu lamini, cew pinana ele jatumusoto min ko! Goni fo kosebe, ka donkiri caman la, janko cew ye o hakiri to i ra tuun.»

¹⁷ Ni san biwolonfla dafara, Matigi Ala bena a hakiri to Tiri dugu ra tuun. A bena a ta warisoro damina tuun, ka to ka jatoya ke ni dunupa siyaw bee ye. ¹⁸ Nka a ta sara ni a ta sorota bee bena bla danna Matigi Ala ye; a tena lajen, a tena mara tuun. Minw be Matigi Ala na koro, ka baara ke a ye, o ta sorota bena ke olugu le ta ye, janko o ye domuni soro ka wasa, ani fanipumanw.

Wagati nataw ta ko

(24-27)

Matigi Ala bena dunupa halaki

24 A fle, Matigi Ala bena dugukolo halaki, k'a ke yoro lakolon ye;

a bena a dabiri, k'a sigibagaw bee janjan.

² Min bena ke mogow gbansanw na, o le be ke sarakalasebaga ra;

min bena ke jonce ra, o le be ke a matigice ra;

min bena ke jonmusoto ra, o le be ke a matigimusoto ra;

min bena ke fiyeerekebaga ra, o le be ke san-nikebaga ra;

min bena ke fensingabaga ra, o le be ke a dibaga ra;

min bena ke jurudonbaga ra, o le be ke jurunantigi ra.

³ Dugukolo bena halaki pewu, k'a lakolon to; sabu Matigi Ala le ka nin kumaw fo.

⁴ Dugukolo be sukasi kera, a baraka banna, dunupamogow baraka banna, o fasara, dunupa mogobaw fasara.

⁵ Dugukolo lanogora a sigibagaw sababu ra; sabu o banna Ala ta sariyaw ra, k'a ta cifoninw yelema, k'a ta jenogonya* wuribari cen.

⁶ O le koson, danga be dugukolo halaki; o hake be ben a mogow kan.

O le koson, dugukolo mogow be banna; mogow dama dama doron le tora.

⁷ Duvenkura banna pewu,

rezensunw jajara;

minw jusu tun diyara, olugu bee be nunana.

⁸ Longanfokanw ta ninsondiya banna, nanagbekanw mankan lalora, korafokanw ta ninsondiya banna.

⁹ Mogow si te donkiri la ka duven min tuun; minnifen farimanw kunayara a minbagaw da ra.

¹⁰ Dugu cira, k'a ke yoro lakolon ye;

bonw bee datugura,

mogow si te don o konoto tuun.

¹¹ Mogow be kule dugu siradaw ra, ko duven desera;

ninsondiya te yi tuun,

jusudiya bora jamana konoto.

¹² Dugu bee kera yoro lakolon ye;

dugu donda konw karira ka ben, ka cen.

¹³ Min bena ke dugukolo kan, ani siyaw ce ra, o bena ke i ko wagati min o be oliviyesun yuguyugu k'a denw burun, walama rezen tigenin ko, o be rezenden to dama dama minw tomotomo.

Ala ta mogow ta ninsondiya wagati ma se

¹⁴ Minw bosira, olugu be o kan korotara ka nagarikanbaw bo;

o be to terebenyanfan na ka peren ka Matigi Ala togo bonya.

¹⁵ O koson aw ye Matigi Ala bonya tereboyanfan jamanaw ra;

aw ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala togo bonya kogoji kofejamanaw ra.

¹⁶ An be donkirilakan menna ka bo fo dunupa dan na ko:

«Ala terennin ta le ye bonya ye!»

Nka ne ko: «E, ne jigi tigera;

ne jigi tigera, bono ka ne soro!»

Janfabagaw be janfa sirira! Janfa!

Janfabagaw be janfa sirira!

¹⁷ Jatige, ani dingaba, ani jo,

o le be aw na, aw dunupamogow.

¹⁸ Ni min ka bori jatige mankan na,

o be ben dingaba konoto;

ni min ka bo dingaba konoto,

o be mina jo ra.

Sabu sankolo wow dayelera,

dugukolo jusiginanw be yereyerera.

¹⁹ Dugukolo cira fo ka yerege,

dugukolo perenna fo ka karikari,

dugukolo yuguyugura ni baraka ye.

²⁰ Dugukolo be tingitanga i ko doroto;

a be fifara i ko gbatakolon.

A ta hakekow baraka bonyara a ma;

a bena ben, a tena se ka wuri tuun.

Matigi Ala le bena ke masace ye Zeruzalemu

²¹ O lon na, Matigi Ala bena sankolokonofenw ta hakew sara bo o ra san fe, ka dugukolo masacew ta hakew sara bo o ra dugukolo kan yan. ²² O bena lajen jagon kan i ko o be kasodenw lajen dinga konɔ cogo min na. O bena o datugu kasobon konɔ; ni wagatijan temena, o bena o ta kiti tige.

²³ Karo kun bena suuru,
tere bena maroya;
sabu Fangatigi Ala bena sigi masaya ra Siyon kuru kan, ani Zeruzalemu;
a nooro bena manamana a ta jamana namogow na koro.

Ala le ye a pasiranbagaw jigi ye

25 E, Matigi Ala, ele le ye ne ta Ala ye;
ne be i bonya ka i togo tando,
sabu i ka kobaw ke;
i ka min latige kabini wagatijan, o be to a no ra, a te yelema.

² I ka dugu barakaman ke tomo ye,
k'a halaki k'a ke kabakuruton ye.
Siyaw ta fagamaduguba te dugu ye tuun,
a tena lo ka ye tuun fiyewu.

³ O koson siya barakamanw be i bonya,
siya farimanw ta duguw be siran i ja.

⁴ Ele le ye desebagatow dogoyoro ye,
ele le ye fagantanw dogoyoro ye o degu wagati ra,

ele le ye o dogoyoro ye sanjiba wagati ra,
ele le ye o ta suma ye, fundeninwagati ra.
Sabu mogo farimanw ta jusugban be i ko sanjiba min be kogo gbasi,

⁵ walama i ko tere fundenin be dugukolojalan jeni cogo min na.

Ele le be siyaw ta woyokanw mala;
sankaba be tere datugu k'a fundenin lalo cogo min na,
i be mogo farimanw ta donkirilakanw fana ban ten.

Matigi Ala ta panagbeba

⁶ Fangatigi Ala bena panagbeba do laben siyaw be ye nin kuru † kan:

sogo turuman ta panagbe,
duvendiman ta panagbe,
ani sogo tobikonuman ni a turu,
ani duvendiman sensenkonuman!

⁷ O kuru kelen kan, fani min tun ka jamana mogow be na datugu, a bena o faran;
birifani min tun ka siyaw be na datugu, a bena o faran.

⁸ A bena saya ban pewu!

Dunupatigi Ala bena be naaji ce.
Mafiyenyari min tun be a ta mogow kan, a bena o ban jamana yoro be ra;

† Nin kuru: o koro ye Siyon kuru, min ye Zeruzalemu ye.

sabu Matigi Ala kumana.

Izirayeli ta hera ani Mohabu ta bono

⁹ O lon na, o bena a fo ko:

«An ta Ala fle nin ye;
an ka an jigi la ale le kan, a ka an kisi.

An jigi be Matigi Ala le kan;

an ye ninsondiya ka pagari, sabu a ka an kisi.

¹⁰ Matigi Ala b'a boro la nin kuru kan k'a tanga.»

Nka o bena Mohabukaw terege yoronin kelen na,
i ko o be binjalan karikari k'a digi namapamadinga konɔ cogo min na.

¹¹ Ka o to o dingakolon konɔ, o bena a boro yangan
i ko jinomubaga b'a boro yangan ka ji nomu cogo min na;

nka Ala bena o ta yerebonya bo o ra,
o ni o ta setigiya be.

¹² Mohabukaw, aw ta kogo jamijan barakamanw koni,

Matigi Ala bena o cici, ka o lala;
a bena o benben dugu ma, bogo ra.

Matigi Ala ta dugu barakaman

26 O lon na, mogow bena nin donkiri la Zuda mara ra, k'a fo ko:

«Dugu barakaman be an fe;

Matigi Ala ka laminikogow ni kogo barakamanw lo k'a lamini, janko ka an kisi.

² Aw ye dugu dondaw ye,
k'a to siya terennin ta mogow ye don,
siya kankelentigi.

³ Ni mogo min kera jusukelentigi ye, i be hera ke o tigi ye;

i be hera ke a ye, sabu a b'a jigi la i kan.

⁴ Aw ye aw jigi la Matigi Ala kan wagati be, ani tuma be,

sabu Matigi Ala, Matigi Ala le ye an dogoyoro barakaman ye wagati be.

⁵ A ka sanfesigibagaw lajigi;

a ka dugu barakaman laben,

k'a ben fo dugu ma,

k'a ben k'a la fo buguri ra.

⁶ Mogow b'a dondon ni o sen ye:

panibatow b'a dondon ni o senw ye,
desebagatow be tagama a kan.»

Alapinibagaw ta Aladaari

⁷ Mogo terennin ta sira ye sira terennin le ye.

Ala, ele min ye cantigi ye, ele le be mogo terennin temesira dakaja.

⁸ Can lo, Matigi Ala, an be to i ta kolatigeninw sira le kan;

an be ele le makonona.

I togo ni i ta bonya,

o le ye an jusukun diyanyako ye.

⁹ Su fe i ta ko miiriya be ke ne jusukun na;

ne be i ta jenjogonya jini ni ne ta miiriya be ye.

Ni i ta kiti be ben dunupamogow kan,

o le b'a to adamadenw be terenninya sira yoroni-

ni.

¹⁰ Nka ni i ka makari mɔgɔjugu ra,
a tɛ terenninya sira yɔrɔɓini.
A bɛ to ka kojugu kɛ, hali mɔgɔ terenninw ta ja-
mana ra;
a tɛ Matigi Ala ta bonya jate.

¹¹ E, Matigi Ala,
i boro kɔrɔtanin lo mɔgɔjuguw kama, nka o tɛ a
yera.

I bɛna min kɛ i ta mɔgɔw ye i ta kanuyaba kosɔn,
o bɛna o ye, fɔ ka maroya.
Tasuma min labenna i juguw kama, o le bɛna
mɔgɔjuguw domu.

¹² E, Matigi Ala,
i bɛ hera kɛ anw ye;
sabu an bɛ fɛn o fɛn dabɔ, ele le bɛ o bɛɛ dafa an
ye.

¹³ E, Matigi Ala, an ta Ala,
matigice wɛrɛw tun sigira an kunna, minw tɛ ele
ye,

nka an bɛ ele kelenpe tɔgɔ le bato.
¹⁴ Olugu sara ka ban, o tɛna janamanya tuun;
o tagara ka ban, o tɛna wuri ka lo tuun;
sabu i wurira o kama ka o halaki,
ka o tɔgɔ tunu ka bɔ mɔgɔw hakiri ra.

¹⁵ E, Matigi Ala, i ka an ta siya caya,
i ka an ta siya caya, ka i ta nɔɔɔ yira;
i ka jamana danw bɛɛ yelema ka dɔ fara a bonya
kan.

¹⁶ E, Matigi Ala, wagati min an tun degura, an ka
i yɔrɔɓini;
wagati min i ka an ta kojugu hake bɔ an na, an ka
i daari kosebɛ.

¹⁷ E, Matigi Ala,
an tun bɛ i ja kɔrɔ i ko muso lasiritɔ,
min jigiwagati surunyara,
min b'a yɛrɛ tɔnɔmi ka kule kɔnɔdimi boro.

¹⁸ An ka kɔnɔ ta, ka kɔnɔdimi sɔnmina,
nka an ka fɔɓɔ le woro.
An ma se ka jamanadenw bɔsi,
an ma den woro ka o fara dunɔnamɔgɔw kan.

Ala ka layiri min ta a ta mɔgɔw ye

¹⁹ Aw ta mɔgɔ saninw bɛna janamanya tuun;
ne ta mɔgɔw suw bɛna kunu.
Aw ye kunu ka ninsɔndiya ka kule ci,
aw minw lanin bɛ dugukolo buguri ra;
sabu Ala bɛna sogomada gomiji le lajigi aw ta
dugukolo kan,
dugukolo bɛna mɔgɔ saninw janaman labɔ.

²⁰ Ne ta mɔgɔw, aw ye taga don aw ta bonw kɔnɔ
ka da datugu aw yɛrɛ da ra,
ka dogo ka wagati dɔɔnin kɛ
sani k'a to ne ta jusufariya ye ban.

²¹ Sabu, a flɛ, Matigi Ala bɛ bɔra a sigiyɔrɔ ra;
a bɛna dugukolo mɔgɔw ta kojuguw hake bɔ o ra.
Dugukolo bɛna mɔgɔ faganinw jori labɔ kɛnɛ kan;
a tɛna mɔgɔ faganinw dogo tuun.

Jirasa belebele halakira

27 O lon na, Matigi Ala bɛna a ta kerekemuru
fariman, a ta kerekemuru belebele, a ta
kerekemuru barakaman ta jirasa † belebele kama,
min ye sa boribaga ye, jirasa belebele, sa
tɔnɔminin! A bɛna o kɔgɔji danfen barakaman fa-
ga.

Matigi Ala ta rɛzɛnforo ta ko

² «O lon na, aw bɛna rɛzɛnforo diman ta ko
dɔnkiri la!

³ Ne Matigi Ala, ne yɛrɛ le bɛna ne janto a ra;
ne bɛna a sɔn ji ra wagati bɛɛ.
Ne bɛna a kɔrɔsi su ni tere,
janko foyi kana na a cɛn.

⁴ Dimi foyi tɛ ne jusukun na tuun;
nka ni ne ka nɔnfɔnyiriw, ani ŋaniyiri dɔw le soro
a ra,

o tuma ne bɛna wuri olugu kama ka o kɛrɛ,
ka o bɛɛ jeni tasuma ra;

⁵ fɔ ni o ka ne kɛ o dogoyɔrɔ ye,
ka hera pini ne fɛ,
ka hera kɛ ni ne ye.»

Izirayelimɔgɔw ta jurumunw bɛna yafa

⁶ Wagati nataw ra, Yakuba ta mɔgɔw bɛna lilinw
don;

Izirayelimɔgɔw bɛna nugu, ka fiyeren,
fɔ ka dunɔna bɛɛ fa o denw na.

⁷ Yala Matigi Ala ka o bugɔ i n'a fɔ a tun ka o
bugɔbagaw bugɔ cogo min na wa?

Yala a ka o faga i ko a tun ka o fagabagaw faga
cogo min na wa?

⁸ Ɔn-ɔn, a ka o ta kiti tige k'a dama kaja;
a ka o gbɛn ka taga jamana wɛrɛ ra,
ka o fiyɛ n'a dafɔɓɔ fariman ye,
i ko terebɔyanfan ta fɔɓɔ gbanninman wurilon
na.

⁹ Yakuba ta mɔgɔw ta terenbariyaw bɛna kafari
nin cogo le ra;

o ta jurumunw yafari ko bɛna kɛ nin le ye:

O bɛna o ta sɔnnikeyɔrɔw ta kabakuruw bɛɛ cici
ka o mugumugu i ko faragbɛ;
jo musoman Asera ta sɔnnikɛberew, ani wusunan
saraka* bɔyɔrɔw si tɛna ye tuun.

¹⁰ E, dugu barakaman kɛra yɔrɔ lakolon ye;
mɔgɔw bɛɛ tagara k'a lakolon to, k'a kɛ i ko kon-
gokolon.

Misidenw le bɛ bin pimi yi, ka la yi,
ka yiri misɛnw flaburuw pimi.

¹¹ Ni a yiriborow jajara, o bɛ o karikari,
musow b'a kɛ ka tasuma mana.

Mɔgɔ hakirintanw tun lo,

o koson o danbaga ma hina o ra;

min ka o kɛ mɔgɔ ye, ale ma makari o ra.

† O jirasa ko tun fɔra (Ayuba 7.12; Zaburu 74.13-14;
104.26)

Mogō minaninw bēe bēna labla

¹² O lon na, Matigi Ala bēna a ta siman gbasi, k'a fiye,
k'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fō Misiran kōba ra;
a bēna aw bēe tōmōtōmō kelen kelen, aw Izirayelimogōw.

¹³ O lon na, buru belebele bēna fiye;
ni o kera, minw tun tununa Asiri jamana ra,
minw tun gbēna ka taga fō Misiran jamana ra,
olugu bēe bēna seko ka na.
O bēna na o kinbiri gban Matigi Ala ja kōrō, k'a bato
a ta kuru saninman kan, Zeruzalemu.

Ala bēna kiti tigē k'a ta mogōw kisi

(28-35)

Samari mara bēna halaki

28 Efirayimu dōrōtōw bē o yere bonya
masafugula min kosōn, bōnō bēna o sōrō †.
O ka o yirifiyeren faganin le kē o ta masiri ye,
o min bē o ta dugukolojuman sanfeyōrō ra;
dōrō ka o mogō minw halaki, bōnō bēna olugu ta
dugu sōrō!
² A flē, cē dō bē Matigi fē, cē barakaman fangatigi
lo.

A natō bē i ko sanberē jigito, i ko sanfōjō min bē
cēnri kē,
i ko sanjiba min bē jibaw lana;
a boro baraka bēna fēn bēe yelema dugu ma.

³ Efirayimu dōrōtōw bē o yere bonya masafugula
min kosōn,
mogōw bēna o dōndōn ni o sen ye.

⁴ O ka o yirifiyeren faganin min kē o ta masiri ye,
min bē o ta dugukolojuman sanfeyōrō ra,
o bēna kē i ko toromō min mōna toro mōwagati
ja;

ni mogō min k'a ye, k'a sōrō k'a mina a boro
dōrōn,
o tigi b'a domu o yōrōnin kelen bēe ra.

⁵ O lon na, Fangatigi Ala yere bēna kē a ta mogō
tōw ta masafugula nōrōman ye,
ka kē o ta masirifēn dawulaman ye.

⁶ Minw bē sigi ka kiti tigē, a bēna can hakiri di
olugu ma;
minw bē taga o juguw kere dugu donda ra, a bē-
na cēfariya don olugu ra.

Ala ta cira logōbōbagaw

⁷ Ayiwa, nin mogōw fana bē talontalon duven
kosōn;
minnifen farimanw ka o lafiri.
Sarakalasebagaw, ani ciraw bē talontalon min-

† Nin kumaw fōra k'a jasin Samari mara le ma.

nifen farimanw kosōn;
duven ka o hakiri pagami,
minnifen farimanw ka o lafiri,
ni o bē cirayakumaw fō, o bē to ka talontalon,
o fifa fifato le bē kiti tigē.
⁸ O ta tabaliw bēe fara fōnō ni mogō ra,
yōrō si saninyanin tē.

⁹ O ko: «Ale b'a fē ka jōntigi le karan dē?
A b'a fē ka kuma nafō jōntigi le ye?
A b'a miiri ko anw ye den dabōninkuraw le ye sin
na wa,
den minw bē sinmin dablara kura ye?
¹⁰ «Aw y'a don tan, aw y'a bō tan,
aw y'a kē tan, aw y'a kē tan,
aw ye dōnin kē yan, ka dōnin fana kē yan †!» »

¹¹ Ayiwa, o tē jamana min mogōw ta kuma faamu,
siya wērē mogōw ta kanw,
Matigi Ala bēna o mogōw le ta ka kuma nin
mogōw fē.

¹² A tun k'a fō o ye ko: «Laganfiya ye nin ye!
Minw sēgera, olugu ye laganfiya!
Nasuma ye nin ye!»

Nka o ma sōn k'a lamēn ‡.
¹³ O kosōn olugu kōni fē, Matigi Ala ta kuma bēna
kē o le ye, ko:

«Aw y'a don tan, aw y'a bō tan,
aw y'a kē tan, aw y'a kē tan,
aw ye dōnin kē yan, ka dōnin fana kē yan!»
O ra, o tagamatō bēna bēn ka o kō kari,
o bēna don jō ra, jō bē o mina.

Kabakuru nafaman

¹⁴ O kosōn aw ye Matigi Ala ta kuma lamēn, aw
mogōlogōbōbagaw,
aw minw ka aw ta fanga sigi Zeruzalemu
dugumogōw konna.

¹⁵ Aw ko: «An ka jēnōgōnya don ni saya ye,
anw ni lahara ka layiri ta jōgōn ye.
O ra, hali ni kojuguba dō ka na, a tēna se an ma;
sabu an ka janfa kē an dogoyōrō ye,
ka faninya kē ka an yere sutara.»

¹⁶ O kosōn Dunūpatigi Ala ko:
«A flē, ne bēna kabakuru dō sigi ka o kē Siyōn
dugu jusiginan ye;
kabakuru barakaman lo,
kabakuru fōlō lo, kabakuru sōngōgbēlen lo, bon
jusiginan barakaman lo.
Ni mogō o mogō k'a jigi la a kan, o tigi tena siran,
ka bori †.»

¹⁷ Ne bēna can le kē sumanikejuru ye,
ka terenninya kē kogo laterenjuru ye.
Aw dogoyōrō min ye janfa ye, sanberē bēna o flan
ka bō yi;
jiba dō bēna aw sutarayōrō ta ka taga ni a ye.»

¹⁸ O ra, aw tun ka jēnōgōnya min don ni saya ye,
o bēna cēn,

† Minw bē kokolonw kē, olugu le bē nin kumaw fōra Ala ta
cira ma, janko k'a jaraki, ani k'a ta karan logōbō. ‡ Nin ku-
maw bē sōrō Korēntikaw fōlō 14.21 †† Nin kumaw bē sōrō
Zaburu 118.22-23; Romukaw 9.33; 10.11; Piyeri fōlō 2.6

aw tun ka layiri min ta ni lahara ye, o tena to yi.
 Ni kojuguba nana,
 a bena aw terege dugu ma ka teme.
 19 Ni a be teme tuma o tuma, a bena aw ta;
 a bena teme sogoma o sogoma, lon o lon, ani su o
 su;
 a kumakan dama menni, o bena jatige bla aw ra.
 20 Lanan surunyakojugu fe, mogō tena se ka la
 k'a yere foni a kan,
 birifani dogoyakojugu fe, mogō tena se k'a yere
 datugu ni a ye.

Ala bena min ke mogōjuguw ra

21 Matigi Ala bena wuri i n'a fo a tun wurira
 Perasimu kuru kan cogo min na;
 a bena dimi i ko a tun dimina Gabahon kenegbe
 ra cogo min na †.
 A bena a ta koba ke, koba min jogon ma deri ka
 ke;
 a bena a ta baara ke, baara min jogon ma ke ka
 ye ban.

22 O ra, sisan, aw kana aw yere bla logobori ra,
 janko aw ta sirinanw kana na aw dere tuun;
 sabu ne k'a men Matigi Ala, Fangatigi Ala fe,
 ko jamana bee lajennin ta halakiri ko latigera.

Senekabaga k'a ta baara kecogo lon

23 Ayiwa, aw ye aw toro malō ka ne kan lamēn,
 aw ye aw janto ne darakuma ra, k'a lamēn.
 24 Min be sene ke ka siman dan, yala o tigi be
 sene ke wagati bee le wa?
 Yala a be to ka walanw bo, walama ka dugukolo
 dakapa tuma bee le wa?
 25 A be dugukolo dakapa folo le,
 o ko, a be nanfen misen dow kise seri, ka dow kise
 dan;
 o ko, a be siman suguya do dan foro yoro do ra,
 ka suguya were dan yoro were ra,
 ka soro ka siman †† do fana dan k'a ta foro lamini.
 26 Ala le k'a karan a kecogo ra,
 ale le ka o yira a ra.

27 Mogō si te nanfen misenw kise bo ni yirikurun-
 ba sirinin ye misi ra;
 o fana te wotoro sen ye le nanfen misenw kan ka o
 kise bo.
 O be nanfen misen dow gbasi ni bere le ye,
 ka dow gbasi ni kalama ye.
 28 O be simankise si, k'a mugu bo, k'a ke buru ye;
 nka mogō si te siman gbasi k'a dama teme.
 O be misiwotoro senw, ani yirikurunba teme
 siman kan,
 nka misiw te simankisew dōndōn ka o cici ni o
 senw ye.
 29 O bee bora Fangatigi Ala le ra fana;
 a ta kolatigeninw ye kabako le ye,
 a ta hakiritigiya ka bon.

† Perasimu, Gabahon: Aw ye nin yorow fle: Samawilu flanan
 5.20; Kibaroyaw folo 14.11,16; Yosuwe 10.10-12 †† Siman
 minw togow fora heburukan na hayon 28.23-28, o simanw te
 soro an fe yan.

Zeruzalemu dugu ta ko

29 Bonō bena Ariyeli soro, Ariyeli koni,
 Dawuda tun tagara dugu min kama!
 San o san, ni a ka aw diya,
 aw koni ye aw ta san panagbew bee ke.
 2 O bee n'a ta, ne bena Ariyeli degu kosebe:
 ne bena o ta ke kasi ni paji le ye;
 ne bena dugu ke i ko sarakajenyoro.
 3 Ne bena na aw kama ka na aw ta dugu lamini;
 ne bena yelenyoro lo ka dugu kogo lamini,
 ka kogojanw lo ka aw datugu.
 4 Aw bena majigi, aw bena to dugu ma le ka ku-
 ma;
 aw darakuma bena bo dugukolo buguri le ra,
 aw kumakan bena bo dugukolo jukoro, i ko minw
 be suw wele,
 aw bena aw darakumaw nunununu ka bo duguko-
 lo jukoro le.

5 Nka aw juguw ta jama bee bena ke i ko
 bugurimugu;
 o mogō farimanw ta jama bee bena ke i ko bin-
 jalan, fono be min ta.
 O kow bee bena bara ka ke yoronin kelen na.
 6 Fangatigi Ala yere bena na aw bosi;
 a bena na ni sanperen ni dugukoloyereyere ni
 mankan belebele ye,
 ani sanjiba ni sanfonoba ni tasumamana fariman.
 7 Mogow ta sikow, ani o be fen minw ye su fe, o
 bee be tunu cogo min na,
 siya caman minw be Ariyeli kerera, olugu bena
 tunu ten le,
 o mogō minw bee be benna o kan, ani o ta bon
 barakamanw kan, ka o degu.

8 Mogō min kongoto be sunogo, ka siko ko a be
 domuni kera,
 ka na kunu k'a soro a konobara lakolon lo,
 walama mogō min minlogoto be sunogo, ka siko
 ko a be ji minna,
 ka na kunu, k'a soro a segeninba lo, a kan janin
 lo,
 ayiwa, siya caman minw bee be Siyon kuru
 kerera,
 olugu ta bena ke ten le.

Ala ta mogow ta faamubariya

9 Aw ye kabakoya fo ka manwu,
 aw ye fiyentoya ke fo ka ke fiyentow ye.
 Aw ye panamini, k'a soro duven no te,
 aw tagamato ye to ka fifa, k'a soro minnifen fari-
 man no te.
 10 Sabu Matigi Ala ka aw hakiri lasunogo;
 a ka ciraw paw datugu,
 ka fani biri flerikebagaw padaw kan.

11 Ayiwa, nin ko minw yirara aw ra, o bee be aw
 fe i ko gbolokitabu do konokumaw, gbolokitabu
 min melegera k'a da noro. Ni i k'a di sebelonbaga
 do ma k'a fo a ye ko: «Sabari, i ye nin karan de,»
 ale be i jaabi ko: «Ne te se k'a karan, sabu a da
 noronin lo.» 12 Walama ni i ka kitabu di sebelon-

bari do ma, k'a fo a ye ko: «Sabari, i ye nin karan de.» ale be i jaabi ko: «Ne te sebe lon!»

¹³ Matigi ko:

«Nin mogow be gbara ne ra ka ne bato ni o da dama le ye;

o b'a fora o da ra le, ko o be ne bonya,
k'a soro o jusukun yoro ka jan ne ra kosobe.

Ne nasiran min be o ra, o ye adamadenw ta kuma fonin dama le ye, o ka min karan o kun fe.

¹⁴ O koson a fe, ne bena nin mogow kabakoya tuun,

ka o kabakoya fo ka taga o kabakoya.

Hakiritigiw ta hakiritigiya bena cen,
lonnikebagaw ta lonniya bena tunu o ma.»

¹⁵ Bono bena aw soro, aw minw be taga fo yoro-jan,

ko aw be aw ta kow dogora Matigi Ala ma;
aw be aw ta kow ke dibi ra,

k'a fo ko: «Jon le be an yera? Jon le b'a kala ma?»

¹⁶ Aw kumayelemabagaw,
o tuma dagalalagabaga yere le kera bogow ye sisan wa?

Yala fen lalaganin b'a fo a lalagabaga ma wa, ko:
«Ele le ma ne lalaga?»

Daga b'a fo dagalalagabaga ma ko a ma foyi lon wa?

Ala bena a ta mogow jusukun yelema

¹⁷ Sani wagati donin doron ce yala Liban jamana tena yelema ka ke yiriforo ye,

ka yiriforo yelema k'a ke i ko yirituba wa?

¹⁸ O lon na, koni, hali torogberenw bena kitabu kumaw lamem.

Fiyentow bena bo dibi ra, ka bo dibifinba ra; o jaw bena yeri ke.

¹⁹ Do le bena to ka fara mogow majigininw ta jagari kan, Matigi Ala koson;

mogow bee ra fagantanw bena ninsondiya Izirayeli ta Ala saninman koson.

²⁰ Sabu mogow fariman tena ye tuun,
kumakolonfobaga bena ban,
minw bee tun be mogow denden ka kojugu ke o ra, olugu bee bena halaki;

²¹ olugu le tun be adamadenw jaraki ni o darakumaw ye,

ka jan la dugu kititigebagaw ja dugu donda ra ka o lafiri,

ka mogow terreninw ta jo bosi o ra ni faninyakumaw ye.

²² O koson Matigi Ala
min ka Iburahima kunmabo,
ale ko Yakuba ta somogow ma ko:

«Sisan koni, Yakuba ta mogow tena maroya tuun,
o kun tena suuru tuun.

²³ Sabu ne boro bena baara min ke o ce ra,
ni o ta denw nana o ye tuma min na,
o bena ne togow jate ko a saninyanin lo,
ka Yakuba ta Ala saninman jate ko a saninyanin lo,

ka siran fo ka yereyere Izirayeli ta Ala ja.

²⁴ Mogow hakiri lafirininw bena faamuri soro,

mogow murutininw bena son karan ma.»

Misiran jamana ta demeri

30 Bono bena aw den murutininw soro.
Matigi Ala ko ten!

Aw be aw ta kow latige, k'a soro o kow ma bo ne ra,

ka jengogonyaw don, minw te ne sago ye,
ka to ka jurumun do fara do kan.

² Aw be sira ta ka taga Misiran,

k'a soro aw ma ne nininka;

aw b'a fo ko aw be taga aw yere karifa Farawona ta fanga koro,

ka dogoyoro jini Misiran jamana suma koro.

³ Farawona ta karifari bena ke aw fe maroya le ye;

Misiran jamana ta dogoyoro suma bena ke aw kun suuru sababu le ye.

⁴ O ta pamogow sera fo Sohan ka ban,
o ta ciradenw sera fo Hanesi ka ban.

⁵ Nka o bee bena maroya Misirankaw ta ko ra,
sabu o tena se ka o mako ja,

o tena se ka o deme, walama ka o nafa;

Misirankaw ta ko bena ke o fe maroya ni mafiyen-yari le ye.

⁶ Kuma min fora woroduguyanfan kongokolon ta beganw ta ko ra:

«Degu ni kononofiri be jamana min na,
jaramusow, ani jaracew be jamana min na,
fonfonnin ni sajuguba kamantigi be jamana min na,

o ka o ta naforow la o ta faliw ko ra,

ka o borofenw la jogomew ko ra ka o jamana le cetige,

ka taga o naforo di siya do ma, siya min tena foyi ja o ye.

⁷ Misiran ta demeri ye gbansan le ye,

a te foyi ja;

o koson ne be o ta jamana wele ko:

«Mankancamantigi kokebari!» »

Ala ta mogow kera mogow murutininw ye

⁸ Ayiwa, sisan taga nin kow sebe walaka do kan o ja na;

a sebe gbolokitabu do kan,

janko a sebenin ye to yi lon nataw koson,

ka ke ne seere ye wagati bee, ani tuma bee.

⁹ Sabu siya murutinin lo,

den faninyafobagaw lo,

den minw t'a fe ka Matigi Ala ta sariya ta kuma lamem.

¹⁰ O b'a fo cira yerikebagaw ye ko: «Aw kana foyi ye k'a fo an ye!»

O b'a fo cira ladibagaw ye ko: «Aw kana cankuma si ke ka an ladi!

Aw ye kumadimanw doron le fo an ye,

cirayakuma minw be an negge, aw ye o le fo an ye.

¹¹ Aw ye sirajuman bla, aw ye jenge ka bo sira terrenin kan!

Aw kana Izirayeli ta Ala saninman ta kuma do fo an ja koro tuun!»

12 O koson Izirayeli ta Ala saninman ko:
«I n'a fo aw banna nin kumaw ma,
ka aw jigi la tɔnɔri ni janfa kan,
ka aw boromala o kan,
13 o koson nin terenbariyakow bena ke aw fe i ko
cida bora kogojan min na;
kogo be jenge, ka na bara ka ben yoronin kelen
na.
14 A bena ben ka yerege, i ko dagalalagabaga ta
daga be ci cogo min na,
k'a nɔnɔ hali foyi te to a ko;
foyi te soro a ko min be se ka hali tasuma bo,
walama ka ji ta ko ra.»

Ala ta mogow ma son ka nimisa

15 Dunupatigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman ko:
«Ni aw ka seko Ala ma, ka aw hakiri sigi, aw ta
kisiri bena soro o le ra;
ni aw ka pamalo, ka aw jigi la ne kan, aw ta bara-
ka bena soro o le ra.
Nka aw ma son o ma!
16 Aw ko: «Fiyewu, anw be yelen so le kan ka
bori!»
Ayiwa, aw bena bori haali!
Aw ko: «An b'a fe ka yelen socɛ telimanw le kan!»
Ayiwa, aw nogbenbagaw fana bena teliya aw ko.
17 Aw ce waga kelen bena bori ce kelen ja;
ce looru bena aw bee labori,
fo ka na aw to to kelen kelen i ko bere turunin
kuru kan,
i ko darapo min be kongori kunna.»

Ala ta makari ka bon

18 O bee n'a ta, Matigi Ala b'a fe ka makari aw ra;
a b'a fe ka hina aw ra,
sabu Matigi Ala ye cantigi Ala le ye.
Minw bee b'a makono, olugu ta pana.
19 Siyon dugumogow, Zeruzalemukaw,
aw tena kasi tuun!
Ni Ala nana aw kasikan men, sigiya t'a ra, a bena
makari aw ra;
ni a nana aw kan men, a bena aw jaabi.
20 Matigi bena domuni di aw ma aw ta degu wa-
gatiw ra,
ka ji di aw ma aw ta sege wagatiw ra.
Aw karanbaga tena dogo aw ma tuun;
aw yere ja bena a ye.
21 Ni aw ka taga aw kininboro fe,
walama aw numanboro fe,
aw bena kumakan do men aw ko fe, ko:
«Sira ye nin ye, aw ye tagama a kan!»
22 O tuma aw ka warigbe la aw ta jo yiriraman
minw kan,
ani aw ka sanin gbasi k'a la aw ta jo negeraman
minw kan,
aw bena o fenw bee jate i ko fen saninyabariw.
Aw bena o ce ka o firi, i ko fen nogoninw,
k'a fo o ma ko: «Aw ye taga ka bo yan!»
23 Ni o kera, aw ka siman min dan dugukolo ra,
Ala bena sanji ben o kan.

Siman minw bena bo dugukolo ra,
o bena baraka soro, ka diya.
O wagati ra, aw ta beganw ta domunikeyorow be-
na ke kenegbebaw le ye.
24 Misiw ni fali minw be aw ta dugukolo sene,
aw bena kogo ke olugu ta domuni na k'a timiya;
aw bena o ta bin domutaw woloma, k'a yerege ka
ja o koro.

25 Ji bena woyo caman kurujanw bee kunna,
ani kongorijanw bee kunna,
aw juguw fagalon na,
ani o ta sankasojanw benlon na.
26 Karo yeelen bena ke i ko tere yeelen,
tere yeelen baraka bena bonya fo sijaga wolon-
fla,
ka ke i ko tere wolonfla yeelen faranin nagon
kan.
A bena ke ten le, lon min na Matigi Ala bena a ta
mogow ta joriw flake,
ka o ta bugorinow keneya.

Ala bena Asirikaw kere

27 A fle, Matigi Ala togo be nana ka bo fo yorojan;
a ta dimi ka fari.
A be na i ko sankaba finmanba;
a darakumaw bee ka fari,
a nenkun be i ko tasuma fariman.
28 A dafono be i ko ko min fara fo ka bo kene ma,
min ji be se fo mogow kan koro;
a bena siyaw tenten ni a ta halakiriteme ye,
a be karafe don o da ra ka o mina ka taga o
latunu.
29 Aw bena donkiri la, i ko aw b'a ke cogo min na
su fe aw ta panagbelonw na. Aw jusu bena diya i
ko filen be fiyera mogow minw ye, o tagato Matigi
Ala ta kuru kan, Izirayeli ta Ala barakaman ta yoro
ra.
30 Matigi Ala bena kuma ni a ta masacekan ye;
mogow bena a boro barakaman jigito ye o kan
ni a ta dimiba ye,
ani a ta tasuma farimanba,
ani sanjiba, ani sanfono, ani sanbere.
31 Ni Asirikaw nana Matigi Ala kan men, o ja be-
na tige;
Matigi Ala bena o bugo ni a ta bere ye.
32 Ni Matigi Ala be o bugo, longanw ni koraw be-
na fo, bere ja kelen kelen bee ra. Ala yere boro le
bena wuri o kama ka o kere.
33 Kabini wogatijan, tasumaba do labenna ka ban,
a labenna masace le kama;
a kono ka dun, a ka bon;
tasumaba ani logo caman lo.
Matigi Ala yere dafono le b'a mana k'a ke tasuma-
manaba ye.

Bono bena Misiran tagabagaw soro

31 Minw be taga Misiran, ka taga Misirankaw
ta demeri nini, bono bena olugu soro,
sabu o be o boromala Misirankaw ta sow le kan,
o be o jigi la Misirankaw ta sowotoro caman le

kan,
 ani o ta sotigiw ta baraka bonya kan;
 nka o te o na lo Izirayeli ta Ala saninman na,
 o te jija ka Matigi Ala ta jennogonya jini;
² k'a soro ale fana ye hakiritigi ye,
 a be kojugu ke mogoro ra,
 a fana te a darakuma yelema.
 A bena wuri kojugukebagaw ta jen kama,
 ani terenbariya kebagaw ta demebagaw kama.
³ Misiranka ye adamaden le ye, Ala te;
 o ta sow ye beganw le ye, Ala ninw te.
 Ni Matigi Ala nana a boro korota,
 demebaga bena talon, a be min demena o be ben;
 o bee be halaki jogan fe ka ban.

Ala kelenpe le ye Zeruzalemu bosibaga ye

⁴ Matigi Ala k'a fo ne ye ko:
 «Ni jara be mankan ci,
 ni jarkanbelen be mankan ci a ta domuni koru,
 hali ni sagagbenbagaw ta jenkuru bee lajennin
 welera a kama,
 olugu ta mankan te jara ja tige,
 o ta woyokan te a lasiran.
 O cogo ra, Fangatigi Ala bena jigi,
 ka na kere ke Siyon kuru kan, ani a kongori kan.
⁵ Kono b'a kaman yangan a ta denw kunna cogo
 min na,
 Fangatigi Ala bena Zeruzalemu korosi o cogo ra;
 a bena a korosi, k'a bosu,
 k'a tanga, k'a kisi.»

⁶ Aw murutira Matigi Ala min ma pewu, aw ye
 seko ka na ale le ma, aw Izirayelimogow! ⁷ O lon
 na, koni, aw yere boro tun ka batofen gbansan
 warigberamanw, ani a saninlaman minw lalaga,
 aw bena o bee firi.

⁸ «Kerekemuru do bena Asirikaw faga, nka
 mogow ta kerekemuru te;
 kerekemuru min te adamadenw ta ye, o le bena o
 halaki.

O bena bori o kerekemuru na;
 o juguw bena o ta kanbelendenw mina ka o bla
 jagboyabaaraw ra.

⁹ Min ye o ta ce barakatigi ye, jatige bena o la-
 bori;
 o ta kerekuntigiw bena bori ka o ta darapo to.»
 Matigi Ala ko ten,
 min ta tasuma mananin lo Siyon dugu kono,
 min ta tasumaba mananin lo Zeruzalemu.

Masace terrenin

32 A fe, masace do bena sigi masaya ra ka
 kapa ni terreninya ye;
 a ta jamana jamogow bena sigi ka kapa ni can
 ye.

² O bee bena ke i ko dogoyoro min be mogoro tanga
 fono ma,
 i ko bon min be mogoro tanga sanfono ma,
 i ko ji min be woyo ka dugukolojalan jigi,
 i ko mogow be sigi farakuruba min suma ra kon-
 gokolon kono.

³ Minw be yeri ke, olugu na tena fin,

minw be menni ke, olugu bena o toro malo.

⁴ Mogoro miiribariw bena hakiri soro ka faamuri ke;
 minw da be sigisigi, olugu bena kuma ka na.

⁵ O tena naloman ke fagama ye tuun,
 walama ka nanbaramogo ke mogoba ye.

⁶ Naloman be nalomanyakumaw le fo,
 terenbariyakow le b'a jusukun na;
 a be Alapasiranbariyakow ke,
 ka togocenkumaw fo Matigi Ala ma.
 A be kongoto konobara lakolon to,
 ka minlogoto jen minnifen na.

⁷ Janfabaga ta kewalew ka jugu;
 a be kojuguw le naninya
 ka janibagatow halaki ni faninyakumaw ye,
 k'a soro fagantan be min fora, a jo le be o ra.

⁸ Nka mogosobe be ko sobe le ke;
 a fana be to a ta mogosobeya sira le kan.

Zeruzalemu musow ta kiti ni Ala ta makari

⁹ Aw muso fereninw,
 aw ye wuri ka ne lamen!
 Aw sunguru minw lanin be aw yere ra,
 aw ye aw toro malo ka ne darakan lamen!

¹⁰ Ni san kelen temena, ka donin fara o kan,
 aw minw lanin be aw yere ra, aw bena yereyere,
 sabu rezenmo tigeta tena soro,
 siman tigeta tena soro.

¹¹ Aw ja bena tige, aw muso fereninw!
 Aw minw lanin be aw yere ra, aw bena yereyere!
 Aw ye fani bo aw yere ra, ka aw fari lakolon to,
 ka borofaniw siri aw yere ce ra.

¹² Aw ye aw disi gbasigbasi †,
 ka kasi aw ta forojumanw koson,
 ani aw ta rezenforo denkojumanw koson,
¹³ ani ne ta mogow ta dugukolo koson,
 janiw, ani nonfonw wurira ka dugukolo min fa.

Aw ye kasi o ta bonw koson, bon minw tun fara
 ninsondiyakanw na,
 ani nin dugu min tun fara panagbeganw na.

¹⁴ Sabu masabonba lakolon tora,
 duguba mankantigi kera yoro lakolon ye.
 Masabonba ni sankasojan bena ke tomo ye wa-
 gati bee;

a bena ke kongofaliw ta toronkeyoro ye,
 ka ke beganw ta domuniyoro ye.

¹⁵ A bena ke ten, fo lon min na Ala bena a Nin laji-
 gi an kan ka bo san fe,
 ka kongokolon yelema k'a ke yiriforo ye,
 ka yiriforo yelema k'a ke yiritu ye.

¹⁶ O wagati ra, kongokolon sigibagaw bena can
 sira tagama,
 dugukolojumanw sigibagaw bena terreninya
 sira ta.

¹⁷ Terenninya nafa bena ke hera ye;
 terreninya tono bena ke hera ni laganfiya ye wa-
 gati bee.

¹⁸ Ne ta mogow bena sigi hera yoro le ra,
 foyi te se o ma yoro min na;

† Ka o disi gbasi: O mogow tun be deri ka o le ke k'a yira ko
 o jusu kasira.

o bena sigi yoro pasumanin laganfiyaninw na.

¹⁹ Hali ni sanbere ka yirituw halaki,
ka dugu ben k'a ci,

²⁰ aw ta bena na, aw minw be dannu ke jidaw bee
ra;

aw bena aw ta misiw, ani aw ta faliw bla o ye
yaala o sago ma.

Bono min bena cenrikebagaw soro

33 Bono bena ele soro, ele min be cenri ke
k'a soro moggo ma cenri ke ele fe,
ele min be tow janfa,
k'a soro moggo ma ele janfa.
Ni i nana ban i ta cenri ra tuma min na,
cenri bena se ele fana ma;
ni i nana ban i ta janfa ra tuma min na,
o bena ele fana janfa.

² E, Matigi Ala, makari an na,
an be ele le makonona;
i boro baraka ye an deme lon bee,
ka an kisi an degu wagatiw ra.

³ Ni i ta mankanba bora, mogow be bori;
ni i wurira ka lo doron, siyaw be janjan.

⁴ O juguw be o borofenw bee ce, i ko tonmisenw
be siman domu cogo min na;
o be girin ka la a kan i ko tonw camanba.

⁵ Matigi Ala korotanin lo,
sabu a siginin be fo san fe;
a be Siyon dugu fa can ni terenninya ra.

⁶ A bena aw tanga aw ta dunupalatige bee ra:
Hakiritigiya ni lonniya ye naforo le ye, min be
moggo kisi;

Matigi Ala nasiran le ye aw ta naforo ye.

Matigi Ala bena a ta mogow deme

⁷ A fle, cefariw be kule cira siradaw ra;
ciraden minw tun tagara hera pini, olugu jusu
kasinin be kasira.

⁸ Sirabaw lakolon lo,
moggo si te temena siraw fe tuun.

Mogow ka jennogonya cen,
o ka seerew dogoya,
o ma moggo si jate.

⁹ Jamana ta kera mapumanko ye, a halakira,
Liban mara maroyara, a yiriw bee jajara,
Saron mara kera i ko kongokolon,
Basan ni Karimeli kera yoro lakolonw ye.

¹⁰ «Sisan koni, ne bena wuri,
Matigi Ala ko ten.

Sisan ne ta bonya bena yira;
sisan ne bena korota.

¹¹ Aw ka binjalan le konu ta;
aw bena binpaga le woro.

Aw yere nenekiri ta fono bena ke tasuma ye ka aw
halaki.

¹² Jamana mogow bena jeni i ko faragbe be jeni
cogo min na,
walama i ko nani be tige k'a jeni tasuma ra cogo

min na.»

¹³ Aw minw be yorojan na, ne ka ko minw ke, aw
ye o lamem!

Aw minw be yorosurun na, aw ye ne ta sebagaya
lon.

¹⁴ Jurumunkebagaw ja tigera Siyon dugu konu,
siranya ka Alapasiranbariw mina fo o be yereyere.
O ko: «Anw ce ra, jontigi le be se ka to nin
tasuma fariman koru?»

Anw ce ra, jontigi le be se ka to nin tasumaba
fagabari koru?»

¹⁵ Moggo min be tagama terenninya kan,
min be kuma ka kapa ni can ye,
min te son naforojugu sorori ma,
min be a boro kuturu ka ban ka surafenw mina,
min b'a toro datugu janko a kana hali moggofa-
gakumaw men a toro ra,
min b'a na datugu janko a kana hali kojugu ye a
na ra,

¹⁶ o tigi le bena sigi yoro korotaninw na;
farayoro barakamanw le bena ke a dogoyoro ye;
domuni bena di a ma,
ji fana tena a dese.

Zeruzalemu bena bosi

¹⁷ Aw na bena masace ni a ta cerna ye,
aw bena jamana ni a bonya bee fle.

¹⁸ Aw hakiri bena jigi folofolo ta jatigekow ra:
«Warijatebaga be min? Wariminabaga be min?
Sankasojanw korosibaga be min?» †

¹⁹ Aw tena o moggo wasobagaw ye tuun fiyewu;
o moggo minw ta kan ka gbelen, aw te se ka minw
ta kan men;

moggo minw ta kuma nagaminin lo, aw te se ka
minw ta kumaw faamu.

²⁰ Aw ye Siyon dugu fle, an ta Ala bato panagbew
dugu lo;

aw na bena Zeruzalemu ye, dugu namalonin;
a fanibonw tena bo o no ra tuun,
fanibonw ta negeberew tena bon tuun,
o sirijuruw tena tige tuun.

²¹ Matigi Ala bena a ta bonya yira an na o yoro le
ra;

a bena ke i n'a fo ba belebelew, ani kobaw ka yoro
min lamini,
kerakedenw ta jirakurunw te teme ji minw kan,
jirakurunba fana te teme a kan.

²² Sabu Matigi Ala le ye an ta kolatigebaga ye,
Matigi Ala le ye an kuntigi ye,
Matigi Ala le ye an ta masa ye,
ale le bena an kisi.

²³ An juguw ta jirakurunw ta juruw yogyogora;
o te se ka kurun ta fanisiribere mina ka na tuun,
o te se ka kurun ta fani layelen, k'a foni tuun.

O ra an bena o borofenw camanba le ce ka o
taran jagon na;

hali senkelenninw bee bena o ninyoro soro a ra.

† O mogow ye Asiri jamana ta fagamaw ye, minw tun o fan-
gadi digi Izirayelimogow kan folo.

²⁴ Zeruzalemu dugumogo si tena a fo ko: «Ne man kene!»

Mogo minw siginin be yi, olugu ta terenbariyaw bena yafa o ma.

Edomukaw ta kiti

34 Siyaw, aw ye gbara ka na menni ke!
Jamanaw ta mogow, aw ye aw janto nin kuma ra!

Dugukolo n'a danfenw bee ye lamenni ke, dununa ni a konofenw bee.

² Sabu Matigi Ala ta jusubo bena ben siyaw bee kan,

a ta jusufariya bena ben o ta kerekejamaaw bee kan,

a bena o bee halaki,
a bena o labla fagari kama.

³ O ta mogo faganinw firinin bena to yi,
o suw kasa bena bo,
o jori bena woyo kuruw kan.

⁴ Sankolokonofenw bee bena yeele;
a bena sankolo kuru i ko gbolokitabu;
a konofenw bee bena benben

i ko rezen flaburuw be jaja ka benben cogo min na,

i ko toro flaburuw be jaja ka benben cogo min na.

⁵ Ala ko: Ne ta kerekemuru minna fo ka janamini sankolo kono;

sisan a jigito fle Edomukaw kan,
ne ka kiti ben o mogo minw kan ko ne be o halaki ka ban pewu!

⁶ Matigi Ala ta kerekemuru fara jori ra, a munnin lo ni turu ye:

sagadenw, ani bakoroninw jori,
ani sagajigiw kakiriw ta turuw;
sabu saraka do bena bo Matigi Ala ye Bosira,
fagariba do bena ke Edomu jamana ra.

⁷ Kongomisiw fana bena benben o wagati kelen na,

ani misigberenw, ani misitoranw;
o ta jamana bena jori min fo ka fa,
a dugukolo buguri bee be ke sogoturu ye.

⁸ O lon bena ke Matigi Ala ta monebolon le ye,
ka ke hakesarasan ye, ka Siyon dugu dimibo.

⁹ Edomu jamana ta kow bena yelema ka ke mananji le ye;

a buguri be ke kiribi ye,
o ta jamana bena ke mananji tasumaman ye.

¹⁰ Su ni tere, a tasuma te faga;
a sisi be wuri wagati bee.

A bena ke yoro lakolon ye wagati bee, ani tuma bee;

mogo tena teme o ta jamana kono tuun.

¹¹ Konodabaw, ani juguninw bena o yoro ke o ta ye;

gbingbinw, ani kankanw bena a ke o ta siyoro ye.
Ala bena halakiri juru le ke ka jamana suma,
ka cenri juru ke k'a suma.

¹² O ta fagamaw si tena ke yi tuun, ka masace

were sigi;

o ta kuntigiw bee bena ban!

¹³ Janiw bena wuri o ta masabonw kono,
binjuguw, ani janiiyiriw bena falen o ta sankasojanw kono.

A bena ke kongowuruw dogoyoro le ye,
ani konosogolonw ta so.

¹⁴ Kongowaraw ni suruguw bena jogon kunben yi,

kongobakoroninw bena jogon wele yi,
gbingbinw † bena a ke o sigiyoro ye,
sabu o bena laganfiya soro yi.

¹⁵ Saw bena o ta naga la yi, ka o ta fanw la yi,
ka o korosi fo ka na o toto, ka o denw lajen o yere koro.

Dugaw bena jogon lajen yi,
o bee kelen kelen ni o jennogon.

¹⁶ Aw ye Matigi Ala ta kitabu ta, k'a karan; a fora ko:

Ni beganw si tena fon yi,
o si tena fon o jennogon na yi;
sabu Matigi Ala yere da le kumana o fe,
a yere nin le ka o lajen.

¹⁷ Ale yere le ka o bee ninyoro di o ma,
a yere boro le ka nin dugukolo suma k'a di o ma;
a bena ke o ta ye tuma bee,
o bena sigi a kono wagati bee, ani tuma bee.

Ala ta mogow lablawagati ta hera

35 Kongokolon ni dugukolo janinw ye nagari,
kenegbeyoro janinw ye ninsondiya!

Yiriw ye falen yi, ka fiyeren ka ja i ko kongobinw.

² Yiriw bee ye fiyeren caman ke,
yoro bee ye ninsondiya, ka nagari fo ka donkiri la.
Liban kuruw ta bonya jogon le bena di aw ma,
ani Saron kenegbe ni Karimeli kuruw ta nooro.
Mogow bena Matigi Ala ta bonya ye,
o bena an ta Ala ta nooro ye.

³ Minw segera fo ka o borow magaya, aw ye olugu ja gbeleya;
minw kinbiriw be yereyerera, aw ye baraka don olugu ra.

⁴ Minw ja tigera, aw y'a fo olugu ye ko:
«Aw ye jija! Aw kana siran!

Aw ta Ala ye nin ye,
a be nana aw dimibo;
Ala bena na aw juguw sara,
a bena na aw kisi.»

⁵ O wagati ra, fiyentow paw bena yele,
torogberenw torow bena dayele.

⁶ Sendimitow bena pan i ko mankalanin,
bobow nenkunw bena labla, o daw bena donkiri la.

Sabu jibaw bena seri ka bo, ka woyo kongokolon kono,

kodingaw bena fa ka woyo yorojalanw na.

⁷ Yorojalan bena yelema ka ke koba ye,
yoro jintanw be ke bununjiw ye.

† Gbingbinw: Heburukan na a fora ko: Liliti. Dow b'a miiri ko Babilonikaw fe, o tun ye o ta jinamuso do togo le ye.

Kongowuruw tun be deri ka la yoro minw na, kongobinw, ani kodarabinw bena falen o yorow bee ra.

⁸ Siraba do bena ke yi, o bena o sira wele ko sira saninman; Mogo saninyabari si tena teme a kan; a bena ke Ala ta mogow doron ta le ye. Tagamabaga si tena o sira ta ka tunu, hali hakirintanw.

⁹ Jara tena ye o sira kan, wara fariman si tena o sira ta, mogo tena ben ni o fenw jagonw si ye o sira kan; Ala ta mogo kisininw le bena tagama a kan.

¹⁰ Matigi Ala ta mogo kunmaboninw bena seko ka na o cogo le ra; o bena don Siyon dugu konon ni nagarikanw ye, hera banbari le bena jigi o kunna. Jusudiya ni nagari bena na o fe, jusukasi ni nunakanw bena ban.

Masace Ezekiyasi ta ko

(36-39)

Asiri masace nana Zeruzalemu kama

(Masacew flanan 18.13,17-37)

36 Masace Ezekiyasi ta masaya san tan ni naaninan na, Asiri masace Senakeribu nana Zuda mara ta dugu barakamanw bee kere ka o duguw mina. ² Asiri masace k'a ta kerekuntigiba ci ka bo Lakisi ka taga masace Ezekiyasi fe Zeruzalemu ni kerekejamaba do ye. Ji min be dugu sanfeyoro ra, a tagara lo o jisira koro, fanikobagaw ta foro sira kan.

³ O tuma, Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta so korosibaga ye, ani Sebina, min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha, min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu bora dugu konon ka taga o kunben. ⁴ Asiri masace ta kerekuntigiba k'a fo o ye ko: «Aw ye taga a fo Ezekiyasi ye, ko masaceba, Asiri masace ko: «O tuma ele jigi lanin be jontigi le kan sa? ⁵ Ne b'a fo i ye ko ni i ko, ko kere hakiri ni kerekefanga be ele fe, o ye kuma gbansan le ye. Ele ka i jigi la jontigi le kan ko i be murutira ne ma? ⁶ A fe, i be i jigi lara Misiran masace le kan, k'a soro ale ye kara kunkurun le ye; ni mogo o mogo k'a jigi la a kan, a be o tigi boro sogo k'a mandimi. Can lo de, Misiran masace Farawona be ten le; ni ele mogo o mogo ka i jigi la a kan, a be o le ke i ra. ⁷ I be se k'a fo ne ye ko aw jigi be Matigi Ala, an ta Ala le kan! O tuma ele Ezekiyasi yere ma o Ala kelen ta sonnikeyorow ni a ta sarakabonanw le cici, k'a fo Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw ye ko o ka kan ka Ala bato nin sarakajenifen* doron le kan wa?»

⁸ «Ayiwa, sisan, i ka kan ka ben le jini ni ne matigice ye, min ye Asiri masace ye. Ni o kera, ne

beno so waga fla di i ma, ni i be se ka mogo soro min bena o bori koni. ⁹ Ele be se ka mun le ke ka hali anw ta kerekuntigi ce kelen doron lalo, hali ni a kera ne matigice ta kuntigiw bee ra fitini le ye? Aw jigi be Misirankaw le kan, ko olugu bena sowotorow ni sotigiw di aw ma ke! ¹⁰ O tuma ele b'a miiri ko ne be se ka wuri ka na nin jamana halaki ni a ma ke Matigi Ala yere sago ye wa? Matigi Ala yere le k'a fo ne ye ko: «Taga nin jamana kama ka taga a halaki!» »

¹¹ Eliyakimu, ani Sebina, ani Yoha, olugu k'a fo Asiri masace ta kerekuntigiba ye ko: «Sabari, i ye kuma i ta jonw fe Aramekan na; an be o men. I kana kuma an fe heburukan na, k'a to mogo to minw be dugu kogo kan olugu y'a men.» ¹² Asiri masace ta kerekuntigiba ko: «O tuma ne matigice ka ne ci ko ne ye na nin kumaw fo ele ni i matigice doron le ye wa? A ka ne ci nin mogow bee le fe, nin mogo minw sigisiginin be kogo kan, minw bena o yere ta sokotaga domu, ka o yere jegenaji min i n'a fo ele yere.»

¹³ O ko, Asiri masace ta kerekuntigiba k'a kun korota, ka peren ni a fanga bee ye k'a fo heburukan na, ko: «Aw ye masaceba ta kuma lamen, Asiri masace! ¹⁴ Masace ko: «Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, sabu a tena se ka aw bosi! ¹⁵ Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, ko aw ye aw yere karifa Matigi Ala ma, ko sigiya t'a ra, Matigi Ala bena aw bosi, ko aw ta dugu tena to Asiri masace boro!»

¹⁶ «Aw kana Ezekiyasi lamem. Asiri masace ko: «Aw ye ben don ni ne ye, ko aw yere di ne ma. Ni o kera, aw bee bena aw ta forow rezenmow soro k'a domu, ka aw ta torosunw denw domu, ka aw ta kolonw ji min, ¹⁷ sani ne ye na aw ta ka taga ni aw ye aw ta jamana jagon do ra, siman ni duven be jamana min na caman, domuni ni rezensunw be jamana min na caman.

¹⁸ « «Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri ko: Matigi Ala bena an bosi. Yala siya tow ta alaw sera ka o kisi ka bo Asiri masace boro wa?»

¹⁹ Hamatikaw, ani Aripadikaw ta alaw sera ka mun le ke? Sefarivayimukaw ta alaw sera ka mun ke? Yala o sera ka Samarikaw kisi ka bo ne boro wa? ²⁰ O jamanaw bee ra, jamana juman ta ala le sera k'a kisi ka bo ne boro, ka n'a fo ko Matigi Ala bena Zeruzalemu kisi ka bo ne boro?» »

²¹ Ayiwa, o jera, o ma foyi fo, sabu masace Ezekiyasi tun k'a fo o ye ko o kana a jaabi. ²² O ko, Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta lu korosibaga ye, ani Sebina min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu sekora ka taga Ezekiyasi fe; o tun ka o ta deregew faranfaran. Asiri masace ta kerekuntigiba tun ka kuma minw fo, o tagara o lakari Ezekiyasi ye.

Ezekiyasi ka hakiri pini cira Ezayi fe

(Masacew flanan 19.1-7)

37 Masace Ezekiyasi ka o kuma men minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka borofani don a yere ra, ka taga Matigi Ala ta batoso konon. ² A k'a ta so korosibagaw kuntigi Eliyakimu ni a ta

seberikebaga Sebina, ani sarakalasebagaw bɛɛ ta cɛkorɔbaw ci ka taga cira Ezayi fɛ, Amɔzi dence. O bɛɛ tun ka bɔrofaniw le don o yere ra. ³ O tagara a fɔ Ezayi ye ko Ezekiyasi ko: «Bi lon ye jusukasilon, ani hakebolon, ani maroyalon le ye; sabu an ta kera i ko den minw jigiwagati sera, nka baraka tɛ bamusow fɛ k'a woro. ⁴ A bɛ se ka kɛ ko Matigi Ala, i ta Ala ka Asiri masace ta kerekuntigiba ta kumaw bɛɛ mɛn, a matigice k'a ci ka na Ala panaman mafiyenya ni kuma minw ye. A bɛ se ka kɛ ko Matigi Ala, i ta Ala bɛna o mafiyenyari juru sara Asiri masace ra. O koson mogo to minw belen panaman tora, sabari i ye Ala daari olugu ye.»

⁵ Masace Ezekiyasi ta jamana kuntigiw tagara Ezayi fɛ ni o kumaw ye. ⁶ Ezayi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fɔ aw matigice ye ko Matigi Ala ko: «I ka kuma minw mɛn, Asiri masace ta kuntigiw nana ne dogoya ni kuma minw ye, o kumaw kana i lasiran. ⁷ A fɛ, Asiri masace bɛna kibaroya do mɛn; ni a ka o kibaroya mɛn, ne bɛna a kononosu k'a to a ye a latige ko a bɛ seko a yere ta jamana ra. Ni a sera yi, ne bɛna a to o ye a faga ni kerekemuru ye.» »

Sanakeribu ta sebɛ ka Ezekiyasi lasiran

(Masacew flanan 19.8-13)

⁸ Ayiwa, Asiri masace ta kerekuntigiba nana a mɛn ko Asiri masace bora Lakisi, k'a taga Libina dugu kere. A wurira ka taga Asiri masace ko o yoro ra. ⁹ Nka Asiri masace nana kibaroya do mɛn, ko Etiyopi masace min ye Tiraka ye, ko ale ni a ta kerekajama wurira ko o bɛna a kere. Asiri masace ka o mɛn minke, a ka ciraden werew ci tuun Ezekiyasi fɛ ni sebɛ do ye, k'a fɔ a ye ko: ¹⁰ «Aw ye taga a fɔ Zuda masace Ezekiyasi ye, ko: «I kana a to i ta Ala ye i lafiri gbansan, ko i ka i jigi la ale kan minke, ko o ra Asiri masace tena se ka Zeruzalemu dugu mina. ¹¹ Asiri masacew ka min kɛ jamana tow bɛɛ ra, i yere ka o ye. O ka o bɛɛ halaki le pewu! Ele ko ele le bɛna bosi wa? ¹² Ne bɛmaw ka siya minw halaki, siya minw tun bɛ Gozan dugu konɔ, ani Haran dugu, ani Resefu dugu, ani Edeni ta mogo minw tun bɛ Telasari, yala o siyaw ta alaw sera ka o kisi wa? ¹³ Hamati ni Aripadi ni Sefarivayimu ni Hena ni Iva ta masacew bɛ min sisan?» »

Ezekiyasi ta daariri

(Masacew flanan 19.14-19)

¹⁴ Ezekiyasi ka sebɛ mina ciradenw boro, k'a karan; o ko, a tagara Matigi Ala ta batoso konɔ. A ka sebɛ dayele Matigi Ala na koro. ¹⁵ Ezekiyasi ka Matigi Ala daari, k'a fɔ a ye ko: ¹⁶ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala, ele min siginin bɛ seruben melekwɛw kunna. Ele kelen le ye dugukolo masayaw bɛɛ ta Ala ye. Ele le ka sankolo ni dugukolo dan. ¹⁷ Matigi Ala, i toro malɔ ka ne lamɛn! Matigi Ala, i na yele ka fleri kɛ! Senakeribu k'a ta ciraden ci ka na ele Ala panaman mafiyenya ni kuma minw ye, o lamɛn! ¹⁸ Matigi Ala, can lo ko Asiri masacew ka siya tow, ani o ta jamanaw halaki, ¹⁹ ka o ta alaw jeni tasuma ra; nka o alaw fana

tun tɛ ala panamanw ye; mogo yere boro ka fen minw lalaga ni yiri ni kabakuru ye, o lo; o koson o sera ka o halaki. ²⁰ O ra, Matigi Ala, an ta Ala, an kisi ka bɔ Senakeribu boro, k'a to dunuɛna masayaw bɛɛ y'a lon ko ele kelenpe le ye Matigi Ala ye.»

Matigi Ala ka Ezekiyasi ta daariri jaabi

(Masacew flanan 19.20-34)

²¹ Amɔzi dence Ezayi ka cira bla ka taga a fɔ Ezekiyasi ye, ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i ka min daari Asiri masace Senakeribu ta ko ra, ale ta kuma ye nin ye; ²² Matigi Ala ka min fɔ Asiri masace kama, o ye nin ye; a ko:

Siyon dugu tɛ ele jatera foyi ye, a bɛ i logobora le.

Zeruzalemu dugu cɛnumanba

bɛ yerekora ele ma le, fɔ k'a kun yuguyugu.

²³ Ele ka ne le mafiyenya, ka ne dogoya wa?

Ele kumana k'a yira ne le ra wa?

Ele ka i na don ne le ra wa,

ne min ye Izirayeli ta Ala saninman ye?

²⁴ I ka i ta ciradenw ci ka na ne mafiyenya, ne Matigi Ala!

I ko: «Ne ta sowotoro caman sababu ra,

ne yelenna fɔ kuruw kunna,

ka taga se fɔ Liban jamana cɛmance ra;

ne ka Liban sediriyiriw bɛɛ ra jamijanw tige

ani siperesiyiriw bɛɛ ra pumanmanw.

Ne bɛna yelen kuruw bɛɛ ra jamijan kunna,

ka taga don fɔ o ta yirituba yere konɔ.»

²⁵ I ko: «Ne ka kolonw sogi

ka o ji min.

Ni ne ka ne sen la Misiran jamana konɔ,

ne bɛ Nili bajiw bɛɛ ja.»

²⁶ «O tuma ele m'a lon

ko ne kitira nin kow ra kabini wagatijan wa?

Kabini folofolo ne tun ka ko minw laben k'a bla,

sisan ne bɛ o le kera.

Ne k'a latige ko ele le bɛna dugu barakamanw

halaki,

fɔ ka o kɛ tomow ye.

²⁷ O duguw ta mogo baraka banna,

jatige ni maroya ka o mina;

o kera i ko kongobinw,

i ko bin nuguninw,

i ko binjalan min bɛ bon kunna;

a kogobari bɛ ja.

²⁸ «Nka ne ka ele sigituma lon,

ka i botuma lon, ka i dontuma lon,

ani wagati min i jusu bɛ bo ne kama.

²⁹ Ayiwa, i n'a fɔ i jusu bora ne kama,

i ta wasokanw fana sera ne toro ma,

ne bɛna ne ta nunnanegɛ don i nun na,

ka ne ta karafe don i da ra,

i nana sira min fɛ,

ne bɛna seko ni i ye o sira kelen fɛ.

³⁰ «Ayiwa, ele Ezekiyasi, nin bɛna kɛ taga-masiyen ye ele fɛ: Simankise minw benbenna foro konɔ ka falen o yere ma, aw bɛna o siman le domu

ɲinan. San wɛɛ, minw bɛna falɛn o yɛɛ ma tuun, aw bɛna o domu. Nka a san sabanan, aw yɛɛ le bɛna aw ta siman dan, k'a tige, k'a domu; ka aw ta rezɛnforow sɛɛ, k'a den domu.

³¹ «Ni o kɛra, Zuda ta mɔgo to minw ɲanaman tora, olugu bɛna kɛ i ko yiri min ka lilinkuraw bo, k'a lilinw don fo dugukolo jukoro, ka nugu kura ye tuun, fo ka den.

³² «Can lo, mɔgo dow belɛn bɛna wuri Zeruzalɛmu dugu kono, mɔgo dama dama bɛna kisi, ka lo Siyon kuru kan. Fangatigi Ala bɛna o le kɛ aw ye a ta kanuyaba koson.

³³ «O koson Matigi Ala ka min fo Asiri masace ko ra, o ye nin ye: Asiri masace tena don nin dugu kono, a tena mɔgo si bon ni a ta biɲɛw ye, a tena mɔgo si kɛɛ ni a ta negebennan ye, a tena yelenyoro lo ka yɛɛn o kan ka dugu kɛɛ. ³⁴ A nana sira min fɛ, a bɛna sekɔ o sira kɛɛn le fɛ. A tena don nin dugu kono fiyewu! Ne Matigi Ala, ne le ko ten. ³⁵ Ne le bɛna nin dugu tanga, k'a bosɔ, ne yɛɛ tɔgo koson, ani ne ta joncɛ Dawuda koson.»

Ala ta mɔgow kisicogo

(Masacew flanan 19.35-37)

³⁶ Matigi Ala ta mɛɛkɛ nana Asirika cɛ waga kɛmɛ ni biseegi ni looru faga (185 000). Mɔgo tow wurira sogomada fɛ minke, o ka suw ye yoro bɛɛ ra. ³⁷ O kɛra minke, Asiri masace Senakeribu sekora ka taga sigi Ninive dugu kono. ³⁸ Nka lon do, k'a kinbiri gbannin to a ta ala ta sonnikebon kono, ala min bɛ wele ko Nisiraki, a yɛɛ dɛncɛw, minw ye Adaramɛɛki ni Sareseri ye, olugu nana ben a kan k'a faga ni kɛɛkɛmuru ye, ka bori ka taga Ararati jamana ra. A dɛncɛ Esari Hadon sigi-ra masaya ra a no ra.

Ezekiyasi ka Ala daari a ta bana ko ra

(Masacew flanan 20.1-11)

38 O wagati ra, Ezekiyasi nana bana, fo a tun bɛ ɲini ka sa. Amɔzi dɛncɛ Ezayi tagara a fɛ ka taga a fo a ye ko: «Matigi Ala ko i ye i ta lu konaw labɛn, sabu i bɛna sa; i tena kɛɛya ka bo nin bana ra.»

² Ezekiyasi k'a ɲa munu bon kogo fan na, ka Matigi Ala daari. ³ A ko: «E, Matigi Ala, i hakiri to ne ra, sabu ne tugura i ko ni kankelentigiya le ye, ni ne jusukun bɛɛ ye; ko min ka di i ye, ne ka o le kɛ.» Ezekiyasi ka o fo minke, a kasira kɛɛbɛ.

⁴ Matigi Ala kumana Ezayi fɛ k'a fo a ye ko: ⁵ «Taga a fo Ezekiyasi ye ko Matigi Ala, a bɛmace Dawuda ta Ala ko: «Ne ka i ta daariri mɛn, ne ka i ta ɲaji fana ye. Ne bɛna sanji tan ni looru fara i si kan. ⁶ Ne bɛna ele ni nin dugu bosɔ ka bo Asiri masace boro. Ne bɛna nin dugu kisi.

⁷ «Matigi Ala bɛna nin tagamasiyɛn le kɛ i ye, k'a yira i ra ko a ka kuma min fo, ko a bɛna o kɛ. ⁸ A fɛ, suma min bɛ Ahazi ta so yelenyoro kan, ne bɛna a to o suma ye sekɔ ka taga ko fɛ, ka se fo senlayoro tan.»

Ayiwa, suma tun bɛ so yelenyoro minw kan, tere sekora o kan tuun fo senlayoro tan.

Ezekiyasi ka Ala tando

⁹ Zuda masace Ezekiyasi ka kuma minw seɛ a ta bana ni a kɛɛyari ko ra, o ye nin ye; a ko:

¹⁰ Ne kɔni tun b'a fora ko ne bɛna taga le, ka ne to ne si cɛmance ra; ne bɛna taga don lahara donda fɛ, ka ne si to kɛ o yoro ra.

¹¹ Ne tun ko, ko ne tena Matigi Ala ye tuun, ko ne tena Matigi Ala ye dunuɲa ra yan mɔgo ɲanamanw cɛ ra tuun, ko ne ɲa tena adamaden si ye tuun dunuɲamogow cɛ ra.

¹² Ne tun ko ne ta dunuɲalatige bosira ne ra ka taga, i ko sagagbɛnbaga bɛ a ta fanibon ta ka taga cogo min na.

Ne tun ko, ko i ka ne si kuru ka ban i ko jesɛdanbaga bɛ fani kuru cogo min na, ko ne tigera ka bo kpɛɛ ra ka ban, ko sani tere ye ban ka se wulada ma, o b'a soro i ka ne laban.

¹³ Ne ka ne ta tɔoro muɲu fo ka na dugu gbe, nka i ka ne kolow bɛɛ karikari i ko jara; ne ko sani tere ye ban, ka se wulada ma, o b'a soro i ka ne laban.

¹⁴ Ne tun bɛ kasimisenw kɛ i ko naganaganin tameto san fɛ;

ne tun bɛ ɲuna i ko tugani. Ne ka fleri kɛ san fɛ, fo ka ne ɲadenw baraka ban.

E, Matigi, ne kɔnɔɲirira; na ne bosɔ!

¹⁵ Ne bɛ se ka mun fo sa? A kumana ne fɛ; aɛ yɛɛ le bɛ nin kow kɛra. Ne majiginin le bɛna tagama ne si to bɛɛ ra †, ne ta jusukasi koson.

¹⁶ E, Matigi, mɔgo bɛ ɲanamanya nin kow le baraka ra,

ne bɛ si soro nin bɛɛ le sababu ra fana; i bɛna ne kɛɛya, k'a to ne ye to si ra.

¹⁷ A fɛ, ne ta jusukasiba yɛɛmana k'a kɛ jususuma ye; i ta kanuya koson, i ka ne sama ka bo dingaba kono,

ka ne ta jurumun bɛɛ firi i ko fɛ.

¹⁸ Sabu kaburukɔnɔmɔgow le tena i fo ka i waleɲumanlon,

suw le tena i tando; minw lajigira kaburu dinga kono, olugu jigi tɛ i ta kankelentigiya kan tuun.

¹⁹ Mɔgo ɲanamanw, mɔgo ɲanamanw, olugu bɛ se ka i fo ka i waleɲumanlon, i n'a fo ne b'a kɛra cogo min na bi.

Facew bɛ o denw karan janko o ye i ta kankelentigiya lon.

²⁰ Matigi Ala ka ne kisi!

An bɛna donkiri la a ye ni an ta forifɛnw ye an si bɛɛ ra,

Matigi Ala ta batoso kono.

† Kitabu dow kono a sebera ko: Ne tɛ se ka sunogo.

²¹ Ayiwa, Ezayi tun k'a fɔ ko o ye na ni toromo siri kelen ye, ka na o lala Ezekiyasi ta joriw kan; ko ni o kera, a be keneya †. ²² Ezekiyasi tun k'a fɔ ko: «Tagamasiyen juman le bena a yira ko ne bena keneya fɔ ka taga don Matigi Ala ta batoso kɔnɔ tuun?»

Babiloni masace ta ciradenw nana Ezekiyasi fɛ

(Masacew flanan 20.12-21)

39 Ayiwa, o wagati kelen na, Babiloni* masace Merodaki Baladan, min ye Baladan dence ye, ale ka Ezekiyasi ta bana ni a keneyako kibaroya men minke, a ka sebe do ke, ka bonya do la o kan, ka o ci Ezekiyasi ma. ² O ko diyara Ezekiyasi ye kosebɛ. Fɛn o fɛn tun be Ezekiyasi ta fɛnmarayorow ra, a ka o beɛ yira o ciradenw na: warigbe ni sanin, ani kasadiyananw, ani turu kasadimanw; a k'a ta kerekeminanw beɛ yira o ra, ani a ta naforow beɛ. Foyi le ma to a ta masaso kɔnɔ, ani a ta mara beɛ kɔnɔ, ni Ezekiyasi ma min yira o ciradenw na.

Ala ka Ezekiyasi jaraki

³ O kow ko, cira Ezayi nana masace Ezekiyasi fɛ, ka na a jininka ko: «Nin mɔgɔw bɔra min le? O nana mun le fɔ i ye?» Ezekiyasi ko: «O bɔra jamanajan do le ra, fɔ Babiloni, ka na ne fɛ.» ⁴ Ezayi k'a jininka tuun ko: «O ka mun ni mun le ye i ta so kɔnɔ?» Ezekiyasi ko: «Fɛn o fɛn be ne ta masaso kɔnɔ, o ka o beɛ ye! Foyi ma to ne ta naforow ra, ni ne ma min yira o ra.»

⁵ Ezayi k'a fɔ Ezekiyasi ye ko: «Fangatigi Ala ta kuma lamɛn: ⁶ «Lon do, bena se, fɛn o fɛn be i ta masaso kɔnɔ, i bemaw ka fɛn o fɛn lajɛn fɔ ka na se bi ma, o bena na o fɛnw beɛ ce ka taga ni o ye Babiloni; foyi tena to. Matigi Ala ko ten. ⁷ O bena i yere mamaden dow mina, i yere wordenw ta denw, ka taga ni olugu ye, ka taga o bɔ cɛya ra, ka o bla Babiloni masace ta masaso kɔnɔ.» »

⁸ Ezekiyasi ka Ezayi jaabi ko: «I ka Matigi Ala ta kuma min fɔ ne ye, o ka ni; sabu hera ni nasuma bena ke jamana kɔnɔ ne yere ta tere beɛ ra.»

Kitabu kumakan flanan

Izirayeli ta jususaaro wagati

(40-55)

Ala bɛna Izirayeli bosɪ

40 Aw ye o jusu saaro, aw ye ne ta mɔgɔw jusu saaro!

Aw ta Ala ko ten.

² Aw ye kuma Zeruzalemu fɛ k'a jusu saaro; aw ye aw kan korɔta k'a fɔ a ye

ko a ta jagboyabaaraw banna,
ko a ta terenbariyaw juru sarara,
ko Matigi Ala k'a ta jurumunw beɛ hake bɔ a ra
ka ban fɔ sijaga fla.

³ Perɛnkan do be bɔra ko:

«Aw ye sira labɛn Matigi Ala ye kongokolon kɔnɔ;
aw ye siraba dakana nin yɔrɔjalanw na an ta Ala ye ††.

⁴ Dingakonɔyɔrɔw beɛ ye lafa,
aw ye kuruw, ani kongoriw beɛ cici ka o yerege,
ka tintinw beɛ dakana,
yɔrɔ korɔtaninw ye ke kenegbew ye.

⁵ Ni o kera, Matigi Ala ta nɔrɔ bena yira,
adamadenw beɛ lajennin bena a ye;
sabu Matigi Ala yere le kumana.»

⁶ Kumakan do ko: «Perɛn!»

Ne ko: «Ne ye perɛn ka mun fɔ?»

A ko: «Adamadenw beɛ be i ko bin,
o dawula beɛ be i ko kongobinw ta fiyerenw.

⁷ Ni Matigi Ala ta fɔrɔ ka fiye a kan,
a be ja, a fiyerenw fana be fagafaga.
Can lo, adamadenw be i ko bin;

⁸ bin be ja, a fiyerenw fana be fagafaga;
nka an ta Ala ta kuma kɔni be to a nɔ ra tuma beɛ
ani wagati beɛ †.»

Ala bɛna a janto a ta mɔgɔw ra

⁹ Ele ye yelen kuru jamijan kan,
ele Siyɔn dugu, dugu kibarodimanfɔbaga;
ele ye i kan korɔta ni baraka ye,
ele Zeruzalemu, dugu kibarodimanfɔbaga.
Ele ye i kan korɔta, aw kana siran;
ele y'a fɔ Zuda mara ta duguw ye
ko o ta Ala ye nin ye!

¹⁰ A fle, Dunɔnatigi Ala be nana ni barakaba ye,
a boro baraka le be se di a ma.
A be nana ni a ta sara ye a boro;
a be nana ni a ta baara tɔnɔ † ye a ja fɛ.

¹¹ A bena a janto a ta sagakuru ra i ko sagagben-
baga;
a bena sagadenw lajɛn ni a boro ye,
ka o la a disi kan.

A bena sagamusɔ dentigiw demedeme.

Ala ta bonya ni a ta hakiritigiya

¹² Jɔn le ka kɔgɔji suma ni a borotege ye,
ka sankolo bonya suma ni a boro ye?
Jɔn le ka dugukolo buguri beɛ suma sumanikemi-
nan kɔnɔ,
ka kuruw suma ka o gbiriya hakeya lɔn,
ka kongoriw suma ni sumanikenan ye?

¹³ Jɔn le be se ka Matigi Ala ta hakiri bonya
segeɛgeɛ?

Jɔn le kera a ladibaga ye, k'a karan †?

†† Nin kumaw fɔra Yuhana Batizerikebaga ta ko ra (Matiyu 3.3, Marika 1.3, Yuhana 1.23 † Hayan 6-8 fɔra Piyeri ta kitabu fɔlɔ ra (1.24-25). †† A ta sara, a ta baara tɔnɔ, o be se ka ke Izirayelimɔgɔw ye, Ala ka minw labɔ Babilonikaw ta fanga korɔ, ka o lasekɔ o ta jamana ra. †† Nin kumaw be sɔrɔ Romukaw 11.34,

† Aw ye Masacew flanan 20.7

14 A ka hakiri nini jontigi le fe, ka faamuri soro?
Jon le k'a karan can sira ra?
Jon le k'a karan lonniya ra,
ka faamuri sira yira a ra?

15 A fe, siyaw be i ko jiden kelen toninin minan
kono,
o be i ko kenkenden kelen, sumanikeminan kono;
Matigi Ala be kogoji kofejamanaw lawuri i ko
buguri.

16 Liban jamana yiriw bee lajennin te se k'a ta
sarakajenifen* tasuma labo,
a beganw bee lajennin te a ta saraka jenita* bo.

17 Siyaw bee lajennin te foyi ye a na koro;
a be o bee jate i ko fen nacintanw, i ko feng-
bansanw.

Matigi Ala boogonko te yi

18 Aw be se ka Ala suma ni mun le ye?
Aw be se ka fen juman le ke a boogonko ye?
19 Jow koni, negyeelebaga do le be negyeele ka
o lalaga;

saninfagabaga do be sani noro a kan,
ka warigbe jorokonin dow ke k'a negen.
20 Ni se te moggo min ye ka o fenw soro,
ale be yiri do nini min te tori joona,
ka yirilalagabaga hakirman do nini,
ka o yiri lese k'a ke jo do ye, a be se ka min lo ka
teren.

21 Aw m'a lon wa? Aw m'a men ka ye wa?
O ko ma fo aw ye kabini folofolo wa?
Aw ma dunupa ju sigicogo ko faamu wa?

22 Matigi Ala le siginin be dugukolo sanfeyoro
koorinin kunna;

dunupamogow be a na koro i ko tonmisenw.
A be sankolo yerege i ko fanimugu,
a b'a foni i ko fanibon, ka sigi a kono.

23 Ale le be fagamaw ke i n'a fo o te foyi ye,
ka dugukolo kititigebagaw ke moggo gbansanw ye.

24 O turuto ye nin ye sisan, o danto ye nin ye
sisan,
hali o liliw ma donyoro soro dugukolo ra folo,
a b'a daforo ke ka o fiye, ka o jaja;
sanforo be o ta ka taga ni o ye i ko binjalan.

25 «Aw b'a fe ka ne suma ni jontigi le ye?
Ne ni jontigi le ka kan?»
Ala Saninman ko ten.

26 Aw ye aw na korota san fe ka fleri ke!
Jontigi le ka nin fenw dan?
Ale le be o bee labo ka o bee bla o ta sira kan;
a be o bee wele o togo ra,
a ta sebayaba ni a ta barakaba sababu ra.
O ra, hali kelen te fon.

Ala bena barakakura don a ta mogow ra

27 Yakuba ta mogow, mun na aw be nin kuma fo?
Izirayelimogow, mun na aw b'a fo ko:
«Anw ta kunkow dogonin lo Matigi Ala ma,
anw ta Ala te anw ta jo jatera?»

28 Aw m'a lon wa?
Aw m'a men ka ye wa,

ko Matigi Ala le ye Ala banbari ye?
Ale le ka dunupa dan ka se fo a danw na.
A te sege, a baraka te dese,
a ta hakiri dan te se ka lon.

29 A be fanga don moggo segeninw na,
ka baraka don barakantanw na.

30 Kanbelendenw be sege, o baraka be dese;
hali kanbelenkoro fana be ben.

31 Nka minw be Matigi Ala makono, olugu be to
ka barakakura le soro;
o be pan ka taga san fe i ko bon,
o be bori, o te sege,
o be tagama, o baraka te dese.

Ala ta ciradenkura

41 Aw kogoji kofemogow, aw ye je ka ne lamen!
Siyaw ye baraka don o yere ra,
o ye gbara ka na, an ye kuma;
aw ye na, an ye jen ka taga an ta kiti tige.

2 Min be terenninya wele k'a gban a yere ko,
jon le ka o tigi wele ka bo tereboyanfan na?
Jon le be siyaw don a boro?
Jon le be masaw bla a ta fanga koro?
A ta kerekemuru be o ke i ko buguri,
a ta kalan be o ke i ko foro be binjalan ke cogo
min na †.

3 A be tugu o ko, a be teme hali foyi te se a ma,
k'a soro a sen tun ma deri ka o sira ta ka ye.

4 Jontigi le ka nin kow ke k'a dafa,
ka wagatiw bee ta mogow wele kabini folofolo?
Ne Matigi Ala, ne min ye folo ye,
ne min fana ye laban ye, ne lo.

5 Kogoji kofemogow ka o ye, o siranna;
minw be fo dugukolo dan na, olugu yereyere to be
gbarara ka na.

6 Bee be a mogogon deme,
bee b'a fo a balema ye ko: «I jija!»

7 Yirilesebaga be saninfagabaga ja gbeleya,
saningbasibaga be negyebasibaga ja gbeleya;
a b'a fo ko: «Negy noro cogo pana!»
O be o jo lalaga k'a gbengben ni negy ye k'a lo,
janko a kana lamaga.

Ala bena a ta mogow deme

8 Ayiwa, aw Izirayelimogow koni, ne ta baa-
radenw,

Yakuba ta mogow, ne ka aw minw panawoloma,
aw minw ye ne terice Iburahima ta siya ye,

9 ne tagara aw yorojini fo dugukolo dan na,
ne tagara aw wele ka bo fo yorojan.

Ne k'a fo aw ye ko: «Aw le ye ne ta baaradenw
ye,

ne ka aw le panawoloma, ne tena ban aw ra.»

10 Aw kana siran, sabu ne be ni aw ye.

Aw ja kana tige, sabu ne le ye aw ta Ala ye,
ne bena baraka don aw ra, ka aw deme,

† Cira be min ko fo yan, o be se ka ke Peresi masace Sirusi
ye. Ale le bena se soro Babilonikaw kan, ka Izirayelimogow
labla o ye taga Zeruzalemu dugu ni Alabatoso lo kokura (Esi-
darasi 1.1-5; Kibaroyaw flanan 36.23 Ezayi 41.25; 44.28;
45.1

ne bena aw tanga ne ta terenninya koson, ni ne boro baraka ye.

¹¹ A fe, minw be jusu tun bora aw korɔ, olugu bena maroya fo ka o kun suuru; minw be kerera ni aw ye, olugu bena halaki, ka tunu pewu.

¹² Minw be siyen tara ni aw ye, aw bena olugu yorɔjini, nka aw tena o ye; minw tun be aw kerera olugu bena tunu ka ban pewu.

¹³ Sabu ne le ye Matigi Ala, aw ta Ala ye; ne le be aw boro mina, k'a fo aw ye ko: «Aw kana siran, ne bena aw demɛ.»

¹⁴ Aw kana siran, Yakuba ta tumudenninw! Izirayeli ta mogɔ barakantanw, ne bena aw demɛ. Matigi Ala, aw kunmabobaga, Izirayeli ta Ala saninman ko ten.

¹⁵ A fe, ne bena aw ke simangbasinan ye, † min kura lo, ani min pinw da ka di; aw bena kuruw be benben, ka o be yerege, ka kongoriw yerege i ko binjalan.

¹⁶ Aw bena o fiye i ko siman, forɔ be o ta ka taga, sanforɔ be o janjan; nka aw koni bena ninsondiya sorɔ Matigi Ala fe, ka Izirayeli ta Ala saninman ke aw kunkoro-tasababu ye.

Ala bena kongokolon yeɛma k'a ke jiyoro ye

¹⁷ Nanibagatow, ani fagantanw be ji jini, nka o te ji sorɔ; minlogɔ ka o kan ja.

Nka ne Matigi Ala, ne bena o jaabi; ne, Izirayeli ta Ala, ne tena ban o ra.

¹⁸ Ne bena kojw woyo kuru yirintanw kunna, k'a to bununw ye woyo kurufurancɛw ra; ne bena kongokolon yeɛma k'a ke jiyoro ye, ka dugukolojalan ke jiwoyow ye.

¹⁹ Ne bena sedirisunw falen kongokolon konɔ, ani akasiyasunw, ani miritesunw, ani oliviyesunw; ne bena siperesisunw falen yorɔjalanw na, ani orimesunw ni buyisunw beɛ,

²⁰ janko mogow y'a ye, k'a lon, ka miiri, k'a faamu ko Matigi Ala boro le ka nin kow ke, ko Izirayeli ta Ala saninman le ka nin fenw dan.

Batofen werew te foyi ja

²¹ «Batofen werew, aw ye na aw ta jafɔ!» Matigi Ala le ko ten.

«Min be aw fe, aw ye o fo!» Yakuba ta mogow ta Masace ko ten.

²² O ye na kuma, ka ko nataw jafɔ an ye. Fɔɔfɔɔkɔw kera cogo min na, o ye o jafɔ an ye; ni o kera, an bena miiri k'a lon min bena ke ko fe;

walama aw ye ko nataw fo an ye.

²³ Aw ye wagati labanw ta kow jafɔ an ye, ni o kera, an bena a lon ko aw fana ye ala dow ye. Aw koni ye kojuman walama kojugu do ke dorɔn, janko an ye o ye ka kabakoya.

²⁴ A fe, aw te foyi ye!

Aw ta kewalew ye gbansan le ye!

Minw be aw ke o ta alaw ye, olugu haramuyara.

²⁵ Ne ka mogɔ do lawuri ka bo sahiliyanfan na, a bena na ka bo tereboyanfan na. A be ne togɔ wele;

a bena kuntigiw dondon ni a sen ye i ko bogɔ, i ko dagalalagabaga be bogɔ terege cogo min na.

²⁶ Jon ka nin kow ye k'a fo kabini fɔɔfɔɔ janko an ye a lon?

Jon konna k'a yira an na, janko an ye a fo ko: «Can lo!»

Mogɔ si ma nin ko fo, mogɔ si m'a ye k'a fo, mogɔ si ma foyi men aw fe nin kow ra.

²⁷ Nka ne le kera mogɔ fɔɔ ye k'a fo Siyon dugu ye ko:

«O ye nin ye, o nato ye nin ye!»

Ne ka kibarodimanfobaga do ci Zeruzalemu.

²⁸ K'a sorɔ ne be fleri ke, nka ne te mogɔ si ye; hali ladibaga kelen te o batofenw ce ra, min be se ka ne jaabi ni ne k'a pininka.

²⁹ O si te foyi ye,

o ta koketaw ye ko gbansanw le ye, forɔ lakolon, o le ye o ta jo negeramanw ye.

Ala ta jonnuman ta donkiri fɔɔ: A ta baara

42 «Ne ta baaraden ye nin ye, ne be ne hakiri to min na; ne ta mogɔ panawolomanin lo, min ko ka di ne ye haali.

Ne bena ne nin lajigi a kan, janko a ye can sira yira siyaw ra.

² A tena kule ci, walama k'a kan korɔta; mogɔ tena a perenkan men siradaw ra.

³ A tena hali bin karinin to karikari, a tena hali fitina fagato to dufa; a bena can sira le yira mogow ra ni kanke-lentigiya ye.

⁴ A baraka tena dese,

a fari tena faga,

fo a ye na can sigi dugukolo kan, fo kogɔji kofemogow beɛ ye o jigi la a ta sariya kan ††.»

⁵ Ala, Matigi Ala, min ka sankolo dan, k'a bonya, ka dugukolo yerege fan beɛ, ani fen o fen be falen a kan,

ka nenekiri don dunɔnamogow ra, ka nin don dunɔna yaalabagaw ra, ale Matigi Ala ko:

⁶ «Ne Matigi Ala, ne le ka ele wele terenninya kama; ne bena i boro mina, ne bena i tanga, ka i lasigi,

† O tun be o yirikurunba siri misi ra, i ko misidaba, janko a ye o sama a ko, ka siman congɔ k'a kise bo.

†† Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Matiyu 12.17-21)

ka i ke ne ni mogow ta jɛnɔgɔnya donbaga ye,
ka i ke siyaw ta yeelen ye,
7 janko ka fiyentow na yeɛ,
ka kasodenw labo kaso ra,
ka dibiramogow labo o ta dibi ra †.

8 «Ne le ye Matigi Ala ye, o le ye ne togo ye;
ne ta bonya kɔni, ne tena o di danfen werɛ ma,
walama tandori min ka kan ni ne ye, ka o di
batofen yiriramanw ma.

9 Ko minw tun konna ka fo, a fle, olugu kera;
sisan ne bɛna kokura le fo,
nka sani a ye damina,
ne be aw lasomi.»

Dunuɓa beɛ ye Matigi Ala tando

10 Aw ye donkirikura la ka Matigi Ala tando;
aw y'a tando ka se fo dunuɓa danw na,
aw minw be tagamaw ke jirakurunw kɔnɔ, kogoji
kan,

ani aw danfenw minw be kogoji ra,
ani aw kogoji kɔfɛmogow!

11 Kongokolon n'a duguw ye o kan korota,
ani Kedari ta dugumisɛnw!

Sela kuruyoro mogow ye jagari ka donkiri la;
o ye to kuruw san fe ka jagari fo ka perɛn!

12 Mogow ye bonya la Matigi Ala kan,
kogoji kɔfɛmogow ye a tando.

13 Matigi Ala be bo i ko cɛfari,
a be fariya i ko kerekɛɛɛ;
a be perɛn, ka kulekanba ci,
ka se soro a juguw kan.

Matigi Ala bɛna a ta baara laban

14 «Ne kumabari tun tora ka mɛɛn;
ne tun jera, ne tun ka ne yere mina.
Nka sisan ne bɛna kule i ko muso jigibagato
min be firinfirin, fo k'a nenekiri fereke.

15 Ne bɛna kuruw ni kongoriw halaki,
ka a binw ni a yiriw beɛ jaja;
ne bɛna baw ke yorojalanw ye,
ka jiyoro ja.

16 Ne bɛna fiyentow bla o ye tagama sira do kan,
o ma sira min lon;
o ma sira min lon co, ne bɛna o bla o le kan.
Ne bɛna dibi yeɛma k'a ke yeelen ye o na fe,
ka sira cejuguw ke sira dakapaninw ye.
Ne bɛna nin kow le ke;
ne tena a to kebari ye.

17 «Minw be o jigi la jo yiriramanw kan,
olugu bɛna seko ni o ko ye, ka maroya kosebe;
minw b'a fo jo negeramanw ma ko:
«Aw le ye an ta alaw ye!» »

Izirayelimogow ma Ala lamɛn

18 Ala ko: «Aw torogberɛnw, aw ye menni ke!
Fiyentow, aw ye fleri ke, ka yeri ke!

19 Jontigiw le ye fiyentow ye ni ne yere ta baa-
radenw te?

† Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Luka 4.18)

Jontigiw le ye torogberɛnw ye i ko ne yere ta
ciradenw, ne ka minw ci?

Jontigiw le ye fiyentow ye i ko Ala ta ciradenw?
Jontigiw le ye fiyentow ye i ko Matigi Ala ta baa-
radenw?

20 Aw ka fen caman ye, nka aw ma o jate;
aw torow dayelera, nka aw ma foyi men.»

21 Matigi Ala ta terenninya koson,
a tun b'a fe k'a ta sariya bonya, ka nooro la a
kan;

22 nka siya tow benna a ta mogow le kan,
ka o borofɛnw beɛ ce.
O benna dingaba kɔnɔ, ka mina jan na,
siya tow ka a ta mogow mina ka o dogo ka-
sobonw kɔnɔ;
o benna o kan, mogow si ma soro ka o bosi,
o ka o borofɛnw ce, mogow si ma soro k'a fo ko:
«Aw y'a laseko!»

23 Nka jontigi le bɛna a toro malo nin kow ra,
walama k'a janto o ra sijaga werɛ k'a lamɛn?

24 Jon le ka Yakuba ta mogow don o borofɛnw
cebagaw boro,

ka Izirayeli don benkannebagaw boro?
An ka Matigi Ala min hake ta,
yala ale te wa?

An ma son ka a ta sira tagama,
an ma son k'a ta sariyaw lamɛn.

25 O koson a k'a ta dimi tasuma bon Izirayeli kan,
ka kere juguw lawuri o kama.

A ta dimi tasuma manana ka o lamini, nka o ma
hakiri soro;
o tasuma ka o jeni, nka o ma o jate.

Matigi Ala ka layiri ta a ta mogow ye

43 Sisan, Matigi Ala min ka aw dan, aw Yaku-
ba ta mogow,
Matigi Ala min ka aw ke mogow ye, aw
Izirayelimogow,
ale ko: «Aw kana siran, sabu ne ka aw kunmabo;
ne ka aw wele aw togo ra,
aw ye ne ta le ye.

2 Hali ni aw be jibaw le cetige, ne bɛna to ni aw
ye;
hali ni aw be baji le cetige, ji tena aw datugu.
Hali ni aw be tagama tasuma ce ma, a tena aw
jeni,
tasumamana tena se aw ma.

3 «Sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala;
ne le ye Izirayeli ta Ala saninman ye, aw kisiba-
ga.

Ne bɛna Misiran jamana di, ka o ke aw kun-
mabosara ye,
ka Etiyopi jamana ni Seba jamana di aw no ra.

4 I n'a fo aw ko ka gbelen ne ma,
aw ta ko ka bon ne fe, ani ne be aw kanu,
o ra, ne bɛna mogow werew le di aw no ra,
ka siya werew di ka aw nin kunmabo.

5 «Aw kana siran, sabu ne be ni aw ye;
ne bɛna aw ta den dow lana ka bo tereboyanfan
na,

ka dow lana ka bo terebenyanfan na,
ka na aw bee lajen.
6 Ne bena a fo sahiliyanfan mogow ye ko: <Aw ye
o di,>
k'a fo woroduguyanfan mogow ye ko: <Aw kana o
mara tuun.>
Aw ye ne dencew lana ka bo fo yorojan,
aw ye ne denmusow lana ka bo fo dununa dan
na,
7 ne togo be minw bee ra,
ne ka minw bee dan ne ta noro koson,
ka o ke mogow ye, ka o laben.»

Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye

8 «Aw y'a to nin mogow ye na, nin mogow minw te
yeri ke, k'a soro ja be o fe,
minw te menni ke, k'a soro torow be o fe.
9 Siyaw bee ye lajen,
mogow bee ye fara nogon kan.
Olugu ra, jontigi le tun ka nin kow ye k'a fo?
Jon le tun ka ko temeninw ye k'a fo an ye?
O ye na ni o ta seerew ye ka na kuma k'a yira ko
o ta ye can ye;
seerew ye o lamen k'a fo ko: <Can lo!>

10 «Aw le ye ne ta seerew ye,
Matigi Ala ko ten;
aw le ye ne ta baardenw ye, ne ka minw pana-
woloma,
janko aw y'a lon, ka la a ra,
k'a faamu ko ne le ye Ala ye,
ko ala do were ma na ne ja fe,
do were fana tena na ne ko fe.
11 Ne, ne le ye Matigi Ala ye;
ni ne te, kisibaga were te yi tuun!
12 Ne le ka nin kow ye k'a fo, ne le ka aw kisi, ne
le konna ka nin kow yira;
ala were minw be aw ce ra, olugu do te.
Aw le ye ne ta seerew ye,
Matigi Ala ko ten;
ne le ye Ala ye.
13 Ne le ye Ala ye wagati bee;
mogow si te se ka fen bosi ne boro.
Ni ne ka ko min ke, jon le be se ka o yelama?»

Ala ka sirakura min bo

14 Matigi Ala, aw kunmabobaga, Izirayeli ta Ala
saninman ko:
«Aw koson, ne bena mogow dow ci Babiloni kama,
ka taga Babilonikaw bee lajigi;
o bena don o ta jirakurunw konso ka bori,
o tun be pagari o jirakurun minw koson.
15 Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala saninman,
ne le ye Izirayeli danbaga ye, aw ta masace.»
16 Matigi Ala min ka sira bo kogoji konso,
ka temeyoro ke jibaw ce ma,
17 ale min tun ka sowotorow ni sow labo,
ani kerekajama ni a cefariw,
ka na o benben ka o lala, o kana se ka wuri tuun,
k'a to o ye mana ka ban, ka faga i ko fitinajuru,
18 ale ko: «Aw kana aw hakiri to folofolokow ra
tuun,

aw kana kokorow jate tuun.
19 A fe, ne bena kokura do ke;
a dabora ka ban, aw ta yera wa?
Ne bena sira bo kongokolon konso,
ka bajiw woyo dugukolojalan kan.
20 Kongobeganw bena ne bonya:
kongowuruw, ani konosogolonw;
sabu ne bena ji lana kongokolon konso,
ka bajiw woyo dugukolojalan na,
ka ji di ne ta mogow panawolomaninw ma, o y'a
min.
21 Ne ka mogow minw laben ka o ke ne ta ye,
olugu bena ne ta bonya lakari.»

Matigi Ala k'a ta mogow jaraki

22 «O bee n'a ta, aw ma ne togo wele, aw Yakuba
ta mogow;
aw segera ne koro, aw Izirayelimogow.
23 Aw ma aw ta sagadenw ke saraka jenitaw* ye
ka o di ne ma,
aw ma aw ta sarakaw bo janko ka ne bonya;
ne fana ma siman sarakaw* doni la aw kan,
walama ka aw sege wusunanan sarakaw* ko ra.
24 Aw ma wari bo ka yiri kasadiman san ne ye,
aw ma ne wasa ni aw ta began sarakaw* turu-
manyorow ye;
nka aw ka aw ta jurumunw doni la ne kan,
ka ne sege ni aw ta terenbariyakow ye.
25 Nka ne koni, ne le be aw ta hakew josi ka bo
aw ra, ne ta bonya koson;
ne tena ne hakiri to aw ta jurumunw na tuun.
26 «Aw ye ne hakiri jigi ne ta jaraki ra, an ye kiti
ke;
aw yere ye kuma k'a yira ko aw ta ye can ye.
27 Aw bemace folo ka jurumun ke,
aw ta kumalasebagaw murutira ne ma.
28 O le koson, ne ka batoso saninman panmogow
dogoya,
ka halakiri lase Yakuba ta mogow ma,
ka Izirayelimogow mangboya.»

Ala bena a ta baraka lajigi a ta mogow kan

44 «Aw ye nin lamem sisan, Yakuba ta mogow,
ne ta baardenw,
Izirayelimogow, ne ka aw minw panawoloma!
2 Matigi Ala min ka aw dan,
ka aw ke mogow ye aw bamuso konso, ka ke aw
demebaga ye:
Aw kana siran, Yakuba ta mogow, ne ta baa-
radenw,
Yesurun †, ne ka aw minw panawoloma.
3 Ne bena ji woyo dugukolojalan kan,
ka bununjiw woyo yorojalanw na;
ne bena ne nin lajigi aw ta durujaw kan,
ka ne ta baraka lajigi aw ta denw kan.
4 O bena falen i ko kodarabinw,
ka falen i ko yiri minw be jida ra.
5 Do bena a fo ko: <Ne ye Matigi Ala ta le ye!>
Do were bena a fo ko ale ye Yakuba ta mogow le ye!
Do were fana bena a sebe a boro kan ko: <Ne ye

† Yesurun, o koro ye Izirayeli.

Matigi Ala ta le ye!>

O bena Izirayeli tɔgɔ kɛ o ta bonya sababu ye.»

Ala wɛrɛ tɛ yi Matigi Ala ko

⁶ Matigi Ala, Izirayeli masacɛ,
Fangatigi Ala, min bɛ Izirayeli kunmabɔ, ale ko:
«Ne le ye folɔ ye, ne le fana ye laban ye;
ni ne tɛ, Ala wɛrɛ tɛ yi.

⁷ Jɔntigi le bɛ i ko ne, o tigi ye kuma ta!
A ye kuma, k'a fɔ ne ye;
ko minw kɛra kabini ne ta mɔgɔw sigiwagati ra
folɔfolɔ,
ko nataw, ani ko minw bena kɛ o ko fɛ, a ye o fɔ!

⁸ «Aw kana siran, aw kana yɛrɛyɛrɛ.
Yala ne tun ma nin kow fɔ k'a yira aw ra kabini
wagatijan wa?
Aw le ye ne seerew ye:
Yala Ala wɛrɛ bɛ yi ni ne tɛ wa?
Ala Barakatigi wɛrɛ tɛ yi, ne ma dɔ wɛrɛ lɔn.»

Batofɛn wɛrɛw tɛ foyi ja

⁹ Jo lalagabagaw si tɛ foyi ye;
o ta batofɛn lalaganinw bɛɛ ra numanman tɛ foyi
ja.

Minw ye o jow ta seerew ye, olugu ja tɛ foyi
yera,
o tɛ foyi lɔn, o kosɔn o bena maroya.
¹⁰ Jɔn le bɛ sɔn ka yiri lalaga ka o kɛ a ta ala ye,
ka nɛgɛ yeele ka o kɛ jo ye,
k'a sɔrɔ a tɛna nafa foyi sɔrɔ a ra?

¹¹ A flɛ, jo nɔfɛmɔgɔw bɛɛ bena maroya;
jo lalagabaga tɛ foyi ye ni adamadenw gbansan
tɛ.

O bɛɛ ye lajɛn, o bɛɛ ye na lɔ yan;
o bɛɛ ja bena tige, o bɛɛ bena maroya.

¹² Numuce bɛ nɛgɛ ta
k'a don tasuma ra.
A b'a gbasi ni nɛgɛbasinan ye;
a bɛ o kɛ ni a boro fanga bɛɛ ye.
Nka ni kɔngɔ k'a mina dɔrɔn, a baraka bɛ ban,
ni a ma ji min dɔrɔn, a baraka bɛ dɛsɛ.

¹³ Yirilesebaga bɛ juru la ka yirisuma,
ka fɛn dɔ tagamasiyɛn kɛ ni sɛberikɛnan ye;
o kɔ, a bɛ yiri lɛsɛ ni yirileɛnan ye,
a b'a dakapa ni sumanikɛnan ye,
k'a lɛsɛ k'a kɛ i n'a fɔ mɔgɔ,
k'a kɛ adamaden bisigiya ye, k'a cɛpa,
k'a bla bon kɔnɔ.

¹⁴ A bɛ sɛdirisunw tige,
walama a bɛ sipɛresisunw, ani senisun dɔw jana-
woloma
k'a tɔ olugu ye bonya kongoyiri tɔw cɛ ra yi;
walama a yɛrɛ bɛ penisunw turu,
sanji bɛ ben o kan ka o wuri.

¹⁵ Ayiwa, a bɛ o yiri kelenw le kɛ logɔ ye:
a bɛ dɔ don tasuma ra, ka ja ni o tasuma ye,
ka dɔ kɛ tasuma ye ka buru jeni o kan.
Nka a bɛ dɔ fana lalaga ka o kɛ a ta ala ye ka o
bato;

a bɛ jo dɔ lalaga k'a kinbiri gban o kɔrɔ.

¹⁶ A bɛ yiri tarancɛ kɛ logɔ ye,
a bɛ sogo jeni o kan,
ka o sogo domu ka fa;
a bɛ ja o tasuma ra fana, k'a fɔ ko:
«Ha, ne bɛ jara, tasuma flɛ!»

¹⁷ Nka yiri tɔ, a bɛ o kɛ a ta ala ye, a ta jo;
a bɛ a kinbiri gban o kɔrɔ k'a bato,
k'a daari k'a fɔ ko:
«Ne kisi, sabu ele le ye ne ta ala ye!»

¹⁸ O mɔgɔw tɛ foyi lɔn, o tɛ foyi faamu;
o paw datuginin lo janko o kana foyi ye,
o hakiri gberennin lo janko o kana hakiri sɔrɔ.

¹⁹ Mɔgɔ si tɛ miiri a yɛrɛ kɔnɔ,
walama ka ko lɔn, ka faamuri kɛ, k'a fɔ ko:
«Ne ka yiri dɔ kɛ logɔ ye ka o don tasuma ra,
ka buru jeni ni o takamiw ye,
ka sogo fana jeni ka o jimi;
mun kosɔn ne bena fɛn haramunin dɔ lalaga ni o
yiri tɔ ye,
ka ne kinbiri gban o yirikunkurun kɔrɔ ka o ba-
to!»

²⁰ Mɔgɔ min bɛ o kɛ, o tigi tugura fɛngbansan le
ko;
a hakiri cɛnna, fɔ k'a lafiri.
A tɛna sɛ k'a yɛrɛ kisi, a fana tɛna a fɔ ko:
«Fɛn min bɛ ne boro, yala o tɛ batofɛn gbansan le
ye wa?»

Matigi Ala le ye Izirayeli kunmabɔbaga ye

²¹ «Aw ye aw hakiri to nin na, aw Yakuba ta
mɔgɔw;
Izirayelimɔgɔw, aw le ye ne ta baaradenw ye.
Ne le ka aw kɛ mɔgɔ ye, aw le ye ne ta baa-
radenw ye.
E, Izirayelimɔgɔw, ne tɛ jina aw ko.
²² Ne ka aw ta hake jɔsi ka bɔ yi, i ko sankaba bɛ
tunu cogo min na,
ka aw ta jurumunw jɔsi ka bɔ yi i ko bugun bɛ
tunu cogo min na.
Aw ye sekɔ ka na ne fɛ,
sabu ne ka aw kunmabɔ.»

²³ E, sankolo, ele ye pagari ka pɛrɛn, sabu Matigi
Ala le ka nin kɛ!
E, dugukolo jukɔrɔyɔrɔw, aw ye ninsɔndiyakanw
fɔ!

E, kuruw, aw ye pagarikanw bɔ,
ani yirituw, ani yiriw bɛɛ;
sabu Matigi Ala ka Yakuba ta mɔgɔw kunmabɔ,
a ka a ta bonya yira Izirayelimɔgɔw cɛ ra.

²⁴ Matigi Ala, aw kunmabɔbaga,
min ka aw kɛ mɔgɔ ye aw bamuso kɔnɔ, ale ko:
«Ne Matigi Ala, ne le bɛ nin kow bɛɛ kɛ;
ne kelenpe le ka sankolo foni,
ne yɛrɛ le ka dugukolo yɛrɛgɛ.

²⁵ Ne bɛ cira faninyafobagaw ta cirayakumaw
cɛn,
ka fatɔkumaw don lagberikɛbagaw da ra;
ne bɛ hakiritigiw lasekɔ kɔ fɛ,
ka o ta lɔnniya kɛ nalomanya ye.

²⁶ Nka ne b'a yira ko ne ta baarden ta kuma ye can ye,
ne be ne ta ciradenw ta cirayakumaw dafa.
Ne le b'a fo Zeruzalemu ma ko: <Mogow bena sigi yi tuun,>
k'a fo Zuda duguw ma ko: <O bena o lo kokura!>
Ne bena o ta yoro benninw lo kokura.
²⁷ Ne b'a fo kogojiba ma ko: <I ja!
Ne be ele ta jiw bee ja!>
²⁸ Ne b'a fo Sirusi † ma ko: <Ne ta mogow marabaga lo!
Ale le bena ne sagonankow bee ke.
A bena a fo ko Zeruzalemu ye lo kokura,
k'a fo ko Alabatoso lori ye dabo.> »

Ala ka baara min di Sirusi ma

45 Matigi Ala k'a fo a ta mogow panawolomanin Sirusi †† ta ko ra, ko:
<Ne bena a boro mina,
ka siya tow majigi a ta fanga koro;
ne bena siya tow ta masacew ta kurusijaraw foni,
ka dondaw bee dayele ale na fe,
janko daw si kana datugu tuun.
² Ne yere bena bla ele Sirusi na fe,
ne bena kuruw yerege i tagato na fe,
ne bena siranege konw kari,
ka o sogonan negeramanw tigetige.
³ Ne bena naforo dogoninw di i ma,
naforo minw be dundo yorow ra,
janko i y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye,
Izirayeli ta Ala, min be i wele i togo ra.

⁴ <Ne ta jonce Yakuba le koson,
ani ne ta siya panawolomanin Izirayeli le koson,
ne ka ele wele i togo ra,
ka bonya la i kan, k'a soro ele ma ne lon.
⁵ Ne le ye Matigi Ala ye, Ala were te yi,
Ala were te yi ne ko.
Ne ka i cesiri ka baraka don i ra, k'a soro ele ma ne lon,
⁶ janko k'a ta tereboyanfan na
ka taga a bla fo terebenyanfan na,
mogow y'a lon ko ni ne te, batofen tow bee ye fengbansanw le ye;
ne le ye Matigi Ala ye, Ala were te yi ne ko.
⁷ Ne be yeelen bo, ne be dibi don,
ne be hera lana, ne be tooro lana.
Ne Matigi Ala, ne le be nin kow bee ke.

⁸ <Sankolo ye terenninya lajigi i ko gomiji,
sankabaw fana y'a lajigi i ko sanji;
dugukolo ye dayele janko kisiri ye falen,
k'a to terenninya fana ye nugu.
Ne Matigi Ala, ne le be nin bee ke.>

Mogow ni a danbaga

⁹ Bono be ele soro, ele min be i danbaga soso;
k'a soro ele fana ye bogodaga do le ye bogodaga tow ce ra!
Yala bogow be se k'a fo a lalagabaga ma wa, ko:

† Sirusi ko tun fora kakoro (Ezayi 41.1-5; 41.25-42.9
Ezayi 45.1-13; 46.8-13;
48.12-16 †† Aw ye Sirusi ta ko fle (Ezayi 41.1-4

<Ele be mun le kera tan?>
walama k'a fo ko: <I ta baara ma na i boro!>
¹⁰ Bono be ele soro, ele min b'a fo i face ma ko:
<Mun na i ka ne woro?>
K'a fo i bamuso ma ko: <Mun na i ka ne woro?>
¹¹ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman,
Izirayeli danbaga ko:
<Ne ta denw bena ke min ye, yala aw le ka kan
ka ne jininka o ra wa?
Aw le ka kan ka ne ta koketaw yira ne ra wa?
¹² Ne le ka dugukolo dan,
ka adamadenw dan ka o sigi a kan.
Ne yere boro le ka sankolo foni k'a se yoro bee,
ne le be sankolokonofenw bee mara.
¹³ Ne le ka Sirusi lawuri ne ta terenninya kama;
ne bena a ta siraw bee dakapa.
Ale le bena ne ta dugu lo kokura,
ka ne ta mogow minaninw labla o ye taga,
o tena wari sara a ye, o fana tena bonyafen di a ma.
Fangatigi Ala ko ten.>

Ala be a ta mogow ce ra

¹⁴ Matigi Ala ko:
<Misirankaw ta sorotaw, ani Etiyopikaw ta tonow,
ani Sebakaw, o siya mogow janjanw,
o bee bena teme aw fe, o bee bena ke aw ta ye.
O mogow bena na tugu aw ko, o sirinin be ni negejoro ko ye.
O bena o kinbiri gban aw koro,
ka aw bonya, k'a fo ko:
<Ala be aw dama le fe, Ala were te yi.
Batofen tow ye fengbansanw le ye.> »

¹⁵ Can ra, ele ye Ala dogonin le ye,
Izirayeli ta Ala, kisibaga Ala.

¹⁶ Jo lalagabagaw maroyara fo ka o kun suuru;
o bee kun suurunin le be sekora ka taga.
¹⁷ Nka Izirayeli bena kisi Matigi Ala baraka ra,
kisiri min te ban.
Aw tena maroya,
aw kun tena suuru tuun ka ye fiyewu!

Sankolo ni dugukolo danbaga Ala

¹⁸ Matigi Ala
min ka sankolo dan,
min fana ka dugukolo lalaga, k'a laben, k'a sabati;
a m'a dan k'a lakolonba to,
nka a k'a dan janko mogow ye sigi a kan.
Ale ko: <Ne le ye Matigi Ala ye,
Ala were te yi ne ko.
¹⁹ Ne ma kuma dogo ra,
ne ma kuma dugukolo yoro dogonin do ra;
ne m'a fo Yakuba ta mogow ye ko:
<Aw ye ne yoropini yoro lakolonw na!>
Ne Matigi Ala, ne be kuma terennin le fo,
kuma min ye can ye, ne be o le lase.>

Siyaw bee bena Matigi Ala lon

²⁰ <Aw ye jagon lajen ka na;

aw tɔ minw bɔsira siyaw cɛ ra, aw bɛɛ ye gbara ka na!

Minw bɛ o ta jo yiriramanw ta ka yaala, olugu tɛ foyi lɔn;
ala min tɛ se ka o kisi, o bɛ o le daari.

²¹ «Aw ye gbara ka na aw ta fɔ,
aw bɛɛ ye lajɛn ka na sigi ka kuma.
Jɔntigi le ka nin kow fɔ kabini wagatijan?
Jon le k'a lase kabini fɔlɔfɔlɔ?
Ne tɛ wa, ne Matigi Ala?»

Ni ne tɛ, Ala wɛrɛ tɛ yi
min terennin lo, min bɛ mɔgɔ kisi;
ni ne tɛ, dɔ wɛrɛ tɛ yi.

²² Aw ye aw nasin ne ma janko aw ye kisi,
aw minw bɛ fɔ dunuɗa danw na;
sabu ne le ye Ala ye,
Ala wɛrɛ tɛ yi ne kɔ.

²³ Ne bɛ kari ni ne yɛrɛ tɔgɔ ye;
ne da bɛ kuma terennin le fɔ,
kuma min tɛ yɛlɛma ka ye.
Adamadenw bɛɛ bɛna o kinbiri gban ne le kɔrɔ †;
o bɛɛ bɛna kari ni ne tɔgɔ le ye.

²⁴ O bɛna a fɔ ne ta ko ra, ko:
<Terenninya ni baraka bɛ sɔrɔ Matigi Ala kelenpe
le fɛ.> »

Minw bɛɛ jusu tun gbanna a kɔrɔ
olugu maroyanin bɛna seko ka na a fɛ.

²⁵ Matigi Ala le baraka ra
Izirayeli ta denw bɛɛ bɛna terenninya sɔrɔ, ka o
kun kɔrɔta.

Matigi Ala bɔɗɔgɔnko tɛ yi

46 Beli dɛsɛra, Nebo †† baraka banna;
o ka o jow siri bɛganw le kɔ ra, donitabɛ-
ganw.

Aw tun bɛ o jo minw ju fɔlɔfɔlɔ ka taga ni o ye,
olugu le kɛra doni ye bɛganw kɔ ra, fɔ ka bɛganw
sege!

² O jow bɛɛ baraka banna, o dɛsɛra,
o ma se ka o yɛrɛ kisi;
o ka olugu yɛrɛ le mina ka taga ni o ye jamana
wɛrɛ ra.

³ «Ayiwa, Yakuba ta mɔgɔw, aw ye ne lamɛn,
Izirayeli ta mɔgɔ tɔw bɛɛ, aw ye ne lamɛn.
Ne lɔra ni aw kunko ye kabini aw worolon na;
ne ka aw ta, kabini aw worolon na.

⁴ Fɔ ka taga aw kɔrɔ, ne le bɛna aw ta;
fɔ ka taga aw kunsigi gbɛ, ne le bɛna aw dɛmɛ.
Ne le bɛna o kɛ; ne le bɛna aw ta,
ne le bɛna aw dɛmɛ, ne le bɛna aw bɔsi.

⁵ «Aw b'a fɛ ka ne suma ni jɔntigi le ye,
ka ne ni o tigi kɛ kelen ye?

Aw b'a fɛ ka ne kaɗa ni jɔntigi le ye,
k'a fɔ ko ne ni o tigi ka kan?

⁶ Dɔw bɛ o ta sanin bɛɛ bɔ bɔrɔ kɔnɔ,
ka o ta warigbɛ jate ni sumanikenan ye;
o bɛ o fɛnw di saninfagabaga ma, ko a ye ala dɔ

† Nin kuma bɛ sɔrɔ Rɔmukaw 14.11

†† Beli ni Nebo, o tun ye Babilɔnikaw ta jo dɔw ye (Yeremi
50.2; 51.44)

lalaga ni o ye.

O bɛna o kinbiri gban o batofɛn le kɔrɔ k'a bato!

⁷ O bɛna o le la o kamankun kan ka taga ni a ye,
ka taga a bla a blayɔrɔ ra, a bɛ to yi;
a tɛ se ka bɔ a nɔ ra.

Hali ni mɔgɔ ka pɛrɛn k'a wele, a tɛ se k'a lami-
na,
a tɛ se ka mɔgɔ kisi ka bɔ tɔrɔ ra.

⁸ «Aw ye aw hakiri to nin kow ra, ka aw janto a
ra kɔsɛbɛ;

aw mɔgɔ murutininw, aw ye miiri!
⁹ Aw ye aw hakiri to fɔlɔfɔlɔ ta ko tɛmɛninw na,
sabu ne le ye Ala ye, Ala wɛrɛ tɛ yi ne kɔ;
ne le ye Ala ye, ne bɔɗɔgɔnko wɛrɛ tɛ yi.

¹⁰ Ne bɛ ko nataw fɔ kabini a damina;
ko minw ma kɛ fɔlɔ, ne bɛ o fɔ kabini wagatijan.
Ne b'a fɔ ko: Ne ta kolatigeninw bɛna kɛ;
ko o ko ka di ne ye, ne bɛ o bɛɛ dafa.

¹¹ «Ne bɛna kɔnɔ fariman dɔ wele ka bɔ tere-
bɔyanfan na,
ne bɛna ne ta ko dafabaga wele ka bɔ fɔ jamana-
jan dɔ ra;

ne ka min fɔ, ne bɛna a to o ye kɛ,
ne ka min latigɛ, ne bɛna o dafa.

¹² «Aw ye ne lamɛn, aw mɔgɔ jusukungbɛlɛnw,
aw minw yɔrɔ ka jan terenninya ra.

¹³ Ne bɛna na ni ne ta terenninya ye;
a yɔrɔ man jan tuun;
ne tɛna mɛɛn tuun ka aw kisi.
Ne bɛna Siyɔn dugu kisi,
ka ne ta nɔrɔ la Izirayeli kan.»

Ala bɛna a yɛrɛ dimibɔ Babilɔnikaw ra

47 Ala ko: «Aw ye jigi ka sigi buguri ra,
Babilɔni dugumɔgɔw!

Aw ye sigi dugu ma, sabu masasiginan tɛ aw fɛ
tuun,
aw Babilɔnikaw!

Mɔgɔ tɛna aw wele tuun ko:
<Dugu nasumanin, dugu fɛrɛnin!>

² Aw ye wuguw mina ka mugu si ‡.
Aw ye lankana bɔ aw kun na,
ka aw ta tagafe kɔrɔta ka aw senkalaw bɔ kɛnɛ
ma,
ka ba tige.

³ Aw fari lakolon bɛna to,
aw lebu bɛna bɔ kɛnɛ kan.
Ne bɛna ne yɛrɛ dimibɔ,
ne tɛna mɔgɔ si to.»

⁴ Anw bɔsibaga tɔgɔ le ye ko Fangatigi Ala,
Izirayeli ta Ala saninman.

⁵ «Babilɔnikaw, aw ye je ka sigi,
aw ye to dibi ra;
mɔgɔ tɛna aw wele tuun ko:
<Siyaw ta masamuso!>

‡ Nin kumaw b'a yira ko Babilɔnikaw bɛna bɔ o ta jamana
ra ka taga kɛ siya wɛrɛw ta jonw ye, ka jagboyabaaraw kɛ
olugu ye, i n'a fɔ mugusi.

6 Ne jusu tun bora ne ta mogow koro,
o koson ne tun banna ne ta jamana ra,
ka a don aw boro;
nka aw ma hina o ra,
aw ka aw ta fanga digi ni baraka ye hali
cekorobaw kan.

7 Aw tun b'a fora ko: <Wagati bee anw bena to an
ta masaya ra!>

O le koson aw ma nin kow jate;
a laban bena ke min ye, aw ma miiri o ra.

8 «Ayiwa, sisan aw ye nin lamén, aw kodiman
kanubagaw,

aw minw ferenin be sigi
ka to k'a fo aw yere kono ko:
<Anw koni, anw jagon te yi!
Anw tena ke i ko muso ce sanin fiyewu,
an tena ke denntanw ye fiyewu!>

9 Ayiwa, nin ko fla bee bena aw soro
yoronin kelen na, lon kelen na:
Densaya ni cesaya.

O kow bena aw soro fo ka juguya,
aw ni aw ta subagayaba,
ani aw ta lagberi caman bee.

10 «Aw tun ka aw jigi la aw ta kojukuke le kan;
aw tun b'a fora ko: <Mogo si te anw yera!>
Aw ta hakiritigiya ni aw ta lonniya ka aw lafiri.
Aw tun b'a fora aw yere kono ko:

<Anw koni, anw jagon te yi!>

11 Nka bono do bena ben aw kan,
aw tena min minacogo lon;
cenri do bena ben aw kan,
aw tena se ka min bari.
Kojugu do bena bara ka cun aw kan
k'a soro aw ma somi a ra.

12 «Ayiwa, aw ye to aw ta lagberike ra sa,
ani aw ta subagayaba!
Aw ka aw yere sege o kow le ra kabini aw den-
misenman.

I b'a soro ko aw bena nafa soro a ra,
ko o kow bena aw ke siranyafen ye.

13 Aw ka aw yere sege lagberi ra!

Ayiwa, minw be sankolo tagamasiyenw lon,
minw be fleri ke ni lolow ye,
minw be aw ta lon nataw fo aw ye karokura o
karokura,
olugu ye wuri ka aw kisi sa!

14 «A fle, olugu bee be i ko binjalan,
tasuma be min jeni.

O te se ka o yere nin kisi ka bo tasumamana boro.
Mogo b'a yere ja ni takami min ye, o jagon te;
mogo be sigi tasumayeelen min koro, o jagon te.

15 Aw ka aw yere sege minw ye, olugu ka ko min
na aw ye, o le ye nin ye;
aw tun ka minw ke aw kokojagonw ye kabini aw
denmisenman.

O bee bena taga o kun fe, o bee be taga o ta fan
na,
mogo si tena soro ka aw kisi.»

Ala ka kokuraw yira

48 Ala ko: «Yakuba ta somogow, aw ye nin
lamen,

Izirayeli togo be aw le ra,
aw le buruju bora Zuda ra,
aw le be kari ni Matigi Ala togo ye,
aw le be Izirayeli ta Ala bato;
nka aw te o ke ni can ni terenninya ye!

2 Aw b'a fo ko aw ye dugu saninman ta mogow
ye,
aw be aw boromala Izirayeli ta Ala kan,
min togo ye ko Fangatigi Ala.

3 «Ayiwa, ne tun ka ko temeninw fo kabini wa-
gatijan sani o ye ke;
o kumaw tun bora ne da ra, ne tun k'a lase aw
ma,

o ko, ne barara k'a ke, k'a dafa.

4 Sabu ne k'a lon ko aw ye mogo torokungbelenw
le ye,

ko aw kan janin lo i ko negebere,
ko aw kun ka gbelen i ko siranega.

5 Ne tun ka nin kow fo aw ye kabini wagatijan;
sani a ye ke, ne tun k'a lase aw ma,
janko aw kana na a fo ko: <Anw ta sonnifenw le
ka nin kow ke,
anw ta jo yiramanw, ani a negeramanw le ka nin
kow latige.>

6 Min fora, aw ka o men, aw yere k'a ye ko a bee
dafara;
yala aw tena lo a ra wa?

«Sisan ne bena a to aw ye kokuraw men,
ko dogonin dow lo, aw ma ko minw lon.

7 O kow labenna sisan le, wagatijan ko te;
fo ka na se bi, ma aw tun m'a men folo,
ni o te, aw tun bena a fo ko aw tun k'a lon
kakoro!

8 Aw ma nin ko men ka ye, aw ma foyi lon a ra,
a tun ma don aw toro ra ka ye,
sabu ne ka aw lon ni janfa doron le ye;
kabini aw worora, aw togo lara ko mogo murutin-
inw.

9 «Nka ne togo koson, ne be ne ta dimi mala;
ne ta bonya koson, ne be ne yere mina,
janko ne kana na aw halaki.

10 A fle, ne ka aw yeele, nka ne tun te warigbe le
pinina;
ne ka aw korobo ni toro ta tasuma le ye.

11 Ne ka o ke ne yere togo le koson, ne yere togo;
yala ne be son k'a to ne togo ye cen wa?
Ne tena ne ta bonya di mogo were ma.»

Ala ka baara min karifa Sirusi ma

12 «E, Yakuba ta mogow, aw ye ne lamén,
Izirayeli, ne ka aw minw wele, aw ye ne lamén!
Ne lo, ne le ye folo ye,
ne le fana ye laban ye.

13 Ne yere boro le ka dugukolo ju sigi,
ne kininboro ka sankolo bonya ka se yoro bee;
ni ne ka o wele doron, o bee be wuri ka lo.

14 Aw bæe ye na lajen ka menni ke!
Aw ra, jon le konna ka nin kow fo?
Matigi Ala be ce † min kanu,
ale le bena Ala sago ke Babiloni,
ka wuri Babilonikaw kama.
15 Ne, ne le kumana a fe, ne le k'a wele;
ne le k'a lana, a ta kow fana bena pa a boro.

16 «Aw ye gbara ne ra ka nin lamén!
Kabini a damina, ra ne ma kuma fo dogo ra;
kabini nin kow kewagati ra, ne tun be yi.»

Sisan Dunupatigi Ala k'a nin lajigi ne kan ka ne ci.

17 Matigi Ala, aw kunmabobaga,
Izirayeli ta Ala saninman ko:
«Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala,
min be aw karan aw yere ta nafa kama,
ka aw bla sira kan, aw ka kan ka sira min ta.
18 E, ni aw tun sonna ka aw janto ne ta kumaw

ra,
aw ta hera tun bena woyo i ko baji,
aw ta terenninya tun be caya i ko kogoji jikuruw.
19 Aw ta durujaw tun be caya i ko kenken,
aw ta denw tun be caya i ko kenkenmugu;
o ta siya togo tun tena tunu,
o tun tena halaki ne pa koró.»

Ala ta mogow bena bo Babiloni

20 «Aw ye bo Babiloni, aw ye bori ka bo Babilonikaw ce ra!
Aw ye nin fo ni nagarikanbaw ye, k'a to bæe y'a men;
aw y'a fo ka se fo dunupa dan na.
Aw y'a fo ko: «Matigi Ala k'a ta jonce Yakuba kunmabo!

21 «A tagara ni o ye yorojalan min na, minlogo ma o soró yi;
a ka ji woyo ka bo fara ra k'a di o ma,
a ka fara dayele, ji serira ka bo.

22 «Nka mogojuguw koni tena hera soró fiyewu.»
»
Matigi Ala ko ten.

Ala ta jonpuman ta donkiri flanan: Dunupa yeelen

49 Aw kogoji kofemogow, aw ye ne lamén!
Aw yorojanmogow, aw ye aw janto nin kuma ra!
Matigi Ala ka ne wele, k'a soró ne tun ma woro folo;
ka ne to ne bamuso konó, a ka ne togo fo.
2 A ka ne da diya i ko kerekemuru dadiman,
ka ne dogo a boro jukoro;
a ka ne ke i ko bije dabonin,
ka ne dogo a ta bijeforogo konó.
3 A ko ne ma ko: «Ele le ye ne ta jon ye,
ele Izirayeli, ne bena ne ta noró yira ele le sababu ra.»

† O ce ye Sirusi ye (41.1-2).

4 Nka ne ko: «Ne koni ka ne yere sege gbansan le;
ne ka ne baraka ban ko lakolonw ani ko pacintanw le ra.
O bæe n'a ta, ne ta ko be Matigi Ala le boro,
ne ta baraji be ale Ala le fe.»

5 Ayiwa, sisan, Matigi Ala kumana;
ale le ka ne ke mogow ye ne bamuso konó, ka ne ke a ta jon ye,
janko ka Yakuba ta mogow laseko a fe,
ka Izirayelimogow lajen a koró.
Ne bena bonya soró Matigi Ala pa koró,
ne ta Ala le bena ke ne ta baraka ye.
6 Matigi Ala ko: «I bena ke ne ta jon ye
ka Yakuba ta gbaw lawuri,
ka Izirayelimogow tow laseko ka na;
nka o doron te,
ne bena i sigi ka i ke siya were mogow ta yeelen ye,
janko ne ta kisiri ko ye se fo dunupa fan bæe ra.»

Ala bena Izirayelimogow ladon

7 Matigi Ala ye Izirayeli kunmabobaga,
ani a ta Ala saninman ye;
mogow mafiyenyenin, siyaw be mogow min koninya,
mogow min kera fangatigiw ta jon ye, a b'a fo o tigi ye ko:
«Ni masacew nana ele ye, o bena wuri ka lo;
ni kuntigiw nana i ye, o bena o kinbiri gban,
Matigi Ala, Ala kankelentigi koson,
Izirayeli ta Ala saninman min ka ele panawoloma,
ale Ala koson.»

8 Matigi Ala ko:
«Ne ka aw ta daariri lamén ne diyanya wagati ra,
ne ka aw kisi kisiri lon na;
ne bena ne janto aw ra, ka aw sigi,
janko ka jengogonya don ni mogow ye aw sababu ra,
ka jamana lo kokura,
ka bæe ninyoro di a ma nin jamana halakinin na,
9 k'a fo kasodenw ye ko: «Aw ye bo,»
k'a fo dibiramogow ye ko: «Aw ye bo dibi ra!»
Ni o kera, o bena domuni ke siradaw ra,
o bena o ta baro soró kurukerefeyorow bæe ra.
10 Kongó tena o soró tuun, walama minlogo;
kongokolon fundenin walama tere tena o jeni,
sabu min be hina o ra ale bena bla o ja,
ka taga ni o ye bununjiw koró.
11 Ne bena temesiraw bo ne ta kuruw bæe ra,
ne ta sirabaw bæe bena dakaja.

12 «O nato fle ka bo fo yorojan!
Dow nato fle ka bo sahiliyanfan na, ani terebenyanfan na;
dow be nana ka bo fo Sinimu jamana ra.
13 Sankolo, ele ye nagari ni kanba ye!
Dugukolo, ele ye ninsandiya!
Kuruw, aw ye nagari fo ka peren,
sabu Matigi Ala be a ta mogow jusu saaro,
a be hina a ta mogow panibagatow ra.»

Ala tɛ jina a ta mɔgɔw kɔ

14 «Siyɔn dugumɔgɔw tun b'a fɔra ko: «Matigi Ala banna an na,

Matigi jinana an kɔ!»

15 Yala muso bɛ se ka jina a ta sinminden kɔ wa? Yala a tɛ hina a yɛrɛ woroden na wa?

Hali ni musow bɛ jina, ne kɔni tɛna jina aw kɔ.

16 Aw m'a ye, ne ka aw tagamasiyɛn kɛ ne borotɛgɛ kɔnɔ;

aw ta dugu kogow tagamasiyɛn bɛ ne ja kɔrɔ tu-ma bɛɛ.

17 «Aw ta denw bɛ borira ka na †;

aw ta dugu cibagaw, ani a cɛnbagaw bɛna bɔ aw cɛ ra.

18 Aw ye aw ja kɔrɔta ka aw lamini flɛ:

aw ta denw bɛɛ bɛ lajɛnna ka na aw fɛ.

Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye,

Matigi Ala ko ten,

ko aw bɛna aw denw siri aw yɛrɛ ra i ko masir-ifɛnw,

ka aw yɛrɛ masiri ni o ye i ko kɔjɔmuso.

19 Ɔnhɔn, aw ta tomow, ani aw ta yɔrɔ lakolonw, aw ta jamana min tun halakira,

o yɔrɔw bɛna dɔgɔya aw ta mɔgɔw ma;

aw tɔrɔbagaw fana bɛna taga ka mabɔ aw ra.

20 Aw tun b'a miiri ko aw bɔnɔna aw ta den minw na,

olugu le bɛna to k'a fɔ aw toro kɔrɔ ko:

«Yɔrɔ ka dɔgɔ an ma,

aw ye yɔrɔ dɔ di an ma, an bɛ se ka sigi min na!»

21 O tuma aw bɛna a fɔ aw yɛrɛ kɔnɔ ko:

«Ɔn le ka nin denw bɛɛ woro ne ye sa?

Ne tun kɛra denntan ye, ka kɛ denworobari ye,

o tun ka ne mina, ka ne gbɛn ka taga jamana

wɛrɛ ra;

o tuma jɔntigi le ka nin denw lamɔ sa?

Ne tun bɛ ne kelen na,

o tuma ninnugu bɛɛ bɔra min le?» »

22 Dunupatigi Ala ko:

«A flɛ, ne bɛna ne boro lawuri siyaw ma,

ka ne ta tagamasiyɛn kɔrɔta jamanaw ye;

janko o ye aw dencɛw ta o boro kɔnɔ ka na ni o

ye,

ka aw denmusow sigi o kamankunw kan ka na ni o ye.

23 Masacɛw le bɛna kɛ aw lamɔfaw ye,

o ta masamusow bɛ kɛ aw lamɔbamusow ye;

o bɛna na o kinbiri gban aw ja kɔrɔ ka o ja biri dugu ma,

fɔ ka aw sennabuguri nɛmu.

Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye,

ko mɔgɔ minw bɛ o jigi la ne kan, olugu tɛna maroya.»

24 Cɛfari ka fɛn minw sɔrɔ kɛrɛ ra, yala o bɛ se ka bɔsi a boro wa?

† A fɔra Kitabu dɔw kɔnɔ ko: aw ta dugu lobagaw bɛ borira ka na.

Yala kuntigi fariman ta mɔgɔ minaninw bɛ se ka bɔsi wa?

25 Ayiwa, Matigi Ala ko:

«Can lo, cɛfari ta mɔgɔ minaninw bɛna bɔsi, kuntigi fariman ka fɛn minw sɔrɔ kɛrɛ ra, o bɛna bɔsi.

Ne yɛrɛ le bɛna aw kɛrɛbagaw kɛrɛ, ne yɛrɛ le bɛna aw denw kisi.

26 Ne bɛna aw tɔrɔbagaw yɛrɛ ta sogo le di o ma o y'a domu,

o bɛna o yɛrɛ jori le min i ko duvenkura, fɔ ka panamini.

Ni o kɛra, adamaden bɛɛ bɛna a lɔn

ko ne le ye Matigi Ala ye, aw kisibaga,

ani aw kunmabɔbaga, Yakuba ta Ala fangatigi.»

Matigi Ala ma ban a ta mɔgɔw ra

50 Matigi Ala ko:

«Furusasɛbɛ bɛ min, ne ka aw bamuso furu sa ni seɛ min ye?

Jɔntigi ta juru le tun bɛ ne ra fɔ k'a to ne ka aw fiyeere o tigi ma?

A flɛ, aw fiyeerera aw ta terenbariyaw le kosɔn; aw bamuso furu sara aw ta hakɛw le kosɔn.

2 Mun kosɔn ne nana, ne ma mɔgɔ ye,

ne ka weleri kɛ, mɔgɔ si m'a lamina?

Yala ne boro ka surun ka tɛmɛ ko a tɛ se ka aw bɔsi wa?

Ne baraka man bon ka se ka aw kisi wa?

K'a sɔrɔ ne sɔngɔko kelen, o bɛ kɔgɔji ja,

ka baji yɛlɛma k'a kɛ kongokolon ye;

jɛgɛw bɛ tori jintanya kosɔn,

sabu minlɔgɔ bɛ o faga.

3 Ne bɛ dibi don sankolo ra i ko fani,

k'a yɔrɔ bɛɛ datugu i ko mɔgɔ min ka bɔrɔfani

don.»

Ala ta jɔnpuman ta dɔnkiri sabanan: Tɔrɔ m'a jigi tige

4 Dunupatigi Ala ka ne karan kumacogo ra, janko ne ye mɔgɔ sɛgeninw dɛmɛcogo lɔn ni ne ta kuma ye.

Sɔgɔma o sɔgɔma a bɛ ne lakunu,

a bɛ ne lakunu janko ne ye ne toro malɔ ka menni kɛ i ko karamɔgɔdenw.

5 Dunupatigi Ala ka ne toro dayɛlɛ;

ne ma muruti,

ne ma seko ko fɛ.

6 Ne sɔnna ka ne ko lo ne bugɔbagaw ye,

ka ne pada lo ne bonbosi tufabagaw ye;

minw ka ne neni, ka daji tu ne kan,

ne ma ne pada dogo olugu ma.

7 Nka Dunupatigi Ala bɛ ne dɛmɛ,

o kosɔn ne kun ma suuru;

o kosɔn ne fana ka ne kun gbɛlɛya i ko kabakuru, sabu ne k'a lɔn ko ne tɛna maroya.

8 Min bɛ ne ta jo di ne ma, o natuma surunyara.

Jɔntigi le bɛ se ka ne wele kiti ra?

O tigi ye na an bɛɛ ye taga lo ka kuma!

Jɔntigi le b'a fɛ ka ne jaraki?

O tigi ye na ne kama!

9 A flɛ, Dunupatigi Ala bɛna na ne dɛmɛ.

Jontigi le be se ka kiti ben ne kan?
Ne juguw bee bena tige ka benben i ko fanikolon,
fo ka tumu don o ra.

¹⁰ Aw ra jontigi le be siran Matigi Ala ja,
k'a ta jonce ta kuma lamen?
Hali ni o tigi be tagamana dibi le ra,
ni yeelen t'a fe,
a y'a jigi la Matigi Ala togo kan,
k'a boromala a ta Ala ma.

¹¹ Nka aw minw bee be tasuma mana
ka biye tasumamanw lalaga aw yere ye,
aw ye taga don aw yere ta tasuma mananin na
ani aw ta biye tasumamanw ce ra;
ne boro le ka o lase aw ma,
aw bena la ka sa tooro le ra.

Dan te Matigi Ala ta kisiri ra

51 Ala ko: «Aw ye ne lamen, aw minw be teren-
ninya ninina,
aw minw be Matigi Ala yoropinina!
Aw lesera ka bo fara min na, aw ye o fara fe,
aw sogira ka bo farakuru min na, aw ye o fe!
² Aw ye aw bemace Iburahima fe
ani Saran min ka aw woro;
wagati min ne k'a wele, a kelen tun lo,
nka ne ka baraka don a ra, k'a ta denw caya.»

³ Matigi Ala bena Siyon dugumogow jusu saaro,
k'a yoro lakolonw bee jusu saaro.
A bena o ta kongokolon yelesa k'a ke i ko Edeni
yiritu,
ka o ta dugukolojalanw ke i ko Matigi Ala ta yiri-
tu.

Jusudiya ni ninsondiya le bena ke yi,
ani barakalari ni donkirilakanw.

⁴ «Aw ye aw janto ne ta kuma ra, ne ta mogow!
Ne ta siya, aw ye aw toro malo ne ye,
sabu sariya bena bo ne le fe k'a di aw ma;
ne bena ne ta kolatigeninw sigi, ne bena siyaw
bla yeelen na.

⁵ Ne ta terenninya wagati surunyara,
ne ta kisiri wagati sera;
ne yere le bena jamana mogow ta kiti tige.
Kogoji kafemogow bena ne le makono,
o bena o jigi la ne le kan.

⁶ «Aw ye aw ja korota san fe,
o ko, aw ye aw kun suuru ka dugukolo fe;
sabu dugukolo bena tunu i ko sisi,
dugukolo bena bo jogon na i ko fanikolon,
a sigibagaw bena sa i ko limogow.
Nka ne ta kisiri bena to a cogo ra wagati bee,
ne ta terenninya tena ban ka ye.

⁷ «Aw ye ne lamen, aw minw ka terenninya lon,
ne ta sariya be aw minw jusukun na!
Aw kana siran mogow ta mafiyenyari ja,
aw ja kana tige o ta kumajuguw koson;
⁸ sabu cenrifenw bena o domu i ko fani,
tumuw bena o domu i ko sagasi.
Nka ne ta terenninya bena to a cogo ra wagati

bee,
ne ta kisiri bena to a cogo ra wagati bee, ani tu-
ma bee.»

Ala ta mogow ta daariri

⁹ I kunu, i kunu ka i ta baraka don i yere ra,
Matigi Ala boro barakaman!
I wuri i n'a fo i tun k'a ke cogo min na folofolo,
wagati temeninw na.
Ele le ma Rahabu halaki,
ka kogoji danfen barakaman † faga wa?
¹⁰ Ele le ma kogoji ja,
ka o jiba ta jiw bee ja wa?
Ele le ma sira bo kogoji ce ma,
ka o ke i ta mogow kunmaboninw temesira ye wa?

¹¹ Matigi Ala ta mogow kunmaboninw bena seko ka
na o cogo le ra;
o bena don Siyon dugu konko ni pagarikanw ye.
Hera banbari le bena jigi o konna,
jusudiya ni pagari bena na o fe,
jusukasi ni nunakanw bena ban.

Ala le ye a ta mogow jigi ye

¹² «Ne, ne le be aw jusu saaro;
mun koson aw be siran mogow ja, k'a soro fen sata
lo?

Mun koson aw be siran adamaden ja, min ni bin
bee ka kan?

¹³ Aw be jina aw Matigi Ala ko, aw danbaga,
ale min ka sankolo bonya, ka dugukolo ju sigi!
Aw ja tigenin lo lon o lon, tere kururu bee,
aw toorobagaw ta jusufariya koson,
sabu o be labenna ka na aw halaki.
Ayiwa, aw toorobagaw ta jusufariya be min sisan?

¹⁴ Sani wagati doonin ce, kasodenw bena labla;
o tena to kasobon konko ka sa,
o tena fon o ta domuni na tuun.

¹⁵ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala;
ne be kogoji lamaga, k'a jikuruw mankan bo.
Fangatigi Ala, o le ye ne togo ye.

¹⁶ Ne be ne ta kuma don ele da ra,
ka ne boro ta suma ke ka i datugu;
ne le be sankolo bonya k'a se yoro bee, ka
dugukolo ju sigi,

k'a fo Siyon dugumogow ye ko: «Aw le ye ne ta
mogow ye.» »

Ala bena Zeruzalemu dugu lawuri

¹⁷ Aw ye kunu, aw ye kunu,
Zeruzalemukaw, aw ye wuri!
Aw minw ka Matigi Ala ta fariya duven mina
Matigi Ala boro k'a min.

Aw k'a min k'a ban pewu, fo ka se a buruburu
ma;
aw k'a min fo ka janamini.

¹⁸ O ka den minw bee woro,
hali mogow kelen ma soro olugu ra ka bla o ja;
o ka den minw bee lamu,

† Rahabu ni kogoji danfen barakaman, o kumaw be Misiran
jamana ta ko le fo.

hali mōgo kelen ma sōrō olugu ra ka o boro mina.
 19 Kojugu fla fla le sera aw ma;
 jōntigi le bēna kasi ni aw ye sa?
 Cenri ni halakiri, kōngō ni kerekemuru bē aw
 kan!
 Jōn le bēna aw jusu saaro sa?
 20 Aw denw baraka dēsēra,
 o lalanin bē siradaw bēē ra,
 i ko mankalanin min minana jan na.
 Matigi Ala jusu fariyaninba lo o kama;
 aw ta Ala ta mafiyenyari bē o kan.

21 O kosōn aw ye nin lamēn, aw janibagatōw,
 aw minw janaminina, nka duvēn nō tē!
 22 Dunupatigi Ala, aw ta Ala,
 min bē lo ni a ta mōgōw ta ko ye, ale ko:
 «A flē, janamini duvēn min bē aw boro,
 ne bēna o mina ka bō aw boro;
 min ye ne ta fariya ta duvēn ye,
 aw tēna o min tuun.
 23 Ne bēna a don aw tōrōbagaw le boro;
 minw tun b'a fō aw ma ko:
 «Aw ye la, an ye tagama aw kan ka tēmē!»
 O tuma aw kō tun kera i ko dugukolo,
 i ko mōgōw bē tagama siraba min kan.»

Ala bēna Zeruzalēmu kisi

52 I Kunu! I Kunu!
 Baraka don i yere ra, ele Siyōn dugu!
 I ta fani dawulamanw don, ele Zeruzalēmu, dugu
 saninman!
 Sabu kenesigibariw, ani mōgo saninyabariw,
 o dō si tēna na i fē tuun.
 2 Wuri ka buguri yuguyugu ka bō i yere ra,
 ka na sigi i sigiyōrō ra, ele Zeruzalēmu!
 Juru min bē i kan na, o foni,
 o tun ka ele Siyōn dugu min mina!
 3 Matigi Ala ko:
 «I n'a fō aw sanbagaw ma foyi di,
 o ra, wari fana tēna bō ka aw kunmabō.»
 4 Sabu Dunupatigi Ala ko:
 «Fōlōfōlō, ne ta mōgōw tun tagara Misiran ka
 taga sigi yi;
 o kō, Asirikaw bagara o ma, ka o ta fanga sigi o
 kan.
 5 Ayiwa, sisan ne ka kan ka mun le kē?
 Matigi Ala ko ten;
 sabu o bagara ne ta mōgōw ma ka o mina.
 O kosōn o tōrōbagaw bē wasora;
 lon o lon ne tōgo bē cēn.
 Matigi Ala ko ten.
 6 Ayiwa, lon dō, ne ta mōgōw bēna ne tōgo lon.
 O lon na, kōni, o bēna a lon ko ne le kumana, ko
 ne yere lo!»

Ala bēna sekō ka na Zeruzalēmu

7 Minw bē na ni kibaro dimanw ye,
 olugu nacogo ka jī kuruw kunna †;
 minw bē hēra kibaro lase,
 minw bē kojūman kibaro fō,

† Nin kumaw bē sōrō Rōmukaw 10.15

minw bē kisiri ko fō,
 k'a fō Siyōn dugu ye ko: «Aw ta Ala le masa ye!»
 8 Aw ta dugu kōrōsibagaw kan lo, o bē o kan
 kōrōtara
 ka jēn ka jagari, ka dōnkiri la;
 sabu o yere ja bē Matigi Ala ra,
 a bē sekōra ka na don Siyōn dugu kōnō.
 9 Aw ye jēn ka jagari ka dōnkiri la ni kanba ye,
 Zeruzalēmu tomow;
 sabu Matigi Ala bē a ta mōgōw jusu saaro,
 a bē Zeruzalēmu kunmabō!
 10 Matigi Ala k'a boro saninman ta baraka yira
 siyaw bēē ja kōrō;
 ka taga se fō dugukolo danw bēē ra, bēē bēna an
 ta Ala ta kisiri ye.

Ala bēna a ta mōgōw labō Babiloni

11 Aw ye taga, aw ye taga ka bō yan!
 Aw kana maga fēn saninyabari si ra.
 Aw ye bō o cē ra, aw ye aw yere saninya,
 Matigi Ala ta minanw bē aw minw boro.
 12 Aw girintō kana bō,
 aw boritō kana bō,
 sabu Matigi Ala le bēna bla aw ja fē,
 ale Izirayeli ta Ala le bēna kē aw kō fē fana.

Ala ta jōnjuman ta dōnkiri naaninan: A ta tōrō ni a ta bōnya

13 «A flē, ne ta jōn ta baara bēna ja;
 a bēna kōrōta, a bēna layelēn san fē,
 a bēna bōnya kōsebē.
 14 A kera jatigefēn ye mōgo caman fē,
 sabu a pada cogo tun cēna,
 a cogo ni adamaden si cogo tun ma bō jōgōn fē
 tuun;
 15 o kosōn a bēna siya caman kabakoya fana;
 masacēw bēna lo a ja kōrō, kuma tēna sōrō o da
 ra k'a fō,
 sabu mōgo si tun ma deri ka min fō o ye, o bēna o
 ye,
 o tun ma min mēn ka ye fōlō, o bēna o faamu.»
53 Kuma min fōra an ye, jōntigi le lara o ra?
 Jōntigi le ka Matigi Ala ta sebgaya lon †?
 2 A wurira Ala ja kōrō i ko yiri nuguninkura,
 i ko yiri lilin min bē falēn dugukolojan na.
 Cēna tun t'a ra, dawula tun t'a ra min b'a to an
 b'a flē;
 nōrō foyi tun tē a kan, min b'a to an bē jabo a
 fē.
 3 Mōgōw k'a dōgōya, ka ban a ra,
 a kera mōgo segenin ye, mōgo min ka tōrō silon.
 A kera i ko mōgo si t'a fē ka mōgo min flē;
 o k'a mafiyenya, an m'a jate.

4 K'a sōrō a tōrōra anw nō le ra,
 a ka anw ta sege doni le ta;
 anw kōni k'a jate i ko segebagatō,
 ko Ala le ka kojugu ben a kan, ka jani la a kan.
 5 Nka a mandimina anw ta hakēw le kosōn,
 a baraka bēē banna anw ta terenbaryaw le
 kosōn;

†† Nin kumaw bē sōrō Yuhana 12.38, Rōmukaw 10.16

korori min be hera lase anw ma, o benna ale kan, jori minw tigera a farikolo ra, o le ka keneya lase anw ma.

⁶ An bee tun be yaala an kun fe i ko sagaw, an bee kelen kelen tun be taga an ta sira le fe; nka Matigi Ala ka an bee ta kojuguw hake ben ale kan †.

⁷ O k'a bugo, a fana k'a yere majigi, a ma foyi fo.
A tun kera i ko sagaden min minana ka taga a fa-gayoro ra,
i n'a fo saga min te kasi a si kanbagaw boro;
a ma foyi fo.

⁸ O ka jagboya kiti tige a kan, k'a mina ka taga ni a ye.

A ta mogow si ma o janto a ra,
wagati min o k'a labo dunupa ra mogow pana-manw ce ra.

A fagara ne ta jamana mogow ta hakew le koson ††.

⁹ O k'a ta kaburu ke mogowjuguw ta kaburuw ce ra,
a sanin ko, o k'a su don nafortigiw sudonyoro ra;
k'a soro a ma kojugu ke,
faninya si ma bo a da ra ka ye.

¹⁰ Matigi Ala le kitira a ra ko a baraka ye ban, ko a ye toro.

Nka hali ni Ala k'a di, k'a ke hakebo saraka* ye, a bena si caman soro, k'a ta duruja nataw ye; a bena Matigi Ala diyanyakow ke k'a dafa.

¹¹ A ta sege bee bannin ko fe,
a na bena dunupa ta yeelen ye tuun, fo ka wasa.
I n'a fo mogow caman bena a lon,
ne ta jon terennin bena o mogow jate mogow teren-ninw ye,
a bena lo ni o ta terenbariyakow kunko ye.

¹² O koson ne bena a ninyoro di a ma ni mogobaw ye,
k'a to a ye naforo taran ni fangatigiw ye;
sabu a sonna k'a yere di ka sa.
O k'a jate ni kojugukebagaw ye,
k'a soro a ka mogow caman ta jurumun doni le ta,
ka soronari ke kojugukebagaw ye ‡.

Zeruzalemu bena ke Ala ta dugu ye tuun

54 «Nagari ni kanba ye, ele muso denworo-bari,
ele min ma den soro ka ye!
I ninsondiya fo ka peren,
ele min ma denworo sege lon ka ye!
Sabu muso min tora a kelen na,
o ta denw bena caya ka teme muso cetigi ta kan †.

Matigi Ala ko ten.

² I ta fanibon kononoyoro waga kosebe,
i ta bon faniw foni kosebe,

† Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Piyeri folo 2.24-25)

†† Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Kewalew 8.32-33)

‡ Nin kumaw fora Yesu Kirisita ta ko ra (Marika 15.28; Luka 22.37 †† Nin kuma be soro Galasikaw 4.27

i kana jatemina ke; a juruw sama ka taga fo yoro-jan,

k'a negberew gbengben ka na.

³ Sabu i ta denw bena caya, ka janjan ka taga fan bee ra;

i ta durujaw bena siya tow ta yoro minna,
ka sigi o ta dugu lakolonw konon, fo ka o duguw fa mogow ra.

⁴ «I kana siran, sabu i tena maroya tuun;
i kana i kun biri, sabu dogoyari tena se i ma tuun.
I bena jina i sunguruman ta maroyakow ko,
mafiyenyari min sera i ma i ce sawagati ra, i hakiri tena to o ra tuun.

⁵ Sabu min ka i dan, ale le bena ke i ce ye;
<Fangatigi Ala>, o le ye a togo ye.
I kunmabobaga ye Izirayeli ta Ala saninman le ye;
a togo le ye ko: <Dunupa bee ta Ala.>

⁶ «Matigi Ala be i wele tuun,
i ko muso furusanin jusu kasinin ta ce b'a wele tuun cogo min na,
i ko ce be a kanbelenman ta muso furusanin wele cogo min na.

I ta Ala ko ten.

⁷ Ne tun banna i ra wagati fitini doron le;
nka ne ta hinaba koson, ne bena i ladon tuun.

⁸ Ne jusu tun gbanna i koro minke,
o koson ne tun ka ne pada dogo i ra wagati doonin;
nka ne ta pumanya banbari koson, ne bena hina i ra.

I kunmabobaga, Matigi Ala ko ten.

⁹ «Ne bena a ke i ko ne tun k'a ke cogo min na Nuho ta wagati ra:

Ne tun karira ko Nuho ta wagati ta jiba jogon te-na dugukolo datugu tuun.

Ne be kari o cogo ra fana ko ne tena ne jusu gban i koro tuun,
ko ne tena wuri i kama tuun.

¹⁰ Hali ni kuruw bora o no ra,

hali ni kongoriw yelemana,
ne be pumanya min ke i ye, o tena bo a no ra;
ne ka hera jennogonya* min don ni i ye o tena yelema.

Matigi Ala min be hina i ra, ale ko ten.»

Zeruzalemu bena ke dugukura ye

¹¹ «E, ele dugu janibagato, sanforno ka dugu min fifa,
hali mogow ma soro ka dugu min jusu saaro!
A fle ne bena kabakuru songogbelenw le ke ka o dugu lo,
k'a jusiginanw ke safiri lulu ye.

¹² Ne bena i ta kogo sanfeyoro ke lulu wulen-man ye,
ka dugu donda ta konw ke lulu ye, lulu min be manamana,
ka dugu laminikogow bee ke lulu yereworo ye.

¹³ «Matigi Ala bena i ta denw bee karan,

i ta denw ta hera bena caya.

¹⁴ I bena sabati terenninya sababu ra,
i bena bosi mɔgɔw ta tɔɔri boro,
i tena siran foyi ja,
i bena bosi jatigekow boro,
foyi tena se i ma tuun.

¹⁵ Ni mɔgɔ dɔ wurira ka ben i kan,
ne tena jen ni o ye;
ni mɔgɔ o mɔgɔ ko a be ben i kan,
o tigi yere le bena ben i ja kɔrɔ.

¹⁶ «A fle, numuce min be takami fiye,
ka kerekeminan lalaga a ta baara kama,
ne le ka ale dan.

Cenrikebaga min be o kerekeminan halaki, ne le ka ale fana dan.

¹⁷ Kerekeminan o kerekeminan lalagara i kama, o tena foyi ja;
ni mɔgɔ o mɔgɔ ko a be kuma ka kiti ben i kan, o tigi be jaraki.

Matigi Ala ta jɔnw ta sɔrɔta bena ke o le ye,
ne bena jo di o ma o cogo le ra;
Matigi Ala ko ten.»

Ala ta pumanya be sɔrɔ gbansan

55 «Minlɔgɔ be aw min o min na,
aw be ye na ji min!

Hali wari te aw minw fe,
aw ye na sannu ke ka domuni ke;
aw ye na rezɛnji ni nono san,
waribo t'a ra, warisara t'a ra!

² «Domuni min te mɔgɔ baro,
mun koson aw be wari don o ra?
Domuni min te mɔgɔ fa,
mun koson aw be sege o koson?
Aw ye ne lamɛn kosɛbe, ni o kera, aw bena fɛnpu-
manw le domu,
aw bena domuni dimanw diyabo.

³ Aw ye aw toro malɔ, aw ye na ne fe!
Aw ye ne lamɛn janko aw nin ye kisi;
ne bena jɛnɔgɔnya* wuribari don ni aw ye,
i ko ne tun ka pumanya ni kankelentigiya min ke
Dawuda ye.

⁴ Ne tun k'a ke ne ta kow seere ye siya tɔw ce ra,
k'a ke siyaw ta pamɔgɔ ye, ani o ta kuntigi.

⁵ A fle, aw ma siya min lon, aw bena o siya wele;
siya min ma aw lon, olugu le bena bori ka na aw fe,

Matigi Ala, aw ta Ala koson, Izirayeli ta Ala sanin-
man koson,
sabu Matigi Ala bena bonya la aw kan.»

Ala ta layiri be bena dafa

⁶ «Aw ye Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini a jiniwa-
gati ra,
aw ye a wele, wagati min a yɔrɔ ka surun aw ra.

⁷ Mɔgɔjugu ye a ta sirajugu bla,
kojugukebaga ye a ta miiriyajuguw dabra;
a ye seko Matigi Ala ma,
ale bena hina a ra;
a ye seko an ta Ala ma,
sabu ale be yafa ke caman.

⁸ «Ne ta miiriyaw ni aw ta miiriyaw te kelen ye,
ne ta siraw ni aw ta siraw te kelen ye.

Matigi Ala ko ten.

⁹ Sankolo kɔrɔtara san fe dugukolo kunna cogo
min na,
ne ta siraw kɔrɔtara aw ta siraw san fe o cogo le
ra,
ne ta miiriyaw fana kɔrɔtara aw ta miiriyaw san
fe o cogo le ra.

¹⁰ «Sanji ni bugun be jigi ka bo san fe,
nka o te seko yi tuun,
ni o ma dugukolo son ji ra,
ka siman falen, k'a wuri,
k'a to dannikebaga ye simansi sɔrɔ,
k'a to domunikebaga ye a ta baro sɔrɔ.

¹¹ Ne ta kuma min be bo ne da ra, o fana be ten:
A te seko ka na ne fe gbansan,
fo ne ka min latige, a ye o ke,
fo ne k'a ci kun min na, a ye o ke k'a dafa.

¹² «Can lo, aw pagarito le bena bo ka taga,
o bena bla aw ja, ka taga ni aw ye hera ra;
kuruw ni kongoriw bena pagari ni kanba ye aw
ja fe,

kongoyiriw be bena tegere fo aw ye †.

¹³ Siperesipumanw bena falen janiyiriw no ra,
miritesun kasadimanw bena falen binjuguw no
ra;

o bena ke bonyaba le ye Matigi Ala kan,
ka ke tagamasiyen wuribari ye, min te bo a no ra
ka ye.»

Kitabu kumakan sabanan

Jarakiriw ani layiriw

(56-66)

Ala ta batoso bena ke siyaw be ta ye

56 Matigi Ala ko:

«Aw ye can sira tagama,
aw ye sira terennin ta;
sabu ne ta kisiri wagati be jini ka se,
ne ta terenninya yirawagati surunyara.

² Mɔgɔ min be o sira tagama,
adamaden min be jija ka to a kan, o tigi ta pana;
sabu a be Nenekirilon* sariya sira tagama, a te o
sariya cen,
a b'a yere kɔrɔsi kojugu suguya be ma.»

³ Jamana were mɔgɔ min be tugu Matigi Ala ko,
ale kana a fo ko:

«Sigiya t'a ra, Matigi Ala bena ne faran ka bo a
ta mɔgɔw ra!»

Ce min bora ceya ra, ale kana a fo ko:

† Nin kumaw kɔrɔ ye ko Ala ta mɔgɔw bena bo Babiloni, min
ye o juguw ta jamana ye, ka seko ka na o yere ta jamana ra, ni
ninsɔndiyakan caman ye.

«E, ne kɔni ye yirijalan le ye!»
 4 Sabu Matigi Ala ko:
 «O cɛ minw bɔra cɛya ra, ni o bɛ ne ta Nenekir-
 ilon sariya sira tagama,
 ka ne diyanyakow kɛ,
 ka jija ka to ne ta jɛnɔgɔnya ra,
 5 ne bɛna hakirijigifɛn dɔ kɛ olugu ye, ka tɔgɔba
 dɔ di o ma
 ne ta batoso kɔnɔ, ne ta bon kɔnɔyɔrɔ ra,
 tɔgɔ min ka fisa ni dencew walama denmusow
 ye;
 ne bɛna tɔgɔ wuribari le di o ma,
 tɔgɔ min tɛna tunu ka ye.

6 «Jamana wɛrɛ mɔgɔ minw fana bɛ tugu Matigi
 Ala kɔ,
 ka baara kɛ a ye, ka Matigi Ala tɔgɔ kanu,
 ka kɛ a ta jɔnw ye,
 minw bɛ Nenekirilon sariya sira tagama, ni o tɛ o
 sariya cɛn,
 minw bɛ jija ka to ne ta jɛnɔgɔnya* ra,
 7 ne bɛna taga ni olugu ye ne ta kuru saninman
 kan;
 ne bɛna o ninsondiya ne ta Aladaaribon kɔnɔ.
 O bɛ saraka jenitaw* ni bɛgan sarakaw* minw bɔ
 ne ye ne ta sarakabɔnan kan,
 ne bɛna sɔn o sarakaw ma;
 sabu ne ta bon bɛna wele le ko siyaw bɛɛ ta Al-
 adaariyɔrɔ †.
 8 Dunɔpatigi Ala ko ten,
 ale min bɛ Izirayeli ta mɔgɔ minaninw lajen.
 A ko: «Minw lajenna ka ban,
 ne bɛna dɔ wɛrɛw lajen ka o fara olugu kan.» »

Ala ka Izirayeli kuntigiw jaraki

9 «Kongosogow bɛɛ,
 aw bɛɛ ye na domuniba kɛ!
 Aw kongowaraw bɛɛ!

10 «Izirayeli kɔrɔsibagaw bɛɛ ye fiyɛntɔw ye,
 o tɛ foyi lɔn;
 o bɛɛ ye wuru bobow le ye,
 o tɛ se ka sɔngɔ mɔgɔ ra.
 O bɛ la ka jan, ka kuma o yɛrɛ kun fɛ;
 sunɔgɔ le ka di o ye.
 11 Nka wuru wasabariw lo,
 o tɛ fa ka ye;
 ne ta mɔgɔw kɔrɔsibagaw tɛ ko lɔn.
 Bɛɛ bɛ taga a panasira le fɛ,
 bɛɛ b'a yɛrɛ kelen ta nafa le jini.
 12 O b'a fɔ ko:
 «Aw ye na, an ye taga duvɛn jini!
 An bɛna duvɛn farimanw min fɔ ka panamini;
 sini fana an bɛ bi ta jɔgɔn kɛ,
 sabu a tɔ camanba le bɛ yi!» »

Ala k'a ta mɔgɔw jaraki batofɛn wɛrɛw ko ra

57 Mɔgɔ terennin bɛ sa,
 nka mɔgɔ si tɛ o jate.
 Mɔgɔnumanw bɛ sa,

† Matigi Yesu ka nin kumaw fɔ (Matiyu 21.13; Marika 11.17; Luka 19.46)

nka mɔgɔ si t'a faamu
 ko o mɔgɔ terenninw sara janko ka bɔsi kojugu le
 ma.

2 O bɛ taga don nasuma le ra;
 minw kɔni bɛ sira terennin tagama,
 olugu bɛ sa ka laganfiya le.

3 «Nka aw kɔni, aw ye gbara yan,
 aw lagberikɛbagaw,
 aw siya jɛnyakɛbaga, siya jatɔyakɛbaga!

4 Aw bɛ yɛrɛkora jɔn le ma?

Aw b'a da wagara jɔn le ra,
 fɔ ka to ka aw nen labɔ?

Yala aw tɛ mɔgɔ hakɛtigiw le ye wa,
 ani siya faninyafɔbaga?

5 Jatɔya nege b'a to aw bɛ boribori yirisunbaw
 jukɔrɔ,

ani yiriba flaburumanw bɛɛ jukɔrɔ,
 ka denmisɛnw kɛ sarakaw ye kɔdingaw da ra,
 ani farawow kɔnɔ.

6 «Kɔdinga kabakuru nuguninw, aw ka o le kɛ aw
 ta alaw ye;

o fɛnw kɔni, olugu le kɛra aw ta batofɛnw ye.

Aw bɛ rɛzɛnji sarakaw* bɔn o kabakuruw le kan,
 aw bɛ siman sarakaw* bɔ o le kan.

Yala ne Ala bɛ se ka o kow sɔnmɛna wa?

7 «Aw bɛ aw ta layɔrɔ labɛn †† kuru belebele jami-
 jan dɔ le san fɛ;

aw bɛ yɛlɛn o yɔrɔ ra fana ka taga sarakaw bɔ yi.

8 Aw bɛ aw ta jo tagamasiyɛn nɔrɔ aw ta bonda ta
 kon kan, ani a sanfɛyɔrɔ ra;

aw dogora ne ra, ka aw ta fani bɔ aw yɛrɛ ra,
 ka yɛlɛn aw ta lanan kan;

aw ka aw ta lanan kɔnɔ bonya.

Aw bɛ tɛri dɔw jini aw yɛrɛ ye,

sabu olugu ta layɔrɔ le ka di aw ye;

aw bɛ to ka olugu fari flɛ sa.

9 «Aw bɛ tagama kɛ ka taga Molɔki † fɛ ni turu ye;
 aw bɛ taga a bonya ni turu kasadimanw ye.

Aw bɛ aw ta ciradenw ci ka taga fɔ yɔrɔjan,
 ka kɛ sababu ye ka olugu lajigi fɔ lahara.

10 Aw tagamana fɔ ka sege,

nka aw m'a fɔ ko: «Nin ko tɛ foyi na!»

Aw belɛn ka baraka sɔrɔ tuun,

o kosɔn aw ma dɛsɛ.

11 «O tuma jɔn le ka kɔnɔnɔfiri ni siranya bla aw
 ra,

k'a to aw bɛ ne janfa,

ka aw hakiri bɔ ne kɔ,

ka ne ta ko bɔ aw jusukun na?

Yala kabini wagatijan ne jera minke, o lo wa?

Yala o le k'a to ne pasiran tɛ aw ra tuun wa?

12 Ne bɛna aw ta terenninya ni aw ta kewalew bɔ
 kɛnɛ kan;

o kow si tɛna foyi na aw ye.

†† O bɛ o ta layɔrɔ labɛn jatɔya kama; Ala bɛ josɔn suma ni
 jatɔya ye; Izirayelimɔgɔw banna Ala ra ka taga ala wɛrɛ kɔ, i
 ko muso min banna a cɛ ra ka taga cɛ wɛrɛ fɛ. † Molɔki:
 Kitabu dɔw b'a fɔ ko masaceba. O tun ye Amɔnkaw ta batofɛn-
 ba tɔgɔ ye.

¹³ Ni aw nana ke kule ye tuma min na,
o tuma aw ka ala caman minw lajen, olugu bena
aw bosil!

Nka fɔɔba dɔ le bena olugu bee ta,
fɔɔ dɔ bena taga ni o ye.
Nka ni mɔgɔ min k'a yere dogo ne kɔrɔ,
o tigi bena to jamana kɔnɔ,
a bena ne ta kuru saninman sɔrɔ.»

Ala bena makari a ta mɔgɔw ra

¹⁴ O bena a fɔ ko:
«Aw ye sira bɔ, aw ye sira bɔ, aw ye sira dayele,
aw ye sentalonfenw bee bɔ sira ra ne ta mɔgɔw
ɲa.»

¹⁵ Sabu Ala kɔrɔtaninba
min sigiyɔrɔ te yelema ka ye, min tɔgɔ saninyanin
lo,
ale ko: «Ne siginin be yɔrɔ kɔrɔtanin ni yɔrɔ san-
inman le ra,

nka ne be ni desebagatɔw, ani mɔgɔ majigininw
fana ye,
janko ka mɔgɔ majigininw lawuri,
ka desebagatɔw lawuri.

¹⁶ Ne tena to ka mɔgɔw jaraƙi wagati bee,
walama ka ne jusu gban o kɔrɔ tuma bee;
ni o te, ne yere ka danfen minw dan,
olugu bena dese ne ɲa kɔrɔ, fɔ ka o nin bɔ o ra.

¹⁷ «Izirayeli ta wasabariyajugu le tun ka ne jusu
gban;
o kosɔn ne ka o kere, ne jusu gbanin dogora o ra.
Nka o belen murutira ka taga o ɲanasiraw fe.

¹⁸ Ne ka o ta kewalew ye cɔ, nka o bee n'a ta, ne
bena o keneya;

ne bena bla o ɲa, ka o jusu saaro ka ɲa,
o ni o ta mɔgɔ jusukasininw bee.

¹⁹ Ne bena tandoridɔnkiriw don o da ra.
Hera ni hera, yɔrɔjanmɔgɔw, ani yɔrɔsurun-
mɔgɔw bee bena o sɔrɔ.
Ne bena o keneya.
Matigi Ala ko ten.»

²⁰ Nka mɔgɔjuguw be i ko kɔgɔji lamagatɔ;
a ji te se ka ɲamalɔ ka ye.

A jikuruw be ɲamaɲama ni bɔgɔ le lawuri.
²¹ «Mɔgɔjuguw kɔni tena hera sɔrɔ fiyewu!»
Ne ta Ala ko ten.

Sun min ka di Ala ye

58 «Kule ni i baraka bee ye, i kana je;
i kan bɔ i ko burufiyekan,
ka ne ta mɔgɔw ta hakekow fɔ o ye,
ka Yakuba ta mɔgɔw ta jurumunw yira o ra.
² O be ne le batora lon o lon,
ko o b'a fe ka ne ta sariya siraw lon;
o be o yere ke i ko siya min be terenninya taga-
mana,
i ko siya min ma ɲina a ta Ala ta kolatigeninw ko.
O b'a fe ne ye o ta kow latige ka kapa ni teren-
ninya ye,
ko ne Ala ye ke olugu kere fe tuma bee.

³ «O b'a fɔ ne ma ko: «An ta sundon kun ye mun

ye, k'a sɔrɔ ele te an fiera?»

An ta yeremajigi kun ye mun ye, k'a sɔrɔ ele t'a
jatera?»

Ayiwa, ni aw be sun don lon min na, aw be aw sa-
go le ke,

aw be aw ta baaradenw bee tɔɲɔ.
⁴ Aw be sun don ka sɔsɔri ni kere le ke,
ka aw mɔgɔɲɔgɔn bugɔ ni aw borokuru ye
kononɔjuguya kosɔn;

aw be sun min ɲɔgɔn donna bi,
o te se k'a to Ala ye aw ta daariri lamɛn.

⁵ Ne be sun min fe, yala o le ye nin ye wa?
Mɔgɔ ka kan k'a yere majigi cogo min na, o le ye
nin ye wa?

Aw be aw kun suuru i ko bin,
ka bɔrɔfaniw don aw yere ra ka la bugurigbe ra;
yala aw be o le wele ko sun wa?

Aw ko be se ka diya Matigi Ala ye nin lon na tan
wa?

⁶ «Ne be sun min fe, o le ye nin ye:
«Aw ye aw ta juguya negejɔrɔkɔw tige ka bɔ
mɔgɔw ra,

ka aw ta fanga doni jigi ka bɔ mɔgɔw kunna,
ka mɔgɔ segeninw labla,
ka doni suguya bee bɔ mɔgɔw kunna.

⁷ Aw ye kɔngɔtɔw sɔn domuni na,
siyɔrɔ te ɲanibagatɔ minw fe, aw ye olugu ladon
aw ta so.

Ni aw ka mɔgɔ dɔ ye fani te min fe, aw ye fani
don o tigi ra,
aw kana aw ko don aw mɔgɔɲɔgɔn na.»

⁸ «Ni o kera, ne ta neema yeelen bena jigi aw kan
i ko sɔgɔmadatere,
ne bena aw ta bana keneya joona;
Matigi Ala bena bla aw ɲa fe a ta terenninya
kosɔn,

a ta bonya bena ke aw ko fe ka aw mara.

⁹ Ni aw ka weleri ke, Matigi Ala bena aw jaabi,
ni aw kulera a nɔ fe, a bena a fɔ ko: «Ne fle nin
ye!»

«Nka aw ka kan ka aw ta jagboyafanga bɔ
mɔgɔw kan,

aw be aw borokanden sin o ma ka kumajugu
minw fɔ o ma, aw ye o dabla.

¹⁰ Ni aw be aw yere ta domuni dɔ di kɔngɔtɔw
ma,

ka ɲanibagatɔw jusu wasa,
o tuma hali dibi ra, Ala bena yeelen bɔ aw ye;
aw ta dibi bena yelema ka ke i ko wagati min tere
be kun ce.

¹¹ Matigi Ala bena bla aw ɲa fe wagati bee,
ni aw be jintanyɔrɔw ra kongokolon kɔnɔ, a bena
aw jusu wasa;

a bena baraka don aw kolow ra.
Aw bena ke i ko ji be yiritu min kɔrɔ tuma bee,
i ko bunun min ji te mɔgɔ janfa.

¹² Aw ta mɔgɔw bena tomokɔrɔw lɔ kokura,
aw bena kogo lɔ wagatijan temeninw ta bonkɔrɔw
jusiginanw kan.

O bena aw tɔgɔ la ko: «Kogo cininw lobagaw,
minw be dugu siradaw lalaga k'a ke mɔgɔw

sigiyorow ye.> »

Nenekirilon min ka di Ala ye

¹³ «Ni aw ka aw senw korosi Nenekirilon* na, janko aw kana aw yere diyanyakow ke ne ta lon saninman na, ni aw ka Nenekirilon ko diya aw yere ye, ka bonya la Matigi Ala ta lon saninman kan, ni aw ka bonya la a kan, ka aw yere ta siraw to yi, ni aw ma aw yere diyanyakow ke, walama ka kumalakolonw fo,

¹⁴ o tuma Matigi Ala ko bena diya aw ye ka teme fen to bee kan; ne bena aw ta jamana layelen jamana tow bee san fe.

Ne bena a to aw ye aw bemace Yakuba ta jamana diyabo; sabu ne Matigi Ala yere da le kumana.»

Ala ta mogow ta kewalejuguya

59 On-on, Matigi Ala boro ma surun, k'a ke ko a te se ka aw kisi;

a toro ma gheren, k'a ke ko a te se ka aw lamen. ² Nka aw yere ta terenbariya le ka dan sigi aw ni aw ta Ala ce.

Aw yere ta jurumunw le k'a pada dogo aw ma, k'a to a te son ka aw lamen.

³ Mogofaga koson jori ka aw borow maraga, kojugu ka aw borokandenw maraga; aw da be faninya tige, aw nenkun be kumajuguw fo.

⁴ Mogosi te kiti tige terrenninya kan, mogosi te kiti tige can kan.

O be o ta seereya ju sigi kumalakolonw le kan, ka janfa siri;

o be juguya konso ta, ka kojugu woro.

⁵ O be satutu ta fanw le toto, o be talenjuruw le dan.

Ni mogosi min ka o fanw do domu, o tigi be sa; ni mogosi ka a do ci, sajugu do le be bo o konso.

⁶ O be talenjuru minw dan, o te se ka ke fani ye, o te se ka ke ka o yere datugu;

o ta kewalew bee ye kewalejuguw le ye, o borow be baarajuguw le ke.

⁷ O senw be bori kojugu no fe, o ka teri ka mogosi jarakibari faga.

O be kojugu le miiri o yere konso, cenri ni halakiri le be o ta sira kan.

⁸ Min ye hera sira ye, o te o lon, can si te o ta kow ra;

o be sira jengeninw le ta, mogosi o mogosi be o ta sira ta, o tigi te hera ye a ja ra.

Ala ta mogow nimisara o ta kewalejuguw ra

⁹ Ayiwa, o le koson Ala te an ta jo jate, ka an bosi, a te an ta terrenninya jate ka an kisi; an tun be yeelen makonona, nka o kera dibi ye, an tun be yeelen makonona, nka o kera dibiratagama ye.

¹⁰ An be momori ke i ko fiyento tagamato kogo kere fe;

an be momori ke i ko pa te mogosi minw fe.

An be talontalon teregban fe, k'a sorso tere ma ben;

an ka kene, nka an be i ko suw.

¹¹ An be to ka kule i ko waraw;

an be nuna, ka nuna i ko tuganiw.

An tun b'a miiri ko Ala bena an bosi, nka a ma an bosi!

An tun b'a miiri ko a bena an kisi, nka kisiri yoro janyara an na.

¹² An ta hakew cayara le i pa korso,

an ta jurumunw be an jarakira,

an ta hakew be an kan;

anw yere ka an ta terenbariyakow lon co.

¹³ An ka hakekow ke, ka an yoro janya Matigi Ala ra,

ka an ko di an ta Ala ma,

ka tjonrikumaw fo, ka muruti,

ka faninyakumaw miiri an yere konso ka o fo.

¹⁴ O koson can k'a ko don an na,

terenninya yoro janyara an na;

kankelentigiya te loyoro sorso an ta jamala-jenyorow ra,

horonya te donyoro sorso yi.

¹⁵ Kankelentigiya banna;

ni mogosi min ka faran kojugu ra, o be ben o tigi kan.

Ala bena a ta mogow kunmabo

Matigi Ala k'a ye ko can te fora tuun minke, o ko ma ben a ma.

¹⁶ A k'a ye ko hali mogosi kelen te yi,

ko mogosi te ale soronara minke, o barara a ra.

O ra, a yere boro baraka k'a deme,

a ta terrenninya kera a ta baraka soroyoro ye.

¹⁷ A k'a ta terrenninya don a yere ra i ko

negederege,

a ka kisiri negefugula don a kun na;

a k'a ta dimiboderege don a yere ra i ko fani,

k'a ta fariya ke a ta deregeba ye.

¹⁸ A bena bee sara ka kaja ni a ta kewalew ye:

A bena a kerebagaw sara ni a ta fariya le ye,

k'a juguw ta kewalew sara di o ma,

ka hali kogoji kofemogow bee ta kewalew sara di o ma.

¹⁹ Ni o kera, k'a taga se fo terebenyanfan na, bee bena siran Matigi Ala togo ja;

ka taga se fo tereboyanfan na, bee bena siran a ta nooro ja.

A bena na i ko jiba woyoto,

Matigi Ala yere ta fono be min noni.

²⁰ «Kunmabobaga do bena na Siyon;

Yakuba ta mogosi minw be o ta hakekow dabra, a bena olugu kunmabo;

Matigi Ala ko ten.

²¹ «Ne koni, ne bena o jennogonya* le don ni o ye, Matigi Ala ko ten: Ne ta nin min be i kan, ani ne be ne ta kuma minw don i da ra, o kumaw tena mabo i da ra, o tena mabo i ta denw fana da ra, o tena mabo i ta denw ta denw da ra; k'a damina sisan, ani wagati to bee. Matigi Ala ko ten.»

Zeruzalemu ta nɔɔrɔkura

60 «Zeruzalemu, wuri ka manamana, sabu i ta yeelen nana;

Matigi Ala ta nɔɔrɔ bena manamana i kan.

² A fɛ, dibi ka dugukolo yɔrɔ bɛɛ datugu, dibifinba ka mɔgɔw bɛɛ datugu;

nka Matigi Ala ta yeelen bena jigi ele kan, a ta nɔɔrɔ bena na i kunna.

³ Siya wɛrɛw bena tagama ka na ele ta yeelen le ra,

masaw bena tagama ka na ele ta dugugbɛda yeelen le ra.

⁴ «I ɲa kɔrɔta ka fleri kɛ fan bɛɛ ra;

o bɛɛ bɛ ɲɔgɔn lajɛnna, ka na i fɛ.

I dencew bɛ nana ka bɔ yɔrɔjan,

o ka i denmusow la o kɔ ra, o bɛ nana ni o ye.

⁵ Ni i nana o ye, i ɲada bena manamana,

i bena ɲagari fɔ i jusukun bɛ panpan;

sabu kɔgɔji ta fɛɲɲumanw bena yelemaka ka na i fɛ, siya tɔw ta naforow bena na i fɛ.

⁶ «Nɔgɔmɛ camanba bena na i ta jamana fa,

Madiyan jamana ni Efa jamana ta ɲɔgɔmɛw.

Saba jamana mɔgɔw bɛɛ bena na;

o bena na ni sanin ni wusunan ye;

o bena Matigi Ala tando k'a ta bonya lakari.

⁷ Kedari ta bɛganw bɛɛ bena taga lajen i kɔrɔ,

Nebayɔti ta sagajigiw bena bla i ta baara kama.

O bena kɛ saraka jenitaw* ye ne ta sarakabonan kan, saraka minw ka di ne ye.

Ne bena ne ta bon nɔɔrɔman dawula bonya.

⁸ «Jɔntigiw le bɛ wurira san fɛ i ko sankaba,

i ko jɛnɛtugani minw bɛ tagara o ta layɔrɔw ra?

⁹ Can lo, kɔgɔji kɔfɛmɔgɔw bɛ ne le makɔnɔna,

jirakurunbaw le bena kɔn ka na,

o bena i ta denw ta ka bɔ fɔ yɔrɔjan ka na ni o ye;

o bɛ na ni o ta warigbɛ ni o ta sanin ye,

ka na nɔɔrɔ la Matigi Ala, i ta Ala tɔgɔ kan,

Izirayeli ta Ala saninman, min ka i bonya.

¹⁰ «Siya wɛrɛ mɔgɔw le bena i ta dugu kogow lo,

o ta masacew le bena baara kɛ aw ye;

ne ta jusugban kosɔn, ne tun ka i kɛrɛ,

nka ne ta ɲumanya kosɔn, ne bena hina i ra.

¹¹ I ta dugu dondaw dayelenin bena to tuma bɛɛ,

o tɛna datugu tere fɛ, o tɛna datugu su fɛ,

janko siya tɔw ta naforow ye ladon i fɛ,

o ta masacew fana ye tugutugu ɲɔgɔn kɔ ka na i fɛ.

¹² «Siya o siya, walama masaya o masaya, min tɛ baara kɛ i ye, o bɛ halaki; o siyaw bɛɛ bena halaki ka ban pewu.

¹³ «Liban jamana ta bonya bena na i ta jamana ra,

sabu ne bena sipɛrɛsisunw, ani ɔrimesunw, ani buyisun suguya bɛɛ falen yi,

janko ka nɔɔrɔ la ne ta yɔrɔ saninman kan,

ka bonya la ne ta sigiyɔrɔ kan.

¹⁴ Minw tun ka i minako juguya, olugu ta denw bena na o yɛrɛ majigi i kɔrɔ;

minw tun bɛ i mafiyenyara,

olugu bena o kinbiri gban i kɔrɔ.

O bena i wele ko Matigi Ala ta dugu,

Izirayeli ta Ala saninman ta dugu, Siyon.

¹⁵ «Mɔgɔw tun banna i ra, o tun bɛ i kɔninya, mɔgɔ si tun tɛ na i fɛ tuun;

nka ne bena i kɛ ne kunkɔrɔtasababu ye tuma bɛɛ,

ka i kɛ ne ta ninsɔndiya sababu ye wagati bɛɛ.

¹⁶ I bena siya tɔw ta nonɔ min,

ka o ta masacew sin min;

ni o kɛra, i bena a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye, i kisibaga,

ani i kunmabɔbaga, Yakuba ta Ala fangatigi.

¹⁷ «Ne bena sanin di i ma siranɛgɛ nɔ ra,

ka warigbɛ di i ma nɛgɛ nɔ ra,

ka siranɛgɛ di yiri nɔ ra

ka nɛgɛ di kabakuru nɔ ra.

Hera le bena kɛ i kɔrɔsibaga ye,

terenninya bɛ kɛ i kuntigi ye.

¹⁸ Benkaniko tɛna mɛn i ta dugukolo kan,

cɛnri, walama halakiriko tɛna mɛn i ta jamana kɔnɔ.

I bena i ta dugu kogow tɔgɔ la ko Kisiri,

k'a dondaw tɔgɔ la ko Tandori.

¹⁹ «Tere le tɛna kɛ i ta yeelen ye tuun tere fɛ,

karo le fana tɛna yeelen bɔ i ye su fɛ,

nka Matigi Ala le bena kɛ i ta yeelen ye wagati bɛɛ,

i ta Ala le bena kɛ i ta nɔɔrɔ ye.

²⁰ I ta tere tɛna ben ka ye tuun,

i ta karo fana tɛna don dibi ra ka ye tuun,

sabu Matigi Ala bena kɛ i ta yeelen ye wagati bɛɛ;

i ta sangakasi wagati bena ban.

²¹ «I ta mɔgɔw bɛɛ bena kɛ mɔgɔ terenninw le ye, jamana bena kɛ o ta ye wagati bɛɛ;

sabu ne yɛrɛ ta yiri turuninw lo,

ne boro le ka o dan, ka nɔɔrɔ la ne yɛrɛ kan.

²² Min ka dɔgɔ i ta mɔgɔw bɛɛ ra, ale ta denw bɛna kɛ mɔgɔ waga kelen,

o bɛɛ ra fitini bena kɛ siya barakaman ye.

Ne Matigi Ala, ne yɛrɛ le bena nin kow lateliya,

k'a kɛ a wagati ra.»

Matigi Ala ta ciraden ta baara

61 Dunɔpatigi Ala Nin bɛ ne kan;

sabu ale Matigi Ala ka ne ɲanawoloma, ka ne ci ka taga kibaro diman fɔ ɲanibagatɔw ye,

ka mɔgɔ jigi tigeninw jigi tugu,

ka mɔgɔ minaninw kunmabɔri ko fɔ o ye,

ka kasodenw lablari ko fɔ o ye,

² ka Matigi Ala ta nɛma wagati,

ani an ta Ala ta dimibolon ko fɔ mɔgɔw ye,

ka mɔgɔ kasibagatɔw bɛɛ jusu saaro †.

³ Siyon dugumɔgɔ minw bɛ kasira, ne bena olugu

† Matigi Yesu ka nin kumaw fɔ (Luka 4.18,19)

laje;

ne bena nɔɔrɔ la o kan, bugurigbe † nɔ ra;
ka ninsɔndiya turu ke o kun na, kasi nɔ ra;
ka tandori derege don o ra, panasisi nɔ ra.
Ni o kera, mɔgɔw bena o wele ko terenninya ta
yirisunw,

Matigi Ala ka yiri minw turu a ta bonya kama.

⁴ O bena tomokɔrɔw lɔ kokura;
o bena wagati temeninw ta bon benninw lawuri,
o bena dugu cininw lɔ kokura,
dugu minw tun kera yɔrɔ lakolonw ye kabini wa-
gatijan.

⁵ Jamana were mɔgɔw le bena wuri ka na aw ta
beganw kɔrɔsi;
siya were mɔgɔw le bena ke aw ta senekɛbagaw
ye, ka aw ta rezenforow sene.

⁶ Aw kɔni, aw bena wele ko Matigi Ala ta
sarakalasebagaw;
o bena a fɔ aw ma ko an ta Ala ta baaradenw.
Aw bena siya tɔw ta naforo diyabɔ,
ka o ta bonya ta ka aw yere waso ni o ye.

⁷ Maroya min sera aw ma, aw bena bonya fla le
sɔrɔ o nɔ ra;
dogoyari min sera aw ma, aw bena pagari le sɔrɔ
o nɔ ra.

Aw bena aw ta jamana ta bonya jɔgɔn fla le sɔrɔ;
aw ta ninsɔndiya tena ban ka ye.

⁸ «Sabu ne Matigi Ala, ne be can kanu,
nka ne be tɔpɔri ni janfa kɔninya;
ne bena o ta kɔnumanw sara o ye, ne ta kanke-
lentigiya kosɔn,
ka jɛnjɔgɔnya* wuribari don ni o ye.»

⁹ Siyaw bɛɛ bena o ta durujaw silɔn,
jamanaw bɛɛ bena o ta denw silɔn;
ni mɔgɔ o mɔgɔ ka o ye, o tigi bena a lɔn
ko Matigi Ala ta siya barakamanw lo.

Zeruzalemu ta barakalaridonkiri

¹⁰ Ne bena ninsɔndiya kosebe Matigi Ala kosɔn,
ne jusu be pagari ne ta Ala kosɔn;
sabun a ka kisiri ta faniw don ne ra,
ka terenninya ta deregeba don ne ra,
i ko kɔpɔce be jalamugu fugula siri a kun na cogo
min na,
i ko kɔpɔmuso be a ta masirifenw don a yere ra
cogo min na.

¹¹ Siman be falen ka bɔ dugukolo ra cogo min na,
nanfenw be falen nankɔ ra cogo min na,
Dunupatigi Ala bena terenninya ni tandori falen
ten le siyaw bɛɛ ja na.

Ala bena Zeruzalemu kisi

62 Siyon dugu kanuya kosɔn, ne tena je;
Zeruzalemu dugu kosɔn, ne tena ne yere
jasuma,
fɔ Ala ye o ta terenninya yira kenɛ kan i ko tere
bɔtɔ,
ka o ta kisiri ko gbeya i ko tasumayeelen.

† Bugurigbe: Mɔgɔw tun be bugurigbe ke o kun na, ka o ke
o ta jusukasi tagamasiyen ye.

² Ni o kera, siyaw bɛɛ bena i ta terenninya lɔn,
masaw bɛɛ bena i ta bonya ye.

O bena togokura la i ra,
Matigi Ala yere da le bena o togɔ fɔ.

³ I bena ke i ko masafugula nɔɔrɔman Matigi Ala
boro kɔnɔ,
ka ke i ko masacew ta jalamugu, i ta Ala borotɛge
kɔnɔ.

⁴ Mɔgɔ tena a fɔ i ma tuun ko: «Jamana blanin,»
mɔgɔ tena i ta jamana wele tuun ko: «Jamana
lakolonba!»

O bena i wele le ko: «Ala diyanya jamana,»
ka i ta jamana wele ko «Furumuso,»
sabun i ko bena diya Matigi Ala ye,
a bena i ta jamana ta k'a ke a yere ta ye.

⁵ Kanbelen be sunguru furu cogo min na,
i ta denw bena i ta jamana ta o cogo le ra;
kɔpɔmuso be kɔpɔce ninsɔndiya cogo min na,
i bena i ta Ala ninsɔndiya o cogo le ra.

⁶ Zeruzalemu, ne ka dugu kɔrɔsibagaw bla i ta
dugu kogow kunna;

su fara tere kan, olugu man kan ka je.

Aw minw be Matigi Ala togɔ wele,
aw kana aw yere jasuma,

⁷ aw kana a to ale fana ye jasuma,
ni a ma Zeruzalemu lɔ kokura,
k'a to mɔgɔw y'a bonya dunuɔa fan bɛɛ ra.

⁸ Matigi Ala k'a kininboro kɔrɔta,
a k'a boro barakaman kɔrɔta ka kari,
ko: «Ne tena i ta siman di i juguw ma tuun
k'a ke o ta domuni ye;
i segera ka rezen min sɔrɔ,
jamana were mɔgɔw tena o ji min tuun.

⁹ Nka minw be siman sene k'a tige,
olugu yere le bena a domu, ka Matigi Ala tando;
minw be rezen sene, k'a denw bɔ,
olugu le bena a ji min ne ta yɔrɔ saninman kɔnɔ.»

¹⁰ Aw ye tɛmɛ, aw ye tɛmɛ dondaw fe!

Aw ye sira laben ne ta mɔgɔw ye!

Aw ye sira bɔ! Aw y'a bɔ!

Aw ye kabakuruw bɔ sira ra!

Aw ye tagamasiyen dɔ kɔrɔta siyaw ye!

¹¹ Matigi Ala be a kan lase fɔ dunuɔa dan na, ko:

«Aw y'a fɔ Siyon dugumɔgɔw ye ko:

«I kisibaga nato fle nin ye;

a be nana ni a ta sara ye a boro,

a be nana ni a ta baara tɔnɔ †† ye a ja fe.»

¹² O bena o mɔgɔw wele ko: «Mɔgɔ saninmanw,
Matigi Ala ta mɔgɔ panawolomaninw.»

Ele Zeruzalemu kɔni, o bena ele togɔ la ko:

«Dugu min ma ka di,

dugu min lakolon ma to!»

Ala bena a ta mɔgɔw dimibo

63 Nin ye jontigi le bɔtɔ ye Edomu?

Jɔn le be bɔra Bɔsira ni derege wulenman
ye a kan na?

Jontigi le ka nin fani dawulamanw don,
ka to ka tagama ka na ni a baraka bɛɛ ye?

†† Aw ye Ezayi 40.10

«Ne Matigi Ala lo, ne min be kuma ka kapa ni terenninya ye, se be ne min ye ka aw kisi!»

² «Mun le ka i ta faniw wulen, ka i ta deregew ke i ko rezenforogibagaw ta?»

³ «Ne kelen le ka rezen forogi dinga kono; jamana si ta mogow tun te ni ne ye. Ne dimininba le ka siyaw dondon, ne jusu gbanninba le ka o congow; o jori seriserira ne ta faniw kan, ka ne ta deregew maraga.

⁴ Sabu ne tun ka ne ta mogow ta dimibolon latige ne jusukun na; ne be ne ta mogow kunmabo san min na, o le sera.

⁵ Ne ka fleri ke, nka ne ma demebaga ye; ne kabakoyara ko mogow si ma sorow min be fara ne kan.

O ra, ne yere boro baraka ka ne deme, ne ta jusugban farara ne kan.

⁶ Ne dimininba ka siyaw dondon; ne jusu gbanninba ka o lamin fo ka o panamini, ka o jori woyo dugu ma.»

Ala be kopuman ke a ta mogow ye

⁷ Ne b'a fe ka Matigi Ala ta numanyaba lakari, k'a Matigi Ala ta bonya lakari; Matigi Ala ka ko minw bee ke an ye, ani Matigi Ala ka kodimanba minw ke Izirayeli ta mogow ye, a ka o ke ka kapa ni a ta hina le ye, ani a ta numanyaba.

⁸ A tun k'a fo ko: «Sigiya t'a ra, ne ta mogow lo, ne ta denw lo, o tena ne janfa.»

O koson a kera o kisibaga ye.

⁹ O ta degu wagatiw bee ra, degu tun be ale yere kan.

A ta meleke min b'a korow ale ka o kisi; ale yere ka o kunmabo a ta kanuya ni a ta mapuman koson;

a ka o ta, ka lo ni o kunko ye wagatiw bee.

¹⁰ Olugu le tun murutira, ka Ala Nin Saninman panasisi; o koson Ala yelemana ka ke o jugu ye, ale yere ka o kere.

¹¹ O ra, o hakiri jigira wagati temeninw na, wagati min Musa tun be ni a ta mogow ye. O ko: «Ala min ka a ta mogow labo kogoji kono, ka sagagbenbaga ni a ta sagaw labo, ale be min sa?

Ala min tun k'a ta Nin Saninman lajigi o ce ra, ale be min sa?

¹² Ala tun tora Musa kere fe k'a deme ni a boro noroman ye; a ka kogoji cetige o ja fe, ka bonya la a togow kan, bonya min te ban.

¹³ A ka o lateme jiba ce ma, i ko so borito kongokolon kono, hali o ma talon.

¹⁴ Matigi Ala Nin tagara ni o ye o nasumayoro ra,

i ko beganw jigito kenegbe ra.»
I blara i ta mogow ja o cogo le ra, ka noroba la i yere togow kan.

Ala ta mogow ta Aladaari

¹⁵ Matigi Ala, ka i to sankolo ra, i ja majigi ka an fle;

ka i to i ta yoro saninman noroman kono, an fle. I ta kanuyagbelen, ani i ta baraka be min sa? I ta makari ni i ta hina koni, olugu mabora anw na le pewu.

¹⁶ O bee n'a ta, ele le ye an Fa ye; Iburahima ma an lon, Izirayeli hakiri te an na. Ele Matigi Ala, ele le ye an Fa ye; kabini folofolo, an be ele le wele ko an Kunmabobaga.

¹⁷ E, Matigi Ala, mun koson i b'a to an ye mabo i ra ka taga an kun fe?

Mun koson i be an jusukun gbeleya ka i pasiran bo an na?

Sabari, i ye seko ka na, i ta jonw koson, i ta jamana mogow koson.

¹⁸ I ta mogow saninmanw koni, jamana tora olugu boro wagati donnin doron;

o ko, an juguw nana i ta yoro saninman dondon.

¹⁹ Kabini wagatijan an kera i ko ele te mogow minw kuntigi ye tuun; an be i n'a fo i togow te mogow minw kan tuun.

E, ni i tun be son ka sankolo faran ka jigi, fo k'a to kuruw ye yereyere i ja korow!

64 Tasuma be yirijalanw jeni cogo min na, ani tasuma be ji wuri cogo min na, i bena i togow yira i juguw ra o cogo le ra, k'a to siyaw ye siran i ja fo ka yereyere.
² Wagati min i ka siranyakobaw ke ka bara an na, i jigira minke, kuruw yereyere i ja korow.

³ Kabini folofolo, nin ko ma fo mogow si ye ban, mogow si toro m'a men ka ye; mogow si ja ma la Ala do kan ka ye, min be kobaw ke a makonobagaw ye, ni ele kelen te.

⁴ Minw tun be terenninya sira tagama ni ninsondiya ye, i tun be olugu kunben, ani minw tun be o hakiri to i ra ka i ta sira tagama.

I jusu bora an korow, sabu an ka jurumun ke; nka ni an ka sirakorow ta, o le bena an kisi.

⁵ An bee kera i ko fen saninyabariw; hali an ta kewale terenninw, o bee be i ko faninogow.

An bee kera i ko flaburu faganinw, an ta terenbariyakow bena an ce ka taga ni an ye i ko fonow.

⁶ Mogow si te i togow welera tuun, mogow si te wuri ka jija ka tugu i ko; sabu i ka i pada dogo an na, i ka an baraka ban an ta terenbariyaw koson.

7 O bæ n'a ta, Matigi Ala, ele le ye an Fa ye;
anw le ye bɔgɔ ye, ele ye an danbaga ye.
An bæ ye i boro ta baara nɔ le ye.

8 E, Matigi Ala, i kana i jusu gban an kɔrɔ k'a
dama tɛmɛ,
i kana an ta terenbariyaw to i hakiri ra tuma bæ;
a flɛ, anw bæ lajennin ye i ta mɔgɔw le ye.

9 I ta dugu saninmanw bæ kɛra kongokolonw ye;
Siyɔn dugu kɛra kongokolon ye,
Zeruzalemu kɛra yɔrɔ lakolon ye.

10 An ta Ala batosoba saninman cɛɓumanba, an
bɛmaw tun bɛ i bato yɔrɔ min na,
o yɔrɔ tora tasuma ra;
yɔrɔ o yɔrɔ ko tun ka gbelen an ma,
o bæ kɛra tomo ye.

11 E, Matigi Ala, ayiwa, nin bæ kɔ i tɛna foyi kɛ
an ye wa?
I belen bɛna je ka an to pani na fɔ ka taga a tɛmɛ
a dan kan wa?

Alakanminabariw ta kiti

65 Matigi Ala ko:
«Ne tun b'a fɛ ka nin mɔgɔw jaabi, nka
mɔgɔ si ma ne jininka;
ne tun b'a fɛ ka ne yɛrɛ yira o ra, nka mɔgɔ si ma
ne ta jɛnɔgɔnya jini.

Siya min tɛ ne tɔgɔ wele,
ne ko o ma ko: «Ne flɛ, ne flɛ nin ye yan!»
2 Ne ka ne boro lɔ tere kururu bæ siya murutinin
dɔ le ye.

Sira minw man ji, o bɛ tagama o le kan;
o bɛ tagama ka kɛna ni o yɛrɛ ta miiriyaw le ye.

3 Siya dɔ lo, min b'a lawuri a kama ka ne jusu
gban tuma bæ;

o bɛ sarakaw bɔ yirituw kɔnɔ,
ka wusunan sarakaw* bɔ kabakuruw kan.

4 O bɛ taga sigi kaburulo ra,
o bɛ si kuruwow kɔnɔ,
o bɛ lɛsogo domu;

domuni haramuninw le ka o ta minanw fa.

5 O b'a fɔ mɔgɔw ma ko: «Aw ye bɔ yi,
aw kana gbara anw na, sabu an saninyanin lo ka
tɛmɛ aw kan!»

«Ayiwa, nin kow bɛ i ko sisi le bɛ donna ne nun
na,

i ko tasuma min bɛ jeni wagati bæ.

6 A flɛ, aw ta kow bæ sɛbɛnin lo ne ja kɔrɔ;
o ra, ne tɛna je tuun; ne bɛna aw sara le.

Can lo, ne bɛna o ta kɛwalew sara o ye ka se fɔ a
dan ma.

7 O ta terenbariyaw, ani o bɛmaw ta teren-
bariyaw bæ;

Matigi Ala ko ten.

Sabu o ka wusunan sarakaw bɔ kuruw kan,
o ka ne mafiyɛnya kongoriw kan.

Ne bɛna o sara ka se fɔ a dan ma,
ka o ta kɛwalekɔrɔw bæ sara.»

Alakanminabagaw ta baraji

8 Matigi Ala ko:
«Ni mɔgɔ ka rɛzɛnmɔ sɔrɔ rɛzɛnsun na, ji bɛ min

na,
a b'a fɔ ko: «Aw kana a cɛn, sabu baraka b'a ra!»
Ne fana bɛna a kɛ ten le ne ta jɔnw kosɔn;
ne tɛna olugu ni tɔw bæ halaki jɔgɔn fɛ.

9 Ne bɛna duruja dɔw di Yakuba ma,
ne bɛna denw di Zuda ma, minw bɛna kɛ ne ta
kuruw tigiw ye;

o yɔrɔw bɛna kɛ ne ta mɔgɔ janawolomaninw ta
ye,
ne ta jɔnw bɛna sigi o yɔrɔw ra.

10 Sarɔn mara bɛna kɛ bɛgan misɛnw ta domu-
nikeyɔrɔ ye,

Akɔri dingakɔnɔyɔrɔ bɛna kɛ misiw ta layɔrɔ ye;
ne ta mɔgɔ minw bɛ jija ka ne ta jɛnɔgɔnya jini,
olugu le bɛna o yɔrɔw sɔrɔ.

11 «Nka aw minw banna Matigi Ala ra,
ka jina ne ta kuru saninman kɔ,
aw minw bɛ tabali labɛn ka sarakaw bɔ Gadi ta jo
† ye,

ka rɛzɛnji sarakaw* bɔ Mɛni ta jo ye,
12 ayiwa, ne bɛna aw labla kɛrɛkɛmuru ye,
aw bæ bɛna aw kinbiri gban, k'a to o ye aw kan-
natigɛ;

sabu ne ka aw wele, nka aw ma ne jaabi,
ne kumana aw flɛ, nka aw ma ne lamɛn.
Aw ka kojugu kɛ ne ja kɔrɔ;
ko minw tɛ bɛn ne ma, o le diyara aw ye.»

13 O kosɔn Dunupatigi Ala ko:

«A flɛ, ne ta jɔnw bɛna domuni kɛ,
nka kɔngɔ bɛna aw sɔrɔ.

A flɛ, ne ta jɔnw bɛna ji min,
nka minlɔgɔ bɛna aw sɔrɔ.

A flɛ, ne ta jɔnw bɛna ninsɔndiya,
nka aw bɛna maroya.

14 A flɛ, ne ta jɔnw jusu diyaninba bɛna dɔnkiri la,
nka aw jusu tɔɔrɔnin bɛna kule,
aw jusu kasinin bɛna to ka mapumankokanw fɔ.

15 Ne ta mɔgɔw bɛna aw tɔgɔ ta k'a kɛ mɔgɔdan-
gakan le ye;

o bɛna a fɔ ko: «Dunupatigi Ala ye i faga i n'a fɔ
mɔgɔtisina!»

Nka ne ta jɔnw kɔni, tɔgɔ wɛrɛ le bɛna di olugu
ma.

16 Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka dugawu kɛ mɔgɔ dɔ ye
jamana kɔnɔ,

o tigi bɛna o dugawu kɛ Ala kankɛlentigi tɔgɔ le
ra.

Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka kari jamana kɔnɔ,
o tigi bɛna kari Ala kankɛlentigi tɔgɔ le ra;
sabu tɔɔrɔ minw tɛmɛna, o bɛna jina olugu kɔ,
o kow bɛna tunu ka bɔ ne ja kɔrɔ.»

Sankolokura ni dugukolokura

17 «A flɛ, ne bɛna sankolokura dan,
ani dugukolokura;

mɔgɔw hakiri tɛna to fɛn tɛmɛninw na tuun,
o fɛnw tɛna kɛ mɔgɔw ta miiriya ra tuun.

18 Aw ka kan ka ninsɔndiya, ani ka jagari tuma
bæ le,

† O tun b'a miiri ko Gadi ta jo bɛ mɔgɔ kunnadiya, Mɛni ta
jo bɛ mɔgɔ ta dunupalatigɛ sabati.

ne ta baara koson, ne bena baara min ke;
 sabu ne bena Zeruzalemu lo kokura jagari kama,
 k'a dugumogow sigi ninsondiya kama.
 19 Ne yere bena jagari Zeruzalemu koson,
 ka ninsondiya ne ta mogow koson;
 kasikan tena men yi tuun,
 kulekan tena men yi tuun.
 20 Denjenin tena ke yi, min be tere dama dama
 doron ke, ka sa;
 cekoroba tena ke yi, ni min te koru k'a si bee dafa.
 Ni mogow min ka sa k'a si to san keme, o bena a fo
 ko o tigi denmisenman le sara;
 ni mogow † min sara k'a soru a si ma san keme
 soru, o tigi be jate i ko mogow danganin.

21 «O bena bonw lo ka don o konu,
 ka rezenforow sene ka o rezenmow domu.
 22 O tena bon lo tuun janko mogow were ye don a
 konu,
 o tena rezenforow sene tuun k'a to mogow were ye
 o rezenmow domu.
 Ne ta mogow sandaw bena ke i ko yirisun san-
 daw;
 ne ta mogow panawolomaninw bena o ta baara
 tonu diyabo.
 23 O tena sege gbansan tuun,
 o tena o ta denw woro tuun k'a to balahukow ye
 ben o kan;
 sabu o bena ke Matigi Ala ta dugawudenw le ye,
 o ni o ta durujaw bee.
 24 «O tuma ra, sani o ye ne daari,
 o y'a soru ne ka o jaabi ka ban;
 sani o ye ban kuma ra,
 o y'a soru ne ka o lamen ka ban.
 25 Wara ni sagadennin bena domuni ke jogon fe,
 jara ni misi bee bena bin le jimi;
 sa koni, ale ta baro bena ke buguri le ye.
 Kojugu si tena ke, cenri si tena ke ne ta kuru san-
 inman yoro si kan;»
 Matigi Ala ko ten.

Ala ta mogow kera kanminabariw ye

66 Matigi Ala ko:
 «Sankolo ye ne ta masasiginan ye,
 dugukolo ye ne senblayoro ye;
 aw be se ka bon juman le lo ne ye tuun?
 Ne ta laganfiyayoro be se ka soru yoro juman tu-
 un ††?
 2 Ne yere boro le ka o fenw bee ke,
 ne le baraka ra, fenw bee danna;
 Matigi Ala ko ten.
 Nanibagato jusu kasinin,
 ne ta kuma pasiran be min na,
 ne be o le jate.

3 «Aw ra, min be misi ke saraka ye,
 o tigi kelen le fana be mogow faga.
 Min be saga ke saraka ye,
 o tigi kelen le fana be wuru kun ci.
 Min be siman saraka* bo,

† Mogow: A sebera kitabu daw ra ko: jurumunkebaga.
 †† Nin kumaw be soru Kewalew 7.49

o tigi kelen le fana be le ke saraka ye.
 Min be wusun saraka* bo,
 o tigi kelen le fana be jow son.
 Nin mogow bee tugura o yere ta sira le no fe;
 o ta kewale haramuninw le ka di o ye.
 4 O koson ne fana bena sege caman la o kan;
 o be siran ko min na co, ne bena o le ke o ra.
 Sabu ne ka o wele, nka mogow si ma ne jaabi,
 ne kumana, nka o ma ne lamen.
 O ka kojugu ke ne na koru;
 ko minw man di ne ye, o ka o le ke.»

Ala bena a ta mogow dimibo

5 Aw ye Matigi Ala ta kuma lamem,
 a ta kuma pasiran be aw minw na.
 Aw yere balema minw be aw koninya,
 minw banna aw ra ne togow koson,
 olugu b'a fo aw ma ko: «Matigi Ala ye a ta noro
 yira,
 janko an ye aw jagarito ye!»
 Nka olugu yere le bena maroya.
 6 Woyokanba do be bora dugu konu,
 mankan do be bora Alabatoso konu;
 Matigi Ala kan lo,
 a be a juguw ta kojuguw sara le dira o ma.
 7 E, sani muso konu ye a dimi,
 a jigira!
 Sani dimi ye damina,
 a ka dence woro!
 8 Jon le ka nin kuma jogon men ka ye?
 Jon le derira ka nin ko jogon ye?
 Yala jamana kuturu be se ka woro tere kelen
 konu wa?
 Siya kuturu be se ka woro yoronin kelen na wa?
 Siyon dugu ta dimi koni daminana yoro min na
 doron,
 a k'a ta denw woro.
 9 «Ne min be den se a worowagati ma,
 yala ne le bena a bari ko a kana woro wa?
 Matigi Ala ko ten.
 Ne min sababu ra den be woro,
 yala ne bena woro bari wa?
 Aw ta Ala ko ten.»

10 Aw ye ninsondiya ni Zeruzalemu ye, ka jagari
 a koson,
 aw minw bee b'a kanu!
 Aw ye ninsondiya ka jagari,
 aw minw bee tun be kasira Zeruzalemu koson!
 11 Sabu a bena sin di aw ma fo ka aw wasa, a ta
 jususaarosin;
 aw bena o min kosebe fo k'a diyabo, o sinji
 barakaman.

12 Sabu Matigi Ala ko:
 «Ne bena hera jigi o kan i ko baji,
 ka siyaw ta naforow di o ma caman, i ko ko fanin
 ji ra.
 Ni o kera, o bena aw ta, ka sin di aw ma,
 ka aw sigi o sen kan ka aw momo.
 13 Den bamuso be den jusu saaro cogo min na,
 ne fana bena aw jusu saaro ten le;

ne bena aw jusu saaro Zeruzalemu dugu kɔnɔ.

¹⁴ Ni aw nana o ye tuma min na, aw jusu bena diya;

aw farikolo bena keneya i ko binkenɛ.

Matigi Ala bena a ta sebgaya yira a ta jɔnw na, nka a bena a ta fariya le yira a juguw ra.»

¹⁵ Matigi Ala nato flɛ tasuma cɛ ma, a ta sowotorow ka teri i ko folonkonto; a bena a juguw sara ni a ta dimi farimanba ye, ka o ta kojuguw hake bɔ o ra ni tasumamana ye.

¹⁶ Matigi Ala bɛ a ta kiti ben mɔgɔw kan ni tasuma le ye,

a bɛ adamadenw bɛɛ ta kiti tige ni a ta kɛrɛkɛmu-ru le ye;

Matigi Ala bena mɔgɔ minw faga, o bena caya dɛ!

¹⁷ O mɔgɔ minw b'a fɔ ko o bɛ o yɛrɛ saninya, ka o yɛrɛ labɛn,

ka taga don yirituw kɔnɔ ka sɔnni kɛ.

O bɛ tugutugu jɔgɔn kɔ, ka mɔgɔ kelen to o cɛ ma.

O bɛ lɛsogo domu, ani fɛn haramuninw, ani jinanw;

o mɔgɔw bɛɛ bena halaki.

Matigi Ala ko ten.

¹⁸ Matigi Ala ko: «Ne ka o ta kɛwalew, ani o ta miiriyaw lɔn. Ne bena siyaw bɛɛ lajɛn, ani kanw bɛɛ ta mɔgɔw. O bɛɛ bena na, ka na ne ta nɔɔɔ ye.

¹⁹ Ne bena tagamasiyɛn dɔ yira o ra. O ta mɔgɔ minw bena kisi ne ta kiti tɔɔɔ ma, ne bena olugu dɔw ci ka taga Tarisisi, ani Puli ni Ludi, yɔɔ min mɔgɔw bɛ se kalanbon na kɔsɛbɛ; ne bena dɔw ci

fana ka taga Tubali, ani Yavan, ani ka taga fɔ yɔɔɔ-jan, kɔgɔji kɔfɛjamanaw ra, o mɔgɔ minw ma ne ko men ka ye, o fana ma deri ka ne ta nɔɔɔ ye. O bena taga ne ta bonya ko lakari o siyaw ye. ²⁰ O bena aw balemax bɛɛ mina ka bɔ siyaw bɛɛ cɛ ra, ka na ni o ye Matigi Ala fɛ, i ko saraka. O bena dɔw sigi sow kan, ka dɔw ta ni sowotorow ye, ka dɔw ta jɔw kɔnɔ, ka dɔw layɛlɛn sofaliw, ani jɔgɔmɛw kan, ka na ni o ye ne ta kuru saninman kan Zeruzalemu; a bena kɛ i n'a fɔ Izirayelimɔgɔw tun bɛ deri ka na ni siman sarakaw* ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ minan saninman kɔnɔ cogo min na. Matigi Ala ko ten. ²¹ Ne bena o mɔgɔ dɔw ta fana, ka olugu kɛ sarakalasebgaw ye, ani Levi* ta mɔgɔw. Matigi Ala ko ten.»

²² «Ayiwa, ne bena sankolokura ni dugukolokura min dan,

olugu bena to ne ja kɔɔɔ cogo min na, aw ta durujaw, ani aw tɔgɔ fana bena to ne ja kɔɔɔ o cogo le ra.

Matigi Ala ko ten.

²³ «Karokura o karokura,

Nɛnɛkirilon* o Nɛnɛkirilon, adamaden bɛɛ bena na a kinbiri gban ne ja kɔɔɔ.

²⁴ Mɔgɔw bɔtɔ dugu kɔnɔ, o bena suw ye,

mɔgɔ minw tun murutira ne ma, olugu suw.

Tumu minw bena o suw domu, o tumuw tena faga ka ye;

tasuma min bena o jeni, o tasuma tena faga ka ye.

Mɔgɔw bɛɛ bena jigi o ra.»

Yeremi

Kitabu faamucogo

Cira Yeremi ni cira Sofoni ni cira Habakuki ta wagatiw tun ka surun jɔɔɔn na. Yeremi tun ye sarakalasebaga ye, nka Ala k'a wele k'a ke a ta cira ye. Yeremi tun t'a fe ka son ciraya ma, o baara gbɛleya koson. Baruki le tun be Yeremi ta cirayakumaw sebe. Yeremi ta cirayakumaw ma sebe ka tugutugu jɔɔɔn na ka kapa ni a kawagati ye.

Yeremi k'a fo Izirayelimogow ye ko o ta jurumunw koson, o juguw bɛna na o mina ka taga ni o ye jamana wɛre ra.

Yeremi ka mogow ladi, ko o ye o jigi la Ala kelenpe kan, ka son Ala ta ma, sabu o te se ka o juguw kɛre ni o yere baraka ye. Mogow tun te sonna Yeremi ta kumaw ma minke, o ko k'a jusu tooro kosebe. Nka o be n'a ta, Yeremi tun ka kuma minw fo o ye, o kow be kera can ye. Babilonikaw nana Izirayeli kɛre, ka Zeruzalemu dugu halaki, ka mogow mina ka taga ni o ye Babiloni.

Cira Yeremi ka tagamasiyen dow ke, janko k'a ta cirayakumaw gbɛya mogow ye: A k'a ta cesirinan don farawo konɔ k'a to a ye tori (sura 13), k'a yira ko Ala ta mogow fana kera i ko fen torinin. A ka daga do ci (sura 19), k'a yira ko Ala fana bɛna a ta mogow cici ka o halaki. A ka foro do san (sura 32), k'a yira ko Ala bɛna a ta mogow lana o ta jamana ra tuun.

Yeremi ta cirayakumaw b'a yira fana ko ni wagati do nana se, Ala bɛna a ta mogow labo Babiloni, ka na ni o ye o ta jamana ra. A ko wagati do fana bɛna se, min ye Ala ta nɛma wagati ye, o wagati ra Ala bɛna a ta sariya sebe adamaden be kelen kelen jusukun na. Ala ko:

«Ne bɛna ne ta sariyaw don o konɔ, k'a sebe o jusukun na; ne bɛna ke o ta Ala ye, o be ke ne ta mogow ye.» (31.33).

Kitabu konokow

Ala bɛna tooro ben Zuda mara kan
Ala bɛna Zuda mara laben cogo min na
Zuda ni Zeruzalemu ta tooro kow
Ala bɛna a ta mogow lana o ta jamana ra tuun
Yeremi ka kuma minw fo Sedesiyasi ni Rekabu ta mogow ye
Ala ta kuma ko ka sege lase Yeremi ma
Ala bɛna tooro min lase siya tow ma
Ala ka Zeruzalemu benko fo

Ala bɛna tooro ben Zuda mara kan

(1-12)

Ala ka Yeremi wele k'a ke cira ye

1 Nin ye Hilikiya dence Yeremi ta kumaw ye, Hilikiya min tun ye Anatoti dugu sarakalasebaga do ye, Boniyaminu ta mara ra.

² Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o kera Zuda masace minw ta tere ra, o tun ye Amon dence Yoziyasi ye, ale ta masaya san tan ni sabanan na, ³ ka taga se Yoziyasi dence Yehoyakimu ta wagati ma, ani ka taga a se fo Yoziyasi dence Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan laban na, ani ka taga a bla fo Zeruzalemukaw minawa-

gati ra ka taga Babiloni; o kera san karo loorunan na.

⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:

⁵ «Sani ne ye i dan i bamuso konɔ, ne tun ka i panawoloma; sani i ye bo i bamuso konɔ, ne tun ka i saninya ka i ke ne ta ye, ka i ke ne ta cira ye siyaw ce ra.»

⁶ Ne k'a jaabi, ko: «E, Dunupatigi Ala, ne koni te se kuma ra, sabu ne ye denmisen le ye.» ⁷ Matigi Ala k'a fo ne ye ko:

«I kana a fo ko i ye denmisen ye, sabu ne bɛna i ci mogow min o min fe, i bɛna taga olugu be fe; ne bɛna fen o fen fo i ye, i bɛna taga o be fo o ye. ⁸ I kana siran o ja, sabu ne bɛna ke ni i ye, ne bɛna i tanga. Matigi Ala ko ten.»

⁹ O kɔ, Matigi Ala k'a boro maga ne da ra, k'a fo ne ye ko:

«A flɛ, ne ka ne ta kuma don i da ra.

¹⁰ A flɛ, bi ne bɛ i sigi siyaw, ani jamanaw kunna, janko i ye o bon ani ka o laben, ka o halaki ani ka o cici, ka o lo ani ka o turu.»

Amande yiriboro ni daga wurito

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: «Yeremi, i ja bɛ mun le ra?» Ne ko: «Amandesun min bɛ kɔn ka fiyeren joona, ne ja bɛ o yiriboro do le ra.» ¹² Matigi Ala ko:

«I k'a ye ka ja, sabu ne fana bɛna kɔn ka ne ta kuma foninw dafa joona.»

¹³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma a sijaga flanan na, ko: «I ja bɛ mun le ra?» Ne ko: «Ne ja bɛ daga do wurito le ra tasuma kan fo sahiliyanfan na.» ¹⁴ Matigi Ala ko ne ma ko:

«Kojugu bɛna bo sahiliyanfan le ra ka na ben jamana mogow bɛɛ kan.

¹⁵ Sabu, a flɛ, ne bɛna siyaw bɛɛ wele ka bo sahiliyanfan jamanaw ra, Matigi Ala ko ten.

O bɛɛ bɛna na, ka na o ta masasiginanw sigisigi Zeruzalemu dugu dondaw ra, ka sigisigi ka dugu kogow lamini, ka sigisigi Zuda duguw bɛɛ dondaw ra.

¹⁶ Ne bɛna ne ta kiti ben Zuda kan o ta kojuguw bɛɛ kosɔn,

sabu o banna ne ra:

O tagara saraka bo ala wɛrɛw ye; o yɛrɛ boro ka ala minw lalaga, o bɛ o le bato.

¹⁷ «O ra, ele kɔni ye i yɛrɛ cɛsiri le; ne bɛna fɛn o fɛn yira i ra, i wuri i ye taga o bɛɛ lakari o ye.

I ja kana tige o ja, ni o tɛ, ne yɛrɛ bɛna jatige wɛrɛ bla i ra.

¹⁸ Ne le bɛ i sigi bi, ka i kɛ i ko dugu barakaman, ka i kɛ i ko samasen negeraman, ka i kɛ i ko siranɛgɛkogo, Zuda masacɛw kama, ani jamana namogow kama, ani a sarakalasebagaw kama, ani a jamana mogow bɛɛ kama.

¹⁹ O bɛna i kɛrɛ, nka o tɛna se i ra sabu ne bɛ ni i ye, ne bɛ i tanga. Matigi Ala ko ten.»

Ala k'a janto a ta mogow ra cogo min na

2 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: ² «Taga pɛrɛn ka nin kuma fo Zeruzalemukaw toro kɔrɔ, ko Matigi Ala ko:

«Aw denmisenman tun sirinin bɛ ne ra cogo min na, ne hakiri bɛ o ra, ani aw furuninkura tun bɛ ne fɛ cogo min na,

wagati min aw tun tugura ne kɔ kongokolon kɔnɔ,

o yɔrɔ lakolon na.

³ O wagati ra Izirayeli tun blara danna Matigi Ala ye,

i ko siman kun folo † bɛ bla Ala ye cogo min na. Ni mogow o mogow k'a domu, o hake bɛ ben o tigi kan;

kojugu bɛ ben a kan.

Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimogow bɛmaw ta jurumun

⁴ «Aw Yakuba ta mogow, aw Izirayeli ta gbaw bɛɛ, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

⁵ Matigi Ala ko:

O tuma aw bɛmaw ka mun kojugu le sɔrɔ ne ra, min k'a to o mabɔra ne ra, ka taga fɛngbansanw kɔ, fo ka na o yɛrɛ kɛ fɛngbansan ye fana?

⁶ «O m'a jininkari kɛ, ko: «Matigi Ala bɛ min, ale min ka an labo Misiran jamana ra, ka bla an ja kongokolon kɔnɔ, o yɔrɔ lakolonw, ani o dingakolonyɔrɔw ra, o yɔrɔjalan na, yɔrɔ min bɛ i ko saya dibi, mogow tɛ tɛmɛ yɔrɔ min na, adamaden si tɛ sigi yɔrɔ min na?»

⁷ Ne ka aw lana dugukolodiman le ra, janko aw ye o yɔrɔ simanw domu, k'a fɛnɔmanw sɔrɔ.

Nka aw nana ka na ne ta jamana lanogow, ka ne ta yɔrɔ kɛ yɔrɔ haramunin ye.

⁸ «Sarakalasebagaw ma jininkari kɛ ko: «Matigi Ala bɛ min?»

Sariya karamogow ma ne jate; kuntigiw murutira ne ma.

Ciraw kumana Baali* ta jow tɔgɔ le ra, fɛn minw tɛ se ka o nafa, o tagara o fɛnw le kɔ.»

Ala ka Izirayelimogow jaraki

⁹ «O kosɔn ne bɛ aw jaraki tuun, Matigi Ala ko ten.

Ne bɛ aw ta denw ta denw jaraki.

¹⁰ Aw ye taga fo Kitimu, kogoji kɔfɛjamanaw ra, ka taga flɛri kɛ yi!

Aw ye mogow ci ka taga Kedari, ka taga a sɛgɛsɛgɛ kɔsɛbɛ,

k'a flɛ ni nin ko jɔgɔn bɛ kɛra yi.

¹¹ Yala siya bɛ yi min bɛ son k'a ta alaw falɛn ala wɛrɛw ra wa,

hali ni o ta alaw tɛ ala janamanw ye?

Ne ta mogow kɔni ka o ta bonyatigi Ala falɛn fɛn do ra,

nafa tɛ fɛn min na.

¹² Sankolokɔnɔfɛnw, aw ye kabakoya nin ko kosɔn!

Aw kunmasi ye cɛ, fo ka aw baraka ban!

Matigi Ala ko ten.

† Siman kun folo: Izirayelimogow tun bɛ siman folo bla danna Ala ye cogo min na, olugu yɛrɛ tun blara danna Ala ye o cogo ra (Sariya 7.7-11; 26.1-11)

¹³ Ne ta mɔgɔw ka kojugu fla le ke;
o banna ne ra, ne min ye bununji panaman ye,
ka taga jidinga dow sozi o yere ma, dinga peren-
perennin dow,
ji te se ka mara minw kɔnɔ.»

Izirayelimogow ka Ala kan bla

¹⁴ «Yala Izirayeli ye jon sannin le ye wa,
walama jon min worora so kɔnɔ, o do lo?
Mun koson o juguw ka o mina?
¹⁵ Jarakanbelenw † be songo o ra,
ka kulebaw ci o ra.
O ka o ta jamana cen, k'a ke yoro lakolon ye;
o ta duguw jenina, mogow si te yi tuun.

¹⁶ «Hali Menfisi ta mogow, ani Tapanesi †† ta
mogow,
olugu bee bena aw mina ka aw kun li ‡.

¹⁷ Yala o kow bee te kera aw ra,
sabu aw banna Matigi Ala, aw ta Ala le ra wa,
wagati min a tun be sira yirara aw ra?

¹⁸ Ayiwa, sisan Misiran sira takun ye mun ye aw
fe,
ko a be taga Nili ba ta ji min?
Asiri sira takun ye mun ye aw fe
ko aw be taga Efirati ba ta ji min?
¹⁹ Aw ta juguya sara bena di aw ma,
aw ta lanabariya hake bena bo aw ra.
Aw y'a korosi, k'a lon ko kojugu ni sege bena se
aw ma,
sabu aw be ban Matigi Ala, aw ta Ala ra,
sabu ne pasiran si te aw jusukun na tuun.»
Matigi Fangatigi Ala ko ten.

Izirayelimogow banna ka Ala bato

²⁰ «Kabini wagatijan, aw kera i ko senekemisi †
min ka yiri kari ka bo a kan na,
ka a ta sirinanw foni.
Aw ko: «Anw tena ke mogow ta jon ye tuun!»
O koson aw be la i ko jatɔmusow, kongorijanw
bee kunna,

ani yiriba flaburumanw bee jukoro †.
²¹ K'a sorɔ ne tun ka aw turu i ko rezensunju-
man,
min ju tun bora rezensun panaman na.
Aw nana ke cogo di ka cen,
ka ke rezensunjugu ye?
²² Hali ni aw ka aw yere ko ni safina ye,
ka segen caman ke aw yere ra,
aw ta terenbariya no belen bena to aw ra ne pa
koro.»

Dunupatigi Ala ko ten.

²³ «Aw be se k'a fo cogo di ko aw ma aw yere
lanogɔ,

† *Cira ka Izirayeli ta juguw le suma ni jarakanbelenw ye.*
†† *Menfisi ni Tafinesi tun ye Misiran dugu dow ye. ‡ Mogow minw tun minana kerekeyoro ra ka o ke kasodenw ye, o tun be olugu le kun li (Ezayi 7.20 †† Izirayeli tun kera i ko senekemisi min be baara ke Ala ye, nka o murutira Ala ma.*
‡† *Izirayeli ka batofen werew bato, minw ye Kanaanakaw ta jow ye; Ala be o suma ni jatoya ye (Oze 4.13-14*

ko aw ma jenogonya don ni Baali* ta josonba-
gaw ye?

Aw sennow te nin ye kuruw furancew ra wa?
Aw ka min ke, aw ye lo o ra.

Aw be i ko jogomemuso min sen ka fiyen, min be
boribori fan bee ra;

²⁴ aw be i ko kongofali musoman min derira kon-
gokolon le ra.

Nege koson a be falicew kasa ta fono fe;
ceko logo min b'a ra, jon be se k'a bari o ra?
Minw b'a yorɔnini, hali olugu te o yere sege,
sabu ni a wagati sera a fe, o b'a sorɔ.

²⁵ «Aw ye aw yere korosi,
aw kana a to aw sennasanbaraw ye cen ka aw
sennakolon to;

jiminlogo kana na aw kan ja!
Nka aw ko: «O si te foyi ye!
Anw be batofen werew le fe,
an b'a fe ka don olugu ta jen le ra.» »

Izirayelimogow ka kan ni tɔro min ye

²⁶ «Ni son minana, a be maroya cogo min na,
Izirayelimogow fana bena maroya ten le,
o ni o ta masacew, ani o ta kuntigiw,
ani o ta sarakalasebagaw, ani o ta ciraw.
²⁷ Olugu minw b'a fo yiri ma ko: «Ele le ye an face
ye!»

K'a fo kabakuru ma ko: «Ele le ka an woro!»
O ka o ko le di ne ma,
o ma o ja di ne ma;
nka ni kojugu sera o ma lon min na, o b'a fo ne
ma ko:

«Na an kisi!»

²⁸ O tuma aw ka ala minw lalaga, olugu be min
le?

Olugu ye wuri, ni a kera ko o be se ka aw kisi ko-
jugu wagati ra!
Sabu aw ta duguw ka ca cogo min na,
aw ta alaw fana ka ca ten le, aw Zuda mara
mogow!

²⁹ «Mun na aw be ne jarakira,
k'a sorɔ aw bee lajennin murutira ne ma?
Matigi Ala ko ten.

³⁰ Ne ka aw denw bugo ka na dese,
o ma son ne ta korori ma;
aw yere ta kerekemuruw ka aw ta ciraw faga,
i ko jara cenriketo.

³¹ Aw bi mogow, aw ye Matigi Ala ta kuma jate:
Yala ne kera Izirayelimogow fe kongokolon le ye
wa,

walama dibi be jamana min kono?

Mun koson ne ta mogow b'a fo ko: «An be an yere
ma,
an tena seko i fe tuun?»

³² Yala sunguru be se ka jina a ta masirifenw ko
wa?

Konɔmuso be se ka jina a ta konɔfaniw ko wa?
Ayiwa, ne ta mogow koni jinana ne ko,
kabini wagatijan.

³³ E, aw koni be aw yere lalaga kosebe ka aw ta
kanɔnogonw yorɔnini!

Aw be se ka hali musow bee ra jogojugu karan.

³⁴ «Aw bagara fagantan minw ma ka o faga gbansan, olugu jori no be aw ta deregew senkoroyorow bee ra;

k'a soro aw ma o mina sonyari ra.

³⁵ O bee n'a ta, aw belen ko: «Anw ma jaraki!

Ala bena a ta dimi mabo ne ra.»

A fle, ne bena aw wele kiti ra, sabu aw ko, ko aw ma jurumun ke.

³⁶ Mun na aw be boribori fan bee ra, ka to ka aw ta siraw yelmayelema?

Aw bena taga maroya Misiran, i ko aw maroyara Asiri cogo min na.

³⁷ Aw bena bo o yoro ra fana

ka aw boro lanin to aw kun na,

sabu aw ka aw jigi la minw kan, Matigi Ala banna olugu ra;

aw ta kow si tena na fana.»

Izirayeli ka Ala kan bla

3 Matigi Ala ko:

«Ni ce do k'a ta muso bla,

ni o muso tagara to ni ce were ye,

yala cekoro be son ka o muso ta tuun wa?

Ni o kera, yala o ko tena jamana bee lajennin lanogo wa?

Aw bora ka taga jatoya ke ni ce caman ye, mun koson aw ko, ko aw be na ne fe tuun!

Matigi Ala ko ten.

² Aw ye aw na korota ka fleri ke kongoriw kunna!

Yoro juman le be yi ni aw ma la ka jatoya ke yoro min na?

Aw be sigi siradaw ra ka aw namogocew konso, i ko benkannikebaga minw be kongokolon konso.

Aw ka jamana lanogo

ni aw ta jatoya ni aw ta kojugu ye.

³ O le koson, sanji lora,

sanji labanw ma na.

Nka aw ka aw kun gbeleya i ko jatomuso;

aw ma son ka lo a ra ko aw maroyara.

⁴ «Sisan aw be kule ka ne wele ko: «An Fa!

Ele le ye an jengogon ye kabini an denmisenman!

⁵ Yala Ala diminin bena to an korotuma bee wa?

Yala a jusu bonin bena to wagati bee wa?»

Aw be kuma tan le,

nka aw belen be kojugu kera ni aw baraka bee ye.»

Izirayeli ni Zuda ta mogow ta janfa

⁶ Ayiwa, masace Yoziyasi ta wagati ra, Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Izirayeli siya lanabari ka min ke, i ka o ye ke? O tagara kurujanw bee kunna, ani yiriba flaburumanw bee jukoro, ka taga jatoya ke †.

⁷ «Ne tun b'a miiri ko ni o nana nin kow bee ke ka ban tuma min na, ko o bena seko ka na ne fe; nka o ma seko. Izirayeli balemamuso Zuda janfakebaga fana kera a seere ye. ⁸ Ne ka Izirayeli siya lanabari ta furu sa a ta jeneyaw bee koson, k'a

ta furusasebe di a ma; nka ne k'a ye ko o si ma siranya bla a balemamuso Zuda, siya janfakebaga ra. Ale fana bora ka taga jatoya ke. ⁹ Izirayeli ka jamana lanogo ni a ta jatoyajugu ye; a ka jeneya ke ni kabakuruw, ani yiriw ye ††.

¹⁰ «Nka o bee n'a ta, a balemamuso Zuda, siya janfakebaga ma seko ka na ne fe ni a jusukun bee ye. A ka min ke, o tun ye flankafuya le ye; Matigi Ala ko ten.»

¹¹ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Izirayeli siya lanabari belen terennin lo tuun ka teme Zuda siya janfakebaga kan. ¹² Taga peren ka nin kuma fo sahiliyanfan na, ko:

«Aw ye seko ka na, aw Izirayeli, siya lanabari!»

Matigi Ala ko ten.

«Ne tena aw fle ni juguya na ye tuun;

sabu ne ka ni.

Matigi Ala ko ten.

Ne diminin te to wagati bee.

¹³ Aw ye lo aw ta terenbariya ra doron,

k'a lon ko aw murutira Matigi Ala, aw ta Ala le ma.

Aw tagara aw yere di ala werew ma yoro caman na,

yiriba flaburumanw bee jukoro ‡;

aw ma son ka ne kan lamen.

Matigi Ala ko ten.» »

Ala be a ta mogow welera

¹⁴ «Aw ye seko ka na, aw den murutininw!

Matigi Ala ko ten.

Sabu ne le ye aw matigice ye.

Ne bena aw ta ka bo duguw ra, kelen kelen,

ka aw ta ka bo gbaw ra, fla fla,

ka seko ni aw ye Siyon.

¹⁵ «Ne bena kuntigi dow sigi aw kunna ka kapa ni ne yere sago ye; olugu bena aw korosi ni lonniya ni hakiri ye. ¹⁶ Ni aw nana caya jamana konso ka den caman soro tuma min na, o wagati ra koni, mogow tena Matigi Ala ta jengogonya kesu* ko fo tuun; Matigi Ala ko ten. Mogow yere tena miiri a ra, mogow hakiri tena to a ra, mogow tena a lon ni a be yi walama ni a te yi, a jogon fana tena lalaga tuun.

¹⁷ O wagati ra, o bena Zeruzalemu wele ko Matigi Ala ta masasiginan. Siyaw bee bena taga lajen o yoro le ra, Matigi Ala togow ra, Zeruzalemu. O tena to ka tagama ka kapa ni o yere jusukun ta miirijuguw ye tuun.

¹⁸ «O wagati ra, Zuda mara ta mogow bena fara Izirayeli ta mogow kan. O bee bena seko jogon fe ka na ka bo sahiliyanfan jamana ra, ka na sigi o ta jamana ra, ne tun ka jamana min di o bemaw k'a ke o ta ye.»

Ala ta mogow sekocogo

¹⁹ «Ne tun b'a fora ko:

Ne tun b'a fe ka aw mina i ko ne ta denw!

Ne tun b'a fe ka jamana diman le di aw ma;

fennuman min jogon te siya tow si fe, ne tun b'a

fe ka o di aw ma.

† Aw ye 2.20 fle.

†† O jeneya korow ye ko o banna Matigi Ala ra, ka taga jo kabakururamanw, ani jo yiriramanw son. ‡ Aw ye 2.20 fle.

Ne tun b'a fɔra fana ko aw bɛna ne wele ko aw fa,
ko aw tɛna bɔ ne ko tuun ka ye.
20 Nka, muso b'a cɛ janfa cogo min na,
Iziryeli ta mɔgɔw ka ne janfa o cogo le ra;
Matigi Ala ko ten.

21 «Kan dɔ bɛ bɔra kongoriw kunna;
Iziryeli ta denw kasikanw, ani o ta makarikanw lo,
sabu o ka o kɛwalew cɛjuguya;
o pinana Matigi Ala, o ta Ala ko.
22 Aw ye seko ka na, den murutininw!
Ne bɛna aw kɛneya ka bɔ aw ta lanabariya ra.»

Mɔgɔw ko: «An flɛ nin ye, an bɛ nana i fɛ,
sabu ele le ye Matigi Ala, an ta Ala ye.
23 Can lo, fɛn o fɛn bɛ bɔ kongoriw kan, o bɛɛ ye faninya le ye;
mankankolon dɔrɔn le bɛ kuruw kan.
Iziryeli ta kisiri bɛ bɔ Matigi Ala,
an ta Ala dɔrɔn le ra.

24 «Kabini an denmisenman,
maroyafenw ta batori ka an bɛmaw ta baara tɔnɔ bɛɛ domu;
o ta bɛgan fitiniw, ani a belebelew,
ani o dencɛw, ani o denmusow.
25 Maroya le kɛra an ta lanan ye,
ka dɔgɔyari kɛ an ta birifani ye;
sabu an ka jurumun kɛ ka Matigi Ala, an ta Ala hake ta,
anw ni an bɛmaw.
K'a ta an denmisenman, fɔ bi;
an ma sɔn ka Matigi Ala, an ta Ala lamɛn.»

Ala ko Iziryelimɔgɔw ye nimisa

4 «E, Iziryeli, ni aw ka seko ka na,
Matigi Ala ko ten,
ni aw ka seko ka na ne fɛ,
ni aw ka aw ta fɛn haramuninw bɛɛ bɔ ne ja kɔrɔ,
ni aw ma to ka yaala ka taga fan bɛɛ ra tuun,
2 ni aw ka kari k'a fɔ ko: «Matigi Ala janaman lo,»
ka o fɔ ni kankelentigiya ye, ani mɔgɔsɔbɛya, ani terenninya,
o tuma siya tɔw bɛna baraka sɔrɔ Matigi Ala fɛ,
ka o ta bonya sababu kɛ ale Ala ye.
3 «Matigi Ala bɛ nin fɔ Zuda mara mɔgɔw ye, ani Zeruzalɛmu dugumɔgɔw, ko:
«Aw ye forokuraw labɛn aw yɛrɛ ye;
aw kana siman dan ɲaniw cɛ ra tuun.
4 Aw ye aw yɛrɛ kɛnɛsigi Matigi Ala ye;
aw ye aw jusukun kɛnɛsigi †,
Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalɛmu dugumɔgɔw,
janko ne ta jusugban kana na wuri i ko tasuma,
ka mana fɔ mɔgɔ kana se k'a faga,
aw ta kɛwalejuguw kosɔn.» »

Tɔrɔ min bɛna ben Zuda mara kan

5 «Nin fɔ Zuda mara mɔgɔw ye,

† Ka o jusukun kɛnɛsigi, o kɔrɔ ye ka o jogo yɛlɛma.

a to Zeruzalɛmukaw y'a mɛn.
O y'a fɔ ko: «Aw ye buru fiyɛ jamana fan bɛɛ ra!»
Aw ye pɛrɛn kɛsɛbɛ k'a fɔ mɔgɔw ye ko:
«Aw ye lajɛn, an ye bori ka taga dogo dugu barakamanw kɔnɔ!»
6 Aw ye tagamasiyɛn dɔ kɔrɔta ka Siyɔn dugu fan yira!
Aw ye bori, aw kana lo!
Sabu ne bɛna kojugu dɔ lana ka bɔ sahiliyanfan fɛ;
o bɛna kɛ cɛnriba le ye.

7 «Jara panna ka bɔ a dogoyɔrɔ ra;
siyaw halakibaga bɛ nana yi.
A bɔra a ta so,
ka na aw ta jamana cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye;
aw ta duguw bɛna halaki,
mɔgɔ tɛna sɔrɔ o duguw kɔnɔ tuun.
8 O kosɔn aw ye bɔrɔfaniw don aw yɛrɛ ra;
aw ye sukasi kɛ, ka maɲumankokanw fɔ,
sabu Matigi Ala ta dimiba tɛna mabɔ anw na.

9 «O lon na, kɔni,
Matigi Ala ko ten,
masaw, ani kuntigiw bɛɛ baraka bɛna ban.
Sarakalasebagaw jigi bɛna tige,
ciraw bɛna kɔnɔnɔfiri.»

10 Ayiwa, ne ko: «E, Dunupatigi Ala, o tuma i ka nin mɔgɔw, ani Zeruzalɛmukaw janfa le, k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛna to hera ra!» K'a sɔrɔ kɛrɛkɛmuru lara o kan na.»

11 O wagati ra, o bɛna a fɔ nin mɔgɔw, ani Zeruzalɛmukaw ye ko:
«Fɔɲɔ gbanninman dɔ bɛ fiyɛra ka bɔ kongokolon kuruw kunna.
A bɛ nana ne ta mɔgɔw fan le fɛ;
simangbasi fɔɲɔ tɛ, simanfiyɛ fɔɲɔ tɛ.
12 Fɔɲɔba dɔ lo,
min bɛ bɔra yi, ka na ne sago kɛ.
Sisan ne bɛna o ta kiti tige.»

Zuda juguw bɛ nana o kama

13 Mɔgɔw b'a fɔ ko: «A flɛ, o bɛ yɛlɛna ka na i ko sankabaw.
O ta sowotorow bɛ i ko folonkonto;
o ta sow ka teli ka tɛmɛ hali bɔnw kan.
Bɔnɔ ka an sɔrɔ, sabu an ta cɛna pɛwu!

14 «Zeruzalɛmukaw, aw ye aw jusukun ko ka kojugu bɔ a ra,
janko aw ye kisi.
Aw bɛna ɲaninyajuguw bɔ aw jusukun na wagati juman le sa?
15 Kumakan dɔ bɛ bɔra Dan mara ra;
o bɛ kojugu nako fɔra Efirayimu kuruw kan.
16 Aw ye nin fɔ siyaw ye,
aw y'a lase Zeruzalɛmukaw ma, ko jamana minabaga dow bɛ nana ka bɔ jamanajan dɔ ra yi;
o bɛ kule cira ka na Zuda duguw kama.
17 O bɛna Zeruzalɛmu lamini i ko forokɔrɔsibagaw,

sabu o murutira ne ma.
Matigi Ala ko ten.
18 Aw ta sirajuguw, ani aw ta kewalejuguw,
o le ka nin lase aw ma.
Aw ta kojugu tɔnɔ le kunayara aw da ra tan;
a be aw sɔgɔ fɔ aw jusukun na.»

Jamana ta ko ka Yeremi jusu kasi

19 E, ne jusukun! Ne jusukun!
Ne jusukun bɛɛ tɔɔrɔnin lo kɔsɛbɛ.
Ne sɔnkun bɛ to ka yerɛyɛrɛ;
ne tɛ se ka je,
sabu ne bɛ burufiyɛkan mɛnna,
ani kerɛkɛdenw ta kulecikanw.
20 Cɛnri ni cɛnri, o dɔrɔn le bɛ fɔra;
jamana bɛɛ halakira.
Ne ta fanibonw bɛɛ bɛ barara ka waraga,
ne siyɔrɔw bɛɛ bɛ cɛnna yɔrɔnin kelen na.
21 Nin kerɛ tagamasiyɛnw bɛna bɔ ne na kɔrɔ tu-
ma juman le sa?
Burufiyɛkan bɛna ban tuma juman le sa?
22 «Can lo, ne ta mɔgɔw ye nalomanw le ye,
o ma ne lɔn.
Den hakirintanw lo,
o tɛ ko faamu.
Kojugukɛ hakiri kɔni bɛ o fɛ;
nka min ye kojuman ye, o ma o lɔn.»

Cɛnriba wagati

23 Ne ka dugukolo fɛ, k'a ye ko a lakolonba lo!
Ne ka sankolo fɛ, k'a ye ko yeelen tɛ yi tuun!
24 Ne ka kuruw fɛ, k'a ye ko o bɛ yerɛyɛrɛra!
Kongoriw bɛɛ bɛ fifafifara!
25 Ne ka fleri kɛ, k'a ye ko adamaden si tɛ yi tu-
un!
Sanfekɔnɔw bɛɛ borira!
26 Ne ka fleri kɛ, k'a ye ko jamana senɛkeyɔrɔnu-
manw kɛra kongokolonw ye!
Duguw bɛɛ kɛra tomow ye
Matigi Ala na kɔrɔ, a ta dimiba kosɔn.
27 Sabu, Matigi Ala ko:
«Jamana bɛɛ lajennin bɛna kɛ yɔrɔ lakolon ye,
nka ne tɛna a bɛɛ lajennin halaki.
28 O le kosɔn, jamana bɛna sukasi kɛ,
san fɛ, sankolo bɛna fin.
Ne tun k'a fɔ,
ne k'a latigɛ.
Ne tɛna nimisa a kɛri ra,
ne fana tɛna ne ta miiriya yelem.»

Zeruzalɛmu dugu halakibagaw

29 Sotigiw, ani kalanbonbagaw mankan kosɔn,
dugu bɛɛ borira.
O bɛ dogo tuw kɔnɔ,
o bɛ yelen faraw kunna.
Dugu bɛɛ lakolon tora,
mɔgɔ si tɛ dugu kɔnɔ tuun.
30 Ele dugu halakinin, ele bɛ mun le kɛra tan?
Mun kosɔn i bɛ fani wulenman songɔgbɛlenw
don,
ka masirifɛnw don i yerɛ ra,

ka kale la i na ra?
I bɛ i yerɛ cɛpana gbansan le.
I kanubagaw banna i ra;
o bɛ i fagayɔrɔ le pinina.
31 Sabu ne bɛ kulekan dɔ mɛnna i ko muso jigiba-
gatɔ kulekan,
i ko muso min deguninba kuletɔ bɛ a ta den folo
worora.
Siyɔn dugu kulekan lo;
a bɛ ɛuna, k'a boro sama, k'a fɔ ko:
«E, bɔnɔ ka ne sɔrɔ,
tɔ si tɛ ne ra tuun mɔgɔfagabagaw na kɔrɔ.»

Zeruzalɛmukaw ta jurumun

5 «Aw ye Zeruzalɛmu dugu siraw yaala,
aw ye fleri kɛ, ka pininkari kɛ;
aw ye kɛnɛgbɛyɔrɔw fɛ,
k'a lɔn ni mɔgɔ bɛ yi, hali mɔgɔ kelen,
min bɛ can sira tagamana,
min bɛ kankelentigiya fɛ.
Ni o mɔgɔ bɛ yi, o tuma ne bɛ yafa Zeruzalɛ-
mukaw ma.
2 Hali ni o b'a fɔ ko: «An bɛ kari Matigi Ala pana-
man tɔgɔ ra!»
O bɛ kari faninya le kan.»
3 E, Matigi Ala, yala ele na tɛ can le yɔrɔninina
wa?
I ka o bugɔ,
nka a ma o dimi.
I ka o baraka bɛɛ ban pewu,
nka o ma sɔn korori ma.
O ka o na gbɛleya ka tɛmɛ hali kabakuru kan;
o ma sɔn ka sekɔ ka na i fɛ.
4 «Ne tun b'a fɔra ne yerɛ kɔnɔ ko: «Nin mɔgɔw
ye dɛsɛbagatɔw le ye;
hakiri tɛ o fɛ;
sabu o tɛ Matigi Ala ta siraw lɔn,
o tɛ o ta Ala ta kolatigeninw lɔn.
5 O ra ne bɛna taga o ta jamɔgɔw fɛ
ka taga kuma olugu fɛ;
sigiya t'a ra, olugu kɔni ka Matigi Ala ta siraw
lɔn,
o ka o ta Ala ta kolatigeninw lɔn.»
Nka olugu bɛɛ murutira fana i ko senɛkɛmisi min
ka yiri kari ka bɔ o kan na,
ka juruw foni ka bɔ o yerɛ ra †.
6 O kosɔn jara bɛna bɔ tu kɔnɔ ka na ben o kan,
wara bɛna bɔ kongokolon kɔnɔ ka na o halaki,
waraninkalaw bɛna dogo ka la o ta duguw kɔ fɛ
ka o kɔnɔ;
ni min o min ka bɔ, a bɛ o tigi tigɛtigiɛ,
sabu o ta terenbariyakow ka ca,
o ta lanabariya bonyara.»
7 «Ayiwa, ne bɛ se ka yafa aw ma nin na cogo di?
Aw ta mɔgɔw banna ne ra;
fɛn minw tɛ Ala ye, o bɛ kari ni olugu tɔgɔ le ye.
Ne tun ka o wasa fɛn bɛɛ ra,
nka o belɛn bɛ jɛnɛya kɛra;
o camanba bɛ taga, ka taga jatɔmusow ta bonw

† O kɔrɔ ye ko o mɔgɔw kɛra i ko senɛkɛmisi min murutira.

fa.

⁸ O bɛ i ko soɛ faninw, soɛ kɔgɔninw;
o bɛɛ bɛ kule o mɔgɔɔgɔnw ta musow le nɔ fɛ.
⁹ Yala ne man kan ka nin kow juru sara o ra wa?
Matigi Ala ko ten.
Yala ne man kan ka ne yɛrɛ dimibɔ nin siya jɔgɔn
na wa?

¹⁰ «Aw ye don o ta rɛzɛnforo kɔnɔ k'a cɛn,
nka aw kana a bɛɛ halaki.
Aw y'a yiriborow karikari,
sabu o ma kɛ ne ta ye.
¹¹ Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda ta mɔgɔw
ka ne janfa yɛrɛ le;
Matigi Ala ko ten.»

Ala ta mɔgɔw ta kiti

¹² «O ka faninya le fɔ Matigi Ala ta ko ra!
O k'a fɔ ko: «A tɛna foyi kɛ an na!
Kojugu si tɛna an sɔrɔ!
An tɛna kɛrɛkɛmuru ye an na ra, walama kɔngɔ.»
¹³ Ciraw kɔni, olugu tɛ foyi ye tuun, ni fɔjɔ tɛ;
kuma tɛ o fɛ tuun.
O ka kojugu minw fɔ, o kojuguw ye ben o yɛrɛ
kan.

¹⁴ «O kɔsɔn Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
«I n'a fɔ aw ka nin kumaw le fɔ,
a flɛ, ne bɛna ne ta kuma kɛ tasuma le ye ele
Yeremi da ra,
ka nin mɔgɔw kɛ yiri ye, o tasuma bɛna min jeni.
¹⁵ A flɛ, aw Izirayelimɔgɔw,
ne bɛna siya dɔ lana aw kama ka bɔ fɔ yɔrɔjan;
Matigi Ala ko ten.
Siyakɔrɔba lo,
siya min baraka tɛ ban,
aw tɛ siya min ta kan mɛn,
aw tɛ min ta kumaw faamu.
¹⁶ O ta biɛforogo bɛ i ko kaburu dayɛlɛnin;
o bɛɛ ye kɛrɛkɛɛfariw le ye.
¹⁷ O bɛna aw ta siman tigeninw, ani aw ta domu-
niw bɛɛ domu,
ka aw dɛncɛw, ani aw denmusow domu,
ka aw ta bɛgan misɛnw, ani a belebelew bɛɛ do-
mu,
ka aw ta rɛzɛnmɔw, ani aw ta toromɔw domu;
aw jigi tun bɛ aw ta dugu barakaman minw kan,
o bɛna o bɛɛ halaki ni kɛrɛkɛmuru ye.»

¹⁸ «Nka, hali o wagati ra, ne belɛn tɛna aw bɛɛ
halaki pewu. Matigi Ala ko ten. ¹⁹ Ayiwa, ni o k'a
fɔ ko: «Mun kɔsɔn Matigi Ala bɛ nin ko kɛra an
na?» Ele ye o jaabi ko ne ko: «I n'a fɔ aw banna ne
ra, ka baara kɛ ala wɛrɛw ye aw ta jamana kɔnɔ, o
ra, aw bɛna taga baara kɛ siya wɛrɛw ye jamana
wɛrɛ ra, min tɛ aw ta jamana ye.» »

Ala ka Izirayelimɔgɔw lasɔmi

²⁰ «Nin fɔ Yakuba ta mɔgɔw ye,
k'a to Zuda mɔgɔw y'a mɛn:
²¹ «Aw ye nin lamɛn, aw siya hakirintan kolɔn-
bari!
Nadenw bɛ aw fɛ, nka o tɛ yeri kɛ,

torow bɛ aw fɛ, nka o tɛ mɛnni kɛ!
²² Aw tɛ siran ne na wa?
Matigi Ala ko ten.
Aw tɛ yɛrɛyɛrɛ ne na kɔrɔ wa?
Ne le ka kɛnkɛn kɛ kɔgɔji dan ye;
ka o kɛ kogo wuribari ye, a tɛ se ka tɛmɛ min
kunna.
A jikuruw bɛ wuri, nka se tɛ o ye;
o bɛ mankan ci, nka o tɛ se ka tɛmɛ o dan kan.

²³ «Nka nin mɔgɔw ye mɔgɔ jusukungbɛlɛnw,
ani mɔgɔ murutininw le ye;
o ka ne ta sira bla ka taga o kun fɛ.
²⁴ Hali o t'a fɔ o yɛrɛ kɔnɔ ko:
An ye siran Matigi Ala na, an ta Ala,
ale min bɛ sanji di an ma a wagati ra,
ka sanji fɔlɔ, ani sanji laban di,
ka logɔkun dɔw bla an ye san o san
ka o kɛ simantigɛwagati ye.»

²⁵ «Aw ta terenbariya le ka nin kow bɛɛ jagami;
aw ta jurumunw le ka nin fɛnɔɔmanw mabɔ aw
ra.

²⁶ «Sabu mɔgɔjuguw bɛ sɔrɔ ne ta mɔgɔw cɛ ra.
O bɛ dogo ka mɔgɔw kɔnɔ i ko mɔgɔ min bɛ
kɔnɔw dɛndɛnna;
o bɛ janw la mɔgɔw na ka o mina.
²⁷ Kɔnɔminabaga ta sansara bɛ fa kɔnɔw ra cogo
min na,
fɛn minw sɔrɔra nanbara ra, o ta so fara o ra ten
le.

O ka o ta baraka ni o ta naforo sɔrɔ o cogo le ra.
²⁸ O bonyara ka tɔrɔ fɔ ka manamana;
dan tɛ o ta kojugu kɛ ra.
O tɛ kiti tige can kan, ka feritaw ta jo di o ma,
nka o yɛrɛ ta kow dɔrɔn le bɛ na;
o tɛ sɔn ka jo di fagantan ma fana.
²⁹ Yala ne man kan ka nin kow juru sara o ra wa?
Matigi Ala ko ten.
Yala ne man kan ka ne yɛrɛ dimibɔ
nin siya jɔgɔn na wa?

³⁰ «Kojuguba ni siranyakoba dɔ kɛra jamana
kɔnɔ.

³¹ Ciraw bɛ faninyakumaw le fɔra,
sarakalasebagaw fana bɛ o ta sarakalasebagaya
kɛ ka kɔna ni o ye.
O le fana ka di ne ta mɔgɔw ye!
Nka nin kow bɛɛ laban na, aw bɛna a kɛ di le
sa?»

Ala bɛna kojuguba ben Zeruzalɛmu kan

6 «E, Boniyaminu ta mɔgɔw, aw ye bori ka bɔ
Zeruzalɛmu dɛ!
Aw ye buru fiyɛ Tekoha!
Aw ye sisi tagamasiyɛn kɛ Bɛti Hakerɛmu kuru
kan,
sabu kojugu dɔ bɛ nana ka bɔ sahiliyanfan na,
cɛnriba dɔ.
² Siyɔn dugu cɛɔnumanba, dugu saraman,
ne bɛna o dugu le halaki pewu!
³ Sagagbenbaga † dɔw bɛna na ni o ta sagaw ye a

kama;

o bena na o ta fanibonw lo k'a lamini;
 bee ta sagakuru be a ta bin ninyoro pimi.
 4 O ko: «Aw ye kerekejama laben a kama!
 Aw ye wuri, an ye ben a kan teregban papa fe!
 E, bono ka an soro, sabu tere banna ka ban,
 dibi be donna.

5 Ayiwa, an bena ben o kan su fe!
 An be o ta masabonbaw cici!» »

6 Ayiwa, Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
 «Aw ye yiriw tige,
 ka yelenyoro laben Zeruzalemu kama;
 dugu do lo min ta kojugu hake ka kan ka bo a ra,
 dugu do lo foyi te dugu min konon ni tonori te.

7 Bununji be woyo cogo min na,
 nin dugu fana ta juguya be woyo ten le.
 Benkanni ni cenri doron le be dugu konon,
 sege ni toro le be ne na koro wagati bee.

8 «E, Zeruzalemukaw, aw ye son ladiri ma,
 ni o te, ne bena faran ka bo aw ra;
 ne bena Zeruzalemu ke yoro lakolon ye,
 mogow te se ka sigi yoro min na.»

Izirayelimogow banna ka Ala lamen

9 Matigi Ala, Fangatigi Ala ko:
 «Izirayelimogow to min tora,
 aw ye o to bee ce i ko mogow be rezemmo tige cogo
 min na;
 o ko, aw ye seko a kan tuun
 i ko rezentigebaga be yiriborow momo cogo min
 na.»

10 Ne bena kuma jontigi le fe?
 Ne bena jontigi le lasomi janko a ye ne lamen?
 A fe, o torow ma dayele;
 o te se ka o janto ne ta kuma ra.
 Matigi Ala ta kuma kera o fe mafiyenyarifin le ye;
 o ma diyanya si soro a ra.

11 Ne jusu fara Matigi Ala ta dimi na,
 ne te se ka dimi mara ne yere konon tuun.

«Ala, i ta dimi bon denmisenw kan siradaw ra,
 ani kanbelen minw ka jogon lajen.
 Furuce ni furumuso bena mina,
 mogokoroba, ani cekoroba sancamantigi bena mi-
 na.

12 O ta bonw bena ke mogow werew ta ye,
 ani o ta forow, ani o ta musow;
 sabu ne bena ne boro se nin jamana mogow ma.
 Matigi Ala ko ten.»

13 «K'a ta o bee ra fitini na ka taga a bla o bee ra
 koroba ra,
 o bee ye natabaw le ye;
 k'a ta ciraw ra ka taga a bla sarakalasebagaw ra,
 o bee ye faninyafobagaw le ye.

14 O te o sobe don ne ta mogow ta bana ko ra
 ka o flake ka ja.
 O b'a fo doron ko: «Hera! Hera!»

K'a soro hera te yi.

15 Yala o maroyara nin ko haramuninw keri koson
 wa?

O ma maroya fiyewu!
 Ko min be mogow kun suuru, o te o lon.
 O koson o bena ben ni benbagaw ye;
 lon min ne bena o sara ka kapa ni o ta kewalew

ye,
 o lon le ra o bena talon ka ben.
 Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimogow murutira

16 Matigi Ala ko:
 «Aw ye lo siradaw ra ka fleri ke!
 Aw ye nininkari ke folofolo kow ra,
 k'a lon sirapuman ye min ye, janko ka o sira ta.
 Ni o kera, aw bena laganfiya.

Nka aw ko: «An te o sira ta!»
 17 Ne ka lasomibaga dow bla aw ce ra,
 ko aw ye aw janto olugu ta burufiyekan na.
 Nka aw ko: «An te foyi lamem!»

18 «Ayiwa, siyaw, aw ye ne lamem!
 Ko min bena ke nin jamana mogow ra, aw ye ke o
 seere ye.

19 Dugukolo, ele ye nin lamem!
 Ne bena kojuguba le ben nin mogow kan;
 o ta naninyajuguw tonon le be o ye.
 Sabu o ma o janto ne ta kuma ra;
 ne ta sariya koni, o banna o ra.

20 Wusunan min bora Saba jamana ra, ne be mun
 ke ni o ye?
 Ne be mun ke ni o jamanajan ta yiri kasadimanw
 ye?

Aw ta saraka jenitaw* man di ne ye;
 ne te aw ta began sarakaw* fe.»

21 O koson Matigi Ala ko:
 «A fe, ne bena sentalonfenw bla sira ra nin
 mogow ja,
 o bena talon o ra;
 den ni fa bena talon,
 terimanw, ani siginogonw bena talon;
 o bee bena halaki.»

Izirayeli juguw nato

22 Matigi Ala ko:
 «Siya do nato fe ka bo sahiliyanfan jamana ra;
 siya camanba be wurira ka bo fo dugukolo dan na
 ka na.

23 O ka o ta kalanw ni o ta tamanw korota;
 mogow hinabariw lo, o te makari.
 O mankan be i ko kogoji mankan,
 o yelennin be sow kan;
 o labennin lo kere kama, ka jen ka ke i ko mogow
 kelen,
 ka na ele kere, ele Siyon dugu.»

24 «An ka o kibaroya men minke,
 an baraka bee banna;
 jatige ka an mina,
 kononofiri ka an soro, i ko muso jigibagato.

† Sagagbenbagaw: O koro ye ko masace dow bena na ni o ta
 kerekedenw ye ka na ben Zeruzalemu kan.

25 «Aw kana bo ka taga kongon konon,
 aw kana taga siradaw ra;

sabu aw juguw be yi, kerékemuruw be o boro, siranyakobaw be fan be ra.»

²⁶ «Ne ta dugumogow, aw ye borofani don aw yere ra, ka kolonkolon bugurigbe ra, ka kasi i ko mogow min b'a dence kelenpe su kasira; aw ye mapumankokan caman fo, sabu cenrikebaga bena bara aw ra, a bena ben aw kan.»

Izirayelimogow jusukun te se ka yelema

²⁷ «Yeremi, ne ka ele sigi ne ta mogow ce ra, i ko numu min be nege segesege k'a silon; janko i ye nin mogow tagamacogo korosi, ka o segesege.

²⁸ O be ye mogow murutininw ye, ani mogow torokungbelenw; o be yaala ka nafigiya ke.

O jusukun ka gbelen i ko siranenge, walama negefin;

o be ye cenrikebagaw le ye.

²⁹ Numuce ta vu be tasuma fiyera kosebe, tasuma be nege yeelera; nka a b'a yere segera le ko a be nege yeele k'a saninya,

sabu nogo tena bo a ra.

³⁰ O bena nin mogow wele ko «warigbe nafantan», sabu Matigi Ala banna o ra.»

Izirayelimogow ka Ala ta batoso lanogo

⁷ Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, k'a fo a ye ko: ² «Taga lo Matigi Ala ta batoso donda ra, ka nin kuma lase mogow ma k'a fo o ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamén, Zuda ta mogow be, aw minw be to ka don nin so dondaw fe ka na Matigi Ala bato.» ³ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ye aw ta siraw, ani aw ta kawalew yelema; ni o kera, ne bena a to aw ye to nin jamana ra. ⁴ Aw kana aw jigi la nin faninyakumaw kan, ka to k'a fo ko: Matigi Ala ta batoso be yan le! Matigi Ala ta batoso be yan le! Matigi Ala ta batoso be an fe yan le! ⁵ Ni aw ka aw ta siraw, ani aw kawalew yelema can ra, ni aw ka gbe jogon ye, ⁶ ni aw ma lonanw, ani feritaw, ani muso ce saninw minako juguya, ni aw ma to ka mogow jark-ibariw faga jamana konon, ni aw ma tugu ala werew ko, ka kojugu ke aw yere ra, ⁷ o tuma, ne bena a to aw ye sigi nin jamana konon; ne ka nin jamana min di aw bemaw ma kabini wagatijan, k'a ke o ta ye tuma be.»

⁸ «Nka a fe, aw be aw jigi lara faninyakumaw le kan, kuma minw tena foyi na aw ye. ⁹ Aw be sonyari ke, ka jeneya ke, ka kari faninya kan, ka wusunan sarakaw bo Baali* ta jo ye, ka taga ala werew ko, aw ma minw lon; ¹⁰ o ko, aw bena lo ne na koron nin so konon yan, ne togow be so min na, k'a fo ko: «An bosira!» K'a soron aw belen be nin ko haramuninw kera. ¹¹ Yala ne togow lara nin so min na, nin so kera aw fe benkanikebagaw dogoyoro le ye wa †? Ne koni be o le yera. Matigi Ala ko ten.

¹² «Ayiwa, ne ta yoro min tun be Silo ††, ne tun

ka ne togow la o yoro ra; nka ne ka min ke o yoro ra ne ta mogow, Izirayelimogow ta kojuguw koson, aw ye taga yi ka taga o fe. ¹³ Sisan, i n'a fo aw be nin kow le kera, Matigi Ala ko ten, i n'a fo ne kumana aw fe lon be, aw ma ne lamén, ne ka aw wele, aw ma ne jaabi, ¹⁴ o ra ne togow lara nin so min na, aw ka aw jigi la nin so min kan, ne tun ka min di aw ni aw bemaw ma, ne bena o so ke i ko ne ka Silo ta ke cogo min na. ¹⁵ Ne bena aw gben ka bo ne na koron, i n'a fo ne ka aw balemaw Efi-rayimuka tow be gben cogo min na.» »

Ala ko a tena Izirayelimogow lamén tuun

¹⁶ «Ele Yeremi, ele koni kana daariri ke nin mogow ye tuun; i kana i kan korota ka kule ka ne daari o ye, walama ka ne sorona, sabu ne tena i lamén. ¹⁷ O be min kera Zuda duguw konon, ani Zeruzalemu dugu siradaw ra, ele na te o yera wa? ¹⁸ Denw be logow jini, faw be tasuma mana, musow be mugu nonni; o be o ke takula ye ka o ta jo son, o be min wele ko sankolo masamuso. O be rezenji sarakaw* bo ka ala werew bato, janko ka ne jusu bo. ¹⁹ Yala o be ne le jusu bora wa? Matigi Ala ko ten. O t'a kera o yere le ra, ka na maroya bla o yere ra wa?»

²⁰ O koson Dunupatigi Ala ko: «A fe, ne ta dimi ni ne ta jusugban bena ben nin jamana kan: adamadenw, ani beganw kan, kongokonoyiriw, ani senefenw kan. A bena cenri ke i ko tasuma fagabari.»

Izirayelimogow banna ka o ta Ala lamén

²¹ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ye aw ta sarakaw jenitaw* ni aw ta began sarakaw* tow be farajogon kan; aw yere ye o sogo domu! ²² Sabu lon min na ne ka aw bemaw labo Misiran jamana ra, ne ma kuma o fe, ne fana ma foyi jini o fe sarakaw jenitaw* ni sarakaw werew ko ra. ²³ Nka ne ka kuma min fo o ye, o le ye nin ye; ne ko: «Aw ye ne kan le lamén, ni o kera, ne bena ke aw ta Ala ye, aw fana bena ke ne ta mogow ye; ne ka ci min o min fo aw ye, aw ye o be sira tagama, janko aw ye hera soron.» ²⁴ Nka o ma ne lamén, o ma o toro malo ne ta kuma ra. O tagamana ka kapa ni o yere jusukun ta miirijuguw le ye; sani o ye taga na, o kosegira le.

²⁵ «K'a ta lon min na aw bemaw bora Misiran jamana ra, fo ka na se bi ma, ne ka ne ta baaradenw be ci aw le fe, minw ye ciraw ye; ne tun be o ci aw fe lon o lon, ne ma o dabra; ²⁶ nka aw ma ne lamén, aw ma aw toro malo ne ta kuma ra. Aw ka aw torokun gbeleya, ka kojugu ke ka teme aw bemaw kan belen.

²⁷ «O koson ni ele Yeremi nana taga nin kumaw be fo o ye, o tena i lamén; ni i nana o wele, o tena i jaabi. ²⁸ O ra, a fo o ye ko: «Siya min te son ka Matigi Ala, o ta Ala kan mina, ani siya min te son korori ma, aw le ye o siya ye. Can banna, can te bo mogow si da ra tuun.» »

† Yesu Kirisita ka nin kumaw fo (Matiyu 21.13; Marika 11.17 †† Silo ko fara yoro minw na: Yeremi 26.9; Yosuwe 18.1; Samawilu folo 1.3; 3.21; 4.3; Zaburu 78.60

Kojuguba wagati

²⁹ «Aw ye aw kunsigiw tige k'a firi †; aw ye taga sangadonkiriw la kongoriw kunna, sabu Matigi Ala banna nin mogow ra; a k'a ko don o ra, sabu o k'a ta dimi lawuri.

³⁰ «Zuda ta mogow ka kojugu ke ne pa korɔ; Matigi Ala ko ten. Ne togɔ lara so min na, o ka o ta jo haramuninw bla o so le konɔ, ka ne ta so lanogɔ. ³¹ O ka sonnikeɣorɔw lo Tofeti, Beni Hinomu dingakolonba yorɔ ra, ka o dencɛw, ani o denmusow jeni tasuma ra ka o ke saraka ye, k'a sorɔ ne ma o fo o ye, o ko yere ma don ne ta miiriya ra ka ye.

³² «O koson, a fle, lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na o tena a fo tuun ko: <Tofeti>, walama ko: <Beni Hinomu dingakolonba>; o bena a fo le ko: <kannatigeri dingakolonba>. O bena suw don Tofeti †, sabu sudonyorɔw tena sorɔ yorɔ were. ³³ Nin mogow suw le bena ke konow, ani kongowaraw ta baro ye; mogɔ si tena o gben. ³⁴ Ne bena a to nagarikanw, ani ninsondiyakanw, ani korɔce ta donkirilakanw, ani korɔmuso ta donkirilakanw bee ye dabra Zuda duguw konɔ, ani Zeruzalemu siradaw ra; sabu jamana bena ke yorɔ lakolon le ye.»

8 «O lon na, koni, Matigi Ala ko ten, o bena Zuda masacew suw kolow, ani kuntigiw suw kolow, ani sarakalasebagaw suw kolow, ani ciraw suw kolow, ani Zeruzalemukaw suw kolow labo o ta kaburuw konɔ. ² O bena o kolow yerege tere ni karo ni lolow pa korɔ; sabu o tun ka o fenw le kanu, ka saraka bo o ye, ka tugu o no fe, ka lagberi ke ni o fenw togɔ ye, ka o bato. Mogɔ tena sorɔ ka o kolow ce, ka o sutara tuun; o bena ke nogɔ le ye dugukolo kan. ³ Ne bena nin mogowjuguw gben ka taga jamana werew ra; o ta duruja to minw bena to o ko o jamanaw ra yi, saya logɔ bena ke olugu ra ka teme panamanya kan. Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimogow ma son ka seko Ala ma

⁴ «A fo nin mogow ye, ko Matigi Ala ko: Yala ni mogɔ ka ben, a te wuri tuun wa? Ni mogɔ firira ka sira bla, a te seko tuun wa?»

⁵ Ayiwa, o tuma mun koson nin Zeruzalemu dugumogow murutira,

ka ke lanabariw ye tuma bee?
Mun koson o be janfa ke tuma bee,
ka ban ka seko ka na ne Ala fe?

⁶ Ne ka ne janto o ta kuma ra k'a lamem:
o be faninyakumaw le fora.
O do te nimisa a ta kewalejuguw ra k'a fo ko:
<Mun koson ne ka nin ke?>

O bee be borira ka taga o kun fe,
i ko so girinto ka taga kere ra.

⁷ Hali baninkono min be yaala san fe,
ale k'a ta wagatiw lon;

kongotugani, ani naganaganin, ani kunangbe,
olugu bee ka o sekowagati lon.

Nka ne ta mogow koni,
olugu ma Matigi Ala ta kolatigeninw lon.»

⁸ «E, aw be son k'a fo ko aw ye hakiritigiw ye,
ko Matigi Ala ta sariya be aw boro wa?
K'a sorɔ can yere ra, sariya karamogow ta seberikenan be faninya le sebe;
o ka sariya ta kumaw yelema k'a ke faninya ye.
⁹ Hakiritigiw maroyara,
o jigi tigera, o minana,
sabu o ka Matigi Ala ta kuma mafiyenya;
hakiritigiya juman le be o fe tuun?»

Ala bena kojugu minw lase a ta mogow ma

¹⁰ «O koson ne bena o ta musow di ce werew ma,
ka o ta forow di o minabagaw ma;
sabu k'a ta o bee ra fitini na ka taga a bla o bee ra koroba ra,

o bee ye natabaw le ye;
k'a damina ciraw ra, ka taga a bla sarakalasebagaw ra,

o bee ye faninyafobagaw le ye.

¹¹ O te o sobe donna ne ta dugumogow ta bana ko ra

ka o flake ka ja.
O b'a fo doron ko: <Hera! Hera!>
K'a sorɔ hera te yi.

¹² Yala o maroyara nin ko haramuninw keru koson wa?

O ma maroya fiyewu!
Ko min be mogɔ kun suuru, o te o lon.
O koson o bena ben ni benbagaw ye;
lon min ne bena o sara ka kapa ni o ta kewalew ye,
o lon le ra o bena talon ka ben.
Matigi Ala ko ten.»

¹³ «Ne bena o ce fo ka o ban pewu!
Matigi Ala ko ten.
Rezenmo tena sorɔ rezensunw na tuun,
toromo tena sorɔ torosunw na tuun.
O flaburuw bena jaja;
ne tun ka fen o fen di o ma, ne bena o bee bosu o boro.»

Ala ta mogow jigi tigera

¹⁴ «Mun koson an siginin be yan?
Aw ye mogon lajen ka taga dugu barakamanw konɔ

ka taga sa yi,
sabu Matigi Ala, an ta Ala b'a fe ka an faga;
a ka baga ke an ta minji ra ka o di an ma,
ko an ka jurumun ke ka Matigi Ala hake ta.

¹⁵ An tun be hera le makonona, nka a ma na ja;
an tun be an ta toorow nogoyawagati le makonona, nka o nana ke jatigeba le ye.

¹⁶ «O ta sow mankan be nana ka bo Dan mara fan le fe;

o ta soce barakamanw kasikan mankan be jamana bee yereyere.

† Izirayelimogɔ dow tun be o kunsigiw to a ye janya, k'a yira ko o ka o yere bla danna Matigi Ala ye (Jateri 6.1-21 †† I n'a fo Tofeti yorɔ le tun kera o ta sonnikeɣorɔw ye, o tun man kan ka suw don o yorɔ ra, ni o te, o sonnikeɣorɔw tun be cen.

O nato be jamana ni a konofenw bee domuna,
ani duguw ni dugumogow bee.

¹⁷ «Ayiwa, a fle, ne bena sajuguw ci aw kama,
mogɔ si te se ka sa minw nege;
o bena aw kin.
Matigi Ala ko ten.»

Ala ta mogow ta ko ka cira Yeremi jusu kasi

¹⁸ «E, fla si te ne ta jusukasi ra;
ne jusukun tɔɔronin lo kosebe.
¹⁹ A fle, ne be ne ta mogow kulekan menna
ka bo fo jamanajan do ra.
O tuma Matigi Ala te Siyon dugu konɔ tuun le
wa?
Dugu masace te yi tuun le wa?

«Mun koson o ka ne jusu bo ni o ta jow ye,
ni siya werew ta batofen gbansanw ye?

²⁰ «Simantigewagati temena, samiya banna,
nka hali bi an ma kisi!»
²¹ Tɔɔro min sera ne ta mogow ma, o ka ne
jusukun tɔɔro;
panasisi ka ne mina, ne jigi tigera.
²² O tuma fla munta te Galadi mara ra wa?
Flakebaga te yi tuun wa?
Mun koson ne ta mogow ta bana te sera ka
keneya sa?
²³ Hali ne kunkolo tun ye ke bunun ye,
ka ne padenw fa naji ra i ko ko;
ne tun bena kasi su ni tere
ne ta mogow fagako koson.

Kojugu cayara jamana konɔ

9 E, ni ne tun be se ka dugutagabagaw ta lo-
nanjigibon do soro kongokolon konɔ yi sa!
Ne tun bena bo ne ta mogow koro,
ka ne yere mabo o ra, ka taga fo yorojan;
sabu o bee ye jenyakebagaw le ye,
o bee ye mogojanfabagaw le ye!

² «Kalan juru be sama ka bije bon cogo min na,
o be o nenkun sama ka faninya fo o cogo le ra.
O ma o ta fanga soro jamana konɔ can sababu ra
de!
O be kojugu do le fara kojugu do kan lon o lon,
o fana t'a lon ko ne ye Ala ye;
Matigi Ala ko ten.

³ «Bee ye a yere korosi a teriw ra,
mogɔ si kana la a balema ra;
sabu balemaw bee be jogon janfa,
teriw bee ye nafiwi le ye.
⁴ Bee be faninya fo a mogojogon ye;
mogɔ si te can fora tuun.
O ka o nenkunw degi faninyatige ra;
o ta kojugu ke ka o baraka ban
⁵ O siginin be faninya le ce ra;
o ta faninya koson, o t'a lon ko ne ye Ala ye.
Matigi Ala ko ten.»

Ala ka kankari la a ta mogow ye

⁶ O koson Fangatigi Ala ko:
«Ne bena o yeele tasuma ra i ko warigbe, ka o
korobo.
Ni o te ne be se ka mun were le ke ne ta
dugumogow ra tuun?
⁷ O nenkunw be i ko mogofagabije dabonin;
faninya doron le be o da ra.
O b'a fo o mogojogon ma ko hera be yi,
k'a soro o ta miiriya ye ka jan la a ja k'a laben.
⁸ Yala ne man kan ka nin kojuguw juru sara o ra
wa?
Matigi Ala ko ten.
Yala ne man kan ka ne yere dimibo nin siya jogon
na wa?»

Kasi ni jusukasi

⁹ «Ne bena kasi ka nuna kuruw koson;
ne bena mapumanko donkiriw la began-
marayoro koson kongokolon konɔ,
sabu yoro bee jenina, mogɔ si te teme yi tuun.
Beganw kasikan te menna tuun;
k'a ta konow ra ka taga a bla kongosogow ra,
o bee tagara.

¹⁰ «Ne bena Zeruzalemu ke kabakuruton le ye,
k'a ke kongowuruw dogoyoro ye;
min ye Zuda duguw ye, ne bena o ke yoro lakolon
ye,
mogɔ tena sigi yoro min na tuun.
¹¹ Jon ye hakiritigi ye
min be se ka nin kow faamu?
Matigi Ala da ka nin kow nafa jontigi le ye,
ni a be se k'a nafa an ye?
Mun koson jamana cenna,
k'a bee jeni k'a ke i ko kongokolon,
mogɔ te teme yoro min na tuun?»

¹² Matigi Ala ko: «O kera, sabu ne tun ka sariya
minw yira o ra, o banna o sariyaw ra; o ma son ka
ne ta kamaw lamem, o m'a sira tagama fana. ¹³ O
tora o yere jusukun ta miirijugaw le kan, ka tugu
Baali* ta jow no fe, i n'a fo o bemaw ka o karan a
ra cogo min na. ¹⁴ O koson Fangatigi Ala, Izirayeli
ta Ala ko: Ne bena nin mogow baro ni jalaji le ye,
ka flajugu ke o ta minji ra k'a di o ma. ¹⁵ Ne bena
o janjan siya tow ce ra, o ni o bemaw si tun ma
siya minw lon. Ne bena tugu o ko ni kerekemuru
ye, fo ka taga o bee halaki ka ban pewu.»

¹⁶ Fangatigi Ala ko:
«Aw ye miiri! Aw ye sangakasibagaw wele ka na!
Muso minw ka sangakasi lon kosebe, aw ye o dow
yorojini ka na.
¹⁷ O ye teliya ka na kule an kunna
fo ka an jaw fa naji ra,
fo ka naji woyo ka bo an jaw ra.»

¹⁸ «Sabu nunakanw be bora Siyon dugu konɔ:
<E, anw ta cenna pewu!
An marora de!
Sabu an gbenna ka bo an ta jamana ra;

o ka an ta bonw bæ benben.»

¹⁹ «E, musow, aw ye Matigi Ala ta kuma lamén!
A da bæ min fɔ aw ye, aw ye aw torow dayeɛ ka o lamén.

Aw ye aw denmusow karan sangadɔnkiriw ra,
aw bæ ye aw siginɔgɔnw degi sukasi ra.

²⁰ Sabu saya donna an ta bonw finetiriw fɛ,
a donna an ta bonɔnumanbaw kɔnɔ;
a ka denw faga siradaw ra,
ka kanbelenw faga jamalajenyɔrɔw ra.»

²¹ «Yeremi, a fɔ ko Matigi Ala ko,
ko adamadenw suw bɛna yereɛɛ dugu ma
i ko o bæ nɔgɔ yereɛɛ foro kɔnɔ cogo min na,
i ko siman minw benbenna simankanbagaw kɔ,
mɔgɔ tɛ sɔrɔ ka minw tɔmɔ.»

Ala lonniya le ye hakiritigiya ye

²² Matigi Ala ko:

«Hakiritigi kana a yere bonya a ta hakiritigiya koson,
ɛfari kana a yere bonya a ta ɛfariya koson,
naforotigi kana a yere bonya a ta naforotigiya koson!

²³ Nka ni mɔgɔ min b'a fɛ k'a yere bonya,
o tigi y'a yere bonya ko a ka hakiri sɔrɔ ka ne lon †,
k'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye,
ko ne bæ pumanya ni can ni terenninya ke dugukolo kan
sabu o le ka di ne ye.
Matigi Ala ko ten.»

Siya minw ma o jogo yeɛma

²⁴ «Wagati dɔ bæ nana, Matigi Ala ko ten, siya minw kenɛsigira k'a sɔrɔ o jogo ma yeɛma, ne bæ na wuri olugu kama: ²⁵ O ye Misirankaw, ani Zudakaw, ani Edɔmukaw, ani Amɔnkaw, ani Mohabukaw ye, o siya minw bæ bæ o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li ††, minw siginin bæ kongokolon kɔnɔ, sabu o siyaw si ma kenɛsigi ka o jogo yeɛma; Izirayeli jamana mɔgɔw fana jogo ma yeɛma.»

Batofɛn gbansanw ani Ala panaman

10 Matigi Ala bæ min fɔra aw kama, aw ye o lamén, aw Izirayelimɔgɔw!

² Matigi Ala ko:

«Aw kana siya wɛrɛw ta kokɛcogow ladegi;
aw kana siran sankolo tagamasiyɛnw ɔa,
hali ni siya tɔw bæ siranna o ɔa.

³ Siyaw ta landakow tɛ foyi ye.
O bæ taga yiri tige kongo kɔnɔ,
yirilesebaga b'a lese ni yirilesenan ye.

⁴ O bæ warigbɛ ni sanin ke k'a ɛɛna,
ka nɛgɛkuru dɔw ke k'a gbengben k'a lɔ,
janko a kana ben.

† *Poli ka nin kumaw fɔ (Korentikaw fɔlɔ 1.31; Korentikaw flanan 10.17* †† *Siya dɔw tun bæ o bonbosi kɛrɛfɛyɔrɔw li ka kapa ni o ta batofɛnw ta landaw ye. Nka Ala tun t'a fɛ a ta mɔgɔw ye o kow ladegi.*

⁵ O alaw bæ i ko kɔnɔgbennan minw bæ fifa foro kɔnɔ,

o tɛ se ka kuma.

Mɔgɔ le bæ o ta,

ni o tɛ, o tɛ se ka tagama.

Aw kana siran o ɔa,

sabu o tɛ se ka kojugu ke,

o fana tɛ se ka kojuman ke.»

⁶ E, Matigi Ala, ele bɔɔnɔgɔnko tɛ yi!

I ka bon, i tɔgɔ baraka ka bon!

⁷ E, siyaw bæ ta Masa, mɔgɔ juman le bæ yi ko ele nasiran tɛ min na?

Bæ ka kan ka siran i ɔa.

Siyaw ta mɔgɔ hakiritigiw bæ ra,

ani o ta maraw bæ ra

ele bɔɔnɔgɔnko tɛ yi.

⁸ O bæ ye nalomanw le ye, o bæ ye hakirintanw le ye;

o ta batofɛnw tɛ se ka mɔgɔ karan foyi ra, sabu yiri dama lo.

⁹ O bæ na ni warigbɛ gbasinin ye ka bɔ Tarisisi,
o bæ bɔ ni sanin fana ye Ufazi.

Yirilesebaga bæ fɛn dɔ tagamasiyɛn ke,
saninfagabaga boro b'a lalaga.

O bæ o jow masiri ni fanɔjuman bulamanw, ani a wulenmanw ye,

k'a sɔrɔ o bæ ye adamaden dɔ ta hakiri nɔ le ye.

¹⁰ Matigi Ala le ye Ala yere ye;

ale le ye Ala panaman ye, ani Masa wuribari.

Ni a jusu bɔra, dugukolo bæ yereyere,

siya si tɛ se ka lɔ k'a ta dimiba makɔnɔ.

¹¹ Aw y'a fɔ o ye ko ala minw ma sankolo dan, o ma dugukolo dan, ko lon dɔ o alaw bɛna tunu ka bɔ dugukolo kɔ kan, ka tunu ka bɔ sankolo jukɔrɔ.

¹² Matigi Ala ka dugukolo dan a ta se bagaya baraka ra,

ka dunuɔa ju sigi a ta hakiritigiya baraka ra,
ka sankolo dan a ta faamuri baraka ra.

¹³ Ni a k'a ta sankurukan bɔ, jibaw bæ lajen sankolo kɔnɔ,

a bæ sankabaw lana ka bɔ fɔ dunuɔa danw na;

a bæ sanmanamanaw bɔ sanji ɛɛ ra,

a bæ fɔɔ labɔ a marayɔrɔw ra.

¹⁴ Adamadenw bæ ye nalomanw le ye, o si tɛ ko lon;

saninfagabaga bæ jo min lalaga, o maroya bæ laban ka ale yere sɔrɔ;

a bæ o fɛnw lalaga ka mɔgɔw nɛgɛ le,
sabu nenekiri tɛ o fɛnw na.

¹⁵ Fɛngbansanw lo, baarakunntanw lo;

ni o ta kojugu saralon nana se, o bæ bɛna halaki.

¹⁶ Nka Ala min bæ Yakuba ta mɔgɔw fɛ, ale tɛ o cogo ra;

ale le ka fɛn bæ dan.

Izirayeli le ye a ta siya ye,

Fangatigi Ala, o ye a tɔgɔ ye.

Cenriba wagati sera

¹⁷ Aw ye aw ta doniw ce ka bo dugu ma,
aw juguw ka aw minw ta dugu lamini!

¹⁸ Sabu Matigi Ala ko:

«A fle, sisan kɔni,
ne bɛna nin jamana mɔgɔw firi fo yɔrɔjan;
ne bɛna sege ben o kan ka o degu,
janko o juguw ye o mina.»

¹⁹ Zeruzalemu ko: «E, bɔnɔ ka ne sɔrɔ, ne ba-
nara;

ne ta jori dimi ka bon kosɛbɛ!
Ne tun b'a fɔra ko: Sɛge sera ne ma,
nka ne ka kan k'a sɔnmina le.

²⁰ Ne ta fanibon benna,
a sirijuruw bɛɛ tigɛtigɛra.
Ne dencew bɛɛ tagara ka ne to,
o si tɛ yi tuun;
mɔgɔ tɛ yi min bɛ se ka ne ta bon lo tuun,
k'a datugufaniw lawuri.»

²¹ Sagagbenbagaw † kɛra nalomanw ye,
o ma Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya jini;
o kosɔn o ta baara ma ja,
o ta bɛganw bɛɛ janjanna.

²² Aw ye mankan do lamɛn! A bɛ surunyara ka
na!

Wɔyɔkanba do le bɛ bɔra sahiliyanfan jamana fan
na.

O bɛna Zuda mara duguw ci ka o kɛ yɔrɔ lakolon-
ba ye,
ka o kɛ kongowuruw dogoyɔrɔ ye.

Cira Yeremi ka Ala daari a ta jamana mɔgɔw ye

²³ E, Matigi Ala, ne k'a lon ko adamaden ta
dunupalatige tɛ a yɛɛ boro,
ko mɔgɔ tagamato tɛ se k'a tɛmɛyɔrɔw latige.

²⁴ E, Matigi Ala, ne koro, nka i kana a dama
tɛmɛ;
i kana a kɛ ni dimi ye, ni o tɛ, i bɛna ne halaki ka
ban pewu.

²⁵ Siya minw tɛ i lon o ta Ala ye, i ta dimi ben
olugu kan,
ani mɔgɔ minw tɛ i tɔgɔ bato!
Sabu olugu le ka Yakuba ta mɔgɔw domu,
o ka o domu ka o ban pewu;
o k'a ta jamana cɛn, k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye.

Ala ta mɔgɔw ma kɛ kankelentigiw ye

11 Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko:
² «Aw ye nin jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn! A
fo Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalemu dugumɔgɔw
ye! ³ A fo o ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko:
«Ni mɔgɔ o mɔgɔ tɛ nin jɛnɔgɔnya ta kumaw
lamɛn, ne bɛ o tigi danga. ⁴ Ne ka nin jɛnɔgɔnya
ta kumaw lase aw bɛmaw ma wagati min ne ka o
labo Misiran jamana ra, dibiba tasumaman kɔnɔ.
Ne tun k'a fo o ye ko: Aw ye ne kan lamɛn; ni ne

† Sagagbenbagaw: O kɔrɔ ye jamana jamɔgɔw; olugu ma se
ka jamana mara ka ja.

ka fɛn o fɛn fo aw ye, aw ye o kɛ. Ni o kɛra, aw bɛ-
na kɛ ne ta mɔgɔw ye, ne fana bɛna kɛ aw ta Ala
ye. ⁵ O ra, ne karira ka layiri min ta aw bɛmaw ye
ko ne bɛna jamana do di o ma, nɔnɔ ni li bɛ woyɔ
jamana min na, ne bɛna to o layiri kan; aw bɛ o ja-
mana le ra bi.»

Ne ka Ala jaabi ko: «Amina, Matigi Ala!»

⁶ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Nin kumaw
bɛɛ fo, bɛɛ y'a mɛn Zuda duguw kɔnɔ, ani Zeruzal-
lemu siradaw ra. A fo o ye ko: «Aw ye nin
jɛnɔgɔnya ta kumaw lamɛn, k'a sira tagama!
⁷ Sabu k'a ta lon min na ne ka aw bɛmaw labo
Misiran jamana ra fo ka na se bi ma, ne ka o laso-
mi sipagako caman, k'a fo o ye ko o ye ne ta kuma
lamɛn. ⁸ Nka o ma ne lamɛn, o ma o toro malɔ; o
tora o yɛɛ jusukun ta miirijuguw le kan. O kosɔn
ne tun ko o ye jɛnɔgɔnya min sira tagama, nka o
m'a tagama, ne ka o jɛnɔgɔnya ta danga kumaw
bɛɛ ben o kan.»

⁹ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Zuda ta
mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw ka janfa do siri. ¹⁰ O
kɔsegira o ta folɔfolɔ bɛmaw ta terenbariyakow ra,
olugu minw tun banna ka ne ta kuma lamɛn; o
tugura ala wɛɛw kɔ, ka olugu bato. Ne tun ka
jɛnɔgɔnya min don ni o bɛmaw ye,
Izirayelimɔgɔw, ani Zuda mara mɔgɔw ka o
jɛnɔgɔnya cɛn.

¹¹ «O le kosɔn, Matigi Ala ko: «A fle, ne bɛna ko-
jugu do ben o kan, o tɛna se ka o yɛɛ bo kojugu
min na. Hali ni o ka kule ka ne wele, ne tɛna o
jaabi. ¹² Zuda dugu tɔw, ani Zeruzalemukaw bɛ
wusunan sarakaw* bɔra ala wɛɛ minw ye, o bɛna
taga kule ka o alaw wele, nka olugu tɛna se ka o
kisi o kojugu wagati ra. ¹³ Sabu aw Zuda mara
mɔgɔw, aw ta duguw ka ca cogo min na, aw ta
alaw fana ka ca ten le! Aw Zeruzalemukaw, aw ta
dugukɔnɔsiraw ka ca cogo min na, aw ka aw ta
sɔnnikɛyɔrɔw lolɔ k'a caya ten le, ka to ka maro-
bariya sarakaw bo! Aw ka o sɔnnikɛyɔrɔw lo ka
Baali* ta jo le sɔn.»

¹⁴ «Ele Yeremi, ele kɔni kana daariri kɛ nin
mɔgɔw ye tuun; i kana i kan korɔta ka kule ka ne
daari o ye, sabu ni o ka ne wele o ta tɔrɔ wagati
ra, ne tɛna o jaabi.»

Matigi Ala bɛna a ta oliviyesun ben

¹⁵ «Ne ta mɔgɔ kanunin bɛ mun le kɛra ne ta so
kɔnɔ tuun,
k'a sɔrɔ a bɛ nin kojugu caman kɛra?
Aw b'a miiri ko dajurutariw ni bɛgan sarakaw bɛ
se ka aw ta hakew mabo aw ra wa?
Yala o bɛ se ka aw bɔsi wa?

¹⁶ Matigi Ala tun bɛ aw wele le ko:
Oliviyesunɔuman, denɔumantigi!
Nka mankanba do bɛna bo;
a bɛna tasuma don yiri ra k'a yiriborow bɛɛ cɛn.»

¹⁷ Fangatigi Ala min tun ka aw turu, ale le ka ko-
jugu latige aw kama, Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda
ta mɔgɔw ta kojuguw kosɔn, o ka kojugu minw kɛ;
sabu o ka wusunan sarakaw* bo Baali* ta jo ye, ka
a jusu bo.

Yeremi ta mɔgɔw ka janfa siri a kama

¹⁸ Matigi Ala k'a yira ne ra, o kosɔn ne k'a lɔn. Ala, i ka o ta kɛwalejuguw yira ne ra. ¹⁹ Ne tun bɛ i ko saga derinin, o bɛ tagara ni min ye a fagayɔrɔ ra. Ne tun m'a lɔn ko o bɛ janfa sirira ne le kama, k'a fɔ ko: «An ye yiri ni a denw bɛɛ halaki! An y'a labɔ dunupa ra mɔgɔ janamanw cɛ ra, mɔgɔ si hakiri kana to a tɔgɔ ra tuun!»

²⁰ Nka Fangatigi Ala ye kititigebaga terennin le ye, a bɛ adamaden jusukunnakow ni a ta miiriyaw bɛɛ sɛgesɛgɛ.

Ala, i bɛna i yɛrɛ dimibɔ o ra cogo min na, a to ne ja ye o ye,

sabu ne ka ne yɛrɛ karifa ele le ma.

²¹ O kosɔn Matigi Ala bɛ min fɔ Anatɔtikaw kama, minw tun bɛ i fagayɔrɔ pinina, k'a fɔ ko: «I kana cirayakuma fɔ Matigi Ala tɔgɔ ra, ni o tɛ, an bɛ i faga.» ²² Fangatigi Ala ko olugu ma ko: «Ne bɛna o ta kojugu hake bɔ o ra. O juguw bɛna o ta kanbelenw faga ni kɛrɛkɛmuru ye, kɔngɔ bɛna o dencɛw, ani o denmusow faga. ²³ O tɔ foyi tɛna to. San min na ne bɛna Anatɔtikaw ta kojuguw hakɛw bɔ o ra, o san na ne bɛna kojuguba le ben o kan.»

Yeremi ta jininkari

12 «E. Matigi Ala, ele terennin lo tuma bɛɛ; ne bɛ se ka sɔsɔri kɛ ni ele ye cogo di? O bɛɛ n'a ta, ne bɛna i jininka i ta terenninya ko ra:

Mun le kosɔn mɔgɔjuguw ta kow bɛ ja o boro dɛ?

Mun le kosɔn janfamɔgɔw siginin bɛ to pasuma ra?

² I ka o lalaga ka o turu, fɔ o ka lilinw don; o bɛ wuri ka ja fɔ ka den.

I tɔgɔ bɛ o da ra tuma bɛɛ, k'a sɔrɔ o ta miiriya yɔrɔ ka jan i ra.

³ Matigi Ala, ele kɔni ka ne lɔn, i ja bɛ ne ra; i ka ne sɛgesɛgɛ, k'a lɔn ko ne jusukun ta miiriyaw bɛɛ bɛ ele le kan.

Mɔgɔjuguw mina i ko sagaw, i ye taga ni o ye fagariyɔrɔ ra;

o bla danna fagarilon kama!

⁴ «Jamanadenw ta sukasi bɛna ban tuma juman le sa?

Kongobinw bɛɛ bɛna nugu tuma juman le tuun? O bɛɛ kera jamana mɔgɔw yɛrɛ ta juguya le kosɔn.

Bɛganw, ani kɔnɔw bɛɛ bɛ halakira, sabu mɔgɔw b'a fɔra ko: «An laban bɛna kɛ min ye, Ala tɛ o lɔn.» »

Ala ta jaabiri

⁵ «Ni sennamanw ta bori ka ele sɛgɛ, o tuma i bɛna se ka bori ni sotigiw ye cogo di? Ni ele hakiri tɛ sigi fɔ i ye kɛ yɔrɔ laganfiyanin le ra,

o tuma ni i nana taga sigi Zuriden bajɪ ta mankanw cɛ ra don?

⁶ Sabu hali i yɛrɛ balemaw, ani i ta somɔgɔw, olugu fana bɛ i janfara; o bɛ o kan kɔrɔta ka i kɔrɔfɔ. O kosɔn i kana la o ra, hali ni o bɛ kumadimanw fɔra i ye.»

Ala k'a kɔ don a ta batoso ni a ta mɔgɔw ra

⁷ «Ne ka ne kɔ don ne ta batoso ma, ne banna ne ta mɔgɔw ra; ne tun bɛ minw kanu ni ne jusukun bɛɛ ye, ne ka olugu le labla o juguw ye.

⁸ Ne ta mɔgɔw kɛra ne fɛ i ko jara bɛ cogo min na kongo kɔnɔ. O bɛ pɛrɛnna ne kunna, o le kosɔn ne ka o kɔninya.

⁹ Yala ne ta mɔgɔw kɛra ne fɛ i ko jori nɔw bɛ duga min na,

fɔ duga tɔw bɛna a lamini fan bɛ ra wa?

Aw ye taga kongosogow bɛɛ lajen, o ye na domuniba kɛ!

¹⁰ Bɛganmarabaga caman ka ne ta rɛzenforo cɛn, o ka ne ta foro dɔndɔn;

o ka ne diyanyaforo yɛlɛma

k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye.

¹¹ O k'a cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye; o kasibagatɔ le bɛ ne ja kɔrɔ, sabu o ta yɔrɔ kɛra yɔrɔ lakolon ye.

Jamana bɛɛ cɛnna,

sabu mɔgɔ tɛ yi min b'a janto a ra.

¹² «Cɛnrikebaga bɛ nana

ka bɔ kongokolon kuruw bɛɛ kunna;

sabu Matigi Ala ta kɛrɛkɛmuru bɛna cɛnri kɛ,

k'a ta jamana fan kelen na ka taga a bla a fan dɔ ra.

Danfɛn si tɛna pasuma sɔrɔ.

¹³ O ka siman dan, ka na ɲani kan siman nɔ ra;

o ma tɔnɔ sɔrɔ o ta sɛgɛ ra.

Aw ta simantigɛ bɛna maroya bla aw ra,

sabu Matigi Ala dimina aw kɔrɔ kɔsɛbɛ!»

Ala bɛna min kɛ Izirayeli sigiɔgɔnw na

¹⁴ Matigi Ala ko: «Ne ka jamana min di Izirayelimɔgɔw ma, ne ta mɔgɔw, k'a kɛ o ta ye, ne sigiɔgɔnjugu minw bɛɛ sera o jamana ma, ne bɛna olugu bɛɛ lawuri ka bɔ o ta jamanaw ra, ka Zuda mara mɔgɔw fana labɔ o cɛ ra. ¹⁵ Nka o lawurinin kɔ, ne belɛn bɛna hina o ra tuun, ka o bɛɛ kelen kelen lasɛkɔ o sigiyɔrɔ ra, ka o bɛɛ kelen kelen lasɛkɔ o ta jamana ra. ¹⁶ Ni o ka ne ta mɔgɔw ta tagamacogo ladegi ka ja, ka kari ni ne tɔgɔ ye k'a fɔ ko: «An bɛ kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra», i n'a fɔ o tun ka ne ta mɔgɔw karan ko o ye kari Baali* ta jo tɔgɔ ra cogo min na, o tuma o bɛna sigiyɔrɔ sɔrɔ ne ta mɔgɔw cɛ ra. ¹⁷ Nka ni siya min ma ne lamɛn, ne bɛna o siya gbɛn ka bɔ a ta jamana ra, ka o gbɛn, ka o halaki. Matigi Ala ko ten.»

Ala bɛna Zuda mara laben cogo min na

(13-20)

Ɔɛsirinan ta ko

13 Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Taga Ɔɛsirinan do san, min danna ni lenfani ye, i ye a siri i yere Ɖɛ ra; nka i kana a to ji ye se a ma.»² Ayiwa, ne tagara Ɔɛsirinan san, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ ne ye cogo min na, k'a siri ne yere Ɖɛ ra.

³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun a sɔɔga flanan na, ko: ⁴ «I ka Ɔɛsirinan min san k'a siri i Ɖɛ ra, o ta ka taga ni a ye Efirati ba fan fe, i ye taga a dogo farawo do kɔnɔ yi.»⁵ Ne tagara a dogo Efirati ba kɔrɔ i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.

⁶ Wagatijan temenin kɔ, Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Wuri ka taga Efirati ba ra; ne tun ko i ye taga Ɔɛsirinan min dogo yi, taga o ta.»⁷ Ne tagara Efirati ba kɔrɔ, ne tun ka Ɔɛsirinan dogo yɔrɔ min na, ne ka o yɔrɔ wɔgɔbi ka Ɔɛsirinan bo. Nka ne k'a ye ko Ɔɛsirinan tun torira, a te foyi na tuun.

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; ⁹ a ko: «Matigi Ala ko: <Ne bɛna Zuda mara mɔgɔw ta yerebonya Ɖɛn nin cogo le ra, ani Zeruzalemukaw ta yerebonyaba min be o ra.»¹⁰ O siya mɔgɔjugu minw be ban ka ne ta kuma lamɛn, minw be tagama ka kaɔa ni o yere jusukun ta miiriyaw ye, ka tugu ala werɛw kɔ, ka o kinbiri gban olugu kɔrɔ ka o bato, o mɔgɔw bɛna ke i ko nin Ɔɛsirinan min te foyi na tuun.¹¹ Sabu mɔgɔ be Ɔɛsirinan siri a yere Ɖɛ ra cogo min na, ne fana tun ka Izirayeli ta mɔgɔw siri ne Ɖɛ ra o cogo le ra, ani Zuda ta mɔgɔw bɛɛ, Matigi Ala ko ten, janko o ye ke ne ta mɔgɔw ye, ani ne tɔgɔ bonya sababu, ani ne tɔndori sababu, ani ne ta nɔɔrɔ; nka o ma ne lamɛn.»

Ala ta dimi

¹² «Ayiwa, nin kuma fɔ o ye, ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Rezenjiforogow bɛɛ kɛra janko o ye fa rezenji le ra!> O bɛna i jaabi ko: <Yala o tuma anw m'a lɔn ko rezenjiforogow bɛɛ kɛra janko o ye fa rezenji ra le wa?>¹³ O tuma i bɛna a fɔ o ye ko Matigi Ala ko: <Ne bɛna nin jamana mɔgɔw bɛɛ fa; masace min siginin be Dawuda ta masasiginan kan, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani Zeruzalemukaw bɛɛ, ne bɛna o bɛɛ fa fɔ ka o panamini.»¹⁴ Ne bɛna o gbasi jɔgɔn na ka o cici, facew ni dencew bɛɛ. Matigi Ala ko ten. Ne tena hina, ne tena maɔuman, ne tena makari mɔgɔ si ra. Foyi le tena ne bari ka o halaki.»

Ala kanminari

¹⁵ Aw ye menni ke, aw ye aw toro malɔ kosebe, aw kana yada, sabu Matigi Ala le be kumana.

¹⁶ Aw ye bonya la Matigi Ala, aw ta Ala kan,

sani a ye na dibi lajigi aw kan,
sani aw sen ye talon
kuruw ra, terebenda dibi ra.
Aw be yeelen makɔnɔna,
nka a bɛna a yeɛma k'a ke saya dibi le ye,
k'a ke dibikuruba ye.

¹⁷ Nka ni aw ma lamenni ke,
ne bɛna dogo ka kasi aw ta yerebonya kosɔn;
ne bɛna kasi ka naji caman bo,
sabu o bɛna Matigi Ala ta sagakuru mina ka taga ni a ye.

Ala ka min fɔ masace ta somɔgow ye

¹⁸ «A fɔ masace ni masamuso ye ko:
<Aw ye jigi ka sigi dugu ma,
sabu masafugula min tun ye aw ta masiri ye,
o bɔra aw kun na ka ben.>

¹⁹ Jamana woroduguyanfan duguw ta dondaw datugura,
mɔgɔ si te yi min be se ka o dayele.
Zuda mara mɔgɔw bɛɛ minana,
o bɛɛ lajennin minana ka taga ni o ye.»

Maroya bɛna Zeruzalemu sɔrɔ

²⁰ «Zeruzalemu, i na kɔrɔta ka fleri ke,
minw be nana ka bo sahiliyanfan fe, o fle!
Sagakuru min tun dira i ma, o be min?

O sagakuru † min tun ye i ta masiri ye, o be min?
²¹ Ele yere ka minw karan, ka o ke i kuntigiw ye,
ni olugu nana sigi i kunna, i bɛna mun fɔ sa?

Yala dimi tena ben i kan
i ko muso jigibagato ta dimi wa?

²² Ni i k'a fɔ i yere kɔnɔ ko:
<Mun kosɔn nin kow sera ne ma sa?>
I ta terenbariya caya kojugu le kosɔn,
i ta tagafe kɔrɔtara,
k'a to o bɛna i kan.

²³ «Yala Etiyopika be se k'a fari cogoya yeɛma wa?

Walama waraninkala be se k'a siw jɛgen bo a yere ra wa?

Aw fana be se ka kɔɔuman ke cogo di,
aw minw derira kojuguke ra?

²⁴ Ne bɛna aw janjan
i ko kongokolon fɔɔɔ be binjalan Ɖɛ ka taga cogo min na.

²⁵ «Ele ninyɔrɔ ye nin ye,
ne ka min latige i ye.

Matigi Ala ko ten,
sabu i jinana ne kɔ,
ka i jigi la faninya alaw kan.

²⁶ Ne bɛna i ta tagafe kɔrɔta k'a se fɔ i pada ma janko o ye i lebu ye.

²⁷ Ne ka i ta jenɛyaw ye, ani i ta Ɖɛkɔkasiw,
ani i be i ta jatɔyajugu minw ke
kongoriw kunna ani kongokɔnɔyɔrɔw ra.

Ne ka i ta ko haramuninw ye.
E, Zeruzalemu, bono bɛna ele sɔrɔ,

† Sagakuru: O kɔrɔ ye Zeruzalemu dugumɔgɔw; o juguw be na o bɛɛ Ɖɛ ka taga ni o ye.

ele bena bo i ta saninyabariya ra tuma juman le sa?»

Yeremi ka Ala daari sanji ko ra

14 Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma sanjinabariya ko ra, o le ye nin ye:
² «Zuda be mapumankokasi kera, o ta duguw benbenna; mogoɔw jusu kasinin sigisiginin be dugu ma; kasikan le be bora Zeruzalemu dugu kono.
³ Matigicew be o ta baaradenw ci ka taga ji jini; olugu be taga kolonda ra, nka o te ji soro. O be seko ni o ta minan lakolon ye, o kononofirinini ni o jigi tigenin be o kun datugu ka seko ka na.
⁴ Dugukolo jara fo k'a perenperen, sabu sanji te benna jamana kono. Senekabagaw jigi tigera, fo o be o kun datugu.
⁵ Hali minanmuso be den woro kongo kono ka taga k'a to yi, sabu bin te yi.
⁶ Kongofaliw be lolɔ fara kongoriw kunna, ka to ka fono mina i ko kongowuruw; o padenw baraka banna sabu bin te yi.»

⁷ Mogoɔw ko:
 «E, Matigi Ala, hali ni an ta terenbariya ka an jaraki, an deme i togo koson!
 An ta lanabariya bonyara, an ka jurumun ke, ka i hake ta.
⁸ Ele le ye Izirayeli jigi ye, ele le ye a bosibaga ye a degu wagatiw ra. Mun koson i bena ke jamana kono i ko lonan, i ko dugutagabaga min be na su kelen doron si, ka taga?
⁹ Mun koson i be ke i ko mogo min dabari bee banna, i ko kerekacefari min te se ka mogo kisi? O bee n'a ta, Matigi Ala, i be an ce ra, ele togo le be an na; i kana ban an na!»

Ala ma son ko Yeremi ye daari ke mogoɔw ye

¹⁰ Matigi Ala be min fo nin mogoɔw ma, o ye, ko:
 «Can ra, yaala ka di o ye. O sen te to yoro kelen na; o koson Matigi Ala te o fe tuun. Sisan koni, a bena a hakiri to o ta terenbariyaw ra, ka o ta jurumunw hake bo o ra.»
¹¹ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «I kana daari ke nin mogoɔw ye ko ne ye kopuman ke o ye.
¹² Hali ni o ka sun don ka ne daari, ne tena o kasikan lamen. Ni o ka saraka jenitaw* ni siman sarakaw* bo ne ye, ne tena son o ra. Ne bena o halaki ni kerekemuru, ni kongo, ni banajuguw ye.»
¹³ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, a fle, ciraw b'a fora o ye ko: «Kere tena ben aw kan, kongo fana tena ben aw kan, sabu Ala bena hera panaman le di aw ma nin yoro ra yan.» »
¹⁴ Matigi Ala ka ne jaabi ko: «Ciraw be faninya le fora ne togo ra. Ne ma o ci, ne ma foyi fo o ye, ne

ma kuma don o da ra; faninya sikow, ani kuma gbansanw, ani mogolafirikumaw minw be bo o yere ta miiriya ra, o be o cirayakumaw le fora aw ye.
¹⁵ O koson nin cira minw be kumana ne togo ra k'a soro ne ma o ci, k'a fo ko kere tena ke nin jamana ra, walama kongo, Matigi Ala be min fo o ciraw kama, o ye nin ye: Kerekemuru ni kongo le bena o ciraw halaki. ¹⁶ O be o cirayakumaw fora mogo minw ye fana, kongo ni kerekemuru bena olugu faga ka o suw benben Zeruzalemu dugukonosiraw ra; olugu yere o, o ta musow o, o dencew o, o denmusow o, mogo tena soro ka o si su don. Ne bena o ta juguya ben o yere kan.»

Yeremi ka yafamadaari ke

¹⁷ Nin kuma fo o ye, ko:
 «Ne naji ye jigi su ni tere, a kana lo ka ye, sabu kojuguba benna ne ta dugumogoɔw kan, banajuguba do le benna o kan.
¹⁸ Ni ne ka taga kongo kono, kerekemuru ka minw faga, olugu suw be yi; ni ne ka don dugu kono, kongo ka minw mina fo ka o halaki, olugu be yi. Ciraw, ani sarakalasebagaw be yaala jamana kono, nka o te foyi faamu nin kow ra.»

¹⁹ Mogoɔw ko:
 «E, Ala, yala i banna Zuda jamana ra pewu le wa?
 Yala Siyon dugu logo bora i ra le wa?
 Mun koson i ka tooro ben an kan, k'a to fla te sorora an ta tooro ra?
 An tun be hera le makonona, nka a ma na ja;
 an tun be an ta tooroɔw nogoyawagati le makonona,
 nka o nana ke jatigeba le ye.
²⁰ E, Matigi Ala, an lora an ta juguya ra, ani an bemaw ta terenbariya; sabu an ka jurumun ke ka i hake ta.
²¹ A ke i togo koson, i kana ban an na; i kana i ta masasiginan nooroman mafiyenya! I hakiri to an na, i kana an ni i ta jenmogonya cen.
²² Siya tow ta batofen gbansanw bee ra, o ra juman kelen le be se ka sanji laben? Yala sankolo be se ka sanji lana a yere ma wa? Ele te wa, ele Matigi Ala, an ta Ala? An jigi be i kan, sabu ele le be nin kow bee kebaga ye.»

Jaraki bena ben Ala ta mogoɔw kan

15 Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Hali ni Musa ni Samawilu le nana ka na lo ne ja koro ka ne daari, ne tena son nin mogoɔw ma tuun. O gben ka bo ne ja koro, o ye taga. ² Ni o ko i ma ko: «O tuma an bena taga min le?» I ye o jaabi, ko Matigi Ala ko:
 «Minw ka kan ni banajugu ye, banajugu be olugu faga, minw ka kan ni kerekemuru ye, kerekemuru be olugu faga,

minw ka kan ni kɔngɔ ye, kɔngɔ bɛ olugu faga,
minw ka kan ni minari ye, olugu bɛ mina ka
taga.»

³ «Ne bɛna kojugu suguya naani le ben o kan;
Matigi Ala ko ten: O bɛna o faga ni kɛrɛkɛmuru
ye, wuruw bɛ o sogo sama k'a tigetige, kɔnɔw bɛ o
sogisogi, kongowaraw bɛ o halaki. ⁴ Ne bɛna o ta
ko kɛ jatigekoba ye dugukolo siya tɔw bɛɛ fɛ; ne
bɛna o kɛ Ezekiyasi dence Manase †, Zuda masace
ta kojuguw le kosɔn, a tun ka kojugu minw bɛɛ kɛ
Zeruzalemu.»

Zeruzalemu k'a ko don Ala ra

⁵ «E, Zeruzalemu, jɔn le bɛna makari ele ra sa?
Jɔn le bɛna i jusu saaro?
Jɔn le bɛna a ta sira bla
ka faran ka na ele kopininka?

⁶ Ele banna ne ra;
Matigi Ala ko ten,
i ka i kɔ di ne ma,
o kosɔn ne ka ne boro bɔ i kama ka i halaki,
sabu ne segera sabari ra.

⁷ Ne bɛna o fiye ni simanfiyenan ye ka o labɔ ja-
mana kɔnɔ, ka o janjan,
ka o bɔnɔ o ta denw na.

Ne bɛna ne ta mɔgɔw halaki,
sabu o ma seko ka bɔ o ta sirajuguw kan.

⁸ Ne sababu ra, o ta muso cɛ saninw cayara
ka tɛmɛ hali kɔgɔjida kenken kan.

Ne ka cɛnrikɛbaga ci teregbɛn papa fɛ kɛrɛkɛ-
denw bamusow kama;
ne barara ka kɔnɔnɔfiri ni jatige cun o kan.

⁹ Muso min tun ka dence wolonfla woro, o baraka
banna,

a nɛnɛkiri minana a ra.
Ale ta tere bɛ ben, k'a sɔrɔ tere ma ban fɔlɔ;
a maroyara, fɔ ka lebu.

Ni o tɔ minw ka to, ne bɛna olugu labla kɛrɛkɛ-
muru ye

ka o bla o juguw na kɔrɔ.
Matigi Ala ko ten.»

Ala bɛna baraka don Yeremi ta baara ra

¹⁰ «E, ne bamuso, bɔnɔ ka ne sɔrɔ sabu i ka ne
woro!

Ne le kɛra jamana bɛɛ lajennin ta sɔsɔriw ni a ta
kerɛw kun ye!

Ne ma juru don mɔgɔ ra, ne ma juru ta mɔgɔ fɛ,
nka bɛɛ bɛ ne dangara.»

¹¹ Matigi Ala ka ne jaabi ko:
«Sigiya t'a ra, ne bɛna i bɔsi
i ta wagatigbɛlenw na, ani i degu wagatiw ra:
i juguw yɛrɛ le bɛna na i daari.

¹² Yala mɔgɔ bɛ se ka nɛgɛ kari wa,
sahiliyanfan ta nɛgɛ, walama siranɛgɛ?

¹³ «Ne bɛna a to mɔgɔw ye aw borofɛnw, ani aw
ta naforow cɛ, o tɛna foyi sara aw ye;
o bɛ kɛ aw ta jurumunw le kosɔn, aw ka jurumun

† Manase ta kow sebera yɔrɔ minw na: Masacɛw flanan
21.1-16; Kibaroyaw flanan 33.1-20

minw bɛɛ kɛ aw ta jamana kɔnɔ.

¹⁴ Ne bɛna a to aw ye taga kɛ aw juguw ta jɔnw
ye

jamana dɔ ra, aw ma jamana min lɔn;
sabu ne ta dimi manana i ko tasuma,
o tasuma bɛ manana aw le kama.

¹⁵ «Ele ka fɛn bɛɛ lɔn, Matigi Ala;
i hakiri to ne ra, i janto ne ra,
ka ne dimibɔ ne tɔrɔrɔbagaw ra;
i kana mupu ne juguw kɔrɔ fɔ ka na a to o ye ne
latunu.

I hakiri to a ra ko ne kɛra mafiyɛnyarifɛn ye ele le
kosɔn.

¹⁶ Ne ka i ta kumaw sɔrɔ minke, ne ka o domu,
i ta kuma ka ne ninsɔndiya, ka ne jusu diya,
sabu ele tɔgɔ le bɛ ne ra.

E, Matigi Ala, Fangatigi Ala.

¹⁷ Ne ma taga sigi ni mɔgɔlɔgɔbɔbagaw ye
ka yɛrɛko ni olugu ye;
i boro baraka ka ne jagboya ka sigi ne kelen na,
sabu i ka ne jusu bɔ kɔsɛbɛ mɔgɔw kama.

¹⁸ Mun kosɔn ne ta sege tɛ banna ka ye?

Mun kosɔn ne ta bana tɛ banna ka ye,
a tɛ sɔnna ka kenɛya?

Yala i b'a fɛ ka kɛ ni ne ye le i ko bunun min bɛ
mɔgɔ janfa wa,

i ko mɔgɔ tɛ se k'a jigi la bunun min ta ji kan?»

¹⁹ Ayiwa, Matigi Ala ta jaabi ye nin ye:

«Ni i ka na ne fɛ tuun, ne bɛna i ta,
ka i lɔ i lɔyɔrɔfɔlɔ ra ne ja kɔrɔ.

Ni i ka fɛnjanamanw faran ka bɔ fɛngbansanw
na,

o tuma i bɛna kɛ ne ta daramina ye.
O ra, olugu le bɛna seko ka na ele fɛ,
ele le tɛna seko ka taga olugu fɛ.

²⁰ Ne bɛna i kɛ nin mɔgɔw fɛ
i ko siranɛgɛkogo barakaman;

o bɛna i kɛrɛ,
nka o tɛna se i ra,
sabu ne bɛna kɛ ni i ye,
janko ka i kisi, ka i bɔsi;
Matigi Ala ko ten.

²¹ Ne bɛna i bɔsi ka bɔ mɔgɔjuguw boro,
ne bɛna i kisi ka bɔ mɔgɔ jusu farimanw boro.»

Yeremi kɛra kelennamɔgɔ ye

16 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fɔ
ne ye ko: ² «I man kan ka muso furu, ka
dence walama denmuso sɔrɔ ni a ye nin yɔrɔ ra
yan; ³ sabu dencew, ani denmuso minw bɛna woro
yan, ani o bamuso minw bɛna o woro, ani o face
minw bɛna o woro nin jamana kɔnɔ yan, Matigi
Ala b'a fɔ olugu ta ko ra, ko: ⁴ «Bana dɔw bɛna o
faga, mɔgɔ tɛna sɔrɔ ka o sanga kɛ, ka o sutara. O
suw bɛna kɛ nɔgɔ le ye dugukolo kan. Kɛrɛkɛmuru
ni kɔngɔ fana bɛna o halaki. O suw bɛna kɛ kɔnɔw
ni kongowaraw ta domuni ye.» »

⁵ Matigi Ala ko ne ma ko: «I man kan ka don
sangabon kɔnɔ, i man kan ka taga sukoya ra,
walama ka mɔgɔ su kasi, sabu ne ka ne ta hera bɔ
nin jamana mɔgɔw kan, Matigi Ala ko ten; ne ta

numanya ni ne ta hina bora o kan. ⁶ Mɔgɔbaw, ani mɔgɔ fitiniw bɛɛ bɛna sa nin jamana kɔnɔ; mɔgɔ tena o ta sanga kɛ, o su tena don kaburu kɔnɔ. Mɔgɔ si tena a fari tigɛtigɛ ka tagamasiyɛn kɛ a fari ra o kosɔn, mɔgɔ si tena a kun li o kosɔn.

⁷ Mɔgɔ si tena domuni kɛ ni mɔgɔ ye ko a bɛ o tigi jusu saaro, ko sabu a ta mɔgɔ sara, walama ka minnifen min ni mɔgɔ ye, ko a bɛ a jusu saaro, ko sabu a faɛɛ walama a bamuso sara.

⁸ «I man kan ka taga janagbɛ yɔrɔ ra fana, ka taga sigi ni mɔgɔ dɔw ye ka domuni kɛ, ka min; ⁹ sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne bɛna nagarikanw, ani ninsɔndiyakanw, ani kɔrɔɔɛ ta donkirilakanw, ani kɔrɔmuso ta donkirilakanw bɛɛ ban nin jamana kɔnɔ aw ta wagati ra, aw yɛɛɛ na na.» »

Ala bɛna a ta mɔgɔw gbɛn ka taga jamana wɛɛɛ ra

¹⁰ «Ayiwa, ni i nana nin kumaw bɛɛ fɔ nin mɔgɔw ye, ni o ko i ma ko: «Mun kosɔn Matigi Ala ka nin kojugubaw bɛɛ latige an kama? O tuma an ka terenbariyako juman le kɛ, walama an ka jurumun juman le kɛ Matigi Ala, an ta Ala ra sa?» ¹¹ I ye o jaabi ko: «Aw bɛmaw banna ne ra, Matigi Ala ko ten. O tugura ala wɛɛw kɔ, ka olugu bato, ka o kinbiri gban o kɔrɔ. Nka ne kɔni, o banna ne ra, o ma to ne ta sariya kan. ¹² O bɛɛ n'a ta, aw belɛn ka kojugu kɛ ka tɛmɛ aw bɛmaw kan pewu. Aw bɛɛ bɛ tagama ka kɔra ni aw yɛɛ jusukun ta miiriya-juguw le ye; aw tɛ sɔn ka ne lamɛn. ¹³ O kosɔn ne bɛna aw labɔ nin jamana ra, ka aw firi jamana wɛɛɛ ra, aw ni aw bɛmaw si ma jamana min lɔn. Aw bɛna taga ala wɛɛw bato o yɔrɔ ra su ni tere, sabu ne tena makari aw ra tuun.» »

Ala bɛna a ta mɔgɔw lasɛkɔ

¹⁴ «O bɛɛ n'a ta, lon dɔ bɛna se, Matigi Ala ko ten, o lon na mɔgɔ tena a fɔ tuun ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra, ale min ka Izirayelimɔgɔw labɔ Misiran jamana ra.» ¹⁵ Nka o bɛna a fɔ le ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala janaman tɔgɔ ra, ale min ka Izirayelimɔgɔw lana ka bɔ sahiliyanfan jamana ra, ani ka bɔ jamana tɔw bɛɛ ra, a tun ka o gbɛn ka taga jamana minw bɛɛ ra.» Sabu ne bɛna o lasɛkɔ o ta dugukolo kan, ne tun ka dugukolo min di o bɛmaw ma.

¹⁶ «A flɛ, ne bɛna jɛgɛminabaga caman ci, Matigi Ala ko ten, olugu bɛna taga o mina; o kɔ, ne bɛna donso caman ci, olugu bɛna taga tugu o kɔ kuruw, ani kongoriw bɛɛ kan, fɔ ka taga don o kɔ farawow kɔnɔ. ¹⁷ Sabu ne ja bɛ o ta kow bɛɛ ra; o ta ko si ma dogo ne ma, o ta terenbariyaw ma dogo ne ja kɔrɔ. ¹⁸ Ne bɛna o ta terenbariyaw, ani o ta jurumunw juru sara o ra fɔlɔ, fɔ sɔnaga fla, sabu o ka ne ta jamana lanɔgɔ ni o ta batofɛnw ye, nin tɛ batofɛn minw na; o ka ne ta yɔrɔ fa ni batofɛn ɛɛjugu haramuninw ye.»

¹⁹ «E, Matigi Ala, ne ta fanga sɔrɔyɔrɔ, ani ne ta baraka sɔrɔyɔrɔ!

Ele le ye ne dogoyɔrɔ ye wagatigbɛlɛnw na. Siyaw bɛna na i fɛ

ka bɔ fɔ dugukolo danw na, ka n'a fɔ ko: «An bɛmaw ta alaw tun tɛ ala janamanw ye; batofɛn gbansanw tun lo, minw ma se ka foyi ja o ye.

²⁰ Yala adamaden bɛ se ka ala lalaga a yɛɛɛ ye wa?

On-on, sabu o fɛnw tɛ se ka kɛ alaw ye!» »

²¹ Ala ko: «Ayiwa, a flɛ, ne bɛna o karan; sisan kɔni, ne bɛna ne ta sebgaya ani ne ta fanga yira o ra; ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le tɔgɔ ye ko Matigi Ala.»

Zuda mara ta mɔgɔw ta jurumun

17 «Zuda mara ta mɔgɔw ta jurumun sebera ni nege le ye,

a sebera ni lulu dabonin le ye †; a sebera o jusukun ta walaka kan, a sebera o ta sarakabɔnanw gbanw kan.

² O ra, o dɛncɛw hakiri bɛna to o sarakabɔnanw na,

o hakiri bɛna to o ta jo musoman Asera ta berew ra,

o ka minw turu yiriba flaburumanw kɛɛ fɛ, ani kongorijanw kunna,

³ ani kuruyɔrɔw ra, ani kongokɔnɔyɔrɔw ra.

Aw borofɛnw, ani aw ta naforow bɛɛ, ne bɛna a to mɔgɔw ye o bɛɛ ɛɛ, hali aw ta sɔnnikɛyɔrɔw!

Ne bɛ o kɛ aw ta jurumun le kosɔn, aw ka jurumun minw kɛ aw ta jamana yɔrɔ bɛɛ ra.

⁴ Ne ka jamana min di aw ma, aw yɛɛ le bɛna a to o bɛ bosɔ aw ra.

Ne bɛna aw lataga jamana dɔ ra, aw ma jamana min lɔn,

ka taga aw kɛ aw juguw ta jonw ye; sabu aw ka ne ta dimi lawuri, i ko tasuma, tasuma min tena faga tuun.»

Ala kɛlɛn le ye jigijuman ye

⁵ Matigi Ala ko:

«Mɔgɔ min b'a jigi la adamaden kan, o tigi dan-ganin lo,

min b'a boromala mɔgɔw ma, k'a ta miiriya bɔ Matigi Ala kan.

⁶ O tigi bɛ i ko janayiri min bɛ kongokolon kɔnɔ; ale tena hera ye a ja ra fiyewu.

A siginin bɛ to kongokolon yɔrɔ janinw le ra yi, kɔgɔ kabakuruw ɛɛ ra, mɔgɔ si tɛ yɔrɔ min na.

⁷ «Nka mɔgɔ min b'a jigi la Matigi Ala kan, ni Matigi Ala ye mɔgɔ min jigiyaya ye, o tigi ta jana.

⁸ A bɛ i ko yiri min turura jida ra, min bɛ a ta lilinw don ka taga ji fan na; a tɛ bɔ fundɛninwagati kala ma, a flaburuw kɛɛ lo tuma bɛɛ.

Hali ni sanji ma na san min na, a tɛ hami,

† A sebera ni nege ye, walama lulu, o kɔrɔ ye ko o seberinɔ tɛ tunu ka ye.

a fana be den wagati bee.»

Minw be ban Matigi Ala ra

⁹ «Janfa be adamaden jusukun na ka teme fen bee kan,

fla te yi, min be se k'a keneya.

Jontigi le be se ka adamaden jusukun cogo lon?

¹⁰ Ne Matigi Ala, ne be mogɔ jusukun segesege, k'a kononokow bee jate mina, janko ka bee sara ka kapa ni a tagamacogo ye, ka bee sara ka kapa ni a ta kewalew ye.

¹¹ «Wolonin ma fan minw la, a be taga biri o kan; mogɔ min be naforo soro terenbariya ra, o tigi fana ta be ten.

K'a si to a cemance ra, a be ta ka bo a ta naforo koro, a ta kow be laban i ko naloman ta kow.

¹² «Masasiginan nooroman do be yi, min korotanin lo tuma bee;

an ta Ala ta batoso saninman be o yoro le ra.

¹³ E, Matigi Ala, ele min ye Izirayeli jigi ye, ni mogɔ o mogɔ ka ban ele ra, o tigi bena maroya le.

Minw be o yere mabo ele Ala ra olugu togo be to dugukolo buguri ra;

sabu o banna bununji panaman na, min ye Matigi Ala ye.»

Yeremi ta Aladaari

¹⁴ «E, Matigi Ala, ne keneya, ni o kera, ne bena keneya;

ne kisi, ni o kera, ne bena kisi, sabu ne ta tandori kun ye ele le ye.

¹⁵ «A fe, o b'a fora ne ma ko:

«Matigi Ala ta kuma ko kera di le?

A ka min fo, a ye o ke!»

¹⁶ Nka ne koni, ne ma ban ka tugu ele ko, ka ke i ta sagbenbaga ye.

Ne tun t'a fe nin tooro ye se o ma; i yere ka o lon.

Kuma o kuma be bo ne da ra, i ka o bee lon, a si ma dogo i ma.

¹⁷ I kana ke ne fe jatige ko ye;

sabu ni kojugu ka se ne ma, ne dogoyoro ye ele le ye.

¹⁸ A to ne toorobagaw le ye maroya,

nka ne yere kana maroya;

olugu jigi le ye tige,

nka ne yere jigi kana tige.

Kojugu lase o ma,

ka cenri ben o kan fo sijaga fla.»

Ala ta mogow ma Nenekirilon jate

¹⁹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Dugu donda min togo ye ko Jamanadenw ta donda, Zuda masacew be don ka bo da min fe, taga lo o da ra. O ko, i ye taga lo Zeruzalemu dugu donda to w bee ra ten.

²⁰ I y'a fo mogow ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamén, aw Zuda masacew, ani aw Zuda mara mogow bee, ani aw Zeruzalemukaw bee, aw minw

be teme nin daw fe! ²¹ Matigi Ala ko: Aw ye aw yere korosi, aw kana to ka doniw ta Nenekirilon* na, ka don ni doniw ye Zeruzalemu dugu konɔ.

²² Aw kana bo ni doni ye aw ta bonw konɔ fana Nenekirilon na, aw kana baara si ke; aw ye Nenekirilon ke lon saninyanin ye, i n'a fo ne tun k'a fo aw bemaw ye cogo min na.

²³ ««Nka o ma son ka ne lamén, o ma o toro malo. O ka o kun gbeleya, ka ban ka menni ke, o ma son ne ta ladirikan ma.

²⁴ ««Ayiwa, ni aw sonna ka ne lamén can ra, Matigi Ala ko ten, ni aw ma don ni doniw ye nin dugu dondaw fe Nenekirilon na, ni aw ka Nenekirilon ke lon saninyanin ye, ni aw ma baara si ke o lon na koni, ²⁵ o tuma masacew ni fagamaw bena to ka teme nin dugu dondaw fe. O bena sigi masace Dawuda ta masasiginan kan; o bena don sowotorow konɔ, ka ye se sow kan, olugu ni o ta jamana pamogow, ani Zuda mara mogow, ani Zeruzalemu dugumogow; mogow bena sigi nin dugu konɔ wagati bee. ²⁶ Ni o kera, mogow bena na ka bo Zuda duguw ra, ani Zeruzalemu kerefe-duguw ra, ani Boniyaminu ta mara ra, ani jamana dugumayanfan na, ani kuruyoro ra, ani jamana woroduguyanfan na, ka na saraka jenitaw*, ani saraka werew, ani siman sarakaw*, ani wusunán sarakaw* bo, ka barakalari sarakaw* bo Matigi Ala ta so konɔ. ²⁷ Nka ni aw ma ne lamén, ni aw ma Nenekirilon ke lon saninman ye, ni aw ka to ka doniw ta ka don Zeruzalemu dugu dondaw fe Nenekirilon na, o tuma ne bena tasuma don dugu dondaw ra; tasuma bena Zeruzalemu masabonbaw jeni, a fana tena faga tuun.» »

Adamaden be Ala boro konɔ i ko bogodaga

18 Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi tuun, o ye nin ye; a ko a ma ko: ² «I wuri ka taga dagalalagabaga ta so. Ni i sera yi, ne bena ne ta kuma lase i ma.»

³ Ne tagara dagalalagabaga ta so, ka taga a soro a be daga do lalagara dagalalaganan kan. ⁴ Ne nana a ye ko tuma dow ra, a b'a fe ka daga min lalaga, o daga te ja a boro, sabu tuma do bogo be ke ten dagalalagabaga boro. Ayiwa, ni a kera ten, a be o daga ye lema k'a ke daga suguya were ye, suguya min ka di a yere ye.

⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: ⁶ «E, Izirayelimogow, yala ne te se ka aw ke i ko nin dagalalagabaga b'a kera cogo min na wa? Matigi Ala ko ten. Aw be ne boro i ko bogo be dagalalagabaga boro konɔ cogo min na, aw Izirayelimogow!

⁷ «Ne be se k'a fo siya do ta ko ra, walama jamana do ta o ra, ko ne bena a wuri ka bo a no ra, k'a ci, k'a halaki; ⁸ nka ne ka o kuma fo o siya min na, ni o siya k'a ta juguya dabra, o tuma ne tun ka kojugu min latige a kama, ne be o dabra. ⁹ Ne be se k'a fo fana siya do ta ko ra, walama jamana do ta ko ra, ko ne bena o siya lo, k'a sabati. ¹⁰ Nka ni o siya ka kojugu ke ne ja koro, ni o ma son ka ne lamén, o tuma ne tun ka konuman min latige o ye, ne be o dabra.

¹¹ «Ayiwa, sisan a fo Zuda mara mogow bee ye, ani Zeruzalemukaw, ko Matigi Ala ko: «Ne be ko-

jugu do labenna aw kama, ne be ko do naninya aw kama. O ra aw bee ye seko ka bo aw ta sirajuguw kan, ka aw tagamacogow, ani aw ta kewalew na.»

¹² «Nka o ko: «I kana i yere sege! Ni an yere ka min naninya, an bena o le ke; an bena tagama ka kana ni an yere jusukun ta miirijuguw le ye.»»

Izirayelimogow pinana Ala ko

¹³ O koson Matigi Ala ko:

«Aw ye pininkari ke siyaw ce ra; jon le ka nin ko jogon men ka ye? Izirayeli, sunguru kanunin † ka kojuguba ke.

¹⁴ Ji min be lo farakuru kunna Liban jamana ra, yala o be se ka ban ka ye wa?

Jisuma min be woyo ka bo fo yorojan, yala o be se ka ja ka ye wa ††?

¹⁵ Ne ta mogow koni pinana ne ko.

O be taga wusunan sarakaw* bo batofen gbansanw ye.

O koson o sen be talon o ta sira kan, fo o be sirakoro bla, ka teme sira werew fe, sira minw man ni.

¹⁶ O ka o ta jamana ke yoro lakolon ye, ka o ke logoborifen ye tuma bee; mogow o mogow be teme, o tigi be kabakoya, fo a b'a kun komi.

¹⁷ Ne bena o labori o juguw na, ka o janjan, i ko tereboyanfan fono be fenw yerege cogo min na.

O ta nagbanlon na, ne bena ne ko le di o ma, ne tena ne na di o ma.»

Mogow ta naninyajugu, ani Yeremi ta Al-adaari

¹⁸ O ko: «Aw ye na, an ye dabarijugu do siri Yeremi kama. An tena fon sarakalasebaga ra min be an karan sariya ra, an tena fon hakiritigi ra min be an ladi, an tena fon cira ra min be an waaju. Aw ye na, an ye Yeremi laben ni an ta nafigiya kumaw ye. An kana an janto a ta kumaw si ra tuun.»

¹⁹ «E, Matigi Ala, i janto ne kumakan na, ne kerabagaw ta kuma lamen!

²⁰ Yala kopuman ka kan ka sara ni kojugu ye wa? Sabu o ka dinga sogi ne na.

Ala, i hakiri to a ra ko ne lora i na koro ka kuma i fe olugu ta na le koson, janko ka i ta dimi mabo o ra.

²¹ Ayiwa, a to kongow ye ben o ta denw kan; kerekemuru ye o faga.

O ta musow ye bono o ta denw na, o ye ke muso ce saninw ye;

sabu banajugu bena ben o ta cew kan ka o faga, kerekemuru be o ta cedenw faga kerekeyoro ra.

²² Ni i nana bara ka benkannikebagaw lana o kama tuma min na,

kulekanw ye bo o ta sow kono,

sabu o ka dinga sogi janko ne ye ben o kono, o ka janw dogo k'a la janko ne senw ye mina o ra.

²³ «Nka ele koni, Matigi Ala, o ka jen min o min siri janko ka ne faga, ele ka o bee lon.

I kana son ka o ta terenbariyaw yafa o ma, i kana o ta jurumunw josi ka bo i na koro, o ye bo ka ben i na koro, ni i ta dimi wagati sera, i ye wuri o kama.»

Daga cinin tagamasiyen

19 Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Taga bogodaga do san dagalalagabaga fe; o ko, i ye taga dugu cekorobaw, ani sarakalasebaga cekoroba dow wele, ² aw ye bo ka taga Beni Hinomu ta dingakolonba yoro ra, donda min be wele ko Dagakolonw ta donda, aw ye taga o donda ra. Ni aw sera yi, ne be kuma min fo i ye, i ye peren ka o fo. ³ I b'a fo o ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamen, aw Zuda masacew, ani aw Zeruzalemukaw! Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne bena kojuguba do ben nin yoro kan; ni mogow o mogow toro nana o men, o tigi bena kabakoya fo ka manwu. ⁴ Sabu o banna ne ra, ka nin yoro yelema k'a ke yoro gbansan ye. O ka wusunan sarakaw* bo ala werew ye, olugu yere ni o bemaw ni Zuda masacew si tun ma ala minw lon. O bagara mogow jarakibari caman ma, ka o faga nin yoro ra yan. ⁵ O ka sonnkeyorow lalaga Baali* ta jo ye, ka o dencew jeni tasuma ra ka o ke saraka jenitaw* ye ka Baali ta jo son, k'a soro ne ma o fo o ye, ne ma o kuma jogon fo o ye, o ko yere ma don ne ta miiriya ra ka ye.

⁶ «Ayiwa, o koson, a fe, lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na nin yoro tena wele tuun ko: Tofeti, walama ko: Beni Hinomu dingakolonba, nka a bena wele le ko: kannatigeri dingakolonba. ⁷ Ne bena Zuda ni Zeruzalemu ta kolatigeninw cen nin yoro ra. Ne bena a to o juguw ye o faga ni kerekemuru ye; minw be o fagayoro pinina, ne bena o don olugu boro; ne bena o sogo ke konow, ani kongowaraw ta domuni ye. ⁸ Ne bena nin dugu ke yoro lakolon ye, ka mogow kabakoya fo o be filen fiye. Ni mogow o mogow ka teme a koro, o tigi bena kabakoya fo ka filen fiye a ra a ta torow bee koson. ⁹ Ne bena o jagboya o ye o dencew, ani o denmusow sogo domu. O yere fana bena jogon sogo domu; o wagati b'a soro o jugu minw be o fagayoro pinina, olugu ka o ta dugu lamini ka o degu kosebe.»

¹⁰ «Ayiwa, o ko, cekoroba minw tun tagara ni i ye, i ye bogodaga ci olugu na na, ¹¹ k'a fo o ye ko Fangatigi Ala ko: «Ne bena nin mogow, ani nin dugu ci tan le, i n'a fo mogow be bogodaga ci cogo min na; ni a cira, a te se ka lalaga tuun. O bena suw don Tofeti, sabu sudonyoro tena soro yoro were ka mogow su don.

¹² «Ne bena o le ke nin jamana ni a mogow ra; Matigi Ala ko ten. Ne bena nin dugu ke i ko Tofeti kera cogo min na. ¹³ O tun be wusunan sarakaw* bora Zeruzalemu ta bonw, ani Zuda masacew ta bon minw bee kunna ka sankolokonofenw bato, ani ka rezenji sarakaw* bo ala werew ye, ne bena o bonw ke yoro saninyabariw ye, i ko Tofeti ta yoro.»

† Sunguru kanunin, o ye Zeruzalemu ye. †† Nin kumaw fora cogo were ra Kitabu dow kono.

¹⁴ Ayiwa, Yeremi bora Tofeti yoro ra, Matigi Ala tun k'a ci yoro min na ka taga cirayakumaw fo. A tagara lo Matigi Ala ta batoso lukene ra k'a fo mogow bee ye ko: ¹⁵ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ne tun ka kojugu minw bee fo nin dugu kama, ani a kerefeduguw bee, ne bena o kojugu ben o kan, sabu o ka o kun gbeleya, ka ban ka ne ta kumaw lamen.> »

Yeremi blara kaso ra

20 Yeremi tun be nin cirayakuma minw fora, Imeri dence Pasuri, min tun ye sarakalasebaga ye ani Matigi Ala ta batoso korosibagaw kuntigi, ale ka o kumaw men. ² Pasuri ka cira Yeremi bugo, k'a senw don nege ra k'a bla Matigi Ala ta batoso sanfeyoro donda koro, min be wele ko Boniyaminu ta donda.

³ Nka o dugusagbe, Pasuri ka Yeremi senw bo nege ra k'a labo kaso ra. Yeremi k'a fo a ye ko: «Matigi Ala te ele wele tuun ko: <Pasuri>, a be i wele le ko: <Magori Misabibu>, ko: <siranyakoba be fan bee ra>. ⁴ Sabu Matigi Ala ko: <Ne bena siranyakoba le ben ele kan, ele ni i teriw bee. O juguw ta keremukuru bena o faga ele yere pa na. Ne bena Zuda mara bee don Babiloni masace boro fana; ale bena o ce ka taga ni o ye Babiloni, ka taga o faga ni keremukuru ye. ⁵ Nin dugu ta fen maraninw bee, ani o ta baara tono bee, ani o ta fen nafamanw bee, ani Zuda masacew ta naforo bee, ne bena o bee don o juguw boro; olugu bena ben o kan ka o fenw bee ce ka taga ni o ye Babiloni. ⁶ Ele Pasuri koni, ele ni i ta somogow bee, o bena aw mina ka taga ni aw ye. Ele bena taga Babiloni; i bena sa yi, o bena i su don yi, ele ni i teriw bee, i ka i ta faninya cirayakumaw fo minw ye.> »

Ala ta kuma fori ka toro min la Yeremi kan

⁷ E, Matigi Ala, i ka ne nege ka ne soro, ne fana sonna negeri ma; i ka ne mina jagboya ra ka se soro ne kan.

Ne kera yerekofen le ye lon bee; bee be ne logobo.

⁸ Ni ne be kuma tuma o tuma, fo ne ye kule le; ne be peren ka mogow ta jusukungbeleya ni o ta tpori fo.

Matigi Ala ta kuma fori be mafiyenyari ni logobori le lase ne ma.

⁹ Ayiwa, ni ne ko, ko ne tena a ko fo tuun, walama ko ne tena kuma a togo ra tuun, a ta kuma be ne jeni ne jusukun na i ko tasuma, a be i ko tasuma le donna ne kolow kono; ne b'a fo ko ne b'a kun ne yere ra, nka ne baraka be ban, ne te se.

Yeremi k'a yere karifa Ala ma

¹⁰ Jama be kumajugu minw fora ne ma, ne be o mena:

«Siranyakobaw be fan bee ra!
Aw y'a ko fo! An y'a ko fo pamogow ye!
Ne teriw bee be ne korosira k'a fle ni ne bena

ben.

Dow ko: «A be se ka ke ko do bena a nege, ni o kera, an bena se soro a kan, ka an yere dimibo a ra!»

¹¹ Nka Matigi Ala be ne fe i ko kerেকেcfari; o koson ne nogbenbagaw be talon ka ben, o te se soro.

O bena maroya kosebe sabu o tena se soro; o kun suurunin bena to tuma bee, mogow tena jina o ta maroya ko ka ye.

¹² Fangatigi Ala be mogow terennin segesege, a b'a kononokow ni a jusukunnakow bee lon. Ala, ni i be i yere dimibo o ra tuma min na, a to ne pa ye o ye, sabu ne ka ne yere to ele le boro.

¹³ Aw ye donkiri la Matigi Ala ye, aw ye Matigi Ala tando; sabu a be fagantanw nin kisi, ka bo kojugukebagaw boro.

Yeremi ta jusukasikumaw

¹⁴ Ne worora lon min na, Ala ye o lon danga!

Ne bamuso ka ne woro lon min na, Ala kana baraka don o lon na!

¹⁵ Ce min tagara o kibaro fo ne face ye, Ala ye o ce danga!

Min k'a fo ko: «I ka den soro, dence lo,» fo ka ne face ninsondiya kosebe,

¹⁶ o ce ye ke i ko Matigi Ala ka dugu minw ci, ni a ma son ka hina o ra.

Sogomada fe a ye kulecikanw men, teregan fe a ye keremankanw le men!

¹⁷ Mun na a m'a to ne ye sa ne bamuso kono? O ra ne bamuso tun be ke ne ta kaburu ye, a lasiritu tun be to ten wagati bee!

¹⁸ Mun koson ne bora ne bamuso kono ka na to sege ni jusukasi ra, fo ka taga ne ta dunupalatige ban maroya ra?

Zuda ni Zeruzalemu ta toro kow

(21-29)

Ala ka masace Sedesiyasi jaabi

21 Matigi Ala ka nin kuma le lase Yeremi ma, wagati min masace Sedesiyasi † ka Malikiya dence Pasuri, ani Maseya dence sarakalasebaga Sofoni ci Yeremi fe, ka taga a fo a ye ko: ² «Sabari ka Matigi Ala jininka an ye, sabu Babiloni masace Nebukadinesari be kere ra ni an ye ††. A be se ka ke ko Matigi Ala bena a ta kabakoba do ke an ye i n'a fo a derira k'a ke cogo min na, janko Nebukadinesari ye faran an na.»

† Sedesiyasi tun ye Yoziyasi dence sabanan ye; ale le kera Zuda masace laban ye Zeruzalemu (Masacew flanan 24.17-25.7 †† Zuda mara ta mogow, ani Babilonikaw ta kere: Masacew flanan 24.20-25.11; Kibaroyaw flanan 36.11-21

³ Yeremi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fo Sedesiyasi ye, ⁴ ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «A fle, kerekeminan minw be aw boro, aw be Babiloni masace ni Babilonikaw kerera ni minw ye, sabu o ka aw ta dugu lamini, ayiwa, o kerekeminanw nasinna aw ta dugu kofeyoro ma, nka ne bena o ye lema ka o nasin dugu yere kononoyoro ma. ⁵ Ne yere bena aw kere ni ne ta se bagaya ni ne ta fanga ye, ne diminin, ani ne jusu gbannin, ani ne jusu boninba. ⁶ Ne bena nin dugu konofenw bee kere, adamaden fara beganw kan; bana juguba do bena o faga. ⁷ Matigi Ala ko ten; o ko, min ye Zuda masace Sedesiyasi ye, ani a ta jamana namogow, ani jamanadenw, ani minw bosira banajuguw, ani kerekemuru ni kongow boro, ne bena olugu don Babiloni masace Nebukadinesari boro, ka o don o juguw boro, ani min o min be o fagayoro pinina. Nebukadinesari bena o faga ni kerekemuru ye; a tena makari o ra, a tena sabari, a fana tena hina.» ⁸ «Min ye nin dugumogow ye, a fo olugu ye ko Matigi Ala ko: «A fle, ne be panamanya sira ni saya sira bla aw koro. ⁹ Ni min o min ka to dugu konow, kerekemuru ni kongow ni banajugu bena o faga; nka Babilonika minw ka aw ta dugu lamini, ni mogow min ka bo ka taga a yere di olugu ma, o tigi be kisi, a ta kisiri le be ke a ta nafa ye. ¹⁰ Sabu ne ka ne na sin nin dugu ma janko ka kojugu le ke a ra, konuman te; Matigi Ala ko ten. Ne be nin dugu don Babiloni masace boro, ko a y'a jeni.» »

Ala ka kankari la masace ta somogow ye

¹¹ Zuda masace ta somogow,
aw ye Matigi Ala ta kuma lamén!
¹² Dawuda ta somogow, Matigi Ala ko:
«Aw ye kiti tige can kan lon o lon.
Mogow be ben minw kan ka o borofenw ce,
aw ye olugu bosí a tɔnɔbagaw boro.
Ni o te, ne ta dimi bena mana ka aw jeni i ko tasuma,
mogow fana tena se ka o tasuma faga;
ne bena o ke aw ta kewalejuguw le koson.
¹³ «Ne ni aw be nɔgon na, aw kurufurance
mogow,
aw minw siginin be farakuru kan kenegbeba ra!
Matigi Ala ko ten.
Aw minw b'a fora ko: «Jon be se ka jigi ka na anw kama yan?
Jon be se ka na don fo anw ta dogoyorow ra yan?»
¹⁴ Ayiwa, ne bena aw sara
ka kapa ni aw ta kewalew ye,
Matigi Ala ko ten.
Ne bena tasuma do don aw ta yiritu konow,
ka aw jeni aw fan bee ra.»

Ala ka Yeremi ci Zuda masace ta somogow kama

22 Matigi Ala ko: «Taga Zuda masace ta so, i ye taga nin kuma fo a ye. ² A fo ko: «Ele ye Matigi Ala ta kuma lamén, ele Zuda masace, min sigira Dawuda ta masasiginan kan, ele ni i ta jamana namogow, ani i ta mogow to minw bee be to ka don nin daw fe. ³ Matigi Ala ko: Aw ye can ni

terenninya sira tagama. Aw ye mogow tɔnɔninw bosí ka bo o tɔnɔbagaw boro, aw kana lonanw, ani feritaw, ani muso ce saninw minako juguya, aw kana jusukungbeleyako ke o ra, aw kana mogow jarakibari faga nin jamana ra yan. ⁴ Sabu ni aw ka nin kumaw sira tagama can yere ra, o tuma masace dow belén bena to ka sigi Dawuda no ra a ta masasiginan kan, ka to ka don nin so dondaw fe o ta sowotorow konow, ani o ta sow kan, olugu ni o ta jamana namogow, ani o ta jamana mogow. ⁵ Nka ni aw ma son ka nin kumaw lamén, ne be kari ne yere togo ra, Matigi Ala ko ten, ko nin so bena ke tomo le ye.» »

⁶ Sabu Matigi Ala be min fora Zuda masace ta so ta ko ra, o ye nin ye; a ko:
«Ele be ne fe i ko Galadi mara,
i ko Liban kuru kuncemayoro;
nka o bee n'a ta, ne bena i ke kongokolonyoro le ye,
ka i ke dugu lakolon ye.
⁷ Ne bena cenrikebaga dow laben i kama;
o bee ta baarakeminan be o boro.
O bena i ta masaso sediriyiriw bee ra cejumanw tigtige,
ka o firi tasuma ra.

⁸ «Siya camanba bena teme nin dugu kere fe; mogow bena to ka nɔgon jininka ko: «Mun koson Matigi Ala ka nin ko nɔgon ke nin duguba ra sa?»
⁹ Mogow bena o jaabi ko: «A ka nin ke sabu o bana Matigi Ala, o ta Ala ta jennogonya ma, ka taga o kinbiri gban ala werew koro ka olugu bato.» »

Kuma min fora Salumu ta ko ra

¹⁰ Min sara † aw kana o su kasi,
aw kana aw yere panasisi o koson.
Min minana ka taga ††, aw ye kasi o le koson,
sabu a te seko tuun,
a na tena la a worojamana kan tuun.

¹¹ Matigi Ala ka kuma min fo masace Salumu ta ko ra, Yoziyasi dence min tun kera masace ye a face Yoziyasi no ra, ka sorow ka bo nin jamana ra, o kuma ye nin ye ko: «Ale te seko yan tuun; ¹² o k'a mina ka taga ni a ye yoro min na, a bena sa yi, a tena nin jamana ye tuun.»

Kuma min fora Yehoyakimu ta ko ra

¹³ «Mogow min be a ta so lo, ni a te terenninya jate,
ka a sanfebon lo ni a te can sira jate,
a mogowogonw be baara ke a ye, nka a te foyi di o ma,
a te o ta sara di o ma,
bono bena o tigi sorow ‡.
¹⁴ A b'a fo ko: «Ne bena sankaso belebele do lo ne yere togo ra,
k'a sanfebonw konow bonya,
ka finetiriw bo a ra ka ja,
ka sediriyiriferenw la a konow,

† Min sara, o ye masace Yoziyasi ye, ale sara Megido kere ra (Masacew flanan 23.29 †† Min minana ka taga, o ye Yoziyasi dence Yohahazi ye, min be wele fana ko Salumu; ale minana ka taga Misiran (Masacew flanan 23.31-33 ‡ Nin kumaw fora ka nasin masace Yehoyakimu le ma.

k'a kōnōnyōrō mun k'a wulen k'a ja.>
 15 Ele b'a miiri ko sēdiriyiri caman sōrōri le bēna i ta masaya sabati wa?

Yala ele face fana tun tē domuni kera, ka min, i ko mōgō tōw wa?

O bēe n'a ta, a tun bē can ni terenninya sira tagama;

o ra, a ta kow fana pana.

16 A tun bē janibagatōw, ani fagantanw ta kiti tige ka ja,

o kosōn a ta kow bēe tun ka ni.

Ayiwa, o kēwale jōgōn le b'a yira ko mōgō ka ne Ala lon;

Matigi Ala ko ten.

17 «Nka ele ja tē foyi ra, i jusukun tē foyi miiri ni i yere ta nafa dōrōn tē, ani ka бага mōgō jārakibariw ma ka o faga, ka mōgōw tōjō, ka o minako juguya.

18 «O kosōn Matigi Ala ka min fō Zuda masace Yehoyakimu ta ko ra, Yoziyasi dence, o kuma ye nin ye, ko:

Mōgō tēna a su kasi, i ko o bē deri k'a fō cogo min na ko:

«E, ne balemace!» Walama ko: «E, ne balemamu-so!»

Mōgō tēna a su kasi, i ko o bē deri k'a fō cogo min na ko:

«E, an matigice!» Walama ko: «E, an ta masa!»

19 O bēna a sutara i ko fali bē sutara cogo min na; o bēna a sama ka taga a firi Zeruzalemu dugu ko fē.»

Bōnō bēna Zeruzalemu sōrō

20 «Yelen Liban kuruw kan ka kule ci!
 Yelen Basan kuruw kan ka i kan korōta!
 Yelen Abarimu kuruw kan ka kule ci!
 Sabu i kanubagaw bēe halakira ka ban.

21 Tuma min na i tun bē i yere jate fentigi ye, ne kumana i fē,

nka i tun b'a fōra ko: «Ne tēna foyi lamēn!»
 I ta cogo kera o le ye kabini i denmisenman;
 i ma sōn ka ne kan lamēn.

22 Fōjō bēna i ta kuntigiw bēe ta,
 i kanubagaw bēna mina ka taga jamana were ra;
 o wagati le ra, i bēna maroya fō ka i kun suuru,
 i ta kojuguw bēe kosōn.

23 Ele min sigira Liban,
 ka i ta pāga la sēdiriyirijumanw cē ra,
 ni dimi nana se i ma,
 dimi min bē i ko muso jigibagatō ta dimi, i bēna juna dē!»

Yehoyakimu dence Koniya ta ko

24 «Ne bē kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Matigi Ala ko ten, ko ele Yehoyakimu dence Koniya †, Zuda masace, hali ni ele tun kera bororanēge le ye ne kininboro ra, ne bēna ele sama ka bō. 25 Minw bē i fagayōrō jinina, ne bē i

† Koniya bē wele fana ko Yekoniya, walama Yehoyakini. A ta masaya san naaninan le ra o ka Zuda mara mōgōw mina ka taga ni o ye Babiloni (Masacew flanan 24.8-16; Kibaroyaw flanan 36.8-10)

don olugu boro; i bē siran minw ja, ne bē i don olugu boro; ne bē i don Babiloni masace Nebukad-inesari boro, ka i don Babilonikaw boro. 26 Ne bēna i gbēn, ele ni i woroba, ka aw lataga jamana were ra, aw si ma woro jamana min na; aw bēna taga sa o yōrō le ra. 27 Aw ta jamana lōgō bēna aw mina, fō ka sekōlōgō kē aw ra, nka aw tēna se ka sekō ka na aw ta jamana ra tuun.»

28 Ayiwa, yala nin Koniya tōgō ye dagakolon cinin le ye wa, mōgō tē min jate, mōgō si tē min fē tuun? Mun kosōn o ka ale ni a denw gbēn, ka o firi jamana dō ra, o ma jamana min lōn?

29 E, dugukolo, dugukolo, dugukolo, Matigi Ala ta kuma lamēn! 30 Matigi Ala ko: «Aw ye nin cē tōgō sēbē i n'a fō mōgō min ma den sōrō, i n'a fō mōgō min ma se sōrō a ta dunupalatige ra; sabu a ta den si tēna se sōrō, ka sigi Dawuda ta masasiginan kan, ka kē Zuda mara kuntigi ye tuun.»

Sagagbēnaga juguw, ani sagagbēnagapumanw

23 «Sagagbēnaga minw bē ne ta sagakuru halakira ka sagaw janjan, bōnō bē olugu sōrō, Matigi Ala ko ten. 2 O kosōn sagagbēnaga minw bē ne ta mōgōw kunna, ne Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka min fō olugu ta ko ra, o ye nin ye, ko: Aw le ka ne ta sagaw gbēn, ka sagakuru janjan; aw ma aw hakiri to o ra, nka ne koni bēna ne hakiri to aw ra ka aw sara ka kapa ni aw ta kēwalejuguw ye. Matigi Ala ko ten.

3 «Ne ta sagakuru tō minw tora jamanaw bēe ra, ne tun ka o gbēn ka taga jamana minw bēe ra, ne yere bēna olugu lajēn, ka o lana o yere ta yōrō ra; o bēna bugu, ka caya kōsēbē. 4 Ne bēna sagagbēnaga dōw bla o kunna, minw bēna o kōrōsi. Siranya tēna o mina tuun, jigitigēko tēna o sōrō tuun; o dō tēna tunu tuun. Matigi Ala ko ten.»

5 A fē, lon dō bēna se,
 Matigi Ala ko ten,
 ne bēna mōgō terennin dō lawuri Dawuda ta duruja ra,
 min bēna sigi masaya ra ka mōgōw mara ni hakiri ye,

ka can ni terenninya ladon jamana kōnō.

6 Ale ta wagati ra, Zuda mara bēna kisi,
 Izirayeli jamana bēna sigi hera ni laganfiya ra;
 o bēna a wele tōgō min na o ye ko:
 Matigi Ala, an ta terenninya tigi.

7 «O le kosōn, lon dō bēna se, Matigi Ala ko ten, o lon na mōgō tēna a fō tuun ko: «Ne bē kari Matigi Ala panaman tōgō ra, ale min ka Izirayelimōgōw labō Misiran jamana ra.» 8 Nka o bēna a fō le ko: «Ne bē kari Matigi Ala panaman tōgō ra, ale min ka Izirayelimōgōw ta durujaw lana, ka aw lasēko ka bō sahiliyanfan jamana ra, ani ka bō jamana tōw bēe ra, a tun ka aw gbēn ka taga jamana minw bēe ra.» O bēna na sigi o yere ta dugukolo kan.»

Cira ta juguw

9 Min fōra ciraw ta ko ra:
 «Ne jusu kasira kōsēbē,
 fō ka ne kolow bēe magaya;

ne kera i ko dɔrɔɔ,
i ko dɔrɔ ka mɔgɔ min janamini,
Matigi Ala ni a ta kuma saninmanw koson.

¹⁰ Sabu jamana fara jeneya ra,
jamana be sukasi ra, danga koson,
kongokolon beganmarayɔrɔw jajara.
Mɔgɔw be bori kojugu nɔ fe,
o be o ja gbɛleya ka ko benbariw le ke.

¹¹ Ciraw, ani sarakalasebagaw, o be ye Alapasir-
anbariw le ye;

hali ne ta batoso kɔnɔ, ne ka o ta kojuguw sɔrɔ
yi!

Matigi Ala ko ten!

¹² O koson o bɛna tɛrɛndɛ o tɛmɛsira kan,
o ta sira be ke dibi ye;
o bɛna o ɲɔni ka o ben,
sabu ni ne nana wuri o kama san min na,
ne bɛna kojugu ben o kan.
Matigi Ala ko ten.»

Zeruzalɛmu ni Samari ta ciraw

¹³ «Ne ka ko benbariw ye Samari ta ciraw fe:
O ka ciraya ke ni Baali* ta jo tɔgɔ ye,
o ka ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw lafiri.

¹⁴ Nka Zeruzalɛmu ta ciraw fe, ne ka kojuguba le
ye;

o be jeneya ke, o be tagama faninya kan.
O be baraka don kojugukebagaw ra,
janko o si kana o ta juguya dabra.
O beɛ be ne ɲa kɔrɔ i ko Sodomukaw;
Zeruzalɛmukaw be i ko Gomɔrikaw †.»

¹⁵ O koson Fangatigi Ala ka nin le fɔ ciraw ta ko
ra, ko:

«Ne bɛna o baro ni jalaji le ye,
ka baga ke o minji ra k'a di o ma;
sabu Zeruzalɛmu ta ciraw le sababu ra,
Alapasiranbariya cayara jamana yɔrɔ beɛ ra.»

Cira faninyafɔbagaw

¹⁶ Fangatigi Ala ko:

«Ni ciraw be cirayakumaw fɔ aw ye,
aw kana o ta kumaw lamɛn,
sabu o be aw nɛgɛra ni kuma gbansanw le ye.
O be ko minw fɔra aw ye ko Ala ka o yira o ra,
o kow bɔra olugu yɛrɛ le ra, o ma bɔ Matigi Ala
da ra.

¹⁷ Minw be ne dɔgɔya, o be sɔn k'a fɔ olugu ye
ko:

«Matigi Ala ko a bɛna hera ke aw ye!
Minw beɛ be tugu o yɛrɛ jusukun ta miiriyaw ko
o b'a fɔ olugu ye ko: «Kojugu foyi tɛna aw sɔrɔ!»
¹⁸ O tuma, jɔntigi le tun be ni Matigi Ala ye a ta
kolatigeyɔrɔ ra?

Jɔn le ɲa k'a ye, walama k'a lamɛn?
Jɔn le k'a janto a ta kuma ra,
janko k'a lamɛn?»

¹⁹ «A flɛ, Matigi Ala ta sanfɔɲɔ ye nin ye!
A ta jusugban le wurira;

† Sodomukaw, ani Gomɔrikaw tun ka kojugu caman ke Ala
ɲa kɔrɔ (Damina 19.1-29)

o sanfɔɲɔba le wurira,
a be munumununa mɔgɔjuguw kunna.

²⁰ Matigi Ala ta dimi tɛna mala
fɔ a ka ko min latige a jusukun na,
a ye o ke k'a dafa.

Wagati nataw ra, aw bɛna o kow beɛ faamu.»

²¹ Ala ko:

«Ne ma nin ciraw ci,
nka o borira ka taga ciraya ke;
ne ma kuma don o da ra
nka o tagara cirayakumaw fɔ.

²² Ni o tun be ni ne ye ne ta kolatigeyɔrɔ ra,
o tun bɛna ne ta kumaw lase ne ta mɔgɔw ma,
k'a to o ye sekɔ ka bɔ o ta sirajuguw kan,
ka o ta kewalejuguw dabra.»

Matigi Ala be yɔrɔ beɛ

²³ «Yala ne ye yɔrɔsurunmɔgɔw dɔrɔn ta Ala le ye
wa?

Matigi Ala ko ten.

Yala ne tɛ yɔrɔjanmɔgɔw beɛ ta Ala ye fana wa?

²⁴ Yala mɔgɔ be se ka dogo yɔrɔ dogonin dɔ ra
ko ne Ala tɛna o tigi ye wa?

Matigi Ala ko ten.

Yala ne ta bonya ma sankolo ni dugukolo yɔrɔ beɛ
fa wa?

Matigi Ala ko ten.»

Cira mɔgɔlafiribagaw

²⁵ «Ciraw be min fɔra, ne ka o mɛn. O be
cirayakuma minw fɔra ne tɔgɔ ra o ye faninya le
ye. O b'a fɔ ko: «Ne ka ko dɔ ye siko ra dɛ! Ne ka
ko dɔ ye siko ra!» ²⁶ O ciraw be jijara ka o faninya
ciraya minw ke, ka o mɔgɔlafirikumaw miiri o
jusukun na ka o ciraya ke, o bɛna o kow dabra tu-
ma juman le? ²⁷ O be to ka o ta siko minw ɲafɔ
ɲɔgɔn ye, o b'a miiri ko o be se k'a to ne ta mɔgɔw
ye ɲina ne tɔgɔ ko, i n'a fɔ o bɛmaw ɲinana ne
tɔgɔ ko cogo min na Baali* ta jo koson. ²⁸ Ni cira
min ka siko ke, o ye a ta siko lakari; nka ne ka ne
ta kuma lase mɔgɔ min ma, o tigi ye ne ta kuma fɔ
ka kapa ni can sira ye, sabu mun le ka simanpaga
ni simankise ke kelen ye? Matigi Ala ko ten.

²⁹ Yala ne ta kuma tɛ i ko tasuma le wa? Matigi
Ala ko ten. Yala a tɛ i ko nɛgɛkuru min be fara ci
wa?

³⁰ «A flɛ, nin le koson ne be ciraw kɛrɛ, Matigi
Ala ko ten, olugu minw be ne ta kuma sonya
ɲɔgɔn fe. ³¹ A flɛ, ne be ciraw kɛrɛ, Matigi Ala ko
ten; minw be o yɛrɛ nenkun ta k'a fɔ ko: «Matigi
Ala ko!» ³² A flɛ, minw be faninya sikow ciraya
kera, ne bɛna olugu kɛrɛ, Matigi Ala ko ten; o be o
sikow lakari ka ne ta mɔgɔw lafiri ni o faninyaku-
maw ye, ani o ta kungbɛleya ye, k'a sɔrɔ ne ma o
ci, ne ma foyi fɔ o ye. O tɛ foyi le ɲa nin mɔgɔw
ye; Matigi Ala ko ten.»

Ala ta kuma tɛ doni ye

³³ «Ayiwa, ni nin mɔgɔw, walama ni cira dɔ,
walama ni sarakalasebaga dɔ ka i ɲininka ko:
«Matigi Ala ta kuma ye juman le ye, a ka doni †† ju-

man la an kan? I ye o tigi jaabi ko: <Aw yere le ye doni ye, ne bena o doni bo ne kunna. Matigi Ala ko ten.> ³⁴ Ni cira do, walama ni sarakalasebaga do, walama ni mogow do k'a fo ko: <Matigi Ala ka doni juman le la ale kan!> Ayiwa, ne bena o tigi ni a ta somogow kere. ³⁵ Aw ka kan ka aw siginogonw, walama aw balemaw jininka le ko: <Matigi Ala ta jaabi ye juman ye? Matigi Ala ka mun fo?> ³⁶ Nka aw man kan k'a fo tuun ko: <Matigi Ala ka doni juman le la an kan!> Yala Matigi Ala ta kuma ye doni le ye wa? Ni aw be o fo, o tuma aw be Ala jananman, Fangatigi Ala, an ta Ala ta kuma yelemana le. ³⁷ Aw ye cira jininka ko: <Matigi Ala ka i jaabi ko di? Matigi Ala ka mun fo?> ³⁸ Nka ni aw ka to k'a fo ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan>, o tuma Matigi b'a fo ko: i n'a fo aw be to ka nin kuma fo, ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan> k'a soro ne k'a fo aw ye ko aw kana a fo, ko: <Matigi Ala ka doni la anw kan>, ³⁹ o tuma ne bena ban aw ra pewu, ka aw ghen ka bo ne ja koru, aw ni aw ta dugu bee, ne tun ka o dugu min di aw bemaw ma. ⁴⁰ Ne bena aw ke dogoyarifen ye, dogoyari min tena ban; ka aw lamaroya kosebe, mogow tena jina maroya min ko ka ye.»

Toromɔ pumanw ani toromɔ cenninw

24 Ayiwa, Matigi Ala ka toromɔ segi fla yira ne ra; o segiw blanin tun be Matigi Ala ta batoso na fe. O wagati y'a soru Babiloni masace Nebukadinesari tun ka Yehoyakimu dence Yekoniya †, Zuda masace, ani Zuda mara namogow, ani bororabaarakebagaw, ani negebaarabagaw mina ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni. ² Ayiwa, segi kelen ta toromow tun ka ni kosebe; o tun be i n'a fo torosun den folow. Nka segi to kelen ta toromow bee tun cenna; mogow tun te se ka o domu o cenkojugu fe.

³ Matigi Ala ko ne ma ko: «Yeremi, i ja be mun le ra?» Ne k'a jaabi ko: «Toromɔ! A pumanmanw koni ka ni kosebe, nka minw cenna, olugu man ni le fiyewu, hali mogow te se ka o domu o cenkojugu fe.»

⁴ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma. ⁵ A ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Mogow be nabu toromɔpuman fe cogo min na, ne ka Zuda mara mogow minw labu nin jamana ra ka o lataga Babilonikaw ta jamana ra, ne fana bena nabu olugu fe ten. ⁶ Ne bena o fle ni numanya ye, ka o laseko ka na nin jamana ra yan tuun. Ne bena o lo, ne tena o ci tuun; ne bena o turu, ne tena o bon tuun. ⁷ Ne bena ne lonniya don o jusu ra, k'a to o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. O bena ke ne ta mogow ye, ne fana be ke o ta Ala ye, sabu o bena seko ne ma ni o jusukun bee ye.»

⁸ Ayiwa, min ye toromɔ cenninw ye, mogow te se ka minw domu o cenkojugu fe, Matigi Ala ko: «Ne bena Zuda masace Sedesiyasi ke o cogo le ra, ale ni a ta jamana kuntigiw, ani Zeruzalemuka to minw tora nin jamana ra yan, ani minw tagara sigi Misiran. ⁹ Ne bena min ke o ra, o bena ke jatigeko-

† «Kuma» ani «doni»: Heburukan na o kuma fla fɔcogo bora jɔgon fe. † Yekoniya: Aw ye sura 22.24 fle, ani Masacew flanan 24.12-16

ba ye dugukolo siyaw bee fe, k'a to bee ye o ta bono ye; ne bena o ghen ka taga yoro minw na, o yoro mogow bee bena o mafiyenya, ka o togo don o ta zanaw ra, ka o logobo, ka o danga. ¹⁰ Ne bena mogow bla ka taga ni kerekemuru ye o kama, ka kongu ben o kan, ani banajuguw, fo ka taga o tunu ka ban pewu o ta dugukolo kan, ne tun ka dugukolo min di o ni o bemaw ma.»

San mugan ni saba waajuri

25 Ala ka kuma min lase Yeremi ma, Zuda mara mogow bee ta ko ra, Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta masaya san naaninan na, ani Babiloni masace Nebukadinesari ta masaya san folo ra, ² Yeremi ka o kuma le fo Zuda mara mogow bee ja na na, ani Zeruzalemukaw bee ja na na, ko:

³ K'a ta Amon dence Yoziyasi, Zuda masace ta masaya san tan ni sabanan na, fo ka na se bi ma, nin ye a san mugan ni saba ye, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma; ne be to k'a fo aw ye lon o lon, nka aw ma son k'a lamem. ⁴ Matigi Ala ta baaradenw, minw ye a ta ciraw ye, a ka olugu bee ci aw le fe; a tun be olugu ci aw fe lon o lon, nka o bee n'a ta, aw m'a lamem, aw ma aw toro malu a ta kuma ra. ⁵ O tun be to k'a fo aw ye ko: «Aw ye sabari, aw bee ye bo aw ta sirajuguw kan, ka aw ta kewalejuguw dabra; ni o kera, Matigi Ala ka dugukolo min di aw ni aw bemaw ma, aw bena to o dugukolo kan wagati bee, ani tuma bee. ⁶ Aw kana tugu ala werew ko ka aw kinbiri gban olugu koru ka o bato; aw kana ne jusu bo ni aw yere boro ta batofen lalaganinw ye; ni o kera, ne tena kojugu si ke aw ra. ⁷ Nka aw ma ne lamem; Matigi Ala ko ten. Aw ka ne jusu bo ni aw yere boro ta batofen lalaganinw ye, ka kojugu lase aw yere ma.

⁸ «O koson Fangatigi Ala ko: <I n'a fo aw ma ne ta kumaw lamem, ⁹ a fle, ne bena sahiliyanfan mogow bee wele, Matigi Ala ko ten, ani Babiloni masace Nebukadinesari, min ye ne ta baaraden ye; ne bena olugu lana nin jamana ni a mogow kama, ani siya minw bee ka o lamini, janko o ye o halaki pewu, fo ka o ta ko ke jatigekoba ye, ka o ke logoborifen ye, ka o ta yoro ke yoro lakolonba ye tuma bee. ¹⁰ Ne bena o ta pagarikanw, ani o ta ninsondiyakanw, ani koruce ta donkirilakanw, ani koromuso ta donkirilakanw, ani o ta mugusikanw bee ban, ka o ta fitinayeelenw bee faga.> ¹¹ Nin jamana bee bena ke tomo le ye, ka ke yoro lakolonba ye; nin siyaw bena to Babiloni ta masace ta fanga koru fo san biwolonfla.

¹² «Nka ni o san biwolonfla dafara, ne bena wuri Babiloni masace ni a ta mogow yere kama, o ta terenbariyaw koson, Matigi Ala ko ten; ne bena Babilonikaw kere, ka o ta jamana ke yoro lakolonba ye wagati bee. ¹³ Ne tun ka kojugu o kojugu fo o ta jamana ta ko ra, ne bena o bee lase o ta jamana ma; ko o ko sebera nin kitabu konu, Yeremi ka ciraya ke ka fen o fen fo siyaw kama, ne bena o ke. ¹⁴ Sabu siya fangatigi dow, ani masaceba dow fana bena o ta fanga sigi Babilonikaw kan; ne bena Babilonikaw fana sara ka kapa ni o ta kewalew ye, ani o boro ka baara min ke.»

Ala ta kiti tagamasiyen

¹⁵ Matigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fo ne ye ko: «Nin jifiye mina ne boro; a fanin lo ne ta jusugban na i ko duven; ne be i ci siya minw fe, a to olugu bee ye do min a ra. ¹⁶ O bena a min fo ka talon-talon, ka fatoya bla o yere ra, sabu ne bena murutigiw ci o kama.»

¹⁷ Ne ka jifiye mina Matigi Ala boro; Matigi Ala tun ka ne ci siya minw fe, ne k'a di olugu bee ma ko o bee y'a min: ¹⁸ Zeruzalemukaw, ani Zuda dugu tow ta mogow, ani o ta masacew ni o ta kuntigiw, janko ka o ta yoro ke tomo ye, k'a ke jatigekoba ye, ani logoborifen, ani yoro danganin, i n'a fo a be cogo min na bi.

¹⁹ Ne ka do di Misiran masace Farawona ma, ani a ta jamana pamogow, ani a kuntigiw, ani jamana mogow bee, ²⁰ ani siya were minw bee siginin be ni o ye, ani Usi ta jamana masacew bee, ani Filisikaw ta jamana masacew bee, minw be Asikalon, ani Gaza, ani Ekuron, ani Azidodika to minw be yi, ²¹ ani Edomu jamana, ani Mohabu jamana, ani Amon jamana, ²² ani Tiri masacew bee, ani Sidon masacew bee, ani masace minw ta jamana be fo yorojan kogoji ko fe, ²³ ani Dedan jamana, ani Tema jamana, ani Buzi jamana, ani siya minw bee be o bonbosi kerefeyoro li †, ²⁴ ani Arabujamana masacew bee, ani siya were minw siginin be kongokolon kono, olugu ta masacew, ²⁵ ani Zimiri masacew bee, ani Elamu masacew bee, ani Medii masacew bee, ²⁶ ani sahiliyanfan masacew bee, minw yoro ka surun, ani minw yoro ka jan jagon na, ani dunuƙa masayaw bee, min o min be dugukolo ko kan; Sesaki †† masace le bena a ta min o bee ko fe.

²⁷ «O ko, i y'a fo o ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw y'a min ka panamini, ka fono, ka ben dugu ma fo aw kana se ka wuri tuun, sabu ne bena murutigiw ci aw kama.»

²⁸ «Ni o banna ka jifiye mina i boro ka do min, i y'a fo o ye ko Fangatigi Ala ko: «Aw bena a min yere le!» ²⁹ Sabu aw y'a fle, ne yere togo be fo dugu min kono, ne bena kojugu damina o dugu le ra; o tuma aw don, yala ne bena aw jarakibari to wa? Ne tena aw jarakibari de! Sabu ne bena murutigiw wele dugukolo mogow bee le kama. Fangatigi Ala ko ten.»

³⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Ele ye nin kow bee ciraya ke, k'a fo o ye ko:

«Matigi Ala bena to san fe ka peren, a be to a ta yoro saninman kono k'a kan bo. A be peren a yere ta yoro mogow le kunna, a be kule ci i ko rezenforogibagaw, a be kule ci dugukolo mogow bee kama.

³¹ A mankan be se fo dugukolo dan na, sabu kere do le be Matigi Ala ni siyaw ce, kiti do le be a ni adamadenw bee ce; a bena mogojuguw labla murutigiw ye. Matigi Ala ko ten.» »

³² Fangatigi Ala ko:

† Siya minw be o bonbosi kerefeyoro li: Aw ye 9.25 fle.
†† Sesaki, o ye Babiloni ye.

«Aw y'a fle, kojuguba do be nana yi, a bena bo siya do ra, ka taga siya do were ra; sanfojoba do be wurira ka bo fo dunuƙa dan na.»

³³ Matigi Ala bena minw faga o lon na, olugu suw bena ta dunuƙa kun do ra, ka taga a bla a kun do ra; mogow tena o su kasi, mogow tena o suw lajen, mogow tena o sutara; o bena tori ka ke mogow le ye dugukolo kan.

³⁴ Aw ye kasi, aw sagagbenbagaw ‡, aw ye kule! Aw ye kolonkolon buguri ra, aw minw ye sagakuru kuntigiw ye; sabu aw kannatigelon sera. Aw bena ben ka ci ka yerege i ko minan songog-belen.

³⁵ Dogoyoro tena ke sagagbenbagaw fe tuun, bosiyoro tena ke sagakuru kuntigiw fe tuun. ³⁶ Aw ye sagagbenbagaw kulekan lamén! Aw ye sagakuru kuntigiw kasikanw lamén! Matigi Ala ka o ta beganmarayoro bee halaki.

³⁷ O ta beganmarayoro laganfiyaninw kera yoro lakolonbaw ye, Matigi Ala ta dimiba koson.

³⁸ A bora a ta yoro ra i ko jaraden be bo a dogoyoro ra cogo min na; o ta jamana bena ke yoro lakolon ye, cenrikebaga ta fariya koson, ani Matigi Ala ta dimiba koson.

Yeremi ta juguw ko o b'a faga

26 Yoziyasi dence Yehoyakimu Zuda masace ta masaya damina ra, Matigi Ala ka nin kuma fo, Yeremi ye. ² «Matigi Ala ko: «Taga lo Matigi Ala ta batoso lukene ra; mogow minw be to ka bo Zuda duguw bee ra ka na o kinbiri gban ka Matigi Ala bato a ta batoso kono, ne be i ci ni kuma minw bee ye olugu fe, taga o kumaw bee fo o ye, i kana hali kelen bo a ra. ³ A be se ka ke ko o bena i lamén, ka seko ka bo o ta sirajugu kan; ni o kera, ne tun b'a fe ka kojugu min ke o ra o ta kewalejuguw koson, ne bena nimisa ka o dabla. ⁴ A fo o ye ko Matigi Ala ko: Ni aw ma ne lamén ka tagama ka kapa ni ne ta sariyaw ye, ne ka sariya minw yira aw ra, ⁵ ni aw ma ne ta baardenw ta kumaw lamén, minw ye ne ta ciraw ye, ne tun be olugu minw ci aw fe lon o lon, nka aw te o lamenna, ⁶ o tuma ne bena nin batoso ke i n'a fo ne ka Silo † ke cogo min na, ka nin dugu ke dugu danganin ye dugukolo siyaw bee pa na.» »

⁷ Ayiwa, sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mogow tow ka Yeremi kan men, a be nin kumaw fora Matigi Ala ta batoso kono. ⁸ Wagati min na Yeremi tun be banna kuma ra, Matigi Ala tun k'a ci ni kuma minw bee ye ko a y'a lase mogow ma, sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mogow tow ka Yeremi mina. O ko: «Ele ka kan ka faga yere le! ⁹ Mun koson i be ciraya kera Matigi Ala togo ra k'a fo ko nin batoso bena ke i ko Silo kera cogo min na, ani ko nin dugu bena halaki fo k'a ke yoro lakolon ye?» Jama

‡ Sagagbenbagaw: O ye jamana pamogow ye. † Silo: aw ye 7.12 fle.

bɛɛ tagara lajen Yeremi kɔrɔ Ala ta batoso kɔnɔ. ¹⁰ Ayiwa, Zuda mara ɲamɔgɔw nana o kow men minke, o bora masace ta so ka taga Matigi Ala ta batoso ra, ka taga sigi Matigi Ala ta batoso Don-dakura da ra. ¹¹ Sarakalasebagaw, ani ciraw k'a fɔ ɲamɔgɔw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ ye ko: «Nin cɛ ka kan ka faga le, sabu a ka ciraya ke nin dugu kama; aw yere toro k'a men!»

¹² Ayiwa, Yeremi k'a fɔ ɲamɔgɔw bɛɛ ye, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ ye, ko: «Aw ka nin kuma minw bɛɛ men, Matigi Ala le ka ne ci ka na o cirayakumaw fɔ nin so kama ni nin dugu kama. ¹³ Sisan, aw ye aw tagamacogo ni aw ta kewalew yelɛma, ka Matigi Ala, aw ta Ala kan men; ni o kera, Matigi Ala tun ka kojugu minw latige aw kama, a bɛna a ta miiriya yelɛma ka o dabra. ¹⁴ Ayiwa, ne kɔni, ne ye nin ye aw boro; ni min ka aw diya, ani ni min ka bɛn aw ma, aw ye o ke ne ra. ¹⁵ Nka aw ka kan k'a lon ko ni aw ka ne faga, o tuma a kera i n'a fɔ aw ka mɔgɔ jarakibari fagari hake le bɛn aw yere kan, aw ni nin dugu ni dugumɔgɔw; sabu can ra, Matigi Ala le ka ne ci aw fe, ka na nin kumaw bɛɛ fɔ k'a don aw toro ra.»

¹⁶ ɲamɔgɔw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ k'a fɔ sarakalasebagaw ni ciraw ye ko: «Nin cɛ man kan ni fagari ye, sabu a kumana an fe Matigi Ala, an ta Ala yere togo le ra.»

¹⁷ Jamana cɛkɔrɔba dɔw wurira ka lɔ, k'a fɔ jama bɛɛ lajennin ye ko: ¹⁸ «Moresetikace Mise tun bɛ ciraya kera Zuda masace Ezekiyasi ta tere ra; a tun b'a fɔra Zuda mara mɔgɔw bɛɛ ye ko:

«Fangatigi Ala ko:

O bɛna Siyɔn dugu sene i ko foro,
ka Zeruzalɛmu ke kabakuruton ye.

Alabatoso tun bɛ kuru min kan, yiritu le bɛna o kuru datugu †.»

¹⁹ «Yala Zuda masace Ezekiyasi ni Zuda mara mɔgɔw bɛɛ ka Mise mina k'a faga wa? Yala Ezekiyasi ma siran Matigi Ala ɲa, ka Matigi Ala daari wa? O le kosɔn, Matigi Ala tun ka kojugu min latige o kama, a ka a ta miiriya yelɛma ka o dabra. Ayiwa, o tuma anw don, anw le bɛna nin kojuguba ɲɔgɔn lase an yere ma wa?»

Yehoyakimu ka cira Uriya faga

²⁰ Ayiwa, cɛ dɔ wɛrɛ fana tun bɛ ciraya kera Matigi Ala togo ra; ale togo tun ye ko Uriya, Semaya dence tun lo ka bɔ Kiriyati Yeharimu. A tun bɛ ciraya kera Zeruzalɛmu dugu kama, ani Zuda mara kama; a ta kuma ni Yeremi ta kuma bɛɛ tun bɛ kelen ye. ²¹ Masace Yehoyakimu ni a ta cɛfariw, ani a ta jamana kuntigiw bɛɛ k'a ta kumaw men. Masace tun b'a fe k'a faga. Uriya ka o ko men minke, a siranna, a borira ka taga Misiran.

²² Masace Yehoyakimu ka mɔgɔ dɔw fara Akibɔri dence Elinatan kan, ka olugu ci ka taga Misiran.

²³ Olugu tagara Uriya labɔ Misiran, ka na ni a ye masace Yehoyakimu fe. O k'a faga ni kerekemuru ye k'a su firi mɔgɔ gbansanw sudonyɔrɔ ra.

²⁴ Nka Safan dence Ayikamu k'a janto Yeremi ra, janko o kana na a don mɔgɔw boro k'a to o y'a faga.

Ala ko siyaw bɛɛ ye to Babiloni ta fanga kɔrɔ

²⁷ Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace, ale ta masaya damina ra, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma; ² Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Juruden dɔw lalaga, ka yiri dɔw lese ka o ke i ko zuw †, ka dɔ siri i kanna. ³ O kɔ, i ye o dɔ ci Edo-mu masace ma, ka dɔ ci Mohabu masace ma, ka dɔ ci Amɔnkaw ta masace ma, ka dɔ ci Tiri masace ma, ka dɔ ci Sidon masace ma. O masacew ta ciraden minw nana Zeruzalɛmu, Zuda masace Sedesiyasi fe, i bɛna o ciraw don olugu le boro. ⁴ I ye ne ta ci fɔ o ye, o ye taga o fɔ o matigicɛw ye, ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko o ye taga nin fɔ o matigicɛw ye ko: ⁵ «Ne Ala le ka dugukolo dan, ani adamadenw ni bɛgan minw bɛ dugukolo kan; ne ka o dan ne ta sebayaba ni ne ta fanga sababu ra. Ni mɔgɔ min ka ne diya, ne bɛ o fɛnw tigiya di o tigi le ma. ⁶ Sisan, ne le ka nin jamanaw bɛɛ don Babiloni masace Nebukadinesari boro, ne ta baarden; ne ka hali kongosogow di a ma, ka olugu fana bla a ta fanga kɔrɔ. ⁷ Siyaw bɛɛ bɛna ke a ta fanga kɔrɔ, ka na ke a dence fana ta fanga kɔrɔ, ka na ke a mamaden fana ta fanga kɔrɔ, fɔ ka taga ale yere ta jamana ta wagati se, wagati min siya fangatigi dɔw, ani masaceba dɔw fana bɛna o ta fanga sigi ale yere kan.

⁸ ««Nka ni siya o siya, walama ni jamana ni jamana ma son ka baara ke Babiloni masace Nebukadinesari ye, k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la ale kan na, ne bɛna o siya kere ni kerekemuru ye, ani kongɔ, ani banajuguw, fɔ ka taga a to Nebukadinesari boro ye o siya halaki ka ban pewu; Matigi Ala ko ten.

⁹ ««Aw kɔni, aw kana aw ta ciraw, ani aw ta lagberikebagaw, ani aw ta sikolonbagaw, ani aw ta tagamasiyen lonbagaw, ani aw ta jotigiw lamɛn, olugu minw b'a fɔra aw ye ko aw tena to Babiloni masace ta fanga kɔrɔ! ¹⁰ Sabu o ta cirayaw ye faninyakumaw le ye; o le bɛna a to ne bɛna aw gben, ka aw labɔ aw ta jamana ra, ka aw halaki.

¹¹ ««Nka ni siya o siya ka son k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la ale kan na, ka son ka baara ke Babiloni masace ye, ne bɛna ɲasuma ladon o siya ta jamana ra, k'a to o ye sigi o ta jamana ra tuun, ka o ta dugukolow sene; Matigi Ala ko ten.»

¹² Ayiwa, ne ka nin kuma kelen le fɔ Zuda masace Sedesiyasi ye; ne ko: «Aw ye son k'a to Babiloni masace ye a ta fanga yiri la aw kan na; aw ye baara ke ale ni a ta mɔgɔw ye, ni o kera, aw bɛ kisi. ¹³ Mun kosɔn i bɛna a to kerekemuru ni kongɔ ni banajuguw ye ele ni i ta mɔgɔw faga? Sabu Matigi Ala ka o le fɔ, ko ni siya o siya te to Babiloni masace ta fanga kɔrɔ, ale bɛna o kow le lase o siya ma. ¹⁴ Cira minw b'a fɔra aw ye ko aw tena to Babiloni masace ta fanga kɔrɔ, aw kana o ciraw ta kumaw lamɛn! Sabu o ta cirayakumaw ye faninya le ye. ¹⁵ Ne ma o ci! Matigi Ala ko ten. O bɛ cirayakuma minw fɔra ne togo ra, o ye faninya le; o le bɛna a to ne bɛ aw gben k'a to aw ye hala-

† Yiri min bɛ la senekemisiw kan na, o le ye zu ye. Nin yɔrɔ ra, zu ye Babiloni ta fanga tagamasiyen le ye.

† Nin kumaw fɔra Mise ta kitabu kɔnɔ (Mise 3.12)

ki, aw ni o ciraw yere minw be o cirayakumaw fora aw ye.»

¹⁶ Ayiwa, ne ka nin le fo sarakalasebagaw, ani mogow tow bee ye fana, ko Matigi Ala ko: «Cira dow be ciraya kera k'a fo ko: «Sisan koni, a to ye wagati doonin, o bena Matigi Ala ta batoso ta minanw labo Babiloni, ka o laseko o no ra!» Aw kana o ciraw ta kumaw lamem, sabu o ta cirayakumaw ye faninya le ye. ¹⁷ Aw kana o lamem! Aw ye to Babiloni masace ta fanga koru, ni o kera, aw bena kisi; ni o te, aw bena a to nin dugu ye halaki ka ke tomo le ye.

¹⁸ «Ni o ciraw ta ciraya tun ye can ye, ni a kera ko Matigi Ala yere le be kumana o fe, o tuma o ye Fangatigi Ala daari janko minan to minw tora Matigi Ala ta batoso konu, ani minw tora Zuda masace ta so konu, walama Zeruzalemu dugu konu, Babilonikaw kana na o minanw fana ce ka taga Babiloni. ¹⁹ Sabu min ye Ala ta batoso samasemw ye, ani minanba koorinin ni a jusiginanw, ani fen to minw tora nin dugu konu, ²⁰ Babiloni masace Nebukadinesari tun ma fen minw ta, wagati min a ka Yehoyakimu dence Yekoniya, Zuda masace, ani Zuda jamogow mina ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni, ²¹ ayiwa, o fen to minw tora Matigi Ala ta batoso konu, ani Zuda masace ta so konu, walama Zeruzalemu dugu konu, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala k'a fo ko: ²² «O fenw koni bena taga Babiloni; o bena taga to yi, fo lon min na o fenw ta wagati bena se ne Ala fe; Matigi Ala ko ten. Ni o lon sera, ne bena o laseko ka na o bla nin yoro ra yan.» »

Hananiya ka Yeremi ta kuma soso

28 O san kelen na, san min tun ye Zuda masace Sedesiyasi ta masaya san naaninan ye, ani a ta masaya damina, o san karo loorunan na, Azuri dence Hananiya min tun ye cira do ye ka bo Gabahon, lon do ale k'a fo ne ye Matigi Ala ta batoso konu, sarakalasebagaw, ani mogow tow bee ja na, ko: ² «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Babiloni masace ka fanga min sigi aw kan, ne bena o fanga yiri kari ka bo aw kan na! ³ Sani san fla ce, Babiloni masace Nebukadinesari ka Matigi Ala ta batoso minan min o min ta ka bo yan ka taga ni a ye Babiloni, ne bena o bee lana nin yoro ra tuun. ⁴ Ne bena Yehoyakimu dence Yekoniya, Zuda masace fana lana nin yoro ra yan, ani Zuda mara mogow min o min minana ka taga Babiloni*; sabu Babiloni masace ka fanga min sigi aw kan, ne bena o fanga yiri kari ka bo aw kan na.» »

⁵ Cira Yeremi ka Hananiya jaabi sarakalasebagaw, ani mogow tow bee ja na, minw bee tun be Matigi Ala ta batoso konu. ⁶ Cira Yeremi k'a jaabi ko: «Amina! Matigi Ala y'a ke ten! I ka cirayakuma min fo, Matigi Ala ye o ke can ye, k'a to Matigi Ala ta batoso ta minanw, ani mogow minaninw bee ye bo Babiloni ka seko ka na nin yoro ra yan. ⁷ Nka ne koni bena nin kuma min fo ka don ele toro ra, ani mogow tow bee toro ra, o lamem: ⁸ Cira minw nana ne ni ele ja fe kabini wagatijan temeninw na, olugu ka cirayakumaw fo jamana caman kama, ani marabaw kama, ko kere ni kojuguw ni banajuguw

le bena ben o kan. ⁹ Ni cira min ka ciraya ke ka herakuma fo, a ka ciraya ke ka kuma min fo, ni o kuma nana ke can ye, o le bena a yira ko can ra, Matigi Ala le ka a ci.»

¹⁰ Ayiwa, yiri min tun be cira Yeremi kan na, cira Hananiya ka o yiri bo cira Yeremi kan na k'a kari. ¹¹ O ko, Hananiya k'a fo mogow bee ja na ko: «Matigi Ala ko: «Sani san fla ce, Babiloni masace Nebukadinesari ka fanga min sigi siyaw bee kan, ne bena o fanga yiri kari ka bo o kan na nin cogo le ra.» »

A ka o fo minke, Yeremi temena a ta sira fe ka taga.

¹² Cira Hananiya ka yiri bo cira Yeremi kan na k'a kari minke, o ko fe, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ¹³ «Taga a fo Hananiya ye, ko Matigi Ala ko: «I sera ka yiri kari, nka i bena negebere le lalaga ka o bla a no ra co; ¹⁴ sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Ne bena negebere le la siyaw bee kan na, janko o ye to Babiloni masace Nebukadinesari ta fanga koru; o fana bena to a ta fanga koru le. Ne be hali kongosogow bla a ta fanga koru.» »

¹⁵ Cira Yeremi tagara a fo cira Hananiya ye ko: «Hananiya, ne lamem! Matigi Ala ma ele ci, o bee n'a ta, ele b'a to nin mogow be o jigi la i ta faninyakumaw kan. ¹⁶ O koson Matigi Ala ko: «A fle, ne bena ele ta ka bo dugukolo kan. Ninan san yere ra, ele bena sa, sabu i ka murutiri kumaw le fo ka Matigi Ala soso.» »

¹⁷ Cira Hananiya sara o san kelen na, san karo wolonflanana na.

Yeremi ka sebe ci mogow minaninw ma

29 Nebukadinesari tun ka mogow minw bee minana ka bo Zeruzalemu ka taga ni o ye Babiloni, cekoroba minw tun tora si ra o mogow minaninw na yi, ani sarakalasebagaw, ani ciraw, ani mogow tow bee, cira Yeremi tora Zeruzalemu ka sebe do ci olugu bee ma; o sebe kumaw le ye nin ye. ² O kera k'a soro masace Yekoniya, ani a bamuso, ani masaso jamogow, ani Zuda mara ni Zeruzalemu dugu jamogow, ani yiribaarabagaw, ani negebaarabagaw bee tun minana ka bo Zeruzalemu ka ban. ³ Yeremi tun ka o sebe di Safan dence Elehasa ma, ani Hilikiya dence Gemariya, sabu Zuda masace Sedesiyasi tun ka olugu ci Babiloni, Babiloni masace Nebukadinesari fe. Kuma minw tun fora o sebe konu o le ye nin ye; a ko:

⁴ «Ne Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala be nin kumaw fo mogow minaninw bee ye, ne ka minw bee ta ka bo Zeruzalemu ka taga Babiloni: ⁵ «Aw ye bonw lo ka don o konu, aw ye nankow sene ka o nankorafenw domu. ⁶ Aw ye furu, ka dencew ni denmusow soro; aw ye musow furu aw dencew ye, ka aw denmusow di furu ra, janko o ye dencew ni denmusow soro. Aw y'a to aw ye caya o yoro ra yi, aw kana dogoya. ⁷ Ne ka aw bla ka taga o dugu min na, aw ye o dugu ta hera jini, ka Matigi Ala daari a ye, sabu aw ta hera bena bo o dugu ta hera le ra.»

⁸ «Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ta

ciraw, ani aw ta lagberikebaga minw be aw ce ra yi, aw kana a to olugu ye aw lafiri; ni o ko o be aw ta sikow pafɔ, aw kana o ta kumaw jate. ⁹ O be cirayakuma minw fora ne togo ra, o be ye faninya le ye, sabu ne ma o ci; Matigi Ala ko ten.» »

¹⁰ «Nka Matigi Ala ka min fo, o ye nin ye, ko: «Ni Babiloni ta san biwolonfla fanga dafara tuma min na, ne bena na aw deme; ne tun ka kopuman min layiri ta aw ye, ne bena o dafa, ka aw lana nin jamana ra yan tuun. ¹¹ Ne ka ko minw latige aw ta ko ra, ne yere le ka o lon; Matigi Ala ko ten. Ne ka hera le latige aw ye, kojugu te; ne be o ke janko aw ye labankopuman soro, ani jigi.

¹² « O tuma aw bena ne togo wele, aw bena na ne daari, ne fana bena aw lamen. ¹³ Aw bena ne ta jengogonya nini, aw fana bena ne soro, sabu aw bena ne nini ni aw jusukun be le ye; ¹⁴ ne fana bena a to aw ye ne soro. Matigi Ala ko ten. Aw ta mogo minw minana ka taga jamana werew ra, ne bena olugu laseko tuun. Ne tun ka aw gben ka taga siya minw be ce ra, ani yoro minw be ra, ne bena aw labo o yoro be ra ka na aw lajen yan tuun; Matigi Ala ko ten. Ne tun ka aw gben ka bo nin jamana min na, ne bena aw laseko o jamana kelen na tuun.»

¹⁵ «Nka aw b'a fora ko: «Matigi Ala ka cira dow sigi an ce ra Babiloni yan.»

¹⁶ «Ayiwa, masace min siginin be Dawuda ta masasiginan kan, ani mogo minw be siginin be nin dugu kono yan, aw balema to minw ma mina ka taga Babiloni, Matigi Ala ka nin le fo olugu ta ko ra; ¹⁷ Fangatigi Ala ka min fo, o fle nin ye; a ko: «Ne bena o faga ni kerekemuru ye, ka kongo ni banajuguw ben o kan, ka o ke i n'a fo toromo torinin min te se ka domu a cenkojugu fe. ¹⁸ Ne bena tugu o ko ni kerekemuru ni kongo ni banajuguw ye; ne bena o ta ko ke siranyakoba ye dununa maraw be fe, ka o ke siya danganin ye, ka o ta ko ke jatigekoba ye, ka o ke logoborifen ye, ani mafiyenyarifen, ¹⁹ sabu o ma ne ta kuma lamen, Matigi Ala ko ten, k'a soro ne ka ne ta baaradenw ci o fe, minw ye ciraw ye; ne tun be olugu ci o fe lon o lon, nka aw si ma o lamen. Matigi Ala ko ten.»

²⁰ «Ayiwa, sisan aw ye Matigi Ala ta kuma lamen, aw mogo minaninw, ne ka aw minw be labo Zeruzalemu ka aw bla ka taga Babiloni.

²¹ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ka min fo Kodaya dence Akabu, ani Maseya dence Sedesiyasi ta ko ra, olugu minw ka faninya cirayaw ke ne togo ra, a ka min fo olugu ta ko ra o ye nin ye, ko: «A fle, ne be olugu don Babiloni masace Nebukadinesari boro; a bena o faga aw yere na na. ²² Olugu ta ko koson, Zuda mara mogo minanin minw be Babiloni, olugu bena to ka jagon danga ni nin kumaw le ye, ko: Matigi Ala ye i ke i ko Sedesiyasi ni Akabu, Babiloni masace ka olugu minw jeni tasuma ra!» ²³ Sabu o ka maroyakoba le ke Izirayelimogow ce ra; o ka jeneya ke ni o mogogogonw ta musow ye, ka faninyakumaw fo ne togo ra, k'a soro ne ma foyi fo o ye. Ne ka o ko lon, ne b'a seere ye fana. Matigi Ala ko ten.»

Yeremi ka kuma min fo Semaya ma

²⁴ «A fo Semaya ye, min be bo Nehelamu, ²⁵ ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «I ka sebe dow ci i yere togo ra Zeruzalemu dugumogow be ma, ani sarakalasebaga Sofoni ma, Maseya dence, ani sarakalasebaga tow be ma; i k'a fo Sofoni ye ko: ²⁶ Matigi Ala ka ele le sigi sarakalasebagaya ra sarakalasebaga Yehoyada no ra, janko i ye Matigi Ala ta batoso korosi; janko ni mogo o mogo ka fatoya bla a yere ra, k'a yere ke cira ye, i ye o tigi mina k'a senw don nege ra k'a bla kaso ra. ²⁷ O ra, mun koson i ma Anatotikace Yeremi dogoya, ale min b'a yere kera cira ye aw ce ra yi? ²⁸ A ka sebe do ci an ma yan Babiloni*, k'a fo ko: Aw ta Babilonisigi bena men! Aw ye bonw lo ka don o kono, aw ye nankow sene ka o nankorafenw domu.» »

²⁹ Ayiwa, sarakalasebaga Sofoni ka nin sebe karan cira Yeremi na na. ³⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ³¹ «Cira do ci ka taga a fo mogo minaninw be ye ko Matigi Ala be nin fo Nehelamukace Semaya ma, o ye nin ye: «I n'a fo Semaya be ciraya kera aw ce ra yi, k'a soro ne m'a ci, k'a to aw be aw jigi lara a ta faninyakumaw kan, ³² o tuma Matigi Ala ko: Ne bena Nehelamukace Semaya ni a ta duruja be kere. A ta mogo si tena to nin mogow ce ra; ne bena kopuman min ke ne ta mogow ye, a ta mogow si na tena o ye; Matigi Ala ko ten, sabu a ka murutiri kumaw fo ka Matigi Ala soso.» »

Ala bena a ta mogow lana o ta jamana ra tuun

(30-33)

Ala bena a ta mogow bosi o juguw boro

30 Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma; a ko: ² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne ka kuma o kuma fo i ye, o be sebe kitabu do kono. ³ Wagati do bena se, Matigi Ala ko ten, ne bena ne ta mogow, Izirayelimogow, ani Zuda mara mogo minaninw lana; ne ka jamana min di o bemaw ma, ne bena o lana o jamana ra tuun, ka na a ke o ta ye.» » Matigi Ala le ka o fo.

⁴ Matigi Ala ka kuma minw fo Izirayeli ni Zuda ta ko ra, o fle nin ye:

⁵ «Matigi Ala ko:

«An be jatigekan le menna; siranya ko lo, hera ko te.

⁶ Aw ye pininkari ke k'a fle ni a kera ko ce be se ka den woro!

Mun koson ne be ce w be ye yera,

o be boro be o soro ra

i ko muso jigibagato?

Mun koson ce be pada yelemana?

⁷ E, nin ye lonjuguba ye de!

A jagonna lon ma ke ban.

A bena ke Yakuba ta mogow ta degu wagati le ye, nka o bena kisi ka bo a ra.» »

⁸ «O lon na, kɔni, Fangatigi Ala ko ten, o ka fanga min sigi aw kan, ne bɛna o fanga yiri kari ka bɔ aw kan na, ka aw ta sirinanw foni; jamana wɛrɛ tɛna a ta fanga sigi aw kan tuun. ⁹ O bɛna baara kɛ Matigi Ala, o ta Ala le ye, ani ne bɛna Dawuda ta duruja min sigi o kunna ka kɛ o ta masacɛ ye.»

¹⁰ «Aw Yakuba ta mɔgɔw, ne ta jɔnw, aw kana sir-an!

Matigi Ala ko ten.

Aw Izirayelimɔgɔw, aw jigi kana tige;
sabu aw y'a flɛ, ne bɛna aw kisi ka aw lana ka bɔ fɔ o jamanajan na,
ka aw ta durujaw kisi ka bɔ o jamana ra, o ka o mina ka taga ni o ye jamana min na.

Yakuba ta mɔgɔw bɛna seko ka na,
ka na laganfiya ni jasuma sɔrɔ,
mɔgɔ si tɛna o tɔrɔ tuun.

¹¹ Ne bɛ ni aw ye;

Matigi Ala ko ten.

Ne bɛna aw kisi.

Ne tun ka aw janjan ka taga siya minw bɛɛ ra,
ne bɛna o siyaw bɛɛ halaki pewu;
nka aw kɔni, ne tɛna aw halaki pewu.

Ne bɛna aw koro, ka kaɓa ni can sira ye;
sabu ne tɛ se ka aw jarakibari to.»

Ala bɛna a ta mɔgɔw kɛneya

¹² Matigi Ala ko:

«Fla tɛ aw ta bana ra,
aw ta tɔrɔ dimi ka bon.

¹³ Mɔgɔ si tɛ lɔ ni aw kunko ye, ka aw ta jori flake;

fla tɛ yi min bɛ aw ta bana kɛneya.

¹⁴ Aw kanubagaw bɛɛ jinana aw kɔ,
o si tɛ aw yɔrɔɓini tuun.

Ne ka aw kɛrɛ i ko mɔgɔ b'a jugu kɛrɛ cogo min na;

ne ka aw koro hali ne ma hina aw ra,
aw ta terenbariyaw cayakojugu kosɔn,
ani aw ta jurumunw bonyakojugu kosɔn.

¹⁵ Mun kosɔn aw bɛ kasi aw ta dimi kosɔn,
aw ta bana kɛneyabari kosɔn?

Aw ta terenbariyaw cayakojugu,
ani aw ta jurumun bonyakojugu le kosɔn,
ne ka nin kɛ aw ra.

¹⁶ «Nka minw bɛ aw domu, dɔw bɛna olugu fana domu.

Aw juguw bɛɛ, o bɛna olugu bɛɛ mina ka taga ni o ye.

Minw ka aw borofɛnw cɛ, o bɛna olugu fana borofɛnw cɛ;

minw ka aw borofɛnw mina aw ra, o bɛna olugu fana borofɛnw mina o ra.

¹⁷ Sabu ne bɛna aw flake

ka aw ta bana kɛneya,

Matigi Ala ko ten;

sabu mɔgɔw bɛ aw welera ko «mɔgɔ gbenninw»,
«Siyɔn dugumɔgɔw, mɔgɔ si tɛ mɔgɔ minw jatera tuun.»

Ala bɛna a ta mɔgɔw lawuri

¹⁸ Matigi Ala ko:

«A flɛ, ne bɛna Yakuba ta mɔgɔw ta bonw lawuri tuun,

ne bɛna hina o ta sow ra.

O ta dugu bɛna lɔ kokura a lɔyɔrɔkɔrɔ ra,
masaso bɛna lɔ a lɔyɔrɔ yɛrɛ ra.

¹⁹ Mɔgɔw bɛna o ta dɔnkirilakanw, ani barakalarikanw mɛn,

ka o ta nagarikanw mɛn.

Ne bɛna o caya,

dɔ tɛna bɔ o ra;

ne bɛna o bonya,

mɔgɔ tɛna o dɔgɔya.

²⁰ O ta denw bɛna kɛ i ko o tun bɛ cogo min na fɔlɔfɔlɔ,

o ta mɔgɔw bɛɛ lajennin bɛna sabati ne ja kɔrɔ;
ne bɛna wuri o tɔrɔbagaw bɛɛ kama.

²¹ O ta kuntigi bɛna kɛ o yɛrɛ ta mɔgɔ dɔ le ye;
o ta jamɔgɔ bɛna bɔ o yɛrɛ le cɛ ra.

Ne bɛna a madon ne ra,

a fana bɛna gbara ne ra.

Ni o tɛ jɔntigi le bɛ se k'a ja gbɛɛɛya

k'a fɔ ko a bɛ gbara ne ra a yɛrɛ ma?

Matigi Ala ko ten.

²² Aw bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye,

ne fana bɛna kɛ aw ta Ala ye.»

Matigi Ala ta sanfɔɓɔba

²³ A flɛ, Matigi Ala ta sanfɔɓɔ ye nin ye!

A ta jusugban le wurira;

o sanfɔɓɔba le bɛ labenna,

a bɛ munumununa mɔgɔjuguw kunna.

²⁴ Matigi Ala ta dimiba tɛna mala

fɔ a ka ko min latige a jusukun na,
a ye o kɛ k'a dafa.

Wagati nataw ra, aw bɛna o kow bɛɛ faamu.

Izirayelimɔgɔw kɔsegiko o ta jamana ra

31 «O wagatiw ra, Matigi Ala ko ten, ne bɛna kɛ Izirayeli ta gbaw bɛɛ ta Ala ye, olugu fana bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye.»

² Matigi Ala ko:

«Mɔgɔ minw bɔsira kɛrɛkɛmuru boro olugu le ko diyara ne Ala ye kongokolon kɔnɔ;
ne bɛna na jasuma di Izirayelimɔgɔw ma.»

³ Kabini fɔlɔfɔlɔ Matigi Ala k'a yɛrɛ yira anw na;
a ko: «Ne bɛ aw kanu ni kanuya banbari le ye,
o kosɔn ne bɛ ne ta jumanya to aw kan.»

⁴ Ne bɛna aw sigi kokura aw nɔ ra, aw siginin fana bɛna to,

ele Izirayeli, sunguru kanunin!

Aw bɛna aw yɛrɛ masiri ka aw ta longanw ta tuun,

ka bɔ ka dɔn kɛ ka nagari ni dɔnkɛbagaw ye.

⁵ Aw bɛna rɛzenforow sɛnɛ tuun Samari tintinw kan;

sɛnɛkɛbagaw bɛna sɛnɛ kɛ,

o fana bɛna a tɔnɔ sɔrɔ.

⁶ Sabu lon dɔ bɛna se,

o lon na dugu kɔrɔsibagaw bɛna pɛrɛn Efirayimu kuruw kan, ko:

«Aw ye wuri, an ye taga Siyɔn dugu kɔnɔ
Matigi Ala, an ta Ala fe!»

7 Sabu Matigi Ala ko:

«Aw ye p̄eren, ka ɲagari Yakuba ta m̄ogow koson;
aw ye ɲagarikanba b̄o o ta siya ye,
siya min be siya t̄ow be ɲa fe.
Aw ye aw kan k̄orota ka Ala tando k'a fo ko:
<Matigi Ala, i ta m̄ogow kisi,
Izirayelimoḡo t̄ow kisi.>

8 A fle, ne bena o lana ka b̄o sahiliyanfan jamana ra;

ne bena o labo fo dunuɲa danw na ka na o lajen.
Fiyent̄ow, ani senkelenw bena ke o ce ra,
ani muso lasirit̄ow, ani muso jigibagat̄ow beɛ;
jama camanba le bena seko ka na yan.

9 O kasito le bena na.

Ne bena bla o ɲa ka seko ni o ye ka o to makarikanfo ra.

Ne bena taga ni o ye jida ra,
ka t̄eme ni o ye sira dakapanin kan,
o sen t̄ena talon foyi ra ȳoro min na;
sabu ne le ye Izirayeli face ye,
Efrayimu le ye ne dence folo ye.»

Izirayeli ta panasisi bena ke ɲagari ye

10 «Siyamoḡow, aw ye Matigi Ala ta kuma lam̄en;
aw ye taga a lakari fo ȳorojan, koḡoji kofeja-
manaw ra.

Aw y'a fo ko: <Min ka Izirayelimoḡow janjan, ale
le bena o lajen tuun;

a bena o k̄orosi i ko sagagbenbaga be a ta
sagakuru k̄orosi cogo min na.>

11 Sabu Matigi Ala bena Yakuba ta m̄ogow labla;
moḡo minw baraka ka bon ni o ta ye, a bena o
kunmabo ka b̄o olugu boro.

12 O bena na ɲagari fo ka p̄eren Siyon kuruw kan;
o bena bori ka na Matigi Ala ta fenɲumanw no fe:
siman, ani rezenjikura, ani turu,
ani sagaw, ani baw, ani misiw.

O bena ke i ko kodarananko;
o baraka t̄ena ban tuun.

13 O wagati ra sungurudenw bena ɲagari ka don
ke,
ani kanbelenw ni cek̄orobaw beɛ.

Ne bena o ta sangakasi yeɛma k'a ke ɲagari ye,
ka o jusu saaro;
ne bena o b̄o jusukasi ra ka o ninsondiya.

14 Ne bena sarakalasebagaw fa ni sarakasogo tu-
rumanyorow ye;

ne bena ne ta m̄ogow wasa ni ne ta fenɲumanw
ye.

Matigi Ala ko ten.»

Izirayeli bena labankopuman ni jigi soro

15 Matigi Ala ko:

«Kan do b̄ora Rama dugu kono,
mapumankokanw, ani kasikan caman;
Raseli † le be kasira a ta denw koson,
a ma son moḡo si ye a jusu saaro,
sabu a bonona a denw na.»

16 Matigi Ala ko:

† Raseli ye Izirayeli jamana beɛ lajennin tagamasiyen le ye
(Matiyu 2.18)

«Aw ye kasi dabra,

aw ye aw ɲaji ce;
sabu aw bena aw ta baara sara soro.
Matigi Ala ko ten.

Aw ta denw bena seko ka b̄o aw juguw ta jamana
ra.

17 Aw ta durujaw bena jigi soro,

Matigi Ala ko ten.

Aw ta denw bena seko ka na o yere ta jamana ra.

18 «Ne ka Efrayimukaw ta mapumankokan men
kosebe, o ko:

<I ka an koro, an fana sonna korori ma,
sabu an tun be i ko misiden min ma koro folo.
An laseko, ni o kera, an bena seko ka na;
sabu ele le ye Matigi Ala ye, an ta Ala.

19 Folofolo an tun banna i ra, nka sisan an nimis-
ara;

an ka ko lon sisan minke,
tingalon ka an soro fo an be an woto gbasi.

An maroyara, an jigi tigera,
sabu an ka kewale minw ke an denmisenman, o
dogoyari le sera an ma.>

20 Efrayimu ye ne dence le ye, min ko ka gbelen
ne ma;

den do lo, min ko ka di ne ye haali.

Ni ne k'a ko fo tuma o tuma,

ne hakiri be jigi a ra tuun,

o koson a ta ko ka bon ne jusu ra yere le;
ne bena hina a ra tuun kosebe.

Matigi Ala ko ten.»

Izirayelimoḡow welekan

21 «Aw ye no bla aw t̄emesira ra,
ka tagamasiyen berew turu siradaw ra;

aw ye aw t̄emesira k̄orosi,

aw bena sira min ta, aw ye o k̄orosi.

Aw ye seko ka na, Izirayeli, sunguru kanunin,

aw ye seko ka na don aw ta duguw kono.

22 Aw bena aw ta miniminisalo dabra tuma juman,
denmuso murutininw?

Matigi Ala bena kokura le ke dunuɲa kono:

Muso le bena ce ȳorɲini!»

Zuda mara moḡow bena kosegi o ta jamana ra

23 Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Wagati min
ne bena o ta moḡo minaninw lana, o tuma o bena
to ka nin kumaw fo tuun Zuda mara ra, ani a
duguw kono, ko:

<Matigi Ala ye baraka don i ra

terenninya sigiyoro,

kuru saninyanin!»

24 «Zuda mara moḡow, ani a dugumoḡow beɛ be-
na sigi o yoro ra, ani senkebagaw, ani minw be to
ka yaala ni o ta sagakuruw ye. 25 Sabu minloḡo ka
minw baraka ban, ne be olugu son ji ra, konḡo ka
minw baraka dese ne be olugu beɛ fa.»

26 O wagati ra, ne kununa, ne ka ne ɲa yeɛ; ne
ta sunoḡo tun diyara kosebe.

Ala bena a ta mɔgɔw ladon kokura

²⁷ «Wagati dɔ bena se, Matigi Ala ko ten, o wagati ra ne bena dannɩ kɛ Izirayeli ta so ni Zuda ta so kɔnɔ; o simansi bena kɛ adamadenw, ani beganw le ye. ²⁸ Ne ka ne janto o ra ka o bɔn, ka o ben, ka o cici, ka o halaki, ani ka o cɛn cogo min na, ne bena ne janto o ra o cogo kelen na fana ka o lɔ, ani ka o turu. Matigi Ala ko ten. ²⁹ O lon na, mɔgɔ tena a fɔ tuun ko:

«Faw ka rezengberen min domu,
o ka o denw jinw kumu.»

³⁰ «Nka mɔgɔ bɛɛ kelen kelen bena sa a yerɛ ta terenbariya le kosɔn. Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka rezengberen domu, o tigi yerɛ jinw le bɛ kumu.»

Ala ni a ta mɔgɔw ta jɛnɔgɔnyakura

³¹ «Lon dɔ, bena se, Matigi Ala ko ten, ne bena jɛnɔgɔnyakura don ni Izirayeli ta gbamɔgɔw, ani Zuda ta gbamɔgɔw ye. ³² O jɛnɔgɔnya tena kɛ i ko ne tun ka jɛnɔgɔnya min don ni o bemaw ye, lon min na ne ka o boro mina ka bɔ ni o ye Misiran jamana ra; sabu olugu tun ka o jɛnɔgɔnya cɛn, k'a sɔrɔ ne le tun ye o matigice ye; Matigi Ala ko ten.

³³ «Nka o wagatiw tɛmenin kɔ, ne bena jɛnɔgɔnya min don ni Izirayeli ta gbamɔgɔw ye, o ye nin ye, Matigi Ala ko ten: Ne bena ne ta sariyaw don o kɔnɔ, k'a sebɛ o jusukun na; ne bɛna kɛ o ta Ala ye, o bɛ kɛ ne ta mɔgɔw ye. ³⁴ Mɔgɔ si tena a mɔgɔɔgɔn karan tuun, walama k'a balema karan tuun, ko: «Aw ye jija ka Matigi lɔn.» Sabu o bɛɛ bena ne lɔn, k'a ta mɔgɔ fitiniw na ka taga a bla mɔgɔbaw ra. Matigi Ala ko ten. Sabu ne bena o ta terenbariyaw bɛɛ yafa o ma, ne tena ne hakiri to o ta jurumunw si ra tuun.»

Ala ye kankelentigi ye

³⁵ Matigi Ala min bɛ tere bɔ, janko a ye yeelen bɔ tere fɛ,

min bɛ karo ni lolow ta wagatiw latige, janko o ye yeelen bɔ su fɛ,

min bɛ kɔgɔji lawuri, k'a to jikuruw ye mankan bɔ,

min tɔgɔ ye ko Fangatigi Ala, ale ko:

³⁶ «Ni nin fɛnw ta wagati latigeninw ma ban ne ja kɔrɔ fiyewu,

o tuma Izirayeli ta durujaw ta siya fana tena ban ne ja kɔrɔ,

Matigi Ala ko ten.»

³⁷ Matigi Ala ko:

«Ni sankolo janya tun bɛ se ka suma,
ni mɔgɔ tun bɛ se ka dugukolo dunya sɛgɛsɛge ka se fɔ a jusiginanw ma,

o tuma ne tun bena ban Izirayeli ta duruja bɛɛ lajennin na

o ta kɛwale bɛɛ kosɔn,

Matigi Ala ko ten.»

Zeruzalɛmu dugukura

³⁸ «A fɛ, lon dɔ bena se, Matigi Ala ko ten; o lon na nin dugu bena lɔ kokura Matigi Ala ye, k'a ta

Hananeheli ta sankaso yɔrɔ ra, ka taga a bla fɔ ko go nɔngɔn ta donda ra. ³⁹ O bena sumanikejuru la k'a teren tuun ka taga se fɔ Garebu kongori ma; o kɔ, o bɛ munumunu ka taga Goha fan na. ⁴⁰ O bɛ fɛn saninw, ani bugurigbɛw firi dingakolon min kɔnɔ, o yɔrɔ bɛɛ, ani forow bɛɛ, ka taga se fɔ Sedɔrɔn kɔ ma, ani ka taga se fɔ Sow ta donda ta nɔngɔn yɔrɔ ma, terebɔyanfan na, o yɔrɔ bɛɛ bena saninya ka kɛ Matigi Ala ta ye; o yɔrɔ si tena ben tuun walama ka ci.»

Yeremi ta foro

32 Matigi Ala ka kuma min lase Yeremi ma, Zuda masacɛ Sedesiyasi ta masaya san tanan na; o tun ye Nebukadinesari ta masaya san tan ni seeginan ye.

² O wagati ra, Babiloni ta masacɛ ta kerɛkɛjama tun ka Zeruzalɛmu dugu lamini. Yeremi tun minana k'a bla masacɛ ta so korɔsibagaw ta lu kɔnɔ.

³ Zuda masacɛ Sedesiyasi le tun k'a datugu o yɔrɔ ra, ko mun kosɔn a bɛ ciraya kɛra k'a fɔ ko Matigi Ala ko: «A fɛ, ne bena nin dugu don Babiloni masacɛ boro, k'a to a y'a mina. ⁴ Zuda masacɛ Sedesiyasi tena bɔsi Babilɔnikaw boro, sabu sigiya t'a ra, ne bena a don Babiloni masacɛ boro; ale yerɛ ni Babiloni masacɛ bena ɔgɔn ye ja ani ja, o bena kuma fana da ani da. ⁵ O bena Sedesiyasi mina ka taga ni a ye Babiloni; a bena taga to yi fɔ lon min na ne Ala bena ne sago kɛ a ra, Matigi Ala ko ten. Hali ni aw ka Babilɔnikaw kerɛ, aw tena se o ra.»

⁶ Yeremi ko: «Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fɔ ko: ⁷ «A fɛ, i belencɛ Salumu dencɛ Hanameheli bena na i fɛ, ka n'a fɔ i ye ko ale ta foro min bɛ Anatɔti, ko i ye o san, ko sabu ka kapa ni kunmabɔri ta sariya ye, ele ka kan k'a san †.»

⁸ «Ayiwa, ne belencɛ dencɛ Hanameheli nana ne fɛ, ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. A nana ne sɔrɔ masaso korɔsibagaw ta lu kɔnɔ, k'a fɔ ne ye ko: «Ne ta foro min bɛ Anatɔti, Boniyaminu ta mara ra, o foro san, sabu ka kapa ni cɛn ta sariya ye, ele le ka kan k'a kunmabɔ, k'a sɔrɔ; o ra, a san k'a kɛ i ta ye!»

«Ne k'a lɔn o le ra ko Matigi Ala yerɛ le tun kumana ne fɛ. ⁹ Ne ka o foro san ne belencɛ dencɛ Hanameheli fɛ; o foro tun bɛ Anatɔti; ne ka warigbɛ tan ni wolonfla jate ka o di a ma foro sɔngɔ ye.

¹⁰ Ne k'a sansɛbɛ kɛ, k'a melege, ka ne boronɔ la a kan, k'a da nɔrɔ, ka mɔgɔ dɔw kɛ an seerew ye, ka warigbɛ hakeya suma sumanikenan dɔ kɔnɔ olugu pana. ¹¹ O kɔ, ne tun ka foro sansɛbɛ min melege, ka ne boronɔ la a kan, k'a da nɔrɔ, foro sancogo ni a sankan tun sebera min kɔnɔ, ne ka o ta; foro sansɛbɛ flanan min tun ma melege ne ka o fana ta.

¹² «Ne ka o sebɛw di Baruki ma, min ye Maseya dencɛ Neriya dencɛ ye. Ne k'a di a ma ne belencɛ dencɛ Hanameheli ja na, ani seere minw fana tun ka o boronɔ la foro sansɛbɛ kan, ani Yahudiya minw bɛɛ tun bɛ masaso korɔsibagaw ta lu kɔnɔ.

† Ni mɔgɔ dɔ tun sara, walama n'a desera, a balema dɔ tun ka kan ka a ta dugukolo kunmabɔ, janko o dugukolo kana na kɛ mɔgɔ werɛ ta ye (Sariya 25.5-10)

13 «Ne k'a fɔ Baruki ye olugu bɛɛ pa na ko:
14 Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Nin foro sansebew ta, min melegenin lo, ani min ma melege, i ye taga o bla bɔgɔdaga dɔ kɔnɔ, janko a maranin ye to yi ka mɛɛn.» 15 Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Mɔgɔw belen bɛna bonw, ani forow, ani rezenforow san nin jamana kɔnɔ.» »

Yeremi ta Aladaari

16 Ne ka foro sansebew di Neriya dence Baruki ma minke, ne ka nin daariri ke Matigi Ala fe; ne ko:

17 «E, Dunupatigi Ala, a fle, ele le ka sankolo ni dugukolo dan i ta barakaba ni i ta sebgaya sababu ra; foyi man gbelen ele ma! 18 Ele be kopuman ke mɔgɔ ye, k'a ke a ta denw ye, fɔ ka taga se a ta duruja waga kelennan ma; nka i be facew ta terenbariyaw hake bɔ o ta denw na o kɔ fe. E, bonyatigi Ala, ani barakabatigi Ala, ele min tɔgɔ ye ko Fangatigi Ala, 19 i ta kolatigeninw ka bon, i ta kewalew ye kabakow ye! I ja be adamadenw ta kewalew bɛɛ ra. I be bɛɛ kelen kelen sara ka kapa ni a ta tagamacogo ye, ka kapa ni a yere ta kewalew ye.

20 «I ka tagamasiyenw, ani kabakow ke Misiran jamana ra; hali bi i belen be o kow kera Izirayelimɔgɔw, ani adamaden tɔw ye. O le ka i tɔgɔ bonya tan bi. 21 I ta mɔgɔw, minw ye Izirayelimɔgɔw ye, i ka olugu labɔ Misiran jamana ra, ka tagamasiyenw ni kabakow ke i ta sebgaya ni i ta fanga sababu ra, ka siranyaba bla mɔgɔw ra. 22 I tun karira o bemaw ye ko i bɛna jamana min di o ma, i nana o jamana di o ma, nɔnɔ ni li be woyo jamana min na. 23 O nana, ka na o jamana tigiya ta, nka o ma sɔn ka i kan mina, o ma i ta sariya sira tagama; i tun ka fen o fen fɔ o ye, o ma o si ke. O kosɔn i ka nin kojuguw bɛɛ lase o ma.

24 «Ayiwa, a fle, Babilɔnikaw ka yelenyɔrɔw laben ka dugu kogo lamini, janko ka dugu mina. O nana dugu kere, dugu bɛna don o boro fana, o ta kerekemuru sababu ra, ani kɔngɔ ni banajugu minw bɛna ben o kan, o sababu ra. I tun ka kuma min fɔ, o le be dafara, i ko i yere ja b'a ra cogo min na. 25 O bɛɛ n'a ta, Dunupatigi Ala, ele k'a fɔ ne ye ko ne ye foro san ni wari ye, ka mɔgɔ dɔw ke ne seerew ye, k'a sɔrɔ dugu bɛna don Babilɔnikaw boro!»

Ala ka Yeremi jaabi

26 Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko:
27 «A fle, ne le ye Matigi Ala ye, danfenw bɛɛ tigi Ala. Yala ko dɔ be yi min be se ka ne kapa wa? 28 O kosɔn Matigi Ala ko: A fle, ne be nin dugu don Babilɔnikaw boro, k'a don Babilɔni masace Nebukadinesari boro; ale bɛna dugu mina. 29 Babilɔnikaw bɛna na nin dugu kama, ka na don dugu kɔnɔ, ka tasuma don dugu ra k'a jeni. O bɛna aw ta bonw jeni, aw tun be to ka wusun sarakaw* bɔ Baali* ta jo ye biribon minw kunna, ani aw tun be to ka rezenji sarakaw* bɔ ala werew ye bon minw kunna, janko ka ne jusu bɔ, o bɛna o bonw jeni.

30 «Sabu kabini o denmisenman, Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda ta mɔgɔw ma foyi ke ne ja kɔrɔ

ni kojugu dɔrɔn te. Izirayelimɔgɔw ma foyi le ke, fɔ ka ne jusu bɔ dɔrɔn ni o ta kewalew ye, o yere boro ka kewalejugu minw ke; Matigi Ala ko ten.

31 Sabu kabini a lɔlon na fɔ ka na bla bi ra, nin dugu kera ne dimi sababu ani ne jusugban sababu le ye; o kosɔn ne bɛna a halaki ka bɔ ne ja kɔrɔ,
32 Izirayeli ta mɔgɔw, ani Zuda mɔgɔw ta kojuguw bɛɛ kosɔn, o ka kojugu minw ke ka ne jusu bɔ, olugu ni o ta masacew, ani o ta jamana pamɔgɔw, ani o ta sarakalasebagaw, ani Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw. 33 O ka o kɔ le di ne ma, o ma o ja di ne ma; ne tun be o karan lon o lon, nka o ma sɔn ka ne lamɛn, o fana ma sɔn ne ta ladiri ma. 34 Ne tɔgɔ be so min kan, o ka o ta jo hara-muninw bla o so le kɔnɔ, k'a lanɔgɔ. 35 O ka sɔn-nikeyɔrɔ dɔw lɔ Baali ta jo ye Beni Hinɔmu dingakolonba yɔrɔ ra, janko ka o dencew, ani o denmusow ke saraka ye ka Molɔki ta jo sɔn; k'a sɔrɔ ne ma o fɔ o ye, o ko yere ma don ne ta miiriya ra ka ye, k'a fɔ ko o ye nin ko haramunin jɔgɔn ke, ka Zuda mɔgɔw bla jurumun na.

36 «Nka o bɛɛ n'a ta, aw b'a fɔra nin dugu min ta ko ra ko a bɛna don Babilɔni masace boro, kerekemuru ni kɔngɔ ni banajuguw sababu ra, ayiwa, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala be min fora o dugu ta ko ra, o fle nin ye, ko: 37 «A fle, ne diminin, ani ne jusu gbannin, ani ne jusu bɔninba tun ka o gben ka taga jamana minw bɛɛ ra, ne bɛna o lana ka bɔ o jamanaw bɛɛ ra, ka o lajen tuun; ne bɛna o lana nin yɔrɔ ra tuun, k'a to o ye na sigi yan hera ni lagafiya ra. 38 O bɛna ke ne ta mɔgɔw ye, ne bɛna ke o ta Ala ye. 39 Ne bɛna miiriya kelen le don o bɛɛ jusukun na, ka sira kelen bla o bɛɛ kɔrɔ, k'a to ne pasiran ye ke o ra tuma bɛɛ, janko o ta ye ja, o ta den minw be na o kɔ fe, olugu fana ta ye ja.

40 Ne bɛna jɛnɔgɔnya wuribari don ni o ye; ne tɛna ne kɔ don o ra tuun, ka ban ka kopuman ke o ye. Ne bɛna ne pasiran don o jusukun na, janko o kana o yere mabɔ ne ra. 41 Ne ninsɔndiyanin le bɛna kopuman ke o ye; can ra, ne bɛna o sigi nin jamana ra, ni ne jusukun bɛɛ ye, ani ne nin bɛɛ.»

42 «Matigi Ala ko tuun: Ne ka nin kojuguba bɛɛ lase nin mɔgɔw ma cogo min na, o cogo kelen na fana ne ka kopuman min bɛɛ ko fɔ, ne bɛna o bɛɛ lase o ma fana. 43 Aw b'a fɔra nin jamana min ta ko ra ko a kera yɔrɔ lakolon ye, ko adamaden t'a ra, began t'a ra, ko a donna Babilɔnikaw boro, o belen bɛna forow san nin jamana ra tuun. 44 O belen bɛna forow san ni wari ye, ka foro sansebew ke, ka o melege, ka o boronɔw la o kan, ka o da nɔrɔ, ka mɔgɔ dɔw ke a seerew ye; o kow belen bɛna ke Boniyaminu ta mara ra, ani Zeruzalemu kerefeyɔrɔw ra, ani Zuda duguw ra, ani dugu minw be jamana kuruyɔrɔw ra, ani jamana dugu-mayanfan ta duguw, ani woroduguyanfan kɔngokolon ta duguw, sabu ne bɛna o ta mɔgɔ minaninw laseko, Matigi Ala ko ten.»

Izirayeli duguw bɛna lɔ kokura

33 Ka Yeremi datugunin to masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, Matigi Ala ta kuma sera a ma tuun a sijaga flanan na, ko: 2 «Matigi Ala min be nin kow ke, Matigi Ala min be a laben k'a

latige, min tɔgɔ ye ko Matigi Ala, ale ko: ³ <Ne wele, ne bena i jaabi; ne bena kobaw fɔ i ye, ani ko dogoninw, i te ko minw lɔn. ⁴ Sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka nin le fɔ nin dugu ta bonw, ani Zuda masacew ta bonw ta ko ra. O ka o bon minw cici, janko o jugu minw nana dugu lamini, olugu kana yelenyɔrɔ sɔrɔ ka don dugu kɔnɔ ka o faga ni kerekemuru ye; ⁵ o tun kera wagati min na o ni Babilɔnikaw tun be kere ra. O bonw bena fa mɔgɔw suw le ra, ne bena mɔgɔ minw faga ne ta dimi ni ne ta jusugban kosɔn. Ne bena ne jada dogo nin dugu ra o ta kojuguw bɛe kosɔn.

⁶ <Nka o bɛe n'a ta, ne bena o flake, ka o keneya; ne bena o keneya, ka hera ni jasuma caman di o ma. ⁷ Ne bena Zuda ta mɔgɔ minaninw, ani Izirayeli ta mɔgɔ minaninw lana tuun, ka na o sigi o ta jamana ra i ko o tun be cogo min na fɔfɔfɔ. ⁸ O ka terenbariya minw bɛe ke ka ne hake ta, ne bena o saninya ka bɔ o bɛe ra. O ka terenbariya minw bɛe ke ka ne hake ta, ka muruti ne ma, ne bena o bɛe yafa o ma. ⁹ Nin dugu bena ke ne tɔgɔ bonya sababu le ye dugukolo siyaw bɛe ce ra, ani ninsɔndiya sababu, ani ne tando sababu, ani ne ta nɔɔrɔ; sabu ne bena kojuman minw bɛe ke o ye, siya tɔw bɛe bena o ko mɛn. Ne bena kojuman ni hera min bɛe ke o ye, ni siya tɔw nana o ye, o ko bena siranya bla o ra, fɔ o bena yerɛyerɛ.>

¹⁰ Matigi Ala ko: «Aw b'a fɔra nin yɔrɔ min ma ko a kera yɔrɔ lakolon ye, ko mɔgɔ te yi, ko bɛgan te yi, ko Zuda duguw, ani Zeruzalemu siradaw kera yɔrɔ lakolonw ye, ko mɔgɔ te sigi yi tuun, ko bɛgan fana t'a ra, ¹¹ ayiwa, lon dɔ, mɔgɔw belen bena pagarikanw, ani ninsɔndiyakanw mɛn nin yɔrɔw ra tuun, ani kɔnɔce ta dɔnkirilakanw, ani kɔnɔmuso ta dɔnkirilakanw, ani minw bena to ka barakalari sarakaw* bɔ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, ka dɔnkiri la, k'a fɔ ko:

<Aw ye Fangatigi Ala fɔ k'a walepumanlɔn, sabu Matigi Ala ka ni, sabu a ta jumanya te ban ka ye!>

«Sabu ne bena jamana mɔgɔ minaninw lana tuun, ka na o sigi o sigicogokɔrɔ ra. Matigi Ala ko ten.»

¹² Fangatigi Ala ko: «Nin yɔrɔ min kera yɔrɔ lakolon ye bi, mɔgɔ te yɔrɔ min na tuun, bɛgan t'a ra tuun, ayiwa, sagagbenyɔrɔw bena ke sagagbenbagaw fe nin yɔrɔ ra tuun, ani a duguw bɛe ra; o bena to ka o ta sagaw mara yi. ¹³ Dugu minw be jamana kuruyɔrɔw ra, ani jamana dugumayanfan ta duguw, ani woroduguyanfan kongokolon ta duguw, ani Boniyaminu ta mara ra, ani Zeruzalemu kerefeduguw ra, ani Zuda dugu tɔw ra, mɔgɔw belen bena o ta sagaw, ani o ta baw jate yi tuun. Matigi Ala ko ten.»

Ala bena Dawuda ta masaya kɔrɔta

¹⁴ «A fle, lon dɔ bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na ne tun ka kojuman min layiri ta Izirayeli ta somɔgɔw, ani Zuda ta somɔgɔw ye, ne bena o layiri dafa. ¹⁵ O lon na, ani o wagati ra, ne bena mɔgɔ terrenin dɔ lawuri Dawuda ta duruja ra, min bena terreninya ni can ladon jamana kɔnɔ.

¹⁶ O wagati ra, Zuda mara bena kisi, Zeruzalemu bena ke hera ni laganfiya ra. A bena wele ni tɔgɔ min ye, o ye nin ye ko: <Matigi Ala, an ta tereninya tigi.> »

¹⁷ Sabu Matigi Ala ko: «Mɔgɔ dɔ bena sɔrɔ Dawuda ta duruja ra tuma bɛe, min be sigi masaya ra Izirayeli ta somɔgɔw kunna; ¹⁸ sarakalasebaga minw ye Levi ta mɔgɔw ye, mɔgɔ dɔ bena sɔrɔ olugu ta duruja ra fana tuma bɛe, min bena lo ne ja kɔrɔ ka saraka jenitaw* bɔ, ka simanw sarakaw* jeni, ka bɛgan sarakaw* bɔ ne ye lon bɛe.»

Ala bena jenɔgɔnya don ni a ta mɔgɔw ye

¹⁹ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, k'a fɔ a ye ko: ²⁰ «Matigi Ala ko: <Ni aw be se ka ne ni tere ta jenɔgɔnya cɛn, ka ne ni su ta jenɔgɔnya cɛn, k'a to tere kana bɔ tuun a wagati ra, su fana kana ko tuun a wagati ra, ²¹ o tuma ne ka jenɔgɔnya min don ni ne ta jɔnce Dawuda ye, o fana bena cɛn; dence tena sɔrɔ a ta duruja ra min be sigi a nɔ ra masaya ra. Ne ka jenɔgɔnya min don ni sarakalasebagaw ye, Levi ta mɔgɔ minw be ne ta baara ra, o jenɔgɔnya fana bena cɛn.

²² Sankolo lolow ka ca cogo min na fɔ mɔgɔ te se ka o jate, walama kɔgɔji kenken ka ca cogo min na fɔ mɔgɔ te se ka o hakeya lɔn, ne bena ne ta jɔnce Dawuda ta durujaw caya o cogo le ra, ani Levi ta mɔgɔ minw be ne ta baara ra.> »

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ²⁴ «Nin mɔgɔw be min fɔra, i te o menna wa? O b'a fɔra ko: <Matigi Ala tun ka gba fla min panawoloma, a banna o ra!> O be ne ta mɔgɔw mafiyenyara le; olugu fe ne ta mɔgɔw te siya dɔ ye tuun.»

²⁵ Matigi Ala ko: «Ni ne tun ma ne ta jenɔgɔnya don ni su ye, k'a don ni tere ye, ni ne tun ma sankolo ni dugukolo ta sariyaw sigi, ²⁶ o tuma ne tun bena ban Yakuba ta duruja ra, ani ne ta jɔnce Dawuda ta duruja; ne tun tena a ta duruja dɔ ta tuun ka o sigi kuntigiya ra Iburahima, ani Isiyaka ni Yakuba ta durujaw kunna. O koson ne bena o ta mɔgɔ minaninw lana, ne bena hina o ra tuun.»

Yeremi ka kuma minw fɔ Sedesiyasi ni Rekabu ta mɔgɔw ye

(34-35)

Yeremi ka masace Sedesiyasi lasomi

34 Babiloni masace Nebukadinesari ni a ta kerekajama bɛe, ani jamanaw ni siya minw bɛe tun be a ta mara kɔnɔ, o mɔgɔw bɛe tun be Zeruzalemu ni a kerefeduguw bɛe kerera wagati min na, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko:

² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Taga a fɔ Zuda masace Sedesiyasi ye, ko Matigi Ala ko: A fle, ne be nin dugu don Babiloni masace boro, a bena tasuma don a ra, k'a jeni. ³ Ele kɔni tena bɔsi a boro; o bena i mina fanga ra ka i don a boro. Ele

ni Babiloni masace bena jɔgɔn ye na ni pa, ka kuma da ni da. O bena i mina ka taga ni i ye fɔ Babiloni.»

⁴ «Nka ele Zuda masace Sedesiyasi, ele ye Matigi Ala ta kuma lamɛn. Matigi Ala k'a fɔ ele ta ko ra ko i tɛna faga ni kerekemuru ye. ⁵ I bena sa pa-suma ra; masace minw konna ele na, minw ye i bɛmaw ye, o ka wusunɛn don olugu suw ye cogo min na, o bena wusunɛn don ele fana ye ten. O bena i sukoya kɛ, ka kasi k'a fɔ ko: «E, an matigice!» Ne bɛ o layiri ta i ye, Matigi Ala ko ten.»

⁶ Ayiwa, cira Yeremi ka nin kumaw bɛɛ fɔ Zuda masace Sedesiyasi ye Zeruzalemu. ⁷ O wagati ra, Babiloni masace ta kerekɛjama tun bɛ Zeruzalemu dugu kerɛra, ani Zuda dugu tɔw bɛɛ, minw ye Lakisi dugu ni Azeka dugu ye, sabu Zuda mara dugu barakamanw bɛɛ ra, o dugu fla le tun tora.

Izirayɛlimɔgɔw ma sɔn ka jɔnw labla

⁸ Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o wagati ra masace Sedesiyasi tun kumana ka bɛn ni Zeruzalemukaw bɛɛ ye, ko a ka kan ka fɔ yɔrɔ bɛɛ ra ko bɛɛ ye a ta jɔnw labla. ⁹ Bɛɛ tun ka kan k'a ta jɔncɛ walama a ta jɔnmuso labla, ni Heburu lo; mɔgɔ si tun man kan ka a balema Yahudiya dɔ mara jɔnya ra tuun. ¹⁰ Jamana pamɔgɔw, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ tun ka o layiri ta, ko o bena o ta jɔncɛw, ani o ta jɔnmusow labla, janko o kana to jɔnya ra tuun; o sɔnna ka o layiri kuma dafa, o ka jɔnw labla.

¹¹ Nka kɔ fɛ, o nana o ta miiriya yɛlema; o tun ka o ta jɔncɛw ni o ta jɔnmuso minw labla, o tagara olugu mina tuun, ka na o bla jɔnya ra. ¹² O kɛra minke, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma k'a fɔ a ye ko: ¹³ «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Lon min na ne tun ka aw bɛmaw labɔ Misiran jamana ra, jɔnyaso ra, ne tun ka jɛnɔgɔnya don ni o ye, k'a fɔ o ye ko: ¹⁴ Aw balema Heburu minw ka o yɛɛ fiyeere aw ma ka kɛ aw ta jɔnw ye, aw ka kan ka olugu labla o ta jɔnya san wolonflanɛn na. O ka kan ka baara kɛ aw ye san wɔrɔ, nka o ko, aw ka kan ka o labla o ye taga o ta so.» Nka aw bɛmaw ma sɔn ne ta kuma ma, o ma o toro malɔ ka ne lamɛn.

¹⁵ «Aw kɔni tun nimisara ka pa bi, ko minw terennin lo ne pa kɔrɔ, aw tun ka o kɛ. Aw tun k'a fɔ yɔrɔ bɛɛ ra ko aw bɛɛ bɛna aw sigijɔgɔn jɔnw labla, fɔ ka taga o layiri ta ne pa kɔrɔ ne ta so kɔnɔ, ne tɔgɔ bɛ so min kan. ¹⁶ Nka aw nana aw ta miiriya yɛlema, ka ne tɔgɔ cɛn. Aw tun ka aw ta jɔncɛw ni aw ta jɔnmuso minw labla, ko o kɛra o yɛɛ ta ye, aw sekɔra ka taga olugu jagboya ka o kɛ aw ta jɔncɛw, ani aw ta jɔnmusow ye tuun.»

¹⁷ O kosɔn Matigi Ala ko: «I n'a fɔ aw ma ne kan mɛn, aw bɛlemaw, ani aw sigijɔgɔn minw ye jɔnw ye, aw ma sɔn ka olugu labla, o ra, ne kɔni bɛna aw labla kerekemuru ni banajuguw ni kɔngɔ ye. Ne bɛna aw ta ko kɛ jatigɛkoba ye dugukolo siyaw bɛɛ fɛ.

¹⁸ «Nin mɔgɔ minw ka layiri ta ne ye, ka sɔrɔ ka o layiri cɛn, minw ka layiri ta ne pa kɔrɔ, ka misiden cɛtigɛ fla ye †, ka tɛmɛ o cɛtigɛ fla cɛ ma,

† Ka misiden cɛtigɛ fla ye: Mɔgɔw tun bɛ o saraka jɔgɔn

nka o ma na o layiri kumaw dafa, ne bɛna o mɔgɔw don o juguw boro. ¹⁹ Zuda mara pamɔgɔw, ani Zeruzalemu dugu pamɔgɔw, ani masaso pamɔgɔw, ani sarakalasebagaw, ani jamana mɔgɔ minw bɛɛ tɛmɛna misiden cɛtigɛ fla cɛmance ra, ²⁰ ne bɛna olugu don o juguw boro, o jugu minw bɛ o fagayɔrɔ jɛnina; o suw le bɛna kɛ kɔnɔw ni kongosogow ta domuni ye. ²¹ Ne bɛna Zuda masace Sedesiyasi ni a ta jamana pamɔgɔw don o juguw boro, o jugu minw bɛ o fagayɔrɔ jɛnina; ne bɛ o don Babiloni masace ta kerekɛjama boro. Sisan olugu kɔni mabɔra aw ra, ²² nka, a fɛ, ne bɛna kuma o fɛ, Matigi Ala ko ten, k'a fɔ ko o ye seko ka na nin dugu kama tuun. O bɛna nin dugu kerɛ, ka dugu mina ka tasuma don a ra; ne bɛna Zuda mara duguw kɛ yɔrɔ lakolon ye, mɔgɔ tɛna sigi yɔrɔ min na tuun.»

Ala ka Rekabu ta mɔgɔw tando

35 Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta wagati ra, ko: ² «Taga Rekabu † ta somɔgɔw fɛ i ye taga kuma o fɛ, ko o ye na ni i ye, aw ye na don Matigi Ala ta batoso bon dɔ kɔnɔ, i ye duvɛn di o ma, ko o y'a min.»

³ Ayiwa, Habasiniya dence Yeremi, o dence min ye Yazaniya ye, ne tagara ale ta, ale ni a bɛlemaw, ani a dencew bɛɛ, ani Rekabu ta somɔgɔ tɔw bɛɛ.

⁴ Ne tagara ni o ye Matigi Ala ta batoso kɔnɔ, ka taga don ni o ye Igidaliya dence Hanan ta karamɔgɔdenw ta bon kɔnɔ, Hanan min ye Ala ta cira ye. O bon bɛ Alabatoso pamɔgɔw ta bon kerɛ fɛ, a bɛ Salumu dence Maseya ta bon san fɛ, Maseya min ye Alabatoso donda kɔrɔsibaga ye.

⁵ Ne ka daga dɔw fa duvɛn na, ka na o ni jifiyew sigi Rekabu ta somɔgɔw kɔrɔ; ne ko o ma ko: «Aw ye duvɛn dɔ min!»

⁶ O ka ne jaabi ko: «An tɛ duvɛn min, sabu an bɛmace Yonadabu min tun ye Rekabu dence ye, ale tun kumana an fɛ, ko: «Aw ni aw denw si man kan ka duvɛn min fiyewu. ⁷ Aw man kan ka bon lo, aw man kan ka sɛnɛ kɛ ka siman dan, aw man kan ka rɛzɛnforo sɛnɛ; o fɛnw si dɔ man kan ka kɛ aw fɛ. Aw si bɛɛ ra aw ka kan ka si fanibonw le kɔnɔ; ni o kɛra, aw bɛna sijan sɔrɔ nin dugukolo kan, aw bɛ lonanya ra nin dugukolo min kan yan.»

⁸ «Ayiwa, an bɛmace Yonadabu min ye Rekabu dence ye, ale ka fɛn o fɛn fɔ an ye, an bɛ o le kɛ. An si bɛɛ ra, an si man kan ka duvɛn min, anw ni an ta musow, ani an dencew, ani an denmusow. ⁹ An tɛ bon lo ka sigi a kɔnɔ, rɛzɛnforo tɛ an fɛ, foro tɛ an fɛ, an fana tɛ siman dan; ¹⁰ an bɛ si fanibonw le kɔnɔ. An bɛmace Yonadabu ka kuma minw bɛɛ fɔ an ye, an bɛ o sira le tagama, an bɛ o le kɛ. ¹¹ Wagati min na Babiloni masace Nebukadinesari nana nin jamana kama, an ko: «An ye taga Zeruzalemu, an ye bori Babilonikaw ni Sirikaw ta kerekɛjama na.» O le k'a to an siginin bɛ Zeruzalemu yan.»

bɔ, ka o kɛ jɛnɔgɔnya sarati ye; ni mɔgɔ min tun ma a ta layiri fa, o tigi tun bɛ se ka faga k'a kɛ i ko bɛgan min cɛtigɛra (Damina 15.10 † Rekabu ta somɔgɔw ta ko: (Masacew flanan 10.15-16; Kibaroyaw fɔlɔ 2.55

¹² O tuma, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma, ko: ¹³ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Taga a fo Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw ye ko: Yala nin ko ma aw karan wa? Yala aw tena ne ta kumaw lamen sisan nin sababu ra wa? Matigi Ala ko ten. ¹⁴ Rekabu dence Yonadabu tun k'a fo a ta mogow ye ko o kana duven min; o fana tora o kuma kan; fo ka na se bi ma o ma duven min, sabu o tora o bemace ta kuma kan. Nka ne be kuma aw fe, ne be kuma aw fe lon o lon, nka aw te ne lamenna. ¹⁵ Ne ka ne ta baaradenw bee ci aw le fe, minw ye ciraw ye; ne tun be o ci aw fe lon o lon, k'a fo aw ye ko: Aw ye nimisa, ka aw ta sirajuguw bla, aw ye aw jogo yelema, aw kana tugu ala werew ko, ka olugu bato; ni o kera, aw bena ne ka dugukolo min di aw ni aw bemaw ma, aw bena to o dugukolo kan. Nka aw ma aw toro malo, aw ma son ka ne lamen!» ¹⁶ Rekabu ta mogow bemace, min ye Yonadabu ye, Rekabu dence, ale ka kuma min fo o ye, olugu tora o kan; nka nin mogow te son ka ne lamen.

¹⁷ «O koson Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fe, ne ka kojugu minw bee latige Zuda mara mogow, ani Zeruzalemukaw kama, ne bena o kojuguw bee ben o kan, sabu ne kumana o fe, nka o ma ne lamen, ne ka o wele, nka o m'a lamina.> »

¹⁸ O ko, Yeremi k'a fo Rekabu ta somogow ye ko: «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <I n'a fo aw ka aw bemace Yonadabu ta kuma men, a ka fen o fen fo aw ka o sira tagama, a ka min o min yira aw ra, aw ka o bee ke, ¹⁹ o koson Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: Do bena soro Rekabu dence Yonadabu ta duruja ra tuma bee min bena baara ke ne ye.> »

Ala ta kuma ko ka sege lase Yeremi ma

(36-45)

Masace ka kitabu jeni

36 Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta masaya san naaninan na, Matigi Ala ka nin kuma lase Yeremi ma, ko: ² «Gbolo kitabu † do ta; ne ka kuma o kuma fo i ye Izirayeli ni Zuda mara ni siya tow bee ta ko ra, kabini lon min na ne konna ka kuma i fe, kabini masace Yoziyasi ta wagati ra fo ka na se bi ma, i ye o kumaw bee sebe o kitabu konon. ³ Ne ka kojugu minw bee latige ko ne bena a lase Zuda mara mogow ma, ni o nana o kumaw men, a be se ka ke ko o bena o ta kewalejuguw dabra, janko ne ye o ta terenbariyakow ni o ta hakekow yafa o ma.»

⁴ Yeremi ka Neriya dence Baruki wele; Matigi Ala tun ka kuma o kuma fo Yeremi ye, a ka o bee fo Baruki ye, Baruki ka o kumaw bee sebe gbolokitabu konon. ⁵ O ko, Yeremi k'a fo Baruki ye ko: «O ka ne mina ka ne bla yan; ne te se ka bo, ne te se ka taga Matigi Ala ta so konon. ⁶ I yere le bena bo ka taga nin kitabu karan; ne ka Matigi Ala ta ku-

† O wagati ra seberi tun be ke gbolo le kan, k'a melege, k'a siri. O le tun be wele ko gbolokitabu.

ma minw fo i ye, i ka o sebe kitabu min konon. O bena lon min bla danna ka sun don, i y'a karan mogow ja na o lon do le ra, Matigi Ala ta batoso konon; Zuda mara mogow minw bee bena na ka bo o ta duguw ra, i ye a karan olugu fana ja na. ⁷ O be se ka ke sababu ye k'a to o ye Matigi Ala daari ni makarikanw ye, ka nimisa, ka bo o ta sirajuguw kan; sabu Matigi Ala ta dimi ni a ta jusugban min fora nin mogow kama, o ka bon.»

⁸ Ayiwa, cira Yeremi tun ka fen o fen fo Neriya dence Baruki ye, Baruki ka o bee ke a cogo ra, wagati min na a tun be Matigi Ala ta kuma karanna kitabu konon Matigi Ala ta batoso konon. ⁹ Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta masaya san loorunan na, o san karo konontonnan na, o ka lon do latige ka sun don, ka Matigi Ala daari; o sun tun kera Zeruzalemukaw bee ta le ye, ani mogow minw tun bora Zuda mara dugu werew ra ka na Zeruzalemu. ¹⁰ O lon le ra, Baruki ka Yeremi ta kumaw karan kitabu konon Matigi Ala ta so konon mogow bee ja na. A tun be Safan dence Gemariya ta bon le konon, Gemariya min ye seberikebaga ye; o yoro be Ala batoso lu sanfeyoro ra, Matigi Ala ta so donda do ra, min be wele ko Dondakura.

¹¹ Matigi Ala ta kuma min o min karanna kitabu konon, Safan dence Gemariya dence Mika tun ka o kumaw bee men. ¹² A jigira ka taga masaso konon, ka taga don seberikebaga ta bon konon; jamana namogow bee tun siginin be yi: Elisama min ye seberikebaga ye, ale tun be yi, ani Semaya dence Delaya, ani Akibori dence Elinatan, ani Safan dence Gemariya, ani Hananiya dence Sedesiyasi, ani namogow tow bee. ¹³ Mika tun ka kuma minw bee men wagati min na Baruki tun be kitabu karanna jama ja fe, a ka o bee lakari namogow ye.

¹⁴ Namogow ka Yehudi ci Baruki fe, Yehudi min face tun ye Netaniya ye, o min face tun ye Selemiya ye, o min face tun ye Kusi ye; o ko a ye taga a fo Baruki ye ko a ka gbolokitabu min karan jama ye, ko a ye na ni o ye. Neriya dence Baruki ka gbolokitabu mina a boro ka taga ni a ye o fe.

¹⁵ O ko a ma ko: «Sigi, i y'a karan an ye.» Baruki sigira k'a karan o ye. ¹⁶ O ka kitabu kumaw men minke, o siranninba ka o jaw lo jagon na; o ko Baruki ma ko: «An ka kan ka nin kumaw bee lase masace ma!»

¹⁷ O ka Baruki pininka tuun ko: «I ka nin kumaw sebe cogo min na, o fo an ye. Yala Yeremi tun b'a fora i ja na le wa?» ¹⁸ Baruki ka o jaabi ko: «A yere da le tun be nin kumaw bee fora ne ye, ne fana tun b'a sebera ka tugu a ko ni dabaji ye gbolokitabu kan.» ¹⁹ Namogow ko Baruki ma ko: «Ele ni Yeremi bee ye taga dogo, mogow si kana a lon aw be yoro min na.»

²⁰ O ka kitabu blandin to seberikebaga Elisama ta bon konon ka taga masaso ra masace fe; o tagara o kumaw bee lakari masace ye.

²¹ Masace ka Yehudi ci ka taga gbolokitabu ta. Yehudi tagara a ta seberikebaga Elisama ta bon konon, ka na a karan masace ja na, ani namogow bee ja na, minw bee tun be masace koron. ²² Ayiwa, o y'a soron masace tun siginin be masaso ta nenewagati ta bon le konon; o wagati tun ye san

karo kɔnɔntɔnnan ye. Tasuma tun be furune kɔnɔ masace kɔrɔ. ²³ Ni Yehudi tun ka sira saba walama sira naani nɔgɔn karan, o fan min fonina ka jigi, masace be o tige ni seberikebaga ta muru ye, ka o firi furune kɔnɔ tasuma ra. A k'a ke ten fo ka na gbolokitabu bee jeni k'a ban.

²⁴ A kera ten, masace ni a ta jamana namogow bee ka o kumaw men, nka o si ma siran tuun, o si jusu ma kasi ka o ta derege faran. ²⁵ O bee n'a ta, Elinatan ni Delaya ni Gemariya tun ka masace daari ko a ye sabari a kana gbolokitabu jeni, nka a tun ma son ka o lamen.

²⁶ O ko, Yerameli min tun ye masaceden ye, masace ka ale ni Aziriyeli dence Seraya, ani Abideheli dence Selemiya ci, ko o ye taga seberikebaga Baruki ni cira Yeremi mina ka na ni o ye, nka Matigi Ala ka o dogo.

Yeremi ka kitabu were sebe

²⁷ Ayiwa, Yeremi tun ka kuma minw fo, Baruki tun ka o kumaw sebe gbolokitabu min kɔnɔ, o kitabu jeninin ko masace fe, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma tuun, ko: ²⁸ «Gbolo kitabu were ta; kuma minw bee tun be kitabu folo kɔnɔ, Zuda masace Yehoyakimu ka min jeni, i ye o kumaw bee sebe tuun. ²⁹ A fo Zuda masace Yehoyakimu ye ko: <Matigi Ala ko: Ele ka nin gbolokitabu jeni, k'a fo ko: Mun koson i ka nin kumaw sebe, k'a fo ko sigiya t'a ra, Babiloni masace bena na, ka na nin jamana halaki, ka adamadenw ni beganw bee ban!

³⁰ « <O koson Matigi Ala be nin kuma fo Zuda masace Yehoyakimu kama, ko ale ta mogow si tena ke masace ye tuun ka sigi Dawuda ta masasiganan kan; a su firinin bena to tere koro tere fe, ka to nene ra su fe. ³¹ Ne bena ale ni a ta durujaw, ani a ta jamana namogow ta terenbariyaw sara di o ma; ne tun kumana o fe ka kojugu minw bee fo, nka o banna ka ne lamen, ne bena o kojuguw bee ben olugu ni Zeruzalemukaw, ani Zuda mara mogow bee kan.> »

³² Ayiwa, Yeremi ka gbolokitabu were ta k'a di Neriya dence Baruki ma, min ye seberikebaga ye. Zuda masace Yehoyakimu tun ka kitabu min jeni tasuma ra, Yeremi ka o kitabu konokumaw bee fo tuun; Baruki ka o sebe. A ka o nɔgɔnna kuma caman were fo ka o fara a kan.

Masace Sedesiyasi ko Yeremi ye Ala daari ale ye

37 Masace Sedesiyasi, min tun ye Yoziyasi dence ye, ale tun sigira masaya ra Yehoyakimu dence Koniya † le no ra; Babiloni masace Nebukadinesari le tun k'a sigi masaya ra Zuda mara kunna. ² Matigi Ala tun ka kuma o kuma don cira Yeremi da ra, ale ni a ta jamana namogow, ani a ta jamana mogow si ma son ka o kumaw lamem.

³ O bee n'a ta, masace Sedesiyasi ka Selemiya dence Yehukali, ani sarakalasebaga Maseya dence Sofoni ci cira Yeremi fe, ka taga a fo a ye ko: «Sabari ka Matigi Ala, an ta Ala daari an ye.»

⁴ O wagati ra, o tun ma Yeremi bla kaso ra folo; a

† Koniya o ye Yehoyakini ye.

tun be a yere ma a be yaalayaala mogow ce ra.

⁵ Farawona ta kerekejama nana bo Misiran ka ke na ye minke, Babilonika minw tun ka Zeruzalemu dugu lamini, olugu ka o kibaroya men minke, o mabora Zeruzalemu na.

⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Yeremi ma, ko: ⁷ «Matigi Ala, Iziriyeli ta Ala ko: <Zuda masace min ka aw ci ne fe ka na ladiri jini ne fe, aw ye taga a fo ale ye ko: Farawona ta kerekejama min tun be bora ka na aw deme, a fe, ale be sekora a ta jamana ra Misiran. ⁸ Babilonikaw bena seko ka na, ka na ben nin dugu kan, ka se soro a kan, ka tasuma don a ra k'a jeni.

⁹ « <Matigi Ala ko: Aw kana aw yere nega k'a fo ko Babilonikaw bena mabo aw ra ka taga fo yorojan; o tena taga de! ¹⁰ Babilonika minw be aw kerera, hali ni aw ka olugu ta kerekejama bee kere ka se o ra, ka o to to mogow mandiminin dama dama ye doron o ta fanibonw kono, olugu belen bena wuri ka na tasuma don nin dugu ra k'a jeni.> »

Yeremi blara kaso ra

¹¹ Wagati min na Babilonikaw ta kerekejama tun mabora Zeruzalemu na, Farawona ta kerekejama nasiran koson, ¹² o wagati ra Yeremi ko a be bo Zeruzalemu dugu kono, ka taga Boniyaminu ta mara ra ka taga dugukolo do mina o yoro mogow ce ra yi. ¹³ Donda min be wele ko Boniyaminu ta Donda, a boto tagara se yi; da korosibagaw kuntigi, min togo ye ko Iriya, Hananiya dence Selemiya dence, ale tun be yi; a ka cira Yeremi mina k'a fo a ye ko: «Ele be tagara fara Babilonikaw le kan!»

¹⁴ Yeremi k'a jaabi ko: «Can te! Ne te tagara fara Babilonikaw kan.» Nka Iriya ma son k'a lamem. A k'a mina ka taga a di fagamaw ma. ¹⁵ Fagamaw dimina Yeremi koro, k'a bugo, k'a mina k'a bla kaso ra seberikebaga Yonatan ta so kono, sabu o tun ka o yoro ke kasobon ye. ¹⁶ O ra, o ka Yeremi bla fo kasobon dingakonobon do kono yi; a tora yi ka meen.

Masace Sedesiyasi ka Yeremi pininka dogo ra

¹⁷ O ko, masace Sedesiyasi nana mogow ci ka taga Yeremi labo ka na ni a ye a ta masaso kono, ka na a pininka dogo ra; a k'a pininka ko: «Yala Matigi Ala ka kuma do fo i ye an ta ko ra wa?» Yeremi k'a jaabi ko: «Onhon! Matigi Ala bena ele don Babiloni masace boro.» ¹⁸ Yeremi k'a fo masace Sedesiyasi ye tuun, ko: «Ne ka mun kojugu le ke ele ra, walama i ta jamana namogow ra, walama nin jamana mogow ra, fo aw ka ne mina ka ne bla kaso ra?

¹⁹ Aw ta cira minw ka ciraya ke k'a fo aw ye ko Babiloni masace tena na aw kama, walama ni jamana kama, o ciraw be min bi?

²⁰ «E, ne matigice masace, ayiwa, sisan ele ye sabari ka ne lamem, ka son ne ta makarikan ma! I kana a to ne ye seko tuun seberikebaga Yonatan ta bon kono, ni o te, ne bena taga sa yi!»

²¹ Masace Sedesiyasi k'a fo ko o ye Yeremi bla masaso korosibagaw ta lu kono, ka to ka burujeni-bagaw ta buru do di a ma lon o lon, fo ka taga do-

muni ban dugu kɔnɔ. A kera ten Yeremi tora masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ.

O ka Yeremi bla kɔlɔn kɔnɔ

38 Yeremi tun bɛ kuma minw fɔra mɔgɔw bɛɛ ye, Matan dence Sefatiya, ani Pasuri dence Gedaliya, ani Selemiya dence Yukali, ani Malikiya dence Pasuri, olugu tun ka o kumaw mɛn; Yeremi tun b'a fɔra ko: ² «Matigi Ala ko: <Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka to nin dugu kɔnɔ, kerekemuru, walama kɔngɔ, walama banajuguw le bɛna o tigi faga; nka ni mɔgɔ min ka bɔ ka taga a yɛrɛ di Babilɔnikaw ma, o tigi bɛ kisi, a ta kisiri le bɛ kɛ a ta nafa ye; a bɛ kisi.> »

³ Matigi Ala ko tuun ko: «Sigiya t'a ta, nin dugu kɔni bɛna don Babilɔni masace ta kerekɛjama boro; o bɛna dugu mina.»

⁴ Fagamaw ko masace ma ko: «Cɛ nin ka kan ka faga le! Sabu kerekɛɛ tɔ minw tora dugu kɔnɔ, ale le bɛ olugu ni mɔgɔ tɔw bɛɛ fari fagara ni a ta kumaw ye. Cɛ nin tɛ mɔgɔw ta na fɛ, a bɛ o ta bɔnɔ le fɛ.»

⁵ Masace Sedesiyasi ka o jaabi ko: «A ye nin ye aw boro. Masace tɛ se ka ban aw ta ma.»

⁶ O fɔra minke, o ka Yeremi mina k'a bla masace dence Malikiya ta kɔlɔn kɔnɔ; o kɔlɔn tun bɛ masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ. O k'a lajigi ni juru dɔ ye kɔlɔn kɔnɔ; ji tun tɛ kɔlɔn kɔnɔ, bɔgɔ le tun b'a kɔnɔ. Yeremi jigira bɔgɔ ra yi.

⁷ Ayiwa, o y'a sɔrɔ Ebɛdi Meleki, min tun ye Etiyopika ye, ani masaso jamɔgɔ dɔ, ale tun bɛ masace ta so kɔnɔ; ale k'a mɛn ko o ka Yeremi mina k'a bla kɔlɔn kɔnɔ. Masace siginin tun bɛ Boniyaminu ta donda ra. ⁸ Ebɛdi Meleki bɔra masaso kɔnɔ, ka taga a fɔ masace ye ko: ⁹ «E, masace, ne matigice, nin mɔgɔw ka ko o ko kɛ cira Yeremi ra, o bɛɛ ye kojugu le ye; o k'a bla kɔlɔn kɔnɔ, k'a to kɔngɔ bɛna a faga yi, sabu domuni tɛ dugu kɔnɔ tuun.»

¹⁰ Masace k'a fɔ Etiyopikace Ebɛdi Meleki ye ko: «Taga cɛ bisaba ta ka fara i yɛrɛ kan, aw ye taga Yeremi sama k'a labɔ kɔlɔn kɔnɔ sani a ye sa!»

¹¹ Ebɛdi Meleki ka cɛ dɔw ta, o ka taga masaso yɔrɔ dɔ ra, min bɛ natoromarabon jukɔrɔ; o ka fanikolonw, ani deregekolon dɔw ta, ka taga o lajigi Yeremi fɛ kɔlɔn kɔnɔ ni juru ye. ¹² Etiyopikace Ebɛdi Meleki ko Yeremi ma ko: «Nin fanikolonw ani nin deregekolonw don i kaman kɔrɔ, ka juru la a kan.» Yeremi k'a kɛ ten. ¹³ O ka Yeremi sama ni juruw ye k'a labɔ kɔlɔn kɔnɔ. Yeremi tora masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ.

Masace Sedesiyasi ni Yeremi ta kumalaban

¹⁴ Masace Sedesiyasi ka mɔgɔ dɔ ci ka taga cira Yeremi wele ka na; a tagara ni Yeremi ye Matigi Ala ta batoso donda sabanan kɔrɔ. Masace ko a ma ko: «Ne b'a fɛ ka i jininka ko dɔ ra, nka i kana foyi dogo ne ma.» ¹⁵ Yeremi ka Sedesiyasi jaabi ko: «Ni ne ka can fɔ i ye, yala i tɛna ne faga wa? Hali ni ne ka i ladi, ele tɛna ne lamɛn.» ¹⁶ Masace Sedesiyasi karira Yeremi ye dogo ra, ko: «Ne bɛ kari Matigi Ala panaman togo ra, ale min ka

nɛnkiri don an na, ko ne tɛna i faga, ne fana tɛna i don nin mɔgɔw boro, minw bɛ i fagayɔrɔ jinina.»

¹⁷ Yeremi k'a fɔ Sedesiyasi ye ko: «Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Ni i ka bɔ ka taga i yɛrɛ di Babilɔni masace ta fagamaw ma, i bɛna kisi, tasuma fana tɛna nin dugu jeni; ele ni i ta somɔgɔw bɛna to si ra. ¹⁸ Nka ni i ma bɔ ka taga i yɛrɛ di Babilɔni masace ta fagamaw ma, o tuma nin dugu bɛna don Babilɔnikaw boro, o bɛna tasuma don a ra k'a jeni, ele fana tɛna bɔsi o boro.> » ¹⁹ Masace Sedesiyasi ko Yeremi ma ko: «Yahudiya minw tagara o yɛrɛ di Babilɔnikaw ma, ne bɛ siranna olugu le na, sabu Babilɔnikaw bɛ se ka ne don olugu boro, o bɛna ne minako juguya.»

²⁰ Yeremi ko: «Babilɔnikaw tɛna i don o boro. Matigi Ala ta kuma lamɛn; ne bɛ min fɔra, i ye sɔn ka o kɛ. O bɛna fisaya i ma, i nin bɛna kisi fana.

²¹ Nka ni i ma sɔn ka bɔ ka taga i yɛrɛ di, Matigi Ala ka min yira ne ra, o flɛ nin ye; a ko: ²² «Muso minw bɛɛ bɛna to Zuda masace ta so kɔnɔ, o bɛna olugu bɛɛ labɔ ka taga ni o ye Babilɔni masace ta fagamaw fɛ; o musow bɛna a fɔ ele ma ko:

Minw tun ye i teriɔnumanw ye,
olugu ka i janfa ka se sɔrɔ i kan!
I sen donna bɔgɔ ra minke,
o ka o kɔ don ka taga ka i to!»

²³ «O bɛna i ta musow, ani i ta denw bɛɛ labɔ yan ka taga ni o ye Babilɔnikaw fɛ; ele fana tɛna bɔsi o boro, sabu Babilɔni masace bɛna i mina, nin dugu fana bɛna jeni.»

²⁴ Sedesiyasi k'a fɔ Yeremi ye ko: «I kana a to mɔgɔ si ye dɔ lɔn nin kuma ra, ni o kera, ne tɛna i faga. ²⁵ Ni fagamaw nana a mɛn ko ne ni ele kumana, ni o nana i jininka ko: <I ka min fɔ masace ye, ani masace ka min fɔ i ye, o fɔ an ye, i kana foyi dogo an ma, ni o tɛ, an bɛ i faga,> ²⁶ i y'a fɔ o ye ko: <Ne tun bɛ makarikanw le fɔra masace ye, ko a ye sabari, a kana ne laseko Yonatan ta so kɔnɔ tuun!> »

²⁷ Ayiwa, a fana kera ten, fagamaw bɛɛ jenna ka na Yeremi fɛ, ka n'a jininka. Masace tun ka min fɔ a ye, a ka o jaabi ni o le ye. O tagara k'a to nasuma ra, sabu mɔgɔ si tun ma dɔ lɔn Yeremi ni masace ta kuma ra.

²⁸ O cogo ra, Yeremi tora masaso kɔrɔsibagaw ta lu kɔnɔ, fɔ lon min na o nana Zeruzalemu dugu mina.

Babilɔnikaw ka Zeruzalemu dugu mina

(Masacew flanan 25; Kibaroyaw flanan 36; Yeremi 52)

39 Zeruzalemu minacogo flɛ nin ye: Zuda masace Sedesiyasi ta masaya san kɔnɔntɔn-nan na, o san karo tannan na, Babilɔni masace Nebukadinesari ni a ta kerekɛjama bɛɛ nana Zeruzalemu kama, ka na dugu lamini. ² Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan na, a karo naaninan na, o karo tere kɔnɔntɔnnan na, o ka wo bɔ kogo ra. ³ O kera minke, Babilɔni masace ta fagamaw bɛɛ tagara ka taga sigi dugu donda ra, da min bɛ wele ko Cɛmance da; o fagamaw tun ye Nerigali Sareseri ye, min tun ye kerekɛjama jamɔgɔ ye, ani Samugari Nebu, ani Sarisekimu, min tun ye masaso kɔrɔsibagaw kuntigi ye, ani

Babiloni masace ta jamana namogo tow bee.

⁴ Zuda masace Sedesiyasi ni kerekewee bee ka o ye minkɛ, o ka masace ta nanko sira ta ka bori ka bo dugu kono su fe; da min be kogo fla ce ma, o bora o fe, ka taga Zuriden kenegbe sira ta. ⁵ Nka Babilonikaw ta kerekajama ka o gben; o tagara kun Sedesiyasi ni kerekewee ra Zeriko kenegbeyoro ra. O ka o mina ka taga ni o ye Babiloni masace Nebukadinesari fe Ribila, Hamati jamana ra; o k'a ta kiti tige. ⁶ Babiloni masace ka Sedesiyasi dence kannatige a yere na na Ribila. A ka Zuda mara namogow bee kannatige fana. ⁷ O ka Sedesiyasi yere padenw ci, k'a siri ni siranegbe jorokow ye, ka taga ni a ye Babiloni. ⁸ Babilonikaw ka tasuma don Zuda masaso ra k'a jeni, ani mogow tow ta bonw; o ka Zeruzalemu laminikogow benben.

⁹ Mogow minw tun tora dugu kono, ani minw tun tagara o yere di, ani mogow to minw tun tora, masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka olugu ce ka taga ni o ye Babiloni. ¹⁰ Nka minw tun ye desebagatow ye mogow ce ra, foyi tun te minw boro, masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka olugu to Zuda mara ra, ka rezensunw, ani forow di o ma o wagati yere ra.

O ka Yeremi labo kaso ra

¹¹ Babiloni masace Nebukadinesari tun kumana masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan fe Yeremi ta ko ra, k'a fo a ye ko: ¹² «I janto a ra, k'a korosi, i kana kojugu ke a ra; ni a ka min fo, i ye o ke a ye.» ¹³ O ra, Nebuzaradan min tun ye masaso korosibagaw kuntigi ye, ani Nebusaziban min tun ye masaso korosibagaw namogo ye, ani Nerigali Sareseri min tun ye kerekajama namogo ye, ani Babiloni masace ta jamana namogo tow bee, ¹⁴ olugu ka mogow do ci ka taga Yeremi labo masaso korosibagaw ta lu kono, k'a karifa Gedaliya ma, min ye Safan dence Ayikamu dence ye, ko a ye taga ni a ye a ta so. O ra Yeremi tora ni mogow tow ye yi.

Ala ka layiri ta Ebedi Meleki ye

¹⁵ Wagati min na Yeremi tun be kaso ra masaso korosibagaw ta lu kono, Matigi Ala tun ka kuma do lase a ma, ko: ¹⁶ «Taga a fo Etiyopikace Ebedi Meleki ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <A fle, ne tun ka min fo nin dugu ta ko ra, ne bena o ke dugu ra; a bena ke kojugu le ye, kojuman te. A bena ke a wagati ra i yere na na. ¹⁷ Nka o lon na, ne bena ele kisi; Matigi Ala ko ten. I be siranna mogow minw na, i tena don olugu boro. ¹⁸ Ne bena i bosu ka bo o boro; o tena i faga ni kerekemuru ye. I ta kisiri le be ke i ta nafa ye, sabu i lara ne ra. Matigi Ala ko ten.> »

Yeremi tora Gedaliya koru Misipa

40 Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma; o y'a soru masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan tun ka Yeremi labo kaso ra k'a lataga ka bo Rama. Lon min a tun be tagara Yeremi labla, o y'a soru Yeremi tun sirinin lo ni negejoroko ye; a

tun be Zeruzalemukaw, Zuda mara mogow minanin tow ce ra, o tun bena taga ni minw ye Babiloni.

² Masaso korosibagaw kuntigi ka Yeremi labo o mogow ce ra, k'a fo a ye ko: «Matigi Ala, i ta Ala tun ka nin kojugu ko fo nin yoro kama. ³ Matigi Ala tun ka min fo, o le sera, a ka o le ke, sabu aw ka jurumun ke Matigi Ala na koru, aw ma son k'a kan lamɛn. O koson a tun ka ko min fo, o ko ka aw soru. ⁴ Ayiwa, sisan ne bena negejorokow bo i boro ra. Ni i b'a fe ka taga ni ne ye Babiloni, o be se ka ke; ne bena ne janto i ra. Nka ni i t'a fe ka taga ni ne ye fana Babiloni, i ye to yan. Jamana bee lajenin fle i na koru, ni yoro min ka i diya, ni yoro min ka ben i ma, i ye taga yi.»

⁵ Ayiwa, i n'a fo Yeremi tun te do fora, Nebuzaradan ko a ma ko: «Seku ka taga Gedaliya fe, min ye Safan dence Ayikamu dence ye; Babiloni masace ka ale le sigi Zuda mara duguw kunna. Taga to ni ale ye mogow tow ce ra yi; walama ni yoro o yoro ka ben i ma i ye taga yi.» Masaso korosibagaw kuntigi ka domunifɛnw ni bonyafen dow di Yeremi ma, k'a bla ka taga. ⁶ Yeremi tagara Ayikamu dence Gedaliya fe Misipa, ka taga to ni ale ni mogow tow ye, mogow minw tun tora jamana kono.

Zuda mara mogow tagara lajen Gedaliya koru

⁷ Zuda mara kerekuntigi minw bee tun be kongokonyorow ra, olugu ni o ta kerekewee nana a men ko Babiloni masace ka Ayikamu dence Gedaliya le sigi jamana kunna, janko a ye jamana desebagatow korosi, cew, ani musow, ani denmisɛnw, o tun ma taga ni minw ye Babiloni.

⁸ O tagara Gedaliya fe Misipa. O mogow tun ye Netaniya dence Sumayila ye, ani Kareya dencew, minw ye Yohanan ni Yonatan ye, ani Tahumeti dence Seraya, ani Efayi dencew, minw be bo Netofa, ani Yezaniya, min ye Mahakaka do dence ye. O ni o ta kerekewee tun nana jogon fe. ⁹ Gedaliya, min ye Safan dence Ayikamu dence ye, ale karira o mogow ni o ta kerekewee ye; a k'a fo o ye ko: «Aw kana siran ka to Babilonikaw ta fanga koru. Aw ye to jamana kono yan, ka baara ke Babiloni masace ye; aw ta hera be o le ra. ¹⁰ Ne yere bena sigi Misipa; ni Babilonikaw ka an jininka fen o fen na, ne bena o jaabi aw togow ra. Aw koni, aw ye aw ta rezɛnw ji bo, ka aw ta samiyayiridenw tige, ka o turu bo, ka o mara minan dow kono. Aw be dugu minw na, aw ye to o duguw ra.»

¹¹ Yahudiya minw bee tun be Mohabu mara ra, ani Amankaw ta mara ra, ani Edomu mara ra, ani jamana tow bee ra, olugu fana nana a men ko Babiloni masace ka mogow dow to Zuda mara ra, ka Safan dence Ayikamu dence Gedaliya sigi olugu kunna. ¹² O Yahudiyaw tun janjanna ka taga yoro minw bee ra, o bee nana ka bo o yorow ra. O nana sigi Zuda mara ra, Gedaliya koru, Misipa. O ka sene ke ka rezɛnji caman soru, ani samiyayiriden caman.

Gedaliya fagako fora

(Masacew flanan 25.25-26)

¹³ Kareya dence Yohanan ni kerekuntigi minw bɛɛ tun bɛ kongokɔnɔyɔrɔw ra, olugu nana Gedaliya fɛ Misipa, ¹⁴ ka na a fɔ a ye ko: «Ele m'a lon ko Amɔnkaw ta masace Baalisi ka Netaniya dence Sumayila ci ka na i faga wa?» Ayiwa, Ayikamu dence Gedaliya ma la o ta kuma ra. ¹⁵ O kɔ, ka o to Misipa yi, Kareya dence Yohanan k'a fɔ Gedaliya ye tuun, dogo ra, ko: «A to ne ye taga Netaniya dence Sumayila faga; mɔgɔ si tɛna bɔ a kala ma. Mun koson i b'a to a bɛ i faga, k'a to Yahudiya minw nana lajen i kɔrɔ, olugu ye janjan tuun, k'a to Zuda mara tɔ ye halaki?» ¹⁶ Nka Ayikamu dence Gedaliya ka Kareya dence Yohanan jaabi ko: «I kana o ko ɲɔgɔn kɛ, sabu ele bɛ min fora Sumayila ta ko ra, o tɛ can ye.»

Sumayila ka Gedaliya faga

41 San karo wolonflanan na, Elisama dence Netaniya dence Sumayila, min tun ye masaceden ye, ani masace ta ɲamɔgɔ dɔ, ale nana Ayikamu dence Gedaliya fɛ Misipa ni cɛ tan ye. O ni Gedaliya ka domuni kɛ ɲɔgɔn fɛ Misipa yi. ² Ka o to domuni na, Sumayila ni cɛ tan min tun bɛ ni a ye, olugu wurira ka ben Gedaliya kan, min tun ye Safan dence Ayikamu dence ye, k'a faga ni kerekemuru ye; Babiloni masace tun ka mɔgɔ min sigi jamana kunna, o ka o faga. ³ Yahudiya min o min tun bɛ ni Gedaliya ye Misipa, Sumayila ka olugu bɛɛ faga fana, ani Babilonikaw ta kerekeden minw tun bɛ yi.

Sumayila ka Ala batobaga cɛ biseegi faga

⁴ Gedaliya fagari tere flanan, k'a sɔrɔ mɔgɔ si tun ma bɔ foyi kala ma fɔlɔ, ⁵ cɛ biseegi nana ka bɔ Sikemu, ani Silo, ani Samari. O tun ka o bonbosiw li, ka o ta faniw faranfaran, ka o fari tigetige ni muru ye. Siman sarakaw* ni wusunun sarakaw* le tun bɛ o boro; o tun bɛ nana o sarakaw bɔ Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

⁶ Netaniya dence Sumayila bɔra Misipa ka taga o mɔgɔw kunben; a tagatɔ tun bɛ kasira. A tagara se o ma minke, a ko o ma ko: «Aw ye na Ayikamu dence Gedaliya fɛ!» ⁷ Nka o tagara se dugu kɔnɔ minke, Netaniya dence Sumayila ni a ta mɔgɔw ka o mɔgɔw kannatige, ka o suw firi dinga dɔ kɔnɔ. ⁸ Nka cɛ tan tun bɛ o mɔgɔw ra, olugu ko Sumayila ma ko: «I kana anw faga, sabu domunifenw dogonin bɛ an fɛ forow kɔnɔ; siman bɛ an fɛ, ani turu, ani li.» O ra, Sumayila ka o balemaw faga ka olugu cɛ tan to yi.

⁹ Sumayila tun ka Gedaliya ni mɔgɔ minw faga, a tun ka o suw bɛɛ firi dinga min kɔnɔ, masace Asa le tun ka o dingaba sogi ka o ke a dogoyɔrɔ ye, wagati min ale ni Izirayeli masace Bahesa tun bɛ kɛre ra. Netaniya dence Sumayila ka o dinga le fa ni mɔgɔw suw ye.

¹⁰ Mɔgɔ tɔ minw tun tora Misipa, Sumayila ka olugu mina ka taga ni o ye; Zuda masace denmuso dɔw tun bɛ o ra, ani mɔgɔ tɔ minw bɛɛ tun tora

Misipa; Babiloni masaso kɔrɔsibaga Nebuzaradan tun ka olugu karifa Ayikamu dence Gedaliya ma. Netaniya dence Sumayila ka olugu mina ka bɔ ni o ye, ka taga Amɔnkaw ta jamana ra.

Yohanan ka mɔgɔw bɔsi ka bɔ Sumayila boro

¹¹ Netaniya dence Sumayila tun ka kojugu minw bɛɛ kɛ, Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigiw bɛɛ ka o mɛn. ¹² O ka o ta kerekɛcɛw bɛɛ lajen ka taga Netaniya dence Sumayila kama. O tagara a sɔrɔ Gabahɔn ta jiba yɔrɔ ra. ¹³ Sumayila tun ka mɔgɔ minw mina ka gban a yere kɔ, olugu ka Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigi nato ye minke, o diyara olugu ye kosebɛ. ¹⁴ Sumayila tun ka o mɔgɔ minw mina Misipa, olugu ka o kɔ don Sumayila ra, ka sekɔ ka na fara Kareya dence Yohanan kan. ¹⁵ Nka Netaniya dence Sumayila ni a ta cɛ seegi sera ka bɔsi Yohanan ra, ka bori ka taga Amɔnkaw fɛ.

¹⁶ Netaniya dence Sumayila tun ka mɔgɔ minw mina ka bɔ Misipa, Ayikamu dence Gedaliya faganin kɔ, Kareya dence Yohanan ni a ta kerekuntigiw ka o mɔgɔw ta ka o bla o yere kɔ; kerekedenw tun bɛ o ra, ani musow, ani denmisenw, ani masaso ɲamɔgɔ dɔw. O bora ni o ye Gabahɔn ka taga. ¹⁷ O ka sira ta, ka taga lɔ Kimamu ta lonanjigibon yɔrɔ ra, Betilɛhemu kɛre fɛ, ka sɔrɔ ka sira ta ka ke taga ye Misiran, ¹⁸ Babilonikaw pasiran koson; sabu Netaniya dence Sumayila tun ka Ayikamu dence Gedaliya faga, k'a sɔrɔ Babiloni masace le tun ka ale sigi Zuda mara kunna.

Yeremi ko mɔgɔw kana taga Misiran

42 Ayiwa, Zuda ta kerekɛjama kuntigiw bɛɛ, ani Kareya dence Yohanan, ani Hosaya dence Yezaniya, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ, k'a ta mɔgɔ fitiniw na ka taga a bla mɔgɔbaw ra, o bɛɛ tagara ² cira Yeremi fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Sabari ka an ta makarikan mɛn; an mɔgɔ tɔ minw tora, an b'a fɛ i ye Matigi Ala, i ta Ala daari an ye; sabu an tun ka ca, nka sisan an tɔ tora fitini dɔrɔn, i ko i yere ɲa b'a ra cogo min na. ³ An ka kan ka sira min ta, ani an ka kan ka min kɛ, an b'a fɛ Matigi Ala ye o yira an na.»

⁴ Cira Yeremi k'a fɔ o ye ko: «Ne k'a mɛn; ne bɛna Matigi Ala, aw ta Ala daari aw ye, i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na. Ni Matigi Ala nana fɛn o fɛn fɔ, ne bɛna o lase aw ma; ne tɛna foyi dogo aw ma.»

⁵ Olugu fana ko Yeremi ma ko: «Ni Matigi Ala, i ta Ala nana i ci ni kuma o kuma ye an fɛ, ni an ma o sira tagama, o tuma Matigi Ala ye kɛ an seere ye ka an jaraki, ka kɔɲa ni a ta can ni a ta kanke-lentigiya ye. ⁶ A bɛna min fɔ, ni o diyara an ye o, walama ni a belen ma diya an ye o, an kɔni ka i ci Matigi Ala, an ta Ala min fɛ, an bɛna ale kan le mɛn; sabu ni an ka Matigi Ala, an ta Ala kan mɛn, an ta hɛra bɛna bɔ o le ra.»

⁷ Ayiwa, tere tan tɛmenin kɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yeremi ma. ⁸ Yeremi ka Kareya dence Yohanan wele, ani kerekɛjama kuntigi minw bɛɛ tun bɛ ni a ye, ani mɔgɔ tɔw bɛɛ, k'a ta mɔgɔ fi-

tiniw na, ka taga a bla mɔgɔbaw ra. ⁹ A k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, aw tun ka ne ci min fɛ ko ne ye aw ta makarikanw lase a ma, ale ko: ¹⁰ «Ni aw tora nin jamana ra yan, ne bena aw lɔ le, ne tena aw cici; ne bena aw turu le, ne tena aw bɔn; ne tun ka kojugu min kɛ aw ra, ne bena ne ta miiriya yelema ka o dabra. ¹¹ Babiloni masace min pasiran be aw ra, aw kana siran ale ja. Aw kana siran a ja, Matigi Ala ko ten, sabu ne be ni aw ye, janko ka aw kisi, ka aw bɔsi ka bɔ a boro. ¹² Ne bena hina aw ra; ni o kera, ale bena hina aw ra k'a to aw ye seko aw ta dugukolo kan.» »

¹³ Yeremi k'a fɔ tuun ko: «Nka ni aw ko: «An te sigi nin jamana ra!» Ni aw ma Matigi Ala, aw ta Ala kan men, ¹⁴ ni aw ko: «An te son, an be taga Misiran jamana le ra, an tena kere ye yɔrɔ min na, an tena kerekedenw ta burufiyekan men yɔrɔ min na, an tena fon domuni na yɔrɔ min na; an bena taga sigi o yɔrɔ le ra.» ¹⁵ O tuma aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, aw Zuda mara mɔgɔ to minw tora! Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ni aw k'a latige ko aw be taga Misiran, ka taga sigi yi, ¹⁶ aw be siranna kerekemuru min ja, o bena taga aw sɔrɔ Misiran jamana ra yi; aw be hamina kɔngɔ ko min na, o bena tugu aw ko Misiran, aw fana bena sa yi le. ¹⁷ Aw ra minw be bena a latige ko o be taga Misiran ka taga sigi o yɔrɔ ra, olugu be bena faga kerekemuru ni kɔngɔ ni banajuguw boro. O ta mɔgɔ si tena to o ko; ne bena kojugu min ben o kan, o si tena kisi ka bɔ o ra, o si tena bɔsi.» »

¹⁸ Yeremi k'a fɔ tuun ko: «Sabu Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne ta dimi ni ne ta jusugban benna Zeruzalemukaw kan cogo min na, ni aw ka taga Misiran, ne ta jusugban bena ben aw kan o cogo kelen le ra. Aw tɔgɔjugu bena fɔ, aw ta ko bena ke jatigekoba ye mɔgɔw fɛ, aw bena ke siya danganin ye, ka ke mafiyenyarifɛn ye mɔgɔw fɛ. Aw fana ja tena la nin yɔrɔ kan tuun.» »

¹⁹ «E, aw Zuda mara mɔgɔ tɔw, Matigi Ala be o le fɔ aw ye, ko: «Aw kana taga Misiran, aw y'a lon ka la a ra ko ne ka aw lasɔmi bi. ²⁰ Aw ka aw yere lafiri kosebe, sabu aw yere le ka ne ci Matigi Ala, aw ta Ala fɛ ko: Matigi Ala, an ta Ala daari an ye; ni Matigi Ala, an ta Ala ka na fen o fen fɔ, o lase an ma, an bena a ke!» ²¹ Ayiwa, ne kɔni k'a fɔ aw ye bi, nka aw te Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛna, sabu a be ne ci aw fɛ ni kuma o kuma ye, aw te o si lamɛn. ²² Sisan kɔni, aw y'a lon ka la a ra, ko aw b'a fɛ ka taga sigi o jamana min na, kerekemuru ni kɔngɔ ni banajuguw le bena aw faga o yɔrɔ ra yi.» »

Yeremi minana ka taga Misiran

43 Ayiwa, Yeremi ka nin kumaw be fɔ mɔgɔw be ye; Matigi Ala, min ye o ta Ala ye, ale tun ka Yeremi ci o fɛ ni nin kumaw be le ye, Matigi Ala, o ta Ala ta kumaw. ² O kumaw fonin ko, Azariya min ye Hosaya dence ye, ani Yohanan min ye Kareya dence ye, ani yereyirabaga tɔw be ko Yeremi ma ko: «Ele be faninya le fora; Matigi Ala, an ta Ala ma i ci ko i ye na a fɔ an ye ko: «Aw kana taga Misiran ka taga sigi o yɔrɔ ra!» ³ Neriya dence Baruki le be ele kononosura anw kama,

janko ka an di Babilonikaw ma, o ye an faga, wala ma ka an mina ka taga ni an ye Babiloni.»

⁴ Kareya dence Yohanan, ani kerekejama kuntigi tɔw be, ani mɔgɔ tɔw be, o si ma son ka Matigi Ala kan men, ka to Zuda mara ra. ⁵ Kareya dence Yohanan, ani kerekejama kuntigi tɔw be ka Zuda mara mɔgɔ tɔw be lajen, ani minw tun minana ka taga siya tɔw ce ra, ni o kɔsegira ka na sigi Zuda mara ra tuun, ⁶ cɛw, ani musow, ani denmisɛnw, ani masace denmusow, ani masaso kɔrɔsibaga Nebuzaradan tun ka mɔgɔ minw be karifa Gedaliya ma, min ye Safan dence Ayikamu dence ye; o ka cira Yeremi fana fara o kan, ani Neriya dence Baruki. ⁷ O tagara Misiran jamana ra, sabu o ma son Matigi Ala kumakan ma. O tagara, ka taga se Tapanesi.

Ko minw bena se Misiran jamana ma

⁸ Ka Yeremi to Tapanesi, Matigi Ala k'a ta kuma lase a ma, ko: ⁹ «Kabakuruba dɔw ta, ka o dogo bɔgɔ ra biriki gbasiyɔrɔ ra, Farawona ta masaso donda ja fɛ, Tapanesi; o ke Zuda mara mɔgɔw ja na. ¹⁰ O ko, i y'a fɔ o ye ko Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw y'a fle, ne bena taga ne ta baaraden, Nebukadinesari, Babiloni masace wele ka na. Ne bena a ta masasiganan sigi nin kabakuruw le kan, ne ka nin kabakuru minw dogo bɔgɔ ra. A bena a ta masa fanibon lɔ nin kabakuruw kunna. ¹¹ A bena na ben Misiran jamana kan; minw ka kan ni saya ye, saya be olugu ta, minw ka kan ni minari ye, olugu be mina ka taga, minw ka kan ni kerekemuru ye, kerekemuru be olugu faga! ¹² Ne bena a to a ye tasuma don Misirankaw ta alaw ta batosow ra, ka o jeni, ka o ta jow ce ka taga ni o ye. Sagagbenbaga be a ta deregeba melege a yere ra † cogo min na, a bena Misiran jamana natorow ce ka o mini a yere ma ten le, ka sɔrɔ ka bɔ ka taga ni a yere ye nasuma ra. ¹³ Jo min ye tere tagamasiyen ye, o ta batoso min be Misiran jamana ra, a bena o jo ta kabakuruwanw cici, ka tasuma don Misirankaw ta alaw ta batosow ra ka o jeni.» »

Ala ka min fɔ Zuda mara mɔgɔw ta ko ra

44 Ala ka nin kuma fɔ Yeremi ye Misiran jamana Yahudiyaw be ta ko ra, olugu minw tun siginin be Migidoli, ani Tapanesi, ani Menfisi, ani Patɔrɔsi mara ra; a ko:

² «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne ka kojugu minw be lase Zeruzalemu ni Zuda dugu tɔw be ma, aw ka o be ye. Bi o duguw be kera tomow ye, mɔgɔ si te yi tuun. ³ O kera o mɔgɔw ta kojuguw le kosɔn. O ka ne jusu bɔ, sabu o tagara wusunun sarakaw* bɔ ala werɛw ye, ka o bato, olugu yere tun ma ala minw lon, aw ni aw bemaw si tun ma ala minw lon. ⁴ K'a sɔrɔ ne ta baaradenw, minw ye ciraw ye, ne tun ka olugu be ci aw fɛ; ne tun be o ci aw fɛ lon o lon, k'a fɔ aw ye ko aw kana nin ko haramuninw ke, ne be nin ko minw kɔninya. ⁵ Nka o ma ne lamɛn, o ma son ka

† A fora Kitabu dɔw kɔnɔ ko: I ko sagagbenbaga be a ta deregeba yuguyugu ka kinnifɛnw bɔ a ra cogo min na.

o toro malo ne ta kuma ra, o ma nimisa ka o ta kojuguw dabla, o ma wusunan sarakaw bori dabla ala werew ye. ⁶ O koson ne ta jusugban ni ne ta dimi tasuma wurira ka Zuda duguw, ani Zeruzalemu dugukonosiraw bee mina, ka o bee ke tomow ye, ani yoro lakolonw, i n'a fo aw yere na b'a ra cogo min na bi.»

⁷ Yeremi k'a fo tuun ko: «Ayiwa, sisan, Matigi Ala, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Mun koson aw ka nin kojuguba jagon lase aw yere ma, k'a to nin cew, ani nin musow, ani nin denmisenw, ani nin denfitiniw ye tige ka bo Zuda mara mogow ra, fo ka taga aw komogow bee ban? ⁸ Aw ka ne jusu bo ni aw ta kewalew ye, ka wusunan sarakaw bo ala werew ye Misiran jamana ra, aw nana sigi o jamana min na. O ra, aw bena aw yere halaki, ka ke siya danganin ye, ka ke mafiyenyarifen ye dugukolo siya tow bee ce ra.

⁹ «Yala aw pinana aw bemaw ta terenbariyakow ko wa, ani Zuda masacew ni o ta musow ta terenbariyakow, ani aw yerew ni aw ta musow ta terenbariyakow, aw ka o ko minw ke Zuda mara ra, ani Zeruzalemu dugukonosiraw ra?

¹⁰ Nka fo ka na se bi ma, o ko ma digi mogow si ra, ne pasiran ma ke mogow si ra. Ne tun ka ne ta sariyaw, ani ne ta cifonin minw yira aw ni aw bemaw ra, mogow si ma o sira tagama.»

¹¹ «O koson Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne b'a latige ko ne bena kojugu ke aw ra, ka Zuda mara bee halaki. ¹² Zuda mara mogow to minw k'a latige ka na sigi Misiran jamana ra yan, ne bena olugu bee halaki Misiran jamana ra yan; kerekemuru ni kongow bena o faga. O bee bena halaki, k'a ta mogow fitiniw na ka taga a bla mogobaw ra; kerekemuru ni kongow bena o halaki. Togowjugu, ani jatigekoba, ani danga, ani mafiyenyari, o ta bena ke o le ye. ¹³ Minw nana sigi Misiran jamana ra, ne bena wuri olugu kama, i ko ne tun wurira Zeruzalemukaw kama cogo min na, ka o faga ni kerekemuru ni kongow ni banajuguw ye. ¹⁴ Zuda mara mogow to minw nana sigi Misiran jamana ra, o mogow si tena bosu, o si panaman tena to. Minw tun b'a miiri ko olugu bena seko Zuda mara ra tun, ka taga sigi yi, sabu o yoro logow be o ra, olugu si tena seko yi tuun, fo mogow dama dama doron.»

Batofen werew ta ko

¹⁵ Ayiwa, ce minw bee tun k'a lon ko o ta musow be wusunan sarakaw* bora ala werew ye, ani muso caman minw bee tun lajennin be o yoro ra, ani mogow to minw bee tun be Patrosi, Misiran jamana ra yi, olugu ka Yeremi jaabi ko: ¹⁶ «I be kuma min fora an ye Matigi Ala togow ra, an tena o lamenu i fe! ¹⁷ An yere da ka fen o fen fo, an bena o le ke: An bena wusunan sarakaw bo sankolo masamuso † ye, ka rezenji sarakaw* bo a ye, i n'a fo anw ni an bemaw, ani an ta masacew, ani an ta jamana jamogow tun be deri k'a ke cogo min na Zuda duguw ra, ani Zeruzalemu dugukonosiraw ra. O wagati ra an tun be domuni sorow fo ka wasa, an tun be hera ra, kojugu si tun te an kan. ¹⁸ Nka

† Sankolo masamuso, o ye jo do togow ye. Aw ye Yeremi 7.18

kabini an ka wusunan sarakaw bori dabla sankolo masamuso ye, ka rezenji sarakaw dabla, fen bee desera an fe, kerekemuru ni kongow le be an halakira.»

¹⁹ Musow fana ko: «Ni anw be wusunan sarakaw bo sankolo masamuso ye, ka rezenji sarakaw bo a ye, yala an be o kera an cew jina ma le wa? Olugu yere k'a lon ko an be takula lalaga a ye, ka o ke a bisigiya ye, ka rezenji sarakaw bo a ye.»

²⁰ Ayiwa, mogow minw bee tun ka nin kumaw ke ka Yeremi jaabi, cew, ani musow, Yeremi k'a fo olugu bee ye ko: ²¹ «Aw tun ka wusunan sarakaw minw bo Zuda duguw konow, ani Zeruzalemu dugukonosiraw ra, aw ni aw bemaw, ani aw ta masacew, ani aw ta jamana jamogow, ani jamana mogow bee, yala Matigi Ala ma a hakiri to o kow ra wa? A ma o kow jate wa? ²² Matigi Ala ma na se ka aw ta kewalejuguw mupu tuun, ani aw ka ko haramunin minw ke; o koson aw ta jamana kera tomo ye, ka ke jatigekoba ye, k'a ke yoro danganin ye, mogow si te sigi yoro min na tuun, i n'a fo aw yere na b'a ra cogo min na bi. ²³ Aw ka o wusunan sarakaw bo, ka jurumun ke Matigi Ala na korow minke, ani aw ma son ka Matigi Ala kan men minke, ani aw ma son ka a ta sariyaw, ani a ta cifoninw, ani a ta ciw sira tagama minke, o le koson nin kojuguw sera aw ma, i ko aw yere na b'a ra cogo min na bi.»

²⁴ Ayiwa, o ko, Yeremi k'a fo mogow bee lajennin ye, ani musow bee ye, ko: «Aw Zuda mara mogow minw bee be Misiran jamana ra yan, aw ye Matigi Ala ta kuma lamenu! ²⁵ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ni aw musow da tun ka kuma min fo, aw yere boro ka o kuma dafa; aw tun ko: An ka dajuru minw ta ko an bena wusunan sarakaw* ni rezenji sarakaw* bo sankolo masamuso ye, sigiya t'a ra, an bena o dajuruw dafa.» Ayiwa, aw bena aw ta dajuruw dafa yere le kosebe; aw da ka min fo, aw bena o ke yere le kosebe! ²⁶ Aw Zuda mara mogow minw bee siginin be Misiran jamana ra yan, aw ye Matigi Ala ta kuma lamenu; Matigi Ala ko: Ne be kari ne yere togowa ra, ko Zuda mara mogow si tena ne togow wele a da ra tuun! Misiran jamana bee konow, mogow si tena a fo tuun ko: «Ne be kari Dunupa tigi Ala panaman togow ra!» ²⁷ Sabu ne bena ne hakiri to o ra janko ka kojugu le ke o ra, ne tena kopuman ke o ye. Zuda mara mogow minw bee be Misiran jamana ra yan, olugu bee bena halaki kerekemuru ni kongow sababu ra, fo ka taga o bee ban pewu! ²⁸ Mogow dama dama doron le bena bosu kerekemuru boro, ka bo Misiran jamana ra, ka seko ka taga Zuda mara ra; nka Zuda mara mogow tow bee, minw bee nana Misiran jamana ra ka na sigi yan, olugu koni bena a lon min ta kuma bena ke can ye: ni ne ta kuma lo, walama ni olugu ta kuma lo.

²⁹ «Ayiwa, a fe, Matigi Ala ko ten, tagamasiyen min bena a yira ko ne bena wuri aw kama nin yoro ra, janko aw y'a lon ko ne ka ko min fo ko o bena aw sorow, o tagamasiyen ye nin ye: ³⁰ Matigi Ala ko: «A fe, Hofira min ye Misiran masace Farawona ye, ne bena ale don a juguw boro, a jugu minw b'a fagayoro pinina, i n'a fo ne ka Zuda masace

Sedesiyasi don Babiloni masace Nebukadinesari boro cogo min na, min tun ye a jugu ye, ni a tun be a fagayoro pinina.> »

Yeremi ka Baruki ladi

45 Cira Yeremi ka nin kumaw fo Neriya dence Baruki ye, wagati min na Baruki tun be Yeremi ta kuma foninw sebera gbolokitabu kan; o kera Yoziyasi dence Yehoyakimu, Zuda masace ta masaya san naaninan na; a ko:

² «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala be nin kuma le fo ele Baruki ye, ko: ³ Ele b'a fora ko: «Bonɔ ka ne sorɔ, sabu Matigi Ala be jusukasi do le farara ne ta dimi kan. Ne be nunana fo ka ne baraka ban, ne te nasuma sorɔra.»

⁴ «A fo Baruki ye ko Matigi Ala ko: «A fle, ne tun ka min lo, ne bena o ci, ne tun ka min turu, ne bena o bon; jamana bee lajennin bena ke ten le.

⁵ Yala ele belen bena ke kobaw le miiri ye tuun wa? I kana o miiri, sabu ne bena kojugu ben adamaden bee kan, Matigi Ala ko ten; nka ni ele koni ka taga yoro o yoro, ne bena i bosi, ka i kisiri ke i ta nafa ye.» »

Ala bena tɔɔɔ min lase siya tɔw ma

(46-51)

Misirankaw desera o juguw koro

46 Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma siyaw ta ko ra, o le ye nin ye:

² Nin le fora Misiran jamana ni Misiran masace Neko ta ko ra, min ye Farawona ye. Ka o to Efirati ba koro, Karikemisi, Babiloni masace Nebukadinesari ka se sorɔ Farawona kan; o kera Zuda masace Yehoyakimu, Yoziyasi dence ta masaya san naaninan na. A ko:

³ «Aw ye negebennan fitiniw, ani negebennanbaw laben,

ka bo ka taga kere ra!

⁴ Aw ye sow siri wotorow ra!

Sotigiw, aw ye don sowotorow konɔ!

Aw ye aw ta negefugulaw biri aw kun na ka lo!

Aw ye aw ta bipew dabo!

Aw ye aw ta negederegew don aw yere ra!

⁵ «E, ne na be mun le yera tan?

E, o ja tigera, o be sekora ni o ko ye!

O juguw ka se sorɔ o ta kerekacefariw kan.

O borira o, ka bori;

hali o te o ko flera tuun!

Siranyaba be fan bee ra,

Matigi Ala ko ten!

⁶ Hali minw sen ka teli, olugu te sera ka bori;

cefariw te sera ka bosi.

O be talontalonna ka benben.

Efirati bada ra, sahiliyanfan na.

⁷ «Jontigi le ye nin ye, min be wurira i ko Nili jikuruw, i ko ba min jiw be serira ka bo kene ma?

⁸ «Misiran jamana le be wurira i ko Nili jikuruw, i ko ba min jiw be serira ka bo kene ma.

A ko: «Ne bena wuri ka woyo fo ka dugukolo datugu;

ne bena duguw ni dugumogow bee halaki.»

⁹ «Sow, aw ye girin, sowotorow, aw ye bori, cefariw, aw ye bo:

Etiyopi jamana taw, ani Puti jamana taw, aw minw be negebennan minacogo lon; Ludi jamana taw, aw minw be se kalanbon na!

¹⁰ «O lon ye Fangatigi, Matigi Ala ta le ye; a ta dimibolon lo, lon min a b'a dimibo a juguw ra.

Kerekemuruw bena domuni ke fo ka fa, ka jori min ka fa;

sabu Fangatigi, Matigi Ala be saraka le bora sahiliyanfan jamana ra, Efirati ba fan na.

¹¹ «Aw ye taga Galadi mara ra ka taga fla munta do jini,

aw Misiran jamana mogow!

Aw be fla caman kera aw yere ra gbansan, o si tena aw keneya!

¹² Siya tɔw ka aw ta maroya ko men, aw kulekan ka dunuɔa yoro bee fa;

sabu cefari do borito be taga talon cefari do were ra,

o fla bee be ben jɔgɔn fe.»

Babilonikaw bena min ke Misirankaw ra

¹³ Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma Babiloni masace Nebukadinesari ta nako ra, ale min bena na Misiran jamana halaki; a ko:

¹⁴ «Aw ye nin fo Misiran, aw y'a lase Migidoli fana, aw y'a lase Menfisi ni Tapanesi!

Aw y'a fo ko: «Aw ye wuri, aw ye aw yere laben, sabu kerekemuru be cenri kera ka aw lamini.»

¹⁵ Mun koson aw ta jo Apisi † borira?

Aw ta misitoran lonin ma se ka to, sabu Matigi Ala ka a laben.

¹⁶ A bena a to mogɔ caman sen ye talon; o be benben jɔgɔn kan;

o b'a fo jɔgɔn ma ko: «An ye wuri ka taga an ta mogow fe,

an ye taga an worojamana ra,

an ye bo nin kerekemurujuguw koro.»

¹⁷ Ni o sera yi, o b'a fo Farawona ma ko:

«Misiran masace te foyi ye, ni mankankoloncibaga te;

a ta wagati temena a kan ka ban!»

¹⁸ «Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye,

Masace ko ten, Masace min togo ye ko Fangatigi

† Apisi tun ye Misirankaw ta jo do ye, min tagamasiyen tun ye misitoran ye. Kitabu dow konɔ a sebera ko: aw ta cefariw benna dugu ma.

Ala.

Tabori kuru be kuru tow kunna cogo min na,
Karimeli kuru be kogoji kunna cogo min na,
a bena na o cogo le ra!

¹⁹ «Aw ye aw ta doniw laben jamana were taga kama,
aw Misiran jamana mogow!
Menfisi dugu bena ke yoro lakolon ye,
ka ke tomo ye, mogow te sigi yoro min na.

²⁰ «Misiran ye misimuso cernuman le ye,
nka limogoba do bena na a kama ka bo sahiliyanfan na.

²¹ O ka kerekeden minw ta sara ra, olugu fana be o ce ra

i ko misiden taroninw.
Nka olugu fana bena o ko don,
o bee bena bori, o tena se ka lo tuun,
sabu o halakilon sera,
o sarawagati sera.

²² O borito mankan te hali sa borito mankan bo;
sabu o juguw be nana ni barakaba le ye;
o be nana o kama
i ko yiritigebagaw be na ni o ta jendew ye cogo min na ka na yiriw ben.

²³ O bena a ta yiritu tige,
Matigi Ala ko ten,
hali ni tufinba lo;
sabu o juguw ka ca ka teme tonw kan,
mogow te se ka o jate.

²⁴ Misiran jamana mogow maroyara,
Ala ka o don sahiliyanfan mogow boro!»

²⁵ Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «A fle, ne be-na wuri Amon kama, min ye Tebu mara ta ala ye, ka wuri Farawona kama, ani Misiran jamana kama, ani o ta alaw, ani o ta masacew; ne bena wuri Farawona kama, ani minw be o jigi la ale kan!

²⁶ Minw be o fagayoro jinina, ne bena o don olugu boro. Ne bena o don Babiloni masace Nebukad-inesari ni a ta jamana namogow boro. Nka o ko fe, mogow bena sigi Misiran jamana ra tuun, k'a ke i n'a fo a tun be cogo min na folofolo; Matigi Ala ko ten.»

Izirayeli kisiwagati

²⁷ «Aw Yakuba ta mogow, ne ta jonw, aw kana sir-an!

Aw Izirayelimogow, aw jigi kana tige,
sabu a fle, ne bena aw kisi ka aw lana ka bo fo o jamanajan na,
ka aw ta durujaw kisi ka bo o jamana ra,
o ka o mina ka taga jamana min na.
Yakuba ta mogow bena seko ka na,
ka na laganfiya ni nasuma soro,
mogow si tena o toro tuun.

²⁸ Aw Yakuba ta mogow, ne ta jonw, aw kana sir-an!

Matigi Ala ko ten,
sabu ne be ni aw ye.
Ne tun ka aw janjan ka taga siya minw bee ce ra,
ne bena o siyaw bee halaki pewu;

nka aw koni, ne tena aw halaki pewu.
Ne bena aw koro le ka kapa ni can sira ye,
sabu ne te se ka aw jarakibari to.»

Min fora Filisikaw ta ko ra

47 Matigi Ala ka kuma min lase cira Yeremi ma Filisikaw ta ko ra, sani Farawona ye ben Gazakaw kan, o kuma ye nin ye:

² Matigi Ala ko:

«A fle, jiw be wurira san fe sahiliyanfan na,
ka ke i ko ko min ji be woyo fo ka bo kene ma.
A bena jamana ni a konofenw bee datugu,
ani duguw ni dugumogow bee.

Mogow be kulera,
jamana mogow bee be mapumankokanw fora.
³ Soce barakamanw girinto senw mankan koson,
ani sowotorow mankan koson,

ani sowotorow senw mankan koson,
hali faw te o ko fle o denw na,
o baraka bankojugu fe.

⁴ Filisikaw ta jamana halakilon sera.
Mogow laban minw tun tora, minw tun be se ka Tiri dugu ni Sidon dugu deme,
o bena olugu bee faga;
sabu Matigi Ala bena Filisikaw ta jamana cen,
o minw ye Kafitori jamana mogow tow ye, kogoji cemayoro maraw ra.

⁵ Gazakaw bee kun wulanna!

Asikalonkaw mankan te menna tuun.
Aw minw siginin be kenegbeyoro ra,
aw bena aw fari tigetigeri † dabra tuma juman le sa?

⁶ «Aw ko: «E, Matigi Ala ta kerekemuru,
ele bena i fagari lalo ka nenekiri tuma juman le sa?

Don i ta forogo konon ten,
to yoro kelen na, ka i yere nasuma!»

⁷ «A be se k'a lalo cogo di,
k'a soro Matigi Ala le ko,
ko a ye taga Asikalon ni kogojida maraw kama!
A k'a ci o yorow le ra.»

Min fora Mohabukaw ta ko ra

48 Mohabu jamana ta ko:
Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko:
«Bono ka Nebokaw soro, sabu o ta dugu cenna,
Kiryatayimukaw maroyara, sabu o ta dugu minana;
minw tun siginin be bonba barakamanw konon,
olugu maroyara, jatige ka o mina.

² «Mohabu jamana ta bonya bee bora a kan!
O be kojugu le labenna a kama, Hesibon.
O ko: «Aw ye na, an y'a halaki k'a togo bo siya tow ce ra!»

Aw Madimenikaw, aw fana mankan tena men tu-un;
sabu kerekemuru be nana aw ko.

† O mogow tun be o kun li, ka o fari tigetige ka kapa ni o ta landaw ye, k'a yira ko kojuguba ka o soro.

3 «Kulekan do be bora Horonayimu cenri, ani halakiriba be yi.
 4 Mohabu jamana cira, a denw be kulera.
 5 O yelento ka taga Luhiti, o be kasi; o kasito le be yelen. Mogo deguninw kulekan le be bora, Horonayimu sira jigijigi ra, halakiri koson.
 6 Aw ye bori ka aw yere kisi, aw ye taga to kongokolon kono ka ke i ko kongofaliw.
 7 «Aw ka aw jigi la aw yere ta baara ni aw ta naforo le kan minke, o koson, o bena aw fana mina; Kemosi † fana bena mina k'a labo jamana kono, ani a sonnikebagaw, ani a namogow bee.
 8 Cenrikebagaw bena ben dugu bee kelen kelen kan; dugu si tena bosi. Kurufurancaw bena halaki, kenegbeyoro bena cen. Matigi Ala ka o le fo.
 9 «Aw ye kamanw di Mohabukaw ma, janko o ye wuri ka taga ††! Sabu o ta duguw bena ke yoro lakolonw ye; mogo tena sigi o duguw kono tuun.
 10 Mogo min be Matigi Ala ta baara ke ni farifaga ye, Matigi Ala ye o tigi danga! Mogo min be a ta kerekemuru bari mogofaga ma, Matigi Ala ye o tigi danga!
 11 «Mohabukaw tun nasumanin lo kabini o denmisenman; o tun be i ko duven namalonin min buruburu sigira a jukoro, min ma yelema ka bo minan do kono k'a don do were kono. O ma deri ka mina ka bo o ta jamana ra ka ye; o koson o ta timiya tora o ra, a kasa fana ma yelema.
 12 «O koson lon do bena se, Matigi Ala ko ten, o lon na ne bena mogo dow ci ka na o yelema. O bena o yelema ka bo minanw kono, ka dagaw cici.
 13 O tuma ra Mohabukaw ta Kemosi ‡ ko maroya bena olugu yere soro, i n'a fo Beteli †† ta ko maroya tun ka Izirayelimogow soro cogo min na, sabu o tun ka o jigi bee la o yoro le kan.»
 14 E, yala aw be son k'a fo ko aw ye cefariw le ye wa, ko aw ye kerekere jagbelenw le ye?
 15 Mohabu jamana cenna pewu! O juguw be benna o ta duguw kan. O ta kanbelendenw bee ra barakamanw le bena mina ka taga ni o ye o fagayoro ra. Masace le ko ten, masace min togo ye ko Fangatigi Ala.

† Kemosi, o ye Mohabukaw ta ala ye. †† Kitabu dow kono a sebera ko: Aw ye kogo bon Mohabu jamana kan. ‡ Kemosi: Aw ye hayan 7 fle. †† Beteli tun ye Izirayelimogow ta sonnkeyoro do ye.

16 Mohabu jamana halakiwagati be nini ka se; a ta bono lon be teliyara ka na.
 17 Aw minw bee ye a lamini mogow ye, aw ye kasi a kunna. Aw minw bee tun k'a togo bonya ko men, aw y'a fo ko: E, nin masacebere barakaman le karira wa! Nin bere noroman le karira wa!
 18 Aw ye jigi ka bo aw ta bonya ce ra; aw ye sigi dugukolo jalan kan, aw Dibon dugumogow, sabu Mohabu jamana halakibaga be nana aw kama, a bena aw ta masabonbaw cici.
 19 Aw Aroweri dugumogow, aw ye lo sirada ra ka korosiri ke; ce minw be borira, ani muso minw bosira aw ye olugu nininka ko: Mun le kera?
 20 Mohabukaw maroyara, sabu o benna. Aw ye manumankokanw fo ka kule! Aw y'a fo Arinon koda ra ko Mohabu jamana cenna.

21 Ala ta kiti benna kenegbeyoro jamana kan, ani Holon, ani Yahasa, ani Mefaati, 22 ani Dibon, ani Nebo, ani Beti Diblatayimu, 23 ani Kiriyaatayimu, ani Beti Gamuli, ani Beti Mehon, 24 ani Keriyoti, ani Bosira, ani Mohabu jamana dugu tow bee kan, minw yoro ka jan, ani minw yoro ka surun.

25 «Mohabukaw gban karira, o boro karira, Matigi Ala ko ten.»
 26 «Aw ye o lamin, fo ka o panamini, sabu Mohabukaw ka o yere bonya Matigi Ala na koro. O ye ben ka kolonkolon o ta fono ra, olugu fana ye ke yerekofen ye. 27 Yala aw tun ma Izirayelimogow ke yerekofen ye wa? Yala olugu tun minana sonyari le ra wa, fo ni aw tun be o ko fo, aw be aw kun komikomi o ra?
 28 Aw ye bo duguw kono ka taga sigi farakuruw ce ra, aw Mohabukaw! Aw ye ke i ko tugani min be a ta paga la dingakolonbaw dakun kan.
 29 An tun ka Mohabu jamana ta yerebonya ko men, o ta yerebonya dama temenin, o ta wasoya, ani o ta yerebonya, ani o ta yada; o tun be o yere fisaya tow ma.
 30 «Ne ka o ta yereyira lon, Matigi Ala ko ten, nka gbansan lo; o ta yerebonya fana ye gbansan le ye.»
 31 O koson ne be kasi Mohabu koson, ne be kule Mohabu jamana bee lajennin koson; ne be nuna Kiri Heresi dugumogow koson.
 32 E, Sibima dugu ta rezenforo †, ne be kasi min ke ele koson, ne te o kasi jogon ke Yazeri ta mogow koson. Ele yiriborow tun janyara fo ka Kogoji sanin

† Sibima dugu ta rezenforo, o koro ye Sibima dugumogow.

cetige,
ka se fo Yazeri ta kogoji ma;
nka cenrikebaga nana ben aw ta samiyayiridenw,
ani aw ta rezenmow kan.

³³ Ninsondiya ni jagari banna Mohabu yiriforow ra,
ani a jamana yoro tow ra.
Ne ka rezenjiw ja o ta minanw kono.
Mogo si pagarito tena rezen forogi ka to ka kule ci tuun;
kulecikan te yi tuun!

³⁴ «O kasikan be bora, k'a ta Hesibon ka taga a bla fo Elale; o kan be menna fo Yahasi, k'a ta Sowari ka taga se fo Horonayimu, ani ka taga se fo Egilati Selisiya. Sabu hali Nimirimu jiw, o bee jara.

³⁵ «Minw be sarakaw bo sonnikeyorow ra, ka wusunan sarakaw* bo o ta alaw ye, ne bena olugu halaki ka o ban pewu Mohabu jamana kono; Matigi Ala ko ten.

³⁶ «O koson ne be nunana Mohabu jamana koson i ko sangadonkirilabaga ta filenfiyekan; ne be nunana Kiri Heresi dugumogow koson i ko sangadonkirilabaga ta filenfiyekan, sabu o tun ka naforo minw lajen, o bee tagara. ³⁷ Bee kun lira, bee bonbosi lira, muruno be bee boro ra, borofaniw be bee ce ra. ³⁸ Sangakasikan le be biribon bee kunna, ani jamalajenyorow bee ra Mohabu jamana kono, sabu ne ka Mohabu jamana ci i ko dagakolon. Matigi Ala ko ten. ³⁹ E, Mohabu benna! Aw ye kasi! Mohabukaw maroyaninba ka o ko don. Mohabukaw ta ko kera yereko ko ye, ani jatigekoba, o ta jamana lamini mogow bee fe.»

⁴⁰ Matigi Ala ko: «A fle, a be i ko bon do le be temena san fe; a b'a kamanw yanganna Mohabu jamana kunna.

⁴¹ Keriyo ti dugu minana,
o ka masabonbaw bosi;
o lon na Mohabu jamana cefariw jusukun bena ke i ko muso jigibagato jusukun.

⁴² «Mohabu jamana bena halaki ka bo siya tow ce ra,
sabu o ka o yere bonya Matigi Ala na koro.

⁴³ Jatige, ani dingaba, ani jo,
o le be aw Mohabukaw na;
Matigi Ala ko ten.

⁴⁴ Ni min ka bori jatige na
o be ben dingaba kono,
ni min ka bo dingaba kono
o be mina jo ra;
sabu ne bena o ta hakesarasan kiti ben o kan,
Mohabukaw ta hakesarasan;
Matigi Ala ko ten.

⁴⁵ Boribagaw be taga lo Hesibon dugu suma ra,
o y'a soro o baraka banna,
sabu tasuma do be bora Hesibon,
tasumamana do be bora Sihon † ta dugu ce ma;
a be Mohabu jamana kerefeyorow jeni,
ka o mogo hinabariw kuncé jeni.

⁴⁶ «E, bono bena aw soro, aw Mohabukaw!
Kemosi †† ta mogow halakira;
sabu aw dencew minana ka taga jamana were ra,
aw denmusow fana minana.
⁴⁷ Nka wagati nataw ra,
Matigi Ala ko ten,
ne bena Mohabu jamana laseko a cogokoro ra tuun.»

Matigi Ala ka kiti kuma min fo Mohabu ta ko ra,
o kuma be laban yan.

Min fora Amonkaw ta ko ra

49 Amon jamana ta ko:
Matigi Ala ko:

«Yala den te Izirayeli fe le wa?
Mogo t'a fe min b'a cen ta wa?
Mun koson Amonkaw ta masace ‡ ka Gadi mara mina?
Mun koson a ta mogow sigira Gadi duguw kono?
² Ayiwa, wagati do bena se,
Matigi Ala ko ten,
ne bena keremankanw lawuri Amonkaw ta dugu kama, min ye Raba ye;
dugu bena ke yoro lakolon ye;
tasuma bena a kerefeduguw bee jeni.
O wagati ra minw tun ka Izirayeli ta jamana bosi,
Izirayeli fana bena olugu ta jamana bosi.
Matigi Ala ko ten.

³ «Hesibonkaw, aw ye kasi, sabu Ayi dugu cenna!
Raba dugumogow, aw ye kule,
aw ye borofaniw siri aw yere ce ra;
aw ye mapumankokanw fo ka boribori ka kogow lamini,
sabu o bena Amonkaw ta masace mina ka taga ni a ye,
ani a ta sonnikebagaw, ani jamana pamogow bee.
⁴ Aw mogo murutininw, mun koson aw be aw yere bonyara aw ta dingakonoyorow koson,
aw ta dingakonoyorow ta dugukolodimanw koson?

Aw ka aw jigi la aw ta naforo le kan,
k'a fo ko: «Jon le be se ka na ben an kan?»

⁵ A fle, ne bena siranya ben aw kan;
Matigi, Fangatigi Ala ko ten.
Siranya bena na ka bo aw fan bee ra;
o bena aw gben, aw bee be yerege ka taga aw ta fan na,
mogo si tena boribagaw lajen.

⁶ «Nka o ko fe, ne bena Amonkaw ta jamana laseko a cogokoro ra tuun. Matigi Ala ko ten.»

Min fora Edomu mara ta ko ra

⁷ Edomu mara ta ko:

Fangatigi Ala ko:
«O tuma hakiritigi te Teman †† mara ra tuun le wa?

Ladibagaw banna o ta denw ce ra wa,

†† Kemosi tun ye Mohabukaw ta ala ye; aw ye hayan 7 fle.
‡ Amonkaw ta masace: Kitabu dow b'a fo ko Milikomu, walamana Moloki; o ye Amonkaw ta ala ye. †† Teman o ye Edomu jamana mara do ye.

† Sihon le tun ye Hesibon dugu masace ye.

walama o ta hakiritigiya cenna le wa?
 8 Aw ye aw ko don, ka bori,
 aw ye taga to fo kuruwow konono yi,
 aw Dedankaw †!
 Sabu ne bena cenri lase Esawu ta mogow ma;
 o ta kojugu sarawagati lo.
 9 Ni rezentigebagaw nana na aw fe,
 o tena hali rezenden kelen bennin to o ko!
 Ni sonw nana su fe,
 fen o fen ka di o ye, o bena o bee ta!
 10 Sabu ne koni bena Esawu ta mogow boro-
 lakolon le to;
 ne bena o ta dogoyorow bee bo kene kan,
 o tena se ka dogo tuun.
 Ne bena cenri lase o ta durujaw ma, ani o bale-
 maw, ani o siginogonw bee.
 Mogo si tena to, min b'a fo ko:
 11 «Aw ye aw ta feritaw to yi,
 ne le bena o baro;
 aw ta muso ce saninw ye o jigi la ne kan!» »
 12 Matigi Ala ko: «A fle, kiti tun ma ben minw
 kan, ko o ye nin minnifen min, olugu bena a min.
 O tuma aw don, yala aw jarakibari bena to wa? Aw
 jarakibari tena to de, aw fana ka kan k'a min.
 13 Sabu ne be kari ne yere togo ra, Matigi Ala ko
 ten, ko Bosira dugu ta ko bena ke jatigekoba ye, a
 bena ke mafiyenyarifen ye, ka ke tomo ye, ani yoro
 danganin. A kerfeduguw bee bena ke tomow ye
 wagati bee, ka to ten.»
 14 Ne ka kibaroya do men ka bo Matigi Ala fe;
 a ka ciraden do ci ka taga siya tow fe, ka taga a
 fo o ye ko:
 «Aw ye aw yere lajen ka na Edomu kama,
 aw ye wuri ka na a kere!
 15 Edomukaw, ne bena aw dogoya siya tow ce ra,
 o tena aw jate ni adamaden tow ye.
 16 «Aw pasiran min be mogow ra, ani yereyira min
 be aw jusu ra, o le ka aw lafiri,
 aw minw tun siginin be faraw ce ra,
 aw minw tun be kongoriw kunna.
 Nka hali ni aw ka aw ta jaga la fo sanlegelege ra
 i ko bonw,
 ne bena aw lajigi ka bo yi;
 Matigi Ala ko ten.
 17 «Edomu jamana bena ke yoro lakolon ye. Ni
 mogo o mogo nana teme a koro, o tigi dabari bena
 ban fo a be filen fiye, o ta torow bee koson.
 18 Sodomu ni Gomori ni o kerfeduguw halakira
 cogo min na, o cogo kelen na, mogo si tena sigi
 Edomu tuun, adamaden si temeto tena jigi yi tuun;
 Matigi Ala ko ten.»
 19 Matigi Ala ko:
 «A fle, jara be bo Zuriden kotuw ra cogo min na,
 ka na ben beganw kan beganmarayoro puman-
 manw na,
 ne fana bena Edomukaw gben o cogo le ra,
 ka bo o ta jamana ra yoronin kelen na.
 Ne yere bena mogo do jini min bena a ta fanga
 sigi o kan;

† Dedankaw tun siginin be Edomu jamana ra; Esawu tun ye Edomukaw bemace ye (Damina 36.9)

sabu jon le be se k'a yere suma ni ne ye?
 Jon le be se ka ne nininka ne ta keta ra?
 Sagagbenbaga juman le be se ka lo ka ne konono?

20 «O ra, Matigi Ala ka ko min latige Edomukaw
 kama,
 ani a ka fen min laben Temankaw kama, aw ye o
 lamen!
 Sigiya t'a ra, o bena o sama ka taga ni o ye i ko
 sagaden barakantanw;
 sigiya t'a ra, o bena o ta jamana halaki k'a ke
 yoro lakolon ye.
 21 O bento mankan koson, dugukolo be yereyere;
 o kuleto mankan be se fo Kogojiwulen ma.
 22 A fle, a be i ko bon do le be temena san fe,
 a b'a kamanw yanganna Bosira dugu kunna.
 O lon na, Edomu jamana cefariw jusukun bena ke
 i ko muso jigibagato jusukun.»

Min fora Damasi dugu ta ko ra

23 Damasi †† dugu ta ko:
 «Hamati ni Aripadi ‡ dugumogow maroyara,
 sabu o ka kibarojugu men.
 O baraka bee banna,
 o hakiri wurira,
 ka ke i ko kogoji min te se ka mala.
 24 Damasi dugumogow baraka desera,
 o ka o ko don ka bori.
 O ja wurira;
 kononofiri ni dimi barara ka o mina,
 i ko muso jigibagato ta dimi.
 25 E, mun le nana a to mogo bee banna Damasi ra
 sa,
 nin dugu togoba,
 ne tun be jagari dugu min koson?
 26 O koson o ta kanbelenw bena benben ka sa ja-
 malajenyorow ra,
 o ta kerekecew si mankan tena men tuun o lon na.
 Fangatigi Ala ko ten.
 27 Ne bena tasuma don Damasi dugu laminikogo
 ra,
 ka Beni Hadadi ta masabonbaw jeni.»

Kedari ni Hazori ta maraw ta ko

28 Kedari mara ta ko, ani Babiloni masace
 Nebukadinesari tun benna Hazori mara minw kan,
 ka o kere, nin le fora olugu ta ko ra:
 Matigi Ala ko:
 «Aw ye wuri ka taga Kedari kama,
 aw ye taga cenri ke tereboyanfan mogow fe.
 29 O juguw ye o ta fanibonw ni o ta beganw bee
 ce,
 ka o ta fanibonw datugufaniw, ani o ta minanw
 bee ce,
 ka o ta jogomew mina!
 Mogow y'a fo o ma ko: «Siranyakobaw be aw fan
 bee ra!»
 30 Aw ye bori ka taga joona,
 aw ye taga dogo dingadunbaw konono, ka to yi,

†† Damasi tun ye Siri jamana ta duguba ye. ‡ Hamati ni Aripadi fana tun ye Siri dugu dow ye (Ezayi 17.1-3; Amosi 1.3-5)

aw Hazorikaw!
Matigi Ala ko ten.
Sabu Babiloni masace Nebukadinesari ka ko do
latige aw kama,
a ka fen do laben aw kama.

³¹ «Aw ye wuri ka taga ben siya do kan,
siya min siginin be hera ni laganfiya ra;
Matigi Ala ko ten.
Datugunan te o ta dugu donda ra, sogonan t'a ra;
o siginin be o kelen na, o danna.

³² O juguw bena o ta jogomew mina,
ka taga ni o ta begankuru caman bee ye.
Ne bena o fiye ka o janjan ka taga fan bee ra,
o moggo minw be o bonbosi kerefeyorow li †;
ne bena cenri ben o kan ka bo fan bee ra,
Matigi Ala ko ten.

³³ O tuma Hazori mara bena ke kongowuruw do-
goyoro le ye,
ka ke yoro lakolon ye tuma bee;
moggo si tena sigi yi tuun,
adamaden si temeto tena jigi yi tuun.»

Min fora Elamu mara ta ko ra

³⁴ Nin ye Matigi Ala ta kuma ye, a ka min fo cira
Yeremi ye Elamu mara ta ko ra; o kera Zuda
masace Sedesiyasi ta masaya damina ra; a ko:

³⁵ Fangatigi Ala ko:
«A fle, ne bena Elamukaw ta kalan kari,
sabun le ye o ta baraka sorosababu ye.

³⁶ Ne bena fono naani lana Elamu mara kan,
ka bo sankolo fan naani na.
Ne bena Elamukaw fiye ka o janjan ka taga fan
bee ra.

Jamana tena ke yi,
ni Elamuka dow tena mina ka taga jamana min
na.

³⁷ Ne bena siranya bla Elamukaw ra k'a to o ye
yereyere o juguw na koro,
o minw be o fagayoro jinina.

Ne bena kojugu ben o kan,
ne ta dimiba koson;
Matigi Ala ko ten.

Ne bena o nogben ni keremukuru ye,
fo ka taga o bee faga ka ban pewu.

³⁸ Ne bena ne ta masasiginan sigi Elamu mara
kono,
ka o ta masace ni o ta jamogow halaki;
Matigi Ala ko ten.

³⁹ Nka wagati nataw ra,
ne bena Elamu mara laseko a cogokoro ra tuun;
Matigi Ala ko ten.»

Babiloni halakicogo ani Izirayeli kisicogo

50 Matigi Ala ka nin kuma le fo cira Yeremi
ye, Babiloni dugu ni a jamana ta ko ra:

² «Aw ye nin fo siya tow ye, k'a to o y'a men;
aw ye tagamasiyen do korota, k'a lakari bee ye.
Aw kana a dogo, aw y'a fo ko:
<Babiloni minana,

Beli maroyara,
Merodaki †† jigi tigera!
O ta batofenw maroyara,
o ta jow jigi tigera!>
³ Sabu siya do be bora sahiliyanfan fe ka na o ka-
ma.

O bena o ta jamana ke yoro lakolon ye;
moggo si tena sigi yi tuun,
adamaden fara began kan, bee bena bori ka taga.

⁴ «O lonw na, ani o wagati ra,
Matigi Ala ko ten,
Izirayeli ta mogow, ani Zuda ta mogow bena seko
ka na jogon fe;

o kasito le bena na,
ka na Matigi Ala, o ta Ala ta jenjogonya pini.

⁵ O bena Siyon dugu sira kopininka;
o bena o na munu o yoro le ra,
o bena na noro Matigi Ala ra,
ka jenjogonya* wuribari don ni a ye, moggo tena
jina jenjogonya min ko ka ye fiyewu.

⁶ «Ne ta mogow tun ye saga tununinw le ye,
o korosibagaw tun ka o lafiri,
o k'a to o tununa kuruw kunna;
o tun be bo kuru do kan ka taga kongori do kan, o
kun fe;

o pinana o ta were ko.

⁷ Ni min o min tun ka o kunben, o tun be o domu;
o juguw tun b'a fo ko:

<An ma jaraki de,
sabun olugu yere le ka jurumun ke Matigi Ala na
koro,

Matigi Ala min tun ye o ta laganfiyayoro ye, ka
kana ni terenninya sira ye,
ani o bemaw jigi tun ye Matigi Ala min ye.>

⁸ «Aw ye bori ka bo Babiloni,
aw ye bo Babiloni jamana ra,
aw ye teliya i ko bakoroninw be teliya ka bla
sagakuru na fe cogo min na.

⁹ Sabu ne bena moggo dow laben ka na Ba-
bilonikaw kama;

siya barakaman dow le bena lajen ka bo
sahiliyanfan jamanaw ra,
ka na lo Babilonikaw kama, ka o kere ka o ta ja-
mana mina.

O ta kalanw ta bipew be i ko kerেকেcfariw ta
bipew,

min te fen bon k'a jen,
o borolakolon fana te seko ka bo kere ra.

¹⁰ O bena Babiloni jamana fenw bee ce,
a cebagaw fana bena wasa;
Matigi Ala ko ten.

¹¹ «Onhon, aw ye ninsondiya sa, aw ye jagari
kosebe,

aw minw ka ne ta jamana fenw bee ce!
Onhon, aw ye panpan i ko misiden min be siman
dondonna,

aw ye hanhan i ko soce barakamanw.

¹² Maroyaba le bena aw woroyoro soro,

† Siya minw be o bonbosi kerefeyorow li: Aw ye Yeremi 9.25

†† Beli, ani Merodaki, o tun ye Babilonikaw ta ala dow
togow ye (Ezayi 46.1; Yeremi 51.44)

dogoyari le bena aw worojamana soro.
A fle, ale le bena ke siyaw bee ra laban ye,
ka ke kongokolon ye, ani yorojalan, ani yoro
lakolon.

¹³ Matigi Ala ta dimi koson, mogo si tena sigi yi
tuun;
jamana bee lajennin bena ke yoro lakolon le ye.
Ni mogo o mogo nana teme Babiloni jamana koro
ka o ta torow bee ye, o tigi dabari bena ban fo a
be filen fiye!

¹⁴ «Aw minw be se kalanbon na,
aw ye laben, ka lo Babilonikaw kama, ka o lami-
ni!

Aw ye o bon, aw kana hali bije kelen to a forogo
kono;

sabu o ka jurumun ke Matigi Ala na koro.

¹⁵ Aw ye kule ci o kama fan bee ra!

O siranna, fo o be o yere dira o juguw ma!

O ta bon barakamanw benna,
o ta dugu laminikogow benbenna,
sabu Matigi Ala le b'a yere dimibora.

Aw ye aw yere dimibo o ra!

O ka min ke tow ra, aw fana ye o jagon ke o ra.

¹⁶ Aw ye dannikebagaw bee ban Babiloni,
ani woroso be ke simantigebaga minw boro
simantigewagati ra!

Kerekemuru ta halakiri nasiran koson
o bee ye taga o ta mogow fe,
o bee ye bori ka taga o yere ta mara ra.

¹⁷ «Izirayeli tun ye sagaden tununin le ye; jaraw
tun b'a gbenna. Min konna k'a domu, o ye Asiri
masace ye; min laban k'a kolow karikari, o ye Ba-
biloni masace Nebukadinesari ye. ¹⁸ O koson Fan-
gatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne bena wuri Ba-
biloni* masace ni a ta jamana kama, i n'a fo ne
wurira Asiri masace kama cogo min na.

¹⁹ « «Ne bena Izirayelimogow laseko o ta sagabon
kono; o ta domunikeyoro bena ke Karimeli kuru
kan, ani Basan mara ra; o bena domuni ke Efiray-
imu kuruw, ani Galadi kuruw kan fo ka fa. ²⁰ O
lonw na, ani o wagatiw ra, Matigi Ala ko ten, o be-
na Izirayeli ta terenbariyakow yoropini, nka o tena
foyi ye; o bena Zuda ta jurumunkow yoropini, nka
o tena foyi ye, sabu ne ka o to minw to, ne bena
yafa olugu ma.» »

²¹ «Aw ye taga ben Meratayimu jamana kan!

Aw ye taga ben Pekodi dugumogow kan!

Aw ye tugu o ko, ka o faga,

ka o bee halaki ka ban pewu;

Matigi Ala ko ten.

Ne ka fen o fen fo aw ye, aw ye o ke.

²² «Keremankanw le be jamana kono,
ani cenriba mankan.

²³ E, dunupa bee lajennin ta negukuruba,
o le karira tan fo ka mugumugu wa!

E, Babiloni le kera yoro lakolon ye siya tow ce ra
wa!

²⁴ Ne ka jan la ele na, Babiloni,
nka sani i ye bo a kala ma, i minana.
I juguw ka i soro ka i mina,
sabu i ka Matigi Ala soso.

²⁵ «Matigi Ala k'a ta kerekeminanw marayoro
dayele,

a k'a ta kerekeminan farimanw bo.

Sabu nin le ye Fangatigi Ala, Matigi Ala ta baara
ye,

a bena min ke Babilonikaw ta jamana ra.

²⁶ Aw ye bo fan bee ra ka na o kama,

aw ye o ta bondow dayele,

ka o borofenw ce ka o ton i ko simanton,

ka dugu bee halaki pewu;

foyi si kana to yi!

²⁷ Aw ye o ta misitoranw † bee faga;

aw ye taga o kannatige misifagayoro ra.

E, bono ka o soro, sabu o ta lon le sera,

o ta kojuguw sarawagati sera.

²⁸ Minw borira ka bosu Babiloni jamana kono,

aw ye olugu kan men:

o be nana Matigi Ala, an ta Ala ta dimibocogo

lakari Siyon dugu kono,

ani a k'a ta batoso dimibo cogo min na.

²⁹ «Aw ye kalanbonbagaw wele ka na Babiloni ka-
ma,

minw bee be se kalanbon na.

Aw ye na sigi k'a lamini,

o si kana bosu.

Aw ye o sara ka kana ni o ta kewalew ye.

O ka min ke, aw fana ye o jagon ke o ra,

sabu o ka o yere suma ni Matigi Ala ye,

ka o yere suma ni Izirayeli ta Ala saninman ye.

³⁰ O koson o ta kanbelenw bena benben jamala-
jenyoro ra,

o ta kerekewew si mankan tena men tuun o lon na;

Matigi Ala ko ten.»

³¹ «A fle, ne ni ele be jagon na, ele jamana
yereyirabaga!

Matigi, Fangatigi Ala ko ten;

sabu aw ta lon sera,

aw ta kojugu saralon sera.

³² Jamana yereyirabaga bena talon ka ben,

mogo si tena a lawuri;

ne bena tasuma don o ta duguw ra,

tasuma bena o kerefeyoro bee jeni.»

Ala ka min latige Babilonikaw kama

³³ Fangatigi Ala ko:

«O ka Izirayeli ta mogow, ani Zuda ta mogow bee
lajennin minako juguya.

Minw ka o mina, olugu bee ka o mara o ta ja-

mana ra yi,

o t'a fe ka o labla.

³⁴ Nka o kunmabobaga baraka ka bon,

ale min togo ye ko Fangatigi Ala!

A bena wuri ka lo ni o kunko ye,

janko ka pasuma don o ta jamana ra,

ka pagban la Babilonikaw kan.

³⁵ «Aw ye kerekemuru ta Babilonikaw kama!

Matigi Ala ko ten.

Aw ye kerekemuru ta Babiloni dugumogow kama!

Aw ye kerekemuru ta o ta fagamaw, ani o ta
hakiritigiw kama!

† Misitoranw, o koro ye Babilonikaw ta kerekewefariw.

³⁶ Aw ye kerekemuru ta cira faninyafobagaw kama,

o ye ke hakirintanw ye!

Aw ye kerekemuru ta cefariw kama,

o jigi ye tige!

³⁷ Aw ye kerekemuru ta o ta sow, ani o ta sowotorow kama!

Siya were mogo minw bee be o ce ra, aw ye kerekemuru ta olugu kama,

o ye ke i ko musow!

Aw ye kerekemuru ta o ta naforow bee kama, ka o bee ce!

³⁸ Ja ye don o ta kow bee ra

k'a jiw ja!

Sabu jo caman le be nin jamana ra;

o ta batofen lesenin cejuguw ka o hakiri bee jagami.

³⁹ O koson kongowuruw bena o ta jamana ke o sigiyoro ye, ani jakumawaraw;

konsogolonw bena a ke o ta so ye.

Adamaden tena sigi yi tuun,

a lakolon bena to wagati bee, ani tuma bee.

⁴⁰ A bena ke i ko Ala ka Sodomu ni Gomori ni o kerfedugu minw halaki;

Matigi Ala ko ten.

Mogo si tena sigi yi tuun,

adamaden si tameto tena jigi yi tuun.

⁴¹ «Siya do nato fle ka bo sahiliyanfan na!

Siya camanba lo, ani o ta masace barakamanw; olugu le be wurira ka bo fo dugukolo dan na ka na.

⁴² O ka o ta kalanw ni o ta tamanw korota;

mogo hinabariw lo, o te makari.

O mankan be i ko kogoji mankan,

o yelennin be sow kan;

o labennin lo kere kama, ka jen ka ke i ko mogo kelen,

ka na ele kere, ele Babiloni dugu.

⁴³ Babiloni masace ka o kibaroya men minke,

a baraka bee banna;

jatige k'a mina,

kononofiri ka a soro, i ko muso jigibagato.

⁴⁴ «A fle, jara be bo Zuriden kotuw ra cogo min na,

ka na ben beganw kan beganmarayoro numanmanw na,

ne fana bena Edomukaw gben o cogo le ra

ka bo o ta jamana ra yoronin kelen na.

Ne yere bena mogo do jini min bena a ta fanga sigi o kan;

sabu jon le be se k'a yere suma ni ne ye?

Jon le be se ka ne jininka ne ta keta ra?

Sagagbenbaga juman le be se ka lo ka ne kono?

⁴⁵ «O ra, Matigi Ala ka ko min latige Babiloni dugu kama,

ani a ka fen min laben Babilonikaw kama, aw ye o lamen!

Sigiya t'a ra, o bena o sama ka taga ni o ye i ko sagaden barakantan;

sigiya t'a ra, o bena o ta jamana halaki k'a ke yoro lakolon ye.

⁴⁶ Babiloni minato mankan koson dugukolo bena yereyere;

mankanba do bena bo siyaw ce ra!»

Babiloni ta toro bena juguya kosebe

51 Matigi Ala ko:

«A fle, ne bena cenrikefona do lawuri Babiloni kama,

ani Levu Kamayi † ta mogow kama.

² Ne bena siya were mogo dow ci Babilonikaw kama,

ka na o fiye i ko siman,

ka o ta jamana lakolon to.

Ni kojugu lon nana se a ma,

o mogow bena na a kama ka bo fan bee ra.»

³ Aw kana a to kalantigiw ye o ta kalanw samayoro soro,

aw kana a to o ye o ta kerekederege donyoro soro;

aw kana o ta kerekeden kanbelenw to yi,

aw ye o ta kerekajama bee halaki pewu!

⁴ Aw ye o faga ka o suw benben Babiloni jamana kono,

ka o sogo ni muru ye ka o su benben Babiloni dugukonosiraw kan.

⁵ Sabu Izirayeli ni Zuda ta Ala ma taga ka o to,

ka o kelen to i ko muso ce sanin;

Fangatigi Ala ma taga ka o to,

hali ni a kera ko o ta jamana bee lajennin ka hakekow ke

Izirayeli ta Ala saninman ja koro.

⁶ Aw ye bori ka bo Babiloni,

bee ye bori k'a yere kisi,

janko aw kana na sa o ta terenbariyaw koson,

sabu nin ye Matigi Ala ta dimibolon le ye;

o ka kan ni min ye, a bena o sara ni o le ye.

⁷ Babiloni tun be Matigi Ala boro kono i ko sanin jifiye,

dunupa bee minna jifiye min na fo ka janamini;

siyaw k'a ta duven min,

o koson fatoya blara o ra.

⁸ Nka Babiloni barara ka ben fo ka mugumugu.

Aw ye manumankokanw fo a ma,

aw ye fla munta jini a ta joriw koson;

a be se ka ke ko a bena keneya tuun.

⁹ An koni tun b'a fe ka Babiloni ta bana keneya,

nka a ma se ka keneya.

An y'a to yi,

an bee ye taga an ta jamana ra;

sabu a ta kiti bonya sera fo sankolo ma,

a sera fo sankabaw ma.

¹⁰ Matigi Ala ka an ta terenninya yira kene kan;

aw ye na an ye Matigi Ala, an ta Ala

ta kobaw lakari Siyon dugu kono.

¹¹ Aw ye aw ta bijew dabo,

aw ye aw ta bijeforogo fa!

Matigi Ala ka Medikaw ta masacew kononosu,

sabu a k'a latige ko a be Babiloni halaki.

Matigi Ala bena a yere dimibo,

† Levu Kamayi, o ye Babilonikaw togo focogo do ye.

k'a ta batoso fana dimibo.
 12 Aw ye tagamasiyen do korota Babiloni kogow korow,
 aw ye do fara dugu korosibagaw kan,
 aw ye kerekedenw lolu ka dugu korosi,
 kerekeden dow ye dogo ka o juguw konow,
 sabu Matigi Ala tun ka min fo Babilonikaw ta ko ra,
 a ka min latige, a bena o ke.
 13 Babiloni, ele min siginin be jiba † kere fe,
 natorobaw be ele min fe,
 i laban sera,
 i ta tonori minan fara!
 14 Fangatigi Ala karira a yere togo ra:
 «Can lo, ne bena i ta jamana fa mogow ra, ka o caya i ko tonw;
 o pagarito bena to ka kule ci i kunna.»

Danbaga Ala ta bonya

15 Matigi Ala ka dugukolo dan a ta sebagaya baraka ra,
 ka dununa ju sigi a ta hakiritigiya baraka ra,
 ka sankolo dan a ta faamuri baraka ra.
 16 Ni a k'a ta sankurukan bo, jibaw be lajen sankolo konow,
 a be sankabaw lana ka bo fo dununa danw na;
 a be sanmanamanaw bo sanji ce ra,
 a be fono labo a marayorow ra.
 17 «Adamaden bee ye naloman le ye, o si te ko lon;
 saninfagabaga be jo min lalaga, o maroya be ban ka ale yere mina;
 a be o fenw lalaga ka mogow nega le,
 sabu nenekiri te o fenw na.
 18 Fengbansanw lo, baarakunntanw lo;
 ni o ta kojugu saralon nana se, o bee bena halaki.
 19 Nka Ala min be Yakuba ta mogow fe, ale te o cogo ra;
 ale le ka fen bee dan.
 Izirayeli le ye a ta siya ye,
 Fangatigi Ala, o ye a togo ye.»

Babiloni ta masaya labancogo

20 «Babiloni, ele tun kera ne boro i ko negakuru, i ko kerekeminan;
 ne ka ele ke ka siya tow bugo ka o ben,
 ne ka ele ke ka jamana dow halaki.
 21 Ne ka ele ke ka so ni sotigi bugo ka o ben,
 ne ka ele ke ka sowotoro ni a boribaga bugo ka o ben,
 22 ne ka ele ke ka ce w ni musow bugo ka o ben,
 ne ka ele ke ka mogokorobaw ni denmisenw bugo ka o ben,
 ne ka ele ke ka kanbelenw ni sunguruw bugo ka o ben,
 23 ne ka ele ke ka sagagbenbaga ni a ta sagakuru bugo ka o ben,
 ne ka ele ke ka senekabaga ni a ta misidaba bugo ka o ben,
 ne ka ele ke ka jamanatigiw ni kuntigiw bugo ka

† Jiba, o ye Efirati ba ye (Yirari 17.1)

o ben.
 24 Nka Babilonikaw ka kojugu minw bee ke Siyon dugu ra,
 ne bena o juru sara o ra,
 ne bena o juru sara Babiloni jamana mogow ra
 aw yere ja na;
 Matigi Ala ko ten.»

25 «A fe, ne ni ele be jogon na, ele kuru cen-rikebaga!
 Matigi Ala ko ten.
 Ele min tun be dununa bee halaki,
 ne bena ne boro bo ele kama,
 ka i kolonkolon ka bo fara kunna ka i ben,
 ka i ke kuru jeninin ye.
 26 Kabakuru si tena bo ele ra ka o ke bon kabakuru folo ye,
 kabakuru tena bo ka o ke bon jusiginan kabakuru ye;
 sabu ele bena ke yoro lakolonba le ye, ka to ten tuma bee.
 Matigi Ala ko ten.»

27 «A ye tagamasiyen do korota jamana konow,
 aw ye buru fiye siyaw ce ra,
 aw ye siyaw wele ka bla a kama,
 aw ye nin maraw mogow wele a kama:
 Ararati, ani Mini, ani Asikenazi maraw.
 Aw ye kerekuntigiw wele a kama,
 aw ye bo a kama ni sow ye, camanba i ko tonw.
 28 Aw ye siyaw wele a kama,
 ani Medikaw ta masacew,
 o ta jamanatigiw, ani o ta jamogow bee,
 ani jamana minw bee be o ta mara konow.
 29 Dugukolo yuguyugura, a yereyerera,
 sabu Matigi Ala tun ka min latige Babiloni kama,
 o be ke:
 a bena Babiloni jamana ke yoro lakolon ye,
 mogow tena sigi yoro min na tuun.
 30 Babiloni kerekedenw ka kere dabra;
 o tora kerekunbenbonw konow.
 O ta cefariya banna;
 o kera musow le ye.
 O juguw ka tasuma don o sigiyorow ra,
 ka o ta dugu dondaw sogonanw karikari.
 31 Ciraden do tagato be ciraden do nato kunben,
 kibaroyafobaga do be do kunben;
 olugu bee be tagara a fo Babiloni masace ye
 ko a ta dugu bee lajennin minana.
 32 Temesiraw bee minana,
 tasuma donna kodarabinw na,
 kerekacew jigi tigera.»
 33 Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko:
 «Babiloni dugu be i ko simangbasikene,
 wagati min o b'a dondon;
 a tora donnin, a ta simantigewagati bena se.»

Ala bena a ta mogow dimibo

34 «Babiloni masace Nebukadinesari ka an domu,
 ka an ban pewu,
 ka an ke i ko minan lakolon;
 a ka an kunu i ko kogoji danfen barakaman be
 mogow kunu cogo min na.

A ka an ta fenw bee ra pumanmanw ke k'a
konobara fa,
ka soro ka an ghen ka bo an ta jamana ra.
35 O ka minakojuguya min la an kan,
o hake ye ben Babilonikaw kan.
Siyon dugumogow ko ten.
An fagari hake ye ben Babiloni jamana mogow
kan.»

Zeruzalemu dugumogow ko ten.

36 O koson Matigi Ala ko:
«A fe, ne bena lo ni aw kunko ye,
ne bena aw dimibo;
ne bena Babiloni ta koba ji ja,
k'a bununji ja.

37 Babiloni dugu bena ke kabakuruton le ye,
a be ke kongowuruw dogoyoro ye;
o ta ko bena ke jatigekoba ye, o be ke logoborifen
ye,

mogow si tena sigi Babiloni tuun.

38 O bena kasi rogon fe i ko jaranbelenw,
o bena mankan ci i ko jaradenw.

39 Ni o ta nege wurira o no fe kosebe tuma min
na,

o tuma, ne bena panagbeba laben o ye;
k'a to o ye min fo ka panamini,
ka o jusu diya kosebe;
o ko, o be sunogo banbari ke,
o tena wuri sunogo min na ka ye;
Matigi Ala ko ten.

40 Ne bena o mina ka jigi ni o ye fagariyoro ra,
i ko o be taga ni sagaden ye a fagayoro ra cogo
min na,
i ko o be taga ni sagajigiw ni bakoroninw ye cogo
min na.»

Babilonikaw ta mapumanko

41 E, Sesaki † minana wa?
Dunupa bee lajennin tun be min tando, o le
tagara wa?
E, Babiloni ta ko kera jatigekoba ye siyaw ce ra
de!

42 Kogoji wurira ka ben Babiloni kan,
a jiwoyobaw ni a mankan k'a datugu pewu!

43 A ta duguw kera yoro lakolonw ye,
jamana kera yorajalan ye, ani kongokolon;
mogow tena sigi o ta jamana ra tuun,
adamaden si tena teme yi tuun.

44 Ne bena wuri Beli †† kama Babiloni;
a ka fen minw kunu, ne bena o sama ka bo a da
ra.

Siya tow tena to ka bori ka na a fe tuun;
Babiloni dugu kogow fana bena ben.

45 «Ne ta mogow, aw ye bo Babiloni dugu konon,
aw ye bori ka aw yere kisi,
ka bo Matigi Ala ta dimiba koron.

46 Aw bena kibaroya minw men jamana konon,
aw kana a to o ye aw fari faga, walama ka aw
lasiran;
san do ra o be kibaroya do fo,

san were o be do were fo.
Tonori bena caya jamana konon,
kuntigi do bena wuri do kama.

47 O koson, lon do bena se,
o lon na ne bena wuri Babiloni ta jow kama;
o ta jamana bee lajennin bena maroya,
o ta mogow faganinw suw bee lalanin bena to ja-
mana konon yi.

48 Sankolo ni dugukolo ni o konofenw bee
bena nagarikanbaw bo Babiloni koson;
sabu cenrikebagaw bena na ka bo sahiliyanfan na
ka na ben o kan;
Matigi Ala ko ten.»

49 Babiloni fana ka kan ka ben Izirayeli ta mogow
faganinw koson,
i n'a fo dunupa fan bee mogow fagara, ka benben
Babiloni sababu ra cogo min na.

50 Aw minw basira kerekemuru boro,
aw ye taga, aw kana lo!
Ka aw to yorojan, aw ye aw hakiri to Matigi Ala
ra,
Zeruzalemu ko ye to aw jusu ra.

51 An tun maroyara, sabu o tun ka an mafiyenya.
An kun tun suurura,
sabu jamana were mogow dow nana
ka na don Matigi Ala ta bon yoro saninmanw
konon.

52 «O koson, lon do bena se,
Matigi Ala ko ten,
ne bena wuri o ta jow kama;
mogow mandiminin minw be jini ka sa, olugu bena
guna jamana yoro bee ra.

53 Hali ni Babiloni ka yelen ka se fo sankolo ma,
k'a ta bon barakamanw lo ka yelen fo san fe,
o bee n'a ta, ne bena cenrikebagaw lana a kama;
Matigi Ala ko ten.»

54 Kulekan do be bora Babiloni,
cenriba do mankan be bora Babilonikaw ta ja-
mana ra.

55 Sabu Matigi Ala bena Babiloni halaki,
a bena o ta mankanba bee mala.
O juguw be i ko jikurubaw,
o mankan be i ko jibaw mankan,
o kan be bora ni barakaba ye.

56 Sabu cenrikebagaw be nana o kama,
o be nana Babiloni kama.
Babilonikaw ta cefariw minana,
o ta kalanw karira;
sabu Matigi Ala ye mogow sarabaga Ala le ye,
a be bee sara ka kapa ni a ta keta ye!

57 «Ne bena o ta kuntigiw ni o ta hakiritigiw
lamin fo ka o panamini,
ani o ta jamanatigiw, ni o ta pamogow, ni o ta ce-
fariw.
O bena sunogo banbari le ke,
o tena wuri sunogo min na ka ye.
Masace le ko ten, masace min togo ye ko Fangati-
gi Ala.

58 Fangatigi Ala ko:

† Sesaki, o ye Babiloni ye (Yeremi 25.26 †† Beli ye Ba-
bilonikaw ta ala do togo ye (Ezayi 46.1, Yeremi 50.2

Babiloni dugu laminikogojanbaw
 bæ bena waraga ka benben.
 Tasma bena dugu donda kon jamijanw jeni.
 Mɔgɔw bæ baara ke gbansan le,
 siyaw bæ o yere sege ka na o ta sege tɔnɔ laban
 tasuma le ra.»

Kitabu min firira Efirati baji ra

⁵⁹ Ayiwa, cira Yeremi tun ka nin cira di Seraya
 ma, Maseya dence Neriya dence, wagati min Ser-
 aya tun bæ tagara Babiloni ni Zuda masace
 Sedesiyasi ye; o tun kera Sedesiyasi ta masaya
 san naaninan na. O y'a sɔrɔ Seraya tun ye Zuda
 masaso jamɔgɔ fɔlɔ ye. ⁶⁰ Kojugu minw bæ tun
 bena se Babiloni ma, nin ko minw bæ tun sebera
 Babiloni ta ko ra, Yeremi tun ka o bæ sebe gbolok-
 itabu dɔ kan. ⁶¹ Yeremi k'a fɔ Seraya ye ko: «Ni i
 ka se Babiloni, i ye jija ka nin kow bæ karan ni
 kanba ye; ⁶² i y'a fɔ ko: «Matigi Ala, ele yere le k'a
 fɔ ko i bena nin yɔrɔ halaki, janko adamaden kana
 sigi a ra tuun, walama began; a ye ke yɔrɔ lakolon
 ye tuma bæ ka to ten.» ⁶³ Ni i ka nin kitabu karan
 ka ban tuma min na, i ye kabakuru dɔ siri a ra, k'a
 firi Efirati baji ra. ⁶⁴ O ko, i y'a fɔ ko: «Babiloni bæ-
 na tunu nin cogo le ra; ne bena kojoguba minw
 ben Babiloni kan, a tena se ka wuri ka bɔ o ra tu-
 un fiyewu. O bena halaki ka ban.» »

Nin ye Yeremi ta kumaw laban ye.

Zeruzalemu dugu benko

(Masacew flanan 25.1-7; Kibaroyaw flanan 36.11-13;
 Yeremi 39.1-7)

Masace Sedesiyasi minacogo

52 Sedesiyasi sigira masaya ra k'a si to san
 mugan ni kelen. A ka san tan ni kelen le ke
 masaya ra; a siginin tun bæ Zeruzalemu. A bamuso
 tɔgɔ tun ye ko Hamutali. Yeremi denmuso tun lo;
 Libinaka tun lo.

² A ka kojugu ke Matigi Ala ja kɔrɔ, i n'a fɔ
 Yehoyakimu tun k'a ke cogo min na. ³ Nin kow bæ
 tun sera Zeruzalemu dugu ni Zuda mara ma, Mati-
 gi Ala ta dimi le koson. A laban, Matigi Ala nana o
 gben ka bɔ a yere ja kɔrɔ. O ko fe, Sedesiyasi be-
 len nana muruti Babiloni masace ma.

⁴ Sedesiyasi ta masaya san kɔnɔntɔnnan na, o
 san karo tannan na, o karo tere tannan na, Ba-
 biloni masace Nebukadinesari nana Zeruzalemu
 dugu kama tuun ni a ta kerekejama bæ ye, ka na
 dugu lamini; o ka tintin dɔw lo ka dugu lamini. ⁵ O
 ka dugu lamini ten ka taga se fɔ masace
 Sedesiyasi ta masaya san tan ni kelennan ma.

⁶ O san karo naaninan, o karo tere kɔnɔntɔnnan,
 kongɔ nana gban dugumɔgɔw ra k'a sɔrɔ domuni
 si tun te o boro tuun minke, ⁷ o ka wo dɔ bɔ kogo
 ra. Kerekejewe bæ bɔra o sira fe su fe, kogo fla ce
 ma, masace ta yiritu fan na, ka bori ka taga
 Zuriden kenegbe sira fe. O y'a sɔrɔ Babilonikaw
 tun ka dugu lamini. ⁸ Nka Babilonikaw ta kerekeja-

ma ka masace Sedesiyasi gben ka taga a mina
 Zeriko kenegbeyɔrɔ ra. A ta kerekejama bæ borira
 ka janjan k'a to yi. ⁹ O ka masace Sedesiyasi mina
 ka taga ni a ye Babiloni masace fe Ribila, Hamati
 ta jamana ra ka taga a ta kiti tige. ¹⁰ Babiloni
 masace ka Sedesiyasi dencew kannatige Ribila a
 yere ja na. A ka Zuda mara jamɔgɔw bæ kan-
 natige fana Ribila. ¹¹ O ko, Babiloni masace ka
 Sedesiyasi yere jadenw ci, k'a siri ni siranegɛ
 jɔrɔkɔw ye, ka taga ni a ye Babiloni, ka taga a bla
 kaso ra yi, fɔ ka taga se a saya ma.

Nebuzaradan ka Zeruzalemu tɔ halaki

(Masacew flanan 25.8-21; Yeremi 39.8-10)

¹² Babiloni masace Nebukadinesari ta masaya
 san tan ni kɔnɔntɔnnan na, o san karo loorunan, o
 karo tere tannan, Nebuzaradan nana Zeruzalemu.
 Ale tun ye Babiloni masace ta jamana kuntigi dɔ
 ye, ani masaso kɔrɔsibagaw kuntigi. ¹³ A ka Matigi
 Ala ta batoso jeni, ani Zuda masace ta so, ani
 dugu bonw bæ; a ka bon panamanw bæ jeni.
¹⁴ Babilonikaw ta kerekejama min tun bæ ni
 masaso kɔrɔsibagaw kuntigi ye, olugu ka Zeruza-
 lemu dugu kogow bæ cici. ¹⁵ Masaso kɔrɔsibagaw
 kuntigi Nebuzaradan ka jamana desebagato dɔw
 mina ka taga ni olugu ye, ani mɔgɔ tɔ minw tun
 tora dugu kɔnɔ, ani minw tun ka o yere di Babiloni
 masace ma, ani bororabaarakebagaw. ¹⁶ Nka Neb-
 uzaradan ka desebagato dɔw to yi, janko olugu ye
 ke rezenw ni forow sene ye.

¹⁷ Matigi Ala ta batoso ta samasen siranegera-
 manw, ani a wotoro siranegeramanw, ani a minan-
 ba koorinin min tun lalagara ni siranegɛ ye, Ba-
 bilonikaw ka o bæ cici, ka taga ni o siranegɛ ye
 Babiloni. ¹⁸ O ka a siranegedagaw, ani a bugurice-
 nanw, ani a muruw, ani jifiyew, ani a setiw ta. O
 tun bæ baara ke ni siranegɛfen min o min ye Ala-
 batoso kɔnɔ, o ka o bæ ta. ¹⁹ Masaso kɔrɔsibagaw
 kuntigi ka tasaw, ani tasumabɔnanw, ani jifiyew,
 ani negedagaw, ani saninfitinablananw, ani setiw,
 ani jifiyew bæ ta; fen o fen tun ye sanin ye, ani fen
 o fen tun ye warigbe ye, a ka o bæ ta.

²⁰ Masace Sulemani tun ka fen minw lalaga Ala
 batoso kama, min ye samasen fla ye, ani minanba
 koorinin, ani misi tan ni fla min lalagara ni sir-
 anegɛ ye ka minanba sigi o kunna, ani wotorow,
 mɔgɔ si tun te o siranegɛ hakeya lon. ²¹ Min ye
 samasenw ye, samasen bæ kelen kelen janya tun
 ye nɔngɔn † ja tan ni seegi ye, a lamini tun ye
 nɔngɔn ja tan ni fla ye, a siranegɛ bonya tun bæ
 borokanden naani bɔ; wo tun bæ samasenw kɔnɔ.
²² O tun ka datugunan dɔw ke o ra ni siranegɛ ye;
 o janya tun ye nɔngɔn ja looru. O tun ka jɔ
 bisigiya dɔw ke ka samasen sanfeyɔrɔ jegen, ani
 gerenadi yiriden bisigiyaw; o bæ tun ye siranegɛ
 le ye. Samasen fla bæ cogoya tun ye kelen ye, ani
 yiriden minw tun kera ka o jegenjegen. ²³ Gere-
 nadi yiriden bikɔnɔntɔn ni wɔrɔ le tun b'a
 kerefeyɔrɔw ra; yiriden minw tun kera ka jɔw lami-
 ni, o tun ye yiriden keme.

²⁴ Masaso kɔrɔsibaga kuntigi ka sarakalaseba-
 gaw kuntigiba Seraya fana mina, ani a demebaga

† Nɔngɔn ja kelen bæ se ka ben meters tarance le ma.

min tun ye sarakalasebaga Sofoni ye, ani sarakalasebaga saba minw tun be Alabatosoba donda korosibagaw ye. ²⁵ A ka dugu kererejama jamogoba do fana mina, ani Zuda masace ladibaga ce wolonfla minw tun tora dugu kono, ani kererejama kuntigi ta seberikebaga min tun be cedew togow sebe ka o ta kerekedenya ra, ani Zuda mara ce biworo; olugu tun be dugu kono yi.

²⁶ Masaso korosibagaw kuntigi Nebuzaradan ka o mogow mina ka taga ni o ye Ribila, Babiloni masace fe. ²⁷ Babiloni masace ka o faga Ribila, Hamati mara ra.

²⁸ Nebukadinesari ka mogow da min mina ka taga ni o ye, o fle nin ye: A ta masaya san wolonflanan na, a ka Zuda mara mogow waga saba ni mogow mugan ni saba (3 023) le mina ka taga ni o ye. ²⁹ A ta masaya san tan ni seeginan na, a nana Zeruzalemuka mogow keme seegi ni mogow bisaba ni fla (832) le mina ka taga ni o ye. ³⁰ Nebukadinesari ta masaya san mugan ni sabanan na, masaso korosibaga kuntigi Nebuzaradan nana Zuda mara mogow

keme wolonfla ni mogow binaani ni looru (745) mina ka taga ni o ye. Mogow minaninw bee lajennin kera mogow waga naani ni keme woro (4 600).

Babiloni masace ka Yehoyakini labo kaso ra

(Masacew flanan 25.27-30)

³¹ Ayiwa, Masace Yehoyakini ta minari san bisa-ba ni wolonflanan na, san min na Evili Merodaki kera Babiloni masace ye, o san karo tan ni flanan na, ani o karo tere mugan ni loorunan, Babiloni masace ka Zuda masace Yehoyakini labla, k'a labo kasobon na. ³² A ka Yehoyakimu minako ja kosebe. Masace to minw tun minana ka taga to ale koro Babiloni, a ka Yehoyakimu sigi olugu bee konna. ³³ O ka Yehoyakini ta kasodenderegew bo a ra. A ka domuni ke ni Babiloni masace yere ye lon o lon, a si to bee ra. ³⁴ Babiloni masace k'a mako bee ja o cogo le ra lon o lon, a si to bee ra, fo ka taga a sa.

Kasikan

Kitabu faamucogo

Kasikan kitabu ye mogo do ta jusukasikumaw le ye, Zeruzalemu dugu halakiko koson. Kogbelenw, ani kojugu minw kera mogow ra, nin tigi ja ka o bee ye. A be se ka ke cira Yere mi yere ye. O koson nin kitabu togo lara fana ko Yere mi ta kasikan kitabu.

Babilonikaw nana Zeruzalemu dugu lamini fo san kelen ni tarance, ka kongoba ben mogow kan. O kumaw be soro Masacew flanan 25, ani Kibaroyaw flanan 36, ani Yere mi 39 ni 52. O ka masace Sulemani ta Ala batoso cepumanba ci, ka mogow mina ka taga ni o ye Babiloni.

Nin kitabu sebebaga najiboto be o kow le lakari nin kitabu konjo, ka mogow ladi, ko Ala kanblari tono ye halakiri ye.

Ka kapa ni nin kitabu sebecogo ye, k'a ta a sura folo ra ka taga a bla a sura naani na, o kumakanw bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye. O sebericogo be se ka kitabu karanbaga deme k'a hakiri to kitabu konokumaw ra.

Kasikan kitabu b'a yira ko Ala ka nin torow bee lase a ta mogow ma o ta jurumunw, ani o ta terenbariyaw le koson. Nka o bee n'a ta, Ala ta hina ka bon. Ni a ta mogow ka nimisa o ta jurumunw na, a be son ka yafa o ma, ka o ta daariri lamen. Nin kitabu kunba ye 3.22-23 ye; o yoro b'a fo ko: «Matigi Ala ta pumanya ma ban, a ta hina ma se a dan ma. Sogoma o sogoma pumanyakura, ani hinakura.»

Kitabu konokow

Dankiri folo: Zeruzalemu kera yoro lakolon ye

Dankiri flanan: Ala ta kiti sera Zeruzalemu ma

Dankiri sabanan: Cira jigi ma tige Ala ra

Dankiri naaninan: Zeruzalemu dugu halakira pewu

Dankiri loorunan: Ala ta mogow ta daariri

Zeruzalemu kera dugu lakolon ye

1 E, dugu min tun fara mogow ra folofolo, †
bi o le kera dugu lakolon ye tan!
Siyaw bee tun be dugu min ko fora folofolo,
bi o dugu le kera i ko muso ce sanin!
Dugu min tun siginin be kuntigiya ra jamanaw
kunna folofolo,
bi o dugu le blara jamana tow ta fanga koro!

² A be kasi o, ka kasi su bee;
a pada bee fara naji ra.
A kanubagaw bee ra,
mogo si ma soro k'a jusu saaro.
A teriw bee k'a janfa;
o bee yeleman ka ke a juguw ye.

³ O ka Zuda ta mogow mina ka taga ni o ye,
ka taga o bla jonyagbelen le ra.
O siginin be siyaw ce ra,
nka o te laganfiya sorora.
O nogbenbagaw bee ka o gben ka o mina;

† Kasikan kitabu sura 1 ka taga a bla sura 4, o kumakanw bee kelen kelen be damina ni heburukan sigininden do ye, k'a ta a sigininden folo ra, min ye Alefu ye, ka taga a bla a laban na min ye Tavu ye.

o y'a soro a deguninba tun lo.

⁴ Siyon dugu ta siraw be sukasi kera,
sabu mogo si te nana panagbew ra o siraw fe tuun.

O ta sarakalasebagaw be nunana,
o ta sunguruw †† jusukun torowa.
Dugu dondaw bee benbenna,
dugu yere ko bee kera jusukasi ko ye.

⁵ O juguw sigira o kunna;
o nasumanin le siginin be o kunna,
sabu Matigi Ala yere le ka nin torow la o kan
o ta hakew caya koson.
O ka o denw mina ka taga ni o ye;
olugu tagara ke o juguw ta jonw ye.

⁶ Siyon dugu ta noro bee bora a kan.
O ta kuntigiw kera i ko mankalaninw,
domunikeyoro te minw fe tuun.
O be bori o nogbenbaga ja,
k'a soro baraka si te o ra tuun.

⁷ Naforoba min tun be Zeruzalemukaw fe folofolo,
sisan o ta sege wagati ra,

†† O sunguruw fana tun bee baara ke Alabatoso konjo.

o be miirira o naforoba ko ra
ka o to yaala ra jamanaw ni ɲogɔn cɛ.
O ta mɔgɔw donna o juguw boro,
mɔgɔ si ma sɔrɔ ka o bɔsi;
o juguw ka o halakito ye ten minke,
olugu ka ke o logobo ye.

⁸ Zeruzalemu dugu ta jurumunw cayara fɔ k'a
dama tɛmɛ;
o kosɔn a kɛra yɔrɔ saninyabari ye.
Minw bɛɛ tun b'a bonyara,
olugu k'a fari lakolon ye minke,
o b'a dogoyara sisan.
Ale yere be ɲunana le,
fɔ a b'a ɲa dogo.

⁹ A ta ɲogɔninya nɔ be a ta derege dugumayɔrɔ
ra.
Ko min tun bɛna a sɔrɔ ko fɛ, a tun ma o jate mi-
na.
A bencogo kɛra kabako le ye;
mɔgɔ si fana ma sɔrɔ k'a jusu saaro.
A ko: «E, Matigi Ala, ne ta sɛgɛ fɛ,
sabu ne juguw sera ne ra.»

¹⁰ A juguw ka a borofɛn nafaman bɛɛ cɛ.
A ka siya wɛrɛw dontɔ ye
a ta yɔrɔ saninman kɔnɔ;
k'a sɔrɔ ele Ala tun ka o siyaw bari,
ko o man kan ka don i ta mɔgɔw ta jen ra.

¹¹ A ta mɔgɔw bɛɛ ɲunato le be o ta domuni pini.
O borofɛn minw ko tun ka gbɛlɛn o ma, o ka o di
o juguw ma,
janko ka domuni sɔrɔ k'a domu,
ka baraka dɔɔnin don o yere ra.
«E, Matigi Ala, i ɲa lo ne ra ka ne fɛ,
sabu mɔgɔ si te ne jatera fɛn ye tuun.»

¹² Aw minw be tɛmena sira kan,
aw tɛ ne ta sɛgɛ jatera fɛn ye wa?
Aw ye aw ɲa lo ne ra ka ne fɛ;
ɲɔn ta tɔrɔ le ka ne ta bɔ?
ɲɔn ta tɔrɔ be i ko nin tɔrɔ min benna ne kan,
Matigi Ala ka min ben ne kan a ta dimiba lon na?

¹³ A tora san fɛ ka tasuma lajigi
ka n'a don fɔ ne korokunw na.
A ka jo siri ne sen kɔrɔ,
ka ne laben kɔ fɛ.
A ka ne halaki pewu;
ne sɛgeninba lo lon bɛɛ.

¹⁴ A yere boro ka ne ta terenbariyakow siri
k'a ke i ko yiri min be la sɛnɛkemisi kan na;
a ka o siri ɲogɔn na ka o la ne kan na,
fɔ ka ne baraka bɛɛ ban.
Matigi ka ne don mɔgɔ dɔw boro,
ne fanga tɛ se mɔgɔ minw kɔrɔ.

¹⁵ Ne ta kɛrɛkɛɛfari minw bɛɛ tun be ni ne ye,
Matigi ka olugu bɛɛ gben.
A ka kɛrɛkɛjama dɔ wele ne kama,
janko ka ne ta kanbelenw terege;

Matigi ka Zuda mara ta dugumɔgɔw
terege a sen kɔrɔ i ko rɛzɛn be cɔngɔ cogo min
na.

¹⁶ O le kosɔn, ne be kasira.
E, ne padenw fara ji ra,
sabu ne jusu saarobaga yɔrɔ janyara ne ra,
ale min tun be se ka ne ja gbɛleya.
Ne dencew bɛɛ halakira ka ban,
sabu ne juguw baraka bonyara ni ne ta ye.

¹⁷ Siyɔn k'a boro lo mɔgɔw ye,
nka mɔgɔ si ma sɔrɔ k'a jusu saaro.
Matigi Ala ka ci dɔ di
Yakuba ta denw ta juguw ma,
ko o juguw ye o lamini yɔrɔ bɛɛ ra.
Zeruzalemu dugu kɛra yɔrɔ saninyabari ye olugu
ɲa kɔrɔ.

¹⁸ Matigi Ala ta le ye can ye;
sabu ne le murutira ka ban a ta kuma ma.
Aw siyaw bɛɛ, aw ye ne lamɛn!
Aw ye ne ta dimi fɛ:
O ka ne ta sungurudenw, ani ne ta kanbelenw
mina ka taga ni o ye.

¹⁹ Minw tun be ne kanuna folofolo, ne ka olugu
wele,
nka o ka ne janfa.
Ne ta sarakalasebagaw, ani ne ta cɛkɔrɔbaw
fagara dugu kɔnɔ;
o tun be domuni le pinina,
janko ka baraka don o yere ra.

²⁰ E, Matigi Ala, a fɛ, ne deguninba lo.
Ne kɔnɔ bɛɛ ɲagamina;
ne jusu bɛɛ ɲagamina,
sabu ne le murutira ka ban i ta kuma ma pewu!
Kɛnɛ ma, mɔgɔw be fagara ni kɛrɛkemuru ye;
so kɔnɔ, saya le be yi!

²¹ Mɔgɔw ka ne ɲunakan mɛn,
nka mɔgɔ si ma na ne jusu saaro.
Kojugu min sera ne ma, ne juguw bɛɛ ka o mɛn;
ele Ala sɔnna ka o ke ne ra minke, o diyara o ye
sa.

I tun ka lon min ko fɔ, a to o lon ye se;
k'a to ne juguw fana ye ke i n'a fɔ ne.

²² I kana i hakiri bɔ o ta kojuguw ko!
I ka min ke ne ra
ne ta terenbariyakow kosɔn,
i ye o ɲogɔn le fana ke o ra;
sabu ne ɲunakan cayara,
ne baraka banna pewu.

Matigi Ala ka min ke a ta mɔgɔ ra

2 E, Matigi dimina
fɔ a ka Siyɔn dugu datugu ni sankabaw ye,
k'a ke dibi ye!
A ka Izirayeli ta nɔrɔ bɛɛ bɔ a kan,
k'a ben dugu ma.
O dugu le tun be i ko a senlayɔrɔ;
nka a ma sɔn k'a hakiri to o ra, a ta dimilon na.

² Matigi ka Yakuba ta duguw bɛɛ halaki ka o ban pewu,
hali a ma hina o ra.
A jusu bɔninba
ka Zuda mara ta dugu barakamanw benben.
Jamana ni a kuntigiw bɛɛ,
o ka o bɛɛ ben dugu ma ka o lamaroya.

³ A ta dimiba kosɔn,
a ka Izirayeli ta baraka bɔ a kan.
Wagati min na o juguw wurira o kama,
a banna k'a boro bɔ ka o demɛ.
A ka tasumaba mana Yakuba ta so kɔnɔ,
ka o ta yɔrɔw fan bɛɛ jeni.

⁴ A k'a ta kalan sama a ta mɔgɔw kama, i n'a fɔ o jugu dɔ.
A ka kalan mina ni a kininboro ye a ta mɔgɔw kama,
i n'a fɔ o kɛrɛbaga dɔ.
Mɔgɔw na tun bɛ bɔ mɔgɔ minw bɛɛ fɛ,
a ka olugu bɛɛ faga Siyɔn dugu ta sow kɔnɔ.
A k'a ta dimiba lajigi o kan
i ko tasuma.

⁵ Matigi kɛra i ko Izirayeli jugu dɔ;
a ka Izirayelimɔgɔw halaki ka o ban pewu.
A ka o ta masabonbaw bɛɛ halaki,
ka o ta bon barakamanw cɛn.
A ka naji ni kasi caya
Zuda mara mɔgɔw cɛ ra.

⁶ A k'a yɛrɛ ta yɔrɔ laminikogo cɛn, i ko nankɔ ta sansan bɛ cɛn cogo min na;
a k'a ta nɔgɔnkunbenyɔrɔ cɛn.
Matigi Ala ka mɔgɔw hakiri bɔ
panagbew, ani Nɛnɛkirilonw* ko Siyɔn dugu kɔnɔ.
A ta dimiba kosɔn, a ka masacɛw
ani sarakalasebagaw bɛɛ dɔgɔya.

⁷ Matigi banna a ta sarakajenifen* na;
a k'a kɔ don a ta yɔrɔ saninman ma.
A ka Siyɔn dugu masabonw labla,
k'a to o juguw ka o kogow cici.
Mankanw cayara Matigi Ala ta batoso kɔnɔ,
k'a kɛ i ko panagbelon dɔ ta mankan.

⁸ Matigi Ala k'a latige
ko a bɛ Siyɔn dugu laminikogow ci.
A ka juru la k'a suma,
a fana ma sɔn k'a ciri dabla fiyewu!
A ka dugu kogo barakamanw ni a laminikogow
bla sukasi ra;
o bɛɛ benbenna nɔgɔn kan.

⁹ Dugu donda konw karira ka ben fɔ ka don bɔgɔ
ra, dugukolo ra;
a ka konw sɔgɔnanw cɛn, ka o bɛɛ karikari.
O ta masacɛ ni o ta kuntigiw bɛ siya wɛrɛw boro.
Sariya tɛ yi tuun;
o ta ciraw fana tɛ kuma foyi sɔrɔra
ka bɔ Matigi Ala fɛ tuun k'a fɔ mɔgɔw ye.

¹⁰ Siyɔn dugu cɛkɔrɔbaw,
olugu jenin siginin bɛ dugu ma.
O ka buguri kɛ o kun na,
ka bɔrɔfaniw don o yɛrɛ ra.
Zeruzalɛmu sungurudenw
ka o kun biri dugu ma.

¹¹ Ne padenw baraka banna kasi fɛ;
ne kɔnɔ gbanna;
ne kɔnɔnɔ firira
ne ta dugumɔgɔw ta cɛnri kosɔn;
sabu denmisɛnw ni denjɛninw bɛ siradaw ra,
o bɛɛ baraka desenin lo.

¹² O b'a fɔra o bamusow ye ko:
«An bɛ domuni ni rɛzɛnji fɛ!»
O baraka desenin bɛ dugu siradaw ra
i ko mɔgɔ mandiminin.
O nin bɛ bɔra o ra,
ka o to o bamusow boro.

¹³ Ne bɛna mun le fɔ aw ye tuun?
Ne bɛna aw suma ni jɔn le ye tuun, Zeruzalɛmu
dugumɔgɔw?
Ne bɛna aw suma ni jɔn le ye,
ka aw jusu saaro, Siyɔn dugumɔgɔw?
Sabu aw ta cɛnri bonyara i ko Kɔgɔjiba!
Jɔn le bɛna se ka aw bɔsi ka bɔ nin na sa?

¹⁴ Aw ta ciraw ka ko o ko ye k'a fɔ aw ye,
o bɛɛ tun ye kumalakolonw, ani mɔgɔlafirikumaw
le ye.
O ma aw ta jurumunw gbɛya k'a fɔ aw ye,
ni o tɛ, o tun tena aw mina.
O ka kuma min o min fɔ aw ye,
o bɛɛ kɛra faninya ni janfakumaw le ye.

¹⁵ Tɛmɛbagaw bɛɛ bɛ kabakoya
fɔ ka o boro fla gbasi nɔgɔn na aw le kosɔn.
O bɛ filen fiyɛ ka o kun yuguyugu
Zeruzalɛmu dugumɔgɔw kosɔn,
k'a fɔ ko: «E, o tun b'a fɔra dugu min ma ko a
cɛna dafanin lo,
ani dunɔpa bɛɛ tun bɛ jagarira dugu min kosɔn,
o dugu le ye nin ye tan bi wa?»

¹⁶ Aw juguw bɛɛ bɛ o daw wagara
ka kumabaw fɔ aw le ma.
O bɛ filen fiyɛ, ka o nin jimi,
ko: «An ka o bɛɛ halaki ka ban pewu!
An tun bɛ lon min kɔnɔna cɔ,
o le sera bi, an na k'a ye!»

¹⁷ Matigi Ala tun ka min latige, a ka o kɛ.
A tun k'a darakan min di kabini wagatijan, a ka o
le dafa.
A ka cɛnri kɛ,
hali a ma hina.
A k'a to aw juguw yɛrɛkora aw ma;
a ka aw juguw baraka bonyara.

¹⁸ O bɛ kulera ni o jusukun bɛɛ ye, ka Matigi
wele.
Siyɔn dugu kogow,

aw ye naji woyo su ni tere,
i ko baji.
Aw kana sege kasi ra;
aw paden kana najibo dabra ka ye.

¹⁹ Aw ye wuri su fe ka kule!
Aw ye kule su wagati bee ra.
Aw ye aw jusukunnakow bee fo Matigi na korɔ,
k'a ke i ko ji be woyo cogo min na.
Aw ye aw boro korɔta k'a daari,
janko a ye aw denw kisi,
sabu o be sara kongɔ boro
dugu siradaw bee ra.

²⁰ E, Matigi Ala,
i ja lo an na, k'a fle i be nin kow kera mogɔ minw
na.
Yala a daganin be ko muso ye a yere woroden so-
go domu wa,
a b'a den min kanu?
Yala a daganin lo ko sarakalasebagaw ni ciraw ye
faga
hali Matigi ta yoro saninman kono wa?

²¹ Denmisenw ni mogokorobaw
suw lalanin be dugu ma siradaw ra.
O ka ne ta sungurudenw
ani ne ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye.
I ta dimilon na kɔni, i ka fagari ke,
i ka mogow kannatige, hali i ma hina.

²² I ka an jatigebagaw wele ka bo fan bee ra ka na
an kama,
k'a ke i n'a fo o be mogow wele panagbe ra cogo
min na.
Matigi Ala ta dimilon na, mogɔ si ma bɔsi,
mogɔ si panaman ma to.
An tun ka an janto den minw na, ka o lamo,
an juguw ka olugu bee halaki.

Ala ta cira ta tɔro ni a ta jigi

3 Ne ye mogɔ do le ye min ka tɔro silɔn,
sabu Ala ta dimi koson, a ta tɔro sera ne ma.
² A ka ne mina ka taga ni ne ye dibi ra;
a ma taga ni ne ye yeelen na.
³ A boro be ne kelen le kan;
wagati bee a be tɔro lase ne ma.
⁴ A ka ne fari ni ne sogo bee cen;
a ka ne kolow bee karikari.
⁵ A ka kogo le lo ne fan bee ra,
ka ne lamini ni bono ni tɔro ye.
⁶ A ka ne bla dibi ra,
i n'a fo mogɔ minw sara kabini wagatijan.
⁷ A ka ne lamini ni kogo ye janko ne kana se ka
bɔsi;
a ka negejɔrɔko gbirimanw don ne ra.
⁸ Ne kulera cogo bee ra k'a wele ko a ye ne deme,
nka a ma ne ta daariri jaabi.
⁹ A ka ne ta siraw datugu ni kabakurubaw ye;
a ka ne temesira tige.
¹⁰ A lara ka ne kono i ko wara be la ka mogɔ kono

cogo min na,
i ko jara be dogo ka mogɔ kono cogo min na.
¹¹ A ka ne sama ka bo ne ta sira kan, ka ne sogo
tigetige i ko wara;
a ka ne to ne kelen na.
¹² A ka bipe don a ta kalan na k'a sama;
a ka ne suma, ka ne bon ni a ta bipe ye.

¹³ A ka bipew bo a ta bipeforogo kono,
ka ne bon ka ne sogo ne soro ra.
¹⁴ Ne kera logoborifen ye ne ta mogow bee le fe;
o be ne tɔro le don o ta donkiriw ra lon bee.
¹⁵ A ka ne kono fa ni juguflaburu kunaman le ye,
ka jalaji ke ne ta minji ye.

¹⁶ A ka ne pinw karikari ni berekise ye,
ka ne la bugurigbe ra.
¹⁷ I ka ne ni hera faran ka bo jogon na;
ne m'a lon tuun fen min tɔro ye ko nasuma.
¹⁸ O koson ne ko: «Ne ta bonya banna pewu;
ne jigi te foyi kan tuun Matigi Ala fe.»

Matigi Ala ta pumanya te ban

¹⁹ Ni ne miirira ne ta sege ni ne ta mapumanko
ra,
a be ke ne fe i ko jalaji ni baga.
²⁰ Ne hakiri b'a ra tuma bee;
o koson ne jusukun tɔronin lo.
²¹ Nka ne be ko min to ne hakiri ra, o le ye nin
ye;
fen min be ne jigi ye o le ye nin ye:

²² Matigi Ala ta pumanya ma ban,
a ta hina ma se a dan ma.
²³ Sogoma o sogoma pumanyakura, ani hinakura.
E, i ta kankelentigiya ka bon de!
²⁴ Ne b'a fo ne jusukun na ko: «Matigi Ala le ye
ne ninyoro ye.»
O koson ne jigi be ale le kan.

²⁵ Minw jigi be Matigi Ala kan,
mogɔ minw be Matigi ta jɛnɔgonya nini,
a be koruman ke olugu ye;
²⁶ Ka je ka Matigi Ala ta kisiri makono,
o ka ni.
²⁷ Mogɔ ye dimi sonmina a denmisenman,
o ka ni a ma.
²⁸ A bena je ka sigi a kelen na,
sabu Ala le k'a latige a ye ten.

²⁹ A bena biri fo k'a da don buguri ra,
sabu kisiri jigiyi be se ka soro hali bi.
³⁰ A bena a ye lo a bugobaga ye,
k'a to mogow y'a dogoya.

³¹ Sabu Matigi te ban mogɔ ra,
k'a tigi to yi wagati bee.
³² Nka hali ni a ka i jusukun tɔro, a be hina,
ka kapa ni a ta pumanyaba ye;
³³ sabu a man di a ye ka sege ben mogɔ kan,
a man di a ye ka adamaden jusukun tɔro.

³⁴ Nka ni aw be jamana ta kasodenw
bee dondon aw sen korɔ,

35 ni aw be mogo ta jo yelema k'a ke a jaraki ye
Ala Korotaninba yere na koru,
36 ni aw be mogo jo bosi a ra kititigeyoro ra,
yala Matigi te o kow yera le wa?
37 Jon le be se ka kuma doron, k'a to ko do ye ke,
ni Matigi yere m'a latige ko o ko ye ke?
38 Konuman o, kojugu o,
yala Ala Korotaninba yere da le te o bee latigera
wa?
39 Mun koson adamaden be dimi,
mun koson mogo be dimi a ta jurumun toro
koson?

Cira ko a ta mogow ye nimisa

40 An ye an ta kokecogo segesege, ka miiri,
ka seko ka na Matigi Ala fe.
41 An ye an jusukun miiriyaw bee la Ala kan,
ka an boro fana korota Ala fan fe, sankolo ra.
42 An koni ka i hake ta, an kera mogo murutininw
ye;
ele fana ma son ka yafa an ma.
43 I ka i ta dimi ke fani ye k'a melege i yere ra, ka
an nogben;
i ka an faga, hali i ma hina an na.
44 I ka i yere datugu ni sankaba ye,
janko an ta daariri si kana se i ma.
45 I ka an ke i ko fen nacintanw,
i ko namajama, siya tow ce ra.
46 An juguw bee be o da wagara
ka kumabaw fo anw le ma.
47 Jatige ni dingakonoben, o le sera an ma;
halakiri ni cenriba, o le sera an ma.
48 Ne naji be jigira i ko kaji,
ne ta mogow ta cenriba koson.
49 Ne naji be jigira le, a te lo;
ne tena kasi dabra ka ye,
50 fo Matigi Ala ye na to sankolo ra
k'a hakiri to an na, ka an fle.
51 Min sera ne ta dugu sunguruw ma,
ni ne ka o fle, o be ne jusukun toro le.
52 Minw kera ne juguw ye, k'a soru kun t'a ra,
olugu ka ne nogben i ko o be kononin gben k'a
mina cogo min na.
53 O ka ne firi kolon konu ko o be ne faga;
o ka kabakuru do ke ka ne datugu.
54 Jiw ka ne tunu.
Ne ko: «Ne ta banna sa!»
55 Nka ne tora fo kolon konono yi
ka ele Matigi Ala togow wele.
56 I ka ne ta welerikan men:
«I kana i toro datugu ne gunakan ni ne ta
welerikan na.»

Ala k'a ta mogow jaabi

57 Lon min ne ka i wele, i gbarara ne ra;
i k'a fo ne ma ko ne kana siran!

58 Matigi, i lora ni ne kunko ye,
i ka ne nin kisi.
59 Matigi Ala, o ka kojugu minw ke ne ra, i ka o
ye;
o koson, i yere ye ne ta kiti tige.
60 O b'a fe ka o yere dimibo ne ra cogo min na,
ani o ka jen min siri ne kama, i ka o bee ye.
61 Matigi Ala, i ka o ta dogoyarikumaw men,
ani o b'a fe ka jen min siri ne koson.
62 O be o ta kumaw bee fora ne le ma;
o ta miiriya bee be ne le kan lon bee.
63 A fle, ni o siginin lo o, ni o lonin lo o,
ne togow le be o ta donkiriw bee ra.
64 E, Matigi Ala, o ka min ke ne ra,
i ye o sara ni o jagon le ye fana.
65 I ye o jusukun toro kosebe,
ka i ta danga ben o kan.
66 Matigi Ala, i ye dimi o koru ka o nogben,
ka o halaki ka bo i ta dugukolo ko kan pewu.

Zeruzalemu dugumogow ta sege

4 E, sanin le ja finna!
Sanin yereworo le ja yelemana!
Yoro saninman ta kabakuruw le yeregera
siradaw bee ra!
2 E, Siyon duguden dawulamanw,
minw dawula tun ka bon i ko sanin yereworo,
olugu le kera sisan i ko bogodaga,
dagalalagabaga boro be min lalaga!
3 Hali kongowuruw be o sinw lo o denw ye,
k'a to o denw ye sin min.
Nka ne ta mogow kera mogo hinabariw le ye,
i ko konosogolon † min be kongokolon konu.
4 Denjeninw kan be ja
minlogu boro;
denmisenw be kasi domuni no fe,
nka mogo si te foyi di o ma.
5 Minw ta baro tun ye domuni dimanw ye,
olugu le be sara kongu boro sirakunw na.
Minw tun lamona fani songogbelenw ce ra,
olugu le be lara sununkunw kan.
6 Ne ta mogow ta jurumun toro juguyara
fo ka teme Sodomukaw ta kan;
Sodomukaw ta dugu tun halakira yoronin kelen
na le;
mogo si boro tun ma se o ma.
7 Siyon fagamaw tun saninyanin be kosebe;
o tun gbenin be ka teme nono kan.
O fari tun ce ka ji ka teme kononkise kan;
o fari cogo tun dakapanin be i ko safiri lulu.
8 Nka sisan o pada finna ka teme dagafinfin kan;
mogo te se ka o ye sira ra ka o lon tuun.
O fasara, fo ka o kolow bo kene ma;

† Konosogolon ye konu do ye, min be taga k'a ta fanw ni a ta
denw to a ko kongo konu; a te a janto o ra (Ayuba kitabu
39.14-18)

o fari jajara i ko yirijalan.
 9 O ka minw faga ni kerekemuru ye, olugu ta be-
 len fisayara
 ka teme kongō ta mōgō faganinw kan;
 kongō ka olugu baraka bēe ban,
 domunisōrōbariya ka o halaki.

10 Muso minw tun ye hinabagaw ye kakōrō,
 bi olugu yere boro le ka o ta denw sogo tobi.
 O le kera o ta domuni ye.
 O kow kera ne ta dugumōgōw ta halakiri wagati
 le ra.

11 Matigi Ala ta dimi sera a dan ma;
 a k'a ta dimi bōn Siyōn dugu kan.
 A ka tasuma dō mana Siyōn dugu kōnō,
 fō ka dugu jusiginanw bēe jeni.

12 Dugukolo masacēw si tun tēna la nin ko ra;
 dunūnamōgōw si tun tēna la a ra,
 ko lon dō, Zeruzalemu kerebagaw, ani o juguw
 tun bēna don Zeruzalemu dugu donda fe.

13 O bēe kera o ta ciraw ta terenbariyaw le kosōn,
 ani o ta sarakalasebagaw ta kojuguw kosōn;
 sabu olugu ka mōgō terreninw faga,
 ka o jori woyo dugu kōnō.

14 O bē talontalonna siraw kan ka taga, i ko fiyen-
 tōw;
 o ta mōgōfaga hake ka o lanōgō,
 k'a ke fō mōgō si tē sōn
 ka maga hali o ta faniw na.

15 Mōgōw bē pēren k'a fō o ye ko: «Aw ye bō yi,
 mōgō saninyabariw!
 Aw ye bō yi! Aw ye bō yi! Aw kana maga an na!»
 O kosōn o bōra ka ke yaala ye ka lamini.
 Siya wēre mōgōw b'a fō o ma ko: «Aw tē se ka si-
 gi an cē ra yan tuun!»

16 Matigi Ala yere le ka o janjan yōrōw ra;
 a tēna a janto o ra tuun.
 Mōgōw ma sarakalasebagaw si bonya,
 o ma makari cēkōrōbaw si ra.

17 An jadenw segera fleri ra;
 an ka demebaga jini an yere ra, ka desē.
 An ka fleri ke ka mēen, ka an jigi la jamana min
 kan,
 o jamana mōgōw ma na an kisi.

18 An juguw bē an tagamatō kōrōsi;
 hali an tē se ka teme an yere ta dugu siraw fe!
 An laban kōni surunyara, an ta teredaw dafara ka
 ban,
 sabu an ta laban le sera.

19 An nōgbenbagaw ka teri
 ka teme bōn tagatō kan san fe.
 O ka an nōgben kuruw kan,
 ka taga dogo ka an kōnō kongokolon kōnō.

20 Min tun ye an nin tangabaga ye, Matigi Ala ta

mōgō panawolomanin,
 ale yere bēna o ta jan na.
 An tun b'a fōra ko an bēna dogo ale min ta suma
 kōrō
 janko ka panamanya ka to siyaw cē ra.

21 Edōmu ta mōgōw, aw minw siginin bē Usi ja-
 mana ra,
 aw ye jagari, ka ninsōndiya!
 Nka o bēna minnifen dō di aw fana ma;
 aw bēna o min ka panamini fō ka aw fari lakolon
 to.

22 Siyōn dugu, aw ta jurumunw kafarira;
 o tēna aw mina ka taga ni aw ye tuun.
 Ele Edōmu dugu, Ala bēna aw ta jurumunw
 hakew le bō aw ra sisan;
 a bēna aw ta terenbariyaw bō kēne kan.

Ala ta mōgōw ta daariri

5 E, Matigi Ala, ko min sera an ma, i hakiri to o
 ra;

an ta maroya fle, ka i janto an na.

2 An ta cēn yelemāna ka ke siya wēre ta ye;
 an ta sow kera mōgō wēre ta ye.

3 An kera feritaw le ye, sabu an facew tē yi;
 an bamusow kera i ko muso cē saninw.

4 An ka kan ka an ta ji minta san le;
 an ta tobirikelōgō fana bē sōrō ni wari le ye.

5 An nōgbenbagaw bē an kō tuma bēe;
 an segera, o tē a to an ye nenekiri.

6 An bē Misirankaw, ani Asirikaw le daari,
 janko olugu ye domuni di an ma ka an wasa.

7 An bēnaw le ka terenbariyakow ke, nka olugu
 tē yan tuun;

o ta jurumun hake bē bēna anw le kan.

8 Jōnw le sigira an kunna;

mōgō tē yi min bē an bōsi ka bō o boro.

9 An bē an nin le bla farati ra ka taga an ta domu-
 ni jini ka na;

sabu mōgōfagabagaw bē ben an kan kongokolon
 kōnō.

10 Kongō gbanna an na, fō an fari bē an jēnijēni,
 i n'a fō an donna furunē le kōnō.

11 O bēna Siyōn dugu musow kan,
 ka ben Zuda mara dugu ta sungurudenw kan.

12 O boro ka an ta kuntigiw kan dulon juru ra;
 o ma cēkōrōbaw bonya.

13 An ta kanbelenw le bē wugusikabaw ju;
 cēdenninw bē talontalonna ni lōgōdoniw ye o
 kunna.

14 Dugu cēkōrōbaw tē sigira dugu donda ra tuun,
 kanbelenw tē o ta fōrifēnw fōra tuun.

15 Nagari banna an jusu ra pewu;
 an ta dōnw yelemāna k'a ke sukasi le ye.

16 An ta masafugula bēna ka bō an kun na;
 bōnō ka an sōrō, sabu an ka jurumun ke.

17 Fēn min k'a to an baraka banna;
 fēn min kosōn an jadenw baraka dōgōyara,

18 o le ye ko Siyōn kuru* kera yōrō lakolon ye,
 ka ke kongowuruw ta yaalayōrō ye.

19 Nka ele kōni Matigi Ala, ele bē i ta masaya ra
 wagati bēe;

i ta masaya be to a no ra wagati bee, ani tuma
bee le.

²⁰ Mun koson i jinana an ko pewu?

Yala i bena ban an na an ta si to bee le ra wa?

²¹ A to an ye seko ka na i fe Matigi Ala, janko an

ye seko ka na;

a to an ye ke i ko an tun be cogo min na folofolo.

²² Yala i bena ban an na ka an to yi pewu le wa?

Yala i dimina an korofa ka taga se a dan ma le
wa?

Ezekiyeli

Kitabu faamucogo

Nin kitabu ye sarakalasebaga Ezekiyeli ta kitabu le ye. Ala k'a ke a ta cira ye, ko a ye nin kow sebe, Zeruzalemu dugu ciwagati ra.

Zuda masace Yehoyakimu murutira Babiloni masace Nebukadinesari ma minke, Nebukadinesari dimina; a nana ben Zuda mara kan, ka ce waga tan mina Yahudiyaw ta namogow ra, ka taga ni olugu ye Babiloni. Ezekiyeli tun be o mogow ra; ale nana a si to bee ke Babiloni.

Ala k'a ta kuma lase Ezekiyeli ma ni tagamasiyen caman ye. Ala b'a wele ko «adamaden». Ala Nin ko fora sijaga caman nin kitabu kono.

Ka Ezekiyeli to Babiloni, Ala ka nin cirayakumaw don a da ra; a kumana Zuda mara mogow minaninw fe, ani minw tun tora Zeruzalemu, k'a yira o ra ko Ala bena a ta kiti ben o kan o ta kojuguw koson.

Ezekiyeli ta kuma kera can ye; Zeruzalemu dugu halakira, Alabatosoba jenina. O le ko fe, mogow sorora ka cira ta kumaw jate, ka nimisa o ta jurumunw na. A kera ten, Ala ka layiri ta o ye ko a bena yafa o ma ka o deme.

Nin kitabu yoro dow faamu ka gbelen, sabu cira be kuma minw fo, an t'a lon ni o kow kera ka ban, walama ni o ma ke folo. Tuma dow, cira be ko temeninw, ani ko nataw bee ye yoronin kelen na ka o fo. Ezekiyeli ta kitabu be Ala ta saninmanya yira an na, ani a ta makari, ani a ta kankelentigiya. Jurumun be Ala ta kiti ben mogow kan, nka ni o ka nimisa, Ala be yafa o ma, ka o deme, ka o ke a ta mogow ye tuun. O koson Cira b'a fo k'a gbeleya mogow ye ko o ka kan ka o jogo yelema.

Kitabu konokow

Ala ka Ezekiyeli wele ciraya kama
Ezekiyeli ka Zeruzalemu halaki ko fo
Ala bena kiti ben siya tow fana kan
Ala ka layiri ta a ta mogow ye
Ala bena Gogi halaki
Izirayeli jamana ni Alabatosokura ta ko

Zeruzalemu ta kiti

(1-24)

Ezekiyeli ka Ala ta noro ye

1 San bisabanan, karo naaninan tere looru, ka ne to ni mogow minanin tow ye Kebari jiba kere fe, sankolo dayelera; Ala ka fen dow yira ne ra. ² O san tun ye masace Yehoyakini minari san loorunan ye. Karo tere loorunan na, ³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne Ezekiyeli ma, sarakalasebaga Buzi dence. O kera Babilonikaw ta jamana ra, Kebari jiba kere fe. Matigi Ala k'a ta sebgaya jigi ne kan o yoro le ra.

⁴ Ne ka fleri ke ka sanfonoba do nato ye ka bo sahiliyanfan fe, ani sankababa do, ani tasumamana do; yeelen tun ka min lamini. O tasumamana tun be i ko sanmanamana le tun be bora a cemance ra, k'a cemance ke i ko siranegge min don-

na tasma ra k'a wulen. ⁵ Fenpanaman naani bisigiya tun be a cemance ra; olugu cogoya tun be i ko adamadenw. ⁶ Nada naani tun be o bee kelen kelen fe, ani kaman naani. ⁷ O senkalaw tun terenin lo; o senw tun be i ko misiden senw, o tun be manamana i ko siranegge nugunin. ⁸ Adamaden borow tun be o kamanw jukoro o fan naani na; o naani bee kelen kelen tun be ni a ta padaw, ani a ta kamanw ye. ⁹ O kamanw tun be sera jogon ma; o tagato tun te o ja yelema, nka o bee kelen kelen tun be o ja teren le ka taga. ¹⁰ Min ye o padaw cogoye, o naani bee kelen kelen pada tun be i ko adamaden pada o nafeyanfan na, jara pada tun be o bee kelen kelen fe o kininboroyanfan na, misitoran pada tun be o bee kelen kelen fe o numanboroyanfan na, bon pada fana tun be o bee kelen kelen fe o kofeyanfan na. ¹¹ O kaman fla minw tun korotara san fe, olugu tun be maga jogon na; o tun be o kaman fla to ke ka o fari datugu. ¹² O bee kelen kelen tun be o ja teren ka taga le. Ni Ala ta sebgaya tun b'a fe o ye taga yoro min na, o tun be taga o yoro ra; o tagato fana tun te o ja yelema. ¹³ Nin fenpanamanw cogoya tun be i ko tasumaka-

mi, i ko tasumamana; tasuma tun be munumunu o ce ra, o tasuma yeelen tun ka bon. Sanmanamanaw fana tun be seri ka bo tasuma ce ma. 14 Fenpanamanw tun be to ka boribori fan bee ra, ka taga ka na.

15 Ayiwa, ka ne to o fenpanamanw fleri ra, ne ka wotorosen dow lonin ye dugu ma, kelen be o fenpanaman naani bee kelen kelen kere fe. 16 O wotorosenw yecogo ni o lalagacogo koson, o tun be manamana i ko kirisoliti lulu; o naani bee cogo tun ye kelen ye. O yecogo ni o lalagacogo tun kera i ko wotorosen do le donna wotorosen do were konso. 17 Ni o be taga, o be se ka taga fan naani bee ra, nka o tagato te o pa yelema. 18 O wotorosenw ta konononegewe konso tun ka bon, jatigefenba tun lo fana. Nakisew tun ka o sen naani yoro bee lamini. 19 Ni fenpanamanw tun be taga, wotorosenw fana tun be taga ni o ye; ni fenpanamanw tun be korota san fe ka bo dugu ma, wotorosenw fana tun be korota ni o ye. 20 Ni Ala ta se bagaya tun b'a fe o ye taga yoro min na, o tun be taga o yoro ra; wotorosenw fana tun be korota ka taga ni o ye, sabu fenpanamanw ta se bagaya le tun be wotorosenw lataga. 21 Ni fenpanamanw tun be taga, wotorosenw fana tun be taga. Ni o tun ka lo, wotorosenw fana tun be lo. Ni o tun ka korota san fe ka bo dugu ma, wotorosenw fana tun be korota ni o ye; sabu fenpanamanw ta se bagaya le tun be wotorosenw lataga.

22 Furance koorinin do tun be fenpanamanw kun sanfeyoro ra, i ko dugalen belebele do manamanato; jatigefenba tun lo. 23 O furance koorinin jukoro, o fenpanamanw bee kelen kelen tun ka o kaman fla korota san fe ka sin jagon ma, ka o kaman fla to ke ka o yere datugu, ka o fari datugu ni o ye. 24 O tagato, ne ka o kamanw mankan men; a be i ko jibaw mankan, i ko Sebaetigi Ala ta kan, i ko jamaba mankan, i ko kerekejambaba mankan. Ni o tun ka lo, o tun be o kamanw lajigi. 25 Ni o ka lo ka o kamanw lajigi, o tuma furance koorinin min be o kunw san fe, mankan do be bo o furance konna.

26 Furance koorinin min tun be o kunw sanfeyoro ra, fen do tun be o furance konna min cogoya tun be i ko safiri lulu, k'a ke i ko masasiganan bisigi. Danfen do tun be o masasiganan bisigi konna, fo a sanfeyoro ra, min cogoya tun be i ko adamaden.

27 A yoro min tun be i ko a soro, k'a ta o yoro ra ka yelen san fe, o tun be i ko siranege manamanato, k'a ke i ko tasuma le k'a lamini; k'a ta o yoro ra ka jigi jukoro, o tun be i ko tasuma, ka yeelenba ke k'a lamini. 28 A yeelen tun be i ko sanmuru be manamana cogo min na sankabaw ce ra sanjinalon na. Noro min tun k'a lamini, o noro tun be o cogo le ra; a cogoya tun be i ko Matigi Ala ta noro. Ne ka o ye minke, ne benna ka ne pa biri dugu ma; ne ka kumakan do men.

Ala ka Ezekiyeli ci

2 A ko ne ma ko: «Adamaden, i wuri ka lo i sen kan, ne benna kuma i fe.» 2 Kabini a ka o fo ne ye doron, Ala ta se bagaya donna ne ra ka ne wuri ka ne lo ne sen kan; min tun be kumana ne fe, ne

ka o kumakan men.

3 A ko ne ma ko: «Adamaden, ne be ele ci la taga Izirayelimogow fe; siya murutinin lo, sabu o banna ne ra. Olugu ni o bemaw tora ka ne hake ta fo ka na se bi lon ma. 4 Ne be i ci mogow panagbelenw, ani mogow jusukungbelenw le fe. Taga a fo o ye ko Dunupatigi Ala le ko tan! 5 Mogow murutininw lo; o koson ni o ka i lamen o, walama ni o yere ma i lamen o, o koni benna a lon ko Ala ta cira do be o ce ra. 6 Adamaden, ele koni kana siran o pa, i kana siran o ta kumaw fana pa, hali ni i kera i ko mogow min siginin be binjuguw, ani hanyiriw, ani bundeninw ce ra. Mogow murutininw lo, nka i kana siran o ta kumaw pa, i ja kana tige o pa koro fana. 7 Mogow murutininw lo, o koson ni o ka i lamen o, walama ni o yere ma i lamen o, i ye ne ta kumaw fo o ye doron.

8 «Adamaden, ele koni, ne benna min fo i ye, o lamen. Ele fana kana ke mogow murutinin ye i ko nin mogow murutinin lo cogo min na. Ayiwa, ne benna fen min di i ma, i dayele ka o domu.»

9 Ne ka fleri ke ka borotege do sinnin ye ne ma, gbolokitabu do tun be o borotege konso. 10 A ka gbolokitabu do dayele ne pa na; seberi tun be o kitabu ko n'a pa bee kan. Sangakasikanw, ani mapumankokanw, ani nunakanw, o le tun sebera a konso.

3 A ko ne ma ko: «Adamaden, fen min dira i ma, o domu! Nin gbolokitabu domu, i ye taga kuma Izirayelimogow fe.»

2 Ne ka ne da ye, a ka gbolokitabu di ne ma ko ne y'a domu. 3 A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, ne ka nin kitabu min di i ma, i yere baro ni o ye, k'a domu ka i konso fa a ra.» Ne k'a domu minke, a timiyara ne da ra i ko li.

4 A k'a fo ne ye tuun ko: «Taga Izirayelimogow fe, i ye taga ne ta kuma lase o ma. 5 Ne te i cira siya do fe, siya min ta kan ka gbelen, min ta kumaw faamu man di; ne be i cira Izirayelimogow yere le fe. 6 Ne te i cira siya caman fe, siya minw ta kan ka gbelen, minw ta kumaw faamu man di, ani i te minw ta kan men; ni ne tun ka i ci olugu do le fe, olugu belen tun benna i lamen. 7 Nka Izirayelimogow koni tena son ka i lamen, sabu o te sonna ka ne lamen; Izirayelimogow bee ye mogow kunkologbelenw, ani mogow jusukungbelenw le ye. 8 Nka ne benna ele fana pa gbeleya i ko olugu pa ka gbelen cogo min na, ka i kun gbeleya i ko olugu fana kun ka gbelen cogo min na. 9 Ne benna i kun gbeleya k'a ke i ko lulu kabakuru, k'a gbeleya ka teme fara kan. I kana siran o pa, i ja kana tige o pa, sabu mogow murutininw lo.»

10 A k'a fo ne ye tuun ko: «Ele adamaden, ne benna ne ta kuma min o min fo i ye, i toro sigi ka o bee lamen ka pa, k'a mara i jusukun na. 11 Taga i ta jamanadenw fe, mogow minaninw; ni o ka i lamen o, walama ni o yere ma i lamen o, i ye kuma o fe k'a fo o ye ko: «Dunupatigi Ala ko tan!» »

12 O ko, Ala ta se bagaya ka ne korota san fe; ne ka mankanba do men ne ko fe, o b'a fora ko: «An ye baraka la Matigi Ala ye a ta noro koson, noro min be a sigiyoro ra!» 13 Fenpanamanw kamanw gbasi gbasito jagon na, ani wotorosenw mankan,

o le tun ye nin mankanba ye. ¹⁴ Ala ta se bagaya ka ne korota san fe ka taga ni ne ye. Ne jusu kasinin ni ne jusu gbannin le tagara, o y'a soro Matigi Ala boro barakaman tun be ne kan. ¹⁵ Mogo minanin minw tun be Teli Avivu dugu kono, ne tagara se olugu fe, Kebari jiba kere fe. O tun siginin be o yoro le ra. Ne ka tere wolonfla ke o yoro ra, kononofiri koson ne ma se ka kuma.

Ala ka Ezekiyeli ke a ta mogow korosibaga ye

¹⁶ Tere wolonfla temenin ko, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko: ¹⁷ «Adamaden, ne be ele sigi ka i ke Izirayeli mara mogow korosibaga ye. Ele le bena ne darakumaw lamena, ka taga kuma o fe ka o lasomi ne ye. ¹⁸ Ni ne k'a fo mogojugu ma ko: «Sigiya t'a ra, i bena sa!» Ni ele m'a lasomi, ni i ma kuma mogojugu fe, k'a lasomi janko a ye bo a ta sirajugu kan, k'a nin kisi, o mogojugu bena sa a ta terenbariya koson, nka ne bena a ta saya kunko ben ele le kan. ¹⁹ Nka ni ele ka mogojugu lasomi, ni ale le ma son ka a ta kojugu dabra, ni a ma bo a ta sirajugu kan, a be sa a ta terenbariya koson, nka ele be bosi o kunko ma.

²⁰ «Ayiwa, ni mogo terennin do ka a ta terenninya dabla, ka kojugu ke, ne bena sababu do ke, k'a to a ye sa; ni ele m'a lasomi, a be sa a ta jurumun koson. A tun ka terenninya sira min tagama, mogo si hakiri tena to o ra tuun; ne fana bena a ta saya kunko ben ele le kan. ²¹ Nka ni ele ka mogo terennin lasomi, ko a kana jurumun ke tuun, ni a fana ma jurumun ke tuun, sigiya t'a ra, a bena kisi, sabu i k'a lasomini ni kuma min ye, a sonna o ma; ele fana be bosi o kunko ma.»

Ala ka Ezekiyeli ke bobo ye

²² Ayiwa, ka ne to o yoro ra, Matigi Ala k'a ta se bagaya jigi ne kan tuun. A k'a fo ne ye ko: «Bo ka taga kenegbeba yoro ra, ne bena kuma i fe.» ²³ Ne bora ka taga kenegbeba yoro ra. Matigi Ala ta nooro tun be o yoro ra, i n'a fo ne tun k'a ye cogo min na Kebari jiba kere fe. Ne benna ka ne ja biri dugu ma. ²⁴ Ala ta se bagaya donna ne ra ka ne wuri ka lo ne sen kan. Matigi Ala kumana ne fe, k'a fo ko: «Taga i yere datugu bon kono. ²⁵ Ele adamaden, a fle, o bena juru don i ra ka i siri. I tena se ka bo ka taga i ta jamana mogow ce ra tuun. ²⁶ Ne bena i nenkun noro i da kono, ka i ke bobo ye, janko i kana se ka o jaraki, sabu mogo murutininw lo. ²⁷ Nka ni ne nana kuma i fe tuma min na, ne bena a to i da ye ye, janko i ye a fo o ye ko: «Dunupatigi Ala ko tan!» Minw b'a fe k'a lamena, olugu y'a lamena; minw t'a fe k'a lamena, olugu kana a lamena; sabu mogo murutininw lo.»

Zeruzalemu ciko tagamasiyen ke

4 Matigi Ala ko ne ma ko: «Adamaden, sisan ele ye birikiden do ta, k'a bla i ja fe, ka Zeruzalemu dugu tagamasiyen ke a kan. ² A lamini k'a ke i n'a fo kerekedenw be dugu lamini cogo min na, ka yelenyoro w lalaga a kama, ka tintinw lo a kama, k'a ke i n'a fo kerekedenw k'a lamini, ka kogocifenw lolu ka o nasin a ma. ³ O ko, i ye nege

falafala do ta ka o lo i ko kogo negeraman ele ni dugu ce; i ye i nasin dugu ma k'a fle: A kera i n'a fo dugu minabagaw le k'a lamini. Ele le ye dugu minabaga ye. Nin ko bena ke tagamasiyen ye Izirayelimogow fe.

⁴ «O ko, i ye la i numanboroyanfan kan, ka Izirayelimogow ta terenbariyakow kunko ta. I bena tere da min ke ka i lanin to, i bena o ta terenbariyakow kunko ta o wagatiw le ra. ⁵ O ka sanda min ke terenbariya ra, ne bena o jagon tere da le di i ma. O ra, i bena Izirayelimogow ta terenbariyaw kunko ta fo tere keme saba ni tere bikononton. ⁶ Ni o kera, ka ban, i be la i kininboroyanfan kan fana, ka Zuda mara ta mogow ta terenbariyakow kunko fana ta fo tere binaani; san kelen kelen be ta ye tere kelen.

⁷ «I be i nasin Zeruzalemu dugu ma, o juguw ka o dugu min lamini; i be i ta derege boro kuru, ka i boro lakolon sin dugu ma, ka kuma a kama. ⁸ A fle, ne bena i siri ni juru ye janko i kana se ka bo i fan kelen kan ka ye lema fan do kan, fo ka taga o wagati dafa, i bena Zeruzalemu kere ka wagati min be ke.

⁹ «Ayiwa, sisan i be alikama* suguya fla ta, ani simankise werew, ani soso suguya fla, ani jo; i be o be ke minan kelen kono, ka o ke i ta baro ye. I bena to ka o le domu fo tere keme saba ni tere bikononton, ka i lanin to i fan kelen kan. ¹⁰ I bena i ta domuni taran: lon o lon siman garamu keme fla; i bena to ka o le domu i ta domuniwagatiw ra. ¹¹ I bena i ta ji minta fana suma: tere kelen, litiri kelen; i bena to ka o le min i ta jiminwagatiw ra. ¹² I bena i ta domuni tobi k'a ke i ko jomi, k'a domu. I bena sokotaga jajaninw le don tasuma ra, ka o ke ka i ta domuni tobi mogow be ja na.»

¹³ Matigi Ala ko: «Ne bena Izirayelimogow gben ka taga siya minw ce ra, o bena o ta domuni saninyabari domu o cogo le ra o siyaw ce ra yi.»

¹⁴ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, ne ma ne yere lanogo ka ye fiyewu. K'a ta ne denmisenman, ka na se fo bi, ne ma began jufanin domu ka ye, wala ma wara dato; sogo haramunin si ma don ne da ra ka ye.» ¹⁵ Matigi Ala ka ne jaabi, ko: «Ayiwa, ne be son i ye misibo ta sokotaga no ra, ka i ta domuni tobi ni o ye.»

¹⁶ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Adamaden, ne bena domuni dese Zeruzalemu dugu kono. O kononofirinin bena to ka o ta siman domuta suma ni minan fitini do le ye k'a domu; o jigi tigenin bena to ka o ta ji minta fana suma ni minan fitini do le ye k'a min. ¹⁷ Domuni ni ji bena dese o ra minke, o jigi bena tige jagon na fo ka o baraka be ban; o kow be bena ke o ra o ta terenbariyakow le koson.»

Zeruzalemu halakiko tagamasiyen

5 Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Ayiwa, adamaden, ele ye kerekemuru dadiman do ta ka o ke i ta kunlimuru ye; o ke ka i kun ni i bonbosi li. O ko, i ye sumanikeminan do ta ka o siw suma k'a ke taranyoro saba ye. ² I ka kan ka dugu lamini ka wagati min ke, ni o wagati dafara, i ye o siw taran kelen jeni tasuma ra dugu cemance ra,

ka a taran kelen gbasigbasi ni i ta kerekemuru ye ka dugu lamini; o ko, i y'a taran kelen janjan fofo fe. Ne yere bena tugu olugu ko ni kerekemuru ye. ³ Nka i ye doonin bo ka o siri i ta deregeba dagbollo ra. ⁴ O ko, i ye doonin bo o fana ra ka o jeni tasuma ra. Tasuma do bena bo o ra ka Izirayeli mara bee jeni.

⁵ «Ne Dunupatigi Ala ko: Nin ye Zeruzalemu le ye! Ne tun k'a sigi siyaw ce ra, ka jamanaw ke k'a lamini. ⁶ Nka a murutira ne ta kolatigeninw ma, ka kojugu ke ka teme hali siya tow kan. A murutira ne ta cifoninw ma ka teme hali a lamini jamanaw kan; sabu a ta mogow banna ne ta kolatigeninw ma, o ma ne ta cifoninw sira tagama.

⁷ «O koson ne Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw ta cenri bonyara ka teme aw lamini jamanaw kan, aw ma ne ta cifoninw sira tagama, ka ne ta kolatigeninw ke, siya minw ka aw lamini aw ma se ka hali olugu ta landaw sira tagama, ⁸ o ra, ne Dunupatigi Ala, ne fana bena wuri aw kama, ne bena ne ta kitiw ben aw kan siya tow bee ja na. ⁹ Ne tun ma deri ka ko min jogon ke mogow ra ka ye, ani ne tena ko min jogon ke mogow ra tuun fiyewu, ne bena o le ke aw ra aw ta ko haramuninw koson. ¹⁰ Face dow bena o dencew sogo domu aw ta dugu konow; dence dow fana bena o face sogo domu. Ne bena ne ta kitiw ben aw kan, ka aw ta mogow janaman tow bee janjan ka taga fan bee ra.

¹¹ «Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, Dunupatigi Ala ko ten; i n'a fo aw ka ne ta yoro saninman lanogow ni aw ta batofen cejugu haramuninw ye, ayiwa, ne fana bena aw li ka bo yi; ne tena aw fle ka makari aw ra, ne fana tena majuman aw ra. ¹² Banajugu bena aw ta dugumogow taran kelen faga dugu konow; kongow bena o halaki. Aw juguw bena dugumogow taran kelen to faga ni kerekemuru ye dugu laminiw na; ne bena o taran to kelen gben ka o janjan ka taga fan bee ra, ka tugu o ko ni kerekemuru ye.

¹³ «O ra, ne ta dimi bena se fo a dan ma, foyi tena ne ta jusugban lalo; ne bena ne yere dimibo o ra. Ni ne ta jusugban nana ben o kan tuma min na, o bena a lon ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana, ko batofen were si te fara ne kan. ¹⁴ Siya minw ka aw lamini, ne bena aw ta yoro ke tomo ye, ka aw ke mafiyenyarifen ye olugu ce ra, ani temebagaw bee ja korow. ¹⁵ Ne diminin, ani ne jusugbannin bena ne ta kitiw ben aw kan; ne bena aw koro, ka fariya aw ma. Ni o kera, siya minw ka aw lamini, aw bena ke mafiyenyarifen ye olugu fe, ani dogoyarifen. Aw ta ko bena olugu karan, ka ke jatigekoba ye o fe. Ne Matigi Ala, ne le kumana.

¹⁶ «Ni ne nana aw bon ni ne ta bipejuguw ye, min ye kongow ye, janko ka aw halaki, ne bena aw bon ni o ye ka aw halaki le; ne bena kongow baraka bonya aw kan, ka domuni dese aw ra. ¹⁷ Ne bena kongow ben aw kan, ka kongowaraw fana su aw ra; o bena ke sababu ye ka aw bonow aw ta denw na. Banajuguw, ani fagari bena se aw ma; ne bena kerekemuru lana aw kama. Ne Matigi Ala, ne le kumana.»

Ala bena kiti ben jobatobagaw kan

6 ² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun ko: «Adamaden, i jasin Izirayeli kuruw fan na, ka ne ta kuma lase o ma. ³ I b'a fo ko: <Izirayeli kuruw, aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamén. Dunupatigi Ala b'a fo kuruw, ani kongoriw, ani kow, ani kurufurancaw ye ko: A fle ne bena kerekemuru bla ka na aw kama; ne bena aw ta sonnikeyorow halaki. ⁴ O bena aw ta sarakabonanw halaki, ka aw ta wusunan sarakabonanw cici; ne bena aw ta mogow faga ka o suw benben aw ta jow kere fe. ⁵ Ne bena Izirayelimogow suw blabla o ta jow kere fe, ka o kolow yerege ka o ta sarakabonanw lamini. ⁶ Aw ta duguw bena ke tomow ye, aw ta sonnikeyorow bena ke yoro lakolonw ye aw sigiyorow bee ra. Ni o kera, ne bena aw ta sarakabonanw halaki ka ke yoro lakolonw ye, ka aw ta jow cici ka o bo yi; aw ta wusunan sarakabonanw bena benben. Aw ka fen o fen ke, o bee bena tunu. ⁷ Aw ta mogow bena benben ka sa aw ce ra. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.

⁸ «<Nka ne bena mogow dama dama to aw ko siyaw ce ra; ne bena olugu bosu kerekemuru boro, ka o janjan ka taga jamana werew ra. ⁹ O mogow minw bosira, o minana ka taga o jamana minw na, ka olugu to o jamanaw ra, o bena o hakiri jigi ne ra; k'a lon ko o banna ne ra, ka o ko di ne ma, ka jabo o ta jow fe minke, ko o le koson, ne ka o jigi tige. O ka kojugu minw ke ani o ka ko haramunin minw bee ke, o koson o bena jigi o yere ra. ¹⁰ O bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, ko ne tun k'a fo ko ne bena nin kojugu minw ke o ra, ko ne tun ma o kuma fo gbansan.

¹¹ «<Ayawa, Dunupatigi Ala ko ne ma tuun ko: I tege fla gbasi jogon na, ka i sen gbasi dugu ma, k'a kule ci Izirayelimogow ta kojuguba haramuninw bee koson, sabu kerekemuru ni kongow ni banajuguw bena o faga. ¹² Banajuguw bena yoro-janmogow faga, kerekemuru be yorosurunmogow faga; mogow to minw bena to dugu konow, ni o juguw nana dugu lamini, kongow bena olugu faga. Ne bena ne ta jusugban wuri o kama ka se fo a dan ma. ¹³ Ni o nana o ta mogow suw ye o ta jow ce ra tuma min na, k'a ye ko suw ka o ta sarakabonanw lamini, ko suw be kongorijanw bee kunna, ani kuruw bee kunna, ani yiriba flaburumanw ni yirisunba tuninw bee jukoro, o tun be deri ka saraka wusunan kasadimanw bo o ta jow bee ye o yoro minw na, o tuma o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ¹⁴ Ne bena ne boro korota o kama, ka o ta jamana cen k'a ke yoro lakolonba ye, k'a ta kongokolon yoro ra ka taga a bla fo Ribila, ani o sigiyorow bee ra. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.» >

Izirayelimogow ta kiti wagati sera

7 ² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: «Ele adamaden, Dunupatigi Ala be min fo Izirayeli jamana ma, o ye nin ye; a ko: Aw ta ko laban sera, a laban sera jamana fan naami bee ra. ³ Sisan koni aw ta ko laban sera; ne bena ne ta di-

mi ben aw kan. Ne bena kiti ben aw kan ka kapa ni aw ta kewalew ye, ka aw ta ko haramuninw bɛɛ hake bo aw ra. ⁴ Ne tena aw fle ka makari aw ra, ne fana tena manuman, sabu ne bena aw ta kewalew hake le bo aw ra, ka aw ta ko haramuninw kunko ben aw kan. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁵ «Dunupatigi Ala ko: E, bono! Bono min jogon ma deri ka ye, o le nato fle nin ye! ⁶ A banna! A banna le! Bono be nana aw le kama; a nato fle nin ye. ⁷ Kojugu sera aw ma, aw jamana sigibagaw. Kiti wagati sera, a lon surunyara. Nagbankan le bena ke kuruw kunna, nagarikan tena ke yi. ⁸ Ne bena ne ta jusugban bon aw kan sisan, ka ne ta dimi ben aw kan ka se fo a dan ma; ne bena kiti ben aw kan ka kapa ni aw ta kewalew ye, ka aw ta ko haramuninw bɛɛ hake bo aw ra. ⁹ Ne tena aw fle ka makari aw ra, ne fana tena manuman; sabu ne bena aw ta kewalew hake bo aw ra, ka aw ta ko haramuninw kunko ben aw kan. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, aw bugobaga Ala.

¹⁰ «Kiti lon fle nin ye! A nato fle! Kojugu kunko bora! Terenbariya bere fiyerenna! Wasoya yiri falenna! ¹¹ Fariya wurira ka ke kojugu sara bere ye. Foyi tena to aw ko; aw ta naforo to tena to, aw ta jama camamba to tena to, aw ta bonya to tena to. ¹² Kiti wagati sera, a lon surunyara. Sannikebaga kana ninsondiya, fiyeerekebaga fana kana a jusu kasi; sabu ne ta dimi be nin jama bɛɛ le kan. ¹³ Fiyeerekebaga tun ka min fiyeere, a tena o soro tuun, hali ni ale be ni moggo panamanw ye; sabu ko min yirara nin jama ta ko ra, o tena to kebari ye! Terenbariya koson, moggo si tena se k'a nin kisi.

¹⁴ «Hali ni aw ka kerekɛburu fiye, ka fen bɛɛ laben, moggo si tena taga kere ra; sabu ne ta dimi be jama bɛɛ lajennin le kan.»

Ala bena min ke Izirayelimogow ra

¹⁵ «Ni i ka bo dugu konɔ, kerekemuru! Ni i ka don, banajugu ni kongɔ! Ni min ka taga kongɔ konɔ, kerekemuru be o faga; ni min ka to dugu kongɔ, kongɔ ni banajuguw be o halaki. ¹⁶ Minw sera ka bori ka bosi, olugu be taga to kuruw ce ra, i ko kongotugani minw be kurufurancɛw ra; o bɛɛ bena to ka nuna o yere ta terenbariyaw koson.

¹⁷ O bɛɛ boro baraka bena ban, o bɛɛ kinbirikunw bena magaya.

¹⁸ O bena borofaniw don o yere ra, jatige bena o datugu fan bɛɛ ra; maroya bena o bɛɛ pada cogo yelema, o bɛɛ kun bena gbana.

¹⁹ O bena o ta warigbew firi sira kan, o ta sanin bena ke i ko fen nogonin; o ta warigbe o, o ta sanin o, o si tena se ka o bosi Matigi Ala ta jusugbanlon na.

O nin tena wasa, o konɔ fana tena fa, sabu o fenw le kera o bensababu ye, ka o bla kojugu ke ra.

²⁰ O ka o ta naforopumanw ke o ta yerebonya sababu ye;

o ka o le ke ka o ta batofen cejugu haramuninw ta tagamasiyenw lalaga.

O koson ne Matigi Ala bena o fenw ke fen-saninyabariw ye o boro.

²¹ Ne bena a to siya wɛɛɛ mogow ye o kere ka o fenw ce,

k'a to dunupa mogoguguw ye o fenw bosi o boro ka taga ni o ye,

ka taga o lanogo.

²² Ne bena ne ko don o ra.

Ne bena a to mogow ye ne ta yoro kanunin † lanogo,

benkannikebaga dow bena don a konɔ k'a lanogo.

²³ «Negejorokow laben †, sabu jamana fara mogofaga ra, dugu fara kojugu ra.

²⁴ Ne bena siyaw bɛɛ ra mogoguguw lana, olugu bena o ta bonw mina ka o ke o yere ta ye.

Ne bena o ta fangatigiw ta yerebonya ban; o juguw bena o ta yoro saninmanw lanogo.

²⁵ Kononofiri bena se o ma;

o bena pasuma jini, nka o tena a soro.

²⁶ Bono do le bena fara do kan, kibaro juguw bena caya jogon kan.

O bena a fo ko ciraw ye fleri ke olugu ye, nka sarakalasebagaw tena se ka moggo karan tuun,

cekorobaw fana tena se ka moggo ladi tuun.

²⁷ Masace bena sukasi ke, jigitige benna fagamaw kan fan bɛɛ ra; jamana mogow borow be yereyerera.

Ne bena o mina ka kapa ni o ta kewalew le ye; ne bena o ta kiti tige ka kapa ni o yere ta kokɛco-gole ye.

Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Batofen wɛɛɛw yera Ala batoso konɔ

8 San wɛɛɛronan, karo wɛɛɛronan tere looru, ka ne siginin to ne ta bon konɔ, ka Zuda mara cekorobaw fana siginin to ni ne ye, Dunupatigi Ala k'a ta sebagaya lajigi ne kan.

² Ne ka fleri ke ka danfen do ye, min cogoya tun be i ko adamaden. A yoro min tun ye a soro ye, k'a ta o yoro ra ka jigi dugu ma, o tun be i ko tasuma; k'a ta o yoro ra ka yelen san fe o tun be manamana i ko siranɛge manamanato. ³ O fenpanaman ka boro bisigiya do bo ka ne mina ne kunsigi ma. I n'a fo Ala le tun be o fen yirara ne ra, Ala ta sebagaya ka ne lawuri ka ne lo san ni dugu ce, ka taga ni ne ye Zeruzalemu. Alabatosoba donda min be kononoyoro ra, ka nasin sahiliyanfan ma, a tagara ni ne ye o donda ra. Jo min be Matigi Ala jusu bo, o jo blanin tun be o yoro le ra. ⁴ Izirayeli ta Ala ta nooro yirara ne ra o yoro ra, i n'a fo ne tun derira k'a ye cogo min na kuruw furance yoro ra.

⁵ Ala ko ne ma ko: «Adamaden, i ja korota ka fleri ke sahiliyanfan na!» Ne ka ne ja korota ka fleri ke sahiliyanfan na minke, ne ka o jo ye, jo min

† Yoro kanunin: O be se ka ke Izirayeli jamana ye, walama Zeruzalemu, walama Alabatosoba. †† Ka negejorokow laben: O kuma b'a yira ko Izirayelimogow bena mina ka taga ke kasodenw ye jamana wɛɛɛ ra.

bɛ Matigi Ala jusu bɔ; a tun bɛ sarakabɔnan ta donda sahiliyanfan na.

⁶ A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, o bɛ min kera, i ɲa bɛ o ra wa? Izirayeli mara mɔgow bɛ kojugu haramuninw le kera yan, ko minw b'a to ne bɛ ne yere mabɔ ne ta yɔrɔ saninman na! Nka i bɛna ko haramunin werew ye minw belen ka jugu ni nin ye.»

⁷ A tagara ni ne ye Alabatosoba lukɛnɛ donda ra. Ne ka fleri kɛ, ka wo dɔ ye kogo ra. ⁸ A ko ne ma ko: «Adamaden, kogo sɔgɔ!» Ne ka kogo sɔgɔ, ka o kɛ donyɔrɔ ye. ⁹ A ko ne ma ko: «O bɛ kojuguba haramunin minw kera yan, ele ye don ka o flɛ!» ¹⁰ Ne donna ka fleri kɛ minkɛ, ne ka fɛnɲanaman fofotaw, ani bɛgan haramunin suguya bɛɛ ye, ani Izirayeli mara ta jow bɛɛ tagamasiyɛnw; o bɛ kogow kan fan bɛɛ ra. ¹¹ Izirayeli mara cɛkɔrɔba biwolonfla tun lɔlɔnin bɛ o jow ɲa fɛ; Safan dence Yazaniya fana tun bɛ o cɛ ra. Wusunandaga tun bɛ o bɛɛ boro, wusunan sisi kasa bɛ wurira.

¹² A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, Izirayeli mara cɛkɔrɔbaw bɛ dogora ka min kɛ dibi ra o ta jobonw kɔnɔ, i ka o ye kɛ! O b'a fɔ ko: «Matigi Ala tɛ an yera, Matigi Ala banna an ta jamana ra!» »

¹³ A ko ne ma tuun ko: «I bɛna a ye ko o bɛ ko haramunin werew kera minw belen ka jugu ni nin ye.»

¹⁴ A tagara ni ne ye Matigi Ala ta batoso donda ra, min bɛ sahiliyanfan na. Ne ka muso dɔw sigisiginin ye, o bɛ kasira Tamuzi † ta jo kɔsɔn. ¹⁵ A ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye kɛ! Ayiwa, i bɛna ko haramunin werew ye minw belen ka jugu ni nin ye.»

¹⁶ A tagara ni ne ye Matigi Ala ta batoso lukɔnɔyɔrɔ ra. Ne ka cɛ mugan ni looru ɲɔgɔnna ye Matigi Ala ta batoso donda ra, bolon ni sarakajenifen* cɛ, o ka o kɔ don Matigi Ala ta batoso ma, ka o ɲasin terebɔyanfan ma; o tun ka o kinbiri gban ka o ɲasin terebɔyanfan ma ka to ka tere batɔ. ¹⁷ A ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye kɛ! Zuda mara mɔgow bɛ nin ko haramunin minw kera nin yɔrɔ ra yan, o ma o wasa, fɔ o belen ka jamana fa tuun ni tɔɲɔri ye, ka to ka ne jusu wuri tuma bɛɛ! A flɛ, o bɛ yiriboro blara o nun kɔrɔ †† cogo min na. ¹⁸ O kɔsɔn ne fana bɛna o mina ni jusugban le ye, ne tɛna o flɛ ka makari o ra, ne tɛna maɲuman o ra. O bɛna o kan kɔrɔta ka kasi ne toro kɔrɔ, nka ne tɛna o lamɛn.»

Ala bɛna min kɛ Zeruzalemukaw ra

9 O kɔ fɛ, Matigi Ala pɛrɛnna ni kanba ye ne toro kɔrɔ, k'a fɔ ko: «Aw ye gbara ka na, aw minw ye dugu ta kojuguw sarabagaw ye, aw bɛɛ ye na ni aw ta halakiriminanw ye aw boro!»

² O fɔra minkɛ, ne ka cɛ wɔrɔ ye, olugu nana ka bɔ sanfɛyɔrɔ ta donda fɛ, donda min ɲasinna sahiliyanfan ma; o bɛɛ ta halakiriminan bɛ o boro. Cɛ kelen tun bɛ o cɛ ra, lenfani tun bɛ ale ra, seberikɛnan bɛ a ta cɛsirijara ra. O nana lɔ sarakajenifen* siranɛgeraman kɛrɛ fɛ. ³ Izirayeli ta Ala ta

† Tamuzi tun ye Mesopotami jamana ta jo dɔ tɔgɔ ye. O tun bɛ o jo sanga kɛ san o san. †† Ka yiriboro bla o nun kɔrɔ: O bɛ se ka kɛ Mesopotami jamana ta jow ta landako dɔw ye.

nɔrɔ tun bɛ seruben melekew* bisigiya min kan, o nɔrɔ wurira ka bɔ o kan, ka taga Alabatosoba dakun kan. Lenfani tun bɛ cɛ min na, ani seberikɛnan bɛ a ta cɛsirijara ra, Matigi Ala ka o wele.

⁴ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Taga don dugu kɔnɔ, Zeruzalemu dugu kɔnɔ; mɔgɔ minw jusu kasinin lo fɔ o bɛ ɲunana ko haramuninw kɔsɔn, ko haramunin minw bɛɛ bɛ kera dugu kɔnɔ, i ye tagamasiyɛn dɔ sɛbɛ o mɔgow ten kan.»

⁵ A ka kuma dɔ fɔ cɛ tɔw ye, ne toro ka o mɛn; a ko: «Aw ye tugu a kɔ ka don dugu kɔnɔ, ka mɔgow faga; aw kana mɔgɔ si flɛ ka makari a ra, aw kana maɲuman mɔgɔ si ra. ⁶ Cɛkɔrɔbaw o, kanbelenw o, sunguruw o, denmisenw o, musokɔrɔbaw o, aw ye o bɛɛ halaki ka ban; nka tagamasiyɛn bɛ mɔgɔ o mɔgɔ ten kan, aw kana maga o ra. Aw y'a damina ne yere ta yɔrɔ saninman mɔgow le ra.» O ra, o cɛkɔrɔba minw tun bɛ Alabatosoba ɲa fɛ, o ka damina olugu ra.

⁷ A k'a fɔ o ye tuun ko: «Aw ye taga Alabatosoba lanɔgɔ, k'a lukɛnɛw fa suw ra! Aw ye bɔ ka taga!» O bɔra ka taga mɔgow faga dugu kɔnɔ.

⁸ Ka o to mɔgɔfaga ra, ani ka ne lɔnin to ne kelen na, ne benna ka ne ɲa biri dugu ma; ne kulera, ne ko: «E, Dunupatigi Ala, yala i bɛna i ta jusugban ben Zeruzalemu kan ka Izirayelimɔgɔ tɔw bɛɛ le halaki wa?»

⁹ A ka ne jaabi ko: «Izirayeli ni Zuda mara mɔgow ta kojugu bonyara fɔ k'a dama tɛmɛ. O ka jamana fa mɔgɔfaga ra, ka dugu fa terenbariya ra; o b'a fɔ ko: «Matigi Ala banna an ta jamana ra; ko minw bɛ kera yan, Matigi Ala tɛ o yera!» ¹⁰ O ra, ne fana tɛna makari o ra, ne tɛna maɲuman o ra; ne bɛna o ta kɛwalew jaraki ben o yere kan.»

¹¹ Ayiwa, lenfani tun bɛ cɛ min na, ani seberikɛnan bɛ a ta cɛsirijara ra, ale sekɔra ka n'a fɔ Matigi Ala ye ko: «I k'a fɔ cogo min na, ne k'a ke ten!»

Ala k'a yere yira Ezekiyeli ra tuun

10 Ne ka fleri kɛ, k'a ye ko furance koorinin min tun bɛ seruben melekew* kun sanfɛyɔrɔ ra, ko fɛn dɔ tun bɛ o yɔrɔ ra i ko safiri lulu, k'a ke i ko masasiginan ‡. ² Lenfani tun bɛ cɛ min na, Matigi Ala k'a fɔ o ye ko: «Taga don wotorosenw cɛ ra, seruben melekew jukɔrɔ; tasumakami minw bɛ seruben melekew cɛ ra, i boro fa o ra, k'a bon dugu kan.» Cɛ tagara; ne yere k'a tagato ye.

³ Wagati min cɛ tun bɛ tagara seruben melekew cɛ ra, o y'a sɔrɔ seruben melekew tun bɛ Alabatosoba kininboroyanfan na. O tuma ra, sankaba ka Alabatosoba lukɔnɔyɔrɔ bɛɛ fa. ⁴ Matigi Ala ta nɔrɔ wurira ka bɔ seruben melekew kunna ka taga sigi Alabatosoba dakun kan. Alabatosoba fara sankaba ra; Matigi Ala ta nɔrɔ yeelen ka Alabatosoba lukɛnɛ fa. ⁵ Seruben melekew ta kamanw mankan sera fɔ lukɛnɛba ra; a tun bɛ i ko Sebeetigi Ala yere ta kan, ni a bɛ kuma.

⁶ Matigi Ala kumana lenfanitigi fɛ minkɛ, k'a fɔ a ye ko a ye taga tasuma ta wotorosenw cɛ ra, seruben melekew cɛ ra, cɛ tagara lɔ wotorosenw kɔrɔ. ⁷ Seruben melekɛ kelen k'a boro bɔ seruben melekɛ tɔw cɛ ra, k'a boro don tasuma ra seruben

‡ Aw ye 1.26 flɛ.

melekew ce ra, ka tasuma do ta ka o don lenfanitigi boro. A k'a mina ka bo ni a ye.

⁸ Boro dow tun be seruben melekew kamanw jukoro, i ko adamaden boro.

⁹ Ne ka fleri ke ka wotorosen naani lonin ye seruben melekew kere fe, kelen tun be o bee kelen kelen kere fe; o wotorosenw tun be manamana i ko kirisoliti lulu. ¹⁰ O naani bee cogoya tun ye kelen ye; a tun kera i ko wotorosen do le donna wotorosen do were kono. ¹¹ Ni o be taga, o be se ka taga fan naani bee ra, nka o tagato te o na yelma; ni seruben melekew tun ka o pasin fan min na, wotorosenw tun be taga o fan le ra, o fana tagato tun te o na yelma. ¹² Nakisew tun ka seruben melekew fari yoro bee lamini: o kow, ani o borow, ani o kamanw, ani wotorosenw yere; nakisew tun be o naani bee ta wotorosenw na. ¹³ Ne k'a men ko o wotorosenw togo tun lara ko «Folonkonto».

¹⁴ Nada naani tun be seruben meleke bee kelen kelen fe: nada folo tun ye seruben meleke nada ye, flanan tun ye adamaden nada ye, sabanan tun ye jara nada ye, naaninan tun ye bon nada ye.

¹⁵ Seruben melekew wurira ka taga san fe. Ne tun ka fenpanaman minw ye Kebari jiba kere fe, olugu tun lo. ¹⁶ Ni seruben melekew tun be taga, wotorosenw fana tun be taga ni o ye; ni seruben melekew tun ka o kaman foni ka korota san fe ka bo dugu ma, wotorosenw tun te bo o ko. ¹⁷ Ni o tun ka lo wotorosenw fana tun be lo, ni o tun yelenna san fe, wotorosenw fana tun be yelen ni o ye, sabu fenpanamanw ta se bagaya le tun be wotorosenw lataga.

Matigi Ala ta nooro bora Alabatosoba kono

¹⁸ Matigi Ala ta nooro bora Alabatosoba dakun kan ka taga sigi seruben melekew kan. ¹⁹ Seruben melekew ka o kaman foni ka wuri ka bo dugu ma ne na na; o tagara ni wotorosenw ye. O tagara lo Matigi Ala ta batoso donda ra, terebyanfan na. Izirayeli ta Ala ta nooro tun be o kan; a tun be o kunna. ²⁰ Ne tun ka fenpanaman minw ye Kebari jiba kere fe, Izirayeli ta Ala tun be fenpanaman minw kunna, olugu lo; ne ka o ye minke, ne k'a lon ko seruben melekew lo.

²¹ Nada naani le tun be o bee kelen kelen fe, ani kaman naani; adamaden borow bisigiyaw tun be o kamanw jukoro. ²² Ne tun ka minw ye Kebari jiba kere fe, o padaw cogo tun be i ko olugu nada. O bee tun ye cogoya kelen ye; olugu yere tun lo. O bee kelen kelen tun be o na teren ka taga.

Ala bena kiti ben Zeruzalemu kan

11 Ala ta se bagaya ka ne ta ka taga ni ne ye Matigi Ala ta batoso ta terebyanfan donda ra, min pasinna terebyanfan ma. Ne ka ce mугan ni looru ye Alabatosoba donda ra; ne ka jamana kuntigi dow ye o ce ra, minw ye Azuri dence Yazaniya, ani Benaya dence Pelatiya ye. ² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Adamaden, nin mogow le be dabarijuguw sirira, ka to ka mogow ladi ni ladirikanjuguw ye nin dugu kono yan. ³ O b'a fo ko: «Bonlowagati te sisan ye; nin dugu ye daga le

ye, anw maranin b'a kono i ko sogo!» ⁴ O koson, adamaden, ciraya ke o kama, ciraya ke!»

⁵ Matigi Ala ta se bagaya jigira ne kan; a ko ne y'a fo ko: «Matigi Ala ko: Aw Izirayeli mara mogow, aw be nin kumaw le fora; miiriya min be aw kono, ne ka o lon. ⁶ Aw ta mogow fagataw cayara nin dugu kono; aw ka dugu siradaw bee fa suw ra. ⁷ O koson Dunupatigi Ala ko: Can lo, nin dugu ye daga le ye, nka aw ka mogow minw faga dugu kono, olugu le ye sogo ye. Aw koni, ne bena aw ghen ka aw labo. ⁸ Aw be siran kerekemuru min na co, ne bena o kerekemuru le lana aw kama. Dunupatigi Ala ko ten. ⁹ Ne bena aw labo nin dugu kono, ka aw don siya were mogow boro; ne bena ne ta kitiw ben aw kan. ¹⁰ Ne bena kiti ben aw kan Izirayeli jamana le kono, k'a to kerekemuru ye aw faga. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹¹ Nin dugu tena ke daga ye aw fe tuun, aw fana tena ke sogo ye a kono tuun. Ne bena kiti ben aw kan Izirayeli jamana yere kono yan. ¹² Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. Aw ma ne ta cifoninw sira tagama, aw ma ne ta kolatigeninw ke, nka siya minw ka aw lamini, aw tagamana ka kapa ni olugu ta kokecogow ta ye.»

¹³ Ayiwa, tuma min ne tun be o cirayakumaw fora, Benaya dence Pelatiya sara. Ne benna ka ne na biri dugu ma, ka peren ni kanba ye k'a fo ko: «E, Dunupatigi Ala, i bena Izirayelimogow tow bee le halaki ka ban wa!»

Ala bena a ta mogow lajen tuun

¹⁴ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma k'a fo ko: ¹⁵ «Adamaden, minw ye ele balemaw ye, i yere balemaw, i ta somogow, ani Izirayeli mara mogow bee lajennin, Zeruzalemukaw b'a fora olugu le ma ko: «Aw ye aw yere mabo Matigi Ala ra, sabu jamana dira anw le ma k'a ke an ta ye.» ¹⁶ O koson a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Hali ni ne ka aw ghen ka taga fo yorojan, siya tow ce ra, ka aw janjan ka taga jamana werew ra, o bee n'a ta, aw tagara jamana minw na, ne tora aw fe o jamanaw ra janko aw ye se ka ne bato o yorow ra, fo ka se wagati do ma. ¹⁷ O koson a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena aw lajen ka bo siyaw ce ra; ne tun ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bena aw ta ka bo o jamanaw ra, ka na Izirayeli ta dugukolo di aw ma tuun.

¹⁸ «O bena seko ka na o jamana ra, ka na batofen cejuguw, ani fen haramuninw bee labo. ¹⁹ Ne bena miiriya kelen le don o bee jusukun na, ka hakiriku-ra di o ma. Jusukungbelen min be aw kono i ko kabakuru, ne bena o bo yi, ka jusukunuman di aw ma. ²⁰ Ni o kera, o bena ne ta cifoninw ke, ka ne ta kolatigeninw korosi, k'a sira tagama. O ra, o bena ke ne ta mogow ye, ne fana bena ke o ta Ala ye. ²¹ Nka minw ta miiriya be sama ka taga batofen cejuguw, ani o fen haramuninw no fe, ne bena olugu ta kewalejuguw kunko ben o yere kunna. Dunupatigi Ala ko ten.»

²² O ko, seruben melekew* ka o kamanw korota ka wuri; wotorosenw tugura o ko. Izirayeli ta Ala ta nooro tun be o kan; a tun be o kunna. ²³ Matigi Ala ta nooro wurira ka bo dugu ce ma ka taga sigi

kuru do kan, dugu tereboyanfan na. ²⁴ Ala ta seba-gaya ka ne ta ka taga ni ne ye Babilonikaw ta jamana ra, mogow minaninw korow; Ala Nin le tun ka o fenw yira ne ra. O ko, ne tun be fen minw yera, o fenw tununa ne ma. ²⁵ Matigi Ala tun ka ko minw yira ne ra, ne ka o bee fo mogow minaninw ye.

Izirayelimogow minako flanan

12 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun k'a fo ne ye ko: ² «Adamaden, ele koni siginin be mogow murutininw le ce ra. Nadenw be o fe janko o ye yeri ke, nka o te foyi yera; torow be o fe janko o ye menni ke, nka o te foyi menna, sabu mogow murutininw lo. ³ Ele koni, Adamaden, ele ye i ta doniw laben k'a ke i ko o be mogow min minana k'a taga ni a ye jamana were ra. Bo teregban fe o bee pa na, k'a ke i ko o be mogow min minana k'a taga ni a ye jamana were ra. Bo i sigiyoro ra o yere pa na, k'a ke i n'a fo i be tagara jamana were ra. Ni o kera, a be se ka ke ko o bena a lon ko olugu ye mogow murutininw le ye. ⁴ I ta doniw labo teregban fe o yere pa na, i ko mogow minanin do ta doni. Wulada fe i be bo o pa na, i ko mogow minaninw be bo cogo min na. ⁵ I be dugu laminikogo sogow o pa na, ka i ta doni bo o wo fe. ⁶ I be i ta doni la i kamankun kan o pa na, k'a ta su fe ka bo ni a ye. I be i pada datugu, janko i boto pa kana jamana ye. Ne be i ke lasominifen le ye Izirayelimogow fe.»

⁷ Matigi Ala ka min fo ne ye, ne ka o ke. Ne ka ne ta doni labo teregban fe, ka o laben i ko mogow minaninw be o ta doniw laben cogo min na. Wulada fe ne ka kogo sogow ni ne boro ye, ka doni labo dibi ra, k'a la ne kamankun kan o pa na.

⁸ Ayiwa, o dugusagbe sogoma, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ne ye ko:

⁹ «Adamaden, yala Izirayeli mara mogow murutininw ma i jininka, ko i be mun le kera wa? ¹⁰ A fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Nin cirayakuma ye Zeruzalemu dugu jamogow ta le ye, ani Izirayeli mara mogow minw bee be dugu konow yi. ¹¹ A fo o ye ko ele ye lasominifen le ye o fe, ko i ka min ke, ko o le bena ke Zeruzalemukaw ra. O juguw bena o mina † ka taga ni o ye jamana were ra. ¹² O ta jamana jamogow †† bena a ta doni la a kamankun kan dibi ra ka bo. O bena wo do bo kogo ra k'a labo o fe. A bena a pada datugu, janko a boto kana jamana ye. ¹³ Ne bena ne ta jo firi a kan, k'a mina ni ne ta jan ye, k'a lataga Babilonikaw ta jamana ra; nka a bena sa o jamana ra k'a sorow a pa ma jamana ye. ¹⁴ Minw bee tun b'a kere fe, a korosibagaw, ani a ta kerekejamaw bee, ne bena olugu bee janjan ka taga fan bee ra, k'a o gben ni kerekemuru ye. ¹⁵ Ni ne nana o yerege siya tow ce ra, ka o janjan ka taga jamana werew ra tuma min na, o bena a lon ko ne le Matigi Ala ye. ¹⁶ Nka ne bena mogow dama dama to o ko. Olugu bena bosi kerekemuru ni kongow ni banajugu boro; olugu bena taga sigi siya minw ce ra, o bena Izirayelimogow ta kewale haramuninw lakari o siyaw ye. Ni o kera,

† Izirayelimogow ta minako folo tun kera ka ban (Ezekiyeli 1.1-3) †† O jamana jamogow ye Sedesiyasi ye; Babilonikaw k'a paden fla ci, ka sorow k'a mina ka taga ni a ye Babiloni (Masacew flanan 25.4; Yeremi 52.7)

olugu fana bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ¹⁸ «Adamaden, i yereyereto ye to ka i ta domuni ke, i ja tigenin ni i kononofirinini ye to ka i ta ji min. ¹⁹ A fo jamana mogow ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Zeruzalemuka minw siginin tora Izirayeli jamana ra, olugu kononofirinini le bena o ta domuni ke, o jigi tigenin le bena o ta ji min; sabu o ta jamana konofenw bee bena ban k'a lakolon to, jamana sigibagaw bee ta tojori koson. ²⁰ Duguw bena ke tomow ye, jamana bena ke yoro lakolon ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.> »

Matigi Ala be a ta layiri dafa

²¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko: ²² «Adamaden, mun koson mogow be nin zana fo Izirayeli jamana konow, ko: <Wagati be janyara ka taga, nka Ala ka fen o fen yira o si te kera can ye?> ²³ Ayiwa, a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena o zana ban; mogow tena o zana fo Izirayeli jamana ra tuun. A fo o ye ko: <Wagati be surunyara, Ala ka fen o fen yira, o bee fana bena ke can ye!> ²⁴ Sabu mogow si tena faninya tige tuun Izirayeli mara mogow ce ra, k'a fo ko Ala ka fen do yira a le ra, walama ka kuma do fo ni Ala togo ye ka mogow lafiri. ²⁵ Ne Matigi Ala, ne b'a fe ka kuma min fo, ne yere le bena o kuma fo, o kuma fana bena ke can ye, a tena meen. Aw mogow murutininw, aw ta wagati yere le ra, ne bena ne ta kuma fo, k'a ke. Dunupatigi Ala ko ten.»

²⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko: ²⁷ «Adamaden, Izirayeli mara mogow be min fora, o ye nin ye: O b'a fo ko: <Ala ka fen minw yira cira ra, ko o ye wagatijan kow le ye, ko cira ta cirayakumaw ye kofewagatiw ta kow le ye.> ²⁸ O koson a fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: ne bena kuma o kuma fo, o kuma bee bena ke can ye, a tena meen. Dunupatigi Ala ko ten.> »

Cira faninyafobagaw ta kiti

13 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ² «Adamaden, nin cirayakuma fo Izirayeli ta ciraw kama. Olugu minw be cirawa kera ka kapa ni o yere ta jusukun ta miiriyaw ye, a fo o ye ko o ye Matigi Ala ta kuma lamen!

³ Dunupatigi Ala ko: Bono bena cira hakirintanw sorow, minw be kuma ka kapa ni o yere ta jusukun ta miiriyaw ye, k'a sorow Ala ma foyi yira o ra.

⁴ Kongowuruw be yaala tomow ce ra cogo min na, aw ta ciraw be ten le, aw Izirayelimogow!

⁵ «Aw ciraw, aw ma yelen ka taga dugu laminikogo wow datugu, aw ma kogo lo kokura ka Izirayeli mara mogow tanga, janko ni Matigi Ala ta lon nana se, o ye se ka lo ka o kerekegonw konow.

⁶ «Ciraw be faninya fo ko Ala ka fen dow yira olugu ra; o be mogow lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O b'a fo ko: <Matigi Ala ko ten,> k'a sorow Matigi Ala ma o ci. O bee n'a ta, o belen b'a miiri ko o ta kumaw bena ke can ye.

⁷ «Aw ciraw, aw ko, ko aw ka ko minw ye, yala o bee te faninya le ye wa? Aw ka cirayakuma minw

fɔ, o tɛ mɔgɔlafirikumaw le ye wa? Aw b'a fɔ ko: <Matigi Ala ko ten,> k'a sɔrɔ ne ma foyi fɔ aw ye.

⁸ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw ta kumaw ye faninya le ye, i n'a fɔ aw ta fenyetaw fana ye mɔgɔlafirikan le ye, ayiwa, sisan ne bena wuri aw kama. Dunupatigi Ala ko ten.

⁹ «Ne bena ne boro lawuri ciraw kama, cira minw bɛ faninya fɔ ko Ala ka fen yira olugu ra, ka mɔgɔw lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O ciraw tena kɛ ne ta jamana kolatigɛbagaw ta jen ra, o tɔgɔ tɛna seɓɛ ni Izirayeli ta mɔgɔw ye, o tena seko ka na sigi Izirayeli mara ra tuun. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.

¹⁰ «Can lo, ciraw bɛ ne ta mɔgɔw lafirira le, ka to k'a fɔ o ye ko: <Hera,> k'a sɔrɔ hera tɛ yi. Ne ta mɔgɔw bɛ kogo lo, olugu b'a mun. ¹¹ Ayiwa, a fɔ o kogomunbagaw ye ko kogo bena ben. Sanjiba do bena na; ne bena sanberɛw lajigi, sanfɔnɔba do bena wuri. ¹² Ayiwa, kogo bentɔ flɛ nin ye! Yala mɔgɔw tena a fɔ aw ma ko aw ka kogo mun ni bɔgɔ min ye ko o bɔgɔ ka mun le ja wa?

¹³ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Ne jusu gbanninba le bena sanfɔnɔba do lawuri; ne dimininba bena sanjiba lana, ne jusu gbanninba bena sanberɛ lajigi ni baraka ye ka fen bɛɛ halaki ka ban. ¹⁴ Aw ka kogo min mun ni bɔgɔ ye, ne bena o kogo ben fɔ k'a la dugu ma, k'a jusiginanw bɔ kɛnɛ kan; kɔgɔw bena ben ka aw fana halaki o cɛ ra yi. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁵ Ne bena ne ta jusugban bɛɛ ben kogo kan, ani minw k'a mun ni bɔgɔ ye. O ko, ne bena a fɔ aw ma ko: Kogo tɛ yi tuun, a munbagaw fana tɛ yi tuun! ¹⁶ Izirayeli ta cira minw tun bɛ cirayakumaw fɔra Zeruzalemu ta ko ra, ko olugu ka hera le ye Zeruzalemu ta ko ra, k'a sɔrɔ hera tɛ yi, o ciraw si tena kɛ yi tuun. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ciramuso faninyafɔbagaw ta kiti

¹⁷ «Ele adamaden, i pasin i ta jamana musow ma sisan, minw bɛ ciraya kera ka kapa ni o yɛrɛ ta jusukun ta miiriyaw ye; ciraya kɛ olugu kama! ¹⁸ A fɔ o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Bɔnɔ bena aw musow sɔrɔ, aw minw bɛ seɓɛdenw tu ka o sirisiri mɔgɔw bɛɛ borokanw na, ka kunnajalaw lalaga mɔgɔ suguya bɛɛ ye, janko ka o mɔgɔw sɔrɔ. Aw b'a fɛ ka ne ta jamana mɔgɔw nin le mina, ka aw yɛrɛ nin panaman to! ¹⁹ Aw bɛ ne tɔgɔ cɛn ne ta mɔgɔw cɛ ra, simankise boro ja dama dama koson, ani burukun dama dama. Mɔgɔ minw tun man kan ni fagari ye, aw bɛ olugu faga; minw tun man kan ka panamanya, aw bɛ olugu panaman to, sabu aw bɛ faninya fɔ ne ta mɔgɔw ye, olugu fana bɛ o faninyakumaw lamen.»

²⁰ «O koson Dunupatigi Ala ko: A flɛ, ne bena wuri aw ta seɓɛdenw kama, aw bɛ minw kɛ ka mɔgɔ mina i ko kɔnɔw. Ne bena o seɓɛw tigɛtigɛ ka bɔ aw borow ra; aw bɛ mɔgɔ minw mina i ko kɔnɔw, ne bena olugu bɔsi ka bɔ aw boro. ²¹ Ne bena aw ta kunnajalaw fana faranfaran, ka ne ta mɔgɔw bɔsi ka bɔ aw boro; o tena kɛ fen minata ye aw ta jan na tuun. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ²² Sabu aw bɛ mɔgɔ terennin jusu kasi ni aw ta faninyakumaw ye, k'a sɔrɔ ne

tun t'a fɛ ka kojugu kɛ a ra. Aw bɛ mɔgɔjugu ja gbɛleya k'a to a ye timinadiya kojugukɛ ra; o ra, a tɛ seko ka bɔ a ta sirajugu kan ka panamanya.

²³ Ayiwa, aw tena faninya fɔ tuun fiyewu, k'a fɔ ko Ala ka fen yira aw ra; aw fana tena cirayakuma fɔ tuun fiyewu. Ne bena ne ta mɔgɔw bɔsi ka bɔ aw boro. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Ala ta mɔgɔw ka kan ka jobato dabra

14 Lon do, Izirayeli cɛkɔrɔba do w nana ne fɛ, ka na sigi ne ja kɔrɔ. ² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fɔ ko: ³ «Adamaden, nin mɔgɔw ta jow bɛ o jusukun le ra. Fen min bɛ kɛ o sentalon sababu ye ka o bla kojugu ra, o bɛ jabo o le fɛ. Yala ne bɛ son ko o ye ne jininka ko do ra wa? ⁴ O ra, kuma o fɛ, i y'a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko: Izirayeli mara mɔgɔ o mɔgɔ ta jo bɛ a jusukun na, ani fen min bɛ kɛ a sentalon sababu ye ka a bla kojugu ra, ni a bɛ jabo o fɛ, ni o tigi nana Ala ta cira fɛ, ne Matigi Ala yɛrɛ le bena o tigi jaabi; a bɛ jo caman minw sonna, ne bena a jaabi ka kapa ni o jow ta ko le ye. ⁵ Ni o kera, ne bena Izirayeli mara mɔgɔw ta miiriyaw yɛlɛma, ka o kɔsegi ka na ne ma; sabu o bɛɛ le banna ne ra ka taga jow ko. ⁶ O koson a fɔ Izirayeli mara mɔgɔw ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw ye aw ko don aw ta jow ra ka kɔsegi ne ma; aw ye aw ja ta ka bɔ aw ta batofen haramuninw na.

⁷ «Sabu Izirayeli mara mɔgɔ min o min, walama lonan min o min siginin bɛ Izirayeli mara ra, ni o do ka a yɛrɛ mabo ne ra, ni a ta jow bɛ a jusukun le ra, fen min bɛ kɛ a sentalon sababu ye k'a bla kojugu ra, ni a bɛ jabo o le fɛ, ni o tigi ka na cira fɛ, ko a bɛ ne jininka ko do ra, ayiwa, ne yɛrɛ le bena o tigi jaabi, ne le ye Matigi Ala ye. ⁸ Ne bena ne pasin o tigi ma k'a kɛrɛ, ka o tigi kɛ tagamasiyen ye janko ka tɔw karan. Mɔgɔw bena a ta ko kɛ zana ye ka jɔgɔn karan. Ne bena a faran ka bɔ ne ta jamana mɔgɔw cɛ ra. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁹ «Nka ni mɔgɔw ka cira yɛrɛ le nege k'a to a ka kuma do fɔ, o tuma i b'a sɔrɔ ko ne Matigi Ala yɛrɛ le ka o cira lafiri. Ne bena ne boro kɔrɔta o cira kama, k'a faran ka bɔ ne ta jamana Izirayeli ta mɔgɔw cɛ ra. ¹⁰ O mɔgɔw bɛɛ ta terenbariyaw hake bɛ ben o yɛrɛ kan: jininkarikebaga ta hake ni cira ta hake bɛɛ ka kan. ¹¹ Ni o kera, Izirayeli mara mɔgɔw tena o yɛrɛ lafiri tuun ka mabo ne ra, ka o yɛrɛ lanɔgɔ ni o ta hakekow bɛɛ ye. O ra, o bena kɛ ne ta mɔgɔw ye, ne bena kɛ o ta Ala ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

Foyi tena Ala ta kiti bari

¹² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ¹³ «Adamaden, ni a kera ko jamana do ta mɔgɔw ka ne kan bla, ka jurumun kɛ ka ne hake ta, ni ne ka ne boro kɔrɔta o jamana kama, ka domuni dese o ra, ka kɔngɔ ben o kan ka adamadenw ni bɛganw halaki, ¹⁴ hali ni a kera ko nin cɛ saba, minw ye Nuho ni Daneli ni Ayuba † ye, ko olugu cɛ saba

† Nuho ni Daneli ni Ayuba: olugu tun ye Ala ta mɔgɔ teren-

bɛ sɔrɔ o jamana kɔnɔ, olugu cɛ saba dama le bɛna kisi o ta terenninya kosɔn. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ «Walama ni ne ka kongowaraw bla ka taga jamana kɔnɔ, ka mɔgɔw faga, ka jamana ci k'a ke yɔrɔ lakolon ye, mɔgɔ si tɛ tɛmɛ yɔrɔ min na tuun waraw kosɔn, ¹⁶ hali ni a kɛra ko nin cɛ saba bɛ jamana kɔnɔ, ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko o cɛ saba tena se ka hali o dencɛw, walama o denmusow kisi; olugu yɛrɛ dama le bɛna kisi, jamana bɛ ke yɔrɔ lakolonba ye.

¹⁷ «Walama ni ne ka kɛrɛkɛmuru lana jamana kama, ka kɛrɛkɛdenw ci ka taga jamana yɔrɔ bɛɛ yaala ni kɛrɛkɛmuru ye, ka adamadenw ni bɛganw faga, ¹⁸ hali ni a kɛra ko nin cɛ saba bɛ jamana kɔnɔ, ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko o cɛ saba tena se ka hali o dencɛw, walama o denmusow kisi; olugu yɛrɛ dama le bɛna kisi.

¹⁹ «Walama ni ne ka banajuguw lana jamana kɔnɔ, ni ne ka ne ta jusugban ben jamana kan, ka saya caya, ka adamadenw, ani bɛganw faga, ²⁰ hali ni a kɛra ko nin cɛ saba, minw ye Nuho ni Danɛli ni Ayuba ye, ko olugu bɛ jamana kɔnɔ, ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, o cɛ saba tena se ka hali o dencɛw, walama o denmusow kisi; o yɛrɛ dama le bɛna kisi o ta terenninya kosɔn.»

²¹ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Hali ni ne ka ne ta kojuguba naani bɛɛ ben Zeruzalemu kan, minw ye kɛrɛkɛmuru ni kɔngɔ ni kongowaraw ni banajuguw ye, janko ka adamadenw, ani bɛganw halaki, ²² o bɛɛ n'a ta, mɔgɔ dɔw bɛna bɔsi; cɛ dɔw, ani muso dɔw bɛna bɔsi. O bɛna olugu labɔ Zeruzalemu dugu kɔnɔ; o bɛna na aw fɛ yan. Ni aw nana olugu tagamacogo ni o ta kewalew ye, o bɛna aw jusu saaro Zeruzalemu ta kojugu ko ra, ne ka kojugu min ben dugu kan, ani ne ka kojugu minw bɛɛ lase a ma. ²³ Ni aw nana o mɔgɔw tagamacogo ni o ta kewalew ye, o bɛna aw jusu saaro. Ni o kɛra, aw bɛna a lon ko ne ka ko minw bɛɛ kɛ dugu ra, ko ne ma o kɛ gbansan. Dunupatigi Ala ko ten.»

Zeruzalemukaw kɛra i ko rɛzensun

15 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: ² «Adamaden, yala rɛzensun ka fisa ni yiri tɔw bɛɛ ye wa? Yala kongoyiriw cɛ ra ale ta yiri le ka fisa ni yiri tɔw ye wa? ³ Yala mɔgɔ bɛ se k'a yiri kɛ ka fɛn dɔ lalaga wa? Yala a yiriboro dɔ bɛ se ka turu dugu ma ka fɛnw dulon a ra wa? ⁴ On-on, a bɛ don tasuma ra le, tasuma b'a jeni. Ni tasuma k'a kun fla bɛɛ jeni, ka na a cɛmance fana jeni ka ban, o tuma a bɛ se ka mun le na tuun? ⁵ Wagati min a kuturu tun lo, a ma se ka foyi na; sisan a jeninin ko ka ban, a bɛna se ka mun le na mɔgɔ ye?

⁶ «O kosɔn Dunupatigi Ala ko: Ne bɛ rɛzensun bɔ kongoyiri tɔw cɛ ra k'a to o y'a don tasuma ra k'a jeni cogo min na, ne bɛna Zeruzalemu dugumɔgɔw fana ta kɛ o cogo le ra. ⁷ Ne bɛna ne nasin o ma ka o kɛrɛ; o bɔra tasuma le ra, tasuma le fana bɛna o nin dɔw ye.

domu. Ni ne nana ne nasin o ma ka o kɛrɛ wagati min na, o wagati ra aw bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁸ Ne bɛna jamana kɛ yɔrɔ lakolonba ye, sabu o ka ne kan bla. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala tun k'a janto Zeruzalemu na

16 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, Zeruzalemukaw ta kojugu hara-muninw yira o ra! ³ A fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko Zeruzalemu ma ko: Ele bɔyɔrɔ ni i woroyɔrɔ ye Kanaana jamana le ye. I face tun ye Amɔrika ye, i bamuso tun ye Hetika ye. ⁴ I worolon na, mɔgɔ ma sɔrɔ ka i barajuru tige, mɔgɔ ma i ko ni ji ye ka i saninya, mɔgɔ ma i fari jɔsi ni kɔgɔ ye, mɔgɔ ma fani kɛ ka i melege. ⁵ Mɔgɔ si ma i flɛ ka makari i ra, ka mapuman i ra ka hali nin kow dɔ kelenpe kɛ i ye. O ka i firi kongo kɔnɔ, sabu mɔgɔw tun jigira i ra kabini i worolon †.

⁶ «Ayiwa, ka ne tɛmɛtɔ to i kɔrɔ, ne ka i firinfrin-tɔ ye i ta jori ra. Ne ko i ma ko: <Hali ni i bɛ jori ra, i bɛna baro! Hali ni i bɛ jori ra, i bɛna baro!>

⁷ Ne ka i lamɔ; i kɔgɔra i ko kongokɔnɔyiri. I kɔrɔ-yara ka bonya ka kɛ sunguru cɛpumanba ye. I kɔgɔ fara, ka i kɛ muso dafanin ye; nka i fari lakolon tun lo.

⁸ «O kɔ fɛ, ka ne tɛmɛtɔ to i kɔrɔ tuun, ne ka i flɛ minke, ne k'a ye ko i sera furu ma. O ra, ne ka ne ta deregeba senkɔrɔyɔrɔ biri i kan ka i fari datugu. Ne karira i ye ka jɛnɔgɔnya don ni i ye. Dunupatigi Ala ko ten. O ra, i kɛra ne ta ye. ††

⁹ «Ne ka i ko ni ji ye, ka jori bɔ i fari ra, ka i mun ni turu ye. ¹⁰ Ne ka derege kansɔgɔninw don i ra, ka gbolosanbara pumanman dɔ don i sen na. Ne ka lenfani cɛsirinan dɔ siri i cɛ ra, ka deregeba dawulaman dɔ don i ra. ¹¹ Ne ka masirifɛnw kɛ ka i masiri: ne ka bororanɛge don i boro ra, ka kanna-kɔnɔn don i kan na. ¹² Ne ka nunnasanin don i nun na, ka tororasanin don i toro ra, ka jalamugu cɛpuman dɔ siri i kun na. ¹³ Ne ka i masiri ni sanin ni warigbe ye, ka lenfani ni fani dawulamanw, ani fani pumanman sɔgɔninw don i ra. I ta baro tun ye mugu tentennin pumanman le ye, ani li, ani turu. O ra, i pana kɛsɛbɛ, ka i kɛ i ko masamusu. ¹⁴ I tɔgɔ sera siya tɔw bɛɛ ma, i ta cɛpa kosɔn; sabu ne tun ka nɔrɔ min kɛ ka i masiri o nɔrɔ sababu ra, i ta cɛpa tun dafanin lo. Dunupatigi Ala ko ten.»

¹⁵ «Nka i ka i jigi la i ta cɛpa kan, ka i ta tɔgɔbaya kɛ sababu ye ka i yɛrɛ bla jatɔya ra ‡. I ka i yɛrɛ fiyeere tɛmɛbagaw bɛɛ fɛ; i ka i yɛrɛ di cɛ bɛɛ ma. ¹⁶ I ka i yɛrɛ ta fani dɔw sirisiri i ta sonnikeyɔrɔw ra k'a cɛpa, ka jatɔya kɛ o kan. O kow jɔgɔn tun ma deri ka kɛ, a jɔgɔn fana tena kɛ tun. ¹⁷ Ne tun ka masirifɛn cɛpuman minw lalaga ni ne ta sanin ni ne ta warigbe ye ka o di i ma, i ka o le ta ka o kɛ ka cɛw tagamasiyen lalaga, ka o kɛ

† Ala bɛ Zeruzalemu dugu suma ni denɛnin le ye, mɔgɔ si ma son k'a janto den min na. †† Ala tun ka Zeruzalemu dugu mina ka na, i ko furuce bɛ furumuso mina cogo min na.

‡ Zeruzalemu ni Ala ta jɛnɔgɔnya ko tun kɛra i ko furuce ni furumuso. O kosɔn o tagara batofɛn wɛrɛw ko minke, Ala bɛ o suma ni jatɔya ye.

jow ye, ka jatɔya ke ni o jow ye. ¹⁸ I ka i ta fani numanman kansogoninw ke ka o jow datugu, ka o son ni ne ta turu ni ne ta wusunan ye. ¹⁹ Ne tun ka domunifen minw di i ma, mugu tentennin numanman, ani turu, ani li, ka o ke i ta baro ye, i ka o di jow ma, ka o ke saraka kasadiman ye jow na korɔ. A kera ten le. Dunupatigi Ala ko ten.

²⁰ «I tun ka dencɛw, ani denmuso minw woro ne fe, i ka olugu ta ka o ke sarakaw ye, ka o di jow ma janko olugu ye o domu. I ta jatɔya belen ma i wasa! ²¹ I ka ne ta denw kannatige ka o ke saraka jemitaw* ye, ka jow son. ²² Ka i to i ta ko hara-minunin, ani i ta jatɔya ra, ne tun ka min ke i ye i denmisenman, i hakiri ma to o ra, wagati min i fari beɛ lakolon tun lo, i tun be firinfinna jori ra.

²³ «I ta kewalejuguw beɛ koson, bono bena i sorɔ, bono! Dunupatigi Ala ko ten. ²⁴ I ka jobonw lalaga, ka sonnikeyorow lo kenegbew beɛ ra. ²⁵ I ka sonnikeyorow lalaga sirafaranw beɛ ra. I tara i ta ceɓa fe ka ko haramuninw ke; i ka i yere di temebaga beɛ ma, ka i ta jatɔya caya. ²⁶ I ka i yere di jatɔya ra i siginogon Misirankaw ma, sabu o cew fari ce ka ni! I ka i ta jatɔya caya fo ka ne jusu gban. ²⁷ O koson ne ka ne boro bo i kama. Ne ka do bo i ta sorota ra, ka i ke i juguw sago ye. I ta kewalejuguya ka maroya bla hali Filisikaw denmusow † ra. ²⁸ I ka i yere di jatɔya ra Asirikaw ma, sabu hali bi i tun ma wasa. I ka jatɔya ke ni olugu ye, nka o si belen ma i wasa. ²⁹ I ka jatɔya caman ke Babilonika jagokebagaw ta jamana ra, nka olugu si belen ma i wasa.»

Zeruzalemu ta kojuguw dama temena

³⁰ «E, ele desera de! Dunupatigi Ala ko ten. K'a sorɔ i ka nin kow beɛ ke, ka i yere ke i ko jatamusow beɛ ra marobari. ³¹ Wagati min i tun be i ta jobonw lalaga sirafaranw beɛ ra, ka i ta sonnikeyorow lo kenegbew beɛ ra, o wagati ra i tun te i ko jatamusow tow, sabu i tun te hali wari yere jate fen ye. ³² I tun kera i ko muso jencyakebaga min be a fuce to yi, ka taga jen ni ce werew ye. ³³ Jatamusow beɛ be sara sorɔ a ta jatɔya ra, nka ele yere le be wari di i pamogocew beɛ ma; i be o nege ni i borofenw ye ka o sama ka na i yere korɔ; o be bo fan beɛ ra ka na jatɔya ke ni i ye. ³⁴ Ele koni ma i ta jatɔya ke muso tow ta kecogo ra! Cew tun te ele yorɔjini, ele yere le tun be cew yorɔjini; cew tun te sara di ele ma, nka ele yere le tun be cew sara. Ele ni tow koni ma ke kelen ye fiyewu!

³⁵ «Ayiwa, ele jatamusow, Matigi Ala ta kuma lamen sa! ³⁶ Dunupatigi Ala ko: Ele ka i yere laben k'a bla, ka i yere waraga pewu, janko ka jatɔya ke ni i pamogocew ye, ani i ta batofen haramuninw beɛ; i ka i denw faga ka o jori ke ka o batofenw son. ³⁷ O ra, ne bena i pamogocew beɛ lajen, i ko diyara minw beɛ ye, i ka minw beɛ kanu, ani i ka minw beɛ koninya. Ne bena o lajen ka bo yoro beɛ ka na i kama, ka na i fari lakolon bo kene kan o na korɔ, janko o ye i musoyorow beɛ ye. ³⁸ Ne bena i ta kiti tige i ko muso jencyakebagaw, ani muso mogofagabagaw ta kiti be tige cogo min na. Ne bena ele faga le ka ne yere dimibo, ne ta jusugban

† Filisikaw denmusow, o korɔ ye Filisikaw ta duguw.

koson; sabu i ma ne ta kanuya jate. ³⁹ Ne bena i don i pamogocew boro. O bena i ta jobon ci, ka i ta sonnikeyorow waraga. O bena i ta faniw beɛ bo i ra, ka i ta masirifen nooromanw bo i ra ka i fari lakolon to. ⁴⁰ O bena jamaba do lawuri ka na i kama; olugu bena i bon ni kabakuruw ye, ka i sogosogo ni o ta kerekemuruw ye. ⁴¹ O bena tasuma don i ta bonw na ka o jeni, ka i ta kojuguw hake bo i ra muso camanba na na. Ne bena i ta jatɔya lalo, i tena sara di kanbelen si ma tuun jatɔya kama. ⁴² Ne bena ne ta jusugban se fo a dan ma. Ni o kera, ne ta kanuya ta kere be sorɔ ka ban; ne jusu bena suma, ka ne ta dimi mala. ⁴³ Ne ka min ke i ye i denmisenman, i hakiri ma to o ra minke, ani i ka ne jusu wuri ni i ta ketaw beɛ ye minke, o koson ne fana bena i ta jatoyajuguw kunko ben i kunna; Dunupatigi Ala ko ten. Yala i ma kewalejuguw ke ka o fara i ta kojugu haramunin tow beɛ kan wa?»

Zeruzalemu ta kewalew juguyara ni dugu tow ta ye

⁴⁴ «A fe, zanalabagaw beɛ bena nin zana fo ele ma, ko: «Denmuso b'a bamuso jogo le ta!» ⁴⁵ Ele koni kera i bamuso woroden yere le ye; sabu i bamuso fana banna a ce ni a ta denw na nin cogo le ra. Ele kera i balemamusow tow balema yere do le ye; sabu olugu fana banna o cew ni o denw na nin cogo le ra. Aw bamuso tun ye Hetika ye, aw face tun ye Amorika ye. ⁴⁶ I koromuso ye Samari le ye; ale ni a denmusow siginin be i ta dugu sahiliyanfan na. I dogomuso min siginin be i ta dugu woroduguyanfan na ni a denmusow ye, o ye Sodomu ye †. ⁴⁷ Ele ma olugu ta sira pogon tagama doron ka dan o ma, walama ka o ta ko haramuninw pogon ke doron ka dan o ma de, nka ele ta kewalew beɛ le juguyara ka teme olugu ta kan. ⁴⁸ Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten: I dogomuso Sodomu ni a denmusow ma ele ni i denmusow ta pogon ke ka ye.

⁴⁹ «Ayiwa, i dogomuso Sodomu ta kojugu ye nin ye: Yerebonya le tun donna ale ni a denmusow ra; sabu o tun ka domuni sorɔ ka fa fo k'a dama teme, ka sigi laganfiya ni pasuma ra. O ma desebagatow, ani fagantanw deme. ⁵⁰ O yadara fo ka ko haramuninw ke ne na korɔ; o koson ne ka o halaki ka bo yi, i n'a fo i yere k'a ye cogo min na. ⁵¹ Samari ma hali ele ta jurumun pogon tarance ke. Ele ta ko haramuninw cayara ka teme ale ta kan. Ele ka ko haramuninw minw beɛ ke, o k'a to i balemamusow belen terenna ka teme i kan. ⁵² Ele koni, ele fana bena dogoyari sonmina, sabu i ka jo di i balema-musow ma. I ka jurumun ke ka ko haramuninw ke ka teme olugu kan minke, o koson olugu terennin lo tuun ka teme ele kan. Maroya bena ele fana mina, k'a to i ye dogoyari sonmina, sabu i k'a yira ko i balemamusow belen terennin lo ka teme i kan.»

Ala bena Sodomu ni Samari lawuri kokura

⁵³ «Ayiwa, o beɛ n'a ta, ne bena hera laseko

† Samari ni Zeruzalemu ni Sodomu, o duguw ta kewalew tun ka jugu. O denmusow, o korɔ ye o kerefeduguw.

Sodomu ni a denmusow ma tuun, ka hera laseko Samari ni a denmusow ma tuun, ka hera laseko ele fana ma ni olugu ye. ⁵⁴ Ni o kera, i bena dogoyari sonmina fo ka i kun suuru i ta kewalew bee koson, i ka kewale minw ke. O bena ke sababu ye ka tow jusu saaro, sabu o bena a ye ko olugu ma ele ta jagon ke. ⁵⁵ I balemamusow Sodomu ni a denmusow bena seko ka ke o sigicogokoro ra, Samari ni a denmusow bena seko ka ke o sigicogokoro ra, ele ni i denmusow bena seko ka ke aw sigicogokoro ra. ⁵⁶ Yala i da tun te to ka i balema-muso Sodomu togogugu fo i ta yerebonya wagati ra wa? ⁵⁷ O wagati ra i ta juguya tun ma bo kene kan folo. Nka sisan, Aramu mara ta duguw, ani o kerefeduguw bee be ele le mafiyenyara; Filisikaw ta duguw fana be i dogoyara fan bee ra. ⁵⁸ I ta jatoyajugu ni i ta kojugu haramuninw doni le be i kunna sisan; Matigi Ala ko ten.»

Matigi Ala ta jennogonya wuribari

⁵⁹ «Dunupatigi Ala ko: I ka min ke, ne fana bena o jagon le ke i ra. I ka ne ni i ta jennogonya* cen, sabu i karira ka kuma min fo, i ma o jate tuun. ⁶⁰ Nka ne koni bena ne hakiri to ne ta jennogonya ra, ne tun ka jennogonya min don ni i ye kabini i denmisenman. Ne bena o ke jennogonya wuribari le ye. ⁶¹ Ni o kera, ni i koromusow, ani i dogomusow nana i fe, i hakiri bena jigi i ta kewalew ra ka maroya. Ne bena olugu di i ma ka o ke i n'a fo i denmusow; nka o tena ke ne ni ele ta jennogonya koson. ⁶² Ne bena ne ta jennogonya don ni i ye tuun; ni o kera, i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁶³ I hakiri bena jigi i ta kewale temeninw na, ka maroya; o ra ni ne nana i ta kojuguw bee kafari wagati min na, maroya koson i tena son ka i da ye le tuun ka kuma. Dunupatigi Ala ko ten.»

Bon fla ni rezensun ta talen

17 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ² «Adamaden, kuma koroman do fo Izirayeli mara mogow ye; talen do fo o ye! ³ A fo o ye ko: «Dunupatigi Ala ko: Bon † belebebe, min kamanw ka janjan, a kamansiw ka janjan, a siw jegenjegenin lo, lon do ale le tagara fo Liban kuruw kunna, ka taga sediriyiri sanfeboru kari. ⁴ Yiriboro min yoro ka jan ni yiriboro tow bee ye, a ka o kari ka taga ni a ye jagokejamana do ra, ka taga a bla jagokedugu do ra ††.

⁵ «O ko, a ka Izirayeli jamana yere ta yiriden ‡ do ta ka o dan. A k'a dan jiba do kere fe, i ko solisun min be wuri jida ra. ⁶ O yiri nana wuri ka ke rezensunpuman ye, ka woyo ka ja. A yiriborow janyara ka taga bon fan fe, a liliw tun be bon jukoro. A kera rezensun ye, ka yiriborobaw, ani yiriboromisenw bo.

⁷ «Nka bon ‡ do were nana; ale fana tun ka

† Bon ye konjo belebebe barakaman le ye. Masace Nebukad-inesari tagamasiyen lo; ale le nana Zeruzalemu kere, ka dugu mina (Ezekiyeli 17.12 †† Nin kumaw be Zuda masace Yehoyakini ni a ta jamana jamogow minako le fo (Ezekiyeli 17.12 ‡ Izirayeli jamana ta yiriden, o ye Sedesiyasi ye; Nebukad-inesari tun ka ale le sigi Zuda mara kunna (Masacew flanan 24.17 †† O bon flanan ye Farawona ye; Sedesiyasi tun b'a fe

bon. A kamanw tun ka janjan, a kamansiw tun ka ca. O ra, rezensun k'a liliw sin ale fan na, k'a yiriborow bo ka taga ale fan na. Rezensun tun b'a miri ko ale bena ji caman soro o yoro ra ka teme a ta yoro folo kan. ⁸ K'a soro o tun ka rezensun turu dugukolodiman le ra, jiba do koro, janko a ye yiriborow bo, ka den, ka ke rezensun cepumanba ye.»

⁹ «Ayiwa, a fo Izirayelimogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Yala o rezensun bena a yere soro wa? Yala bon folo tena a liliw bee bon, k'a denw bee cen, k'a to a ye ja fo k'a flaburukuraw bee jaja wa? A bena rezensun sama k'a bon ni a liliw ye, hali a tena a ke ni barakaba ye, walama ka jamaba lajen a kama. ¹⁰ Ayiwa, rezensun koni turura, nka yala a bena a yere soro wa? Ni tereboyanfan ta fono gbanninman nana a fiye, yala a tena ja pewu wa? A bena ja a turuyoro yere ra yi.»

Ezekiyeli ka talen koro fo Izirayelimogow ye

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ¹² «A fo nin mogow murutininw ye ko: «Aw ma nin kow koro lon wa?» A fo o ye ko: «Babiloni* masace tagara Zeruzalemu, ka taga Zuda masace ni a ta jamana pamogow mina ka taga ni o ye Babiloni. ¹³ O ko, a ka Zuda masace ta somogow do ta, ka jennogonya don ni o ye, ka o sigi kuntigiya ra, k'a fo a ye ko a ye kari ko a bena ke kankelentigi ye. O y'a soro a tagara ni jamana pamogow bee ye Babiloni, ¹⁴ janko jamana baraka dogoyanin ye to, jamana kana se ka wuri tuun, mogow ye to ale doron ta jennogonya ra. ¹⁵ Nka o kuntigi nana muruti Nebukadinesari ma. A ka mogow dow ci ka taga Misiran, ko Misiran masace ye so caman ni kerekeden caman di ale ma. Ayiwa, yala a bena se soro wa? Kuntigi min ka o ko jagon ke, yala o bena bosu wa? Yala a bena bosu k'a soro a ka jennogonya cen wa?

¹⁶ «Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, masace min tun ka o kuntigi sigi kuntigiya ra, o kuntigi bena taga sa o masace ta jamana le ra, Babiloni dugu konjo; sabu a ka jennogonya cen, a tun karira a ye ka kuma min fo, a ma o jate. ¹⁷ Hali ni Misiran masace Farawona nana ni kerekedjamaba le ye, ani kerekeden camanba, o tena se ka foyi ja nin kuntigi ye kere wagati ra; sabu Babilonikaw bena tintinw lo, ka yelenyoro lalaga, ka dugu lamini, ka don dugu konjo ka mogow camanba halaki.

¹⁸ Kuntigi ka jennogonya cen, sabu a tun karira ka kuma min fo, a ma o jate tuun. Ale ni Nebukad-inesari tun kumana ka ben, fo ka o boro don jagon boro, nka o ko fe ale ka nin ko ke; o koson a tena bosu!»

¹⁹ «O koson Dunupatigi Ala ko: Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko a tun karira ne ja koro ka kuma min fo, a ma o le jate; a ka ne ta jennogonya le cen. Ne fana bena o ko kunko ben a kan. ²⁰ Ne bena ne ta jo firi a kan, k'a mina ne ta jan na, k'a lataga Babiloni, ka taga kiti ben a kan o yoro ra, sabu a ka ne kan bla ka terenbariyakow ke ne ra. ²¹ O bena a ta kerekeden boribagatow bee faga ni kerekemuru ye; a to minw ka jennogonya don ni ale ye (Ezekiyeli 17.15

bena to, olugu bena janjan ka taga fan bæ ra. Ni o kera, aw bena a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana.»

Ala ka masacekura layiri ta a ta mɔgɔw ye

²² «Dunupatigi Ala ko: Ne yere bena yiri-boromisen dɔ kari sedirisunjan san fe, ka o turu. Ne bena a yiriboro nuguninkura † dɔ le tige yiriboro tɔw bæ san fe; ne yere bena o turu kuru jami-janba †† dɔ kunna. ²³ Ne bena a turu Izirayeli kuruw bæ ra jamiyan le kunna. A bena wuri ka yiriborow bɔ, ka den, ka ke sediriyiri cɛrumanba ye. Kɔnɔ suguyaw bæ bena sigi a jukoro; kɔnɔ suguyaw bæ bena sigi a yiriborow suma ra. ²⁴ Ni o kera, kongoyiriw bæ bena a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye, ko ne le be yiriba dɔgɔya, ka yiri fitini bonya; ko ne le be yirikene ja, ka yirijalan nugu. Ne Matigi Ala, ne le kumana; ne fana bena a ke ten le.»

Face ta hake te ben a denw kan

18 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Mun le k'a to aw be to ka nin zana fo Izirayeli jamana ta ko ra, ko:

«Faw ka rezengberen min domu, o ka denw ninw kumu.»

³ «Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko aw tena o zana fo tuun Izirayeli jamana kɔnɔ. ⁴ A fle, adamaden bæ ta nin ye ne ta le ye; den ta nin o, a face ta nin o, o bæ ye ne ta le ye. Mɔgɔ min ka jurumun ke, o tigi le ka kan ka faga.

⁵ «Ayiwa, mɔgɔ min terennin lo, o cogo fle nin ye: A be can ni terenninya sira tagama, ⁶ a te saraku domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a te jabo Izirayeli ta mɔgɔw ta jow fe, a te a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu, a te jen ni a muso ye k'a sɔrɔ a ma saninya ka bɔ a ta landa ra. ⁷ A te mɔgɔ tɔɔ; jurunantigiw tun ka o borofen minw di a ma ka o ta juru tɔnɔmasigi, a be o fenw kɔsegi olugu ma; a te sonyari ke, a be domuni di kɔngɔtɔw ma, fani te minw fe, a be olugu fiyerebo. ⁸ A te juru don mɔgɔ ra ka tɔnɔ jini a ra, a te dɔ fara a ta fiyeerefenw songo yere kan. A te sɔn k'a boro don terenbariyakow ra. A be kiti tige can kan mɔgɔ ni a mɔgɔɔgɔn ce. ⁹ A be ne ta cifɔninw ke, ka ne ta kolatigeninw sira tagama ka kapa ni can ye. Ayiwa, o tigi kɔni terennin lo; a be kisi, sigiya te o ra. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁰ «Nka ni o tigi nana dence dɔ sɔrɔ, ni o den ka ke benkannikebaga ye, ani mɔgɔfagabaga, walama ni a kera nin kojuguw jɔgɔn dɔ kebaga ye, ¹¹ k'a sɔrɔ a face ma o kojuguw jɔgɔn si ke: a be saraku domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a be a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu, a be janibagatɔw ani fagantanw tɔɔ, a be sonyari ke; ¹² jurunantigiw tun ka o borofen minw di a ma ka o ta juru tɔnɔmasigi, a te o fenw kɔsegi olugu ma, a be jabo jow fe, ka ko haramuninw ke; ¹³ a be juru don mɔgɔw ra

ka tɔnɔ jini a ra, a be dɔ fara a ta fiyeerefenw songo yere kan. Yala o den jɔgɔn be se ka kisi wa? A te kisi le fiyewu! A ka nin ko haramuninw bæ ke minke, sigiya t'a ra, a be faga; a fagari kunko be ben a yere le kan.

¹⁴ «Ayiwa, nka ni a kera ko o dence fana nana dence were sɔrɔ, ale face ka jurumun minw bæ ke, a ka o ye; a ka o ye, nka a ma o jɔgɔn ke: ¹⁵ A ma sɔn ka sarakaw domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a ma jabo Izirayeli mara mɔgɔw ta jow fe. A ma a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu. ¹⁶ A ma mɔgɔ si tɔɔ, a ma fen mina mɔgɔ fe k'a ta juru tɔnɔmasigi, a ma sonyari ke, a ka domuni di kɔngɔtɔw ma, fani te minw fe, a ka olugu fiyerebo. ¹⁷ A ma sɔn k'a boro don terenbariyakow ra, a ma juru don mɔgɔ ra ka tɔnɔ jini a ra, a ma dɔ fara a ta fiyeerefenw songo kan; nka a ka ne ta kolatigeninw sira tagama, ka ne ta cifɔninw ke. Ayiwa, o den te na faga a face ta terenbariya kosɔn; a be kisi, sigiya te o ra. ¹⁸ A face le ka mɔgɔw tɔɔ, k'a mɔgɔɔgɔnw borofenw sonya; ale le ka ko benbariw ke a ta jamana mɔgɔw ra. Ale le ka kan ka faga a ta terenbariya kosɔn.

¹⁹ «Ayiwa, aw b'a fo ko: «Mun kosɔn face ta terenbariya hake te ben den kan?» O te ke, sabu den ka can ni terenninya sira le tagama; a ka ne ta cifɔninw bæ ke, k'a sira tagama, o kosɔn a be kisi, sigiya te o ra. ²⁰ Mɔgɔ min ka jurumun ke, o le ka kan ka faga. Face ta terenbariya hake te ben a den kan, den fana ta terenbariya hake te ben a face kan. Mɔgɔ terennin be a ta terenninya sara sɔrɔ, mɔgɔjugu fana be a ta juguya sara sɔrɔ.»

Mɔgɔjugu ni mɔgɔ terennin saracogo

²¹ «Mɔgɔjugu ka jurumun o jurumun ke, ni a k'a ko don o bæ ra, ni a ka ne ta cifɔninw bæ ke, ka terenninya sira ta, a be kisi, sigiya te o ra; a te faga a ta jurumun kosɔn. ²² A tun ka kojugu minw bæ ke, o si te jate a kun tuun. A ka terenninya sira min tagama, a be kisi o sababu ra.

²³ «Yala aw b'a miiri ko mɔgɔjugu ye faga, ko o ka di ne ye wa? Dunupatigi Ala ko ten. Ne b'a fe ko a ye a ta sirajugu le bla, ka kisi.

²⁴ «Ni mɔgɔ terennin k'a ta terenninya dabra, ka to ka terenbariyakow ke, mɔgɔjuguw be ko haramunin minw ke, ni a ka o ladegi, yala a bena kisi wa? A tun ka ko terennin min o min ke, ne te o si jate tuun; a ka ne kan bla, ka jurumun minw ke, o sababu ra a be faga.

²⁵ «Aw b'a fo ko: «Matigi ta siraw bennin te.» Aw ye ne lamɛn, aw Izirayeli ta mɔgɔw! Yala ne ta siraw le bennin te wa? Aw t'a fo ko aw yere ta siraw le bennin te wa? ²⁶ Ni mɔgɔ terennin k'a ta terenninya dabra, ka to ka terenbariyakow ke, ni a fagara o kosɔn, a ka ko terenbari minw ke, o le kera a fagasababu ye. ²⁷ Nka mɔgɔjugu tun be kojugu minw ke, ni ale ka o dabra, ka can ni terenninya sira tagama, o tuma a nin be kisi. ²⁸ Ni a k'a ja yele k'a ta kojugu keninw bæ fle, ka o dabra, a be kisi, sigiya te o ra; a tena faga a ta jurumun kosɔn.

²⁹ «Nka Izirayeli mara mɔgɔw b'a fo ko: «Matigi ta siraw bennin te.» Yala ne ta siraw le bennin te wa, Izirayeli mara mɔgɔw? Aw t'a fo ko aw yere ta

† O yiriboro nugunin ye Izirayeli masacekura tagamasiyen ye (Ezekiyeli 34.23; Samawilu flanan 7.12-16 †† Kuru jami-janba: O ye Zeruzalemu dugu ye.

siraw le bennin te wa?

³⁰ «O koson ne bena aw ta kiti tige ka kapa ni aw ta kewalejuguw ye, aw Izirayeli ta mogow; Dunupatigi Ala ko ten. Aw ye nimisa ka aw ko don aw ta hakekow bee ra, janko aw ta terenbariya kana ke aw ben sababu ye. ³¹ Aw ka jurumun o jurumun ke, aw ye aw yere mabo o bee ra. Aw ye jusukunkura ni hakirikura soro. Mun koson aw bena fagari lase aw yere ma, aw Izirayeli ta mogow? ³² Sabu mogow ye faga o man di ne yere ye; Dunupatigi Ala ko ten. O ra, aw ye kojugu dabra, janko aw ye kisi.»

Jaramuso ni a denw ta sangadankiri

19 Matigi Ala k'a fo ne ye ko ne ye sangadankiri † do la Izirayeli namogow ta ko ra,

² k'a fo ko:

E, ele bamuso tun ye jaramusoba le ye de, jara tow ce ra!

A tun be la jarakanbelenw ce ra, a tun b'a denw lamo.

³ A k'a ta den kelen koro, ka o ke jarakanbelen ye.

Ale ka sogomina degi, a be mogow fana mina.

⁴ Siya dow nana a ko men.

Olugu ka dinga sogi a ja, k'a laben o kono; o k'a mina ka nunnanegede don a nun na ka taga ni a ye Misiran jamana ra ††.

⁵ Jaramuso k'a ye ko ale k'a dence makono ka dese minke,

ko ale jigi tigera fana, a k'a ta jaraden do were ta ka o fana koro ka o ke jarakanbelen ‡ ye.

⁶ Ale ka ke yaala ye ni jara tow ye, a fana kera jarakanbelen ye;

a ka sogomina degi, a be mogow fana mina.

⁷ A ka o ta bon barakamanw cen, ka o ta duguw halaki.

A kasikan mankan koson, jamana ni a mogow bee ja be tige.

⁸ Nka siya tow ka nogon lajen a kama; o bora kerefejamanaw ra ka na a kama.

O ka o ta jo firi a kan; a benna o ta dinga kono.

⁹ O ka nunnanegede don a nun na k'a bla kesu do kono;

o tagara ni a ye Babiloni masace fe.

O tagara a datugu bon barakaman do kono, janko mogow si kana a kan men tuun Izirayeli kuru kunna.

Rezenforo ta sangadankiri

¹⁰ I bamuso tun be i ko rezensun min turura jida ra.

† Nin kow be Izirayeli jamana ni a ta masacew ta kewalew le yira. †† O jarakanbelen ye masace Yohahazi tagamasiyen ye, Farawona ka min mina; nin kow kera masace Yohahazi ra (Masacew flanan 19.28; 23.31-34 ‡ O jara flanan be se ka ke Yehoyakini, walama Sedesiyasi tagamasiyen ye (Masacew flanan 24.15; 25.7

Den caman ni flaburu caman tun b'a ra, sabu ji caman tun b'a koro.

¹¹ Yiriboro barakamanw tun b'a ra; a yiriw kera masaceberew ye.

A janyara ka ke yiri tow bee san fe.

Mogow tun be to fo yorojan k'a ye, a janya koson, ani a ta yiriboro camanba koson.

¹² Nka o nana a tufa k'a bon ni jusugban ye, k'a firi dugu ma.

Tereboyanfan ta fono gbanninman k'a denw jaja; o benbenna.

A yiriboro barakamanw jajara, tasuma ka o bee jeni.

¹³ Sisan o ka o rezensun turu kongokolon le kono, dugukolojalan jintan do ra.

¹⁴ Tasuma do bora a yiriborobaw ra k'a yiriboromisew ni a denw jeni.

Yiriboro barakaman t'a ra tuun, masacebere te soro a ra tuun.

Nin donkiri ye sangadankiri le ye; a be la i ko sangadankiri.

Ala ka kopuman ke Izirayelimogow ye

20 San wolonflanan, karo loorunan, tere tan, Izirayeli cekoroba dow nana ko o bena Matigi Ala pininka; o nana sigi ne ja koro. ² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma; a ko:

³ «Adamaden, kuma Izirayeli cekorobaw fe; a fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Aw nana ne pininka le ke! Ayiwa, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko ne tena son aw ye ne pininka; Dunupatigi Ala ko ten.>

⁴ «Adamaden, i te o jaraki wa? I te o jaraki wa? O bemaw ka ko haramunin minw ke, o fo o ye! ⁵ A fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Lon min na ne ka Izirayeli panawoloma, ne tun ka ne boro korota ka kari Yakuba ta durujaw ye. Ne ka ne yere yira o ra Misiran jamana ra; ne karira o ye k'a fo ko: Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. ⁶ O lon na, ne ka ne boro korota ka kari o ye, ko ne bena o labo Misiran jamana ra, ka taga ni o ye jamana do ra, ne yere ka jamana min pini o ye, nono ni li be woyo jamana min na †, jamana bee ra cejuman. ⁷ Ne k'a fo o ye ko: <Aw be pabo batofen haramunin minw fe, aw ye o bee to yi; aw kana aw yere lanogo ni Misiran jamana ta jow ye tuun. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.>

⁸ «Nka o murutira ne ma, o ma son ka ne lamen. O tun be pabara batofen haramunin minw fe, o si ma son ka o to yi, o ma son ka ban Misiran jamana ta jow ra. O koson ne tun k'a miiri ko ne bena ne ta jusugban ben o kan, ka ne ta dimi ben o kan ka se fo a dan ma, ka o to Misiran jamana ra yi. ⁹ Nka ne ma son ka o ke ne yere togo koson, janko o tun siginin be siya minw ce ra, ne tun ka ne yere yira o ra ka o labo Misiran jamana ra o siya minw pa na, ne togo kana na cen o siyaw ja koro. ¹⁰ O ra, ne ka o labo Misiran jamana ra, ka taga ni o ye kongokolon kono. ¹¹ Ne ka ne ta cifoninw yira o ra, ka ne ta kolatigeninw fo o ye; adamaden be o sira le tagama, ka kisi o sababu ra. ¹² Ne ka ne ta

† Nono ni li be woyo jamana min na (Bori 6.2-8

Nenekirilon* sariya fana yira o ra, ka o ke taga-masiyen ye ne ni o ce, janko o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, min be o saninya.

¹³ «Nka Izirayeli ta mogow murutira ne ma kongokolon kono. O ma ne ta cifoninw sira tagama, o banna ne ta kolatigeninw ma, k'a soro adamaden be o sira le tagama ka kisi o sababu ra. O ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O koson ne tun k'a miiri ko ne bena ne ta jusugban ben o kan kongokolon kono, ka o halaki ka ban. ¹⁴ Nka ne ma son ka o ke ne yere togo koson, janko ne ka o labo siya minw na na, ne togo kana cen o siyaw na koru. ¹⁵ Nka ne yere le ka ne boro korota ka kari o ye kongokolon kono, ko ne tun ka jamana min di o ma, ko ne tena taga ni o ye o jamana ra tuun, nono ni li be woyo jamana min na, jamana bee ra cejuman. ¹⁶ Ne ka o ke, sabu o tun ma ne ta kolatigeninw jate, o tun te ne ta cifoninw sira tagamana, o tun be ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye, sabu o jusu tun be o ta jow le kan. ¹⁷ Nka o bee n'a ta, ne ka o fle ka makari o ra; ne ma son ka o halaki ka o ban kongokolon kono.

¹⁸ «Ne k'a fo o ta denw ye kongokolon kono ko: Aw kana tugu aw bemaw ta cifoninw ko, aw kana o ta kolatigeninw sira tagama, aw kana aw yere lanogo ni o ta jow ye. ¹⁹ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Aw ye tugu ne ta cifoninw le ko, aw ye ne ta kolatigeninw sira le tagama, k'a ke. ²⁰ Aw ye ne ta Nenekirilonw ke lon saninmanw ye; o bena ke tagamasiyen ye ne ni aw ce, janko aw y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

²¹ «Nka o ta denw fana murutira ne ma. O ma tugu ne ta cifoninw ko, o ma ne ta kolatigeninw sira tagama, ani k'a ke; k'a soro adamaden ka kan ka o le sira tagama janko ka kisi o sababu ra. O ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O koson ne tun k'a miiri ko ne bena ne ta jusugban ben o kan, ka ne ta dimi ben o kan ka se fo a dan ma, kongokolon kono yi. ²² Nka ne ka ne yere mina, ne ma foyi ke o ra ne yere togo koson, janko ne tun ka o labo siya minw na na, ne togo kana cen olugu na koru. ²³ K'a soro kongokolon kono, ne tun ka ne boro korota ka kari ko ne bena o janjan siya tow ce ra, ka o yerege ka taga jamana werew ra. ²⁴ Sabu o ma ne ta kolatigeninw sira tagama, o banna ne ta cifoninw na; o ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O tun be nabora o bemaw ta jow le fe. ²⁵ O koson ne ka cifonin dow di o ma, minw tun man ni o ma; ne ka kolatigenin dow yira o ra, o tun te se ka minw sira tagama ka kisi. ²⁶ Ne k'a to o ka o yere lanogo ni o ta sarakaw ye, sabu o ka o dence folow bee ke sarakaw ye; ne ka o ke, ka jatige bla o ra, janko o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Ala bena Izirayelimogow ta kanblari ban

²⁷ «O koson, adamaden, kuma Izirayeli ta mogow fe, k'a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw bemaw ka ne mafiyenya fana, sabu o ka ne kan bla. ²⁸ Ne tun ka ne boro korota ka kari ko ne bena jamana min di o ma, ne tagara o ladon o jamana ra. Nka ni o ka kongorijan min o min ye, ani yiriba flaburuman min o min, o be o ta began sarakaw* ke ka sonni

ke o yorow ra, ka o ta siman sarakaw* bo, ani o ta wusunun sarakaw* kasadimanw, ani o ta rezenji sarakaw*, k'a soro o kow le be ne jusu gban. ²⁹ O ra, ne ka o pininka ko: Aw be to ka taga nin sonnikeyoro minw na kongori kan o ye mun le ye? K'a ta o wagati ra fo ka na se bi ma, o yorow be wele ko sonnikeyorow.

³⁰ «O koson a fo Izirayeli mara mogow ye ko: Dunupatigi Ala ko: Yala aw te aw yere lanogora i ko aw bemaw wa? Yala aw te jatoya kera ni o ta batofen haramuninw ye wa? ³¹ Aw be aw ta sarakaw bo, ka aw ta denw jeni ka aw ta jow son; hali bi aw belen be aw yere lanogora ni o jow bee le ye. Yala o bee ra ne bena son ko aw ye ne pininka wa, aw Izirayeli mara mogow? Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten; ne tena son aw ye ne pininka.

³² «Aw b'a fora ko: «Anw b'a fe ka ke i ko siya tow, ka ke i ko jamana tow ta mogow; an b'a fe ka jo yiriramanw, ani a kabakururamanw son.» Nka o miiriya min be aw hakiri ra, o tena ke! ³³ Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko ne bena ne ta masaya sigi aw kunna, ne ta sebagaya ni ne ta fanga baraka ra, ka ne ta jusugban ben aw kan. ³⁴ Ne bena aw labo siyaw ce ra; ne tun ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bena aw labo o jamanaw ra ka aw lajen kokura ne ta sebagaya ni ne ta fanga baraka ra, ka ne ta jusugban ben aw kan. ³⁵ Ne bena aw mabo siya tow ra, ka taga ni aw ye yoro lakolon do ra, an ye taga jogon ye pada ni pada, ne ye kiti ben aw kan. ³⁶ Ne ka kiti ben aw bemaw kan Misiran jamana kongokolon kono cogo min na, ne bena kiti ben aw fana kan o cogo le ra; Dunupatigi Ala ko ten. ³⁷ Ne bena aw gbengben ni ne ta bere ye, ka taga ni aw ye ne ta jenogonya* yoro ra. ³⁸ Ne bena mogow murutinw labo aw ce ra, ani minw ka ne hake ta. Olugu siginin be jamana min na lonanya ra, ne bena o labo o jamana ra, nka o tena taga don Izirayeli jamana kono. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

³⁹ «Aw koni, aw Izirayeli ta mogow, Dunupatigi Ala ko: Ni a ka aw diya, aw bee ye taga aw ta jow son faasi! Nka o ko fe aw bena na ne kan mina jagboya ra. Aw tena ne togo saninman lanogo tuun ni aw ta sarakaw, ani aw ta jow ye tuun. ⁴⁰ Sabu Izirayeli mara mogow bee, min o min be jamana kono, o bee bena ne bato ne ta kuru saninman le kan, Izirayeli kuruw bee ra jamijan; Dunupatigi Ala ko ten. Ne bena son aw ma o yoro le ra; ne bena nabo aw ta sarakaw fe tuun, ani aw ta simankura sarakaw, ani aw bena fen o fen bla a danna ne ye. ⁴¹ Ne bena aw labo siyaw ce ra; ne ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bena aw labo o jamanaw kono ka aw lajen kokura. Ni o kera, o tuma ne bena son aw ra tuun i ko sarakaw kasadiman; ne bena a to siya tow y'a lon aw sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye. ⁴² Ne bena aw laseko ka na Izirayeli jamana ra tuun, ne tun ka ne boro korota ka kari ko ne bena o jamana min di aw bemaw ma; ni o kera, o tuma aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁴³ O yoro ra, aw hakiri bena jigi aw ta tagamacogokoro ra, ani aw

ka kewale minw bɛɛ kɛ ka aw yɛrɛ lanɔɔ; aw ka kojugu minw bɛɛ kɛ, o bɛɛ bɛna a to aw yɛrɛ bɛna jigi aw yɛrɛ ra. ⁴⁴ Ne bɛna aw mina ka ja ne yɛrɛ toɔ le kosɔn; aw Izirayeli ta mɔɔw, ne tɛna aw mina ka kɔna ni aw ta tagamacogojuguw ye, wala-ma aw ta kewalejuguw. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye; Dunupatigi Ala ko ten.»

Kibaroyajugu min fɔra Zuda mara ta ko ra

21 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i jasin woroduguyanfan ma, ka kuma woroduguyanfan fan jamana kama, ka ciraya kɛ woroduguyanfan yiritu kama. ³ A fɔ woroduguyanfan yiritu ta mɔɔw ye ko: «Aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna tasuma don aw ra; o tasuma bɛna yirikɛnɛw, ani yirijalanw bɛɛ jeni. O tasumamana tɛna faga; a bɛna bɛɛ nada wulan, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fɔ sahiliyanfan. ⁴ Ni o kɛra, adamaden bɛɛ bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala le ka o tasuma mana; a fana tɛna faga.» »

⁵ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, mɔɔw b'a fɔra ne ma ko: «Nin cɛ tɛ kuma wɛrɛ fɔra ni talenw tɛ!» »

⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ⁷ «Adamaden, i jasin Zeruzalɛmu ma, ka kuma yɔrɔ saninmanw kama; ciraya kɛ Izirayeli dugukolo kama. ⁸ A fɔ Izirayeli dugukolo ye ko: «Matigi Ala ko: Ne bɛ wuri ele kama. Ne bɛna ne ta kɛrɛkɛmuru sama ka bɔ a la ra, ka mɔɔɔ terenninw ni mɔɔɔjuguw bɛɛ halaki. ⁹ I n'a fɔ ne b'a fɛ ka mɔɔɔ terenninw ni mɔɔɔjuguw bɛɛ halaki, o kosɔn ne bɛna ne ta kɛrɛkɛmuru bɔ a la ra ka mɔɔɔ bɛɛ halaki, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fɔ sahiliyanfan na. ¹⁰ Ni o kɛra, adamadenw bɛɛ bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne ka ne ta kɛrɛkɛmuru sama ka bɔ a la ra, a fana tɛna seko a nɔ ra tuun.»

¹¹ «O ra, adamaden, ele ye nuna! I jigi tigenin ani i jusu kasinin ye biri ka nuna o bɛɛ ja na! ¹² Ni o ka i jininka ko: «Mun kosɔn i bɛ nuna?» I ye o jaabi ko: «Kibaroya dɔ le bɛ nana yi! A bɛna bɛɛ jigi tige, ka bɛɛ boro magaya, ka bɛɛ hakiri jagami, ka bɛɛ kinbirikunw magaya k'a kɛ i ko ji. A nato fle nin ye! A bɛna kɛ, sigiya tɛ o ra! Dunupatigi Ala ko ten.» »

Ala ta kɛrɛkɛmuru ta ko

¹³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁴ «Adamaden, ciraya kɛ, k'a fɔ ko: «Matigi ko: Kɛrɛkɛmuru! Kɛrɛkɛmuru dabɔra!

A jɔsira fɔ a bɛ manamana.

¹⁵ Kɛrɛkɛmuru dabɔra fagariba le kama; a jɔsira janko a ye manamana i ko sanmanamana. Yala an bɛ se ka jagari ne dɛncɛ ta masacɛbere kosɔn tuun wa?

Kɛrɛkɛmuru tɛ o yiri jɔɔɔn jatera.

¹⁶ Ala ka kɛrɛkɛmuru di ko o y'a jɔsi, janko mɔɔɔ dɔ boro le y'a mina.

Kɛrɛkɛmuru dabɔra, a jɔsira, k'a don fagarikɛbaga le boro.

¹⁷ Adamaden, ele ye kule, ka mapumankokanw fɔ,

sabu kɛrɛkɛmuru tara ne ta mɔɔw le kama, a tara Izirayeli kuntigiw bɛɛ le kama.

O ka olugu di kɛrɛkɛmuru ma, o ni ne ta mɔɔɔ tɔw bɛɛ.

O kosɔn ele ye i woto gbasi;

¹⁸ sabu nin ye kogbɛlɛn le ye.

Kɛrɛkɛmuru tɛ masacɛ ta bere min jate ni o bere nana tunu, o tuma mun bɛna kɛ?

Dunupatigi Ala ko ten.»

¹⁹ «Ayiwa, adamaden, ele ye ciraya kɛ!

I tɛgɛ fla gbasi jɔɔɔn na!

Kɛrɛkɛmuru ye tigeri kɛ fɔ sijaga fla, fɔ sijaga saba.

Fagari ta kɛrɛkɛmuru lo, fagariba ta kɛrɛkɛmuru lo;

o muru le ka o lamini fan bɛɛ ra.

²⁰ Ne b'a fɛ o ja le ye tige,

o caman bɛna talon ka ben;

o kosɔn ne ka fagarimuru bla o ta dondaw bɛɛ ra.

Kɛrɛkɛmuru jɔsira janko a ye manamana, a dabɔra fagari le kama.

²¹ Kɛrɛkɛmuru, ele ye fagari kɛ i kininboroyanfan na,

ka fagari kɛ i numanboroyanfan na!

Ni i jasinna fan o fan, i ye fagari kɛ yi!

²² «Ne fana bɛna ne tɛgɛ fla gbasi jɔɔɔn na, foyi tɛna ne ta jusugban lalo. Ne Matigi Ala, ne le kumana.»

Zeruzalɛmu ta kiti

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ²⁴ «Adamaden, sira fla tagamasiyɛn kɛ, Babilɔni masacɛ ta kɛrɛkɛmuru bɛ se ka tɛmɛ min fɛ ka na. O sira fla bɛɛ ka kan ka bɔ jamana kelen na. I ye tagamasiyɛn dɔ kɛ sira bɛɛ kelen kelen daminayɔrɔ ra, a bɛ taga dugu min na, ka o dugu yira. ²⁵ I bɛ sira kelen tagamasiyɛn kɛ, kɛrɛkɛmuru bɛ na min fɛ ka na se fɔ Raba, Amɔnkaw ta dugu ra; i bɛ sira dɔ wɛrɛ tagamasiyɛn kɛ, kɛrɛkɛmuru bɛ na min fɛ ka na se fɔ Zeruzalɛmu, Zuda mara ta dugu barakaman kɔɔɔ. ²⁶ Babilɔni masacɛ lɔnin bɛ sira-faran na, sira fla daminayɔrɔ ra, a bɛ lagberi kɛra k'a lɔn a bɛna dugu min sira ta; a bɛ lagberi kɛ ni a ta biɛw ye, a bɛ a ta jow jininka, a bɛ lagberi kɛ ni bɛganw biyen ye. ²⁷ Lagberikɛfɛnw nana kininboroyanfan le yira, o ye Zeruzalɛmu ye. O ra, o bɛna na kogocifɛnw bla o dugu kogow le kɔrɔ, ka kulew ci kɛrɛ kosɔn, ka fagari kɛ; o bɛna kogocifɛnw lɔlɔ dugu dondaw ko fɛ, ka tintinw lɔlɔ, ka yelenyɔrɔw lalaga.

²⁸ «Nka Zeruzalɛmukaw bɛ o lagberi ko jate faninya le ye, sabu o tun karira k'a fɔ o ye ko foyi tɛna o sɔrɔ. O bɛɛ n'a ta, Babilɔni masacɛ bɛna o hakiri jigi o ta terenbariya ra, ka o mina ka taga ni o ye.

²⁹ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw ka ne hakiri jigi aw ta terenbariyakow ra, ka aw ta hakekow yira kɛnɛ kan, ka aw ta jurumunw yira aw ta kewalew bɛɛ ra, ka ne hakiri jigi o bɛɛ ra, o kosɔn aw juguw borow bɛna aw mina ka taga ni aw ye.

³⁰ «Ayiwa, ele Izirayeli kuntigi †, ele Alatɔɔcɛn-

baga, mɔgɔjugu, i ta kojugu saralon sera; i ta terenbariya sera a dan ma, o koson i saralon sera sisan. ³¹ Dunupatigi Ala ko: Jalamugu bena foni ka bo i kun na, masafugula bena ta ka bo i kun na! Fen bee yelemana. Min tun majigira, o bena korota, min tun korotara, o bena majigi. ³² Cenri ni cenri! Ne bena cenri le ke dugu konɔ, cenri min jɔgɔn ma deri ka ke ban! Ne bena a ke ten fo ka taga fangatigi natuma se, ne yere bena fanga di mɔgo min ma.»

Amonkaw ta kiti

³³ «Adamaden, ele ye ciraya ke, k'a fo ko: <Dunupatigi Ala ka min fo Amonkaw † kama, o ta mafiyenyarikumaw koson, o le ye nin ye!> A fo o ye ko: Kerékemuru! Kerékemuru! Kerékemuru samana ka bo fagari kama, a jɔsira k'a nugu halakiri kama, k'a manamana i ko sanmanamana. ³⁴ Aw ta lagberikebagaw tun ka min fo aw ye. O tun ye kumagbansan le ye; flerikebagaw tun ka min fo. O tun ye faninya le ye. Kerékemuru bena Alapasiranbariw ani mɔgojuguw kannatige, sabu o ta kojugu saralon sera; o ta terenbariya sera a dan ma, o koson o saralon sera sisan.»

Ala bena murutigiw fana halaki

³⁵ «Aw ye kerékemuru don a la ra. Ne ka aw dan ka aw bla yoro min na, aw buruju bora jamana min na, ne bena taga kiti ben aw kan o yoro le ra. ³⁶ Ne bena ne ta jusugban ben aw kan, ka ne ta dimiba tasuma fiye aw kan, ka aw don mɔgo naloman dɔw boro, minw ta baara ye cenri ye. ³⁷ Tasuma bena aw domu; aw jori bena bon jamana konɔ. Mɔgo si hakiri tena to aw ra tuun; sabu ne Matigi Ala, ne le kumana.»

Zeruzalemu ta kojuguw

22 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «I te nin dugu jaraki wa, adamaden? I te nin mɔgofagadugu jaraki wa? O ka ko hara-munin minw ke, o bee fo o ye! ³ A fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: A fle, nin dugumogow be mɔgo faga o ta dugu konɔ, ka Ala ta kiti ben o yere kan; o be jow lalaga ka o yere lanogɔ. ⁴ Aw ka mɔgo minw faga, o hake be aw kan. Aw ka jo minw lalaga, o jow ka aw lanogɔ. Aw yere le ka aw ta dunupalatige wagati surunya, ka aw si sandaw se a dan ma. O koson ne bena aw ke dogoyarifen ye siya tow na korɔ, ka aw ke mafiyenyarifen ye jamana tow bee na korɔ. ⁵ Yorɔjanmogow, ani yoro-surunmogow bee bena aw logobo, sabu aw ta dugu togɔ cenna, dugu fara mankan ni kopagamininw le ra.

⁶ «A fle, Izirayeli jamana pamogɔ minw be aw fe, olugu bee be o ta fanga ke sababu ye ka mogow faga.

⁷ «Aw fe, mɔgo b'a face ni a bamuso dogoya.
«Aw fe, mogow be lonanw minako juguya.

† O kuntigi ye masace Sedesiyasi ye. Ko min k'a soro, o kumaw be soro Masacew flanan 25.4-7 † Amonkaw tun ka jehogonya don ni Zuda mara mogow ye, ko o be muruti Babiloni masace ma (Yeremi 27.2-6

«Aw fe, mogow be ferita ni muso ce sanin tojo. ⁸ «Aw te ne ta yoro saninman jatera, aw be ne ta Nenekirilonw* ke lon gbansanw ye.

⁹ «Aw fe, dɔw be nafigiya ke janko ka o mɔgɔjɔgɔn faga.

«Aw fe, mogow be saraka domu ni josonbagaw ye kuruw kunna.

«Aw fe mogow be kokolonw ke.

¹⁰ «Aw fe, dɔw be jen ni o face muso ye, ka o face lebu.

«Aw fe, dɔw be ben muso kan, k'a soro o ma saninya ka bo a ta landa ra folo.

¹¹ «Aw fe, dɔw be ko haramuninw ke ni o mɔgɔjɔgɔn ta muso ye, dɔw be jen ni o dence muso ye k'a lebu hali o te maroya; dɔw fana be ben o balemamusu kan, o yere worofa denmuso.

¹² «Aw fe, aw be son ka wari mina, ka mɔgo faga; aw be juru don mɔgo ra ka tonɔ jini a ra, aw be do fara fenw songo kan, aw be aw mɔgɔjɔgɔn tojo a borofen koson, nka aw be jina ne ko; Dunupatigi Ala ko ten.

¹³ «A fle, ne be ne tege fla gbasi jɔgɔn na aw koson, sabu aw ka mogow le tojo ka naforo soro, aw ka mogow faga aw ta dugu konɔ. ¹⁴ Ni ne nana wuri aw kama lon min na, yala aw ja siginin bena to wa? Yala baraka bena ke aw ra tuun wa? Ne Matigi Ala, ne le kumana, ne le fana bena a ke ten. ¹⁵ Ne bena aw janjan siyaw ce ra, ka aw yerege ka taga jamana werew ra, ka fen saninyabariw bo aw ce ra pewu. ¹⁶ Aw yere le bena aw yere lamaroya siyaw na korɔ; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.»

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ¹⁸ «Adamaden, Izirayeli mara mogow kera ne fe i ko negebo. O bee kera i ko siranege, walama leten, walama negefin, walama ntileku nege be nogo min to daga konɔ tasuma ra. O kera i ko warigbe ta negebo. ¹⁹ O koson Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw bee kera i ko negebo, o ra ne bena aw lajen Zeruzalemu dugu konɔ. ²⁰ O be warigbe, walama siranege, walama negefin, walama ntileku nege, walama leten ke daganin konɔ ka tasuma don a korɔ k'a yeele cogo min na, ne fana diminin ni ne jusu gbannin bena aw lajen, ka aw ton daga konɔ ka aw yeele o cogo le ra. ²¹ Ne bena aw lajen ka ne ta jusugban tasuma don aw korɔ; ni o kera, aw bena yeele Zeruzalemu dugu konɔ. ²² O be warigbe yeele daganin konɔ cogo min na, ne fana bena aw yeele o cogo le ra nin dugu konɔ. Ni o kera, aw bena a lon ko ne Matigi Ala, ko ne le ka ne ta jusugban ben aw kan.»

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ²⁴ «Adamaden, a fo Zeruzalemu ye ko: <Ele ye dugukolo do le ye min ma saninya; sanji tena ben i kan ne ta jusugban wagati ra.> ²⁵ Aw ta ciraw be janfa siri dugu konɔ. O be ben mogow kan, i ko jara kasito be sogo mina k'a tigtige cogo min na; o be mogow ta naforow, ani o ta fen dawulamanw bosi o ra, ka muso caman bono o cew ra dugu konɔ.

²⁶ «Aw ta sarakalasebagaw be ne ta sariyaw cen, ka ne ta fen saninmanw lanogɔ. O te fen sanin-

manw, ani fengbansanw bo ɲogɔn na; o te mɔgow karan janko o ye fen saninyabariw ani fen saninyaninw lon ka o bo ɲogɔn na. O te ne ta Nenekirilonw* jate; o te ne ta saninmanya jate. ²⁷ Aw ta ɲamɔgow be aw ce ra i ko wara minw be sogo mina k'a tigtigte; o be mɔgow faga, o be mɔgow nin halaki ka naforojugu sɔrɔ o ra. ²⁸ Aw ta ciraw be mɔgow ta kojuguw dogo, i ko mɔgo be kogo mun k'a gbe cogo min na; o be to ka faninya fo ko Ala ka fen do yira olugu ra, ka mɔgow lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O b'a fo ko: <Dunupatigi Ala k'a fo!> K'a sɔrɔ Matigi Ala ma kuma o fe. ²⁹ «Jamanadenw be ben mɔgow kan ka o bo-rofenw sonya; o be desebagatow, ani fagantanw toɲo, o be lonanw minako juguya, ka o ta jo bosi o ra.

³⁰ «Ayiwa, ne k'a fle ni a kera ko hali mogo kelen bena sɔrɔ o ce ra, min be ke i ko kogo, ka mɔgow tanga, min be ke ne na korɔ i ko dugu kogo cidaw korosibaga, ka jamana kisi, janko ne kana na dugumogow halaki, nka ne ma mogo si sɔrɔ. ³¹ O koson ne bena ne ta jusugban ben o kan, ka o jeni ni ne ta dimi ta tasuma ye fo ka o ban. Ne bena o ta kawalew hake ben o kan; Dunupatigi Ala ko ten.»

Samari mara ta jatɔya

23 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, muso fla le tun be yi, o fla be tun be bamuso kelen na. ³ Ayiwa, ka o to Misiran, o ka jatɔya ke; o ka jatɔya ke o sunguruman. Cew ka o sinw momo, o ka o sunguruman sinw mina yi. ⁴ Koromusoman togo tun ye ko Ohola, dogomusoman togo tun ye ko Oholiba. Ne ta musow tun lo; o tun ka dencew, ani denmusow sɔrɔ ne fe. Min togo tun ye ko Ohola, ale ye Samari le ye; Oholiba, ale ye Zeruzalemu ye.

⁵ «Ohola ka jatɔya ke, k'a sɔrɔ ne ta muso tun lo. A ɲamogocew minw tun ye Asirikaw ye, a siginogonw, olugu nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra. ⁶ Olugu tun be derege wulenman ɲumanmanw le don, kuntigiw, ani fagamaw tun lo, o be tun ye kanbelen saramanw le ye, o be tun ye sotigiw ye, o be yelen sow kan. ⁷ Ohola k'a yere di olugu le ma jatɔya ra; o be tun ye Asiri jamana cew be ra ceɲumanw le ye. O mogo minw nege tun gbanna a ra fo k'a jarabi o ra, a ka a yere lanogo ni olugu be ye, ni o ta jow ye. ⁸ A tun derira jatɔya min na kabini Misiran, a ma o dabla; sabu kabini a sunguruman, cew tun be jen ni a ye. O tun b'a sunguruman sinw mina, ka jatɔya ke ni a ye k'a lanogo. ⁹ O koson ne fana k'a don a ɲamogocew boro; ne k'a don Asirikaw boro, minw nege tun gbanna a ra fo k'a jarabi o ra. ¹⁰ Olugu le ka a fari lakolon bo kene kan, k'a dencew, ani a denmusow mina, ka ale yere faga ni kerekemuru ye. O k'a ta kojuguw hake bo a ra, k'a ke fo muso tow be b'a ko fo.

Zeruzalemu dugu ta jatɔya

¹¹ «Ayiwa, a dogomuso Oholiba ka o ye, nka ale ta ceke negejuguyara tuun ka teme a koromuso ta kan; a ta jatɔya temena koromusoman ta kan

pewu. ¹² Asiri jamana ta cew nege gbanna ale fana ra fo k'a jarabi o ra: kuntigiw, ani fagamaw tun lo; a siginogonw tun lo. O be fanipuman dawulaman le don; o be ye sotigiw ye, o be yelen sow kan, o be ye kanbelen saramanw ye. ¹³ Ne k'a ye ko ale fana k'a yere lanogo, ko o fla be ka sira kelen le tagama. ¹⁴ Nka dogomusoman ka do fara a ta jatɔya kan. A ka ce dow tagamasiyen ye kogo kan; a ka Babilonika dow ja lesenin wulenman ye. ¹⁵ Cesirijara tun sirinin be o ce ra, jalamugu ceɲumanw melegenin be o kun na. O be tun be i ko kuntigiw, o tun be i ko Babilonikacew yereyere, minw worora Babiloni, o yere ta jamana ra. ¹⁶ Kabini Oholiba ka olugu ye doron, olugu nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra; a ka ciraden dow ci o fe Babiloni jamana ra ka o wele ka na. ¹⁷ Babilonikacew nana a fe ka na jen ni a ye a layoro ra. O ka jatɔya ke ni a ye k'a lanogo. O k'a lanogo ka ban minke, o logo bora a ra. ¹⁸ A tun k'a ta jatɔya ke be pa na, k'a fari lakolon bo kene kan minke, ne banna a ra i ko ne tun banna a koromuso ra cogo min na. ¹⁹ A k'a do fara a ta jatɔya kan, k'a caya, k'a ke i n'a fo wagati min a sunguruman tun be jatɔya kera Misiran. ²⁰ A ɲamogocew nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra; sabu olugu baraka tun be i ko falice ta, o fanga be i ko socɛ ta.

Ala bena Zeruzalemu ta kojugu hake bo a ra

²¹ «Oholiba, ele sunguruman tun be marobariyako minw kera, i hakiri jigira o ra sisan; o wagati ra Misirankaw tun be to ka maga i sinw na, ka i sunguruman sinw momo.

²² «O koson, ele Oholiba, ne Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena i ɲamogocew kononosu i kama, minw logo bora i ra; ne bena o lana i kama ka bo fan be ra. ²³ Ne bena Babilonikaw lana, ani Kalideka tow be: Pekodi, ani Sowa, ani Kowa ta mɔgow, ka Asirikaw be fara olugu kan. O be ye kanbelen saramanw ye, ani kuntigiw, ani fagamaw, ani kerekuntigibaw; o be ye yelen so kan. ²⁴ O be nana i kama ka bo sahiliyanfan na ni o ta kerekeminanw ye, ani o ta sowotorow, ani o ta kerekewotorow, ani kerekejama camanba. O bena lo ka i lamini fan be ra, ni o ta negebennan belebelew, ani a fitiniw ye, ani o ta negefugulaw. Ne ka i ta kiti ko don olugu le boro; o bena i ta kiti tige ka kapa ni o yere ta sariyaw le ye, ²⁵ I ma ne ta kanuya min jate, ne bena o dimi ben i kan. O mɔgow bena fariya i ma kosebe; o bena i nun ni i torow tige. I ta mogo to minw bena to, o bena olugu faga ni kerekemuru ye. O bena i dencew, ani i denmusow mina. Ni minw ka bosi o boro, tasuma be olugu jeni. ²⁶ O bena i ta faniw be bo i ra, ka i ta masirifenw fana bo i ra. ²⁷ O ra, i ka marobariyakow, ani jatɔya min damina kabini Misiran, ne bena o ban. I tena ɲabo o fe tuun, i hakiri tena jigi Misiran ta kow ra tuun.

²⁸ «Sabu Dunupatigi Ala ko: A fle, i be mogo minw koninya, ne bena i don olugu le boro; mogo minw nege bora i ra, ne bena i don olugu le boro. ²⁹ O bena i mina ni koninya le ye. O bena i ta baara tonɔ ta. O bena taga ka i lakolon to, ka i waraganin to; i ta jatɔya maroya bena bo kene

kan, ani i ta marobariyakow, ani i ta jogojuguya.
³⁰ O bena i mina o cogo le ra; sabu i ka i yere bla jatɔya ra ni siyaw ye, ka i yere lanɔɔ ni o ta jow ye.
³¹ I ka i korɔmuso Ohola ta sira jɔɔn le tagama; o koson ale minna fiye min na, ne bena o fiye le don ele fana boro.
³² Dunupatigi Ala ko:

I korɔmuso Ohola minna fiye min na, ele fana bena min o le ra.

O fiye ka bon, a ka dun;
 mɔɔw bena yereko i ma, ka i logobo,
 sabu fiye fanin lo kosebe.

³³ I bena fa a ra fo ka panamini, ka i jusu kasi; sabu i korɔmuso Samari minna fiye min na, o fiye ye cenri ni jatige ta fiye le ye.

³⁴ I bena a min k'a ban pewu,
 fo ka fiye gbasi k'a cici,
 k'a ke ka i sinw tigetige.

Sabu ne kumana,
 Dunupatigi Ala ko ten.

³⁵ «O koson Dunupatigi Ala ko: I n'a fo i jinana ne ko, ka ne firi i yere ko fe, o ra i ta marobariya ni i ta jatɔya kunko bena ben i yere kan.»

Samari mara ni Zeruzalemu dugu ta kiti

³⁶ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Adamaden, i te Ohola ni Oholiba jaraki wa? O ka ko haramunin minw ke, o fo o ye!
³⁷ Sabu o ka jeneya ke, mɔɔw jori fana ka o borow maraga. O ka jeneya ke ni o ta jow le ye; ka fara o be kan, o tun ka den minw sorɔ ne fe, o ka o denw le ke ka o ta jow son.

³⁸ Nka o ka min ke ne ra fana, o fle nin ye: O ka ne ta yoro saninman* lanɔɔ o lon kelen na, ka ne ta Nenekirilonw* ke lon gbansanw ye.
³⁹ O ka o ta denw ke ka o ta jow son lon min na, o lon kelen na o tagara don ne ta yoro saninman kono k'a lanɔɔ. O ka o le ke ne ta batoso kono.
⁴⁰ O yere ka cira bla ka taga ce dow wele ka bo fo yorojan. Ciraden sera olugu ma minke doron, olugu nana. O ra, aw ka aw yere ko, ka kale la aw pada ra, ka aw yere masiri o ce w koson.

⁴¹ Aw sigira lanan cejuman do kan, ka tabali do laben ka bla o ce w pa fe, ka ne ta wusunan saninman ni ne ta turu saninman* bla o kan.
⁴² Mogo camanba tun nana; o mogo miiribariw camanba ta mankanw tun be bora. Ce dow fana tun nana ka bo kongokolon fanw bee ra. Olugu ka bororanegew don balemamuso fla borow ra sa, ka jala dawulaman dow siri o kunw na.»

⁴³ «A kera ten minke, ne k'a fo ko: «Jeneya ka nin muso min halaki ka ban, o belen b'a yere blara jatɔya ra tuun wa!»
⁴⁴ Ce w be don a fe i ko mogo be don jatɔmuso fe cogo min na. Ce w donna Ohola ni Oholiba fe o cogo le ra; muso marobariw lo.

⁴⁵ Nka ce terennin dow le bena o ta kiti tige, i ko o be muso jeneyakebagaw, ani mogo fagabagaw ta kiti tige cogo min na; sabu o ka jeneya ke, o boro ka mogo faga fana.

⁴⁶ «Dunupatigi Ala ko: Kerekejama do ye lajen ka na o kama, ka na jatige ben o kan ka o borofenw bee ce.
⁴⁷ O jama bena o bon ni kabakuru ye, ka o faga ni kerekemuru ye; o bena o dencew, ani o denmusow faga, ka tasuma don o ta bonw na.

⁴⁸ Ne bena marobariyakow ban jamana kono o cogo le ra. O ko bena muso tow bee ladi, k'a to o si

kana aw ta marobariya jɔɔn ke.
⁴⁹ O bena aw ta marobariya kunko ben aw kan. Aw ta jason jurumun hake bena bo aw ra. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.»

Zeruzalemu be i ko negedaga min cenna

24 San konontonnan karo tannan tere tan, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, bi lon sebe; a togo yereyere sebe k'a bla; sabu Babiloni masace nana Zeruzalemu dugu kama bi lon yere le ra.

³ «Kuma koroman do fo nin siya murutinin ye; a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko:

Negedaga do laben, k'a sigi ta kan,
 i ye ji ke a ra.

⁴ Sogo tigetige k'a bla a kono, sogokuru panamanw, ani woto, ani kamankun; sogo kolomanyoro panaman dow ke k'a to dafa.

⁵ Saga pumanman do ta sogo ke daga kono, ka logo ke tasuma ra negedaga koro.

A to a ye wuri, a ye barabara kosebe,
 k'a to a kolomanyorow bee ye mo.

⁶ «Sabu Dunupatigi Ala ko:

Bono bena mogo fagadugu sorɔ,
 dugu min be i ko son ka negedaga min mina,
 min ta son te bora a ra ka ye.

Sogokuruw ta kelen kelen ka bo a kono;
 i kana wolomari ke, ni i boro ka ben min ma, i be o bo.

⁷ Sabu Zeruzalemukaw ka mogo minw faga, o jori be dugu kono;

o ka o jori bon farajalan le kan,
 o m'a bon dugu ma janko buguri y'a datugu.

⁸ Ne fana ka o ta mogo faganinw jori to fara kan, janko a kana se ka datugu, janko ka ne ta jusugban lawuri o kama, ka ne yere dimibo o ra.

⁹ «O koson Dunupatigi Ala ko:

Bono bena mogo fagadugu sorɔ,
 sabu ne fana bena logo camanba don ka tasuma-ba mana.

¹⁰ Logo camanba lajen, ka tasuma mana; sogo tobi k'a mo kosebe,
 ka nanfenw ke a ra.

A to a kolomanyorow ye mo fo k'a sisi.

¹¹ O ko, i be negedaga lakolon sigi takami kan, a ye gban, a siranegge ye jeni, janko a mogo ye yeele a kono,
 son ye bo a ra.

¹² «Nka o sege bee ye gbansan le ye; son caman min ka negedaga mina, o te bora a ra. Hali tasuma te se k'a bo a ra.

¹³ «Aw Zeruzalemukaw ka kokolon minw ke, o le ka aw lanɔɔ. Ne tun b'a fe ka aw saninya, nka aw ma son ka saninya ka bo aw ta mogo ra. O ra, aw koni tena saninya tuun, fo ni ne nana ne ta jusugban bee ben aw kan ka ban tuma min na.
¹⁴ Ne Matigi Ala, ne le kumana. A wagati sera, ne bena a ke. Ne tena a to kebari ye, ne tena makari, ne tena ne kan ye lema. Ne bena aw ta kiti tige ka kapa

ni aw tagamacogo ni aw ta kawalew le ye; Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala ka Ezekiyeli bono a muso ra

¹⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁶ «Adamaden, a fle, mogow min ko ka gbelen i ma, ne bena bara ka o tigi le ta ka bo i koru. Nka i man kan ka i panasisi, walama ka kasi, walama ka paji bo. ¹⁷ Mogow si kana i nunakan men; i kana sanga ke. I ta jalamugu mini i kun na, ka i ta sanbara don i sen na; i kana i pada dugumayanfan datugu, i kana sangadomuni ke ni mogow ye.»

¹⁸ Ayiwa, ne kumana jama fe sogomada fe; ne muso sara wulada fe. O lon dugusagbe sogoma, Ala tun ka min fo ne ye, ne ka o ke. ¹⁹ Mogow k'a fo ne ma ko: «I ka nin ko minw ke, i b'a fe ka min yira an na, i te o nafa an ye wa?» ²⁰ Ne ka o jaabi ko: «Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: ²¹ «A fo Izirayeli mara mogow ye ko Dunupatigi Ala ko: A fle, ne yere bena a to mogow ye ne ta yoro saninman* lanogo; o yoro min ye aw ta baraka ni aw ta yerebonya sababu ye, yoro min ko ka di aw ye, ani min ko ka bon aw ma. Aw ka aw dencew, ani aw denmuso minw to aw ko Zeruzalemu, mogow bena olugu faga ni kerakemuru ye. ²² Ni o kera, ne k'a ke cogo min na, aw fana bena a ke o cogo ra. Aw tena aw pada dugumayanfan datugu, aw tena sangadomuni ke ni mogow ye. ²³ Aw bena aw ta jalamugu siri aw kun na, ka aw ta sanbara don aw sen na. Aw tena aw panasisi, aw tena kasi. Aw bena fasa aw ta terenbariyaw koson; aw bena to ka nuna nagon koson. ²⁴ Ezekiyeli ka min ke, o bena ke tagamasiyen le ye ka aw lasomi; ale k'a ke cogo min na, aw fana bena a ke ten le. Ni o kow nana ke, aw bena a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.»

²⁵ «Ayiwa, adamaden, yoro min ye o ta baraka sababu ye, ani o ta ninsondiya sababu, ani o ta masiri, o yoro min ko ka gbelen o ma, min ko ka bon o ma kosobe, ni ne nana o yoro bo o boro lon min na, ka o dencew, ani o denmusow fana bo o koru, ²⁶ o lon na mogow do boribagato do bena na o kow lakari ele ye. ²⁷ O lon na, i nen bena foni; i bena kuma ni o tigi ye. I tena ke bobo ye tuun. I ta ko bena ke tagamasiyen ye ka o lasomi; ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Siya tow ta kiti

(25-32)

Amonkaw ta kiti

25 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i nasin Amonkaw ma, ka ciraya ke o kama! ³ A fo Amonkaw ye ko: «Aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamen! Dunupatigi Ala ko: Wagati min na o ka ne ta yoro saninman* lanogo, ka ne ta jamana Izirayeli ci k'a ke yoro lakolon ye, ka Zuda mara mogow mina ka taga jamana were ra, aw k'a fo o ra ko: Onhon co! ⁴ O le koson, a fle,

ne bena aw Amonkaw di tereboyanfan mogow ma, ka aw ke o ta ye; o bena o ta bonw lo aw ta jamana konu, ka aw ta jamana ke o sigiyoro ye. Olugu le bena aw ta yiridenw domu, olugu le bena aw ta beganw ta nono min. ⁵ Raba min ye aw ta duguba ye, ne bena o ke o ta nagonmew ta domunikeyoro ye, ka Amonkaw ta jamana to bee ke o ta beganmarayorow ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.

⁶ « «Sabu Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw ka tegere fo, ka don ke, ka ninsondiya ni konononjuguya suguya bee ye Izirayeli jamana ta bono koson, ⁷ o ra, ne bena ne boro korota aw kama, ka aw di siya tow ma, k'a to o ye aw borofenw ce. Ne bena aw ta siya togo tunu ka bo siya tow ce ra, ka aw ta jamana togo bo jamana tow ce ra. Ne bena aw halaki; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.» »

Mohabukaw ta kiti

⁸ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fo Mohabukaw, ani Seyirikaw b'a fora ko: «A fle, Zuda mara kera i ko siya tow!» ⁹ O koson, ne bena Mohabu jamana fan kelen labla o juguw ye; dugu minw be o ta jamana dencew ra, ne bena o duguw halaki, o dugu minw ye o ta jamana dawula ye, i n'a fo Beti Yesimoti, ani Baali Mehon, ani Kiriyaatayimu.

¹⁰ «Ne bena o ni Amon jamana bee labla tereboyanfan mogow ye, k'a ke o ta ye. Ni o kera, Amonkaw togo be tunu ka bo siya tow ce ra. ¹¹ Ne bena ne ta kitiw ben Mohabukaw kan. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Edomukaw ta kiti

¹² «Dunupatigi Ala ko: Edomukaw ka ko minw ke ka o yere dimibo Zuda mara mogow ra, ani o ka o yere dimibo fo ka na jarkiba ben o yere kan minke, ¹³ o koson ne Dunupatigi Ala ko: Ne bena ne boro korota Edomu jamana kama, ka adamadenw, ani beganw bee faga. K'a ta Teman, ka taga a bla fo Dedan, ne bena o bee ci k'a ke yoro lakolon ye; kerakemuru bena o bee faga. ¹⁴ Ne bena ne yere dimibo Edomukaw ra, ne ta mogow sababu le ra, minw ye Izirayelimogow ye; o bena Edomukaw sara ka kapa ni ne ta dimi ni ne ta jusugban ye. Ni o kera, Edomukaw bena ne ta dimiboko silon. Dunupatigi Ala ko ten.»

Filisikaw ta kiti

¹⁵ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fo Filisikaw ka o yere dimibo, ka o yere dimibo ni konononjuguya suguya bee ye, ka halakiri ke ka kapa ni o ta koninya banbari ye, ¹⁶ o koson Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena ne boro korota Filisikaw kama. Ne bena Keretikaw faga; mogow to minw tora kogojida ra, ne bena olugu halaki. ¹⁷ Ne bena ne ta dimiba le bo o ra; ne jusu gbanninba le bena o sara. Ni ne nana ne yere dimibo o ra ten minke, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Tirikaw ta kiti

26 San tan ni kelennan, karo tere folo ra, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, Tiri dugu k'a fo Zeruzalemu ta ko ra minke ko: <Onhon, Zeruzalemu min tun ye siyaw bee tagayoro ye, ale donda karira! Mogow bena yelama anw le fe sisan. Anw le bena fa naforo ra, ale bena ke yoro lakolon ye.> ³ Ayiwa, o kumaw koson, Dunupatigi Ala ko: A fle ne be wuri ele Tiri kama! Ne bena siya caman kononosu ka na i kama i ko kogoji jikurubaw. ⁴ O bena Tiri dugu laminikogow ci, k'a sankasojanw benben; ne bena a buguri bee flan ka bo yi, k'a yoro ke faralakolon ye. ⁵ Tiri bena ke dugukolojalan le ye kogoji ce ma, jegeminabagaw bena o ta jow ja yoro min na; sabu ne le kumana, Dunupatigi Ala ko ten. Siya werew bena Tiri dugu ni a konofenw bee le ce. ⁶ A kerefe-dugu misen minw be kogojida yoro tow ra, kerekemuru bena o mogow faga. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁷ «Sabu Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena Babiloni masace Nebukadinesari lana ka bo sahilianfan na Tiri dugu kama; masaw ta masa lo. A bena na ni sow ye, ani sowotorow, ani sotigiw, ani kerekeden jamaba. ⁸ Tiri kerefedugu misen minw be kogojida yoro tow ra, a bena o mogow bee faga ni kerekemuru ye; a bena tintinw lalaga, ka yelenyoro lo ka dugu kogo lamini. A bena negebennanw ta aw kama. ⁹ A bena a ta kogocifenw ke ka aw ta dugu kogow ci, ka aw ta sankasojanw benben ni a ta dingasoginanw ye. ¹⁰ A ta sow camanba borito ta gbangban bena aw datugu. Ni Babiloni masace nana don aw ta dugu donda fe i ko mogow be don dugu minanin konogo min na, o tuma aw ta dugu kogow bena yereyere a ta sotigiw, ani a ta sowotorow ni wotorow senw mankan fe. ¹¹ A ta sow senw bena aw ta dugukonosiraw bee dondon; a bena aw ta jamaana mogow faga ni kerekemuru ye, ka aw ta bonbaw ta samasen barakamanw benben dugu ma. ¹² O bena aw ta naforow ce, o bena aw ta jagofenw sonya, o bena aw ta dugu kogow ben, o bena aw ta bon cejumanbaw cici, k'a kabakuruw, ani a yiriw, ani a bogow bee ce ka taga o firi kogoji ra.

¹³ «Ne bena aw ta donkirilakanw ban; mogow tena aw ta gonifokanw men tuun. ¹⁴ Ne bena aw ta dugu ke farajalan le ye; a bena ke dugukolojalan le ye, jegeminabagaw bena o ta jow ja yoro min na. Mogow tena aw ta dugu lo kokura tuun; sabu ne Matigi Ala, ne le kumana; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ «Dunupatigi Ala b'a fo Tiri dugu ma ko: Ni o nana ke fagari ke ye aw ce ra tuma min na, ni mogow mandimininw nana ke nuna ye, yala aw ta dugu benkan mankan tena kogoji kofejamana mogow ja tige fo ka o yereyere wa? ¹⁶ Kogojida jamanaw ta masacew bee bena wuri ka bo o ta masasiginanw kan; o bena o ta deregebaw bo, ka o ta fanijuman kansogoninw bo o yere ra, ka yereyere. Jatige bena o mina fo o be sigi dugu ma; o ja tigenin bena ke wagati bee, sabu aw ta ko bena o jigi tige. ¹⁷ Mogow bena nin sangadonkiri la aw kunna, k'a fo ko:

<E, ele le tununa ka bo kogoji kan wa, ele dugu togobatigi!

Ele min baraka tun ka bon kogoji kan, ele ni i ta mogow; aw le tun be jatige blara mogow ra o yorow bee ra.

¹⁸ Sisan aw bencogo ka kogoji kofejamana mogow ja tige;

aw labancogo ka kogoji kofemogow jigi tige.>

¹⁹ «Sabu Dunupatigi Ala ko: Ni ne nana aw ta dugu ci k'a ke yoro lakolon ye tuma min na, i ko mogow ma deri ka ke dugu minw konogo tuun, ni ne nana jibaw lajigi aw kan, ka jibaw ke ka aw datugu tuma min na, ²⁰ o tuma o ka mogow minw lajigi kaburu konogo, ne bena aw fara olugu kan, ka aw bla ni folofolomogow ye. Ne bena aw bla fo dugukolo jukoroyorow ra, ka aw ke i ko folofolo tomokorow, ka aw bla ni kaburukonomogow ye, janko mogow kana sigi aw ta dugu konogo tuun. Aw tena sigiyoro sorow dunupa ra mogow janamanw ce ra tuun. ²¹ Ne bena aw ta ko ke jatigekoba ye; aw togow bena tunu. Mogow bena aw yorowini, nka o tena aw ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

Tiri ta yerabonya

27 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, ele ye sangadonkiri do la Tiri dugu koson. ³ Tiri dugu siginin be kogojida ra, a be jago ke ni siya tow ye kogoji kofejamana caman na; a fo Tiri ye ko Dunupatigi Ala ko:

E, Tiri, ele tun b'a fora ko i ta ceja dafanin lo!

⁴ I ta mara dan be fo yorojan, kogoji cemance ra; i lobagaw ka i lo ka i ta ceja dafa.

Tiri tun kera i ko jirakurunba

⁵ O ka i lo i ko jirakurunba, ka i kerefeyorow bee lo ni Seniri ta siperesiyiriw ye; o ka Liban ta sediriyiri do le ke kurun ta faniw siribere ye.

⁶ O ka Basan yirisunba do ta yiri le lese ka o ke jufaw ye; o ka kurun kononoyoro lalaga ni samapinw ye, ka o dondon Sipere kogojida jamanaw ta yiri dow ra.

⁷ Misirankaw ta lenfanijuman sogoninw le tun ye kurun ta faniba ye;

o le tun ye kurun tagamasiyen ye.

Elisa kogojida ta jamanaw ta fani bulamanw, ani a wulenmanw,

o le tun ye kurun datugufaniw ye.

⁸ «Sidonkaw, ani Arivadikaw le tun ye aw ta kurunboribagaw ye.

Ele Tiri dugu yere ta kurunlonbagabaw le tun ye aw ta kuruntigiw ye.

⁹ Gabali lonnikebagakorow, ani a mogow hakiri-manw,

olugu tun be kurun konogo, ka to ka kurun yoro cenninw lalaga.

Kogoji jirakurunw bee tun be na aw fe; o mogow bee tun bena jago ke ni aw ye.

¹⁰ «Pereşikaw, ani Ludikaw, ani Putikaw le tun ye aw ta kerekajama mógow ye;

olugu tun ye aw ta kerekewe dow ye.

O tun be o ta negébennanw, ani o ta negéfugulaw dulondulon dugu kono;

olugu le tun ka tógoba di aw ma.

¹¹ Arivadikaw, ani aw yere ta kerekewe be dugu laminikogow korosi;

Gamadikaw, olugu be sankasojan kunna.

O tun be o ta negébennanw dulon dugu kogow ra; o tun ka aw ta dugu ce na dafa.»

Siya minw tun be jago ke ni Tirikaw ye

¹² «Tarisikaw tun be jago ke ni aw ye, sabu fenpuman caman tun be aw fe; o tun be o ta warigbe ni o ta nege ni o ta leten ni o ta ntileku nege falen aw ta jagofenw na.

¹³ «Yavankaw, ani Tubalikaw, ani Mesekikaw tun be jago ke ni aw ye; olugu tun be jonw, ani siranegefenw falen aw ta jagofenw na.

¹⁴ «Beti Togarimakaw tun be wotorosamasow, ani kerekasow, ani sofaliw falen aw ta jagofenw na.

¹⁵ «Dedankaw fana tun be jago ke ni aw ye. Kogojida jamana caman tun be sanni ke aw le fe; o tun be aw sara ni samapinw ye, ani ebeniyiri.

¹⁶ «Sirikaw † fana tun be sanni ke aw fe, sabu fiyeerefenw camanba le tun be aw fe. Olugu tun be aw ta fiyeerefenw falen ni sikaribuli luluw ye, ani fani wulenman pumanmanw, ani fani sogonin pumanmanw, ani lenfaniw, ani korayi luluw, ani rubi luluw.

¹⁷ «Hali Zuda ni Izirayeli jamana fana tun be jago ke ni aw ye; o tun be aw ta fiyeerefenw falen ni Miniti mara ta alikama* ye, ani no, ani li, ani turu, ani munturu.

¹⁸ «Damasikaw fana tun be sanni ke aw fe, sabu fiyeerefenw camanba le tun be aw fe; aw borofenw tun ka ca kosebe. Olugu tun be aw ta fiyeerefenw falen ni Helibon mara ta duven ye, ani Sahari mara ta sagasi.

¹⁹ «Vedankaw, ani Yavanka minw be bo Uzali, olugu fana tun be na ni nege gbasinin ye, ani sumadiyananw, ka na o falen aw fe aw ta fiyeerefenw na.

²⁰ «Dedankaw fana tun be na fani gbirimanw falen aw fe, fani minw be la sow ko ra ka sigi a kan.

²¹ «Arabuw, ani Kedari mara ta kuntigiw be tun be jago ke ni aw ye; olugu tun be na ni sagadenw, ani sagajigiw, ani bakoroninw ye aw fe.

²² «Sabakaw, ani Rahemakaw fana tun be jago ke ni aw ye; o tun be aw ta fiyeerefenw falen ni kasadiyananw be ra pumanmanw ye, ani luluw, ani sani.

²³ «Harankaw, ani Kanekaw, ani Edenikaw, ani Saba mara ni Asiri mara ni Kilimadi mara ta jagokebagaw fana tun be na jago ke ni aw ye.

²⁴ Olugu tun be fani dawulamanw le jago ni aw ye; o tun be na ni deregeba bulamanw, ani fani pumanmanw sogoninw ye, ani tapi negennin suguya

† Kitabu dow b'a fo ko Edomukaw.

caman, ani jurukise danko pumanw.»

Tiri be halaki a ta yerebonya koson

²⁵ «Jirakurunbaw le tun be aw ta jagofenw ta. Aw ta dugu tun fara jagofenw camanba le ra kogoji ce ma yi.

²⁶ Nka aw ta kurunboribagaw tagara ni aw ye fo yorajan kogoji ce ma minke, tereboyanfan ta fono fariman ka aw ta jirakurunba karikari kogoji ce ma.

²⁷ Aw ta natorow, ani aw ta jagofenw, ani aw ta fiyeerefenw, ani aw ta kurun ta baaradenw, ani kurunboribagaw,

ani kurunlalagabagaw, ani jagokebagaw, ani kerekedenw be,

ani mogo to minw be tun be ni aw ye,

olugu be tora kogoji ra

aw halakilon na.

Tiri halakicogo ka siya tow ja tige

²⁸ Aw ta kuruntigiw kulekan fe, kogojida mógow be yereyera.

²⁹ Siya tow ta kurunboribagaw ani o ta kurun baaradenw, ani o ta kuruntigiw be,

olugu bora o ta kurunw kono, ka taga lo ji da ra.

³⁰ O be o kan korota ka kasi aw kunna; o jusu kasinin be kule kosebe.

O be buguri ce k'a ke o kun na, ka kolonkolon bugurigbe ra.

³¹ O ka o kun li aw koson, ka borofaniw don o yere ra;

o jusukun toronin be kasi aw kunna, o jusu kasinin be mapumankokanw fo.

³² O toronin bena sangadonkiri do la aw kunna; o bena nin mapumanko donkiri la k'a fo ko:

«E, dugu juman le tun be i ko Tiri sa?

Tiri ta mankan be le banna tan sisan kogoji ce ma wa?»

Tiri ta ko be banna

³³ Aw ta jirakurunw tun be kogoji cetige ni aw ta fiyeerefenw ye

ka taga jamana caman wasa.

Aw ka dugukolo masacew fentigiya ni aw borofenw caman ye, ani aw ta jagofenw caman.

³⁴ Ayiwa, sisan kogoji jikuruw ka aw ta kurunw karikari,

ka o lajigi fo ji dunmanyoro ra;

aw ta jagofenw, ani aw ta kurunkonmogow be, o be jigira ji jukoro.

³⁵ Minw ye kogoji kofejamana mógow ye, aw ta ko ka olugu be jigige;

o ta masacew kunmasi ce ra,

o panasisira.

³⁶ Siya tow ta jagokebagaw be kabakoya fo ka filen fiye aw ra;

aw ta ko kera jatigekoba le ye.

Aw ta koni banna le pewu!»

Tiri masace ta kiti

28 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, a fo Tiri dugutigi ye ko Dunupatigi Ala ko:

«Yerebonya donna ele jusu ra,
fo i ko: Ne ye Ala le ye,
ne siginin be alaw ta sigiyoro le ra
kogoji ce ma!»

K'a soro ele ye adamaden le ye, i te Ala ye;
nka i be i yere ta miiriya jate i ko Ala ta miiriya.

³ A fle, i ta hakiritigiya koni temena hali Daneli †
ta kan;

gundo si ma dogo i ma.

⁴ I ta hakiritigiya ni i ta faamuri sababu ra
i ka naforoba soro;

i ka sanin ni warigbe soro
ka o bla i ta naforoblayoro ra.

⁵ Hakiritigiyaba min be i fe jagoko ra,
o le ka i ta naforo caya;
nka o naforo ko ka yerebonya don i jusu ra.

⁶ «Ayiwa, o koson Dunupatigi Ala ko:
i n'a fo i be i yere ta miiriya jate i ko Ala ta mi-
iriya,

⁷ o koson, a fle, ne bena siya were mogow dow lana
i kama;

siyaw bee ra mogow farimanw lo.

O bena o ta kerekemuru bo, ka i ta hakiritigiya
baaraw halaki,

ka i ta noro cen.

⁸ O bena i lataga lahara dingaba konon;
i bena sa sacogojugu ra kogoji ce ma.

⁹ Yala i bena se k'a fo i fagabaga na koro tuun wa,
ko: «Ne ye ala le ye wa?»

Ele te foyi ye ni adamaden te;

i te ala ye i halakibagaw boro de!

¹⁰ I bena sa siya were mogow boro
i ko mogow kenesigibariw;
sabu ne kumana.

Dunupatigi Ala ko ten.»

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹² «Adamaden, ele ye sangadonkiri do la Tiri
masace ta ko ra. A fo a ye ko Dunupatigi Ala ko:

«Bee tun be ele le fle,
sabu i ta hakiritigiya tun ka bon, i ta cerna tun
dananin lo.

¹³ I tun siginin be Edeni, Ala ta yiritu konon.

Lulu suguya bee tun kera ka i masiri:
Sariduwani luluw, topazi luluw, jama luluw,
kirisoliti luluw, onikisi luluw, zasipe luluw,
safiri luluw, sikaribuli luluw, ani emerodi luluw.

I ta masirifew, ani i ta minanw bee tun ye sanin
le ye;

o bee tun labenna i ye kabini lon min na i danna.

¹⁴ Ne tun ka i ke seruben meleke* le ye, min be
yoro korosi;

ne tun ka i bla o le kama.

I tun be Ala ta kuru saninman kan,
i tun be tagama kabakuru tasumamanw ce ra.

¹⁵ Kabini i danna lon min na,

i jusukun tun gbenin lo i ta sira bee ra,
fo lon min na terenbariya nana ye i ra.

¹⁶ Jago diyara i ra, ka na i boro minke,
o ka i bla torori ra, ka i bla jurumun na.

O koson ne be i gben ka bo Ala ta kuru kan,
ka i ke i ko mogow tow.

Ne be ele seruben meleke yorokorosibaga gben,
ka i labo lulu kabakuruw manamanato ce ra.

¹⁷ I ta cerna ka yerebonya don i jusu ra,
i ta noro kera sababu ye ka i ta hakiritigiya cen.

O koson ne be i firi dugu ma,
ka i ke flerifen ye masace tow na koro.

¹⁸ I ka terenbariyako caman minw ke,
ani i ka mogow toro i ta jago ra minke,

o le ka i ta sigiyoro saninmanw lanogow.
O koson ne bena tasuma do mana i sigiyoro ce

ma,

ka i jeni fo ka i ban.

Ne be i jeni fo ka na i ke bugurigbe ye dugukolo
kan,

i flebagaw bee na koro.

¹⁹ Siya minw bee tun ka i lon,

i ta ko bena olugu bee jigi tige.

I ta ko kera jatigekoba le ye;

i ta koni banna le pewu!» »

Sidonkaw ta kiti

²⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
²¹ «Adamaden, i nasin Sidon dugu ma ka ciraya ke
o kama! ²² A fo ko Dunupatigi Ala ko:

«A fle, ne bena wuri ele Sidon dugu kama,
ka ne ta bonya yira aw ce ra.

Ni ne nana ne ta kitiw ben i kan tuma min na,
o tuma i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

Ni o kera, i bena ne ta saninmanya jate.

²³ Ne bena banajuguw ben aw kan;

mogow faganinw jori bena woyo dugukonosiraw
kan.

Mogow faganinw bena benben aw ce ra,

sabu kerekemuru bena na aw kama ka bo fan bee
ra.

Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala
ye.» »

²⁴ «Ni o kera, siya minw be i ko binjugu min be
mogow fari tigetige,

walama i ko nani min be mogow sogow,
olugu do tena wuri Izirayeli mara kama tuun.

Siya do tena soro a kere fe tuun min b'a
mafienya.

Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala
ye.

²⁵ ««Dunupatigi Ala ko: Ne tun ka
Izirayelimogow janjan ka taga siya minw ce ra, ni

ne nana o labo o siyaw ce ra ka o lajen tuma min
na, o tuma ne bena a to siya tow y'a lon olugu

sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye. O bena na
sigi o ta dugukolo kan, ne tun ka dugukolo min di

ne ta jonce Yakuba ma. ²⁶ O bena sigi hera ni la-
ganfiya ra; o bena bonw lo, ka rezensusunw turu. O

kerefejamana minw bee tun be o mafienyara, ni
ne nana ne ta kitiw ben olugu kan tuma min na, o

† Daneli: Aw ye Ezekiyeli 14.14

tuma Izirayeli bena sigi hera ni laganfiya ra. O bēna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.» »

Misirankaw ta kiti

29 San tannan, karo tannan, tere tan ni fla, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i pasin Misiran masace Farawona ma, ciraya ke a kama, ani Misiran jamana bēe kama. ³ Kuma a fe k'a fo a ye ko Dunupatigi Ala ko:

«Ne bena wuri ele Misiran masace Farawona kama;

ele kogoji danfen barakaman,
min lanin be i ta bajiw ce ra,
k'a to k'a fo ko: Ne ta Nili ba ye ne ta le ye;
ne le k'a dan ne yere ye.

⁴ Ne bena nege don i dagbaga ra,
ka i ta bajji ta jegew nɔrɔnɔrɔ i faraw ra,
ka i sama ka bo i ta bajji ce ma,
i ni i ta bajirajegew bēe;
olugu nɔrɔnin be to i faraw ra.

⁵ Ne bena i firi kongokolon kɔnɔ
i ni i ta bajirajegew bēe.

I bena taga ben kongo kɔnɔ dugu ma;
mogɔ tena sɔrɔ ka i ta, ka i su don.

Kongobeganw, ani sanfekɔnɔw,
ne bena i ke olugu ta domuni le ye.

⁶ Ni o kera, Misirankaw bena a lon
ko ne le ye Matigi Ala ye.

«Aw kera kara kunkurun le ye
Izirayelimogow fe.

⁷ O ko o be aw mina janko o kana ben minke, aw
karira ni o ye,

ka o kamankun mandimi.

O ko o be den aw ra minke, aw karira ni o ye,
ka o ben ka o soro tige.

⁸ «O koson, Dunupatigi Ala ko: Ne bena kerekemuru lana aw kama, ka adamadenw, ani beganw bēe faga. ⁹ Misiran jamana bena ke kongokolonw, ani tomow le ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

«Aw k'a fo minke ko: Nili ba ye anw ta le ye, anw le k'a dan. ¹⁰ O koson ne bena wuri aw kama, ka wuri aw ta bajiw fana kama. Ne bena Misiran jamana ke tomow le ye; k'a ke tomow, ani kongokolonw ye, k'a damina Migidoli, ka taga a bla fo Siyeni, ani fo Etiyopi jamana kere fe. ¹¹ Adamaden o, began o, o si sen tena bla yi tuun. Jamana bena san binaani le ke ni mogɔ ma sigi a kɔnɔ. ¹² Ne bēna Misiran jamana ci k'a ke yɔrɔ lakolon ye ka teme jamana lakolon tɔw bēe kan, ka o ta duguw ke yɔrɔ lakolonw ye ka teme dugu lakolon tɔw bēe kan; o be ke fo san binaani. Ne bena Misirankaw janjan siya tɔw ce ra, ka o yerege ka taga jamana werew ra.

¹³ «Nka Dunupatigi Ala ko: Ni san binaani da-fara, ne tun ka Misirankaw janjan ka taga jamana minw na, ne bena o labo o jamanaw ra ka o lajen tuun. ¹⁴ Ne bena Misirankaw laseko o sigiyɔrɔkɔrɔ ra. Ne bena o laseko Patɔrɔsi jamana ra, o yere ta faso ra; o bena taga ke jamana do le ye min fanga

ka dogɔ. ¹⁵ O fanga bena dogoya ka teme jamana tɔw bēe kan; o tena o yere korota siya tɔw san fe tuun. Ne bena o baraka dogoya janko o kana o ta fanga sigi siya tɔw kunna tuun. ¹⁶ Misiran tena ke jigilayɔrɔ ye Izirayeli mara mogow fe tuun; a bena ke sababu le ye ka o hakiri jigi o ta terenbariyaw ra, sabu o tun ka deme jini Misirankaw fe. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.» »

Nebukadinesari bena Misiran jamana mina

¹⁷ San mugan ni wolonflanan, karo folo, tere folo, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁸ «Adamaden, Babiloni masace Nebukadinesari ka baaragbelen le la a ta kerekajama kan Tiri dugu koson, fo donita ka kerekedenw bēe kuncē wulan, ka o bēe kamankunw mandimi; nka ale ni a ta kerekajama ma nafa foyi sɔrɔ o baaragbelen na, o ka baara min ke Tiri dugu kama. ¹⁹ O koson

Dunupatigi Ala ko: A fe, ne bena Misiran jamana di Babiloni masace Nebukadinesari ma. A bena o ta natorow ce; a bena ben jamana kan ka fenw bēe ce ka taga ni o ye, ka o ke a ta kerekajama ta sara ye. ²⁰ A ka baaragbelen min ke, ne bena Misiran jamana di a ma o baara sara ye, sabu a ka o ke ne le ye; Dunupatigi Ala ko ten.

²¹ «O lon na, ne bena do fara Izirayeli mara ta baraka kan, k'a to ele ye i da yele ka kuma o ce ra. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.» »

Ala ta lonjugu sera Misiran jamana ma

30 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, ciraya ke, k'a fo ko Dunupatigi Ala ko:

«E, aw ye kasi,
sabu nin ye lonjuguba le ye!

³ Onhon, lon be surunyara;
Matigi Ala ta lon be surunyara.

Dibilon lo,
siyaw ta kiti lon lo.

⁴ Kerekemuru be nana Misiran jamana kama.
A tɔrɔ bena se Etiyopikaw fana ma.

O wagati ra mogɔ faganinw bena benben Misiran;

o juguw bena o ta natorow bēe ce ka taga ni a ye,
ka jamana halaki ka se fo bonw jusiginanw ma.

⁵ Etiyopi jamana, ani Puti jamana, ani Ludi jamana,
ani Arabujamana bēe, ani Libi jamana,
ani jamana minw ka jɛnɔgɔnya don ni ɔgɔn ye,
kerekemuru bena olugu bēe faga ni Misirankaw ye.» »

Ala bena Misiran jamana ke yɔrɔ lakolon ye

⁶ «Matigi Ala ko:

«Misiran demebagaw bēe bena ben;
baraka min ka yerebonya bla o ra, o bena ban.
K'a ta Migidoli ka taga se fo Siyeni,
kerekemuru bena o yɔrɔw ta mogow bēe faga.
Dunupatigi Ala ko ten.

⁷ «O ta yɔrɔ bena ci k'a ke yɔrɔ lakolon ye jamana lakolon tɔw ce ra; o ta duguw bena ke to-

mow ye tomo tɔw cɛ ra. ⁸ Ni ne nana tasuma don Misiran jamana ra, ni o ta demɛbagaw bɛɛ nana halaki tuma min na, o tuma o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁹ « O lɔn na, ne bɛna ciraden dɔ ci ni jirakurun ye, ka taga Etiyopi jamana mɔgɔw nasumanin ja tige. Tɔɔrɔ bɛna ben o kan Misiran ta bɔnɔlon na; o lɔn nato ye nin ye.

¹⁰ « Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna Misiran ta jamaba halaki k'a ban, Babiloni masacɛ Nebukadinesari sababu ra. ¹¹ Ale ni a ta mɔgɔw, minw ye siyaw bɛɛ ra mɔgɔ farimanw ye, olugu le bɛna taga jamana halaki; o bɛna o ta kerɛkemuru bɔ Misirankaw kama, ka jamana yɔrɔ bɛɛ kɛ suw ye. ¹² Ne bɛna Nili baji ja; ne bɛna Misiran jamana fiyeere mɔgɔjuguw ma. Ne bɛna a to siya wɛrɛ mɔgɔ dɔw ye jamana ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ halaki. Ne Matigi Ala, ne le kumana. »

Ala bɛna a ta kiti ben Misiran duguw bɛɛ kan

¹³ « Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna jow halaki, ka batofɛngbansanw labɔ Mɛnfisi dugu kɔnɔ. Kuntigi tena kɛ Misiran jamana kunna tuun; ne bɛna siranya bla Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra. ¹⁴ Ne bɛna Patorɔsi mara ci k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye, ka tasuma don Sohan dugu ra, ka ne ta kitiw ben Tɛbu dugu kan. ¹⁵ Ne bɛna ne ta jusugban ben Sini dugu kan, min ye Misiran dugu barakaman ye; ne bɛna Tɛbu dugu ta jamaba bɛɛ halaki. ¹⁶ Ne bɛna tasuma don Misiran jamana ra; Sini dugumɔgɔw bɛna o yɛrɛ tɔnɔmi dimi boro, o juguw bɛna wow bɔ Tɛbu dugu laminikogow ra, o bɛna ben Mɛnfisi dugu kan teregbɛn fɛ. ¹⁷ O bɛna Heliyopolisi ni Pi Besɛti ta kanbelenw faga ni kerɛkemuru ye, ka mɔgɔ tɔw mina ka taga ni o ye. ¹⁸ Ni ne nana Misiran ta fanga yiri kari, baraka min bɛ yɛrɛbɔnya bla a ra, ni ne nana o ban tuma min na, o tuma, Tapanesi dugu bɛna kɛ dibi ye teregbɛn fɛ. Sankaba finman dɔ bɛna dugu datugu. O bɛna dugumɔgɔw mina ka taga ni o ye. ¹⁹ O cogo ra ne bɛna kiti ben Misiran jamana kan; ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. »

Ala bɛna Babiloni masacɛ lana Misiran jamana kama

²⁰ San tan ni kelennan, karo fɔlɔ, tere wolonfla, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ²¹ « Adamaden, ne ka Misiran masacɛ Farawona boro kari. Fla ma kɛ a ra janko k'a kɛnɛya, fani ma kɛ k'a siri k'a lɔ, janko a ye se ka baraka sɔrɔ ka kerɛkemuru mina. ²² O kosɔn Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna wuri Misiran masacɛ Farawona kama. Ne bɛna a boro fla bɛɛ kari: a boro min ka ji, ani min karinin lɔ; ni o kɛra, kerɛkemuru bɛna bɔ a boro ka ben. ²³ Ne bɛna Misirankaw janjan ka taga siya tɔw cɛ ra, ne bɛna o yɛrɛgɛ ka taga jamana tɔw ra. ²⁴ Ne bɛna Babiloni masacɛ boro baraka bɔnya, ka ne ta kerɛkemuru don a boro. Nka ne bɛna Farawona boro fla kari; a bɛna ŋuna Babiloni masacɛ na kɔrɔ i ko kerɛkeden mandiminin sato. ²⁵ Ne bɛna Babiloni masacɛ boro baraka bɔnya, nka Farawona baraka bɛna dɛsɛ. Ni ne nana ne ta kerɛkɛ-

murɔ don Babiloni masacɛ boro, k'a to a ye kerɛkemuru sin Misiran jamana ma tuma min na, o tuma o bɛna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye. ²⁶ Ne bɛna Misirankaw janjan ka taga siya tɔw cɛ ra, ne bɛna o yɛrɛgɛ ka taga jamana tɔw ra. Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. »

Ala ka Misiran masacɛ suma ni yirisunba dɔ ye

31 San tan ni kelennan, karo sabanan, tere fɔlɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² « Adamaden, a fɔ Misiran masacɛ Farawona ni a ta jama ye ko:

« Ele bɔra jɔntigi le fɛ sa, ele ni i ta bɔnya? »

³ A flɛ, Asiri jamana fana tun bɛ i ko Liban jamana sɛdirisun dɔ.

A yiriboro cɛɓumanbaw suma tun bɛ i ko yirituba suma;

a tun ka jan kɔsɛbɛ,
a kun tun bɛ se fɔ sankabaw ma.

⁴ Jiw tun k'a bɔnya;
dugukolo jukɔrɔjiw tun k'a janya.

O jiw woyora k'a kɔrɔyɔrɔ lamini,
ka woyo ka taga kongoyiri tɔw bɛɛ kɔrɔ.

⁵ O kosɔn a tun janyara ka tɛmɛ kongoyiri tɔw bɛɛ kan;

a yiriborow cayara,
a yiriboromisɛnw janyara,
sabu a wuritɔ, ji caman tun b'a kɔrɔ.

⁶ « Sanfɛkɔnɔw bɛɛ tun bɛ o ta jaga la a yiriboromisɛnw le cɛ ra;
kongosogow bɛɛ tun bɛ o denw woro a yiriborow suma le ra.

Siya caman tun bɛ sigi a suma ra.

⁷ A tun cɛ ka ji, a bɔnya ni a yiriborow janya kosɔn;

sabu a lilinw tun bɛ ji camanba sɔrɔ dugukolo jukɔrɔ.

⁸ Ala ta yiritu ta sɛdirisunw si tun tɛ se ka o yɛrɛ suma ni a ye,
siperɛsisunw fana tun tɛ se ka o yɛrɛ kapa ni a yiriborow ye;

pilatanisunw si tun tɛ a yiriborow bɔ cɛna ra.
Ala ta yiritu yiriw si ta cɛna tun tɛ a ta bɔ.

⁹ Ne tun ka yiriboro caman kɛ k'a cɛna;
yiri o yiri tun bɛ Edeni, Ala ta yiritu kɔnɔ, a jangbɔya tun ka olugu bɛɛ mina. »

Yirisunba bɛna kari

¹⁰ « O kosɔn Dunupatigi Ala ko: Yirisunba tun janyara kɔsɛbɛ, a k'a kun kɔrɔta ka se fɔ sankabaw ma; yɛrɛbɔnya donna a jusukun na a ta janya kosɔn. ¹¹ O kosɔn, ne k'a don siyaw bɛɛ ta kuntigiba † boro; a ka kojugu minw kɛ, ale bɛna a mina ka kapa ni o le ye, sabu ne banna a ra.

¹² Siya wɛrɛ mɔgɔw bɛɛ ra mɔgɔ farimanw, olugu k'a tige k'a ben, ka taga k'a to yi. A yiriborow benbenna kuruw kan, ani kurufurancɛw bɛɛ ra. A yiriboromisɛnw karikarira ka benben jamana din-

† Siyaw bɛɛ ta kuntigiba, o ye Babiloni masacɛ Nebukadinesari ye.

gakolonw bɛɛ kɔnɔ. Dunupamɔgɔ minw bɛɛ tun bɛɛ sigi a suma kɔrɔ, olugu bɔra a kɔrɔ, k'a kelen to yi.

¹³ Sanfɛkɔnɔw bɛɛ bɛna sigi a yirisun bennin kan; kongobeganw bɛɛ bɛna sigi a yiriborow cɛ ra.

¹⁴ « Ni o kɛra, jidarayiri wɛrɛ si tɛna a yɛrɛ bɔnya a janya kosɔn, k'a kun kɔrɔta ka se fɔ sank-abaw ma tuun; yiri si tɛna a fɔ ko ji caman b'a kɔrɔ, k'a yɛrɛ bɔnya ka kɛ yiri tɔw san fɛ. Sabu ne ka o bɛɛ labla saya ye; o bɛ taga dugukolo jukɔrɔyɔrɔ ra, ka taga fara adamaden sanin tɔw kan, minw lajigira kaburu dinga kɔnɔ.»

¹⁵ «Dunupatigi Ala ko: A jigira kaburu kɔnɔ lon min na, ne ka yɔrɔ bɛɛ bla sukasi ra; ne ka dugukolo jukɔrɔjiw datugu a kosɔn, ne ka bajiw lalɔ, k'a jiwoyow mina ka o lɔ yɔrɔ kelen na. Ne ka panasisi dibi lajigi Liban kuruw kan. Kongoyiriw bɛɛ jajara a kosɔn. ¹⁶ Wagati min ne k'a lajigi kaburu kɔnɔ, ka fara kaburukɔnɔmɔgɔw kan, a benkan fɛ, ne ka siyaw ja tige fɔ o bɛ yɛrɛyɛrɛ; Edeni yiri minw bɛɛ bɛ dugukolo jukɔrɔ, Liban yiri numanmanw, a yiriw bɛɛ ra cɛɓumanw, min o min tun bɛ ji sɔrɔ, olugu jusu saarora. ¹⁷ Minw tun kɛra a jɛnɔgɔnɔw ye, minw tun sigira a suma kɔrɔ siya tɔw cɛ ra, olugu fana jigira ni a ye kaburu kɔnɔ, ka taga fara mɔgɔ faganinw kan, o ka minw faga ni kɛrɛkɛmuru ye.

¹⁸ « Ayiwa, Edeni yiri juman ta nɔrɔ ni a ta bɔnya tun bɛ i ko ele ta? O bɛɛ n'a ta, i ni Edeni yiriw bɛɛ bɛna jigi nɔgɔn fɛ dugukolo jukɔrɔ. I su bɛna taga la mɔgɔ kɛnɛsigibariw suw cɛ ra, ka taga fara mɔgɔ faganinw kan, o ka minw faga ni kɛrɛkɛmuru ye. Farawona laban bɛna kɛ o le ye, ani a ta jamaba bɛɛ. Dunupatigi Ala ko ten.» »

Misiran ni a ta masacɛ ta kiti tɔ

32 San tan ni flanan, karo tan ni flanan, tere fɔlɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, sangadɔnkiri dɔ la Misiran masacɛ Farawona kosɔn; a fɔ a ye ko:

«Ele tun bɛ siya tɔw cɛ ra i ko jaranbelen, i tun bɛ i ko kɔgɔji danfen barakaman; i tun bɛ baji lawuri san fɛ, ka ji duuru ni i senw ye, ka baji na cɛn.

³ « Dunupatigi Ala ko:

Ne bɛna jamaba dɔ fara ne yɛrɛ kan, ka ne ta jɔ firi i kan;

olugu bɛna i sama ka i labɔ ni ne ta jɔ ye.

⁴ Ne bɛna i firi dugukolo kan,

ka i to kongo kɔnɔ yi;

ne bɛna a to sanfɛkɔnɔw bɛɛ ye na sigi i kan, k'a to kongosogow bɛɛ ye na fa i sogo ra.

⁵ Ne bɛna i sogo bla kuruw kan,

ka i fari yɔrɔ tɔw kɛ ka kurufurancɛw lafa.

⁶ Ne bɛna i jori woyo dugukolo kan, ka se fɔ kuruw ma;

kɔdingaw bɛna fa i jori ra.

⁷ Ni ele nana faga tuma min na, ne bɛna sankolo datugu;

ne bɛna lolow kɛ dibi ye,

ne bɛna tere datugu ni sankaba dɔ ye;

karo tɛna a ta yeelen bɔ tuun.

⁸ Sankolo yeelenbɔnanw bɛɛ, ne bɛna o bɛɛ kɛ dibi ye ele kosɔn; ne bɛna i ta jamana kɛ dibi ye.

Dunupatigi Ala ko ten.

⁹ « Ni ne nana i ta halakiri ko lase siya tɔw ma tuma min na, ne bɛna siya caman jusu kasi, ani jamana dɔw, i yɛrɛ ma jamana minw lon. ¹⁰ Ne bɛna a to i ta ko ye jamana caman jigi tige; ni ne nana ne ta kɛrɛkɛmuru fifa o na kɔrɔ tuma min na, o ta masacɛw fana kunmasi bɛna cɛ ele kosɔn. Ele benlon na, o bɛɛ bɛna kɛ yɛrɛyɛrɛ ye wagati bɛɛ, ka to ka hami o nin kisi ko ra.

¹¹ « Sabu Dunupatigi Ala ko:

Babiloni masacɛ ta kɛrɛkɛmuru bɛna se i ma.

¹² Ne bɛna a to kɛrɛkɛcɛfari dɔw ye i ta jama bɛɛ faga; o kɛrɛkɛcɛw bɛɛ ye siyaw bɛɛ ra mɔgɔ farimanw le ye.

O bɛna Misirankaw ta yɛrɛbɔnya bɔ o ra, ka o ta jama bɛɛ halaki.

¹³ Ne bɛna o ta beganw bɛɛ faga jidaw ra; adamaden si tɛna ji duuru ni a sen ye tuun, began si sen tɛna ji duuru tuun fana.

¹⁴ Ne bɛna a to Misiran jiw ye pamalɔ, k'a to a bajiw pamalɔnin ye woyo i ko turu. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ Ni ne nana Misiran jamana ci k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye tuma min na,

ni o juguw nana jamana kɔnɔfɛnw bɛɛ cɛ tuma min na,

ni ne nana jamana sigibagaw bɛɛ faga tuma min na,

o wagati le ra o bɛna a lon ko ne le Matigi Ala ye.» »

¹⁶ Ayiwa, nin ye sangadɔnkiri dɔ le ye, min ka kan ka la. Siya wɛrɛ musow bɛna nin dɔnkiri la; o bɛna a la Misiran ni a ta jama bɛɛ lajennin kosɔn. Dunupatigi Ala ko ten.

Siya tɔw ta kiti

¹⁷ San tan ni flanan, karo tere tan ni loorunan, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁸ «Adamaden, sangadɔnkiri dɔ la Misiran jama bɛɛ lajennin kosɔn, ka o lajigi dugukolo jukɔrɔ, ka o fara kaburukɔnɔmɔgɔw kan, olugu ni siya barakaman tɔw ta mɔgɔw. ¹⁹ A fɔ o ye ko: «Yala aw ka fisa ni siya tɔw ye wa? Aw fana bɛna jigi ka taga la kɛnɛsigibariw cɛ ra!»

²⁰ «O bɛna benben ka sa ni mɔgɔ faganinw ye, kɛrɛkɛmuru ka minw faga. Kɛrɛkɛmuru samana ka bɔ ka ban; aw ye Misiran ni a ta jama bɛɛ lajennin mina ka o labɔ. ²¹ Kɛrɛkɛcɛfariw, ani Misiran jɛnɔgɔnkɔrɔ minw tagara lahara, olugu bɛna a fɔ o ma ko: «O jigira ka na la kaburu kɔnɔ ni kɛnɛsigibariw ye, o tun ka minw faga ni kɛrɛkɛmuru ye!»

²² «Asiri masacɛ ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ lanin bɛ ye; a ta kɛrɛkɛcɛw ta kaburuw k'a yɛrɛ ta lamini. O bɛɛ sara kɛrɛ ra; kɛrɛkɛmuru ka o faga. ²³ O ta kaburuw bɛ fɔ dugukolo jukɔrɔyɔrɔ ra yi. Kɛrɛkɛcɛw ta kaburuw ka masacɛ ta lamini. O bɛɛ sara kɛrɛ ra; kɛrɛkɛmuru ka o faga. Olugu le tun

bɛ jatigɛ blara mɔgɔw ra dunuɓa kɔnɔ.

²⁴ «Elamu masacɛ ni a ta jama lanin bɛ yi; a ta mɔgɔw ta kaburuw k'a ta kaburu lamini. O bɛɛ sara kɛrɛ ra; kɛrɛkɛmuru ka o faga. O cɛ kɛnɛsigibariw jigira kaburu kɔnɔ; olugu minw tun bɛ jatigɛ blara mɔgɔw ra dunuɓa kɔnɔ. O ta maroya bɛ to o kan, o ni kaburukɔnɔmɔgɔ tɔw. ²⁵ O ka layɔrɔ di Elamu masacɛ ma ni mɔgɔ faganin tɔw ye, ani a ta kɛrɛkɛjama; olugu ta kaburuw k'a ta lamini. O cɛ kɛnɛsigibariw bɛɛ fagara ni kɛrɛkɛmuru ye, sabu o tun bɛ jatigɛ bla mɔgɔw ra dunuɓa kɔnɔ. O ta maroya bɛ to o kan, o ni kaburukɔnɔmɔgɔ tɔw. O suw lara mɔgɔ faganin tɔw suw cɛ ra.

²⁶ «Meseki ni Tubali ta masacɛw ni o ta jama bɛɛ lanin bɛ yi; o ta kɛrɛkɛcɛw ta kaburuw ka o taw lamini. O cɛ kɛnɛsigibariw bɛɛ fagara ni kɛrɛkɛmuru ye, sabu o tun bɛ jatigɛ bla mɔgɔw ra dunuɓa kɔnɔ. ²⁷ O ma o su don ni fɔlɔfɔlɔ ta kɛrɛkɛcɛfariw ye, o tun bɛ minw don kaburu kɔnɔ ni o ta kɛrɛkɛminanw ye; o tun bɛ olugu ta kɛrɛkɛmuru la o kun kɔrɔ, ka o ta nɛgɛbennan bla o fari kan, sabu o kɛrɛkɛcɛw tun bɛ jatigɛ bla mɔgɔw ra dunuɓa kɔnɔ.

²⁸ «Ayiwa, ele Farawona, ele kɔni bennin flɛ nin ye ni cɛ kɛnɛsigibariw ye; kɛrɛkɛmuru ka mɔgɔ minw faga, i lanin bɛ ni olugu le ye.

²⁹ «Edomu fana lanin bɛ yi, ani a ta masacɛw, ani a ta kuntigiw bɛɛ; olugu ni o ta cɛfariya bɛɛ, o su donna ni mɔgɔ faganinw ye, kɛrɛkɛmuru ka minw faga. O lanin bɛ ni cɛ kɛnɛsigibariw ye, o ka minw lajigi kaburu kɔnɔ.

³⁰ «Sahiliyanfan jamana kuntigiw bɛɛ, ani Sidɔnkaw bɛɛ lanin bɛ yi; o ka olugu fana lajigira kaburu kɔnɔ ni mɔgɔ faganinw ye. O ta cɛfariya tun ka jatigɛ bla mɔgɔw ra, nka o bɛɛ n'a ta, maroya ka o sɔrɔ. O cɛ kɛnɛsigibariw lanin bɛ ni mɔgɔ faganinw ye, kɛrɛkɛmuru ka minw faga. O ta maroya bɛ to o kan, o ni kaburukɔnɔmɔgɔ tɔw.

³¹ «Ni Farawona nana olugu ye, a jusu bɛna suma a ta jama ta ko kosɔn, sabu kɛrɛkɛmuru bɛna Farawona ni a ta kɛrɛkɛjama fana faga; Dunuɓatigi Ala ko ten. ³² Ne k'a to a ka jatigɛ bla mɔgɔw ra dunuɓa kɔnɔ, nka o bɛna ale Farawona ni a ta jama bɛɛ la kaburu kɔnɔ ni cɛ kɛnɛsigibariw ye, o ka cɛ minw faga ni kɛrɛkɛmuru ye. Dunuɓatigi Ala ko ten.»

Ala bɛna a ta mɔgɔw lajɛn

(33-39)

Ala ka Ezekiyeli kɛ a ta mɔgɔw kɔrɔsibaga ye (3.16-21)

33 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, kuma i ta jamana mɔgɔw fɛ, i y'a fɔ o ye ko: «Ni ne ka kɛrɛkɛjama dɔ ci ka taga jamana dɔ halaki ni kɛrɛkɛmuru ye, ni a kɛra ko o jamana mɔgɔw tun ka cɛ dɔ janawoloma o yɛrɛ cɛ ra ka o tigi kɛ jamana kɔrɔsibaga ye, ³ ni o

tigi ka kɛrɛkɛdenw nato ye ni kɛrɛkɛmuru ye jamana kama, ni a ka buru fiyɛ ka mɔgɔw lasɔmi, ⁴ ni mɔgɔ min ka burufiyɛkan mɛn, nka a ma a jate, ni o nana o tigi faga ni kɛrɛkɛmuru ye, a fagari kunko bɛ ben a yɛrɛ le kan. ⁵ Sabu a ka burufiyɛkan mɛn, nka a m'a jate; a fagari kunko bɛ ben a kan. Ni a tun ka lasɔmini jate, a tun bɛna a nin kisi.

⁶ « «Nka ni jamana kɔrɔsibaga ka kɛrɛkɛdenw nato ye ni kɛrɛkɛmuru ye, ni a ma buru fiyɛ, ni mɔgɔw ma lasɔmi, ni kɛrɛkɛdenw nana mɔgɔ dɔ faga ni kɛrɛkɛmuru ye, o tigi bɛ sa a ta terenbariya kosɔn, nka ne bɛna a ta saya kunko ben jamana kɔrɔsibaga le kan.»

⁷ « «Ayiwa, adamaden, ne bɛ ele sigi ka i kɛ Izirayeli mara mɔgɔw kɔrɔsibaga ye. Ele bɛna ne darakumaw lamɛn, ka to ka o lasɔmi ne ye. ⁸ Ni ne k'a fɔ mɔgɔjugu ma ko: «Ele mɔgɔjugu, sigiya t'a ra, i bɛna sa!» Ni i ma kuma mɔgɔjugu fɛ k'a lasɔmi a ta tagamacogo ko ra, o mɔgɔjugu bɛna sa a ta terenbariya kosɔn, nka ne bɛna a ta saya kunko ben ele le kan.

⁹ « «Nka ni ele kɔni ka mɔgɔjugu lasɔmi ko a ye bɔ a ta sirajugu kan, ni ale ma bɔ a ta sirajugu kan, o tuma a bɛ sa a ta terenbariya kosɔn, nka ele bɛ bɔsi o kunko ma.» »

Ni mɔgɔjugu ka kojugu dabla a bɛ kisi

¹⁰ «Ayiwa, adamaden, a fɔ Izirayeli mara mɔgɔw ye ko: Aw bɛ to k'a fɔ ko: «Anw ta hakekow, ani an ta jurumunw bɛ an kan minke, o le bɛ an halakira; an bɛ se ka kisi cogo di?» ¹¹ A fɔ o ye ko: «Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunuɓatigi Ala ko ten; mɔgɔjugu ye faga, o man di ne ye; a ye a jogo yeɛma, ka kisi, o le ka di ne ye. Aw ye seko, aw ye seko ka bɔ aw ta sirajuguw kan! Aw kana na a to aw ye sa, aw Izirayeli mara mɔgɔw.»

¹² «Ayiwa, adamaden, a fɔ i ta jamana mɔgɔw ye fana ko: «Ni mɔgɔ terennin dɔ ka hakeko dɔ kɛ lon o lon, a ta terenninya tena a kisi o lon na. Ni mɔgɔjugu k'a ta juguya dabla lon o lon, a ta juguya tena a to a ye halaki tuun; o cogo kelen na, ni mɔgɔ terennin ka jurumun kɛ lon o lon, a ta terenninya tena a to a ye bɔsi o lon na.» ¹³ Hali ni ne k'a fɔ mɔgɔ terennin ma ko sigiya t'a ra, a bɛna kisi, ni ale k'a boromala a ta terenninya ma ka kojugu kɛ, a ta terenninyakow si tena jate tuun; a ka kojugu min kɛ, a bɛ sa o kosɔn. ¹⁴ Hali ni ne k'a fɔ mɔgɔjugu ma ko: «Sigiya t'a ra, ele bɛna sa!» Ni a ka a ta jurumun dabla, ka can ni terenninya sira tagama, ¹⁵ jurunantigiw tun ka o borofɛn minw di a ma ka o ta juruw tɔnɔmasigi, ni mɔgɔjugu ka o fɛnw kɔsɛgi o ma, ka mɔgɔw ta fɛn sonyaninw kɔsɛgi o ma, Ala ta cifɔnin minw bɛ mɔgɔ kisi, ni a ka o sira tagama, ni a ma terenbariyako kɛ tuun, ayiwa, sigiya t'a ra, a bɛna kisi, a tɛ sa a ta kojugu kosɔn. ¹⁶ A tun ka jurumun minw bɛɛ kɛ, o si tena jate tuun. A bɛ can ni terenninya sira tagama minke, sigiya t'a ra, a bɛ kisi o sababu ra.

¹⁷ «O bɛɛ n'a ta, i ta jamana mɔgɔw b'a fora ko: «Matigi ta siraw bennin tɛ!» Nka olugu yɛrɛ ta siraw le bennin tɛ. ¹⁸ Ni mɔgɔ terennin k'a ta teren-

ninya dabra ka kojugu ke, a be sa a ta kojugu koson. ¹⁹ Ni mogogugu k'a ta juguya dabra ka can ni terenninya sira tagama, a be kisi o sababu ra. ²⁰ «Aw b'a fo ko: <Matigi ta siraw bennin te.> Ayiwa, ne bena aw ta kiti tige ka kana ni aw bee kelen kelen ta tagamacogo le ye, aw Izirayeli mara mogow koni!»

Izirayeli jamana halakicogo

²¹ Izirayelimogow minanin ka taga Babiloni, o san tan ni flanan, karo tannan, tere looru, mogow do basira, ka bori ka bo Zeruzalemu ka na ne fe, ka n'a fo ne ye ko o ka Zeruzalemu dugu mina. ²² Matigi Ala tun k'a boro la ne kan lon min wulada fe, o lon dugusagbe le ra, o ce boribagato tun nana. Sani a ye se ne fe sogoma, o y'a soro Matigi Ala tun ka ne da labla. Ne da tun lablara, ne tun te bobo † ye tuun. ²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ²⁴ «Adamaden, mogow minw siginin be nin tomow ce ra Izirayeli mara ra yi, olugu b'a fora ko: <Ibrahim kelen doron tun lo, o bee n'a ta, jamana dira a ma. Ayiwa, anw minw ka ca, jamana dira anw fana ma sisan k'a ke anw ta ye.> ²⁵ Ayiwa, a fo o mogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw be jufasogow domu ni a jori ye, aw be aw na lo aw ta jow le ra, aw be mogow faga! Ayiwa, aw be se ka jamana soro o ra cogo di? ²⁶ Aw jigi be aw ta kerekemuruw le kan, aw be ko haramuninw ke, aw bee be jen ni aw mogowogon ta muso ye k'a lebu. Aw be se ka jamana soro o ra cogo di? ²⁷ «A fo o ye fana ko Dunupatigi Ala ko: Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko mogow minw siginin be o tomow ce ra, ko kerekemuruw bena olugu faga. Minw be kongo kono, ne bena olugu ke waraw ta domuni ye. Minw be farawow, ani kuruwow kono, banajuguw bena olugu faga yi. ²⁸ Ne bena jamana cen k'a ke yoro lakolonba ye. Baraka min be yerebonya blara o ra, ne bena o baraka ban. Izirayeli kuruyorow bena ke yoro lakolonw ye; mogow si tena teme yi tuun. ²⁹ O ka o ko haramunin minw bee ke, ni ne nana jamana cen k'a ke yoro lakolonba ye o ko haramuninw bee koson tuma min na, o tuma o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ³⁰ «Adamaden, ele koni, i ta jamana mogow be to ka ele ta ko le fo kogow kere fe, ani bondaw ra; o b'a fo jogon ye ko: <Aw ye na, an ye taga Matigi Ala ta kuma lamem!» ³¹ O ra, ne ta mogow camanba be taga, ka taga sigi i na koro. O be i ta kumaw lamem, nka o te a ke; kumadimanw be o da ra, k'a soro natabaya le be o jusukun na. ³² Ele kera o fe i ko donkirilabaganuman, kandiman, min ta donkiri ka di. O be i ta kumaw lamem, nka o te ke a kebagaw ye. ³³ «O koson i be ko minw fora, ni o kow nana ke tuma min na, sigiya t'a ra, a fana bena ke, o tuma o bena a lon ko can ra cira do le tun be olugu ce ra.»

Ala ka Izirayeli jamana pamogow jaraki

34 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, ciraya ke Izirayeli jamana pamogow kama; ciraya ke k'a fo o ye, k'a fo pamogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Bono bena aw Izirayeli jamana pamogow soro, aw minw be aw jantora aw yere le ra. Yala begankorosibaga †† man kan k'a janto beganw le ra wa? ³ Aw ka began toroninw sogo domu ‡, ka o siw ke ka aw yere fiyerebo; aw ka began toroninw faga. Aw ma aw janto beganw na. ⁴ Aw ma desebagatow demedeme, aw ma banabagatow flake; aw ma began mandimininw ta joriw siri; minw mabora begankuru ra, aw ma taga olugu gbengben ka na ni o ye; minw tununa, aw ma taga olugu yoropini. Nka aw ka aw ta fanga sigi o kan, ka o minako juguya, ka fariya o ma. ⁵ O janjanna sabu gbenbaga ma soro o ra; o janjanna minke, o kera kongowaraw bee ta domuni ye. ⁶ Ne ta beganw be yaala o kun fe kuruw bee kan, ani kongoriw bee kan; o janjanna jamana fan bee ra. Mogow si te o yoropinina, mogow si te o korosira. ⁷ «<O koson, aw pamogow, aw ye Matigi Ala ta kuma lamem! ⁸ Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten: Aw k'a to mogow ka ne ta beganw mina, k'a to ne ta beganw kera kongowaraw bee ta domuni ye, sabu gbenbaga te o ra. Ne ta begankorosibagaw te ne ta beganw yoropinina; o be o jantora o yere le ra, o te o jantora beganw na. ⁹ Ayiwa, i n'a fo a be ten, aw begankorosibagaw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamem! ¹⁰ Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena wuri begankorosibagaw kama. Ne bena ne ta beganw kopininka o fe; ne tena a to o ye o janto ne ta beganw na tuun, ni o te, o bena to ka o janto o yere le ra. Ne bena ne ta beganw sama ka bo o da ra; ne ta beganw tena ke o ta domuni ye tuun.>»

Ala yere bena a janto a ta beganw na

¹¹ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: A fle, ne yere le bena ne ta beganw yoropini ka o gbengben. ¹² Ni begankorosibaga be ni beganw ye, ni beganw janjanna a be o gbengben cogo min na, ne fana bena ne ta beganw gbengben o cogo le ra; ni o yeregera ka taga yoro o yoro, ne bena taga o yorow bee ra ka taga o bosi, hali ni san le finna o lon na ka yoro bee ke dibi ye. ¹³ Ne bena o labo siya tow ce ra, ka o labo jamana tow ra, ka o lajen, ka seko ka taga ni o ye o yere ta jamana ra. Ne be taga a to o ye domuni ke Izirayeli kuruw kan, ani a jidaw ra, ani mogow be jamana yoro o yoro ra. ¹⁴ Ne bena taga ni o ye yoropumanw le ra; o marayoro bena ke Izirayeli jamana kuruw sanfeyorow ra. O bena laganfiya o beganmarayoro pumanmanw na, ka bin nugunin caman soro k'a domu Izirayeli kuruw kan. ¹⁵ Ne yere le bena ne janto ne ta beganw na, k'a to o ye laganfiya. Dunupatigi Ala ko ten. ¹⁶ Minw tununa, ne bena taga olugu yoropini, minw mabora

†† Ala be Izirayeli ta pamogow suma ni sagagbenbagaw ye; jamanadenw kera i ko sagaw. ‡ Kitabu dow ko: Aw ka beganw ta nono min.

† Ezekiyeli ta boboya ko tun fora (3.26; 24.27).

sagakuru ra, ne bena taga olugu gbengben ka na ni o ye; ne bena began mandimininw ta joriw siri, ka banabagatow demedeme. Nka began tɔronin barakamanw, ne bena olugu halaki; sabu ne bena beganw bee korosi ka kapa ni terenninya le ye.»

Ala bena beganw bo jɔgon na

¹⁷ «Ayiwa, aw kɔni, ne ta beganw, Dunupatigi Ala ko: A fle, ne be kiti tige sagadenw ni jɔgon ce, ka kiti tige sagajigiw ni bakɔroninw ce. ¹⁸ Aw be domuni kera yɔɔnuman minw na, o ma aw wasa, fo aw belen be bin to dɔndon ni aw senw ye! Aw be jɔnuman min minna, o fana ma aw wasa, fo aw belen be aw senw don ji to ra k'a na duuru! ¹⁹ Aw ka bin minw dɔndon ni aw senw ye, ne ta began tow ka kan ka o le domu; aw ka ji min duuru ni aw senw ye, o ka kan ka o le min.

²⁰ «O koson, Dunupatigi Ala be min fo aw ye, o fle nin ye: Ne yere le bena kiti tige sagaden tɔroninw, ani sagaden fasaninw ce. ²¹ I n'a fo aw began tɔroninw ka began barakantanw bee jɔnɔni ni aw keren ni aw kamankunw ye, ka o tu ni aw gbanw ye, fo ka o gben ka bo kene ma, ka o janjan, ²² o koson ne bena ne ta beganw bosi, janko mogow kana o mina; ne bena kiti tige sagadenw ni jɔgon ce. ²³ Ne bena begankɔrosibaga kelenpe le sigi o kunna, min ye ne ta jɔnce Dawuda † ye. Ale bena a janto o ra, ka ke o kɔrosibaga ye. ²⁴ Ne Matigi Ala, ne le bena ke o ta Ala ye; ne ta jɔnce Dawuda bena ke o kuntigi ye. Ne Matigi Ala, ne le kumana.

²⁵ «Ne bena hera jɔnɔɔnya* le don ni o ye; ne bena kongowaraw bee ban ka bo jamana kɔno. O bena sigi kongokolon kɔno, ka sunɔgo yirituw kɔno hera ni laganfiya ra. ²⁶ Ne bena o yɔrow, ani ne ta kongori kerefeyorow ke yɔro barakamanw ye; ne bena sanji ben a wagati ra, k'a ke sanji barakamanw ye. ²⁷ Kongoyiriw bena den, senefenw bena na. O bena sigi hera ni laganfiya ra o ta dugukolo kan. O tun ka fanga min sigi o kan, ne bena o fanga yiri kari ka bo o kan na; minw tun ka o jonyamina, ne bena o bosi ka bo olugu boro. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ²⁸ Siya tow tena o borofenw ce tuun, kongowaraw tena o domu tuun. O bena sigi hera ni laganfiya ra, mogow si tena o tɔrow tuun. ²⁹ Ne bena senekyoro do laben o ye, yɔro min ka togoba soro a dugukolo ta diya koson. Kongow tena ben o kan tuun jamana kɔno, siya tow fana ta mafiyenyari tena se o ma tuun. ³⁰ Ni o kera, o bena a lon ko ne Matigi Ala, o ta Ala, ko ne be ni o ye, ko olugu le ye ne ta mogow ye, olugu minw ye Izirayeli mara mogow ye. Dunupatigi Ala ko ten.

³¹ «Aw minw ye ne ta sagaw ye, ne ta beganmarayoro ta sagaw, aw ye adamadenw le ye; ne le ye aw ta Ala ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

Edomukaw ta kiti

35 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i nasin Seyiri kuru fan fe,

† Masace Dawuda: O korow ye ko o masaceɔnuman bena ke i ko masace Dawuda, walama a bena ke a ta mogow do ye.

i ye ciraya ke a kama! ³ A fo a ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena wuri i kama, ele Seyiri kuru. Ne bena ne boro korota i kama, ka i halaki ka i ke yoro lakolonba ye. ⁴ Ne bena i ta duguw ke tomow ye, ka i ta jamana ci k'a ke yoro lakolon ye; ni o kera, i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁵ «Izirayelimogow koninya be ele jusu ra wagati bee; ele le ka o don o juguw boro, k'a to o juguw ye ben o kan ni kerekemuru ye, k'a soro o deguninba tun lo; Ala tun be o ta terenbariyaw hake le bora o ra, sabu o ta terenbariyaw tun sera a dan ma. ⁶ O koson, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ne bena fagariba lase ele ma; fagari bena tugu i ko. I n'a fo i ma mogow faga koninya, o tuma fagari fana bena tugu i ko. ⁷ Ne bena Seyiri kuru cen k'a ke yoro lakolonba ye; minw tun be tagakasegi kera o yorow ra, ne bena olugu bee halaki. ⁸ Ne bena i ta kuruyorow fa mogow faganinw na. O bena i ta mogow faga ni kerekemuru ye ka o suw benben kongoriw kan, ani kurufurancew ra, ani kojw ra. ⁹ Ne bena i ta jamana ke yoro lakolon ye; a bena to o cogo le ra wagati bee. Mogow si tena sigi i ta duguw kono tuun. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁰ «I k'a fo ko: «Nin siya fla, ani nin jamana fla bee bena ke ne ta le ye; anw bena o ta ka o ke an yere ta ye, hali ni Matigi Ala siginin be yi!» ¹¹ Ayiwa, o koson ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko i ka o koninya ka o mina ni dimi ni pangboya min ye, ne bena ele fana mina o cogo kelen le ra; ne bena kiti ben i kan, ka o ke sababu ye ka ne ta sebgaya yira olugu ra. ¹² Ni o kera, i bena a lon ko i ka kuma-jugu minw bee fo Izirayeli ta kuruw ma, ko ne Matigi Ala ka o bee men. I ko: «A kera yoro lakolon le ye, a kera an ta domuni le ye!» ¹³ Aw ka aw yere bonya ne na korow ni dabayakumaw ye; aw ka kuma caman fo ne kama; ne ka o bee men.

¹⁴ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Dunupa bee lajennin bena ninsondiya wagati min na, o wagati ra ne bena aw halaki, ka aw ta jamana ke yoro lakolon ye. ¹⁵ Izirayeli mara mogow ta yoro cira k'a ke yoro lakolon ye minke, ele pagarira o ra; ayiwa, ne bena ele fana ke o cogo ra; ele fana bena ci ka ke yoro lakolon ye, ele Seyiri kuru ni Edomu mara bee lajennin; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.»

Ala bena Izirayeli juguw kere

36 «Adamaden, ele ye ciraya ke ka kuma Izirayeli kuruw fe, k'a fo o ye ko: Aw Izirayeli kuruw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamem! ² Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw juguw k'a fo aw ma ko: «Onhon, nin kurukorow kera anw ta le ye sisan!» ³ O ra ele ye ciraya ke k'a fo ko Dunupatigi Ala ko: Ayiwa, i n'a fo o ka aw halaki fan bee ra, ka aw minako juguya, ka aw ta yoro ke siya werew ta ye, k'a to bee ka aw logobo, ka aw neni, ka aw togo cen siya tow ce ra, ⁴ o koson, aw Izirayeli kuruw, aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamem! Dunupatigi Ala be kuma kuruw, ani kongoriw, ani kodingaw, ani kurufurancew, ani tomo lakolonw, ani dugu

lakolonw fe; siya minw siginin be aw kere fe, olugu ka o yoro mogow borofenw ce, ka o logobo. ⁵ Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Sigiya t'a ra, ne jusu gbaninba le be nin kumaw fo siya tow ye, ani Edomu mara bee lajennin ye; sabu o jusu diyaninba ni o ta kononjuguya koson, o ka ne ta jamana ta k'a ke o yere ta ye, janko k'a beganmarayorow soro. ⁶ Ayiwa, ciraya ke Izirayeli jamana ta ko ra! A fo a kuruw, ani a kongoriw, ani a kodingaw, ani kurufurancaw ye ko Dunupatigi Ala ko: A fle, ne jusu gbanninba ni ne fariyaninba le be nin kumaw fora, sabu siya tow ka aw mafiyenya. ⁷ O ra, Dunupatigi Ala ko: Ne be ne boro korota ka kari ko sigiya t'a ra, ko siya minw ka aw lamini, olugu fana bena mafiyenya.

⁸ «Aw koni, aw Izirayeli kuruw, aw ta yiriw bena yiriborow bo, ka den ke ne ta mogow ye, minw ye Izirayelimogow ye; sabu aw sekotuma sera ka na aw ta jamana ra. ⁹ Ne nato fle aw fe, ne bena ne janto aw ra; ne bena aw sene, ka aw dan. ¹⁰ Ne bena aw ta mogow caya Izirayeli mara bee lajennin na. Mogow bena sigi duguw konon tuun; o bena tomokorow lo kokura. ¹¹ Ne bena aw ta mogow, ani aw ta beganw caya; o bena caya ka den caman soro. Ne bena aw caya k'a ke i n'a fo aw tun be cogo min na folofolo; ne bena kopuman caman ke aw ye ka teme hali folo ta kan. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ¹² Ne bena a to mogow ye tagama aw ta dugukolo kan tuun, minw ye ne ta mogow, Izirayelimogow ye; o bena ele Izirayeli dugukolo ta, k'a ke o ta jamana ye. Jamana were tena o bono o ta denw na tuun.

¹³ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fo o b'a fora ele Izirayeli jamana ma ko ele be mogow domu, ko i be i yere ta siyamogow bono o denw na, ¹⁴ ayiwa, ele Izirayeli jamana tena mogow si domu tuun, i tena i yere ta siyamogow bono o ta denw na tuun. Dunupatigi Ala ko ten. ¹⁵ Ne tena a to siya tow ye i mafiyenya tuun; jamana were mogow tena i lamaroya tuun. I tena ke i yere ta siya bensababu ye tuun. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala bena Izirayelimogow lajen kokura

¹⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁷ «Adamaden, wagati min Izirayeli mara mogow tun be o ta jamana ra, o tun ka o ta jamana lanogo o ta tagamacogo ni o ta kewalew fe. O tagamacogo tun ka o lanogo ne na koru i ko muso ta jori b'a lanogo cogo min na a ta landa wagati ra †. ¹⁸ O koson ne ka ne ta jusugban ben o kan, sabu o tun ka mogow faga jamana konon, ka jamana lanogo ni o ta jow ye. ¹⁹ Ne ka o janjan siya tow ce ra, ka o yerege ka taga jamana werew ra; ne ka kiti ben o kan ka kapa ni o ta tagamacogo ni o ta kewalew le ye.

²⁰ «O tagara siya tow ce ra minké, ni o sera yoro o yoro, o be ne togo saninman cen o yorow bee ra, sabu mogow tun b'a fora o ma ko: «Matigi Ala ta mogow tun lo, nka a ka o labo a ta jamana ra.»

²¹ O ra, ne ka ne hakiri to ne togo saninman na, sabu Izirayeli mara mogow tagara siya minw ce

ra, o ka ne togo saninman cen o siyaw ce ra.

²² «Ayiwa, a fo Izirayeli mara mogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Izirayeli mara mogow, ne tena nin kow ke aw le koson; ne bena a ke ne yere togo saninman le koson, aw tagara siya tow ce ra ka taga ne togo saninman min lanogo. ²³ Ne bena a yira mogow bee ra ko ne ta togoba ye togo saninman le ye, ne togo min cenna siyaw ce ra, aw ka ne togo min cen siyaw ce ra. O ra, ni ne nana a yira siyaw ra aw sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye, o tuma siyaw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye; Dunupatigi Ala ko ten.

²⁴ «Ne bena aw ta ka aw labo siyaw ce ra; ne bena aw labo jamanaw bee ra ka aw lajen, ka na ni aw ye aw ta dugukolo kan. ²⁵ Ne bena ji saninyanin do seriseri aw kan ka aw saninya; ne bena aw saninya ka bo aw ta saninyabariya bee ra, ka aw bo aw ta joson bee ra. ²⁶ Ne bena jusukunkura di aw ma, ka hakirikura di aw ma; jusukungbelen min be aw konon i ko kabakuru, ne bena o bo yi, ka jusukunpuman di aw ma. ²⁷ Ne bena ne yere nin don aw konon, k'a to aw ye ne ta cifoninw sira tagama, ka aw janto ne ta kolatigeninw na, ka o ke. ²⁸ Ne tun ka jamana min di aw bemaw ma, aw bena taga sigi o jamana ra; aw le bena ke ne ta mogow ye, ne le fana bena ke aw ta Ala ye. ²⁹ Ne bena aw kisi ka bo aw ta ko saninyabariw bee ra. Ne bena siman wele ka na aw fe, k'a caya kosebe; ne tena kongon ben aw kan tuun. ³⁰ Ne bena yiridenw caya, ka simanw na kongo konon, janko domunisorobariya ta maroya kana na aw soro tuun siya tow ce ra. ³¹ Ni o kera, aw bena aw hakiri jigi aw ta tagamacogojuguw ra, ani aw ka ko benbari minw ke; aw bena jigi aw yere ra, aw ta terenbariyakow, ani aw ta ko hara-muninw koson. ³² Nka aw ka kan k'a lon ko ne tenin kera aw le koson; Dunupatigi Ala ko ten. O ra, aw Izirayeli mara mogow, aw ka kan ka maroya fo ka aw kun suuru aw tagamacogo koson!

³³ «Dunupatigi Ala ko: Lon min ne bena aw saninya ka bo aw ta terenbariyaw bee ra, o lon na ne bena mogow caya duguw konon tuun; aw bena tomow lo kokura. ³⁴ Dugukolo lakolonw bena sene tuun, sani a ye ke yoro lakolon ye temebagaw bee na koru. ³⁵ O bena a fo ko: «E, nin jamana min tun ye yoro lakolon ye, o le kera sisan i ko Edeni yiritu! Nin dugu minw tun cira ka ke tomow ye, ani yoro lakolonw, olugu le lora tuun ka ke dugu barakamanw ye, fo ka o fa mogow ra!» ³⁶ Siya minw bena to aw kere fe, olugu bena a lon ko yoro min tun benna, ko ne Matigi Ala le ka o lo kokura; ko yoro min tun kera yoro lakolon ye, ko ne le ka yiriw turu o ra. Ne Matigi Ala, ne le kumana, ne le bena o ke.

³⁷ «Dunupatigi Ala ko: Ne bena son ka Izirayeli mara mogow ta daariri lamén, ka min ke o ye tun, o fle nin ye: Ne bena o ta mogow caya i ko sagakuruw. ³⁸ Dugu minw ye tomow ye bi, olugu bena fa mogow ra, k'a ke i ko sagakuruw; o bena ke i ko saraka beganw, i ko o begankuru minw be taga Zeruzalemu dugu fa, janagbe wagatiw ra. Ni o kera, o bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.»

† Ka kapa ni Musa ta sariya ye, ni muso be landa ra, a saninyabari be to fo logokun kelen (Sariya 15.19-22)

Mogokolo jananinw ta tagamasiyen

37 Matigi Ala k'a boro la ne kan; Matigi Ala Nin ta sebgaya ka ne ta siko ra ka taga ne bla kurufurancɛ dɔ ra. O yɔrɔ tun fara mogokolow le ra. ² A k'a to ne tagamana ka o yɔrɔ lamini. Ne k'a ye ko mogokolo camanba le tun be kurufurancɛ ra; mogokolo jananinw tun lo. ³ Matigi Ala ka ne jininka ko: «Adamaden, yala nin kolow be se ka panamanya tuun wa?» Ne k'a jaabi ko: «E, Dunupatigi Ala, ele kelenpe le ka o lon.»

⁴ A k'a fɔ ne ye ko: «Ciraya ke nin kolow kan, k'a fɔ o ye ko: «Kolo jananinw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! ⁵ Dunupatigi Ala b'a fɔ nin kolow ma ko: Ne bena nenekiri don aw ra, ka aw panamanya. ⁶ Ne bena fasajuruw don aw ra, ka farisogo don aw ra, ka gbolo ke ka aw datugu; ne bena nenekiri don aw ra, aw bena panamanya. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.»

⁷ Ayiwa, ne ka ciraya ke, i n'a fɔ a fora ne ye cogo min na. Wagati min ne be ciraya kera, mankan dɔ bɔra, a kera i ko fenpanaman dɔw lamagato mankan. Kolow gbaragbarara jɔgɔn na, ka tugutugu jɔgɔn na. ⁸ Ne k'a fleri ke k'a ye ko fasajuruw donna o ra, farisogo donna o ra, gbolo ka o datugu; nka nenekiri tun te o ra.

⁹ Matigi Ala ko ne ma tuun ko: «Ciraya ke, i ye kuma nin fe! Adamaden, ciraya ke, k'a fɔ nin ye, ko Dunupatigi Ala ko: Nin, na ka bɔ dunuɔa fan naani na, ka na don nin suw kɔnɔ, janko o ye panamanya.» ¹⁰ Ayiwa, ne ka ciraya ke, i n'a fɔ Ala tun k'a fɔ ne ye cogo min na. Nin donna o ra; o panamanyara, ka wuri ka lo o senw kan. Jama camanba tun lo.

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala ko ne ma ko: «Nin kolow ye Izirayeli mara mogow beɛ le ye. Olugu le be to k'a fɔ ko: «Anw kera i n'a fɔ nin kolo jananinw, anw jigi tigera, anw ta banna!» ¹² Ayiwa, ciraya ke, k'a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko: E, ne ta mogow, ne bena aw ta kaburuw dayele, ka aw lawuri ka bɔ aw ta kaburuw kɔnɔ, ka aw laseko ka taga Izirayeli jamana ra tuun. ¹³ E, ne ta mogow, ni ne nana aw ta kaburuw dayele tuma min na, ka aw lawuri ka bɔ aw ta kaburuw kɔnɔ, o tuma aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ¹⁴ Ne bena ne ta nin don aw kɔnɔ ka aw panamanya; ne bena aw sigi aw ta dugukolo kan tuun. Ni o kera, aw bena a lon ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana, ko ni ne ka min fɔ ko ne be o ke. Matigi Ala ko ten.»

Ala bena Izirayeli maraw beɛ fara jɔgɔn kan

¹⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁶ «Adamaden, ele ye bere dɔ ta, k'a seɛ o kan ko: «Zuda mara, ani Izirayelimogow minw be o mara ra.» O kɔ, i ye bere dɔ were ta k'a seɛ o kan ko: «Yusufu ta bere, min ye Efirayimu mara ye, ani Izirayelimogow minw beɛ be o mara ra.» ¹⁷ O berew kun fla tugu jɔgɔn na k'a mina, k'a ke i ko bere kelen; o fla ye ke i boro kɔnɔ i ko berenin kelen.

¹⁸ «Ni i ta jamana mogow ka i jininka ko: «Nin kɔrɔ ye min ye i fe, i te o fɔ an ye wa?», ¹⁹ o jaabi ko: «Dunupatigi Ala ko: Yusufu ta mara ni Izirayeli

ta gba minw be o mara ra, olugu ta bere min be Efirayimu boro, ne bena o bere ta, ka o tugu Zuda ta bere ra, ka o bere fla ke bere kelen ye. O bena ke bere kelen le ye ne boro kɔnɔ.»

²⁰ «I bena seɛri ke bere minw kan, i ye o berew mina i boro mogow na kɔrɔ k'a to o y'a ye; ²¹ a fɔ o ye ko: «Dunupatigi Ala ko: A fle, Izirayelimogow tun tagara sigi siya minw ce ra, ne bena o ta ka bo o siyaw ce ra; ne bena o ta ka bo o yɔrɔw beɛ ra, ka o lajen, ka na ni o ye o yere ta dugukolo kan. ²² O bena ke siya kelen le ye jamana kɔnɔ, Izirayeli ta kuruw kan. Masace kelen le bena sigi o beɛ kunna; o tena ke siya fla ye tuun, o fana tena taran ka ke mara fla ye tuun. ²³ O tena o yere lanogɔ ni o ta jow, ani o ta fen haramuninw ye tuun, walama ni o ta hakekow si ye tuun. O tora lanabariya ra ka jurumun minw beɛ ke, ne bena o kisi o beɛ ma, ka o saninya. O bena ke ne ta mogow ye, ne fana bena ke o ta Ala ye.»

²⁴ ««Ne ta jɔnce Dawuda † le bena ke o ta masace ye. Kuntigi kelenpe le bena ke o fe. O bena tugu ne ta kolatigeninw le kɔ, ka ne ta cifɔninw ke, k'a sira tagama. ²⁵ Ne tun ka jamana min di ne ta jɔnce Yakuba ma, o bemaw tun sigira o jamana min na, o bena seko ka taga sigi o jamana le ra. O siginin bena to o jamana ra wagati beɛ, olugu ni o ta denw, ani o ta denw ta denw; ne ta jɔnce Dawuda bena ke o kuntigi ye wagati beɛ. ²⁶ Ne bena hera jenjɔgɔnya* don ni o ye; o bena ke jenjɔgɔnya wuribari le ye ni o ye. Ne bena o sigi, ka o caya, ka ne ta yɔrɔ saninman* ke o ce ra wagati beɛ. ²⁷ Ne bena sigi o ce ra; ne bena ke o ta Ala ye, o bena ke ne ta mogow ye. ²⁸ Ni ne ta yɔrɔ saninman nana ke o ce ra wagati beɛ tuma min na, o tuma siya tɔw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye, min be Izirayeli saninya.»

Gogi ta kiti

38 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i pasin Gogi ma, ale min ye Mesekikaw, ani Tubalikaw ta mara kuntigiba ye, Magogi ta jamana ra; ciraya ke a kama. ³ A fɔ ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena wuri ele Gogi kama, ele min ye Mesekikaw, ani Tubalikaw ta mara kuntigiba ye. ⁴ Ne bena i ta sira yeɛma, ka i mina, ka nege don i dagbaga ra, ka i sama ka i labɔ, i ni i ta kerekejama beɛ lajennin: i ta sow, ani i ta sotigi minw beɛ masirinin lo ka na kere kama, ani i ta jama camanba, negebennan belebele ni a fitini be minw boro, ani kerekemuru be minw beɛ boro. ⁵ Peresikaw, ani Etiyopikaw, ani Putikaw ta kerekejama fana bena na fara i kan, negebennan ni negefugula be o beɛ fe. ⁶ Gomeri ni a ta kerekejama beɛ, ani Togarima mara mogow, minw be fɔ sahiliyanfan jamana dan na, olugu ni o ta kerekejama beɛ bena fara i kan, ani kerekejama camanba werew.»

⁷ ««I yere laben, i yere cesiri, ele ni jamaba min ka i lamini; sabu ele le bena ke o ta jamogow ye. ⁸ Ni wagatijan temena, o bena aw wele ka aw lajen kere kama. San caman temenin kɔ, aw bena taga jamana dɔ kama. O jamana mogow bena bosɔ

† Dawuda ta ko: aw ye 34.24 fle.

kerekemuru boro †, ka bo siya caman ce ra ka na lajen Izirayeli kuruw kan, kuru minw tun kera tomow ye folofolo. O mogow bena bo siya dow le ce ra ka na, o bee bena sigi hera ni laganfiya ra. ⁹ Aw bena taga ben o kan i ko sanfojoba; aw bena ke i ko sankaba, ka o ta jamana bee datugu, aw ni aw ta kerekejamaw bee, ani jama camanba minw bena ke ni aw ye.>

¹⁰ «Dunupatigi Ala ko: O wagatiw ra, miiriya dow bena don ele Gogi jusu ra; i bena dabarijugu do le siri. ¹¹ I bena a fo ko: Ne bena taga jamana lablanin do kama, ka taga ben o mogow pasumaninw kan, minw siginin be hera ni laganfiya ra o ta sow kono, o ma somi foyi ra. O ma o ta dugu lami ni ni kogo ye ka dondaw, ani sogonnanw ke o ra. ¹² Ayiwa, o yoro minw tun kera tomow ye folofolo, sani mogow ye na sigira a ra, o yoro min mogow bora siya were le ra ka na, beganw, ani natorow be mogow minw fe, o mogow minw siginin be dunupa cemance ra, ele bena taga ben olugu le kan ka o borofenw ce; i bena i boro se o yoro le ma. ¹³ Sabakaw, ani Dedankaw, ani Tarisisi ta jagokebagaw, ani o ta kuntigiw bee bena a fo i ye ko: Ele nana natorow le ce wa? I ka nin kerekejama lajen ka na ben nin mogow le kan ka o ta warigbe ni o ta sanin ce, ka o ta beganw, ani o ta natorow mina, ka fen caman mina o ra ke!»

¹⁴ «Ayiwa, adamaden, ciraya ke! A fo Gogi ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Lon min ne ta mogow, Izirayelimogow bena taga sigi hera ni laganfiya ra, ele bena bo o lon kala ma. ¹⁵ Ni o lon sera, i bena na ka bo i sigiyoro ra, fo sahiliyanfan jamana dan na yi, ele ni i ta jama camanba min be ni i ye; o bee yelennin be sow kan, jama camanba, kerekejama! ¹⁶ Gogi, i bena na ne ta mogow, Izirayelimogow kama, ka ke i ko sankaba min be jamana datugu. Ni wagatijan temena, o ko bena ke. Ne bena i ci ne ta jamana kama, janko ne bena min ke i ra, o ye ke sababu ye ka ne ta saninmanya yira siya tow ra, k'a to olugu fana ye ne lon.>

¹⁷ «Dunupatigi Ala ko: Yala ne tun ma ele ko le fo kabini folofolo ne ta jonw sababu ra wa, minw ye Izirayeli ta ciraw ye? O wagatiw ra, olugu ka o ciraya ke san caman, k'a fo ko ne bena ele ci ka na ne ta mogow kama. ¹⁸ Nka o lon na koni, lon min na ele Gogi bena na Izirayeli mara kama, o lon na ne ta jusugban bena wuri fo ka juguya; Dunupatigi Ala ko ten. ¹⁹ Ne ta fariya ni ne ta dimiba koson, ne b'a fo ko sigiya t'a ra, o lon na koni, dugukoloyereyereba le bena ke Izirayeli mara ra. ²⁰ Kogoji jegew, ani sanfekonow bena yereyere ne na koro, ani kongosogow, ani fen fofota minw bee be fofodugu ma, ani adamaden minw bee be dugukolo ko kan. Kuruw bena dabiri, kuru jigijigiw ta faraw bena karikari, kogow bee bena benben. ²¹ Ne bena kerekemuru wele ka na Gogi kama ne ta kuruw bee kan; Dunupatigi Ala ko ten. Gogi ta mogow bee kelen kelen be na o ta kerekemuru ta o yere balema kama. ²² Ne bena kiti ben o kan ka banajuguw, ani fagari lase o ma; ne bena sanji-

ba ni sanberew, ani tasuma ni kiribi lajigi o kan, ani o ta kerekejamaw kan, ani jama camanba min be ni o ye. ²³ O ra, ne bena ne ta bonya ni ne ta saninmanya yira; ne bena o ke sababu ye k'a to siya caman ye ne lon, k'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Gogi labancogo

39 «Adamaden, ciraya ke Gogi kama tuun, k'a fo ko: <Dunupatigi Ala ko: Ne bena wuri ele Gogi kama, ele min ye Mesekikaw, ani Tubalikaw ta kuntigiba ye. ² Ne bena i ta sira yelama, ka i mina ka i labo fo sahiliyanfan jamana dan na, ka na ni i ye Izirayeli kuruw kan. ³ O ko, ne bena i ta kalan bugo k'a ben ka bo i numanboro kono, ka i ta bijew benben ka bo i kininboro kono. ⁴ I bena ben ka sa Izirayeli kuruw kan, ele ni i ta kerekejamaw, ani jama to minw be ni i ye; ne bena i ke dugaw ta domuni ye, ani kono suguyaw bee, ani kongowaraw. ⁵ I bena ben ka sa kongo kono, sabu ne le kumana; Dunupatigi Ala ko ten. ⁶ Ne bena tasuma lajigi Magogi jamana kan; minw siginin be hera ni laganfiya ra kogoji kofejamanaw ra, ne bena tasuma lajigi olugu fana kan. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁷ Ne bena ne togo saninman yira ne ta mogow ra, minw ye Izirayelimogow ye. Ne tena son k'a to ne togo saninman ye cen tuun. Ni o kera, siya tow bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala saninman. ⁸ A fle, nin kow be nana yi, a fana bena ke; Dunupatigi Ala ko ten. Ne tun ka lon min ko fo, o lon le sera.

⁹ «<Mogow minw siginin be Izirayeli duguw kono, olugu bena bo, ka tasuma don, ka kerekeminanw jeni: negebennan fitiniw, ani a belebelebaw, kalanw, ani bijew, tamanw, ani berew. O bena o fenw jeni tasuma ra fo san wolonfla. ¹⁰ O tena taga logo jini kongo kono tuun, o tena taga yiri tige tu kono tuun; o bena to ka tasuma don ni o kerekeminanw le ye. Minw tun ka Izirayelimogow ta natorow ta, o bena o mogow yere ta natorow le ta; minw tun ka o borofenw ce, o bena olugu yere borofenw le ce; Dunupatigi Ala ko ten.

¹¹ «<Ayiwa, o wagati ra, ne bena sudonyoro di Gogi ma Izirayeli jamana ra; o yoro bena ke dugutagabagaw ta dingakolonba yoro le ra, Kogoji sanin tereboyanfan na. O bena dugutagabagaw ta sira tige. O bena Gogi ni a ta jamaba bee su don o yoro le ra. O bena o yoro togo la ko Gogi ta jamaba ta kurufurance. ¹² Izirayeli mara mogow bena o su don janko ka jamana saninya. O bena karo wolonfla le ke o ra. ¹³ Jamana mogow bee bena o su don, ka togo soro o sababu ra, ne ta nooro yiralon na; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁴ «<O karo wolonfla temenin ko, o bena mogow dow panawoloma, ka olugu bla danna ko o ye taga jamana yoro bee yaala. Su minw benbennin tora jamana kono, olugu bena taga o suw yorojini, ka o sutara, janko ka jamana saninya. ¹⁵ O mogow bena jamana yaala; ni olugu do ka mogokolo dow ye yoro do ra, o be tagamasiyen do ke o koro, janko kaburusogibagaw ye na o ta ka taga o don kaburu kono Gogi ta jamaba ta kurufurance ra. ¹⁶ O yoro

† Jamana min ta mogow bena bosi kerekemuru boro, o ye Izirayeli jamana ye (38.14-16).

ra dugu do yere tɔgo bena la ko Hamona, ko jamba. Ayiwa, jamana bena saninya o cogo le ra.» »

Ala bena a ta mɔgow dimibo o juguw ra

¹⁷ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Adamaden, Dunupatigi Ala ko: A fo kɔno suguya bee ye, ani kongosogow bee ye ko: Aw ye jɔgon lajen ka na, aw ye bo fan bee ra ka na fara jɔgon kan, ka na ne ta saraka domu, ne yere ka saraka min laben aw ye. A bena ke sarakaba le ye Izirayeli kuruw kan; aw bena sogo domu, ka jori min. ¹⁸ Aw bena ce-fariw sogo domu, ka dunupa kuntigiw jori min, k'a ke i n'a fo sagajigiw, ani sagadenw, ani bakoron-inw, ani misitoranw lo, Basan mara ta began tɔroninw. ¹⁹ Aw bena sogo tɔroninw domu fo ka fa, ka jori min fo ka panamini ne ta saraka domuyoro ra, ne bena saraka min laben aw ye. ²⁰ Aw bena fa wotorosamasow, ani sotigiw sogo ra, ka fa cefariw, ani kerekese suguya bee sogo ra. Dunupatigi Ala ko ten.

²¹ «Ne bena ne ta bonya yira siyaw ce ra; ne bena kiti minw ben siyaw kan, ani ne boro baraka bena min ke o ra, siyaw bee bena o ye. ²² K'a ta o lon na, ani wagati nataw ra, Izirayeli mara mɔgow bena a lon ko ne le Matigi Ala ye, o ta Ala.»

²³ «Siya tow bena a lon ko Izirayeli mara mɔgow ta terenbariyaw le koson, o minana ka taga jamana werew ra; o ka ne ta sira bla minke, o koson ne ka ne pada dogo o ma, ka o don o juguw boro, k'a to kerekemuru ye o ta kerekedenw bee faga.

²⁴ Ne ka o mina ka kapa ni o ta saninyabariya ni o ta hakew le ye; o koson ne ka ne pada dogo o ma.

²⁵ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Sisan ne bena Yakuba ta mɔgo minaninw lana o sigiyorokoro ra; ne bena hina Izirayeli mara mɔgow bee ra. Minw te ne tɔgo saninman bonya, ne bena olugu le kere.

²⁶ Ni o kera, o bena jina o ta maroya ko, ani o ka ne ta sira bla ka terenbariyako minw bee ke. O bena sigi hera ni laganfiya ra o ta dugukolo kan; mɔgo si tena o tɔro tuun.

²⁷ Ni ne nana o labo siyaw ce ra ka na ni o ye, ka o labo o juguw ta jamaw ra ka o lajen tuma min na, o tuma ne bena min ke o ye, o bena ke sababu ye k'a to siya caman y'a lon ko ne le Ala saninman ye. ²⁸ O bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala; sabu ne tun ka o gben ka taga siyaw ce ra, nka ne bena o lajen o ta dugukolo kan tuun, ne tena hali mɔgo kelen to yi. ²⁹ Ne tena ne pada dogo o ma tuun fiyewu, sabu ne bena ne Nin lajigi Izirayeli mara mɔgow kan; Dunupatigi Ala ko ten.»

Zeruzalemu dugukura

(40-48)

Ala ka Alabatosobaba min yira Ezekiyeli ra

40 An minanin ka taga Babiloni, o san mugan ni loorunan damina ra, san karo tere tan na, Zeruzalemu dugu cinin san tan ni naani na, o

lon yere ra Matigi Ala k'a boro la ne kan; a ka ne ta ka taga ni ne ye o yoro ra yi. ² Ala tagara ni ne ye siko ra Izirayeli jamana ra, ka taga ne bla kuru jamijanba do kunna; bon dow tun lora o kuru woroduguyanfan na k'a ke i ko dugu. ³ A tagara ni ne ye o yoro ra minke, ne ka ce do ye min fari cogoya tun be i ko siranega. Len jurukise do tun b'a boro, ani sumanikebere do; a lonin tun be donda do koro. ⁴ O ce k'a fo ne ye ko: «Adamaden, i ja yele ka fleri ke, ka i toro malo ka menni ke. Ne bena fen o fen yira i ra, i janto o bee ra kosebe, sabu i nana yan, janko ne ye nin fenw yira i ra. I be fen o fen ye, i be taga o bee lakari Izirayeli mara mɔgow ye.»

Lukene ni kenemayoro ta dondaw

⁵ Ayiwa, ne ka kogo do ye, min tun ka Alabatosoba fan bee lamini. Sumanikebere min tun be ce boro, o janya tun ye nongon † ja woro. Sibiri †† ja kelen kelen tun farara a nongon ja kelen kelen bee janya kan. A ka kogo bonya suma, o kera a ta sumanikebere ja kelen; a k'a lo suma, o fana kera bere ja kelen.

⁶ A tagara donda fan na, donda min pasinna tereboyanfan ma; a yelenna da senlayoro kan. A ka dakun suma; a dunya kera sumanikebere ja kelen. ⁷ Bondennin dow tun be yi, o bee kelen kelen janya tun ye bere ja kelen kelen, o bonya fana tun ye bere ja kelen kelen. Kogo minw tun be o bondenninw furance ra, o bonya tun ye nongon ja looru. Donda ta dakun min tun be Alabatosoba ta bolon kere fe, o dunya tun ye bere ja kelen ye. ⁸ A ka donda ta bolon suma, ⁹ o kera nongon ja seegi; a samasenw bonya kera nongon ja fla. Donda ta bolon tun be kononoyoro ra.

¹⁰ Bondennin saba tun be tereboyanfan ta donda fan kelen na, saba tun be fan do ra. O saba bee bonya tun ye kelen ye; samasen minw tun be a fan fla ra, olugu fana bonya tun ye kelen ye.

¹¹ A ka donda bonya suma, o kera nongon ja tan; donda janya kera nongon ja tan ni saba. ¹² Kogo do tun be bondenninw jafeyoro ra; o kogo janya tun ye nongon ja kelen. Bondenninw yere fan kelen tun ye nongon ja woro, fan do fana tun ye nongon ja woro.

¹³ O ko, a ka donda bonya suma, k'a ta bondennin kelen laminikogo ra ka taga a bla a jafebon laminikogo ra. O kera nongon ja mugan ni looru; o bee daw sinnan jɔgon ma. ¹⁴ A ka bolon suma, o kera nongon ja mugan. Lukene le tun ka donda ta bolon lamini. ¹⁵ K'a ta so donda ra, ka taga a bla kononoda ta bolon da ra, o furance tun ye nongon ja bilooru. ¹⁶ Finetiri dow tun be bondenninw, ani samasenw na ka donda lamini. Finetiri dow tun be bolon fan bee ra fana. O tun ka tamarosunw tagamasiyen ke ka samasenw jegen.

¹⁷ O ko, a tagara ni ne ye lukeneba ra. O tun ka kabakuru banbe do laben ka bon dow lo o kan ka lukene lamini; bonkono bisaba le tun be o banbe kan. ¹⁸ Banbe tun be dondaw fanw bee ra; o bonya ni dondaw bonya tun ye kelen ye. O banbe tun be

† Nongon ja kelen be se ka ben meteɛ tarance le ma.

†† Sibiri ja kelen be ben nongon ja kelen ta tarance ma.

dugumayoro ra. ¹⁹ K'a ta kenemayoro ta donda nafeyoro ra, ka taga a bla fo lukonoyoro nafeyoro ra, a ka o fana suma. O kera nongon na keme ye. O ye tereboyanfan ta ye. Ayiwa, sisan sahiliyanfan ta ye nin ye:

²⁰ Ayiwa, donda min tun nasinna sahiliyanfan ma, lukeneba ra, a ka o fana janya ni a bonya suma. ²¹ A ta bondennin saba tun be a fan fla bee kelen kelen na, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw, olugu bonya ni o janya tun be i ko donda folo ta: O janya tun ye nongon na bilooru, o bonya tun ye nongon na mugaan ni looru. ²² A finetiriw, ani a bolonw, ani a tamarosunw tagamasiyenw, olugu janya ni o bonya ni tereboyanfan ta donda ta bee tun ye kelen ye. A donda yelenyoro tun ye senlayoro wolonfla; bolonw tun be o yelenyoro na fe. ²³ Donda do tun be lukonoyoro ra, min tun nasinna sahiliyanfan ta donda ma, do fana tun nasinna tereboyanfan ta donda ma. A ka o donda fla furance suma, o kera nongon na keme.

²⁴ O ko, a tagara ni ne ye woroduguyanfan na; ayiwa, ne ka woroduguyanfan ta donda ye. A ka o samasenw suma, ani a bolonw; o janya ni o bonya ni donda tow ta bee tun ye kelen ye. ²⁵ Finetiriw tun be o donda ni a bolonw fan bee ra; o finetiriw tun be i ko finetiri tow. Olugu fana janya tun ye nongon na bilooru, o bonya tun ye nongon na mugaan ni looru. ²⁶ A donda tun ye senlayoro wolonfla; bolon do tun be o donda na fe. Tamarosunw tagamasiyenw tun be a samasenw kan a fan fla bee ra. ²⁷ Donda do fana tun be lukonoyoro woroduguyanfan na. A ka o donda ni donda to kelen furance suma, o kera nongon na keme ye.

Lukonoyoro ta dondaw

²⁸ Ayiwa, ce temena ni ne ye woroduguyanfan ta donda fe ka taga ni ne ye lukonoyoro ra. A ka woroduguyanfan ta donda suma, o ni donda tow bee janya ni a bonya tun ye kelen ye. ²⁹ A ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw bee janya ni a bonya tun be i ko donda tow ta. Finetiriw tun be o donda ni a bolonw fan bee ra. O janya tun ye nongon na bilooru, o bonya tun ye nongon na mugaan ni looru. ³⁰ Bolonw tun be a fan bee ra. O janya tun ye nongon na mugaan ni looru, o bonya tun ye nongon na looru. ³¹ O bolondaw tun nasinna lukeneba ma. Tamarosunw tagamasiyenw tun be a samasenw kan. A donda yelenyoro tun ye senlayoro seegi.

³² O ko, a temena ni ne ye tereboyanfan donda fe ka taga ni ne ye lukonoyoro ra. A ka o donda suma; a janya ni a bonya ni donda tow bee ta tun ye kelen ye. ³³ A ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw bee janya ni o bonya tun be i ko donda tow ta. Finetiriw tun be o donda ni a bolonw fan bee ra. O janya tun ye nongon na bilooru, o bonya tun ye nongon na mugaan ni looru. ³⁴ O bolondaw tun nasinna lukeneba ma. Tamarosunw tagamasiyenw tun be a samasenw kan a fan fla bee ra. A donda yelenyoro tun ye senlayoro seegi.

³⁵ O ko, a tagara ni ne ye sahiliyanfan ta donda ra. A ka o suma. O janya ni a bonya ni donda tow

bee ta tun ka kan; ³⁶ a ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw ni tow bee tun ka kan. Finetiriw tun be a fan bee ra. O janya tun ye nongon na bilooru, o bonya tun ye nongon na mugaan ni looru. ³⁷ A ta bolondaw tun nasinna lukeneba ma. Tamarosunw tagamasiyenw tun be a samasenw kan, a fan fla bee ra. A donda yelenyoro tun ye senlayoro seegi.

³⁸ Bon do da tun sinna sahiliyanfan ta donda ma. O tun be saraka jenitaw* ko o bon le konjo. ³⁹ Tabali fla tun be o donda ta bolonw fan kelen na, fla tun be fan do ra; o tun be saraka jenitaw kannatige o tabaliw le kan, ani jurumunyafa sarakaw* ni hakebo sarakaw*. ⁴⁰ Tabali fla tun be o bolon kerefeyoro ra, sahiliyanfan ta donda fan na; tabali fla were tun be bolonw fan do ra, o donda kelen na. ⁴¹ O cogo ra, tabali naani le tun be donda fan kelen na, naani be a fan do ra. A bee lajennin kera tabali seegi ye; o be sarakaw kannatige o tabaliw le kan. ⁴² Tabali naani were tun be yi, o tun blara sara jenitaw kama; o tun lesera kabakuru le ra. O janya tun ye nongon na kelen ni tarance, a bonya tun ye nongon na kelen ni tarance, a lo tun ye nongon na kelen. O be saraka jenitaw, ani saraka werew kannatige ka o boso ni minan minw ye, o be o minanw bla o tabaliw le kan. ⁴³ O tun ka o tabaliw kerefeyorow fan bee korota doonin; o kerefeyorow bonya tun ye sibiri na kelen †. Saraka sogow be bla o tabaliw kan.

⁴⁴ Bolon kononoyoro ta da ko fe, lukonoyoro ra, donkirilabagaw ta bonw tun be yi. Bon do tun be sahiliyanfan ta donda kere fe, k'a nasin woroduguyanfan ma, to kelen tun be woroduguyanfan ta donda kere fe, k'a nasin sahiliyanfan ma. ⁴⁵ Ce ko ne ma ko: «Nin bon min nasinna woroduguyanfan ma, o ye sarakalasebaga dow ta ye, sarakalasebaga minw be baara ke Alabatosoba konjo. ⁴⁶ Bon min nasinna sahiliyanfan ma, o ye sarakalasebaga dow fana ta ye, sarakalasebaga minw be sarakaw bo sarakabonan kan. Olugu ye Sadoki ta durujaw le ye; Levi ta mogow ra, olugu le be se ka sarakaw bo Matigi Ala ye.»

Alabatosoba cogoya

⁴⁷ Ayiwa, a ka lukonoyoro fana suma. O janya tun ye nongon na keme, a bonya fana tun ye nongon na keme; a janya ni a bonya bee ka kan. Sarakabonan tun be Alabatosoba na fe.

⁴⁸ O ko, a tagara ni ne ye Alabatosoba ta bolon konjo. A ka o bolonw ta samasenw suma: A fan kelen tun ye nongon na looru, fan do fana tun ye nongon na looru. Donda bonya tun ye nongon na tan ni naani; kogo min tun be a fan fla ra, o bee kelen kelen bonya tun ye nongon na saba. ⁴⁹ Bolon janya tun ye nongon na mugaan, a bonya tun ye nongon na tan ni fla; senlayorow tun be a donda ra. Samasenba dow tun be o fan fla ra samasen tow kere fe.

41 O ko fe, ce tagara ni ne ye Alabatosoba ta bonkonjo folo konjo. A ka o yoro ta samasenw suma; o fan fla bee tun ye nongon na woro. ² Don-

† Sibiri na kelen be se ka ben nongon na kelen ta tarance le ma.

da bonya tun ye nongon na wɔɔɔ; kogo minw tun be a fan fla ra, o bonya tun ye nongon na looru. A ka Alabatosoba ta bonkɔɔ fɔlɔ suma; a janya tun ye nongon na binaani, a bonya tun ye nongon na mugan. ³ O kɔ, a donna Alabatosoba bonkɔɔ flanan kɔɔ. A ka o donda ta samasenw fana suma, o kera nongon na fla; donda yere kera nongon na wɔɔɔ; kogo minw tun be a fan fla ra, o kera nongon na wolonfla. ⁴ A ka Alabatosoba bonkɔɔ flanan suma: O janya kera nongon na mugan, a bonya fana kera nongon na mugan. Ale tun be bonkɔɔ fɔlɔ nafeyɔɔ ra. Cɛ ko ne ma ko: «Nin le ye yɔɔ saninmanba ye.»

Kɛnɛmabonw

⁵ O kɔ, cɛ ka Alabatosoba kogow suma: o bonya tun ye nongon na wɔɔɔ. Bon minw tun be Alabatosoba kerɛfeyɔɔ ra, k'a lamini, o bɛɛ kelen kelen bonya tun ye nongon na naani. ⁶ O kerɛfɛbonw tun ye sankaso saba le ye jɔɔɔn konna, a sira kelen kelen bɛɛ tun ye bonden bisaba. O bonw tun lɔra ka o don Alabatosoba laminikogo cɛ ma, nka o tun ma don Alabatosoba yere ta kogo ra. ⁷ Ni i be yelen ka taga sankaso bonw kɔɔ, i b'a ye ko sanfɛbonw ka bon ni dugumataw ye, sabu kogo ta bonya tun be fara bonw kan ka taga. O koson sanfɛbonw kɔɔ ka bon ni dugumabonw kɔɔ ye. I be to sankaso bonkɔɔ fɔlɔ kɔɔ ka taga a flanan na, ani a sabanan na.

⁸ Ne k'a ye fana ko jusiginan do tun lɔra ka Alabatosoba lamini; o le tun ye kerɛfɛbonw jusiginan ye. A janya tun ye sumanikɛbere na kelen; o ye nongonjan na wɔɔɔ ye. ⁹ Kerɛfɛbonw ta kɔfɛkogow bonya tun ye nongon na looru. Furance min tun be Alabatosoba kerɛfɛbonw ¹⁰ ani sarakalasebagaw ta bonw cɛ, o furance tun ye nongon na mugan, Alabatosoba lamini bɛɛ ra. ¹¹ Kerɛfɛbonw ta dondaw pasinna o furance le ma; donda kelen be sahiliyanfan na, kelen be woroduguyanfan na. O temeyɔɔ bonya tun ye nongon na looru.

¹² Bon do were tun pasinna Alabatosoba lukɔɔyɔɔ ma, terebɛyanfan na. O kɔɔ bonya tun ye nongon na biwolonfla, a laminikogow bonya tun ye nongon na looru, a janya tun ye nongon na bikɔɔntɔn.

¹³ O kɔ, cɛ ka Alabatosoba suma, a janya kera nongon na kɛmɛ. Furance ni terebɛyanfan ta bon ni a kogow, o bɛɛ lajennin fana janya tun ye nongon na kɛmɛ. ¹⁴ Alabatosoba nafeyɔɔ ra, terebɛyanfan na, ani o yɔɔ furance, o bɛɛ lajennin bonya fana tun ye nongon na kɛmɛ. ¹⁵ O kɔ, bonba min be Alabatosoba kɔfeyɔɔ ra, k'a pasin lukene ma, ani temeyɔɔ min be a fan fla ra, a ka o fana suma; o kera nongon na kɛmɛ.

Alabatosoba ta bonkɔɔ fɔlɔ, ani a bonkɔɔ flanan, ani bolon min pasinna lukene ma, yiri tun lara o bɛɛ kan. ¹⁶ Dakunw, ani finetiriw, ani temeyɔɔ minw tun be a fan saba bɛɛ ra, yiri tun lara olugu fana kan. Yiri tun lara a yɔɔ bɛɛ kan, k'a ta dugu ma ka taga se fɔ finetiriw ma; yiri tun be finetiriw fana kan. ¹⁷ K'a ta Alabatosoba donda sanfeyɔɔ ra, kɛnɛ ma, ka taga a bla fɔ bonkɔɔ flanan kɔɔyɔɔ ra, ani bonkɔɔ fɔlɔ ni bonkɔɔ

flanan laminikogow bɛɛ, tagamasiyenw tun be o kogow kan. ¹⁸ O tun ka seruben melekew* ni tamarosunw tagamasiyenw ke o yɔɔ bɛɛ kan, ka o tugutugu jɔɔɔn ko: Tamarosun kelen ni seruben melekɛ kelen. Nada fla tun be seruben melekew bɛɛ kelen kelen fɛ. ¹⁹ A ta adamaden nada sinna tamarosun kelen ma, jara nada fana sinna tamarosun kelen ma. O tagamasiyenw tun ka bon fan bɛɛ lamini. ²⁰ K'a ta dugumayɔɔ ra ka taga a bla fɔ da sanfeyɔɔ ra, seruben melekew, ani tamarosunw tagamasiyenw tun be Alabatosoba bonkɔɔ fɔlɔ kogow bɛɛ kan. ²¹ Alabatosoba ta bonkɔɔ fɔlɔ donda ta samasenw janya ni a bonya bɛɛ tun ka kan.

Fɛn do tun be yɔɔ saninman nafeyɔɔ ra, ²² o tun be i ko sarakabonan yiriraman. A lo tun ye nongon na saba ye, a janya tun ye nongon na fla. A nongonw, ani a jusiginan ni kerɛfeyɔɔ bɛɛ tun ye yiri le ye. Cɛ k'a fɔ ne ye ko: «Tabali min be Matigi Ala na kɔɔ, o le ye nin ye.»

²³ Donda fla tun be Alabatosoba ta bonkɔɔ fɔlɔ ni yɔɔ saninman* na. ²⁴ Kon fla fla tun be o dondaw ra; fla be da kelen na, fla be da to kelen na. O konw fla bɛɛ tun be datugu ka dayɛɛ. ²⁵ O tun ka seruben melekew, ani tamarosunw tagamasiyenw ke Alabatosoba ta bonkɔɔ fɔlɔ dondaw fana kan, i ko a tun kera kogow kan cogo min na. Yiri gbata do tun be bolon nafeyɔɔ ra, kɛnɛ ma. ²⁶ Finetiriw, ani tamarosunw tagamasiyenw tun be bolon kogow kan, a fan bɛɛ ra, ani Alabatosoba kerɛfɛbonw, ani gbataw.

Alabatosoba kerɛfɛbonw

42 O kɔ, cɛ bɔra ni ne ye ka taga lukɛnɛba sahiliyanfan na; bon minw be furance na fɛ, k'a pasin Alabatosoba ma, sahiliyanfan na, a tagara ni ne ye o bonw fan na. ² O bonjuru fan min pasinna sahiliyanfan donda ma, o janya tun ye nongon na kɛmɛ; a bonya tun ye nongon na bilooru. ³ Furance min tun ka lukɔɔyɔɔ lamini, min bonya tun ye nongon na mugan ye, o bonjuru fan kelen tun pasinna o furance ma; a fan do fana tun pasinna lukɛnɛba ta banbew ma. Temeyɔɔ tun be jɔɔɔn san fɛ fɔ sira saba. ⁴ Temesira do tun be o bonw nafeyɔɔ ra, min bonya tun ye nongon na tan, a janya tun ye nongon na kɛmɛ; o sira tun be kɔɔyɔɔ ra. O bonw dondaw tun be sahiliyanfan na. ⁵ Sanfɛbonw kɔɔ tun ka doɔo ka temɛ dugumabonw, ani cɛmancebonw kan; sabu temeyɔɔ tun ka do bo sanfɛbonw ta bonya ra. ⁶ O bonw tun ye sankasow le ye, k'a ke bonjuru saba ye jɔɔɔn san fɛ, nka samasen tun tɛ o ra k'a ke i ko lukɛnɛ ta bon toɔ ta tun be cogo min na; o koson k'a ta dugu ma ka taga san fɛ, sanfɛbonw kɔɔ tun ka doɔo ka temɛ dugumabonw, ani cɛmancebonw kan. ⁷ Kogo min tun be lukɛnɛba fan na, bonw nafeyɔɔ ra, o kogo janya tun ye nongon na bilooru, ⁸ sabu bonjuru fana janya tun ye nongon na bilooru lukɛnɛba fan na, nka Alabatosoba fan na, a janya tun ye nongon na kɛmɛ. ⁹ O bonw dugumayɔɔ ra, a terebɛyanfan na, donda do tun be yi, mɔɔo tun be se ka bo lukɛnɛba ra ka don min fɛ.

¹⁰ Lu laminikogo fan min be tereboyanfan na, bon dow fana tun be o yoro ra, ka pasin Alabatosoba ni o yoro furance ma. ¹¹ Temeyoro do tun be o bonw na fe; a tun be i ko sahiliyanfan ta bonw cogoya. O janya ni o bonya tun be i ko sahiliyanfan ta bonw; o bodaw, ani o locogoya fana tun ye kelen ye. O ta dondaw tun be i ko ¹² woroduguyanfan ta bonw dondaw. Temeyoro min tun be tereboyanfan ta kogo nafeyoro ra, donda do fana tun be o temeyoro damina ra; mogow tun be don o donda le fe.

¹³ Ce k'a fo ne ye tuun ko: «Sahiliyanfan ta bonw, ani woroduguyanfan ta bon minw nasinna Alabatosoba lukono yoro ma, o ye bon saninmanw le ye; sarakalasebaga minw be sarakaw bo Matigi Ala na koro, olugu be o saraka saninmanbaw domu o bonw le kono. O be saraka saninmanbaw bla o yoro le ra: siman sarakaw*, ani jurumunyafa sarakaw*, ani hakebo sarakaw*, sabu o yoro ye yoro saninman le ye. ¹⁴ Ni sarakalasebagaw ka don yoro saninman kono, o man kan ka bo ka taga lukeneba ra, ni o ma o ta sarakalasebaga faniw bo o yere ra, sabu o faniw saninyanin lo; o ka kan ka fani werew le don ka soro ka taga jama ta yoro ra.»

Alabatosoba bee lajennin laminikogo

¹⁵ Ayiwa, ce ka Alabatosoba kononoyoro suma ka ban tuma min na, a ka ne labo tereboyanfan ta donda fe. A ka Alabatosoba lamini suma. ¹⁶ A ka Alabatosoba tereboyanfan suma ni a ta sumanikebere ye, o kera nongon na keme looru. ¹⁷ A ka Alabatosoba sahiliyanfan suma, o fana kera nongon na keme looru, ka kapa ni sumanikebere ye. ¹⁸ A ka Alabatosoba woroduguyanfan suma, o kera nongon na keme looru, ka kapa ni sumanikebere ye. ¹⁹ A temena ka taga Alabatosoba terebenyanfan na ka o fana suma, o fana kera nongon na keme looru, ka kapa ni sumanikebere ye. ²⁰ O ko, a ka Alabatosoba laminikogo fan naani suma; o fan kelen kelen bee janya fana tun ye nongon na keme looru; o kogo le be yoro saninman ni yoro tow bo nongon na.

Ala noro donna Alabatosoba kono

43 Donda min nasinna tereboyanfan ma, ce tagara ni ne ye o donda ra. ² Ayiwa, ne ka Izirayeli ta Ala ta noro nato ye ka bo tereboyanfan na. A kumakan tun be i ko jibaw mankan; a noro tun be dugukolo manamana. ³ Ne tun be fen minw yera, o tun be i ko ne tun ka minw ye, wagati min na ne tun nana dugu halaki ko fo. Ne tun be fen min yera, o tun be i ko ne tun ka min ye Kebari jiba kere fe. A kera ten minke, ne benna ka ne na biri dugu ma.

⁴ Matigi Ala noro nana don Alabatosoba kono tereboyanfan ta donda fe. ⁵ Ala Nin ka ne ta ka taga ni ne ye lukonoyoro ra. Matigi Ala noro ka Alabatosoba fa.

⁶ Ayiwa, ka ce lonin to ne kere fe, ne ka mogow do kumakan men ka bo Alabatosoba kono. ⁷ A ko: «Adamaden, nin yoro le ye ne ta masasiganan ye,

ani ne senlayoro, ne bena sigi yoro min na ka to Izirayelimogow ce ra wagati bee. Izirayeli ta mogow ni o ta masacew tena ne togo saninman lanogo tuun ni o ta jatoyakow ye, ani o ta masacew suw minw be o ta sonnikeyoro ra. ⁸ O tun ka o ta sonnikeyoro lo k'a dakun ke ne ta batoso dakun koro, k'a donda ke ne ta batoso donda koro; kogo doron le tun be ne ni olugu ce. O ka ne togo saninman lanogo ni o ta ko haramuninw ye; o koson ne dimina ka o halaki. ⁹ Nka sisan koni, o bena o ta jatoyakow, ani o ta masacew suw mabo ne ra. Ne bena sigi o ce ra wagati bee.

¹⁰ «Ayiwa, adamaden, ele ye Alabatosoba cogoya lakari Izirayeli mara mogow ye, k'a to o ye maroya o yere ta terenbariyaw koson; o ye nin batoso locogo jate mina kosebe. ¹¹ Ni o maroya can ra o yere ta kewalew bee koson, o tuma i be nin batoso cogoya yira o ra: a locogo ni a dondaw, ani a bodaw. I b'a cogoya bee yira o ra: A siraw bee, ani a tagamasiyenw bee, ani a sariyaw bee. I be o bee sebe k'a bla o na koro, janko o ye a tagamasiyenw bee jate mina ka na, k'a siraw bee tagama ka kapa n'a locogo ye. ¹² Alabatosoba sariya fle nin ye: A kerefeyoro bee saninyanin lo kosebe kuru san fe. Nin le ye Alabatosoba sariya ye.»

Sarakajenifen ni sarakaw

¹³ «Ayiwa, sarakajenifen* jate hakeyaw fle nin ye, ka kapa ni a nongon daw ye; sibiri na kelen kelen farara a nongon na kelen kelen bee janya kan. A jusiginan sigira dinga min kono, o dunya ye nongon na kelen, a bonya fana ye nongon na kelen. A dagbolo lamini ye sibiri na kelen. A lo fle nin ye: ¹⁴ K'a ta sarakajenifen dugumayoro ra ka taga a bla a jukoro yoro ta jusiginan na, o lo ye nongon na fla. A bonya ye nongon na kelen ye; k'a ta jusiginan fitini na ka taga a bla a jusiginanba ra, o lo ye nongon naani, a bonya ye nongon na kelen. ¹⁵ Sarakajenifen tasumadonyoro lo ye nongon na naani; gban naani be a nongon naani na.

¹⁶ Tasumadonyoro janya ye nongon na tan ni fla, a bonya fana ye nongon na tan ni fla ye; a fan naani bee hakeya ye kelen ye. ¹⁷ Jusiginan flanan janya ye nongon na tan ni naani, o bonya fana ye nongon na tan ni naani. A fan naani bee hakeya ye kelen ye. Dagbolo min k'a lamini, o lo ye nongon na tarance; dinga min k'a lamini, o dunya ye nongon na kelen. A senlayorow nasinna tereboyanfan le ma.»

¹⁸ Ce ko ne ma tuun ko: «Adamaden, Dunupatigi Ala ko: Lon min ni aw nana sarakajenifen lo, ko aw be sarakaw jeni a kan, ka sarakaw jori seriseri a kan, a kecogo le ye nin ye: ¹⁹ Sarakalasebaga minw ye Levi* ta mogow ye, Sadoki ta durujaw, olugu doron le be se ka gbara ne ra ni saraka ye; Dunupatigi Ala ko ten. I be misitoran kapaman kelen di olugu ma ka o ke jurumunyafa saraka* ye.

²⁰ I be o saraka jori do mina ka o mun sarakajenifen gban naani na, a nongon naani na, ani a dagbolo min b'a lamini na. I be o ke ka jurumunw kafari, ka sarakajenifen saninya. ²¹ O ko, o misitoran min kera jurumunyafa saraka ye, i be o ta ka bo yoro saninman kono, ka taga a jeni Alabatosoba

yoro do ra, yoro min blara o baara kama. ²² A tere flanan, i be bakoronin do mina, fiyen te min na, ka o fana ke jurumunyafa saraka ye, ka sarakajenifen saninya, i ko i tun k'a saninya ni misitoran ye cogo min na. ²³ Ni i ka o jurumunyafa saraka bo, ka saraka jenifen saninya ka ban, i be misitoran kapaman kelen ni sagajigi kelen mina begankuru ra, fiyen te minw na, ka o fana ke saraka ye. ²⁴ I be taga ni o ye Matigi Ala na koro; sarakalasebaga be kogo seriseri a kan, k'a ke saraka jenita* ye k'a di Matigi Ala ma. ²⁵ Lon o lon i ka kan ka bakoronin kelen ke jurumunyafa saraka ye, fo tere wolonfla; i be misitoran kapaman kelen ni sagajigi kelen fana bo begankuru ra, fiyen te minw na, ka o fana ke saraka ye. ²⁶ Aw bena jurumun kafari ke fo tere wolonfla ka sarakajenifen saninya; aw b'a saninya k'a bla danna ne Ala ye. ²⁷ Ni o teredaw dafara tuma min na, k'a damina a tere seeginan na, ani lon tow bee ra, sarakalasebagaw bena to ka aw ta saraka jenitaw, ani aw ta ninsondiya sarakaw* bo sarakajenifen kan; ne bena son aw ta sarakaw ma. Dunupatigi Ala ko ten.»

Jamana kuntigi ta donda

44 Ayiwa, o ko fe, ce tagara ni ne ye yoro saninman* ta tereboyanfan donda ra, da min nasinna kenemayoro ma. A tun datuginin lo. ² Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Nin donda datuginin le ka kan ka to; a man kan ka dayele. Mogo si man kan ka teme a fe, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala temena nin da fe; o koson a datuginin ka kan ka to tuma bee. ³ Ayiwa, min ye jamana kuntigi ye, jamana kuntigi koni be se ka sigi nin yoro ra ka domuni ke Matigi Ala na koro. A be don bolonda fe, ka bo o bolonda kelen fe.»

Alapasiranbariw te don Alabatosoba kono

⁴ Ce tagara ni ne ye sahiliyanfan ta donda ra, Alabatosoba nafeyoro ra. Ne ka fleri ke k'a ye ko Matigi Ala ta nooro be Alabatosoba fara. Ne benna ka ne na biri dugu ma. ⁵ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Adamaden, i na yele ka fleri ke, ka i toro malo ka menni ke; ne bena ciw, ani sariya minw bee fo i ye Matigi Ala ta batoso ta ko ra, i ye i janto o ra kosebe. Min ye Alabatosoba donbagaw doncogo ni o bocogo ye, i ka kan ka i janto o ra kosebe.

⁶ «A fo Izirayeli mara mogo murutininw ye ko: <Dunupatigi Ala ko: E, Izirayeli mara mogo, aw ta ko haramuninw bee temena a dan kan! ⁷ Wagati min aw be na ni sarakaburu ye, ani saraka sogow ta turu, ani a jori, ka na o di ne ma, aw be siya were mogo ladon ne ta batoso kono, k'a to o mogo lanabari kenesigibariw ye ne ta batoso lanogo; aw ka aw ta ko haramuninw ke ka ne ni aw ta jengogonya* cen. ⁸ Aw ma aw janto ne ta fen saninmanw na, nka aw ka mogo werew le bla o baaraw ra aw no ra ne ta yoro saninman kono.

⁹ «O koson ne Dunupatigi Ala ko: Siya were mogo lanabari, kenesigibari si man kan ka don ne ta yoro saninman kono tuun, hali siya were minw siginin be Izirayelimogow ce ra.»

Levi ta mogo minw mabara Ala ra

¹⁰ «Ayiwa, Levi* ta mogo minw koni mabara ne ra, olugu ta terenbariya kunko bena ben o yere kan; sabu wagati min Izirayelimogow tun ka o yere lafiri ka o ko don ne ra ka taga o ta batofenw ko, olugu mabara ne ra. ¹¹ Olugu bena ke ne ta yoro saninman* dondaw korosibagaw le ye doron, ani Alabatosoba baaradenw. Olugu le bena saraka jenitaw* ani saraka tow faga mogow ye; o bena to ka o baaraw le ke mogow ye. ¹² Nka i n'a fo o farara Izirayelimogow kan ka o ta jow son, ka ke sentalon sababu ye ka Izirayeli jama bla jurumun na, o koson ne be ne boro korota ka kari, ko o ta terenbariya kunko bena ben o yere kan; Matigi Ala ko ten. ¹³ O tena gbara ne ra tuun ka sarakaw lase ne ma, o tena gbara ne ta fen saninmanw si ra, walama ne ta saraka saninmanbaw si ra; o ka maroyakow, ani ko haramunin minw ke, o kunko bena ben o kan. ¹⁴ Ne bena Alabatosoba korosiri ta baara doron le di o ma, ani baara misen minw ka kan ka ke ka Alabatosoba kononoyorow laben.»

Ala ta sarakalasebagaw ta baara

¹⁵ «Ayiwa, sarakalasebaga minw ye Levi* ta mogow ye, Sadoki ta durujaw, olugu minw tun ka o janto ne ta yoro saninman* na k'a baaraw ke, hali wagati min na Izirayelimogow tun mabara ne ra, olugu le bena gbara ne ra ka sarakalasebagaya ke, ka na ni saraka sogow ta turu ni a jori ye ne na koro; Dunupatigi Ala ko ten. ¹⁶ Olugu doron le bena don ne ta yoro saninman kono, olugu doron le bena gbara ne ta tabali ra, ka sarakalasebagaya ke ne ye; o bena o janto ne ta batoso baaraw ra.

¹⁷ «Ni sarakalasebagaw donna Alabatosoba lukonoyoro dondaw fe, o ka kan ka lenfaniw le don. Ni o be baara ke lukonoyoro ta dondaw ra, walama Alabatosoba kono, o man kan ka sagasifani don o yere ra. ¹⁸ O ka kan ka lenfani jalamugu le mini o kun na, ka lenfani kurusi don; o man kan ka foyi siri o yere ce ra min be se k'a to o ye wasi. ¹⁹ Ni o be bo tuma o tuma ka taga lukeneba ra, ka taga lukeneba ra jama no fe, o ka kan ka o ta sarakalasebaga faniw bo o yere ra ka o bla yoro saninman ta bonw kono, ka fani werew don ka bo, janko jama ra mogo do kana na maga o fani saninmanw na, ka sa †.

²⁰ «Sarakalasebaga man kan k'a kun li, nka a fana man kan ka a kunsigi to a ye janya. A ka kan k'a kunsigi tige k'a dakana.

²¹ «Sarakalasebaga si man kan ka duven min ka don Alabatosoba lu kono.

²² «Sarakalasebaga man kan ka muso ce sanin, walama muso furusanin furu; a ka kan ka sunguru le furu, min ye Izirayeli mara mogo do ye, walama muso ce sanin min ta ce fana tun ye sarakalasebaga do ye.

²³ «Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta mogow karan, janko fen minw blara danna Ala ye, mogow

† Ka kapa ni sariya ye, mogo gbansan tun man kan ka maga Ala ta fen saninmanw na (Bori 30.29; Samawilu flanan 6.6,7)

ye o fenw, ani fengbansanw lon ka o bo ɲogon na, ka fen saninyaninw, ani fen saninyabariw lon ka o bo ɲogon na.

²⁴ « Ni sarakalasebaga be kiti tige, a ka kan ka lo can le kan, ka kiti tige ka kaja ni ne ta ko-latigeninw ye.

« Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta janagbew bee ke ka kaja ni ne ta sariyaw, ani ne ta cifoninw ye, ka ne ta Nenekirilonw* ke lon saninmanw ye.

²⁵ « Sarakalasebaga man kan ka gbara mogo do su ra, janko a kana na a yere lanogo; a be se ka gbara min na, o ye a face ye, walama a bamuso, walama a dence, walama a denmuso, walama a balemace, walama a balemamuso min ma furu folo. ²⁶ Nka ni o ɲogonna lo, a ka kan k'a yere saninya; a saninyanin ko, a ka kan ka tere wolon-fla ke sani a ye a ta baara damina. ²⁷ Ni a donna yoro saninman lukonoyoro ra lon min na, a ka kan ka jurumun yafa saraka* do bo a yere ye; Dunupatigi Ala ko ten.

²⁸ « Ayiwa, sarakalasebagaw bena ninyoro min soro, o ye nin ye: Ne yere le bena ke olugu ninyoro ye. Aw man kan ka yoro si di o ma k'a ke o togora ta ye Izirayeli jamana ra, sabu ne yere le ye olugu ta yoro ye. ²⁹ O bena siman sarakaw* le domu, ani jurumunyafa sarakaw, ani hakebo sarakaw*; ni fen o fen ka bla danna Ala ye Izirayeli jamana ra, o be ke sarakalasebagaw ta ye. ³⁰ Simankura suguya bee kun folo, min ye a bee ra pumanman ye, ani saraka suguya bee, o bee ye sarakalasebagaw ta ye; aw ka kan ka aw ta mugu bee ra pumanman fana saraka di o ma, janko ne ye baraka don aw ta gba ye.

³¹ « Sarakalasebaga man kan ka began jufanin sogo domu, walama wara dato, ni a kera kono ye walama began suguya were. »

Ala ta dugukolo saninman

45 « Ayiwa, ni aw nana taga ke jamana taran ye tuma min na ka bee ninyoro di a ma, aw ye dugukolo do bla danna jamana kono Matigi Ala ye, ka o ke dugukolo saninyanin ye. A janya ye ke nongon na waga muga ni looru, a bonya ye ke nongon na waga muga. O dugukolo yoro bee bena ke yoro saninyanin ye. ² Aw ye yoro do suma o dugukolo kan, ka a bonya ni a janya bee ke kelen ye, k'a ke nongon na keme looru; o yoro be ke Alabatosoba saninman loyoro ye. Aw ye furance do to Alabatosoba lamini bee ra; o furance bonya ye ke nongon na bilooru.

³ « O ko, Alabatosoba yoro saninman* ni a yoro saninmanba* be lo fan min na, aw ye yoro do dan bo o fan na, ka o janya ke nongon na waga muga ni looru ye, k'a bonya ke nongon na waga tan ye. ⁴ O yoro be ke yoro saninman ye jamana kono; a be ke sarakalasebagaw ta ye, sarakalasebaga minw be yoro saninman ta baara ke, ka gbara Matigi Ala ra ka sarakaw bo a ye. Olugu ta bonw bena lo o yoro le ra; o yoro do le fana bena bla danna ka ke yoro saninman loyoro ye.

⁵ « Dugukolo fan do min tora, min fana janya ye nongon na waga muga ni looru, k'a bonya ke nongon na waga tan, o yoro be ke Levi ta mogo

ta ye, minw be o janto Alabatosoba ra; olugu ta duguw bena ke o yoro ra, ka o ke o sigiyoro ye.

⁶ « Ayiwa, aw ye yoro do were danbo o dugukolo saninman kere fe, ka o bonya ke nongon na waga looru, k'a janya ke nongon na waga muga ni looru, ka o ke dugu do loyoro ye; o dugu bena ke Izirayelimogow bee ta ye. »

Jamana kuntigi ta yoro

⁷ « Min ye jamana kuntigi ye, aw bena yoro fla le di ale ma. Yoro kelen be ke dugukolo saninman ni dugu terebenyanfan na, ka taga a bla fo kogojiba ra, yoro to kelen be ke dugukolo saninman ni dugu tereboyanfan na, ka taga se fo Izirayeli jamana dan ma tereboyanfan na. Kuntigi ta yoro bee kelen kelen bonya ka kan ka ke i ko Izirayelimogo to w maraw bonya. ⁸ O le bena ke ale ta yoro ye Izirayeli jamana ra. Ni o kera, ne ta jamana kuntigiw tena to ka jamanadenw to ɲo tuun; o bena jamana to Izirayelimogow fe, o bee ni o ta yoro. »

Kuntigi ka kan ka terenninya sira tagama

⁹ Dunupatigi Ala ko: Aw Izirayeli kuntigiw, aw ta temena a dan kan de! Aw ye benكاني ni mogo minakojuguya da bla, ka can ni terenninya sira tagama, ka ne ta mogo to ɲori dabra; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁰ « Aw ta sumanikeminanw ka kan ka dafa; aw ta sumanikefenw, minw ye efa ye, ani bati, olugu bee ka kan ka dafa. ¹¹ Efa ni bati kono ka kan ke kelen ye. Homeri na tan ka kan ka ben bati na kelen ma, a ka kan ka ben efa na kelen ma fana. O sumanikefenw bee ka kan ka ben ni Homeri † ta jate le ye. ¹² Aw ta sumanikefenw gbiriya ka kan ka kaja ni ɲogon ye. Sikele kelen ta gbiriya ka kan ka ben gera muga ta gbiriya ma. Mini kelen ta gbiriya ka kan ka ben sikele biwooro ta gbiriya ma †. »

Sarakaw bocogo

¹³ « Aw ka kan ka aw borofenw di saraka ye cogo min na o fle nin ye: Ni alikama* kilo keme saba be aw fe, aw ka kan ka kilo looru le di; ni orize kilo keme saba be aw fe, aw ka kan ka kilo looru le di fana.

¹⁴ « Min ye turu ye, ni turu litiri binaani be aw fe, aw ka kan ka litiri naani le di; sumanikefen minw ye kori ni homeri ye, olugu bee kono ye kelen ye; homeri na kelen be ben litiri keme naani le ma.

¹⁵ « Min ye began misenw ye, ni beganw ka began keme fla bo Izirayeli jamana ta beganmarayoro min o min na, aw ka kan ka began kelen le bo, ka o fara siman sarakaw* kan, walama ka o ke saraka jenitaw* ye, walama ninsondiya sarakaw*, janko ka jurumunw kafari. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁶ « Izirayeli jamanadenw bee ka kan ka o fenw bo ka o di Izirayeli jamana kuntigi ma. ¹⁷ Jamana kuntigi le bena o sarakakow janabo: saraka jenitaw, ani siman sarakaw, ani rezenji saraka* »

† Efa, ani bati ani homeri, o tun ye sumanikeminan dow ye.

†† Gera, ani Sikele, ani Mini, o bee tun ye sumanikefen dow ye, janko ka fiyerefen gbiriya lon.

minw ka kan ka bo panagbew wagatiw ra, ani karokura panagbew ra, ani Nenekirilonw* na, ani Izirayeli jamana ta panagbelonbaw bee ra. A bena jurumunyafa sarakaw* bo, ani siman sarakaw, ani saraka jenitaw, ani ninsondiya sarakaw, janko ka Izirayeli mara mogow ta jurumunw kafari.»

Jonyaban panagbe

¹⁸ Dunupatigi Ala ko: San karo folo, tere folo, aw ka kan ka misitoran kapaman kelen mina, fiyen te min na, ka o ke saraka ye ka yoro saninman* saninya. ¹⁹ Sarakalasebaga be jurumunyafa sarakaw* jori do mina, ka o mun Alabatosoba dondaw ta konw na, ani sarakajenifen* jusiginan fan naani na, ani lukonyoro donda ta konw na. ²⁰ Karo tere wolonflanana, aw ka kan ka o sarakaw jogon bo tuun; ni mogodo ka jurumun ke k'a soro a ma a lawuri a kama, walama ni a m'a lon, o jurumun be kafari, ka Alabatosoba saninya.

²¹ «San karo folo tere tan ni naani, o bena ke aw ta Jonyaban panagbe* ye. O bena ke tere wolonfla panagbe le ye. Aw ka kan ka burufunubari le domu. ²² O lon na, jamana kuntigi be misitoran kelen ke jurumunyafa saraka ye, ale ni jama bee koson. ²³ Nanagbe tere wolonfla bee kelen kelen na, a ka kan ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla mina, fiyen te minw na, ka o ke saraka jenita* ye ka o di Matigi Ala ma; a be bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye lon o lon. ²⁴ A ka kan ka siman kilo bisaba ke siman sarakaw* ye ka o fara misitoran saraka bee kelen kelen kan, ani sagajigi saraka bee kelen kelen kan, ka turu litiri woro fara siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan. ²⁵ «San karo wolonflanana tere tan ni naani ta panagbe ra, a ka kan ka o jurumunyafa saraka, ani o saraka jenita, ani o siman saraka jogon do bo tuun, ani turu, fo tere wolonfla.»

Jamana kuntigi ta sarakaw

46 Dunupatigi Ala ko: Alabatosoba lukonyoro ta donda min be tereboyanfan na, o da datugunin ka kan ka to logokun baarakelon tere woro bee kon; nka a ka kan ka dayele Nenekirilon* na, ani karokura panagbe* lon na. ² Ni jamana kuntigi be na ka bo lukeneba ra, a ka kan ka don bolonda le fe, ka taga lo donda ta konw kere fe. Sarakalasebagaw be ale ta saraka jenitaw* ni a ta ninsondiya sarakaw* bo. Jamana kuntigi b'a kinbiri gban dakun kan k'a na biri dugu ma ka Ala bato, o ko, a be bo ka taga; da yelenin be to fo wula fe. ³ Jamana mogoto bena o kinbiri gban ka Matigi Ala bato donda ra Nenekirilonw le ra, ani karokura panagbew ra.

⁴ «Jamana kuntigi bena saraka jenita min di Matigi Ala ma Nenekirilon na, o be ke sagaden woro ye, fiyen te minw na, ani sagajigi kelen, fiyen te min na. ⁵ A be siman saraka* min fara sagajigi kan, o ye siman kilo bisaba ye; ni siman saraka hakeya min ka a yere diya a be o fara sagaden kan. A be turu litiri woro ke siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan. ⁶ Karokura panagbelon na, a be misitoran kapaman kelen ke

saraka ye, fiyen te min na, ani sagaden ceman woro, ani sagajigi kelen, fiyen te min na. ⁷ A bena siman saraka min fara misitoran kan, o ye siman kilo bisaba ye; min be fara sagajigi kan, o fana ye siman kilo bisaba ye; ni siman saraka hakeya min ka a yere diya, a be o fara sagaden kan. A be turu litiri woro ke siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan.

⁸ «Ni jamana kuntigi be don, a be don bolonda le fe, a fana be bo o da kelen le fe.

⁹ «Nka ni jamana mogoto bena Matigi Ala bato panagbelonbaw ra, ni o ka don sahiliyanfan ta donda fe ka taga Matigi Ala bato, o ka kan ka bo woroduguyanfan ta da le fe; ni o ka don woroduguyanfan ta donda fe, o ka kan ka bo sahiliyanfan ta da le fe. O be don da min fe, o man kan ka seko ka bo o da kelen fe; o be bo da to kelen le fe, min pasinna o donda ma. ¹⁰ Jamana kuntigi ka kan ka ke ni jama ye; a be don ni o donto ye, ka bo ni o boto ye.»

Sarakaw bocogo

¹¹ «Nanagbelonw ani lonbaw ra, siman saraka* min ka kan ka fara misitoran ta saraka kan, o ye siman kilo bisaba ye; min ka kan ka fara sagajigi kan, o ye siman kilo bisaba ye. Ni siman saraka hakeya min ka aw yere diya, aw be o fara sagaden kan. Aw be turu litiri woro ke siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan.

¹² «Ni jamana kuntigi b'a fe k'a yere diyanya saraka* jenita le bo k'a di Matigi Ala ma, walama a yere diyanya ninsondiya saraka*, o tuma aw be tereboyanfan donda dayele a ye, a be don k'a ta saraka jenita ni a ta ninsondiya saraka bo, i n'a fo a b'a ke cogo min na Nenekirilonw* na; o ko, a be bo. Ni a bora, aw be da datugu a no ra.

¹³ «Aw ka kan ka sagaden kelen ke saraka jenita ye lon o lon, ka o di Matigi Ala ma, sagaden min si ye san kelen, ani fiyen te min na. Aw ka kan ka o ke lon o lon sogoma. ¹⁴ Aw ka kan ka siman saraka do fara o kan lon o lon sogoma; o ye ke mugu kilo looru ye, turu litiri fla be ke ka o mugu nooni. O ye Matigi Ala ta siman saraka le ye. Cifonin lo min ka kan ka ke wagati bee; a te yelema. ¹⁵ Lon o lon sogoma, aw ka kan ka o sagaden ke saraka ye, ani a siman saraka, ani a turu. Saraka jenita* lo, min te dabra ka ye.»

Jamana kuntigi ta denw ninyoro

¹⁶ «Dunupatigi Ala ko: Ni jamana kuntigi ka do bo a yere ta dugukolo ra ka o di a dence do ma, o yoro be ke a dence ta ye; o ko, a be ke dence ta denw fana ta ye. O yoro be ke olugu ta cen le ye. ¹⁷ Nka ni a ka do bo a ta dugukolo ra ka o di a ta jonce do le ma, o yoro be ke o jonce ta ye fo ka taga se yafarisan ma; ni yafarisan sera, yoro be seko jamana kuntigi ma tuun. Jamana kuntigi dencew doron le be se ka o face cen ta. ¹⁸ Jamana kuntigi man kan ka jamanadenw ta dugukolo yoro si mina o ra. A man kan ka o ta yorow bosi o ra. A be yoro min di a dencew ma ka o ke o ta cen ye, a ka kan ka o bo a yere ta dugukolo le ra, janko ne

ta mógow si kana gben ka bọ o ta yọrọ ra.»

Alabatosoba gbabuguw

¹⁹ «Ayiwa, da min be sarakalasebagaw ta bon saninmanw ta donda kere fe sahiliyanfan na, ce tagara don ni ne ye o da fe. Ne ka yoro do ye kononoyoro ra, terebenyanfan na. ²⁰ A k'a fo ne ye ko: «Sarakalasebagaw bena hakabo sarakaw* ni jurumunyafa sarakaw* sogo tobi nin yoro le ra, ani siman sarakaw*; o man kan ka bọ ka taga ni o fenw ye lukeneba ra, janko jama ra mogo do kana na maga o fen saninmanw na, ka sa.»

²¹ O ko, a tagara ni ne ye lukeneba ra, ka taga teme ni ne ye lukeneba nongon naani bee ra. Ne ka lukene fitini do ye lukeneba nongon bee kelen kelen na. ²² Lukeneba nongon naani na, lukene fitini koorinin dow tun be yi. O janya tun ye nongon ja binaani, o bonya ye nongon ja bisaba. O naani bee bonya ni o janya tun ye kelen ye, o tun be lukeneba nongonw le ra. ²³ O tun ka o lukene fitini bee koori ni kogo do ye. Tasumadonyoro tun be o kogo kere fe k'a lamini. ²⁴ Ce k'a fo ne ye ko: «Alabatosoba baaradenw be jama ta sarakasogow tobi gbabugu minw konon, olugu le ye nin ye.»

Ji woyora ka bọ Alabatosoba konon

47 O ko, ce sekora ni ne ye Alabatosoba donda ra. Ne ka ji do woyoto ye ka bọ Alabatosoba donda dakun jukoro, ka taga tereboyanfan na, sabu Alabatosoba ja tun sinna tereboyanfan le ma. Ji tun be woyora ka bọ Alabatosoba jukoro, a woroduguyanfan na, ka na teme sarakajenifen* kere fe, a woroduguyanfan na. ² Ce bora ni ne ye Alabatosoba sahiliyanfan ta donda fe. A munumununa ni ne ye kene ma, ka taga se fo terebenyanfan ta donda ma; ne k'a ye ko ji be woyora ka bọ o donda woroduguyanfan na.

³ Ce gbarara ni ne ye tereboyanfan na; sumanikejuru do tun b'a boro. A ka nongon ja waga kelen suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; o ko, a ka ji cetige ni ne ye; ji sera ne senkuruw ma. ⁴ A ka nongon ja waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; a ka ji cetige ni ne ye ka yelema ka na fan do ra. Ji sera ne kinbirikunw ma. A ka nongon ja waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; a ka ji cetige ni ne ye ka yelema ka taga fan do ra. Ji sera fo ne soro ra. ⁵ A ka nongon ja waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe minke, o yoro ra ji kera koba ye; ne tun te se k'a cetige, sabu ji tun ka dun. Mogo tun te se k'a cetige ni i ma ji lon. A tun kera jiba le ye, mogo te se ka tagama ka min cetige i sen na. ⁶ Ce ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye wa?» A sekora ni ne ye jida ra tuun. ⁷ An sera yi minke, ne ka yirisun caman ye ji fan fla bee ra. ⁸ A ko ne ma tuun ko: «Nin ji bena woyo ka taga jamana tereboyanfan na, ka jigi ka taga Zuriden kenegbe ra, ka soro ka taga ke Kogoji sanin na. Ni a donna kogoji ra, kogoji ta ji be saninya. ⁹ Ni nin ji ka woyo ka se yoro o yoro, o yoro fenpanamanw bee be panamanya, ka caya. Jegew be caya kosebe, sabu ni nin ji ka se kogoji ma, a be saninya; ni nin

ji ka se yoro o yoro, o yoro fenw bee be panamanya ka caya. ¹⁰ Jegeminabagaw bena na jida ra. O bena o ta jow yerege, k'a ta Eni Gedi ka taga a bla fo Eni Egilayimu; jega suguya caman bena soro yi, k'a ke i ko Kogojiba ta jegew. Jegew bena caya kosebe.

¹¹ Nka ko fitiniw, ani jiborow, olugu tena saninya; o yorow bena ke kogoboyorow ye. ¹² Yiri suguya bee bena wuri ji fan fla ra. O yiriw flaburuw tena ja ka ye, o denw fana tena ban ka ye. O bena den karo o karo, sabu ji be bọ yoro saninman* jukoro ka o son. Mógow bena o yiridenw domu, k'a flaburuw ke fla ye.»

Ala ka jamana danw yira

¹³ Dunupatigi Ala ko: Aw bena jamana min taran Izirayeli ta duruja tan ni fla ra, k'a ke o ta yorow ye, o jamana danw fle nin ye; Yusufu ta duruja ka kan ka mara fla le soro. ¹⁴ Aw bena jamana taran, ka o bee ninyoro ke kelen ye, sabu ne ka ne boro korota ka kari ko ne be nin jamana di aw bemaw ma; o ra nin jamana bena ke aw ta ye.

¹⁵ «Jamana danw fle nin ye: Jamana sahiliyanfan be damina Kogojiba ra; sira min be teme Hetilon, ani Lebo Hamati, ani Sedadi, a be teme o sira fe, ¹⁶ ka taga se Berota ni Sebarayimu, dugu fla min be Damasi mara ni Hamati mara ce ma, ka bọ yi ka teme Haseri Tikon, min be Haran jamana dan na. ¹⁷ O cogo ra, o dance be damina kogojiba ra ka taga se fo Hasari Enan mara ra, tereboyanfan na. Damasi mara ni Hamati mara le be ke a dan ye. O le ye sahiliyanfan ta dance ye.

¹⁸ «Jamana tereboyanfan ta dance be damina Damasi mara ni Haran mara furance ra, ka teme Zuriden kenegbeba fe, Galadi mara ni Izirayeli mara furance ra, ka taga se fo Tamari, Kogoji sanin ma. O le ye tereboyanfan ta dance ye.

¹⁹ «Woroduguyanfan ta dance be damina Tamari, ka taga fo Meriba ta ji yoro ra, min be Kadesi. A be teme Meriba ko kere fe, ka taga a bla Kogojiba ra. O le ye woroduguyanfan ta dance ye.

²⁰ «Terebenyanfan na, Kogojiba le bena ke jamana dan ye, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fo Lebo Hamati, sahiliyanfan na. O le ye terebenyanfan ta dance ye.

²¹ «Aw ka kan ka nin jamana taran Izirayeli ta durujaw bee le ra. ²² Aw b'a taran nongon na, ka bee ninyoro di a ma; lonan minw sigira aw ce ra ka denw soro aw ce ra, aw be olugu fana ninyoro di o ma. Aw ka kan ka olugu fana jate i ko Izirayeliden dow; o ka kan ka o ta dugukolo ninyoro soro i ko Izirayeli ta duruja tow. ²³ O lonanw sigira duruja minw ce ra, aw ka kan ka o ta yoro di o ma ni o duruja mógow le ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

Jamana sahiliyanfan ta mógow ninyoro

48 Izirayeli ta durujaw tógow ye nin ye, ani o ta dugukolo ninyorow.

«Dan ta duruja be mara kelen soro fo sahiliyanfan na, Hetilon ni Lebo Hamati ni Hasari Enan ta sira kere fe, Damasi mara ni Hamati mara kere fe. A be damina jamana tereboyanfan ta dan na ka taga se fo kogojiba ma terebenyanfan na.

² «Aseri ta duruja be mara kelen soro ka gban Dan ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

³ «Nefitali ta duruja be mara kelen soro ka gban Aseri ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁴ «Manase ta duruja be mara kelen soro ka gban Nefitali ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁵ «Efirayimu ta duruja be mara kelen soro ka gban Manase ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁶ «Ruben ta duruja be mara kelen soro ka gban Efirayimu ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁷ «Zuda ta duruja be mara kelen soro ka gban Ruben ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.»

Matigi Ala yere ninyoro

⁸ «Aw bena dugukolo do danbo Zuda mara dan na, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan, ka o bla danna. A bonya ye ke nongon na waga mugan ni looru, a janya ni mara tow janya ye ke kelen ye, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na. Yoro saninman* bena lo o yoro cemance le ra. ⁹ Aw bena dugukolo min bla danna Matigi Ala ye, o janya bena ke nongon na waga mugan ni looru, k'a bonya ke nongon na waga tan. ¹⁰ O yoro saninman bena ke sarakalasebagaw ta yoro ye. A janya bena ke nongon na waga mugan ni looru sahiliyanfan na, k'a bonya ke nongon na waga tan tereboyanfan na, k'a janya ke nongon na waga mugan ni looru woroduguyanfan na. Matigi Ala ta batoso saninman bena ke o yoro cemance ra. ¹¹ O yoro bena ke sarakalasebaga saninmanw ta ye, Sadoki ta durujaw, minw ka ne ta baara ke ni kankelentigiya ye; o ma ne kan bla i ko Levi* ta mogow k'a ke cogo min na tuma min na Izirayelimogo tow tun ka ne kan bla. ¹² Dugukolo min danbora jamana kono, nin yoro bena bo o dugukolo le ra, k'a ke sarakalasebaga saninmanw ta ye, k'a ke yoro saninmanba* ye. Levi ta mogow ta yoro bena gban olugu ta yoro ra.

¹³ «Levi ta mogow ta yoro bena gban sarakalasebagaw ta yoro ra; a janya bena ke nongon na waga mugan ni looru, k'a bonya ke nongon na waga tan. A janya bee lajennin bena ke nongon na waga mugan ni looru, k'a bonya ke nongon na waga tan.

¹⁴ Mogow man kan ka o dugukolo fiyeere walama k'a falen. Nin yorow ye jamana bee ra yorogumanw le ye; a man kan k'a di mogow ma, sabu a blara danna ka ke Matigi Ala ta yoro saninman le ye.»

Dugu sigiyoro ni jamana kuntigi ta yoro

¹⁵ «Ayiwa, dugukolo to min bena to, o bonya bena ke nongon na waga looru, k'a janya ke nongon na waga mugan ni looru. O dugukolo bena ke yorogbansan le ye. A bena ke dugu loyoro ye, ka ke

mogow sigiyoro ye; a kerefeyorow bena ke began marayorow ye. Dugu yere be lo yoro cemance ra.

¹⁶ «Dugu janya ni a bonya fle nin ye: A sahiliyanfan bonya ye nongon na waga naani ni keme looru, a woroduguyanfan bonya ye nongon na waga naani ni keme looru, a tereboyanfan bonya ye nongon na waga naani ni keme looru, a terebenyanfan bonya ye nongon na waga naani ni keme looru. ¹⁷ Dugu kerefeyoro minw ye beganmarayorow ye, o bonya ye nongon na keme fla ni bilooru sahiliyanfan na, nongon na keme fla ni bilooru woroduguyanfan na, nongon na keme fla ni bilooru tereboyanfan na, nongon na keme fla ni bilooru terebenyanfan na.

¹⁸ «Yoro to min belen bena to o dugukolo saninman kerefeyoro fla ra, o yoro do janya bena ke nongon na waga tan ye dugu tereboyanfan na, yoro do janya bena ke nongon na waga tan ye dugu terebenyanfan na. Dugumogow bena o yorow sene ka o ta baro bo o ra. ¹⁹ Izirayeli ta duruja min o min be baara ke dugu kono, olugu bee be se ka o yorow sene.

²⁰ «O dugukolo min blara danna, o bee lajennin janya bena ke nongon na waga mugan ni looru ye, a bonya fana be ke nongon na waga mugan ni looru. O yoro tarance ta tarance le be ke dugu loyoro ye.

²¹ «Yoro minw tora yoro saninman ni dugu loyoro fan fla ra, o yorow bena ke jamana kuntigi ta ye. Tereboyanfan na, a be damina dugukolo saninman dan na, min ye nongon na waga mugan ni looru ye, ka taga a bla fo jamana tereboyanfan dan na. Terebenyanfan na, a be damina dugukolo saninman dan na min fana ye nongon na waga mugan ni looru ye, ka taga a bla fo jamana dan na terebenyanfan na. O ra, yoro saninman ni Alabatosoba saninman bena ke jamana dugukolo saninman cemance le ra. ²² O cogo ra, Levi* ta mogow ta yoro ni dugu loyoro bena ke jamana kuntigi ta yoro fla ce ma. Zuda ta duruja ta yoro bena ke jamana kuntigi ta yorow sahiliyanfan na, Boniyaminu ta duruja ta yoro bena ke a woroduguyanfan na.»

Woroduguyanfan ta mogow ninyorow

²³ «Duruja tow ninyorow fle nin ye: Boniyaminu ta duruja bena mara kelen soro, k'a ta tereboyanfan na, ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁴ «Simeyon ta duruja bena mara kelen soro, ka gban Boniyaminu ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁵ «Isakari ta duruja bena mara kelen soro, ka gban Simeyon ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁶ «Zabulon ta duruja bena mara kelen soro, ka gban Isakari ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁷ «Gadi ta duruja bena mara kelen soro, ka gban Zabulon ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

²⁸ «Gadi ta mara dan min be woroduguyanfan na, o le bena ke jamana dan ye woroduguyanfan na. A be damina Tamari, tereboyanfan na ka taga

a bla fɔ Meriba ta ji yorɔ ra, min be Kadesi, ka sorɔ ka tɛmɛ Misiran kɔba kɛrɛ fɛ ka taga a bla Kɔgɔjiba ra.

²⁹ «Ayiwa, aw bena nin jamana le taran Izirayeli ta durujaw ra, k'a kɛ o ta sigiyɔrɔw ye; aw ka kan ka a taran nin cogo le ra. Dunɔpatigi Ala ko ten.»

Dugu dondaw

³⁰ «Dugu dondaw cogoya flɛ nin ye, k'a damina sahiliyanfan na, min janya ye nɔngɔn na waga naani ni kɛmɛ looru ye: ³¹ Izirayeli ta durujaw tɔgɔw le bena la dugu dondaw ra. Donda saba bɛna kɛ dugu sahiliyanfan na: Ruben ta donda, ani Zuda ta donda, ani Levi ta donda.

³² «Dugu terebɔyanfan fana janya ye nɔngɔn na

waga naani ni kɛmɛ looru ye. O fana ye donda saba: Yusufu ta donda, ani Boniyaminu ta donda, ani Dan ta donda.

³³ «Dugu woroduguyanfan fana janya ye nɔngɔn na waga naani ni kɛmɛ looru ye. O fana ye donda saba: Simeyɔn ta donda, ani Isakari ta donda, ani Zabulon ta donda.

³⁴ «Dugu terebenyanfan janya ye nɔngɔn na waga naani ni kɛmɛ looru ye. O fana ye donda saba: Gadi ta donda, ani Aseri ta donda, ani Nɛfitali ta donda.

³⁵ «Dugu bɛɛ lajennin laminikogo janya ye nɔngɔn na waga tan ni seegi.

«Ayiwa, k'a damina bi ra, dugu tɔgɔ le ye ko: <Matigi Ala be yan!> »

Daniyeli

Kitabu faamucogo

Daniyeli tɔgɔ lara nin kitabu ra, nka an t'a lon ni ale kera a sebebaga ye.

Wagati min na Yahudiyaw tun be siya tɔw ta fanga kɔrɔ, o wagati le ra Daniyeli ta kitabu sebera.

Kitabu tarance folo (1-6) be Daniyeli ni a tɔrɔgɔnce saba ta ko fo an ye. O ce naani ka o jigi la Ala kan, o ma son ka Ala kan bla, hali ni o be tɔrɔ.

Kitabu tarance flanan na (7-12), Ala be tagamasiyen caman yira Daniyeli ra. O tagamasiyenw be dunuƚa fangatigiw, ani o ta masayaw damina ni a laban yira. Tuma dow, Daniyeli yere te o tagamasiyenw kɔrɔ lon; Ala ta meleke le b'a kɔrɔ fo a ye.

Nin kitabu be a yira an na ko Ala ta fanga le be fanga to bee kunna. A be se ka dugukolo siyaw bee ke k'a yere sago dafa. Dunuƚa fangatigibaw be na, ka taga, nka Ala ta fanga be to a cogo ra wagati bee; a te yeƚema. Ala le be se k'a ta mɔgɔw kisi. Lanabaga ka kan ka k'a jigi la Ala kan wagati bee, ka ke kankelentigi ye, ka to Ala ta can sira kan.

Kitabu konokow

Daniyeli ni a tɔrɔgɔnce saba ta ko

Daniyeli ka wara naani tagamasiyen ye

Daniyeli ka sagajigi ni bakɔrɔnin tagamasiyen ye

Daniyeli ka Ala ta ciraden tagamasiyen ye bada ra

Daniyeli ka dunuƚa laban tagamasiyen ye

Daniyeli ni a tɔrɔgɔnw be Babiloni masace ta so

1 Zuda mara masace Yehoyakimu ta masaya san sabanan na, Babiloni masace Nebukad-inesari nana Zude mara ra, ka na Zeruzalemu dugu lamini. ² Matigi Ala ka Zuda masace Yehoyakimu don a boro. A ka Ala ta batoso ta minan dow ce. A ka o minanw ta ka taga ni o ye a ta ala ta bon konɔ Sinehari jamana ra, ka taga o bla a ta ala ta bon ta naforoblayɔrɔ ra.

³ Lon do, masace k'a fo a ta baaradenw kuntigi Asipenazi ye, ko a ye Izirayeli kanbelen minanin dow panawoloma ka na ni o ye, minw ye masacedenw walama fagamadenw ye. ⁴ O ye ke kanbelen dow ye, fiyen te minw fari ra, ani minw ce ka ji. O ye ke mɔgɔ hakimimanw ye, ani mɔgɔ kolɔnbagaw ye fen bee ra, ani mɔgɔ karanninw, ani mɔgɔ barakamanw, ani mɔgɔ faamurikebagaw, minw be-na se ka baara ke masace ta so konɔ, ani ka Babilonikaw ta kan ni o ta seberi degi. ⁵ Masace yere ta domuni ni a ta duven le tun ka kan ka di o ma lon o lon ka o ke o ta baro ye. O ka kan ka karan fo san saba. O ko, o be sɔrɔ ka don masace ta baara ra.

⁶ Ayiwa, kanbelen minw panawolomara, ce naani tun be olugu ra minw tun bɔra Zuda ta gba ra. O tun ye Daniyeli ye, ani Hananiya, ani Misaheli, ani Azariya. ⁷ Baaradenw kuntigi ka tɔgɔ werew la o

ra. A ka Daniyeli tɔgɔ la ko Belisasari, ka Hananiya tɔgɔ la ko Sadaraki, ka Misaheli tɔgɔ la ko Mesaki, ka Azariya tɔgɔ la ko Abedi Nego †.

⁸ Nka Daniyeli k'a latige a jusukun na ko ale t'a fe ka masace ta domunifenw domu, †† walama k'a ta duven min, k'a yere lanɔgɔ Ala na kɔrɔ. O ra, a k'a fo baaradenw kuntigi ye k'a gbeƚeya ko a kana olugu jagboya ka masace ta fenw domu ka o yere lanɔgɔ.

⁹ Ala fana k'a ke Daniyeli ko diyara baaradenw kuntigi ye; a sonna ka Daniyeli ta kuma lamɛn. ¹⁰ Nka a k'a fo Daniyeli ye ko: «Aw ka kan ka fen minw domu, ani aw ka kan ka fen minw min, masace yere le ka o latige. O ra, ne be siranna, sabu ni a nana a ye ko aw fasara ka teme aw tɔrɔgɔnw kan, a bɛna a fo ko ne no lo. A bɛna ne faga aw kosɔn.» ¹¹ Ayiwa, baaradenw kuntigi tun ka ce min bla ko a ye a janto Daniyeli ni Hananiya ni Misaheli ni Azariya ra, Daniyeli tagara kuma o ce fe. ¹² A k'a fo a ye ko: «Sabari ka i ta jonw ke k'a fle, ka se tere tan, k'a to an ye domuni gbansan dɔrɔn le domu, sogo te min na, ani ka ji dama min. ¹³ O ko, an tɔrɔgɔn to minw be masace ta fenw domuna, i ye anw padaw ni olugu padaw suma; ni i yere ka min kɔrɔsi, o tuma ni min ka i diya i ye o ke.»

† O ka o tɔgɔw la o kanbelenw ra, ka kaƚa ni Babilonikaw ta alaw tɔgɔw le ye, k'a yira ko o kera Babilonikaw ye sisan.

†† Ka kaƚa ni Yahudiyaw ta sariya ye, o tun man kan ka o domunifenw domu (Sarakalasebagaw 11; 17.10-16; 20.25)

¹⁴ Domunidibaga sonna o ta kuma ma. A ka o ke k'a fle ka se fo tere tan. ¹⁵ Ayiwa, tere tan be dafa tuma o tuma, o bonyara, o padaw fana tun fle ka di ka teme o tɔɔɔɔn ta kan, minw tun be masace ta domuniw kera. ¹⁶ Kabini domunidibaga k'a ye ten, a ma masace ta domuni ni a ta duven di o ma tuun. A ka domuni gbansanw dɔɔɔn le di o ma.

¹⁷ Ala ka lonniya ni faamuri di o kanbelen naani ma o ta karan na, ka hakiritigiya fana di o ma. Ka fara o kan, Daniyeli tun be se ka ko yiraninw, ani sikow bee kɔɔɔ lon k'a fo mɔɔɔw ye.

¹⁸ Ayiwa, masace tun ka wagati min yira, o da-fara minke, baaradenw kuntigi tagara ni kanbelenw bee ye masace fe. ¹⁹ Masace kumana ni o bee ye kelen kelen. Nka a k'a ye ko o si ta hakiritigiya ma Daniyeli ni Hananiya ni Misaheli ni Azariya ta bo. O koson masace ka o bla a yere ta baaraw konna. ²⁰ Ko o ko tun ye hakiritigiya ko ye, ani faamuri ko, ni masace tun ka o pininka o do ra, a tun b'a ye ko Daniyeli ni a tɔɔɔɔnw ta ladiri le tun ka fisa ni a ta jamana lagberikebagaw, ani a jinamoriw ta ye fo sijaga tan.

²¹ Ayiwa, o ra, Daniyeli tora Babiloni*, masace ta so, fo ka taga se masace Sirusi ta masaya san folo ma.

Masace Nebukadinesari ta siko

2 Masace Nebukadinesari ta masaya san flanan na, a ka siko dow ke. O ko k'a hakiri jagami kosebe, fo k'a bari sunogo ra. ² A ko o ye a ta lonnikebagaw bee wele: jinamoriw, ani lagberikebagaw, ani subagaw, ani tagamasiyen lonbagaw bee, o ye na ale ta sikow nafa a ye. O bee nana masace fe. ³ Masace k'a fo o ye ko: «Ne ka siko do le ke, min ka ne hakiri jagami. Ne b'a fe aw ye ne ta siko fo ne ye.»

⁴ Lonnikebagaw ka masace jaabi aramekan na, ko: «E, Masace, Ala ye i meen an koro! I ta siko fo i ta jonw ye, ni o kera, an bena a koro fo i ye.»

⁵ Masace k'a fo o ye ko: «Ne ka min latige, o le ye nin ye: ni aw ma se ka ne ta siko fo ne ye, k'a koro fana fo, o bena aw mina ka aw faga, ka aw ta sow bee ci k'a ton jooon kan i ko jamajama. ⁶ Nka ni aw sera ka siko fo ne ye, k'a koro fo ka la a kan, ne bena aw ladiya, ka aw bonya kosebe. O ra, aw ye siko fo ne ye, k'a koro fana fo.»

⁷ Lonnikebagaw ka masace jaabi tuun ko: «Masace, ele koni ye siko fo an ye dɔɔɔn; an bena a koro fo i ye.» ⁸ Masace ko: «Ne ka aw ta ceguya lon! Aw b'a fe ka kuma caya le janko aw ye wagati soro ka fen do soro k'a fo ne ye, sabu ne ka min latige, aw ka o lon. ⁹ Ayiwa, ni aw ma siko fo ne ye, min fora, o le bena ke aw bee ra. Aw b'a fe ka ben a ra ka na faninyakumaw ni nanbarakuma dow le fo ne ye, janko sani wagati do ce, ne ye ne ta miiriya yelema. Aw ye siko fo ne ye; ni o kera, ne bena a lon ko can ra, aw be se k'a koro fana fo ne ye.» ¹⁰ Lonnikebagaw ka masace jaabi ko:

«Masace, i ka min fo, mogo si te dunuɔa ra yan min be se ka o ke. Masace si fana ma nin ko jooon jini a ta jinamoriw ni a ta lagberikebagaw ni a ta tagamasiyen lonbagaw fe folo ni ele te; hali masacew bee ra fangatigi, walama o bee ra togoti-

gi ma nin jooon ke. ¹¹ Masace, i ka min fo, o ka gbelen. Mogo si te se ka nin ko fo masace ye, ni an ta alaw te, k'a soro olugu fana te adamadenw ce ra yan.»

¹² O ka o kuma fo minke, masace dimina kosebe. A ko o ye Babiloni lonnikebagaw bee faga. ¹³ O ko latigera minke dɔɔɔn, o ka ke lonnikebagaw mina ye ko o be taga o faga. O tagara Daniyeli ni a tɔɔɔɔnw fana yooonini ko o be o faga.

¹⁴ Daniyeli ka o men minke, a tagara kuma masace ta sorasikuntigi fe, min togo ye ko Ariyoki. O tun ka Babiloni lonnikebagaw fagari ko baara don ale le boro. Daniyeli kumana a fe ni hakiritigiya ani bonya ye. ¹⁵ A ka Ariyoki pininka ko: «Mun le k'a to masace ka nin kogbelen jooon latige?» Ayiwa, Ariyoki k'a ko bee nafa Daniyeli ye. ¹⁶ Daniyeli teliyara ka taga masace fe, ka taga a fo a ye ko a ye muɔu doonin, ko sani wagati do ce, ale bena a ta siko fo a ye.

Ala ka siko gundo yira Daniyeli ra

¹⁷ Ayiwa, Daniyeli bora ka taga a ta so, ka taga o ko nafa a tɔɔɔɔnw ye, Hananiya, ani Misaheli ni Azariya. ¹⁸ A ko o ye sankolo tigi Ala daari, janko Ala ye makari o ra ka siko gundo yira o ra, janko o kana olugu ni Babiloni lonnikebaga tow bee faga.

¹⁹ Ayiwa, Ala ka o siko gundo yira Daniyeli ra su fe siko ra. Daniyeli ka sankolo tigi Ala fo.

²⁰ Daniyeli ko:

«Ne be Ala togo tando wagati bee, ani tuma bee. Hakiritigiya ni fanga ye ale le ta ye.

²¹ Ale le be se ka wagatiw ni ko nataw yelema k'a ke a sago ye.

A be masa do wuri ka do sigi.

A be hakiritigiya di hakiritigiw ma, ka lonniya di kolonbagaw ma.

²² A be fenbaw, ani fen dogoninw yira.

Fen minw be dibi ra, a ka o lon fana.

Ale yere siginin be yeelen le ce ma.

²³ Ne bemaw ta Ala,

ne be i bonya, ka i tando;

sabu i ka hakiritigiya ni fanga di ne ma.

An ka min daari i fe, i ka o yira ne ra;

i ka masace ta siko gundo yira an na.»

Daniyeli ka siko koro fo

²⁴ Ayiwa, o ko, Daniyeli tagara Ariyoki fe, masace tun k'a fo min ye ko a ye Babiloni lonnikebagaw faga. Daniyeli tagara a fo a ye ko a kana lonnikebagaw faga, ko a ye taga ni ale ye masace fe, ale bena taga siko nafa masace ye.

²⁵ Ariyoki teliyara ka taga ni Daniyeli ye masace fe. O sera yi minke, Ariyoki k'a fo masace ye ko: «Zuda ta mogo minw minana, ne ka ce kelen soro olugu ra, min be se ka i ta siko nafa i ye.»

²⁶ Masace ka Daniyeli pininka. O tun be Daniyeli wele ko Belisasari. Masace ko: «Yala can lo ko ele be se ka ne ta siko fo ne ye, k'a koro fana fo ka la a kan wa?»

²⁷ Daniyeli ka masace jaabi ko: «Masace, i ka fen min jini, o ye gundo le ye, lagberikebagaw ni jinamoriw ni jotigiw si te se ka min lon k'a fo i ye.

28 Nka Ala dɔ bɛ san fɛ, ale bɛ gundow lɔn. Ale Ala le ka ko nataw yira masacɛ ra siko ra. Ayiwa, i ka siko min kɛ, ani i ka fen minw ye ka i to sunɔgo ra, ne bɛna o fɔ i ye.

29 «E, masacɛ, ko minw bɛna kɛ wagati nataw ra, o le nana i ta miiriya ra, ka i to sunɔgo ra. Ala min bɛ gundow lɔn, ale le ka ko nataw yira i ra. 30 Ayiwa, ne kɔni, nin kow yirara ne ra, nka o t'a yira ko ne ta hakiritigiya le ka bon danfen tɔw bɛɛ ta ye dɛ! Ala le b'a fɛ ko i ta siko kɔrɔ ye fɔ i ye, ani miiriya minw nana i hakiri ra, i ye o kɔrɔ lɔn.

31 «E, masacɛ! I ta siko ra, i ka mɔgo bisigiya dɔ le lonin ye, belebeleba jamijan, a bɛ manamanana. Siranyafenba tun lo fana. 32 A kunkolo tun ye sanin yerɛworo ye, a disi ni a borow tun ye warigbɛ ye, a kɔnɔbara ni a wotow tun ye siranɛge ye, 33 a senkalaw tun ye nɛge ye, a senw yɔrɔ dɔw tun ye nɛge ye, yɔrɔ dɔ tun ye bɔgo ye. 34 Ayiwa, ka i to fleri ra, kabakuru dɔ bɔra yi a yerɛ ma, ka na o mɔgo bisigi sen gbasi, k'a sen nɛgeraman ni a bɔgoraman karikari. 35 O kɛra minkɛ, nɛge o, bɔgo o, siranɛge o, warigbɛ o, sanin o, o bɛɛ cira jɔgon fɛ, fɔ ka mugumugu. Fɔjɔ k'a ta i n'a fɔ fɔjɔ bɛ jɔkalaw ta cogo min na jɔgbasituma ra; a yɔrɔ si ma ye tuun. Nka kabakuru min k'a gbasi k'a ben, o kabakuru kɛra kuru belebele ye, fɔ ka dugukolo bɛɛ fa.

36 «Ayiwa, masacɛ, i ta siko ye nin le ye. Sisan an bɛna a kɔrɔ fɔ i ye. 37 E, masacɛ, ele le ye masacɛw ta masacɛ ye, sabu sankolo tigi Ala ka masaya ni sebgaya ni fanga ni bonya di i ma. 38 A ka adamadenw ni bɛganw ni kɔnɔw bla i ta fanga kɔrɔ dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. A ka i sigi o bɛɛ kunna. I ka mɔgo bisigi min ye siko ra, o kunkolo saninlaman ye ele yerɛ le ye. 39 Nka masaya dɔ werɛ bɛna na i ta masaya ko fɛ, min tena bonya ka i ta bɔ. O ko, masaya sabanan bɛna na fana; o le bɛna kɛ i ko siranɛge. O fanga bɛna sigi dunɔpa yɔrɔ bɛɛ kunna. 40 O ko, masaya werɛ bɛna na, o bɛna kɛ a naaninan ye. O masacɛ ta fanga bɛna gbɛleya i ko nɛge. Nɛge bɛ ciri ni tigreri kɛ cogo min na, o masacɛ bɛna masaya tɔw bɛɛ cici ka bɔ yi, ka o bɛɛ mugumugu o cogo le ra. 41 Nka i n'a fɔ i k'a senw ni a senmandenw ye, o yɔrɔ dɔw ye bɔgo ye, a yɔrɔ dɔw ye nɛge ye, ayiwa, o masaya bɛna taran fla le. Nka o bɛɛ n'a ta, fanga belɛn bɛna kɛ a ra i ko nɛge ta fanga, sabu nɛge ni bɔgo le tun jɔgaminin bɛ jɔgon na. 42 Ayiwa, i n'a fɔ a senmanden dɔw tun ye nɛge ye, dɔw tun ye bɔgo ye, o masaya baraka bɛna bonya fan dɔ ra, k'a baraka dɔgɔya fan dɔ ra. 43 I ka nɛge ni bɔgo jɔgaminin ye cogo min na, o b'a yira ko o masacɛ fla bɛna don jɔgon na, fɔ ka furuw don o ta mɔgow ni jɔgon cɛ. Nka o tena se ka bɛn ka o kan kɛ kelen ye, sabu nɛge ni bɔgo tɛ se ka jɔgon mina ka kɛ kelen ye.

44 «Nka o masayaw wagati ra, sankolo tigi Ala bɛna masaya werɛ sigi. O masaya tena ban ka ye, siya werɛ si tena se ka fanga bɔsi o masacɛ ra fana. A bɛna masaya tɔw bɛɛ ci ka bɔ yi; a yerɛ bɛna sigi a ta fanga ra wagati bɛɛ. 45 I ka kabakuru min ye, min wɔrɔra a yerɛ ma ka bɔ kuru ra, k'a sɔrɔ mɔgo boro ma maga a ra, ka na nɛge ni sir-

anɛge ni bɔgo ni warigbɛ ni sanin ci, o kabakuru bɛ o masayakura tagamasiyɛn le ye.

«Ayiwa, Alaba le ka o fen nataw yira masacɛ ra. I ta siko ye can le ye, a kɔrɔ fɔra cogo min na, a bɛna kɛ ten le fana, sigiya t'a ra.»

46 Ayiwa, Nebukadinesari ka o mɛn minkɛ, a k'a kinbiri gban k'a ja biri dugu ma Daniyeli kɔrɔ k'a bonya. A ko o ye saraka bɔ Daniyeli ye, ka wusunan saraka don a ye. 47 Masacɛ ka kuma lase Daniyeli ma k'a fɔ a ye ko: «Can ra, aw ta Ala le ye alaw bɛɛ ta Ala ye, ani masaw bɛɛ ta Matigi. Ale le bɛ se ka gundow yira; o kɔson i sera ka nin gundo lɔn k'a fɔ.»

48 O ko, masacɛ ka Daniyeli bonya kɔsɛbɛ, ka fɛnjanaman caman di a ma. A ka Daniyeli sigi Babilɔni* mara bɛɛ kunna, k'a kɛ lɔnnikɛbagaw bɛɛ ta pamɔgɔba ye.

49 Nka Daniyeli ka masacɛ daari ko a ye Babilɔni mara kuntigiya di Sadaraki ni Mesaki ni Abɛdi Nɛgo ma. Ale yerɛ tora masacɛ ta masaso lu kɔnɔ.

Nebukadinesari ta batofɛn saninlaman

3 Ayiwa, masacɛ Nebukadinesari nana batofɛn saninlaman dɔ lalaga. A janya tun ye nɔngɔn † ja biwɔrɔ k'a bonya kɛ nɔngɔn ja wɔrɔ ye. O ka o batofɛn saninlaman lo Dura kɛnɛgbɛba ra, Babilɔni mara ra. 2 Masacɛ ka fagamaw, ani dugutigiw, ani jamanatigiw, ani masacɛ ladibagaw, ani jamana warimarabagaw, ani sariya kuntigiw, ani kititigɛbagaw, ani jamana pamɔgo tɔw bɛɛ wele ka na. Olugu nana lajɛn, ka batofɛn saninlaman ta janagbɛ kɛ, Nebukadinesari tun ka o batofɛn min lalaga. 3 Ayiwa, o fagamaw, ani o dugutigiw, ani o jamanatigiw, ani masacɛ ladibagaw, ani jamana warimarabagaw, ani sariya kuntigiw, ani kititigɛbagaw, ani jamana pamɔgo tɔw bɛɛ, olugu nana lajɛn batofɛn saninlaman ja fɛ ka o janagbɛ kɛ. 4 Kumalasebaga dɔ nana pɛrɛn k'a fɔ mɔgow ye ko: «Siyaw bɛɛ, jamanaw bɛɛ mɔgow, kanw bɛɛ mɔgow, masacɛ ko k'a fɔ aw ye, 5 ko ni aw nana kɛ burufiyɛkan, ani filɛnfiyɛkan, ani gɔnifɔkan, ani korafɔkan, ani filɛn dafla fɔkan, ani fɔrifɛn suguya bɛɛ kan mɛn ye tuma min na, o tuma, aw bɛɛ ye aw ja biri dugu ma, ka batofɛn saninlaman bato, masacɛ Nebukadinesari ka min lalaga. 6 Ni mɔgo o mɔgo ma a ja biri dugu ma k'a bato, o bɛna o tigi firi tasumaba dɔ cɛ ma o yɔrɔnin bɛɛ.» 7 O ra, mɔgow nana burufiyɛkan ni filɛnfiyɛkan ni gɔnifɔkan ni sokufɔkan ni fɔrifɛn tɔw kan mɛn minkɛ, siyaw bɛɛ, ani jamanaw bɛɛ mɔgow, ani kanw bɛɛ mɔgow bɛɛ ka o ja biri dugu ma ka batofɛn saninlaman bato, masacɛ Nebukadinesari tun ka min lalaga.

Daniyeli tɔpɔgonw banna ka batofɛn saninlaman bato

8 Ayiwa, o wagati yerɛ ra, Babilɔnika dɔw tagara Yahudiyaw jaraki masacɛ fɛ. 9 O k'a fɔ masacɛ ye ko: «E, masacɛ, Ala ye i mɛɛn an kɔrɔ! 10 Masacɛ, ele yerɛ le k'a fɔ ko ni mɔgow nana burufiyɛkan ni filɛnfiyɛkan ni gɔnifɔkan ni sokufɔkan ni fɔrifɛn

† Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarancɛ le ma.

tow kan men, ko bee ye a pa biri dugu ma ka batofen saninlaman bato. ¹¹ I ko ni mogow o mogow m'a pa biri dugu ma k'a bato, ko i bena o tigi firi tasumaba ce ma. ¹² K'a soro i ka Babiloni mara namogoya di Yahudiya minw ma, Sadaraki, ani Mesaki ni Abedi Nego, olugu te i ta kuma jatera. O te i ta alaw si le batora; i ka batofen saninlaman min fana lalaga, o te son ka o bato fiyewu.»

¹³ Masace ka o men minke, a dimina kosebe. A ko, ko o ye na ni Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ye. O nana ni o ye masace fe. ¹⁴ A ka o jininka ko: «Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego, yala can lo ko aw banna ko aw te ne ta alaw bato, ani ko ne ka batofen saninlaman min lalaga ko aw te o bato wa? ¹⁵ Ayiwa, sisan, aw ye aw yere laben. Ni aw nana burufiyekan, ani filenfiyekan, ani gonifokan, ani sokufokan, ani forifen tow bee kan men tuma o tuma, o tuma aw ye aw pa biri dugu ma ka batofen saninlaman bato, ne ka min lalaga. Ni aw m'a bato, ne bena aw firi tasumaba ce ma sisan yere. Ni ne ka aw firi tasumaba ce ma, o tuma ala juman were le bena aw kisi ka bo ne boro?» ¹⁶ Ayiwa, Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ka masace jaabi ko: «Masace, anw kumakun yere te nin ko ra. ¹⁷ Nka hali ni o ka anw firira tasumaba ce ma, anw ta Ala, an be Ala min bato, ale be se ka an kisi tasumaba ma; ale bena an kisi fana ka bo ele masace boro. ¹⁸ Nka hali ni a ma an kisi, i ye a lon ka la a ra, masace, ko an koni tena i ta alaw bato fiyewu, walama i ka i ta batofen saninlaman min lalaga, ka o bato.»

O ka Daniyeli tojogonce saba firi tasuma ra

¹⁹ O kuma fora minke, do farara Nebukadinesari ta dimi kan. A dimina Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego koro fo k'a pa wulen. A k'a fo a ta mogow ye ko o ye do fara tasumaba baraka kan, k'a baraka bonya fo sijaga wolonfla ka teme a cogokoro kan. ²⁰ A k'a fo a ta sorasice barakaman dow ye, ko olugu ye Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego mina ka o siri ka o firi tasumaba ce ma. ²¹ O ka o mina ka o siri ni o ta kurusiw ni o ta forokiyaw ni o ta deregebaw ni o ta banflaw ni o ta fani tow bee ye, ka o firi tasumaba ce ma. ²² I n'a fo masace fariyaninba le tun k'a fo ka gbeleya ko o ye tasuma baraka bonya, o fana tun k'a bonya fo ka teme a dan kan. O ra, sorasi minw tun ka Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego firi ta ra, ta fundenin ka olugu faga. ²³ Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego sirinin tagara ben tasumaba ce ma.

²⁴ Doonin kera, Nebukadinesari barara ka wuri ka lo; a kabakoyara. A k'a ta jamana namogow jininka ko: «O tuma an ma ce saba le siri ka o firi tasuma ra wa?» O ka masace jaabi ko: «Masace, ce saba le firira tasuma ra.» ²⁵ Masace ko: «O bee n'a ta, ne pa be ce naani le ra, o be yaalayaalara tasuma ce ma, o si sirinin te; tasuma ma no bla o si ra fana. A naaninan cogoya bora alaw ta mogow do le fe.»

Masace ka Daniyeli tojogoncew bonya

²⁶ O ko, Nebukadinesari gbarara tasumaba koro.

A ko: «Sadaraki, Mesaki, Abedi Nego, Ala korotaninba ta baaradenw, aw ye bo ka na yan!» Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego bora tasuma ra.

²⁷ Fagamaw ni jamanatigiw ni dugutigiw ni masace ladibagaw bee nana lajen. O k'a ye ko tasuma ma foyi ke o ce saba si fari ra, ko o kunsigi ma jeni, tasuma ma se o ta faniw ma, ko hali tasuma kasa yere te o ra. ²⁸ Nebukadinesari ka kuma ta, k'a fo ko: «An ye Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ta Ala tando. Ale le k'a ta meleke ci ka na a ta baaradenw bosi, sabu o lara o ta Ala ra. O banna ne masace ta kuma ma, ka son ka o farikodi a ye jeni, sani o ye ala were bonya, ka ala were bato, min te o ta Ala ye! ²⁹ O ra, ne be min latige sisan, o ye nin ye: «Mogow o mogow, ni a ka ke siya o siya ta mogow ye, walama jamana o jamana mogow, walama ni a ka ke kan o kan fobaga ye, ni a ka kumajugu fo Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ta Ala ma, o tigi be faga, k'a ta so ci k'a ton jogon kan i ko namajama; sabu Ala were te yi, min be se ka mogow kisi i ko ale.» »

³⁰ O ko, masace ka do fara Sadaraki ni Mesaki ni Abedi Nego ta kuntigiya kan tuun Babiloni mara ra.

³¹ Ayiwa, o ko, Nebukadinesari ka cira do sebe k'a ci ka taga jamanaw bee ra, ani siyaw bee ma, ani kanw bee mogow ma, dunupa yoro bee ra. A ko: «Ala ye hera caman ke aw bee ye. ³² Ne Nebukadinesari, ne k'a ye ko a bennin lo ko Ala korotaninba ka kabakow ni tagamasiyen minw ke, k'a ta neema ke ne ye, ko ne ye o fo aw ye.

³³ Ala ka tagamasiyen minw yira ne ra, o ka bon. A ka kabakoba le ke ne ye. Ala ta masaya ye masaya banbari le ye; a ta kuntigiya be yi wagati bee, ani tuma bee.

Nebukadinesari ta siko flanan

4 «Ne, Nebukadinesari, ne tun be hera ra ne ta so kono; ne tun wasara ne ta masabon kono. ² Ayiwa, lon do su fe, ne ka siko do ke; o siko ka siranya bla ne ra. Miiriyi minw nana ne fe, ani ne ka fen minw ye o siko ra, o ka ne ja tige kosebe. ³ Ne ka cira bla ko o ye Babiloni lonnikebagaw bee wele ka na, janko o ye na ne ta siko koro fo ne ye. ⁴ Jinamoriw ni lagberikebagaw ni tagamasiyen lonbagaw ni jotigiw nana. Ne ka ne ta siko fo o ye, nka o si ma se k'a koro fo ne ye. ⁵ O ko, Daniyeli min ye Belisasari ye, ale fana nana; Belisasari, o ye ne ta ala togo le ye. Ne tun k'a lon ko Ala saninman yere ta hakiri be Daniyeli fe. Ayiwa, ne ka ne ta siko fo ale ye. ⁶ Ne k'a fo a ye ko: «Belisasari, ele min ye ne ta lonnikebagaw bee ta namogoba ye, ne k'a lon ko Ala saninman yere ta hakiri le be ele fe; gundo si man gbelen ele ma fana. Ne ka fen minw ye siko ra, o ye nin ye; a lamem, i ye a koro fo ne ye.

⁷ Ka ne to sunogow ra, ne ka min ye, o ye nin ye: Yiri do tun turunin be dugukolo cemance ra, yiri jamijanba do.

⁸ O yiri bonyara, ka bonya, fo ka taga a kun se sankolo ma; mogow tun be to dunupa yoro bee ra k'a ye. ⁹ A flaburuw tun ce ka ji;

a denw tun ka ca fana.
Danfenw bɛɛ tun bɛ o ta domuni sɔrɔ a ra.
Kongosogow tun bɛ na la a suma ra,
kɔnɔw tun bɛ o ta ɲagaw la a yiriborow ra.
Danfenw bɛɛ tun bɛ baro a yiridenw le ra.

¹⁰ «*«Ayiwa, hali bi, ka ne lanin to, ne bɛ siko ra, ne barara ka Ala ta mɛleke saninman dɔ ye, a jigira ka bɔ sankolo ra. ¹¹ A pɛrɛnna k'a fɔ ko:*

*Aw ye yiri ben k'a borow bɛɛ tigetige.
Aw ye a yuguyugu k'a flaburuw bɛɛ bɔn dugu ma, k'a yiridenw bɛɛ burun ka o yɛrɛgɛ;
kongosogow ye bori ka bɔ a jukɔrɔ,
kɔnɔw fana ye bori ka bɔ a yiriborow ra.*

¹² *Nka aw ye a ju ni a liliw to dugukolo ra yi;
aw ye a ju siri ni nɛgɛjɔrɔkɔw ni siranɛgɛjɔrɔkɔw ye,*

*k'a to binw cɛ ra yi,
gɔmiji ye a ɲigi,
a ye kɛ i ko kongosogow, ka bin ɲimi.*

¹³ *Adamaden hakiri min b'a ra aw ye o bɔ a ra,
ka bɛgan hakiri don a kɔnɔ.
A bɛna san wolonfla le kɛ o cogo ra.*

¹⁴ «*«Nin ko ye Ala ta danfen saninmanw ta kɔlatigenin le ye;*

*Ala ta ciraden saninmanw le k'a latige,
janko ninmanfenw bɛɛ ye a lon ko Ala kɔrɔtaninba ta masaya le bɛ adamadenw ta masayaw kunna,*

ani ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ko diyara a ye, a bɛ masaya di o tigi ma;

hali mɔgɔ si tɛ mɔgɔ min jate a bɛ se ka o kɔrɔta.

¹⁵ «*«Ayiwa, ne masacɛ Nebukadinesari, ne ka siko min kɛ, o le ye nin ye. Ele Belisasari, ele ye nin siko kɔrɔ fɔ ne ye, sabu ne ta jamana lonnikɛbagaw si ma se k'a kɔrɔ fɔ ne ye. Ne k'a lon ko ele bɛ se, sabu Ala saninman yɛrɛ ta hakiri le bɛ ele fɛ.»*

Daniyel ka siko kɔrɔ fɔ

¹⁶ *Ayiwa, Daniyel, min ye Belisasari ye, ale ka o kuma mɛn minke, a manwuna, k'a hakiri ɲagami, fɔ a ma se ka kuma. Masacɛ ko a ma ko: «Belisasari, i kana a to nin siko ni a kɔrɔ ye siranya bla i ra!»*

Belisasari ko: «E, masacɛ, nin siko tun man kan ka kɛ ele ta ye. A tun ka kan ka kɛ i juguw ta le ye, a kɔrɔ ye fɔ i kɛrɛbagaw kama.»

¹⁷ *A ko: «E, masacɛ, i ka yiri min ye, ni a tun ka bon, ani baraka tun b'a ra, ani a tun ka jan fɔ a kun bɛ se sankolo ma, fɔ mɔgɔw tun bɛ to dunɲa yɔrɔ bɛɛ ra k'a ye, ¹⁸ ani a flaburuw tun cɛ ka ɲi, a denw tun ka ca, fɔ danfenw bɛɛ tun bɛ o ta domuni sɔrɔ a ra, ani kongosogow tun bɛ na la a suma ra, kɔnɔw tun bɛ o ta ɲagaw la a yiriborow ra, ¹⁹ Masacɛ, o yiri ye ele yɛrɛ le ye. Ele ta baraka le bonyara, ka i ta fanga bonya fɔ k'a se sankolo ma. I ta masaya fanga sera fɔ dunɲa yɔrɔ bɛɛ ra.*

²⁰ «*Ayiwa, o kɔ, i ka Ala ta mɛleke saninman dɔ ye, o jigira ka bɔ sankolo ra, ka na a fɔ ko: «Aw ye yiri ben, ka cɛn pewu; nka aw ye a ju ni a liliw to dugukolo ra yi. Aw ye a ju siri ni nɛgɛjɔrɔkɔ ni siranɛgɛjɔrɔkɔ ye k'a to binw cɛ ra yi; gɔmiji ye to*

k'a ɲigi, a ye to kongosogow cɛ ra yi fɔ san wolonfla.» ²¹ Masacɛ, o kuma kɔrɔ ye nin ye. Ala kɔrɔtaninba k'a latige ko fen min bɛna kɛ ne matigice masacɛ ra, a ka o le yira. ²² Lon dɔ, o bɛna i gben ka bɔ adamadenw cɛ ra. I bɛna taga to ni kongosogow le ye. I bɛ bin ɲimi i ko misi. I bɛ si kɛnɛ ma, gɔmiji bɛ to ka i ɲigi, ka taga se fɔ san wolonfla, janko i ye a lon ko Ala kɔrɔtaninba ta masaya bɛ adamadenw ta masaya kunna; ani ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ko diyara Ala ye, a bɛ masaya di o tigi ma.

²³ «*Nka a fɔra minke ko yiri ju ni a liliw ye to yi, o kɔrɔ ye ko i ta masaya tɔ belɛn bɛ yi; lon min ni i nana lɔ a ra ko sankolo tigi Ala le ye Masa ye, o lon na i bɛna seko i ta masaya ra tuun.*

²⁴ «*Ayiwa, o ra, masacɛ, sabari ka sɔn ne ta kuma ma. I ta jurumunkow dabla, ka terenninya sira ta; juguya dabla, ka hina ɲanibagatɔw ra. Ni o kɛra, Ala bɛ se ka dɔ fara i ta hera kan.»*

Daniyel ta kuma kɛra can ye

²⁵ *Ayiwa, Daniyel ka min fɔ, o kow bɛɛ sera Nebukadinesari ma. ²⁶ Karo tan ni fla tɛmenin ko, Daniyel ta kuma kɔ fɛ, lon dɔ, ka masacɛ to a bɛ yaalayaalara a ta masaso sankaso kunna Babiloni, a ka dugu flɛ, ²⁷ k'a fɔ ko: «E, ne ta duguba Babiloni le ye nin ye! Ne Nebukadinesari yɛrɛ boro baraka le k'a lɔ, k'a kɛ ne ta masadugu ye, ka ne ta bonya ni ne ta setigiya ni ne ta masaya yira mɔgɔw ra.»*

²⁸ *Ayiwa, sani masacɛ ye ban o kuma ra dɔrɔn, kumakan dɔ bɔra sankolo ra, k'a fɔ ko: «Masacɛ Nebukadinesari, i ta masaya bɛna bɔsi i boro. ²⁹ O bɛna i gben ka bɔ adamadenw cɛ ra. I bɛna taga kɛ ni kongosogow le ye. I bɛna bin ɲimi i ko misi, ka taga se fɔ san wolonfla, janko i ye a lon ko Ala kɔrɔtaninba ta masaya bɛ adamadenw ta masaya kunna, ani ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ko diyara a ye, a bɛ masaya di o tigi ma.»*

³⁰ *O yɔrɔnin bɛɛ, o kuma kɛra can ye; o ko sera Nebukadinesari ma. O k'a gben ka bɔ adamadenw cɛ ra, k'a bla ni kongosogow ye bin na. A ka bin ɲimi i ko misi; a tun bɛ si kɛnɛ ma, gɔmiji bɛ to k'a ɲigi. A kunsigiw nana janya k'a kɛ i ko bɔn kaman siw. A sɔninfaraw janyara k'a kɛ i ko kɔnɔw ta.*

Nebukadinesari hakiri kɔsegira a ma

³¹ «*Ayiwa, Ala tun ka wagati min latige, o dafara minke, ne, Nebukadinesari, ne ka ne ɲa kɔrɔta ka fleri kɛ san fɛ. Ne hakiri kɔsegira ne ma.*

*Ne ka baraka la Ala kɔrɔtaninba ye,
k'a tando, k'a bonya, ale min ye Ala banbari ye.
A ta kuntigiya ye kuntigiya banbari le ye;
a ta masaya bɛ yi wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.*

³² *Dugukolo mɔgɔw bɛɛ lajennin tɛ a ɲa na foyi ye.*

Ni min k'a diya, a bɛ o le ke sankolokɔnɔfenw na; dugukolo mɔgɔw fana ta bɛ ten.

*Mɔgɔ si tɛ se k'a ta baara lalɔ,
walama k'a ɲininka ko: «Mun na i ka nin kɛ?»*

³³ «*Ayiwa, o wagati ra, ne hakiri sekɔra ne ma. Ne ta masaya, ani a kuntigiya, ni a nɔɔrɔ, ni a bonya bɛɛ dira ne ma tuun. Ne ta jamana*

kuntigiw, ani ne ta jamana jamogow ka ne wele ka na tuun. Ne sigira ne ta masaya ra tuun, fo ka ne ta fanga bonya ka teme folo ta kan. ³⁴ O koson, ne Nebukadinesari, ne be Masa Ala, sankolo tigi tando, k'a korota, k'a bonya. A ta koketaw bee bennin lo, a ta siraw bee terennin lo. Mogo o mogo be a yere bonya, a be o majigi.»

Babiloni masace Baalitazari ta panagbeba

5 Ayiwa, lon do, masace Baalitazari ka panagbeba do ke, k'a ta jamana mogobaw ladiya. O tun ye mogo waga kelen. Masace ka duven min ni a ta mogobaw ye.

² Duven nana a mina minke, a face Nebukadinesari tun ka Ala ta minan saninman minw ce ka bo Alabatosoba konso Zeruzalemu, a ka mogo dow ci ka taga o minan saninlamanw ni a warigberamanw ta ka na ni o ye, janko ale ni a ta jamana mogobaw, ani a furumusow, ani a muso tow bee ye duven min o minanw konso. ³ Ayiwa, o nana ni o minanw ye. Masace ni a ta mogobaw, ani a ta furumusow, ani a muso tow ka duven min o minanw konso. ⁴ O ka duven min ka fa tuma min na, o ka o ta jow tando: o ta jo saninlamanw, ani a warigberamanw, ani a siranegeramanw, ani a negeramanw, ani a yiriramanw, ani a kabakururamanw.

⁵ Ayiwa, o wagati yere ra, boro do barara ka bo fitinadaga ja fe, yeelen na, ka seberi do ke masace ta bon kogo kan. Masace ka o boro seberiketso ye minke, ⁶ a fari cogoya yelemana siranya boro. A hakiri jagamina, k'a ja tige, k'a baraka bee ban, fo a kinbirikunw ka ke yereyere ye ka gbasigbasi jogon na. ⁷ A perenna ko o ye lagberikebagaw ni tagamasiyen lonbagaw ni jotigiw bee wele ka na. O mogo minw tun ye Babiloni hakiritigiw ye, olugu nana minke, masace k'a fo o ye ko: «Ni aw ra min o min ka se ka nin seberi karan k'a korso fo ne ye, ne bena masaderege le don o tigi ra, ka sanin don a kan na, k'a ke jamana kuntigi sabanan ye.»

⁸ Lonnikabagaw donna ka seberi fle, nka o si ma se k'a karan k'a korso fo masace ye. ⁹ A kera ten minke, do farara masace ta siranya kan. A cogo yelemana tuun. A ta jamana mogobaw bee fari fagara.

Daniyeli ka seberi korso fo

¹⁰ Masace bamuso nana masace ni a ta mogobaw ta siranya ko mankan men minke, a donna o ko panagbe yoro ra. A ko: «Masace, Ala ye i meen an korso! I kana to i hakiri ye jagami fo ka i cogo yelema tan.

¹¹ «Ce do be i ta jamana ra yan, Ala saninman yere ta hakiri le be ale fe. I face ta masaya wagati ra, i face tun be faamuri sorso o ce le fe, ani lonniya; o ce ta hakiritigiya be i ko Ala saninman yere ta. O koson i face, masace Nebukadinesari tun ka o ce le ke jinamoriw ni lagberikebagaw ni tagamasiyen lonbagaw ni jotigiw bee ta jamogo ye; ¹² sabu o Daniyeli togo, min be wele fana ko Belisasari, ale hakiri ka bon ni mogo bee ta ye. Lonniya ni hakiritigiya b'a fe. A be sikow korso fo, ka gundow lon, ka jininkarigbelenw bee jaabi. Aw

ye taga Daniyeli wele ka na, a bena seberi korso fo.»

¹³ O tagara Daniyeli wele ka na ni a ye masace fe. Masace ko a ma ko: «Ka ne face to masaya ra, a tun tagara mogo minw mina Zuda mara ra, Daniyeli togo min tun be o mogow ra, ele lo wa?

¹⁴ O ka i ko fo ne ye, ko Ala saninman yere ta hakiri le be i fe, ko mogo be se ka faamuri ni lonniya ni hakiritigiya sorso i fe, hakiritigiya min te sorso mogo si fe. ¹⁵ Ayiwa, o nana ne fe ni lonnikabagaw ni lagberikebagaw ye, janko o ye nin seberi karan k'a korso fo ne ye, nka o si ma se. ¹⁶ K'a sorso ne k'a men ko i be se ka gundow lon, ani ka jininkarigbelenw jaabiri lon k'a fo. Ayiwa, sisan ni i sera ka nin seberi karan k'a korso fo ne ye, ne bena masaderege don i ra, ka sanin don i kan na, ka i ke ne ta jamana kuntigi sabanan ye.»

¹⁷ Daniyeli ka masace jaabi ko: «Masace, to ni i ta masaderege ni i ta sanin ni i ta bonyaw ye, walama i y'a di mogo were ma. Ne koni bena seberi karan k'a korso fo masace ye. ¹⁸ Masace, Ala korotaninba tun ka masaya ni togoba ni bonya ni norso di i face Nebukadinesari ma. ¹⁹ A togo bonya koson, dunjamogow bee, ani a siyaw bee, ani kanw bee mogow tun be siran a ja, fo o be yereyere a ja. Ni a tun ko min ye faga, o be o faga, ni a ko min ye to yi, o be o to yi. Ni a ko a be min bonya a be o bonya, ni a ko a be min dogoya a be o dogoya. ²⁰ Nka yerebonya nana don a ra tuma min na, ani a k'a jusukun gbeleya minke, fo ka ke wasobagaba ye, Ala k'a bo masaya ra, k'a ta bonya bee bo a kan. ²¹ O k'a gben ka bo adamadenw ce ra. A hakiri kera i ko beganw ta. A tagara to bin konso ni kongofaliw ye, ka bin jimi i ko misi. Gomiji k'a jigi bin konso yi, fo lon min a yere nana lo a ra, ko Ala korotaninba ta masaya le be adamadenw ta masaya kunna, ko ni mogo min ko diyara Ala ye, a be masaya di o tigi le ma.

²² «Ayiwa, ele Baalitazari, ele min ye a dence ye, ele ka ni kow bee lon, nka o bee n'a ta, i ma son ka i yere majigi. ²³ I ka i yere bonya, ka i yere suma ni sankolo tigi Ala ye. I sonna ka Alabatosoba ta minan saninmanw le ta, ka na duven min o konso, ele ni i ta jamana mogobaw, ani i ta furumusow, ani i ta muso werew. I ka i ta jow le tando, i ta jo warigberamanw, ani a saninlamanw, ani a siranegeramanw, ani a negeramanw, ani a yiriramanw, ani a kabakururamanw. O jo minw te yeri ke, o te menni ke, o te foyi lon. K'a sorso i nin, ani i ta ko bee be Ala min boro, i ma o bonya! ²⁴ O le koson Ala ka nin boro lana ka na nin seberi ke i ja korso.

²⁵ «Kuma min sebera, o ye nin ye, ko: «Mene, Mene, Tekeli, Parisini.»

²⁶ «Sisan a korso fle nin ye: Mene, o korso ye ko «a jatera». Ala ka i ta masaya teredaw jate, k'a latige ko o teredaw banna. ²⁷ Tekeli, o korso ye ko «a sumana». Ala ka i suma ni sumanikenan do ye, k'a ye ko i ka fiyen. ²⁸ Parisini, o korso ye ko «a taranna». Ala ka i ta masaya bo i borso, k'a taran, ka do di Medikaw ma, ka do di Peresikaw ma.»

²⁹ Ayiwa, o yoronin bee, masace Baalitazari k'a fo a ta baaradenw ye ko o ye masaderege don Daniyeli ra, ka sanin don a kan na. A k'a fo yoro

bɛɛ ko Daniyeli le bɛna kɛ jamana kuntigi sabanan ye.

³⁰ Nka o lon yɛrɛ su fɛ, o ka Babiloni ta masacɛ Baalitazari faga.

Daniyeli juguw ka janfa siri a kama

6 Mɛdikaw ta masacɛ Dariyusi le ka Babiloni jamana masaya ta, k'a si to san biwɔɔɔ ni san fla. ² Masacɛ Dariyusi k'a ye ko a ka ni ale ye fagama kɛmɛ ni mugan sigi a ta jamana kunna, janko olugu ye kɛ jamana yɔɔw bɛɛ ra. ³ A ka kuntigiba saba sigi o fagama kɛmɛ ni mugan kunna; jamanatigiw tun ka kan ka o ta baarakɛtaw bɛɛ pafɔ o kuntigibaw le ye, janko mɔɔɔ si kana se ka masacɛ janfa. Ayiwa, Daniyeli fana tun ye o kuntigiba saba dɔ ye. ⁴ Nka Daniyeli ta hakiri ni a ta lonniya tun ka bon ka tɛmɛ kuntigiba tɔw ni fagamaw bɛɛ ta kan. A kɛra ten, masacɛ tun b'a fɛ k'a sigi a ta jamana bɛɛ kunna.

⁵ Ayiwa, kuntigiba tɔw ni fagamaw k'a ye ten minke, o ka kɛ sababu dɔ jini ye, o bɛ se ka Daniyeli jaraki ni min ye a ta kuntigiya baara ko ra, ka o fɔ masacɛ ye. Nka o ma jarakiyɔɔ si sɔɔɔ, o ma foyi ye Daniyeli ta baara ra, sabu Daniyeli tun terennin lo fɛn bɛɛ ra, firiyɔɔ tun tɛ a ta baara ra, a tun tɛ ko bɛnbari kɛ fana. ⁶ O mɔɔɔw yɛrɛ nana a fɔ jɔɔɔn ye ko: «A bɛ cogo min na, an tɛna jarakiyɔɔ si le sɔɔɔ Daniyeli tɔɔɔ nin na, fɔ ni an ka sababu dɔ sɔɔɔ a ta Ala ta sariya ta ko ra k'a jaraki.»

⁷ Ayiwa, o kuntigiba fla ni fagamaw jenna ka taga masacɛ fɛ; k'a fɔ a ye ko: «Masacɛ Dariyusi, Ala ye i mɛɛn an kɔɔɔ!» ⁸ Jamana namɔɔɔw bɛɛ, o kɔɔɔ ye warimarabagaw, ani fagamaw, ani kuntigiw, ani dugutigiw bɛɛ bɛnna a ra ko i ye sariya dɔ sigi k'a fɔ k'a gbɛlɛya, ko fɔ ka taga se tere bisaba, ko ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka ala wɛrɛ daari, walama ka mɔɔɔ wɛrɛ daari, ni a ma masacɛ kelen le daari, o tigi ka kan ka mina k'a firi jaraw fɛ, jaraw ta dinga kɔɔɔ. ⁹ Ayiwa, sisan, masacɛ, o sariya sigi, ka i boronɔ tagamasiyen la a kan, janko a kana se ka yɛlɛma; a ye kɛ Mɛdikaw ni Pɛresikaw ta sariya wuribari dɔ ye.»

¹⁰ Masacɛ Dariyusi ka o sariya sigi k'a boronɔ la a kan.

O ka Daniyeli firi jaraw ta dinga kɔɔɔ

¹¹ Daniyeli nana a mɛn minke ko o sariya sigira, a tagara a ta so. A ta sankasobon finetiriw tun bɔra k'a pasin Zeruzalɛmu dugu fan ma. Daniyeli tun bɛ deri k'a kinbiri gban o yɔɔɔ ra, o finetiri da ra, ka Ala daari, k'a bato sɔɔɔnaga saba lon o lon.

¹² Daniyeli juguw tagara jɔɔɔn fɛ ka taga bara a ra a ta bon kɔɔɔ, k'a ko ye a bɛ Ala daarira ni makarikanw ye, ka Ala bato. ¹³ O tagara masacɛ fɛ, ka taga o sariya ko fɔ a ye. O ko: «Masacɛ, i ma sariya dɔ sigi ko fɔ ka taga se tere bisaba ma, ko ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka ala wɛrɛ daari, walama ka mɔɔɔ wɛrɛ daari, ni ele kelen tɛ, ko o tigi ka kan ka firi jaraw ta dinga kɔɔɔ wa?» Masacɛ ko: «A sebera ten le; Mɛdikaw ni Pɛresikaw ta sariya lo, a tɛ se ka yɛlɛma.» ¹⁴ O ka kuma ta tuun k'a fɔ ko:

«Ayiwa, masacɛ, mɔɔɔ minw minana ka bɔ Zude mara ra, olugu ra kelen min tɔɔɔ ye ko Daniyeli, ale ma i jate, a ma i ta sariya fana jate. A bɛ Ala daari sɔɔɔnaga saba lon o lon.»

¹⁵ Masacɛ ka o mɛn minke, a jusu kasira kɛsɛbɛ. A tun b'a fɛ ka cogo jini ka Daniyeli bɔsi; fɔ ka taga o lon tere bɛɛ ban, a bɛ miirira, a bɛ se ka Daniyeli bɔsi cogo min na. ¹⁶ Nka o mɔɔɔw teliyara ka na a fɔ masacɛ ye k'a gbɛlɛya tuun ko: «Masacɛ, i yɛrɛ k'a lon ko Mɛdikaw ni Pɛresikaw ta sariya ra, ni fɛn o fɛn sebera, ka masacɛ boronɔ la a kan ka ban, o tɛ se ka yɛlɛma tuun dɛ!»

¹⁷ A kɛra ten, masacɛ ko o ye na ni Daniyeli ye, ka na a firi jaraw ta dinga kɔɔɔ. Masacɛ ko Daniyeli ma ko: «I bɛ i ta Ala min bato lon o lon, ale ye i kisi.» ¹⁸ O ka Daniyeli firi dinga kɔɔɔ, ka kabakuruba dɔ kɛ k'a datugu. Masacɛ k'a boronɔ la o kabakuruba kan; a ta jamanatigiw fana ka o boronɔ la a kan, janko mɔɔɔ si kana na a fɔ ko a bɛ kabakuruba bɔ yi ka Daniyeli labɔ o jina ma.

¹⁹ O kɔ, masacɛ tagara a ta so. A ka su bɛɛ kɛ, a ma sɔn ka domuni kɛ. A ma sɔn a ta musow si ye na a kɔɔɔ; a ma se ka sunɔɔɔ fana.

Ala ka Daniyeli bɔsi jaraw ma

²⁰ Masacɛ wurira sɔɔɔmada jɔona fɛ, sani kɛnɛ ye ci, a teliyara ka taga jaraw ta dinga da ra. ²¹ A gbarara dinga ra ka Daniyeli wele, a jusu kasiniba. A ko Daniyeli ma ko: «Ala janaman ta baaraden Daniyeli, i bɛ Ala min bato lon o lon, o sera ka i bɔsi jaraw boro wa?» ²² Daniyeli tora yi ka masacɛ jaabi ko: «Masacɛ, Ala ye i mɛɛn an kɔɔɔ!» ²³ Ne ta Ala k'a ta mɛlɛkɛ ci ka na jaraw da datugu, o si ma se ka foyi kɛ ne ra, sabu Ala k'a ye ko ne jarakibari lo; ne ma kojugu si kɛ ele fana ra, masacɛ.» ²⁴ Masacɛ ka o mɛn minke, a jusu diyara kɛsɛbɛ. A ko o ye Daniyeli labɔ dinga kɔɔɔ. O ka Daniyeli labɔ dinga kɔɔɔ. Nɔ foyi ma ye a fari ra, sabu a tun k'a jigi la Ala kan. ²⁵ Masacɛ ko, ko mɔɔɔ minw ka Daniyeli jaraki, ko o ye na ni olugu ye, ani o ta musow ni o ta denw bɛɛ, ka na o bɛɛ firi dinga kɔɔɔ jaraw fɛ. O ka o firi dinga kɔɔɔ minke, hali o ma dinga kɔɔɔnɔyɔɔɔ yɛrɛ sɔɔɔ, jaraw bɛnna o kan ka o kolow bɛɛ jɔɔɔ.

Masacɛ ka min latigɛ

²⁶ Ayiwa, o kɔw kɔ, masacɛ Dariyusi ka sebe dɔ kɛ k'a ci mɔɔɔw bɛɛ ma, ani siyaw bɛɛ, ani kan bɛɛ mɔɔɔw, dunuɔa yɔɔɔ bɛɛ ra. A k'a fɔ o ye ko: «Ala ye hera caman kɛ aw ye.» ²⁷ A ko: «Ne bɛ nin fɔ aw ye k'a gbɛlɛya, ko ne ta jamana yɔɔɔ bɛɛ ra, mɔɔɔ bɛɛ ye siran Daniyeli ta Ala ja, k'a bɔnya. Ale le ye Ala janaman ye, ani Ala banbari; a ta masaya tɛn cɛn ka ye, dan tɛ a ta kuntigiya fana ra.

²⁸ «Ale le bɛ mɔɔɔ bɔsi, ale le bɛ mɔɔɔ kisi.

A bɛ tagamasiyenw ni kabakow kɛ sankolo ra, k'a kɛ dugukolo kan.

Ale le ka Daniyeli bɔsi k'a to jaraw ma se k'a faga.»

²⁹ Ayiwa, o kow kɔ, Daniyeli ka loyɔɔɔnuman sɔɔɔ

jamana kono masace Dariyusi ta tere ra, ani Peresikaw ta masace Sirusi fana ta tere ra.

Daniyeli ta siko folo: wara naani bora kogoji ra

7 Babiloni masace Baalitzari ta masaya san folo ra, ka Daniyeli lanin to a ta lanan kan, a sikora; Matigi Ala ka fen dow yira a ra. O ko, Daniyeli ka o sikow kunbabaw sebe. A ka min fo, o ye nin ye: ² Daniyeli ko: «O lon su fe, ne k'a ye ko fono bora sankolo fan naani bee ra, ka na Kogojiba lamaga ni fanga ye. ³ Wara belebeleba naani bora kogoji ra, o si ni si te kelen ye. ⁴ Wara folo tun be i ko jara. Kamanw tun be a fe, i ko bon ta kamanw. Ka ne to a fleri ra, o k'a kamanw tige ka bo a ra, k'a wuri k'a lo a sen fla kan i ko mogow. O ko, o ka adamaden hakiri di a ma.

⁵ «Wara flanan tun be i n'a fo waraba do; a tun lanin be a geren kelen kan, garagakolo saba be a da ra. O k'a fo a ye ko a ye wuri ka taga sogo camanba domu.

⁶ «O ko, ne ka fleri ke tuun, ka wara sabanan ye; a tun be i ko waraninkala. Kaman naani tun be a ko ra i ko kono. Kunkolo naani fana be a fe. O ka kuntigiya di a ma.

⁷ «O ko, ka ne lanin to hali bi, ne tora fleri ra, ka wara naaninan ye. O wara tun ye fen cejuguba le ye, ani siranyafenba, min be mogow ja tige. Barakaba le tun b'a ra. Nin jamiyan negeramanw le tun be a da ra. A tun be sogo faga, k'a tigtige, k'a domu, k'a to dondon. A ni wara tow si cogo tun te kelen ye. Gban tan le tun be a fe. ⁸ Ka ne to o gbanw fleri ra, ne nana a ye ko gban fitini do bora gban tow ce ma. O gban fitini botu ka gban saba bon ka bo yi. Nadenw tun be o gban fitini na i ko adamaden. Da do fana tun be a fe; o da tun be wasoyakumaw le fora.»

Ala saninman ta kiti

⁹ «Ayiwa, ne belen ka fleri ke tuun, k'a ye ko o ka masasiganan dow blabla. Min tun be yi kabini folofolo †, ale sigira o masasiganan do kan. A ta derege tun gbera pepepe. A kunsigi gbera i ko sagasi gbeman. A ta masasiganan tun be i ko tasumamana; masasiganan senw tun be i ko tasumakami.

¹⁰ «Tasuma tun be serira ka bo a na fe, i ko ji. Mogow waga caman caman le tun be a ta jonw ye; waga caman caman were tun lonin be a na fe ka baara ke a ye. O ko, kititigebagaw sigisigira. O ka kitabu dow dayele.

¹¹ «Ne tun be fleri kera tuun, ka to ka gban fitini ta wasoyakumaw lamen. Ka ne to a fleri ra, o ka wara yere mina ka faga, k'a halaki, k'a sogo firi tasuma ra k'a jeni. ¹² Wara tow fana ta fanga minana o ra; nka o ka o panaman to ka wagati doonin ke.

¹³ «Ka ne lanin to hali bi, ne ka fleri ke tuun; ne ka mogow do ye, a nana ka bo sankolo ra, sankabaw kunna, a be i ko adamaden. Min tun be yi kabini folofolo, a tun be nana o korow; o k'a mina ka na ni

† Min tun be yi kabini folofolo, o korow ye Ala.

a ye o fe. ¹⁴ O ka kuntigiya ni bonya ni masaya di a ma, janko mogow bee, ani siyaw bee, ani kanw bee mogow ye baara ke a ye. A ta kuntigiya ye kuntigiya banbari le ye; a ta masaya fana tena cen ka ye fiyewu.»

Daniyeli ta siko korow ye min ye

¹⁵ «Ayiwa, o kow ka ne Daniyeli hakiri pagami kosebe, sabu ne ka fen minw ye, o ka ne ja tige kosebe. ¹⁶ O ra, mogow minw tun be yi, ne gbarara olugu do ra k'a jininka o kow korow yereyere ra. A k'a korow fo ne ye. ¹⁷ A ko: «I ka wara belebeleba naani min ye, o ye masace naani le ye, minw bena wuri dugukolo kan yan. ¹⁸ Nka Ala korotaninba ta mogow saninmanw le bena sigi masaya ra. Olugu le bena to kuntigiya ra wagati bee, ani tuma bee.»

¹⁹ «Ayiwa, ne tun b'a fe ka wara naaninan fana ta ko lon ka na. Ale ni tow si tun te kelen ye; siranyafenba tun lo. A pinw tun ye nege ye, a sonin faraw ye siranage ye. A tun be sogo faga, k'a tigtige, k'a domu, k'a to dondon. ²⁰ Gban naani min tun be a kun na, ne tun b'a fe ka o korow fana lon ka na, ani gban fitini min botu ka gban saba bon ka bo o no ra. Nadenw tun be o gban fitini na, da do fana tun b'a ra; o da tun be wasoyakumaw fora. O gban fitini baraka tun ka bon ni gban tow bee ta ye.

²¹ «Ne tun ka fleri ke, ka o gban fitini ye, a be kere kera ni Ala ta mogow saninmanw ye, fo ka se o ra. ²² Nka min tun be yi kabini folofolo, ale nana kiti ben a kan ka jo di Ala korotaninba ta mogow saninmanw ma. O ko, wagati sera minke, masaya dira Ala ta mogow saninmanw ma.

²³ «Ayiwa, o kow korow fora ne ye, ko: «Wara naaninan ye masace naaninan ta masaya taga masiyen le ye. O masaya fana bena wuri dugukolo kan yan. A ta masaya ni masaya tow si tena ke kelen ye. A bena dunupa yoro bee domu, ka mogow tigtige ka o dondon. ²⁴ O wara ta gban tan, o ye masace tan le ye; o masace tan bee bena bo wara ta masaya le kono. Nka masace kelen bena na olugu ko fe, ale ni tow tena ke kelen ye fiyewu. A bena masace saba laben. ²⁵ A bena kumajuguw fo Ala korotaninba ma, ka Ala korotaninba ta mogow saninmanw tooro. A bena a fo ko a be Ala ta mogow saninmanw ta wagati sigininw ni o ta sariyaw yelema. Mogow saninmanw bena ke a ta fanga korow fo wagati kelen, ani wagati dow, ani wagati tarance ††.

²⁶ ««O ko, kiti wagati bena se; o bena a ta kuntigiya bosi a ra, k'a halaki k'a ban pewu. ²⁷ O tuma ra, dunupa masayaw ta fanga bee, ani o ta kuntigiya bee, ani o ta bonya bee bena di Ala korotaninba ta mogow saninmanw le ma. O ta masaya bena ke masaya banbari le ye. Dunupa fagamaw bee bena ke o ta jonw ye, ka o yere majigi o ye.»

²⁸ «Ayiwa, kuma laban le ye nin ye. Ayiwa, nin kow miiriyaw ka ne Daniyeli hakiri pagami kosebe, ka ne siran, fo ka ne cogo yelema. O koson ne ka nin kow bee to ne yere kono.»

†† O korow ye san kelen, ani san fla, ani san tarance. An be se k'a fo san saba ni tarance (Yirari 12.14)

Daniyel ta siko flanan: sagajigi ni bakoronin

8 «Masace Baalitazari ta masaya san sabanan na, ne Daniyel sikora ka fen dow ye tuun; o kera ne ta siko folo ko fe. ² Ne ka min ye, o fle nin ye: ne ka ne yere ye Suzi dugu konɔ, min ye Elamu jamana masaduguba ye; ne tun be Hulayi bada ra. ³ Ne ka fleri ke, ka sagajigi do lonin ye bada ra. Gban jamijan fla tun b'a ra; kelen bora kelen ja. Min bora ko fe, ale tun ka jan ka teme to kelen kan. ⁴ Ayiwa, ne k'a ye ko o sagajigi tun be turi kera terebenyanfan na, ani sahiliyanfan fe, ani woroduguyanfan fe. Danfen si tun te se ka lo a ja. Ni a tun ka fen o fen mina, mogɔ si tun te se ka o bosi a boro. Ni fen o fen tun k'a diya, a tun be o le ke; a baraka bonyara kosebe.

⁵ «Ka ne to o ko miiri ra, ne barara ka bakoronin do borito ye ka na ka bo terebenyanfan na. A tun be yorow yaalara ka na, hali a senw tun te sera dugu ma. Gban jamijanba kelen tun be a paden fla cemance ra. ⁶ Ne tun ka sagajigi gbantigi min ye bada ra, bakoronin tagara se o ma; a girinna ka la o kan ni a fanga bee ye. ⁷ A dimininba ka sagajigi tu fo ka sagajigi gban fla kari. Sagajigi fanga ma se a ra. A ka sagajigi ben dugu ma k'a dondon ni a sen ye. Mogɔ si ma sorɔ min be se ka sagajigi bosi a boro.

⁸ «Bakoronin fanga bonyara kosebe. Nka tuma min na a ta fanga tun be a tan ni fla ra, a gban jamijan karira. Nka a karira minke, gban jamijanba naani were bora o no ra, ka jasin dunuƙa fan naani bee ra. ⁹ Gban fitini do fana bora o gbanw kelen kunna; o gban fitini bonyara kosebe. A k'a ta fanga jasin woroduguyanfan fe, ani tereboyanfan na, ani jamanaw bee ra pumanman † fan fe.

¹⁰ «A fanga bonyara fo ka se Ala ta danfenw ma sankolo ra; a ka o danfen dow sama k'a ben dugu ma, ani lolo dow, ka olugu dondon ni a sen ye. ¹¹ A k'a yere bonyara fo k'a yere suma ni sankolo danfenw Kuntigiba yere ye. Saraka minw ka kan ka bo lon o lon sankolo danfenw Kuntigiba ye, a ka o bee lalo; a ka sankolo danfenw Kuntigiba ta yoro saninman lanogɔ. ¹² Sankolo danfenw blara a ta fanga korɔ; saraka saninman min tun be bo lon o lon, o dablara, jurumun koson. Mogow ka Ala ta can sira bla. A kera ten, ni o gban fitini ka fen o fen ke, o be ja a boro.

¹³ «Ayiwa, o ko, ne ka meleke saninman do kumakan men. Meleke saninman do were ka ale jininka ko: «Ko minw yirara, o kow bena to ka ke fo wagati juman le? Saraka min tun be bo lon o lon, o dablanin bena to ten ka se fo wagati juman? Mogow bena to o ta kewalejuguw ra ka se fo wagati juman? O bena Ala ta yoro saninman ni Ala ta danfenw minako juguya fo wagati juman?»

¹⁴ «A k'a fo ne ye ko: «Sogomada waga kelen, ani sogomada keme ni sogomada bilooru, wulada waga kelen, ani wulada keme ni wulada bilooru ††, o le bena teme, Ala ta yoro saninman be sorɔ ka saninya.»

† Jamana bee ra pumanman, o ye Izirayeli jamana ye.
†† Aw ye nin yorow fle: Daniyel 7.25; 8.26; Yirari 12.14

Meleke ka siko korɔ fo Daniyel ye

¹⁵ «Ayiwa, Ala tun ka fen minw yira ne ra, ka ne Daniyel to o fenw ni o korɔ miiri ra, danfen do nana lo ne ja fe, a be i ko mogɔ. ¹⁶ Ne ka kumakan do men ka bo Hulayi baji cemance ra. A perenna ko: «Jibirili, a ka fen minw ye, o korɔ fo a ye.» ¹⁷ Ne tun lonin be yoro min na, o danfen gbarara o yoro ra. A gbarara ne ra minke, ne siranna fo ne ka ne yere firi dugu ma ka ne ja biri dugu ma. A ko ne ma ko: «Adamaden, nin lamɛn k'a faamu, ko i ka fen minw ye, o be wagati laban ta kow le yira.»

¹⁸ K'a to kuma ra ne fe, ne kirinna, ka ne ja birinin to dugu ma. A magara ne ra ka ne lawuri ka ne lo ne senw kan. ¹⁹ A k'a fo ne ye tuun ko: «Fen minw bena ke Ala ta dimi wagati laban na, ne bena o yira i ra; sabu o wagati latigera.

²⁰ «I ka sagajigi min ye ni gban fla ye, o ye Medikaw ni Peresikaw ta masacew le ye. ²¹ I ka bakoronin sicamantigi min ye, ale ye Geresi jamana masace le ye. Gbanjan min tun be a paden fla cemance ra, o ye Geresi jamana masace folo ye. ²² O gban karira minke, gban naani min bora o no ra, o ye masaya naani ye min bena bo o jamana kelen na. Nka o masaya naani fanga tena bonyara fo fo ta bo.

²³ «Ayiwa, olugu ta masaya laban na, ni mogow ta kewalejuguw nana wara tuma min na, masace do bena wuri; ale bena waso, ka mogow lafiri ni ceguya ye. ²⁴ A ta fanga bena bonyara, nka o fanga tena bo ale yere le ra. A bena cenri ke kosebe. Ni a ka fen o fen ke, o bee be ja a boro. A bena fangatigiw halaki, ani Ala ta mogɔ saninmanw fana. ²⁵ A bena mogɔ caman nanbara a ta ceguya sababu ra. A ta yerebonyara koson, mogɔ minw tun be a miiri ko foyi te se ka o sorɔ, a bena olugu caman faga. A bena a fo ko a be wuri hali masacew bee ta Masace yere kama. O tuma le ra a bena halaki, k'a sorɔ mogɔ boro yere tena se a ma. ²⁶ I ka min men sogomada waga kelen ni sogomada keme ni sogomada bilooru ko ra, ani wulada waga kelen ni wulada keme ni wulada bilooru † ko ra, o ye can le ye. O ko gundo mara, sabu wagatijan ko lo.»

²⁷ «Ayiwa, o kow ko, ne Daniyel koni baraka bee banna, fo ka ne bana tere dama. O ko le, ne ka sorɔ ka ke masace ta baaraw ke ye. Nka ne tun ka fen minw ye, o ko belɛn tun ka ne hakiri jagami, sabu ne tun ma se k'a faamu.»

Daniyel ka Ala daari

9 «Serisesi † dence Dariyusi min tun ye Medika ye, ale le tun sigira ka ke Babiloni masace ye.

² «A ta masaya san folo ra, ne Daniyel ka kitabuƙ karan; Matigi Ala tun ka kuma min don cira Yeremi da ra, ko Zeruzalemu dugu bena halaki, k'a ke tomo ye, ka se fo san biwolonfla, ne ka o kumaw korɔ segesege, ka o faamu.

³ «Ne ka o faamu minke, ne ka ne ja munu Matigi Ala fe, k'a daari, ni makarikanw ye, ka sun don,

‡ Aw ye Daniyel 8.14 †† Serisesi togo le ye ko Asuwerusi, heburukan na.

ka bɔrɔfani don ne yere ra, ka sigi bugurigbe ra.
⁴ Ne ka Matigi Ala, ne ta Ala daari, ko a ye an ta jurumunw yafa. Ne ko: <E, Matigi Ala, ele le ka bon, i be siranyakobaw ke. Minw be i kanu, ka i ta sariya sira tagama, i be to i ta jɛnɔgɔnya ra ni olugu ye, ka kɔnuman ke o ye. ⁵ An ka jurumun ke, an ka ko benbariw ke, an ka kojuguw ke, an murutira ka i ta sariyaw sira bla, ka ban i ta cifɔninw na.

⁶ « <I ta jɔnw, minw ye i ta ciraw ye, i ka olugu ci ka kuma an ta masacew ni an ta fagamaw ni an bemaw ni an ta jamana mɔgɔw bɛɛ fɛ; nka an ma sɔn ka olugu ta kuma lamɛn.

⁷ « <Matigi Ala, ele kɔni terennin lo; anw le maroyara bi, anw minw bɔra Zuda, ani minw bɔra Zeruzalemu, ani Izirayelimɔgɔ tɔw bɛɛ, minw yɔrɔ ka surun, ani minw yɔrɔ ka jan, i ka minw bɛɛ gbɛn ka taga jamana werɛw ra, sabu an ka i kan bla ka terenbariyakow ke.

⁸ « <E, Matigi Ala, anw le maroyara, an ni an ta masacew, ani an ta jamana jamɔgɔw, ani an bɛ-maw; sabu anw ka i hake ta.

⁹ « <Nka ele min ye Matigi Ala ye, an ta Ala, ele be hina, i be yafa an ma, hali ni an murutira ka i ta sariya sira bla. ¹⁰ An banna ka Matigi Ala, an ta Ala kan mɛn; a k'a ta sariya minw di a ta jɔnw ma, minw ye a ta ciraw ye, k'a lase an ma, an ma sɔn ka o sariyaw sira tagama.

¹¹ « <Izirayelimɔgɔw bɛɛ le ka i ta sariyaw cɛn. O bɛɛ le ka o kɔ di, ka ban ka i ta kuma lamɛn. O le kosɔn, danga ni kojugu minw fɔra Ala ta jɔnce Musa ta sariya ra, o dangaw benna an kan, sabu an ka Ala hake ta. ¹² I tun k'a fɔ ko i bɛna min ke anw ni an ta jamana jamɔgɔw ra, i ka o ke. I ka o tɔrɔba lase an ma. Tɔrɔ min sera Zeruzalemu dugu ma, o tɔrɔ jɔgɔn ma deri ka se dunupa yɔrɔ si ra ka ye. ¹³ O tɔrɔkɔw bɛɛ sera an ma, i n'a fɔ a tun sebera cogo min na Musa ta sariya ra. Nka hali bi, an belɛn ma sɔn ka Matigi Ala, an ta Ala daari, an ma sɔn ka an ta terenbariyakow dabra, an ma sɔn ka i ta kuma jate ko can lo. ¹⁴ O le kosɔn Matigi Ala, i k'a dabɔ a kama k'a to o kojuguw ye an sɔrɔ; sabu, Matigi Ala, an ta Ala, i terennin lo i ta kokɛtaw bɛɛ ra; nka anw le ma sɔn ka i ta cifɔninw lamɛn.

¹⁵ « <Ayiwa, sisan an Tigi Ala, ele le ka i ta mɔgɔw jamina ka o labɔ Misiran jamana ra, i ta se bagaya baraka ra, ka i tɔgɔ bonya fɔ ka na se bi ma. Nka anw ka i hake ta, an jarakira.

¹⁶ « <Matigi Ala, i ta terenninya kosɔn, sabari ka i ta dimi ni i ta jusugban mabɔ Zeruzalemu dugu ra, min ye i ta kuru saninman ye †; sabu anw ni an bemaw ta jurumunw ni an ta terenbariyaw kosɔn, siya minw bɛɛ ka an ta jamana lamini, olugu be Zeruzalemu ni a dugumɔgɔw mafiyenyara.

¹⁷ « <Ayiwa, sisan, an ta Ala, sabari ka i ta jɔnce ta daariri ni a ta makarikanw lamɛn. I tɔgɔ kosɔn, Matigi Ala, sabari ka makari i ta yɔrɔ saninman na, k'a saninya, sabu mɔgɔw k'a halaki.

¹⁸ « <Ne ta Ala, sabari ka i toro malɔ, ka an lamɛn. I ja lɔ an ta jamana ra k'a cɛncogo flɛ! I tɔgɔ sigira dugu min na, o cɛncogo flɛ! An tɛ i

† Kuru saninman, o kɔrɔ Zeruzalemu dugu.

daarira ka makarikanw fɔ anw ta terenninya le kosɔn, nka an be i daarira i ta hinaba le kosɔn.

¹⁹ « <An Matigi, an lamɛn! An Matigi, yafa an ma! An Matigi, i janto an na, i ye an bɔsi i tɔgɔ kosɔn, i kana mɛɛn, ne ta Ala; sabu i yere tɔgɔ le be i ta dugu kan, i tɔgɔ le be i ta mɔgɔw fana kan.> »

Mɛlɛkɛ Jibirili ka siko kɔrɔ fɔ

²⁰ « <Ne tora Ala daari ra, ka ne ta jurumun ni ne ta jamana mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw bɛɛ ta jurumun fɔ Matigi Ala ye, ka makarikanw fɔ Matigi Ala, ne ta Ala ye, a ta kuru saninman ko ra.

²¹ « <Ka ne to daariri ra, ne tun ka cɛ min ye ne ta siko dɔ ra kakɔrɔ, min ye Jibirili le, ale wurira ni a kamanw ye, ka teliya ka na ne fɛ, wulafɛsaraka bɔwagati ra. ²² A nana kuma ne fɛ, k'a fɔ ko: <Daniyel, ne nana hakiri ni faamuri le di i ma.

²³ Kabini i ka i ta makarikanw damina, Ala ka kuma jaabi di; ne nana o le fɔ i ye, sabu i ye Ala ta mɔgɔ kanunin le ye. O ra, i toro malɔ nin kuma ra, i ka min ye, i jija ka o kɔrɔ faamu. ²⁴ Ala ka san bi-wolonfla sigiyɔrɔma wolonfla le latige i ta jamana ni i ta dugu saninman ko ra. Ni o wagati dafara, terenbariyakow be sɔrɔ ka dabra, kojuguw be ban, jurumunw be yafa, terenninya banbari be sigi, Ala ka fɛn minw yira, ani ciraw ka kuma minw fɔ, o kow bɛɛ be ke, Ala ta yɔrɔ saninmanba fana be saninya ka bla danna Ala ye.

²⁵ « <I ka kan k'a lon k'a faamu, ko wagati min na a fɔra ko Zeruzalemu dugu bɛna lɔ kokura, k'a ta o wagati ra fɔ ka taga se Ala ta mɔgɔ panawolomanin nawagati ma, san wolonfla sigiyɔrɔma wolonfla le bɛna tɛmɛ. Sani san wolonfla sigiyɔrɔma biwɔrɔ ni fla cɛ, dugu bɛna lɔ kokura, k'a yɔrɔ bɛɛ lalaga, k'a kogow lɔ; nka o wagatiw bɛna gbɛleya kɔsebe.

²⁶ « <Ni o san wolonfla sigiyɔrɔma biwɔrɔ ni fla dafara, mɔgɔw bɛna Ala ta mɔgɔ panawolomanin dɔ faga; mɔgɔ si tɛna sɔn ka lɔ ni a ye k'a demɛ. O ko, jamana dɔ ta kuntigi ni a ta kerekejama bɛna na dugu ni yɔrɔ saninman ci. O bɛɛ n'a ta, Ala bɛna dimi ka o kuntigi halaki. Nka sani a ye sa, a bɛna kere wuri ka cɛnri ke, i ko a fɔra cogo min na.

²⁷ A bɛna jɛnɔgɔnyagbɛlɛn don ni mɔgɔ caman ye k'a ta fanga digi olugu kan fɔ san wolonfla. O san wolonfla cɛmance ra, a bɛna a fɔ ko o ye began sarakaw ni siman sarakaw dabra. O kuntigi cɛnrikebaga bɛna ko haramunin suguya bɛɛ ke, fɔ ka taga se a yere halaki lon ma, i n'a fɔ a latigera a ta ko ra cogo min na.> »

Ala ka tagamasiyen dɔ werɛ yira Daniyel ra

10 Peresikaw ta masace Sirusi ta masaya san sabanan na, Ala ka kuma dɔ fɔ Daniyel ye, o tun be Daniyel min wele ko Belisasari. O kuma ye cankuma le ye; a be wagatigbɛlɛn dɔw ta ko le fɔ. Daniyel ka o kuma lamɛn ka ja; Ala ka o kuma kɔrɔ yira a ra janko a ye a faamu.

² « <O wagatiw ra, ne Daniyel, ne ka lɔgɔkun saba ke, ka ne yere majigi Ala ja kɔrɔ, ka ne diyanyafenw bɛɛ ye ka o to yi. ³ Ne ma sɔn ka do-

muni panaman ke; ne ma sogo domu, ne ma duven min. Ne ma turu mun ne yere ra ka ne yere kasa diya, fo ka taga o logokun saba dafa.

⁴ «Ayiwa, san karo folo tere mugan ni naaninan, ne tun be bada ra, ba belebele min be wele ko Tigere. ⁵ Ne ka ne ja korota ka fleri ke minke, ne ka ce do lonin ye, lenfani derege b'a ra, a cesirinin be ni cesirinin min ye, o ye Ufazi sanin yereworo ye. ⁶ A fari tun be manamanana i ko lulu. A pada tun be manamanana i ko sanmanamana. A padenw tun be i ko tasumamana. A senkalaw ni a borokalaw tun be manamana i ko siranegge nungun. A kumakan tun be i ko jamaba do mankan.

⁷ «Ne Daniyel kelen le ka o tagamasiyen ye. Minw tun be ni ne ye, olugu m'a ye, nka siranya do le barara ka o mina; o borira ka taga dogo. ⁸ Ne kelen le lonin tora ka ke o tagamasiyenba fle ye. Ne fari bee nana ke magaya ye, ka ne pada cogo yelama, ka ne baraka bee ban. ⁹ Ne ka o ce kumakan men. Ne k'a kumakan men minke, ne kirina, ka ben ka ne ja biri dugu ma.

¹⁰ «Ne bennin ko, ne k'a ye ko boro do magara ne ra, ka ne biri ne kinbirikunw ni ne borow kan, ne yereyereto. ¹¹ A ko ne ma ko: «Daniyel, Ala ta mogoo kanunin, ne bena min fo i ye, o lamem kosebe, k'a koroo faamu. I be yoro min na, i wuri ka lo yi, sabu ne cira ele le fe sisan.» A ka o kuma fo ne ye minke, ne yereyereto wurira ka lo. ¹² A ko ne ma tuun ko: «Daniyel, i kana siran; sabu i ka i yere majigi Ala ja koroo, ka Ala daari, janko ka faamuri soroo; ayiwa, kabini o lonw tere folo, i ta Aladaari minana. Ne nana ka na i ta daari kojaabi le fo i ye. ¹³ Peresikaw ta mara meleke kuntigi le tun ka ne bari fo tere mugan ni kelen. Meleke kuntigi Mikayilu le nana ne dema. Ne tora Peresikaw ta masacew koroo. ¹⁴ Min bena ke i yere ta jamana mogoo ra ko fe, ne nana o le fo i ye, sabu nin kow ye ko nataw le ye.»

¹⁵ «K'a to kuma ra ne fe, ne kun birinin tora, ne ma se ka foyi fo. ¹⁶ Ne ka ce do ye tuun, a be i ko adamaden, a nana maga ne dagbolow ra. O kera minke, ne sera ka kuma. Ne kumana o tigi fe k'a fo a ye ko: «Ne matigice, ne ka fen min ye o ka siranya bla ne ra, fo ka ne baraka ban. ¹⁷ Ne matigice, sisan i ta jonce bena kuma i fe cogo di? Ne baraka bee banna, fo ka ne nenekiri mina ne ra.»

¹⁸ «O tuma ra, o danfen min tun be i ko adamaden, o magara ne ra tuun, ka baraka don ne ra. ¹⁹ A k'a fo ne ye ko: «Ala ta mogoo kanunin, i kana siran. I jusu suma, ka i yere ja gbeleya, ka baraka don i yere ra.» K'a to kuma ra ni ne ye, baraka ka donna ne ra. Ne ko: «Ne matigice, kuma sisan, sabu i ka baraka don ne ra.» ²⁰ A ko: «Ne nana i fe kun min na, i ka o lon wa? Sisan ne be taga Peresikaw ta jamana ta meleke kuntigi kere. Ni ne ka taga, Geresi jamana ta meleke kuntigi bena na. ²¹ Nka min sebera Ala ta can kitabu konoo, ne nana o le fo i ye. Mogoo si te ne dema o kere ra ni aw ta jamana ta meleke kuntigi Mikayilu te.

11 «Medikaw ta masace Dariyusi ta masaya san folo ra, ne fana tun be ni Mikayilu ye, janko k'a dema.»

Masace dow ta ko

² «Ayiwa, sisan, ne bena can yira i ra. A fle, masace saba were le bena wuri Peresi jamana ra. Olugu ko fe, masace naaninan bena sigi; nka ale ta naforo bena caya ka teme tow bee ta kan. Ni a nana fanga soroo tuma min na a ta naforo baraka ra, a bena mogoo bee kononosu Geresi jamana masace kama.

³ «Nka masacefari do bena wuri Geresi jamana ra; ale ta masaya bena bonya kosebe. Ni fen o fen ka o masace diya a bena o le ke. ⁴ Nka ni a ta fanga nana bonya kosebe wagati min na, a ta masaya bena ben, a ta fanga bena yerege ka taga dunya fan naani na. A ta denw fana tena se ka sigi a no ra. A ta fanga bena di mogoo werew le ma; nka olugu ta fanga tena bonya k'a ta bo.»

Worodugu masace ni sahili masace

⁵ «Ayiwa, worodugu masace + ta fanga bena bonya kosebe, nka a ta kuntigi kelen ta fanga bena bonya ka teme ale yere ta kan. O kuntigi le bena sigi fanga ra. A ta fanga bena bonya kosebe.

⁶ «San dama temenin ko, worodugu masace ni sahili masace ++ bena jenpogonya don. Worodugu masace denmuso bena taga sahili masace fe, janko ka baraka don o ta jenpogonya ra. Nka o muso tena meen fanga ra. Sahili masace yere ni a dence fana tena meen fanga ra. O bena o muso fana mina, ale ni a blasirabagaw, ani a face, ani min tun kera a demebaga ye.

⁷ «Mogoo do bena bo o muso ta somogoo ra, ka muso face no ta, ka ke worodugu masace ye. A bena ke cefari ye. A bena taga don sahili masace ta masadugu ra k'a ta kerekejama kere ka se a ra, ⁸ ka o ta batofenw ce ka taga ni o ye Misiran, ani o batofenw ta minan saninlamanw ni a warigberamanw bee. O ko, a bena san dama ke, a tena kere ke sahili masace fe. ⁹ Nka o ko, sahili masace bena taga worodugu jamana mogoo kama ka taga o kere; o ko, a bena seko a ta jamana ra.

¹⁰ «Sahili masace dencew bena o yere laben kere kama, ka kerekejama lajen. Mogoo o mogoo be o ta sira kan o temeto bena olugu bee kere, ka yoro bee datugu i ko jiba woyoto. O bena taga hali o juguw ta kerekebon yere kama. ¹¹ Worodugu masace dimininba bena bo ka taga sahili masace kere ni kerekejama ye. A bena se soroo sahili masace ta mogoo kan. ¹² Worodugu masace ni a ta mogoo bena o yere bonya, ko o ka se soroo o kere ra. O bena mogoo caman faga, nka o bee n'a ta, o ta fanga tena meen; ¹³ sabu sahili masace bena taga kerekejama were laben. O kerekejama bena caya ka teme folo ta kan. San dama temenin ko, a bena na ni o kerekejama ye, ani kerekeminan caman. ¹⁴ O wagati ra, mogoo caman bena wuri worodugu masace kama; hali ele Daniyel ta jamana benkanikebaga dow bena wuri a kama. O cogo ra, i ka tagamasiyen minw ye, o kow be ke. Nka o tena se worodugu masace ra. ¹⁵ Ayiwa, sahili masace bena

+ Worodugu masace, o ye Misiran masace ye. ++ Sahili masace, o ye Siri jamana masace ye.

wuri, ka na yelenyɔrɔw lɔlɔ ka worodugu masace ta dugu barakaman dɔ lamini, k'a kere k'a konofenw bee ce. Worodugu masace ni a ta kerekejamaba bee, ani a ta kerekecefariw bee, a tena se ka lo sahili masace na; o baraka tena se. ¹⁶ O sahili masace cenrikebaga bena a sago ke, sabu mogɔ si tena se ka lo a na. Ni a nana teme yɔrɔ caman na ka cenri ke ka ban, a bena taga sigi jamanaw bee ra pumanman na. ¹⁷ A bena na ni a ta kerekejama bee ye, ka na a ke i n'a fo a b'a fe ka jenɔgɔnya don ni worodugu masace ye. A bena a denmuso di worodugu masace ma furu ra, janko ka worodugu masace ta masaya cen. Nka o ko tena na a boro. ¹⁸ O ko, a bena yeɛma kogɔji kofejamanaw kama, ka o caman kere ka se sɔrɔ o kan. Nka jamana dɔ ta kuntigi bena a kere, k'a ta mafiyenyari lalo, k'a ta wasoya ben a yere kan. ¹⁹ O ko, sahili masace bena kosegi a yere ta jamana ra, ka taga don a yere ta kerebonbaw konɔ. Nka a baraka bee bena ban, a bena sa, k'a togɔ tunu pewu. ²⁰ Min bena sigi a nɔ ra, o masace bena a ta fagama dɔ ci ka taga fenw ce jagboya ra jamana ta yɔrɔ nɔɔrɔman † konɔ. Nka sani tere dama, o bena o masace faga, nka a tena faga jama ta dimi le kosɔn, a fana tena faga kere le ra.> »

Sahili masacejugu ta kewalew

²¹ « <Ayiwa, mogɔ sɔnkolon dɔ le bena sigi sahili masace nɔ ra, k'a sɔrɔ mogɔ si ma masaya di a ma. Ka mogɔw to hera ra, a bena a yere sigi masaya ra ni ceguya ye. ²² A juguw ta kerekejama minw ta fanga tun be taga yɔrɔ bee i ko jiwoyoba, a bena olugu bee datugu, ka o bee halaki. A bena Ala ta mogɔw ta kuntigi dɔ fana faga. ²³ Minw bee bena jenɔgɔnya don ni a ye, a bena o bee nanbara; a ta fanga baraka bena to ka bonya ka taga na, k'a sɔrɔ a ta mogɔw man ca. ²⁴ Ka mogɔw to hera ra, a bena taga don jamana yɔrɔnumanw na, ka taga mogɔw kere, ka o ta borofenw ni o ta naforow ce, ka o di a ta mogɔw ma; k'a sɔrɔ hali a bemaw ma sɔn ka o ko jɔgɔn ke. A bena a fo ko a be dugu barakaman dɔw fana kere. Nka a bena wagati dama dɔrɔn le ke o kow ra. ²⁵ A bena a jigi la a ta fanga kan, ka jija ka kerekejama caman lajen, ka taga worodugu masace kama. Worodugu masace fana bena na o nɔ fe ni kerekejama caman ni barakaba ye, nka worodugu masace tena se a ra, sabu o bena jen dɔw siri ale kama. ²⁶ A yere ta mogɔ dɔw le bena a janfa. O bena a ta kerekejama gben ka o bee yerege, a ta kerekeden caman bena faga. ²⁷ O ko, o masace fla bena sigi ka domuni ke jɔgɔn fe. Nka juguya le bena ke o bee jusukun na jɔgɔn kama; o ra, o bena kuma nka o si tena gbe jɔgɔn ye. O ta jɔgɔnye tena foyi na, sabu o ta miriya ra o tun b'a fe ka min ke, o wagati ma se folo. ²⁸ Sahili masace bena kosegi a yere ta jamana ra ni naforo caman ye. A bena Ala ta mogɔw koninya; a bena wuri olugu kama ka o kere, ka sɔrɔ ka taga a ta jamana ra.

²⁹ « <Ayiwa, wagati dɔ bena se tuun, sahili masace bena wuri ka taga worodugu masace kere.

† *Jamana ta yɔrɔ nɔɔrɔman, o ye Zeruzalemu Alabatosoba ye.*

Nka o kere tena ke i ko folo ta. ³⁰ Mogɔ dɔw bena na a kama kurunbaw konɔ ka bo terebenyanfan na. A baraka bee bena ban; a bena kosegi a ta jamana ra. A dimininba bena wuri Ala ta mogɔw kama tuun ka olugu kere. O ko, Ala ta mogɔ minw bena ban Ala ta jenɔgɔnya ra, a bena olugu le ke a jenɔgɔnw ye. ³¹ A bena a ta kerekeden dɔw ci Ala ta mogɔw kama. Olugu bena taga Ala ta yɔrɔ saninman lanogɔ. Saraka min tun be bo Ala ye lon o lon, o bena o dabla, ka fen haramunin bla sarakajenifen* kan. ³² Masace yere bena Ala ta mogɔ dɔw negɛ, k'a to o ye Ala ta jenɔgɔnya cen. Nka minw be Ala ta can kan, olugu tena sɔn a ta ma. ³³ Olugu ra minw ye kolɔnbagaw ye, olugu bena mogɔ tɔw caman karan Ala ta sariya ra. Nka o bena olugu dɔw faga, ka dɔw jeni, ka dɔw borofenw bee bɔsi o boro, ka o bla kaso ra. ³⁴ O ta tɔɔrɔw wagati ra, mogɔ panaman tena sɔrɔ ka o demɛ. Dɔw bena a ke i n'a fo o be ni o ye, nka o bena o ke flankafuya le ra. ³⁵ O kolɔnbaga minw tugura Ala ko, o bena olugu dɔw faga. Olugu ta saya le bena ke sababu ye, ka Ala ta mogɔw saninya, ka o gbe, fo ka taga wagati laban se; sabu wagati min latigera, o ma se ban.

³⁶ « <Ni fen o fen koni ka o masace diya a bena o le ke. A bena a yere korɔta, ko ale ka bon ni batofenw bee ye. Kumajugu minw jɔgɔn ma deri ka men folo, a bena o le fo Ala korɔtaninba yere ma. A bena togɔ sɔrɔ fo ka taga Ala ta dimi wagati se; sabu Ala ka min latige a kama, a bena o ke a ra. ³⁷ A bemaw tun ka batofen minw bato, ani musow be batofen minw kanu kosebe, a tena o si jate; a tena ala were jate, sabu a bena a fo ko ale yere ka bon ka teme o bee kan. ³⁸ A yere ta ala min be a ta masadugu konɔ, a bena o le bato ni sanin ye, ani warigbe, ani lulu suguya caman ye, ani fen dawulamanw; k'a sɔrɔ a bemaw si ma o ala bato ka ye. ³⁹ A bena duguw kere o ala sababu ra, min ye siya were ta ala ye. Ni mogɔ minw ka sɔn o batofen ma, a bena olugu bonya, ka o sigi kuntigiya ra mogɔ caman kunna. A bena a ta jamana yɔrɔ dɔw di o mogɔw ma ka o ke o sara ye.> »

Sahili masacejugu labancogo

⁴⁰ « <Ayiwa, ni sahili masace ta wagati laban nana se, worodugu masace bena wuri a kama tuun. Nka sahili masace bena girin ka na a kama ni barakaba ye, i ko sanfɔrɔba, ni a ta sowotorow ni a ta sotigiw ni a ta jirakurunw ye, ka na a kere. A bena don jamana caman na ka o fa ni a ta kerekejama ye, i n'a fo jiba min be woyo ka yɔrɔ bee fa. ⁴¹ A bena don jamanaw bee ra pumanman na, ka o fana mina, ka mogɔ caman faga. Nka Edomukaw, ani Mohabukaw bena bɔsi a boro, ani Amɔnkaw ta pamogɔw. ⁴² A bena a ta fanga sigi jamana werew kan fana; hali Misiran jamana tena bɔsi. ⁴³ A bena Misiran ta naforow ce, ani a saninw, ani a warigbew, ani a fen dawulamanw. Libikaw, ani Etiyopikaw fana bena ke a ta fanga korɔ. ⁴⁴ Nka kibaroya dɔw bena bo tereboyanfan ni sahiliyanfan fe, o kibaroyaw bena a ja tige. O ra a fariyaninba bena wuri kere kama ka mogɔ camanba faga.

⁴⁵ A bena a ta masa fanibon lo kɔɔɔɔ ni kuru nɔɔɔɔman saninman furance ra. Nka a ta wagati laban bena se; mɔɔɔɔ si tena sɔɔɔɔ k'a demɛ.> »

Mɛlɛkɛ ka wagati labanw ko fɔ Daniyel 12 ye

12 «¹ «Ayiwa, o wagati ra, mɛlɛkɛw kuntigiba Mikayilu bena na. Ale le ye aw ta jamana korɔsibaga ye. O wagatiw bena kɛ wagatigbelenbaw le ye. Kabini siyaw bɛ dugukolo kan o tɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ma deri ka kɛ fɔlɔ. O wagati ra, i ta jamana mɔɔɔɔ minw tɔɔɔɔ sebera panamanya kitabu kɔɔɔ, olugu bena kisi. ² Minw bɛ sunɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ bɔɔɔ ra, dugukolo jukɔɔɔ, olugu caman bena kunu. Dɔw bena kunu ka panamanya banbari sɔɔɔ, dɔw fana bena kunu ka kɛ maroya ni tɔɔɔɔ banbari ra. ³ Mɔɔɔ minw kɛra mɔɔɔɔ hakirimanw ye, olugu bɛna manamana i ko sankolo nɔɔɔɔ; minw ka mɔɔɔ caman karan terenninya sira ra, olugu fana bena manamana i ko sankolo lolow, wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

⁴ «⁴ «Ayiwa, ele Daniyel, ele ye nin kumaw mara ka na; kitabu datugu, k'a siri k'a bla, fɔ ka taga wagati laban se. Mɔɔɔ caman bena a karan k'a segesegɛ, ka o ta lonniya caya.> »

⁵ «⁵ «Ka ne Daniyel to o tagamasiyenw fleri ra, ne ka mɔɔɔ fla wɛɛɛ ye, kelen lonin bɛ ba fan kelen na, tɔ kelen lonin bɛ a fan dɔ ra. ⁶ Min tun ka lenfani don ka lo baji kan, o ra kelen ka o lenfanitigi

pininka ko: «Nin kabakow laban bena kɛ wagati juman le?» ⁷ Lenfani donbaga min tun lonin bɛ baji kan, ne ka ale kumakan mɛn; a k'a kininboro wuri, k'a numanboro fana wuri san fɛ, ka kari Ala banbari tɔɔɔ ra, k'a fɔ ko: «Nin kow bena kɛ ka se fɔ wagati kelen, ani wagati fla, ani wagati tarance †. Ni Ala ta mɔɔɔ saninmanw baraka nana ban tuma min na pewu, nin kow bɛ sɔɔɔ ka kɛ.>

⁸ «⁸ «Ne ka nin kuma mɛn, nka ne m'a faamu. Ne k'a jininka ko: «Ne matigice, ni kow laban bena kɛ wagati juman le?» ⁹ A ka ne jaabi ko: «Daniyel, ele ye taga. Nin kumaw maranin ka kan ka to, ka kitabu datugu k'a siri k'a bla, fɔ ka taga wagati laban se. ¹⁰ Tɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ bena mɔɔɔ caman saninya, ka o gbɛ. Nka mɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ bena to o ta juguya ra; o tena foyi faamu. Mɔɔɔ hakirimanw le bena nin kow faamu. ¹¹ Saraka min tun bɛ bɔ lon o lon, o dablara wagati min na, k'a ta o wagati ra fɔ ka taga se lon min cɛnrikebaga ka fɛn haramunin bla sarakabɔnan kan, o bena kɛ tere waga kelen ni tere kemɛ fla ni tere bikɔnɔntɔn. ¹² Mɔɔɔ minw sera ka kɛ kankelentigiw ye fɔ ka taga tere waga kelen ni tere kemɛ saba ni tere bisaba ni tere looru dafa, olugu ta pana.

¹³ «¹³ «Ayiwa, ele kɔni, ele ye jija fɔ ka taga se a laban ma. I bena sa, ka laganfiya. O kɔ, i bena wuri ka i ta baraji sɔɔɔ dunupa laban na.> »

† Aw ye 7.25 flɛ.

Oze

Kitabu faamucogo

Cira Oze, ani cira Amosi, ani cira Ezayi, ani cira Mise, olugu bɛɛ tun ye wagati kelen mɔgɔw ye. Cira Oze ka ciraya kɛ k'a yira Ala ta mɔgɔw ra ko Ala ye kankelentigi ye a ta mɔgɔw ta fan fɛ, ko nka a ta mɔgɔw ma kɛ kankelentigiw ye; o bɔra Ala ko ka taga ala wɛrɛw, ani batofɛn wɛrɛw bato. O kosɔn Ala k'a fɔ cira ye ko a ka kan ka jatɔmuso dɔ furu, k'a yira a ta mɔgɔw ra ko o bɛ Ala kan bla, i n'a fɔ jatɔmuso min tɛ se ka sigi cɛ kelen fɛ.

Izirayeli jamana namɔgɔw banna Ala ra, ka taga o yɛrɛ karifa siya wɛrɛw ma, ani batofɛn wɛrɛw ma. O kosɔn Ala bɛna a ta mɔgɔw wele o kiti ra. Oze ka den minw sɔrɔ ni a muso jatɔyakebaga ye, o denw tɔgɔw kɛra tagamasiyɛnw ye, k'a yira ko Ala banna Izirayelimɔgɔw ra o ta kojuguw kosɔn.

Nka cɛ bɛ yafa a furumusɔ ma cogo min na, Ala fana bɛna yafa a ta mɔgɔw ma o cogo ra. Ala ko o ma ko:

«Ne bɛna o kɛnɛya ka bɔ o ta lanabariya ra.

Ne bɛna o kanu ni ne jusukun bɛɛ ye;

sabu ne ta dimi mabɔra o ra» (14.5).

O ra, an b'a ye ko nin kitabu kumaw bɛ Ala ni a ta mɔgɔ ta kanuya ko le yira. A bɛ damina ni Ala ta kanuya ko le ye (11.1-4). Ala bɛ to o kanuya kan wagati bɛɛ; a b'a fɛ a ta mɔgɔw ye o kanuya jate, ka sɔn a ma (5.15-6.6; 14.2-9). Cira b'a fɛ a lamɛnbagaw y'a faamu fana ko dan tɛ Ala ta kanuya ra.

Kitabu konɔkɔw

Oze ta furu ko

Ala bɛ Izirayelimɔgɔw jaraki

Ala bɛna yafa a ta mɔgɔw ma

Oze ta furu ko

1 Matigi Ala ka nin kuma lase Beri dɛncɛ Oze ma. O kɛra Zuda mara masacɛ Oziyasi, ani Yotamu, ani Ahazi, ani Ezekiyasi ta wagatiw le ra, ani Izirayeli masacɛ Yerobohamu, Yohasi dɛncɛ ta wagati ra.

² Matigi Ala ka kuma min fɔ Oze ye, ko a y'a lase mɔgɔw ma, o kuma damina ye nin ye. Matigi Ala k'a fɔ Oze ye ko:

«Taga jatɔmuso dɔ furu,
ka jatɔmusodenw sɔrɔ ni a ye;
sabu jamana k'a yɛrɛ bla jatɔyajugu le ra;
o ka o kɔ don Matigi Ala ra.»

³ Oze tagara Dibilayimu denmuso Gomeri ta. A nana konɔ ta ka dɛncɛ woro a ye.

⁴ Matigi Ala k'a fɔ Oze ye ko:

«Den tɔgɔ la ko Zizireli †,
sabu fagari min kɛra Zizireli, a tɔ ye dɔɔnin, ne bɛna o hake bɔ Yehu ta durujaw ra;
ne bɛna Izirayeli mara ta masaya ban.

⁵ O lon na, ne bɛna Izirayelimɔgɔw ta kalan kari Zizireli dingakonɔyɔrɔ ra.»

⁶ Gomeri nana konɔ ta tuun, ka denmuso woro. Ala k'a fɔ Oze ye ko:

«A tɔgɔ la ko Lo Ruhama ††;
sabu ne tɛna to ka hina Izirayelimɔgɔw ra tuun,
ka to ka yafa o ma wagati bɛɛ.

⁷ «Nka min ye Zuda ta mɔgɔw ye, ne bɛna hina olugu ra, ka o kisi ni Matigi Ala, o ta Ala ta baraka ye. Ne tɛna o kisi kalan baraka ra, walama kɛrɛkɛ-muru baraka ra, walama kɛrɛ baraka ra, walama sow, walama sotigiw baraka ra.»

⁸ Gomeri nana Lo Ruhama dabo sin na minke, a ka konɔ wɛrɛ ta tuun ka dɛncɛ woro. ⁹ Ala ko Oze ma ko:

«A tɔgɔ la ko Lo Ami †‡;
sabu aw tɛ ne ta mɔgɔw ye tuun,
ne fana tɛ aw ta Ala ye tuun.»

Ala bɛna kopuman minw kɛ a ta mɔgɔw ye

2 «Nka lon dɔ Izirayelimɔgɔw bɛna caya ka kɛ i ko kɔgɔjida kɛnkɛn, mɔgɔ tɛ se ka min jate, walama k'a da lon. Yɔrɔ min na a tun fɔra o ma ko:

† Zizireli tun ye dugu dɔ tɔgɔ ye, ani kɛnɛgbɛba dɔ tɔgɔ. Kɛrɛ caman tun kɛra o yɔrɔ ra. Masacɛ Akabu ni a ta somɔgɔw bɛɛ fagara o yɔrɔ ra (Masacɛw flanan 9-10).

†† Lo Ruhama kɔrɔ ye ko: hina tɛ yi tuun. ‡ Lo Ami kɔrɔ ye ko: ne ta mɔgɔw tɛ.

«Aw tɛ ne ta mɔgɔ ye!»
 O yɔrɔ kelen le ra o bɛna a fɔ o ma ko:
 «Ala panaman ta mɔgɔw!»
² Zuda mara mɔgɔw, ani Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɛna lajen tuun.
 O bɛna kuntigi kelen sigi o yɛrɛ kunna;
 olugu le bɛna jamana mara,
 sabu Zizireli ta lon bɛna kɛ lonba le ye.
³ Aw y'a fɔ aw balemacew ma ko: «Ne ta mɔgɔw!»
 Aw y'a fɔ aw balemamusow ma ko: «Hinasɔrɔba-gaw!» »

Izirayeli ka Ala kan bla

⁴ «Aw ye aw bamuso jaraki!
 Aw y'a jaraki dɛ!
 Sabu a tɛ ne muso ye tuun,
 ne fana tɛ a cɛ ye tuun.
 A ye a ta jatɔya tagamasiyɛnw bɔ a pada ra,
 k'a ta jɛnɛya tagamasiyɛnw bɔ a sinw kan.
⁵ Ni o tɛ, ne bɛna a ta faniw bɔ a ra k'a fari lakolon to,
 k'a kɛ i ko a worora cogo min na.
 Ne bɛna a kɛ i ko kongokolon,
 k'a kɛ i ko jamana jintan,
 k'a to minlogɔ y'a faga.
⁶ A ta denw kɔni, ne tɛna hina olugu ra tuun,
 sabu jatɔmusodenw lo.
⁷ O bamuso k'a yɛrɛ bla jatɔya ra;
 o bamuso min ka o kɔnɔ ta, ale ka maroyako le ke,
 sabu a ko: «Ne bɛna gban ne ta jamɔgɔcɛw le kɔ;
 minw bɛ ne ta domuni ni ne ta minji dira ne ma,
 minw bɛ ne ta sagasifaniw, ani ne ta lenfaniw dira ne ma,
 minw bɛ ne ta turu ni ne ta rezenji dira ne ma.»

⁸ «Ayiwa, a flɛ, ne bɛna ɲaniw bla a ja,
 k'a ta sira datugu;
 ne bɛna kogo lo k'a lamini,
 a tɛna tɛmɛsira sɔrɔ tuun.
⁹ A bɛna gban a jamɔgɔcɛw kɔ,
 nka a tɛna se ka kun o ra.
 A bɛna o yɔrɔɲini,
 nka a tɛna o ye.
 Ni o kera, a bɛna a fɔ ko:
 «Ne bɛna seko ka taga ne cɛkɔrɔ fɛ;
 sabu ale ta wagati tun ka di ne ra,
 ka tɛmɛ sisan ta wagati kan.»
¹⁰ A tun m'a lon
 ko ne le tun bɛ domuni ni rezenji ni turu dira a ma;
 ko o tun bɛ wari ni sanin min kera ka Baali* ta jɔ sɔn,
 ko ne le tun bɛ o wari ni o sanin caman bɛɛ dira a ma.

¹¹ «Ayiwa, ne bɛna na ne ta simanw mina a ra simankanwagati ra,
 ka ne ta rezenji mina a ra rezentigewagati ra.
 A tun bɛ ne ta sagasifaniw ani ne ta lenfani minw donna,
 ne bɛna o fana bɔ a ra.
¹² Sisan ne bɛna a fari lakolonba le bɔ kɛnɛ kan a

jamɔgɔcɛw bɛɛ ja na.
 Mɔgɔ si tɛna se k'a bɔsi ka bɔ ne boro.
¹³ Ne bɛna a ta panagbɛw bɛɛ lalo:
 a ta Alabato panagbɛw,
 ani a ta karokura panagbɛw,
 ani a ta Nɛnɛkirilon panagbɛw, ani panagbɛ tɔw bɛɛ.
¹⁴ Ne bɛna a ta rɛzensunw, ani a ta torosunw cɛn,
 a tun b'a fɔra ko a jamɔgɔcɛw ka minw di a ma a ta sara ye.
 Ne bɛna o forow kɛ ɲanituw le ye,
 k'a to kongosogow ye na a yiridenw domu.
¹⁵ A ka wagati min bɛɛ kɛ Baali ta jɔsɔn na ka wusunan sarakaw* bɔ Baali ta jɔ ye,
 ani wagati min a tun b'a yɛrɛ pari ni a ta nunnanɛgɛw ni a ta kannakɔnɔnw ye,
 ka gban a ta jamɔgɔcɛw kɔ, ka ɲina ne kɔ,
 ne bɛna o bɛɛ hake bɔ a ra.
 Matigi Ala ko ten.»

Ala ni a ta mɔgɔw bɛna bɛn kelen ma

¹⁶ «Ayiwa, a flɛ, ne yɛrɛ bɛna a nɛgɛ tuun ka taga ni a ye kongokolon kɔnɔ,
 ka taga kuma a fɛ ni kanuya ye.
¹⁷ Ne bɛna a ta rɛzenforow seko a ma o yɔrɔ le ra,
 ka Akɔri dingakɔnɔyɔrɔ † kɛ a jigisɔrɔyɔrɔ ye.
 A bɛna dɔnkiriw la o yɔrɔ ra i n'a fɔ a sunguruman,
 i n'a fɔ lon min na a bɔra Misiran jamana ra.
¹⁸ «Ayiwa, o lon na kɔni,
 Matigi Ala ko ten,
 i bɛna ne wele le ko: «Ne furuce!»
 I tɛna ne wele tuun ko: «Ne matigice Baali!»
¹⁹ Ne bɛna Baali ta jow tɔgɔw bɔ a da ra;
 mɔgɔ si hakiri tɛna to o tɔgɔw ra tuun.
²⁰ «O lon na, ne bɛna jɛnɲɔgɔnya* dɔ don o ni kongosogow cɛ,
 o ni kɔnɔw cɛ,
 o ni dugukolo fɛnpanaman tɔw bɛɛ cɛ.
 Ne bɛna bonnikɛkalanw, ani kɛrɛkɛmuruw, ani kɛrɛkow ban jamana kɔnɔ,
 k'a to bɛɛ ye la ka sunɔgɔ hera ni laganfiya ra.

²¹ «Ne bɛna i mamina ka i kɛ ne ta muso ye wagati bɛɛ;
 ne bɛna i mamina ka i kɛ ne ta muso ye,
 ka kaɲa ni terrenninya ni can ye
 ani ɲumanya ni hina.
²² Ne bɛna i mamina ka i kɛ ne ta muso ye ni kankelentiya ye;
 ni o kera, i bɛna Matigi Ala lon.

²³ «O lonw na kɔni, ne bɛna aw jaabi,
 Matigi Ala ko ten.
²⁴ Ne bɛna sankolo jaabi,
 sankolo bɛna dugukolo jaabi,
 dugukolo bɛna siman ni rezenjikura ni turu jaabi,
 olugu bɛna Zizireli mara mɔgɔw jaabi.

† Akɔri dingakɔnɔyɔrɔ tun bɛ Zeriko dugu kɛrɛ fɛ; a yɔrɔ tun kera tɔrɔyɔrɔ le ye (Yosuwe 7.24-26; 15.7)

²⁵ Ne bena o dan, ka o caya jamana kono i ko siman, ka o ke ne ta ye.

Ne bena hina Lo Ruhama ra;
ne bena a fo Lo Ami ma, ko: <Ne ta mogow!>
O fana bena a fo ne ma ko: <An ta Ala!> »

Oze k'a muso kanu tuun

3 Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Taga i muso ko, i y'a kanu tuun, hali ni ce wera b'a kanna, hali ni a be jeneya ra ni ce wera ye. A kanu i ko Matigi Ala be Izirayelimogow kanu cogo min na, hali k'a soro olugu tugura batofen werew ko; o batofenw ta rezenburuw † le ka di o ye kosebe.»

² O ra, ne ka warigbe tan ni looru, ani simankise kilo keme naani ni kilo bilooru sara, ka o muso ta kokura. ³ Ne ko a ma ko: «To ne fe ka meen, i kana i yere bla jatoya ra, i kana son ce wera ra; ne fana bena to ni i ye o cogo kelen le ra.»

⁴ Ayiwa, Izirayelimogow bena wagatijan ke, masace tena ke o fe, kuntigi tena ke o fe, o tena saraka bo, kabakuruan tena ke o fe, o be min son, saninderege †† tena ke o fe, batofen tena ke o fe.

⁵ Nka o ko fe, Izirayelimogow bena seko ka na; o bena Matigi Ala ta jenrogonya jini, o ta Ala, ka o ta masace Dawuda ta duruja fana yorjini. Wagati nataw ra, Alapasiran bena don o ra; o yereyereto bena na Matigi Ala fe, janko ka na nema soro a fe.

Ala k'a ta mogow jaraki

4 «E, Izirayelimogow, aw ye Matigi Ala ta kuma lamem, sabu kiti do be Matigi Ala ni a ta jamana mogow ce,

sabu kankelentigiya banna, numanya banna, Ala lonniya banna jamana kono.

² Danga kumaw, ani nanbara, ani mogofaga, ani sonyari, ani jeneya, o le be yoro bee ra; adamadenw jori be yoro bee.

³ O koson sukasi bena ke jamana kono; jamana mogow bee baraka bena ban, ani fenpanaman minw be kongo kono, ani konow bee;

hali kogojirajegew, o bee bena faga ka ban.

⁴ «Nka mogow si kana sosori ke ni a mogorogon ye, mogow si kana si jaraki; ne be kiti ra ni aw sarakalasebagaw le ye.

⁵ Aw bena talon ka ben teregan fe, aw ni ciraw bee bena talon ka ben su fe; ne bena aw bamuso † halaki.

⁶ Ne ta mogow be halakira o ta kolonbariya koson;

i n'a fo aw banna lonniya ra, o ra ne bena aw bo ne ta sarakalasebagaya ra. I n'a fo aw pinana aw ta Ala ta sariya ko, o ra ne fana bena jina aw ta denw ko.

⁷ «O be cayara ka taga cogo min na, o ta jurumun fana be cayara ka taga ten le.

† O tun be o rezenburuw ke ka batofen dow son (Ezayi 16.7; Yeremi 7.18; 44.19) †† Saninderege tun ye sarakalasebaga ta fani do ye, a tun be se ka lagberi ke ni min ye. ‡ Aw bamuso, o koru ye Izirayeli ta jamana.

Ne bena o ta yerebonya yelema k'a ke maroya ye.

⁸ Ne ta mogow be jurumun minw ke, sarakalasebagaw be baro o sarakaw le ra. Ni ne ta mogow be kojugu ke, o le ka di o ye kosebe.

⁹ Min bena ke mogow tow ra, o kelen le bena ke sarakalasebagaw ra. Ne bena o ta kojuguw hake bo o ra; ne bena o sara ka kapa ni o ta kewalew ye.

¹⁰ O bena domuni ke, nka o tena fa. O be jatoya ke, nka o tena den soro; sabu o bora Matigi Ala ko

¹¹ ka o yere bla jatoya ra, ka duvenkoru ni duvenkura min. O le ka faamuri bo ne ta mogow hakiri ra.

¹² «Ne ta mogow be o ta yirimogoninw le jininka; o ta lagberikebere le be kuma o fe.

Jatoya jusu min be o ra, o le ka o lafiri; o be to jatoya ra, ka o yere mabo o ta Ala ra.

¹³ O be sarakaw bo kuruw kunna; o be wusunan sarakaw* bo kongoriw kan, ani yirisunbaw, ani pepiliyesunw, ani tereben-tisunw jukoro,

ko sabu o yiriw suma ka di. O le koson aw denmusow be jatoya ke, aw dencew ta musow be jeneya ke.

¹⁴ Ne tena aw denmusow ta jatoya hake bo o ra, walama ka aw dencew ta musow ta jeneya hake bo o ra,

sabu o ta ce wera be jenna ni jatamusow ye, ka jen ka sarakaw bo ni jatoyakebagaw ye o ta sonnikeyorow ra.

Hakiri te jamana min ta mogow fe, o mogow be halaki le.

¹⁵ «E, Izirayeli, hali ni ele ka i yere bla jatoya ra, Zuda fana kana na jaraki ben a yere kan; aw kana taga Giligali †, aw kana taga Beti Aveni ††, ka taga kari k'a fo ko: <Ne bena kari Matigi Ala panaman togow ra!>

¹⁶ «Misimuso be muruti cogo min na, Izirayeli fana be muruti o cogo le ra. Yala o cogo ra Matigi Ala be se ka domuni di o ma

i ko sagaden min pasumanin be yoro laganfiyanin na wa?

¹⁷ Efirayimu †† jenna ni josonbagaw le ye; aw y'a to yi!

¹⁸ Ni duven ka o bla doron, o be o yere bla jatoya ra;

maroyakow le ka di o ta kuntigiw ye kosebe.

¹⁹ Fojow bena o ta ka taga ni o ye; ni o kera, o ka saraka minw bo, o maroya bena o

† Giligali tun ye sonnikeyorow do ye, Zeriko dugu kere fe, min kera sababu ye ka Izirayelimogow kunnacen ka o bla joson na (Oze 9.15; 12.12; Samawilu folo 11.13-15) †† Beti Aveni koru ye ko: kojuguso; o togow lara Beteli ra, sabu Yerobohamu tun ka saninmisiden do lalaga ka o bla Beteli ka o ke batofen do ye. ††† Efirayimu tun ye Izirayeli mara bee ra belebeleba ye, o koson tuma dow ra a be bla Izirayeli mara bee no ra.

mina.»

Izirayeli ni Zuda ta kiti

5 «Aw sarakalasebagaw, aw ye nin lamen!
Aw Izirayelimogow, aw ye aw janto nin kuma
ra!

Masace ta somogow, aw ye aw toro malo!
Nin kiti dabora aw le kama,
sabu aw kera jan le ye mogow na Misipa †,
aw kera jo sirinin le ye mogow na Tabori kuru ††
kan.

² Aw ka dingaba le sogi mogow na Sitimu,
nka ne bena aw ta kojuguw be hake bo aw ra.

³ «Ne koni ka Efirayimu lon,
Izirayeli ma dogo ne ma.
Sisan, Efirayimu, ele ka jatoya ke,
Izirayeli k'a yere lanogo.

⁴ O ta kewalew be o bari
k'a to o te se ka seko ka na ne Ala fe tuun;
sabu jatoya jusu le be o ra,
o fana te Matigi Ala lon.

⁵ Izirayeli ta yerebonya le k'a jaraki.
Izirayeli ni Efirayimu ta kojuguw bena o laben.
Zuda fana bena ben ni o ye.

⁶ «O bena taga ni o ta began sarakaw ye,
ko o be taga Matigi Ala bato;
nka o tena Matigi Ala ye,
sabu Matigi Ala bora o ce ra.

⁷ O ka Matigi Ala janfa,
sabu o ka sokofedenw woro.
Sisan, karokura bolon na,
o ni o borofenw be bena halaki.»

Efirayimu ni Zuda ta kere

⁸ «Aw ye buru fiye Gibeha!
Aw ye siranegeburu fiye Rama!
Aw ye kule ka Beti Avenikaw lasomi!
Boniyaaminukaw, aw ye aw kofeyoro korosi de!

⁹ Efirayimu bena ke yoro lakolon ye
Ala ta kiti lon na.
Ne be o kuma min lase Izirayeli ta gbaw ma,
sigiya si te o kuma ra.

¹⁰ Zuda kuntigiw be i ko mogow minw be yoro
danw ye lema ka do fara o ta yoro kan.

O koson ne bena ne ta jusugban bon o kan i ko ji-
ba.

¹¹ «O ka Efirayimu minako juguya, ka kiti ben a
kan;
sabu a k'a latige ko a be tugu fengbansanw le no
fe.

¹² O le koson ne koni bena Efirayimu cen
i ko cenrifen be fen cen cogo min na.
Ne bena Zuda fana cen,
i ko fen be tori ka cen cogo min na.

¹³ Efirayimu k'a ta bana ye tuma min na,
Zuda k'a ta joriw ye tuma min na,
Efirayimu tagara Asirikaw fe;

a ka cira bla ka taga o ta masaceba fe.
Nka ale tena se ka aw keneya,
a tena se ka aw ta joriw flake.

¹⁴ «Ne le bena wuri Efirayimu kama i ko jara,
ka wuri Zuda ta somogow kama i ko jarkanbe-
len.

Ne, ne bena o sogo tigetige, ka taga;
ne bena o mina ka taga ni o ye, mogow si tena se
ka o bosi ne boro.

¹⁵ O ko, ne be seko ka taga ne boyoro ra,
fo o yere ye na a lon ko olugu jarakira.
O tuma le ra, o bena jija ka ne ta neema pini;
o deguninba bena jija ka ne ta jenogonya pini.»

Ala ta mogow ta nimisarikumaw

6 «Ayiwa, aw ye na,
an ye seko Matigi Ala fe.
Ale le benna an kan i ko wara,
nka a bena an bosi.

A ka toro ben an kan,
nka a bena an ta torow ban.

² Sani tere fla ce, a bena a to an ye panamanya
tuun;

a tere sabanan, a bena an lawuri,
janko an ye panamanya a na korow.

³ An y'a lon ko Matigi Ala le ye Ala ye;
an ye jija k'a lon.

I n'a fo sigiya t'a ra, ko dugubeda bena se,
sigiya t'a ra, fana ko a bena na an deme.

A bena na an fe i ko sanji,
i ko sanji laban min be sumaya don dugukolo ra.»

Ala k'a ta mogow jaraki

⁴ «E, Efirayimu, ne bena mun le ke ele ra sa?
E, Zuda, ne bena mun le ke ele ra?

Aw ta kanuya be teme i ko sogomada bugun,
a be teme i ko gomiji min be ja yoronin kelen na.

⁵ O le koson, ne ka ne ta ciraw ci aw kama;
ne ka aw halaki ni ne darakumaw le ye.

Ne ta kiti bena ben aw kan i ko tere yeelen.

⁶ Sabu ne be kanuya le fe,
ne te saraka fe;
ne be Ala lonniya le fe
ka teme saraka jenitaw* kan †.

⁷ «Aw ka ne ta jenogonya* cen, i ko Adama k'a
cen cogo min na;
aw ka ne janfa o yoro le ra.

⁸ «Galadi †† ye kojugukebagaw ta dugu le ye;
mogow faganinw joriw now be yi.

⁹ Benkannikebaga be dogo ka mogow konogow
min na,
sarakalasebagaw b'a ke ten le.

O be dogo ka mogow faga Sikemu dugu sira ra;
o be o kojugubaw le kera.

¹⁰ Ne ka kojugubaw ye Izirayelimogow ce ra;
Efirayimu be jatoya kera,
Izirayeli b'a yere lanogora.

† Misipa tun ye jo musoman Asera ta sonnikeyoro do ye Oze ta wagati ra. †† Tabori kuru tun ye Kanaanakaw ta sonnikeyoro do ye.

† Yesu Kirisita ka nin kuma fo (Matiyu 9.13; 12.7) †† Galadi tun ye Zuriden ba kofeyoro dugu do ye. Masace Pekaya fagara o yoro ra (Masacew flanan 15.25)

¹¹ «E, Zuda, simantige † do labenna ele fana kama!»

Ala k'a ta mɔgɔw jaraki tuun

7 «Tuma min ne tun b'a fe ka ne ta mɔgɔw ta bonya laseko o ma, tuma min ne tun b'a fe ka Izirayeli kisi, Efrayimu ta jurumunw, ani Samari †† ta kewalejuguw bora kene kan; sabu o ka janfakow ke. Sonw be don fo bonw kono, benkanikebagaw be ben mɔgɔw kan kene ma.

² «O tun t'a miirira o jusu ra ko ne hakiri be o ta kojuguw bee ra. Sisan koni o ta kewalejuguw ka o lamini fan bee ra; ne na be o ta kewalew bee ra.

³ «O be kojuguw ke ka masace ninsondiya, ka nanbarakow ke ka kuntigiw ninsondiya.

⁴ O bee ye jenyakebagaw le ye! O be i ko burujenigba gbanninmanba; ni burujenibaga ka mugu noni ka ban, hali a te tasuma kundon tuun, fo ka taga burumugu bee funu.

⁵ An ta masace ta janagbe † lon na, kuntigiw be fa duven na fo ka bana bla o yere ra; masace fana b'a boro lo o mɔgɔlɔgɔbɔbagaw ye.

⁶ «O be gbara masace ra, k'a soro o jusu gbannin lo i ko burujenigba; o korotoninba lo ka o ta janfa siri. Su bee, o ta dimi tun malara, nka sogoma o ta dimi be wuri i ko tasumamana. ⁷ O bee jusu gbannin lo i ko burujenigba; o be o ta kuntigiw halaki. O ta masacew bee be benben, nka o si te ne tɔgo wele.

⁸ «Efrayimu k'a yere jagami siya tow ra; Efrayimu kera i ko nɔmi min ma yelama.

⁹ Siya were mɔgɔw k'a baraka ban, nka ale yere ma o lon. A be korora fo k'a kunsigi gbe, nka ale yere ma o lon.

¹⁰ «Izirayeli ta yerebonya le k'a jaraki. Nka o bee n'a ta, o te seko ka na Matigi Ala fe, o ta Ala;

o te Matigi Ala ta jennogonya jini. ¹¹ Efrayimu kera i ko tugani naloman, hakiri te min fe. O be Misirankaw le wele ko o ye na o deme, o be taga Asirikaw le fe ko olugu ye o deme.

¹² «Nka ka o tagato to, ne be ne ta jo firi o kan ka o mina,

† Simantige, o korɔ ye ko Ala bena o ta kojuguw sara di o ma. †† O wagati ra Samari le tun ye Izirayeli mara ta duguba ye. ‡ Ni masace tun be sigi masaya ra, o tun be janagbeba do ke a ye; mɔgo dɔw tun be se ka janfa siri, janko ka masace faga o janagbe wagati ra (Masacew flanan 15.8-31

ka o sama ka o ben, i ko konow be ben cogo min na. Ni ne nana a men tuma o tuma ko o be lajenna, ne bena o ta kojuguw hake bo o ra. ¹³ Bono le bena o soro, sabu o borira ka o yere mabo ne ra. Kojuguba le bena ben o kan, sabu o murutira ne ma. Ne koni tun b'a fe ka o bosu, nka olugu be faninyaw le fora ne ta ko ra. ¹⁴ O be to ka mapumankokanw fo o ta layorow ra, nka o te kule ni o jusukun bee ye ka ne wele. O be o yere fari tigetige †† janko ka siman ni rezen soro, nka o be o ko don ne ra.

¹⁵ «Ne le tun be o karan, ka baraka don o ra; nka olugu ka kojugu le miiri ne kama.

¹⁶ Hali ni o sekora ka bo o ta sirajugu kan, o te teren ka na ne Ala fe. O be i ko kalan min terennin te. O juguw bena o ta kuntigiw faga ni kerekemuru ye, o ta kumajuguw koson. Mɔgɔw bena yereko o ma Misiran jamana ra.»

Ala ta mɔgɔw ka Ala kan bla

8 «Buru la i da ra, k'a fiye! Kojugu be nana Matigi Ala ta so kama i ko bon!

Sabu o ka ne ta jennogonya* cen; o ma son ne ta sariyaw ma.

² O kulera ka ne wele ko:

«An ta Ala, anw Izirayelimogow, anw ka i lon!»

³ «Izirayeli banna kojuman ma; o koson o juguw bena o nogben.

⁴ O yere ka masacew sigi o yere kunna, k'a soro ne le ma o ci. O ka kuntigiw sigi o yere kunna, k'a soro ne ma bo a kala ma. O ka o ta warigbew ni o ta saninw gbasi ka o ke batofenw ye, ka o ke sababu ye ka o yere halaki.

⁵ «E, Samari, mogo si te aw ta saninmisiden † fe; ne dimina aw korɔ kosebe. Aw bena se ka bo aw ta saninyabariya ra tuma juman le?

⁶ «Aw ta saninmisiden te Ala ye! A bora Izirayelimogow yere le ra; baarakebaga do le k'a lalaga. O koson o bena Samari ta saninmisiden cici fo k'a mugumugu.

⁷ «O ka fono le dan siman no ra; o fana bena sanfono le tige siman no ra. O ta simanw si tena falen;

†† O tun be o fari tigetige ka o ta batofenw le daari, janko o batofenw ye o ta senefenw ja (Masacew folo 18.28 †† Yerobohamu le tun ka o saninmisiden lalaga ka o bla Beteli (Masacew folo 12.28-29

ni min ka falen, kise tena ke o ra.
Ni kise fana kera min na,
mogo werew le bena o bee domu o fe.

8 «Siya werew ka Izirayeli kunu.
Sisan o be siya tow ce ra i ko mina nacintan;
9 sabu o tagara Asiri.
Efrayimu be i ko kongofali min be a kelen na;
10 Efrayimu k'a jamogocew san ni bonyafenw le ye.

Nka hali ni o ka bonyaw di siya werew ma, ne be-
na o lajen;
kuntigiw ta masaceba bena o minako juguya, fo
ka o halaki.

11 «Efrayimu ka sarakabonan caman lo
ko a be jurumunyafa sarakaw* bo;
nka o sarakabonanw yelemana
ka ke jurumunkeyorow le ye.
12 Hali ni ne ka ne ta sariya ta kumaw sebe ca-
man k'a di o ma,
a bena ke o fe i ko o toro ma kuma min men ka ye
fiyewu.

13 O be sarakaw faga ne ye, ka o sogo domu;
nka o sarakaw man di ne Matigi Ala ye.
Sisan Matigi Ala bena a hakiri to o ta jurumunw
na,
a bena o ta terenbariyaw hake bo o ra.
O bena seko ka taga Misiran †!

14 «Izirayeli jinana a danbaga ko;
o ka masabonbaw le lo.
Zuda ka dugu barakaman caman lo,
nka ne bena tasuma lajigi o ta duguw kan,
ka o ta masabonbaw jeni.»

Bono min bena Izirayeli soro

9 «Ele kana ninsondiya de, Izirayeli!
Ele kana jagari i ko jamana tow;
sabu ele ka jatoya ke,
ka i yere mabo i ta Ala ra.
I be i ta jatoya sara min soro simangbasikenew ††
bee kan,
o le diyara i ye.
2 Nka simangbasikene ta siman,
ani rezenforogiyoro ta rezen tena se ka mogow
baro,
rezenji tena o labo.
3 O tena to Matigi Ala ta jamana ra.
Efrayimu bena seko ka taga Misiran;
o bena taga domuni saninyabariw domu Asiri ja-
mana ra.
4 O tena rezenji sarakaw* bo Matigi Ala ye tuun;
o ta saraka faganinw tena diya Ala ye.
O ta saraka domuniw bena ke o fe i ko sanga do-
muni;
ni mogo min k'a domu, o tigi b'a yere lanogo.
O ta sarakaw bena ke o yere ta le ye;
a tena don Matigi Ala ta so kono.

5 «Aw bena mun le ke panagbelonba ra?
Aw bena mun le ke Matigi Ala ta panagbelon na?

6 «Ayiwa, o tagato fe,
sabu o ta jamana bee cenna.
Misiran jamana le bena aw ladon;
Menfisi ‡ dugu le bena ke aw ta kaburu ye.
Binjuguw bena o ta naforo bee cen;
naniyiriw bena wuri o ta bonw kono.

7 «Ayiwa, hakebolon be nana!
Kojugu saralon be nana!
Izirayeli ka kan ka o lon.
Ala ta cira kera fato le ye,
Ala Nin be min kono, o kera hakirintan ye!
Aw ta terenbariya cayakojugu le nana ni o ye,
ani aw ta juguya cayakojugu.

8 «Ala ta cira le ye Efrayimu korosibaga ye
Ala yere togo ra.
Nka o be jan la a na a temesiraw bee ra,
ka kojugu suguya bee ke a ra, hali a ta Ala ta so
kono.

9 O ka o yere bla kojugu ke ra fo ka teme a dan
kan,
i n'a fo o tun k'a ke Gibeha cogo min na.
Ala bena a hakiri to o ta jurumunw na;
a bena o sara ka kapa ni o ta terenbariyakow ye.

10 «Ne tun ka Izirayeli soro minke,
a tun kera i ko mogo ka rezenmo soro kongokolon
kono.
Ne ka aw bemaw ye minke,
o tun kera i ko mogo ka torosun den folo moninw
soro.

Nka o nana se Baali Pehori †† minke,
o ka o yere bla o marobariyakow ra;
a laban olugu yere kera fen haramunin ye
i n'a fo o tun ka o batofen min kanu.
11 Efrayimu ta nooro bena taga
i ko kono be wuri a kaman na ka taga cogo min
na.
Muso tena kono ta tuun,
musokonoman tena ye tuun, janko ka na fo ko a
be jigi.

12 Hali ni o ka den soro, k'a lamo,
sani o denw ye koroya, ne bena o bosi o boro ‡.
Ni ne ka na ne yere mabo o ra tuma min na,
o tuma ra bono le bena o soro.

13 Ne tun be Efrayimu yera i n'a fo Tiri dugu,
min tun siginin be yorjuman na.
Nka Efrayimu bena a denw ce ka taga ni o ye o
fagabaga fe.

14 E, Matigi Ala, a di o ma!
I bena mun le di o ma sa?
Konocenbana bla o ta musow ra,
ka o sinw ja.

15 «O ka o ta kojugu bee ke Giligali,
o koson ne ka o koninya o yoro ra.

† Ka seko ka taga Misiran, o korow ye ko Izirayeli bena tooro
tuun, i n'a fo wagati min na o tun be jonya ra Misiran. †† O
simangbasikenew fana tun ye sonnikeyorow dow ye.

‡ Menfisi tun ye Misiran ta duguba ye. Masacew ta kaburuw
tun be yi. Oze be nin fo ka Izirayelimogow logobo. †† Baali Pe-
hori ta ko: Aw ye Jateri 25; 31.16 †† Kitabu dow kono a
sebera ko: janko mogo si kana to o ko.

Ne bena o gben ka bo ne ta so kono
o ta kewalejuguw koson.
Ne tena to ka o kanu tuun;
o ta kuntigiw bee ye mogɔ murutininw le ye.

16 «Efrayimu benna,
a liliw bee jara.
A tena den ke tuun.
Hali ni o ka den soro,
ne bena o denw faga,
o den minw ko ka gbelen o ma.
17 Ne ta Ala bena ban o ra,
sabu o ma son k'a lamɛn.
O bena to ka yaala o kun fe le
siya tow ce ra yi.»

Izirayeli ta jurumunw cayara

10 «Izirayeli tun ye rezensunpuman le ye,
min tun be den kosebe.
Nka a denw nana caya minke,
a k'a ta sonnikeyorow fana caya.
A ta jamana nana ceɓa minke,
a be kabakurujan minw son a ka olugu fana ceɓa.
2 O jusu terennin te;
nka sisan o bena o ta kojugu sara soro.
Ala yere bena o ta sonnikeyorow benben,
ka o ta kabakurujanw cen.

3 «O bena a fo ko: <Masace te an fe,
sabu an ma siran Matigi Ala na k'a bonya;
nka hali ni masace tun be an fe,
a tun bena se ka mun le ke an ye?>
4 O be kuma gbansanw fo;
o be kari jogon ye, ka layiriw ta ni kumalakolonw
ye.
O koson kitiw be wuri yoro bee,
i ko bagasun be falen foro kono walanw ce ra co-
go min na.

5 «Samarikaw be siranna Beti Aveni ta misiden ta
ko ra,
sabu o jo ni a ta bonya bee tagara.
O ta mogow bena sukasi ke a kunna,
o ni o ta sonnikebaga minw tun be nagarira o jo
bonya koson folofolo.

6 O bena taga o jo di Asirikaw ma,
k'a ke o ta masaceba ta bonya ye.
Maroya bena Efrayimu mina,
Izirayeli kun bena suuru a ta kewalew koson.
7 Samari halakira ka ban pewu!
O ta masace kera i ko jiwoyo ka yirikunkurun min
ta.

8 Aveni sonnikeyorow minw be kongoriw kan,
Izirayeli tun be jurumun kera o yoro minw na,
o yorow bena halaki;
binjuguw ni njanisunw bena falen yi.
O wagati ra, o bena a fo kuruw ye ko:
<Aw ye an datugu!>
O b'a fo kongoriw ye ko:
<Aw ye ben an kan †!>

† Nin kumaw b'a yira ko Izirayelimogow jigi tigera. Nin ku-
maw fora ka dunuja laban ta kiti ko yira (Luka 23.30, Yirari
6.16)

9 «Kabini Gibeha ta ko wagati ra, Izirayeli, ele ka
terenbariyakow ke;
i fana tora o ko kelenw le ra.
Yala kere ma mogow terenbariw halaki Gibeha wa?
10 Ni wagati min ka ne diya, ne bena o ta ko-
juguw hake bo o ra.
Siya werew bena lajen o kama;
o ka jurumun fla min ke,
o bena negejorokow don o ra o jurumunw koson.

11 «Efrayimu ye misigberɛn le ye, min korora ka
na;
ka siman donɔɔn k'a kise bo, o le ka di a ye.
Nka ne bena zu la a kan ceɓuman kan;
ne bena misidaba siri Efrayimu na,
Zuda bena sene ke,
Yakuba †† bena misidaba sama.

12 «Aw ye terenninya le dan
ka numanya soro a siman ye.
Aw ye forokura labɛn;
sabu Matigi Ala ta neema jiniwagati sera,
sani a ye na terenninya jigi aw kan, i ko sanji.
13 Nka aw ka juguya le sene,
aw fana ka kojugu le soro o siman ye;
aw ka aw ta nanbara tonɔ le domu,
sabu aw ka aw jigi la aw yere ta lonniya le kan,
aw ka aw jigi la aw ta kerekeden camanw le kan.
14 O koson kere mankan bena wuri aw ta mogow
ce ra.

Aw ta kerebonbaw bee bena benben,
i n'a fo Saliman ka Beti Aribeli halaki cogo min
na kerekelon na,
lon min na o ka bamusow ni o denw bee donɔɔn
ka o terege jogon kan.
15 Beteli ta ko bena min lase aw ma, o le ye nin
ye;
sabu aw ta kojugu dama temena.
Ni dugu gbera doron,
o bena a soro ko Izirayeli masace ta banna
pewu.»

Izirayeli ma Ala ta makari lon

11 «Wagati min Izirayeli tun ye denmisen ye,
ne tun k'a kanu.
Ne ka ne dence wele ka bo Misiran †.
2 Nka sisan mogow werew ka o wele,
o fana tagara olugu le ko;
o ka Baali* ta jo son,
ka wusunan sarakaw* bo batofɛn werew ye.
3 K'a soro ne le ka Efrayimu fitinito mina a boro
ma k'a degi tagama ra;
nka o m'a lon ko ne le tun be olugu kisira.
4 Ne ka o mina ni mogoya ye,
ka noro o ra ni kanuya ye.
Ne ka doni ta ka bo o kan na,
ka suuru ka domuni di o ma.

5 «O tena seko ka taga Misiran tuun,
nka Asirikaw ta masace bena sigi o kunna,
sabu o ma son ka seko ka na ne fe.

†† Yakuba, o koro ye Izirayeli. † 11.1 Nin kuma fora Matiyu
2.5

⁶ Kerekemuru bena to ka yeŕema, ka cenri ke o ta duguw kɔnɔ;
o juguw bena o ta duguw dondaw ta sɔgɔnanw karikari,
ka o beɛ faga ka ban,
o ta ņaninyajuguw kosɔn.
⁷ Ne ta mɔgɔw kera lanabariw le ye;
ne b'a fɔ o ye ko o ye o ņa kɔrɔta ka ne fle,
nka o tɛ sɔn ka o ņa kɔrɔta.»

Ala be makari a ta mɔgɔw ra

⁸ «E, Efirayimu, ne be se ka ban aw ra cogo di?
Izirayeli, ne be se ka aw labla aw juguw ye cogo di?
Yala ne be se ka aw mina i ko ne ka Adima † dugu
mina cogo min na wa?
E, yala ne be se ka aw ke i ko ne ka Seboyimu
dugu ke cogo min na wa?
Aw hina bonyara ne jusu ra,
fɔ ka ne ta miiriyaw beɛ yeŕema.
⁹ Ne tena aw mina ka kapa ni ne ta dimiba ye,
ne tena Efirayimu halaki tuun;
sabu ne tɛ adamaden ye,
ne ye Ala le ye.
Ne le ye Ala saninman ye aw cɛ ra;
ne diminin tena na aw kama.

¹⁰ «O bena tugu Matigi Ala ko,
Matigi Ala min kan be i ko jara kulekan.
Ni Matigi Ala kan bɔra,
a denw yereyereto be bori ka na ka bɔ
terebeņyanfan na.
¹¹ O yereyereto bena bori ka na ka bɔ Misiran i ko
kɔnɔninw;
o bena na ka bɔ Asiri jamana ra i ko jenetuganiw.
Ne bena o ladon o ta sow kɔnɔ tuun.
Matigi Ala ko ten.»

Ala ka Yakuba ta mɔgɔw jaraki

12 «Efirayimu ka ne lamini ni faninya le ye,
Izirayeli ka ne lamini ni janfa le ye.
Hali bi Zuda murutira Ala ma;
o murutira Ala saninman cantigi ma.
² Efirayimu b'a yerɛ barora ni fɔnɔ le ye;
a be bori terebeņyanfan ta fɔnɔ le ko.
Lon o lon a be do fara a ta nanbara kan,
ka do fara a ta kojuguw kan.
A ka jenɔgɔnya don ni Asiri jamana ye;
a be oliviye turu bla ka taga Misiran.
³ Matigi Ala be kiti le ra ni Zuda ye;
a bena Yakuba ta mɔgɔw sara ka kapa ni o taga-
macogo ye,
ka o ta kɛwalejuguw sara di o ma.
⁴ Ka Yakuba † to a bamuso kɔnɔbara ra, a k'a
flaninɔgɔn sen mina;
a kɔrɔyara minke, a ka siyen ta ni Ala ye.
⁵ A ka siyen ta ni meleke ye ka se sɔrɔ.
A kasira ka Ala daari ko Ala ye baraka don ale ra.
A ka Ala ye Beteli;

† Adima ni Seboyimu: o dugu fla halakira ni Sodomu ni Gomori duguw ye (Damina 10.9; 14.2,8 † Yakuba ta ko: Damina 25.19-26; 32.23-32

Ala kumana ni a ye o yɔrɔ ra.

⁶ «Matigi Ala, Fangatigi!
Matigi Ala, o le ye a tɔgo ye.
⁷ O kosɔn ele kɔni ka kan ka seko ka na i ta Ala
fe,
ka ņumanya ni terenninya sira tagama,
ka i jigi la i ta Ala kan tuma beɛ!

⁸ «Nin mɔgɔw be o ta sumanikenanw yeŕema i ko
Kanaanakaw,
sabu tɔnɔri le ka di o ye.
⁹ Efirayimu ko: «Ne ka fen caman sɔrɔ,
ne ka naforoba sɔrɔ!
Nka mɔgo tena foyi sɔrɔ ne ta kokɛtaw ra
min ye jurumun ye!»

¹⁰ «Kabini aw bɔra Misiran jamana ra,
ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.
Ne bena fanibonw le ke aw siyɔrɔw ye tuun,
i n'a fɔ aw b'a ke cogo min na aw ta gbatakɔrosi-
gi ņanagbe † lonw na.

¹¹ «Ne kumana ciraw fe;
ne yerɛ ka fen caman yira o ra.
Ne ka kuma kɔrɔmanw don ciraw da ra
ko o y'a fɔ mɔgɔw ye.

¹² «Kojugu be Galadi,
o kosɔn olugu tena ke foyi ye.
O be misitoranw ke saraka ye Giligali,
o kosɔn o ta sarakabɔnanw bena benben ka ke
kabakurutonw ye forow kɔnɔ, walanw cɛ ra.

¹³ «Yakuba tun borira
ka taga Aramu mara kongoyɔrɔw ra,
Izirayeli ka baara ke ka muso do mamina;
a ka saga gben janko ka muso sɔrɔ k'a furu. †

¹⁴ «Matigi Ala ka Izirayeli labɔ Misiran cira do le
sababu ra;
a k'a janto o ra, cira † do le sababu ra.

¹⁵ «Efirayimu ka Ala jusu bɔ kosɛbe;
o kosɔn a Matigi bena a ta kojugu ben a yerɛ kun
na,
k'a ta mafiyenyariw seko k'a ben a yerɛ kan.»

Izirayeli ta kiti

13 «Ni Efirayimu tun kumana, mɔgɔw tun be
yerɛyerɛ;
ale le tun kɔrɔtara ka tɛme beɛ kan Izirayeli ja-
mana ra.
Nka a ka Baali* ta jo sɔn, k'a yerɛ jaraki;
o kosɔn a sara.
² Nka hali sisan o belen be do farara o ta juru-
munw kan.
O be o ta warigbe yeele ka o ke batofenw ye.
O be o fenw lalaga ka kapa ni o yerɛ ta hakiri le
ye;

† O ņanagbe ra Izirayelimɔgɔw tun be si gbataw kɔrɔ ka o hakiri jigi o ta kongokolon tagama wagati ra. †† O kuma be sɔrɔ Damina 18.1-5; 29.1-30 †† O cira ye cira Musa le ye (Jateri 12.6-8; Sariya 18.15-18

mogɔ boro nɔ lo.

O b'a fɔ mogow ye ko: <Aw ye sarakaw faga nin jow ye!>

Mogow be son ka nin misiden warigberamanw kanu fɔ ka o da sɔnsɔn cogo di?

³ O koson o bena teme i ko sogomada bugun; o bena ke i ko gomiji min te meen ka ja.

O bena ke i ko fɔnɔ be simanpaga min ta simangbasikene kan ka taga ni a ye;

o bena ke i ko sisi min be bo gbabugu wo fe ka tunu.

⁴ «K'a soro ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala, kabini aw botɔ Misiran jamana ra.

Aw ma Ala were lon ni ne te, kisibaga were fana te yi ni ne te.

⁵ Ne le ka ne janto aw ra kongokolon konɔ, tuma min na aw tun be o dugukolo jintan na.

⁶ «Nka o nana domuni soro ka fa! O fara minke, o ka o yere bonya;

o koson o jinana ne ko.

⁷ O koson ne fana bena ben o kan i ko jara; ne bena dogo ka den sira ra ka o konɔ i ko waraninkala.

⁸ Ne bena fariya o ma i ko wara min denw tara ka bo a koro;

ne bena o disiw kari ka o dayele, ka o domu i ko jaramuso.

Kongowaraw bena o sogo to tigetige.

⁹ «Izirayeli, ele halakira, sabu ne min ye aw demebaga ye, aw wurira ne kama!

¹⁰ Aw ta masace min tun ka kan ka aw kisi ale be min?

Aw ta duguw kititigebagaw be min, aw tun b'a fora minw koson ko: <Masace ni kuntigiw di an ma †!>

¹¹ Ne diminin le tun ka masace di aw ma; o ra ne jusu bonin le fana nana o masace ta ka bo yi!

¹² «Efrayimu ta jurumun bee sebenin lo k'a bla, o ta terenbariyaw maranin lo.

¹³ Dimi bena ben o kan i ko muso jigibagato ta dimi;

nka den do lo, hakiri te min fe;

a worotuma sera, nka a te sonna ka bo.

¹⁴ «Ayiwa, yala ne be son ka nin mogow kisi saya dibi ma tuun wa?

Ne be son ka o bosi saya ma tuun wa?

E, saya, i ta sebgaya yira o ra de!

Saya dibi, i ta fagaribije bo o kama de †!

Ne tena o fle ni hina ye tuun.

¹⁵ «Hali ni Efrayimu ta sorota cayara k'a siginin to a balemaw ce ra,

† O kow be soro Samawilu folo 6.1-10 †† Poli ka nin kumaw fɔ k'a yira ko saya ma se ka foyi ke Yesu Kirisita ra (Korentikaw folo 15.55)

tereboyanfan ta fɔnɔ gbanninman bena na;

Matigi Ala bena o fiye ka bo kongokolon fan na, ka o ta bununw ja,

ka o ta kolonw ja.

O juguw bena o ta naforoblayoro fen nafamanw bee ce ka taga ni a ye.»

14 «Jaraki bena ben Samarikaw kan, sabu o murutira o ta Ala ma.

O juguw bena o faga ni kerekemuru ye; o bena o ta denfitiniw terege dugu ma, ka o ta musokonomanw konɔ faran.»

Ala ko a ta mogow ye nimisa o ta jurumun na

² «E, Izirayeli, aw ye seko ka na Matigi Ala fe, aw ta Ala;

sabu aw ta jurumunw le ka aw laben.

³ Aw ye seko ka na Matigi Ala fe;

aw ye na kuma, k'a fo a ye ko:

An ta jurumunw bee yafa an ma, ka an minako ja.

An be an darakan le di i ma saraka ye ka i bonya ni o ye,

misitoranw no ra.

⁴ Asirikaw tena se ka an kisi,

an tena yelen sow kan ka taga kere ra.

An yere boro ka fen min lalaga, an tena a fo o ma tuun ko: <An ta Ala!>

Sabu ele le be hina ferita ra!>

Ala bena kopuman ke a ta mogow ye

⁵ «Ne bena o keneya ka bo o ta lanabariya ra. Ne bena o kanu ni ne jusukun bee ye;

sabu ne ta dimi mabora o ra.

⁶ Ne bena ne ta baraka lajigi Izirayeli kan i ko gomiji;

o bena fiyeren i ko kongobinw,

ka o lilin don dugukolo ra i ko Liban jamana ta sediriyiribaw.

⁷ O yiriborow bena janya;

o ta ceɓa bena ke i ko oliviyesun ta ceɓa,

ka o kasa diya i ko Liban yiritu kasa.

⁸ Mogow bena sigi o suma ra tuun.

O bena falen i ko simankise, ka wuri, ka fiyeren ka ja i ko rezen.

O bena togo soro i ko Liban jamana ta rezenji.

⁹ E, Efrayimu, ne ni batofen juman le be kelen ye?

Ne le be aw ta daariri jaabi,

ne le be ne janto aw ra.

Ne le be i ko siperesisun min nugunin lo tuma bee;

aw be den soro ne le sababu ra.»

¹⁰ Ni mogow min ye hakiritigi ye,

o tigi ye hakiri soro nin kow ra.

Ni mogow min ye faamurikebaga ye,

o tigi ye nin kow faamu.

Sabu Matigi Ala ta siraw terennin lo.

Mogow terenninw be o siraw le tagama;

nka Ala kanblabagaw be talon ka ben o sira kan.

Yoweli

Kitabu faamucogo

Cira Yoweli tun be Zuda mara ra, Zeruzalemu dugu kere fe.

Ala ta mogow ta kojuguw koson, Ala ka cira Yoweli ci ka taga a fo o ye ko ale ta kiti bena ben o kan. A bena cenrifan suguya caman ci ka na o kama, ka na o ta simanw bee halaki, ka kongo ben o kan. O tonw kera i n'a fo Ala ta kerekedenw. O ra Ala ta mogow ka kan ka nimisa ka o ta kojuguw dabra. Ni o kera, Ala bena yafa o ma, ka o ta simanw ja tuun.

Nin kitabu kono, Ala ta kiti wagati be wele fana ko Matigi Ala ta lon. O le kera kitabu kunba yere ye. Cira k'a fo fana ko lon do bena se, Ala bena a nin lajigi a ta mogow kan, k'a ta sebgaya di o ma (3.1-5).

Kitabu konokow

Ala be tonw bla ka na jamana kama
Ala b'a fe a ta mogow ye nimisa ka kojugu dabra
Ala bena kojuman ke a ta mogow ye tuun
Ala bena siya tow fana ta kojugu hake bo o ra

Ala ka cenri lase a ta mogow ma

- 1** Matigi Ala k'a ta kuma min lase Petuweli dence Yoweli ma, o le ye nin ye. A ko:
² Aw cekorobaw, aw ye nin lamen!
 Aw jamana mogow, aw bee ye aw toro malo!
 Yala nin jogon kera aw ta wagati ra wa, walama a kera aw bemaw ta wagati ra wa?
³ Aw ye nin lakari aw dencew ye, aw dencew fana y'a lakari o dencew ye, olugu fana y'a lakari o ta durujaw ye.
⁴ Situmuw ka siman to min to, jodomutonw ka o domu.
 Jodomutonw k'a to min to, tonbaw ka o domu.
 Tonbaw k'a to min to, tumuwulenninw ka o domu.
⁵ Aw dorotow, aw ye kunu sunogo ra ka kasi!
 Aw duvenminbagaw bee, aw ye mapumankokanw fo!
 Aw ye mapumankokanw fo duvenkura koson, sabu duvenji tigera ka bo aw da ra!
⁶ Siya do benna ne ta jamana kan; o baraka ka bon, o te se ka jate ka o da lon.
 O ninw be i ko jara ninw, o dagbagaw be i ko jaramuso dagbagaw.
⁷ O ka ne ta rezenforo cen, o ka ne ta torosunw karikari; o k'a faraw bee bo k'a bon dugu ma.
 A yiriborow jajara.
⁸ Aw ye kasi i ko sunguru min ka borofaniw don, k'a maminace su kasi.
⁹ Siman sarakaw* ni rezenji sarakaw* dablara

Matigi Ala ta so kono.

Sarakalasebaga minw be Matigi Ala ta baara ke olugu be mapumankokanw fora.

¹⁰ Forow cenna; dugukolo lakolon tora, sabu o ka simanw cen; rezenjikura banna, turu fana jara pewu.

¹¹ Aw senekesbagaw, aw jigi tigera!
 Aw rezensenebagaw, aw ye mapumankokanw fo!
 Sabu alikama* ni orize cenna; forow ta simanw bee halakira.

¹² Rezensunw jara, torosunw fosonfosonna.
 Gerenadisunw o, tamarosunw o, pomusunw o, forow ta yiriw bee le jajara.
 Adamadenw ta jagari bee banna pewu!

Ala ta mogow ka kan ka nimisa

- ¹³ Aw sarakalasebagaw, aw ye borofaniw don, ka mapumankokanw fo!
 Aw minw be sarakaw bo sarakajenifen* kan, aw ye kasi!
 Aw minw be ne ta Ala ta baarakesbagaw ye, aw ye su bee ke ni borofaniw ye aw yere ra, sabu siman sarakaw* ni rezenji sarakaw* desera aw ta Ala ta batoso kono.
¹⁴ Aw ye lon do bla ka sun don, ka jamalajenba ke ka Ala bato.
 Aw ye cekorobaw lajen, ani jamana mogow bee, o ye na Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso kono; aw ye Matigi Ala wele ko a ye aw dema.

Ala ka siman dɛsɛ jamana kɔnɔ

15 E, lonjugu le ye nin ye dɛ!
Matigi Ala ta lon surunyara;
Sebɛɛtigi Ala ta cɛnrilonba,
o lon le bɛ nana yi.
16 Yala a ma domuni dɛsɛ jamana kɔnɔ an yɛrɛ ja
na wa?
Nagari ni jusudiya ma ban an ta Ala ta batoso
kɔnɔ wa?
17 Siman danninw torira dugukolo jukɔrɔ;
bondow lakolon lo,
simanmarayɔrɔw benbenna,
alikama* tɛ yera tuun!
18 E! Aw ye bɛganw sɛgenin nɔnatɔ flɛ!
Misikuruw bɛ yaalara o yɛrɛ ma,
sabu domunikeɔrɔ tɛ o fɛ tuun.
Hali sagaw ni baw, olugu bɛɛ sɛgɛra.

19 E, Matigi Ala, ne bɛ kulera ele le nɔ fɛ,
sabu tasuma ka bɛganw ta domunikeɔrɔw bɛɛ
jeni kongo kɔnɔ;
tasumamana ka forow ta yiriw bɛɛ jɛniji.
20 Kongosogow fana bɛ kasira ele le nɔ fɛ,
sabu kɔjiw bɛɛ jara;
tasuma ka o ta domunikeɔrɔw jeni kongo kɔnɔ.

Matigi Ala ta lonba surunyara

2 Aw ye buru fiye Siyɔn dugu kɔnɔ!
Aw ye mankanba ci ne ta kuru saninman kan!
Jamana mɔgɔw bɛɛ ye yɛrɛyɛrɛ,
sabu Matigi Ala ta lon bɛ nana; a surunyara ka
ban!
2 O lon na, dibi bɛna don, ka yɔrɔ bɛɛ fin;
o lon na sankabaw bɛna caya, ka yɔrɔ bɛɛ kɛ
dibikuruba ye!
Kɛrɛkɛden barakaman caman bɛ nana yi!
O natɔ bɛ i ko dibi le donna ka kuruw datugu.
A nɔgɔn ma deri ka ye ban,
a nɔgɔn fana tɛna ye tuun duruja nataw si ra!
3 O bɛ cɛnri kɛ o yɛrɛ ja fɛ ka taga i ko tasuma
farimanba;
o bɛ halakiri kɛ o yɛrɛ kɔ fɛ ka taga i ko tasuma-
mana.
Sani o ye na, jamana min tun cɛ ka ni i ko Edeni
ta yirituɔnuman,
o le kɛra kongokolonba ye o tɛmɛnin kɔ.
Mɔgɔ si tɛ bosɔ o boro!
4 O cogoya bɛ i ko sow cogoya,
o bɛ girin i ko kɛrɛkɛsow.
5 O mankan bɛ bɔra i ko sowotoro minw bɛ pan-
panna kuruw kuncɛ ma.
O mankan bɛ bɔra i ko tasuma le bɛ binjalan jeni-
na.
O bɛ i ko kɛrɛkɛjama barakaman min labenna ka
na lo kɛrɛ kama.
6 Mɔgɔw bɛ yɛrɛyɛrɛra o ja,
mɔgɔw bɛɛ pada yɛlɛmana.
7 O bɛ girin i ko kɛrɛkɛcfariw,
o bɛ pan kogow kunna i ko kɛrɛkɛdenw.
Bɛɛ bɛ taga a ta sira fɛ,
bɛɛ bɛ to a ta sira kan.

8 O si tɛ nɔgɔn nɔnɔnɔni,
bɛɛ bɛ teren ka taga a ta sira le fɛ.
O bɛ girin ka don maramafɛnw cɛ ra;
foyi tɛ o lalo.
9 O bɛ girin ka la dugu kan,
o bɛ bori dugu laminikogo kunna,
o bɛ pan ka don bonw kɔnɔ,
o bɛ don bonw finɛtiriw fɛ i ko sonw.
10 Dugukolo bɛ yuguyugu o ja,
sankolo bɛ yɛrɛyɛrɛ,
tere ni karo bɛ kɛ dibi ye,
lolow ta yeelen bɛ tunu.
11 Matigi Ala b'a kan bɔ a ta kɛrɛkɛjama ja fɛ;
a ta kɛrɛkɛjama ka bon.
A ka o mɔgɔ minw ci, o baraka ka bon.
Matigi Ala ta lon ye lonba le ye,
siranyalonba lo.
Jɔn le bɛna se ka lo ka o lon kɔnɔ?

Ala b'a fɛ a ta mɔgɔw ye nimisa

12 «Ayiwa, hali bi aw ye seko ka na ne fɛ ni aw
jusukun bɛɛ ye;
aw ye sun don, ka kasi, ka aw panasisi.
Matigi Ala ko ten!
13 Sani aw ye aw ta faniw faran, aw ye aw
jusukunw le faran!»
Aw ye seko ka na Matigi Ala, aw ta Ala fɛ,
sabu a bɛ makari, a bɛ hina,
a tɛ dimi jona,
a ta nɔmanya fana ka bon.
A tun b'a fɛ ka kojugu min lase aw ma, a bɛna
sɔn ka o dabla.
14 Jɔn k'a lon ni a tɛna seko aw ma,
ani a tun b'a fɛ ka kojugu min kɛ aw ra ka o
dabla,
ka baraka don aw ra,
janko aw ye siman sarakaw* ani rɛzɛnji sarakaw*
bɔ Matigi Ala, aw ta Ala ye tuun?
15 Aw ye buru fiye Siyɔn dugu kɔnɔ!
Aw ye lon dɔ bla ka sun don,
ka jamalajɛnba kɛ ka Ala bato.
16 Aw ye mɔgɔw lajɛn,
aw ye jama lajɛn Matigi Ala tɔgɔ ra.
Aw ye cɛkɔrɔbaw lajɛn,
aw ye denmisɛnw lajɛn;
aw ye hali sinmindenw lajɛn.
Kɔnɔcɛ ye bɔ a sibon kɔnɔ ka na!
Kɔnɔmuso ye bɔ a ta kɔnɔbɔn kɔnɔ ka na!
17 Sarakalasebaga minw bɛ Matigi Ala ta baara
ra,
olugu ye to Alabatoso bolon ni sarakajɛnifen* cɛ,
ka kasi.
O y'a fɔ ko:
«E, Matigi Ala, i ta mɔgɔw bosɔ!
I kana a to i ta mɔgɔw ye kɛ logoborifen ye, k'a to
siya tɔw ye o tɔgɔ don o ta zanaw ra.
I kana a to mɔgɔw y'a fɔ an ma ko: <O ta Ala bɛ
min dɛ?» »

Ala ka layiri min ta a ta mɔgɔw ye

18 Matigi Ala ta jamana kanuya bonyara a jusu ra
fɔ ka tɛmɛ;

a ta mɔgɔw maɓuman k'a sɔrɔ.
 19 Matigi Ala k'a ta mɔgɔw jaabi k'a fɔ o ye ko:
 «A flɛ, ne bɛna siman ni rezenjikura ni turu di aw
 ma,
 fɔ ka aw wasa.
 Ne tɛna a to siya tɔw ye aw mafiyɛnya tuun.
 20 Aw jugu minw bɛ nana ka bɔ sahiliyanfan na,
 ne bɛna olugu mabɔ aw ra.
 Ne bɛna o gbɛn ka taga jamana jintan, ani ja-
 mana lakolon dɔ ra.
 Ne bɛna o ta kɛrɛkejama ɓafɛmɔgɔw ben tere-
 bɔyanfan kɔgɔji † ra,
 k'a kɔfɛmɔgɔw ben terebenyanfan kɔgɔji †† ra.
 O bɛna tori fɔ ka o kasa bɔ
 k'a yɛrɛgɛ fan bɛɛ ra,
 sabu o ka kojugu camanba le kɛ.

21 «Ne ta jamana mɔgɔw, aw kana siran!
 Aw ye ɓagari ka ninsɔndiya,
 sabu Matigi Ala ka kobaw kɛ.
 22 Kongosogow, aw kana siran,
 sabu kongokolon binɓimiyɔrɔw ta binw bɛ nugu-
 ra tuun.
 Yiriw bɛ dɛna tuun,
 torosunw ni rezensunw bɛ den caman kɛra.
 23 Aw Siyɔn dugumɔgɔw,
 aw ye ɓagari, ka ninsɔndiya Matigi Ala, aw ta Ala
 kosɔn,
 sabu a ka sanji fɔlɔ di aw ma a cogo ra;
 a ka sanji caman di aw ma.
 A ka sanji fɔlɔ ni sanji laban di aw ma
 i n'a fɔ a tun b'a kɛ cogo min na fɔlɔfɔlɔ.
 24 Simangbasiyɔrɔw bɛna fa siman na,
 minanw bɛna fa rezenjikura ni turu ra.
 25 Ne tun ka ne ta kɛrɛkejama min ci aw kama,
 minw ye ɓodomutɔnw, ani tɔnbaw, ani tumuwu-
 lenninw, ani situmuw ye,
 olugu tun ka san minw ta simanw domu,
 ne bɛna o simanw bɛɛ kɔsegi aw ma.
 26 Aw bɛna domuni kɛ fɔ ka fa.
 Aw bɛna Matigi Ala, aw ta Ala tɔgɔ tando,
 ale min ka kobaw kɛ aw ye.
 Ne ta mɔgɔw tɛna maroya tuun fiyewu!
 27 Aw bɛna a lɔn ko ne Ala, ko ne bɛ
 Izirayelimɔgɔw cɛ ra;
 ko ne le ye Matigi Ala, aw ta Ala ye,
 ko Ala wɛrɛ tɛ yi ni ne tɛ.
 Ne ta mɔgɔw tɛna maroya tuun fiyewu!»

Ala bɛna a Nin lajigi a ta mɔgɔw kan

3 «O kow kɔ fɛ, ne bɛna ne Nin* lajigi
 adamadenw bɛɛ kan.
 Aw dɛncɛw, ani aw denmusow bɛna kuma sɔrɔ
 Ala fɛ k'a lase mɔgɔw ma;
 aw ta cɛkɔrɔbaw bɛna Ala ta kow ye siko ra,
 Ala bɛna a ta kow yira aw ta kanbelenw ra.

2 «O lonw na, ne bɛna ne Nin* lajigi
 hali jɔncɛw, ani jɔnmusow bɛɛ kan.
 3 Ne bɛna kabakofɛn dɔw yira sankolo ra, ani
 dugukolo kan,

† Terebɔyanfan kɔgɔji, o ye Kɔgɔji sanin ye.

†† Terebenyanfan kɔgɔji, o ye Kɔgɔjiba ye.

jori, tasuma, ani bugun sisimanw;
 4 Tere bɛna kɛ dibi ye,
 karo bɛna wulen i ko jori.
 O bɛɛ le kɔ fɛ Matigi Ala ta lon bɛna se,
 lonba ani siranyalonba.»
 5 O wagati ra ni mɔgɔ o mɔgɔ ka Matigi Ala tɔgɔ
 wele, o tigi bɛ kisi;
 sabu Siyɔn kuru* kan, ani Zeruzalɛmu, Matigi
 Ala bɛna mɔgɔ dɔw bɔsi,
 i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ cogo min na.
 Matigi Ala bɛna mɔgɔ minw wele, olugu le bɛna
 kɛ o mɔgɔ kisininw ye.

Siyaw ta kiti

4 «A flɛ, o lonw na, o wagatiw ra,
 ni ne nana Zuda ni Zeruzalɛmu ta mɔgɔ mi-
 naninw lana o sigiyɔrɔkɔrɔ ra,
 2 ne bɛna siyaw bɛɛ lajɛn,
 ka jigi ni o ye Yosafati ‡ ta dingakɔnɔyɔrɔ ra.
 Ne bɛna o wele kiti ra o yɔrɔ le ra
 ne ta mɔgɔw kosɔn, ne ta jamanamɔgɔw, Izirayeli
 kosɔn,
 o ka minw janjan ka taga jamanaw bɛɛ ra;
 ne bɛna o wele kiti ra ne ta jamana kosɔn,
 o ka ne ta jamana min tarantaran ɓogɔn cɛ.

3 «O ka ne ta mɔgɔw tarantaran ɓogɔn cɛ, ni min
 ka bɛn min ma, o bɛ o ta.
 O ka cɛdenninw di, ka o wari don jatɔmusow ra,
 ka musodenninw fiyeere ka o wari don duvɛn na,
 ka o min.

4 «Ayiwa, aw Tirikaw, ani aw Sidɔnkaw, ani aw
 Filisikaw ta maraw bɛɛ,
 aw b'a fɛ ka mun le kɛ ne ra?
 Yala aw b'a fɛ ka aw yɛrɛ dimibɔ ne ra le wa?
 Ni aw b'a fɛ ka aw yɛrɛ dimibɔ ne ra,
 ne bɛna aw ta kewalejuguw ben aw yɛrɛ le kan
 yɔrɔnin kelen na sisan.

5 Aw ka ne ta wari ni ne ta sanin ta;
 ne ta fɛɓɓuman dawulamanw, aw ka o ta ka taga
 ni o ye aw ta jow ta batosow kɔnɔ.

6 Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalɛmu mɔgɔw kɔni,
 aw ka olugu fiyeere Gerekiw ma,
 janko ka o yɔrɔ janya o ta jamana ra.

7 A flɛ, aw tun ka o fiyeere ka o lataga yɔrɔ minw
 na,
 ne bɛna o wuri ka o laseko ka bɔ o yɔrɔw ra, ka
 aw ta kewalejuguw ben aw yɛrɛ kan.

8 Ne bɛna aw dɛncɛw ni aw denmusow fiyeere
 Zuda mara mɔgɔw ma;
 o bɛna o fiyeere Sabekaw ma, minw ta jamana bɛ
 fɔ yɔrɔjan.
 Matigi Ala ko ten.»

9 Aw ye nin kuma fɔ siyaw ye,
 ko: «Aw ye kɛrɛ labɛn!

Aw ye aw ta kɛrɛkɛcɛw lakunu!
 Kɛrɛkɛcɛw bɛɛ ye na, ka na ben o juguw kan.

10 Aw ye aw ta senekedabaw gbasi k'a kɛ kɛrɛkɛ-
 muruw ye,
 ka aw ta wɔrɔsow yɛlɛma ka o kɛ tamanw ye.

‡ Yosafati kɔrɔ ye ko: Matigi Ala bɛ kiti tige.

Cɛ bɛɛ ra siranbagatɔ y'a fɔ ko: <Ne ye cɛfari le ye!>

¹¹ Aw ye teliya ka na!
Yɔrɔ bɛɛ ta siyaw ye na laɛn nin yɔrɔ ra.»
E, Matigi Ala, ele ye i ta kɛrɛkɛcɛw lajigi.

¹² «Siyaw bɛɛ ye wuri ka na Yosafati ta din-gakɔnɔyɔrɔ ra!

Ne bɛna sigi o yɔrɔ le ra
ka siyaw bɛɛ ta kiti tige,
siya minw bɛɛ ka aw lamini.

¹³ «Aw ye wɔrɔsɔ ta,
sabu siman sera tigeri ma!
Aw ye na rɛzɛn congɔ ni aw sen ye, k'a ji bɔ,
sabu rɛzɛncɔngɔyɔrɔ fara rɛzɛn na,
minan fara fɔ ka bɔn.
Can ra, o ta juguya warara.»

¹⁴ Jamaba, jamakuruba,
o le bɛ kititigekɛnɛ kan;
sabu Matigi Ala ta lon surunyara
kititigekɛnɛ kan.

¹⁵ Tere ni karo kɛra dibi ye,
lolow ta yeelen dogora.

¹⁶ Matigi Ala pɛrɛnkan bɔra Siyɔn, i ko waraba
mankan;

a kan bɔra Zeruzalɛmu minke, sankolo ni
dugukolo yerɛyerɛra.

Nka Matigi Ala le ye a ta mɔgɔw tangabaga ye,

ale le ye Izirayelimɔgɔw dogoyɔrɔ ye.

¹⁷ «O le ra, aw bɛna a lon ko ne Matigi Ala, aw ta
Ala,
ko ne siginin bɛ Siyɔn, ne ta kuru saninman kan.
Ne bɛna Zeruzalɛmu saninya;
siya gbansan wɛrɛ si tɛna don a kɔnɔ tuun
fiyewu.»

Ala ta mɔgɔw ta hɛra wagati

¹⁸ «O lonw na kɔni, rɛzɛnjikura bɛna woyo ka bɔ
kuruw kunna,

nɔnɔ bɛna woyo ka bɔ kongoriw kunna;
ji bɛna woyo Zuda kɔw bɛɛ ra.

Bununji dɔ fana bɛna woyo Matigi Ala ta batoso
kɔnɔ,

ka don Sitimu ta kɔdinga kɔnɔ.

¹⁹ Misiran jamana bɛna kɛ yɔrɔ lakolon le ye.

Edɔmu jamana bɛna kɛ kongokolonba ye;
sabu o ka Zuda ta mɔgɔw minako juguya,
ka o mɔgɔ jarakibariw faga ka o jori bɔn o yɛrɛ ta
dugukolo kan.

²⁰ Nka mɔgɔw bɛna sigi Zuda mara ra tuma bɛɛ;
mɔgɔw bɛna sigi Zeruzalɛmu wagati bɛɛ, ani tu-
ma bɛɛ.

²¹ Ne tun ma o fagari hake min bɔ o juguw ra,

ne bɛna o hake bɔ o ra sisan;

Matigi Ala bɛna sigi Siyɔn.»

Amosi

Kitabu faamucogo

Amosi tun ye began marabaga le ye. A tun be bo Tekoha dugu kono; o yoro tun be Betilehemu dugu kere fe, Zuda mara ra. Amosi k'a ta ciraya ke ka kon cira Oze ni cira Ezayi ni cira Mise ja. Amosi k'a ta cirayakuma fo k'a pasin jamana sahiliyanfan mogow le ma. O mogow tun be sonni ke Beteli.

O wagati ra Izirayelimogow tun ka se soro o juguw kan, ka fanga ni naforo caman soro. O kera sababu ye ka wasoya ni fere don o mogow ra, ka o bla terenbariyakow ra, ani rogontorori; hali sarakalasebagaw tun te terenna Ala ye tuun. O tun b'a fora ko olugu be Matigi Ala ta lon le makonona, ko Ala bena kojuman ke olugu ye o lon na. Nka cira Amosi k'a fo o ye ko Matigi Ala ta lon tena ke heralon ye o fe, o ta jurumunw koson (5.18,20). O koson a k'a fo o ye ko o ka kan ka o ta kewalew yelema, ka Ala sago ke; ni o te, o ta sarakaw, ani o ta Alabato tena foyi ja (5.24); Ala fana bena o labla o juguw ye.

Amosi ko nafortigi minw be fagantanw, ani desebagatow toro, ko Ala ta kiti bena ben olugu kan. Nka a k'a fo fana ko minw be kojuguw dabra, Ala bena makari olugu ra, ka o deme.

Kitabu konokow

Ala bena kiti ben Izirayeli kerefejamanaw kan

Ala bena kiti ben Izirayeli jamana kan

Ala be tagamasiyen looru yira Amosi ra Izirayeli ta ko ra

Matigi Ala kumakan

1 Nin ye Amosi ta kumaw le ye. Ale tun ye Tekoha dugu begantigi do le ye. Ala ka nin kow yira a ra Izirayeli jamana ko ra, Zuda masace Oziyasi ta wagati ra, ani Izirayeli masace Yerobohamu min tun ye Yohasi dence ye, o ta wagati ra. San fla le temena o ko fe, dugukoloyereyere sorora ka ke. ² Amosi ko:

«Matigi Ala perenkan bora Siyon, i ko waraba mankan.

A kan bora Zeruzalemu minke, begantigiw ta beganw ta domuniyow binw fagara,

Karimeli kuru sanfeyow jara.»

Damasikaw

³ Matigi Ala ko:

«Damasikaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,

ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye; sabu o ka Galadikaw sene ni misidaba negeraman ta jinw le ye.

⁴ O ra, ne bena tasuma lajigi Hazaheli ta masabonw kan,

ka Beni Hadadi ta masabonbaw jeni pewu.

⁵ Ne bena Damasi dugu donda ta sogonanw kari, ka Bikati Aveni † mogow halaki; masacebere be min boro, ne bena o halaki ka bo Beti Edeni ††.

O bena Sirikaw mina ka taga ni o ye Kiri jamana ra.

Matigi Ala ko ten.»

Gazakaw

⁶ Matigi Ala ko:

«Gazakaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,

ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye; sabu o ka jamana mogow bee ce, ka taga o don Edomukaw boro.

⁷ O ra ne bena tasuma lajigi Gaza dugu kogo kan, ka o ta masabonbaw jeni pewu.

⁸ Ne bena Azidodi dugutigi halaki.

Masacebere be min boro, ne bena o halaki ka bo Asikalon.

Ne bena wuri Ekurankaw kama; ni o kera, Filisika tow bee bena halaki.»

Dunupatigi Ala ko ten.

Tirikaw

⁹ Matigi Ala ko:

«Tirikaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,

ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye; sabu o ka mogow caman mina ka o don Edomukaw boro;

balemaya min tun be o ce, o ma o hakiri to o ra.

¹⁰ O ra ne bena tasuma lajigi Tiri dugu kogo kan ka o ta masabonbaw jeni pewu.»

† Bikati Aveni koro ye ko: terenbariya kurufurance. †† Beti Edeni koro ye ko: janagbebon.

Edomukaw

¹¹ Matigi Ala ko:
«Edomukaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka kerekemuru ta ka o balemaw nogben;
o ma son ka hina o ra fiyewu.
O dimina, ka to ka cenri ke wagati bee;
o ta dimiba ma mala ka ye.
¹² O ra, ne bena tasuma lajigi Teman dugu kan,
ka Bosira ta masabonbaw jeni pewu.»

Amonkaw

¹³ Matigi Ala ko:
«Amonkaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu ka o to kere ra ko o be do fara o ta jamana kan,
o ka Galadi dugu musokonomanw konow faran.
¹⁴ O ra, ne bena tasuma mana Raba dugu kogo kan
ka o ta masabonbaw jeni pewu.
O mankan bena ke i ko kerekelon ta kulekanbaw,
ka ke i ko sanfopoba, sanjiba nalon na.
¹⁵ O bena o ta masace mina ka taga ni a ye;
ale ni a ta jamana kuntigiw bee.
Matigi Ala ko ten.»

Mohabukaw

2 Matigi Ala ko:
«Mohabukaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka Edomu masace su kolow jeni,
fo k'a ke bugurigbe ye.
² Ne bena tasuma lajigi Mohabukaw kan,
ka Keriyoti ta masabonbaw jeni pewu.
Mohabukaw bena halaki o mankanbaw ce ra,
ani keremankanw, ni burufiyekanw ce ra.
³ Ne bena o ta kititigebaga halaki ka bo o ce ra,
ka o ta kuntigiw bee faga ni o ye.
Matigi Ala ko ten.»

Zudakaw

⁴ Matigi Ala ko:
«Zudakaw ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,
ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu o ka o ko di Matigi Ala ta sariya ma,
o ma Ala ta cifoninw sira tagama.
O bemaw tun ka faninyasira minw tagama,
o faninya kelenw le ka o lafiri.
⁵ Ne bena tasuma lajigi Zudakaw kan,
ka Zeruzalemu ta masabonbaw jeni pewu.»

Izirayelimogow

⁶ Matigi Ala ko:
«Izirayelimogow ta kojugu saba koson, a fo kojugu naani yere,

ne ka min latige o kama, ne tena o to kebari ye;
sabu wari koson, o ka mogow terennin fiyeere;
o ka fagantan fiyeere sennasanbara fla koson.
⁷ O be o sen la fagantanw kun kan, i ko mogow be a sen la dugu ma cogo min na.

O be mogow barakantanw tonow.
Den ni fa bee be taga jen ni sunguru kelen ye,
ka ne togow saninman lanogow.

⁸ O ka fani minw mina o ta jurunantigiw fe ka o ta juruw tonomasigi, o be la o faniw le kan, sarakabonanw bee korow.

O ka wari ben mogow minw kan, o mogow ka o wariw sara ni duven min ye, o be o duven min o ta alaw ta batosow konow.

⁹ K'a sorow ne ka Amorikaw halaki ka o bo o ja fe.
O mogow minw tun ka jan i ko sedirisunw,
o baraka ka bon i ko yirisunbaw.
Nka ne ka o yiriw denw cen o yirisunw sanfeyorow ra, ka o liliw cen dugukolo jukorow.

¹⁰ Ne le ka aw labow Misiran jamana ra,
ka bla aw ja kongokolon konow fo san binaani,
janko ka taga Amorikaw ta jamana di aw ma.

¹¹ Ne ka aw dence dow ke ne ta ciraw ye,
ka aw ta kanbelen dow ke ne ta mogow saninmanw ye.

Yala a ma ke ten wa, Izirayelimogow?
Matigi Ala ko ten.»

¹² «Nka aw ka duven di Ala ta mogow saninmanw †
ma, o k'a min;
aw k'a fo ciraw ye ko o kana cirayakuma fo.

¹³ «A fle, ne fana bena aw terege yorow kelen na,
i n'a fo wotoro min fara siman kansiriw ra, o be fen don k'a terege cogo min na.

¹⁴ Mogow sen teliman tena se ka bori ka dogo,
mogow barakaman ta baraka tena se ka foyi ja a ye,
kerekewe tena se k'a yere kisi.

¹⁵ Kalanbonbaga tena se ka lo a loyoro ra tuun,
kerekewe sen teliman tena bosi,
sotigi tena se k'a yere kisi.

¹⁶ Hali kerekewew bee ra jagbelen,
ale fari lakolon le bena bori o lon na.
Matigi Ala ko ten.»

Ala k'a ta mogow jaraki

3 Aw ye nin kumaw lamen: Matigi Ala be kuma min fora aw Izirayelimogow ma, Izirayeli ta gba bee lajennin ma, ne Ala ka o gba minw labow Misiran.

² «Ne ka aw dama le panawoloma dunupa ta gbaw bee ce ra;
o koson aw ka terenbariyako minw bee ke, ne bena aw jininka o bee ra.»

³ Yala mogow fla be se ka tagama pogon fe,
ni o fla ma ben a ra wa?

⁴ Yala jara be se ka kule kongo konow gbansan,
ni a ma sogo mina wa?

Jaraden be kasi a ta dinga konow gbansan,
ni a ma fen do mina wa?

⁵ Kononin be se ka mina jan na dugu ma,

† *Mogow saninmanw: mogow minw ka o yere saninya Ala ye, minw be wele ko Nazirikaw.*

ni jan tun ma la a na wa?
 Jan fana be se ka pan a yere ma dugu ma,
 ni foyi ma mina a ra wa?
 6 Kerekeburu be se ka fiye dugu kono,
 ni dugumogow ja ma tige wa?
 Kojugu do be se ka ben dugu do kan,
 ni Matigi Ala le m'a ke wa?
 7 O ra, Dunupatigi Ala te foyi ke,
 ni a ma o gundo yira a ta jonw na,
 olugu minw ye a ta ciraw ye.
 8 Jara kulera!
 Jon le ja te tige?
 Dunupatigi Ala kumana!
 Jon le be se ka ban ka o cirayakuma fo?

Ala ta kiti bena ben Samarikaw kan

9 Aw ye aw kan lase Azidodi masabonbaw ma,
 aw ye aw kan lase Misiran jamana masabonbaw
 ma.
 Aw y'a fo ko: «Aw ye na lajen Samari kuruw kan,
 k'a fle pagban min be mogow kan yi,
 ani tonori min be mogow kan yi!
 10 O te terenninya sira lon tuun.»
 Matigi Ala ko ten!
 O ka fen minw soro kojugu ni benkanni sababu
 ra,
 o ka o ta masabonbaw fa ni o le ye.
 11 O koson Dunupatigi Ala ko:
 «Aw juguw bena na jamana fan bee lamini.
 O bena aw ta so barakamanw ben,
 ka aw ta masabonbaw natorow ce.»
 12 Matigi Ala ko:
 «Sagagbenbaga be a ta saga sen kunkurun fla,
 walama saga torofara tigenin sama ka bo jara da
 ra cogo min na,
 Izirayelimogo minw siginin be Samari, olugu to
 bena sama ka bo o juguw boro o cogo le ra,
 olugu minw be to ka la ka jan Damasi dugu ta
 lafenpumanw kan,
 ani a kalagapumanw kan.
 13 «Aw ye nin lamen, ka Yakuba ta somogow laso-
 mi!
 Dunupatigi Ala, Fangatigi Ala kumakan lo.
 14 Lon min na ne bena wuri Izirayelimogow kama
 ka o ta kojuguw hake bo o ra,
 o lon na ne bena wuri Beteli ta sarakabonanw
 fana kama.
 Sarakabonanw gbanw bena kari ka bo a ra, ka ben
 dugu ma.
 15 O ka o ta bon minw lo nenewagatiw kama,
 ani o ka minw lo fundeninwagatiw kama
 ne bena olugu bee benben jagon kan.
 O ka o ta bonba minw lalaga, ka o ceja ni
 samajinw ye, olugu bee bena cen.
 O le bena ke o ta bonba labanw ye.
 Matigi Ala ko ten.»

Samari musow ta kanminabariya

4 «Aw ye nin kuma lamem, Basan mara misimu-
 sow!
 Aw minw be Samari kuru kan,

aw be desebagatow tono,
 aw be aw fanga digi fagantanw kan,
 aw b'a fora aw ceu ye ko:
 «Aw ye na ni minnifen do ye, an y'a min!»
 2 Dunupatigi Ala karira a yere togo saninman na,
 ko lon do bena se, sigiya te o ra, o lon na koni,
 o bena nega le don aw nun na ka aw mina ka taga
 ni aw ye;
 o bena aw komogow mina ni dulen le ye ka taga
 ni o ye.
 3 Aw bena bori ka bo kogo wow fe.
 Bee bena teren ka taga a ta sira fe.
 O bena aw gben ka taga fo Herimon.
 Matigi Ala ko ten!

Izirayelimogow ta toro

4 Aw koni ye taga Beteli, ka taga kojugu ke faasi!
 Aw koni ye taga Giligali, ka taga do fara a kan tu-
 un sa!
 Lon o lon sogoma aw ye aw ta sarakaw bo.
 Tere saba o tere saba, aw ye aw ta yagaw bo.
 5 Aw ye pumanlon sarakaw* bo,
 ka burufunufen ke aw ta sarakaburuw ra.
 Aw ye aw ta diyanya sarakaw* wangola,
 k'a ko fo, janko bee y'a men;
 sabu o le ka di aw ye, aw Izirayelimogow!»
 Dunupatigi Ala ko ten.
 6 «O le koson aw ta duguw bee ra, ne fana ka aw
 konobara lakolon to;
 ka domunintanya ben aw kan aw ta sigiyorow bee
 ra.
 Nka o bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka
 na ne fe!
 Matigi Ala ko ten.»
 7 «O le koson ne ka sanji fana tige aw ra,
 k'a soro a to tun tora karo saba sani siman ye se
 tigeri ma.
 Ne ka sanji ben dugu dow ra, ka dugu dow to yi.
 Foro dow ka sanji soro, nka foro minw m'a soro,
 olugu jara.
 8 Dugu fla, walama dugu saba, o ta mogow
 tagara dugu were ra, ka taga ji jini k'a min;
 nka o ji ma o ta minlogo ban.
 O bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na
 ne fe.
 Matigi Ala ko ten.»
 9 «Ne ka banaw bla aw ta senefenw na ka o ja, ka
 o tori.
 Tonw ka aw ta nankorafenw, ani aw ta rezensunw,
 ani aw ta torosunw, ani aw ta oliviyesunw domu.
 O bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na
 ne fe!
 Matigi Ala ko ten.
 10 Ne ka banajugu ben aw kan i ko ne ka min
 jagon ke Misirankaw ra.
 Ne ka aw ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye,
 ka aw ta sow mina aw ra.
 Mogo minw sara aw ta sigiyoro ra, fo ka o suw
 tori, ne ka o kasa don aw nun na.
 Nka o bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka

na ne fe!

Matigi Ala ko ten.

¹¹ Ne ka aw dow halaki i n'a fo Sodomukaw, ani Gomorikaw; dow porokatora ka kisi, i ko o ka logokunkurun min sama ka bo tasuma ra.

Nka o bee n'a ta, aw belen ma nimisa ka seko ka na ne fe!

Matigi Ala ko ten.

¹² O le koson aw Izirayelimogow, ne bena aw ke tan le!

Ayiwa, i n'a fo ne bena aw ke tan, o ra, aw ye aw yere laben ka na lo ka aw ta Ala ta kiti makono, aw Izirayelimogow!»

¹³ Sabu Ala min ka kuruw dan, Ala min ka fojo dan,

min be a ta miiriyaw yira adamadenw na, min be keneboda yelema k'a ke dibi ye, min be tagama dugukolo kan yoro korotaninw kuncɛ ma,

Matigi Ala, Fangatigi, o le be ne togo ye.

Kojugu minw bena se Izirayeli ma

5 E, Izirayelimogow, aw ye nin kuma lamɛn! Ne be nin sangadonkiri min lara aw kunna, aw ye o donkiri lamɛn!

² E, Izirayeli, sunguru cepuman benna, a te wuri tuun!

A lanin be a yere ta dugukolo le kan;

mogo si ma soro k'a lawuri;

³ sabu Dunupatigi Ala ko:

«Ce waga kelen be bo dugu min konɔ ka taga kere ra,

ce keme doron le bena seko o dugu konɔ.

Ce keme be bo dugu min konɔ ka taga kere ra,

ce tan doron le bena seko o dugu konɔ.

A bena ke ten le Izirayeli jamana ra.»

⁴ O koson Matigi Ala ko Izirayeli ta somogow ma ko:

«Aw ye ne Ala ta jɛnɔgonya nini, janko aw ye si soro.

⁵ Aw kana taga foyi nini Beteli,

aw kana taga Giligali,

aw kana se Beri Seba;

sabu o bena Giligalikaw bee ce ka taga,

Beteli bena ke tomo le ye.

⁶ Aw ye Matigi Ala ta jɛnɔgonya nini,

janko aw ye si soro.

Ni o te, Ala bena jigi Yusufu ta somogow kan, ka o halaki i ko tasuma;

mogo tena soro ka tasuma faga Beteli dugumogow ye.

⁷ «Aw be can yelema k'a ke jalaji ye;

aw be terenninya firi dugu ma.

⁸ Ala min ka teremana wagati ta lolow, ani

samiya wagati ta lolow dan,

min be dibikuruba yelema ka o ke keneboda ye,

ka tere yelema k'a ke su ye,

min be kogoji ta jiw wele

ka o bon dugukolo ko kan,

ale togo le ye ko Matigi Ala!

⁹ Ale le be halakiri lase fangatigiw ma, ka o ta so barakamanw bee halaki.

¹⁰ «Mogo min be kiti tige ka aw jaraki aw ta terenbariya koson, aw be o tigi koninya.

Mogo min be can fo aw ye, aw be o tigi hara-muya.

¹¹ Ayiwa, i n'a fo aw be fagantanw dondon ni aw senw ye,

ka o jagboya ka siman di aw ma,

o ra, aw ka kabakurubonba minw lolɔ,

aw tena don o bonw konɔ.

Aw ka rezenforopuman minw sene,

aw tena o rezenw ji min.

¹² Sabu ne k'a lon ko aw ta kojuguw ka ca,

ko aw ta jurumunw ka bon.

Aw be mogo terennin minako juguya.

Aw be bonyafenw mina dogo ra, ka jo bosi fagantanw na kititigeyoro ra.

¹³ O le koson nin wagatiw ra, mogo hakirimanw be je,

sabu nin wagatiw man ji.

¹⁴ Aw ye tugu kopuman le ko, janko aw ye si soro;

aw kana tugu kojugu ko;

ni o kera, Matigi Ala, Fangatigi Ala bena ke ni aw ye,

i ko aw yere k'a fo cogo min na.

¹⁵ Aw ye kojugu koninya, aw ye kopuman le kanu, aw ye kiti tige ka kapa ni terenninya le ye;

ni o kera, a be se ka ke ko Matigi Ala, Fangatigi

Ala bena hina aw ra, aw minw ye Yusufu ta mogo tow ye.

¹⁶ «O koson Matigi Ala, Fangatigi min ye Matigi ye, ale ko:

Sangakasikan le bena bo kenegbeyorow bee ra;

siradaw bee ra mogow bena a fo ko: «E, Ala! Bono

ka an soro!»

O bena senkebagaw wele sukasi ra,

ka sukasibagaw wele ka na sangadonkiriw la;

¹⁷ sabu ni ne nana teme aw ce ra tuma min na,

mogow bena kasi rezenforow bee ra.

Matigi Ala ko ten.»

Matigi Ala ta lon

¹⁸ Aw minw korotanin lo ko Matigi Ala ta lon ye se, bono bena aw soro de!

Aw b'a miiri ko Matigi Ala ta lon bena ke mun le ye?

Matigi Ala ta lon bena ke dibiba le ye, a tena ke yeelen ye de!

¹⁹ Aw ta bena ke i n'a fo mogo min be borira jara na,

ka taga ben ni waraba do ye;

a sera so konɔ, a k'a boro la kogo kan minke,

sa do k'a kin.

²⁰ Ayiwa, sigiya t'a ra, Matigi Ala ta lon bena ke dibiba le ye;

a tena ke yeelen ye fiyewu.

A bena ke dibikuruba le ye,

hali yeelen donnin tena ke a ra.

Izirayelimogow ta batori ma ben Ala ma

²¹ «Ne te aw ta Alabato panagbew fe, o man di ne ye;

aw ta jamalajenlonw logo bee bora ne ra pewu.
²² Ni aw be aw ta saraka jenitaw* ni aw ta siman sarakaw* bo ne ye,

ne te o sarakaw si mina.
 Aw be misi toronin minw faga ka o ke aw ta ninsondiya sarakaw* ye,

ne te o si fle.
²³ Aw ye aw ta donkirilakanw mabo ne ra.

Ne t'a fe ka aw ta gonifokan men.
²⁴ Ne b'a fe ko aw ta kititigeyorow ra, can le ye woyo i ko ji;

terenninya ye caya i ko baji min te ja.
²⁵ Aw ka san binaani min ke kongokolon konoo, yala aw tun be aw ta began sarakaw* ni aw ta siman sarakaw bora ne le ye wa, aw Izirayelimogow?

²⁶ Aw yere boro ka o ala minw lalaga, aw ta alaw ta masace Sakuti, ani aw ta ala lolotigi Kewan, aw ka olugu le ta.

²⁷ O koson ne bena a to o ye aw mina ka taga ni aw ye fo Damasi ko fe.
 Matigi Ala, Fangatigi le ko ten.
 O le be ne togo ye.»

Ala ka jamana kuntigiw jaraki

6 «Aw minw pasumanin siginin be Siyon, aw minw b'a miiri ko foyi te se ka aw soroo, ka aw siginin to Samari kuru kan, aw minw kera siyaw bee ra folo ta mogobaw ye, Izirayeli jamana bee be borira aw minw ko, ayiwa, bonoo le bena aw soroo.

² Aw ye taga Kaline, ka taga a fle min kera yi; o ko, aw ye taga Hamati duguba konoo, o ko, aw ye taga Gati, Filisikaw ta dugu ra.
 Yala o duguw cogo tun ka ni ka teme aw ta mara fla bee kan wa?

Yala o ta mara tun ka bon ka teme aw ta kan wa?
³ Aw ko aw be kojugu nalon mabora aw yere ra le, k'a soroo aw be jagban fanga le blara aw yere kan.

⁴ «O be la lanan songogbelenw kan, lanan minw lalagara ni samapinw ye.
 O be lala ka jan o ta lafenjumanw kan.
 O be sagaden dow mina sagakuru ra ka o faga ka o domu;

o be misiden toroninw le domu.
⁵ O be goniw fo, ka to ka donkirikunntanw la; o b'a ke i n'a fo olugu yere le ye Dawuda ye, i n'a fo Dawuda yere le be a ta goni fora.

⁶ O be duven min jifyebabaw konoo; o be turujuman kasadimanw mun o fari ra.
 Nka cenri min bena se Yusufu ta somogow ma, hali o jusu te kasi o ra.

⁷ «O koson o bena kon ka olugu le mina tow bee na fe, ka taga ni o ye.
 Ni o kera, o ta panagbew, ani o jagarikanbaw bee

bena ban.»

Samari mara bena halaki

⁸ Dunupatigi Ala karira ni a yere togo ye.
 Fangatigi Ala, Matigi Ala ko ten, ko:
 «Yakuba ta mogow ta yerebonya logo bora ne ra; o ta masabonbaw ko man di ne ye.
 O koson ne bena o ta duguw, ani o konofenw bee don o juguw boro.»

⁹ Ni ce tan ka to so kelen konoo, olugu bee bena sa. ¹⁰ Min ka kan ka na a balemaw suw ta ka o labo so konoo ka taga o jeni, ale bena pininkari ke sokonmogoo do fe, ko yala ni mogoo were be yi tuun. O b'a jaabi ko mogoo were te yi. A b'a fo o ye ko o ye je, ko sabu o man kan ka Matigi Ala togo fo.

¹¹ A fle, Matigi Ala kumana ka ban!
 A bena bonba ben, fo k'a ke tomo ye, ka bon fitini ben, fo k'a mugumugu.
¹² Yala mogoo be se ka so bori farakuruw kan wa? Yala mogoo be se ka fara sene ni misidaba ye wa? Mun koson aw ta kititigeyorow ra, aw ka can yelema k'a ke mogofagafen ye, ka terenninya sira yelema ka o ke jalaji ye?
¹³ Aw be jagarira fengbansan le koson Lodebari dugu konoo;
 aw b'a fora ko: «Yala an ma Karinayimu dugu mina ni an yere baraka le ye wa?»

¹⁴ «O koson, Izirayeli ta somogow, a fle, ne bena siya do lawuri aw kama, min bena a fanga digi aw kan, k'a ta Lebo Hamati, ka taga a bla fo Araba koba yoro ra.»
 Matigi Ala, Fangatigi le ko ten.

Tagamasiyen folo: tonw

7 Dunupatigi Ala ka tagamasiyen min yira ne ra: Ne k'a ye ko Ala tun be ton camanba le danna. O wagati y'a soroo masace ta beganw ta bin tigera ka ban, binkura le tun be bora. ² Ne nana a ye ko tonw be dugukolo binw bee jimina minke, ne ka Ala daari ko: «Dunupatigi Ala, yafa an ma! Ni o te Yakuba ta mogow bena kisi ka bo nin na cogo di, k'a soroo o baraka ka dogoo?» ³ Matigi Ala k'a ta miiriya yelema; a k'a fo ko: «I ka min ye, o tena ke!»

Tagamasiyen flanan: tasuma

⁴ Dunupatigi Ala ka tagamasiyen min yira ne ra tuun, o fle nin ye: Ne k'a ye ko Dunupatigi Ala tun b'a fora ko kiti bena tige ale ta mogow kan ni tasuma le ye. Tasuma nana dunupa jibaw bee ja; a tun be forow fana jenina. ⁵ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari ka nin lalo! Ni o te Yakuba ta mogow bena kisi ka bo nin na cogo di, k'a soroo o baraka ka dogoo?» ⁶ Matigi Ala k'a ta miiriya yelema. A ko: «I ka min ye, o fana tena ke. Dunupatigi Ala ko ten.»

Tagamasiyen sabanan: sumanikejuru

⁷ Ala ka tagamasiyen min yira ne ra tuun, o fle

nin ye: Ne k'a ye ko Matigi Ala lonin tun be kogo do korɔ. O tun ka o kogo lo k'a teren ni sumanikejuru ye. O sumanikejuru tun be Matigi Ala boro. ⁸ A ka ne nininka ko: «Amosi, i na be mun le ra?» Ne k'a jaabi ko: «Ne na be sumanikejuru do le ra.» A ko:

«Ne bena sumanikejuru le la ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw kan, ka o suma.

Ne tena o ta kojuguw si hakew to o ra tuun.

⁹ Isiyaka ta sonnikeɣɔɔ minw be kongori kan, ne bena o yɔɔw bee halaki, ka Izirayeli ta jobatoyɔɔw bee cen.

Ne bena wuri ni kerekemuru le ye Yerobohamu ta somɔgɔw kama.»

Sarakalasebaga ni masace ka Amosi gben

¹⁰ Ayiwa, o kera minkɛ, Beteli ta sarakalasebaga* min ye Amasiya ye, ale ka cira bla Izirayeli masace Yerobohamu ma, k'a fo a ye ko: «Amosi be jen do le sirira i kama Izirayeli jamana kɔnɔ yan. Jamanamɔgɔw tena se k'a ta kumaw bee mɔpu tuun.

¹¹ Amosi b'a fora ko: «O bena Yerobohamu faga ni kerekemuru ye,» ko: «O bena Izirayelimɔgɔw mina ka bo o ta jamana ra, ka taga ni o ye fo yɔɔjan.» »

¹² Amasiya k'a fo Amosi ye o le ra ko: «Ladibaga, taga! Teliya ka taga to Zuda mara ra; o bena i ta domuni di i ma yi, i be to ka i ta ciraya ke yi;

¹³ nka Beteli yan kɔni, i kana cirayakuma fo yan tuun, sabu yan ye masace ta yɔɔ saninman le ye; masace ta batoso lo.»

¹⁴ Amosi ka Amasiya jaabi ko: «Ne te cira ye, ne te cira do ta den ye fana. Ne ye begantigi le ye; ne be sikomɔrisunw fana senɛ.» ¹⁵ Matigi Ala ka ne wele ka bo ne ta sagaw le korɔ, k'a fo ne ye ko:

«Taga nin cirayakuma fo ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ye. ¹⁶ Sisan ele ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, ele min b'a fora ko ne kana cirayakuma fo Izirayelimɔgɔw kama, ko ne kana waajurikuma fo Isiyaka ta somɔgɔw ye. ¹⁷ O le kosɔn Matigi Ala ka min fo, o fle nin ye:

«Ele ta muso, o bena bla jatɔya ra dugu kɔnɔ; i dencew ni i denmusow, olugu bena faga ni kerekemuru ye.

O bena i sigiyɔɔ suma ni juru ye, k'a taran mɔgɔw ra.

Ele yere bena taga sa Alalɔnbariw ta jamana le ra.

O bena Izirayelimɔgɔw mina ka bo o ta jamana ra ka taga ni o ye fo yɔɔjan.» »

Tagamasiyen naaninan: yiridenw be segi kɔnɔ

8 Dunupatigi Ala ka tagamasiyen nin le yira ne ra tuun: Ne ka segi do fanin ye samiyayiriden monin na. ² A ka ne nininka ko: «I na be mun le ra, Amosi?» Ne ko: «Ne na be segi do fanin le ra samiyayiriden monin na.» Matigi Ala ko ne ma ko: «Ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw mɔna, olugu fana ta wagati sera.

Ne tena o ta kojuguw si hake to o ra tuun.

³ O lon na, masaso ta donkirilakanw bena yelemaka ke nunakanw le ye.

Dunupatigi Ala ko ten.

Suw camanba le bena ke yɔɔ bee; mɔgɔw bena ke o ce ye ka o firi; o b'a fo mɔgɔn ye ko: «Aw ye je de!» »

⁴ Ayiwa, aw ye nin lamɛn, aw minw be fagantanw pagbanna, aw minw be janibagatɔw to labanna jamana kɔnɔ!

⁵ Aw b'a fora ko:

«Karakura janagbe bena ban wagati juman le de, k'a to an ye an ta simanw fiyeere?

Nenekirilon ye ban joona,

k'a to an ye an ta simanmarayɔɔw dayele.

An bena an ta sumanikenanw kɔnɔ dogɔya, ka fenw songo gbeleya!

An bena sumanikefenw yelemaka,

ka mɔgɔw nanbara.

⁶ An bena desebagatɔw san ni wari ye,

ka fagantanw san sennasanbara dama songo kosɔn.

Hali simankise paga, an bena o bee fiyeere.»

⁷ Ayiwa, Matigi Ala karira Yakuba ta Ala ta bonyaka kosɔn.

A ko: «Ne tena jina nin mɔgɔw ta kewalew si ko.

⁸ Nin kow kosɔn jamana bena yuguyugu fo ka bo a no ra.

Jamanamɔgɔw bee bena janasisi.

Jamana bee bena wuri i ko Nili baji,

ka yelen ka sɔɔ ka na ben i ko Misiran ta kɔba.» »

Nanasisilon

⁹ O lon na, kɔni, ne bena tere ben, ka tere to sankolo cemance ra.

Ne bena dugukolo ke dibi ye teregban fe!

Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁰ Ne bena aw ta janagbew yelemaka o ke sukasi ye,

ka aw ta donkiriw bee yelemaka o ke sangadonkiriw ye.

Ne bena borofani la aw bee ko ra,

ka bee kun gbana.

Ne bena nin wagati gbeleya k'a ke i ko mɔgo minw dence kelenpenin sara, o b'a su kasira.

O ko, nin kow bee laban bena ke jusukasikoba le ye.

¹¹ A fle lon do bena se,

Dunupatigi Ala ko ten,

ne bena kongɔ ben jamana kan.

Ne m'a fo domuni kongɔ, walama ji kongɔ de,

nka Matigi Ala ta kuma lamenni kongɔ.

¹² O wagati ra kɔni, o bena to ka yaala o yere kun fe kogɔjiw ni mɔgɔn ce;

o be bo terebenyanfan na ka taga woroduguyanfan na,

ka bo sahilianfan na ka taga tereboyanfan na.

O bena ke yaala ye fan bee ra ko o be Matigi Ala ta kuma jinina,

nka o tena a men yɔɔ si.

¹³ O lon na, kɔni, sungurɔnumanw
ani kanbelenw baraka bena dɛsɛ minlɔgɔ boro.
¹⁴ Minw bɛɛ tun bɛ kari ni Samarikaw ta jo tɔgɔ
ye,
k'a fɔ ko: «Dan, i ta ala ye mɛɛn an kɔrɔ!»,
ko: «Beri Seba ta sɔnnikɛyɔrɔ sira ye mɛɛn an
kɔrɔ!»,
o mɔgɔw bɛɛ bena ben, o si tɛna se ka wuri tuun!

Tagamasiyen loorunan: yɔrɔ saninman cɛnna

9 Ne ka Matigi ye, a lonin bɛ sarakabɔnan kun-
na; a ko:
«Aw ye Alabatosoba samasɛnw sanfɛyɔrɔ bugɔ
k'a kari,
fɔ ka bon jusiginan yuguyugu.
Aw y'a karikari k'a ben mɔgɔw bɛɛ kun na yi!
Ni minw ka bɔsi, ne bena olugu faga ni kɛrɛkɛ-
muru ye;
o si tɛna se ka bori;
o si tɛna se ka bɔsi.
² Hali ni o ka dugukolo ci ka taga dogo fɔ kabu-
ruw jukɔrɔ,
ne boro bena o sama ka o labɔ.
Hali ni o ka yɛlɛn ka taga fɔ sankolo kɔnɔ,
ne bena o lajigi ka bɔ yi.
³ Hali ni o ka taga dogo Karimeli kuru kan,
ne bena taga o yɔrɔɔɔni, ka o mina ka na ni o ye.
Ni o ka tunu kɔgɔji jukɔrɔ ko o bɛ dogo ne ra,
ne bena jirasa dɔ ci ka taga o kin yi.
⁴ Hali ni o juguw ka o mina ka taga ni o ye,
ne bena a to o ye o faga ni kɛrɛkɛmuru ye yi.
Ne bena ne na lɔ o ra tuma bɛɛ janko ka kojugu
le kɛ o ra;
ne tɛna kɔɔnuman kɛ o ye.

⁵ «Ni Matigi, Fangatigi Ala ka maga dugukolo ra,
dugukolo bɛ yɛrɛyɛrɛ,
dugukolokanfɛnw bɛɛ bɛ sukasi kɛ.
Jamana bɛɛ bɛ wuri i ko Nili baji,
ka sɔrɔ ka na ben i ko Misiran ta kɔba.
⁶ Matigi Ala bɛ a ta sigiyɔrɔ lɔ fɔ san fɛ, sankolo
kunna;
ka sankolo ju sigi dugukolo kan.
A bɛ kɔgɔji ta jiw wele
ka o bon dugukolo kɔ kan.
Ale tɔgɔ le ye ko Matigi Ala!»

Jurumunkɛbagaw ta kiti

⁷ Aw Izirayelimɔgɔw, yala aw ni Etiyopikaw bɛɛ tɛ
kɛlɛn ye nɛ fɛ wa?
Matigi Ala ko ten.
Aw Izirayelimɔgɔw, yala ne ma aw labɔ Misiran,
i n'a fɔ ne ka Filisikaw labɔ Kafitɔri cogo min na

wa,
ani ne ka Sirikaw labɔ Kiri cogo min na wa?
⁸ A fɛ, Dunupatigi Ala na lonin bɛ nin jamana ra,
jamana min jarakinin lɔ.
Ne bena nin jamana halaki ka bɔ dugukolo kɔ
kan.
Nka o bɛɛ n'a ta, ne tɛna Yakuba ta somɔgɔw bɛɛ
halaki.
Matigi Ala ko ten.
⁹ Sabu ne kɔni k'a latige
ko ne bena Izirayeli ta somɔgɔw yuguyugu siya
tɔw bɛɛ cɛ ra,
i n'a fɔ o bɛ simankisɛ yuguyugu tɛmɛ kɔnɔ cogo
min na,
janko hali bɛrɛkoro den kɛlɛn kana ben dugu ma
ka jagami siman na.
¹⁰ Ne ta mɔgɔ minw ye jurumunkɛbagaw ye,
olugu bɛɛ bena faga ni kɛrɛkɛmuru ye.
Olugu minw b'a fɔra ko: «Kojugu tɛna se an ma,
foyi tɛna an sɔrɔ!»

Ala bena kɔɔnuman kɛ Izirayeli ye tuun

¹¹ «Ayiwa, Dawuda ta so min tun benna, ne bena
o so lawuri tuun.
Ne bena a wow datugu,
k'a yɔrɔ cɛnninw bɛɛ lalaga,
k'a lɔ a cogokɔrɔ ra.
¹² Ni o kɛra, Edomu jamana tɔ bena kɛ o ta ye tu-
un,
ani ne tɔgɔ tun bɛ siya minw bɛɛ kan.
Matigi Ala ko ten,
ale le ye o kow kɛbaga ye.
¹³ Lon dɔw bena se, Matigi Ala ko ten,
o lonw na kɔni,
sani simantige ye ban foro ra, o y'a sɔrɔ simanku-
ra bɛ sɛnɛna ka ban.
Sani rɛzɛn ye cɔngɔ ka ban foro ra, o y'a sɔrɔ
rɛzɛnkura bɛ sɛnɛna ka ban.
O lonw na kɔni,
rɛzɛnjikura bena woyo ka bɔ kuruw kunna,
ka bon kongoriw kunna.
¹⁴ Ne bena ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ta bonya
lasekɔ o ma tuun.
O ta dugu minw tun cira, o bena o duguw lɔ tuun,
fɔ ka sigi o duguw ra.
O bena rɛzɛnforow sɛnɛ, ka o rɛzɛnji min,
o bena nankow sɛnɛ tuun, ka o nankorafɛnw do-
mu.
¹⁵ Ne bena o sigi o yɛrɛ ta dugukolo kan.
Mɔgɔ si tɛna o lawuri tuun ka bɔ o dugukolo kan,
ne ka o dugukolo min di o ma.
Matigi Ala, aw ta Ala ko ten!»

Abidiyasi

Kitabu faamucogo

Filisikaw tun nana ben Zeruzalemu dugu kan wagati min na, o wagati le ra Abidiyasi ka nin kumaw fo. Nin kitabu ye sura kelen doron ye. O wagati ra Edomuka minw tun be jamana woroduguyanfan na, olugu nana ka na fara Zeruzalemukaw juguw kan, ka Zeruzalemu kere, ka dugumogow borofenw ce ka taga ni o ye, k'a soro Edomukaw ni Izirayelimogow bee ta duruja bora o bemace Isiyaka le ra. Ala ka Abidiyasi ci ka na nin cirayakuma fo Edomukaw ye, ko Ala bena o ta kewalejuguw hake bo o ra, sabu o ka siya werew deme ka Ala ta mogow kere.

Nin kumaw b'a yira an na ko siya o siya be Ala ta mogow kere, ko Ala fana bena o siya kere.

Kitabu konokow

Edomukaw halakicogo

Edomukaw ta kojuguw cayara

Ala bena Izirayeli sigi a juguw kunna

Ala ka Edomukaw jaraki

1 Ala ka ko minw yira Abidiyasi ra:
Dunupatigi Ala ka kuma min fo Edomukaw kama, o le ye nin ye:

An ka kibaroya do men ka bo Matigi Ala fe;
ciraden do cira ka taga siyaw fe.

A ko: «Aw ye wuri, an ye taga Edomukaw kama,
ka taga o kere.»

² «A fle, aw Edomukaw, ne bena aw baraka
dogoya ka teme siya tow bee ta kan.

O bena aw mafiyenya kosebe.

³ Yereyira min tun be aw jusu ra, o le ka aw lafiri;
aw sigiyoro dogonin be faraw ce ra, yoro korotan-
inw na minke,

o koson aw tun b'a fora ko:

«Jon le bena se ka anw lajigi dugu ma?»

⁴ Ayiwa, hali ni aw ka yelen ka taga fo sankolo ra
i ko bon,

hali ni aw ka aw ta paga la fo lolow ce ra,
ne bena aw lajigi!

Matigi Ala ko ten.

⁵ «Ayiwa, ni sonw nana aw fe su fe,
walama ni benkanikebagaw nana,
o bena cenri ke aw fe de!

Ni fen o fen ka o diya, o be o bee ta.

Ni o nana aw ta rezenw sonya,
o bena rezenden dama dama le to aw ye.

⁶ O koni ka Esawu ta mogow ta fenw bee le ce;
o ka o ta fenmarayorow bee dayele.

⁷ Aw jennogonw bee bena aw ghen ka taga se fo
jamana dan le ra.

Aw teriw bena aw janfa, ka o fanga sigi aw kan.

Minw tun be aw ta domuni kera, olugu bena jan

la aw sen koro,

nka aw tena se ka bo o kow kala ma.

⁸ Sigiya t'a ra, ne bena mogow hakirmanw halaki o
lon le ra, ka bo Edomu;
ka faamurikebagaw halaki ka bo Esawu ta kuru
kan.

Matigi Ala ko ten!

⁹ E! Teman, aw ta kerekacew ja bena tige
fo ka Esawu ta kuruyoro mogow bee faga ka
ban.»

Edomukaw ka Izirayelimogow minako juguya

¹⁰ «Aw juguyara aw balemaw ma,
minw ye Yakuba ta mogow ye.
O koson maroyaba bena ben aw kan;
aw bena halaki ka ban pewu;

¹¹ sabu lon min na siya were mogow tun tagara
Yakuba ta mogow ta naforow ce,

lon min na mogow werew tagara don o ta dugu
kono ka kara la janko ka Zeruzalemukaw ta bo-
rofenw taran nogon ce,
o lon na aw tun be yi;

aw ni o siya were mogow bee le tun kera kelen ye.

¹² Aw tun man kan ka lo ka aw balemaw fle
o ta bono lon na;

Zuda ta mogow halaki lon na
aw tun man kan ka pagari.

Aw tun man kan ka o dabayakumaw fo
aw balemaw ta degu lon na.

¹³ Aw koni tun man kan ka don ne ta mogow ta
dugu donda fe
o ta cenri lon na.

Aw fana tun man kan ka lo ka kojugu bento fle
Zuda ta mogow kan

o ta pani lon na.

Aw tun man kan ka o ta naforow ce
o ta cenri lon na.
¹⁴ Aw tun man kan ka taga lo sirafaran na
ka o ta mogɔ boribagaw faga.
O ta mogɔ minw bosira, aw tun man kan ka olugu
mina ka o di o juguw ma,
o ta pani lon na.
¹⁵ Sabu Matigi Ala ta lon surunyara;
a bena wuri siyaw bæ le kama.
Aw ka min ke, o jɔgɔn le bena ke aw ra.
Aw ta kojuguw sara bena sekɔ ka na ben aw yere
le kunna.
¹⁶ Ayiwa, aw ka minni ke ne ta kuru saninman
kan cogo min na, ne ta dimi koson,
siya tow bæ bena minni ke ten le, dan te minni
min na;
o bena min fo ka panamini,
fo ka na o bæ latunu.
¹⁷ «Nka minw be Siyon kuru kan, olugu bena kisi.
O yoro bena ke yoro saninman le ye.
Yakuba ta mogɔw bena sekɔ
ka na sigi o ta sigiyoro ra.
¹⁸ Yakuba ta somogow bena ke tasuma le ye,

Yusufu ta somogow bena ke tasumamana le ye;
nka Esawu ta somogow bena ke bin le ye.
O bena o bin jeni k'a ban.
Mogɔ si tena bosu Esawu ta somogow ra,
sabu Matigi Ala kumana.
¹⁹ Jamana woroduguyanfan mogow bena na sigi
Esawu ta kuruyoro ra.
Jamana dugumayanfan mogow, olugu bena sigi
Filisikaw ta mara ra.
O bena sigi Efirayimu jamana ra, ani Samari ja-
mana ra.
Bonyaminu ta mogow, olugu bena sigi Galadi
mara ra.
²⁰ Izirayelimogow ta mogow minaninw ta jenkuru
min be Kanaana,
olugu bena sigi o yoro mara ra ka taga se fo
Sarepita.
Zeruzalemu ta mogow minanin minw be Sefaradi,
olugu bena sigi jamana woroduguyanfan duguw
konɔ.
²¹ Olugu le bena se soro, ka sigi Siyon kuru kan,
ka o ta fanga sigi Edomukaw kan.
O tuma masaya bena ke Ala ta ye.»

Yunusu

Kitabu faamucogo

Yunusu ni cira Amosi tun ye wagati kelen mɔgɔw ye.

O wagati ra Asirikaw tun kera Izirayelimɔgɔw juguw bɛɛ ra farimanw ye. Ala nana Yunusu ci ko a ye taga Asirikaw ta duguba kɔnɔ, min ye Ninive ye, ka taga a fɔ o ye ko ni o ma nimisa ka kojugu dabra, o ta dugu bɛna halaki, sabu o ta jurumunw cayara kosebɛ. O ko ma bɛn Yunusu ma, sabu ale tun b'a fɛ o mɔgɔw ye to o ta jurumunw na le, janko Ala ye o halaki, sabu Izirayeli juguw lo. Yunusu banna Ala ta kuma ma, ka jirakurun do ta ka taga fan wɛrɛ fɛ. Nka a laban, o ka Yunusu firi kɔgɔji ra, jɛgɛba do k'a kunu. O kow bɛɛ le kɔ fɛ, Yunusu sɔnna ka waajuri kɛ Ninive dugu kɔnɔ. Ninivekaw nimisara, ka o ta kojuguw dabra minkɛ, Ala yafara o ma. Nka o ma diya Yunusu ye.

An b'a ye ko nin kitabu ni cira tɔw ta kitabuw tɛ kelen ye, sabu cira Yunusu ma cirayakuma fɔ; nka cira yɛrɛ ta kɛwalew le fɔra an ye.

Cira tɔw sɔnna Ala ta ma, nka Yunusu banna.

Yunusu ta ko kitabu b'a yira an na ko jurumun man di Ala ye, nka ni jurumunkɛbaga ka nimisa k'a jo-go yɛlɛma, Ala bɛ yafa a ma, a ta nɛɛma ni a ta makari kosɔn. Ala ta nɛɛma tɛ dan Izirayelimɔgɔw dɔrɔn ma, nka ni siya o siya ka nimisa a ta jurumunw na, Ala bɛ yafa o ma, sabu a bɛ mɔgɔ bɛɛ le kanu.

Kitabu kɔnɔkɔw

Yunusu banna Ala ta cira ma

Yunusu nimisara, Ala k'a bɔsi

Yunusu ka waajuri kɛ Ninivekaw kama

Ala yafara Ninivekaw ma, ka o kisi

Yunusu ma sɔn ka taga Ala ta cira kɛ

1 Lon do, Matigi Ala k'a ta kuma lase Amitayi dence Yunusu ma. Ala k'a fɔ a ye ko: ² «Wuri jooona ka taga Ninive, Ninive duguba kɔnɔ, i ye taga kuma o fɛ k'a gbɛlɛya, k'a fɔ o ye ko o ta juguya warara ne na kɔrɔ.»

³ Nka Yunusu wurira ko ale bɛ bori ka taga fɔ Tarisisi, ko ale bɛ taga fɔ yɔrɔjan, ka bɔ Matigi Ala na kɔrɔ. A tagara Zafa; a tagara kurunba do sɔrɔ yi, min tun bɛ tagara Tarisisi. A ka kurunsara di kuruntigi ma, ka don kurun kɔnɔ, ko a bɛ taga ni o ye Tarisisi, ko a bɛ taga fɔ yɔrɔjan ka bɔ Matigi Ala na kɔrɔ.

Fɔɓɔba wurira kɔgɔji kan

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka fɔɓɔba do wuri kɔgɔji kan. Fɔɓɔ bonyara ji kan, fɔ kurunba tun bɛ jini ka cɛn. ⁵ Kurun baarakedenw siranna kosebɛ. O bɛɛ ka kɛ kule ci ye, ka kɛ o ta alaw daari ye, ko o ye olugu kisi. A ma na na, o ka kurunkɔnominanw bɛɛ firi kɔgɔji ra janko kurun ye fiyɛnya.

O y'a sɔrɔ Yunusu tun jigira kurun dugumayɔrɔ ra, ka taga la ka sunɔgɔ yi, fɔ ka jina a yɛrɛ kɔ.

⁶ Kuruntigi tagara Yunusu kɔ. O k'a lakunu k'a jininka ko: «Cɛ, a kera di ele bɛ sunɔgɔra? I fana

tɛ wuri ka i ta ala daari wa? Jon k'a lon ni ale tɛna makari an na ka an kisi, janko an kana halaki?»

⁷ Ayiwa, kurun baarakedenw k'a fɔ jɔgɔn ye ko: «Aw ye na an ye kara la*, k'a lon mɔgɔ min kosɔn nin kojuguba bɛ sera an ma.» O ka kara la minke, Yunusu le yirara.

⁸ O ko Yunusu ma ko: «Ele ka ko min kɛ k'a to nin kojuguba ka an sɔrɔ, o fɔ an ye. I bɔra min le? I bɛ mun baara le kɛ? Jamana juman mɔgɔ le bɛ ele ye? Siya juman mɔgɔ le bɛ i ye?» ⁹ Yunusu ka o jaabi, ko: «Ne ye Heburu le ye. Ne bɛ Matigi Ala, sankolo tigi Ala le bato, min ka kɔgɔji dan, ka dugukolo dan.»

¹⁰ Yunusu k'a ta ko jafɔ o ye. O k'a mɛn ko a bɛ dogora Matigi Ala le na minkɛ, o siranna kosebɛ. O k'a jininka ko: «Mun le kosɔn i sɔnna ka nin ko jɔgɔn kɛ?» ¹¹ O ka Yunusu jininka tuun ko: «Sisan an ka kan ka mun le kɛ i ra janko kɔgɔji ye mala.» O ka o fɔ sabu fɔɓɔ tun bɛ juguyara ka taga a fɛ. ¹² Yunusu ka o jaabi ko: «Aw ye ne ta ka ne firi kɔgɔji ra; ni o kera, kɔgɔji bɛna mala aw ye, sabu ne k'a lon ko ne le kosɔn nin fɔɓɔba wurira ji kan.»

¹³ O bɛɛ n'a ta, kurun baarakedenw belɛn ka ko bɛɛ kɛ ko o bɛ kurun lataga jida ra dugukolo fan fɛ, nka o ma se, sabu kɔgɔji tun bɛ fariyara ka taga. ¹⁴ O ka Matigi Ala daari ko: «E, Matigi Ala, i

kana an halaki nin ce koson. I kana mogow jarak-ibari fagari hake ben an kan, sabu a ma foyi ke an na. Nin ko bee kera ka kapa ni ele yere sago le ye.»

¹⁵ O ko, o ka Yunusu ta k'a firi kogoji ra. A firira kogoji ra yoro min na doron, o yoronin bee ra, kogoji mankan malara. ¹⁶ Kurun baarakedenw k'a ye ten minke, o siranna Matigi Ala ja kosebe. O ka saraka bo Matigi Ala ye, ka dajuru ta Ala ye.

Yunusu ka Ala daari jageba konɔ

2 A kera ten, Matigi Ala ka jageba do lana, ka na Yunusu kunu. Yunusu ka tere saba ni su saba ke jageba konɔ. ² Yunusu tora jageba konɔ k'a Matigi Ala, a ta Ala daari. ³ A ko:

«Ka ne to tɔɔɔ ra, Matigi Ala,
ne ka i daari, i ka ne jaabi.

Ka ne to saya dibi ra,
ne kasira i no fe, i ka ne kasikan men.

⁴ I tun ka ne firi kogoji dunmanyoro ra.
Jiwoyow tun ka ne datugu,
jikuruw temena ne kunna.

⁵ Ne tun b'a miiri ko i ka ne gben ka ban pewu le ka bo i ja koro.

Nka ne bena i bato i ta Alabatosoba saninman konɔ tuun.

⁶ Jiwoyow tun ka ne tunu fo ne be pini ka sa.
Ne jigira fo ji jukoro,
kogoji jukorabinw melegera ne kun na.

⁷ Ne jigira ji jukoro, ka se fo kuruw daminayoro ra.

Saya da tun tugura ne da ra ka ban, boyoro si tun te ne fe.

Nka i ka ne panaman labo kaburu dibi ra;
Matigi Ala, ne ta Ala.

⁸ Wagati min ne tun be pini ka sa,
ne hakiri tora i ra, Matigi Ala.

Matigi Ala, ne ka i daari,
ne ta daarikan sera i ma, i ta yoro saninman na.

⁹ Mogow minw be batofen gbansanw bato,
olugu be o yere yoro janya Matigi Ala ta neema ra.

¹⁰ Nka ne koni, ne bena saraka bo i ye,
ka donkiri la, ka baraka la i ye.

Ne ka layiri minw ta i ye, ne bena o bee dafa;
sabu ele, Matigi Ala, ele be ne kisibaga ye.»

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala kumana jageba fe; jageba tagara Yunusu fɔɔɔ kogojida ra.

Yunusu tagara kuma Ninivekaw fe

3 O kow ko, Matigi Ala k'a ta kuma lase Yunusu ma a sipaga flanan na ko: ² «Wuri joona ka taga Ninive duguba konɔ; ne be ci min fo i ye, i ye taga o lase a dugumogow ma.» ³ Yunusu wurira ka taga Ninive duguba konɔ, i n'a fo Matigi Ala k'a fo a ye cogo min na. Ninive tun ye dugu belebebeba le ye. Mogow tun be tere saba ke tagama ra ka Ninive dugu yaala. ⁴ Yunusu ka tere kelen tagama ke dugu konɔ. O ko, a ka ke peren ye k'a fo mogow ye ko: «Sani tere binaani ce, Matigi Ala bena Ninive duguba halaki.» ⁵ Ninivekaw lara

Ala ra. O k'a fo ko mogow bee ye sun don; k'a ta fagamaw ra, ka taga a bla mogow gbansanw na, o bee ka borofaniw don o yere ra.

⁶ O kibaroya sera Ninive masace ma tuma min na, a wurira ka bo a ta masasiginan kan. A k'a ta masaderege bo, ka borofani don a yere ra, ka sigi bugurigbe ra.

⁷ O tuma ra, masace ni a ta fagamaw ka ciragbelen fo ka taga dugu yoro bee ra, ko: «Mogow fara began kan, o si kana domuni ke, o si kana ji min. Misiw ni sagaw si kana bin jimi, o si kana ji min.

⁸ Mogow bee ye borofani don o yere ra ka borofani don beganw fana ra, k'a yira ko o nimisara. Bee ye nimisa ka kasi Ala no fe, o ta kewalejuguw ni o ta terenbariyakow koson, ka o dabla. ⁹ Jon k'a lon ni o tena ke sababu ye, k'a to Ala ye a ta miiriya yelema, ka hina an na, k'a ta dimi mala, janko an kana halaki?»

¹⁰ Ayiwa, Ala k'a ye ko Ninivekaw nimisara ka o ta kewalejuguw dabla minke, a tun b'a fe ka kojugu min ke o ra, a ma o ke tuun.

Ninivekaw ta nimisari ma diya Yunusu ye

4 Ayiwa, o ko ma diya Yunusu ye fiyewu. A dimina kosebe. ² A k'a fo Matigi Ala ye ko:

«Matigi Ala, ne tun ma nin le fo ka ne to ne ta jamaana ra wa? Nin le koson ne tun b'a fe ka bori ka taga Tarisisi; sabu ne k'a lon ko ele ye Ala min ye, i be hina, ani i be makari. I te dimi joona, i ta numanya fana ka bon; i be son ka i ta miiriya yelema ka yafa mogow ma, i te a ta kojugu hake bo a ra.

³ Ayiwa, Matigi Ala, nin ko koni ma diya ne ye. A to ne ye sa; sabu ne sanin ka fisa ka teme ne panaman kan.»

⁴ Matigi Ala ka Yunusu pininka ko: «Yala jo be i fe ka dimi nin ko ra wa?» ⁵ Yunusu ma Ala jaabi; a bora Ninive dugu konɔ, ka taga sigi dugu tereboyanfan na, ka gbata do lo o yoro ra ka sigi o suma ra, k'a fe Matigi Ala bena min ke dugu ra.

⁶ O wagati ra, Masa Ala ka nonfonyiri do falen Yunusu koro, ka o suma ke Yunusu kan, janko a jusu ye suma. O nonfonyiri ko diyara Yunusu ye kosebe.

⁷ Nka o dugusagbe sogomada joona fe, Ala ka tumu do lana ka na don nonfonyiri ra. Tumu ka nonfonyiri jimi k'a faga, fo k'a ja.

⁸ Ayiwa, tere bora tuma min na, Ala ka fɔɔɔ gbanninman do lana ka bo tereboyanfan na; tere bora, ka digi Yunusu ra kosebe, fo a tun be pini ka panamini. Yunusu ko Matigi Ala ma tuun ko a y'a to ale ye sa; a ko: «Saya ka fisa ne fe ni panamanya ye.» ⁹ Ala ka Yunusu pininka ko: «Yala jo be i fe ka dimi nin nonfonyiri ta ko ra wa?» Yunusu ka Ala jaabi ko: «Jo be ne fe kosebe yere le.»

¹⁰ Matigi Ala ko: «Ele ma baara foyi ke ka nin nonfonyiri falen; ele le fana m'a to a wurira. A falenna su kelen, ka faga su kelen. O bee n'a ta, nin nonfonyiri hina ka i mina. ¹¹ O tuma, mun na i t'a fe ne Ala ye makari Ninive duguba ta mogow ra, dugu min mogow ka ca ni mogow waga keme ni mugan ye, minw te kojugu ni kojuman lon ka bo jɔɔɔ na! began camanba le fana be yi!»

Mise

Kitabu faamucogo

Cira Mise tun be Moreseti. O yoro be Zeruzalemu dugu kere fe. Mise ni cira Oze, ani cira Ezayi bee tun ye wagati kelen mogow ye.

Cira Mise ta cirayakumaw tun pasinna Zeruzalemu dugu le ma, min tun ye Zuda mara ta duguba ye, ani Samari dugu min tun ye Izirayeli mara ta duguba ye. O dugu fla ta mogow ta kewalew tun ka jugu kosebe. O tun te Ala ta sariyaw jate, o tun be mogow tɔɔ, ka o yere waso, ka mogow minako juguya. Jamana pamogow, ani sarakalasebagaw, ani kuntigiw, ani nafortigiw bee tun be kojugu ke.

Mise ka cira faninyafobagaw fana jaraki.

Mise k'a fo Izirayelimogow ye ko o ta jurumunw bena ke sababu ye k'a to Ala be o don o juguw boro, minw ye Asirikaw, ani Babilonikaw ye.

Mise ta kitabu b'a fo k'a gbeleya ko Ala be terenninya le fe. Ni Ala ta mogow ka Ala ta sariyaw sira tagama a cogo ra, Ala be baraka don o ra. Nka ni o ka ban Ala ta sariyaw ma, o tuma, Ala bena o ta kojuguw hakew bo o ra, ka o gben ka o labo jamana kono.

O bee n'a ta, Mise ta cirayakumaw be Ala ta neema fana ko fo. Ala bena a ta mogow ta miiriya yelema k'a to o ye kosegi ale fe. Siya tow bee bena Ala ta neema soro fana lon do (4.1-4). Ala bena masace Dawuda ta duruja do ke kuntigi ye. O kuntigi min bena woro Betilehemu, o le bena hera ni laganfiya di mogow ma (5.1-4).

Kitabu konokow

Ala ta kiti bena ben a ta mogow kan
Jamana pamogow ni sarakalasebagaw ta kiti
Ala ta mogow ka kan ka nimisa

Ala ka Izirayelimogow jaraki

1 Matigi Ala k'a ta kuma min lase Moresetikace Mise ma, o le ye nin ye. O kera Zuda masacew Yotamu ni Ahazi ni Ezekiyasi ta wagatiw le ra. Ala ka nin kow le yira a ra Samari ni Zeruzalemu ta ko ra. A ko:

² Siyaw bee ye menni ke!
Dunupa ni a konofenw bee, aw ye aw janto nin kuma ra!

Dunupatigi Ala bena ke seere ye aw kama ka kiti ben aw kan.

Matigi bena to a ta so saninman kono ka kiti ben aw kan.

³ A fle, Matigi Ala be nana ka bo a sigiyoro ra; a be jigira, a be tagamana dugukolo yoro korotaninw na.

⁴ Kuruw be yeele a sen koro, dingakonoyoro be dayele, i n'a fo kepe be yeele cogo min na tasuma ra, i n'a fo ji be woyo cogo min na ka jigi ka bo kuru kan.

⁵ O kow bee be kera Yakuba ta terenbariyakow le koson;

o kow bee be kera Izirayeli ta mogow ta juru-

munw le koson.

Yakuba ta terenbariya sababu, o sorora jon le ra?
O sorora Samari le ra.
Zuda ta sonnikeyoro, o dabora min le?
O dabora Zeruzalemu le.

⁶ «Ne bena Samari ke tomo le ye kongo kono, k'a ke rezenseneyoro ye, k'a kabakuruw bee kolonkolon ka o lajigi kurufurancé kono, k'a bonw jusigikabakuruw bee wogobi ka o bla kene kan.

⁷ O ta batofen leseninw bee bena cici.
O tun ka fen o fen soro o ta baarajuguw ra, o bee bena jeni tasuma ra, o ta batofen lalaganinw, ne bena o bee halaki. I n'a fo o fenw sorora ni jatoya wari le ye, o fana bena taga ke jatoya do were sara le ye.»

⁸ O le koson, ne Mise, ne bena kasi, ka kule; ne sennakolon ni ne fari lakolon bena bo ka tagama.

Ne bena to ka kule i ko kongowuru, ka mapumankokasi ke i ko konosogolon †.

† Kitabu dow kono a sebera ko gbingbin.

9 Sabu Samarikaw ta bana tɛ se ka kenɛya.
 O bana juguyara ka se fɔ Zuda mara ma,
 ka se ne ta mɔgow ma Zeruzalemu yere.

10 Aw kana nin kuma fɔ Gati dugu kɔnɔ dɛ †!
 Aw kana a to aw kasikan ye mɛn le fiyewu!
 Aw ye kolonkolon buguri ra Beti Lefira dugu le
 kɔnɔ.

11 Safiri dugumɔgow, aw fari lakolon ni aw
 maroyanin ye tɛmɛ ka taga aw ta sira fɛ.
 Sanan dugumɔgow tɛ sɔn ka bɔ,
 Beti Hɛsɛli dugumɔgow bɛ kasira; olugu tɛ se ka
 foyi kɛ ka aw dɛmɛ.

12 Marɔti dugumɔgow bɛ hamina, o m'a lon o bɛ-
 na nasuma sɔrɔ min;
 sabu Matigi Ala ka bɔnɔ lana ka na se fɔ Zeruzal-
 emu donda ra.

13 Lakisi dugumɔgow, aw ye aw ta sowotorow siri
 sow ra!
 Aw le kɛra Siyɔn dugu ta terenbariyakow sababu
 ye,
 sabu Izirayeli ta kojuguw bɔra aw le ra.

14 O le kosɔn aw bɛna faran ka bɔ Moreseti Gati
 dugumɔgow ra.
 Akizibu ta somɔgow, olugu ta ko bɛna kɛ jigitage
 sababu le ye Izirayeli masacɛw fɛ.

15 Aw minw ye Maresakaw ye, ne bɛna kuntigiku-
 ra sigi aw kunna.
 Izirayeli masacɛ nɔɔrɔman bɛna taga Adulamu.

16 Aw Zeruzalemukaw, aw ye aw kunsigiw sama
 ka bɔn.
 Aw ye aw kun gbana aw dencɛ kanuninw kosɔn.
 Aw ye aw kun gbana k'a kɛ i ko duga kuncɛ;
 sabu o bɛna aw dencɛw ta ka bɔ aw kɔrɔ, ka taga
 ni o ye yɔrojan.

Minw bɛ mɔgow minako juguya

2 Minw bɛ terenbariyakow miiri,
 minw bɛ kojugu ɲaninya o layɔrɔ ra su fɛ,
 ni dugu ka gbɛ, o bɛ o kojuguw kɛ, sabu a se bɛ o
 ye,
 bɔnɔ bɛna o mɔgow sɔrɔ.

2 Ni o ka ɲabɔ mɔgow min ta foro fɛ, o bɛ o mina o
 tigi ra.
 Ni o ka ɲabɔ min ta bon fɛ, o bɛ o bɔsi o tigi ra.
 O bɛ ben mɔgow kan ka o ta bonw bɔsi o ra;
 o bɛ ben yɔrɔtigiw kan ka o ta yɔrɔw bɔsi o ra.

3 O kosɔn Matigi Ala ko:
 «A fɛ, ne ka kojugu dɔ le ɲaninya nin siya kama.
 O tɛna se ka o yere kun bɔ kojugu min na.
 Aw kun kɔrɔtanin tɛna se ka tagama tuun,
 sabu o wagati bɛna kɛ bɔnɔ le ye aw fɛ.

4 O lon na, mɔgow bɛna aw lɔgɔbɔ ka zana dɔ fɔ
 aw ma,
 ka nin sangadɔnkiri la aw kunna, k'a fɔ ko:
 «E, anw kɔni halakira le pewu!
 An ta mɔgow ta cɛn minana k'a di mɔgow werew
 ma.
 E, o ka an gbɛn ka bɔ a sigiyɔrɔw ra
 ka an ta mara taran an juguw ra!» »

† Hayan 10-15: Kojugu minw fɔra nin duguw ta ko ra, o ko-
 juguw fɔcogo ni duguw yere tɔgow fɔcogo bɔra ɲɔgɔn fɛ. Beti
 Lefira kɔrɔ ye ko: buguriso; olugu ye kolonkolon buguri ra.

5 Ayiwa, o le kosɔn mɔgow si tɛna sɔrɔ Matigi Ala
 ta jama ra
 min bɛna juru la ka yɔrɔ dɔ suma, ko o yɔrɔ ye
 ale ta ye.

6 O b'a fɔ ne ma ko ne kana kuma caya,
 ko ne ye kuma caman dabla!
 Ko maroyako si tɛna se olugu ma.

7 Yakuba ta somɔgow, yala aw bɛ se ka nin kuma
 fɔ wa?
 Ko: «O tuma Matigi Ala ta muɲu banna le wa?
 Matigi Ala ta kɛta ye nin le ye wa?»
 Ayiwa, mɔgow minw bɛ tagama terrenninya kan, ne
 ta kuma bɛ fɛn ɲa olugu le ye.

8 Ala ko: «Kabini wagatijan, aw wurira ka kɛ ne
 ta mɔgow ta juguw le ye.
 Aw bɛ ben mɔgow sabarininw kan;
 mɔgow minw nasumanin bɛ tɛmɛna ka bɔ
 kɛrɛkɛyɔrɔ,
 aw bɛ ben o tigiw kan.
 O ka deregeba min don o ta deregedennin kan,
 aw bɛ o deregeba bɔsi o ra.

9 Aw bɛ ne ta jamana ta musow gbɛn ka bɔ o ta
 bonɲumanw kɔnɔ.
 Aw bɛ o denw ta sɔrɔtaw bɛɛ bɔsi o ra pewu.

10 «Ayiwa, aw ye wuri ka taga!
 Nin yɔrɔ tɛna kɛ aw ta laganfiyayɔrɔ ye;
 sabu aw ka nin yɔrɔ lanɔgow;
 aw ka nin yɔrɔ bɛɛ cɛn k'a halaki pewu!

11 Ni mɔgow dɔ le tun sɔrɔra ka na kɛ ku-
 malakolonw fɔ ye,
 ka kɛ faninyakumaw fɔ ye nin mɔgow ye,
 k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛna duven ni dɔrɔ caman
 sɔrɔ»,
 ayiwa, o kumafɔbaga ɲɔgɔn ko le tun bɛna diya
 nin mɔgow ye.»

Ala ka layiri ta a ta mɔgow ye

12 «Nka sigiya t'a ra, aw Yakuba ta somɔgow, ne
 bɛna aw bɛɛ lajen tuun.
 Izirayeli ta mɔgow tɔ minw tora, ne bɛna olugu la-
 jen tuun.
 Ne bɛna o kɛ ɲɔgɔn kan
 i ko sagaw bɛ lajen sagakuru kɔnɔ cogo min na;
 i ko beganw bɛ lajen beganmarayɔrɔ ra cogo min
 na:
 mɔgow camanba mankan le bɛna bɔ.

13 Min bɛ o tɛmɛsira bɔ o ye, ale bɛna kɛ o ɲa fɛ.
 O bɛna bara ka bɔ da fɛ ka taga.
 O ta masacɛ bɛna tɛmɛ ka bla o ɲa,
 Matigi Ala yere le bɛna kɛ o ɲa fɛ.»

Izirayeli kuntigiw ta terenbariyaw

3 Ayiwa, ne ko:
 «Yakuba ta so kuntigiw, aw ye menni kɛ!
 Izirayeli ta pamɔgow, aw ye menni kɛ!
 Aw minw tun ka kan ka kiti tige ka kaɲa ni can
 ye,
 2 aw le bɛ koɲuman kɔninyara, ka kojugu kanu.
 Aw le bɛ ne ta mɔgow gbolo wɔrɔra ka bɔ o sogo
 kan,

ka o sogo sama ka bo o kolow kan.
 3 Aw be ne ta mogow sogo domu,
 ka o gbolo woro, ka o kolow cici.
 Aw be o sogo tigetige i ko sogo min be tobi daga
 kono,
 i ko sogo min be tobi dagaba kono.
 4 O koson aw bena kule ka Matigi Ala wele,
 nka a tena aw jaabi.
 O wagati le ra, Ala bena a pada dogo aw ma
 aw ta kojugu keninw koson.»

Cira faninyafobagaw

5 Matigi Ala ko: «Aw ciraw, aw minw be ne ta
 mogow lafirira,
 ne be nin fora aw le ma:
 Ni mogow min ka aw son domuni na,
 aw b'a fo o tigi ye ko Ala bena hera ke a ye;
 nka ni min ma aw son domuni na,
 aw be kere le wuri o tigi kama.
 6 O koson su bena ko aw ra, aw tena foyi ye k'a fo
 mogow ye tuun!
 Dibi bena don aw ma, aw tena kuma foyi soro Ala
 fe tuun, k'a fo mogow ye.
 Tere bena ben o ciraw kan;
 yeelen bena ke dibi ye ka o lamini.
 7 Ladibagaw bena maroya,
 lagberikebagaw bena lebu.
 O bee bena o da datugu,
 sabu Ala tena o si jaabi tuun.»

8 Nka o bee n'a ta, ne koni, Matigi Ala ta nin
 baraka le be ne ra.
 Terenninya ni jagbeleya be ne jusu ra,
 janko ka Yakuba ta mogow ta terenbariyakow fo
 o ye,
 ka Izirayelimogow ta jurumun fo o ye.

Zeruzalemu dugu halakicogo

9 Yakuba ta mogow ta kuntigiw,
 Izirayeli ta mogow ta fagamaw,
 aw ye nin kuma lamn sa!
 Aw minw be kiti tige faninya kan,
 aw minw be can yelema,
 10 aw minw be Siyon dugu lora ni adamadenw jori
 ye,
 ka Zeruzalemu lo ni terenbariya ye.
 11 Aw ta kuntigiw be bonya le mina dogo ra
 mogow fe,
 ka soro ka o ta kiti tige.
 Aw ta sarakalasebagaw be sara le mina,
 ka soro ka mogow karan.
 Aw ta ciraw be wari le mina
 ka soro ka ciraya ke.
 O be Matigi Ala togo le ta, k'a fo ko:
 «Matigi Ala be ni an ye! Kojugu foyi tena an soro
 tuun!»
 12 O ra, aw ta kewalew le koson, o bena Siyon
 dugu sene i ko foro;
 ka Zeruzalemu ke kabakuruton ye.
 Alabatoso tun be kuru min kan, yiritu le bena o
 kuru datugu.

Ala ka hera layiri ta a ta mogow ye

4 Wagati dow bena se, o wagatiw ra
 Matigi Ala ta batoso lonin be kuru min kan,
 o kuru le bena sigi kuru tow bee kunna;
 a bena korota ka ke kongoriw bee kunna.
 Jamanaw ta mogow bena jagon ce ka taga o yoro
 ra.
 2 Siya caman bena taga yi; o bena a fo ko:
 «Aw ye na an ye taga Matigi Ala ta kuru sanin-
 man kan,
 Yakuba ta Ala ta batoso ra,
 janko a ye an karan a ta siraw ra,
 an ye a ta siraw tagama.»
 Sabu Ala ta sariya bena bo Siyon dugu le ra,
 Matigi Ala ta kuma bena bo Zeruzalemu le.
 3 A bena jamana caman ta kiti tige;
 siya fangatigi minw be yorojanw na, a bena olugu
 ta kow janabo.
 O bena o ta kerekemuruw yelema ka o ke seneked-
 abaw ye,
 ka o ta tamanw yelema ka o ke worosow ye;
 siya do tena kerekemuru ta siya do were kama tu-
 un;
 o si tena kerekecogo karan tuun †.
 4 Bee bena sigi nasuma ra a ta rezenforo koro,
 walama a ta torosun koro.
 Mogow si tena o togo tuun;
 sabu Fangatigi Ala yere da le kumana.

5 Jamana tow bee ta mogow be tugu o ta alaw
 togow le ko;
 nka anw koni, anw be tugu Matigi Ala, an ta Ala
 togo le ko,
 wagati bee, ani tuma bee.

Ala ka layiri ta a ta mogow ye

6 «O wagatiw ra koni, ne bena ne ta saga sendim-
 itow ladon;
 minw tun gbenna ka taga yorojan,
 ne tun ka minw minako juguya,
 ne bena olugu bee ke jagon kan.
 Matigi Ala ko ten!
 7 Minw tun ye sendimitow ye, ne bena olugu to
 lawuri.
 Minw tun gbenna ka taga yorojan, ne bena olugu
 ke siya barakaman ye.
 Matigi Ala le bena ke o kuntigi ye Siyon kuru
 kan,
 k'a ta o lon na, fo wagati bee.
 8 «Ayiwa, ele min ye sagakuru korosiyoro ye,
 ele min ye Siyon dugu ta sankasojan ye,
 i ta fangakoro bena seko i ma tuun!
 Zeruzalemu dugumogow, aw ta masaya bena seko
 aw ma!»

Zeruzalemu dugu bena kisi

9 Mun koson aw be kulera sisan?
 Yala masace te aw fe le wa?
 Mun koson dimi benna aw kan i n'a fo muso ji-

† Nin kumaw fora Ezayi 2.2-4

gibagato?

Yala aw ladibaga te yi tuun le wa?
 10 Ayiwa, Siyon dugumogow, aw ye aw yere tonomi ka nuna dimi boro,
 i n'a fo muso jigibagato;
 sabu sisan aw bena bo dugu konɔ,
 ka taga to kongo konɔ.
 Aw bena taga fo Babiloni*;
 aw bena taga kisi o yoro le ra.
 Matigi Ala bena aw kunmabo o yoro le ra
 ka aw bosi aw juguw boro.
 11 Sisan koni siya caman lajenna aw kama.
 O b'a fo ko: «Siyon kuru ye lanogo,
 janko an na ye a halakito ye!»
 12 Nka olugu te Matigi Ala ta miiriya lon,
 olugu te Matigi Ala ta kolatigeninw faamu.
 O m'a lon ko Ala ka olugu lajen
 i ko o be simansiriw lajen cogo min na simangbasikene kan gbasiri kama.

13 Siyon dugumogow, aw ye wuri ka o dondon!
 Ne bena gban negeramanw di aw ma;
 ne bena sengbogo siranegeramanw di aw ma.
 Aw bena siya caman nɔnɔ,
 ka o borofenw bla danna Matigi Ala ye,
 ka o ta natorow di dunupa bee tigi Ala ma.

14 Ayiwa, sisan, kerekejamaw ta dugu,
 aw ye aw ta kerekejamaw lajen;
 sabu an juguw ka an lamini;
 o ka Izirayeli kuntigi yere bugo a na ra ni bere ye!

Kuntigi min bena woro Betilehemu

5 Ayiwa, ele Betilehemu Efirata,
 ele le ye Zuda mara duguw bee ra fitini ye;
 nka mogow min bena sigi Izirayeli kunna ne togo ra,
 o tigi bena bo ele le ra;
 a ta buruju tun be yi kabini wagatijan, kabini folofolo.
 2 O koson Ala bena a ta mogow to o kelen na,
 fo muso min ka kan ka den woro, o ye den woro,
 ani a balema tow ye seko ka taga fara
 Izirayelimogow kan.
 3 A bena wuri ka ke Ala ta mogow kuntigi ye;
 a bena o mara ni Matigi Ala ta baraka ye,
 ka o mara ni Matigi Ala, a ta Ala ta togo bonya ye.
 Ni o kera, o bena sigi hera ra;
 sabu o wagati ra a togo bonya bena se fo dugukolo dan na.
 4 Ale le bena na ni hera ye.

Ni Asirikaw nana ben an ta jamana kan,
 ka don an ta masabonbaw konɔ,
 an bena kuntigi caman ci
 ka jamana pamogo camanba † ci ka taga o kama.

5 Olugu bena o ta fanga sigi Asiri jamana kan o ta kerekemuru baraka ra,
ka o ta fanga sigi Namurɔdu ta jamana kan o ta

† A sebera heburukan na ko kuntigi wolonfla, pamogo seegi.

kerekemuru baraka ra.

Ni Asirikaw nana ko o bena don an ta jamana ra,
 ni Asirikaw nana o sen don an ta mara konɔ,
 ale le bena an bosi ka bo Asirikaw boro.

Ala bena baraka don Izirayelimogow tow ra

6 O tuma ra, Yakuba ta mogow tow bena ke jamana caman ce ra,
 i ko Matigi Ala be gomiji min lajigi,
 i ko sanji min be ben ka binw falen.
 O jigi te mogow si kan,
 o te foyi jini adamaden si fe.
 7 Yakuba ta mogow tow bena ke siya tow ce ra,
 ani jamana caman ce ra,
 i ko jara be ke cogo min na kongosogow ce ra,
 i ko jarakanbelen be ke cogo min na sagakuruw ce ra.
 A temeto be o dondon ka o sogo tigetige!
 Mogow si te se ka o bosi ka bo a boro.
 8 O ra, aw boro bena korota aw juguw kunna;
 aw kerebagaw bee bena halaki.

Ala bena a ta mogow saninya

9 «O lon na, koni,
 ne bena aw ta sow bee faga ka bo aw korɔ,
 ka aw ta sowotorow halaki.
 Matigi Ala ko ten!
 10 Ne bena aw ta jamana dugubaw halaki,
 ka aw ta kerebonbaw bee benben.
 11 Ne bena subagayakow bee bo aw ce ra;
 lagberikebaga tena ke aw ce ra tuun.
 12 Ne bena aw ta jo kabakururamanw, ani aw ta batofen leseninw bee cen ka bo aw ce ra.
 Aw ta batofen minw ye aw yere boro no ye, aw tena aw kinbiri gban ka olugu si bato tuun.
 13 Ne bena jo musoman Asera ta berew bee bon ka bo aw ta yorow ra;
 ne bena aw ta dugubaw halaki.
 14 Siya minw ma ne lamɛn,
 ne jusu bonin ni ne dimininba bena ne yere monebo olugu bee ra.»

Ala k'a ta mogow jaraki

6 Ayiwa, Matigi Ala be min fo, aw ye o lamɛn sa!
 A ko:
 «Wuri i ye nin kiti fo kuruw ye,
 kongoriw fana ye i kan men!»
 2 Kuruw, aw ye Matigi Ala ta kiti ko lamɛn!
 Dugukolo jusiginan wuribariw, aw ye a lamɛn!
 Sabu kiti le be Matigi Ala ni a ta mogow ce;
 sosori do be a ni Izirayeli ce.

3 «Ayiwa, ne ta mogow, ne ka mun le ke aw ra sa?
 Ne ka aw sege cogo di le? Aw ye ne jaabi!
 4 Ne ka aw ta ka aw labo Misiran jamana konɔ;
 ne ka aw kunmabo ka aw labo jonyaso konɔ.
 Ne ka Musa bla aw na, ani Haruna ni Mariyamu.
 5 Ne ta mogow, Mohabu ta masace Balaki tun ka jen min siri,
 ani Behori dence Balamu tun ka ale jaabi cogo min na,

aw ye aw hakiri to o ra!
 Aw ka tagama min ke k'a ta Sitimu, ka taga se fo Giligali,
 aw ye aw hakiri to o ra, k'a lon ko Matigi Ala ka kopuman le ke aw ye!»

Ala be min jini mogow fe

6 Ne bena taga ni mun le ye Matigi Ala na korɔ?
 Ne bena taga ne kinbiri gban ni mun fen le ye bonyatigi Ala na korɔ?
 Yala ne bena taga a na korɔ ni san kelen misiden dɔw le ye, ka o ke saraka jɛnitaw* ye wa?
 7 Yala ni ne ka sagajigi waga caman ke saraka ye,
 o le bena diya a ye wa,
 walama ni ne ka ko waga tan ji ke turu ye ka o di a ma saraka ye,
 o le bena diya a ye?
 Walama ne ka kan ka ne dence folo le di a ma ne ta terenbariyakow koson,
 ka ne yere woroden di ne ta jurumun sara ye,
 o le bena diya a ye?
 8 Ele adamaden, sira min ka ni, o sira yirara i ra.
 Matigi Ala be min jini i fe,
 o le ye ko i ye teren Ala ye, ka kopuman kanu,
 ka i yere majigi, ka i ta Ala ta sira tagama.

Ala ta kiti bena ben Zeruzalemu kan

9 Matigi Ala be a kumakan lase dugumogow ma.
 Alapasiran le ye hakiritigiya ye.
 «Kiti min bena se aw ma aw ta hakew koson,
 ani min bena o kiti lase aw ma, aw ye o lamɛn sa!
 10 Jamanajugu ta mogow, aw be wari jini nanbara le ra,
 aw be aw ta sumanikeminanw dogoya fo k'a cejuguya!
 Ne be se ka son o ma cogo di?
 11 Mogow minw be o ta sumanikenan yelemɛ,
 ka kilo dafabariw bla o ta borow konɔ,
 yala ne be se ka o tigiw to yi,
 ni ne ma o hake bo o ra wa?
 12 Dugu nafortotigiw be mogow minako juguya;
 dugumogow be faninya fo.
 O be mogow janfa ni o nenkun ye.
 13 Ayiwa, ne fana bena tooro le ben aw kan;
 ne bena aw halaki aw ta jurumunw koson.
 14 Aw bena domuni ke, nka aw tena fa;
 aw konɔbara lakolon bena to.
 Aw bena siman mara, nka foyi tena to aw boro.
 Ni aw ta siman min ka to, ne bena a to aw juguw ye aw kere ka o mina aw ra.
 15 Aw bena danni ke, nka aw tena siman tige.
 Aw bena oliviye turu bo, nka aw tena o turu mun.
 Aw bena rezen forogi, nka aw tena o rezenji min.
 16 Aw be Omiri ta cifoninw sira le tagamana;
 aw be Akabu ta somogow ta sira le tara,
 ka o ta kokocogow ladegi.
 O koson ne bena aw halaki,
 ka aw ta dugumogow ke logoborifen ye mogow fe.
 Siya tow bena aw le mafiyɛnya.»

Mise ka mogow ta kojuguw fo

7 E, bono ka ne sorɔ, sabu ne be i ko mogow min tagara yiridenjiniyoro ra samiyayiridenw beɛ tomɔnin ko.
 Ne be i ko mogow min tagara rezentomoyoro ra rezɛnmɔ beɛ tigenin ko.
 Ne ma rezɛnmɔ sorɔ k'a domu!
 Toroden folo minw logo tun be ne ra, ne ma o do sorɔ ka o domu fana.
 2 Alapasiranbagaw beɛ tununa ka bo jamana konɔ pewu!
 Adamaden cantigi te yi tuun;
 o beɛ be dogo ka mogow faga,
 o beɛ be jan la o balemaw na.
 3 Ni kojugu koni lo, o borow be se o ra fo ka na.
 Jamana kuntigiw ko, ko fo bonyafen le ye di olugu ma!
 Kititigebagaw, olugu be surafenw mina mogow fe.
 Fagamaw koni, olugu be min fe, o be o fo beɛ na na kene kan.
 O beɛ le jenna kojugu kan.
 4 O beɛ ra mogokopuman, ale ka jugu i ko janiyiri;
 mogow terrenin, o be i ko jani.

Aw ta korosirikɛbagaw tun ka lon min ko fo, o lon le sera;
 Matigi Ala bena na aw kama o lon le ra.
 O ta kononofirilon le sera.
 5 Mogow si kana a jigi la a jɛnjogon kan tuun.
 Mogow si kana la a teri ra tuun!
 Hali i muso min be deri ka la i korɔ,
 i kumacogo lon ni a ye!
 6 Sabu dence be a face neni,
 denmuso be wuri a bamuso kama,
 muso be wuri a buranmuso kama.
 Mogow beɛ juguw bena ke a yere ta somogow le ye.

Mise k'a jigi la Ala kan

7 Ayiwa, ne koni, ne na lonin be Matigi Ala le ra.
 Ne jigi be ne kisibaga Ala le kan;
 ne ta Ala bena ne jaabi.
 8 Ne juguw, aw kana yereko ne ma;
 sabu hali ni ne benna, ne bena wuri.
 Hali ni ne siginin be dibi le ra,
 Matigi Ala bena yeelen bo ne ye.
 9 Ne ka Matigi Ala hake ta;
 o ra ne bena a ta dimi muɔu,
 fo a ye na lo ni ne kunko ye, ka ne ta jo di ne ma.
 A bena ne bla yeelen na,
 k'a yira ko a ta kewalew beɛ terrenin lo.
 10 Ni ne juguw nana o ye,
 maroyaba le bena o mina.
 Olugu minw tun b'a fora ko:
 «Matigi Ala, aw ta Ala be min?»
 Ne bena olugu le fle sisan.
 Mogow bena olugu le dondon, i ko bogow min be sira kan.

Ala bena kopuman ke a ta mogow ye

11 Aw ta dugu kogow lolon bena se.
 O lon na, do bena fara dugu bonya kan.

¹² O lon na, aw ta mɔgɔw bɛna sɛkɔ ka na aw fɛ,
ka bɔ Asiri, ani Misiran duguw ra;
minw tun siginin bɛ k'a ta Misiran, ka taga a bla
fɔ Efirati ba ra,
k'a ta kɔgɔji dɔ ra, ka taga a bla kɔgɔji dɔ wɛrɛ
ra,
k'a ta kuru dɔ ra, ka taga a bla kuru dɔ wɛrɛ ra,
olugu bɛɛ bɛna na.

¹³ Nka jamana tɔw lakolon bɛna to, o ta mɔgɔw ta
kɛwalew kɔsɔn;
o ta kɛwalew sara le bɛna kɛ o ye.

Cira ka Ala daari Izirayɛli ye

¹⁴ Matigi Ala, i janto i ta mɔgɔw ra ka o gbɛngbɛn
ni i ta sagagbɛnbɛrɛ ye.
O bɛ i ko i yɛrɛ ta sagakuru.
O bɛ o kɛlɛn na tu kɔnɔ, yirisunpumanw cɛ ra.
A to o ye domuni kɛ Basan ni Galadi mara ra, i ko
a tun bɛ cogo min na fɔlɔfɔlɔ.

¹⁵ «Ne bɛna kabakow kɛ i ye,
i n'a fɔ i bɔtɔ Misiran fɔlɔfɔlɔ, ne tun k'a kɛ cogo
min na.»

¹⁶ Siya tɔw ni o ta sebagaya bɛɛ bɛna o ko ye, ka

maroya.

O bɛna o boro la o da ra; o torow tɛna se ka foyi
mɛn tuun!

¹⁷ O bɛna buguri nɛmu i ko sa,
i ko danfɛn minw bɛ fɔfɔ dugu ma.
O yɛrɛyɛrɛtɔ bɛna bɔ o ta dingaw kɔnɔ.
O ja tigeninba bɛna o nasin ele Matigi Ala, an ta
Ala ma, ka siran i ja.

¹⁸ Ala juman wɛrɛ le bɛ i ko ele?
I ta mɔgɔw tɔ min tora, i bɛ olugu ta jurumunw
bɔ a ra,

i tɛ o ta terenbariyakow jate.

I diminin tɛ to tuma bɛɛ;

kɔnuman le ka di i ye.

¹⁹ I bɛna makari an na tuun,
ka an ta jurumunw bla i sen kɔrɔ,
ka an ta kojuguw bɛɛ bla kɔgɔji jukɔrɔ.

²⁰ I bɛna to i ta kankelentigiya ra ni Yakuba ta
somɔgɔw ye,

ka nɛɛma Iburahima ta mɔgɔw ye,

i n'a fɔ i ka o layiri ta an bɛmaw ye cogo min na
kabini fɔlɔfɔlɔ.

Nahomu

Kitabu faamucogo

Cira Nahomu ka ciraya ke Ninive dugu le kama, min ye Asiri jamana ta duguba ye. Asirikaw tun ka Samari mara halaki pewu.

Nahomu bora Galile mara ra. A k'a ta ciraya ke cira Ezayi ko fe, nka a tun be cira Yeremi ja fe. Nahomu koro ye ko jususaaro. A ta kuma fana tun be Zuda mara mogow jusu saaro, sabu a tun be Ninive dugu halakiko le fo. Nahomu ta cirayakumaw kera can ye, sabu Babilonikaw, ani Medikaw nana Ninive dugu mina, k'a halaki. O ko kera cira Yunusu ta waajuri ko temenin ko fe, fo san keme ni san bilooru. Ninivekaw ta kojuguw cayara; o le k'a to Ala ta kiti benna o kan. Nin kitabu b'a yira an na ko ni juguya ni jurumun cayara ka se hakeya do ma, o be na ni Ala ta kiti ye.

Kitabu konokow

Ala ta kiti bena ben Ninive dugu kan
Ninive dugu bena halaki ka ban pewu

Ala bena a yere dimibo Ninivekaw ra

1 Cirayakuma min fora Ninive dugu ta ko ra,
Ala ka o ko minw yira Elikosikace Nahomu
na, o kow kitabu le ye nin ye. †

² Ala min t'a fe mogow ye ale ni batofen were kanu
nogon fe, ani Ala min be kojugu juru sara,
o le ye Matigi Ala ye.

Matigi Ala be hake sara; a ta dimi ka jugu kosebe.
A be a kerebagaw ta kojuguw sara,
a be a ta dimi mara a juguw kama.

³ Matigi Ala te dimi joona, a ta sebgaya ka bon;
a fana te kojugukebaga to ni a ma a ta kojugu
hake bo a ra.

Matigi Ala be a temesira bo folonkonto ni sanfona
ce ma;

sankabaw ye a sennabuguri le ye.

⁴ A be songo kogoji ra, k'a ji ja,
a be bajiw bee ji ja.
Basan ni Karimeli kuruyorow be ja,
Liban yirifyerenw be fofonfon.

⁵ Kuruw be yereyere a ja koro,
kongoriw be yeele;
dugukolo be yuguyugu a ja koro,
ani dunupa ni a konofenw bee.

⁶ Jon le be se ka lo k'a ta dimiba makono?
Ni a jusu bora, jon be se ka lo k'a konon?
A ta dimi be jigi i ko tasuma,
a be jigi ka faraw perenperen.

⁷ Matigi Ala ka pi.

Jusukasilon na a be ke mogow dogoyoro ye.
Minw be o yere karifa a ma,
a b'a janto olugu ra.

⁸ Nka a bena jiwoyobaw ke ka Ninive dugu ban
pewu!

A bena a juguw nogben fo ka taga o bla dibi ra.

Min fora Zuda kuntigiw ma

⁹ Aw be dabari juman le sirira Matigi Ala kama?
Ale le bena aw halaki ka aw ban pewu.
Nagban tena se aw ma k'a se sijaga fla.

¹⁰ Hali ni o melegenin be nogon na i ko naniyiriw,
hali ni o minna ka fa,
a bena o jeni ka ban, i ko binjalan.

Min fora Ninive ma

¹¹ Miiriyajuguw tun be mogow min jusu ra Matigi
Ala kama,
ani naninyajuguw,
o tigi tun bora ele Ninive dugu le konon.

Min fora Zuda ma

¹² Matigi Ala ko: «Hali ni Asirikaw ka ca,
hali ni o baraka ka bon cogo o cogo,
o bena tige ka ben le!
O bee bena ban pewu.

Aw Zuda mogow, ne ka aw toro,
nka ne tena aw toro tuun.

¹³ O ka doni min la aw kunna, ne bena o bo aw
kan;
ne bena aw ta sirinanw foni.»

† Nahomu 1.2-11

Min fɔra Ninive masace ma

¹⁴ Matigi Ala ka kuma min fɔ ele Ninive dugu kama, o le ye nin ye:

A ko: «Aw tena duruja soro aw tɔgo be la min na. Aw ta jo kabakururamanw, ani aw ka nege yeele k'a ke batofen minw ye, ne bena o bee sama ka bo aw ta alaw ta son-nikebonw kono.

Ne bena aw ta kaburu laben k'a bla, sabu aw te foyi ye.»

Ninive dugu bencogo

2 Mogo min be nana ni hera kibaro diman ye, o tigi nato fle kuruw kan!
Zuda mara mogow, aw ye aw ta janagbew ke, ka aw ta dajuruw dafa;
sabu mogojugu tena teme aw ce ra tuun.
A bena halaki ka bo yi pewu!

² Aw Ninivekaw, cenrikebaga nato ye nin ye aw kama!

Aw ye aw ta masabonbaw korosi,
aw ye aw janto aw ta siraw ra.
Aw ye aw yere cesiri,
ka baraka don aw yere ra ka jija kosebe!

³ Sabu Matigi Ala bena Yakuba ta somogow ta bonya laseko o ma,
a bena Izirayeli ta bonya laseko a no ra;
cenrikebagaw tun ka o borofenw ce,
o tun ka o ta rezensunw yiriborow karikari.

⁴ O ta kerekacew ta negebennanw wulennin lo.
O ta cefariw ka faniwulenw le don.
O ta sowotorow negew be manamana.
O labennin lo kere kama;

o ta tamanw yiriw be lamaga!
⁵ Sowotorow be girin dugu siraw fe;
o be boribori kenegbew ra.

O be manamana i ko tasumamana,
o be temeteme yoro bee i ko sanmanamana.

⁶ Ninive masace k'a ta cefariw wele,
nka olugu nato be talontalonna.
Juguw girinna ka la dugu kogow kan,
o ka o yere dogo o ta negebennanw jukoro.

⁷ Dugu donda minw jasinna ba ma, o ka olugu kari ka o ben.

Masaso mogow jigi tigera pewu!

⁸ O ka dugu ta jo musoman bo a dogoyoro ra k'a mina ka taga ni a ye.
Muso minw tun be o jantora a ra,
olugu be nunana i ko jenetuganiw,
ka to ka o disi gbasigbasi.

⁹ Ninive be i ko jimarayoro min karira k'a ji bon.
Mogow borito fle!

Aw ye lo! Aw ye lo!
Nka mogow si yere t'a ko flera!

¹⁰ Aw ye o ta wariw ce!

Aw ye o ta saninw ce!
O ta naforo te ban.

Fen dawulaman suguya bee le be o ta naforow ra.

¹¹ Cenri, ani ciri, ani ceri!

Bee jigi tigera, bee sen be yereyera,
bee soro tigera, bee pada yelemana.

Ninive baraka banna

¹² Jaraw ta dogoyoro kera di le?
Jarakanbelenw ta dinga kera di?
Jarace tun be yaala dinga kono, ani jaramuso ni jaradenw;

foyi tun te o lasiran!

¹³ Jarace tun ka sogo caman mina a ta jaradenw ye.

A tun ka sogo caman faga a ta jaramusow ye.
A tun k'a ta dingaw fa ni sogo ye;
a tun k'a dogoyorow fa ni sogosuw ye.

¹⁴ «A fle, ne wurira aw kama!

Fangatigi Ala ko ten.

Ne bena aw ta sowotorow jeni ka o ke sisi ye.

Aw ta jaradenw koni, kerekemuru le bena olugu faga.

Ne bena aw ta domuni ban dugukolo kan.

Mogow si tena aw ta ciradenw kan men tuun.»

Dugujugu halakicogo

3 Bono bena ele soro,
ele mogofagadugu!

Ele min fanin be faninya ni benkanni na.

Ele min ta domuta te ban ka ye!

² Gbeje mankan! Sowotorow senw mankan!

Sow borito mankan! Sowotorow panpanto mankan!

³ Sotigiw girinto fle!

Kerekemuruw yelemayelamoto fle!

Tamanw manamanato fle!

Mogow faganin camanba, mogow sanin camanba tonnin fle!

Suw da te se ka lon;

mogow be talon suw ra ka ben!

Cenri min sera jatomuso ma

⁴ O bee kera jatoyadugu ta jatoyajugu le koson;
a ta cenaba ni a ta subagayaba koson,
a ka siyaw fiyeere ni a ta jatoya ye,
ka jamanaw fiyeere ni a ta subagaya ye.

⁵ «A fle, ne wurira i kama!

Fangatigi Ala ko ten.

Ne bena i ta derege lawuri fo k'a se i pada ma,
ka i fari lakolon yira siyaw ra,

ka i lebu yira jamanaw ra.

⁶ Ne bena jamanamaw firi i kan, fo ka i datugu.

Ne bena i ke nigifen ye,

ka i ke flerifen ye.

⁷ Ni mogow o mogow ka i ye, o tigi be bori ka bo i koro,

k'a fo ko: «E, Ninive dugu cenna pewu!

Jon le bena hina Ninive ra sa?»

Ne bena jon le soro ka Ninivekaw jusu saaro?»

Ninive ni Tebu ta kiti kera kelen ye

⁸ Yala aw ka fisa ni Tebu dugu ye wa,
o dugu min tun siginin be Nili bada ra, ka ji ke

k'a lamini?

Jiw tun be a tanga fen bee ma,
jiw tun k'a lamini i ko kogo.

⁹ Etiyopi ni Misiran le tun ye Tebu ta baraka
soroyoro ye;

dan tun te a baraka ra.

Putikaw, ani Libikaw tun ye a jenrogonw ye.

¹⁰ O bee n'a ta, Tebu dugumogow fana minana;

o minana ka taga ni o ye.

O ka o ta denjeninw mina

ka o gbasi kabakuruw kan,

ka o joro dugu siradaw bee ra.

O ka karala ke, ka o ta kuntigiw taran o juguw
ra;

o ka negejorokow don o ta mogobaw bee ra.

¹¹ Ninive dugumogow, aw fana bena doru min ka
fa ten le, fo aw bena ke dogo ye.

Aw fana bena ke dogoyoro jini ye, ka dogo aw
juguw na.

Ninive desera pewu

¹² Aw ta kerebonbaw bee be i ko torosun min
fanin be a den folo maninw na.

Ni o k'a yuguyugu donin doron, toromow be ben
a domubaga da ra.

¹³ Aw ta kerekew fle! O bee ye musow le ye.

Aw ta jamana daw yeleninba lo aw juguw ye.

Tasuma bena aw ta dugu dondaw sogonanw jeni
ka o ban.

¹⁴ Aw ye ji caman bi k'a bla, sabu aw juguw bena
aw ta dugu lamini.

Aw ye aw ta dugu kogow lalaga kosebe;
aw ye bogu dondon, aw ye bogu noni,
aw ye birikibonan ta.

¹⁵ Tasuma bena aw halaki o yoro le ra;
kerekemuru bena aw faga ka aw ban,
i ko tonbaw be siman domu k'a ban cogo min na.

Ninive kera dugu lakolon ye

Aw ye caya i ko tonbaw,
aw ye caya i ko nodomutonw!

¹⁶ Aw ka aw ta jagokebagaw caya fo ka teme
lolow hakeya kan.

Nka o bee bena tunu i ko tonbaw be pan ka wuri
cogo min na.

¹⁷ Aw ta kuntigiw ka ca i ko nodomutonw,
aw ta namogow ka ca i ko tonw lajennin rogon
kan.

O be na sigi sansanw kan nenewagati ra;
nka ni tere bora doron, o bee be wuri ka taga,
mogow te o tagayoro lon.

¹⁸ E, Asiri masaceba, i ta jamana namogow lara
sunogow ra,

i ta kerekuntigiw lanin tora o no ra;

i ta mogow janjanna kuruw kan,

mogow si te o lajenna.

¹⁹ Fla te yi, min be se ka aw ta bana keneya.

Aw ta jori bena aw faga le.

Ni mogow o mogow nana aw ta ko kibaroya men,
o tigi bena tegere fo aw ta halakiri koson;
sabu jon le be yi, ko aw ta kojugu dablalabari toro
tun ma se min na?

Habakuki

Kitabu faamucogo

Habakuki ni Yere mi Sofoni ka o ta ciraya ke wagati kelen na.

Ala ni cira Habakuki be kuma ka jɔɔɔn sɔn nin kitabu kɔnɔ. Habakuki ka Ala ta mɔɔɔw ta terenbariya ni o ta Alapasiranbariya ye minke, o ko k'a jusu kasi. Nka Ala k'a fo cira ye ko ale bena Babilonikaw le ke sababu ye k'a ta mɔɔɔw koro.

Nka Habakuki k'a miiri ko Ala tun man kan ka sɔn ko siya were mɔɔɔw ye ke sababu ye k'a yere ta mɔɔɔw koro, sabu o mɔɔɔw fana terrenin te. O kow tun ka Habakuki jusukun tɔɔɔ kosebe. Nka Ala k'a yira Habakuki ra ko ale le ye Sebestigi ye.

Habakuki ka Zuda mara mɔɔɔw lasomi o le ra, ko ni o ma o ta kojuguw, ani o ta Alapasiranbariya kow dabra, Ala bena o don Babilonikaw boro. Nka a b'a yira fana ko ni mɔɔɔ min ka terreninya sira tagama, o tigi be panamanya (2.4).

Kitabu konokow

Habakuki ta pininkariw ani Ala ta jaabiriw
Ala bena mɔɔɔ terenbariw halaki
Habakuki ta Aladaari

Cira Habakuki ta pininkari

1 Matigi Ala ka kuma min yira cira Habakuki ra:

² Matigi Ala, i bena ne jaabi tuma juman le sa?
Ne ka i wele ko i ye an deme, nka i ma ne lamem!
Ne kulera k'a fo i ye ko kojuguw warara, nka i ma an kisi.

³ Mun koson i b'a to ne na ye nin kojuguw ye?
Mun koson i be je ka terenbariya fe?

Ne na be tɔɔɔri ni benkanne le ra,
sɔsɔriw be wuri, kere fana be yi.

⁴ O koson sariya sira tagama dablara,
kiti te tigera can kan tuun.

Mɔɔɔjugu le be se mɔɔɔnuman na,
kiti be tige nanbara le kan.

Ala ka cira jaabi

⁵ «Aw ye aw na lo siyaw ra ka o fe,
aw ye kabakoya fo ka kononoban;
sabu ko do bena ke aw ta wagati ra,
ni mɔɔɔ tun k'a fo aw ye ko a be ke, aw tun tena la a ra.

⁶ A fe, ne bena Babilonikaw lawuri,
o mɔɔɔ hinabariw, ani o mɔɔɔ farimanw,
minw be dugukolo yoro be yaala ka mɔɔɔw ta sigiyorow mina;

yoro minw te o ta ye, o be o mina.

⁷ Jatigemogow, ani siranyamogow lo.

O yere le be o ta sariya sigi, ka o ta fanga sigi.

⁸ O ta sow sen ka fiyen ka teme waraninkala kan.
O ka fari ka teme hali kongowuru suferaman kan.

O ta sow be teliyara ka na;
o ta sotigiw be nana ka bo yorojan.

O be teliyara ka na i ko bon min be nana a ta domunifen ko.

⁹ Nin mɔɔɔw be be nana kojugu le kama;
o be girinna ka na na fe doron.

O be mɔɔɔw mina ka o lajen, caman i ko kenken.

¹⁰ O be masacew dogoya,

o be fagamaw mafiyenya.

Dugu barakamanw te o na na foyi ye;

o be yelenyorow lo ni bogo ye ka dugu kogo lami-
ni, ka yelen o kan ka dugu mina.

¹¹ O ko, o be teme i ko fono,

ka taga yoro were.

O be kojugu ke ka o yere jaraki;

o yere ta baraka le be o ta ala ye.»

Cira kumana Ala fe tuun

¹² Ele le tun te yi kabini folofolo wa?

E, Matigi Ala, ne ta Ala saninman, ele min te sa ka ye!

E, Matigi Ala, i ka nin mɔɔɔw laben an ta kiti le kama.

E, an ta Ala barakaman, i ka o sigi ko o ye an ta kojuguw hakew le bo an na.

¹³ Ele na saninyanin lo, i t'a fe ka kojugu ye i na ra.

I t'a fe ka mɔɔɔw tɔɔɔto fe.

Mun na i be je ka mɔɔɔjanfabaga fe?

Mun na i te foyi fo, k'a soro mɔɔɔjugu be mɔɔɔ terrenin halakira,

mɔɔɔ min terrenin lo ka teme ale yere kan?

14 I ka adamadenw ke i n'a fo kogoji jegew,
i n'a fo fenpanaman minw be fofu, kuntigi te
minw fe.

15 O jugu be o bee mina ni dulen ye;
a be o sama ka bo ni a ta jo ye.

A be o ke a ta jegeminafen konu,
ka ninsondiya fo ka jagari.

16 O ko, a be sarakaw bo a ta jo ye;
a be wusunan sarakaw* bo a ta jegeminafen ye;
sabu o le sababu ra, a ta sorota cayara,
o le sababu ra, a ta domuni be diya.

17 Yala an jugu bena to k'a ta jo fa k'a labo tan
wagati bee wa?

A bena to ka mogow halaki tan, hali a te hina o ra
wa?

Ala ka cira jaabi

2 Ne bena lo ne loyoro ra ka yoro korosi;
ne bena lo dugu kogo kunna ka yoro korosi.
Ne bena ne toro malo k'a lon Ala bena min fo ne
ye,

k'a lon ne ta pininkari jaabi bena ke min ye.

2 Matigi Ala ka ne jaabi k'a fo ko:

«I ka min ye, o sebe;

a sebe k'a gbeya walakaw kan,
janko hali mogu borito ye se k'a karan.

3 Sabu nin fen min yirara, o ye wagati do ta ko le
ye;

a be wagatilanaw ta ko le fo; faninyakuma te,
hali ni a mænna, a makonu,
sabu min fora, o bena ke le jate;
a kewagati to fana man jan.

4 «Mogu min be a yere bonya, o tigi jusukun te
sira terennin ta;
nka mogu terennin be panamanya a ta lanaya le
sababu ra.

5 Naforo be mogu lafiri †,
mogu yerebonyabagaw ta ko si te laban.
O be o da yele k'a bonya i ko lahara dingaba;
o be i ko saya min te wasa mogodomu na ka ye.
O be mogow mina ka o ke o yere ta ye,
ka mogow bee mina ka o lajen o yere ye.»

Ala ta danga kumaw

6 «Nka yala lon do nin mogu minaninw tena olugu
ta ko fo i ko talen wa?

Ka o ta ko fo i ko zana, k'a ke yereko ko ye wa?

Mogow bena a fo ko:

«Mogu min be walifen ce ka o ke a yere ta ye,
konu bena o tigi soru.

Aw be mogow ta fen minw tara ka o juru caman
don aw yere kan na, aw bena o dabra tuma juman
le?»

7 Lon do, aw ta jurunantigiw bena bara ka wuri
aw kama;
o bena wuri ka aw yuguyugu, ka aw borofenw ce.

8 I n'a fo aw ka siya caman ta fenw ce,
o koson siyaw ta mogu minw tora, olugu bena aw

ta fenw ce fana.

O kow bena ke aw ra sabu aw ka adamadenw fa-
ga,
aw ka kojuguw ke jamana konu, aw ka duguw ni
dugumogow halaki.

9 «Mogu min be a ta fenw soru tojori ra,
janko k'a ta so lo, k'a ta so lo ka ja
i ko kononaga min be kuruw kunna,
janko kojugu kana ale soru,
konu bena o tigi soru.

10 «Aw ka siya caman faga minke,
o koson aw ka maroya ben aw yere ta so le kan,
aw ka kojugu ke aw yere le ra.

11 Hali aw ta bon kabakuruw bena to kogo ra ka
kule aw kama;
bonloyiriw fana bena to bon san fe ka kabakuruw
lamina.

12 «Mogu min be mogow faga k'a ta dugu lo ni o
jori ye,

konu bena o tigi soru;
mogu min be a ta dugu sindi ni kojugu ye,
konu bena o tigi soru.

13 Mogow be baara ke, nka o tonu bee be taga
tasuma ra,
siyaw be o yere sege, nka o ta sege te foyi ja;
o kow bee be bora Fangatigi Ala le ra.

14 Sabu dugukolo bee bena fa Matigi Ala ta nooru
lonniya ra,
i n'a fo ji ka kogoji fa cogo min na.

15 «Ele min be doru di i mogotonon ma ko a y'a
min,
konu bena ele soru.

Ele min be fenjugu di i mogotonon ma, k'a to a
b'a min ka panamini, janko k'a lebu fe,
konu bena ele soru.

16 Sani ele ye bonya soru, ele fana bena fa
maroya le ra;
sisan ele fana le bena min ka fa, ka i lebu yira.
Minnifen min be Matigi Ala kininboro ra, o bena
di ele ma;
i ta dawula bena yeleva ka ke maroya ye.

17 «Aw ka cenri min ke Liban jamana ra, o juru
bena sara aw yere ra.

Kongowara farimanw bena ben aw kan, fo ka
jatige bla aw ra.

O kow bena ke aw ra sabu aw ka adamadenw fa-
ga,
aw ka kojuguw ke jamana konu, aw ka duguw ni
dugumogow halaki.

18 «Mogu be batofen minw lese,
o be se ka mun le ja?
Mogu be nege yeele k'a ke batofen minw ye, o fen
minw be mogu lafiri doru,
o be se ka mun le ja?
Mun koson mogu b'a jigi la a yere boro ta fen
lalaganin kan,
ka o batofengbansanw lalaga, o minw te se ka ku-
ma?

† Naforo be mogu lafiri: a fora Kitabu daw konu ko: duven be
mogu lafiri.

19 Ele min b'a fɔ yiri ma ko: <I wuri!
 Ele min b'a fɔ kabakuru lesenin ma, nin tɛ min
 na, ko: <I kunu!
 Bɔnɔ bɛna ele sɔrɔ.
 O fɛnw bɛ se ka ele karan mun le ra?
 Sanin ni warigbɛ dɔrɔn le bɛ o kan;
 nin foyi tɛ o ra.
 20 Nka Matigi Ala bɛ a ta batoso saninman kɔnɔ:
 dunupa bɛɛ lajennin ye je a na kɔrɔ.»

Cira ta Aladaari

3 Cira Habakuki ka daariri min kɛ, ni mapu-
 mankokanw ye, o le ye nin ye; a ko:
 2 E, Matigi Ala, ne ka i ta kuma fɔnin mɛn;
 i ta kokeninw ka siranyaba bla ne ra, Matigi Ala.
 I ka nin ko min labɛn,
 a to o ye kɛ nin san nataw kɔnɔ.
 A to mɔgɔw ye a lɔn san nataw ra.
 Nka hali ni i dimina, i hakiri to i ta makari ra.

3 Ala bɛ nana ka bɔ Teman,
 Ala Saninman bɛ nana ka bɔ Paran kuruw yɔrɔ
 ra. †
 A bonya ka sankolo yɔrɔ bɛɛ fa,
 dugukolo yɔrɔ bɛɛ fara a bonya ra.

4 A bɛ manamana i ko yeelen.
 Yeelenw bɛ bɔ a tɛgɛ kɔnɔ;
 a ta baraka dogonin bɛ o yɔrɔ le ra.
 5 A tagatɔ bɛ banajugu ben jamanaw kan a na fɛ,
 a tɛmenin kɔ, a bɛ farigbanjuguw bla ja-
 manamɔgɔw ra.
 6 Ni a ka lɔ, dugukolo bɛ yuguyaga;
 ni a ka fleri kɛ, jamana mɔgɔw bɛ yerɛyerɛ.
 Kuru minw tun bɛ yi kabini fɔlɔfɔlɔ, olugu bɛ cici,
 kongori minw tun bɛ yi kabini wagatijan, olugu
 bɛ yeele;
 o yɔrɔw le tun bɛ a tɛmɛyɔrɔ ye kabini fɔlɔfɔlɔ.

7 Ne ka Kusan mara ta fanibonw ye, jigitigɛ ben-
 na olugu kan,
 ne ka Madiyan mara ta sow ye, kɔnɔnɔfiri benna
 olugu kan.

8 E, Matigi Ala, wagati min i yelennin tun bɛ nana
 i ta sow kan,
 wagati min i tun bɛ nana i ta sowotoro kɔnɔ ka
 na se sɔrɔ,
 yala i tun dimina bajiw le kɔrɔ wa?
 Yala i jusu tun bɔra kɔjiw le kɔrɔ wa?
 Yala i jusu tun gbanna kɔgoji le kɔrɔ?

† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela.

9 I ka i ta kalan bɔ a forogo kɔnɔ;
 i ka biɛ caman le ta. ††
 I ka dugukolo cɛci,
 ka o kɛ bajiw tɛmesiraw ye.
 10 Kuruw ka i ye minkɛ, olugu bɛɛ yerɛyerɛra,
 jibaw woyora ka tɛmɛ;
 kɔgoji ka mankanba bɔ,
 ka jikurubaw lawuri fɔ san fɛ.

11 Tere ni karo lɔnin tora o lɔyɔrɔ ra,
 i ta biɛw tagatɔ ta yeelenba kosɔn,
 i ta taman manamanatɔ kosɔn.
 12 I jusu gbanninba bɛ dunupa yaala,
 i dimininba bɛ jamanaw dɔndɔn ka tɛmɛ.

13 I bɔra ka na i ta mɔgɔw kisiri kama,
 i nana i ta mɔgɔ panawolomaninw kisiri kama.
 I ka mɔgojuguw ta so pamɔgo halaki ka bɔ yi,
 ka o ta so halaki pewu, k'a ta dugu ma ka taga a
 bla fɔ a san fɛ. ‡

14 I ka o ta kerɛkɛdenw kuntigi sɔgo ni a yerɛ ta
 biɛ ye;
 ale min tun bɛ girinna ka na i ko sanfɔnɔ, ka na
 an halaki.

O tun bɛ pagarira ka ban,
 ko o bɛna panibagatɔ faga dogo ra.
 15 I bɛ yaala kɔgojiw kɔnɔ ni i ta sow ye,
 i bɛ tɛmɛ jikurubaw cɛ ma.

16 Ne ka o mɛn minkɛ, ne kɔnɔnɔfirira;
 ne dagbolow yerɛyerɛra.
 Ne kolow bɛɛ fagara,
 ne senw bɛɛ magayara ne kɔrɔ.
 Ne bɛ je ka o tɔrɔ nalon makɔnɔ,
 an juguw bɛna ben an kan ka an kɛrɛ lon min na.

17 Hali ni torosun tɛna fiyerenkura bɔ tuun,
 hali ni rezenmɔ tɛna kɛ rezensunw na tuun,
 hali ni oliviyesun tɛna den kɛ tuun,
 hali ni siman tɛna sɔrɔ forow ra tuun,
 hali ni sagaw ni baw tɛna sɔrɔ tuun,
 hali ni misi tɛna kɛ wɛrɛ kɔnɔ tuun,
 18 o bɛɛ n'a ta, ne kɔni bɛna pagari Matigi Ala
 baraka ra.

Ne bɛna ninsɔndiya ne kisibaga Ala baraka ra.
 19 Matigi Ala, ne Matigi,
 ale le ye ne ta baraka ye.
 A bɛ ne senw lateliya i ko dagbɛ ta senw,
 a b'a to ne ye tagama yɔrɔ kɔrɔtaninw san fɛ.

Donkirilabagaw kuntigi: dɔnkiri min bɛ la ni gɔni
 ye.

†† Nin yɔrɔ ra a sebera heburukan na ko: Sela. ‡ Nin yɔrɔ
 ra a sebera heburukan na ko: Sela.

Sofoni

Kitabu faamucogo

Sofoni k'a ta ciraya ke masace Yoziyasi ta wagati le ra.

Izirayelimogow tun b'a miiri ko Ala ta kiti bena ben siya wɛɛ mogow le kan, o ta jurumunw koson; nka olugu minw ye a ta mogow ye, a ta kiti tena se olugu ma. Nka cira Sofoni k'a yira o ra ko Ala ta kiti bɛna damina a yɛɛ ta mogow le ra folo, ka soro ka se siya tow ma. O koson Sofoni k'a fo o ye ko Matigi Ala ta lonba bena na, ko o lon tena ke ninsondiyalon ye, nka a bena ke halakirilon le ye. O kiti bena se siyaw bɛɛ le ma.

O koson a ka Ala ta mogow lasomi, ko o ka kan ka nimisa, ka o ta jurumun dabra; ni o kera, Ala ta kiti tena ben o kan; Ala bena baraka don o ta jamana ra.

Nin kitabu b'a yira an na ko Ala te mogo bo mogo ra. Jurumun hake be bo jurumunkebaga ra, nka ni mogo min ka nimisa ka jurumun dabra, Ala be yafa o ma, ka son o tigi ma, ka kojuman ke a ye.

Kitabu konokow

Matigi Ala ta kiti lon bena ke lonjuguba ye
Ala ta kiti bena se siya wɛɛw fana ma
Ala bena Zeruzalemukaw ta jurumun yafa

1 Matigi Ala k'a ta kuma min lase Sofoni ma, o le ye nin ye. Sofoni tun ye Kusi dence le ye, Kusi face tun ye Gedaliya ye, Gedaliya face tun ye Amariya ye, Amariya face tun ye Ezekiyasi ye. Sofoni ka nin kumaw fo Zuda masace Yoziyasi ta wagati le ra, Yoziyasi min tun ye Amon dence ye.

Ala ta kiti be se dunupa bɛɛ ma

² «Ne bena danfenw bɛɛ flan ka bo dugukolo kan pewu!

Matigi Ala ko ten.

³ Ne bena adamadenw, ani beganw flan ka bo yi! Ne bena konow, ani jegew flan ka bo yi!

Ne bena mogojuguw bɛɛ lajigi!

Ne bena adamadenw bɛɛ halaki ka bo dugukolo ko kan.

Matigi Ala ko ten.»

Zuda ni Zeruzalemu ta kiti

⁴ «Ne bena ne boro korota Zuda mara kama, ani Zeruzalemukaw bɛɛ kama;

Baali ta jobatobaga to minw tora, ne bena olugu bɛɛ halaki ka bo nin yoro ra.

Ne bena jobatobagaw ni o ta sonnikebagaw bɛɛ halaki pewu;

⁵ minw be o kinbiri gban o ta bon kunna ka lolow ni karo bato,

minw be o kinbiri gban ka kari Matigi Ala togo ra,

ani ka kari o ta jo Moloki fana togo ra;

⁶ minw be o ko di Matigi Ala ma, minw te tugu Matigi Ala ko,

minw te Matigi Ala jininka, ne bena olugu bɛɛ halaki.

⁷ «Bɛɛ ye je Dunupatigi Ala ja korɔ!

Sabu Matigi Ala ta lon surunyara.

Matigi Ala ka saraka do le laben;

a k'a ta mogo weleninw bɛɛ saninya ka ban o saraka kama.

⁸ «Matigi Ala ta saraka bolon na, ne Ala bena kuntigiw, ani masacedenw bɛɛ ta kojugu hake bo o ra, ani minw bɛɛ be siya wɛɛw ta fanidoncogo † ta.

⁹ «O lon na, koni, minw be pan bon dakun kunna ††, ne bena olugu ta kojugu hake bo o ra, ani minw be o matigicew ta bonw fa ni kojugu ni nanbara ye.

¹⁰ «O lon na, koni, kulekanbaw bena bo jegew ta donda yoro ra,

kasikanbaw bena bo dugu kindakura fan na;

mankanba do bena bo kongoriw kan.

Matigi Ala ko ten.

¹¹ Aw minw be dugu jigijigi ra, aw ye kule;

sabu jagokebagaw bɛɛ halakira;

minw yoro bɛɛ tun fara wari ra, olugu bɛɛ halakira.

¹² O wagati ra, ne bena tasumayeelen le ta ka

† Ka siya wɛɛw ta fanidoncogo ta, o korɔ ye ka tugu o siyaw ta landaw, ani o ta alaw ko. †† Ka pan bon dakun kunna, o ye siya dow ta landa do ye (Samawilu folo 5.1-5)

Zeruzalemu yorow bee yaala;
minw bee siginin be nasuma ra, ko o lanin be o
yere ra, ne bena olugu bee ta kojuguw hake bo o
ra;

olugu minw b'a fo o yere konoo ko:
<Matigi Ala tena kopuman ke an ye, a fana tena
kojugu ke an na.>

¹³ O juguw bena o ta naforow bee ce,
o ta bonw lakolon bena to.
O tun ka bon minw lo, o tena don o bonw konoo;
o tun ka rezenforo minw sene, o tena o rezenji
min.»

Matigi Ala ta lonba

¹⁴ «Matigi Ala ta lonba surunyara;
a surunyara, a to man jan tuun.
Matigi Ala ta lon mankan bena ke jigitigemankan
le ye;

kerেকেcew bena kule ci o lon na.

¹⁵ O lon bena ke dimilon le ye,
degulon, ani kononofirilon,
halakirilon, ani cenrikelon,
dibi bena don, ka yoro bee fin,
sankabaw be caya,
ka yoro ke dibikuruba ye;

¹⁶ burufiyekanw be bo, ani kerekedenw kulekanw.
O bena wuri dugu barakamanw kama, ani sankas-
sojanw kama.

¹⁷ Ne bena tooro ben mogow kan,
k'a ke fo o be tagama i ko fiyentow;
sabu o ka Matigi Ala hake ta.

Mogow jori bena seriseri ka yerege i ko buguri,
o sogo bena firi sununkun kan i ko namapama.

¹⁸ O ta wari o, o ta sani o, o si tena se ka o kisi
Matigi Ala ta dimilon na;
jamana bee lajennin bena halaki tasuma ra, Ala ta
dimiba koson;
sabu a bena dugukolo mogow bee halaki ka bo yi,
ka o bee ban ka bo yi pewu.»

Ala b'a fe a ta mogow ye nimisa

2 Aw siya marobari,
aw ye miiri, ka hakiri soro,
² sani wagati ye se,
wagati min na o bena aw bee flan ka bo yi lon ke-
len na i ko binjalan;
aw ye miiri sani Matigi Ala ta dimiba ye na ben
aw kan,
sani Matigi Ala ta dimilon ye na se aw ma.

³ Aw ye Matigi Ala ta jenrogonya jini, aw minw
majiginin lo jamana konoo,
aw minw be Ala ta sira tagamana.
Aw ye terenninya jini, ka aw yere majigi;
ni o kera, a be se ka ke ko Matigi Ala ta dimilon
na,
a bena aw tanga.

Terebenyanfan mogow ta kiti

⁴ Gaza dugu bena ke tomo ye,
Asikalon bena ke yoro lakolon ye.
O bena Azidodikaw labo teregan papa fe,
o bena Ekuronkaw gben ka bo o sigiyoro ra.

⁵ E, aw kogojidaramogow, bonoo bena aw soro de!
Aw Keretikaw † ta siya koni, bonoo bena aw soro!
Matigi Ala ta kuma fora ele kama,
ele Kanaana jamana, Filisikaw ta jamana.
Ne bena aw bee halaki,
ne tena hali mogoo kelen to aw ra.

⁶ Kogojida jamana bena ke beganw ta domu-
nikeyoro le ye,
a bena ke sagagbenbagaw ta beganyaalayoro le
ye, ani beganw ta siyoro.

⁷ O kogojida bena ke Zuda ta mogoo tow ta ye;
a bena ke o ta beganmarayoro ye.
Asikalon dugu ta bonw bena ke o ta layorow ye su
fe;

sabu Matigi Ala, o ta Ala bena a janto o ra,
ka o ta bonya laseko o ma.

Terebonyanfan mogow ta kiti

⁸ «Ne ka Mohabukaw ta mafiyenarikanw men,
ani Amonkaw fana ka ne ta mogoo mafiyenya ni
kumajugu minw ye;

o ka ne ta mogoo ta jamana danw yelema,
ka do fara o yere ta mara kan.

⁹ O koson ne be kari ne yere togo panaman koson,
Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala ko ten,
Mohabu bena ke i ko Sodomu,
Amonkaw bena ke i ko Gomori;
binjuguw le bena falen o ta yoro ra, kogojalan le
bena ke ka o ta jamana bee datugu;
a bena ke yoro lakolonba le ye, yoro min tena ja
tuun fiyewu.

Ne ta jamana mogoo to minw tora,
olugu bena o borofenw ce.

Ne ta jamana mogoo minw panaman tora,
olugu bena o ta jamana tigiya ta.»

¹⁰ O le be ke o ta yerebonya sara ye;
sabu o ka Fangatigi Ala ta mogoo mafiyenya, ka
o yere bonya o ma.

¹¹ Matigi Ala bena fariya o ma;
a bena dunupamogoo ta batofenw bee halaki.
Ni o kera, siyaw bee, kogooi kofejamanaw bena to
o sigiyoro ra ka o kinbiri gban ka Matigi Ala bato.

Woroduguyanfan ni sahiliyanfan ta kiti

¹² «Aw Etiyopikaw, ne ta kerekemuru bena aw
fana sogo.»

¹³ Matigi Ala bena a boro korota sahiliyanfan
mogoo kama;

a bena Asiri jamana halaki.
A bena Ninive dugu ke yoro lakolon ye,
k'a ke jintan yoro ye, k'a ke i ko kongokolon.

¹⁴ Beganw bena la o yoro le ra;
ani kongofen suguya bee:

Konodabaw, ani juguninw,
bee bena si a ta bon sanfeyoro le ra.
O fenw kasikanw bena to ka men bon finetiriw fe;
bonw dondaw bee bena cen.

Bonw tun lora ni sediriyiri minw ye,
o yiriw bee bena waraga ka o bla kene ma.

¹⁵ Nagarikan tun be dugu min na wagati bee ra, o

† Keretikaw le ye kogojidaramogow ye.

dugu le ye nin ye tan bi wa?

Dugu min tun be hera ni laganfiya ra,
fo o b'a fo o yere konko ko: «Anw wa, anw koni
nagon te!»

O dugu le kera yoro lakolon ye tan,
ka ke kongofenw dogoyoro ye!
Ni mogo o mogo ka teme a koro, o tigi be filen fiye
a ra k'a boro sin a ma!

Zeruzalemukaw ma Ala ta kuma lamen

3 Dugu murutinin, dugu nagonin, dugujugu,
bono bena ele ta mogow soro!

² O ma son ka mogow lamem,
o ma son mogow ye o karan;
o ma o jigi la Matigi Ala kan,
o ma gbara o ta Ala ra.

³ O kuntigi minw be o ce ra, olugu be i ko jara ka-
sita.

O ta kititigebagaw be i ko wara min be yaala su
fe;
ni a ka fen o fen soro, a be o bee domu; a te foyi
bla sogomada ja.

⁴ O ta ciraw ye kumakolonfobagaw le ye;
mogowanfabagaw lo.
O ta sarakalasebagaw be Ala ta fen saninmanw
lanogo;
o be Ala ta sariya cen.

⁵ K'a soro Matigi Ala min ta siraw terennin lo, ale
be o ce ra;
ale min te kojugu si ke.
Sogoma o sogoma, a be a ta terenninya yira o bee
ra;
a te dese o ra lon si.
Nka kojugukebaga te maro!

⁶ «Ne ka siya werew halaki,
ne ka o ta sankasojanw benben.
Ne ka o ta siraw cen;
mogow si te teme o siraw fe tuun.
O ta duguw kera yoro lakolonw ye;
mogow te yi, dugumogow si te yi!

⁷ Ne tun b'a fora ko sigiya t'a ra, aw bena siran
ne ja,
ko aw bena son ne ye aw karan.
O ra, aw ta so tun tena halaki,
ne tun ka kuma minw fo aw kama, ne tun tena o
kow si ke aw ra.

«Nka o belen teliyara ka to ka terenbariyakow le
ke!

⁸ O koson, aw ye ne makono!
Matigi Ala ko ten!
Lon min ne bena wuri ka kuma ka ke seere ye aw
kama, aw ye o lon makono;
sabu ne k'a latige ko ne bena siyaw lajen,
ka jamanaw ke nagon kan,
ka ne ta dimi ben o kan
ani ne ta jusugban bee.
Sabu o ma ne ta kanuya min jate, o dimi min be
ne ra,
o tasuma le bena jamana bee jeni.»

Ala bena a ta mogow saninya

⁹ «Nka o ko, ne bena nin mogow ta kumacogo
yelema, ka o darakan saninya;
janko o bee lajennin ye Matigi Ala togo wele k'a
bato,

ka baara ke a ye ni kan kelen ye.
¹⁰ Ne batobagaw, ne ta mogow minw tun janjanna,
olugu bena bo fo Etiyopi baw ko fe, ka na
sarakaw bo ne ye.

¹¹ «O lon na, koni, aw murutira ka kojugu minw
ke ka ne hake ta,
aw tena maroya o kojuguw si koson tuun.
Sabu yerebonya ka di minw ye, ne bena olugu
labo aw ce ra;
aw fana tena waso tuun ne ta kuru saninman
kan.

¹² Ne bena mogow desebagatow, ani barakantanw
le to dugu konko;
olugu le bena o yere karifa Matigi Ala ma, a togo
koson.

¹³ Izirayelimogow to minw tora, olugu tena teren-
bariyako ke,
o tena faninya fo,
o tena janfa siri ni o darakan ye.
O bena domuni ke ka la nasuma ra;
mogow si tena o lasiran tuun.»

Zeruzalemu bena hera soro

¹⁴ Siyon dugu, aw ye donkiri la!
Izirayeli, aw ye nagarikanba bo!
Zeruzalemu dugu, aw ye ninsondiya, ka nagari ni
aw jusu bee ye!

¹⁵ Matigi Ala ka kiti mabo aw ra;
a ka aw juguw gben ka o kosegi.
Izirayeli masace min ye Matigi Ala ye, o be aw ce
ra;

aw tena siran kojugu si ja tuun.
¹⁶ O lon na, koni, o bena a fo Zeruzalemu ma ko:
«Aw kana siran, Siyon dugu!
Aw kana aw fari faga!»

¹⁷ Matigi Ala, aw ta Ala be aw ce ra, i ko cefari,
min be aw kisi.
A bena nagari fo k'a jusu diya aw koson.
A bena aw kanu, ka panamanyakura di aw ma;
a bena nagari aw koson, fo ka donkiri la ni kanba
ye.

¹⁸ «Ne bena maroya bo aw kan, k'a ke i n'a fo
panagbelon;
jaraki tena ben aw kan tuun.

¹⁹ O wagati ra, mogow minw tun ka aw minako
juguya, ne bena wuri olugu bee kama.
Ne bena saga sendimitow bosi;
minw tun yeregera, ne bena olugu lajen.
O tun ka aw lamaroya jamana minw bee ra,
ne bena tandori ni bonya la aw kan o jamanaw
bee ra.

²⁰ O wagati ra koni, ne bena aw lana;
o wagati ra, ne bena aw lajen.
Sabu ne bena aw ta bonya laseko aw ma,
k'a to mogow ye aw togo bonya ka aw tando

dugukolo siyaw beε ce ra.

Matigi Ala ko ten!»

Hagize

Kitabu faamucogo

Cira Hagize ni cira Jakariya ka ciraya ke wagati kelen na.

O wagati ra Yahudiyaw tun sekora ka na ka bo Babiloni. Naforotigiw tun be o ra, nka dow fana tun ye fagantanw ye. Gbeleya caman tun be o kan.

Cira Hagize k'a fo o ye ko mogow ma o janto Ala ta batoso ra minke, ko o le kera o ta sege sababu ye. A k'a fo o ye ko: «Yala wagati sera aw fe ka aw yere ta biribonnumanw lo ka don o kono, k'a soro Matigi Ala ta batoso benna wa?» (1.4)

Hagize ka cirayakuma naani le fo. O kumaw be Alabatosokura cogoya le yira; o noro bena bonya ka teme Alabatoso folo ta kan.

Nin kitabu b'a yira ko Ala ta mogow ka kan ka o janto Ala ta baara le ra folo, ka soro ka o yere ta baaraw ke. Ni o ka o ke, Ala be baraka don o ta koketa tow bee ra.

Kitabu konokow

Ala ka a ta batoso lori ko fo a ta mogow ye
Alabatosokura ta noro
Ala bena baraka don a kanminabagaw ra
Ala bena kopuman ke Zorobabeli ye

Alabatosokura ta lori

1 Masace Dariyusi ta masaya san flanan na, o san karo woronnan na, o karo tere folo, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma, ko a y'a fo Zuda jamanatigi Zorobabeli ye, min ye Sehalitiyeli dence ye, ani k'a fo sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe ye, min ye Yosadaki dence ye; a ko: ² Fangatigi Ala ko: «Nin mogow b'a fora ko Matigi Ala ta batoso lowagati ma se ban.»

³ Matigi Ala ka a ta kuma lase mogow ma cira Hagize sababu ra; a ko: ⁴ «Yala wagati sera aw fe ka aw yere ta biribonnumanw lo ka don o kono, k'a soro Matigi Ala ta batoso benna wa?» ⁵ Ayiwa, sisan Fangatigi Ala ta kuma ye nin ye, ko: «Aw ye aw ta kokocogow korosi de! ⁶ Aw be siman caman dan, nka aw be fitini le soro. Aw be domuni ke, nka aw te fa. Aw be minni ke, nka aw te fa. Aw be fani don aw yere ra, nka o te nene bo aw ra. Minw be baara ke ka sara soro, o sara be ke i n'a fo a blara boru sogonin le kono.»

⁷ Fangatigi Ala ta kuma ye nin ye, ko: «Aw ye miri aw ta kokocogow ra. Aw ye aw ta kokocogow korosi de! ⁸ Aw ye yelen kongoriw kunna, ka taga yiriw tige ka na ni o ye, ka na Ala ta so lo; ni o kera, o bena diya ne Ala ye, o fana bena bonya la ne kan. Matigi Ala ko ten.»

⁹ «Aw jigi tun be siman caman kan, nka aw nana fitini doron le soro. Aw nana ni o fitini min ye so kono fana, ne ka o fiye ka bo yi. Mun na? Ne ka o ke sabu ne ta batoso benna, k'a soro aw bee be

teliyara ka taga don aw yere ta bonw konu. Fangatigi Ala ko ten.

¹⁰ «O le koson sankolo banna ka ji di aw ma, dugukolo fana banna ka siman di aw ma. ¹¹ O le koson ne ka ja lana dugukolo kan, ani kuruw kan; ne ka ja se aw ta simanw ma, k'a se aw ta rezenjikura ma, k'a se turu ma, k'a se senefenw ma, k'a se adamadenw ni beganw ma, k'a se aw ta bororabaaraw bee ma.»

¹² Ayiwa, Sehalitiyeli dence Zorobabeli, ani sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe min ye Yosadaki dence ye, ani mogow tow bee, olugu ka Matigi Ala, o ta Ala kan mina. O sonna cira Hagize ta kuma ma, Matigi Ala, o ta Ala tun ka o min ci o fe. Matigi Ala nasiran donna o mogow ra.

¹³ O ra, Hagize min tun ye Matigi Ala ta ciraden ye, ale ka nin kumaw fo o ye, Matigi Ala togo ra, ko: «Ne be ni aw ye! Matigi Ala ko ten.»

¹⁴ O ra, Zuda jamanatigi Zorobabeli min ye Sehalitiyeli dence ye, Matigi Ala ka baraka don ale ra, ani sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe min ye Yosadaki dence ye, ani mogow tow bee. O nana Fangatigi Ala, o ta Ala ta batoso baara dabu. ¹⁵ O kera san karo woronnan tere mugan ni naani na, masace Dariyusi ta masaya san flanan na.

Alabatosokura ta bonya

2 O san kelen karo wolonflanan tere mugan ni kelen na, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma, ko: ² «A fo Zuda jamanatigi Zorobabeli ye, min ye Sehalitiyeli dence ye, ani sarakalaseba-

gaw kuntigi Yosuwe, min ye Yosadaki dence ye, ani mogo tow bee ye, ko: ³ «Yala mogo do be aw ra yan min tun ka nin batoso ni a ta dawula ye folofolo wa? Aw be nin batoso yera cogo di bi? Yala a te aw na na i n'a fo foyi te wa? ⁴ Ayiwa, sisan koni, Zorobabeli, ele ye i yere ja gbeleya! Matigi Ala ko ten. Sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe, Yosadaki dence, i ja gbeleya! Aw jamanamogo tow bee, aw bee ye aw ja gbeleya! Matigi Ala ko ten. Aw ye baara ke, sabu ne be ni aw ye. Fangatigi Ala ko ten. ⁵ Aw boto Misiran, ne tun ka o layiri le ta aw ye. Ne Nin* siginin be aw ce ra; aw kana siran, ⁶ sabu Fangatigi Ala ko: Sani wagati doonin ce, ne bena sankolo ni dugukolo yuguyugu tuun, ka kogojiw ni yorojalanw yuguyugu; ⁷ ne bena siyaw bee yuguyugu, ka siyaw ta naforow bee lana. Ne bena nin batoso fa nooro ra. Fangatigi Ala ko ten. ⁸ Wari ye ne ta le ye, sanin ye ne ta le ye! Fangatigi Ala ko ten. ⁹ Nin batosokura ta nooro bena bonya ka teme batoso folo ta kan pewu. Ne bena hera lana nin yoro le ra fana. Fangatigi Ala ko ten.» »

Ala ta mogow ta saninyabariya

¹⁰ Masace Dariyusi ta masaya san flanan na, o san karo konontonnan na, ani o karo tere mugan ni naaninan na, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma tuun. ¹¹ A ko: «Fangatigi Ala ko: «Sarakalasebagaw pininka, ko sariya be mun fo nin ko ra? ¹² Ni mogo do ka a ta deregeba senkoroyoro kuru ka sarakasogo saninman do don o kono, ni o tigi ta deregeba magara buru ra, walama domuni, walama rezenji, walama turu, walama siman do ra, yala o fen be se ka saninya o saraka sogo koson wa?» »

Sarakalasebagaw k'a jaabi ko: «O fenw te saninya.»

¹³ Hagize ka o pininka tuun ko: «Sisan ni mogo magara su le ra k'a yere lanogo, ni o tigi magara nin fenw do ra, yala o fenw fana be ke fen saninyabariw ye wa?» Sarakalasebagaw ko: «Onhon, o fenw be ke fen saninyabariw ye.» ¹⁴ Hagize ko o ma ko: «Nin mogow fana ta be ten le, nin siya

ta be ten le ne na koro. Matigi Ala ko ten. O boro be fen o fen ke, o bee be ten le. O be saraka o saraka di ne ma, o si saninyanin te.»

Izirayelimogow bena baraka soro

¹⁵ «Ayiwa, sisan aw ye a korosi k'a fle min bena ke, k'a ta bi ra, ani lon nataw ra. Sani kabakuru do ye ta k'a la do kan, ka Matigi Ala ta so lo, aw ta kow tun be cogo min na, aw yere ye miiri o ra. ¹⁶ Ni aw tun tagara ko aw be taga siman ce, aw tun b'a miiri ko aw bena minan na mugan soro a ra, nka a be taga ke minan na tan ye. Ni aw tun tagara aw ta rezenji tayoro ra, aw tun b'a miiri ko aw bena minan na bilooru soro, nka a be taga ke minan na mugan ye. ¹⁷ Ne tun ka simancenbanaw, ani sanbere ke ka aw ta simanw bee cen; nka o bee n'a ta, aw tun ma nimisa ka seko ka na ne fe. Matigi Ala ko ten. ¹⁸ Ayiwa, aw y'a korosi k'a fle min bena ke k'a ta bi ra, ani lon nataw ra, k'a ta san karo konontonnan tere mugan ni naani na. Kabini Matigi Ala ta batoso ju sigira lon min na, aw y'a korosi k'a fle min bena ke. ¹⁹ Yala siman be aw ta bondow konon tuun wa? Hali bi rezen ni toro ni gerenadi ni oliviye si ma den folo. Nka k'a ta bi ra, ne bena baraka don aw ra.»

Ala ka layiri ta Zorobabeli ye

²⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Hagize ma a sinaga flanan na karo tere mugan ni naani na, ko: ²¹ «A fo Zuda mara jamanatigi Zorobabeli ye, ko ne bena sankolo ni dugukolo yuguyugu. ²² Ne bena masacew ta masasiginanw ye lema ka o ben, ka siyaw ta masayaw ta fanga cen. Ne bena sowotorow ni sowotorotigiw ye lema ka o benben, ka sow ni sotigiw ye lema ka o benben dugu ma. O bena jogon faga ni o yere ta kerekemuruw le ye. ²³ O lon na, koni, Fangatigi Ala ko ten, Sahalitiyeli dence Zorobabeli, ne ta baarden, ne bena ele ta, Matigi Ala ko ten, ka i ke i ko tagamasiyen, i ko bororanegge, ne boro ra; sabu ne ka ele le pana-woloma. Fangatigi Ala ko ten.»

Jakariya

Kitabu faamucogo

Cira Jakariya ni cira Hagize ka ciraya ke wagati kelen na. Masaceba Sirusi tun ka Yahudiya mogo wa-ga bilooru (50 000) minw bla ka na Zeruzalemu, ka na Alabatosoba lo kokura, Jakariya ni Hagize tun ye o Yahudiyaw dow ye.

Jakariya ka o mogo ja gbeya, ko o ye Matigi Ala ta batoso lo, ani ka teren Ala ye kosebe. Jakariya ni Hagize ta kumaw sababu ra, Alabatosoba sera ka lo ka ban. Sarakalasebaga minw ye Zorobabeli ni Yosuwe ye, olugu le tun be o baaraw namogow ye.

Nin kitabu taranna taranyoro fla. A taranyoro kelen kelen bee sebera a ta wagati ra. A taranyoro folo ra (1-8), Ala ka tagamasiyen seegi yira cira Jakariya ra. Ala ta meleke do le be o tagamasiyenw koro fo Jakariya ye, k'a yira a ra ko Ala bena na a ta mogo deme, ka Zeruzalemu dugu ni Alabatosoba lo kokura tuun, ka Zorobabeli ke jamana namogow ye.

A taranyoro flanan na (9-14), cira b'a yira ko Ala bena kiti ben siya tow kan kuntigiba nawagati ra. Ala bena sebagaya di a ta mogo ma, k'a to Zeruzalemu ye se soro a juguw bee kan. Cira ka o le fo ko: «Matigi Ala le bena ke dunupa bee ta masace ye. O lon na, Matigi Ala kelenpe le bena ke Ala ye, ale kelenpe togo le bena fo» (14.9).

Ala bena o kuntigi le ci ka na ni hera ni terenninya ye. Ale bena ke masace ye; a bena se soro, k'a majiginin to (9.9). Mogo bena ban a ra, nka ale le bena ke Ala ta mogo korosibaga ye (11.7). Mogo bena ban a ra k'a faga, k'a soro ale le ye Ala ta ciraden ye (12.9-10).

Kitabu konokow

Cira Jakariya ka tagamasiyen minw ye
Ala bena a ta kiti ben siya tow kan
Ala bena hera ni sebagaya di a ta mogo ma

Ala ko Izirayeli ye nimisa ka kojugu dabra

1 Dariyusi ta masaya san flanan karo seeginan na, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Berekiya dence Jakariya ma; Berekiya tun ye Ido dence ye. Ala k'a fo Jakariya ye ko: ² «Matigi Ala dimina aw bemaw koro kosebe. ³ A fo nin mogo ye ko Fangatigi Ala ko:

«Aw ye seko ka na ne fe!

Fangatigi Ala ko ten.

Ni o kera, ne fana bena seko aw fe.

Fangatigi Ala ko ten.»

⁴ «Aw kana ke i ko aw bemaw; folofolo ciraw tun ka Ala ta kuma lase olugu ma, ko Fangatigi Ala ko: «Aw ye bo aw ta sirajuguw kan, ka aw ta kewalejuguw dabra! Nka o ma ne lamen, o fana ma o janto ne ta kumaw ra. Matigi Ala ko ten.»

⁵ «Ayiwa, aw bemaw be min sisan? Yala o ciraw tun be se ka to si ra fo bi wa? ⁶ O bee n'a ta, ne tun ka ne ta kumaw, ani ne ta cifonin minw fo ne ta baaradenw ye, minw ye ciraw ye, yala o kumaw ma na ben aw bemaw kan wa? Aw bemaw yere nana nimisa, k'a fo ko: «Fangatigi Ala ka min latige, a ka o le ke an na, ka kapa ni an ta sirajuguw ni an ta kewalejuguw ye.» »

Siko folo: sow

⁷ Dariyusi ta masaya san flanan karo tan ni kelenan na, min ye Sebati karo [†] ye, o karo tere mukan ni naaninan, Matigi Ala k'a ta kuma lase cira Jakariya ma, min tun ye Ido dence Berekiya ta dence ye. Jakariya ko: ⁸ O lon su fe, ne ka ce do yelenin ye so wulenman do kan, a lonin be mirite yiriw ce ra, dingakonoyoro do ra. So wulenman dow, ani so finman bisigi dow, ani so gbeman dow tun b'a ko fe. ⁹ Ne k'a pininka ko: «Ne matigice, nin sow ye mun sow le ye?» Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale ko ne ma ko: «Nin sow koro ye min ye, ne bena o fo i ye!» ¹⁰ Ce min tun lonin be mirite yiriw ce ra, ale ka kuma ta, k'a fo ko: «Matigi Ala ka olugu le ci ka taga dunupa yorow bee yaala.» ¹¹ Matigi Ala ta meleke min lonin tun be mirite yiriw ce ra, sotigiw kumana o fe, k'a fo a ye ko: «An ka dunupa yoro bee yaala; an k'a ye ko dunupa yoro bee be laganfiya ni pasuma le ra.» ¹² Matigi Ala ta meleke ka o jaabi k'a fo ko: «Fangatigi Ala, i dimina Zeruzalemu ni Zuda dugu to minw koro kabini san biwolonfla, i bena hina o

[†] Sebati karo, o ye Yahudiyaw ta san karo tan ni kelenan ye.

duguw ra wagati juman le sa?»¹³ Meleke min tun be kumana ni ne ye, Matigi Ala ka o meleke jaabi ni kumadiman ye, ani jususaarokuma.¹⁴ Meleke min tun be kumana ni ne ye, o k'a fo ne ye ko: «A fo bee ye, ko Fangatigi Ala ko:

«Ne ka Zeruzalemu ni Siyon kanu ni kanuyaba le ye.

¹⁵ O koson siya minw nasumanin siginin be, ne dimininba lo olugu koru;

sabu ne tun dimina donin doron le ne ta mogow koru,

nka olugu le ka do fara o ta toro kan.»

¹⁶ O koson Matigi Ala ko:

«Ne bena seko ka na Zeruzalemu ni hina ye.

Ne ta batoso bena lo Zeruzalemu tuun.

O bena juru la Zeruzalemu dugu kan,

k'a suma, k'a lo kokura.

Fangatigi Ala ko ten!»

¹⁷ A fo bee ye tuun ko Fangatigi Ala ko:

«Fennumanw bena caya ne ta duguw konu tuun;

Matigi Ala bena Siyon dugumogow jusu saaro tuun,

ka Zeruzalemu panawoloma k'a ke a ta dugu ye.»

»

Siko flanan: gban fla ni numuce naani

2 O ko, ne ka ne na korota ka gban † naani ye.² Meleke min tun be kumana ne fe, ne ka o jininka ko: «Nin ye mun ye?» A ka ne jaabi ko: «Nin gbanw le ka Zuda ni Izirayeli ni Zeruzalemu dugumogow janjan.»

³ O ko, Matigi Ala ka numuce naani yira ne ra.

⁴ Ne k'a jininka ko: «Ninnugu be nana mun le ke?» A ka ne jaabi ko: «Gban minw ka Zuda ta mogow janjan, fo o si te se ka o kun korota tuun, o nana ka na siranyaba bla o gbanw le ra, ka o gbanw karikari, sabu siya minw ka o ta fanga sigi Zuda kan ka Zuda ta mogow bee janjan, gbanw ye olugu tagamasiyenw le ye.»

Siko sabanan: sumanikejuru

⁵ O ko, ne ka ne na korota ka ce do ye, sumanikejuru b'a boro.⁶ Ne k'a jininka ko: «I be tagara min le?» A ka ne jaabi ko: «Ne be tagara Zeruzalemu dugu le suma k'a bonya ni a janya lon.»⁷ Meleke min tun be kumana ni ne ye, ale gbarara ka na; meleke do were nana ale kunben,⁸ k'a fo a ye ko: «Bori, i ye taga a fo nin kanbelen jurutigi ye ko:

«Zeruzalemu dugu tena se ka lamini ni kogo ye tuun,

a konomogow, ani a beganw cayakojugu fe.

⁹ Ne Ala yere le bena ke kogo tasumaman ye, ka Zeruzalemu dugu lamini, ka ke dugu noro ye. Matigi Ala ko ten!» »

Ala be mogow wele

¹⁰ «Aw ye wuri, aw ye wuri!

Aw ye bori ka bo sahiliyanfan jamana ra.

Matigi Ala ko ten.

Sabu ne tun ka aw janjan

† Gbanw, o ye siyaw ta fanga tagamasiyenw ye.

ka aw lataga dunupa fan naani na.

Matigi Ala ko ten.

¹¹ Aw ye wuri, Siyon dugumogow!

Aw ye wuri ka bori, aw minw siginin be Babiloni* dugu konu.»

¹² Sabu Fangatigi Ala ka sebgaya di ne ma, ka ne ci; siya minw ka aw borofenw ce a b'a fo olugu ye, ko:

«Ni mogow o mogow ka maga aw ra,

a kera i ko o tigi k'a boro su ne yere paden le ra.

¹³ Ne koni bena ne boro korota o mogow kama,

k'a to o mogow ta jonw yere ye o borofenw ce.»

Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci.

¹⁴ «Siyon dugumogow, aw ye kule ci ka jagari;

sabu ne be nana ka na sigi aw ce ra.

Fangatigi Ala ko ten.

¹⁵ O lon na, siya caman bena don Matigi Ala ta jen ra,

ka ke Matigi Ala ta mogow ye.

O ra ne Matigi Ala, ne bena sigi aw ce ra. Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe.»

¹⁶ Matigi Ala bena Zuda le ke a yere sigiyoro ye, a ta jamana saninman konu, ka Zeruzalemu panawoloma tuun k'a ke a ta dugu ye.

¹⁷ Danfenw bee ye je Matigi Ala na koru; sabu a be wurira ka bo a ta yoro saninman na ka na.

Siko naaninan: sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe

3 O ko, Ala ka sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe yira ne ra; a lonin tun be Matigi Ala ta meleke na fe, Setana lonin be a kininboroyanfan na, a b'a jarkira.² Matigi Ala ko Setana ma ko: «Matigi Ala ye kuma ben ele kan, Setana, Matigi Ala ye kuma ben ele kan, Matigi Ala min ka Zeruzalemu dugu panawoloma. Yala nin ce te i ko logokurun min bora tasma ra wa?»

³ O y'a soro Yosuwe lonin tun be meleke na koro ni fani nogoninw le ye a kan na.⁴ Minw tun lonin be meleke na fe, meleke k'a fo olugu ye ko: «Aw ye a ta fani nogoninw bo a ra!» A k'a fo Yosuwe ye ko: «A fe, ne ka i ta jurumunw bo i ra; ne bena fani pumanmanw le don i ra.»

⁵ Ne ko: «Aw ye jalamugu saninman do fana melege a kun na!» O ka jalamugu saninman do melege a kun na, ka faniw don a ra. Matigi Ala ta meleke tun lonin be.

⁶ Matigi Ala ta meleke ka nin layiri ta Yosuwe ye;

⁷ a ko Fangatigi Ala ko:

«Ni i ka ne ta siraw tagama

ka ne ta kumaw lamem,

ele le bena sigi ne ta so kunna,

ka ne ta lu korosi.

Minw be yan,

ne bena i sigi olugu ta sigiyoro nogon na.

⁸ «Ele sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe, ele ye nin kumaw lamem, ani i jennogon minw be ni i ye.

O mɔgɔw ye ko nataw tagamasiyenɗumanw le ye.
Ne bɛna ne ta baaraden ci ka na; a tɔgɔ ye ko
Yiri Falento †.

⁹ A flɛ, ne ka kabakuru min bla Yosuwe ja fɛ;
ɗaden wolonfla le bɛ o kabakuru kelenpe ra.
Ne yɛrɛ le bɛna o kabakuru ta sɛbɛri kɛ a kan.
Fangatigi Ala ko ten!
Ne bɛna nin jamana ta jurumun kafari lon kelen
na.

¹⁰ O lon na kɔni, aw bɛna ɗɔgɔn wele ka na sigi
rezensunw kɔrɔ,
ka ɗɔgɔn wele ka na sigi torosunw kɔrɔ.
Fangatigi Ala ko ten.»

Siko loorunan: fitinablanan ni oliviyesunw

4 Meleke min tun bɛ kumana ni ne ye, o nana
tuun, ka na ne lakunu, i ko o bɛ mɔgɔ lakunu
sunɔgɔ ra cogo min na. ² A ko ne ma ko: «I ja bɛ
mun le ra?» Ne ko: «Ne ja bɛ fitinablanan dɔ ra, a
bɛɛ ye sanin ye; fitinadaga dɔ b'a kunna, fitina
wolonfla siginin b'a san fɛ, ani fitinajuru tɛmɛyɔrɔ
wolonfla. ³ Oliviyesun fla turunin bɛ fitinablanan
kɔrɔ, kelen b'a kininboroyanfan na, tɔ kelen b'a
numanboroyanfan na.»

⁴ Meleke min tun bɛ kumana ni ne ye, ne ka ku-
ma ta tuun ka ale ɗininka; ne ko: «Ne matigice,
nin kow kɔrɔ ye di le?» ⁵ Meleke ka ne jaabi ko: «I
ma nin lon wa?» Ne ko: «ɗn-ɗn, ne matigice!» ⁶ A
ko ne ma ko: «Matigi Ala bɛ kuma min lase Zorob-
abeli ma, o flɛ nin ye:

«Aw ta fanga nɔ tɛ,
aw ta baraka nɔ tɛ,
nka ne Nin* nɔ lo,
Fangatigi Ala ko ten!»

⁷ Ele ye mun le ye Zorobabeli ja fɛ?
Ele kuru belebeleba, i bɛna ci, ka dakapa.
Bon ta kabakuru folɔ bɛna bɔ ele ra;
mɔgɔw bɛna kule k'a fɔ ko: «Ala ta ɗumanya lo!
Ala ta ɗumanya lo!» »

⁸ O kɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun,
k'a fɔ ko: ⁹ «Zorobabeli boro le ka nin batoso jubo,
a boro le bɛna a laban fana. Ni o kera, aw bɛna a
lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fɛ. ¹⁰ Jɔn le tun
bɛ jonna nin baara ra, a daminawagati ra, ko a ka
dɔgɔ? Ni mɔgɔw nana bonɔjuru ye Zorobabeli
boro a bɛ bon lɔra, o bɛna ɗagari.

«Ayiwa, nin fitina wolonfla ye Matigi Ala ɗadenw
le ye, minw bɛ dunɗa yɔrɔ bɛɛ yaala.»

¹¹ Ne ka kuma ta, k'a ɗininka tuun, ko: «Nin
oliviyesun fla min bɛ fitinablanan kininboroyanfan
ni a numanboroyanfan na, olugu ye mun ye?»

¹² Ne k'a ɗininka a sigaga flanan na tuun ko:
«Oliviyɛ yiriboro fla min bɛ saninbere woman
kɔrɔ, turu saninman* bɛ bɔra minw wow fɛ, o ye
mun ye?» ¹³ A ka ne jaabi ko: «Ele ma o lon wa?»
Ne ko: «ɗn-ɗn, ne matigice!» ¹⁴ A ko: «Turu sanin-
man kera mɔgɔ minw kun na, ka o bla danna
dunɗa bɛɛ tigi Ala ta baara kama, olugu lo.»

Siko wɔɔronan: gbolo kitabu

5 Ne ka ne ja kɔrɔta ka flɛri kɛ tuun; ne ka
gbolo dɔ melegenin tɛmɛtɔ ye san fɛ. ² Meleke
ka ne ɗininka ko: «I ja bɛ mun le ra?» Ne ko: «Ne
ja bɛ gbolo dɔ melegenin tɛmɛtɔ ra san fɛ. A janya
ye nɔngɔn † ja mugan, a bonya ye nɔngɔn ja
tan.» ³ Meleke ko ne ma ko: «Nin ye danga le ye,
min bɛ benna jamana bɛɛ lajennin kan. A sɛbera a
ja kelen kan ko sonw bɛɛ bɛna gbɛn ka bɔ yan; a
sɛbera a ja tɔ kelen kan ko minw bɛɛ bɛ kari
gbansan, ko olugu bɛɛ bɛna gbɛn ka bɔ yan.

⁴ «Ne bɛna danga lajigi,
Fangatigi Ala ko ten;
ka danga ladon sonw ta bon kɔnɔ,
ani mɔgɔ minw bɛ kari ni ne tɔgɔ ye faninya kan.
Danga bɛna jigi o ta bon kɔnɔ, k'a halaki,
a ni a bonɔyiriw ni bon kabakuruw bɛɛ.» »

Siko wolonflanan: muso siginin minan kɔnɔ

⁵ Meleke min tun bɛ kumana ni ne ye, ale
gbarara ne ra, k'a fɔ ne ye ko: «I ja kɔrɔta k'a flɛ
fɛn min bɛ nana!» ⁶ Ne k'a ɗininka ko: «Mun lo?»
A ko: «Minan dɔ le bɛ nana!» A ko tuun ko: «Nin
ye jamana bɛɛ lajennin ta jurumun tagamasiyen le
ye!» ⁷ O kɔ, datugunan negeraman min tun bɛ o
minan da ra, o datugunan wurira. Muso dɔ siginin
tun bɛ minan kɔnɔ. ⁸ A ko: «Nin ye juguya taga-
masiyen le ye!» A ka muso digi k'a don minan
kɔnɔ, ka datugunan negeraman digi k'a datugu a
da ra.

⁹ Ne ka ne ja kɔrɔta tuun, ka muso fla ye o bɛ
nana san fɛ. O tun bɛ o kamanw lamagara fɔɗɔ
kan ka na. O kamanw tun bɛ i ko baninkɔnɔ ka-
manw. O nana minan ta ka taga ni a ye san ni
dugu cɛ. ¹⁰ Meleke min tun bɛ kumana ni ne ye, ne
ka ale ɗininka ko: «O bɛ tagara ni minan ye min
le?» ¹¹ A ka ne jaabi ko: «O bɛ tagara so dɔ le lo a
ye Babilɔni ‡ mara ra. Ni o so lɔra ka ban, o bɛna
minan bla a blayɔrɔ ra yi.»

Siko seeginan: sowotero naani

6 Ne ka ne ja kɔrɔta tuun, ka flɛri kɛ, ka
sowotero naani botɔ ye kuru fla furance ra; o
kuruw siranegeraman tun lo. ² Sowotero folɔ ta
sow tun ye wulenman ye, flanan ta sow tun ye fin-
man ye, ³ sabanan ta sow tun ye gbɛman ye, naan-
inan ta sow tun ye ɗegenɗegenman ye.

⁴ Meleke min tun bɛ kumana ni ne ye, ne ka o
ɗininka, ko: «Nin fɛnw ye mun ye?» ⁵ Meleke ka
ne jaabi ko: «Sankolo fan naani ta fɔɗɔw le bɛ
bɔra ka taga; o tun siginin bɛ dunɗa bɛɛ tigi Ala
ja kɔrɔ.» ⁶ So finmanw ta sowotero bɛ tagara
sahiliyanfan jamana fan le ra. So gbɛmanw ta
sowotero bɛ tagara terebenyanfan jamana fan le
ra. So ɗegenɗegenmanw ta sowotero bɛ tagara
woroduguyanfan fan le ra. ⁷ So wulenmanw bɔra
minke, olugu tun kɔrɔtonin lo ka taga dunɗa
yaala. Meleke k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga, ka taga

† Yiri Falento: Aw ye nin yɔrɔw flɛ: (Yeremi 23.5; 33.15; Eza-
yi 11.1

† Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka ben mɛtɛrɛ tarance le ma.
‡ Babilɔni, walama Sinehari, o yɔrɔ kera kojugu tagamasiyen
le ye.

dunupa yaala!» O bora ka taga dunupa yaala.
 8 Meleke ka ne wele k'a fo ne ye ko: «A fle, minw bora ka taga sahiliyanfan jamana fan na, olugu le bena ne ta dimi mala sahiliyanfan jamana koru.»

Ala ka fanga di Yosuwe ma

9 Matigi Ala kumana ne fe k'a fo ne ye ko:
 10 «Mogo minaninw ka fen minw di Helidayi, ani Tobiya, ani Yedaya ma, taga o fenw mina. Wuri i ye taga bi yere Sofoni dence Yoziyasi ta so konu; o mogow bora Babiloni ka na jigi o so le konu. 11 I ye o warigbe ni o sanin mina, ka masafugula do lalaga ni a ye, ka o biri sarakalasebagaw kuntigi Yosuwe kun na, min ye Yosadaki dence ye. 12 O ko, i y'a fo a ye ko Fangatigi Ala ko:
 <Ce min togo ye ko Yiri Falento,
 o le ye nin ye;
 a bena to a no ra ka falen,
 ka Matigi Ala ta batoso lo.
 13 Ale le bena Matigi Ala ta batoso lo.
 A bena masaya bonya soru,
 ka sigi masaya ra a ta masasiginan kan k'a ta jamana mara.
 A bena to masaya ra ka ke sarakalasebaga ye fana.
 A bena o baara fla bee ke ka ja.>
 14 «Masafugula bena bla Matigi Ala ta batoso konu, janko ka mogow hakiri jigi Helidayi, † ni Tobiya, ani Yedaya, ani Sofoni dence Yoziyasi †† ta ko ra.»
 15 Mogo minw yoru ka jan, olugu bena na, ka na baara ke ka Matigi Ala ta batoso lo. Ni o kera, aw bena a lon ko Fangatigi Ala le ka ne ci aw fe. Ni aw ka son ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamen ka ja, o kow bena ke k'a dafa.

Batori min ka di Ala ye

7 Masace Dariyusi ta masaya san naaninan na, o san karo konontonnan na, min ye Kisilevu karo ‡ ye, o karo tere naaninan, Matigi Ala k'a ta kuma lase Jakariya ma tuun.
 2 Ayiwa, Betelikaw tun ka Sareseri ni Regemu Meleki ni o ta mogo dow ci, ka taga Matigi Ala daari. 3 O tagara Fangatigi Ala ta batoso sarakalasebagaw ni a ta ciraw jininka ko: «Yala an ka kan ka to ka kasi, ka an yere bari an diyanyakow bee ra, san karo loorunan na, i n'a fo an tun be deri k'a ke cogo min na kabini san caman wa?»
 4 Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fo ko:
 5 «Kuma jamana mogow bee fe, ani sarakalasebagaw, ka o jininka ko: <Tuma min na aw tun be to ka sun don san karo loorunan ni a karo wolonflanana, fo san biwolonfla, yala can ra aw tun ka sun don ne le koson wa? 6 Ni aw fana tun be domuni ke ka min, yala aw tun te o domuniw ni minniw kera aw yere ta nafa le kama wa? 7 Yala Matigi Ala tun ma o kuma kelenw le don ciraw da ra folofolo k'a fo aw ye, wagati min na mogow tun

† Helidayi: Heburukan na a fora ko: Helemu. †† Yoziyasi: Heburukan na a fora ko: Heni. ‡ Kisilevu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo konontonnan ye.

siginin be Zeruzalemu ni a kerfeduguw konu jasuma ra, ani wagati min mogow tun be jamana woroduguyanfan ni jamana dugumayanfan na wa?»

Ala ta mogow ta kanminabariya

8 Matigi Ala k'a ta kuma lase Jakariya ma tuun, ko:
 9 Fangatigi Ala ko:
 «Aw ye kiti tige ka kapa ni can ye;
 aw ye jagon mina ni jumanya ni hina ye.
 10 Aw kana muso ce saninw, ani feritaw, ani lonanw, ani fagantanw taju.
 Aw kana kojugu naninya aw jusu ra jagon kama!
 11 «Nka o ma o janto ne ta kuma ra.
 O murutira, o ka o ko di ne ma,
 ka o torokun gbeleya,
 janko o kana ne ta kuma lamena.
 12 O ka o jusukun gbeleya i ko lulu,
 janko Fangatigi Ala tun k'a ta sariyaw ni a ta kuma minw lase ciraw ma folofolo a Nin* baraka ra,
 k'a fo o ye, o kana o lamena.
 O le k'a to Fangatigi Ala dimina o koru kosebe; a ko:
 13 <Wagati min ne tun ka o wele,
 o tun ma son ka ne lamena.
 Sisan olugu fana bena ne wele,
 ne tena o lamena.
 Fangatigi Ala ko tena.>
 14 «O koson ne ka o janjan ka taga siya werew ce ra,
 o ma siya minw lon.
 O ta jamana lakolon tora o ko fe;
 mogo te don a konu, mogo te bo a konu.
 Jamana min tun ye jamanajuman ye,
 o le kera jamana lakolon ye.»

Ala ka hera layiri ta Zeruzalemu dugu ye

8 Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:
 2 Fangatigi Ala ko:
 «Ne ka Siyon dugu kanu ni kanuyagbelen le ye,
 o ta kanuya baraka bonyara ne jusu ra kosebe.»
 3 Matigi Ala ko:
 «Ne bena kosegi ka na Siyon dugu konu tuun.
 Ne bena na sigi Zeruzalemu tuun.
 Zeruzalemu dugu bena wele ko can ta dugu;
 Fangatigi Ala ta kuru bena wele ko kuru saninman.»
 4 Fangatigi Ala ko:
 «Cekorobaw, ani musokorobaw
 bena na sigi Zeruzalemu dugu siradaw ra tuun;
 o bee ta tagamabere be ke o boro,
 sabu o bee bena sijan soru, ka koroya kosebe.
 5 Dugu siradaw bena fa cedenninw ni musodenninw na;
 olugu bena to ka toron ke siradaw ra.»

6 Fangatigi Ala ko:
 «Jamana mogo to minw tora,

nin ko bena ke koba le ye olugu na na;
nka ne fe nin te koba ye!
Fangatigi Ala ko ten.»
7 Fangatigi Ala ko:
«A fle, ne bena ne ta mogow kisi ka bo terebayan-
fan mogow boro,
ka o kisi ka bo terebenyanfan mogow boro.
8 Ne bena o laseko tuun,
ka na o sigi Zeruzalemu dugu konso.
O bena ke ne ta mogow ye,
ne bena ke o ta Ala ye,
can ni terenninya kan.»
9 Fangatigi Ala ko:
«Aw ye baraka don aw yere ra!
Wagati min Matigi Ala ta so tun be lora,
cira minw kumana o so jubowagati ra,
o ciraw tun ka kuma minw fo,
aw be o kuma kelenw le menna bi.
10 Sani o wagati ye se,
sara tun te mogow si ta baara ra,
sara tun te began si ta baara ra.
Mogow si tun te se ka don walama ka bo a yere sa-
go ma,
aw juguw nasiran koson;
sabu ne tun ka mogow bee ke jagon juguw ye.
11 Nka nin mogow to minw tora sisan,
ne tena olugu mina i ko ne tun k'a ke cogo min
na folofolo.»
Fangatigi Ala ko ten.
12 «Sabu ne bena hera caya jamana konso.
Rezen bena den ka na,
simanw bena na forow ra,
sanji bena na.
Ne bena nin fenw bee di nin jamana mogow tow
ma.
13 «E, Zuda, ani Izirayeli,
aw tun kera jamana danganin ye siya tow ce ra
cogo min na,
o cogo kelen na ne bena aw kisi ka baraka don
aw ra.
Aw kana siran,
aw ye aw ja gbaleya.»
14 Sabu Fangatigi Ala ko:
«Wagati min na aw tun ka ne jusu bo,
ne tun k'a latige cogo min na ko ne bena aw hala-
ki,
ko hali ne tena hina aw ra,
Fangatigi ko ten,
15 o cogo ra, sisan ne k'a latige
ka kojuman le ke Zeruzalemu ni Zuda ye tuun.
Aw kana siran.
16 Aw ka kan ka min ke, o fle nin ye:
Aw ye can fo jagon ye,
aw ta kititigeyorow ra, aw ye kiti tige can kan,
ka hera don mogow ni jagon ce.
17 Aw si kana kojugu naninya aw jusu ra aw
mogow jagon kama.
Aw kana kari faninya kan;
sabu ne be o fenw bee koninya.
Matigi Ala ko ten.»

Nanasisi bena yelema ka ke pagari ye

18 Fangatigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko
Fangatigi Ala ko: 19 «San karo naaninan ta sun,
ani san karo loorunan ta sun, ani san karo wolon-
flanan ta sun, ani san karo tannan ta sun, o bee
bena yelema ka ke Zuda ta mogow fe nin-
sondiyalonw, ani pagarilonw, ani hera panag-
belonw le ye. O koson aw ye can ni hera le kanu.»
20 Fangatigi Ala ko:
«Mogow bena na tuun;
dugu caman ta mogow bena na.
21 Dugu do ta mogow bena taga a fo dugu were ta
mogow ye ko:
<An ye taga Matigi Ala daari,
an ye taga Fangatigi Ala ko!
Anw fana be taga!>
22 Jamana caman ta mogow,
ani siya barakamanw bena na Fangatigi Ala ta
jenjogonya jini Zeruzalemu,
ka na Matigi Ala daari.»
23 Fangatigi Ala ko:
«O lon na, ce tan bena bo siya werew ra,
siya minw be kan werew fo,
ka na Yahudiya ce kelen mina a ta derege
senkoroyoro ma,
k'a fo a ye ko:
<An be taga ni i ye,
sabu an k'a men ko Ala be ni aw ye!> »
Ala bena siyaw ta kiti tige ka o saninya
9 Matigi Ala ta kuma:
Matigi Ala ta kuma fora Hadaraki jamana
kama.
A bena se Damasi dugu fana ma;
sabu Matigi Ala na lonin be adamadenw bee ra
i n'a fo a na be Izirayelimogow ra cogo min na.
2 Ala ta kuma sera Hamati dugu fana ma,
o dugu min be Damasi dugu korow;
Tiri dugu ni Sidon dugu fana sen b'a ra,
olugu ni o ta ceguya bee.
3 Tirikaw ka sankasojan do le lo;
o ka warigbe lajen caman i ko dugukolo buguri,
ka sanin lajen caman i ko bogomugu min be sira-
da ra.
4 Nka a fle, Matigi bena o borofenw bee bosi o ra,
ka o ta dugu laminikogow ben kogoji ra,
ka tasuma ke ka dugu yere jeni.
5 Ni Asikalonkaw nana o ye, siranya bena olugu
mina.
Ni Gazakaw fana nana o ye, siranya bena jatige
bla olugu ra.
Ekuronkaw koni, olugu jigi tigera.
Masace tena ke Gazakaw fe tuun,
mogow tena sigi Asikalon tuun.
6 Siya jagaminin dow le bena sigi Azidodi dugu
konso.
Ne bena Filisikaw ta yerebonya bee bo o ra.
7 Ne tena a to o ye josonsogow joriw min tuun,

ne tena a to o ye o sogo haramuninw nimi tuun.
 O ta mogo to minw tora,
 olugu fana bena ke an ta Ala ta mogo dow ye,
 ka ke Zuda jamana namogo dow ye.
 Ekurankaw bena ke i ko Yebusikaw.
⁸ Ne bena ne ta so lamini, k'a korosi,
 janko kerekajama si temeto kana na se a ma.
 Fangatigi si tena o minako juguya tuun,
 sabu sisan ne yere na be o korosira.

Hera masace min bena na

⁹ Aw ye nagari kosobe, Siyon dugumogow!
 Aw ye nagarikanbaw bo, Zeruzalemu
 dugumogow!

A fe, aw ta masace be nana aw fe!
 A terennin lo, a ka se soro;
 a majiginin yelenin be fali le kan;
 a yelennin be faliden do kan,
 falimuso ta falidennin.

¹⁰ Ne bena kerekewotorow tunu ka bo Efirayimu,
 ka kerekasow bee ban Zeruzalemu.
 Kere be ke ni kalan minw ye, ne bena o karikari.
 Ale bena hera kibaroya le fo mogow ye.
 A ta masaya bena bo kogoji do ra ka taga a bla do
 ra,
 ka bo Efirati ba ra, ka taga a bla fo dununa dan
 na.

Ala ta mogow ta kisicogo

¹¹ Ele koni, ne ka jennogonya* min don ni ele ye
 ni began sarakaw jori ye,
 o jennogonya koson, ne bena i ta mogo minaninw
 labo dinga jintan konso.

¹² Aw ye seko aw ta dugu barakaman konso,
 jigi be aw mogo minanin minw fe.
 Ne b'a fo aw ye tuun bi, ko aw bonona fen o fen
 na,

ko ne bena o jigon fla le seko aw ma.
¹³ Sabu ne bena Zuda le ke ne ta kalan ye, ka o
 kalan sama;

ka Efirayimu ke a bijew ye, ka o don kalan na.
 Ele Siyon, ne bena i dencew lawuri!
 Ele Geresi jamana, ne bena Siyon dencew lawuri
 ele dencew le kama,

ka Siyon ke i ko cefari ta kerekemuru.
¹⁴ Matigi Ala bena teme o kunna;
 a bena a ta bijew bon i ko sanmanamana.
 Dunupatigi Ala bena buru fiye;
 a bena taga a juguw kere ni woroduguyanfan ta
 sanfajoba ta baraka le ye.

¹⁵ Fangatigi Ala bena o tanga.
 O bena o juguw halaki;
 o juguw be o bon ni kabakuru minw ye, o bena o
 bee cici.

O bena o juguw jori min, ka mankan ci, i ko mogo
 minw ka dorso min.

O bena fa o juguw jori ra i ko minan be fa beganw
 jori ra cogo min na,
 k'a seriseri sarakajenifen* gbanw kan.

¹⁶ Matigi Ala, o ta Ala bena o kisi o lon na,
 a bena o bosu i ko sagagbenbaga be a ta sagaw
 bosu cogo min na.

O bena nooro soro i ko lulu min donna masafugu-
 la ra k'a cefa;
 o bena nooroba soro o ta jamana ra.
¹⁷ O ta bena diya de!
 O ta bena na yere le!
 Siman bena baraka don cedenw na,
 rezenjikura bena baraka don sungurudenw na.

Ala ka kisiri layiri ta a ta mogow ye

10 Aw ye Matigi Ala daari sanji ra,
 ko a ye sanji di aw ma sanjilabanw wagati
 ra.

Matigi Ala le bena sanfajobaw lawuri,
 ka sanji caman di aw ma
 ka binw falen bee ta foro ra.
² Sabu aw ta batofenw ta kumaw ye ku-
 malakolonw le ye;
 lagberikebagaw be faninyakow le yera.
 Sikokebagaw be kumalakolonw le fo;
 o ta jususaaro kumaw bee ye kumagbansanw le
 ye.
 O koson mogow be yaala o kun fe
 i ko saga minw segenin lo, sabu gbenbaga te o ra.

³ Ne ta dimi wurira i ko tasuma sagagbenbagaw
 kama.

Ne bena o ta kuntigiw ta kojuguw sara di o ma;
 sabu Fangatigi Ala bena a janto a ta sagakuru ra,
 min ye Zuda ta mogow ye.

A bena olugu le ke a ta kerekaso barakamanw ye.
⁴ Bon kabakuru folo bena bo Zuda le ra,
 fanibon negebere bena bo ale le ra,
 o be taga kere ra ni kalan min ye, o bena bo ale le
 ra;

kuntigiw bee lajennin bena bo ale le ra.

⁵ O bena ke i ko cefariw;
 ka o to kere ra, o be siradarabuguri dondon ka
 taga.

O bena kere ke, sabu Matigi Ala be ni o ye.
 O jugu minw yelenna sow kan, o bena maroya bla
 olugu ra.

⁶ Ne bena baraka don Zuda ta somogow ra;
 ne bena Yusufu ta somogow kisi.
 Ne bena o laseko o ta jamana ra, sabu ne be hina
 o ra.

A bena a ke i n'a fo ne yere tun ma ban o ra;
 sabu ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.
 Ne bena o jaabi.

⁷ Efirayimu ta mogow bena ke i ko cefariw;
 o jusu bena diya i ko mogo minw ka duven min.
 O ta denw bena o ye, ka ninsondiya;
 nagariba bena ke o jusu ra Matigi Ala koson.

⁸ Ne bena filen fiye ka o lajen,
 sabu ne bena o kunmabo.

O bena caya tuun
 i n'a fo o tun ka ca cogo min na kakoro.

⁹ Ne ka o janjan siyaw ce ra,
 nka o bena to fo o jamanajanw na yi, ka o hakiri
 jigi ne ra.

O ni o ta denw bena baro,
 o bena seko ka na.

¹⁰ Ne bena o lana ka bo Misiran jamana ra,

ka o lajen, ka o labo Asiri jamana ra.
Ne bena o lana Galadi mara ra, ani Liban jamana ra;

o sigiyoro yere bena dogoya o ma.
11 O bena kogoji cetige, ka bo toro ra.
Ala bena kogoji jikuruw gbasi ka o mala,
Nili baji dunmanyoro w bɛɛ bɛ ja.

Asiri jamana ta yerebonya bena ban,
Misirankaw ta masaya bena ben.
12 Ne bena Matigi Ala ta baraka don o ra,
k'a to o ye tagama ni Matigi Ala togo le ye.
Matigi Ala ko ten.

Fangatigiw ta fanga laban

11 Liban jamana, aw ye aw ta jamana donda dayele,
k'a to tasuma ye aw ta sediriyiriw jeni!
2 Siperesi yiriw, aw ye majumankokanw fo, sabu sedirisunw benbenna!
Yiri barakaman cejumanbaw halakira!
Basan yirisunbaw, aw ye majumankokanw fo,
sabu tufinba ta yiriw bɛɛ benbenna!
3 Aw ye sagagbenbagaw ta kasikanw lamɛn,
sabu o ta beganw ta domuniyorojumanw cenna!
Aw ye jaradenw kasikan lamɛn,
sabu Zuriden ta yirituba min tun ye o dogoyoro ye, o halakira!

Sagagbenbaga fla ta tagamasiyɛnw

4 Matigi Ala, ne ta Ala k'a fo ne ye ko: «Saga minw blara fagari kama, ke olugu gbenbaga ye!
5 Minw be o san, ka o faga, mogɔ tena olugu jarki. Minw fana be o fiyeere, olugu b'a fo ko: <E, Matigi Ala baraka! Sabu ne kera fentigi ye.> O sagaw gbenbagaw yere si tena makari o ra ka o bosi.

6 «Ayiwa, ne fana tena hina nin jamana mogow ra tuun. Matigi Ala ko ten. Ne bena adamadenw don o mogogonw boro, ka o don o ta masacew boro. Olugu bena jamana halaki pewu! Ne fana tena o bosi ka bo o boro.»

7 Ayiwa, o saga minw blara fagari kama, ne kera olugu gbenbaga ye; ne ka ne janto o bɛɛ ra barakantanw le ra kosebe. Ne ka sagagbenbere fla ta; ne ka bere kelen togo la ko Nɛɛma, ka to kelen togo la ko Jen. Ne ka ke sagaw gben ye. 8 Karo kelen kono, ne ka sagagbenbaga saba labla. A laban ne jusu tun gbanna sagaw koro, olugu fana tun segera ne koro. 9 O kera minke, ne k'a fo sagaw ye ko: «Ne tena ne janto aw ra tuun! Minw be sa, olugu ye sa! Minw be halaki, olugu ye halaki. Ni to minw ka to, olugu ye jagon domu.»

10 Ne ta sagagbenbere min togo tun ye ko Nɛɛma, ne ka o mina k'a kari, k'a yira ko ne tun ka jɛnɔgonya min don ni siyaw bɛɛ ye, ko ne ka o jɛnɔgonya cen. 11 O jɛnɔgonya cenna o lon na. O kera minke, saga barakantan minw tun be ne korosira, olugu k'a faamu ko nin tun ye Matigi Ala ta kuma le ye.

12 Ne k'a fo o ye ko: «Ni a diyara aw ye, aw ye ne ta sara di ne ma; nka ni a ma diya aw ye, aw y'a to yi!» O ka ne sara ni warigbe bisaba ye. 13 Matigi

Ala k'a fo ne ye ko: «O ka ne sara ke nin wariba min ye, taga o wari di dagalalagabaga ma!» Ne ka o warigbe bisaba ta ka taga a di dagalalagabaga ma, Matigi Ala ta batoso kono. 14 O ko, ne ka ne ta sagagbenbere flanan fana kari, ne tun ka min togo la ko Jen; ne ka o ke k'a yira ko jɛnɔgonya min tun be Zuda ni Izirayeli ce, ko o jɛnɔgonya cenna.

15 Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Sagagbenminan dow ta, ka i yere ke i ko sagagbenbaga hakirintan. 16 Sabu, a fle, ne yere bena sagagbenbaga do sigi jamana kono. Saga minw tununa, a tena a janto olugu ra; a tena taga sagadennin tununinw yorojni, a tena saga mandimininw flake, minw ka kene, a tena domuni di olugu ma. A bena to ka saga toroninw sogo le domu, fo ka o sengbogoro w bɛɛ cici.

17 Sagagbenbaga hakirintan min be bori ka sagaw to, bono bena o soro!
Kerekemuru y'a boro tige,
k'a kininboro jaden sogo!
A boro ye ja!
A kininboro jaden ye fiyen!»

Ala bena Zeruzalemukaw kisi

12 Matigi Ala ka kuma min fo Izirayeli ta ko ra, o le ye nin ye:
Matigi Ala min ka sankolo dan, ka dugukolo ju sigi,
min ka adamaden hakiri don a ra, ale ko:
2 «Ne bena Zeruzalemu ke minnifen fariman le ye; siya minw bɛɛ k'a lamini, olugu bɛɛ bena a min ka panamini. Zuda mara fana ta bena ke ten le, wagati min na o bena na Zeruzalemu lamini. 3 A fle, o lon na koni, ne bena Zeruzalemu ke kabakuru gbirimanba le ye siyaw bɛɛ fe; ni min ko a b'a korota, o tigi b'a yere mandimi fo ka cejuguya. Dugukolo siyaw bɛɛ bena jen ko o b'a kere. 4 O lon na, koni, Matigi Ala ko ten, ne bena jatige bla sow ra, ka fatoya bla soboribagaw ra. Nka ne bena ne janto Zuda ta somogow le ra, ka siya tow ta sow bɛɛ jaw fiyen! 5 O tuma ra Zuda kuntigiw bena a fo o yere kono ko: <Zeruzalemukaw be o ta baraka soro ka bo Fangatigi Ala le ra, o ta Ala.>

6 «O lon na, ne bena Zuda kuntigiw ke i ko tasuma min manana yiritu ce ma; ne bena o ke i ko tasuma min manana siman kansiriw ce ra. Jamana minw be o lamini na, o bena o jamana mogow halaki fan bɛɛ ra. Nka Zeruzalemu dugu siginin bena to a no ra. 7 Matigi Ala bena kon ka Zuda ta somogow le kisi, janko Dawuda ta so ta bonya, ani Zeruzalemukaw ta bonya kana teme Zuda ta kan. 8 O lon na, Matigi Ala bena Zeruzalemukaw tanga. O bɛɛ ra barakantan bena ke i ko Dawuda o lon na. Dawuda ta somogow bena ke i ko Ala yere, i ko Matigi Ala ta meleke min be tagama o pa fe.»

Ala bena a ta mogow saninya

9 «O lon na, koni, siya min o min bena ben Zeruzalemu kan, ne bena wuri ka olugu bɛɛ halaki.

¹⁰ «O ra, ne bena hina hakiri, ani Aladaari hakiri di Dawuda ta somogow, ani Zeruzalemukaw ma. Ni o kera, o tun ka ne min sogo ni bipɛ ye, o bena o ja lo ne ra; o bena kasi ne koson, i ko mogɔ be a ta den kelenpenin su kasi cogo min na. O bena o jusu kasi ne koson i ko mogɔ be a jusu kasi a den folo su kunna cogo min na.

¹¹ «O lon na, sangakasikan bena caya Zeruzalemu, k'a ke i ko Hadadi Rimon ta sangakasikan min jogon kera Megido kenegbe ra. ¹² Jamana bee bena sukasi ke. Gba bee bena a ta ke a danna. Dawuda ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna. Natan ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna.

¹³ Levi ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna. Simeyi ta gba bena a ta ke a danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna.

¹⁴ Gba tow bee bena o ta ke o danna; o ta musow fana bena o ta ke o danna.»

Ala bena a ta jamana saninya

13 «O lon na, bunun do bena dayele Dawuda ta somogow, ani Zeruzalemukaw bee koson, janko ka o saninya ka bo o ta jurumunw ni o ta ko saninyabariw bee ra.

² «O lon na, koni, Fangatigi Ala ko ten, ne bena jow togow tunu ka bo jamana konɔ pewu; mogɔ si hakiri tena to o ra tuun. Ne bena o ta ciraw fana labo jamana konɔ, ani miiriya saninyabariw be mogɔ minw konɔ. ³ Ni mogɔ min belen ka cirayakuma fo tuun, o tigi worofa ni a woroba yere bena a fo a ma ko: «Ele ka kan ni fagari le ye, sabu i ka faninya fo ni Matigi Ala togɔ ye!» Tuma min na a be o cirayakuma fora, a yere worofa n'a woroba le bena a sogɔ ni kerekemuru ye.

⁴ «O lon na, ciraw bee bena maroya k'a fo ko Ala ka fen do yira olugu ra, ko o be o cirayakuma fo. O tena son ka begansi † derege do don o yere ra tuun ka mogow lafiri.

⁵ «O bee bena a fo ko: «Ne te cira ye de, ne ye senekebaga le ye; kabini ne denmisenman o ka ne bla sene le kama.» ⁶ Ni mogɔ k'a jininka ko: «O tuma nin jorino minw be i fari ra o ye mun ta le ye?» A bena o jaabi ko: «O ka ne bugɔ ka ne mandimi ne teri dow ta bon le konɔ.» »

Ala bena a ta mogɔ minw panawoloma

⁷ «Kerekemuru, i wuri ne ta sagagbenbaga kama! I wuri ne jenjogon kama!

Fangatigi Ala ko ten!
Sagagbenbaga faga, k'a to sagaw ye yerege.
Ne bena ben sagadenw kan.

⁸ Jamana bee lajennin konɔ,
Matigi Ala ko ten,
adamadenw tarannin taranyoro saba, taranyoro fla bena halaki,
taranyoro kelen le bena kisi.

⁹ Ne bena o taranyoro kelen don tasma ra,
ka o yeele ka o saninya i ko o be warigbe yeele k'a saninya cogo min na,

ka o segesege kosebe i ko o be sanin segesege cogo min na.

O bena ne togɔ wele,
ne fana bena o jaabi.

Ne bena a fo o ma ko: «Aw le ye ne ta mogow ye!»
Olugu fana bena a fo ko: «Matigi Ala le ye an ta Ala ye!» »

Matigi Ala ta lonba

14 A fle, Matigi Ala ta lon do be nana yi. O lon na, aw juguw bena aw borofenw ce, k'a taran jogon na aw yere ta dugu konɔ. ² Ne bena siyaw bee lajen, ka Zeruzalemu dugu kere. O bena dugu mina, ka bonw cen, ka ben musow kan. O bena dugumogow tarance mina ka taga ni o ye, nka mogɔ tow tena bo dugu konɔ. ³ O ko, Matigi Ala bena bo ka na o siyaw kere, i n'a fo a be deri ka kere ke cogo min na kerekelonw na. ⁴ O lon na, a senw bena lo Oliviyesunw kuru kan, kuru min be Zeruzalemu dugu korɔ, tereboyanfan na. Oliviyesunw kuru bena ci fla ye k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na, k'a ke kurufuranceba ye. Kuru fan kelen bena jenge ka taga sahiliyanfan fe, to kelen bena jenge ka taga woroduguyanfan fe. ⁵ Aw bena bori ka don ne ta kuruw furancew ra, sabu kuruw furance janya bena se fo Asali. Aw bena bori i n'a fo aw tun borira dugukoloyereyere na cogo min na Zuda masace Oziyasi ta wagati ra. O ko, Matigi Ala, ne ta Ala bena na; a ta mogɔ saninmanw bee bena ke ni a ye. ⁶ O lon na, koni, yeelen tena bo, walama nene; ji fana tena suma fo ka simi. ⁷ O lon bena ke a damannalon le ye. Matigi Ala kelenpe le ka o lon lon. Wagati bena cinjan, a tena ke tere ye, a fana tena ke su ye; tere bena bo su ta wagati ra. ⁸ O lon na, bununji dow bena woyo ka bo Zeruzalemu; fan kelen bena woyo ka taga tereboyanfan kogɔji fan na, a fan to bena woyo ka taga terebenyanfan kogɔji fan na. O jiw bena woyo samiya fara teremana kan. ⁹ Matigi Ala le bena ke dunupa bee ta masace ye. O lon na, Matigi Ala kelenpe le bena ke Ala ye, a le kelenpe togɔ le bena fo. ¹⁰ Jamana bee lajennin bena ke i ko kenegbe, k'a ta Geba ka taga a bla fo Rimon, Zeruzalemu woroduguyanfan na. Zeruzalemu bena korota; a bena to a sigiyoro ra, k'a ta Boniyaminu ta Donda ra, ka taga a bla fo Donda Folo ra, ani ka taga a bla fo dugu Nongon ta Donda ra, k'a ta Hananeheli ta sankasojan na ka taga a bla fo masace ta rezenforogiyorow ra. ¹¹ Mogow bena sigi Zeruzalemu. Halakiri tena ke yi tuun. Zeruzalemu bena to hera ni laganfiya ra.

¹² O ko, jamana minw bee tun tagara Zeruzalemu kere, Matigi Ala bena halakiri min lase olugu ma, o fle nin ye: O sogo bena ke tori ye, ka o lonin to o sen kan. O padenw bena ke tori ye o pawow konɔ. O nenw bena ke tori ye o da konɔ. ¹³ O lon na, Matigi Ala bena jatigeba do le bla o mogow ra. O bena jogon boro dere, ka ben jogon kan. ¹⁴ Zuda ta mogow fana bena don o kere ra Zeruzalemu dugu konɔ. O bena o siyaw ta naforow bee ce, o siya minw be o laminiw na: Sanin, ani warigbe, ani fani camanba. ¹⁵ Halakiri bena se hali sow fana ma, ani sofaliw, ani jogomew, ani faliw, ani began

† Ciraw tun be begansi le ke o kannaderege ye, k'a yira ko o ye Ala ta ciraw ye (Masacew flanan 1.8)

o began be o ta yoro ra. O halakiri ni adamadenw ta bee bena ke kelen ye.

¹⁶ Ni o kera, o siya minw bee tun nana Zeruzalemu kere, olugu ta mogoro minw bosira o kere ra, olugu bena taga san o san ka taga masace, Fangatigi Ala bato, ka gbatakorsigi panagbe* ke.

¹⁷ Ni dugukolo siya min o min ma taga Zeruzalemu ka taga masace, Fangatigi Ala bato, olugu tena sanji sororo. ¹⁸ Ni Misirankaw ma son ka bo ka taga, o tena sanji sororo. Siya minw tun ma son ka taga gbatakorsigi panagbe ke, banajugu minw tun benna olugu kan, Matigi Ala bena o roggon le ben Misirankaw kan. ¹⁹ O le bena ke Misirankaw ta sara ye, ani siya min o min tena son ka taga

gbatakorsigi panagbe ke.

²⁰ O lon na, tanan minw be sow kan na, o bena a sebe o tananw kan ko: «A saninyara ka ke Matigi Ala ta ye». Negedaga minw be Matigi Ala ta batoso kono, olugu fana bena saninya i ko jifiye minw be sarakajenifen* koro. ²¹ Negedaga min o min be Zeruzalemu ni Zuda, o bee bena saninya ka bla danna Fangatigi Ala ye. Ni mogoro o mogoro be saraka bo, o tigi bena o negedaga do le ta ka sarakasogo tobi a kono. Jagokebaga † si tena ke Fangatigi Ala ta batoso kono tuun o wagati ra.

† *Jagokebaga: Heburukan na a sebera ko Kanaanaka.*

Malaki

Kitabu faamucogo

Cira Hagize ni Zorobabeli ni Yosuwe sababu ra, Alabatosoba lora ka ban. O kɔ, Esidarasi nana Zeruzalem ni Yahudiya caman ye. Esidarasi ka mɔgɔw karan kosebe Ala ta sariyaw ra. O kɔ fe Nehemi nana ka na Zeruzalemu dugu kogo lo kokura. A ka mɔgɔw karan fana Ala ta sariyaw ra, ka Ala ta Nenekirilon* ta sariya ko fo k'a gbeleya o ma, k'a fo o ye ko o man kan ka siya were musow furu. Nehemi nana seko ka taga Peresi masace fe tuun, nka o ko fe, a nana tuun, ka na mɔgɔw karan kokura.

Ayiwa, tuma min Nehemi tun sekora ka taga Peresi jamana ra tuun, o wagati le ra cira Malaki ka ciraya ke.

Malaki koro ye ko Ala ta ciraden. Izirayelimogow tun ka san biwolonfla ke Babiloni, o juguw ta jamana ra. O kɔ, Ala ka o lana o yere ta jamana ra; nka o belen tun be Ala kan blara, ka o yere mabo Ala ta sariyaw ra.

Cira Malaki tun ka mɔgɔw jaraki o ta kojuguw, ani o ta Alapasiranbariya koson. O tun be began banabagatow le di Ala ma saraka ye, ka ban ka yaga bo k'a di Ala ma, ani ka o ta furumusow bla ka siya were musow ta; sarakalasebagaw fana tun be mɔgɔw lafiri. Malaki k'a fo o ye ko o ka kan ka nimisa o kojuguw ra, ka Ala ta jɛnɔgɔnya* ko jate, ka Ala bato ni saraka panamanw ye.

Malaki ta kumaw b'a yira fana ko lon do Ala bena a ta ciraden ci ka na, ka na kiti tige a ta mɔgɔw kan, ka o saninya.

«A fle, ne bena ne ta ciraden ci, janko a ye sira laben ne ye. Ni o kera, aw be Matigi min ta nawagati makonona, ale bena na ka bara aw ra, ka na don a ta batoso konɔ. Ciraden min bena Ala ta jɛnɔgɔnya ko fo, o ciraden min logo be aw ra, ale nato le fle nin ye! Fangatigi Ala ko ten.»

Kitabu konokow

Ala ta mɔgɔw mabɔra Ala ra

Ala bena a ta mɔgɔw ta kojuguw hake bo o ra

Ala ka Izirayelimogow jaraki

1 Matigi Ala ka kuma min don ne Malaki da ra, k'a fo Izirayelimogow ye, o kuma le ye nin ye:

² Matigi Ala ko: «Ne ka aw kanu, nka aw ko: <I ka an kanu cogo di le?> Yala Esawu tun te Yakuba korocɛ le ye wa? Matigi Ala ko ten.

O be n'a ta, ne ka Yakuba kanu,

³ ka ban Esawu ra.

Ne k'a ta jamana kuruyorow ke yoro lakolonw ye, k'a sigiyoro ke kongowuruw toyoro ye.»

⁴ Edomukaw be se k'a fo ko: «Hali ni an ta duguw cira,

an bena o dugu benninw lawuri!»

Nka Fangatigi Ala ko:

«O be se k'a lawuri, nka ne bena a ben tuun.

Mogow bena o ta jamana wele ko kojugu jamana, Matigi Ala ta dimi be jamana min mogow kan wagati beɛ.

⁵ Aw yere na bena o ye, fo aw bena a fo ko: <Matigi Ala ka bon de!

A ta bonya temena hali Izirayeli jamana dan kan!>

»

Ala ka sarakalasebagaw jaraki

⁶ «Den b'a fa bonya, jon fana be a matigice bonya.

Ayiwa, ni ne ye fa ye, o tuma ne ta bonya be min?

Fangatigi Ala ko ten!

Ni ne ye matigice ye,

mun le b'a yira ko ne pasiran be aw ra?

Aw sarakalasebagaw, aw le be ne togo mafiyenyara.

Nka aw ko: <An ka i togo mafiyenya cogo di?>

⁷ Aw be domunifen saninyabariw le bla ne ta sarakabonan kan!

Nka aw belen ko: <An ka i togo lanogo cogo di?>

Aw ka ne togo lanogo sabu aw ko,

ko Matigi Ala ta sarakaboyoro ye mafiyenyafen le ye.

⁸ Ni aw be na ni began fiyenninw le ye ka na o ke saraka ye,

yala o te kojugu le ye wa?

Ni aw be na ni began senkelenw, ani began banabagatow le ye,

yala o te kojugu le ye wa?

Aw ye o began ɲogɔn di aw ta jamanatigi ma k'a flɛ kɛ!

Yala a bɛna diya a ye wa?
A bɛna sɔn a ra wa?
Fangatigi Ala ko ten!»

⁹ «Sisan aw bɛ Ala daari ko: <Ala ye sabari ka hi-na an na!»

K'a sɔrɔ o kow bɔra aw yɛrɛ le ra.
Yala Ala bɛna sɔn ka aw flɛ wa?
Fangatigi Ala ko ten.

¹⁰ E, ni mɔgɔ dɔ yɛrɛ le tun bɛ se ka sɔrɔ aw ra,
min bɛ taga Alabatoso daw datugu,
janko aw kana to ka taga tasma don ne ta sarakabɔnan kan gbansan!

Aw ta ko si le man di ne ye!
Fangatigi Ala ko ten!

Ne tɛ sɔn aw boro ta sarakaw si ma.

¹¹ Nka k'a ta terebɔyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na,
siya wɛrɛw bɛ ne tɔgɔ bonya.

O bɛ wusunan sarakaw* ni saraka saninmanw bɔ ne tɔgɔ kosɔn;

siya wɛrɛw kɔni bɛ ne tɔgɔ bonya.
Fangatigi Ala ko ten.

¹² Nka aw le bɛ ne tɔgɔ lanɔgɔra,
ka to k'a fɔ ko: <Matigi Ala ta saraka tabali saninyanin tɛ>,
ani ko: <a saraka domuniw man kan ka jate tu-un!»

¹³ «Aw b'a fɔ ko: <E, anw yɛrɛ sɛgɛra sa!»
Aw bɛ ne tɔgɔ mafiyenyara o cogo le ra.
Fangatigi Ala ko ten.

Ni aw bɛ na ni began sonyaninw, ani began senkelenw,

ani began banabagatɔw le ye, ka na o kɛ saraka ye;

ne bɛ se ka o mina cogo di aw boro?
Matigi Ala ko ten.

¹⁴ Began cɛman janamanw bɛ mɔgɔ min ta bɛ-ganw na,

nka o bɛɛ n'a ta, o tigi bɛ dajuru ta,
ka began cɔrɔkɔnin dɔ le kɛ saraka ye ka o di Matigi ma,

o nanbaramɔgɔ ɲogɔn danganin lo;
sabu ne ye Masaceba le ye!

Fangatigi Ala ko ten;

ne tɔgɔ ɲasiran fana bɛ siya wɛrɛ mɔgɔw ra.»

Ala ka kankarigbɛlɛn la sarakalasebagaw ye

2 Ayiwa, sisan aw sarakalasebagaw, nin kumaw ye aw ta le ye.

² Fangatigi Ala ko: «Ni aw ma lamenni kɛ,
ni aw m'a bla aw jusu ra ka bonya la ne tɔgɔ kan,
o tuma ne bɛna danga ben aw kan;
ne bɛna aw ta dugawuw yɛlɛma ka o kɛ danga ye.
Onhɔn, ne yɛrɛ ka aw ta dugawuw kɛ danga ye ka ban;

sabu aw ma a bla aw jusu ra ka ne bonya.

³ «A flɛ, ne bɛna wuri aw ni aw ta durujaw kama;
aw bɛ began minw kɛra sarakaw ye aw ta ɲanag-

bɛw ra,

ne bɛna o beganw bo seri aw ɲada kan;
o kɔ, o bɛna aw ni o beganw bɛɛ cɛ ka taga ni aw ye.

⁴ O le ra, aw bɛna a lɔn ko ne ka nin kuma fɔ aw ye

janko ne ka jɛɲɔgɔnya* min don ni Levi* ye,
o jɛɲɔgɔnya ye to a nɔ ra.

Fangatigi Ala ko ten.

⁵ «Ne ka jɛɲɔgɔnya min don ni a ye,
o tun ye si ni kɛnyɛ ta jɛɲɔgɔnya le ye;
ne tun ka o kɛ a ye janko a ye ne bonya.

A fana ka ne bonya,
ne tɔgɔ ɲasiran fana tun b'a ra.

⁶ A tun bɛ mɔgɔw karan sariya ra ka kɔna ni can le ye;

faninya ma bɔ a da ra ka ye.

A ka ne ta sira tagama ni hɛra ni hɔrɔnya le ye,
ka mɔgɔ caman labɔ o ta sirajuguw kan;

⁷ sabu lɔnniya ka kan ka bɔ sarakalasebaga da le ra.

Mɔgɔw ka kan ka sariya karan lamɛn ka bɔ ale da le ra;

sabu ale le ye Fangatigi Ala ta ciraden ye.

⁸ «Nka aw kɔni, aw jɛngɛra ka sira bla;
aw ka mɔgɔ caman labɛn ni aw ta sariya karan ye.

Aw ka ne ni Levi ta jɛɲɔgɔnya cɛn.

Fangatigi Ala ko ten!

⁹ O ra ne fana bɛna aw dɔgɔya,
ka aw majigi mɔgɔw bɛɛ ɲa kɔrɔ;
sabu aw tɛ ne ta siraw tagamana.

Aw ta sariya ta karan na fana aw bɛ mɔgɔ dɔw fisaya ni dɔw ye.»

Siya wɛrɛ musow ta furuko

¹⁰ O tuma an bɛɛ tɛ facɛ kɛlɛn le ra wa?
Ala kɛlɛn le ma an bɛɛ dan wa?

Mun na an bɛ ɲogɔn janfara,
ka an bɛmaw ni Ala ta jɛɲɔgɔnya* cɛn?

¹¹ Zuda ta mɔgɔw ka janfa kɛ;
ko haramuninw kɛra Izirayeli ni Zeruzalɛmu;
sabu Zuda mɔgɔw ka Matigi Ala ta yɔrɔ sanin-man lanɔgɔ,

yɔrɔ min ko tun ka di Matigi Ala ye.

Muso minw bɛ batofɛn wɛrɛw bato,
o ka o musow le furu.

¹² Cɛ min bɛ o ko ɲogɔn kɛ,

ni a ka kɛ mɔgɔ o mɔgɔ ye,
Matigi Ala ye o tigi faran ka bɔ Yakuba ta somɔgɔw ra,

hali ni a kɛra mɔgɔ dɔ ye min bɛ saraka bɔ Fangatigi Ala ye!

Ala ma sɔn furusa ma

¹³ Aw bɛ min fana kɛra tuun o flɛ nin ye:

Aw bɛ Matigi Ala ta sarakabɔnan fa ni aw ɲajiw ye, ka kasi, ka ɲuna,

sabu Ala tɛ aw ta sarakaw flɛra,
a fana tɛ sɔnna ka o mina tuun.

¹⁴ Aw ko: «Mun kosɔn?»

Ayiwa, o kera sabu ele ka muso min furu i kanbelenman,

Matigi Ala tun ye ele ni o muso min seere ye, ele ka o muso janfa, k'a soro ale le tun ye i jennogon ye; aw tun ka layiri ta jnogon ye.

¹⁵ O tuma Ala ma aw fla bee le jen ka aw ke mogo kelen ye wa?

Aw farikolo ni aw nin bee ma ke kelen ye wa?

Ala be min jini aw fe, o ye ko aw ta denw fana ye ke Ala ta ye.

O ra, aw ye hakiri soro.

Aw kanbelenman ka muso min furu, aw si kana son ka o janfa tuun.

¹⁶ «Sabu furusa man di ne ye, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko ten; ka kojugu ke i kannaderege ye, o man di ne ye! Fangatigi Ala ko ten.

O ra, aw ye aw yere korosi, aw kana janfa ke.»

¹⁷ Aw ka Matigi Ala sege ni aw ta kumaw ye.

Aw belen ko: «An k'a sege cogo di le?»

Aw k'a sege sabu aw ko, ko mogon minw bee be kojugu kera,

ko Matigi Ala be olugu le minako jana, ko olugu le ko ka di a ye!

Aw b'a fo fana ko: «Mun le b'a yira ko Ala teren-nin lo?»

Ala ta ciraden

3 «A fle, ne be ne ta ciraden ci, janko a ye sira laben ne ye.

Ni o kera, aw be Matigi min nawagati makonona, ale bena na ka bara aw ra, ka na don a ta batoso konon.

Ciraden min bena Ala ta jennogonya* ko fo, o ciraden min logon be aw ra, ale nato le fle nin ye! Fangatigi Ala ko ten.

² Nka jon ta baraka le bena se a nalon koron? Jon bena se ka lo a ja, ni a bora?

Sabu a bena ke i ko negyeelebaga ta tasma, a bena ke i ko fanikobaga ta fanikosegen,

³ i ko mogon min be warigbe yeele k'a saninya.

A bena Levi* ta mogon saninya, ka o sensen, i ko sanin ni warigbe be sensen cogo min na;

o ra o bena sarakaw bo Matigi Ala ye ni teren-ninya ye.

⁴ Ni o kera, Zuda ta mogon, ani Zeruzalemu dugumogon ta sarakaw bena diya Matigi Ala ye, k'a ke i n'a fo wagati temeninw, ani san temeninw ta tun be cogo min na.

⁵ Ni o kera, ne bena gbara aw ra ka kiti tige; ne bena teliya ka ke seere ye, ka subagaw jaraki, ka jenyakebagaw jaraki, ani minw be kari faninya kan, ani minw be baaradenw tonon o ta sara ko ra, ani minw be muso ce sanin ni den feritaw minako juguya,

ani minw be lonanw minako juguya; sabu o te siran ne Ala ja.

Fangatigi Ala ko ten.

⁶ Sabu ne Matigi Ala, ne te yelama.

O koson, aw minw ye Yakuba ta durujaw ye, ne ma aw halaki.»

Izirayelimogon ma yaga bo Ala ye

⁷ Kabini aw bemaw ta wagati ra, aw jengera ka mabon ne ta cifoninw na; aw ma o sira tagama.

O ra, aw ye seko ka na ne fe, ne fana bena seko aw fe, Fangatigi Ala ko ten.

Nka aw ko:

«An ye seko i fe cogo di?»

⁸ «Yala adamaden be se ka Ala borofen sonya wa?

Ayiwa, aw koni be ne ta sonyara de!

Nka aw belen ko:

«An be i ta sonyara cogo di le?»

Aw be ne ta sonyara yagaw ta ko ra, ani aw ta fenditaw ta ko ra, ne ma!

⁹ Danga be aw kan,

sabu aw be ne ta sonyara, aw jamanamogon bee lajennin!

¹⁰ Aw ye na ni yagaw ye ka na o bla ne ta fen-marayoron ra,

janko domuni ye soro ne ta so konon.

Aw ye o ke ka ne korobo k'a fle,

Fangatigi Ala ko ten.

Aw bena a ye ni ne tena sankolo wow dayele aw ye,

ka ne ta baraka lajigi aw kan caman, fo ka aw wasa.

¹¹ Ne bena cenrifenw gben aw ye;

o tena aw ta dugukolo simanw cen tuun.

Aw ta rezenforow fana tena to denkebari ye tuun. Fangatigi Ala ko ten.

¹² O ra, siyaw bee bena a fo aw ma ko aw ta pana, sabu aw ta jamana bena ke jamana diman le ye; Fangatigi Ala ko ten.»

Ala ka layiri ta a pasiranbagaw ye

¹³ Matigi Ala ko:

«Aw ka kumagbelenw fo ne ma!

Nka aw ko:

«An ka kumagbelen fo i ma cogo di?»

¹⁴ Aw k'a fo ko:

«An be Ala batora gbansan le.

An k'a ta kumakan lamem minke,

ani an ka an jusu kasi

ka tagama Fangatigi Ala pasiran na minke,

an ka mun le soro o ra?

¹⁵ Sisan an b'a jate ko yereyirabagaw ta le pana; onhon, kojugukebagaw le sabatira.

O be Ala korobo,

nka o bee n'a ta, o be bosi.» »

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala pasiran be minw na, olugu kumana jnogon fe.

Matigi Ala k'a janto o ta kuma ra, ka o lamem.

Kitabu do sebera ka o ke hakirijigifen ye Ala ja koron,

Matigi Ala pasiranbagaw, ani a togon bonyabagaw

koson.

¹⁷ «O bɛna kɛ ne ta ye,
Fangatigi Ala ko ten.
Ne ka lon min labɛn, o lon na o bɛna kɛ ne ta
mɔgɔw ye,
mɔgɔ minw ko ka gbɛlɛn ne ma.
Ne bɛna ne janto o ra i ko mɔgɔ b'a janto a dɛncɛ
ra cogo min na,
a dɛncɛ min bɛ baara kɛ a ye.
¹⁸ O ra, faranfasi min bɛ mɔgɔ terennin ni
mɔgɔjugu cɛ, aw bɛna o ye tuun;
faranfasi min bɛ Ala ta baarakebaga ni
baarakebari cɛ, aw bɛna o ye.»

Ala ta kitilon ani Iliya nalon

¹⁹ «A flɛ, o lon bɛ nana;
o lon gbanninmanba lo, i ko dibiba tasuma.
Yɛrɛbonyabaga, ani mɔgɔjugu, olugu bɛɛ bɛna kɛ
i ko binjalan.
O lon tasuma bɛna o jɛni.
Fangatigi Ala ko ten.
Lilin tɛna to, yiriboro fana tɛna to o kɔ.
²⁰ Nka ne tɔgɔ pasiran bɛ aw minw na,

terenninya ta tereyeelen bɛna bɔ aw ye.
Kɛnyari sebgaya bɛ ale le ye.
Ni o kɛra, aw bɛna to ka boribori ka bɔ,
ka kɛ panpan ye i ko misidenw bɔtɔ misiwɛrɛ ra.
²¹ Ne bɛ lon min labɛnna,
o lon na aw bɛna mɔgɔjuguw dɔndɔn;
o bɛna kɛ aw sen kɔrɔ i ko bugurigbɛ.
Fangatigi Ala ko ten.
²² Aw ye aw hakiri to ne ta jɔncɛ Musa ta sariyaw
ra,
ne ka ne ta cifɔninw, ani ne ta kolatigenin minw
fɔ a ye Horebu,
ko a ye o fɔ Izirayɛlimɔgɔw bɛɛ ye.

²³ «A flɛ, sani Matigi Ala ta lon ye se,
ne yɛrɛ bɛna cira Iliya † ci aw fɛ;
o lon bɛna kɛ lonba le ye,
ani siranyalonba.
²⁴ A bɛna denw kanuya don o faw jusukun na,
ka faw fana kanuya don denw jusukun na,
janko ne kana na jamana halaki pewu.»

† Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

Matiyu

Kitabu faamucogo

Nin kitabu ye Yesu Kirisita ta Kibaro Diman* kitabu fɔlo ye, min b'a yira an na ko Ala tun ka Kisibaga min layiri ta, ko Yesu Kirisita le ye o kisibaga* ye. Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, Matiyo le kera nin kitabu sebebaga ye. Matiyo tun ye ninsaraminabaga ye; a tun be wele fana ko Levi. Kitabu sebebaga ka Layirikoro ta cirayakuma biwolonfla jigon sebe, k'a yira an na ko Ala tun ka layiri minw ta, ko o layiriw dafara Yesu Kirisita sababu ra; ale le ye Kisibaga ye, ani Den min bora Ala yere ra*. Ni a fora ko Yesu ye Ala den ye, o be a ta Alaya le yira. Matiyo ta kitabu be Yesu Kirisita ta kow lakari an ye, k'a ta a worowagati ra, ka taga a bla a ta kuma laban na, a ka min fo a ta karamogodenw ye. Nka Yesu Kirisita ta kow bee ma sebe nin kitabu konoo; a sebebaga ka ko minw ye, ani a kera minw seere ye, a ka o le fo an ye.

A be Yesu ta waajuriw taran taranyoro looru; o waajuriw be Ala ta Masaya* ko nafa an ye:

1. Waajuri min kera kuru kan (5-7)
2. Waajuri min kera ka karamogoden tan ni fla karan (10)
3. Waajuri min kera ka Ala ta Masaya ko yira (13)
4. Waajuri min kera ka karamogodenya koro yira (18)
5. Waajuri min kera ka Ala ta Masaya nawagati yira (24-25)

Kitabu konokow

Yesu worocogo ni a ta buruju
 Yesu batizeriko ni a ta korobori
 Yesu ta kabakow ni ta waajuriw
 Yesu ka karamogodenya koro yira
 Yesu boto Galile ka taga Zeruzalemu
 Yesu ka Ala ta Masaya nacogo fo
 Yesu sacogo ni a kunucogo

Yesu ta buruju

(Luka 3.23-38)

1 Yesu Kirisita ta buruju ye nin ye. Yesu bora Dawuda ta duruja ra, Dawuda bora Iburahima ta duruja ra.

² Iburahima tun ye Isiyaka face ye.

Isiyaka tun ye Yakuba face ye.

Yakuba tun ye Zuda face ye, ani Zuda balemace tow.

³ Zuda tun ye Peresi ni Zara face ye. O bamuso togo tun ye ko Tamari.

Peresi tun ye Esiromu face ye.

Esiromu tun ye Aramu face ye.

⁴ Aramu tun ye Aminadabu face ye.

Aminadabu tun ye Naasun face ye.

Naasun tun ye Salimon face ye.

⁵ Salimon tun ye Boozi face ye. A bamuso tun ye Rahabu ye.

Boozi tun ye Obedi face ye. A bamuso tun ye Ruti ye.

Obedi tun ye Yese face ye.

⁶ Yese tun ye masace Dawuda face ye.

Masace Dawuda tun ye masace Sulemani face ye; a bamuso tun ye Huri ta muso ye.

⁷ Masace Sulemani tun ye Robohamu face ye.

Robohamu tun ye Abiya face ye.

Abiya tun ye Asafu face ye.

⁸ Asafu tun ye Yosafati face ye.

Yosafati tun ye Yoramu face ye.

Yoramu tun ye Oziyasi face ye.

⁹ Oziyasi tun ye Yotamu face ye.

Yotamu tun ye Akazi face ye.

Akazi tun ye Ezekiyasi face ye.

¹⁰ Ezekiyasi tun ye Manase face ye.

Manase tun ye Amon face ye.

Amon tun ye Yoziyasi face ye.

¹¹ Yoziyasi tun ye Yekoniya face ye, ani Yekoniya balemace tow. O wagati le ra, o ka Izirayelimogow mina ka taga ni o ye jonya ra Babiloni jamana ra.

¹² Izirayelimogow taganin ko Babiloni: Yekoniya tun ye Salatiyeli face ye.

Salatiyeli tun ye Zorobabeli face ye.

¹³ Zorobabeli tun ye Abiyudi face ye.

Abiyudi tun ye Eliyakimu face ye.

Eliyakimu tun ye Azori face ye.

¹⁴ Azori tun ye Sadoki face ye.

Sadoki tun ye Akimu face ye.

Akimu tun ye Eliyudi face ye.

¹⁵ Eliyudi tun ye Elehazari face ye.

Eleyazari tun ye Matan face ye.

Matan tun ye Yakuba face ye.

¹⁶ Yakuba tun ye Yusufu face ye.

Yusufu muso tɔgɔ le tun ye ko Mariyamu. O Mariyamu tɔgɔ le ka Yesu woro, min be wele ko Kirisita*.

¹⁷ Ayiwa, k'a damina Iburahima ra fo ka taga se Dawuda ma, duruja tan ni naani le temena. K'a damina Dawuda ra fo ka taga se Izirayelimogow minawagati ma ka taga jonya ra Babiloni jamana ra, duruja tan ni naani le temena. K'a damina Izirayelimogow minawagati ra ka taga Babiloni fo ka taga se Kirisita ta wagati ma, duruja tan ni naani le temena fana.

Yesu worocogo

(Luka 2.1-7)

¹⁸ Ayiwa, Yesu Kirisita worocogo kera tan le: Mariyamu min kera a bamuso ye, ale tun ye Yusufu ta maminamusu le ye; nka Mariyamu nana kɔnɔ ta Nin Saninman* baraka ra k'a sorɔ a ni Yusufu ma jen folo. ¹⁹ A maminace Yusufu tun ye mogɔɔnman ye minke, ani a tun t'a fe ka Mariyamu tɔgɔ cen minke, a ko a be o furu ko dabra dogo ra. ²⁰ Ka Yusufu to o kow miiri ra, a nana Matigi ta meleke do ye siko ra; meleke k'a fo a ye ko: «Yusufu, Dawuda mamaden, i kana siran ka Mariyamu ta k'a ke i muso ye, sabu a ka kɔnɔ min ta, o bɔra Nin Saninman ta se bagaya le ra. ²¹ A bena dence le woro; i bena a tɔgɔ la ko Yesu †, sabu ale le bena a ta mogow kisi ka bo o ta jurumunw na.» ²² O kow be kera minke, Matigi Ala ta cira tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko:

²³ «Sunguru bena kɔnɔ ta ka dence woro, o bena a tɔgɔ la ko Emanuweli ††.»

(Emanuweli, o kɔrɔ le ye ko Ala be ni an ye).

²⁴ Yusufu wurira sunogɔ ra minke, Matigi ta meleke ka min fo a ye, a ka o ke. A ka Mariyamu ta ka na a ta so, ka a ke a muso ye. ²⁵ Nka Yusufu ma jen ni a ye fo ka taga Mariyamu jigiwagati se; a jigira dence ra, Yusufu ka a tɔgɔ la ko Yesu.

Lɔnnikebagaw ka Yesu kopininka

2 Yesu worora o cogo le ra Betilehemu, Zude mara ra. A kera masace Herodi* ta tere le ra. O wagati le ra, lɔnnikebaga dow bɔra tereboyanfan na ka na Zeruzalemu, ² ka na mogow pininka ko: «Yahudiyaw ta masace min worora sisan, a be min? An ka a ta lolo ye tereboyanfan na, an nana ka na a bato.» ³ Masace Herodi ka o kuma men minke, o ko ka ale ni Zeruzalemukaw be hakiri pagami. ⁴ Masace ka jamana sarakalasebagaw kuntigiw, ani sariya karamogow* be lajen ka o pininka ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko o ka kan ka woro min le? ⁵ Olu gu ko masace ma ko a ka kan ka woro Betilehemu le, Zude mara ra, ko sabu cira do ka o le sebe, ko Ala ko:

† Yesu tɔgɔ kɔrɔ ye ko: Kisibaga. †† 1.23 Nin kuma fɔra Ezayi 7.14

⁶ «Ayiwa, ele Betilehemu, ele min be Zude mara ra,

i ma ke Zude duguw be ra fitini ye de!

Sabu kuntigi do bena bo i ra

min bena ke ne ta siya Izirayelimogow korosibaga ye ‡.»

⁷ Herodi ka o men minke, a ka lɔnnikebagaw wele dogo ra ka o pininka kosebe ko o ka lolo ye wagati juman kelen le ra. ⁸ O ko, a ka lɔnnikebagaw bla ka taga Betilehemu, k'a fo o ye ko: «Aw ye taga pininkari ke kosebe den ta ko ra; ni aw k'a ye, aw ye na a fo ne ye, janko ne fana ye taga a bato.»

⁹ Lɔnnikebagaw ka masace ta kumaw men minke, o tagara. O tagato, o tun ka lolo min ye tereboyanfan na, o lolo kelen blara o na. Den tun be yoro min na, lolo tagara se o yoro kunna minke, a lora. ¹⁰ Lɔnnikebagaw ka lolo ye minke, o jusu diyara kosebe. ¹¹ O donna bon kɔnɔ. O ka den ye, ani a bamuso Mariyamu. O ka o kinbiri gban ka den bato. O ko, o ka o ta minanw dayele ka sanin ni wusunan di den ma, ani turu kasadiman min tɔgɔ ye ko miri. ¹² O ko, o sekoto, Ala k'a yira o ra siko ra ko o kana se Herodi fe yi tuun. O ka sira were ta ka taga o ta jamana ra.

Yusufu ka Mariyamu ni Yesu ta ka taga Misiran

¹³ Ayiwa, lɔnnikebagaw taganin ko, Matigi ta meleke do k'a fo Yusufu ye siko ra ko: «Wuri ka den ni a bamuso ta ka bori ka taga ni o ye Misiran, ka to yi fo ni ne nana a fo i ye lon min na ko i ye na; sabu Herodi* bena den yorɔɔni ko a be a faga.» ¹⁴ Yusufu wurira o le ra, ka den ni a bamuso ta su fe, o ka taga dogo Misiran. ¹⁵ A tora Misiran fo ka taga Herodi sa. O kera minke, cira do tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko: «Ne ka ne dence wele ka bo Misiran ‡.»

Masace Herodi dimina ka den caman faga

¹⁶ Ayiwa, Herodi* nana a ye ko lɔnnikebagaw ka ale janfa minke, a dimina kosebe. A ka mogow dow ci ka taga Betilehemu dugu kɔnɔ, ani a mara ra, ko dence o dence, ni a si ma teme san fla kan, ko o ye olugu be faga. A ka o ke ka kapa ni lɔnnikebagaw ta lolo yetuma ye, ani o tun ka min fo a ye.

¹⁷ O cogo ra cira Yere mi tun ka min fo, o kera can ye, ko:

¹⁸ «Kan do bɔra Rama dugu kɔnɔ, kasikan ni kulekan caman; Raseli le be kasira a ta denw koson. A ma son mogow si ye a jusu saaro, sabu a denw fagara ‡.»

Yusufu bɔra Misiran ka seko Izirayeli jamana ra

¹⁹ Herodi* nana sa minke, Matigi ta meleke do ka a yere yira Yusufu ra siko ra, ka Yusufu to Misiran. ²⁰ Meleke ko a ma ko: «Wuri ka den ni a bamuso ta, aw ye seko Izirayeli* jamana ra, sabu mogow minw tun be den pinina ka a faga, olugu sara.»

‡ 2.6 Nin kuma fɔra Mise 5.1 †† 2.15 Nin kuma fɔra Oze 11.1 ‡ 2.18 Nin kuma fɔra Yere mi 31.15

²¹ Yusufu wurira o le ra, ka den ni a bamuso ta, o ka seko ka taga Izirayeli jamana ra. ²² Nka Yusufu nana a men minke ko Arikilayosi le sigira masaya ra Zude mara ra a face Herodi no ra, a siranna ka taga Zude mara ra. Ala ka a lasomi siko ra tuun minke, a tagara to Galile mara ra. ²³ O tagara sigi dugu do ra, min togo ye ko Nazareti. O kera minke, ciraw tun ka kuma min fo Yesu ta ko ra, o kera can ye, ko: «A bena wele ko Nazaretikace.»

Yuhana Batizerikabaga ta waajuri

(Marika 1.1-8; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

3 Ayiwa, wagati do nana se, Yuhana Batizerikabaga ka a yere yira Zude kongokolon kono, ka to ka waajuri ke. ² A tun b'a fora mogow ye ko: «Aw ye nimisa aw ta jurumunw na, sabu sankolo Masaya* wagati surunyara.» ³ Ciraw Ezayi tun ka Yuhana Batizerikabaga le ko fo, ko:

«Mogo do bena peren kongokolon kono k'a fo ko: «Aw ye sira laben Matigi ye, ka siradenninw bee lateren a ye †.» »

⁴ Yuhana ta derege tun ye jogomesi le ye, a cesirinan tun ye gbolojuru do le ye. A tun be tonw, ani kongokonoli le domu. ⁵ Zeruzalemu dugumogow, ani Zude mara mogow bee, ani Zuriden koba lamini mogow bee tun be nana Yuhana fe; ⁶ o tun be lo o ta jurumunw na k'a fo a na na; Yuhana tun be o batize Zuriden koji ra. ⁷ Yuhana k'a ye ko Farisi* caman ni Sadusi* caman be nana ka na batize minke, a ko o ma ko: «Aw fonfonninw! Jon le ka aw karan ko aw ye bori Ala ta kiti nata na? ⁸ Aw ta kewalew le ka kan k'a yira ko can ra aw jusukun yelemana. ⁹ Aw kana a miiri doron k'a fo ko: «Anw le ye Ibrahima ta durujaw ye!» Sabu ni duruja ko lo, ne b'a fo aw ye ko Ala be se ka hali nin kabakuruw yelema ka o ke Ibrahima ta durujaw ye.

¹⁰ Jende tara yiriw liliw tigeri kama ka ban. Yiri o yiri te dennuman ke, o be tige ka ben, ka firi tasuma ra. ¹¹ Ne koni be aw batize ji dama le ra, k'a yira ko aw nimisara ka lo aw ta jurumun na. Nka min bena na ne ko fe, o fanga ka bon ni ne ta ye. Ne te se k'a fo ko ne be hali a ta sanbara bo a sen na. Ale le bena aw batize ni Nin Saninman* ye, ani tasuma. ¹² A ta baarakeminan b'a boro, a be simankise ni a naga bo jogon na. A be simankise ke a ta bondo kono. Nka fen o fen kera naga ye, a bena o bee jeni tasuma ra, tasuma min te faga ka ye.»

Yesu batizeriko

(Marika 1.9-11; Luka 3.21-22)

¹³ Ayiwa, Yesu bora Galile mara ra ka na, ko a bena batize Yuhana fe Zuriden koba ra. ¹⁴ Nka Yuhana ma son. A ko Yesu ma ko: «Ne min tun ka kan ka taga batize ele fe, ele be nana ne fe wa?» ¹⁵ Yesu ka a jaabi ko: «A to a ye ke ten sisan folo, sabu o cogo le ra an bena Ala sago ke k'a dafa.» Yesu ka o fo minke, Yuhana ka a batize. ¹⁶ Yesu batizenin ko doron, a bora ji ra. Sankolo dayelera. A ka Ala Nin jigito ye i ko jenetugani ka na sigi a kan. ¹⁷ Kumakan do bora sankolo kono ko: «Nin le

† 3.3 Nin kuma fora Ezayi 40.3

ye ne Dence kanunin ye; a ko ka di ne ye haali.»

Setana ko a be Yesu korobo

(Marika 1.12-13; Luka 4.1-13)

4 O kow bee ko fe, Nin Saninman* blara Yesu na ka taga ni a ye kongokolon kono, janko Setana ye a korobo k'a fe. ² Yesu ka tere binaani ni su binaani ke, a ma domuni ke. O ko, kongo ka a mina. ³ Setana gbarara a ra k'a fo a ye ko: «Den min bora Ala ra*, ni ele lo can ra, a fo nin kabakuruw ye ko o ye yelema ka ke buru ye ke!» ⁴ Yesu k'a jaabi ko: «A sebera Kitabu kono, ko: «Domuni dama le te mogo baro, nka kuma min o min be bo Ala da ra, o le fana be mogo baro †.» »

⁵ O ko, Setana ka Yesu ta ka taga ni a ye Zeruzalemu, dugu saninman kono, ka taga a layelen ka a lo Alabatosoba kunna, ⁶ k'a fo a ye ko: «Den min bora Ala ra*, ni ele lo can ra, i pan ka i cun dugu ma, sabu a sebera Kitabu kono, ko: «Ala bena i ko fo a ta melekew ye, o bena i ta o boro kono, janko i sen kana na talon kabakuru do ra ‡.» » ⁷ Yesu k'a jaabi ko: «A sebera Kitabu kono fana ko: «I man kan k'a fo ko i be i Matigi Ala korobo †.» »

⁸ O ko, Setana tagara ni a ye kuru jamijanba do kunna. A ka dunuja jamanaw bee yira a ra, ani o ceja bee, ⁹ k'a fo a ye ko: «Ni i ka son ka i kinbiri gban ne koru ka ne bato, ne bena nin fenw bee di i ma.» ¹⁰ Yesu ko a ma ko: «Taga ka bo ne koru Setana! Sabu a sebera Kitabu kono, ko: «I ka kan ka i Matigi Ala le bato ka baara ke ale kelenpe ye ‡.» » ¹¹ A kera ten minke, Setana tagara ka bo a koru. Yesu mako tun be fen minw na, meleke dow nana o ke a ye.

Yesu be waajuri ke Kaperinahumu

(Marika 1.14-15; Luka 4.14-15)

¹² Yesu nana a men tuma min na ko o ka Yuhana Batizerikabaga mina ka a bla kaso ra, a tagara Galile mara ra. ¹³ Nka a ma to Nazareti; a tagara to Kaperinahumu. O dugu siginin be Galile bada ra, Zabulon ni Nefitali mara ra. ¹⁴ A kera o cogo ra minke, ciraw Ezayi tun ka min fo, o kera can ye, ko:

¹⁵ «Zabulon mara ni Nefitali mara, o yoro minw be Galile ba kere fe, Zuriden ba ko fe, siya were mogow* be Galile min kono.

¹⁶ Mogo minw tun siginin be dibi ra, yeelenba bora olugu kan.

Minw tun siginin be saya jamana dibi ra, yeelen do bora olugu ye †.»

¹⁷ Yesu ka waajuri damina o wagati le ra. A tun b'a fora mogow ye ko: «Aw ye nimisa aw ta jurumun na, sabu sankolo Masaya* wagati surunyara.»

Yesu ka jegeminabaga naani wele

(Marika 1.16-20; Luka 5.1-11)

18 Yesu temeto Galile bada ra, a ka balemace fla

† 4.4 Nin kuma fora Sariya 8.3 ‡ 4.6 Nin kuma fora Zaburu 91.11-12 † 4.7 Nin kuma fora Sariya 6.16 † 4.10 Nin kuma fora Sariya 6.13 †† 4.16 Nin kuma fora Ezayi 8.23; 9.1,2

ye: Simɔn min bɛ wele ko Piyeri, ani a balemace Andere. O tun bɛ jɔ firira ji ra, sabu o ta baara tun ye jegemina le ye. ¹⁹ Yesu ko o ma ko: «Aw ye tugu ne kɔ, aw tun bɛ jage mina cogo min na, ne bɛna aw karan aw ye mɔgɔw jini ten.» ²⁰ O yɔrɔnin bɛɛ, o ka o ta jɔw to yi ka tugu Yesu kɔ. ²¹ A tagara ja fɛ tuun, a ka balemace fla wɛrɛ ye. O tun ye Zebede dence Yakuba ni a balemace Yuhana ye. O tun siginin bɛ o ta kurun kɔnɔ, o ni o face Zebede, o bɛ o ta jɔw karanna. ²² Yesu ka o wele. O yɔrɔnin bɛɛ, o bɔra ka o face to kurun kɔnɔ ka tugu Yesu kɔ.

Mɔgɔ caman ka Yesu ko mɛn Galile

²³ Yesu tun bɛ taga Galile mara bɛɛ ra. A tun bɛ mɔgɔw karan karansow* kɔnɔ, ka Ala ta Masaya* ta Kibaro Diman* ko waajuri kɛ mɔgɔw ye, ka mɔgɔw kenɛya ka bɔ o ta banaw, ani o ta tɔɔrɔw ra. ²⁴ Yesu tɔgɔ sera fɔ Siri jamana bɛɛ ra. O tun bɛ na ni banabagatɔw bɛɛ ye a fɛ, ani tɔɔrɔ tun bɛ minw na, ani jinatɔw, ani kirikirisiyentɔw, ani muruguw; o tun bɛ na ni olugu bɛɛ ye a fɛ, a tun bɛ o bɛɛ kenɛya. ²⁵ Jamaba tun tugura a kɔ; dɔw bɔra Galile mara ra, dɔw bɔra Dekapoli † mara ra, dɔw bɔra Zeruzalemu, dɔw bɔra Zude, dɔw bɔra fɔ Zuriden kɔfɛduguw ra.

Mɔgɔ minw ta pana

(Luka 6.20-23)

5 Ayiwa, Yesu ka jama ye minke, a yelenna ka sigi kuru dɔ kan; a ta karamɔgɔdenw gbarara a kɔrɔ. ² A ka kɛ o karan ye; a ko:

³ «Minw k'a lɔn ko ni Ala tɛ, ko se tɛ olugu ye, olugu ta pana,

sabu olugu ninyɔrɔ bɛna kɛ sankolo Masaya* ra.

⁴ Minw jusu kasinin lo, olugu ta pana, sabu Ala bɛna o jusu saaro.

⁵ Minw sabarinin lo, olugu ta pana, sabu Ala bɛna dugukolo di o ma cɛn ye.

⁶ Terenninya logɔ bɛ minw na i ko domuni ni ji, olugu ta pana,

sabu o bɛna terenninya sɔrɔ.

⁷ Minw bɛ makari o mɔgɔrɔgɔnɔw na, olugu ta pana,

sabu Ala bɛna makari o ra fana.

⁸ Minw jusu saninyanin lo, olugu ta pana, sabu o bɛna Ala ye.

⁹ Minw bɛ hera ladon o ni o mɔgɔrɔgɔnɔw cɛ, olugu ta pana,

sabu o bɛna wele ko Ala denw.

¹⁰ Minw bɛ tɔɔrɔra mɔgɔw boro sabu o bɛ Ala sago kɛ, olugu ta pana,

sabu sankolo Masaya ye o ta ye.

¹¹ Ni mɔgɔw bɛ aw nɛni, ka aw tɔɔrɔ, ka kojugu suguya bɛɛ la aw kan, ne tɔgɔ kosɔn, aw ta pana.

¹² Aw ye pagari ka ninsɔndiya, sabu aw ta baraji bɛna bonya sankolo ra. Sabu cira minw tɛmena aw ja fɛ, o ka olugu fana tɔɔrɔ ten le.»

Dunupa ta kɔgɔ ni dunupa ta yeelen

(Marika 9.50; Luka 14.34-35)

¹³ «Ayiwa, aw le ye dunupa ta kɔgɔ ye. Nka ni kɔgɔ timiya bɔra a ra, mun le bɛ se ka a latimiya tuun? A tɛ se ka kɛ foyi ye tuun fɔ ka a firi kenɛ ma, mɔgɔw tɛmɛtɔ b'a dɔndɔn. ¹⁴ Aw le ye dunupa ta yeelen ye. Dugu min siginin bɛ kongori kan, o tɛ se ka dogo. ¹⁵ Mɔgɔ si tɛ fitina mana bon kɔnɔ ka fiye biri a kunna. I b'a bla fitinablayɔrɔ le ra; ni o kɛra, a yeelen bɛ se bonkɔnɔmɔgɔw bɛɛ ma. ¹⁶ Ayiwa, aw ta yeelen ye bɔ ten fana mɔgɔw ja na, k'a to o ye aw ta kɛwalepumanw ye; ni o kɛra, aw Fa Ala min bɛ sankolo ra, o bɛna o bonya.»

Yesu bɛ sariya ni ciraw ta kuma dafa

¹⁷ Yesu ko: «Aw kana a miiri ko ne nana ka na sariya* ban, walama ka ciraw ta kumaw sa dɛ! Ne ma na o sa, ne nana o dafa le. ¹⁸ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko fɔ ka taga sankolo ni dugukolo wuri, hali Ala ta sariya tomi kelen, walama a seberiden kelen tɛna bɔ a nɔ ra, fɔ ka taga se fɛn laban ma. ¹⁹ O le kosɔn ni mɔgɔ min ka hali sariya bɛɛ ra fitini kelen cɛn, ani ka mɔgɔw karan ko o ye o jɔgɔn kɛ, o tigi bɛna kɛ bɛɛ ra fitini ye sankolo Masaya* ra. Nka ni mɔgɔ min ka sariya sira tagama, ani ka tɔw karan a ra ten fana, o tigi bɛna kɛ mɔgɔba ye sankolo Masaya ra. ²⁰ Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ta terenninya ma tɛmɛ sariya karamɔgɔw* ni Farisiw* ta kan, aw tɛna don sankolo Masaya* ra fiyewu.»

Mɔgɔfaga ni bɛnbariya

²¹ «Aw derira k'a mɛn ko Ala k'a fɔ aw bɛmaw ye ko: <I kana mɔgɔ faga; ko ni mɔgɔ min ka mɔgɔ faga, kiti bɛ ben o tigi kan †.> ²² Nka ne kɔni b'a fɔ aw ye ko hali ni i ka dimi dɔrɔn le i balema kɔrɔ, kiti ka kan ka ben i kan. Ni mɔgɔ min ka a balema neni dɔrɔn le ko a mɔgɔkolon, kititigɛbagaw ka kan ka kiti tige o tigi kan. Ni mɔgɔ dɔ ko a balema ma ko a naloman, o tigi ka kan ka firi jahanama tasuma ra. ²³ O kosɔn, ni i nana sarakabɔyɔrɔ ra ko i bɛ na i ta saraka bla sarakabɔnan kan, ka i to o yɔrɔ ra, ni i hakiri ka jigi a ra ko ko dɔ bɛ i ni i balema cɛ, ²⁴ i ka kan ka i ta saraka to sarakabɔnan kɔrɔ yi, ka taga o ko janabo i ni i balema cɛ fɔlɔ. O kɔ, i bɛ sɔrɔ ka na i ta saraka di Ala ma.

²⁵ «Ni i ni mɔgɔ dɔ bɛ kɛrɛra; ni o tigi ko a bɛ taga ni i ye fagamaw fɛ, i ka kan ka teliya ka kuma ka ben ni a ye ka aw to sira ra; ni o tɛ, ni a tagara i don kititigɛbagaw boro, olugu bɛ i di kasobon kɔrɔsibaga ma, o bɛ i bla kaso ra. ²⁶ Ni i kɔni donna o yɔrɔ ra, ne b'a fɔ i ye ko o ka wari min ben i kan, ni i ma o bɛɛ sara ka ban pewu, i tɛ bɔ kaso ra fiyewu.»

Jɛnɛya ni furu

²⁷ «Aw derira k'a mɛn ko Ala k'a fɔ aw bɛmaw ye ko: <I kana jɛnɛya kɛ.> ²⁸ Nka ne b'a fɔ aw ye ko ni

† 5.21 Nin kuma fɔra Bɔri 20.13; Sariya 5.17 ‡ 5.27 Nin kuma fɔra Bɔri 20.14; Sariya 5.18

† Dekapoli kɔrɔ ye ko: dugu tan.

i ka dɔ ta muso flɛ, ka nabo a fɛ dɔrɔn, i ka jenɛya kɛ ni o muso ye ka ban i jusukun na. ²⁹ O kosɔn ni i kininboroyanfan paden le bɛ kɛ sababu ye ka i bla jurumun na, a wɔgɔbi ka a firi. Sabu ka bɔnɔ i farikolo yɔrɔ kelenpe ra, o ka fisa i ma, sani i farikolo dafanin ye taga firi jahanama kɔnɔ. ³⁰ Ni i kininboro le bɛ kɛ sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka a firi yɔrɔjan. Sabu ka bɔnɔ i farikolo yɔrɔ kelenpe ra, o ka fisa i ma, sani i farikolo dafanin ye taga jahanama kɔnɔ.»

Yesu ko furu man kan ka sa

(Matiyu 19.9; Marika 10.11-12; Luka 16.18)

³¹ «A fɔra ko: «Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka a muso bla, a ye furusasɛbɛ di a ma †.» ³² Nka ne kɔni b'a fɔ aw ye ko ni cɛ o cɛ k'a muso bla, k'a sɔrɔ a tun tɛ cɛ wɛrɛ fɛ, o tigi ka o muso bla jenɛya siran le kan. Ni cɛ min fana ka muso furusanin ta, o cɛ bɛ jenɛya le kera.»

Mɔgɔ man kan ka kari foyi ra

³³ Yesu ko: «Aw derira k'a mɛn fana ko Ala k'a fɔ aw bɛmaw ye ko: «I kana kari ka layiri ta, ni i ma a dafa; nka ni i ka layiri ta Ala ye, i ka kan ka a dafa †.» ³⁴ Nka ne ko, ko aw kana kari yɛrɛ le fiyewu: aw kana kari sankolo ra, sabu Ala sigiyɔrɔ lo; ³⁵ aw kana kari dugukolo ra, sabu o ye a sen-blayɔrɔ ye, aw kana kari Zeruzalemu na, sabu Masaba Ala ta dugu lo. ³⁶ Aw kana kari aw yɛrɛ kunkolo ra, sabu kunsigi minw bɛ aw kun na, aw tɛ se ka o dɔ gbɛ, walama ka o dɔ fin. ³⁷ Ni o ka aw jininka, aw ye a fɔ «Onhɔn, o lo,» walama «On-ɔn, o tɛ,» ka dan o ma. Aw bɛ fɛn o fɛn fara o kan, o bɛ bɔ Setana le ra.»

Sabari ni kanuya

(Luka 6.29-30)

³⁸ Yesu ko: «Aw derira k'a mɛn ko a fɔra ko: «Ni min ka mɔgɔ ja ci, o ta ka kan ka ci a jɔgɔn ye; ni min ka mɔgɔ jin bɔn, o ta ka kan ka bɔn a jɔgɔn ye †.» ³⁹ Nka ne ko, ko ni mɔgɔ ka i darabo, i kana kɛrɛ kɛ ni a ye. Ni mɔgɔ ka i fata i kininboro yɛ ra, i ye tɔ kelen fana lo a ye. ⁴⁰ Ni mɔgɔ ka i mina fanga ra ko a bɛ taga ni i ye fagamaw fɛ i ta deregedennin kosɔn, i ta deregeba fana to a boro. ⁴¹ Ni mɔgɔ ka i jagboya ko i ye kilo kelen tagama kɛ ni a ye, a kɛ kilo fla ye. ⁴² Ni mɔgɔ ka i daari fɛn na, a sɔn. Ni mɔgɔ dɔ ko, ko a bɛ i ta fɛn singa, i kana ban.»

Yesu ko an ye an juguw kanu

(Luka 6.27-28,32-36)

⁴³ «Aw derira k'a mɛn ko a fɔra ko: «I ka kan ka i mɔgɔjɔgɔn kanu ka i jugu kɔninya †.» ⁴⁴ Nka ne b'a fɔ aw ye ko: Aw ye aw juguw kanu. [Mɔgɔ minw bɛ aw danga, aw ye dugawu kɛ olugu ye, aw ye kɔnuman kɛ aw kɔninyabagaw ye.] Minw bɛ aw minako juguya, ka aw tɔrɔrɔ, aw ye Ala daari olugu

† 5.31 Nin kuma fɔra Sariya 24.1 †† 5.33 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 19.2; Jateri 30.3; Sariya 23.22-24 ‡ 5.38 Nin kuma fɔra Bori 21.24; Sarakalasebagaw 24.20; Sariya 19.21 †† 5.43 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 19.18

ye. ⁴⁵ Ni aw bɛ o kɛ, o le bɛna aw kɛ aw Fa Ala ta denw ye, o min bɛ sankolo ra; sabu ale le bɛ tere bɔ mɔgɔjuguw, ani mɔgɔnumanw ye. A bɛ sanji ben mɔgɔ terenninw, ani mɔgɔ terenbariw ye. ⁴⁶ Ni o tɛ, ni aw bɛ aw kanubagaw dɔrɔn le kanu, aw bɛna mun baraji wɛrɛ le sɔrɔ o ra? Ninsaram-inabagaw bɛ o le kɛ fana. ⁴⁷ Ni aw bɛ aw balekaw dɔrɔn le fo, o ye koba ye wa? Hali siya wɛrɛ mɔgɔw bɛ o le kɛ fana. ⁴⁸ O ra, aw ye dafa fɛn bɛɛ ra i n'a fɔ aw Fa Ala min bɛ sankolo ra, ale dafanin lo cogo min na.»

Saraka bɔcogo

6 «Aw kana aw ta Alasira tagama kɛ mɔgɔw ja kɔrɔ, janko mɔgɔw ye aw ye dɔrɔn. Ni o tɛ, aw tɛna baraji foyi sɔrɔ tuun aw Fa Ala fɛ sankolo ra. ² Ni i ko i bɛ saraka di fagantan dɔ ma, i kana mankan ci ka i yɛrɛ yira i n'a fɔ flankafuw b'a kɛ cogo min na karanso* kɔnɔ, ani siradaw ra, janko mɔgɔw ye olugu tando. Can ra ne b'a fɔ aw ye ko o ta baraji bɛ dan mɔgɔw ta tandori le ma. ³ Ni i bɛ saraka bɔ, i kininboro bɛ min di, i numanboro man kan ka dɔ lɔn o ra, ⁴ janko i ta saraka ye di dogo ra. Ni o kɛra, i Fa Ala min bɛ ko dogoninw bɛɛ ye, ale bɛna a baraji di i ma.»

Ala daaricogo

(Luka 11.2-4)

⁵ «Ni aw bɛ Ala daari, aw kana a kɛ i n'a fɔ flankafuw; ka lo ka Ala daari karansow* kɔnɔ, ani siradaw ra, janko mɔgɔw ye o ye, o le ka di olugu ye. Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko olugu ta baraji bɛna dan mɔgɔw ta tandori le ma. ⁶ Ni ele bɛ Ala daari, don i ta bon kɔnɔ ka da tugu i yɛrɛ da ra, ka i Fa Ala daari; ni o kɛra, i Fa Ala min bɛ hali yɔrɔ dogoninw na, ani a bɛ ko dogoninw ye, ale bɛna o baraji di i ma. ⁷ Ni aw bɛ Ala daari, aw kana to ka kɔsegi kuma kelenw kan ka to ka o fɔ k'a caya, i n'a fɔ siya wɛrɛ mɔgɔw. A bɛ olugu hakiri ra ko o ta kuma caya le kosɔn, Ala bɛna o ta daariri lamɛn. ⁸ Aw kana o jɔgɔn kɛ, sabu aw mako bɛ fɛn o fɛn na, aw Fa Ala yɛrɛ ka o lɔn k'a sɔrɔ aw ma a daari a fɛ fɔlo yɛrɛ. ⁹ Ni aw bɛ Ala daari, aw y'a fɔ ko:

«An Fa min bɛ sankolo ra,

¹⁰ i tɔgɔ saninman ye bonya mɔgɔw bɛɛ fɛ.

I ta Masaya ye na.

I sago ye kɛ dugukolo kan

i ko a bɛ kɛ sankolo ra cogo min na.

¹¹ An ta bi domuni di an ma.

¹² An ta hakew yafa an ma

i ko an fana bɛ yafa an hakɛtabagaw ma cogo min na.

¹³ I kana a to Setana ye an nɛgɛ ka an bla kojugu ra,

nka an bɔsi a boro.

[Sabu masaya, ani sebagaya ni bonya ye ele le ta ye wagati bɛɛ. Amina.]

¹⁴ «Ni aw bɛ mɔgɔ tɔw ta hakew yafa o ma, aw Fa min bɛ sankolo ra, ale fana bɛna aw ta hakew yafa aw ma. ¹⁵ Nka ni aw tɛ mɔgɔ tɔw ta hakew yafa o ma, aw Fa Ala fana tɛna aw ta hakew yafa

aw ma.»

Sun ta ko

¹⁶ «Lon min ni aw be sun don, aw kana aw ja sisi, i n'a fo flankafuw. Olugu be o ja kumu janko mogow y'a lon ko o be sun na. Can ra ne b'a fo aw ye ko olugu ta baraji bena dan mogow ta tandori le ma. ¹⁷ Ni i be sun don lon min na, i ye i ja ko, ka turu kasadiman do ke i yere ra, ¹⁸ janko mogow kana i ye ka a lon ko i ka sun don, nka i Fa Ala le ye i ye dogo ra ka a lon. Ni o kera, ale min be ko dogoninw ye, ale bena o baraji di i ma.»

Naforo min te ban

(Luka 12.33-34)

¹⁹ «Aw kana naforo lajen ka a bla dunuƙa ra yan. Tumu be se ka don a ra, son be se ka a mina, sonw fana be se ka da kari ka don ka a sonya. ²⁰ Aw ye aw ta naforo lajen sankolo le ra. Tumu tena don a ra yi, son tena a mina yi, sonw fana tena se ka da kari ka a sonya yi. ²¹ Sabu i ta naforo be yoro min na, i jusukun ta miiriya fana be o yoro le kan.»

Farikolo ta yeelen

(Luka 11.34-36)

²² «Mogo paden le ye a farikolo ta fitinayeelen ye. Ni i paden ka ni, i fari yoro bee be ke yeelen na. ²³ Nka ni i paden man ni, i fari yoro bee le be ke dibi ra. Fen min be ele bla yeelen na, ni o yere be dibi ra, o tuma i bena ke dibiba le ra de!»

Dunupafenw ta hami

(Luka 16.13; 12.22-31)

²⁴ Yesu ko: «Mogo si te se ka baara ke kuntigi fla ye; sabu a bena kelen koninya ka to kelen kanu, walama a be noro kelen na, ka to kelen mafiyenya. Aw te se ka ke Ala ta jonw ye, ka ke wari fana ta jonw ye. ²⁵ O koson ne b'a fo aw ye ko aw kana hami aw ta baro ko ra, ko aw bena mun domu, aw bena mun min; walama aw fari ko ra, ko aw bena fiyerebo soro cogo di. Si nafa man bon ka teme domuni kan wa, farikolo fana nafa man bon ka teme fiyerebo kan wa? ²⁶ Aw ye konow fle san fe: o te sene ke, o te siman tige, o te foyi mara bondo konow; nka aw Fa Ala min be sankolo ra, ale be o baro. Aw man fisa ni o konow ye wa? ²⁷ Aw ra jontigi le be se ka hali donin fara a si kan hami fe? ²⁸ Mun na aw be hami aw fiyerebo ko ra? Aw ye binfiyerenw wuricogo fle kongo konow; o te baara ke, o te jese dan k'a ke fani ye. ²⁹ Nka ne b'a fo aw ye ko hali masace Sulemani ni a ta bonya bee, a ma fani si don min cepa ka o binfiyeren kelen cepa bo. ³⁰ Ayiwa, kongobin min be yan bi, nka sini tasuma bena a jeni, ni Ala be o cepa tan, yala a tena aw fiyerebo ka teme o kan wa? Aw ta lanaya ka dogo de! ³¹ O koson aw kana hami ka to k'a fo ko: «An bena mun domu, an bena mun min, walama an bena fiyerebo soro min?» ³² Alalonbariw be bori o fenw bee le ko. Nka aw Fa min be sankolo ra, ale k'a lon ko aw mako be o fenw na. ³³ Aw ye jija ka Ala ta Masaya* ni a ta terenninya le jini folo. Ni o kera, a bena o fen tow bee di aw ma ka fara o kan.

³⁴ Aw kana hami sini kow ra. Aw ye sini kow to sini na. Aw ye bi ta hami dan bi kelen ta toro le ma.»

Mogo man kan ka a mogogogon korfo

(Luka 6.37-38,41-42)

⁷ «Aw kana mogo korfo janko aw fana kana korfo. ² Sabu aw be tow korfo cogo min na, aw fana bena korfo o cogo le ra; aw be mogo tow mina cogo min na, aw fana bena mina o cogo le ra. ³ Mun koson pamapama fitini min be i balema paden na, i be o ye, k'a soro yiri belebele min be ele yere paden na, i te o ye? ⁴ Ele be se k'a fo i balema ma cogo di ko: «A to ne ye pamapama nin bo i ja ra,» k'a soro yiri belebele do le be ele yere ja ra? ⁵ Flankafu fle! I ta yiri belebele bo i yere ja ra folo; ni o kera, ni i yere ja yelera, i be se ka pamapama fitini bogoo lon i balema ja ra.

⁶ «Aw kana fen saninmanw di wuruw ma; ni o te, o bena seko ka na ben aw yere kan. Aw kana aw ta luluw firi lew korow, ni o te, o bena o dondon.»

Aladaari

(Luka 11.9-13)

⁷ «Aw ye daariri ke, a bena di aw ma; aw ye jini- ni ke, aw bena a ye; aw ye da gbasi, da bena ye le aw ye. ⁸ Sabu ni mogo o mogo ka fen daari, o tigi bena o soro; ni mogo min ka fen jini, o tigi bena o ye; ni mogo min ka da gbasi, da bena ye le o tigi ye. ⁹ Jon le be aw ra, ni a ta den ko a be buru fe, a be kabakuru le ta k'a don a boro? ¹⁰ Walama ni den ko a be jige fe, a be sa mina k'a di a ma? ¹¹ Ayiwa, aw adamadenw, aw ka jugu, nka aw be fenjuman lon k'a di aw denw ma. Ayiwa, aw ma la a ra ko Fa Ala min be sankolo ra, ko ale be se ka fenjuman lon k'a di a daaribagaw ma fo ka teme aw ta kan wa?

¹² «Ni aw b'a fe mogow ye fen o ke aw ye, aw fana ye o jogon le ke o ye. Sariya* ko ten le, ciraw fana ko ten le.»

Da fitini

(Luka 13.24)

¹³ «Aw ye don da fitini le fe; sabu da min be mogo ladon halakiyoro ra, o da ka bon, a sira fana ka bon; mogo caman fana be teme o le fe. ¹⁴ Nka da min be mogo ladon panamanya ra, o da ka dogo, a sira fana gbendenin lo, mogo minw b'a soro, olugu man ca.»

Cira faninyafobagaw ta ko

(Luka 6.43-44)

¹⁵ «Aw ye aw yere korosi cira faninyafobagaw ra. O be o yere ke i ko sagaw, ka na aw fe; k'a soro can ra, wara farimanw lo. ¹⁶ Aw bena o lon o kewalew le fe. Mogo be se ka rezemmo soro janisun na wa, walama ka toromo soro yiri gbansan do ra? ¹⁷ Yirijuman bee be denjuman le ke; nka yirijugu be denjugu le ke. ¹⁸ Yirijuman te se ka denjugu ke, yirijugu fana te se ka denjuman ke. ¹⁹ Ni yiri o yiri fana te denjuman ke, o be tige ka firi tasuma ra. ²⁰ O ra, aw be se ka cira

faninyafɔbagaw lon o ta kewalew le fe.»

Mɔgo ka kan ka Ala sago le ke

(Luka 13.25-27)

21 «Mɔgo minw bɛɛ b'a fɔra ne ma ko: <Matigi, Matigi,> olugu bɛɛ le tɛna don sankolo Masaya* ra dɛ! Ne Fa min bɛ sankolo ra, mɔgo min bɛ o sago ke, o tigi le bɛ don Ala ta Masaya ra. 22 Kiti lon na, mɔgo caman bɛna a fɔ ne ye ko: <Matigi, Matigi, anw ma cirayakumaw fɔ ele tɔgo le ra wa? An ma jinaw gbɛn ka bɔ mɔgow ra ele tɔgo le ra wa? An ma kabako caman ke ele tɔgo le ra wa?> 23 O tuma ne bɛna a fɔ o mɔgow ye, bɛɛ na na, ko: <Ne ma aw lon fiyewu; aw kojugukɛbagaw, aw ye bɔ ne kɔrɔ!> »

Bon fla ta ko

(Luka 6.47-49)

24 «Ayiwa, mɔgo o mɔgo ka nin kumaw lamɛn, ka a sira tagama, o tigi bɛ i n'a fɔ cɛ hakiritigi min ka a ta bon lo fara kan. 25 Sanji benna ka kɔw fa fɔ ka bɔ kɛnɛ ma, fɔɔɔ wurira ka ke bon kan, nka a ma ben, sabu a lonin bɛ fara le kan. 26 Nka mɔgo o mɔgo bɛ nin kumaw lamɛn ni a tɛ a sira tagama, o tigi bɛ i n'a fɔ naloman min ka a ta bon lo kɛnken kan. 27 Sanji benna ka kɔw fa fɔ ka bɔ kɛnɛ ma, fɔɔɔ wurira ka ke bon kan, bon benna fɔ ka a bencogo juguya.»

28 Ayiwa, Yesu banna nin kumaw ra tuma min na, a ta karan cogoya tun ka jama kɔnɔnɔban. 29 Sabu Yesu tun bɛ mɔgow karan ni baraka ye, a tun tɛ o karan i ko o ta sariya karamɔgow*.

Yesu ka kunatɔcɛ dɔ kɛnya

(Marika 1.40-45; Luka 5.12-16)

8 Yesu jigira ka bɔ kuru kan tuma min na, jamaba tugura a kɔ. 2 Kunatɔcɛ dɔ gbarara ka na a kinbiri gban Yesu kɔrɔ k'a fɔ a ye ko: «Matigi, ni i bɛ sɔn, i bɛ se ka ne saninya.» 3 Yesu ka a boro la a kan k'a fɔ a ye ko: «Ne sɔnna, ko i ye saninya!» O yɔrɔnin bɛɛ, a kɛnyara ka bɔ a ta kuna ra. 4 Yesu k'a fɔ a ye ko: «I kana nin ko fɔ mɔgo si ye. Taga i yɛrɛ yira sarakalasebaga* ra. Cira Musa ka saraka min fɔ kunatɔw saninyari ko ra, i ye o sarka bɔ, janko k'a yira bɛɛ ra ko i kɛnyara †.»

Yesu ka sorasikuntigi ta baaraden kɛnya

(Luka 7.1-10)

5 O kɔ, Yesu donna Kaperinahumu dugu kɔnɔ minke, sorasikuntigi dɔ gbarara a ra ka a daari kosebɛ; 6 a ko: «Matigi, ne ta baaraden lanin bɛ so kɔnɔ. Bana k'a murugu k'a la; a tɔrɔnin lo kojugu.» 7 Yesu ko a ma ko: «Ne k'a mɛn; ne yɛrɛ bɛna taga, ka taga a kɛnya.» 8 Sorasikuntigi ko: «Matigi, a man kan ko ele ye na ne ɔɔɔn ta so. Hali ni i ka kuma kelenpe le fɔ, o kuma baraka ra, ne ta baaraden bɛ se ka kɛnya. 9 Sabu kuntigi dɔw bɛ ne kunna, nka ne fana bɛ sorasi dɔw kunna. Ni ne k'a fɔ min ma ko: <Taga!>, o bɛ taga; ni

† Yesu ka nin kuma fɔ ka kapa nin Musa ta sariya ye: Sarakalasebagaw 14.2-32

ne k'a fɔ min ma ko: <Na yan!>, o bɛ na. Ni ne k'a fɔ ne ta baaraden ye ko: <Nin kɛ tan!>, a bɛ o kɛ.» 10 Yesu ka o kuma mɛn minke, o cɛ ko diyara a ye fɔ ka tɛmɛ. A ko a nɔfɛmɔgow ma ko: «Can ra, ne bɛ a fɔ aw ye ko ne ma nin lanayaba ɔɔɔn sɔrɔ mɔgo si fɛ Izirayeli jamana ra. 11 Ne b'a fɔ aw ye ko lon dɔ, mɔgo caman bɛna na ka bɔ jamana wɛrɛw ra, terebɔyanfan na, ani terebenyanfan na, ka na domuni kɛ ni Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye sankolo Masaya* ra. 12 K'a sɔrɔ Ala ta Masaya tɔgo lara minw na, o bɛna olugu firi kɛnɛ ma, dibi ra; kasi ni jinpimi le bɛna kɛ o yɔrɔ ra.» 13 Yesu ko sorasikuntigi ma ko: «Taga, i ka min fɔ, i ta lanaya baraka ra, o ye kɛ i ye.» O wagati yɛrɛ ra, sorasikuntigi ta baaraden kɛnyara so kɔnɔ yi.

Yesu ka banabagatɔ wɛrɛw kɛnya

(Marika 1.29-34; Luka 4.38-41)

14 O kɔ, Yesu tagara Piyeri ta so. A tagara Piyeri muso bamuso lanin sɔrɔ, farigban b'a ra. 15 Yesu magara a boro ra minke, farigban banna; a wurira ka gba kɛ o ye. 16 Tere benna minke, mɔgow nana ni jinatɔ caman ye Yesu fe. A sɔngɔra jinaw ra ka o gbɛn ka bɔ jinatɔw ra, ka banabagatɔw bɛɛ kɛnya. 17 O kɛra minke, cira Ezayi tun ka kuma min fɔ, o kɛra can ye, ko:

«A ka an ta tɔrɔw bɔ an kan, ka an ta banaw kɛnya ††.»

Karamɔgodɛnya ni a tɔrɔ

(Luka 9.57-62)

18 Yesu nana a ye ko jamaba ka ale lamini minke, a k'a fɔ a ta karamɔgodɛnw ye ko o ye taga ba na dɔ kan. 19 Sariya karamɔgo* dɔ gbarara Yesu ra k'a fɔ a ye ko: «An karamɔgo, ne b'a fe ka tugu i kɔ, ni i bɛ taga yɔrɔ o yɔrɔ.» 20 Yesu k'a jaabi ko: «I ka kan k'a lon ko dinga bɛ kongowuruw fe, na-ga fana bɛ kɔnɔninw fe, nka min kɛra Adamaden ye*, yɔrɔ si tɛ o fe a bɛ se ka a yɛrɛ laganfiya yɔrɔ min na dɛ!» 21 Karamɔgodɛn kelen wɛrɛ ko Yesu ma ko: «Matigi, a to ne ye taga ne face su don fɔlɔ!» 22 Yesu ko o ma ko: «Tugu ne kɔ; a to suw yɛrɛ ye o ta suw don.»

Yesu ka fɔɔɔba lalɔ baji kan

(Marika 4.35-41; Luka 8.22-25)

23 O kɔ, Yesu ni a ta karamɔgodɛnw donna kurun kɔnɔ. 24 Fɔɔɔba dɔ barara ka wuri ka o to ji kan. Fɔɔɔ bonyakojugu fe, jikuruw tun bɛ donna kurun kɔnɔ. Yesu tun bɛ sunɔgɔra. 25 Karamɔgodɛnw gbarara a ra ka a lakunu, ko: «Matigi, wuri ka an kisi, an sato fle ji ra!» 26 Yesu k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw bɛ siranna? Aw ta lanaya ka dɔgo dɛ!» A wurira o le ra ka sɔngɔ fɔɔɔ ni ji ra; yɔrɔ bɛɛ sumana. 27 Karamɔgodɛnw kabakoyara. O ka ke a fɔ ye ɔɔɔn ye ko: «E! Nin cɛ ye mɔgo suguya juman ye? Hali fɔɔɔ ni ji, o bɛɛ bɛ a kan mɛn!»

†† 8.17 Nin kuma fɔra Ezayi 53.4

Yesu ka ce jinato fla keneya

(Marika 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Yesu sera ba ja do kan, Gerasakaw ta mara ra. Jinatoce fla bora kaburulo ra ka na a kunben. O jinato fla tun nana fariya, fo a tun te kun mog'o si ra k'a fo ko a be teme o yoro ra. ²⁹ O perenna k'a fo Yesu ye ko: «Den min bora Ala ra*, mun le be an ni ele ce? I nana an toro le, k'a soro an torowa-gati ma se ban wa?» ³⁰ O y'a soro lekuru ba do tun be yorojan, olugu be domuni kera. ³¹ Jinaw ka Yesu daari kosebe, ko: «Ni i be an gben, sabari k'a to an ye taga don nin lekuru ra.» ³² Yesu ko: «Aw ye taga!» Jinaw bora o ce fla ra ka taga don lew ra. O donna lew ra minke, lew bee girinna, ka jigi kuru jigijigi fe ka taga ben ji ra. O bee fagara ji ra yi. ³³ Legbenbagaw borira ka taga dugu kono ka taga o ko lakari. Min kera ce jinato fla ra, o ka o le lakari kosebe. ³⁴ Dugumogow bee bora ka na Yesu kunben. O nana a ye minke, o ka a daari ko a ye sabari ka taga ka bo o ta mara ra.

Yesu ka murugu do keneya

(Marika 2.1-12; Luka 5.17-26)

⁹ Yesu donna kurun do kono, ka ba tige ka seko ka na a ta dugu ra. ² A sera minke, mog'o dow ka murugu do ta ni a ta lanan ye ka na ni a ye a fe. Yesu k'a ye ko o mog'ow tun lara ale ra minke, a ko murugu ma ko: «Ne dence, i jigi kana tige, i ta jurumunw yafara i ma.» ³ Yesu ka o fo minke, sariya karamog'o* dow ka ke a fo ye o yere kono ko: «Ce nin ka Ala togo cen.» ⁴ Yesu fana ka o ta miiriya lon. A ko o ma ko: «Mun koson nin miirijuguw jagon be aw jusukun na?» ⁵ K'a fo murugu ma ko a ta jurumunw yafara a ma, walama k'a fo a ye ko a ye wuri ka tagama, aw ja na o fla ra juman le ke ka di? ⁶ Ayiwa, ne bena a yira aw ra bi ko ne Min kera Adamaden ye* ko se be ne ye ka jurumunw yafa dunupa kono.» A ko murugu ma ko: «Wuri ka i ta lanan ta ka taga i ta so.» ⁷ Ce wurira ka a ta lanan ta ka taga a ta so. ⁸ Mog'ow ka o ye minke, o siranna. O ka ke Ala tando ye, ko Ala ka nin jagon sebayaba di adamaden ma.

Yesu ka Matiye wele

(Marika 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ Yesu tagato, a temeto ka ce do ye, min togo tun ye ko Matiye, a siginin be ninsaraminabon na; Yesu ko a ma ko: «Tugu ne ko!» Matiye wurira ka tugu Yesu ko.

¹⁰ Ayiwa, Yesu tun be domuni na Matiye ta bon kono; ninsaraminabaga caman, ani mog'o kewale-jugu werew fana nana sigi domuni na ni Yesu ye, ani a ta karamog'odenw. ¹¹ Farisiw* ka o ye minke, o ko Yesu ta karamog'odenw ma ko: «Mun koson aw karamog'o be domuni ke ni ninsaraminabagaw, ani mog'o kewalejuguw ye?» ¹² Yesu ka o men minke, a ko: «Mog'o minw ka kene, olugu mako te flakebaga ra; banabagatow le mako b'a ra. ¹³ Kuma min fora, ko Ala ko: «Ka hina jagon na, ne Ala be o le fe ka teme saraka kan †.» Aw ye taga o ku-

† 9.13 Nin kuma fora Oze 6.6

ma karan ka a koro lon. Ne ma na mog'o terenninw wele; ne nana jurumuntow le wele.»

Landakow ni Kibaro Diman te kelen ye

(Marika 2.18-22; Luka 5.33-39)

¹⁴ Ayiwa, Yuhana ta karamog'odenw nana Yesu fe ka na a pininka. O ko a ma ko: «Mun koson anw ni Farisiw*, anw be to ka sun don, nka ele ta karamog'odenw te sun don?» ¹⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Yala koroce teriw be se ka o ja kumu k'a soro o ni koroce be jagon fe koro ya ra wa? O te se ka ke! Nka lon min na o bena koroce ta ka bo o koro, o lon na koni o bena sun don.

¹⁶ «Mog'o si te fanikura ke ka fani koro bari, ni o te, fanikura be fani koro sama ka a faran. A farancogo be cejuguya ka teme folo ta kan. ¹⁷ Mog'o si fana te duvenkura ke forogokoro kono. Ni o te forogokoro be faran, duven be bon, forogow fana te foyi ja tuun. Duvenkura ka kan ka ke forogokuraw le kono; ni o kera, i te bono a fla si ra.»

Yahudiyaw kuntigi denmuso kunuko ani muso do keneyako

(Marika 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Ka Yesu to kuma ra mog'ow fe, Yahudiyaw ta kuntigi do nana. A nana a kinbiri gban Yesu koro ka a daari ko: «Ne denmuseyin sara sisan, sabari ka na i boro la a kan ka a kunu.» ¹⁹ Yesu ni a ta karamog'odenw wurira ka tugu ce ko.

²⁰ Ayiwa, muso do gbarara Yesu ra ka na maga a ta derege dagbolo ra a ko fe. Joribon bana tun be o muso ra kabini san tan ni fla. ²¹ A tun b'a fora a yere kono ko: «Ni ne sera ka maga a ta derege dama ra ne bena keneya.» ²² Yesu ka a ja munu k'a ye. A ko a ma ko: «I kana siran, ne denmuso. I ta lanaya ka i kisi ka bo bana ra.» Muso keneyara o wagati kelen yere ra.

²³ Ayiwa, Yesu tagara se o kuntigi ta so; a ka filenfiyebagaw ye, ka jama ye o be mankan cira minke, ²⁴ a k'a fo o ye ko: «Aw ye bo kene ma! Den ma sa, a be sunogora le.» Mog'ow ka ke a logobo ye. ²⁵ Jama bee bora kene ma tuma min na, a donna bon kono, ka den mina a boro ma; den wurira. ²⁶ Mog'ow ka o ko lakari ka se o yoro mara bee ra.

Yesu ka fiyentoe fla ja yele

²⁷ Ayiwa, ka Yesu tagato to sira kan, fiyentoe fla gbanna a ko, o be perenna ko: «Sabari ka ja an ma, Dawuda Mamaden*.» ²⁸ Yesu tagara se so kono tuma min na, fiyentoe fla gbarara a ra. Yesu ka o pininka ko: «Aw lara a ra ko can ra ne be se ka aw ja yele wa?» O ko: «Onhon, Matigi, i be se.» ²⁹ Yesu ka a boro maga o ja ra, k'a fo o ye ko: «Aw ta lanaya koson, aw ja ye yele.» ³⁰ O ja yelera. Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya ko o kana a to mog'o si y'a lon. ³¹ Nka o bora so kono doron, o ka Yesu ko fo o jamana yoro bee ra.

Yesu ka ce jinato do keneya

³² Ayiwa, o tagato, mog'ow nana ni ce jinato do ye Yesu fe; o jinato tun ye bobo ye. ³³ Yesu ka jina

gben minke, bobo ka ke kuma ye. Jama jusu diyan-inba, ka ke a fo ye ko: «Nin ko jɔgɔn ma deri ka ye Izirayeli* jamana kɔnɔ fiyewu!»³⁴ Nka Farisiw* kɔni, olugu ko: «Yesu be jinaw gbenna ni jinaw kuntigiba Setana ta sebgaya le ye.»

Jama hina donna Yesu ra

³⁵ Yesu tun be yaala ka teme duguw bee ra, dugubaw, ani dugumisenw. A tun be mɔgɔw karan karansow kɔnɔ, ka Ala ta Masaya* Kibaro Diman* ko waajuri ke mɔgɔw ye, ka mɔgɔw keneya ka bo o ta banaw, ani o ta tɔrɔw ra. ³⁶ A nana jama ye a yere ko minke, o hina donna a ra, sabu o tun segenin lo, o desenin lo, i ko saga minw tora o yere ma ni gbenbaga ma sɔrɔ o ra. ³⁷ A ko a ta karamɔgɔdenw ma ko: «Siman tigeta ka ca, nka baarakebagaw ka dɔgɔ. ³⁸ Aw ye forotigi daari, janko a ye baarakebagaw ci ka taga a ta siman tige.»

Yesu ka ciraden tan ni fla panawoloma

(Marika 3.13-19; Luka 6.12-16)

10 Yesu ka a ta karamɔgɔden tan ni fla wele ka sebgaya di o ma janko o ye se ka jinaw gben, ka mɔgɔw keneya ka bo o ta banaw, ani o ta tɔrɔw bee ra. ² O karamɔgɔden tan ni fla tɔgɔw ye nin ye: A folo ye Simɔn ye, min tɔgɔ lara ko Piyeri; ka a balemace Andere gban ale ra; o ko, Yakuba ni a balemace Yuhana, minw ye Zebede dencew ye; ³ o ko, Filipe ni Baritelemi, ani Toma ni Matiyyu, min tun ye ninsaraminabaga ye, ani Alife dence Yakuba, ani Tade, ⁴ ani Simɔn min be wele ko faso kanubagaba †, ani Zudasi Sikariyoti, min nana Yesu janfa.

Yesu ka karamɔgɔdenw ci ka taga waajuri ke

(Marika 6.7-13; Luka 9.1-6)

⁵ Yesu ka nin karamɔgɔden tan ni fla le ci; nka sani o ye taga, a ka o ladi ni nin kumaw ye, ko: «Aw kana taga siya werew* fe, aw kana don Samarikaw ta duguw ra. ⁶ Izirayeli* jamana mɔgɔ minw be i ko saga tununinw, aw ye taga olugu le fe. ⁷ Aw tagatɔ, aw ye to ka mɔgɔw waaju k'a fo o ye ko sankolo Masaya* wagati surunyara. ⁸ Aw ye banabagatɔw keneya, ka suw lakunu, ka kunatɔw keneya, ka jinaw gben ka bo mɔgɔw ra. Aw ka a sɔrɔ gbansan, aw fana ye a di gbansan. ⁹ Aw kana sanin, walama warigbe, walama siranegewari ta ka o bla aw yere kun. ¹⁰ Aw kana dugutagabɔrɔ ta, aw kana derege flanan ta, walama sanbaraw, walama tagamabere; sabu baaraden ka kan ni a ta baro ye. ¹¹ Ni aw ka se dugu o dugu ra, ni duguba lo, walama dugudennin, aw ye jininkari ke, yala ni mɔgɔ be yi min be se ka aw lajigi a ta so. Ni mɔgɔ sɔrɔra, aw ye to o tigi fe fo ka taga aw bo o dugu kɔnɔ. ¹² Ni aw ka don lu o lu kɔnɔ, aw ye fori ke. ¹³ Ni o sɔnna aw ta fori ma ka aw lajigi, aw ta hera fana bena jigi o lu kan, nka ni o fana banna aw ra, o tuma o tena aw ta hera sɔrɔ. ¹⁴ Ayiwa, ni lu min mɔgɔw, walama ni dugu min mɔgɔw ka ban aw ra, ko o te aw ta kuma fe, aw botɔ o lu kɔnɔ,

† Faso kanubagaba: Kitabu dɔw b'a fo ko Zeloti.

walama o dugu kɔnɔ, aw ye aw sennabuguri gbongbon. ¹⁵ Can ra, ne b'a fo aw ye ko kiti lon na, o dugumɔgɔw ta kiti bena gbeleya ka teme hali Sodomu ni Gomori †† ta kan.»

Yesu ka karamɔgɔdenw lasomi o ta tɔrɔw ra

(Marika 13.9-13; Luka 21.12-17)

¹⁶ Yesu ko karamɔgɔdenw ma ko: «A fle, ne be aw ci ka taga, i ko saga minw be taga waraw ce ra. Aw ye aw janto aw yere ra i ko saw; aw ye ke i ko jenetuganiw, aw ta ko kana se mɔgɔ ma. ¹⁷ Aw ye aw yere kɔrɔsi mɔgɔw ra. O bena aw mina ka taga ni aw ye kititigeyɔrɔw ra, ka aw bugɔ ni gbepe ye o ta karansow* kɔnɔ. ¹⁸ Ne tɔgɔ kosɔn o bena aw mina ka taga ni aw ye fagamaw fe, ani masacew fe. O sababu ra, aw bena ke ne seerew ye ka ne ta ko fo olugu ye, ani siya werew ye. ¹⁹ Nka ni o ka aw mina ka taga ni aw ye kititigeyɔrɔ ra, aw kana hami aw ta kumafɔcogo ra, walama aw ta kumafota ra. Ni o nana aw jininka, aw ka kan ka min fo, Ala yere bena o don aw da ra o wagati kelen yere ra. ²⁰ Sabu kuma tena bo aw yere le ra; aw Fa Ala Nin* le bena kuma don aw da ra. ²¹ Balema bena a balemapɔgɔn mina ka a di, ko o y'a faga; face bena a den di, ko o y'a faga; denw bena wuri o worobagaw kama ka o faga. ²² Bee bena aw kɔninya ne tɔgɔ kosɔn. Nka ni min ka jija ka to lanaya ra fo ka taga se a laban ma, o tigi bena kisi. ²³ Ni o nana ke aw tɔrɔw ye dugu do ra, aw ye bori ka taga dugu werɔ ra. Can ra ne b'a fo aw ye ko sani aw ye Izirayeli* duguw bee tagama ka ban, Min kera Adamaden ye*, o bena na.»

Yesu ka layiri ta a ta karamɔgɔdenw ye

²⁴ «Karamɔgɔden te se ka teme a karamɔgɔfa kan. Jon fana te se ka teme a matigice kan. ²⁵ A dan ye karamɔgɔden ye ke a karamɔgɔfa jɔgɔn ye. A dan ye jon fana ye ke a matigice jɔgɔn ye. Ni o k'a fo lutigi yere ma ko «Setana», yala lukɔnɔmɔgɔw ta tena juguya ka teme lutigi ta kan wa?»

Mɔgɔ ka kan ka siran Ala ja

(Luka 12.2-7)

²⁶ «O kosɔn aw kana siran o ja. Fen dogonin si te yi, ni min tena yira; gundo si te yi ni min tena lon. ²⁷ Ni ne ka min fo aw ye dibi ra, aw ye o fo kene kan bee ja na. Ni min fora da jukɔrɔ ka don aw toro ra, aw ye yelen bon kunna ka o wangola bee ye. ²⁸ Mɔgɔ minw be mɔgɔ faga, ka farikolo dɔrɔn halaki, ni o te se ka foyi ke mɔgɔ nin na, aw kana siran olugu ja. Ala min be se ka mɔgɔ nin ni a farikolo bee bla jahanama kɔnɔ ka a halaki, aw ye siran ale le ja. ²⁹ Yala aw te kɔnɔnin fla fiyeere tama kelen dɔrɔn le wa? K'a sɔrɔ o kɔnɔnin kelen te ben dugu ma, ni Ala yere ma a latige. ³⁰ Aw kɔni, hali aw kunsigiw bee jateda lonnin lo Ala fe. ³¹ O ra, aw kana siran fiyewu. Nafa be aw ra ka teme hali kɔnɔnin caman kan.»

†† Fɔlɔfɔlɔ, Sodomu ni Gomori dugumɔgɔw ta terenbariya kosɔn, Ala ka o ta dugu jeni ka o bee faga (Damina 19).

Lanabaga ka kan ka to Yesu ko

(Luka 12.8-9)

³² «Ni mogo o mogo ka son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogo ye, ne fana bena a fo ne Fa Ala ja na sankolo ra ko o tigi ye ne ta ye. ³³ Nka ni mogo min ma son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogo ye, ne fana tena a fo ne Fa ja na sankolo ra ko o tigi ye ne ta mogo ye.»

Mogow bena taran Yesu togo koson

(Luka 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ Yesu ko: «Aw kana a miiri ko ne nana ni hera le ye dugukolo kan. Ne ma na ni hera ye de, ne nana ni kerekemuru le ye. ³⁵ Sabu ne nana ka na dence ni a face faran, ka na denmuso ni a bamuso faran, ka na furumuso ni a buranmuso faran. ³⁶ Mogo jugu bena ke a yere ta somogow le ye. ³⁷ Nka mogo o mogo be a face walama a bamuso kanu ka teme ne kan, o tigi te ne ta karamogodenya ja. Mogo o mogo fana be a dence walama a denmuso kanu ka teme ne kan, o tigi fana te ne ta karamogodenya ja. ³⁸ Ni mogo min ma a ta gbengbenyiri ta †, ka tugu ne ko, o tigi te ne ta karamogodenya ja. ³⁹ Ni mogo min b'a fe k'a nin kunmabo, o tigi bena bono a nin ra; nka ni mogo min ka bono a nin na ne koson, o tigi bena a nin soro.»

Kopuman baraji

(Marika 9.41)

⁴⁰ Yesu ko: «Ni mogo min sonna aw ma, o tigi sonna ne le ma; ni mogo min fana sonna ne ma, o tigi sonna ne cibaga le ma. ⁴¹ Ni mogo min sonna Ala ta cira do ma ka a minako ja a ta ciraya koson, cira be baraji min soro, o tigi bena o jogon soro. Ni mogo min fana sonna Alapasiranbaga ma ka a minako ja a ta Alapasiran koson, Alapasiranbaga be baraji min soro, o tigi bena o baraji jogon soro. ⁴² Ni mogo o mogo fana ka hali jisuma jifiye ja kelen doron di ne ta karamogoden do ma a ta karamogodenya koson, can ra ne b'a fo aw ye ko o tigi tena fon o baraji ra fiyewu.»

Yuhana ka a ta karamogodenw ci Yesu fe

(Luka 7.18-35)

11 Ayiwa, Yesu ka o kumaw fo a ta karamogoden tan ni fla ye ka ban tuma min na, a bora o yoro ra ka taga mogow karan, ka o waaju o yoro duguw ra.

² Ayiwa, Yuhana Batizerikebaga tora kasobon kono, ka Yesu ta kokeninw kibaroya men. A ka a ta karamogodenw ci Yesu fe, ³ ka taga a pininka ko: «Kisibaga* min tun ka kan ka na, ele lo wa, walamana an ka kan ka do were le makono?» ⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Aw be kuma minw menna, ani aw be ko minw keto yera, aw ye taga o lakari Yuhana ye, ⁵ ko: fiyentow be yeri kera, nabaraw be tagamana k'a ja, kunatow be keneyara, torogberenw be

† Ka gbengbenyiri ta, o koro ye ka son toro be ma, ka son hali saya yere ma.

menni kera, mogo saninw be kununa ka bo saya ra, Kibaro Diman* be fora fagantanw ye fana. ⁶ Ni mogo min ma sigiya ne ta ko ra ka lanaya dabra, o tigi ta jana!»

Yesu ka Yuhana Batizerikebaga ko fo

⁷ Yuhana Batizerikebaga ta ciradenw sekora ka taga minke, Yesu kumana jama fe Yuhana ko ra. A ko o ma ko: «Aw tun tagara kongo kono minke o, aw tagara bin gbansan le ye fono b'a lamagara wa? ⁸ O te de! O tuma aw tagara mun le ye? Aw ka mogo do le ye min ka fanijuman songogbelen do don wa? Aw yere k'a lon ko minw be fanijuman songogbelenw don, olugu be soro masasow le kono. ⁹ Ayiwa, aw tagara mun le ye kongo kono sa? Cira do lo wa? Onhon, ne b'a fo aw ye ko cira lo; a ka bon ka teme hali cira kan. ¹⁰ Sabu min sebera Kitabu kono ko Ala ko:

«A fle, ne bena ne ta ciraden ci ka taga i ja fe ka i ta sira laben i ye †,»

o ciraden ye Yuhana le ye. ¹¹ Can ra ne b'a fo aw ye ko muso si ma den woro folo min ta bonya be Yuhana Batizerikebaga ta bo. O be n'a ta, Sankolo Masaya* ra, mogow be ra fitini ka bon ni Yuhana ye. ¹² K'a damina Yuhana Batizerikebaga ta wagati ra fo ka na se sisan ma, sankolo Masaya* ko kera fanga ko le ye, minw be jija, olugu le b'a soro. ¹³ Ciraw be, ani cira Musa ta sariya* kitabu, o be kumana Ala ta Masaya ko ra fo ka na se Yuhana Batizerikebaga ta wagati ma. ¹⁴ Ni aw koni b'a fe ka lo a ra, cira Iliya ‡ min ko fora ko a bena na tuun, Yuhana le ye o ye. ¹⁵ Ni mogo min b'a fe ka faamuri ke, o ye jija ka menni ke.»

¹⁶ Yesu ko: «Ne be se ka bi mogow suma ni jontigiw le ye? Bi mogow kera i ko denmisennin minw siginin be toron na kenegbe ra; dow be peren k'a fo o tojogonninw ma ko:

¹⁷ «A fle, anw ka filen fiye aw ye, aw ma don ke!

Anw ka sangadonkiriw la aw ye, aw ma kasi!»

¹⁸ Sabu Yuhana nana, a tun te domuni panaman ke, a tun te minnifen min; o ko, ko jina le b'a ra.

¹⁹ Ayiwa, Min kera Adamaden ye*, ale nana, a be domuni ke, a be minni ke. O ko: «E, ce nin nogo ka bon kojugu! Dorominbaga lo, ninsaraminabagaw, ani mogo kewalejuguw teri lo.» Nka hakiritigiya min bora Ala ra, o be lon mogo kewalew le fe.»

Yesu ka dugu dow mafiyenya

(Luka 10.13-15)

²⁰ O ko, Yesu tun ka kabako caman ke dugu minw kono, a ka ke o duguw jaraki ye, sabu o dugumogow tun ma son ka nimisa. ²¹ A ko: «Korazenkaw, bono bena aw soro! Betsayidakaw, bono bena aw soro! Sabu kabako minw kera aw fe yan, ni o jogon tun kera Tiri, walama Sidon †, o dugumogow tun bena nimisa o ta jurumunw na

† 11.10 Nin kuma fora Malaki 3.1 ‡ Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli. †† Tiri ni Sidon dugumogow tun ye siya were mogow ye minw ta kewalew tun ka jugu kosebe.

kabini wagatijan, ka bɔrɔfaniw don o yere ra, ka sigi bugurigbe ra. ²² O le kosɔn, ne b'a fɔ aw ye ko kiti lon na, Tirikaw, ani Sidɔnkaw ta kiti belen bɛna nɔgɔya ka tɛmɛ aw ta kan. ²³ Ayiwa, Kapɛri-nahumukaw, aw do? Aw b'a miiri ko aw ta dugu bɛna bonya ka se fɔ sankolo ma wa? Fiyewu! Aw bɛna jigi le ka se fɔ jahanama kɔnɔ; sabu kabako minw kɛra aw fɛ, ni o nɔgɔn tun kɛra Sodomu, o dugu tun bɛna to a nɔ ra fɔ ka na se bi ma. ²⁴ O le ra ne b'a fɔ aw ye ko kiti lon na, aw ta kiti bɛna gbɛleya ka tɛmɛ Sodomu ta kan.»

Yesu le bɛ laganfiya di mɔgɔ ma

(Luka 10.21-22)

²⁵ O wagati ra Yesu k'a fɔ ko: «Ne Fa Ala, sankolo ni dugukolo Matigi, ne bɛ baraka la i ye, sabu i ka nin kow dogo dunuɲa hakiritigiw, ani a kolɔn-bagaw ma, k'a yira denmisɛnw na. ²⁶ Can lo, Ne Fa Ala, ne bɛ i tando, sabu i k'a latigɛ o cogo le ra ka kɔna ni i ta jumanya ye.

²⁷ «Ne Fa ka fɛn bɛɛ labla ne ye. Mɔgɔ si tɛ Dɛncɛ lɔn ni Fa Ala tɛ, mɔgɔ si fana tɛ Fa Ala lɔn ni Dɛncɛ tɛ, ani ni Dɛncɛ b'a fɛ k'a yira mɔgɔ min na.

²⁸ «Aw minw sɛgenin lo, ani aw minw desɛnin lo aw ta doni kɔrɔ, aw ye na ne fɛ, ne bɛna laganfiya di aw ma. ²⁹ Aw ye ne ta zu † la aw kan na, k'a to ne ye aw karan, sabu ne sabarinin lo, ne majiginin lo fana; ni o kɛra, aw nin bɛna laganfiya sɔrɔ.

³⁰ Ne ta zu tako ka nɔgɔn, ne ta doni fana ka fiyen.»

Nɛnɛkirilon ta ko

(Marika 2.23-28; Luka 6.1-5)

12 Lon dɔ, Yesu tun bɛ tɛmɛna foro dɔ cɛ ma; o lon tun ye Nɛnɛkirilon* le ye. Kɔngɔ tun bɛ karamɔgɔdenw na; o ka kɛ siman dɔw karikari ye ka o kisɛw jimi. ² Farisiw ka o ye minke, o ko Yesu ma ko: «A fɛ, ko min man kan ka kɛ Nɛnɛkirilon na, i ta karamɔgɔdenw bɛ o le kɛra!» ³ Yesu ka o jaabi, ko: «Wagati min kɔngɔ tun ka Dawuda ni a tagamaɲɔgɔnw mina, a ka min kɛ aw ma o ko karan wa? ⁴ Dawuda ni a tagamaɲɔgɔnw donna Alabatoso kɔnɔ ka sarakaburuw ta ka a jimi, k'a sɔrɔ ale o, a tagamaɲɔgɔnw o, mɔgɔ si tun man kan k'a jimi ni sarakalasebagaw* dɔrɔn tɛ. ⁵ Aw ma a karan fana sariya ra ko Nɛnɛkirilon na, ko ni sarakalasebagaw ka baara kɛ Alabatosoba kɔnɔ, ko o tɛ jate kojugu ye wa? ⁶ K'a sɔrɔ dɔ bɛ yan min ka bon ni Alabatosoba ye. ⁷ Ala ko: «Aw ye hina nɔgɔn na, ne bɛ o le fɛ ka tɛmɛ saraka kan †.» Ni aw tun ka o kuma kɔrɔ lɔn, aw tun tɛna baga karamɔgɔdenw ma gbansan. ⁸ Sabu Min kɛra Adamaden ye*, Nɛnɛkirilon kuntigiya bɛ o le boro.»

Yesu ka cɛ boro faganin kɛneya

(Marika 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹ O kɔ, Yesu tagara o yɔrɔ mɔgɔw ta karanso* ra.

† Zu: Nin ye senekemisi tagamasiyɛn ye. Zu bɛ la a kan na, a bɛ doni ta. Ka baara kɛ Yesu ye, o ka nɔgɔn. †† Nin kuma fora Oze 6.6 Matiyo 9.13

¹⁰ Cɛ dɔ tun bɛ yi, min boro kelen faganin tun lo. O ka Yesu pininka ko: «Ka mɔgɔ kɛneya Nɛnɛkirilon* na, yala o daganin lo wa?» O tun bɛ sababu dɔ le pinina janko ka Yesu jaraki. ¹¹ Yesu ka o jaabi ko: «Jɔn le bɛ aw ra yan ko ni sagaden kɛlenpe b'a fɛ, ni o bɛna dinga kɔnɔ Nɛnɛkirilon na, ko a tɛ a mina k'a labɔ? ¹² Yala mɔgɔ man fisa ni saga ye pewu wa? Ka kɔjuman kɛ Nɛnɛkirilon na, o bɛnin lo kosɛbɛ.» ¹³ O kɔ, Yesu ko cɛ ma ko: «I boro foni!» A k'a boro foni minke, a boro kɛneya ra kɛ i ko a boro tɔ kelen.

¹⁴ Farisiw* bɔra ka taga nɔgɔn ye, janko ka cogo jini Yesu fagako ra. Nka Yesu bɔra o ta janfa kɔrɔ ma; a bora ka taga.

Cira Ezayi tun ka kuma min fɔ Yesu ko ra

¹⁵ Yesu tagatɔ, banabagatɔ caman gbanna Yesu ko. A ka o bɛɛ kɛneya. ¹⁶ Nka a k'a fɔ o ye k'a gbɛleya ko o kana ale ko fɔ mɔgɔw ye. ¹⁷ A ka o fɔ minke, cira Ezayi tun ka kuma min fɔ, o kɛra can ye, ko Ala ko:

¹⁸ «Ne ta baaraden ye nin ye, ne ka ale le ɲanawoloma.

Ne ta mɔgɔ kanunin lo, a ko ka di ne ye haali.

Ne bɛna ne Nin* don a kɔnɔ, a bɛna siya wɛrɛw* karan terenninya sira ra.

¹⁹ A tɛna sɔsɔri kɛ ni mɔgɔ ye, a tɛna pɛrɛn,

mɔgɔ tɛna a pɛrɛnkan mɛn sira kan yɔrɔ si.

²⁰ A tɛna hali bin karinin tɔ karikari, a tɛna hali fitina fagatɔ tɔ dufa †.

A bɛna to o le kan fɔ ka na terenninya sigi yɔrɔ bɛɛ.

²¹ A togo bɛna kɛ siya wɛrɛ mɔgɔw bɛɛ jigiya ye †.»

Yesu ta fanga ma bɔ Setana ra

(Marika 3.22-30; Luka 11.14-23)

²² O kɔ, o nana ni jinatɔ dɔ ye Yesu fɛ; o jinatɔ tun ye fiyɛntɔ ye, ani bobo. Yesu ka a kɛneya; a kumana, ka yeri kɛ fana. ²³ Mɔgɔw kabakoyara fɔ ka o hakiri wuri. O ko: «O tuma Dawuda Mamaden* le tɛ cɛ nin ye wa?» ²⁴ Farisiw* ka o mɛn minke, o ko mɔgɔw ma ko: «Nin cɛ nin tɛ jinaw gbɛna ni fɛn wɛrɛ ye ni Setana ta sebagaya tɛ, jinaw kuntigiba.» ²⁵ Yesu tun ka o ta miiriya lɔn; a ko o ma ko: «Ni masaya min o min ta mɔgɔw ka taran ka nɔgɔn kɛrɛ, o masaya bɛ halaki; ni dugu o dugu, walama ni lu o lu ta mɔgɔw fana ka taran ka nɔgɔn kɛrɛ, o dugu, walama o lu tɛ to a nɔ ra.

²⁶ Ni Setana bɛ a jɛnɲɔgɔnw gbɛn, a kɛra i n'a fɔ a bɛ a yere le kɛrɛra. O tuma a ta masaya bɛ se ka to a nɔ ra cogo di? ²⁷ Ayiwa, ni aw ko, ko ne bɛ jinaw gbɛna jinaw kuntigiba togo le baraka ra, o tuma aw yere ta mɔgɔw, olugu bɛ o gbɛna jɔn togo le baraka ra? Aw yere ta mɔgɔw le bɛna o kuma bɛn aw kan. ²⁸ Nka i n'a fɔ ne bɛ jinaw gbɛna Ala Nin le baraka ra, o b'a yira ko Ala ta Masaya* nana se

‡ Nin kumaw b'a yira ko Yesu tɛna a fanga digi dɛsɛbagatɔw kan, ani ko a tɛna fagantanw jigi tige. †† 12.21 Nin kuma fora Ezayi 42.1-4

fɔ aw ma. ²⁹ Mɔgɔ bɛ se ka taga don cɛ barakaman dɔ ta so kɔnɔ ten ko i bɛ a ta fɛnw sonya, ni i ma se ka a yɛrɛ mina ka a siri folɔ wa? Ni i sera ka a mina ka a siri, o tuma i bɛ se ka a ta fɛnw cɛ. ³⁰ Ayiwa, mɔgɔ min tɛ ne fɛ, o tigi ye ne jugu le ye. Min tɛ ne demɛna ka a lajen, o tigi bɛ a yɛrɛgera le. ³¹ O le kosɔn ne b'a fɔ aw ye ko: «Jurumun suguya bɛɛ, ani kumajugu suguya bɛɛ bɛ se ka yafa mɔgɔw ma. Nka ka kumajugu fɔ Nin Saninman* ma, o jurumun tɛ yafa fiyewu.» ³² Min kɛra Adamaden ye*, ni mɔgɔ o mɔgɔ ka kumajugu fɔ o ma, o tigi bɛna o jurumun yafa sɔrɔ; nka ni mɔgɔ o mɔgɔ ka kumajugu fɔ Nin Saninman ma, o jurumun tɛ yafa dunupa ra yan, a tɛ yafa lahara fana.»

Yiri bɛ lon a den fɛ

(Luka 6.43-45)

³³ «Ayiwa, aw y'a fɔ ko yiri ka ni, o tuma a den fana ka ni, walama aw y'a fɔ ko yiri man ni, o tuma a den fana man ni; sabu yiri bɛ lon a den le fɛ. ³⁴ Aw fɔnfɔnninw! Ka juguya to aw kɔnɔ, aw bɛ se ka kumajuman fɔ cogo di? Mɔgɔ jusu fanin bɛ min na, a da bɛ o le fɔ. ³⁵ Mɔgɔ jusujuman bɛ kɔnuman le bɔ a jusu ra k'a kɛ, nka mɔgɔ jusujugu bɛ kojugu le bɔ a jusu ra k'a kɛ. ³⁶ Ne b'a fɔ aw ye ko kiti lon na, mɔgɔw ka kumakolon o kumakolon bɔ o da ra, o bɛna taga o bɛɛ nɔfɔ Ala na. ³⁷ I darakuma le kosɔn i bɛna jo sɔrɔ, i darakuma le fana kosɔn i bɛna jaraki.»

Farisiw ko Yesu ye tagamasiyɛn dɔ kɛ

(Marika 8.11-12; Luka 11.29-32)

³⁸ Ayiwa, sariya karamɔgɔw* ni Farisi* dɔw k'a fɔ Yesu ye ko: «An karamɔgɔ, an b'a fɛ i ye tagamasiyɛn dɔ kɛ an na na.» ³⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Bi mɔgɔjuguw, Ala kanblabagaw ko o b'a fɛ ka tagamasiyɛn dɔ le ye. Tagamasiyɛn wɛrɛ tena kɛ o ye ni cira Yunusu † ta tagamasiyɛn tɛ! ⁴⁰ Cira Yunusu ka tere saba ni su saba kɛ jɛgɛba kɔnɔ cogo min na, Min kɛra Adamaden ye*, o fana bɛna tere saba ni su saba le kɛ kaburu ra. ⁴¹ Kiti lon na, Ninivekaw bɛna wuri ka aw bi mɔgɔw jaraki, sabu cira Yunusu ka olugu waaju minkɛ, o nimisara; o bɛna aw jaraki, sabu mɔgɔ dɔ bɛ yan bi min ka bon ni cira Yunusu ye, nka o bɛɛ n'a ta, aw ma nimisa. ⁴² Kiti lon na, Seba jamana masamuso †† fana bɛna wuri ka bi mɔgɔw jaraki, sabu ale bɔra fɔ dunupa kun dɔ ra ka na masacɛ Sulemani ta hakiritigiyakumaw lamɛn. A bɛna bi mɔgɔw jaraki sabu mɔgɔ dɔ bɛ yan min ka bon ni masacɛ Sulemani ye, nka aw tɛ o lamɛna.»

(Luka 11.24-26)

⁴³ Yesu ko: «Ni jina bɔra mɔgɔ dɔ ra, o jina bɛ taga yaalayaala kongo kɔnɔ ka laganfiyayɔrɔ pini, nka a tɛ laganfiyayɔrɔ sɔrɔ. ⁴⁴ A b'a fɔ o le ra ko: «Ne bɛna seko ka taga ne bɔyɔrɔkɔrɔ ra.» A bɛ seko o tigi fɛ, ka taga a sɔrɔ ko o tigi jusukun lakolon lo, i ko bon min kɔnɔ flanna k'a gbɛ, k'a labɛn ka na. ⁴⁵ O tuma a bɛ taga jina wolonfla wɛrɛ pini ka na, minw ka jugu ni ale yɛrɛ ye; olugu

bɛna don o jinatɔkɔrɔ ra tuun ka to yi. A laban, o tigi cogo bɛ juguya ka tɛmɛ a cogokɔrɔ kan. Ayiwa, bi mɔgɔjuguw ta bɛna kɛ ten le.»

Yesu bɛ mɔgɔ minw jate a somɔgɔw ye

(Marika 3.31-35; Luka 8.19-21)

⁴⁶ Ayiwa, ka Yesu to kuma ra jama fɛ, a bamuso ni a balemaw nana ka na lo kɛnɛ ma, ko o b'a fɛ ka kuma ni a ye. ⁴⁷ Dɔ ka o kuma lase Yesu ma ko: «I bamuso ni i balemaw lonin bɛ kɛnɛ ma, o ko o b'a fɛ ka kuma ni i ye.» ⁴⁸ Yesu ko o tigi ma ko: «Jɔn le ye ne bamuso ye, jɔn le ye ne balemaw ye?» ⁴⁹ A ka a boro sin a ta karamɔgɔdenw ma, k'a fɔ ko: «Ninnugu le ye ne bamuso ni ne balemaw ye. ⁵⁰ Ne Fa min bɛ sankolo ra, mɔgɔ o mɔgɔ bɛ ale sago kɛ, o tigi le ye ne balemacɛ, ani ne dɔgɔmu-so, ani ne bamuso ye.»

Simankisɛw ta talɛn

(Marika 4.1-9; Luka 8.4-8)

13 O lon yɛrɛ ra, Yesu bɔra bon kɔnɔ ka taga sigi bada ra. ² Jama caman nana lajen a kɔrɔ, fɔ a ma na a donna ka sigi kurun dɔ kɔnɔ ji kan. Jama tora bada ra. ³ A ka kuma caman fɔ o ye ni talɛnw ye. A ko: «Sɛnɛkɛbaga dɔ le bɔra ka taga siman seri a ta foro ra. ⁴ A seririkɛtɔ, simankisɛ dɔw benbenna sirada ra; kɔnɔw nana o bɛɛ kunukunu. ⁵ Simankisɛ dɔw benbenna farayɔrɔw ra; o yɔrɔ bɔgɔmugu tun man ca. O siman falenna joona joona, sabu o ma don dugukolo ra ka se yɔrɔjan. ⁶ O kosɔn tere nana bɔ minkɛ, o bɛɛ jajara, sabu o lilinw ma tagayɔrɔ sɔrɔ dugukolo jukɔrɔ. ⁷ Simankisɛ dɔw benbenna ɗaniw cɛ ra; ɗaniw wurira ka o datugu. ⁸ Ayiwa, simankisɛ dɔw benbenna dugukolonuman na. Olugu dɛna; dɔw ka den kɛmɛ kɛ, dɔw biwɔrɔ, dɔw bisaba.» ⁹ Yesu ko: «Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka nin kow faamu, o ye jija ka nin kumaw lamɛn.»

Yesu ka talɛnw lakun fɔ

(Marika 4.10-12; Luka 8.9-10)

¹⁰ Karamɔgɔdenw gbarara Yesu ra k'a pininka ko: «Mun kosɔn i bɛ kuma kɛ talɛnw le ye k'a fɔ o ye?» ¹¹ Yesu ko o jaabi ko: «Sankolo Masaya* gundow lonniya dira aw le ma, nka a ma di olugu ma. ¹² Sabu dɔ bɛ min fɛ ka ban, dɔ wɛrɛ bɛna di o tigi le ma, k'a ta caya; nka dɔ tɛ min fɛ, hali fitini min b'a fɛ, o bɛna bɔsi a ra. ¹³ O le kosɔn, ne bɛ kuma o fɛ ni talɛnw ye, sabu olugu b'a flɛ, nka o tɛ a ye; o bɛ o toro malɔ, nka o tɛ a mɛn, o tɛ a faamu fana. ¹⁴ O cogo ra cira Ezayi tun ka kuma min fɔ o ta ko ra, o kɛra can ye, ko:

«Aw bɛna menni kɛ, nka aw tena faamuri kɛ; aw bɛna flɛri kɛ, nka aw tena foyi ye.

¹⁵ Sabu nin jamana mɔgɔw ka o jusukun gbeleya. O ka o torow datugu, ka o ɗaw datugu, janko o ɗa kana yeri kɛ, o toro kana menni kɛ, o jusukun fana kana faamuri kɛ; sabu o t'a fɛ ka yeɛma ka na ne fɛ, janko ne ye o kisi ‡.»

† Cira Yunusu ta ko fɔra Yunusu 1-4 †† Saba jamana masamuso ta ko fɔra Masacɛw folɔ 10.1-10

‡ 13.15 Nin kuma fɔra Ezayi 6.9-10

¹⁶ Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Aw kōni, aw ta jana, sabu aw jaw be yeri ke, aw toro fana be menni ke. ¹⁷ Can ra ne b'a fō aw ye ko aw be min yera bi, cira caman ni Alajāsiranbaga caman tun b'a fe ka o ye, nka o m'a ye; aw be min menna, o tun b'a fe ka o men, nka o m'a men.»

Yesu ka simankisew ta talen koro fo

(Marika 4.13-20; Luka 8.11-15)

¹⁸ «Ayiwa, aw ye simankise ta talen koro lamēn: ¹⁹ Mogo do be Ala ta Masaya* kumaw lamēn, nka a te a faamu; o kuma min fora a ye, Setana be na ka na o bo a jusukun na: o tigi le be i ko simankise minw benbenna sirada ra. ²⁰ Simankise minw benbenna farayoro ra, o koro ye mogo min be Ala ta Kuma lamēn, ka son a ma joona joona ni ninsondiya ye; ²¹ nka o kuma te lilin don ka taga yorojan o tigi kono. A ta miiriya yelema ka di. O koson ni sege sera a ma, walama ni mogow ka a toro Ala ta Kuma koson, o be ke sababu ye ka a kunnacen o yoronin bee. ²² Simankise minw benbenna janiw ce ra, o koro ye mogo min be kuma men, nka dunupa ta kow hami, ani naforo jarabi be a soro, ka ke sababu ye ka o kuma degu, a te foyi ja. ²³ Simankise minw benbenna dugukolopuman na, o koro ye mogo min be Ala ta Kuma lamēn, ka a faamu. A be i ko siman min be den; do be den keme ke, do biworo, do bisaba.»

Binjugu ta talen

²⁴ Yesu ka talen do were la tuun; a ko: «Sankolo Masaya* be i n'a fo senekabaga do ta ko: a ka simanpuman seri a ta foro ra. ²⁵ Nka su fe, ka mogow to sunogo ra, a jugu tagara binjugu do kisew seri siman ce ra, ka taga. ²⁶ Ayiwa, siman nana falen tuma min na, ka wuri, ka den, binjugu fana falenna. ²⁷ Forotigi ta baaradenw nana a fo o matigice ye ko: «An matigice, o tuma i tun ma simanpuman le seri i ta foro ra wa? Binjugu bora min, ka na wuri a ce ra?» ²⁸ O matigice ka o jaabi, ko: «Ne jugu do le ka o baara ke.» Baaradenw ko a ma ko: «I t'a to an ye taga o bonbon wa?» ²⁹ O matigice ko: «On-on, aw y'a to yi; binjuguw bonto aw kana na siman fana bonbon ni a ye. ³⁰ Aw ye o bee to o ye wuri jagon fe yi fo ka taga simantigewagati se. Ni simantigewagati sera, ne bena a fo simantigebagaw ye ko: Aw ye binjugu bon folo, ka a siri, ka a jeni. O ko, aw be siman tige ka a ladon bondo kono.»

Ala ta Masaya be damina fitini le

(Marika 4.30-32; Luka 13.18-19)

³¹ Yesu ka talen do were la mogow ye tuun; a ko: «Sankolo Masaya* be i n'a fo mutaridi kise. Ce do ka o kise ta ka taga a dan a ta foro ra. ³² O kise le ka dogo ka teme yiri tow bee kise kan; nka a nana falen minke, a wurira ka ke yiri ye, ka bonya ka teme foro yiri tow bee kan, fo konow bena o ta jagaw la a yiriborow ra.»

(Luka 13.20-21)

³³ A ka talen do were fo tuun. A ko: «Sankolo Masaya* be i ko burufunufen. Ni muso ka buru-

funufen donin ke mugu caman na, a be mugu bee wuri ka a funu.»

(Marika 4.33-34)

³⁴ Yesu ka o kumaw bee fo mogow ye ni talenw le ye. A ma kuma o fe cogo were ra ni talenw te. ³⁵ O cogo ra Ala ta cira ka kuma min fo, o kera can ye, ko Ala ko:

«Ne bena ne da yele ka talenw le fo; ko minw dogonin be kabini dunupa danwagati, ne bena o fo †.»

Yesu ka binjugu ta talen koro fo

³⁶ O ko, Yesu bora jama koro ka taga don bon kono. A ta karamogodenw gbarara a ra, k'a fo a ye ko: «Binjugu min wurira foro kono, o talen koro fo an ye.» ³⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Min kera Adamaden ye, o le be simankisepuman seri. ³⁸ Foro, o ye dunupa ye; simankisepuman, o ye Ala ta Masaya* mogow ye; binjuguw, o ye Setana ta mogow ye. ³⁹ Jugu min ka binjugu kisew seri, o ye Setana ye; simantigewagati, o ye dunupa laban ye; simantigebagaw, o ye melekew ye. ⁴⁰ Binjugu be bon ka a firi tasuma ra cogo min na, dunupa laban na, a bena ke ten le. ⁴¹ Min kera Adamaden ye*, ale bena a ta melekew ci ka na mogolafiribagaw, ani kojugukebagaw bee sama ka o labo a ta Masaya ra, ⁴² ka o firi tasumaba ce ma; kasi ni jinjimi le bena ke o yoro ra. ⁴³ Nka mogo tereninw, olugu bena manamana i ko tere, o Fa Ala ta Masaya ra. Min b'a fe ka faamuri ke, o ye jija ka menni ke.»

Ala ta Masaya nafa le ka bon

⁴⁴ Yesu ko: «Sankolo Masaya* be i n'a fo naforo min tun dogonin be foro do kono. Ce min tagara bo a kan, ale ka a lalaga ka a dogo a no ra yi. A jusu diyandinba tagara a borofenw bee fiyeere ka na foro yere san kunkelen.

⁴⁵ «Sankolo Masaya be i n'a fo jagokebaga min tun be lulu pumanmanw jinina. ⁴⁶ A nana lulu songoba do ye lon do, a tagara a borofenw bee fiyeere ka na o lulu san.

⁴⁷ «Sankolo Masaya be i n'a fo jo min firira ji ra. A be jeye suguya bee mina. ⁴⁸ Ni a fara jeye ra, o b'a sama ka na ni a ye jida ra kene ma. Jegeminabagaw be sigi ka jegew woloma. Minw ka ji, o be olugu bla minan kono. Minw man ji, o be olugu firi. ⁴⁹ Dunupa laban na a bena ke ten le. Melekew bena mogojuguw woloma ka bo mogojumanw na, ⁵⁰ ka o firi tasumaba ra. Kasi ni jinjimi le bena ke o yoro ra.»

⁵¹ Ayiwa, Yesu ka karamogodenw jininka; a ko: «Aw ka nin kumaw faamu wa?» O ko: «Onhon.» ⁵² A k'a fo o ye ko: «Ayiwa, ni sariya karamogo* min ka son sankolo Masaya ma, ka karan a ra, o be lonniyakura soro ka fara lonniyakoro kan. A be i n'a fo lutigi min be fen koro ni fenkura soro a ta naforo ra.»

† 13.35 Nin kuma fora Zaburu 78.2

Nazaretikaw banna Yesu ra

(Marika 6.1-6; Luka 4.16-30)

⁵³ Ayiwa, Yesu ka o talenw fo ka ban minke, a bora o yoro ra. ⁵⁴ A tagara a lamodugu ra. A tagara mogow karan o ta karanso* konɔ. A ta karan tun ka mogow kononɔban fo o ka ke a fo ye ko: «A ka nin hakiritigiya ni nin kabakow seba-gaya soro min? ⁵⁵ Yirilesebagaga dence le te wa? A bamuso togo le te Mariyamu ye wa? Yakuba ni Yusufu ni Simɔn ni Zude, olugu le te a dogocew ye wa? ⁵⁶ Yala a dogomusow bee te an fe yan wa! O tuma ale bora ni nin kow bee ye min?» ⁵⁷ O kow kera sababu ye ka o bee kunnacen, o ma la Yesu ra. Yesu k'a fo o ye ko: «Cira te dogoya yoro si, ni a yere ta dugu te, ani a yere ta so.» ⁵⁸ Yesu ma kabako caman ke o yoro ra, o mogow ta lanabariya koson.

Yuhana Batizerikebaga fagacogo

(Marika 6.14-29; Luka 9.7-9)

14 Ayiwa, o wagati ra, jamanatigi Herodi* nana Yesu ko men. ² A ko a ta baardenw ma ko: «Yuhana Batizerikebaga lo! A kununa ka bo saya ra le! O le koson seba-gaya b'a fe ka kabakow ke.»

³ Ayiwa, Herodi tun ka Yuhana mina ka a siri ka a bla kaso ra. O tun kera a balemace Filipe ta muso Herodiyadi le koson. ⁴ Sabu Yuhana tun k'a fo Herodi ye ko: «A bennin te ko i ye nin muso furu.» ⁵ Herodi tun b'a fe ka Yuhana faga. Nka a tun be siranna jama na, sabu mogow tun be Yuhana jatera Ala ta cira le ye. ⁶ Ayiwa, Herodi worolon kunben nana se; ka o to o panagbe ra, Herodiyadi denmuso ka don ke mogow ye; a ko diyara Herodi ye, ⁷ fo a karira sungurunin ye ko ni a ka fen o fen daari ale fe, ale bena o di a ma. ⁸ Sungurunin bamuso k'a kononosu; sungurunin ko masace ma ko: «Yuhana Batizerikebaga kunkolo bla minan do konɔ, k'a di ne ma yan sisan!» ⁹ O kuma ka masace panasisi; nka a karira minke sungurunin ye jama bee na na, a ko, ko o ye a di a ma. ¹⁰ A ka mogow do ci ka taga Yuhana kunkolo tige kasobon konɔ. ¹¹ O ka a kunkolo bla minan do konɔ ka na a di sungurunin ma; a tagara a di a bamuso ma. ¹² Yuhana ta karamogodenw nana a su ta ka taga a sutara. O tagara o kibaroya fo Yesu ye.

Yesu ka domuni di jama ma

(Marika 6.30-44; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

¹³ Yesu ka o kibaroya men minke, a bora o yoro ra ka don kurun do konɔ ka ji tige, ka taga yoro do ra kongo konɔ a danna. Mogow nana o lon minke, o bora o ta duguw konɔ ka tugu a ko o sen na. ¹⁴ Yesu bora kurun konɔ minke, a ka jamaba ye; o hina donna a ra. Banabagato minw tun be o ce ra, a ka olugu keneya. ¹⁵ Wulada nana se minke, karamogodenw gbarara a ra, k'a fo a ye ko: «A fle, an be kongo le konɔ yan, wagati fana janfara. Jama labla, o ye taga kerfeduguw ra ka taga domuni san.» ¹⁶ Yesu ka o jaabi, ko: «O man kan ka taga yoro were ra. Aw yere ye domuni di o ma!»

¹⁷ Karamogodenw ko Yesu ma ko: «Burukun looru ni jegeden fla doron le be an fe.» ¹⁸ Yesu ko: «Aw ye na ni o ye yan.» ¹⁹ A ko mogow ye sigi dugu ma binmisenw kan. A ka burukun looru ni jegeden fla ta ka a na korota san fe ka baraka la Ala ye. O ko, a ka buru tigetige k'a di karamogodenw ma; olugu k'a tarantaran jama ra. ²⁰ Mogow bee ka domuni ke fo ka fa. O ko, burukunkurunw ni jige to minw tora, o ka segi tan ni fla fa ni o ye. ²¹ Mogow minw tun ka o domuni ke, olugu ra cew tun be mogow waga looru bo; musow ni denmisenw ma jate.

Yesu tagamana ji kan

(Marika 6.45-52; Yuhana 6.15-21)

²² O ko, Yesu ka karamogodenw jagboya ko o ye kurun ta ka ba tige, ka bla ale na, sani ale ye jama labla. ²³ Yesu ka jama labla minke, a yelenna kuru kan ka Ala daari a kelen na. A kelen tora yi fo ka na su ko. ²⁴ O y'a soro karamogodenw ta kurun yoro tun janyara bada ra ka ban. Fono nana ke o kunben ye; jikuruw ka ke o ta kurun fifafifa ye. ²⁵ Su dugutarama fe, Yesu tagamana ji kan ka taga o no fe. ²⁶ Karamogodenw nana Yesu tagamato ye ka na ji kan minke, o ja tigera; o ko, ko su do ja lo. O siranna, fo o ka ke kule ci ye. ²⁷ O yoronin bee, Yesu ko: «Aw ye aw hakiri sigi, ne lo! Aw kana siran!» ²⁸ Piyeri ko Yesu ma ko: «Matigi, ni ele lo, a fo ne ye tagama ji kan ka taga i no fe.» ²⁹ Yesu ko: «Na!» Piyeri bora kurun konɔ ka ke tagama ye ji kan ka taga Yesu fe. ³⁰ Nka Piyeri nana a ye ko fono be bonyara minke, a siranna. A nana ke jigi ye ji jukoro minke, a perenna ko: «Matigi, ne kisi!» ³¹ O yoronin kelen bee Yesu k'a mina, k'a fo a ye ko: «I ta lanaya le ka dogo. Mun na i sigiyara?» ³² O donna kurun konɔ. Fono lora. ³³ Mogow to minw tun be kurun konɔ, olugu bee ka o kinbiri gban Yesu koro; o ko: «Can ra, Den min bora Ala ra*, ele lo.»

Yesu ka banabagato keneya Zenesareti mara ra

(Marika 6.53-56)

³⁴ Yesu ni a ta karamogodenw ka ba tige; o tagara se Zenesaretikaw ta mara ra. ³⁵ O yoro mogow ka Yesu ye minke, o ka a lon. O ka o kibaro lase yoro bee ra. Mogow nana ni banabagato bee ye. ³⁶ Mogow tun b'a daarira ko a ye sabari k'a to olugu ye maga a ta derege dagbolo dama ra. Min o min magara a ra, o bee keneyara.

Farisiw ni sariya karamogow ta landakow

(Marika 7.1-13)

15 Ayiwa, Farisiw* ni sariya karamogow* dow bora Zeruzalemu ka na Yesu fe, ka na a pininka ko: ² «Mun koson i ta karamogodenw be an bemaw ta landaw cenna? O te o tege ko † ka soro ka domuni ke!» ³ Yesu ka o jaabi ko: «Aw do? Mun na aw fana be aw ta landaw ta ka Ala ta sariya* cen? ⁴ Ala ko: «I fa ni i ba bonya,» ko: «Ni mogow min ka kumajugu fo a face walama a bamu-

† Farisiw ta tegkocogo tun be ke ka kapa ni o ta landaw le ye.

so ma, o tigi ka kan ka faga †. 5 Nka aw ko, ko ni mogo min k'a fo a face walama a bamuso ye ko a tun b'a fe ka fen min di a ma, ko a ka o di Ala ma saraka ye, ko o tuma jagboya te tuun ko o tigi ye fen di a face walama a bamuso ma. 6 Ayiwa, o cogo ra, aw ka Ala ta Kuma ke fengbansan ye, ka aw ta landakow le ta. 7 Aw flankafuw, cira Ezayi ka kuma min fo aw ta ko ra, o benna kosebe, ko Ala ko:

8 «Nin mogoƵw koni b'a fo o da ra le ko o be ne bonya,

k'a soro o jusukun yoro ka jan ne ra!

9 O be ne batora gbansan le, sabu o be adamadenw ta landa sigininw le ta ka mogoƵw karan o ra †.» »

Fen minw be se ka mogoƵw lanogo

(Marika 7.14-23)

10 O ko, Yesu ka jama wele k'a fo o ye ko: «Aw ye aw toro malo ka nin faamu kosebe. 11 Fen min be don mogo da ra, o te mogoƵw lanogo; nka min be bo a da ra, o le be a lanogo.» 12 Yesu ka o kuma fo minke, a ta karamogodenw gbarara a ra; o ko a ma ko: «I m'a lon ko i ta kuma digira Farisiw* ra wa?» 13 Yesu ko: «Ne Fa min be sankolo ra, ni ale yere ma yiri o yiri turu, o be bena bon ka bo yi le.» 14 A ko: «Aw ye Farisiw to yi. Fiyentow lo; olugu yere le fana ye jagon ta bereminabagaw ye. Ni fiyentow do ka do were ta bere mina, o fla be le bena ben dinga kono.»

15 Piyeri ko Yesu ma ko: «O kuma koro fo an ye.» 16 Yesu ko: «O tuma hakiri te aw fana fe wa? 17 Aw m'a lon ko domunifen o domunifen be don mogo da ra, o be taga a konobara le ra wa, o ko o tigi be taga so ko, ka o fenw labo wa? 18 Nka kuma minw be bo mogo da ra, o be bo a jusukun le ra; o le be mogoƵw lanogo. 19 Miiriyajuguw be bo mogoƵw jusukun le ra; o le be mogo bla mogoƵw faga ra, ani jencya, ani jatoya, ani sonyari, ani faninya seereyaw, ani togocenri. 20 O kow le be mogoƵw lanogo; nka ka domuni ke ni i tegkobari ye, o te mogoƵw lanogo.»

Siya were muso min tun lara Yesu ra

(Marika 7.24-30)

21 Yesu bora o yoro ra, ka taga Tiri ni Sidon mara ra. 22 Ayiwa, Kanaanakamusu do tun siginin be o mara ra; ale nana Yesu fe ka na kule, ko: «Matigi, Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma. Jina do be ne denmuso tocora kosebe!» 23 Nka Yesu ma foyi fo. A ta karamogodenw gbarara a ra, k'a fo a ye ko: «I te muso labla wa? A fle, a be kulera an ko cogo min na!» 24 Yesu ko: «Ala ka ne ci Izirayelimogow doron le fe, minw be i ko saga tununinw.» 25 Nka muso nana a kinbiri gban Yesu koro, k'a fo a ye ko: «Matigi, na ne dema.» 26 Yesu k'a jaabi ko: «Ka denmisenw ta domuni ta ka o firi wurudenninw koro, o man ji.» 27 Muso ko: «Matigi, o ye can ye, nka lutigi domuniketo, domuni murumuru minw be benben, wurudenninw be o domu de!» 28 A ka o fo minke, Yesu ko: «E, muso, i ta

lanaya ka bon. I ka min jini, o ye ke i ye.» O yoronin bee ra, muso ta den keneyara.

Yesu ka banabagato caman keneya

29 Yesu bora o yoro ra, ka na Galile ba kerefeyorow ra. A sera yoro do ra, a yelenna kuru do kan ka sigi. 30 Jamaba nana a fe ni nabaraw ye, ani fiyentow, ani senkelenw, ani bobow, ani banabagato suguya caman were. O nana olugu bee bla Yesu koro; a ka o bee keneya. 31 Jama k'a ye minke ko bobow kumana, senkelenw tagamana, nabaraw be tagamana, fiyentow na yelera, o bee jusu diyara. O ka Izirayeli* ta Ala tando.

Yesu ka domuni di jama caman ma

(Marika 8.1-10)

32 Yesu k'a ta karamogodenw wele k'a fo o ye ko: «Nin jama hina be ne ra de! Nin ye o tere saba ye ne koro yan, foyi te o boro k'a domu. Ne t'a fe ka o kongoto bla ka taga, ni o te, o baraka bena ban sira ce.» 33 Karamogodenw ka Yesu jaabi ko: «An bena buru soro min kongokolon kono yan, janko nin jamaba ye domuni ke ka fa?» 34 Yesu ko o ma ko: «Burukun jori le be aw fe yan?» O ko: «Burukun wolonfla, ani jegeden fitini dama dama.» 35 Yesu ko mogoƵw ye sigi dugu ma. 36 O ko, a ka o burukun wolonfla ni jegew ta, ka baraka la Ala ye, ka o tigetige, ka o di a ta karamogodenw ma; karamogodenw k'a tarantaran jama ra. 37 Jama bee ka domuni ke fo ka fa. Burukunkurun ni jega to min tora, o ka o ce ka segi wolonfla fa. 38 Mogo minw tun ka domuni ke, o ra ceƵw tun ye ce waga naani; musow ni denmisenw ma jate. 39 O ko, Yesu ka jama labla, ka don kurun do kono ka taga Magadankaw ta mara ra.

Farisiw ni Sadusiw ko Yesu ye tagamasiyen do yira olugu ra

(Marika 8.11-13; Luka 12.54-56)

16 Ayiwa, Farisiw* ni Sadusiw* dow nana Yesu fe; o tun b'a fe ka Yesu korobo le. O ko Yesu ma ko a ye tagamasiyen do ke ka a yira olugu ra, min b'a yira ko a bora Ala ra. 2 Yesu ka o jaabi ko: «Ni wulada sera, ni aw ka sankolo na wulennin ye, aw b'a fo ko sanji te ben. 3 Sogomada fe ni aw ka san na finnin ye, aw b'a fo ko sanji be ben bi, sabu san na finna. Ayiwa, ni aw be sankolo na cogo ya ye k'a lon, mun na aw te se ka nin wagati ta kow tagamasiyenw faranfasi ka o lon fana? 4 Bi mogoƵjuguw, Ala kanblabagaw ko o b'a fe ka tagamasiyen do le ye. Tagamasiyen were tena ke o ye ni cira Yunusu ta tagamasiyen te!» Yesu ka o fo minke, a bora o koro ka taga.

Farisiw ni Sadusiw ta burufunufen

(Marika 8.14-21)

5 Ayiwa, Yesu ta karamogodenw tagato ba ko, o tun jinana o ma buru ta. 6 Ayiwa, Yesu nana a fo o ye ko: «Aw ye aw yere korosi Farisiw* ni Sadusiw* ta burufunufen na de!» 7 Karamogodenw ka ke a fo ye jagon ye ko: «An ma buru ta minke, o koson a be nin kuma fora!» 8 Yesu tun ka o ta miiriya lon

† Nin kumaw fora Bori 20.12; Sariya 5.16; Bori 21.17; Sarakalasebagaw 20.9 †† 15.9 Nin kuma fora Ezayi 29.13

minkɛ, a ko: «Aw ta lanaya ka dɔgɔ dɛ! Mun kosɔn aw b'a miirira ko aw ma buru ta minkɛ, ko o kosɔn ne ka nin kuma fɔ? ⁹ Wagati min ne ka burukun looru di mɔgɔ waga looru ma, o k'a domu ka fa, mɔgɔw fanin kɔ aw ka segi na dama min cɛ buru tɔ ra, aw hakiri tɛ o ra wa? Aw ma o faamu wa? ¹⁰ Ani ne ka burukun wolonfla di mɔgɔ waga naani ma minkɛ, aw ka segi na dama min sɔrɔ buru tɔ ra, aw hakiri tɛ o fana ra wa? ¹¹ Ne ko minkɛ ko aw ye aw yere kɔrɔsi Farisiw, ani Sadusiw ta buru-funufen na, mun na aw tɛ a faamu ko buru min bɛ domu, ko ne tɛ o le ma?» ¹² O yɔrɔ ra karamɔgɔdenw ka sɔrɔ k'a faamu ko a tun tɛ burufunufen yere le ma, nka a tun b'a fɛ k'a fɔ ko o ye o yere kɔrɔsi Farisiw* ni Sadusiw* ta karan le ra.

Piyeri ko Yesu le ye Kisibaga ye

(Marika 8.27-30; Luka 9.18-21)

¹³ Yesu tagara se Sezare Filipi mara ra minkɛ, a ka a ta karamɔgɔdenw jininka ko: «Mɔgɔw bɛ ne jatera jɔntigi le ye dɛ, ne Min kɛra Adamaden ye*?» ¹⁴ Karamɔgɔdenw ko: «Dɔw ko i ye Yuhana Batizerikebaga le ye, dɔw ko i ye cira Iliya † le ye, dɔw ko i ye cira Yere mi le ye, walama cira dɔ wɛrɛ.» ¹⁵ Yesu ko o ma ko: «Aw do? Aw ta miiriya ra ne ye jɔntigi le ye?» ¹⁶ Simɔn Piyeri k'a jaabi ko: «Ele le ye Kisibaga* ye, Ala ka min janawoloma, ani Den* min bɔra Ala janaman na.» ¹⁷ Yesu k'a jaabi ko: «Yunusu dence Simɔn, ele ta pana, sabu i ka min fɔ, o ma bɔ adamaden na; ne Fa min bɛ sankolo ra, a bɔra ale le ra. ¹⁸ Ne fana b'a fɔ ko ele ye Piyeri †† ye; ne bɛna ne ta lanabagaw ta jenkuru* lɔ kabakuru min kan, ele le ye o kabakuru ye. Setana ni a ta sebgaya tɛna se sɔrɔ o jenkuru kan. ¹⁹ Ne bɛna sankolo Masaya* lakilew di i ma. Ni i ka fɛn o fɛn siri dugukolo kan yan, o bɛna siri sankolo ra; ni i fana ka fɛn o fɛn foni dugukolo kan yan, o bɛna foni sankolo ra fana.» ²⁰ Yesu k'a fɔ karamɔgɔdenw ye k'a gbɛleya ko o kana a fɔ mɔgɔ si ye ko ale le ye Kisibaga ye.

Yesu ta saya ni a kunuko

(Marika 8.31-9.1; Luka 9.22)

²¹ Ayiwa, k'a ta o wagati ra, Yesu ka kɛ a yira ye a ta karamɔgɔdenw na, ko jagboya lo ale ye taga Zeruzalɛmu, ka taga tɔrɔrɔ kɔsɛbɛ cɛkɔrɔbaw, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔgɔw* boro; ko o bɛna ale faga, nka a tere sabanan, ale bɛna kunu. ²² Ayiwa, Piyeri ka Yesu wele ka taga kɛrɛ fɛ, k'a mafiyɛnya o kuma kosɔn, ko: «Matigi, Ala ye an kisi o ma! Nin ko jɔgɔn tɛna se i ma fiyewu.» ²³ Yesu k'a na munu k'a fɔ Piyeri ma ko: «Bɔ ne kɔ, ele setanamɔgɔ! Ele ye ne kunnacɛnbaga le ye; sabu Ala sago ye min ye, ele tɛ miiri o ra dɛ, fɔ adamadenw sago.»

Mɔgɔ bɛ tugu Yesu kɔ cogo min na

²⁴ O kɔ, Yesu ko a ta karamɔgɔdenw ma ko: «Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka tugu ne nɔ fɛ, o tigi ka kan ka ban a yere ra, k'a ta gbengbenyiri ta ka tugu ne

† Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli. †† Piyeri tɔgɔ kɔrɔ le ye ko kabakuru.

kɔ. ²⁵ Sabu ni mɔgɔ o mɔgɔ b'a fɛ k'a nin kisi, o tigi bɛna bɔnɔ a nin na; nka ni mɔgɔ o mɔgɔ ka bɔnɔ a nin na ne kosɔn, o tigi bɛna a nin sɔrɔ. ²⁶ Ni mɔgɔ ka dunuɓa bɛɛ sɔrɔ, ka taga bɔnɔ a nin na lahara, dunuɓasɔrɔ ka mun le na o tigi ye? Mɔgɔ bɛ se ka mun le di min bɛ se ka kɛ a nin kunmabɔsara ye? ²⁷ Min kɛra Adamaden ye*, lon min na o bɛna na ni a Fa ta nɔrɔ ye, ani a ta mɛlɛkɛw, o lon na a bɛna bɛɛ sara ka kapa ni a tigi kɛcogo ye. ²⁸ Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko minw lonin bɛ yan bi, o dɔw tɛna sa fiyewu, fɔ Min kɛra Adamaden ye, o ye o natɔ ye ka na sigi a ta masaya ra.»

Yesu nɔrɔ yirara karamɔgɔdenw na

(Marika 9.2-13; Luka 9.28-36)

17 Ayiwa, tere wɔrɔrɔ tɛmenin kɔ, Yesu ka Piyeri ni Yakuba ni Yakuba balemacɛ Yuhana wele ka taga ni o ye kuru jamijan dɔ kan o danna. ² O yɔrɔ ra, Yesu cogoya yɛlɛmana o na na. A pada manamanana i ko tere, a ta faniw gbera pepe i ko yeelen. ³ O kɔ, karamɔgɔden saba ka cira Musa ni cira Iliya † ye, o bɛ kumana ni Yesu ye. ⁴ Piyeri ko Yesu ma ko: «Matigi, an nana yan minkɛ, o pana dɛ! Ni i sɔnna, ne bɛna fanibon saba lɔ: ele ta kelen, cira Musa ta kelen, ani cira Iliya ta kelen.» ⁵ Ka Piyeri to o kuma ra, sankaba dɔ manamanatɔ nana o bɛɛ datugu. O ka kumakan dɔ men ka bɔ o sankaba ra, ko: «Nin le ye ne Dence kanunin ye; a ko ka di ne ye haali. Aw y'a lamɛn!» ⁶ Karamɔgɔden saba ka o kuma men minkɛ, o sirankojugu fɛ o bɛɛ bɛna ka o na biri dugu ma. ⁷ Nka Yesu gbarara o ra ka a boro la o kan, k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran, aw ye wuri.» ⁸ O ka o na kɔrɔta minkɛ, o ma mɔgɔ si ye ni Yesu kelen tɛ.

⁹ Ayiwa, ka o jigito to ka bɔ kuru kan, Yesu ka nin kuma fɔ o ye k'a gbɛleya ko: «Aw ka ko min ye, aw kana o fɔ mɔgɔ si ye fɔlɔ, fɔ Min kɛra Adamaden ye*, o ye kunu ka bɔ saya ra.»

¹⁰ O kɔ, karamɔgɔdenw ka Yesu jininka ko: «Mun kosɔn sariya karamɔgɔw* b'a fɔra ko: «Cira Iliya le ka kan ka kɔn ka na fɔlɔ?» » ¹¹ Yesu ka o jaabi ko: «Can lo Iliya le ka kan ka na fɔlɔ ka fɛn bɛɛ labɛn. ¹² Nka ne b'a fɔ aw ye ko cira Iliya nana ka ban, nka mɔgɔw m'a lon; o ka a kɛ o sago ye. O cogo kelen le ra, Min kɛra Adamaden ye, ale fana bɛna tɔrɔrɔ o boro.» ¹³ Karamɔgɔdenw k'a lon o tuma ra ko a tun bɛ kumana o fɛ Yuhana Batizerikebaga ta ko le ra.

Yesu ka den jinatɔ dɔ kɛnya

(Marika 9.14-29; Luka 9.37-43a)

¹⁴ Yesu ni o karamɔgɔdenw nana se jama kɔrɔ tuma min na, cɛ dɔ nana a kinbiri gban Yesu kɔrɔ k'a fɔ ko: ¹⁵ «Ne Matigi, sabari ka na ne dence ma. Kirikirisiyen le b'a ra, a b'a tɔrɔrɔra kɔsɛbɛ; wagati dɔw ra a bɛ ben tasuma ra, wagati dɔw ra a bɛ ben ji ra. ¹⁶ Ayiwa, ne nana ni a ye i ta karamɔgɔdenw fɛ, nka o ma se ka a kɛnya.» ¹⁷ Yesu ko: «Aw mɔgɔjugu lanabariw, ne bɛna to ni aw ye fɔ

‡ Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

tuma juman, janko aw ye la ne ra? Ne bɛna aw ta kow sonmina fɔ ka taga se wagati juman le? Aw ye na ni den ye ne fe yan.»¹⁸ Yesu songɔra jina ra; jina bɔra den na; a keneyara o yɔɔnɔnin kelen bɛɛ ra.

¹⁹ Yesu ta karamɔɔɔdenw gbarara a kɔɔɔ ka a pininka o danna ko: «Mun kosɔn anw ma se ka nin jina gben?»²⁰ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ta lanaya ka dɔɔɔ kojugu. Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ta lanaya bonya tun ka hali mutaridi kise † bɔ, ni aw tun k'a fɔ nin kuru ye ko: <Bɔ i nɔ ra ka taga yan fe,> a tun bɛ bɔ a nɔ ra. Foyi si tun tena aw kapa.²¹ [Nka nin jina jɔɔɔn kɔni, foyi te se ka ale bɔ ni sundon ni Aladaari te.]»

Yesu k'a ta saya ko fɔ tuun

(Marika 9.30-32; Luka 9.43-45)

²² Ayiwa, ka karamɔɔɔdenw bɛɛ lajennin to jɔɔɔn fe Galile mara ra, Yesu k'a fɔ o ye ko: «Min kera Adamaden ye*, o bɛna o mina k'a don mɔɔɔw boro.²³ O bɛna a faga, nka a saya tere sabanan a bɛna kunu.» O kuma ka karamɔɔɔdenw jusu kasi kosebɛ.

Yesu ka Alabatosoba wari sara

²⁴ Yesu ni a ta karamɔɔɔdenw sera Kaperinahu mu minke, Alabatosoba ta ninsaraminabagaw gbarara Piyeri ra ka a pininka ko: «Aw karamɔɔɔ te Alabatosoba wari sara wa?»²⁵ Piyeri ka a jaabi ko: «A b'a sara.» Piyeri dontɔ bon kɔnɔ, Yesu folɔra ka kuma ta k'a fɔ ko: «Simɔn, i bɛ mun mi-iri? Nin dunuɔa masaw bɛ ninsongɔ walama wusugu mina jɔn le fe? Jamanadenw wa, walama lonanw?»²⁶ Piyeri ka Yesu jaabi ko: «Lonanw lo.» Yesu ko: «O tuma jamanadenw man kan ka a sara.²⁷ O bɛɛ n'a ta, an t'a fe ka ko dɔ ke min bɛ digi nin mɔɔɔw ra. O ra, taga ba ra ka taga dulen bla ji ra; i bɛna jege folɔ min mina, i ye o sama ka bɔ, ka a da waga. I bɛna wari dɔ sɔɔɔ a da ra; i bɛ o bɔ ka na ne ta wari ni ele ta wari sara ni o ye.»

Mɔɔɔ min ye jamɔɔɔ ye Ala ta Masaya ra

(Marika 9.33-37; Luka 9.46-48)

18 Ayiwa, o wagati ra, karamɔɔɔdenw gbarara Yesu ra ka a pininka ko: «Jɔntigi le ye jamɔɔɔ ye Ala ta Masaya* ra?»² O tuma Yesu ka denfitini dɔ wele, ka na o lɔ o cɛ ra,³ k'a fɔ o ye ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ma aw cogoya yeɛma ka ke i ko denfitiniw, aw tena don sankolo Masaya ra fiyewu.⁴ Mɔɔɔ min ka a yere majigi ka ke i n'a fɔ nin denmisen, o tigi le ye jamɔɔɔ ye sankolo Masaya ra.⁵ Ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka nin denfitini jɔɔɔn dɔ mina ka ja ne tɔɔɔ kosɔn, o tigi ka ne yere le mina ka ja.»

Fɛn minw bɛ mɔɔɔ bla jurumun na

(Marika 9.42-48; Luka 17.1-2)

⁶ «Nka nin denfitini minw lanin bɛ ne ra ka ban, sani mɔɔɔ dɔ ye ke sababu ye ka o ra kelen kunnacɛn ka bɔ lanaya ra, a ka fisa o ye wugu bele-

† Yahudiyaw fe, mutaridi kise le tun ka dɔɔɔ ka teme simankise tow bɛɛ kan.

beleba dɔ le dulon o tigi kan na ka a firi kɔɔɔji ra.

⁷ «Bɔnɔ bɛ dunuɔnamɔɔɔw sɔɔɔ o ta kunnacɛn-
nikow kosɔn, sabu o kunnacɛnni kow ke ye jag-
boya le ye. Nka mɔɔɔ min bɛ ke sababu ye ka o ke,
bɔnɔ bɛna o tigi sɔɔɔ!

⁸ «Ayiwa, ni i boro kelen walama ni i sen kelen le bɛ ke sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka a firi yɔɔɔjan; sabu ka taga don ni i boro kelen walama ni i sen kelen ye arijana ra, o ka fisa i ma, sani i boroflatigi walama i senflatigi ye taga firi jahana-
ma ra tasuma banbari kɔnɔ yi.⁹ Ayiwa, ni i paden kelen le bɛ ke sababu ye ka i bla jurumun na, a wɔɔɔbi ka a firi yɔɔɔjan; sabu ka taga don ni i paden kelen ye arijana ra, o ka fisa i ma, sani i padenflatigi ye taga firi jahanama tasuma ra.

¹⁰ Aw ye aw yere kɔɔɔsi, aw kana nin denmisen dɔ dɔɔɔya, sabu ne b'a fɔ aw ye ko o ta melekeɛw bɛ ne Fa Ala ja kɔɔɔ sankolo ra tuma bɛɛ.¹¹ [Sabu Min kera Adamaden ye*, o nana mɔɔɔ tununinw le jini ka o kisi.]»

Saga tununin ta ko

(Luka 15.3-7)

¹² Yesu ko: «Aw b'a miiri di? Ni saga kemɛ bɛ cɛ dɔ fe, ni kelen ka tunu, a te a tɔ bikɔnɔntɔn ni kɔnɔntɔn to kongori kan yi ka taga saga tununin yɔɔɔjini wa?»¹³ Ayiwa, ni a k'a ye, a bɛ ninsɔndiya min sɔɔɔ, a te o ninsɔndiya jɔɔɔn sɔɔɔ tɔ bikɔnɔntɔn ni kɔnɔntɔn kosɔn.¹⁴ O cogo kelen na, aw Fa Ala min bɛ sankolo ra, ale t'a fe nin denmisenw ra hali kelenpe ye tunu.»

Yesu ko balemaw ka kan ka yafa jɔɔɔn ma

¹⁵ «Ayiwa, ni i balema ka kojugu dɔ ke, taga kuma ni a ye, i kelen ni a kelen. Ni a sɔnna i ta kuma ma, aw ta balemaya bɛ to a nɔ ra.¹⁶ Nka ni a ma sɔn ka i lamɛn, i ye mɔɔɔ kelen, walama mɔɔɔ fla fara i yere kan, aw ye taga a fe, janko o ko bɛɛ ye janabɔ ka kapa ni seere fla, walama ni seere saba ta kuma ye †.¹⁷ Nka ni a banna ka aw lamɛn, a fɔ lanabagaw ta jenkuru ye; ni a ma sɔn ka lanabagaw ta jenkuru* fana lamɛn, o tuma, i ye a jate i ko Alalɔnbari, walama i ko ninsaraminabaga.

¹⁸ Ayiwa, can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ka fen o fen siri dugukolo kan yan, o bɛna siri sankolo ra; ni aw ka fen o fen foni dugukolo kan yan, o bɛna foni sankolo ra fana.

¹⁹ «Ne b'a fɔ aw ye fana ko dugukolo kan yan ni aw ra mɔɔɔ fla ka ben ko o ko ra ka a daari, ne Fa Ala min bɛ sankolo ra, ale bɛna o di aw ma.

²⁰ Sabu ni mɔɔɔ fla, walama mɔɔɔ saba ka jɔɔɔn lajen yɔɔɔ o yɔɔɔ ne tɔɔɔ ra, ne bɛ ke ni o ye.»

Baaradenjugu yafabari ta ko

²¹ Ayiwa, Piyeri gbarara Yesu ra ka a pininka ko: «Matigi, ni ne balema bɛ ne hake ta, ne ka kan ka yafa a ma ka se fɔ sijaga jori le? Sijaga wolonfla wa?»²² Yesu ko: «ɔn-ɔn, ne m'a fɔ i ye ko sijaga wolonfla de, nka fɔ sijaga biwolonfla sigiyɔɔma wolonfla.

²³ «Sankolo Masaya* bɛ i n'a fɔ masacɛ min tun

†† 18.16 Nin kuma fɔra Sariya 19.15

b'a fe ka a ni a ta baaradenw ta warikow janabo. ²⁴ Ka o to o jate ra, o nana ni baaraden do ye a fe, ko a ta wari waga camanba juru be o ra. ²⁵ Nka se tun t'a ye ka o juru sara minke, a matigice ko o ye a fiyeere, ale ni a muso ni a ta denw, ani a borofenw bee, janko ka juru sara. ²⁶ Ayiwa, o baaraden k'a yere firi dugu ma, k'a kinbiri gban a matigice koru, k'a daari kosebe, ko: <Sabari ka muɗu, ne bena juru bee sara!> ²⁷ A makari k'a matigice mina; a matigice ka a ta juru bee to a ye, ko a ye taga.

²⁸ «O baaraden bora minke, ale tagara ben ni a baaradenɗogon do ye, a ta wari deniye kemɛ † juru tun be o ra. A ka o kan ce, ka a kan dɛre, k'a fo a ye ko: <Ne ta juru min be i ra, a sara!> ²⁹ A tɗogonɗe benna ale fana sen koru, k'a daari ni makarikanw ye, ko: <Sabari ka muɗu, ne bena i ta juru sara.> ³⁰ Nka a ma son! A tagara ce bla kaso ra, ko fo ale ta wari bee ye na sara ka ban. ³¹ A baaradenɗogonw ka o ye minke, o ko ka olugu jusu tɗoru kosebe. O tagara o kow bee lakari o matigice ye. ³² O tuma, o matigice ka o baaraden wele ka na a fo a ye ko: <Baaradenjugu! Ne tun ka i ta juru bee to i ye, sabu i ka ne daari ko ne ye sabari. ³³ Ne makarira i ra cogo min na, i fana tun te se ka makari i tɗogon na ten wa?> ³⁴ A matigice tun dimina kosebe; a ka baaraden bla kaso ra janko a ye taga tɗoru yi, fo a ye a ta juru bee sara ka ban.»

³⁵ Yesu ko: «Aw ra, ni min te son ka yafa a balema ma ni a jusukun bee ye, ne Fa Ala min be sankolo ra, ale bena o tigi mina o cogo le ra.»

Yesu ko furu man kan ka sa

(Marika 10.1-12)

19 Ayiwa, Yesu ka mogow karan ka ban tuma min na, a bora Galile mara ra, ka taga Zude mara yoru do ra, min be Zuriden ba ko fe. ² Jamaba gbanna a ko; a ka o ta banabagatow keneya o yoru ra yi.

³ Farisi* dow gbarara Yesu ra; o tun b'a fe k'a korobo le. O k'a pininka ko: «Yala ka kaja ni sariya* ye, ce be se ka a muso bla sababu bee koson wa?» ⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Kitabu ka min fo, aw ma o karan wa? A ko: <Dunupa damina ra, Danbaga ka ce ni muso le dan †.> ⁵ A ko: <O le koson ce be bo a face ni a bamuso koru, ka noro a muso ra. O fla be jen ka ke mogow kelen ye ‡.> ⁶ O te jate mogow fla ye tuun; o be jen ka ke mogow kelen ye. O le koson, Ala ka min jen k'a ke kelen ye, mogow si kana o faran ka bo jogon na.»

⁷ Farisiw* ka Yesu pininka tuun ko: «O tuma mun koson cira Musa k'a fo ko ce ye furusasebe di a muso ma ka a bla †?» ⁸ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ta jusukungbeleya le koson cira Musa sonna ko aw ye aw ta musow bla; ni o te, dunupa damina ra a tun ma fo ten. ⁹ Ne koni b'a fo aw ye ko ni ce o ce k'a muso bla ka muso were furu, o ce be jeneya le kera, fo ni a kera ko o muso tun be ce were le fe.»

† Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senkebaga ta tere kelen baara sara le ye. †† 19.4 Nin kuma fora Damina 1.27; 5.2 ‡ 19.5 Nin kuma fora Damina 2.24 †† 19.7 Nin kuma fora Sariya 24.1; Matiyu 5.31

¹⁰ Yesu ta karamogodenw ko a ma ko: «Ni ce ka kan k'a ke ten ni a muso ye, o tuma furubariya le ka fisa.» ¹¹ Yesu ka o jaabi ko: «Mogow bee te se ka son nin kuma ma, fo ni Ala yere ka a se di minw ma. ¹² Sababu caman be mogow bla furukebariya ra: Dow worora ni o ta ye; dow ta ye adamadenw no ye, dow fana ta kun ye Ala ta Masaya* ko ye. Ni mogow min be se ka son nin kumaw ma, o tigi ye son o ma.»

Yesu ka dugawu ke denmisenw ye

(Marika 10.13-16; Luka 18.15-17)

¹³ Ayiwa, mogow dow nana ni denmisen dow ye Yesu fe, janko a ye a boro la o kan ka Ala daari o ye; nka karamogodenw ka o mogow mafiyenya. ¹⁴ Yesu ko o ma ko: «A y'a to denmisenw ye na ne fe, aw kana o bari; sabu mogow minw be i ko denmisenw, sankolo Masaya* ye olugu le ta ye.» ¹⁵ O ko, a ka a boro la o kan ka dugawu ke o ye, ka soru ka taga ka bo o yoru ra.

Ce naforotigi ta ko

(Marika 10.17-31; Luka 18.18-30)

¹⁶ Ayiwa, ce do gbarara Yesu ra k'a pininka ko: «An karamogow, ne ka kan ka kopuman juman le ke, janko ne ye janamanya banbari soru?» ¹⁷ Yesu k'a fo a ye ko: «Mun koson i be ne pininka kopuman ko ra? Ala kelenpe le ka pi. Ni i b'a fe ka janamanya banbari soru, i ka kan ka Ala ta sariyaw* tagama.»

¹⁸ Ce ko: «O ye sariya jumanw ye?» Yesu ka a jaabi ko: «I kana mogow faga; i kana jeneya ke; i kana sonyari ke; i kana faninya fo ka a la i mogowogon na; ¹⁹ i fa ni i ba bonya; i mogowogon kanu i ko i yere †.» ²⁰ O kanbelen ko Yesu ma ko: «Ne ka nin siraw bee tagama; ne ka kan ka mun were le ke tuun?» ²¹ Yesu ko a ma ko: «Ni i b'a fe ka dafa, taga i borofenw bee fiyeere, ka o wari tarantaran fagantanw na. Ni o kera, naforoba be-na ke i fe sankolo ra. O ko, i be na ka na tugu ne ko.» ²² Kabini o kanbelen ka o men, a janasisinin wurira ka taga, sabu naforoba tun b'a fe.

²³ O tuma Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko naforotigi don ka gbelen sankolo Masaya* ra de! ²⁴ Ne b'a fo aw ye fana ko jogome don ka di miseniwo fe ka teme naforotigi don kan Ala ta Masaya ra.»

²⁵ Karamogodenw ka o men minke, o kononoban-na kosebe. O ko: «O tuma jon le bena kisi sa?» ²⁶ Yesu ka o fle, k'a fo o ye ko: «Mogow fe a te se ka ke, nka Ala fe fen bee be se ka ke.»

²⁷ Piyeri ka kuma ta o le ra k'a fo Yesu ye ko: «A fle, anw jenna fen bee ko ka tugu i no fe; anw ta bena ke cogo di sa?» ²⁸ Yesu k'a fo o ye ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni fen bee nana ke kura ye tuma min na, Min kera Adamaden ye*, ni o nana sigi a ta masasiginan nooroman kan fen bee konna, aw minw tugura ne no fe, aw fana bena sigi masasiginan tan ni fla kan, ka Izirayeli* ta siya tan ni fla ta kiti tige.»

†† 19.19 Nin kuma fora Bori 20.12-16; Sariya 5.16-20; Sarakalasebagaw 19.18

²⁹ «Ayiwa, ni mogo o mogo ka jen a ta bonw ko, walama a balemacew ko, walama a balemamusow ko, walama a face ko, walama a bamuso ko, walama a muso ko, walama a denw ko, walama a ta forow ko, ne togo koson, o tigi bena o fenw bee jogon keme keme soro, ka panamanya banbari fana soro. ³⁰ Nka nafemogo caman bena ke kofemogow ye, kofemogo caman fana bena ke nafemogow ye.»

Forotigi ni a ta baardenw ta ko

20 Ayiwa, Yesu ka talen do la o ye; a ko: «Ala ta Masaya* be i n'a fo forotigi min bora sogomada jona fe ka baardenw jini ka taga baara ke a ta rezenforo ra. ² Ayiwa, forotigi ni o baardenw benna a ra ko tere kelen baara sara bena ke wari deniye † kelen ye. A ka o bla ka taga baara ke a ta rezenforo ra. ³ Tere nana wuri donin minke, forotigi bora tuun ka taga mogo dow lonin ye barokeworo do ra dugu konso, o te foyi kera. ⁴ A ko olugu fana ma ko: «Aw ye taga ne ta rezenforo ra ka taga baara ke. Aw ka kan ni sara min ye, ne bena o di aw ma.» ⁵ O mogo tagara rezenforo ra. Forotigi nana bo teregan fe, a ka dow ye, ka olugu fana ta. Wulada fe, a ka taga dow ye tuun, a ka olugu fana ta. ⁶ Forotigi nana bo tuun wuladanin fe, a ka mogo dow lonin ye. A ko olugu ma ko: «Mun na aw lora yan ka tere bee ban, aw ma foyi ke?» ⁷ Olugu k'a jaabi ko: «Mogo si le ma an ta baara ra.» A ko olugu fana ma ko: «Aw ye taga ne ta rezenforo ra ka taga baara ke.»

⁸ «Ayiwa, tere nana ban minke, forotigi k'a fo baardenw kuntigi ye ko: «Baardenw wele ka na o sara; nka a damina mogo labanw folo, ka soro ka se mogo folow ma.» ⁹ Minw tun tara wuladanin fe, olugu bee kelen kelen ka wari deniye kelen kelen soro. ¹⁰ A nana se mogo folow ma tuma min na, olugu nana; o tun b'a miiri ko olugu ta sara bena caya ka teme tow ta kan, nka olugu fana ka wari deniye kelen kelen le soro. ¹¹ Ayiwa, o wari dira o ma minke, o dimina, ka forotigi jaraki. ¹² O ko: «Nin kofemogow ka wagati donin le ke baara ra, nka i ka anw ni olugu bee ta sara ke kelen ye, k'a soro anw le ka tere kururu bee ke sege ra, ka baara ke tere korso.» ¹³ Ayiwa, forotigi ko o ra kelen ma ko: «Ne terice, ne ma i tojo de! Yala an tun ma ben wari deniye kelen le ma wa? ¹⁴ O tuma, i ta sara ta ka taga. Min kera kofemogo ye, ne ka min di o ma, ne be o jogon le di ele fana ma. ¹⁵ Yala min ka di ne ye, ne te se ka o ke ni ne ta wari ye wa? Walama, ne ta pumanya pangboya le be i ra wa?» »

¹⁶ O ko, Yesu ko: «Minw ye kofemogow ye, olugu bena ke nafemogow ye; minw ye nafemogow ye, olugu bena ke kofemogow ye.»

Yesu ka a ta saya ni a kunuko fo tuun

(Marika 10.32-34; Luka 18.31-34)

¹⁷ Ayiwa, ka Yesu tagato to Zeruzalemu, a ka a ta karamogoden tan ni fla wele danna; ka o tagamato

† Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senkebaga ta tere kelen baara sara le ye.

to, a k'a fo o ye ko: ¹⁸ «An tagato fle Zeruzalemu; Min kera Adamaden ye*, o bena don sarakalasebagaw* kuntigiw boro, ani sariya karamogow*. O bena kiti tige a kan, ko a ka kan ka faga. ¹⁹ O bena a don siya were mogo* boro. Olugu bena a logobo, k'a bugo ni gbene ye, k'a gbengben yiri ra; nka a saya tere sabanan na a bena kunu.»

Zebede ta muso ka Yesu daari

(Marika 10.35-45)

²⁰ Ayiwa, Zebede ta muso nana Yesu fe ni a dence fla ye. A gbarara Yesu ra ka a kinbiri gban a korso ka a daari. ²¹ Yesu ko a ma ko: «I be mun le fe?» A ko: «Ne b'a fe ko ni i nana sigi i ta masaya ra, ne dence fla minw ye nin ye, i ye a to kelen ye sigi i kininboroyanfan fe, to kelen ye sigi i numanboroyanfan fe.» ²² Yesu ka a jaabi ko: «Aw be fen min daarira, aw yere ma o lon; ne bena tooro cogoya min na, aw be se ka tooro o cogo ra wa?» O ka Yesu jaabi ko: «Onhon, an be se.» ²³ Yesu ka o jaabi ko: «Can lo aw bena tooro ne ta toorocogora. Nka ka sigi ne kininboroyanfan fe, walama ne numanboroyanfan fe, o dibaga te ne ye. Ne Fa Ala ka o sigiyoro laben mogo minw ye, a bena di olugu le ma.»

²⁴ Karamogoden to tan ka o kuma men minke, olugu dimina o balemacé fla korso. ²⁵ O ra, Yesu ka o wele k'a fo o ye ko: «Aw k'a lon ko siya were mogo ta kuntigiw be o mara jagboya ra; jamana mogobabaw fana be o ta fanga digi mogo tow kan. ²⁶ Nka a man kan ka ke ten aw ce ra. Min b'a fe ka ke mogoba ye aw ra, o tigi ka kan ka ke tow ta baarden le ye. ²⁷ Min b'a fe ka ke aw ra namogo ye, o tigi ka kan ka ke aw ta jon ye. ²⁸ O le koson Min kera Adamaden ye*, ale yere ma na janko mogo ye na baara ke a ye, nka a nana ka na baara ke mogo ye le, ani ka a yere nin di, ka ke mogo caman kunmabosara ye.»

Yesu ka fiyentoe fla na yele Zeriko

(Marika 10.46-52; Luka 18.35-43)

²⁹ Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw boto Zeriko, jamaba tugura a ko. ³⁰ Fiyentoe fla tun signin be sirada ra; olugu k'a men minke ko Yesu le be temena, o perenna ko: «An Matigi, Dawuda Mamaden*, sabari ka na anw ma.» ³¹ Jama tun be songora o ra ko o ye je; nka o belen ka do le fara o perenkan kan tuun ko: «An Matigi, Dawuda Mamaden*, sabari ka na anw ma.» ³² Yesu lora; a ka o wele k'a fo o ye ko: «Aw b'a fe ne ye mun le ke aw ye?» ³³ O ko Yesu ma ko: «An Matigi, a to anw na ye yele.» ³⁴ O makari ka Yesu mina; a magara o jaw ra. O yoronin bee o jaw yelera; o tugura Yesu ko.

Yesu tagato Zeruzalemu

(Marika 11.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

21 Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw surun-yara Zeruzalemu na; o sera Betifaze, Oliviyesunw kuru kere fe minke, Yesu ka a ta karamogoden fla ci.² A k'a fo o ye ko: «Dugu min fle an na, aw ye taga yi; ni aw sera yi doron, aw

bena falimuso dɔ sirinin ye, a den be a kɔrɔ; aw ye o foni ka na ni o ye. ³ Ni mɔgɔ dɔ ka aw pininka, aw y'a jaabi ko: «An matigice le mako be o ra.» Ni o kera, a bena o to aw boro.» ⁴ Ayiwa, o kera janko cira tun ka nin kuma min fɔ, o ye ke can ye, ko:

⁵ «Aw y'a fɔ Siyɔn dugumɔgɔw ye ko:
aw ta masace nato fle aw fe,
a majiginin le be nana,
a yelennin be fali le kan,
a siginin be faliden kan, falimuso ta falidennin †.»

⁶ Ayiwa, karamɔgɔdenw tagara; Yesu tun ka min fɔ o ye, o tagara o ke. ⁷ O nana ni falimuso ni a den ye; o ka o ta derege dɔw la faliw kɔ ra, Yesu yelenna ka sigi a kan. ⁸ Jama ra mɔgɔ caman ka o ta deregebaw lala sira kan Yesu na; dɔw fana ka yiriboromisɛnw tigetige ka o lala sira ra. ⁹ Jama dɔ tun be Yesu na, dɔ tun be a kɔ. O beɛ tun be pɛren-na ko:

«Hozana*! An ye Ala tando Dawuda Mamaden* kosɔn;

min be nana Matigi tɔgɔ ra, dugawu ye ke o ye!
Nɔrɔ ye la Ala tɔgɔ kan sanfeyɔrɔw beɛ ra †!»

¹⁰ Yesu donna Zeruzalemu tuma min na, dugu beɛ wurira ka lo sen kan. Mɔgɔw ko: «E, jɔn le ye nin ye?» ¹¹ Jama ka ke a fɔ ye ko: «Yesu lo, cira min bɔra Nazareti, Galile mara ra.»

Yesu ka jagokɛbagaw gbenna

(Marika 11.15-19; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹² Ayiwa, Yesu donna Alabatosoba lu kɔnɔ. Fiy-eerekebagaw ni sannikebagaw † minw tun be Alabatosoba lu kɔnɔ, a ka olugu beɛ gben ka bɔ; a ka warifalɛnɛbagaw ta tabaliw jɔnɔnɔni ka ben, ani tunganifiyerebagaw ta siginanw. ¹³ A k'a fɔ o ye ko: «A sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Ne ta bon bena wele le ko Aladaariyɔrɔ.» Nka aw kɔni ka a yelɛma ka a ke sonw dogoyɔrɔ le ye †.»

Sarakalasebagaw kuntigiw dimina Yesu kɔrɔ

¹⁴ Ka Yesu to Alabatosoba kɔnɔ, fiyentɔw, ani nabara dɔw gbarara a ra; a ka olugu kenɛya. ¹⁵ Ayiwa, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamɔgɔw* dimina, sabu o ka Yesu ta kabako keninw ye, ani k'a ye ko denmisɛnw fana be pɛren-na Alabatosoba kɔnɔ, ko: «Hozana*! An ye Ala tando Dawuda Mamaden* kosɔn!» ¹⁶ O ko Yesu ma ko: «Denmisɛnw be min fɔra, i be o menna ke!» Yesu ko: «Ne b'a menna.» A ko: «Min sebera Ala ta Kuma ra, aw ma o karan ka ye le wa? A sebera ko:

«Ala ka tandorikan don denmisenninw da ra,
k'a don sinmindenw da ra †.»

¹⁷ Yesu bɔra o kɔrɔ, ka bɔ dugu kɔnɔ ka taga Betani, ka taga si o yɔrɔ ra.

Yesu ka torosun danga

(Marika 11.12-14,20-24)

¹⁸ O dugusagbe sɔgɔma, Yesu sekoto ka na Zeruzalemu, kɔngɔ ka a mina. ¹⁹ A ka torosun dɔ ye sirada ra. A gbarara a ra, nka a ma taga den foyi sɔrɔ a ra, fɔ flaburu gbansan. A ko torosun ma ko: «Den tɛna sɔrɔ ele ra tuun fiyewu!» O yɔronin beɛ torosun jara. ²⁰ Karamɔgɔdenw ka o ye minke, o kabakoyara. O ko: «E, nin torosun kera cogo di ka ja yɔronin kelen na tan?» ²¹ Yesu ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni lanaya be aw fe, ni aw tɛ sigiya fiyewu, min kera torosun nin na, aw tɛna dan o jɔgɔn dɔrɔn ma, nka hali ni aw k'a fɔ kuru nin ye ko a ye bɔ a nɔ ra ka taga ben kɔgɔji ra, a be ke ten. ²² Ni aw ka fen o fen jini ni lanaya ye, ka Ala daari a ra, aw bena o sɔrɔ.»

Yesu ta fanga sɔrɔyɔrɔ

(Marika 11.27-33; Luka 20.1-8)

²³ Yesu tagara don Alabatosoba kɔnɔ; ka a to karan na, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiyaw ta cɛkɔrɔbaw nana a fe ka na a pininka ko: «I be nin kow kera fanga juman sababu le ra, ani jɔn le fana ka o fanga di i ma?» ²⁴ Yesu ko: «Ne fana bena aw pininka fen kelenpe ra. Ni aw ka ne jaabi o ra, o tuma, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne bena o fɔ aw ye.» ²⁵ Yesu ko: «Jɔn le ka Yuhana Batizerikebagaw ci ka na mɔgɔw bap-tize? Ala wa, walama mɔgɔw?» O ka ke a fɔ ye jɔgɔn ye ko: «Ni an ko: «Ala lo», a bena a fɔ ko: «O tuma mun kosɔn aw ma la a ra?» ²⁶ Nka ni an fana k'a fɔ ko: «Mɔgɔw lo», o tuma an ka kan ka la a ra ko jama tɛna an to yi, sabu beɛ lanin b'a ra ko Yuhana ye Ala ta cira le ye.» ²⁷ O ra, o ka Yesu jaabi ko: «An m'a lon.» Yesu fana ko: «Ayiwa, ni o lo, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana tɛna o fɔ aw ye.»

Dence fla ta ko

²⁸ Yesu ko: «Aw be mun miiri nin ko ra? Dence fla tun be cɛkɔrɔba dɔ fe. A ko dence folɔ ma ko: «Ne dence, taga baara ke rezenforo ra bi.» ²⁹ Den ko: «Ne tɛ taga.» Nka ko fe, a nimisara, a tagara foro ra. ³⁰ Facɛman ka o kuma kelen fɔ dence flanan ye. Ale ko: «Baba, ne be taga.» Nka a ma taga yi. ³¹ O den fla ra, juman le ka a face sago ke?» Mɔgɔw ko: «Dence folɔ lo.» Yesu ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye, ko ninsaraminabagaw, ani jatɔmu-sow bena kon aw na Ala ta Masaya* ra. ³² Sabu Yuhana Batizerikebagaw nana aw fe terenninya sira le ra, nka aw ma son ka la a ra; nka ninsaraminabagaw, ani jatɔmusow lara a ra. Aw ka o ye, nka o beɛ n'a ta, aw ma na nimisa o kɔ fe ka la a ra.»

Baardenjuguw ta ko

(Marika 12.1-12; Luka 20.9-19)

³³ Yesu ko: «Aw ye talen dɔ werɛ lamɛn: Forotigi dɔ tun ka rezenforo dɔ sɛnɛ, ka a lamini ni sansan ye, ka rezencongoyɔrɔ dɔ sogi fara ra, ka gbata dɔ lo foro kɔrɔsibagaw ye. O kɔ, a ka foro karifa baa-

† 21.5 Nin kuma fɔra Jakariya 9.9 †† 21.9 Nin kuma fɔra Zaburu 118.26 ‡ O mɔgɔw tun be beganw fiyeere sarakalasebagaw le ma, walama ka wari falɛn o ye. †† Nin kuma fɔra Ezayi 56.7 Yeremi 7.11 ††† 21.16 Nin kuma fɔra Zaburu 8.3

raden dow ma, ka taga tagama ra. ³⁴ Rezen bowagati nana se tuma min na, a ka a ta baaradenw ci rezenforo korosibagaw fe ko o ye taga rezenmo do mina ka na ni a ye. ³⁵ Rezenforo korosibagaw ka o baaradenw mina; o ka kelen bugo, ka kelen faga, ka sabanan bon ni kabakuru ye. ³⁶ Ayiwa, forotigi ka baaraden werew ci tuun, minw tun ka ca ka teme folotaw kan; nka rezenforo korosibagaw ka olugu fana ke i ko folotaw. ³⁷ A laban, a ka a yere dence le ci o fe. A ko: <O bena ne dence koni bonya.> ³⁸ Nka rezenforo korosibagaw nana forotigi dence nato ye minke, o k'a fo jigon ye ko: <Nin le bena cen ta! Aw ye na an y'a mina ka a faga; ni o kera, foro be ke an ta ye.> ³⁹ O k'a mina ka taga ni a ye foro ko fe ka taga a faga.> ⁴⁰ Yesu ko: <Ayiwa, ni forotigi nana na sisan o, a bena mun le ke o rezenforo korosibagaw ra?> ⁴¹ Mogo ko: <A bena o mogojuguw bee faga fo ka o fagako juguya; a bena a ta foro karifa mogo werew ma, minw bena a ta foro nafa di a ma a wagati ra.> ⁴² Yesu ko: <Aw ma nin kuma karan kitabuw konofolo wa, ko: <Bonlobagaw banna kabakuru min na, o le nana ke kabakuru sobeman ye, ka ke bon kabakuru folo ye.

O kow bee bora Matigi yere le ra; a kera kabako ye an na na †.> »

⁴³ Yesu ko: <O le koson, ne b'a fo aw ye ko Ala ta Masaya* bena bo aw boro, ka a di siya werew* ma min bena a sira tagama, ka Ala sago ke. ⁴⁴ [Ayiwa, ni mogo o mogo koni ka ben o kabakuru kan, o tigi kolow bee be karikari. Ni o kabakuru fana ka ben mogo o mogo kan, a be o tigi jono.]>

⁴⁵ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw* ka o talenw men; o k'a faamu ko Yesu be olugu le ma.

⁴⁶ O tun b'a fe ka Yesu mina, nka o tun be siranna jama na, sabu mogow tun be Yesu jatera Ala ta cira do le ye.

Konodomuni ta talen

(Luka 14.15-24)

22 Yesu ka talen do werew fo mogow ye tuun; a ko: ² <Sankolo Masaya* be i n'a fo masace min tun ka panagbe do laben a dence ta konoya ra. ³ Panagbe tun labenna minw togo ra, a ka a ta baaradenw ci ko o ye taga olugu wele. O tagara o wele, nka o ma son ka na. ⁴ Masace ka baaraden werew ci o fe tuun. A ko: <Aw ye taga a fo o ye ko ne ka domuniba le laben, ko misiw fagara, ka fara began tronin caman werew kan; ko a bee labenna, ko o ye na konodomuni na.> ⁵ Nka o mogow ma masace ta weleri jate. O tagara o tagayoro ra: do tagara a ta foro ra, do tagara a ta jagokeyoro ra. ⁶ Tow ka masace ta baaradenw mina ka o tooro kosebe, fo ka o faga. ⁷ Masace dimina; a ka a ta sorasiw ci ka taga o mogofagabagaw faga, ka o ta dugu jeni. ⁸ Masace ko a ta baaradenw ma ko: <Konodomuni labenna, nka minw welera, olugu si tun man kan ni a ye. ⁹ O ra, aw ye taga sirabadaw ra, ni aw ka mogo o mogo soro, aw ye o bee wele ka na.> ¹⁰ Baaradenw wurira ka taga siradaw ra. O ka mogo o mogo soro, mogoruman o, mogojugu o, o ka o bee wele ka na. Bon fara domunikebagaw

† 21.42 Nin kuma fora Zaburu 118.22-23

ra. ¹¹ Masace nana don ko a be taga mogow fe. A tagara ce kelen ye, konofani tun te ale ra.

¹² Masace ko a ma ko: <Ne terice, ele kera cogo di ka don yan ka soro i ma konofani don?> Ce ma foyi soro k'a fo. ¹³ Masace ko baaradenw ma ko: <Aw ye a senw ni a borow siri ka a firi kene ma dibi ra yi; kasi ni pinpimi le bena ke o yoro ra.> »

¹⁴ O ko, Yesu ko: <Mogo weleninw ka ca, nka mogo panawolomaninw ka dogo.>

Ninsongo sarako

(Marika 12.13-17; Luka 20.20-26)

¹⁵ O ko, Farisiw* tagara jigon ye, janko k'a lon o be se ka Yesu soro ka a mina cogo min na ni a yere darakumaw ye. ¹⁶ O ka o ta karamogodenw ni Herodi* ta mogo dow ci ka taga Yesu fe. Olugu tagara a fo Yesu ye ko: <An karamogo, an k'a lon ko i be can le fo, i be mogo karan Ala ta sira ra ka kapa ni can ye; i te siran mogo na, i fana te mogo bo mogo ra. ¹⁷ Ayiwa, i ta miiriya fo an ye nin ko ra: Ka ninsongo sara masaceba Sezari ye, yala o bennin lo wa, walama a bennin te?> ¹⁸ Ayiwa, Yesu tun bora o mogow ta nanbara koro ma; a ko o ma ko: <Aw flankafuw, mun na aw b'a fe ka ne korobo? ¹⁹ Aw be wari min ke ka ninsongo sara, aw ye o do yira ne ma.> O ka tama kelen yira a ra. ²⁰ A ka o pininka ko: <Jontigi ja ni a togo le be wari nin kan?> ²¹ O ko: <Masaceba Sezari!> Yesu ko: <Ayiwa, ni o lo, aw ye Sezari ta kosegi Sezari ma, ka Ala ta kosegi Ala ma.> ²² O ka kuma min men, o kuma ka o kabakoya; o bora Yesu koro ka taga.

Sadusiw ka Yesu pininka suw kunuko ra

(Marika 12.18-27; Luka 20.27-40)

²³ O lon kelen na Sadusiw* minw b'a fo ko mogo si su tena kunu lahara, olugu gbarara Yesu ra ka a pininka. ²⁴ O ko: <An karamogo, cira Musa tun k'a fo ko: <Ni ce do ka muso furu, ka sa k'a soro a ma den soro, a balemace ka kan ka a muso ta ka den soro ni a ye balemace no ra †.> ²⁵ Ayiwa, balemace wolonfla tun be an fe yan. Folo ka muso furu ka sa, a tun ma den soro minke, ale balemace ka muso ta. ²⁶ Nka a balemace flanan fana ta kera ten, sabanan fana ta kera ten, fo ka taga se o balemace wolonfla bee ma. ²⁷ Olugu bee sanin ko, muso yere sara. ²⁸ Ayiwa, ni suw nana kunu lahara o, muso bena ke o wolonfla ra jon kelen le ta ye sa? Sabu muso tun kera o bee fe.> ²⁹ Yesu ka o jaabi, ko: <Aw firira, sabu aw ma Kitabuw ta kumaw faamu, aw ma Ala ta se bagaya fana lon. ³⁰ Sabu ni mogow nana kunu lahara, ce tena muso furu, muso fana tena di ce ma. Mogow bena ke le i ko Ala ta melekew be cogo min na sankolo ra. ³¹ Min ye suw kunuko ye, o tuma Ala ka min fo aw ye, aw ma o karan wa? ³² A ko: <Ne le ye Iburahima ta Ala ye, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.> O koro ye ko Ala te mogo saninw ta Ala ye; mogo panamanw ta Ala lo ‡.> ³³ Jama minw bee tun be Yesu ta kuma lamenna, a ta karan ka olugu bee kononoban.

† 22.24 Nin kuma fora Sariya 25.5-6 ‡ 22.32 Nin kuma fora Bori 3.6,15-16

Sariyaw bæe ra belebeleba

(Marika 12.28-34; Luka 10.25-28)

³⁴ Farisiw* nana a men ko Yesu ka kuma ben Sadusiw* kan minke, olugu ka jɔgɔn lajen ka na. ³⁵ Sariya* karamogoba kelen tun be o ra, ale tun b'a fe ka Yesu korɔba; a k'a jininka ko: ³⁶ «An karamogɔ, juman le ye Ala ta sariyaw* bæe ra belebeleba ye?» ³⁷ Yesu k'a jaabi ko: «I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusukun bæe ye, ani i nin bæe, ani i ta miiriya bæe †. ³⁸ Sariyaw bæe ra folo, ani o bæe ra belebeleba le be o ye. ³⁹ A flanan min bɔra a fe fana, o ye nin ye, ko: «I ka kan ka i mɔgɔjɔgɔn kanu i ko i yere †.»

⁴⁰ Sariya tɔw bæe, ani ciraw ta kumaw bæe sirinin be nin sariya fla le ra.»

Kirisita ma ke Dawuda Mamaden dɔrɔn ye

(Marika 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Ka Farisiw* lajennin to, Yesu ka o jininka. ⁴² A ko: «Ala ka Kisibaga* min layiri ta, aw be mun le miiri o ta ko ra? Jɔntigi mamaden lo?» O ka Yesu jaabi, ko: «Dawuda Mamaden* lo.» ⁴³ Yesu ko o ma ko: «O tuma mun kosɔn Dawuda yere kumana Ala Nin* baraka ra ka a wele ko a Matigi? ⁴⁴ Sabu Dawuda ko:

«Matigi Ala k'a fo ne Matigi ye ko:

Na i sigi ne kininboroyanfan fe,
fo ne ye i juguw mina ka o bla i sen korɔ ‡.»

⁴⁵ Ayiwa, ni Dawuda be o Kisibaga wele ko a Matigi, o tuma a be se ka ke Dawuda Mamaden cogo di?» ⁴⁶ Mɔgɔ si ma se ka Yesu jaabi. K'a ta o lon na, mɔgɔ si ma sɔn ka a jininka tuun.

Yesu ka sariya karamogow ni Farisiw dogɔya

(Marika 12.38-40; Luka 11.39-42,43,46; 20.45-46)

23 O ko fe, Yesu kumana jama fe, ani a ta karamogodenw fe; a ko: ² «Sariya karamogow* ni Farisiw* ta baara ye ka mɔgɔw karan cira Musa ta sariya* ra. ³ Ayiwa, o kɔni be min fo aw ye, aw ye o ke, ka a sira bæe tagama. Nka aw kana tagama ka kapa ni olugu yere ta kewalew ye de! Sabu o be min fo, o te o ke. ⁴ O be doni gbirimanbaw siri ka o la mɔgɔw kun na; nka olugu yere te sɔn ka hali o borokanden kelen maga a ra ka mɔgɔw deme hali dɔɔnin. ⁵ O be o ta kow bæe ke janko mɔgɔw ye o fle dɔrɔn. O kosɔn o be sebebaw tu ka o siri o yere ra, ka masirifenw siri o ta deregebaw senkorɔyɔrɔw ra, ka o janya kosebe. ⁶ Ni o ka o wele domuniyɔrɔw ra, jafesigiyɔrɔw le ka di o ye; karansow* kɔno fana, sigiyɔrɔnumanw le ka di o ye. ⁷ O b'a fe mɔgɔ tɔw le ye olugu fo jamayɔrɔw ra, ka o wele ko: «An karamogɔ.» ⁸ Aw kɔni, aw kana a to mɔgɔw ye aw wele ko «karamogɔ», sabu karamogɔ kelenpe le be aw fe; aw bæe ye jɔgɔn balemaw le ye. ⁹ Aw kana mɔgɔ si wele dugukolo kan yan ko aw «Fa». Sabu Fa kelenpe le be aw fe, aw Fa min be sankolo ra. ¹⁰ Aw kana a to mɔgɔw ye aw wele ko «Kuntigi», sabu Kuntigi kelen le be aw fe, Kirisita* lo. ¹¹ Aw

† 22.37 Nin kuma fɔra Sariya 6.5 †† 22.39 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 19.18 ‡ 22.44 Nin kuma fɔra Zaburu 110.1

bæe ra mɔgoba, o ka kan ka ke aw ta baaraden ye. ¹² Mɔgɔ o mɔgɔ be a yere korɔta, Ala be o tigi majigi, nka mɔgɔ o mɔgɔ be a yere majigi, Ala be o tigi korɔta.»

¹³ «Bɔno bena aw sɔrɔ, aw sariya karamogow*, ani aw Farisi* flankafuw! Sabu aw be sankolo Masaya* datugu mɔgɔw na; aw yere te don a ra, minw fana b'a fe ka don, aw t'a to olugu ye don.

¹⁴ «[Bɔno bena aw sɔrɔ, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be muso ce saninw borofenw bæe domu. Aw be Ala daari ka mɛen janko mɔgɔw ye aw korɔsi. O le kosɔn, aw ta kiti bena gbeleya ka teme tow ta kan.]

¹⁵ «Bɔno bena aw sɔrɔ, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be tagamajanw ke siraw kan, ani ji kan yɔrɔ bæe, mɔgɔ kelen kosɔn, ka a ladon aw ta diina ra. Nka ni a donna fana, aw yere be a yeɛma ka a ke jahanamaden ye ka a juguya fo sijaga fla ka teme aw yere kan.

¹⁶ «Bɔno bena aw sɔrɔ, sabu aw minw fiyenna, aw ko aw be sira yira tɔw ra! Aw ko ni mɔgɔ ka kari Alabatosoba ra, ko o te jate, nka sanin min be Alabatosoba kɔno, ni mɔgɔ ka kari o ra, ko o le be jate. ¹⁷ Aw ta ye nalomanya ni fiyentɔya le ye! Juman le ka bon? Sanin le ka bon wa, walama Alabatosoba min be sanin saninya, o le ka bon? ¹⁸ Aw ko fana ko ni mɔgɔ ka kari sarakajenifen* na, ko o te jate. Ko nka saraka min be sarakajenifen kan, ni i ka kari o ra, ko o le be jate. ¹⁹ Fiyentɔw fle! Juman le ka bon? Saraka le ka bon wa, walama sarakajenifen min be saraka saninya, o le ka bon? ²⁰ Ni i ka kari sarakajenifen na, fen o fen b'a kan, i karira fana o bæe le ra. ²¹ Ni mɔgɔ min ka kari fana Alabatosoba ra, o tigi karira Alabatosoba ni a tigi Ala yere le ra fana. ²² Ni mɔgɔ min ka kari sankolo ra, o tigi karira Ala sigiyɔrɔ ni Ala yere le ra.

²³ «Bɔno bena aw sɔrɔ, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be aw ta nanko flaburumisɛnw bæe kelen kelen yaga bo; nka min ka bon sariya* ra, terenninya, hina, ani kanke-lentigiya, aw te o ke. Aw tun ka kan ka kɔn o le ma, ka ko tɔw fana ke ka fara o kan. ²⁴ Aw minw fiyenna, aw ko aw be sira yira tɔw ra. Aw be ji sen-sɛn ko aw t'a fe hali limogɔ fitini ye sɔrɔ aw ta minji ra, k'a sɔrɔ fen min be teme ka taga aw kɔno, o be jɔgɔme bo bonya ra, nka aw be o kunu.

²⁵ «Bɔno bena aw sɔrɔ, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be jifiye ni minan kenemayɔrɔ ko k'a gbe, k'a sɔrɔ a kɔno fanin lo aw ta fen sonyaninw na, aw ka minw sɔrɔ tɔrɔri ni natabaya sababu ra. ²⁶ Aw Farisi fiyentɔw! Aw ye kɔn ka jifiye ni minan kɔnɔyɔrɔ le saninya folo; o kɔ, a kenemayɔrɔ fana be saninya.

²⁷ «Bɔno bena aw sɔrɔ, aw sariya karamogow, ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be i n'a fo o ka kaburukɔrɔ min kenemayɔrɔ mun k'a gbe ka na, k'a sɔrɔ a kɔno fanin lo mɔgɔkolow, ani nɔgɔ suguya bæe ra. ²⁸ Ayiwa, aw fana, kene ma, mɔgɔw be aw jate ko aw terennin lo, nka aw kɔno fanin lo flankafuya ni kojugu ra.

²⁹ «Bɔno bena aw sɔrɔ, aw sariya karamogow,

ani aw Farisi flankafuw! Sabu aw be ciraw ta kaburuw lo, mogo terennin minw sara, ka olugu ta kaburuw lalaga ka o ceɓa, ³⁰ k'a fo ko: <Ni an tun be an bemaw ta wagati ra, an tun tena fara o kan ka ciraw faga.> ³¹ O ra, aw yere le kera aw yere ta seerew ye ka aw yere jaraki, k'a yira ko minw ka ciraw faga, ko aw ye olugu ta denw le ye tigitigi. ³² Ayiwa, aw ye aw bemaw ta baara to laban sa! ³³ Aw sajuguw! Aw fonfonnindenw! Aw bena bosi jahanama tooro ma cogo di? ³⁴ O koson ne bena ciraw, ani mogo hakiritigiw, ani karamogow ci aw fe. Aw bena dow gbengben yiri ra ka o faga, aw bena dow bugo ni gberje ye aw ta karansow* kono, ka tugu o ko ka o tooro ka bo dugu do ra ka taga do were ra. ³⁵ O koson aw ka mogo o mogo faga gbansan dugukolo kan yan, olugu bee kelen kelen hake be aw kunna; k'a ta Abila † faga ma, ale min tun ye mogo terennin ye, ka na a bla Berekiya dence Jakariya faga ma; aw ka ale faga Alabatosoba ni sarakajenifen* ce. ³⁶ Can ra, ne b'a fo aw ye ko o fagariw bee hake be bi mogow kan.»

Yesu kumana Zeruzalemu ta ko ra

(Luka 13.34-35)

³⁷ Yesu ko: <E, Zeruzalemu! Zeruzalemu! Ele min be ciraw faga, ani Ala be mogo minw ci i fe, i be olugu bon ni kabakuru ye ka o faga! Sijaga caman ne tun b'a fe ka i ta denw lajen, i ko siseba be a denw lajen a kaman koro cogo min na, nka aw ma son o ma. ³⁸ Sisan a fe, Ala bena aw ta so ke yoro lakolon ye; ³⁹ sabu ne b'a fo aw ye ko aw ja tena la ne kan tuun, fo lon min na aw bena a fo ko: <Min be nana Matigi Ala togo ra, dugawu ye ke o ye.> »

Yesu ka Zeruzalemu ciko fo

(Marika 13.1-2; Luka 21.5-6)

24 Ayiwa, Yesu bora Alabatosoba kono minke, a tagato a ta karamogodenw gbarara a ra k'a fo a ye ko a ye Alabatosoba locogo ni a ceɓa fe. ² Yesu ka o jaabi ko: <Aw ja be nin bee ra ke! Can ra ne b'a fo aw ye ko nin bonw bee bena cici, ka a kabakuruw bee yerege ka bo jogon kunna.>

Yesu ka dunuɓa laban ta toorokow fo

(Marika 13.3-13; Luka 21.7-19)

³ Yesu tagara sigi Oliviyesunw kuru kan. A ta karamogodenw nana o danna ka na a jininka ko: <O kow bena ke wagati min na, ani i nawagati tagamasiyen ni dunuɓa labanwagati tagamasiyen fo an ye.>

⁴ Yesu ka o jaabi ko: <Aw ye aw yere korosi, aw kana a to mogo si ye aw lafiri. ⁵ Sabu mogo caman bena na ni ne togo ye, k'a fo ko olugu le Kisibaga* ye. O bena mogo caman lafiri. ⁶ Aw bena kere mankanw men, ka kere kibaroyaw men. Aw hakiri kana jagami; sabu jagboya lo o kow ye ke. Nka o si te a laban ye folo. ⁷ Siya do bena wuri do were kama, jamana do bena wuri do were kama. Kongoba ni dugukoloyereye bena ke yoro caman na. ⁸ Nka o bee bena ke toorow damina le ye, i n'a fo

muso jigibagato ta tooro damina.

⁹ <O bena aw mina ka aw di, janko o ye aw tooro; o bena aw faga. Siyaw bee bena aw koninya ne togo koson. ¹⁰ O bena ke sababu ye k'a to mogo caman ye bo lanaya ra, ka jogon janfa, ani ka jogon koninya. ¹¹ Cira faninyafobaga caman bena wuri, ka mogo caman lafiri. ¹² Jurumun cayakojugu fe, mogo caman ta kanuya bena dogoya. ¹³ Nka ni mogo min ka nin kow sonmina fo ka taga se a laban ma, o tigi be kisi. ¹⁴ Ala ta Masaya* Kibaro Diman* bena fo dunuɓa yoro bee ra, janko siyaw bee ye o seereya men. O ko, a laban be soro ka se.>

Fen haramunin ta tooro

(Marika 13.14-23; Luka 21.20-24)

¹⁵ <Ayiwa, Ala be fen haramunin min koninya, cira Daniyeli ka min ko fo, ni aw nana o siginin ye Alabatosoba kono (min be nin kumaw karan, o ye jija ka a koro lon)! ¹⁶ Ni o wagati sera ka mogo min soro Zude mara ra, olugu ye bori ka taga kuruw fan fe. ¹⁷ Ni o wagati ka mogo min soro biron san fe, o tigi kana jigi ko a be tagara fen do ta bon kono. ¹⁸ Ni a kera ka mogo min soro foro ra, o kana seko so kono ko a be taga a ta derege ta. ¹⁹ O lonw na bono bena muso lasiritow soro, ani minw be sin dira denw ma.

²⁰ <Aw ye Ala daari janko aw boriwagati kana ben neneba wagati ma, walama Nenekirilon* do ma. ²¹ Sabu a bena ke tooroba le ye, min jogon ma deri ka ye ban, kabini dunuɓa dantuma fo ka na se bi ma; a jogon fana tena ye tuun fiyewu. ²² Ni Ala tun ma o toorow wagati surunya, mogo si tun tena kisi. Nka a ka o toorow wagati surunya a ta mogo panawolomaninw koson. ²³ Ni do k'a fo aw ye ko: <A fe, Kisibaga* be yan,> walama ko: <A be yan fe yi,> aw kana la a ra. ²⁴ Sabu faninyafobaga dow be na wuri ko olugu le ye Kisibaga ye; cira faninyafobaga dow fana bena wuri. O bena tagamasiyenbaw, ani kabakow ke, janko ka hali Ala ta mogo panawolomaninw lafiri, ni o tun be se ka ke. ²⁵ Ayiwa, ne koni ka aw lasomi ka ban.

²⁶ <Ni dow ko: <A fe, Kisibaga be kongo kono!>, aw kana taga yi; ni dow ko: <A dogora bon do kono!>, aw kana la a ra. ²⁷ Sabu san be manamana cogo min na ka bo tereboyanfan na ka taga fo terebenyanfan na, Min kera Adamaden ye*, o nacogo bena ke ten le. ²⁸ Ni sogosu ka ke yoro min na, dugaw be lajen o yoro le ra.>

Yesu nacogo ka bo sankolo ra

(Marika 13.24-27; Luka 21.25-28)

²⁹ Yesu ko: <Ayiwa, o wagati toorow temenin ko, tere bena ke dibi ye, karo fana tena yeelen bo tun; lolow bena bo sankolo ra ka benben. Sankolo ta sebayaw bena yuguyugu ka bo o no ra. ³⁰ O tuma ra, Min kera Adamaden ye*, mogow bena o ta tagamasiyen ye sankolo ra. Dugukolo gbaw bee bena kasi; Min kera Adamaden ye, o bena o nato ye sankabaw kan ka bo sankolo ra ni sebayaba ni nooroba ye. ³¹ O ko, burufiyekanba bena bo; a bena a ta melekew ci ka na a ta mogo panawolomaninw lajen ka bo dunuɓa fan naani na, ka a

† Abila: Dow b'a fo ko Abseli.

damina sankolo kun do ma ka taga a bla a kun do ra.»

Torosun ta karan

(Marika 13.28-31; Luka 21.29-33)

³² «Aw ye torosun cogo korosi, k'a to o ye aw karan: ni aw k'a ye ko a borow be nugura ka flaburuw bo tuma min na, aw b'a lon ko samiya surunyara. ³³ O cogo kelen na, ni aw nana a ye ko nin kow be kera tuma min na, aw y'a lon ko Min kera Adamaden ye* ko o nawagati le surunyara, ko a sera ka ban. ³⁴ Can ra, ne b'a fo aw ye ko bi mogow bee tena sa ka ban, fo nin kow bee ye ke ka dafa. ³⁵ Sankolo ni dugukolo bena teme, nka ne ta kuma tena teme fiyewu.»

Mogow si te dunuja labanwagati lon

(Marika 13.32-37; Luka 17.26-30,34-36)

³⁶ Yesu ko: «Nin kow bena ke lon min na ni wagati min na, mogow si te o lon; sankolo melekw t'a lon, Dence t'a lon; Fa Ala kelenpe le b'a lon. ³⁷ Min kera Adamaden ye*, sani o ye na, ko minw kera Nuho ta tere ra, o jogon le bena ke. ³⁸ Nuho ta tere ra, tuma min na sanjiba tun ma na folo, mogow tun be domuni ni minni le ra, ka to ka furuw ke, ka o ta denw di furu ra. O tora o le ra fo lon min Nuho donna kurunba konso. ³⁹ O ma somi foyi ra, fo sanjiba nana, ka taga ni o bee ye. Min kera Adamaden ye*, ale ta nawagati ra a bena ke ten le. ⁴⁰ O tuma ra, ce fla bena ke kongo konso jogon fe, kelen bena ta ka kelen to yi. ⁴¹ Muso fla bena ke mugusi ra jogon fe, kelen bena ta ka to kelen to yi. ⁴² O koson aw ye aw janto aw yere ra, sabu aw Matigi bena na lon min na, aw ma o lon. ⁴³ Aw yere ka a lon ko ni bontigi tun ka sonce nawagati lon su fe, a tun tena la ka sunogow k'a to sonce ye na a ta bonda kari ka don! ⁴⁴ O koson, aw fana ye laben, sabu aw te miiri wagati min na, Min kera Adamaden ye*, ale bena na o wagati le ra.»

(Luka 12.41-48)

⁴⁵ «Jon le bena ke o baarden terennin hakirman ye sa, min matigice bena a bla a ta baardenw kunna, janko a ye domuni di o ma a wagati ra? ⁴⁶ Ayiwa, o baarden min matigice bena a sorow ko a be o baarapuman kera, o baarden ta bena ja. ⁴⁷ Can ra ne b'a fo aw ye, a matigice bena a sigi a borofenw bee kunna. ⁴⁸ Nka ni o baarden ka ke baardenjugu ye, ni a k'a miiri k'a fo ko: «Ne matigice bena meen ka sorow ka na», ⁴⁹ ni a ka ke a baardenjogonw bugow ye, ka to ka domuni ke, ka minni ke ni dorotow ye, ⁵⁰ ayiwa, o baardenjugu te miiri lon min na, ani a te wagati min lon, a matigice bena na ka na bara a ra o wagati le ra. ⁵¹ A bena a bugow kosebe, k'a gben, k'a bla ni flankafuw ye. Kasi ni jinjimi le bena ke o yoro ra.»

Sungurunin tan ta talen

25 Ayiwa, o ko, Yesu ka talen do la o ye; a ko: «Ala ta Masaya* bena ke i n'a fo sungurunin tan minw ka o ta fitinaw ta su fe ko o be taga korose kunbenyoro ra. ² O ra looru tun ye hakirin-

tanw ye, to looru tun ye hakiritigiw ye. ³ Ayiwa, hakirintanw ka o ta fitinaw ta, nka o ma turu ta o yere boro. ⁴ Nka hakiritigiw ka o ta fitinaw ta ka turu do ke minan dow konso ka taga ni a ye o yere boro. ⁵ Korose nana meen, a te nana minke, sunogow ka o sungurunin tan bee mina, o bee sunogora.

⁶ «Ayiwa, perenkan nana bo su dugutarama fe ko: «Korose ye, aw ye bo ka taga a kunben!» ⁷ O sungurunin tan wurira ka o ta fitinaw laben. ⁸ Hakirintanw ko hakiritigiw ma ko: «Aw ye aw ta turu do di an ma, ni o te, an ta fitinaw be jini ka faga del!» ⁹ Nka hakiritigiw ko o ma ko: «Jon-on, an ta turu tena se ka an bee labo, aw ye taga turufiyeeerebagaw fe ka taga do san.» ¹⁰ Ayiwa, ka o taganin to turusanyoro ra, korose nana. Minw tun labenna, olugu donna ni korose ye korobon konso; o ka da sogow. ¹¹ O ko fe, sunguru tow nana; o ko: «An Matigice, an matigice, dayele an ye!» ¹² Nka matigice ka o jaabi ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko ne ma aw lon!» »

¹³ Yesu ko: «Aw ye aw janto aw yere ra, sabu aw te a lon lon, aw te a wagati fana lon.»

Baarden saba ta ko

(Luka 19.11-27)

¹⁴ Yesu ko: «Ala ta Masaya* be i ko ce min tagato tagama ra, a ka a ta baardenw wele ka na a ta wari karifa o ma. ¹⁵ A ka warigbe keme looru di kelen ma, ka keme fla di kelen were ma, ka keme di sabanan ma; a ka o bee kelen kelen ta di o ma ka kara ni o seko ye; o ko, a tagara. ¹⁶ Baarden min tun ka warigbe keme looru sorow, ale sinna ka baara ke ni a ta wari ye, ka warigbe keme looru were sorow ka fara a ta kan. ¹⁷ Min tun ka warigbe keme fla sorow, ale fana ka a ke o cogo kelen na, ka warigbe keme fla were sorow ka fara a ta kan. ¹⁸ Nka warigbe keme tun dira min ma, ale tagara dinga le sogi ka a matigice ta wari dogo yi.

¹⁹ «Ayiwa, a meenna, lon do o baardenw matigice nana; a ka o wele ka na jate ke. ²⁰ Min tun ka warigbe keme looru sorow, ale nana ni warigbe keme looru were ye, k'a fo ko: «Ne matigice, i tun ka warigbe keme looru le karifa ne ma, nka keme looru were fle nin ye; ne ka o le sorow.»

²¹ «A matigice ko a ma ko: «O pana; i kera baardenpuman ye, ani lanamogow. Fen fitini le dira i ma, nka i kera lanamogow ye o ra. Sisan ne bena caman karifa i ma. Na, i ni i matigice ye jagari jogon fe.»

²² «Ayiwa, baarden min tun ka warigbe keme fla sorow, ale fana nana a matigice fe k'a fo a ye ko: «Ne matigice, i tun ka warigbe keme fla le karifa ne ma, nka warigbe keme fla were fle nin ye. Ne ka o le sorow.»

²³ «A matigice ko a ma ko: «O pana; i kera baardenpuman ye, ani lanamogow. Fen fitini le dira i ma, nka i kera lanamogow o ra. Sisan ne bena caman karifa i ma. Na, i ni i matigice ye jagari jogon fe.»

²⁴ «Ayiwa, baarden min tun ka warigbe keme doron sorow, ale nana a fo ko: «Ne matigice, ne tun ka a lon ko ele ye mogow jusukungbelen le ye. I ma

siman min dan, i be o kan; i ma foro min sene, i be o siman tige. ²⁵ O le koson ne siranna, ne tagara dinga le sogi ka i ta wari dogo yi. I ta wari ye nin ye, a mina.»

²⁶ «A matigice ko a ma ko: «Ele baaradenjugu, salibagato. I k'a lon ko ne ma siman min dan ko ne be o kan, ko ne ma foro min sene ko ne be o siman tige; ²⁷ mun na i ma taga ne ta wari bla waribon na? Ni o tun kera, ne koseginin, ne tun bena ne ta wari ta, ka tona soro ka fara a kan!» ²⁸ A ko mogow ma ko o ye a ta warigbe keme bosi a ra, k'a di warigbe waga kelen tigi ma. ²⁹ A ko: «Sabu do be min fe, do were bena di o le ma, a ta be caya; nka do te min fe, hali fitini min b'a fe, o bena bosi a boro.» ³⁰ A ko: «Aw ye baaradenkolon firi kene ma dibi ra yi; kasi ni jinjimi le bena ke o yoro ra.» »

Ala ta kiti

³¹ Yesu ko: «Min kera Adamaden ye*, ni o nana sigi a ta masaya ra lon min na ni melekew bee ye, o lon na a bena sigi a ta masasiginan noroman kan. ³² Siyaw bee bena lajen a pa koro. A bena o woloma ka bo jogon na, i ko sagagbenbaga be sagaw ni baw woloma ka bo jogon na cogo min na. ³³ A bena sagaw bla a kininboroyanfan fe, ka baw bla a numanboroyanfan fe.

³⁴ «Minw be a kininboroyanfan fe, Masace bena a fo olugu ye ko: «Aw ye na, ne Fa Ala ta baraka be aw minw kan. Ala ka Masaya* min laben kabini dunupa jusigiwagati ra, aw ye o Masaya cen ta. ³⁵ Sabu kongu ka ne mina, aw ka domuni di ne ma, jiminlogu ka ne soro, aw ka ji di ne ma. Ne tun ye lonan ye, aw ka ne lajigi aw ta so. ³⁶ Ne fari lakolon tun lo, aw ka fani don ne ra. Ne tun man kene, aw ka aw janto ne ra. Ne tun be kaso ra, aw tagara ne fle.»

³⁷ «O tuma, o mogu terenninw bena a jaabi ko: «Matigi, lon juman anw ka ele kongoto ye, ka domuni di i ma? Lon juman fana anw ka ele minlogoto ye, ka ji di i ma? ³⁸ Lon juman anw ka ele ye lonanya ra ka i lajigi an ta so? Walama lon juman anw ka i fari lakolon ye ka fani don i ra?

³⁹ Lon juman anw ka i banabagato ye, walama k'a men ko i be kaso ra, an ka taga i fle?»

⁴⁰ «Masace bena olugu jaabi ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni aw ka o kopuman ke ne balemaw bee ra fitini do ye, o tuma aw ka o ke ne yere le ye.»

⁴¹ «O ko, minw be a numanboroyanfan fe, masace bena a fo olugu ye ko: «Aw ye bo ne koro, aw mogu danganinw! Aw ye taga tasuma fagabari ra, tasuma min lalagara Setana ni a ta melekew ye! ⁴² Sabu kongu ka ne mina, aw ma domuni di ne ma. Minlogu ka ne soro, aw ma ji di ne ma.

⁴³ Ne tun be lonanya ra, aw ma son ka ne lajigi aw ta so. Aw ka ne fari lakolon ye, aw ma son ka fani don ne ra. Ne tun man kene, ne tun be kaso ra, nka aw ma taga ne fle.»

⁴⁴ «Ayiwa, olugu fana bena Matigi jaabi ko: «Matigi, lon juman le an ka i kongoto ye, ka i minlogoto ye, ka i ye lonanya ra, ka i fari lakolon ye, ka i banabagato ye, walama ka i ye kaso ra, an ka ban an ma foyi ke i ye?» ⁴⁵ Masace bena olugu fana

jaabi ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni aw ma o kopuman ke ne balemaw bee ra fitini do ye, o tuma aw m'a ke ne yere le ye.» ⁴⁶ Ayiwa, olugu bena taga to toro banbari ra; nka mogu terenninw be taga to panamanya banbari ra.»

Mogow ka janfa siri Yesu kama

(Marika 14.1-2; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

26 Yesu banna o kumaw bee ra tuma min na, a ko a ta karamogodenw ma ko: ² «Aw k'a lon ko a to ye tere fla Jonyaban panagbe* be se. Min kera Adamaden ye*, o bena o don mogow boro, o bena a gbengben yiri ra.»

³ Ayiwa, o wagati ra sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw tagara jogon ye sarakalasebagaw kuntigiba Kayife ta lu kono. ⁴ O k'a latige ko o bena Yesu mina ceguya ra, k'a faga. ⁵ Nka o ko, ko a ko man kan ka ke panagbe wagati ra, ko ni o te, mogow bena muruti.

Muso do ka turu kasadiman ke Yesu kun na

(Marika 14.3-9; Yuhana 12.1-8)

⁶ Ayiwa, Yesu tun be Betani, kunatoce Simon ta bon kono. ⁷ Muso do nana gbara Yesu ra. Daganin cepumanba do tun be a boro, o tun fara turu kasadiman songogbelen do ra. Ayiwa, ka Yesu to domuni na, muso ka turu kasadiman ke Yesu kun na. ⁸ Karamogodenw ka o ye minke, olugu dimina; o ko: «Nin cenri kun ye mun ye? ⁹ Nin turu tun be se ka fiyeere songoba ra, ka o wari di fagantanw ma.» ¹⁰ Yesu bora o ko kala ma; a ko o ma ko: «Mun koson aw be nin muso jusu kasira? A ka kewalejuman le ke ne ye. ¹¹ Sabu fagantanw koni, olugu be ni aw ye yan wagati bee de! ¹² A ka turu kasadiman ke ne fari kan, ka ne laben ne ta sutarari kama. ¹³ Can ra ne b'a fo aw ye ko ni nin Kibaro Diman* waajuri kera yoro o yoro dunupa kono, nin muso ka min ke, o ko fana bena lakari, ka mogow hakiri jigi a ra.»

Zudasi ka Yesu janfa

(Marika 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ O tuma karamogoden tan ni fla ra kelen min togo ye ko Zudasi Sikariyoti, ale tagara sarakalasebagaw* kuntigiw fe. ¹⁵ A ko o ma ko: «Ni ne ka Yesu don aw boro, aw bena mun le di ne ma?» O ka warigbe bisaba di a ma. ¹⁶ K'a ta o wagati ra, Zudasi ka ke cogo do pini ye, a bena Yesu soro ka a don o boro cogo min na.

Jonyaban panagbe ta domuni

(Marika 14.12-21; Luka 22.7-14,21-23; Yuhana 13.21-30)

¹⁷ Ayiwa, Burufunubari panagbe* tere folo, karamogodenw nana Yesu jininka ko: «I b'a fe an ye taga Jonyaban panagbe domuni laben i ye min le?» ¹⁸ Yesu ka mogu do yira o ra, ko o ye taga o tigi fe dugu kono, ka taga a fo a ye ko: «An karamogu ko, ko ale ta wagati surunyara, ko a b'a fe ka na Jonyaban panagbe ke i fe, ale ni a ta karamogodenw.» ¹⁹ Yesu ka min fo, karamogodenw k'a ke ten. O tagara domuni laben. ²⁰ Tere benna

minkɛ, a ni a ta karamogɔden tan ni fla sigira domuni na.

²¹ Ka Yesu ni a ta karamogɔdenw to domuni na, a ko o ma ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko aw ra kelen bɛna ne janfa.» ²² Karamogɔdenw jusu kasira kosebɛ. O bɛɛ kelen kelen ko a ma ko: «Matigi, ne lo wa?» ²³ Yesu ko: «Mogɔ min boro ni ne boro bɛ minan kɔnɔ jɔgɔn fɛ, o tigi le bɛna ne don mogow boro. ²⁴ Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna sa, i ko a sebera a ta ko ra Kitabu kɔnɔ cogo min na. Nka mogɔ min bɛna kɛ sababu ye k'a janfa, bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ. O tigi worobariya le tun ka fisa a ma.» ²⁵ Zudasi, min tun ye a janfabaga ye, ale fana ka kuma ta; a ko: «An karamogɔ, ne lo wa?» Yesu ko a ma ko: «I yɛrɛ le k'a fɔ.»

Jɛnɔgɔnya domuni

(Marika 14.22-26; Luka 22.15-20; Korɛntikaw folo 11.23-25)

²⁶ Ayiwa, ka o to domuni na, Yesu ka buru ta, ka baraka la Ala ye, k'a tigetige k'a di karamogɔdenw ma, k'a fɔ o ye ko: «Aw y'a mina ka a domu; nin ye ne farikolo le ye.» ²⁷ O kɔ, a ka jifiyɛ ta; rɛzɛnji tun b'a kɔnɔ. A ka baraka la Ala ye, ka a di o ma, k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛɛ ye dɔ min; ²⁸ sabu nin ye ne jori le ye, Ala ta jɛnɔgɔnya* jori min bɔnna mogɔ caman kosɔn, ka o ta jurumunw yafa. ²⁹ Ne b'a fɔ aw ye ko ne tɛna rɛzɛnji min tuun fiyewu, fɔ lon min na ne bɛna a min ni aw ye ne Fa ta Masaya* ra tuun, cogo wɛrɛ ra.» ³⁰ Ayiwa, o ka Alatan-dodɔnkiri dɔw la, ka wuri ka taga Oliviyesunw kuru kan.

Yesu ko Piyeri bɛna ban ale ra

(Marika 14.27-31; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

³¹ Ayiwa, Yesu k'a fɔ karamogɔdenw ye ko: «Ne ta ko bɛna kɛ sababu ye k'a to aw bɛɛ ye bori ka ne to bi su fɛ; sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«Ne bɛna sagagbɛnbaga faga, sagaw bɛɛ bɛna janjan †.»

³² Yesu k'a fɔ tuun ko: «Nka ni ne nana kunu ka bɔ saya ra, ne bɛna taga aw kɔnɔ Galile.» ³³ Ayiwa, Piyeri ka kuma ta, k'a fɔ Yesu ye ko: «Hali ni tɔw bɛɛ borira ka i to, ne kɔni tɛna bori ka i to fiyewu!» ³⁴ Yesu ko a ma ko: «Can ra, ne b'a fɔ i ye ko bi su nin na yɛrɛ, sani dondo ye kasi, ele bɛna a fɔ mogow ye fɔ sijnaga saba ko i ma ne lɔn.» ³⁵ Piyeri ko: «Hali ni a kɛra ko ne bɛna sa ni i ye le, ne tɛna sɔn k'a fɔ ko ne ma i lɔn.» Karamogɔden tɔw bɛɛ ka o kuma kelen fɔ.

Yesu ni karamogɔdenw tagara Zetisemane

(Marika 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶ O kɔ, Yesu tagara ni a ta karamogɔdenw ye yɔrɔ dɔ ra, min tɔgɔ ye ko Zetisemane. A ko o ma ko: «Aw ye sigi yan, ne bɛna gbara na fɛ ka taga Ala daari.» ³⁷ A tagato, a tagara ni Piyeri ni Zebede dence fla ye. Jusukasi ka kɛ a sɔrɔ ye, k'a nin tɔrɔrɔ kosebɛ. ³⁸ A k'a fɔ o ye ko: «Ne nin tɔrɔrɔnin lo kosebɛ, fɔ k'a kɛ i ko ne bɛna sa. Aw ye to yan, ka to pana ni ne ye.»

³⁹ A tagara na fɛ dɔnɔnin. A ka a kinbiri gban ka a

na biri dugu ma, ka Ala daari; a ko: «Ne Fa, ni a tun bɛ se ka kɛ ko nin tɔrɔrɔ kana ne sɔrɔ! Nka o bɛɛ n'a ta, ne yɛrɛ sago kana kɛ fɔ ele sago.»

⁴⁰ O kɔ, a sekɔra ka na karamogɔdenw kɔrɔ, ka na a sɔrɔ ko olugu bɛ sunɔgora. A ko Piyeri ma ko: «Piyeri, aw ma se ka to pana ka hali wagati kelen kɛ ni ne ye! ⁴¹ Aw ye to pana ka Ala daari, janko Setana kana aw nɛgɛ ka aw bla kojugu ra. Kɔnuman miiriya bɛ mogɔ kɔnɔ, nka a farisogo baraka ka dɔgɔ.»

⁴² O kɔ, a bɔra o kɔrɔ a sijnaga flanan na ka taga Ala daari tuun, ko: «Ne Fa, ni a tɛ se ka kɛ ko nin tɔrɔrɔ ye mabɔ ne ra fiyewu, fɔ a ye ne sɔrɔ le, o tuma i sago ye kɛ.»

⁴³ A sekɔra tuun ka na a sɔrɔ o bɛ sunɔgora, sabu sunɔgɔ tun ka o padenw gbiriya. ⁴⁴ A bɔra o kɔrɔ ka taga a sijnaga sabanan na. A tagara Ala daari ka sekɔ o kuma kelen kan tuun.

⁴⁵ A sekɔra ka na karamogɔdenw kɔrɔ tuun, k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛ sunɔgora ka aw yɛrɛ laganfiya le wa? Ayiwa, wagati surunyara; Min kɛra Adamaden ye*, o bɛna don jurumunkebɛgaw boro. ⁴⁶ Aw ye wuri an ye taga! Ne janfabaga nato ye nin ye!»

Yahudiyaw nana Yesu minayɔrɔ ra

(Marika 14.43-50; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴⁷ Ka Yesu to kuma ra, a ta karamogɔden tan ni fla ra kelen min tɔgɔ ye ko Zudasi, ale nana; jamba tun b'a ko; kerɛkemuruw, ani berew tun bɛ o boro. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cɛkɔrɔbaw le tun ka o ci. ⁴⁸ Zudasi min tun kɛra Yesu janfabaga ye, ale tun ka tagamasiyɛn dɔ yira Yesu minabagaw ra; a ko: «Ni aw nana a ye ko ne ka mogɔ min fo ni kanuyafari ye, ale lo; aw y'a mina.» ⁴⁹ O sera minke dɔrɔn, Zudasi gbarara Yesu ra k'a fo, ko: «An karamogɔ, i ni su.» A ka Yesu fo ni kanuyafari ye.

⁵⁰ Yesu ko a ma ko: «Cɛ, i nana min kama, o kɛ.» O tuma mogow kɛra Yesu kan, ka a mina. ⁵¹ Yesu ta karamogɔden minw tun bɛ ni a ye, o ra kelen ka a ta muru sama ka bɔ, ka sarakalasebagaw kuntigiba ta jɔnce toro kelen caron ka bɔ yi. ⁵² Yesu ko o karamogɔden ma ko: «I ta muru don a nɔ ra yi; sabu mogɔ o mogɔ bɛ muru ta, o tigi bɛ halaki muru sababu le ra. ⁵³ Ele b'a miiri ko ne tɛ se ka ne Fa wele ko a ye melekɛw ci ne ma sisan, minw ka ca ni melekɛ jamakuruba tan ni fla ye sisan wa? ⁵⁴ Nka ni o kɛra, o tuma a sebera ko ko minw ka kan ka kɛ, olugu bɛna kɛ k'a dafa cogo di?»

⁵⁵ O wagati ra, Yesu ko jama ma ko: «Aw nana ne kɔ ni berew ni kerɛkemuruw ye ko aw bɛna ne mina, k'a kɛ i ko ne ye benkankebɛga le ye. K'a sɔrɔ ne tun bɛ sigi ka mogow karan Alabatosoba kɔnɔ lon bɛɛ, aw ma se ka ne mina. ⁵⁶ Nka nin kow bɛɛ kɛra janko ciraw tun ka ko minw seɛ, o ye kɛ can ye.»

O tuma karamogɔdenw bɛɛ borira ka a kelen to.

O tagara ni Yesu ye kititigeyɔrɔ ra

(Marika 14.53-65; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana

† 26.31 Nin kuma fɔra Jakariya 13.7

18.13-14,19-24)

⁵⁷ Yesu minabagaw tagara ni a ye sarakalasebagaw kuntigiba* Kayife fe yi. Sariya karamogow* ni cekorobaw tagara jagon lajen yi. ⁵⁸ Piyeri tora yorajan, a be tugura o ko, fo ka taga se sarakalasebagaw kuntigiba ta lu ma. A donna ka sigi ni lu korosibagaw ye, k'a fle a ko bena laban cogo min na.

⁵⁹ Sarakalasebagaw kuntigiw, ani Yahudiyaw ta kititigebagaw ta jenkuru mogow bee tun be kuma do jinina Yesu kama min be se ka ke a fagasababu ye. ⁶⁰ Seere faninyafobaga caman nana o ta fo; nka o ma Yesu fagasababu soro o si ra. A laban, mogow fla ko: ⁶¹ «A ko ale be se ka Alabatosoba ci ka a lo kokura tere saba konɔ.» ⁶² Sarakalasebagaw kuntigiba wurira ka lo, k'a fo Yesu ma ko: «Mogow be kuma minw fora i kama, i ko di o ra?» ⁶³ Yesu jera. Sarakalasebagaw kuntigiba ko a ma ko: «Ne b'a fe i ye kari Ala panaman togow ra k'a fo an ye ni ele le ye Kisibaga* ye, ani Den min bora Ala ra*.»

⁶⁴ Yesu ka a jaabi ko: «I yere le k'a fo. Nka o doron te, ne b'a fo aw ye ko k'a ta bi ra, Min kera Adamaden ye*, aw bena o siginin ye Sebestigi Ala kininboroyanfan fe, o ko, aw bena a nato ye sankaba kan ka bo sankolo ra.»

⁶⁵ O fora minke, sarakalasebagaw kuntigiba dimina fo ka a yere ta derege mina ka a faran; a ko: «A ka Ala togow cen. An mako te mogow si ta seereya ra tuun! Aw yere ka a ta Alatorocenkuma men ka ban! Aw ta miiriya ye juman ye?» ⁶⁶ Mogow ko: «A ka kan ka faga le!» ⁶⁷ O ka ke daji tu ye a pada kan, ka a bugow ni borokuruw ye. Dow k'a fata, k'a fo a ye ko: ⁶⁸ «Kisibaga, min ka i bugow, o togow lon k'a fo an ye!»

Piyeri ko a ma Yesu lon

(Marika 14.66-72; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

⁶⁹ Ayiwa, Piyeri tun siginin be lu konɔ. Baaradenmuso do gbarara a ra, k'a fo a ye ko: «Ele fana tun be ni Yesu Galilekace ye.» ⁷⁰ Nka Piyeri banna ka lo a ra mogow bee pa na. A ko muso ma ko: «Ne ma i ta kuma faamu.» ⁷¹ O ko, Piyeri ka ke taga ye luda fan na. Baaradenmuso do were k'a ye minke, ale k'a fo mogow ye o yoro ra ko: «Ce nin tun be ni Yesu Nazaretikace ye!» ⁷² Piyeri banna tuun ka lo a ra. A karira ko ale te. A ko: «Ne yere ma ce nin lon.» ⁷³ Doonin kera tuun, mogow minw tun be o yoro ra, olugu gbarara Piyeri ra k'a fo a ye ko: «Sigiya t'a ra, ele fana ye Yesu ta mogow do le ye; i kumacogo le b'a yira.» ⁷⁴ O tuma Piyeri karira fo k'a yere danga; a ko: «Ne ko ne te ce nin lon.» O yoronin bee ra, dondo kasira. ⁷⁵ O tuma Yesu tun ka kuma min fo, Piyeri hakiri jigira o ra, ko: «Sani dondo ye kasi, ele bena a fo sijaga saba ko i ma ne lon.» Piyeri bora kene ma ka taga kasi kosebe.

O ka kiti ben Yesu kan

(Marika 15.1; Luka 23.1-2; Yuhana 18.28-32)

27 Ayiwa, sogomada joona fe sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw bee tagara jagon ye Yesu kama, janko k'a faga. ² O k'a mina

k'a siri, ka taga ni a ye jamanatigi Pilati fe.

Zudasi ka a yere faga

(Kewalew 1.18-19)

³ Ayiwa, Zudasi, min tun ka Yesu janfa, ale nana a ye ko o ka kiti ben Yesu kan ko a ye faga minke, a nimisara. O tun ka warigbe bisaba min di a ma, a sekora ka taga o di sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw ma. ⁴ A ko: «Ne ka jurumun ke, sabu mogow min ma kojugu ke, ne ka o janfa k'a don aw boro.» O k'a jaabi ko: «Anw ta mun le be o ra tuun? O ye i yere ta ko le ye.»

⁵ Zudasi ka wari firi Alabatosoba konɔ, ka taga a yere kan don juru ra ka a yere faga. ⁶ Sarakalasebagaw kuntigiw ka wariw tomotomo. O ko: «Nin wari man kan ka bla Alabatosoba kesu konɔ, sabu mogowfaga sara lo.» ⁷ O kumana ka na ben kelen ma; o tagara dagalalagabaga ta foro san ni o wari ye, ka o ke lonanw ta kaburulo ye. ⁸ O le koson fo ka na se bi ma, o foro togow lara ko mogowfaga foro. ⁹ Cira Yere mi tun ka kuma min fo, o kuma kera can ye o cogo le ra, ko:

«O ka warigbe bisaba ta, Izirayelimogow ka o jate ka o ke mogow songo ye,

¹⁰ ka o di dagalalagabaga ma a ta foro songo ye, i n'a fo Matigi tun k'a fo ne ye cogo min na †.»

O tagara ni Yesu ye Pilati fe

(Marika 15.2-5; Luka 23.3-5; Yuhana 18.33-38)

¹¹ O tagara ni Yesu ye jamanatigi fe. Jamanatigi ka a jininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masace ye wa?» Yesu ko: «I k'a fo cogo min na, ne lo.» ¹² Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw ka Yesu jaraki fen o fen na, Yesu ma o jaabi o si ra. ¹³ O tuma Pilati ko Yesu ma ko: «O be i jarakira ko minw bee ra, i te o menna wa?» ¹⁴ Yesu ma Pilati jaabi a ta kuma si ra; o ko ka Pilati kabakoya kosebe.

Yesu fagako latigera

(Marika 15.6-15; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

¹⁵ Ayiwa, san o san, Jonyaban panagbe* ra, jamanatigi tun be deri ka kasoden kelen labla. Ni jama tun ko a ye min labla, a tun be o le labla. ¹⁶ Ayiwa, o y'a soro kasoden do tun be kaso ra, min togow tun ye Barabasi; mogow bee tun be ale ta kojuguw kala ma. ¹⁷ Pilati kumana jama fe; a ko: «Ayiwa, aw b'a fe ne ye jon kelen le bla? Barabasi wa, walama Yesu min be wele ko Kisibaga*?» ¹⁸ Pilati tun k'a lon ko pangboya doron le koson o ka Yesu mina ka na ni a ye ale fe. ¹⁹ Ayiwa, ka Pilati siginin to kititigeyoro ra, a muso ka mogow ci a fe ka taga a fo a ye ko: «I kana a to ko do ye don ele ni nin mogow terennin ce de; sabu ne toorora siko ra su fe kosebe a koson.»

²⁰ Nka sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekorobaw ka jama kononosu, ko o y'a fo Pilati ye ko a ye Barabasi labla, ka Yesu faga. ²¹ Jamanatigi ka o jininka tuun, ko: «Nin mogow fla ra, aw b'a fe ne ye jon kelen le labla?» O ko: «Barabasi!» ²² Pi-

† 27.10 Nin kuma fora Jakariya 11.12-13; Yere mi 18.2-3; 19.1-2; 32.6-15

lati ko: «O tuma, Yesu min be wele ko Kisibaga, aw ko ne ye ale ke cogo di?» O bee k'a jaabi ko: «A gbengben yiri ra!»²³ Jamanatigi ko: «O tuma a ka kojugu juman le ke?» O belen ka do fara o perenkan kan, ko: «A ye gbengben yiri ra!»²⁴ Pilati nana a ye ko ale ta kuma tena foyi pa minke, ko jama mankan fana be bonyara ka taga pa, a ka ji ta ka a tæge fla ko jama bee pa na, k'a fo o ye ko: «Ayiwa, ne nin te nin mogo terennin fagari ra ni aw ye. A ko be aw yere le boro.»²⁵ Jama bee ko: «Onhon, an sonna. A hake ye ben anw ni an denw kan.»²⁶ O ra, Pilati ka Barabasi labla o ye. A k'a to o ka Yesu bugo ni gberæ ye, ka soro k'a di o ma ko o ye taga a gbengben yiri ra.

Sorasiw ka Yesu tɔɔɔ

(Marika 15.16-20; Yuhana 19.2-3)

²⁷ Jamanatigi ta sorasiw tagara ni Yesu ye jamanatigi ta bonba kɔɔɔ. O nana ni sorasiw ta jenkuru bee ye ka na a lamini.²⁸ O ka a yere ta faniw bo a ra ka deregeba wulenman do don a ra.²⁹ O ka nani dan ka o ke i ko masafugula, ka o biri a konna, ka a kininboro ke ka kalama do mina. O ko, o ka o kinbiri gban a koro k'a logobo, ko: «Yahudiyaw ta masace, an be i fora!»³⁰ O ka ke daji tu ye a kan, ka kalama mina a boro ka a bugo ni a ye a konna.³¹ O k'a logobo ka ban tuma minna, o ka deregeba bo a ra, ka a yere ta faniw don a ra tuun, ka bo ni a ye ka taga a gbengben yiri ra.

O ka Yesu gbengben yiri ra

(Marika 15.21-32; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)

³² O botɔ, o benna ni Sirenikace do ye, min togo tun ye ko Simɔn. O ka ale jagboya ko a ye Yesu ta gbengbenyiri* ta.³³ O tagara se yoro do ra, min togo ye ko Goligota, o koro ye ko Kunkolo yoro.³⁴ O sera yi minke, o ka fla kunaman do pagami duven na ka o di Yesu ma; a ka a nene minke, a ma son ka a min.

³⁵ Yesu gbengbennin ko yiri ra, o ka kara la ka a ta faniw tarantaran nagon na. [O kera minke, cira tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko:

«O ka ne ta faniw taran nagon na, ka kara la ne ta deregeba koson.»]

³⁶ O ko, o sigira ka to k'a korosi.

³⁷ O tun ka kuma do sebe yiri do kan a kunkolo konna, k'a fagakun yira. O tun k'a sebe ko: «Nin ye Yesu ye, Yahudiyaw ta masace.»³⁸ O ka benkannikebaga fla fana gbengben ni a ye yiri dow kan, kelen be a kininboroyanfan na, kelen be a numanboroyanfan na.³⁹ Temebagaw tun b'a flera, k'a neni, ka o kun komi a ra,⁴⁰ k'a fo a ma ko: «Ele min ko i be se ka Alabatosoba ci, ka a lo kokura tere saba kono, ayiwa, i yere kisi sisan sa! Den min bora Ala ra*, ni ele lo, o tuma jigi ka bo gbengbenyiri ra!»⁴¹ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow*, ani cekorobaw fana tun be a logobora, k'a fo ko: ⁴² «A ka tow kisi, nka a te se ka a yere kisi! Ni a ko a ye Izirayeli* ta masace ye, o tuma a ye jigi ka bo yiri ra! Ni a jigira, an be la a ra.»⁴³ O ko: «A ko a ka a yere karifa Ala ma. Ayiwa, ni can lo ko Ala be a kanu, a ye a kisi sisan ke;

sabu a yere da le k'a fo ko Den min bora Ala ra*, ko ale lo.»⁴⁴ Benkannikebaga fla minw tun gbengbenna ni a ye, olugu fana tun be a nenina o cogo kelen na.

Yesu sara gbengbenyiri kan

(Marika 15.33-41; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

⁴⁵ Ayiwa, tere sera kuncæ tuma min na, dibi barara ka don jamana fan bee ra fo ka taga wulada surunya.⁴⁶ Wulada surunyara minke, Yesu perenna ni fanga ye, k'a fo ko: «Heli, Heli, lama sabakatani?» O koro le ye ko: «Ne tigi Ala, ne tigi Ala, mun na i ka ne kelen to?»⁴⁷ Mogo minw tun be o yoro ra, olugu ka o men minke, o ko: «A be cira Iliya † le welera!»⁴⁸ O yoronin bee, o ra kelen borira ka taga fu do ta, ka o su minnifen kumunin do ra, ka a dulon kalama do ra, ka na o la Yesu da ra ko a ye a sonson.⁴⁹ Tow ko: «A to yi, an y'a fle, ni cira Iliya benna na a kisi.»⁵⁰ Yesu ka kulekanba ci tuun, ka sa.⁵¹ O yoronin bee ra, Alabatosoba cetigefani faranna fla ye, k'a ta san fe ka na se fo duguma. Dugukolo yereyerera, faraw cira.⁵² Kaburuw dayelera, mogo saninman caman suw kununa;⁵³ o bora kaburuw kono Yesu kununin ko, ka don Zeruzalemu dugu kono. Mogo caman ka o ye.

⁵⁴ Sorasikuntigi ni sorasi to minw tun be Yesu korosira, olugu ka o ye minke, ka dugukoloyereyerere ye, o siranna kosebe. O ko: «Can ra, Den min bora Ala ra*, nin ce lo.»⁵⁵ Muso caman tun lonin be yorojan ka fleri ke. Olugu le tun tugura Yesu ko kabini Galile mara ra, ka a deme baara ra.⁵⁶ Mariyamu Magidalakamuso, ale tun be o ra, ani Yakuba ni Yusufu bamuso Mariyamu, ani Yakuba ni Yuhana bamuso.

O ka Yesu sutara

(Marika 15.42-47; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁵⁷ Wulada sera minke, ce naforotigi do nana ka bo Arimate; a togo tun ye ko Yusufu. Ale fana tun ye Yesu ta karamogoden do ye.⁵⁸ A tagara Pilati fe ka taga Yesu su daari a fe. Pilati sonna ko o ye a di a ma.⁵⁹ Yusufu tagara Yesu su ta, ka a kasanke ni fanikura do ye,⁶⁰ ka taga a don kaburukura do kono; Yusufu yere le tun ka o kaburu sogi fara ra a yere togo ra. O ka Yesu su la kaburu kono, ka kabakuruba do kolonkolon ka o ke ka kaburu datugu, ka taga.⁶¹ Mariyamu Magidalakamuso, ani Mariyamu to kelen, olugu tun siginin be ka o nasin kaburu ma.

Yesu ta kaburu korosiko

⁶² Ayiwa, o dugusagbe, Yahudiyaw tun be o ta Nenekirilon* janagbe laben lon min na, o lon dugusagbe, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw* korira ka taga Pilati fe.⁶³ O tagara a fo Pilati ye ko: «An matigice, an hakiri b'a ra ko mogolafiribaga nin tun k'a fo ko ni ale sara, ko tere saba ko a benna kunu.»⁶⁴ A to sorasiw ye taga kaburu korosi ka se fo tere saba, janko a ta karamogodenw kana na taga a su ta ka a dogo, k'a

† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

fɔ mɔgɔw ye ko a kununa. O lafiriri bena juguya ka tɛmɛ ale yɛrɛ ta kan.» ⁶⁵ Pilati ko: «Aw ye sorasi dɔw ta, cogo min ka aw diya, aw ye taga a kɔrɔsi ten.» ⁶⁶ O tagara nɔ bla kaburu da ra, ka sorasi dɔw bla ko o ye kaburu kɔrɔsi ka ja.

Mɛlɛkɛ ka Yesu kunuko fɔ muso dɔw ye

(Marika 16.1-10; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

28 Nɛnɛkirilon* tɛmɛnin kɔ, lɔgɔkun tere fɔlɔ sɔgɔmada jooɔna fɛ, Mariyamu Magidalakamuso, ani Mariyamu tɔ kelen, olugu fla tagara ko o bɛ taga kaburu flɛ. ² O wagati kelen na, dugukolo barara ka yɛrɛyɛrɛ ni fanga ye. Matigi ta mɛlɛkɛ dɔ bɔra sankolo ra ka na kabakuruba kolonkolon ka bɔ kaburu da ra ka sigi a kan. ³ A tun bɛ manamanana i ko sanmanamana; a ta derege tun gbɛnin lo pepepe. ⁴ Sorasi minw tun bɛ kaburu kɔrɔsira, olugu ja tigera; o ka kɛ yɛrɛyɛrɛ ye, ka kɛ i ko suw. ⁵ Mɛlɛkɛ k'a fɔ musow ye ko: «Aw kɔni, aw kana siran, sabu Yesu min gbɛngbɛnna yiri ra, ne k'a lɔn ko aw bɛ ale le yɔrɔɔninina. ⁶ A tɛ yan. A kununa i ko a yɛrɛ tun k'a fɔ cogo min na. Aw ye na don ka a layɔrɔ flɛ. ⁷ O kɔ, aw ye taga jooɔna, ka taga a fɔ a ta karamɔgɔdenw ye ko a kununa ka bɔ saya ra, ko a bɛ taga o kɔnɔ Galile, ko o bɛna taga a ye o yɔrɔ le ra. Ne tun nana o le fɔ aw ye.»

⁸ Musow teliyara ka bɔ kaburu da ra, o siranninba, ani o jusu diyaninba. O borira ka taga o kibaro diman fɔ karamɔgɔdenw ye. ⁹ O tagatɔ, o barara ka bɛn ni Yesu yɛrɛ ye. Yesu ka o fɔ. O ka o kinbiri gban ka o boro mini Yesu sen ma, ka a bato.

¹⁰ Yesu ko o ma ko: «Aw kana siran. Aw ye taga a fɔ ne balemaw ye ko o ye taga Galile. O bɛna ne

ye o yɔrɔ le ra.»

Yahudiyaw ko o bɛ Yesu kunuko dogo

¹¹ Ka musow tagatɔ to, Yesu su kɔrɔsibaga dɔw wurira ka don dugu kɔnɔ. O ka fɛn o fɛn ye, o tagara o bɛɛ fɔ sarakalasebagaw* kuntigiw ye.

¹² Sarakalasebagaw kuntigiw, ani cɛkɔrɔbaw tagara jɔgɔn ye ka kuma o ko ra. O kuma kɔ, o ka wari caman di sorasiw ma, ¹³ k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga a fɔ mɔgɔw ye ko Yesu ta karamɔgɔdenw nana su fɛ ka na a su ta ka taga ni a ye, ka aw to sunɔgɔ ra. ¹⁴ Hali ni o ko sera jamanatigi ma, anw yɛrɛ bɛna kuma ni a ye, ka a kunuko bɔ aw kan.»

¹⁵ Sorasiw ka wari mina. Min fɔra o ye, o tagara o kɛ. O kuma le fɔra yɔrɔ bɛɛ Yahudiyaw cɛ ra fɔ ka na se bi.

Yesu ka a yɛrɛ yira a ta karamɔgɔdenw na

(Marika 16.14-18; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Kɛwalew 1.6-8)

¹⁶ Karamɔgɔden tan ni kelen tagara Galile; Yesu tun ka kuru min ko fɔ o ye, o tagara o yɔrɔ ra. ¹⁷ O ka Yesu ye minke, o ka o kinbiri gban a kɔrɔ ka a bato. Nka sigiya tun bɛ dɔw jusu ra hali bi. ¹⁸ Yesu gbarara o ra, k'a fɔ o ye ko: «Fɛn bɛɛ se dira ne ma, sankolo kɔnɔ, ani dugukolo kan. ¹⁹ O le kosɔn aw ye taga siyaw bɛɛ kɛ ne ta karamɔgɔdenw ye. Aw ye o batize, Fa Ala, ani Dɛncɛ*, ani Nin Saninman* tɔgɔ ra. ²⁰ Ne ka fɛn o fɛn yira aw ra, aw ye o karan o ra, o ye o sira tagama. Ne bɛ ni aw ye lon bɛɛ, fɔ ka taga se dunuɔna laban ma.»

Marika

Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, Marika le kera nin kitabu sebebaga ye. Ale fana tun kera Yesu ta karamogoden do ye; ale tun kera Yesu ta kow seere do ye. Nka i b'a soro a ka ko caman were men Yesu ta ko ra mogo werew fe. Nin kitabu be Yesu ta kewalew le fo kosebe, ka teme a ta waajuriw kan. A b'a yira ko Yesu ye Ala ta baarden le ye (10.45); a be kabakow ke, ka mogow keneya, ka o bosi jinaw boro, ka o ta jurumunw yafa o ma. Ni a fora ko Yesu ye Ala Den ye (1.1), o be a ta Alaya le yira; nin kitabu b'a yira an na fana ko «Min kera Adamaden ye*», o ye Yesu le ye. Nin kitabu te Yesu ta kokeninw lakari an ye ka tugutugu mogon na ka kapa ni a kewagati ye; nka a sebebaga be Yesu ta kokenin dow le panawoloma ka o sebe: a ka ko minw ke Galile, walama a tagato Zeruzalemu, walama Zeruzalemu dugu konon.

Marika ta kitabu be Yesu ta saya ko fo tuma caman, janko k'a yira ko ale le kera an ta jurumun sara ye (8.31; 9.31; 10.33-34,45). «Romu sorasikuntigi min tun lonin be Yesu koro ka a korosi, ale ka Yesu sacogo ye minke, a ko: <Can ra, Den min bora Ala ra, nin ce lo> » (15.39).

Kitabu konokow

Yuhana Batizerikebaga ta baara

Yesu ka baara min ke Galile

Yesu k'a ta saya ni a kunuko fo

Yesu ka kuma minw fo Zeruzalemu

Yesu ta toro ni a ta saya ni a kunuko

Yuhana Batizerikebaga ta waajuri

(Matiyu 3.1-12; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

1 Nin ye Kibaro Diman* damina ye; Den min bora Ala ra*, Yesu Kirisita, a be ale ta ko le fo.
2 Nin kuma le tun sebera cira Ezayi ta kitabu konon ko:

«A fle, ne be ne ta ciraden ci ka taga i ja fe, ka i ta sira laben i ye.

3 Mogo do bena peren kongokolon konon k'a fo ko: <Aw ye sira laben Matigi ye

ka siradenninw bee lateren a ye †.> »

4 O cogo ra, Yuhana k'a yere yira kongokolon konon; a tun be mogow batize, ka o waaju ko o ye nimisa o ta jurumun na ka batize, janko Ala ye o ta jurumunw yafa o ma.

5 Mogo caman tun be bo Zude mara ra, ani Zeruzalemu ka taga Yuhana fe. O tun be lo o ta jurumunw na mogow bee ja na; Yuhana tun be o batize Zuriden koba ra.

6 Derege min tun be Yuhana kan na, o tun ye mogomesi le ye, a cesirinan tun ye gbolojuru le ye. Yuhana tun be tonw, ani kongokonoli le domu. **7** A tun b'a fora a ta waajuri ra ko: «Min bena na ne ko fe, o fanga ka bon ni ne ta ye. Hali ne te se k'a fo ko ne be biri ka a ta sanbara juru foni ka bo a sen na. **8** Ne koni ka aw batize ji dama le ra, nka

† 1.3 Nin kuma fora Ezayi 40.3

ale bena aw batize ni Nin Saninman* ye.»

Yesu batizeriko

(Matiyu 3.13-4.11; Luka 3.21-22; 4.1-13)

9 O wagati ra Yesu nana ka bo Nazareti; o ye Galile mara dugu do ye. A nana batize Yuhana fe Zuriden koba ra. **10** Yesu boto ji ra, a ka sankolo dayelenin ye; Ala Nin jigira i ko jenetugani ka na sigi a kan. **11** Kumakan do bora sankolo konon ko: «Ele le ye ne Dence* kanunin ye; i ko ka di ne ye haali.»

12 O yoronin bee Nin Saninman ka Yesu ta ka taga ni a ye kongokolon konon. **13** A ka tere binaani ke o yoro ra kongosogow ce ra. Setana tun be a korobora k'a fle o wagatiw ra. Yesu mako tun be fen minw na, melekew tun be o kera a ye.

Yesu ka jegeminabaga naani wele

(Matiyu 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)

14 Ayiwa, Yuhana Batizerikebaga minanin ko ka bla kaso ra, Yesu tagara Galile; Kibaro Diman* min bora Ala fe, a tun be o waajuri kera. **15** A tun b'a fora ko: «Wagati sera, Ala ta Masaya* wagati surunyara. O le koson aw ye nimisa aw ta jurumunw na ka son Ala ta Kibaro Diman ma.»

16 Ayiwa, Yesu tun be temena Galile bada ra, a ka jegeminabaga fla ye. O tun ye Simon ni a balemace Andere ye. O tun be o ta jow firira bai

ra, sabu o ta baara tun ye jɛgmɪna le ye.¹⁷ Yesu ko o ma ko: «Aw ye tugu ne kɔ, aw bɛ jɛgɛ mina cogo min na, ne bɛna aw karan aw ye mɔgɔw pini ten.»¹⁸ O yɔrɔnin bɛɛ o ka o ta jɔw to yi ka tugu Yesu kɔ.

¹⁹ O tagara na fɛ dɔɔnin minke, a ka Zebede dence Yakuba ye, ani a balemacɛ Yuhana ye. Olugu fana tun siginin bɛ kurun dɔ kɔnɔ, o bɛ o ta jɔw karanna.²⁰ O yɔrɔnin bɛɛ Yesu ka o wele; o ka o face ni baaradenw to kurun kɔnɔ ka wuri ka tugu Yesu kɔ.

Yesu ka jinato dɔ keneya

(Luka 4.31-37)

²¹ O kɔ, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw tagara Kaperinahumu. Nenɛkirilon* sera minke, Yesu donna karanso* kɔnɔ ka mɔgɔw karan.²² A ta karan cogoya ka mɔgɔw kɔnɔnɔban, sabu a tun bɛ o karan ni baraka ye, a tun tɛ o karan i ko sariya karamɔgɔw*.

²³ Ayiwa, o wagati yere ra, cɛ jinato dɔ tun bɛ o ta karanso kɔnɔ; ale ka kɛ pɛrɛn ye, ko: ²⁴ «E, Yesu Nazaretikacɛ, mun le bɛ an cɛ? I nana an halakiyɔrɔ le ra wa? Ele ye mɔgɔ suguya min ye, ne ka o lon; ele ye Ala ta Mɔgɔ Saninman le ye.»

²⁵ Yesu jamana o jina kunna k'a fɔ a ye ko: «I da tugu, i ye bɔ nin cɛ ra!»²⁶ Jina ka cɛ yuguyugu ni fanga ye, ka kuleba ci, ka bɔ cɛ ra.²⁷ Mɔgɔw bɛɛ kabakoyara; o ka kɛ jɔgɔn pininka ye ko: «Nin ye mun ye? Karankura barakaman lo dɛ! A bɛ kuma hali jinaw fɛ ni baraka ye, o bɛ a kan mina.»²⁸ O yɔrɔnin kelen bɛɛ ra, Yesu tɔgɔ sera Galile mara yɔrɔ bɛɛ ra.

Yesu ka banabagato wɛrɛw keneya

(Matiyu 8.14-17; Luka 4.38-41)

²⁹ O kɔ, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw bɔra karanso kɔnɔ ka taga Simɔn ni Andere ta so. Yakuba ni Yuhana fana tun bɛ ni o ye.³⁰ O tagara a sɔrɔ Simɔn buranmuso lanin bɛ, farigban b'a ra; o ka a ko fɔ Yesu ye.³¹ Yesu gbarara a ra ka a mina a boro ma ka a lawuri. O yɔrɔnin bɛɛ farigban banna, a wurira ka gba kɛ o ye.

³² Tere benna tuma min na, dugumɔgɔw nana Yesu fɛ ni o ta banabagato bɛɛ ye, ani jinato.³³ Dugumɔgɔw bɛɛ nana lajen bonda ra.³⁴ Yesu ka banabagato caman keneya, ani bana suguya caman. A ka jinato caman ta jinaw gben ka bɔ o ra fana; nka a tun sɔn k'a to jinaw ye kuma, sabu o tun k'a lon.

Yesu ka mɔgɔw waaju Galile mara ra

(Luka 4.42-44)

³⁵ Ayiwa, o lon dugusagbɛ sɔgɔmada jona fɛ k'a sɔrɔ kɛnɛ tun ma ci fɔlɔ, Yesu wurira ka taga kongokolon kɔnɔ yɔrɔ dɔ ra a danna ka taga Ala daari.³⁶ Simɔn ni a tɔrɔgɔn nana wuri ka taga a yɔrɔnini.³⁷ O k'a ye minke, o ko a ma ko: «Mɔgɔ bɛɛ bɛ i yɔrɔninina.»³⁸ Yesu ka o jaabi, ko: «An ye bɔ yan ka taga kɛrɛfɛduguw ra, janko ne ye taga waajuri kɛ o yɔrɔw ra fana, sabu ne nana o le kosɔn.»³⁹ A tagara Galile fan bɛɛ ra; a ka waajuri

kɛ karansow* kɔnɔ ka jinaw gben ka bɔ mɔgɔw ra fana.

Yesu ka kunatɔcɛ dɔ keneya

(Matiyu 8.1-4; Luka 5.12-16)

⁴⁰ Lon dɔ, kunato dɔ nana Yesu fɛ ka na i kinbiri gban a kɔrɔ ka a daari ni makarikanw ye, ko: «Ni i bɛ sɔn, i bɛ se ka ne saninya.»⁴¹ A hina donna Yesu ra; Yesu ka a boro la a kan k'a fɔ a ye ko: «Ne sɔnna, i ye saninya.»⁴² O yɔrɔnin bɛɛ a ta kuna keneyara; a saninyara.⁴³ Yesu k'a labla o yɔrɔnin bɛɛ, k'a fɔ a ye k'a gbɛleya ko: ⁴⁴ «I yere mina, i kana nin fɔ mɔgɔ si ye. Taga i yere yira sarakalasebaga* ra. Cira Musa ka saraka min ko fɔ kunatɔw ta saninyari ko ra, i ye o saraka bɔ janko k'a yira bɛɛ ra ko i keneyara.»

⁴⁵ Nka cɛ tagara minke, a tagara o kuma fɔ yɔrɔ bɛɛ, mɔgɔw bɛɛ ye, k'a kɛ fɔ Yesu tun tɛ se ka don dugu si kɔnɔ kɛnɛ kan tuun. A tun bɛ to dugu ko fɛ, kongokolon kɔnɔ yi; mɔgɔw tun bɛ bɔ fan bɛɛ ra ka taga a kɔ.

Yesu ka murugu dɔ keneya

(Matiyu 9.1-8; Luka 5.17-26)

2 Tere dama tɛmɛnin kɔ, Yesu sekɔra ka na Kaperinahumu tuun. Mɔgɔw k'a mɛn ko a bɛ bon kɔnɔ.² O nana caman ka na bon fa ka da fa hali tɛmɛyɔrɔ tun tɛ sɔrɔ. Yesu tun bɛ o waaju ni Ala ta kuma ye.³ Ayiwa, o nana ni cɛ muruginin dɔ ye a fɛ, mɔgɔ naani le tun ka o cɛ ta.⁴ Nka o ma se ka gbara Yesu ra ni a ye jama kosɔn minke, Yesu tun bɛ biribon min kɔnɔ, o yɛlɛnna o bon san fɛ ka wo dɔ bɔ yi, ka o cɛ muruginin ni a ta lanan lajigi bon kɔnɔ o wo fɛ.⁵ Yesu k'a ye minke ko o lara ale ra, ko ale bɛ se ka murugu keneya minke, a ko murugu ma ko: «Ne dence, i ta jurumunw yafara i ma.»

⁶ Sariya karamɔgɔ* dɔw siginin tun bɛ o yɔrɔ ra. Olugu k'a fɔ o yere kɔnɔ ko: ⁷ «Mun kosɔn cɛ nin bɛ nin kuma jɔgɔn fɔ? A ka Ala tɔgɔ cɛn. Jɔn bɛ se ka jurumun yafa, ni Ala kelenpe tɛ?»⁸ O yɔrɔnin kelen bɛɛ Yesu k'a lon a yere kɔnɔ ko o bɛ o kumaw le miirira. A ko o ma ko: «Mun kosɔn o miiriyi jɔgɔn bɛ aw kɔnɔnɔ?»⁹ K'a fɔ murugu ye ko a ta jurumunw yafara a ma o, walama k'a fɔ a ye ko a ye a ta lanan ta ka wuri ka tagama, o fla ra juman le kɛ ka di?¹⁰ Ayiwa, ne bɛna a yira aw ra bi ko ne Min kɛra Adamaden ye*, ko se bɛ ne ye ka jurumun yafa dunɔna kɔnɔ.» Yesu ka o fɔ ka ban tuma min na, a kumana murugu fɛ ko: ¹¹ «Ne b'a fɔ i ye, wuri ka i ta lanan ta ka taga i ta so.»¹² O yɔrɔnin bɛɛ murugu wurira ka a ta lanan ta ka bɔ kɛnɛ ma mɔgɔw bɛɛ na; o kabakoyara ka Ala tando k'a fɔ ko: «An ma nin jɔgɔn ye ban.»

Yesu ka Levi wele

(Matiyu 9.9-13; Luka 5.27-32)

¹³ O kɔ, Yesu bɔra ka taga ba fan fɛ tuun. Jamaba nana a fɛ; a ka to ka o karan.¹⁴ Yesu tɛmɛtɔ, a ka Alife dence Levi ye, a siginin bɛ ninsaraminabon na. Yesu ko a ma ko: «Tugu ne kɔ!» A wurira ka tugu Yesu kɔ.

¹⁵ Ayiwa, Yesu tun tagara domuni ke Levi ta so kɔnɔ. Ninsaraminabaga caman, ani Yahudiyaw tun be mɔgɔ minw jate mɔgɔ kewalejuguw ye, olugu fana tun nana sigi ni Yesu ni a ta karamɔgɔdenw ye; o bɛɛ tun be domuni kera jɔgɔn fɛ, sabu o caman tun tugura Yesu kɔ. ¹⁶ Sariya karamɔgɔ* minw tun be Farisiw* ta jɛn ra, olugu k'a ye ko Yesu be domuni kera ni ninsaraminabagaw ni mɔgɔw kewalejuguw ye minke, o ko Yesu ta karamɔgɔdenw ma ko: «Mun kosɔn aw karamɔgɔ be domuni ke ni ninsaraminabagaw ni mɔgɔ kewalejugu ye?»

¹⁷ Yesu ka o mɛn minke, a ko o ma ko: «Mɔgɔ minw ka kenɛ, olugu tɛ flakebaga yɔrɔɔnini, banabagatɔw le be flakebaga yɔrɔɔnini. Ne ma na mɔgɔ terenninw wele; ne nana jurumuntɔw le wele.»

Landakow ni Kibaro Diman tɛ kelen ye

(Matiyu 9.14-17; Luka 5.33-39)

¹⁸ Yuhana Batizerikebaga ta karamɔgɔdenw ni Farisiw* tun be to ka sun don. Ayiwa, mɔgɔ dɔw nana Yesu jininka ko: «Mun kosɔn Yuhana ta karamɔgɔdenw ni Farisiw ta karamɔgɔdenw be sun don, nka ele ta karamɔgɔdenw tɛ sun don?»

¹⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Kɔnɔcɛ jɛnɔgɔnɔw be se ka to domunikebari ye ka o ni kɔnɔcɛ to jɔgɔn fɛ kɔnɔya ra wa? Ka o ni kɔnɔcɛ to jɔgɔn fɛ, o tɛ se ka to domunikebari ye fiyewu. ²⁰ Nka lon min na o bena kɔnɔcɛ ta ka bɔ o kɔrɔ, o lon na kɔni o bena sun don.»

²¹ A ko: «Mɔgɔ si tɛ fanikura ke ka fani kɔrɔ bari. Ni i ka o ke, fanikura bena fani kɔrɔ sama k'a faran. A faranko be cɛjuguya ka tɛmɛ fɔlɔta kan. ²² Mɔgɔ si fana tɛ duvenkura ke forogokɔrɔw kɔnɔ. Ni o tɛ, duven bena forogokɔrɔw faran; o tigi be bɔnɔ duven ni forogow bɛɛ ra. O kosɔn duvenkura ka kan ka ke forogokuraw le kɔnɔ.»

Nɛnɛkirilon ta ko

(Matiyu 12.1-8; Luka 6.1-5)

²³ Nɛnɛkirilon dɔ ra Yesu ni a ta karamɔgɔdenw tun be tɛmɛna foro dɔ kɔnɔ. Ka o tɛmɛtɔ to, karamɔgɔdenw ka ke o foro siman dɔw karikari ye ka o jimi. ²⁴ Farisiw* k'a fɔ Yesu ye ko: «A fɛ, ko min man kan ka ke Nɛnɛkirilon na, mun kosɔn ele ta karamɔgɔdenw be o kera?»

²⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Wagati min na Dawuda tun degura kɔsɛbɛ, ani kɔngɔ k'a mina, a ni a ta tagamaɔgɔnɔw, a ka min ke, aw ma o ko karan wa? ²⁶ A donna Alabatoso kɔnɔ, sarakalasebaga Abiyatari ta wagati ra, ka sarakaburuw domu, ka dɔ di a tagamaɔgɔnɔw fana ma; k'a sɔrɔ sarakalasebagaw dɔrɔn ka kan ka o buru domu.»

²⁷ O kɔ, Yesu k'a fɔ o ye ko: «Nɛnɛkirilon latigera mɔgɔw kosɔn; mɔgɔ ma ke Nɛnɛkirilon kosɔn. ²⁸ O kosɔn Min kera Adamaden ye*, Nɛnɛkirilon fana kuntigiya be o le boro.»

Yesu ka cɛ boro faganin kenɛya

(Matiyu 12.9-14; Luka 6.6-11)

³ Ayiwa, Yesu donna karanso* kɔnɔ tuun. Cɛ dɔ tun be yi, min boro kelen tun faganin lo. ² O tun be Yesu kɔrɔsira k'a fɛ, yala ni a bena sɔn ka o cɛ kenɛya Nɛnɛkirilon* na, janko o ye sababu dɔ sɔrɔ k'a jaraki. ³ Yesu ko cɛ boro faganin ma ko: «I wuri ka na lo cɛ ma, jama bɛɛ ja kɔrɔ.»

⁴ O kɔ fɛ, a k'a fɔ o ye ko: «Ayiwa, kɔɔuman le ka kan ka ke Nɛnɛkirilon na wa, walama kojugu? Ka mɔgɔ kisi wa, walama ka mɔgɔ faga?» O bɛɛ jera, mɔgɔ si m'a jaabi. ⁵ O ta jusukungbɛleya ni o ta tugumanjiya ka Yesu janasisi. A dimininba ka a ja lo o ra ka to ka o fɛ. O kɔ, a ko cɛ boro faganin ma ko: «I boro foni!» A ka a boro foni minke, a boro kenɛyara. ⁶ Farisiw* bɔra ka taga masace Herodi* ta jenkuru mɔgɔw fɛ; o ka jɔgɔn ye o yɔrɔnɔn bɛɛ janko ka cogo jini Yesu fagako ra.

Jamaba nana Yesu fɛ

⁷ O kɔ fɛ Yesu ni a ta karamɔgɔdenw bɔra ka taga ba fan fɛ. Jamaba tugura a ko; dɔw tun bɔra Galile, dɔw bɔra Zude, ⁸ dɔw tun bɔra Zeruzalemu, dɔw tun bɔra Idume, dɔw tun bɔra Zuriden kɔfɛduguw ra, dɔw tun bɔra fɔ Tiri ni Sidon kerɛfɛduguw ra. O mɔgɔw bɛɛ nana Yesu fɛ, sabu Yesu ka ko minw bɛɛ ke, o tun ka o bɛɛ mɛn. ⁹ O tuma Yesu k'a fɔ a ta karamɔgɔdenw ye ko o ye kurun fitini dɔ bla a kɔrɔ yɔrɔsurun na, janko ni jama nana a gbɛndɛ, a ye don o kɔnɔ. ¹⁰ Sabu a tun ka banabagatɔ caman kenɛya minke, o kosɔn tɔrɔrɔ tun be min o min na, o bɛɛ tun nana ton a kunna; o bɛɛ tun b'a fɛ ka maga a ra, janko o ye kenɛya. ¹¹ Hali jinatɔw yere, ni o tun ka Yesu ye tuma o tuma, o tun be kinbiri gban a ja kɔrɔ ka perɛn ko: «Den min bɔra Ala ra*, ele lo.» ¹² Nka Yesu k'a fɔ o ye k'a gbɛleya kɔsɛbɛ, ko o kana ale ko fɔ mɔgɔw ye.

Yesu ka ciraden tan ni fla panawoloma

(Matiyu 10.1-4; Luka 6.12-16)

¹³ O kɔ fɛ a yelenna kuru dɔ kan. A tun b'a fɛ mɔgɔ minw ye ke ni a ye, a ka olugu wele. O nana a fɛ. ¹⁴ Yesu ka mɔgɔ tan ni fla panawoloma o cɛ ra, janko ka na olugu ci ka taga waajuri ke, ¹⁵ ka sebgaya di o ma ka jinaw gben. ¹⁶ O mɔgɔ tan ni fla tɔgɔw fɛ: a fɔlɔ ye Simɔn ye, min tɔgɔ lara ko Piyeri; ¹⁷ ani Zebede dence fla, Yakuba ni Yuhana, a ka minw tɔgɔ la ko Bowanezezi, o kɔrɔ ye ko sanperendenw; ¹⁸ ani, Andere, ani Filipe, ani Baritelemi ni Matiye, ani Toma, ani Alife dence Yakuba, ani Tade, ani Simɔn min be wele ko faso kanubagaba †, ¹⁹ ani Zudasi Sikariyɔti, min nana Yesu janfa.

Yesu ta somɔgɔw nana a minayɔrɔ ra

²⁰ O kow bɛɛ kɔ, Yesu ni a ta karamɔgɔdenw kɔsegira ka na so kɔnɔ. Jama nana lajɛn tuun; hali o tun tɛ wagati sɔrɔ ka domuni ke. ²¹ Yesu ta

† Faso kanubagaba: Kitabu dɔw b'a fɔ ko Zelɔti.

somogɔ dɔw ka o kow men minke, o ko i b'a sorɔ a kun nagamina le; o nana ko o bɛna a mina ka taga ni a ye.

Yesu ta fanga ma bɔ Setana ra

(Matiyu 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)

²² Sariya karamogɔ* minw tun bɔra Zeruzalemu ka na, olugu tun b'a fora ko: «Jinaw kuntigiba, Setana, o le bɛ Yesu fɛ; a bɛ jinaw gbenna ni jinaw kuntigiba Setana yere ta se bagaya le ye.»

²³ O tuma Yesu ka o wele, ka o jaabi ni talen dɔw ye; a ko: «Setana bɛ se ka Setana gben cogo di?

²⁴ Ni masaya min mogɔw ka taran ka wuri jɔgɔn kama, o masaya tɛ se ka to a nɔ ra. ²⁵ Ni lu min mogɔw ka taran ka wuri jɔgɔn kama, o lu tɛ se ka to a nɔ ra. ²⁶ Ayiwa, ni Setana ka wuri a yere jenjɔgɔnw kama, ni o ka taran ka jɔgɔn kere, o tuma a ta masaya tɛ se ka to a nɔ ra; a bɛ ban pewu.

²⁷ «Mogɔ si tɛ se ka taga don cɛ barakaman dɔ ta so kɔnɔ ko i bɛ a ta fenw sonya, ni i ma a yere mina ka a siri folo. Ni i sera a ra le, o tuma i bɛ se ka a ta sokɔnɔfenw cɛ.

²⁸ «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko jurumunw bɛɛ bɛ se ka yafa adamadenw ma, hali Alatogɔcɛnkumaw, ²⁹ nka ni mogɔ o mogɔ ka Nin Saninman* togɔ cɛn, o jurumun tɛ yafa o tigi ma fiyewu. A ka jurumun yafabari le ke.»

³⁰ Yesu ka o kumaw fɔ o ye, sabu o mogɔw tun k'a fɔ ko jina dɔ le bɛ Yesu ra.

Yesu bɛ mogɔ minw jate a ta somogɔw ye

(Matiyu 12.46-50; Luka 8.19-21)

³¹ Ayiwa, Yesu bamuso ni Yesu balemaw nana lo kene ma ka mogɔ dɔ ci ka a wele. ³² O y'a sorɔ jama tun siginin bɛ ka a lamini. O k'a fɔ a ye ko: «I bamuso ni i balemaw bɛ kene ma, o bɛ i kopininkara.» ³³ Yesu ka o jaabi ko: «Aw bɛ a bisigi ko ne bamuso ni ne balemaw ye jɔn ni jɔn le ye?» ³⁴ Mogɔ minw tun siginin bɛ k'a lamini, a ka a ja munu ka olugu fle, k'a fɔ ko: «Ninnugu le ye ne bamuso ni ne balemaw ye; ³⁵ sabu mogɔ o mogɔ bɛ Ala sago ke, o tigi le ye ne balemace ni ne balemamuso ni ne bamuso le.»

Simankisew ta talen

(Matiyu 13.1-9; Luka 8.4-8)

4 Yesu tagara mogɔw karan tuun bada ra. Jama caman nana lajen a korɔ tuun, fɔ a ma pa a donna ka sigi kurun dɔ kɔnɔ ji kan. Jama bɛɛ tora gbele kan bada ra. ² A ka o karan fen caman na ni talenw ye. A k'a fɔ o ye a ta karan na ko: ³ «Aw ye nin lamɛn! Senekebaga dɔ bɔra ka taga siman seri a ta foro ra. ⁴ A seririketo, simankise dɔw benbenna sirada ra. Kɔnɔw nana o bɛɛ kunukunu. ⁵ Simankise dɔw benbenna farayɔrɔ ra. O yɔrɔ bɔgɔmugu tun man ca. O siman falenna joona joona, sabu o ma don dugukolo ra ka se yɔrɔjan. ⁶ O kosɔn tere nana bɔ minke, o bɛɛ jajara, sabu o liliw ma tagayɔrɔ sorɔ dugukolo jukɔrɔ. ⁷ Simankise dɔw benbenna ɲaniw cɛ ra; ɲaniw wurira ka o datugu, o si ma se ka den ke. ⁸ Ayiwa,

simankise dɔw benbenna dugukolojuman na. O falenna ka wuri ka ja kosebɛ. O kise dɔw ka den bisaba ke, dɔw biwɔrɔ, dɔw keme.»

⁹ O ko, Yesu ko: «Ni mogɔ min b'a fɛ ka nin kow faamu, o ye jija ka nin kumaw lamɛn.»

Yesu ka talenw lakun fɔ

(Matiyu 13.10-17; Luka 8.9-10)

¹⁰ Yesu nana a yere mabɔ jama ra tuma min na, a nofemogɔw ni a ta karamogɔden tan ni fla k'a pininka o talenw korɔ ra. ¹¹ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Ala ta Masaya* gundo lonniya dira aw le ma; nka kenemamogɔw kɔni, a bɛɛ bɛ fɔ olugu ye ni talenw le ye. ¹² O le kosɔn

«O b'a fle, nka o tena a ye;

o b'a men, nka o tena a faamu;

ni o tɛ, o tun bɛna yelem a ka kosegi Ala ma

ka o ta jurumunw yafa sorɔ †.»

Yesu ka simankisew ta talen korɔ fɔ

(Matiyu 13.18-23; Luka 8.11-15)

¹³ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Ni aw ma nin talen korɔ lon, o tuma aw bɛna talen tow korɔ lon cogo di?

¹⁴ Senekebaga bɛ Ala ta Kuma le seri. ¹⁵ Simankise minw benbenna sirada ra, o korɔ ye mogɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn, nka o yɔrɔnin kelen bɛɛ ra,

Setana bɛ na ka na o kuma bɔ o kɔnɔ. ¹⁶ O cogo ra fana, simankise minw benbenna farayɔrɔw ra, o korɔ ye mogɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn, ka son a ma joona joona ni ninsɔndiya ye; ¹⁷ nka o kuma tɛ lilin don ka taga yɔrɔjan o tigiw kɔnɔ. O tigiw ta miiriya yelem a ka di. O kosɔn ni sege sera o ma,

walama ni mogɔw ka o toɔrɔ Ala ta Kuma kosɔn, o bɛ ke sababu ye ka o kunnacɛn o yɔrɔnin bɛɛ.

¹⁸ Ayiwa, simankise minw benbenna ɲaniyɔrɔw ra, o korɔ ye mogɔ minw bɛ Ala ta Kuma lamɛn, ¹⁹ nka dunɔpa hamikow bɛ don o jusu ra. O ta miiri bɛɛ bɛ taga naforo fɛ. Fen suguya bɛɛ logɔ bɛ o sorɔ; o miiri camanw bɛ ke sababu ye ka o kuma degu, a tɛ foyi pa. ²⁰ Ayiwa, simankise minw benbenna dugukolojuman na, o korɔ ye mogɔ minw ka Ala ta Kuma lamɛn, ka son a ma; o bɛ i ko siman min bɛ den; dɔ bɛ den bisaba ke, dɔ bɛ den biwɔrɔ ke, dɔ bɛ den keme ke.»

Fitinayeelen ta ko

(Luka 8.16-18)

²¹ Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Yala mogɔ bɛ fitina mana k'a bla fiye jukɔrɔ wa, walama ka a bla lanan jukɔrɔ? A tɛ a bla fitinablayɔrɔ le ra wa?

²² Fen dogonin si tɛ yi ni min tena yira; gundo si tɛ yi, ni min tena bɔ kene kan. ²³ Ni mogɔ min b'a fɛ ka o kow faamu, o ye jija ka o kumaw lamɛn!»

²⁴ Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Ayiwa, aw bɛ kuma minw men, aw ye o korɔsi kosebɛ; sabu aw bɛ mogɔ tow mina cogo min na, aw fana bɛna mina o cogo le ra, fɔ ka dɔ fara aw ta kan. ²⁵ Sabu dɔ bɛ min fɛ ka ban, dɔ were bɛna di o tigi le ma; nka dɔ tɛ min fɛ, hali fitini min b'a fɛ, o bɛna bɔsi a ra.»

† 4.12 Nin kuma fora Ezayi 6.9-10

Ala ta masaya be i ko Simankise

²⁶ Yesu k'a fo tuun ko: «Ala ta Masaya* ko be i n'a fo ce min ka simankise seri a ta foro ra. ²⁷ Ayiwa, ni o ce sunogora o, ni a tora jana o, su fara tere kan, o simankise be falen ka wuri ka ja; nka o ko bee be ke cogo min na, ale yere te o lon. ²⁸ Sabu dugukolo be siman falen a yere ma. Siman be wuri ka ke kala ye folo, o ko fe a be tizan bo. O ko, kisew be ke tizan na. ²⁹ Ayiwa, ni o kisew kogora doron, o be woroso ta a kama, sabu simantigewagati sera.»

Ala ta Masaya be damina fitini le

(Matiyu 13.31-32,34; Luka 13.18-19)

³⁰ Yesu k'a fo tuun ko: «An be se ka Ala ta Masaya* suma ni mun le ye tuun, walama an bena a cogoya yira ni talen juman ye? ³¹ A be i ko mutaridi kise. Ni i be a dan dugukolo ra, ale ka dogo ka teme dunupa simankisew bee kan. ³² Nka ni a danna foro ra, a be wuri ka bonya ka teme nankorafen tow bee kan. A be borobabaw bo, fo konow bena o ta jagaw la a suma ra.»

³³ Yesu tun be Ala ta Kuma fo mogow ye ni nin talenw jogon caman le ye ka kapa ni o ta faamuricogo ye. ³⁴ A ma kuma o fe cogo wewe ra ni talenw te. Nka wagati min a ni a ta karamogodenw be o danna, a be o talenw bee korfo olugu ye.

Yesu ka fopoba lalo baji kan

(Matiyu 8.23-27; Luka 8.22-25)

³⁵ Ayiwa, o lon yere wulada fe, Yesu k'a fo a ta karamogodenw ye ko: «An ye taga ba ja do kan!»

³⁶ O bora jama korfo minke, Yesu tun siginin be kurun min konfo, karamogodenw tagara ni a ye o kurun kelen konfo. Kurun werew tun be ni o ye.

³⁷ Ka o tagato to, fopoba do wurira baji kan. Jikurubaw tun be serira ka don kurun konfo, fo kurun tun be fara ji ra ka ban. ³⁸ Nka Yesu tun ka a kun la kunkorolanan do kan kurun kofeyoro ra, a be sunogora. Karamogodenw ka a lakunu, k'a fo a ye ko: «An karamogof, an satof fe ji ra, i te o jate wa?»

³⁹ Yesu kununa; a songora fopof ra, k'a fo baji ye ko: «I mala, ka je!» Fopof lora, yoro bee sumana.

⁴⁰ O ko fe Yesu k'a fo o ye ko: «Mun koson aw be siranna tan? O tuma lanaya te aw fe wa?»

⁴¹ Karamogodenw siranna kosebe; o tun b'a foraf jogon ye ko: «E! Nin ye mogof suguya juman ye? Hali fopof ni ji, o bee be a kan men.»

Yesu ka jinaw ghen ka bo ce do ra

(Matiyu 8.28-34; Luka 8.26-39)

5 Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw sera ba ko fe, Gerasakaw ta mara ye. ² O jigira ka bo kurun konfo yoro min na doron, ce jinato do bora kaburulo ra ka na Yesu kunben. ³ O ce tun tagara to kaburulo ra a kelen na yi. Mogof si tun te se ka a siri tuun ka to yoro kelen na, hali ni a tun kera ni negejoroko le ye; ⁴ sabu tuma caman na, o k'a mina ka nege don a sen na, k'a siri ni negejoroko ye. Nka a tun be o negew karikari, ka negejorokow

fana tigetige. O se tun te mogof si ye k'a mina ka to yoro kelen na. ⁵ Su ni tere o ce tun be yaala tuma bee kaburuw ce ra, ani kuruw kan; a be kule ci ka a yere mandimi ni kabakuruw ye.

⁶ A tora yorojan ka Yesu ye; a borira ka na a kinbiri gban a korfo, ⁷ ka peren ni kanba ye, ko: «Mun le be ne ni i ce, Yesu, Den* min bora Ala Korotaninba ra? Ne be i daari, i ye a ke Ala koson, i kana ne tooro.» ⁸ A tun be o foraf, sabu Yesu tun b'a foraf a ye ko: «Jina, bo nin ce ra!» ⁹ Yesu ka a jininka ko: «I togo ye di?» A ka Yesu jaabi ko: «Ne togo ye ko <Jamaba>, sabu an ka ca.» ¹⁰ Ayiwa, o jinaw ka Yesu daari k'a gbeleya, ko a ye sabari a kana olugu ghen ka bo jamana konfo.

¹¹ Ayiwa, lekuruba do tun be domuni kera kuru kere fe. ¹² Jinaw ka Yesu daari kosebe, k'a fo a ye ko: «An bla ka taga nin lew ce ra, janko an ye don olugu ra.» ¹³ Yesu sonna; jinaw bora ce ra ka taga don lew ra. O kera minke, lew bee girinna ka jigi kuru jigijigi fe ka taga ben baji ra; o bee fagara ji ra. O tun be le waga fla bo.

¹⁴ A kera ten minke, legbenbagaw borira ka taga o fo dugu konfo, ani togodaw ra. Mogow tagara a fle, k'a lon min kera. ¹⁵ O sera Yesu korfo, k'a ye ko jina caman tun be ce min na, o ce siginin be, derege be a kan na, a jamalora. Siranya ka o mina. ¹⁶ Ayiwa, o ko tun kera minw ja na, olugu ka o lakari mogof tow ye: min kera jinato ra, ani min kera lew ra. ¹⁷ Mogow ka o kuma men minke, o ka ke Yesu daari ye k'a gbeleya, ko a ye taga ka bo olugu ta mara ra.

¹⁸ Ayiwa, ka Yesu dontof to kurun konfo, jinaw tun be o ce min na, ale ka Yesu daari kosebe, ko a y'a to ale ye taga ni a ye. ¹⁹ Nka Yesu ma son; Yesu k'a fo a ye ko: «Taga i ta so, i ta somogow fe; Mati-gi Ala ka min ke i ye, ani a makarira i ra cogo min na, i ye o bee lakari o ye.» ²⁰ Ce tagara; Yesu ka fen o fen ke a ye, a ka o kibaro fo Dekapoli † mara bee ra. Mogow bee kabakoyara.

Zayirusi denmuso kunuko ni muso do keneyako

(Matiyu 9.18-26; Luka 8.40-56)

²¹ Yesu donna kurun konfo ka ba tige ka seko ka na ba ja do kan. O yoro ra jamaba nana lajen a korfo tuun k'a to bada ra. ²² Ayiwa, karanso* kunti-gi min togo tun ye ko Zayirusi, ale ka Yesu ye minke, a nana a kinbiri gban Yesu korfo. ²³ A ka Yesu daari kosebe; a ko: «Ne denmusionin be pini ka sa, sabari ka na i boro la a kan ka a keneya, janko a ye panamanya tuun.» ²⁴ Yesu tagara ni a ye. Jamaba tugura a ko fo ka a gbende.

²⁵ O y'a sorof muso do tun be jama ra, joribonbana tun be ale ra kabini san tan ni fla. ²⁶ A tun segera kosebe flakebaga caman boro, k'a bororafenw bee ban, nka o si tun ma foyi ja; a ta bana yere tun be juguyara le. ²⁷ O muso tun ka Yesu ko men; a nana don jama ra ka maga Yesu ta derege ra, a ko fe. ²⁸ Sabu a tun b'a foraf a yere konfo ko: «Ni ne sera ka maga a ta derege dama ra, ne bena keneya.» ²⁹ A magara Yesu ta derege ra minke, o

† Dekapoli: O korfo ye dugu tan. O yoro tun be Galile ba woroduguyanfan ni a tereboyanfan na.

yorɔnin kelen bɛɛ ra a ta joribɔn lɔra. A k'a ye a farikolo ra ko ale keneyara ka bɔ a ta bana ra. ³⁰ O yorɔnin bɛɛ ra Yesu k'a lɔn a yere ma ko se bagaya dɔ bɔra ale ra; a ka a ja munu jama cɛ ma k'a fɔ ko: «Jɔntigi le magara ne ta derege ra?» ³¹ A ta karamɔɔɔdenw ko: «A flɛ, jamaba nin ka i gbɛndɛ, i belɛn ko: «Jɔn magara ne ra?» » ³² Nka Yesu ka a ja munu ka a kerɛfɛmɔɔɔw flɛ, janko mɔɔɔ min ka o kɛ, a ye o tigi ye. ³³ Muso siranna fɔ a bɛ yerɛyerɛ, sabu a tun k'a lɔn ko min kera ale ra; a nana a yere ben Yesu sen kɔrɔ, ka can bɛɛ fɔ a ye. ³⁴ Yesu ko a ma ko: «Ne denmuso, i ta lanaya ka i kisi; taga hɛra ra, Ala ye i to keneya ra.»

³⁵ Ka Yesu to o kuma ra, mɔɔɔ dɔw bɔra karanso kuntigi ta so ka na a fɔ a ye ko: «I denmuso sara, mun na i bɛ karamɔɔɔ se gera tuun?» ³⁶ Nka Yesu ma o ta kuma jate; a k'a fɔ karanso kuntigi ye ko: «I kana siran, la ne ra dɔrɔn!» ³⁷ O tagatɔ, Yesu ma sɔn mɔɔɔ si ye taga ni a ye, fɔ Piyeri, ani Yakuba, ani Yakuba balemace Yuhana. ³⁸ O sera karanso kuntigi ta so kɔnɔ minke, Yesu k'a ye ko jamaba tun bɛ yi, o bɛɛ bɛ kasira ka mankan ci, ka kule ci. ³⁹ Yesu donna; a k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw bɛ mankan cira, ka kasi? Den ma sa, a bɛ sunɔɔɔra le.»

⁴⁰ O mɔɔɔw ka kɛ a lɔɔɔɔ ye. A ka o bɛɛ labɔ kenɛ ma. Den tun lanin bɛ bon min kɔnɔ, a donna yi ni den face ni a bamuso ye, ani a ta karamɔɔɔden minw tun bɛ ni a ye. ⁴¹ A ka den mina a boro ma k'a fɔ a ye ko: «Talita kumi!» O kɔrɔ ye ko: «Sungurunin, ne b'a fɔ i ye ko i ye wuri.»

⁴² O yorɔnin kelen bɛɛ ra sungurunin wurira ka kɛ tagama ye; a si tun ye san tan ni fla. O bɛɛ kabakoyara kosebɛ, fɔ ka o kɔnɔnɔban. ⁴³ Yesu k'a fɔ o ye k'a gbɛleya ko: «Aw kana a to mɔɔɔ werɛ ye nin ko mɛn.» O kɔ fɛ, a ko o ye domuni di sungurunin ma.

Nazaretikaw banna Yesu ra

(Matiyu 13.53-58; Luka 4.16-30)

6 O kɔ, Yesu bɔra o yɔrɔ ra, ka taga a lamɔɔdugu ra. A ta karamɔɔɔdenw tugura a kɔ. ² Nenɛkirilon* sera minke, Yesu ka mɔɔɔw karan damina karanso* kɔnɔ. Mɔɔɔ caman tun bɛ a lamenna; o kabakoyara fɔ o tun b'a fora ko: «A bɔra ni nin kow bɛɛ ye min? Nin hakiritigiya min b'a fɛ, jɔntigi le ka o di a ma? A bɛ nin kabakow kera cogo di le?» ³ O ko: «Yirilesebaga tɛ wa? Mariyamu dence, Yakuba ni Zoze ni Zude ni Simɔn, olugu kɔrɔcɛ tɛ wa? A dɔɔɔmusow tɛ an fɛ yan wa?»

O miiriyaw kera sababu ye ka o kunnacɛn, o ma la Yesu ra. ⁴ Nka Yesu k'a fɔ o ye ko: «Cira tɛ dɔɔɔya yɔrɔ si, ni a yere ta dugu tɛ, a yere balemaw cɛ ra, ani a yere ta lu.»

⁵ O mɔɔɔw ta lanabariya kosɔn, Yesu ma kabako caman kɛ; a ka a boro la banabagatɔ dama dama kan dɔrɔn ka o keneya. ⁶ O mɔɔɔw ta lanabariya ka Yesu kabakoya.

Yesu ka karamɔɔɔdenw ci ka taga waajuri kɛ

(Matiyu 10.5-15; Luka 9.1-6)

Yesu tun bɛ yaala dafɛduguw ra ka mɔɔɔw karan. ⁷ A ka a ta karamɔɔɔden tan ni fla wele, ka o ci mɔɔɔ fla fla; a ka se bagaya di o ma ka jinaw gbɛn. ⁸ A k'a fɔ o ye ko: «Ni bere dama tɛ, aw kana fɛn werɛ ta ka taga tagama ra; aw kana domunifɛn ta, aw kana bɔrɔ ta, aw kana wari yere bla aw kun.» ⁹ A ko: «Aw ye sanbara don aw sen na, nka aw kana derege fla don.»

¹⁰ A k'a fɔ o ye tuun ko: «Ni aw jigira lu min kɔnɔ, aw ye to o lu kɔnɔ fɔ ka taga se aw bɔlon ma o yɔrɔ ra. ¹¹ Nka ni dugu min mɔɔɔw ma sɔn ka aw lajigi, ni o banna aw ta kuma ma, aw botɔ o dugu ra, aw ye aw sennabuguri gbongbon yi; o bɛna kɛ aw seere ye o mɔɔɔw kama.»

¹² Ayiwa, karamɔɔɔdenw tagara mɔɔɔw waaju ko o ye nimisa o ta jurumunw na. ¹³ O ka jinatɔ caman ta jinaw gbɛn ka bɔ o ra. O ka turu mun banabagatɔ caman na ka Ala daari o ye ka o keneya.

Yuhana Batizerikebaga fagacogo

(Matiyu 14.1-12; Luka 9.7-9)

¹⁴ Ayiwa, masace Herodi* nana Yesu ko mɛn, sabu mɔɔɔw bɛɛ tun bɛ Yesu ko fora. Dɔw tun b'a fora ko: «Yuhana Batizerikebaga le kununa ka bɔ saya ra! O le kosɔn se bagaya b'a fɛ ka kabakow kɛ.» ¹⁵ Dɔw ko, ko cira Iliya † lo, dɔw fana ko, ko cira minw tɛmɛna kakɔrɔ, ko olugu dɔ lo.

¹⁶ Nka masace ka o kow mɛn minke, a ko: «Ne ka Yuhana min kun tige, ale le kununa.» ¹⁷ Sabu masace Herodi yere tun ka Yuhana mina k'a siri k'a bla kaso ra. O tun kera a balemace Filipe ta muso Herodiyadi le kosɔn, sabu Herodi tun ka o muso furu. ¹⁸ O kosɔn Yuhana tun k'a fɔ a ye ko: «Ka i balemace muso mina a ra ka a furu, o ma ben!» ¹⁹ O kosɔn Herodiyadi tun bɛ Yuhana koninya kosebɛ; a tun b'a fɛ ka Yuhana faga, nka ale yere tun tɛ se, ²⁰ sabu Herodi tun bɛ siran Yuhana ja. A tun k'a lɔn ko mɔɔɔ terennin lo, ani mɔɔɔ saninman. O kosɔn a tun b'a janto Yuhana ra. Ni a tun ka Yuhana ta kumaw lamɛn, a hakiri tun bɛ pagami; o bɛɛ n'a ta, o kumaw tun ka di a ye.

²¹ Ayiwa, Herodiyadi sagonanlon nana se. Masace Herodi worolon kunben nana se, a ka panagbeba dɔ labɛn a jɛnɔɔɔnɔw ye, ani so-rasikuntigiw, ani Galile mɔɔɔɔbaw ye. ²² Herodiyadi denmuso nana don, ka dɔn kɛ. A ko diyara masace ni a jɛnɔɔɔnɔw ye. Masace k'a fɔ sungurunin ye ko: «I bɛ fɛn min fɛ, o fɔ ne ye, ne bɛna o di i ma!» ²³ Herodi karira sungurunin ye ko: «Ni i ka fɛn min daari ne fɛ, ne bɛna o di i ma; hali ni a kera ne ta jamana tarance le ye.» ²⁴ Sungurunin bɔra kenɛ ma ka taga a bamuso pininka ko: «Ne ka kan ka mun le daari?» A bamuso ka a jaabi ko: «Yuhana Batizerikebaga kunkolo.»

²⁵ O yorɔnin bɛɛ sungurunin teliyara ka don masace fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Ne b'a fɛ i ye Yuhana Batizerikebaga kunkolo bla minan dɔ

† Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

kɔnɔ, k'a di ne ma yan sisan!»²⁶ O kuma ka masace panasisi; nka a karira minke sungurunin ye jama bee pa na, a tun te se ka ban sungurunin ta kuma ma tuun.²⁷ O yɔronin bee a ka sorasi do ci ko a ye taga Yuhana kunkolo tige ka na ni a ye. O ce tagara kasobon kɔnɔ ka taga Yuhana kunkolo tige,²⁸ k'a bla minan do kɔnɔ ka na a di sungurunin ma. Sungurunin tagara a di a bamuso ma.²⁹ Yuhana ta karamogodenw ko o men minke, o nana a su ta ka taga a don kaburu ra.

Yesu ka domuni di jama ma

(Matiyu 14.13-21; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

³⁰ Ayiwa, Yesu ta ciradenw kosegira minke, o nana lajen Yesu kɔrɔ. O ka ko minw bee ke, ani o ka mogow karan cogo min na, o ka o bee lakari Yesu ye.³¹ O tuma Yesu k'a fo o ye ko: «An ye bo yan, an ye taga an danna kongo kɔnɔ yɔrɔ do ra ka taga nenekiri doonin.» Yesu ka o fo, sabu mogow tun be nana o fe caman; o be taga o be na tuma bee, hali domunike yɔrɔ yere tun te sɔrɔ Yesu ni a ta karamogodenw fe.

³² O cogo ra, o donna kurun do kɔnɔ ji kan, ka taga yɔrɔ do ra kongo kɔnɔ o danna.³³ Mogo caman ka o tagato ye kurun kɔnɔ, k'a lon ko olugu lo. Mogo bɔra kerefeduguw bee ra ka bori ka taga kɔn o ja o yɔrɔ ra yi.

³⁴ Yesu bɔra kurun kɔnɔ minke, a ka jamaba ye; o hina donna a ra, sabu o tun be o yere ma, i ko gbenbaga te saga minw na. Yesu ka a damina ka o karan fen caman na.³⁵ Ayiwa, i n'a fo wagati tun janfara, karamogodenw gbarara Yesu ra k'a fo a ye ko: «A fle, an be kongo le kɔnɔ yan, wagati fana janfara.³⁶ Jama labla, o ye taga togodaw ra, ani kerefeduguw ra, ka taga domuni san.»³⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Aw yere ye domuni di o ma!» Karamogodenw ko: «Hali ni an be wari deniye † keme fla buru san k'a di nin mogow ma, o be se ka o bo wa?»³⁸ Yesu ka o pininka ko: «Buru jori be aw fe? Aw ye taga a fle.» O tagara, ka na a jaabi ko: «Burukun looru ni jegeden fla.»

³⁹ Ayiwa, Yesu k'a fo a ta karamogodenw ye ko o ye mogow lasigi dugu ma binmisenw kan, jenkuru jenkuru.⁴⁰ Mogo sigira mogo keme keme, ani mogo bilooru looru.⁴¹ Yesu ka burukun looru ni jegeden fla ta, ka a ja korota san fe ka baraka la Ala ye. O ko, a ka buru tigetige k'a di a ta karamogodenw ma ko o ye a tarantaran jama ra. A ka jegeden fla fana di, ko o ye a tarantaran mogow bee ra.⁴² Mogo bee ka domuni ke fo ka fa!⁴³ O ko, burukunkurunw ni jega to min tora, o ka segi tan ni fla fa ni o ye.⁴⁴ Mogo minw tun ka o buruw domu, o tun ye ce waga looru.

Yesu tagamana ji kan

(Matiyu 14.22-23; Yuhana 6.15-21)

⁴⁵ O yɔronin bee, Yesu ka karamogodenw jagboya ko o ye kurun ta ka ba tige, ka bla ale ja, ka taga Betisayida dugu fan fe, sani ale yere ye jama labla.⁴⁶ Yesu ka mogow labla minke, a tagara kuru kan

† Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senkebaga ta tere kelen baara sara le ye.

ka taga Ala daari.⁴⁷ Su kora ka karamogodenw to kurun kɔnɔ ba cemanɛ ra; o wagati ra Yesu kelenpe tun tora gbele kan.⁴⁸ Yesu nana a ye ko karamogodenw segenin lo kosebe; o tun te sera ka kurun lataga panaman ji kan, sabu fɔnɔ tun be o kumbenna. Su dugutarama wagati ra, Yesu tagamana ji kan ka taga o no fe; a k'a ke i n'a fo a b'a fe ka teme o ra.⁴⁹ Karamogodenw ka a tagamato ye ji kan minke, a kera o ja na i n'a fo su do ja lo; o ka ke kule ci ye.⁵⁰ Sabu o bee ja tun b'a ra, o bee ja tun tigera. O yɔronin bee Yesu kumana o fe, ko: «Aw ye aw hakiri sigi, ne lo! Aw kana siran!»

⁵¹ O ko, a donna o fe kurun kɔnɔ; fɔnɔ lora. O bee kabakoyara fo ka o kononban,⁵² sabu Yesu tun ka tagamasiyen min ke, ka buru caya, o tun ma o koro faamu; o hakiri belen tun datugunin lo.

Yesu ka banabagatow keneya Zenesareti mara

(Matiyu 14.34-36)

⁵³ Yesu ni a ta karamogodenw ka ba tige minke, o tagara se Zenesaretikaw ta mara ra; o ka kurun lo bada ra.⁵⁴ O bɔra kurun kɔnɔ minke, o yɔronin bee mogow ka Yesu lon.⁵⁵ O borira ka taga yoro bee ra, ka taga banabagatow ta o ta lananw kan ka na ni o ye a fe. Ni mogow tun k'a men ko a be yoro o yoro, o tun be taga a ko.⁵⁶ Ni Yesu tun sera yoro o yoro, duguba o, dugumisen o, walama togoda o, mogow tun be na ni banabagatow ye ka na o la kenegbeyorow ra, ka a daari ko a ye sabari k'a to o ye maga a ta derege dagbolo dama ra. Ni min o min tun magara a ra, o tun be keneya.

Farisiw ni sariya karamogow ta landakow

(Matiyu 15.1-9)

7 Ayiwa, Farisiw ni Sariya karamogo* dow bɔra Zeruzalemu ka na lajen Yesu kɔrɔ.² O k'a korosi k'a ye ko a ta karamogoden dow be domuni kera ni o tegge saninyabari ye, o koro ye ko o ma a ko ka kapa ni o ta landaw ye.

³ Sabu Farisiw ni Yahudiya tow si tun te son ka domuni ke ni o ma o boro fla lalaga k'a ko kosebe, ka kapa ni o bemaw ta landaw ye.⁴ O cogo ra, ni o tun bɔra logofiye ra, o tun be na ko ka o yere saninya folo ka kapa ni landa ye, ka soro ka domuni ke. O dama te, o tun be landa koro caman were ke i n'a fo jifiyew kori, ani bogodagaw, ani siranegedagaw.

⁵ O Farisiw ni sariya karamogow ka Yesu pininka ko: «Mun koson i ta karamogodenw te tagamana ka kapa ni an bemaw ta landaw ye? Mun koson o tegew saninyabari be domuni ke?»⁶ Yesu ka o jaabi ko: «Aw flankafuw, cira Ezayi ka kuma min fo aw ta ko ra, o benna kosebe, i n'a fo a sebera cogo min na, ko:

«Nin mogow kɔni b'a fo o da ra le ko o be ne bonya,

k'a soro o jusukun yoro ka jan ne ra kosebe!

⁷ O be ne batora gbansan le,

sabu o be adamadenw ta landa sigininw le ta ka mogow karan o ra †.> »

†† 7.7 Nin kuma fɔra Ezayi 29.13

⁸ Yesu ko: «Aw be ban Ala ta cifoninw ma, ka tugu magow ta landaw le ko.»

⁹ A k'a fo o ye tuun ko: «Ka ban Ala ta cifoninw ma, ka to aw ta landaw kan, aw koni be se o ra kosebe! ¹⁰ Cira Musa k'a fo ko: <I fa ni i ba bonya;> ko: <Ni mago min ka kumajugu fo a face walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga †.> ¹¹ Nka aw ka o kuma yelema k'a fo ko: <Ni mago k'a fo a face walama a bamuso ye ko: Ne tun b'a fe ka fen min di aw ma, o kera koroban †† ye, o koro ye ko ne ka o di Ala ma ka ban;> ¹² o tuma aw b'a to o tigi te foyi ke a face walama a bamuso ye tuun. ¹³ O cogo ra, aw be Ala ta Kuma ke fengbansan ye aw yere ta landaw koson. Nka o doron te, aw be o kow jagon-na caman were ke.»

Fen minw be se ka mago lanogo

(Matiyu 15.10-20)

¹⁴ O ko, Yesu ka jama wele tuun, k'a fo o ye ko: «Aw bee ye aw toro malo ka nin faamu kosebe. ¹⁵ Fen si te yi min be don mago konobara ra, ni o be se ka o tigi lanogo. Nka fen minw be bo mago jusukun na, o le be mago lanogo. ¹⁶ [Ni mago min b'a fe ka o kow faamu, o ye jija ka o kumaw lamende!]>»

¹⁷ Wagati min na Yesu bora jama koro ka taga so koro, a ta karamogodenw ka a jininka o kuma koro ra. ¹⁸ A k'a fo o ye ko: «O tuma hakiri te aw fana fe wa? Aw m'a lon ko fen min be bo kene ma ka don mago koro, ko o te se ka mago lanogo wa? ¹⁹ Sabu o fenw te don mago jusukun na, nka o be taga a konobara le ra; o ko fe o tigi be taga so ko, ka o fenw labo.» Yesu ka o fo, k'a yira ko domunifen bee be se ka domu.

²⁰ A ko: «Fen min be bo mago jusukun na, o le be mago lanogo. ²¹ Sabu miiriyajuguw be bo mago koro le, mago jusukun na; o le be mago bla jatoya ra, ani sonyari, ani mogofaga, ²² ani jeneya, ani wasabariya, ani juguya, ani tajori, ani jogojuguya, ani pangboya, ani togoceni, ani yerebonya, ani hakirintanyakow. ²³ Nin kojuguw bee be bo mago jusukun le ra; o le be mago lanogo.»

Siya were muso min tun lara Yesu ra

(Matiyu 15.21-28)

²⁴ O ko, Yesu bora o yoro ra, ka taga Tiri mara ra. A tagara don bon do koro; a tun t'a fe mago si y'a lon ko a be o bon koro, nka a dogonin ma se ka to! ²⁵ Sabu muso do tun be yi, jina tun be min denmuso ra. Ale ka Yesu ko men minke, a nana a yere firi Yesu sen koro. ²⁶ O muso tun ye siya were mago le ye; Gereki tun lo, a bora Siri, Fenisi mara ra. A ka Yesu daari ko a ye jina gben ka bo a denmuso ra. ²⁷ Nka Yesu k'a fo a ye ko: «A to denmisenw ye domuni ke ka fa folo; sabu ka denmisenw ta domuni ta ka o firi wurudenninw koro, o man ji.» ²⁸ Muso ka a jaabi ko: «O ye can ye, Matigi, nka denmisenw domuniketo, domuni murumuru minw be benben tabali jukoro dugu ma, wurudenninw be o domu de!» ²⁹ Yesu k'a fo a ye

ko: «Muso, nin kuma koson, i kosegi ka taga i ta so, jina bora i denmuso ra ka ban.» ³⁰ Muso tagara so. A donna bon koro minke, a k'a soro ko denlanin be lanan kan, jina bora a ra.

Yesu ka ce torogberen do keneya

³¹ Ayiwa, Yesu bora Tiri mara ra ka teme Sidon dugu fe; a tagara teme Dekapoli mara ce ma ka na Galile ba fan fe. ³² A temeto, o nana ni ce torogberen do ye a fe; kuma fana tun ka gbelen a fe kosebe. O ka Yesu daari ko a ye sabari k'a boro la o ce kan ka a keneya. ³³ Yesu ka o ce mina ka taga ni a ye o danna ka a mabo jama ra. A ka a borokandenw don a torowow koro, ka a daji mun a nenden na. ³⁴ O ko, a ka a ja korota san fe ka nenekiriba ke, k'a fo ko: «Efata,» o koro ye ko: «Aw ye dayele.»

³⁵ O yoronin bee a toro fla dayelera, a nenden fana lablara. A sera ka kuma ka ja. ³⁶ Yesu sekora ka na se magow koro minke, a k'a fo o ye k'a gbeleya ko o kana a to mago were ye o ko men. Nka a ka o fo minke, a kera i n'a fo a ka a serege le, sabu o tagara o ko fo yoro bee. ³⁷ O magow tun konobanna fo ka teme. O tun b'a fora ko: «A be fen o fen ke, o bee ka ji. A b'a to torogberenw be menni ke, ani bobow yere be kuma!»

Yesu ka domuni di mago waga naani ma

(Matiyu 15.32-39)

8 Lon do, ra jamaba nana lajen Yesu koro tuun. A k'a ye ko domunifen te o boro minke, a k'a ta karamogodenw wele k'a fo o ye ko: ² «Nin jama hina be ne ra de! Nin ye o tere saba ye ne koro yan, foyi te o boro k'a domu. ³ Ni ne ka o kongoto bla ka taga, o baraka bena ban sira ce, sabu dow bora fo yorojan.» ⁴ A ta karamogodenw k'a jaabi ko: «An bena buru soro min kongokolon koro yan, janko nin magow ye domuni ke ka fa?» ⁵ Yesu ka o jininka ko: «Burukun jori le be aw fe yan?» O ko: «Burukun wolonfla.»

⁶ Yesu ko magow ye sigi dugu ma. O ko, a ka o burukun wolonfla ta ka baraka la Ala ye, ka o tigetige ka o di a ta karamogodenw ma ko o ye a tarantaran jama ra; o k'a tarantaran jama ra. ⁷ Jegeden misen dama dama tun be o boro fana. Yesu ka baraka la Ala ye, k'a fo ko o ye o fana tarantaran jama ra. ⁸ Magow ka domuni ke fo ka fa. Burukunkurun ni jerge to min tora, o ka o ce ka segi wolonfla fa. ⁹ O jama tun be mago waga naani bo. O ko, Yesu ka o labla.

¹⁰ O yoronin bee Yesu ni a ta karamogodenw donna kurun koro ka taga Dalimanuta mara ra.

Farisiw ko Yesu ye tagamasiyen do ke

(Matiyu 16.1-4)

¹¹ Ayiwa, Farisiw* nana ke sosori ke ye ni Yesu ye; o tun b'a fe k'a korobo le. O ko Yesu ye tagamasiyen do yira olugu ra min b'a yira ko a bora Ala ra. ¹² Yesu jusukun taronin ka nenekiriba ke k'a fo o ye ko: «Mun koson bi magow be tagamasiyen do jini? Can ra, ne b'a fo aw ye ko tagamasiyen si tena yira bi magow ra.» ¹³ O ko, Yesu

† Nin kuma fora Bori 20.12 Sariya 5.16; Bori 21.17

†† Koroban: O ye Aramekan le ye.

ka o to yi, ka don kurun kɔnɔ ka taga ba ɲa do kan.

Farisiw ni Herodi ta burufunufen

(Matiyu 16.5-12)

¹⁴ Karamogodenw tun ɲinana o ma buru ta; burukun kelenpe le tun be o fe kurun kɔnɔ. ¹⁵ Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya ko: «Aw ye aw yere korosi Farisiw* ni Herodi ta burufunufen na de!»

¹⁶ Karamogodenw ka ke a fo ye ɲogon ye ko: «An ma buru ta minke, o koson a be nin kuma fora!»

¹⁷ Yesu ka o ta miiriya lon minke, a k'a fo o ye ko: «Mun koson aw b'a miirira ko aw ma buru ta minke, ko o koson ne ka nin kuma fo? Hali bi hakiri te aw fe ka ne ta kow faamu wa? Aw jusukun belen datuginin lo wa? ¹⁸ Nadenw be aw fe, aw te yeri ke wa? Torow be aw fe, aw te menni ke wa? Aw hakiri te jigi fen na wa? ¹⁹ Wagati min na ne ka burukun looru tigetige k'a di aw ma ko aw ye a di mogow waga looru ma, o domuni bannin ko, aw ka segi ɲa jori le sorɔ burukunkurun to ra?» O ko: «Segi ɲa tan ni fla.» ²⁰ Yesu ko: «Wagati min ne ka burukun wolonfla tigetige ka o di mogow waga naani ma, o ko fe aw ka segi ɲa jori le sorɔ burukunkurun na?» O ko: «Segi ɲa wolonfla.» ²¹ Yesu k'a fo o ye ko: «Hali bi aw belen ma ne ta kuma faamu wa?»

Yesu ka fiyentɔce do keneya

²² O ko, Yesu ni a ta karamogodenw tagara Betisayida; o sera yi minke, mogow dow nana ni fiyentɔce do ye Yesu fe k'a daari ko a ye sabari k'a boro la a kan k'a keneya. ²³ Yesu ka fiyentɔce mina a boro ma ka taga ni a ye dugu ko fe, ka daji mun a ɲadenw na, ka a boro la a kan, ka a ɲininka ko: «I be fen do yera sisan wa?» ²⁴ Ce ka a ɲa ye le ka fleri ke; a ko: «Ne ɲa be mogow ra, nka o be i n'a fo yiriw, o be tagamana.»

²⁵ Yesu ka a boro la a ɲa kan tuun. O ko fiyentɔce ka a ɲa ye le ka fleri ke minke, a keneyara; a ka fen bee ye ka ɲa. ²⁶ Ayiwa, Yesu k'a fo a ye ko a ye kosegi ka taga a ta somogow fe, nka a kana teme dugu kɔnɔ.

Piyeri ko Yesu le ye Kisibaga ye

(Matiyu 16.13-20; Luka 9.18-21)

²⁷ Yesu ni a ta karamogodenw tun be tagara Sezare Filipi kerefeduguw ra; o tagato Yesu ka o ɲininka ko: «Mogow be ne jatera jontigi le ye de?»

²⁸ Karamogodenw ko: «Dow ko i ye Yuhana Batizerikabaga ye; dow ko i ye cira Iliya † ye, dow ko i ye cira do were le ye.» ²⁹ Yesu ka o ɲininka ko: «Aw do? Aw ta miiriya ra, ne ye jontigi le ye?» Piyeri ka a jaabi ko: «Ele le ye Kisibaga* ye, Ala ka min panawoloma.» ³⁰ Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya kosebe ko o kana ale ta ko fo mogow si ye.

Yesu ta saya ni a kunuko

(Matiyu 16.21-28; Luka 9.22-27)

³¹ O ko, Yesu ka ke a ta karamogodenw karan ye

† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

k'a fo o ye ko Min kera Adamaden ye*, ko jagboya lo ko o ye tooro kosebe; cekorobaw, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* bena ban a ra, ka a mina ka a faga. Nka tere saba temenin ko, a bena kunu. ³² Yesu tun ka o kow fo o ɲa na k'a gbeya. Piyeri ka Yesu wele ka taga kere fe, ka Yesu mafiyenya, ko a man kan ka o kuma fo.

³³ Nka Yesu yelemana ka a ta karamogodenw fle, ka Piyeri mafiyenya, k'a fo a ye ko: «Bo ne ko, ele setanamogo! Sabu Ala sago ye min ye, ele te miiri o ra de, fo adamadenw sago.»

Mogow be tugu Yesu ko cogo min

³⁴ O ko, Yesu k'a ta karamogodenw ni jama wele k'a fo o ye ko: «Ni mogow min b'a fe ka tugu ne no fe, o tigi ka kan ka ban a yere ra, k'a ta gbengbenyiri ta ka tugu ne ko. ³⁵ Sabu ni mogow o mogow b'a fe k'a nin kisi, o tigi bena bono a nin na; nka ni mogow o mogow ka bono a nin na ne koson, ani Kibaro Diman* koson, o tigi bena a nin kisi. ³⁶ Ni mogow ka dunuɲa bee sorɔ ka taga bono a nin na la-hara, dunuɲasoro ka mun le ɲa o tigi ye? ³⁷ Mogow be se ka mun le di min be se ka ke a nin kumabosara ye? ³⁸ O le koson ni mogow o mogow ka maroya ka ne ni ne ta kuma ko fo bi mogow terenbariw, ani Alapasiranbariw ɲa na, Min kera Adamaden ye*, ni o nana don a Fa Ala ta nooro ra ni meleke saninmanw ye, ale fana bena maroya k'a fo ko o tigi ye ale ta ye.»

⁹ Yesu k'a fo o ye tuun ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko minw lonin be yan bi, o dow tena sa fiyewu, fo o ye Ala ta Masaya* nato ye ni se bagaya ye.»

Yesu nooro yirara karamogodenw na

(Matiyu 17.1-13; Luka 9.28-36)

² Ayiwa, tere woro temenin ko, Yesu ka Piyeri ni Yakuba ni Yuhana wele ka taga ni o ye kuru jami- jan do kan o danna. Ka o to o yoro ra, Yesu cogoya yelemana o ɲa na. ³ A ta faniw barara ka gbe fo ka manamana. A tun gbera cogo min na, fanikobaga si te dugukolo kan min be se ka fani ko k'a gbe o cogo ra. ⁴ O ko, karamogoden saba ka cira Iliya † ni cira Musa ye, o be kumana ni Yesu ye. ⁵ Piyeri k'a fo Yesu ye ko: «An karamogow, an nana yan minke, o pana de! A to an ye fanibon saba lo: ele ta kelen, cira Musa ta kelen, ani cira Iliya ta kelen.»

⁶ Piyeri koni tun ka o kuma fo a yere kun fe le, sabu siranya tun be o mogow saba bee ra. ⁷ Ayiwa, sankaba do jigira ka na o datugu; kumakan do bora sankaba ra, ko: «Nin le ye ne Dence kanunin ye; aw y'a lamɛn!» ⁸ O yoronin bee karamogodenw ka fleri ke o lamini bee ra; nka o ma mogow si ye tuun, ni Yesu kelen te.

⁹ Ayiwa, ka o jigito to ka bo kuru kan, Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya ko o ka ko min ye, o kana o fo mogow si ye folo, fo Min kera Adamaden ye*, o ye kunu ka bo saya ra folo. ¹⁰ Karamogodenw ka o kuma mara o yerew kɔnɔ, nka o tun be ɲogon ɲininkara ko: «A tun b'a fora ko: <ka kunu ka bo

†† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

saya ra, > o koro ye mun ye?»

¹¹ Ayiwa, karamogodenw ka Yesu jininka ko: «Mun koson sariya karamogow* b'a fora ko: «Cira Iliya le ka kan ka kon ka na folo?» » ¹² Yesu ka o jaabi ko: «Can lo, cira Iliya bena na folo ka na fen bee laben; nka mun na a sebera Ala ta Kuma ra ko: «Min kera Adamaden ye*, ko o ka kan ka toro kosebe, ani ko mogow bena a mafiyenya?» ¹³ O bee n'a ta, ne b'a fo aw ye ko cira Iliya nana ka ban, nka o ka a ke o sago ye, i n'a fo a sebera cogo min na a ta ko ra Kitabu kon†.»

Yesu ka den jinato do keneya

(Matiyu 17.14-21; Luka 9.37-42)

¹⁴ Ayiwa, Yesu ni o karamogoden saba nana se karamogoden tow koro minke, o k'a ye ko jamaba do ka o lamini; sariya karamogow* dow be sosori kera ni o ye. ¹⁵ Mogow ka Yesu ye minke, a barara o bee ra kosebe. O borira ka taga Yesu fe ka taga a fo. ¹⁶ Yesu ka karamogodenw jininka ko: «Aw ni olugu be jagon sosora mun le ra?»

¹⁷ Ayiwa, o jama ra mogow do ka Yesu jaabi k'a fo a ye ko: «An karamogow, ne nana ni ne dence ye i fe; jina do le b'a ra, o le ka a ke bobo ye. ¹⁸ Ni o jina wurira a fe yoro o yoro, a b'a firi dugu ma; den be dakanga bo, a be a jin jimi ka ja. Ne ka i ta karamogodenw daari ko o ye jina gben, nka o ma se.» ¹⁹ Yesu ko: «Aw mogow lanabariw, ne bena to ni aw ye fo tuma juman? Ne bena aw ta kow sonmina fo ka taga se wagati juman le? Aw ye na ni den ye ne fe yan.» O nana ni den ye.

²⁰ Jina ka Yesu ye minke, o yoronin bee a ka den yuguyugu ni fanga ye. Den benna dugu ma ka kolonkolon, ka kanga bo a da ra. ²¹ Yesu ka den face jininka ko: «A k'a soro kabini wagati juman?» A face ko: «Kabini a denmisenman.» ²² Tuma caman jina b'a firi tasuma ra, walama ji ra, janko ka a faga. Ni i be se ka fen do ke, makari an na ka an deme. ²³ Yesu k'a fo a ye ko: «Mun koson i k'a fo ko: «Ni i be se ka fen do ke?» Mogow min be la ne ra, fen bee be se ka ke o tigi ye.» ²⁴ O yoronin bee den face perenna ko: «Ne lara i ra, nka ne ta lanaya ka dogo, do fara ne ta lanaya kan!»

²⁵ Yesu ka o mogow girinto ye ka na minke, a jama jina kunna k'a fo a ye ko: «Jina, ele min be mogow ke bobo ni torogberen ye, ne b'a fo i ye ko i ye bo nin den na, i kana don a ra tuun fiyewu!»

²⁶ Ayiwa, o jina ka kule ci ka den yuguyugu ni fanga ye ka bo a ra; den kera i ko su. Mogow minw tun be yi, o caman ko: «Den sara.» ²⁷ Nka Yesu k'a mina a boro ma ka a lawuri. Den wurira ka lo.

²⁸ Yesu donna bon konon minke, a ta karamogodenw ka a jininka o danna, o ko: «Mun koson anw ma se ka nin jina gben?» ²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Nin jina jagon koni, foyi te se ka ale labo ni Aladaari te.»

Yesu be a ta saya ni a kunuko fo tuun

(Matiyu 17.22-23; Luka 9.43-45)

³⁰ Yesu ni a ta karamogodenw bora o yoro ra ka

† Cira tun ka min fo cira Iliya nako ra (Malaki 3.23-24)

Galile mara cetige. Yesu tun t'a fe mogow ye ale yoro lon. ³¹ Sabu a tun be a ta karamogodenw karanna k'a fo o ye ko: «Min kera Adamaden ye*, o bena o mina k'a don mogow boro; o bena a faga, nka a saya tere sabanan a bena kunu.»

³² Karamogodenw tun ma o kuma koro lon, nka o fana tun be siranna, k'a jininka.

Mogow min ye pamogow ye Ala fe

(Matiyu 18.1-5; Luka 9.46-48)

³³ Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw sera Kaperinahumu. O donna bon konon wagati min na, a ka o jininka; a ko: «Aw tun be mun kuma le fora sira ra?» ³⁴ O jera, sabu o tun be jagon sosora sira ra ko jontigi le ye olugu ra pamogow ye. ³⁵ Ayiwa, Yesu sigira; a k'a ta karamogoden tan ni fla wele k'a fo o ye ko: «Ni mogow do b'a fe ka ke pamogow ye, o tigi ka kan ka ke bee ra komogow ye, ani ka a yerε ke tow bee ta baaraden ye.» ³⁶ O ko, a ka denfitini do ta, ka na a lo o ce ra; a k'a boro melege o den ma, k'a fo o ye ko: ³⁷ «Ni mogow o mogow ka nin denfitini jagon do mina ka ja ne togow koson, o tigi ka ne yerε le mina ka ja. Ni mogow o mogow fana ka ne mina ka ja, o tigi ma ne le mina ka ja, nka min ka ne ci, a ka o le mina ka ja.»

An juguw ani an pinw

(Luka 9.49-50)

³⁸ Yuhana ko Yesu ma ko: «An karamogow, an ka ce do ye a be jinaw gbenna ka bo mogow ra i togow baraka ra, k'a soro a te ni an ye; an ka a bari o ra, sabu a te ni an ye.»

³⁹ Yesu ko: «Aw kana a bari o ra, sabu mogow si te se ka kabako ke ne togow baraka ra, ka seko o yoronin bee ra ka kumajugu fo ne ma. ⁴⁰ Sabu mogow min te an jugu ye, o tigi ye an jin le ye. ⁴¹ Ni mogow o mogow ka jifiye ja kelen minji di aw ma ne togow koson, ko sabu aw ye Kirisita* taw ye, can ra ne b'a fo aw ye ko o tigi tena fon o baraji ra fiyewu.»

Fen minw be mogow bla jurumun na

(Matiyu 18.6-9; Luka 17.1-2)

⁴² Yesu k'a fo o ye tuun ko: «Nin denfitini minw lanin be ne ra ka ban, sani mogow do ye ke sababu ye ka o ra kelen kunnacen ka bo lanaya ra, a ka fisa o ye wugu belebebeba do le dulon o tigi kan na ka a firi kogoji ra.

⁴³ «Ni i boro kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka bo yi; sabu ka taga don ni i boro kelen ye panamanya ra, o ka fisa i ma, sani i boroflatigi ye taga don jahanama ra, o yoro min tasuma te faga ka ye. ⁴⁴ [Tumu minw be mogow sogo domu o yoro ra, o te faga ka ye, a tasuma fana te faga.] ⁴⁵ Ni i sen kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a tige ka bo yi; sabu ka taga don ni i sen kelen ye panamanya ra, o ka fisa i ma, sani i senflatigi ye taga firi jahanama konon yi.

⁴⁶ [Tumu minw be mogow sogo domu o yoro ra, o te faga ka ye, a tasuma fana te faga.] ⁴⁷ Ni i paden kelen le be ke sababu ye ka i bla jurumun na, a wogobi ka bo yi; sabu ka taga don ni i paden kelen

ye panamanya ra, o ka fisa i ma, sani i padenflatigi ye taga firi jahanama ra. ⁴⁸ Tumu minw be mogo sogo domu o yoro ra, o te faga ka ye, a tasuma fana te faga. ⁴⁹ Sabu mogo bee bena saninya tasuma fe, i n'a fo saraka tun be saninya cogo min na ni kogo ye.

⁵⁰ «Kogo koni ye fenjuman ye, nka ni kogo timiya bora a ra, mun le be se ka a latimiya tuun? Aw ye kogo ke aw yerew ra. Aw y'a to hera ye ke aw ni jogon ce.»

Yesu be taga Zude mara ra

(Matiyu 19.1-12; Luka 16.18)

10 Yesu bora o yoro ra, ka taga Zude mara yoro do ra, min be Zuriden ba ko fe. O yoro ra jamaba nana lajen a koro tuun. A ka ke o karan ye i n'a fo a tun be deri k'a ke cogo min na.

Yesu ko furu man kan ka sa

² Farisi* dow gbarara Yesu ra ka a pininka; o tun b'a fe k'a korobo le. O ko: «Yala ka kapa ni sariya* ye, ce be se ka a muso bla wa?» ³ Yesu ka o jaabi ni pininkari do ye, ko: «Cira Musa ka mun le sebe o ko ra?» ⁴ O k'a fo a ye ko: «Cira Musa ko ce be se ka furusasebe di a muso ma ka a bla †.»

⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ta jusukungbeleya le koson Musa ka o sariya sebe aw ye. ⁶ Ni o te, dunupa danwagati ra Ala ka ce ni muso le dan. ⁷ <O le koson ce be bo a face ni a bamuso koro ka noro a muso ra. ⁸ O fla be jen ka ke mogo kelen ye ††.> O te jate mogo fla ye tuun; o be jen ka ke mogo kelen ye. ⁹ O le koson Ala ka min jen ka a ke kelen ye, mogo si kana o faran ka bo jogon na.»

¹⁰ Yesu ni a ta karamogodenw nana don bon konjo wagati min na, karamogodenw ka Yesu pininka o kow ra. ¹¹ Yesu k'a fo o ye ko: «Ni ce o ce ka a muso bla ka muso were furu, o ce ka jeneya le ke, a k'a muso folo janfa. ¹² Ni muso min fana bora a ce fe ka taga sigi ce were kun, o muso ka jeneya le ke.»

Yesu ka dugawu ke denmisenw ye

(Matiyu 19.13-15; Luka 18.15-17)

¹³ Ayiwa, mogo dow nana ni denmisen dow ye Yesu fe, janko a ye maga o ra; nka karamogodenw ka o mogow mafiyenya. ¹⁴ Yesu ka o ye minke, o ma diya a ye. A k'a fo karamogodenw ye ko: «Aw y'a to denmisenw ye na ne fe, aw kana o bari; sabu mogo minw be i ko denmisenw, Ala ta Masaya* ye olugu le ta ye. ¹⁵ Can ra, ne b'a fo aw ye ko ni mogo o mogo ma son Ala ta Masaya* ma i ko denfitini, o tigi tena don a ra fiyewu.» ¹⁶ O ko, a ka denmisenw ta ka a boro mini o ma, k'a boro la o kan, ka dugawu ke o ye.

Ce naforotigi ta ko

(Matiyu 19.16-30; Luka 18.18-30)

¹⁷ Ayiwa, Yesu ka sira ta minke, ce do borira ka na a kinbiri gban a koro k'a pininka ko: «An

† 10.4 Nin kuma fora Sariya 24.1 †† 10.8 Nin kuma fora Damina 1.27 ani 2.24

karamogojuman, ne ka kan ka mun le ke, janko ne ye panamanya banbari soro?» ¹⁸ Yesu k'a fo a ye ko: «Mun na i ko ne ma ko: <Karamogojuman?> Mogojuman si te yi, ni Ala kelenpe te. ¹⁹ Ayiwa, i ka Ala ta sariyaw* lon, ko: <I kana mogo faga; i kana jeneya ke; i kana sonyari ke; i kana faninya fo k'a la i mogojogon na; i kana mogo tojo, i fa ni i ba bonya ‡.>» ²⁰ Ce ka Yesu jaabi ko: «An karamogo, ne ka o sariyaw bee sira tagama kabini ne denmisenman.» ²¹ Yesu k'a fle, a ko diyara Yesu ye; a ko a ma ko: «Fen kelen belen le ka i jen. Taga i borofenw bee fiyeere ka o wari tarantaran fagantanw na; ni o kera, naforoba bena ke i fe arijana ra. O ko, i be na tugu ne ko.» ²² O kuma ka o ce na kumu kosebe; a panasisinin wurira ka taga, sabu naforoba tun b'a fe.

²³ Yesu ka a na munu ka mogow fle, k'a fo a ta karamogodenw ye ko: «Naforo be mogo minw fe, olugu don ka gbelen Ala ta Masaya* ra de!» ²⁴ O kuma ka karamogodenw kononoban. Nka Yesu kosegira a kan k'a fo o ye tuun ko: «Denmisenw, Ala ta Masaya don ka gbelen de! ²⁵ Nogome don ka di miseniwo fe ka teme naforotigi don kan Ala ta Masaya ra.» ²⁶ Karamogodenw kabakoyara tuun fo k'a dama teme; o ka ke a fo ye jogon ye ko: «O tuma jon le bena kisi sa?» ²⁷ Yesu ka o fle, k'a fo o ye ko: «Mogow fe o te se ka ke, nka Ala fe a be se ka ke; sabu foyi si te Ala kapa.»

²⁸ O tuma, Piyeri k'a fo Yesu ye ko: «Anw do? Anw jenna fen bee ko ka tugu i no fe!» ²⁹ Yesu ka a jaabi ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko ni mogo o mogo ka jen a ta bon ko, walama a balemacew ko, walama a balemamusow ko, walama a bamuso ko, walama a face ko, walama a ta denw ko, walama a ta forow ko, ne togo koson, ani Kibaro Diman* koson, ³⁰ sigiya t'a ra, o tigi bena o fenw bee jogon keme keme soro nin dunupa ra yan. A bena sow soro, ka dogow ni korow soro, ka bamusow soro, ka denw soro, ka forow soro; nka a bena tooro fana soro. O bee ko fe a bena taga panamanya banbari fana soro sini. ³¹ Nka nafemogo caman bena ke kofemogow ye, kofemogo caman bena ke nafemogow ye fana.»

Yesu ka a ta saya ni a kunuko fo tuun

(Matiyu 20.17-19; Luka 18.31-34)

³² Yesu ni a nofemogow tun be sira kan ka taga Zeruzalemu; Yesu tun be ja fe. Jatige tun be karamogodenw na, mogo minw tun be o ko, olugu fana tun be siranna. Yesu ka a ta karamogoden tan ni fla wele ka o gbara a yere koro tuun; ko minw ka kan ka a soro, a ka ke o kow fo ye o ye. ³³ A ko: «An tagato fle Zeruzalemu. Min kera Adamaden ye*, o bena don sarakalasebagaw* kuntigiw boro, ani sariya karamogow*. O bena kiti tige a kan ko a ka kan ka faga. O bena a don siya were mogow* boro. ³⁴ Olugu bena a logobo, ka daji tu a kan, k'a bugo ni gbeje ye, ka soro k'a faga; nka a saya tere sabanan na, a bena kunu.»

‡ 10.19 Nin kuma fora Bori 20.12-16; Sariya 5.16-20

Karamogoden fla ka Yesu daari

(Matiyu 20.20-28)

³⁵ Ayiwa, Zebede dence fla, Yakuba ni Yuhana, olugu gbarara Yesu ra k'a fo a ye ko: «An karamogo, an bena fen min daari i fe, i ye o ke an ye.» ³⁶ Yesu k'a fo o ye ko: «Aw b'a fe ne ye mun le ke aw ye?» ³⁷ O ka Yesu jaabi ko: «Ni i nana ke i ta masaya nooroman na tuma min na, i y'a to an moggo fla ra kelen ye sigi i kininboroyanfan na, kelen ye sigi i numanboroyanfan na.» ³⁸ Nka Yesu ka o jaabi ko: «Aw be fen min daarira, aw yere ma o lon. Ne bena tooo cogoya min na, aw be se ka tooo o cogo ra wa? Walama ne bena batize ni tooo ye cogo min na, aw be se ka batize o cogo ra wa?» ³⁹ O ka a jaabi ko: «Onhon, an be se.» Yesu k'a fo o ye ko: «Can lo, ne bena tooo cogo min na, aw bena tooo o cogo ra; ne bena batize cogo min na, aw bena batize o cogo ra.» ⁴⁰ Nka ka sigi ne kininboroyanfan fe, walama ka sigi ne numanboroyanfan fe, o dibaga te ne ye. Ala ka o sigiyorow laben moggo minw ye, a bena di olugu le ma.»

⁴¹ Karamogoden to tan ka o kuma men minke, olugu dimina Yakuba ni Yuhana koroo. ⁴² O ra, Yesu ka o wele k'a fo o ye ko: «Aw k'a lon ko minw be jate i ko siya were mogow ta kuntigiw, olugu be o siyaw mara jagboya ra; jamana mogobabaw fana be o ta fanga digi moggo tow kan.» ⁴³ Nka a man kan ka ke ten aw ce ra. Min b'a fe ka ke mogoba ye aw ra, o tigi ka kan ka ke tow ta baarden le ye. ⁴⁴ Min b'a fe ka ke aw ra namoggo ye, o tigi ka kan ka ke tow bee ta jon ye. ⁴⁵ Sabu Min kera Adamaden ye*, ale yere ma na janko mogow ye baara ke a ye, nka a nana ka na baara ke mogow ye le, ani ka a yere nin di, ka ke moggo caman kumabosara ye.»

Yesu ka fiyentoe do na yele

(Matiyu 20.29-34; Luka 18.35-43)

⁴⁶ Ayiwa, o sera Zeriko. Yesu ni a ta karamogodenw, ani jama caman tun be bora dugu konoo minke, o y'a soroo fiyentoe do tun signin be sirada ra, a be daariri kera; a toggo ye ko Baritime, Time dence lo. ⁴⁷ A k'a men minke ko Yesu Nazaretika le be temena, a perenna ka a wele ko: «Yesu, Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma.» ⁴⁸ Moggo caman songora a ra ko a ye je. Nka a ka do le fara a perenkan kan ko: «Dawuda Mamaden*, sabari ka na ne ma.»

⁴⁹ Yesu lora, k'a fo ko o ye a wele ka na. O tagara fiyentoe wele, k'a fo a ye ko: «I hakiri sigi! I wuri, Yesu be i welera.»

⁵⁰ A k'a ta deregeba firi dugu ma, ka pan ka wuri, ka na Yere fe. ⁵¹ Yesu ka a pininka ko: «I b'a fe ne ye mun le ke i ye?» A ko: «An karamogo, ne b'a fe ka yeri ke le tuun.» ⁵² Yesu k'a fo a ye ko: «Taga! I ta lanaya ka i keneya!» O yoroinin kelen bee, a padenw yelera, a tugura Yesu ko.

Yesu donna Zeruzalemu

(Matiyu 21.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

11 Yesu ni a ta karamogodenw surunyara Zeruzalemu na tuma min na, ani Betifaze, ani Betani, ka o to Oliviyesunw kuru kere fe, Yesu ka a ta karamogoden fla ci. ² A k'a fo o ye ko: «Dugu min fle an na fe, aw ye taga yi; ni aw sera yi doron, aw bena faliden do sirinin ye, moggo ma yelen min kan folo. Aw y'a foni ka na ni a ye yan.» ³ Ni moggo do ka aw pininka ko: «Mun koson aw be nin kera?» Aw ye o tigi jaabi ko: «An Matigi le mako b'a ra; a ko a bena a kosegi aw ma sisan.» »

⁴ Karamogodenw tagara minke, o tagara a soroo ko faliden sirinin be bon do da ra sira kere fe. O k'a foni. ⁵ Moggo minw tun be o yoro ra, olugu dow ko karamogodenw ma ko: «Aw be mun le kera tan? Mun koson aw be nin faliden fonina?»

⁶ Karamogodenw ka o jaabi i ko Yesu tun k'a fo o ye cogo min na. O ka faliden to o boro.

⁷ Karamogodenw nana ni fali ye Yesu fe; o ka o ta derege dow la fali ko ra, Yesu yelenna ka sigi a kan. ⁸ Moggo caman ka o ta deregebaw lala sira kan Yesu na; dow ka yiriboromisen dow tigetige bin konoo, ka na o lala sira kan. ⁹ Moggo minw tun be Yesu na fe, ani minw tun be a ko fe, o bee tun be perenna ko:

«Hozana*, an ye Ala tando.

Min be nana Matigi toggo ra, dugawu ye ke o ye.

¹⁰ Masaya min be nana, Ala ye baraka don o masaya ra.

An bemace Dawuda ta masaya lo.

Nooro ye la Ala toggo kan sanfeyorow bee ra †!»

¹¹ O sera Zeruzalemu minke, Yesu tagara don Alabatosoba konoo. A ka fenw bee flefle minke, a bora ka taga Betani, ani a ta karamogoden tan ni fla, sabu su tun be jini ka ko.

Yesu ka torosun danga

(Matiyu 21.18-19)

¹² O lon dugusagbe o boto Betani, kongoo ka Yesu mina. ¹³ A ka torosun do ye yoroojan; flaburu tun b'a ra. A gbarara a ra ka a fle ni a bena den soroo a ra. Nka a sera a koroo tuma min na, a ma foyi soroo a ra ni flaburu doron te, sabu a dentuma tun ma se ban. ¹⁴ A ko o torosun ma ko: «Moggo si tena den soroo ele ra ka a domu tuun.» A ta karamogodenw ka o kuma men.

Yesu ka jagokebagaw gbenna

(Matiyu 21.12-17; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹⁵ O sera Zeruzalemu minke, Yesu donna Alabatosoba lu konoo. Fiyeerekebagaw ani sannikebagaw †† minw tun be Alabatosoba lu konoo, a ka olugu bee gben ka bo; a ka warifalenbagaw ta tabaliw joni joni ka ben, ani tunganifiyeerebagaw ta siginaw. ¹⁶ A ma son moggo si ye don ni fiyeerefen ye Alabatosoba konoo tuun. ¹⁷ O ko, a ka o karan k'a fo ko: «A sebera Ala ta Kuma ra ko: «Ne ta bon bena

† 11.10 Nin kuma fora Zaburu 118.25,26 †† O mogow tun be beganw fiyeere sarakabobagaw le ma, walama ka wari falen o ye.

wele le ko siyaw bæ ta Aladaariyɔɔ. > Nka aw koni ka a yelema ka a ke sonw dogoyɔɔ le ye †.»

¹⁸ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* ka o kow men minke, o ka ke Yesu fagasababu jini ye; o tun be siranna a ja sabu a ta karan tun ka mogɔ bæ kun mina.

¹⁹ Wulada sera minke, Yesu ni a ta karamogodenw bɔra dugu kɔnɔ.

Lanaya ni Aladaari ni yafari

(Matiyu 21.20-22)

²⁰ O dugusagbe sogomada jooona fe, Yesu ni a ta karamogodenw temeto sira kan, karamogodenw ka o torosun ye, a jara fo ka se a liliw ma. ²¹ Piyeri hakiri jigira Yesu ta kuma fonin na. A ko Yesu ma ko: «An karamogɔ, a fle, i ka torosun min danga kunu, a jara.»

²² Yesu k'a fo a ta karamogodenw ye ko: «Aw ye la Ala ra.» ²³ A ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko ni mogɔ min k'a fo nin kuru ye ko a ye bo a no ra ka taga ben kogɔji ra, ni o tigi ma sigiya a jusukun na fiyewu, ni a lara a ra ko ale ka min fo ko Ala bena o ke, o ko bena ke o tigi ye. ²⁴ O le koson ne b'a fo aw ye ko ni aw ka Ala daari fen o fen na, aw ye la a ra ko aw ka o soro ka ban; ni o kera, Ala bena o fen di aw ma.»

²⁵ «Nka ni aw wurira ka lo wagati min na ko aw be Ala daari, ni aw hakiri jigira a ra ko mogɔ do ka aw hake ta, aw ye yafa o tigi ma, janko aw Fa Ala min be sankolo ra, o ye aw ta hakekow yafa aw ma fana. ²⁶ [Sabu ni aw te yafa jogon ma, aw Fa Ala min be sankolo ra, o tena yafa aw fana ma aw ta hake kow ra.]»

Yesu ta fanga soroyoro

(Matiyu 21.23-27; Luka 20.1-8)

²⁷ Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw tagara Zeruzalemu tuun. Ka Yesu yaalayaalato Alabatosoba kono, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow*, ani cekorobaw nana a fe. ²⁸ O ka a jininka ko: «I be nin kow kera fanga juman le sababu ra, ani jon le fana ka o fanga di i ma.»

²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Ne bena aw jininka fen kelenpe ra, aw ye ne jaabi o ra; ni o kera, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana bena o fo aw ye. ³⁰ Ne ko: jon le tun ka Yuhana Batizerikebaga ci ka na mogow batize? Ala wa, walama mogow? Aw ye ne jaabi o ra.» ³¹ O ka ke a fo ye jogon ye ko: «Ni an ko: «Ala lo», a bena a fo ko: «O tuma mun koson aw ma la a ra?» ³² Nka ni an fana k'a fo ko: «Mogow lo», o tuma...» O tun be siranna jama ja, sabu mogow bæ tun be Yuhana jatera ko Ala ta cira do lo can ra. ³³ O koson o ka Yesu jaabi ko olugu m'a lon. Yesu fana ko: «Ayiwa, ni o lo, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana tena o fo aw ye.»

Baardenjuguw ta ko

(Matiyu 21.33-46; Luka 20.9-19)

12 Ayiwa, o ko, Yesu ka talen dow fo mogow ye. A ko: «Ce do le tun ka rezenforo sene, ka

† Nin kuma fora Ezayi 56.7 Yeremi 7.11

a lamini ni sansan ye, ka rezencongoyoro do sogi fara ra, ka gbata do lo foro korosibagaw ye. O ko, a ka o foro karifa baarden dow ma ka taga tagama ra. ² Rezen bowagati nana se tuma min na, a ka a ta baarden do ci o rezenforo korosibagaw fe ko a ye taga rezenmo do mina ka na ni a ye. ³ Nka rezenforo korosibagaw ka a mina ka a bugo, ka a borolakolon gben ka taga. ⁴ Forotigi ka baarden do were ci o fe tuun; o ka o fana mina ka a bugo ka a mandimi a kunkolo ra, ka a neni. ⁵ Forotigi ka mogɔ sabanan ci; o ka o faga. O ko, a ka caman were ci; nka o ka olugu dow bugo, ka dow faga. ⁶ Ayiwa, a tun tora a dence le ye, a be min kanu. A laban a ka o ci ka taga rezenforo korosibagaw fe, ko: «O bena ne dence koni bonya.» ⁷ Nka rezenforo korosibagaw ka o ye minke, o k'a fo jogon ye ko: «Nin le bena cen ta! Aw ye na, an y'a mina ka a faga; ni o kera, foro be ke an ta ye.» ⁸ O ka a mina ka a faga ka taga a firi rezenforo ko fe.»

⁹ Yesu ko: «Ayiwa, forotigi bena mun le ke sa? Sigiya t'a ra, a bena na o rezenforo korosibagaw faga, ka foro karifa mogɔ werew ma. ¹⁰ Aw ma nin kuma karan Kitabu kono wa, ko:

«Bonlobagaw banna kabakuru min na, o le nana ke kabakuru sobeman ye, ka ke bon kabakuru folo ye.»

¹¹ O kow bæ bora Matigi yere le ra, o kera kabako ye an ja na †.»

¹² Ayiwa, Yahudiyaw kuntigiw tun be cogoya pinina ka Yesu mina, sabu o tun k'a lon ko a ka o kuma fo olugu le ma. Nka o siranna jama ja, o ka Yesu to yi ka taga.

Ninsongo sarako

(Matiyu 22.15-22; Luka 20.20-26)

¹³ Yahudiyaw ta pamogow ka Farisi* dow, ani Herodi* ta mogow do ci Yesu fe, janko o ye a minasababu soro ni a yere darakuma dow ye. ¹⁴ O mogow nana a fo Yesu ye ko: «An karamogɔ, an k'a lon ko i be can le fo, i te siran mogow ja, i fana te mogow bo mogow ra; i be mogow karan Ala ta sira ra ka kapa ni can le ye. Ayiwa, yala ka ninsongo sara masaceba Sezari ye, o bennin lo wa? An ka kan ka a sara wa, walama an man kan ka a sara?»

¹⁵ Ayiwa, Yesu tun ka o mogow ta flankafuya lon; a k'a fo o ye ko: «Mun na aw b'a fe ka ne korobo? Aw ye na ni tama kelen ye, janko ne y'a fle.» ¹⁶ O nana ni tama kelen ye. Yesu ka o jininka ko: «Jontigi ta ja ni a togo le be wari nin kan?» O ko: «Masaceba Sezari.» ¹⁷ Yesu ko: «Ayiwa, ni o lo, aw ye Sezari ta kosegi Sezari ma, ka Ala ta kosegi Ala ma.» Yesu ta kuma ka o kononoban.

Sadusiw ka Yesu pininka suw kunuko ra

(Matiyu 22.23-33; Luka 20.27-40)

¹⁸ Ayiwa, Sadusiw*, minw b'a fo ko mogow si su te-na kunu lahara, olugu nana Yesu fe ka na a pininka ko: ¹⁹ «An karamogɔ, cira Musa tun ka nin kuma sebe sariya* ra ko: «Ni ce do ka muso furu, ka sa k'a soro a ma den soro ni o muso ye, a balemace ka kan ka o muso ta ka den soro ni a ye

† 12.11 Nin kuma fora Zaburu 118.22-23

a balemace nɔ ra †.> ²⁰ Ayiwa, balemace wolonfla tun bɛ yi. Fɔlɔ ka muso furu, ka sa, a ma den to a ko. ²¹ Flanan ka muso ta, ka sa, a ma den to a ko; sabanan fana ta kera ten. ²² Ayiwa, o cɛ wolonfla si ma den to o ko. Olugu bɛɛ sanin ko muso yere sara. ²³ Ayiwa, ni suw nana kunu lahara, o muso bɛna kɛ jɔn kelen le ta ye sa? Sabu o cɛ wolonfla bɛɛ tun ka a furu?»

²⁴ Yesu ka o jaabi, ko: «Nin le kosɔn aw firira: sabu aw ma Kitabuw ta kumaw faamu, aw ma Ala ta sebagaya fana lɔn. ²⁵ Sabu ni mɔgɔw nana kunu ka bɔ saya ra lahara, cɛ tɛna muso furu, muso fana tɛna di cɛ ma. Mɔgɔw bɛna kɛ i ko melekew bɛ cogo min na sankolo ra. ²⁶ Ayiwa, min kɛra suw kunuko ye, Ala ka kuma min fɔ cira Musa ye yiri-tunin tasumaman kɔrɔ, aw ma o karan Musa ta Kitabu kɔnɔ wa? Ala ko: «Ne ye Iburahima ta Ala ye, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala †.> ²⁷ O kɔrɔ ye ko Ala tɛ mɔgɔ saninw ta Ala ye; mɔgɔ janamanw ta Ala lo. O ra, aw lafiricogo juguyara kosebɛ.»

Sariyaw bɛɛ ra belebeleba

(Matiyu 22.34-40; Luka 10.25-28)

²⁸ Sariya karamɔgɔ* dɔ tun ka Yesu ni o mɔgɔw ta kumaw mɛn; a k'a ye ko Yesu tun ka o jaabi ka ja minke, a gbarara a ra ka a jininka ko: «Sariya juman le bɛ Ala ta sariyaw* bɛɛ ja fɛ?» ²⁹ Yesu ka a jaabi ko: «Sariya min bɛ tɔw bɛɛ ja fɛ, o flɛ nin ye:

«Aw Izirayelimɔgɔw, aw ye lamenni kɛ. An Matigi Ala le ye Matigi kelenpe ye.

³⁰ I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusukun bɛɛ ye, ani i nin bɛɛ, ani i ta miiriya bɛɛ, ani i baraka bɛɛ †.>

³¹ Sariya flanan flɛ nin ye:

«I ka kan ka i mɔgɔɔɔgɔn kanu i ko i yere †.> Ala ta sariyaw bɛɛ ra, dɔ man bon ka tɛmɛ nin flakan.»

³² O sariya karamɔgɔ k'a fɔ Yesu ye ko: «An karamɔgɔ, o pana; i ka can fɔ, k'a fɔ ko: «Ala kelenpe le bɛ yi, Ala wɛrɛ tɛ yi ale ko †.> ³³ Ani ko: «Ni i bɛ Ala kanu ni i jusukun bɛɛ ye, ani i hakiri bɛɛ, ani i baraka bɛɛ, ka i mɔgɔɔɔgɔn kanu i ko i yere, o ka fisa ni saraka jenitaw, ani saraka fagataw bɛɛ ye †.>»

³⁴ Yesu k'a ye ko o cɛ ka jaabiri kɛ ni hakiri ye minke, a k'a fɔ a ye ko: «I yɔrɔ man jan Ala ta Masaya* ra.» O kɔ, mɔgɔ si ma sɔn k'a jininka tun.

Kirisita ma kɛ Dawuda Mamaden* dɔrɔn ye

(Matiyu 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵ Ayiwa, Yesu nana kɛ mɔgɔw karan ye Alabatosoba kɔnɔ; a ka o jininka ko: «Mun kosɔn sariya karamɔgɔw* b'a fɔ ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko o bɛna kɛ Dawuda Mamaden* le ye? ³⁶ K'a sɔrɔ Dawuda yere k'a fɔ Nin Saninman*»

† 12.19 Nin kuma fɔra Sariya 25.5-6 †† 12.26 Nin kuma fɔra Bori 3.2,6,15-16 † 12.30 Nin kuma fɔra Sariya 6.4-5 †† 12.31 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 19.18 †† 12.32 Nin kuma fɔra Sariya 4.35 ††† 12.33 Nin kuma fɔra Oze 6.6

baraka ra ko:

«Matigi Ala k'a fɔ ne Matigi ye ko:

Na i sigi ne kininboroyanfan fɛ,
fɔ ne ye i juguw mina ka o bla i sen kɔrɔ †.>»

³⁷ «Ayiwa, ni Dawuda yere bɛ o Kisibaga wele ko a Matigi, o tuma a bɛ se ka kɛ Dawuda Mamaden cogo di.»

Jamaba min tun bɛ Yesu lamenna, a ta kumaw tun diyara olugu ye kosebɛ.

Yesu ka sariya karamɔgɔw dɔgɔya

(Matiyu 23.1-36; Luka 20.45-47)

³⁸ Yesu tun bɛ mɔgɔw karanna k'a fɔ o ye ko: «Aw ye aw yere kɔrɔsi sariya karamɔgɔw* ra dɛ! Deregebadon ka di olugu ye ka yaala. O b'a fɛ mɔgɔ tɔw le ye olugu fɔ jamayɔrɔw ra. ³⁹ Ni o ka don karansow* kɔnɔ, nafesigiyɔrɔw le ka di o ye; ni o ka o wele domuniyɔrɔw ra, sigiyɔrɔɔɔmanw le ka di o ye. ⁴⁰ O bɛ muso cɛ saninw borofɛnw bɛɛ domu. O bɛ Ala daari ka mɛɛn janko mɔgɔw ye o kɔrɔsi. O le kosɔn, o ta kiti bɛna gbɛleya ka tɛmɛ tɔw ta kan.»

Muso fagantan ta saraka

(Luka 21.1-4)

⁴¹ Yesu tun siginin bɛ Alabatosoba kɔnɔ k'a jasin sarakablaminan ma, ka to ka mɔgɔw ta waridicogo flɛ. Nafrotigi caman tun bɛ wari caman blara sarakablaminan kɔnɔ. ⁴² A ka muso fagantan dɔ ye fana, min cɛ sara, o nana warimisennin flala sarakablaminan kɔnɔ; o wari tun tɛ tɛmɛ tama flakan. ⁴³ O tuma ra, Yesu k'a ta karamɔgɔdenw wele k'a fɔ o ye ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko minw bɛɛ ka wari bla sarakablaminan kɔnɔ, nin muso fagantan min cɛ sara, ale ta wari dinin le cayara ka tɛmɛ olugu bɛɛ ta kan. ⁴⁴ Sabu tɔw ka fitini dɔrɔn le bɔ o ta naforo ra ka o di; nka ale ni a ta fagantanya, a k'a ta wari bɛɛ le di; hali domuni songo ma to a boro tuun.»

Yesu ka Zeruzalɛmu ciko fɔ

(Matiyu 24.1-2; Luka 21.5-6)

13 Yesu bɔra Alabatosoba kɔnɔ wagati min na, a ta karamɔgɔden kelen ko a ma ko: «An karamɔgɔ, ele ye nin Alabatosoba lɔcogo flɛ! A kabakuruw ka bonbon, a cɛ ka jii!» ² Yesu ka a jaabi ko: «I ja bɛ nin bonba ra kɛ! Nin bonw bɛɛ bɛna cici, ka a kabakuruw bɛɛ yerege ka bɔ jɔgɔn kunna.»

Dunɔɔalaban tɔrɔw

(Matiyu 24.3-14; Luka 21.7-19)

³ O kɔ, Yesu tagara sigi Oliviyesunw kuru kan, ka a ja sin Alabatosoba ma. Piyeri ni Yakuba ni Yuhana ni Andere, olugu gbarara a ra o danna, ka a jininka; ⁴ o ko: «O kow bɛna kɛ wagati min na, ani fen bɛɛ labanwagati tagamasiyen fɔ an ye?»

⁵ O tuma ra Yesu ka kuma ta, k'a fɔ o ye ko: «Aw ye aw yere kɔrɔsi, aw kana a to mɔgɔ si ye aw lafiri. ⁶ Sabu mɔgɔ caman bɛna na ni ne tɔgɔ ye,

††† 12.36 Nin kuma fɔra Zaburu 110.1

k'a fɔ ko olugu le ye Kisibaga* ye. O bena mogo caman lafiri. ⁷ Ni aw nana to ka kere mankanw men ka kere kibaroyaw men wagati min na, aw hakiri kana pagami; sabu jagboya lo, o kow ye ke. Nka o si te a laban ye folo. ⁸ Siya do bena wuri siya do were kama, jamana do bena wuri do were kama. Dugukoloyereyewew, ani kongoba bena ke yoro caman na. O kow bee ye toorow damina le ye, i n'a fɔ muso jigibagato ta tooro damina.

⁹ «Ayiwa, aw ye aw yere korosi; o bena aw mina ka taga ni aw ye kititigebagaw fe, o bena aw bugo ni gberne ye karansow* konɔ. O bena aw mina ka taga ni aw ye jamana pamogow fe, ani masacew fe ne togo koson, janko aw ye taga ke ne seerew ye ka kuma olugu fe. ¹⁰ O cogo ra, Kibaro Diman* waajuri ka kan ka ke siyaw bee ye folo.

¹¹ «Ayiwa, ni o ka aw mina ka taga ni aw ye kititigeyoro ra, aw bena kuma min fo, aw kana kon ka hami o ra. Ni Ala ka kuma min don aw da ra o wagati yere ra, aw ye o le fo; sabu aw yere le tena kuma, nka Nin Saninman* le bena kuma aw no ra. ¹² Mogo dow bena o yere balema mina k'a di ko a ye faga; face dow bena o yere den mina k'a di. Denw bena muruti o worobagaw kama ka o faga. ¹³ Mogow bee bena aw koninya ne togo koson, nka ni mogo min ka nin kow sonmina fo ka taga se a laban ma, o tigi be kisi.»

Fen haramunin ta tooro

(Matiyu 24.15-28; Luka 21.20-24)

¹⁴ «Ayiwa, Ala be fen haramunin min koninya, ni aw nana o siginin ye yoro do ra, a tun man kan ka ke yoro min na (min be nin kumaw karan, o ye jija ka a korɔ lon)! Ni o wagati sera k'a soro minw be Zude mara ra, olugu ye bori ka taga kuruw fan fe. ¹⁵ Ni a ka mogo min soro biribon san fe, o tigi kana jigi ko a be don a ta bon konɔ ka taga fen do ta. ¹⁶ Ni a ka mogo min soro foro ra, o tigi kana seko so konɔ ka taga a ta deregeba ta. ¹⁷ O lonw na bono bena muso lasiritow soro, ani minw be sin dira denw ma. ¹⁸ Aw ye Ala daari janko o kow ketuma kana ben sanji ni neneba wagati ma; ¹⁹ sabu o lonw bena ke toorolonbaw le ye, min jogon ma deri ka ye ban kabini Ala ka dunupa dan, fo ka na se bi ma; a jogon fana tena ye tuun fiyewu. ²⁰ Ni Ala tun ma o toorow wagati surunya, mogo si tun tena kisi. Nka a ka o toorow wagati surunya a ta mogo panawolomaninw koson. ²¹ Ni do k'a fo aw ye ko: <A fe, Kisibaga* be yan,> walama ko: <A be yan fe yi,> aw kana la a ra. ²² Sabu faninyafobaga dow bena wuri ko olugu le ye Kisibaga ye; cira faninyafobaga dow fana bena wuri, ka taga masiyenw, ani kabakow ke, janko ka Ala ta mogo panawolomaninw lafiri, ni o tun be se ka ke. ²³ Ayiwa, aw ye aw yere korosi; ne koni ka aw lasomi a bee ra ka ban.»

Yesu nacogo ka bo sankolo ra

(Matiyu 24.29-31; Luka 21.25-28)

²⁴ «Ayiwa, o wagatiw toorow temenin ko, <tere bena ke dibi ye, karo fana tena yeelen bo tun;

²⁵ lolow bena bo sankolo ra ka benben.

Sebagaya minw be sankolo ra, olugu bena yuguyugu ka bo o no ra.»

²⁶ O tuma ra, Min kera Adamaden ye*, aw bena o nato ye sankabaw kan ni sebayayaba ye, ani nooroba. ²⁷ O ko, a bena a ta melekew ci; olugu bena a ta mogo panawolomaninw lajen ka bo dunupa fan naani na, k'a damina dunupa kun kelen na, ka taga se fo a kun do ra.»

Torosun ta karan

(Matiyu 24.32-35; Luka 21.29-33)

²⁸ «Aw ye torosun cogo korosi, k'a to o ye aw karan: ni aw k'a ye ko a borow be nugura ka flaburuw bo tuma min na, aw b'a lon ko samiya surunyara. ²⁹ O cogo kelen na, ni aw nana a ye ko nin kow be kera tuma min na, aw y'a lon ko Min kera Adamaden ye*, ko o nawagati le surunyara, ko a sera ka ban. ³⁰ Can ra, ne b'a fo aw ye ko bi mogow bee tena sa ka ban, fo nin kow bee ye ke k'a dafa. ³¹ Sankolo ni dugukolo bena teme, nka ne ta kuma tena teme fiyewu.»

Mogo si te dunupa labanwagati lon

(Matiyu 24.36-44)

³² «Nin kow bena ke lon min na, ani wagati min na, mogo si te o lon; hali sankolo melekew t'a lon, hali Den min bora Ala ra, ale t'a lon; Fa Ala kelenpe le b'a lon. ³³ Aw ye aw yere korosi, aw ye aw janto aw yere ra, sabu aw ma o kow kewagati lon. ³⁴ Ayiwa, a bena ke i ko ce min tagato tagamajan do ra, a boto so konɔ a ka so kopaw karifa a ta baardenw ma, ka bee ta baara yira a ra, k'a fo bonkorosibaga ye ko ale ye bon korosi. ³⁵ O koson aw ye aw janto aw yere ra, sabu bontigi bena na wagati min na, aw ma o lon. A bena na wulada fe wa, walama su dugutarama fe wa, walama dondokasituma ra wa, walama sogomada fe wa, aw ma o lon. ³⁶ O ra, aw kana a to a ye na ka na bara aw ra ka aw to sunogo ra. ³⁷ Ne be min fo aw ye, ne be o kelen le fo tow bee ye, ko aw ye aw janto aw yere ra.»

Mogow ka janfa siri Yesu kama

(Matiyu 26.1-5; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

14 Ayiwa, a to tun tora tere fla Yahudiyaw ta jonyaban panagbe*, ani burufunubari panagbe* be se. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* tun be Yesu minacogo jinina ceguya ra, ka a faga. ² Nka o ko, ko a ko man kan ka ke panagbe wagati ra, ko ni o te, mogow bena muruti.

Muso do ka turu kasadiman ke Yesu kun na

(Matiyu 26.6-13; Yuhana 12.1-8)

³ Ayiwa, Yesu tun be Betani, kunatoce Simon ta bon konɔ. Ka Yesu to domuni na, muso do nana don bon konɔ. Daganin cepumanba do tun be a boro; turu kasadiman yereworo songogbelen do tun be o konɔ. Ayiwa, a ka o daganin ci ka o turu kasadiman ke Yesu kun na. ⁴ Ayiwa, mogo minw tun be o yoro ra, olugu dow dimina; o k'a fo jogon

ye ko: «Nin turu kasadiman cenkun ye mun ye?
⁵ Nin turu tun be se ka fiyeere ka teme hali warig-
 be keme saba † kan, ka o wari di fagantanw ma!»
 O dimina o muso korɔ kosebe. ⁶ Nka Yesu k'a fo o
 ye ko: «Aw ye muso to nasuma ra; mun koson aw
 be a jusu kasi? A ka kopuman le ke ne ye. ⁷ Sabu
 fagantanw koni, olugu be ni aw ye yan wagati bee;
 ni wagati o wagati ka di aw ye, aw be se ka o
 demε; nka ne tena to ni aw ye yan wagati bee de!
⁸ Muso ka a seko le ke. A ka ne fari mun ka a kasa
 diya, ne ta sutarari le kama. ⁹ Can ra ne b'a fo aw
 ye ko ni nin Kibaro Diman* waajuri kera yoro o
 yoro dunupa konɔ, nin muso ka min ke, o ko fana
 bena lakari, ka mogow hakiri jigi a ra.»

Zudasi ka Yesu janfa

(Matiyu 26.14-16; Luka 22.3-6)

¹⁰ Ayiwa, Zudasi Sikariyoti, min tun ye Yesu ta
 karamogoden tan ni fla do ye, ale tagara
 sarakalasebagaw* kuntigiw fe, ka taga a fo o ye ko
 ale be se ka Yesu don o boro. ¹¹ O ka o kuma men
 minke, o diyara o ye. O ka layiri ta a ye ko o bena
 wari di a ma. Zudasi ka ke cogo do jini ye, a bena
 se ka Yesu sorɔ ka a don o boro cogo min na.

Jonyaban panagbe ta domuni

(Matiyu 26.17-25; Luka 22.7-14,21-23; Yuhana 13.21-30)

¹² Ayiwa, Burufunubari panagbe* tere folo,
 Jonyaban panagbe ta saraka be faga lon min na,
 Yesu ta karamogodenw k'a jininka ko: «I b'a fe an
 ye taga Jonyaban panagbe* ta domuni laben i ye
 min?» ¹³ Yesu ka a ta karamogoden fla ci k'a fo o
 ye ko: «Aw ye taga dugu konɔ, aw bena taga ben
 ni ce do, ye ji be daga ra a kun na, aw ye tugu a
 ko. ¹⁴ Ni a tagara don lu min konɔ, aw y'a fo o luti-
 gi ye ko: «An karamogo ko, ko ale ni a ta
 karamogodenw bena Jonyaban panagbe domuni ke
 bon min konɔ, ko o bon be min?» ¹⁵ Ayiwa, a bena
 bonba do yira aw ra sankaso san fe, fen bee be a
 konɔ, a labennin lo ka ja. Aw bena Jonyaban
 panagbe domuni laben an ye o bon le konɔ.»

¹⁶ Karamogodenw tagara; o tagara se dugu konɔ,
 k'a sorɔ i ko Yesu k'a fo o ye cogo min na. O ka
 Jonyaban panagbe domuni laben.

¹⁷ Ayiwa, tere benna minke, Yesu nana ni a ta
 karamogoden tan ni fla ye. ¹⁸ Ka o siginin to do-
 muni na, Yesu ko o ma ko: «Can ra ne b'a fo aw ye
 ko aw minw be domuni kera ni ne ye, aw ra kelen
 bena ne janfa.» ¹⁹ Karamogodenw jusu kasira. O
 bee k'a jininka kelen kelen ko: «Ne lo wa, an
 karamogo?»

²⁰ Yesu ka o jaabi ko: «Aw mogow tan ni fla ra ke-
 len lo; min boro ni ne boro be domuniminan kelen
 konɔ. ²¹ Min kera Adamaden ye*, o bena sa i ko a
 sebera a ta ko ra Kitabun konɔ cogo min na. Nka
 mogow min bena ke sababu ye k'a janfa, bonɔ bena
 o tigi sorɔ. O tigi worobariya le tun ka fisa a ma.»

Jenpogonya domuni

(Matiyu 26.26-30; Luka 22.15-20; Korentikaw folo 11.23-25)

²² Ayiwa, ka o to domuni na, Yesu ka buru ta, ka
 baraka la Ala ye, k'a tigetige k'a di karamogodenw
 ma, k'a fo o ye ko: «Aw y'a mina; nin ye ne fariko-
 lo le ye.» ²³ O ko, a ka jifiye ta; rezenji tun b'a
 konɔ. A ka baraka la Ala ye, ka a di o ma; o bee ka
 do min a ra; ²⁴ A k'a fo o ye ko: «Nin ye ne jori le
 ye, Ala ta jenpogonya* jori, min bonna mogow ca-
 man koson. ²⁵ Can ra ne b'a fo aw ye ko ne tena
 rezenji min tuun fiyewu, fo lon min na ne bena a
 min Ala ta Masaya* ra tuun, cogo werε ra.» ²⁶ Ayi-
 wa, o ka Alatandodonkiri dow la, ka wuri ka taga
 Oliviyesunw kuru kan.

Yesu ko Piyeri bena ban ale ra

(Matiyu 26.31-35; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

²⁷ Ayiwa, Yesu k'a fo karamogodenw ye ko: «Aw
 bee bena bori ka ne kelen to, sabu a sebera Kitabun
 konɔ, ko:

«Ne bena sagagbenbaga faga, sagaw bee bena
 janjan †.»

²⁸ Yesu k'a fo tuun ko: «Nka ni ne nana kunu ka bo
 saya ra, ne bena taga aw konɔ Galile.» ²⁹ Piyeri k'a
 fo Yesu ye ko: «Hali ni tow bee borira ka i to, ne
 koni tena bori ka i to fiyewu.» ³⁰ Yesu ka a jaabi
 ko: «Can ra, ne b'a fo i ye, ko bi su nin na yere,
 sani dondo ye kasi ka se signaga fla, ele bena a fo
 mogow ye fo signaga saba ko i ma ne lon.» ³¹ Nka
 Piyeri k'a fo tuun k'a gbeleya ko: «Hali ni a kera
 ko ne bena sa ni i ye le, ne tena son k'a fo ko ne
 ma i lon.» Karamogoden tow bee tun be o kuma
 kelen le fora.

Yesu ni karamogodenw tagara Zetisemane

(Matiyu 26.36-46; Luka 22.39-46)

³² Ayiwa, o tagara yoro do ra min togo ye ko Ze-
 tisemane. Yesu k'a fo a ta karamogodenw ye ko:
 «Aw ye sigi yan, ne be taga Ala daari.»

³³ A tagato, a tagara ni Piyeri ni Yakuba ni
 Yuhana ye; siranya ka ke a sorɔ ye, k'a nin tooro
 kosebe. ³⁴ A k'a fo o ye ko: «Ne nin tooronin lo
 kosebe, fo k'a ke i ko ne bena sa. Aw ye to yan, ka
 to pana.»

³⁵ A tagara ja fe doonin ka a kinbiri gban ka a ja
 biri dugu ma ka Ala daari, ko ni a tun be se ka ke
 ko nin wagati tooro kana ale sorɔ. ³⁶ A tun b'a fora
 ko: «Ne Fa, foyi si te i kapa; nin tooro yoro janya
 ne ra; nka o bee n'a ta, ne yere sago kana ke, fo
 ele sago.»

³⁷ O ko, a sekora ka na karamogodenw korɔ, ka
 na a sorɔ ko olugu be sunogora. A ko Piyeri ma ko:
 «Simon, ele be sunogora le wa? Ele ma se ka to
 pana ka hali wagati kelen ke wa! ³⁸ Aw ye to pana
 ka Ala daari, janko Setana kana aw nege ka aw bla
 kojugu ra. Kopuman miiriya be mogow konɔ, nka a
 farisogo baraka ka dogo.»

³⁹ O ko, Yesu gbarara ja fe tuun ka Ala daari, ka
 seko o kuma kelenw kan. ⁴⁰ A sekora tuun ka n'a
 sorɔ o be sunogora, sabu sunogow tun ka o padenw

† Ka kapa ni o wagati ta jate ye, o wari tun ye baarden
 dow ta san kelen baara sara jogonna le ye.

†† 14.27 Nin kuma fora Jakariya 13.7

gbiriya. O be min fo Yesu ye, o ma o lon tuun.

⁴¹ Yesu tagara ka seko ka na a sijaga sabanan na minke, a k'a fo o ye ko: «Aw be sunogora ka aw yere laganfiya le wa? Ayiwa, a banna sa! Wagati sera! Min kera Adamaden ye*, o bena o janfa ka a don jurumunkebagaw boro. ⁴² Aw ye wuri, an ye taga! Ne janfabaga nato ye nin ye!»

Yahudiyaw nana Yesu minayoro ra

(Matiyu 26.47-56; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴³ O yoronin bee, ka Yesu to kuma ra, a ta karamogoden tan ni fla ra, kelen min togo ye ko Zudasi, ale nana; jama tun b'a ko, kerekemuruw, ani berew be o boro. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow, ani cekorobaw le tun ka o ci. ⁴⁴ Zudasi min tun kera Yesu janfabaga ye, ale tun ka tagamasiyen do yira Yesu minabagaw ra; a ko: «Ni aw nana a ye ko ne ka mogow min fo ni kanuyafori ye, ale lo; aw y'a mina ka taga ni a ye, ka a korosi ka ja.» ⁴⁵ O sera minke doron, Zudasi gbarara Yesu ra k'a fo ko: «An karamogo!» A ka Yesu fo ni kanuyafori ye. ⁴⁶ Ayiwa, o mogow kera Yesu kan, k'a Yesu mina. ⁴⁷ Yesu ta karamogoden minw tun be ni a ye, o ra kelen ka a ta muru sama ka bo, ka sarakalasebagaw kuntigiba ta jonce toro kelen caron ka bo yi. ⁴⁸ Yesu ka kuma ta k'a fo o ye ko: «Aw nana ne ko ni berew ni kerekemuruw ye ko aw bena ne mina, k'a ke i ko ne ye benkanikebaga le ye. ⁴⁹ Ne tun be ni aw ye lon bee. Ne tun be mogow karan Alabatosoba konso, aw ma se ka ne mina. Nka nin kera janko ko minw tun sebera Kitabu konso, o ye ke can ye.»

⁵⁰ Karamogodenw bee borira, ka taga k'a to yi. ⁵¹ Kanbelennin do tun tugura Yesu ko, ale tun ka birifani doron le melege a yere ra. O ka ale fana mina. ⁵² Nka a ka a yere tufa ka a ta birifani to o boro, a fari lakolon borira ka taga.

O tagara ni Yesu ye kititigeyoro ra

(Matiyu 26.57-68; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵³ O tagara ni Yesu ye sarakalasebagaw kuntigiba* ta lu konso. Sarakalasebagaw* kuntigi tow bee nana jagon lajen, ani cekorobaw ni sariya karamogow*. ⁵⁴ Piyeri tora yorojan a be tugura o ko, fo ka taga don sarakalasebagaw kuntigiba ta lu konso. A sigira ni lu korosibagaw ye ka ke tasuma ja ye.

⁵⁵ Sarakalasebagaw kuntigiw, ani Yahudiyaw ta kititigebagaw ta jenkuru* mogow bee tun be kuma do pinina Yesu kama min be se ka ke a fagasababu ye, nka sababu ma soro. ⁵⁶ Sabu caman tun be faninya seereya dow fora Yesu kama, nka olugu ta kumaw tun te benna kelen ma. ⁵⁷ O bee n'a ta, jama ra mogow dow wurira ka faninya seereya do fo a kama; o ko: ⁵⁸ «An k'a men a fe ko: «Mogow boro ka Alabatosoba min lo, ne bena o ci ka do were lo tere saba konso, min tena ke mogow boro no ye.» » ⁵⁹ O bee n'a ta, o ta kumaw ma ben kelen ma.

⁶⁰ Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigiba wurira ka lo jama ce ra ka Yesu pininka ko: «Mogow be kuma minw fora i kama, i ko di o ra?» ⁶¹ Yesu jera, a

ma foyi fo. Sarakalasebagaw kuntigiba ka a pininka tuun, ko: «Ele le ye Kisibaga* ye wa, ani Den min bora Ala ra*, an be Ala min bato?» ⁶² Yesu ka a jaabi ko: «Onhon, ne lo. Min kera Adamaden ye*, aw bena o siginin ye Sebetigi Ala kininboroyanfan fe, o ko, aw bena a nato ye sankabaw kan ka bo sankolo ra.»

⁶³ O fora minke, sarakalasebagaw kuntigiba dimina fo ka a yere ta derege mina ka a faran; a ko: «An mako te mogow si ta seereya ra tuun! ⁶⁴ A ka Alatorogocenkuma minw fo, aw ka o men. Aw ko di?» O bee benna a ma ko a ka kan ka faga le. ⁶⁵ Dow ka ke daji tu ye a kan, ka a ja siri, ka a bugo ni borokuru ye, k'a fo a ye ko: «Min ka i bugo, o togo lon k'a fo!» Lu korosibagaw fana ka a mina, ka tege ci a toro koro.

Piyeri ko a ma Yesu lon

(Matiyu 26.69-75; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Ayiwa, Piyeri tun be lu konso, dugumayoro ra; sarakalasebagaw kuntigiba* ta baardenmuso do nana. ⁶⁷ Muso ka Piyeri ye, a be tasuma jara; a ka a lalaga k'a fle, k'a fo a ye ko: «Ele fana tun be ni Yesu Nazaretikace ye.» ⁶⁸ Piyeri ma lo a ra; a ko: «Muso, i be min fora, ne ma o lon, ne m'a faamu.»

O ko, Piyeri bora kene ma ka taga lo luda ra. [Dondo kasira.]

⁶⁹ O muso nana Piyeri ye o yoro ra tuun minke, mogow minw tun be yi, muso k'a fo olugu ye ko: «Ce nin fana ye o do le ye!» ⁷⁰ Nka Piyeri ma son ka lo a ra.

Wagati donnin temenin ko, mogow minw tun be o yoro ra, olugu k'a fo Piyeri ye ko: «Sigiya t'a ra, ele fana ye Yesu ta mogow do le ye, sabu i ye Galileka ye.» ⁷¹ O tuma Piyeri karira fo k'a yere danga; a ko: «Aw be nin ce min ta ko fora, ne ma o lon fiyewu!»

⁷² O yoronin bee ra dondo kasira a sijaga flanan na. O tuma Yesu tun ka kuma min fo Piyeri ye, a hakiri jigira o ra, ko: «Sani dondo ye kasi sijaga fla, ele bena a fo fo sijaga saba ko i ma ne lon.» Piyeri ka ke kasi ye.

O tagara ni Yesu ye Pilati fe

(Matiyu 27.1-2,11-14; Luka 23.1-5; Yuhana 18.28-38)

15 Ayiwa, o lon sogomada jona fe, sarakalasebagaw* kuntigiw ka jagon ye ka kuma ni cekorobaw ye, ani sariya karamogow*, ani kititigebagaw ta jenkuru* mogow bee. O ka Yesu mina k'a siri, ka taga ni a ye Pilati fe. ² Pilati ka a pininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masace ye wa?» Yesu ka a jaabi ko: «I k'a fo cogo min na, ne lo.»

³ Sarakalasebagaw* kuntigiw ka Yesu jaraki ko caman na. ⁴ Pilati ka Yesu pininka tuun, ko: «I te o jaabi wa? O be i jarkira nin ko minw bee ra, i te o menna wa?» ⁵ Yesu ma a jaabi tuun. O ka Pilati kononoban kosebe.

Yesu fagako latigera

(Matiyu 27.15-26; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

⁶ Ayiwa, san o san, Jonyaban janagbe* ra, Pilati

tun be kasoden kelen labla. Ni jama tun ko a ye min labla, a tun be o le labla. ⁷ O y'a sorɔ ce do tun be kaso ra, ale ni a tɔɔɔɔnw; o ce tɔɔɔ tun ye ko Barabasi. Olugu tun murutira fo ka mogo do faga. ⁸ Jama tagara Pilati fe, ka taga ke a daari ye ko a be deri ka min ke olugu ye san o san, ko a ye o ke. ⁹ Pilati ka o jaabi ko: «Aw b'a fe ko ne ye Yahudiyaw ta masace le labla wa?» ¹⁰ Sabu Pilati tun k'a lon ko nangboya doron le koson sarakalasebagaw kuntigiw tun ka Yesu mina ka na ni a ye ale fe. ¹¹ Nka sarakalasebagaw kuntigiw ka jama kononosu ko o y'a fo ko Pilati ye Barabasi le labla. ¹² Pilati ka kuma ta tuun k'a fo o ye ko: «O tuma aw be min wele ko Yahudiyaw ta masace, aw b'a fe ne ye mun le ke ale ra sa?» ¹³ O bee perenna ko: «A ye gbengben yiri ra!» ¹⁴ Pilati ko o ma ko: «A ka kojugu juman le ke sa?» O ka do fara o perenkan kan, ko: «A gbengben yiri ra!» ¹⁵ I n'a fo Pilati tun b'a fe ka jama sago ke, a ka Barabasi labla o ye. O ka Yesu bugo ni gbeje ye; a ko, a k'a di ko o ye taga a gbengben yiri ra.

Sorasiw ka Yesu tɔɔɔɔ

(Matiyu 27.27-31; Yuhana 19.2-3)

¹⁶ Sorasiw tagara ni Yesu ye luba konɔ, min ye jamanatigi ta bonba ye. O ka sorasiw ta jenkuru to bee wele ka na. ¹⁷ O ka deregeba wulenman don Yesu ra, ka nani dan ka o ke i ko masafugula, ka o biri a kun na. ¹⁸ O ko, o ka ke a logobo ye, k'a fo ko: «Yahudiyaw ta masace, an be i fora.» ¹⁹ O ka a bugo a kun na ni kalama ye, ka daji tu a kan, ka o kinbiri gban a korɔ k'a ke i n'a fo o be a bonyara le. ²⁰ O ka a logobo ka ban tuma min na, o ka deregeba wulenman bo a ra, ka a yere ta faniw don a ra tuun, ka bo ni a ye ka taga a gbengben yiri ra.

O ka Yesu gbengben yiri ra

(Matiyu 27.32-44; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)

²¹ Ayiwa, ce do tun be bora kongo ra, min togo tun ye ko Simon; Sirenika tun lo, Alesandiri ni Rufusi face tun lo. Ale temeto, o ka ale jagboya ko a ye Yesu ta gbengbenyiri* ta. ²² O tagara ni Yesu ye yoro do ra, min togo ye ko Goligota, o korɔ ye ko Kunkolo yoro. ²³ O sera yi tuma min na, o ka fla do jagami duven na ka o di a ma; nka Yesu ma a min. ²⁴ O ka Yesu gbengben yiri ra; o ko, sorasiw ka kara la* ka Yesu ta faniw tarantaran jagon na, janko o bee ye o ta sorota lon. ²⁵ Yesu gbengbenna yiri ra sogomada wagati le ra, o y'a sorɔ tere ma gban folo. ²⁶ O tun ka kuma min sebe yiri kan k'a fagakun yira, o ye nin ye, ko: «Yahudiyaw ta masace.» ²⁷ O ka benkannikebaga fla fana gbengben ni a ye yiri dow kan, kelen be a kininboroyanfan na, kelen be a numanboroyanfan na. ²⁸ [O cogo ra, min sebera Ala ta Kuma ra a ta ko ra, o kera can ye, ko: «A jatera kojogukebaga do ye.»]

²⁹ Temebagaw tun b'a flera ka a neni, ka o kun komi a ra k'a fo a ye ko: «Ele min ko i be se ka Alabatosoba ci, ka a lo kokura tere saba konɔ, ³⁰ ayiwa, i yere kisi sa, i ye jigi ka bo gbengbenyiri ra!»

³¹ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya

karamogow* fana tun b'a logobora k'a fo jagon ye ko: «A ka tow kisi, nka a te se ka a yere kisi! ³² Ayiwa, Kisibaga*, Izirayeli* ta masace ye jigi sisan ka bo gbengbenyiri ra, janko an ye a ye, ka la a ra.» Mogo minw tun gbengbenna Yesu kere fe, olugu fana tun b'a nenina.

Yesu sara gbengbenyiri kan

(Matiyu 27.45-56; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

³³ Ayiwa, tere sera kuncɔ tuma min na, dibi barara ka don jamana fan bee ra fo ka taga wulada surunya. ³⁴ Wulada surunyara minke, Yesu perenna ni fanga ye k'a fo ko: «Eloyi, Eloyi, lama sabakatani?» O korɔ ye ko: «Ne tigi Ala, ne tigi Ala, mun na i ka ne kelen to †?»

³⁵ Mogo minw tun be o yoro ra, olugu ka o men minke, o ko: «A fle, a be cira Iliya †† le welera.» ³⁶ O ra kelen borira ka taga fu do ta, ka a su minifen kumunin do ra, k'a dulon kalama do ra ka o la Yesu da ra ko a ye o sonson. A k'a fo a tɔɔɔɔnw ye ko: «Aw y'a to yi, an y'a fle, ni cira Iliya bena na a lajigi ka bo yiri ra.» ³⁷ Nka Yesu ka kulekanba ci ka sa.

³⁸ Alabatosoba cetigefani faranna fla ye, k'a ta san fe ka na se fo dugu ma. ³⁹ Sorasikuntigi min tun lonin be Yesu korɔ ka a korosi, ale ka Yesu sacogo ye minke, a ko: «Can ra, Den min bora Ala ra*, nin ce lo.»

⁴⁰ Muso dow fana tun lonin be yorojan ka fleri ke. Mariyamu Magidalakamuso, ale tun be o musow ra, ani Yakuba fitini ni Zoze bamuso Mariyamu, ani Salome. ⁴¹ O musow le tun tugura Yesu ko, ka to ka a deme a ta baara ra, tuma min na a tun be Galile. Muso caman were fana tun tugura a ko ka taga Zeruzalemu.

O ka Yesu sutara

(Matiyu 27.57-61; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁴² Ayiwa, wulada tun sera; o lon tun kera Nenekirilon* nasigi ye. ⁴³ Yusufu Arimateka, ale tun kera kititigebagaw ta jenkuru* mogosobe do ye. A jigi tun be Ala ta Masaya* nawagati kan. A k'a ja gbeleya ka taga Pilati fe, ka taga Yesu su daari a fe. ⁴⁴ Yesu sara joona cogo min na, o ka Pilati kabakoya. A ka sorasikuntigi wele ka na a jininka, ko ni a kera ko Yesu satuma menna. ⁴⁵ Sorasikuntigi k'a pafɔ a ye minke, o tuma a sonna ko Yusufu ye taga Yesu su ta. ⁴⁶ Yusufu ka fanigbe do san, ka Yesu su lajigi ka bo gbengbenyiri* ra, ka a kasanke, ka taga a su don kaburu do konɔ; o kaburu tun sogira farawo konɔ. O ko, o ka kabakuruba do kolonkolon ka o ke ka kaburu datugu. ⁴⁷ Mariyamu Magidalakamuso, ani Zoze bamuso Mariyamu, olugu tun be Yesu su layoro flera.

Meleke ka Yesu kunuko fo musow ye

(Matiyu 28.1-8; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

16 Ayiwa, Nenekirilon* temenin ko, Mariyamu Magidalakamuso, ani Yakuba bamuso

† 15.34 Nin kuma fora Zaburu 22.2 †† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

Mariyam, ani Salome, olugu ka kasadiyanan dow san ko o be taga o ke Yesu su kan. ² Logokun tere † folo, o musow wurira sogomada joona fe ka kaburu sira mina. ³ O tagato tun b'a fora jogon ye ko: «Jon le bena kabakuruba kolonkolon ka a bo kaburu da ra an ye?»

⁴ O nana o na korota k'a ye ko kabakuruba kolonkolonna ka bo kaburu da ra ka ban, k'a soro a tun ka bon kosebe. ⁵ O donna kaburu konso; o ka kanbelen do siginin ye o kininboroyanfan fe. Deregejan gbeman do be a kan na. Musow ja tigera. ⁶ O kanbelen k'a fo o ye ko: «Aw kana siran. Yesu Nazaretika, min tun gbengbenna yiri ra, aw be o le yoropinina. A kununa ka bo saya ra, a te yan; aw ye a su layoro fe. ⁷ Aw ye taga a fo Piyeri ye, ani a ta karamogoden tow ye ko a be taga aw konso Galile. Aw bena a ye o yoro le ra i ko a tun k'a fo aw ye cogo min na.»

⁸ Ayiwa, musow bora kaburu konso, ka bori ka taga; o tun siranna fo o be yereyere. O jatigekojugu fe o ma se ka foyi fo mogo si ye.

Yesu ka a yere yira Mariyam Magidalaka ra

(Matiyu 28.9-10; Yuhana 20.11-18)

[⁹ † Logokun tere folo Yesu kununa ka bo saya ra. O lon sogomada fe a ka a yere yira Mariyam Magidalakamusu le ra folo, a tun ka jina wolonfla gben ka bo min na. ¹⁰ O muso le tagara o kibaroya fo Yesu nafemogow ye; a tagara a soro o bee panasisinin lo, o bee be kasira. ¹¹ O k'a men minke ko Yesu panaman lo, ko Mariyam k'a ye, o ma la a ra fiyewu.

Yesu ka a yere yira a ta karamogoden fla ra

(Luka 24.13-35)

¹² O ko fe, Yesu ka a yere yira cogoya were ra a

† Yahudiyaw ta logokun tere folo tun ye liyatilon ye.

†† K'a damina hayan 9 ka taga a bla hayan 20, o kumaw te soro kitabu dow konso.

ta karamogoden fla dugutagato ra. ¹³ O mogo fla nana o kibaroya fo karamogoden tow ye, nka olugu belen ma la a ra.

Yesu ka a yere yira a ta karamogoden tan ni kelen na

(Matiyu 28.16-20; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Kewalew 1.6-8)

¹⁴ A laban na, ka karamogoden tan ni kelen lajennin to domuni na jogon fe, Yesu ka a yere yira o ra. A ka o mafiyenya o ta lanabariya ni o ta jusukungbeleya koson, sabu minw tun ka a kununin panaman ye ka na a fo o ye, o tun ma la olugu ta kuma ra. ¹⁵ O ko, Yesu k'a fo o ye ko: «Aw ye taga dununa fan bee ra, ka taga Kibaro Diman* waajuri ke mogow bee ye. ¹⁶ Ni mogo min lara a ra ka batize, o tigi bena kisi, nka ni mogo min ma la a ra, Ala ta kiti bena ben o tigi kan.

¹⁷ «Ne bena sebagaya min di lanabagaw ma, o tagamasiyenw fe nin ye: o bena jinaw gben ka bo mogow ra ne togo baraka ra, o bena kuma kan werew ra; ¹⁸ hali ni o ka sa mina, walama ni o ka minnifen do min, min be se ka mogo faga, o tena foyi ke o ra. O bena o boro la banabagato kan ka Ala daari ka o keneya.»

Yesu korotara ka taga Ala fe

(Luka 24.50-53; Kewalew 1.9-11)

¹⁹ Matigi Yesu ka o kumaw fo o ye ka ban minke, a korotara ka taga sankolo ra, ka taga sigi Ala kininboroyanfan fe. ²⁰ Ayiwa, karamogodenw tagara waajuri ke yoro bee. Matigi Yesu tun be o deme o ta baaraw bee ra. O tun be tagamasiyen minw ke Matigi Yesu baraka ra, o tun be fanga di o ta waajuri ma k'a yira ko can lo.]

Luka

Kitabu faamucogo

Nin kitabu seɓɓɓa kɛra Luka ye. Ale tun ye Gareki ye. Dokotɔɔ tun lo, banaw flakeri ta fan fe. A fana tun tugura Pɔli kɔ ka taga yɔɔ caman na, ka taga Kibaro Diman* fɔ. Kitabu seɓɓa ni mɔgo min tɔgo ye, o tun ye Tehofili ye.

A ka segeɓeɓe caman ke Yesu ta ko ra fɔlɔ, sani a ye nin kitabu seɓe; a ka Yesu ta panamanya ko segeɓeɓe, ani a sacogo, ani a kunuko. A k'a yira ko ka Yesu to a ta Alaya ra, a kɛra Adamaden ye, janko ka mɔgow demɛ.

Matiyu ta kitabu ni Marika ta kitabu be kuma minw fɔ, Luka ta kitabu be o kuma kelenw le fɔ, nka Luka ka fen caman were fara a ta kan, minw te o kitabu tɔw ra, i n'a fɔ Yesu ka muso min dence kunu ka bɔ saya ra Nayini dugu kɔnɔ, ani Zake ta ko, ani karamɔgoden minw tun be tagara Emayusi. A be tal-en caman fana fɔ, minw te kitabu tɔw kɔnɔ, i n'a fɔ Samarikace mɔgɔnuman ta ko, ani dence fla ta ko. An k'a ye ko Matiyu b'a yira ko Yesu ye Kisibaga ye, Marika b'a yira ko Yesu ye Ala ta baarden ye; nka Luka b'a yira an na ko Yesu ni a ta Alaya bee, a kɛra adamaden ye, janko ka ke mɔgow ta jurumun saraka ye (3.23-38).

Kitabu kɔnɔkɔw

Yesu ni Yuhana worocogo

Yuhana Batizerikeɓaga ta baara

Yesu ka baara ni waajuri min ke Galile

Yesu ka baara minw ke k'a ta Galile ka taga se Zeruzalemu

Yesu ka kuma min fɔ a sɔsɔbagaw ye Zeruzalemu

Yesu ka min fɔ Zeruzalemu halakiko ra, ani ale nako

Yesu ta saya ni a kunuko ni a yelenko ka taga sankolo kɔnɔ

Luka ka kitabu seɓekun fɔ

1 Ne tericeɓuman Tehofili, ko minw kɛra an fe yan, ne be o kow le seɓɓa ka o ci i ma. Mɔgo caman fana k'a damina ka o kow kibarow seɓe ka ban. ² Mɔgo minw ka Yesu ta kow ye o ja ra kabini a damina ra, ani Ala ta Kuma waajuri baara karifara o ma, olugu ka o kow lakari an ye cogo min na, a seɓɓagaw ka a seɓe ka kapa ni olugu ta kuma le ye fana. ³ O le kosɔn, Tehofili, ne fana ka jininkari ke o kow ra kabini a damina ra, ka o kow bee segeɓeɓe, k'a ye ko a ka ni ne fana ye a seɓe i ye k'a tugutugu jɔgɔn na; ⁴ ni o kɛra, i bena a lon, ka la a ra ko i karanna ko minw na Yesu ta ko ra, ko o ye can le ye jate.

Meleke ka Yuhana Batizerikeɓaga woroko fɔ

⁵ A kow daminana wagati min na, o y'a sɔɔ Herodi* le tun ye Zude masace ye. Sarakalaseɓaga* do tun tɔgo ye ko Jakariya; a tun be Abiya ta sarakalaseɓagaw ta jenkuru le ra. A muso tun ye sarakalaseɓagaw kuntigiba Haruna ta duruja do le ye; a tɔgo tun ye ko Elizabeti. ⁶ O fla bee tun terennin lo Ala ja kɔɔ; o tun be Matigi Ala ta cifɔninw, ani a ta sariya sigininw bee sira tagama

ka ja. ⁷ Nka den tun te o fe, Elizabeti tun ma se ka den woro. O mɔgo fla bee tun kɔɔra fana.

⁸ Ayiwa, lon do, Jakariya tun be saraka lasera, sabu a da tun sera ale ni a ta jenkuru le ma. ⁹ Ka kapa ni sarakalaseɓagaw ta landa ye, o tun ka ale le panawoloma ko a ye don Alabatosoba kɔnɔ ka wusunan don yɔɔ saninman* kɔnɔ. ¹⁰ Ka Jakariya to wusunandon na yɔɔ saninman kɔnɔnɔ, jama bee lonin tun be kene ma, o be Ala daarira. ¹¹ Matigi Ala ta meleke do ka a yere yira Jakariya ra; a lonin tun be wusunan sarakajenifen* kininboroyanfan fe. ¹² Jakariya ka o meleke ye tuma min na, a hakiri jagamina, siranya ka a mina fana.

¹³ Meleke ko: «Jakariya, i kana siran, Ala le ka i ta daariri lamɛn; i ta muso Elizabeti bena dence woro i ye, i bena a tɔgo la ko Yuhana. ¹⁴ O den bena ke nagarikoba le ye i fe. O den woroko bena mɔgo caman ninsɔndiya fana. ¹⁵ Sabu a bena bonya sɔɔ Matigi Ala ja kɔɔ. A tena duven min, walama minnifen fariman were; a bena fa Nin Saninman* na kabini a worotuma. ¹⁶ A bena ke sababu ye k'a to Izirayelimɔgo caman ye seko ka sɔn o Matigi Ala ma. ¹⁷ A bena baara ke ka Matigi ta sira laben ni Nin Saninman ta seɓagaya ye i n'a fɔ cira Iliya † tun be cogo min na, ka denw ni o facew ce ben, ka

† Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli.

mogó murutininw hakiri yelema k'a to o ye magosobe hakiri soró. O cogo ra, a bena siya do laben ka o bla Matigi ye.»

¹⁸ Ayiwa, Jakariya ko meleke ma ko: «O be se ka ke cogo di? Sabu ne korora ka ban, ne ta muso fana korora.» ¹⁹ Meleke ka Jakariya jaabi k'a fo a ye ko: «Ne le ye Jibirili ye. Ne le be Ala kere fe ka to ka a ta baaraw ke. Ale le ka ne ci ka na kuma i fe ka nin kibaro diman fo i ye. ²⁰ Nka i bena ke bobo ye, fo ka taga nin kow be ke wagati se, sabu i ma la o kuma ra, k'a soró o kow bena ke a wagati ra.»

²¹ Jama belen tun lonin be kene ma, o be Jakariya makonona. A menna yoro saninman kono minke, o ka jama kononoban. ²² Jakariya nana bo kene ma minke, a ma se ka kuma. O k'a lon ko Ala tun ka fen do le yira a ra yoro saninman kono yi. A ka ke tagamasiyenw le ke ye o fe ni a boro ye; a ma se ka kuma. ²³ Jakariya ta baarakelonw nana dafa tuma min na, a sekora ka taga a ta so kono.

²⁴ Ayiwa, wagati dama temenin ko, Jakariya ta muso Elizabeti nana kono ta; a dogora ni kono ye fo karo looru. A ko: ²⁵ «A fle, Matigi ka nin le ke ne ye: denworobariya maroya min tun be ne ra mogow na koró, a sonna ka o maroya le bo ne ra.»

Meleke ka Yesu woroko fo

²⁶ Ayiwa, Elizabeti ta kono karo woronan na, Ala ka meleke Jibirili ci ka taga Galile dugu do ra, o dugu togo ye ko Nazareti. ²⁷ Meleke tagara sunguru do fe; ce min tun ka o sunguru mamina o togo tun ye ko Yusufu. Dawuda ta duruja do tun lo. Sunguru yere togo tun ye ko Mariyam.

²⁸ Meleke donna a kan, k'a fo a ye ko: «Ne be i fo, Mariyam, Ala ka konuman ke ele min ye; Matigi Ala be n'i ye.» ²⁹ O kuma ka Mariyam hakiri pagami. Mariyam k'a yere jininka ko o fori suguya koró ye mun ye? ³⁰ O tuma meleke k'a fo a ye ko: «I kana siran, Mariyam, sabu Ala ka konuman le ke i ye. ³¹ A fle, i bena kono ta ka dence woro, i bena a togo la ko Yesu. ³² A bena bonyaba soró; a bena wele ko Den* min bora Ala Korotaninba ra. Matigi Ala bena a sigi a bemace Dawuda ta masasiganan kan. ³³ A bena sigi masaya ra Izirayeli ta mogow* kunna wagati be. A ta masaya tena ban fiyewu.» ³⁴ Mariyam ko meleke ma ko: «O bena se ka ke cogo di, sabu ne ma ceke lon folo.» ³⁵ Meleke ka a jaabi ko: «Nin Saninman* bena jigi i kan, Ala Korotaninba ta se-bagaya bena i datugu i ko yirisma. O le koson, i bena dence saninman min woro, o bena wele ko Den min bora Ala ra* ³⁶ A fle, i balemamusu Elizabeti ni a ta koroya be, a fana ka kono ta dence ra. O tun b'a fora ko ale min tena den soró, nin ye a kono karo woronan ye sisan. ³⁷ Sabu foyi si te Ala kana.»

³⁸ Mariyam ko: «Ne ye Ala ta jonmuso le ye; i ka min fo, Ala y'a ke ten.»

O ko, meleke tagara ka bo Mariyam koró.

Mariyam tagara Elizabeti fe

³⁹ Ayiwa, o wagati kelen na, Mariyam ka sira ta

ka teliya ka taga dugu do ra Zude mara kuruyorow ra. ⁴⁰ A tagara se yi minke, a donna Jakariya ta bon kono ka Elizabeti fo. ⁴¹ Kabini Elizabeti ka Mariyam ta forikan men doron, Elizabeti ta den lamagara a kono. Elizabeti fara Nin Saninman* na. ⁴² A perenna ni fanga ye k'a fo Mariyam ye ko: «Ala ka baraka don i ra ka teme muso tow be kan; den min be i kono, Ala ka baraka don o ra fana. ⁴³ Ne ye jontigi le ye sa, fo ne Matigi bamuso be na ne ta so? ⁴⁴ I m'a ye, kabini ne ka i ta forikan men, ne ta den pagarito lamagara ne kono. ⁴⁵ Ala ka baraka don i ra, Mariyam, sabu Matigi Ala ka min fo i ye, i lara a ra ko o kow bena ke.»

Mariyam ka Ala tando

⁴⁶ Ayiwa, Mariyam ko:

«Ne nin be Matigi ta bonya lakari,

⁴⁷ ne jusukun be pagari ne Kisibaga Ala koson;

⁴⁸ sabu a ka a ja majigi ka a ta jonmuso majiginin fle.

Ka a ta bi ra, wagati be ta mogow bena a fo ko ne ta pana;

⁴⁹ sabu Sebetigi Ala ka kobaw ke ne ye.

A togo saninyanin lo,

⁵⁰ a ta makari be se a nasiranbagaw ma, wagati be, ani tuma be.

⁵¹ A boro barakaman ka kabakow ke;

yerebonya miiriyaw tun be minw jusukun na, a ka olugu janjan.

⁵² A ka fagamaw lajigi ka bo o ta masasigananw kan,

ka mogó janibagatow korota.

⁵³ A ka kongotow son fennumanw na fo ka o wasa,

ka nafortigiw borolakolon bla ka taga.

⁵⁴ A nana a ta jonw, Izirayelimogow deme,

sabu a ma jina a ta numanya ko,

⁵⁵ i n'a fo a tun ka a layiri ta an bemaw ye cogo min na,

min ye Iburahima ni a ta duruja ye.»

⁵⁶ Ayiwa, Mariyam tora Elizabeti fe yi ka karo saba jagon ke, o ko, a sekora ka taga a ta so.

Yuhana Batizerikebaga worocogo

⁵⁷ Ayiwa, Elizabeti jigiwagati nana se; a jigira dence ra. ⁵⁸ Elizabeti sigijogonw, ani a balemaw nana a men ko Matigi Ala ka o konumanba ke a ye minke, o be pagarira ni a ye. ⁵⁹ Ayiwa, den woronin tere seeginan na, o tun bena a kenesigi lon min na, o tun b'a fe ka a face Jakariya togo le la a ra. ⁶⁰ Nka den bamuso ko: «On-on, a togo be la ko Yuhana.» ⁶¹ Mogow ko: «O togo te mogó si ra i ta mogow ra de!»

⁶² O ka tagamasiyen ke den face ye ka a pininka ko a b'a fe den togo ye la di? ⁶³ Ayiwa, Jakariya ko o ye walaka do di ale ma. O k'a di a ma. A k'a mina ka sebe a kan ko: «Den togo ye ko Yuhana.» Mogow be kabakoyara.

⁶⁴ O yoronin kelen be ra, Jakariya nenden fonina, a sera ka kuma tuun, a ka ke Ala tando ye.

⁶⁵ O ko ka siranya bla o sigijogonw be ra; Zude kuruyorow mara mogow be ka ke o kow lakari ye

ƚɔɔɔn ye. ⁶⁶ Mɔɔɔ o mɔɔɔ ka o kuma mɛn, o bɛɛ tun bɛ miiri k'a fɔ ko: «O tuma nin den bɛna kɛ mɔɔɔ suguya juman le ye sa?» Sabu o bɛɛ ƚa tun bɛ Ala ta sebaɔaya ra den kan.

Jakariya ta cirayakumaw

⁶⁷ Ayiwa, den faɕe Jakariya fara Nin Saninman* na, Ala ka kuma don a da ra; a ko:

⁶⁸ «An ye baraka la Matigi Ala ye, Izirayeli* ta Ala;

sabu a nana a ta mɔɔɔw demɛ ka o kunmabɔ.

⁶⁹ Ala ka Kisibaga* barakaman di an ma ka bɔ a ta ƚɔnce Dawuda ta gba ra.

⁷⁰ Ala ta cira saninmanw tun ka o ko le fɔ kabini wagatijan.

Ala tun ka layiri ta an ye

⁷¹ ko a bɛna an bɔsi ka bɔ an juguw boro, ani ka an bɔ an kɔninyabagaw bɛɛ ta fanga kɔɔɔ.

⁷² Ala ka a ta hina yira an bɛmaw ra nin cogo le ra.

A ka ƚɛnɔɔɔnya saninman min layiri ta, a ma ƚina o kɔ.

⁷³ Sabu Ala tun karira an bɛmace Ibrahimia ye

⁷⁴ ko a bɛna an bɔsi ka bɔ an juguw ta fanga kɔɔɔ,

janko an ƚa siginin ye baara kɛ ale Ala ye.

⁷⁵ Ala ka o kɛ, janko an ye tagama saninya ra, ani terenninya ra a ƚa kɔɔɔ an si bɛɛ ra.

⁷⁶ Ayiwa, Ne den, i bɛna wele ko Ala Kɔɔɔtaninba ta cira;

sabu i bɛna tagama Matigi ƚa kɔɔɔ, ka a ta siraw labɛn a ye,

⁷⁷ ka kisiri lonniya yira a ta mɔɔɔw ra, ka o ta jurumunw yafa o ma.

⁷⁸ Sabu an ta Ala ye hina tigi ani ƚumanya tigi le ye;

o le kɔɔɔn a bɛna yeelen bɔ an ye ka bɔ san fɛ, i ko sɔɔɔmada tere,

⁷⁹ janko minw bɛ Alalɔnbariya dibi ni saya ƚasiran na, yeelen ye bɔ olugu ye,

janko an ye yelem a ka hera sira ta.»

⁸⁰ Ayiwa, den kɔni tun bɛ bonyara ka hakiri sɔɔɔ. A nana taga tɔ kongokolon kɔɔɔ, fɔ lon min na a nana a yere yira Izirayelimɔɔɔw ra.

Yesu worocogo

(Matiyu 1.18-25)

2 Ayiwa, wagati dɔ nana kɛ, Rɔmu* masaceba Oɔsiti k'a latige ko Rɔmu ta mara mɔɔɔw bɛɛ tɔɔɔ ye sebe. ² O tun kɛra tɔɔɔseberi siƚaga fɔlɔ ye. O kɛra k'a sɔɔɔ Kirinisi tun ye Siri jama-natigi ye. ³ Mɔɔɔw bɛɛ tun bɛ tagara o tɔɔɔ sebe o yere ta dugu ra. ⁴ O ra, Yusufu fana bɔra Nazareti, Galile mara ra, ka taga Zude mara ra, Dawuda ta dugu ra, min bɛ wele ko Betilehemu, sabu ale tun ye Dawuda ta gbamɔɔɔ dɔ le ye. ⁵ Ale ni a maminamuso Mariyamu tagara ƚɔɔɔn fɛ ka taga o tɔɔɔ sebe; o y'a sɔɔɔ Mariyamu lasiritɔ lo.

⁶ Ayiwa, ka o to Betilehemu, Mariyamu jigiwagati sera. ⁷ Mariyamu ka a dence fɔlɔ woro; a ka fani minimini a ma, ka a la beganw ta domunikeminan kɔɔɔ, sabu o tun ma yɔɔɔ sɔɔɔ lonanjigibon kɔɔɔ.

Meleke ka Yesu woroko fɔ sagagbenbagaw ye

⁸ Ayiwa, sagagbenbaga dɔw tun bɛ o yɔɔɔw ra, o tun bɛ si kongo kɔɔɔ o ta sagaw kɔɔɔ ka o kɔɔɔsi.

⁹ Matigi Ala ta meleke dɔ ka a yere yira o ra, Matigi Ala nɔɔɔɔ manamanana ka o lamini; sagagbenbagaw siranna kosebe. ¹⁰ Nka meleke k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran, ne nana ƚagarikoba kibaro di-man le fɔ aw ye; o bɛna kɛ mɔɔɔw bɛɛ ta ƚagariko le ye. ¹¹ Kisibaga* worora aw ye bi su nin na, Dawuda ta dugu ra. Ale le ye Matigi ye, Ala ka min ƚanawoloma ka a kɛ Kisibaga ye. ¹² Ni aw tagara, aw bɛna a lon ni tagamasiyen min ye, o fɛ: aw bɛna taga denƚenin dɔ lanin sɔɔɔ beganw ta domunikeminan kɔɔɔ, fani mininin bɛ a ma.»

¹³ O yɔɔɔnin bɛɛ ra, meleke camanba barara ka bɔ sankolo ra ka na fara meleke fɔlɔ kan. O ka kɛ Ala tando ye k'a fɔ ko:

¹⁴ «Bonya ye Ala ta ye san fɛ, yɔɔɔ kɔɔɔtaninw na, mɔɔɔ minw bɛ son Ala sago ma dugukolo kan, hera ye kɛ olugu ye.»

Sagagbenbagaw tagara Betilehemu

¹⁵ Melekew sekɔra ka taga sankolo kɔɔɔ tuma min na, sagagbenbagaw k'a fɔ ƚɔɔɔn ye ko: «Aw y'a to an ye taga Betilehemu; ko min kɛra yi, Matigi Ala ka ko min yira an na, an ye taga o ye.» ¹⁶ O teliyara ka taga; o tagara Mariyamu ni Yusufu ye, ka denƚenin lanin ye beganw ta domunikeminan kɔɔɔ. ¹⁷ Sagagbenbagaw ka o ye minke, ko minw bɛɛ fɔra o ƚa na denƚenin ko ra, o ka o lakari mɔɔɔw ye. ¹⁸ Minw bɛɛ ka sagagbenbagaw ta kuma mɛn, o kuma ka olugu bɛɛ kabakoyara. ¹⁹ Nka Mariyamu kɔni ka o kow bɛɛ mara a jusu ra, ka to ka miiri a ra.

²⁰ O kɔ, sagagbenbagaw sekɔra ka taga; o tun ka ko minw mɛn ni o tun ka min ye, o tagatɔ tun bɛ Ala tɔɔɔ tandora, ka a bonya o bɛɛ kɔɔɔn, sabu meleke tun k'a fɔ o ye cogo min na, o tagara sɔɔɔ ten le.

O ka Yesu denƚenin karifa Ala ma

²¹ Den woronin tere seeginan, o ka a kɛnɛsigi. O ka a tɔɔɔ la ko Yesu; meleke tun ka o tɔɔɔ le yira Mariyamu na sani a ye kɔɔɔ ta. ²² Mariyamu nana bɔ jebagatɔbon na wagati min na, ka kaƚa ni cira Musa ta sariya* ye, Yusufu ni Mariyamu tagara ni Yesu denƚenin ye Zeruzalemu, ka taga a karifa Ala ma. ²³ Sabu a sebera Ala ta sariya ra ko: «Dence fɔlɔ bɛɛ ka kan ka bla danna Matigi ye †.» ²⁴ Matigi Ala ta sariya tun ka saraka min fɔ, o nana o saraka bɔ: «Kongotugani fla, ɕɛ ni muso, walama ƚɛnetugani fitini fla ††.»

Simeyɔn ka baraka la Ala ye Yesu kɔɔɔn

²⁵ Ayiwa, ɕɛ dɔ tun bɛ Zeruzalemu, o tɔɔɔ tun ye ko Simeyɔn. Mɔɔɔ terennin tun lo, ani Alapasiranbaga. Ala tun ka Kisibaga* min layiri ta Izirayeli* ye, a tun bɛ o makɔnɔna; Nin Saninman* tun b'a

† 2.23 Nin kuma fɔra Bɔri 13.2,12,15 †† 2.24 Nin kuma fɔra Bɔri 12.8

kan. ²⁶ Nin Saninman tun k'a yira a ra ko Ala ka Kisibaga min layiri ta, ko a tena sa fiyewu ni a ma o ye a ja ra.

²⁷ Ayiwa, Nin Saninman tagara ni Simeyon ye Alabatoso kono, o y'a soro Yusufu ni Mariyamu be Alabatosoba kono, o be sariya* ta kow panabara ni Yesu denpenin ye. ²⁸ Simeyon ka den mina, ka baraka la Ala ye, k'a fo ko:

²⁹ «Matigi Ala, sisan koni i be se ka i ta jonce to a ye sa, a jusu sumanin; sabu i tun ka kuma min fo, i ka o ke.

³⁰ Ne yere ja ka Kisibaga ye,

³¹ i ka Kisibaga min laben dununamogow bee ye.

³² A bena ke yeelen ye, siya were mogow fe; ka ke bonya ye i ta mogow, Izirayelimogow fe †.»

³³ Simeyon tun be o kuma minw fora Yesu ta ko ra, o kumaw ka a face ni a bamuso kabakoya. ³⁴ O ko, Simeyon ka dugawu ke o ye, k'a fo Mariyamu ye ko: «Mariyamu, a fle, nin den bena ke mogow caman bensababu ye, ani mogow caman lawurisababu ye Izirayeli jamana kono; a bena ke Ala ta tagamasiyen ye, mogow bena min soso. ³⁵ O cogo ra, a bena mogow caman ta jusukunnamiiriw bla kene kan. Ele koni, Mariyamu, dimi le bena ele jusukun sogo i ko muru.»

Ani ka baraka la Ala ye Yesu koson

³⁶ Ciramuso do tun be yi fana, min togo tun ye ko Ani; Fanuyeli denmuso tun lo, a bora Aseri ta gbara. O muso tun korora kosebe. A sunguruman tun furura ka san wolonfla ke ni a ce ye. ³⁷ O ko, a ce sara; a si tun ye san biseegi ni san naani. A tun te fon Alabatosoba kono tuma si; a tun be baara ke Ala ye su ni tere, ka sun don, ani ka Ala daari.

³⁸ Ale fana nana Alabatosoba kono o wagati kelen na. A ka Ala tando; mogow o mogow tun be Zeruzalemu kunmabowagati makonona Ala fe, Ani tun be den ko fora o mogow bee ye.

Yusufu ni Mariyamu sekora ka na Nazareti ni Yesu ye

³⁹ Ala ta sariya* tun ka min o min fo, o ka o bee ke ka ban tuma min na, o sekora ka na o ta dugu ra Nazareti, Galile mara ra. ⁴⁰ Denpenin koni tun be bonyara ni baraka ye; a ta hakiritigiya tun ka bon, Ala ta neema fana tun be a kan.

Yesu tagara Jonyaban panagbe ra ni a worobagaw ye

⁴¹ Yesu worobagaw tun be taga Zeruzalemu san o san, ka taga Jonyaban panagbe ke. ⁴² Yesu nana san tan ni fla soro wagati min na, a worobagaw tagara ni a ye, ka kana ni o ta landa ye. ⁴³ Nanagbe bannin ko, o sekora ka taga so. Yesu tun tora o ko Zeruzalemu, nka a worobagaw tun m'a lon. ⁴⁴ O tun b'a miirira ko a ni o tagamajogon dow be jogon fe. Nka tere nana ban ka o to tagama ra, o m'a ye. O ka ke a flefle ye o ta somogow, ani o lonbagaw ce ra. ⁴⁵ Nka o m'a ye; o sekora ka taga Zeruzalemu ka taga a yorjini. ⁴⁶ O ka tere saba ke, o b'a pinina; o tagara a siginin soro Alabatoso-

† 2.32 Nin kuma fora Ezayi 42.6; 49.6; 52.10

ba kono ni karamogobaw ye, a be menni kera o fe, ka to ka o pininka fana. ⁴⁷ Mogow minw bee tun be a lamenna, a ta hakiritigiya ni a ta jaabiricogo ka olugu bee kabakoya.

⁴⁸ A face ni a bamuso k'a ye minke, olugu kabakoyara. A bamuso ko a ma ko: «Yesu, mun na i ka nin ko jogon ke an na? A fle, ne ni i face bee hakiri pagamina, an be i pini yoro bee ka dese.»

⁴⁹ Yesu ka o jaabi, ko: «Mun koson aw be ne yorjini? Aw m'a lon ko ne ka kan ka ke ne Fa ta kojaw le ra wa †?» ⁵⁰ Nka a face ni a bamuso ma a ta kuma faamu. ⁵¹ Yesu nana ni o ye Nazareti. A tun be a worobagaw kan mina. A bamuso tun be o kow bee mara a yere kono.

⁵² Yesu tun be koroyara ka na, do tun be farara a ta hakiritigiya kan lon o lon; a ko tun ka di Ala ye, a ko tun ka di mogow ye fana.

Yuhana Batizerikebaga ta waajuri

(Matiyu 3.1-12; Marika 1.1-8; Yuhana 1.19-28)

3 Ayiwa, wagati min na masaceba Tiberi Sezari tun be a ta masaya san tan ni loorunan na, o y'a soro Ponse Pilati le tun ye Zude mara jamanatigi ye, Herodi* tun ye Galile mara jamanatigi ye, a korocce Filipe tun ye Iture mara ni Tirasoniti mara jamanatigi ye, Lizaniyasi tun ye Abileni mara jamanatigi ye. ² O wagati ra fana Ane ni Kayife le tun ye sarakalasebagaw kuntigibaw* ye.

Ayiwa, o wagati le ra, Ala ka a ta kuma lase Jakariya dence Yuhana ma, k'a to kongokolon kono. ³ Yuhana tagara Zuriden ko yorow bee ra; a tun be mogow waaju ko o ye nimisa o ta jurumunw na ka batize, janko Ala ye o ta jurumunw yafa. ⁴ O kow le tun sebera cira Ezayi ta Kitabu kono, ko:

«Mogow do bena peren kongokolon kono k'a fo ko: <Aw ye siraba laben Matigi ye ka siradenninw bee lateren a ye.

⁵ Dingakonoyorow bee ye lafa, kuruw ni kongoriw bee ye dakana.

Sira kuturuninw bee ka kan ka lateren, ka sirajuguw siyan ka o nugu.

⁶ Ni o kera, adamaden bee bena Ala ta kisiri ko ye †.»

⁷ Jama minw tun be nana Yuhana fe ka na batize, Yuhana tun b'a fora olugu ye ko: «Aw fonfonnin-denw! Jon le ka aw karan ko aw ye bori Ala ta kiti nata ja?» ⁸ Aw ta kewalew le ka kan k'a yira ko can ra aw jusukun yelemana; aw kana a miiri doron k'a fo ko: <Anw le ye Iburahima ta durujaw ye!» Sabu ni duruja ko lo, ne b'a fo aw ye ko Ala be se ka hali nin kabakuruw yelema ka o ke Iburahima ta durujaw ye. ⁹ Jende tara yiriw liliw tigeri kama ka ban. Yiri o yiri te denpuman ke, o be tige ka ben, ka firi tasuma ra.»

¹⁰ Jama tun be Yuhana pininkara, ko: «An ka kan ka mun le ke?» ¹¹ Yuhana ka o jaabi ko: «Ni derege fla be mogow min fe, do te min fe, o ye kelen di o tigi ma; ni domuni be mogow min fe, o fana ye a ke ten.»

¹² Ninsaraminabaga dow fana nana ka na batize;

† Ka ke ne Fa ta kojaw le ra: Kitabu dow b'a fo ko: «Ne ka kan ka ke ne Fa ta so le kono.» † 3.6 Nin kuma fora Ezayi 40.3-5

olugu ko a ma ko: «An karamoɔ, an ka kan ka mun le ke?»¹³ A ko olugu ma ko: «Warida min fora aw ye, aw kana foyi mina ka teme o kan.»

¹⁴ Sorasiw fana k'a jininka ko: «Anw do? Anw ka kan ka mun ke?» A ko olugu ma ko: «Aw kana moɔ si ta fen mina a ra fanga ra; moɔ ma ko min ke, aw kana o faninya la a ra; o be sara min di aw ma, aw y'a to o ye aw wasa.»

¹⁵ Moɔw tun be Kisibaga makonona; o be tun be o yere jininkara ko yala Ala ka Kisibaga* min ko layiri ta ko o te Yuhana yere le ye wa? ¹⁶ O koson Yuhana ka o jaabi k'a fo o be ye ko: «Ne koni be aw batizera ji le ra doron; nka min bena na, o fanga ka bon ni ne ta ye. Hali ne te se k'a fo ko ne be a ta sanbara juru foni ka bo a sen na. Ale le bena aw batize ni Nin Saninman* ye, ani tasuma. ¹⁷ A ta baarakeminan b'a boro, a be simankise ni a paga bo jagon na. A be simankise ke a ta bondo konon, nka a bena paga jeni tasuma ra, tasuma min te faga ka ye.»

¹⁸ Yuhana ka nin kuma jagon caman were fo moɔw ye ka o lasomi, ka Ala ta Kibaro Diman* kuma fo o ye.

¹⁹ Ayiwa, Yuhana ka jamanatigi Herodi* jaraki a baletace muso Herodiyadi ta ko ra. Yuhana ka Herodi jaraki kojugu caman were ra. ²⁰ Nka Herodi belen ka kojugu do fara do kan, ka Yuhana mina ka a bla kaso ra.

Yesu batizeri

(Matiyu 3.13-17; Marika 1.9-11)

²¹ Ayiwa, moɔw be tun batizera ka ban minke, Yesu fana nana batize. Ka Yesu to Aladaari ra, sankolo dayelera. ²² Nin Saninman* kera i n'a fo jenetugani, ka na jigi Yesu kan. Kumakan do bora sankolo konon, ko: «Ele le ye ne Dence* kanunin ye; i ko ka di ne ye haali.»

Yesu ta buruju

(Matiyu 1.1-17)

²³ Ayiwa, Yesu ka a ta baaraw damina ka a si to san bisaba. Moɔw tun be a jatera Yusufu dence le ye.

Yusufu face tun ye Heli ye.

²⁴ Heli face tun ye Matati ye.

Matati face tun ye Levi ye.

Levi face tun ye Meleki ye.

Meleki face tun ye Zanayi ye.

Zanayi face tun ye Yusufu ye.

²⁵ Yusufu face tun ye Matatiyasi ye.

Matatiyasi face tun ye Amosi ye.

Amosi face tun ye Nahomu ye.

Nahomu face tun ye Esili ye.

Esili face tun ye Nagayi ye.

²⁶ Nagayi face tun ye Maati ye.

Maati face tun ye Matatiyasi ye.

Matatiyasi face tun ye Semeyini ye.

Semeyini face tun ye Yosesi ye,

Yosesi face tun ye Yoda ye.

²⁷ Yoda face tun ye Yowanan ye.

Yowanan face tun ye Resa ye.

Resa face tun ye Zorobabeli ye.

Zorobabeli face tun ye Salatiyeli ye.

Salatiyeli face tun ye Neri ye.

²⁸ Neri face tun ye Meleki ye.

Meleki face tun ye Adi ye.

Adi face tun ye Kosamu ye.

Kosamu face tun ye Elimada ye.

Elimada face tun ye Eri ye.

²⁹ Eri face tun ye Yesu † ye.

Yesu face tun ye Eliyezari ye.

Eliyezari face tun ye Yorimu ye.

Yorimu face tun ye Matati ye.

Matati face tun ye Levi ye.

³⁰ Levi face tun ye Simeyon ye.

Simeyon face tun ye Zuda ye.

Zuda face tun ye Yusufu ye.

Yusufu face tun ye Yonamu ye.

Yonamu face tun ye Eliyakimu ye.

³¹ Eliyakimu face tun ye Meliya ye.

Meliya face tun ye Menna ye.

Menna face tun ye Matata ye.

Matata face tun ye Natan ye.

Natan face tun ye Dawuda ye.

³² Dawuda face tun ye Yese ye.

Yese face tun ye Obedi ye.

Obedi face tun ye Boozi ye.

Boozi face tun ye Salimon ye.

Salimon face tun ye Naasun ye.

³³ Naasun face tun ye Aminadabu ye.

Aminadabu face tun ye Adimen ye.

Adimen face tun ye Arini ye.

Arini face tun ye Esiromu ye.

Esiromu face tun ye Peresi ye.

Peresi face tun ye Zuda ye.

³⁴ Zuda face tun ye Yakuba ye.

Yakuba face tun ye Isiyaka ye.

Isiyaka face tun ye Iburahima ye.

Iburahima face tun ye Tera ye.

Tera face tun ye Nahori ye.

³⁵ Nahori face tun ye Serugi ye.

Serugi face tun ye Rehu ye.

Rehu face tun ye Pelegi ye.

Pelegi face tun ye Eberi ye.

Eberi face tun ye Sila ye.

³⁶ Sila face tun ye Kayinamu ye.

Kayinamu face tun ye Arifazadi ye.

Arifazadi face tun ye Semu ye.

Semu face tun ye Nuho ye.

Nuho face tun ye Lameki ye.

³⁷ Lameki face tun ye Metusala ye.

Metusala face tun ye Enoki †† ye.

Enoki face tun ye Yeredi ye.

Yeredi face tun ye Maleleli ye.

Maleleli face tun ye Kayinamu ye.

³⁸ Kayinamu face tun ye Enosi ye.

Enosi face tun ye Seti ye.

Seti face tun ye Adama ye.

Ala le ka Adama dan.

† Yesu: Nin ye moɔw do were ye, min fana togo tun ye ko Yesu. †† Enoki: Dow b'a fo ale le ma ko Idirisa.

Setana ko a be Yesu korobo

(Matiyu 4.1-11; Marika 1.12-13)

4 Yesu fanin Nin Saninman* na, a bora Zuriden koba yoro ra minke, Ala Nin* k'a ta ka taga ni a ye kongokolon kono. ² Setana tun k'a korobo, fo tere binaani. O lonw bee ra, a ma foyi domu. O ko, kongo k'a mina. ³ Setana ko a ma ko: «Den min bora Ala ra*, ni ele lo can ra, a fo nin kabakuru ye ko a ye yelema ka ke buru ye!» ⁴ Yesu k'a jaabi ko: «A sebera Kitabu kono, ko: <Domuni dama le te mogo baro †.> »

⁵ Ayiwa, Setana tagara ni Yesu ye san fe, ka dunupa jamanaw bee yira a ra yoronin kelen na, ⁶ k'a fo a ye ko: «Ne be se ka nin jamanaw fangatigiya ni a bonya bee di i ma; sabu o bee donna ne boro. Ni ne ko ne b'a di mogo min ma, ne be se k'a di o ma. ⁷ O ra, ni i ka i kinbiri gban ka ne bato, ne be o bee di i ma.» ⁸ Yesu k'a jaabi ko: «A sebera Kitabu kono, ko: <I ka kan ka i Matigi Ala le bato, ka baara ke ale kelenpe ye ††.> »

⁹ Ayiwa, Setana ka Yesu ta ka taga Zeruzalemu, ka taga a layelen k'a lo Alabatosoba kunna, k'a fo a ye ko: «Den min bora Ala ra, ni ele lo can ra, ka i to nin yoro ra, i pan ka i cun dugu ma. ¹⁰ Sabu a sebera Kitabu kono, ko: <Ala bena i ko fo a ta melekew ye, ko o ye o janto i ra.> »

¹¹ «Ani ko:

<O bena i ta o boro kono, janko i sen kana na talon kabakuru do ra †.> »

¹² Yesu k'a jaabi ko: «A sebera le ko: <I man kan k'a fo ko i be Matigi Ala korobo ††.> »

¹³ Ayiwa, Setana ka Yesu korobo k'a fle ka ban minke, a tagara ka bo a koro, ka ke wagati were jini ye tuun.

Yesu ka a ta baara damina Galile

(Matiyu 4.12-17; Marika 1.14-15)

¹⁴ O bee ko fe, Yesu sekora ka na Galile mara ra, a fanin Nin Saninman* baraka ra. A togo tun be fora o yoro mara bee ra. ¹⁵ A tagara mogow karan karansow* kono; mogow bee tun b'a togonuman fora.

Nazaretikaw banna Yesu ra

(Matiyu 13.53-58; Marika 6.1-6)

¹⁶ Ayiwa, Yesu nana taga Nazareti, a lamodugu ra. Nenekirilon* sera, a tagara karanso* ra i n'a fo a tun derira ka a ke cogo min na. A nana wuri ka lo ko a be karan ke tuma min na, ¹⁷ o ka cira Ezayi ta kitabu di a ma. A ka a dayele ka taga se yoro do ma, a sebera yoro min na ko:

¹⁸ «Matigi Ala Nin* be ne kan, sabu a ka ne panawoloma ko ne ye na Kibaro Diman* fo fagantanw ye, ani ka kasodenw lablari ko fo, ka fiyentow na yeleko kibaro fo; ka mogo taroninw bo o tcorobagaw boro,

† 4.4 Nin kuma fora Sariya 8.3 †† 4.8 Nin kuma fora Sariya 6.13 ‡ 4.10-11 Nin kuma fora Zaburu 91.11-12 †† 4.12 Nin kuma fora Sariya 6.16

¹⁹ ka Matigi Ala ta nsema wagati ko kibaro fo †.> ²⁰ O ko, a ka kitabu datugu, k'a di karanso korosibaga ma, ka sigi. Mogow bee pa lonin tora a ra, o be a flera. ²¹ Yesu k'a fo ko: «Aw ka nin kuma min men ka bo Kitabu kono bi, o kuma kera can ye.»

²² O bee tun be a togonuman fora. A tun be kumapuman minw fora, o ka o kabakoya. O ko: «Yusufu dence le te nin ye wa?» ²³ Yesu k'a fo o ye ko: «Sigiya t'a ra, aw bena nin zana la ne ye, ko: <Flakebaga, i yere keneya folo!> Aw bena a fo ne ye fana ko: <I ka ko minw bee ke Kaperinahumu, an ka o men; o jagon ke i yere ta dugu ra yan fana.> » ²⁴ Yesu k'a fo o ye tuun ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko cira si te mina ka pa a yere ta dugu kono.»

²⁵ A ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko cira Iliya †† ta wagati ra, sanji ma ben Izirayeli* jamana ra fo san saba ni karo woro; kongoba benna jamana yoro bee kan. O wagati ra muso ce saninw tun ka ca Izirayeli jamana ra. ²⁶ Nka Ala ma cira Iliya ci ka taga olugu do si fe; a tagara muso ce sanin kelen le fe Sarepita, Sidon mara ra.» ²⁷ A ko tuun ko: «Kunato caman fana tun be Izirayeli jamana ra cira Iliyasu †† ta wagati ra, nka o si ma na Iliyasu fe ka na keneya; Sirikace Naaman le nana, ka na keneya §.»

²⁸ Mogow ka o kuma men minke, karanso konomogow bee dimina. ²⁹ O wurira ka Yesu mina k'a joni ka taga ni a ye dugu ko fe. Dugu tun siginin be kongori min kan, o tagara ni a ye o kunce ma, ko o b'a joni ka ben dugu ma. ³⁰ Nka Yesu temena o ce ra ka taga.

Yesu ka jinato do keneya

(Marika 1.21-28)

³¹ Ayiwa, Yesu tagara Kaperinahumu; o ye Galile dugu do ye. Nenekirilonw* na a tun be to ka mogow karan. ³² A ta karan cogoya tun ka mogow kononoban, sabu a tun be mogow karan ni baraka ye. ³³ Ayiwa, ce jinato do tun be karanso kono; ale ka ke poren ye ni kanba ye, ko: ³⁴ «E, Yesu Nazaretikace, mun le be an ce? I nana an halakiyoro le ra wa? Ele ye mogo suguya min ye, ne ka o lon; ele ye Ala ta Mogo Saninman le ye.»

³⁵ Yesu jamana jina kunna, k'a fo a ye ko: «I da tugu, i ye bo nin ce ra!» O jina ka o ce ben dugu ma mogo bee pa na, ka bo a ra, nka a ma foyi ke ce ra. ³⁶ Mogow bee kabakoyara. O ka ke a fo ye jagon ye ko: «Nin ye kuma suguya juman ye? A be kuma jinaw fe ni fanga ni sebgaya ye, k'a fo o ye ko o ye bo mogow ra, o fana be bo.» ³⁷ Yesu togo sera o mara yoro bee ra.

Yesu ka Simon muso bamuso keneya

(Matiyu 8.14-17; Marika 1.29-34)

³⁸ Ayiwa, Yesu bora karanso kono ka taga Simon ta so. A tagara a soro ko Simon muso bamuso taronin lo kosebe; farigban tun b'a ra. O ka Yesu daari ko a ye o muso fle. ³⁹ Yesu gbarara a ra, ka lo a kunna ka kuma ni fanga ye, ko farigban ye bo

‡ 4.19 Nin kuma fora Ezayi 61.1-2 †† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli. ††† Iliyasu: Dow b'a fo a ma ko Elize. § 4.27 Nin kuma fora Masacew flanan 5.1-14

muso ra. O yorɔnin kelen bɛɛ ra muso keneyara; a wurira ka gba kɛ o ye.

Yesu ka banabagato caman keneya

⁴⁰ Tere nana kɛ ben ye tuma min na, banabagato tun bɛ min o min fɛ, ni a ka kɛ bana o bana ye, o bɛɛ nana ni o banabagato ye Yesu fɛ. Yesu ka a boro la o bɛɛ kelen kelen kan ka o keneya. ⁴¹ Jinaw tun bɛ kule ci ka bɔ jinato caman na fana. O tun b'a fɔ Yesu ma ko: «Den min bɔra Ala ra*, ele lo.» Nka Yesu tun bɛ songo o ra; a tun tɛ sɔn k'a to o ye kuma, sabu jinaw tun k'a lon ko Yesu ye Kisibaga* le ye.

Yesu tagara waajuri kɛ Zude mara ra

(Marika 1.35-39)

⁴² Dugu gbera dɔɔn, Yesu bɔra ka taga kongo kono, yoro do ra. Jama caman nana bɔ ka taga a yorɔnini. O nana a ye minke, o tun t'a fɛ a ye bɔ o koro tuun. ⁴³ Nka Yesu k'a fɔ o ye ko: «Ne ka kan ka taga Ala ta Masaya* ko Kibaro Diman* fɔ dugu werɛw ra fana, sabu Ala ka ne ci o le koson.»

⁴⁴ O ra, Yesu tagara Zude mara ra ka taga waa-juri kɛ karansow* kono.

Karamogodenw ka jegɛ camanba mina

(Matiyu 4.18-22; Marika 1.16-20)

⁵ Ayiwa, lon do, Yesu tun lonin bɛ Zenesareti bada ra. Jama tun bɛ a kerɛ fɛ ka a lamini fan bɛɛ ra, o bɛ Ala ta Kuma lamenna. ² Yesu ka kurun fla ye jida ra; jegeminabagaw tun bɔra o kurun kono ka na kɛ o ta jow ko ye jida ra. ³ Yesu donna kurun kelen kono, o tun ye Simon ta kurun ye. Yesu ko Simon ma ko a ye kurun gbara ji cɛ ma dɔɔnin ka a mabo mogow ra. O ko, Yesu sigira kurun kono ka to ka mogow karan.

⁴ Ayiwa, Yesu nana ban mogow karan na wagati min na, a ko Simon ma ko: «Simon, kurun gbara dun na ka aw ta jow firi ka jegɛ mina.» ⁵ Simon ko Yesu ma ko: «An karamogo, an ka su kururu bɛɛ kɛ jegɛnini na, an ma foyi soro. Nka i ta kuma koson, ne bena jo firi tuun.»

⁶ Ayiwa, o ka jow firi minke, o ka jegɛ camanba mina fɔ o ta jow ka kɛ tigtigtɛ ye. ⁷ A ma na ja, o tojogon minw tun bɛ kurun to kelen kono, o ka olugu wele ko o ye na o demɛ ni o ta kurun ye. Olugu nana ni kurun ye. O ka kurun fla bɛɛ fa jegɛ ra fɔ kurunw tun bɛ jini ka jigi ji jukoro. ⁸ Simon Piyeri ka o ye minke, a ka a kinbiri gban Yesu koro k'a fɔ ko: «Matigi, i mabo ne ra, sabu ne ye jurumunto le ye!» ⁹ O tun ka jegɛ caman min mina, o ko tun ka jatigtɛ bla Simon ni a tojogonw bɛɛ ra. ¹⁰ Zebede dence fla minw tun bɛ ni Piyeri ye, Yaku-ba ni Yuhana, olugu fana ja tun tigera o cogo kelen na. Nka Yesu ko Simon ma ko: «I kana siran; k'a ta bi ra, i bɛ jegɛ mina cogo min na, ne bena i karan i ye mogow jini ten.» ¹¹ Ayiwa, o nana se jida ra tuma min na, o ka kurun ni a konofenw bɛɛ to yi ka tugu Yesu ko.

Yesu ka kunatoɛ do keneya

(Matiyu 8.1-4; Marika 1.40-45)

¹² Yesu tun bɛ Galile mara dugu do ra. Kunatoɛ do tun bɛ yi, min fari yoro bɛɛ tun ye kuna ye; ale ka Yesu ye minke, a nana a kinbiri gban a koro ka a ja biri dugu ma, k'a daari k'a gbeleya, ko: «Matigi, ni i bɛ son, i bɛ se ka ne saninya.» ¹³ Ayiwa, Yesu ka a boro la a kan, k'a fɔ a ye ko: «Ne sonna, i ye keneya.» O yorɔnin bɛɛ a ta kuna keneyara. ¹⁴ O ko, Yesu k'a fɔ a ye ko: «I kana nin ko fɔ mogow si ye. Taga i yere yira sarakalasebaga* ra. Cira Musa ka saraka min fɔ kunatoɛ ta saninyari ko ra, i ye o saraka bɔ, janko k'a yira bɛɛ ra ko i keneyara.»

¹⁵ Ayiwa, Yesu togo tun bɛ fora ka taga yoro caman na. Mogow caman tun bena lajen a koro ka a ta kuma lamɛn, ani ka keneya ka bɔ o ta banaw ra. ¹⁶ Nka Yesu tun bɛ to ka taga kongo kono yoro dow ra a kelen na ka taga Ala daari.

Yesu ka murugu do keneya

(Matiyu 9.1-8; Marika 2.1-12)

¹⁷ Lon do, Yesu tun bɛ mogow karanna. Farisiw* ni o ta sariya karamogobaw tun siginin bɛ; olugu tun nana ka bɔ Galile mara ni Zude mara duguw bɛɛ ra, ani Zeruzalemu. Matigi Ala ta se bagaya tun bɛ Yesu fɛ, a tun bɛ banabagatoɛ keneyara.

¹⁸ Ayiwa, mogow dow nana ni cɛ muruginin do ye lanan kan. O tun b'a fɛ ka don ni o cɛ ye ka taga a bla Yesu koro. ¹⁹ Nka jama caya koson, o ma donyoro soro ni a ye; o yelenna bon san fɛ ka wo do bɔ yi, ka cɛ muruginin ni a ta lanan lajigi o wo fɛ fɔ ka taga a bla Yesu koro, mogow cɛ ra. ²⁰ Yesu k'a ye ko o mogow lara ale ra minke, a ko murugu ma ko: «I ta jurumunw yafara i ma.»

²¹ Sariya karamogow, ani Farisi ka kɛ a fɔ ye o yere kono ko: «Cɛ nin ye jontigi le ye, fɔ a bɛ Alatoɛcɛnkumaw fora tan? Ni Ala kelen tɛ, jontigi le bɛ se ka jurumun yafa?» ²² Yesu tun ka o mogow ta miiriya lon; a ko o ma ko: «Mun koson nin mi-iriyaw jogon bɛ aw jusukun na?» ²³ K'a fɔ murugu ye ko a ta jurumun yafara a ma o, walama k'a fɔ a ye ko a ye wuri ka tagama o, aw ja na o fla ra jumam le ke ka di? ²⁴ Ayiwa, ne bena a yira aw ra bi ko ne Min kera Adamaden ye*, ko se bɛ ne ye ka jurumun yafa dunuɲa kono.» O ko, a ko murugu ma ko: «Ne b'a fɔ i ye, wuri ka i ta lanan ta ka taga i ta so!» ²⁵ O yorɔnin kelen bɛɛ, cɛ wurira o bɛɛ ja na, ka a ta lanan ta, ka taga a ta so; a tagato tun bɛ Ala tandora. ²⁶ O mogow bɛɛ kabakoyara. O ka kɛ Ala tando ye; o ja tigenin tun b'a fora jogon ye ko: «E! An ka kobaw ye bi.»

Yesu ka Levi wele

(Matiyu 9.9-13; Marika 2.13-17)

²⁷ Ayiwa, o ko fɛ, Yesu bɔra ka taga ninsaram-inabaga do siginin ye ninsaraminabon na; a togo ye ko Levi. Yesu ko a ma ko: «Tugu ne ko!» ²⁸ Levi ka a ta baara bɛɛ dabra, ka wuri ka tugu Yesu ko.

²⁹ Levi nana panagbeba do laben a ta so kono Yesu ye. Ninsaraminabaga caman, ani mogow

were w nana sigi ni Yesu ni a ta karamogodenw ye ka domuni ke. ³⁰ Farisiw* ni o ta sariya karamogow* ka ke o korofa ye; o k'a fo Yesu ta karamogodenw ye ko: «Mun koson aw be domuni ke, ka min ni ninsaraminabagaw ni mogow kewalejuguw ye?» ³¹ Yesu ka o jaabi k'a fo o ye ko: «Mogow minw ka kene, olugu te flakebaga yoropinini; banabagatow le be flakebaga yoropinini. ³² Ne ma na mogow terreninw wele; ne nana jurumuntow le wele, janko o ye nimisa o ta jurumunw na.»

Landakow ni Kibaro Diman te kelen ye

(Matiyu 9.14-17; Marika 2.18-22)

³³ Mogow dow ko Yesu ma ko: «Wagati caman Yuhana ta karamogodenw ni Farisiw* ta karamogodenw be sun don, ka Ala daari; nka ele ta karamogodenw be domuni ke, ka min lon bee.» ³⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Yala aw be se ka korocce jentogonw jagboya ko o kana domuni ke, ka o ni korocce to jagon fe koroya ra wa? ³⁵ Lon min na o bena korocce ta ka bo o korow, o lon le ra o bena sun don.»

³⁶ O ko, Yesu ka talen do were fo o ye ko: «Mogow si te fanikura kunkurun tige k'a ke ka fani korow bari ni a ye. Ni i ka o ke, i ka fanikura cen le. I ka a kunkurun min bari fani korow ra, o fla na fana tena ke kelen ye. ³⁷ Mogow si fana te duvenkura ke forogokorow konow. Ni o te, duvenkura bena forogokorow faran, ka bon; o tigi be bonow forogow ra fana. ³⁸ O koson duvenkura ka kan ka ke forogokuraw le konow. ³⁹ Mogow si fana te duvenkorow min, ka sorow ka nabow kura fe tuun, sabu a b'a fo ko koroman le ka di.»

Nenekirilon ta ko

(Matiyu 12.1-8; Marika 2.23-28)

6 Nenekirilon do ra, Yesu ni a ta karamogodenw tun be temena foro dow ce ma. Yesu ta karamogodenw ka ke o foro siman dow karikari ye, ka o terege o tegew konow, ka o kisew jimi. ² Farisi* dow ko o ma ko: «Ko min man kan ka ke Nenekirilon na, mun koson aw be o kera?» ³ Yesu ka o jaabi, ko: «Wagati min kongow tun ka Dawuda ni a tagamajogonw mina, a ka min ke aw ma o ko karan wa? ⁴ A donna Alabatoso konow; sarakaburu minw tun blantin be yi, a ka o ta k'a jimi ka do di a tagamajogonw fana ma; k'a sorow ka kana ni sariya* ye, mogow si tun man kan ka o buruw jimi ni sarakalasebagaw* doron te †.» ⁵ O ko, Yesu k'a fo o ye ko: «Min kera Adamaden ye*, Nenekirilon kuntigiya be o le boro.»

Yesu ka ce boro faganin keneya

(Matiyu 12.9-14; Marika 3.1-6)

⁶ Ayiwa, Nenekirilon* do were ra, Yesu donna karanso* do konow ka mogow karan. Ce do tun be yi, min kininboro faganin tun lo. ⁷ Farisiw* ni sariya karamogow* tun be Yesu korosira k'a fle, yala ni a bena son ka mogow keneya Nenekirilon na, janko o ye sababu do sorow ka a jaraki. ⁸ Nka Yesu tun ka o ta miiriya lon; a ko ce boro faganin ma

† 6.4 Nin kuma fara Samawilu folo 21.2-7

ko: «Wuri ka na lo cemance ra yan, jama bee pa korow!» Ce wurira ka lo. ⁹ Yesu k'a fo o ye ko: «Ka kana ni sariya* ye, kopuman le ka kan ka ke Nenekirilon na wa, walama kojugu? Ka mogow kisi wa, walama ka mogow halaki?» ¹⁰ O tuma, Yesu ka a na lo o bee ra ka to ka o bee fle. O ko, a k'a fo o ce ye ko: «I boro foni!» A ka a boro foni minke, a boro keneyara. ¹¹ Farisiw ni sariya karamogow ka o ye minke, o dimina kosobe. O ka ke jagon sorow ye, ko o ka kan ka mun le ke Yesu ra.

Yesu ka ciraden tan ni fla panawoloma

(Matiyu 10.1-4; Marika 3.13-19)

¹² Ayiwa, lon do, Yesu tagara yelen kuru do kan ka Ala daari. A ka su bee ke Aladaari ra. ¹³ Dugu nana gbe minke, a ka a ta karamogodenw wele, ka na mogow tan ni fla panawoloma o ra, ka olugu wele ko ciradenw*: ¹⁴ Folo tun ye Simon ye, min togow lara ko Piyeri, ani a balemace Andere, ani Yakuba, ani Yuhana, ani Filipe, ani Baritelemi, ¹⁵ ani Matiyo, ani Toma, ani Alife dence Yakuba, ani Simon min tun wele ko faso kanubagaba ††, ¹⁶ ani Yakuba dence Zude, ani Zudasi Sikariyoti, min nana ke Yesu janfabaga ye.

Yesu ka banabagato dow keneya

(Matiyu 4.23-25)

¹⁷ Ayiwa, Yesu jigira ni a ta ciradenw* ye ka bo kongori kan, ka na lo kenegbeyorow do ra. A ta karamogoden caman tun be yi, ani mogow caman were. O mogow dow tun bora Zeruzalemu, dow bora Zude mara yorow ra, dow bora kogojida kerefe-duguw ra, Tiri ni Sidon. ¹⁸ O mogow tun nana Yesu fe ka na a ta karan lamen, ka keneya fana ka bo o ta banaw ra. Jinaw tun be minw toorora, olugu fana keneyara. ¹⁹ Jama bee tun b'a fe ka maga Yesu ra, sabu sebagaya do tun be bo a ra ka o bee keneya.

Hera ni bono

(Matiyu 5.1-12)

²⁰ Ayiwa, Yesu ka a na lo a ta karamogodenw na k'a fo o ye ko:

«Aw minw ye fagantanw ye, aw ta pana, sabu aw ninyorow bena ke Ala ta Masaya* ra.

²¹ Kongow be aw minw na sisan, aw ta pana, sabu aw bena domuni sorow ka fa!

Aw minw be kasira sisan, aw ta pana, sabu aw bena pagari fo ka yereko.

²² «Ne Min kera Adamaden ye*, ni ne togow koson mogow be aw koninya ka ban aw ra, ka aw neni, ka aw togowjugu fo, aw ta pana; ²³ ni o kera, lon min na, aw ye pagari, ka ninsondiya, ka panpan, sabu aw ta baraji bena bonya sankolo ra. O bemaw ka o kow jagon le ke Ala ta ciraw ra!

²⁴ Nka aw minw ye nafortotigiw ye, bonow bena aw sorow,

sabu aw ka aw ta hera sorow ka ban!

²⁵ Aw minw fanin lo sisan, bonow bena aw sorow, sabu kongow bena aw sorow.

Aw minw be yerekora sisan, bonow bena aw sorow,

†† Faso kanubagaba: Kitabu dow b'a fo ko Zeloti.

sabu aw na bena kumu, aw bena kasi ka naji bo.
²⁶ Ni mōgōw bēē be aw tandora faninya kan, bōnō bena aw sōrō,
 sabu o bēmaw ka cira faninyafōbagaw tando o cogo le ra.»

Yesu ko an ka kan ka an juguw kanu

(Matiyu 5.38-48; 7.12)

²⁷ Yesu ko: «Aw minw be ne lamenna, ne b'a fō aw ye ko: Aw ye aw juguw kanu, aw ye kopuman ke aw kōninyabagaw ye. ²⁸ Mōgō minw be aw danga, aw ye dugawu ke olugu ye. Minw be aw minako juguya, aw ye Ala daari olugu ye. ²⁹ Ni mōgō ka i fata i ye kelen na, i ye tō kelen fana lō a ye. Ni mōgō ka i ta deregeba bōsi i ra, i ta deregedennin fana to a boro. ³⁰ Ni mōgō o mōgō ka i daari, i ye a tigi sōn. Ni mōgō ka i borofen ta, i kana a fō ko a tigi ye a kōsegi i ma.

³¹ «Aw b'a fē mōgōw ye ko min ke aw ye, aw yere ye o jōgōn le ke o ye.

³² «Ni aw be aw kanubagaw dōrōn le kanu, aw bena mun tandori le sōrō o ra tuun? Hali Alalōnbariw be o ke! O be o kanubagaw le kanu. ³³ Mōgō minw be kopuman ke aw ye, ni aw be kopuman ke olugu dōrōn le ye fana, aw bena mun tandori le sōrō o ra? Hali Alalōnbariw fana be o jōgōn le ke; [minw be kopuman ke o ye, o fana be kopuman ke olugu le ye.] ³⁴ Aw ka a lōn ko mōgō minw be se ka juru sara, ni aw be juru don olugu dōrōn le ra, aw bena mun baraji le sōrō Ala fē tuun? Hali Alalōnbariw, minw be se ka juru sara o ye, o be juru don olugu le ra. ³⁵ Nka aw ye aw juguw kanu, aw ye kopuman ke. Ni aw ka juru don, aw ye aw jigi bō a kan. Ni o kera, aw bena barajiba sōrō. O fana bena a yira mōgōw ra ko aw ye Ala Kōrōtaninba ta denw ye, sabu ale ka jū kopumanlōnbariw, ani mōgōjuguw ma. ³⁶ Aw ye ke hinabagaw ye i n'a fō aw Fa Ala ye hinabaga ye cogo min na.»

Mōgō man kan ka a mōgōjōgōn kōrōfō

(Matiyu 7.1-5)

³⁷ Yesu k'a fō tuun ko: «Aw kana mōgō kōrōfō, ni o kera, aw fana tēna kōrōfō; aw kana tōw jaraki, ni o kera, aw fana tēna jaraki. Aw ye yafa tōw ma, Ala fana bena yafa aw ma. ³⁸ Aw ye tōw sōn, Ala fana bena aw sōn; a bena aw sōn k'a caya; k'a don aw ta minan kōnō, k'a yuguyugu, k'a digi, ka dō wērē fara a kan, fō k'a bōn, ka o yēlema aw ta jufaba kōnō; sabu aw be mōgō tōw mina cogo min na, aw fana bena mina o cogo le ra.»

³⁹ O kō, Yesu ka zana dō la o ye tuun; a ko: «Yala fiyentō dō be se ka ke fiyentō dō wērē ta bereminabaga ye wa? O fla bēē tēna ben dinga kōnō wa? ⁴⁰ Karamōgōden tē se ka tēmē a karamōgōfa kan. Nka ni karamōgōden min karanna kōsebe, o be se ka ke i n'a fō a karamōgōfa. ⁴¹ Mun kosōn pamāpama fitini min be i balema paden na, i be o ye, k'a sōrō yiri belebele min be ele yere na ra, i tē o yera. ⁴² Ele be se k'a fō i balema ma cogo di, ko: «Ne balema, a to ne ye pamāpama fitini nin bō i ja ra,» k'a sōrō yiri belebele min be ele yere na ra, i ja tē o ra? Flankafu fle! I ta yiri belebele bō i yere na ra

fōlō. Ni o kera, ni i yere na yelera, i be se ka pamāpama fitini bōcogo lōn i balema na ra.»

Yiri be lōn a den fē

(Matiyu 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ Ayiwa, Yesu k'a fō tuun ko: «Yirijuman tē denjugu ke, yirijugu fana tē denjuman ke. ⁴⁴ Yiri bēē be lōn a den le fē. Toromō tē se ka sōrō yiri gbansan dō ra; rezēnmō fana tē sōrō ŋanisun na. ⁴⁵ Mōgō jusujuman be kopuman le bō a jusu ra k'a ke, nka mōgō jusujugu be kojugu le bō a jusu ra k'a ke. Mōgō jusu fanin be min na, a da be o le fō.»

Bon fla ta ko

(Matiyu 7.24-27)

⁴⁶ Yesu ko: «Mun kosōn aw be ne wele ko Matigi, Matigi, k'a sōrō ne be min fō aw ye, aw tē o kera? ⁴⁷ Mōgō min be na ne fē ka na ne ta kumaw lamēn, ka a sira tagama, an be se ka o tigi suma ni min ye, ne bena o fō aw ye. ⁴⁸ An be se ka a suma ni bonlōbaga dō le ye: a ka dinga sogi ka a dunya, ka taga se fara ma, ka a ta bon ju sigi o fara kan. Bon lōnin kō, lōn dō, sanjiba dō nana, ji woyora ka ke bon kan, nka a ma se ka bon ben; sabu a lōcogo jana kōsebe.

⁴⁹ «Nka mōgō min be ne ta kuma lamēn, ni a tē a sira tagama, o tigi be i n'a fō bonlōbaga min ka a ta bon lō dugukolo gbansan kan, a ma a ju sigi fara kan. Sanji nana ben, ji woyora ka don a jukōrō, o yōrōnin bēē a benna; a bencogo juguyara kōsebe.»

Yesu ka sorasikuntigi ta baaraden keneya

(Matiyu 8.5-13)

⁷ Ayiwa, Yesu ka o kumaw bēē fō ka ban mōgōw ye tuma min na, a wurira ka taga Kapērinahumu. ² Sorasikuntigi dō tun be o dugu ra, min ta baaraden tun banara fō a tun be jini ka sa; o baaraden ko tun ka gbelen a ma kōsebe. ³ O sorasikuntigi ka Yesu ko men minke, a ka Yahudiya cēkōrōba dōw ci Yesu fē, ko o ye taga a daari ko a ye na a ta baaraden keneya.

⁴ O cēkōrōbaw tagara se Yesu fē minke, o ka a daari k'a gbeleya kōsebe, k'a fō a ye ko: «A ka kan i ye nin cē demē, ⁵ sabu an ta siya ko ka di a ye, ale le fana ka an ta karanso* lō an ye.» ⁶ Yesu tagara ni o ye. O surunyara sorasikuntigi ta bon na minke, sorasikuntigi ka a teri dōw ci Yesu fē, k'a fō a ye ko: «Matigi, i kana i yere tōrō, sabu a man kan ko ele ye na ne jōgōn ta so. ⁷ O le kosōn ne k'a jate mina k'a ye ko ne yere tun man kan ka taga i nō fē. Nka ni i ka kuma kelenpe le fō, o sababu ra ne ta baaraden be keneya. ⁸ Sabu kuntigi dōw be ne kunna, nka ne fana be sorasi dōw kunna. Ni ne k'a fō min ma ko: «Taga!», o be taga; ni ne k'a fō min ma ko: «Na yan!», o be na. Ni ne k'a fō ne ta baaraden ye ko: «Nin ke tan!», a be o ke.» ⁹ Yesu ka o kuma men minke, o sorasikuntigi ko diyara a ye kōsebe. A ka a ja munu ka a nōfēmōgōw fle, k'a fō o ye ko: «Ne b'a fō aw ye ko hali Izirayelimōgōw ra, ne ma nin lanayaba jōgōn sōrō mōgō si fē.» ¹⁰ Ciradenw sekōra ka taga so

kɔnɔ, ka taga a sɔrɔ ko baaraden keneyara.

Yesu ka muso dɔ dence su lakunu

¹¹ O lon dugusagbe, Yesu tun be tagara dugu dɔ ra, min tɔgɔ ye ko Nahini; a ta karamɔgɔdenw ni jama caman tun tugura a kɔ. ¹² O surunyara dugu donda ra minke, o ka mɔgɔw bɔtɔ ye ni kanbelen dɔ su ye, o be tagara a sutara. Muso ce sanin dɔ dence kelenpe tun lo. Dugumɔgɔw camanba tun be ni o ye. ¹³ Matigi ka o muso ye minke, a hina donna a ra. A ko muso ma ko: «I kana kasi.» ¹⁴ A gbarara o ra, k'a boro maga sutanan na. Sutabagaw lora. A ko: «Kanbelennin, ne b'a fo i ye ko i ye wuri.» ¹⁵ Su wurira ka sigi ka ke kuma ye; Yesu k'a di a bamuso ma.

¹⁶ Mɔgɔw be siranna. O ka Ala tando k'a fo ko: «Ala ta ciraba dɔ nana a fe; Ala nana a ta mɔgɔw demɛ.» ¹⁷ O ka kuma minw fo Yesu ko ra, o kuma sera fo Zude mara ni a lamini be ra.

Yuhana ka a ta karamɔgɔdenw ci Yesu fe

(Matiyu 11.2-19)

¹⁸ Yuhana ta karamɔgɔdenw tagara o kow be lakari a ye. ¹⁹ Yuhana ka a ta karamɔgɔden fla wele ka o ci Matigi Yesu fe, ko o ye taga a jininka ko: «Kisibaga* min tun ka kan ka na, ele lo wa, walama an ka kan ka dɔ were le makɔnɔ?» ²⁰ O karamɔgɔden fla tagara se Yesu kɔrɔ tuma min na, o ka a jininka ko: «Matigi, Yuhana Batizerikebaga ka an ci i fe, ko an ye na i jininka ko Kisibaga min tun ka kan ka na ko ele lo wa, walama ko an ka kan ka dɔ were le makɔnɔ?» ²¹ O wagati yere ra, Yesu ka mɔgɔ caman keneya ka bo o ta banaw ni o ta tɔrɔw ra, ka jinaw gben ka bo dɔw ra; a ka fiyentɔ caman ja yele. ²² O ko, Yesu ka Yuhana ta ciradenw jaabi ko: «Aw ka ko minw ye, ani aw ka kuma minw men, aw ye taga o lakari Yuhana ye, ko: fiyentɔw be yeri kera, nabaraw be tagamana, kunatɔw keneyara, torogberenw be menni kera, mɔgɔ saninw be kununa ka bo saya ra, Kibaro Diman* be fora fagantanw ye fana. ²³ Ni mɔgɔ min ma sigiya ne ta ko ra, o tigi ta jana!»

Yesu ni Yuhana Batizerikebaga ta ko

²⁴ Yuhana Batizerikebaga ta ciradenw sekɔra ka taga minke, Yesu kumana jama fe Yuhana ko ra. A ko o ma ko: «Aw tun tagara kongo kɔnɔ minke o, aw tagara bin gbansan le ye foɔ b'a lamagara wa? ²⁵ O te de! O tuma aw tagara mun le ye? Aw ka mɔgɔ dɔ le ye min ka fanjuman songɔgbelen dɔ don wa? Aw yere k'a lon ko minw be fanjuman songɔgbelenw don, ka domuni dimanw ke, ani ka o yere diyanyakow be ke, olugu be sɔrɔ masasow le kɔnɔ. ²⁶ Ayiwa, aw tagara mun le ye sa? Cira dɔ lo wa? Onhon, ne b'a fo aw ye ko cira lo; a ka bon ka teme hali cira kan. ²⁷ Sabu min sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«A fle, ne be ne ta ciraden ci ka taga i ja fe ka i ta sira laben i ye †,»
o ciraden ye Yuhana le ye. ²⁸ Ne b'a fo aw ye ko muso si ma den woro folo min ka bon ni Yuhana

† 7.27 Nin kuma fora Malaki 3.1

ye. O be n'a ta, Ala ta Masaya* ra, mɔgɔw be ra fitini ka bon ni Yuhana ye.

²⁹ «Mɔgɔ minw be tun be Yuhana lamenna, hali ninsaraminabagaw, olugu be tun batizera Yuhana fe, k'a yira ko o sonna a ma, ko Ala terennin lo.

³⁰ Nka Farisiw* ni sariya karamɔgɔbaw ma son Ala ta kolatigeninw ma o ye; o ma son Yuhana ta batiz-eri* ma.»

³¹ Yesu k'a fo tuun ko: «Ne be se ka bi mɔgɔw suma ni jontigiw le ye? O be i ko jontigiw? ³² Bi mɔgɔw kera i ko denmisennin minw siginin be toron na kenegbe ra; o be peren, k'a fo jɔgɔn ye ko:

«A fle, anw ka filen fiye aw ye, aw ma don ke!

Anw ka sangadonkiriw la aw ye, aw ma kasi!»

³³ Sabu Yuhana Batizerikebaga nana, a tun te domuni panaman ke, a tun te duven min; aw ko, ko jina le b'a ra. ³⁴ Ayiwa, Min kera Adamaden ye*, ale nana, a be domuni ke, ka min; aw ko: «E, ce nin nogo ka bon kojugu! Dorominbaga lo, ninsaraminabagaw ni mɔgɔ kewalejuguw terice lo.»

³⁵ Nka hakiritigiya min bɔra Ala ra, o be lon mɔgɔw ra o ta kewalew le fe.»

Muso dɔ ka Yesu sen mun ni turu kasadiman ye

(Matiyu 26.1-13; Yuhana 12.1-8)

³⁶ Farisice dɔ tun ka Yesu daari ko a ye taga domuni ke ale ta so. Yesu tagara Farisice ta so; o sigira domuni na. ³⁷ Ayiwa, muso kewalejugu dɔ tun be o dugu kɔnɔ, ale k'a men minke ko Yesu be domuni na Farisice ta bon kɔnɔ, a nana ni turu kasadiman dɔ ye daganin cepumanba dɔ kɔnɔ. ³⁸ A temena Yesu ko fe ka na lo a sen kɔrɔ ka ke kasi ye, fo k'a naji ke ka Yesu senw jigi; o ko, a ka Yesu senw josi ni a yere kunsigi ye, ka o mɔmɔ, ka turu kasadiman dɔ ke ka a senw mun.

³⁹ Farisice min tun ka Yesu wele ka na a ta so, ale ka o ye minke, a k'a fo a yere kɔnɔ ko: «Ni a tun kera ko can ra nin ce tun ye Ala ta cira ye, muso min be magara a sen na tan, a tun bena a lon mɔgɔ suguya min lo; a tun bena a lon ko muso kewalejugu lo.» ⁴⁰ Yesu ko Farisice ma ko: «Simɔn, kuma be ne fe k'a fo i ye.» Simɔn ko: «Ne karamɔgɔ, a fo.» ⁴¹ Yesu ko: «Ce dɔ ta juru tun be mɔgɔ fla ra. Kelen ta ye wari deniye † keme looru, to kelen ta ye wari deniye bilooru. ⁴² O fla si tun te sera ka o ta juru sara minke, ce ka o fla be ta juru to o ye. Ayiwa, sisan o mɔgɔ fla ra o, ce ko bena diya jon ye ka teme jon kan?» ⁴³ Simɔn ko: «Ne be miiri ko min ta juru tun ka ca, ce ko bena diya o le ye.» Yesu ko: «I ka can fo.»

⁴⁴ O ko, Yesu k'a jasin muso ma, k'a fo Simɔn ye ko: «Simɔn, i ka muso nin ye ke? Ayiwa, ne nana i fe, i ma ji di ka ne sen ko; nka ale ka ne sen jigi ni a naji ye, k'a josi ni a yere kunsigi ye. ⁴⁵ Ele ma ne fo ni kanuya ye, nka ale kɔni, kabini ne donna yan, ale ka ne mina ni kanuya ye. ⁴⁶ Ele ma turu mun ne kun na, nka ale kɔni, ale ka turu kasadiman

† Yesu ta wagati ra deniye keme saba, o tun be senskeba-ga sanji kelen baara sara bo.

mun ne senw na. ⁴⁷ O ra, ne b'a fo i ye, a ta jurumun ni a caya bee, a bee yafara a ma, sabu a ta kanuya ka bon. Ni jurumun caman ma yafa mogo min ma, o tigi ta kanuya fana be dogoya le.»

⁴⁸ O ko, Yesu ko muso ma ko: «I ta jurumunw yafara i ma.» ⁴⁹ Mogo minw tun be domuni kera ni a ye, olugu ka ke a fo ye jagon ye ko: «E! O tuma, ale ye mogo suguya juman le ye, fo ka na ke mogo ta jurumunw yafa ye o ma!» ⁵⁰ Nka Yesu ma o ta kuma jate. A ko muso ma ko: «I ta lanaya ka i kisi; taga hera ra!»

Muso minw tun be Yesu ni a ta karamogodenw demena

8 O kow ko, Yesu tagara dugubaw, ani dugu-misenw na, ka taga mogo waaju, ka Ala ta Masaya* Kibaro Diman* fo o ye. A ta karamogoden tan ni fla tun be ni a ye. ² A tun ka muso minw keneya, ka dow ta jinaw ghen ka bo o ra, olugu dow fana tun be ni a ye: Mariyamu, min be wele ko Magidalakamusu, Yesu tun ka jina wolonfla ghen ka bo min na, ³ ani Yahani, min tun ye masace Herodi* ta bon korosibaga Suza ta muso ye, ani Suzana, ani muso caman were. O musow bee tun be to ka o borofen dow di Yesu ni a ta karamogodenw ma ka o deme.

Simankisew ta talen

(Matiyu 13.1-9; Marika 4.1-9)

⁴ Ayiwa, jamaba do tun nana lajen Yesu koro; o tun bora dugu caman na. A ka talen do fo o ye; a ko: ⁵ «Senkebaga do le bora ka taga simankise seri. A seriket, simankise dow benbenna sirada ra. Temebagaw ka o dondon, konow ka o kunukunu. ⁶ Simankise dow benbenna faraw ce ra. O simanw wurira, nka a ma meen, o bee jara, sabu sumaya tun te yi. ⁷ Simankise dow benbenna janiw ce ra; janiw wurira ni o ye ka o datugu. ⁸ Ayiwa, simankise dow benbenna dugukolonuman na. Olugu wurira ka ja, ka den keme keme ke.» O ko, Yesu kumana ni fanga ye, ko: «Ni mogo min b'a fe ka nin kow faamu, o ye jija ka nin kumaw lamem!»

Yesu ka talenw lakun fo

(Matiyu 13.10-17; Marika 4.10-12)

⁹ Yesu ta karamogodenw ka a pininka o talen koro ra. ¹⁰ A ka o jaabi ko: «Ala ta Masaya* gundow lonniya dira aw le ma. Nka tow koni, a be fo olugu ye ni talenw le ye. O le koson
<o b'a fle, nka o t'a ye;
o b'a men, nka o t'a faamu †.>»

Yesu ka simankisew ta talen koro fo

(Matiyu 13.18-23; Marika 4.13-20)

¹¹ «Ayiwa, talen koro ye nin ye: simankise, o ye Ala ta Kuma le ye. ¹² Simankise minw benbenna sirada ra, o koro ye mogo minw be Ala ta Kuma lamem, nka Setana be na o nega ka o kuma bo o jusukun na, janko o kana la Ala ta Kuma ra ka kisi.

¹³ Simankise minw benbenna fara kan, o koro ye mogo minw be Ala ta Kuma lamem, ka son o ma ni ninsondiya ye; nka o kuma te lilin don ka taga yorjan o kon. O be to lanaya ra wagati donin, nka ni Setana ka o korobo k'a fle don, o be lanaya dabra. ¹⁴ Simankise minw benbenna janiw ce ra, o koro ye mogo minw ka Ala ta Kuma lamem, nka sani wagati do ye se, hamikow, ani natorokow, ani dunya panagbekow be don o jusu ra ka o ta lanaya degu fo ka a cen. A be ke i n'a fo siman min jara ka a den kogobari to. ¹⁵ Ayiwa, simankise minw benbenna dugukolonuman na, o koro ye mogo minw be Ala ta Kuma men ka son a ma ni jusukunuman ye, ani jusukun ghenin, ka to a kan ni kan kelen ye, ka jija fo ka den.»

Fitinayeelen ta ko

(Marika 4.21-25)

¹⁶ Yesu k'a fo tuun ko: «Mogo si te fitina mana ka fiye biri a kunna, walama k'a bla lanan jukoro. I be a bla fitinablayo le ra, janko minw be don bon kon, olugu ye a yeelen ye. ¹⁷ Ayiwa, fen dogonin si te yi, ni min tena yira; gundo si te yi ni min tena bo kene kan. ¹⁸ O le koson, aw ye aw ta lamencogo korosi kosebe; sabu do be min fe ka ban, do were bena di o tigi le ma; nka do te min fe, hali a b'a mi-iri ko fitini min b'a fe, o bena bosu a ra.»

Yesu be mogo minw jate a somogow ye

(Matiyu 12.46-50; Marika 3.31-35)

¹⁹ Yesu bamuso ni Yesu balemaw nana a fe. Nka jama caya koson, o ma se ka gbara a koro. ²⁰ Mogo ka o ko fo Yesu ye, ko: «I bamuso ni i balemaw be kene ma; o b'a fe ka kuma n'i ye.» ²¹ Yesu ka o mogo jaabi ko: «Minw be Ala ta Kuma lamem ka a ke, olugu le ye ne bamuso ni ne balemaw ye.»

Yesu ka fjo ba lalo baji kan

(Matiyu 8.23-27; Marika 4.35-41)

²² Lon do, Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «An ye taga ba ja do kan!» O donna kurun do kon ka taga. ²³ Ka o tagato to, Yesu sunogora. Donin kera, fjo ba do barara ka wuri ji kan. Fjo tun be ji serira ka don kurun kon, fo kurun tun be jini ka jigi ni o ye ji jukoro. ²⁴ Karamogoden dow gbarara Yesu ra ka a lakunu; o ko: «Matigi, Matigi, an sato fle ji ra!» Yesu wurira ka songo fjo ni ji ra; fjo ni ji malara, yoro sumana. ²⁵ O ko, Yesu k'a fo o ye ko: «O tuma aw ta lanaya be min le?» Karamogodenw siranna, ka kabakoya fo o ka ke a fo ye jagon ye ko: «E! Nin ce ye mogo suguya juman le ye? A be kuma hali fjo ni ji fe, o be a kan mina.»

Yesu ka jinaw ghen ka bo ce do ra Gerasa mara ra

(Matiyu 8.28-34; Marika 5.1-20)

²⁶ Yesu ni a ta karamogodenw tagara se ba ko, Gerasakaw ta mara ra; o yoro jasinna Galile mara ma. ²⁷ Yesu jigitu ka bo kurun kon, o dugu ce do nana Yesu kunben. Jina caman tun be o ce ra; a

† 8.10 Nin kuma fora Ezayi 6.9

fari lakolon le tun be yaala kabini wagatijan. A tun te son ka to so kono; a tun be to kaburulo le ra. ²⁸ A ka Yesu ye minke, a ka kule ci ka na ben dugu ma Yesu sen koro ka peren ko: «Mun le be ne ni i ce, Yesu, Den* min bora Ala Korotaninba ra? Ne be i daari, sabari i kana ne toro.» ²⁹ A tun be o fora sabu Yesu tun k'a fo jina ye ko a ye bo ce ra. Jina tun be to k'a ben tuma caman. Mogow tun be a boro fla siri ni negjoroko ye, ka a sen don nega ra janko a ye to yoro kelen na, nka a tun be o negaw bee tigetige; jinaw fana tun be taga ni a ye kongo kono.

³⁰ Yesu ka a pininka ko: «I togo ye di?» A ko: «Ne togo ye ko <Jamaba> »; sabu jina caman le tun b'a ra. ³¹ Jinaw ka Yesu daari ko a ye sabari, a kana olugu bla ka taga toroyoro ra.

³² O y'a soro, lekuruba do tun be domuni kera o yoro ra kuru kere fe. Jinaw ka Yesu daari ko a ye sabari k'a to olugu ye taga don lew ra; Yesu ko o ye bo ka taga. ³³ Jinaw bora ce ra ka taga don lew ra. Lekuru bee girinna ka jigi kuru jigijigi fe ka taga ben baji ra. O bee fagara ji ra. ³⁴ Legbenbagaw ka o ye minke, olugu borira ka taga o fo dugu kono, ani togodaw ra. ³⁵ Mogow bora ko o be taga a fle. O sera Yesu koro tuma min na, jinaw bora ce min na, o ka o siginin ye Yesu koro, derege be a kan na, a jamalora. Siranya ka mogow mina.

³⁶ Ayiwa, o ko tun kera minw na na, olugu ka a lakari mogow tow ye. ³⁷ Gerasa mara mogow bee k'a fo Yesu ye ko a ye taga ka bo olugu ta yoro ra, sabu a ko tun ka siranyaba bla o bee ra. Yesu ni a ta karamogodenw donna kurun kono ka seko ka taga.

³⁸ Yesu sekoto, ce jinatokoro tun ka a daari kosebe ko a y'a to ale ye taga ni a ye. Nka Yesu ka a labla, k'a fo a ye ko: ³⁹ «Seko ka taga i ta somogow fe; Ala ka koba min ke i ye, taga o lakari o ye.» Ce tagara; Yesu ka ko min ke a ye, a ka o lakari dugu yoro bee ra.

Zayirusi denmuso kunuko ni muso do keneyako

(Matiyu 9.18-26; Marika 5.21-43)

⁴⁰ Yesu sekora ka na minke, jamaba nana a kuben, sabu o bee tun be a makonona. ⁴¹ Ce do tun be yi, a togo ye ko Zayirusi, ale le tun ye o yoro karanso* kuntigi ye. A nana Yesu fe ka na a kinbiri gban Yesu koro ka a daari ko a ye sabari ka taga ale ta so. ⁴² Sabu denmusionin kelenpe le tun b'a fe, min si tun be san tan ni fla bo; o tun banara fo a be jini ka sa. Ayiwa, Yesu tagato o ce ta so, jama tun ka a lamini fan bee ra fo ka a gbende o ce ra.

⁴³ O y'a soro muso do tun be yi, joribonbana tun be o ra kabini san tan ni fla. A borofenw bee tun banna flakebagaw fe, nka o si ma se ka a keneya.

⁴⁴ A gbarara Yesu ra a ko fe, ka na maga a ta derege dagbolo ra. O yoronin bee a ta joribon lora.

⁴⁵ Yesu ka pininkari ke ko: «Jontigi le magara ne ra?» I n'a fo mogow si ma son ka lo a ra, Piyeri ko: «An karamogow, i m'a ye jama ka i lamini cogo min na fo ka i gbende wa?» ⁴⁶ Yesu ko: «Can lo, nka mogow do koni magara ne ra, sabu ne k'a ye ko sebagaya do bora ne ra.»

⁴⁷ Ayiwa, muso k'a ye ko ale ka min ke ko o lonna minke, a yeyeretso nana a kinbiri gban Yesu koro. Kun min na a magara Yesu ta derege ra, ani a keneyara yoronin kelen na cogo min na fana, a ka o bee fo Yesu ye mogow bee na na. ⁴⁸ Yesu ko a ma ko: «Ne denmuso, i ta lanaya ka i kisi; taga hera ra!»

⁴⁹ Ka Yesu to kuma ra, ce do bora karanso* kuntigi ta so ka na a fo ko: «I denmuso sara, i kana karamogow sege tuun!» ⁵⁰ Yesu ka o kuma men minke, a k'a fo karanso kuntigi ye ko: «I kana siran! La ne ra doron, i denmuso bena wuri!»

⁵¹ O tagara se Zayirusi ta so minke, Yesu ma son mogow si ye don ni a ye bon kono, fo Piyeri ni Yuhana ni Yakuba ni den face ni a bamuso.

⁵² Mogow bee tun be kasira den su kunna, ani ka kule. Yesu ko: «Aw kana kasi; a ma sa, a be sunogora le.» ⁵³ Mogow ka ke a logobo ye, sabu o bee tun k'a lon ko den sara yere le. ⁵⁴ Yesu ka den mina a boro ma, k'a fo ni fanga ye ko: «Ne den, i wuri!» ⁵⁵ Den nin kosegira a ma; o yoronin bee, a wurira. Yesu ko o ye domuni di a ma. ⁵⁶ O ko ka den face ni a bamuso kononoban. Yesu k'a fo o ye ko o kana o ko lakari mogow si ye.

Yesu ka karamogodenw ci ka taga waajuri ke

(Matiyu 10.5-15; Marika 6.7-13)

9 O ko, Yesu ka a ta karamogoden tan ni fla lajen. A ka fanga ni sebagaya di o ma janko o ye se ka jinaw bee ghen, ani ka banabagatow keneya. ² A ka o ci ka taga Ala ta masaya ko waajuri ke, ani ka banabagatow keneya. ³ A k'a fo o ye ko: «Aw kana foyi ta ka taga tagama ra: aw kana bere ta, walama boro, walama domunifen, walama wari; aw kana derege fla ta. ⁴ Ni aw jigira lu min kono, aw ye to o lu kono, fo ka taga aw bo o yoro ra. ⁵ Nka ni yoro min mogow ma son ka aw lajigi, aw boto o yoro ra, aw ye aw sennabuguri gbongbon; o bena ke aw seere ye o mogow kama.»

⁶ Ayiwa, ciradenw bora ka taga duguw ra, ka Kibaro Diman waajuri ke, ka banabagatow keneya fana o yorow bee ra.

Herodi hakiri pagamina Yesu ta ko ra

(Matiyu 14.1-12; Marika 6.14-29)

⁷ Ayiwa, ko minw bee tun be kera, jamanatigi Herodi* nana o men; a hakiri pagamina, sabu mogow dow tun b'a fora ko Yuhana Batizerikebaga le kununa ka bo saya ra. ⁸ Dow ko, ko cira Iliya † le nana tuun; dow fana ko, ko folofolo ciraw kelen le kununa. ⁹ Herodi ko: «Yuhana koni, ne ka ale kun tige. Nin kow bee be fora min ta ko ra sisan, o tuma ale ye jon le ye?» O ra, Herodi yere tun b'a fe ka Yesu ye.

Yesu ka domuni di jama ma

(Matiyu 14.13-21; Marika 6.30-44; Yuhana 6.1-14)

¹⁰ Ayiwa, Yesu ta ciradenw* sekora ka na tuma min na, o ka fen o fen ke, o ka o bee lakari a ye. O tuma Yesu wurira ka taga ni o ye o danna dugu do kere fe, min togo ye ko Betisayida.

† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

¹¹ Mōgow nana a lon ten minke, o tugura o ko. Yesu ka o mina ka ja; a ka Ala ta Masaya* ko fo o ye. Minw fana tun man kene, a ka olugu keneya.

¹² Ayiwa, tere tun be nini ka ban. A ta karamogoden tan ni fla gbarara a ra k'a fo a ye ko: «Mōgow labla janko o ye taga kerēfeduguw ra, ani togodaw ra, ka taga siyoro nini, ani domuni; sabu an be kongo le kono yan.» ¹³ Nka Yesu ka o jaabi, ko: «Aw yere ye domuni di o ma!» O k'a fo a ye ko: «Burukun looru ni jegeden fla doron le be an fe. Yala i b'a fe an ye taga domuni san ka na a di nin jama bee ma wa?» ¹⁴ Ce waga looru jogonna le tun be o jama ra. Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Aw ye mōgow lasigi mōgo bilooru looru.»

¹⁵ Karamogodenw k'a ke ten; o ka jama bee lasigi. ¹⁶ O ko, Yesu ka o burukun looru ni jegeden fla ta, ka a ja korota san fe, ka baraka la Ala ye; o ko, a ka o tigetige ka o di a ta karamogodenw ma ko o ye a tarantaran jama ra. ¹⁷ Mōgo bee ka domuni ke fo ka fa. O ko, burukunkurun ni jerge to minw tora, o ka segi tan ni fla fa ni o ye.

Piyeri ko Yesu ye Kisibaga ye

(Matiyu 16.13-28; Marika 8.27-9.1)

¹⁸ Lon do, Yesu tun be Ala daarira yoro do ra a danna; a ta karamogodenw tun be ni a ye. A ka o nininka ko: «Mōgow be ne jatera jontigi le ye de?»

¹⁹ O k'a jaabi ko: «Dow ko, ko i ye Yuhana Batizerikebaga le ye, dow ko, ko i ye cira Iliya le ye, dow fana ko, ko folofolo ciraw do le kununa.»

²⁰ Yesu ko o ma ko: «Aw do? Aw ta miiriya ra ne ye jontigi le ye?» Piyeri k'a jaabi ko: «Ele le ye Kisibaga* ye, Ala ka min panawoloma.»

Yesu ta saya ni a kunuko

(Matiyu 16.20-23; Marika 8.31-33)

²¹ Yesu k'a fo o ye k'a gbeleya ko o kana o ko fo mōgo si ye. ²² Yesu k'a fo o ye fana ko Min kera Adamaden ye*, ko jagboya lo ko o ye tōoro kosebe; cekorobaw, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* bena ban a ra, ka a mina ka a faga. Nka a tere sabanan, a bena kunu.

Mōgo be tugu Yesu ko cogo min na

(Matiyu 16.24-28; Marika 8.34-9.1)

²³ O ko, Yesu k'a fo o bee ye ko: «Ni mōgo min b'a fe ka tugu ne no fe, o tigi ka kan ka ban a yere ra, k'a ta gbengbenyiri ta † lon o lon ka tugu ne ko. ²⁴ Sabu ni mōgo o mōgo b'a fe k'a nin kisi, o tigi bena bono a nin na; nka ni mōgo o mōgo ka bono a nin na ne koson, o tigi bena a nin kisi. ²⁵ Ni mōgo ka dunupa bee soro ka taga bono a nin na, walama ka a yere halaki, o tuma dunupasoro ka mun le ja o tigi ye? ²⁶ O le koson ni mōgo o mōgo ka maroya ka ne ni ne ta kuma ko fo, Min kera Adamaden ye*, ni o nana don a ta nōoro ra, ani a Fa Ala ni meleke saninmanw ta nōoro, ale fana bēna maroya k'a fo ko o tigi ye ale ta ye. ²⁷ Can ra, ne b'a fo aw ye ko minw be yan bi, o dow tēna sa fiyewu, fo o ye Ala ta Masaya* nato ye.»

† Ka gbengbenyiri ta, o koro ye ka son tōoro bee ma, ka son hali saya yere ma.

Yesu nōoro yirara karamogodenw na

(Matiyu 17.1-8; Marika 9.2-8)

²⁸ Ayiwa, tere seegi jogon temenin ko, Yesu tagara ni Piyeri ni Yuhana ni Yakuba ye kuru do kan ka taga Ala daari. ²⁹ Ka Yesu to Aladaari ra, a nada cogoya yelemana, a ta faniw yelemana ka gbe pepe. ³⁰ Ce fla nana ke kuma ye ni Yesu ye; o tun ye cira Musa ni cira Iliya ye. ³¹ Olugu mōgo fla nōoro man tun nana; Yesu tun ka kan ka taga Zeruzalemu ka taga Ala sago ke, ka sa cogo min na, o tun be kumana ni Yesu ye o kow le ra. ³² O y'a soro Piyeri ni a tōogonw tun sunogora. O nana kunu minke, o ka Yesu ni o ce fla nōoro man ye. ³³ O ce fla nana ke taga ye tuma min na ka bo Yesu koro, Piyeri ko Yesu ma ko: «An karamogo, an nana yan minke, o pana de! A to an ye fanibon saba lo: ele ta kelen, cira Musa ta kelen, ani cira Iliya ta kelen.» Piyeri koni tun ka o kuma fo a yere kun fe le. ³⁴ Ka Piyeri to o kuma ra, sankaba do nana o bee datugu. Piyeri ni a tōogonw k'a ye ko sankaba ka olugu datugu minke, o siranna. ³⁵ Kumakan do bora sankaba ra, ko: «Nin le ye ne Dence panawolomanin ye; aw y'a lamēn!» ³⁶ O kuma fonin ko, karamogodenw ma mōgo si ye ni Yesu kelen te. O bee jera o ko kan; o wagati ra, o tun ka ko minw ye, o ma son ka o lakari mōgo si ye.

Yesu ka den jinato do keneya

(Matiyu 17.14-18; Marika 9.14-27)

³⁷ O lon dugusagbe, Yesu ni a ta karamogodenw jigira ka bo kuru kan minke, jamaba nana o kunben. ³⁸ O jama ce ra, ce do kumana ni fanga ye ko: «An karamogo, ne be i daari, sabari ka ne dence fle! A kelenpe le be ne fe! ³⁹ Jina do le b'a ra, ni o jina ka a mina wagati min na, a be kule ci, jina be a yuguyugu ni fanga ye, a da be kanga bo, a b'a tōoro kosebe ka soro ka a bla. ⁴⁰ Ne ka i ta karamogodenw daari ko o ye o jina gben, nka o ma se.» ⁴¹ Yesu ko: «Aw mōgojugu lanabariw, ne bena to ni aw ye fo tuma juman, janko aw ye la ne ra? Ne bena aw ta kow sonmina fo ka taga se wagati juman le?» A ko ce ma ko: «Na ni i dence ye yan.» ⁴² Den surunyara Yesu ra minke, jina k'a yuguyugu ni fanga ye ka a firi dugu ma. O tuma Yesu songora jina ra, ko a ye bo den na; a ka den keneya k'a di a face ma. ⁴³ Mōgo minw tun be o yoro ra, o bee kabakoyara kosebe Ala ta sebagaya koson.

Yesu k'a ta saya ko fo tuun

(Matiyu 17.22-23; Marika 9.30-32)

O mōgow tun ninsondiyara, fo ka o kononoban Yesu ta kokeninw koson. Yesu ka o ye minke, a k'a fo a ta karamogodenw ye ko: ⁴⁴ «Aw ye aw toro malo ka nin kuma lamēn ka ja: Min kera Adamaden ye*, o bēna o mina, ka a don mōgow boro.» ⁴⁵ Nka karamogodenw tun ma o kuma koro lon. O kuma koro tun dogora o ma, janko o kana a faamu. O fana tun be siranna ka Yesu jininka kuma koro ra.

Mɔgɔ min ye namɔgɔ ye Ala fɛ

(Matiyu 18.1-5; Marika 9.33-37)

⁴⁶ Ayiwa, sɔsɔri dɔ nana wuri karamɔgɔdenw cɛ ra, ko jontigi le ye olugu ra namɔgɔ ye. ⁴⁷ Yesu ka o ta miiriya lon minke, a ka denfitini dɔ ta ka a lo a yere kɔrɔ. ⁴⁸ A ko karamɔgɔdenw ma ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka nin denfitini mina ka na ne togo koson, o tigi ka ne yere le mina ka na. Ni mɔgɔ o mɔgɔ fana ka ne mina ka na, min ka ne ci, o tigi ka o le mina ka na. Ni mɔgɔ min ka a yere ke aw bee ra fitini ye, o tigi le ye namɔgɔ ye.»

An juguw ani an pinw ye

(Marika 9.38-40)

⁴⁹ Yuhana k'a fo Yesu ye ko: «An karamɔgɔ, an ka cɛ dɔ ye, a be jinaw gbenna ka bo mɔgɔw ra i togo baraka ra; an ka a bari o ra, sabu a te ni an ye.» ⁵⁰ Yesu ko a ma ko: «Aw kana a bari o ra! Sabu ni mɔgɔ min te aw jugu ye, o tigi ye aw jin le ye.»

Samari dugumɔgɔw ma sɔn Yesu ma

⁵¹ Ayiwa, Yesu bowagati dunuɓa ra ka taga Ala fɛ, o wagati surunyara minke, a k'a latige ko ni a ka ke cogo o cogo, ale ka kan ka taga Zeruzalemu. ⁵² Nka sani a ye sira ta, a ka ciraden dow ci ka taga a na fe. O ciradenw tagara se Samari dugu dɔ ra. O ka o dugumɔgɔw daari ko o ye jatigiya di olugu ma Yesu ye. ⁵³ Nka o dugumɔgɔw ma sɔn Yesu ye jigi olugu fe sabu a be tagara Zeruzalemu le. ⁵⁴ Yakuba ni Yuhana ka o men minke, olugu dimina. O ko Yesu ma ko: «Matigi, i te a to an ye tasuma lajigi ka bo san fe ka o bee halaki wa?» ⁵⁵ Yesu ka a na munu ka songo Yakuba ni Yuhana ra. A ko o ma ko: «Jusu suguya min be aw ra, aw ma o lon de! ⁵⁶ Min kera Adamaden ye*, ale ma na mɔgɔw halakiyɔrɔ ra, a nana ka na o kisi le!» O temena o dugu kan ka taga dugu dɔ were ra.

Karamɔgɔdenya ni a tɔrɔ

(Matiyu 8.19-22)

⁵⁷ O tagato sira kan, mɔgɔ dɔ ko Yesu ma ko: «Matigi, ne b'a fe ka tugu i ko, ni i be taga yɔrɔ o yɔrɔ.» ⁵⁸ Yesu k'a jaabi ko: «I k'a lon ko dinga be kongowuruw fe, naga fana be kononinw fe, nka Min kera Adamaden ye*, yɔrɔ si te o fe a be se k'a yere laganfiya yɔrɔ min na de!»

⁵⁹ Yesu k'a fo mɔgɔ were ye ko: «Tugu ne ko!» Ale ko Yesu ma ko: «Matigi, a to ne ye taga ne face su don folo!» ⁶⁰ Yesu ko a ma ko: «A to suw yere ye o ta suw don. Ele ye taga Ala ta Masaya* ko waajuri ke.»

⁶¹ Do were ko Yesu ma tuun ko: «Matigi, ne koni b'a fe ka tugu i ko, nka a to ne ye taga sara ne ta somɔgɔw ra folo.» ⁶² Yesu ko ale ma ko: «Mɔgɔ o mɔgɔ be misidaba mina, k'a ko fle, o tigi te Ala ta Masaya* baara na.»

Yesu ka karamɔgɔden biwolonfla ni fla ci

10 Ayiwa, o ko fe, Yesu ka karamɔgɔden biwolonfla ni fla were wele ka o ci a yere na, mɔgɔ fla fla. A yere tun bena se dugu o dugu ra, ani yɔrɔ o yɔrɔ ra, a ka o bla ka taga o yɔrɔw bee ra. ² A ko o ma ko: «Siman tigeta ka ca, nka baarakɛbagaw ka dogo. Aw ye forotigi daari, janko a ye baarakɛbagaw ci ka taga a ta siman tige. ³ Ayiwa, aw ye taga. Ne be aw ci ka taga, i ko sagadennin minw be taga waraw ce ra. ⁴ Aw kana wari bla aw yere kun, aw kana bɔrɔ ta, walama sanbaraw; aw kana mɔgɔ si fo sira ra. ⁵ Ni aw ka don lu o lu ra, aw ye o lu mɔgɔw fo folo, ko: «Ala ye hera ke aw ye.» ⁶ Ni i y'a sɔrɔ ko heramɔgɔ be o lu konɔ, o tuma o tigi bena aw ta fori dugawu sɔrɔ. Ni o te, aw ta fori dugawu bena to aw yere kan. ⁷ Ni lu min mɔgɔw ka sɔn aw ma, aw ye to o lu le konɔ. Ni o ka domunifen min di aw ma, aw ye o domu. Ni o ka minnifen min di aw ma, aw ye o min, sabu baaraden ka kan ni a ta sara ye. Aw kana aw ta jatigiya yelema. ⁸ Ni aw ka don dugu o dugu konɔ, ni o ka sɔn aw ma ka na domunifen o domunifen sigi aw kɔrɔ, aw ye o domu. ⁹ Banabagato minw be o dugu konɔ, aw ye o keneya. Aw y'a fo mɔgɔw ye ko: «Ala ta Masaya* wagati surunyara aw ra.» ¹⁰ Nka ni aw donna dugu o dugu konɔ, ni o mɔgɔw ma sɔn aw ma, aw ye taga lo sira kan k'a fo o ye ko: ¹¹ «Hali aw ta dugu buguri min be anw sen na, anw be o gbonghon ka bo an sen na ka a to aw kan. Nka o bee n'a ta, aw ka kan k'a lon ko Ala ta Masaya* surunyara aw ra.» ¹² «Ne b'a fo aw ye ko kiti lon na, Sodomu † dugumɔgɔw ta kiti belen bena nɔgɔya ka teme o dugumɔgɔw ta kan.»

Yesu ka dugu dow mafiyɛnya

(Matiyu 11.20-24)

¹³ Yesu ko: «Korazenkaw, bono bena aw sɔrɔ! Betisayidakaw, bono bena aw sɔrɔ! Sabu kabako minw kera aw fe yan, ni o jɔgɔn tun kera Tiri, walama Sidon ††, olugu tun bena nimisa o ta jurumunw na kabini wagatijan, ka bɔrɔfani don o yere ra, ka sigi bugurigbe ra. ¹⁴ O le koson, kiti lon na, Tirikaw, ani Sidonkaw ta kiti belen bena nɔgɔya ka teme aw ta kan. ¹⁵ Ayiwa, Kaperinahumukaw, aw do? Aw b'a miiri ko aw ta dugu bena bonya ka se fo sankolo ma wa? Fiyewu! A bena jigi le ka se fo jahanama konɔ.»

¹⁶ Yesu ko a ta karamɔgɔdenw ma ko: «Ni mɔgɔ min ka aw lamen, o tigi ka ne le lamen; ni mɔgɔ min banna aw ra, o tigi banna ne le ra; ni mɔgɔ min banna ne ra, o tigi banna ne cibaga le ra.»

Karamɔgɔdenw kɔsegira ka na

¹⁷ Ayiwa, karamɔgɔden biwolonfla ni fla tagara, ka kɔsegi ka na, o jusu diyaninba; o ko Yesu ma ko: «Matigi, i togo baraka ra, hali jinaw be siran

† Sodomu dugumɔgɔw ta juguya koson folofolo, Ala tun ka o bee faga ni tasuma ni kiribi ye (Damina 19.24-28 †† Tiri ni Sidon dugumɔgɔw tun ye siya were mɔgɔw ye, minw ta kewalew tun ka jugu kosebe.

an na; ni an ka min fo, o be o ke.» ¹⁸ Yesu ka o jaabi, ko: «Can lo, ne tun be Setana boto yera sankolo ra ka ben i ko san be manamana ka jigi cogo min na. ¹⁹ Ayiwa, ne ka se di aw ma, ko aw ye tagama saw ni bundeninw kan, ka jugu Setana ta sebayaw bee dondon ni aw sen ye; kojugu si tena aw soro. ²⁰ Nka o bee n'a ta, aw kana pagari ko jinaw be siran aw na ka aw kan mina; aw togo min sebera sankolo ra, aw ye pagari o le ra.»

Yesu pagarira a ta karamogodenw koson

(Matiyu 11.25-27; 13.16-17)

²¹ O wagati yere ra, Nin Saninman* ka Yesu jusu fa pagari ra; a ko: «Ne Fa Ala, sankolo ni dugukolo tigi, ne be baraka la i ye, sabu i ka nin kow dogo dununa hakiritigiw, ani a kolonbagaw ma, k'a yira denmisenw na; can lo, ne Fa Ala, sabu o le diyara i ye.»

²² Yesu ko: «Ne Fa ka fen bee labla ne ye. Mogo si te Dence lon ni Fa Ala te, mogo si fana te Fa Ala lon ni Dence te, ani ni Dence b'a fe k'a yira mogo min na.»

²³ O ko, a k'a na munu a ta karamogodenw fan fe, k'a fo olugu ye o danna, ko: «Aw na be min na, ni mogo minw ka o ye, olugu ta pana. ²⁴ Sabu ne b'a fo aw ye ko aw be min yera, cira caman, ani masace caman tun b'a fe ka o ye, nka o m'a ye; aw be min menna, o tun b'a fe ka o men, nka o m'a men.»

Samarikace mogopuman ta ko

²⁵ Ayiwa, sariya karamogoba do tun b'a fe ka Yesu korobo; a wurira ka lo ka Yesu pininka ko: «An karamogo, ne ka kan ka mun le ke ka panamanyan banbari soro?» ²⁶ Yesu k'a jaabi ko: «Mun le sebera Ala ta sariya* ra? Ele ka a karan k'a faamu cogo di?» ²⁷ A ka Yesu jaabi ko: «A sebera ko: <I ka kan ka i Matigi Ala kanu ni i jusukun bee ye, ani i nin bee, ani i baraka bee, ani i ta miiriya bee, ani ka i mogogogon kanu i ko i yere.>» ²⁸ Yesu k'a fo a ye ko: «I ka min fo, o pana; o sira tagama, i be kisi.»

²⁹ Nka ce tun b'a fe ka jo di a yere ma minke, a ko Yesu ma ko: «Jon le ye ne mogogogon ye?»

³⁰ Yesu ka a jaabi ni talen do ye; a ko: «Ce do le tun bora Zeruzalemu, a be tagara Zeriko. Benkanikebaga dow benna a kan sira ra; o ka a bororafenw bee bosu a ra, ka a bugo ka a mandimi, ka taga ka a lanin to saya ni panamanya ce. ³¹ A nana ke ko sarakalasebaga* do tun be temena o sira kelen fe; ale nana se ce mandiminin lanin ma, a k'a ye, nka a temena a koru ka taga. ³² Alabatoso baaraden do fana nana teme o sira kelen fe. A nana ce lanin ye, nka a temena a koru ka taga. ³³ Ayiwa, Samarika do dugutagato nana teme o sira kelen fe; ale ka ce ye minke, a hina donna a ra. ³⁴ A gbarara a ra, ka a ta joriw flake, ka turu ni duven mun o ra ka o siri. O ko, a ka a ta ka a la a yere ta fali kan, ka taga ni a ye lonanjigibon do ra, ka a janto a ra. ³⁵ Dugu gbera minke, a ka bonsara bo k'a di bontigi ma k'a fo a ye ko: <I janto nin ce ra; ni wariko o wariko ka bo a ra ka teme nin kan, ne sekoto bena

o sara.>»

³⁶ Ayiwa, Yesu ka ce pininka ko: «Ele ta miiriya ra o, nin mogo saba ra, juman le ka a yere ke ce mandiminin mogogogon ye?» ³⁷ Ce ka Yesu jaabi ko: «Min hinara a ra k'a ta ka taga a flake, o le ka a yere ke a mogogogon ye.» Yesu ko: «Taga, ele fana ye o jogon ke!»

Yesu tagara Mariti ni Mariyamu ta so

³⁸ Ayiwa, Yesu ni a ta karamogodenw tun be sira kan ka taga Zeruzalemu. O tagara don dugu do konu; muso do tun be o dugu konu min togo tun ye ko Mariti. Ale ka Yesu ni a ta karamogodenw lajigi a ta so. ³⁹ Mariti dogomuso do tun be yi, o togo tun ye ko Mariyamu. Mariyamu tagara sigi Matigi Yesu koru ka to ka a ta kumaw lamen. ⁴⁰ O y'a soru Mariti kelen pagbannin tun be baara ra bon konu. Mariti nana gbara Matigi Yesu ra k'a fo a ye ko: «Matigi, ne dogomuso ka ne kelen to baara ra tan, i te o jate wa? A fo a ye ko a ye ne deme.» ⁴¹ Nka Matigi ka a jaabi ko: «Mariti, Mariti, ele be hamina, ka i yere pagban ni ko caman ye. ⁴² Nka nafa be fen kelenpe le ra. Mariyamu ka fenpuman yere le panawoloma; mogo si tena se ka o bosu a ra.»

Ala daaricogo

(Matiyu 6.9-13; 7.7-11)

11 Lon do, Yesu tun be Ala daarira yoro do ra. A banna tuma min na, a ta karamogoden do k'a fo a ye ko: «Matigi, an karan Aladaari ra i ko Yuhana ka a ta karamogodenw karan cogo min na.» ² Yesu k'a fo o ye ko: «Ni aw b'a fe ka Ala daari, aw y'a fo ko:

An Fa Ala, i togo saninman ye bonya mogo bee fe. I ta Masaya* ye na.

³ An ta lon o lon domuni di an ma.

⁴ An ta jurumunw yafa an ma, sabu an fana be yafa an haketabagaw ma.

I kana to Setana ye an nege ka an bla kojugu ra.»

⁵ Ayiwa, a ko karamogodenw ma ko: «Ni aw do wurira su cemance ra ka taga aw terice do fe ka taga a ta da gbasi k'a fo a ye ko: <Ne terice, wuri ka burukun saba di ne ma, ⁶ sabu ne terice do bora dugu do ra ka na ne fe, nka domuni foyi te ne fe k'a di a ma.> ⁷ I terice be se ka to bon konu k'a fo ko: <Ce, i kana ne turo sa! Ne ka ne ta da sogo ka ban, ne ni ne ta denw bee lanin lo ka ban. Ne te se ka wuri ka domuni di i ma.> ⁸ O bee n'a ta, ne b'a fo aw ye ko hali ni a ma wuri ka buru di a ma o ta teriya koson, ni a k'a pagban kosebe, a bena wuri; a mako be fen o fen na, a bena o bee di a ma.

⁹ «O koson ne b'a fo aw ye ko: Aw ye daariri ke, a bena di aw ma; aw ye jinini ke, aw bena a ye; aw ye da gbasi, da bena yele aw ye. ¹⁰ Sabu ni mogo o mogo ka fen daari, o tigi bena o soru; ni mogo min ka fen jini, o tigi bena o ye; ni mogo min ka da gbasi, da bena yele o tigi ye. ¹¹ Face juman le be aw ce ra, ko ni a den ko a be jege fe, a be sa mina k'a di a ma? ¹² Walama ni den ko sisefan, a be bundenin mina k'a di a ma? ¹³ Ayiwa, aw minw ka jugu, ni aw be fenpuman lon k'a di aw denw ma, aw ma la a ra ko Fa Ala min be sankolo

ra ko ale be se ka Nin Saninman* di a daaribagaw ma fo ka teme aw ta diri jogon kan wa?»

Yesu ta fanga ma bo Setana ra

(Matiyu 12.22-30; Marika 3.22-27)

¹⁴ Lon do, Yesu tun be jina gbenna ka bo ce do ra; o jina tun ka o ce ke bobo ye. Jina bora minke, bobo ka ke kuma ye; jama bee kabakoyara. ¹⁵ Nka moggo dow tun b'a fora ko: «Yesu be jinaw gbenna ni jinaw kuntigiba Setana yere ta se bagaya le ye.»

¹⁶ Dow fana tun b'a fe ka Yesu korobo; o ko a ye tagamasiyen do yira olugu ra, min b'a yira ko a bora Ala ra. ¹⁷ Nka Yesu tun ka o mogow ta miiriya lon; a ko o ma ko: «Ni masaya min o min ta mogow ka taran ka jogon kere, o masaya be halaki, a bonw be benben jogon kan. ¹⁸ Ayiwa, ni Setana ka a yere jengogonw kere, a ta masaya te se ka laban. Aw ko, ko ne be jinaw gbenna jinaw kuntigiba Setana baraka le ra. ¹⁹ Ayiwa, ni ne be jinaw gbenna jinaw kuntigiba le baraka ra, o tuma, aw yere ta mogow, olugu be o gbenna jon baraka le ra? Aw yere ta mogow le bena o kuma ben aw kan. ²⁰ Nka i n'a fo ne be jinaw gbenna ni Ala ta se bagaya le ye, o b'a yira ko Ala ta Masaya* nana se fo aw ma.

²¹ «Ce barakaman min be a ta lu korosi ni kerekeminanw ye a boro, moggo si te se ka maga o tigi borofen na de! ²² Nka ni moggo were nana, min baraka ka bon ni ale ta ye, ni o benna a kan ka se a ra, o tuma a jigi tun be a ta kerekeminan minw kan, a be o bee bosu a ra, ka a borofenw mina ka o tarantaran mogow ra.

²³ «Ayiwa, ni moggo min te ne fe, o tigi ye ne jugu le ye. Ni min te ne demena ka a lajen, o tigi b'a yeregera le.»

Jina min sekora ka na

(Matiyu 12.43-45)

²⁴ Yesu ko: «Ni jina ka bo moggo do ra, o jina be taga yaalayaala kongo kono ka laganfiyayoro jini, nka a te laganfiyayoro soro; a b'a fo ko: «Ne bena seko ka taga ne boyorokoro ra.» ²⁵ A be seko o tigi fe, ka na a soro o tigi jusukun be i ko bon min kono flanna k'a gbe, ka laben ka ja. ²⁶ O tuma a be taga jina wolonfla were jini ka na, minw ka jugu ni ale yere ye; o bee bena don o tigi ra tuun ka to yi. A laban, o tigi cogo be juguya ka teme a cogokoro kan. Ayiwa, bi moggojuguw ta bena ke ten le.»

Moggo minw ta pana

²⁷ Ka Yesu to kuma ra, muso do tora jama ra ka a kan korota k'a fo Yesu ma ko: «Muso min ka ele kono ta fo ka na i woro, ka sin di i ma, o muso ta pana Ala fe de!» ²⁸ Yesu ka muso jaabi ko: «Moggo minw be Ala ta Kuma lamena ka son k'a ke, olugu ta le pana Ala fe.»

Yunusu ta ko tagamasiyen

(Matiyu 12.38-42)

²⁹ Jama nana caya Yesu koro; a k'a fo o ye ko: «Bi mogow kewale ka jugu. O be tagamasiyen le jini; nka tagamasiyen were tena ke o ye ni cira

Yunusu ta tagamasiyen te. ³⁰ Sabu cira Yunusu kera tagamasiyen ye Ninivekaw fe cogo min na, Min kera Adamaden ye*, ale fana bena ke tagamasiyen ye bi mogow fe o cogo kelen le ra. ³¹ Kiti lon na, Seba jamana masamuso bena wuri ka aw bi mogow jaraki, sabu ale bora fo dununa kun do ra ka na masace Sulemani ta hakiritigiyakumaw lamena. A bena aw bi mogow jaraki sabu moggo do be yan min ka bon ni masace Sulemani ye, nka aw te o lamenna. ³² Kiti lon na, Ninivekaw fana bena wuri ka aw bi mogow jaraki, sabu cira Yunusu ka waajuri ke minke, o nimisara ka o jogo yeleva. A bena aw bi mogow jaraki, sabu moggo do be yan min ka bon ni cira Yunusu ye, nka aw te o lamenna.»

Naden ye farikolo yeelen ye

(Matiyu 5.15; 6.22-23)

³³ Ayiwa, Yesu ko: «Moggo si te fitina mana ka a dogo, walama ka fiye biri a kunna. A be a bla fitinablayoro le ra, janko minw be don bon na, olugu ye a yeelen ye. ³⁴ Moggo naden le ye a farikolo ta fitinayeelen ye. Ni i naden ka ji, i fari yoro bee be ke yeelen na. Nka ni i naden man ji, i fari yoro bee be ke dibi ra. ³⁵ O koson, aw ye aw yere korosi aw ta yeelen kana na ban ka ke dibi ye. ³⁶ Ni moggo fari bee kera yeelen na, ni dibi te a yoro si ra, o tuma yoro bee bena ke yeelen ye, i n'a fo fitina be mana ka yeelen bo cogo min na.»

Yesu ka Farisiw ni sariya karamogow jaraki

(Matiyu 23.1-36; Marika 12.38-40)

³⁷ Yesu bannin ko o kumaw ra, Farisice do ka a wele ko a ye taga domuni ke ale ta so. Yesu tagara sigi domuni na. ³⁸ Yesu tun ma a tege ko Farisiw* ta tegekocogo ra ka soro ka domuni ke minke, o ka Farisice kabakoya. ³⁹ O ra, Matigi Yesu k'a fo o ye ko: «Aw Farisiw, aw be jifiye ni minanw kenemayoro ko k'a gbe, k'a soro aw kononoyoro fanin lo tatori ni juguya ra. ⁴⁰ Nalomanw fle! Min ka kenemayoro dan, o kelen le ma kononoyoro fana dan wa? ⁴¹ Aw ye juguya bo aw jusukun na, ka fagantanw son; o le ye saninyari sira ye.

⁴² «Nka bono bena aw soro, aw Farisiw! Sabu aw be aw ta nanko flaburumisenw bee kelen kelen yaga bo; nka min ye terenninya ye, ani Ala ta kanuya, aw be o to ko fe. Aw tun ka kan ka kon o le ma, ka ko tow fana ke ka fara o kan.

⁴³ «Bono bena aw soro, aw Farisiw! Sabu karan-sow kono, sigiyoropumanw le ka di aw ye; aw b'a fe moggo tow le ye aw fo jamayoro ra. ⁴⁴ Bono bena aw soro, aw Farisiw! Sabu aw be i ko kaburu dogonin. Moggo bena tagama a kan, i t'a lon ko kaburu lo.»

⁴⁵ Ayiwa, sariya karamogoba do ko a ma ko: «An karamogo, i ka nin kuma min fo tan, i be anw fana le dogoyara de!» ⁴⁶ Yesu ka o jaabi ko: «Bono bena aw fana soro, aw sariya karamogobaw koni! Sabu doni minw ta ka gbelen, aw be o le la mogow kun na; k'a soro aw yere te son ka hali aw borokanden kelen maga a ra ka o dema donin!

⁴⁷ «Bono bena aw soro! Sabu aw be ciraw ta

kaburuw lo, k'a soro aw bemaw le ka o faga. ⁴⁸ O ra, aw kera aw yere seerew ye, ko aw sonna aw bemaw ta kewalejuguw ma. Aw bemaw ka ciraw faga, aw be o ta kaburuw lo.

⁴⁹ «O le koson, Ala ni a ta hakiritigiya tun k'a fo ko: <Ne bena ciraw ci o fe, ani ciradenw*. O bena dow faga, ka dow toro.> ⁵⁰ O koson o ka cira o cira faga, kabini dununa danwagati ra, Ala bena bi mogow jininka o bee kelen kelen fagako ra, ⁵¹ ka a damina Abila † fagari ra, ka taga a bla fo Jakariya ta fagari ma; o ka ale borito faga sarakajenifen* ni Alabatoso yoro saninman* ce. Can ra, ne b'a fo aw ye, ko Ala bena bi mogow jininka o bee ra.

⁵² «Bono bena aw soro, aw sariya karamogobaw! Aw ka lonniya donda ta lakile ta. Aw yere ma don, minw fana b'a fe ka don, aw be olugu bari ka don.»

⁵³ Ayiwa, o kumaw bee ko, Yesu bora o yoro ra ka taga. Sariya karamogow, ani Farisiw ka jininkari gban a ra, ka a darabo cogo bee ra janko a ye kuma. ⁵⁴ O tun b'a fe ka a to a ye kuma benbari do fo, janko olugu ye a minasababu soro.

Farisiw ta flankafuya

(Matiyu 10.26-27)

12 Ayiwa, o wagati ra, mogow caman nana lajen Yesu koru. O cayakojuge fe fo o tun be yelenyelen jagon sen kan. O tun be mogow waga dama dama bo. Yesu k'a damina ka a ta karamogodenw karan folo, k'a fo o ye ko: «Aw ye aw yere korosi Farisiw* ta burufunufen na: o ye flankafuya le ye. ² Sabu fen dogonin si te yi, ni min tena yira; gundo si te yi, ni min tena lon. ³ O koson, ni aw ka fen o fen dogo k'a fo mogow ye su fe, dibi ra, o bena men tere fe kene kan; ni aw ka fen o fen gungunu mogow do toro koru bon kono aw kelen na, do bena peren ka o fo kene ma bon san fe.»

Mogow ka kan ka siran Ala ja

(Matiyu 10.28-31)

⁴ Yesu ko: «Ne teriw, ne b'a fo aw ye ko mogow minw be mogow faga ka farikolo doron halaki, aw kana siran olugu ja. ⁵ Aw ka kan ka siran min ja, o fe: Ala min be se ka saya lase aw ma, o ko fe ka aw firi jahanama kono fana, can ra, ne b'a fo aw ye ko aw ka kan ka siran ale le ja.

⁶ «Yala aw te kononin looru fiyeere tama fla doron wa? K'a soro Ala hakiri be o bee kelen kelen na. ⁷ Aw koni, hali aw kunsigiw bee jateda lonnin lo Ala fe. O ra, aw kana siran fiyewu. Nafa be aw ra ka teme hali kononin caman kan!»

Ka son walama ka ban Yesu ra

(Matiyu 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ Yesu ko: «Ne b'a fo aw ye ko ni mogow o mogow ka son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogow ye, Min kera Adamaden ye*, o fana bena a fo Ala ta melekew ja na ko o tigi ye ale ta ye. ⁹ Nka ni mogow min ma son k'a fo mogow ja na ko ale ye ne ta mogow ye, ne fana bena a fo Ala ta melekew ja

na ko o tigi te ne ta mogow ye.

¹⁰ «Ayiwa, Min kera Adamaden ye, ni mogow o mogow ka kumajugu fo o ma, o tigi bena o jurumun yafa soro; nka ni mogow min ka Nin Saninman* togo cen, o jurumun te yafa o tigi ma fiyewu.

¹¹ «Ni o ka aw mina ko o be taga kiti tige aw kan karansow* kono, ani jamana pamogow fe, ani kititigebagaw fe, aw bena kuma minw fo o yoro ra ka jo soro, ka bosi, aw kana hami o ra. ¹² Sabu aw ka kan ka kuma minw fo, o wagati yere ra Nin Saninman yere le bena o kumaw yira aw ra.»

Naforotigi hakirintan ta ko

¹³ Ce do tora jama ra k'a fo Yesu ye ko: «An karamogow, a fo ne koruce ye ko an face ka cen min to an ye, ko a ye o taran ka ne ninyoro di ne ma.»

¹⁴ Yesu ka o ce jaabi ko: «Ce, jon le ka ne sigi ka ne ke aw ta kopaw kititigebaga ye, walama ka ke aw ta cen taranbaga ye?» ¹⁵ O ko, Yesu ko jama ma ko: «Aw ye aw yere korosi, aw ye aw yere mina naforo kanujogonya ma, sabu hali ni mogow ta naforo ka caya cogo o cogo, o te se k'a to i ye panamanya soro de!»

¹⁶ Yesu ka o kuma payira o ra ni talen do ye. A ko: «Ce naforotigi do ta senefenw tun pana a fe kosebe, ¹⁷ fo a ka ke a jate mina ye a yere kono ko: <Ne bena mun le ke sa? Simanmarayoro te ne fe!> ¹⁸ A miirira, ka na a fo ko: <Ne bena ne ta bondow ci, ka belebelebaba dow lo, ka ne ta simanw ni ne ta borofenw bee mara o kono. ¹⁹ O tuma ne bena a fo ne yere kono ko: Aa, ce, i yere nasuma sisan, fen caman maranin be i ye fo san caman; o ra, domuni ke ka fa, ka min ka fa, ka i yere panagbe.> ²⁰ Nka Ala ko a ma ko: <Naloman! Bi su nin na yere, i nin bena mina i ra. I ka fen minw lajen i yere ye, o bena ke jon ta le ye sa?> » ²¹ O ko, Yesu ko: «Mogow min be naforo lajen a yere ye dununa ra, k'a soro foyi t'a fe Ala tan fan fe, o tigi ta be ten le.»

Dunupafenw ta hami

(Matiyu 6.25-34)

²² Ayiwa, o ko, Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «O koson ne b'a fo aw ye ko aw kana hami aw baroko ra, ko aw bena mun domu, aw bena mun min; walama aw farikolo ko ra, ko aw bena fiyerebo soro cogo di. ²³ Sabu si nafa ka bon ka teme domuni kan, farikolo fana nafa ka bon ka teme fiyerebo kan.

²⁴ «Ayiwa, aw ye kankanw fe ke! O konow te sene ke, o te siman tige, bondo te o fe, simanmarayoro te o fe fana; nka Ala be o baro. K'a soro aw ka fisa ni o konow ye pewu! ²⁵ Aw ra jontigi le be se ka hali donnin fara a si kan hami fe? ²⁶ Ni aw te se ka hali o fen fitini jagonna ke, o tuma mun na aw be hami ko tow ra? ²⁷ Aw ye binfiyerenw wuricogo fe; o te baara ke, o te jese dan k'a ke fani ye. Nka ne b'a fo aw ye ko hali masace Sulemani ni a ta bonya bee, a ma fani si don min ceja ka o binfiyeren kelen ceja bo. ²⁸ Ayiwa, bin min be kongo kono bi, k'a soro sini tasuma bena a jeni, ni Ala be o ceja tan, yala a tena aw fiyerebo ka teme o kan wa? Aw ta lanaya ka dogo de!»

† Abila: Dow b'a fo ko Abseli.

²⁹ «Ayiwa, aw kana hami tuma bæe ka aw hakiri nagami ko aw bena mun domu, walama aw bena mun min. ³⁰ Sabu Alalɔnbariw be bori o fenw bæe le ko. Nka aw Fa Ala k'a lɔn ko aw mako o fenw na. ³¹ Aw ye jija ka ale ta Masaya* le jini. Ni o kera, Ala bena o fen tɔw di aw ma, ka fara o kan.»

Naforo min te ban

(Matiyu 6.19-21)

³² Yesu ko: «Aw kana siran, ne ta sagakurunin; sabu aw ko diyara aw Fa Ala ye, o le koson, a ka aw don a ta Masaya* ra. ³³ Aw ye aw borofenw fiyeere ka mɔgo tɔw sɔn ni o wari ye. Aw ye naforomarayɔrɔ ke aw yere ja sankolo ra, naforomarayɔrɔ min te se ka cen; ka naforo mara aw yere ye sankolo ra, naforo min te se ka ban, sonw tena a sɔrɔ ka a sonya, tumu fana tena don a ra yi. ³⁴ Sabu i ta naforo be yɔrɔ min na, i jusukun ta miiriya fana be o yɔrɔ le kan.»

Ka laben ka Yesu makɔnɔ

³⁵ Yesu ko a lamɛnbagaw ma ko: «Aw ye aw yere cesiri ka laben baara kama, ka aw ta fitina mana ka bla. ³⁶ Aw ye ke i ko baaraden minw be o matigice makɔnɔna so kɔnɔ, janko ni a nana ka bɔ kɔnɔya ra ka na da gbasi dɔrɔn, o ye da yeɛ a ye. ³⁷ Ayiwa, ni matigice nana ka na baaraden minw sɔrɔ pana, ni o ma sunɔgo fiyewu, o baaradenw ta bena diya. Sabu, can ra, ne b'a fɔ aw ye, matigice yere bena a yere cesiri ka o baaradenw wele ka na domuni sigi o kɔrɔ. ³⁸ O koson ni matigice nana su dugutarama fe le o, walama ni a nana dondoka-situma le ra o, ni a kɔni nana baaraden minw sɔrɔ pana, o baaradenw ta bena diya.

³⁹ «Aw yere k'a lɔn ko ni bontigi tun be sonce nawagati lɔn, a tun tena la ka sunɔgo k'a to sonce ye na a ta bonda kari ka don! ⁴⁰ O ra, aw fana ye laben, sabu aw te miiri wagati min na, Min kera Adamaden ye*, ale bena na o wagati le ra.»

Baaradenpuman ni baaradenjugu

(Matiyu 24.45-51)

⁴¹ Ayiwa, Yesu ka o kumaw fɔ minke, Piyeri ka a jininka ko: «Matigi, i be nin talen fora an dɔrɔn le ye wa, walama, i be a fora mɔgow bæe le ye?»

⁴² Matigi Yesu ko: «Jɔn le bena ke o baaraden terennin hakiriman ye sa, min matigice bena a sigi a ta baarakebagaw kunna, janko a ye o ta siman ninyɔrɔ di o ma a wagati ra? ⁴³ Ayiwa, o baaraden min matigice bena a sɔrɔ ko a be o baarapuman kera, o baaraden ta bena ja. ⁴⁴ Can ra ne b'a fɔ aw ye ko a matigice bena a sigi a borofenw bæe kunna.

⁴⁵ «Nka ni o baaraden k'a miiri k'a fɔ ko: <Ne matigice bena mɛn ka sɔrɔ ka na,> ni a ka ke a baaradenpɔgon cɛmanw ni a musomanw bugɔ ye, ka to ka domuni ke ka fa, ka dɔrɔ min ka a yere janamini, ⁴⁶ ayiwa, o baaradenjugu te miiri lon min na, ani a te wagati min lɔn, a matigice bena na ka na bara a ra o wagati le ra. A bena a bugɔ kosebe, ka a bla ni Alapasiranbariw ye.

⁴⁷ «Ni baaraden min ka a matigice diyanyako lɔn

ɔ, nka a ma sɔn ka foyi laben k'a matigice diyanyako ke, o baaraden bena bugɔri caman mina de! ⁴⁸ Nka ni baaraden min ma a matigice diyanyako lɔn, ni a ka firi ka kewalejugu dɔ ke min ka kan ni bugɔri ye, o baaraden bena bugɔri dɔonin dɔrɔn le mina. Sabu caman dira ele mɔgo min ma, caman bena jini ele le fe; caman karifara ele mɔgo min ma, caman bena jini ele le fe fana.»

Mɔgow bena taran Yesu tɔgo koson

(Matiyu 10.34-36)

⁴⁹ O ko, Yesu ko mɔgow ma ko: «Ne nana tasuma le ke dugukolo kan. Ne tun b'a fe a ye sɔrɔ ko a manana ka ban. ⁵⁰ Nka tɔrɔba dɔ ka kan ka ne sɔrɔ fɔlɔ. O le be ke i ko ne ta batizeri*. Ne jusu nagaminin lo fɔ ka taga o kelon se. ⁵¹ Aw b'a miiri ko ne nana ni hera le ye dugukolo kan wa? Ne ma na ni hera ye dugukolo kan de! Ne nana benbariya le bla mɔgow ce ra.

⁵² «Sabu ka bɔ bi ra, mɔgo looru bena ke lu kelen kɔnɔ, nka o bena taran: saba bena ke fla kama, fla bena ke saba kama. ⁵³ Face bena ke a dence kama, dence fana bena ke a face kama; bamuso bena ke a denmuso kama, denmuso fana be ke a bamuso kama; bamuso bena ke a dence muso kama, muso fana bena ke a buranmuso kama.»

Mɔgow ka kan ka nin wagati ta ko faamu

(Matiyu 16.2-3)

⁵⁴ Yesu tun b'a fora jama ye fana ko: «Ni aw ka san finnin ye tereben † na dɔrɔn, aw b'a fɔ ko sanji le bena ben. A fana bena ke ten tigitigi. ⁵⁵ Ni aw ka fɔnɔ wuritɔ ye ka bɔ kongokolon fan fe dɔrɔn, aw b'a fɔ ko fundenin bena ke. A fana be ke ten. ⁵⁶ Aw flankafuw! O tagamasiyen minw be kera sankolo ni dugukolo kan, aw be se ka olugu faran-fasi ka o lɔn. Mun koson ko minw be kera sisan wagatiw ra, aw te o faamuna?

Ka cogo jini ka ben ni i jarakibaga ye

(Matiyu 5.25-26)

⁵⁷ «Mun na ko minw terenna, aw te o jate mina aw yere ma ka o ke?

⁵⁸ «Ayiwa, ni ko be i ni mɔgo dɔ ce, ni o tigi b'a fe ka taga ni o ko ye fagamaw fe, i ka kan ka cogoya jini ka o ko janabo ka aw to sira ra le. Ni o te, ni a tagara i don kititigebagaw boro, kititigebagaw be i di kasobon kɔrosibaga ma, ale be i bla kaso ra. ⁵⁹ Ni i kɔni donna o yɔrɔ ra, ne b'a fɔ i ye ko o ka wari min ben i kan, ni i ma o bæe sara ka ban pewu, i te bɔ kaso ra fiyewu.»

Mɔgo nimisabariw bena halaki

13 O wagati ra, Pilati ka Galileka dɔw faga ka o to sarakabo ra, fɔ ka o yere jori ni o ta sarakaw jori nagami pɔgon na. Ayiwa, mɔgo dɔw nana o kow lakari Yesu ye. ² Yesu ka o jaabi ko: «O Galileka minw fagara, aw b'a miiri ko olugu ta jurumun tun ka ca ka teme Galileka tɔw bæe ta kan,

† Yahudiya ta jamana ra, san be fin tereben le fe, kogɔji fan na.

ko o le koson o fagara ten wa? ³ O tɛ dɛ! Ne bɛ o fɔ aw ye! O ra, ni aw ma nimisa aw ta jurumunw na, aw bɛɛ bɛna halaki o cogo le ra.

⁴ «Silowe sankasojan benna mɔgɔ tan ni seegi minw kan Zeruzalemu ka o faga, aw b'a miiri ko o mɔgɔ tan ni seegi ta kɛwalew le tun ka jugu ka tɛmɛ Zeruzalemu dugumɔgɔ tɔw ta kan wa? ⁵ O tɛ dɛ! Ne bɛ o fɔ aw ye! O ra, ni aw ma nimisa aw ta jurumun na, aw bɛɛ bɛna halaki o cogo ra.»

Yiri denbari ta ko

⁶ Ayiwa, Yesu ka talen dɔ fɔ, ko: «Torosun dɔ tun bɛ cɛ dɔ ta rɛzenforo ra. Lon dɔ, o cɛ tagara toromɔ jini o torosun na, nka a ma dɔ sɔrɔ. ⁷ A ko a ta baaraden ma ko: «A flɛ, a san saba le bɛ nin ye, ne bɛ to ka na toromɔ jini torosun nin na, ne tɛ foyi sɔrɔ a ra. A tige ka bɔ yi! Mun kosɔn a bɛ ne ta foro ra yan, ka yɔrɔ cɛn gbansan?» ⁸ Baaraden ko: «Matigi, a to yi jinan san kelen na; ne bɛna a jukɔrɔyɔrɔ wɔgɔbi k'a lamini, ka nɔgɔ kɛ a kɔrɔ ka flɛ! ⁹ San wɛrɛ ni a denna, o lo; ni a fana ma den, o tuma i b'a to an y'a tige ka bɔ yi.»

Yesu ka muso dɔ kenɛya Nɛnɛkirilon na

¹⁰ Lon dɔ, Yesu tun bɛ mɔgɔw karanna karanso dɔ kɔnɔ Nɛnɛkirilon* na. ¹¹ O y'a sɔrɔ muso dɔ tun bɛ yi, jina dɔ tun ka bana bla ale ra kabini san tan ni seegi, k'a kɔ kuru; a tun tɛ se ka lɔ ka teren fiyewu. ¹² Yesu ka o muso ye minke, a ka a wele, k'a fɔ a ye ko: «Muso, i kenɛyara ka bɔ i ta bana ra!» ¹³ A ka a boro la muso kan. O yɔrɔnin bɛɛ muso lora ka teren; a ka kɛ Ala tando ye.

¹⁴ Nka karanso kuntigi k'a ye ko Yesu ka muso kenɛya Nɛnɛkirilon na minke, a dimina o ra; a k'a fɔ jama ye ko: «Baara bɛ kɛ tere wɔrɔ le ra logokun kɔnɔ. Aw ye na kenɛyari jini o lonw na; aw kana na Nɛnɛkirilon na.» ¹⁵ Matigi Yesu k'a jaabi ko: «Aw flankafuw! Aw bɛɛ kelen kelen tɛ aw ta misiw, walama aw ta faliw foni ka bɔ wɛrɛ kɔnɔ Nɛnɛkirilon na, ka taga o lamin wa? ¹⁶ O tuma nin muso min ye Iburahima duruja dɔ ye, ni Setana ka a mina ka a tɔrɔ kabini san tan ni seegi, yala ne tun man kan ka o kenɛya Nɛnɛkirilon na wa?»

¹⁷ Yesu ka o fɔ minke, a juguw bɛɛ maroyara. Nka jama tɔ bɛɛ tun bɛ jagarira a ta kopuman keninw kosɔn.

Ala ta Masaya bɛ damina fitini le

(Matiyu 13.31-33; Marika 4.30-32)

¹⁸ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Ala ta Masaya* bɔra mun le fɛ? Ne bɛ se k'a suma ni mun ye? ¹⁹ A bɛ i ko mutaridi kise. Cɛ dɔ k'a ta ka taga a dan a ta nankɔ ra. A nana wuri, ka kɛ yiri ye, fɔ kɔnɔw bɛ o ta jagaw la o yiriborow cɛ ra.»

²⁰ Yesu k'a fɔ tuun ko: «Ne bɛ se ka Ala ta Masaya suma ni mun le ye? ²¹ A bɛ i ko buru-funufen. Ni muso ka burufunufen dɔnin kɛ mugu caman na, a bɛ mugu bɛɛ wuri ka a funu.»

Donda fitini

(Matiyu 7.13-14,21-23)

²² O kɔ, Yesu tagatɔ Zeruzalemu, a tun bɛ tɛmɛ

dugubaw ni dugumisen minw na, a tun bɛ mɔgɔw karan olugu bɛɛ ra ka taga.

²³ Mɔgɔ dɔ ka Yesu pininka ko: «Matigi, yala mɔgɔ minw bɛna kisi, o tɛna caya dɛ?» Yesu ka o jaabi, a ko: ²⁴ «Aw ye jija ka don da fitini fɛ, sabu ne b'a fɔ aw ye ko mɔgɔ caman bɛna donyɔrɔ jini, nka o tɛna a sɔrɔ. ²⁵ Ni lutigi nana wuri ka da sɔgɔ ka aw to kɛnɛ ma, o tuma aw bɛna kɛ da gbasig-basi ye, ko: «Matigi, da yɛlɛ an ye!» O tuma a bɛna aw jaabi ko: «Ne ma aw bɔyɔrɔ lon.» ²⁶ O tuma aw bɛna a fɔ ko: «Matigi, anw ka domuni kɛ, ka min ni i ye, i ka an karan an ta dugu siradaw ra!» ²⁷ Matigi bɛna a fɔ aw ye ko: «Ne ko ne ma aw bɔyɔrɔ lon. Aw ye bɔ ne kɔrɔ, aw kojugukɛbagaw!»

²⁸ «Kasi ni jinjimi le bɛna kɛ o yɔrɔ ra, wagati min na aw nana Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ni ciraw bɛɛ ye Ala ta Masaya* ra, k'a sɔrɔ o ka aw firi kɛnɛ ma. ²⁹ Mɔgɔ dɔw bɛna bɔ terebɔyanfan na, ani terebenyanfan na, ka bɔ sahiliyanfan na ni woroduguyanfan na, ka na sigi Ala ta Masaya ra ka domuni kɛ.

³⁰ «O ra, kɔfɛmɔgɔ dɔw bɛna kɛ jafɛmɔgɔw ye, jafɛmɔgɔ dɔw fana bɛna kɛ kɔfɛmɔgɔw ye.»

Yesu kumana Zeruzalemu ta ko ra

(Matiyu 23.37-39)

³¹ O wagati yɛrɛ ra, Farisi* dɔw nana a fɔ Yesu ye ko a ye bɔ o yɔrɔ ra ka taga yɔrɔ wɛrɛ ra, ko sabu masacɛ Herodi* b'a fɛ ka a faga. ³² Yesu ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fɔ ale Herodi kongowuru ye, ko ne ko: «Ne bɛ jinaw gben ka bɔ mɔgɔw ra, ka banabagatɔw kenɛya bi ni sini; a tere sabanan ne ta baara bɛna laban.» ³³ Nka jagboya lo ne ye bi kɛ tagama ra, ani sini, ani sinikɛnɛ; sabu cira man kan ka faga yɔrɔ wɛrɛ ni Zeruzalemu tɛ.

³⁴ «E, Zeruzalemu! Zeruzalemu! Ele min bɛ ciraw faga, ani Ala bɛ mɔgɔ minw ci i fɛ, i bɛ olugu bon ni kabakuru ye ka o faga. Sijaga caman, ne tun b'a fɛ ka i ta denw lajen, i ko sisɛba bɛ a denw lajen a kaman kɔrɔ cogo min na, nka aw ma sɔn o ma. ³⁵ Sisan a flɛ, Ala bɛna aw ta so lakolon to. Ne b'a fɔ aw ye ko aw ja tɛna la ne kan tuun, fɔ lon min na aw bɛna a fɔ ko: «Min bɛ nana Matigi Ala tɔgɔ ra, dugawu ye kɛ o ye.»

Yesu ka cɛ dɔ kenɛya Nɛnɛkirilon na

14 Nɛnɛkirilon* dɔ ra, Yesu tun welera domu-ni na Farisiw* ta jamɔgɔ dɔ ta so kɔnɔ. Mɔgɔ minw tun bɛ yi, olugu tun bɛ Yesu kɔrɔsira. ² O y'a sɔrɔ cɛ dɔ tun bɛ yi fana, bana dɔ tun ka o fari funufunu. ³ Yesu ka kuma lase sariya karamɔgɔbaw ni Farisiw ma ko: «Ka mɔgɔ kenɛya Nɛnɛkirilon na, o bennin lo wa, walama o bennin tɛ, ka kapa ni an ta sariya* ye?» ⁴ O ma sɔn ka a jaabi. Ayiwa, Yesu ka a boro la cɛ kan ka a kenɛya, ka a bla ka taga. ⁵ O kɔ, a ko o ma ko: «Jɔn le bɛ aw ra ko ni a dence, walama ni a ta misi benna kolɔn kɔnɔ Nɛnɛkirilon na, a tɛ teliya k'a labo o yɔrɔnin bɛɛ ra?» ⁶ O ma se ka Yesu jaabi o kumaw ra.

Mogó ka kan k'a yere majigi

⁷ Ayiwa, Yesu nana a ye ko mogó minw nana domunikeyóro ra, olugu dów be sigiyóro pumanw le wolomara o yere ye. A k'a fò o ye ko: ⁸ «Ni mogó dó ka i wele kóroya dó ra, ni i sera yi, i kana taga sigiyórow bée ra pumanman ta. Ni o tē, ni a kera ko mogó wéré welera o panagbé ra min ka bon ni ele ye, ⁹ min ka aw fla bée wele, ni o nana fò ele ma ko: «Cē, wuri ka sigiyóro di mogó tisina ma.» O tuma ele ni maroya le bēna wuri ka taga sigi fò ko fē. ¹⁰ O kosón ni i welera o yóro jógón na, taga sigi fò ko fē. Ni o kera, ni jatigice yere nana a ye ko i man kan ni o sigiyóro ye, ni a k'a fò i ye ko: «Ne terice, wuri ka na ja fē,» o tuma bonya le bēna la ele kan o wagati ra mogó tów bée ja na. ¹¹ Sabu mogó o mogó be a yere kóróta, Ala be o tigi majigi, nka mogó o mogó be a yere majigi, Ala be o tigi kóróta.»

Lanabaga ye an janto fagantanw na

¹² Cē min tun ka Yesu wele domuni na, Yesu ko o cē ma ko: «Ni i bē mogów wele domuni na, tere fē walama su fē, i kana a to a ye kē i teriw, ani i bale-maw, ani i ta somogów, ani i sigijógón waritigiw ye; sabu olugu fana bēna a jógón kē i ye, ka i ta kopuman juru sara ka bó yi. ¹³ Nka ni i ka panagbé dó laben, i ka kan ka fagantanw, ani senkelenw, ani nabaraw, ani fiyentów le wele. ¹⁴ Ni o kera, i bēna dugawu sóro, sabu olugu tēna se ka a juru sara i ye. I bēna o baraji sóro mogó terenninw suw kunulon na.»

Domuniba ta talen

(Matiyu 22.1-10)

¹⁵ Minw tun siginin bē ni Yesu ye domuni na, olugu ka Yesu ta kuma men minke, o ra kelen ko Yesu ma ko: «Minw bēna domuni kē Ala ta Masaya* ra, olugu ta bēna diya dē!» ¹⁶ Yesu k'a fò a ye ko: «Lon dó, cē dó tun ka domuniba dó laben, ka mogó caman wele. ¹⁷ Domuni wagati nana se minke, a ka a ta baaraden ci ko a ye taga a fò mogów ye ko: «Aw ye na, fēn bée labenna ka ban.» ¹⁸ Nka o mogów bée ko, ko cē ye yafa olugu ma. Mogó fólo ko: «Ne ka foro dó san, ne ka kan ka taga o fē; sabari ka yafa ne ma.» ¹⁹ Dó wéré ko: «Ne ka senekemisi tan san, ne ka kan ka taga sene kē ni olugu ye k'a fē; sabari ka yafa ne ma.» ²⁰ Dó wéré ko: «Ne ka muso dó furu siri sisan; o kosón ne tēna se ka taga.»

²¹ «Baaraden nana o kumaw fò a matigice ye. A matigice dimina; a ko baaraden ma ko: «Bó joona joona ka taga barokeyórow ra, ani siradaw ra, ka taga fagantanw, ani senkelenw, ani fiyentów, ani nabaraw wele ka na.» ²² O kera minke, baaraden ko a matigice ma ko: «Ne matigice, i ka min fò, ne ka o kē, nka hali bi bon ma fa.» ²³ A matigice ko a ma ko: «Bó ka taga kongokónyórow ra, ani kongokónsiraw ra, ka taga mogów jagboya ka na don, janko ne ta bon ye fa. ²⁴ Sabu ne b'a fò aw ye ko mogó fólo minw welera, olugu si tēna ne ta domuni dó nene.» »

Yesu ta karamogódenya cogo

(Matiyu 10.37-38)

²⁵ Ayiwa, jama caman tun bē tagamana ni Yesu ye. A ka a ja munu k'a fò o ye ko: ²⁶ «Ni mogó min ko a bē na ne fē, ni o tigi ma ne kanu ka tēme a face kan, walama a bamuso, walama a muso, walama a denw, walama a dógow ni a kórow, ni a ma ne kanu ka tēme hali a yere nin kan, o tigi tē se ka kē ne ta karamogóden ye. ²⁷ Ni mogó min ma a ta gbengbenyiri ta † ka tugu ne kó, o tigi tē se ka kē ne ta karamogóden ye.

²⁸ «Jón le bē aw ra, ko ni a b'a fē ka sankaso lo, a tēna sigi fólo ka jatemina kē, k'a fē ni a bēna se k'a lo k'a ban? ²⁹ Ni o tē, ni a ka bon jubó, ka na dese, a ma se k'a laban, mogów bēna a ye, ka to ka yereko a ma, ³⁰ ko: «E, cē nin ka bon damina ka na dese a ra k'a to yi!»

³¹ «Masace juman le fana bē son ka wuri ko a bē taga kere kē ni masace wéré ye, ni a ma sigi fólo ka jatemina kē, k'a fē ni a kera ko ale ni a ta cē waga tan bē se ka a masace jógón ni a ta cē waga mugan kere. ³² Ni a k'a ye ko a tēna se, k'a masacejógón to yórojan belen, a bē mogów ci ka taga kuma ni a ye k'a fò a ye ko o ye kere ban. ³³ O cogo ra, ni mogó min ma jen a borofenw bée kó, o tigi tē ne ta karamogódenya ja.»

(Matiyu 5.13; Marika 9.50)

³⁴ Yesu ko: «Kogó ye fēn puman ye. Nka ni kogó timiya bóra a ra, mun le bē se ka a latimiya tuun?

³⁵ O tuma a tē foyi ja dugukolo ye, a fana tē se ka kē nogó ye foro kóno. A bē firi kene ma le.

«Ayiwa, min b'a fē ka faamuri kē, o tigi ye jija ka lamenni kē.»

Saga tununin ta ko

(Matiyu 18.12-14)

15 Ayiwa, ninsaraminabagaw, ani mogó kewalejugu wéréw bée tun bē gbarara Yesu ra ka a lamēn. ² Farisiw* ni sariya karamogów* ka Yesu kórófó, k'a fò ko: «A fē, cē nin bē son juru-munkebagaw ye na sigi a kóro, fò a bē domuni kē ni o ye!» ³ Yesu ka talen dó la o ye, ko: ⁴ «Jón le bē aw ra, ni saga keme b'a fē, ni kelen tununa, ko a tēna a to bikónontón ni kónontón to kongó kóno ka taga saga tununin yóro pini fò k'a ye? ⁵ Ni a k'a ye, a jusu diyaninba bē a la a kan na. ⁶ Ni a sera so kóno, a bē a teriw ni a sigijógónw wele k'a fò o ye ko: «Aw ye jagari ni ne ye, sabu ne ta saga min tun tununa, ne ka o ye.» »

⁷ Yesu ko: «O cogo ra fana, ne b'a fò aw ye ko ni jurumuntó kelenpe ka nimisa a ta jurumunw na, jagari min bē kē sankolo ra ale kelen kosón, o jógón tē kē hali mogó terennin bikónontón ni kónontón kosón, nimisako tē olugu minw ta ra.»

Warigbé tununin ta ko

⁸ Yesu ko: «Muso juman le bē yi fana ko ni warigbé tan b'a fē, ni kelen tununa, ko a tēna fitina mana, ka bon flan, ka a pini ni timinadiya ye fò ka

† Ka gbengbenyiri ta, o kóro ye ka sōn tóro bée ma, ka sōn hali saya yere ma.

taga a ye? ⁹ Ni a k'a ye, a be a teriw ni a siginogonw wele k'a fo o ye ko: «Aw ye nagari ni ne ye, sabu ne ta warigbe min tun tununa, ne ka o ye.» ¹⁰ Yesu ko: «O cogo ra, ne b'a fo aw ye ko ni jurumunto kelenpe ka nimisa a ta jurumun na, Ala ta melkekew be nagari o ra.»

Cekoroba ni a dence fla ta ko

¹¹ Yesu k'a fo tuun ko: «Dence fla tun be ce do fe. ¹² Lon do, dogoceman ko a face ma ko: «Baba, i ka naforo min bla ne togo ra ko a bena ke ne ta ye, o di ne ma sisan.» Faceman k'a ta naforo taran o ce.

¹³ «Tere dama temenin ko, dogoceman ka a ta cen bee fiyeere, ka taga ni o wari ye fo jamanajan do ra; a tagara to kokunntanw na k'a ta naforo bee cen o yoro ra.

¹⁴ «Ayiwa, a nana a ta wari bee ban tuma min na, kongoba do benna o jamana kan; fen bee nana dese a fe. ¹⁵ A ma na ja, a tagara o jamana moggo do fe; ale k'a bla ka taga kongo ra ka taga to a ta lew koru. ¹⁶ Kongu koson, hali ni a tun ka o lew ta domuni do soru, a tun be son ka o ke a ta baro ye, nka moggo si ma a son o do ra fana.

¹⁷ «Ayiwa, lon do a nana miiri, ka hakiri soru. A ko: «Baarden caman le be ne face ta so, o be domuni ke ka fa fo ka a to to; k'a soru ne be yan, kongu bena ne halaki.» ¹⁸ A ko: «Ne bena wuri ka taga ne face fe, ka taga a fo a ye ko: Baba, ne ka Ala hake ta, ka ele yere hake ta. ¹⁹ Ne man kan ka wele tuun ko i dence. Ne mina i n'a fo i ta baarden do.»

²⁰ «A wurira o le ra ka taga a face fe. K'a to fo yorojan, a face k'a ye; a hina donna a ra. A borira ka taga a kunben, ka a boro mini a kan na ni kanuya ye. ²¹ A ko a face ma ko: «Baba, ne ka Ala hake ta, ka ele yere hake ta. Ne man kan ka wele tuun ko i dence.» ²² A face k'a fo a ta jonw ye ko: «Aw ye na joona ni deregew bee ra pumanman ye ka na o don a ra, ka bororanege don a boro ra, ka sanbara don a sen na fana. ²³ Aw ye na ni misiden toronin do ye, ka na o faga. An ye domuni ke ka nagari; ²⁴ sabu ne dence min ye nin ye, ale tun sara le, nka sisan a panamanyara tuun; a tun tununa, nka bi a yera.» O bee ka ke nagari ye sa.

²⁵ «O y'a soru koroceman tun be kongo ra. Ale nana ka na surunya lu ra minke, a ka donkanw, ani donkirilakanw men. ²⁶ A ka baarden do wele ka o jininka ko mun le kera yi. ²⁷ Ale ko a ma ko: «I balemacé le nana. I face ka misiden toronin faga a ye ko sabu a dence keneman nana.»

²⁸ «Koroceman dimina, ko a te don lu konu. A face bora ka na a daari ko a ye na. ²⁹ A ko a face ma ko: «Kabini san caman ne be baara ke i ye; ne ma i kan bla ka ye fiyewu. Nka lon si i ma hali badennin kelen di ne ma janko ne ye ne yere panagbe ni ne teriw ye! ³⁰ Sisan, i dence min tagara i ta wari cen jatamusow ra, ale nana minke, i sonna ka misiden toronin faga ale ye.»

³¹ «A face ko a ma ko: «Ne dence, ele be ni ne ye yan tuma bee o. Fen o fen ye ne ta ye, o ye ele ta le ye. ³² A koni tun ka can an ye nagari ka ninsondiya, sabu i balemacé tun sara, nka sisan a panaman lo, a tun tununa, nka bi a yera.» »

Naforo kunnasigibaga nanbarato

16 Yesu k'a fo a ta karamogodenw ye ko: «Naforotigi do tun ka ce do ta ka a ke a ta naforo kunnasigibaga ye. Naforotigi nana a men ye ko o ce be ale ta naforo cenna. ² A k'a wele ka na a fo a ye ko: «Ne k'a men ko i be ne ta naforo cenna; mun koson i be o kera? Ayiwa, i ka ne ta naforo ke fen o fen ye, o bee jate yira ne ra; sabu i tena ne ta naforo mara tuun.»

³ «Naforo kunnasigibaga k'a miiri a yere konu, ko: «Ne matigice ko a be ne gben ka bo a ta naforo kunna. O tuma ne bena a ke di? Fanga te ne ra ka sene ke; ka daariri ke, o fana maroya be ne ra.

⁴ Ayiwa, ne bena min ke, ne ka o lon. Ni ne ka o ke, ni o nana ne gben ka bo baara ra, moggo dow bena ne ladon o ta sow konu.»

⁵ «Ayiwa, ce wurira o le ra ka a matigice ta jurunantigiw bee wele kelen kelen ka na. A ka folo jininka ko: «Ne matigice ta jori juru le be i ra?»

⁶ O ko a ma ko: «Turu gbongbon ja keme.» A k'a fo a ye ko: «I ta sebe ta joona joona, i ye sigi k'a sebe ko ja bilooru.» ⁷ A ko do were ma ko: «Ne matigice ta jori juru le be ele ra?» Ale ko: «Simankise boru keme.» A ko a ma ko: «I ta sebe ta, k'a sebe ko boru biseegi.»

⁸ «Ayiwa, naforotigi nana o kow men minke, a ka naforo kunnasigibaga nanbarato tando, sabu a ceguyara. Sabu dununamogow be jagon minacogo lon ka teme Ala ta mogow yere kan, minw be yeelen na.»

⁹ Yesu ko: «Ne b'a fo aw ye ko ni aw ka dununa ta naforojugu ta ka mogow deme, ka teriw jini ni o ye, lon min na ni aw ta dunupalatige nana ban, o bena ke sababu ye k'a to aw ye baraji soru Ala fe arijana ra.

¹⁰ «Ni moggo min kera lanamoggo ye fen fitiniw na, o tigi be ke lanamoggo ye fenbaw fana ra; ni moggo min kera moggo terenbari ye fen fitiniw na, o tigi be ke moggo terenbari le ye fenbaw fana ra. ¹¹ O ra ni aw ma ke lanamogow ye dununa ta naforojugu ko ra, jon le bena la aw ra ka naforo panaman karifa aw ma? ¹² Ni aw ma ke lanamogow ye walifenw ta ko ra, jon le bena aw yere ta di aw ma? ¹³ Baarden si te se ka baara ke kuntigi fla ye; sabu a bena kelen koninya ka to kelen kanu, walama a be noro kelen na, ka to kelen mafiyenya. Aw te se ka ke Ala ta jonw ye, ka ke wari fana ta jonw ye.»

¹⁴ Ayiwa, Farisiw* ka o kumaw men minke, o ka ke Yesu logobo ye ka yereko a ma, sabu naforo tun ka di olugu ye haali. ¹⁵ Yesu ko o ma ko: «Aw be aw yere ke moggo terreninw ye mogow na na, nka Ala ka aw jusukun lon, sabu adamadenw be min jate, k'a bonya, Ala be o koninya le.»

Ala ta sariya te yelema

(Matiyu 11.11-13; 5.31-32; Marika 10.11-12)

¹⁶ Yesu ko: «Ayiwa, cira Musa ta sariya* ni cira tow ta kitabuw ta kumaw tora yi, fo ka na se Yuhana Batizerikebaga ta wagati ma. K'a damina Yuhana Batizerikebaga ta wagati ra, Ala ta Masaya* kuma Kibaró Diman* be fora; bee b'a fe

ka jija ka don o Masaya ra.

¹⁷ «Nka o bæ n'a ta, sankolo ni dugukolo bæ se ka ban, nka hali Ala ta sariya tomi fitini kelen tena ben.

¹⁸ «O le koson, ni ce o ce ka a muso bla, ka muso were furu, o ce ka jeneya le ke. Ni ce o ce fana ka muso furusanin ta, o ce fana ka jeneya le ke.»

Naforotigi ni Lazari

¹⁹ «Ayiwa, ce naforotigi do tun be yi, min tun be fani pumanman songogbelenw don, ka domuni dimanw ke, ka a yere panagbe lon bæ. ²⁰ Ayiwa, ce fagantan do fana tun be yi, min togo tun ye ko Lazari; jorijuguw tun be a fari bæ ra. A tun be la naforotigi ta luda ra. ²¹ Naforotigi domuniketo, domuni murumuru minw tun be benben, a tun b'a fe ka o le soro ka o domu. Wuruw fana tun be to ka na a ta joriw nemu.

²² «Lon do, ce fagantan sara; melekew ka a ta ka taga ni a ye Iburahima kere fe. Naforotigi fana nana sa, o ka a su don. ²³ Ka naforotigi to tooro ra lahara, a ka a ja korota ka Iburahima ye yorojan, Lazari be a kere fe. ²⁴ Naforotigi perenna, ko: «Ne fa Iburahima, sabari ka ja ne ma, Lazari ci, a ye taga a borokanden su ji ra ka na ne nenden suma ni o ye, sabu ne be tooro tasuma nin kono kosebe!» ²⁵ Nka Iburahima k'a jaabi, ko: «Ne den, i hakiri to a ra ko ele ka i ta fenpumanw soro ka i to dunupa ra, nka Lazari ka tooro doron le soro. Sisan, ale jusu saarora, ele be tooro ra. ²⁶ O dama yere te, dingadunba be anw ni aw ce fana. O le koson, ni mogo min b'a fe ka bo an fe yan ka taga aw fe yi, o tigi te se. Mogo si fana te se ka bo aw fe yi ka na an fe yan.» ²⁷ Naforotigi ko: «O tuma, ne be i daari, ne fa Iburahima, i ye Lazari ci dunupa ra, a ye taga ne face ta lu kono; ²⁸ balemace looru be ne fe, a to Lazari ye taga olugu lasomi, janko olugu fana kana na nin tooro yoro ra yan.» ²⁹ Iburahima k'a jaabi ko: «Cira Musa ta sariya* kitabu kumaw be o fe yi, ani cira tow ta kumaw; o ye o lamen.» ³⁰ Naforotigi ko: «Ne fa Iburahima, o te a ja; ni mogo sanin do su le kununa ka taga kuma o fe, o bena nimisa o ta jurumunw na.» ³¹ Iburahima k'a fo a ye ko: «Ni o ma cira Musa ta kumaw ni cira tow ta kumaw lamem, hali ni mogo sanin do su kununa ka taga kuma o fe, o tena son ka nimisa fiyewu.» »

Kunnacenniko ni yafariko

(Matiyu 18.6-7,21-22; Marika 9.42)

17 Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Ko dow bena ke sababu ye ka mogow kunnacen; o te se ka to kebari ye. Nka mogo min be ke sababu ye ka o kow lase a mogowonw ma, bono bena o tigi soro. ² Hali ni o tun ka wugu belebeleba do le dulon o tigi kan na ka a firi kogji ra, o belen be fisaya a ma, sani a ye nin denfitini do kunnacen ka a lafiri. ³ Aw ye aw yere korosi!

«Ni i balema ka jurumun ke, a wele ka kuma ni a ye. Ni a nimisara, yafa a ma. ⁴ Ni i balema ka i hake ta hali signaga wolonfla le tere kelen kono, ni a bæ kelen kelen na a nana ka na a fo i ye ko i ye

yafa a ma, ko ale nimisara, i ka kan ka yafa a ma.»

Lanaya bæ se ka min ke

⁵ Ciradenw* ko Yesu ma, ko: «Matigi, do fara an ta lanaya kan.» ⁶ Matigi Yesu ka o jaabi ko: «Ni aw ta lanaya bonya tun ka hali mutaridi kise † bo, aw tun be se k'a fo yirisun nin ye ko a ye bon ka bo a no ra ka taga turu kogji ra. A tun bena aw kan mina.»

Baaraden ka kan ka min ke

⁷ Yesu ko: «Jon le be aw ra, ni a ta baaraden nana ka bo kongo ra senekyoro ra walama beganmarayoro ra, a be son k'a fo a ye ko a ye na joona ka na sigi ka domuni ke? ⁸ A b'a fo a ye le ko a ye domuni laben, ka fani werew don, ka na domuni sigi ale yere koro folo, ale be domuni ke ka fa, ka min. O ko, baaraden yere be soro ka domuni ke, ka min. ⁹ Min fora baaraden ye, ni a ka o ke, yala a matigice bena a fo o koson wa?

¹⁰ «Ayiwa, aw fana ta be o cogo ra; baara min fora aw ye, ni aw ka o bæ ke ka ban tuma min na, aw y'a fo ko: «Anw ye baaraden ghansanw le ye. An tun ka kan ka min ke, an ka o le ke.» »

Yesu ka kunatocce tan keneya

¹¹ Ayiwa, ka Yesu tagato to Zeruzalemu, a nana ke teme ye Samari mara ni Galile mara ce. ¹² A donto dugu do kono, kunatocce tan nana a kuben, nka o ma son ka gbara a ra, o lonin tora yorojan, ¹³ ka peren k'a fo Yesu ye ko: «An karamogo Yesu, sabari ka ja anw ma!» ¹⁴ Yesu ka o ye minke, a ko o ma ko: «Aw ye taga aw yere yira sarakalasebagaw* ra.» Ka o tagato to, o saninyara. ¹⁵ O ra kelen k'a ye ko ale keneyara minke, a sekora ka na, ka ke Ala tando ye ni kanba ye. ¹⁶ A nana a kinbiri gban ka a ja biri dugu ma Yesu sen koro, ka Yesu fo. O ce tun ye Samarika le ye.

¹⁷ Yesu ko o le ra, ko: «O tuma mogo tan le ma keneya wa? A to kononton be min? ¹⁸ Mogo si ma soro olugu ra min be seko ka na baraka la Ala ye ni nin ce kelen te wa, min ye siya were mogo ye?»

¹⁹ Yesu ko o ce ma ko: «Wuri ka taga; i ta lanaya ka i keneya.»

Ala ta Masaya nacogo

(Matiyu 24.23-28,37-41)

²⁰ Farisi* dow ka Yesu jininka, ko Ala ta Masaya* bena na wagati juman le? Yesu ka o jaabi ko: «Ala ta Masaya tena na i ko flerifen, mogow fe. ²¹ A tena fo ko: «Aw y'a fle, a be yan,» walama ko: «A be yan fe yi,» sabu Ala ta Masaya be aw ce ra.»

²² Yesu ko karamogodenw ma ko: «Min kera Adamaden ye*, lon do o ta wagati yelogo bena ke aw ra, hali ni a ka dan tere kelen ma, nka aw tena se k'a ye. ²³ Mogow bena a fo ko: «A fle, a be yan, a be yan fe yi!» Aw kana taga yi, aw kana bori o ko. ²⁴ Sabu san be manamana cogo min na ka bo sankolo kun do ra, ka taga se kun do ma, Min kera

† Yahudiyaw fe, mutaridi kise le tun ka dogo ka teme simankise tow bæ kan.

Adamaden ye, o nalon bena ke ten le. ²⁵ Nka sani o ye ke, jagboya lo a ye tɔɔɔ kosebe folo, bi mɔgɔw ye ban a ra.

²⁶ «Min kera Adamaden ye, sani o ye na, ko minw kera Nuho ta tere ra, o jɔgɔn le bena ke. ²⁷ Nuho ta tere ra, mɔgɔw tun be domuni ke, ka min, ka furuw ke, ka o denw di furu ra, fo lon min Nuho donna kurunba kɔnɔ; sanjiba nana ka o beɛ halaki.

²⁸ «Min kera Lutu ta tere ra, o jɔgɔn le bena ke. Mɔgɔw tun be domuni ke ka min, o tun be sannin ke, ka fiyeere ke, ka forow sene, ka bonw lo.

²⁹ Nka lon min Lutu bɔra Sodɔmu dugu kɔnɔ, tasuma ni kiribi bɔra sankolo ra i ko sanji, ka bon dugu kan, ka mɔgɔw beɛ halaki.

³⁰ «Min kera Adamaden ye, ni o ta lon nana se, a bena ke o cogo le ra. ³¹ Ni o lon ka mɔgɔ min sɔɔ biribon san fe, k'a sɔɔ a borofenw be bon kɔnɔ, o tigi kana jigi ko a be taga a borofenw ta. Ni a kera ka mɔgɔ min sɔɔ foro ra, o tigi kana seko so kɔnɔ tuun. ³² Aw ye aw hakiri to Lutu ta muso ta ko ra. ³³ Ni mɔgɔ min b'a fe k'a nin tanga, o tigi bena bɔnɔ a nin na; nka ni mɔgɔ min ka bɔnɔ a nin na, o tigi bena a sɔɔ.

³⁴ «Ne b'a fo aw ye ko o lon su fe, mɔgɔ fla bena sɔɔ lanan kelen kan, kelen bena ta ka kelen to yi. ³⁵ Muso fla bena sɔɔ mugusi ra jɔgɔn fe, kelen bena ta ka kelen to yi. ³⁶ [Ce fla bena ke kongo ra jɔgɔn fe, kelen bena ta, ka kelen to yi.]»

³⁷ Karamɔgɔdenw ka Yesu jininka ko: «Matigi, a bena ke yɔɔ juman le?» Yesu ka o jaabi ko: «Ni sogosu ka ke yɔɔ min na, dugaw be lajen o yɔɔ le ra.»

Kititigebagajugu ta ko

18 Ayiwa, Yesu ka talen do la a ta karamɔgɔdenw ye, k'a yira ko o ka kan ka Ala daari tuma beɛ le, o kana sege. ² A ko: «Kititigebaga do tun be dugu do ra, a te siran Ala na, a te mɔgɔ si bonya. ³ Muso do fana tun be o dugu kelen na, min ce tun sara. O muso tun be to ka na a fo a kititigebaga ye ko: «Ne hake bo ne jugu ra!» ⁴ O ko meenna, kititigebaga tun t'a fe ka son. Nka muso nana gban a ra minke, kititigebaga nana a fo a yere kɔnɔ ko: «Hali ni ne te siran Ala na, ne fana te mɔgɔ si bonya, ⁵ i n'a fo nin muso be ne tɔɔɔra tuma beɛ tan, ne bena a hake bo a jugu ra, ni o te, a bena to ka na ne tɔɔɔ le tuma beɛ.» »

⁶ O ko, Yesu k'a fo ko: «Aw ka kititigebaga ta kumacogo ye ke! ⁷ Ayiwa, Ala ta mɔgɔ panawolo-manin minw be kasi ka a daari su ni tere, yala Ala tena olugu fana hake bo o tɔɔɔbagaw ra wa? Yala a bena a to a ye meen ka sɔɔ ka o deme wa? ⁸ Ne b'a fo aw ye ko Ala bena o hake bo o juguw ra joona joona. Nka, Min kera Adamaden ye*, ni o nana lon min na, yala a bena lanaya sɔɔ dugukolo kan tuun wa?»

Farisice ni ninsaraminabaga

⁹ Ayiwa, Yesu ka talen do were la. Mɔgɔ minw be o yere jate mɔgɔ terenninw ye, ka o yere fisaya mɔgɔ tow ma, a ka a la olugu le ye. ¹⁰ A ko: «Mɔgɔ

fla le tun tagara Alabatosoba kɔnɔ ka taga Ala daari. Kelen tun ye Farisi* ye, to kelen tun ye ninsaraminabaga ye. ¹¹ Farisice lora ka Ala daari a yere kɔnɔ, ko: «Ala, ne be baraka la i ye sabu ne te i n'a fo mɔgɔ tow, minw ye sonw ye, ani kojukugebagaw, ani jenyakebagaw; ne te i n'a fo nin ninsaraminabaga fana. ¹² Logokun o logokun, ne be tere fla sun. Ne fana be fen o fen sɔɔ, ne be o beɛ yaga bo.»

¹³ «Nka ninsaraminabaga lora yɔɔjan, hali a ma son ka a na korota san fe; a ka ke a disi gbasigbasi ye k'a fo ko: «E, Ala, makari ne ra, sabu ne ye jurumunto le ye.» »

¹⁴ Yesu ko: «Ne b'a fo aw ye ko Ala ka o ninsaraminabaga ta jurumunw yafa a ma; a sekora ka taga so kɔnɔ. Nka Farisice ta jurumunw ma yafa. Sabu mɔgɔ o mɔgɔ be a yere korota, Ala be o tigi majigi, nka mɔgɔ o mɔgɔ be a yere majigi, Ala be o tigi korota.»

Yesu ka dugawu ke denmisenw ye

(Matiyu 19.13-15; Marika 10.13-16)

¹⁵ Ayiwa, mɔgɔ dow nana ni denpeninw fana ye Yesu fe, janko a ye maga o ra; nka karamɔgɔdenw ka o ye minke, olugu ka ke o mɔgɔw mafiyenya ye. ¹⁶ Nka Yesu ka o denw lana a yere kɔɔ, k'a fo ko: «Aw y'a to denmisenw ye na ne fe, aw kana o bari; sabu mɔgɔ minw be i ko denmisenw, Ala ta Masaya* ye olugu le ta ye. ¹⁷ Can ra, ne b'a fo aw ye ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ma son Ala ta Masaya ma i ko denfitini, o tigi tena don a ra fiyewu.»

Ce naforotigi ta ko

(Matiyu 19.16-30; Marika 10.17-31)

¹⁸ Ayiwa, Yahudiyaw ta pamogo do ka Yesu jininka ko: «An karamɔgɔnuman, ne ka kan ka mun le ke janko ne ye panamanya banbari sɔɔ?» ¹⁹ Yesu k'a fo a ye ko: «Mun na i ko ne ma ko: «Karamɔgɔnuman?» Mɔgɔnuman si te yi, ni Ala kelen te. ²⁰ Ayiwa, i ka Ala ta sariyaw* lon, ko: «I kana jenya ke, i kana mɔgɔ faga, i kana sonyari ke, i kana faninya fo k'a la i mɔgɔjɔgɔn na, i fa ni i ba bonya †.» ²¹ Ce ka Yesu jaabi ko: «Ne ka o sariyaw be sira tagama kabini ne denmisenman.» ²² Yesu ka o men minke, a ko ce ma ko: «Fen kelen belen ka i jen: taga i borofenw beɛ fiyeere, ka o wari tarantaran fagantanw na; ni o kera, naforoba bena ke i fe arijana ra. O ko, i be na ka na tugu ne ko.» ²³ Ce ka o kuma men minke, a panasisira kosebe, sabu naforo caman tun b'a fe.

²⁴ Yesu ka ce panasisinin ye minke, a ko: «Naforo be mɔgɔ minw fe, olugu don ka gbelen Ala ta Masaya* ra de! ²⁵ Nɔgome don ka di miseniwo fe, ka teme naforotigi don kan Ala ta Masaya ra.» ²⁶ Yesu lamenbagaw ko: «O tuma jon le bena kisi sa?» ²⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Fen min be mɔgɔ kapa, o te Ala kapa.»

²⁸ Piyeri ko Yesu ma ko: «Anw do? Anw jenna an borofenw beɛ ko ka tugu i no fe!» ²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka jen a ta bon ko, walama a muso ko, wala-

† 18.20 Nin kuma fora Bori 20.12-16; Sariya 5.16-20

ma a balemaw kɔ, walama a somogow kɔ, walama a ta denw kɔ, Ala ta Masaya koson, ³⁰ o tigi bena o fenw bɛɛ jɔgɔn caman sɔrɔ dunuɔa ra yan, ka taga janamanya banbari fana sɔrɔ sini.»

Yesu ka a ta saya ni a kunuko fɔ tuun

(Matiyu 20.17-19; Marika 10.32-34)

³¹ O kɔ, Yesu ka a ta karamogoden tan ni fla wele ka o gbara a yere kɔrɔ, k'a fɔ o ye ko: «An tagato fle Zeruzalemu; Min kera Adamaden ye*, ciraw ka ko o ko fɔ o ta ko ra, o bɛɛ bena ke. ³² O bena a mina ka a don siya were mogow boro. Olugu bena a logɔbɔ, k'a nɛni, ka daji tu a kan. ³³ O bena a bugo ni gbɛɛ ye, ka sɔrɔ ka a faga; nka a saya tere sabbanan na a bena kunu.»

³⁴ Nka karamogodenw ma foyi faamu o kumaw ra. Kuma kɔrɔ dogora o ma. O ma a tagafan lon.

Yesu ka fiyentɔɛ pa yeɛ

(Matiyu 20.29-34; Marika 10.46-52)

³⁵ Yesu surunyara Zeriko dugu ra; fiyentɔɛ do tun siginin be sirada ra, a be daariri kera. ³⁶ A ka jama mankan men minke, a ka mogow pininka ko mun mankan lo. ³⁷ O k'a fɔ a ye ko Yesu Nazareti-ka le be temena. ³⁸ Fiyentɔɛ perenna ko: «Yesu, Dawuda Mamaden*, sabari ka ja ne ma!» ³⁹ Mogow minw tun be ja fe, olugu songora a ra, ko a ye je. Nka a ka do le fara a perenkan kan ko: «Dawuda Mamaden*, sabari ka ja ne ma.» ⁴⁰ Yesu lora; a k'a fɔ o ye ko o ye na ni a ye. A sera Yesu koro minke, Yesu k'a pininka ko: ⁴¹ «I b'a fe ne ye mun ke i ye?» A ka Yesu jaabi ko: «Matigi, ne b'a fe ka yeri ke le tuun.» ⁴² Yesu k'a fɔ a ye ko: «Ne sonna, i ye yeri ke; i ta lanaya ka i kisi!» ⁴³ O yorɔnin kelen bɛɛ, ce ja yelera, a tugura Yesu ko, ka to ka Ala tando. Mogow ka o ye minke, o ka Ala tando.

Yesu ni Zake ta ko

19 Yesu donnin kɔ Zeriko dugu kɔnɔ, a tun be dugu cetigera. ² Ce do tun be o dugu kɔnɔ, a togo ye ko Zake; ale le tun ye ninsaraminabagaw namogo ye, naforo fana tun b'a fe. ³ Zake tun b'a fe ka Yesu ye, k'a lon jon lo; nka a tun te se, sabu ale tun ka surun, jama fana tun ka ca. ⁴ O ra, a borira ka taga ja fe, ka taga yeɛ sikomoriyiri do ra, janko ka Yesu ye, sabu Yesu tun ka kan ka teme o yoro ra. ⁵ Yesu nana se yiri jukoro minke, a ka a ja korota san fe k'a fɔ Zake ye ko: «Zake, i teliya ka jigi yan, sabu ne ka kan ka jigi i ta so bi.» ⁶ Zake teliyara ka jigi, ka taga ni Yesu ye so kɔnɔ a ninsondiyaninba. ⁷ Mogow ka o ye minke, o bɛɛ ka ke Yesu korofɔ ye, ko: «A sonna ka taga jigi jurumunto ta so kɔnɔ!» ⁸ Nka Zake lonin tora Matigi ja fe k'a fɔ a ye ko: «Matigi, ne be ne borofenw tarance bɛɛ di fagantanw ma; ni a kera ko ne ka mogow do tɔɔ k'a borofen mina, ne be o jɔgɔn naani kosegi o tigi ma.» ⁹ Yesu k'a fɔ a ye ko: «Kisiri sera nin so kɔnɔ bi, sabu nin ce fana ye Iburahima ta duruja do ye. ¹⁰ Min kera Adamaden ye*, ale nana mogow tununinw le yorɔjini ka o kisi.»

Baaraden saba ta ko

(Matiyu 25.14-30)

¹¹ Ayiwa, ka mogow to o be Yesu lamenna, a ka talen do la o ye; sabu o tun be surunyara Zeruzalemu na, ani mogow ta miiriya tun ye ko Ala ta Masaya* bena sigi o wagati yere le ra. ¹² A ko: «Fagamaden do tun be tagara jamanajan do ra, ka taga masaya soro, ka seko ka na sigi a yere ta jama mana mogow kunna. ¹³ Ayiwa, sani a ye taga, a ka ce tan wele a ta baaradenw na, ka warigbe waga tan di o bɛɛ kelen kelen ma, k'a fɔ o ye ko o ye jago ke ni a ye, ka do fara a kan sani ale ye seko ka na.»

¹⁴ «Nka a ko tun man di a ta jamanamogo dow ye. A taganin kɔ, o ka cira bla ka taga masaceba fe ka taga a fɔ a ye ko olugu t'a fe o ce ye na sigi olugu kunna.»

¹⁵ «Nka, o bɛɛ n'a ta, a ka masaya soro ka na a ta jamana ra. A nana minke, a tun ka wari di a ta baaraden minw ma, a ka olugu wele ka na, ko o ka tɔnɔ min soro, o ye na a yira ale ra. ¹⁶ Baaraden folo nana; a ko: «Ne matigice, ne ka baara ke ni i ta wari ye ka a warigbe waga tan soro ka fara a kan.» ¹⁷ A ko a ma ko: «O jana, baaradenjuman le be i ye. Fen fitini le dira i ma, nka i kera lanamogo ye o ra. O koson, ne bena i sigi dugu tan kunna.» ¹⁸ O ko, flanan nana; ale ko: «Ne matigice, ne ka baara ke ni i ta wari ye ka a warigbe waga looru soro ka fara a kan.» ¹⁹ A matigice ko o ma ko: «Ele fana bena sigi dugu looru kunna.» ²⁰ Baaraden do were nana, ale ko: «Ne matigice, i ta wari fle nin ye. Ne tun k'a don fani do kɔnɔ, k'a dogo. ²¹ Ne siranna i ja, sabu ele ye mogow fariman le ye. I ma fen min bla, i be o le ta, i ma foro min sene, i be o siman tige.» ²² A matigice ko a ma ko: «Ele baaradenjugu. Ne bena kiti tige i kan ka kapa ni i yere darakuma le ye. I k'a lon ko ne ye mogow fariman le ye, ko ne ma fen min bla, ne be o ta, ko ne ma foro min sene, ne be o siman le tige; ²³ o tuma, mun koson, i ma ne ta wari bla waribon na? Ni o tun kera, ne koseginin, ne tun bena a ta, ka tɔnɔ soro ka fara a kan.» ²⁴ A Matigice k'a fɔ a kerɛfemogow ye ko: «Aw ye a ta wari mina a ra k'a di warigbe waga tan tigi ma.» ²⁵ Nka o mogow ko: «An matigice, warigbe waga tan be ale fe ka ban o.» ²⁶ Masace ko: «Do be min fe, do were bena di o le ma; nka do te min fe, hali fitini min b'a fe, o bɛɛ na bosi a ra. ²⁷ Ayiwa, sisan, ne jugu minw tun t'a fe ne ye sigi olugu kunna, aw ye o bɛɛ mina ka na o bɛɛ faga ne yere ja na yan.» »

Yesu tagato Zeruzalemu

(Matiyu 21.1-11; Marika 11.1-11; Yuhana 12.12-19)

²⁸ Ayiwa, Yesu ka o kumaw bɛɛ fɔ ka ban tuma min na, a blara jama ja, o ka ke taga ye Zeruzalemu. ²⁹ O tagara surunya Betifaze ra tuma min na, ani Betani, ka o to Oliviyesunw kuru kere fe, Yesu ka a ta karamogoden fla ci. ³⁰ A k'a fɔ o ye ko: «Dugu min fle an ja fe, aw ye taga yi; ni aw sera yi, aw bena faliden do sirinin ye, mogow si ma yelen min kan folo. Aw y'a foni ka na ni a ye yan. ³¹ Ni

mogɔ dɔ ka aw jininka ko: «Mun kosɔn aw b'a fonina?» Aw y'a fɔ a ye ko: «An Matigi le mako b'a ra.»
»³² Karamogɔden fla tagara minke, Yesu tun k'a fɔ o ye cogo min na, o tagara a sɔrɔ ten. ³³ O tun be faliden fonina minke, falitigiw ko o ma ko: «Mun kosɔn aw be faliden fonina?» ³⁴ O ko: «An Matigi le mako b'a ra.»

³⁵ O nana ni faliden ye Yesu fe; o ka o ta derege dɔw la fali kɔ ra, ka Yesu layelen ka sigi a kan.

³⁶ Ka o tagato to, mogɔw tun be o ta deregebaw lalara sira kan Yesu na. ³⁷ O tun be surunyara Zeruzalemu na ka ban. O sera Oliviyesunw kuru jigijigi ra minke, Yesu tun ka kabako minw ke karamogɔdenw na na, o beɛ jusu diyaninba ka ke Ala tando ye ni kanba ye o kabako keninw kosɔn.

³⁸ O tun b'a fɔra ko:

«Masace min be nana Matigi Ala togo ra, dugawu ye ke o ye.

Hera ye ke sankolo ra,

noɔrɔ ye la Ala togo kan sanfeyɔrɔw beɛ ra.»

³⁹ Farisi* dɔw tora jama ra k'a fɔ Yesu ye ko: «Karamogɔce, a fɔ i ta karamogɔdenw ye ko o ye je.» ⁴⁰ Yesu ka o jaabi, ko: «Hali ni o jera, kabakuruw le bena peren o nɔ ra; ne be o fɔ aw ye.»

Yesu ka Zeruzalemu ta togo ko fɔ

⁴¹ O surunyara Zeruzalemu na; Yesu ka dugu ye minke, a kasira a kunna k'a fɔ ko: ⁴² «Fen min be se ka hera ke aw ye, ni a kera ko aw tun ka o lon bi! Nka o dogora aw ma sisan. ⁴³ Lon dɔ, bena se, aw juguw bena aw datugu, ka aw lamini ni kogow ye, ka dingaw sogi ka dugu fanw beɛ lamini ka aw degu. ⁴⁴ O bena dugumogɔw beɛ dɔndɔn ka o jɔjɔ, ka aw ta dugu beɛ ci, ka a kabakuruw beɛ yerege; sabu Ala tun b'a fe ka aw deme wagati min na, aw ma o wagati jate!»

Yesu ka jagokebagaw gbenna

(Matiyu 21.12-17; Marika 11.15-19; Yuhana 2.13-22)

⁴⁵ Ayiwa, Yesu tagara don Alabatosoba lu kɔnɔ, ka jagokebagaw † gben ka bɔ. ⁴⁶ A k'a fɔ o ye ko: «A sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Ne ta bon bena ke Aladaariyɔrɔ le ye,» nka aw kɔni ka a yeɛma ka a ke sonw dogoyɔrɔ le ye †.»

⁴⁷ Yesu tun be mogɔw karanna lon beɛ Alabatosoba kɔnɔ. Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogɔw*, ani jamana jamogɔw tun be Yesu fagasababu le jinina. ⁴⁸ Nka o tun bena a mina cogo min na, o tun ma o lon; sabu Yesu ta ko tun ka mogɔw beɛ kun mina, o beɛ tun b'a lamenna.

Yesu ta fanga sɔrɔyɔrɔ

(Matiyu 21.23-27; Marika 11.27-33)

20 Lon dɔ, Yesu tun be mogɔw karanna Alabatosoba kɔnɔ, ani ka Kibaro Diman* fɔ o ye; sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogɔw*, ani cekɔrɔba dɔw nana a fe. ² O ko: «A fɔ an ye: I be nin kow kera fanga juman sababu le ra, ani jon le ka o fanga di i ma?» ³ Yesu ka o

† O mogɔw tun be beganw fiyeere sarakabɔbagaw le ma, walama ka wari falen o ye. †† Nin kuma fɔra Ezayi 56.7 Yeremi 7.11

jaabi ko: «Ne fana bena aw jininka ko kelen na. ⁴ Aw ye nin fɔ ne ye: jon le tun ka Yuhana Batizerikebaga ci ka na mogɔw batize? Ala wa, walama mogɔw?» ⁵ O yere dama ka ke a miiri ye, ko: «Ni an ko: «Ala lo», a bena a fɔ ko: «O tuma mun kosɔn aw ma la a ra?» ⁶ Nka ni an fana ko: «Mogɔw lo», jama bena an bon ni kabakuru ye de; sabu o beɛ lanin b'a ra ko Yuhana ye Ala ta cira le ye.» ⁷ O kosɔn o ka Yesu jaabi ko olugu m'a lon. ⁸ Yesu fana ko: «Ayiwa, ni o lo, min ka fanga di ne ma ka nin kow ke, ne fana tena o fɔ aw ye.»

Baaradenjuguw ta ko

(Matiyu 21.33-46; Marika 12.1-12)

⁹ O ko, Yesu ka nin talen fɔ jama ye; a ko: «Ce dɔ le tun ka rezenforo sene ka a karifa baarakebaga dɔw ma, ka bɔ ka taga tagama dɔ ra ka taga wagatijan ke yi. ¹⁰ Rezen bɔwagati nana se tuma min na, a ka a ta baaraden dɔ ci rezenforo kɔrɔsibagaw fe ko o ye rezenmɔ dɔ di. Nka rezenforo kɔrɔsibagaw ka o mina, ka a bugɔ, ka a borolakolon gben ka taga. ¹¹ Forotigi ka baaraden dɔ were ci; o ka o bugɔ, ka o neni, ka o borolakolon gben ka taga. ¹² A ka mogɔ sabanan ci o fe; o ka o bugɔ ka a mandimi, ka a gben. ¹³ Forotigi ko: «Ne bena nin ko ke cogo di?» A ko: «Ayiwa, ne bena ne yere dence kanunin le ci o fe. Ne be miiri ko o bena ale bonya.» ¹⁴ Ayiwa, rezenforo kɔrɔsibagaw nana forotigi dence nato ye minke, o k'a fɔ jɔgɔn ye ko: «Nin le bena cen ta! An y'a mina ka a faga, janko foro ye ke an ta ye.» ¹⁵ A sera o ma minke, o tagara ni a ye foro ko fe ka taga a faga.»

Yesu ko: «Ayiwa, sisan forotigi bena na mun le ke o rezenforo kɔrɔsibagaw ra sa? ¹⁶ A bena na ka na o faga, ka a ta foro karifa mogɔ werew ma.»

Mogɔw ka o kuma men minke, o ko: «E! Ala ma an kisira o ko jɔgɔn ma.»

¹⁷ Yesu ka jama fle, k'a fɔ o ye ko: «Nin kuma min sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«Bonlobagaw banna kabakuru min na, o le nana ke kabakuru sobeman ye, ka ke bon kabakuru folɔ ye ‡,»

aw ta miiriya ra o kuma kɔrɔ ye di le? ¹⁸ Ayiwa, ni mogɔ o mogɔ kɔni ka ben o kabakuru kan, o tigi kolow beɛ be karikari; ni o kabakuru fana ka ben mogɔ o mogɔ kan, a be o tigi jɔjɔ.»

Ninsongo sarako

(Matiyu 22.15-22; Marika 12.13-17)

¹⁹ Sariya karamogɔw* ni sarakalasebagaw kuntigiw* tun b'a fe ka Yesu mina o yɔrɔnin kelen beɛ ra, sabu o k'a lon ko a ka talen fɔ olugu le ma; nka o siranna jama na. ²⁰ O ka ke Yesu kɔrɔsi ye. O ka mogɔ dɔw ci ka taga Yesu kɔrɔsiri kama; olugu tagara o yere ke i n'a fɔ mogɔsobew, ka Yesu dakɔrɔbɔ janko a ye kuma benbari dɔ fɔ, o ye a minasababu sɔrɔ ka taga ni a ye jamanatigi fe, ani fagamaw fe, ka taga kiti tige a kan. ²¹ O mogɔw nana Yesu jininka ko: «An karamogɔ, an k'a lon ko i ta kumaw, ani ta karan fana terennin lo; i te mogɔ bɔ mogɔ ra, i be mogɔw karan Ala sira ra ka

‡ 20.17 Nin kuma fɔra Zaburu 118.22

ƙana ni can le ye. ²² Ayiwa, yala ka ninsongo sara masaceba Sezari ye, o bennin lo wa, walama a bennin te?» ²³ Ayiwa, Yesu tun bora o mogow ta nanbara korɔ ma. ²⁴ A ko o ma ko: «Aw ye tama kelen yira ne ra.» O ka tama kelen yira a ra. A ko: «Jontigi ja ni a togo le be nin wari kan?» O ko: «Masaceba Sezari.» ²⁵ Yesu ko: «Ayiwa, ni o lo, aw ye Sezari ta kosegi Sezari ma, ka Ala ta kosegi Ala ma.» ²⁶ O mogow ma hali kuma den kelen soro ka bo Yesu da ra jama ja na, min be ke a minasababu ye. Yesu ta jaabiri ka o kabakoya; o jera!

Sadusiw ka Yesu jininka suw kunuko ra

(Matiyu 22.23-33; Marika 12.18-27)

²⁷ Ayiwa, Sadusiw, minw b'a fo ko mogow si su tena kunu lahara, olugu dow gbarara Yesu ra k'a jininka; o ko: ²⁸ «An karamogo, cira Musa tun ka nin kuma sebe sariya* ra, ko: «Ni ce do ka muso furu, ka sa k'a soro a ma den soro ni o muso ye, a balemace ka kan ka o muso ta ka den soro ni a ye a balemace no ra †.»

²⁹ «Ayiwa, balemace wolonfla tun be yi. Folo ka muso furu, ka sa, a ma den soro. ³⁰ Balemace flanan ka muso ta, ka sa, a ma den soro; sabanan fana ta kera ten. ³¹ O ce wolonfla bee ka muso furu ka gban jagon na, ka sa, o si ma den to o ko. ³² O ko, muso yere sara. ³³ Ayiwa, ni suw nana kunu lahara o, muso bena ke jon kelen le ta ye sa? Sabu o ce wolonfla bee tun ka a furu!»

³⁴ Yesu ka o jaabi, ko: «Dunupa ra yan le ce be muso furu, muso fana be sigi ce fe. ³⁵ Nka ni Ala nana a latige ko mogow minw ka kan ni wagati nata ta panamanyakura ye, ni olugu kununa ka bo saya ra, olugu tena muso furu, walama ka di ce ma; ³⁶ o fana tena sa ka ye. O bena ke i ko melekew; o be ke Ala denw ye, sabu o bora saya ra ka don Ala ta panamanya ra.

³⁷ «Ayiwa, ni mogow ka sa, a be taga kunu lahara; cira Musa ka o le yira an na. Yiritunin tasumaman korɔ a ka Ala wele ko: «Ibrahim ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala ††.» ³⁸ O korɔ ye ko Ala te mogow saninw ta Ala ye; mogow panamanw ta Ala lo; sabu Ala fe, o mogow bee panaman lo.»

³⁹ O kumaw fonin ko, sariya karamogo* dow ko a ma ko: «An karamogo, i ka can fo.»

⁴⁰ Ayiwa, k'a ta o wagati ra, o ma son ka Yesu jininka tuun.

Kirisita ma ke Dawuda Mamaden doron ye

(Matiyu 22.41-46; Marika 12.35-37)

⁴¹ Yesu ko mogow ma ko: «Mun koson mogow b'a fo ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko o bena ke Dawuda Mamaden* le ye? ⁴² K'a soro Dawuda yere k'a sebe Zaburuw kitabu konɔ, ko:

«Matigi Ala k'a fo ne Matigi ye ko:

Na i sigi ne kininboroyan fe,

⁴³ fo ne ye i juguw mina ka o bla i sen korɔ †.»

⁴⁴ Ayiwa, ni Dawuda be o Kisibaga wele ko a Matigi, o tuma a be se ka ke Dawuda Mamaden ye co-go di?»

Yesu ka sariya karamogow dogoya

(Matiyu 23.1-36; Marika 12.38-40)

⁴⁵ Jama bee tun be Yesu lamenna; a ko a ta karamogodenw ma ko: ⁴⁶ «Aw ye aw yere korosi sariya karamogow* ra de! Deregebadon ka di olugu ye ka yaala. O b'a fe mogow tow le ye olugu fo jamayorow ra. Karansow* konɔ, nafesigiworow le ka di o ye; ni o ka o wele domuniworow ra, nafesigiworow le ka di o ye. ⁴⁷ O be muso ce saninw borofenw bee domu. O be Ala daari ka meen janko mogow ye o korosi. O le koson, o ta kiti bena gbeleya ka teme tow ta kan.»

Muso fagantan ta saraka

(Marika 12.41-44)

21 Ka Yesu to Alabatosoba konɔ, a k'a ja korota ka nafortigiyi ye, o be o ta saraka blara sarakablaminan konɔ. ² A ka muso fagantan do fana ye, min ce tun sara, ale ka warimisennin fla bla sarakablaminan konɔ.

³ Yesu ko: «Can ra ne b'a fo aw ye, ko nin muso fagantan min ce sara, ale ka saraka min di, o caya ra ka teme tow bee ta kan; ⁴ sabu tow ka fitini doron le bo o ta naforo ra k'a bla sarakablaminan konɔ; nka ale ka a ta wari bee le di, hali domuni songo ma to a boro tuun.»

Yesu ka dunupa laban tagamasiyenw yira

(Matiyu 24.3-14; Marika 13.1-2)

⁵ Ayiwa, mogow dow ka ke Alabatosoba ko lakari ye, ko a ce ka ni, ko a lora ni kabakuru pumanmanw le ye, ani mogow ka sarakafen minw di Ala ma. ⁶ Yesu ko: «Aw ja be nin bon minw na tan de, lon do nin bonw bee bena cici, ka a kabakuruw bee yerege ka bo jagon kunna.» ⁷ Karamogodenw ko: «An karamogo, nin kow bena ke wagati juman, ani tagamasiyen juman bena a yira ko a wagati sera?»

⁸ Yesu ka o jaabi, ko: «Aw ye aw yere korosi, aw kana a to mogow si ye aw lafiri; sabu mogow caman bena na ni ne togo ye, k'a fo ko olugu le ye Kisibaga* ye, ko wagati sera ka ban. Aw kana tugu o ko. ⁹ Ni aw nana to ka kere mankanw men, ani murutiri kow, aw ja kana tige; sabu jagboya lo ko o kow ye ke; nka o si te a laban ye folo.»

¹⁰ A ko o ma ko: «Siya do bena wuri do were kama, jamana do bena wuri do were kama.

¹¹ Dugukoloyereyerebaw bena ke yoro dow ra, ani banajuguw, ani kongobaw. Siranyafenw, ani tagamasiyenba dow bena ke sankolo ra.

¹² «Nka sani o kow bee ye ke, o bena aw mina ka aw bugo. O bena aw togo, o bena aw mina ka taga ni aw ye karansow* konɔ janko ka kiti tige aw kan, ka aw bla kaso ra. O bena taga ni aw ye masacew fe, ani jamana pamogow fe ne togo koson. ¹³ O bena ke sababu ye k'a to aw ye ke ne seerew ye ka kuma olugu fe. ¹⁴ Aw y'a to aw hakiri ra, ko aw man kan ka kuma do laben, aw bena taga min fo janko ka aw yere bosu. ¹⁵ Sabu ne yere le bena kuma don aw da ra, ka hakiritigiya di aw ma, min sababu ra aw juguw si tena se ka kuma ke ni aw ye, walama ka aw soso. ¹⁶ Aw worobagaw,

† 20.28 Nin kuma fora Sariya 25.5-6 †† 20.37 Nin kuma fora Bori 3.2,6 ‡ 20.43 Nin kuma fora Zaburu 110.1

ani aw balemaw, ani aw somogow, ani aw teriw be-na aw janfa, ka aw caman faga. ¹⁷ Mogow bee be-na aw koninya ne togo koson. ¹⁸ Nka, o bee n'a ta, hali aw kunsigiden kelen tena tunu. ¹⁹ Ni aw ka nin kow sonmina, o le bena aw nin kisi.»

Yesu ka Zeruzalemu dugu halaki ko fo

(Matiyu 24.15-21; Marika 13.14-19)

²⁰ Yesu ko: «Ni aw nana Zeruzalemu dugu lamininin ye kerekejamaw fe wagati min na, aw ka kan k'a lon ko dugu cituma sera. ²¹ Ni o wagati sera k'a soro minw be Zude mara ra, olugu ye bori ka taga kuruw fan fe; minw be Zeruzalemu dugu kono, olugu ye bo; minw be kongo kono, olugu kana don dugu kono.

²² «Sabu, o lon bena ke Ala ta kiritigelon ye Zeruzalemu kan, janko kuma minw bee sebera Kitabu kono, o ye ke can ye. ²³ O lonw na bono be-na muso lasiritow soro, ani minw be sin dira denw ma; sabu tooroba bena ke jamana kono, ka Ala ta dimi ben nin jamana mogow kan. ²⁴ O bena o faga ni kerekemuruw ye, o bena o mina ka taga o ke kasodenw ye siya werew* ta jamana bee ra. O cogo ra, siya were mogow bena don Zeruzalemu ka o ta fanga sigi fo ka taga o ta wagati dafa.»

Yesu nacogo ka bo sankolo ra

(Matiyu 24.29-35; Marika 13.24-31)

²⁵ «Ayiwa, sankolo ra, tagamasiyen dow bena ke tere ni karo ni lolow kan. Dugukolo kan, jatigeba le bena mogow mina fo ka o kononoban, kogoji ni jikurubaw ta mankan koson. ²⁶ Ko minw bena ke dugukolo kan, mogow dow ja tigeninba bena to o miiriri ra fo ka na kirin, sabu sankolo ta sebayaw bena yuguyugu ka bo o no ra. ²⁷ O tuma ra, Min kera Adamaden ye*, o bena o nato ye sankaba do kan ni sebayayaba ye, ani nooroba. ²⁸ Ayiwa, ni aw ka na o kow keto ye tuma min na, aw ye aw kun korota ka aw na lawuri san fe, sabu aw ta kisiri wagati le surunya ra ten.»

Torosun ta karan

(Matiyu 24.32-35; Marika 13.28-31)

²⁹ O ko, Yesu ka talen do fo o ye; a ko: «Aw ye torosun korosi, ani yiri tow bee. ³⁰ Ni aw k'a ye ko o be flaburukuraw bora, aw b'a lon ko samiya surunyar. ³¹ O cogo kelen na, ni aw nana a ye ko nin kow be kera tuma min na, aw y'a lon ko Ala ta Masaya* wagati le surunyar. ³² Can ra, ne b'a fo aw ye ko bi mogow tena sa ka ban fo nin kow bee ye ke ka dafa. ³³ Sankolo ni dugukolo bena teme, nka ne ta kuma tena teme fiyewu.

³⁴ «Aw ye aw yere korosi, aw kana to domunibaw ra, ani minni na, ka to ka hami dunupafenw sorori doron na, k'a to ne nalon ye na bara aw ra; ³⁵ sabu ne nalon bena bara dunupamogow bee ra, ka o mina i ko jo. ³⁶ O koson, aw ye aw janto aw yere ra, ka Ala daari wagati bee, janko aw ye fanga soro, kojugu minw bena ke, ka bosu o bee ma; ni o kera, Min kera Adamaden ye*, aw kun korotanin bena se ka lo o pa koro.»

³⁷ Ayiwa, Yesu tun be to ka mogow karan Ala-

batosoba kono tere fe. Ni su ka ko, kuru min be wele ko Oliviyesunw kuru, a tun be taga si o yoro ra. ³⁸ Sogomada jona fe, mogow bee tun be taga lajen a koro Alabatosoba kono ka a ta karan lamem.

Mogow ka janfa siri Yesu kama

(Matiyu 26.1-5; Marika 14.1-2; Yuhana 11.45-53)

22 Ayiwa, Burufunubari panagbe* min be wele ko Jonyaban panagbe*, o tun be surunyar. ² Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* tun be cogo jinina ka Yesu faga, nka o tun be siranna jama pa.

Zudasi ka Yesu janfa

(Matiyu 26.14-16; Marika 14.10-11)

³ Ayiwa, Setana donna Zudasi jusukun na, min be wele fana ko Sikariyoti, ani min tun ye Yesu ta karamogoden tan ni fla do ye. ⁴ Zudasi tagara sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Alabatosoba korosibagaw kuntigiw fe; a bena Yesu mina k'a don o boro cogo min na, o kumana ka ben o kan. ⁵ O kuma diyara olugu ye kosebe. O ka layiri ta a ye ko o bena wari di a ma. ⁶ Zudasi sonna; a ka ke cogo jini ye, a bena se ka Yesu soro ka a don o boro cogo min na, jama kana bo a kala ma.

Karamogodenw ka Jonyaban panagbe laben

(Matiyu 26.17-25; Marika 14.12-21; Yuhana 13.21-30)

⁷ Burufunubari panagbe* wagati ra, lon min na Jonyaban panagbe ta saraka ka kan ka faga, ⁸ o lon na Yesu ka Piyeri ni Yuhana ci; a ko: «Aw ye taga Jonyaban panagbe domuni laben an ye janko an ye a domu.» ⁹ O ka Yesu jaabi ko: «I b'a fe an ye taga a laben min le?» ¹⁰ Yesu ko: «Ni aw donna dugu kono, aw bena ben ni ce do ye, ji be daga ra a kun na. A bena taga don lu min kono, aw ye tugu a ko ka taga don fo o lu kono. ¹¹ Ni aw sera yi, aw y'a fo lutigi ye ko: «An karamogo ko, ko ale ni a ta karamogodenw bena Jonyaban panagbe domuni ke bon min kono, ko o bon be min?» ¹² Ayiwa, a bena bonba do yira aw ra sankaso san fe, fen bee be a kono. Aw bena Jonyaban panagbe domuni laben o bon le kono.»

¹³ Ayiwa, Piyeri ni Yuhana tagara. O tagara a soro i ko Yesu tun k'a fo o ye cogo min na. O ka Jonyaban panagbe domuni laben.

Jenpogonya domuni

(Matiyu 26.26-30; Marika 14.22-26; Korentikaw folo 11.23-25)

¹⁴ Domuniwagati sera minke, Yesu sigira domuni na ni a ta karamogodenw ye. ¹⁵ Ka o to domuni na, Yesu k'a fo o ye ko: «Ne koni tun b'a fe yere le ka nin panagbe domuni ke ni aw ye sani ne ye tooro. ¹⁶ Sabu ne b'a fo aw ye ko ne tena a pogon domu tuun fiyewu fo ka taga se lon min na, a koro ye min ye, o bena ke Ala fe a ta Masaya* ra.»

¹⁷ A ka jifiye ta, rezenji tun b'a kono, a ka baraka la Ala ye, k'a fo a ta karamogodenw ye ko: «Aw y'a mina, aw bee ye do min a ra, ¹⁸ sabu ne b'a fo aw ye ko ne tena rezenji min tuun fiyewu fo lon min Ala ta Masaya* bena na.»

¹⁹ O kɔ, a ka buru ta, ka baraka la Ala ye, k'a tigetigɛ ka dɔ di o ma, k'a fɔ o ye ko: «Nin ye ne farikolo le ye, o le dira aw kosɔn. Aw ye nin ke ka aw hakiri jigi ne ra.»

²⁰ O cogo ra, domuni bannin kɔ, Yesu ka jifiye ta, rezenji tun b'a kɔnɔ. A k'a di o ma, k'a fɔ o ye ko: «Ala bɛ jɛnɔgɔnyakura* min don ni mɔgɔw ye ne jori baraka ra, o le bɛ nin ye. O jori le bɔnna aw kosɔn. ²¹ Nka o bɛɛ n'a ta, aw ra min bɛna ne don mɔgɔw boro, o tigi ni ne siginin bɛ domuni na yan. ²² Min kɛra Adamaden ye*, o kɔni bɛna sa, i n'a fɔ a tun latigera cogo min na. Nka mɔgɔ min bɛna kɛ sababu ye k'a janfa, bɔnɔ bɛna o tigi sɔrɔ.» ²³ Karamɔgɔdenw ka ke ɔgɔn jininka ye ko olugu ra jɔn kelen le bɛna sɔn ka o ko ɔgɔn kɛ.

Karamɔgɔdenw ko jɔn le ye pamɔgɔ ye olugu ra

²⁴ Ayiwa, sɔsɔri dɔ nana wuri karamɔgɔdenw cɛ ra, ko olugu ra jɔn le ka kan ka jate pamɔgɔ ye. ²⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Aw k'a lɔn ko siya wɛrɛ mɔgɔw ta masacɛw bɛ o mara fanga ra; fanga bɛ minw fɛ, olugu b'a fɛ jamanadenw ye olugu wele ko kopumankebagaw. ²⁶ Nka a man kan ka ke ten aw cɛ ra. Aw ra min ye mɔgɔba ye, o tigi ye ke i n'a fɔ bɛɛ ra fitini; min ye pamɔgɔ ye, o tigi ye ke i n'a fɔ tɔw ta baaraden. ²⁷ Baaraden min bɛ gba kɛ, ani a matigice min bɛna sigi ka domuni kɛ dɔrɔn, o fla ra juman le ka bon? Min bɛna sigi ka domuni kɛ, o le man bon wa? O bɛɛ n'a ta, ne bɛ aw cɛ ra i ko baaraden.

²⁸ «Aw kɔni jijara ka to ni ne ye ne ta kɔrɔbɔrikow bɛɛ ra. ²⁹ O le kosɔn, ne bɛ Ala ta Masaya* labla aw ye, i n'a fɔ ne Fa ka a labla ne ye cogo min na. ³⁰ O kosɔn aw bɛna domuni ni minni kɛ ni ne ye ne ta Masaya* ra. Aw bɛna sigi masasiginanw kan ka Izirayeli* siya tan ni fla ta kiti tigɛ.»

Yesu ko Piyeri bɛna ban ale ra

(Matiyu 26.31-35; Marika 14.27-31; Yuhana 13.36-38)

³¹ O kɔ, Yesu ko Simɔn ma ko: «Simɔn, Simɔn, Setana tun k'a jini ko a bɛ aw kɔrɔbɔ, i ko o bɛ siman tenten cogo min na. ³² Nka ne ka Ala daari ele ye, janko i ta lanaya kana cen. Ni ele nana nimisa tuma min na ka na ne fɛ, i ye i balema tɔw ja gbeleya.» ³³ Piyeri ko Yesu ma ko: «Matigi, ni kaso lo walama ni saya yɛrɛ lo, ne labennin lo ka o bɛɛ kɛ ni i ye.» ³⁴ Yesu ko: «Piyeri, ne b'a fɔ i ye ko sani dondo ye kasi bi, ele bɛna a fɔ mɔgɔw ye fɔ sipaga saba ko i ma ne lɔn.»

Yesu ka a ta karamɔgɔdenw ladi ko o ye o yɛrɛ labɛn

³⁵ O kɔ, Yesu ko a ta karamɔgɔdenw ma tuun ko: «Ne tun ka aw ci, ko aw kana wari bla aw kun, ko aw kana bɔrɔ ta, ko aw kana sanbaraw ta minke o, yala fɛn dɔ dɛsɛra aw fɛ wa?» Karamɔgɔdenw k'a jaabi ko: «Foyi si ma dɛsɛ an na.» ³⁶ Yesu ko: «Sisan kɔni, ni wari bɛ min fɛ, o tigi ye o bla a yɛrɛ kun; ni bɔrɔ bɛ min fɛ, o tigi ye o ta. Ni muru tɛ min fɛ, o tigi ye a ta fani dɔ fiyeere ka dɔ san.

³⁷ Sabu ne b'a fɔ aw ye ko min sebera ne ta ko ra, o ka kan ka kɛ. A sebera ko: «O k'a jate ni kojukɛbagaw ye †.» Ayiwa, sisan, o kow kewagati surunyara.» ³⁸ Karamɔgɔdenw ko Yesu ma ko: «Matigi, ni o lo, muru fla ye nin ye.» Yesu ko: «A ka ji ten.»

Yesu ni karamɔgɔdenw tagara kuru kan

(Matiyu 26.36-46; Marika 14.32-42)

³⁹ O kɔ, Yesu bɔra ka taga Oliviyesunw kuru kan, i n'a fɔ a tun derira k'a kɛ cogo min na. A ta karamɔgɔdenw tugura a kɔ. ⁴⁰ O sera yi minke, Yesu ko o ma ko: «Aw ye Ala daari, janko Setana kana aw nɛgɛ ka aw bla kojugu ra.» ⁴¹ O kɔ, a bɔra o kɔrɔ ka gbara ja fɛ dɔɔnin, ka a kinbiri gban ka Ala daari. ⁴² A ko: «Ne Fa, ni i bɛ sɔn, i ye nin tɔrɔ yɔrɔ janya ne ra. Nka ne yɛrɛ sago kana kɛ, ele sago le ye kɛ.» ⁴³ [O tuma, meleke dɔ bɔra sankolo ra ka na a ja gbeleya. ⁴⁴ Sabu o wagati tun gbeleyara Yesu ma kosebɛ, a jusukun tun tɔrɔra haali; a ka Ala daari ni baraka ye ka wasi fɔ a wasiji kɛra i n'a fɔ jori, ka tɔnitɔni dugu ma.] ⁴⁵ A ka Ala daari minke, a wurira ka na a ta karamɔgɔdenw fɛ, ka na a sɔrɔ olugu bɛɛ sunɔgɔra, janasisi fɛ. ⁴⁶ A ko o ma ko: «Mun kosɔn aw bɛ sunɔgɔra? Aw ye wuri ka Ala daari, janko Setana kana na aw nɛgɛ ka aw bla kojugu ra.»

Yahudiyaw nana Yesu minayɔrɔ ra

(Matiyu 26.47-56; Marika 14.43-50; Yuhana 18.3-11)

⁴⁷ Ka Yesu to kuma ra, o barara ka jama nato ye. Yesu ta karamɔgɔden tan ni fla ra, kelen min tɔgɔ tun ye ko Zudasi, ale tun bɛ o ja fɛ. A nana ka na gbara Yesu ra, ko a bɛ Yesu fo ni kanuyafari ye. ⁴⁸ Yesu ko a ma ko: «Zudasi, Min kɛra Adamaden ye*, ele ka kanuyafari le kɛ tagamasiyen ye ka o janfa k'a don mɔgɔw boro wa?» ⁴⁹ Karamɔgɔdenw nana a ye ko o nana Yesu minayɔrɔ le ra minke, o ko Yesu ma ko: «Matigi, an tɛ muru ta o kama wa?» ⁵⁰ O yɔrɔnin bɛɛ, Yesu ta karamɔgɔden kelen ka muru kɛ ka sarakalasebagaw kuntigiba* ta jɔncɛ kininboroyanfan toro caron ka bɔ yi. ⁵¹ Yesu ko: «Aw y'a to ten!» A magara o cɛ toro ra ka a kenya.

⁵² O ko, Yesu kumana sarakalasebagaw kuntigiw fɛ, ani Alabatosoba kɔrɔsibagaw kuntigiw, ani cɛkɔrɔbaw, olugu minw tun nana a minayɔrɔ ra; a ko: «Aw nana ni berew ni kerɛkɛmuruw ye ne kama, k'a kɛ i ko aw nana benkannikebaga dɔ le kɔ; ⁵³ k'a sɔrɔ ne tun bɛ ni aw ye Alabatosoba kɔnɔ lon bɛɛ, nka aw ma sɔn ka ne mina. Ayiwa, aw ta wagati le sera sisan, dibi ta fanga ta wagati lo.»

Piyeri ko a ma Yesu lɔn

(Matiyu 26.57-58,69-75; Marika 14.53-54,66-72; Yuhana 18.12-18,25-27)

⁵⁴ O ka Yesu mina ka taga ni a ye, ka taga a ladon sarakalasebagaw kuntigiba* ta lu kɔnɔ; Piyeri tora yɔrɔjan, ka ke tugu ye o kɔ. ⁵⁵ O ka tasuma dɔ mana lu cɛ ma ka sigi o kɔrɔ. Piyeri nana sigi o kɔrɔ.

† 22.37 Nin kuma fora Ezayi 53.12

⁵⁶ Baaradenmuso do nana Piyeri siginin ye tasuma korɔ minke, a ka a lalaga ka a fle, k'a fo ko: «Nin ce fana tun be ni Yesu ye!» ⁵⁷ Nka Piyeri ma son ka lo a ra. A ko: «Muso, ne yere m'a lon.» ⁵⁸ Doonin kera, mogɔ were nana Piyeri ye; ale fana ko: «Ele fana ye Yesu ta mogɔ do le ye!» Piyeri ko o tigi ma ko: «Ne te o do ye de!» ⁵⁹ Wagati dama temenin ko, mogɔ were nana a fo k'a gbeleya ko: «Sigiya t'a ra, ce nin tun be ni Yesu ye, sabu Galileka lo.» ⁶⁰ Piyeri ko: «Ce, ne ma i ta kuma faamu de!» O wagati kelen na, ka Piyeri to kuma ra, dono kasira. ⁶¹ Matigi Yesu ka a na muna ko Piyeri fle. O tuma Matigi tun ka kuma min fo a ye, a hakiri jigira o ra, ko: «Sani dondo ye kasi bi, ele bena a fo sijaga saba, ko i ma ne lon.» ⁶² O tuma Piyeri bora kene ma ka taga kasi kosebe.

Yesu ta tɔɔɔ ni a ta kiti

(Matiyu 26.67-68; Marika 14.65)

⁶³ Yesu korɔsibagaw tun be a logɔbɔra, ka to ka a bugɔ. ⁶⁴ O ka a na siri, ka ke a jininka ye ko: «Min ka i bugɔ, o tigi tɔɔɔ lon k'a fo!» ⁶⁵ O ka a neni ka kumajugu caman were fo a ma.

(Matiyu 26.59-66; Marika 14.55-64; Yuhana 18.19-24)

⁶⁶ Dugu gbera minke, Yahudiya ta cekɔrobaw ta jenkuru, ani sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* ka o ta kititigejama lajen, ka Yesu wele ka na. ⁶⁷ O k'a jininka ko: «Ni ele le ye Kisibaga* ye, a fo an ye.» Yesu ka o jaabi ko: «Ni ne k'a fo aw ye, aw tena la a ra, ⁶⁸ ni ne fana ka aw jininka, aw tena ne jaabi. ⁶⁹ Nka k'a ta bi ra, Min kera Adamaden ye*, o bena taga sigi Sebɛti-gi Ala kininboroyanfan fe.» ⁷⁰ O mogow bee ko: «O tuma Den min bɔra Ala ra*, ele lo ke?» Yesu ka o jaabi ko: «Aw k'a fo cogo min na, ne lo.» ⁷¹ O ko: «An mako te mogɔ si ta seereya ra tuun! A yere da k'a fo, an k'a men.»

O tagara ni Yesu ye Pilati fe

(Matiyu 27.1-2,11-14; Marika 15.1-5; Yuhana 18.28-38)

23 Ayiwa, jama bee jenna ka wuri ka taga ni Yesu ye Pilati fe. ² O sera Pilati fe minke, o ka ke Yesu jaraki ye, ko: «An k'a korɔsi k'a ye ko nin ce be an ta jamana mogow konɔnɔsura, ka o lamuruti, ka o bari ka ninsongɔ sara masaceba Sezari ma; a ko fana, ko ale ye Kisibaga* ye, ko ale ye masace ye.»

³ Ayiwa, Pilati ka Yesu jininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masace ye wa?» Yesu ka a jaabi ko: «I k'a fo cogo min na, ne lo.» ⁴ O ko, Pilati kumana sarakalasebagaw* kuntigiw ni jama fe, ko: «Ne ma kojugu si sorɔ nin ce ra min be se ka ke a jarakikun ye.» ⁵ Nka, mogow k'a fo Pilati ye k'a gbeleya ko: «A be mogow bee lamurutira ni a ta karan ye Zude mara bee ra; a k'a damina Galile le, ka na se fo yan.»

O tagara ni Yesu ye Herodi fe

⁶ Pilati ka o kuma men minke, a ka o jininka ko yala Yesu ye Galileka le ye wa? ⁷ Pilati k'a men minke ko Yesu ye masace Herodi ta mara mogɔ do le ye, a ko o ye taga ni Yesu ye Herodi fe, sabu

Herodi yere tun be Zeruzalemu o wagati ra.

⁸ Herodi ka Yesu ye minke, o diyara Herodi ye haali; sabu a tun ka fen caman men Yesu ta ko ra. A mɛenna, Herodi tun b'a fe ka Yesu ye janko a ye kabako do keto ye Yesu fe. ⁹ O koson Herodi ka jininkari caman ke Yesu fe, nka Yesu ma a jaabi o si ra.

¹⁰ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani sariya karamogow* fana tun nana Herodi fe; o tun be kuma ni baraka ye ka Yesu jaraki kosebe. ¹¹ Masace Herodi ni a ta sorasiw ka Yesu dogɔya; a ka masacefani do don a ra, ka a logɔbo, ka sorɔ ka a laseko Pilati fe tuun. ¹² Pilati ni Herodi tun bennin te kakoro; nka o lon na o kera teripogonmanw ye.

Yesu fagako latigera

(Matiyu 27.15-26; Marika 15.6-15; Yuhana 18.39-19.16)

¹³ Ayiwa, Pilati ka sarakalasebagaw* kuntigiw, ani jamana pamogow, ani jama lajen. ¹⁴ A ko o ma ko: «Aw nana ni nin ce ye ne fe ka na a fo ne ye ko a be jamana mogow lamurutira; nka ne ka a jininka aw bee na na, ne k'a ye ko aw be a jarakira fen o fen na, a ma o si ke. ¹⁵ Herodi* fana ma kojugu sorɔ a ta ko ra, sabu ale fana ka a laseko ne ma yan tuun. Nin ce koni ma foyi ke min be se ka ke a fagasababu ye. ¹⁶ O koson, ne bena a fo ko o y'a bugɔ ni gbeje ye k'a labla.»

¹⁷ [Ayiwa, san o san, Yahudiyaw ta Jonyaban panagbe ra*, Pilati tun ka kan ka kasoden do labla.] ¹⁸ Jama bee jenna ka peren k'a fo ko: «Nin ce faga, i ye Barabasi labla!» ¹⁹ K'a sorɔ lon do o Barabasi le tun ka jama lamuruti dugu konɔ, fo ka mogɔ do faga; o le tun kera a blakun ye kaso ra. ²⁰ Ayiwa, Pilati tun b'a fe ka Yesu le labla, O koson a ka o jininka tuun. ²¹ Nka o perenna, ko: «A gbengben yiri ra! A gbengben yiri ra!»

²² Pilati ka o jininka a sijaga sabanan na, ko: «O tuma a ka kojugu juman kelen le ke sa? Ne ma foyi ye a ra min be a fagakun bo; o ra ne bena a fo ko o y'a bugɔ, ka a labla.» ²³ Nka jama perenna ni fanga ye ko Yesu ye gbengben yiri ra le. O ta perenkanw ka Pilati kapa.

²⁴ Ayiwa, o tun be min jinina, Pilati k'a latige ko a bena o ke o ye. ²⁵ O tun ka ce min daari, Pilati ka o labla, o min tun blara kaso ra murutiri ni mogɔfaga koson. A ka Yesu don o boro, ko a ye ke o sago ye.

O ka Yesu gbengben yiri ra

(Matiyu 27.32-56; Marika 15.21-41; Yuhana 19.17-30)

²⁶ Ayiwa, ka o tagato to ni Yesu ye, o ka ce do boto ye kongo ra, min tɔɔɔ tun ye ko Simon, Sirenika tun lo. O ka gbengbenyiri* la ale kun, ko a ye a ta ka tugu Yesu ko. ²⁷ Ka o tagato to, jama-ba tugura o ko; muso dow tun be o jama ra, olugu tun be o disiw gbasighasira ka kasi Yesu koson. ²⁸ Yesu ka a na muna k'a fo o ye ko: «Zeruzalemu musow, aw kana kasi ne koson de! Aw ye kasi aw yere ni aw ta denw le koson! ²⁹ Sabu, lon do bena se, o lon na o bena a fo ko: «Muso minw ma den sorɔ, minw ma den woro ka ye, ani o ma sin di den ma fiyewu, olugu ta pana.» ³⁰ O wagati ra, mogow

bena a fo kuruw ye ko: <Aw ye ben an kan!> K'a fo kongoriw ye ko: <Aw ye an datugu †!> ³¹ Sabu, ni o ka nin ko jɔgɔn ke yirikene ra, ni a nana se yirijalan ma do?»

³² O tun be tagara ni Yesu ye, ani kojogukebaga fla, ka taga olugu faga ni Yesu ye. ³³ Ayiwa, yɔɔ min tɔgɔ ye ko Kunkolo yɔɔ, o sera yi minke, o ka Yesu gbengben yiri ra o yɔɔ ra, ka kojogukebaga fla fana gbengben yiri werew kan, kelen be Yesu kininboroyanfan fe, kelen be a numanboroyanfan fe. ³⁴ Yesu ko: «Ne Fa, yafa o ma, sabu o be min kera, o ma o lon.» Sorasiw ka kara la ka Yesu ta faniw tarantaran jɔgɔn na janko o be ye o ta sorota lon. ³⁵ Jama tun lonin be, o b'a flera. Yahudiyaw ta namogow tun be Yesu logobora, ko: «A ka mogɔ tow kisi; a ye a yere kisi sisan sa, ni a kera ko ale le ye Kisibaga* ye, Ala ka min panawoloma!»

³⁶ Sorasiw fana gbarara Yesu ra k'a logobo, ka minnifen kumunin do yira a ra, ³⁷ k'a fo a ye ko: «Ni ele le ye Yahudiyaw ta masace ye, i yere kisi sa!» ³⁸ O tun ka nin kumaw sebe yiri do kan a kun san fe, ko: «Nin ye Yahudiyaw ta masace ye.»

³⁹ Kojogukebaga fla minw tun gbengbenna ni Yesu ye, o ra kelen tun be a nenina, k'a fo a ye ko: «Ele le te Kisibaga* ye wa? I yere kisi sa, i ye an fana kisi!» ⁴⁰ Nka to kelen songora ale ra k'a fo a ye ko: «Ele te siran Ala na wa? Nin tɔɔɔ kelen le te ele fana kan wa?» ⁴¹ An koni ka kan ni nin ye, sabu an ka kojugu min ke, o tɔɔɔ le be anw kan; nka nin ce ma kojugu si le ke.» ⁴² O ko, a ko Yesu ma ko: «Yesu, ni i nana ke i ta Masaya* ra tuma min na, i ye i hakiri to ne ra.» ⁴³ Yesu ko a ma ko: «Ne b'a fo i ye can ra, bi yere i bena ke ni ne ye arijana ra.»

⁴⁴ Ayiwa, tere sera kuncɛ tuma min na, dibi barara ka don jamana fan beɛ ra fo ka taga wulada surunya. ⁴⁵ Alabatosoba cetigefani faranna fla ye. ⁴⁶ O tuma, Yesu perenna ni fanga ye k'a fo ko: «Ne Fa, ne be ne nin to i boro †.» A ka o fo minke, a sara.

⁴⁷ Ayiwa, sorasikuntigi ka o kow ye minke, a ka Ala tando, k'a fo ko: «Can ra, nin ce koni tun ye mogɔ terennin le ye.» ⁴⁸ Jama minw beɛ tun be yi, olugu ka o kow ye ka ban tuma min na, o sekora ka taga dugu konɔ, o panasisininba tora ka ke o disi gbasigbasi ye. ⁴⁹ Yesu ta teriw beɛ, ani muso minw tun tugura a ko kabini Galile, olugu tun lonin be yorojan ka ke o kow fle ye.

O ka Yesu sutara

(Matiyu 27.57-61; Marika 15.42-47; Yuhana 19.38-42)

⁵⁰ Yahudiyaw ta kititigebagaw ta jenkuru ta mogɔ do tun be yi, min tɔgɔ tun ye ko Yusufu; mogɔsobe, ani mogɔ terennin tun lo. ⁵¹ Kititigebaga tow tun ka ko minw latige, ani o tun ka ko minw ke, ale tun ma jen ni o ye o ra. Ale tun be bo Arimate; o ye Yahudiyaw ta dugu do ye. A jigi tun be Ala ta Masaya* nawagati kan. ⁵² A tagara Pilati fe ka taga Yesu su daari a fe. ⁵³ O ko, a tagara Yesu su lajigi ka bo gbengbenyiri* ra, ka a

† 23.30 Nin kuma fɔra Oze 10.8 †† 23.46 Nin kuma fɔra Zaburu 31.6

kasanke ni fanigbe do ye, ka taga a la kaburu konɔ; o kaburu tun sogira fara le konɔ; su tun ma deri ka don o yoro ra folo. ⁵⁴ O lon tun ye Nenekirilon* nasigi le ye; Nenekirilon tun be pini ka damina.

⁵⁵ Muso minw tun tugura Yesu ko kabini Galile, olugu tun tagara ni Yusufu ye kaburuda ra. O ka kaburu fle, ka Yesu su lacogo fana fle. ⁵⁶ O ko, o sekora ka na so konɔ ka na kasadiyananw, ani wusunanw laben Yesu ye. Nka o ma son ka foyi ke Nenekirilon* na, ka kapa ni Yahudiyaw ta sariya* ye.

Melɛkɛw ka Yesu kunuko fo musow ye

(Matiyu 28.1-10; Marika 16.1-8; Yuhana 20.1-10)

24 Ayiwa, logokun tere folo sogomada jooa fe, musow tun ka kasadiyanan minw laben, o tagara ni o ye kaburuda ra. ² O tagara a soro ko kabakuruba kolonkolonna ka bo kaburu da ra. ³ O donna kaburu konɔ, nka o ma Matigi Yesu su ye. ⁴ O ko ka o hakiri jagami. Ce fla barara ka na lo o na koro, fanigbe pepe be o ra. ⁵ Musow siranninba ka o kun suuru; nka o ce fla k'a fo o ye ko: «Mun koson mogɔ min panaman lo, aw be o pini suw ce ra?» ⁶ A te yan! A kununa. Wagati min na a tun be ni aw ye Galile, a ka kuma minw fo aw ye, aw ye aw hakiri to o ra. ⁷ A tun ko, ko Min kera Adamaden ye*, ko o ka kan ka don jurumunkebagaw boro, o bena a gbengben yiri ra ka a faga; nka a saya tere sabanan, a bena kunu.»

⁸ O tuma musow hakiri jigira Yesu ta kumaw na.

Musow ka Yesu kunuko fo karamogodenw ye

⁹ Musow bora kaburu ra ka taga o kow beɛ lakari ciraden* tan ni kelen ye, ani o tɔɔgɔn tow beɛ. ¹⁰ O musow tun ye Mariyamu Magidalakamu-so ye, ani Yahani, ani Yakuba bamuso Mariyamu; muso to minw tun be ni o ye, olugu fana ka o kuma kelen le fo ciradenw ye. ¹¹ Nka musow ka min fo, ciradenw ka o jate manamanakan ye, o ma la a ra. ¹² Nka o beɛ n'a ta, Piyeri wurira ka bori ka taga kaburu ra. A birira ka kaburu konɔ fle; a ma foyi ye ni kasanke doron te. A kononobannin sekora ka taga a ta so.

Karamogoden fla min tun be tagara Emayusi

(Marika 16.12-13)

¹³ Ayiwa, o lon kelen na, karamogoden fla tun be tagara dugu do ra, o dugu tɔgɔ ye ko Emayusi. O dugu ni Zeruzalemu ce tun te teme kilo tan ni kelen kan. ¹⁴ Ko minw beɛ tun kera Zeruzalemu o wagati ra, o tun be o baro le kera. ¹⁵ Ka o to kuma ni sosori ra, Yesu yere nana gbara o ra ka to ka tagama o kere fe ka taga. ¹⁶ O na tun be Yesu ra, nka a kera i n'a fo fen do le tun ka o bari ka a lon.

¹⁷ Yesu ka o pininka ko: «Aw tagato be kumana mun ko le ra de?» Kabini Yesu ka o fo, o lora, o panasisininba. ¹⁸ O ra, kelen min tɔgɔ ye ko Kilopasi, ale ko: «Ni ele kelen koni te, mogɔ si te Zeruzalemu min b'a fo ko ko minw kera yi, ko a ma do lon o ra.» ¹⁹ Yesu ka o pininka ko: «Ko ju-man le kera?» O ka a jaabi ko: «Ko min kera Yesu

Nazaretikace ra ke! A tun kera cira barakaman ye, ka kapa ni a ta kewalew ye, ani a ta kuma, Ala na korɔ, ani mogow bee pakoro. ²⁰ An ta sarakalase-bagaw* kuntigiw, ani an ta jamana jamogow ka a mina ka a di Romu* fagamaw ma, ko o y'a faga; o k'a gbengben yiri ra. ²¹ An jigi tun b'a kan ko ale le bena ke Izirayelimogow Kisibaga* ye; nka o bee ra, nin kow kera, bi ye a tere saba le ye. ²² An ta jenkuru ra, muso dow nana kuma do fo an ye min ka an kononoban fo ka teme. O ko o tagara kaburu ra sogomada joona fe, ²³ ko olugu ma su ye kaburu konɔ, ko olugu ka meleke dow ye, ko o melekew k'a fo olugu ye ko Yesu janaman lo. ²⁴ An tɔngon dow fana tagara kaburu ra, olugu tagara a sorɔ i ko musow k'a fo an ye cogo min na, nka o ma ale yere ye.»

²⁵ O ko, Yesu yere kumana o fe, a ko: «Aw mogɔ hakirintanw, ciraw ka kuma minw bee fo, aw te la o ra joona. ²⁶ Kisibaga tun man kan ka tɔro o cogo ra ka sorɔ ka taga don a ta nɔro ra wa?» ²⁷ O ko, kuma minw bee sebera Ala ta Kuma ra a ta ko ra, a ka o pafɔ o ye, k'a damina cira Musa ta sariya* kitabu ra, ka taga se cira tow bee ta kitabu ma.

²⁸ Ayiwa, o surunyara dugu donda ra tuma min na, Yesu k'a ke i n'a fo a be temena ka taga na fe. ²⁹ Nka o ka a lalo ka a daari ko a ye to ni olugu ye, ko su be pini ka ko. A donna ni o ye dugu konɔ ka to ni o ye. ³⁰ Ayiwa, Yesu nana sigi domuni na ni o ye minke, a ka buru ta ka baraka la Ala ye ka a tarantaran ka a didi o ma. ³¹ Yesu ka buru di o ma tuma min na, o hakiri yelera, o k'a lon ko Yesu yere lo. Nka o barara ka fon a ra. ³² O mogɔ fla to-ra k'a fo ngon ye ko: «A tun be Kitabu ta kumaw pafora an ye sira ra minke, an jusu diyantinba le tun te o wagati ra wa?»

³³ O yoronin bee, o wurira ka seko ka taga Zeruzalemu. O tagara se yi minke, o ka karamogoden tan ni kelen ni o tɔngonw lajennin sorɔ.

³⁴ Karamogodenw k'a fo o mogɔ fla ye ko: «Can ra, Matigi kununa ka bo saya ra; Simon yere k'a ye!»

³⁵ Ko minw kera o ce fla fana ra sira ra, ani o ka Yesu lon cogo min na wagati min a ka buru tarantaran k'a di o ma, o ka o lakari karamogoden tow ye fana.

Yesu ka a yere yira karamogodenw na

(Matiyu 28.16-20; Marika 16.14-18; Yuhana 20.19-23; Kewalew 1.6-8)

³⁶ Ayiwa, ka karamogodenw to o kumaw ra, Yesu

yere barara ka na lo o ce ra, k'a fo o ye ko: «Ala ye hera ke aw ye.» ³⁷ Karamogodenw bee ja tigera, o siranna; sabu o tun b'a miirira ko o na be su do ja le ra. ³⁸ Nka Yesu k'a fo o ye ko: «Mun koson aw hakiri pagamina? Mun na o miiriya ngon be aw jusukun na?»

³⁹ O ko, Yesu ko: «Aw ye ne borotegew, ani ne senw fle: ne yere lo! Aw ye maga ne ra k'a fle ke! Bu ni kolo te su ja ra, i ko aw na be ne ra cogo min na.»

⁴⁰ Yesu ka o fo minke, a k'a borow ni a senw yira o ra.

⁴¹ Ayiwa, karamogodenw jusu diyara kosebe, nka kononoban koson o tun ma la a ra hali bi. Yesu ka o pininka ko: «Domunifen do be aw fe yan wa?»

⁴² O ka jerge wusunin do di a ma. ⁴³ A ka o mina k'a domu o bee na na.

Yesu ka Ala ta Kuma korɔ yira karamogodenw na

⁴⁴ O ko, a k'a fo o ye ko: «Wagati min na ne tun be ni aw ye, ne tun ka o le fo aw ye; ko fen o fen sebera ne ta ko ra cira Musa ta sariya* ra, ani cira tow ta kitabu ra, ani Zaburuw kitabu ka min fo ne ta ko ra, o kow bee tun ka kan ka ke.»

⁴⁵ O cogo ra, a ka karamogodenw hakiri yele janko o ye Kitabu kumaw korɔ faamu. ⁴⁶ O ko, a k'a fo o ye tuun ko a sebera Kitabu konɔ ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ko mogow bena o tɔro, ka a faga; nka a saya tere sabanan a bena kunu; ⁴⁷ o ra, k'a damina Zeruzalemu, waajuri ka kan ka ke dununamogow bee ye ale tɔgo ra, ko mogow ye nimisa o ta jurumunw na janko Ala ye yafa o ma.

⁴⁸ O ko, Yesu k'a fo o ye ko: «Aw le ye ne ta kow bee seerew ye. ⁴⁹ Ne Fa Ala ka Nin Saninman* min layiri ta aw ye, ne bena o ci aw ma. Nka aw ye to Zeruzalemu dugu konɔ fo o sebgaya ye jigi aw kan folo ka bo san fe.»

Yesu yelenna ka taga sankolo konɔ

(Marika 16.19-20; Kewalew 1.9-11)

⁵⁰ O ko, a tagara ni karamogodenw ye Betani dugu fan fe; a ka a boro fla korota ka dugawu ke o ye. ⁵¹ K'a to dugawuke ra o ye, a korotara ka bo o ce ra ka taga sankolo ra. ⁵² Karamogodenw ka ke a bato ye; o ko, o sekora ka taga Zeruzalemu, o pagarininba.

⁵³ O tun be ngon lajen Alabatosoba konɔ wagati bee ka Ala tando.

Yuhana

Kitabu faamucogo

Yuhana le kera nin kitabu sebebaga ye. I n'a fo ale yere tun be ni Yesu ye, a ka fen o fen sebe, a yere na ka o bee ye.

Kitabu daminakumaw be Yesu ta Alaya le yira. Yesu le be wele ko Kuma, min tun be ni Ala ye, min tun ye Ala ye, ani min kera adamaden ye ka na sigi an ce ra (1.14). Yuhana ko nin kitabu sebekun ye janko aw y'a lon ka la a ra ko Yesu le ye Kisibaga ye, Den min bora Ala ra, ani janko o lanaya koson aw ye panamanya soro a togo baraka ra (20.31).

Yesu ka baara min ke k'a to Galile mara ra, Yuhana ta kitabu be o le lakari an ye. A be Yesu ta taga-masiyenw lakari ka o tugutugu jogon na, ani a ta waajuriw.

Matiyu k'a yira ko Yesu ye Kisibaga ye, Marika k'a yira ko Yesu ye Ala ta baarden ye, Luka k'a yira ko Yesu kera adamaden ye; nka Yuhana ta kitabu b'a yira an na ko Den min bora Ala ra*, ko Yesu ye o le ye.

Kitabu sebebaga be talen caman ke ka Yesu cogo yira: A ko Yesu ye yeelen ye dununamogow fe, ani domunifen min be panamanya di, ani ji min be panamanya di; Yesu le ye sagaw ta donda ye, ani sagag-benbagaruman, ani rezensun, ani can, ani min be suw lakunu, ka panamanya di mogow ma.

Kitabu ta hayan belebeleba kera Yuhana 3.16 ye, min be Ala ta kanuya ni a ta kisiri ko yira an na.

«Sabu Ala ka dununamogow kanu haali fo Den kelenpe min bora Ala ra, a ka o di ka a ke saraka ye, janko ni mogow o mogow ka la o Den na, o tigi kana taga halaki lahara, nka o tigi ye panamanya banbari soro.»

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Yuhana Batizerikebaga ta karamogoden folow

Yesu k'a ta baara damina kene kan mogow na na

Yesu ka a tagako fo sankolo ra

Yesu ta toro ni a ta saya

Yesu kununa k'a yere yira karamogodenw na

Kuma kera yeelen ni panamanya ye

1 Folofolo k'a soro fen si tun ma dan folo, min be wele ko Kuma, o tun be yi. O Kuma ni Ala tun be jogon fe, o Kuma ye Ala ye. ² Kabini folofolo o Kuma ni Ala be jogon fe. ³ Ala ka fen bee dan ale le baraka ra. Fen o fen danna fana, o si ma dan ale ko. ⁴ Panamanya tun be soro ale le ra. O panamanya le tun be yeelen bo mogow ye. ⁵ O yeelen be manamana dibi ra, nka dibi ma son a ma.

⁶ Wagati do nana se, Ala ka ce do ke a ta ciraden ye, o ce togo tun ye ko Yuhana. ⁷ A nana ka na seereya le ke, ka yeelen ko fo mogow ye, janko a ta kuma sababu ra bee ye la o yeelen ta ko ra.

⁸ Ale yere tun te yeelen ye, nka a nakun tun ye doron ka na yeelen seereya ke mogow ye. ⁹ O yeelenso be le tun nana dunupa konon ka na yeelen bo adamadenw bee ye.

¹⁰ Nka can ra, Kuma tun be dunupa ra kakoro, sabu ale le baraka ra dunupa danna. O bee n'a ta, a nana dunupa ra minke, mogow m'a lon. ¹¹ A

nana a yere ta mogow fe, nka a ta mogow ma son a ra. ¹² Nka mogow minw sonna a ra, a ka olugu ke Ala denw ye. ¹³ O ma o Aladenya soro i ko adamaden be woro cogo min na; adamaden sago te, mogow si sago te, nka Ala yere sago lo.

Kuma kera adamaden ye

¹⁴ Ayiwa, o Kuma kera adamaden ye. A nana sigi an ce ra. Neema ni can dafanin tun b'a fe. An fana ka a noro ye. Den* kelenpe min bora Fa Ala ra, ale ta noro lo. ¹⁵ Ayiwa, Yuhana ka ale ta ko le fo, ka peren k'a fo mogow ye ko: «Ne tun ka min ko fo ko a bena na ne ko fe, ko nka a be ne na, sabu sani ne ye woro, ale tun be yi kakoro, ale le ye nin ye.»

¹⁶ Ayiwa, a ka an bee wasa a ta neema baraka ra, ka neema an ye lon bee. ¹⁷ Sabu sariya* nana cira Musa le sababu ra, nka neema ni can, o nana Yesu Kirisita le sababu ra. ¹⁸ Adamaden si na ma la Ala kan ka ye; Den min bora Ala ra*, ni a be ni Fa Ala ye, ale le ka Ala lonniya di an ma.

Yuhana ta waajuri

(Matiyu 3.1-12; Marika 1.1-8; Luka 3.1-18)

¹⁹ Ayiwa, Yahudiyaw kuntigiw ka sarakalasebaga* dow ci Yuhana fe, ani Alabatosoba baarden dow; o bora Zeruzalemu ka taga Yuhana jininka ko: «Ele ye jontigi le ye?» Yuhana ka seereya min fo, o le ye nin ye. ²⁰ Yuhana ka a gbeya k'a fo o ye, a ma a dogo; a ko: «Kisibaga* min layiri tara, ne te o ye.» ²¹ O k'a jininka ko: «O tuma ele ye jontigi le ye? Cira Iliya † wa?» A ko: «Ne te Iliya ye.» O ko tuun ko: «Cira min ko fora, ele lo wa?» A ko: «On-on.» ²² O ko: «O tuma ele ye jontigi le ye? Do fo an ye ke, janko an ye taga o fo an cibagaw ye. Ele be i yere jate jontigi le ye?» ²³ Yuhana ka o jaabi ni cira Ezayi ta kuma ye. A ko:

«Perenkan min be bo kongo kono k'a fo ko:
«Aw ye sira laben Matigi ye,»
ne le ye o perenkan ye ††.»

²⁴ Minw tun cira Yuhana fe, olugu tun ye Farisi dow ye. ²⁵ O ka a jininka tuun ko: «Ayiwa, ni i te Kisibaga ye, i te Iliya ye, i fana te Cira ye, o tuma mun koson ele be mogow batizera?» ²⁶ Yuhana ko: «Ne be mogow batize ji dama le ra; nka mogow do were be aw ce ra, aw ma o tigi lon. ²⁷ Ale bena na ne ko fe; ne man kan hali k'a ta sanbara juru foni ka a bo a sen na.»

²⁸ Ayiwa, o kow bee kera Betani, Zuriden ba ko fe; Yuhana tun be mogow batizera o yoro le ra.

Yesu ye Ala ta Sagaden ye

²⁹ Ayiwa, o dugusagbe, Yuhana ka Yesu nato ye a fe; a ko mogow ma ko: «Ala ta Sagaden* le ye nin ye, min bena dunupamogow ta jurumun bo o kunna. ³⁰ Ne tun ka ale le ko fo aw ye ko mogow do bena na ne ko fe, ko nka a be ne ja, sabu sani ne ye woro, ale tun be yi kakoro; ale le ye nin ye. ³¹ Ne yere fana tun ma a lon folo; nka ne nana mogow batize ji ra, janko o ye ke sababu ye k'a to ne ye a yira Izirayelimogow ra.»

³² Ayiwa, Yuhana ka seereya ke Yesu ta ko ra, ko: «Ne ka Nin Saninman* jigito ye ka bo sankolo ra i ko jenutugani ka na sigi a kan. ³³ Ne yere tun ma a lon. Nka min ka ne ci ka na mogow batize ji ra, ale tun k'a fo ne ye ko: «Ni i nana Nin Saninman* jigito ye ka na sigi mogow min kan, o tigi le bena mogow batize ni Nin Saninman* ye.» ³⁴ Ayiwa, ne nana a ye ten, ne fana ka o seereya ke, ko Den min bora Ala ra* ko nin lo.»

Yesu ta karamogoden folow

³⁵ Ayiwa, o dugusagbe, Yuhana tun be ni a ta karamogoden fla ye tuun. ³⁶ A ka Yesu temeto ye minke, a k'a fo ko: «Ala ta Sagaden* ye nin ye.» ³⁷ Karamogoden fla ka o men minke, olugu ka tugu Yesu ko. ³⁸ Yesu ka a ja munu ka o ye a yere ko; a ko o ma ko: «Aw be mun le jini?» O ko Yesu ma ko: «Rabi*, i ta so be min?» (Rabi koro ye ko Karamogo). ³⁹ Yesu ko o ma ko: «Aw ye na ka na a fle.» O tagara ni a ye ka taga a ta so ye. A tun kera

† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli. †† 1.23 Nin kuma fora Ezayi 40.3

wulada wagati le ra. O tora ni a ye o lon tere to bee ra.

⁴⁰ Karamogoden fla minw tun ka Yuhana ta kuma men ka tugu Yesu ko, o ra kelen togo tun ye ko Andere, Simon Piyeri balemace tun lo. ⁴¹ Andere le konna ka taga a balemace Simon fe, ka taga a fo a ye ko: «An ka Masiya ye.» (Masiya, o koro ye ko Kirisita.) ⁴² Andere tagara ni Simon ye Yesu fe. Yesu ka Simon fle, k'a fo ko: «Ele le ye Yuhana dence Simon ye! Nka i togo bena la ko Sefasi.» (Sefasi, o koro ye ko farakuru.)

Filipe ni Natanayeli tugura Yesu ko

⁴³ O dugusagbe Yesu ko a be taga Galile; a tagato, a ka Filipe ye. A ko Filipe ma ko: «Tugu ne ko.» ⁴⁴ Filipe tun be bo Betisayida; o tun ye Andere ni Piyeri fana ta dugu le ye. ⁴⁵ Filipe tagara Natanayeli ye minke, a k'a fo a ye ko: «Cira Musa tun ka mogow min ko fo a ta sariya* kitabuw ra, ani cira tow fana ka min ko fo, an ka o ye: Yesu min be bo Nazareti, ale lo, Yusufu dence.» ⁴⁶ Natanayeli ko Filipe ma ko: «Yala fenjuman be se ka bo Nazareti wa?» Filipe ko: «Ayiwa, i yere ye na a fle sa.»

⁴⁷ Kabini Yesu ka Natanayeli nato ye, a ko: «Nin ye Izirayeliden yereworo le ye, nanbara te min jusukun na.» ⁴⁸ Natanayeli ko: «Ele ka ne lon cogo di?» Yesu ko: «Ka i to torosun koro, sani Filipe ye taga i wele, ne ja tun be i ra yi.» ⁴⁹ Natanayeli ko: «Rabi*, Den min bora Ala ra*, ele lo; ele le ye Izirayeli* ta masace ye.» ⁵⁰ Yesu ko: «Ne k'a fo i ye minke ko ka i to torosun koro, ko ne ja tun be i ra, o doron le koson i lara ne ra ke. I bena ko dow ye minw ka bon ni nin ye.» ⁵¹ Yesu ko fana ko: «Can ra, ne b'a fo aw ye ko lon do aw bena sankolo dayelenin ye, ka Ala ta melekew yelento ni o jigito ye ne kunna, ne Min kera Adamaden ye*.»

Koroja min kera Kana

2 Ayiwa, tere fla temenin ko, koroja do tun be kera Kana, Galile mara ra. Yesu bamuso tun be o koroja ra. ² O tun ka Yesu ni a ta karamogodenw fana wele ka taga o koroja ra.

³ Ayiwa, ka o to panagbe ra, duven nana dese o fe. Yesu bamuso k'a fo a ye ko: «O ta duven desera.» ⁴ Yesu k'a fo a bamuso ye ko: «Ne bamuso, i kana hami o ra; nka ne ta wagati ma se ban.»

⁵ Ayiwa, a bamuso k'a fo baardenw ye ko: «Ni a nana fen o fen fo aw ye, aw ye o ke.»

⁶ O y'a soro Yahudiyaw ta kabakurudaga woro tun be yi. Yahudiyaw tun be o yere saninya ni o dagaw ta ji le ye ka kana ni o ta landa ye. Ji litiri biseegi walama keme ni mugan tun be se ka don o kabakurudagaw bee kelen kono. ⁷ Ayiwa, Yesu ko baardenw ma ko: «Aw ye nin dagaw bee fa ni ji ye.» Baardenw ka o bee fa fo ka se o da koro. ⁸ O ko, a ko baardenw ma ko: «Aw ye a bi sisan ka taga a di domuniko panabobaga ma.» O k'a bi ka taga a di.

⁹ Ayiwa, ji yelemana ka ke duven ye; domuniko panabobaga ka o nene. Ale tun ma o duven boyoro lon, nka baardenw koni tun ka a boyoro lon. Do-

muniko janabobaga ka kɔɔɔ wele, ¹⁰ ka na a fɔ a ye ko: «Mɔgɔ bɛɛ bɛ duvendiman le di mɔgɔw ma fɔlɔ; ni o ka o min caman tuma min na, min man di kɔsɛbɛ, o bɛ sɔrɔ ka o di o ma. Nka ele ka duvendiman to kɔ fɛ!»

¹¹ Ayiwa, o le kera Yesu ta tagamasiyen fɔlɔ ye. O kera Kana, Galile mara ra. A k'a ta sebgaya yira a ta karamɔgɔdenw na o cogo le ra; olugu lara a ra.

¹² O kɔ, Yesu tagara Kaperinahumu, ani a bamuso, ani a balemaw, ani a ta karamɔgɔdenw. O ka tere dama kɛ yi.

Yesu ka fiyeerekɛbagaw gbɛn ka bɔ Alabatosoba kɔnɔ

(Matiyu 21.12-13; Marika 11.15-17; Luka 19.45-46)

¹³ Ayiwa, Yahudiyaw ta Jɔnyaban janagbɛ* tun bɛ surunyara. Yesu tagara Zeruzalɛmu. ¹⁴ Yesu ka mɔgɔ dɔw sɔrɔ Alabatosoba lu kɔnɔ, olugu bɛ misiw ni sagaw ni jɛnɛtuganiw fiyeerera; wari-falenbagaw fana tun bɛ yi †. ¹⁵ Yesu ka jurukisɛ dɔ kɛ bisan ye ka o bɛɛ gbɛn ka bɔ Alabatosoba lu kɔnɔ, ani o ta misiw ni o ta sagaw bɛɛ. A ka wari-falenbagaw ta wariw bɛɛ janjan, ka o ta tabaliw jɔnɔjɔni ka benben. ¹⁶ O kɔ, a k'a fɔ jɛnɛtugani fiyeerebagaw ye ko: «Aw ye nin fɛnw ta ka bɔ yan; aw kana ne Fa ta bon kɛ jagokɛyɔrɔ ye.» ¹⁷ Yesu ka o kɛ minke, a ta karamɔgɔdenw hakiri jigira ko a sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«I ta so ko hami bɛ ne jenina ne jusukun na i n'a fɔ tasuma ††.»

¹⁸ Ayiwa, Yahudiyaw ta namɔgɔw ka Yesu pininka ko: «I bɛ se ka tagamasiyen juman le kɛ k'a yira an na ko jo bɛ i fɛ ka nin kow kɛ?» ¹⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Aw ye Alabatosoba nin ci; ne bɛna a lɔ kokura tere saba kɔnɔ.» ²⁰ Yahudiyaw ko: «E, o ka san binaani ni wɔrɔ le kɛ nin Alabatosoba min lɔri ra, ele bɛna o lɔ kokura tere saba kɔnɔ!»

²¹ Nka Yesu tun bɛ kumana Alabatosoba min ko ra, o tun ye a yɛrɛ farikolo le ye. ²² Ayiwa, Yesu nana kunu minke ka bɔ saya ra, a ta karamɔgɔdenw hakiri jigira a ra ko Yesu tun ka o fɔ. O lara Ala ta Kuma ra. Yesu tun ka kuma min fɔ fana, o lara o ra.

Yesu ma la mɔgɔ dɔw ta lanaya ra

²³ Ayiwa, ka Yesu to Zeruzalɛmu, Jɔnyaban janagbɛ* ra, mɔgɔ caman lara a ra a ta tagamasiyen kɛninw kosɔn. ²⁴ Nka Yesu tun ma la o ta lanaya ra, sabu a tun ka o bɛɛ jusukun lɔn. ²⁵ A mako tun t'a ra fana ko mɔgɔ dɔ ye na dɔ ta kɔnaw fɔ ale ye, sabu adamaden jusukun cogo ye min ye, a ka o lɔn.

Yesu ni Nikodɛmu ta baro

3 Ayiwa, cɛ dɔ tun bɛ Farisiw* ra, min tɔgɔ tun ye ko Nikodɛmu; Yahudiyaw ta namɔgɔ dɔ tun lo. ² Lon dɔ, su fɛ a nana Yesu fɛ ka na a fɔ a ye ko: «An karamɔgɔ, an kɔni k'a lɔn jate ko Ala le

† O mɔgɔw tun bɛ beganw fiyeere sarakabɔbagaw le ma, walama ka wari falen o ye. †† 2.17 Nin kuma fɔra Zaburu 69.10

ka ele ci ka na an karan; sabu i bɛ kabako minw kera nin ye, mɔgɔ si tɛ se ka o kɛ ni Ala tɛ ni o tigi ye.»

³ Yesu k'a jaabi ko: «Can ra, ne b'a fɔ i ye ko ni mɔgɔ min ma woro kokura, o tigi tɛ se ka don Ala ta Masaya* ra fiyewu.»

⁴ Nikodɛmu ko: «Ni mɔgɔ kɔrɔra ka ban, a bɛ se ka woro cogo di tuun? Yala a bɛ se ka kɔsɛgi a bamuso kɔnɔ ka woro kokura tuun wa?»

⁵ Yesu ka a jaabi ko: «Can ra, ne b'a fɔ i ye ko ni mɔgɔ min ma woro ji ni Nin Saninman* baraka ra, o tigi tɛ se ka don Ala ta Masaya ra. ⁶ Sabu min worora adamadenw baraka ra, adamadenya cogo le bɛ kɛ o ra. Nka ni min worora Nin Saninman baraka ra, Nin Saninman cogo le bɛ o tigi ra.

⁷ Ayiwa, ne k'a fɔ i ye minke ko aw ka kan ka woro kokura, o kana i kɔnɔnɔban. ⁸ I m'a ye, fɔrɔ bɛ fiye ka taga yɔrɔ min ka di a ye, i bɛ a mankan mɛn, nka i tɛ a bɔyɔrɔ lɔn, i tɛ a tagayɔrɔ lɔn fana. Mɔgɔ min worora Nin Saninman baraka ra, o tigi ta bɛ ten le.»

⁹ Ayiwa, Nikodɛmu ko Yesu ma ko: «O bɛ se ka kɛ cogo di sa?» ¹⁰ Yesu ka a jaabi ko: «Ele min ye Izirayeli* karamɔgɔba ye, ele ma o lɔn wa?»

¹¹ Yesu ko a ma ko: «Ne b'a fɔ i ye can ra, ko an ka min lɔn, an bɛ o le fɔ; an bɛ min ye, an bɛ kɛ o le seere ye fana. Nka aw t'a fɛ ka sɔn an ta seereya ma. ¹² Ko minw bɛ kera dunuɔra ra yan, ni ne bɛ o fɔ aw ye, ni aw ma se ka la o ra, ko minw bɛ kera sankolo ra, ni ne ka o fɔ aw ye, aw bɛna la o ra cogo di? ¹³ Mɔgɔ si ma yɛlɛn ka taga sankolo kɔnɔ, fɔ min jigira ka bɔ sankolo ra; Min kera Adamaden ye*, ale le bɛ o ye.

¹⁴ «Ayiwa, cira Musa ka sa siranɛgeraman kɔrɔta cogo min na kongokolon kɔnɔ, jagboya lo ko Min kera Adamaden ye*, o fana ye kɔrɔta o cogo ra †, ¹⁵ janko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la a ra, o tigi ye panamanya banbari sɔrɔ. ¹⁶ Sabu Ala ka dunuɔnamɔgɔw kanu haali fɔ Den* kelenpe min bɔra Ala ra, a ka o di ka a kɛ saraka ye, janko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la o ra, o tigi kana halaki, nka o tigi ye panamanya banbari sɔrɔ. ¹⁷ Den min bɔra Ala ra*, Ala ma o ci dunuɔra ra ka na kiti ben mɔgɔw kan, nka a ka a ci le, janko dunuɔnamɔgɔw ye kisi a sababu ra.

¹⁸ «Ni mɔgɔ min ka la a ra, Ala tɛna kiti ben o tigi kan; nka ni mɔgɔ min ma la a ra, kiti bɛna o tigi kan ka ban, sabu Den kelenpe min bɔra Ala ra, a ma la o ra. ¹⁹ O kiti kun le ye nin ye: Ala ta yeelen nana dunuɔra ra, nka dibi diyara mɔgɔw ye ka tɛme yeelen kan, sabu o ta kewalew ka jugu.

²⁰ Sabu mɔgɔ o mɔgɔ bɛ kojugu kɛ, o bɛ yeelen kɔnɔnya le; a tɛ sɔn ka bɔ kɛnɛ kan fana, sabu a bɛ siran ko mɔgɔw kana na bɔ a ta kewalejuguw kɔrɔ ma. ²¹ Nka mɔgɔ min bɛ can kan, o tigi bɛ a ta kow kɛ kɛnɛ kan, janko bɛɛ ye a ye ka a lɔn ko a bɛ tagama Ala ta sira le kan.»

Yuhana ka min fɔ Yesu ko ra

²² O kow ko fɛ Yesu ni a ta karamɔgɔdenw bɔra dugu kɔnɔ ka na to Zude mara ra; a tora ni o ye ka wagati dama kɛ, ka to ka mɔgɔw batize.

²³ Yuhana fana tun bɛ mɔgɔw batizera Enɔn, Sal-

‡ Nin ko kera yɔrɔ min na: Jateri 21.4-9

imu kere fe; sabu ji caman tun be o yoro ra; mogow tun be na a fe ka na batize. ²⁴ O y'a soro Yuhana tun ma bla kaso ra folo.

²⁵ Ayiwa, sosori do nana wuri Yuhana ta karamogodenw ni Yahudiya do ce saninyari ko ra. ²⁶ Yuhana ta karamogodenw tagara a fo Yuhana ye ko: «An karamogo, i ni ce min tun be jogon fe Zuriden ba ko, i tun ka seereya ke min ta ko ra, a fle, a be mogow batizera sisan; mogow be fana be tagara ale le ko.» ²⁷ Yuhana ka o jaabi ko: «Ni Ala ma fen min di mogow ma, a te se ka o soro. ²⁸ Aw yere ye ne seere ye ko ne k'a fo aw ye ko: «Ala ka Kisibaga* min layiri ta, ne te o ye. Ala ka ne ci ka na a ja fe doron.» ²⁹ Korocce ta le be koromuso ye. Korocce terice koni lonin be a korow; ni a ka korocce kumakan men, a be jagari kosebe korocce ta kumakan koson. Ne ta jagari ye o jogon le ye; o jagari fana dafara. ³⁰ Ale ka kan ka bonya, ne ka kan ka dogoya.

³¹ «Sabu min bora Ala ra, o le be bee kunna; nka min sorora dunuwa ra yan, o ye dunuwa ta le ye, a fana be kuma ka kapa ni dunuwa ta cogo le ye. Nka min bora sankolo ra, o be bee kunna. ³² A ka min ye, ani a ka min men, a be o le fo, nka mogow si fana te son a ta seereya ma. ³³ Ni mogow min ka son a ta seereya ma, o tigi ka a yira ka a gbeya ko Ala be min fo, o ye can le ye. ³⁴ Ala ka min ci, o le be Ala ta Kuma fo mogow ye, sabu Ala be Nin Saninman* di a ma hakeya min na, dan te o ra. ³⁵ Den min bora Ala ra*, Fa Ala be o kanu, o koson a ka fen bee sebagaya di a ma. ³⁶ Ni mogow min ka la Dence* ra, o tigi be panamanya banbari soro; nka ni mogow min ka ban Dence ra, o tigi tena o panamanya soro, nka Ala ta dimi le be o tigi kan.»

Samarikamuso ta ko

4 Ayiwa, Farisiw* tun k'a men ko Yesu be karamogoden caman sorora ka o batize ka teme Yuhana kan; Yesu tun bora o ko kala ma. ² K'a soro Yesu yere tun te mogow batizera, a ta karamogodenw le tun be mogow batize. ³ O koson, Yesu bora Zude mara ra ka kosegi Galile mara ra. ⁴ Nka jagboya lo ko a tun ye Samari mara cetige.

⁵ Ayiwa, a tagara se Samari dugu do ra, o togo ye ko Sikari; Yakuba tun ka foro min di a dence Yusufu ma folofolo, Sikari be o foro le kere fe †. ⁶ Yakuba ta kolon tun be o yoro ra. Ayiwa, Yesu tun segera tagama ra minke, a nana sigi kolonda ra. O tuma ra tere tun sera kuncce.

⁷ Ayiwa, Samarikamuso do nana jibiyoro ra. Yesu ko a ma ko: «Ji do di ne ma, ne be min.» ⁸ O y'a soro a ta karamogodenw tun tagara dugu konko ka taga domuni san.

⁹ Samarikamuso ko Yesu ma ko: «E! Ele min ye Yahudiya ye, mun na ele be son ka ne daari ji minta ra, k'a soro ne ye Samarika ye?» Muso ka o fo, sabu Yahudiyaw te son jennogonya si ma ni Samarikaw ye.

¹⁰ Yesu k'a jaabi ko: «Ala be fen min di gbansan, ni i tun ka o lon, ani mogow min ko i ma ko: «Ji di ne ma, ne be min», ni i tun ka o tigi lon, ele yere le tun be na ale daari ji ra, a tun be na ji panaman di i

ma.»

¹¹ Muso ko Yesu ma ko: «An karamogo, jurufiye te ele boro, kolon fana ka dun, ele be na o ji soro yoro juman sa, ka o di ne ma? ¹² An bemace Yaku-ba le ka nin kolon di anw ma; ale yere ka nin ji min, ani a ta denw ni a ta beganw. O tuma ele ka bon ni an bemace Yakuba ye wa?»

¹³ Yesu ka muso jaabi, ko: «Ni mogow o mogow ka nin ji min, jiminlogow be na o tigi soro tuun. ¹⁴ Nka ne be ji min di, ni mogow o mogow ka o ji min, jiminlogow tena o tigi soro tuun, sabu ne be ji min di, o be na ke bununji ye o tigi konko ka woyo fo ka panamanya banbari di o tigi ma.» ¹⁵ Muso ko a ma ko: «An karamogo, o ji di ne ma ke, janko jiminlogow kana ne soro tuun, ani ne kana na ji bi yan tuun.»

¹⁶ Ayiwa, Yesu ko a ma ko: «Taga i ce wele ka na yan.» ¹⁷ Muso ko: «Ce te ne fe!» Yesu ko a ma ko: «Jo be i fe k'a fo ko ce te i fe. ¹⁸ Sabu i sigira ce looru le fe; i be min fe sisan, o fana te i ce ye. I ka min fo, o ye can ye.»

¹⁹ Muso ko a ma ko: «An karamogo, ne k'a ye cogo min na, ele ye cira le ye! ²⁰ O ra, ne be i jininka: mun na anw Samarikaw, anw bemaw ka Ala bato nin kuru le kan yan, k'a soro aw Yahudiyaw, aw b'a fo ko Ala ka kan ka bato yoro min na ko o ye Zeruzalemu le ye?»

²¹ Yesu k'a jaabi, ko: «Muso, la ne ra; wagati do be na se, aw tena Fa Ala bato nin kuru kan tuun, walama Zeruzalemu. ²² Ayiwa, aw Samarikaw aw be min batora, aw te o lon; nka an Yahudiyaw, an be min batora, an ka o lon, sabu kisiri bora Yahudiyaw le ra. ²³ Nka wagati be na se, a sera yere ka ban; Alabatobagasobew be na Fa Ala bato nin ni can le ra; sabu Fa Ala be o batobagaw jogon le pinina. ²⁴ Ala ye Nin* le ye, o koson minw bee be a bato, olugu ka kan ka a bato Nin sababu le ra, ani can ra.»

²⁵ Muso ko Yesu ma ko: «Ne ka a lon ko Masiya be na na, o be min wele Kirisita ††; ni a nana, a be na fen bee nafa an ye.» ²⁶ Yesu ko muso ma ko: «Ne min be kumana i fe, ne yere lo.»

²⁷ Ayiwa, karamogodenw kosegira ka na; o k'a ye ko Yesu be kumana ni muso ye minke, o ka o kononoban. Nka o si ma son ka a jininka ko a be mun le jininkara muso fe, walama ko mun koson a kumana ni muso ye.

²⁸ Muso ka a ta jibimanan to kolonda ra, ka taga dugu konko, ka taga fo mogow ye ko: ²⁹ «Aw ye na ce do fle. Ne ka ko o ko ke ka teme, a ka o bee fo ne ye; Kisibaga min ko fora, koni ale te de?»

³⁰ Mogow bora dugu konko ka na Yesu fe.

³¹ Ayiwa, o y'a soro karamogodenw tun be Yesu daarira ko: «An karamogo, domuni ke sa!» ³² Yesu ka o jaabi ko: «Domunifen do be ne fe ka a domu, aw te domunifen min lon.» ³³ Karamogodenw ka ke jogon jininka ye, ko: «O tuma do le nana domuni di a ma yan wa?»

³⁴ Yesu k'a fo o ye ko: «Ka ne cibaga sago ke, ani k'a ta baara ke k'a dafa, o le ye ne ta domuni ye.

³⁵ Aw te derira k'a fo ko karo naani le be danikewagati ni simantigewagati ce wa? Ayiwa, ne b'a fo aw ye ko aw ye aw na korota ka forow fle;

† Yakuba ta foro ta ko: Damina 33.19; 48.22; Yosuwe 24.32

†† Kirisita, o korow ye ko: Ala ta mogow panawolomanin.

siman kogora, a tigewagati sera ka ban. ³⁶ Min be siman tigera, o tigi be a ta sara sorora ka ban; a be simankise lajen ka a bla panamanya banbari koson. O cogo ra dannikebaga ni simantigebaga bee be jagari jogon fe. ³⁷ Sabu zana min ko: <Do be dannike, do were be siman tige,> o zana ye can ye. ³⁸ Ayiwa, aw ma baara ke foro min na, ne ka aw ci ka taga o siman tige; mogow werew ka baara min ke, aw be tonog sorora olugu ta baara no le ra.»

³⁹ Ayiwa, o muso ta kuma koson, Samarika caman lara Yesu ra o dugu ra, sabu muso k'a fo o ye ko: <Ne ka ko o ko ke ka teme, a ka o bee fo ne ye.» ⁴⁰ O koson Samarikaw nana Yesu fe minke, o k'a daari ko a ye to olugu fe; Yesu ka tere fla ke ni o ye. ⁴¹ Mogow caman were lara a ra a yere ta kuma koson. ⁴² O mogow ko muso ma ko: <An ma la a ra ele ta kuma koson de, nka an yere ka a lamen, an ka a lon ko can ra ale le ye dunuja Kisibaga ye.»

Yesu ka kuntigi do dence keneya

⁴³ Ayiwa, o tere fla temenin ko, Yesu ni a ta karamogodenw bora ka taga Galile. ⁴⁴ K'a sorog Yesu yere tun k'a fo ko: <Cira si te bonya a yere ta jamana ra.» ⁴⁵ Ayiwa, o sera Galile minke, Galilekaw ka a kunben ni jagari ye, sabu Yesu tun ka ko minw bee ke Zeruzalemu Jonyaban panagbe* ra, Galilekaw tun ka o ye, sabu olugu yere tun tagara panagbe ra.

⁴⁶ Ayiwa, Yesu sekora ka taga Kana tuun, Galile mara ra, a tun ka ji yelema ka ke duven ye yoro min na. O y'a sorog jamana pamogow do tun be Kaperinahumu, o ta den tun man kene. ⁴⁷ O ce k'a men minke ko Yesu bora Zude ka na Galile mara ra, a tagara Yesu fe ka taga a daari ko a ye na Kaperinahumu, ko ale dence be jini ka sa, ko a ye na a keneya. ⁴⁸ Yesu k'a fo a ye ko: <Ni aw ma tagamasiyenw ni kabakow ye aw ja ra, aw te la ne ra fiyewu!» ⁴⁹ O kuntigi ko Yesu ma ko: <An karamogow, sabari ka na joona, janko ne dence kana na sa.» ⁵⁰ Yesu ko a ma ko: <Kosegi ka taga, i dence keneyara.» O ce lara Yesu ta kuma ra; a tagara. ⁵¹ Ayiwa, ka a tagato to, a ta baaradenw ka a kunben sira ra k'a fo a ye ko: <I dence keneyara.» ⁵² A ka a ta baaradenw pininka ko: <A fisyara wagati juman le ra?» O ka a jaabi ko: <A ta farigban banna kunu le, wagati min na tere tun be kunc.»

⁵³ Den face k'a jate mina k'a ye ko o wagati kelen le ra, Yesu tun k'a fo ale ye ko: <I dence keneyara.» O ce ni a ta somogow bee lara Yesu ra. ⁵⁴ Ayiwa, kabini Yesu bora Zude ka na Galile mara ra, nin le kera a ta tagamasiyen flanan ye.

Yesu ka murugu do keneya Betsayida

5 Ayiwa, o kow ko fe, panagbeba do tun be Yahudiyaw fe Zeruzalemu; Yesu tagara o panagbe ra. ² Zeruzalemu dugu donda min be wele ko Sagaw ta donda, dinga jiman do tun be o donda kere fe, min be wele heburukan na ko Betsayida; gbata looru lonin tun be o dinga kere fe. ³ Ayiwa, banabagato caman tun lalanin be o gbataw korog: fiyentow, ani nabaraw, ani muruguw.

[O tun be ji lamaga wagati le konona. ⁴ Sabu Ala ta meleke do tun be to ka jigi ji ra wagati dow ra ka a lamaga. Ji lamaganin ko, ni banabagato min tun ka kon ka jigi a konog, o tigi tun be keneya, hali ni a ta bana ka ke bana suguya min o min ye.]

⁵ Ayiwa, ce do tun be o yoro ra, ale tun ka san bisaba ni seegi ke bana ra. ⁶ Yesu ka o ce lanin ye minke, a ka a lon ko a mena bana ra; a ka a pininka ko: <Yala i b'a fe ka keneya wa?» ⁷ A ka Yesu jaabi ko: <An karamogow, ni ji ka lamaga, mogow te ne fe ka ne ta ka ne lajigi ji ra; ni ne fana ko ne be wuri ne yere ma, sani ne ye se yi, do be kon ka jigi ne ja.» ⁸ Yesu ko a ma ko: <Wuri ka i ta lanan ta ka tagama.» ⁹ Ayiwa, o yoronin bee a keneyara; a wurira ka a ta lanan ta ka ke tagama ye.

O tun kera Yahudiyaw ta Nenekirilon* le ra. ¹⁰ O ra, Yahudiyaw k'a fo o ce keneyanin ma ko: <Bi ye Nenekirilon* le ye! Ka kapa ni sariya* ye, i man kan ka i ta lanan ta ka tagama bi.» ¹¹ O ce ko Yahudiyaw ma ko: <Min ka ne keneya, ale le ko ne ma ko: <I ta lanan ta ka tagama!» ¹² O ka a pininka ko: <Jontigi le k'a fo i ye ko i ye i ta lanan ta ka tagama?» ¹³ Nka mogow kelen min tun ka ce keneya, a tun ma o tigi lon tuun; sabu jama tun ka ca, Yesu fana tun tununa jama ra.

¹⁴ O ko fe, Yesu nana ben ni o ce ye Alabatosoba lu konog; Yesu ko a ma ko: <A fle, sisan i keneyara; i kana to jurumun na, janko kojugu were kana na i sorog min ka jugu ni nin ye.» ¹⁵ O ce tagara a fo Yahudiyaw ye ko Yesu le ka ale keneya.

¹⁶ Yahudiyaw wurira o le ra ka ke Yesu koninya ye ko mun koson a ka ce keneya Nenekirilon na. ¹⁷ Yesu ka o jaabi, ko: <Ne Face be baara ra wagati bee, o koson ne fana ka kan ka baara ke.»

¹⁸ Yesu ka o kuma fo minke, do farawa Yahudiyaw kuntigiw ta dimi kan, fo o ka ke Yesu fagacogow jini ye; o ko a ma Nenekirilon jate minke, ko o dorogon te, nka a ko Ala ye a Fa ye, ka a yere kapa ni Ala ye.

Yesu ta fanga sorogow

¹⁹ Yesu ko o mogow ma tuun ko: <Can ra, ne b'a fo aw ye ko Dence* te se ka foyi si ke a yere ma, ni a ma a Fa ye a be min kera. Fa be min ke, Dence fana be o jogon ke; ²⁰ sabu Fa be Dence kanu, o koson a be ko o ko ke, a be o bee yira a ra. A yere bena fen caman yira a ra tuun min ka bon ka teme nin kan, janko aw ye kabakoya. ²¹ Sabu Fa be suw lakunu ka panamanya di o ma kura ye cogo min na, o cogo ra ni Dence b'a fe ka panamanya di minw ma, a b'a di olugu le ma. ²² Fa te kiti tige mogow si kan fana, nka a ka kitiko bee to Dence le boro, ²³ janko bee ye Dence bonya i n'a fo o be a Fa bonya cogo min na. Ni mogow min ma son ka Dence* bonya, Fa min ka a ci, o tigi te o le bon-yara.»

²⁴ Yesu ko o ma ko: <Can ra ne b'a fo aw ye ko mogow min ka ne ta kuma lamen ka la ne cibaga ra fana, o tigi ka panamanya banbari sorog; kiti tena tige a kan tuun, sabu a bora saya ra ka don panamanya ra. ²⁵ Can ra ne b'a fo aw ye ko wagati do bena se, o wagati ye sisan le ye; Den min bora Ala

ra*, suw bena o kumakan men; ni minw ka a kumakan men, olugu bena panamanya. ²⁶ Sabu se be Fa Ala ye ka panamanya di mogow ma cogo min na, a ka se di Dence ma ka panamanya di mogow ma o cogo le ra. ²⁷ A ka fanga di Dence ma ka kiti tige, sabu Min kera Adamaden ye*, ale le ye o ye. ²⁸ Aw kana kabakoya o ra, sabu wagati do bena se, su minw bee be kaburuw konɔ, olugu bee bena a kan men. ²⁹ Minw ka kopuman ke, olugu bena kunu ka taga to panamanya ra; nka minw ka kojugu ke, olugu bena kunu ka taga kiti le ra.»

Yesu ta kuma ye can ye

³⁰ Yesu ko: «Ne te se ka foyi ke ne yere ma. Ala ka min fo ne ye, ne be kiti tige ka kapa ni o le ye. Ne ta kiti terennin lo, sabu ne te a ke ka kapa ni ne yere sago ye; min ka ne ci, ne be a ke ka kapa ni o sago le ye. ³¹ Ni ne yere le tun be ne yere ta ko fora, ne ta kuma tun te se ka ke can ye; ³² nka mogow were le be ne seere ye; ne k'a lon fana ko a be min fo ne ta ko ra, o ye can ye. ³³ Aw ka mogow dow ci Yuhana Batizerikebaga fe. A ka min fo aw ye ne ta ko ra, o ye can le ye. ³⁴ Ne te o fora, sabu ne mako be adamadenw ta seereya ra de! Ne mako te o ra. Nka ne be o fora, janko aw le ye kisi. ³⁵ Yuhana tun kera i n'a fo fitinamana min be yee-len bo aw ce ra; aw koni sonna ka nagari a ta yee-len na wagati doonin. ³⁶ Nka ne koni, fen were be ne seere ye min ka bon ni Yuhana ta seereya ye; sabu Fa Ala ka baara minw di ne ma, ne be o baara minw kera, o kawalew le be ne seere ye. O le b'a yira ko Fa Ala ka ne ci. ³⁷ Fa Ala min ka ne ci, ale yere be seereya ke ne ta ko ra. Nka aw ma son ka a kan lamɛn, aw na fana ma la a kan ka ye. ³⁸ A ta kuma te to aw konɔ, sabu a ka mogow min ci, aw ma la o ra. ³⁹ Aw be aw timinadiya Ala ta Kitabuwan karan na kosebe, sabu aw be miiri ko aw bena panamanya banbari sorɔ o le ra, k'a sorɔ o Kitabun kelenw le be seereya ke ne ta ko ra. ⁴⁰ O bee n'a ta, aw t'a fe ka na ne fe janko aw ye panamanya sorɔ.

⁴¹ «Ne te adamadenw ta bonya ko; sabu aw ye mogow suguya minw ye, ne ka o lon. ⁴² Ne ka a lon fana ko Ala ta kanuya te aw jusukun na. ⁴³ Ne nana ne Fa togow le ra, nka aw ma son ne ma, k'a sorɔ ni mogow were nana a yere togow ra, aw be son o tigi ma. ⁴⁴ Aw be se ka la ne ra cogo di, aw minw be aw ta bonya jini aw mogowogonw le fe, nka bonya min be sorɔ Ala kelenpe fe, aw te o jini? ⁴⁵ Aw kana a miiri ko ne bena aw jaraki ne Fa na korɔ de! Aw jigi lanin be cira Musa min kan de, ale le be aw jarakibaga ye. ⁴⁶ Ni aw tun lara cira Musa ra, aw tun bena la ne ra fana, sabu cira Musa ka ne ta ko le sebe a ta kitabuwan ra. ⁴⁷ Nka cira Musa ka min sebe, ni aw ma la o ra, aw bena la ne ta kumaw ra cogo di?»

Yesu ka domuni di jama ma

(Matiyu 14.13-21; Marika 6.30-44; Luka 9.10-17)

6 Ayiwa, o kow ko, Yesu tagara Galile ba ko fe, ba min be wele fana ko Tiberiyadi ba. ² Jama-ba tun tugura a ko, sabu a tun be tagamasiyen

minw kera ka banabagatow keneya, o tun be o yera. ³ Yesu ni a ta karamogodenw yelenna kongori do kan ka sigi yi. ⁴ O y'a sorɔ Yahudiyaw ta Jonyaban panagbe* wagati tun be jini ka se.

⁵ Yesu nana fleri ke, k'a ye ko jamaba do be nana ale fe. A ko Filipe ma ko: «An be se ka domuni san yoro juman, janko nin mogow ye domuni ke?»

⁶ Yesu tun ka o fo ka Filipe ke k'a fle le; ni o te, a tun bena min ke, a yere tun ka o lon co. ⁷ Filipe k'a jaabi ko: «Hali ni an be wari deniye † keme fla buru san k'a di nin mogow ma, o bee tena hali doonin doonin sorɔ a ra.»

⁸ Ayiwa, Yesu ta karamogoden min ye Andere ye, Simon Piyeri balemace, ale ko: ⁹ «Cedennin do be yan, burukun looru ni jegeden fla be o fe; nka o be mun na nin jamaba ye?» ¹⁰ Ayiwa, Yesu ko karamogodenw ma ko: «Aw ye mogow lasigi dugu ma.» Binmisenw tun ka ca o yoro ra. Mogow sigira; cew tun be mogow waga looru bo. ¹¹ Yesu ka o buruw ta ka baraka la Ala ye, ka a tarantaran mogow ra; jega fana ta kera ten. Mogow bee ka a sorɔ fo ka wasa. ¹² Mogow ka domuni ke ka fa tuma min na, Yesu ko karamogodenw ma ko: «Aw ye burukunkurunw ce, janko do kana cen.» ¹³ O ka o burukunkurunw ce ka segi tan ni fla fa o ra; mogow ka domuni ke burukun looru ra ka min to, o le kera o ye.

¹⁴ O mogow ka Yesu ta tagamasiyenw ye minke, o ko: «Can ra, cira min tun ka kan ka na dunuja ra, nin yere lo.»

Yesu tagamana ji kan

(Matiyu 14.22-33; Marika 6.45-52)

¹⁵ Yesu k'a lon minke ko o b'a fe ka ale mina fanga ra ka ale ke o ta masace ye, a bora o ce ra ka seko ka taga kongori do kan a kelen na.

¹⁶ Wulada nana se minke, karamogodenw tagara bada ra. ¹⁷ O donna kurun do konɔ ko o be ba tige ka taga Kaperinahumu. Su nana ko k'a sorɔ Yesu tun ma na o fe folo. ¹⁸ Fɔɔɔba do wurira, ka ke ji lamaga ye kosebe. ¹⁹ O ka kilo looru walama wooro ke ji kan wagati min na, o ka Yesu tagamato ye ji kan, a be gbarara o ta kurun na; o ja tigera.

²⁰ Yesu ko o ma ko: «Ne lo, aw kana siran!» ²¹ O tun b'a fe a ye don kurun konɔ o fe; nka o tun be tagara yoro min na, o barara k'a ye ko o sera yi ka ban.

Mogow ka Yesu yorɔjini

²² Dugu nana gbe tuma min na, jama min tun be ba na do kan, olugu k'a korosi k'a ye ko kurun kelen le tun be yi, ko Yesu tun ma don o kurun konɔ ni a ta karamogodenw ye, nka karamogodenw doron le donna kurun konɔ ka taga. ²³ O y'a sorɔ kurun dow tun nana ka bo Tiberiyadi; Matigi Yesu tun ka baraka la Ala ye ka buru tarantaran jama ra yoro min na, o tun lonin lo o yoro korɔ. ²⁴ Ayiwa, jama nana a ye ko Yesu te yi, a ta karamogodenw fana te yi minke, olugu yere donna o kurunw konɔ ka taga Kaperinahumu ka taga Yesu yorɔjini.

† Wari deniye: Yesu ta wagati ra deniye kelen tun ye senkebaga ta tere kelen baara sara le ye.

Domunifɛn min bɛ panamanya di

²⁵ O tagara Yesu ye ba kɔ fɛ minke, o k'a fɔ a ye ko: «An karamɔgɔ, i sera yan wagati juman?»

²⁶ Yesu ka o jaabi ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko aw ka tagamasiyen minw ye, aw tɛ ne yɔrɔɔninina o koson dɛ, nka aw ka domuni min kɛ ka fa, aw bɛ ne yɔrɔɔninina o le koson. ²⁷ Ayiwa, domunifɛn min bɛ se ka cɛn, aw kana baara kɛ o koson; domunifɛn min tɛ cɛn, ani a bɛ panamanya banbari di fana, aw ye baara kɛ o le koson. Min kɛra Adamaden ye*, ale le bɛ o domunifɛn di aw ma, sabu Fa Ala ka a ta fanga tagamasiyen la ale le kan.»

²⁸ O ka Yesu nininka ko: «An ka kan ka mun le kɛ ka Ala sagonan baara kɛ?»

²⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Ala bɛ baara min pini aw fɛ, o ye ko ale Ala ka mɔgɔ min ci, aw ye la o ra.»

³⁰ O ko Yesu ma ko: «Ayiwa, ele bɛna tagamasiyen juman le kɛ k'a yira an na, janko an ye la i ra? I bɛna mun le kɛ? ³¹ An bɛmaw ka mane domu kongokolon kɔnɔ, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «A ka domunifɛn bɔ sankolo ra k'a di o ma, o k'a domu †.»

³² Yesu ko: «Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko cira Musa le ma domunifɛn bɔ sankolo ra ka a di aw ma! Ne Face le bɛ domunifɛn panaman di aw ma ka bɔ sankolo ra. ³³ Sabu min jigira ka bɔ sankolo ra, ale le ye Ala ta domunifɛn ye, a bɛ min di ka panamanya di dunupamɔgɔw ma.»

³⁴ O ko Yesu ma ko: «An karamɔgɔ, kɛ o domunifɛn di ye an ma wagati bɛɛ kɛ!»

³⁵ Yesu ko o ma ko: «Domunifɛn min bɛ panamanya di, ne le ye o ye; ni mɔgɔ min ka na ne fɛ, kongɔ tɛna o tigi sɔrɔ tuun fiyewu; ni mɔgɔ min lara ne ra, minlɔgɔ tɛna o tigi sɔrɔ tuun fiyewu.

³⁶ Nka ne k'a fɔ aw ye ka ban, ko: aw ka ne ye, nka aw ma la ne ra. ³⁷ Ni ne Fa ka mɔgɔ o mɔgɔ di ne ma, o bɛɛ bɛna na ne fɛ; ni mɔgɔ o mɔgɔ nana ne fɛ, ne tɛna o tigi gben fiyewu. ³⁸ Sabu ne ma na ka bɔ sankolo ra ka na ne yɛrɛ sago kɛ; min ka ne ci, ne nana o sago le kɛ. ³⁹ Min ka ne ci, o sago fle nin ye, ko: ale ka mɔgɔ o mɔgɔ di ne ma ko o si kana tunu; ani ko dunupa labanlon na fana, ne ye o tigi lakunu ka bɔ saya ra. ⁴⁰ Sabu ne Fa sago ye ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka Dence* ye, ka la a ra, o tigi ye panamanya banbari sɔrɔ; dunupa labanlon na fana, ne bɛna o tigi lakunu ka bɔ saya ra.»

⁴¹ Yesu ko minke ko domunifɛn min bɔra sankolo ra ko ale le ye o ye, Yahudiyaw ka kɛ Yesu kɔrɔfɔ ye o koson. ⁴² O ko: «O tuma, Yesu le tɛ nin ye wa, Yusufo dence? An ka a face lon, ka a bamuso lon kɛ! Mun na a b'a fɔ ko ale jigira ka bɔ sankolo ra?» ⁴³ Yesu ka o jaabi ko: «Aw kana ɔunupunu aw yɛrɛ kɔrɔ yi. ⁴⁴ Mɔgɔ si tɛ se ka na ne fɛ, ni ne Fa min ka ne ci, ale ma o tigi lana ne fɛ; ni o tigi nana ne fɛ, dunupa labanlon na, ne bɛna o tigi kunu ka a bɔ saya ra. ⁴⁵ Ayiwa, a sebera ciraw ta kitabuw kɔnɔ ko:

«Ala yɛrɛ le bɛna o bɛɛ karan †.»

† Mane tun ye domunifɛn dɔ ye, Ala tun ka min di Izirayelimɔgɔw ma ka o to tagama ra kongokolon kɔnɔ. Bɔri 16.13-15,31; Zaburu 78.24 †† 6.45 Nin kuma fɔra Ezayi

Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ Fa Ala ta Kuma lamɛn ka sɔn a ta karan ma, o tigi bɛ na ne fɛ. ⁴⁶ Nka o t'a yira ko mɔgɔ dɔ ja ka Ala ye dɛ! Mɔgɔ si ma Ala ye, fɔ min bɔra Ala ra, ale kelen le ka Fa Ala ye.»

Domunifɛn min bɛ mɔgɔ panamanya

⁴⁷ «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ni mɔgɔ min lara ne ra, o tigi bɛ panamanya banbari sɔrɔ. ⁴⁸ Domunifɛn min bɛ panamanya di mɔgɔw ma, ne le ye o ye. ⁴⁹ Aw bɛmaw ka domunifɛn dɔ domu kongokolon kɔnɔ, nka o bɛɛ n'a ta, saya nana se o ma. ⁵⁰ Nka domunifɛn min jigira ka bɔ sankolo ra, o le ye nin ye; ni mɔgɔ min ka o domu, o tigi tɛna sa. ⁵¹ Ne le ye domunifɛn panaman ye, min jigira ka bɔ sankolo ra. Ni mɔgɔ min ka o domu, o tigi panaman bɛ to wagati bɛɛ. Ne bɛ domunifɛn min di, o ye ne yɛrɛ farisogo le ye, janko dunupamɔgɔw ye panamanya.»

⁵² Yesu ka o fɔ minke, Yahudiyaw ka kɛ ɔgɔn sɔsɔ ye; o ko: «Nin cɛ b'a fɛ ka a yɛrɛ sogo di an ma cogo di le, an y'a domu?» ⁵³ Yesu k'a fɔ o ye ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko Min kɛra Adamaden ye*, ko ni aw ma o sogo domu ka a jori min, aw tɛna panamanya sɔrɔ. ⁵⁴ Nka ni mɔgɔ min ka ne sogo domu ka ne jori min fana, o tigi bɛ panamanya banbari sɔrɔ; dunupa labanlon na, ne bɛna o tigi lakunu ka bɔ saya ra. ⁵⁵ Sabu ne farisogo ye domunifɛn yɛrɛ le ye, ne jori fana ye minifɛn yɛrɛ le ye. ⁵⁶ Ni mɔgɔ min ka ne sogo domu, ka ne jori min, o tigi bɛ to ne ta jɛnɔgɔnya ra, ne fana bɛ to jɛnɔgɔnya ra ni o tigi ye. ⁵⁷ Fa Ala min panaman lo, min ka ne ci, ne bɛ panamanya ale le sababu ra; o cogo ra ni mɔgɔ min ka ne farisogo domu, ka ne jori min fana, o tigi bɛ panamanya ne sababu ra. ⁵⁸ Domunifɛn min jigira ka bɔ sankolo ra, o le ye nin ye; aw bɛma minw sara, olugu ka domunifɛn min domu, o domunifɛn ni nin tɛ kelen ye. Ni mɔgɔ min ka nin domunifɛn domu, o tigi bɛna panamanya banbari sɔrɔ.»

⁵⁹ Yesu ka nin kumaw le fɔ k'a to mɔgɔw karan na karanso kɔnɔ Kaperinahumu.

Yesu ta kuma bɛ panamanya banbari di

⁶⁰ Ayiwa, Yesu ka o kuma fɔ minke, a ta karamɔgɔdenw caman ko: «Nin kuma ka gbɛlen dɛ! Jɔn bɛ se ka sɔn nin ma?» ⁶¹ Yesu k'a lon ko karamɔgɔdenw bɛ o kow le ɔnunupunu minke, a ko o ma ko: «Nin kuma digira aw ra wa? ⁶² O tuma, Min kɛra Adamaden ye*, ni aw nana o yɛlɛntɔ ye ka taga a bɔyɔrɔ ra don? ⁶³ Ala Nin* le bɛ mɔgɔ panamanya; ni o tɛ, mɔgɔ yɛrɛ baraka tɛ se ka foyi kɛ; ne ka kuma minw fɔ aw ye, o bɔra Ala Nin le ra, o le bɛ panamanya di. ⁶⁴ Nka dɔw bɛ aw ra, olugu ma la o ra.»

Ayiwa, kabini a damina ra, minw tun ma la Yesu ra, a tun ka olugu lon, ani min tun bɛna a janfa.

⁶⁵ Yesu k'a fɔ tuun ko: «O le koson ne k'a fɔ aw ye ko mɔgɔ si tɛ se ka na ne ma, ni Fa Ala ma o se di o tigi ma.»

⁶⁶ Ayiwa, k'a ta o lon na, a ta karamɔgɔdenw caman bɔra a ko; o ma sɔn ka tugu a ko tuun. ⁶⁷ Yesu

ko a ta karamogoden tan ni fla ma ko: «Aw fana t'a fe ka taga wa?»⁶⁸ Simon Piyeri k'a jaabi ko: «Matigi, an bena taga jon le fe? Nanamanya banbari kuma be soro ele le fe.⁶⁹ An lara i ra, an fana k'a lon ko Den* Saninman min bora Ala ra, ko ele lo.»⁷⁰ Yesu k'a fo o ye ko: «Ne le ma aw mogow tan ni fla panawoloma wa? K'a soro kelen be aw ra, o ye setanamogow le ye.»⁷¹ Yesu tun be Zudasi le ma, Simon Sikariyoti dence; ale le tun bena Yesu janfa, k'a soro karamogoden tan ni fla do tun lo.

Yesu balemaw ma la a ra

7 Ayiwa, o ko, Yesu tun be yaalayaala Galile mara yorow ra; a ma son ka taga Zude mara ra, sabu Yahudiyaw kuntigiw tun be a yoropinina ko o b'a faga.² Ayiwa, Yahudiyaw ta gbatakorosigi panagbe* wagati tun surunyara.³ Yesu balemaw k'a fo a ye ko: «I ka kan ka bo yan ka taga Zude mara ra, janko i ta karamogodenw fana ye i ta tagamasiyenw ye o yoro ra fana.⁴ Mogow si te a ta kow ke dogo ra, ni a b'a fe ko mogow ye a lon; ni i be nin kabakow jogon ke, i ka kan ka i yere yira le, janko bee ye i ye.»

⁵ Ayiwa, Yesu balemaw tun be o fora, sabu olugu fana tun ma la a ra.⁶ Yesu ka a balemaw jaabi ko: «O kewagati ma se ne fe folo; nka wagati bee ka ni aw koni fe.⁷ Dunupamogow te se ka aw koninya; o be ne le koninya, sabu o be kewalejugu minw kera, ne be o kow bee fora kene kan.⁸ Aw koni ye taga panagbe ra faasi. Ne tena taga yi sisan folo, sabu wagati ma se ne fe ban.»⁹ Yesu ka o le fo a balemaw ye, ka to Galile.

Yesu tagara gbatakorosigi panagbe ra

¹⁰ A balemaw taganin ko panagbe ra, Yesu yere ka soro ka taga. Nka a ma taga mogow na na, a dogora ka taga le.¹¹ O y'a soro Yahudiyaw kuntigiw tun be Yesu yoropinina panagbe wagati ra; o ka ke pininkari ke ye ko: «A be min de?»

¹² Jama ra mogow tun be nununukan caman fora Yesu ta ko ra. Dow ko: «Mogowuman lo.» Dow ko: «Can te, a be mogow lafirira le.»¹³ Nka mogow si tun te son ka o kuma fo kene kan, sabu o tun be siranna Yahudiyaw kuntigiw na.

Yahudiyaw ka Yesu sosow

¹⁴ Ayiwa, panagbe wagati nana se a cemance ra; Yesu tagara don Alabatosoba lu koni ka mogow karan.¹⁵ A ta karan ka Yahudiyaw kabakoya; o ko: «Ce nin ka nin lonniya bee soro min le, k'a soro a ma karan ke?»¹⁶ Yesu ka o jaabi, ko: «Ne ta karan ma bo ne yere ra, nka a bora ne cibaga Ala le ra.¹⁷ Ni mogow min b'a fe ka Ala sago ke, o tigi bena a lon ni ne ta karan bora Ala le ra, walama ni a bora ne yere le ra.¹⁸ Mogow min be kuma ni a yere ta se bagaya ye, o tigi be bonya pinina a yere le ye. Nka mogow min b'a fe a cibaga ye bonya, o tigi ta le ye can ye, nanbara si te a ta kow ra.¹⁹ Ciru Musa le ma sariya* di aw ma wa? Nka aw si te sariya sira tagamana. Mun na aw be ne yoropinina ka ne faga?»

²⁰ Jama ra dow ko Yesu ma ko: «Ele ye jinato le

ye. Jontigi le be i yoropinina ka i faga?»²¹ Yesu ka o jaabi ko: «Ne ka kewale kelen min ke, o le ka aw bee kabakoya!²² Aw ka kenesigiri lon ciru Musa le fe k'a soro a ma bo ciru Musa ra, a daminana an bemaw le ra; o le koson hali Nenekirilon na aw be son ka ceden kenesigi.²³ Ni aw be son ka ceden kenesigi Nenekirilon na, janko ka ciru Musa ta sariya sira tagama o, mun koson ne ka mogow kuturu keneya Nenekirilon na minke, aw dimina ne korow o ra?»²⁴ Aw kana ko ye aw na ra doron k'a kiti tige; aw ye kiti tige ni terenninya le kan.»

Yala Yesu le ye Kisibaga ye wa?

²⁵ Zeruzalemu dugumogow dow tun b'a fora ko: «O tuma o be ce min yoropinina ko o b'a faga, ale le te nin ye wa?»²⁶ A fle, a be kumana bee na na kene kan, mogow si te foyi fora a ye. Koni an ta kuntigiw ma lo a ra le ko Ala ka Kisibaga* min layiri ta ko ale lo de?»²⁷ K'a sorow anw ka ce nin boyoro lon; nka ni Kisibaga nana, mogow si tena a boyoro lon.»

²⁸ Ayiwa, ka Yesu to mogow karan na Alabatosoba koni, a kumana ni fanga ye, k'a fo ko: «Aw ko, ko aw ka ne lon, ka ne boyoro fana lon ke? Nka ne ma na ne yere ma, min ka ne ci, ale le be cantigi ye. Nka aw ma a lon.²⁹ Ne koni ka a lon, sabu ne bora ale le ra, ale le fana ka ne ci.»³⁰ Yesu ka o fo minke, o tun b'a fe ka a mina, nka mogow si ma se k'a boro la a kan, sabu a ta wagati tun ma se folo.³¹ O bee n'a ta, jama ra mogow caman lara Yesu ra; o mogow tun b'a fora ko: «Hali ni Kisibaga nana, a bena tagamasiyen juman le ke ka teme nin ce ta kan?»

Yahudiyaw kuntigiw ka mogow dow ci ka taga Yesu mina

³² Jama tun be o kuma minw nunununa Yesu ta ko ra, Farisiw* nana o men. O ra, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw ka Alabatosoba korosibaga dow ci ko o ye taga Yesu mina.³³ Yesu ko olugu ma ko: «Ne be ni aw ye yan tuun ka wagati donin le ke; o ko, ne be soro ka taga ne cibaga fe.³⁴ Nka aw bena ne yoropini ka dese, aw tena ne ye; sabu ne bena ke yoro min na, aw tena se ka taga yi.»³⁵ Yahudiyaw kuntigiw k'a fo jogon ye ko: «O tuma ce nin b'a fe ka taga yoro juman le, ni a b'a fora ko an tena ale ye? Yahudiya minw janjanna ka taga sigi Gerekiw fe, koni a t'a fe ka taga olugu le fe ka taga ke Gerekiw karan ye de?»³⁶ A ka kuma min fo, o korow le ye di, ko: «Aw bena ne yoropini, nka aw tena ne ye?» Ani ko: «Ne bena ke yoro min na, aw tena se ka taga o yoro ra?» »

Yesu ka Nin Saninman layiri ta

³⁷ Ayiwa, panagbe lon laban, o le tun ye a lonba yere ye; Yesu lora jama na fe ka kuma ni fanga ye, ko: «Ni minlogow be mogow min na, o tigi ye na ne fe ka na min.³⁸ Ni mogow min lara ne ra, ji min be panamanya di, o bena woyo ka bo o tigi jusukun na i ko baji,» i n'a fo a sebera Ala ta Kuma ra cogow min na.³⁹ Nin Saninman* min tun bena di lanabagaw ma, Yesu tun be o ko le fora ten. O wagati ra

Nin Saninman tun ma di folo, sabu Yesu tun ma korota folo ka taga don a ta nɔɔɔ ra sankolo ra.

Mogow kan taranna Yesu koson

⁴⁰ Ayiwa, jama ka Yesu ta kuma men minke, o ra dow tun b'a fora ko: «Sigiya si t'a ra, cira min ko fora, nin ce yere lo!» ⁴¹ Do werew tun b'a fora ko: «Ala ka Kisibaga* min layiri ta, nin lo.» Nka dow ko: «Kisibaga be se ka bo Galile mara ra cogo di? ⁴² Yala a ma sebe Kitabu konɔ ko Kisibaga bena ke Dawuda ta gbamogɔ do le ye wa, ani ko a bena bo Betilehemu le, min ye Dawuda worodugu ye wa?»

⁴³ Yesu ta ko koson jama kan taranna. ⁴⁴ Dow tun b'a fe ka Yesu mina, nka mogɔ si ma se ka a boro la a kan.

Yahudiyaw kuntigiw ta jusukungbɛleya

⁴⁵ Minw tun nana Yesu minayoro ra, olugu sekora ka taga sarakalasebagaw* kuntigiw ni Farisiw* fe; olugu ka o pininka ko: «Mun koson aw m'a mina ka na ni a ye?» ⁴⁶ Yesu minabagaw ka a jaabi ko: «An ma mogɔ si ye min be kuma i ko nin ce!» ⁴⁷ Farisiw ko o ma ko: «O tuma a ka aw fana lafiri ke? ⁴⁸ Aw k'a men ko an ta kuntigiw juman kelen, walama Farisiw juman kelen le lara a ra folo? ⁴⁹ Nin jama min lara a ra, olugu si ma cira Musa ta sariya* lon; olugu ye mogɔ danganinw le ye!»

⁵⁰ Ayiwa, Nikodemu min tun konna ka taga Yesu fe lon do, ale fana tun ye o Farisiw do ye; ale ko o ma ko: ⁵¹ «Yala ka kama ni an ta sariya ye, an be se ka kiti tige mogɔ do kan k'a soro an ma a tigi lamem folo, ka a lon a ka ko min ke wa?» ⁵² O ko ale ma ko: «O tuma, ele fana bora Galile le wa? I yere ye Kitabuw fe ka ja; i bena a ye ko cira si ma deri ka bo Galile.»

[⁵³ † O ko, o bee kelen kelen wurira ka taga o ta so.

8 Yesu tagara Oliviyesunw kuru kan.

Muso min minara jɛneya ra

² Ayiwa, o lon dugusagbe sogomada joona fe, Yesu sekora ka taga Alabatosoba lu konɔ tuun. Jama bee nana lajen a koro; a sigira ka to ka o karan.

³ Ayiwa, sariya karamogow* ni Farisiw* nana ni muso do ye a fe, ko o muso minana jɛneya ra. O k'a mina ka na a lo jama ce ma. ⁴ O ko Yesu ma ko: «An karamogɔ, an tagara nin muso mina k'a to jɛneya ra ni ce do ye. ⁵ Cira Musa k'a fo an ye sariya* ra ko an ka kan ka o muso jagon bon ni kabakuru ye ka a faga †. Ayiwa, ele ko di o ra?» ⁶ O tun b'a fe k'a korobo le, janko ka sababu do soro k'a jaraki. Nka Yesu birira ka ke seberi ke ye dugu ma ni a borokanden ye. ⁷ O gbanna a ra ni jininkari ye minke, a wurira ka lo, k'a fo o ye ko: «Aw ra ni min ma jurumun ke ka ye, o tigi ye ke

† K'a damina hayan 7.53, ka taga a bla hayan 8.11, o kumaw te soro kitabu dow konɔ, walama o sebera fan were ra.

†† Nin kuma fora Musa ta sariya ra (Sarakalasebagaw 20.10; Sariya 22.22-24

mogɔ folo ye, ka a bon ni kabakuru ye.» ⁸ A ka o fo minke, a birira tuun ka ke seberi ke ye dugu ma.

⁹ O mogow ka o kuma men minke, [o yere jusukun ka o soso;] o bee tagara kelen kelen, k'a damina mogokorobaw ra. Yesu kelen tora ni muso ye, muso lonin tora a koro. ¹⁰ Yesu k'a kun korota k'a fo muso ye ko: «Muso, o be min le? Mogɔ si ma kiti ben i kan wa?» ¹¹ Muso ka Yesu jaabi ko: «Mogɔ si!» Yesu ko: «Ayiwa, ne fana te kiti ben i kan; taga, i kana jurumun ke tuun.»]

Yesu le ye dunupa ta yeelen ye

¹² O ko, Yesu ka kuma ta tuun k'a fo jama ye ko: «Ne le ye dunupa ta yeelen ye. Ni mogɔ min tugu- ra ne ko, o tigi tena tagama dibi ra, nka o tigi bena yeelen soro, min be panamanya di a ma.»

¹³ Farisiw* ko a ma ko: «Ni ele yere le be seereya ke i yere ta ko ra, o tuma i ta seereya te can ye.»

¹⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Hali ni ne yere le be seereya ke ne yere ta ko ra, ne ta seereya ye can ye, sabu ne ka ne boyoro lon, ne ka ne tagayoro fana lon; nka aw ma ne boyoro lon, aw ma ne tagayoro fana lon. ¹⁵ Aw koni be kiti tige ka kama ni adamadenw ta jatemala le ye; nka ne te kiti tige mogɔ si kan. ¹⁶ Hali ni ne be kiti tige, ne ta kiti be tige can le kan, sabu ne kelen te; ne Fa min ka ne ci, o be ni ne ye. ¹⁷ Ayiwa, a sebera aw ta sariya* ra ko ni mogɔ fla kera ko min seere ye, ko o ko ye can le ye ‡. ¹⁸ Ayiwa, ne ye ne yere seere ye, ne Fa min ka ne ci, o fana ye ne seere ye.»

¹⁹ O ko Yesu ma ko: «I fa be min le?» Yesu ka o jaabi ko: «Aw ma ne yere lon, janko ka na a fo ne Fa; ni aw tun ka ne lon can ra, aw tun bena ne Fa fana lon.»

²⁰ Yesu ka o kuma bee fo ka a siginin to karan na Alabatosoba lu konɔ sarakablaminanw yoro ra. Mogɔ si ma se ka a mina, sabu a ta wagati tun ma se ban.

Yesu ta tagayoro

²¹ Yesu k'a fo mogow ye tuun ko: «Ne bena taga; ni ne tagara, aw bena ne yorojini, nka aw bena sa ka aw to aw ta jurumun na; ne be taga yoro min na, aw te se ka taga o yoro ra.»

²² Yahudiyaw kuntigiw ko: «O tuma a bena a yere faga le wa? Sabu a ko, ko: «Ne be taga yoro min na, aw te se ka taga o yoro ra!» ²³ Yesu k'a fo o ye ko: «Aw sorora dugukolo kan yan le, nka ne bora sankolo ra; dunupa ta le be aw ye, nka ne koni, dunupa ta te ne ye! ²⁴ O le koson ne k'a fo aw ye ko aw bena sa ka aw to aw ta jurumunw na; sabu ni aw koni ma la a ra ko ne ko «Ne ye min ye, ne ye o le ye,» o tuma aw bena sa ka aw to aw ta jurumunw na.» ²⁵ O ko Yesu ma ko: «O tuma ele ye jontigi le ye?» Yesu ko: «Kabini a damina ra, ne ye min ye, ne ka o fo aw ye. ²⁶ Fen caman be ne fe k'a fo aw ta ko ra, ani ka aw jaraki; nka min ka ne ci, o ta le ye can ye; ne ka min men ale fe, ne be o le fo dunupamogow ye fana.»

²⁷ Yahudiyaw m'a faamu ko Yesu be Fa Ala ta ko le fora o ye. ²⁸ O koson Yesu k'a fo o ye ko: «Min

‡ 8.17 Nin kuma fora Sariya 17.6; 19.15

kera Adamaden ye*, ni aw nana o korota san fe tuma min na, aw bena sorɔ k'a lon ko ne ko <Ne ye min ye, ne ye o le ye>, ko ne te foyi ke ne yere ma, nka Fa Ala ka ne karan min na, ne be o le fo.

²⁹ Min ka ne ci, ale be ni ne ye. A ma ne to ne kelen na, sabu min ka di a ye, ne be o le ke tuma bee.»

³⁰ Yesu ka o kuma fo minke, mogɔ caman lara ara.

Fen min be mogɔ ke a yere ta ye

³¹ Ayiwa, Yahudiya minw tun lara Yesu ra, a k'a fo olugu ye ko: «Ni aw sonna ka to ne ta kumaw kan, aw bena ke ne ta karamogodenw ye can ra.

³² Aw bena can lon, o can lonniya bena aw ke aw yere ta ye fana.» ³³ O ko Yesu ma ko: «Anw ye Iburahima ta durujaw le ye, an ma deri ka ke mogɔ si ta jon ye. Mun na ele ko, ko an bena ke an yere ta ye?» ³⁴ Yesu ka o jaabi ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko mogɔ o mogɔ be jurumun ke, o tigi ye jurumun ta jon le ye. ³⁵ Jon te to a matigice ta so kono wagati bee, nka matigice dence be to so kono tuma bee. ³⁶ Den min bora Ala ra*, ni o ka aw ke aw yere ta ye, o tuma aw bena ke aw yere ta ye yere le.

³⁷ Ne k'a lon ko aw ye Iburahima ta durujaw ye; nka o bee n'a ta, aw be ne fagacogo pinina, sabu aw te ne ta kuma fe. ³⁸ Ne koni, ne ka min ye ne Fa fe, ne be o le fo; aw fana ka min sorɔ aw fa fe, aw be o le ke.»

³⁹ Ayiwa, o ka Yesu jaabi ko: «Anw fa ye Iburahima le ye.» Yesu ko o ma ko: «Ni aw tun ye Iburahima ta denw ye, aw tun bena Iburahima ta kewalew jɔgon le ke. ⁴⁰ Nka sisan, a fe, ne ka can min sorɔ Ala fe, ne ka o fo aw ye, o bee n'a ta, aw be ne fagacogo pinina; Iburahima ma o jɔgon ke de! ⁴¹ Aw be aw fa ta kewalew jɔgon le kera.»

O ko Yesu ma ko: «Anw ma woro jencya ra de! Fa kelenpe le be an fe, o ye Ala ye.»

⁴² Yesu ko o ma ko: «Ni Ala le tun ye aw Fa ye, aw tun bena ne kanu, sabu ne bora Ala le ra ka na yan. Ne ma na ne yere ma; ale le ka ne ci. ⁴³ Ne be min fora, mun koson aw te o faamuna? Aw te son ka ne ta kumaw lamen le. ⁴⁴ Aw fa ye Setana le ye; min fana ka di aw fa Setana ye, aw b'a fe ka o le ke. Ale ye mogɔfagabaga le ye kabini a ta kow damina ra; a ma deri ka can fo ka ye, sabu can den kelen te a kono. Ni a b'a fe ka faninya fo tuma min na, a be kuma ka kapa ni a yere ta son le ye; sabu faninyafobaga lo, faninya face yere lo. ⁴⁵ Nka, ne koni ne be can le fo, o le koson aw te lara ne ra. ⁴⁶ Aw ra, jontigi le be se k'a yira ko ne ka jurumun ke? Ayiwa, ni ne be can le fora, mun na aw te la ne ra? ⁴⁷ Mogɔ min ye Ala ta mogɔ ye, o tigi be Ala ta Kumaw lamen. Aw te a lamem, sabu aw te Ala ta mogow ye.»

Yesu ka bon ni Iburahima ye

⁴⁸ Yahudiyaw ko Yesu ma ko: «Jo be an fe k'a fo ko i ye Samarika le ye, ko jina be i ra fana.»

⁴⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Jina te ne ra, nka ne be ne Fa le bonyara; aw koni, aw be ne dogoyara le.

⁵⁰ Ne te bonya pinina ne yere ye, nka kelen be yi,

ale le be a pinina ne ye; ale le bena jo di ne ma fana. ⁵¹ Can ra ne b'a fo aw ye ko ni mogɔ min ka ne ta kuma sira tagama, o tigi tena sa fiyewu.»

⁵² Yahudiyaw ko: «Sisan koni an k'a lon yere le ko jina le be ele ra. Iburahima sara, ciraw fana sara; ele ko, ko ni mogɔ min ka ele ta kuma sira tagama, ko o tigi tena sa ka ye. ⁵³ O tuma ele ka bon ni an bemace Iburahima ye wa? Ale sara, ciraw fana sara! O tuma ele be i yere jatera mun mogɔ suguya le ye?»

⁵⁴ Yesu ko: «Ni ne tun be ne yere bonyara, o bonya tun te ke foyi ye. Ne Fa le be ne bonya, aw ko ale min ma ko aw ta Ala lo. ⁵⁵ Aw m'a lon, nka ne k'a lon; ni ne tun ko, ko ne m'a lon, ne tun bena ke aw jɔgon faninyafobaga le ye. Nka ne k'a lon, ne fana be a ta kuma sira tagama. ⁵⁶ Aw bemace Iburahima pagarira ko a bena ne nalon ye. A k'a ye minke, a jusu diyara kosebe.» ⁵⁷ Yahudiyaw ko a ma ko: «E! Ele si ma sanji bilooru sorɔ folo, ele ko i ka Iburahima ye!» ⁵⁸ Yesu ko o ma ko: «Can ra ne b'a fo aw ye, ko sani Iburahima ye woro, <ne ye min ye, ne tun be o ye> ka ban!»

⁵⁹ O kuma koson Yahudiyaw ka kabakuruw ta ko o be Yesu bon, nka a dogora ka bo Alabatosoba kono ka taga.

Yesu ka fiyentɔce keneya

9 Yesu temeto, a ka fiyentɔce do ye; o ce fiyennin le tun worora. ² Yesu ta karamogodenw ka a pininka ko: «An karamogɔ, mun le k'a to nin ce fiyennin worora? A yere ta jurumun lo wa, walama a worobagaw ta jurumun lo?» ³ Yesu ka o jaabi ko: «A yere ta jurumun te, a worobagaw fana ta jurumun te; a kera janko Ala ta se bagaya le ye yira ale sababu ra. ⁴ An ka kan ka ne cibaga ta baara ke wagati min na tere yeelen be yi; ni o te, ni su nana ko, mogɔ si tena se ka baara ke. ⁵ Ka ne to dunupa ra yan, ne le ye dunupa ta yeelen ye.»

⁶ Yesu ka o fo minke, a ka daji tu dugu ma, ka bogɔ fitini nooni ni a ye, ka o mun fiyentɔ padenw na, ⁷ k'a fo a ye ko: «Taga i na ko Silowe dinga ta ji ra.» (Silowe korɔ ye ko «Ciraden»). Ce tagara a na ko minke, a sekoto, a tun be yeri kera.

⁸ Ayiwa, a sigijɔgonw, ani minw tun be to k'a ye a be daariri kera, olugu ko: «Ce nin le tun te sigira yan ka to ka mogow daari wa?» ⁹ Dow ko: «Ale lo ke.» Dow ko: «Ale te, a bonin b'a fe le doron.» A laban, ce yere ko: «Ne yere lo.» ¹⁰ O ko a ma ko: «I na yelera cogo di le?» ¹¹ A ka o jaabi ko: «Ce min togo ye ko Yesu, ale le ka bogɔ ke ka a mun ne na ra, ko ne ye taga ne na ko Silowe dinga ta ji ra. Ne tagara ne na ko minke, ne na yelera.» ¹² O ka a pininka ko: «O ce be min?» A ko: «Ne m'a lon.»

Farisiw ka fiyentɔcekorɔ wele ka a pininka

¹³ Ayiwa, o ka o fiyentɔce na yelenin mina ka taga ni a ye Farisiw* fe. ¹⁴ K'a sorɔ Yesu tun ka bogɔ mun ce na ra ka a na yele lon min na, o lon tun ye Yahudiyaw ta Nenekirilon* le ye. ¹⁵ O koson Farisiw ka ce pininka tuun ko a na yelera cogo di le. A ka o jaabi ko: «A ka bogɔ mun ne padenw na, ne tagara ne na ko, ne na yelera.» ¹⁶ A ka o fo

minkɛ, Farisi dɔw ko: «O cɛ ma bɔ Ala ra, sabu a tɛ Nɛnɛkirilon jatera.» Nka dɔw ko: «Juru-munkebaga bɛ se ka nin kabakow jɔgɔn kɛ wa?» A kera ten, o gbansan kan taranna.

¹⁷ O ka fiyentɔcɛ na yɛlɛnin jininka tuun ko: «Cɛ min ka ele na yɛlɛ o, ele yɛrɛ bɛ mun le miirira o cɛ ta ko ra?» A ko o ma ko: «Ala ta cira lo.» ¹⁸ Nka Yahudiyaw kuntigiw tun ma la a ra fiyewu ko o cɛ fiyennin le tun worora, ani ko a na nana yɛlɛ. O kosɔn o k'a worobagaw wele, ¹⁹ ka na olugu jininka ko: «Aw dence le ye nin ye wa? Aw bɛ se k'a fɔ ko can ra a fiyennin le worora wa? A nana kɛ cogo di sisan ko a bɛ yeri kera?» ²⁰ Cɛ worobagaw ka o jaabi ko: «An kɔni k'a lɔn ko an dence lo, ko a fiyennin le worora fana. ²¹ Nka fɛn min nana a to a bɛ yeri kera sisan, an ma o lɔn; mɔgɔ min fana ka a na yɛlɛ, an ma o tigi lɔn. Aw ye a yɛrɛ jininka; denmisɛn tɛ tuun o; a yɛrɛ bɛna a jafɔ aw ye.»

²² Cɛ worobagaw ka o fɔ Yahudiyaw kuntigiw nasiran le kosɔn, sabu o tun benna a ra ko ni mɔgɔ o mɔgɔ ka lo a ra k'a fɔ ko Yesu le ye Kisibaga* ye, ko o bɛ o tigi gben k'a nin bɔ karanso* ta jen ra. ²³ O nasiran le kosɔn o ko: «Den tɛ, aw ye a yɛrɛ jininka.»

²⁴ Ayiwa, o ka fiyentɔcekɔrɔ wele tuun a sipaga flanan na ka na a fɔ a ye ko: «Kari Ala ra i ye can fɔ an ye. Cɛ min ka i na yɛlɛ, anw kɔni k'a lɔn ko jurumunkebaga lo.» ²⁵ Cɛ ka o jaabi ko: «Ni jurumunkebaga lo walama ni jurumunkebaga tɛ, ne ma o lɔn; ne ka fɛn kelenpe le lɔn: ne tun ye fiyentɔ ye, nka sisan ne bɛ yeri kera.»

²⁶ O ko a ma ko: «A ka mun le kɛ i ra? A ka i na yɛlɛ cogo di le?» ²⁷ Cɛ ka o jaabi ko: «Ne k'a fɔ aw ye ka ban, nka aw ma sɔn ka ne lamɛn; mun na aw b'a fɛ ne ye a jafɔ aw ye tuun? Kɔni aw fana t'a fɛ ka kɛ a ta karamɔgɔden dɔw ye dɛ?» ²⁸ O ka a neni; o ko: «Ele le ye a ta karamɔgɔden ye; anw ye cira Musa ta karamɔgɔdenw le ye. ²⁹ An k'a lɔn ko Ala kumana cira Musa fɛ, nka an ma nin cɛ bɔyɔrɔ lɔn.»

³⁰ Cɛ ko: «Nin ye kabako le ye dɛ! Aw ko, ko aw ma a bɔyɔrɔ lɔn, k'a sɔrɔ a ka ne na yɛlɛ! ³¹ An k'a lɔn ko Ala tɛ jurumuntɔw lamɛn; nka mɔgɔ min bɛ a bato ka a sago kɛ, a bɛ o le lamɛn. ³² Kabini dunupa danna, an ma deri k'a mɛn ko mɔgɔ min fiyentɔman worora, ko dɔ ka o na yɛlɛ. ³³ Ni nin cɛ tun ma bɔ Ala ra, a tun tɛna se ka foyi kɛ.»

³⁴ Farisiw* ko cɛ ma ko: «Ele min kuturu worora jurumun na, ele le bɛ anw karanna sisan kɛ?» O ka a gben ka bɔ karanso ra.

Yesu ko Farisiw ye fiyentɔw ye

³⁵ Ayiwa, Yesu nana a mɛn ko o ka cɛ gben; a tagara ben ni a ye minke, a ko a ma ko: «Min kera Adamaden ye*, i lara o ra wa?» ³⁶ Cɛ ko Yesu ma ko: «An karamɔgɔ, jɔntigi lo? A yira ne ra, janko ne ye la a ra.» ³⁷ Yesu ko: «I na bɛ ale yɛrɛ le ra ten, a bɛ kumana i fɛ.» ³⁸ Cɛ ko: «Matigi, ne lara i ra.» A ka a kinbiri gban Yesu kɔrɔ ka a bato.

³⁹ Yesu ko: «Ne nana dunupa ra ka na kiti le tige, janko minw tɛ yeri kera, olugu ye yeri kɛ, minw bɛ yeri kera, olugu na ye fiyen.» ⁴⁰ Farisi* dɔw tun bɛ Yesu kɔrɔ, olugu ka o kuma mɛn minke, o ko Yesu

ma ko: «O tuma anw fana fiyennin lo wa?» ⁴¹ Yesu ka o jaabi ko: «Ni aw tun fiyennin lo, aw tun tɛna jaraki; nka aw ko minke ko aw bɛ yeri kera, o kosɔn aw jarakinin lo tuma bɛɛ.»

Sagagbenbaga ni sagaw ta talen

10 Yesu ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko mɔgɔ min tɛ son ka don sagabon donda fɛ, fɔ a bɛ yɛlɛn fan wɛrɛ fɛ ka don, o tigi ye son le ye, benkannikebaga lo. ² Nka min bɛ don donda fɛ, o le ye sagagbenbaga yɛrɛ ye. ³ Sagabon kɔrɔsibaga bɛ da yɛlɛ a ye. Sagaw bɛ a kan mɛn; a bɛ a ta sagaw wele kelen kelen o tɔgɔ ra ka bɔ ni o ye kɛnɛ ma. ⁴ Ni a bora ni a ta sagaw ye kɛnɛ ma, a bɛ bla o na. Sagaw fana bɛ tugu a kɔ, sabu o ka a kan lɔn. ⁵ Nka sagaw tɛ tugu mɔgɔ wɛrɛ kɔ; o bɛ bori o tigi na, sabu o tɛ mɔgɔ wɛrɛ kan lɔn.»

⁶ Yesu ka o talen fɔ o mɔgɔw ye, nka o m'a faamu.

Yesu ye sagagbenbagapuman ye

⁷ Yesu k'a fɔ o ye tuun ko: «Can ra ne b'a fɔ aw ye ko ne le ye sagabon donda ye. ⁸ Minw bɛɛ nana ne na fɛ, olugu bɛɛ ye sonw ni benkannikebagaw le ye; sagaw ma o lamɛn. ⁹ Ne le ye donda ye; ni mɔgɔ min ka tɛmɛ ne fɛ ka don, o tigi bɛ kisi. O tigi bɛna to ka don ka bɔ nasuma ra, ka domunikeyɔrɔ sɔrɔ. ¹⁰ Son tɛ na foyi kama ni sonyari tɛ, ani fagari, ani cɛnri. Nka ne kɔni nana le, janko mɔgɔw ye janamanya sɔrɔ fɔ ka wasa.

¹¹ «Ne le ye sagagbenbagapuman ye; sagagbenbagapuman bɛ a nin di ka sa a ta sagaw kosɔn.

¹² Nka baaraden min bɛ sagaw kɔrɔsira sara ra, ale tɛ sagagbenbaga ye, sagaw fana tɛ a ta ye; o kosɔn ni a ka wara nato ye, a bɛ bori ka sagaw to yi. Wara bɛna saga dɔw mina, a tɔw bɛ janjan.

¹³ Baaraden bɛ bori, sabu ale ye waripinibaga le ye; sagaw hami tɛ a ra. ¹⁴ Ne kɔni, ne ye sagagbenbagapuman le ye; ne ka ne ta sagaw lɔn; ne ta sagaw fana ka ne lɔn, ¹⁵ i ko Fa Ala ka ne lɔn cogo min na, ani ne ka Fa Ala lɔn cogo min na. Ne bɛ ne nin di ka sa ne ta sagaw kosɔn. ¹⁶ Saga wɛrɛw bɛ ne fɛ, minw tɛ nin sagabon kɔnɔ; jagboya lo ne ye taga olugu fana gbenɛn ka na; o bɛna ne kan mɛn, o bɛna kɛ sagakuru kelen ye, ka sagagbenbaga kelen kɛ o kunna.

¹⁷ «Ne ko ka di ne Fa Ala ye, sabu ne bɛ ne nin di ka sa, janko ne ye na a sɔrɔ tuun. ¹⁸ Mɔgɔ si tɛ se ka ne nin bɔ ne ra jagboya ra; ne yɛrɛ b'a di. Se bɛ ne ye ka a di, se bɛ ne ye fana ka a mina tuun; ne Fa Ala ka o le fɔ ne ye.»

¹⁹ Yesu ta kuma kosɔn Yahudiyaw kan taranna tuun. ²⁰ O caman ko: «Jina bɛ cɛ nin na, fatɔ lo; mun kosɔn aw bɛ a lamenna?» ²¹ Nka dɔw ko: «Nin tɛ jinatɔ kan ye dɛ! Jinatɔ bɛ se ka fiyentɔw na yɛlɛ cogo di?»

Yahudiyaw ko o tɛ Yesu fɛ

²² Ayiwa, Yahudiyaw ta Alabatosoba panagbɛ* min bɛ kɛ Zeruzalemu san o san, o nana se; o bɛ ben nɛnɛba wagati le ma. ²³ Ayiwa, Yesu tun bɛ yaalayaalara Alabatosoba lu kɔnɔ, masacɛ Sule-

mani ta bolon kɔnɔ. ²⁴ Yahudiyaw nana lo k'a lami-ni; o ka a pininka ko: «Wagati juman le i bɛna sigiya bɔ an jusu ra sa? Ni ele le ye Kisibaga* ye, a gbɛ k'a fɔ an ye.»

²⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Ne k'a fɔ aw ye ka ban, nka aw ma la a ra. Ne bɛ kewale minw kera ne Fa Ala tɔgɔ ra, o kewalew le b'a yira ko ne bɛ min fora aw ye ko o ye can le ye. ²⁶ Nka aw tɛ lara ne ra, sabu aw tɛ ne ta saga dɔw ye. ²⁷ Ne ta sagaw bɛ ne kan mɛn; ne ka o lɔn, o bɛ tugu ne kɔ fana. ²⁸ Ne bɛ panamanya banbari di o ma. O tɛna halaki fiyewu, mɔgɔ si tɛna o bɔsi ka o bɔ ne boro fana. ²⁹ Ne Fa Ala min ka o di ne ma, ale ta seba-gaya ka bon ni bɛɛ ta ye; mɔgɔ si tɛ se ka o bɔsi ka bɔ ne Fa boro fana. ³⁰ Ne ni ne Fa ye kelen le ye.»

³¹ Yahudiyaw ka kabakuruw ta tuun ko o bɛ Yesu bon. ³² Yesu ko o ma tuun ko: «Ne ka kewalepuman caman minw sɔrɔ Fa Ala fɛ, ne ka o kɛ aw na. O kewalew juman kelen le kosɔn aw b'a fɛ ka ne bon ni kabakuru ye?» ³³ Yahudiyaw ko Yesu ma ko: «An t'a fɛ ka i bon i ta kewalepumanw le kosɔn; i ka Alatɔgɔcɛnkuma min fɔ, o le kosɔn an b'a fɛ ka i bon; ele mɔgɔ gbansan, ele bɛ i yɛrɛ kera Ala ye.»

³⁴ Yesu ko o ma ko: «A ma sɛbɛ aw ta sariya* yɔrɔ dɔ ra wa, ko Ala k'a fɔ ko: «Aw ye alaw ye †?» ³⁵ K'a sɔrɔ an k'a lɔn ko min sebera Kitabu kɔnɔ, o tɛ se ka yeɛma. Ayiwa, Ala ka a ta kuma lase minw ma, ni a bɛ o wele ko alaw, ³⁶ o tuma, Ala ka min panawoloma k'a ci dunɔɔ ra, ni o ko, ko Den min bɔra Ala ra*, ko ale le bɛ o ye, mun kosɔn aw ko, ko a bɛ Ala tɔgɔ cɛnna? ³⁷ Ni a kera ko ne tɛ ne Fa ta kewalew le kera, o tuma aw kana la ne ra. ³⁸ Nka ni ne bɛ o kewalew le kera, hali ni aw ma la ne ra, aw ye la a ra ko o kewalew bɔra Ala le ra, janko aw ye a lɔn k'a gbɛya ko ne ni ne Fa Ala ye kelen le ye.»

³⁹ O kuma kosɔn mɔgɔw wurira tuun ko o bɛ Yesu mina, nka a bɔsira o boro ka taga.

⁴⁰ Yesu tagara Zuriden ba kɔ fɛ tuun, Yuhana tun bɛ mɔgɔw batizera yɔrɔ min na fɔlɔfɔlɔ; Yesu tora o yɔrɔ ra. ⁴¹ Mɔgɔ caman tagara a ko o yɔrɔ ra. O mɔgɔw tun b'a fɔra ko: «Yuhana ma tagamasiyen si kɛ, nka a ka fɛn o fɛn fɔ nin cɛ ta ko ra, o bɛɛ kera can ye.» ⁴² Mɔgɔ caman lara Yesu ra o yɔrɔ ra fana.

Lazari ta saya

11 Ayiwa, cɛ dɔ tun bɛ banara; a tɔgɔ tun ye ko Lazari. A tun bɛ Betani, Mariyam ni a balemamuso Mariti bɛ dugu min kɔnɔ. ² O Mariyam le tun nana turu kasadiman kɛ Matigi sen kan ka a josi ni a kunsigi ye; ale balemace Lazari le tun man kɛnɛ. ³ O balemamuso fla ka mɔgɔ ci ka taga a fɔ Yesu ye ko: «Matigi, i tericɛ man kɛnɛ dɛ!»

⁴ Yesu ka o kuma mɛn tuma min na, a ko: «Nin bana ma dabɔ saya kama; a kera janko ka Ala ta bonya le yira, janko Den min bɔra Ala ra*, a ye kɛ sababu ye ka bonya la o kan.»

⁵ Mariti ni Mariyam ni Lazari bɛɛ ko tun ka di Yesu ye kosebɛ. ⁶ Nka Yesu ka Lazari ta bana ko

† 10.34 Nin kuma fɔra Zaburu 82.6

men, a tun bɛ yɔrɔ min na, a belɛn tora yi ka tere fla kɛ. ⁷ O kɔ, a ko a ta karamɔgɔdenw ma ko: «An ye seko Zude mara ra.» ⁸ Karamɔgɔdenw ko: «An karamɔgɔ, a ma mɛɛn fɔlɔ, Yahudiyaw kuntigiw tun b'a fɛ ka i bon ni kabakuru ye ka i faga o yɔrɔ ra, i belɛn ko an ye seko ka taga yi!» ⁹ Yesu ka o jaabi ko: «Wagati tan ni fla le tɛ tere kɔnɔ wa? Ayiwa, mɔgɔ min bɛ tagama tere fɛ, o tigi talon man di, sabu tere yeelen bɛ yi. ¹⁰ Nka mɔgɔ min bɛ tagama dibi ra, o tigi bɛ talon, sabu yeelen tɛ yi.»

¹¹ Yesu ka o fɔ minke, a ko o ma ko: «An tericɛ Lazari bɛ sunɔgɔra, nka ne bɛ taga a lakunu.» ¹² Karamɔgɔdenw ko a ma ko: «An karamɔgɔ, ni sunɔgɔ dama lo, a bɛna kɛnyɛ.» ¹³ Yesu tun bɛ Lazari sako le fɔra o ye, nka olugu tun b'a miirira ko sunɔgɔ gbansan lo. ¹⁴ Ayiwa, Yesu sɔrɔra k'a gbɛ k'a fɔ o ye ko: «Lazari sara. ¹⁵ Nka a ma kɛ ne na minke, o diyara ne ye aw kosɔn; sabu nin ko bɛna kɛ sababu ye k'a to aw ye la ne ra. Aw ye wuri, an ye taga a fɛ yi.» ¹⁶ O tuma Toma, min bɛ wele fana ko Flamin, ale ko karamɔgɔden tɔw ma ko: «An fana ye taga, an ye taga sa ni a ye.»

Yesu le bɛ mɔgɔ panamanya

¹⁷ Ayiwa, Yesu sera Betani tuma min na, o y'a sɔrɔ Lazari su tun donna kabini tere naani. ¹⁸ Betani ni Zeruzalɛmu cɛ tun man jan; a tun tɛ tɛmɛ kilo saba jɔgɔn kan. ¹⁹ O kosɔn Yahudiya caman tun nana Mariti ni Mariyam fɛ ka na o fo ka o jusu saaro o balemace saya kosɔn.

²⁰ Mariti nana a mɛn ko Yesu bɛ nana minke, a wurira ka taga a kunbɛn; Mariyam siginin tora bon kɔnɔ yi. ²¹ Mariti sera Yesu kɔrɔ minke, a ko: «Matigi, ni a kera ko ele tun bɛ yan, ne balemace tun tɛna sa. ²² Nka ne k'a lɔn ko hali sisan, ni i ka fɛn o fɛn jini Ala fɛ, a bɛ o kɛ i ye.» ²³ Yesu ko a ma ko: «I balemace bɛna kunu!» ²⁴ Mariti k'a jaabi ko: «Ne k'a lɔn ko dunɔɔ labanlon na, suw bɛna kunu tuma min na, ne balemace fana bɛna kunu.»

²⁵ Yesu ko a ma ko: «Ne le bɛ suw lakunu, ne le bɛ panamanya di; ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la ne ra, o tigi bɛna panamanya, hali ni a sara. ²⁶ Ni mɔgɔ o mɔgɔ bɛ panamanya, ka la ne ra, o tigi tɛna sa ka ye fiyewu! Ele lara o ra wa?» ²⁷ Mariti ko: «Onhɔn, Matigi, ne lara a ra jate ko ele le ye Kisibaga* ye, Den min bɔra Ala ra*, min tun ka kan ka na dunɔɔ ra.»

Yesu kasira Lazari kosɔn

²⁸ Ayiwa, Mariti ka o fɔ minke, a kɔsegira so kɔnɔ ka taga a dɔgɔmuso Mariyam wele dogo ra, k'a fɔ a ye ko: «An karamɔgɔ nana, a ko i ye taga yi.» ²⁹ Mariyam ka o mɛn minke, a wurira joona joona ka taga Yesu fɛ. ³⁰ O y'a sɔrɔ Yesu tun ma don dugu kɔnɔ ban. Mariti tun tagara a sɔrɔ yɔrɔ min na, a belɛn tun bɛ o yɔrɔ kelen le ra.

³¹ Yahudiya minw tun bɛ ni Mariyam ye bon kɔnɔ, ka to k'a jusu saaro, olugu k'a ye ko a wuri-ra joona joona ka bɔ minke, o gbanna a ko; o tun b'a miirira ko a bɛ tagara kaburu ra ka taga kasi le.

³² Mariyam tagara se Yesu kɔrɔ, ka Yesu ye

minke, a benna a sen kɔrɔ k'a fɔ a ye ko: «Matigi, ni a kera ko ele tun be yan, ne balemace tun tena sa.»³³ Yesu ka Mariyamu kasito ye minke, ani Yahudiya minw tun be ni a ye, ka olugu fana kasito ye, o ka a jusu tɔrɔ kosebe ka a hakiri jagami.³⁴ Yesu ka o pininka ko: «Aw ka a su don min?» O ko: «Matigi, na a yɔrɔ fle.»³⁵ Yesu kasira.³⁶ Yahudiyaw ko: «Aw y'a fle! Ce nin ko tun ka di a ye de!»³⁷ Nka dɔw ko: «Ale min ka fiyentɔce ja yele, a tun te se ka a ke Lazari kana sa wa?»

Yesu ka Lazari su lakunu

³⁸ Yesu jusukun tɔrɔninba tagara se kaburu ma. O kaburu tun ye kuruwo dɔ le ye, ka kabakuruba dɔ ke ka a datugu.³⁹ Yesu ko: «Aw ye kabakuru bɔ kaburu da ra.» Banbaga balemamuso min ye Mariti ye, ale ko Yesu ma ko: «Matigi, i b'a sɔrɔ a kasa be bɔra ka ban, sabu a tere naani le ye bi ye kaburu kɔnɔ.»⁴⁰ Yesu ko Mariti ma ko: «Ne m'a fɔ i ye ko ni i ka la ne ra, i bena Ala ta se bagaya ye wa?»⁴¹ O ka kabakuru bɔ kaburu da ra. Yesu ka a ja kɔrɔta san fe ka Ala daari ko: «Ne Fa Ala, ne be baraka la i ye, sabu i ka ne lamɛn.⁴² Ne k'a lon ko i be ne lamɛn wagati beɛ. Nka mɔgɔ minw ka ne lamini, ne ka o fɔ olugu le kosɔn, janko o y'a lon ko ele yere le ka ne ci.»⁴³ Yesu ka o fɔ minke, a kumana ni fanga ye ko: «Lazari, bɔ kene ma!»⁴⁴ Su bɔra; a senw ni a borow tun melegera ni fani ye, a ja datuginin be ni kasanke ye. Yesu ko o ma ko: «Aw ye faniw bɔ a ra k'a to a ye taga.»

Kititigebagaw ko Yesu ka kan ka faga

(Matiyu 26.1-5; Marika 14.1-2; Luka 22.1-2)

⁴⁵ Yahudiya minw tun nana Mariyamu fe, Yesu ka min ke, olugu ka o ye minke, o caman lara a ra.⁴⁶ Nka dɔw tagara Farisiw* fe ka taga Yesu ta kow lakari o ye.⁴⁷ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Farisiw ka kititigebagaw ta jenkuru* wele ka o si-gi; o ko: «An bena mun le ke? Ce nin be taga-masiyen caman kera de!»⁴⁸ Ni an k'a to ten a yere ma, a laban mɔgɔ beɛ bena la a ra. Nka ni o kera, Romukaw bena na ka na an ta Alabatosoba ni an ta siya halaki!»

⁴⁹ Kelen tun be o ra, min tɔgɔ tun ye ko Kayife; ale le tun ye sarakalasebagaw kuntigiba ye o san na. Ale ko: «Aw kɔni, aw te foyi lon.»⁵⁰ Aw m'a lon ko a ka fisa mɔgɔ kelen ye sa jamana beɛ kosɔn, janko an ta siya beɛ kana halaki wa?»⁵¹ Ayiwa, Kayife tun ma o kuma fɔ a yere ma. A tun kera sarakalasebagaw kuntigiba ye o san na minke, o le kosɔn Ala ka o cirayakuma don a da ra, ko Yesu le ka kan ka sa o ta siya nɔ ra.⁵² Nka a tun tena ke o siya dama kosɔn; Ala ta mɔgɔ minw janjanna dunupa fan beɛ ra, a bena sa ka olugu beɛ le jen ka o ke kelen ye.⁵³ Yahudiyaw kuntigiw k'a latige o lon yere ra ko Yesu ka kan ka faga.⁵⁴ O kosɔn Yesu ma sɔn ka ke yaalayaala ye Yahudiyaw ce ra kene kan tuun. A bɔra o yɔrɔ ra ka taga kongokolon fanfeyɔrɔ ra, dugu dɔ ra min be wele ko Efrayimu. Ale ni a ta karamɔgɔdenw tora o yɔrɔ ra.

⁵⁵ Ayiwa, Yahudiyaw ta Jɔnyaban panagbe* tun

be surunyara. Mɔgɔ caman bɔra jamana yɔrɔ werew ra, ka na Zeruzalemu ka kɔn panagbe ja, ka na o yere saninya.⁵⁶ Mɔgɔw tun be Yesu yɔrɔninina; o tun jɔgɔn pininka Alabatoso lu kɔnɔ, ko: «Aw be mun miiri? O tuma a tena na panagbe ra wa?»⁵⁷ O y'a sɔrɔ sarakalasebagaw kuntigiw, ani Farisiw tun k'a fɔ mɔgɔw ye ka ban ko ni min o min ka Yesu yɔrɔ lon, o tigi ye taga a fɔ olugu ye, janko o y'a sɔrɔ ka a mina.

Mariyamu ka Yesu sen mun ni turu kasadiman ye

(Matiyu 26.6-13; Marika 14.3-9)

12 Ayiwa, a tɔ tun tora tere wɔrɔrɔ, Jɔnyaban panagbe* be se; Yesu tagara Betani. A tun ka Lazari min su lakunu, ale tun be o dugu le kɔnɔ.² O ka domuni dɔ labɛn Yesu ye o yɔrɔ ra. Mariti tun be o domuniko panabɔra; Lazari fana tun be domuni na ni domunikebaga tɔw ye.³ Ka o to domuni na, Mariyamu ka turu kasadiman yere-woro sɔngɔgbelen dɔ ta, min tun be litiri tarance bɔ, ka o turu ke Yesu senw kan; o kɔ, a ka a senw jɔsi ni a yere kunsigi ye. O turu kasa ka bon yɔrɔ beɛ labɔ.⁴ Yesu ta karamɔgɔden min ye Zudasi Sikariyɔti ye, min tun bena ke Yesu janfabaga ye, ale ko:⁵ «Mun kosɔn nin turu kasadiman ma fiyeere fɔ warigbe keme saba †, ka o wari di fagantanw ma?»⁶ Zudasi tun ma o fɔ fagantanw hina kosɔn, nka a ka o fɔ sabu son tun lo; ale le tun ye o ta warimarabaga ye, nka ni wari min tun ka di a ma, a tun be o ta.⁷ Nka Yesu ko a ma ko: «Muso to pasuma ra; a to a ye nin ke ne ta sutarari kama.⁸ Sabu fagantanw kɔni, olugu be ni aw ye yan tuma beɛ, nka ne tena to ni aw ye yan tuma beɛ de!»

Sarakalasebagaw kuntigiw ko o be Lazari faga

⁹ Ayiwa, Yahudiyaw k'a mɛn minke ko Yesu be Betani, o caman tagara yi. O tun ma taga Yesu yere dɔrɔn kosɔn, nka a tun ka Lazari min su lakunu, o tun tagara ale fana fle yɔrɔ le ra.¹⁰ Sarakalasebagaw* kuntigiw k'a latige ko ni a be ten, olugu bena Lazari fana faga; ¹¹ sabu Lazari kosɔn Yahudiyaw caman tun be bɔra olugu kɔ ka la Yesu ra.

Yesu donna Zeruzalemu

(Matiyu 21.1-11; Marika 1.1-11; Luka 19.28-40)

¹² Ayiwa, o lon dugusagbe, jama caman min tun nana Zeruzalemu Jɔnyaban panagbe* ra, olugu k'a mɛn ko Yesu be nana Zeruzalemu.¹³ O ka tamaro yiriborow tigtige, ka bɔ ka taga Yesu kunben. O tun be perenna ko:

«Hozana*, an ye Ala tando;

min be nana Matigi tɔgɔ ra, dugawu ye ke o ye!

Izirayeli* ta masace lo †!»

¹⁴ Yesu tun ka faliden dɔ sɔrɔ; a sigira o kan, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

¹⁵ «Siyɔn dugumɔgɔw, aw kana siran!»

† Ka kapa ni o wagati ta jate ye, o wari tun ye baarden dɔw ta san kelen baara sara jɔgɔnna le ye. † 12.13 Nin kuma fora Zaburu 118.25,26

A fe, aw ta masace be nana,
a siginin be faliden do kan †.»

¹⁶ Karamogodenw ma o ko koro faamu o wagati yere ra; nka Yesu nana kunu minke ka bo saya ra ka don Ala ta noro ra, o hakiri ka soro ka jigi a ra ko ciraw tun ka min sebe Yesu ta ko ra, ko mogow tun ka o le ke a ye ten.

¹⁷ Jama min tun be ni Yesu ye wagati min a tun ka Lazari wele ka bo kaburu konso, k'a lakunu ka bo saya ra, olugu tun be o kow seereya kera mogow ye. ¹⁸ O le koson jama tun nana a kunben, sabu o tun k'a men ko a ka o tagamasiyen ke. ¹⁹ Ayiwa, Farisiw* ka ke a fo ye jagon ye ko: «Aw yere na b'a ra ke, aw te se ka foyi ke nin ce ra; mogow bee tugura a ko.»

Gereki dow b'a fe ka kuma Yesu fe

²⁰ Mogow minw tun nana Zeruzalemu panagbe ra ka na Ala bato, Gereki minw tun be Yahudiyaw ta diina ra, olugu dow tun be o mogow ce ra. ²¹ O Gerekiw gbarara Filipe ra, min bora Betisayida, Galile mara ra; o ko a ma ko: «Ne terice, an b'a fe ka Yesu ye.» ²² Filipe tagara o fo Andere ye; o mogow fla tagara o fo Yesu ye. ²³ Yesu ka o jaabi ko: «Min kera Adamaden ye*, Ala bena o ta bonya yira wagati min na, o wagati le sera sisan.»

²⁴ Yesu k'a fo tuun ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko ni simankise ma don dugukolo ra ka sa, a be to a kelen na; nka ni a sara, a be falen ka den caman ke. ²⁵ Ni mogow min k'a yere nin kanu, o tigi bena bonso a ra; nka ni mogow min k'a yere nin koninya nin dunuwa ra yan, o tigi bena a nin soro, ka panamanya banbari soro. ²⁶ Ni mogow min b'a fe ka baara ke ne ye, o tigi ka kan ka tugu ne ko; ne be yoro min na, ne ta baarden fana bena ke o yoro le ra. Ni mogow min be baara ke ne ye, Fa Ala bena o tigi bonya.»

Yesu k'a ta saya ko fo

²⁷ «Sisan koni, ne hakiri pagaminin lo; ne bena mun fo sa? Ko ne Fa Ala ye ne tanga nin wagati toro ma wa? Ne te se ka o fo, sabu ne nana dunuwa ra nin wagati toro le koson. ²⁸ Ne Fa, i tgo bonya!»

Kumakan do bora sankolo ra ko: «Ne k'a bonya ka ban, nka ne bena a bonya kokura tuun.»

²⁹ Jama min tun be o yoro ra, olugu ka o men minke, dow ko: «Sankurukan lo.» Dow ko: «Meleke do le kumana a fe.» ³⁰ Nka Yesu ko o ma ko: «Nin kumakan ma bo ne koson, a bora aw le koson.

³¹ Dunuwa ta kiti bena tige sisan le; dunuwa kuntigi bena gben ka labo sisan le. ³² Ni ne nana korota ka bo dugukolo kan tuma min na, ne bena mogow bee lana ne fe.» ³³ Yesu tun bena sa cogoya min na, a tun ka o le fo ka a yira mogow ra.

³⁴ Jama ko Yesu ma ko: «An k'a men ko a sebera sariya* kitabu konso ko Kisibaga* panaman bena to wagati bee; nka ele ko, ko Min kera Adamaden ye*, ko o ka kan ka korota ka bo dugukolo kan? O tuma, Min kera Adamaden ye, o ye jontigi le ye sa?» ³⁵ Yesu ka o jaabi ko: «Yeelen belen be aw ce

ra, nka wagati donin lo! Yeelen be aw ce ra wagati min na, aw ye tagama a ra o wagati ra, janko dibi kana na don aw ma ka bara aw ra; sabu mogow min be tagama dibi ra, o tigi te a tagayoro lon.

³⁶ Yeelen be aw fe sisan le; min be o yeelen di, aw ye la o ra, janko aw ye ke yeelen ta denw ye.»

Yesu ka o fo ka ban minke, a bora o koro ka taga yoro were, ka dogo o ra.

Yahudiyaw ma la Yesu ra

³⁷ Ayiwa, hali k'a soro Yesu ka tagamasiyen caman ke Yahudiyaw na na, o belen ma la a ra. ³⁸ O ra, cira Ezayi tun ka kuma min fo, o kera can ye, ko:

«Matigi, jontigi le sonna ka la an ta waajuri kumaw ra?»

Jontigi le ka Matigi ta sebagaya lon †?»

³⁹ Ayiwa, o tun te se ka la Yesu ra, sabu cira Ezayi k'a fo fana ko:

⁴⁰ «Ala ka o na fiyen,
ka o jusukun fana gbeleya,
janko o na kana yeri ke,
o jusukun kana faamuri ke,
janko o kana na ale fe,
janko ale ye o keneya ‡.»

⁴¹ Cira Ezayi ka o fo, sabu Yesu ta noro tun yirara a ra; o le koson a ka o fo Yesu ko ra.

⁴² O bee n'a ta, Yahudiyaw kuntigiw yere caman lara Yesu ra; nka Farisiw* nasiran koson, o ma son k'a fo kene kan, janko o kana na o gben ka o nin bo karanso* ta jen ra. ⁴³ Sabu mogow ta bonya le tun ka di o ye ka teme Ala ta kan.

Yesu ta kuma le bena mogow ta kiti tige

⁴⁴ Yesu kumana ni fanga ye, k'a fo ko: «Ni mogow min ka la ne ra, o tigi ma la ne le ra, nka a lara ne cibaga Ala le ra. ⁴⁵ Ni mogow min ka ne ye, o tigi ka ne cibaga fana ye. ⁴⁶ Ne koni, ne nana dunuwa ra i n'a fo yeelen, janko ni mogow o mogow ka la ne ra, o tigi kana tagama dibi ra tuun. ⁴⁷ Ni mogow min ka ne ta kuma lamem, ni a ma a sira tagama, ne le tena kiti tige o tigi kan; sabu ne ma na ka na kiti tige dunuwanmogow kan, ne nana ka na o kisi le.

⁴⁸ Ni mogow min ka ban ne ra, ni a ma son ka ne ta kumaw lamem, o tigi ka kititigebaga soro a yere ra ka ban. Ne ka kuma minw fo co, o kumaw yere le bena kiti tige o tigi kan dunuwa labanlon na!

⁴⁹ Sabu ne ma kuma ne yere ma; nka Fa Ala min ka ne ci, ale yere le ka ne ta kumafotaw, ani ne ta kumacogo yira ne ra. ⁵⁰ Ne fana k'a lon ko ale be min fo, o le be panamanya banbari di mogow ma. O koson Fa Ala ka a yira ne ra cogo min na, ne b'a fo ten le.»

Yesu ka karamogodenw senw ko

13 Ayiwa, a to tun tora tere kelen Yahudiyaw ta Jonyaban panagbe* be se, Yesu tun k'a lon ko wagati sera ale ye bo dunuwa ra ka taga Fa Ala fe. Mogow minw tun lara a ra dunuwa ra yan, a tun ka olugu kanu; a ka o kanu fo ka taga se a dan

† 12.15 Nin kuma fora Jakariya 9.9

†† 12.38 Nin kuma fora Ezayi 53.1 ‡ 12.40 Nin kuma fora Ezayi 6.9-10

ma.

² Yesu ni a ta karamogodenw tun be surato domuna; o y'a soro Setana tun ka Yesu janfa miiriya don Simon dence Zudasi Sikariyoti jusukun na ka ban. ³ Yesu tun k'a lon fana ko Fa Ala ka se bagaya bee don ale boro, ko ale bora Ala ra, ko a fana be na seko ka taga Ala fe. ⁴ Ayiwa, Yesu wurira domuni kunna, ka a ta deregeba bo ka bla, ka fani do ta ka a yere cesiri ni o ye. ⁵ O ko, a ka ji ke minan do kono ka ke a ta karamogodenw senw ko ye; fani min tun be a ce ra, a ka o senw josi ni o ye. ⁶ A nana se Simon Piyeri ma minke, Piyeri ko: «Matigi, ele yere be ne sen ko wa!» ⁷ Yesu ko a ma ko: «Ne be min kera tan, ele koni te se ka o koro lon sisan; nka lon do i bena a koro lon.» ⁸ Piyeri ko: «On-on, ne te son ele ye ne sen ko fiyewu.» Yesu ko a ma ko: «Ni ne ma i sen ko, i tena i ninyoro soro ne fe de!» ⁹ Simon Piyeri ko: «Ayiwa, Matigi, ni o lo, i kana dan ne sen kori dama ma, nka ne borow, ani ne kun fana ko.» ¹⁰ Yesu ko o ma ko: «Ni mogoo min fari yoro bee kora ka ban, o tigi mako te kori were ra tuun; a koni be se ka a senw ko, ni o te, a saninyanin lo. Aw saninyanin lo, nka aw bee te de!» ¹¹ Karamogoden min tun bena Yesu janfa, a tun ka o lon; o le koson a ko: «Aw bee ma saninya.»

¹² Yesu ka a ta karamogodenw sen ko ka ban tuma min na, a ka a ta deregeba don, ka sigi domunikeyoro ra tuun. A ko karamogodenw ma ko: «Ne ka min ke aw ra, aw ka o koro lon wa?» ¹³ Aw be ne wele ko: «An karamogo» walama ko: «Matigi.» O bennin lo, sabu ne ye o le ye. ¹⁴ Ayiwa, ne min ye aw Matigi ye, ani aw Karamogo, ni ne ka aw sen ko, o tuma aw fana ka kan ka jogon sen ko le. ¹⁵ Ne ka nin ke k'a yira aw ra le, janko ne ka a ke aw ye cogo min na, aw fana ye a ke jogon ye ten. ¹⁶ Can ra ne b'a fo aw ye ko jon te se ka bonya ka teme a matigice kan, ciraden fana te se ka bonya ka teme a cibaga kan. ¹⁷ Sisan aw ka o kow lon; ni aw ka son k'a ke, Ala bena aw ta na.

¹⁸ «Ne te nin fora aw bee le ma de! Ne ka minw janawoloma, ne ka olugu lon. Nka ciraw ka min fo Kitabu kono, o ka kan ka ke le; a sebera ko: «Min tun be domuni ke ni ne ye, o k'a yere ke ne jugu ye †.» ¹⁹ Ne be o fo aw ye sisan sani a kewagati ye se, janko ni a nana se, aw ye la a ra ko ne ko «Ne ye min ye, ne ye o le ye.» ²⁰ Can yere ra ne b'a fo aw ye, ko ni mogoo min ka son ne ta ciraden na, o tigi sonna ne yere le ra; ni mogoo min fana sonna ne ra, o tigi sonna ne cibaga le ra.»

Yesu ko Zudasi bena ale janfa

(Matiyu 26.20-25; Marika 14.17-21; Luka 22.21-23)

²¹ Yesu ka o kuma fo minke, a hakiri pagamina kosebe. A k'a fo o ye k'a gbeleya ko: «Can ra ne b'a fo aw ye ko aw ra kelen bena ne janfa.» ²² A ka o fo minke, karamogodenw ka ke jogon flefle ye; o m'a lon, a kan be min tigi ma. ²³ Yesu ta karamogoden min ko tun ka di Yesu ye, ale tun be Yesu koro. ²⁴ Simon Piyeri ka tagamasiyen do ke ale ma, ko a ye Yesu jininka, ko a kan be jontigi le ma. ²⁵ O karamogoden gbara Yesu ra, ka a jininka

† 13.18 Nin kuma fora Zaburu 41.10

ko: «Matigi, i be jontigi le ma?» ²⁶ Yesu k'a jaabi ko: «Ni ne ka buru su k'a di mogoo min ma, o tigi lo.» A ka buru ta k'a su, k'a di Simon Sikariyoti dence Zudasi ma. ²⁷ Kabini buru dira Zudasi ma doron, Setana donna Zudasi ra. Yesu ko a ma ko: «I b'a fe ka min ke, i teliya ka o ke sa.»

²⁸ Nka minw tun be ni Yesu ye domuni na, olugu si m'a lon fen min k'a to a ka o kuma fo. ²⁹ I n'a fo Zudasi le tun ye warimarabaga ye, dow k'a miiri ko Yesu ko o ma ko a ye taga fen do le san ka na Jonyaban janagbe* domuni laben ni o ye, walama ko a ye taga fagantan dow son. ³⁰ O ra, Zudasi ka buru mina ka bo kene ma o yoronin kelen bee ra. O y'a soro su tun kora.

Yesu ka cikura fo a ta karamogodenw ye

³¹ Ayiwa, Zudasi Sikariyoti bonin ko, Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Sisan koni Min kera Adamaden ye* bonya lara o kan, ka bonya la Ala fana kan a le sababu ra. ³² [Ni bonya lara Ala kan ale sababu ra,] Ala yere fana bena bonya la ale kan; a fana tena meen ka o bonya la a kan. ³³ Ne ta denw, ne be ni aw ye wagati donin doron le. Aw bena ne yoropini, nka ne ka min fo Yahudiyaw kuntigiw ye, ne be o kelen le fo aw ye, ko ne bena taga yoro min na, aw te se ka taga o yoro ra. ³⁴ Ne be cikura fo aw ye: Aw ye jogon kanu; ne ka aw kanu cogo min na, aw fana ye jogon kanu ten. ³⁵ Ni kanuya be aw ni jogon ce, bee bena a lon o le fe ko aw ye ne ta karamogodenw ye.»

Yesu ko Piyeri bena ban ale ra

(Matiyu 26.31-35; Marika 14.27-31; Luka 22.31-34)

³⁶ Simon Piyeri ka Yesu jininka ko: «Matigi, i be tagara min le?» Yesu k'a jaabi ko: «Ne be tagara yoro min na, ele te se ka tugu ne ko sisan o yoro ra; nka lon do i bena tugu ne ko.» ³⁷ Piyeri ko Yesu ma ko: «Matigi, mun na ne te se ka taga ni i ye sisan? Ne be son ka ne yere di hali ka sa i koson!» ³⁸ Yesu ko a ma ko: «Ele bena sa ne koson wa? Can ra, ne b'a fo i ye ko sani dondo ye kasi, ele bena a fo mogow ye fo sinaga saba ko i ma ne lon.»

Yesu le ye sira ye

14 Ayiwa, o ko, Yesu ko a ta karamogodenw ma ko: «Aw hakiri kana pagami; aw ye la Ala ra, aw ye la ne fana ra. ² Sigiyoro caman be ne Fa Ala fe, ni o tun te can ye, ne tun tena a fo aw ye ko ne be taga yoro laben aw ye. ³ Ni ne tagara yoro laben aw ye ka ban tuma min na, ne be kosegi ka na aw ta ka taga to ne koro, janko ne be yoro min na, aw fana ye ke o yoro ra. ⁴ Ne be taga yoro min na, aw ka o sira lon.» ⁵ Toma ko Yesu ma ko: «Matigi, an ma i tagayoro lon, an bena a sira lon cogo di?» ⁶ Yesu ko Toma ma ko: «Ne le ye sira ye, ani can, ani panamanya; mogoo si te na Fa Ala fe, ni a ma teme ne fe. ⁷ Ni aw tun ka ne lon, aw tun bena ne Fa fana lon, nka sisan aw ka a lon, aw fana k'a ye.»

⁸ Filipe ko Yesu ma ko: «Matigi, Fa Ala yira an na; o bena an wasa.» ⁹ Yesu ko Filipe ma ko: «Ne ni aw be jogon fe kabini wagatijan, nka hali bi ele

ma ne lon wa, Filipe? Ni mogo min ka ne ye, o tigi ka Fa Ala le ye; mun koson ele b'a fo tuun ko: <Fa Ala yira an na?> ¹⁰ O tuma ele ma la a ra ko ne be Fa Ala ra, ko Fa Ala fana be ne ra wa? Ne be kuma min fora aw ye, o ma bo ne yere ra; Fa Ala min ni ne ye kelen ye, ale yere ni ne le be jen ka a ta baara ke. ¹¹ Aw ye la ne ra, ko ne be Fa Ala ra, ko Fa Ala fana be ne ra; ni o ma aw wasa, ne be nin kewale minw kera, aw ye la ne ra o koson. ¹² Can ra ne b'a fo aw ye ko ni mogo min ka la ne ra, ne be baara min kera, o tigi bena o jogon le ke; a yere bena baara dow ke minw ka bon ka teme ne taw kan, sabu ne be tagara Fa Ala fe. ¹³ Ni aw ka fen o fen daari Ala fe ne togo ra, ne bena o ke; janko Dence* ye Fa Ala ta bonya yira mogow ra. ¹⁴ Ni aw ka fen o fen daari ne togo ra, ne bena o ke.»

Yesu ko Nin Saninman bena na

¹⁵ «Ni aw be ne kanu, ne ka ci minw fo aw ye, aw bena o ke. ¹⁶ Ne fana bena Fa Ala daari ko a ye demebaga wera di aw ma, janko o ye to ni aw ye tuma bee. ¹⁷ Nin Saninman* min be can yira, o lo. Dunupamogow te se ka o soro, sabu o te se k'a ye, o te se k'a lon fana. Nka aw koni ka a lon, sabu a be ni aw ye, a bena ke aw jusukun na fana.

¹⁸ «Ne tena aw to aw kelen na i n'a fo feritaw; ne bena seko ka na aw fe tuun. ¹⁹ Sani doonin ce dunupamogow tena ne ye, nka aw koni, aw bena ne ye; sabu ne bena panamanya tuun, o koson aw fana bena panamanya. ²⁰ O lon le ra aw bena a faamu ko ne be panamanya ne Fa Ala ra, ko aw be panamanya ne ra, ko ne fana be panamanya aw ra.

²¹ «Mogo min be ne ta kuma lamem, k'a sira tagama, o tigi le be ne kanu. Mogo min be ne kanu, ne Fa bena o tigi kanu; ne fana bena o tigi kanu ka ne yere yira a ra.»

²² Ayiwa, Zude (min ni Zudasi Sikariyoti te kelen ye), ale ko: «Matigi, mun na i bena i yere yira anw na, nka i te i yere yira dunupamogo tow ra?»

²³ Yesu ka a jaabi ko: «Mogo min be ne kanu, o tigi be ne ta ka kumaw sira tagama, ne Fa fana bena o tigi kanu; ne ni ne Fa Ala bena na o tigi fe, ka na to ni o tigi ye. ²⁴ Mogo min te ne kanu, o tigi te ne ta ka kumaw sira tagama. Aw be kuma min menna ne fe, o ma bo ne yere ra; a bora ne cibaga Fa Ala le ra.

²⁵ «Ne ka nin kow fo aw ye, ka ne to ni aw ye. ²⁶ Nka Fa Ala bena Demebaga min ci aw ma ne togo ra, min ye Nin Saninman ye, ale le bena aw karan fen bee ra; ne ka fen o fen fo aw ye, a bena aw hakiri jigi o bee ra.

²⁷ «Ne be jususuma le to aw fe, ne be ne ta jususuma le di aw ma. Ne te a di aw ma dunupamogow ta dicogo ra. Aw hakiri kana pagami, aw kana siran.

²⁸ «Aw k'a men ne fe ka ban ko: <Ne be taga; nka ne bena kosegi ka na aw fe tuun.> Ni aw tun be ne kanu, aw tun bena jagari ko ne be tagara Fa Ala fe; sabu Fa Ala ka bon ni ne ye. ²⁹ Ayiwa, sisan, ne ka nin kow fo aw ye, sani a kewagati ye se; janko ni a nana se, aw ye la ne ta kuma ra. ³⁰ Ne tena kuma ni aw ye tuun ka meen, sabu dunupa kuntigi

bena na ne kama; nka se foyi si t'a fe ne kan. ³¹ Ne Fa Ala ka min fo ne ye, ne be o le ke, janko dunupamogow ye a lon ko ne be Fa Ala kanu.

«Aw ye wuri, an ye taga ka bo yan.»

Yesu ye rezensun ye

15 Yesu ko: «Ne le ye rezensun yere ye, ne Fa ye a senebaga ye. ² Yiriboro o yiriboro be ne ra, ni a te den, a be o tige. Nka yiriboro o yiriboro be ne ra, ni a be den, a be o kerefeborow tigetige k'a dakana, janko a ye den caman ke ka teme folo-ta kan. ³ Ne ka karan min di aw ma, o karan koson aw saninyara ka ban. ⁴ Aw ye to ne ta jennogonya ra, ne fana be to aw ta jennogonya ra. Yiriboro gbansan te se ka den a yere ma, ni a noronin te yirisun na; ni aw fana ma to ne ta jennogonya ra, aw te se ka foyi ke Ala ye.

⁵ «Ne le ye rezensun ye, aw ye a borow ye. Ni mogo min tora ne ta jennogonya ra, ni ne fana tora o tigi ta jennogonya ra, o tigi le be den caman ke; sabu ni ne te, aw te se ka foyi ke. ⁶ Ni mogo min ma to ne ta jennogonya ra, o tigi be firi kene ma i ko yiriboro tigenin; a be ja. O ko, o be o yiriborow ce ka o firi tasuma ra ka o jeni. ⁷ Ni aw tora ne ta jennogonya ra, ni ne ta kumaw tora aw konso, aw be fen o fen fe, aw ye o daari, aw bena o soro. ⁸ Ni aw be den caman ke, k'a yira ko aw ye ne ta karamogodenw ye, o le be ne Fa bonya. ⁹ Fa Ala ka ne kanu cogo min na, ne ka aw kanu o cogo le ra fana; aw ye to ne ta kanupogonya ra. ¹⁰ Ni aw be ne ta cifoninw ke, aw bena to ne ta kanupogonya ra, i n'a fo ne ka ne Fa ta cifoninw ke cogo min na, ka to a ta kanupogonya ra.»

Lanabagaw ye Yesu teriw ye

¹¹ «Ne ka nin kow fo aw ye, janko jagari min be ne ra, o ye ke aw fe, ani aw ta jagari ye dafa.

¹² Ne ta cifonin fle nin ye: ko aw ye jogon kanu i n'a fo ne ka aw kanu cogo min na. ¹³ Ka i yere di ka sa i teriw koson, kanuya si te teme o kan. ¹⁴ Ne ka min fo aw ye, ni aw be o ke, o tuma aw bena ke ne teriw ye. ¹⁵ Ne te aw wele tuun ko baaradenw, sabu baaraden te a matigice ta koketaw kala ma; ne be aw wele ko ne teriw, sabu ne ka fen o fen soro ne Fa fe ne ka aw karan o bee ra. ¹⁶ Aw le ma ne panawoloma; ne le ka aw panawoloma, ka aw ci, janko aw ye ke i ko yiri min be den, den min nafa te ban. O cogo ra ni aw ka fen o fen daari Fa Ala fe ne togo ra, a bena o di aw ma. ¹⁷ Ne be min jini aw fe o ye ko aw ye jogon kanu.

Dunupamogow bena lanabagaw koninya

¹⁸ «Ni dunupamogow be aw koninya, aw ka kan k'a lon ko o konna ka ne le koninya aw ja. ¹⁹ Ni aw ni dunupamogow tun ye kelen ye, o tun bena aw kanu, sabu aw ye o do ye. Nka aw ni dunupamogow te kelen ye minke, ani ne ka aw panawoloma ka bo dunupa ra minke, o koson o be aw koninya.

²⁰ «Ne ka kuma min fo aw ye, aw ye aw hakiri to o ra, ko: <Jon te bonya ka teme a matigice kan.> Ni o ka ne tooro, o bena aw fana tooro; ni o sonna ne

ta kuma ma, o bena son aw fana ta kuma ma.
 21 Nka o bena o kow bee ke aw ra ne le koson, sabu min ka ne ci, o ma o lon.

22 «Ni a tun kera ko ne ma na, ani ni ne tun ma kuma o fe, o tun tena jaraki o ta jurumun ko ra tuun; nka sisan koni ni o ka jurumun ke, o jarakibari te to. 23 Mogo min be ne koninya, o tigi be ne Fa fana koninya. 24 Mogo si ma kewale minw jogon ke, ni ne tun ma o ke o pa na, o tun tena jaraki o ta jurumun koson tuun. Nka sisan o ka ne ta kewalew ye, nka o belen ka ne ni ne Fa koninya. 25 Nka o kera janko min sebera o ta sariya* ra, o ye ke can ye ko: <O ka ne koninya gbansan †.>

26 «Ayiwa, ne bena Demebaga min ci aw ma ka bo ne Fa Ala fe, o ye Nin Saninman* ye, min be can yira; ni o nana, o bena seereya ke ne ta ko ra. 27 Aw fana bena seereya ke ne ta ko ra, sabu aw ni ne tun be jogon fe kabini ne ta kow damina ra.

16 «Ne ka nin kow bee fo aw ye, janko ni a nana se, foyi kana aw kunnacen ka bo lanaya ra. 2 O bena aw gben ka bo karansow* konjo; wagati do yere bena se, ni mogo min ka aw do faga, o tigi bena a miiri ko a ka kopuman le ke Ala ye. 3 O bena o kow bee ke aw ra, sabu o ma ne Fa Ala lon, o ma ne fana lon. 4 Nka ne ka nin kow fo aw ye sisan, janko ni a kewagati nana se, aw hakiri ye jigi a ra ko ne tun ka a fo aw ye ka ban. Ne ma kon ka o kow fo aw ye, sabu ne yere tun be ni aw ye.»

Nin Saninman ta baara

5 «Ayiwa, sisan ne be tagara ne cibaga fe, nka aw si ma ne pininka ko: <I be tagara min?> 6 Ne ka nin kumaw fo aw ye minke, o le ka aw jusu kasi kosebe. 7 O bee n'a ta, ne be can le fora aw ye: ne ye taga, o le ka fisa aw ma, sabu ni ne ma taga, Demebaga tena na aw fe; nka ni ne tagara, ne bena a ci ka na aw fe. 8 Ni o Demebaga nana, a bena a yira dununamogow ra ko o firira jurumun ta ko ra, ko o firira terreninya ta ko ra, ani ko o firira Ala ta kiti ta ko ra fana. 9 O firira jurumun ta ko ra, sabu o ma la ne ra. 10 O firira terreninya ta ko ra, sabu ne be tagara Fa Ala fe, o koson aw tena ne ye tuun. 11 O firira Ala ta kiti ta ko ra, sabu kiti tigera dununa kuntigi kan ka ban.

12 «Fen caman be ne fe k'a fo aw ye hali bi, nka o ka bon aw baraka ma sisan. 13 O koson Nin Saninman* min be can yira, ni o nana, a bena aw namin ka can bee yira aw ra; sabu a ta kumaw tena bo a yere ra, nka a be fen o fen men, a bena o bee le fo aw ye, ka ko nataw fana fo aw ye. 14 A bena ne togobonya, sabu kuma min be ne fe, a bena o le ta ka o fo aw ye. 15 Fen o fen be Fa Ala fe, o bee ye ne ta ye. O le koson ne ko, ko Nin Saninman le bena ne ta kumaw ta ka o fo aw ye.»

Karamogodenw ta panasisi ni o ta pagari

16 O ko, Yesu ko: «Ni doonin kera, aw tena ne ye; nka ni doonin kera o ko fe tuun, aw bena ne ye.»

17 Karamogoden dow ka ke jogon pininka ye ko: «A ka min fo nin ye, o korjo le ye di? A ko: <Ni

doonin kera, aw tena ne ye,> ko: <nka ni doonin kera o ko fe tuun, aw bena ne ye, sabu ne be taga Fa Ala fe.> 18 O <doonin> korjo le ye juman ye? An koni ma o faamu!» 19 Yesu k'a lon ko karamogodenw b'a fe ka ale pininka; a ko o ma ko: «Ne ko minke ko: <Ni doonin kera, aw tena ne ye tuun, ko nka ni doonin kera o ko fe tuun, aw bena ne ye,> aw be jogon pininkara o le ra wa? 20 Can ra ne b'a fo aw ye ko aw koni, aw bena kasi, ka mapu-mankokan bee fo, k'a sorjo dununamogow be pagarira. Aw jusu bena kasi, nka aw ta jusukasi bena yelema ka ke pagari ye. 21 Ni muso be tin na, panasisi b'a sorjo, sabu denworo wagati tooro sera a ma. Nka ni den worora ka ban, a hakiri te to a ta dimi na tuun pagari koson, sabu adamaden do worora dununa konjo. 22 Aw koni, aw fana panasisinin lo sisan; nka ne bena aw ye tuun, aw jusukun bena pagari, mogo si tena se ka o pagari bosu aw ra.

23 «Ni o lon ka se, aw tena ne pininka foyi si ra tuun. Can ra ne b'a fo aw ye ko ni aw nana ne Fa Ala daari fen o fen na ne togora, a bena o ke aw ye. 24 Hali bi aw ma foyi daari Ala fe ne togora folo; aw ye a daari, a bena a di aw ma, janko aw ta pagari ye dafa.»

Yesu ka se sorjo dununa kan ka ban

25 Yesu ko: «Ayiwa, ne ka aw karan nin kow bee ra ni kuma koromanw le ye. Nka wagati do bena se, ne tena aw karan ni kuma koromanw ye tuun; ne bena kuma gbeya k'a fo aw ye ka Fa Ala ta kow yira aw ra. 26 Ni o lon nana se, aw bena Fa Ala daari ni ne togora le ye; ne tena a fo tuun ko ne bena Fa Ala daari aw ye. 27 Sabu Fa Ala yere be aw kanu, sabu aw be ne kanu, ani aw lara a ra fana ko ne bora ale le ra. 28 Can lo, ne bora Fa Ala le fe ka na dununa ra; sisan ne be bo dununa ra ka seko ka taga Fa Ala fe.»

29 Yesu ta karamogodenw ko: «Onhon, sisan koni, i ka kuma gbe k'a fo an ye; a ma ke talen ye tuun. 30 Sisan koni an k'a lon ko i ka fen bee lon, ko hali i ka kan ka pininka ko minw na, i ka o pininkariw bee lon ka ban, sani an ye i pininka. O le koson an lara a ra ko i bora Ala ra.» 31 Yesu ka o jaabi ko: «Aw ko aw lara ne ra sisan ke? 32 Ayiwa, wagati do bena se, a yere sera ka ban, aw bee bena bori ka janjan, bee bena taga a ta fan na, ka ne kelen to. Nka o bee n'a ta, ne kelen tena to, sabu Fa Ala be ni ne ye. 33 Ne ka nin kow fo aw ye, janko aw jusu sumanin ye to ne ta jenjogonya ra. Aw bena tooro dununa konjo, nka aw ye jija! Ne ka se sorjo dununa kan.»

Yesu ka Ala daari a yere ta ko ra

17 Yesu ka o kuma fo minke, a ka a pa korota san fe k'a fo ko: «Fa Ala, sisan wagati sera, Den* min bora i ra, bonya la o kan mogow pa na, janko ale fana ye i bonya. 2 Sabu i ka se bagaya di a ma k'a sigi dununamogow bee kunna, janko i ka minw bee lana a fe, a ye panamanya banbari di olugu bee ma. 3 Panamanya banbari korjo ye ko o ye ele lon, ele min kelenye ye Ala panaman ye, ani

† 15.25 Nin kuma fora Zaburuw 35.19; 69.5

i ka min ci, Yesu Kirisita, ka o fana lɔn. ⁴ Ne ka i tɔgɔ bonya dugukolo kan; i tun ka baara min di ne ma ko ne ye a kɛ, ne ka o kɛ k'a dafa. ⁵ Sisan Fa Ala, ne bonya, k'a to ne ye kɛ ni i ye; bonya min tun bɛ ne fɛ kakɔrɔ, k'a sɔrɔ dunuɓa tun ma dan fɔlɔ, o bonya di ne ma.»

Yesu ka Ala daari karamɔgɔdenw ye

⁶ «I ka mɔgɔ minw bɔ dunuɓamɔgɔw ra ka o di ne ma, ne ka i tɔgɔ yira olugu ra, janko o ye i lɔn. O tun ye ele taw le ye, nka i ka o di ne ma; o fana ka i ta kuma mara. ⁷ Sisan koni o k'a lɔn ko i ka fɛn o fɛn di ne ma, ko o bora ele yɛrɛ le ra. ⁸ Sabu i ka kuma minw fɔ ne ye, ne ka o le fɔ o ye fana; o sɔnna o ma. O k'a lɔn ko can ra, ne bora ele le ra; o lara a ra ko ele le ka ne ci. ⁹ Ne bɛ i daarira olugu le ye. Ne tɛ i daarira dunuɓamɔgɔ tɔw ye; i ka minw di ne ma, ne bɛ i daarira olugu le ko ra, sabu o ye ele ta le ye. ¹⁰ Fɛn o fɛn bɛ ne fɛ, o ye ele ta le ye; fɛn o fɛn bɛ ele fɛ fana, o ye ne ta le ye. Ne ta bonya bɛ lɔn olugu le fɛ. ¹¹ Ne bɛna bɔ dunuɓa ra, nka olugu bɛna to dunuɓa ra yan; ne bɛna taga i fɛ. Fa Ala Saninman, o mara ni i tɔgɔ ta se bagaya ye, i ka o se bagaya min di ne ma, janko o ye kɛ kelen ye i ko ele ni ne bɛ kelen ye cogo min na. ¹² Ne tun bɛ ni o ye wagati min na, ne ka o mara ni i tɔgɔ ta se bagaya ye, i ka o se bagaya min di ne ma. Ne ka o bɛɛ mara, o si ma halaki, fɔ min tun ka kan ka halaki, janko kuma min sebera, o ye kɛ can ye.

¹³ «Nka sisan ne bɛ taga i fɛ, ne bɛ nin kow bɛɛ fɔ sisan le ka ne to dunuɓa ra yan; janko ne ta ja-gari ye kɛ o fɛ, ka dafa. ¹⁴ Ne ka o karan i ta kuma ra; dunuɓamɔgɔw bɛ o koninya, sabu o ni dunuɓamɔgɔw tɛ kelen ye i n'a fɔ ne ni dunuɓamɔgɔw tɛ kelen ye cogo min na. ¹⁵ Ne tɛ i daarira ko i ye o ta ka bɔ dunuɓa ra, nka ko i ye o tanga Setana le ma; ¹⁶ sabu o ni dunuɓamɔgɔw tɛ kelen ye, i n'a fɔ ne ni dunuɓamɔgɔw tɛ kelen ye cogo min na.

¹⁷ «O bla danna ka o saninya ni i ta can ye, sabu i ta kuma le ye can ye. ¹⁸ I ka ne ci dunuɓa ra cogo min na, ne fana ka o ci dunuɓa ra o cogo kelen le ra. ¹⁹ Ne ka ne yɛrɛ bla danna ka kɛ ele kelen ta ye olugu le kosɔn, janko olugu fana ye bla danna i ye can ra.»

Yesu ka Ala daari lanabaga tɔw bɛɛ ko ra

²⁰ «Ne tɛ i daarira ninnugu dɔrɔn le kosɔn; minw bɛna la ne ra olugu ta waajuri sababu ra, ne bɛ i daarira olugu fana ye, ²¹ janko o bɛɛ ye ben ka kɛ kelen ye, i n'a fɔ ele Fa Ala, ele bɛ ne ra cogo min na, ani ne fana bɛ ele ra cogo min na. Olugu fana ye kɛ anw na, janko dunuɓamɔgɔw ye la a ra ko ele le ka ne ci. ²² Ne koni, i ka bonya min di ne ma, ne ka o jɔgɔn le di o ma, janko o ye jen ka o kan kɛ kelen ye, i n'a fɔ ele ni ne ye kelen ye cogo min na. ²³ Ne bɛ olugu ra cogo min na, ani ele bɛ ne ra cogo min na, olugu fana ye kɛ kelen ye ten ka ja, janko dunuɓamɔgɔw y'a lɔn ko ele le ka ne ci, ko ele bɛ olugu fana kanu i ko i bɛ ne kanu cogo min na.

²⁴ «Fa Ala, ne b'a fɛ ko ne bɛna kɛ yɔrɔ min na, i ka mɔgɔ minw di ne ma, olugu fana ye kɛ o yɔrɔ ra, janko i ka nɔɔrɔ min di ne ma, o ye o nɔɔrɔ ye; sabu i ka ne kanu kabini dunuɓa tun ma dan fɔlɔ. ²⁵ Fa Ala, ele min terennin lo, dunuɓamɔgɔw ma i lɔn, nka ne koni, ne ka i lɔn; ninnugu fana k'a lɔn ko ele le ka ne ci. ²⁶ Ne ka i tɔgɔ yira o ra, ne bɛna a yira o ra tuun, janko i ka ne kanu ni kanuya min ye, o kanuya jɔgɔn ye kɛ olugu fana konɔ, ne fana ye kɛ o konɔ.»

O tagara Yesu minayɔrɔ ra

(Matiyu 26.45-56; Marika 14.43-50; Luka 22.47-53)

18 Ayiwa, Yesu ka o kumaw fɔ ka ban tuma min na, a bora ni a ta karamɔgɔdenw ye ka taga Sedɔrɔn ko kɔ fɛ. Yiritu dɔ tun bɛ o yɔrɔ ra, o donna o yiritu konɔ. ² Zudasi min tun bɛ Yesu janfara, ale fana tun bɛ o yiritu yɔrɔ lɔn, sabu Yesu tun bɛ to ka taga ni o ye o yɔrɔ ra. ³ O ra, Zudasi blara sorasikuru dɔ ja, ani Alabatosoba korɔsibaga dɔw; sarakalasebagaw kuntigiw ni Farisiw le tun ka o ci. O tagara se o yiritu ra ni tasumanaw ni fitinaw ni kerekeminanw ye o boro.

⁴ Fɛn o fɛn tun bɛna Yesu sɔrɔ, a yɛrɛ tun ka o bɛɛ lɔn ka ban; a gbarara o mɔgɔw ra ka o pininka ko: «Aw bɛ jɔntigi le yɔrɔpinina?» ⁵ O k'a jaabi ko: «Yesu Nazaretikacɛ.» Yesu ko o ma ko: «Ne lo!» Zudasi min tun bɛ Yesu janfara, ale tun bɛ o cɛ ra.

⁶ Kabini Yesu ko «Ne lo,» o sekora ni o ko ye, ka benben dugu ma. ⁷ Yesu ka o pininka tuun ko: «Aw bɛ jɔntigi le pinina?» O ko: «Yesu Nazaretikacɛ.» ⁸ Yesu ko o ma ko: «Ne k'a fɔ aw ye ka ban ko ne lo. Ni aw bɛ ne le yɔrɔpinina, aw ye ninnugu to o ye taga.» ⁹ O kera minke, Yesu tun ka kuma min fɔ, o kera can ye, ko: «Ne Fa, i ka min o min di ne ma, o si ma tunu ne boro.»

¹⁰ O y'a sɔrɔ muru dɔ tun bɛ Simɔn Piyeri fɛ. Ale ka o sama ka a bɔ, ka sarakalasebagaw kuntigiba ta jɔncɛ kininboroyanfan toro tige. O jɔncɛ tɔgɔ tun ye ko Malikusi.

¹¹ Yesu ko Piyeri ma ko: «I ta muru don a la ra! O tuma, ne Fa Ala ka tɔɔrɔ min latige ne ye, ele t'a fɛ o ye se ne ma le wa?»

¹² Ayiwa, sorasiw ni o ta kuntigi, ani Yahudiyaw ta Alabatosoba korɔsibagaw ka Yesu mina k'a siri. ¹³ O tagara ni a ye Ane le fɛ fɔlɔ. Ane tun ye Kayife burance ye; Kayife le tun ye sarakalasebagaw kuntigiba ye o san na. ¹⁴ Kayife le tun ka Yahudiyaw kuntigiw ladi k'a fɔ o ye ko: «Mɔgɔ kelen ye sa jamana mɔgɔw bɛɛ nɔ ra, o le ka fisa aw ma.»

Piyeri ko a ma Yesu lɔn

(Matiyu 26.69-70; Marika 14.66-68; Luka 22.55-57)

¹⁵ O tagatɔ ni Yesu ye, Simɔn Piyeri ni karamɔgɔden dɔ tugura o ko. Lɔnbagaya tun bɛ o karamɔgɔden ni sarakalasebagaw kuntigiba* cɛ; o le kosɔn a donna ni o ye sarakalasebagaw kuntigiba ta lu konɔ. ¹⁶ Piyeri tun tora kɛɛ ma, da ra. O karamɔgɔden min tun ye sarakalasebagaw kuntigiba lɔnbaga ye, ale bora kɛɛ ma; muso min tun bɛ da korɔsira, a nana kuma o fɛ ka Piyeri ladon lu

kɔnɔ. ¹⁷ Baaradenmuso min tun be luda kɔrɔsira, ale ko Piyeri ma ko: «Yala ele fana te nin ce ta karamogoden do le ye wa?» Piyeri ko: «On-on, ne te o do ye de!»

¹⁸ I n'a fo nene tun be yi, baaradenw ni sorasiw ka tasuma don, ka lo a koro ka to ka o tasuma ja. Piyeri fana tun lonin be o koro, ka to ka ta ja fana.

Sarakalasebagaw kuntigiba ka Yesu jininka

(Matiyu 26.59-66; Marika 14.55-64; Luka 22.66-71)

¹⁹ Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigiba* ka Yesu jininka a ta karamogodenw ni a ta karan ko ra. ²⁰ Yesu ka a jaabi ko: «Ne koni kumana mogow bee na na kene kan; ne tun be mogow karan karanso* kono, ani Alabatosoba kono wagati bee, Yahudiyaw be ngon lajen o yoro minw na; ne ma ne ta kuma si fo dogo ra. ²¹ Mun koson i be ne jininka tuun? Mogo minw sonna ka ne ta kuma lamem, olugu jininka; ne kumana o fe cogo min na, olugu ka o lon fo ka na.» ²² Yesu ka o kuma fo minke, Alabatosoba korosibaga minw tun lonin be Yesu koro, o ra kelen ka tge ci a toro koro, k'a fo a ye ko: «I be sarakalasebagaw kuntigiba le jaabira tan wa?» ²³ Yesu ko o ce ma ko: «Ni ne ka kumajugu le fo, fen min k'a ke kumajugu ye, o fo ne ye. Nka ne ka min fo, ni o te kumajugu ye, mun koson ele ka ne bugo?» ²⁴ Ka Yesu boro fla sirinin to, Ane k'a lataga sarakalasebagaw kuntigiba Kayife fe.

Piyeri k'a fo tuun ko a ma Yesu lon

(Matiyu 26.71-75; Marika 14.69-72; Luka 22.58-62)

²⁵ O y'a soro Simon Piyeri belen tun lonin be a be tasuma jara. Mogo do ko a ma ko: «Ele fana te nin ce ta karamogoden do le ye wa?» Piyeri ma son ka lo a ra; a ko: «On-on, ne te o do ye de!» ²⁶ Piyeri tun ka ce min toro kelen caron, o balemace min tun ye sarakalasebagaw kuntigiba* ta baaraden do ye, o ko Piyeri ma ko: «O tuma ne yere na ma ele ni a ye ngon fe yiritu ra wa?» ²⁷ Piyeri belen ma son ka lo a ra. O yoronin bee dondo kasira.

O tagara ni Yesu ye Pilati fe

(Matiyu 27.1-2,11-14; Marika 15.1-5; Luka 23.1-5)

²⁸ O ko, o bora ni Yesu ye Kayife fe, ka taga ni a ye jamanatigi ta bonba kono. O tun kera sogomada jona le fe. Yahudiyaw ma son ka don bonba kono, janko o saninyanin ye to, ka Jonyanan panagbe* domuni ke. ²⁹ O le koson Pilati bora ka taga o no fe kene ma, ka o jininka, ko: «Nin ce jarakikun ye mun le ye aw fe?» ³⁰ O ka Pilati jaabi ko: «Ni nin ce tun ma ke kojugukebaga ye, an tun tena na ni a ye i fe.» ³¹ Pilati ko o ma ko: «Aw yere ye taga ni a ye ka taga a ta kiti tige ka kapa ni aw ta sariya* ye.» O ko Pilati ma ko: «Anw man kan ka kiti tige mogo si kan k'a faga.»

³² O kera, janko Yesu tun ka kuma min fo k'a sa cogoya yira, o kuma ye ke can ye.

³³ Pilati sekora ka don bonba kono, ka Yesu wele k'a jininka ko: «Ele le ye Yahudiyaw ta masace ye wa?» ³⁴ Yesu k'a jaabi ko: «Ele yere le ka o kuma miiri k'a fo wa, walama mogo were le ka o fo i ye?» ³⁵ Pilati ko: «O tuma ne ye Yahudiya do le ye wa? I

yere ta siyamogow, ani sarakalasebagaw* kuntigiw le nana ni i ye ne fe, ko ne ye kiti tige i kan; i ka mun le ke?» ³⁶ Yesu ka a jaabi ko: «Ne ta masaya te nin dunuɔa ra yan; ni ne ta masaya tun be nin dunuɔa ra yan, ne nofemogow tun bena kere ke, janko Yahudiyaw kuntigiw kana se ka ne mina. Nka ne ta masaya te nin dunuɔa ra yan sisan.»

³⁷ Pilati ko Yesu ma ko: «O tuma ele ye masace le ye wa?» Yesu ka a jaabi ko: «I k'a fo cogo min na, ne ye masace le ye. Ne nana woro dunuɔa ra min koson, o ye ka can yira mogow ra. Mogo o mogo b'a fe ka tagama can kan, o tigi be ne ta kuma lamem.» ³⁸ Pilati ko: «Mun yere le ye can ye?»

Yahudiyaw ko Yesu ye faga

(Matiyu 27.15-31; Marika 15.6-20; Luka 23.13-25)

Pilati ka o fo minke, a bora ka taga Yahudiyaw no fe kene ma tuun, ka taga a fo o ye ko: «Ne koni ma foyi si soro nin ce ra min be se ka ke a fagakun ye. ³⁹ Ayiwa, i n'a fo landa do be aw fe ko san o san, Jonyanan panagbe* ra, ne ye kasoden kelen labla, ayiwa, aw b'a fe ne ye Yahudiyaw ta masace labla wa?» ⁴⁰ Jama perenna tuun ko: «On-on, ale te! Barabasi le labla!» K'a soro o Barabasi togo tun ye benkanikebaga le ye.

Pilati sonna Yesu fagako ma

19 Ayiwa, Pilati ko o ye Yesu mina ka a bugo ni gbeɔe ye. ² Sorasiw ka nani dan ka o ke i ko masafugula, ka o biri Yesu kun na, ka deregeba wulenman do don a kan na. ³ O gbarara a koro k'a fo a ye ko: «Yahudiyaw ta masace, an be i fora!» O ka tge ci a toro koro.

⁴ Pilati bora kene ma tuun k'a fo Yahudiyaw ye ko: «Ne bena a to o ye bo ni a ye kene ma yan, janko aw y'a lon ko ne ma foyi si soro a ra min be se ka ke a fagakun ye.» ⁵ O bora ni Yesu ye kene ma; nani fugula be a kun na, masaderege wulenman be a kan na. Pilati ko jama ma ko: «Ayiwa, ce ye nin ye.» ⁶ Sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Alabatosoba korosibagaw na lara Yesu kan minke, o perenna ko: «A gbengben yiri ra! A gbengben yiri!» Pilati ko: «Aw yere ye a mina ka taga a gbengben yiri ra, sabu ne ma foyi ye nin ce ra min be a fagakun bo.» ⁷ Yahudiyaw kuntigiw ka Pilati jaabi ko: «Sariya do be anw fe; ka kapa ni o sariya ye a ka kan ka faga le, sabu a ko Den min bora Alara* ko ale le be o ye.»

⁸ Pilati ka o kuma men minke, do farara a ta siranya kan tuun. ⁹ A sekora ka don bonba kono tuun, ka Yesu jininka ko: «Ele bora min le?» Yesu ma a jaabi. ¹⁰ Pilati ko a ma ko: «I jera ne le ra wa? I m'a lon ko se be ne ye ka i labla, ko se be ne ye ka i gbengben yiri ra fana wa?» ¹¹ Yesu ka Pilati jaabi ko: «Ala le ka o se di i ma bi, ni o te, se foyi si tun tena ke ele fe ne kan; o le koson min ka ne mina ka na ne di ele ma, o tigi le ka jurumunba ke ka teme ele kan.» ¹² Kabini Yesu ka o fo, Pilati ka cogoya jini ka Yesu labla. Nka Yahudiyaw tun be perenna, ko: «Ni i ka nin ce labla, i te masaceba Sezari teri ye. Ni mogo o mogo ko ale ye masace ye, o tigi ye masaceba Sezari jugu le ye.»

¹³ Pilati ka o kuma men minke, a ka Yesu labo kene ma tuun. Bonba yoro min tun labenna ni kabakuruw ye, min be wele heburukan na ko «Gabata», Pilati nana sigi a ta kititigesiginan kan o yoro le ra. ¹⁴ O lon dugusagbe le tun ye Jonyaban nanagbe* ye; tere tun be kuncɛ. Pilati ko Yahudiyaw ma ko: «Aw ta masace ye nin ye!» ¹⁵ O perenna, ko: «A faga! A faga! A gbengben yiri ra!» Pilati ko o ma ko: «Ka aw yere ta masace gbengben yiri ra wa?» Sarakalasebagaw* kuntigiw k'a jaabi ko: «Masace were te an fe ni masaceba Sezari te.» ¹⁶ A laban Pilati ka Yesu don o boro, ko o ye taga a gbengben yiri ra. O k'a mina ka taga ni a ye.

O ka Yesu gbengben yiri ra

(Matiyu 27.32-44; Marika 15.21-32; Luka 23.26-43)

¹⁷ Yesu ka a ta gbengbenyiri ta; o bora dugu kono ka taga yoro do ra min be wele ko Kunkolo yoro; heburukan na a be wele ko Goligota. ¹⁸ O k'a gbengben yiri ra o yoro le ra. O ka moggo fla were gbengben ni a ye yiri werew kan, kelen be a fan kelen na, kelen be a fan do ra, Yesu be o ce ma.

¹⁹ Pilati ka kuma do sebe ka o dulon gbengbenyiri* san fe. A k'a sebe ko: «Yesu Nazaretikace, Yahudiyaw ta masace.» ²⁰ Yahudiyaw caman ka o seberi karan, sabu o tun ka Yesu gbengben yoro min na, o yoro ni dugu ce tun man jan; o seberi fana tun kera heburukan na, ani latenkan na, ani gerekikan na. ²¹ Sarakalasebagaw* kuntigiw tagara a fo Pilati ye ko: «I tun man kan k'a sebe ko: <Yahudiyaw ta masace.> I ka kan ka sebe le ko: <Ce nin ko ale ye Yahudiyaw ta masace ye.>» ²² Pilati ka o jaabi ko: «Ne ka min sebe ka ban, o sebera le.»

²³ Ayiwa, sorasiw ka Yesu gbengben yiri ra ka ban tuma min na, o ka a ta faniw taran ka o ke sigiyoroma naani ye, o be kelen kelen ni o ta. O ka a ta deregeba fana ta; o deregeba tun ye fani kuturu kelen le ye, karansira si tun te a ra, k'a ta a sanfeyoro ra fo ka taga a bla a dugumayoro ra. ²⁴ Sorasiw k'a fo jogon ye ko: «An kana a ta deregeba faran; an ye kara la, janko min bena a soro, an ye o tigi lon.» O kera minke, min sebera Kitabu kono, o kera can ye ko:

«O ka ne ta faniw taran o ni jogon ce, ka kara la ne ta deregeba koson †.» Sorasiw ka o kow le ke.

²⁵ Ayiwa, Yesu bamuso ni a bamuso balemamuso, ani Kilopasi ta muso Mariyamu, ani Mariyamu Magidalakamuso, olugu tun lonin be Yesu ta gbengbenyiri koro. ²⁶ Yesu ka a bamuso ye minke, a ta karamogoden min ko tun ka di a ye, a ka o fana lonin ye a bamuso koro minke, a ko a bamuso ma ko: «Ne bamuso, i dence le ye nin ye.» ²⁷ O ko, a ko o karamogoden ma ko: «I bamuso le ye nin ye.» K'a ta o lon na, o karamogoden tagara ni Yesu bamuso ye a ta so.

† 19.24 Nin kuma fora Zaburu 22.19

Yesu sacogo

(Matiyu 27.45-56; Marika 15.33-41; Luka 23.44-49)

²⁸ O ko, Yesu k'a lon ko kow be dafara tuma min na, a ko: «Minlogo be ne ra.» A ka o fo, janko min sebera Kitabu kono, o ye ke can ye. ²⁹ O y'a soro daga do tun be o yoro ra, o fanin tun be minnifen kumunin do ra. O ka fu do su o minnifen na, ka a dulon izope yiri do ra, ka o la Yesu da ra. ³⁰ Yesu ka o minnifen sonson tuma min na, a ko: «Sisan a be dafara.» O ko, a ka a kun suuru, ka sa.

Sorasi do ka Yesu sogo a geren na

³¹ Ayiwa, o lon tun ye Yahudiyaw ta Nenekirilon* nasigi le ye. Yahudiyaw kuntigiw tun t'a fe ko moggo minw gbengbenna yiri ra, olugu ye to yi ka Nenekirilon se; sabu o Nenekirilon tun ka bon ka teme Nenekirilon tow be kan. O koson o tagara Pilati daari ko a y'a to o ye taga moggo gbengbeninw senw karikari, ka o suw lajigi ka bo yiri ra.

³² Ce fla minw tun gbengbennin be ni Yesu ye, sorasiw tagara o ra folo senw karikari, ka yelemaka to kelen fana senw karikari. ³³ O sera Yesu ma minke, o k'a ye ko ale sara ka ban. O koson o ma ale senw karikari. ³⁴ Nka o be n'a ta, sorasi kelen ka Yesu sogo a geren na ni taman ye. O yoronin be ra jori ni ji bora o sogoda ra.

³⁵ Moggo min ka nin kow lakari, ale yere na le k'a ye; a ta seereya fana ye can le ye. Ale yere lanin b'a ra ko a be can le fora. A ka nin kow lakari, janko aw fana ye la a ra. ³⁶ Ayiwa, nin kow kera minke, min sebera Kitabu kono, o kera can ye ko: «A kolo do man kan ka kari †.» ³⁷ A sebera fana Kitabu yoro do were ra ko: «O ka min sogo, o bena o na lo ale le ra ‡.»

O ka Yesu sutara

(Matiyu 27.57-61; Marika 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ O ko, Yusufu Arimatekace tagara Pilati daari ko a y'a to o ye Yesu su lajigi ka bo yiri ra; Pilati sonna. A tagara Yesu su lajigi. Yusufu tun ye Yesu ta karamogoden do le ye, nka a tun be a dogora Yahudiyaw pasiran koson. ³⁹ Ayiwa, Nikodemu min tun tagara Yesu fe lon do su fe, ale fana nana ni sumadiyanan suguya fla pagaminin ye jogon na, min ye miri ye, ani alowesi. A be lajennin tun be kilo bisaba bo. ⁴⁰ O ka Yesu su ta, ka fanigbe dow ke k'a melege, ka kasadiyananw ke a kan ka kapa ni Yahudiyaw ta sudoncogo ye. ⁴¹ O tun ka Yesu gbengben yiri ra yoro min na, yiritu do tun be o yoro ra, ani kaburukura do tun be o yiritu kono; moggo si su tun ma don o kaburu kono folo. ⁴² I n'a fo o lon tun ye Yahudiyaw ta Nenekirilon* nasigi ye, o ka Yesu su don o kaburu kono, sabu o yoro le tun ka surun.

† 19.36 Nin kuma fora Bori 12.46; Jateri 9.12; Zaburu 34.21 ‡ 19.37 Nin kuma fora Jakariya 12.10

Karamogodenw tagara kaburu lakolon soro

(Matiyu 28.1-8; Marika 16.1-8; Luka 24.1-12)

20 Ayiwa, logokun tere folo sogomada jooa fe, k'a soro kene tun ma ci folo, Mariyamu Magidalakamusu tagara kaburu ra. A tagara a soro ko kabakuruba bora kaburu da ra. ² A borira ka taga Piyeri fe, ani karamogoden min ko tun ka di Yesu ye, ka taga a fo o ye ko: «O ka Matigi su ta ka bo kaburu konon; an fana ma a blayoro lon.»

³ Piyeri ni o karamogoden bora ka taga kaburu ra. ⁴ O fla bee tun be borira jagon fe, nka o karamogoden borira ka Piyeri dan, ka kon a ja kaburu ra. ⁵ A sera yi minke a birira ka kaburu konon fe, ka fanigbew blarin ye, nka a ma don. ⁶ Simon Piyeri tun be a ko; ale sera minke, a donna kaburu konon ka fanigbew blarin ye. ⁷ Fani min tun kera ka Yesu kun datugu, a ka o blarin ye, nka a ni kasanke tun te yoro kelen na; a tun kurunin lo ka bla a danna. ⁸ Ayiwa, karamogoden min tun konna ka se kaburu ra, ale sorora ka don kaburu konon. A k'a ye ten minke, a lara a ra. ⁹ Sabu kuma min tun sebera Kitabu konon, ko Yesu ka kan ka kunu, karamogodenw tun ma o faamu folo. ¹⁰ O ko, o karamogoden fla bora ka taga o ta so.

Yesu ka a yere yira Mariyamu Magidalakamusu ra

(Matiyu 28.9-10; Marika 16.9-11)

¹¹ Ayiwa, Mariyamu tun nana kaburu ra ka na lo ka ke kasi ye. A kasito, a ka a kun suuru ka kaburu konon fe. ¹² A ka meleke fla ye; deregege be o kan na. Yesu su tun lanin be yoro min na, o tun siginin be o yoro ra. Kelen be a kunyanfan na, to kelen be a senyanfan na. ¹³ Melekew ka Mariyamu nininka ko: «Muso, mun na i be kasira?» A ko: «O ka ne Matigi su le ta; ne m'a lon o ka a bla yoro min na.» ¹⁴ Ka a to o kuma ra, a ka a ja munu ka Yesu lonin ye; nka a m'a lon ko Yesu lo. ¹⁵ Yesu ka a nininka ko: «Muso, mun na i be kasira? I be jon le yoroinina?» Ayiwa, a kera Mariyamu ja na ko yiriforotigi lo. Mariyamu ko: «Ne be Yesu le yoroinina; ni a kera ko ele le ka a ta, a yoro yira ne ra, ne be taga a ta ka taga ni a ye.» ¹⁶ Yesu ko a ma ko: «Mariyamu!» Mariyamu ka a ja munu k'a fo heburukan na ko: «Rabuni!» (O koro le ye ko «An karamogon.») ¹⁷ Yesu ko a ma ko: «I kana maga ne ra, sabu ne ma yelen folo ka taga ne Fa fe. Taga a fo ne balemaw ye ko ne be yelenna ka taga ne Fa ni aw fana Fa fe, ne ta Ala, ani aw fana ta Ala.» ¹⁸ Mariyamu Magidalakamusu tagara a fo karamogodenw ye ko ale ka Matigi ye; Yesu ka min fo a ye, a ka o fo karamogodenw ye.

Yesu ka a yere yira a ta karamogodenw na

(Matiyu 28.16-20; Marika 16.14-18; Luka 24.36-49)

¹⁹ O lon yere wulada fe, min tun ye logokun tere folo ye, karamogodenw tun lajenna bon do konon, ka da sogo o yere da ra Yahudiyaw nasiran koson. Yesu nana ka na lo o ce ma, k'a fo o ye ko: «Ala ye hera ke aw ye.» ²⁰ A ka o fo minke, a ka a borow ni a geren yira o ra. Karamogodenw ka Matigi ye

minke, o jusu diyara kosebe. ²¹ Yesu ko o ma tuun ko: «Ala ye hera ke aw ye. Fa Ala ka ne ci cogo min na, ne fana be aw ci o cogo ra.» ²² A ka o fo minke, a ka o fiye ni a daforo ye k'a fo o ye ko: «Ne be Nin Saninman* di aw ma. ²³ Ni aw ka mogon o mogon ta jurumun yafa, o tigi ta jurumun bena yafa; nka ni aw fana ma mogon o mogon ta jurumun yafa, o tigi ta jurumun tena yafa.»

Yesu ka a yere yira Toma ra

²⁴ Yesu nana a ta karamogodenw fe lon min na, karamogoden tan ni fla ra min togo ye ko Toma, ni a be wele fana ko Flarin, ale tun te ni tow ye o lon na. ²⁵ Karamogoden tow k'a fo a ye ko: «An ka Matigi ye.» Toma ko o ma ko: «Ni ne koni ma negew no ye a boro ra, ka ne borokanden la o negew now ra, ka ne boro la fana taman no ra a geren na, ne te la a ra fiyewu.»

²⁶ Ayiwa, logokun kelen temenin ko, karamogodenw lajennin tun be bon konon tuun. O lon na, Toma tun be ni o ye. O tun ka daw sogon, nka o nana bara ka Yesu lonin ye o ce ma. A ka o fo ko: «Ala ye hera ke aw ye.» ²⁷ O ko, a ko Toma ma ko: «Toma, gbara yan; i boro la ne boro kan k'a fle; o ko, i ye i borokanden la ne geren na. I kana sigiya, nka i ye la ne ra.» ²⁸ Toma ko a ma ko: «E, ne Matigi, ani ne ta Ala ye!» ²⁹ Yesu ko a ma ko: «I ka ne ye minke, o le koson i lara ne ra ke! Minw lara ne ra k'a soro o ma ne ye, olugu ta jana.»

Yuhana ta Kitabu sebekun

³⁰ Yesu ka tagamasiyen caman were ke a ta karamogodenw ja na; o ma sebe nin kitabu konon. ³¹ Nka minw sebera, o sebera le, janko aw ye la a ra ko Yesu le ye Kisibaga* ye, Den min bora Ala ra*, ani janko ni aw lara a ra, aw ye panamanya soro a togo baraka ra.

Yesu ka a yere yira karamogoden wolonfla ra tuun

21 Ayiwa, o kow ko fe, Yesu ka a yere yira a ta karamogodenw na tuun Tiberiyadi bada ra. A ka a yere yira o ra cogo min na, o fle nin ye: ² O y'a soro Simon Piyeri, ani Toma min be wele fana ko Flarin, ani Natanayeli min be bo Kana, Galile mara ra, ani Zebede dence fla, ani karamogoden fla were, olugu tun be jagon fe. ³ Simon Piyeri ko o ma ko: «Ne be taga jegeminayoro ra.» Karamogoden tow ko: «An fana be taga ni i ye.» O bora ka taga don kurun konon ka jo firi; nka o lon su fe, o ma jeye foyi soro.

⁴ Dugu nana gbe minke, o ka Yesu lonin ye bada ra; nka o m'a lon ko Yesu lo. ⁵ Yesu ko o ma ko: «Ne teriw, aw ka jeye do soro wa?» O ka Yesu jaabi ko: «An ma foyi soro.» ⁶ Yesu ko o ma ko: «Aw ye jo firi kurun kininboroyanfan fe, aw bena do soro.» O ka jo firi minke, jeye cayakojugu fe, o ma se ka a sama ka bo ji ra. ⁷ Karamogoden min tun ko ka di Yesu ye, ale ko Piyeri ma ko: «Piyeri, Matigi lo.» Kabini Piyeri k'a men ko Matigi lo minke, a ka a ta derege ta ka a don, sabu a fari lakolon tun lo; a k'a yere firi ji ra. ⁸ Karamogoden

tow nana kurun kono, o be jo samana, a fanin jerge ra, sabu o ni jida tun te teme nongon † na keme fla jogon kan.

⁹ O sera kene ma tuma min na, o ka takami mananin ye, jerge be a kan; o ka buru fana blanin ye.

¹⁰ Yesu ko o ma ko: «Aw ka jerge minw mina, aw ye na ni o dow ye yan.» ¹¹ Simoṅ Piyeri donna kurun kono ka jo sama ka bo ni a ye kene ma, a fanin jergeden baba gbansan na, jergeden keme ni bilooru ni jergeden saba. Nka jerge ni a caya bee, jo ma faran. ¹² Yesu ko o ma ko: «Aw ye na domuni ke.» Karamogoden si ma son ka a jininka ko: «Ele ye jontigi le ye?» Sabu o bee tun k'a lon ko Matigi lo. ¹³ Yesu gbarara ka buru ta k'a di o ma ka jerge fana di o ma. ¹⁴ Kabini Yesu kununa ka bo saya ra, nin le tun ye a sijaga sabanan ye ni a be a yere yirara karamogodenw na.

Yesu ka Piyeri jininka

¹⁵ O ka domuni ke ka ban tuma min na, Yesu ko Simoṅ Piyeri ma ko: «Yuhana dence Simoṅ, i be ne kanu ka teme ninnugu kan wa?» Piyeri ko: «Onhon, Matigi, ele yere ka a lon ko ne be i kanu.» Yesu ko a ma ko: «I janto ne ta sagadenw na.»

¹⁶ Yesu ko a ma tuun a sijaga flanan na ko: «Yuhana dence Simoṅ, i be ne kanu wa?» Piyeri ko: «Onhon, Matigi; ele yere ka a lon ko ne be ele kanu.» Yesu ko a ma ko: «Ne ta sagaw korosi.»

¹⁷ Yesu ko Piyeri ma a sijaga sabanan na ko: «Yuhana dence Simoṅ, i be ne kanu wa?» Piyeri na sisira, sabu Yesu ka a jininka fo sijaga saba, ko: «I be ne kanu wa?» A ko Yesu ma o le ra ko: «Matigi, i ka fen bee lon; ele yere k'a lon ko ne be ele kanu.» Yesu ko a ma ko: «I janto ne ta

† Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

sagadenw na.» ¹⁸ Yesu ko Simoṅ ma tuun ko: «Ne b'a fo i ye can ra, ko i kanbelenman, i tun be i ta derege don, ka i yere cesiri; ni yoro min ka i diya i be taga yi. Nka ni i nana koro, i bena i boro korota, mogwo were be i ta derege don i ra ka i cesiri. I t'a fe ka taga yoro min na, o be taga ni i ye o yoro ra.» ¹⁹ Piyeri tun bena sa cogoya min na ka bonya la Ala togwo kan, Yesu ka nin kuma fo ka o le yira. O ko, a ko Piyeri ma ko: «Tugu ne ko!»

Karamogoden min ko tun ka di Yesu ye

²⁰ Karamogoden min ko tun ka di Yesu ye, Piyeri ka a na munu ka o nato ye o ko fe. Ka o to domuni na lon do su fe, o karamogoden le siginin tora Yesu koro k'a jininka ko: «Matigi, jontigi le bena i janfa?» ²¹ Ayiwa, Piyeri ka o karamogoden ye minke, a ko Yesu ma ko: «Matigi, nin do, mun le bena ale soro?» ²² Yesu ko a ma ko: «Ni ne b'a fe ko ale ye to si ra fo ka taga se ne nalon ma, ele ta mun le be o ra? Ele koni ye tugu ne ko doron!»

²³ Karamogodenw ka o kuma le ta ka o fo yoro bee ko o karamogoden tena sa, k'a soro Yesu m'a fo Piyeri ye ko a tena sa. Yesu ko le ko: «Ni ne b'a fe a ye to si ra fo ka taga se ne nalon ma, ele ta mun le be o ra?»

²⁴ Ayiwa, o karamogoden le be nin kow seereya kera; ale le ka nin kow sebe fana. An fana k'a lon ko a ta kuma ye can le ye.

Kuma laban

²⁵ Ayiwa, Yesu ka ko caman were ke. Ni o bee tun sebera kelen kelen, ne be miiri ko kitabu minw tun bena sebe, o tun tena kun dunuwa bee lajennin kono!

Ciradenw ta Kɛwalew

Kitabu faamucogo

Nin kitabu seɛɛbaga ye Luka ye, min ka Yesu ta ko Kibaro Diman* kitabu sabanan seɛɛ. A ka nin kitabu fana seɛɛ a terice Tehofili le tɔɔ ra, i n'a fɔ kitabu fɔlɔ. A be kitabu damina ni Yesu ta yelɛnko ye ka taga sankolo ra. O kɔ, Yesu ta karamɔɔɔdenw ka wagati min ke Zeruzalemu, sani Yesu ta layiri ye dafa, a be o fɔ. Pantekɔtilon na, Yesu taganin ko tere tan na, Ala Nin Saninman* jigira karamɔɔɔdenw kan, ka Ala ta seɛɛɛɛɛɛɛɛ di o ma. O ka Yesu ta ko waajuri ke, ka Kibaro Diman fɔ. Lanabagaw cayara, Kibaro Diman ko bɔra Zeruzalemu ka se fɔ Zude mara yɔrɔ tɔw ra, ani Samari, ani dunuɔa yɔrɔ caman na. O kɛra ka kaja ni Yesu yere ta cifɔnin ye, ko: «Nin Saninman bɛna jigi aw kan; o cogo ra aw bɛna seɛɛɛɛɛɛɛɛ sɔrɔ ka ke ne seerew ye, ka kuma ne ta ko ra k'a damina Zeruzalemu, ani Zude mara bɛɛ, ani Samari mara, fɔ ka taga se dunuɔa dan bɛɛ ma» (1.8). Nin kitabu damina ra, an b'a ye ko Piyeri le be i n'a fɔ lanabagaw ta jenkuru jamɔɔ. Nka ka damina sura kɔnɔntɔn na, kitabu seɛɛɛɛɛɛɛɛ be Pɔli ta baaraw le lakari. Pɔli ka tagama caman ke ka taga Kibaro Diman fɔ dugu caman na. O tagamaw tagara laban fɔ Rɔmu dugu kɔnɔ. Pɔli ka tɔrɔ caman sɔnmɛna, ani sege caman, ka kasorabla caman muɔu. Nka foyi si ma se ka Ala ta kuma bari. Nin Saninman ka Ala ta mɔɔɔw demɛ janko o ye ke Yesu seerew ye dunuɔa kɔnɔ fɔ bi.

Kitabu kɔnɔkɔw

Nin Saninman nacogo
Karamɔɔɔdenw ta waajuri
Kibaro Diman ko sera fɔ Samari
Yahudiyaw ka lanabagaw tɔrɔ Zeruzalemu
Pɔli ta tagama fɔlɔ
Pɔli ta tagama flanan
Pɔli ta tagama sabanan
Pɔli minana ka taga fɔ Rɔmu

Ala ka Nin Saninman min layiri ta karamɔɔɔdenw ye

1 Ne balemace Tehofili, ne ta kitabu fɔlɔ ra, Yesu tun ka ko minw ke, ani a tun ka mɔɔɔw karan fɛn minw na kabini a ta kow damina ra fɔ ka taga se a kɔrɔtalɔn ma ka taga sankolo kɔnɔ, ne tun kɔnna ka o bɛɛ fɔ i ye. ² Nka sani Yesu ye taga sankolo ra, a tun ka karamɔɔɔden minw janawoloma, olugu tun ka kan ka ko minw ke, a ka o karan o bɛɛ ra Nin Saninman* baraka ra. ³ Yesu ta tɔrɔ bannin kɔ, a panaman ka a yere yira a ta karamɔɔɔdenw na; a ka o ke ka se fɔ tere binaani, janko o y'a lɔn ko sigiya t'a ra, ko ale panaman lo. Ala bɛna a ta Masaya* sigi cogo min na, a ka o nafa o ye. ⁴ Lon dɔ, ka Yesu ni a ta karamɔɔɔdenw to domuni na jɔɔɔn fɛ, a k'a fɔ o ye k'a gbeleya, ko: «Aw kana aw yɔrɔ janya Zeruzalemu na; ne tun ka ne Fa ta layiri min ko fɔ aw ye, aw ye o makɔnɔ. ⁵ Sabu Yuhana ka mɔɔɔw batize ji le ra, nka sani tere dama ce Ala bɛna aw batize ni Nin Saninman ye.»

Yesu yelenna ka taga sankolo kɔnɔ

⁶ Ayiwa, ka Yesu ni a ta karamɔɔɔdenw lajennin to, karamɔɔɔdenw k'a jininka ko: «Matigi, i bɛna Izirayeli* ta masaya sigi kokura o wagati le ra wa?» ⁷ Yesu ka o jaabi ko: «Ne Fa Ala ka wagati min latige, ani a ka tuma min latige ni a yere ta fanga ye, aw man kan ka o lɔn. ⁸ Nka Nin Saninman* bɛna jigi aw kan; o cogo ra aw bɛna seɛɛɛɛɛɛɛɛ sɔrɔ ka ke ne seerew ye, k'a damina Zeruzalemu, ani Zude mara bɛɛ, ani Samari mara, fɔ ka taga se dunuɔa dan bɛɛ ma.» ⁹ Yesu ka o kumaw fɔ ka ban minke, ka karamɔɔɔdenw ja lɔnin to a ra o b'a flera, a kɔrɔtara ka bɔ o ce ra ka taga sankolo ra; sankaba dɔ k'a dogo o ma. ¹⁰ Ka karamɔɔɔdenw ja lɔnin to sankolo ra ka Yesu tagatɔ fle, o barara ka ce deregebetigi fla ye o kɔrɔ; ¹¹ o ce fla ka o jininka ko: «Aw Galilekaw, mun le kosɔn aw lɔnin be yan ka to ka sankolo fle? Yesu min kɔrɔtara aw ja na ka taga sankolo kɔnɔ, ale kelen le bɛna kɔsegi ka na, i ko aw ka a tagatɔ ye cogo min na.»

Matiyasi blara Zudasi nɔ ra

¹² Ayiwa, karamogodenw bora kuru kan ka seko ka na Zeruzalemu; o kuru be wele ko Oliviyesunw kuru, a be Zeruzalemu kere fe, kilo kelen jogon lo. ¹³ O sera Zeruzalemu minke, o tun be to ka lajen sankaso min konɔ kakoro, o tagara don o bon konɔ. O tun ye Piyeri ye, ani Yuhana, ani Yakuba, ani Andere, ani Filipe, ani Toma, ani Baritelemi, ani Matiyu, ani Alife dence Yakuba, ani Simon min be wele ko faso kanubagaba †, ani Yakuba dence Zude. ¹⁴ O bee tun lajennin be ni miiriya kelen ye ka to ka Ala daari; muso dow fana tun be o ra, ani Yesu bamuso Mariyam, ani Yesu balemacew.

¹⁵ Ayiwa, o lonw do ra, lanabagaw tun lajenna ka se mogɔ keme ni mugan jogon ma; Piyeri wurira ka lo o ce ma, k'a fo o ye ko: ¹⁶ «Ne balemaw, Dawuda tun ka min fo Nin Saninman* baraka ra kakoro, jagboya lo o kow tun ye ke. A tun kumana Zudasi ta ko le ra; ale le tun blara mogow ja ka taga Yesu mina. ¹⁷ Zudasi tun kera an ta jenkuru mogɔ do ye, an bee tun be baara kelen le ke. ¹⁸ A ka wari min soro a ta kojugu sara ye, a tagara o wari ke ka foro san. O ko fe, a ka a yere kan don juru ra; a su nana ben fo ka yerege, ka a nogow bee bo kene ma. ¹⁹ Zeruzalemukaw bee ka o ko lon, fo o ka o foro togo la o ta kan na ko: <Hakelidama>, o koro ye ko <jori foro>. ²⁰ K'a soro a sebera Zaburuw kitabu konɔ, ko:

<A ta bon lakolon ye to,
mogɔ si kana ke a konɔ>.
Zaburuw kitabu ko tuun ko:

<Mogɔ were ye a ta baara ke a nɔ ra ††.>

²¹ «O le koson mogɔ kelen ka kan ka fara an kan, o ye ke an seere ye k'a yira ko Matigi Yesu kununa ka bo saya ra. O tigi ka kan ka ke mogɔ do ye min tun be ni an ye, ²² ka a damina Yesu batize wagati ra Yuhana fe, fo ka taga se a korotalon ma ka bo an ce ra ka taga sankolo ra.»

²³ Lanabagaw ka mogɔ fla yira, Yusufu min be wele ko Barisabasi, ani min togolara ko Yutusi, ani Matiyasi. ²⁴ O ko, lanabagaw ka Ala daari, ko: «Matigi, ele min be mogɔ bee jusukun lon, i ka kelen min panawoloma nin mogɔ fla ra, o yira an na, ²⁵ janko o ye ke baarden ni ciraden* ye, ka bla Zudasi nɔ ra, sabu Zudasi bora o ciradenya ra ka taga yoro were ra, a ka kan ni yoro min ye.» ²⁶ O ka kara la, kara ka Matiyasi le yira; ale farara ciraden tan ni kelen kan.

Nin Saninman jigira lanabagaw kan

2 Pantekoti* lon na Yesu ta lanabagaw bee tun lajennin be yoro kelen na. ² Mankanba do barara ka bo sankolo ra; a be i ko fɔɔba mankan. Lanabagaw tun siginin be bon min konɔ, a nana o bon konɔ fa. ³ O ka nenden dow ye, o be i ko tasumamana. O tarantaranna ka na sigisigi o bee kelen kelen kan. ⁴ Lanabagaw bee fara Nin Saninman* na, o bee ka ke kuma ye kan werew ra; ni Nin Saninman ka kan min don min da ra, o be o

† Faso kanubagaba: Kitabu dow b'a fo ko Zeloti. †† Nin kuma fora Zaburu 69.26 ani 109.8

kan fo.

⁵ Ayiwa, Yahudiya Alapasiranbaga dow tun bora dunupa jamanaw bee ra, ka na to Zeruzalemu. ⁶ O mankanba bora minke, o mogow camanba borira ka taga lajen o yoro ra. O bee kononobanna, sabu o bee kelen kelen tun be o yere ta kan menna lanabagaw da ra. ⁷ O mogow bee kabakoyara, fo ka o kononoban. O tun b'a fora jogon ye ko: «Mogɔ minw be kumana tan, o bee te Galilekaw le ye wa? ⁸ Mun koson an bee kelen kelen be an yere ta kan menna o da ra? ⁹ Anw minw ye Paritikaw ye, ani Medikaw, ani Elamukaw, ani minw bora Mesopotami, ani Zude, ani Kapadosi, ani Pon, ani Azi jamanaw ra, ¹⁰ ani Firizi, ani Panfli, ani Misiran jamanaw ra, ani Libi jamana yoro minw be Sireni dugu kere fe, ani minw bora Romu*, ani Yahudiyaw, ani minw donna Yahudiyaya ra, ¹¹ ani Keretikaw, ani Arabuw, an be Ala ta kobaw lakarito menna o fe an yere ta kanw na!»

¹² O mogow bee kononobanna; o m'a lon o bena min fo tuun. O tun b'a fora jogon ye ko: «Nin ye mun ye sa?» ¹³ Nka dow tun be lanabagaw logobora k'a fo ko: «O ka duvendiman do le min ka fa.»

Piyeri ka mogow waaju

¹⁴ O le ra Piyeri wurira ka lo ni karamogoden to tan ni kelen ye, ka kuma ni kanba ye, k'a fo ko: «Aw Yahudiyaw, aw ye aw toro malo ka ne ta kuma lamen, ka nin faamu! ¹⁵ Nin mogow ma duven min ka fa, i ko aw b'a miirira cogo min na, sabu sogomada lo. ¹⁶ Nka cira Yoweli tun ka kuma min fo, o le be kera sisan tan; a ko:

¹⁷ <Ala ko: Dunupa labanwagatiw ra, ne bena ne Nin* lajigi adamadenw bee kan. Ne bena kuma don aw dencew ni aw denmusow da ra, ka mogow waaju.

Ala bena ko dow yira aw ta kanbelenw ra; aw ta cekorobaw bena Ala ta kow ye siko ra.

¹⁸ Can lo, a bena ke ten o lonw na; ne bena ne Nin lajigi ne ta joncew ni ne ta jonmusow kan;

ne bena kuma don o da ra ka mogow waaju.

¹⁹ Ne bena kabakofen dow yira san fe, sankolo ra, ka tagamasiyen dow yira dugukolo kan: jori, tasuma, ani bugun sisiman.

²⁰ Tere bena ke dibi ye, karo bena wulen i ko jori.

O bee le ko fe Matigi ta lon be se. O bena ke lonba le ye, lon min noro ka bon.

²¹ O wagati ra ni mogɔ o mogɔ ka Matigi togo wele, o tigi bena kisi ‡.>

²² «Ayiwa, aw Izirayelimogow, aw ye aw toro malo ka ne ta kuma lamen. Yesu Nazaretika tun kera mogɔ do ye, Ala ka a ta sebagaya yira aw ra min fe; a ka kobaw, ani kabakow, ani tagamasiyenw ke aw ce ra, i ko aw yere k'a lon cogo min na. ²³ Nka ka kapa ni Ala ta latige ni a ta loniya ye ale ta ko ra, aw ka a mina k'a don mogowjuguw boro; o k'a gbengben yiri ra k'a faga.

‡ 2.21 Nin kuma fora Yoweli 3.1-5

²⁴ Nka Ala k'a kisi ka bɔ saya ra k'a lakunu, sabu saya tun tɛ se ka Yesu mina ka to a ta fanga kɔrɔ.

²⁵ Sabu Dawuda tun k'a fɔ Yesu ta ko le ra, ko: <Ne tun bɛ ne Matigi yera tuma bɛɛ ne na kɔrɔ, sabu a bɛ ne kɛrɛ fɛ ka ne demɛ, janko ne baraka kana dɛsɛ.

²⁶ O kosɔn ɲagari bɛ ne jusu ra, ne da bɛ nin-sondiyakumaw fɔ.

Hali ne farisogo fana bena laganfiya ni o jigiyaya ye.

²⁷ Sabu i tɛna sɔn ka ne nin to saya dibi ra yi. I tɛna sɔn fana k'a to i ta mɔgɔ saninman farisogo ye tori kaburu ra.

²⁸ Sabu sira minw bɛ taga ɲanamanyakura ra, i ka o yira ne ra.

I bena ne jusu fa ɲagari ra, sabu ne bena kɛ ni i ye †.>

²⁹ «Ayiwa, ne balemaw, aw y'a to ne ye an bɛ-macɛ Dawuda ta ko gbɛya k'a fɔ aw ye bi: Ale sara, a su donna; hali bi a ta kaburu bɛ an fɛ yan. ³⁰ Dawuda tun ye cira le ye; a tun k'a lɔn fana ko Ala karira a ye ko lon dɔ a bɛna a mamaden dɔ sigi a ta masasiginan kan a nɔ ra ††. ³¹ Ayiwa, Kirisita*, min ye Ala ta mɔgɔ ɲanawolomanin ye, ale tun bɛna kunu ka bɔ saya ra cogo min na, Ala tun konna ka o le yira Dawuda ra. O le kosɔn a ko:

<A tɛna to saya dibi ra, a farisogo tɛna tori kaburu kɔnɔ ‡.>

³² Ne bɛ Yesu min ko fɔra, Ala ka ale le lakunu ka bɔ saya ra; an bɛɛ ye o ko seerew ye. ³³ A kɔrɔtara ka taga sigi Ala kininboroyanfan fɛ tuma min na, a tun ka Nin Saninman* min layiri ta an ye, a Fa Ala ka o di a ma. A fana ka o Nin Saninman le lajigi ka na an kan, i ko aw b'a yera, ani aw b'a menna cogo min na. ³⁴ Dawuda yɛrɛ ma kɔrɔta ka taga sankolo ra, nka o bɛɛ n'a ta, a ko:

<Matigi Ala k'a fɔ ne Matigi ye ko: Na i sigi ne kininboroyanfan fɛ,

³⁵ fɔ ne ye na i juguw mina ka o bla i sen kɔrɔ †.>

³⁶ «O kosɔn aw Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka kan k'a lɔn bi, ko sigiya t'a ra, ko Yesu min gbengbenna yiri ra aw fɛ, ko Ala ka ale le kɛ Matigi ni Kisibaga* ye.»

³⁷ Ayiwa, o mɔgɔw ka o kumaw men tuma min na, o kumaw ka o jusu sɔgɔ kɔsɛbɛ. O ka Piyeri ni karamɔgɔden tɔw ɲininka ko: «An balemaw, an ka kan ka mun le kɛ sisan?» ³⁸ Piyeri ka o jaabi ko: «Aw ka kan ka nimisa aw ta jurumunw na; aw bɛɛ kelen kelen ka kan ka batize Yesu Kirisita tɔgɔ ra, ka aw ta jurumunw yafa sɔrɔ. Ni o kɛra, Ala bɛna Nin Saninman di aw ma. ³⁹ Sabu Nin Saninman layiri tara aw fana ye, ani aw ta den minw bɛna na aw ko, ani siyamɔgɔ minw bɛ yɔrɔjan, ani an Matigi Ala bɛna mɔgɔ minw bɛɛ wele fana.» ⁴⁰ Piyeri ka o mɔgɔw waaju ka mɛɛn, k'a fɔ o ye k'a gbɛlɛya ko: «Aw ka kan ka jija ka faran bi mɔgɔjuguw ra, janko aw ye kisi.» ⁴¹ Mɔgɔ minw sɔnna Ala ta Kuma ma, o ka olugu bɛɛ batize. O lon na, mɔgɔ minw farara lanabagaw kan, o tun bɛ mɔgɔ waga saba bɔ.

† 2.28 Nin kuma fɔra Zaburu 16.8-11 †† 2.30 Nin kuma fɔra Zaburu 132.11 ‡ 2.31 Nin kuma fɔra Zaburu 16.10 †† 2.35 Nin kuma fɔra Zaburu 110.1

Lanabagaw ta jɛnɲogɔnya

⁴² Kabini o lon na o mɔgɔw tun bɛ lajen wagati bɛɛ ka ciradenw* ta karan lamɛn. O tora lanabagaw ta jɛnɲogɔnya ra. O tun bɛ buru tarantaran o ni ɲogɔn cɛ, ka o ɲimi, ka o hakiri jigi Matigi ta kuma ra, ka to ka Ala daari ɲogɔn fɛ. ⁴³ Alapasiran tun bɛ o bɛɛ ra, sabu ciradenw tun bɛ kabako caman ani tagamasiyɛn caman kɛra. ⁴⁴ Lanabagaw bɛɛ tun bennin lo. Mɔgɔ si tun tɛ a borofɛn jate a kelen ta ye. O tun bɛ o ta fɛnw bɛɛ taran o ni ɲogɔn cɛ. ⁴⁵ Tuma dɔw ra, dɔw tun bɛ o ta foro, walama o borofɛn dɔw fiyeere, ka o wari tarantaran ɲogɔn cɛ ka kɔra ni o bɛɛ ta makɔɲata ye.

⁴⁶ Lon o lon o tun bɛ lajen Alabatosoba kɔnɔ ɲogɔn fɛ ni miiriya kelen ye ka Ala bato. O tun jijara o ra kɔsɛbɛ. O tun bɛ lajen o ta sow kɔnɔ ka buru tarantaran ɲogɔn cɛ k'a ɲimi, ka o hakiri jigi Matigi ta kuma ra. O tun bɛ domuni kɛ ɲogɔn fɛ ni ninsondiya ani jusukun gbɛnin ye. ⁴⁷ O tun bɛ Ala tando wagati bɛɛ. O ko tun ka di mɔgɔw bɛɛ ye.

Matigi tun bɛ minw kisi, a tun bɛ olugu fara lanabagaw ta jɛnkuru* kan lon o lon.

Piyeri ka nabara kɛnɛya

3 Lon dɔ, Piyeri ni Yuhana tun bɛ tagara Alabatosoba ra ɲogɔn fɛ ka taga Ala daari; wulada wagati tun lo. ² O y'a sɔrɔ cɛ dɔ tun bɛ yi, o nabaraman le tun worora; lon o lon o tun bɛ o cɛ ta ka taga a sigi Alabatosoba donda dɔ ra, min bɛ wele ko «Donda cɛɲuman», janko mɔgɔ minw bɛ don Alabatosoba kɔnɔ, a ye olugu daari. ³ A ka Piyeri ni Yuhana dontɔ ye Alabatosoba kɔnɔ minke, a ka o daari. ⁴ Piyeri ni Yuhana ka o ɲa lɔ a ra k'a flɛ; Piyeri ko a ma ko: «An flɛ.» ⁵ Cɛ fana ka o lalaga ka o flɛ; a tun b'a hakiri ra ko o bɛna fɛn dɔ le di a ma. ⁶ O tuma Piyeri ko a ma ko: «Wari tɛ ne fɛ, sanin tɛ ne fɛ, nka min bɛ ne fɛ, ne bɛ o di i ma: Yesu Kirisita Nazaretikacɛ tɔgɔ baraka ra, wuri ka tagama!» ⁷ Piyeri ka a mina a kininboro ma k'a lawuri. O yɔrɔnin kelen bɛɛ a senw ni a senkuruw ka baraka sɔrɔ. ⁸ A panna ka wuri ka lɔ a sen kan ka kɛ tagama ye. A donna ni Piyeri ni Yuhana ye Alabatosoba kɔnɔ; a bɛ tagama, a bɛ panpan ka Ala tando. ⁹ Mɔgɔ bɛɛ k'a tagamatɔ ye, a bɛ Ala tandora. ¹⁰ O tun k'a lɔn ko cɛ min tun bɛ to ka sigi Alabatosoba Da Cɛɲuman na ka daariri, ko ale yɛrɛ lo. O cɛ sera ka tagama cogo min na, o barara o bɛɛ ra, fɔ ka o bɛɛ kɔnɔnɔban.

Piyeri ka waajuri kɛ Alabatosoba kɔnɔ

¹¹ Cɛ tun tɛ bɔra Piyeri ni Yuhana ko tuun minke, mɔgɔw bɛɛ kabakoyara; o borira ka taga lajen Piyeri ni Yuhana kɔrɔ, Alabatosoba bolon dɔ kɔnɔ, min bɛ wele ko «masacɛ Sulemani ta bolon».

¹² Piyeri ka jama ye minke, a k'a fɔ o ye ko: «An balema Izirayelimɔgɔw, mun kosɔn nin ko ka aw kabakoya? Mun kosɔn aw bɛ aw ɲa lɔ anw na, k'a kɛ i n'a fɔ anw yɛrɛ ta sebagaya walama an ta Alapasiran le k'a to nin cɛ sera ka tagama?» ¹³ Ibu-rahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala, an bɛmaw ta Ala, o le ka a ta baaraden Yesu tɔgɔ bonya; aw ka

ale le labla fagamaw ye, ka ban a ra Pilati ja kɔrɔ, k'a sɔrɔ ale tun k'a latige ko a be a bla. ¹⁴ Aw banna mɔgɔ saninman ni mɔgɔ terennin na, ka Pilati daari ko a ye mɔgɔfagabaga do le labla a no ra aw ye. ¹⁵ Aw ka janamanya banbari tigi faga, nka Ala ka a lakunu ka bo saya ra; anw ye a seerew ye. ¹⁶ Anw lara Yesu tɔgɔ min na, o tɔgɔ le ka baraka don nin ce ra; aw ja b'a ra, aw k'a lon fana. Lanaya, Yesu tɔgɔ ra, o le ka keneya dafanin di nin ce ma aw bee ja na.

¹⁷ «Nka o bee n'a ta, ne balemaw, ne k'a lon ko kolonbariya le k'a to aw ni aw ta kuntigiw ka nin ko ke. ¹⁸ Ala tun ka ko minw fo kakɔrɔ a ta ciraw bee da ra, a ka o le ke; ko Kirisita*, Ala ta mɔgɔ janawolomanin ka kan ka tɔrɔ. ¹⁹ O le koson aw ye nimisa aw ta jurumun na, ka son Ala ma, janko aw ta jurumunw ye ko ka bo yi. ²⁰ Ni o kera, Matigi bena laganfiya di aw ma, ani Kirisita min ta ko latigera aw ye, min ye Yesu ye, a bena o ci ka na aw fe. ²¹ Nka sisan Yesu ka kan ka to sankolo ra fo fen bee ye yelema ka ke kura ye folo; Ala tun ka o le fo kabini wagatijan a ta cira saninmanw da ra. ²² Musa tun k'a fo ko: <Aw Matigi Ala bena cira do lana aw ye ka bo aw yere balemaw ce ra, i n'a fo ne. Ni o cira ka fen o fen fo aw ye, aw ye o lamen. ²³ Ni mɔgɔ o mɔgɔ ma son k'a lamen, o tigi bena halaki ka bo Ala ta mɔgɔw ce ra †.> ²⁴ Sabu cira minw bee kumana, k'a damina cira Samawilu ra, o bee kelen kelen kumana nin wagati kow ra fana. ²⁵ Ayiwa, Ala ka ko minw bee yira ciraw ra, o bee fora aw le ye. Ala ka jenɔgɔnya min don ni an be-maw ye, aw fana be o jenɔgɔnya ra. Ala ka o le fo Iburahima ye ko: <Dugukolo ta gbaw bee bena baraka sɔrɔ ne fe ele ta duruja sababu le ra †.> ²⁶ O le koson Ala k'a ta baaraden janawoloma tuma min na, a konna k'a ci aw le fe folo, janko a ye baraka don aw ra, ka aw bee kelen kelen kisi ka bo aw ta sirajuguw kan.»

O ka Piyeri ni Yuhana mina

4 Ayiwa, ka Piyeri ni Yuhana to kuma ra jama fe, sarakalasebagaw* ni Alabatosoba kɔrɔsi-bagaw kuntigi ni Sadusiw* nana bara ka bo o kan. ² O k'a ye ko Piyeri ni Yuhana be mɔgɔw karanna minke, k'a fo ko Yesu kununa ka bo saya ra, ko suw bena kunu fana, o ma diya o ye fiyewu. ³ O ka o mina ka o bla kaso ra fo o dugusagbe, sabu su tun kora ka ban. ⁴ Nka o bee n'a ta, mɔgɔ minw tun ka Ala ta kuma lamem, olugu caman lara Yesu ra; lanabagaw cayara ka se mɔgɔ waga looru ɔgɔnna ma.

⁵ Ayiwa, o lon dugusagbe, Yahudiyaw kuntigiw ni cekɔrɔbaw ni sariya karamɔgɔw* ka ɔgɔn lajen Zeruzalemu. ⁶ Sarakalasebagaw kuntigiba Ane yere tun be yi, ani Kayife, ani Yuhana, ani Alesandiri, ani ce minw bee ye sarakalasebagaw kuntigiba ta somɔgɔw ye. ⁷ O ka Piyeri ni Yuhana lo o ce ma, ka o pininka ko: «Sebagaya juman le sababu ra, walama tɔgɔ juman le sababu ra aw ka nin ke?» ⁸ O tuma, Piyeri fanin Nin Saninman* na, a ko o ma ko: «Aw jamana kuntigiw, ani a

cekɔrɔbaw! ⁹ An ka kopuman min ke nin nabara ye, ani a keneyara cogo min na, aw be an pininkara o le ra bi. ¹⁰ Ayiwa, aw ni Izirayelimogow bee ka kan k'a lon ko nin ce keneyara Yesu Nazaretikace tɔgɔ baraka le ra; aw ka ale le gbengben yiri ra k'a faga, nka Ala ka a lakunu ka bo saya ra. Ale le baraka ra nin ce keneyanin lonin be aw ja kɔrɔ. ¹¹ Yesu ta ko le fora Kitabu konɔ ko:

<Aw bonlobagaw banna kabakuru min na ko a man ji,

o le kera bon kabakuru folo sobeman ye †.>

¹² «Kisiri te sɔrɔ tɔgɔ were ra; sabu Ala ma tɔgɔ were di mɔgɔw ma dugukolo kan yan, an be se ka kisi min sababu ra.»

¹³ Yahudiyaw kuntigiw, ani cekɔrɔbaw k'a ye ko Piyeri ni Yuhana be kumana minke hali siranya te o ra, o kabakoyara; sabu o tun k'a lon ko mɔgɔ gbansanw lo, minw ma karan. O k'a lon ko o tun be ni Yesu ye. ¹⁴ Nka o ja tun be ce keneyanin lonin na o kɔrɔ minke, o tun te se ka foyi fo.

¹⁵ Ayiwa, o ka o labo kititigejama mɔgɔw ce ra. O ko, o ka ɔgɔn pininka ko: «An bena mun le ke nin mɔgɔw ra? ¹⁶ Sabu o ka kabakoba min ke Zeruzalemu, o ma dogo mɔgɔ si ma; an fana te se ka o sɔsɔ. ¹⁷ Nka o bee n'a ta, an ye o wele ka kankari la o ye k'a gbeleya kosebe, ko o kana Yesu tɔgɔ fo mɔgɔ si ye tuun, janko o ko kana na yerege ka taga jamana yɔrɔ bee ra.»

¹⁸ O ko fe, o ka o wele ka na a fo o ye k'a gbeleya ko o kana Yesu tɔgɔ fo mɔgɔ si ye, o kana mɔgɔ si karan a ra fana. ¹⁹ Nka Piyeri ni Yuhana ka o jaabi ko: «Ayiwa, aw yere y'a fe, yala a bennin lo Ala ja kɔrɔ wa, ko anw ye aw kan mina, ka Ala kan bla? ²⁰ Anw koni ka min ye, ani an ka min men, an te se ka to o fɔbari ye.»

²¹ O ka kankari la Piyeri ni Yuhana ye tuun k'a gbeleya kosebe, ka sɔrɔ ka o labla; mɔgɔw pasiran koson o ma cogo sɔrɔ ka kiti ben o kan ka o tɔrɔ, sabu kabako min tun kera, mɔgɔw bee tun be Ala tandora o koson. ²² Ce min fana keneyako kera kabako ye, o si tun ka ca ni san binaani ye.

Lanabagaw ta Aladaari

²³ O ka Piyeri ni Yuhana labla minke, o tagara karamɔgɔden tɔw fe; sarakalasebagaw* kuntigiw, ani cekɔrɔbaw ka min fo o ye, o ka o bee lase karamɔgɔden tɔw ma. ²⁴ Lanabagaw ka o kuma men minke, o bee jenna ka o miiriya ke kelen ye, ka o kan kɔrɔta k'a fo Ala ye ko: «Matigi, ele min ka sankolo ni dugukolo dan, ani kogoji ni a konofenw bee, ²⁵ ele le ka nin kuma don i ta baaraden, an bemace Dawuda da ra i ta Nin Saninman* baraka ra, ko:

<Mun koson siyaw be muruti de?

Mun koson miiriya gbansanw be jamana mɔgɔw konɔ de?

²⁶ Dugukolo masacew wurira ka lo;

kuntigiw ka ɔgɔn lajen

Matigi ni a ta mɔgɔ janawolomanin kama †.>

²⁷ Sabu masace Herodi* ni Ponse Pilati ka jen siri

† 3.23 Nin kuma fora Sariya 18.15,18,19 †† 3.25 Nin kuma fora Damina 22.18; 26.4

‡ 4.11 Nin kuma fora Zaburu 118.22 †† 4.26 Nin kuma fora Zaburu 2.1-2

ni siya wɛrɛ mɔgɔw* ye, ani Izirayelimɔgɔw, nin dugu kɔnɔ yan; o wurira i ta baaraden saninman Yesu kama, i ka min janawoloma. ²⁸ O cogo ra i tun ka ko minw latigɛ ka kɔna ni i ta sebgaya ni i ta hakiritigiya ye kakɔrɔ, o ka o le kɛ. ²⁹ Nka Matigi Ala, sisan, o ka kankarigbelen min la an ye, i ka o mɛn. O kosɔn jagbeleya di i ta baaradenw ma, janko o ja siginin ye i ta kuma fɔ. ³⁰ I ta sebgaya di o ma, janko o ye banabagatɔw keneya, ka tagamasiyenw ni kabakow kɛ i ta baaraden saninman Yesu tɔgɔ ra.»

³¹ O ka Ala daari ka ban tuma min na, o tun lajennin bɛ yɔrɔ min na, o yɔrɔ dugukolo yerɛyerɛra. O bɛɛ fara Nin Saninman na. K'a ta o wagati ra, o ja siginin tun bɛ Ala ta Kuma fɔ ni jagbeleya ye.

Lanabagaw ta jɛnɔgɔnya

³² Lanabagaw ta jɛnkuru* bɛɛ tun bennin bɛ kelen ma; o tun ka o jusukun kɛ kelen ye, ka o ta miiriya kɛ kelen ye fana. O ra mɔgɔ si tun tɛ a borofɛn jate a kelen ta ye, nka o tun bɛ o borofɛnw bɛɛ tarantaran o ni jɔgɔn cɛ. ³³ Sebgayaba tun bɛ ciradenw* fɛ. O tun bɛ Matigi Yesu kunuko fɔ mɔgɔw ye. Ala ta nɛɛma fana tun cayara lanabagaw kan. ³⁴ O kosɔn janibagatɔ tun tɛ o cɛ ra: sabu forow, ani bonw tun bɛ minw fɛ, olugu tun bɛ o dɔw fiyeere, ³⁵ ka na o wari di ciradenw ma. O tun bɛ wari tarantaran lanabagaw ra, ka kɔna ni bɛɛ kelen kelen ta mako ye.

³⁶ Ayiwa, Yusufu, tun ye Levi* ta mɔgɔ dɔ ye, min bɛ bɔ Sipere; ciradenw tun ka ale tɔgɔ le la ko Barinabasi, o kɔrɔ ye ko mɔgɔ jagbeleyabaga. ³⁷ Foro dɔ tun bɛ ale fɛ; ale ka o fiyeere ka na o wari di ciradenw ma.

Ananiyasi ni Safira ta ko

5 Ayiwa, cɛ dɔ tun bɛ yi, a tɔgɔ ye ko Ananiyasi; ale ni a muso Safira benna kelen ma ka foro dɔ fiyeere. ² Nka a ka wari taran kelen dogo, ka taga ni a taran kelen ye ka taga o di ciradenw ma; a ni a muso tun benna o ma.

³ Piyeri k'a jininka ko: «Ananiyasi, a kera cogo di ko Setana ka i jusukun fa ni miiriyajugu ye fɔ k'a to i ka foro wari dɔ dogo ka na faninya fɔ Nin Saninman* ye? ⁴ Ni i tun ma i ta foro fiyeere o, a tun tɛna kɛ i ta bla le ra wa? A fiyeerera minke fana o, a wari bɛɛ tun tɛ i ta bla le ra wa? Mun na i sonna ka o kojugu jɔgɔn latigɛ i yerɛ kɔnɔ? I ma faninya tige mɔgɔ ye dɛ, i ka a tige Ala le ye.»

⁵ Kabini Ananiyasi ka o kuma mɛn, a benna dugu ma ka sa. Mɔgɔ minw ka o ko kibaro mɛn, siranya ka olugu bɛɛ mina. ⁶ Kanbelen dɔw wurira ka Ananiyasi su ta k'a kasanke ka taga a su don.

⁷ Wagati dama tɛmenin kɔ, a muso nana; min kera a cɛ ra, a tun ma o lɔn. ⁸ Piyeri k'a jininka ko: «Safira, can fɔ ne ye, yala aw ka aw ta foro fiyeere warida min na, o le ye nin ye wa?» Safira ko: «Onhɔn, a fiyeerera o le ra.» ⁹ Piyeri ko a ma ko: «O tuma a kera cogo di, aw fla benna a ma ko aw bɛ Matigi Nin Saninman* kɔrɔbɔ? Ayiwa, mɔgɔ minw ka i cɛ su don, olugu flɛ nin ye da ra, o bɛna taga ni ele fana ye.» ¹⁰ O yɔronin kelen bɛɛ, muso

benna dugu ma Piyeri sen kɔrɔ ka sa. Kanbelenw donna bon kɔnɔ k'a ye ko a sara; o k'a ta ka taga a su don a cɛ kerɛ fɛ. ¹¹ O ko ka siranya bla lanabagaw ta jɛnkuru* mɔgɔw bɛɛ ra, ani minw bɛɛ ka o ko mɛn.

Ciradenw ka kabako caman kɛ

¹² Ciradenw* tun bɛ tagamasiyen caman ni kabako caman kera mɔgɔw cɛ ra. Lanabagaw tun bɛ to ka jɔgɔn lajɛn Sulemani ta bolon kɔnɔ.

¹³ Mɔgɔ si tun tɛ son ka kori o ra; o bɛɛ n'a ta, mɔgɔw tun bɛ o tando kosebɛ. ¹⁴ Mɔgɔ caman tun bɛ lara Matigi ra, cɛw, ani muso, ka fara lanabagaw kan. ¹⁵ A nana kɛ fɔ mɔgɔw tun bɛ na ni banabagatɔw ye ka na o lala sira kan, kalagaw ni debɛw kan, janko Piyeri tɛmɛtɔ, hali ni a tɛ se ka maga o ra, a ja dama ye yɛlɛ o dɔw kan dɔron ka o keneya. ¹⁶ Jama caman tun bɛ bɔ Zeruzalemu kerɛfeduguw ra ka na ni banabagatɔw ni jinatɔw ye. O bɛɛ tun bɛ keneya.

Yahudiyaw ta pamɔgɔw ka ciradenw tɔrɔ

¹⁷ Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigiba* ni a nɔfemɔgɔw, minw ye Sadusiw* ta jɛnkuru mɔgɔw ye, ciradenw jangboya ka olugu mina. ¹⁸ O ka ciradenw* mina ka o bla kasobonba kɔnɔ. ¹⁹ Nka su fɛ, Matigi ta mɛleke dɔ nana kasobon dondaw dayɛlɛ, ka ciradenw labɔ, k'a fɔ o ye ko: ²⁰ «Aw ye taga lɔ Alabatosoba kɔnɔ ka janamanyakura ko kibaro fɔ mɔgɔw ye.»

²¹ Mɛleke ka min fɔ, o ka o kɛ; o dugusagbɛ sɔgɔmada joona fɛ, o tagara Alabatosoba kɔnɔ ka taga kɛ mɔgɔw karan ye.

Sarakalasebagaw kuntigiba ni a nɔfemɔgɔw nana; o ka kititigejama ni Izirayeli* cɛkɔrɔbaw bɛɛ lajɛn. O ka sorasi dɔw ci ko o ye taga ciradenw labɔ kasobon na ka na ni o ye. ²² Sorasiw tagara se yi minke, o ma ciradenw sɔrɔ kasobon kɔnɔ. O sekora ka na o jafɔ kititigejama mɔgɔw ye. ²³ O ko: «An tagara a sɔrɔ ko kasobon dasɔgɔnin lo ka ja; kasobon kɔrɔsibagaw lɔlɔnin bɛ kasobon dondaw ra, o bɛ kasobon kɔrɔsira. Nka an ka da yɛlɛ minke, an ma mɔgɔ si ye kasobon kɔnɔ.»

²⁴ Alabatosoba kɔrɔsibagaw kuntigi ni sarakalasebagaw kuntigiw ka o kuma mɛn minke, ciradenw ta ko ka o hakiri jagami; o ka kɛ o yerɛ jininka ye ko: «An bɛna nin ko kɛ di le sa?» ²⁵ Ka o to o miiri ra, mɔgɔ dɔ nana a fɔ o ye ko: «Aw ka mɔgɔ minw bla kaso ra, o lɔnin ye Alabatosoba kɔnɔ, o bɛ mɔgɔw karanna.» ²⁶ O tuma ra Alabatosoba kɔrɔsibagaw kuntigi ni sorasi dɔw wurira ka taga ciradenw wele ka na jususuma ra; o m'a kɛ fangako ye, sabu o tun bɛ siranna ko mɔgɔw kana na olugu bon ni kabakuruw ye.

²⁷ O nana ni o ye ka na o lɔ kititigejama ja fɛ; sarakalasebagaw kuntigiba ka o jininka ko: ²⁸ «An tun m'a fɔ aw ye k'a gbeleya ko aw kana mɔgɔ si karan Yesu tɔgɔ ra tuun wa? A flɛ, aw ka Zeruzalemu dugumɔgɔw bɛɛ hakiri yɛlɛma ni aw ta karan ye; aw fana b'a fɛ ka Yesu fagari kunko ben anw kan.» ²⁹ Piyeri ni ciraden tɔw ka o jaabi, ko: «An ka kan ka Ala kan le mina, sani an ye

mogow kan mina! ³⁰ Aw ka Yesu min gbengben yiri ra k'a faga, an bemaw ta Ala ka o le lakunu ka bo saya ra. ³¹ Ala k'a korota a ta sebgaya ra ka a ke Kuntigi ye, ani Kisibaga*, janko Izirayelimogow ye nimisa ka o ta jurumunw yafa soro ale baraka ra. ³² Anw le kera nin kow seerew ye, ani Nin Saninman*, Ala be o Nin Saninman min di a kanminabagaw ma.»

³³ Kititigejama ka o kuma men minke, o dimina, k'a ke i n'a fo o bena ciradenw faga. ³⁴ Nka Farisiw* ta sariya* karamogoba do tun be yi, o togo ye ko Gamaliyeli; mogow bee tun be a bonya. Ale wurira ka lo kititigejama ce ma k'a fo ko o ye ciradenw labo kene ma folo. ³⁵ Ciradenw bonin ko a ko kititigejama mogow ma ko: «Ne balema Izirayelimogow, aw b'a fe ka ko min ke nin mogow ra, aw ye aw yere korosi o ra de! ³⁶ Sabu a ma men folo, ce do tun wurira yan, min togo tun ye ko Tedasi. Ale tun k'a yere ke kolonbagaba ye, fo mogow keme naani jagon tugura a ko. Nka a laban o k'a faga, a ta mogow bee janjanna; o ko banna o yoro ra yi. ³⁷ O ko fe, Galilekace do fana wurira tun, ko Zudasi. Ale ta ko kera jamana mogow jatewagati ra. Ale fana ka mogow caman nege ka o tugu a yere ko. Nka o ka ale fana faga, a ta mogow bee janjanna. ³⁸ O le koson, sisan, ne be nin le fo aw ye: aw kana nin mogow ta kora siri aw nin kan tuun; aw ye o to o ye taga. Ni a kera ko o miiriya ni o kow bora mogow le ra, a bena cen a yere ma lon do. ³⁹ Nka ni a kera ko a bora Ala yere le ra, aw tana se k'a cen fiyewu. Aw ye aw yere korosi, aw kana ban ka kere ke ni Ala yere ye.»

⁴⁰ Ayiwa, kititigejama mogow sonna Gamaliyeli ta kuma ma. O ka ciradenw wele. O ka o bugo ni gbepe ye, k'a fo o ye ko o kana Yesu togo fo mogow si ye tuun; o ko, o ka o labla ko o ye taga.

⁴¹ Ciradenw tagara ka bo kititigejama koro, o be nagarira k'a ye ko Ala ka o bonya la olugu kan, k'a to o ye olugu dogoya Yesu togo koson. ⁴² O bee n'a ta, o tun be mogow karan lon bee, Alabatosoba kono, ani sow kono, k'a fo o ye ko Yesu le ye Kisibaga ye.

Baarakɛbaga wolonfla farara ciradenw kan

6 Ayiwa, o wagati ra lanabagaw tun be cayara. Yahudiya gerekikanfobagaw ka Yahudiya heburukanfobagaw korofa, ko o te olugu ta muso ce saninw jatera kosebe domuni ko ra.

² Karamogoden tan ni fla ka o men minke, o ka lanabagaw bee lajennin wele k'a fo o ye ko: «Ni an ka Ala ta Kuma waajuri dabra, ka an ta baara ke domuni taran don ye, o te ben. ³ O le koson, an balemaw, aw ye mogow wolonfla janawoloma aw ce ra, o ye ke mogowobew ye, minw hakiri ka bon, ani minw fanin lo Nin Saninman* na; an bena olugu bla domuniko janabari ra. ⁴ An koni bena an ta baara ke Aladaari ni Ala ta Kuma waajuri ye.»

⁵ O kuma diyara jama bee ye. O ka mogow minw janawoloma, olugu fle: Etiyeni, ale tun ye lanamogow ye, a fanin be Nin Saninman na, ani Filipe, ani Porokori, ani Nikanori, ani Timon, ani Parimenasi, ani Nikola min tun bora Antiyosi; ale tun be Yahudiyaw ta diina le ra folo. ⁶ O nana o

mogow wolonfla yira ciradenw* na. Olugu ka Ala daari o ye, ka o boro la o kan ka dugawu ke o ye.

⁷ Ala ta Kuma tun be sera yoro caman na. Lanabagaw tun be cayara Zeruzalemu kosebe. Sarakalasebaga* caman fana tun be sonna Kibaro Diman* kuma ma.

Yahudiyaw ka Etiyeni mina

⁸ Etiyeni fanin tun be Ala ta neema ni a ta sebgaya ra. A tun be kabakobaw ni tagamasiyenw kera mogow ce ra. ⁹ Mogow dow bora karanso do ra min be wele ko jon kunmaboninw ta karanso. O mogow tun ye Sirenikaw, ani Alesandirikaw le ye; dow fana tun bora Silisi, ani Azi mara ra; o mogow nana ke Etiyeni soso ye. ¹⁰ Nka Etiyeni tun be kumana Nin Saninman* baraka ra ni hakiritigiya min ye, o tun temena olugu ta hakiri dan kan, fo o ma se ka kuma ke ni Etiyeni ye. ¹¹ O kera minke, o ka mogow dow kononosu ni wari ye Etiyeni kama. Olugu ko: «A ka kumajuguw fo cira Musa ma, ani Ala yere ma!»

¹² O cogo ra, o ka jama ni cekorobaw ni sariya karamogow* lawuri Etiyeni kama. O ka Etiyeni mina fanga ra ka taga ni a ye kititigejama na fe. ¹³ O nana ni mogow dow ye; olugu ka faninya la Etiyeni na k'a fo ko: «Tuma bee ce nin le be kumajuguw fora Alabatosoba saninman ni cira Musa ta sariya* kama. ¹⁴ Sabu an k'a men a da ra ko Nazaretikace Yesu bena Alabatosoba ci, ani ko cira Musa ka landa minw di an ma, ko a bena o bee yelema.»

¹⁵ Kititigejama mogow ka o na lo Etiyeni na, a na da kera o na na i ko meleke do ta.

Etiyeni ta waajuri

7 Sarakalasebagaw kuntigiba* ka Etiyeni jininka ko: «Mogow ka min fo, yala a kera ten?» ² Etiyeni k'a jaabi ko: «Ne faw, ani ne balemaw, aw ye lamenni ke! Ncorotigi Ala ka a yere yira an bemace Iburahima ra, k'a to Mesopotami jamana ra, sani a ye taga sigi Karan mara ra. ³ A k'a fo Iburahima ye ko: «Bo i ta jamana ra, ani i ta gbamogow ce ra. Ne bena jamana min yira i ra, i ye taga o yoro ra †.» ⁴ Ayiwa, Iburahima wurira ka bo Kalidekaw ta mara ra, ka taga sigi Karan mara ra. A face sara tuma min na, Ala k'a labo Karan; an be jamana min na yan bi, a nana sigi o ra.

⁵ Nka Ala tun ma yoro si di a ma nin jamana kono k'a ke a ta ye, hali senlayoro. Nka Ala ka layiri ta a ye ko nin jamana bena ke a denw ta ye ale ko fe, k'a soro den tun te Iburahima yere fe o wagati ra.

⁶ Ala k'a fo a ye ko: «I ta duruja bena taga to lonanya ra jamana were ra. O jamana mogow bena o bla jonya ra ka o tooro fo san keme naani. ⁷ Nka o bena ke siya min ta jonw ye, ne yere le bena kiti ben o siya mogow kan. O ko fe, o bena bo ka na Ala bato nin yoro ra yan ††.» ⁸ O ko, Ala ka kenesigiri yira Iburahima ra, ka o ke ale ni Iburahima ta jennogonya tagamasiyen ye. O koson Iburahima nana Isiyaka soro minke, a ka a kenesigi a worolon tere seeginan. Isiyaka nana Yakuba soro, ale fana

† 7.3 Nin kuma fora Damina 12.1 †† Nin kuma fora Damina 15.13-14 Bori 3.12

ka o kenesigi. Yakuba ka an bemace tan ni fla soro, ale fana ka olugu kenesigi.

⁹ «An bemace Yusufu jangboya ka an bema tow soro; o k'a fiyeere mogɔ dow ma, olugu tagara ni a ye Misiran. ¹⁰ Nka Ala tora Yusufu fe ka a bosi o tɔɔrow bee ma. Ala ka hakiritigiya di a ma k'a ko diya Farawona ye, Misiran masace. Farawona k'a sigi Misiran jamana kuntigiya ra, k'a ke masaso namogɔ ye. ¹¹ O wagatiw ra kongoba benna Misiran jamana bee kan, ani Kanaana* jamana bee. Sege tun bonyara kosebe. An bemaw tun te foyi sorora k'a domu.

¹² «Ayiwa, Yakuba nana a men ko domuni be sorora Misiran. A ka an bemaw ci ko o ye taga siman do san; o kera a sijaga folo ye. ¹³ A sijaga flanan na, Yusufu k'a yere yira a balemaw ra. O wagati le ra masace Farawona sorora ka Yusufu boyoro lon. ¹⁴ O ko, Yusufu ka mogɔ dow ci ka taga a face ni a somogow bee ta ka na ni o ye. O tun be mogɔ biwolonfla ni looru. ¹⁵ Yakuba tagara o cogo le ra Misiran. A tora Misiran fo ka na sa; an bemaw bee nana sa fana. ¹⁶ O sara minke, Iburahima tun ka kaburu min san Hamori dencew fe Sikemu, o nana ni o ye ka na o suw don o yoro ra.

¹⁷ «Ayiwa, i n'a fo Ala tun ka layiri min ta Iburahima ye, o kewagati tun be surunyara; an ta siya bonyara, o cayara Misiran jamana ra. ¹⁸ O wagati le ra masace do were nana sigi Misiran jamana kunna; ale tun ma do lon Yusufu ta ko ra. ¹⁹ O masace ka an ta siyamogow janfa ni ceguya ye, ka an bemaw tɔɔro; a tun be o jagboya k'a to o ye o ta denw to kene ma, janko denw ye faga. ²⁰ O wagati le ra cira Musa worora. A tun ce ka ni kosebe, k'a ko diya Ala yere ye. A face ni a bamuso k'a dogo k'a lamɔ bon kono fo karo saba. ²¹ O ko, o k'a bla kene ma fana; nka Farawona denmuso nana a ye, a ka a ta ka taga a lamɔ, k'a ke i ko a yere dence. ²² O cogo ra, Musa karanna Misirankaw ta lonniya bee ra. Baraka tun be a ta kumaw, ani a ta kewalew bee ra.

²³ «Musa si nana san binaani soro wagati min na, a k'a latige ko a be taga a balema Izirayelimogow fle. ²⁴ A tagara a ye ko Misirankace do be a balema do bugora. Musa ka a balemace deme ka Misirankace bugo k'a faga ka a balemace dimibo. ²⁵ A tun be Musa hakiri ra ko o cogo ra a balemaw bena a faamu ko Ala bena o kisi ale sababu le ra; nka a balemaw ma o faamu. ²⁶ O dugusagbe Musa tagara a balema dow soro kerera. A ko a be olugu sorona o ye ben kelen ma; a ko: «Aw ye jɔgɔn balemaw le ye; mun koson aw be jɔgɔn kere?» ²⁷ Nka min tun be a tɔɔgɔn bugora, ale ka Musa mafiyenya, k'a fo ko: «Jon le ka ele sigi anw kunna ka i ke anw ta kititigebaga ye? ²⁸ Koni i t'a fe ka ne faga le fana i n'a fo i ka Misirankace faga cogo min na kunu?» ²⁹ Ce ka o kuma fo minke, Musa borira ka taga to fo Madiyan jamana ra. A ka dence fla soro o yoro ra.

³⁰ «San binaani temenin ko, ka Musa to kongokolon kono Sinayi kuru kere fe, meleke do ka a yere yira a ra yiritunin tasumaman do ra. ³¹ Musa ka o ye minke, o ko ka a kononoban. A gbarara ko a b'a fle ka na minke, Matigi Ala kumana a fe k'a

fo a ye ko: ³² «Ne le ye i bemaw ta Ala ye, Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ta Ala.» Musa siranna fo a be yereyere, a ma son ka a na korota k'a fle tun. ³³ O ko, Matigi Ala ko Musa ma ko: «I ta sanbara bo i sen na, sabu i lonin be yoro min na nin ye, o ye yoro saninman le ye †.» ³⁴ Ala k'a fo a ye tuun ko: «Ne ta mogow tɔɔronin be cogo min na Misiran, ne ka o ye, ne ka o nunakan men fana. Ne jigira ka na o kisi ka bo jonya ra. Na, sisan ne be i ci ka taga Misiran.»

³⁵ «Ayiwa, Izirayelimogow tun banna o Musa min na k'a fiyenya ko: «Jon le ka ele sigi anw kunna ka i ke anw ta kititigebaga ye,» Ala nana o Musa le ci k'a ke o kuntigi ye, ani ka o kisi ka bo Misiran jonya ra meleke sababu ra, meleke min tun ka a yere yira a ra yiritunin tasumaman ra. ³⁶ Ale Musa kelen le ka o labo Misiran jonya ra, ka taga-masiyenw ni kabakow ke Misiran jamana kono, ani o temeto Kogojiwulen ce ma, ani kongo kono ka se fo san binaani. ³⁷ O Musa kelen le k'a fo fana Izirayelimogow ye ko: «Ala bena cira do lana aw fe ka bo aw yere balemaw ce ra, i n'a fo ne ††.» ³⁸ Ala ka kuma barakamanw fo ale Musa le ye k'a lase an bemaw ma; o wagati ra mogow lajennin tun be kongo kono, meleke tun be kumana ale ni an bemaw fe Sinayi kuru kan.

³⁹ «Nka an bemaw ma son a ta kuma ma, o banna a ra, ka o hakiri yelema Misiran ta fenw fe; ⁴⁰ o k'a fo Haruna ye ko: «Batofen dow lalaga an ye, minw bena bla an na ka taga; sabu nin Musa min ka an labo Misiran jamana ra, an te a yera, an ma o lon fen min k'a soro ‡.» ⁴¹ O cogo ra o ka misiden do bisigiya lalaga, ka saraka bo o batofen ye, ka nagari o yere boro ta fen lalaganin koson. ⁴² Nka Ala dimina o koro ka a ko di o ma, k'a to o ye tere ni karo ni lolow bato, i n'a fo a sebera ciraw ta kitabuwa ra cogo min na ko:

«Aw Izirayelimogow, aw be miiri ko aw ka began sarakaw ni saraka to minw bee bo kongokolon kono san binaani kono,

ko aw ka o bo ne le ye wa?

⁴³ Aw ma o sarakaw bo ne ye de, nka aw ta jo min togo ye ko Moloki, aw ka o ta fanibon le ta,

ani lolo min togo ye ko Refan, aw ka olugu bisigiya le lalaga ka o bato.

O le koson ne bena aw bla ka taga fo Babiloni ko fe †.

⁴⁴ «Ayiwa, ka an bemaw to kongokolon kono, jennogonya kesu ta fanibon tun be o boro; Musa tun ka o lalaga i n'a fo a tun fora a ye cogo min na, ko Ala ka min yira a ra, a ye a lalaga ka kapa ni o ye. ⁴⁵ O ko fe an bemaw nana o fanibon di o ta denw ma. Yosuwe le kera olugu namogow ye ka taga ni o fanibon ye siya werew ta jamana ra; Ala tun ka o siyaw gben ka bo o ta jamana ra, k'a di Izirayelimogow ma. Fanibon tora o fe fo ka na se

† 7.27-33 Nin kuma fora Bori 2.14-3.10 †† 7.37 Nin kuma fora Sariya 18.15,18 ‡ 7.40 Nin kuma fora Bori 32.1,23 ††† Nin kuma fora Amosi 5.25-27

Dawuda ta wagati ma. ⁴⁶ Dawuda ka nɛɛma sɔrɔ Ala fɛ fɔ a ka Ala daari ko a y'a to ale ye bon dɔ lo Yakuba ta Ala ye. ⁴⁷ Nka Dawuda dence Sulemani le nana ke o bon lobaga ye.

⁴⁸ «O bɛɛ n'a ta, mɔgɔ boro ka bon min lo, Ala Korotaninba tɛ sigi o kɔnɔ; i n'a fɔ cira k'a fɔ cogo min na ko:

⁴⁹ ‹Sankolo ye ne ta masasiganan ye, dugukolo ye ne senblayɔrɔ ye; aw bɛ se ka bon juman le lo ne ye, walama yɔrɔ juman le bɛ yi tuun, min bɛ se ka ke ne laganfiyayɔrɔ ye?»

⁵⁰ Ne le ma o fɛnw bɛɛ dan ni ne ta sebagaya ye wa †?»

⁵¹ «Ayiwa, aw mɔgɔ murutininw, mɔgɔ jusukung-belenw, ani mɔgɔ torokungbelenw, aw bɛ Nin Saninman* sɔsɔ tuma bɛɛ, aw ni aw bɛmaw bɛɛ ka kan. ⁵² Cira juman le bɛ yi, aw bɛmaw ma min tɔɔrɔ? Minw ka Ala ta mɔgɔ terennin nako kibaro fɔ, aw ka olugu faga. Sisan aw nana o mɔgɔ terennin fana janfa k'a faga. ⁵³ Aw le tun ka Ala ta sariyaw* sɔrɔ melekw sababu ra, o bɛɛ n'a ta, aw ma son ka tagama o sariyaw kan.»

Etiyeni fagacogo

⁵⁴ Yahudiyaw ka o kumaw mɛn minke, o dimina fɔ o bɛ o jin nimi Etiyeni kama. ⁵⁵ Nka Etiyeni fanin Nin Saninman* na, a k'a ja lo sankolo ra ka Ala nɔɔrɔ ye, ka Yesu lonin ye Ala kininboroyanfan fɛ. ⁵⁶ A ko: «Ne ja bɛ sankolo dayɛlenin na, Min kɛra Adamaden ye*, ne ja bɛ o lonin na Ala kininboroyanfan fɛ.»

⁵⁷ Kabini Etiyeni ka o fɔ, mɔgɔw ka kulekanba ci, ka o torow datugu; o kɔ, o bɛɛ girinna ka na ton Etiyeni kan, ⁵⁸ k'a mina k'a sama ka taga ni a ye dugu kɔ fɛ, ka taga a bon ni kabakuru ye k'a faga. A fagabagaw tun ka o ta deregew bɔ ka o bla kanbelen dɔ kɔrɔ, min tɔgɔ tun ye ko Sɔli. ⁵⁹ Wagati min na o tun bɛ Etiyeni bonna ni kabakuru ye, a ka Ala daari, ko: «Matigi Yesu, ne nin mina.» ⁶⁰ O ko, a ka a kinbiri gban ka pɛrɛn k'a fɔ ko: «Matigi, i kana nin jurumun jate o kun.» Etiyeni ka o fɔ minke, a sara.

Sɔli ka lanabagaw tɔɔrɔ

8 Sɔli fana tun sɔnna Etiyeni fagako ma. O lon na, kɔni tɔɔrɔba sera lanabagaw bɛɛ ma Zeruzalemu; o tɔɔrɔ bonyakojugu fɛ, lanabagaw bɛɛ janjanna ka taga Zude mara ni Samari mara ra. Ciradenw* dɔrɔn le tora Zeruzalemu. ² Alapasiranbaga dɔw ka Etiyeni ta ka taga a su don; o kasira kɔsɛbɛ Etiyeni ta saya kosɔn.

³ Nka Sɔli kɔni tun b'a fɛ ka lanabagaw ban le pewu. A tun bɛ taga don bonw kɔnɔ, ni a ka lanabaga fɛn o fɛn ye, cɛ o muso o, a bɛ o bɛɛ mina fanga ra ka taga o bla kaso ra.

Filipe ka Kibaro Diman fɔ Samari

⁴ Lanabaga minw tun borira ka bɔ Zeruzalemu, olugu tun bɛ yaalayaala yɔrɔw ra, ka Ala ta Kibaro Diman* waajuri ke. ⁵ O ra, Filipe tagara Samari

dugu dɔ ra, ka taga Kisibaga* Yesu Kirisita ta ko waajuri ke o mɔgɔw ye. ⁶ Filipe tun bɛ kabako minw kɛra, o dugumɔgɔw ka o kow mɛn minke, ani dɔw nana a ye fana minke, jama caman nana o toro malo ka Filipe ta kumaw lamɛn kɔsɛbɛ.

⁷ Sabu Filipe tun bɛ jinatɔw ta jinaw gben ka bɔ o ra; jinaw tun bɛ kulekanba ci ka bɔ jinatɔw ra. A ka muruguw ni nabara caman kɛneya. ⁸ O kɛra pa-gariba ye o dugu kɔnɔ.

⁹ Cɛ dɔ tun bɛ o dugu kɔnɔ kakɔrɔ, o tɔgɔ tun ye ko Simɔn. A tun bɛ jinamoriya ke fɔ ka Samarikaw bɛɛ kɔnɔnɔban. A tun bɛ a yɛrɛ kɛra kolɔnbagaba ye. ¹⁰ Mɔgɔ fitini fara mɔgɔba kan, bɛɛ tun b'a flɛra, k'a lamɛn; o tun b'a fɔra ko: «Nin kɔni ye Ala ta sebagaya yɛrɛ le ye, sebagayaba.» ¹¹ O bɛɛ tun b'a flɛ, k'a lamɛn, sabu kabini wagatijan a tun bɛ jinamoriyako minw kɛra, o tun ka o kɔnɔnɔban.

¹² Nka Filipe ka Ala ta Masaya* ko ni Yesu Kirisita tɔgɔ kibaro Diman fɔ o ye minke, o mɔgɔw sɔnna Filipe ta kuma ma; cɛ fara muso kan, o bɛɛ batizera. ¹³ Hali Simɔn yɛrɛ sɔnna Ala ta Kuma ma. A batizera minke, a tora ni Filipe ye. Filipe tun bɛ tagamasiyenw ni kabako minw kɛra, o tun k'a kɔnɔnɔban kɔsɛbɛ.

Ciradenw ka Ala daari Samari lanabagaw ye

¹⁴ Ciradenw* tora Zeruzalemu k'a mɛn ko Samarika dɔw sɔnna ka la Ala ta Kuma ra; o ka Piyeri ni Yuhana ci o fɛ. ¹⁵ Piyeri ni Yuhana sera Samari tuma min na, o ka Ala daari Samari lanabagaw ye, janko o ye Nin Saninman* sɔrɔ.

¹⁶ Sabu Nin Saninman* tun ma jigi o mɔgɔw si kan fɔlɔ; o tun batizera Matigi Yesu tɔgɔ le ra dɔrɔn.

¹⁷ O ra, Piyeri ni Yuhana ka o boro la o kan minke, o ka Nin Saninman sɔrɔ.

¹⁸ Ayiwa, Simɔn k'a ye ko lanabagaw ka Nin Saninman sɔrɔ ciradenw ta borolari fɛ minke, a ka wari di o ma, ¹⁹ k'a fɔ o ye ko: «Aw ye nin sebagaya di ne fana ma, janko ni ne ka ne boro la mɔgɔ o mɔgɔ kan, o tigi ye Nin Saninman sɔrɔ.»

²⁰ Piyeri ko a ma ko: «Ele ni i ta wari bɛɛ ye halaki jɔgɔn fɛ, sabu i b'a miiri ko Ala bɛ fɛn min di gbansan, i bɛ se ka o sɔrɔ ni wari ye.» ²¹ O ko, Piyeri k'a fɔ a ye ko: «Ele kɔni nin tɛ nin ko ra, i ta sɔrɔta fana t'a ra, sabu i jusukun ma teren Ala ja kɔrɔ. ²² Nimisa i ta miirjuguw ra, ka Matigi daari, janko ganinyajugu minw bɛ i jusukun na, a ye o yafa i ma, ni a bɛ se ka ke; ²³ sabu ne k'a ye ko ele kɔnɔ fanin lo pangboya ni kojugu ra, fɔ ka i siri ka i bla jurumun ta jɔnya ra.» ²⁴ Simɔn ko Piyeri ni Yuhana ma ko: «Aw yɛrɛ ye Matigi daari ne ye, janko aw ka min fɔ, o si kana ne sɔrɔ.»

²⁵ Piyeri ni Yuhana ka seereya ke, ka Matigi ta Kibaro Diman fɔ mɔgɔw ye minke, o sekɔra ka taga Zeruzalemu; o tagato ka Kibaro Diman fɔ Samari dugumisɛnw caman na ka taga.

Filipe ni Etiyopikacɛ fagama

²⁶ Matigi ta meleke dɔ kumana Filipe fɛ, ko: «Wuri ka taga woroduguyanfan fɛ. Sira min bɛ bɔ Zeruzalemu ka taga Gaza, i ye o sira ta; mɔgɔ tɛ temena o sira kan tuun.» Filipe wurira o yɔrɔnin

† 7.50 Nin kuma fora Ezayi 66.1-2

bɛɛ ra ka sira ta. ²⁷ K'a tagato to, a ka Etiyopikace do ye; o ce tun ye Etiyopi jamana masamuso Kandasi ta fagamaba do le ye. Ale le tun siginin be masamuso ta naforo bɛɛ kunna. O ce tun tagara Zeruzalemu ka taga Ala bato. ²⁸ A sekoto tun siginin be a ta sowotoro kono, a be cira Ezayi ta kitabu karanna. ²⁹ Nin Saninman* k'a fo Filipe ye ko: «Gbara sowotoro nin na.» ³⁰ Filipe borira ka gbara wotoro ra minke, a k'a ye ko o Etiyopikace be cira Ezayi ta kitabu karanna. Filipe k'a jininka ko: «I be min karanna, i ka o koro lon wa?» ³¹ O ce ka Filipe jaabi ko: «Ne be se k'a koro lon cogo di, ni mogɔ m'a yira ne ra?» A k'a fo Filipe ye ko a ye yelen ka sigi ale koro sowotoro kono. ³² A tun be yoro min karanna, o fle nin ye, ko:

«A tun kera i ko saga min minana ka taga a fagayoro ra,
i n'a fo sagaden min te kasi a si kanbagaw boro,
a ma foyi fo.

³³ O k'a mafiyenya, o ma son ka lo a ra ko jo b'a fe.

Jon be kuma a ta duruja ko ra?

Sabu o k'a faga k'a ta siya tunu dunuɓa ra †.»

³⁴ Ayiwa, ce ka kuma ta, k'a fo Filipe ye ko: «Ne be i daari, a fo ne ye, cira be kumana jontigi ta ko le ra? A yere ko lo wa, walama mogɔ were ko lo?»

³⁵ O tuma Filipe ka kuma ta; a k'a damina o kuma yere ra ka Yesu Kirisita ko Kibaro Diman* fo a ye.

³⁶ Ka o tagato to, o tagara se ko do ma. Ce k'a fo Filipe ye ko: «Ji ye nin ye! Mun le be ne bari ka batize?» ³⁷ [Filipe k'a fo a ye ko: «Ni i be la Yesu ra ni i jusukun bɛɛ ye, i be se ka batize.» Ce ka Filipe jaabi ko: «Ne lara a ra ko Den min bora Ala ra* ko Yesu Kirisita lo.»] ³⁸ A ka sowotoro lalo; o fla bɛɛ jigira ji ra. Filipe k'a batize. ³⁹ O bora ji ra wagati min na, Matigi Nin ka Filipe ta ka taga ni a ye. Ce ma Filipe ye tuun, nka a ka sira ta ka taga, a ninsondiyanin.

⁴⁰ Filipe koni nana a yere soro Azoti dugu le kono. A bora yi ka taga Sezare. A tagato, a temena dugu o dugu ra, a ka Kibaro Diman fo o bɛɛ ra ka taga.

Yesu k'a yere yira Soli ra

(Kɛwalew 22.3-16; 26.9-20; Galasikaw 1.1-16)

9 Ayiwa, o wagati ra Soli belen tun be kankari lara Matigi Yesu ta karamogodenw ye, ko ni a ka min o min mina, a be o faga. A tagara sarakalasebagaw kuntigiba* fe, ² ko a ye sebe do di ale ma; a tun b'a fe ka taga o sebe di Yahudiyaw ta karanso kuntigiw ma Damasi dugu kono, janko ni a ka mogɔ o mogɔ soro yi min be o sirakura kan, ce fara muso kan, a ye o bɛɛ mina ka o siri ka na ni o ye Zeruzalemu.

³ Ka Soli tagato, a surunyanin Damasi ra, yeelenba do barara ka bo sankolo ra ka manamana ka Soli lamini. ⁴ Soli bora ka ben dugu ma. A ka kumakan do men, ko: «Soli, Soli, mun koson i be ne tɔɔɔra?» ⁵ Soli ko: «Ele ye jon ye, Matigi?» Kumakan ko: «I be min tɔɔɔra, o ye ne Yesu le ye. ⁶ Ayiwa, wuri ka taga dugu kono; i ka kan ka min ke, o bena o fo i ye yi.»

⁷ Soli tagamanogonw ja tigeninba lonin tora, o ma se ka kuma; olugu tun be kumakan menna, nka o tun ma mogɔ si ye. ⁸ Soli wurira ka lo; a na tun yelenin lo, nka a tun te foyi yera. O k'a boro mina ka taga ni a ye Damasi dugu kono. ⁹ Soli ka tere saba ke, a tun te yeri ke, a ma domuni ke, a ma ji min.

Ala ka Ananiyasi ci Soli fe

¹⁰ O wagati ra Yesu ta karamogoden do tun be Damasi, o togo tun ye ko Ananiyasi. Matigi k'a yere yira a ra, k'a wele ko: «Ananiyasi.» A ko: «Naamu, Matigi.» ¹¹ Matigi ko a ma ko: «Wuri sisan ka sira ta, o be sira min wele ko Sira Terennin. I be taga Zuda ta so kono. Ni i sera yi, i be ce do kopininka, a togo ye ko Soli, a bora Tarisi. A be Ala daarira sisan yere. ¹² K'a to Aladaari ra, Ala ka ce do yira a ra min togo ye ko Ananiyasi. A k'a ye ko o ce donna a fe bon kono k'a boro la a kan, janko a ye yeri ke tuun.» ¹³ Ananiyasi ko: «E, Matigi, ce nin ka i ta mogɔ saninmanw tɔɔɔ cogo min na Zeruzalemu, mogɔ caman ka o lakari ne ye.

¹⁴ A nana ni sebe do ye yan ka bo sarakalasebagaw* kuntigiw fe, ko mogɔ o mogɔ be i togo fora yan, a ye o bɛɛ mina ka o siri ka taga ni o ye.»

¹⁵ Nka Matigi k'a fo Ananiyasi ye ko: «Taga, sabu ne ka nin ce janawoloma k'a ke ne ta baarakeminan le ye, janko a ye ne togo waajuri ke siya were mogow* ni o ta masacew ye, ani Izirayelimogow ye. ¹⁶ Tɔɔɔ minw bena se a ma fana ne koson, ne bena o bɛɛ yira a ra.»

¹⁷ Ayiwa, Ananiyasi tagara; a tagara don bon kono minke, a k'a boro la Soli kan, k'a fo a ye ko: «Ne balemace Soli, Matigi Yesu min k'a yere yira i ra sira kan, ka i nato to yan, ale ka ne ci i fe, janko i ye yeri ke tuun, ani ka fa Nin Saninman* na.»

¹⁸ O yoronin kelen bɛɛ fen dow bora Soli jadenw na ka benben, i n'a fo jegefara; a na yelera. A wuri-ra, ka batize. ¹⁹ O ko, a ka domuni ke, ka baraka soro.

Soli tora Damasi ka tere dama ke ni Yesu ta karamogodenw ye.

Soli ka waajuri ke Damasi

²⁰ O wagati yere ra Soli ka ke waajuri ke ye karansow kono, k'a fo o ye ko Den min bora Ala ra*, ko o ye Yesu le ye. ²¹ Mogɔ minw tun be a lamenna, olugu bɛɛ kononobanna; o tun b'a fora ko: «Nin ce yere le tun te Yesu togo fobagaw tɔɔɔra Zeruzalemu wa? A nakun yere tun te yan, janko ka o mogow mina ka o siri ka taga ni o ye sarakalasebagaw* kuntigiw fe Zeruzalemu wa?»

²² O bɛɛ n'a ta, do le tun be farara Soli ta lanaya baraka kan ka taga na; a ta waajuri cogo tun ka Yahudiyaw kononofiri Damasi, sabu a tun b'a fora k'a gbeya ko Yesu ye Kisibaga* ye; o tun te se ka foyi soro k'a jaabi tuun.

²³ Ayiwa, tere dama temenin ko, Damasi Yahudiyaw ka janfa siri ko o be Soli faga; ²⁴ nka Soli bora o ta janfa koro ma. O tun be dugu dondaw bɛɛ korosi su ni tere, janko k'a soro k'a faga. ²⁵ Nka lon do su fe, Yesu ta karamogodenw ka Soli

† 8.32-33 Nin kuma fora Ezayi 53.7-8

don segi do kɔnɔ k'a lajigi dugu kogo ko fe ni juru ye.

Soli tagara Zeruzalemu

²⁶ Ayiwa, Soli sera Zeruzalemu minke, a tun b'a fe ka kori karamogoden tow ra, nka olugu bee tun be siranna a ja, sabu o tun ma la a ra ko a kera Yesu ta karamogoden do ye can ra. ²⁷ O ra, Barinabasi tagara ni Soli ye ciradenw* fe; Soli ka Matigi ye Damasi sira kan cogo min na, ani Matigi kumana a fe cogo min na, ani Soli ka Yesu togo fo k'a gbeya mogow bee ja na ni jagbeleya ye cogo min na Damasi, Barinabasi ka o bee lakari ciradenw ye.

²⁸ K'a ta o wagati ra, Soli kera ciradenw tagamaogon ye Zeruzalemu; a tun be kuma kene kan, ka mogow waaju Matigi togo ra. ²⁹ Soli tun be to ka kuma, ani ka sosori ke ni Yahudiya gerekikanfobagaw fana ye; nka olugu fana tun b'a fagayoro jinina. ³⁰ Lanabaga tow nana bo o ko kala ma minke, olugu ka Soli lataga Sezare; o ko, o k'a lataga Tarisi.

³¹ Ayiwa, o wagati ra lanabagaw ta jenkuru* mogow tun be hera ra Zude ni Galile ni Samari. O baraka tun be bonyara, o tun be tagama Matigi nasiran na; dow fana tun be farara o kan lon o lon Nin Saninman* baraka ra.

Piyeri ka Ene keneya

³² Ayiwa, Piyeri tun be yorow bee yaalara ka lanabagaw fle; lanabaga minw be Lida, a tagara olugu fana fe. ³³ A tagara a soro ce do lanin be bana ra kabini san seegi, a togo ye ko Ene; a tun wuruginin lo. ³⁴ Piyeri ko a ma ko: «Ene, Yesu Kirisita be i keneya! I wuri ka i ta lanan lalaga i yere ye.» Ene wurira o yoronin kelen bee ra. ³⁵ Lida dugumogow bee, ani Saron kenegbe mogow bee ka o ye minke, o sonna Matigi ma.

Piyeri ka Tabita su lakunu

³⁶ Ayiwa, lanabagamuso do tun be Zafa dugu kono, a togo tun ye ko Tabita, walama Dorikasi, gerekikan na; o korow ye ko dagbe. O muso tun be kopuman caman ke, ka fagantanw deme. ³⁷ Tabita nana bana, fo ka na sa. O k'a su ko, k'a ta ka taga a la bon do kono sankaso san fe. ³⁸ I n'a fo Zafa ni Lida ce man jan, Zafa karamogodenw k'a men ko Piyeri be soro Lida. O ka mogow fla ci ka taga Piyeri daari, k'a fo a ye ko: «Sabari ka na an fe sisan.» ³⁹ Piyeri wurira ka taga ni o ye. A sera yi minke, o tagara ni a ye bon kono sankaso san fe. Muso ce saninw bee nana Piyeri lamini, ka to ka kasi. Ka Tabita panaman to ni o ye, a tun be derege fitiniw ni deregeba minw lalaga, o ka o bee yira Piyeri ra. ⁴⁰ O tuma Piyeri ka mogow bee labo kene ma, k'a kinbiri gban dugu ma ka Ala daari. O ko, a k'a ja yelema su fan fe k'a fo ko: «Tabita, i wuri!» Tabita k'a ja ye; a ka Piyeri ye minke, a wurira ka sigi. ⁴¹ Piyeri k'a mina a boro ma k'a deme k'a lawuri. O ko, Piyeri ka lanabagaw ni muso ce saninw wele, ka Tabita panaman yira o ra. ⁴² Zafa dugumogow bee bora o ko kala ma. Mogow caman

lara Matigi ra. ⁴³ Piyeri tora Zafa ka wagatijan ke; a tun be ce do ta so kono, min togo ye ko Simon, o tun ye gbolologibaga le ye.

Meleke kumana Korineli fe

10 Ce do tun be Sezare, min togo tun ye ko Korineli; sorasikuru min be wele ko Itali sorasikuru, ale tun ye o sorasikuru kuntigiba do ye. ² O ce tun ye Alajnasiranbaga ye, ani Ala batobaga, a ni a ta somogow bee. A tun be saraka caman bo ka Yahudiya fagantanw son, ka Ala daari tuma bee.

³ Ayiwa, lon do wulada fe, Korineli k'a ye ko Ala ta meleke do nana don ale fe bon kono, ka a wele ko: «Korineli!» ⁴ Korineli k'a ja lo meleke ra; a siranna. A ko: «Mun lo, Matigi?» Meleke k'a fo a ye ko: «I ta Aladaariw ni i ta sarakaw diyara Ala ye; Ala ka a hakiri to i ra. ⁵ Ayiwa, mogow dow ci sisan ka taga Zafa, ka taga ce do wele ka na, min togo ye ko Simon, ani a be wele fana ko Piyeri. ⁶ A be gbolologibaga do ta so, o fana togo ye ko Simon; o ta bon be kogojida ra.»

⁷ Meleke min kumana Korineli fe, o tagara minke doron, Korineli ka a ta baarden fla wele, ani sorasice kelen, min tun ye a jenogon ye; o fana tun ye Alajnasiranbaga ye. ⁸ Ayiwa, meleke ka kuma min fo, a ka o bee lakari olugu ye, ka o ci ka taga Zafa.

Ala ka ko minw yira Piyeri ra

⁹ O lon dugusagbe, o mogow saba tagato, o surunyara Zafa ra minke, o wagati ra Piyeri tun yelenna biribon kunna ka Ala daari; o y'a soro tere tun be kunc. ¹⁰ Kongo nana Piyeri soro, a ko a be domuni ke. Ka o to domuni laben na, Ala ka fen do yira Piyeri ra. ¹¹ A ka sankolo dayelenin ye, ka fen do ye i ko faniba do, a sirinin be a kun naani na, a be jigira ka na dugu ma. ¹² Began suguya bee, ani dugukolo fen fofotaw, ani kono suguya bee tun be o fani kono. ¹³ Kumakan do ko Piyeri ma ko: «Piyeri, wuri ka do faga k'a domu.» ¹⁴ Piyeri ko: «On-on, Matigi, sabu ne ma fen nogonin, walama fen saninyabari si domu ka ye †.» ¹⁵ Piyeri ka o kumakan men tuun a sijaga flanan na, ko: «Ala k'a latige ko fen min saninyara, ele man kan ka o jate fen nogoninw ye.» ¹⁶ O kuma fora ka se fo sijaga saba; o ko, o yoronin bee o faniba korotara ka taga sankolo kono.

¹⁷ Piyeri hakiri tun pagamina; a ka fen minw ye, a tun be miirira o korow ra. O wagati ra, Korineli tun ka mogow minw ci, olugu nana se Zafa, ka Simon ta yoro kopininka; o ka yoro yira o ra minke, o tagara lo luda ra. ¹⁸ O ka weleri ke, ka jininkari ke ko: «Simon min be wele ko Piyeri, ale be yan le wa?» ¹⁹ Piyeri ka fen minw ye, a belen tun be miirira o korow ra minke, Nin Saninman* k'a fo a ye ko: «A fle, mogow saba be i kopininkara kene ma. ²⁰ Wuri ka jiggi, ka taga ni o ye, i kana sigiya; sabu ne le ka o ci i fe.» ²¹ Piyeri jigira ka na o no fe; a ko: «Aw be mogow min yoropinina, ne lo. Aw nakun ye juman le ye ne fe?» ²² O mogow ka Piyeri

† Piyeri ka nin kuma fo ka kapa ni cira Musa ta sariya le ye (Sarakalasebagaw 11.1-47)

jaabi ko: «Sorasikuntigi Kɔrineli le ka an ci; mɔgo terennin lo, a be siran Ala ja fana. Yahudiyaw bee be a togɔjuman fora. Ala ta meleke saninman do ka a yere yira a ra k'a fo a ye ko a ye i wele ka na a ta so, janko ka i ta kumaw lamɛn.»²³ Piyeri ka o ladon so kɔno, ka siyoro di o ma. O dugusagbe a tagara ni o ye. Zafa lanabaga dow tagara ni o ye fana.

²⁴ O lon dugusagbe, o sera Sezare. O y'a soro Kɔrineli tun k'a ta somogow ni a teri janamanw lajen a ta so kɔno, ka Piyeri makono.²⁵ Piyeri don-to so kɔno, Kɔrineli nana a kunben, ka a kinbiri gban Piyeri koro.²⁶ Nka Piyeri ka a lawuri k'a fo a ye ko: «I wuri, ne fana ye adamaden le ye.»²⁷ Ka Piyeri to kuma ra ni Kɔrineli ye, a donna bon kono ka mogo caman lajennin yi.²⁸ Piyeri k'a fo o ye ko: «Aw k'a lon ko ka kapa ni an ta sariya* ye, Yahudiya si man kan ka jɛnɔgonya ke ni siya were mogo* ye, walama ka don a ta so kono. Nka Ala k'a yira ne ra ko ne man kan ka mogo si jate mogo nɔgonin ye, walama mogo saninyabari.²⁹ O le koson aw ka mogo ci ka taga ne wele minke, ne nana, hali ne ma sosori ke. Ayiwa, sisan ne be aw jininka: «Aw ka ne wele ka na kun juman le ra?» »

³⁰ Kɔrineli ka Piyeri jaabi ko: «Bi ye a tere naani ye, ka ne to Aladaari ra ne ta bon kono wulada fe nin wagati nɔgon na, ne barara ka ce do lonin ye ne ja koro, deregegbe be a kan na, a be manamanana. A ko ne ma ko: ³¹ «Kɔrineli, i ta Aladaari minana; i ka kopuman o kopuman ke, Ala hakiri tora o bee ra fana. ³² Mogo dow ci ka taga Zafa, ka taga Simon wele, min togo lara fana ko Piyeri. A be ce do ta lu kono, o fana togo ye ko Simon, a be gbolobaara ke, a ta lu be kogjida ra.»³³ O yoronin kelen bee ne ka mogo dow ci ka taga i wele; i nako pana. Ayiwa, sisan an bee lajennin fle yan Ala ja koro; Matigi ka fen o fen yira i ra, an b'a fe ka o lamɛn.»

Piyeri ka waajuri ke Kɔrineli ta so kono

³⁴ O tuma Piyeri ka kuma ta k'a fo ko: «Can ra, ne k'a lon sisan ko Ala te mogo bo mogo ra,³⁵ nka siya o siya ra, mogo min be siran Ala ja, ka tagama terenninya kan, o tigi ko ka di Ala ye.³⁶ Ala ka a ta kuma lase Izirayelimogow ma, ka hera Kibaro Diman* fo o ye Yesu Kirisita baraka ra. Ale le ye mogo bee Matigi ye;³⁷ Yesu ta kopaw kera cogo min na Zude jamana yoro bee ra, k'a damina Galile, aw yere ka o kow bee lon. O kow kera Yuhana ta waajuri ni a ta batizeri* ko fe.³⁸ Ayiwa, Ala ka Yesu Nazaretikace panawoloma cogo min na k'a fa Nin Saninman* na, ka sebagaya di a ma, aw ka o lon. A tun be yorow yaalayaala, ka kopuman ke mogo ye, ani minw bee tun be Setana ta jonya ra, a tun be olugu bee kisi ka bo o jonya ra, sabu Ala tun be ni a ye.³⁹ Yesu ka ko o ko ke Yahudiyaw ta jamana ra, ani Zeruzalemu dugu yere kono, anw ye o kow seerew ye. O k'a mina k'a gbengben yiri ra k'a faga.⁴⁰ Nka a saya tere sabanan, Ala ka a lakunu ka bo saya ra, k'a to a ye a yere yira mogo ra.⁴¹ Mogow bee m'a ye, nka Ala tun ka anw minw panawoloma kakoro ka ke a seerew ye, anw le k'a ye, an minw ka domuni ke,

ani ka minnin ke ni a ye, a kununin ko ka bo saya ra.⁴² Yesu ka nin ci di anw ma ko an ye mogow waaju, k'a fo k'a gbeleya ko Ala ka Yesu le sigi k'a ke suw, ani janamanw ta kititigebaga ye.⁴³ Ciraw bee kera seerew ye k'a fo ko ni mogo o mogo ka la Yesu ra, o tigi be jurumun yafa soro a togo baraka ra.»

Nin Saninman jigira siya were mogow kan

⁴⁴ Ka Piyeri to o kuma ra, Nin Saninman* jigira a lamɛnbagaw bee kan.⁴⁵ Yahudiya lanabaga minw tun ka Piyeri blasira, olugu kabakoyara k'a ye ko Ala ka Nin Saninman di, k'a lajigi siya were mogow* fana kan.⁴⁶ Sabu o k'a ye ko o mogow be kumana kan werew ra, ka Ala bonya.⁴⁷ O tuma Piyeri ko: «Mogo minw ka Nin Saninman soro i ko anw fana k'a soro cogo min na, yala an be se ka olugu bari ko o kana batize ji ra wa?»

⁴⁸ O ra, Piyeri k'a latige ko o mogow ye batize Yesu Kirisita togo ra.

O ko, o ka Piyeri daari ko a ye tere dama ke o fe.

Piyeri ka Kɔrineli ta ko pafɔ Zeruzalemu lanabagaw ye

11 Ciradenw* ni lanabaga minw be Zude, olugu k'a men ko siya were mogow* fana sonna Ala ta Kuma ma.² O koson tuma min na Piyeri kosegira ka na Zeruzalemu, Yahudiya lanabagaw ka Piyeri jaraki, ko: ³ «Ele sonna ka taga don siya kenesigibariw ta so kono, fo ka domuni ke ni o ye!»

⁴ O tuma, kow temena cogo min na, Piyeri ka o bee pafɔ o ye kelen kelen.⁵ A ko: «Tuma min ne tun be Zafa dugu kono, lon do, ka ne to Aladaari ra, Ala ka fen do yira ne ra: ne ka fen do ye, o fen tun be i ko faniba do, a sirinin be a kun naani na, a be jigira ka bo san fe; a nana se ne koro.⁶ Ne k'a lalaga k'a fle minke, ne ka dugukolo beganw ni kongosogow ni fen fofotaw ni konow ye o faniba kono.⁷ Ne ka kumakan do men; a ko ne ma ko: «Piyeri, wuri ka do faga k'a domu.»⁸ Ne ko: «On-on, Matigi, sabu fen nɔgonin walama fen saninyabari si ma don ne da ra ka ye fiyewu.»⁹ Nka kumakan bora sankolo ra tuun a sipaga flanan na, ko: «Ala k'a latige ko fen min saninyara, ele man kan ka o jate fen nɔgoninw ye.»¹⁰ A kera ten ka se fo sipaga saba; o ko, o faniba ni a konofenw yelenna ka taga sankolo kono.

¹¹ «O wagati kelen yere ra, ne tun be lu min kono, mogo saba nana lo o lu donda ra, ko o ka olugu ci ne fe ka bo Sezare.¹² Nin Saninman* k'a fo ne ye ko ne ye taga ni o mogow ye, ko ne kana sigiya. Balemace woro minw fle nin ye, olugu tagara ne blasira. An tagara don Kɔrineli ta bon kono.¹³ Ayiwa, Kɔrineli k'a fo an ye ko ale ka meleke lonin ye a ta bon kono, ko meleke k'a fo a ye ko: «Mogo do ci ka taga Zafa ka taga Simon wele, min togo lara ko Piyeri;¹⁴ ele ni i ta gbamogow bee bena kisi cogo min na, ale le bena o sira yira aw ra.»¹⁵ Ayiwa, ne ka kuma damina minke doron, Nin Saninman jigira o mogow kan i n'a fo a tun jigira anw kan cogo min na a damina

ra. ¹⁶ O tuma, ne hakiri sɔrɔra ka jigi Matigi ta kuma ra, ko: «Yuhana ka mɔgɔw batize ji le ra, nka aw koni aw bena batize ni Nin Saninman le ye.»

¹⁷ Ayiwa, anw minw lara Matigi Yesu ra, Ala ka fɛn min di anw ma, ni a nana o fɛn kelen di olugu fana ma, o tuma ne ye jɔn le ye k'a fɔ ko ne bɛ ban Ala sago ma?»

¹⁸ Ciradenw ni lanabaga tɔw ka Piyeri ta kuma mɛn minke, o jusu sɔrɔra ka suma, o ka Ala tando; o ko: «Can lo, Ala sɔnna k'a to siya wɛrɛ mɔgɔw* fana ye nimisa o ta jurumunw na, janko o ye jana-manya sɔrɔ.»

Antiyosi ta lanabagaw ta jɛnkuru

¹⁹ Etiyeni faganin ko, o ka lanabagaw tɔrɔ kosebɛ. Lanabaga minw borira ka janjan o tɔrɔw wagati ra, olugu dɔw tagara fɔ Fenisi, ani Sipere maraw ra; dɔw tagara Antiyosi. Nka olugu tun tɛ Ala ta Kuma fɔ mɔgɔ wɛrɛ ye ni Yahudiyaw dɔrɔn tɛ. ²⁰ O bɛɛ n'a ta, o mɔgɔ dɔw tun bɔra Sipere ni Sireni ka na Antiyosi; olugu kumana siya wɛrɛ mɔgɔw* fana fɛ, ka Matigi Yesu ta Kibaro Diman* fɔ o ye. ²¹ Matigi ta se bagaya tun bɛ o lanabagaw kan; mɔgɔ camanba lara Matigi ra, ka sɔn Matigi ma.

²² O ko kibaroya sera Zeruzalemu lanabagaw ta jɛnkuru* mɔgɔw ma minke, o ka Barinabasi ci ka taga Antiyosi. ²³ Barinabasi sera Antiyosi minke, a ka Ala ta baraka ye lanabagaw kan minke, o ka a jusu diya. A ka lanabagaw ja gbɛleya ko o ye jija ka to Matigi ta sira kan. ²⁴ Barinabasi tun ye mɔgɔɔnuman le ye; a tun fara Nin Saninman* na, lanaya tun b'a jusu ra fana. Jama caman fana sɔnna Matigi ma.

²⁵ O ko, Barinabasi tagara Tarisi, ka taga Sɔli yɔrɔɔnini. ²⁶ A ka Sɔli ye minke, a nana ni a ye Antiyosi. O ka san kelen dafanin kɛ, o bɛ to ka taga lajɛn ni lanabagaw ye; o ka mɔgɔ caman karan Matigi ta sira ra. Ka lanabagaw wele ko Kirisita* ta mɔgɔw †, o dabɔra Antiyosi ta lanabagaw le ra.

²⁷ O lonw na, cira dɔw tun bɔra Zeruzalemu ka na Antiyosi. ²⁸ O ra kelen tɔgɔ tun ye ko Agabusi; ale wurira k'a fɔ Nin Saninman baraka ra ko kɔngɔba dɔ bena ben dunɔpa yɔrɔ bɛɛ kan. O kuma nana kɛ can ye; o kɔngɔba kera Rɔmu* masaceba Kolodi ta tere ra. ²⁹ O ra, Antiyosi ta lanabagaw k'a latige ka kapa ni o bɛɛ kelen kelen seko ye, ka o balemaw demɛ, minw ye Zude lanabagaw ye. ³⁰ O ka o le kɛ; o ka o fɛnw don Barinabasi ni Sɔli boro, ka taga o di Zude lanabagaw ta cekɔrobaw ma.

Yakuba fagako ani Piyeri minako

12 O wagati ra, masace Herodi* ka lanabaga dɔw mina ka o tɔrɔ. ² A ka Yuhana balemace Yakuba faga ni muru ye. ³ A k'a ye ko o diyara Yahudiyaw ye minke, a ko o ye Piyeri fana mina. O tun kera burufunubari janagbɛ* wagati ra. ⁴ Ayiwa, o ka Piyeri mina k'a bla kaso ra, ka sɔrasice naani sigiyɔrɔma naani bla k'a kɔrɔsi; a tun b'a fɛ ka Piyeri ta kiti tige jama ja kɔrɔ Jɔnyaban

† Kirisita ta mɔgɔw: Tubabukan na o ye keretiyenw ye.

janagbɛ* temenin ko. ⁵ Piyeri koni tora kasobon kɔnɔ yi; nka lanabagaw tun jijara Aladaari ra a ye.

Piyeri bɔcogo kaso ra

⁶ Ayiwa, Herodi* tun labenna, ko ni dugu gbera, a bena Piyeri ta kiti tige jama ja kɔrɔ. O su fɛ, Piyeri tun bɛ sunɔgɔra sorasi fla cɛ ma, k'a sirinin to ni negejɔrɔko fla ye. Sorasi dɔw tun lolɔnin bɛ da ra, o bɛ kasobon kɔrɔsira. ⁷ Matigi ta meleke dɔ donna kasobon kɔnɔ; yeelen dɔ manamanana kasobon kɔnɔ. Meleke ka Piyeri bugɔbugɔ a kerɛn na k'a lakunu, k'a fɔ a ye ko: «Wuri jooa!»

Negejɔrɔko tigera ka bɔ a boro ra ka ben dugu ma. ⁸ Meleke ko: «I yɛrɛ cɛsiri, ka i ta sanbara don!» Piyeri ka o kɛ. Meleke ko a ma ko: «I ta deregeba don ka tugu ne ko!» ⁹ Piyeri bɔra ka tugu meleke ko. A tun m'a lon ko meleke bɛ min kera ko o ye can le ye; a tun b'a miiri ko siko lo. ¹⁰ O tagara se kasobon kɔrɔsibagaw ta jɛnkuru fɔlɔ ma; o tɛmena o ra ka taga se jɛnkuru flanan ma, ka tɛmɛ o fana ra ka taga se dondaba ma; o tun ye negekon le ye, a jasinna dugukɔnɔyɔrɔ ma. O donda yelera a yɛrɛ ma o ja. O bɔra ka sira dɔ ta; ka o tagato to, meleke barara ka tunu Piyeri ma.

¹¹ Ayiwa, o tuma Piyeri hakiri sigira; a ko: «Sisan ne k'a ye ko can ra, Matigi le ka a ta meleke ci ka na ne bosi Herodi boro, ani Yahudiyaw tun bɛ ko-jugu minw jate minana, ka ne kisi o bɛɛ ma.»

¹² Piyeri hakiri sigira minke, a tagara Mariyamu ta so kɔnɔ; Yuhana min bɛ wele ko Marika, o bamusu lo. Lanabaga caman tun lajenna o yɔrɔ ra, o bɛ Ala daarira. ¹³ Piyeri ka da gbasi; baardenmuso min tɔgɔ tun ye ko Roda, ale nana ko a bena da yeɛ. ¹⁴ A k'a ye ko Piyeri kan lo minke, ninsɔndiya koson, sani a ye da yeɛ Piyeri ye, a borira ka taga a fɔ tɔw ye ko Piyeri lonin bɛ da ra kɛɛ ma. ¹⁵ Mɔgɔw ko a ma ko: «Ele kunkolo tɛ yi!» Nka Roda k'a fɔ k'a gbɛleya ko can yɛrɛyɛrɛ lo. O ko: «I b'a sɔrɔ a ta meleke lo.» ¹⁶ Piyeri koni tun bɛ da gbasira ye. O nana da yeɛ ka Piyeri ye minke, o bɛɛ kɔnɔnɔbanna.

¹⁷ Piyeri ka a boro kɔrɔta, k'a fɔ ko o ye je. Matigi ka a labɔ kaso ra cogo min na, a ka o pafɔ o ye; a ko: «Aw ye taga a fɔ Yakuba † ni an balema tɔw ye.» O ko, a bɔra ka taga yɔrɔ wɛrɛ ra.

¹⁸ Ayiwa, dugu nana gbɛ minke, sorasiw bɛɛ hakiri jagamininba tun bɛ jɔgɔn jininkara ko Piyeri kera cogo di le? ¹⁹ Herodi ka mɔgɔ dɔw ci ka taga Piyeri yɔrɔɔnini, nka o m'a ye. A ka sorasiw wele ka o jininka; o ko, a ko o ye olugu bɛɛ mina ka o faga. O ko, Herodi bɔra Zude ka taga Sezare, ka taga tere dama kɛ yi.

Herodi sacogo

²⁰ Herodi* tun diminin lo Tiri dugumɔgɔw ni Sidɔn dugumɔgɔw kɔrɔ kosebɛ. O koson olugu ka jɔgɔn ye, ka ben kelen ma ka teriya don ni masace ta bon kunnasigibaga ye, min ye Bilatusi ye; o tagara masace fɛ ka taga a daari ko a ye sabari ka kerɛ ban; sabu olugu ta jamana tun bɛ domuni sɔrɔra ka bɔ masace ta jamana le ra.

†† Yakuba: ale ye Matigi Yesu balemace ye.

²¹ O tun ka lon min sigi o kow janabari kama, o lon na Herodi ka a ta masaderege don, ka sigi masasiginan kan, ka kumabaw fo jama bee ja na. ²² Jama bee perenna, ko: «Nin ye Ala yere kan le ye, mogo kan te!» ²³ O yoronin kelen bee ra, Matigi ta meleke do ka bana bla Herodi ra, sabu a ma bonya la Ala kan; tumu donna a janaman na k'a faga.

²⁴ Ala ta Kuma koni tun be tagara ja.

²⁵ Barinabasi ni Soli ka o ta cira ke ka ban tuma min na, o bora Zeruzalemu ka kosegi Antiyosi. O tagato, o tagara ni Yuhana ye, min be wele ko Marika.

Ala ka Barinabasi ni Soli panawoloma

13 Ciraw ni karamogow tun be Antiyosi lanabagaw ce ra: o tun ye Barinabasi ye, ani Simeyon min togo lara ko Cefin, ani Lusisi min bora Sireni, ani Manaheni min ni jamanatigi Herodi lamona jagon fe, ani Soli. ² Lanabagaw tun be sun don, ka Matigi bato; ka o to o ra, Nin Saninman* k'a fo o ye ko: «Aw ye Barinabasi ni Soli bla ne ye danna, janko ne ka o wele baara min kama, o ye o ke.» ³ Ayiwa, lanabagaw ka sun don, ka Ala daari, ka o boro la Barinabasi ni Soli kan ka soro ka o bla ka taga.

Barinabasi ni Soli ka waajuri ke Sipere

⁴ Nin Saninman* ka Barinabasi ni Soli ci o cogo le ra. O tagara Selesi; o ko, o donna kurun do kono o yoro ra ka taga Sipere. ⁵ O sera Salamisi minke, o ka Ala ta kuma waajuri ke Yahudiyaw ta karansow* kono. Yuhana min be wele ko Marika, ale tun be ni o ye ka o deme.

⁶ O ka Sipere jamana bee cetige ka taga se fo Pafosi. O ka Yahudiyace do ye, min tun be jinamoriya ke, k'a fo ko ale ye Ala ta cira ye; a togo tun ye ko Bari Yesu. ⁷ O ce tun be ni Sipere jamanatigi ye, min ye Seriyusi Polusi ye; Seriyusi Polusi tun ye mogo hakiritigi ye. A ka Barinabasi ni Soli wele, sabu a tun b'a fe ka Ala ta Kuma men o fe.

⁸ Nka o jinamori ce min togo tun ye fana ko Elimasi, gerekikan na, ale ka ke Barinabasi ni Soli soso ye; a tun b'a fe ka jamanatigi kunnacen, janko a kana la Ala ta kuma ra. ⁹ O tuma Soli, min be wele fana ko Poli, ale fanin Nin Saninman na, a ka a ja lo jinamori ce ra k'a fle kosebe, k'a fo a ye ko: ¹⁰ «Ele min jusukun fara nanbara ni juguya suguya bee ra, ele setanamogo, kojuman cenbaga, i te Matigi ta sira terenninw yelemari dabra wa?»

¹¹ A fle, Matigi bena a boro la i ja kan, i ja bena fiyen. I bena wagati dama ke, i tena tere yeelen ye.»

O yoronin bee Elimasi ja finna, ka dibi don a ja ra; a ka ke a boro yaalayaala ye, ka mogo jini k'a boro mina ka sira yira a ra.

¹² O ko minw kera, jamanatigi ka o ye minke, a lara Yesu ra; a ka Matigi ta karan min men, o k'a kononoban kosebe.

Poli ni Barinabasi ka waajuri ke Antiyosi Pisi-di

¹³ O ko fe, Poli ni a tagamanogonw bora Pafosi, ka don kurun do kono ka taga Perizi, Panfili mara ra. Yuhana, min be wele ko Marika, ale bora o ko o yoro ra, ka seko ka taga Zeruzalemu. ¹⁴ Nka Poli ni Barinabasi koni bora Perizi ka taga Antiyosi, min be Pisidi mara ra. Nenekirilon* na, o tagara don karanso kono ka sigi. ¹⁵ O ka sariya kitabu ni ciraw ta kitabu kuma dow karan ka ban minke, karanso* kuntigiw ka mogo ci k'a fo Poli ni Barinabasi ye ko: «Ne balemaw, ni kuma do be aw fe k'a fo jama ye ka o waaju, aw be se ka kuma.»

¹⁶ O tuma Poli wurira ka lo, ka a boro korota, k'a fo mogo ye ko: «Aw Izirayelimogow, ani aw minw be Ala bato, aw ye lamenni ke! ¹⁷ An ta siya Izirayeli* ta Ala le ka an bemaw panawoloma, ka o caya, wagati min o tun be Misiran jamana ra. O ko, a ka o labo o jamana ra ni a ta se bagaya ye. ¹⁸ A tora o fe kongokolon kono ka o deme, ka o ta kow bee sonmina fo sanji binaani. ¹⁹ O ko, a ka siya wolonfla halaki, ka o siyaw gben ka bo Kanaana* jamana ra, ka o jamana di an bemaw ma, ka a ke o ta ye, ²⁰ ka se fo san keme naani ni san bilooru. O bee ko fe, a ka kuntigiw sigi Izirayeli kunna fo ka na se cira Samawilu ta wagati ma.

²¹ «O ko, an ta siya k'a fo Ala ye ko a ye masace di olugu ma. Ayiwa, Boniyaminu ta ghamogo min togo ye ko Kisi, Ala ka o dence Sawuli le ke o ta masace ye fo san binaani. ²² Ayiwa, Ala nana Sawuli bo masaya ra wagati min na, a ka Dawuda ke o ta masace ye. Ala ka nin seereyakuma fo ale ta ko ra, ko: «Ne ka Yese dence Dawuda soro, ne diyanyamogo lo; a bena ne sago bee ke ka ja †.» ²³ Ayiwa, Ala nana Kisibaga* di Izirayeli ma ka bo Dawuda ta duruja le ra, i n'a fo a tun ka a layiri ta cogo min na; o le ye Yesu ye. ²⁴ Nka sani o Kisibaga ye na, Yuhana tun kumana Izirayelimogow bee fe ka o waaju, ko o ye nimisa o ta jurumun na ka batize. ²⁵ Tuma min na Yuhana ta baara tun be jini ka se a dan na, a tun b'a fora mogo ye ko: «Aw b'a bisigi ko ne ye jontigi le ye? Aw be min makonona, ne te o ye de! Nka a fle, a bena na ne ko fe; ne man kan hali ka a ta sanbara juru foni ka bo a sen na.»

²⁶ «Ne balemaw, aw minw kera Iburahima ta durujaw ye, ani aw minw be Ala bato, nin kisiri kuma fora anw le ye. ²⁷ Sabu Yahudiya minw be Zeruzalemu, olugu ni o kuntigiw m'a faamu ko Yesu le ye Kisibaga ye; ciraw ta kuma min be karan o ye Nenekirilon* o Nenekirilon, o ma o fana faamu. Nka o ka kiti tige Yesu kan, k'a to o ciraw ta kumaw kera can ye. ²⁸ O ma jaraki si soro a ra min be se ka ke a fagasababu ye, o bee n'a ta, o ka Pilati daari ko a y'a faga. ²⁹ Ayiwa, o cogo ra, kuma minw tun sebera Kitabu kono Yesu ta ko ra, o kumaw bee kera can ye. O ko, o k'a lajigi ka bo gbengbenyiri ra ka taga a su don kaburu do kono. ³⁰ Nka Ala k'a lakunu ka bo saya ra. ³¹ A kununin

† 13.22 Nin kuma fora Samawilu folo 8.5,19; 10.21; 13.14; 16.12

ko ka bo saya ra, minw tun kera a blasirabagaw ye ka bo Galile ka na Zeruzalemu, Yesu k'a yere yira olugu ra lon caman na. O mogow le kera a seerew ye, k'a ta kuma fo Izirayelimogow ye. ³² Ala tun ka o Kibaro Diman* min layiri ta an bemaw ye, anw yere nakun ye aw fe yan ka na o le fo aw ye. ³³ Ala ka o layiri dafa anw ye, anw minw ye an bemaw ta durujaw ye; o le koson a ka Yesu lakunu ka bo saya ra, i ko a sebera Zaburu kitabu flanan na co-go min na, ko:

<Den min bora ne ra, ele lo; ne kera i Fa ye bi †.>

³⁴ Ala ka Yesu kunu minke ka bo saya ra, ko a te sa tuun fiyewu, a tun ka o le yira a ta kuma ra, ko:

<Ne ka layiri saninman minw ta Dawuda ye, layiri nanamanw,

sigiya t'a ra, ne bena o fenw di aw ma †.>

³⁵ O koson a k'a fo kitabu do were ra ko:

<I tena son k'a to i ta mogow saninman su ye tori kaburu konon ‡.>

³⁶ Nka Dawuda min ka o kuma fo, ale ka baara ke a ta wagati ra ka ban tuma min na ka kapa ni Ala sago ye, a sara, a su donna ka taga fara a bemaw kan, a su torira. ³⁷ Nka Ala ka Yesu min lakunu ka bo saya ra, ale koni su ma tori. ³⁸ O le koson, ne balemaw, aw ka kan k'a lon ko ale le baraka ra an be jurumun yafa waajuri ke aw ye. ³⁹ Aw ma se ka kisi ko minw bee ma cira Musa ta sariya* sababu ra, ni mogow o mogow ka la Yesu ra, o tigi be kisi o kow bee ma. ⁴⁰ O koson aw ye aw yere korosi, janko ciraw ka kuma min fo, o kana na ban ka aw sorow, ko:

⁴¹ <A fle, aw minw be Ala ta kow bee mafiyenya, aw ye kononoban, o ko, aw ye halaki; sabu ne bena ko dow ke aw ta wagati ra, hali ni mogow do nana o ko lakari aw ye, aw tena la a ra †.> »

⁴² Ayiwa, Poli ni Barinabasi botow karanso konon, mogow ka o daari ko Nenekirilon* nata, o ye na kuma olugu fe o ko kelen na. ⁴³ Jama yeregenin ko, Yahudiyaw caman, ani Alapasiranbaga minw tun donna Yahudiyaw ta diina ra, olugu tugura Poli ni Barinabasi ko. Poli ni Barinabasi kumana o fe ka o ja gbeleya ko o ye norow Ala ta neema ra ni kan kelen ye.

⁴⁴ O Nenekirilon kunrogon, dugumogow fanba bee nana lajen ka Matigi ta kuma lamen. ⁴⁵ Nka Yahudiyaw ka o jama ye minke, o nangboya ka o sorow. O ka Poli ni Barinabasi ta kuma sosow, ka o mafiyenya. ⁴⁶ Poli ni Barinabasi ka o kun gbeleya k'a fo o ye, ko: «Ala ta Kuma tun ka kan ka fo aw Yahudiyaw le ye folow, nka i n'a fo aw banna a ra, k'a jate ko aw man kan ni nanamanya banbari ye, ayiwa, sisan an bena taga siya were mogow* fe.

⁴⁷ Sabu Matigi ka o le fo an ye, ko:

<Ne Ala ka i sigi ka i ke siya were mogow ta yee-len ye, janko i ye kisiri kuma lase fo dunupa fan bee ra †.> »

† 13.33 Nin kuma fora Zaburu 2.7 †† 13.34 Nin kuma fora Ezayi 55.3 † 13.35 Nin kuma fora Zaburu 16.10 †† 13.41 Nin kuma fora Habakuki 1.5 †† 13.47 Nin kuma fora Ezayi 49.6

⁴⁸ Kabini siya were mogow ka o kuma men, olugu bee ninsondiyara, ka ke Matigi ta kuma tando ye. Minw bee tun panawolomara panamanya banbari kama, olugu bee lara Yesu ra.

⁴⁹ O cogo ra Matigi ta kuma tun be fora ka taga jamana yorow bee ra. ⁵⁰ Nka Yahudiyaw ka dugu musotogobatigi Alapasiranbagaw ni dugu mogowbabaw kononosu. Olugu ka Poli ni Barinabasi toorow ka o ghen ka bo o ta mara ra. ⁵¹ Nka Poli ni Barinabasi botow, o ka o sennabuguri yuguyugu †† o kan, ka bo ka taga Ikoniyoumu. ⁵² Antiyosi lanabagaw koni jusu tun fara pagari ra, ani Nin Saninman* na.

Poli ni Barinabasi ka waajuri ke Ikoniyoumu

14 Ayiwa, Poli ni Barinabasi sera Ikoniyoumu tuma min na, o donna Yahudiyaw ta karan-so* konon. O kumana, fo k'a to Yahudiyaw caman, ani siya were mogow* caman kera lanabagaw ye.

² Nka Yahudiya minw tun t'a fe ka la Yesu ra, olugu tagara lanabagaw togowjugu fo siya were mogow ye, ka olugu kononosu lanabagaw kama.

³ O bee n'a ta, Poli ni Barinabasi tora Ikoniyoumu ka wagatijan ke. O tun te siran ka kuma Matigi Yesu ta ko ra; Matigi tun be sebgaya di o ma ka kabakow ni tagamasiyenw ke, k'a yira ko o tun be waajuri min kera Ala ta neema ko ra, ko o ye can ye. ⁴ Jama nana taran dugu konon: dow kera ni Yahudiyaw ye, dow kera ni ciradenw* ye.

⁵ Yahudiyaw, ani siya were mogow, ani o ta kuntigiw tun b'a fe ka ben Poli ni Barinabasi kan, ka o bon ni kabakuru ye ka o faga. ⁶ Poli ni Barinabasi nana bo o ko kala ma tuma min na, o borira ka taga Likahoni mara ra, Lisitiri ni Deribe ni o dafeduguw fan na. ⁷ O ka Kibaro Diman* fo o yorow ra.

Poli ni Barinabasi ka waajuri ke Lisitiri

⁸ Ce do tun siginin be Lisitiri, o ce tun te se ka lo a sen kan; a nabaraman le tun worora, a ma tagama ka ye. ⁹ O ce tun be Poli ta kuma lamenna. Poli k'a ja lo a ra k'a fle, k'a ye ko lanaya b'a fe, min sababu ra a be se k'a keneya. ¹⁰ Poli k'a fo a ye ni kanba ye, ko: «I wuri ka lo i sen kan!» A panna ka lo a sen kan, ka ke tagama ye. ¹¹ Kabini jama ka o ye, o bee perenna k'a fo Likahonikan na, ko: «E! An ta alaw yelemana ka ke adamadenw ye ka jigi ka na an fe.»

¹² O ka Barinabasi togow la ko Zesi, ka Poli togow la ko Herimesi ††, sabu Poli le tun ye kumafobaga ye.

¹³ Zesi ta batoso tun be dugu donda ra. Mogow min tun ye Zesi ta sonnikebaga ye, ale ka misitoran dow mina ka yirifiyerenw mini o kan na, ka taga ni o ye Zesi ta batoso dondaw ra; ale ni jama bee tun b'a fe ka taga o faga, ka saraka bo Barinabasi ni Poli ye. ¹⁴ Nka Poli ni Barinabasi ka o kuma men minke, o ka o ta deregew mina ka o faran, ka bori ka jama kunben, ka peren k'a fo o ye ko: ¹⁵ «An

††† Ka sennabuguri yuguyugu: Poli ni Barinabasi b'a fe k'a yira ko olugu ta foyi te o dugumogow ta ko ra tuun (Marika 6.11 ††† Gerekiw fe, Zesi le tun ye o ta alaw bee kuntigiba ye; Herimesi tun ye o ta alaw ta daramina ye.

balemaw, mun koson aw be nin ko kera? Anw fana ye aw bɔɔɔɔnko adamadenw le ye. An nana Kibaro Diman* le fo aw ye, ko aw ye faran o batori fufafuw ra ka yeɛma ka Ala panaman bato, min ka sankolo ni dugukolo ni kɔɔɔɔi dan, ani o kɔnɔfɛnw bɛɛ. ¹⁶ Wagati temeninw na Ala tun ka siyaw bɛɛ to o ye o diyanya siraw tagama. ¹⁷ O bɛɛ n'a ta, Ala tun bɛ a yere yira o ra ni kɛwaleɔnuman caman ye: a bɛ sanji di aw ma ka bɔ sankolo ra, ka aw ta simanw ɔa a wagati ra, ka aw ta domuniw caya, ka hera ni ninsɔndiya di aw ma.»

¹⁸ O ka o kumaw bɛɛ fo, nka o bɛɛ n'a ta, tun bɛ jini ka dɛɛ ka mɔɔɔɔw bari ka sarakaw faga o ye.

¹⁹ Ka o to o ra, Yahudiya dɔw bɔra Antiyɔsi, ani Ikoniyoɔmu ka na jama kɔnɔnɔsu; o ka Pɔli bon ni kabakuru ye, k'a fofa ka taga a bla dugu ko fe, sabu o tun b'a miirira ko a sara. ²⁰ Lanabagaw tagara lajen Pɔli kɔɔɔ minke, a wurira ka don dugu kɔnɔ. O lon dugusagbe Pɔli ni Barinabasi bɔra ka taga Deribe.

Pɔli ni Barinabasi sekɔra ka na Antiyɔsi

²¹ Pɔli ni Barinabasi ka Kibaro Diman* fo Deribe dugu kɔnɔ; mɔɔɔɔ caman kera lanabagaw ye. O kɔ, o sekɔra ka taga Lisitiri, ka bɔ yi ka taga Ikoniyoɔmu, ka sɔɔɔ ka taga Antiyɔsi, Pisidi mara ra. ²² O temetɔ, o ka lanabagaw ja gbɛɛɛya, ko o ye jija ka to lanaya ra; o tun b'a fɔra o ye ko: «An ka kan ka sege caman sɔnmɛna folo, sani an ye don Ala ta Masaya* ra.»

²³ O ka ɔamɔɔɔ dɔw panawoloma ka o sigi o jenkuruw bɛɛ kelen kelen kunna. O kɔ, o ka sun don ka Ala daari, ka o karifa Matigi ma, o lara Matigi min na.

²⁴ O kɔ, Pɔli ni Barinabasi ka Pisidi mara cetige ka taga Panfili mara ra. ²⁵ O ka Ala ta Kuma fo Perizi, ka sɔɔɔ ka taga Atali. ²⁶ O bɔra yi, ka don kurunba kɔnɔ ka taga Antiyɔsi, Siri mara ra. Lanabagaw tun ka Ala daari o ye ka o karifa Ala ta nɛɛma kɔɔɔ o dugu le ra; o tun kera baara min kama, o tun ka o baara le dafa.

²⁷ Ayiwa, o sera Antiyɔsi minke, o ka lanabagaw lajen. Ala ka ko minw bɛɛ ke ni olugu ye, ani a ka lanaya sira dayɛɛ siya wɛɛɛ mɔɔɔɔw* ye cogo min na, o ka o bɛɛ lakari o ye. ²⁸ Pɔli ni Barinabasi tora ni lanabagaw ye ka wogatijan ke.

Lanabagaw ka ɔɔɔɔnyɛba ke Zeruzalɛmu
(Galasikaw 2.1-9)

15 Ayiwa, mɔɔɔɔ dɔw bɔra Zude ka na Antiyɔsi, ka na lanabagaw karan, k'a fo o ye ko: «Ni aw ma kenesigi ka kapa ni cira Musa ta sariya ye, aw tɛ kisi.» ² Pɔli ni Barinabasi ma sɔn o kuma ma; o ko kera sɔsɔriba ye o ni o mɔɔɔɔw cɛ. A laban, o k'a latige ko Pɔli ni Barinabasi ni lanabaga dɔw ye taga Zeruzalɛmu ciradenw ni ɔamɔɔɔw fe, ka taga o ko fo k'a yira o ra.

³ Ayiwa, lanabagaw ta jenkuru ka o ci ka taga. O tagatɔ, o temena Fenisi mara ni Samari mara ra. Siya wɛɛɛ mɔɔɔɔw sɔnna Ala ta Kuma ma cogo min na, o ka o lakari o yɔɔɔw ta lanabagaw ye. O kumaw ka o balemaw ninsɔndiya kosebe.

⁴ Ayiwa, o sera Zeruzalɛmu minke, lanabagaw ni ciradenw ni cɛkɔɔɔɔbaw ka o kunben. Ala ka ko minw bɛɛ ke ni olugu ye, o ka o bɛɛ lakari Zeruzalɛmu lanabagaw ye. ⁵ Nka Farisiw* ta jenkuru mɔɔɔɔ minw tun kera lanabagaw ye, olugu dɔw wurira k'a fo ko siya wɛɛɛ* mɔɔɔɔ minw lara Yesu ra, ko jagboya lo olugu ye kenesigi, ani k'a fo o ye ko o ka kan ka Musa ta sariya* sira tagama.

⁶ Ayiwa, ciradenw* ni cɛkɔɔɔɔbaw ka ɔɔɔɔɔ lajen ka sigi ka o ko segesegɛ. ⁷ O kuma kera sɔsɔrigbelen ye o ni ɔɔɔɔɔ cɛ; o kɔ, Piyeri wurira ka lo, k'a fo ko:

«Ne balemaw, aw yere k'a lon ko Ala ka ne panawoloma aw cɛ ra kabini wogatijan, janko ne ye Kibaro Diman* fo siya wɛɛɛ mɔɔɔɔw ye, janko o ye Ala ta Kuma men ka la Yesu ra. ⁸ Ala min bɛ mɔɔɔɔ bɛɛ jusukunnakow lon, ale k'a yira ko a sɔnna o ma, o le koson a ka Nin Saninman* di o ma, i n'a fo a k'a di an ma cogo min na. ⁹ O b'a yira ko Ala ma faranfasi si ke anw ni olugu cɛ; a ka o jusukun saninya lanaya sababu ra. ¹⁰ Ni a bɛ ten, mun koson aw b'a fe ka Ala kɔɔɔɔbɔ? An bɛmaw ni anw yɛɛw ma se doni min kɔɔɔ, mun koson aw b'a fe ka o doni la lanabagaw kunna? ¹¹ Anw lanin b'a ra cogo min na ko an kisira Matigi Yesu ta nɛɛma baraka ra, olugu fana ta bɛ ten le.»

¹² Jama bɛɛ jera. O ka Barinabasi ni Pɔli fana lamɛn; Ala ka kabakow ni tagamasiyɛn minw bɛɛ ke o fe siya wɛɛɛ mɔɔɔɔw cɛ ra, o ka o lakari jama ye. ¹³ Pɔli ni Barinabasi kumana ka ban tuma min na, Yakuba ka kuma ta k'a fo ko: «Ne balemaw, aw ye ne lamɛn. ¹⁴ Ala hakiri tora siya wɛɛɛ mɔɔɔɔw ra cogo min na, kabini a damina ra, ka dɔw panawoloma o cɛ ra ka o ke a yere ta ye, Simɔn ka o bɛɛ lakari aw ye ka ban. ¹⁵ Ayiwa, o kuma ni ciraw ta kuma benna kelen ma, sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

¹⁶ «O kow ko fe, ne bɛna kɔsegi ka na tuun; Dawuda ta bon min benna, ne bɛna o lo tuun. Ne bɛna a tomokɔɔw bɛɛ lawuri ka o laterɛn,

¹⁷ janko mɔɔɔɔ tɔw bɛɛ ye Matigi jini, o kɔɔɔ ye ko ne ka siya wɛɛɛ mɔɔɔɔ minw bɛɛ wele ka ke ne ta ye.

¹⁸ Matigi ka o le fo. Ale le ka o kow yira kabini wogatijan †.»

¹⁹ «Ayiwa, o koson ne ta miiriya ra, siya wɛɛɛ mɔɔɔɔ minw sɔnna Ala ta Kuma ma, an man kan ka gbɛɛɛya wɛɛɛ la olugu kan tuun. ²⁰ Nka an ye sebe ci o ma k'a fo o ye ko began minw fagara jow kan, o kana o sogo domu, o kana jatɔya ke, o kana jufasogo domu walama k'a jori min. ²¹ Sabu kabini wogatijan, duguw bɛɛ ra, karansow kɔnɔ, o kow waajuri le bɛ kera ka kapa ni Musa ta sariya* ye Nenekirilon* o Nenekirilon.»

Sebe min cira siya wɛɛɛ lanabagaw ma

²² Ayiwa, ciradenw* ni cɛkɔɔɔɔbaw ni lanabagaw ta jenkuru bɛɛ benna a ra ko o ka kan ka mɔɔɔɔ dɔw bɔ o cɛ ra, ka olugu fara Pɔli ni Barinabasi kan ka o ci ka taga Antiyɔsi. Zude min bɛ wele ko Barisabasi, o ka a le panawoloma, ani Silasi; lanabagaw tun bɛ o cɛ fla jate kosebe.

† 15.17-18 Nin kuma fɔra Amosi 9.11-12

²³ Ayiwa, o ka o sebe don olugu boro, k'a fɔ ko: «An balema lanabaga minw ye siya were mɔgɔw* ye, minw be Antiyosi, ani Siri jamana ra, ani Silisi jamana ra, aw balema ciradenw ni lanabagaw ta jenkuru* cɛkɔrɔbaw le ka nin sebe ci aw ma. An be aw fɔ. ²⁴ Anw k'a men ko mɔgɔ dɔw bɔra an fe yan ka taga aw hakiri jagami ni kuma dɔw ye, fɔ ka hami bla aw ra, k'a sɔrɔ anw ma o ci. ²⁵ O kosɔn an benna kelen ma k'a latige ko an be mɔgɔ dɔw bɔ an ce ra ka olugu ci aw fe ni an balemace kanuninw Barinabasi ni Pɔli ye, ²⁶ olugu ce fla minw ka o nin bla farati ra an Matigi Yesu Kirisita togo kosɔn. ²⁷ Ayiwa, o kosɔn an ka Zude ni Silasi ci; an ka min fɔ sebe kɔnɔ, olugu yere da bena o kuma kelen dantige aw ye. ²⁸ Sabu a diyara Nin Saninman* ye, ani anw fana ye ko an man kan ka doni were la aw kan tuun, ni nin fen dama dama te, an be o min gbeleya aw ma. ²⁹ Ayiwa, began minw fagara jow kan, aw kana o sogo domu, ani aw kana jori min, aw kana jufasogo domu; aw ye faran jatɔya ra. Ni aw be se ka faran o kow ra, o ka ji. Ka an ben.»

³⁰ Ayiwa, o ka o mɔgɔw ci ka taga Antiyosi; o ka lanabagaw beɛ lajen, ka o sebe di o ma. ³¹ Lanabagaw ka o sebe karan minke, o kumaw ka o ja gbeleya, ka o ninsɔndiya. ³² Zude ni Silasi fana tun ye ciraw ye; olugu ka ladirikan caman fɔ lanabagaw ye, ka o ja gbeleya, ka o ta lanaya baraka bonya. ³³ O tora ni o ye ka tere dama ke; o kɔ, lanabagaw ka dugawu ke o ye, ka o blasira ka taga o cibagaw fe. ³⁴ [Silasi k'a latige ka to Antiyosi.]

³⁵ Pɔli ni Barinabasi tora Antiyosi. O ni mɔgɔ dɔ werew tun be to ka lanabagaw karan, ka Matigi ta Kibaro Diman* waajuri ke.

Pɔli ni Barinabasi faranna jɔgɔn na

(Galasikaw 4.13-15)

³⁶ Tere dama temenin kɔ, Pɔli ko Barinabasi ma ko: «An temena dugu minw na ka Ala ta Kuma fɔ, a to an ye seko o yɔrɔw ra ka taga o yɔrɔw lanabagaw cogoya fle.»

³⁷ Ayiwa, o tagatɔ, Barinabasi tun b'a fe Yuhana fana ye taga ni o ye, Yuhana min be wele ko Marika. ³⁸ Nka Pɔli ma sɔn o ma fiyewu; a ko, ko kun t'a ra Yuhana ye taga ni o ye tuun, sabu ka o to Panfili mara ra, a bɔra o kɔ, a ma to ni o ye ka baara laban. ³⁹ O ko kera sɔsɔriba ye o ni jɔgɔn ce; a laban o faranna jɔgɔn na. Barinabasi ka Marika ta, o donna kurun dɔ kɔnɔ ka taga Sipere. ⁴⁰ Pɔli ka Silasi ta ka taga; lanabagaw ka Ala daari o ye, ka o karifa Matigi ta neema kɔrɔ. ⁴¹ O ka Siri jamana ni Silisi jamana yaala, ka lanabagaw karan ka o baraka bonya lanaya ra.

Timote farara Pɔli ni Silasi kan

16 Pɔli ni Silasi tagara Deribe, ka bɔ yi ka taga Lisitiri. O ka lanabaga dɔ sɔrɔ Lisitiri, min togo tun ye ko Timote; a bamuso tun ye Yahudiya lanabaga dɔ ye, a face tun ye Gereki ye. ² Lisitiri ni Ikoniyoumu ta lanabagaw tun be Timote togoɔnman fora. ³ O kosɔn Pɔli tun b'a fe ka Timote ke a baarakejɔgɔn ye. O cogo ra a ka Timote kenesigi †

Yahudiyaw kosɔn, sabu o beɛ tun k'a lon ko Timote face ye Gereki le ye. ⁴ Ayiwa, o tagatɔ, o temena dugu minw na, ciradenw* ni Zeruzalemu cɛkɔrɔbaw ka ko minw latige, o tun be o fɔ lanabagaw ye janko o ye o sira tagama. ⁵ Lanabagaw ta jenkuruw* baraka tun be bonyara lanaya ra; lon o lon dɔ fana tun be fara o kan.

Ala ka Pɔli wele ka taga Masedoni

⁶ Ayiwa, Nin Saninman ma sɔn Pɔli ni a taga-manɔgɔnw ye waajuri ke Azi mara ra minke, o ka Firizi mara ni Galasi mara cetige. ⁷ O surunyanin Misiya mara ra, o k'a latige ko o be don Bitini, nka Yesu ta Nin Saninman ma sɔn o ma. ⁸ O ra, o ka Misiya mara cetige ka jigi ka taga Torohasi. ⁹ O lon su fe Ala ka fen dɔ yira Pɔli ra: a ka Masedonikace dɔ lonin ye, o b'a daarira k'a fɔ a ye ko: «Sabari ka na Masedoni ka na an dem.» ¹⁰ Kabini Pɔli ka o ye dɔrɔn, an k'a latige ka taga Masedoni mara ra, sabu an k'a ye ko sigiya t'a ra, Ala le k'a yira an na ko an ye taga Kibaro Diman* fɔ o mɔgɔw ye.

Lidi lara Yesu ra Filipi

(Filipikaw 1.1-11,27-30)

¹¹ An donna kurun dɔ kɔnɔ Torohasi, ka teren ka taga Samotirasi. O dugusagbe an tagara Nehapolisi. ¹² An bɔra yi ka taga Filipi, min ye Masedoni mara dugu folo ye; o yɔrɔ be Romu* masaceba ta fanga kɔrɔ. An ka tere dama ke o dugu kɔnɔ. ¹³ Nenekirilon* sera minke, an tagara dugu ko fe, kɔda ra, sabu an tun k'a men ko Alabatoyɔrɔ dɔ be yi. An sera yi minke, an ka muso dɔw lajennin sɔrɔ yi; an ka Ala ta Kuma fɔ olugu ye. ¹⁴ Kelen tun be o musow ra, min togo tun ye ko Lidi. Ale tun be bɔ Tiyatiri. A tun be fani wulenman songɔgbelenw le fiyeere. Alapasiranbaga tun lo. A tun be an lamenna; Matigi ka a jusukun dayele k'a to a ka Pɔli ta kuma faamu. ¹⁵ A batizera minke ale ni a ta lukɔnɔmɔgɔw, a ka an daari k'a fɔ an ye ko: «Ni aw lara a ra ko ne sɔnna Matigi ma can ra, o tuma aw ye na don ne ta so kɔnɔ ka jigi ne fe.» A ka o fɔ k'a gbeleya kosebe.

Pɔli ni Silasi blara kaso ra Filipi

¹⁶ Lon dɔ, an tun be tagara Aladaariyɔrɔ ra minke, jɔnsunguru dɔ ka an kunben. Jina dɔ le tun be o sunguru ra, min sababu ra a tun be lagberi ke, ka wari caman sɔrɔ k'a di a matigicew ma. ¹⁷ O muso tora ka tugu an ni Pɔli ko, ka to ka peren k'a fɔ ko: «Nin mɔgɔw ye Ala Korɔtaninba ta baaradenw ye; kisiri be sɔrɔ sira min na, o be o le fora aw ye.»

¹⁸ A k'a ke ten le lon caman. A laban, Pɔli nana dimi, ka yeɛma k'a fɔ o jina ye ko: «Ne b'a fɔ i ye Yesu Kirisita togo ra, ko i ye bɔ muso ra!» O yɔrɔnin kelen beɛ ra, jina bɔra. ¹⁹ O jɔnsunguru matigicew k'a ye ko o ta warisɔrɔsira cenna minke, o ka Pɔli ni Silasi mina ka taga ni o ye kikitigebagaw fe jamalajenyɔrɔ ra. ²⁰ O tagara ni o ye

† *Kenesigiri tun te Gerekiw fe; o kosɔn Timote denmisenman tun ma kenesigi.*

Romu* kititigebagaw fe, k'a fo o ye ko: «Nin mogow be an ta dugu pagamina le. Yahudiyaw lo; ²¹ o be mogow karanna landa dow ra, anw Romukaw man kan ka son landa minw ma, an man kan ka a sira tagama fana.»

²² Ayiwa, jama ka o men minke, olugu fana muru-tira Poli ni Silasi kama. Kititigebagaw ko o ye Poli ni Silasi ta deregew sama ka bo o kan na, ka o bugo ni gbepe ye. ²³ O ka o bugo kosebe minke, o ka o bla kaso ra, k'a fo kasobon korosibaga ye ko a ye o korosi kosebe. ²⁴ Kabini kasobon korosibaga ka o kuma men, a ka Poli ni Silasi bla fo kasobon kononoyoro ra, ka o senw don yiri ra.

Kasobon korosibaga lara Yesu ra

²⁵ Ayiwa, su cemance ra, Poli ni Silasi tun be Ala daarira ka donkiri la ka Ala tando. Kasoden tow bee tun be o lamenna. ²⁶ Dugukolo barara ka yereyere kosebe fo ka kasobon jusiginanw yuguyugu; o yoronin kelen bee kasobon daw bee yelera o yere ma, kasodenw bee ta negejorokow tigetigera. ²⁷ Kasobon korosibaga kununa ka bo sunogo ra; a k'a ye ko kasobon daw bee yelera minke, a ka a ta muru sama ka bo ko a b'a yere faga, sabu a tun b'a miiri ko kasodenw bee borira ka bo. ²⁸ Nka Poli perenna ni fanga ye, ko: «I kana kojugu ke i yere ra, an bee be yan!»

²⁹ O tuma ra kasobon korosibaga ko o ye fitina mana ka na ni a ye; a teliyara ka don kasobon konon. A sirankojugu fe, a yereyere to tagara ben Poli ni Silasi sen koru. ³⁰ A ka Poli ni Silasi labo kene ma ka o nininka ko: «Ne korow, ne ka kan ka mun le ke, janko ka kisi?» ³¹ Poli ni Silasi k'a jaabi ko: «La Matigi Yesu ra, i bena kisi, i ni i ta denbaya.»

³² O ko, Poli ni Silasi ka Matigi ta kuma fo a ye, ani a ta somogow bee. ³³ O su wagati kelen yere ra kasobon korosibaga tagara Poli ni Silasi ta joriw ko. O yoronin bee ale ni a ta sokonmogow bee batizera. ³⁴ O ko fe, kasobon korosibaga tagara ni Poli ni Silasi ye a ta bon konon ka taga domuni di o ma. Ale ni a ta gbamogow bee jagarira kosebe, sabu o lara Ala ra.

Fagamaw ko o be Poli ni Silasi labla dogo ra

³⁵ Ayiwa, dugu gbera minke, kititigebagaw ka sorasi dow ci ka taga a fo kasobon korosibaga ye ko a ye Poli ni Silasi labla. ³⁶ Kasobon korosibaga ka o kuma fo Poli ye ko: «Kititigebagaw ka mogow dow ci ka n'a fo ko ne ye aw labla. Aw ye bo ka taga hera ra.» ³⁷ Poli k'a fo o sorasiw ye ko: «An minw ye Romu jamanadenw ye, o ka an bugo jama bee na na, k'a soru an ta kiti ma tige; o ko, o ka an bla kaso ra. Sisan o b'a fe ka an labla dogo ra wa? O te se ka ke fiyewu, fo olugu yere le ye na ka na an labo.»

³⁸ O sorasiw sekora ka taga o kumaw fo kititigebagaw ye. Olugu k'a men minke ko Poli ni Silasi ye jamanaden dow ye, o siranna. ³⁹ O yere nana yafa nini Poli ni Silasi fe ka o labla, k'a fo o ye ko o ye sabari ka bo dugu konon. ⁴⁰ Poli ni Silasi bora kaso ra minke, o tagara Lidi fe. O ka lanabagaw

ladi ka o ja gbeleya ka soru ka taga.

Poli ni Silasi ka waajuri ke Tesaloniki

(Tesalonikikaw folo 1; 2.1-16)

17 Ayiwa, Poli ni Silasi temena Anfipolisi, ani Apoloni fe, ka taga se Tesaloniki; Yahudiyaw ta karanso dow tun be o dugu ra. ² Poli donna o karanso konon, i n'a fo a tun be deri k'a ke cogo min na; a kumana ni o yoro mogow ye kitabuw konokumaw kan, fo Nenekirilon saba. ³ Poli tun be a fo o ye k'a yira o ra ko min kera Kisibaga* ye, ko o tun ka kan ka toro, ka sa, ka kunu ka bo saya ra. A ko: «Ne be Yesu min waajuri kera aw ye, ale le ye Kisibaga* ye.»

⁴ Yahudiya dow k'a ye ko o kuma ye can ye, olugu fana lara Yesu ra ka fara Poli ni Silasi kan. Gereki Alapasiranbaga caman fana lara Yesu ra, ani musotogobatigi caman.

⁵ Nka jangboya ka Yahudiyaw soru; o ka dugu mogokunntan dow nege ka olugu lajen, ka o kononosu, ka mankan wuri ka dugu bee pagami. O ka jagon ce ka taga Jason ta so konon, ko o be taga Poli ni Silasi mina ka na ni o ye jama na koru. ⁶ O ma taga Poli ni Silasi soru yi minke, o ka Jason ni lanabaga dow mina ka olugu sama ka taga ni o ye fagamaw fe. O perenna ko: «Aw y'a fle, mogow minw ka jamana bee pagami, olugu le sera an fe yan fana. ⁷ Jason le sonna ka o lajigi a ta so konon, k'a soru o be ko minw kera, o te ben ni masaceba Sezari ta sariyaw ye, sabu o ko masace were be yi, ko o ye Yesu ye.»

⁸ O kumaw ka jama ni fagamaw bee hakiri pagami. ⁹ Jason ni tow ka wari le sara, fagamaw ka soru ka o bla.

Poli ni Silasi ka waajuri ke Bere

¹⁰ Ayiwa, lanabagaw ka Poli ni Silasi lataga Bere o lon yere su fe. O sera yi minke, o tagara don Yahudiyaw ta karanso* konon. ¹¹ Bere ta Yahudiyaw konon tun ka ni ka teme Tesaloniki taw kan pewu. Ala ta Kuma lamenni tun ka di o ye haali. Poli ni Silasi tun be fen o fen fo o ye, olugu yere tun be o segesege lon o lon k'a fle ni a bennin lo ni ciraw ta kuma ye. ¹² O Yahudiyaw caman lara Yesu ra; Gerekiw ce ra, musotogobatigi caman fana lara Yesu ra, ani ce caman. ¹³ Nka Tesaloniki Yahudiyaw nana a men minke ko Poli ni Silasi be Ala ta Kuma fora Bere, o nana Bere dugumogow fana kononosu ka o lawuri Poli ni Silasi kama.

¹⁴ Lanabagaw k'a ye ten minke, o yoronin bee o tagara ni Poli ye kogojida ra ka taga kurunba do ta; Silasi ni Timote tora Bere. ¹⁵ Dow ka Poli blasira ka taga se fo Ateni. Poli blasirabagaw sekoto ka na Bere, Poli ka cira fo o ye ko o ye taga a fo Silasi ni Timote ye ko o ye teliya ka na ale ko.

Poli kumana Atenikaw fe

¹⁶ Ka Poli to Ateni, a be Silasi ni Timote makonona, a k'a korosi k'a ye ko Ateni dugu fanin lo jow ra; o ko k'a jusu toro kosebe. ¹⁷ O koson a tun be to ka taga karanso* ra ka taga kuma ni Yahudiyaw ye, ani siya were mogow* minw be siran Ala na. Lon

o lon a tun be taga jamalajenyɔrɔ ra, ni a ka mɔgo minw sɔrɔ yi, a be kuma olugu fe. ¹⁸ Epikuri † ta mɔgow, ani Sitoyiki †† ta mɔgow ta lonnikɛbaga dɔw nana kuma damina ni Pɔli ye. Dɔw ko: «Cɛ kumacamantigi nin ko di de!» Dɔw fana ko: «A be i n'a fɔ a be batofenkura dɔw ta ko le fɔra.» O ka o fɔ, sabu Pɔli tun be Yesu ko waajuri kera, ka suw kunuko fɔ.

¹⁹ O ka Pɔli wele ka taga ni a ye dugu kititigeyɔrɔ ra, yɔrɔ min ye Areyopazi ye, k'a jininka ko: «I nana ni karankura min ye, yala an be se ka dɔ men o ra i fe wa?» ²⁰ Sabu an be kuma minw menna i fe, o beɛ ye kumakura le ye an na na. O koson an b'a fe i ye o kow gbeya an ye.»

²¹ Ateni dugumɔgow, ani lonan minw be o ce ra, olugu tun be o ta wagati fanba beɛ ke kokuraw fɔri ni kokuraw lamenni le ra.

²² Pɔli lonin tora kititigeyɔrɔ ra k'a fɔ mɔgow ye ko: «Aw Atenikaw, ne k'a kɔrɔsi k'a ye ko batofenw ko ka bon aw ma cogoya beɛ ra kosebe.

²³ Sabu ne yaalayaalato aw ta dugu kɔnɔ, ne ka aw ta sɔnnikɛyɔrɔw beɛ kɔrɔsi; ne ka aw ta sɔnnikɛyɔrɔ dɔ yere ye, a sebera min kan ko: «Mɔgo te batofen min suguya lon, o sɔnyɔrɔ le be nin ye.» Ayiwa, aw be min batora k'a sɔrɔ aw m'a lon, ne yere nakun ye ka na o le ko fɔ aw ye. ²⁴ Ala min ka dunupa ni a kɔnofenw beɛ dan, ale min ye sankolo ni dugukolo Matigi ye, ale te sigi adamaden boro ta batoso lalaganin kɔnɔ. ²⁵ Mɔgo boro fana te baara ke a ye, k'a ke i n'a fɔ a mako b'a ra ko mɔgo ye a demɛ; sabu ale yere le be panamanya ni nenekiri ni fen beɛ di danfenw beɛ ma. ²⁶ A ka siyaw beɛ dan ka bɔ mɔgo kelen na, ka o sigi dugukolo fan beɛ ra, ka o ta wagati dantige, ka o sigiyɔrɔw danw yira o ra. ²⁷ A ka o ke janko mɔgow ye ale yɔrɔnini, ka jija k'a momo ka a jini fɔ k'a sɔrɔ; o beɛ n'a ta, a yɔrɔ man jan an si ra.

²⁸ Sabu «ale le ka an dan, ka an panamanya, k'a to an be se ka lamaga.» Aw ta donkirilabaga dɔw fana ka o le fɔ ko: «An ye Ala ta denw le ye fana.»

²⁹ «Ayiwa, ni an ye Ala denw ye, o tuma an man kan k'a miiri ko Ala be i n'a fɔ batofen tɔw, mɔgo yere boro ka o minw lalaga ni sanin ye, walama warigbe, walama kabakuru, ka kapa ni o yere ta miiriya ye. ³⁰ Ayiwa, Ala te aw ta kolɔnbariya wagati ta kow jate tuun; nka sisan a b'a fɔ mɔgow beɛ ye yɔrɔ beɛ, ko o ka kan ka nimisa ka o kow dabla. ³¹ Sabu Ala ka lon dɔ sigi, lon min na a be-na dunupa beɛ lajennin ta kiti tige terenninya kan, ale yere ta mɔgo panawolomani sababu ra; Ala ka ale le lakunu ka bɔ saya ra, janko mɔgow beɛ ye a lon ka la a ra ko Ala ka ale le panawoloma.»

³² Ayiwa, mɔgow nana suw kunuko kuma men Pɔli da ra minke dɔrɔn, dɔw ka ke yereko ye a ma, k'a logobo. Dɔw fana ko: «Lon were an bena a tɔ lamɛn i fe.» ³³ Pɔli bɔra o ce ra ka taga. ³⁴ O beɛ n'a ta, mɔgo dɔw lara Yesu ra, ka fara Pɔli kan. Dugu kititigejama mɔgo kelen tun be o ra, min ye Denisi ye, ani muso dɔ, min tɔgo tun ye ko

Damarisi, ani mɔgo dama dama.

Pɔli sera Korenti

(Korentikaw folo 1.1-9; 2.1-5; Korentikaw flanan 11.5-12; 12.12-13)

18 O ko, Pɔli bɔra Ateni ka taga Korenti. ² A ka Yahudiyace dɔ sɔrɔ yi, min tɔgo tun ye ko Akila; ale tun worora Pon mara ra. A naninkura tun lo ka bɔ Itali, ani a muso Pirisili, sabu masace-ba Kolodi tun k'a fɔ ko Yahudiyaw beɛ ye bɔ Rɔmu*. Pɔli ka jɛnɔgɔnya don ni o ye. ³ I n'a fɔ o beɛ tun be baara kelen le ke, Pɔli tora ni o ye, o ka baara ke jɔgɔn fe; o tun be fanibonw le lalaga. ⁴ Nenekirilon* o Nenekirilon, Pɔli tun be taga karanso* ra ka taga kuma ni Yahudiyaw ni Gerekiw ye, janko ka o ta miiriya yeɛma, o ye sɔn Matigi ma.

⁵ Nka kabini Silasi ni Timote nana ka bɔ Masedoni, Pɔli k'a ta wagati beɛ ke Ala ta kuma waajuri le ra. A tun b'a fɔ Yahudiyaw ye k'a gbeya ko Ala ka Yesu le panawoloma k'a ke Kisibaga* ye. ⁶ Nka Yahudiyaw banna Pɔli ta kuma ma, k'a neni. Pɔli ka a ta derege yuguyugu o kan, k'a fɔ o ye ko: «Ni aw halakira, o ye aw yere nɔ le ye, o te ne ta sira ye tuun. Sisan ne be taga siya were mɔgow* le fe.»

⁷ Pɔli bɔra o yɔrɔ ra ka taga ce dɔ ta so, min tɔgo tun ye Titusi Yutusi; Alapasiranbaga tun lo. A ta bon tun be karanso* kere fe. ⁸ Ayiwa, karanso kuntigi Kiripusi lara Matigi ra, a ni a ta gbamɔgow beɛ. Korentika minw tun ka Pɔli ta kuma men, olugu caman lara Yesu ra fana; o ka o batize.

⁹ Ayiwa, lon dɔ su fe Matigi kumana Pɔli fe siko ra, k'a fɔ a ye ko: «I kana siran! Kuma, i kana je, ¹⁰ sabu ne be ni i ye; mɔgo si tena i mina ka kojugu ke i ra, sabu ne ta mɔgow ka ca nin dugu kɔnɔ.»

¹¹ O ra, Pɔli tora Korenti ka mɔgow karan Ala ta Kuma ra fɔ san kelen ni karo wɔrɔ.

¹² Nka ka Galiyɔn to Akayi jamanatigiya ra, lon dɔ Yahudiyaw benna kelen ma ka wuri Pɔli kama k'a mina ka taga ni a ye kititigeyɔrɔ ra. ¹³ O ko: «Cɛ nin be mɔgow hakiri yeɛmana, ko o ye Ala ba-to cogo were ra, min ni an ta sariya* te ben.»

¹⁴ Ayiwa, sani k'a to Pɔli ye a da yeɛ ko a be kuma dɔrɔn, Galiyɔn ko Yahudiyaw ma ko: «Ni a tun kera ko nin ce tun ka ko benbari, walama kojuguba dɔ le ke, ne tun bena sigi ka aw Yahudiyaw ta kuma lamɛn kosebe. ¹⁵ Nka i n'a fɔ aw be jɔgɔn sɔsɔra kumaw le koson, ani mɔgotɔgow, ani aw ta sariyaw ta kow, o tuma aw yere le ka kan ka o ko panabo. Ne te sɔn ka nin ko jɔgɔn kiti tige.»

¹⁶ Galiyɔn ka o labo kititigeyɔrɔ ra. ¹⁷ Kabini o kera, o beɛ ka Sositeni mina, min ye karanso kuntigi ye, ka ale bugo berebere kititigeyɔrɔ na fe; Galiyɔn k'a ke i n'a fɔ ale yere ma o ye.

Pɔli sekɔra ka taga Antiyosi

¹⁸ Pɔli tora Korenti ka wagatijan ke belɛn. O ko, a ka sira daari lanabagaw fe; ale ni Pirisili ni Akila donna kurun kɔnɔ ka taga Siri jamana fan fe. Nka Pɔli tun ka dajuru ta Ala fe; o ra, a k'a kun li

† Epikuri ta mɔgow: Olugu tun b'a fe ka o yere tanga tɔrɔ ma, ka dunupa diyabo. †† Sitoyiki ta mɔgow: Olugu ta jamɔgo tɔgo tun ye ko Zeno. Olugu fe, adamaden ka kan ka a yere kɔrɔsi, ani ka tɔrɔ kun a yere ra.

Sankere, o ka sorɔ ka taga. ¹⁹ O tagara se Efesi minke, Pɔli ka a tagamanɔgɔnw to o yɔrɔ ra. Ale yere tagara karanso* ra, ka taga kuma ni Yahudiyaw ye. ²⁰ Olugu ka a daari ko a ye to ni o ye ka wagati dama ke; nka Pɔli ma sɔn. ²¹ A ka sira jini o fe k'a fo o ye ko ni Ala sɔnna, ale bena seko ka na o fe tuun. O ko, a bɔra Efesi ka don kurun kɔnɔ ka taga.

²² O tagara se Sezare minke, a bɔra ka taga Zeruzalemu ka taga lanabagaw fo; o ko, a tagara Antiyosi. ²³ A tora Antiyosi ka wagati dama ke yi. O ko, a tagara Galasi mara ra, ka bɔ yi ka taga Firizi mara ra, ka lanabagaw karan, ka o baraka bonya lanaya ra.

Apolosi ka waajuri ke Efesi ani Korenti

²⁴ O wagati ra Yahudiyace do nana Efesi, min togo tun ye ko Apolosi; a tun bɔra Alesandiri. O ce tun be se kuma ra kosebe; a fana tun be kitabu kumaw lon kosebe. ²⁵ A tun karanna Matigi Yesu ta sira ko ra. A tun be jija ka Yesu ko fo mogow ye ka o karan ka na ni a jusukun bee ye, nka a ta lonniya tun danna Yuhana Batizerikebaga ta karan doron le ma. ²⁶ A tun be kuma karanso* kɔnɔ mogow bee na na. Pirisili ni Akila ka a ta karan lamem minke, olugu k'a wele ka taga Matigi Yesu ta ko lalaga k'a fo a ye.

²⁷ Ayiwa, Apolosi tun b'a fe ka taga Akayi mara ra. Lanabagaw ka a ja gbeyaya ko a ye taga; o ka sebe do ke k'a ci Akayi lanabagaw ma, ko o ye a minako na. A sera yi minke, mogow minw lara Yesu ra Ala ta neema baraka ra, a ka olugu demem kosebe; ²⁸ sabu a tun be Yahudiyaw ta firiyorow yira o ra mogow bee na na; a tun b'a yira o ra k'a gbeyaya, ko ka kapa ni kitabu ta kuma ye, Ala ka Yesu le panawoloma ka a ke Kisibaga* ye.

Pɔli ka waajuri ke Efesi

19 Ayiwa, ka Apolosi to Korenti, Pɔli ka Azi mara kuruyorow cetige ka taga se Efesi. A ka lanabaga dow sorɔ yi. ² Pɔli ka o lanabagaw jininka ko: «Yala aw lara Yesu ra wagati min na, aw ka Nin Saninman* sorɔ wa?» O ka Pɔli jaabi ko: «An yere m'a men ban ko Nin Saninman be yi.» ³ Pɔli ka o jininka taun ko: «O tuma aw batizera batizeri* juman le ra?» O ka Pɔli jaabi ko: «Yuhana ta batizeri.» ⁴ Pɔli k'a fo o ye ko: «Yuhana ka mogow batize k'a yira ko o nimisara o ta jurumunw na; nka a tun b'a fo o ye ko min bena na ale ko fe, o ka kan ka la o ra; o ye Yesu le ye.»

⁵ O mogow ka o kuma men tuma min na, o ka sorɔ ka batize Matigi Yesu togo ra. ⁶ O ko, Pɔli ka a boro la o kan minke, Nin Saninman jigira o kan; o ka ke kuma ye kan werew ra; Ala ka kuma don o da ra ka mogow waaju. ⁷ O bee tun be mogow tan ni fla nɔgɔn bo.

⁸ Pɔli tun be to ka taga karanso* ra ka taga Ala ta Masaya* Kibaro Diman* fo mogow ye k'a gbeyaya. A tun be cogo bee ke janko ka mogow ta miiriya yelema ka sɔn Matigi ta kuma ma; a ka o ke ka se fo karo saba. ⁹ Nka o mogow dow ka o kun gbeyaya, ka ban Pɔli ta kuma ma, ka to ka Matigi ta sira ko

mafiyanya jama na korɔ. O ra, Pɔli ka lanabagaw wele ka bo o korɔ, ka taga ni o ye Tiranusi ta karanso ra, ka to ka o karan o yorɔ ra lon o lon.

¹⁰ Pɔli ka o ke fo san fla. O koson mogow minw bee tun be Azi mara ra, Yahudiyaw ni siya were mogow, olugu bee ka Matigi ta kuma men. ¹¹ Ala tun be kabakoba caman kera Pɔli sababu ra.

¹² Hali fani, walama fanikunkurun minw tun magara Pɔli fari ra, o tun be o la banabagatow kan; banabagatow tun be keneya, jinatow ta jinaw fana tun be bo o ra.

Seva dencew ta ko

¹³ Ayiwa, Yahudiya dow tun be yaalayaala, ko o be jinaw gben ka bo mogow ra; olugu nana a fo ko o be jinaw gben ka bo mogow ra ni Yesu togo ye. O tun b'a fora ko: «Ne b'a fo aw ye ko aw ye bo Yesu togo ra, Pɔli be Yesu min ko waajuri kera!»

¹⁴ Yahudiyaw ta sarakalasebagaw* kuntigi min togo tun ye ko Seva, o dence wolonfla le tun be o baara kera. ¹⁵ Lon do, jina do ka o jaabi ko: «Ne ka Yesu lon, ne k'a lon fana Pɔli ye mogow min ye. Nka aw ye jontigiw le ye?»

¹⁶ O jina tun be ce min na, o ce benna o kan. Ale kelen fanga gbiriyara o bee ta ma. A ka o bugo fo ka o mandimi; o fari lakolon le borira ka bo bon kɔnɔ. ¹⁷ O ko kibaroya sera Efesi dugumogow bee ma, Yahudiya ni siya were mogow bee; siranya ka o bee mina, mogow fana ka Matigi Yesu togo bonya. ¹⁸ O koson minw tun lara Yesu ra, olugu caman nana lo o ta kewalejuguw ra, ka o fo kene kan. ¹⁹ Minw tun be subagaya ke, olugu fana caman nana ni o ta sebew ye ka na o jeni mogow bee na na. O ka o sebew songo jate mina k'a ye ko a benna warigbe waga bilooru le ma. ²⁰ O cogo ra, Matigi ta sebagaya baraka ra, Ala ta Kuma waajuri tun be tagara na ni baraka ye.

Mankanba wurira Efesi

²¹ O kow bee ko fe, Pɔli k'a latige Nin Saninman* baraka ra, ko a be teme Masedoni jamana ni Akayi jamana ra ka taga Zeruzalemu. A tun b'a fora fana ko: «Ni ne sera yi, ne na ka kan ka taga la Romu* fana kan.» ²² A ka a ta baarakeɔgɔn fla bla a na ka taga Masedoni, minw ye Timote ni Eratusi ye. Ale yere tora Azi mara ra ka wagati dama ke belen.

²³ Ayiwa, o wagati ra mankanba do wurira Matigi ta sira ko ra. ²⁴ Saninfagabaga do tun be yi, o togo tun ye ko Demetirisi; ale tun be Efesikaw ta jo musoman Aritemisi ta jobon bisigiyaw le lalaga ni warigbe ye, ka o fiyeere. Ale ni a ta baaradenw tun be wari caman sorɔ o sababu ra. ²⁵ Ayiwa, o ce ka a ta baaradenw ni saninfagabaga werew lajen, k'a fo o ye ko: «Ne teriw, aw k'a lon ko an be an ta baro sorɔra nin baara le ra. ²⁶ Nka nin Pɔli be min kera, aw yere be o yera, aw fana b'a menna; Efesi dugu doron te, nka a be jini ka ke Azi mara bee ta ko le ye. A ka mogow caman le hakiri yelema, ka o kunnacen, k'a fo o ye ko mogow boro be batofen minw lalaga, ko o te batofen ye. ²⁷ Ayiwa, nin ko be se ka ke sababu ye ka an ta baara cen, nka o

dɔron tɛ; an ta jomusoba Aritemisi ta jobon ta ko le bena kɛ ko gbansan ye. Ni o kɛra, Azi mara ni dunupa tɔ bɛɛ bɛ jo musoman min batora, o ta bonya bɛɛ bena bɔ a kan.»

²⁸ O kumaw fɔra minkɛ, a lamɛnɛbagaw dimina; o ka kɛ pɛrɛn ye ko: «Ɛfɛsikaw ta jo musoman Aritemisi le ka bon!»

²⁹ O mankan ka dugu bɛɛ jagami; Pɔli taga-manɔgɔn fla minw tun ye Gayusi ni Sitariki ye, minw tun ye Masedonikaw ye, o bɛɛ girinna olugu kan ka o mina ka taga ni o ye jamalajenyɔrɔ ra.

³⁰ Pɔli yɛrɛ fana tun b'a fɛ ka taga jama kɔ, nka lanabagaw ma sɔn. ³¹ Azi mara mɔgɔba dɔw fana tun bɛ yi, olugu tun ye Pɔli teriw ye. Olugu fana ka mɔgɔ dɔw ci Pɔli fɛ, k'a daari ko a kana taga jamalajenyɔrɔ ra. ³² O wagati ra mankan cayara jamalajenyɔrɔ ra. Dɔw tun bɛ min fɔ, o ni tɔw ta tun tɛ kelen ye. Jama fanba tun ma o lajenkun yɛrɛ lon. ³³ Mɔgɔw ka o kow lakari cɛ dɔ ye, min tɔgɔ tun ye ko Alesandiri. Yahudiyaw ka ale jɔni ka taga jama ja fɛ ko a ye kuma. Alesandiri ka a boro korɔta ko a bɛ kuma jama fɛ. ³⁴ Nka o k'a ye ko Yahudiya lo minkɛ, o bɛɛ jenna ka kɛ pɛrɛn ye ko: «Ɛfɛsikaw ta jo musoman Aritemisi le ka bon!» O tora o ra ka wagatijan kɛ.

³⁵ Dugu seberikɛbaga le nana jija ka jama mala; a k'a fɔ o ye ko: «Ɛfɛsikaw, jɔntigi le m'a lon ko Ɛfɛsi dugu le ye jomusoba Aritemisi ta jobon korɔsibaga ye, ani jo musoman yɛrɛ ja min bɔra san fɛ ka ben? ³⁶ Mɔgɔ si tɛ se ka o kow sɔsɔ. O ra, aw ka kan ka aw jusu suma, aw kana foyi kɛ aw yɛrɛ kun fɛ! ³⁷ Sabu aw bagara nin cɛ fla ma ka o mina ka na ni o ye, k'a sɔrɔ o ma foyi sonya jobon kɔnɔ, o fana ma kumajugu fɔ an ta jomusoba ma. ³⁸ Ayiwa, ni Demetirisi ni a ta baarakeɔgɔnɔw b'a fɛ ka mɔgɔ dɔ jaraki ko dɔ ra, o tuma kititigelonw bɛ yi, fagamaw fana bɛ yi; o ye na ni a ko ye olugu fɛ. ³⁹ Walama ni ko wɛrɛ le bɛ aw fɛ, aw bɛ se ka na o ko yira an ta jɔgɔnyelon na. ⁴⁰ Ni o tɛ, an ka mankanba min lawuri bi, o bɛ se ka an jaraki o ra ko an b'a fɛ ka jama lamuruti; sabu ni o ka an jininka, an tena se ka jama lajenkun fɔ mɔgɔ ye.»

⁴¹ Ayiwa, dugu seberikɛbaga ka o kuma fɔ, ka jama labla.

Pɔli ka tagama min kɛ Masedoni ni Gɛrɛsi
(Korentikaw folɔ 16.1-7; Rɔmukaw 15.25-27)

20 Ayiwa, mankan nana mala tuma min na, Pɔli ka lanabagaw wele ka o lajen. A kumana o fɛ ka o ladi, ka o ja gbeleya, ka sɔrɔ ka sira jini o fɛ ko o bɛ taga Masedoni. ² Pɔli tɛmɛtɔ o yɔrɔw ra, a ka lanabagaw ja gbeleya ni ladirikan caman ye, ka sɔrɔ ka taga Gɛrɛsi jamana ra. ³ A ka karo saba kɛ yi. A nana labɛn ko a bɛ kurunba dɔ ta ka taga Siri jamana ra; nka a nana a mɛn ko Yahudiya dɔw ka janfa siri a kama o yɔrɔ ra yi minkɛ, a k'a latigɛ ka sekɔ ka na Masedoni.

⁴ Mɔgɔ minw tun bɛ Pɔli blasirara, olugu flɛ nin ye: Pirusi dɛncɛ Sopatɛri, ale tun bɔra Bere; Sitariki ni Sekundusi, olugu tun bɔra Tesaloniki; Gayusi, min tun bɔra Deribɛ; Timote ni Tisiki ni Torofime, olugu tun bɔra Azi mara ra. ⁵ Olugu

blara an ja ka taga an kɔnɔ Torohasi. ⁶ Buru-funubari panagbɛ* tɛmɛnin kɔ, an donna kurunba dɔ kɔnɔ Filipi; an ka tere looru kɛ tagama ra, ka taga o sɔrɔ Torohasi. An ka logokun kelen kɛ yi.

Pɔli ta tagamalaban ka taga Torohasi

⁷ Logokun tere folɔ, an tun lajenna ka Matigi ta domuni kɛ jɔgɔn fɛ. Pɔli tun b'a fɛ ka taga o lon dugusagbɛ; a kumana lanabagaw fɛ ka mɛɛn fɔ ka taga se su cɛmance wagati ma. ⁸ An tun lajenna sankaso min kɔnɔ, fitina caman tun mananin lo o bon kɔnɔ. ⁹ Kanbelen dɔ tun bɛ ni an ye, min tɔgɔ tun ye ko Etiyusi; ale tun siginin bɛ bon finɛtiri dakun kan. Ale tora o yɔrɔ ra ka sunɔgɔ fɔ ka jina a yɛrɛ kɔ. Pɔli kumana k'a mɛɛn minkɛ, sunɔgɔ nana a magaya. A bɔra fɔ sankaso bon sabanan kunna ka na ben dugu ma. O nana a ta k'a ye ko a sara. ¹⁰ Pɔli jigira ka taga biri a kunna, k'a mina a boro fla ma, k'a fɔ an ye ko: «Aw hakiri kana jagami, a nin sekɔra a ma.»

¹¹ O kɔ, Pɔli yelenna; a ni lanabagaw ka Matigi ta domuni kɛ jɔgɔn fɛ. O kɔ, Pɔli kumana o fɛ tuun fɔ ka na teresun bɔ, ka sɔrɔ ka taga. ¹² Etiyusi ta mɔgɔw k'a mina ka taga ni a ye so kɔnɔ, a panaman. O ko ka lanabagaw jusu suma.

Pɔli bɔra Torohasi ka taga Mile

¹³ Ayiwa, anw donna kurun kɔnɔ ka bla Pɔli ja ka taga se Asɔsi. An tun ka kan ka taga Pɔli ta kurun kɔnɔ o yɔrɔ le ra, sabu ale yɛrɛ tun k'a latigɛ ko a bɛ taga Asɔsi a sen na. ¹⁴ A tagara an sɔrɔ Asɔsi wagati min na, an k'a ladon an fɛ kurun kɔnɔ ka taga Mitilɛni. ¹⁵ An bɔra o yɔrɔ ra lon min na, an nana se Kiyosi kɛrɛ fɛ o lon dugusagbɛ. O dugusagbɛ flanan an sera Samɔsi. O dugusagbɛ sabanan an sera Mile. ¹⁶ Pɔli tun b'a fɛ ka tɛmɛ Ɛfɛsi kɛrɛ fɛ; a tun t'a fɛ ka lo yi tuun, janko a kana na mɛɛn ka tɛmɛ Azi mara ra. A tun korɔtora ka se Zeruzalɛmu, janko ni a bɛ se ka kɛ, a ye taga Pantekoti* lon kunben yi.

Pɔli ka Ɛfɛsi lanabagaw ta cɛkorɔbaw ladi

¹⁷ Pɔli tora Mile ka cira bla ka taga Ɛfɛsi lanabagaw ta jenkuru cɛkorɔbaw wele ka na. ¹⁸ O nana minkɛ, a k'a fɔ o ye ko: «Kabini lon folɔ min na ne ka ne sen bla Azi mara ra, ne tun bɛ tagama cogo min na aw cɛ ra wagati bɛɛ, aw yɛrɛ ka o lon.

¹⁹ Ne ka ne yɛrɛ majigi wagati bɛɛ ka baara kɛ Matigi ye, ka tɔrɔ fɔ ka naji bɔ; Yahudiyaw fana ka janfa siri ne kama wagati caman, ka sege caman lase ne ma. ²⁰ O bɛɛ n'a ta, aw ta nafa bɛ fen o fen na, ne ma o si dogo aw ma; ne ka aw karan jamayɔrɔw ra, ka aw karan aw yɛrɛ ta sow kɔnɔ, ²¹ k'a fɔ mɔgɔw bɛɛ ye k'a gbeleya, Yahudiya fara siya wɛrɛ mɔgɔ* kan, ko o ye nimisa o ta jurumunw na ka sɔn Ala ma, ka la an Matigi Yesu ra.

²² «Ayiwa, sisan a flɛ, Nin Saninman bɛ ne jagboya ka taga Zeruzalɛmu; nka min bena taga ne sɔrɔ yi, ne tɛ o lon. ²³ Ne bɛ tɛmɛ dugu o dugu ra, Nin Saninman yɛrɛ b'a yira ne ra ko kasorabla ni tɔrɔw bɛ ne na. ²⁴ Nka ne tɛ ne ta saya, walama ne panaman jate fenba ye. Min ka gbɛlen ne ma, o

ye ko ne ye ne ta tagama ke ka se a dan ma, ani Matigi Yesu ka baara min karifa ne ma, ne ye o ke ka dafa, ka Ala ta neema Kibaro Diman* ko fo mogow ye.

²⁵ «Ayiwa, ka a ta bi ra, ne ka Ala ta Masaya* waajuri ke aw min o min ce ra yan, ne k'a lon ko aw si na tena la ne kan tuun. ²⁶ O koson ne b'a fo aw ye k'a gbeleya bi, ko aw ra ni min firira, o ye o tigi yere no le ye. ²⁷ Sabu Ala sago ye min ye aw ta kisiri ko ra, ne ka o bee fo aw ye, ne ma foyi dogo aw ra.

²⁸ «Ayiwa, aw ye aw yere korosi; Nin Saninman ka aw bla sagakuru min kunna, aw ye o fana korosi ka na; aw ye aw janto Ala ta jenkuru ra, a ka min kunmabo ni a yere jori ye. ²⁹ Ne yere k'a lon ko ni ne tagara, mogolafiribaga dow bena don aw ce ra i ko warajuguw be don sagaw ce ra cogo min na; o tena sagaw to. ³⁰ Mogo dow bena wuri hali aw yere ce ra yan ni faninyakuma dow ye, ka lanabagaw lafiri, ka o tugu o yere ko. ³¹ O ra, aw ye aw yere cogoya lon; aw ye aw hakiri to a ra ko ne ka san saba ke aw ce ra, ka aw bee kelen kelen ladi su ni tere, fo ka jaji bo aw koson.

³² «Ayiwa, sisan ne be aw karifa Ala ma, ani a ta neema kuma ma. Ale le be se ka aw baraka bonya lanaya ra; a ka fen min layiri ta aw ye, a bena o di aw ma, ani a ta mogo panawolomaninw bee.

³³ «Ne ma pabo mogo si ta wari fe, walama mogo ta sanin, walama mogo ta faniw. ³⁴ Aw yere k'a lon ko ne yere boro le ka baara ke ka ne ni ne taga-magoww bee mako na.

³⁵ «Ne k'a yira aw ra cogo bee ra ko an ka kan ka baara ke ten le, ka desebagatow deme, ani ka an hakiri jigi Matigi Yesu ta kuma ra, ko: «Dugawu be sonni le ra ka teme sorori kan.» »

³⁶ Ayiwa, Poli ka o kuma fo ka ban minke, a ka a kinbiri gban ka Ala daari ni lanabagaw bee ye.

³⁷ Lanabagaw bee kasira kosebe Poli tagako ra; o ka a fo ni kanuyafari ye. ³⁸ Poli tun k'a fo minke ko o si na tena la ale kan tuun, o kuma le tun ka o jusu kasi kosebe. O ko, o tagara Poli blasira kurunda ra.

Poli tagacogo Zeruzalemu

21 Ayiwa, an ni lanabagaw nana faran jagon na tuma min na, an donna kurun konɔ, ka teren ka taga Kosi. O dugusagbe an sera Rodi, ka bo yi ka taga Patara. ² An ka kurunba do sorɔ yi, o tun be tagara Fenisi mara ra; an donna o konɔ ka taga. ³ An surunyara Sipere jamana ra; an tun be o jamana yera, nka an k'a to an numanboroyanfan fe ka taga Siri jamana fan fe. Kurunba tagara lo Tiri, sabu doni minw tun be kurun konɔ, o tun ka kan ka jigi o dugu le ra.

⁴ An ka lanabaga dow sorɔ Tiri; an ka tere wolonfla ke ni olugu ye. Tɔɔɔ minw tun bena Poli sorɔ Zeruzalemu, Nin Saninman tun ka o yira o lanabagaw ra, o koson o k'a fo Poli ye ko a kana taga Zeruzalemu. ⁵ An tun ka kan ka tereda minw ke, o dafara minke, an ka sira mina; lanabagaw bee bora, o ni o ta musow ni o ta denw, ka taga an blasira, ka bo ni an ye fo dugu konɔ. An bee ka an kinbiri gban jida ra yi, ka Ala daari. ⁶ O ko, an ka

fori di jagon ma minke, an donna kurun konɔ; olugu sekora ka taga o ta so.

⁷ An bora Tiri ka taga Pitolemasi; o kera an ta tagama dan ye. An tagara o yoro lanabagaw fo, ka tere kelen ke ni o ye. ⁸ O dugusagbe an tagamana ka taga Sezare. An tagara Kibaro Diman fobaga Filipe ta so konɔ; lanabagaw tun ka ce wolonfla minw panawoloma Zeruzalemu, ale tun ye o ra kelen ye. An jigira ale ta so. ⁹ Denmuso sunguru naani tun be Filipe fe, Ala tun be kuma don olugu da ra ka mogow waaju. ¹⁰ An ka tere dama ke Filipe ta so; lon do, cira do nana ka bo Zude; o togo tun ye ko Agabusi. ¹¹ O ce nana an fe, ka na Poli ta kurusijara ta ka a yere senw ni a borow siri ni o ye, k'a fo ko: «Nin Saninman ko: «Nin kurusijara ye mogo min ta ye, Yahudiyaw bena o tigi mina Zeruzalemu k'a siri nin cogo le ra, ka a don siya were mogow* boro.» »

¹² Kabini an ka o kuma men, an ni o yoro lanabagaw bee ka ke Poli daari ye ko a ye sabari a kana taga Zeruzalemu. ¹³ Poli ko: «Aw kana kasi ten, ka ne jusu kasi. A kana dan kasorabla dama ma, hali ni ne ka kan ka sa Zeruzalemu, Matigi Yesu togo koson, ne sonna o ma.»

¹⁴ An k'a ye ko Poli t'a fe k'a ta miiriya bo Zeruzalemu taga kan minke, an jera. An ko: «Min ye Matigi sago ye, o ye ke.»

¹⁵ An ka o wagati ke Sezare minke, an ka an yere laben ka taga Zeruzalemu. ¹⁶ Sezare lanabaga dow tagara an blasira. O tagara ni an ye ce do ta so, min togo ye ko Minason. Ale be bo Sipere; lanabaga lo kabini wagatijan. An tun ka kan ka jigi o ce ta so.

Poli tagara Yakuba fe Zeruzalemu

¹⁷ An sera Zeruzalemu minke, lanabagaw ka an kunben ni ninsondiya ye. ¹⁸ O lon dugusagbe Poli tagara ni an ye Yakuba fe; lanabagaw ta cekorobaw bee nana fana. ¹⁹ Poli ka mogow fo ka ban tuma min na, Ala ka ko o ko ke siya were mogow* ce ra a ta waajuri baraka ra, a donna o bee ra ka o jafɔ o ye kelen kelen. ²⁰ O mogow ka o men minke, o ka Ala tando. O ko, o ko Poli ma ko: «An balemace, i m'a ye, Yahudiya waga caman le lara Yesu ra yan, nka hali bi o bee cesirinin be cira Musa ta sariya* ko ra. ²¹ Ayiwa, mogo dow nana a fo o ye ko Yahudiya minw be siya were mogow ce ra, ko ele le k'a fo olugu ye ko o ye cira Musa ta sariyaw* bla, ko o kana o ta denw kenesigi tuun, ko o kana landaw si ke fana. ²² Ayiwa, an bena nin ko mina cogo di? Sigiya t'a ra, o bena a men ko i nana. ²³ O ra, an bena min fo i ye, i ka kan ka o le ke. Ayiwa, ce naani be an fe yan, olugu tun ka dajuru ta Ala fe. ²⁴ I be don ni o ye Alabatosoba konɔ, ka i yere saninya ni o ye ka kana ni sariya ye. I yere ye o bee ta kunlisara bo janko o ye o kun li. Ni o kera, Yahudiyaw bena a lon ko mogow ka ko o ko fo i ta ko ra, ko o si te can ye. O bena a ye fana ko ele yere be tagamana sariya kan. ²⁵ Nka siya were mogo minw lara Yesu ra, an ka sebe ci olugu ma ka an ta miiriya yira o ra; an k'a fo o ye ko sogo o sogo fagara jow kan, o kana o domu, o kana a jori min, o kana jufasogo domu, o kana jatoya ke.»

²⁶ Ayiwa, Poli farara o ce naani kan. O dugusagbe, a ka a yere saninya ni o ye. O ko, o tagara don Alabatosoba lu kono jagon fe, Poli ka o ta saninyarilonw dafawagati yira, o koro ye lon min o bee kelen kelen ta saraka ka kan ka bo.

Mogow ka Poli mina Alabatosoba kono

²⁷ Tere wolonfla tun bena dafa wagati min na, Azi mara Yahudiyaw ka Poli ye Alabatosoba kono. O ka jama bee kononosu; o ka Poli mina, ²⁸ ka ke peren ye ko: «Izirayelimogow, aw ye na o, aw ye na! Ce min be yaala ka mogow bee karan yoro bee, ka an ta siya mangboya, ka an ta sariyaw mangboya, ani ka yoro saninman mangboya, ale le ye nin ye. Sisan a yere ka siya were mogow* dow ladon Alabatosoba kono, ka an ta yoro saninman lanogo.»

²⁹ O ka o fo, sabu o tun ka Efesikace Torofime ni Poli ye jagon fe dugu kono. A kera o ja na ko Poli donna ni a ye Alabatosoba kono le.

³⁰ A kera ten, dugu bee jagamina. Mogow tun borira ka bo dugu fan bee ra ka na. O ka Poli mina k'a sama ka bo Alabatosoba kono, ka Alabatosoba daw datugu. ³¹ I n'a fo o tun b'a fe ka Poli faga, o kuma sera sorasiw kuntigiba ma, ko Zeruzalemu dugu bee jagaminin lo. ³² O yoronin kelen bee sorasiw kuntigiba ka sorasi dow ta, ani sorasikuntigi dow; o borira ka don dugu kono. Yahudiyaw ka sorasiw kuntigiba ni a ta sorasiw ye minke, o ka Poli bugori dabra. ³³ Sorasiw kuntigiba nana Poli mina. A k'a fo sorasiw ye ko o ye Poli siri ni nagejoroko fla ye. Poli sirinin ko, a ka jininkari ke ko Poli ye jon ye, ko a ka mun le ke? ³⁴ Jama bee tun be perenna, nka dow tun be min fo, o ni tow ta tun te kelen ye. Sorasiw kuntigiba nana a ye ko a te kuma kelen sorora k'a men mankan bonyakojugu fe minke, a k'a fo sorasiw ye ko o ye taga ni Poli ye bonba kono. ³⁵ Poli tagara se donda yelenyoro ma minke, sorasiw ka Poli ta, jama ta fariya koson; ³⁶ sabu jamaba tun tugura a ko, o bee be perenna ko: «Aw y'a faga!»

Poli kumana jama fe

(Kewalew 9.1-19; 26.9-20; Galasikaw 1.11-16; Timote folo 1.12-17)

³⁷ Poli donto bonba kono, a ko sorasiw kuntigiba ma ko: «Yala ne be se ka kuma i fe wa?» Sorasiw kuntigiba ko: «I be gerekikan men wa? ³⁸ O tuma Misirankace min murutira yan, ni a wagati ma men, fo a tagara ni mogow waga naani ye kongo kono mogofaga kama, ele le te o ye wa!» ³⁹ Poli ka jaabi ko: «Ne ye Yahudiya le ye, ne bora Tarisi, Silisi jamana ra. Ne ye dugu min mogow ye, o dugu ka bon. Sabari k'a to ne ye kuma jama fe.»

⁴⁰ Sorasiw kuntigiba sonna ko Poli ye kuma. Poli lonin tora bon donda yelenyoro kan ka a boro koro ta mogow fe ko a b'a fe ka kuma o fe. Mogow bee jera; Poli kumana o fe aramekan na; a ko:

22 «Ne balemaw, ani ne faw, ne bena kuma min fo sisan k'a yira aw ra ko ne ma kojugu si ke, aw ye o lamem!»

² Mogow k'a ye ko a be kumana o fe aramekan

na minke, o bee jera, ka mankan bee dabra. Poli ko:

³ «Ne ye Yahudiya le ye, ne worora Tarisi, Silisi jamana ra. Nka ne lamona Zeruzalemu yan. Ne ta karamogofa tun ye Gamaliyeli ye; ale le ka ne karan ka ja, ka kapa ni an bemaw ta sariya* kow bee ye. Ne fana tun cesirinin lo Ala ko ra kosobe, i n'a fo aw be cogo min na bi. ⁴ Mogow minw be nin sira kan, ne ka olugu tooro fo ka dow faga, ka o siri ka o bla kaso ra, ce fara muso kan.

⁵ Sarakalasebagaw kuntigiba*, ani cekorobaw ta namogow ta jenkuru ye ne seerew ye o kow ra. Ne yere tun ka sebe soro o fe ka taga a di Damasi Yahudiyaw ma, janko ni ne tagara lanabaga dow soro o yoro ra, ne ye olugu mina ka o siri ka na ni o ye Zeruzalemu, janko ka o tooro.

⁶ «Ayiwa, ka ne tagato to sira ra, ne surunyara Damasi ra minke, teregan fe, yeelenba do barara ka bo sankolo ra ka manamana ka ne lamini. ⁷ Ne benna dugu ma; ne ka kumakan do men, ko: «Soli, Poli, mun koson i be ne toorora?» ⁸ Ne k'a jininka ko: «Ele ye jon ye, Matigi?» A ko ne ma ko: «Ne ye Yesu Nazaretikace le ye; i be ne le toorora.» ⁹ Ayiwa, mogow minw tun be ni ne ye, olugu ka yeelenba ye, nka min tun be kumana ne fe, o ma o tigi kan men. ¹⁰ Ne ka jininkari ke, ko: «Ne ka kan ka mun le ke, Matigi?» Matigi ko ne ma ko: «Wuri ka taga Damasi; Ala b'a fe i ye min ke, o bena taga o fo i ye.» ¹¹ I n'a fo yeelen bonyakojugu koson ne tun te foyi yera tuun, mogow minw tun be ni ne ye, olugu ka ne boro mina ka taga ni ne ye Damasi.

¹² «O y'a soro ce do tun be Damasi, a togo ye ko Ananiyasi. Alapasiranbaga tun lo, ani sariya siratagamabaga; Damasi Yahudiyaw bee tun be a togoruman fo. ¹³ A nana ne fe ka na lo ne koro k'a fo ne ye ko: «Ne balemace Poli, i ja yele ka fleri ke.» O yoronin kelen bee, ne ja yelera, ne k'a ye. ¹⁴ A k'a fo ne ye ko: «An bemaw ta Ala ka i panawoloma, janko i ye a sago lon. Min kelenpe terenin be, a k'a to i ye o ye, ani ka a yere kumakan men. ¹⁵ Sabu i ka min ye, ani i ka min men, i bena ke a seere ye mogow bee ja koro, ka o bee fo o ye. ¹⁶ Ayiwa, sisan i kana sigi ka fen were makono tun. Wuri ka batize k'a to i ta jurumunw ye yafa i ma Matigi Yesu togo baraka ra †.»

¹⁷ «O ko, ne sekora ka na Zeruzalemu minke, lon do, ka ne to Aladaari ra Alabatosoba kono, Ala ka fen do yira ne ra. ¹⁸ Ne ka Matigi ye, a k'a fo ne ye ko: «I teliya ka bo Zeruzalemu dugu kono, sabu i bena kuma min fo ne ta ko ra, mogow si tena son o ma yan.» ¹⁹ Ne ko: «Matigi, ne tun be donna karan-sow* kono cogo min na ka lanabagaw mina ka o bugo ka o bla kaso ra, o yere ka o lon. ²⁰ Hali o tun be i ta seere Etiyeni fagara wagati min na, ne yere tun be o yoro ra. Ne tun sonna Etiyeni fagari ma; ne ka a fagabagaw ta deregew mina o ye.» ²¹ Nka Matigi ko: «Taga, sabu ne bena i ci ka taga yoro-jan, siya were mogow* le fe.» »

Poli ko ale ye Romu jamanaden ye

²² Ayiwa, jama bee tun jera ka Poli lamem fo ka na se nin kumaw ma. Nka kabini Poli ka nin ku-

† Poli k'a ta seereya fo (Kewalew 9.1-16; 26.12-18)

maw fɔ minke, jama ka ke peren ye ko: «Nin mogo suguya ka kan ka faga ka bo dunuɲa kɔnɔ, a jananan man kan ka to!»

²³ O tun be perenna, ka o ta deregew bo ka o fifafa, ka buguri ce ka o seri san fe ka gbangban lawuri. ²⁴ Sorasiw kuntigiba k'a fɔ sorasiw ye ko o ye don ni Poli ye bonba kɔnɔ, ka a bugɔ ni gbeɲe ye, k'a jagboya ka kuma. A ka ko min ke k'a to mogow be perenna a kunna, a ye o fɔ. ²⁵ Wagati min o ka Poli siri ko o b'a bugɔ, sorasikuntigi min tun be Poli kere fe, Poli ko o ma ko: «Ka kaɲa ni sariya ye, yala a bennin lo ko aw ye Romu jamanaden do bugɔ ni gbeɲe ye k'a sɔrɔ kiti ma ben a kan wa?» ²⁶ Sorasikuntigi ka o men minke, a tagara o fɔ sorasiw kuntigiba ye, ko: «Ele tun b'a fe ka mun le ke tan? Ce nin ye Romu jamanaden le ye de!» ²⁷ Sorasiw kuntigiba yere tagara Poli jininka ko: «Yala can lo ko ele ye Romuka le ye wa?» Poli ko: «Onhon.» ²⁸ Sorasiw kuntigiba ko: «Ne ka wariba le sara ka sɔrɔ ka ke Romuka ye de!» Poli ko: «Ne worora a ra le!»

²⁹ O yorɔnin bee ra minw tun b'a fe ka Poli bugɔ k'a jagboya ka kuma, olugu bɔra a kɔrɔ. Sorasiw kuntigiba yere siranna, sabu ale le k'a to o ka Poli siri, k'a sɔrɔ Romuka lo.

Poli be kuma kititigejama mogow fe

³⁰ Ayiwa, Poli jarakikun yere tun ye fen min ye Yahudiyaw fe, sorasiw kuntigiba tun b'a fe ka o lon. O le koson o lon dugusagbe, a ka negejoroko bo Poli ra, ka sarakalasebagaw* kuntigiw ni kititigejama bee wele ka o lajen. O ko, o tagara ni Poli ye ka taga a lo o ce ma.

23 Poli ka a na lo kititigejama ra k'a fɔ ko: «Ne balemaw, fɔ ka na se bi ma, ne ka ne tagamacogo ke ka kaɲa ni Ala sago ye; ne jusukun te ne jaraki o ra.» ² Poli ka o fɔ minke, sarakalasebagaw kuntigiba* Ananiyasi k'a fɔ Poli kerefemogo dow ye ko o ye Poli bugɔ a da ra. ³ Poli ko a ma ko: «Ele flankafu, Ala fana bena i bugɔ. Ele siginin be yan ka kiti tige ka kaɲa ni sariya* ye, nka i ko o ye ne bugɔ, k'a sɔrɔ sariya ma o fɔ.» ⁴ Mogo minw tun be Poli kere fe, olugu ko Poli ma ko: «I be Ala ta sarakalasebagaw kuntigiba le nenina ke!» ⁵ Poli ka o jaabi ko: «Ne balemaw, ne m'a lon ko sarakalasebagaw kuntigiba lo. Sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «I kana kumajugu fɔ i ta jamana namogo do ma †.»

⁶ Ayiwa, Poli tun k'a lon ko kititigejama mogo dow tun ye Sadusiw* ye, dow tun ye Farisiw* ye. O koson, a perenna kititigejama ce ma, k'a fɔ ko: «Ne balemaw, ne ye Farisi yeregoro le ye. Ne lanin b'a ra ko suw bena kunu lahara minke, o le koson kiti be tigeria ne kan bi.»

⁷ Kabini Poli ka o fɔ, sosori donna Farisiw ni Sadusiw ce; jama kan taranna. ⁸ Sabu Sadusiw ko, ko suw tena kunu lahara, ko meleke te yi, ko nin werew si te yi fana; k'a sɔrɔ Farisiw lanin be o kow bee ra. ⁹ Mankan bonyara kosebe; Farisiw ta jenkuru sariya karamogo* dow wurira ka muruti k'a fɔ jama ye ko: «An kɔni ma kojugu si sɔrɔ nin ce ra. A be se ka ke ko nin do, walama meleke do

le kumana a fe.»

¹⁰ Sosori nana bonya ka taga a fe; sorasiw kuntigiba nana siran ko o kana na ban ka Poli samasama fɔ k'a faga. O koson, a ka sorasi dow ci ko o ye jigi ka taga Poli bosi o boro ka taga ni a ye sorasiw ta bonba kɔnɔ.

¹¹ O lon dugusagbe su fe, Matigi ka a yere yira Poli ra k'a fɔ a ye ko: «I ja gbeleya; i ka seereya bo ne ta ko ra Zeruzalemu yan cogo min na, i ka kan ka ne ta ko seereya ke Romu* o cogo kelen na fana.»

Yahudiyaw ka janfa siri Poli kama

¹² O dugusagbe sogomada fe, Yahudiya dow ka janfa siri Poli kama. O karira jogon ye ko olugu tena domuni ke, o tena ji min, fɔ ni o ka Poli faga.

¹³ Yahudiya minw tun ka o janfa siri, o tun ka ca ni mogo binaani ye. ¹⁴ O mogow tagara sarakalasebagaw* kuntigiw ni cekorobaw fe, ka taga a fɔ o ye ko: «An k'a latige ka kari jogon ye ko an si tena domuni ke, walama ka ji min, fɔ ni an ka Poli faga.

¹⁵ O koson, aw ni kititigejama mogo tow bee, aw ye ben a ra ka taga sorasiw kuntigiba daari ko a ye Poli di aw ma k'a ke i n'a fɔ aw b'a fe ka a ta kɔna segesege le ka na. An kɔni labennin lo k'a kɔno sira ra k'a faga sani a ye se aw ma yan.»

¹⁶ Nka Poli balemamuso dence ka o janfa ko men. Ale borira ka taga bonba kɔnɔ ka taga o fɔ Poli ye. ¹⁷ O tuma, Poli ka sorasikuntigi do wele k'a fɔ a ye ko: «Taga ni kanbelennin nin ye sorasiw kuntigiba fe; kuma do b'a fe k'a fɔ a ye.»

¹⁸ O sorasikuntigi tagara ni kanbelennin nin ye sorasiw kuntigiba fe ka taga a fɔ a ye ko: «Kasoden Poli le ka ne wele k'a fɔ ne ye ko ne ye na ni kanbelennin nin ye i fe, ko kuma b'a fe k'a fɔ i ye.»

¹⁹ Sorasiw kuntigiba ka kanbelennin mina a boro ma ka gbara ni a ye kere fe ka a jininka ko: «Mun le be i fe k'a fɔ ne ye?» ²⁰ Kanbelennin k'a fɔ a ye ko: «Yahudiyaw le benna a ra ko o bena i daari sini, ko i ye Poli bla ka taga kititigejama fe. O ko o b'a fe ka a ta kɔna segesege le ka na tuun. ²¹ Nka i kana la o ra! Sabu o ta mogo dow bena dogo sira ra ka Poli kɔnɔ. O ka ca ni mogo binaani ye. O k'a latige ka kari Ala ra ko o tena domuni ke, o tena ji min fɔ ni o ka Poli faga. O labennin lo ka ban. O be ele ta kuma le makonona.»

²² Sorasiw kuntigiba k'a fɔ kanbelennin ye k'a gbeleya ko a kana a to mogo werew ye o kuma men. Kanbelennin bora ka taga.

Sorasiw kuntigiba ka Poli lataga jamanatigi Felisi fe

²³ O ko, sorasiw kuntigiba ka sorasikuntigi fla wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye sorasice keme fla fara jogon kan, ani sotigi biwolonfla, ani ce tamantigi keme fla. O bee ye laben; ni su kora, o be taga Sezare. ²⁴ Aw ye so do laben Poli ye fana, janko a ye se jamanatigi Felisi fe yi, foyi kana a sɔrɔ.»

²⁵ A ka sebe ke k'a ci Felisi ma, ko: ²⁶ «Ne Kolodi Lisiyasi be nin sebe ci jamanatigijuman Felisi ma; ne ta fori be i ye. ²⁷ Yahudiyaw tun ka nin ce mina, o tun be jini k'a faga. Wagati min na ne k'a men

† 23.5 Nin kuma fɔra Bori 22.27

ko Rɔmuka lo, ne ka ne ta sorasi dɔw ci ka taga a bɔsi o boro. ²⁸ A tun ka ko kelen min ke k'a ta Yahudiyaw b'a jarakira, ne tun b'a fe ka o lon. O koson ne tagara ni a ye o ta kititigejama fe. ²⁹ Nka ne nana a korosi k'a ye ko o be a jarakira kun min na, o ye olugu yere ta sariyaw* ko le ye; ni o te, a tun ma kojugu si ke min ka kan ni fagari ye walamasorabla. ³⁰ O ko fe o ka ne lasomi minke ko Yahudiyaw ka janfa siri a kama, o yorɔnin bɛɛ, ne k'a bla ka taga i fe, k'a fo Yahudiyaw ye ko o b'a jarakira kun min na, ko o ye taga o fo ele yere ye. [Ka an ben.]»

³¹ Min fora sorasiw ye, o ka o ke; o ka Poli ta o su fe ka taga se fo Antipatirisi. ³² O dugusagbe, sorasi minw tun be o sen na, olugu sekora ka na o ta bonba kɔnɔ. Minw tun be so kan, olugu tagara ni Poli ye. ³³ O sera Sezare minke, o ka sebe di jamanatigi ma, ka Poli yira a ra. ³⁴ Jamanatigi ka sebe karan ka ban minke, a ka Poli jininka ko: «I bɔra mara juman le ra?» Poli k'a fo a ye ko ale bɔra Silisi. ³⁵ A ko Poli ma ko: «Ni i jarakibagaw nana se yan tuma min na, ne bɛna i lamɛn.» A ko o ye Poli bla Herodi* ta bonba kɔnɔ k'a korosi.

Yahudiyaw ka Poli jaraki Felisi na kɔrɔ

24 Ayiwa, tere looru temenin ko, sarakalasebagaw kuntigiba* Ananiyasi nana Sezare, ale ni cekorɔba dɔw, ani ce kumalonbagaba dɔ, min tɔgo ye ko Terituli. Ko min donna o ni Poli ce, a nana o nafa jamanatigi Felisi ye. ² O ka Poli wele ka na. Terituli k'a damina ka Poli jaraki; a ko: «Jamanatigijuman, an be heraba min na jamana kɔnɔ bi, ele le baraka ra an ka o hera sɔrɔ. Ele ta hakiritigiyaba le koson fana, yelemanin caman kera jamana kɔnɔ, ka jamana lataga na fe. ³ An bɛɛ be i walejumanlon o kow bɛɛ ra wagati bɛɛ, ani yorɔ bɛɛ, jamanatigijuman Felisi. ⁴ Nka i n'a fo ne t'a fe ka i lasigi ka mɛɛn, o koson ne be i daari i ye sabari ka an lamɛn dɔɔnin.

⁵ «Ayiwa, an k'a ye ko nin ce ye cenrikebaga le ye, min ka kere lawuri dunupa Yahudiyaw bɛɛ ce ra; ale le ye Nazaretikaw ta diina jamogo ye. ⁶ A tun be jini ka an ta Alabatosoba yere lanogo, o le koson an k'a mina. [An tun b'a fe k'a ta kiti tige ka kapa ni an ta sariya* ye; ⁷ nka sorasiw kuntigiba Lisiyasi nana a bosi an boro fanga ra, ⁸ ko an ye na a jarakikun fo ele yere ye.] Ni i yere ka a jininka ka na, an b'a jarakira ko minw na, i bɛna o lon.»

⁹ Yahudiya tɔw fana lora o kuma kelen kan, ko Terituli ka min fo, ko o ye can ye.

Poli kumana jamanatigi na kɔrɔ

¹⁰ Ayiwa, jamanatigi k'a fo Poli ye ko a ye a ta fo. Poli ka kuma ta k'a fo jamanatigi ye ko: «Ne k'a lon ko ele be an ta siya ta kiti tigera kabini san caman. O le koson ne te siran ka kuma k'a yira i ra ko ne ma kojugu si ke. ¹¹ Ne nana Zeruzalemu ka na Ala bato, a ma teme tere tan ni fla kan folo. Ni i ka o ko segesege, i bɛna a ye ko can lo. ¹² O wagatiw bɛɛ kɔnɔ, o ma ne ye sɔsori ra ni mogo si ye, walama ko ne be jama lamuruti ra Alabatosoba

kɔnɔ, walama karanso* dɔ kɔnɔ, walama dugu kɔnɔ yorɔ dɔ ra. ¹³ Nin mogow te se ka foyi si fo k'a yira ko o be ne jarakira kun min na ko o ye can ye.

¹⁴ «Ayiwa, ne koni be lo min na k'a fo i na na, o ye ko, ne be an bemaw ta Ala le batora ka kapa ni nin sira ye, olugu ko o min te can ye. Nka fen o fen sebera sariya* kitabuw ni ciraw ta kitabuw kɔnɔ, ne lara o bɛɛ ra. ¹⁵ Ne jigi be Ala kan ko min na, olugu fana jigi be a kan o ko kelen le ra, ko mogojumanw ni mogojuguw bɛɛ su bɛna kunu lahara. ¹⁶ O le koson ne be jija, janko ne jusukun gbenin ye to, ne jarakibari ye ke Ala na kɔrɔ, ani mogow na kɔrɔ.

¹⁷ «Ayiwa, san caman temenin ko, ne nana Zeruzalemu ka na ne ta siyamogo dɔw demɛ ni wari ye, ani ka sarakaw bo Ala ye. ¹⁸ O nana ne sɔrɔ o kopaw le ra Alabatosoba kɔnɔ; ne tun saninyanin lo, jama tun te yi, sɔsori tun te yi. Azi mara Yahudiya dɔw le tun be ni ne ye. ¹⁹ Ni a kera ko ne tun ka kojugu dɔ le ke, olugu le tun ka kan ka ke yan ka ne jaraki i na kɔrɔ. ²⁰ Ni o te, wagati min na ne ta kiti tun be tigera kititigejama na kɔrɔ, ni a kera ko ne ka kojugu dɔ ke yi, mogo minw be yan, olugu ye o fo i ye. ²¹ Ka ne lonin to o na fe, ne kumana ni kanba ye, ka nin kuma kelen le fo ko: «Ne lanin b'a ra ko suw bɛna kunu ka bo saya ra lahara, o le ka ne bla kiti ra aw na fe bi.»

²² Ayiwa, i n'a fo Felisi tun ka lanaya ko faamu, a ka kiti bla lon were ra, k'a fo o ye ko: «Aw ye taga; ni sorasiw kuntigiba Lisiyasi nana na, ne bɛna aw ta kɔna janabo.» ²³ O ko, a ko sorasikuntigi dɔ ma ko a ye Poli to kaso ra, k'a korosi, nka a y'a to a ye laganfiyayorɔ sɔrɔ; ni a teri dɔw b'a fe ka na bo a ye ka fen dɔ di a ma, a ye son o ma.

Poli kumana jamanatigi ni a muso na kɔrɔ

²⁴ Tere dama temenin ko, jamanatigi Felisi nana ni a muso ye, min ye Durusili ye; o muso tun ye Yahudiya ye. O ka mogo ci ka taga Poli wele ka na. Mogo be la Yesu Kirisita ra cogo min na, Poli ka o nafa o ye. ²⁵ Nka Poli kumana ka se terenninya ma tuma min na, ani mogo ka kan ka a yere mina jurumun ma cogo min na, ani lahara ta kiti, Felisi siranna; a ko Poli ma ko: «Taga folo; ni ne nana wagati sɔrɔ, ne bɛna i wele tuun.» ²⁶ A tun b'a hakiri ra fana ko Poli bɛna wari le di ale ma, o koson a tun be to ka Poli wele ka na kuma a fe tuma caman.

²⁷ O ka san fla ke o ra ten. Porisusi Fetusi nana sigi jamanatigiya ra Felisi no ra. Felisi tun b'a fe ka a yere ko diya Yahudiyaw ye, o koson a ka Poli to kaso ra yi.

Poli ko a ta kiti be tige masaceba le fe

25 Fetusi sigira jamanatigiya ra Zude mara ra minke, a tere sabanan, a bora Sezare ka taga Zeruzalemu. ² A sera yi minke, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiyaw ta jamogow tagara a fe ka taga Poli jaraki. ³ O ka Fetusi daari ko a ye sabari ka Poli bla ka na Zeruzalemu; nka o tun ka janfa le siri Poli kama janko ka na a nato faga sira

ra. ⁴ Fetusi ka o jaabi ko Poli bena to kaso ra Sezare, ko sani wagati doonin ale yere bena seko ka taga yi. ⁵ A ko o ma ko: «Aw ta kuntigiw ka kan ka taga ni ne ye Sezare; ni o sera yi, aw be Poli jarakira kun min na, o yere bena o fo.»

⁶ Fetusi ma teme tere seegi walama tere tan kan Zeruzalemu. O ko, a sekora ka taga Sezare. O dugusagbe a tagara sigi kititigeyoro ra, ka mogo do ci ko o ye na ni Poli ye. ⁷ Poli nana minke, Yahudiya minw tun nana ka bo Zeruzalemu, olugu lora ka Poli lamini k'a jaraki ni kojugu caman ye, k'a soro o tun te se ka o kow si can yira. ⁸ O ko, Poli ka kuma ta; a ko: «Ne ma kojugu si ke Yahudiyaw ta sariya* kama, walama Alabatosoba kama, walama masaceba Sezari kama.» ⁹ I n'a fo Fetusi tun b'a fe ka a yere ko diya Yahudiyaw ye, o koson a ka Poli pininka ko: «I b'a fe ka taga Zeruzalemu, janko i ta kiti ye taga tige ne pa koro o yoro ra nin ko ra wa?» ¹⁰ Poli ko: «Ne lonin be masaceba Sezari yere ta kititigeyoro ra ka ban. Ne ta kiti ka kan ka tige yan le. Ne ma foyi ke Yahudiyaw ra; ele yere ka o lon kosebe. ¹¹ Ni a tun kera ko jo te ne fe, walama ko ne ka ko do ke min ka kan ni fagari ye, ne tun tana ban fagari ma. Nka o be fen o fen fora ne kama, i n'a fo can te o si ra, o tuma mogo si te se ka ne labla o ye. Ne b'a fe ne ta kiti ye taga tige masaceba Sezari le pa koro.»

¹² Ayiwa, Fetusi ni a jennogonw ka jagon ye wagati min na ka ban, a ka Poli jaabi ko: «I ko i ta kiti be tige masaceba Sezari le pa koro, ayiwa, i bena taga masaceba Sezari fe.»

O nana ni Poli ye Agiripa na koro

¹³ Tere dama temenin ko, masace Agiripa ni Berenisi nana Sezare, ka na Fetusi fo. ¹⁴ Ayiwa, o ka tere caman ke Sezare. Fetusi nana Poli ta kopaw yira masace ra. A ko: «Felisi ka ce do to kaso ra yan. ¹⁵ Wagati min na ne tagara Zeruzalemu, sarakalasebagaw* kuntigiw, ani Yahudiya ta cekorobaw ka o ce jaraki, ka ne daari ko ne ye kiti ben a kan. ¹⁶ Ne ka o jaabi ko Romukaw fe, fagama man kan ka mogo labla ko a ye faga, ni o tigi ni a jarakibagaw ma jagon ye kititigebaga na koro, janko a fana ye kuma k'a ta fo a jarakibagaw na koro. ¹⁷ Ayiwa, o mogow nana ni ne ye yan, ne fana ma a ko bla ka meen; o dugusagbe yere, ne tagara kititigeyoro ra, ka mogo ci ka taga ce wele ka na. ¹⁸ O ce jarakibagaw wurira ka lo ka kuma. Nka ne tun be kojugu minw miirira a ta ko ra, a jarakikun ma taga ke o si ye. ¹⁹ O tun be jagon sosora o yerew ta sariya* ta kow le ra, ani Yesu togo do, o min tun sara, nka Poli ko a panaman lo. ²⁰ Ne tun ma a lon ne bena a ke cogo min na ka nin ko jagon panabo. O le koson ne ka Poli pininka ni a be son ka taga Zeruzalemu, a ta kiti ye taga tige o yoro ra. ²¹ Nka Poli k'a jini ko masaceba Sezari yere le ye ale ta ko panabo. O ra ne k'a fo ko o y'a mara sani ne ye na a bla ka taga masaceba Sezari fe.» ²² Agiripa ko Fetusi ma ko: «Ne yere b'a fe ka o ce lamen.» Fetusi ko: «Sini i bena a lamen.»

²³ Ayiwa, o dugusagbe, masace Agiripa ni

Berenisi mogobaraman le nana don kititigeyoro ra, ani sorasiw kuntigibaw, ani dugu namogow. O ko, Fetusi ko o ye na ni Poli ye. ²⁴ O tuma Fetusi ko: «Masace Agiripa, ani aw minw bee be ni an ye yan, aw ka nin ce ye; Yahudiyaw ta jama bee nana ne fe ka na ale le jaraki Zeruzalemu, ani yan, ka peren ko a panaman man kan ka to. ²⁵ Ne koni fe a ma kojugu si ke min be se ka ke a fagasababu ye. I n'a fo ale yere ko a ta kiti ka kan ka tige masaceba le fe, o ra ne k'a latige k'a bla ka taga masaceba fe. ²⁶ Nka ne ma kuma gbenin si soro a ta ko ra, ne be se ka min sebe k'a ci masaceba Sezari ma; o le koson ne k'a wele ka na aw pa koro, ele yere masace Agiripa na koro, janko ni a pininkara, ne ye fen do soro k'a sebe k'a ci masaceba Sezari ma. ²⁷ Sabu ka kasoden bla ka taga masaceba Sezari fe, k'a soro jarakikun si ma soro a ta ko ra k'a fo, o ye hakirintanya le ye.»

Poli kumana masace Agiripa na koro

(Kɛwalew 9.1-30; 22.1-21)

26 Ayiwa, Agiripa ko Poli ma ko: «Min be i fe, o fo.» O tuma, Poli ka a boro korota, ka kuma, k'a ta fo; a ko: ² «Masace Agiripa, a diyara ne ye ka ne yere soro ele pa koro bi, ka a yira i ra ko Yahudiyaw be ne jarakira ko minw bee ra, ko o si te can ye. ³ Sabu ele yere be Yahudiyaw ta landaw ani o ta sosoriw bee lon kosebe. O koson, ne be i daari ko i ye muju ka ne lamen.

⁴ «Ayiwa, kabini ne denmisenman, ne tagamacogo tun ye min ye ne ta siyamogow ce ra Zeruzalemu, Yahudiyaw bee ka o lon. ⁵ Ni o b'a fe ka can fo koni, o ka ne lon kabini wagatijan; ne tun be Farisiw* ta jen le ra, o min ye an ta diina siraw bee ra gbelenman ye. ⁶ Nka sisan, Ala tun ka layiri min ta an bemaw ye, ne jigi be o kan minke, o le ka ne bla kiti ra bi. ⁷ An ta siya gba tan ni fla jigi tun be o layiri kan. O koson o tun be Ala bato su ni tere. O jigi min be ne fe, masace Agiripa, Yahudiyaw be ne jarakira o le koson! ⁸ Aw Yahudiyaw, mun koson aw b'a miiri ko Ala te se ka suw lakunu wa?

⁹ «Ne fana tun b'a miirira ko can ra ne tun ka kan ka Yesu Nazaretikace togo kere le kosebe. ¹⁰ Ne ka o le ke Zeruzalemu; ne tun ka fanga soro sarakalasebagaw* kuntigiw fe, ka lanabaga caman mina ka o bla kaso ra. Ni o tun be lanabagaw fagara fana, ne tun be fara o fagabagaw kan. ¹¹ Wagati caman ne tun be o tooro karansow* bee koni, ka o jagboya ko o ye ban lanaya ma. Ne dimikojugu o koro, ne tun be taga fo dugu werew ra ka taga lanabagaw tooro yi.

¹² «O cogo le ra, lon do, sarakalasebagaw kuntigiw ka ne ci ni sebe do ye ka taga Damasi lanabagaw kama. ¹³ Ka ne tagato to Damasi, masace Agiripa, tuma min na tere tun be kuncce, ne barara ka yeelenba do ye, a bora sankolo ra, ka manamanana ka ne ni ne tagamajogonw lamini. O yeelen tun ka bon ni tere yeelen ye. ¹⁴ An bee bora ka ben dugu ma; ne ka kumakan do men, a ko ne ma Aramekan na ko: «Soli, Soli, mun koson i be ne tooro? Ni senekemisi ka muruti ko a be bere tan, o te pa misi ma de!» ¹⁵ Ne k'a jaabi ko: «Ele ye jon

ye, Matigi?> Matigi ko: <Ne ye Yesu le ye, i be min tɔɔɔra. ¹⁶ Wuri ka lo sisan, sabu ne ka ne yere yira i ra, janko i ye ke ne ta baarden ye. I ka ne ye cogo min na bi, i bena o seereya ke ka o fo do werew ye, ani ne bena ko minw yira i ra, i bena o bee fo o ye fana. ¹⁷ Ne bena i ci Yahudiyaw ni siya were mogɔ* minw fe, olugu bena tɔɔɔ minw la i kan, ne bena i bosi o bee ma. ¹⁸ Ne be i ci o fe, janko i ye taga o pa yeɛ, ka o labo dibi ra ka o lana yeelen na, ka o labo Setana ta fanga koro k'a to o ye son Ala ma, janko o ye la ne ra ka o ta jurumunw yafa soro, ani ka o ninyoro soro ni Ala ta mogɔ saninyaninw ye.>

¹⁹ «Ayiwa, o cogo ra, masace Agiripa, ne ka fen min ye ka bo sankolo ra, ne ma ban o ma. ²⁰ Ne ka o kow waajuri ke Damasi dugumogow le ye folo, o ko, Zeruzalemukaw, ani Zude mara bee, ani siya were mogow. Ne k'a fo bee ye ko o ka kan ka nimisa o ta jurumunw na ka kosegi Ala ma, ka kewale ke, kewale min b'a yira ko o nimisara can ra. ²¹ O le koson, Yahudiyaw ka ne mina Alabatosoba kono ko o be ne faga. ²² Nka Ala ta demeri baraka ra ne panaman tora fo ka na se bi ma. Ne ka min lon Ala ko ra, ne be o seereya ke mogɔ fitiniw ni mogobaw ye. Cira tow ka min fo, ani cira Musa ka min fo, ko a ka kan ka ke, ne te foyi fo ka teme o kan. ²³ O k'a fo ko Ala ta mogɔ panawolomanin bena tɔɔɔ; ko ale le bena ke mogɔ folo ye ka kunu ka bo saya ra, ka kisiri yee-len bo an ta siya ye, ani siya were mogow ye.»

²⁴ Ka Poli to o kuma ra, k'a yira ko ale ma jaraki, Fetusi perenna k'a fo ko: «Poli, fa be i ra! I ta karanba ka fa bla i ra!» ²⁵ Nka Poli ko: «Jamanatigijuman Fetusi, fa te ne ra de! Ne be kuma minw fora, o ye cankumaw le ye, ani kuma panamanw. ²⁶ Masace yere ka o kow bee lon, o koson ne be son ka lo a na koro ka kuma ni jagbeleya ye. Ne lara a ra ko a ka o kow bee lon, sabu o kow si ma ke dogo ra. ²⁷ Masace Agiripa, ele lara ciraw ta kuma ra wa? Ne k'a lon ko i lara a ra!»

²⁸ Agiripa ko Poli ma ko: «Poli, a tora doonin i bena ne hakiri yeɛma ka ne fana ke lanabaga do ye de!» ²⁹ Poli k'a jaabi ko: «Ni a kera wagatisurun ko ye o, walama wagatijan ko o, Ala m'a kera ko a kana dan ele kelen ma, nka ele ni mogɔ minw bee be ne lamenna bi, aw bee ye ke i n'a fo ne be cogo min na, nka aw kana siri ni negejoro ko le ye i ko ne.»

³⁰ O tuma, masace wurira ka lo, ani jamanatigi, ani Berenisi, ani mogɔ minw tun siginin be ni o ye. ³¹ O boto, o tun be a fora ye jagon ye ko: «Ce nin ma foyi le ke, min ka kan ni fagari ye, walama kaso.»

³² O ko, Agiripa k'a fo Fetusi ye ko: «Ni ce nin tun ma a ta ko don masaceba Sezari boro, a tun be se ka bla.»

Fetusi ka Poli bla ka taga Romu

(Korentikaw flanan 11.25-26)

27 Wagati min na a latigera ko an ye don kurun kono ka taga Itali, o ka Poli ni kasoden dama dama di sorasikuntigi do ma, min togo ye ko Zuliyusi; ale tun be Romu* masaceba ta sorasiku-

ru le ra. ² An donna kurunba do kono, o kurunba tun bora Adaramiti, a be tagara Azi mara fan fe. Sitariki tun be ni an ye; ale ye Masedonika ye, a be bo Tesaloniki. ³ O dugusagbe, an sera Sidon; Zuliyusi tun ka Poli minako na kosebe. A tun b'a to Poli ye taga bo a teriw ye, janko a mako be fen minw na, a ye o soro. ⁴ An bora o yoro ra minke, an temena Sipere jamana konkonda ra, ka o dugukolo to an ni fono ce, sabu fono tun be an kumbenna. ⁵ O ko, an ka Silisi mara ni Panfili mara ta kogoji cetige, ka taga se Mira dugu ma, Lisi mara ra. ⁶ Ayiwa, sorasikuntigi ka kurunba do ye o yoro ra, o bora Alesandiri, a be tagara Itali. A ka an ladon o kono.

⁷ An ka lon caman ke ji kan, kurun tun be tagara doonin doonin. An segera kosebe ka soro ka se Kinidi dugu na fe. I n'a fo fono tun be an barira ka taga na fe, an temena Kereti jamana kere fe ka taga Salamoni dugu fan fe. ⁸ An segera ka soro ka teme o yoro ra, ka taga se yoro do ra, min togo ye ko «Kurunloyorogumanw». Lase dugu be a yoro kere fe.

⁹ An tun ka wagatijan ke tagama ra ka ban. Kurunbori tun be kera farati le ye, sabu neneba wagati tun sera, sundonwagati tun temena ka ban. O le ra, Poli ka mogow lasomi ko: ¹⁰ «Ne teriw, ne na b'a ra ko an ta kurunnatagama tena laban ni cenri ma bo a ra. A tena dan kurunkonominanw ni kurunba yere cenri ma de, nka an minw be kurun kono, an fana be se ka to a ra.»

¹¹ Nka sorasikuntigi tun lara kurunboribaga ni kurunkuntigi le ra; a ma Poli ta kuma jate. ¹² O yoro kurunloyoro tun man ji nengewagati ra. O koson mogɔ caman benna a ra ko o ye bo o yoro ra; ni a be se ka ke, o ye jija ka se Fenikisi, Kereti jamana kurunloyoro ra, janko o ye nengewagati ke o yoro ra. O yoro nasinna terebenyanfan ma.

Fonoba wurira ji kan

¹³ O wagati ra fono fitini do bora woroduguyanfan fe; a kera o na na ko o ka min latige ko o bena se ka o ke. O ka kurun labla, kurun ka ke taga ye Kereti jamana kere fe. ¹⁴ Nka doonin kera, fonoba do bora Kereti jamana fan fe, ka na ke an kan; o fono togo ye ko «Erakilon.» ¹⁵ O fonoba ka kurun ta. An ma se ka fono bari; an ka an yere to fono boro a ka ke taga ye ni an ye. ¹⁶ An tagara teme dugukolo do woroduguyanfan fe kogoji ce ma, o dugukolo togo ye ko Koda. O yoro donna an ni fono ce. Kurundennin min tun be an fe, an jijara ka o bo ji ra, nka o ke ma diya. ¹⁷ An ka kurundennin ladon tuma min na, o ka kurunba yere siri ni juru ye janko a kana cen. O ko, o ka kurun ta faniba lajigi, sabu o tun be siranna ko fono kana na taga kurunba sigi kenken kan Libi jamana fan fe. An ka an yere to fono boro, a ka ke taga ye ni an ye.

¹⁸ Fono tora ka an fifa kosebe; a ma na, o lon dugusagbe, o ka kurunkonodoni dow firi ji ra. ¹⁹ O tere sabanan, kurunboribagaw yere ka kurunboriminanw firi ji ra. ²⁰ An ka lon caman ke, an na te tere ye, an te lolow fana ye su fe. Fono koni tun be juguyara ka taga a fe, fo an jigi bee tigera, an ko an tena kisi fiyewu.

²¹ Kurunkɔnɔmɔgow si tun ma domuni ke kabini wagatijan. Pɔli nana wuri ka lo o ce ma k'a fo o ye ko: «Ne teriw, aw tun ka kan ka ne ta kuma men, ka to Kereti; o ra aw tun tena segeba nin la aw yere kan, ka bono kurunkɔnominanw na fana.

²² Nka sisan ne b'a fo aw ye ko aw ye aw ja gbeleya. Aw si nin tena to nin ko ra; aw bena bono kurun doron le ra. ²³ Ne ye Ala min ta ye, ani ne be baara kera min ye, o ta meleke do nana ne fe bi su fe. ²⁴ A ko: «Poli, i kana siran, jagboya lo ko ele ye taga lo masaceba Sezari na fe. O koson, mogo o mogo be ni i ye kurunba konɔ, Ala bena ele ni olugu bee kisi jogon fe a ta jumanya koson.» ²⁵ O ra, ne teriw, aw ye aw ja gbeleya, sabu ne lanin be Ala ra ko meleke k'a fo ne ye cogo min na, ko a bena ke o cogo le ra. ²⁶ Nka kurun bena taga cen ni an ye dugukolo do le kan ji ce ma.»

²⁷ Ayiwa, o su tun ye an su tan ni naaninan ye ji kan, fono belen be an fifara Adiriyatiki Kogojiba kan. Su cenance wagati ra, kurunboribagaw k'a bisigi ko an be surunyara dugukolo ra. ²⁸ O ka juru jigi ji ra ka ji dunya fle. O k'a ye ko ji dunya ye metere bisaba ni wolonfla. Kurun gbarara na fe donin, o ka juru jigi ji ra tuun, a kera metere mugan ni seegi. ²⁹ O tun be siranna ko kurun kana na taga gbasi farakuru dow ra ji jukoro. O koson, nege gbiriman minw be kurun lalo, o ka o naani bla ji ra kurun kofeyoro ra, ka sigi ka ke dugugbe konɔ ye, o korotoninba. ³⁰ Kurunboribagaw tun b'a fe ka bori ka kurun to; o ka kurun fitini bo k'a bla ji kan, k'a ke i n'a fo o b'a fe ka nege gbiriman do bla ji ra kurunba nafeyoro ra. ³¹ Poli ka o ye minke, a ko sorasikuntigi ni sorasi tow ma ko: «Ni nin mogow ma to kurunba konɔ yan fiyewu, aw tena kisi.» ³² Sorasiw ka kurundennin juruw tige, k'a ben kogoji ra.

³³ Ayiwa, ka mogow siginin to o be dugugbeda makonona, Poli ka o ja gbeleya ko o bee ye domuni ke. A ko: «Bi ye a tere tan ni naani ye, aw si hakiri ma sigi, aw si ma domuni ke. ³⁴ O ra, ne be aw daari, aw ye jija ka domuni ke. O le bena ke sababu ye ka a to aw ye kisi. Aw ra mogo si tena bono hali a kunsigiden kelen na.»

³⁵ Poli ka o fo minke, a ka buru ta ka baraka la Ala ye o bee na na, ka do tige k'a nimi. ³⁶ Tow ka o ye minke, o bee ja gbeleya, o fana ka domuni ke. ³⁷ An bee lajennin tun ye mogo keme fla ni bi-wolonfla ni woro, kurun konɔ. ³⁸ O ka domuni ke ka fa tuma min na, simankise min tun be kurun konɔ, o ka o firi kogoji ra, ka kurun fiyenya.

Kurun cenna ji kan

³⁹ Ayiwa, dugu nana gbe minke, o tun be yoro min na, kurunboribagaw ma cogoya kelen soro o yoro ko ra. O ka jisiranin do ye; dugukolojalan tun be o yoro ra. O ko o be taga ni kurun ye o yoro ra k'a fle. ⁴⁰ O ka nege gbirimanw foni ka bo kurun na, ka o bla ji ra, ka kurunborinan juru fana foni. O ko, o ka faniba wuri k'a lo kurun nafeyoro ra, janko fono ye kurun noni ka taga dugukolo fan fe. ⁴¹ Nka donin kera, kurun barara ka taga sigi kenken kan jiwoyo fla ce ma. Kurun nafeyoro donna kenken na, a ma se ka bo. O y'a soro jikurubaw

tun be kurun kofeyoro gbasira fo k'a cen.

⁴² Sorasiw tun b'a fe ka kasodenw faga, janko o do kana na ben ji ra ka nomu ka bori ka taga.

⁴³ Nka sorasikuntigi tun t'a fe o ye Poli faga; o koson a banna o ma. Minw ka ji lon, a ko olugu ye kon ka ben ji ra, ka nomu ka taga dugukolojalan kan. ⁴⁴ Ko tow ye yiriferen dow, walama kurun yiri dow mina, ka jija ni o ye ka bo. A kera ten mogo bee sera kogojida ra dugukolojalan kan, foyi ma ke mogo si ra.

Poli sera Maliti jamana ra

28 Ayiwa, an kisira ka bo kogoji ra wagati min na, o k'a fo an ye ko o yoro togo ye ko Maliti. ² O yoro mogow ka an mina ka na kosebe. I n'a fo sanji tun be benna, nene fana tun be yi, o ka tasumaba do mana ka an bee wele ka na o tasuma koro. ³ Poli nana logomisen caman ce ko a b'a ke tasuma ra minke, sajugu do bora o ra tafundenin koson ka noro Poli boro ra. ⁴ O yoro mogow ka sa noronin ye Poli boro ra minke, o k'a fo jogon ye ko: «Sigiya t'a ra, i b'a soro nin ce koni ye mogofagabaga yere le ye; sabu a kisira ka bo kogoji ra, o bee n'a ta, an ta jo cantigi ma son a ye panamanya.»

⁵ Nka Poli ka a boro yuguyugu ka sa ben tasuma ra; Poli yoro si ma a dimi. ⁶ K'a soro o mogow tun b'a miirira ko Poli fari bena funu o yoronin kelen bee ra, walama ko a bena ben ka sa. Nka o nana makonni ke ka meen, k'a ye ko foyi ma ke Poli ra minke, o ta miiriya yelemana; o ko, ko Poli ye ala do le ye.

⁷ Ce min tun ye o yoro pamogo folo ye, min togo ye ko Pubilusi, ale ta sigiyoro tun be an kere fe. A ka an bonya kosebe ka an lajigi a ta so konɔ fo tere saba. ⁸ Pubilusi face tun man kene, sumaya ni togotogoni tun b'a ra. Poli tagara a fe ka taga Ala daari a ye ka a boro la a kan; a keneyara. ⁹ Kabini o kera, o yoro banabagatow bee nana Poli fe; o bee keneyara fana. ¹⁰ O mogow ka bonya suguya bee la an kan. An tagawagati nana se ka taga kurun ta minke, o ka an makonafenw bee di an ma.

Poli sera Romu

(Romukaw 1.9-15)

¹¹ An tun ka karo saba le ke o yoro ra. An tagalon, an donna Alesandiri kurun do le konɔ. O kurun tun lora o yoro ra ka neneba banwagati konɔ; o kurun togo tun ye «Flaninw». ¹² An tagara se Sirakusi; an ka tere saba ke o dugu ra. ¹³ An bora o dugu ra, an temena kogoji konkonda fe ka taga se Rezo. O dugusagbe, an tagato, fono do bora an numanboroyanfan fe ka na ke an kan. An ka tere fla le ke ka soro ka se Puzoli. ¹⁴ An ka lanabaga dow ye o dugu konɔ; olugu ka an daari ko an ye logokun kelen ke ni o ye. An nana bo o yoro le ra ka taga se Romu*. ¹⁵ Ayiwa, Romu lanabagaw tun ka an nako kibaroya men minke, olugu nana an kunben fo Apiyusi logofiye ra, ani Lonanjigiyoro saba yoro ra. Kabini Poli ka olugu ye, a ka baraka la Ala ye, a jigi sigira. ¹⁶ An sera Romu minke, sorasikuntigi ka kasodenw di sorasiw kuntigiba ma.

Nka o sɔnna ko Pɔli ye taga to yɔrɔ dɔ ra a danna; o ka sorasice kelen bla ni a ye k'a korɔsi.

Pɔli ka Rɔmu Yahudiyaw waaju

¹⁷ Ayiwa, tere saba temenin kɔ, Pɔli ka Rɔmu* Yahudiyaw ta namogow wele ka na. O nana lajen tuma min na, Pɔli ko o ma ko: «Ne balemaw, hali k'a sorɔ ne ma kojugu si ke an ta siyamogow ra, ne ma kojugu si ke an bemaw ta landakow kama fana, o bɛɛ n'a ta, o ka ne mina Zeruzalemu ka ne di Rɔmu fagamaw ma. ¹⁸ Olugu nana ne jininka tuma min na, o tun b'a fe ka ne labla, sabu o ma foyi si sorɔ ne ta ko ra min be ne fagakun bɔ.

¹⁹ Nka Yahudiyaw ma sɔn ko o ye ne bla. O kosɔn, a tun kera ne fe jagboya ye ko ne ye ne ta kopaw to masaceba Sezari boro. Nka o t'a yira ko ne b'a fe ka ne ta siya jaraki de! ²⁰ O le kosɔn, ne ka aw wele ka na yan ka kuma ni aw ye; sabu Izirayelimogow jigi be Kisibaga* min kan, ne sirinin be ni negejɔrɔko ye o le kosɔn.»

²¹ O ka Pɔli jaabi ko: «Anw ma sebe si sorɔ ka bɔ Zude, ele ta ko ra; an balema si ma bɔ yi fana ka na kuma dɔ fɔ an ye, walama ka i tɔgɔjugu fɔ an ye yan. ²² Nka an b'a fe ka i yere lamɛn, ka i ta mi-iriya lon; sabu an k'a lon ko mogow wurira nin sira kama yɔrɔ bɛɛ ra.»

²³ Ayiwa, o ka lon dɔ sigi; o lon na o caman nana Pɔli fe a ta bon kɔnɔ. Pɔli kumana o fe, ka Ala ta Masaya* ko pafɔ o ye. A tun be cogoya bɛɛ kera janko o ye Yesu ta ko lon ka kapa ni cira Musa ta

sariya* ni cira tɔw ta kitabuw kumaw ye. O tora o ra k'a ta sɔgoma fɔ wula fe. ²⁴ Dɔw sɔnna Pɔli ta ma, nka dow ma sɔn ka la a ra. ²⁵ O mogow tun ma na ben kelen ma; o tagato Pɔli ka nin kuma kelen le fɔ o ye; a ko: «Cira Ezayi tun ka kuma min fɔ aw bemaw ye Nin Saninman* baraka ra, o tun ye can yere le ye! ²⁶ A ko:

«Taga a fɔ nin siya mogow ye ko:

Aw bɛna menni ke kosebe, nka aw tɛna foyi faamu.

Aw bɛna fleri ke kosebe, nka aw tɛna foyi ye.

²⁷ Sabu nin siya mogow ka o jusukun gbeleya;

o ka o torow gberɛn,

ka o padenw datugu,

janko o padenw kana yeri ke,

o jusukunw kana faamuri ke;

ni o tɛ, o tun bɛna na yelɛma ka sɔn ne ma,

janko ne ye o kisi †.»

²⁸ Pɔli k'a fɔ o ye tuun ko: «Aw ka kan ka a lon ko kisiri min bɔra Ala fe, ko o nana siya wɛɛ mogow fana kama; olugu kɔni bɛna a lamɛn!»

²⁹ [Pɔli ka o fɔ minke, Yahudiyaw tagara; o ka ke jɔgɔn sɔsɔ ye kosebe.]

³⁰ Pɔli ka san fla dafanin ke a ta bon kɔnɔ; a tun ka o bon ta sara ra. Mɔgɔ minw bɛɛ tun be na bɔ a ye, a tun be sigi ka olugu bɛɛ lamɛn. ³¹ A tun be Ala ta Masaya ko waajuri ke, ka mogow karan, ka Matigi Yesu Kirisita ta ko yira o ra. A tun be o ke, siranya tun t'a ra, mogɔ si tun t'a bari fana.

† 28.27 Nin kuma fora Ezayi 6.9-10

Rɔmukaw

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka tagama minw ke ka taga Kibaro diman waajuri ke, a ka nin letere sebe o tagama sabanan laban le ra. A be i ko Yahudiya minw tun kera lanabagaw ye, i n'a fo Pirusili ni Akila, olugu dow tun ka Kibaro Diman fo Romu dugu konɔ. Lanabaga minw tun sorɔra o sababu ra, olugu le kera Romu ta lanabagaw ta jenkuru folo ye. O koson Pɔli tun b'a fe ka taga Romu, ka sorɔ ka taga Esipani. A tun ka nin letere sebe janko ka o tagama le laben (15.22-24).

O lanabaga dow tun be lajen Pirusili ni Akila ta so konɔ (16.3-5).

Pɔli tun b'a fe ka Romu lanabagaw karan fen dama dama ra:

A folo, Kibaro Diman waajuri kun ye min ye siya were mogow fe. A b'a yira ko Kibaro Diman be mogow bee le kisi, Yahudiya fara siya were mogow kan (1.16). Ni mogow o mogow k'a jigi la Ala kan ka son Yesu ta Kibaro Diman ma, o tigi be kisi, sabu Ala te mogow bo mogow ra (1.18-8.39).

O ko, a be weleri lase Izirayelimogow bee ma, ko o ka kan ka son Ala ta neema ma (9-11). Ala bena a ta mogow weleninw bee kisi, Yahudiya fara siya were mogow kan.

Kitabu to, min ye sura 12-15 ye, Pɔli be lanabagaw ladi, janko o ye o tagamacogo korosi, ka o janto jogon na, ani ka fagamaw bonya. Kitabu sura laban ye Pɔli ta forikanw ye.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Adamaden bee ka kan ka Ala ta jennogonya nini

Yesu Kirisita le kera kisiri sira ye

Yesu be panamanyakura min di lanabagaw ma

Ala sago ye min ye Izirayelimogow ta fan fe

Lanabaga tagamacogokura

Pɔli ta forikan, ani a ta kumalabanw

Pɔli ta fori

1 Ne Pɔli, Yesu Kirisita ta baaraden, ne yere le ka nin sebe ke. Ala ka ne wele ka ne ke ciraden* ye, ka ne bla danna janko ne ye a ta Kibaro Diman* lase mogow ma.

² Ala tun ka o Kibaro Diman layiri ta kabini wagatijan; a ta ciraw tun ka o ko fo Kitabu saninmanw konɔ. ³ Den min bora Ala ra*, o Kibaro Diman be kuma o ta ko le ra; ka kapa ni adamadenya cogo ye, masace Dawuda mamaden lo, ⁴ nka ka kapa ni Nin Saninman* ye, a kununa ka bo saya ra minke, Ala k'a yira o fe ni a ta seba-gaya ye, ko Den* min bora ale ra, ko o lo. ⁵ Ale Yesu Kirisita, an Matigi baraka ra, Ala neemara an ye ka an ke ciradenw ye, janko ale Yesu togo koson siya were mogow* bee ye son Kibaro Diman ma ka Ala kan mina. ⁶ Ala ka aw minw wele ka aw ke Yesu ta ye, aw fana nin be o mogow ra.

⁷ Aw minw bee be Romu*, a ka aw minw kanu ka aw wele ka ke a ta mogow saninmanw ye, ne Pɔli be nin sebe ci aw le ma. An Fa Ala, ani an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye ka hera ke aw ye.

Romu lanabagaw logo be Pɔli ra

(Rɔmukaw 15.23-32)

⁸ Ayiwa, ne be kon folo ka baraka la Ala ye Yesu Kirisita sababu ra aw bee koson, sabu mogow be aw ta lanaya lakarira dunupa yoro bee ra. ⁹ Den min bora Ala ra*, ne be baara ke Ala ye ni ne jusu bee ye, ka ale ta Kibaro Diman* waajuri le ke. Ni ne be Ala daari tuma o tuma, Ala ye ne seere ye ko ne be ne hakiri to aw ra ka Ala daari aw ye.

¹⁰ Ne be to ka Ala daari tuma bee, ko ni a sago lo, a y'a to ne ye sira sorɔ ka taga aw fe yi. ¹¹ Ne b'a fe yere le ka aw ye, janko ka Nin Saninman* ta neema do lase aw ma, ka aw baraka bonya lanaya ra. ¹² O korɔ ye ko an bee ye jagbeleya sorɔ jogon fe lanaya ra, o lanaya kelen min be an bee fe.

¹³ Ne balemaw, ne b'a fe ko aw y'a lon ko ne k'a latige sijaga caman ko ne be taga aw fe yi, nka fo ka na se bi ma, ne ma sira sorɔ; ne b'a fe ko ne ta baara ye nafa sorɔ aw ce ra fana, i n'a fo a ka nafa sorɔ siya werew* ce ra cogo min na. ¹⁴ Mogow bee ta juru be ne ra Kibaro Diman fori ko ra: dugubakonmogow, ani kongosomogow, mogow karanninw, ani mogow karanbariw bee. ¹⁵ O le

koson aw minw be Rɔmu*, a logɔ be ne ra ka taga Kibaro Diman lase aw fana ma.

Sebagaya min be sɔrɔ Kibaro diman na

¹⁶ Kibaro Diman fori maroya te ne ra fiyewu; se-bagaya lo Ala fe ka lanabagaw bee kisi, a konna ka lase Yahudiyaw le ma; o ko, siya were mogow*. ¹⁷ Sabu o Kibaro Diman le b'a fo ko Ala be mogɔ jate mogɔ terennin ye; o be ke lanaya doron le sababu ra, k'a ta a damina ra fo a laban na, i n'a fo a sebera Kitabu konɔ cogo min na, ko: «Mogɔ terennin be panamanya lanaya le sababu ra †.»

Dunupamogow ta terenbariya

¹⁸ Ala be a ta dimi lajigi mogow kan ka bo sanko-lo ra mogow ta Alanasiranbariya ni o ta terenbariyakow bee le koson; o ta terenbariyakow koson o mogow be mogɔ tow bari ka can lon. ¹⁹ Kiti be ben o kan, sabu mogɔ be se ka min lon Ala ko ra, o ma dogo o ma; Ala yere ka o yira o ra k'a gbeya. ²⁰ Ala yere be cogo min na, mogɔ si te se k'a ye a na ra; nka kabini dunupa dantuma a ka fen minw dan, a ta sebagaya banbari, ani a ta Alaya, o bee be lon k'a gbeya o fenw le fe. ²¹ Jo te-na ke o fe Ala na korɔ, sabu o ka Ala lon, nka o ma son k'a bonya i n'a fo Ala, o te baraka la a ye fana. O ta miiriyaw ye fu le ye; o koson o jusukun hakirintanw blara dibi ra. ²² O be o yere jate mogɔ hakiritigiw ye, k'a sɔrɔ nalomanw lo. ²³ Nɔɔrɔtigi Ala min te sa ka ye, sani o ye o bato, o ka yir-imogoninw le lalaga, ani konow bisigiyaw, ani sogo sen naaniw, ani fen fofotaw, ka o fenw bato, nin te o fen minw na.

²⁴ O koson Ala ka o to o yere ma o ta nogoninyakow ra, ka kapa ni o yere jusukun diyanyakow ye. O be o yere lanogɔ jatɔya ra o yere ni nogon ce. ²⁵ O ka faninya bla Ala ta can no ra. Ala ta danfenw, o be olugu le bato ka baara ke o ye, ka danbaga Ala yere to yi, an be min tando tuma bee. Amina!

²⁶ O bee le koson Ala ka o to o ta jarabijuguw boro marobariyakow ra. Ala ko min kana ke, o be o le ke. O ta musow yere ka o cew to yi, ka to ka jen ni nogon ye. ²⁷ Cew fana be ten. O ceɔnogonw yere nege gbankojugu o ra, o ka o musow to yi; cew yere gbansan be jen ni nogon ye. O koson bonɔ bena o sɔrɔ ka kapa ni o yere ta lafiriri ye.

²⁸ I n'a fo o ma son ka Ala lon, o koson Ala ka o to o yere ma ni o ta miirijuguw ye, janko ko min man kan ka ke, o ye o ke. ²⁹ O jusukun fanin lo terenbariya suguya bee ra; o konɔ ka jugu, o nata ka bon, nangboya be o ra, o jusukun fanin lo celiya ra; mogofaga ka di o ye, ani kere, ani nanbara; miiriyajuguw be o konɔ, ani nafigiya, ³⁰ ani togocenri; o te Ala ko jate; o maro ka dogo, o be waso, o be o yere bonya. O timina ka di kojugu ra, o te o worobagaw kan mina. ³¹ Hakirintanw lo, o te o ta layiriw dafa ka ye; o jusukun ka gbelen, o te hina. ³² K'a sɔrɔ o k'a lon co ko Ala ta kiti be yi: ko mogɔ minw be o ko nogonw ke, olugu ka kan ni saya le ye. O bee n'a ta, o belen b'a ke; ka fara o

† 1.17 Nin kuma fora Habakuki 2.4

bee kan, mogɔ were minw be o kojugu nogonw kera, o mogow ko le ka di o ye.

Ala bena kiti tige ni terenninya ye

(Matiyu 7.1-5; Yakuba 2.12-13)

² Ayiwa, ele min be tow jaraki, n'i kera mogɔ min o min ye, yafa tena ke ele yere ma. Ni i be tow jaraki, i be i yere le jarkira; sabu ele be tow jaraki ko minw na, ele yere be o ke! ² K'a sɔrɔ an bee k'a lon ko mogɔ minw be o kow ke, Ala be kiti tige o kan ka kapa ni can le ye.

³ Ayiwa, ni ele be tow jaraki, k'a sɔrɔ ele yere be o kow ke o, i ta miiriya ra i bena bosi Ala ta kiti ma wa? ⁴ Walama Ala ta pumanyaba ni a ta sabari, ani a ta mujuri, ele te o jate fen ye wa? I m'a lon ko a be o pumanya bee kera i ye le ka sira bla i korɔ janko i ye nimisa ka jurumun dabra wa? ⁵ Nka i toro ka gbelen; i t'a fe ka nimisa i ta jurumun na. O koson i be dimi belebele le labenna i yere kama Ala ta dimilon na, lon min na Ala bena a ta dimi ni a ta kiti terennin bo kene kan.

⁶ A bena mogɔ bee kelen kelen sara ka kapa ni a ta kewalew ye. ⁷ Minw be jija kojuman na, ka tandori ni bonya ni panamanya banbari jini, Ala bena panamanya banbari di olugu ma.

⁸ Nka minw be muruti Ala ma, ka ban can ma, ka son terenbariya ma, Ala ta dimi ni a ta jusugban bena ben olugu kan. ⁹ Tɔɔrɔ ni nagban, o le bena ben kojogukebaga bee kelen kelen kan; Yahudiyaw le be ke folo ye, o ko, siya were mogow*. ¹⁰ Nka mogɔ o mogɔ be kojuman ke, o tigi bena tandori ni bonya ni jususuma le sɔrɔ; Yahudiyaw le bena ke folo ye, o ko, siya were mogow; ¹¹ sabu Ala te mogɔ bo mogɔ ra.

¹² Minw bee be jurumun ke k'a sɔrɔ o ma cira Musa ta sariya* lon, olugu bena halaki, nka kiti te-na tige o kan ka kapa ni o sariya ye. Minw be jurumun ke k'a sɔrɔ o ka cira Musa ta sariya lon, kiti bena tige olugu kan ka kapa ni o sariya ye. ¹³ Sabu minw be sariya ta kumaw laman doron, Ala tena olugu le jate mogɔ terenninw ye; minw be sariya sira tagama, Ala bena olugu le jate mogɔ terenninw ye.

¹⁴ Ayiwa, siya were mogow minw te cira Musa ta sariya lon, ni olugu be sariya sira tagama o yere ma, hali ni o te o sariya lon, a be i n'a fo o yere ka sariya do ke o yere ye. ¹⁵ O b'a yira o cogo ra ko cira Musa ta sariya ka ci minw fo, ko o sebenin lo o jusukun na. O hakiri b'a yira o ra, o jusukun be o soso tuma dow ra, walama o yere be jo di o yere ma tuma dow ra.

¹⁶ Ayiwa, ne ka ko minw fo, o bee bena yira lon do, lon min na Ala bena a fo Yesu Kirisita ye ko a ye mogow ta ko dogoninw kiti tige; ne ka Kibaro Diman* min waajuri ke, a bena ke ka kapa ni o le ye.

Ala be Yahudiyaw jaraki

¹⁷ Ayiwa, Yahudiya togo be ele ra, ele be i jigi la cira Musa ta sariya* kan, ka i yere bonya ko i ye Ala ta mogɔ ye. ¹⁸ Ele ka Ala sago lon; i be se ka kojuman lon k'a ke, sabu i karanna sariya ra. ¹⁹ I

b'a jate i yere kono ko tow fiyenna, ko ele le be sira yira olugu ra, ani ko tow be dibi ra, ko ele le be o bla yeelen na. ²⁰ I ko tow ye kolonbariw ni denmisenw ye, ko ele le ye olugu ta karanfa ye; sabu i lanin b'a ra ko i ka can sira lonniya bee lon cira Musa ta sariya ra.

²¹ Ayiwa, ne ko: ele min be tow karan, mun koson ele te i yere karan? Ele min be waajuri ke ko mogow kana sonyari ke, ele yere be sonyari ke!

²² Ele min b'a fo ko mogow kana jeneya ke, ele yere be jeneya ke! Ele min ko i be jo haramuya, ele yere be fenw sonya josonyorow ra! ²³ I be i yere bonya ko i ka sariya lon, nka i be sariya cen, ka Ala togow cen. ²⁴ Sabu a sebera Kitabu kono, ko: «Aw Yahudiyaw le koson siya were mogow* be Ala togow cenna †.»

Kenesigiri korow ye min ye

²⁵ Can lo, nafa be kenesisigiri ra, ni i koni be sariya sira tagama. Nka ni i be sariya cenna, o tuma i ta kenesisigiri ye fu le ye. ²⁶ Mogow min ma kenesisigi, ni o tigi be sariya sira tagama, yala Ala tena o tigi jate i n'a fo a kenesisiginin lo wa? ²⁷ Mogow min ma kenesisigi, ni o be sariya sira tagama, yala o tigi tena kiti ben ele kan wa, ele min be sariya cen, k'a sorow sariya sebenin be i boro, i kenesisigira fana? ²⁸ Ayiwa, mogow na be min ye i ra, o le te i ke Yahudiyaw yereyere ye; no min fana be ke mogow farikolo ra, o te kenesisigiri yere ye. ²⁹ Nka Yahudiyaya be lon mogow jusukun le ra. Nin Saninman* be min ke mogow jusukun na, o le ye kenesisigiri yere ye; min be ke ka kapa ni sariya ye o te. O Yahudiya ta tandori te bo mogow ra, a be sorow Ala le fe.

Ala ye kankelentigi le ye

3 Ayiwa, ni a be o cogo ra, Yahudiyaya nafa ye juman le ye tuun? Walama kenesisigiri naci ye juman ye? ² Ayiwa, nafa b'a ra yere le cogo caman na. A folo, Ala ka a ta kuma lase Yahudiyaw le ma. ³ Ayiwa, hali ni a kera ko dow ma a kan mina, yala olugu ta kanminabariya be se ka Ala ta kankelentigiya cen wa? ⁴ Fiyewu, o te se ka ke! Hali ni adamadenw bee ye faninyafobagaw le ye, Ala koni ye kankelentigi le ye, i n'a fo a sebera Kitabu kono cogo min na, ko:

«Ele Ala, ni i be kuma, bee b'a lon ko i terennin lo.

Ni o ka i jaraki, no tena ye i ra †.»

⁵ Ayiwa, ni an ta terenbariya be ke sababu ye ka Ala ta terenninya yira, o tuma an bena mun le fo o ra? Yala an bena a fo le ko jo te Ala fe, ni a be dimi an korow ka kiti ben an kan wa? Ne be kumana ka kapa ni adamadenw ta cogo le ye. ⁶ Fiyewu! Ni Ala tun terennin te, a tun bena se ka kiti tige dunupamogow kan cogo di?

⁷ Ayiwa, ni ne ta faninya fana be ke sababu ye ka Ala ta can yira, ka nooro la a kan, o tuma mun koson kiti be tige ne kan tuun ko ne ka jurumun ke? ⁸ Ayiwa, mun koson an t'a fo ko an ye kojugu

† 2.24 Nin kuma fora Ezayi 52.5 †† 3.4 Nin kuma fora Zaburu 51.6

ke, janko kopuman ye bo a ra? Dow be ne togow cenna ko ne be mogow karanna o kuma le ra. O mogow koni tena bosi Ala ta kiti ma le fiyewu.

Mogow si terennin te

⁹ Ayiwa, ne bena mun le fo ka a laban? Yala an Yahudiyaw ka fisa ni mogow tow ye wa? Fiyewu! Ne k'a yira ka ban ko Yahudiyaw o, siya were mogow* o, o bee be jurumun fanga korow. ¹⁰ I n'a fo a sebera Kitabu kono cogo min na, ko:

«O mogow te yi, min terennin lo; hali mogow kelen.

¹¹ O si te hakiritigi ye, o si te Ala ta jenjogonya jini.

¹² O bee ka o ko munu Ala ma;

o bee kera nacintanw ye.

O si te kopuman ke, hali mogow kelenpe.

¹³ O kandinga ye kaburu dayelenin le ye,

o be o nenden ke ka mogow lafiri.

O darakan ka jugu i ko fonfonnin baga;

¹⁴ mogodangakumaw, ani kumagbomanw doron le be o da ra.

¹⁵ O sen ka teli mogow faga fe;

¹⁶ ni o be teme yoro o yoro, cenri ni bono le be o ko;

¹⁷ min ye hera sira ye, o te o lon.

¹⁸ O te tagama Alapasiran na fiyewu †.»

¹⁹ Ayiwa, an k'a lon ko cira Musa ta sariya* be fen o fen fo, sariya dira minw ma, a b'a fora olugu le ye. O ra kuma tena sorow mogow si fe; dunupamogow bee jarakinin lo fana Ala na korow.

²⁰ O le koson mogow si tena jate mogow terennin ye Ala na korow sariya sira tagama sababu ra, sabu sariya b'a yira an na le doron ko an ka jurumun ke.

Ala be mogow kisi lanaya le baraka ra

(Galasikaw 2.15,16; 3.8-14,22-29; Efesikaw 2.7-9)

²¹ Ayiwa, sisan Ala be an jate mogow terenninw ye cogo min na, a ka o yira an na, nka sariya* sababu te. Sariya kitabu, ani ciraw ta kitabu tun konna ka o kuma fo k'a gbeya: ²² Ni mogow o mogow ka la Yesu Kirisita* ra, Ala be o tigi jate mogow terennin ye; a te mogow bo mogow ra, ²³ sabu mogow bee ka jurumun ke, o koson mogow si te se ka Ala ta nooro ye. ²⁴ Nka Ala ka o jate mogow terenninw ye gbansan a ta neema baraka ra, sabu Yesu Kirisita ka o kunmabo o ta jurumun na. ²⁵ Minw lara Yesu ta jori saraka ra, Ala ka ale Yesu le ke olugu ta jurumun sara ye, janko ka a ta terenninya yira. Folofolo, jurumun minw tun kera, a tun ka o mupu, a ma o hake bo o ra. ²⁶ Nka sisan a be mogow jate mogow terenninw ye cogo min na, a ka o yira: minw lara Yesu Kirisita ra, Ala be to a ta terenninya ra, ka olugu jate mogow terenninw ye fana.

²⁷ Ayiwa, an ta yerebonya sababu be min? Sababu si te yi! Mun koson? Sabu ka sariya sira tagama, o te jate, nka lanaya le be jate. ²⁸ O ra, an be se k'a fo ko Ala be mogow jate mogow terennin ye lanaya doron le baraka ra, cira Musa ta sariya sira

‡ 3.10-18 Nin kuma fora Zaburu 14.1-3; 53.2-4; 5.10; 140.4; 10.7; Ezayi 59.7-8; Zaburu 36.2

tagama sababu tɛ. ²⁹ Yala Ala ye Yahudiyaw dɔrɔn ta Ala le ye wa? A tɛ siya wɛrɛ mɔgɔw* fana ta Ala ye wa? Siya tɔw fana ta Ala lo kɛ! ³⁰ Sabu Ala kelenpe le bɛ yi; ale le bɛ Yahudiyaw jate mɔgɔ terenninw ye lanaya baraka ra, ka siya wɛrɛ mɔgɔw fana jate mɔgɔ terenninw ye o lanaya kelen baraka ra. ³¹ Ayiwa, yala o kɔrɔ ye ko lanaya sababu ra an bɛ cira Musa ta sariya kɛ fengbansan ye wa? Ɖn-on dɛ! An yɛrɛ b'a bonya le ka na.

Ibrahim ta lanaya

(Galasikaw 3.6-9,29; Zaburu 32)

4 Ayiwa, an bɛna mun le fɔ Ibrahim ta ko ra, ale min ye an bɛmace ye adamadenya sira fɛ? Ale ta kɛra cogo di le? ² Ni Ala tun ka Ibrahim jate mɔgɔ terennin ye a ta kɛwalew le kosɔn, a tun bɛna se ka a yɛrɛ bonya; nka a tɛ se ka a yɛrɛ bonya Ala na kɔrɔ. ³ Kitabu ka mun fɔ? A ko: «Ibrahim lara Ala kumakan na, Ala k'a jate mɔgɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn †.» ⁴ Aw k'a lon ko ni mɔgɔ ka baara kɛ, a ka kan ka sara; nka a bɛ o sara min sɔrɔ, o tɛ di a ma gbansan; a ta baara sara lo. ⁵ Nka ni mɔgɔ min ma kɛwale kɛ, Ala min bɛ Alapasiranbariw jate mɔgɔ terenninw ye, ni a ka la o ra dɔrɔn, Ala bɛ a jate mɔgɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn. ⁶ Ala bɛ mɔgɔ min jate mɔgɔ terennin ye, ni a ma kɛwale kɛ, Dawuda bɛ o tigi ta hɛra le lakari, k'a fɔ ko:

⁷ «Ala ka minw ta terenbariyakow yafa o ma, ka o ta jurumun datugu pewu, olugu ta pana.

⁸ Matigi Ala tɛ mɔgɔ min ta jurumun jate, o tigi ta pana †.»

Kenesigiri tɛ mɔgɔ kisi

⁹ Ayiwa, yala minw kenesigira, olugu dɔrɔn le ka kan ka o kɔnuman sɔrɔ wa, walama kenesigibariw fana ka kan ka a sɔrɔ? An k'a fɔ sisan ko «Ibrahim lara Ala kumakan na, Ala ka a jate mɔgɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn.» ¹⁰ O kɛra wagati juman kelen le ra? A kenesiginin kɔ wa, walama sani a ye kenesigi? A ma kɛ a kenesiginin kɔ dɛ; a kɛra k'a sɔrɔ a ma kenesigi. ¹¹ O kɔ le, Ibrahim ka kenesigiri sɔrɔ i n'a fɔ tagamasiyɛn, k'a yira ko Ala ka a jate mɔgɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn, sani a ye kenesigi. O cogo ra, kenesigibari minw lara Ala ra, ani Ala ka o jate mɔgɔ terenninw ye, Ibrahim kɛra olugu bɛɛ ta bɛmace ye. ¹² O cogo kelen na, minw kenesiginin lo, olugu bɛɛ ta bɛmace lo fana; o kɔrɔ ye ko minw tɛ dan kenesigiri dɔrɔn ma, nka o bɛ tagama lanaya sira kan i n'a fɔ an bɛmace Ibrahim tun k'a kɛ cogo min na, sani a ye kenesigi.

Ala ta layiri bɛ sɔrɔ lanaya le baraka ra

(Heburuw 11.8-19)

¹³ Ala ka layiri min ta Ibrahim ni a duruja ye ko dunupa bɛna kɛ o ta ye, o layiri ma ta sariya* sira tagama kosɔn; nka Ala ka a jate mɔgɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn minke, o le k'a to layiri

† 4.3 Nin kuma fɔra Damina 15.6 †† 4.8 Nin kuma fɔra Zaburu 32.1-2

tara a ye. ¹⁴ Ni Ala ta layirifɛnw bɛ sɔrɔ sariya sira tagama sababu le ra, o tuma kun tɛ lanaya ra tun, layiri fana tɛ jate tuun. ¹⁵ Sabu sariya bɛ Ala ta dimi le lase an ma dɔrɔn; ni sariya tɛ yɔrɔ min na, sariya cɛnko fana tɛ yi.

¹⁶ O kosɔn Ala ka o layiri ta an ye lanaya le baraka ra, janko a ye kɛ nɛɛma ye min dira an ma gbansan, ka kɛ Ibrahim ta duruja bɛɛ ta ye; sariya sira tagamabagaw daman ta tɛ, nka minw lara Ala ra i n'a fɔ Ibrahim, olugu fana ta lo, sabu Ibrahim kɛra an bɛɛ bɛmace le ye, ¹⁷ i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «Ne ka i kɛ siya caman bɛmace ye.» Ayiwa, an bɛmace lo Ala na kɔrɔ, sabu a lara Ala ra, Ala min bɛ suw lakunu, ani min bɛ fɛndanbariw dan. ¹⁸ Ayiwa, hali k'a sɔrɔ Ibrahim jigi tun tigera ka ban, Ala ka min fɔ a ye, a lara o ra ka a jigi la a kan; o cogo ra a kɛra «siya caman bɛmace» ye, i n'a fɔ Ala tun k'a fɔ cogo min na ko: «I ta duruja bɛna caya nin cogo le ra †.» ¹⁹ Ala ka o fɔ tuma min na, Ibrahim farikolo tun kɔrɔra ka ban, sabu a si tun bɛ san kɛmɛ bɔ. Denworo tuma fana tun tɛmena a muso Saran kan. Nka Ibrahim ma o si jate; o ma foyi bɔ a ta lanaya ra. ²⁰ A ma a jigi tige ka sigiya Ala ta layiri ra, nka dɔ le yɛrɛ farara a ta lanaya kan, fɔ a ka Ala tando. ²¹ Ibrahim tun lanin b'a ra yɛrɛ le jate ko Ala ka fɛn min layiri ta, ko a bɛ se fana ka o kɛ. ²² O lanaya le kosɔn «Ala ka a jate mɔgɔ terennin ye.» ²³ Nka o kuma min sebera ko «Ala ka a jate mɔgɔ terennin ye,» o ma sebera Ibrahim kelen kosɔn dɛ! ²⁴ A sebera an fana kosɔn; Ala min ka an Matigi Yesu lakunu ka bɔ saya ra, anw minw lara o ra, anw fana bɛ jate mɔgɔ terenninw ye Ala na kɔrɔ. ²⁵ Ala k'a to a sara an ta jurumun kosɔn, ka kunu ka bɔ saya ra, janko an ye jate mɔgɔ terenninw ye Ala na kɔrɔ.

Ala ka hɛra don an ni a yɛrɛ cɛ

(Piyeri fɔlo 1.3-9; Yuhana fɔlo 4.9,10)

5 O cogo ra Ala ka an jate mɔgɔ terenninw ye lanaya baraka ra; sisan a ka hɛra don an ni ale Ala yɛrɛ cɛ an Matigi Yesu Kirisita baraka ra. ² Ale Kirisita* le sababu ra Ala ka o nɛɛma kɛ an ye; an lanin lo a ra, an bɛ an jigi la a kan ka pagari, sabu an jigi b'a kan ko lon dɔ an bɛna Ala ta nɔrɔ sɔrɔ. ³ O dɔrɔn tɛ, hali ni tɔrɔ ka se an ma, an bɛ pagari o ra; sabu tɔrɔ le b'a to an bɛ jija lanaya ra. ⁴ Ni an bɛ jija, o b'a to an bɛ kɛ kankelelentiye ye tɔrɔ ra; ni an kɛra kankelentiye ye, o le b'a to an jigi bɛ sigi. ⁵ Ayiwa, jigi tɛ mɔgɔ janfa, sabu Ala k'a ta kanuya caya an jusukun na Nin Saninman* baraka ra, a ka o min di an ma.

⁶ Can lo, wagati min an tun ye barakantanw ye, Ala ka wagati min latige, o sera minke, Kirisita sara anw Alapasiranbariw kosɔn. ⁷ Mɔgɔ ye sɔn ka sa hali mɔgɔ terennin kosɔn, o kɛ man di. A bɛ se ka kɛ ko mɔgɔ dɔ bɛ sɔn k'a ja gbɛleya ka sa mɔgɔnuman dɔ kosɔn. ⁸ Nka Ala bɛ an kanu cogo min na, a ka o yira nin le fɛ: ka an to jurumun na, Kirisita sara an kosɔn. ⁹ Sisan kɔni Ala ka an jate mɔgɔ terenninw ye Yesu jori baraka ra; o ra, sigiya t'a ra, fana ko a bɛna an kisi Ala ta dimi ma.

‡ 4.18 Nin kuma fɔra Damina 15.5

¹⁰ An tun be Ala juguw le ye, nka Den min bɔra Ala ra*, Ala ka ben don an ni a yere ce o Den* ta saya baraka ra; o ra, sigiya t'a ra, ko ben donna an ni Ala ce minke, ko an bena kisi Yesu ta panamanya sababu ra. ¹¹ Ka fara o kan, an be jagari kosebe Ala ta jɛnɔgɔnya ra an Matigi Yesu Kirisita baraka ra; sisan ale le ka an ni Ala ce ben.

Adama ni Kirisita

(Korentikaw fɔlɔ 15.21-22,45-49,56-57)

¹² Mɔgɔ kelen le sababu ra jurumun donna dunupa kɔnɔ, jurumun k'a to saya fana nana dunupa kɔnɔ; o cogo ra saya sera adamaden bee ma, sabu o bee ka jurumun ke. ¹³ Sani Ala ye sariya* di cira Musa ma, jurumun tun be dunupa ra ka ban. Nka i n'a fɔ sariya tun te yi fɔlɔ, Ala tun te jurumun jate. ¹⁴ O bee n'a ta, k'a ta Adama ta wagati ra fɔ ka na se cira Musa ta wagati ma, saya fanga tun be mɔgɔw kan. Hali minw ma Ala ta cifɔninw cɛn i n'a fɔ Adama k'a cɛn cogo min na, olugu tun be sa. Min tun ka kan ka na, Adama kera ale tagamasiyen le ye.

¹⁵ Nka Ala be neema min di gbansan, o ni Adama ta jurumun te kelen ye. Can lo, mɔgɔ caman sara ale kelen ta jurumun kosɔn. Nka Ala ta neema, ani neema min bɔra mɔgɔ kelen fe, Yesu Kirisita, k'a di mɔgɔ caman ma, o neema nafa le ka bon. ¹⁶ Ala be neema min di gbansan, o nɔ, ani mɔgɔ kelen ta jurumun nɔ te se ka suma ni jɔgɔn ye. Mɔgɔ kelen ta jurumun nana ni jarakiri ye, k'a sɔrɔ Ala ka neema min di gbansan jurumun camanba kɔ fe, o neema ka an kunmabɔ, ka an ke mɔgɔ terreninw ye. ¹⁷ Can lo, mɔgɔ kelen ta jurumun le kosɔn saya fanga sera bee ma. Nka minw bee ka Ala ta neema-ba sɔrɔ, Ala ka minw jate mɔgɔ terreninw ye, olugu bena panamanyakura ni kuntigiya sɔrɔ mɔgɔ kelen sababu ra, min ye Yesu Kirisita ye; o nafa le ka bon.

¹⁸ Ayiwa, mɔgɔw bee jarakira cogo min na Adama ta jurumun kelen kosɔn, o cogo kelen na Yesu Kirisita ta kewalepuman kelen kosɔn Ala be mɔgɔ bee kunmabɔ ka panamanya di o ma.

¹⁹ Mɔgɔ kelenpe ta kanblari sababu ra mɔgɔ caman kera jurumunkebagaw ye cogo min na, o cogo ra fana mɔgɔ kelenpe ta kanminari kosɔn Ala be mɔgɔ caman jate mɔgɔ terreninw ye.

²⁰ Sariya kɔni dira, janko k'a yira an na ko an ta jurumun ka ca; nka jurumun cayara yɔrɔ min na, Ala ta neema belen cayara o yɔrɔ ra ka tɛmɛ a kan pewu. ²¹ An tun be jurumun fanga kɔrɔ minke, o le ka saya lase mɔgɔ bee ma; nka sisan an be neema ta fanga kɔrɔ minke, o b'a to Ala be an jate mɔgɔ terreninw ye, ka panamanya banbari di an ma an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

Lanabaga bɔra jurumun fanga kɔrɔ

(Kolɔsikaw 3.1-10)

6 Ayiwa, an bena mun le fɔ sa? Yala o kɔrɔ ye ko an ye to ka jurumun ke, janko Ala ta neema ye caya wa? ² Fiyewu! An minw sara ka an sen bɔ jurumun ta ko ra, anw belen be se ka panamanya jurumun na cogo di tuun? ³ An minw bee

batizera ka ke ni Yesu Kirisita ye jɛnɔgɔnya ra, aw m'a lon ko an batizera minke, a be i n'a fɔ an sara ni a ye le wa? ⁴ An batizera minke, a kera i n'a fɔ an sara ni a ye, ani an su donna ni a ye, janko an ye panamanyakura sɔrɔ i n'a fɔ Fa Ala ka Yesu Kirisita lakunu ka bɔ saya ra ni a ta seba-gaya nɔɔrɔman ye cogo min na.

⁵ Can lo, i n'a fɔ an ni ale kera kelen ye a ta saya ra, an bena kunu fana a ta jɛnɔgɔnya ra i n'a fɔ a kununa cogo min na. ⁶ An ye nin faamu ka ja, ko jogokɔrɔ min tun be an na, a kera i n'a fɔ o ni Kirisita* gbengbenna yiri ra jɔgɔn fe ka sa; janko o jogo min tun ye jurumun ye an na, o fanga ye ban, ani an kana to o jurumun fanga kɔrɔ tuun. ⁷ Sabu ni mɔgɔ min sara, o tigi bɔra jurumun ta fanga kɔrɔ.

⁸ Ayiwa, i n'a fɔ an ni Kirisita sara jɔgɔn fe, an lanin b'a ra ko an bena panamanya, ka ke ni a ye fana. ⁹ An k'a lon fana ko Yesu Kirisita kununa ka bɔ saya ra, ko a te sa tuun: saya ta fanga te se a kɔrɔ tuun. ¹⁰ A sara sijaga kelenpe ka jurumun ta fanga ban. Nka a kununa ka bɔ saya ra; a be panamanya min na sisan, a be panamanyara Ala le ye. ¹¹ O cogo ra aw fana ye aw yere jate k'a ke i n'a fɔ aw sara ka bɔ jurumun ta fanga kɔrɔ; sisan aw be panamanyara Ala le ye Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra.

¹² Ayiwa, aw kana aw farikolo to jurumun boro, ka ke jurumun ta jɔnw ye; aw kana sɔn farikolo negejuguw ma. ¹³ Aw kana aw farikolo yɔrɔ si bla jurumun na tuun, ka terenbariyakow ke; nka aw ye aw yere di Ala ma i n'a fɔ mɔgɔ minw kununa ka bɔ saya ra ka ke mɔgokuraw ye. Aw ye aw farikolo yɔrɔw bee di Ala ma, janko ka terreninya sira tagama. ¹⁴ Jurumun ta fanga tena ke aw kan tuun, sabu aw te sariya ta fanga kɔrɔ, aw be neema le kɔrɔ.

Lanabaga kera Ala ta jɔn le ye

¹⁵ Ayiwa, yala an ka kan ka to ka jurumun ke, ko sabu an te sariya ta fanga kɔrɔ tuun, ko an be neema le kɔrɔ wa? Fiyewu! ¹⁶ Aw m'a lon ko ni aw be baara kera mɔgɔ dɔ ye ka aw yere majigi a ye, aw be ke o tigi ta jɔn le ye wa? Ka ke jurumun ta jɔn ye, o laban ye saya le ye; ka ke Ala ta jɔn ye, ka a kan mina, o laban ye terreninya ye. ¹⁷ Nka an ye Ala tando, sabu aw minw tun be jurumun ta jɔnya ra fɔlɔfɔlɔ, aw karanna can min na, aw sɔnna o ma ni aw jusukun bee ye. ¹⁸ Sisan aw bɔra jurumun ta jɔnya ra, ka ke Ala ta jɔnw ye ka tagama terreninya ra. ¹⁹ Ne be nin kumaw fɔra ka kapa ni adamadenya cogo le ye, aw ta hakiri dogoya kosɔn. Aw tun ka aw farikolo yɔrɔw bla nɔgɔninyakow ni juguya ta jɔnya ra kojugu kama cogo min na, o cogo kelen na sisan aw ye aw farikolo yɔrɔw bla Ala ta jɔnya ra ka panamanya terreninya ra, ani saninyari.

²⁰ Aw tun be jurumun ta jɔnya ra wagati min na, foyi tun te aw jagboya ka Ala ta terreninya sira tagama. ²¹ Nka aw ka mun nafa le sɔrɔ o kewalew ra? O laban be maroya le blara aw ra sisan, sabu o kow laban ye saya le ye. ²² Nka sisan aw bɔra jurumun ta jɔnya ra ka ke Ala ta jɔnw ye; aw be nafa

min sɔrɔ o ra, o ye saninyari ye, a laban fana ye panamanya banbari ye. ²³ Sabu jurumun sara ye saya le ye; nka Ala be neema min di gbansan, o ye panamanya banbari ye, an Matigi Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra.

Lanabaga bɔra sariya ta jɔnya ra

(Efesikaw 5.25-31; Galasikaw 2.19,20)

7 Ayiwa, ne balemaw, ne bɛna min fɔ aw ye, aw ka o lɔn kosebɛ, sabu aw ka sariya* lɔn. Ka mɔgɔ to nin na le, a ka kan ka sariya sira tagama. ² A be i n'a fɔ muso furunin; ka kapa ni sariya ye, ni a cɛ ma sa, a be cɛ ta furu kɔnɔ. Nka ni a cɛ sara, o tuma sariya min tun k'a siri a cɛ ra, o sariya bɔra a kunna. ³ O kosɔn, ni a tagara sigi cɛ wɛrɛ kun, k'a sɔrɔ a cɛ ma sa, o b'a fɔ ko a ka jɛneya kɛ. Nka ni a cɛ sara, o tuma a bɔra sariya fanga kɔrɔ; ni a ka sigi cɛ wɛrɛ kun, a ma jɛneya kɛ.

⁴ Ayiwa, ne balemaw, aw fana ta be ten le. A be i n'a fɔ aw sara sariya ta fan fɛ, Kirisita* ta saya kosɔn; aw kɛra a ta ye, janko Ala min k'a lakunu ka bɔ saya ra, aw ye kɛwaleɗumanw kɛ o ye. ⁵ Can lo, an tun be tagama ka kapa ni an yɛrɛ sago ye tuma min na, sariya tun be ko dɔw yira an na k'a fɔ an ye ko kojugu lo; o bɛɛ n'a ta, an belɛn tun b'a fɛ ka o kow kɛ. O negejugu tun be an kɔnɔnɔsu ka an bla saya sira kan. ⁶ Sisan kɔni an bɔra sariya ta fanga kɔrɔ, sabu an tun be o min ta jɔnya ra, a be i n'a fɔ an sara ka bɔ o ta jɔnya ra. O cogo ra an be se ka baara kɛ Ala ye cogokura ra Nin Saninman* baraka ra; an t'a kɛ tuun ka kapa ni sirakɔrɔ ye, min sebera sariya ra.

Sariya le be jurumun yira

⁷ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ sa? Yala o kɔrɔ ye ko sariya* le be mɔgɔ bla jurumun na wa? Fiyewu! Nka sariya le k'a to ne ka ne ta jurumun lɔn. Ka jabo mɔgɔ wɛrɛ ta fɛn fɛ, ne tun tɛna o lɔn kojugu ye, ni sariya tun m'a fɔ ko: «I kana jabo mɔgɔ bo-rofen fɛ †.» ⁸ O cogo ra jurumun ka cogo sɔrɔ ka nege suguya bɛɛ don ne ra, sariya sababu ra; sabu ni sariya tɛ yi, jurumun ye fɛn sanin le ye. ⁹ Wagati min na ne tun ma sariya lɔn fɔlɔ, ne tun be panamanya; nka sariya nana wagati min na, jurumun nege ka ne sɔrɔ min kɛ, ¹⁰ o kɛra sababu ye k'a to ne sara. O ra, Ala ka sariya min di janko an ye panamanya sɔrɔ, o ka saya lase ne ma. ¹¹ Jurumun ka cogo sɔrɔ ka ne lafiri sariya sababu ra, ka saya lase ne ma o sariya kelen sababu ra fana.

¹² Ayiwa, sariya kɔni saninyanin lo; a ta cifɔninw saninyanin lo, o terennin lo, o ka ji fana. ¹³ O tuma sariya min ye fɛnɗuman ye, o le kɛra sababu ye ka saya lase ne ma wa? Fiyewu! Jurumun le k'a to o fɛnɗuman kɛra sababu ye ka ne lafiri, ka saya lase ne ma; o kɛra janko jurumun ye yira k'a gbeya. O cogo ra sariya le sababu ra, jurumun yirara k'a gbeya ko a ka jugu.

Lanabaga sago ni jurumun fanga

¹⁴ Ayiwa, an k'a lɔn ko sariya* bɔra Ala le ra; nka

† 7.7 Nin kuma fɔra Bɔri 20.17; Sariya 5.21

ne kɔni ye adamaden jurumun to le ye, i n'a fɔ mɔgɔ min fiyeerera ka kɛ jurumun ta jɔn ye.

¹⁵ Sabu ne be ko minw kɛ, ne tɛ o faamu; ne b'a fɛ ka min kɛ, ne tɛ o kɛ fana. Ko minw man di ne ye cɔ, ne be o le kɛ. ¹⁶ Ayiwa, ne t'a fɛ ka ko minw kɛ, ni ne be o le kɛra, o tuma ne sɔnna a ma ko sariya ka ji. ¹⁷ O cogo ra, ne be kojugu minw kɛra, o tɛ ne yɛrɛ sago ye tuun; jurumun min be ne jusukun na, o le be ne blara o ra. ¹⁸ Ne k'a lɔn ko fɛnɗuman tɛ ne kɔnɔ, i n'a fɔ ne ye adamaden gbansan le ye; sabu ne kɔni b'a fɛ ka kɔɗuman kɛ, nka ne tɛ se ka a kɛ. ¹⁹ Ne b'a fɛ ka kɔɗuman min kɛ, ne tɛ o kɛ; nka ne t'a fɛ ka kojugu min kɛ, ne be o le kɛ. ²⁰ Ayiwa, ne t'a fɛ ka ko minw kɛ, ni ne be o le kɛ, o tuma o tɛ ne yɛrɛ sago ye tuun; jurumun min be ne jusukun na, o fanga le be ne blara o ra.

²¹ Ne be o sariya fanga ye ne yɛrɛ kan: ni ne b'a fɛ ka kɔɗuman kɛ, kojugu nege le be ne sɔrɔ. ²² Ne jusukun na Ala ta sariya ka di ne ye haali. ²³ Nka ne be sariya wɛrɛ ta fanga ye ne yɛrɛ kan, min be siyen tara ni ne yɛrɛ sago ta sariya ye; o sariya min be ne kan, o le ka ne kɛ jurumun ta jɔn ye. ²⁴ E! Ne panibagato fle nin ye! O fanga min be ne farikolo bla jurumun na, ka saya lase ne ma, jɔn le bɛna ne bɔsi ka bɔ o boro sa? ²⁵ Ala, baraka, Yesu Kirisita sababu ra; ale le be ne bɔsi.

Ayiwa, o cogo ra, ne jusukun na ne be sɔn Ala ta sariya ma; nka ne farisogo ta fan fɛ, ne be kɛ jurumun ta sariya ta jɔn ye.

Lanabaga ani Nin Saninman* sago

(Galasikaw 3.13-14; 5.16-25)

8 Ayiwa, sisan, minw bɛɛ be Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, Ala tɛna kiti ben olugu si kan tuun. ² Sabu Nin Saninman* min be panamanya di Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, o ta fanga ka ne kisi ka bɔ jurumun ni saya ta fanga ra. ³ Cira Musa ta sariya* tun tɛ se ka o kɛ, sabu an adamadenw baraka ka dɔgɔ. O kosɔn sariya tun tɛ se ka min kɛ, Ala ka o kɛ: Den min bɔra Ala ra*, Ala ka o ci ka na; a kɛra adamaden ye i n'a fɔ an jurumuntɔw. An tun be jurumun fanga min kɔrɔ, a ka a yɛrɛ di saraka ye ka o fanga cɛn. ⁴ Ala ka o kɛ, janko an minw tɛ tagama ka kapa ni an yɛrɛ sago ye tuun, fɔ Nin Saninman sago, sariya ko an ye min kɛ, an ye se ka o kɛ. ⁵ Sabu minw be tagama ka kapa ni o yɛrɛ sago ye, olugu be miiri o yɛrɛ diyanyakow le ra. Nka minw be tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye, olugu be Nin Saninman diyanyakow le kɛ. ⁶ Ka miiri an yɛrɛ diyanyakow ra, o ye saya ye; nka ka miiri Nin Saninman diyanyakow ra, o ye panamanya ni hera ye. ⁷ Sabu minw be miiri o yɛrɛ sago ra, olugu ye Ala juguw le ye; o tɛ o yɛrɛ majigi Ala ta sariya ye, o fana tɛ se. ⁸ O kosɔn minw be tagama ka kapa ni o yɛrɛ sago ye, olugu ko tɛ se ka diya Ala ye fiyewu.

⁹ Aw kɔni, aw tɛ tagama ka kapa ni aw yɛrɛ sago ye; aw be tagama ka kapa ni Nin Saninman sago le ye; sabu Ala Nin be aw kɔnɔ. Ni Kirisita* ta Nin tɛ mɔgɔ min kɔnɔ, o tigi tɛ Kirisita ta ye. ¹⁰ Ni Kirisita be aw kɔnɔ, aw farikolo kɔni bɛna sa lɔn dɔ jurumun kosɔn; nka aw nin bɛna panamanya, sabu Ala ka aw jate mɔgɔ terenninw ye. ¹¹ Ala min

ka Yesu lakunu ka bɔ saya ra, ni o ta Nin Saninman siginin bɛ aw kɔnɔ, o tuma, min ka Kirisita lakunu ka bɔ saya ra, o bɛna aw farikolo sataw fana panamanya a ta Nin Saninman baraka ra, o min siginin bɛ aw kɔnɔ.

¹² O le kosɔn ne balema, juru min bɛ an na, o tɛ an yɛrɛ farisogo ta juru ye tuun, min bɛ a to an bɛ panamanya ka kapa ni an yɛrɛ sago ye. ¹³ Sabu ni aw bɛ tagama ka kapa ni aw yɛrɛ sago ye, aw bɛna sa; nka ni aw ka aw farikolo ta kɛwalejuguw faga Nin Saninman baraka ra, o tuma aw bɛna panamanya. ¹⁴ Sabu minw bɛɛ bɛ tagama ka kapa ni Ala Nin Saninman sago ye, olugu bɛɛ ye Ala denw ye. ¹⁵ Sabu aw ka Nin Saninman min sɔrɔ, ale tɛ aw kɛ jɔn ye, k'a to aw ye to ka siran tuun. Nka o Nin Saninman bɛ aw kɛ Ala denw le ye; ale baraka le ra an bɛ Ala wele ni kanba ye, k'a fɔ ko: «An Fa!» ¹⁶ Nin Saninman yɛrɛ bɛ seereya kɛ ka bɛn ni an yɛrɛ nin ta seereya ye, ko an kɛra Ala denw ye. ¹⁷ Ayiwa, ni an kɛra Ala denw ye, o tuma a ka fɛn minw layiri ta an ye, an bɛna o sɔrɔ fana. An bɛna o fɛn minw sɔrɔ, an ni Kirisita le bɛna o sɔrɔ jɔgɔn fɛ; sabu ni an bɛ tɔrɔ ni a ye, an bɛna bonya sɔrɔ ni a ye fana.

Lanabaga ta jigiya

(Yuhana 10.27-30)

¹⁸ Ne b'a jate ko tɔrɔ min bɛ an kan sisan, o tɛ se ka suma ni sini ta bonya ye hali dɔɔnin, Ala bɛna o bonya min yira an na.

¹⁹ Ala bɛna a ta denw ta bonya yira lon min na, danfenw bɛɛ kɔrɔtɔnin bɛ o lon makɔnɔna. ²⁰ Sabu Ala ta danfenw bɛɛ kɛra pacintanw ye. A tun man di o ye ka kɛ ten, nka Ala yɛrɛ le ka o kɛ; o bɛɛ n'a ta, jigiya bɛ yi hali bi. ²¹ Sabu lon dɔ, Ala bɛna a ta danfenw bɛɛ bɔ saya ta jɔnya ra; Ala denw kɛra o yɛrɛ ta ye bonya min kama, o bɛna dɔ sɔrɔ o ra.

²² An k'a lon ko fɔ ka na se bi ma, danfenw bɛɛ bɛ nɔnana tɔrɔ boro, i n'a fɔ muso lasiritɔ min b'a fɛ ka jigi. ²³ Nka olugu dɔrɔn tɛ; Nin Saninman* dira an minw ma, ka kɛ i n'a fɔ Ala ta nɛma fɔlɔ, anw fana bɛ nɔnana an yɛrɛ kɔnɔ. Lon min Ala bɛna an kɛ a ta denw ye ka an farikolo bɔ jɔnya ra pewu, an bɛ o lon le makɔnɔna. ²⁴ Sabu an kisira, nka an ta kisiri ye jigiya le ye. Nka i na bɛ jigiya min na, o tɛ jigiya ye tuun. I na lara fɛn min kan ka ban, yala o ye jigiya dama le ye tuun wa? ²⁵ Nka i n'a fɔ an na tɛ fɛn min na, an jigi bɛ o kan, an bɛ mɔpu ka a kɔnɔ.

²⁶ O cogo ra, Nin Saninman fana bɛ an demɛ an ta barakantanya kosɔn; sabu an ka kan ka Ala daari cogo min na, an yɛrɛ tɛ o lon. Nka Nin Saninman kɔni bɛ Ala daari an ye ni nɔnakanw ye, minw tɛ se ka lakari. ²⁷ O ra, Ala min bɛ mɔgo jusukunnakow bɛɛ lon, ale bɛ Nin Saninman ta mi-iriyaw lon; sabu Nin Saninman bɛ daari kɛ Ala ta mɔgo saninmanw ye ka kapa ni Ala sago le ye.

Ala ta kanuyaba

²⁸ An k'a lon ko mɔgo minw bɛ Ala kanu, ani Ala ka o wele ka kapa ni a ta latige ye, ko ni fɛn o fɛn ka olugu sɔrɔ, Ala b'a to o bɛɛ laban bɛ kɛ kojup-

man le ye olugu ta fan fɛ. ²⁹ Ala kɔnna ka minw panawoloma ka o kɛ a ta mɔgow ye, a ka olugu ta ko latige ka bla, ka olugu kɛ i n'a fɔ Den* min bɔra ale Ala ra, janko o Den ye kɛ fɔlɔ ye a balema caman cɛ ra. ³⁰ A ka minw ta ko latige ka bla, a ka olugu wele fana; a ka minw wele, a ka olugu jate mɔgo terenninw ye fana; a ka minw jate mɔgo terenninw ye, a ka nɔrɔ la olugu kan fana.

³¹ Ayiwa, an bɛna mun le fɔ nin ko ra sa? Ni Ala bɛ an fɛ, jɔn le bɛ se ka wuri an kama? ³² Den min bɔra Ala yɛrɛ ra, a ma o bɔsi saya ma, nka a k'a di sarakɛ ye an bɛɛ kosɔn; mun le bɛna a bari ka fɛn bɛɛ di an ma o Den sababu ra? ³³ Jɔn le bɛ se ka Ala ta mɔgo panawolomaninw jaraki sa? Sabu Ala yɛrɛ le ka o jate mɔgo terenninw ye. ³⁴ O kosɔn jɔn le bɛna o jaraki? Sabu Yesu Kirisita sara; o dɔrɔn tɛ, a kununa ka bɔ saya ra; a siginin bɛ Ala kininboroyanfan fɛ, a bɛ Ala daari an ye. ³⁵ Jɔn le bɛ se ka an faran ka bɔ Kirisita* ta kanuya ra sa? Nagban tɛ se, siranya tɛ se, tɔrɔ tɛ se, kɔngɔ tɛ se, fagantanya tɛ se, farati tɛ se, fagari tɛ se, foyi le tɛ se! ³⁶ I n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«Ala, ele le kosɔn, o bɛ an fagayɔrɔ jinina lon o lon;

o bɛ an jate i ko saga minw blara fagari kama †.»

³⁷ Nka o tɔrɔw bɛɛ ra anw le ye sesɔrɔbagaw ye ka tɛmɛ bɛɛ kan, an kanubaga Ala baraka ra. ³⁸ Ne lara a ra, hali sigiya t'a ra, ko saya o, panamanya o, melɛkɛw o, jinaw o, setigi werew o, sisan ta fɛnw o, fɛn nataw o, ³⁹ sankolokɔnɔfɛnw ta fangaw o, dugukolokanfenw ta fangaw o, ko danfen si le tɛ se ka an faran ka bɔ Ala ta kanuya ra, a ka o kanuya min yira an na an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

Ala ka Izirayelimɔgow panawoloma

(Galasikaw 4.22-31)

9 Ne bɛ can le fɔra, faninya tɛ, sabu ne bɛ Kirisita* ta le ye; ne k'a lon ne jusukun na fana Nin Saninman* baraka ra, ko ne bɛ can le fɔra. ² Nanasisiba le bɛ ne kan, ne jusukun fana tɔrɔnin lo tuma bɛɛ ne balema Izirayelimɔgow kosɔn. ³ Sabu hali ni ne tun dangara olugu nɔ ra, ka faran ka bɔ Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, janko olugu ye o jɛnɔgɔnya sɔrɔ ka kisi, ne tun bɛ sɔn o ma. ⁴ Olugu le ye Izirayelimɔgow ye; Ala ka olugu le kɛ a ta mɔgow ye, ka nɔrɔ la o kan, ka jɛnɔgɔnya don ni o ye, ka a ta cifɔninw ani a batocogo yira o ra, ka layiriw ta o ye. ⁵ Olugu le bɔra an bɛmaw ra. Adamadenya sira fɛ, Kirisita bɔra olugu le ra; ale le bɛ fɛn bɛɛ kunna; Ala lo, min ka kan ka tando tuma bɛɛ. Amina.

⁶ Ayiwa, o kɔrɔ tɛ ko Ala ta kuma kɛra fɛngbansan ye dɛ! Sabu minw bɛɛ bɔra Izirayeli* ta duruja ra, o bɛɛ le ma kɛ Izirayelidɛnw yɛrɛyɛrɛ ye. ⁷ Minw bɛɛ bɔra Iburahima ra, olugu bɛɛ le fana tɛ Iburahima ta denw yɛrɛyɛrɛ ye. Sabu Ala k'a fɔ Iburahima ye ko: «I ta duruja bɛna bɔ Isiyaka le ra †.» ⁸ Ayiwa, o kɔrɔ ye ko den minw worora adamaden baraka ra, olugu le tɛ jate Ala denw ye;

† 8.36 Nin kuma fɔra Zaburu 44.23 †† 9.7 Nin kuma fɔra Damina 21.12

minw worora Ala ta layiri sababu ra, olugu le be jate Ala ta duruja ye. ⁹ Ala ka layiri ta ka kuma min fo, o fle nin ye, ko: «Ne bena seko ka na san were jogontumasi; o tuma Saran bena dence soro †.»

¹⁰ Ayiwa, a ma dan Saran ta ma, nka Rebeka ta fana kera ten; ale ka flarinw konɔ ta an bemace Isiyaka fe. ¹¹ O wagati ra, k'a soro denw tun ma woro ban, o ma kojuman ke, o ma kojugu ke, Ala kumana Rebeka fe, janko a tun b'a fe ka min panawoloma ka kapa ni a ta latige ye, o le ye ke, a kana ke mogo kewale baraka ra, nka a ye ke ka kapa ni ale Ala yere sago le ye. ¹² Ala k'a fo Rebeka ye ko: «Koroceman le bena ke dogoceman ta jon ye,» i n'a fo a sebera Kitabu konɔ cogo min na, ko:

¹³ «Ne ka Yakuba kanu, ka ban Esawu ra †.»

Ala ka siya were mogo fana panawoloma

¹⁴ Ayiwa, an bena mun le fo sa? Yala terenbariya be Ala ta kow ra wa? Fiyewu! ¹⁵ Sabu Ala ko cira Musa ma ko: «Ni ne b'a fe ka makari mogo min na, ne be makari o tigi ra; ni ne ko ne be hina min na, ne be hina o tigi ra fana ‡.» ¹⁶ O cogo ra, mogo sago, walama mogo ta baara te se k'a to Ala ye hina i ra; Ala yere le be se ka hina mogo ra.

¹⁷ Kitabu konɔ, Ala k'a fo Farawona ye ko: «Ne ka ele sigi masaya ra, ka ele ke sababu ye ka ne ta sebagaya yira, janko ne togo ye fo dugukolo yoro bee ra †.» ¹⁸ O koson ni Ala b'a fe ka hina min na, a be hina o ra; ni a b'a fe ka min jusukun gbeleya, a be o jusukun gbeleya fana.

¹⁹ Dow bena a fo ko: «O tuma mun koson Ala be mogo jaraki tuun? Jon be se ka ban a sago ma?»

²⁰ Ayiwa, ele min be o fo, ele adamaden gbansan, ele ye mun le ye ko ele be Ala soso? Yala bogodaga be se k'a fo dagalalagabaga ma wa, ko: «Mun koson i ka ne lalaga tan?» ²¹ Yala dagalalagabaga ta le te bogo ye wa? A be se ka o bogo kelen ke ka daga songobelen do lalaga, ani ka daga gbansan do fana lalaga.

²² Ayiwa, Ala tun b'a fe ka a ta dimi ni a ta sebagaya yira minke, o koson minw ka a ta dimi lawuri, a ka olugu ta kewalejuguw sonmina ka muɲu o koro kosebe; o mogo blara halakiri le kama. ²³ Ayiwa, a hinara minw na ka o laben ka bla bonya kama, ni a ko a be a ta bonya la olugu kan, k'a caya, aw be se ka mun le fo o ra? ²⁴ Ala ka anw le wele; a ma an wele ka bo Yahudiyaw doron le ce ra de, a ka an wele ka bo siya were mogo* ra fana. ²⁵ A ka o le fo cira Oze ta kitabu konɔ, ko:

«Mogo minw tun te ne ta siya ye, ne bena olugu le wele ko <ne ta siya.>

Minw tun te ne ta mogo kanuninw ye, ne bena olugu wele ko <ne ta mogo kanuninw.>

²⁶ A tun fora o ye yoro min na ko o te <Ala ta mogo> ye,

o yoro yere ra o bena wele ko <Ala panaman yere ta denw ‡.> »

²⁷ Cira Ezayi fana perenna k'a fo Izirayelimogow

† 9.9 Nin kuma fora Damina 18.10-14 †† 9.11-13 Nin kuma fora Damina 25.23; Malaki 1.2-3 ‡ 9.15 Nin kuma fora Bori 33.19 †† 9.17 Nin kuma fora Bori 9.16 †† 9.26 Nin kuma fora Oze 2.1-3; 2.25

ta ko ra, ko:

«Hali ni Izirayelimogow cayara ka ke i ko kogojida kenken,

o bee ra mogo dama dama le bena kisi.

²⁸ Sabu Matigi ka kiti min latige, a bena o kiti tige joona joona dunupamogow kan ††.»

²⁹ Cira Ezayi tun k'a fo fana ko:

«Ni Fangatigi Ala tun ma makari an na ka duruja do to an ye,

an tun bena ban pewu i ko Sodomukaw,

an tun bena ke i ko Gomorikaw le ††.»

Terenninya te soro sariya sababu ra

(Romukaw 3.19-29; Galasikaw 3.8-14,21-29)

³⁰ Ayiwa, an bena mun le fo sa? Siya were mogo* minw tun te terenninya sira pinina, Ala ka olugu jate mogo terenninw ye; o ka o terenninya soro lanaya sababu ra. ³¹ K'a soro Izirayelimogow, olugu minw tun be terenninya pinina sariya sababu ra, olugu ma o soro. ³² Mun koson? Sabu Izirayelimogow m'a pini lanaya sababu ra, nka o k'a pini o yere ta kewalew le sababu ra. O sen talonna kabakuru le ra ka ben. ³³ I n'a fo a sebera Kitabu konɔ cogo min na, ko:

«A fle, ne be sentalon kabakuru do bla Siyon, min bena ke dow kunnacen sababu ye.

Nka ni mogo min ka a jigi la a kan, Ala tena o tigi janfa fiyewu §!»

10 Ayiwa, ne balemaw, ne be min fe ni ne jusukun bee ye, ani ne be Ala daarira min na ne ta siya Izirayelimogow ta ko ra, o ye ko o ye kisi. ² Sabu ne be nin seereya ke, ko o cesirinin lo Ala ko ra, nka hakiri te o fe. ³ Ala be mogo jate mogo terennin ye cogo min na, o ma o faamu. O b'a fe ka ke mogo terenninw ye o yere ta kewalew le sababu ra. O ra, Ala be mogo jate mogo terennin ye sira min fe, o ma son o ma. ⁴ Kirisita* le kera sariya* laban ye, janko ni mogo minw bee ka la ale ra, Ala ye olugu jate mogo terenninw ye.

Ni mogo min ka la Matigi ra o be kisi

⁵ Ayiwa, mogo be se ka jate mogo terennin ye sariya* sababu ra cogo min na, cira Musa ka o fo; a ko: «Ni mogo min ka se ka nin kow sira tagama, o tigi be kisi o sababu ra †.» ⁶ Mogo be se ka jate mogo terennin ye lanaya sababu ra cogo min na, o fora, ko: «I kana a fo i yere konɔ ko: <Jon le bena yelen ka taga sankolo ra an ye?> (O koro ye ko ka Kirisita* lajigi.) ⁷ Walama ko: <Jon le bena jigi dugukolo jukoro an ye?> (O koro ye ko ka Kirisita lawuri ka bo saya ra.)» ⁸ O kuma be mun le fo sa? A ko: «Kuma be i kere fe, a be i da ra, a be i jusukun na fana.» O kuma ye lanaya ta kuma le ye, an be min waajuri kera mogow ye. ⁹ Ni i k'a fo i da ra ko Yesu le ye Matigi ye, ani ka la a ra i jusukun na ko Ala k'a lakunu ka bo saya ra, i be kisi. ¹⁰ Sabu ka la Yesu ra i jusukun na, o le b'a to Ala be i jate mogo terennin ye; k'a fo i da ra, o le b'a to i be kisiri soro. ¹¹ Sabu a sebera Kitabu konɔ

††† 9.27-28 Nin kuma fora Ezayi 10.22-23 ††† 9.29 Nin kuma fora Ezayi 1.9 § 9.33 Nin kuma fora Ezayi 28.16 †† 10.5 Nin kuma fora Sarakalasebagaw 18.5

ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka la Matigi ra, Ala tɛna o tigi janfa fiyewu †.»¹² O kosɔn Yahudiyaw o, siya wɛrɛ mɔgɔw* o, dɔ ma bɔ dɔ ra; Matigi kelenpe le bɛ o bɛɛ konna, ani minw bɛɛ bɛ a tɔgɔ wele, a bɛ kopuman kɛ olugu bɛɛ ye k'a caya.¹³ Sabu a sɛbera ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka Matigi tɔgɔ wele, o tigi bɛ kisi †.»

¹⁴ Nka o bɛna a tɔgɔ wele cogo di, ni o ma la a ra? O bɛna la a ra cogo di, ni o ma a ko mɛn? O bɛna a ko mɛn cogo di, ni mɔgɔ ma a waajuri kɛ?¹⁵ Mɔgɔ bɛna a waajuri kɛ cogo di, ni mɔgɔ ma ci a kama? I n'a fɔ a sɛbera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko: «Minw bɛ na ni kibaro dimanw ye, olugu nacogo ka ji †.»¹⁶ Nka o bɛɛ n'a ta, mɔgɔw bɛɛ ma sɔn Kibaro Diman* ma. O kosɔn cira Ezayi k'a fɔ ko: «Matigi, jɔntigi le sɔnna ka la an ta waajuri kumaw ra †?»

¹⁷ Ayiwa, an bɛ waajuri min lamɛn, lanaya bɛ sɔrɔ o le fɛ; o waajuri bɔra Kirisita ta kuma le ra.

¹⁸ Ayiwa, ne ko: Yala Izirayelimɔgɔw ma o waajuri mɛn le wa? O k'a mɛn kɛ! Sabu a sɛbera ko:

«O kumakan sera dugukolo fan bɛɛ ra;
o ta kumaw sera fɔ dunuɲa danw na †.»

¹⁹ Ayiwa, ne bɛ jɛninkari kɛ tuun, ko: Yala Izirayelimɔgɔw ma o faamu le wa? Cira Musa kɔnna k'a fɔ ko:

«Aw tɛ siya min jatera,
ne bɛna a to o celiya ye aw mina;
aw bɛ siya min flɛra hakirintan ye,
ne bɛna a to o dimi ye aw mina ††.»

²⁰ O ko, cira Ezayi fana k'a ja gbeleya k'a fɔ ko: «Mɔgɔ minw tun tɛ ne yɔrɔjɛninina, olugu ka ne ye;

minw tun tɛ miirira ne ta ko ra, ne ka ne yɛrɛ yira olugu le ra ††.»

²¹ Nka Izirayelimɔgɔw ta ko ra, a ko:

«Ne ka ne boro lɔ tere kururu bɛɛ
siya murutinɛn ni siya bannin dɔ le ye §.»

Ala ma ban Izirayelimɔgɔw ra

11 Ayiwa, ni a bɛ ten o, o kɔrɔ ye ko Ala banna a ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw ra wa? Fiyewu! Sabu ne fana ye Izirayeliden le ye, ne bɔra Ibu-rahima ta duruja ra, Boniyaminu ta gba ra.² Ala kɔnna ka a ta mɔgɔ minw janawoloma ka o kɛ a ta ye, a ma ban olugu ra. Cira Iliya † ka kuma min fɔ Izirayelimɔgɔw kama Ala ja kɔrɔ, Kitabu ka min fɔ o ko ra, aw ma o lon wa?³ A ko: «Matigi, o ka i ta ciraw faga, ka i ta sarakajɛnifɛnw* cici. Ne kelenpe le tora; o b'a fɛ ka ne fana faga ††.»⁴ Nka Ala ka a jaabi cogo di? A ko: «I kelen ma to; ne ka mɔgɔ waga wolonfla le mara ne yɛrɛ ye. Olugu si ma o kinbiri gban Baali* kɔrɔ ka a bato ††.»⁵ O cogo ra fana, an bɛ wagati min na sisan, Izirayelimɔgɔw tɔ fitini bɛ yi, Matigi ka minw janawoloma ka kapa ni a ta nɛɛma ye.⁶ Ayiwa, ni

Ala ka o janawoloma ka kapa ni a ta nɛɛma ye, o cogo ra o yɛrɛ ta kɛwalew nɔ tɛ tuun; ni o tɛ, Ala ta nɛɛma tɛna kɛ nɛɛma ye tuun.

⁷ Ayiwa, o kɔrɔ le ye di? Izirayelimɔgɔw tun bɛ min jɛninina, o ma o sɔrɔ; Ala ka minw janawoloma, olugu le ka o sɔrɔ. Tɔw jusukun gbeleyara.⁸ I n'a fɔ a sɛbera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:

«Ala ka o hakiri lasunɔgɔ,

janko o kana yeri kɛ,

ani o kana mɛnni kɛ o toro ra.

A kɛra ten le fɔ ka na se bi ma ††.»

⁹ Dawuda fana ko:

«Ala y'a to o ta domunibaw ye kɛ jan ye ka o mina,

ka kɛ jɔ ye ka o mina, ka kɛ o ben sababu ye;

o ye kɛ o ta kojugu sara ye.

¹⁰ Ala ye o jaw ye fin, o kana yeri kɛ tuun;

ka sɛgɛ la o kan, o kɔ kurunin ye to wagati bɛɛ.

††»

Ala ka min kɛ siya wɛrɛ mɔgɔw ye

(Matiyu 21.40-43; Efesikaw 2.7-13)

¹¹ Ayiwa, ne ko: Izirayelimɔgɔw talonna minke, yala o benna pewu le wa? Fiyewu! Nka o ta firiri kɛra sababu ye k'a to siya wɛrɛ mɔgɔw* ka kisiri sɔrɔ, janko olugu celiya ye kɛ o ra.¹² Ayiwa, ni Izirayelimɔgɔw ta firiri kɛra nafa ye dunuɲamɔgɔw fɛ o, ani o majigira minke, ni o kɛra, nafa ye siya wɛrɛ mɔgɔw fɛ, o tuma ni o bɛɛ nana yelɛma ka na Ala fɛ, o tɛna kɛ koba ye ka tɛmɛ a tɔ bɛɛ kan wa?

¹³ Ne bɛ nin fɔra sisan aw siya wɛrɛ mɔgɔw* le ye. Ala ka ne kɛ siya wɛrɛ mɔgɔw ta ciraden* ye, ne fana bɛ jagari o baara kosɔn,¹⁴ janko ni a bɛ se ka kɛ, o celiya ye kɛ ne ta siyamɔgɔw ra, ka kɛ sababu ye k'a to dɔw ye kisi.¹⁵ Sabu Ala ka o bla kɛrɛ fɛ minke, ni o kɛra, sababu ye ka bɛn don dunuɲamɔgɔw ni Ala cɛ, o tuma ni Ala nana o bla o nɔ ra dɔ? O bɛna kɛ koba le ye, ka kɛ i ko suw le kununa ka bɔ saya ra.

¹⁶ Ni burukun fɔlɔ dira Ala ma saraka ye, a tɔ bɛɛ le bɛ saninya. Ni yiri lilinw saninyanin lo, a borow fana saninyanin lo.¹⁷ Ayiwa, Izirayelimɔgɔw, minw ye oliviye janaman yiriborow ye, ni Ala ka o yiriboro dɔw tigɛtigɛ ka ele nɔrɔ o nɔ ra, ele siya wɛrɛ* mɔgɔ min ye kongo oliviye yiriboro ye, ni Ala k'a to ele ka nafa sɔrɔ oliviye janaman lilinw na, k'a to o yiri ji ye ele baro,¹⁸ ele kana waso yiri janaman ta borow ma. Ni i bɛ waso, i ka kan k'a lon ko ele le ma lilinw mina; nka lilinw le ka ele mina.

¹⁹ I bɛna a fɔ ko: «O yiriborow ma tigɛ ka bɔ yi, janko ne le ye nɔrɔ o nɔ ra wa?»²⁰ Can lo! Olugu tigɛra ka bɔ yi o ta lanabariya le kosɔn, ele nɔrɔra o nɔ ra i ta lanaya kosɔn. O kosɔn ele kana waso, nka siran Ala ja!²¹ Sabu ni Ala ma yiriboro janaman to yi, a tɛna ele fana to yi.²² Aw y'a flɛ, Ala ta jumanya ni a ta fariya bɛ yira cogo min na. Minw bɛ bɔ a ta sira kan, a ta fariya bɛ se olugu le ma, nka Ala ta jumanya bɛ ele kan, ni i kɔni ka to a ta jumanya ra. Ni o tɛ, ele fana bɛna tigɛ ka bɔ yi.

††† 11.8 Nin kuma fɔra Sariya 29.3; Ezayi 6.10 †† 11.10 Nin kuma fɔra Zaburu 69.23-24

† 10.11 Nin kuma fɔra Ezayi 28.16 †† 10.13 Nin kuma fɔra Yoweli 3.5 † 10.15 Nin kuma fɔra Ezayi 52.7 †† 10.16 Nin kuma fɔra Ezayi 53.1 †† 10.18 Nin kuma fɔra Zaburu 19.5 ††† 10.19 Nin kuma fɔra Sariya 32.21 ††† 10.20 Nin kuma fɔra Ezayi 65.1 § 10.21 Nin kuma fɔra Ezayi 65.2 †† Iliya: Dɔw b'a fɔ a ma ko Eli. ††† 11.3 Nin kuma fɔra Masacew fɔlɔ 19.10,14 §† 11.4 Nin kuma fɔra Masacew fɔlɔ 19.18

²³ Ni Izirayelimogow fana ka bo o ta lanabariya sira kan, Ala bena o nɔro o nokoro ra; sabu se be Ala ye ka o nɔro kura ye tuun. ²⁴ Ele tigera ka bo kongo oliviye yiri ra, ka na ele nɔro oliviye panaman yiri ra, k'a soro aw te yiri suguya kelen ye! Olugu minw ta yiri lo, olugu nɔro tena diya belen wa?

Izirayelimogo tow ta kisiri ko

²⁵ Ayiwa, ne balemaw, ne b'a fe aw ye nin gundo lon, janko aw kana aw yere jate hakiritigiw ye ka teme tow kan. Izirayelimogo dow jusukun gbeleyara, fo Ala ka siya were mogo* minw panawoloma, olugu bee ye don folo. ²⁶ O cogo ra Izirayeli bee bena kisi, i n'a fo a sebera cogo min na, ko:

«Kisibaga* bena bo Siyon, a bena Yakuba ta denw ta terenbariya bo o ra. ²⁷ Ne bena o jennogonya le don ni o ye, ni ne ka na o ta jurumunw bo o kunna tuma min na †.»

²⁸ Ayiwa, Izirayelimogow ma son Kibaro Diman* ma minke, o ra o kera Ala juguw ye, janko aw ye o nafa soro. Nka ka kapa ni Ala ta panawolomari ye, Ala be o kanu a ta layiri taninw koson o bemaw ye. ²⁹ Sabu Ala be fen minw di, a te seko ka o mina tun; a te mogo wele, ka seko ka ban o tigi ra tuun. ³⁰ Fofolofolo aw tun te Ala kan mina; Izirayelimogow nana ban Kibaro Diman ma minke, o kera sababu ye k'a to Ala hinara aw ra. ³¹ O cogo ra, olugu le ka Ala kan bla, janko Ala ye hina aw ra; Ala hinara aw ra cogo min na, a bena hina olugu fana ra ten. ³² Sabu Ala ka mogow bee to o ta kanminabariya ra, ka na hina o bee ra.

Ala ta sebayaba

³³ E! Can ra, Ala ta fentigiya, ani a ta hakiritigiya, ani a ta lonniya dunya te se ka lon! A ta kolatigeninw ka bon ka teme adamaden hakiri dan kan! A ta siraw te se ka lon! ³⁴ I n'a fo a sebera cogo min na, ko:

«Jon le ka Matigi Ala ta miiriya lon? Jon le kera a ladibaga ye?

³⁵ Jon le konna ka fen di Ala ma, ka n'a fo ko ale ta juru b'a ra †?»

³⁶ Fen bee bora ale le ra, fen bee be a no ra ale le baraka ra, fen bee be ale le ta ye; a ka kan ni bonya ye wagati bee, ani tuma bee! Amina.

Lanabaga ta tagamacogokura

12 Ayiwa, ne balemaw, i n'a fo Ala ka o juman manyaba ke an ye, o koson ne be aw daari ko aw ye aw yere farikolo di Ala ma, i ko saraka panaman, ani saraka saninman, saraka min ka di Ala ye; o le fana ye batorisobe ye. ² Aw kana aw ta koketaw kapa ni nin dununamogow ta ye. Nka aw y'a to Ala yere ye miiriyakura don aw hakiri ra, ka aw yelema; o cogo ra, Ala be min fe, min ka jii, min ka di a ye, min dafanin lo, aw bena o faamu.

† 11.27 Nin kuma fora Ezayi 59.20-21 †† 11.35 Nin kuma fora Ayuba 41.3

Lanabagaw ka kan ka jen ka baara ke

(Korentikaw folo 12.12-27; Efesikaw 4.1-16)

³ Ala ka neema min ke ne ye, o neema baraka ra ne b'a fo aw bee kelen kelen ye ko Ala ka aw ke min ye, aw kana aw yere jate ka teme o kan; aw ye yeremajigiya don aw yere ra. Ala ka se min di aw ma aw ta lanaya koson, aw ye aw ta kow ke ka kapa ni o le ye. ⁴ Farikolo kelen le be an fe, nka a yorow ka ca. An farikolo yoro si ni si ta baara te kelen ye fana. ⁵ O cogo kelen na, anw lanabagaw ka ca, nka an bee kera farikolo kelen ye Kirisita* ta jennogonya ra; an bee sirira jagon na, ka ke jagon farikolo yoro do ye. ⁶ Nka an ninyorow te kelen ye ka kapa ni Ala ta neema dinin ye an ma. O koson ni Ala be kuma don min da ra ka mogow waaju, o tigi ye o ke ka kapa ni lanaya ye. ⁷ Ni do ta kera baara ye, o tigi ye o baara ke. Ni min ta kera karan ye, o tigi ye mogow karan. ⁸ Ni min ta kera ka mogow ja gbeleya, o tigi ye o ke. Min be mogow son, o tigi ye a boro labla ka o ke. Ni min kera mogow pamogo ye, o tigi ye o ke ka ja. Min be panibatogow deme, o tigi ye o ke ni pagari ye.

Lanabagaw ka kan ka tagama kanuya ra

⁹ Aw ta jagonkanu kana ke ni flankafuya ye. Aw ye kojugu haramuya. Aw ye noro kojuman le ra kosebe. ¹⁰ Aw ye jagon kanu kosebe i ko balemaw. A ye ke bee jusu ra ko ale le ka kan ka kon ka tow bonya. ¹¹ Aw ye aw yere cesiri baara ra, aw kana ke salibatogow ye. Aw ye baara ke Matigi ye ni aw jusukun bee ye. ¹² Jigiya min be aw fe, aw ye pagari o koson. Aw ye tooro mupu; aw ye jija Aladaari ra.

¹³ Ala ta mogo minw mako be demeri na, aw ye olugu deme. Aw ye jija ka lonanw ladon. ¹⁴ Minw be aw tooro, aw ye dugawu ke olugu ye; aw ye dugawu le ke, aw kana mogo danga. ¹⁵ Minw be pagari, aw ye pagari ni olugu ye; minw be kasi, aw ye kasi ni olugu ye. ¹⁶ Aw ye ben kelen ma. Aw kana miiri kobabaw ma ka aw yere bonya, aw ye son yeremajigiya le ma. Aw kana aw yere jate ko aw ye hakiritigiw ye.

¹⁷ Ni mogo do ka kojugu ke aw ra, aw kana o juru sara ni kojugu do were ye. Aw ye jija ka kojuman ke bee ye. ¹⁸ Ni a koni ka dan aw ma, aw ye aw seko bee ke k'a to hera ye ke aw ni mogo bee ce. ¹⁹ Ne balema kanuninw, aw yere kana aw yere dimibo; aw y'a to Ala ma. Sabu a sebera Kitabu kon, ko: «Ne le bena hake bo, ne le bena kojugu juru sara. Matigi Ala ko ten ‡.» ²⁰ Ala ta Kuma ko fana, ko: «Ni kongo be i jugu ra, domuni di a ma; ni minlogoto b'a ra, ji di a ma. Ni i be o kera, a be i ko i be takami le cera ka o ke a kun na †.» ²¹ I kana a to kojugu ye se i ra. Nka jija ka kojuman ke ka se soro kojugu kan.

‡ 12.19 Nin kuma fora Sariya 32.35 †† 12.20 Nin kuma fora Zanaw 25.21-22

Lanabagaw ka kan ka koro fagamaw ye

(Piyeri folo 2.13-17)

13 Ayiwa, mɔgo bɛɛ ka kan ka koro fagamaw ye; sabu fanga tɛ yi, ni min ma bɔ Ala ra. Fagama minw sigira, Ala le ka olugu sigi. ² O koson mɔgo min bɛ ban fagamaw ta ma, o tigi banna Ala ta Kuma le ma. Minw fana bɛ ban fagamaw ta ma, olugu bɛna kiti le lase o yɛrɛ ma. ³ Ni i bɛ kojuman kɛ, i sirankun tɛ fagamaw ja. Ni i bɛ kojugu kɛ, o le b'a to i bɛ siran fagamaw ja. Ni i t'a fɛ ka siran fagamaw ja, o tuma i ye kojuman kɛ; ni i ka kojuman kɛ, o bɛna i tando. ⁴ Fagamaw bɛ baara min kɛra, o bɛ o kɛra Ala le ye, aw ta ja koson. Ni i bɛ kojugu kɛ, o tuma i ka kan ka siran o ja, sabu maramafen min bɛ o boro, o tɛ o boro gbansan. O bɛ Ala ta baara le ra; o bɛ Ala dimibɔ kojugukebaga ra, ka a ta kojugu hake bɔ o ra. ⁵ O koson aw ka kan ka koro fagamaw ye; o bɛ se ka tɔɔɔ min lase an ma, a kana kɛ o jasiran dɔron koson, nka aw yɛrɛ ka kan ka a lon aw jusukun na ko ka koro o ye, ko o ka ji.

⁶ O le koson fana aw bɛ ninsongo sara. Sabu fagama minw bɛ o baara kɛra, Ala le ka olugu bla o baara ra, ko o y'a kɛ ka ja. ⁷ Ayiwa, mɔgo bɛɛ kelen kelen ka kan ni min ye, aw ye o kɛ o ye. Aw ka kan ka ninsongo sara min ye, aw ye a sara o ye. Aw ka kan ka wusugu sara min ye, aw ye a sara o ye. Aw ka kan ka siran min ja, aw ye siran o ja. Min ka kan ni bonya ye, aw ye o bonya.

Ka tagama kanuya ra

(Matiyu 22.35-40; Yuhana folo 3.11-23)

⁸ Ayiwa, ne balemaw, ni jɔgonkanu tɛ, mɔgo si ta juru wɛrɛ kana kɛ aw ra; sabu ni mɔgo min bɛ mɔgo tɔw kanu, o tigi ka Ala ta sariya bɛɛ le dafa. ⁹ Sabu ci minw fɔra ko: «I kana jenɛya kɛ, i kana mɔgo faga, i kana sonyari kɛ, i kana jabo mɔgo borofɛn fɛ,» ani a tɔw bɛɛ, o kumaw bɛɛ bɛ nin kuma kelen le kɔnɔ ko: «I ka kan ka i mɔgojɔgon kanu i ko i yɛrɛ †.» ¹⁰ Ni i bɛ i mɔgojɔgon kanu, i tɛ kojugu kɛ a ra. O koson ni i bɛ tɔw kanu, i ka Ala ta sariya* bɛɛ le dafa.

Ka dibirakow dabra

¹¹ Ayiwa, aw ka kan ka o kuma jate, sabu an bɛ wagatigbelen min na sisan, aw yɛrɛ ka o lon. Aw kunutuma sera ka bɔ sunɔgo ra, sabu kisiri yɔɔ ka surun an na sisan ka tɛmɛ an ta lanaya dami-nawagati kan. ¹² Ne balemaw, su janfara dɛ! Dugugbɛ surunyara. Kewalejugu minw bɛ kɛ dibi ra, an ye o dabra pewu, ka an yɛrɛ laben ka tagama yeelen le ra. ¹³ An ye an tagamacogo teren, k'a gbɛ i n'a fɔ an bɛ kow kɛ tere fɛ cogo min na. An ye an yɛrɛ korosi domuniba dama tɛmeninw ma, ani dɔrotɔya, ani jatɔya, ani marobariyako dama tɛmeninw, ani keremisɛnw, ani jangboya. ¹⁴ Aw ye Matigi Yesu Kirisita ta cogo don aw yɛrɛ ra i ko derege; aw kana miiri aw farisogo ta negerakow ra, ko aw bɛ farisogo diyanyakow kɛ.

† 13.9 Nin kuma fɔra Bɔri 20.13-17; Sariya 5.17-21; Sarakalasebagaw 19.18

Lanabagaw ka kan ka jɔgon ta ko mupu

(Korentikaw folo 4.3-5; 8.1-13; 10.23-33)

14 Ne balemaw, aw ra minw baraka ka dɔgo lanaya ra, aw ye son olugu ma; aw kana o ta miiriya sɔsɔ. ² Dɔ fɛ, domunifen bɛɛ bɛ se ka domu; nka dɔ baraka ka dɔgo lanaya ra minke, ale bɛ nankorafɛnw dɔron le domu. ³ Min bɛ domunifen bɛɛ domu, ale kana a mɔgojɔgon mafiyɛnya, ko mun koson a tɛ fɛn bɛɛ domu; min tɛ domunifen bɛɛ domu, ale fana kana a mɔgojɔgon jaraki, ko mun koson a bɛ fɛn bɛɛ domu; sabu Ala sonna a ma. ⁴ Ele ye jon ye, ko ele bɛ mɔgo wɛrɛ ta baarden jaraki? Ni a lora o, walama ni a benna o, o ye a matigice ta ko le ye. A fana bɛna teren, sabu se bɛ Matigi Ala ye ka baraka don a ra.

⁵ Ayiwa, mɔgo dɔ bɛ yi, ale bɛ lonw bɔ jɔgon na, nka dɔ wɛrɛ fɛ lonw bɛɛ ka kan. Miiriya min bɛ min fɛ, o ye to ni o ye, sigiya kana kɛ a fɛ. ⁶ Min bɛ lonw bɔ jɔgon na, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya. Min bɛ domunifen bɛɛ domu, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya, sabu a bɛ baraka la Ala ye; min fana tɛ domunifen bɛɛ domu, ale bɛ o kɛ ka Matigi le bonya, sabu ale fana bɛ baraka la Ala ye.

⁷ An si tɛ janamanya an yɛrɛ ye, an si tɛ sa fana an yɛrɛ ye. ⁸ Ni an bɛ janamanya, an bɛ janamanya Matigi le ye; ni an bɛ sa, an bɛ sa Matigi le ye. O koson ni an janaman lo o, ni an sara o, an ye Matigi ta le ye. ⁹ Kirisita* sara, ka kunu ka bɔ saya ra, janko ka kɛ suw ni janamanw bɛɛ Matigi ye. ¹⁰ Ayiwa, mun koson ele bɛ i balema jaraki? Mun koson ele fana bɛ i balema mafiyɛnya? K'a sɔɔ an bɛɛ le bɛna taga lo Ala ja kɔɔ, a bɛ an ta kiti tige. ¹¹ Sabu a sɛbera Kitabu kɔnɔ, ko:

«Matigi ko:

«Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ko ne le ye Ala janaman ye;

adamadenw bɛɛ bɛna o kinbiri gban ne le kɔɔ, bɛɛ da bɛna ne tando ††.»

¹² O cogo ra, an bɛɛ kelen kelen bɛna taga an yɛrɛ ta nafa Ala ja kɔɔ lon dɔ.

Lanabaga man kan ka a balema kunnacɛn

(Korentikaw folo 8.1-13)

¹³ O koson an kana jɔgon jaraki tuun. Nka aw ye jija k'a to aw kana foyi kɛ min bɛ se ka kɛ sababu ye ka aw balema dɔ bla kojugu ra, walama ka a kunnacɛn. ¹⁴ An Matigi Yesu baraka ra, ne kɔni k'a lon k'a gbɛya, ani ne lanin b'a ra ko domunifen tɛ yi min ma saninya. Ni mɔgo min ka domunifen jate ko a saninyanin tɛ, a saninyanin tɛ o tigi le fɛ.

¹⁵ Ni ele bɛ fɛn min domu, ni o bɛ kɛ sababu ye ka i balema jusu kasi, o tuma i ma kanuya sira tagama. Kirisita* sara o balema min koson, i kana a to i ta domunifen ye kɛ sababu ye ka o lafiri. ¹⁶ Aw b'a jate ko fɛn min ka ji, o man kan ka kɛ sababu ye k'a to mɔgow ye aw tɔgojugu fɔ. ¹⁷ Ala ta Masaya* kun tɛ domuni ni minni ye; nka a kun ye Nin Saninman* ta terenninya ni a ta jususuma ni a ta jagari le ye. ¹⁸ Mɔgo min bɛ baara kɛ Kirisita ye ni o miiriya ye, o tigi ko ka di Ala ye; mɔgow

†† 14.11 Nin kuma fɔra Ezayi 45.23

fana bɛ a tɔgɔnuman fɔ.

¹⁹ O le kosɔn, fɛn min bɛ na ni hɛra ye, ka an bɛɛ kelen kelen lataga na lanaya ra, an ye jija ka o le jini. ²⁰ Ala ka min kɛ i balema ye, i kana o cɛn domunifɛn kosɔn. Can lo, domunifɛn bɛɛ ka ji; nka ni a domuko bɛ kɛ sababu ye ka i balema bla kojugu ra, o man ji. ²¹ O kosɔn ni i tɛ sogo jimi, ni i tɛ duvɛn min, fɛn o fɛn bɛ se ka kɛ sababu ye ka i balema dɔ bla jurumun na, ni i bɛ se ka o fɛnw bɛɛ ye ka o to yi, o ka ji. ²² Ayiwa, aw ta miiriya ye min ye o ko ra, o ye to aw yɛrɛ ni Ala cɛ. Mɔgɔ min bɛ domunifɛn jate fɛnnuman ye, ka a domu, hali a tɛ sigiya a jusukun na, o tigi ta pana. ²³ Nka ni i bɛ fɛn dɔ domu k'a sɔrɔ sigiya bɛ ele yɛrɛ jusukun na o ko ra, ele jarakinin lo, sabu i bɛ ko kɛ k'a sɔrɔ ele yɛrɛ ma la a ra ko a bennin lo. Ni i bɛ ko o ko kɛ k'a sɔrɔ i yɛrɛ ma la a ra ko a bennin lo, o ye jurumun le ye.

Lanabaga barakantanw dɛmɛcogo

15 Anw minw baraka ka bon lanaya ra, an ye sɔn barakantanw ma ni o ta barakantanya ye; an kana an yɛrɛ diyanyakow kɛ. ² An ye an mɔgɔɔgɔn diyanyakow le kɛ, a ta na kama, janko a baraka ye bonya lanaya ra. ³ Sabu hali Kirisita* ma a yɛrɛ diyanyako kɛ. Nka a kera i n'a fɔ min sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «I mafiyenyabagaw bɛ mafiyenyarikuma minw fɔ i ma, o kumaw bɛ ben ne le kan †.» ⁴ Kuma minw bɛɛ sebera Kitabu kɔnɔ kakorɔ, o sebera le ka an karan mujuri ra, ka an jusu saaro, janko an ye jigi sɔrɔ. ⁵ Mujuri tigi Ala, ani jususaaro tigi Ala y'a to aw ye ben kelen ma, ka kaɲa ni Yesu Kirisita ta miiriya ye. ⁶ Ni o kera, aw bɛɛ bɛ jɛn ka aw kan kɛ kelen ye, ka Ala bonya, min ye an Matigi Yesu Kirisita Fa ye.

Yesu Kirisita nana mɔgɔw bɛɛ kosɔn

(Efesikaw 2.11-19)

⁷ Kirisita* sɔnna aw ma cogo min na, aw fana ye sɔn ɲɔgɔn ma ten; o le bɛ bonya la Ala tɔgɔ kan. ⁸ Ne b'a fɔ aw ye ko Kirisita kera Yahudiyaw ta baaraden ye, janko Ala tun ka layiri minw ta o bɛ-maw ye, a ye o dafa, k'a yira ko ni Ala ka min fɔ, a bɛ o kɛ. ⁹ A nana minke, o kosɔn siya wɛrɛ mɔgɔw* fana bɛ Ala bonya Ala ta makari kosɔn, i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔnɔ cogo min na, ko:
«O kosɔn ne bɛna i tɔgɔ tando siya wɛrɛ mɔgɔw cɛ ra,
ka dɔnkiriw la ka i tɔgɔ bonya †.»
¹⁰ A sebera fana tuun ko:
«Aw siya wɛrɛ mɔgɔw, aw ye ɲagari ni Ala ta mɔgɔw ye †!»
¹¹ A sebera fana tuun ko:
«Aw siya wɛrɛ mɔgɔw, aw bɛɛ ye Matigi tando; dunupamɔgɔw bɛɛ ye a tando †!»
¹² Cira Ezayi fana ko:
«Mɔgɔ dɔ bɛna bɔ Yese ta duruja ra;
a bɛna kɛ siya tɔw bɛɛ kunna,
a bɛna kɛ siya wɛrɛ mɔgɔw jigiya ye †.»

† 15.3 Nin kuma fɔra Zaburu 69.10 †† 15.9 Nin kuma fɔra Samawilu flanan 22.50; Zaburu 18.50 ‡ 15.10 Nin kuma fɔra Sariya 32.43 †† 15.11 Nin kuma fɔra Zaburu 117.1 †† 15.12

¹³ Ayiwa, ne balemaw, jigi tugubaga Ala ye aw fa ɲagari ni jususuma ra, lanaya baraka ra, janko aw jigi ye bonya kosebɛ Nin Saninman* baraka ra.

Pɔli ta baarakɛcogo

(Korentikaw flanan 10.13-18)

¹⁴ Ne balemaw, ne yɛrɛ lara a ra ko aw kɔni, aw ta miiriya ye kɔnuman le ye; lonniya suguya bɛɛ bɛ aw fɛ, aw bɛ se ka ɲɔgɔn ladi fana. ¹⁵ O bɛɛ n'a ta, ne ta sebɛ yɔrɔ dɔw ra, ne ka ne yɛrɛ ja gbeleya ka ko dɔw fɔ aw ye, janko ka aw hakiri jigi; ne ka o kɛ, sabu Ala ka baraka don ne ra ka o baara karifa ne ma. ¹⁶ A ka ne kɛ Yesu Kirisita ta baaraden ye aw siya wɛrɛ mɔgɔw* cɛ ra. Ala ka baara min di ne ma, ne bɛ o kɛ i ko Ala ta sarakalasebaga*, ka Kibaro Diman* fɔ, janko aw siya wɛrɛ mɔgɔw* ko ye diya Ala ye, ka kɛ Ala ta ye, ka bla danna Ala ye, Nin Saninman* baraka ra. ¹⁷ O kosɔn ne bɛ baara min kera Ala ye, ne bɛ se ka ne yɛrɛ tando o ra Yesu Kirisita ta jɛnɲɔgɔnya ra. ¹⁸ Sabu ne tena sɔn ka fɛn si fɔ, fɔ ne ka min kɛ Yesu Kirisita sababu ra, k'a to aw siya wɛrɛ mɔgɔw ye sɔn Ala ma; a ka o kɛ ne ta kuma ni ne ta kɛwalew le sababu ra, ¹⁹ ani tagamasiyɛnw, ani kabakow, ani Ala Nin Saninman ta sebgaya. O cogo le ra, ne ka Kirisita* ta Kibaro Diman fɔ yɔrɔ bɛɛ, k'a damina Zeruzalemu ni a laminiw na, ka taga se fɔ Iliri jamana ra. ²⁰ Kirisita tɔgɔ ma deri ka fɔ yɔrɔ min na, ne tun t'a fɛ ka Kibaro Diman fɔ yɔrɔ wɛrɛ ni o yɔrɔ tɛ, janko ne kana taga baara kɛ mɔgɔ wɛrɛ ta baara nɔ ra. ²¹ I n'a fɔ min sebera Kitabu kɔnɔ, ko:
«A tɔgɔ tun ma fɔ minw ye, olugu le bɛna a ye;
minw tun ma a ko mɛn, olugu le bɛna a lon ††.»

Pɔli tun b'a fɛ ka taga Rɔmu

²² Ayiwa, o baaraw bɛɛ le ka ne bari tuma caman ka taga aw fɛ yi.

²³ Nka sisan ne ta baara banna yan mara ra. Kabini san caman ne tun b'a fɛ ka taga aw fɛ yi; ²⁴ ne b'a fɛ ka tɛmɛ ka aw flɛ, ne tagatɔ ɛsipani jamana ra. Ni ne ka aw logorakɛ dɔɔnin, aw bɛna ne dɛmɛ ka ne lase ne tagayɔrɔ ra. ²⁵ Sisan ne bɛ tagara Zeruzalemu ka taga lanabagaw ta cira ko ɲanabɔ. ²⁶ Sabu Masedoni jamana ni Akayi jamana lanabagaw k'a latige o yere ma ka o boro kɛ ɲɔgɔn kan, ka Yahudiya lanabaga fagantanw dɛmɛ Zeruzalemu. ²⁷ Olugu yɛrɛ le ka o ko latige. Nka can ra, o ta koketa tun lo fana; sabu Ala ka nɛɛma min kɛ Yahudiya lanabagaw ye, ni olugu siya wɛrɛ mɔgɔw* ka dɔ sɔrɔ o ra, a ka kan fana olugu ye Yahudiya lanabagaw dɛmɛ ni o borofɛnw ye. ²⁸ Ni o kow ɲanabɔra, ni ne tagara o wari di, ne tagatɔ ɛsipani, ne bɛna tɛmɛ aw fɛ yi. ²⁹ Ne tagatɔ aw fɛ yi, ne k'a lon ko ne bɛna taga ni Kirisita* ta barakaba ye.

³⁰ Ayiwa, ne balemaw, ne bɛ aw daari an Matigi Yesu Kirisita tɔgɔ kosɔn, ani Nin Saninman* ta kanuya kosɔn, ko aw ye to ka Ala daari ne ye, ka ne dɛmɛ ne ta kɛrɛ ra; ³¹ janko ne ye bɔsi Zude jamana lanabariw boro, ani ne bɛ tagara wari min

Nin kuma fɔra Ezayi 11.10 ††† 15.21 Nin kuma fɔra Ezayi 52.15

di lanabagaw ma Zeruzalemu, o ye o mina ni jagari ye. ³² Ni Ala ka o ke, ne ni jagari le bena se aw fe yi; ne bena nenekiriyoɔ sɔɔ aw fe yi dɔɔnin fana. ³³ Hera tigi Ala ye ke ni aw beɛ ye. Amina.

Pɔli ta fori

16 Ayiwa, ne be an balemamuso Febe tɔɔɔnu-man fo aw ye; Sankere lanabagaw ta jenkuru* demebaga do lo. ² Ni a ka se aw fe yi, aw y'a minako ja, an Matigi ta jɛnɔɔɔnya koson, k'a bonya i n'a fo Ala ta mɔɔɔ ka kan ka bonya cogo min na. Ni a mako ka lo fen o fen na, aw y'a demɛ o ra, sabu a ka balema caman demɛ, ka ne yere demɛ.

³ Aw ye Pirisili ni Akila fo; ne baarakeɔɔɔɔn lo, Yesu Kirisita ta baara ra. ⁴ Olugu le ka ne kisi, k'a ke fo o yere nin tun be jini ka to a ra; ne kelen le te o waleɔumanlon, nka siya wɛɛ mɔɔɔ* lanabagaw ta jenkuruw beɛ lo.

⁵ Lanabaga minw be jɔɔɔɔn lajen o ta so, aw ye olugu fana fo.

Aw ye ne balemace kanunin Epayinɛti fo, min ye Azi jamana mɔɔɔ folo ye ka la Kirisita* ra.

⁶ Aw ye Mariyamu fo, ale min ka baaragbelen caman ke aw ye.

⁷ Aw ye Andoronikusi ni Zuniyasi fo. Ne siyaɔɔɔɔn Yahudiya dow lo; an tun be kaso ra fana jɔɔɔn fe. Mɔɔɔw be olugu fana jate kosebe ciradenw* ce ra. O lara Yesu ra ne ja.

⁸ Aw ye Anpiliyasi fo; ne balema kanunin lo Matigi ta jɛnɔɔɔnya ra.

⁹ Aw ye Uribeni fo; ne baarakeɔɔɔɔn lo Kirisita ta baara ra.

Aw ye ne balema kanunin Sitakisi fo.

¹⁰ Aw ye Apelesi fo; ale tɔɔɔɔra Kirisita tɔɔɔ koson, nka a ta lanaya ma bo a no ra.

Aw ye Aritobuli ta somɔɔɔw fo.

¹¹ Aw ye Herodiyon fo; ne siyaɔɔɔɔn Yahudiya do lo.

Aw ye Narisisi ta somɔɔɔw fo, olugu minw be Matigi ta jɛnɔɔɔnya ra.

¹² Aw ye Tirifeni ni Tirifozi fo, o balemamuso fla minw jijanin be Matigi ta baara ra.

Aw ye an balemamuso kanunin Perisidi fo; ale ka baara ke Matigi ye kosebe.

¹³ Aw ye Rufusi fo; Matigi ta mɔɔɔ panaman lo. Aw ye a bamuso fo; ne fana bamuso lo.

¹⁴ Aw ye Asenkiriti fo, ani Filegon, ani Erimesi, ani Patorobasi, ani Herimasi, ani balema minw beɛ be ni o ye.

¹⁵ Aw ye Filologi fo, ani Zuli; ka Nere ni a balemamuso fo, ka Olenpi fo, ani lanabaga minw beɛ be ni o ye.

¹⁶ Aw ye jɔɔɔɔn fo ni kanuyafari saninman ye. Kirisita ta lanabagaw beɛ be aw fo.

Pɔli ta ladiri laban

¹⁷ Ne balemaw, ne be aw daari ko mɔɔɔ minw be lanabagaw faran, ka o kunnacen, aw ye aw yere korosi o mɔɔɔw ra. An ka aw karan min na, o te son o ma. Aw ye aw yere mabo o ra! ¹⁸ O mɔɔɔ suguyaw te baara ke an Matigi Yesu Kirisita ye; o be baara ke o yere konɔbara le ye. Mɔɔɔ minw ma fen faamu lanaya ra, o be olugu nege ni kumadi-manw ni mɔɔɔmalasakumaw ye. ¹⁹ Nka aw koni, aw ka Ala kan mina cogo min na, beɛ ka o lon. O koson ne be jagari aw koson. Ne b'a fe fana ko aw ye ke hakiritigiw ye ka konuman ke; kojugu no kana ye aw ta kewalew si ra.

²⁰ Ayiwa, a tena meen, hera tigi Ala bena Setana jɔɔɔ aw senw korɔ.

An Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye.

²¹ Ne baarakeɔɔɔɔn Timote be aw fo; ani ne siyaɔɔɔɔn Yahudiyaw, minw ye Lusisi, ani Jason, ani Sosipateri ye.

²² Ayiwa, ne Teritusi †, ne min ka nin letere sebe, ne fana be aw fo Matigi ta jɛnɔɔɔnya ra.

²³ Ne ta jatigice Gayusi be aw fo; yan lanabagaw ta jenkuru beɛ ta jatigice lo fana. Dugu wari-marabaga Eratusi be aw fo, ani an balemace Karitisi.

²⁴ [An Matigi Yesu Kirisita ye neema aw beɛ ye. Amina.]

Ala tandori

²⁵ An ye Ala tando, se be ale min ye ka aw baraka bonya ka kapa ni Kibaro Diman* ye, ne be min waajuri ke, ka Yesu Kirisita ko fo, ka kapa ni Ala ta gundo yiranin ye an na; o gundo tun dogonin lo kabini san caman, ²⁶ nka sisan a yirara kene kan ka kapa ni ciraw ta kuma foninw ye, ani Ala banbari ta kolatigenin. O gundo yirara, janko siyaw beɛ ye Kibaro Diman men, ka son Yesu ma, ka Ala kan mina.

²⁷ Ala kelenpe le ye hakiritigi ye. An ye ale tɔɔɔ le tando tuma beɛ, ani wagati beɛ, Yesu Kirisita baraka ra. Amina.

† Teritusi le ka nin letere sebe Poli ye.

Korentikaw fɔlɔ

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli le ka nin letere seɓe, k'a to Efesi. Pɔli tun ka Kibaro Diman fɔ Korenti dugu kɔnɔ a ta tagama flanan wagati ra; o le kera Korenti lanabagaw ta jenkuru* daminacogo ye (Kɛwalew 10.1-18). Korenti tun ye Geresi jamana ta duguba le ye; jagoko, ani lɔnniko, ani diinaw ta ko tun ka bon Korentikaw fɛ koseɓe. Nka kojugu caman tun be o dugu kɔnɔ, i n'a fɔ jatɔya ni jɔson. Pɔli tun ka letere werew seɓe ka o ci Korentikaw ma, nka o letere ma se an ma (5.9). Pɔli bɔra Korenti minke, gbɛleya dɔw sera lanabagaw ma, o tun ma minw minacogo lɔn. O ka seɓe dɔ ci Pɔli ma ka o kow ɲafɔ a ye; Pɔli be o ko dɔw le jaabi nin kitabu kɔnɔ, ka o karan ko werew ra fana. O gbɛleya dɔw tun kera musow ta lankanabiriko ye, walama jɔsonɔgɔw ta ko, walama lanabagaw, ani lanabariw ta jɛnɲɔgɔnya. Jurumun minw tun be lanabagaw ce ra fana, i n'a fɔ yerebɔnya, ani jɛneya, ani furukecogo ta gbɛleyaw, Pɔli be o ladi o kow beɛ ra fana. Lanabagaw be seɓagaya minw sɔrɔ Nin Saninman* baraka ra, a be o kow ɲafɔ o ye (12-14), k'a laban ni kanuya ta ko ye, min ye a kunba (13). Pɔli b'a yira ko kanuya le ka kan ka ke lanabaga ta baara beɛ jusiginan ye.

Kitabu kɔnɔkɔw

Kitabu daminakumaw

Korenti lanabagaw ta benbariya

Lanabaga dɔw ta kɛwalejuguya

Furuko

Lanabaga ka kan ka tagama ni hakiri ye

Ala batocogo, ani kanuya

Yesu kunuko

Kuma labanw

Pɔli ni Sositeni ta fori

1 Ne Pɔli, Ala ka ne wele ka kapa ni a yere sago ye, ka ne ke Yesu Kirisita ta ciraden* ye; ne ni an balemace Sositeni le be nin seɓe kera k'a ci aw ma,² aw minw ye Ala ta jenkuru mɔgɔw ye Korenti, Ala ka aw minw saninya Yesu Kirisita ta jɛnɲɔgɔnya ra, ka aw wele ka ke a ta mɔgɔ saninmanw ye, ani lanabaga tɔ minw beɛ be an Matigi Yesu Kirisita tɔgɔ bato, ni a ka ke yɔrɔ o yɔrɔ, o Matigi, ani anw fana Matigi. ³ An Fa Ala, ani an Matigi Yesu Kirisita ye nɛɛma aw ye, ka hera ke aw ye.

Pɔli be baraka la Ala ye

⁴ Ala ka nɛɛma min ke aw ye Yesu Kirisita ta jɛnɲɔgɔnya sababu ra, o koson ne be baraka la Ala ye tuma beɛ aw ta ko ra; ⁵ sabu Kirisita* ta jɛnɲɔgɔnya koson, Ala ka fen beɛ di aw ma ka aw wasa, ka kumacogo lɔnniya ni Ala ta kow lɔnniya di aw ma caman. ⁶ An ka Yesu Kirisita ta kuma min fɔ aw ye, o kuma baraka bonyara aw ce ra koseɓe. ⁷ O koson Ala be ninyɔrɔ minw di an ma ka kapa ni a ta nɛɛma ye, aw ma dese o ninyɔrɔw si ra; o kogo ra aw be an Matigi Yesu Kirisita nalon

le makɔnɔna. ⁸ Ale Ala le bena aw baraka bonya fɔ ka taga se a laban ma, janko Matigi Yesu Kirisita nalon na, jarakiyɔrɔ kana sɔrɔ aw ra. ⁹ Ala ye kankelenti le ye; Den min bɔra Ala ra*, an Matigi Yesu Kirisita, a ka aw wele ka aw don o ta jɛnɲɔgɔnya ra.

Korentikaw ta benbariya

¹⁰ Ayiwa, ne balemaw, ne be aw daari an Matigi Yesu Kirisita tɔgɔ koson, ko aw beɛ ye ben kelen ma. Aw kana a to faranni ye don aw ce ra; aw ye ben kelen ma ka ɲa, ka ke ni ɲaninya kelen ye, ani miiriya kelen.

¹¹ Ne be o fɔra, sabu ne k'a men Kolowe ta somɔgɔ dɔw fɛ ko benbariya dɔw be aw ce ra. ¹² O kɔrɔ ye ko aw ce ra, dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Pɔli le kɔ!» Dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Apolosi le kɔ!» Dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Piyeri le kɔ!» Dɔ b'a fɔ ko: «Ne be Kirisita* le kɔ!» ¹³ O tuma aw b'a miiri ko Kirisita yere tarannin lo wa? Ne Pɔli le sara gbengbenyiri* ra aw koson wa? Walama aw batizera ne Pɔli tɔgɔ le ra wa? ¹⁴ Ne be Ala fo, ko ne ma mɔgɔ si batize aw fɛ yi, ni Kiripusi ni Gayusi te. ¹⁵ O ra, mɔgɔ si te se k'a fɔ ko aw batizera ne tɔgɔ le ra. ¹⁶ Ayiwa, ne ka Sitefanasi ta somɔgɔw fana batize, o ye can

ye. Nka ka bo o ra koni, ne ma mogo were lon tun, ne ka min batize aw fe yi. ¹⁷ Sabu Kirisita ma ne ci batizeri* kama, a ka ne ci ko ne ye Kibaro Diman* waajuri le ke. Ne fana te o ke ka kapa ni adamadenw ta hakiritigiya ye, janko Kirisita ta gbengbenyiri ta saya kana ke fengbansan ye.

Ala ta sebagaya ni a ta hakiritigiya

(Korentikaw folo 3.18-20; Matiyu 11.25-27)

¹⁸ Ka waajuri ke k'a fo ko Kirisita* sara gbengbenyiri* kan, mogo tununinw be o jate nalomanya le ye; nka anw minw kisira ka ban, anw fe o ye Ala ta sebagaya le ye. ¹⁹ O le sebera Kitabu kono, ko:

«Ne bena hakiritigiw ta hakiritigiya cen, ka lonnikabagaw ta lonniya ke fengbansan ye †.»
²⁰ O ra sisan, hakiritigi be se ka mun fo tuun? Lonnikabaga fana be se ka mun fo tuun? Walama dunupa kumalobagaba be se ka mun fo? Ala k'a yira ko nin dunupamogow ta hakiritigiya ye nalomanya le ye. ²¹ Ala k'a latige a ta hakiritigiya ra ko dunupamogow ni o ta hakiritigiya bee, o ma se ka ale Ala lon o yere ta hakiritigiya fe. O koson, dunupamogow be Kibaro Diman* waajuri min jate nalomanya ye, Ala k'a latige ka lanabagaw kisi o waajuri le baraka ra. ²² Ayiwa, Yahudiyaw, olugu b'a fe ka tagamasiyen kabakomanw le ye o na ra; Gerekiw, olugu ko o be hakiritigiya le pinina. ²³ Nka anw koni, anw be Kirisita togo waajuri le ke, ko a sara gbengbenyiri ra. O waajuri kera Yahudiyaw fe kuma ye min man kan ka fo; siya were mogo* fana be o jate nalomanya le ye. ²⁴ Nka Ala ka minw wele ka o kisi, Yahudiyaw o, siya were mogo o, olugu fe o waajuri be Ala ta sebagaya ni a ta hakiritigiya le yira. ²⁵ Sabu mogo be Ala ta ko minw jate i ko nalomanya, hakiritigiya be o ra ka teme adamadenw ta hakiritigiya bee kan. Mogo be Ala ta ko minw jate barakantanyakow ye, baraka be o ra ka teme adamadenw bee ta baraka kan.

²⁶ Ne balemaw, ni aw k'a korosi, aw b'a ye ko Ala ka aw minw wele, ko hakiritigi caman te aw ra ka kapa ni adamadenw ta jatemina ye, fangatigi caman te aw ce ra, mogoba caman fana te aw ra.

²⁷ Nka mogo be fen minw nalomanya fe, Ala ka o le panawoloma ka o ke ka dunupa hakiritigiw lamaroya. Mogo be ko minw jate barakantanyako ye, Ala ka o le panawoloma ka o ke ka dunupa fangatigiw lamaroya. ²⁸ Dunupamogow be fen minw jate fengbansanw ye, o be fen minw mafiyenya, fen minw te foyi o fe, Ala ka o le panawoloma janko ka dunupamogow ta ko nafamanw cen. ²⁹ A ka o ke janko danfen si kana a yere bonya ale Ala na koru. ³⁰ Ale Ala le sababu ra, aw be Yesu Kirisita ta jengogonya ra. Yesu Kirisita sababu ra Ala k'a to aw ka hakiritigiya soru, ani terenninya; ale le sababu ra Ala ka aw saninya ka aw kunmabo jurumun na. ³¹ O le koson a sebera Kitabu kono, ko:

«Ni mogo min b'a fe k'a yere bonya, Matigi ka min ke a ye, o tigi y'a yere bonya o le koson ††.»

† 1.19 Nin kuma fora Ezayi 29.14 †† 1.31 Nin kuma fora Yeremi 9.22-23

Poli ta waajuri kun ye gbengbenyiri ye

² Ne balemaw, ne koni tagara Ala ta Kibaro Diman* fo aw fe wagati min na, ne m'a yira ko ne be se kuma ra ka teme tow kan, walama ko ne ta hakiritigiya ka bon ni tow ta ye. ² Sabu ka ne to aw ce ra, ne k'a latige ko miiriya were si kana ke ne kono, ni Yesu Kirisita togo doron te, ani a ta saya, gbengbenyiri* ra. ³ Ne tun ye barakantan le ye aw ce ra; siranya tun be ne ra fo ne be yereyere. ⁴ Ne ta kuma ni ne ta waajuri kun tun te kumababaw fori ye, ka kapa ni adamadenw ta hakiritigiya ye, ka mogow kun yelem. Nka ne tun be ne ta waajuri kera ni Nin Saninman* ta sebagaya yere le ye; ⁵ janko aw ta lanaya ju kana sigi adamadenw ta hakiritigiyakumaw kan, nka a ye sigi Ala yere ta sebagaya le kan.

Ala ta hakiritigiya ni dunupa ta hakiritigiya

⁶ Nka o bee n'a ta, mogo minw tagara na lanaya ra, an ta waajuri ye hakiritigiya le ye olugu fe. O hakiritigiya ni dunupa ta hakiritigiya te kelen ye. A ni dunupa kuntigiw ta hakiritigiya fana te kelen ye, sabu olugu be teme. ⁷ Anw be Ala ta hakiritigiya waajuri le ke. O ye gundo le ye, min dogonin lo dunupamogow ma. Nka sani dunupa ye dan, Ala tun ka o latige an ye janko an ye o bonya soru. ⁸ Nin dunupa kuntigiw si ma o hakiritigiya lon. Ni o tun k'a lon, o tun tena Matigi norotigi gbengbenyiri ra k'a faga. ⁹ I n'a fo a sebera Kitabu kono cogo min na, ko:

«Mogo si na ma la fen min kan, fen min ma fo ka don mogo toro ra, mogo hakiri ma se fen min ma, Ala ka o laben a kanubagaw le ye †.»

¹⁰ K'a soru Ala ka o yira an na Nin Saninman* baraka ra. Sabu Nin Saninman be fen bee segesege k'a lon, hali Ala ta gundoba dogoninw. ¹¹ Mogo si te se ka adamaden ta miiriya lon, fo nin min be a tigi yere kono. O cogo ra fana, mogo si te Ala ta kow lon, ni Ala yere Nin te. ¹² K'a soru anw koni, anw ka Nin min soru, o ma bo dunupa ra; nka a bora Ala le ra. Ala ka o Nin di an ma janko a nemarkara an ye ka fen minw di an ma, an ye o lon.

¹³ An be o waajuri le ke. An te kuma ka kapa ni adamadenw ta hakiritigiya ye. Nin Saninman be min yira an na, an be o le fo. An be mogo karan Nin Saninman ta kow ra, ka kapa ni Nin Saninman yere ta focogo le ye. ¹⁴ Nka Nin Saninman te mogo min fe, o te son Ala Nin Saninman ta kow ma, sabu a b'a jate nalomanya le ye. A yere te se k'a faamu, sabu mogo be se ka o faamu Nin Saninman doron le baraka ra. ¹⁵ Nin Saninman be mogo min fe, o tigi le be se ka fen bee faranfasi k'a lon; mogo si te se ka a tigi jaraki fana. ¹⁶ Sabu a sebera ko:

«Jon le ka Matigi ta miiriya lon, ko a be a ladi †?»
 Nka anw koni, an ka Kirisita* ta miiriya soru.

† 2.9 Nin kuma fora Ezayi 64.3 †† 2.16 Nin kuma fora Ezayi 40.13

Ciradenw bɛɛ ye baarakɛɔɔɔnw ye

(Korentikaw flanan 6.4-13)

3 Ne balemaw, ne ma kuma aw fɛ ka aw jate i ko mɔɔɔ minw bɛ tagama ka kapa ni Nin Saninman* sago ye, nka ne kumana aw fɛ ka aw jate i ko mɔɔɔ minw bɛ tagama ka kapa ni o yɛɛ sago le ye, i ko denɛninw, Kirisita ta lonniya fan fɛ. ² O kosɔn ne ka nɔnɔ le di aw ma, ne ma domuni gbiriman di aw ma, sabu aw tun tɛna se o kɔɔɔ; hali bi aw tɛ se domuni gbiriman kɔɔɔ, sabu aw belɛn bɛ tagamana ka kapa ni aw yɛɛ sago le ye. ³ Ayiwa, ni nangboya ni benbariya bɛ aw ni jɔɔɔn sɛ, o b'a yira ko aw bɛ tagamana ka kapa ni aw yɛɛ sago ye, ko aw ni dunɔɔɔmɔɔɔɔ bɛɛ le ye kelen ye. ⁴ Ayiwa, aw ra, ni dɔ ko: «Ne bɛ Pɔli le kɔ!» Dɔ wɛɛ ko: «Ne bɛ Apolɔsi le kɔ!» O tuma aw tɛ tagamana ka kapa ni dunɔɔɔmɔɔɔɔ ta cogoya le ye wa?

⁵ Apolɔsi ye jɔn le ye? Pɔli ye jɔn le ye? Anw ye Ala ta baarakɛbagaw dama le ye, minw sababu ra aw lara Yesu ra; an bɛɛ ka an ta baara kɛ i n'a fɔ Matigi k'a yira an na cogo min na. ⁶ Ne ka yiri turu, Apolɔsi k'a sɔn, nka Ala le k'a to a wurira. ⁷ O cogo ra, min ka yiri turu o, min k'a sɔn o, olugu si tɛ jate; Ala min k'a to a wurira, ale le bɛ jate. ⁸ Min ka yiri turu, ani min k'a sɔn, olugu fla bɛɛ ye kelen ye. Ala bɛna bɛɛ kelen kelen sara ka kapa ni a tigi yɛɛ ta baara le ye. ⁹ Sabu anw bɛɛ ye baarakɛɔɔɔnw le ye Ala fɛ. Aw le bɛ i n'a fɔ Ala ta foro, i n'a fɔ Ala ta so.

Bɛɛ ta baarakɛcogo bɛna sɛɛsɛɛɛ

¹⁰ Ayiwa, ka kapa ni Ala ta nɛɛma dinin ye ne ma, ne ka bon jubɔ i ko bonlobaga hakiritigi; o kɔ, mɔɔɔ wɛɛ nana lɔri kɛ a kan. Nka mɔɔɔ o mɔɔɔ bɛ lɔri kɛ a kan, o tigi ye a ta baarakɛcogo kɔɔɔsi. ¹¹ Sabu ju min sigira, o ye Yesu Kirisita le ye. Mɔɔɔ si tɛ se ka dɔ wɛɛ sigi tuun. ¹² Ayiwa, ni mɔɔɔ ka lɔri kɛ o bon jusiginan kan ni sanin ye, walama warigbɛ, walama lulu, walama yiri, walama kara, walama bin, ayiwa, lon dɔ, bɛɛ kelen kelen ta baara bɛna yira. ¹³ A ta baara bɛna bɔ kɛnɛ kan kiti lon na. Tasuma bɛ fɛn kɔɔɔbɔ cogo min na, mɔɔɔ bɛɛ ta baara bɛna sɛɛsɛɛɛ ten le o lon na k'a suguya lon. ¹⁴ Ni mɔɔɔ min ta bonlobago sɛɛsɛɛɛgera k'a ye ko a ka ni, o tigi bɛna baraji sɔɔɔ. ¹⁵ Nka ni mɔɔɔ min ta baara sɛɛsɛɛɛgera k'a ye ko a ma na, o bɛna bɔnɔ a ta baraji ra. O tigi bɛna kisi, nka a bɛ i ko mɔɔɔ min borira ka bɔsi tasuma ra.

¹⁶ Aw m'a lon ko aw le ye Ala ta batoso ye, ko Ala Nin Saninman* siginin bɛ aw kɔnɔ wa? ¹⁷ Ayiwa, ni mɔɔɔ min ka Ala ta batoso sɛn, Ala bɛna o tigi halaki; sabu Ala ta batoso saninyanin lo, aw le fana ye o ye.

¹⁸ Mɔɔɔ si kana a yɛɛ lafiri. Ni dɔ bɛ aw ra min b'a yɛɛ jate hakiritigi ye ka kapa ni dunɔɔɔ ta cogo ye, o tigi ye a yɛɛ kɛ naloman ye, janko a ye Ala ta hakiritigiya sɔɔɔ. ¹⁹ Sabu dunɔɔɔmɔɔɔɔ ta hakiritigiya ye nalomanya le ye Ala fɛ. O kosɔn, a sebera Kitabu kono, ko:

«A bɛ hakiritigiw mina ni o yɛɛ ta nanbara ye †.»

²⁰ A sebera fana tuun ko:

«Matigi ka dunɔɔɔ hakiritigiw ta miiriyaw bɛɛ lon; a k'a lon ko o bɛɛ ye gbansan le ye †.»

²¹ Ayiwa, o kosɔn mɔɔɔ si kana a yɛɛ bonya k'a jigi la adamadenw kan, sabu fɛn bɛɛ ye aw ta ye:

²² Pɔli o, Apolɔsi o, Piyeri o, dunɔɔɔ o, saya o, panamanya o, sisan ta fɛnw o, fɛn nataw o, o bɛɛ ye aw ta le ye. ²³ Nka aw yɛɛ ye Kirisita* ta ye; Kirisita ye Ala ta ye.

Ciradenw ta baara

4 Ayiwa, ne balemaw, o kosɔn, aw ye anw jate Kirisita* ta baaradenw le ye dɔɔɔn, ani Ala ta gundow jafɔbagaw. ² Baara karifara minw ma, min bɛ jini olugu fɛ, o ye ko o ye kɛ lanamɔɔɔɔ ye o ta baara ra. ³ Ne yɛɛ kɔni fɛ, aw bɛ min fɔ, walama adamaden tɔw bɛ min fɔ ne ta baara ta fan fɛ, ne tɛ o jate kɔsɛbɛ. Ne yɛɛ fana tɛ foyi latigɛ k'a fɔ ne ta baara ta fan fɛ. ⁴ Ne tɛ ne yɛɛ jarakira foyi ra ne ta baara ta fan fɛ; nka o t'a yira ko ne terennin lo dɛ! Min bɛ se ka ko dɔ latigɛ ne ta ko ra, o ye Matigi le ye. ⁵ O kosɔn, aw kana kɔɔɔ ka ko latigɛ mɔɔɔ si tan fan fɛ k'a sɔɔ a wagati ma se. Aw y'a to fɔ Matigi ye na. Fɛn o fɛn dogonin bɛ dibi ra, ale bɛna o bɛɛ bɔ kɛnɛ kan, ka mɔɔɔɔ jusukun miiriyaw bɛɛ yira. O lon na, min ka kan ni tandori min ye, Ala bɛna o di o tigi ma.

⁶ Ayiwa, ne balemaw, ne ka Apolɔsi ni ne yɛɛ ta ko fɔ aw ye ka aw karan le an ta kɛwale fɛ, janko min sebera Kitabu kɔnɔ, aw kana tɛmɛ o kan. Aw ra fana, mɔɔɔ si kana a yɛɛ bonya ka kɛ dɔ fɛ, ka ban dɔ ra. ⁷ Sabu mun le bɛ ele fɛ ka tɛmɛ tɔw kan dɛ? Mun le bɛ i fɛ ni Ala ma min di i ma? Ayiwa, ni Ala le k'a di i ma, o tuma ele ta yerebonya kun ye juman ye tuun, k'a kɛ i n'a fɔ Ala le ma a di i ma?

⁸ Ayiwa, ne balemaw, aw kɔni fara ka ban! Aw ka fɛn bɛɛ sɔɔ ka ban. Aw sigira masaya ra ka ban, ka anw to yi. Ni aw sigira masaya ra ka ban, ne bɛ o le pinina; ni o kera, an tɔw fana bɛna sigi ni aw ye! ⁹ Sabu a bɛ i n'a fɔ Ala ka an ciradenw* bla mɔɔɔɔ bɛɛ le kɔ fɛ, ka anw labla saya ye; sabu anw kera flɛrifɛnw le ye dunɔɔɔ bɛɛ fɛ, mɛlɛkɛw fɛ, ani adamadenw fɛ. ¹⁰ Anw kera i ko fatɔw, Kirisita tɔɔɔ kosɔn; nka aw kɔni, aw le kera hakiritigibaw ye sisan, Kirisita ta jɛnɔɔɔɔnya baraka ra. Anw kera barakantanw ye, aw le kera fangatigiw ye. Mɔɔɔɔ bɛ aw bonya, ka anw dɔɔɔya. ¹¹ Fɔ ka na se sisan ma, anw sɛgenin lo kɔɔɔ ni minlɔɔɔ boro, fani donta tɛ an boro, an bɛ bugɔri sɔnmɛna, an bɛ yaala ka lamini. ¹² An bɛ sɛɛ ka baara kɛ an yɛɛ ye ka an ta baro jini. Minw bɛ an neni, an bɛ dugawu kɛ olugu ye; o bɛ an tɔɔɔ, an bɛ a sɔnmɛna. ¹³ Minw bɛ an tɔɔɔ sɛn, an bɛ olugu jaabi ni kumapumanw le ye. Anw kera i ko dunɔɔɔ jamaɔamaw, ka kɛ i n'a fɔ fɛn jacinantanw mɔɔɔɔ bɛɛ fɛ, fɔ ka na se bi ma.

¹⁴ Ayiwa, ne tɛ nin kow sebera janko ka aw lamaroya dɛ! Ne bɛ aw ladira le, i n'a fɔ ne ta den kanuninw. ¹⁵ Sabu, hali ni karamɔɔɔɔfɔ waga tan le bɛ aw karanna bi, face kelen le bɛ aw fɛ; sabu ne

† 3.19 Nin kuma fɔra Ayuba 5.13 †† 3.20 Nin kuma fɔra Zaburu 94.11

le ka Kibaro Diman* fo aw ye; o sababu ra aw kera Ala denw ye Yesu Kirisita ta jennogonya ra. ¹⁶ O koson, ne be aw daari k'a gbeleya, ko aw ye ne ta tagamacogo ladegi. ¹⁷ O le ra ne be Timote ci aw fe, min ye ne den kanunin ye, ani moggo kanke-lentigi, Matigi ta baara ra. Ne ta tagamacogo ye min ye ni Kirisita ye, a bena aw hakiri jigi o ra; ne be lanabagaw ta jenkuruw karan o le ra yoro bee.

¹⁸ Aw ra, dow b'a miiri ko ne tena taga aw fe yi tuun; o koson olugu ka yerebonya don o yere ra. ¹⁹ Nka ni Ala sonna, a tena meen, ne bena taga aw fe yi. O yerebonyamogow be kumababa minw fora, o be se ka min ke, ne bena o ye. ²⁰ Sabu Ala ta Masaya* ma dan darakuma dama ma; Ala ta sebagaya ka kan ka ye an tagamacogo ra. ²¹ Ayiwa, sisan aw ko di? Aw b'a fe ne ye taga ni gbeje le ye ne boro aw fe yi wa, walama ko ne ye taga ni kanuya ni jususuma le ye aw fe?

Korenti lanabagaw ta jurumunw

5 Ayiwa, ne balemaw, an b'a menna yoro caman na ko jencya be kera aw ce ra, jencya min jogon te ke hali siya were mogow ce ra; ka taga a ke fo aw ra do ka a face muso ta. ¹² O bee n'a ta, aw belen be wasora! O ko tun ka kan ka aw jusu kasi le, janko min ka o kojugu ke, o tigi ye bo aw ce ra. ³ Ne koni te aw ce ra yi, nka ne ta miiriya be ni aw ye. Min koni ka nin kojugu ke, ne ka kiti ben o kan ka ban, k'a ke i n'a fo ne tun be aw ce ra yi. ⁴ Ayiwa, ni aw ka lajen an Matigi Yesu togow ra, ne ta miiriya be ke ni aw ye, ani an Matigi Yesu ta sebagaya; ⁵ aw ye o moggo suguya labla Setana ye, k'a to farisogo nege ye halaki, janko a nin ye kisi Matigi Yesu nalon na.

⁶ Aw tun man kan ka waso nin ko jogon na de! Aw m'a lon ko funufen fitini doron le be mugu nooninin bee funu wa? ⁷ O koson aw ye funufenkoro bee labo aw ce ra, janko aw ye saninya ka ke mugu noonininkura ye; funufen te aw ra, sabu Kirisita* kera an ta Jonyaban saraka ye ka sa an ta jurumunw koson. ⁸ O koson an ye panagbe † ke, a kana ke ni funufenkoro ye, min ye juguya ni kojugu ye; nka an ye ke burufunubari le ye, min ye jusukun gbeninya ye, ani can.

⁹ Ne tun ka sebe min ci aw ma, ne k'a fo aw ye o sebe kono ko aw kana fara jatoyakebagaw kan.

¹⁰ Nka ne m'a fo ko lanabari minw ye jatow ye, walama natabaw, ani benkannikebagaw, ani josonbagaw. Ni aw man kan ka jen ka foyi ke ni o mogow ye, o tuma aw bena dunupa bla le. ¹¹ Ne tun b'a fe k'a fo aw ye le ko ni moggo min ko a ye lanabaga ye, k'a soro a be jatoya ke, walama nataba lo, walama josonbaga lo, walama kumajugufobaga lo, walama doroto lo, walama benkan-nikebaga lo, ko aw kana jennogonya don ni o tigi ye foyi ra; aw man kan ka hali domuni ke ni o moggo suguya ye.

¹² Ayiwa, ka kiti tige lanabariw kan, o te ne ta sira ye; Ala le bena o ke. Nka lanabaga minw be aw ta jenkuru ra, yala aw le man kan ka olugu ta

† A tun sebera sariya ra ko o ko jogon man kan ka ke (Sarakalasebagaw 18.8; Sariya 23.1 †† Yahudiyaw tun be deri ka sagaden ke saraka ye panagbe min na, o panagbe lo.

kiti tige wa? ¹³ Lanabariw koni, Ala yere le bena olugu ta kiti tige. «Aw ye kojugukebaga gben ka bo aw ce ra ‡.»

Lanabaga minw be jogon wele fagamaw fe

(Matiyu 5.38-41)

6 Mun koson ni benbariya ka don aw ni aw balema do ce, sani aw ye taga Ala ta moggo saninmanw fe, aw be taga ni o ko ye kititigebaga lanabariw le fe, ko o ye a panabo. ² O tuma aw m'a lon ko Ala ta moggo saninmanw le bena dunupamogow ta kiti tige wa? Ni aw le sababu ra dunupamogow ta kiti bena tige o, mun le nana a ke ko aw yere te se ka hali ko fitini panabo aw ni jogon ce? ³ Aw m'a lon ko anw bena hali melekew ta kiti tige wa? An bena melekew ta kiti tige janko ka na a fo ko minw be don anw yere ni jogon ce dunupa ra yan! ⁴ Ayiwa, ni ko do ka don aw ni jogon ce, lanabagaw ta jenkuru ta sira te moggo minw fe, aw be olugu le ke aw ta kititigebagaw ye! ⁵ Ne be min fora, o ye aw ta maroyako le ye de! O tuma aw bee ce ra, hali moggo kelen te hakiritigi ye min be se ka ko panabo balema do ni do ce wa?

⁶ Balema do be a balemajogon wele fagamaw fe, ko o ko be taga panabo lanabariw le pa koro!

⁷ Benbariya ye don aw ni jogon ce fo ka taga se kiti ma, o yere ye aw jarakikun le ye! Mun na aw te terenbariyako dow sonmina de? Ni o be aw tojo, mun na aw te o dow kun aw yere ra? ⁸ Nka aw yere le be terenbariyakow kera, aw yere le be tojori kera; aw fana be o kera aw balemajogonw le ra!

⁹ Aw m'a lon ko moggo terenbariw tena don Ala ta Masaya* ra wa? Aw kana aw yere lafiri de; sabu jatow o, josonbagaw o, jencyakebagaw o, cernogonjinibagaw o, ¹⁰ sonw o, natabaw o, dorotow o, kumajugufobagaw o, benkannikebagaw o, o si tena don Ala ta Masaya ra. ¹¹ K'a soro aw dow tun be o le ye. Nka Ala ka aw ko, ka aw saninya, ka aw jate moggo terreninw ye Matigi Yesu Kirisita togow koson, an ta Ala Nin Saninman* baraka ra.

Lanabaga farikolo ye Matigi ta ye

¹² Dow b'a fo ko: «Fen bee daganin lo ne fe!» Nka nafa te fen bee ra de. Ne be se k'a fo ko: «Fen bee daganin lo ne fe», nka ne koni tena ne yere ke fen si ta jon ye. ¹³ Dow ko: «Domuni danna konobara le kama, konobara fana danna domuni le kama.» Can lo, nka Ala bena o fla bee halaki lon do. Moggo farikolo koni ma dan jatoya kama! A danna ka ke Matigi ta le ye, Matigi fana kera farikolo tigi ye. ¹⁴ Ala min ka Matigi lakunu ka bo saya ra, ale le fana bena an lakunu ka bo saya ra, a ta sebagaya baraka ra.

¹⁵ O tuma aw m'a lon ko aw farikolow ye Kirisita* yoro dow le ye wa? Yala ne bena Kirisita yoro dow ta ka o jen ni jato do farikolo ye wa? Fiyewu! ¹⁶ Aw ma a lon ko ni moggo min ka jen ni jato do ye, ko o tigi ni o jato jenna ka ke moggo kelen le ye wa? Sabu a sebera ko: «O fla be jen ka ke moggo kelen

‡ 5.12-13 Nin kuma fora Sariya 17.7

ye †.»¹⁷ Nka ni mōgo min ka nōro Matigi ra, o tigi ni Matigi bē kē kelen ye nin ta fan fē.

¹⁸ Aw ye bori jatōya ja! Mōgo bē jurumun to minw kē, o bē dan a farikolo kenemayōro le ma. Nka mōgo min bē a yere bla jatōya ra, o tigi bē a yere farikolo hake le ta. ¹⁹ Aw m'a lon ko aw farikolo ye Nin Saninman* sigiyōro saninman le ye wa? Nin Saninman bē aw kōno; aw ka a sōro Ala fē. Sisan aw tē aw yere ta ye tuun. ²⁰ Sabu aw kunmabōra songōba le ra. O kosōn aw ye Ala bonya ni aw farikolo ye, [ni aw nin fana ye; o fla bēe ye Ala ta le ye].

Pōli ka min fō furu ko ra

(Matiyu 19.3-12)

7 Ayiwa, aw ka sebe ci ne ma ka ne jininka ko minw na, ne da bēna se o ma sisan: Ni cē ma maga muso ra, o ka ji. ² Nka janko jatōya kana kē, a ka fisa ko cē bēe kelen kelen ye a tōgōra muso furu, muso bēe kelen kelen ye sigi a tōgōra cē kun. ³ Muso ka kan ni min ye, cē ka kan ka o kē a ye; cē fana ka kan ni min ye, muso ka kan ka o kē a ye. ⁴ Sabu muso farikolo tē a yere ta ye, a cē ta lo. Cē fana farikolo tē a yere ta ye, a muso ta lo. ⁵ Aw kana ban jōgōn ma, fō ni aw fla bēe bēna a ra ko aw bē wagati dō bla ka Ala daari. Nka o kō, aw ye kōsegi jōgōn ma, ni o tē, aw tēna se ka aw yere mina, Setana fana bēna aw nege ka aw bla jurumun na.

⁶ Ne bē min fōra tan, o ye ladiri le ye; ne tē aw jagboyara! ⁷ Ni a ka dan ne ma, ne b'a fē mōgo bēe furubari ye to, i ko ne. Nka mōgo bēe ni a ninyōro lo Ala ta nēema ra; Ala bē ko dō se di dō ma, ka ko wēre se di dō wēre ma.

⁸ Ayiwa, minw tē furu kōno, ani muso minw cē sara, ne ta miiriya ra, ni olugu bē se ka to i ko ne, o ka ji. ⁹ Nka ni o k'a ye ko o tē se ka o yere mina, o tuma, o ye furu kē. Sabu ka furu, o ka fisa, sani i furubari ye to k'a sōro furu logō gbannin bē i ra.

¹⁰ Minw furura ka ban, ne bē min fō olugu ye, o ma bō ne yere ra; Matigi ta kuma lo: muso man kan ka bō a cē kun. ¹¹ Ni a bōra a cē kun, o tuma a furubari ye to, walama a ni a cē ye bēn kelen ma ka kōsegi jōgōn ma; cē fana man kan ka a muso bla.

¹² Ayiwa, ne bē min fōra aw tōw ye sisan, o tē Matigi ta kuma fōnin ye; ne yere le bē o fōra. Ni balema dō tun ka muso ta, ka sōro ka na kē lanabaga ye, ni a muso ma kē lanabaga ye, ni muso ka sōn ka to ni a ye, a kana a bla. ¹³ Ni balemamuso dō fana tun furura, ka sōro ka na kē lanabaga ye, ni a cē ma kē lanabaga ye, ni cē ka sōn ko muso ye to a fē, o muso kana ban a cē ra. ¹⁴ Sabu cē lanabari bē kē Ala ta mōgo ye a muso sababu ra; muso lanabari fana bē kē Ala ta mōgo ye a cē sababu ra. Ni o tē, ni aw ka faran jōgōn na, aw ta denw bēna kē Alalōnbariw ye, k'a sōro can ra, Ala ta mōgow lo. ¹⁵ Nka ni cē lanabari, walama muso lanabari ko a bē faran ka taga, aw y'a to a ye taga. O tuma balemace, walama balemamuso lanabaga bē a yere ma. Ala ka an wele ko an ye to hera le ra. ¹⁶ Sabu ele balemamuso, ele bē kē cogo di k'a

lon ni i bēna kē sababu ye ka i cē kisi? Walama ele balemace, ele bē kē cogo di k'a lon ko i bēna kē sababu ye ka i muso kisi?

Bēe ye to i cogo ra

¹⁷ Nka Matigi ka min kē aw bēe kelen kelen ye, ani Matigi ka aw wele cogo min na, aw ye tagama ka kapa ni o ye. Ne bē lanabagaw ta jenkuruw* bēe karan o le ra.

¹⁸ Ni Ala ka mōgo dō wele k'a sōro a kenēsiginin lo, o tigi ye to o cogo ra. Ni a ka min wele k'a sōro a kenēsiginin tē, o tigi kana a fō ko a bē a yere kenēsigi. ¹⁹ Kenēsigiri tē jate, kenēsigibariya tē jate; ka Ala ta cifōninw sira tagama, o le bē jate.

²⁰ Ala ka mōgo bēe kelen kelen wele k'a to cogo min na, a ye to ten. ²¹ Ni a ka i wele k'a sōro i tun ye jōn ye, i kana hami o ra. Nka ni cogo bē i fē ka kē i yere ta ye, i ye kē i yere ta ye. ²² Ni Matigi ka mōgo min wele k'a sōro a tun ye jōn ye, o tigi kera a yere ta ye Matigi fē. Ni mōgo min bē a yere ta ye dunūpa ra yan, ni Matigi ka i wele, i bē kē Matigi ta jōn le ye. ²³ Aw kunmabōra songōba le ra; o ra aw kana kē mōgow ta jōn ye. ²⁴ Ne balemaw, Ala ka aw bēe kelen kelen wele lanaya ra ka aw to cogo min na, aw ye to ten Ala ja kōro.

Mōgo furubariw ani muso cē saninw

²⁵ Ayiwa, sunguru minw ma furu fōlo, ne ma kuma sōro Matigi fē olugu ta ko ra, nka ne bē ne ta miiriya yira; sabu Matigi ta jūmanya baraka ra, aw bē se ka la ne ta kuma ra.

²⁶ Ayiwa, sisan wagati gbeleya kosōn, min ka ji ne ja na, o ye ko a ka ji bēe ye to a cogo ra. ²⁷ Ni muso bē i fē, i kana a furu sa; ni muso tē i fē, i kana muso jini k'a furu. ²⁸ Nka o bēe n'a ta, ni i ka furu kē, o tē jurumun ye. Ni sunguru fana furu-ra, o tē jurumun ye. Nka tōro minw bēna se o mōgow ma furu kōno, ne b'a fē ka aw tanga o tōro le ma.

²⁹ Ne balemaw, ne bē min fō aw ye, o ye nin ye: dunūpa laban surunyara. O ra, k'a damina sisan ma, minw furunin lo, olugu ye kē i n'a fō o furunin tē; ³⁰ minw bē kasira, olugu ye kē i n'a fō o tē kasira; minw bē pagarira, olugu ye kē i n'a fō o tē pagarira; minw bē sanni kera, olugu y'a kē i n'a fō foyi tē o boro; ³¹ minw bē dunūpa ta nafaw sōro, olugu ye kē i n'a fō foyi tē o boro; sabu nin dunūpa bēna tēme.

³² Ne b'a fē hami kana kē aw ra. Mōgo min ma furu, o bē hami Matigi ta kow ra, a bēna a kē cogo min na ka Matigi diyanyako kē. ³³ Cē min ka muso furu, ale bē hami dunūfafenw le ra, a bēna a kē cogo min na k'a muso ladiya; ³⁴ o ra, a ta miiriya bē sama ka taga o fan fla ra. Muso min fana tē furu ra, ani sunguru, olugu bē hami Matigi ta kow le ra, janko o farikolo ni o jusukun ye saninya ka kē Matigi ta ye. Nka min furunin lo, ale bē hami dunūfafenw le ra, a bēna a kē cogo min na k'a cē ladiya.

³⁵ Ne bē o fōra aw yere ta nafa le kosōn; ne t'a fē ka aw bari ka furu. Ne b'a fē aw ye tagama cogo panaman na, ka tugu Matigi ko ni aw jusukun bēe

† 6.16 Nin kuma fōra Damina 2.24

ye.

³⁶ Ni face min k'a ye fana ko ni furu wagati ka teme a denmuso kan ko o ye maroyako le ye, ni a k'a ye ko a denmuso ka kan ka furu, ni min ka ben face yere ma, a ye o ke; o te jurumun ye. Minw b'a fe ka furu, olugu ye furu. ³⁷ Nka ni face min k'a latige ni a yere ta naninya ye, mogō ma a jagboya, nka ni a yere le k'a latige a yere konō ka sōn ko a denmuso furubari ye to, ayiwa, o ka ji. ³⁸ O ra, ni mogō min k'a denmuso di furu ra, o ka ji; nka ni min ka sōn a denmuso furubari ye to, o belen ka fisa.

³⁹ Ayiwa, ka ce panaman to, muso ka kan ka to a ta furu konō. Nka ni ce ka sa, muso kera a yere ta ye; ni ce min ka a diya, a be furu o ma. Nka a ye ke ka kapa ni Matigi ta sira ye. ⁴⁰ O bee n'a ta, ne ta jate ra, ni o muso ka se ka to ten, o ka fisa a ma. Ne b'a miiri ko ne ta miiriya bennin lo ni Ala Nin Saninman* sago ye fana.

Josonsogo ta ko

(Romukaw 14.13-23)

8 Ayiwa, ne balemaw, sisan ne bena aw jaabi josonsogow ta ko ra. Aw b'a fo ko: «Lonniya be an bee fe.» O ye can ye; nka lonniya be yerebonya bla mogō ra, k'a soro kanuya be baraka don an ta lanaya ra. ² Ni mogō min b'a miiri ko a ka ko lon, hali bi a ma ko lon folo i n'a fo a ka kan k'a lon cogo min na. ³ Nka ni mogō min be Ala kanu, o tigi lonnin lo Ala fe.

⁴ Ayiwa, min ye josonsogo ta ko ye, yala an be se k'a domu wa, walama an te se k'a domu? Anw k'a lon ko batofen were si te dunupa konō, ni Ala kelenpe te. ⁵ Can lo, fen caman be sankolo ra, ani dugukolo kan, mogow be minw jate i n'a fo o ta alaw. Hali ni mogow fe ala caman werew be sankolo ra, walama dugukolo kan, ani matigice caman werew, ⁶ anw koni fe Ala kelenpe le be yi: o ye an Fa ye; ale le ka fen bee dan, an fana be panamanya ale le koson. Matigi kelenpe le be yi fana, o ye Yesu Kirisita ye; fen bee danna ale le baraka ra, an be panamanyara ale le baraka ra fana.

⁷ Nka o lonniya te lanabagaw bee fe. I n'a fo dow tun be jo sōn kakoro, ni olugu ka josonsogo nimi, o b'a miiri ko o ka o yere lanogo, sabu o jusukun ta baraka ka dogo. ⁸ K'a soro domunifen le tena an yoro surunya Ala ra. Ni i ma o sogo nimi, a te foyi bo i ra; ni i k'a nimi fana, a te foyi fara i kan.

⁹ Nka o bee n'a ta, aw ye aw yere korosi, sabu hali ni aw be se ka fen bee domu aw sago ma, aw man kan ka ke sababu ye ka lanabaga barakantanw kunnacen. ¹⁰ Sabu ele min be o kow lon, ni balema lanabaga barakantan do ka ele siginin ye jobon konō domuni na, o tena ale fana ja gbeleya ka josonsogo do domu wa? ¹¹ O cogo ra, Kirisita* sara o balema barakantan min koson, ele ta lonniya kera sababu ye ka o halaki. ¹² Ni an be o ke, an be an balema hake ta, sabu ale be fen min jate jurumun ye, aw b'a to a be o ke. O cogo ra, aw be Kirisita yere le hake tara. ¹³ O le koson, ni domuni do le bena ke sababu ye ka ne balema bla jurumun na, ne bena o domuni ye k'a to yi, janko ne kana na ke sababu ye ka ne balema kunnacen.

Ala ta ciradenw ta nafa ni o ta baara

(Korentikaw flanan 11.7-12; 12.13-15)

9 Ayiwa, ne balemaw, yala ne te ne yere ta ye le wa? Yala ne fana te ciraden* do ye wa? Yala ne fana ma Matigi ye wa? Ne ka baara min ke Matigi ye, aw yere le te o baara no ye wa? ² Hali ni dow te ne jate ciraden ye, aw koni ka kan ka ne jate ciraden ye; sabu aw ta lanaya le b'a yira ko ne ye Matigi ta ciraden ye.

³ Minw be ne korofō ka ne jaraki, ne be olugu jaabi tan le, ko: ⁴ Yala anw man kan ka domuni ke, walama ka minni ke i n'a fo tow wa? ⁵ Yala anw fana te se ka balemamusu do ta, min be ke an muso ye, ka ke ni an ye an ta tagamaw ra, i n'a fo ciraden tow, ani Matigi dogocew, ani Piyeri b'a ke cogo min na wa? ⁶ Walama ne ni Barinabasi doron le ka kan ka baara were ke ka an yere baro wa? ⁷ Jon le be lo ni a yere kunko ye k'a to sorasiya ra? Jon le be rezenforo sene ko a t'a den domu? Jon le be beganw korosi ko a t'a nono min ka ye?

⁸ Ayiwa, ne be min fora tan, o te adamadenw ta miirira doron ye de! Sariya* yere be o le fo. ⁹ Sabu a sebera cira Musa ta sariya ra ko: «Ni aw ka misi bla ko a ye siman dōndōn k'a kise bo, aw kana a da siri †.» Ayiwa, yala Ala ka o fo misiw hami le koson wa, ¹⁰ walama a k'a fo anw le koson? Can ra, a k'a sebe anw le koson. Ni mogō be sene ke, a b'a ke ka a jigi la a kan ko a bena do soro a ra; ni mogō be siman gbasi, a b'a ke ka i jigi la a kan ko a bena do soro a ra. ¹¹ Ayiwa, anw ka Ala ta Kuma fo aw ye, k'a ke i n'a fo an ka danni le ke; ayiwa, sisan ni an ka aw fana borofen dow soro, aw b'a miiri ko o dama temena wa? ¹² Ni dow be aw borofenw sorora k'a diyabo, yala anw le tun man kan ka kon ka aw borofenw diyabo wa? Nka anw ma o ke; anw ka tōoro bee sonmina le janko foyi kana Kirisita* ta Kibaro Diman* waajuri lalo.

¹³ Aw m'a lon ko minw be baara ke Ala ye Alabatosoba konō, ko olugu be baro o le ra wa, ani ko minw be saraka jeni sarakajenifen* kan Ala ye, ko olugu be o ninyoro soro o sarakafenw le ra wa?

¹⁴ Ayiwa, o cogo ra fana Matigi k'a latige ko minw be Kibaro Diman waajuri ke, ko olugu ka kan ka baro Kibaro Diman le ra.

¹⁵ Nka ne tun ka kan ni o fen minw ye, ne ma o si jini aw fe; ne fana te nin sebera janko aw ye o di ne ma. Sabu ne ka Kibaro Diman fo aw ye gbansan minke, o pagari be ne ra; ne ye sa o ka fisa ne ma, sani ne ye bono o pagari ra. ¹⁶ Ne te ne yere bonyasababu jinina Kibaro Diman fori ra; sabu baara do lo ne ka kan ka min ke jagboya ra. Ni ne fana ma Kibaro Diman fo, o ye ne ta bono le ye. ¹⁷ Ni ne tun be Kibaro Diman baara kera ne yere le ye, ne tun ka kan ka sara soro a ra. Nka ne te a kera ne yere ye; Ala ka cira le karifa ne ma, ne fana be o le kera. ¹⁸ Ayiwa, o tuma ne ta baraji ye juman le ye sa? Ka Kibaro Diman fo mogow ye gbansan, ne kana foyi jini o fe, ne be ne ta baraji soro o le ra.

¹⁹ Ne te mogō si ta jon ye; o bee n'a ta, ne ka ne yere majigi ka ke bee ta baaraden ye, janko mogō

† 9.9 Nin kuma fora Sariya 25.4

caman ye kisi. ²⁰ Ni ne be ni Yahudiyaw ye, ne fana be ke i ko Yahudiya, janko ka Yahudiyaw soro. Ni ne be ni sariya sira tagamabagaw ye, ne fana be ne yere ke sariya sira tagamabaga do ye, janko ka sariya sira tagamabagaw soro, k'a soro can ra ne te sariya sira tagamabaga ye. ²¹ Minw te sariya lon, ni ne be ni olugu ye, ne fana be ne yere ke i ko ne ma sariya lon, janko ka olugu soro, k'a soro can ra ne be Ala ta sariya lon, sabu ne be Kirisita ta sariya sira tagama.

²² Minw baraka ka dogo lanaya ra, ni ne be ni olugu ye, ne fana be ne yere ke olugu do ye, janko ka olugu soro. Ne be ne yere ke cogo be ra mogo bee koson, janko ni a ka ke cogo o cogo, dow ye kisi. ²³ Ne be o ko bee ke Kibaro Diman koson, janko ne fana ye ne ninyoro soro a ra.

²⁴ Aw m'a lon ko minw be jogondanbori ke, ko o bee be bori, nka mogo kelenpe le be jala soro wa? Aw fana ye bori janko aw ye aw ta soro. ²⁵ Mogo minw be o bori ke, olugu be jija, ka sege bee la o yere kan, k'a soro o be jala min soro, o ye fen banta le ye; nka anw koni, an be jala min soro, o ye fen banbari le ye. ²⁶ O koson ne be bori, nka ne te borira ne kun fe de! Ne be i ko borokurufiribaga, nka ne te borokurufirifiri ne yere kun fe ka fono daman kere de. ²⁷ Nka ne be ne yere mina kosebe, ka ne farikolo bari a diyanyako ma, janko a laban ne yere kana na bono, k'a soro ne le ka tow waaju.

Izirayelimogow ka sirajugu min tagama

(Heburuw 3.7-19)

10 Ne balemaw, ne b'a fe ko aw ye aw hakiri to nin na, ko Ala tun ka sankaba † bla an be-maw bee kunna ka sira yira o ra; o bee tagamana ka kogaji cetige ††. ² A kera i n'a fo o batizera o sankaba ni o kogaji ra, ka ke jennogonya ra ni cira Musa ye. ³ Ala ka domuni min di o ma ka bo sankolo ra, o bee ka o domu. ⁴ Ala ka ji min di o ma, o bee ka o min. Sabu o tun be ji soroa ka bo fara min na, o fara tun bora Ala ra, o fara tun be tugu o ko, o fara tun ye Kirisita* le ye. ⁵ O bee n'a ta, o mogow caman ma Ala diyanyako ke; o koson Ala k'a to o benbenna ka sa kongokolon konon.

⁶ Ayiwa, o kow kera k'a yira an na, janko kojugu nege kana an fana soro, i n'a fo a ka olugu soro cogo min na. ⁷ Aw kana son joson ma i n'a fo olugu dow k'a ke cogo min na, i ko a sebera Kitabu kono cogo min na, ko: «Mogow sigira ka domuni ke, ka min; o ko, o wurira ka don ke ka o yere panagbe ‡.» ⁸ An kana an yere bla jatoya ra i n'a fo olugu dow k'a ke cogo min na, fo Ala ka mogo waga mugan ni saba (23 000) faga o ra tere kelen konon. ⁹ An kana a fo ko an be Kirisita korobo k'a fle, i n'a fo olugu dow k'a ke cogo min na; saw ka olugu kin ka o faga. ¹⁰ Aw kana Ala jaraki, i n'a fo dow k'a jaraki cogo min na, fo ninminameleke ka o faga.

¹¹ Ayiwa, nin kow sera olugu ma k'a yira an na, janko an ye an yere korosi; a sebera janko ka anw le karan, anw minw be wagati labanw na sisan.

† Ka Izirayelimogow tagamato to kongokolon konon, Ala tun ka sankaba do bla o kunna, janko ka sira yira o ra (Bori 13.21,22) †† Izirayelimogow tagamana ka Kogajiwulen cetige (Bori 14.22-29) ‡ 10.7 Nin kuma fora Bori 32.6

¹² O koson, ni mogo min b'a miiri ko ale lonin lo, o tigi ye a yere korosi janko a kana na ben.

¹³ Setana be aw nege ka aw bla kojugu minw na, o jogon le be mogo tow bee soro. Nka Ala ye kankelentigi le ye; a tena son k'a to a ye aw korobo fo ka teme aw baraka kan. Ni korobori sera aw ma fana, Ala bena aw basicogo yira aw ra, janko aw ye se k'a sonmina.

Lanabaga ka kan ka faran joson na

(Korentikaw flanan 6.14-18; Romukaw 14.13-23)

¹⁴ O koson ne balema kanuninw, aw ye bori joson na. ¹⁵ Ne be kumana aw fe i n'a fo mogo hakiri-manw; ne be min fora aw ye, aw yere ye o jate mina. ¹⁶ Ni an be Matigi ta domuni ke, an be baraka la Ala ye minnifen min koson, yala o te an ni Kirisita* ta jennogonya tagamasiyen le ye a jori baraka ra wa? An be buru min tarantaran, yala o te an ni Kirisita ta jennogonya tagamasiyen le ye a farikolo baraka ra wa? ¹⁷ Burukun kelen le be yi; o ra, an ka ca, nka an kera farikolo kelen ye, sabu an bee ka an ninyoro soro o burukun kelen na.

¹⁸ Min be ke Izirayelimogow ce ra, aw ye o jate mina: minw be sarakafenw domu, olugu be jennogonya ra ni Ala ye, sabu o be saraka jeni sarakajenifen* min kan, o ye Ala ta ye. ¹⁹ Ne be min fora, o koru ye di? Ko an ka kan ka josonsogo jate fen ye wa, walama ko an ka kan ka jo jate fen ye? ²⁰ On-on de! Ne ta kuma koru ye ko minw be jo son, o sonnifenw be dira jinaw le ma; a te dira Ala ma. K'a soro ne t'a fe aw ni jinaw ye ke jennogonya ra. ²¹ Aw te se ka min Matigi ta jifiye ra, ka yelema ka taga min jinaw ta jifiye ra. Aw te se ka domuni ke Matigi fe, ka yelema ka taga domuni ke jinaw fe. ²² Yala anw b'a fe ka Matigi ta celiya lawuri le wa? Aw baraka ka bon ni Matigi ta ye wa?

²³ Aw ko: «Fen bee daganin lo!» Nka nafa te fen bee ra de. «Fen bee daganin lo», nka fen bee te aw lataga na lanaya ra.

²⁴ Mogo si kana a yere doron ta nafa pini; aw ye mogo werew ta nafa le pini fana.

Lanabaga man kan ka a balema kunnacen

²⁵ Sogo o sogo be fiyeere logofiye ra, aw be se ka o bee domu; aw kana pininkari ke, ka sigiya don aw jusukun na. ²⁶ Sabu a sebera ko: «Dugukolo ni a kanfenw bee ye Matigi ta ye †.»

²⁷ Ni lanabari do ka aw wele domuni na, ni aw tagara, ni a ka domunifen o domunifen sigi aw koru, aw ye o domu; aw kana pininkari ke, ka sigiya don aw jusukun na. ²⁸ Nka ni do ka aw lasomi k'a fo aw ye ko: «Nin ye josonsogo le ye de!» Aw kana a domu tuun, o tigi ta kuma koson, sabu a bena sigiya don a jusukun na. ²⁹ Ne te o fora aw yere ta jusukun koson, nka min ka aw lasomi, ale ta jusukun ko lo.

Ayiwa, mun na mogo were le bena ne jaraki ne ta domuni ko koson ka kapa ni ale yere ta miiriya ye? ³⁰ Ne ka baraka la Ala ye fen min koson, mun na mogo were bena ne jaraki ko ne ka o domu?

³¹ Ayiwa, ni aw be domuni ke, walama ni aw be

† 10.26 Nin kuma fora Zaburu 24.1

minni kɛ, walama ni aw bɛ fɛn o fɛn kɛ, a ye o bɛɛ kɛ janko ka Ala le bonya.

³² Aw kana kɛ sababu ye ka mɔgɔ si kunnacɛn: aw kana Yahudiyaw kunnacɛn, walama siya wɛrɛ mɔgɔw, walama Ala ta jenkuru mɔgɔw. ³³ Aw ye ne ladegi; ne bɛ jija ka mɔgɔw diyanyako le kɛ fɛn bɛɛ ra. Ne tɛ ne yɛrɛ ta nafa jini, nka ne bɛ bɛɛ ta nafa le pinina, janko o ye kisi.

11 Ayiwa, aw ye ne ladegi, i n'a fɔ ne yɛrɛ bɛ Kirisita* ladegira cogo min na.

Korenti musow ta kundatuguko

(Efesikaw 5.22-24; Timote fɔlɔ 2.8-14)

² Ayiwa, ne balemaw, ne bɛ aw fo, sabu aw hakiri bɛ ne ra ko bɛɛ ra; ne ka aw karan ko minw na, aw ka o mara fana i n'a fɔ ne k'a fɔ aw ye cogo min na.

³ O bɛɛ n'a ta, ne b'a fɛ ko aw ye nin faamu: cɛ bɛɛ kuntigi ye Kirisita ye, muso kuntigi ye a cɛ ye, Kirisita kuntigi ye Ala ye. ⁴ O kosɔn, cɛ min bɛ Ala daari, walama Ala bɛ kuma don min da ra ka mɔgɔw waaju, ni a bɛ o kɛ ka a kun datugunin to, o cɛ bɛ a kuntigi le dɔgɔyara. ⁵ Muso min fana bɛ Ala daari, walama Ala bɛ kuma don min da ra ka mɔgɔw waaju, ni a bɛ o kɛ ka a kun lakolon to, o muso bɛ a kuntigi le dɔgɔya; a bɛ i n'a fɔ o muso kun gbananin lo. ⁶ Sabu ni muso min t'a fɛ ka a kun datugu, o tuma a ye a kunsigi tige fana. Nka ni aw yɛrɛ k'a lon ko ni muso ka a kunsigi tige, walama ka a kun gbana, ko o ye maroyako le ye muso ma, o tuma a ye a kun datugu.

⁷ Cɛ kɔni man kan ka a kun datugu, sabu ale ye Ala bɔrɔgɔnna ni Ala nɔɔrɔ le ye; muso kɔni ye cɛ nɔɔrɔ le ye. ⁸ Sabu cɛ ma dan ka bɔ muso ra; muso le bɔra cɛ ra. ⁹ Cɛ ma dan muso kosɔn, muso le danna cɛ kosɔn. ¹⁰ O le kosɔn, melekew kosɔn, tagamasiyɛn dɔ ka kan ka sɔrɔ muso kun na, min ye o fanga tagamasiyɛn ye. ¹¹ Nka o bɛɛ n'a ta, Matigi ja kɔrɔ, muso tɛ se ka ja cɛ kɔ, cɛ fana tɛ se ka ja muso kɔ. ¹² Sabu muso danna ka bɔ cɛ ra cogo min na, cɛ fana bɛ woro muso le sababu ra. O bɛɛ bɔra Ala yɛrɛ le ra.

¹³ Ayiwa, aw yɛrɛ y'a flɛ kɛ: yala a bennin lo ko muso kunnakolon ye Ala daari wa? ¹⁴ Ka kapa ni adamaden dancogo ye, aw m'a ye ko ni cɛ ka kunsigijan bla ko o ye maroyako le ye wa? ¹⁵ Nka ni muso le ka kunsigijan bla, o ye dawula le ye ale fɛ, sabu Ala ka kunsigijan di ale ma, ka o kɛ k'a kun datugu. ¹⁶ Ayiwa, ni dɔ belɛn b'a fɛ ka sɔsɔri kɛ nin ko ra tuun, anw kɔni ma landa wɛrɛ lon nin ko; landa wɛrɛ fana tɛ lanabagaw ta jenkuruw si fɛ nin ko.

Matigi ta domuni kɛcogo

(Matiyu 26.26-29; Marika 14.22-25; Luka 22.15-20)

¹⁷ Ayiwa, ne bɛna min fɔ aw ye sisan, ne kɔni tɛ se ka aw tando o ra. O ye ko ni aw bɛ jɔgɔn lajɛn, o tɛ dɔ fara aw ta ja kan, fɔ ka dɔ fara aw ta juguya le kan.

¹⁸ A fɔlɔ, ne k'a mɛn ko ni aw ka lajɛn, aw bɛ taran. Ne b'a miiri fana ko can bɛ sɔrɔ o kuma ra. ¹⁹ Ne k'a lon ko jagboya lo ko aw ye taran, janko

minw bɛ lanabagasɔbɛw ye aw cɛ ra, olugu ye lon ka bɔ tɔw ra. ²⁰ Aw bɛ lajɛn ko aw bɛ Matigi ta domuni kɛ, nka aw bɛ min kɛ, o kɔni tɛ Matigi ta domuni ye tuun. ²¹ Sabu ni aw ka lajɛn Matigi ta domuni kama, bɛɛ bɛ girin ka ben a yɛrɛ ta domuni kan ka o domu; a laban dɔw kɔngɔtɔ bɛ to, k'a sɔrɔ dɔw minna ka fa fɔ ka janamini. ²² O tuma so tɛ aw fɛ aw bɛ se ka domuni kɛ, ani ka min yɔrɔ min na wa? Yala aw b'a fɛ ka Ala ta jenkuru mɔgɔw le mafiyɛnya wa, ani fɛn tɛ minw boro ka olugu lamaroya? Aw ko ne ye mun le fɔ? Ne ye aw tando wa? Ne tɛ se ka aw tando nin ko ra fiyewu.

²³ Ayiwa, Matigi ka ne karan min na, ne fana ka aw karan o le ra: Lon min su fɛ o tun bɛna Matigi Yesu janfa, o lon su fɛ a ka buru ta; ^{†24} a ka baraka la Ala ye, k'a tigɛtigɛ, k'a fɔ ko: «Nin ye ne farikolo le ye; nin ye aw ta ye. Aw ye nin kɛ ka aw hakiri jigi ne ra.» ²⁵ O cogo ra, domuni bannin kɔ, Yesu ka jifiyɛ ta, rɛzɛnji tun b'a kɔnɔ. A ko: «Ala bɛ jɛnɔgɔnyakura* min don ni mɔgɔw ye ne jori baraka ra, o le ye nin ye. Ni aw bɛ a min tuma o tuma, aw ye o kɛ ka aw hakiri jigi ne ra.» ²⁶ Sabu ni aw ka nin buru jimi, ani ka nin minnifen min tuma o tuma, aw bɛ Matigi ta saya ko le fɔ, fɔ ka na se a natuma ma.

²⁷ O kosɔn ni mɔgɔ o mɔgɔ bɛ o buru jimi, walama ka o minnifen min cogo dɔ ra, cogo min tɛ Matigi bonya, o tigi ka a yɛrɛ jaraki, sabu a ka Matigi farikolo ni a jori le mafiyɛnya. ²⁸ O kosɔn bɛɛ ka kan ka a yɛrɛ jusukun sɛgɛsɛgɛ fɔlɔ, ka sɔrɔ ka buru jimi, ani ka minnifen min. ²⁹ Ni o tɛ, ni mɔgɔ min ka o buru jimi, ka o minnifen min, k'a sɔrɔ kɔrɔ min b'a ra ka kapa ni Matigi farikolo ye a ma o jate, o tigi ka o buru jimi, ka minnifen min ka kiti le ben a yɛrɛ kan. ³⁰ O le kosɔn barakan-tanw ni banabagatɔw ka ca aw cɛ ra. O le kosɔn fana caman sara. ³¹ Ni an ka an jusukun sɛgɛsɛgɛ fɔlɔ ka sɔrɔ ka domuni kɛ, ka minnifen min, kiti tɛna tige an kan tuun.

³² Ni i k'a ye ko Matigi bɛ kiti tige an kan, a bɛ an koro le janko an kana taga don kiti ra ni mɔgɔ tɔw ye.

³³ Ayiwa, o cogo ra ne balemaw, ni aw bɛ lajɛn ka Matigi ta domuni kɛ, aw ye jɔgɔn kɔnɔ. ³⁴ Ni kɔngɔ bɛ dɔ ra, o tigi ye domuni kɛ a ta so, janko aw kana lajɛn ka kiti ben aw yɛrɛ kan.

Ayiwa, ni ne yɛrɛ nana se aw fɛ yi, ne bɛna ko tɔw janabɔ.

Lanabagaw bɛɛ ni o ninyɔrɔ lo Ala ta nɛɛma ra

(Efesikaw 4.4-16; Romukaw 12.3-8)

12 Ayiwa, ne balemaw, min ye Nin Saninman* ta kow ye, ne t'a fɛ aw ye kɛ kolɔnbariw ye o kow ta fan fɛ. ² Aw yɛrɛ k'a lon ko wagati min aw tun bɛ Alalɔnbariya ra, aw tun bɛ boribori jow nɔ fɛ, o minw tɛ se ka kuma. ³ Ayiwa, ne b'a fɔ aw ye ko Nin Saninman bɛ mɔgɔ o mɔgɔ kɔnɔ, o tigi tɛ se k'a fɔ ko «Yesu danganin lo.» Ni Nin Saninman tɛ mɔgɔ o mɔgɔ kɔnɔ fana, o tigi tɛ se k'a fɔ ko «Yesu le ye Matigi ye.»

† Matigi ta domuni ko: Matiye 26.26-28; Marika 14.22-25; Luka 22.15-20

⁴ An be ninyoro minw soro Ala ta nɛɛma ra, o ninyorow suguya ka ca, nka Nin Saninman kelen le be o di. ⁵ A be baara minw di an ma, o baaraw suguya ka ca, nka a beɛ be ke Matigi kelen le ye. ⁶ Baara kecogoyaw fana ka ca, nka Ala kelen le be o baraka di an beɛ ma.

⁷ Nin Saninman be baara do di lanabaga beɛ kelen kelen ma, lanabaga tow beɛ ta nafa kama.

⁸ Nin Saninman be hakiritigiyakuma di do ma, ka lonniya kuma di do were ma; o Nin Saninman kelen le be o beɛ di. ⁹ O Nin Saninman kelen be lanayaba di do ma; ale kelen be banabagatow keneyari se di do were ma; ¹⁰ a be kabakow keru se di do ma, a be Ala ta kuma don do da ra ka mogow waaju, a be se di do ma ka Ala ta miiriya ni miiriya werew faranfasi ka bo jogon na, a be se di do ma ka kan werew fo, ka se di do ma ka o kanw koru fo.

¹¹ Nin Saninman kelen le be o kow beɛ ke, ka beɛ kelen kelen ninyoro di a ma ka kapa ni ale yere sago ye.

Lanabagaw kera farikolo kelen ye

¹² Mogo farikolo ye kelen le ye, nka a yorow ka ca. Ayiwa, farikolo yorow ni o caya beɛ, o beɛ ye farikolo kelen ye cogo min na, an minw be Kiritita* ta jengonyara ra, anw fana be ten le. ¹³ Sabu an beɛ batizera Nin Saninman* kelen le ra, ka jen ka ke i ko farikolo kelen. Ni an kera Yahudiya ye walama siya were mogo o, ni an kera jon ye walama horon o, an beɛ minna Nin Saninman kelen le ra.

¹⁴ Ayiwa, farikolo te yoro kelen doron ye, nka a yorow ka ca. ¹⁵ Ni sen ko, ko ale ma ke boro ye minke, ko ale nin te farikolo ra o, yala o be se k'a to ko a te ke farikolo yoro do ye wa? ¹⁶ Ni toro fana ko, ko ale ma ke paden ye minke, ko ale nin te farikolo ra o, yala o be se k'a to ko a te ke farikolo yoro do ye wa? ¹⁷ Ni mogo farikolo beɛ tun ye paden doron ye, a tun bena menni ke cogo di? Walama ni a beɛ tun be toro le ye, a tun bena kasa men cogo di? ¹⁸ Ala ka farikolo yoro beɛ kelen kelen don farikolo ra ka kapa ni a yere sago ye. ¹⁹ Ni farikolo yoro beɛ tun kera yoro kelen doron ye, yala a tun bena ke farikolo ye tuun wa? ²⁰ O le koson farikolo yorow ka ca, nka farikolo ye kelenpe le ye. ²¹ O ra, paden te se k'a fo boro ye ko: «Ne mako te i ra.» Kun fana te se k'a fo senw ye ko: «Ne mako te aw ra.»

²² An b'a ye ko baraka te farikolo yoro minw na co, an mako be olugu yere le ra kosebe. ²³ An b'a miiri ko farikolo yoro minw te foyi ye de, an be an janto o yorow le ra ka teme yoro tow kan. Farikolo yoro minw ye an maroyayorow ye, an be an janto o yorow le ra ka teme yoro tow kan. ²⁴ Yoro minw te maroyayorow ye, an mako t'a ra ka an janto o yorow ra. An te farikolo yoro minw jate fen ye, Ala ka farikolo dan ka bonya la olugu le kan. ²⁵ A ka o ke janko farikolo yorow si kana faran ka bo jogon na, nka farikolo yorow beɛ kelen kelen ye o janto jogon na. ²⁶ Ni farikolo yoro do be toro, farikolo yoro tow beɛ le be toro ni a ye fana. Ni farikolo yoro do ka bonya soro, farikolo yoro tow beɛ le be jagari ni a ye. ²⁷ Aw ye Kiritita* farikolo le ye, aw

beɛ kelen kelen ye a farikolo yoro do le ye.

²⁸ O le koson Ala ka mogo dow sigi lanabagaw ta jenkuru* kunna, k'a folo ke ciradenw* ye, a flanan ye ciraw ye, a sabanan ye karamogow ye; o ko, a ka se di dow ma ka kabakow ke, ka banabagatow keneyari se di dow ma, ka se di dow ma ka mogow demɛ, ka dow ke pamogow ye, ka se di dow ma ka kan werew fo. ²⁹ Yala beɛ le kera ciradenw ye wa? Beɛ le kera ciraw ye wa? Beɛ le kera karamogow ye wa? Beɛ le be kabakow kera wa? ³⁰ Banabagatow keneyari se dira beɛ le ma wa? Beɛ le be kan werew fora wa? Beɛ le be se ka kan werew koru fo wa? ³¹ Ayiwa, Ala be ninyoro minw di an ma a ta nɛɛma ra, o minw nafa ka bon kosebe, aw ye ke o le fe.

Nka ne bena a jinicogo beɛ ra jumanman yira aw ra sisan.

Kanuya

(Matiyu 22.36-40; Romukaw 13.8-10; Yuhana 3.16-19; Yuhana folo 4.7-21)

13 Ayiwa, hali ni ne be se ka adamadenw ta kanw beɛ fo, ka melekeɛ fana ta kanw fo, ni kanuya te ne jusu ra, ne ta kuma ye mankan gbansan le ye, i ko siranegɛ gbasito mankan, walama i ko siranegɛtegere mankan. ² Hali ni Ala be kuma don ne da ra ka mogow waaju, ni a be gundokow beɛ yira ne ra, ani lonniya beɛ, hali ni lanaya be ne fe fo ne be se ka kuruw bo o no ra, ni kanuya te ne jusu ra, ne te foyi ye. ³ Hali ni ne ka ne borofenw beɛ tarantaran fagantanw na ka o baro, ka ne farikolo yere di k'a jeni Ala ko koson, ni kanuya te ne jusu ra, o si te foyi pa ne ye.

⁴ Kanuya be mupu, a be kopuman ke, a te pangboya ke, a te waso, a te a yere bonya, ⁵ a te maroyako ke, a te a yere doron ta nafa jini, a te dimi joona, a te kojugu miiri ni mogo ye, ⁶ a te jagari terenbariya ra; a be jagari can le kan, ⁷ a be yafa tuma beɛ, lanaya b'a fe tuma beɛ, jigiyi b'a fe tuma beɛ, a be ko sonmina tuma beɛ.

⁸ Kanuya te ban fiyewu. Ala be kuma don minw da ra ka mogow waaju, o bena ban; kan werew fori bena ban, an ta lonniya fana bena ban. ⁹ Sabu an ka doonin doron le lon; Ala be kuma min don an da ra ka mogow waaju, dan be o ra fana. ¹⁰ Nka min dafara, ni o nana lon min na, an ta lonniya min ma dafa, o bena dabra.

¹¹ Wagati min ne tun ye denmisen ye, ne tun be kuma i ko denmisen, ne tun be miiri i ko denmisen, ne tun be kow jate mina i ko denmisen. Nka kabini ne koroyara, ne ka denmisenya ko beɛ dabra. ¹² O cogo ra, bi an be fenw yera i n'a fo an b'a flera dugalen le ra, a ma gbeya. Nka lon do an bena a ye pada ni pada. Bi koni, dan be ne ta lonniya ra; nka lon do ne bena fen beɛ lon ka pa i n'a fo Ala ka ne yere lon cogo min na.

¹³ Ayiwa, sisan, nin fen saba le be to o no ra: lanaya, ani jigi, ani kanuya. Nka a beɛ ra belebeleba ye kanuya le ye.

Kan werew fori ani waajuri

14 O koson ne balemaw, aw ye jija ka kanuya

le jini. Nin Saninman* be ninyoro minw di an ma, aw ye ke olugu fana fe; nka ka kuma soro Ala fe ka mogow waaju, aw ye ke o le fe kosebe. ² Sabu mogow min be kan were fo, o tigi te kuma mogow fe, nka a be kuma Ala le fe. Mogow si te a ta kuma faamu, sabu a be gundow le fo Nin Saninman baraka ra. ³ K'a soro Ala be kuma don mogow min da ra ka mogow waaju, ale be kuma mogow fe, ka o baraka bonya lanaya ra, ka o ja gbeleya, ka o jusu saaro. ⁴ Min be kan werew fo, o tigi be a yere le baraka bonya; k'a soro Ala be kuma don mogow min da ra ka mogow waaju, o be lanabagaw ta jenkuru bee le baraka bonya.

⁵ Ne b'a fe aw bee ye kan werew fo; nka ni Ala be kuma don aw bee da ra ka mogow waaju, o ka di ne ye ka teme kan werew fori kan. Ka mogow waaju, nafa be o ra ka teme kan werew fori kan, fo ni a fobaga k'a koro fo janko lanabagaw bee ye nafa soro a ra. ⁶ Ayiwa, ne balemaw, sisan ni ne tagara aw fe ka taga ke kuma ye kan werew ra, aw bena mun nafa le soro o ra, ni ne ta kuma ma ke kuma gbenin ye ka Ala ta kow yira aw ra, ka lonniya di aw ma, ka aw waaju, walama ka aw karan?

⁷ Hali nin te fen minw na, k'a soro o be mankan bo, i n'a fo filem, walama goni, ni o fenw te kan gbenin bora, o tuma jon le bena a lon ko nin donkiri le be fora filem na, walama goni na? ⁸ Buru min be fiye ka kerekedenw wele, ni o te kan panaman bora, o tuma jon le bena a yere laben kera kama? ⁹ Ayiwa, ni aw fana ta kumafota ma ke kuma gbenin ye, aw be min fora, jon le bena o faamu? A be i n'a fo aw be kumana gbansan le. ¹⁰ Kan suguya caman be fo dunupa kono, o bee n'a ta, a bee be faamu. ¹¹ Nka kan min be fora, ni ne te o men, o tuma o kan fobaga be ke ne fe i ko siya werew mogow; ne fana be ke ale fe i ko siya werew mogow.

¹² Ayiwa, i n'a fo aw be Nin Saninman ta kow no fe, o tuma fen minw be se ka lanabagaw baraka bonya, aw ye o le jini caman.

¹³ Ayiwa, min be kan werew fo, o tigi ye Ala daari janko a ye se ka o kanw koro fo. ¹⁴ Sabu ni ne be Ala daari kan were ra, ne koni b'a lon ko ne be Ala daari ni ne jusukun ye, nka ne be min fora, ne yere te o faamu. ¹⁵ O tuma ne ka kan ka mun ke? Ne be se ka Ala daari kan were ra Nin Saninman baraka ra, nka mogow be kan min faamu, ne be se ka a daari o ra fana. Ne be se ka Alatanadonkiriw la kan werew ra, nka mogow be kan min faamu, ne be se ka a la o ra fana. ¹⁶ Ni o te, ni i be baraka la Ala ye kan were le ra, mogow to minw be jama ra, olugu bena a fo cogo di ko «amina», i ta barakalari ra, ni ele ka min fo, o ma o faamu?

¹⁷ Ele koni ta barakalari pana kosebe; nka olugu ma nafa soro a ra.

¹⁸ Ne be Ala fo, sabu ne be kan werew fo ka teme aw bee kan. ¹⁹ Nka lanabagaw ta jenkuru ce ma, ne ye kumakan looru doron fo, mogow be se ka min faamu, janko ka mogow karan, ne fe o ka fisa hali kumakan waga tan ye kan were ra, mogow te min faamu.

²⁰ Ne balemaw, aw kana ke denmisenw ye hakiri tan fan fe. Ni kojugu lo, aw ye ke i ko denfitiniw; nka hakiri ta fan fe, aw ye mogokorobaw ye. ²¹ A

sebera sariya ra ko:

«Mogow minw be kan werew fo, ne bena olugu le ta;

ne bena siya werew mogow le ta ka kuma nin mogow fe,

o bee n'a ta, o tena ne lamem †.»

²² O koson kan werew fori te tagamasiyen ye lanabagaw fe; tagamasiyen lo lanabariw le fe. Nka ka kuma soro Ala fe ka mogow waaju, o te tagamasiyen ye lanabariw fe; tagamasiyen lo lanabagaw le fe.

²³ Ayiwa, ni aw lanabagaw ta jenkuru bee ka lajen, ni aw bee ka ke kuma ye kan werew ra, ni mogow gbansan dow, walama lanabari dow nana don aw ce ra, ka o ye, o tena a fo ko aw ye fatow le ye wa? ²⁴ K'a soro ni Ala ka kuma don aw bee da ra ka mogow waaju, ni lanabari do, walama mogow gbansan do nana don aw ce ra, aw bee ta kuma bena a ta miiriya yelem, k'a to a ye lo a ta jurumun na. ²⁵ Miiriya dogonin minw be a jusukun na, o bena bo kene kan; a bena a kinbiri gban ka a ja biri dugu ma ka Ala bato, k'a fo a yere da ra ko can ra, Ala be aw fe.

Fen bee ye ke cogo bennin na

²⁶ Ayiwa, ne balemaw, aw ka kan ka mun le ke? Ni aw ka jogon lajen, ni Alabatodonkiri be do fe, o ye o la; ni kuma be do fe ka tow karan, o ye o fo; ni Ala ka fen do yira do ra, o fana ye o fo; ni Ala ka kan were yira do ra, o ye o fo; ni do be se ka o kan koro fo fana, o ye o fo. Nka a bee ye ke, janko ka lanabagaw baraka bonya. ²⁷ Minw be kuma kan werew ra, o kana teme mogow fla walama saba kan. O fana ye kuma kelen kelen, ani mogow ye soro fana ka a koro fo. ²⁸ Ni mogow te yi min b'a koro fo, o tuma kan werew fobagaw ye je lanabagaw ce ra. O y'a fo a yere kono, o ni Ala ce.

²⁹ Ala be kuma don minw da ra ka mogow waaju, olugu ra mogow fla walama saba ye kuma. Tow y'a lamem, ka a segesege. ³⁰ Nka ni Ala ka ko were yira mogow were ra, min konna ka kuma ta, o ka kan ka je. ³¹ Ni Ala ka kuma don aw bee da ra ka mogow waaju, aw bee be se ka kuma ka jogon son, janko ka bee karan, ka bee ja gbeleya. ³² Ala ta kuma waajurikebagaw ka kan ka se ka o yere mina kuma ta fan fe. ³³ Sabu Ala te kopagaminin fe, fo hera.

Ayiwa, i n'a fo a be ke Ala ta mogow saninmanw ta jenkuru tow bee ra cogo min na, ³⁴ musow ka kan ka je lanabagaw ta jenkuruw* ra, sabu a daganin te ko o ye kuma ta o yorow ra. O ka kan ka o yere majigi, i n'a fo sariya b'a fo cogo min na fana.

³⁵ Ni min b'a fe ka ko do faamu, o ye a ce pininka so kono. Sabu musow ye kuma lanabagaw ta jenkuru* ra, o ye ko benbari le ye!

³⁶ O tuma aw b'a miiri ko Ala ta Kuma sindira aw le fe yi wa? Walama ko a sera aw doron le ma wa?

³⁷ Ni do b'a miiri ko Ala ka kuma don ale da ra ka mogow waaju, walama ko Nin Saninman* ka sebgaya do di a ma, o tigi ka kan k'a lon ko ne be min fora, ko o ye Matigi ta cifonin le ye. ³⁸ Ni min fana ma nin kow lon, i b'a soro ko Ala ma ale fana lon.

† 14.21 Nin kuma fora Ezayi 28.11-12

³⁹ Ayiwa, ne balemaw, ka kuma soro Ala fe ka mogow waaju, aw ye ke o le fe kosebe; aw kana mogow bari ka kan werew fo fana. ⁴⁰ Nka a ye ke cogo bennin na, fen bee ye ke ka kana ni a kecogo ye.

Yesu Kirisita kunuko

15 Ayiwa, ne balemaw, ne ka Kibaro Diman* min lase aw ma, aw sonna o ma ka jija ka to o kan; ayiwa, aw y'a to ne ye aw hakiri jigi o ra tun. ² Aw kisira o le sababu ra, ni aw koni ka a sira tagama i n'a fo ne ka aw karan a ra cogo min na; ni o te, aw ta lanaya kera gbansan le ye.

³ Ne karanna min na, ne konna ka aw karan o le ra, ko Kirisita* sara an ta jurumunw koson, i n'a fo a sebera Kitabu konc cogo min na; ⁴ a su donna, a saya tere sabanan a kununa, i n'a fo a sebera Kitabu konc cogo min na. ⁵ A kununin ko a ka a yere yira Piyeri ra; o ko, a ka a yere yira ciraden* tan ni fla ra. ⁶ O ko, a ka a yere yira balema lanabaga minw na yoronin kelen na, o ka ca ni mogow keme looru ye. Olugu caman belen be si ra bi, nka dow sara. ⁷ O ko, a ka a yere yira Yakuba ra, ka a yere yira ciraden tow bee ra.

⁸ O bee le ko, a ka a yere yira ne Poli fana ra, ne min kera i ko den kogobari. ⁹ Sabu ne le ye ciradenw bee ra fitini ye. Ne yere man kan ka wele ko ciraden, sabu ne ka Ala ta jenkuru mogow tooro kosebe. ¹⁰ Nka ne ye min ye bi, Ala ta neema le baraka ra ne sera ka ke o ye. Ala ka o neema min ke ne ye, o ma ke gbansan ye fiyewu! Sabu ne ka baara ke ka teme tow bee kan. Nka ne yere baraka le ma o ke; Ala ta neema min be ne kan, o baraka lo! ¹¹ O koson ni a kera ne le ye o, ni a kera ciraden tow le ye o, an bee be nin waajuri kelen le kera; aw fana lara o le ra.

Lanabagaw kunuko

¹² Ayiwa, ni anw be waajuri kera k'a fo ko Kirisita* kununa ka bo saya ra, mun koson aw dow b'a fora ko suw tena kunu? ¹³ Ni can lo ko suw tena kunu, o tuma Kirisita fana ma kunu le ke! ¹⁴ Ni a fana kera ko Kirisita ma kunu, o tuma an ta waajuri ye gbansan le ye, aw ta lanaya fana ye gbansan le ye. ¹⁵ Ka fara o kan, ni suw tena kunu, a be i n'a fo an kera seerejuguw le ye Ala ta fan fe; sabu an ka seereya ke ni Ala togo ye, ko a ka Kirisita kunu, k'a soro a m'a kunu. ¹⁶ Sabu ni mogow tena kunu lahara, o tuma Kirisita fana ma kunu. ¹⁷ Ni Kirisita fana ma kunu, o tuma aw ta lanaya ye gbansan le ye, aw ta jurumun fana be aw ra hali bi. ¹⁸ Lanabaga minw sara, olugu si te kisi fana. ¹⁹ Ni an jigi be Kirisita kan dunupa ra yan doron le, o tuma anw le ye mogow bee ra jani-bagatow ye.

²⁰ Nka, can ra, Kirisita kununa ka bo saya ra. Minw sara, Ala ka a kunu k'a ke olugu ra mogow folo ye, k'a yira ko olugu fana bena kunu. ²¹ Sabu saya donna dunupa ra mogow kelen le sababu ra, suw kununi fana nana mogow kelen le sababu ra. ²² Mogow bee be sa, sabu o bora Adama ra; o cogo ra fana bee bena panamanya kokura Kirisita

sababu ra. ²³ Nka bee ta bena ke a ta wagati le ra. Kirisita kera folo ye; o ko, minw kera a ta mogow ye, a nawagati ra, olugu fana bena kunu. ²⁴ O ko, a laban be se. O wagati ra Kirisita bena kuntigiyaw bee cen, ani sebayaw bee, ani fangatigiyaw bee; o ko a be Masaya* laseko Fa Ala ma. ²⁵ Sabu jagboya lo ko Kirisita ye sigi masaya ra, fo Ala ye a juguw bee majigi ka o bla a sen jukoro. ²⁶ A bena jugu laban min halaki, o ye saya ye. ²⁷ Sabu a sebera ko: «Ala ka fen bee bla a sen jukoro †.» Nka ni a fora ko a ka fen bee bla a ta fanga koro, o b'a yira ko Ala min ka fen bee bla a ta fanga koro, ko ale Ala yere ko te. ²⁸ Ni fen bee nana ke Yesu ta fanga koro wagati min na, Ala min ka fen bee bla a ta fanga koro, Dence* fana bena a yere bla ale Ala ta fanga koro. O tuma, Ala kelen le bena ke fen bee kunna, ka ke mogow bee kunna.

²⁹ Ayiwa, ni suw tena kunu, o tuma minw be o yere batize suw ye, olugu bena a ke di? Ni suw tena kunu fiyewu, mun koson o be o yere batize suw ye? ³⁰ Ayiwa, anw yere do? Ni suw tena kunu, mun koson wagati bee an be an yere nin bla farati ra? ³¹ Lon bee ne le be ne yere dira saya ma. Can lo, ne balemaw, ne be o fo aw ye, sabu an Matigi Yesu Kirisita ta jenogonya ra, aw le ye ne ta bonya kun ye. ³² Ne ka siyen min ta Efesi, k'a ke i ko ne ni waraw le be jogon na, ni ne ka o ke adamadenw doron le koson, o tuma ne be mun nafa le soro o ra? Ayiwa, ni suw tena kunu, o tuma

«an ye domuni ke, ka min,
sabu sini an bena sa †.»

³³ Aw kana aw yere lafiri de! «Tagamajogonjugu be mogow bla sirajugu kan ‡.»

³⁴ Aw ye hakiri soro, ka jurumun dabra. O le bennin be! Sabu dow be aw ce ra, olugu ma Ala lon. Ne be o fora janko aw y'a lon ko o ye aw yere ta maroyako le ye.

Lanabagaw ta farikolokura

³⁵ Do bena a fo ko: «O tuma suw bena kunu cogo di? Farikolo suguya juman le bena ke o ra?»

³⁶ Naloman fle de! Ni i ka siman dan dugukolo ra, ni a ma sa, a te se ka falen. ³⁷ I be simankise gbansan le dan, jo, walama siman were kise; i te a yiri yere kuturu bee le ta k'a don dugukolo ra.

³⁸ Nka Ala be o simankise falen k'a ke a yere sagonan yiri ye. Ala be simankise bee ke a ta yirisun jogonna le ye.

³⁹ O cogo ra, danfenw fana suguya ka ca; o si te kelen ye. Adamaden farisogo be a danna, beganw ta be a danna, konow ta be a danna, jegew ta be a danna. ⁴⁰ Sanfafenw fana ta be a danna; dugukolokanfenw fana farisogo be a danna. Nka sanfafenw nooro ni dugukolokanfenw nooro te kelen ye. ⁴¹ Tere nooro be a danna, karo nooro be a danna, lolow nooro be a danna fana. Hali lolo do nooro ni lolo do were nooro te kelen ye.

⁴² Ayiwa, suw kunucogo be ten fana. Ni su donna dugukolo ra, a be i n'a fo simankise, a be tori. Nka a toribari le be kunu. ⁴³ A cennin be don dugukolo

† 15.27 Nin kuma fora Zaburu 8.7; 110.1 †† 15.32 Nin kuma fora Ezayi 22.13 ‡ Poli ka lonnikabaga do ta kuma le fo yan, min togo tun ye Menandiri.

ra, nka a nooroman be kunu. A barakantan be don dugukolo ra, nka a be kunu ni barakaba ye.

⁴⁴ Farikolo gbansan le be don, nka a panaman be kunu ni nin ye. Adamaden farikolo be yi, Nin Saninman* be farikolokura min di, o fana be yi. ⁴⁵ O koson a sebera Kitabu konɔ, ko: «Mogɔ folo †, min ye Adama ye, Ala ka nin don o ra k'a ke mogɔ panaman ye.» Nka Adama laban ††, o kera Nin* ye, Nin min be mogow panamanya. ⁴⁶ Nin Saninman* be farikolokura min di, o ma ke folo ye. Adamaden ta farikolo gbansan le kera folo ye; Nin Saninman be farikolokura min di, o ka sorɔ ka na ko fe.

⁴⁷ Adama, min kera mogɔ folo ye, ale bora dugukolo boɔ ra; ale kera dugukolo ta fen le ye. Nka to kelen, Kirisita, ale bora sankolo ra. ⁴⁸ Min bora dugukolo boɔ ra, ale be cogo min na, minw bee sorɔra ale ra, olugu fana be o cogo le ra. Min bora sankolo ra, ale be cogo min na, minw bee kera ale ta ye, olugu fana be o cogo le ra. ⁴⁹ Min bora dugukolo boɔ ra, an bora o fe cogo min na, min bora sankolo ra, an bena bo o fe fana ten le.

⁵⁰ Ne balemaw, ne be min fora, o korɔ ye ko farisogo min be an na, an te se ka don Ala ta Masaya ra ni o farisogo ye. An farisogo torita te se ka don Ala ta Masaya banbari ra.

⁵¹ Ne be gundo do fo aw ye: An bee le tena sa, nka an bee bena yeleva ⁵² yoronin kelen, nakomiko kelen, burulaban fiyetuma ra. Buru bena fiye, suw bena kunu ni farikolokura ye, farikolo min te tori; anw tow, anw bena yeleva ka ke farikolokura ye. ⁵³ Sabu farikolo torita min be an na, jagboya lo ko o ye yeleva k'a ke farikolokura ye, farikolo toribari; jagboya lo fana ko an farikolokoro ye yeleva k'a ke farikolokura ye, farikolo min te sa. ⁵⁴ Ayiwa, ni an farikolo torita yelevana k'a ke farikolokura ye, farikolo toribari, ni an farikolokoro yelevana k'a ke farikolokura ye, farikolo min te sa, o tuma, min sebera Kitabu konɔ, o be ke can ye, ko:

«Se sorɔra saya kan, saya tununa pewu!

⁵⁵ E, saya, i ta se be min tuun?

E, saya, i ta fagaribiye be min tuun †?»

⁵⁶ Saya ta fagaribiye ye jurumun le ye; jurumun ta fanga be bo sariya le ra. ⁵⁷ Nka an ye baraka la Ala ye, sabu ale le be se di an ma, an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

⁵⁸ O koson, ne balema kanuninw, aw ye baraka don aw yere ra, foyi kana aw lasegi ko; aw ye taga na Matigi ta baara ra wagati bee, sabu aw k'a lon ko aw be baara min kera Matigi ye, o tena ke gbansan ye.

Wari min lajenna Zeruzalemu lanabagaw ye

(Romukaw 15.25-27)

16 Ayiwa, ne balemaw, aw bena wari min lajen k'a ci ka taga Ala ta mogɔ saninmanw deme Zeruzalemu, aw fana ye jija ka o ko ke i n'a fo ne k'a fo Galasi lanabagaw ye cogo min na.

² Logokun o logokun, a tere folo †, ni bee kelen ke-

† Mogɔ folo: o ta ko fora Damina 2.7 †† Adama laban: O ye Yesu Kirisita ye. ‡ 15.55 Nin kuma fora Ezayi 25.8; Oze 13.14 †† Logokun tere folo, o ye liyatilon ye (Kewalew 20.7

len se ka ke min ye, o tigi ye o bo ka o bla danna ka kapa ni a ta sorɔta ye, janko ni ne nana se yi, aw kana a fo ko aw be wari lajen o wagati le ra.

³ Ayiwa, ni ne nana se yi, aw yere bena mogɔ minw panawoloma, ne bena sebe do don olugu boro ka o ci ka taga Zeruzalemu ni wari ye. ⁴ Ni a kera ko a be ne yere tagakun bo, o mogow bena fara ne kan ka taga.

Poli be kuma a ta tagama ko ra

⁵ Ne bena teme Masedoni jamana fe ka sorɔ ka se aw fe yi, sabu ne b'a fe ka teme Masedoni jamana le fe. ⁶ A be se ka ke ko ne bena wagati doonin ke ni aw ye, walama ne yere bena nenewagati bee ke yi; o ra aw bena ne deme ka ne lase ne ta tagayorow ra. ⁷ Sabu ne t'a fe ka taga ne na la aw kan doron ka teme; ne b'a fe ka wagati do ke ni aw ye, ni Matigi sonna.

⁸ Nka o bee n'a ta, ne bena to Efesi fo ka taga Pantekoti panagbe* wagati se. ⁹ Sabu sigiya t'a ra, Ala ka sira dayele ne ye baaraba do kama; ne kerebagaw fana ka ca.

¹⁰ Ni Timote ka se yi, aw y'a minako na janko a kana degu aw ce ra, sabu a fana be Matigi ta baara le kera i n'a fo ne. ¹¹ Mogɔ kana a dogoya de! Aw y'a deme ka a lase ne ma yan hera ra; ne ni balema tow bee le be a makonona yan.

¹² An balemae Apolosi koni, ne ka ale daari kosebe ko a ye taga ni balemaw ye aw fe yi, nka a ma ke ale yere sago ye ka taga yi sisan. Ni a nana wagati were sorɔ, a bena taga.

Fori laban

¹³ Aw ye aw janto aw yere ra, ka aw yere korosi, ka jija ka to lanaya ra. Aw ye aw ja gbeleya, ka baraka don aw yere ra. ¹⁴ Aw be fen o fen ke, aw ye o bee ke ni kanuya ye.

¹⁵ Aw k'a lon ko Sitefanasi ni a ta somogow le kera Akayi jamana lanabaga folow ye. O fana ka baara ke ni o jusu bee ye ka Ala ta mogɔ saninmanw deme. Ne balemaw, ne b'a jini aw fe tuun ¹⁶ ko aw ye o mogɔ jogonw kan mina, ani mogɔ minw bee be o baara jogon ke Ala ye.

¹⁷ Ayiwa, Sitefanasi ni Foritunatusi ni Akayikusi, olugu be ni ne ye yan minke, o diyara ne ye kosebe. O be ne korɔ yan aw no ra. ¹⁸ O ka ne jusu suma, ka aw fana jusu suma. Aw ka kan ka o mogɔ jogonw walenumanlon.

¹⁹ Azi jamana lanabagaw be aw fo. Akila ni Pirisili ni lanabaga minw be lajen o ta so, olugu bee be aw fo kosebe Matigi ta jennogonya ra.

²⁰ Balemaw bee be aw fo. Aw ye jogon fo ni kanuyafori saninman ye.

²¹ Ne Poli, ne yere be aw fo. Ne yere ta seberino le ye nin fori ye.

²² Ni mogɔ min te Matigi kanu, Ala ye o tigi danga. «Maranata.» An Matigi ye na!

²³ Matigi Yesu ta neema ye ke aw fe.

²⁴ Ne be aw bee kanu Yesu Kirisita ta jennogonya ra!

Korantikaw flanan

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pōli ka nin letere sebe Korantikaw ta letere folo ko fe. I b'a soro a k'a sebe k'a to Masedoni mara ra. Korenti tun ye Geresi jamana dugu bee ra belebeleba ye. Pōli k'a fo Korantikaw ye nin letere kono, ko ale bena taga o fe. Nka a b'a yira fana ko ale ni olugu ta jogonye bena gbeleya; sabu ale bena kumagbelen dow fo Korantikaw ye, o ta kewale dow koson. A kera i n'a fo Pōli tun konna ka letere min ci o ma, ani a tun tagara o fe ka taga ladiri minw di o ma, o ladirikanw si ma se ka o jogo yelema, ka o bla sirapuman kan. Korenti lanabaga dow belen tun be Pōli dogoya, k'a ta baara ni a ta waajuri ko mafiyenya. Dow tun k'a jaraki wariko ta fan fe. O koson an b'a ye nin kitabu kono ko Pōli be kuma k'a yira ko ale ma jaraki foyi ra, ko ale ta baara kera ka kapa ni Ala ta sebagaya le ye, k'a ju sigi terenninya kan (10.8). O bee ko, Pōli be o ladi ko o tun k'a latige ka wari min lajen ka Zeruzalemu lanabaga fagantanw deme, ko o ye jija ka o wari ko panabo. A b'a fo fana ko lanabagaw ta pamogow ye o yere korosi kopagamibagaw ra. Nin kitabu be lanabagaw karan yafari ni sabari ra.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Gbeleya minw tun be Pōli ni Korantikaw ce

Lanabagaw ka wari min lajen Zude mara lanabagaw ye

Pōli ta ciradenya bora Ala yere le ra

Pōli ta fori

1 Ne Pōli, Ala ka ne panawoloma ka kapa ni a yere sago ye, ka ne ke Yesu Kirisita ta ciraden* ye; ne ni an balemace Timote le be nin sebe kera k'a ci aw ma, aw minw ye Ala ta jenkuru mogow ye Korenti, ani Ala ta mogow saninman minw bee be Akayi jamana ra. ² An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Pōli be Ala fo a ta demeri koson

³ An ye Ala tando, min ye an Matigi Yesu Kirisita ta Ala ni a Fa ye; hina Fa lo, jususaarobaga Ala lo wagati bee. ⁴ Ale Ala le be an jusu saaro an ta tawow bee ra, janko an be o jususaaro min soro ale Ala fe, o ye ke sababu ye k'a to an fana ye tow jusu saaro o ta tawokow bee ra.

⁵ An be an ninyoro soro sijagako caman Kirisita ta tawow ra cogo min na, Ala be an jusu saaro sijagako caman fana o cogo kelen na, Yesu Kirisita baraka ra. ⁶ Ni tawow sera an ma, o be ke sababu ye k'a to Ala ye aw jusu saaro, ani ka aw kisi. Ni Ala ka an jusu saaro, o ye aw ta jususaaro sababu le ye fana; o le b'a to anw be tawow minw muwu, aw fana be se ka o tawow jogon muwu.

⁷ Ayiwa, jigiyi min be anw fe aw ta ko ra, foyi te se ka o jigiyi cen; sabu an k'a lon ko aw ninyoro

kera tawow ra cogo min na, aw ninyoro bena ke Ala ta jususaaro ra ten fana.

⁸ Ne balemaw, tawow min sera an ma ka an to Azi jamana ra, an b'a fe aw ye o lon. An tawowra yere le, fo ka taga teme an baraka dan kan; an yere tun m'a lon ko an bena to nin na. ⁹ A koni tun be an kono ko an ta saya latigera ka ban. Nka o kera le janko an kana an jigi la an yere kan, fo Ala doron, ale min be suw lakunu. ¹⁰ Ale Ala le ka an kisi o sayajugu ma, ale le bena an bosu tuun o saya jogon ma. An jigi b'a kan ko sijaga were a belen bena an bosu tuun, ¹¹ sabu aw fana be Ala daarira an ye; o koson aw ta daariri caman baraka ra an bena neema min soro Ala fe, o bena ke sababu ye k'a to mogow caman fana ye baraka la Ala ye an ta ko ra.

Pōli k'a ta tagama wagati yelema

¹² Anw k'a lon an jusukun na ko ka Ala ja to an na, anw koni tagamana ni jusukun kelen le ye, ka tagama can kan fana. An ka o le ke yoro bee. Ka an to ni aw ye, an yere ka do fara a kan le. O le ye an kunkorotasababu ye. Nka an ka o ke Ala ta neema le baraka ra; an ma o hakiritigiya soro mogow fe. ¹³ Aw be min karanna k'a faamu, an te foyi were fora an ta sebew kono ni o te. Ne jigiyi b'a kan fana ko aw bena a faamu ka ja, ¹⁴ i n'a fo aw k'a faamu donin ka ban cogo min na, ko Matigi

Yesu nalon na, anw bena ke aw kunkorotasababu ye, aw fana bena ke an kunkorotasababu ye.

¹⁵ O lanaya le koson, ne tun k'a latige ka taga aw fe yi folo, janko Ala ye nɛɛma aw ye sipaga fla.

¹⁶ Sabu ne tun b'a fe ka tɛmɛ aw fe yi ka soro ka taga Masedoni, ka bo Masedoni ka na aw fe tuun. Ni o kera, aw tun bena ne demɛ ka se Zude mara ra. ¹⁷ Ayiwa, ne ma na se ka taga minke, yala o koro ye ko ne tun te ne sobe le ra wa, walama ko ne ka o latige ka kapa ni adamadenw ta cogo le ye, ka ke kumaflafobaga ye, k'a fo ko «onhon» k'a yelem a k'a fo ko «on-on»? ¹⁸ Ala ye kankelentigi ye cogo min na, ne ka kuma min fo aw ye, o ma ke «onhon» ani «on-on» ye. ¹⁹ Sabu Den min bora Ala ra*, Yesu Kirisita, ne ni Silasi ni Timote ka min ko waajuri ke aw fe yi, ale t'a fo «onhon», k'a yelem a k'a fo «on-on», kuma kelen kan. Ale ta ye «onhon» le ye.

²⁰ Ale Yesu Kirisita le be an ja sigi, k'a yira an na ko Ala ta layiri be ye can ye. O le koson an be «amina» fo a togo baraka ra, ka Fa Ala tando.

²¹ Ale Ala yere le ka anw ni aw baraka bonya Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra, ka an bla danna a yere ye. ²² A ka a ta tagamasiyen la an kan, ka a ta Nin Saninman* fana don an jusukun na, k'a yira ko an kera ale ta ye; a ka fen minw layiri ta an ye, Nin Saninman le kera o sarati ye.

²³ Ne be kari Ala ra, ko ni ne be faninya le tigera, a ye ne nin mina; ni ne ma taga Korenti tuun, ne ka o ke janko ka aw sutara le. ²⁴ Nka o t'a yira ko anw le ye aw kuntigiw ye lanaya ko ra de! Sabu aw ta lanaya sabinin lo ka ban. Nka an b'a fe ka baara ke ni aw ye janko aw ye jagari.

2 O le koson, ne k'a latige ko ne te taga aw fe yi folo, janko ne kana taga aw jusu kasi tuun, ² sabu ni ne ka aw jusu kasi, jon le bena ne ninsondiya? Aw le be ne ninsondiya; nka ni ne ka aw jusu kasi, aw be se ka ne ninsondiya cogo di? ³ O koson, ne tun ka sebe ci aw ma ka aw lasomi, janko ni ne ka taga, ne kana taga panasisi soro aw fe yi; sabu aw le ka kan ka ne ninsondiya. Ne lara a ra ko ne ta jagari ye aw be fana ta jagari le ye. ⁴ Can ra, ne jusu kasiniba, ani ne jusu tɔɔɔnin, ani ne kasibagato le tun ka o sebe ci aw ma. Nka ne m'a sebe janko ka aw jusu kasi; ne k'a sebe, janko aw y'a lon ko ne be aw kanu kosebe.

Lanabagaw ka kan ka yafa

⁵ Mogo min nana ni o panasisi ye, o tigi ma ne le jusu kasi; a ka aw be le jusu kasi; ni o te, a koni ka aw caman le jusu kasi. ⁶ Aw caman benna a ra ka o ce koro ka ban cogo min na, a man kan ka tɛmɛ o kan. ⁷ Sisan, aw ka kan ka yafa a ma, ka a jusu saaro, janko a jusu kana kasi k'a dama tɛmɛ, fo ka taga a baraka ban.

⁸ O koson, ne be aw daari ko aw y'a yira a ra k'a gbeya, ko a ko ka di aw ye hali bi. ⁹ Ne ta sebe kun tun ye le fana ka aw ke k'a fle, k'a lon ni can lo ko aw be ne kan mina fen be ra. ¹⁰ Ni aw ka yafa mogo min ma, ne fana be yafa o tigi ma. Ni a kera ko ne ka kan ka yafa ko do ra, ne be yafa aw le koson, ka Kirisita* ke an seere ye. ¹¹ O be kun ye janko Setana kana donyoro soro an ce ra. Sabu mi-

iriya minw b'a konɔ, an yere ka o lon.

Hami min tun be Poli ra Torohasi

¹² Ayiwa, ne sera Torohasi Kirisita* ta Kibaro Diman* waajuri kama tuma min na, ne k'a ye ko Matigi ka sira do dayele ne ye o baara kama.

¹³ Nka o be n'a ta, ne hakiri tun siginin te, sabu ne ma ne balemace Tite ye. O koson ne ka sira jini o fe ka taga Masedoni.

Poli ta baarakɛcogo

(Romukaw 15.17-19; Korentikaw folo 1.17-24; Korentikaw flanan 4.1-7)

¹⁴ Ne be baraka la Ala ye, sabu ale le be an ke sesorobagaw ye tuma be Kirisita* ta jɛnɔɔɔnya ra. Anw sababu ra a be Kirisita ta lonniya lase yoro be, i ko turu kasadiman. ¹⁵ Sabu an kera Kirisita ta ye, ka ke i n'a fo turu kasadiman Ala fe. Minw be kisiri sira kan, ani minw be halakiri sira kan, o kasa be se o be ma. ¹⁶ Dow fe, o kasa ye saya kasa ye, min be saya lase olugu ma. Nka dow fe, o kasa ye panamanya kasa ye, min be panamanya lase olugu ma.

Ayiwa, jon le be se ka o baara ke k'a ja sa? ¹⁷ Anw te Ala ta Kuma waajuri ta k'a ke waripin-isira ye, i ko mogo caman b'a ke cogo min na. Ala le ka an ci, o koson an be waajuri ke Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra ni jusukun gbenin ye Ala ja koro.

Jɛnɔɔɔnyakoro ni jɛnɔɔɔnyakura

3 Ayiwa, yala ne ta kuma b'a yira ko an be an yere togɔɔɔuman fora le wa? Ni an be taga aw fe, yala an mako b'a ra i n'a fo mogo dow, ka taga ni sebe do ye an boro min be an togɔɔɔuman fo wa, walama ko aw ye o sebe jɔɔɔn do di anw ma? ² Aw le ye anw ta togɔɔɔumanfɔsebe ye; o sebenin be an jusukun le ra, mogo be b'a karan k'a lon fana. ³ Can lo, aw ye Kirisita ta letere le ye, min sebera an ta waajuri sababu ra. A ma sebe ni dabaji ye, a sebera ni Ala panaman ta Nin Saninman* le ye; a ma sebe kabakuru walaka kan, a sebera mogo jusukun le kan.

⁴ O lanaya le be an fe Ala ja koro, Kirisita sababu ra. ⁵ A te i n'a fo ko se bagaya be an yere fe ka nin baara jɔɔɔn ke an yere ma; nka an ta baraka be be bo Ala le ra. ⁶ Sabu ale le ka o se di an ma, ka ke jɛnɔɔɔnyakura* ta baaradenw ye, jɛnɔɔɔɔnya min ju ma sigi sariya sebenin kan, nka a ju sigira Nin Saninman le kan; sabu sariya sebenin be na nin saya le ye, nka Nin Saninman be mogo panamanya.

⁷ Ayiwa, sariya min be saya lase mogo ma, Ala ka o kumakanw sebe kabakuru walakaw kan. O kera fen nooroman ye, k'a ke fo Izirayelimogow tun te se ka o ja lo cira Musa pada ra, a pada nooro koson; k'a soro o nooro ma ke fen meenta ye.

⁸ Ayiwa, ni sariya nooro kera o ye, o tuma Nin Saninman ta baara nooro belen tena bonya ka tɛmɛ o be kan wa? ⁹ Ayiwa, sira min be Ala ta kiti ben an kan, ni nooro kera o ra, sira min be an ke mogo terennin ye Ala fe, o nooro le bena bonya kosebe. ¹⁰ Nooro min temena folofolo, o ma ke foyi

ye tuun, sabu nɔɔrɔ dɔ wɛrɛ nana, min ka bon ni a ye pewu. ¹¹ Ala ka fen min kɛ fen temeta ye, ni nɔɔrɔ kera o ra, o tuma a ka min kɛ fen banbari ye, o nɔɔrɔ le bɛna bonya kosebɛ.

¹² O le kera an ta jigiya ye, o kosɔn an ja siginin bɛ kuma. ¹³ An t'a kɛ i ko cira Musa, min tun bɛ fani biri a pada kan, janko nɔɔrɔ min bɛ a pada kan, Izirayelimɔgɔw kana o pa lɔ o ra, ka o bantɔ ye. ¹⁴ Nka Izirayelimɔgɔw yɛrɛ jusukun le nana gbɛlɛya; sabu hali bi ni o bɛ jɛnɔgɔnyakɔrɔ kitabu w karan, a bɛ i n'a fɔ o fani ɔgɔn le birinin bɛ o pa kan; o t'a faamu. O fani fana tɛ se ka bɔ yi, sabu ni an bɛ Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, o le bɛ se ka o fani bɔ yi. ¹⁵ Hali bi ni o bɛ cira Musa ta kitabu w karan, a bɛ i n'a fɔ fani dɔ birinin lo o hakiri kan, o tɛ a faamu. ¹⁶ Nka ni min ka sɔn Matigi ma, o fani bɛ bɔ o tigi pada kan.

¹⁷ An bɛ Matigi min ko fɔra, o ye Ala Nin* le ye. Ni Matigi Nin bɛ yɔrɔ min na, o yɔrɔ le ra mɔgɔ bɛ kɛ a yɛrɛ ta ye.

¹⁸ Fani birinin tɛ an minw pada kan, an bɛɛ le bɛ Matigi ta nɔɔrɔ yira k'a gbɛya, i n'a fɔ dugalen bɛ cogo min na. O cogo ra, lon o lon an bɛ yɛlɛma ka kɛ Matigi yɛrɛ cogo ra, ka nɔɔrɔ dɔ fara dɔ kan. Matigi, min ye Nin Saninman ye, ale le bɛ o baara kɛ.

Pɔli ni a jɛnɔgɔnw ta baarakɛcogo

(Tesalonikikaw folo 2.1-6; Korentikaw flanan 2.14-17)

4 Ayiwa, Ala le hinara an na ka o baara karifa an ma; o kosɔn an tɛ an fari faga. ² Mɔgɔw bɛ maroyako minw kɛ dogo ra, an banna o ma. An tɛ an ta kewalew kɛ ka mɔgɔ si nɛgɛ k'a lafiri, an fana tɛ Ala ta Kuma yɛlɛma; nka an bɛ can le fɔ k'a gbɛya Ala pa kɔrɔ, janko mɔgɔw bɛɛ y'a lon ko an ta kuma ye can le ye. ³ O bɛɛ n'a ta, ni an ta Kibaro diman kɔrɔ belɛn dogonin lo, mɔgɔ minw bɛ halaki, a dogonin lo olugu le fɛ. ⁴ O mɔgɔw tɛ la Ala ra, sabu dunupa kuntigi, Setana ka o hakiri fiyen, janko o kana Kibaro Diman* nɔɔrɔ bonya ye, o Kibaro Diman min bɛ Kirisita* ta nɔɔrɔ yira, Kirisita min ni Ala cogo bɛɛ ka kan.

⁵ An tɛ waajuri kɛ ka an yɛrɛ ko fɔ; an bɛ Matigi Yesu Kirisita le ko fɔ. An ka an yɛrɛ kɛ aw ta baaradenw ye Yesu le kosɔn. ⁶ Ala min tun k'a fɔ ko: «Yeelen ye manamana dibi cɛ ma †», ale kelen le fana k'a ta yeelen manamana an jusukun na, janko a ta nɔɔrɔba min bɛ Kirisita ra, an ye o lonniya sɔrɔ an jusukun na.

Pɔli ni a jɛnɔgɔnw ta tɔɔrɔw

(Korentikaw flanan 6.3-10; 1.5-11; Timote flanan 2.8-11)

⁷ O natoroba bɛ an fɛ, k'a kɛ i n'a fɔ a bɛ bɔgɔda le kɔnɔ, janko k'a yira ko o sebayaba bɔra Ala le ra, a ma bɔ anw na. ⁸ Mɔgɔw bɛ tɔɔrɔ suguya bɛɛ la an kan, nka an baraka ma ban. An hakiri bɛ pagami, nka an jigi tɛ tige. ⁹ O bɛ tugu an kɔ ka an tɔɔrɔ, nka Ala tɛ an kelen to; o bɛ an bugɔ ka an ben dugu ma, nka an tɛ halaki. ¹⁰ Wagati bɛɛ o bɛ an fagayɔrɔ pini i ko o ka Yesu faga cogo min na. Nka Ala bɛ an tanga, janko bɛɛ y'a

† 4.6 Nin kuma fɔra Damina 1.3

lon fana ko Yesu panaman lo, ko an bɛ panaman-yara ale sababu le ra; ¹¹ sabu an ta dunupalatige bɛɛ ra, o bɛ an fagayɔrɔ pini wagati bɛɛ Yesu tɔgɔ kosɔn. Nka o b'a yira ko Yesu panaman lo, ko ale le bɛ an farikolo barakantan panamanya. ¹² O cogo ra, saya bɛ a ta baara ra anw kama, nka o le sababu ra aw bɛ panamanya sɔrɔ.

¹³ A sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Ne lara Ala ra, o kosɔn ne kumana Ala tɔgɔ ra ††.» Ayiwa, o lanaya ɔgɔn le fana bɛ anw fɛ; an lara Ala ra, o kosɔn an bɛ waajuri kɛ. ¹⁴ An k'a lon ko Ala min ka Matigi Yesu lakunu ka bɔ saya ra, ale le fana bɛna an lakunu, ka kɛ ni Yesu ye, ka anw ni aw bɛɛ lajen Yesu pa kɔrɔ.

¹⁵ Ayiwa, o kow bɛɛ bɛ sera an ma aw le kosɔn, janko Ala ye nɛɛma mɔgɔ caman ye; o ra baraka min bɛna la Ala ye ka Ala bonya, o barakalari bɛna caya.

Nanamanyakura ni farikolokura

(Piyeri folo 1.6-9; Romukaw 8.23-25)

¹⁶ O le kosɔn an fari tɛ faga. Hali ni an farikolo baraka bɛ dogoyara, lon o lon barakakura le bɛ fara an nin ta baraka kan. ¹⁷ Sabu tɔɔrɔ fitini min bɛ an kan sisan, o bɛ kɛ sababu ye ka bonyaba lase an ma, bonya min tɛ ban. ¹⁸ O kosɔn an tɛ an pa lɔ fenyetaw ra, nka an bɛ an pa lɔ fenyebariw le ra; sabu fenyetaw bɛ wagati dɔɔnin dɔɔn le kɛ, nka fenyebariw ye fen banbari le ye.

5 Farikolo min bɛ an na dugukolo kan yan, o bɛ i ko fanibon. An k'a lon ko ni o ka cɛn lon min na, so pumanba bɛ an pa sankolo ra, Ala yɛrɛ boro ka min lɔ, min tɛ se ka cɛn fiyewu, ani mɔgɔ boro ma min lɔ. ² Sisan, ka an to dunupa ra yan, an bɛ kasi, ka ɔuna, sabu an b'a fɛ ka taga Ala fɛ ka farikolokura sɔrɔ sankolo ra. ³ Ni an ka farikolokura sɔrɔ, o tuma an farikolontan tena to. ⁴ Ka nin farikolo to an na nin dunupa ra yan, an bɛ ɔuna, an deguninba lo; nka a tɛ i n'a fɔ farikolo min bɛ an na yan, an b'a fɛ o ye bɔ an na dɛ! Nka farikolokura min bɛ sankolo ra, an b'a fɛ ka o le sɔrɔ, janko farikolo banbari ye bla farikolo banta nɔ ra.

⁵ Ala yɛrɛ le ka an dan o kow kama. A ka Nin Saninman* di an ma ka o kɛ a sarati ye k'a yira an na ko a bɛna o fenw di an ma.

⁶ O kosɔn an ja siginin lo tuma bɛɛ. An k'a lon ko ka an to dunupa ra yan ni nin farikolokɔrɔ ye, an yɔrɔ ka jan Matigi ra. ⁷ An bɛ tagama ka kapa ni lanaya le ye; an pa bɛ fen minw ye, an tɛ tagama ka kapa ni o ye. ⁸ An jigi siginin lo tuma bɛɛ. Farikolo min bɛ an na dugukolo kan yan, an b'a fɛ ka o bɔ an na, ka taga to Matigi fɛ. ⁹ O kosɔn ni an tora nin farikolo ra o, walama ni an bɔra a ra o, an koni bɛ jija fen bɛɛ ra ka an yɛrɛ ko diya Matigi ye. ¹⁰ Sabu an bɛɛ le ka kan ka taga lɔ Kirisita* ta kititigeyɔrɔ ra, janko an ka fen o fen kɛ dunupa ra yan, kopuman o, kojugu o, an ye o sara sɔrɔ.

†† 4.13 Nin kuma fɔra Zaburu 116.10

Kirisita le be ben don Ala ni mogow ce

(Romukaw 5.1-11; Efesikaw 4.20-24)

¹¹ Matigi jāsiran be an na; o koson an be waajuri ke cogo beɛ, janko mogow ye son a ma ko Ala ta Kuma ye can ye. Ala be an cogo beɛ lon. Ne lanin b'a ra ko aw ka anw cogo lon fana aw jusukun na.

¹² An te o fora janko ka an yere togɔnuman fo aw ye tuun de! Nka an be o fo janko aw kun ye korota an ta baara koson; ani minw be o yere bonya mogow na na, k'a sorɔ o konɔ gbenin te, aw ye olugu jaabicogo lon.

¹³ Ni anw kera fatow ye, o kera Ala le koson; ni anw kera mogɔ panamanw ye, o kera aw le koson.

¹⁴ Kirisita* ta kanuya ta fanga be an kan; sabu anw lara a ra ko ni ale kelen sara anw beɛ koson, o tuma a be i n'a fo an beɛ le sara fana ni a ye. ¹⁵ A sara an beɛ koson, janko minw ka panamanyakura sorɔ, olugu kana tagama tuun ka kapa ni o yere sago ye; nka Kirisita min sara ka kunu, o ye tagama ka kapa ni ale sago le ye.

¹⁶ Ayiwa, o cogo ra, sisan koni, an te mogɔ si jate ka kapa ni adamadenw ta miiriya ye. Fɔlofɔlo an tun be Kirisita jate ka kapa ni adamadenw ta miiriya le ye; nka sisan an t'a fle o cogo ra tuun.

¹⁷ Ni mogɔ do be Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, o tigi ye danfenkura le ye; fenkorow beɛ temena, fen beɛ kera kura ye. ¹⁸ O beɛ bora Ala le ra; ale le ka ben don an ni a yere ce Kirisita sababu ra, ka o baara karifa an ma, janko anw sababu ra ben ye don mogɔ werew ni ale ce. ¹⁹ Sabu Kirisita le baraka ra Ala ka ben don a yere ni dunɔpamogow ce; o le sababu ra a ma o ta hakew jate tuun. A ka o ben kuma karifa anw ma.

²⁰ O koson, anw kera Kirisita ta lasigidenw ye, k'a ke i n'a fo Ala be kuma mogow fe anw sababu ra. O koson anw be aw daari Kirisita togo koson, ko aw y'a to ben ye ke aw ni Ala ce. ²¹ Kirisita min ma jurumun si ke ka ye, Ala ka ale bla jurumunkebagaw no ra anw koson, janko an ye ke jɛnɔgɔnya ra ni a ye, ka jate mogɔ terenninw ye Ala na korɔ.

6 Anw ye baarakeɔgɔnw le ye Ala fe; o koson an be aw daari ko aw ka neema min sorɔ Ala fe, ko aw kana to o ye ke fengbansan ye. ² Sabu Ala k'a fo ko:

«Ne ka aw ta daari lamɛn wagatipuman na; ne ka aw kisi kisiri lon na †.»

Sisan le ye wagatipuman ye, sisan le ye kisiri lon ye.

³ An t'a fe ka ke sababu ye ka mogɔ si kunnacen, janko mogɔ si kana jarakiɔrɔ sorɔ an na an ta baara koson. ⁴ O le koson an be cogo beɛ ke k'a yira ko an ye Ala ta baaradenw le ye. An be ko caman sonmina: kogbelenw o, jusukasi o, an be o beɛ sonmina. ⁵ An be bugɔriw sonmina, ka kasorabla sonmina. Ni jama be wuri an kama, an be o sonmina, ka baaragbelenw sonmina. Sunogɔbariya ni domunisɔrɔbariya, an be o beɛ sonmina. ⁶ An jusukun gbenin lo; an be tagama ka kapa ni Ala ta lonniya ni mupuri ni pumanya ye, Nin Saninman* baraka ra, ani kanuya, flankafuya te kanuya min

† 6.2 Nin kuma fora Ezayi 49.8

na. ⁷ An be kuma ka kapa ni can ye, ani Ala ta se-bagaya; an be terenninya le ke an ta kerəkemi-nanw ye, ka an juguw kere, ani ka an yere mara.

⁸ Dow be an bonya, dow be an dogoya; dow be an togɔnuman fo, dow be an togɔjugu fo. O be an jate faninyafobagaw ye, k'a sorɔ an be can le fo. ⁹ O be an jate i ko o ma an boyɔrɔ lon, k'a sorɔ beɛ ka an lon. O be an jate i ko mogɔ minw satɔ lo, nka an panaman lo. O be toɔrɔ suguya beɛ la an kan, nka an ma faga. ¹⁰ O be an jate i ko mogɔ jusu kasin-inw, nka an pagarinin lo tuma beɛ. O be an jate i ko fagantanw, k'a sorɔ an be mogɔ caman fentigiya. O be an jate i ko foyi te mogɔ minw boro, k'a sorɔ fen beɛ ye an ta ye.

¹¹ An balema Korentikaw, an kumana aw fe, k'a gbɛ aw ye; an ka an jusukun dayeɛ aw ye. ¹² Anw ma an jusukun datugu aw ma; aw le ka aw jusukun datugu anw ma. ¹³ Ayiwa, sisan ne be kuma aw fe i n'a fo ne ta denw. Aw kana ban an na; aw fana ye gbɛ an ye ka an kanu i n'a fo an be aw kanu cogo min na.

Yeelen ni dibi te sira kelen na

(Korentikaw folo 10.14-22; Efesikaw 5.5-11; Piyeri folo 2.9-12)

¹⁴ Ayiwa, aw kana jɛnɔgɔnya don ni lanabariw ye, ka o ke aw kokeɔgɔnw ye. Sabu jɛnɔgɔnya juman le be terenninya ni terenbariya ce? Walama ben juman le be yeelen ni dibi ce? ¹⁵ Ben juman le be ke Kirisita* ni Setana ce? Walama jen juman le be lanabaga ni lanabari ce? ¹⁶ Jɛnɔgɔnya juman le be Ala ta batoso ni jow ce? Anw le ye Ala panaman ta batoso ye, i n'a fo Ala yere k'a fo cogo min na, ko:

«Ne bɛna sigi o ce ra, ka tagama ni o ye; ne bɛna ke o ta Ala ye, o bɛna ke ne ta mogow ye.»

¹⁷ O koson, Matigi ko:

«Aw ye bo o ce ra, aw ye faran ka bo o ra; aw kana maga fen saninyabari si ra; ni o kera, ne bɛna son aw ma.

¹⁸ Ne bɛna ke aw fa ye, aw bɛna ke ne dencɛw, ani ne denmusow ye; Matigi Ala Sebeetigi ko ten ††.»

7 Ayiwa, ne balema kanuninw, i n'a fo Ala ka o layiriw ta an ye, an ye an farikolo ni an jusukun saninya ka bo ko saninyabariw beɛ ra; an ye jija k'a to an ta saninyari ye dafa Alapasiran na.

Poli ta pagarikun

² Aw ye son an ma! An ta kojugu ma se mogɔ si ma, an ma mogɔ si lafiri, an ma mogɔ si toɔrɔ. ³ Ne te o fora janko ka aw jaraki de! Ne k'a fo aw ye ka ban ko an be aw kanu ni an jusukun beɛ ye; panamanya te an faran, saya fana te an faran. ⁴ Ne lanin be aw ra kosebe! A ka kan ne ye ne yere bonya aw koson. Sisan ne hakiri sigira kosebe; ka an to toɔrɔw beɛ ce ra, ne jusukun fara pagari ra.

⁵ Ni o te, kabini an sera Masedoni, an koni ma

†† Nin kumaw fora: Sarakalasebagaw 26.12; Ezekiyeli 37.27; Ezayi 52.11; Yere mi 31.9; Ezekiyeli 20.34; Samawilu flanan 7.14; Ezayi 43.6; Oze 2.1

hali nasuma doonin soro. Nagban le sera an ma fan bee ra. An ni mogo werew be siyenta ra, siranya fana be an jusukun na. ⁶ Nka Ala min be jusukasibagatow jusu saaro, ale le ka an jusu saaro Tite nako sababu ra. ⁷ Ayiwa, Tite nako dama te, nka aw ta ko ka ale yere jusu suma cogo min na, o ka an bee hakiri sigi. A k'a fo an ye ko ne logo be aw ra, ko ko min tun kera, ko o nimisa be aw ra, ani ko sisan aw ka ne ta ko mina ni aw boro fla ye; o bee ka do fara ne ta ninsondiya kan.

⁸ Ayiwa, hali ni ne ta letere tun ka aw jusu kasi, o nimisa te ne ra. A nimisa tun be se ka ke ne ra, sabu ne k'a ye ko o letere tun ka aw panasisi.

⁹ Nka sisan ne be nagari; ne te nagari aw ta panasisi koson de, nka aw ta panasisi kera sababu ye k'a to aw nimisara ka kojugu dabra minke, o le ye ne nagarikun ye. Aw ta panasisi kera ka kapa ni Ala sago le ye; o ra an ka min ke aw ra, o ma ke kojugu ye. ¹⁰ Sabu panasisi min be bo Ala ra, o b'a to an ye nimisa ka kojugu dabra, ka kisi; o panasisi tingalon te mogo mina. Nka dunupa ta panasisi gbansan, o be na ni saya ye.

¹¹ Can lo, aw jusu kasira; o bora Ala yere le ra. Nka sisan a fle, aw yelemana cogo min na! Aw ka aw sobe don o ko ra, ka can jini aw yere ye. Aw dimina aw yere koro nin ko koson; siranya tun be aw ra, sabu fen min tun bena aw soro, aw tun ma o lon. Ne logo tun be aw ra; aw jusukun bee tun lanin be o ko kan. Aw bee ka kojugu kebaga koro. Aw k'a yira cogo bee ra ko aw sen te nin ko ra.

¹² Ni aw k'a ye ko ne ka nin sebe ci aw ma, mogo min ka kojugu ke, walama a kera min na, ne ma a ci olugu si koson. Ne ka a ci janko anw ta ko ka bon aw fe cogo min na Ala yere na koro, aw bee ye o lon. ¹³ Aw ka min ke, o ka an jusu suma. An jusu tun sumana, nka aw ka Tite hakiri sigi cogo min na, ani a bora aw fe yi ni nagari min ye, o belen ka do fara an ta jususuma kan tuun. ¹⁴ Ne kun korotara aw ta ko ra; ne ka aw tando cogo min na Tite na na fana, ayiwa, aw ma ne lamaroya o ra. An ka an ta kuma bee fo aw ye ka kapa ni can le ye. Ayiwa, anw ka min fo Tite na na aw ta ko ra, o fana tagara ke can ye tuun.

¹⁵ Sisan koni, aw ta kanuya bonyara Tite fe kosebe! Aw bee ka ne ta kuma lamem cogo min na, ani aw k'a kunben ni nagari min ye, k'a bonya fo ka aw yere majigi a ye, a ma jina o ko. ¹⁶ Ne fana be nagari kosebe, sabu ne be se ka ne jigi la aw kan fen bee ra.

Masedonikaw ka wari min lajen

(Romukaw 15.25-27; Korentikaw folo 16.1-4)

8 Ayiwa, ne balemaw, Ala ka nema min ke Masedoni jamana lanabagaw ye, an b'a fe ka o fo aw ye. ² Toso caman tun be o kan, nka o ta nagari bonyakojugu fe, o ni o ta fagantanya bee, o sonna ka o boro labla kosebe janko ka Zude lanabagaw deme. ³ Ne ye o seere ye, ko o ka o seko ke, fo ka teme o seko yere kan; o k'a ke ni nyanyanuman ye, mogo si ma o jagboya.

⁴ O ka an daari kosebe ko demeri min be kera Ala ta mogo saninmanw ye, ko an y'a to olugu fana ye o ninyoro ke o ra. ⁵ O ka min ke, o temena an yere

ta miiriya kan pewu! O konna ka o yere le di Matigi ma folo; o ko, o ka o yere bla an fana ye, ka kapa ni Ala sago ye.

⁶ Ayiwa, o koson an ka Tite daari ko a ye taga aw fe yi, janko a ka baaranuman min damina wariko ta fan fe, a ye taga o dafa. ⁷ Ayiwa, aw le kera na fe fen bee ra: lanaya ra o, Ala ta kuma fori ra o, lonniya ra o, aw be fen bee ke ni aw sobe le ye; aw be anw kanu ni aw sobe le ye fana. O ra, aw ye jija ka ke na nin baaranuman fana ra.

⁸ Ayiwa, ne t'a fe ka aw jagboya. Nka tow jijara ka o borofenw di cogo min na, ne be o le fora aw ye, k'a fle ni aw fana bena se k'a yira ko aw ta kanuya ye can ye. ⁹ An Matigi Yesu Kirisita nema mara aw ye cogo min na, aw yere ka o lon. Ale tun ye fentigi ye, nka a k'a yere ke fagantan ye aw koson, janko a ta fagantanya sababu ra, aw ye ke fentigiw ye.

¹⁰ Ne be hakiri le dira aw ma nin ko ra. Ni aw koni ka nin baara dafa, o ka fisa; sabu kabini salon aw le konna ka a damina, aw le konna fana k'a latige aw jusukun na k'a ke. ¹¹ O koson aw ka o ko damina ni timinadiya min ye, aw ye jija ka a dafa ni o timinadiya kelen ye, ka kapa ni aw seko ye.

¹² Ni mogo b'a fe ka fen do ke ka bo i yere nanyina ra Ala koson, o ka di Ala ye. Nka i seko ye min ye, a be o le fe; min se te i ye, a tena o jini an fe.

¹³ Ne m'a fo ko aw ye aw yere bla pani na ka tow ta sege nogyo de! Ne b'a fe aw y'a ke le, janko bee ye ke kelen ye. ¹⁴ Bi, se be aw ye; o koson se te minw ye, aw be se ka olugu deme. Lon min na ni a nana ke ko se be olugu le ye, k'a soro foyi te aw boro, olugu le bena aw deme; ni o kera, bee be ke kelen ye. ¹⁵ A be i n'a fo a sebera Kitabu koni cogo min na, ko:

«Min ka caman ce, o ta to ma to;
min ka doonin ce, o ta ma dese fana †.»

Tite tagamagoww

¹⁶ An be baraka la Ala ye, sabu a ka aw ta ko bonya Tite ma, i n'a fo aw ta ko ka bon anw yere ma cogo min na. ¹⁷ An ka min fo a ye, a sonna o ma. Aw ta ko tun be a nin kan fo a yere k'a latige a yere ye ka taga aw fe yi. ¹⁸ An bena balemace min ci ni a ye, lanabagaw ta jenkuruw bee be o ce tando a ta baaranuman koson Kibaro Diman* ta fan fe. ¹⁹ Ka fara o kan, lanabagaw ta jenkuruw yere le k'a panawoloma, ko a ye an blasira, ka o baaranuman ke ni an ye. An be o baara kera ka Matigi yere le bonya, k'a yira ko an b'a fe ka an balemaw deme.

²⁰ An be cogo bee ke janko mogo si kana jarakiyoro soro an na, nin wari caman minacogo ta fan fe. ²¹ An b'a fe an tagamacogo ye na; a kana na Matigi doron na koro, nka a ye na adamadenw fana na koro.

²² Ayiwa, an be an balemace do were ci ni o ye. An ka ale segesege sinaga caman k'a fle, nka an k'a ye ko tuma bee a jijanin lo Ala ta baara ra. Sisan a yere jijanin lo ka teme folota kan, sabu a lanin be aw ra kosebe.

† 8.15 Nin kuma fora Bori 16.18

²³ Ayiwa, min ye Tite ye, ale ye ne jɛnɔɔɔn le ye, ani ne baarakɛɔɔɔn; anw bɛ baara kɛ aw le ye. An balemace fla tɔw, lanabagaw ta jɛnkuruw le ka olugu ci, ka o baara kɛ Kirisita* tɔɔɔ bonya kosɔn. ²⁴ O kosɔn aw y'a yira o mɔɔɔw ra ko aw bɛ o kanu, janko lanabagaw ta jɛnkuru minw ka o ci, olugu y'a lɔn ko aw ka an kun kɔɔta.

Zude balemaw ta demeri ko

9 Ayiwa, aw bɛna Ala ta mɔɔɔ saninmanw demɛ cogo min na, ne k'a ye ko kun yɛrɛ t'a ra ko ne ye dɔ fɔ aw ye o ko ta fan fɛ. ² Sabu aw labennin bɛ o baara kama cogo min na, ne ka o lɔn. Ne bɛ aw tando o ra Masedoni lanabagaw na. Ne k'a fɔ o ye ko kabini salon Akayi jamana lanabagaw labennin lo ka Ala ta mɔɔɔw demɛ. O jusu min bɛ aw ra, o le ka dɔ fara mɔɔɔ caman ta timinadiya kan.

³ O bɛɛ n'a ta, ne bɛ nin balemaw ci aw fɛ, janko tandoriba min bɛ kera aw ye nin ko ra, o kana taga kɛ gbansan ye. O ye taga a sɔɔɔ ko aw labennin lo i ko ne k'a fɔ cogo min na. ⁴ Ni o tɛ, ni Masedoni lanabagaw ka taga ni ne ye, ka taga a sɔɔɔ ko aw ma labɛn, o tuma an tun ka lanaya min la aw kan, o bɛ kɛ an ta maroyaba le ye, ka kɛ aw fana ta maroyaba ye. ⁵ O kosɔn ne k'a miiri ko ne ka kan ka o balemacew daari, ko o ye taga ne na aw fɛ yi, janko aw ka min layiri ta, o ye o ko jan-abɔ sani ne yɛrɛ ye se yi; o bɛna a yira ko aw ka a di ni pagari le ye, aw ma a di jagboya ra.

Minw bɛ tɔw sɔn Ala bɛ nɛɛma olugu ye

(Timote folo 6.17-19; Filipikaw 4.15-19; Yuhana folo 3.16-18)

⁶ Aw k'a lɔn ko ni mɔɔɔ min ka siman fitini dan, o bɛ siman fitini le tige; ni min ka siman caman dan, o bɛ siman caman le tige. ⁷ O ra, aw bɛɛ kelen kelen ka min latige aw jusukun na, aw ye o le di. A kana kɛ ni panasisi ye, walama jagboya; sabu mɔɔɔ min bɛ fen di ni pagari ye, o tigi ko ka di Ala ye. ⁸ Ni aw bɛ diri kɛ ten, se bɛ Ala ye fana ka kopuman suguya bɛɛ kɛ aw ye, janko aw ye aw ta makoya sɔɔɔ tuma bɛɛ, ka caman sɔɔɔ ka fara o kan fana, ka tɔw demɛ tuun, ⁹ i n'a fɔ a sebera Kitabu kɔɔɔ cogo min na, ko:

«A b'a boro labla ka fagantanw sɔn, a ta terenninya tɛ ban ka ye †.»

¹⁰ Ala min bɛ simansi di dannikebaga ma, ka domuni di a ma, k'a baro, ale le bɛna aw ta sɔɔɔfenw caya, janko mɔɔɔ tɔw fana ye caman sɔɔɔ aw fɛ.

¹¹ A bɛna kopuman suguya bɛɛ kɛ aw ye, janko aw ye se ka tɔw sɔn tuma bɛɛ. Ni an fana tagara se ni aw ta demeri ye, mɔɔɔ caman bɛna baraka la Ala ye o demeri kosɔn. ¹² Sabu aw bɛ o demeri min kɛ, o bɛna Ala ta mɔɔɔ saninmanw mako na; nka o dama tɛ, a bɛ kɛ sababu ye k'a to mɔɔɔ caman ye baraka la Ala ye kosebe.

¹³ Nin demeri bɛna aw ta ɔaninyajuman yira, k'a to lanabagaw ye Ala tando; o bɛna a ye ko aw bɛ Kirisita* ta Kibaro Diman* min fɔra, ko aw bɛ tagamana ka kapa ni o kuma ye fana, sabu aw bɛ olugu demɛ, ka balema tɔw bɛɛ demɛ. ¹⁴ O bɛna to

ka Ala daari aw ye, sabu aw ko ka di o ye kosebe o nɛɛmaba kosɔn, Ala ka min kɛ aw ye.

¹⁵ Ayiwa, an ye Ala tando, sabu a ka o fenba di an ma, mɔɔɔ da tɛ se ka min lakari.

Poli bɛ a kɔɔɔɔbagaw jaraki

(Korentikaw folo 2.1-5; Romukaw 15.17-21; Korentikaw flanan 6.4-7; 13.2-4)

10 Ne Poli, ne bɛ fen kelen jini aw fɛ, Kirisita* ta jususuma ni a ta jumanya kosɔn; dɔw b'a fɔ ko ni ne bɛ aw cɛ ra, ne bɛ siran ka kuma, nka ni ne bɛ yɔɔɔjan, ne bɛ fariya. ² Ayiwa, ne bɛ aw daari, ko ni ne ka se aw fɛ yi, aw kana a to ne ye taga kumagbɛlen fɔ aw ye, sabu minw b'a fɔra ko an bɛ tagamana ka kapa ni mɔɔɔw ta miiriya ye, ne kɔni b'a fɛ ka taga kumagbɛlen le fɔ olugu le ye.

³ Can lo, an ye adamadenw le ye, nka an bɛ kɛrɛ min na, an tɛ o kɛ ka kapa ni adamadenya cogo ye. ⁴ Sabu an bɛ kɛrɛ kɛ ni kerekeminan minw ye, o tɛ bɔ adamadenw fɛ; Ala yɛrɛ ta fen barakamanw lo, minw bɛ se ka hali kerekunbenkogow ci.

⁵ Miiriya minw bɛ mɔɔɔw lafiri, ani fen o fen bɛ mɔɔɔw bari ka Ala ta lonniya sɔɔɔ, an bɛ o bɛɛ cɛn; an bɛ mɔɔɔw bɛɛ ta miiriya yelemɛ janko o ye Kirisita kan mina. ⁶ Ni aw nana labɛn ka anw lamɛn fen bɛɛ ra tuma min na, o tuma, minw bɛ ban ka anw lamɛn, an bɛna olugu bɛɛ koro ka o bla sira panaman kan.

⁷ Aw na bɛ min ye, aw bɛ ko latige ka kapa ni o dɔɔɔn le ye. Ni mɔɔɔ min lara a ra ko ale ye Kirisita ta ye, o tigi fana ka kan k'a lɔn, ka la a ra ko ale ye Kirisita ta ye cogo min na, ko anw fana ye Kirisita ta ye ten le. ⁸ Sabu Matigi ka fanga min di an ma, o kun ye ka aw lataga na le; a kun tɛ ka aw halaki. Hali ni ne ka ne yɛrɛ bonya ka a dama tɛmɛ dɔɔɔnin o fanga kosɔn, o maroya tɛ ne ra.

⁹ Mɔɔɔ kana a miiri ko ne bɛ ne ta sɛbɛw cira aw ma janko ka aw lasiran le. ¹⁰ Sabu dɔw b'a fɔ ko ne ta letɛrɛw kɔɔɔ, ne bɛ fariya ka kumagbɛlenw fɔ, k'a sɔɔɔ ni ne yɛrɛ bɛ ni aw ye, ne tɛ se ka foyi kɛ, ne tɛ se ka kuma panaman yɛrɛ fɔ. ¹¹ Ayiwa, mɔɔɔ minw bɛ o fɔra, olugu ka kan k'a lɔn ko an bɛ kumana cogo min na an ta letɛrɛw kɔɔɔ, ni an sera aw fɛ yi, an fana bɛna a kɛ ten le.

¹² O mɔɔɔ minw bɛ o yɛrɛ tɔɔɔɔnuman fɔ, anw tɛ sɔn ka an ja gbɛleya ka an yɛrɛ jate olugu bɔɔɔɔnko dɔw ye, walama ka an yɛrɛ suma ni o ye. Olugu bɛ o yɛrɛ suma ni ɔɔɔɔn ye, ka o yɛrɛ kapa ni ɔɔɔɔn ye, ka kapa ni o yɛrɛ ta miiriya ye; hakirintanw lo. ¹³ An kɔni t'a fɛ ka an yɛrɛ bonya k'a dama tɛmɛ. Ala ka baara min karifa an ma, o dan ye min ye, an fana bɛ dan o yɔɔɔ le ra; nka o baara bonyara ka se fɔ aw fɛ fana.

¹⁴ An sera aw fɛ yi minkɛ, an belɛn ma tɛmɛ an dan kan; sabu anw le kɔnna ka se ni Kirisita ta Kibaro Diman* waajuri ye aw fɛ yi. ¹⁵ O ra, an ma tɛmɛ an ta baara dan kan ka taga tɔw ta baara ta ka an yɛrɛ bonya ni o ye. Ni aw ta lanaya nana bonya, an b'a miiri ko an ta baara bɛna taga na aw fɛ yi, ka kapa ni Ala ta dan yiranin ye. ¹⁶ O cogo ra, jamana minw bɛ aw kɔ fɛ, an bɛna se ka taga Kibaro Diman lase o yɔɔɔw ra. Nka dɔw ka

† 9.9 Nin kuma fɔra Zaburu 112.9

baara min ke, an t'a fe ka an yere bonya o ra.

¹⁷ O le sebera ko: «Ni mogo min b'a fe k'a yere bonya, Matigi ka min ke a ye, o tigi ye a yere bonya o le koson †.» ¹⁸ Ayiwa, o koson mogo min be a yere togonuman fo, Ala te son o ta ma; nka Matigi yere be mogo min togonuman fo, a be son o tigi le ma.

Ciraden faninyafobagaw ta ko

(Galasikaw 1.6-9; 4.9-20; Korentikaw flanan 12.11-15)

11 Ayiwa, ne balemaw, aw ye ne muju dconin! Ne be kuma i ko fato, nka aw ye a muju!

² Ne be aw kanu fo k'a ke ne ra i ko celiya, celiya min bora Ala ra. Ne ka aw mamina ce kelenpe le ye, min ye Kirisita* ye, janko ka na aw saninyanin di Kirisita ma, i ko sunguru fanin be di a ce ma cogo min na.

³ Nka aw tugura Kirisita ko ni can ni kanke-lentigiya min ye, ne be siran ko aw ta miiriya kana na cen, ka yelema ka bo o sira kan, i n'a fo sa ka Awa nege cogo min na k'a lafiri. ⁴ Sabu ne k'a ye ko ni mogo do nana aw waaju ka Yesu were ko fo min ni an ta waajuri ta te kelen ye, walama ka nin were ko fo, k'a soro aw ka min soro, o ni o te kelen ye, walama ni mogo do nana kibaro diman were fo aw ye, min ni an ta te kelen ye, aw be son o ma yoronin kelen na! ⁵ K'a soro ne b'a jate ko o ciraden togotigiw man fisa ni ne ye foyi ra. ⁶ Hali ni ne ma ke kumalonbagaba ye, lonniya koni ta fan fe, ne ka do lon o ra. An yere ka o yira aw ra tuma caman, cogo bee ra.

⁷ Ne ka Kibaro Diman* fo aw ye gbansan, ne ma foyi jini aw fe minke, ani ne ka ne yere majigi ka aw korota minke, yala ne ka kojugu le ke o ye wa?

⁸ Ne ka lanabagaw ta jenkuru dow borofen mina; ne ka sara mina olugu fe, janko ne ye se ka baara ke aw ye. Wagati min ne tun be aw fe yi, ne tun degura kosebe, nka ne ma ne ta doni ta ka a la mogo si kan. ⁹ Balema minw bora Masedoni, olugu le nana ne ta makoyafenw di ne ma. Ne ma son cogo si ra ka ne ta doni ta ka a la aw do kan; ne fana tena son k'a ke. ¹⁰ O ye ne kunkorotasababu le ye; Akayi jamana bee ra, mogo si tena se ka o kunkorotasababu bosi ne ra. Ne be o fora ka kapa ni Kirisita ta can le ye, o can min be ne jusukun na. ¹¹ Mun koson ne ka o fo? Ko ne te aw kanu wa? Ala k'a lon ko ne be aw kanu.

¹² Nka ne be baara kera aw fe cogo min na, ne bena o le ke tuma bee janko ciraden minw be o yere bonyara, ko olugu ta baarakocogo ni an ta ye kelen ye, olugu kana kumayoro soro. ¹³ Ciraden faninyafobagaw lo, ani baaraden mogolafiribagaw; o be o yere yelema ka ke i ko Kirisita ta ciraden.

¹⁴ O fana te bara an na, sabu Setana yere be a yere yelema ka ke i ko Ala ta meleke noroman do. ¹⁵ O ra, a kana bara an na fana k'a ye ko Setana ta baaradenw be o yere yelema ka ke i ko Ala ta baaraden terreninw. Nka o labancogo bena ke ka kapa ni o ta kewalew ye.

Poli ta baara ni a ta sege

(Korentikaw flanan 4.9-13; 6.3-10; Korentikaw folo 4.8-13; Kewalew 20.18-27)

¹⁶ Ne be kosegi a kan, k'a fo ko mogo si kana ne jate fato ye! Nka hali ni aw ko ne ye fato ye, o bee n'a ta, aw ye son ka ne ta kuma lamem, janko ne fana ye waso dconin. ¹⁷ Ne bena min fo ka waso, Matigi ma o don ne da ra; ne be kumana le i ko fato. ¹⁸ Nka i n'a fo mogo caman be o yere bonya ka kapa ni adamadenya cogo ye, ayiwa, ne fana bena ne yere bonya ke!

¹⁹ Ayiwa, aw minw ye hakiritigiw ye, aw be sonna fatow ta kuma ma! ²⁰ O mogo minw be aw jonyamina, ka aw borofenw domu, ka aw tajo, ka waso aw ra, ka aw lamaroya, aw be olugu ta kow sonmina! ²¹ Ne be min fora, o maroya be ne ra; anw le ka an yere ke barakantanw ye!

O bee n'a ta, tow be son ka o yere bonya min na, ne fana be se ka ne yere bonya o ra; nka ne be kumana i ko fato le de! ²² Ni o ko o ye Heburu ye, ne fana ye o do ye. Ni o ko o ye Izirayelimogo ye, ne fana ye o do ye. Ni o ko o ye Iburahima ta duruja ye, ne fana ye o do ye. ²³ Ni o ko o ye Kirisita* ta baaraden ye, ne ye Kirisita ta baaraden ye ka teme olugu kan pewu, nka ne be kumana i ko mogo min hakiri jagamina le. Ne ka baara ke ka teme o kan, ka bugori sonmina ka teme o kan, ka kasorabla ke ka teme o kan; sijaga caman ne nin tora saya da ra.

²⁴ Yahudiyaw ka ne bugoko looru ke; a bee kelen kelen kera gbeje na bisaba ni kononton. ²⁵ Romu* fagamaw ka ne bugoko saba ke ni gbeje ye. Mogow ka ne bon ni kabakuru ye sijaga kelen ko o be ne faga. Kurun cenna ni ne ye sijaga saba kogoji kan. Ne ka tere kelen ni su kelen ke ji ce ma.

²⁶ Ne ka dugutaga caman ke; tuma dow ra ne tun be jini ka to ji ra, tuma dow ra benkannikebagaw tun be ben ne kan, ne nin tun be jini ka to a ra ne ta siyamogow yere boro, walama siya were mogow* boro. Ne nin tun be jini ka to a ra dugubaw konjo, ani kongo konjo, ani kogoji kan; ne nin tun be jini ka to a ra, ka ne to balema faninyafobagaw boro.

²⁷ Ne ka baara caman ke, ka sege sonmina; ne tora na su caman, ka kongo ni minlogo sonmina, ka domunikebariya sonmina wagati caman, ani nene, sabu fani tun te ne boro.

²⁸ Ka fara o bee kan, lon o lon lanabagaw ta jenkuruw* bee hami be ne ra. ²⁹ Lanabaga juman baraka le be dese, ni a te ke i n'a fo ne yere baraka le desera sa? Jon le be ben jurumun na, ni o ko te ne jeni ne jusukun na?

³⁰ Ni mogo ka kan ka waso, min ye ne ta barakantanya ye, ne be waso o le ra. ³¹ Ala min ye Matigi Yesu Fa ye, an be ale min tando tuma bee, ale k'a lon ko ne ma faninya tige.

³² Ayiwa, ka ne to Damasi, masace Aretasi ta jamana jamogoba ka mogo dow bla ko o ye dugu dondaw korosi janko ka ne mina; ³³ nka lanabagaw ka ne don segi do konjo ka ne bo finetiri fe, ka ne lajigi ni juru ye dugu kogo ko fe ††, ka ne kisi ka

† 10.17 Nin kuma fora Yeremi 9.22-23

bɔ o boro.

Ala ka baraka don Pɔli ra

(Korentikaw folo 2.3-5; Korentikaw flanan 4.7-10)

12 Ayiwa, yala ne ka kan ka waso wa? O tɛ foyi na. O bɛɛ n'a ta, ne bɛna Matigi ta fɛn yiraninw, ani a ta lonniya yiranin dɔw lakari sisan.

² Ne ka cɛ dɔ lon, Kirisita* ta lanabaga dɔ, bi ye a san tan ni naani ye, Ala ka ale ta ka taga ni a ye fɔ sankolo sabanan kɔnɔnɔ. Ayiwa, a yɛrɛ le tagara wa, walama Ala ka o kow yira a ra le wa, ne ma o lon, Ala le ka o lon. ³ Ne kɔni k'a lon ko o cɛ tagara arijana ra ka na. Nka a yɛrɛ le tagara wa, walama Ala ka o kow yira a ra le wa, ne ma o lon, Ala le ka o lon. ⁴ A tagara arijana ra, a ka kumadiman minw mɛn, o kumaw tɛ se ka lakari; mɔgɔ yɛrɛ man kan ka o kumaw fɔ a da ra.

⁵ Ayiwa, ne bɛ se ka waso o cɛ jɔgɔn kosɔn. Nka ne tena waso foyi wɛrɛ ra ne yɛrɛ ta ko ra, ni ne ta barakantanyaw tɛ. ⁶ Hali ni ne b'a fɛ ka waso, ne tena kɛ fatɔ ye, sabu ne bɛna can le fɔ. Nka ne bɛ je, janko ne bɛ min kɛra, ani ne bɛ min fora mɔgɔw na na, o kana ne jate ka tɛmɛ o kan.

⁷ Ayiwa, Ala ka o koba minw yira ne ra, ne tun bɛ se ka ne yɛrɛ waso o ra; o kosɔn Ala ka tɔɔrɔ dɔ la ne kan, ka a kɛ i n'a fɔ nani bɛ mɔgɔ tɔɔrɔ cogo min na a farisogo ra. A bɛ i n'a fɔ Setana ta ciraden dɔ le bɛ to ka ne tɔɔrɔ, janko yɛrɛbonya kana don ne ra. ⁸ Ne ka Matigi daari kɔsɛbɛ fɔ sipaga saba, ko a ye o tɔɔrɔ mabɔ ne ra; ⁹ nka a ka ne jaabi ko: «Ne ka nɛɛma min kɛ i ye, o bɛ i bɔ, sabu ne ta sebgaya bɛ lon ele ta barakantanya le sababu ra.» O kosɔn a ka di ne ye ka waso ne ta barakantanya ra, janko Kirisita* ta sebgaya ye to ne kan. ¹⁰ O kosɔn ni ne ye barakantan ye, walama ni o bɛ ne neni, walama ni ne degura, walama ni o bɛ ne tɔɔrɔ o, walama ni sege sera ne ma Kirisita kosɔn, o bɛɛ ka di ne ye; sabu wagati min ne ye barakantan ye, o wagati le ra baraka bɛ sɔrɔ ne ra.

Pɔli ma foyi mina Korentikaw fɛ

¹¹ Ne kumana i ko fatɔ! Nka aw le ka ne jagboya ka o kɛ. Aw le tun ka kan ka ne tɔgɔnuman fɔ; sabu hali ni ne tɛ foyi ye, aw bɛ o ciraden tɔgɔtigi minw jatera, olugu man fisa ni ne ye foyi ra. ¹² Fɛn minw bɛ ne ta ciradenya yira, o yirara aw ra. Ne ka o bɛɛ kɛ ni mɔnuri ye; aw ka Ala ta sebgaya tagamasiyen caman ye ne fɛ, ani kobaw, ani kabakow.

¹³ Ayiwa, ne ma aw ta wari mina minke ni o dɔrɔn tɛ, ne ka mun le kɛ lanabagaw ta jenkuru tɔw ye ni ne ma min kɛ aw ye? Ni o lo, aw ye o kojugu yafa ne ma.

¹⁴ Ayiwa, ne labennin flɛ, ne bɛ tagara aw fɛ yi; nin bɛna kɛ a sipaga sabanan ye; nka ne tena kɛ doni ye aw kunna, sabu ne tɛ aw borofɛn nɔ fɛ, ne bɛ aw yɛrɛ le nɔ fɛ. Denmisɛnw le tɛ wari jini k'a bla o worobagaw ye, nka worobagaw le bɛ wari jini k'a bla denmisɛnw ye. ¹⁵ Ne kɔni, fɛn o fɛn bɛ ne boro, ne bɛ sɔn ka o bɛɛ di aw kosɔn, hali ka ne

†† Pɔli jigira juru fɛ: Kɛwalew 9.24-25

yɛrɛ di ka fara o kan. Ni ne bɛ dɔ fara ne ta kanuya kan aw ta fan fɛ, yala o bɛna dɔ bɔ aw ta kanuya ra ne ta fan fɛ wa?

¹⁶ Aw yɛrɛ k'a lon ko ne ma ne ta doni ta k'a la mɔgɔ si kan. Nka aw ra dɔw bɛna a fɔ ko: «Pɔli ka cegu dɛ, a ka an ta wari domu ceguya ra le.»

¹⁷ Ayiwa, ne ka minw ci aw fɛ, yala olugu dɔ tagara aw borofɛnw mina aw ra wa? ¹⁸ Ne ka Tite daari ko a ye taga aw fɛ yi, ani an balemaccɛ. Yala Tite ka aw ta wari mina wa? Ayiwa, yala anw ni Tite ta miiriya bɛɛ tɛ kelen ye wa? An bɛɛ tɛ sira kelen le kan wa?

Pɔli ta hami

¹⁹ Kabini tuma jan aw b'a miirira ko an bɛ kumana ka jo di an yɛrɛ ma le; nka o tɛ. An ka nin bɛɛ fɔ Ala yɛrɛ le na kɔrɔ, Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya kosɔn. An balema kanuninw, an bɛ o bɛɛ fora aw ye janko aw baraka ye bonya lanaya ra. ²⁰ Ne bɛ siranna ko ni ne ka taga aw fɛ yi, ne kana taga aw sɔrɔ cogo dɔ ra, cogo min tɛ bɛn ne ma; aw fana kana ne sɔrɔ cogo dɔ ra, cogo min tɛ bɛn aw ma. Ne bɛ siranna ko ne kana taga a sɔrɔ ko keremisɛnw bɛ aw cɛ ra, ani pangboya, ani jusubɔ, ani sangarɔgɔnmaya, ani jɔgɔntɔgɔcɛn, ani jɔgɔnkɔrɔfɔ, ani yɛrɛbonya, ani kɔnagamininw. ²¹ Ne bɛ siranna ko ni ne ka taga aw fɛ yi, Ala kana ne lamaroya kokura tuun aw kosɔn. Mɔgɔ caman minw ka jurumun kɛ, ni o ma nimisa ka o ta ko saninyabariw dabla, ani o ta jatoyaw, ani o ta kojugu dama temeninw, ne kana na taga jaji bɔ olugu kosɔn tuun.

Pɔli ta ladiri laban

13 Nin ye a sipaga sabanan ye ne bɛ tagara aw fɛ yi. Ko bɛɛ ka kan ka janabɔ ka kapa ni seere fla walama seere saba ta kumakan le ye †. ² Ne taganin sipaga flanan na aw fɛ yi, minw ka jurumun kɛ, ne sarara olugu ra, ani tɔw bɛɛ. Sisan ne tɛ yi, nka ne bɛ o lasɔmi tuun, ko ni ne ka na seko aw fɛ yi tuun, ne tena ne na tugu foyi kan.

³ Aw b'a fɛ k'a lon ni Yesu Kirisita le ka ne ta kumafɔtaw don ne da ra; ayiwa, aw bɛna a lon. Kirisita* kɔni ma kɛ barakantan ye aw fɛ; a ka a ta sebgaya yira aw ra. ⁴ Can lo, a gbɛngbenna yiri ra tuma min na, a kɛra barakantan ye. Nka a kunnuna, a janaman lo sisan Ala ta sebgaya baraka ra. An fana ye barakantanw ye a ta jɛnɔgɔnya ra, nka an bɛ janamanya ni a ye Ala ta sebgaya baraka ra aw kosɔn.

⁵ Aw ye aw yɛrɛ flɛ kɔsɛbɛ k'a lon ni aw bɛ lanaya sira kan can ra; aw ye aw yɛrɛ sege sege kɔsɛbɛ. Aw m'a ye ko Yesu Kirisita bɛ aw kɔnɔ wa? Fɔ ni a kɛra ko aw yɛrɛ le desera lanaya ra. ⁶ Nka ne b'a miiri ko aw k'a lon ko anw kɔni ma desɛ lanaya ra. ⁷ O bɛɛ n'a ta, an bɛ Ala daari janko aw kana kojugu kɛ. A kana kɛ ko an b'a fɛ k'a yira ko an bɛ se ko ra, nka an b'a fɛ ko aw le ye se ka kɔnuman kɛ, hali ni a kɛra i ko anw le desera.

⁸ An tɛ se ka foyi kɛ ka Ala ta can bari; an bɛ se

† 13.1 Nin kuma fora Sariya 19.15; Matiyu 18.16; Timote folo 5.19; Heburuw 10.28

ka can lataga ja le dɔrɔn. ⁹ Ni aw baraka bon-yara, hali ni anw ta dɔgɔyara, an bɛ pagari o ra. An bɛ Ala daari min na, o ye ko aw ta lanaya ye bonya ka taga ja.

¹⁰ O koson, ne tɛ ni aw ye, nka ne ka nin sɛbɛ ci aw ma, janko ni ne nana se yi, ne kana na taga kumagbɛlɛn fɔ aw ye tuun, ka kapa ni Matigi ta fanga ye; Matigi ka o fanga di ne ma aw ta ja le koson, a ma kɛ aw ta halakiri koson.

Fori laban

¹¹ Ayiwa, sisan, ne balemaw, ka aw ni hera bɛn!

Fɛn min bɛ se ka aw kɛ mɔgɔ dafaninw ye, aw ye jija ka o le jini, ka jɔgɔn ja gbɛleya, ka aw ta miriyaw kɛ kelen ye, k'a to hera ye kɛ aw ni jɔgɔn cɛ. Ni o kɛra, kanuya tigi ani hera tigi Ala bɛna kɛ ni aw ye.

¹² Aw ye jɔgɔn fo ni kanuyafori saninman ye; Ala ta mɔgɔ saninmanw bɛɛ bɛ aw fo.

¹³ An Matigi Yesu Kirisita ta nɛɛma, ani Ala ta kanuya, ani Nin Saninman* ta jɛnjɔgɔnya ye to aw bɛɛ fɛ.

Galasikaw

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli le ka nin letere sebe. Pɔli ni Barinabasi tun ka tagama folo min ke, ka Kibaro Diman* fo, mogo caman tun kera lanabagaw ye o waajuri sababu ra Galasi mara ra (Kewalew 13.14-14.23). Nka Pɔli ni Barinabasi nana taga minke, Yahudiya lanabaga dow nana Galasi mara lanabagaw fe, ka na o karan ko ni o ma kenesigi, ka Yahudiyaw ta sariyaw sira tagama, o te se ka kisi lanaya doron sababu ra. O le koson Pɔli ka nin letere sebe Galasikaw ma, k'a yira o ra ko o kuma te can ye.

Pɔli k'a yira ko sariya sira tagama ni Kibaro Diman ko te ben kelen ma. O koson a ka o Yahudiyaw ta karan soso kosebe. A k'a yira ko mogo te se ka kisi kenesigiri ni sariya sira tagama sababu ra, nka mogo ka kan ka la Yesu Kirisita le ra, ka kisi a ta saraka baraka ra, sabu Yesu sara ka mogow bo sariya ta jonya ra.

Pɔli k'a yira ko Ala ka Iburahima jate mogo terennin ye a ta lanaya le koson, a ma ke sariya sira tagama koson.

Mogo ka kan ka son Yesu le ma ka kisi, ani ka tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye. O ra, nin letere b'a yira an na ko mogo be kisi Ala ta neema doron le sababu ra (1.7), ko Ala be hera di an ma lanaya sababu ra (2.16), ka an ke Iburahima ta denw ye (3.7). Lanabaga man kan ka a yere bla sariyaw, walama landaw ta jonya ra tuun (5.1); sabu lanabaga te sariya ta fanga koru tuun (Kewalew 13.14-14.23). A ka kan ka tagama ka kapa ni Nin Saninman* sago le ye (5.16); a be Kirisita ta sariya sira le tagama, min ye kanuya ye (6.2), ani ka ban a yere sago bee ma.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Pɔli k'a yira ko Ala le ka ale ke Yesu ta ciraden ye

Ala be lanabagaw le jate mogo terenninw ye

Lanabaga bora sariya ta jonya ra, janko ka Ala sago le ke

Pɔli ta fori

(Romukaw 1.1-7)

1 Ne Pɔli, Yesu Kirisita ta ciraden*, ne le be nin sebe ci. Mogo ma ne sigi o ciradenya ra, a fana ma soru mogo sababu ra; a bora Yesu Kirisita le ra, ani Fa Ala min k'a lakunu ka bo saya ra.

2 Ne balema minw bee be ni ne ye yan, ne ni olugu le be nin sebe ci Galasi jamana lanabagaw ma.

3 An Fa Ala ni Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye. **4** Yesu Kirisita le ka a yere di saraka ye an ta jurumun koson, ka an bo nin dunupa ta kojuguw bee ra ka kapa ni an Fa Ala sago ye. **5** Nboro ye la ale togo kan wagati bee. Ami-na!

Kibaro Diman ye kelenpe ye

(Galasikaw 3.1-5; 4.9-20; 5.1-12)

6 Ala min ka aw wele Kirisita* ta neema baraka ra, aw ka aw ko don ale ma joona joona cogo min na ka yelema kibaro diman were ma, o ko barara ne ra kosebe. **7** Yala kibaro diman were le be yi wa? Kibaro diman were te yi de! Mogo dow le be

aw hakiri pagamina. Kibaro Diman* min be Kisibaga* ko fo, o b'a fe ka o yelema. **8** Nka anw ka Kibaro Diman min fo aw ye, hali ni an yere lo, walama ni meleke do le jigira ka bo sankolo ra ka na kibaro diman were fo aw ye, min ni an ta te kelen ye, Ala ye o danga.

9 An konna k'a fo aw ye, nka ne be kosegi a kan tuun, ko: aw ka Kibaro Diman min men an fe, ka son a ma, ni mogo o mogo ka kibaro diman were fo aw ye, min ni o te kelen ye, Ala ye o tigi danga.

10 Ayiwa, sisan, o tuma ne b'a fe ka ne yere ko diya mogow le ye wa, walama Ala? Yala ne b'a fe ka ne yere ko diya mogow le ye wa? Ni ne tun b'a fe ka ne yere ko diya mogow le ye, ne tun tena ke Kirisita ta baarden ye.

Ala ka Pɔli bla a ta baara ra cogo min na

(Kewalew 22.3-16; 26.9-20; 9.1-20,23,30)

11 Ne balemaw, ne b'a fo aw ye k'a gbeya ko ne ka Kibaro Diman* min fo aw ye, ko o ma bo mogo ra, **12** ne m'a soru mogo fe, mogo fana ma ne karan a ra; Yesu Kirisita yere le k'a yira ne ra.

13 Ne tun be cogo min na Yahudiyaw ta diina ra

fólófoló, aw yere ka o lón. Aw fana k'a lón ko ne tun bɛ Ala ta jenkuru mógow tóórora fò k'a dama teme; ne tun b'a fe ka cogo bɛɛ kɛ, janko ka o jenkuru cɛn. ¹⁴ Ne tun bɛ ne flankuruw caman ja fe Yahudiyaw ta diina ra, an ta siya ra; sabu ne bɛ-maw ta landakow ko tun ka bon ne ma haali.

¹⁵ Nka sani ne ye woro, Ala tun ka ne panawoloma, ka ne wele a ta nɛɛma sababu ra. ¹⁶ Ayiwa, Den min bora Ala ra*, a diyara Ala ye tuma min na, a ka o yira ne ra janko ne ye o ko waajuri kɛ siya wɛrɛ mógow* cɛ ra; o tuma, ne ma mógow jininka tuun. ¹⁷ Minw kɛra ciradenw* ye ne ja, ne ma taga Zeruzalɛmu ka taga olugu jininka. Ne tagara Arabujamana le ra; o kɔ, ne kosegira ka na Damasi.

¹⁸ Ayiwa, san saba le temenin kɔ, ne sɔrɔra ka taga Zeruzalɛmu, janko ne ni Piyeri † ye jɔgɔn lɔn; ne tora ni a ye ka tere tan ni looru kɛ. ¹⁹ Nka ne ja ma la ciraden tɔw si kan ni Matigi balemacɛ Yakuba tɛ.

²⁰ Ne bɛ min sɛbera k'a ci aw ma, Ala ye ne seere ye ko ne tɛ faninya le fɔra.

²¹ Ayiwa, o kɔ, ne tagara Siri, ani Silisi maraw ra.

²² Nka fò ka taga se o wagati ma, Kirisita ta lanabagaw ta jenkuru* minw tun bɛ Zude, olugu si tun ma ne lón fóló. ²³ O tun k'a men le dɔrɔn ko: «Min tun bɛ an tóórora fólófoló, ko a bɛ cogo bɛɛ kɛ ka lanaya ko cɛn, ko ale le bɛ lanaya ko waajuri kɛra sisan.» ²⁴ O kosɔn o tun bɛ Ala tando ne kosɔn.

Ciraden tɔw sɔnna Poli ta waajuri ma

(Kɛwalew 15.1-29)

2 Ayiwa, san tan ni naani temenin kɔ, ne kɔsegira tuun Zeruzalɛmu ni Barinabasi ye; ne tagara ni Tite ye fana. ² Ne tagara, sabu Ala yere le tun k'a yira ne ra ko ne ka kan ka taga. Ne sera yi minke, ne bɛ deri ka Kibaro Diman* min waajuri kɛ siya wɛrɛ mógow* ye, ne ka o fò k'a yira lanabagaw ta jenkuru namógow ra o danna, janko ne ka baara min kɛ, ani ne bɛ min kɛra sisan, o bɛɛ kana na kɛ gbansan ye. ³ Ayiwa, o kuma benna o ma, hali ne tagamanógow Tite min ye Gereki ye, o ma sɔn ka ale jagboya ko a ye kenesigi ††, ⁴ hali k'a sɔrɔ balema faninyafɔbaga dɔw tun dogora ka don an cɛ ra, o b'a fe ka an jagboya. O mógow donna an cɛ ra janko an kɛra an yere ta ye Kirisita Yesu ta jɛnɔgɔnya ra cogo min na, olugu ye o ko segesegɛ, janko ka an bla jɔnya ra tuun. ⁵ Nka an ma sɔn ka an yere to o boro hali wagati dɔɔnin, janko Kibaro Diman ta can ye to a nɔ ra aw fe.

⁶ Nka o tun bɛ minw jatera namógow ye, olugu tun ye mógow suguya minw ye, ne tɛ o ko jate, sabu Ala tɛ mógow bɔ mógow ra. Ayiwa, o namógow ma fen wɛrɛ fara ne ta Kibaro Diman waajuri kan. ⁷ Nka olugu yere k'a ye ko Ala le ka nin baara karifa ne ma ko ne ye Kibaro Diman fò siya wɛrɛ mógow ye, i n'a fò a k'a karifa Piyeri ma ko a y'a fò Yahudiyaw ye cogo min na. ⁸ Sabu Ala ka Piyeri panawoloma k'a kɛ Yahudiyaw ta ciraden* ye cogo

† Piyeri: Gerskikan na a fɔra ko Sefasi. †† Ka kenesigi, o kɔrɔ ye ka kenesigi ka kɔra ni Yahudiyaw ta sariya ye.

min na, a ka ne fana panawoloma ka ne kɛ siya wɛrɛ mógow ta ciraden ye o cogo le ra.

⁹ Yakuba ni Piyeri ni Yuhana, olugu minw tun bɛ jate i ko namógow, olugu k'a ye ko Ala le nɛɛmara ne ye ka ne bla o baara ra. O ka o boro don ne ni Barinabasi boro, k'a yira ko an kɛra jɛnɔgɔnw ye. An bɛɛ benna a ra ko anw bɛna taga siya wɛrɛ mógow fe, olugu bɛ taga Yahudiyaw fe. ¹⁰ O ka an daari le dɔrɔn ko an ye an hakiri to fagantanw na; ne fana ka ne sɔbɛ don o ra kosebe.

Poli ka Piyeri jaraki Antiyosi

¹¹ Ayiwa, tuma min na Piyeri tun nana Antiyosi, ne k'a sɔsɔ mógow bɛɛ ja na, sabu a tun jarakira. ¹² Ayiwa, Yakuba tun ka mógow dama dama ci Antiyosi; sani olugu ye na, Piyeri tun bɛ domuni kɛ ni siya wɛrɛ mógow* ye. Nka o mógow nana minke, a ka a yere mabɔ o siya wɛrɛ mógow ra ka to a danna, Yahudiya minw bɛ kenesigiri ko jagboya, olugu nasiran kosɔn. ¹³ A kɛra ten, Yahudiya lanabaga tɔw fana donna o flankafuya ra; hali Barinabasi fana tugura o kɔ o flankafuya ra. ¹⁴ Ne k'a ye minke ko o tɛ tagamana ka kɔra ni Kibaro Diman* ta can ye, ne k'a fò Piyeri ye o bɛɛ ja na ko: «Ele min ye Yahudiya ye, ni ele ka siya wɛrɛ mógow ta cogo ta, ka Yahudiyaw ta cogo to yi, o tuma mun kosɔn i b'a fe ka siya wɛrɛ mógow jagboya ko o ye Yahudiyaw ta cogo ta?»

Kisiri bɛ sɔrɔ lanaya le fe

¹⁵ Can lo, anw kɔni, anw ye Yahudiya yerɛworow le ye; an tɛ siya wɛrɛ mógow* jurumunkebaga dɔw ye. ¹⁶ Nka o bɛɛ n'a ta, an fana b'a lón ko mógow si tɛ se ka jate mógow terennin ye Ala ja kɔrɔ, k'a to cira Musa ta sariya sira kan, fò ni a lara Yesu Kirisita ra. O le kosɔn an fana lara Yesu Kirisita ra, janko Ala ye an jate mógow terenninw ye an ta lanaya baraka ra; a kana kɛ cira Musa ta cifoninw ye, sabu mógow si tɛna jate mógow terennin ye Ala ja kɔrɔ sariya sira tagama sababu ra.

¹⁷ Ayiwa, an b'a fe Ala ye an jate mógow terenninw ye Yesu Kirisita sababu ra; ni an yere fana nana kɛ jurumunkebagaw ye i n'a fò siya wɛrɛ mógow*, yala o b'a yira ko Yesu Kirisita le ka an bla o jurumunke ra wa? Fiyewu. ¹⁸ Ne ka fen min cɛn, ni ne yere nana kɛ o lawuri ye tuun, o tuma ne yere kɛra sariya cɛnbaga le ye.

¹⁹ Ne bɛ i n'a fò ne sanin lo sariya ta fan fe; sariya yere le ka o saya kɛ, janko ne ye panamanya Ala ye. ²⁰ Ne ni Kirisita* gbengbenna yiri ra jɔgɔn fe. Ne tɛ panamanya ne yere sago ma, nka Kirisita le bɛ panamanya ne kɔnɔ. Ayiwa, ne bɛ panamanya min na sisan, Den min bora Ala ra*, ne lara o ra minke, o le bɛ ne panamanya; sabu ale ka ne kanu, ka a yere di ne kosɔn. ²¹ Ne tɛ ban Ala ta nɛɛma ra; sabu ni Ala tun bɛ mógow jate mógow terennin ye sariya sababu ra, o tuma Kirisita sara gbansan!

Ala be mɔgɔ jate mɔgɔ terennin ye lanaya le fɛ

(Romukaw 4; 8.14-17)

3 E, aw Galasikaw, hakirintanw! Jɔn le ka aw ɲɲini sa? K'a sɔrɔ Yesu Kirisita gbengbenna yiri ra kun min na, ne ka o yira aw ra k'a gbeya. ² Ne b'a fɛ ka ko kelen dɔrɔn le lɔn aw fɛ: aw ka Nin Saninman* sɔrɔ cogo di le? Yala aw ka a sɔrɔ sariya* sira tagama le sababu ra wa, walama Kibaro Diman* lamenni ni lanaya sababu ra? ³ Mun le ka aw kɛ hakirintanw ye tan? Aw ka fen min damina Nin Saninman baraka ra, yala aw be-na o laban aw yere ta se bagaya baraka ra wa? ⁴ Ala ka koba minw yira aw ra, o kera gbansan ye wa? O kɔni tɛ se ka kɛ gbansan ye! ⁵ Ni Ala be Nin Saninman di aw ma, ka kabakow kɛ aw cɛ ra, yala a be o kɛ sariya sira tagamana le sababu ra wa, walama Kibaro Diman* lamenni ni lanaya sababu ra? ⁶ O cogo ra, Kitabu k'a fɔ Iburahima ta ko ra, ko: «A lara Ala kumakan na, Ala k'a jate mɔgɔ terennin ye a ta lanaya kosɔn †.» ⁷ Aw m'a ye ko lanaya be minw bɛɛ fɛ, ko olugu le ye Iburahima ta durujaw ye wa? ⁸ Kitabu konna k'a fɔ ko Ala bena siya were mɔgɔw* jate mɔgɔ terenninw ye a yere ɲa kɔrɔ o ta lanaya baraka ra. O le kosɔn a ka nin kibaro diman fɔ Iburahima ye, ko: «Ala bena baraka don siyaw bɛɛ ra ele le sababu ra ††.» ⁹ O kosɔn minw be la Yesu ra, Ala be baraka don olugu ra, i n'a fɔ Iburahima kera lanabaga ye ka baraka sɔrɔ cogo min na. ¹⁰ Minw bɛɛ jigi be sariya siratagama kan, olugu bɛɛ danganin lo; sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Ni mɔgɔ min tɛ to sariya kitabu kumaw bɛɛ kan, k'a bɛɛ sira tagama, Ala ye o tigi danga ‡.» ¹¹ Ayiwa, a yere gbenin lo ko mɔgɔ si tɛ se ka jate mɔgɔ terennin ye Ala fɛ sariya sababu ra, sabu a sebera ko: «Mɔgɔ terennin be panamanya lanaya le sababu ra.» ¹² †† Sariya ju ma sigi lanaya kan; sabu a sebera ko: «Ni mɔgɔ min ka nin kow sira tagama, o tigi bena kisi o le sababu ra ‡.» ¹³ Nka Yesu Kirisita ka a yere bla danga kɔrɔ an nɔ ra, janko ka an kunmabɔ sariya ta danga ma; sabu a sebera Kitabu kɔnɔ, ko: «Mɔgɔ o mɔgɔ su dulonna yiri ra, o tigi danganin lo ††.» ¹⁴ A kera ten, janko Ala ka baraka min layiri ta Iburahima ye, o ye lase siya were mɔgɔw ma Yesu Kirisita baraka ra, ani janko Ala ka Nin Saninman min layiri ta, an ye o sɔrɔ lanaya sababu ra.

Sariya ni Ala ta layiri

¹⁵ Ne balemaw, ne bena kuma ka kapa ni adamadenw ta kokecogo ye: ni mɔgɔ dɔ ka layiri ta, k'a sebe a sebecogo ra, ka a boronɔ la a kan, mɔgɔ were tɛ se ka o layiri cɛn, walama ka dɔ fara a kan. ¹⁶ Ayiwa, Ala tun ka layiriw ta Iburahima ni a ta duruja le ye. Kitabu m'a fɔ ko «ani a ta duru-

jaw» i n'a fɔ duruja caman ko lo, nka Kitabu kumana duruja kelen le ko ra, ko «ani i ta duruja»; o le ye Kirisita* ye ††. ¹⁷ Ne ta kuma kɔrɔ le ye nin ye: Ala tun ka layiri ta, k'a sebe a cogo ra. San keme naani ni san bisaba temenin ko, sariya* sɔrɔra ka na; o sariya tɛ se ka Ala ta layiri yelema, walama ka a ta kuma kɛ kuma gbansan ye. ¹⁸ Sabu Ala be min di, ni o tun be sɔrɔ sariya sababu le ra, o tuma a tun tena kɛ layiri nɔ ye tun; k'a sɔrɔ Ala ka a ta neema di Iburahima ma gbansan layiri le kosɔn.

Sariya sigikun

¹⁹ O tuma sariya kun ye mun ye? Sariya nana fara layiri kan, janko ka mɔgɔw ta terenbariyakow yira. Sariya fana tun ka kan ka to a nɔ ra, fɔ layiri tara Iburahima duruja min ko ra, o ye na. Melekew le nana sariya di, Musa ka kɛ o lasebaga ye mɔgɔw ma. ²⁰ Nka Ala ka o layiri ta Iburahima ye minke, a mako tun tɛ lasebaga ra; Ala yere le k'a fɔ Iburahima ye.

²¹ Yala sariya be Ala ta layiri sɔsɔ le wa? Fiyewu, can tɛ o ye! Sariya min dira, ni o tun be se ka panamanya di mɔgɔw ma, o tuma mɔgɔw tun bena jate mɔgɔ terenninw ye Ala ɲa kɔrɔ o sariya sababu le ra. ²² Nka Kitabu k'a fɔ ko dunuɲa bɛɛ be jurumun ta fanga le kɔrɔ; o cogo ra Ala ka fen min layiri ta, o be di lanabagaw ma o ta lanaya kosɔn Yesu Kirisita ra.

²³ Ayiwa, sani lanaya wagati ye se, sariya le tun be an kunna; a tora an kunna fɔ ka taga se lanaya yirawagati ma. ²⁴ O cogo ra sariya kera an kɔrɔsibaga le ye fɔ ka taga se Kirisita* nawagati ma, janko an ye jate mɔgɔ terenninw ye Ala ɲa kɔrɔ lanaya sababu ra. ²⁵ I n'a fɔ lanaya nana sisan, an tɛ to o kɔrɔsibaga ta fanga kɔrɔ tuun.

²⁶ Sabu aw bɛɛ kera Ala denw ye lanaya le sababu ra, Yesu Kirisita ta jɛɲɔgɔnya ra. ²⁷ Aw minw bɛɛ batizera Yesu Kirisita ta jɛɲɔgɔnya ra, aw ka Kirisita ta cogo don aw yere ra i ko derege.

²⁸ O kosɔn sisan, n'i kera Yahudiya ye walama siya were mɔgɔ o, n'i kera jɔn ye walama hɔrɔn o, n'i kera cɛ ye walama muso o, o si tɛ jate tuun; sabu aw bɛɛ ye kelen ye Yesu Kirisita ta jɛɲɔgɔnya ra. ²⁹ Ayiwa, i n'a fɔ aw kera Yesu Kirisita ta ye, aw fana ye Iburahima durujaw le ye; Ala ka fen min layiri ta Iburahima ye, aw fana be o sɔrɔ.

4 Ne ta kuma kɔrɔ ye nin ye: ka den centabaga to denmisanya ra, faranfasi tɛ a ni jɔn cɛ so kono; k'a sɔrɔ a face borofenw bɛɛ ye ale ta le ye. ² Ka a to denmisanya ra, a be to a kɔrɔsibagaw ni a ta kow panabɔbagaw ta fanga le kɔrɔ, fɔ ka taga se a face ta wagati latigenin ma. ³ Anw fana tun be ten; wagati min na an tun be denmisenw ye, an tun be nin dunuɲa fɛngbansanw ta jɔnya fanga le kɔrɔ. ⁴ Nka Ala ta wagati latigenin sera minke, Den min bɔra Ala ra*, Ala ka o ci ka na; muso k'a woro, sariya* fanga kɔrɔ, ⁵ janko minw be sariya fanga kɔrɔ, a ye olugu kunmabɔ ka o kɛ Ala denw ye.

⁶ An kera Ala denw ye minke, o kosɔn Den min

† 3.6 Nin kuma fɔra Damina 15.6 †† 3.8 Nin kuma fɔra Damina 12.3 ‡ 3.10 Nin kuma fɔra Sariya 27.26 †† 3.11 Nin kuma fɔra Habakuki 2.4 †† 3.12 Nin kuma fɔra Sarakalasebagaw 18.5; Romukaw 10.5 ††† 3.13 Nin kuma fɔra Sariya 21.23

††† 3.16 Nin kuma fɔra Damina 12.7

bɔra Ala ra, Ala ka o ta Nin ci ka na o don an jusukun na; o Nin le be pɛren k'a fɔ ko: «An Fa!»

⁷ O le koson i te jon ye tuun, i ye Ala den le ye. Ayiwa, n'i ye Ala den ye, o tuma Ala ka fen minw layiri ta i ye, i bena o sorɔ Ala baraka ra.

Galasikaw ta ko ka gbelen Pɔli ma

⁸ Tuma min na aw tun ma Ala lon, aw tun be batofen minw ta jonya ra, olugu tun te batofen-sobew ye. ⁹ Nka sisan aw ka Ala lon; ne be se k'a fɔ ko Ala yere le ka aw lon. Aw b'a fe ka seko dunupa ta fengbansanw ta jonya fanga korɔ cogo di tuun, fɔ ka aw yere ke o fenw ta jonw ye?

¹⁰ Aw be lon dow jate ka teme dow kan, ani karow, ani wagatiw, ani sanw. Mun koson? ¹¹ Ne koni sirannin lo aw ta ko ra de! O tuma ne ka baara min bee ke aw ye, o bena ke gbansan le ye wa?

¹² Ne balemaw, ne be aw daari, ko aw ye sabari ka ke i ko ne; sabu ne fana ka ne yere ke i n'a fɔ aw. ¹³ Aw koni ma kojugu si ke ne ra. Sijaga folo min na an ka jɔgon ye, aw k'a lon ko bana le sababu ra ne lora aw fe yi ka Kibaro Diman fɔ aw ye. ¹⁴ Hali k'a sorɔ ne ta bana ka aw tɔɔɔ kosebe, o bee n'a ta, aw ma ne dogoya, walama ka jigi ne ra; nka aw ka ne mina ka ja i ko Ala ta meleke do, i n'a fɔ ne le tun ye Yesu Kirisita yere ye. ¹⁵ Aw tun ninsondiyanin lo ne ta ko ra cogo min na o wagati ra, o ninsondiya kera di? Ne koni be se ka nin seereya ke aw ta ko ra, ko ni a kera ko aw tun be se ka aw jadenw bo ka o falen ne ta ra, aw tun be na o ke.

¹⁶ Ne ka can min fɔ aw ye, yala o le ka ne ke aw jugu ye bi wa?

¹⁷ Ayiwa, o mogow jijanin lo aw ta ko ra kosebe, nka o ta naninya man ji; o b'a fe le ka ne ni aw faran ka bo jɔgon na, janko aw ye jija ka tugu olugu ko.

¹⁸ Ka jija koruman na, o ka ji; nka a ka kan ka ke wagati bee le; ne be aw ce ra wagati min na, a kana dan o ma. ¹⁹ Ne ta denw, ne be tɔɔɔra aw koson tuun kokura, i n'a fɔ muso tinto, fɔ Yesu Kirisita ta ko ye baraka sorɔ ka dafa aw konɔ.

²⁰ Ne be yoro min na sisan, ne tun b'a fe ka ne yere ye aw ce ra nin wagati ra, janko ka ne kumacogo yelem, sabu ne hakiri ma sigi aw ta ko ra.

Saran ni Hajara ta ko

²¹ Ne ko: aw minw b'a fe ka sariya* sira tagama, sariya ka min fɔ, aw ma o lamem wa? ²² Ayiwa, a sebera Kitabu konɔ ko Iburahima ka dence fla sorɔ; kelen sorɔra ni jonmuso ye, kelen sorɔra ni horonmuso ye. ²³ Jonmuso ta den worora ka kapa ni a worobagaw yere sago ye; nka horonmuso ta worora ka kapa ni Ala ta layiri ye.

²⁴ Ayiwa, nin muso fla ta ko ye kuma koroman le ye: Nin muso fla be jɛnɔgɔnya suguya fla le yira. Hajara be min yira, o ye Sinayi kuru ta jɛnɔgɔnya ye; ale be denw woro jonya kama. ²⁵ Hajara ye Sinayi kuru ye, Arabujamana ra; Hajara be suma ni Zeruzalemu sisanlaman le ye dugukolo kan yan,

sabu Zeruzalemu ni a ta mogow be jonya ra.

²⁶ Nka Zeruzalemu dugukura min be sankolo ra, o be a yere ma, o ye horonmuso ye; ale le ye an bamuso ye. ²⁷ Sabu a sebera Kitabu konɔ, ko:

«I jagari, ele muso denworobari, ele min ma den woro ka ye!

I ninsondiya fɔ ka pɛren, ele min ma tin sege lon!

Sabu muso min tora a kelen na, o ta denw bena caya

ka teme muso cetigi taw kan †.»

²⁸ Aw koni, ne balemaw, aw ye Ala ta layiri denw le ye, i n'a fɔ Isiyaka. ²⁹ Ayiwa, jonmuso ta den worora ka kapa ni a worobagaw yere sago ye; horonmuso ta den worora Nin Saninman* baraka ra. Jonmuso ta den ka horonmuso ta den tɔɔɔ; hali bi a be ten. ³⁰ Nka Kitabu ko di? A ko: «Jonmuso ni a dence gben, sabu jonmuso dence man kan ka cen ta ni horonmuso dence ye †.» ³¹ O koson, ne balemaw, an te jonmuso ta denw ye; an ye horonmuso ta denw le ye.

Kirisita ka an ke an yere ta ye

5 Kirisita* ka an ke an yere ta ye, janko an ye ke an yere ta ye can ra le. O koson aw ye jija ka to o cogo ra; aw kana aw yere bla jonya ra tuun.

² Aw ye ne lamem! Ne Pɔli, ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ka aw yere kenesigi, o tuma Kirisita tena foyi na aw ye. ³ Ayiwa, ne be sara aw ra tuun, ko mogɔ o mogɔ be son kenesigiri ma, ko jagboya lo o tigi ye sariya* to bee tagama. ⁴ Aw minw b'a fe ka jate mogɔ terenninw ye Ala ja korɔ sariya sababu ra, aw faranna ka bo Kirisita ra, aw nin bɔra Ala ta neema ra.

⁵ Anw koni, an jigi b'a kan ko an be jate mogɔ terenninw ye Ala ja korɔ lanaya le fe; an be o le makonona Nin Saninman* baraka ra. ⁶ Sabu Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, kenesigiri o, kenesigibariya o, o si te jate; ka lanaya sira tagama ka kapa ni kanuya ye, o le be jate.

⁷ Aw boricogo tun ka ji kosebe! Jon le nana aw lalo k'a to aw ye ban can ma? ⁸ Ala min ka aw wele, o miiriya ma bo ale ra. ⁹ «Burufunufen fitini doron le be mugu noninin bee funu.» ¹⁰ O bee n'a ta, Matigi ta jɛnɔgɔnya ra, ne lanin b'a ra ko aw tena miiri ka sira were ta; nka mogɔ min be aw lafirira, ni a ka ke mogɔ min o min ye, Ala bena o hake bo o tigi ra.

¹¹ Ne balemaw, ni ne tun be kenesigiri ko waajuri le kera, ko a be mogɔ kisi, mogɔ si tun tena ne tɔɔɔ bi. Ne be waajuri min kera fana ko Kirisita* gbengbenna yiri ra, o ko tun tena digi mogɔ si ra.

¹² Ne koni b'a fe ko mogɔ minw be aw lafirira, ko olugu ye o farikolo tige, fɔ ka o yere bo ceya ra.

Adamaden sago ni Nin Saninman sago

(Romukaw 8.1-14; 13.12-14)

¹³ Ne balemaw, aw koni, Ala ka aw wele ko aw ye ke aw yere ta ye, nka aw kana o ke sababu ye ka aw yere sago ke; aw ye baara ke ka jɔgon mako

† 4.27 Nin kuma fora Ezayi 54.1 †† 4.30 Nin kuma fora Damina 21.10

na kanuya ra. ¹⁴ Sabu sariya bɛɛ bɛ sɔrɔ nin kuma kelen le kɔnɔ, ko: «I ka kan ka i mɔgɔnɔgɔn kanu i ko i yere.» ¹⁵ Nka ni aw yere wurira nɔgɔn kama ka kɛ i n'a fɔ waraw, ka nɔgɔn kinkin, ka nɔgɔn domu, o tuma aw ye aw yere kɔrɔsi, aw kana na nɔgɔn cɛn ka ban.

¹⁶ Ne b'a fɔ aw ye ko: aw ye tagama ka kapa ni Nin Saninman* sago ye; ni o kera, aw tɛna aw yere sago kɛ tuun. ¹⁷ Sabu ko minw man di Nin Saninman ye, anw yere sago bɛ o le fɛ; ko minw fana ye anw yere sago ye, o man di Nin Saninman ye fiyewu. O bɛ nɔgɔn kere; o cogo ra aw b'a fɛ ka min kɛ, aw tɛ se ka o kɛ. ¹⁸ Nka ni aw bɛ tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye, o tuma aw tɛ sariya* ta fanga kɔrɔ tuun.

¹⁹ An yere sago bɛ an bla kɛwale minw na, an bɛɛ ka o lon: jatɔya, nɔgɔninya, marobariyakow, ²⁰ jobato ni subagaya, juguya, kere ni nangboya, dimi ni sangarɔgɔnmaya, faranni ni kantaranni, ²¹ nangboya, dɔrɔtɔya ni nogobaya, ani o bɔnɔgɔnkow. Ne bɛ aw lasomi sisan i n'a fɔ ne tun konna k'a fɔ aw ye cogo min na, ko mɔgɔ minw bɛ o kow kɛ, olugu si tɛna Ala ta Masaya* sɔrɔ fiyewu.

²² Nka an bɛ min sɔrɔ Nin Saninman fɛ, o ye kanuya ye, ani nagari, ani hera, ani mupuri, ani hina, ani jumanya, ani lanamɔgɔya, ²³ ani sabari, ani yeremina; sariya si tɛ ban nin kow ma. ²⁴ Sabu minw bɛɛ ye Yesu Kirisita ta ye, olugu ka o sago-nankow ni o negerakow ni o diyanyakow gbengben yiri ra. ²⁵ I n'a fɔ Nin Saninman ka panamanyakura di an ma, o ra, an ye tagama ka kapa ni Nin Saninman sago ye. ²⁶ An kana an yere bonya, ka to ka nɔgɔn darabɔ, ani ka nɔgɔn nangboya.

Lanabagaw ka kan ka nɔgɔn demɛ

(Rɔmukaw 2.3-11; Heburuw 6.10-12)

6 Ne balemaw, aw ra ni mɔgɔ dɔ minana kojugu dɔ ra, aw minw bɛ tagamana ka kapa ni Nin Saninman* sago ye, aw ye o tigi ladi ni jususuma ye. Aw fana ye aw yere kɔrɔsi, janko aw kana na o nɔgɔn dɔ kɛ.

² Aw ye nɔgɔn demɛ, ka nɔgɔn ta doni ta; ni o kera, aw bɛna Kirisita* ta sariya sira tagama.

³ Ni mɔgɔ dɔ b'a miiri ko ale ka fisa ni tɔw ye, k'a sɔrɔ a tɛ foyi ye, o tigi bɛ a yere lafirira le.

⁴ Mɔgɔ bɛɛ kelen kelen ye a yere tagamacogo sɛgɛsɛgɛ. Ni a ta baara ka ni, a bɛ se ka a yere bonya a yere ta baara koson; a tɛna a yere suma ni mɔgɔ were ye. ⁵ Sabu bɛɛ kelen kelen bɛna lo ni a yere kunko le ye.

⁶ O bɛ mɔgɔ min karan Ala ta Kuma ra, o tigi ka kan ka a borofɛnw bɛɛ dɔ di a karanbaga ma.

⁷ Aw kana aw yere nɛgɛ; mɔgɔ tɛ yereko Ala ma. Ni mɔgɔ ka siman suguya min dan, a bɛ o suguya kelen le tige. ⁸ Ni mɔgɔ min ka a yere sago ta siman dan, o tigi bɛna a yere sago ta siman le tige; o ye halakiri ye. Nka ni mɔgɔ min ka Nin Saninman* sago ta siman dan, o tigi bɛna Nin saninman ta siman le tige; o ye panamanya banbari ye.

⁹ An kana sɛgɛ kopumanke ra; sabu ni an ma an fari faga, an bɛna a tɔnɔ sɔrɔ a sɔrɔwagati ra. ¹⁰ O le koson wagati min na cogo bɛ an fɛ, an ye kopuman kɛ mɔgɔ bɛɛ ye; nka an balema lanabagaw ta ko le ka kan ka bonya.

Kuma laban

(Filipikaw 3.2-11)

¹¹ Ayiwa, aw ye nin sɛberidenbabaw fɛ; ne yere boro le ka o sebe. ¹² O mɔgɔ minw b'a fɛ ka aw jagboya ka aw kenesigi, olugu bɛ o kera janko ka o yere ko diya mɔgɔw ye le. O t'a fɛ mɔgɔw ye olugu tɔrɔ Kirisita* ta gbengbenyiri waajuri ko koson. ¹³ K'a sɔrɔ o mɔgɔ minw kenesiginin lo, olugu yere tɛ sariya sira tagama. Nka o b'a fɛ aw ye kenesigi, janko ka o yere bonya ko aw sonna ka o tagamasiyen kɛ aw farikolo ra.

¹⁴ Ne kɔni, ne tɛna ne yere bonya ko were ra fiyewu, ni an Matigi Yesu Kirisita ta gbengbenyiri* ko tɛ; o gbengbenyiri koson dunupa ta fɛnw bɛɛ sanin lo ne fɛ, ne fana sanin lo dunupa ta fɛnw ta fan fɛ.

¹⁵ Kenesigiri o, kenesigibariya o, o si tɛ jate; ka kɛ danfenkura ye Ala fɛ, o le bɛ jate.

¹⁶ Minw bɛɛ bɛ nin sira tagama, Ala ta hera ni a ta makari ye kɛ olugu ye, ani Ala ta mɔgɔw bɛɛ ye, min ye Izirayeli* ye.

¹⁷ Ayiwa, ka bɔ bi ra, mɔgɔ si kana ne sɛgɛ tuun, sabu jorinɔ minw bɛ ne farikolo ra, o b'a yira ko ne ye Yesu ta le ye.

¹⁸ Ne balemaw, an Matigi Yesu Kirisita ta nɛema ye kɛ aw bɛɛ kan. Amina!

Efesikaw

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka nin letere sebe k'a ci Efesi lanabagaw ma; o wagati ra a tun be kaso ra Romu. Efesi tun ye Azi mara ta duguba do ye.

Pɔli ta tagama sabanan na, a tun tora Efesi ka wagatijan ke. Mogo caman sonna Kibaro Diman* ma ka tugu Yesu ko. O ko, lanabaga dow sorora fana Efesi dugu kerefeyorow ra. Nin letere tun ka kan ka karan o yorow bee ta lanabagaw ye.

Nin letere ni letere tow te kelen ye, sabu nin letere konɔ Pɔli te lanabagaw jaraki ko do ra, nka a be nin letere sebe janko ka do fara lanabagaw ta lonniya kan, Kibaro Diman ko tan fan fe. O ka kan ka siyen min ta lanaya sira tagama ra, a be o ja gbeleya o siyenta ra, ko Ala ta se bagaya bena o deme ka se soro (6.12).

Pɔli be Kirisita ni lanabagaw ta jɛnɔɔɔnya cogo yira ni tagamasiyen saba ye:

Lanabagaw kera i ko furumuso, Kirisita kera i ko furuce.

Lanabagaw kera i ko farikolo, Kirisita kera o farikolo kunkolo ye.

Lanabagaw kera i ko bon, Kirisita kera o bon kabakuru folo ye.

A laban a be lanabagaw ladi, ko o ye tagama ka kapa ni Ala sago ye, ka ɔɔɔɔɔ bonya, ani ka ɔɔɔɔɔ kanu.

Kitabu konokow

Yesu Kirisita le ye Kisibaga ye

Lanabagaw kera farikolo kelen ye

Lanabaga ta jogokura ye kanuya ye

Pɔli ta fori

1 Ne Pɔli, ne min kera Yesu Kirisita ta ciraden* ye ka kapa ni Ala sago ye, ne be nin sebe ci Ala ta mogo saninmanw ma Efesi, minw kera kankelentigiw ye, ka to Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra. ² An Fa Ala ni Matigi Yesu Kirisita ye baraka don aw ra, ka hera ke aw ye.

Baraka min be soro Kirisita fe

(Romukaw 8.15-17,28-30)

³ An ye Ala tando, an Matigi Yesu Kirisita Fa; ale le ka Nin Saninman ta barakaw bee di an ma sankolo yorow ra, Kirisita ta jɛnɔɔɔnya koson.

⁴ Sabu sani dunuja ye dan, Ala tun ka an pana-woloma ka ban ka an don Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra, janko an ye saninya, jarakiyoro si kana soro an na a na korɔ. ⁵ Ala yere le tun konna ka o ko latige a ta kanuya koson, ko a bena an ke a denw ye Yesu Kirisita sababu ra; a sonna ka o latige, ka kapa ni a ta pumanya ye. ⁶ A ka o ke, janko an ye a tando a ta neema bonya koson; a ka o neema ke an ye a ta mogo kanunin sababu le ra.

⁷ Yesu Kirisita jori baraka ra, Ala ka an kun-mabo, ka an ta jurumun yafa, ka kapa ni a ta neemaba ye. ⁸ A ka o neema ke an ye k'a caya; an be hakiritigiya bee, ani lonniya bee soro o neema

baraka ra. ⁹ A sago tun ye min ye, a ka o gundo yi-ra an na; a ka o latige a ta pumanya koson Yesu Kirisita le baraka ra. ¹⁰ A tun ko ni wagati dafara, a bena o ke an ye; a bena sankolokonofenw ni dugukolokanfenw bee lajen ɔɔɔɔɔ kan ka o bla kuntigi kelen korɔ, ka o kuntigi ke Yesu Kirisita ye.

¹¹ Yesu Kirisita le koson fana Ala ka an pana-woloma ka an ke a ta ye; ale Ala min be fen bee ke ka kapa ni a sago ye, ale le tun ka o latige kakoro kabini wagatijan, ¹² janko an minw konna ka an jigi la Kirisita kan, an ye ke a tandobagaw ye, a ta bonya koson.

¹³ Ayiwa, aw fana ta kera ten; Ala ta Kuma min be can yira, aw ka o lamɛn. O Kibaro Diman* le ka aw kisi. Aw lara Kirisita ra minke, Ala tun ka Nin Saninman min layiri ta, a ka o di aw ma; o kera aw kan i n'a fo a borono, k'a yira ko aw ye Ala ta ye.

¹⁴ Ala b'a fe ka kojuman minw ke an ye, Nin Saninman le ye o sarati ye; a ka o Nin Saninman di an ma. O le b'a yira an na ko mogo o mogo kera Ala ta ye, Ala be o kunmabo; o koson an ye Ala tando a ta bonya koson.

Pɔli ta Aladaari

(Kolɔsikaw 1.3-6,9-13; Filipikaw 2.9-11)

¹⁵ Ne balemaw, aw lara Matigi Yesu ra cogo min

na, ani aw be Ala ta mogo saninmanw kanu cogo min na, o kibaroyaw sera ne ma. ¹⁶ O le koson ne be Ala daari, ka baraka la Ala ye aw ta ko ra wagati bee, ¹⁷ janko noorotigi Fa Ala, an Matigi Yesu Kirisita ta Ala, o ye hakiritigiya di aw ma, ka a yere yira aw ra, janko aw ye a lon ka na. ¹⁸ Ne be a daari ko a ye aw hakiri dayele, janko a ka aw wele ka jigiyi min di aw ma, aw ye o jigiyi soro, ani Ala ka fenuman minw mara aw ni lanabaga tow ye, ko a b'a fe ka o di aw ma, aw ye o fenw bonya ni a caya lon. ¹⁹ Ne be Ala daari fana, janko a ka baraka min di an lanabagaw ma ka kapa ni a ta sebayaba ye, aw ye o baraka bonya ni a caya lon.

²⁰ Ala ka o baraka yira an Kisibaga* Yesu le fe; a k'a lakunu ka bo saya ra k'a lasigi sankolo ra a yere kininboroyanfan fe. ²¹ A k'a sigi masaya bee kunna, ani fangatigiya bee, ani sebayaba bee, ani kuntigiya bee; togo o togo be fo dunupa ra yan, ani togo o togo bena fo hali dunupa nata ra, Yesu be o togow bee kunna. ²² Ala ka fen bee bla a senw jukoro, k'a ke lanabagaw ta jenkuru kuntigiba ye. ²³ O jenkuru le ye Kirisita farikolo ye; a ta bonya ka o jenkuru fa, ka dunupa yoro bee fa fan bee ra.

Ka bo saya ra ka don panamanyakura ra

(Kolosikaw 2.12-13; 3.1-3; Tite 3.3-8)

2 Fofolofol aw tun sanin lo aw ta terenbariyakow ni aw ta jurumunw koson. ² Aw tun be tagama o terenbariyakow, ani o jurumunw le ra, ka kapa ni nin dunupa ta cogo ye, ani ka kapa ni dunupa fanga ta kuntigiba sago ye; mogo minw be muruti Ala ma, o nin le be baara ke olugu kono. ³ An bee fana tun be o sira le kan fofolofolo; an tun be an farisogo diyanyakow le ke; an yere sagonankow, an tun be o le ke, ani ko minw tun be ben an yere ta miiriya ma. An ni mogo tow bee ta cogo tun ye kelen ye; Ala ta dimi tun ka kan ka se an bee ma.

⁴ Nka Ala ta hina ka bon kosebe; a ka an kanu ni kanuyaba ye; ⁵ o koson wagati min na an tun sanin lo an ta terenbariya koson, a ka panamanyakura di an ma Yesu Kirisita ta jennogonya ra. Ala ta neema le baraka ra aw kisira. ⁶ Ala ka an lakunu ka bo saya ra ni Kirisita ye, ka an sigi ni a ye sankolo ra, Yesu Kirisita ta jennogonya ra. ⁷ A ka o numanya ke an ye Yesu Kirisita baraka le ra, janko wagati nataw ra, mogo ye a ta neema ko lon, o neema min ka bon, ani a ka ca. ⁸ Sabu Ala ta neema le koson aw kisira, o kera lanaya le sababu ra; o ma bo aw yere ra de, Ala le k'a di gbansan. ⁹ A ma ke aw yere ta kewalew koson, janko mogo si kana a yere bonya.

¹⁰ An ye Ala ta danfenw le ye; a ka an dan Yesu Kirisita ta jennogonya ra, janko ale yere Ala konna ka kewalepuman minw laben an ye, an ye ke o kebaw ye.

Lanabagaw bee kera kelen ye

(Heburuw 10.19-22)

¹¹ Ayiwa, aw ye aw hakiri to a ra ko aw tun ye siya were mogo* le ye fofolofolo. Yahudiya minw ko, ko olugu kenesigira, olugu tun be aw le jatera

kenesigibariw ye, k'a soro o no min be olugu farisogo ra, o ye mogo borono dama le ye. ¹² O wagati ra koni aw yoro tun ka jan Kirisita* ra, aw ninyoro tun te ni Izirayelimogow ye, aw ninyoro tun te Ala ta layiri ni a ta jennogonyaw ra, jigiyi tun te aw fe, Ala tun te aw fe dunupa kono. ¹³ Nka sisan aw minw yoro tun ka jan Ala ra, aw yoro surunyara a ra Yesu Kirisita ta jennogonya sababu ra, Kirisita jori baraka ra.

¹⁴ Ale le ka hera ke an ye. Yahudiyaw ni siya were mogo*, a ka olugu fla ke kelen ye. Juguya kogo min tun be an faran ka bo jagon na, a ka o ci. ¹⁵ A ta saya baraka ra, a ka sariya* ta cifoninw, ani a ta kolatigeninw bee ban. A ka o siya fla jen ka o ke siyakura kelen ye a ta jennogonya ra, ka hera don o ni jagon ce. ¹⁶ A ka ben don o ni Ala ce ka o siya fla ke i ko farikolo kelen, gbengbenyiri* saya baraka ra, ka juguya ban pewu o ni jagon ce. ¹⁷ A nana hera kibaro diman fo aw yorojanmogow ye, ka hera kibaro diman fo yorosurunmogow ye. ¹⁸ Sabu Kirisita le sababu ra, ni an kera siya min o min ye, an bee be se ka Fa Ala ta jennogonya soro, Nin Saninman* kelen sababu ra.

¹⁹ Ayiwa, o le koson aw te lonanw ye tuun, wala ma yoro were mogow, nka aw ni Ala ta mogo saninmanw kera i ko jamana kelen denw; aw ye Ala ta somogow le ye. ²⁰ Aw kera i n'a fo bonba, min jusiginan ye ciradenw* ni ciraw ye; Yesu Kirisita yere le ye o bon kabakuru folo ye. ²¹ Ale le baraka ra, bon kabakuruw be jagon mina ka na, ka ke Alabatosoba saninman ye, ka ke Matigi ta ye. ²² Ayiwa, Yesu ta jennogonya ra, Ala ka aw lo jagon fe ka aw ke i n'a fo bonba, ka aw ke Ala sigiyoro ye, Nin Saninman baraka ra.

Kibaro Diman gundo yirara

(Kolosikaw 1.24-29; 2.1-3; Piyeri folo 1.10-12)

3 O le koson ne Poli, ne kera kasoden ye Yesu Kirisita togo koson, sabu ne be Kibaro Diman* waajuri kera aw siya were mogo* ye. ² Ala makarira ne ra cogo min na ka ne ke Kibaro Diman fobaga ye aw ye, sigiya t'a ra, aw yere ka o lon. ³ Ala yere le ka o gundo yira ne ra; ne ka o le doonin fo aw ye ka ban ne ta sebe kono. ⁴ Ni aw ka o karan, Ala ka hakiri min di ne ma ka o gundo faamu Kirisita* ta ko ra, aw yere bena o ye.

⁵ Mogo minw temena fofolofolo, Ala tun ma o gundo yira olugu ra, i n'a fo a k'a yira cogo min na sisan a ta ciraden saninmanw ni a ta cira saninmanw ni Nin Saninman* baraka ra. ⁶ O gundo fle nin ye, ko Ala be fenuman minw mara a ta mogow ye, Yahudiyaw ni siya were mogo* bee bena o soro jagon fe, ka jen ka ke i ko farikolo kelen; Ala ka layiri min ta Kibaro Diman sababu ra, Yesu Kirisita ta jennogonya koson, o bee ninyoro be o ra fana.

⁷ Ayiwa, ne kera Ala ta baarden ye o Kibaro Diman waajuri le koson, ka kapa ni Ala ta neema ye; a ka o neema ke ne ye a ta sebayaba baraka ra. ⁸ Ne min ye Ala ta mogo saninmanw bee ra fitini ye, Ala ka o neema ke ne ye, ko ne ye Kibaro Diman lase siya were mogow ma, o kibaro diman min ye Yesu Kirisita ta naforo banbari ye; ⁹ a ko

ne ye o gundoko yira kene kan, janko bee ye a lon. Ala min ka fen bee dan, a tun ka o gundo dogonin to, kabini dunuƙa ma dan folo; ¹⁰ janko lanabagaw ta jenƙuru sababu ra, masayaw ni kuntigiya minw be sankolo yorow ra, olugu fana ye a lon sisan ko hakiritigiya be Ala fe fen bee ra, ani ko bee ra.

¹¹ Ala tun ka o kow latige kabini dunuƙa ma dan folo, ka na o ke an Matigi Yesu Kirisita baraka ra.

¹² Ale ta jennogonya le koson, an be se ka madon Ala ra ni jagbeleƙa ye lanaya sababu ra, siranya te ke an na.

¹³ Ayiwa, ne balemaw, toro min be ne kan aw koson, o kana aw fari faga; o ye aw ta kunkoro-tasababu le ye.

Ɔoli ta daariri kun ye Kirisita ta kanuya ko ye

¹⁴ O le koson ne be ne kinbiri gban ka Fa Ala daari; ¹⁵ ale le ye danfenw bee Fa ye, dugukolo kan, ani sankolo kon. ¹⁶ Ne be a daari ko a ta Nin Saninman* ye baraka don aw jusukun na, ka kapa ni a ta noro bonya ye, ¹⁷ ani ko Kirisita* ye sigi aw jusukun na lanaya baraka ra, janko aw ye to kanuya ra, i ko yiri lilinw be don dugukolo ra cogo min na, ani i ko bon be lo a jusiginan kan cogo min na; ¹⁸ ni o kera, aw ni Ala ta mogo saninmanw bee bena Kirisita ta kanuya bonya lon, ani a janya, ani a dunya, ani a lo; ¹⁹ Kirisita ta kanuya min temena adamaden bee ta lonniya kan, aw bena se ka o lon, k'a to Ala ye aw jusukun fa o kanuya ra, fo ka aw wasa.

²⁰ Ayiwa, Ala le be se ka fen bee ke an ye ka teme an yere ta daariri bee kan, ani an ta miiriya bee kan pewu, a ta seƙagaya sababu ra, o seƙagaya min be an kon; ²¹ an ye bonya la ale Ala le kan lanabagaw ta jenƙuru ce ma, Yesu Kirisita ta jennogonya ra, wagati bee, ani tuma bee! Amina.

Lanabagaw bee kera farikolo kelen ye

(Kolosikaw 3.12-14; Romukaw 12.4-8; Korentikaw folo 12.4-31)

4 Ayiwa, ne min ye kasoden ye Matigi Yesu togo koson, ne be aw daari ko aw ye jija, janko Ala ka aw wele min kama, aw ye tagama ka kapa ni o ye. ² Aw ye aw yere majigi cogo bee ra, ka sabari jogon ye, ka muna. Aw ye jogon ta kow sonmina ni kanuya ye. ³ Nin Saninman* ka aw ben ka aw ke kelen ye cogo min na, aw ye jija janko o ben ye to aw ni jogon ce, ka hera to aw ni jogon ce.

⁴ Farikolo kelen le be yi, ani Nin Saninman kelen; Ala ka aw wele ka jigi min di aw ma, o fana ye jigi kelen le ye. ⁵ Matigi kelen le be yi, ani lanaya kelen, ani batizeri kelen. ⁶ Ala kelen le be yi, min ye an bee Fa ye; a be an bee kunna, a be an bee fe, a be an bee jusukun na.

⁷ Ala neemara an ye ka fen do di an bee kelen kelen ma ka kapa ni Kirisita* yere ta seƙagaya le ye.

⁸ O le koson a sebera ko:

«A yelenna san fe,
a tagara ni mogo minanin caman ye;
a ka fenw di mogo ma gbansan †.»

⁹ K'a fo ko «a yelenna,» o koro le ye di? O koro le

ye ko a konna le ka jigi ka na fo dugu ma, dugukolo kan folo. ¹⁰ O ra, min jigira, ale kelen le yelenna fo ka taga teme sankolo yoro bee kunna, ka dunuƙa yorow bee fa ni a ta seƙagaya ye.

¹¹ Ale le ka dow ke ciradenw* ye, ka dow ke ciraw ye, ka dow ke Kibaro Diman fobagaw ye, ka dow ke lanabagaw ta jenƙuru korosibagaw ye, ka dow ke lanabagaw karanbagaw ye. ¹² A ka o bee ke, janko o ye Ala ta mogo saninmanw laben Ala ta baara kama, k'a to Kirisita farikolo ye baraka soro. ¹³ Ni o kera, lanaya baraka ra, ani Den min bora Ala ra*, o ta lonniya baraka ra, an bee bena ke kelen ye, ka ke magokorobaw ye, ka se Kirisita yere ta dafacogo hakeya ma. ¹⁴ O cogo ra, an tena to denmisanya ra tuun, ka to ka fifa ka taga fan bee ra mogolafiribagaw ta karan fe; o be i ko fono, o be mogo wafiri ni o ta ceguya ye, ka o tugu o yere ko.

¹⁵ Nka ni an be can fo ni kanuya ye, an ta lanaya bena bonya cogo bee ra Kirisita ta jennogonya ra, ale min ye lanabagaw ta jenƙuru kuntigi ye. ¹⁶ O jenƙuru yorow bee kelen kelen sirinin lo jogon na ka ke farikolo kelen ye ale Kirisita le baraka ra. Ni farikolo yoro bee kelen kelen be a ta baara ke, farikolo bee lajennin be bonya o cogo le ra kanuya ra.

Lanabagaw ta tagamacogokura

(Kolosikaw 3.1-16; Galasikaw 5.10-25)

¹⁷ Ayiwa, ne balemaw, sisan ne bena min fo aw ye k'a gbeleƙa Matigi koson, o ye nin ye: aw lanabagaw man kan ka tagama i ko siya were mogo*; olugu be tagamana ka kapa ni o ta hakirintanya le ye. ¹⁸ O hakiri finnin lo, Ala be panamanyakura min di, o ka o yere nin bo o ra o ta kolonbariya ni o ta jusukungbeleƙa koson. ¹⁹ A kera ten, maroya kise kelen te o ra tuun; o ka o yere bla marobariyakow ra, o be kojugu suguya bee ke, o te o yere mina.

²⁰ Ayiwa, Yesu Kirisita ka aw karan min na, o te o ye! ²¹ Sigiya t'a ra, aw ka Yesu ko men, aw ka a ta karan lon, k'a lon ko can lo. ²² O ra, aw tun be tagama cogo min na folofolo, aw ye o cogo dabra pewu; o kokorow nege le be mogo wafiri ka halakiri lase o ma. ²³ O koson aw y'a to aw hakiri ni aw ta miiriya bee ye yelena, ka ke kura ye. ²⁴ Aw ye tagama cogokura ra; o le bennin be ni Ala cogo ye; o ye terenninya ni saninyari ye, ka kapa ni can ye.

²⁵ O koson aw ye faninya dabra, aw bee kelen kelen ye can fo jogon ye; sabu an bee sirira jogon na, ka ke jogon farikolo yoro do ye.

²⁶ Ni aw dimina, aw kana a to dimi ye aw bla jurumun na; aw kana a to tere ye ben ka aw diminin to †. ²⁷ Aw kana a to Setana ye cogo soro ka aw korobo.

²⁸ Ni do tun ye son ye, o tigi ye sonyari dabra; a ye jija ka baara ke a yere ye, baara min be se ka a nafa, janko ale yere ye se ka deseƙagato dow deme.

²⁹ Aw kana a to kumakanjugu si ye bo aw da ra. Kuma min be se ka do fara balemaw ta lanaya

† 4.8 Nin kuma fora Zaburu 68.19

†† 4.26 Nin kuma fora Zaburu 4.5

kan, kuma min be se ka mogo mako na, ka baraka don aw lamenbagaw ra, aw ye o le fo.

³⁰ Aw kana Ala Nin Saninman* panasisi; ale le ye Ala borono tagamasiyen ye aw kan, ko lon do Ala bena aw kunmabo pewu. ³¹ O le koson aw ye jusumangboya ni dimi ni jusubo ni woyo ni jogonkorofo be dabra; aw ye juguya suguya be dabra. ³² Aw ye kopuman ke jogon ye, ka hina jogon na, ka yafa jogon ma, i n'a fo Ala yafara aw ma cogo min na Yesu Kirisita koson.

Lanabagaw ka kan ka tagama yeelen na

(Tesalonikikaw folo 4.1-8; Korantikaw folo 6.9-11)

5 Ayiwa, ne balemaw, aw minw kera Ala den kanuninw ye, aw ka kan ka ke Ala ladegebaw le ye. ² Aw ye tagama kanuya ra i n'a fo Kirisita* yere ka an kanu cogo min na, fo ka a yere di Ala ma an koson, i ko sarakafen, ani saraka fagata min kasa ka di Ala ye.

³ Ayiwa, jatoya, ani ko saninyabari suguya o suguya, ani natabaya, o togo yere kana fo aw ce ra; sabu o kow te ben Ala ta mogo saninmanw ce ra.

⁴ A daganin te fana ko marobariyakuma ye men aw da ra, walama kumakunntanw, walama naganaganw; o man ji. Aw ye baraka le la Ala ye.

⁵ Sabu aw ye la a ra ko mogo o mogo be jatoya ke, walama ko saninyabariw, walama natabaya min ni joson be ka kan, o mogo si nin te Ala ni Kirisita ta Masaya* ra.

⁶ Aw kana a to mogo si ye aw lafiri ni kuma gbansan were ye, sabu o ko jogonw le b'a to Ala ta dimi be se Ala kanblabagaw ma. ⁷ O koson aw kana don o mogo ta jen ra fiyewu.

⁸ Fofolofol aw tun be dibi ra, nka sisan aw be yeelen na, Matigi ta jennogonya ra; o le koson aw ye tagama i ko mogo minw be yeelen na. ⁹ Sabu minw be yeelen na, olugu be pumanya ni terennina ni can sira le tagama.

¹⁰ Ko minw ka di Ala ye, aw ye jija ka o faranfasi k'a lon. ¹¹ Mogow be ko nafantan minw ke dibi ra, aw kana aw sen don o kow ra fiyewu; nka aw ye o kewalew fo kene kan. ¹² Sabu o mogow be ko minw ke dogo ra, o kow fori yere be maroya bla mogo ra. ¹³ O be min kera dogo ra, ni o ka fo kene kan, o ta jogo be yira ka gbeya; sabu ni fen o fen ka yira kene kan ka gbeya ka ban, o be yelesma ka ke yeelen ye. ¹⁴ O le koson a fora ko:

«Ele min be sunogora, i kunu!

I kunu ka bo suw ce ra,

Kisibaga* bena yeelen bo i ye.»

¹⁵ Ayiwa, aw ye aw yere korosi ka aw tagamacogon lon. Aw kana ke hakirintanw ye, nka aw ye ke hakiritigiw ye. ¹⁶ Ala be wagati min di aw ma, aw ye o ke ka baaranuman le ke; sabu bi ta terew man ji. ¹⁷ O koson aw kana ke hakirintanw ye; nka Matigi sago ye min ye, aw ye jija ka o lon.

¹⁸ Aw kana doron min ka panamini; o be mogo bla kopagamininw le ra. Nka aw y'a to Nin Saninman* ye aw fa.

¹⁹ Aw ye jogon ladi ni Zaburuw kitabu donkiriw ye, ani Alatanadonkiriw; aw ye o donkiriw la ka Matigi tando ni aw jusukun be ye. ²⁰ Aw ye baraka la Fa Ala ye tuma be, ani fen be koson, an

Matigi Yesu Kirisita togo ra.

²¹ Aw ye aw yere majigi jogon ye Kirisita* pasiran koson.

Furuce ni a furumuso

(Kolosikaw 3.18-4.1; Piyeri folo 2.18-25; 3.1-7)

²² Ayiwa, musow, aw ye aw yere majigi aw cew ye i ko aw be aw yere majigi Matigi ye cogo min na. ²³ Sabu ce le ye a muso kuntigi ye, i ko Kirisita ye lanabagaw ta jenkuru kuntigi ye cogo min na; lanabagaw kera i ko Kirisita farikolo, ale kera o Kisibaga* ye. ²⁴ O koson lanabagaw majiginin lo Kirisita ye cogo min na, musow fana ka kan ka o yere majigi o cew ye o cogo ra, fen be ra.

²⁵ Ayiwa, aw cew, aw ye aw musow kanu i ko Kirisita ka lanabagaw ta jenkuru kanu cogo min na, fo ka a yere di ka sa a koson, ²⁶ janko k'a ko k'a gbe ni ji ye, Kibaro Diman* kuma baraka ra, k'a saninya. ²⁷ A ka o ke, janko o jenkuru nooroman ye lo ale yere na fe, nogo si kana ke a ra, walama juguyoro, walama fen benbari, nka a saninyanin ni a jarakibari ye soro.

²⁸ Ayiwa, cew fana ka kan ka o musow kanu o cogo le ra, i ko o yere farikolo. Mogo min be a muso kanu, o tigi be a yere le kanu. ²⁹ Sabu mogo si te a yere farisogo koninya. Mogo be a farisogo baro, ka a janto a ra, i ko Kirisita ka a ke lanabagaw ta jenkuru ye cogo min na, ³⁰ sabu an be kelen kelen be Kirisita farikolo yoro do le ye. ³¹ O koson a sebera ko: «Ce bena bo a face ni a bamuso koro ka noro a muso ra; o fla be jen ka ke mogo kelen ye †.» ³² Nin kuma ye gundoba le ye; ne be o fora ka Kirisita ni lanabagaw ta jenkuru ta jennogonya le yira.

³³ A koro le ye fana ko aw cew be kelen kelen ka kan ka aw ta muso kanu i ko aw yere, ko muso fana ka kan ka a ce bonya.

Denw ni o worobagaw

6 Ayiwa, denmisenw, aw fana ye aw worobagaw kan mina ka kapa ni Matigi ta kuma ye; o le bennin be. ² A sebera ko: «I fa ni i ba bonya.» Ala ta sariya* ra, min fora ka layiri fara a kan, nin le kera o folo ye. ³ A layiri ye ko «janko i ye hera soro, ani ka sijan soro dugukolo kan †.»

⁴ Ayiwa, aw faw, aw kana aw ta denw lamuruti; aw ye o lamu ka na, ka o koro, ka o ladi ka kapa ni Matigi ta kuma ye.

Baardenw ni o kuntigiw

⁵ Aw baardenw, minw ye aw kuntigiw ye dugukolo kan yan, aw ye olugu kan mina, ka baara ke o ye ni pasiran ni bonya ye, ani jusukungbenin ye, k'a ke i n'a fo aw b'a kera Kirisita* yere le ye. ⁶ Aw kana baara ke o na koro k'a ke i n'a fo aw b'a fe ka aw yere ko diya o ye doron; aw ye baara ke ni aw jusukun be ye ka kapa ni Ala sago ye, i ko Kirisita ta baardenw. ⁷ Aw ye baara ke ni aw jusukun be ye, i n'a fo aw b'a kera Matigi le ye; aw kana a ke i n'a fo aw b'a

† 5.31 Nin kuma fora Damina 1.27 ani 2.24 †† 6.2-3 Nin kuma fora Bori 20.12; Sariya 5.16

kera mɔgɔw le ye. ⁸ Aw k'a lɔn ko ni i kera mɔgɔ o mɔgɔ ye, jɔn o, hɔrɔn o, bɛɛ kelen kelen bɛna a ta sara sɔrɔ Matigi fɛ, ka kapa ni a ta kojuman ye.

⁹ Aw kuntigiw, aw fana ye aw ta baaradenw minako ja; aw kana fariya o ma, sabu aw k'a lɔn ko aw ni olugu bɛɛ ta Kuntigi bɛ sankolo ra; ale tɛ mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra.

Lanabaga ta kɛrɛkɛminanw

¹⁰ Ayiwa, kuma laban ye ko aw ye baraka don aw yɛrɛ ra, an Matigi sababu ra, a ta baraka banbari sababu ra. ¹¹ O ra, Ala bɛ kɛrɛkɛminan minw di, aw ye o bɛɛ don aw yɛrɛ ra, janko aw ye se ka lo ka Setana ni a ta nanbarakow kɛrɛ. ¹² Sabu an tɛ siyɛn tara ni adamadenw ye; an bɛ siyɛn tara ni Setana ta masayaw le ye, ani a ta sebayaw, ani a ta fangatigiya minw bɛ baara kɛ dibi ra dugukolo kan, ani a ta jina minw sigira dunuja kunna kojugu kama.

¹³ O le koson, Ala bɛ kɛrɛkɛminan minw di aw ma, aw ye o bɛɛ ta, janko aw ye se ka se sɔrɔ Setana kan wagatigbɛlɛnw na; aw ye a kɛrɛ ka se fɔ a laban ma, o kɔ, aw lɔnin belɛn ye to aw nɔ ra.

¹⁴ Aw ye aw yɛrɛ labɛn ka a kɔnɔ: aw ye can kɛ aw ta kurusijara ye, terenninya ye kɛ aw ta nɛgɛdɛrɛge ye, ¹⁵ Kibarɔ Diman* min bɛ jususuma di, o waajuri ko ye kɛ aw jusu ra tuma bɛɛ; o ye kɛ aw sennasanbara ye. ¹⁶ Lanaya ye kɛ aw ta

nɛgɛbɛnnan ye wagati bɛɛ; aw bɛ Setana ta bijnɛ tasumamanw bɛɛ kɔnɔ ka o faga ni o le ye. ¹⁷ Aw ye Ala ta kisiri ko kɛ aw ta nɛgɛfugula ye, ka o biri aw kun na. Aw ye Nin Saninman* ta kɛrɛkɛmuru ta, min ye Ala ta Kuma ye.

¹⁸ Aw ye Ala daari Nin Saninman baraka ra tuma bɛɛ; aw ye daaririw, ani daaririgbɛlɛn suguya bɛɛ kɛ. Aw kɔni ye jija o ra yɛrɛ le; aw kana o dablɛ. Aw ye Ala daari Ala ta mɔgɔ saninmanw bɛɛ ye.

¹⁹ Aw ye Ala daari ne ye fana, janko ni ne ka ne da yɛlɛ, Ala ye a ta kuma don ne da ra ka Kibarɔ Diman gundo yira mɔgɔw ra, siranya kana kɛ ne ra. ²⁰ Ne ye o Kibarɔ Diman ta lasigiden le ye; o koson o ka nɛgɛjɔrɔkɔ don ne ra. Aw ye Ala daari ne ye, janko ne ye Kibarɔ Diman fɔ a fɔcogo ra, siranya kana kɛ ne ra.

Pɔli ta fori

²¹ Ayiwa, an balemace kanunin Tisiki, min ye Matigi ta baaradenpuman ye, ale bɛna nin kow bɛɛ nafɔ aw ye, janko min bɛ ne fɛ, ani ne bɛ min kera, aw ye o lɔn. ²² Ne k'a lawuri a kama k'a ci aw fɛ, janko kibarɔya minw bɛ an fɛ yan, aw ye o lɔn, ani aw hakiri fana ye sigi.

²³ An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye hera ni kanuya di balemaw bɛɛ ma, ani lanaya. ²⁴ Mɔgɔ minw bɛɛ bɛ an Matigi Yesu Kirisita kanu ni kanuya banbari ye, Ala ye nɛɛma olugu bɛɛ ye.

Filipikaw

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka nin letere sebe k'a to kasobon na Rɔmu (Kɛwalew 28.16). Pɔli tun ka Kibaro Diman waajuri ke Filipi dugu kɔnɔ a ta tagama flanan wagati le ra (Kɛwalew 16.11-40). O wagati le ye Filipi ta lanabagaw ta jenkuru damina ye. O jenkuru le kera o yɔrɔ mara ta jenkuru folo ye. Filipi dugu be Geresi jamana sahiliyanfan na, Masedoni mara ra.

Filipikaw tun ka wari do ci Pɔli ma janko k'a deme a ta Kibaro Diman waajuri baara ra. Pɔli ka nin letere sebe janko ka o fo o koson.

Jenɔɔɔnyanuman min tun be Pɔli ni Filipi lanabagaw ce, a ka o lakari, ka o tando o ta kɛwaleɔnumanw koson. O ko, kogbelen minw tun ka ale yere soro Rɔmu, a ka o fana lakari o ye. A ka Filipikaw ja gbɛleya, ko o ye jija ka to lanaya ra, ka tɔrɔ ni sege bee sonmina. A ko sani o ye o yere ta nafa doron jini, o ka kan ka o yere majigi ɔɔɔn ye le, ka ben kelen ma kanuya ra. A k'a yira o ra fana ko Ala ka o kisi Yesu Kirisita kelenpe le baraka ra, lanaya sababu ra; Yahudiyaw ta sariya sira tagama no te. Pɔli tun be kaso ra Kibaro Diman waajuri koson, a tun m'a lon min bena ke a laban ye, nka o bee n'a ta, a be nagari Yesu ta jenɔɔɔnya koson. A b'a fe lanabagaw fana ye nagari Matigi ta jenɔɔɔnya koson, ka tɔrɔ sonmina, sabu lanabaga ta so ye sankolo le ye, nin dunupa te (3.20). Pɔli ko: «Ne balemaw, aw ye nagari Matigi ta jenɔɔɔnya ra; ne be kosegi a kan: aw ye nagari yere le!» (4.4)

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Pɔli be a yere ta kow lakari

Lanabagaw ka kan ka Kirisita le fle

Timote ni Epaforoditi ta baara

Kirisita le be kisiri dafabaga ye, sariya te

Pɔli ta forikan

Pɔli ta fori

1 Ne Pɔli ni Timote, Yesu Kirisita ta baaradenw, anw le be nin sebe ci Ala ta mogo saninmanw bee ma, minw bee be Filipi, Yesu Kirisita ta jenɔɔɔnya ra; an b'a ci jenkuru korosi-bagaw ni a baarakɛbagaw ma.

² An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Pɔli be Ala daari Filipikaw ye

(Kolosikaw 1.3-11)

³ Ni ne ka miiri aw ta ko ra tuma o tuma, ne be Ala fo ka baraka la a ye. ⁴ Ni ne be Ala daari aw ye tuma o tuma, ne be o ke ni nagari le ye. ⁵ Sabu aw kera ne demɛbagaw ye Kibaro Diman* waajuri baara ra, kabini a lon folo ra fo ka na se sisan ma. ⁶ Ne lara a ra ko Ala min ka o ɔnanyanuman don aw kono ka nin baaranuman ke, ale le bena aw deme ka o baara ke ka ja, fo ka taga a laban Yesu Kirisita nalon na. ⁷ A bennin lo ko ne ye miiri ten aw ta ko ra, sabu aw ko ka gbelen ne ma kosebe. Ala ka neema min ke ne ye, aw bee ka aw ninyoro ta o ra; aw ka o ke wagati min ne be kasobon na

negejoro ko ra, ani wagati min ne be mogow waaju ka Kibaro Diman can yira o ra. ⁸ Ala yere le ye ne seere ye ko ne be aw bee kanu kosebe, i n'a fo Yesu Kirisita be an kanu cogo min na.

⁹ Ne be Ala daari min na, o ye ko do ye to ka fara aw ta kanuya kan, lonniya ra, ani hakiritigiya ra, ¹⁰ janko aw ye konuman ni kojugu lon ka bo ɔɔɔn na, ka ke mogo jusukun gbeninw ye, ani mogo jarakibariw ye Kirisita* nalon na. ¹¹ Aw ta koketaw bee ye ke ka kapa ni terenninya ye, Yesu Kirisita baraka ra, ka bonya ni tandori la Ala kan.

Nanamanya be soro Kirisita le fe

¹² Ne balemaw, ne b'a fe aw y'a lon ko toro min sera ne ma, ko o kera sababu ye ka Kibaro Diman* lataga ja le. ¹³ Sabu masaceba ta bonba kono, ani yoro tow bee ra yan, bee k'a lon ko ne sirira ni negejoro ko ye ka bla kaso ra Kirisita* togo le koson. ¹⁴ Ne ta kasorabla koson, an balema lanabaga caman ka o jigi la Matigi kan, ka do fara o ta jagbeleya kan; o be Ala ta Kuma fo mogow ye, hali o te siran.

¹⁵ Dow koni be Kirisita ta ko waajuri kera pangboya ni celiya le koson; nka dow fana b'a kera ni

ɲaninyajuman ye. ¹⁶ Olugu be o baara ke ni kanuya ye, sabu o k'a lon ko Ala le ka ne sigi, janko ne ye Kibaro Diman can yira mogow ra.

¹⁷ Nka tow koni, olugu be Kirisita ko waajuri kera k'a soro ne ta baara pangboya be o ra. ɲaninyajugu le be o konɔ; o b'a miiri ko ni o be o ke, o bena do fara ne ta tooro kan ka ne to negejoro ko ra kaso ra yan.

¹⁸ Nka o si te ne ja na foyi ye. Ni ɲaninyajugu le ka ke o konɔ o, walama ɲaninyajuman o, ni a kera cogo o cogo, ni Kirisita ko waajuri koni be kera ka ban, o be ne pagari, a fana bena ne pagari tuma bee. ¹⁹ Sabu ne k'a lon ko o kow laban bena ke ne kisisababu ye, aw ta daaririw baraka ra, ani Yesu Kirisita Nin Saninman* ta demeri baraka ra. ²⁰ Ne be o le makonona ni ne jusukun bee ye, ne jigi be o le kan; o tena ke maroyako ye ne fe fiyewu. Ne lanin b'a ra ko tuma bee ne b'a fe ka Kirisita le bonya, hali ni ne farikolo be tooro cogo o cogo; ne panaman bena a bonya, ne ta saya fana bena a bonya.

²¹ Sabu ne ta dunyalatige kun ye Kirisita le ye, saya fana ye nafa le ye ne fe. ²² Nka ni a kera ko ne ta baara koson ne belen ka kan ka to dunupa ra yan, o tuma saya ni panamanya, ne ka kan ka juman le ta ka juman to? Ne ma o lon! ²³ Ne ta mi-iriya be a fla bee kan: ne ye sa ka taga to ni Kirisita ye, o nege be ne ra; o le ka fisa kosebe. ²⁴ Nka aw koson, ne belen ye to dunupa ra yan, nafa be o ra. ²⁵ Sigiya t'a ra, ne yere fana k'a lon ko ne bena to dunupa ra yan, ka wagati dama ke aw koro; janko aw baraka ye bonya lanaya ra, ani janko aw ta pagari fana ye bonya lanaya ra. ²⁶ Ni ne sekora ka taga aw fe, o bena ke sababunuman ye k'a to aw ye pagari Yesu Kirisita ta jennogonya ra ne ta ko ra.

Lanaya ta kere

(Tesalonikikaw folo 2.12-16; Heburuw 10.32-36)

²⁷ Nka aw koni ye tagama ka kapa ni Kirisita ta Kibaro Diman le ye, janko ni ne sera ka taga aw fle o, walama ni ne ma se ka taga o, ne y'a men ko aw jijara ka to kan kelen kan, ka kere ke ni miiriya kelen ye, janko lanaya ju ye sigi Kibaro Diman kan. ²⁸ Aw kana a to aw juguw ye siranya bla aw ra fiyewu. Olugu ta kewalew b'a yira ko o bena haki, k'a soro aw tagamacogo b'a yira ko aw kisira. O fana bora Ala le ra. ²⁹ Sabu Ala ma neema an ye janko an ye la Kirisita ra doron de, a neemara an ye janko an ye tooro fana a togo koson. ³⁰ Aw tun ka ne ye kere min na, ani ne be o min na hali bi i n'a fo aw yere k'a lon cogo min na, aw fana be o kere jogon le ra.

Kirisita ta yeremajigiya ni a ta bonya

2 Ayiwa, i n'a fo aw ka jususaaro soro Kirisita* ta jennogonya ra, ka jagbeleya soro kanuya ra, i n'a fo aw benna kelen ma Nin Saninman* baraka ra, aw be makari jogon na, ka hina jogon na, ² o tuma aw ye aw ta miiriya ke kelen ye, janko ne ta pagari ye dafa; aw ta kanuya ye ke kelen ye, ka aw jusukun ke kelen ye, ka aw ta mi-

iriya ke kelen ye. ³ Aw kana foyi ke janko ka sanga jogon ma, walama ka aw yere bonya gbansan; nka aw ye aw yere majigi ka tow fisaya ni aw yere ye. ⁴ Sani aw ye aw yere doron ta nafa jate, min be se ka tow nafa, aw bee kelen kelen ye o le jate. ⁵ Mi-iriya min tun be Yesu Kirisita fe, aw y'a to o mi-iriya kelen ye ke aw fana fe:

⁶ «Ale ni Ala cogo bee tun ka kan.

Nka a ma o ko ta ka noro a ra, ko a be a yere kapa ni Ala ye jagboya ra.

⁷ Nka a ka o bee to yi, ka a yere ke i ko jon, ka a yere ke i ko mogow tow.

A ka a yere ke mogow tow cogo ra.

⁸ A k'a yere majigi, ka Ala kan mina, ka son hali saya ma, gbengbenyiri* ta saya yere.

⁹ O koson Ala ka a korota k'a sigi fen bee kunna, ka togo di a ma, togo min ka bon ni togo bee ye,

¹⁰ janko ni Yesu togo fora, danfen o danfen be sankolo ra, ani dugukolo kan, ani dugukolo jukoro, o bee ye o kinbiri gban k'a bato.

¹¹ Mogow bee y'a lon ka a fo o da ra ko Yesu Kirisita ye Matigi ye, ka noro la Fa Ala togo kan.»

Lanabagaw tagamacogo

¹² Ayiwa, ne balema kanuninw, i n'a fo aw ka ne kan mina tuma bee, o ra, Ala ka aw kisi min kama, aw ye jija k'a to aw ta tagamacogo ye ben ni o ye, ka siran Ala ja, ka a bonya; a kana ke doron wagati min na ni ne be aw ce ra, nka hali ni ne te ni aw ye. ¹³ Sabu Ala yere le be a ta baraka don aw konɔ, k'a to aw ye son, ani k'a to aw ye se ka a sago ke, ka kapa ni a yere ta latigeri ye kanuya ra.

¹⁴ Aw ye fen bee ke, a kana ke ni kumamisen ye, walama sosori, ¹⁵ janko aw ye ke mogow jarakibariw ye, ani mogow jusukun gbeninw; aw ye ke Ala denw ye, jarakiyoro te minw na bi mogow nanbaratow ni a mogowjuguw ce ra; aw ye ke yeelen ye o mogow ce ra dunupa konɔ ka manamana i ko lolow. ¹⁶ Kibaro Diman* min be panamanya di, aw ye o fo o ye; ni o kera, aw le bena ke ne kunkorotasababu ye Yesu Kirisita nalon na, k'a yira ko ne ta sege ni ne ta baara ma ke gbansan ye.

¹⁷ Nka hali ni o bena ne faga ka ne ke i ko sarak, ka o fara aw ta lanaya kan, ne be pagari o ra le; ne be pagari ni aw bee ye. ¹⁸ Aw fana ka kan ka pagari o ra, ka pagari ni ne ye.

Timote ni Epafroditi ta baara

(Tesalonikikaw folo 3.1-11)

¹⁹ Ni Matigi Yesu ka son k'a latige, yan ni donin ne bena Timote ci aw fe yi, janko a ye taga aw feko lon ka na o kibaroya fo ne ye, ka ne hakiri sigi. ²⁰ Sabu mogow were te ne fe yan min ni ne ta mi-iriyaw ye kelen ye, ani aw ta ko hami be min na can ra. ²¹ Tow bee be hamina o yere ta nafa le ra; o te hami Yesu Kirisita ta ko ra. ²² Nka aw yere k'a

lon ko Timote k'a yira ko ale ye baaradennuman ye; a ka a yere di Kibaro Diman* baara ma, ka baara ke ni ne ye i ko den ni a fa. ²³ O koson ne ta ko bena bla boro min kan, ni ne ka o lon doron, ne bena Timote ci aw fe yi. ²⁴ Ne lanin be Matigi ta numanya ra, ko a tena meen, ne yere bena taga aw fe yi.

²⁵ Sani o ce, ne k'a miiri ko ne ka kan ka Epafroditi ci ka taga aw fe yi. Ale ye ne balema le ye, ani ne baarakepogon. A ka a ta fanga fara ne ta kan ka Kibaro Diman baara ke; ne mako tun be fen minw na, aw ka ale le ci ka na o di ne ma.

²⁶ Aw logo tun b'a ra kosebe; nka a fora a ye minke ko aw ka a ta bana ko men, o ka a jusu tooro kosebe. ²⁷ Can lo a koni tun banara yere le fo a be jini ka sa. Nka Ala hinara a ra; a ma hina ale kelen na, a hinara ne yere fana ra, ni o te, ne ta panasisi tun bena bonya ka teme. ²⁸ O koson ne teliyara k'a ci aw fe, janko aw ye a ye ka ninsondiya, ani ne yere ta panasisi ye nogoya. ²⁹ Ni a sera yi, aw y'a kunben ni pagari ye Matigi togo koson; aw ka kan ka o mogogogonw le bonya. ³⁰ A tun be jini ka sa Kirisita* ta baara le koson. Ni aw tun be ne koro yan, aw tun bena baara min ke ne ye, a ka a yere bla o le ra aw no ra fo a nin tun be jini ka to a ra.

Terenninya be soro Kirisita le fe

(Galasikaw 5.1-6; Romukaw 6.3-13; Korantikaw folo 9.24-27; Piyeri flanan 1.5-11)

3 Ayiwa, sisan, ne balema, aw ye pagari Matigi ta jennogonya ra. Ne ka ko minw sebe aw ye ka ban, ka kosegi o kuma kelenw kan tuun, o man gbelen ne ma; o le fana be aw bla sirajuman kan.

² Aw ye aw yere korosi baarajugukebagaw ra; o ka jugu i ko wuruw, o ta kenestigiri ye gbansan le ye. ³ Anw le ka kenestigiri yere soro, anw minw be Ala bato Nin Saninman* baraka ra, ka an ta bonya soro Yesu Kirisita ta jennogonya ra; an te an jigi la an yere ta kewalew kan.

⁴ Ni o te, ne yere tun be se k'a fo ko ne be ne jigi la ne yere ta kewalew kan. Jon le be se k'a fo ko a be a jigi la a ta kewalew kan ka teme ne kan? ⁵ Ne kenestigira ne woronin tere seeginan. Ne ye Izirayeliden le ye, ne bora Boniyaminu ta gba ra; ne ye Heburu yereworo le ye. Ne tun ye sariya* siratagamabagaba le ye, Farisiw* ta diina ra. ⁶ Ni i ko jusu, o sariya ko kera ne jusu ra fo ne be yaala ka lanabagaw tooro; ni i ko sariya sira tagama, mogosi tun te se ka ne jaraki o ra. ⁷ Nka ne tun be nafa soro o ko minw na, sisan ne be o jate fengbansanw le ye Yesu Kirisita koson. ⁸ Ne yere be fen be le jate fengbansan ye ne Matigi Yesu Kirisita lonniya koson, o lonniya min jogon te. Ale le koson ne sonna ka ne boro bo o kow bee ra, ka o bee jate i ko pamajama, janko ne ye Kirisita* soro, ⁹ ani ka to a ta jennogonya ra. Ne te o soro ne yere ta terenninya sababu ra, sariya sira tagama koson. Terenninya min be soro lanaya baraka ra Kirisita ra, ne b'a soro o le sababu ra; o terenninya be soro Ala fe lanaya sababu ra.

¹⁰ Ne b'a fe ka Kirisita yere le lon, ani sebagaya

min ka a lakunu ka bo saya ra, ani ka ne ninyoro ta a ta tooro ra, ka ke i ko ale yere, hali saya ra, ¹¹ janko ni a kera cogo o cogo, ne fana ye na kunu ka bo saya ra.

Lanaya ta bori

¹² A te i ko ne sera ne ta bori dan na ka a baraji soro ka ban de, walama ko ne ta ko bee pana ka ban le; o te. Nka ne be jija ne ta bori ra, janko ne ye a baraji soro, sabu Kirisita* ka ne mina ka ke a yere ta ye ka ban. ¹³ Ne balema, ne te a miirira ko ne sera ne ta bori dan ma ka a baraji soro ka ban de! Nka ko kelen le be ne konso; ne be ne ta miiriya bo ne ta kewalekoro kan; min be ne ja fe, ne be jija ka o le jini. ¹⁴ O koson ne be bori ka ne nasin ne ta bori dan ma, janko Ala ka an wele baraji min koson Yesu Kirisita sababu ra, ne ye o soro sankolo ra.

¹⁵ Ayiwa, an minw bee kera mogokorobaw ye lanaya ra, o le ka kan ka ke an bee ta miiriya ye. Nka ni miiriya were be aw fe nin ko ra, Ala yere bena can yira aw ra. ¹⁶ Nka, ni a kera cogo o cogo, an tagamana cogo min na fo ka na se bi ma, an ye taga ja o sira kelen kan.

¹⁷ Ne balema, aw ye ke ne ladegibagaw ye. Aw ka tagamacogo min soro anw na, minw be tagama ka kapa ni o cogo ye, aw ye olugu fe ka o ladegi.

¹⁸ Sabu mogocaman be yi, olugu ka o yere ke Kirisita ta gbengbenyiri juguw le ye; ne ka o fo aw ye sijaga caman, nka hali bi ne kasito b'a fora aw ye tuun. ¹⁹ O mogow laban ye halakiri le ye; olugu konobara le ye o ta ala ye. Ko minw tun ka kan ka maroya bla o ra, o be o le ke o ta yerebonya kun ye; o ta hami bee be dunupa ta kow le kan.

²⁰ Nka anw koni, an ta sigiyoro be Ala le fe sankolo ra; an fana be an Kisibaga* Matigi Yesu Kirisita makonona k'a bo yi le. ²¹ A bena an farikolo bo barakantanya ra k'a ye lema k'a ke farikolokura noorman ye i ko ale yere ta; o sebagaya b'a fe, ka fen bee majigi ka bla a yere ta sebagaya koro.

Poli ta ladirikanw

(Filipikaw 2.1-3; Romukaw 16.1-4)

4 Ayiwa, ne balema kanuninw, aw logo be ne ra kosebe. Aw le ye ne ta pagari kun ye, ani ne ta masafugula. Ne balema kanuninw, aw ye jija ka to Matigi ta jennogonya ra.

² Minw ye ne balemamuso fla Evodi ni Sentisi ta ko ye, ne be o daari ko o ye ben kelen ma Matigi ta jennogonya ra. ³ Ele fana, ne baarakepogon kankelentigi, ne be i daari ko i ye o deme, janko o ye ben kelen ma; sabu olugu le ka kere ke ne kere fe ka ne deme Kibaro Diman* baara ra, olugu ni Kileman, ani ne baarakepogon to, olugu minw togow sebenin lo panamanya kitabu konso.

⁴ Aw ye pagari Matigi ta jennogonya ra; ne be kosegi a kan: aw ye pagari!

⁵ Aw y'a to mogow bee ye aw lon ni sabari le ye, sabu Matigi natuma surunyara. ⁶ Aw kana hami foyi ra; nka ni aw mako be fen o fen na, aw ye o daari Ala fe; aw y'a daari, k'a ko gbeleya, ka bara-

ka la Ala ye fana. ⁷ Ni o kera, Ala ta jususuma min ka bon ka tɛmɛ adamadenw bɛɛ ta faamuri kan, o jususuma bɛna kɛ sababu ye k'a to aw jusukun ni aw ta miiriyaw ye to Yesu Kirisita kan.

⁸ Ayiwa, sisan, ne balemaw, fɛn o fɛn ye can ye, bonya bɛ fɛn o fɛn na, fɛn o fɛn terennin lo, kojugu tɛ fɛn o fɛn na, fɛn o fɛn ka di Ala ye, fɛn o fɛn bɛn-nin lo, fɛn o fɛn ka ni, mɔgɔ bɛ se ka mɔgɔ tando fɛn o fɛn na, o fɛnw miiriya le ye kɛ aw jusukun na. ⁹ Ne ka aw karan min na, ani aw ka min sɔrɔ ne fɛ, ani aw ka min mɛn ne fɛ, ani aw ka kɛwale minw ye ne ra, aw ye o le kɛ. Ni o kera, hera tigi Ala bɛna kɛ ni aw ye.

Pɔli ka Filipikaw fo

(Korɛntikaw flanan 9.6-15)

¹⁰ Ne nagarira kosebɛ Matigi ta jɛnɔgɔnya ra, sabu aw k'a yira tuun ko ne ta ko bɛ aw jusukun na. O miiriya tun bɛ aw kɔnɔ kakɔrɔ, nka aw tun ma a kɛcogo le sɔrɔ fɔlɔ. ¹¹ Ne tɛ o fɔra ka ne ta fɛnntanya yira aw ra dɛ! Sabu ni ne ta sɔrɔta ka kɛ fɛn o fɛn ye, o bɛ ne wasa; ne ka ne yɛrɛ degi o le ra. ¹² Ka panamanya fagantanya ra, ne bɛ se o ra; ka panamanya fɛntigiya ra, ne bɛ se o ra fana. Ne tɛmɛna yɔrɔ o yɔrɔ, ni a gbɛleyara cogo o cogo, ka domuni sɔrɔ ka fa, walama ka to kɔngɔ ra, ne derira o ra; fɛntigiya ni fagantanya, ne derira o ra.

¹³ Ne bɛ se ka fɛn bɛɛ kɛ Kirisita* baraka ra; ale le bɛ baraka don ne ra. ¹⁴ O bɛɛ n'a ta, aw ka ne demɛ ne ta tɔrɔ ra minke, o pana.

¹⁵ Ne balema Filipikaw, aw yɛrɛ k'a lon ko kabini ne ka Kibaro Diman* waajuri damina ne bɔwagati ra Masedoni, ni aw ta jɛnkuru tɛ, jɛnkuru si ma ke ne jɛnɔgɔn ye ka ne ta baara nafa sɔrɔ, ani ka ne demɛ ni o borofɛn ye. ¹⁶ Aw dɔrɔn le ka o kɛ; sabu hali tuma min ne tun bɛ Tesaloniki, aw ka bonya ci ne ma fɔ sijaga fla, ka ne mako ja. ¹⁷ A tɛ i ko ne bɛ bonya le jinina; ne bɛ min fɛ, o ye ko aw ta kɛwaleɔnumanw le ye caya, ka o kɛ aw ta baraji ye.

¹⁸ Aw ka fɛn o fɛn ci ne ma, ne ka o bɛɛ sɔrɔ. Epaforoditi nana o di ne ma, ne kera fɛntigi ye, ne wasara. O kera i ko saraka kasadiman; Ala bɛ o saraka jɔgɔn le mina, o ka di a ye fana. ¹⁹ Ne ta Ala bɛna aw mako bɛɛ ja, ka kapa ni a ta fɛntigiya ni a ta bonya ye, Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra. ²⁰ Bonya ye la an Fa Ala kan wagati bɛɛ. Amina.

Fori laban

²¹ Aw ye Ala ta mɔgɔ saninmanw bɛɛ fo Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra. Balema minw bɛ ni ne ye yan, olugu bɛ aw fo fana. ²² Ala ta mɔgɔ saninmanw bɛɛ bɛ aw fo; minw bɛ baara kɛ masacɛba Sezari ta so kɔnɔ, olugu kɔni bɛ aw fora kosebɛ.

²³ Matigi Yesu Kirisita ye nɛɛma aw bɛɛ ye.

Kòlòsikaw

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pòli ka nin letere sebe k'a to kaso ra Ròmu (Kewalew 28.16). A be i n'a fo nin letere ni Efesikaw ta letere sebera wagati kelen na. An b'a ye ko o kitabu fla bora jogon fe fana. Kòlòsi tun ye Azi terebenyanfan dugu do ye.

Pòli baarakejogon min tun ye Tisiki ye, ale le tagara ni nin letere fla bee ye. Pòli tun ka Kibaro Diman* fo Efesi wagati min na, Epafirasi tun sanna Matigi Yesu ma o wagati le ra. Ale le nana ke sababu ye k'a to Kibaro Diman sera Kòlòsi dugu kono (1.7; 4.12). Kòlòsi ta lanabagaw ta ko tun ka bon Epafirasi ma kosebe. O koson a tun tagara Pòli fe fo Ròmu.

Pòli ka nin letere sebe o wagati le ra, k'a di a ma, ko a ye taga a di Kòlòsi lanabagaw ma, janko mogow minw tun be o lafirira ni karan werew ye, karan min ni Kibaro Diman te kelen ye, o ye o yere mabo o mogow ra. O waajurikebagaw tun be mogow karan sariya ta kow ni landaw le ra. Pòli k'a yira ko ka o kow sira tagama, o be na ni yerebonya le ye; a te se ka mogow kisi (2.23). Yesu ta saya le be mogow kisi ka bo jurumun na (1.20).

Pòli b'a yira fana ko lanabagaw kera farikolo kelen ye; o ka kan ka kanuya sira le tagama (3.14-15). Nin kitabu be Kirisita ta Alaya ni a ta bonya yira an na; Ala ka ale le sigi fen bee kunna, sankolo kono, ani dugukolo kan. An be Ala ta cogo bee ye Yesu Kirisita le ra (1.15).

Kitabu konokow

Pòli be Ala daari Kòlòsikaw ye
 Yesu Kirisita ta bonya ni a ta nooro
 Pòli ka siyen min ta lanabagaw koson
 Lanabagaw ka kan ka o yere korosi mogolafiribagaw ra
 Lanabaga ta tagamacogokura
 Pòli ta forikan

Pòli ta fori

(Efesikaw 1.15-19; Filipikaw 1.3-6; Tesalonikikaw folo 1.2-4)

1 Ne Pòli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden* ye ka kapa ni Ala sago ye, ne ni an balemace Timote, ² anw be nin sebe ci Ala ta mogow saninmanw ma, minw ye an balema kankelentigiw ye Kòlòsi. An Fa Ala ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Pòli ta barakalari

³ Ni an be Ala daari aw ye, an be baraka la a ye tuma bee, ale min ye an Matigi Yesu Kirisita Fa ye; ⁴ sabu lanaya min be aw fe Yesu Kirisita ra, ani aw be Ala ta mogow saninmanw bee kanu cogo min na, an ka o kibaroya men. ⁵ Aw be o ke, sabu jigiyi be aw fe sankolo ra. Kibaro Diman* min be can yira, aw konna ka o kuma min men, o le sababu ra, aw ka o jigiyi soro. ⁶ O Kibaro Diman sera aw ma; a be tagara na dunuwa yoro bee ra, i ko yiri min be den, ka bonya, i n'a fo a kera aw fe cogo min na, kabini lon min na aw ka Ala ta neema ko men k'a faamu ka kapa ni can sira ye.

⁷ An baarakejogon kanunin Epafirasi, ale le ka

aw karan o kow ra. Kirisita* ta baarden kanke-lentigi lo; a be o baara ra aw le ye. ⁸ Nin Saninman* ka kanuya min don aw jusu ra, ale le nana o lakari an ye yan.

⁹ Ayiwa, o le koson, kabini an fana ka o men, an tora Aladaari ra aw ye tuma bee, janko fen o fen ye Ala sago ye, aw ye o lon ka na, ka hakiritigiya ni faamuri soro Nin Saninman fe. ¹⁰ Ni o kera, aw tagamacogo bena Matigi wasa; aw ta koketaw bee bena diya a ye fana; aw bena se ka Ala sago ke ka kewalejuman suguya bee ke, ka aw baraka bonya Ala lonniya ra. ¹¹ Ala ye baraka don aw ra wagati bee ni a yere ta se bagaya nooroman ye, janko aw ye jija lanaya ra ka fen bee muju.

¹² Aw ye baraka la Fa Ala ye, ka jagari, sabu a be fen minw di a ta mogow saninmanw ma, a ka se di aw ma k'a to aw ye aw ninyoro soro o ra, ka to a ta masaya yeelen na. ¹³ Den kanunin min bora Ala ra*, Ala ka an bo Setana ta dibi fanga koro ka an don o ta masaya ra. ¹⁴ Ale le sababu ra Ala ka an kunmabo, ka an ta jurumun yafa.

Kirisita be fen bee kunna

¹⁵ Mogow te se ka Ala ye, nka a be cogo min na, an

bè o ye Yesu Kirisita le ra; ale tun bè yi, k'a sòrò fèn si ma dan fòlò. ¹⁶ Sabu fèn bèè danna ale le sababu ra sankolo kòrò, ani dugukolo kan: fenyetaw ni fenyebariw, masayaw ni sebayaw, fangatigiyaw ni kuntigiyaw; a bèè danna ale le sababu ra, a bèè danna ale le kosòn. ¹⁷ Ale le ye fèn bèè ra fòlò ye; ale le baraka ra fèn bèè bè a nò ra. ¹⁸ lanabagaw ta jenkuru* ye a farikolo ye, ale ye o farikolo kunkolo ye. Ale le ye damina ye, ale fòlò le kununa ka bò saya ra, janko ka ke fèn bèè kuntigi ye. ¹⁹ Sabu a diyara Ala ye ko Alaya dafanin bèè ye sòrò Yesu ra. ²⁰ Yesu sababu ra, Ala bè ben don ale ni danfenw cè, dugukolo kan, ani sankolo ra, ka hëra ke o ye Yesu jori ni a ta gbeng-benyiri sababu ra.

²¹ Ayiwa, fòlòfòlò aw yòrò tun ka jan Ala ra; aw tun ye a juguw ye aw ta miiriyajuguw ani aw ta kèwalejuguw kosòn. ²² Nka sisan Yesu saya baraka ra, Ala ka ben don ale ni aw cè, janko aw saninyanin ye se ka ló Ala ja kòrò, nò kana ke aw ra, jarakiyòrò kana ke aw ra. ²³ Nka aw lónin ka kan ka to lanaya ra, foyi kana aw bò aw lóyòrò ra; aw ka jigiyi min sòrò Kibaro Diman lamenni fè, foyi kana aw mabò o jigiyi ra. O Kibaro Diman min waajuri bè kera mógow bèè ye dunupa kòrò, Ala ka ne Pòli fana ke a ta baarden ye o Kibaro Diman waajuri le kama.

Pòli ta baara

(Efesikaw 3.1-13; Korentikaw fòlò 2.7-13)

²⁴ Ayiwa, sisan ne bè tòrò min na aw kosòn, ne bè pagari o ra; sabu min ka Kirisita* ta tòròw jen, ne farisogo ta tòrò bè o le farara a kan, ka tòrò lanabagaw ta jenkuru ye, min ye a farikolo ye. ²⁵ Ala ka ne ke o jenkuru ta baarden le ye, ko ne ye baara ke aw ye ka Ala ta Kuma gbeya ka a fò aw ye. ²⁶ O gundo le tun dogonin bè tuma bèè, wagate bèè ta mógow ma; nka sisan a yirara Ala ta mógow saninmanw na. ²⁷ Nafaba ni bonya min bè o gundo ra siya wèrè mógow ta fan fè, Ala tun b'a fè lanabagaw ye o lón; o gundo fè nin: ni Kirisita bè aw kòrò, jigiyi bè aw fè ko aw bena don Ala ta nòrò ra.

²⁸ An bè ale ta ko waajuri le kera, ka mógow bèè ladi, ka o karan ni Ala ta hakiritigiya ye, janko mógow bèè baraka ye bonya lanaya ra Kirisita ta jenkòrònya ra. ²⁹ O le kosòn ne bè baara kera; Kirisita bè baraka min di ne ma, o baraka le bè sebayaya di ne ma, ne bè siyen ta ni o le ye.

Pòli bè kèrè min ke lanabagaw kosòn

2 Ne balemaw, ne b'a fè ko aw y'a lón ko ne bè kèrèba le kera aw kosòn, ani Lawodisekaw kosòn, ani minw bèè ja ma la ne kan fòlò. ² Ne bè o bèè kera, janko o jusu ye suma; o ye ben kelen ma, ka to kanuya ra, ani Ala ye nèema o ye, ka faamuri dafanin di o ma, ka Ala ta gundo lón, o gundo min ye Kirisita* ye. ³ Hakiritigiya bèè, ani lónniya bèè gundo dogonin bè Kirisita le ra.

⁴ Ne bè o fòra aw ye, janko mógow si kana aw lafiri ni kumakan diman wèrè ye. ⁵ Aw y'a lón ko hali ni ne tè ni aw ye, a bè i n'a fò ne bè yi le; aw

bennin bè ka aw ta kow ke ka ja cogo min na, ani aw ka lanaya mina sòbè ra cogo min na Kirisita* ta jenkòrònya ra, a bè i n'a fò ne bè o yera, o fana bè ne pagari le.

Nanamanya bè sòrò Kirisita fè

⁶ Ayiwa, aw sònna Matigi Yesu Kirisita ma cogo min na, hali bi aw ye jija ka to o sira kan. ⁷ Aw ye to a ta jenkòrònya ra i ko yiri liliw bè don dugukolo ra cogo min na, ani i ko bon bè ló a jusiginan kan cogo min na; aw ye aw baraka bonya lanaya ra i n'a fò aw karanna cogo min na; aw ta barakalari fana ye caya.

⁸ Aw ye aw yèrè kòròsi, janko mógow si kana aw nege ka aw mina ni a yèrè ta hakiritigiya ye, ka aw lafiri ni kuma gbansanw ye; o bè o ke ka kapa ni adamadenw ta landakow le ye, ani dunupa ta batofen gbansan barakantanw; o t'a ke ka kapa ni Kirisita* ta karan ye. ⁹ Sabu Alaya dafanin bèè bè Kirisita farikolo ra. ¹⁰ Aw bè fèn bèè sòrò ka wasa ale baraka le ra, sabu ale le ye kuntigiyaw bèè, ani fangatigiyaw bèè kuntigi ye.

¹¹ Aw ka kenèsigiri sòrò ale le fè, kenèsigiri min tè mógow boro nò ye; o kòrò ye ko aw bora aw ta jogokòrò ni aw ta jurumunw na. O ye Kirisita ta kenèsigiri le ye. ¹² Aw batizera minke, a kera i n'a fò aw su donna ni Kirisita ye, ka sòrò ka kunu ni a ye, ka ke a ta jenkòrònya ra; sabu aw lara Ala ta sebayaya ra, o sebayaya min ka Kirisita kunu ka bò saya ra.

¹³ Ayiwa, aw tun sanin lo aw ta jurumunw kosòn, ani aw ta kenèsigibariya kosòn; nka Ala ka jana-manyakura di aw ma Kirisita ta jenkòrònya ra. A ka an ta jurumunw bèè yafa an ma. ¹⁴ An ta kojugu minw tun sebera ka bla an kama ka an jaraki ko an ka sariya* cèn, Kirisita ka o bèè josi ka bò yi a ta saya baraka ra gbengbenyiri* kan. ¹⁵ A ka Setana ta fangatigiyaw, ani a ta kuntigiyaw bosi a ra, ka o yira kèrè kan bèè ja na; a ka se sòrò o kan a ta saya le baraka ra gbengbenyiri kan.

Lanaya ni adamadenw ta landaw

¹⁶ O kosòn aw kana sòn mógow si ye aw jaraki aw ta domuniko ra, walama aw ta minniko ra, walama ko mun na aw tè panagbelonw ni karokuraw ni Nenekirilonw* jate. ¹⁷ O fenw bèè tun ye fèn nataw ja dòròn le ye; nka min kera a yèrè ye, o bè sòrò Kirisita* le ra. ¹⁸ Aw kana a to mógow si ye na aw jaraki, ko ale ye mógow majiginin ye, ani ko ale bè melekew ye ka o bato. Ni o mógow bè fèn o fèn ke, o b'a fò ko Ala le ka o yira o ra; o ta yerèbonya ye fu le ye, o ta miiriyaw bèè bora o yèrè le ra.

¹⁹ Kirisita min ye fèn bèè kuntigi ye, o tè sòn ka nòrò o ra; k'a sòrò ale le baraka ra lanabagaw bèè lajennin bè baraka sòrò, ka bonya ka kapa ni Ala sago ye, ka jen ka ke kelen ye i ko farikolo kolo-tugudaw ni a fasaw bè jògòn mina cogo min na.

²⁰ I n'a fò aw sara ni Kirisita ye, o tuma aw nin bora dunupa ta batofen gbansan barakantanw ta kow ra. Ayiwa, mun kosòn aw b'a to o ye o sariyaw sigi aw kan tuun, k'a ke i n'a fò aw jigi bè nin dunupa ta kow le kan? Ko: ²¹ «I kana nin mina

dɛ! I kana nin nɛnɛ dɛ! I kana maga nin na dɛ!»
 22 K'a sɔrɔ o fɛnw ye domunifen gbansan le ye; ni a domuna ka ban, a tɛ se ka kɛ foyi wɛrɛ ye tuun. O kow bɛɛ ye adamadenw ta sariya sigininw ani o ta kolatigeninw le ye. 23 Can lo, a bɔra hakiritigiya sira fɛ; sabu o mɔgɔw bɛ o yɛrɛ jagboya ka o batoro kɛ, o bɛ o yɛrɛ majigi ka o yɛrɛ jagboya ka ko dɔw kɛ ka o farikolo tɔɔrɔ. Nka baraka foyi tɛ o kow si ra min bɛ se ka mɔgɔ tanga jurumun ma.

Lanabagaw ta panamanyakura

(Filipikaw 3.18-21; Yuhana folo 3.1-3; Efesikaw 5.3-20; 4.17-21)

3 Ayiwa, i n'a fɔ aw kununa ka bɔ saya ra ni Kirisita* ye, o tuma fɛn minw bɛ Ala fɛ san fɛ, aw ye o le nini; Kirisita siginin bɛ o yɔrɔ le ra Ala kininboroyanfan fɛ. 2 Fɛn minw bɛ Ala fɛ san fɛ, aw ye miiri o le ra; fɛn minw ye dugukolo ta fɛnw ye, aw kana miiri o ra; 3 sabu aw sara, aw ta panamanya dogonin lo ni Kirisita ye Ala fɛ. 4 Aw ta panamanya ye Kirisita le ye; ni ale yirara kɛnɛ kan lon min na, aw fana bɛna bɔ kɛnɛ kan, ka kɛ ni a ye a ta nɔɔrɔ ra.

5 O koson aw ye aw ta jogokɔrɔw bɛɛ dabra: jatɔya, ani nɔgɔninya, ani jarabijugu, ani negejuguw, ani natabaya min ni joson bɛɛ ka kan.

6 [Minw tɛ son ka Ala kan mina,] o kow le b'a to Ala ta kiti bɛna se olugu ma. 7 Aw tun bɛ tagamana o cogo le ra folofolo, tuma min na aw tun bɛ aw ta jurumunw na. 8 Nka sisan aw ye o kow bɛɛ dabra: jusubɔ, dimi, kononɔjuguya, nɛnini, ani marobariyakuma min o min bɛ se ka bɔ aw da ra. 9 Aw kana faninya tige nɔgɔn ye, sabu aw ka aw jogokɔrɔw, ani aw ta kewalekɔrɔw bɛɛ bɔ aw yɛrɛ ra, 10 ka jogokura don aw yɛrɛ ra; o koson dɔ bɛ farara aw ta lonniya kan lon o lon, janko aw ta cogo ye kɛ i n'a fɔ Kirisita yɛrɛ, ale min bɛ o jogokura di aw ma.

11 Ayiwa, o koson ni i ye siya wɛrɛ mɔgɔ ye walama Yahudiya o, ni i kɛnɛsigira walama ni i ma kɛnɛsigi o, ni i ye karanbari ye walama kongoso mɔgɔ o, ni i ye jɔn ye walama hɔrɔn o, o si tɛ jate tuun; Kirisita le ye fɛn bɛɛ ye, ale le bɛ an bɛɛ jusukun na.

Lanabagaw ka kan ka nɔgɔn demɛ

12 O le koson, i n'a fɔ Ala ka aw panawoloma, ka aw kɛ a ta mɔgɔ saninmanw ye, ani a ta mɔgɔ kanuninw, aw fana ye hina nɔgɔn na, ka koɔnuman kɛ nɔgɔn ye, ka aw yɛrɛ majigi nɔgɔn ye, ka aw jusu suma nɔgɔn kɔrɔ, ka muru nɔgɔn kɔrɔ. 13 Aw ye nɔgɔn ta kow sonmina, ka yafa nɔgɔn ma. Ni dɔ ka dɔ hake ta, aw ye yafa nɔgɔn ma i ko Kirisita yafara aw ma cogo min na.

14 Nka, ka fara o bɛɛ lajennin kan, aw ye nɔgɔn kanu; o le bɛna aw ta kow bɛɛ siri nɔgɔn na k'a dafa. 15 Ala ka aw wele Kirisita ta hera le kama, ka aw kɛ farikolo kelen ye; o hera ye aw jusukun fa, aw ye aw ta ko bɛɛ latige ka kapa ni o ye. Aw ye baraka la Ala ye fana. 16 Aw y'a to Kirisita ta kuma ye sigi aw kɔnɔ, ka aw jusukun fa. Aw ye hakiri di nɔgɔn ma, ka nɔgɔn ladi hakiritigiya ra ni Zaburur kitabu donkiriw ye, ani Alatandodɔnkiriw, ani

Alabatodɔnkiriw. Aw ye o dɔnkiriw la ni aw jusukun bɛɛ ye, ka baraka la Ala ye.

17 Ni aw bɛ fɛn o fɛn kɛ, kuma o, kɛwale o, aw ye o bɛɛ kɛ Matigi Yesu tɔgɔ koson, ka baraka la Fa Ala ye, a tɔgɔ koson.

Lanabaga ka kan ka min kɛ a somogow ye

(Efesikaw 5.22-33; 6.1-9; Piyeri folo 2.18-25; 3.1-7)

18 Ayiwa, musow, aw ye aw yɛrɛ majigi aw cɛw ye; o le bɛ ben ni Matigi sago ye.

19 Aw cɛw fana, aw ye aw musow kanu; aw kana o minako juguya.

20 Aw denmisɛnw, aw fana ye aw worobagaw kan mina fɛn bɛɛ ra, sabu o ka di Matigi ye.

21 Aw faw, aw kana aw ta denw lamurutu, k'a to o fari ye faga.

22 Aw baardenw, minw ye aw kuntigiw ye dugukolo kan yan, aw ye olugu kan mina fɛn bɛɛ ra. Aw kana baara kɛ o pa kɔrɔ ka a kɛ dɔrɔn i n'a fɔ aw b'a fɛ ka aw yɛrɛ ko diya o ye; aw ye a kɛ ni jusukungbenin ye, Matigi yɛrɛ pasiran koson. 23 Ni aw bɛ baara o baara kɛ, aw ye o kɛ ni aw jusukun bɛɛ ye, i n'a fɔ aw b'a kɛra Matigi le ye; a kana kɛ i n'a fɔ aw b'a kɛra mɔgɔw le ye. 24 Sabu aw k'a lon ko Matigi ka fɛn minw layiri ta aw ye, a bɛna o di aw ma ka o kɛ aw ta sara ye. Aw ye baara kɛ Matigi Yesu Kirisita ye. 25 Nka mɔgɔ min bɛ baarajugu kɛ, o tigi bɛna sara ka kapa ni a ta baarajugu le ye fana, sabu Ala tɛ mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra.

4 Ayiwa, aw kuntigiw, aw ye aw ta baardenw minako pa ni terenninya ni jusunuman ye, sabu aw k'a lon ko aw yɛrɛ ta Kuntigi bɛ sankolo ra.

Poli ta ladiri

(Efesikaw 6.18-20; 5.14-17)

2 Aw ye jija Aladaari ra tuma bɛɛ; aw ye aw janto aw yɛrɛ, ka to ka baraka la Ala ye. 3 Aw ye Ala daari an ye fana, janko ale yɛrɛ ye an demɛ, ka cogoɔnuman di an ma ka Kibaro Diman* fɔ, ka Kirisita* ta gundo yira mɔgɔw ra k'a gbeya; o gundo le koson o ka ne siri ni negejɔrɔko ye kaso ra yan.

4 Aw ye Ala daari ne ye janko ne ye se ka o gundo fɔ i ko ne ka kan k'a fɔ cogo min na. 5 Aw ye aw tagamacogo lon lanabariw cɛ ra; Ala bɛ wagati min di aw ma, aw ye o kɛ ka baarajuman le kɛ.

6 Aw y'a to aw darakumaw ye kɛ nɛɛma kumaw ye, kɔgɔ bɛ kuma minw na, janko aw ye mɔgɔ bɛɛ jaabicogo lon.

Fori laban

7 Ayiwa, an balemace kanunin Tisiki, min ye Matigi ta baarden kankelentigi ye, ani ne baarakeɔnɔgɔn, Matigi ta baara ra, ale bɛna taga ne ta kibaroyaw bɛɛ lase aw ma. 8 Ne k'a lawuri a kama k'a ci aw fɛ, janko an bɛ cogo min na yan, aw ye o lon, ani aw hakiri fana ye sigi. 9 An balemace kanunin min ye an balemace kankelentigi Onezimu ye, ne ka o ci ni a ye; aw ta mɔgɔ dɔ lo. Fɛn o fɛn bɛ kɛra yan, o bɛna taga o bɛɛ lakari aw ye.

10 Sitariki, min ye ne kasodenɔnɔgɔn dɔ ye, ale bɛ

aw fo, ani Marika, Barinabasi balemace. Ne tun ka ale ta ko le fo aw ye, ko ni a sera aw fe yi, aw y'a minako na. ¹¹ Yesu min be wele ko Yutusi, ale fana be aw fo. Yahudiya lanabagaw ra olugu doron le ka baara ke ni ne ye ka Ala ta Masaya* ko fo mogow ye; o ka ne jusu saaro kosebe.

¹² Epafirasi min ye aw ta mogow do fana ye, ale be aw fo. Yesu Kirisita ta baaraden yere lo; a jijanin lo Aladaari ra aw ye kosebe, janko aw ta lanaya ye bonya, aw ye to kan kelen kan, ka son tuma bee ka Ala sago ke. ¹³ Aw ni Lawodisekaw ani Hirapolisikaw, aw ta ko be Epafirasi jusukun na kosebe; ne ye o seere ye. ¹⁴ An ta dokotorece ka-

nunin Luka be aw fo; Demasi fana be aw fo.

¹⁵ An balema minw be Lawodise, aw ye olugu fo, ka Nenfa fo, ani lanabaga minw be lajen a ta so konon. ¹⁶ Ni aw ka nin sebe karan, aw ye jija k'a to Lawodise lanabagaw fana y'a soron k'a karan; min bena bo Lawodise ka na di aw ma, aw fana ye o karan. ¹⁷ Aw y'a fo Arisipi ye ko ne ko, ko Matigi ka baara min karifa a ma, ko a ye a janto o ra, ka a ke ka na.

¹⁸ Ne yere Poli boro le be nin sebera sisan: «Ne Poli be aw fo.» Aw ye aw hakiri to a ra ko ne sirinin lo negejoroko ra kaso ra yan.

Ala ye nema aw ye!

Tesalonikikaw folo

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pōli ka nin letere sebe k'a to Korenti dugu kōnō. Nin letere le kera Pōli ta letere wɛɛ ra flanan ye; Galasikaw ta kitabu kera folo ye. Tesaloniki tun ye Masedoni mara duguba le ye. Pōli ta tagama flanan na, a ka Kibaro Diman* fō Tesaloniki minke, mōgo dōw tun sōnna Ala ta kuma ma o dugu kōnō. Nka Yahudiya dōw nana mankan wuri minke, Pōli bōra dugu kōnō (Kɛwalew 17.5-10). A bōra o le ra Tesaloniki ka taga Bere, ka bō Bere ka taga Ateni. A tora Ateni k'a jɛnɔɔɔn Timote ci ka taga Tesaloniki ka taga lanabagaw flɛ. Ale yere tagara Korenti (3.1-3). Timote sekora ka na Pōli soro Korenti; a ka Tesaloniki lanabagaw ta kibaroya minw di a ma, o kumaw ka Pōli ninsōndiya; nka tōoro minw ka Tesalonikikaw ta lanaya sumaya, a ka o fana fō Pōli ye. O koson Pōli tora Korenti ka nin letere sebe k'a ci Tesalonikikaw ma, janko ka o ja gbɛleya; a ka o ta pininkariw fana jaabi. Pōli tun t'a fɛ tōoro, walama fɛn wɛɛ ye Tesalonikikaw ta lanaya cɛn. O koson a ka o ta pininkariw jaabi. Tesalonikika dōw tun b'a miiri ko Yesu Kirisita natuma sera ka ban; ko ni a nana, ko lanabaga minw sara ka ban, olugu tena taga ni Yesu ye. Pōli ka olugu jaabi ko ni Yesu nana, lanabaga minw sara, ani minw janaman lo, o bɛɛ bɛna taga ni Yesu ye (4.16; 5.10). O ra, a bɛ lanabagaw ja gbɛleya, ko o ka kan ka tōoro sōnmina, ka timinadiya ka baara kɛ, sani Yesu ye na (5.14,16).

Kitabu kōnōkōw

Pōli bɛ Ala fō Tesalonikikaw ta lanaya koson
Lanabaga ka kan ka tagama ka kapa ni Ala sago ye
Matigi Yesu nacogo
Lanabagaw ta baara
Ladirikanw, ani forikanw

Pōli ni a baarakɛɔɔnɔw ta fori

(Filipikaw 1.3-6; Kōlosikaw 1.3-8)

1 Ne Pōli ni Silasi ni Timote, anw bɛ nin sebe ci Tesaloniki lanabagaw ta jɛnkuru ma, minw bɛ an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra; Ala ye nɛɛma aw ye, ka hɛra kɛ aw ye. ² An bɛ baraka la Ala ye tuma bɛɛ aw bɛɛ koson, ka an hakiri to aw ra an ta Aladaariw ra.

Tesalonikikaw ta lanaya ko diyara Pōli ye

³ Aw ka kɛwale minw kɛ ka kapa ni aw ta lanaya ye, ani aw ka baara min kɛ aw ta kanuya koson, ani aw ka aw jigi sigi an Matigi Yesu Kirisita kan ni baraka min ye, an hakiri bɛ o ra tuma bɛɛ an Fa Ala ja kōro. ⁴ An balemaw, aw minw ye Ala ta mōgo kanuninw ye, an k'a lōn ko Ala ka aw panawoloma ka aw kɛ a ta ye. ⁵ Sabu an ka Kibaro Diman* min fō aw ye, o waajuri tun ma dan darakuma dama ma, nka Nin Saninman* ta baraka tun bɛ a kan, k'a yira ko sigiya si tɛ a ra. An tun bɛ tagama cogo min na aw cɛ ra aw yere ta nafa koson, aw ka o lōn fana. ⁶ Aw kōni kera an ladegibagaw ye, ani Matigi yere ladegibagaw; sabu aw ka tōoro caman le sōnmina ka sōn Ala ta kuma ma, fō ka

jagari Nin Saninman baraka ra.

⁷ O ra, Masedoni mara, ani Akayi mara lanabagaw bɛɛ bɛ aw ta tagamacogonuman le flɛ ka o ladegi. ⁸ Matigi ta kuma bōra aw fɛ yi ka taga se fō Masedoni, ani Akayi; o dōron tɛ, nka aw yere ta lanaya, Ala ra, o ko sera yoro bɛɛ. An yere tɛ an yere sege ko an bɛ aw ko fō mōgo ye tuun. ⁹ Hali an sera aw fɛ cogo min na, mōgōw bɛ o bɛɛ lakari, ani aw yelemana ka sōn Ala ma cogo min na, ka aw ta batofɛnkōrow to yi ka sōn ka Ala janaman bato, min ye Ala ye can ra. ¹⁰ Den min bōra Ala ra*, Yesu, Ala ka min lakunu ka bō saya ra, aw bɛ o makōnna ka bō sankolo ra; ale le bɛ an kisi ka bō Ala ta kiti dimi kōro.

Pōli ka baara min kɛ Tesaloniki

(Kɛwalew 20.18-21,31-35; Korentikaw flanan 6.3-10; 12.12-15)

2 Ne balemaw, aw yere k'a lōn ko an ta tagako aw fɛ, o ma kɛ gbansan ye. ² Aw k'a lōn ko mōgōw ka an tōoro, ka an minako juguya Filipi dugu kōnō, nka o bɛɛ n'a ta, an belɛn ka an jigi la an ta Ala kan, ka taga Ala ta Kibaro Diman* fō aw ye; o kera gbɛleya caman le kōnō. ³ An ma an ta waajuri kɛ janko ka mōgōw lafiri, an m'a kɛ ni mi-irijugu ye, walama nanbara. ⁴ Nka Ala ka an

segesege, k'a jigi la an kan, ka Kibaro Diman kari-fa an ma cogo min na, an fana b'a fo ten le; an te kuma ka an yere ko diya mogow ye, nka an be an yere ko diya Ala le ye, ale min be mogow jusukun-nakow bee segesege.

⁵ Ayiwa, aw yere k'a lon ko an ma mogow nege ni an darakan ye fiyewu; an fana ma an ta waajuri ke nafa koson; Ala yere ye an seere ye. ⁶ An m'a ke janko mogow ye an bonya; an ma bonya jini aw fe, walama mogow werew fe. ⁷ K'a soro an tun be se ka an ta fanga sigi aw kan, ko anw ye Kirisita* ta ciradenw* le ye. Nka an ma o ke; an ka baara ke aw ce ra ni sabari le ye, ka aw mina i ko bamuso be a janto a denw na cogo min na. ⁸ Aw ta kanuya bonya koson an jusu ra, an tun t'a fe ka Ala ta Kibaro Diman doron lase aw ma, nka an tun laben-nin lo ka hali an yere nin di aw koson, sabu aw ko tun ka gbelen an ma kosebe.

⁹ Ne balemaw, aw hakiri be an ta baara ni an ta sege ra: Ka an to Ala ta Kibaro Diman waajuri ra, an ka baara ke su ni tere ka an yere baro, janko an kana ke doni ye mogow si kan.

¹⁰ Aw ye an seerew ye, Ala fana ye an seere ye, ko ka an to aw lanabagaw ce ra yi, an tagamacogo tun saninyanin lo, a tun terennin lo, jarakiyoro tun te an na fana. ¹¹ Aw k'a lon fana ko an ka aw bee kelen kelen mina i ko face be a denw mina cogo min na. ¹² An ka aw ladi, ka aw jusu saaro, k'a fo aw ye k'a gbeleya ko aw ye aw tagamacogo kapa ni Ala sago ye; ale le ka aw wele janko aw ye don a ta Masaya* ni a ta nooro na.

¹³ An be baraka la Ala ye fana tuma bee, sabu an ka Ala ta Kuma min fo aw ye, aw ma o mina i ko mogow ta kuma, nka a be cogo min na, aw k'a mina ten, k'a lon ko Ala ta Kuma lo, ko o le be se ka baraka don aw lanabagaw ra.

¹⁴ An balemaw, Ala ta lanabagaw ta jenkuru minw be Yesu Kirisita ta jennogonya ra, Zude mara ra, aw ka olugu ta tagamacogo le ladege; sabu Yahudiyaw ka olugu tooro cogo min na, aw fana ta mogow ka aw tooro o cogo le ra. ¹⁵ O Yahudiyaw le ka Matigi Yesu faga, ani ciraw; o ka anw yere fana tooro. O ta koketaw man di Ala ye; o ka mogow bee ke o yere juguw ye. ¹⁶ O be cogo jini ka an bari ka kisiri ko waajuri ke siya were mogow* ye; o cogo ra o be to ka do fara o ta juru-munw hakeya kan, k'a caya. Nka a laban, Ala ta dimi sera o ma.

Poli b'a fe ka Tesalonikikaw ye

(Kewalew 17.14-16)

¹⁷ An balemaw, an koni bora aw fe yi ka wagati dama min ke ni an ma jogon ye, o ka aw jananin bla an na kosebe. Nka hali ni an na tun te jogon na, an ta miiriya tun be aw kan. ¹⁸ O koson, an tun b'a fe ka taga bo aw fe yi; ne Poli koni, ne tun k'a latige sijagako caman, nka Setana ka an bari ka taga.

¹⁹ Ayiwa, jon le ye anw jigi ye, ani an ta jagari kun, ani an ta bonya kun? Aw le bena ke o ye an Matigi Yesu na koro, a nalon na. ²⁰ Can lo, aw le ye an ta bonya kun ye, ani an ta jagari kun.

Poli ka Timote ci Tesaloniki

3 Ayiwa, an nana a ye ko an te se ka makononi ke tuun minke, an k'a latige ko an dama bena to Ateni, ² ko an be an balemace Timote ci aw fe yi, ale min ye an baarakejogon ye Ala ta baara ra Kibaro Diman waajuri ta ko ra, janko a ye aw baraka bonya, ka aw ja gbeleya aw ta lanaya sira tagama ra, ³ janko tooro min be aw kan sisan, o kana aw ta lanaya bo a no ra. Aw yere k'a lon ko Ala ka an wele o le kama. ⁴ Ka an to ni aw ye, an tun ka aw lasomi k'a fo aw ye ko tooro caman bena se an ma; o le fana sera sisan; aw yere na b'a ra ka ban. ⁵ Ayiwa, an nana a ye ko an te se ka makononi ke tuun minke, an korotokojugu ka Timote ci, ko a ye taga aw ta lanaya kibaroya men, ka na o fo an ye; sabu ne tun be siranna ko Setana kana na aw nege ka aw lafiri, k'a to an ta baara ye ke baara gbansan ye.

Tesalonikikaw ta ko ka Poli jusu suma

⁶ Ayiwa, Timote bora aw fe yi, ka na kibaropu-man fo an ye aw ta lanaya ko ra, ani aw ta kanuya; a ko aw hakiri be an na kosebe, ani ko an logo be aw ra i n'a fo aw fana logo be anw na cogo min na.

⁷ Ayiwa, ne balemaw, o kibaroya fora an ye minke, hali ka an to mapumanko ni tooro ra, an jusu sumana aw ta ko ra, aw ta lanaya koson. ⁸ Ayiwa, sisan koni an ja gbeleyara, sabu an k'a lon ko aw ta lanaya be a no ra, Matigi ta jennogonya ra.

⁹ Aw ta lanaya ko ka an jagari Ala na koro cogo min na, sisan an bena Ala fo cogo di sa o lanaya koson? ¹⁰ Su ni tere an be Ala daari, k'a daari kosebe, janko a y'a to an ye sira soro ka taga an na la aw kan; ni o kera, min ka aw ta lanaya jen, an bena aw karan o ra.

¹¹ Ayiwa, an Fa min ye Ala yere ye, ale ni an Matigi Yesu y'a to an ye sira soro ka se aw fe yi! ¹² Matigi ye do fara aw ta kanuya kan, ka aw ta kanuya bonya aw ni jogon ce, ani aw ni mogow bee ce, i ko anw yere be aw kanu cogo min na; ¹³ Ala ye baraka don aw ra, k'a to aw ye saninya, jarakiyoro kana ke aw ra an Fa Ala na koro, an Matigi Yesu nalon na ni a ta mogow saninmanw bee ye.

Tagamacogo min ka di Ala ye

(Piyeri folo 1.14-16; 4.1-5; Efesikaw 5.3-8; Korentikaw folo 6.13-20)

4 Ayiwa, ne balemaw, aw ka kan ka tagama cogo min na ka aw yere ko diya Ala ye, an ka o yira aw ra; aw yere fana be o sira le tagamana ka ban. An be min jini aw fe sisan, ka aw daari Matigi Yesu togo ra, o ye ko aw belen ye do fara a kan.

² An ka ko minw soro Matigi Yesu fe ka aw karan o ra, aw yere ka o lon: ³ Ala sago ye ko aw ye saninya, ko aw ye aw yere mabo jatoya ra. ⁴ Aw bee kelen kelen ye to ni aw yere ta muso le ye, ka saninya, ka Ala togo bonya †. ⁵ Aw kana aw yere to

† Kitabu dow b'a fo ko: Bee kelen kelen ye a yere mina, ka a

jarabijuguw boro, i ko siya wɛrɛ mɔgɔ minw ma Ala lɔn. ⁶ Mɔgɔ si kana a balema nanbara, k'a tɔɔ nin kow ra; an ka o fɔ aw ye ka ban k'a gbeleya, ko Matigi bɛna o kow bɛɛ hake bɔ mɔgɔw ra.

⁷ Sabu Ala ma an wele saninyabariya kama; a ka an wele saninyari le kama. ⁸ O kosɔn ni mɔgɔ min ka ban nin kuma ma, o tigi ma ban mɔgɔ kan ma; Ala min ka a ta Nin Saninman* di aw ma, a banna o le kan ma.

⁹ Ayiwa, ne balemaw, min kɔni kɛra jɔgɔnkanu ye, mɔgɔ tɛ se ka dɔ fɔ aw ye o ra tuun; sabu Ala ka aw yɛrɛ karan ka ban ko aw ye jɔgɔn kanu.

¹⁰ Aw fana bɛ o sira le tagamana ni Masedoni mara bɛɛ lajennin ta balemaw bɛɛ ye; nka an bɛ aw ladi ko aw belɛn ye jija ka dɔ fara a kan.

¹¹ Ayiwa, aw ye jija k'a to hera ye to aw ni jɔgɔn cɛ. Aw ye jija ka aw yɛrɛ ta kow panabɔ; aw ye aw boro don baara dɔ ra ka o kɛ, i n'a fɔ an k'a fɔ aw ye cogo min na kakɔrɔ. ¹² Ni o kɛra, lanabariw fana bɛna aw bonya; aw fana tɛna kɛ doni ye mɔgɔ si kunna.

Matigi Yesu nako

(Korentikaw fɔlɔ 15.19-58)

¹³ Ayiwa, ne balemaw, an balema minw sara, an t'a fɛ aw ye to kolɔnbariya ra olugu ta fan fɛ, janko aw kana aw jusu kasi i ko mɔgɔ tɔw, jigi tɛ minw fɛ. ¹⁴ An lara a ra cogo min na ko Yesu sara ka kunu, an lara a ra o cogo kelen na ko lanabaga minw sara, Ala bɛna olugu fana lakunu Yesu baraka ra, ka kɛ ni a ye.

¹⁵ Ayiwa, Matigi yɛrɛ ka kuma min fɔ an ye, an bɛ o fɔ aw ye, ko: Matigi Yesu nalon na, an mɔgɔ panamanw tɛna kɔn suw ja. ¹⁶ Sabu kumakan dɔ bɛna bɔ, o kɔ mɛlɛkɛ kuntigi dɔ kan bɛna bɔ; o kɔ, Ala ta burufiyɛkan bɛ bɔ. Ni o kɛra, Matigi Yesu yɛrɛ bɛ jigi ka bɔ sankolo ra. O tuma, minw sara ka o to Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, olugu bɛ kɔn ka kunu. ¹⁷ O kɔ, ni o kɛra, ka an lanabaga tɔ minw panaman to, Matigi bɛna anw ta; an bɛɛ bɛ jɛn ka taga ni tɔw ye sankaba kɔnɔ, ka taga Matigi kɔnben san fɛ. O ra, an bɛ to ni Matigi ye wagati bɛɛ. ¹⁸ Ayiwa, ne balemaw, aw ye jɔgɔn jusu saaro ni nin kumaw ye.

Ka labɛn Matigi nalon kama

(Matiyu 24.36-51; Luka 12.35-40; Rɔmukaw 13.11-14)

5 Ne balemaw, aw mako tɛ a ra ko an ye dɔ fɔ aw ye Matigi natuma ni a nawagati ko ra. ² Aw yɛrɛ k'a lɔn kɔsɛbɛ ko Matigi nalon bɛna bara mɔgɔ bɛɛ ra i ko son bɛ bara mɔgɔ ra cogo min na su fɛ. ³ Tuma min na mɔgɔw bɛna kɛ a fɔ ye ko: «An bɛ hera ra! An laganfiyara!» O tuma le ra cɛnriba bɛna bara ka cun o kan, i ko kɔnɔdimi bɛ bara muso lasiritɔ ra cogo min na; o tɛna bɔsi fiyewu.

⁴ Nka ne balemaw, i n'a fɔ aw tɛ dibi ra, o lɔn tɛ-

farikolo to saninya ni bonya ra.

na bara aw ra i ko son bɛ bara mɔgɔ ra cogo min na. ⁵ Aw bɛɛ bɛ tagama yeelen le ra; aw ye tɛrɛfɛmɔgɔw le ye; an tɛ sufɛmɔgɔw ye, walama dibiramɔgɔw. ⁶ O kosɔn, an kana to sunɔgɔ ra i n'a fɔ tɔw. An ye an janto an yɛrɛ, ka an yɛrɛ minacogo lɔn. ⁷ Minw bɛ sunɔgɔ, olugu bɛ sunɔgɔ su fɛ le; minw fana bɛ dɔrɔ min ka panamini, olugu bɛ o kɛ su fɛ le. ⁸ Nka an minw ye tɛrɛfɛmɔgɔw ye, an ye an yɛrɛ minacogo lɔn. An ye lanaya ni kanuya don an yɛrɛ ra i ko nɛgɛdɛrɛgɛ, ka kisiri kɛ an jigi ye, ka o kɛ i ko an ta nɛgɛfugula. ⁹ Sabu Ala ma an dan a ta dimi kama; a ka an dan kisiri sɔrɔri le kama, an Matigi Yesu Kirisita baraka ra. ¹⁰ Yesu sara an kosɔn janko ni an panaman lo o, ni an sara o, an ye panamanya ni ale ye.

¹¹ Ayiwa, o ra, aw ye jɔgɔn ladi, ka jɔgɔn baraka bonya i ko aw bɛ a kɛra cogo min na ka ban.

Pɔli ta ladiriw

(Rɔmukaw 12.17-21)

¹² Ayiwa, ne balemaw, minw bɛ sɛgɛra ka aw karan lanaya sira ra, ani ka aw ladi Matigi ta sira tagama ra, an b'a jini aw fɛ ko aw ye olugu bonya. ¹³ Aw ye o jate kɔsɛbɛ, ka o kanu o ta baara kosɔn.

Aw y'a to hera ye kɛ aw ni jɔgɔn cɛ.

¹⁴ An bɛ aw daari, an balemaw, ko minw bɛ o yɛrɛ bla baarantanya ni yaala ra, ko aw ye sara olugu ra. Minw jusu kasira, aw ye olugu jusu saaro, ka barakantanw dɛmɛdɛmɛ, ka muɔu bɛɛ kɔrɔ. ¹⁵ Aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi, aw kana a to dɔ ye kojugu sara ni kojugu dɔ wɛrɛ ye; aw ye jija ka kojuman le kɛ tuma bɛɛ aw ni jɔgɔn cɛ, ani k'a kɛ mɔgɔw bɛɛ ye fana.

¹⁶ Aw ye jagari tuma bɛɛ, ¹⁷ aw kana Aladaari dabra, ¹⁸ aw ye baraka la Ala ye fɛn bɛɛ ra; sabu Ala sago ye o le ye aw ta fan fɛ, Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra.

¹⁹ Aw kana Nin Saninman* ta tasuma faga aw jusukun na. ²⁰ Aw kana ciraw ta kumaw mafiyɛnya. ²¹ Aw ye ko bɛɛ sɛgɛsɛgɛ; min ka ni, aw ye o mara; ²² aw ye aw yɛrɛ mina kojugu suguya bɛɛ ma.

Pɔli ta fori

²³ Ayiwa, hera tigi Ala yɛrɛ ye aw yɔrɔ bɛɛ saninya; a ye aw ta panamanya bɛɛ mara: aw hakiri, ani aw nin, ani aw farikolo, janko aw jarakibari ye to fɔ ka taga se an Matigi Yesu Kirisita nalon ma. ²⁴ Ala min ka aw wele, ale ye kanke-lentigi ye; ale le bɛna o kɛ.

²⁵ Ne balemaw, aw ye Ala daari anw ye.

²⁶ Aw ye balemaw bɛɛ fo ni kanuyafari ye.

²⁷ Ne b'a jini aw fɛ k'a gbeleya, an Matigi Yesu kosɔn, ko aw ye nin sɛbɛ karan balemaw bɛɛ ye.

²⁸ An Matigi Yesu Kirisita ye nɛɛma aw ye.

Tesalonikikaw flanan

Kitabu faamucogo

Tesalonikikaw ta letere flanan ni letere folo ta kumaw be taga jɔɔɔn fe. Yesu ta ciraden Poli ka nin letere flanan sebe k'a to Korenti dugu kɔɔ; karo wɔɔɔɔ jɔɔɔn le be o letere fla ce. (Aw ye Tesalonikikaw kitabu folo daminakumaw fle.)

Poli ta letere folo tun ma Tesalonikikaw ta miiriya yelema kosebe Yesu ta nako faamuri ta fan fe, sabu dɔw belen tun b'a miiri ko Yesu nana ka ban, dɔw fana tun b'a miiri ko Yesu nawagati sera ka ban, ko mɔɔɔ man kan ka hali baara ke tuun. Poli ka letere flanan sebe ka o karan tuun, ko sani Matigi Yesu ye na, kojugu bena caya dunuɔa ra folo, Kirisita kerɛbagaw bena wuri ka mɔɔɔw lafiri ni o ta karan ye. Nka o si man kan ka lanabagaw hakiri wuri (3.10). Lanabagaw ka kan ka jija Yesu ta sira tagama ra, ka tɔɔɔ mupɔ, ka baara ke ka taga se fo a laban ma (3.12-13).

Kitabu kɔɔkɔw

Poli be Ala fo ani k'a daari Tesalonikikaw ye

Matigi Yesu nacogo

Lanabagaw ka kan ka jija Yesu ta sira tagama ra

Lanabagaw ka kan ka baara ke ka o yere doni ta

Poli ta dugawuw ni a ta forikan

Poli ni a baarakejɔɔɔn ta fori

1 Ne Poli, ani Silasi, ani Timote, anw be nin sebe ci Tesalonikikaw ta lanabagaw ta jenkuuru ma, min be an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ta jenjɔɔɔnya ra. ² An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye nɛɛma aw ye, ka hera ke aw ye.

Kirisita nalon

(Tesalonikikaw folo 1.2-7; Filipikaw 1.3-6,27-30; Matiyu 13.40-43; 25.31-46)

³ An balemaw, an ka kan ka baraka la Ala ye tuma beɛ aw ta ko ra; o bennin lo, sabu aw ta lanaya be bonyara ka taga ja, kanuya min fana be aw ni jɔɔɔn ce, do be farara o kan ka taga ja. ⁴ O koson an kun korotanin be aw ko fo Ala ta lanabagaw ta jenkuuru tɔw ye, aw ta mupuri ni aw ta lanaya koson; sabu tɔɔɔw ni sege minw beɛ sera aw ma, aw ka o beɛ sonmina.

⁵ Nka ne balemaw, o beɛ b'a yira ko Ala bena kiti tige ni terenninya ye lon do. Aw be tɔɔɔ o tɔɔɔ sonminana, o beɛ le be aw laben Ala ta Masaya* kama, sabu aw be tɔɔɔra o Masaya le koson.

⁶ Sabu a bennin lo, ka kapa ni Ala ta terenninya ye, ko minw be aw tɔɔɔra, Ala ye olugu fana tɔɔɔ. ⁷ Nka aw minw be tɔɔɔra, a bena laganfiya di aw ma, ka a di anw fana ma; Matigi Yesu bena na wagati min na ka bo sankolo ra ni a ta meleke fangatiwi ye, a bena ke o wagati le ra.

⁸ A bena na tasumamana do ce ma; minw ma Ala lon, ani o banna an Matigi Yesu ta Kibaro Diman*

ma, a bena olugu ta kojuguw hake bo o ra. ⁹ O ta kojugu sara bena ke halakiri banbari le ye; o be faran ka mabo Matigi ra pewu, ka mabo a ta sebagaya nɔɔɔroman ra. ¹⁰ O bena ke Matigi nalon le ra; minw ye a ta mɔɔɔ saninmanw ye, olugu bena a bonya; minw lara a ra olugu bena a fle ka jagari. Aw fana bena ke o mɔɔɔw ra, sabu aw lara an ta seereyakuma ra.

¹¹ O le koson an be Ala daari aw ye wagati beɛ, janko a ka aw wele min kama, aw tagamacogo ye kapa ni o ye, ani janko aw b'a fe ka kojuman min ke, aw ye se ka o ke a ta sebagaya baraka ra, ka aw ta lanaya baara dafa. ¹² Ni o kera, an Matigi Yesu tɔɔɔ bena bonya sɔɔɔ aw fe, aw fana bena bonya sɔɔɔ ale fe, an ta Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ta nɛɛma baraka ra.

Ko minw bena ke sani Matigi ye na

2 Ayiwa, an balemaw, min ye an Matigi Yesu Kirisita nako ye, ani an bena lajen a koro cogo min na, an be min jini aw fe, o fle nin ye: ² aw kana a to mɔɔɔ si ye aw hakiri yelema yɔɔɔnin kelen na, walama ka aw ja tige ni cirayakuma dɔw ye, walama ni waajuri dɔw ye, walama ni letere do ye, k'a fo ko anw le ka o sebe, k'a fo ko Matigi nalon sera ka ban.

³ Aw kana a to mɔɔɔ si ye aw lafiri cogo si ra; sabu sani Matigi nalon ye se, mɔɔɔw bena muruti Ala ma folo; o ko, min tɔɔɔ ye ko Mɔɔɔjugu, min blara halakiri kama, ale bena a yere yira. ⁴ Fen o fen be wele ko Ala, ani mɔɔɔw be fen o fen bato, a

bena wuri k'a yere bonya o bee ma, fo ka taga don Ala ta batosoba yere konɔ, ka sigi yi, k'a fo ko ale le ye Ala ye.

⁵ Wagati min ne tun be ni aw ye, aw hakiri te a ra ko ne tun ka o kow fo aw ye wa? ⁶ Nka min be a lalɔra folɔ, janko a kana a yere yira ni a wagati ma se, aw yere ka o lon. ⁷ O bee n'a ta, Mɔgɔjugu ka a ta kewale dogoninw damina ka ban. Nka min k'a lalo hali bi, o ka kan ka bo yi folɔ. ⁸ Ni o bora yi, o tuma Mɔgɔjugu be soro k'a yere yira. Nka Matigi Yesu bena a faga ni a dafɔɔ ye; Matigi nato ta nɔɔro manamana bena a halaki pewu!

⁹ O Mɔgɔjugu bena na ni Setana ta sebagaya le ye. A bena tagamasiyenw ni kabakow ni kobaw ke ka mɔgɔw lafiri. ¹⁰ A bena kojugu suguya bee ke, janko mɔgɔ minw ka kan ka halaki, ka olugu lafiri. O mɔgɔw bena halaki, sabu can min tun be se ka o kisi, o ma sɔn o ma, a fana ma diya o ye. ¹¹ O bee le koson Ala be o sebagaya lana o fe ka na o lafiri, janko o ye la faninya ra. ¹² O ra, mɔgɔ minw ma la can ra, terenbariya diyara minw ye, Ala ta kiti be ben olugu bee kan.

Ala ka lanabagaw panawoloma kisiri kama

(Piyeri folɔ 1.2-9)

¹³ An balemaw, Matigi ta mɔgɔ kanuninw, anw koni ka kan ka baraka la Ala ye aw koson wagati bee, sabu Ala ka aw panawoloma ka aw ke mɔgɔ folow ye, ka aw kisi Nin Saninman* ta saninyari sababu ra, ani aw ta lanaya ta can sababu ra.

¹⁴ Ayiwa, Ala ka aw wele o le kama, an ta Kibarɔ Diman* waajuri baraka ra, janko aw ye aw ninyoro soro Matigi Yesu Kirisita ta nɔɔro ra. ¹⁵ O ra, an balemaw, aw ye jija ka to lanaya ra; an ka aw karan min na ni an darakumaw ye, walama ni an ta leterew ye, aw ye o mara.

¹⁶ An Matigi Yesu Kirisita yere, ani an Fa Ala min ka an kanu, ka jagbeleya banbari ni jigiyapuman di an ma a ta neema baraka ra, ¹⁷ olugu ye aw jusu saaro, ka baraka don aw ra, janko kewalepuman ni kumacogopuman, o le ye soro aw fe.

Pɔli ko lanabagaw ye Ala daari

(Romukaw 15.30-32)

3 An ta kuma laban ye nin ye, an balemaw: aw ye Ala daari anw ye, janko Matigi ta kuma ye se yoro bee ra, ani janko mɔgɔw ye a bonya i n'a fo aw k'a bonya cogo min na. ² Aw ye Ala daari an ye

fana, janko Ala ye an kisi mɔgɔjugu hakirintanw ma; sabu lanaya te bee fe.

³ O bee n'a ta, Matigi ye kankelentigi le ye; a bena baraka don aw ra, ka aw tanga Setana ma. ⁴ An lara a ra Matigi koson, ko an be min jinina aw fe, ko aw koni be o le kera, ani ko aw fana bena to a kan.

⁵ Matigi ye aw jusukun nasin Ala ta kanuya ni Kirisita ta mujuri ma.

Lanabaga bee ka kan ka baara ke

⁶ Ayiwa, an balemaw, an be nin gbeleya aw ma an Matigi Yesu Kirisita togo ra: lanabaga minw be o yere bla baarantanya ni yaala ra, ka ban ka tagama ka kapa ni an ta karan ye, aw ye aw yere mabo olugu ra. ⁷ Aw ka kan ka an ladegi cogo min na, aw yere ka o lon; sabu tuma min na anw tun be aw fe yi, an tun ma an yere bla baarantanya ni yaala ra. ⁸ An ma domuni ke mɔgɔ si fe gbansan; an ka baara le ke ka sege, su ni tere, janko an kana ke doni ye aw si kunna. ⁹ A te i ko an tun man kan ka domuni ke aw fe de, nka an ka baara ke k'a yira aw ra le, janko aw ye an ladegi. ¹⁰ Sabu tuma min na an tun be aw fe, an tun ka nin kuma fo aw ye ko: «Mɔgɔ min t'a fe ka baara ke, o tigi fana man kan ka domuni ke.»

¹¹ K'a soro an k'a men ko mɔgɔ dow be aw ce ra, olugu ka o yere bla baarantanya ni yaala ra; sani o ye baara ke, o be o yere nagami to w ta ko ra.

¹² Ayiwa, an b'a fo o mɔgɔw ye k'a gbeleya Matigi Yesu Kirisita togo koson ko o ye jamalo, ka baara ke, ka o ta domuni soro o yere ye.

¹³ O bee n'a ta, ne balemaw, aw koni kana sege kopumanke ra. ¹⁴ An ka kuma minw fo nin letere konɔ, ni mɔgɔ min ka ban o kumaw ma, aw ye o tigi korosi; aw kana jɛnɔɔɔnya si don ni a ye, janko a yere ye maroya. ¹⁵ Ne m'a fo ko aw ye a ke aw jugu ye de! Aw ye a ladi le balemaya ra.

Fori laban

¹⁶ Ne balemaw, an Matigi heratigi yere ye hera ke aw ye tuma bee, ani cogo bee ra. Matigi ye to aw bee fe.

¹⁷ Ne Pɔli le ka nin forikan sebe ni ne yere boro ye. Ne borono le ye nin ye ne ta leterew bee ra. Ne ta seberi le ye nin ye.

¹⁸ An Matigi Yesu Kirisita ta neema ye to aw bee kan.

Timote fɔlɔ

Kitabu faamucogo

Nin letere ni Tite ta letere ma ci lanabagaw ta jenkuru do tɔgo ra, i n'a fo letere tow; Yesu ta ciraden Pɔli ka o ci mɔgo fla le ma, minw ye Timote ni Tite ye. Lanabagaw ta jenkuru korosibagaw ka kan ka baara minw ke, nin kitabu wɛ o le fo.

Pɔli tun nana bo kaso ra minke (Kewalew 28.16; Filipikaw 1.25; 2.26; Filemon 22), a k'a ta tagama naaninan ke. O tagama naaninan ta ko ma dantige an ye i ko tagama tow. O wagati le ra a tun ka Tite bla ka taga Kereti, ka Timote to Efesi janko a ye lanabagaw deme. Ale yere tagara Filipi, Masedoni mara ra. A tora o yoro le ra ka Timote ta letere fɔlɔ sebe, ani Tite ta letere.

Gbeleya minw tun be Efesi lanabagaw ce ra, o tun kera Yahudiyaw ta sariya sira tagama ko ye, ani minw tun b'a miiri ko lanabaga ka kan k'a yere jagboya, k'a yere bari ko dow ma, i n'a fo domu-nikebariya ni furukebariya, janko a ko ye diya Ala ye. Ayiwa, Pɔli b'a fe Timote ye lanabagaw ladi, ka o tanga o karan jɔgonw le ma.

Pɔli ko Timote ka kan ka jija lanaya sira tagama ra. Karan minw ni Kibaro Diman te ben, a ye a yere korosi o ra. Pɔli b'a fe lanabagaw ta jamogow, ce w, ani musow, o be ye ke mɔgosobew ye, minw be to Ala ta can sira kan.

An be se ka nin kitabu taran k'a ke yoro fla ye:

1. Lanabagaw ni o ta jamogow ta baara (1-3)
2. Timote yere ta baara (4-6)

Kitabu konokow

Mogolafiribagaw ta karan

Ala daaricogo ni a batocogo

Namogow ta baara

Timote ta baara

Muso ce saninw ni cekorobaw minacogo

Naforo kanubagaw ladicogo

Pɔli ta fori

(Tite 1.1-4)

1 Ne Pɔli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden* ye, ka kapa ni an Kisibaga Ala ta kuma ye, ani Yesu Kirisita, min ye an jigiyaya ye, ² ne be nin sebe ci Timote ma, min ye ne dence yere ye lanaya ra.

An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema ni hina ni hera ke i ye.

Karamogo faninyafobagaw

(Timote fɔlɔ 6.3-5; Galasikaw 3.10-12,19-24; Timote flanan 2.10-18; Kewalew 26.9-20)

³ Ayiwa, i n'a fo ne tun k'a gbeleya i ma cogo min na ne tagato Masedoni jamana ra, ne b'a fe ko i ye to Efesi; mogo dama dama be yi, i ka kan k'a fo olugu ye ko o be mogo karanna karan were minw na, o ye o dabra. ⁴ O kana o yere bla folofolo kumakorow fori ra, ani folofolomogow togow ta sosori banbariw. O kow be na ni sosori doron le ye; Ala ka baara min karifa an ma ka kapa ni lanaya ye, a te o lataga pa.

⁵ Nin cifonin kun ye ka kanuya sira le yira; o kanuya be soro jusukun saninyanin le ra, ani jusukun gbenin, ani lanayasobe. ⁶ Dow jengera ka nin sira bla, ka o yere lafiri ni kumalakolonw ye. ⁷ O b'a fe ka o yere ke sariya karamogow* ye, k'a soro o be min fora ka sinsin a kan, ani o be mogo karan min na, olugu yere te o korɔ lon.

⁸ An k'a lon ko sariya* koni ka ni; nka fo i ye a mina a minacogo ra. ⁹ An k'a lon ko sariya ma sigi mogo terenninw koson; a sigira mogojuguw le koson, ani mogo murutininw, ani Alapasiranbariw, ani jurumunkebagaw, ani Alakanminabariw, ani Alatogocenbagaw, ani face fagabagaw, ani bamuso fagabagaw, ani mogofagabaga tow, ¹⁰ ani jatow, ani cejogonjinibagaw, ani minw be mogo mina ka o fiyeere, ani faninyafobagaw, ani minw be kari Ala ra gbansan, ani fen o fen te ben ni karan terennin ye. ¹¹ O karan bora neema tigi Ala ta Kibaro Diman* nooroman ra; o Kibaro Diman le karifara ne ma.

Poli be baraka la Ala ye a ta nɛɛma koson

¹² Ne be baraka la an Matigi Yesu Kirisita ye, ale min ka baraka don ne ra, ka ne jate lanamogo ye ka ne bla a ta baara ra, ¹³ ne min tun ye Yesu togo cenbaga ye, ani Yesu ta mogow tɔɔrobaga, ani mogow jusufariman; nka Ala makarira ne ra, sabu ne tun be o bee kera kolonbariya ni lanabariya le koson. ¹⁴ An Matigi nɛɛmara ne ye k'a caya; lanaya ni kanuya min be Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra, a ka o di ne ma.

¹⁵ Nin ye cankuma le ye, bee ka kan ka son min ma, ko: Yesu Kirisita nana dunuɔa ra ka na jurumunkebagaw kisi. Ne Poli le kera o bee ra jurumunkebagaba ye. ¹⁶ O koson ne min ye bee ra jurumunkebagaba ye, Ala hinara ne ra, janko o ye ke sababu ye k'a to mogow y'a lon ko Yesu Kirisita be mupu kosebe, ani janko minw be la a ra ka panamanya banbari soro, olugu ye ne cogo ye, k'a lon ko Ala be makari.

¹⁷ Masa wuribari, masa min te sa, ani masa yebari, min kelenpe ye Ala ye, ale ta le ye bonya ni tandori ye, wagati bee, ani tuma bee. Amina.

¹⁸ Ayiwa, ne dence Timote, ne be ci min fo i ye sisan, o ye ko cirayakuma minw tun fora kakoro i ta ko ra, ko i ye i jigi la o kumaw kan, ka kereɔnuman ke, ¹⁹ ka jija ka to lanaya ra ni jusukun gbenin ye. O jusukun gbeninya bosira dow ra, ka o ta lanaya cen, i ko kurun min cenna ji kan. ²⁰ Imene ni Alesandiri, olugu ye o mogow dow ye. O koson ne ka o labla Setana ye, janko o y'a lon ko Alatoɔɔcen man ji.

Ala daaricogo

2 Ayiwa, ne be fen folo min jini, o ye ko lanabagaw ye daaririw ke, ka Ala daari, ka daariribaw ke, ka baraka la Ala ye mogow bee koson.

² Aw ye Ala daari masacew ye, ani minw bee ye jamana pamogow ye, janko an ye to hera ni pasuma ra, ka tagama Ala pasiran na, ani cogo benin na. ³ O ka ji, o ka di an Kisibaga Ala ye fana; ⁴ ale le b'a fe mogow bee ye kisi, ka can lon. ⁵ Sabu Ala kelenpe le be yi, soronarikɛbaga kelenpe le fana be Ala ni mogow ce: o ye Yesu Kirisita ye, min kera adamaden ye. ⁶ A ka a yere ke saraka ye, ka ke mogow bee ta jurumun sara ye. O seereyakuma le tun fora ka kapa ni Ala ta wagati ye. ⁷ Ala ka ne ke waajurikɛbaga ye, ani ciraden* ye, o le koson. Ne be can le fora, faninya te! Ala ka ne ke siya were mogow* ta karamogo ye, janko ne ye lanaya sira ni can yira o ra.

Cɛw ni musow tagamacogo

(Piyeri folo 3.1-6; Tite 2.3-5)

⁸ Ayiwa, ne b'a fe ko cɛw ye Ala daari yoro bee, ka o boro korota ni jusukun gbenin ye; a kana ke ni dimi ye, walama sosori.

⁹ Ne b'a fe musow fana ta fanidoncogo ye ke cogo bennin ye; o ye fani don, min be o sutara, ani min b'a to mogow ye o bonya. O kana kundancogo dama temeninw ke, ka o yere masiri ni sanin ni

konokise songobelenw ye, ani kasadiyanan songobelenw. ¹⁰ Nka o ta masiri ye ke kopuman le ye; o le ye muso Alapasiranbagaw ta cogo ye.

¹¹ Muso ka kan ka je ka sigi, ka karan lamɛn, ka a yere majigi. ¹² Ne t'a fe muso ye ce karan, ka a ta fanga sigi ce kan; a ka kan ka je ka menni ke. ¹³ Sabu Ala konna ka Adama le dan folo, o ko, a ka Awa dan. ¹⁴ Setana ma Adama le negɛ k'a lafiri; a ka muso le lafiri; ale le ka Ala ta sariya cen. ¹⁵ Nka musow bena denw soro; Ala bena o kisi, ni o koni ka to lanaya ra, ani kanuya, ani ka o yere mina, ka saninya Ala ye.

Lanabagaw ta pamogow tagamacogo

(Tite 1.5-9; Piyeri folo 5.1-4; Kɛwalew 6.1-6)

3 Ayiwa, nin kuma ye cankuma le ye, ko: ni mogow do b'a fe ka ke lanabagaw ta jenkuru korosibaga ye, o tigi be baarapuman le pinina. ² O koson lanabagaw ta jenkuru korosibaga ka kan ka ke mogow jarakibari ye, ka ke musokelentigi ye, k'a yere minacogo lon, ka ke mogow hakimiman ye, ka ke mogow sobe ye, ka ke jatigijuman ye, ka se ka mogow karan. ³ A kana ke dorominbaga ye, walama mogow jusufari, nka a ye ke mogow sabarinin ye, a kana ke keretigebaga ye, a kana ke wari kanubaga ye. ⁴ A ye se a ta somogow minacogo ra, k'a to a yere ta denw ye a kan mina, ka a bonya fen bee ra. ⁵ Ni o te, ni mogow min ma se a yere ta somogow minacogo ra, o tigi be se k'a janto Ala ta jenkuru mogow ra cogo di? ⁶ A fana man kan ka ke lanabagaw ye, ni o te, yerebonya be se ka don a ra, k'a to kiti min benna Setana kan, o jagon ye ben a kan fana. ⁷ Lanabariw ka kan ka a toɔɔɔɔɔman fo, janko dogoyari kana se a ma, ani a kana mina Setana ta jan na.

Lanabagaw ta demɛbagaw tagamacogo

⁸ Ayiwa, lanabagaw ta jenkuru baarakebagaw fana ka kan ka ke mogow sobew ye, o kana ke kumaflobagaw ye, walama dorominbagaw, walama mogow minw be wari jini nanbara ra. ⁹ Lanaya ta can min yirara o ra, o ka kan ka o mara ni jusukun gbenin ye. ¹⁰ Aw ka kan ka o segesege k'a fle folo; ni jarakiyoro te o ra, o be soro ka o ta baara ke.

¹¹ Musow fana ka kan ka ke mogow sobew ye, o kana ke mogow toɔɔɔcenbagaw ye; o ye o yere minacogo lon, ka ke lanamogow ye fen bee ra.

¹² Lanabagaw ta jenkuru baarakebagaw fana ka kan ka ke musokelentigiw ye, ka o ta denw lamɔ ka pa, ka o ta sokonmogow bee minacogo lon.

¹³ Minw be o ta baara ke ka pa, olugu bena bonya soro, ka o ta baara ke ni jagbeleya ye lanaya ra Yesu Kirisita ta jɛnɔɔɔnya ra.

Alasira gundo

¹⁴ Ayiwa, Timote, ne be nin sebe ci i ma, nka ne jigi b'a kan ko a tena mɛɛn, ne bena se i fe yi.

¹⁵ Nka ne be nin sebe janko ni ne nana ke mɛɛnfɛn ye, i ka kan ka min ke Ala ta mogow ce ra, i ye o lon; o mogow ye Ala panaman ta lanabagaw ta jenkuru le ye. Lanaya can lora ka sinsin o jenkuru le baraka ra, i ko samasen. ¹⁶ Can lo, Alapasiran

gundo ka bon yere le. Mōgo si te se ka o soso:
Kirisita* kera adamaden ye; mōgow k'a ye,
Nin Saninman* k'a yira ko a tun terennin lo,
melekew k'a ye fana.

A ko waajuri kera siyaw ce ra dunuƙa yoro be ra,
mōgo dow lara a ra,
Ala ka a korota k'a ladon noro ra.

Karamōgo faninyafobagaw

(Yuhana folo 4.1-3; Kolosikaw 2.16-23; Timote flanan 2.4-6)

4 Ayiwa, Nin Saninman* be a gbeya k'a fo an
ye ko dunuƙa labanwagati ra, dow bena ban
lanaya sira ma, ka tugu mōgolafiribaga dow ko,
minw ta karan bora Setana ra. ² Karamōgo
faninyafobaga flankafu dow le bena o lafiri; juru-
mun ka o jusukun gbeleya k'a ke i ko nege wulen-
na tasuma ra ka fen min jeni. ³ O be mōgow karan
ko o man kan ka furu, ko domunifen dow man kan
ka domu; k'a soro Ala ka o fenw dan janko lanaba-
ga minw ka can sira lon, olugu ye o domu ka bara-
ka la Ala ye. ⁴ Ala ka fen o fen dan, o be ka ni; an
man kan ka ban domunifen si ra. A dan ye ni an
b'a domu, an ye baraka la Ala ye. ⁵ Sabu an be fen
o fen domu, Ala be o saninya a ta kuma ni an ta
daariri baraka ra.

Kirisita ta baaradenpuman

⁶ Ayiwa, Timote, ni i sera ka balemaw karan nin
kow ra, i bena ke Yesu Kirisita ta baaradenpuman
ye. I bena a yira o le ra ko i be i jusukun barora ni
lanaya kuma ye, ani ko i be karan terennin min
sira tagamana, ko i ka o sira lon kosebe.

⁷ Ayiwa, folofolo kumaw, minw te ben ni lanaya
ye, kuma caman nafantanw, i kana o lamen. ⁸ I
yere degi Alapasiran le ra. Farikolo panagbe te
fenba na mōgo ye, nka Alapasiran be fen be na; a
be an ta bi dunuƙalatige na, ka lahara ta fana na.
⁹ O kuma fana ye can le ye, mōgow be ka kan ka
son a ma. ¹⁰ Ayiwa, o koson an be baara ke, ka
siyen ta, sabu an jigi be Ala panaman le kan. Ale le
ye mōgow be Kisibaga ye; nka minw koni ka
lanaya ke Kirisita* ra, a be olugu le kisi.

¹¹ Nin kow fo o ye k'a gbeleya, ka o karan a ra.
¹² I kana a to mōgo si ye i dogoya ko i ye denmisen
ye. A to lanabagaw ye i kumacogo ye, ani i taga-
macogo, ani i ta kanuya, ani i ta lanaya, ani i
jusukun saninyacogo, janko o ye i ladegi o ra.

¹³ Sani ne ye se yi, i ye jija ka to ka Ala ta
Kitabuw karan mōgow ye, ka o waaju, ka o karan.
¹⁴ Ala ka ninyoro min di i ma a ta neema ra, i kana
o ke borokofefen ye. O dira i ma ka kapa ni
cirayakuma le ye; cekorobaw fana ka o boro la i
kan ka dugawu ke i ye. ¹⁵ Jija ka o kow be ke ka
na, ka i yere di o baara ma kosebe, janko mōgo be
ye a ye ko i be tagara na.

¹⁶ I janto i yere tagamacogo ra, ka i ta karan
fana korosi. Jija o ra kosebe, sabu ni o kera, i bena
i yere kisi, ka i lamembagaw fana kisi.

Lanabagaw be ladicogo

(Korentikaw folo 9.7-14; Efesikaw 6.5-8; Piyeri folo 2.18-20)

5 Ayiwa, i kana kumagbelen fo cekoroba do ma,
nka i y'a ladi ni jususuma ye i n'a fo i worofa.
Kanbelenw fana ladi i n'a fo i balemaw, ² ka mu-
sokorobaw ladi i ko i bamusow, ka muso den-
misenw ladi i ko i balemamusow; o ke ni jusukun
saninyanin ye fen be ra.

Muso ce saninw demecogo

³ Muso ce sanin minw be o kelen na, mōgo si te
minw fe, i ye i janto olugu ra ka o dema. ⁴ Nka
denw be minw fe, walama mamadenw, o denw le
ka kan ka o worobagaw dema ka kapa ni Alapasir-
an ye. O worobagaw ka min ke o ye, o ka kan ka o
juru le sara sisan; o le ka di Ala ye.

⁵ Muso ce sanin minw be o kelen na, mōgo te
minw fe min be a janto o ra, olugu be o jigi la Ala
kan ka a daari su ni tere, janko a ye o dema. ⁶ Nka
muso ce sanin minw be o yere bla dunuƙa panag-
bekow doron le ra, olugu sanin lo, hali ka o pana-
man to.

⁷ Ayiwa, i ka kan ka o karan nin kow le ra, janko
jarakiyoro kana soro mōgo si ra. ⁸ Ni mōgo min
koni te a janto a ta sokonmōgow ra, janko a ta
gbamogow yere, o tigi bora lanaya sira kan pewu;
a ka jugu ka teme hali lanabari kan.

⁹ Muso ce sanin min si ka san biworo soro, min
tora ce kelen kun, o togo le be se ka sebe, janko ka
demeri soro lanabagaw fe. ¹⁰ Be ka kan ka a lon a
ta kewalepumanw koson, ko a ka a ta denw lamu
ka na, ko a tun ye jatigimusopuman ye, ko a tun
be Ala ta mōgo saninmanw sen ko, ka paniba-
gatow dema, ka koruman suguya be ke.

¹¹ Ayiwa, muso ce sanin minw ma koro, i kana
son ka olugu togo sebe; sabu ni dunuƙa ta kow
nege ka o soro, fo ka o ta miiriya yelema, o be
Kirisita* ta sira bla; foyi were te ke o hakiri ra tu-
un ni furuko te. ¹² O cogo ra o be kiti ben o yere
kan; sabu o konna ka layiri min ta ko o be baara
ke Kirisita doron ye, o be o layiri cen. ¹³ Ni o kera,
o te foyi ke fo ka ban baara ma ka yaala luw ni
jogon ce. O fana te dan o ma; o ta kuma be caya, o
be o da don mōgow ta kow ra. Min man kan ka fo,
o da be o be fo.

¹⁴ O koson muso ce sanin minw ma koro, ne b'a
fe olugu ye furu tuun, ka denw soro, ka o ta
somogow minako na, janko an jugu kana cogo si
soro ka an jaraki. ¹⁵ Ne be o fora sabu o muso dow
ka lanaya sira bla ka ban, ka tugu Setana ko. ¹⁶ Ni
muso ce sanin dow be an balemamusu lanabaga
do ta so, o balemamusu yere ye o dema; o doni
kana la lanabagaw ta jenku kan; ni o kera, mōgo
te minw fe, lanabagaw ta jenku be se ka olugu
dema.

Namogow bonyacogo

¹⁷ Lanabagaw ta jenku namogow minw be o ta
baara ke ka na, aw ka kan k'a jate ko olugu ka kan
ni bonyari fla le ye, janko minw yere be segara ka
waajuri ke, ani ka mōgow karan. ¹⁸ Sabu a sebera

Kitabu kɔnɔ ko: «Ni aw ka misi bla ko a ye siman dɔndɔn k'a kise bɔ, aw kana a da siri.» A sɛbera fana ko: «Baaraden ka kan ni a ta sara ye †.»

¹⁹ Ni dɔ ka lanabagaw ta jenkuru jamɔgɔ dɔ jaraki ko dɔ ra, i kana sɔn o jarakiri ma, fɔ mɔgɔ fla walama mɔgɔ saba ye kɛ o ko seerew ye.

²⁰ Namɔgɔ minw bɛ to jurumun na, a fɔ o ye tɔw bɛɛ pa na ko o firira, janko tɔw fana ye siran, o kana o jɔgɔn kɛ.

²¹ Ne b'a fɔ i ye k'a gbeleya i ma, Ala ni Yesu Kirisita kosɔn, ani a ta meleke panawolomaninw kosɔn, ko i ye jija ka nin ciw bɛɛ kɛ; i kana mɔgɔ dɔ fisaya ni dɔ ye, i kana mɔgɔ bɔ mɔgɔ ra.

²² I kana koroto ka i boro la mɔgɔ si kan ka a bla baara dɔ ra lanabagaw cɛ ra. I kana kɛ mɔgɔ si jenjɔgɔn ye a ta jurumun ta fan fɛ; a to i jusukun saninyanin ye to.

²³ I kana to ka ji dama min, nka i ka kan ka duven dɔɔnin min fana i ta kɔnɔdimi ni i ta banamisɛnw kosɔn.

²⁴ Ayiwa, dɔw ta jurumun bɛ yira kɛnɛ kan k'a gbeya, sani a kiti ye tige; nka dɔw ta bɛ lɔn ko fɛ le. ²⁵ O cogo ra fana, kɛwalejumanw bɛ yira kɛnɛ kan; hali ni minw ma bɔ kɛnɛ kan joona, o dogonin tena to.

Jɔnw ka kan ka o matigiw bonya

6 Lanabaga minw bɛɛ bɛ jɔnya ra, olugu ka kan ka o matigicɛw jate ka o bonya kɔsɛbɛ, janko mɔgɔw kana Ala tɔgɔ cɛn, ka an ta karan mangboya. ² Minw fana matigicɛw ye lanabagaw ye, olugu kana o matigicɛw dɔgɔya, ko sabu o balemaw lo. O ka kan ka baara kɛ o ye ka ja, sabu o ta baara nafa bɛ o mɔgɔ minw kan, olugu ye o balema kanuninw le ye.

Karamɔgɔ faninyafɔbagaw ni wariko

(Matiyu 6.19-34)

I ka kan ka mɔgɔw karan nin le ra k'a fɔ o ye k'a gbeleya. ³ Ni mɔgɔ dɔ ka mɔgɔw karan fɛn wɛrɛ ra, min ni an Matigi Yesu Kirisita ta kuma saninmanw tɛ kelen ye, walama min tɛ ben ni Alapasiran ye, ⁴ yɛrɛbonya le bɛ o tigi ra, a tɛ foyi lɔn; a bɛ sɔsɔri kɛ, ka kɛrɛ lawuri kuma dɔrɔn kosɔn, i ko kuma ta bana bɛ mɔgɔ min na. O le bɛ na ni pangboya ye, ani kɛrɛ, ani kumajuguw, ani miirijuguw, ⁵ ani sɔsɔri dablabariw. O mɔgɔw hakiri cɛnna, o tɛ can lɔn tuun; o bɛ Alako kɛ naforojinisira le ye.

⁶ Ayiwa, can lo, Alapasiran ye naforoba le ye, ni i ka i wasa don i ta sɔrɔta ra. ⁷ Sabu an si ma na ni fɛn ye an boro dunupa ra, an fana tena seko ni fɛn ye an boro. ⁸ O kosɔn ni an bɛ an ta baro ni an ta fani donta sɔrɔra, o ka kan ka an wasa. ⁹ Nka minw b'a fɛ ka naforo caman sɔrɔ, Setana bɛ

† 5.18 Nin kuma fɔra Sariya 25.4; Korɛntikaw fɔlɔ 9.9; Matiyo 10.10; Luka 10.7

olugu nɛgɛ, k'a to o yɛrɛ ta negejuguw, ani o ta nege pacintanw bɛ kɛ jan ye ka o mina, ka o cɛn, ka o halaki pewu! ¹⁰ Sabu wari nege ye kojugu suguya bɛɛ lilin ye. Dɔw tugura wari nɔ fɛ fɔ ka na o yɛrɛ lafiri, ka bɔ lanaya ra pewu, ka tɔɔrɔ caman lase o yɛrɛ ma.

Pɔli ta jagbeleyakumaw

¹¹ Ayiwa, ele Timote, ele min ye Ala ta mɔgɔ ye, ele ka kan ka bori nin kow ja, ka jija ka teren-ninya le jini, ani Alapasiran, ani lanaya, ani kanuya, ani mujuri, ani sabari.

¹² I jija ka kɛrɛjuman kɛ, lanaya ta kɛrɛ; jana-manyanya banbari mina kɔsɛbɛ, sabu Ala ka i wele o le kama; i fana ka o seereyɔjuman fɔ, ka mɔgɔ camanba kɛ i seerew ye.

¹³ Ayiwa, Ala min bɛ danfɛnw bɛɛ panamanya, ka ale kɛ an seere ye, ani Yesu Kirisita min kumana Ponse Pilati ja na, ka can fɔ a ye, ¹⁴ ne b'a fɔ i ye k'a gbeleya ko i ye Ala ta cifɔninw mara, nɔ kana ye i ra, jarakiyɔrɔ kana sɔrɔ i ra, fɔ ka taga se an Matigi Yesu Kirisita nalon ma.

¹⁵ Ni a nawagati sera, Ala yɛrɛ le bɛna a lana.

Ale Ala kelenpe le bɛ fɛn bɛɛ kunna.

An bɛ ale tɔgɔ le tando;

masaw bɛɛ ta Masa lo, ani matigiw bɛɛ ta Matigi.

¹⁶ Ale kelenpe le tɛ sa ka ye.

A siginin bɛ nɔɔrɔ min na, o nɔɔrɔ bonyakojugu fɛ,

mɔgɔ si tɛ se ka gbara a ra.

Mɔgɔ si ja ma la a kan ka ye,

mɔgɔ si fana tɛ se k'a ye.

Bonya ni sebagaya banbari ye ale ta le ye.

Amina.

Nafrotigiw ka kan ka min kɛ

¹⁷ Ayiwa, dunupa naforo bɛ minw fɛ, a fɔ olugu ye k'a gbeleya ko o kana waso, o kana o jigi la o naforow kan, sabu jigijuman tɛ. O ye o jigi la Ala le kan, ale min bɛ fɛn bɛɛ di an ma caman, janko an ye a diyabɔ. ¹⁸ A fɔ o ye ko o ye kojuman kɛ, o ta kɛwalejumanw ye caya; o ye mɔgɔw sɔn, ka o borofɛn dɔw di tɔw ma. ¹⁹ Ni o kera, o bɛna naforoba le sɔrɔ o yɛrɛ ja sini, naforo min ka ni, min tɛ cɛn; o sababu ra o bɛna panamanya sobɛ sɔrɔ.

Kuma laban

²⁰ Ayiwa, Timote, Ala ka min karifa i ma, i jija ka o mara ka ja. Mɔgɔw bɛ kuma fufafu minw fɔ, min ni lanaya sira tɛ ben, i yɛrɛ mabɔ o ra, ani o bɛ sɔsɔrigbansan minw jate lɔnniya ye, k'a sɔrɔ faninya lo. ²¹ Dɔw tugura o lɔnniya kɔ, fɔ ka na lanaya sira bla pewu.

Ayiwa, Ala ye nɛɛma aw ye.

Timote flanan

Kitabu faamucogo

Poli ta tagama naaninan bannin ko, o k'a mina ka taga a bla kaso ra tuun Romu (2.9). Poli tora o yoro le ra ka nin letere sebe k'a ci Timote ma Efesi (1.17). O ko fe le masaceba Neron ka Poli faga. An b'a ye nin letere konko ko Poli tora a kelen na, sabu a teriw caman tun bora a koru. O koson a mako tun be Timote ra o wagati ra (1.15; 4.10-16). A tun k'a lon ko a sawagati surunyara (4.6). Nka a jigi tun ma tige, sabu a tun lara a ra ko hali ni ale sara, Ala bena ale kisi, ka ale ladon panamanya banbari ra.

Romu masaceba Neron tun ka lanabaga caman turo kosebe; o hami tun be Poli ra; o koson a ka Timote ja gbeleya ko a ye to Kirisita ta Kibaro Diman* ta can kan, ka o waajuri ke, hali ni a be turo (2.1-13). Nka minw be lanabagaw kunnacen ni karan werew ye, a ka kan ka olugu jaraki, ka Ala ta kuma waajuri ke ka kapa ni can ye (2.14-4.15).

O ra, Timote ka kan ka Ala ta kuma waajuri ke, ka muju ka mogow karan, ka tagama ka kapa ni Ala ta kuma ye (3.14-16). A ka kan ka Poli yere ta lanaya ni a ta mujuri ni a ta kanuya ladegi (4.6-7).

Nin kitabu sebera wagatigbelen le ra, wagati min na turoba tun be lanabagaw kan. Poli ka turo son-mina ka se soro cogo min na, lanabagaw fana ka kan ka o le ladegi.

Kitabu konokow

Poli ta fori

Kibaro Diman waajurikebaga ka kan ka turo

Kibaro Diman waajuri ka kan ka ke ni jagari ye

Poli ta fori ni a ta kumalabanw

Poli ta fori

1 Ne Poli, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden ye ka kapa ni Ala sago ye, ani panamanya layiri koson, panamanya min be soro Yesu Kirisita ta jengogonya ra, ² Ne be nin sebe ci ne dence kahunin Timote ma; an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema ni hina ni hera ke i ye.

Poli be Timote ja gbeleya baara ra

(Timote flanan 2.1-12; Efesikaw 1.3-7; Tesalonikikaw flanan 2.13-15)

³ Ne be Ala fo; ne be baara kera a ye ni jusukun gbenin ye i n'a fo ne bemaw k'a ke cogo min na. Su ni tere ni ne be Ala daari, ne be ne hakiri to i ra tuma bee. ⁴ Sabu i kasira cogo min na an farantogon na, ne hakiri belen be o ra. I logo be ne ra kosebe; ne b'a fe ka i ye tuun janko ka jagari. ⁵ Lanayasobe min be i fe, ne hakiri be o ra fana. I mamamuso Loyisi ni i bamuso Enisi le konna ka o lanaya soro; ne lanin b'a ra ko o lanaya be ele fana fe. ⁶ O koson ne ka ne boro la i kan ka Ala daari i ye minke, i ka ninyoro min soro ka bo Ala fe, i jija k'a to o tasma mananin ye to; ⁷ sabu Ala ka Nin min di an ma, o te an ke siranbagato ye; a be baraka le don an na, ani kanuya, ani hakiritigiya.

⁸ O koson i kana maroya ka seereya ke an Matigi

ta ko ra; ne min fana be kaso ra a togo koson, i kana maroya ne ta ko ra. I ka kan ka turo ni ne ye Kibaro Diman* koson, Ala ta sebagaya baraka ra. ⁹ Ale Ala ka an kisi, ka an wele janko an ye ke a yere ta mogo saninmanw ye. O ma ke an ta kewalew koson, a ka o ke a yere ta kolatigenin ni a ta neema le koson, o neema min dira an ma Yesu Kirisita ta jengogonya koson, k'a soro dunuwa ma dan folo. ¹⁰ Sisan an Kisibaga* Yesu Kirisita nana o neema yira. A ka saya fanga cen; panamanya min be soro Kibaro Diman sababu ra, ani min be an ke fen sabari ye, a ka o ko bo kene kan.

¹¹ O Kibaro Diman waajuri le koson Ala ka ne ke waajurikebaga ye, ani ciraden*, ani karamogo.

¹² O le koson nin turow bee be ne kan; nka o maroya te ne ra, sabu ne jigi be min kan, ne ka o lon. Ne lara a ra kosebe ko Ala ka min karifa ne ma, se be a ye ka o mara ne ye fo ka taga se dunuwa labanlon ma.

¹³ Ayiwa, ne ka i karan kuma saninman minw na, o mara i konko ni lanaya ni kanuya ye Yesu Kirisita ta jengogonya ra, ka tagama ka kapa ni o ye.

¹⁴ Fenpuman min karifara i ma, o mara Nin Saninman baraka ra, Nin Saninman min siginin be an konko.

¹⁵ I yere k'a lon ko lanabaga minw be Azi mara ra, olugu bee tagara ka ne to ne kelen na; Fijeli ni Erimojeni fana be o mogow ra. ¹⁶ Matigi ye kopu-

man ke Onezifori ta somogow ye kosebe, sabu a ka ne jusu saaroko caman ke; hali ka ne to kaso ra, sani a ye maroya o ra, ¹⁷ a nana Romu* minke, a ka ne yoropini le kosebe, fo ka taga ne ye. ¹⁸ Ala y'a to a ye Matigi ta pumanya soro dunupa labanlon na. A ka kojumanba minw ke ne ye Efesi, i yere ka o lon ka teme bee kan.

Kirisita ta baaradenpuman

2 Ayiwa, ne dence Timote, nema min be an fe Yesu Kirisita ta jengogonya ra, i ta baraka soro o nema ra. ² I ka karan min soro ne fe seere caman na na, o lase lanamogo dow ma, minw fana be se ka mogo werew karan a ra fana. ³ I ka kan ka toro ni ne ye fana i ko Yesu Kirisita ta kerekedenpuman. ⁴ Kerekeden si te son ka dunupafenw ko hami bla a yere ra, ni can ra a b'a fe ka a yere ko diya a kuntigi ye. ⁵ O cogo ra fana, mogo min be jogondanbori ke, o te se ka jala soro ni a ma a ke ka kapa ni a sariya ye. ⁶ Senekabaga min be sege ka baara ke, ale le ka kan ka kon ka a ninyoro soro siman na. ⁷ Ne be min fora i ye, i ye miiri o ra kosebe, sabu Matigi bena hakiri di i ma k'a bee faamu.

⁸ I hakiri to Yesu Kirisita ra, Dawuda mamaden, min kununa ka bo saya ra, ka kapa ni ne ta Kibaro Diman* waajuri ye. ⁹ O Kibaro Diman le koson o be ne torora, fo ka ne siri i ko kojugukebaga; nka Ala ta Kuma koni ma siri. ¹⁰ O le koson ne be fen bee sonmina Ala ta mogo panawolomaninw koson, janko olugu fana ye kisi Yesu Kirisita sababu ra, ka bonya banbari soro.

¹¹ Nin kuma ye can le ye ko:

«Ni an sara ni Yesu Kirisita ye,
an bena panamanya ni a ye fana.

¹² Ni an ka jija ka to lanaya ra,
an bena ke ni a ye a ta masaya ra.

Nka ni an ka ban a ra,
ale fana bena ban an na.

¹³ Ni anw ma ke kankelentigiw ye,
ale koni ye kankelentigi ye tuma bee;
sabu a te se ka ban a yere ra.»

Ala ta baaradenpuman

(Timote folo 1.3-7,18-20; Tite 1.10-16; 2.11-15; Piyeri flanan 2.1-22)

¹⁴ I ka kan ka to ka mogo hakiri jigi nin kumaw le ra, k'a fo o ye k'a gbeleya kosebe Ala na koro, ko o kana to ka jagon darakan soso, sabu o te foyi na; minw be o kumaw lamen, a be olugu le mako sa doron. ¹⁵ I jija k'a to i ta baara ye diya Ala ye, ka ke baaraden ye min te maroya a ta baara kenin koson, nka a be Ala ta kuma can waajuri ke ni terenninya ye. ¹⁶ I yere mabo kumalakolonw na, minw te ben ni lanaya ye; sabu mogo minw be o kuma suguyaw fo, do le be fara olugu ta Alapasiranbariya kan. ¹⁷ O ta kumaw be cenri ke i ko jorijugu min be mogo farikolo cen. Imene ni Fileti ye o mogo dow le ye. ¹⁸ Olugu jengera ka can sira bla, k'a fo ko suw kununi kera ka ban; o ka dow ta lanaya cen ni o kuma ye. ¹⁹ Nka Ala yere ka bon jusiginan min lo, o be a no ra; nin kumaw sebera a

kan, ko: «Matigi ka a ta mogo lon.» Ani ko: «Mogo o mogo ye Matigi ta mogo ye, o tigi ye a sen bo terenbariya ra †.»

²⁰ Fagamabonbaw konso, i b'a soro ko minan saninlamanw be yi, ani minan warigberamanw; nka a yiriraman fana be yi, ani a bogoramanw. Minan dow blara lonbaw ta baara kama, dow blara baara gbansanw kama. ²¹ Ayiwa, ni mogo min k'a yere mabo kojugu ra, o tigi be ke minan dawulaman ye, ka saninya, k'a Matigi mako na, ka laben baarapuman suguya bee kama.

²² Ayiwa, Timote, bori kanbelenya ta jarabijuguw na; minw be Matigi bato ni jusukun gbenin ye, i ye fara olugu le kan, ka terenninya jini, ani lanaya, ani kanuya, ani hera. ²³ I kana i da don hakirintanyakumaw ra, ani kumalakolonw; sabu o laban be na ni kere le ye. ²⁴ K'a soro Matigi ta baaraden man kan ka kere ke. A ka kan ka ke mogo puman ye mogo bee le ma, ka se ka mogo karan, ani ka kogbelenw sonmina. ²⁵ Minw be a ta kuma soso, a ka kan ka olugu ladi ni jususuma ye, sabu a be se ka ke ko Ala bena a to o ye nimisa, janko o ye yelema ka can lon, ²⁶ ka hakiripuman soro, ka o yere bo Setana ta janw na; sabu Setana ka o mogo mina a ta jan na, janko o ye ale sago ke.

Dunupa labanwagati ta ko

3 Ayiwa, Timote, nin kuma to i hakiri ra, k'a lon ko dunupa labantuma ta wagatiw bena gbeleya. ² Adamadenw bena ke natabaw ye, o bena wari ke o teri ye, o bena waso, ka o yere bonya, ka Ala togo cen, ka muruti o worobagaw ma, ka ke kojumanlonbariw ye, ani Alapasiranbariw, ³ ka ke mogo jusukungbelenw ye, mogo hinabariw, mogo togocenbagaw, yereminabariw, mogojuguw, kojuman koninyabagaw, ⁴ janfamogow, mogo jusu farimanw, yerebonya mogo; o bena o diyanyakow kanu ka teme Ala kan, ⁵ ka o yere ke Alapasiranbaga ye mogo na koro, k'a soro Alapasiran baraka ye min, ye o bena ban o ma. I yere mabo o mogo ra pewu!

⁶ O mogo dow bena don sow konso ka muso barakantan dow nege ni o ta karan ye ka o hakiri yelema; k'a soro o musow ka jurumun caman ke kakoro, jarabijugu suguya caman be o ra. ⁷ Tuma bee o musow b'a fo ko o be lonniyakura jinina, nka o te can lon ka ye. ⁸ Folefole Janesi ni Janberesi ka cira Musa soso cogo min na, o mogo be can soso o cogo le ra. O mogo hakiri cenna, o ta lanaya te se ka foyi na o ye. ⁹ Nka o ta kow tena taga na, sabu a laban, bee bena a lon ko hakirintanw lo, i ko Janesi ni Janberesi ta nana lon cogo min na.

Timote ka kan ka to Ala ta Kuma kan

(Korentikaw flanan 6.3-10; Piyeri flanan 1.19-21; Kewalew 20.28-31)

¹⁰ Ayiwa, Timote, ele koni ka ne ta karan lamen, i ka ne ta tagamacogo ladegi, i ka ne ta kolatigeninw lon, ani ne ta lanaya, ani ne ta mujuri, ani ne ta kanuya, ani ne ta jagbeleya, ¹¹ ani ne ta torow,

† 2.19 Nin kuma fora Jateri 16.5

ani ne ta segekow. Sege juman le ma la ne kan Antiyosi, ani Ikoniyoumu, ani Lisitiri? Tōōō juman le be yi, ni ne ma min sōnmina? Nka Matigi ka ne kisi ka bō o bēē ra. ¹² Can ra, mōgō minw bēē b'a fe ka tagama Alapasiran na Yesu Kirisita ta jēnōgōnya ra kōni, o bēna olugu bēē tōōō. ¹³ Nka mōgōjuguw ani nanbaramōgōw kōni, olugu bēna to ka taga na kojugu ra tuma bēē; o bē tōw lafiri i ko olugu yere lafirinin lo cogo min na.

¹⁴ Ele kōni, i karanna min na, ani i ta lanaya kun ye o min ye, i ye to o le kan; sabu i ka o karan sōō mōgō minw fe, i yere ka o tigiw lōn.

¹⁵ Kabini i denmisenman i ka Kitabu saninmanw kumaw lōn; o le bē se ka i kē hakiritigi ye, hakiritigiya min bē mōgō bla kisiri sira kan, lanaya sababu ra Yesu Kirisita ta jēnōgōnya ra. ¹⁶ Kitabu saninmanw kumaw bēē bōra Ala yere le ra, Nin Saninman* baraka ra. O kosōn nafa b'a ra janko ka mōgō karan, ka mōgō jaraki, ka mōgō lateren, ka mōgō koro terenninya ra, ¹⁷ janko Ala ta baaraden ye karan ka na, ka se ka baarajuman suguya bēē kēcogo lōn.

Ala ta Kuma waajuri

4 Ne b'a fō k'a gbēleya i ma Ala kosōn, ani Yesu Kirisita kosōn, min bēna kiti tige mōgō nanamanw, ani suw bēē kan, ani a nako ni a ta Masaya* kosōn, ² ko i ye Ala ta Kuma waajuri kē, k'a fō, ka sinsin a kan wagati bēē, wagatijumanw, ani wagatigbelenw na, ka mōgōw lateren, ka o jaraki, ka o ladi, ka o karan ni mupuriba ye.

³ Sabu wagati dō bēna se, mōgōw tēna sōn ka karan terennin lamēn tuun. O yere le bēna karamōgō caman nini o yere ye, ka kapa ni o yere diyanyakow ye, ka olugu ta kuma dimanw lamēn, ka o toro ladiya ni o ye. ⁴ O bēna o toro mabō can lamēni na, ka tugu fōfōfō kumakōrōw le kō.

⁵ Nka ele kōni, ele ye i yere minacogo lōn ko bēē ra, ka tōōō sōnmina, ka kē Kibaro Diman* fōbagōbē ye, ka i ta baara bēē kē ka na.

Pōli ta kumalabanw

(Filipikaw 1.20-23; Matiyu 10.18-20)

⁶ Ne kōni, ne kera ka ban i ko rezenji saraka; ne tagatuma surunyara ka ban. ⁷ Ne ka kerejuman kē, ne ka ne ta bori laban, ne tora lanaya ra. ⁸ Sisan, terenninya ta jala maranin bē ne ye ka ban. Matigi, min ye kititigēbaga terennin ye, ale le bēna o di ne ma dunupa labanlon na. Nka a tēna a di ne kelen ma; minw ka a kanu ka a nalon makōnō, a bēna a di olugu bēē ma.

⁹ I jija ka na ne fe yan joona. ¹⁰ Sabu Demasi tugura dunupa ta fēnw nege nō fe, ka taga ka ne kelen to yan; a tagara Tesaloniki. Keresansi tagara Galasi, Tite tagara Dalimasi. ¹¹ Luka kelenpe le tora ni ne ye yan. I nato, i ni Marika ye na jōgōn fe; ne mako b'a ra ka ne demē ne ta baaraw ra. ¹² Ne ka Tisiki ci ka taga Efesi.

¹³ Ne tun ka deregeba min to Torohasi, Karipusi fe yi, i nato i ye na ni o ye, ani kitabuw; nka gbolokitabuw ko le ka bon ne ma kōsebe.

¹⁴ Numuce Alesandiri ka kojugu caman kē ne ra; nka Matigi le bēna a sara ka kapa ni a ta kēwalew ye. ¹⁵ Ele fana ye i yere kōōōsi a ra, sabu a ka an ta kumaw sōōō kōsebe.

¹⁶ Ne tagakofōlō kiti ra ka taga ne ta ko jafō, mōgō si ma ne demē; bēē ka ne to ne kelen na. Nka Ala ye yafa o ma o ra. ¹⁷ Matigi yere le ka ne demē ka baraka don ne ra, janko ne ye Kibaro Diman* waajuri kē k'a gbēya, siya were mōgōw bēē y'a mēn. Ala ka ne bōsi ka bō jara da ra. ¹⁸ Matigi bēna ne bōsi mōgōw ta kēwalejuguw bēē ma, ka ne kisi, ka ne ladon sankolo Masaya* ra. Bonya ye ale le ta ye wagati bēē, ani tuma bēē. Amina.

Pōli ta fori

¹⁹ Ne bē Pirisili ni Akila fo, ani Onezifōri ta somōgōw. ²⁰ Erasitusi tora Korēnti. Ne ka Torofime banabagato to Mile. ²¹ I jija ka na sani nenewagati ye se. Ebulusi bē i fo, ani Pudēnsi, ani Linusi, ani Kolodiya. Balema tōw bēē bē i fo.

²² Matigi ye to i fe. Ala ye nēema aw bēē ye.

Tite

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka nin letere sebe Timote ta letere folo ko fe, k'a to Korenti. A ka Zenasi ni Apolosi le ci ka taga a di Tite ma (3.13). Tite tun ye Gereki le ye. A tun sonna Yesu ma Pɔli ta waajuri sababu le ra.

Pɔli tagara ni a ye ciradenw ta nɔgɔnyeba ra Zeruzalemu (Galasikaw 2.1-3). Wagati min Pɔli tun be Efesi, a ta tagama sabanan na, Tite tun k'a deme baara ra. Pɔli bɔra kaso ra Romu, k'a ta tagama naaninan damina minke, a tun tagara ni Tite ye o tagama ra. O ka Kibaro Diman waajuri ke Kereti; lanabaga dɔw tun sɔrɔra o yɔrɔ ra. Pɔli tagato a ka Tite to Kereti, janko a ye a janto o lanabagaw ra. Nin letere kɔnɔ an b'a ye ko Pɔli be Tite hakiri jigi ko lanabagaw ni o namogow tagamacogo ka kan ka teren; o man kan ka ke mogow kewalejuguw ye. O ra, Tite tun ka kan ka Kereti lanabagaw ta jenkuruw laben, ka cekɔrɔba dɔw nanawoloma, minw ye mogosobew ye, ka olugu ke o namogow ye. Minw be jenge ka bɔ Kibaro Diman sira kan, a ka kan ka olugu jaraki, janko olugu kana na tow lafiri; ale yere ka kan ka teren, janko lanabagaw ye a ladegi. Lanabagaw bee ka kan ka tagama ka kapa ni a ta kuma ye, ka Ala sago ke; o le bena mogow karan ka teme hali o darakumaw yere kan.

Kitabu kɔnɔkow

Kitabu daminakumaw

Lanabagaw ta namogow tagamacogo

Tite ka kan ka lanabagaw bee ladi

Lanabagaw ka kan ka ben kelen ma, ka hera jini

Pɔli ta kumalabanw ani a ta forikan

Pɔli ta fori

(Piyeri flanan 1.1-4)

1 Ne Pɔli, ne min ye Ala ta baarden ye, ani Yesu Kirisita ta ciraden*, Ala ka ne ci janko ne ye lanaya sira ni can sira yira a ta mogow nanawolomaninw na, ka kapa ni Alapasiran ye, ² janko o ye nanamanya banbari jigiya soro; Ala le ka o nanamanya layiri ta an ye kabini dununa ma dan folo, Ala min te faninya tige. ³ A ta wagati latigenin sera minke, a ka a ta kuma yira mogow ra waajuri sababu ra; o waajuri ko le karifara ne ma ka kapa ni an Kisibaga Ala yere kumakan ye. ⁴ Ayiwa, ne Pɔli be nin sebe ci ele Tite ma, ele min ye ne dence yere ye lanaya ra, lanaya kelen min be an bee fe. An Fa Ala ni an Kisibaga* Yesu Kirisita ye neema i ye, ka hera ke i ye.

Baara min dira Tite ma

(Timote folo 3.1-7; Piyeri folo 5.1-4)

⁵ Ayiwa, ne ka i to Kereti jamana ra, janko ko minw nanabɔbari tora, i ye olugu nanabɔ; i ye cekɔrɔba dɔw sigi lanabagaw ta jenkuruw* kunna dugu bee kelen kelen na, i n'a fo ne k'a fo i ye cogo min na. ⁶ Jarakiyɔrɔ man kan ka soro o mogow si ra, o ka kan ka ke musokelentigiw ye; o denw ka kan ka ke lanamogow ye, minw man kan ka

soro jatoya ra, walama ka ke mogow murutininw ye.

⁷ Lanabagaw ta jenkuru kɔrɔsibaga ka kan ka ke mogow jarakibari le ye, sabu Ala ta mogow kɔrɔsibaga lo. A kana ke wasobaga ye, walama mogow jusuba, walama dɔrɔminbaga, walama mogow fariman, walama mogowɔɔɔbaga. ⁸ A ka kan ka ke jatigipuman ye, ani kopuman kanubaga, ani mogow hakiriman, ani mogow terennin, ani mogow saninman, ani yereminabaga. ⁹ A ka kan ka nɔrɔ Ala ta Kuma yere ra, i ko a karanna a ra cogo min na, janko a ye se ka mogow karan ka o ladi ka kapa ni karan terennin ye, ani ka sɔsɔrikebagaw ta firiyɔrɔ yira o ra.

¹⁰ Ne be o fo, sabu mogow murutininw ka ca Yahudiya lanabagaw yere le ce ra, ani kumakolonfobagaw, ani mogowlafiribagaw; ¹¹ i ka kan ka o mogow da datugu le, sabu o be gba kuturu dɔw ta lanaya cen; karan min ma daga, o be mogow karan o ra, wari koson. ¹² O koson o yere ta cira do k'a fo o ma ko: «Keretikaw be faninya tige tuma bee; warajuguw lo, salibagatow lo, minw kɔnɔbaraw te fa ka ye.» ¹³ O seereya ye can ye. O koson i ka kan ka o jaraki kosebe janko o ta lanaya ye sabati. ¹⁴ O kana tugu Yahudiyaw ta folofolo kumakɔrɔw ko; minw banna can ma, o kana tugu olugu ta cifoninw ko. ¹⁵ Mogow minw jusukun saninyanin lo, fen bee saninyanin lo olugu fe; nka minw jusukun lanogonin lo, lanabariw, foyi ma saninya olugu fe;

sabu o hakiri ni o jusukun lanogonin lo. ¹⁶ O b'a fo o da ra ko o ka Ala lon, nka o yere ta kewalew b'a yira ko can te. Ala be o ta kewalew koninya; mogow murutininw lo, o koson o te se ka kewalepuman kise kelen ke.

Tite ka kan ka mogow bee ladi

(Timote folo 2.9-15; Piyeri folo 2.18-20; 3.1-6; Efesikaw 6.5-8)

² Ayiwa, ele Tite koni, min be ben ni karan terennin ye, i ye o le fo. ² A fo cekorobaw ye ko o ye o yere minacogo lon, o ye namalo, ka ke mogow hakirimanw ye, ka sabati lanaya ra, ani kanuya ni mupuri.

³ A fo musokorobaw ye ko olugu fana ye o tagamacogo saninya. O kana ke mogow togocenbagaw ye, o kana o yere bla doromin na; o ye ke ladibaganumanw ye, ⁴ ka muso denmisenw karan, janko olugu ye o cew ni o denw kanu, ⁵ ka ke hakirimanw ye, ka o yere mina, ka o ta sokonobaaraw ke ni jusupuman ye, ka o yere majigi o cew ye, janko o ta kewalew kana ke sababu ye k'a to mogow ye Ala ta Kuma mafiyenya.

⁶ O kuma kelen fo kanbelenw fana ye, ko o ye ke hakirimanw ye ko bee ra. ⁷ Ele yere fana ye ke kewalepuman kebaga ye, k'a to tow ye i tagamacogo ladegi; mogow karan ni jusukun gbenin ye, ani sobeya ye. ⁸ I ta kuma ye ke kuma barakaman ye, mogow te se ka min soso, janko an juguw ye maroya, o kana kumajugu si soro k'a fo an ma.

⁹ A fo baaradenw ye ko o ye o yere majigi o kuntigiw ye fen bee ra, ka o kuntigiw diyanyako ke; o kana o soso. ¹⁰ O kana foyi ta o fe; o ye o ta lanamogoya yira wagati bee, janko mogow ye an Kisibaga Ala ta karan bonya.

Ala ta neema yiracogo

(Efesikaw 2.1-10; Piyeri folo 1.10-21; 2.13-16; Yuhana folo 3.1-3)

¹¹ Ayiwa, Ala ta neema yirara; adamaden bee ta kisiri be bo o neema le ra. ¹² O neema baraka ra Ala be an karan, ko an ye Alapasiranbariya dabra, ka ban dunupa negejuguw ma; ko an ye tagama ni hakiri ye sisan ta wagati ra, terenninya ni Alapasiran na, ¹³ sani k'a to an jigiyi be lonpuman min kan, o ye se; an ta Alaba min ye an Kisibaga* Yesu Kirisita ye, o ta nooro yiralon lo. ¹⁴ Ale le ka a yere di ka sa an koson, janko ka an kunmabo kojuguw bee ma, ka an saninya ka an ke a yere ta mogow ye, janko an ye an yere cesiri ka kewalepuman ke tuma bee.

¹⁵ Ayiwa, i ka kan ka nin kumaw le fo, ka mogow

ladi, ka o jaraki ka kana ni i ta loyoro bonya bee ye. Mogow si kana jon i ra.

Lanabagaw tagamacogo

³ Lanabagaw hakiri jigi a ra, ko o ka kan ka o yere majigi jamana namogow, ani a fan-gatigiw ye; o ye o kan mina ka laben ka kewalepuman ke tuma bee. ² O kana mogow si korofa; o ye ke heramogow ye, ani mogow sabarininw, ka o jusu suma mogow bee korow. ³ Sabu folofolo an fana tun ye hakirintanw le ye, ani Alakanminabariw, ani mogow lafirininw; an tun kera nege suguya bee ta jonw le ye, ani jarabijugu bee; an tun be tagama juguya ni nangboya ra; mogow tun be an koninya, an yere gbansan tun be nogon koninya. ⁴ Nka an Kisibaga Ala ta numanya ni a ta kanuya yirara wagati min na adamadenw ta fan fe, ⁵ a ka an kisi, nka a ma ke an yere ta kewale terenninw koson, a kera a yere ta hina le koson, ani Nin Saninman* min ka an ko ka an ke danfenkuraw ye, ka panamanyakura di an ma. ⁶ Ala ka Nin Saninman lajigi an kan k'a caya, an Kisibaga* Yesu Kirisita sababu ra, ⁷ janko an ye jate mogow terenninw ye Ala na korow a ta neema baraka ra, ani an jigi be panamanya banbari min kan, an ye o soro.

⁸ Ayiwa, nin kumaw ye can le ye. Ne b'a fe i y'a fo mogow ye k'a gbeleya o ma kosebe, janko minw lara Ala ra, olugu ye jija ka kewalepumanw ke. O le ka ji, mogow fana be nafa soro o le ra.

⁹ Nka i kana i yere bla sosorikunntanw na, ani folofolomogow togow ta sosoriw, ani keremisew, ani cira Musa ta sariya* ko sosoriw; nafa te o ra, o te foyi na. ¹⁰ Minw be lanabagaw faran, ni i ka o mogow do ladi ka se fo sijaga fla, ni a ma son, i ye o tigi mabo i yere ra. ¹¹ Sabu sigiya t'a ra, o mogow suguya ka lanaya sira bla; a be jurumun ke ka Ala ta kiti ben a yere kan.

Poli ta ladiri laban ni fori

(Korentikaw folo 16.20-24)

¹² Ni ne nana Aritemasi walama Tisiki ci i fe tuma min na, i ye i jija ka na ne kunben Nikopolisi, sabu ne k'a latige ko ne bena nenewagati ke o yoro le ra. ¹³ I janto sariya karamogow Zenasi ra, ani Apolosi, ka o deme o ta tagama ra, janko foyi kana dese o fe. ¹⁴ An balemaw fana ka kan ka o yere degi kewalepumanke ra, janko ka dow mako na wagatigbelenw na; o man kan ka ke pacintanw ye.

¹⁵ Minw bee be ni ne ye yan, olugu bee be i fo. Minw be an kanu lanaya sira ra, i ye olugu bee fo. Ala ye neema aw bee ye!

Filemon

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka nin letere ni Kolosikaw ta letere sebe k'a to kaso ra Romu. Onezimu ni Tisiki le tagara ni o letere fla ye.

A ka nin letere sebe k'a ci Filemon le ma.

Filemon tun ye Kolosi dugu lanabaga do ye, min tun ka loyoroɓa ta Ala ta baara ra. Baaraden do tun be Filemon fe, min togo tun ye ko Onezimu. Onezimu tun ka Filemon borofen do ta, ka bori ka taga fo Romu, sabu a tun be se ka faga o ko koson. Ka Onezimu to Romu, Pɔli ka Kibaro Diman fo a ye, a sonna Ala ta kuma ma. O koson Pɔli be nin letere sebe k'a ci a matigice Filemon ma, k'a jini a fe ko a ye yafa Onezimu ma, ka son k'a ta baara ra tuun, a kana a ta kewale juru sara a ra. A ka kan k'a mina i ko a balema, a kana ke tuun i ko jon. Pɔli be o kumaw le fo Filemon ye, k'a gbeleɗa kosebe.

Nin letere ka surun, sabu sura kelen doron lo, nka a nafa ka bon. A b'a yira an na ko Ala te mogo bo mogo ra. Ala be baaraden, walama jon kisi cogo min na, a be a matigice fana kisi o cogo kelen le ra. A b'a yira an na fana ko lanabagaw ka kan ka yafa jogon ma, ka jogon kanu, hali ni do ka kojugu ke do ra.

Kitabu konokow

Pɔli be Filemon ni a jɛnɔogonw fo

Pɔli be baraka la Ala ye Filemon koson

Pɔli be Filemon daari Onezimu koson

Pɔli ta kumalaban

Pɔli ta fori

(Timote flanan 1.1-5; Yuhana sabanan 2,6)

1 Ne Pɔli, ne min kera kasoden ye Yesu Kirisita togo koson, ne ni an balemacɛ Timote, anw be nin sebe ci Filemon ma, an baarakejogon kanunin, ² ani an balemamuso Afiya, ani an jɛnɔogon Arisipi, min ye an demɛbaga ye an ta kere ra, ani lanabaga minw be lajen ele Filemon yere ta so konɔ. ³ An Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye, ka hera ke aw ye.

Filemon ta kanuya ni a ta lanaya

⁴ Ne balemacɛ Filemon, tuma o tuma ni ne be Ala daari, ne be baraka la a ye ele ta ko ra. ⁵ Sabu i lanin be Matigi Yesu ra cogo min na, ani i ka Ala ta mogo saninmanw mina ni kanuya min ye, o kibaroya be sera ne ma yan. ⁶ O koson ne be Ala daarira i ye, janko i be jɛnɔogonya min na lanaya ra ni an ye, do belen ye fara o kan; o fana ye ke sababu ye k'a to an ka fenɔuman minw soro Yesu Kirisita fe, i ye o lon ka ja. ⁷ Ne balemacɛ Filemon, i ta kanuya ko koni ka ne jusu diya, ka ne jusu saaro kosebe; sabu i ka Ala ta mogo saninmanw jusu saaro.

Pɔli be Filemon daari Onezimu ta ko ra

(Kolosikaw 4.7-9; Korentikaw folo 13.4-7)

⁸ O koson, ne balemacɛ, ne tun be se ka i jagboya Kirisita* togo koson, ka i ta koketa yira i ra; ⁹ nka ne k'a ye ko a ka fisa ne ye i daari le kanuya koson. Ne Pɔli, ne kera cekoroɓa ye, nka ka fara o kan tuun, ne blara kaso ra Yesu Kirisita togo koson.

¹⁰ Ne be i daarira ne dence Onezimu † ta ko le ra, ne kera min fa ye kasobon konɔ yan. ¹¹ Ne k'a lon ko wagati temenin, a ma ko ja i ye, nka sisan ele o, ne o, a bena ko ja an fla be ye.

¹² Ne be a kosegi i ma tuun, ale min kera i n'a fo ne yere farisogo do. ¹³ Ne koni tun b'a fe a ye to ne korɔ yan, janko ka ne to negejorokow ra kaso ra yan Kibaro Diman* koson, a ye baara dow ke ne ye ele yere no ra. ¹⁴ Nka ne tun t'a fe ka foyi si ke, ni min ma ben i ma, janko i bena koruman min ke ne ye, o kana ke jagboya ye, nka a ye ke i yere sago ye.

¹⁵ I b'a soro ko i ni Onezimu faranna jogon na wagati doonin le, janko a ye seko i ma ka to ni i ye tuma be. ¹⁶ A kana ke jon ye tuun, nka a ye fisaya ni jon ye, ka ke i ko i balema kanunin; a ko ka gbelen ne ma, nka a ko belen ka kan ka gbeleɗa ele ma ka teme ne ta kan; sabu aw fla be bena ke

† Onezimu togo korɔ ye ko: mogo jaciman.

ɲogɔn fɛ Matigi ta jɛnɲogɔnya ra.

¹⁷ Ayiwa, ni i kɔni bɛ ne jate i teri ye, o tuma Onezimu mina ka ɲa i n'a fɔ i tun bɛna ne yɛrɛ mina cogo min na. ¹⁸ Ni a kɛra ko a ka fɛn dɔ cɛn i fɛ, walama ni i ta juru le b'a ra, ne le bɛna o juru sara i ye. ¹⁹ Ne Pɔli bɛ nin sɛbɛ ni ne yɛrɛ boro ye, ko ne bɛna o juru bɛɛ sara i ye. Ne yɛrɛ ta juru min bɛ ele ra, ne tɛna o fɔ, nka o kɔrɔ ye ko ele yɛrɛ kuturu bɛɛ ye ne ta le ye!

²⁰ Ne balemaccɛ, ne bɛ i daari ko i ye nin kɔɲuman kelen kɛ ne ye Matigi kosɔn; sabari ka ne jusu suma Kirisita* ta jɛnɲogɔnya kosɔn.

²¹ Ne lara a ra ko ne ka min daari i fɛ, ko i bɛna o kɛ, o le kosɔn ne ka nin sɛbɛ ci i ma, sabu ne k'a

lon ko i bɛna min kɛ, o bɛna tɛmɛ ne ta fɔta yɛrɛ kan.

²² Ayiwa, ne b'a fɛ i ye bon dɔ labɛn ne ye, sabu ne jigi b'a kan ko o bɛna ne labla aw ye lon dɔ, aw ta daariri baraka ra.

Fori laban

²³ Ne kasodenɲogɔn Epafirasi, min bɛ kaso ra Yesu Kirisita tɔgɔ kosɔn, ale bɛ i fo. ²⁴ Ne baarakɛɲogɔn tɔw, Marika, ani Sitariki, ani Demasi, ani Luka, olugu fana bɛ i fo.

²⁵ An Matigi Yesu Kirisita ye nɛɛma aw ye.

Heburuw

Kitabu faamucogo

Nin letere sebebaga ma lon. Dow tun b'a miiri ko a sebebaga ye Apolosi ye, walama Barinabasi, walamama Poli, nka olugu si togo ma fo kitabu konu.

Nin kitabu nafa ka bon kosebe. Lanabaga minw tun ka Yahudiyaw ta sariyaw ni o ta landaw jalon, a sebera olugu le ye, walama Yahudiya lanabaga dow. A sebebaga b'a fe k'a yira ko Layirikoro ta kumaw ni a ta tagamasiyenw bee dafara Yesu Kirisita ta saya saraka sababu ra. O koson lanabagaw ka kan ka jija ka to lanaya ra. O man kan ka o ta kisiri ko ke borokofefen ye.

O ra, nin kitabu segebaga b'a yira ko Yesu ta nooro ka bon ni melekew ta ye, ko Yesu ka bon ni cira Musa ye, ale min tun ye Ala ta ciraba ye, min ka Izirayelimogow labo Misiran jonya ra, ka taga ni o ye o ta jamana ra.

Yesu ye Ala ta sarakalasebagaw kuntigi ye, min ni sarakalasebaga tow te kelen ye. Ale ta sarakalasebagaya te ban ka ye, sabu a panaman lo wagati bee. Ale yere le kera saraka ye, k'a jori ke ka jurumunw yafa. Ale kelen ta saraka blara saraka tow bee no ra.

Kitabu sura 11 ni 12 ra, seberikebaga be moggo caman togo fo, minw tun ka o jigi la Ala kan, ka la Ala ra, ka baara ke a ye. Bi lanabagaw fana ka kan ka o mogow ta tagamacogo ladegi, ka o ja lo Matigi Yesu kelenpe ra, ka tugu a no fe (12.2).

Kitabu konokow

Yesu ye Ala ta cirayakumaw bee dafabaga ye
 Yesu korotara ka teme melekew ni cira tow bee kan
 Yesu ye sarakalasebagaw kuntigi dafanin ye
 Yesu ye layirikura sigibaga ye
 Yesu ye saraka dafanin ye
 Moggo minw lara Ala ra
 Lanabaga tagamacogo
 Daariri ni forikan

Ala kumana Kirisita baraka le ra

(Yuhana 1.1-3; Kolosikaw 1.15-17; Heburuw 10.12-14; Filipikaw 2.6-11)

1 Ayiwa, folofolo, Ala kumana an bemaw fe ciraw sababu ra tuma caman na, ani cogo caman na. ² Nka nin wagati labanw na, Den min bora Ala ra*, a kumana an fe o le sababu ra. Ala ka ale le sigi k'a ke fen bee tigi ye; a ka dununa dan ale le baraka ra fana. ³ Ala ta nooro be ale le ra; a cogoya ni Ala cogoya ye kelen ye. A ta kuma barakaman le ka dununa fen bee mina ka lo. A ka mogow saninya ka bo o ta jurumunw na minke, a tagara sigi sankolo ra Sebestigi Ala kininboroyanfan fe.

Kirisita ka bon ni melekew ye

⁴ Den min bora Ala ra*, o be melekew kunna, fo Ala ka togo di a ma, togo min ka bon ni melekew ta ye pewu! ⁵ Ala m'a fo a ta melekew si ma ka ye ko: «Den min bora ne ra, ele lo; ne kera i Fa ye bi.»

A fana m'a fo ka ye meleke si ta ko ra, ko:

«Ne bena ke a Fa ye,
 a bena ke ne Dence ye †.»

⁶ Nka Den min bora Ala ra, o min ye fen bee kuntigi ye, wagati min na Ala ka o ci dununa ra, Ala ko: «Melekew bee ye a bato ††.»

⁷ A k'a fo melekew ta ko ra, ko:

«A be a ta melekew ke fojo ye,
 k'a ta baaradenw ke tasumamanaw ye ‡.»

⁸ Nka Den min bora Ala ra, a k'a fo o ta ko ra, ko:

«E, Ala, i ta masaya be to a no ra wagati bee;
 i ta masacebere ye terenninyabere le ye.»

⁹ I be terenninya kanu, i be kojugu koninya; o le koson Ala, i ta Ala koni ka i panawoloma ka nagarituru ke i kun na, ka i fisaya i toogonw ye ††.»

¹⁰ A k'a fo tuun ko:

«Matigi, ele le ka dugukolo dan kabini a damina ra,

† 1.5 Nin kuma fora Zaburu 2.7; Samawilu flanan 7.14;

Kibaroyaw folo 17.13 †† 1.6 Nin kuma fora Sariya 32.43

‡ 1.7 Nin kuma fora Zaburu 104.4 †† 1.8-9 Nin kuma fora Zaburu 45.7-8

i yere boro ka sankolo dan.
 11 O fenw bee bena teme, nka ele koni be to i no ra;
 o bee bena koro i ko fani be koro cogo min na.
 12 I bena o kuru i ko moggo be deregeba kuru cogo min na;
 o bena yelema i ko moggo be fani donta yelema cogo min na.
 Nka ele koni, ele be to i cogo ra, ele ta sandaw te ban ka ye †.»
 13 Ayiwa, Ala k'a fo meleke juman le ye ka ye, ko: «I sigi ne kininboroyanfan fe, fo ne ye i juguw mina ka o bla i sen koro ††?»
 14 Melekew ye mun le ye? O bee ye ninw le ye; ciradenw lo, minw be baara ke Ala ye. Moggo minw ka kan ka kisi, Ala be melekw ci ka taga olugu deme fana.

Ala ta kisiriba

2 Ayiwa, o koson an ka kuma minw men, an ka kan ka an janto o ra kosebe, janko an kana na sira bla ka taga an kun fe. 2 Melekew tun ka kuma min fo an bemaw ye, o kera can ye; moggo o moggo ka sariya cen, ka ban ka Ala kan mina, Ala ka olugu bee sara ka kapa ni o ta kwalew ye. 3 Ayiwa, anw fana bena bosi cogo di, ni an ka nin kisiriba ke borokofefen ye? Matigi yere le konna ka o kisiri ko fo; o ko, minw ka a lamem, olugu k'a fo an ye k'a gbeya. 4 Ala yere ka baraka don o ta seereya ra ni tagamasiyenw ye, ani kobaw, ani kabako suguya caman, ani ka Nin Saninman* ta sebayaw di o ma fana ka kapa ni a yere sago ye.

Moggo be kisi Kirisita le baraka ra

5 Ayiwa, an be dunupakura nata min ko fora, Ala ma o kuntigiya di melekw le ma. 6 Nka moggo do ka nin seereya ke Kitabu yoro do ra, ko: «Ala, moggo ye mun ye, k'a fo ko i be i hakiri to a ra? Adamaden ye mun ye, k'a fo ko i be i janto a ra? 7 I k'a dogoya melekw ye wagati doonin; i ka nooro ni bonya masafugula don a kun na, 8 ka fen bee bla a sen jukoro ‡.»

Ni a fora ko Ala ka a sigi fen bee kunna, o koro ye ko fen si te yi ni a te min kunna. O bee n'a ta, an b'a ye ko se ma di a ma folo ko a ye sigi fen bee kunna.

9 Nka sisan an b'a ye ko Ala ka Yesu min dogoya ka teme melekw kan ka wagati doonin ke, sisan Ala ka nooro ni bonya masafugula di o ma, a ta tooro ni a ta saya koson; o cogo ra, Ala ta neema sababu ra, a sara mogow bee le no ra.

10 Ayiwa, can ra, fen bee danna Ala min sababu ra, ani Ala min koson, ale tun b'a fe ka moggo caman ladon a ta nooro ra; o koson a benna a ma ka Yesu ta bonya dafa a ta toorow sababu ra, ale min ye mogow ta kisiri tigi ye.

11 Yesu min be mogow saninya ka o bo jurumun na, ale ni o moggo saninyaninw bee ta Fa ye Ala ke-

† 1.10-12 Nin kuma fora Zaburu 102.26-28 †† 1.13 Nin kuma fora Zaburu 110.1 ‡ 2.8 Nin kuma fora Zaburu 8.5-7

len le ye. O le koson a te a yere fisaya o ma; a be o wele ko a balemaw. 12 A ko: «Ala, ne bena i togo fo ne balemaw ye, ne bena i tando ni donkiriw ye i ta jama bee lajen-ninw ce ra †.»
 13 A ko fana tuun, ko: «Ne bena ne jigi la Ala kan.»
 A ko tuun, ko: «Ne fle nin ye, ne ni Ala ka den minw di ne ma ‡.»
 14 Ayiwa, Yesu ka o moggo minw kisi, i n'a fo olugu ye adamadenw le ye, o koson Yesu fana kera adamaden ye. A ka o ke janko a ta saya baraka ra, saya fanga be Setana min boro, a ye o Setana ta fanga cen; 15 janko minw tun be Setana ta jonya ra o si bee ra, saya nasiran koson, a ye olugu kumabo. 16 Can ra, Yesu ma na ka na melekw le deme; a nana Iburahima ta denw le deme. 17 O le koson jagboya lo, a tun ye ke adamaden ye cogo bee ra, ka ke sarakalasebaga* kankelentigi ye, min be hina mogow ra, ka baara ke Ala ye janko ka mogow ta jurumunw kafari. 18 Ayiwa, i n'a fo ale yere toorora korobori koson, o koson minw be korobo, a be se ka olugu deme.

Kirisita ka bon ni cira Musa ye

(Matiyu 21.33-38)

3 O le koson, ne balema saninmanw, Ala ka aw minw wele, ne b'a fe ko aw ye miiri Yesu le ma; ale le ye Ala ta ciraden ye, ani a ta sarakalasebagaw kuntigiba*, an ta lanaya ko ra. 2 Yesu kera kankelentigi ye Ala na koro, Ala min k'a sigi a ta baara ra, i n'a fo cira Musa tun kera kankelentigi ye Ala ta so bee konc cogo min na. 3 Nka Yesu ka kan ni bonyaba ye ka teme cira Musa kan pewu; sabu bonlobaga be bonya soro ka teme bon yere kan.

4 Bon o bon, moggo le k'a lo; nka min ka fen bee lajennin lo, o ye Ala le ye. 5 Cira Musa koni tun ye baarden le ye, min k'a ta baara ke ni kankelentigiya ye Ala ta so bee konc. Ala tun be kuma minw fo, a ta baara tun ye ka o seereya le ke. 6 Nka Kirisita* kera kankelentigi ye i ko Dence min sigira Ala ta so konc ka ke fen bee kunna. Sisan anw le ye o so ye; nka an be an yere bonyara lanaya ni jigiyi min koson, fo an ye jija ka to o kan ka taga se a laban ma.

Nenekiriyoro min labenna Ala ta mogow ye

7 O koson, i n'a fo Nin Saninman* k'a fo cogo min na, ko:

«Ni aw be Ala kumakan men bi, 8 aw kana aw jusukun gbeleya i n'a fo aw bemaw murutira Ala kama kongokolon konc cogo min na, ko o be Ala korobo.»

9 O yoro le ra aw bemaw ko o be ne Ala korobo, k'a soro o ka ne ta kokeninw bee ye ka se fo san binaani.

10 O koson ne dimina o wagati mogow koro;

†† 2.12 Nin kuma fora Zaburu 22.23 ‡ 2.13 Nin kuma fora Ezayi 8.17-18

ne ko: <O yere ta miiriyaw le be o lafiri tuma bee; ne b'a fe o ye sira min ta, o te o lon.>

¹¹ O koson ne dimikojugu fe, ne karira ko: <O tena don ne ta nenekiriyoro ra fiyewu †!> »

¹² Ne balemaw, aw ye aw yere korosi, mogso si kana sorso aw ra, jusujugu ni lanabarijusu be min na, fo ka ban ka Ala panaman kan mina. ¹³ Nka Ala ka «bi» min ko fo, ka aw to o ra, aw ye jogon ladi lon o lon, janko jurumun kana ke sababu ye ka aw lafiri ka aw jusukun gbeleya. ¹⁴ An kera Kirisita* ta jenjogonw le ye, nka an ka a damina ni jigiyi min ye, fo an sinsinnin ye to o kan ka taga se a laban ma.

¹⁵ A sebera Kitabu kono, ko: «Ni aw be Ala kumakan men bi, aw kana aw jusukun gbeleya, i n'a fo an bemaw murutira cogo min na †.»

¹⁶ Ayiwa, jontigiw le ka Ala kumakan men ka muruti? Cira Musa bora ni minw ye Misiran jamana ra, yala olugu te wa? ¹⁷ Ala dimina jontigiw le korso fo san binaani? Minw ka jurumun ke, ka sa kongolon kono, yala olugu te wa? ¹⁸ Ala karira ko jontigiw le tena don a ta nenekiriyoro ra? Yala minw murutira a kama, olugu te wa?

¹⁹ O cogo ra, an b'a ye ko o ta lanabariya le koson o ma se ka don o jamana ra.

4 Ayiwa, Ala ka layiri min ta ko an bena taga don ale ta nenekiriyoro ra, i n'a fo o layiri belen be a no ra, o ra an ye an yere korosi, janko aw si kana na dese ka to ko. ² Kibaro Diman* waajuri kera an ye, i n'a fo a kera an bemaw ye cogo min na. Nka o ka o kuma min men, o ma foyi ja o ye; sabu minw k'a men, olugu m'a mina ni lanaya ye. ³ Nka anw minw lara Yesu ra, anw bena don o nenekiriyoro ra, i n'a fo Ala k'a fo cogo min na, ko: «Ne dimikojugu fe, ne karira ko:

O tena don ne ta nenekiriyoro ra fiyewu †.» Ala ka o kumaw fo k'a sorso a tun ka fen bee dan ka ban kabini dunuƙa dantuma na; ⁴ sabu a fora Kitabu yoro do ra tere wolonfla ko ra, ko: «Tere wolonflanana, Ala nenekirira a ta baara bee ra †.»

⁵ O yoro kelen na Ala ko tuun, ko: «Ne ka jamana min layiri ta o ye, o tena don ne ta nenekiriyoro ra fiyewu.»

⁶ Ayiwa, minw tun konna ka o Kibaro Diman lamena, olugu ta lanabariya koson, o ma don o jamana ra ka nenekiri. Nka o bee n'a ta, do werew belen be se ka don o yoro ra. ⁷ O le koson Ala ka lon do were sigi tuun; o ye «bi» ye. Wagatijan temenin ko a ka o kuma don Dawuda da ra. A tun konna ka o kuma fo; o kuma fle nin ye, ko:

«Ni aw be Ala kumakan men bi, aw kana aw jusukun gbeleya †.»

⁸ Ayiwa, ni Yosuwe tun sera ka Izirayelimogow ladan o nenekiriyoro ra, Ala tun tena lon were ko fo tuun o ko fe. ⁹ O koson Ala ka a ta baara ke, ka nenekiri a tere wolonflanana na cogo min na, o nenekiri jogon be Ala ta mogow ja. ¹⁰ Ni mogow min ka don Ala ta nenekiriyoro ra, o tigi be

nenekiri a ta baaraw ra, i n'a fo Ala nenekirira a ta baaraw ra cogo min na. ¹¹ O koson an ye jija ka don o nenekiriyoro ra, janko mogso si kana to ko fe i n'a fo Alakanminabari dow k'a ke cogo min na.

¹² Sabu Ala ta Kuma be panamanya di, baraka b'a ra. A da ka di ka teme muru da fla kan. A be mogso sogso fo ka se mogso jusukun ni a nin dan ma, ka se kolo tugudaw ni sonbe ma. A be mogso ta miiriyaw ni a jusukunnakow bee segesege k'a lon.

¹³ Danfen si te yi min dogonin lo Ala ja korso. Fen bee be a ja korso kene kan, fen si dogonin te a ma; an bena taga lo ale Ala min ja korso, janko an bee ye an ta fo.

Yesu ye sarakalasebagaw kuntigiba ye

¹⁴ Ayiwa, i n'a fo sarakalasebagaw kuntigiba* be an fe, min yelera ka taga fo sankolo kononoyoro ra, min ye Yesu ye, Den min bora Ala ra, o tuma an ko an be lanaya min na, an ye jija ka to o kan.

¹⁵ Sarakalasebagaw kuntigiba min te se ka hina an na ka an deme an ta barakantanyaw ra, an ta sarakalasebaga te o jogonna ye. Nka ale fana korobora cogo bee ra i n'a fo anw, nka a ma jurumun si ke. ¹⁶ O ra, an kana siran; an ja siginin ye madon neema tigi Ala ta masasiginan na, janko a ye makari an na, ka neema an ye, ka an deme wagati bennin na.

5 Ayiwa, sarakalasebagaw kuntigibaw* bee panawolomara ka bo mogow le ce ra; a sigira mogow koson, ka kow panabo o ni Ala ce. A be siman sarakaw ni began sarakaw lase Ala ma mogow ta jurumunw koson. ² A be se ka hina mogso kolonbariw ni mogso lafirininw na, sabu ale fana ye barakantan ye i n'a fo o mogow. ³ O koson a ka kan ka saraka do bo a yere ta jurumunw koson, i n'a fo a b'a bo mogso tow ta jurumunw koson cogo min na. ⁴ Ayiwa, mogso si te se ka o bonya ta k'a la a yere kan; Ala le be mogso wele a kama, i n'a fo a ka Haruna wele cogo min na.

⁵ O cogo ra, Kirisita* fana ma sarakalasebagaya ta kuntigibaya bonya la a yere kan a yere ma; nka Ala le ka a ke a ye, k'a fo a ma ko:

«Den min bora ne ra, ele lo; ne kera i Fa ye bi †.»

⁶ Ala k'a fo yoro were ra fana, ko: «Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bee, i n'a fo Melikisedeki tun be cogo min na †.»

⁷ Wagati min Yesu tun be dunuƙa ra yan, a tun k'a lon ko se be Ala ye ka ale kisi saya ma; a ka Ala daari, k'a daari kosebe ni kanba ye, fo ka kasi. Ala ka a ta daariri lamena a ta Alapasiran koson.

⁸ Nka hali k'a sorso a bora Ala ra, o bee n'a ta, a ka Ala kan mina, ka tooro. ⁹ Ala k'a ta kow bee dafa tuma min na, minw be a kan mina, a kera olugu ta kisiri tigi ye, kisiri banbari. ¹⁰ Ala ka a latige k'a ke sarakalasebagaw kuntigiba ye, i n'a fo Melikisedeki tun kera a ye cogo min na.

Lanabaga barakantanw

¹¹ Ayiwa, fen caman be an fe k'a fo aw ye nin ko

††† 5.5 Nin kuma fora Zaburu 2.7 ††† 5.6 Nin kuma fora Zaburu 110.4

† 3.7-11 Nin kuma fora Zaburu 95.7-11 †† 3.15 Nin kuma fora Zaburu 95.7-8 † 4.3 Nin kuma fora Zaburu 95.11 †† 4.4 Nin kuma fora Damina 2.2 †† 4.7 Nin kuma fora Zaburu 95.7,8

ra, nka o kow nafa ka gbelen, sabu aw ta faamuri ka sumaya. ¹² Nɔgɔntumasi aw tun ka kan ka ke karamɔgɔw le ye; nka hali bi o belen be aw karan-na Ala ta Kuma damina le ra kura ye tuun. Hali bi aw mako be nɔnɔ le ra, aw te se ka domuni gbiriman domu. ¹³ K'a sɔrɔ mɔgɔ min be nɔnɔ dɔrɔn ke a ta baro ye, o tigi ye denɔnenin le ye, a te ko terennin lɔn ka bɔ ko terenbari ra. ¹⁴ Nka domuni gbiriman ye mɔgɔkɔrɔbaw ta le ye; olugu ka o yere degi, ka ko lɔn, ka kopuman ni kojugu lɔn ka bɔ nɔgɔn na.

6 O le kosɔn, Kirisita* ta karan be damina ko minw na, an kana to o kan hali bi; an ye taga na lanaya ra, ka ke i ko mɔgɔkɔrɔbaw. An man kan ka kɔsegi karan damina kan tuun, i n'a fɔ mɔgɔ ka kan ka nimisa cogo min ka kewale nacintanw dabla, ka la Ala ra, ² ani batizeri ta karan, ani boro be la mɔgɔw kan cogo min na, ani suw kunuko, ani Ala ta kiti banbari. ³ Ayiwa, an ye o kow to yi ka taga na! An bena o le ke, ni Ala sɔn-na.

⁴ Ayiwa, Ala ta yeelen yirara minw na ka ye, minw ka Ala ta nɛema nɛnɛ ka ye, ka dɔ sɔrɔ Nin Saninman* na, ⁵ ka Ala ta Kuma diya nɛnɛ ka ye, ka wagati nata ta sebayaw lɔn, ⁶ ayiwa, o bɛe n'a ta, ni o mɔgɔw benna, olugu kɔni te se ka nimisa kokura tuun fiyewu; sabu Den min bɔra Ala ra*, a be i n'a fɔ o be o le gbengbenna yiri ra tuun kokura, k'a lamaroya kɛnɛ kan bɛe na na.

⁷ Ayiwa, ni sanji ka ben sipagako caman dugukolo min kan, ni o dugukolo siman ka na, ka ke senekɛbaga sago ye, o dugukolo be Ala ta baraka sɔrɔ. ⁸ Nka ni njanaw, ani binjuguw dɔrɔn le falenna a ra, a te foyi na; a tena mɛɛn o yɔrɔ be danga, ani a laban tasuma b'a jeni.

⁹ O bɛe n'a ta, an balema kanuninw, hali ni an be nin kumaw fɔ, an jigi siginin lo aw ta ko ra; an k'a lɔn ko aw be sirapuman le kan, min ye kisiri sira ye. ¹⁰ Sabu Ala te numanlɔnbari ye k'a fɔ ko a be jina aw ta baara kɔ, ani aw ka balema kanu cogo min na a tɔgɔ kosɔn, ani aw ka Ala ta mɔgɔ saninmanw demɛ cogo min na, ani aw be o demɛna cogo min na fana hali bi. ¹¹ Nka min ka di an ye, o ye ko aw bɛe kelen kelen ye jija ka se fɔ a laban ma, janko aw jigi be min kan, aw ye o sɔrɔ. ¹² An t'a fe aw ye ke salibatɔw ye. Ala ka fen minw layiri ta, mɔgɔ minw be jija ka o sɔrɔ o ta lanaya ni o ta mupuri baraka ra, aw ye olugu le ladegi.

Ala ka layiri min ta

¹³ Ala ka layiri ta Ibrahima ye tuma min na, a tun te se ka kari tɔgɔ were ra, min ka bon ni ale Ala yere tɔgɔ ye minke, a karira a yere tɔgɔ le ra. ¹⁴ A ko Ibrahima ma ko: «Sigiya t'a ra, ne bena baraka don i ra, ka i ta duruja caya kosebe †.»

¹⁵ Ayiwa, Ibrahima mupuna ka Ala makɔnɔ minke, o cogo le ra, Ala tun ka min layiri ta a ye, a ka o sɔrɔ.

¹⁶ Ni mɔgɔw be kari, fen min ka bon ni olugu yere ye, o be kari o le ra; o kariri ye sarati le ye k'a yira ko o ta kuma ye can ye, ani ka sɔsɔri bɛe

ban pewu.

¹⁷ O cogo ra, minw tun ka kan ka o layiripuman sɔrɔ, Ala tun b'a fe k'a yira olugu ra le k'a gbeya ko ale te a ta kolatigeninw yelemɛ fiyewu; o kosɔn a karira ka fara layiri kan. ¹⁸ O fen fla te se ka yelemɛ fiyewu. Ala ka layiri min ta, ani ka kari ka fara a kan, a te se ka faninya tige o ko ra. An minw ka karifayɔrɔ sɔrɔ Ala kɔrɔ, nin kumaw be an ja gbɛleya le kosebe, janko Ala ka layiri min ta an ye, an ye an jigiya to o kan. ¹⁹ O jigiya be an nin mara, i ko nege gbiriman min be kurunba lalo; jigisɔbe lo, ani jigi barakaman. O le be yɔrɔ saninman* ta boncetigefani dayele an ye, ka an ladon fɔ yɔrɔ saninmanba kɔnɔ. ²⁰ Yesu konna ka don an na o yɔrɔ ra an ta jurumunw kosɔn. A kera sarakalasebagaw kuntigiba* ye i n'a fɔ Melikisedeki tun kera a ye cogo min na; a bena to o kuntigiya ra wagati bɛe.

Melikisedeki ta sarakalasebagaya

7 Ayiwa, o Melikisedeki tun ye Salemu dugu masace le ye, ani Ala Korɔtaninba ta sarakalasebaga*. O wagati ra Ibrahima tun tagara masa dɔw kere, ka se sɔrɔ o kan; Ibrahima kɔsegito, Melikisedeki tagara a kunben ka dugawu ke a ye. ² Ibrahima ka a borofɛnw bɛe yaga bɔ ka o di Melikisedeki ma. Melikisedeki tɔgo kɔrɔ ye ko «terenninya masa.» Ka fara o kan, Salemu masace lo, o kɔrɔ ye ko «hera masace †.» ³ A face tɔgɔ ma fɔ, a bamuso tɔgɔ ma fɔ, a ta buruju tɔgɔ fana ma fɔ; a worocogo ma fɔ, walama a sacogo. A be i ko Den min bɔra Ala ra*, sabu a be to a ta sarakalasebagaya ra wagati bɛe.

⁴ Aw m'a ye ko nin ce tun ka bon wa! Fɔ an be-mace Ibrahima tun ka fen o fen sɔrɔ kerekeyɔrɔ ra, a ka o bɛe yaga bɔ ka o di a ma. ⁵ Levi* ta duruja minw ye sarakalasebagaw* ye, sariya* k'a yira ko olugu ka kan ka yaga mina Izirayelimɔgɔw fe, minw ye o balema ye; k'a sɔrɔ o bɛe bɔra Ibrahima le ra fana. ⁶ Melikisedeki tun te Levi ta duruja dɔ ye, nka o bɛe n'a ta, a ka yaga mina Ibrahima fe. Ala tun ka layiri ta Ibrahima min ye, a ka dugawu ke o ye. ⁷ K'a sɔrɔ sigiya t'a ra, namɔgɔ le be dugawu ke komɔgɔ ye. ⁸ Sarakalasebagaw fe, Levi ta duruja minw tun be yaga mina, olugu tun ye adamaden gbansanw le ye. Nka Melikisedeki min ka yaga mina Ibrahima fe, a fɔra ko ale panaman lo wagati bɛe. ⁹ Levi ta duruja minw be yaga mina, an be se k'a fɔ ko olugu yere ka yaga bɔ k'a di Melikisedeki ma, sabu o bemace Ibrahima k'a di a ma. ¹⁰ Wagati min Melikisedeki tagara yaga mina Ibrahima fe, olugu tun ma woro ban, nka Ibrahima le tun bena o woro. O cogo ra olugu yere ka yaga di Melikisedeki ma.

¹¹ Ayiwa, sariya min dira Izirayelimɔgɔw ma, o ju tun sigira Levi ta sarakaw le kan. Ni o sarakalasebagaya tun sera ka mɔgɔw kisi ka o bɔ o ta jurumunw bɛe ra, kun tun tena ke a ra tuun ko sarakalasebaga were ye na, i n'a fɔ Melikisedeki tun kera a ye cogo min na. Sarakalasebagaw tun bena to ka bɔ Levi ta gba le ra dɔrɔn, i ko Haruna.

¹² Sabu ni sarakalasebagaya yelemɛna, jagboya

† 6.14 Nin kuma fɔra Damina 22.16-17

†† 7.1-2 Nin kuma fɔra Damina 14.17-20

lo fana ko sariya ye yeŕema. ¹³ An bɛ Matigi min ta ko fɔra nin ye, ale bɔra gba wɛrɛ le ra; a ta gbamɔgɔ si ma deri ka sarakalasebagaya baara kɛ, ka saraka bɔ sarakajenifen* kan. ¹⁴ Ayiwa, bɛɛ k'a lon ko an Matigi bɔra Zuda ta gba le ra; nka cira Musa ma foyi fɔ sarakalasebagaya ta ko ra o gba ta fan fɛ.

Yesu ta sarakalasebagaya tɛ ban

¹⁵ Yesu kɛra sarakalasebaga* wɛrɛ ye minkɛ, i n'a fɔ Melikisedeki tun kɛra a ye cogo min na, o le b'a yira k'a gbɛya tuun ko a ni Levi ta gba tɛ sira kelen na. ¹⁶ A ma kɛ sarakalasebaga ye ka kapa ni gba ta sira ta sariya ye; nka a kɛra sarakalasebaga ye a ta janamanya banbari ta sebgaya le baraka ra. ¹⁷ Sabu a fɔra a ta ko ra ko:

«Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bɛɛ i n'a fɔ Melikisedeki tun bɛ cogo min na †.»
¹⁸ O cogo ra sariya* fɔlɔ bɔra yi, sabu baraka tun tɛ o ra ka mɔgɔw kisi, nafa tun tɛ o ra fana;
¹⁹ sabu sariya ma se ka foyi kɛ k'a dafa. Sisan an ka jigiya wɛrɛ le sɔrɔ, min ka ji ni fɔlɔta ye; o le sababu ra an bɛ se ka gbara Ala ra.

²⁰ Ka fara o kan, Ala karira le, ko Yesu bɛna kɛ sarakalasebaga ye. A ma kari sarakalasebaga tɔw si ta ko ra. ²¹ Nka Yesu kɛra sarakalasebaga ye tuma min na, Ala karira k'a fɔ a ye ko:

«Matigi karira, a fana tɛna a ta miiriya yeŕema: Ele le ye sarakalasebaga ye wagati bɛɛ.»
²² O ra, Yesu kɛra Ala ta jɛnɔgɔnya min sarati ye, o jɛnɔgɔnya ka fisa ni fɔlɔ ta ye pewu.

²³ Ka fara o kan tuun, sariya fɔlɔ wagati ra sarakalasebaga caman le tɛmena; saya kosɔn, o dɔ ma se ka to sarakalasebagaya baara ra. ²⁴ Nka Yesu kɔni, ale tɛ sa fiyewu; o kosɔn mɔgɔ si tɛ se ka kɛ sarakalasebaga ye a nɔ ra. ²⁵ O le kosɔn minw bɛ gbara Ala ra Yesu sababu ra, a bɛ se ka olugu kisi wagati bɛɛ ka bɔ jurumun bɛɛ ra, sabu a janaman lo wagati bɛɛ, a bɛ Ala daari o ye.

²⁶ An mako tun bɛ nin sarakalasebagaw kuntigiba jɔgɔn le ra, min saninyanin lo, jarakiyɔrɔ tɛ min na, nɔ si tɛ min na, min faranna ka bɔ jurumunkebagaw cɛ ra, ka kɔrɔta ka tɛmɛ hali sankolo kan. ²⁷ A mako tɛ a ra ka saraka bɔ lon o lon a yɛrɛ ta jurumunw kosɔn fɔlɔ, ka ban ka a bɔ mɔgɔ tɔw ta kosɔn, i n'a fɔ sarakalasebagaw kuntigiba tɔw. A ka a yɛrɛ di saraka ye ka o bɛɛ kɛ sipaga kelen ka ban pewu.

²⁸ Can ra, sariya ka mɔgɔ minw sigi ka o kɛ sarakalasebagaw kuntigibaw ye, barakantanya tun bɛ o mɔgɔw ra. Nka Ala karira ka kuma min fɔ sariya kɔ fɛ, o sababu ra Den min bɔra Ala ra*, o le sigira ka kɛ sarakalasebagaw kuntigiba dafanin ye wagati bɛɛ.

Yesu ye sarakalasebagaw kuntigiba ye

8 Ayiwa, an ka kuma minw bɛɛ fɔ, o kunba ye nin ye: sarakalasebagaw kuntigiba* bɛ an fɛ, min siginin bɛ Ala ta masasiginan kininboroyanfan na sankolo ra. ² A bɛ a ta baara kɛ yɔrɔ saninman*

† 7.17 Nin kuma fɔra Zaburu 110.4

kɔnɔ, fanibon janaman kɔnɔ, Matigi Ala yɛrɛ boro ka min lo, mɔgɔ boro ma a lo.

³ Sarakalasebagaw kuntigibaw bɛɛ sigira, janko o ye siman sarakaw ni began sarakaw lase Ala ma. O cogo ra jagboya lo ko an ta sarakalasebagaw kuntigiba fana ye fɛn dɔ sɔrɔ ka a lase Ala ma.

⁴ Ni a tun bɛ dunuɔa ra yan, a tun tɛna kɛ sarakalasebaga ye yɛrɛ; sabu sarakalasebaga wɛrɛw bɛ yi, olugu le bɛ sarakaw lase Ala ma ka kapa ni sariya* ye. ⁵ O bɛ o baara kɛ yɔrɔ saninman min kɔnɔ, o ye sankolo ta yɔrɔ saninman bisigiya le ye. Cira Musa tun b'a fɛ ka fanibon saninman lo tuma min na, Ala k'a fɔ a ye ko: «Ne ka nin fɛnw bisigiya min yira i ra kuru kan, i ye o kɔrɔsi kɔsɛbɛ, k'a to a ye kɛ ka kapa ni o ye †.»

⁶ Nka sisan Kirisita* ta baara ka bon ni sarakalasebaga tɔw ta ye pewu, sabu ale le bɛ soronarikebaga ye Ala ni mɔgɔw cɛ ka jɛnɔgɔnya min don o cɛ, o jɛnɔgɔnya ka bon ni fɔlɔ ta ye. O jɛnɔgɔnya ju sigira layiri minw kan, o ka fisa ni fɔlɔ ta ye pewu.

⁷ Can ra, ni jɛnɔgɔnya fɔlɔ tun dafanin lo, kun tun tɛna kɛ a ra tuun ka flanan jini k'a bla a nɔ ra.

⁸ Nka Ala ka a ta mɔgɔw jaraki le, k'a fɔ o ye ko: «Lon dɔ, bɛna se, Matigi ko ten, ne bɛna jɛnɔgɔnyakura don ni Izirayeli ta gbamɔgɔw ni Zuda ta gbamɔgɔw ye.»

⁹ O jɛnɔgɔnya tɛna kɛ i ko ne tun ka jɛnɔgɔnya min don ni o bɛmaw ye, lon min na ne ka o boro mina ka bɔ ni o ye Misiran jamana ra; sabu ne kɔnna ka jɛnɔgɔnya min don ni o ye, o ka o cɛn.

O kosɔn ne ka o to yi. Matigi ko ten. ¹⁰ Nka o wagatiw tɛmenin kɔ, ne bɛna jɛnɔgɔnya min don ni Izirayelimɔgɔw ye, o ye nin ye, Matigi ko ten: ne bɛna ne ta sariyaw don o hakiri ra, k'a sɛbɛ o jusukun na;

ne bɛna kɛ o ta Ala ye, o bɛ kɛ ne ta mɔgɔw ye. ¹¹ Mɔgɔ si tɛna a mɔgɔjɔgɔn karan tuun, walama ka a balema karan tuun ko: <I jija ka Matigi lon.>

Sabu o bɛɛ bɛna ne lon, k'a ta mɔgɔ fitini na ka taga a bla mɔgɔba ra.

¹² Ne bɛna o ta terenbariyakow bɛɛ yafa o ma; ne tɛna ne hakiri to o ta jurumunw si ra tuun †.»

¹³ Ayiwa, aw m'a ye, Ala ka jɛnɔgɔnyakura ko fɔ minkɛ, a k'a yira ko jɛnɔgɔnya fɔlɔ kɔrɔra. Ayiwa, ni fɛn ka kɔrɔ, ni a tɛ mako ja tuun, o fɛn bɛ taga tunuyɔrɔ le ra.

Jɛnɔgɔnyakɔrɔ ni jɛnɔgɔnyakura

(Bori 25; 26; 40.17-33)

9 Ayiwa, jɛnɔgɔnya fɔlɔ fana ta sariyaw tun bɛ yi, o tun bɛ Ala batocogo yira. Alabatoyɔrɔ saninman dɔ fana tun bɛ dugukolo kan yan. ² O tun ka fanibon dɔ le lo. O fanibon bonkɔnɔ fɔlɔ tun bɛ wele ko yɔrɔ saninman*. Fitinadaga ni tabali ni

† 8.5 Nin kuma fɔra Bori 25.40 ‡ 8.8-12 Nin kuma fɔra Yereimi 31.31-34

sarakaburuw tun be o yoro le ra. ³ O ko, boncetige-fani flanan kofeyoro ra, o tun ye fanibon bonkono flanan ye, min be wele ko yoro saninmanba*.

⁴ Wusunanjefen saninlaman do tun be o yoro ra, ani jennogonya kesu, sanin tun lara min yoro bee kan. Sanindaga do tun be o kesu kono; mane † tun be o sanindaga kono, ani Haruna ta bere min tun fiyerenna, ani jennogonya ta kumaw tun sebera kabakuru walaka minw kan. ⁵ Seruben meleke nooromanw tun be kesu san fe. Olugu tun ka o kamaw biri kesu datugunan kunna. Nka an te se ka don nin kow bee ra sisan k'a jafu kelen kelen.

⁶ Ayiwa, fanibon ni a konofenw tun labenna o cogo le ra. Sarakalasebagaw* tun be don o bonkono folo kono lon o lon ka o ta baara ke. ⁷ Nka sarakalasebagaw kuntigiba kelenpe le be tun be don bonkono flanan kono sijaga kelen san kono. A fana tun te don ni a ma don ni began do jori ye a boro, ka o ke k'a yere ta jurumun ni jama ta jurumunw kafari.

⁸ O cogo ra, Nin Saninman* b'a yira an na ko yoro saninmanba sira tun ma dayele folo, sabu fanibon folo tun be a no ra. ⁹ Nin kow ye sisan ta kow tagamasiyen le ye. O b'a yira an na ko o began sarakaw, ani saraka were minw be di Ala ma, ko o sarakaw tun te se ka o dibaga jusukun saninya. ¹⁰ O sariyaw tun ye domunifenw ta kow le ye, ani minnifenw, ani farikolo saninyacogo ni ji ye. O landaw tun be adamaden kenemayoro doron le jate; o landaw tun sigira fo ka taga se wagati min na, Ala bena fen bee yelema k'a ke kura ye.

¹¹ Nka Kirisita* nana ka na ke sarakalasebagaw kuntigiba ye sisan, janko Ala tun ka fen minw layiri ta, an ye o soro. Ale donna fanibon min kono, o nafa ka bon, a dafanin lo ka teme folo kan; mogo boro m'a lo, o koro ye ko nin dunupa ta danfen te. ¹² Kirisita donna yoro saninmanba kono sijaga kelenpe, ka dan o ma. A ma don ni bakoroninw jori ye, walama misidenw jori, nka a donna ni a yere jori le ye; a ka an kunmabo o cogo le ra, ka an kisi wagati bee.

¹³ Ayiwa, o tun be bakoroninw jori ni misitoranw jori, ani misi jeninin buguri seriseri mogo saninyabariw kan ka o farikolo saninya. ¹⁴ Nka Kirisita jori baraka ka bon ka teme o fenw kan. Nin Saninman banbari baraka ra, a ka a yere di Ala ma saraka ye, no te saraka min na. Ale jori be se ka an jusukun saninya ka bo ko nacintanw na, janko an ye baara ke Ala panaman ye.

¹⁵ O le koson a kera jennogonyakura* ta soronarikebaga ye, janko Ala ka mogo minw wele, ka panamanya banbari layiri ta o ye, olugu ye o soro; sabu minw tun ka jurumun ke jennogonya folo wagati ra, a sara ka olugu kunmabo o jurumunw na.

¹⁶ Ni mogo do ka centasebe ke, ni o tigi ma sa, o sebe te jate. ¹⁷ Centasebe kumaw te jate, fo ni saya kera; sabu k'a sebebaga to si ra, a te foyi na. ¹⁸ O le koson jennogonya folo fana ma sigi jori ko. ¹⁹ Cira Musa ka jama bee lajen folo, ka Ala ta

cifoninw yira o ra, i ko a sebera sariya ra cogo min na. O ko, a ka misidenw ni bakoronin dow faga ka o jori pagami ji ra, ka izopeyiri flaburu ni sagasi wulenman do su o jori ra ka o seriseri sariya kitabu kan, ani jama bee kan. ²⁰ A ko: «Ala ka jennogonya min don ni aw ye, nin jori le ye o jennogonya sarati ye †.» ²¹ O cogo kelen na, cira Musa ka jori do seriseri fanibon fana kan, ani yoro saninman ta minanw bee kan. ²² Sabu ka kapa ni sariya ye, ni fen dama dama te, fen bee tun be saninya ni jori le ye. Ni jori ma bon, jurumun te yafa fana.

Kirisita ta saraka be jurumun kafari

²³ Fanibon ta fenw ye sankolokonofenw bisigiya le ye. I n'a fo o fanibon konofenw tun ka kan ka saninya ni beganw jori ye, o tuma o fenw yere minw be sankolo kono, olugu tun ka kan ka saninya ni saraka do ye min ka fisa ni began sarakaw ye.

²⁴ Mogow boro ka yoro saninman min lo, Kirisita ma don o jagon le kono, sabu o ye sankolo ta yoro saninman tagamasiyen doron le ye. A donna sankolo yere le kono, janko ka taga lo Ala na koro ka an ta jurumunw ko panabo.

²⁵ A ma don k'a yere di saraka ye sijagako caman, i ko sarakalasebagaw kuntigiba tun be don yoro saninmanba kono cogo min na san o san ni jori do ye, min te ale yere ta ye. ²⁶ Ni o te, kabini dunupa danna ka na se bi ma, Kirisita tun bena tooro sijagako caman le. Nka nin dunupa labanwagati ra, Kirisita nana ke saraka ye sijaga kelenpe le, ka dan o ma; a nana a yere di saraka ye ka jurumun yafa. ²⁷ Saya be se mogow bee ma sijaga kelenpe le; o ko, Ala be kiti tige o kan. ²⁸ O cogo ra, Kirisita fana kera saraka ye sijaga kelen, ka mogo caman ta jurumun bo o kunna. A bena na sijaga flanan na, nka o tena ke jurumun ta ko ye tuun; minw be a makonona, a bena olugu le kisi.

10 Ayiwa, sariya* be Ala ta fennuman nataw bisigiya doron le yira an na; o fenw be cogo min na tigitigi, a te o yira. O koson minw tun be Ala bato ni o saraka kelenw ye tuma bee san o san, sariya tun te se ka olugu ke mogo dafaninw ye fiyewu. ² Ni o sarakaw tun be se ka mogow kisi, o tun bena dabla; sabu minw be a bora, a tun be ke ko olugu saninyara sijaga kelen ka ban; o tun tena jurumun soro o yere ra tuun.

³ Nka o sarakaw yere be mogow hakiri jigi o ta jurumunw na le san o san. ⁴ Sabu misitoranw jori ni bakoroninw jori te se ka jurumun bo mogo ra fiyewu.

⁵ O le koson Kirisita* be nana dunupa ra wagati min na, a ko Ala ma ko: «I ko i te began saraka* fe, i te siman saraka* fe, nka i ka farikolo do dan ne ye.

⁶ Saraka jnitaw*, walama jurumunyafa sarakaw ko man diya i ye.

⁷ O koson ne ko: «Ala, ne fle nin ye, ne be na i sago ke, i n'a fo a fora ne ta ko ra sariya Kitabu kono cogo min na ‡.» »

† Mane tun ye domunifen do ye, Ala tun be min di Izirayelimogow ma ka o to tagama ra kongokolon kono (Bori 16.13-15,31)

†† 9.20 Nin kuma fora Bori 24.3-8 ‡ 10.5-7 Nin kuma fora

⁸ Ayiwa, Kirisita konna k'a fo ko: «I te began saraka fe, walama siman saraka, walama saraka jenita, walama jurumunyafa saraka; o si ko man di i ye.» A ka o fo k'a soro o sarakaw be bo ka kapa ni sariya yere le ye. ⁹ Kirisita ko fana ko: «Ala, ne fle nin ye, ne be na i sago ke.» O cogo ra a ka jenrogonya folo sa, ka flanan sigi. ¹⁰ Ayiwa, o sago le sababu an saninyara Yesu Kirisita farikolo sarakaw baraka ra sijaga kelenpe, ka dan o ma.

¹¹ Sarakalasebagaw* bee tun be o ta sarakalasebagaya ke lon o lon, ka to ka o saraka kelenw le bo tuma o tuma, k'a soro o sarakaw te se ka jurumun bo mogow ra fiyewu. ¹² Nka Kirisita koni ka saraka kelenpe min bo jurumunw koson, o saraka be a no ra tuma bee; o ko, a tagara sigi Ala kininboroyanfan fe. ¹³ A tagara sigi ka wagati makono, wagati min na Ala bena a juguw bla a sen koro, ka o ke a senlayoro ye. ¹⁴ O cogo ra, a ka minw saninya ka bo jurumun na, a be olugu ke mogow dafaninw ye tuma bee, a ta saraka kelenpe sababu ra.

¹⁵ Nin Saninman* fana ka o seereya ke an ye. A konna k'a fo ko:

¹⁶ «O wagatiw temenin ko, Matigi ko ten, ne bena jenrogonya min don ni o ye o ye nin ye: ne bena ne ta sariyaw don o jusukun na, k'a sebe o hakiri ra.»

¹⁷ A ko fana ko:

«Ne tena ne hakiri to o ta jurumunw, ani o ta terenbariyakow ra tuun †.»

¹⁸ Ayiwa, ni jurumunw yafara ka ban, kun t'a ra ka saraka were bo jurumun koson tuun.

Mogow be gbara Ala ra lanaya le baraka ra
(Heburuw 6.1-20)

¹⁹ Ayiwa, ne balemaw, sisan, Yesu jori baraka ra, an be se ka don yoro saninmanba* kono an sago ma. ²⁰ Yesu ka o sira dayele an ye, ka o ke sirakura ye, ani panamanya sira, min be teme boncetigefani fe, o koro ye a yere farikolo. ²¹ O ra, sarakalasebagaw kuntigiba* be an fe sisan, min sigira Ala ta so kuntigiya ra.

²² Ayiwa, o cogo ra, an ye gbara Ala ra ni jusukun terennin ye, ani lanayasobe, ani lanaya dafanin; an jusukun ye saninya ka bo terenbariya bee ra, ka an farikolo ko k'a gbe ni ji saninman ye. ²³ An ko, ko o jigiyi min be an fe, an ye jija ka to o kan; sabu Ala min ka layiri ta an ye, ale ye kankelelenti le ye. ²⁴ An ye an janto rogona na, ka rogona ja gbeleya kanuya ra, ani kewalejumanw na. ²⁵ An kana an ta rogona lajen dabra, i n'a fo dow be deri k'a ke cogo min na; nka an ye jija ka rogona ja gbeleya, sabu aw yere na b'a ra ko Matigi nalon surunyara.

²⁶ Ayiwa, ni an k'a lawuri a kama ka to jurumun na, k'a soro an ka Kirisita* ta can lon ka ban, sarakaw were te yi tuun min be se ka an ta jurumun yafa. ²⁷ An ja tigenin le ka kan ka Ala ta kiti lon makono, ani tasuma farimanba min bena a juguw halaki.

²⁸ Ni mogow o mogow tun ka cira Musa ta sariya*

Zaburu 40.7-9 † Nin kuma fora Yere mi 31.33-34 Heburuw 8.8-12

cen, ni mogow fla walama saba kera a ko seere ye, o tun be o tigi faga, o te hina a ra. ²⁹ O tuma, Den min bora Ala ra*, ni mogow min ka o dondon ni a sen ye, walama jenrogonyakura ta jori min k'a saninya, ni a ka o jate fengbansan ye, walama Nin Saninman* min be neema di, ni a ka o mafiyenya, ayiwa, aw te miiri ko o tigi ka kan ni tooroba ye ka teme cira Musa ta sariya cenbaga ta kan wa?

³⁰ An yere ka nin kuma fobaga lon; a ko: «Ne le be hake bo, ne le be kojugu juru sara.» A ko fana ko: «Matigi bena a ta mogow ta kiti tige †.» ³¹ Ala panaman ye an mina ka kiti tige an kan, o ye siranyakoba ye de!

³² Ayiwa, a damina ra aw donna Ala ta yeelen na minke, aw ka kereba min ke, ka tooro cogo min na, aw ye aw hakiri to o ra. ³³ Wagati dow ra o tun be aw neni, ka aw tooro, ka aw lamaroya bee na na; wagati dow ra fana o tun be mogow minw tooro ten, aw tun be aw yere ke olugu jenrogonw ye. ³⁴ Can lo, aw hinara kasodenw na; o ka aw borofenw bosi aw ra minke, aw sonna o bee ma fo aw be jagari, sabu aw k'a lon ko fen were be aw fe min ka fisa ni fen bee ye, ani min te ban. ³⁵ O koson lanaya min be aw fe, aw kana a to o ye bosi aw ra, sabu barajiba le be o ra. ³⁶ Hali bi aw ka kan ka tooro mupule, ka Ala sago ke; ni o kera, Ala ka layiri min ta aw ye, aw bena o soro. ³⁷ Sabu a sebera ko: «A tora doonin, min ka kan ka na, o bena na. A tena meen tuun.

³⁸ Nka ne ta mogow terennin bena panamanya a ta lanaya le sababu ra; nka ni a ka o sira bla, a ko tena diya ne ye tuun ‡.»

³⁹ Mogow minw be bo sirapuman kan ka taga halaki, anw koni te olugu do ye; minw be to lanaya ra ka o nin kisi, an ye olugu do le ye.

Lanaya

(Yuhana 8.56; Piyeri folo 1.8; Zaburu 33.6,9)

11 Lanaya koro ye ko i jigi be fen min kan, i be la a ra ko i bena o soro, walama i na te fen min na, ka la a ra, ka a ke i n'a fo i na be o ra.

² Lanaya le koson, folo mogow ko diyara Ala ye.

³ Lanaya le koson, an b'a lon ko Ala ka dunupa dan a ta kuma baraka ra; o cogo ra, an na be fen minw yera, olugu ma bo fenyetaw ra.

⁴ Lanaya le koson, Abila † ka saraka min di Ala ma, o nafa bonyara ka teme Kabila ‡ ta kan. Lanaya le koson, Ala ka a jate mogow terennin ye, ka son a ta sarakaw ma. Lanaya le koson, a be an karanna hali bi, hali ni a sara.

⁵ Lanaya le koson, Ala ka Henoki †† ta ka taga ni a ye, a ma sa; mogow si m'a ye tuun, sabu Ala tun k'a ta. Sani Ala ye a ta, Ala k'a yira ko a ko tun diyara ale ye. ⁶ Ni lanaya te, mogow si ko te se ka diya Ala ye; ni mogow min b'a fe ka gbara Ala ra, o tigi ka kan ka la a ra ko Ala be yi, ko a be a pinibagaw sara.

⁷ Lanaya le koson, Ala ka Nuho lasomi minke, a

† 10.30 Nin kuma fora Sariya 32.35-36 ‡ 10.37-38 Nin kuma fora Habakuki 2.3-4 † Abila: Dow b'a fo ko Abeli.

‡ Kabila: Dow b'a fo ko Kayen. †† Henoki ta ko fora Dami na 5.18-24

siranna Ala na, ka kurunba lalaga ka a ni a ta gbamogow kisi, k'a sorɔ Ala tun k'a lasomi min na, a na tun ma o ye folo. Lanaya koson a ka mogow ta kewalejuguw bo kene kan, ka Ala ta kiti ben o kan, ka Ala ta terennin sorɔ lanaya baraka ra.

⁸ Lanaya le koson, Ala ka Iburahima wele minke, a ka Ala kan mina; Ala tun bena jamana min di a ma, ka a ke a ta ye, a bora ka o jamana sira ta, ka taga, k'a sorɔ a yere m'a lon a be tagara yoro kelen min na. ⁹ Lanaya le koson, Ala ka jamana min layiri ta a ye, a tagara sigi o jamana ra, ka ke lonan ye, ka to ka si fanibonw konɔ; Isiyaka ni Yakuba fana ka o le ke, sabu o layiri kelen le tun tara olugu ye. ¹⁰ Iburahima jigi tun be Ala ta dugu lonin le kan, min ju sigira ka na; Ala yere ka min ko latige, ani ka a lo.

¹¹ Lanaya le koson, Saran ni a ta korɔya bee, Ala ka a to a sera ka den woro; sabu Ala min ka layiri ta a ye, a lara a ra ko o ye kankelentigi le ye. ¹² O koson o ce kelen min fanga tun banna ka ban, min tun surunyara saya ra ka ban, o ka den caman sorɔ, ka caya i ko sankolo lolow, i ko kogojida kenken min te se ka jate.

¹³ O mogow bee sara lanaya ra; Ala tun ka fen minw layiri ta o ye, o ma o sorɔ, nka a kera i n'a fo o na tun be o ra, fo o be nagari o koson. O yere k'a fo ko olugu ye lonanw le ye dunuɗa ra yan, ko olugu ye temeɓagaw le ye. ¹⁴ Ayiwa, mogɔ minw be o kuma nagon fo, o b'a yira ko olugu be sigiyoro were le pinina. ¹⁵ O bora yoro min na, ni o tun tora ka miiri o yoro ko ra, o tun be se ka cogo sorɔ ka kosegi o yoro ra. ¹⁶ Nka can ra, o tun be yoro were le pinina, min ka fisa, o korɔ ye min be sankolo ra. O le koson Ala te a yere bonya o mogow ma, a be son o ye ale wele ko o ta Ala; sabu a ka dugu do laben o ye.

¹⁷ Lanaya le koson, Ala ka Iburahima korɔbo k'a fle minke, a sonna ka Isiyaka di k'a ke saraka ye. A tun be a dence kelenpe le dira; k'a sorɔ Ala tun ka layiri ta a ye, ¹⁸ k'a fo a ye ko: «I bena duruja sorɔ Isiyaka le fe, i togo bena la duruja min na †.» ¹⁹ A jigi tun b'a kan ko hali ni Isiyaka sara, ko se be Ala ye ka a lakunu ka bo saya ra. O koson Ala ka a dence kosegi a ma, sabu a kera i n'a fo a tun k'a di ka ban.

²⁰ Lanaya le koson, Isiyaka ka dugawu ke Yakuba ni Esawu ye lon nataw ta ko ra.

²¹ Lanaya le koson, Yakuba satuma ra, a tintinin tora a ta bere kan ka Ala bato, ka dugawu ke Yusufu dencew bee kelen kelen ye.

²² Lanaya le koson, Yusufu sawagati sera minke, a ka Izirayelimogow boko fo Misiran jamana ra; a k'a fo ko o tagato, o ye taga ni ale su kolow ye.

²³ Lanaya le koson, cira Musa worora minke, a worobagaw ka a dogo fo karo saba, sabu o k'a ye ko a ce ka ni; o ma siran masace ta sariya latigenin na.

²⁴ Lanaya le koson, cira Musa koroyara minke, a ma son ko o ye ale wele ko Farawona denmuso dence. ²⁵ Ale ye tooro ni Ala ta mogow ye, o diyara a ye ka teme jurumun ta panagbe kan, o min ye fen temeta ye. ²⁶ A k'a ye ko ka tooro i ko Kisiba-

ga* tooro cogo min na, ko nafa be o ra ka teme Misiran naforo bee kan. A na tun be fen were ra, min ye Ala ta baraji ye.

²⁷ Lanaya le koson, cira Musa bora Misiran, a ma siran masace ta dimi na; a k'a ja gbeleɗa, k'a ke i n'a fo a na be Ala ra, mogɔ te Ala min ye.

²⁸ Lanaya le koson, a ka Jonyaban panagbe* sigi, k'a fo Izirayelimogow ye ko o ye sagaden jori seriseri o ta bondaw kan, janko ninminameleke temeto, a kana se Izirayelimogow dence folow ma.

²⁹ Lanaya le koson, Izirayelimogow ka Kogojiwulen cetige ka teme, k'a ke i n'a fo o be tagamana dugukolalan le kan. Misirankaw ko o be o nagon ke minke, ji ka o bee datugu pewu.

³⁰ Lanaya le koson, Izirayelimogow ka Zeriko dugu lamini tere wolonfla minke, dugu laminikogow benna.

³¹ Lanaya le koson, jatomuso Rahabu ma sa ni Alakanminabariw ye, sabu Izirayelimogow minw tun nana jamana fle, a tun ka olugu minako na.

³² Ayiwa, ne yere tena se ka a bee fo. Sabu wagati tena sorɔ ka kuma Zedeyon ta ko ra, ani Baraki, ani Samuson, ani Zefite, ani Dawuda, ani Samawilu, ani cira tow. ³³ Lanaya le koson, olugu sera masacew ra, o tagamana terenninya kan; Ala ka fen minw layiri ta, o ka o sorɔ; o ka jaraw da datugu, ³⁴ tasuma baraka desera o korɔ, o bosira kerekemuru boro; o tun ye barakantanw ye, nka o ka baraka sorɔ; dow kera cefariw ye kere ra, ka jamana were mogow ta kerekedenw gben ka o labori. ³⁵ Lanaya koson, muso dow ta mogow suw kununa ka di o ma.

O ka dow tooro kosebe, nka o ma son mogow ye o bosi; o sonna saya ma, janko ka kunu ka don panamanya were ra, min ka fisa. ³⁶ O ka dow logobo, ka o bugo ni gbeɗe ye; o ka dow yere don negejoro ko ra, ka o bla kaso ra. ³⁷ O ka dow bon ni kabakuru ye ka o faga, ka dow minako juguya, ka dow cetige ni si ye, ka dow faga ni kerekemuru ye. O tun be yaala ka lamini; bagbolow, ani sagagbolow le tun be o ta fani donta ye. Foyi tun te o boro, mogow ka o tooro ka o minako juguya. ³⁸ Dunupamogow tun man kan ni o lanamogow minw ye, olugu le tun be yaala kongo konɔ, ani kuruw kan ka lamini, ka dogo kuruwow ni dingakolonw konɔ.

³⁹ O mogow bee ko diyara Ala ye o ta lanaya koson; o bee n'a ta, Ala ka fen minw layiri ta, o tun ma o sorɔ. ⁴⁰ Ala tun ka fen were le latige an bee ye, min ka fisa; a tun t'a fe olugu ye o yoroɗuman dafaninba sorɔ ka an to.

Lanabaga ka kan ka tooro mupu

12 Ayiwa, i n'a fo o lanamogow jamaba ka an lamini, ka ke Ala ta kow seerew ye, o ra, fen o fen be ke doni ye an kunna, ani jurumun min ke ka di ka melege an na, an ye o bee dabra; Ala ka bori min laben an ye, an ye jija ka o bori ke. ² An ye an na lo Yesu ra, ale min ye an ta lanaya sindibaga ye, ani a dafabaga. A ka gbengbenyiri* tooro sonmina, a ma o maroya jate fen ye, sabu nagari min tun be a na, a ka a na lo o le ra. Sisan a sigira Ala ta masasiganan kininboroyanfan fe.

³ Aw ye miiri Yesu ma, ale min ka jurumunkeba-

† 11.18 Nin kuma fora Damina 21.12; 22.1-14

gaw ta juguya sɔnmina; aw ye miiri o ma, janko aw fari kana faga, ka aw baraka ban. ⁴ Sabu aw be siyenta min na ni jurumun ye, aw ma o ke fo ka se saya ma folo. ⁵ Ala be ladirikan minw fo aw ye i n'a fo a denw, aw jinana o ko wa? A ko:

«Ne dence, i kana Matigi ta korori jate feng-bansan ye;

ni a ka i jaraki fana, i fari kana faga.

⁶ Sabu Matigi be mogɔ min kanu, a be o tigi koro; a be minw lon a denw ye, a ta bisan be se olugu beɛ ma †.»

⁷ Aw ye Ala ta korori sɔnmina; Ala be aw jate a denw le ye, o koson a be aw koro. Den juman le be yi ko a fa te a koro? ⁸ Ala be a ta denw beɛ koro; ni a te aw koro, o tuma aw kera sokofedenw le ye, aw te yereworodenw ye. ⁹ An worofaw tun be an koro, nka an tun be olugu bonya; o tuma an Fa Ala min be sankolo ra, ni ale be an koro, an man kan ka an yere majigi ale ye ka teme an worofaw kan janko an ye panamanya soro wa? ¹⁰ An faw tun be an koro wagati doonin doron le, ka kapa ni o sago ye. Nka Ala be an koro an yere ta nafa le koson, janko an ye saninya i n'a fo ale Ala yere. ¹¹ Can lo, korori damina ra a be ke panasisiko le ye; nagariko te. Nka o ko fe, o tigi karannin ko, a laban be ke hera ni terenninya le ye.

Lanabagaw ka kan ka jija

¹² O koson minw borow segera, olugu ye o borow lateren; minw kinbirikunw baraka banna, olugu ye o kinbirikunw lateren. ¹³ Aw ye tagama sira teren-nin kan, janko minw baraka ka dogo, olugu ye baraka soro, o kana na sira bla.

¹⁴ Aw y'a to hera ye ke aw ni mogɔ beɛ ce; aw ye saninyari pini, sabu ni saninyari te, mogɔ si na te-na la Matigi kan. ¹⁵ Aw ye aw yere korosi, janko mogɔ si kana na fon Ala ta neema ko. Mogɔ si kana a to jusumangboya lilin ye sigi a jusukun na, fo ka na falen, ka mogɔ caman jusu cen.

¹⁶ Aw ye aw yere korosi, mogɔ si kana ke jato ye aw ce ra, walama Alapasiranbari i n'a fo Esawu, min ka a ta koroya falen totasa kelen koson. ¹⁷ Aw yere k'a lon ko o ko fe, a tun b'a fe ka a face ta dugawu soro tuma min na, a face banna a ra. A k'a daari fo ka paji bo, nka a face tun ka min latige ka ban, a ma se ka o yelema.

¹⁸ Aw ma gbara kuru do le ra, mogɔ be se ka maga min na, tasumaba tun be min kan, walama min yoro beɛ tun finna, k'a ke dibiba ye, ani sanfono.

¹⁹ Aw fana ma burufiyekanba do le men, walama kumakanba do. O kumakan bonyakojugu fe, minw tun b'a menna, olugu beɛ ja tigera; o ko kuma were kana fo olugu ye tuun. ²⁰ Sabu kuma min fora ko: «Hali ni began do le ka maga kuru ra, o ka kan ka bon ni kabakuru ye ka a faga,» o kuma ka siranya bla o ra. ²¹ O ka fen minw ye, o fenw siranya bonyakojugu fe, cira Musa ko ale be sirana, fo a be yerere †.

²² Nka aw ta ma ke ten; aw gbarara min na, o ye Siyon kuru le ye, Ala panaman ta duguba; Zeruzalemu dugu min be sankolo ra, ani a ta meleke wa-

† 12.6 Nin kuma fora Zanaw 3.11-12 †† 12.20-21 Nin kuma fora Bori 19.20-21; Sariya 9.19

ga camanw. ²³ Aw gbarara Ala ta mogɔ panawolo-maninw ta jenkuru le ra minw togo sebera sankolo ra. Aw gbarara Ala le ra, min bena mogow beɛ ta kiti tige. Aw gbarara mogɔ terreninw ta ninw le ra, minw ta baara dafara, ani o tagara Ala fe.

²⁴ Aw gbarara Yesu le ra, ale min ka jennogonyakura* don an ni Ala ce. Aw gbarara a jori ra, min seriserira an koson; o jori ta kuma ka fisa ni Abila † ta ye.

²⁵ Aw ye aw yere korosi; min be kuma aw fe ka aw ladi, aw kana ban ka o lamen. Sabu minw tun be Ala ta Kuma lase mogow ma dunya ra, mogɔ minw banna ka olugu lamen, o tigiw ma bosu. O tuma ni Ala kan bora sankolo ra ka kuma an fe, ni an banna, an bena bosu cogo di? ²⁶ O wagati ra a kumakan tun be dugukolo yuguyugu; nka sisan a ka layiri ta, ko: «Sijaga were tuun, ne tena dugukolo dama yuguyugu tuun, nka ne bena sankolo fana yuguyugu †.» ²⁷ A k'a fo minke ko «sijaga were tuun,» o b'a yira ko danfenw bena yuguyugu ka bo o no ra, ka tunu; fen banbariw le bena to.

²⁸ O cogo ra, an bena ke masaya min na, o fenw si le tena bo o no ra. O koson an ye Ala waleju-manlon k'a bato, batori min ka di a ye; an ye o ke ni bonya ni Alapasiran ye. ²⁹ Sabu an ta Ala ka fari fana i ko tasuma min be mogɔ jeni fo ka a ban.

Ladirikanw

13 Ne balemaw, aw ye jija ka to ka jagon kanu balemaya ra. ² Aw ye aw hakiri to lonanw na ka o lajigi; sabu dow ka o ke fo ka na melekew lajigi o ta so, k'a soro o m'a lon. ³ Aw ye aw hakiri to kasodenw na, k'a ke i n'a fo aw yere fana ye kasoden dow le ye. Mogow be minw toorora, aw ye aw hakiri to olugu ra, k'a ke i n'a fo aw yere farikolo le be toorora.

⁴ Mogɔ beɛ ka kan ka furu bonya. Furu ce ni furumuso man kan ka o ta layoro lanogo, sabu Ala be-na kiti tige jatow, ani jenyakebagaw kan.

⁵ Aw kana aw ta panamanya ju sigi wari nege kan. Min be aw boro, o ye aw wasa; sabu Ala yere k'a fo ko: «Ne tena i kelen to, ne tena taga ka i to †.» ⁶ O koson an be se ka an ja gbeleya k'a fo ko: «Matigi le ye ne demebaga ye, ne tena siran foyi ja.

Adamaden be se ka mun le ke ne ra ††?»

⁷ Aw ta jamogɔ minw ka Ala ta Kuma lase aw ma, aw ye aw hakiri to olugu ra. O laban kera min ye, aw ye o korosi, ka o ta lanaya ladegi.

⁸ Yesu Kirisita tun be cogo min na kunu, a be o cogo kelen na bi, a bena ke o cogo kelen na wagati beɛ.

⁹ Ne balemaw, aw kana a to mogɔ si ye aw lafiri ni karankura suguya beɛ ye. Ni Ala ta neema ka baraka don mogɔ jusukun na, o le ka ni; domunifenw ta sariyaw te se ka baraka don mogɔ jusukun na, sabu minw tugura o sariyaw ko, o ma foyi ja olugu ye.

¹⁰ Sarakabonan be anw Yahudiyaw fe, nka minw

‡ Abila: Dow b'a fo ko Abeli. †† 12.26 Nin kuma fora Hagize 2.6 †† 13.5 Nin kuma fora Sariya 31.6,8; Yosuwe 1.5 ††† 13.6 Nin kuma fora Zaburu 118.6

bɛ saraka bɔ o sarakabɔnan kan fanibon kɔnɔ, olugu tɛ se ka o sarakaw domu. ¹¹ Sarakalasebagaw kuntigiba* tun bɛ don ni bɛgan minw jori ye yɔrɔ saninmanba* kɔnɔ, ka jurumun kafari, o bɛganw sogo tun bɛ jeni dugu kɔ fɛ le. ¹² O kosɔn, o ka Yesu fana tɔrɔ, ka a faga dugu kɔ fɛ, janko ka mɔgɔw saninya ni a yɛrɛ jori ye. ¹³ O ra, an ye bɔ ka taga a fɛ dugu kɔ fɛ, janko mafiyenyari min sera a ma, o ye se an fana ma. ¹⁴ Sabu dugu tɛ an fɛ yan, an bɛ se ka to min kɔnɔ tuma bɛɛ; dugu min bɛna na ka bɔ Ala fɛ, an bɛ o le ninina. ¹⁵ O kosɔn an ye Ala tandori kɛ an ta saraka ye tuma bɛɛ Yesu baraka ra; o kɔrɔ ye ko an ye Ala tɔgɔ tando an da ra tuma bɛɛ. ¹⁶ Aw kana jina ka koɔman kɛ, ani ka jɔgɔn sɔn; sabu o saraka jɔgɔnw le ka di Ala ye.

¹⁷ Aw ye aw ta pamɔgɔw kan mina, ka aw yɛrɛ majigi o ye. Sabu olugu le bɛ aw nin kɔrɔsibagaw ye; Ala bɛna olugu le nininka sini. Aw y'a to o ye o baara kɛ ni jɔgari ye, o nɔnatɔ kana a kɛ, sabu aw fana tena nafa sɔrɔ o ra.

¹⁸ Aw ye to ka Ala daari an ye. An b'a miiri ko an jusukun tɛ an jaraki foyi ra, sabu an b'a fɛ ka taga-

ma cogo panaman na fɛn bɛɛ ra. ¹⁹ Ne b'a fɔ k'a gbeleya ko aw ye Ala daari ne ye, janko ne ye kɔsegi aw ma joona.

Fori laban

²⁰ Hera tigi Ala min ka sagagbenbagaba, an kɔrɔsibaga, an Matigi Yesu lakunu ka a bɔ saya ra, ka jɛnjɔgɔnya banbari don ni an ye a jori baraka ra, ²¹ ale ye aw dɛmɛ, janko aw ye se ka koɔman suguya bɛɛ kɛ, k'a sago kɛ. Min ka di a ye, a ye a to an ye se ka o kɛ Yesu Kirisita baraka ra. An ye nɔrɔ la ale Yesu tɔgɔ le kan wagati bɛɛ! Amina.

²² Ne balemaw, ne ka ladirikan minw fɔ, ne bɛ aw daari ko aw ye o muɔu; sabu a man ca.

²³ Ne b'a fɛ aw y'a lɔn ko an balemace Timote bɔra kaso ra. Ni a kɔnna ka se ne fɛ yan, ale ni ne bɛna taga bɔ aw ye.

²⁴ Aw ye aw ta pamɔgɔw bɛɛ fɔ, ani Ala ta mɔgɔ saninmanw bɛɛ. An balema minw bɛ Itali, olugu bɛ aw fɔ.

²⁵ Ala ye nɛɛma aw bɛɛ ye.

Yakuba

Kitabu faamucogo

Yakuba min tun ye Yesu balemace ye, ale le ka nin kitabu seɓe. Ale le tun kera lanabagaw jamogo ye Zeruzalemu. Ka kaɗa ni a yere ta kuma ye, nin kitabu seɓera Yahudiya lanabagaw le ye: A ko: «Yahudiya lanabaga minw boɗa o ta jamana ra ka janjan dunuɗa fan bee ra, ne be nin seɓe cira olugu le ma» (1.1).

Yakuba be lanabagaw ladi, janko o ye ke mogo hakirmanw ye, ka o tagamacogo lon dunuɗa kono, ka o yere korosi tɗori ni jurumun suguya bee ma. O ka kan ka yerebonya ni wasoya dabla, ani kere ni nafiɗiya ni mogokorofa ni natabaya. O ka kan ka o yere korosi Setana ta negeri ra. O man kan ka mogow fisaya ni jagon ye; o ka kan ka lanaya sira tagama, ka saninya, ka o yere majigi, ka Ala daari, ka muɗu, ka Ala ta hakiritigiya jini.

Yakuba b'a fo fana k'a gbeleya, ko lanabaga ta kewalew le be a ta lanaya yira.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Lanaya ni hakiritigiya

Fagantanya ni naforotigiya

Fen minw be mogo nege k'a bla kojugu ra

Nogonlamenni ni kewaleɗumanw

Lanabagaw man kan ka mogo dow fisaya dow ye

Lanaya ni kewaleɗumanw

Lanabaga ka kan ka se a da koro

Lanabaga tagamacogo

Mupuri ni Aladaari

Yakuba ta fori

1 Ne Yakuba, ne min ye Ala ni Matigi Yesu Kirisita ta baarden ye, ne be ni seɓe ci Ala ta mogow ta gba tan ni fla ma, minw janjanna dunuɗa fan bee ra; ne be aw fo.

Lanaya ni hakiritigiya

2 Ayiwa, ne balemaw, ni tɗoro o tɗoro ka se aw ma, aw ye o mina ka o ke jagariko le ye. **3** Sabu ni Ala be aw ta lanaya korobo, o be aw karan mupuri ra. **4** Aw y'a to aw ta mupuri ye bonya ka se a seyoro ra, o le be aw ke mogo dafaninw ye, ani mogo moninw ye; foyi tena aw jen tuun.

5 Ni hakiritigiya ka mogo min jen aw ra, o tigi ye a daari Ala fe, Ala bena a di a ma. Ala be diri ke mogo bee ma ka kaari; a fana te fen di mogo ma ka soro ka i jaraki. **6** Nka a tigi ye a daari ni lanaya ye, a kana sigiya; sabu mogo min be sigiya, o tigi be i ko kogoji jikuruw, fɗo be minw lamaga ka o jonijoni ka taga fan bee fe. **7** O tigi kana a miiri fiyewu ko a be se ka fen soro Matigi fe. **8** Mogo jusufatigi lo; a te lo kan kelen kan a ta ko si ra.

Fagantanya ni naforotigiya

9 Ayiwa, balema fagantan ye pagari, sabu Ala be na o korota. **10** Nka balema naforotigi, ni Ala ka ale majigi, ale ye pagari o ra, sabu a bena teme i ko binfiyeren. **11** Tere be wuri ni a ta fundeninba ye ka bin ja, a fiyeren be bon, a dawula be tunu. Naforotigi fana bena tunu o cogo ra ka bo a ta koketaw ce ra.

Fen minw be mogo nege k'a bla kojugu ra

12 Mogo min be korobori tɗoro sonmina, o tigi ta pana; sabu ni a tora lanaya ra, korobori ko fe, a bena panamanya masafugula soro, Matigi ka min layiri ta a kanubagaw ye. **13** Nka ni mogo min negera ka bla kojugu ra, o tigi kana a fo ko Ala le ka ale nege de! Sabu foyi te se ka Ala nege ka a bla kojugu ra, Ala fana te mogo nege k'a bla kojugu ra. **14** Nka mogo bee kelen yere ta nege le be a sama ka a nege ka a bla kojugu ra. **15** Ni nege ka kono ta, a be jurumun woro; ni jurumun kogora, ale be saya woro.

16 Ayiwa, ne balema kanuninw, aw kana a to mogo si ye aw lafiri. **17** Fen o fen be di mogo ma, ni a ka ji, ni a dafanin lo, o bee be bo sankolo ra, Fa

Ala le fe, min ye sankolo yeelenw danbaga ye. A te yelema ka bo a cogo ra i ko suma be yelemayelema cogo min na. ¹⁸ A k'a latige ka panamanyakura di an ma a ta cankuma baraka ra; a ka o ke, janko an ye ke danfenw bee ra folow ye.

Lamenni ani kewale

¹⁹ Ne balema kanuninw, aw ka kan ka nin kow lon! Mogo bee ka kan ka teliya lamenni ta fan fe, ka sumaya kuma ta fan fe, ka sumaya fana dimi ta fan fe. ²⁰ Sabu mogo diminin te se ka Ala ta teren-ninya sira tagama. ²¹ O koson aw ye ko saninyabariw bee dabla, ani juguya suguya bee. Ala ta kuma min danna aw jusukun na, aw ye son o ma ni yeremajigiya ye; o le be se ka aw nin kisi.

²² Ala ta Kuma be min fo, aw ye o ke; aw kana dan a lamenni doron ma, ka aw yere lafiri. ²³ Sabu mogo min be Ala ta Kuma lamem, ni a te a ke, o tigi be i ko mogo min be a yere pada fle dugalen na.

²⁴ Ni a ka a yere fle ka ban, a be taga; a pada tun be cogo min na, a be jina o ko o yoronin bee.

²⁵ Nka sariya dafanin min be an kisi ka an ke an yere ta ye, ni mogo min ka se ka o karan ka ja, ka jija a kan, a ka min men ni a ma jina o ko, nka ni a ka o sira tagama, o tigi ta koketaw bena ja a boro.

²⁶ Ni a be mogo do konso ko ale be Alasira kan, k'a sorso a te se a da korso, o tigi be a yere lafirira le; a ta Alasira tagama ye gbansan le ye. ²⁷ An Fa Ala be Alasira min jate Alasira panaman ye, ani Alasirasobe, o le ye nin ye: feritaw ni muso ce sanin minw be sege ra, ka an janto olugu ra, ani ka an yere mabo dunupa ta ko saninyabariw ra.

Minw be mogow fisaya ni jogon ye

2 Ayiwa, ne balema, aw be lanaya min na, an Matigi, noorotigi Yesu Kirisita ra, aw kana mogow fisaya ni jogon ye o sira kan. ² Ayiwa, ni mogo do nana don aw ta jenkuru ce ra, sanin boro-ranegge be a boro ra, fani dawulaman do b'a ra, k'a sorso fagantan do fana nana don ni deregekolon do ye; ³ ni aw jabora fanijumantigi fe ka o bonya, k'a fo a ye ko: «Hake to, i ye na sigi yan, nin yoro le ka ni», k'a fo fagantan ye ko: «Ele ye lo i korso o yoro ra yi», walama ko: «I sigi dugu ma ne sen korso yan», ⁴ ayiwa, ni aw ka o ke o, aw ma do le fisaya ni do ye wa? Miiriyajuguw le m'a to aw ka o ko latige wa?

⁵ Ne balema kanuninw, ne ko: minw ye fagantanw ye dunupa ra yan, yala Ala le ma olugu fana panawoloma, janko o ye ke fentigiw ye lanaya ra wa? Ala ma o panawoloma fana, janko Masaya* min layiri tara Ala kanubagaw ye, olugu fana ye o sorso wa? ⁶ K'a sorso aw be fagantanw dogoyara! Naforotigiw le te aw minako juguyara, ka aw mina jagboya ra ka taga ni aw ye kititigeyorow ra wa? ⁷ Togonuman min lara aw ra, olugu le te o togo cenna wa?

⁸ Ala ka sariyaba min latige a ta Masaya* ra k'a sebe ko: «I ka kan ka i mogojogon kanu i ko i yere,» ni aw be o sira tagama, o ye kopuman le ye. ⁹ Nka ni aw be mogo dow fisaya ni dow ye, aw be jurumun le kera; sariya be aw jaraki, sabu aw ye

sariya cenbaga le ye. ¹⁰ Ni mogo min ka sariya bee tagama, nka ni a ka hali kelenpe cen, a kera i n'a fo o tigi k'a bee le cen. ¹¹ Sabu Ala min k'a fo ko: «I kana jeneya ke», ale Ala kelen le ko fana ko: «I kana mogo faga.» O ra, hali ni ele ma jeneya ke, ni i ka mogo faga, i ka sariya cen le †.

¹² Sariya min ka aw ke aw yere ta ye, kiti bena tige aw kan ka kapa ni o le ye; o koson aw ye aw kumacogo ni aw ta kewalew ke ka kapa ni o mi-iriya ye. ¹³ Ni mogo min ma hina tow ra, kiti lon na hina tena ke o tigi ra fana; nka Ala ta hina be se ka mogo kisi kiti ma.

Lanaya ni kewalepumanw

¹⁴ Ayiwa, ne balema, ni mogo do ko lanaya be ale fe, ni o tigi te kewalepumanw kera, o lanaya be mun le ja? O lanaya jogon be se ka mogo kisi wa? ¹⁵ Ni a kera ko fani donta te aw balemaco do fe, walama aw balemamuso do fe, ni domuni fana te a boro lon bee, ¹⁶ ni aw do k'a fo olugu ye ko: «Ala ye hera ke aw ye, ne balema; aw ye taga fani don ka nene bo aw yere ra, ka domuni ke ka fa.» K'a sorso o mako be min na, aw ma o di o ma; o kuma be mun le ja? ¹⁷ Lanaya fana be ten; ni i te kewalepumanw fara a kan, o tuma i ta lanaya sanin lo.

¹⁸ Nka mogo do bena a fo ko «ele ko lanaya le be ele fe; nka ne koni be kewalepumanw le ke. Ayiwa, ele min te kewalepumanw kera, ele ye i ta lanaya yira ne ra; ne fana bena ne ta lanaya yira i ra ne ta kewalepumanw sababu ra.» ¹⁹ Ele ko, ko i lara a ra ko Ala kelenpe le be yi, o ka ni ke; nka hali jinaw lanin be o ra; olugu yere be siran Ala ja fo o be yereyere.

²⁰ Ele mogo hakirintan, yala i b'a fe k'a faamu ko kewalepumanw te lanaya min na, ko o lanaya ye gbansan le ye wa? ²¹ Ala ma an bemace Iburahima jate mogo terennin ye a ta kewalew le koson wa? Sabu a sonna k'a dence Isiyaka la sarakoban kan, ko a b'a ke saraka ye. ²² Aw m'a ye, a ta lanaya yirara a ta kewalew fe; kewalew fana k'a ta lanaya dafa. ²³ O cogo ra, Kitabu kuma kera can ye, ko: «Iburahima lara Ala kumakan na, Ala k'a jate mogo terennin ye a ta lanaya koson ††», fo Ala ka a wele ko a teri. ²⁴ Aw m'a ye, Ala be mogo jate mogo terennin ye a ta kewalepumanw koson; lanaya dama te.

²⁵ Ala ma jatomuso Rahabu fana jate mogo terennin ye a ta kewalepumanw le koson wa? Sabu a ka Izirayelimogow ta ciradenw minako ja, ka sorso ka o bla ka taga sira were fe. ²⁶ Ni nin te farikolo ra, a sanin lo cogo min na, ni kewalepumanw te lanaya min na, o lanaya fana sanin lo.

Adamaden nenkun be cenri min ke

(Matiyu 12.33-37)

3 Ayiwa, ne balema, aw caman kana teliya k'a fo ko aw be ke karamogow ye; aw yere k'a lon ko anw karamogow ta kiti bena gbeleya ka teme tow ta kan. ² An bee be firi cogo caman na.

† Nin kuma fora Bori 20.13,14; Sariya 5.17,18 †† 2.23
Nin kuma fora Damina 15.6

Ni a kera ko mogo min te firi kumacogo ra fiyewu, o tigi koni ye mogo dafanin le ye; a be se ka a yere mina a ta koketaw bee ra. ³ Ni an ka karafe don so da ra, ko a ye taga an panayoro ra, o tuma so ta kopa bee be anw le boro.

⁴ Aw ye jirakurunbaw fana fle; o ka bon, fopoba be o joni ka taga, nka kurunborinan fitini do le be o ra; o le be o lataga kurunboribaga panayoro ra. ⁵ Adamaden nenkun fana ye a farikolo yoro fitini doron le ye, nka a be a yere bonya, ka kumabaw le fo.

Tasuma fitini, o le be tuba jeni. ⁶ Nenkun fana ye tasuma le ye; dunupa ta kojuguw bee sigiyoro lo. A be an farikolo ra; a be farikolo yoro tow bee lanogo. A be i ko jahanama tasuma le b'a ra; a be se ka mogo ta dunupalatige bee cen. ⁷ Kongosogo suguya bee, ani konow, ani fen fofotaw, ani jirafen suguya bee, o bee be se ka nega, ka o koro; adamaden sera ka o bee mina ka o koro. ⁸ Nka adamaden nenkun wa, mogo si te se ka o koro! Fenjugu lo; a te se ka mina k'a ke mogo sago ye. A fanin lo baga ra, baga min be mogo faga. ⁹ An be an Fa, Matigi Ala tando nin nenkun min ye, an be mogow danga ni o nenkun kelen ye, k'a soro o mogow danna ka kapa ni Ala yere cogo ye. ¹⁰ Ala tandori be bo da min fe, mogodangkalan be bo o da kelen fe! Ne balemaw, a man kan ka ke ten. ¹¹ Ji diman ni ji kunaman be se ka woyo ka bo bununda kelen fe wa? ¹² Ne balemaw, torosun be se ka oliviyeden ke wa? Walama rezensun be se ka toroden ke wa? Ayiwa, kogo be bunun min ta ji ra, ji diman te se ka bo o bunun kelen na.

Hakiritigiya min bora sankolo ra

¹³ Ayiwa, jon le be aw ra, ko a ye hakiritigi ye, ko a ka ko lon? O tigi ye o yira a kewalew fe: tagamacogonuman, ani sabari; o le ye hakiritigiya sira ye. ¹⁴ Nka ni nangboyajugu ni sangarogonmaya le be aw jusu ra, o tuma aw kana aw yere bonya, ka faninya tige, ka ban can ma. ¹⁵ O hakiritigiya ma bo sankolo ra Ala fe de, a sorora dugukolo kan yan le, adamadenw yere ta hakiritigiya lo, a bora Setana le ra. ¹⁶ Sabu nangboya ni sangarogonmaya be yoro o yoro, kopagamininw le be ke o yoro ra, ani kojugu suguya bee. ¹⁷ Nka hakiritigiya min bora sankolo ra Ala fe, a folo, o saninyanin lo, o ko, hera b'a ra, sabari b'a ra, a be ben le jini, hina caman b'a ra, ani kopuman; a te mogo bo mogo ra, flankafuya te a ra. ¹⁸ Minw be hera jini, olugu be o ta baara ke hera le ra, ka o baara tono ke tereninya ye.

Lanabaga jusuflatigi

(Piyeri folo 5.5-9)

⁴ Ayiwa, kerew ni sosori minw be aw ce ra yi, mun le be na ni o ye? Negejugu minw ka aw jusu fa, o le te aw blara o ra wa? ² Aw be pabo fen caman fe, nka aw t'a soro. Mogofagajusu ni nangboya be aw ra; nka aw be min ko, aw te o sorora. Kere ni sosori be aw ni jagon ce. Aw be min fe, aw te o soro, sabu aw te a daarira Ala fe. ³ Hali ni aw b'a daari fana, aw te se k'a soro, sabu aw t'a daari

ni paninyanuman ye; aw b'a daari aw yere ta negejugu ta nafa le koson. ⁴ Aw jeneyakebaga †! Aw m'a lon ko ni mogo min be dunupa ta kow kanu, o tigi ye Ala jugu le ye wa? O ra, ni mogo min ko a be dunupa ke a teri ye, o tigi be Ala jugu le ye. ⁵ Ala ta Kuma be min fo, aw b'a miiri ko o fora gbansan le wa? A ko: «Ala Nin min be aw konu, o b'a fe ko aw ye bla danna ka ke Ala kelenpe le ta ye.»

⁶ O bee n'a ta, Ala be nsemaba le di an ma. O koson a sebera ko: «Ala be wasobagaw kere, nka a be nema mogo sabarininw ye †.» ⁷ O le koson aw ye aw yere majigi Ala ye. Aw ye Setana kere; ni o kera, a bena bori ka a mabo aw ra! ⁸ Aw ye aw yere madon Ala ra; ni o kera, Ala fana bena madon aw ra. Aw jurumunkebagaw, aw ye aw boro ko ka bo jurumun na! Aw jusuflatigiw, aw ye aw jusukun saninya. ⁹ Aw ye lo a ra ko aw ye barakantanw ye, ka kasi fo ka naji bo. Aw ye aw ta yereko yelema k'a ke kasi ye, ka aw ta jagari ke jusukasi ye. ¹⁰ Aw ye aw yere majigi Matigi ja koro; ni o kera, a bena aw korota.

Lanabagaw man kan ka jagon jaraki

¹¹ Ayiwa, ne balemaw, aw kana kumajugu fo jagon ma. Mogo min be kumajugu fo a balema ma, walama min be a balema jaraki, o tigi be kumajugu fo sariya le ma, ka sariya* jaraki. K'a soro ni i be sariya jaraki, o tuma, i te sariya sira tagamabaga ye, i kera a jarakibaga le ye. ¹² Ala kelen le ye sariya sigibaga ye, ani kititigebaga; ale le be se ka mogo kisi, walama ka mogo halaki. Nka ele mogo gbansan, ele ye jon ye, ko i be i balema jaraki?

Lanabaga man kan ka a yere bonya

¹³ Ayiwa, sisan aw minw be to k'a fo: «Bi, walama sini an bena taga dugu nin na, an bena san kelen ke yi, an bena jago ke ka tonoba soro.» ¹⁴ K'a soro fen min bena ke aw ra sini, aw te o lon. Aw ta dunupalatige be i ko bugun; ni bugun bora, ni a ka wagati fitini ke doron, a be tunu. ¹⁵ Aw tun ka kan k'a fo le ko: «Ni Matigi sonna, ka an to si ra, ayiwa, an bena nin ni nin ke.» ¹⁶ Nka sani aw ye o fo, aw ka kobaba minw latige, aw be aw yere bonya o koson. O yerebonya jagon man ni! ¹⁷ Ayiwa, ni mogo min ka kopuman kecogo lon, ni a m'a ke, o tigi ka jurumun le ke.

Naforotigiw ta kewalejuguw

⁵ Ayiwa, sisan, aw naforotigiw, aw ye menni ke! Bono minw be aw ja, aw ye kasi, ka kule o koson. ² Aw ta naforow torira, bagabaga donna aw ta faniw na. ³ Son donna aw ta sanin ni aw ta warigbew ra; o son le bena ke seere ye ka aw jaraki, ka aw farisogo domu i ko tasuma. Aw ka naforow lajen k'a bla dunupa labanwagati le ra! ⁴ A fle, baaradenw ka aw ta forow siman tige, nka aw ma son ka o sara! O baaradenw kasira ni aw

† Jeneya: Ni lanabaga be dunupa kanu, o be i n'a fo jeneya, sabu a k'a kan di Ala min na, a be bo o ko ka taga ala were le no fe. † 4.6 Nin kuma fora Zanaw 3.34; Piyeri folo 5.5

togo ye minke, o kasikan sera Fangatigi Ala ma.
⁵ Aw ka aw ta dunupalatige ke kodimanw dama le ra, ka aw sagonankow bee ke. Fen o fen ko tun be aw jusu ra, aw ka o bee diyabo, ka fa, ka aw fagalon le makono. ⁶ Aw ka mogo jarakibari jaraki, ka a faga; a fana ma aw kere.

Mupuri

⁷ O koson, ne balemaw, aw koni ye mupu fo ka taga Matigi nalon se. Aw m'a ye, senekabaga be mupu k'a ta dugukolo siman makono, nafa be o siman min na; a be mupu kosebe fo ka taga a to sanji folo ni sanji laban ye na. ⁸ Aw fana ye mupu o cogo le ra; aw ye aw ja gbeleya, sabu Matigi nawagati surunyara.

⁹ Ne balemaw, aw kana dimi jogon koro, janko kiti kana na ben aw kan; sabu kititigebaga lonin be da ra ka ban. ¹⁰ Ne balemaw, cira minw tun ka Matigi ta kuma waajuri ke, olugu toora cogo min na, ka o toora bee mupu, aw ye o cogo fle, ka o mupu jogon ladegi toora wagati ra. ¹¹ Can lo, mogo minw ka toora mupu ka to lanaya ra, an ko olugu ma ko o ta pana. Ayuba ka toora sonmina cogo min na, aw ka o ko men; Matigi ka min ke a ye fana a laban na, aw ka o lon; sabu Matigi ta hina ni a ta numanya ka ca.

¹² Ayiwa, ne balemaw, ne be min gbeleya aw ma, o ye ko aw kana kari ni sankolo, walama ni dugukolo ye, walama ka kari ni fen were togo ye. Kuma min jaabi ye «onhon» ye, aw y'a fo «onhon»; min jaabi ye «on-on» ye, aw y'a fo «on-on» †, janko

kiti kana ben aw kan.

Baraka be Aladaari ra

¹³ Ayiwa, yala mogo do be aw ce ra, toora be min kan wa? O tigi ye Ala daari. Yala do ka pagariko soro? O tigi ye Ala tandodonkiriw la. ¹⁴ Yala do be aw ra min man kene wa? O tigi ye lanabagaw ta jenkuru cekorobaw wele; cekorobaw bena Ala daari a ye ka turu mun a ra Matigi togo ra. ¹⁵ O daariri min kera ni lanaya ye, o bena banabagato keneya, Matigi bena a lawuri; ni a kera ko a ka jurumun dow ke fana, Matigi bena o yafa a ma.

¹⁶ Ayiwa, o ra, aw ye lo aw ta jurumunw na ka o fo jogon ye, ka Ala daari jogon ye, janko aw ye keneya. Mogo terennin ta Aladaari barakaman, o fana ka bon kosebe.

¹⁷ Cira Iliya †† tun ye adamaden le ye i ko anw: nka a ka Ala daari k'a gbeleya ko sanji kana ben minke, sanji ma ben fo san saba ni karo woro.

¹⁸ O ko, a ka Ala daari tuun ko sanji ye ben; sanji benna. Dugukolo yiriw ni a simanw denna tuun.

¹⁹ Ne balemaw, aw ra ni do firira ka can sira bla, ni mogo were kera sababu ye ka o tigi kosegi can sira kan, ²⁰ o tuma, aw ka kan k'a lon ko ni mogo min ka jurumunkebaga labo a ta firiri sira kan, o tigi ka a nin le kisi saya ma; o fana be ke sababu ye ka jurumun camanba datugu.

† Yesu tun ka nin kumaw fo (Matiyu 5.34-37) †† Iliya: Dow b'a fo a ma ko Eli.

Piyeri fɔlɔ

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Piyeri le ye nin letere sebebaga ye. Nin letere yoro dow faamu ko ka gbelen. Dow b'a miiri ko Silasi le k'a sebe gerekikan na Piyeri ye (5.12).

Yahudiya lanabaga minw tun be Azi mara ra, Piyeri be kuma olugu le fe; a be o karan ka o ja gbelya, ko o ye jija ka to Yesu Kirisita ta Kibaro Diman* sira kan. Hali ni tooro ka caya cogo o cogo, o ka kan ka Yesu yere le fle. Lanabagaw bena nooro ba min soro Ala ta Masaya* ra, o ni dunupa ta tooro te se ka suma. O koson lanabaga ka kan ka pagari hali tooro wagati ra, k'a jigi la Ala kan, ka Ala kan mina. Ni o kera, a bena baraji soro Matigi Yesu Kirisita nalon na.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Jigi ni lanaya ni kanuya

Lanabaga ka kan ka saninya

Lanabaga ka kan ka tooro muju

Ala batocogonuman

Kuma laban ni forikan

Piyeri ta fori

1 Ne Piyeri, ne min ye Yesu Kirisita ta ciraden* ye, ne be nin sebe ci Ala ta mogo panawolomaninw ma, minw janjanna ka taga ke lonanw ye Pon mara ra, ani Galasi, ani Kapadosi, ani Azi, ani Bitini jamanaw ra.

² Fa Ala konna ka aw panawoloma i n'a fo a tun k'a latige kakoro cogo min na; a ka aw saninya Nin Saninman* baraka ra, janko aw ye Ala kan mina, ani Yesu Kirisita jori ye aw saninya.

Ala ye neema ni hera ke aw ye caman.

Jigiya panaman dira lanabagaw ma

³ An ye Fa Ala tando, an Matigi Yesu Kirisita bora min na; a ta hinaba koson a ka Yesu Kirisita lakunu ka bo saya ra, ka panamanyakura di an ma o sababu ra, janko an ye jigiya panaman soro.

⁴ Ala ka fen minw layiri ta an ye, o fenw te cen, o te nogo, foyi te bo o dawula ra; Ala ka o le mara an ye sankolo ra. ⁵ A be aw mara ni a ta sebgaya ye, aw ta lanaya koson, janko ka aw kisi; o kisiri bena yira dunupa labanwagati le ra.

⁶ O le be aw pagarira hali ni gbelya caman ka kan ka aw jusu kasi wagati donnin tuma dow. ⁷ O kun ye janko ka aw ta lanaya le segege. Aw ta lanaya ka fisa ni sanin ye, sabu sanin ye fen banta le ye, nka a ka kan ka don tasma ra k'a saninya. Ni aw ta lanaya fana segegegera, aw bena tandori ni bonya ni nooro soro Yesu Kirisita nawagati ra.

⁸ Aw be ale kanu k'a soro aw m'a ye, aw lanin b'a ra k'a soro aw pa te a ra. O koson aw be pagari,

pagari min te se ka lakari, min nooro ka bon, ⁹ sabu aw bena aw ta lanaya tonoro soro; o ye aw nin kisiri ye.

¹⁰ Ala tun ka neema min laben aw ye, ciraw tun ka ciraya ke o neema ta ko ra; o tun ka o kisiri ko fle, ka a segegege kosebe. ¹¹ Kirisita* ta Nin* min tun be o konno, o Nin tun konna ka Kirisita ta tooro yira o ra, ani a bena nooro min soro o ko fe; o koson ciraw tun jijara ka o kow kewagatiw, ani o kecogo segegege k'a lon. ¹² Ala k'a yira ciraw ra ko fen minw yirara o ra, ko olugu yere ta te o ye, ko aw ta lo. O kumaw le lasera aw ma sisan. Ala ka Nin Saninman* ci ka bo sankolo ra, ka na minw kan, olugu le ka o Kibaro Diman* lase aw ma. Hali melekew yere tun b'a fe ka o kow lon.

Lanabaga ta tagamacogokura

(Tesalonikaw folo 5.8-9; Tite 2.11-14)

¹³ O koson aw ye aw yere cesiri, ka aw yere minacogo lon; Ala bena neema min di aw ma Yesu Kirisita nalon na, aw ye aw jigiya bee la o le kan. ¹⁴ Aw ye ke Alakanminabagaw ye; negejugu minw tun be aw ra folofolo, k'a soro aw tun ma Yesu ta Kibaro Diman* ko lon folo, aw kana aw yere bla o ko tuun. ¹⁵ Ala min ka aw wele, i n'a fo ale saninyanin lo, o ra, aw fana ye saninya aw ta koketaw bee ra. ¹⁶ Sabu a sebera Kitabu konno ko Ala ko: «Aw ka kan ka saninya, sabu ne saninyanin lo †.»

¹⁷ Ala le bena kiti tige adamaden bee kelen kelen kan ka kapa ni a yere ta kewalew ye; a fana tena

† 1.16 Nin kuma fora Sarakalasebagaw 19.2

mogɔ bo mogɔ ra. Ni aw be ale le wele ko aw Fa, o tuma aw fana ye aw ta dunupalatige ke ni Alapasiran ye. ¹⁸ Aw k'a lon ko aw ka aw bemaw cen ta, ka to ka ko jacintan minw ke, Ala ma aw kunmabo o kow ra ni fen banta do le ye, i n'a fo wari walama sanin; ¹⁹ a ka aw kunmabo ni Kirisita* jori nafaman le ye; ale kera i n'a fo sagaden, fiyen te min na, ani no te min na. ²⁰ Ala tun konna ka Kirisita ta ko latige k'a bla, sani dunupa ye dan; nin wagati laban le ra sisan, a nana aw koson. ²¹ Ale le baraka ra aw lara Ala ra, Ala min k'a lakunu ka bo saya ra, ka bonya la a kan, janko aw ta lanaya ni aw ta jigiyi ye to Ala kan.

²² Aw sonna can ma ka aw jusukun saninya, janko ka aw balemaw kanu ni jusukun gbenin ye; o koson aw ye jogon kanu kosebe ni aw jusukun bee ye. ²³ Sabu Ala ka panamanyakura min di aw ma, aw ma o soro fen torita do le sababu ra, nka aw k'a soro fentoribari le sababu ra; o ye Ala ta Kuma panaman ye, min te yelema. ²⁴ Sabu a sebera ko:

«Adamadenw bee be i ko bin,
o dawula be i ko binfiyeren.

Bin be ja, a fiyeren fana be bon;

²⁵ nka Matigi ta kuma koni be a no ra tuma bee ani wagati bee †.»

O kuma le fora aw ye Kibaro Diman waajuri ra.

Lanabagaw ye Ala ta mogɔ saninmanw ye

(Efesikaw 2.20-22; Matiyu 21.42-44; Romukaw 9.24-33)

2 Ayiwa, o le koson aw ye juguya ni nanbara ni flankafuya ni pangboya ni jogonkorofa bee dabra.

² Nono nege be denpenin soro cogo min na, aw y'a to Ala ta Kuma min be i ko nono saninyanin, o nege ye aw soro ten, janko o sababu ra aw ye baraka soro lanaya ra ka kisi. ³ Sabu aw ka Matigi ta numanya nene, k'a ye ko a ka di.

⁴ Aw ye gbara Matigi ra, ale min ye bon jusiginan kabakuru panaman ye; mogow banna a ra, nka Ala k'a panawoloma, ka nafaba la a kan. ⁵ Ayiwa, aw fana kera kabakuru panaman dow ye; aw ye fara jogon kan, ka ke Ala ta bon saninman ye, ka ke Ala ta sarakalasebaga* saninmanw ye, janko ka aw jusukun ta sarakaw lase Ala ma Yesu Kirisita baraka ra, saraka minw ka di Ala ye. ⁶ Sabu a sebera Kitabu konnɔ, ko:

«A fe, ne bena kabakuru do sigi Siyon,
ka o ke bon kabakuru folo ye,
kabakuru panawolomanin, ani kabakuru nafaman;

ni mogɔ min ka a jigi la a kan,
Ala tena o tigi janfa fiyewu ††.»

⁷ Aw minw lara a ra, a kera fen nafaman ye aw fe; nka lanabariw ta fan fe, a sebera ko:

«Bonlobagaw banna kabakuru min na,
o le kera kabakurusobe ye, ka ke bon kabakuru folo ye ‡.»

⁸ A fora tuun ko:

«O le kera o sentalon kabakuru ye,
ani ka ke o ben farakuru ye ††.»

O be talon a ra, sabu o ma son Ala ta kuma ma. Ala tun ka o le latige o ye fana.

⁹ Nka aw koni, aw ye siya wolomanin le ye, aw ye Masa Ala ta sarakalasebagaw le ye, ani siya saninman, ani Ala ta mogɔ kunmaboninw; Ala ka aw wele ka bo dibi ra ka aw ladon a ta yeelensobe ra, janko aw ye a ta kopuman kabakomanw lase mogow ma. ¹⁰ Folefolo aw tun te Ala ta mogow ye, nka sisan aw kera Ala ta mogow ye. Folefolo aw minw tun ma Ala ta makari soro, sisan aw ka a soro.

Lanabaga ka kan ka mogɔ bee bonya

(Romukaw 13.1-8; Efesikaw 6.5-8)

¹¹ Ne balema kanuninw, aw be dunupa konnɔ i n'a fo lonan temebagaw; o koson ne be aw daari ko aw ye aw farisogo negerakow ye ka o to yi, sabu o negerako be aw nin kere. ¹² Aw ye aw tagamacogo lon siya were mogow ce ra. O cogo ra, hali ni o be aw togɔjugu fo k'a ke i n'a fo aw ka kojugu ke, o belen ye aw ta kewalepumanw ye; ni o kera, ni Ala nana nesema o ye lon min na, o bena a tando.

¹³ Matigi koson, aw ye aw yere majigi adamadenw ta kuntigiyaw bee korɔ, ka aw yere majigi masaceba ye kosebe, ale min be bee kunna, ¹⁴ ani jamanatigiw, masaceba ka minw ci janko ka kojugukebagaw koro, ani ka kopumankebagaw tando. ¹⁵ Sabu Ala sago ye ko aw ye kopuman ke janko ka mogolon hakirintanw da datugu.

¹⁶ Ala ka aw ke aw yere ta ye, nka aw kana o ke sababu ye ka kojugu ke; aw ye panamanya i ko Ala ta jonw. ¹⁷ Aw ye mogɔ bee bonya; aw ye aw balemaw kanu, aw ye siran Ala na, aw ye masaceba bonya.

Lanabagaw ka kan ka tooro sonmina

¹⁸ Aw baardenw, aw ye aw yere majigi aw kuntigiw ye, ka o bonya cogoya bee ra; kuntigi minw ka pi, ani minw jusu sumanin lo, olugu doron te, nka hali minw ka fari. ¹⁹ Sabu ni aw man kan ni tooro min ye, ni aw be o sonminana Ala yere nasiran koson, o ye kopuman le ye. ²⁰ Ni o te, ni aw be bugori sonmina aw yere ta kojuguw le koson, aw be bonya juman le soro o ra? Nka ni aw be tooro sonmina aw ta kopuman le koson, o ye kopumanba le ye Ala fe.

²¹ Ala ka aw wele o le kama fana, sabu Kirisita* fana toorora aw koson, ka o sira yira aw ra, janko aw fana ye tugu ale sennɔ ko. ²² Ale ma jurumun si ke, faninya si ma bo a da ra ka ye †. ²³ O k'a neni, nka a ma a ta jogon sara; o k'a tooro, nka a ma wuri mogɔ kama; a ka a ta ko bee to Ala le boro, ale Ala min be kiti tige ni terenninya ye. ²⁴ A ka an ta jurumunw doni ta ka o la a yere kan, k'a farikolo tooro gbengben yiri kan. A ka o ke, janko an ye sa ka bo jurumun fanga korɔ, ka panamanya terenninya ra. Jori minw tigera a farikolo ra, o le sababu ra aw keneyara ††. ²⁵ Sabu aw tun be i ko saga tununinw; nka sisan aw sekora ka na sagagbenbaga fe, min ye aw nin korosibaga ye.

† 1.24-25 Nin kuma fora Ezayi 40.6-8 †† 2.6 Nin kuma fora Ezayi 28.16 ‡ 2.7 Nin kuma fora Zaburu 118.22 †† 2.8 Nin

kuma fora Zaburu 118.22; Ezayi 8.14 †† 2.22 Nin kuma fora Ezayi 53.9 ††† 2.24 Nin kuma fora Ezayi 53.5

Furuce ni furumuso ka kan ka jɔŋɔn bonya

(Timote folo 2.9-15; Efesikaw 5.22-33)

3 Ayiwa, musow, o cogo kelen na, aw bɛɛ kelen kelen ye aw yere majigi aw cew ye, janko ni a kera ko ce dow ma son Ala ta Kuma ma folo, o ta musow tagamacogo ye ke sababu ye k'a to o ye son; a kana ke ni kuma yere ye, ² sabu o bena aw tagamacogo ye, k'a ye ko aw jusukun gbenin lo, ani ko Alapasiran be aw ra.

³ Aw ta kana ke yeremasiri dama ye, ani kundancogo dama temeninw, ani ka sanin don aw yere ra, ka fani songogbelenw siri. ⁴ Aw ye aw jusukun le masiri ni masirifen dogonin ye; o masirifen ye numanya ni jususuma le ye; o le ye fen banbari ye, min nafa ka bon Ala fe. ⁵ Fɔlofɔlo, muso saninman minw tun be o jigi la Ala kan, olugu tun be o yere masiri o cogo le ra, ka o yere majigi o cew ye, ⁶ i ko Saran min tun be a ce Iburahima bonya fo a b'a wele ko a matigice. Ayiwa, aw kera Saran denmusow le ye, ni aw kɔni be kopuman ke, ni aw m'a to foyi si ye aw lasiran ka aw bo o sira kan.

⁷ Ayiwa, aw cew, aw fana ye aw musow mina ka na ni hakiri ye, ka a lon ko muso ni ce baraka te kelen ye. Aw ye o bonya, sabu Ala ka panamanya banbari min di an ma a ta neema baraka ra, aw bɛɛ le ka o soro kelen ye. Aw ye o ke, janko foyi kana aw ta Aladaari bari a ye mina.

Lanabaga be se ka tɔɔɔ terenninya koson

(Romukaw 12.14-21; Matiyu 10.24-31)

⁸ Ayiwa, o bɛɛ ko, aw bɛɛ ye ben kelen ma, ka aw ta miiriya ke kelen ye, ka ke jɔŋɔn fe, ka jɔŋɔn kanu balemaya ra, ka hina jɔŋɔn na, ka aw yere majigi jɔŋɔn ye. ⁹ Aw kana kojugu sara ni kojugu do were ye, walama ka nenini sara ni nenini do were ye; aw kana o ke, nka aw ye dugawu le ke, sabu Ala ka aw wele o le koson, janko aw ye baraka soro ale fe. ¹⁰ Sabu a sebera Kitabu kɔno ko:

«Ni mogo min b'a fe a ta dunupalatige ye na, ka dununa diya a ra, o tigi ye a nenkun korosi kumajuguw ma, ka a da korosi nanbarakumaw ma.

¹¹ A ye faran juguya ra pewu, ka kopuman ke, ka jija ka hera jini, ka tugu a no fe.

¹² Sabu Matigi na lonin be mogo terenninw na, a toro be o ta daarikan na fana; nka Matigi be kojugukebagaw kere †.»

¹³ Ayiwa, ni aw jijara kopuman na, jon le bena aw tɔɔɔ o koson? ¹⁴ Nka hali ni o be aw tɔɔɔ terenninya koson, aw ta pana. Aw kana siran mogow na, aw hakiri fana kana nagami. ¹⁵ Aw ye Kirisita* bonya aw jusu ra doron, k'a lon ko aw Matigi lo. Jigiya min be aw fe, ni mogo o mogo ka aw pininka o ra, aw labennin ye soro tuma bɛɛ ka o tigi jaabi; nka aw ye a ke ni jususuma ni bonya ye. ¹⁶ Aw jusukun gbenin ye to, janko hali ni o be aw togogugu fo k'a ke i n'a fo aw ka kojugu le ke, minw be aw togocenna aw ta tagamacogopuman koson Kirisita ta jɔŋɔnnya ra, olugu yere darakuma ye o maroya. ¹⁷ Sabu ka tɔɔɔ kopuman

† 3.10-12 Nin kuma fora Zaburu 34.13-17

koson, ni o le ye Ala sago ye, o ka fisa sani an ye tɔɔɔ kojugu koson.

¹⁸ Ayiwa, Kirisita fana sara jurumun koson sipaga kelen, ka dan o ma. Ale mogo terennin sara mogo terenbariw koson, janko ka aw ladon Ala ta jɔŋɔnnya ra. A yere sara, nka a kununa Nin Saninman* baraka ra. ¹⁹ Minw tun be Ala ta kiti makonona, o Nin le sababu ra, a tagara olugu waaju. ²⁰ Olugu le tun banna Ala ta Kuma ma folofolo, k'a soro Ala tun mujuna o koro ka meen, Nuho ta kurunba lalagawagati ra; mogo dama dama, o koro ye mogo seegi doron le donna o kurunba kono ka kisi ka bo ji ra.

²¹ Ayiwa, o ji tun ye batizeri* tagamasiyen le ye; an b'a yira sisan batizeri le fe ko an kisira. O koro te ko an farikolo le be ko ka mogo bo a ra; o koro ye ko an be Ala daari ko a ye an jusukun saninya Yesu Kirisita kunuko sababu ra. ²² A yelera ka taga sankolo ra, ka taga sigi Ala kininboroyanfan fe; melekekew, ani kuntigiyaw, ani sebayayaw, o bɛɛ majigira Kirisita ta fanga le koro.

Lanabagaw ta panamanyakura

4 I n'a fo Kirisita* farikolo tɔɔɔra, aw fana ye baraka don aw yere ra ni o miiriya kelen le ye; sabu mogo min farikolo tɔɔɔra, o b'a yira ko o tigi faranna jurumun na. ² O tigi te a ta dunupalatige to ke ka kapa ni a yere ta negerakow ye tuun, nka a b'a ke ka kapa ni Ala sago le ye.

³ Aw ka wagtijan ke Alalonbariya ra ka ban folofolo; fen minw ka di Alalonbariw ye, aw tun be o le ke: jatoya, ani jogojuguya, ani dorotoya, ani domuniba dama temeninw, ani minnin dama temeninw, ani batofen haramuninw batori. ⁴ Nka sisan o mogow be kabakoya k'a ye ko aw te o kojugu dama temeninw kera ni olugu ye tuun; o koson o be aw togocen. ⁵ Nka lon do, Ala bena taga o pininka o ta kewalew bɛɛ ra; ale Ala min labenna ka ban ka mogo panamanw ni suw bɛɛ ta kiti tige. ⁶ O koson, minw sara, Kibaro Diman* tun fora olugu fana ye, janko hali ni saya kiti sera o ma i n'a fo a be se adamaden bɛɛ ma cogo min na, o ye Ala ta panamanya soro Nin Saninman* baraka ra.

Ala ka sebayaya minw karifa lanabagaw ma

⁷ Fen bɛɛ laban surunyara; aw ye aw tagamacogo lon, ka aw yere minacogo lon, janko ka to Ala daarira. ⁸ Nka min be fen bɛɛ na, o ye ko aw ye jɔŋɔn kanu kosebe; sabu kanuya be jurumun camanba le datugu ††. ⁹ Aw ye son ka jɔŋɔn lajigi aw ta sow kono; o kana ke ni jɔŋɔnkorofo ye.

¹⁰ Aw bɛɛ kelen kelen ka ninyoro min soro Ala fe ka kapa ni Ala yere ta dicogo ye, aw ye ke o sebayayaw minabagapumanw ye ka mogo tow deme ni o ye. ¹¹ Ni min ka ke waajurikebaga ye, o tigi ye waajuri ke ka kapa ni Ala ta fota ye. Ni min ka ke tow demebaga ye, Ala ka baraka min di a ma, a ye a ke ka kapa ni o ye, janko ko bɛɛ ra bonya ye la Ala kan Yesu Kirisita togoc baraka ra. Nɔɔɔ ni se-

†† Kanuya be jurumun datugu: Aw ye nin yorow fe: Zanaw 10.12; Yakuba 5.20

bagaya ye ale le ta ye tuma bee, ani wagati bee. Amina.

Lanabaga be se ka tɔɔrɔ lanaya koson

¹² Ne balema kanuninw, tɔɔrɔba min be aw kan sisan i ko tasumaba, janko ka aw kɔrɔbɔ, o man kan ka bara aw ra, k'a ke i n'a fo ko benbari do le be sera aw ma. ¹³ Aw yere ka kan ka pagari le, ko aw fana ninyɔrɔ be Kirisita* ta tɔɔrɔw ra, janko ni Kirisita ta nɔɔrɔ nana yira lon min na, o lon na aw fana ye pagari, ka aw ninsondiya. ¹⁴ Ni o be aw neni Kirisita tɔɔrɔ koson, aw ta jana, sabu Ala Nin* nɔɔrɔman be aw kan.

¹⁵ Nka aw si man kan ka tɔɔrɔ, ko sabu aw ye mɔɔɔfagabaga ye, walama son, walama kojugebaga, walama ko aw be aw sen don mɔɔɔ werew ta kow ra. ¹⁶ Nka ni mɔɔɔ do be tɔɔrɔra a ta lanaya koson, o tigi kana maroya o ra; a ye Ala tando, sabu Kirisita tɔɔrɔ lara ale ra. ¹⁷ Sabu kiti damina wagati sera, a fana be damina Ala yere ta mɔɔɔw le ra. Ayiwa, ni a be damina anw yere le ra, o tuma minw ma son Ala ta Kibaro Diman* ma, olugu ta labancogo bena ke mun ye sa? ¹⁸ A sebera Kitabu kɔnɔ, ko:

«Ni mɔɔɔ terennin yere kisiko bena gbeleya, o tuma mɔɔɔjugu ni jurumunkebaga, olugu ta be-na ke di †?»

¹⁹ Ayiwa, o koson mɔɔɔ minw be tɔɔrɔra Ala sago koson, olugu ye o nin karifa danbaga Ala kankelentigi ma, ka to ka kopuman ke.

Cɛkɔrɔbaw ta baara

(Timote folo 3.1-7)

5 Ayiwa, cɛkɔrɔba minw ye aw ta pamɔɔɔw ye, ne kan be olugu le ma sisan, sabu ne fana ye cɛkɔrɔba ye i n'a fo olugu; ne ye Kirisita* ta tɔɔrɔw seere ye, ne fana nin bena ke a ta nɔɔrɔ ra, o nɔɔrɔ nin bena yira lon do. ² Ayiwa, Ala ka sagakuru min karifa aw ma, aw ye o kɔrɔsi, ka aw janto o ra; aw kana o ke i ko jagboyabaara ra, nka aw y'a ke ni ŋaninyanuman ye ka kapa ni Ala sago ye; aw kana o ke warininisira ye, nka aw y'a ke ni jusunuman le ye. ³ Minw karifara aw ma, aw kana aw fanga digi olugu kan, nka aw yere ye ke o

† 4.18 Nin kuma fora Zanaw 11.31

payirabagaw ye. ⁴ Ni o kera, ni sagagbenbagaw Kuntigiba nana a yere yira lon min na, masafugula nɔɔrɔman min te cen, aw bena o le soro aw ta baraji ye.

⁵ Ayiwa, kanbelenw, o cogo kelen na, aw fana ye aw yere majigi cɛkɔrɔbaw ye. Aw bee ye aw yere majigi jɔɔɔn ye ka jɔɔɔn deme, sabu a sebera Kitabu kɔnɔ ko:

«Ala be wasobagaw kere;

nka a be neema mɔɔɔ sabarininw ye ††.»

⁶ O koson aw ye aw yere majigi Ala boro barakaman kɔrɔ, janko a ye aw kɔrɔta a wagatɔnuman na. ⁷ Aw ye aw ta haminakow doniw bee jigi ka o la ale kan, sabu a be a jantora aw ra.

⁸ Aw ye aw yere minacogo lon, ka aw janto aw yere ra; sabu aw jugu Setana be yaalayaala i ko jara kɔngɔtɔ be kasi cogo min na, k'a ta domuta jini. ⁹ Aw sinsinnin ye to lanaya ra ka lo, ka a kere, k'a lon ko aw balema lanabaga minw be dunupa kɔnɔ, ko o tɔɔrɔw jɔɔɔnw le be olugu fana kan.

¹⁰ Ayiwa, neema bee tigi Ala min ka aw wele janko aw ye aw ninyɔrɔ soro a ta nɔɔrɔ banbari ra, Kirisita ta jenjɔɔɔnya ra, ni aw tɔɔrɔra wagati doonin, ale yere bena aw bosi, ka aw ja gbeleya, ka aw baraka bonya, k'a to foyi kana se ka aw bo a no ra. ¹¹ Sebagaya ye ale ta le ye wagati bee, ani tuma bee. Amina.

Fori laban

(Tesalonikikaw folo 5.23-28)

¹² Ayiwa, Silasi ‡ min ye an balemace kankelentigi ye, ale le ka ne deme ka nin kuma fitini sebe k'a ci aw ma, janko ka aw ja gbeleya, ani janko aw ye la a ra ko aw nɔrɔra neema min na, o ye Ala ta neema yere le ye can ra.

¹³ Lanabagaw ta jenkuru min be Babiloni, Ala ka minw panawoloma i ko a ka aw panawoloma cogo min na, olugu be aw fo; ne dence Marika fana be aw fo. ¹⁴ Aw ye jɔɔɔn fo balemaya ra ni kanuyafari ye.

Aw minw bee be Kirisita* ta jenjɔɔɔnya ra, Ala ye hera ke aw bee ye!

†† 5.5 Nin kuma fora Zanaw 3.34; Yakuba 4.6 ‡ Silasi be wele fana ko Siliven.

Piyeri flanan

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Piyeri le ka nin letere sebe, k'a to kaso ra Romu; a fagawagati tun surunyara ka ban. Piyeri hakiri tun b'a ra ko Yesu yere tun konna ka ale ta fagako fo (1.14; Yuhana 21.18-19). Nin letere sebera lanabagaw bee le koson (1.1). Karamogo minw tun be mogow lafiri ni o ta karan ye, ka mogow bla jurumunw na, Piyeri b'a fe lanabagaw ye o yere korosi o karamogow ra (2.1-22). Lanabaga ka kan ka to Ala ta kuma le kan, i n'a fo Yesu ta ciradenw tun ka o karan cogo min na, sabu olugu le ka Yesu ye o na ra, k'a ta kumaw lamen (1.3-21). Dow tun be mogow karan k'a fo ko Yesu tena na tuun. Piyeri be o mogow jaraki, k'a fo ko ni Ala ta lon sera, ko a tun ka fen o fen fo, o bee be ke ka dafa. Nka Ala be mupu mogow koru, k'a to o ye nimisa ka son Ala ma, sabu a t'a fe mogo si ye halaki. Matigi ta lon, o ye Yesu nalon ye, ani kiti lon. O koson Piyeri be lanabagaw ladi, ko o ye saninya, ka o lon makono, ka torow mupu, ka o tagamacogo teren; o bena Yesu nawagati lateliya.

Kitabu konokow

Piyeri ta fori

Ala ka lanabaga wele baara min kama

Karamogo faninyafobagaw ta karan

Minw be Yesu nako soso

Piyeri ta fori

1 Ne Simon Piyeri, ne min ye Yesu Kirisita ta baarden ye, ani a ta ciraden*, ne be nin sebe ci aw ma, aw minw ka lanaya soru; o lanaya ni anw ta lanaya bee songo ye kelen ye. Aw ka o soru an ta Ala ani an Kisibaga* Yesu Kirisita ta tereninya sababu ra. ² Ala ye nema ni hera ke aw ye k'a caya kosebe, Ala ni an Matigi Yesu ta lonniya sababu ra.

Ala ka lanabagaw wele baara min kama

(Tite 2.11-14; Filipikaw 1.9-11; 3.8-14)

³ Fen o fen be se k'a to an ye panamanya Alapasiran na, Ala ta sebgaya ka o bee di an ma; min ka an wele a ta noro ni a ta pumanya sababu ra, a k'a to an ye o lon. ⁴ O le sababu ra Ala tun ka fenpumanbaw, ani fen nafaman minw layiri ta an ye, a ka o di an ma, janko o sababu ra an cogo ye ben ni Ala sago ye, ka bosi ka bo dunupa negejuguw boro, o minw be cenri lase mogow ma.

⁵ O le koson aw ye jija ka kopuman fara aw ta lanaya kan, ka Ala lonniya fara kopuman kan, ⁶ ka yereminari fara Ala lonniya kan, ka mupuri fara yereminari kan, ka Alapasiran fara mupuri kan, ⁷ ka balemaya fara Alapasiran kan, ka kanuya fara balemaya kan. ⁸ Ni aw koni ka o fenw soru k'a caya, o sababu ra aw tena ke nacintanw ye, walamafantanw an Matigi Yesu Kirisita ta lonniya ra. ⁹ Nka ni o fenw koni te mogo min fe, o tigi

fiyennin lo, a te yeri ke yorojan; Ala k'a saninya ka bo a ta jurumunkoro ra cogo min na, a jinana o ko.

¹⁰ O le koson, ne balemaw, aw ye jija janko Ala ka aw wele, ani a ka aw janawoloma min kama, aw ye to o kan. Ni o kera, aw tena ben fiyewu. ¹¹ O cogo ra Ala bena an Matigi ni an Kisibaga* Yesu Kirisita ta Masaya* banbari donda bee dayele aw ye.

¹² O koson ne bena to ka aw hakiri jigi nin kow ra, hali ni aw k'a lon ka koru; aw karanna can min na, aw noronin be o ra fana. ¹³ Ne be miiri ko a bennin lo ko ne ye nin kow fo aw ye ka to ka aw lasomi, fo ka taga ne bo nin dunupa ra yan,

¹⁴ Sabu ne ta dunupalatige to man jan tuun, i n'a fo an Matigi Yesu Kirisita tun k'a yira ne ra cogo min na. ¹⁵ O le koson ne bena jija, janko hali ne sanin ko, aw hakiri ye to nin kow ra tuma bee.

Min fora Yesu Kirisita ta noro ko ra

¹⁶ A te i n'a fo an ka talen dow le laben an yere ta miiriya ra ka aw karan an Matigi Yesu Kirisita ta sebgaya ni a ta nako ra. An yere na le ka Matigi ni a ta bonyaba ye. ¹⁷ Sabu a ka bonya ni noro soru Fa Ala fe lon min na, o kera an na na. O wagati ra nin kumakan bora noro ni bonyaba tigi fe k'a fo a ye ko: «Nin le ye ne Dence kanunin ye, min ko ka di ne ye haali.» ¹⁸ O kumakan min bora sankolo ra, anw yere ka o men; o wagati ra an tun be ni a ye kuru saninman kan.

¹⁹ O koson, ciraw ka min fo, an lara a ra kosebe ko o ye can ye; ni aw fana be aw janto o kuma ra, o ka ji kosebe. O kuma bena aw jusukun gbeya i ko fitina be yeelen bo dibi ra cogo min na fo ka taga dugugbeda se; o tuma sogomada lolo bena bo ka manamana aw jusukun na. ²⁰ Nka aw ka kan ka kon k'a lon folo ko cirayakuma minw be Kitabu kon, mogo si te se ka o si korogbeya k'a fo ni a yere ta hakiritigiya ye; ²¹ sabu Ala ta cira si m'a latige ka ciraya ke ka kapa ni adamaden yere sago ye, nka mogow ka Ala ta kumaw fo ka kapa ni Nin Saninman* ta baraka le ye.

Karamogo faninyafobagaw

(Zude 3-16; Timote flanan 3.1-9)

2 Ayiwa, cira faninyafobaga dow tun wurira Ala ta mogow ce ra cogo min na, o cogo ra karamogo faninyafobaga dow fana bena wuri aw ce ra. O bena dogo ka don aw ce ra ni faninya karan dow ye, minw be mogo halaki. Matigi min ka o kunmabo, o bena ban o ra; o bena halakiri lase o yere ma joona. ² Mogo caman bena tugu o ko ka o ta ko saninyabariw jogon ke; olugu ta tagamacogo koson, mogow bena Ala ta can sira mafiyenya. ³ O karamogo faninyafobagaw bena ta wari nata fe ka aw nege ka aw borofen soro ni mogolafirikumaw ye. Nka kiti min benna o mogow kan kabini wagatijan, o kiti tena fon o ko; o ta halakiri fana tena taga ka o to.

⁴ Ne be o fo, sabu hali meleke minw ka jurumun ke folofolo, Ala ma olugu to yi; a ka o firi jahanama dibi ra, ka o mara yi fo ka taga se kiti lon ma. ⁵ Mogo minw ka kojugu ke Nuho ta tere ra, Ala ma olugu fana to yi. A ka Nuho le kisi ni mogo wolonfla were, sabu ale le tun be terenninya sira yirara mogow ra; Ala ka sanjiba lajigi ka mogojuguw bee halaki.

⁶ Sodomu ni Gomori dugumogow ta kojugu koson, Ala ta kiti sera o ma, ka o jeni ka o ban pewu, fo ka o ke buguri ye. O kera tagamasiyen le ye k'a yira Alapasiranbari nataw ra. ⁷ Nka Lutu min tun ye mogonuman ye o ce ra, a ka ale kisi. O mogokolonw ta jatoyajugu tun ka a jusu kasi fo ka teme. ⁸ Sabu ale min tun ye mogonuman ye, ale tun be min ye, ani a tun be min men k'a to o mogow ce ra koni, o kojuguw tun be a jusukun tooro lon o lon.

⁹ Ayiwa, o bee b'a yira an na ko Ala be se ka a nasiranbagaw bosi ka bo tooro ra, ka mogo terenbariwa mara janko ka o ta kojuguw hake bo o ra kition na. ¹⁰ Nka minw be tugu o yere negerakow ko, ka ko saninyabariw ke, ani ka Ala ta kuntigiya mafiyenya, olugu ta kiti le belen bena juguya.

O mogow be o yere bonya, ka dabayakumaw fo; o te siran ka hali Ala ta danfen nooromanw neni.

¹¹ K'a soro hali meleke minw ta fanga ni o ta sebayaya ka bon ni o mogow ta ye, olugu te son ka o danfen nooromanw neni Matigi ja korog. ¹² Nka o mogow koni be i ko kongosogo hakirintanw, minw danna minari ni fagari kama; o ma fen minw lon, o be o le mafiyenya. O yere ta kojugu le bena o halaki. ¹³ O ka kojugu minw ke, o kojugu jogon le bena ke ka o sara. O be o yere bla marobariyakow ra

hali teregan fe. O bee ye mogo saninyabariw ye, ani mogo nogoninw. Ka o to o nanbarakow ra, o belen be taga fara aw kan aw ta janagbew ra ka maroya bla aw ra. ¹⁴ O ta fenfleta bee ye musow le ye, janko ka jenya ke; o fana te wasa jurumun na ka ye. Mogo minw ma Alasira ko faamu kosebe, o be olugu nege ka o lafiri. Ka wari soro nanbara ra, o ye o derinanko ye. Dangadenw lo. ¹⁵ O ka sira terennin bla, ka o yere lafiri, ka Bosori dence Balamu ta sira le ta; sabu Balamu sonna ka baarajugu ke, ka o sara mina. ¹⁶ Nka Ala k'a mafiyenya a ta terenbariya koson. Fali min ma deri ka kuma, o ka mogokan fo Balamu ye, ka cira Balamu bo a ta hakirintanya sira kan †.

¹⁷ Ayiwa, o karamogo faninyafobagaw be i ko bunun janin; o be i ko sanforno be sankaba min ce ka taga ni a ye. Dibi finmanba le be o makonona. ¹⁸ O be kumababaw ani kumakunntanw fo. Mogo minw bosira ka bo mogojuguw boro kura ye, o be olugu lafiri ni o ta kewalejuguw ye ka kapa ni o yere ta negejuguw ye. ¹⁹ O b'a fo ko olugu le bena o mogow bo jonya ra; k'a soro hali bi olugu yere be jonya ra, halakiri sira kan; sabu ni i ma se ka i yere bosi ka bo ko min na, i kera o ko ta jon ye.

²⁰ Can ra, o mogo minw tun ka an Kisibaga* Matigi Yesu Kirisita lon, ka o yere sen bo dunupa ta fen saninyabariw na, ni olugu belen nana seko ka don o kow ra ka to o ra, olugu laban bena min ke o be juguya ka teme o cogofolo ta wagati ta kan. ²¹ Ni o yere tun ma terenninya sira lon, o belen tun ka fisa o ma, sani k'a to o ye a lon, ka soro ka ban o cifonin saninman ma, o cifonin min tun dira o ma. ²² Nin zana kera can ye o mogow ta fan fe, ko: «Wuru sekora ka taga a yere ta fonon no fe ††», ani fana ko: «Le konin sekora ka taga a yere maraga bogo ra tuun».

Matigi Yesu nawagati tagamasiyenw

(Matiyu 24.37-38; Tesalonikikaw flanan 1.7-10; Zude 17-23)

3 Ne balema kanuninw, ne be ne ta sebe flanan le cira aw ma nin ye ka ban. O sebe fla bee konon, ne be aw karan ka aw lasomi, janko aw ye hakiri soro. ² Ala ta cira saninmanw ka kuma minw fo folofolo, ani aw ta ciradenw ka an Matigi ni an Kisibaga* ka kuma min lase aw ma, ne b'a fe ko aw ye aw hakiri to o ra.

³ Aw ka kan ka min lon folo, o ye ko dunupa labanwagati ra, kumakolonfobaga dow bena wuri ka aw logobo; o mogow bena tagama ka kapa ni o yere negerakow le ye. ⁴ O bena a fo ko: «Yesu m'a fo ko a be na wa? Ayiwa, a be min? Kabini an bemaw sara, dunupa danna cogo min na, a be o cogo kelen le ra hali bi.»

⁵ Ayiwa, o mogow be tugu le ka jina, ko folofolo Ala ta Kuma le baraka ra sankolo danna; ko dugukolo fana bora ji le ra, ko a danna ji le sababu ra. ⁶ Ayiwa, o sababu kelen le k'a to jiba ka o wagati ta dunupa ni a konofenw bee datugu. ⁷ Nka o kuma kelen le sababu ra sankolo ni dugukolo maranin be sisan tasuma kama, ka kition makono, ani mogojuguw halakilon.

† Balamu ta ko: aw ye nin yoro fle: Jateri 22.4-35 †† 2.22 Nin kuma fora Zanaw 26.11

⁸ Nka ne balema kanuninw, fen kelen be yi, aw man kan ka jina o ko: Ala ja korɔ, tere kelen be i ko san waga kelen, san waga kelen fana be i ko tere kelen †. ⁹ Matigi te men k'a ta layiri tanin dafa, i ko dow b'a miiri cogo min na. A be mupuna an korɔ le, sabu a t'a fe an si ye halaki, nka a b'a fe an bee ye lo an ta jurumun na, ka nimisa.

¹⁰ Matigi nalon bena bara mogow ra i ko son be bara mogow ra cogo min na. O lon na, koni, sankolo bena tunu, k'a ke mankanba ye, sankolokonofenw bena jeni fo ka yeele. Dugukolo ni a kanfenw bee bena jeni ka ban.

¹¹ Ayiwa, ni o fenw bee bena tunu, o tuma aw ka kan ka aw tagamacogo saninya le, ka do fara aw ta Alapasiran kan, ¹² ka Matigi nalon makono, ani k'a nalon lateliya. O lon na, sankolokonofenw bee bena jeni ka ban; tasuma bena dununakonofenw bee yeele. ¹³ Nka ka kaja ni Ala ta layiri ye, an be sankolokura ni dugukolokura le makonona; tereninya bena ke o yoro le ra.

† 3.8 Nin kuma fɔra Zaburu 90.4

Lanabagaw ka kan ka jija

¹⁴ O koson, ne balema kanuninw, sani o kow wagati ye se, aw ye jija, janko ni Yesu nana, a ye na aw saninyanin soro, k'a ye ko jaraƙiyoro te aw ra, ani hera ye ke aw ni Ala ce. ¹⁵ Aw ye aw hakiri to a ra ko an Matigi ta mupuri kun ye aw ta kisiri le ye. An balemace kanunin Poli fana ka o le fo aw ye a ta sebe konɔ, ka kaja ni a ta hakiritigiya ye, Ala ka hakiritigiya min di a ma. ¹⁶ A be o le ke a ta leterew bee ra; a be o kumaw le fo. A ta leterew dow konokuma faamu ka gbelen. O koson kolonbari dow, ani mogow karanbari dow be o kumaw korɔ yelema, i n'a fo o be Ala ta Kuma tow bee korɔ yelema cogo min na; o laban ye o yere ta halakiri le ye.

¹⁷ Ne balema kanuninw, ne koni ka aw lasomi. Aw ye aw yere korosi. Aw kana a to mogowjuguw ye aw lafiri ka aw bo aw loyoro na. ¹⁸ Aw ye jija ka aw baraka bonya, ani ka aw ta lonniya caya an Matigi ni an Kisibaga* Yesu Kirisita ta neema ra. Nooro ye la ale le kan sisan, ani wagati bee, ani tuma bee. Amina.

Yuhana fɔlɔ

Kitabu faamucogo

Ka kapa ni mogo caman ta miiriya ye, Yuhana min ka Yesu ta Kibaro Diman* kitabu sebe, ale kelen le kera Yuhana ta letere fɔlɔ ni letere flanan ni letere sabanan sebebaga ye, ani Yirari kitabu. Yuhana ta letere saba bee sebera wagati kelen na, k'a to Efesi, Azi mara ra; o y'a soro a si tun korora kosebe. Yuhana ka nin letere sebe janko ka a karanbagaw ja gbeleya, o ye to Ala ta jɛnɔgonya ra, ka to jɛnɔgonya ra ni ɔgɔn ye fana.

Yuhana b'a fe lanabagaw ye o yere mabo fana karamogo faninyafobagaw ra. O karamogo dow tun be mogow karan k'a fo ko Yesu te Ala ye, ko adamaden lo. Dow fana tun be mogow karan k'a fo ko ka Ala ta lonniya soro, ko o le nafa ka bon; o tun b'a fo ko mogo be kewale minw ke, ko o te jate. O karan tun kera sababu ye ka lanabagaw bla kewalejugu suguya bee ra.

Yuhana k'a yira ko o karan te can ye, ko Nin Saninman* ta le be can ye. Ale k'a yira ko Yesu ye Ala ye, nka a kera adamaden ye, janko ka ke adamadenw ta jurumun saraka ye. Yuhana k'a fo k'a gbeleya ko Ala ye yeelen le ye. Lanabaga fana ka kan ka tagama yeelen na. Yuhana be Ala ta kanuya ko fo fana k'a gbeleya; a ko Ala be a ta ko bee ke ni kanuya ye (4.8). O koson lanabagaw ka kan ka kanuya sira tagama, ka yafa ɔgɔn ma, ka ban jurumun ma, ka saninya, ka la a ra ko Yesu le ye Kisibaga ye.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Yeelen ni dibi

Ala denw tagamacogo

Cira faninyafobagaw

Kanuya

Lanabaga ye Ala ta mogo le ye

Kuma min be panamanya di

(Yuhana 1.1-14)

1 Sani dunupa ye dan, min tun be yi, an ka min men, an ka min ye an na ra, an ka min fle, an boro magara min na, o ye Kuma ye, kuma min be panamanya di. ² Nanamanya yirara an na; an k'a ye; o le koson an kera a seere ye, an be o panamanya banbari ko fo aw ye. O panamanya tun be Fa Ala korɔ; ale ka a yira an na. ³ O koson an ka min ye, ani an ka min men, an be o fo aw ye, janko aw fana ye ke ni an ye jɛnɔgonya ra. Anw be jɛnɔgonya ra ni min ye, o ye Fa Ala le ye, ani Den* min bora Ala ra, Yesu Kirisita. ⁴ O koson an be nin kow bee sebera k'a ci aw ma, janko an ta nagari ye ke nagari dafanin ye.

Ala ta yeelen ni jurumun yafari

⁵ An ka kuma min men Yesu Kirisita fe ka o fo aw ye, o ye nin ye: Ala ye yeelen le ye, dibiko si te Ala ra. ⁶ Ni an ko, ko an ni Ala be jɛnɔgonya ra, k'a soro an be tagama dibi ra, o tuma an ye faninyafobagaw le ye; an te tagama can kan. ⁷ Nka ni an be tagama yeelen na, i ko Ala yere be yeelen na cogo min na, o tuma an be jɛnɔgonya ra ni

jɔgɔn ye. Den min bora ale Ala ra*, Yesu, o jori be an saninya ka jurumun bee bo an na.

⁸ Ni an ko jurumun te an na, o tuma an be an yere le lafirira; can te an jusukun na. ⁹ Nka ni an ka lo an ta jurumunw na, Ala min ye kankelentigi ye, ani a terennin lo, ale bena yafa an ma, ka an saninya ka bo terenbariyakow bee ra; ¹⁰ Ni an ko, ko jurumun te an na, o tuma an ka Ala ke faninyafobaga le ye; a ta kuma te an jusukun na.

2 Ayiwa, ne ta denw, ne be nin sebe ci aw ma, janko aw kana jurumun ke tuun. Nka ni do ka jurumun ke, soronarikebaga be an fe Fa Ala korɔ, min ye Yesu Kirisita ye; ale terennin lo. ² Ale yere le kera saraka ye janko ka an ta jurumun kafari; a ma dan an doron ta jurumunw ma de, dunupamogo bee lajennin ta lo.

Ala ta cifonin

(Matiyu 7.21-23; Yuhana 13.34,35; 14.21-24)

³ An b'a lon min fe ko an ka Kirisita lon, o fle nin ye: Ni an be a ta cifoninw sira tagama. ⁴ Mogo min b'a fo ko ale k'a lon, k'a soro a te a ta cifoninw sira tagama, o tigi ye faninyafobaga le ye; can te a jusukun na. ⁵ Nka mogo min be Ala ta kuma sira tagama, Ala ta kanuya dafanin be o tigi jusukun

na. An b'a lɔn nin le fɛ ko an bɛ jɛnɔgɔnya ra ni a ye. ⁶ Ni mɔgɔ min ko ale bɛ jɛnɔgɔnya ra ni Yesu ye, o tigi ka kan ka tagama i ko Yesu tagamana cogo min na.

⁷ Ne balema kanuninw, ne tɛ cifɔninkura le sebera k'a ci aw ma. Nka cifɔninkɔrɔ lo, min dira aw ma kabini a damina ra. Aw ka kuma min mɛn, o cifɔninkɔrɔ ye o le ye. ⁸ O bɛɛ n'a ta, ne bɛ cikura le sebera ka di aw ma; Yesu tagamana ka kapa ni o can ye; can lo aw fana fɛ, sabu dibi bɛ tɛmɛna, yeelensɔbɛ bɔra ka ban.

⁹ Ni mɔgɔ min ko ale bɛ tagama yeelen na, k'a sɔrɔ a bɛ a balema kɔnɔnya, o tigi bɛ dibi ra hali bi. ¹⁰ Mɔgɔ min bɛ a balema kanu, o tigi bɛ yeelen na; foyi tɛ o tigi ra, min bɛ se ka kɛ mɔgɔ kun-nacɛn sababu ye. ¹¹ Nka mɔgɔ min bɛ a balema kɔnɔnya, o tigi bɛ dibi ra. A bɛ tagama dibi ra; a tɛ a tagafan kelen lɔn, sabu dibi ka a ja fin.

¹² Ayiwa, ne ta denmisɛnw, ne bɛ nin seɛbɛ ci aw ma, sabu aw ta jurumun yafara aw ma Yesu tɔgɔ kosɔn.

¹³ Faw, ne bɛ nin seɛbɛ ci aw ma, sabu min tun bɛ yi kabini dunuɔa damina ra, aw ka o lɔn.

Kanbelenw, ne bɛ nin seɛbɛ ci aw fana ma, sabu aw ka se sɔrɔ Setana kan.

Denmisɛnw, ne bɛ nin seɛbɛ ci aw ma, sabu aw ka Fa Ala lɔn.

¹⁴ Faw, ne bɛ nin seɛbɛ ci aw ma, sabu min tun bɛ yi kabini dunuɔa damina ra, aw ka o lɔn.

Kanbelenw, ne bɛ nin seɛbɛ ci aw ma, sabu fanga bɛ aw ra, aw ka Ala ta Kuma to aw jusukun na, aw ka se sɔrɔ Setana kan fana.

¹⁵ Ayiwa, aw kana dunuɔa kanu, aw kana dunuɔakɔnɔfɛnw kanu. Ni mɔgɔ min bɛ dunuɔa kanu, Fa Ala ta kanuya tɛ o tigi jusukun na.

¹⁶ Sabu fɛn minw bɛɛ bɛ dunuɔa ra, minw ye farisogo nege ye, ani mɔgɔ ja bɛ bɔ fɛn minw fɛ, o nege, ani dunuɔa yɛrɛbonyakow, o si tɛ bɔ Fa Ala ra, o bɛ sɔrɔ dunuɔa le ra. ¹⁷ Nka dunuɔa bɛ tɛmɛ, mɔgɔw bɛ nɔbɔ fɛn o fɛn fɛ, o bɛɛ bɛ tɛmɛ fana; nka mɔgɔ min bɛ Ala sago kɛ, o tigi bɛ to ni Ala ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ.

Kirisita kɛrɛbagaw

(Yuhana 16.13-15)

¹⁸ Ne ta denw, wagati laban sera. Aw k'a mɛn ko Kirisita Kɛrɛbaga* bɛna na; nka Kirisita kɛrɛbagaw caman nana sisan. O le ra an b'a lɔn ko wagati laban sera. ¹⁹ O mɔgɔw bɔra an cɛ ra, nka o tun tɛ an dɔ ye; sabu ni o tun ye an dɔ ye, o tun bɛna to ni an ye. Nka o bɔra an cɛ ra ka taga, janko an y'a lɔn ko minw bɛɛ bɛ ni an ye, ko o bɛɛ tɛ an dɔ ye.

²⁰ Nka aw kɔni, Ala Saninman ka aw mun ni Nin Saninman* ta turu ye; lonniya bɛ aw bɛ fɛ. ²¹ Ayiwa, ni ne ka nin seɛbɛ ci aw ma, a tɛ i n'a fɔ aw ma can lɔn dɛ! Ne bɛ a ci aw ma sabu aw ka can lɔn, ani aw k'a lɔn fana ko faninya si tɛ se ka bɔ can

ra. ²² Jontigi le ye faninyafɔbaga ye? Mɔgɔ min bɛ ban ka la a ra ko Kirisita* le ye Kisibaga* ye, o tigi lo. Mɔgɔ min bɛ ban Fa Ala ra, Den* min bɔra Ala ra, ka ban o ra, o tigi le ye Kirisita Kɛrɛbaga ye.

²³ Sabu Den min bɔra Ala ra*, ni mɔgɔ min ka ban o ra, o tigi tɛ Fa Ala fana fɛ. Nka ni mɔgɔ min ka sɔn a ra, Fa Ala fana bɛ o tigi fɛ.

²⁴ Ayiwa, aw kɔni, aw ka kuma min mɛn kabini a damina ra, aw ye o to aw jusukun na. Aw ka min mɛn kabini a damina ra, ni o tora aw jusukun na, o tuma Den min bɔra Ala ra, aw bɛna to o ta jɛnɔgɔnya ra, ka to Fa Ala fana ta jɛnɔgɔnya ra. ²⁵ A ka layiri min ta an ye, o flɛ nin ye: panamanya banbari.

²⁶ Mɔgɔ minw bɛ aw lafirira, ne bɛ nin seɛbɛ k'a ci aw ma, olugu le kosɔn. ²⁷ Aw kɔni, Matigi ka aw mun ka Nin Saninman min di aw ma, o bɛ to aw jusukun na. Aw mako t'a ra ko mɔgɔ ye aw karan, sabu Nin Saninman yɛrɛ bɛ aw karanna fɛn bɛɛ ra ka ban. Ale ta karan fana ye can le ye; faninya tɛ a ra. O kosɔn a bɛ aw karanna cogo min na, aw fana ye to jɛnɔgɔnya ra ni Kirisita ye ten.

²⁸ Ne ta denw, aw ye to Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, janko ni a nana a yɛrɛ yira wagati min na, a ye na a sɔrɔ ko an ja siginin lo; maroya kana an mina a natuma ra. ²⁹ Ayiwa, aw k'a lɔn ko Kirisita terrenin lo cogo min na, aw fana y'a lɔn ko mɔgɔ o mɔgɔ bɛ tagama terrennɔnya kan, o tigi ye Ala den le ye.

Ala denw tagamacogo

3 Ayiwa, aw m'a ye Fa Ala bɛ an kanu cogo min na wa, fɔ a bɛ an wele ko a denw. Can lo, an fana ye o le ye. O le kosɔn dunuɔamɔgɔw tɛ an faamu, sabu o ma Ala lɔn! ² Ne balema kanuninw, sisan kɔni an ye Ala denw ye! Nka an bɛna yelemaka kɛ min ye, o ma yira fɔlɔ; an kɔni k'a lɔn ko ni Yesu Kirisita nana, an bɛna kɛ i ko ale yɛrɛ bɛ cogo min na, sabu a bɛ cogo min na cɔ, an bɛna a ye ten le. ³ O jigiyi bɛ mɔgɔ o mɔgɔ fɛ, o tigi bɛ a yɛrɛ saninya i ko Yesu Kirisita saninyanin lo cogo min na.

⁴ Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ jurumun kɛ, o tigi bɛ sariya le cenna; sabu jurumun ye Ala ta sariya* cɛnri le ye. ⁵ Aw k'a lɔn fana ko Yesu Kirisita nana janko ka na an ta jurumunw bɔ an na. Jurumun si tɛ ale yɛrɛ ra. ⁶ O ra, ni mɔgɔ o mɔgɔ bɛ Yesu ta jɛnɔgɔnya ra, o tigi tɛ sɔn ka to ka jurumun kɛ. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ to ka jurumun kɛ, o tigi m'a ye, a m'a lɔn fana.

⁷ Ne ta denmisɛnw, aw kana a to mɔgɔ si ye aw lafiri. Mɔgɔ min bɛ tagama terrennɔnya kan, o tigi terrenin lo, i ko Kirisita* terrenin lo cogo min na. ⁸ Mɔgɔ min bɛ to jurumun na, o tigi ye Setana ta le ye; sabu Setana le kɔnna ka jurumun kɛ kabini fɔlɔfɔlɔ. Nka Den min bɔra Ala ra*, ale nana janko ka na Setana ta kɛwalew le cɛn.

⁹ Ni mɔgɔ o mɔgɔ kɛra Ala den ye, o tigi tɛ sɔn ka to jurumun na, sabu Ala ta panamanya bɛ o tigi kɔnɔ. A fana tɛ se ka to ka jurumun kɛ, sabu a kɛra Ala den ye. ¹⁰ Ala denw, ani Setana ta denw bɛ lɔn ka bɔ jɔgɔn na min fɛ, o flɛ nin ye: Mɔgɔ o mɔgɔ tɛ terrennɔnya sira tagama, o tigi tɛ Ala ta ye,

ani mogo o mogo te a balema kanu.

Balemaw kanucogo

11 Aw ka kuma min men kabini folofolo, o le ye nin ye, ko an ye jogon kanu. 12 An kana ke i ko Kabila †! Ale tun kera Setana ta le ye, o koson a ka a balemacɛ faga. Mun koson a k'a faga? A k'a faga, sabu ale yere ta kewalew tun man ji, k'a soro a balemacɛ ta kewalew tun terennin lo ††. 13 O le koson, ne balemaw, ni dunupamogow be aw koninya, o kana bara aw ra.

14 Ni an be an balemaw kanu, o le b'a yira ko an bora saya ra ka don panamanya ra. Mogo min te a balemaw kanu, o tigi be saya le ra. 15 Mogo o mogo be a balema koninya, o tigi ni mogofagabaga beɛ ka kan. Aw fana k'a lon ko mogofagabaga si te se ka to mogofaga ra ka panamanya banbari soro Ala fe. 16 Fen min k'a to an ka kanuya lon, o fle nin ye: Yesu Kirisita ka a yere nin di ka sa an koson. O cogo ra an fana ka kan ka an yere nin di ka sa an balemaw koson.

17 Ni dunupa natorow be mogo do boro, ni o tigi k'a balemacɛ ye fagantanya ra, ni a ma hina a ra, ale be se k'a fo cogo di ko Ala ta kanuya be a jusukun na? 18 Ne ta denmisenw, an kana jogon kanu ni an kumacogo dama ye, ani an ta kumadi-manw; an ye jogon kanu ni an ta kewalew ye, ni can fana ye.

19 O cogo le ra, an be se k'a lon ko an be tagama can sira kan; an hakiri siginin fana bona to Ala pa korɔ. 20 Hali ni an jusukun be an jaraki, an k'a lon ko Ala ta miiriya ka bon ni an jusukun miiriyaw ye; ale le fana be fen beɛ lon. 21 Ne balema kanuninw, ni an jusukun te an jaraki, o tuma an hakiri siginin lo Ala pa korɔ. 22 Ni an fana be fen o fen daari, a be o di an ma; sabu an be a ta cifoninw sira tagama; min ka di a ye, an be o ke fana. 23 A ta cifonin fle nin ye: Den min bora ale Ala ra*, Yesu Kirisita, ko an ye la o togo ra, ani ko an ye jogon kanu, i ko a k'a fo an ye cogo min na. 24 Mogo min be Ala ta cifoninw sira tagama, o tigi be jɛnɔgɔnya ra ni Ala ye, Ala fana be jɛnɔgɔnya ra ni o tigi ye; fen min b'a to an b'a lon ko Ala be jɛnɔgɔnya ra ni na ye, o fle nin ye: A ka Nin Saninman* min di an ma.

Cira faninyafobagaw

4 Ne balema kanuninw, minw beɛ b'a fo ko Ala Nin be o konɔ, aw kana la olugu beɛ ra de! Aw ye o segesege folo, k'a lon ni a kera ko o nin bora Ala le ra. Sabu cira faninyafobaga caman nana dunupa konɔ. 2 Ala Nin Saninman be lon min fe, o fle nin ye: Nin min b'a to mogo be lo a ra k'a fo ko Yesu Kirisita nana dunupa ra ka na ke adamaden ye, o nin bora Ala ra.

3 Nka nin min te son Yesu ta ko ma, o ma bo Ala ra. O ye Kirisita Kerebaga* ta nin le ye; aw ka o le ko men ko a bona na dunupa ra, nka sisan a be dunupa ra ka ban.

4 Ne ta denmisenw, aw koni ye Ala ta mogow ye,

† Kabila: Dow b'a fo ko Kayen. †† Kabila ta ko: Aw ye nin yoro fle: Damina 4.1-8

o koson aw ka se soro cira faninyafobagaw kan; sabu Ala Nin* min be aw konɔ, o ka bon ka teme dunupamogow ta kan. 5 Olugu ye dunupa ta le ye; o koson o be kuma ka kapa ni dunupa ta cogo ye, dunupamogow be o lamɛn. 6 Nka anw ye Ala ta mogow le ye. Mogo min be Ala lon, o be an lamɛn; nka mogo min te Ala ta ye, o te an lamɛn. Ayiwa, nin le sababu ra an be can ta Nin ni faninya ta nin lon ka bo jogon na.

Ala ta ko beɛ ye kanuya le ye

7 Ne balema kanuninw, an ye jogon kanu, sabu kanuya be bo Ala le ra. Mogo min be a mogojogon kanu, o tigi ye Ala den le ye, a ka Ala lon fana. 8 Mogo min te a mogojogon kanu, o tigi ma Ala lon, sabu Ala ta ko beɛ ye kanuya le ye. 9 Fa Ala ka a ta kanuya yira an na cogo min na, o fle nin ye: Den* kelenpe min bora Ala ra, a ka o ci ka na dunupa ra, janko an ye panamanya soro o sababu ra. 10 Kanuya ye nin le ye: Anw le ma Ala kanu de! Ala le ka anw kanu; Den min bora Ala ra, a ka o ci k'a ke saraka ye ka an ta jurumun kafari.

11 Ayiwa, ne balema kanuninw, ni Ala ka an kanu tan, an fana ka kan ka jogon kanu! 12 Mogo si ma Ala ye ka ye. Nka ni an be jogon kanu, Ala be to an jusukun na, a ta kanuya fana be dafa an jusukun na.

13 Fa Ala ka Nin Saninman* min di an ma, o le b'a to an b'a lon ko an be ni a ye jɛnɔgɔnya ra, ani ko ale fana be ni an ye jɛnɔgɔnya ra. 14 Ayiwa, an k'a ye, an fana kera a seerew ye ko Den* min bora Fa Ala ra, a ka o le ci ka na ke dunupamogow ta kisibaga ye. 15 Ni mogo min ka lo a ra ko Den min bora Ala ra ko Yesu lo, Ala be to jɛnɔgɔnya ra ni o tigi ye, o tigi fana be to jɛnɔgɔnya ra ni Ala ye. 16 Fa Ala be an kanu cogo min na, an koni ka o lon, an fana lara a ra. Ala ta ko beɛ ye kanuya le ye; kanuya be mogo min jusukun na, o tigi be jɛnɔgɔnya ra ni Ala ye, Ala fana be jɛnɔgɔnya ra ni o tigi ye.

17 Fen min b'a yira ko Ala ta kanuya be an jusukun na can ra, o ye ko kititigelon na siranya tena an soro, sabu Kirisita* be cogo min na, an fana be tagama o cogo le ra dunupa konɔ. 18 Siranya te kanuya ra, sabu kanuya dafanin be siranya ban; mogo ta kojugu ta tɔoro le be siranya bla a ra. O koson mogo min be siran, o tigi ta kanuya ma dafa. 19 Anw koni, anw be tow kanu, sabu Ala konna ka an kanu. 20 Ni mogo min ko a be Ala kanu, k'a soro a be a balema koninya, o tigi ye faninyafobaga le ye; sabu i pa be i balema min na, ni i te o kanu, i pa te Ala min na, i te se ka o kanu. 21 Yesu Kirisita ka ci min fo an ye, o le ye nin ye: ni mogo min be Ala kanu, o tigi ka kan ka a balemaw fana kanu.

Mogo ka kan ka son Ala ta ma

5 Ni mogo o mogo ka la a ra ko Yesu le ye Kisi-baga* ye, o tigi ye Ala den le ye. Ni i be face kanu, i be a den fana kanu. 2 Ni an be Fa Ala kanu k'a ta cifoninw sira tagama, an b'a lon o le fe ko an be a ta denw kanu. 3 Ni an be Ala kanu, an ka

kan ka a ta cifoninw sira tagama. A ta cifoninw fana man gbelen. ⁴ Mogo o mogo kera Ala den ye, o tigi be se soro dunuƙa kan. Fen min b'a to an be se soro dunuƙa kan, o ye an ta lanaya ye. ⁵ Jon le be se soro dunuƙa kan? Mogo min lara a ra ko Den min bora Ala ra* ko o ye Yesu ye, o tigi lo.

⁶ Min nana ji ni jori sababu ra, o le ye Yesu Kirisita ye; a ma na ji daman sababu ra, nka a nana ji ni jori le sababu ra. Nin Saninman* le be o seere ye, sabu Nin Saninman le ye can ye. ⁷ Sisan o kera seere saba ye: ⁸ Nin Saninman, ani ji, ani jori. Ayiwa, o seere saba be bennin lo kelen ma fana. ⁹ An be son adamadenw ta seereya ma, nka Ala ta seereya ka bon ni adamadenw ta ye. Den min bora Ala ra*, Ala ka min fo o ta ko ra, o le ye Ala ta seereya ye. ¹⁰ Den min bora Ala ra, ni mogo min ka la o ra, Ala ta seereya be o tigi jusukun na. Nka ni mogo min ma la Ala ra, o tigi ka Ala ke faninyafobaga le ye, sabu Den min bora a ra, Ala ka seereya min ke o ta ko ra, o tigi ma la o ra.

¹¹ Ayiwa, o seereya fle nin ye: Ala ka panamanya banbari di an ma; Den min bora Ala ra, o panamanya be soro o le fe. ¹² Ni o Den be mogo min fe, panamanya be o tigi fe. Nka Den min bora Ala ra, ni o te mogo min fe, panamanya te o tigi fe.

Jigi min be lanabagaw fe

¹³ Ayiwa, Den min bora Ala ra*, aw minw lara o togo ra, ne be nin sebe ci aw ma, janko aw y'a lon

ko aw ka panamanya banbari soro. ¹⁴ Ayiwa, min be an ja gbeleya, o fle nin ye: Ni an ka fen o fen daari Ala fe ka kapa ni a sago ye, a be an lamen. ¹⁵ Ni an k'a lon ko a be an lamen, an k'a lon fana ko ni an ka fen o fen daari a fe, an ka o fen soro ka ban.

¹⁶ Ni mogo do k'a balema ye a be jurumun do kera, jurumun min te saya lase mogo ma, a ka kan ka Ala daari, janko Ala ye panamanya di a balema ma. Minw ta jurumun te saya lase mogo ma, ne be olugu le ma. Sabu jurumun do be yi, o be saya lase mogo ma; ne m'a fo ko aw ye Ala daari mogo ye o jurumun koson. ¹⁷ Terenbariya be ye jurumun le ye, o ye can ye, nka jurumun dow be yi, o te saya lase mogo ma.

¹⁸ An k'a lon ko mogo o mogo kera Ala den ye, o tigi te to ka jurumun ke; sabu Den min bora Ala ra, ale be o tigi tanga, Setana fana te se a ma.

¹⁹ An k'a lon fana ko an kera Ala ta ye, nka dunuƙa be lajennin be be Setana ta fanga le koro.

²⁰ Nka Den min bora Ala ra, an k'a lon ko o le nana hakiritigiya di an ma, janko an ye Ala Cantigi lon; an be Ala Cantigi ta jengogonya le ra, ani Den* min bora Ala ra, Yesu Kirisita. Ale le ye Ala Cantigi ye, ani panamanya banbari.

²¹ Ayiwa, ne ta denmisenw, aw ye aw yere korosi batofen werew ra.

Yuhana flanan

Kitabu faamucogo

Nin letere sebebaga ye Yuhana ye. (Aw ye letere folo daminakumaw fle.) Nka a k'a yere tɔgo la ko «cekɔɔba» (1.1).

A ko: «Ne le be nin letere sebera; Ala ka ne Balemamuso min panawoloma, ne b'a cira ale le ma, ale ni a denw.» An be se k'a fo ko o kuma koro ye ko a be nin letere sebera lanabagaw bee le koson.

Nin letere ka surun, sabu sura kelen dɔɔn lo, nka a kumaw nafa ka bon. Yuhana b'a jini lanabagaw fe ko o ye ɔɔɔn kanu, ka ban cira faninyafobagaw ta karan ma.

Kitabu kɔɔkɔw

Kitabu daminakumaw

Can ni kanuya

Karamɔgo faninyafobagaw

Kuma laban

Yuhana ta fori

1 Ne min ye lanabagaw ta jenkuru Cekɔɔba † ye, ne be nin sebe ci ne Balemamuso †† ma, Ala ka min panawoloma, a ni a ta denw; ne be aw kanu can ra, nka ne dɔɔn te aw kanu; minw bee ka Ala ta can lon, olugu bee be aw kanu ² can koson; o can be an jusukun na, a fana bena to an fe wagati bee.

³ Ayiwa, Fa Ala, ani Den* min bora Fa Ala ra, Yesu Kirisita, o ye neema ni hina ni hera ke an ye, janko an ye to a ta can kan, ani a ta kanuya ra.

Lanabaga be tagama can ni kanuya le ra

(Yuhana folo 4.1-6; 2.18-23; 5.1-3)

⁴ Ne k'a ye ko i ta den dow be tagama can sira kan, ka kapa ni Fa Ala ta cifonin ye; o ko ka ne jusu diya kosebe! ⁵ Ayiwa, sisan, ne Balemamuso, ne te cikura fora i ye; nka ne bena min fo k'a gbelya i ma, o ci le fora an ye kabini a damina ra, ko an ye ɔɔɔn kanu. ⁶ Ala ka ci minw fo, ni an be o sira tagama, o le ye kanuya ye. Aw ka kan ka

† Cekɔɔba: O ye Yuhana yere ye. Ale le kera lanabagaw ta cekɔɔba ye. †† Balemamuso: Dow b'a miiri ko Balemamuso tɔgo lara lanabagaw ta jenkuru le ra; Balemamuso ta denw ye lanabagaw ye.

tagama ka kapa ni o cifonin le ye, i n'a fo a fora aw ye cogo min na kabini a damina ra. O cifonin kun ye ko an ye tagama kanuya ra.

⁷ Mɔgolafiribaga caman be dununa kono sisan; olugu te son ka lo a ra ko Yesu Kirisita nana ke adamaden ye. O mɔgow le ye mɔgolafiribagaw ye, ani Kirisita kerebagaw*. ⁸ O koson aw ye aw yere korosi, janko aw kana na bono aw ta baara tono ra, nka aw ye a baraji dafanin soro.

⁹ Mogo o mogo te to Kirisita* ta karan kan, fo a be a yere ta fara a kan, Ala te o tigi fe; nka mogo min be to o karan kan, Fa Ala be o tigi fe, Den min bora Ala ra, o fana be o tigi fe.

¹⁰ Ni mogo o mogo ka na aw fe, ni a ma na ni nin karan ye, aw kana o tigi ladon aw ta so; aw kana a fo. ¹¹ Sabu ni mogo min k'a fo, a kera i n'a fo o tigi nin be a ta kewalejuguw ra.

Kuma laban

¹² Ayiwa, kuma caman belen be ne fe k'a fo aw ye, nka ne tena o bee ke seberi ye. Ne b'a miiri ko ne bena taga aw fe yi, an ye taga kuma da ni da, janko an ta pagari ye ke pagari dafanin ye.

¹³ Ayiwa, Ala ka i Balemamuso min panawoloma yan fana, ale ta denw be i fo.

Yuhana sabanan

Kitabu faamucogo

Nin letere sebebaga ye Yuhana ye. (Aw ye letere folo daminakumaw fle.) Nka a k'a yere togo la ko «Cekoroba» i n'a fo letere flanan na (1.1).

Nin letere ka surun; a cira Gayusi le ma. An ma foyi were lon Gayusi ta ko ra, nka mogo terrenin lo, min be tagama can kan. An b'a ye ko Yuhana be Gayusi tando kosebe, a ta kankelentigiya koson, ani a be baarajuman min ke lanabagaw ye (1-8).

Min ye Diyoterefu ye, ale koni k'a ta fanga sigi lanabagaw kan le. A be mogow dogoya, ka lanabaga dow ghen, ka Yuhana yere mafiyenya; a fana te mogow ladon. Yuhana be Diyoterefu jaraki a tagamacogo koson (9-10).

O ko fe, a be Demetirisi fana tando a ta kojuman koson (11-12); i b'a soro ale le cira ni letere ye. Yuhana be a teri dow fo, ka o lasomi ko ale bena tagama do ke ka taga o fe lon do.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Yuhana ka Gayusi togonuman fo

Yuhana ka Diyoterefu togogugu fo

Yuhana be Demetirisi tando 11-12

Kuma laban

Yuhana ta fori

(Matiyu 10.40-42)

1 Ne min ye lanabagaw ta jenkuru Cekoroba ye, ne be nin sebe ci ne balemacé kanunin Gayusi ma, ne be min kanu can yere ra.

² Ne balemacé kanunin, ne be Ala daari ko i ta ko be ye ja, ani ko i farikolo keneman ye to, i n'a fo i jusukun ka pi cogo min na. ³ An balema dow sera yan; can be i jusukun na cogo min na, ani i yere be tagama can kan cogo min na, olugu ka o lakari ne ye. O kuma koni ka ne jusu diya kosebe.

⁴ Sabu ni ne k'a men ko ne ta denw be can sira tagamana, foyi te se ka ne jusu diya ka teme o kan.

Gayusi tagamacogo

⁵ Ne balemacé kanunin, i be kojuman min kera an balemaw ye, minw ye an balema lonanw ye, i be o kera ni kankelentigiya le ye. ⁶ O nana i ta kanuya ko lakari lanabagaw ye yan. Ayiwa, o bena tagama min ke, ni i belen sera ka o deme o ra ka kapa ni Ala sago ye, o bena ja kosebe. ⁷ Sabu o be nin tagama kera Kirisita* togo le koson; o ma son lanabariw ye o deme. ⁸ O koson an ka kan ka o mogow jogonw deme; o cogo ra an fana be ke o jengogonw ye o ta baara ra, ka can sira yira mogow ra.

Diyoterefu ni Demetirisi

(Korentikaw folo 4.18-21)

⁹ Ayiwa, ne tun ka kumakan dama dama sebe k'a ci lanabagaw ma. Nka Diyoterefu te sonna an ta ma; ale le b'a fe ka a yere bla lanabagaw bee kunna. ¹⁰ O koson ni ne sera yi, a be ko minw kera, ne bena o fo aw ja na. A be kumajuguw fo an ma, nka a te dan o ma de, a te son ka an balemaw ladon fana; ni mogow werew fana b'a fe ka o ladon, a be olugu bari, ka o ghen ka bo lanabagaw ta jenkuru ra.

¹¹ Ayiwa, ne balemacé kanunin Gayusi, ele kana kojugu ladegi; kojuman le ladegi. Mogo min be kojuman ke, o ye Ala ta mogo le ye; nka min be kojugu ke, o ma Ala lon.

¹² Ayiwa, Demetirisi koni, lanabagaw bee be ale togonuman fora; a be can sira min tagamana, o fana ye a togonuman le ye. An fana ye a seerew ye; i k'a lon fana ko an ta seereya ye can le ye.

Kuma laban

¹³ Kuma caman belen tun be ne fe k'a fo i ye, nka ne t'a fe ka o bee ke seberi ye. ¹⁴ Ne b'a miiri ko sani wagati donin, an bena jogon ye ka kuma da ni da.

¹⁵ Ala ye hera ke i ye! I teriw be i fo. An teriw fo yi fana, ka bee kelen kelen fo ni a togo ye.

Zude

Kitabu faamucogo

Zude le ye nin letere sebebaga ye; Yakuba balemacɛ lo, Yakuba min tun kera Zeruzalemu lanabagaw namogo ye. Zude ni Yakuba bɛɛ ye Yesu balemacɛw le ye (Matiyu 13.55).

Nin letere ma sebe jenkuru kelen togo ra; a cira lanabagaw bɛɛ le ma. Zude ko: «Fa Ala ka aw minw wele ka aw kanu a ta jɛnɔgɔnya ra, ka aw mara Yesu Kirisita ye, ne be nin sebe cira aw le ma.»

Nin kitabu sebecogo ni Piyeri ta kitabu flanan sebecogo bora jɔgɔn fe. Yɔro caman bora jɔgɔn fe, i n'a fo Zude 18 ani Piyeri flanan 3.3; o yoro fla be kuma kelen le fo.

An b'a ye fana ko nin letere be seko ce do ta kumaw kan, min ye Enoki ye (14-15). I b'a soro ko o wagati ta mogow tun ka o ce lon.

Zude ta kitabu ka surun; sura kelen doron lo. Nka Zude b'a fe lanabagaw ye o yere korosi karamogo faninyafobagaw ra, minw be mogow ta lanaya cen ni o ta karan ye, ka mogow bla sirajuguw kan. A ko, ko Ala bena kiti ben o karamogow kan.

Lanabaga minw baraka ka dogo, tow ka kan ka olugu demedeme, nka bɛɛ ka kan k'a yere korosi, janko do kana ke sababu ye ka do laben.

Kitabu konokow

Kitabu daminakumaw

Karamogo faninyafobagaw ta kiti

Lanabagaw ka kan ka kanuya sira tagama

Ala ka kan ni bonya ni tandori ye

Zude ta fori

1 Ne Zude, ne min ye Yesu Kirisita ta baaraden ye, ani Yakuba balemacɛ, ne be nin sebe ci Ala ta mogo weleninw ma, Fa Ala ka minw kanu a ta jɛnɔgɔnya ra, ka o mara Yesu Kirisita ye.

² Ala ye hina ni hera ni kanuya di aw ma k'a caya.

Karamogo faninyafobagaw

(Piyeri flanan 2.1-22; 3.1-3)

³ Ne balema kanuninw, ne tun b'a fe yere le ka sebe ci aw ma kisiri ko ra, kisiri min kera an bɛɛ ta ye. Ne k'a ye ko jagboya lo ko ne ye nin sebe ci aw ma ka aw ja gbɛɛya, janko aw ye jija lanaya ra, Ala ka o lanaya min di a ta mogo saninmanw ma sinaga kelenpe, ka dan o ma.

⁴ Ayiwa, mogo dow dogora ka don aw ce ra; o mogow halakiko sebera kabini wagatijan. Alapasiranbari dow lo; o be an ta Ala ta neema ta ko yelema ka o ke marobariyako ye. Kuntigi kelen, ani Matigi kelen min be an fe, Yesu Kirisita, o be ban o ra.

⁵ Ayiwa, ne bena min fo, hali ni aw dow ka o lon ka ban, ne belen be aw hakiri jigi a ra, ko an Matigi Ala ka Izirayelimogow kisi ka o bo jonya ra Misiran; nka minw kera lanabariw ye o ra, a ka olugu halaki.

⁶ O ko, meleke minw bora o loyoro ra, ani o ma son ka to o sigiyoro ra, Ala ka olugu don negejorokow ra, negejoroko min te bo o ra ka ye, ka o bla dibi ra ka kiti lon makono.

⁷ O ko tuun, Sodomu ni Gomori ni o kerɛfeduguw, o duguw ta mogow fana ka o yere bla jatoya ra, ka taga a ke fo ce w be jɔgɔn jini. O koson Ala ka tasuma fagabari jigi o mogow kan; o kera k'a yira an na, janko ka an lasomi.

⁸ Nka o bɛɛ n'a ta, o mogow be o kewale kelenw le ke; o be ta o ta miiriyakolonw fe ka o farikolo lanogo, ka ban Matigi ta kuntigiya ma, ka sankolo danfen nooromanw neni. ⁹ K'a soro hali meleke w kuntigiba Mikayilu, wagati min ale ni Setana tun be jɔgɔn sosora cira Musa su koson, a ma son ka kumakolon fo Setana ma. A ko a ma le doron ko: «Matigi Ala ye i sara.»

¹⁰ Nka o karamogow koni, olugu te ko minw lon, o be kumakolon fo o ma. K'a soro o ka ko minw lon o yere ma, i n'a fo began hakirintanw, o le be ke sababu ye ka o halaki. ¹¹ Bono bena o soro, sabu o ka Kabila † ta sira le ta. Wari koson o ka o yere lafiri i ko Balamu. O halakira, sabu o murutira i ko Kore tun murutira cogo min na. ¹² O mogow be ke aw togo censababu le ye aw ta balemaya domuniw na; o be janagbe ke ni aw ye, ka domuni ke, ka min ka o konɔ fa, hali o te maroya. O be i ko sankaba min be fin, nka a te sanji ben; fɔro b'a ce ka

† Kabila: Dow b'a fo ko Kayen.

taga ni a ye. O be i ko yiri minw te den hali o dentuma ra, i ko yiri minw bonna ni o liliw ye, o sanin lo fo sijagako fla. ¹³ O be o ta maro-bariyakow ke kene kan i ko kogoji jikurubaw be jikanga nogoninw seri kene ma cogo min na. O be i ko lolo minw be yaala ka lamini; dibifinba banbari le be o makonona yi.

¹⁴ Adama ta mamaden wolonflanan min togo ye ko Enoki †, ale ka ciraya ke o mogow ta ko le ra, ko: «Matigi Ala bena na ni a ta meleke saninman caman ye, ¹⁵ ka na mogow bee ta kiti tige, ka kiti ben Alapasiranbariw bee kan o ta Alapasiranbariyakow bee koson, ani o jurumunkebagaw ka Alapasiranbariyakuma min o min fo Ala ma.» ¹⁶ O mogow ta kuma misenw ka ca, mogo wasabariw lo; o be tagama ka kapa ni o yere ta negejuguw le ye. O be dabayakumaw fo ka waso, ka mogow nega o yere ta nafa koson.

Lanabaga ka kan ka baara min ke

¹⁷ Nka aw koni, ne balema kanuninw, an Matigi Yesu Kirisita ta ciradenw* tun konna ka kuma minw fo folofolo, aw ye aw hakiri to o ra. ¹⁸ O tun b'a fora aw ye ko: «Dununa laban wagatiw ra, ku-

† Enoki: Dow b'a fo ale le ma ko Idirisa.

makolonfobaga dow bena na; o bena tagama Alapasiranbariya ra ka kapa ni o yere sago ye.» ¹⁹ Ayiwa, a mogow le ye nin ye; olugu le be lanabagaw faran, o be tagama ka kapa ni o yere jogo le ye; Nin Saninman* te o fe.

²⁰ Nka aw koni, ne balema kanuninw, aw ye jija ka baraka don aw yere ra, ka to aw ta lanaya saninman kan, ka to ka Ala daari Nin Saninman baraka ra. ²¹ Aw ye to Ala ta kanuya ra, ka an Matigi Yesu Kirisita ta makari wagati makono, janko a ye na panamanya banbari di aw ma.

²² Ayiwa, sigiya be minw na, aw ye makari olugu ra; ²³ aw ye dow sama ka bo tasuma ra ka o kisi. Aw ye makari dow ra, nka aw ye siran fana; hali o ta derege min lanogora jurumun fe, aw ye o koninya.

Ala tandori

²⁴ Ala le be se ka aw tanga, janko aw kana ben, ani janko aw ye lo a ta nooro na koro, jarakiyoro kana ke aw ra, ani aw ninsondiyaninba.

²⁵ Ayiwa, bonya, ani masaya, ani sebhagaya, ani fanga, o bee ye an kisibaga Ala kelenpe ta le ye, kabini dununa ma dan, ani sisan, ani wagati bee, an Matigi Yesu Kirisita baraka ra. Amina.

Yirari

Kitabu faamucogo

Mogɔ caman sonna a ma ko Yesu ta karamogɔden Yuhana le ka Yirari kitabu seɛ, ka fara Yuhana ta kitabu ni a ta letere saba kan.

Romu Masaceba Nerɔn ta wagati ra, o ka lanabagaw tɔɔɔ koseɛ o ta lanaya kosɔn. Masaceba Domisiyen fana ka lanabagaw tɔɔɔ koseɛ, sabu a tun b'a fe mogow ye ale yere le bato Ala nɔ ra. O wagati le ra o ka Yuhana mina ka taga a bla kaso ra Patimosi, kogoji ce ma. Yuhana ka Yirari kitabu seɛ o wagatiw le ra.

Nin kitabu yɔɔ folo, min ye sura 1-3 ye, o ye letere wolonfla ye, Yesu ko Yuhana ye minw seɛ k'a ci lanabagaw ta jenkuru wolonfla ma. A yɔɔ flanan, min ye sura 4-22 ye, o ye ko nataw ye, Ala ka ko minw yira Yuhana ra sikow ra, ni tagamasiyen suguya caman ye.

Ala ka fen minw yira Yuhana ra, o ye Setana ni a nɔfemogow ta murutiri ye Ala kama, ani Ala ta kiti benna Setana ni a nɔfemogow kan cogo min na, ani sankolokura ni dugukolokura, ani Zeruzalemu dugukura, ani Ala ta mogow ta hera, ani mogowjuguw halakicogo.

Nin kitabu ma seɛ janko ka lanabagaw lasiran, nka janko ka lanabaga tɔɔɔbagatow jusu saaro, o y'a lon ko ko beɛ be Ala le boro. Lon do, Yesu Kirisita bena a yere ta fanga sigi dugukolo yɔɔ beɛ kan, ka jususuma ni hera di a ta mogow kankelentiw ma.

Kitabu konokow

Yesu ka cira min di Yuhana ma

Letere wolonfla

Ala ni Sagaden ta bonya yirara sankolo ra

Tagamasiyen wolonfla ni burufiyeta wolonfla

Sa belebele ni wara fla

Ala ta Sagaden* ni a ta jama

Tɔɔɔfen wolonfla ni Ala ta dimi tagamasiyen

Babiloni ni wara ni cira faninyafobaga ni Setana halakicogo

Ala ta dugukura

Yesu nacogo

Kuma damina

1 Nin ye Yesu Kirisita ta ko yiraninw ye. Ala ka o kow fo a ye, janko a ye o yira a ta baaradenw na; sani wagati doonin, o kow bena ke. Yesu ka a ta meleke ci ka na o kow yira a ta baaraden Yuhana ra. ² Yuhana ka fen o fen ye, a ka o beɛ seereya ke: Ala ta kuma, ani Yesu Kirisita ta seereya. ³ Minw be nin kitabu cirayakumaw karan mogow ye, ani minw be a lamɛn, ani min sebera a konɔ ka o sira tagama, olugu ta jana; sabu wagati surunyara.

Yuhana ta fori

⁴ Ayiwa, ne Yuhana le be nin seɛ ci Azi jamana lanabagaw ta jenkuru* wolonfla ma. Min be yi, ani a tun be yi kakɔɔ, ani a bena na, ani Nin wolonfla minw be a ta masasiginan ja fe, olugu ye neema aw ye, ka hera ke aw ye, ⁵ ani Yesu Kirisita, min ye seere kankelenti ye, ani min folo kununa ka bo

saya ra, ani min ye dunupa masaw beɛ ta Masa ye.

Ale min be an kanu, ani ale min ka an kisi ka bo an ta jurumunw na a jori baraka ra, ⁶ ka an ke a ta masaya mogow ye, ka an ke a Fa Ala ta sarakalasebagaw* ye, ayiwa, bonya ni sebagaya ye ale Yesu Kirisita le ta ye tuma beɛ, ani wagati beɛ. Amina.

⁷ A bena na sankabaw ce ra!

Beɛ ja bena a ye,

hali minw ka a sogɔ ni taman ye.

Dugukolo siyaw beɛ bena kasi a kosɔn.

Onhon, amina!

⁸ «Ne le ye Alifa ni Omega † ye,» Matigi Ala ko ten, min be yi, min tun be yi kakɔɔ, ani min bena na, Sebagaya beɛ tigi.

† Alifa, Omega: O ye gerekikan letere folo ni a laban ye; o kɔɔ ye ko Yesu ye damina ni laban ye.

Ala ka fɛn minw yira Yuhana ra

⁹ Ne ye aw balemace Yuhana le ye. Ne fana nin be ni aw ye Yesu Kirisita ta tɔɔɔ ni a ta Masaya* ra; aw bɛɛ le fana be tɔɔɔ mupuna Yesu kosɔn. O tun ka ne mina ka taga ne bla fɔ dugukolo dɔ kan kɔgɔji cɛ ma, yɔɔ min be wele ko Patimɔsi †, sabu ne tun ka Ala ta Kuma waajuri ke, ka Yesu Kirisita ta ko seereya ke. ¹⁰ Matigi batolon na, Nin Saninman* ka ne ta. Ne ka kumakan dɔ men ne kɔ fɛ; a tun be kumana ni baraka ye, i ko burufiyekan. ¹¹ A tun b'a fɔra ko: «I ka min ye, o sɛbɛ kitabu dɔ kɔnɔ, ka o ci lanabagaw ta jɛnkuru wolonfla ma: min be Efesi, ani min be Simirina, ani min be Perigamu, ani min be Tiyatiri, ani min be Saridesi, ani min be Filadelifi ani min be Lawodise.»

¹² Ne ka ne na munu janko k'a lon mɔgɔ min be kumana ne fɛ. Ne ka ne na munu minke, ne ka sanin fitinadaga wolonfla ye. ¹³ Ne ka fenpanaman dɔ ye fitinadaga wolonfla cɛ ma, min tun be i ko adamaden. Deregejan dɔ tun b'a kan na, sanin cɛsirinan dɔ ka a disi lamini. ¹⁴ A kunsigi gbenin lo pepepe i ko sagasi gbɛman, walama i ko sanberɛ. A padenw be i ko tasumamana. ¹⁵ A senw be manamanana i ko siranege min donna tasuma ra, a kumakan tun be i ko jiba woyokan. ¹⁶ Lolo wolonfla tun be a kininboro kɔnɔ. Kerekemuru da fla dadiman dɔ tun bɔra a da kɔnɔ, a pada tun be i ko tere be manamana cogo min na teregan papa fɛ.

¹⁷ Ne k'a ye minke, ne benna a sen kɔɔ, k'a ke i n'a fɔ ne sara le. A k'a kininboro la ne kan k'a fɔ ko: «I kana siran, ne le ye fɔlɔ ye, ani laban; ¹⁸ ne panaman lo. Ne tun sara, nka sisan ne panaman lo wagati bɛɛ; saya ni lahara lakile be ne le boro. ¹⁹ I ka fɛn minw ye, ko minw be kera sisan, ani minw bena ke o kɔ fɛ, o sɛbɛ. ²⁰ I ka lolo wolonfla minw ye ne kininboro kɔnɔ, ani i ka saninfina wolonfla minw ye, o ye gundo le ye: lolo wolonfla, o ye lanabagaw ta jɛnkuru wolonfla ta melekew le ye. Fitina wolonfla, olugu ye o jɛnkuru wolonfla le ye.»

Lɛtɛrɛ min cira Efesi lanabagaw ta jɛnkuru ma

(Kɛwalew 20.28-31)

2 «Nin kumaw sɛbɛ k'a ci Efesi lanabagaw ta jɛnkuru* ta meleke ma, k'a fɔ a ye ko: «Lolo wolonfla be min kininboro kɔnɔ, min be tagama saninfina wolonfla cɛ ma, o ko: ² Ne ka i ta kɛwalew lon, ani i ta baara, ani i ta mupuri. Ne k'a lon ko i tɛ se ka mɔgɔjuguw mupu. Minw b'a fɔra ko olugu ye ciradenw* ye, k'a sɔɔ can tɛ, i ka o mɔgɔw kɔɔbɔ k'a sɔɔ ko faninyatigɛbagaw lo. ³ I mupuna kɔsɛbɛ; i tɔɔɔra ne tɔgɔ kosɔn, i ma i yɛrɛ fari faga. ⁴ Nka min ma bɛn ne ma i ta ko ra, o ye ko i tun be ne kanu cogo min na fɔlɔfɔlɔ, sisan i ka o dabra. ⁵ I hakiri to o ra, ko i tun be cogo min na fɔlɔ, o cogo ni sisan cogo cɛ ka jan dɛ! I nimisa, ka yɛlɛma i ta kɛwale fɔlɔw ma. Ni i ma nimisa kɔni, ne bɛna na i fɛ ka na i ta fitina bɔ a

† Patimɔsi tun ye dugukolo fitini dɔ ye kɔgɔji cɛ ma, min ni Efesi cɛ tun ye kilo kɛmɛ jɔgɔn; Rɔmu fagamaw tun be taga kasoden dɔw bla o yɔɔ ra o kelen na, k'a to o ye sa yi.

no ra. ⁶ O bɛɛ n'a ta, min ka di ne ye i fɛ, o ye ko i be Nikolasi ta nɔfɛmɔgɔw ta kɛwalew kɔnɔ, i ko ne fana be o kɔnɔ cogo min na.

⁷ «Ayiwa, ni mɔgɔ min b'a fɛ ka faamuri ke, Nin Saninman be min fɔra lanabagaw ta jɛnkuruw ye, o tigi ye jija ka o lamɛn.

«Ni min ka se sɔɔ, panamanya yiri min be Ala ta arijana kɔnɔ, ne bɛna o den dɔ di o tigi ma, a b'a domu.»

Lɛtɛrɛ min cira Simirina lanabagaw ta jɛnkuru ma

⁸ «Nin kumaw sɛbɛ k'a ci Simirina lanabagaw ta jɛnkuru ta meleke ma, k'a fɔ a ye ko: «Min ye fɔlɔ ye, ani laban, min sara, ka sɔɔ ka panamanya, o ko: ⁹ Ne ka i ta tɔɔɔ lon, ani i ta fagantanya; k'a sɔɔ i ye nafɔrotigi le ye. Minw b'a fɔra ko o ye Yahudiyaw ye k'a sɔɔ can tɛ, olugu be i tɔgɔ cɛna cogo min na, ne ka o lon. O mɔgɔw ye Setana ta jɛnkuru mɔgɔw le ye. ¹⁰ O bɛna tɔɔɔ min la i kan, i kana siran o ra. Setana yɛrɛ bɛna a to o ye aw dɔw bla kaso ra, janko ka aw kɔɔbɔ. Aw bɛna tɔɔɔ fɔ tere tan. To lanaya ra hali ni a sera saya ma; ne bɛna panamanya masafugula di i ma.

¹¹ «Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fɔra lanabagaw ta jɛnkuruw ye, o tigi ye o lamɛn.

«Ni min ka se sɔɔ, o tigi tɛna saya flanan sɛgɛ ke tuun fiyewu.»

Lɛtɛrɛ min cira Perigamu lanabagaw ta jɛnkuru ma

¹² «Nin kumaw sɛbɛ k'a ci Perigamu lanabagaw ta jɛnkuru ta meleke ma, k'a fɔ a ye ko: «Muru da fla jamijan be min fɛ, o ko: ¹³ I siginin be yɔɔ min na, ne ka o lon; o yɔɔ ye Setana ta masasiginan le ye. Nka i tora ne tɔgɔ kan, i ma ne ta lanaya bla, hali lon min na o ka ne ta seere kankelentigi Antipasi faga aw fɛ yi, Setana sigiyɔɔ ra yi. ¹⁴ Nka i ta ko dɔw ma bɛn ne ma: o ye ko mɔgɔ dɔw be i fɛ yi, olugu tugura Balamu ta karan ko. Ale Balamu le ka Balaki kɔnɔnɔsu, ka ke sababu ye ka Izirayelimɔgɔw bla jurumun na, k'a to o ye jɔsɔn-sogow jimi, ka o yɛrɛ bla jatɔya ra. ¹⁵ O cogo ra, mɔgɔ dɔw be i fana fɛ yi, olugu tugura Nikolasi ta nɔfɛmɔgɔw ta karan ko. ¹⁶ O kosɔn, ele ye nimisa ka i ta kɛwalew yɛlɛma, ni o tɛ, ne bɛna na i fɛ; kerekemuru min be ne da ra, ne bɛna o mɔgɔw kɛrɛ ni o ye.

¹⁷ «Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fɔra lanabagaw ta jɛnkuruw ye, o tigi ye o lamɛn.

«Ni min ka se sɔɔ, ne bɛna mane † dogonin di o tigi ma, ani kabakuru gbɛman dɔ. Tɔgokura dɔ sebera o kabakuru kan; mɔgɔ si tɛ o tɔgɔ lon, fɔ kabakuru dira mɔgɔ min ma.»

† Mane tun ye domunifɛn dɔ ye, Ala tun be min di Izirayelimɔgɔw ma ka o to tagama ra kongokolon kɔnɔ. Bɔri 16.13-15,31

Letere min cira Tiyatiri lanabagaw ta jenkuru ma

¹⁸ «Nin kumaw sebe k'a ci Tiyatiri lanabagaw ta jenkuru ta meleke ma, k'a fo a ye ko: <Den min bora Ala ra*, min padenw be i ko tasumamana, ani a senw be manamana i ko siranegge nugunin, o ko: ¹⁹ Ne ka i ta kewalew lon, ani i ta kanuya, ani i ta lanaya, ani i ta baarapuman, ani i ta mujuri; ne k'a lon ko i be kewalepuman min kera sisan, o ka ca ni folota ye. ²⁰ Nka min ma ben ne ma i ta ko ra, o ye ko muso min k'a yere ke ciruso ye, min ye Yezabeli ye, i b'a to ale ye ne ta baaradenw kunnacen ni a ta karan ye, k'a to o ye jatoya ke, ka josonsogow nimi. ²¹ Ne k'a to yi folo, janko a ye nimisa ka a ta kewalew yelema, nka a t'a fe ka a ta jatoya dabra. ²² O koson ne bena banajugu bla a ra fo ka a la. Minw be jeneya kera ni a ye, ne bena tooroba la olugu fana kan, fo ni o nimisara ka o ta kewalew yelema. ²³ Ne bena a denw fana faga. Lanabagaw ta jenkuruw bee bena a lon ko ne le be adamaden ta miiriya ni a jusukunnakow bee lon. Ne bena aw bee sara ka kapa ni aw yere ta kewalew le ye.

²⁴ «<Ayiwa, aw to minw be Tiyatiri, aw minw ma son o muso ta karan ma, o be min wele ko Setana ta gundobaw, aw minw ma son o kow ma, ne b'a fo aw ye ko ne te doni were la aw kan. ²⁵ Lanaya min be aw fe, aw ye to o kan doron, fo ka se ne nawagati ma. ²⁶ Ni min ka se soro, ka ne sago ke fo ka taga se a laban ma, ne bena fanga di o tigi ma, ka a sigi siyaw kunna. ²⁷ A bena a fanga sigi siyaw kan i ko negge, ka o cici i ko o be bogodaga cici cogo min na; ne fana ka o fanga le soro ne Fa Ala fe. ²⁸ Ne bena sogomada lolo di o tigi ma.

²⁹ «<Ni moggo min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw ye, o tigi ye o lamem!> »

Letere min cira Saridesi lanabagaw ta jenkuru ma

3 «Nin kumaw sebe k'a ci Saridesi lanabagaw ta jenkuru ta meleke ma, k'a fo a ye ko: <Ala ta nin wolonfla ni lolo wolonfla be min fe, o ko: Ne ka i ta kewalew lon, ne k'a lon ko mogow be i jatera ko i janaman lo, k'a soro i sanin lo. ² Ayiwa, i janto i yere ra; to minw be pini ka sa fana, i ye baraka don olugu ra. Sabu ne k'a soro ko i ta kewalew ma ja ka se a seyoro ra ne ta Ala ja koro. ³ I karanna min na, ani i ka min men, i hakiri to o ra ka o sira tagama, ka nimisa ka i ta kewalew yelema. Ni i ma i janto i yere ra, ne bena na i n'a fo son; ne bena na bara i ra wagati min na, i tena o wagati lon. ⁴ O bee n'a ta, moggo dow be aw fe Saridesi, minw ma o ta faniw lanogo; olugu le bena fanigbew don ka tagama ni ne ye, sabu o ka kan ni a ye.

⁵ «<Ni min ka se soro, o tigi fana bena fanigbew don o cogo le ra. Ne tena a togo josi ka bo panamanya kitabu kono; ne bena a togo fo ne Fa Ala ni a ta melekew ja koro, ko ne k'a lon.

⁶ «<Ni moggo min b'a fe ka faamuri ke, Nin Sanin-

man* be min fora lanabagaw ta jenkuru ye, o tigi ye o lamem.> »

Letere min cira Filadelifi lanabagaw ta jenkuru ma

⁷ «Nin kumaw sebe k'a ci Filadelifi lanabagaw ta jenkuru ta meleke ma, k'a fo a ye ko: <Saninman, ani Cantigi, Dawuda ta lakile be min boro, ni min ka da yeke, moggo si te se k'a datugu, ni a ka da datugu, moggo si te se k'a dayeke, o ko: ⁸ Ne ka i ta kewalew lon. A fe, ne ka da do dayeke ka bla i ye, moggo si te se ka min datugu. Ne k'a lon ko i baraka ka dogo, nka i tora ne ta kuma kan, i ma ban ne togo ra. ⁹ A fe, ne be Setana ta jenkuru mogow ke i sago ye; o minw b'a fo ko o ye Yahudiyaw ye, k'a soro o te Yahudiyaw ye, sabu o be faninya le tigera. Ne bena o jagboya o ye o kinbiri gban i sen koro, k'a lon ko ne be i kanu. ¹⁰ I tora ne ta kuma kan, ka jija, i n'a fo ne k'a fo i ye cogo min na; o koson, ne fana bena i tanga tooro wagati ma, tooro min bena se dununamogow bee lajennin ma ka o korobo. ¹¹ Sani donin ne bena na. Lanaya min be i fe, i ye to o kan, janko moggo si kana na i ta masafugula mina i ra.

¹² «<Ni min ka se soro, ne bena o tigi ke samasen ye ne ta Ala ta batoso kono; a tena bo yi tuun. Ne bena ne ta Ala togo sebe o tigi kan, ka ne ta Ala ta duguba togo sebe a kan, Zeruzalemu dugukura min be jigi ka bo ne ta Ala fe sankolo ra; ne bena ne ta togo kura sebe o tigi kan fana.

¹³ «<Ni moggo min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw* ye, o tigi ye o lamem.> »

Letere min cira Lawodise lanabagaw ta jenkuru ma

¹⁴ «Nin kumaw sebe k'a ci Lawodise lanabagaw ta jenkuru ta meleke ma, k'a fo a ye ko: <Min togo ye ko Amina, Seere kankelentigi ni Cantigi, min ye Ala ta danfenw sindibaga ye, o ko: ¹⁵ Ne ka i ta kewalew lon; ne k'a lon ko i sumanin te, i gbannin te fana. Ni i yere tun kera a fla do ye, o belen tun ka fisa. ¹⁶ Nka i wolowolonin lo minke, i ma suma, i ma gban, ayiwa, ne bena i fono ka bo ne da ra. ¹⁷ I ko i ye fentigi ye, ko i ka naforo soro, ko i mako te foyi ra tuun; i m'a lon ko i ye segebagato ye, ani janibagato, ani fagantan, ani fiyento, ani ko i fari lakolon lo! ¹⁸ Ayiwa, ne be i ladi ko i ye sanin yereworo san ne fe janko i ye ke naforotigi ye, ko i ye fanigbew san ne fe, janko fani ye ke i ra, ani i fari lakolon kana to, ka maroya bla i ra; i ye nadimifla san ne fe ka o mun i ja ra, janko i ye yeri ke. ¹⁹ Ni ne be moggo o moggo kanu, ni o tigi firira, ne be a jarki ka a koro. O tuma, i jija kosebe ka nimisa, ka i ta kewalew yelema. ²⁰ A fe, ne lonin be da ra, ne be da gbasu. Ni moggo min ka ne kan lamem ka da yeke, ne be don o tigi fe; ne bena domuni ke ni o tigi ye, o tigi fana bena domuni ke ni ne ye.

²¹ «<Ni min ka se soro, ne bena a to o tigi ye sigi ne ta masasiginan kan ni ne ye, i n'a fo ne yere ka se soro cogo min na, ka sigi ni ne Fa Ala ye a ta

masasiginan kan.

²² «Ni mogo min b'a fe ka faamuri ke, Nin Saninman* be min fora lanabagaw ta jenkuruw ye, o tigi ye o lamem.» »

Ala ta bonya ni a ta saninmanya

4 Ayiwa, o ko, ne ka fleri ke, ka da do yelenin ye sankolo kono. Ne tun konna ka kumakan min men folo, i ko burufiyekan, o kumakan ko ne ma ko: «Yelen ka na yan! Ko minw bena ke nin ko, ne bena o yira i ra.» ² O yoronin kelen bee ra, Nin Saninman* ka ne ta. Ne ka masasiginan do ye sankolo kono; do tun siginin be o kan. ³ Min tun siginin be, ale pada tun be manamana i ko zasipe lulu, ani sariduwani lulu. Sanmuru do tun ka a ta masasiginan lamini, k'a cogoya ke i ko emerodi lulu cogoya.

⁴ Masasiginan mugan ni naani were tun ka masasiginan folo lamini. Cekoroba mugan ni naani tun siginin be o masasiginanw kan, fanigbew be o ra, masafugula saninlamanw be o kun na. ⁵ Sanmanamanaw ni kumakanw ni sankurukanw tun be bora masasiginan na. Fitina wolonfla tun be manana masasiginan na fe; o ye Ala ta nin wolonfla ye. ⁶ Masasiginan pafeyoro tun be i ko baji, a be manamana i ko dugalen, ani i ko sanbere.

Masasiginan cemance ni a lamini na, fenpanaman naani tun be yi; o kafeyoro ni o pafeyoro bee ye padenw ye. ⁷ Fenpanaman folo tun be i ko jara, flanan tun be i ko misitoran, sabanan na tun be i ko mogo na, naaninan tun be i n'a fo bon tagato san fe. ⁸ Kaman woro be o fenpanaman naani bee kelen kelen fe. Nadenw tun ka o kamanw yoro bee lamini, hali o kaman jukoroyorow. Su ni tere o be to k'a fo ko:

«A saninyanin lo, a saninyanin lo, a saninyanin lo,
Matigi Ala Sebeetigi;
a tun be yi kakoro, a be yi bi, a fana bena na.»

⁹ Min siginin be masasiginan kan, min panaman lo wagati bee, ni fenpanamanw ka ale bonya tuma o tuma, ka a tando, ka baraka la a ye, ¹⁰ o tuma cekoroba mugan ni naani fana be o kinbiri gban masasiginan sigibaga na koro, min panaman lo tuma bee; o b'a bato, ka o ta masafugulaw bo ka o bla masasiginan na fe, k'a fo ko:

¹¹ «An Matigi, an ta Ala,
i ka kan ni bonya ye, ani tandori, ani sebgaya;
sabu ele le ka fen bee dan.
Fen bee danna, fen bee be yi, ka kapa ni ele sago
le ye.»

Sagaden le ka kan ni gbolokitabu minari ye

5 O ko, min tun siginin be masasiginan kan, ne ka gbolokitabu do ye o kininboro ra; seberi tun be o kitabu na fla bee kan. A da noronin lo ni tagamasiyen wolonfla ye. ² Ne ka meleke barakaman do ye, o tun be perenna, ko: «Jon le ka kan ni nin tagamasiyenw bori ye, ka kitabu dayele?»

³ Mogo si ma soro sankolo kono, walama dugukolo kan, walama dugukolo jukoro, min tun be se ka

kitabu dayele, walama k'a kono fe. ⁴ Ne k'a ye minke ko mogo si ma soro min ka kan ni kitabu dayeleri ye, walama k'a kono fe, ne kasira kosebe. ⁵ Cekorobaw ra, kelen ko ne ma ko: «I kana kasi. A fe, Zuda ta gba ta jara, Dawuda mamaden*, ale ka se soro; a be se ka kitabu tagamasiyen wolonfla bo, ka a dayele.»

⁶ O tuma, ne ka sagaden do lonin ye masasiginan cemance ra, a be i n'a fo a faganin lo, fenpanaman naani ni cekoroba mugan ni naani k'a lamini. Gban wolonfla tun b'a fe, ani paden wolonfla; o padenw ye Ala ta nin wolonfla le ye, minw cira ka taga dunuwa fan bee ra. ⁷ Min tun siginin be masasiginan kan, Sagaden gbarara ka na kitabu mina o kininboro ra.

⁸ A ka kitabu mina minke, fenpanaman naani ni cekoroba mugan ni naani ka o kinbiri gban Sagaden* koro ka a bato. Goni tun be o bee kelen kelen boro, ani minan saninlaman dow, minw tun fara wusunan na; o wusunan ye Ala ta mogo saninmanw ta daaririw ye. ⁹ O tun be donkirikura do lara ko:

«Ele le ka kan ni kitabu minari ye, ka a tagamasiyenw bo;
sabu i fagara, ka mogo dow kunmabo ni i jori ye
ka o ke Ala ta ye, ka bo dunuwa gbaw bee ra,
ani kanw bee ra, ani jamanaw bee ra, ani siyaw
bee ra.»

¹⁰ I ka o ke sarakalasebaga* jenkuru ye i ta masaya ra,
ka o ke an ta Ala ta mogow ye.
O bena sigi masaya ra dugukolo kan.»

¹¹ O ko fe, ne ka fleri ke tuun, ne ka meleke camanba mankan men; o tun ka masasiginan ni fenpanaman naani ni cekorobaw lamini. O jate tun ye meleke waga caman camanba sigiyoroma waga camanba. ¹² O tun b'a fora ni kanba ye ko:

«Sagaden min fagara ka ke saraka ye,
ale le ka kan ni sebgaya ye,
ani fen bee tigiya, ani hakiritigiya, ani fanga,
ani bonya, ani noro, ani tandori.»

¹³ Danfen o danfen be sankolo kono, ani dugukolo kan, ani dugukolo jukoro, ani kogoji ra, ani fen o fen tun be yi, ne ka o bee kan men, o b'a fora ko:

«Min siginin be masasiginan kan, ale ni Sagaden,
tandori ye olugu le ta ye, ani bonya, ani noro,
ani fanga,
tuma bee, ani wagati bee.»

¹⁴ Fenpanaman naani k'a lamina ko: «Amina.»
Cekorobaw fana ka o kinbiri gban ka batori ke.

Sagaden ka kitabu tagamasiyen woro bo

6 O ko, ne ka Sagaden* ye, a ka kitabu tagamasiyen kelen bo. Ne ka fenpanaman naani kelen kan men, a kan be i ko sankurukan; a ko: «Na!» ² Ne ka fleri ke, ne ka so gbeman do ye. Min tun be so kan, kalan tun be o boro; masafugula do

dira a ma. A sesoɔɔbaga le tagara, janko ka taga se soɔɔ tuun.

³ Sagaden ka kitabu tagamasiyen flanan bo minke, fenpanaman flanan ko: «Na!» ⁴ So do were bora, o tun ye wulenman ye. Min tun yelennin be a kan, se dira o ma, ko a ye hera bo dugukolo kan pewu, janko mogow ye ben jogon kan ka jogon faga; o ka kerekemurujan do di a ma.

⁵ Sagaden ka tagamasiyen sabanan bo minke, ne ka fenpanaman sabanan kan men; a ko: «Na!» Ne ka fleri ke ka so finman do ye. Min tun siginin be a kan, sumanikenegɛ do tun be o boro. ⁶ Ne ka mankan do men fenpanaman naani ce ma i ko kumakan, ko: «alíkama* kilo kelen, o songo ye mogow kelen ta tere kelen baara sara ye, no kilo saba ye o da kelen ye. Nka turu ni duven koni, aw kana foyi ke o ra.»

⁷ Sagaden ka tagamasiyen naaninan bo minke, ne ka fenpanaman naaninan kan men, a ko: «Na!»

⁸ Ne ka fleri ke, ka so finman bisigi do ye. Min tun siginin be a kan, o tɔgo le ye ko Saya; lahara tun tugura a ko. Dunuɔamogow tarannin sigiyoroma naani, fanga dira o ma ko o ye o sigiyoroma kelen faga ni kerekemuru ye, ani kongɔ, ani banajugu, ani kongowaraw.

⁹ Sagaden ka tagamasiyen loorunan bo minke, o tun ka minw faga Ala ta Kuma koson, ani o ta seereya koson, ne ka olugu ninw ye sarakajenifen* jukoro. ¹⁰ O perenna ni fanga ye k'a fo ko: «An Matigi saninman, ani Cantigi, i bena an hake bo an fagabagaw ra dugukolo kan tuma juman le sa?» ¹¹ O ka deregegbɛ do di o beɛ kelen kelen ma, k'a fo o ye ko o ye muɔu ka wagati doonin ke tuun, fo o baarakɛɔɔɔnw ni o balema minw ka kan ka faga i n'a fo olugu, olugu ye faga ka o dafa.

¹² Ayiwa, Sagaden ka tagamasiyen woɔronan bo minke, ne k'a ye ko dugukoloyereyereba do kera. Tere ka dibi don, ka fin i ko fanifin; karo yoro beɛ wulenna ka ke i ko jori. ¹³ Lolow bora sankolo ra ka benben dugukolo kan, k'a ke i n'a fo fɔɔɔba be torosun yuguyugu k'a denw gberen bon dugu ma cogo min na. ¹⁴ Sankolo tununa ka bo yi i n'a fo o be gbolokitabu minimini cogo min na. Kuruw ni dugukolo minw be ji ce ma, o beɛ yuguyugura ka bo o no ra. ¹⁵ Dunuɔa masaw, ani a fagamaw, ani a kɛremasaw, ani a nafortogiw, ani a fangatogiw, ani mogow tow beɛ, jonw ni horonw, o beɛ dogora kuruwow konɔ, ani faraw ce ra. ¹⁶ O tun b'a fora kuruw ni faraw ye ko: «Aw ye ben an kan ka an dogo masasiganan sigibaga ni Sagaden ta dimi na.

¹⁷ Sabu o ta dimilonba le sera bi; jon le bena se ka bosi?»

Tagamasiyen kera Ala ta mogow ten kan

⁷ O ko, ne ka meleke naani ye, o lolonin be dugukolo fan naani na. O tun ka dugukolo fɔɔɔɔɔɔɔɔ naani fɔɔɔɔ minna ka lo, janko fɔɔɔ kana fiye dugukolo yoro si kan, a kana fiye kogoji kan, ani yiri si kan.

² Ne ka meleke do were ye tuun, o tun be bora tereɔɔyanfan na. Ala panaman boronɔ tagamasiyen tun be a boro. A tun fora meleke naani minw ye ko o ye kojugu ke dugukolo ni kogoji ra, a

perenna ni fanga ye k'a fo olugu ye ko: ³ «Aw kana kojugu foyi ke dugukolo ni kogoji ni yiriw ra, fo an ye tagamasiyen ke an ta Ala ta jonw beɛ ten kan.»

⁴ Tagamasiyen kera minw kan, ne ka o mogow jateda men: mogow waga keme ni waga binaani ni waga naani (144 000); olugu bora Izirayelimogow ta gbaw beɛ ra:

⁵ Zuda ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Ruben ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Gadi ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

⁶ Aseri ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Nefitali ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Manase ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

⁷ Simeyon ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Levi ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Isakari ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

⁸ Zabulon ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Yusufu ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000);

Boniyaminu ta gba ra, mogow waga tan ni fla (12 000).

Ala ta mogow kisininw ta jamaba

⁹ O ko, ne ka fleri ke, ka jamaba do ye. Mogow si tun te se ka o jama jate, o cayakojugu fe. Siyaw beɛ ta mogow tun be o ra, ani gbaw beɛ, ani jamanaw beɛ, ani kanw beɛ. O tun lonin be masasiganan ni Sagaden* na fe, deregegbaw be o ra, tamaro yiriborow be o boro. ¹⁰ O tun be perenna ni fanga ye, ko:

«Kisiri ye an ta Ala ta le ye,
ale min siginin be masasiganan kan,
ale ni Sagaden.»

¹¹ Melekew beɛ tun lora ka masasiganan ni cekoroɔɔɔɔɔɔ ni fenpanaman naani lamini. O ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma masasiganan na fe, ka Ala bato, ¹² k'a fo ko:

«Amina!
Tandori ni noɔɔɔ,
ani hakiritigiyi ni fori ni bonya,
ni sebagaya ni fanga,
o beɛ ye an ta Ala ta le ye, tuma beɛ, ani wagati beɛ.
Amina!»

¹³ Ayiwa, cekoroɔba kelen ka kuma ta, ka ne pininka ko: «Deregegbaw be minw na, olugu ye jontogiw le ye? O bora min le?» ¹⁴ Ne k'a jaabi ko: «Matigi, ele le ka o lon.» A ko: «Minw bora tɔɔɔɔɔɔɔɔ ba ra, olugu lo. O ka o ta deregew ko k'a gbe ni Sagaden jori ye. ¹⁵ O koson, o lonin be Ala ta masasiganan na fe; o be baara ke Ala ye Alabatosoba konɔ su ni tere. Min siginin be masasiganan kan, ale bena a ta so lo ka o bla o konɔ. ¹⁶ Kongo tena o soɔɔ tuun, jiminlogow tena o soɔɔ, tere tena o jeni, fundenin were fana tena se o ma; ¹⁷ sabu Sagaden min be masasiganan cemance ra, ale bena

o gbengben ka taga ni o ye ji da ra, ji min be pamaanya di o ma. Ala yere le bena o naji bee ce ka bo o ja ra.»

Sagaden ka tagamasiyen wolonflanan bo

8 Sagaden ka tagamasiyen wolonflanan bo minke, mankan bee dablara sankolo ra ka wagati do ke. ² Meleke wolonfla minw be to ka lo Ala ja koru, ne ka olugu ye; o ka burufiyeta kelen kelen di o bee ma.

³ Meleke kelen were nana, ka na lo sarakajenifen* ja fe; wusunandaga do tun be a boro. O ka wusunanan caman di a ma, ko a ye o ke saraka ye sarakabonan saninlaman kan, masasiginan ja fe, ka o fara Ala ta mago saninmanw bee ta daaririw kan. ⁴ Wusunanan sisi yelenna Ala ja koru, ka bo wusunandaga konu meleke boro, ni Ala ta mago saninmanw ta daaririw ye. ⁵ O ko, meleke ka wusunanan daga ta ka a fa sarakajenifen tasuma ra, ka o yelama dugukolo kan. O kera minke, sankurukan dow bora, ani kumakan dow, ani sanmanama; dugukolo yereyerera.

Meleke naani ta burufiyekanw

⁶ Buru wolonfla tun be meleke wolonfla minw boro, olugu ka o yere laben ka o buruw fiye.

⁷ Meleke folo k'a ta buru fiye. Jori nagamina sanbere ni tasuma ra ka bon dugukolo kan. Dugukolo tarannin sigiyoroma saba, sigiyoroma kelen jenina, a yiriw ni a binw bee jenina.

⁸ Meleke flanan k'a ta buru fiye. Fen belebeleba do bora ka na firi kogoji ra, a be i ko kuru tasumaman. Kogoji tarannin sigiyoroma saba, sigiyoroma kelen kera jori ye. ⁹ Danfen panaman minw tun be kogoji ra, o tarannin sigiyoroma saba, sigiyoroma kelen fagara; jirakurunw tarannin sigiyoroma saba, o sigiyoroma kelen halakira.

¹⁰ Meleke sabanan k'a ta buru fiye. Lolo belebeleba do bora sankolo ra ka ben; a be manana i ko logo tasumaman. Bajiw tarannin sigiyoroma saba, a benna sigiyoroma kelen kan, ani a bununw. ¹¹ O lolo togo ye ko Kunaya. Jiw tarannin sigiyoroma saba, a sigiyoroma kelen yelmana ka ke ji kunaman ye. Mago caman fagara ji koson, sabu a tun kunayara.

¹² Meleke naaninan k'a ta buru fiye. Tere ni karo ni lolow tarannin sigiyoroma saba, o bee sigiyoroma kelen ta yeelen cenna. Su tarannin wagati saba, karo ka wagati kelen ke, a ma yeelen bo. Tere tarannin wagati saba, tere ka wagati kelen ke, a ma yeelen bo.

¹³ Ayiwa, o ko, ne ka bon do tameto ye sankolo cemanca ra, a b'a fora ni kanba ye ko: «Bono, bono, bono bena dugukolo ta magow soru, burufiyekanw tow koson, meleke to saba bena buru minw fiye.»

Meleke loorunan ta burufiyekan

9 Meleke loorunan ka buru fiye. Ne ka lolo do ye, o tun bora sankolo ra ka na ben dugu ma. Jahanama lakile dira lolo ma. ² A ka jahanama dinga dayele. Sisi do bora i ko tasumaba do ta sisi. O

sisi ka tere ni fono bee fin. ³ Ton dow bora sisi ra ka janjan dugukolo kan. Sebagaya min be dugukolo ta bundeninw fe, o ngon dira o tonw ma. ⁴ A fora o ye ko o kana foyi ke bin na; fen o fen be falen dugu ma, o kana foyi ke o ra, o kana foyi ke yiriw si ra. Ala ta tagamasiyen te mago minw ten kan, ko o ye kojugu ke olugu doron le ra. ⁵ O mankan ka o faga, nka o ka kan ka o toro fo karo looru. O toro ta dimi tun be i ko bundenin kinda be mago dimi cogo min na. ⁶ O lonw na koni, magow bena saya jini, o t'a soru. O b'a fo ko o b'a fe ka sa, nka saya bena bori o ja.

⁷ Ayiwa, o tonw tun bora sow le fe, so minw labenna kere kama. Fen dow tun be o kun na i ko masafugula, a bora sanin fe; o padaw tun be i ko mago pada. ⁸ O kunsigi tun be i ko muso kunsigi, o jinw tun be i ko jara jinw. ⁹ O disiw tun be i ko o negeraman lo. O kamanw mankan tun be i ko so camanba be sowotorow minw samana, o be borira ka taga kerekeyoro ra. ¹⁰ Kukalaw tun be o fe i ko bundeninw ta kukalaw, ani a ta magosogonan. Sebagaya min dira o ma ko o ye magow toro fo karo looru, o sebgaya tun be o kukalaw le ra. ¹¹ Jahanama ta meleke le tun be o ta masace ye. Heburukan na ale togo ye ko Abadon; gerekikan na, a togo ye ko Apoliyon. O koru ye ko halakirikabaga.

¹² Ayiwa, bono folo tamena. Bono fla were be nana nin ko fe.

Meleke wooronan ta burufiyekan

¹³ Meleke wooronan ka buru fiye. Sarakabonan saninlaman min be Ala ja fe, ne ka kumakan do men ka bo o kun naani na. ¹⁴ Burufiyeta tun be meleke wooronan min boro, kumakan k'a fo o ye ko: «Meleke naani minw sirinin be Efirati ba belebele koru, olugu foni.» ¹⁵ O meleke naani tun labennin be san min kama, ani a karo, ani a lon, ani a wagati, o sera; o ka o foni janko adamadenw tarannin sigiyoroma saba, o ye sigiyoroma kelen faga. ¹⁶ Sotigi minw tagara o kere ra, o tun ye sotigi miliyon keme fla; ne ka o sotigiw jateda men.

¹⁷ Ala ka sow yira ne ra o cogo le ra, ani sotigiw; disitanganan minw tun be o disi kan, o tun wulennin lo i ko tasuma, ka ke bulaman ye fana, ani k'a ke neremuguman ye i ko kiribi. Sow kunw tun be i ko jaraw kunw; tasuma ni sisi ni kiribi tun be bora o da ra. ¹⁸ Adamadenw tarannin sigiyoroma saba, sigiyoroma kelen fagara nin kojugu saba le boro: tasuma, ani sisi, ani kiribi min tun be bora sow da ra. ¹⁹ Sow ta fanga tun be o daw le ra, ani o kukalaw. O kukalaw tun be i ko saw; kunkolo dow fana tun be o kukalaw ra, sabu o tun be kojugu ke ni o le ye.

²⁰ Nka o kojugu saba ma mago minw faga, olugu belen ma nimisa, ka o yere ta fen lalaganinw batori dabra. O ma jinaw bato dabra, ani jo saninlamanw, ani a warigberamanw, ani a siranegeramanw, ani a kabakururamanw, ani a yiriramanw; k'a soru o fenw te yeri ke, o te menni ke, o te tagama. ²¹ O ma nimisa ka o ta magofaga dabra, ani o ta subagayaw, ani o ta jatoyaw, ani o ta sonyariw.

Kitabu fitini

10 O kɔ, ne ka meleke barakaman dɔ ye, a be jigira ka bɔ sankolo ra, sankaba dɔ ka a melege, sanmuru b'a kunna, a ja be i ko tere, a senw be i ko samasen tasumamanw. ² Kitabu fitini dɔ dayelenin tun be a boro. A ka a kininsen lɔ kogoji kan, ka a numansen lɔ dugukolo kan. ³ A perenna kosebe i ko jara be kasi cogo min na. A perenna minke, sankurukan wolonfla kan bɔra. ⁴ O sankurukan wolonfla ka o kan bɔ minke, ne tun b'a fe ka o ko sebe; nka ne ka kan dɔ men ka bɔ sankolo kɔnɔ, o ko ne ma ko: «Sankurukan wolonfla ka min fɔ, o gundo mara i kɔnɔ, i kana o sebe.» ⁵ Meleke min tun ka a sen kelen lɔ kogoji kan, ka kelen lɔ dugukolo kan, ale ka a kininboro wuri san fe ka kari. ⁶ A ko: «Ala min be yi tuma beɛ, ani wagati beɛ, min ka sankolo ni a kɔnɔfenw dan, ka dugukolo ni a kɔnɔfenw dan, ne be kari o Ala ra, ko wagati sera, makɔnɔni tɛna ke tuun. ⁷ Ni meleke wolonflanana nana a kan bɔ lon minw na, ni a nana a ta buru fiye, o tuma Ala tun ka gundoko min latige, a bɛna o ke. A tun konna ka o fɔ ciraw ye, minw ye a ta jonw ye.»

⁸ Ne tun konna ka kan min men ka bɔ sankolo kɔnɔ, o kumana ne fe tuun, ko: «Taga kitabu fitini dayelenin mina meleke boro, meleke min lonin be kogoji ni dugukolo kan.» ⁹ Ne tagara meleke fe, ko a ye kitabu fitini di ne ma. A ko ne ma ko: «A mina k'a kunu. A bɛna i kɔnɔ beɛ kunaya, nka a bɛna timiya i da ra i ko li.» ¹⁰ Ayiwa, ne ka kitabu fitini mina meleke boro k'a kunu. A timiyara ne da ra i ko li, nka a domuni kɔ, a kunayara fɔ ka ne kɔnɔ dimi. ¹¹ O kɔ, o ko ne ma ko: «I ka kan ka ciraya ke tuun ka mɔgɔ caman ta kow fɔ, ani jamana caman, ani siya caman, ani masace caman.»

Ala ta cira fla

11 Ayiwa, o ka bere dɔ di ne ma, a be i ko sumanikebere, k'a fɔ ne ye ko: «Wuri ka Alabatosoba ni sarakajenifen* suma, ani ka Ala bato bagaw jate. ² Nka, Alabatosoba lukɔnɔyɔrɔ, i ye o to yi, i kana o suma. Sabu o yɔrɔ dira siya Alalɔnbariw ma; o bɛna Ala ta dugu saninman dɔndɔn fɔ ka taga se karo binaani ni fla. ³ Ne bɛna se di ne ta seere fla ma, o bɛna bɔrɔfaniw don o yere ra ka ciraya ke ka se fɔ tere waga kelen ani tere kɛme fla ni tere biwɔrɔ (1 260).»

⁴ Oliviyesun fla ni fitina fla min be dunupa tigi Ala ja kɔrɔ, o seere fla le be o ye. ⁵ Ni dɔ ko a be kojugu ke o ra, tasuma be bɔ o da ra ka o tigi jeni. Ni mɔgɔ min ko a be kojugu ke o ra, o tigi ka kan ka faga o cogo le ra. ⁶ Se be o ye ka sankolo datugu, janko o be Ala ta kuma waajuri ke lon minw na, sanji foyi kana ben o lonw na. Ka ji yeɛma k'a ke jori ye, o fana se be o ye. Ni wagati o wagati ka o diya, o be se ka tɔrɔ suguya beɛ lase mɔgɔw ma dugukolo kan.

⁷ Ni o nana o ta seereya ke ka ban tuma min na, warajugu min be bɔ jahanama kɔnɔ, ale bɛna o kere, ka se o ra, ka o faga. ⁸ O suw lanin bɛna to

kenegbe ra duguba kɔnɔ, o Matigi gbengbenna yiri ra yɔrɔ min yere ra; o dugu tɔgɔ le lara ko Sodomu ani Misiran †, ka kaja ni a tagamasiyen ye. ⁹ Dunupa jamanaw ni a gbaw ni a kanw ni a siyaw beɛ mɔgɔ dɔw bɛna o suw fle fɔ tere saba ni tarance. O tɛna sɔn k'a to mɔgɔw ye o suw don. ¹⁰ O cira fla fagari kɔsɔn, dugukolo mɔgɔw bɛna pagari fɔ ka o jusu diya, fɔ ka bonyafenw ci pɔgɔn ma. O be o ke, sabu o cira fla tun ka dugukolo mɔgɔw tɔrɔ yere le.

¹¹ Ayiwa, tere saba ni tarance temenin kɔ, nin dɔ bɔra Ala ra ka na don o ra ka o panamanya. O wurira ka lɔ. Mɔgɔ minw tun be o yera, siranyaba ka olugu mina kosebe. ¹² O cira fla ka kumakanba dɔ men ka bɔ sankolo kɔnɔ ko: «Aw ye yelen ka na yan.» O yeɛlenna sankabaw ce ma ka taga sankolo kɔnɔ; o juguw yere ka o tagatɔ ye. ¹³ O wagati yere ra, dugukolo yereyere kosebe. Dugu tarannin sigiyɔrɔma tan, a sigiyɔrɔma kelen bonw benbena. Mɔgɔ waga wolonfla fagara o dugukoloyereyere fe. Tɔw ka o ye minke, olugu ja tigeria. O ka bonya la Sankolo tigi Ala kan.

¹⁴ Bɔnɔ flanan temena. A tora dɔnɔn a sabanan be na.

Meleke wolonflanana ta burufiyekan

¹⁵ Meleke wolonflanana k'a ta buru fiye. Kumakan dɔw bɔra sankolo kɔnɔ, k'a fɔ ni fanga ye, ko:

«Dunupa masaya fanga kera an Matigi ta ye, ani a ta mɔgɔ panawolomanin; a bɛna sigi masaya ra tuma beɛ, ani wagati beɛ.»

¹⁶ O fɔra minke, cɛkɔrɔba mugan ni naani minw siginin be o ta masasiginanw kan Ala ja kɔrɔ, olugu ka o kinbiri gban ka o ja biri dugu ma ka Ala bato. ¹⁷ O ko:

«An Matigi Ala, Sebɛɛtigi, ele min be yi, ani i tun be yi kakɔrɔ,

an be baraka la i ye,
sabu i ka i ta sebayaba ta,
ka sigi i ta masaya ra.

¹⁸ Siya werew jusu tun bɔra,
nka i ta dimi sera o ma.
Suw ta kiti wagati sera.

I ta cira minw ka i ta baara ke,
olugu sarawagati fana sera,
ani i ta mɔgɔ saninmanw,
ani minw be siran i ja,
mɔgɔba fara mɔgɔ fitini kan.
Minw be dunupamɔgɔw halakira,
olugu halakituma fana sera.»

¹⁹ Ayiwa, o ka o fɔ minke, Alabatosoba dayelera sankolo kɔnɔ. Ala ta jenpɔgɔnya kesu, yirara Alabatoso kɔnɔ. Sanmanamana dɔw bɔra, ani kumakan dɔw, ani sankurukan; dugukolo yereyere, sanbere jigira.

† Sodomu ni Misiran: Sodomu dugu kera kojugu tagamasiyen ye, Misiran jamana kera jonya tagamasiyen ye.

Muso ni sa belebele

12 O kɔ, tagamasiyenba dɔ bɔra sankolo ra: ne ka muso dɔ ye, tere melegenin bɛ a ma i ko deregeba, karo bɛ a sen kɔrɔ, lolo tan ni fla kera masafugula ye, o bɛ a kun na. ² A lasiritɔ tun lo. A tun bɛ kulera, sabu a tun bɛ tin na, tin dimi tun bɛ a kan.

³ Tagamasiyen dɔ wɛrɛ bɔra sankolo ra: o tun ye sa belebele wulenman dɔ ye, kunkolo wolonfla, ani gban tan b'a fɛ; masafugula wolonfla bɛ a kunw na. ⁴ Sankolo lolow tarannin sigiyɔrɔma saba, a kukala tun bɛ o sigiyɔrɔma kelen samana ka bɔ, ka o bɔn dugukolo kan. A tagara lɔ muso tinto na fɛ, janko ni muso ka jigi, a ye den domu. ⁵ Muso nana dence woro. Nka den tara ka taga Ala fɛ a ta masasiganan yɔrɔ ra. O den le bɛna a fanga sigi siyaw bɛɛ kunna i ko nɛgɛ. ⁶ Muso yɛrɛ borira ka taga kongokolon kɔnɔ. Ala tun ka yɔrɔ dɔ labɛn a ye yi, janko a ye taga to yi, o ye a baro fɔ tere waga kelen, ani tere kɛmɛ fla, ani tere biwɔrɔ (1 260).

⁷ O kɔ, kɛrɛ dɔ wurira sankolo kɔnɔ. Mɛlɛkɛ kuntigi Mikayilu ni a ta mɛlɛkɛw, olugu ka sa belebele kɛrɛ. Sa belebele ni a ta mɛlɛkɛw fana ka kɛrɛ kɛ. ⁸ Nka o baraka ma se; o ma se ka to sankolo kɔnɔ tuun. ⁹ O ka sa belebele mina k'a firi dugu ma; ale le tun kera sa ye fɔlɔfɔlɔ, a bɛ wele fana ko jinaw kuntigi, ani Setana. Ale le bɛ dunupamɔgɔw lafiri. O k'a firi dugu ma, ka a ni a ta mɛlɛkɛw bɛɛ firi jɔgɔn fɛ.

¹⁰ Ne ka kumakan dɔ mɛn sankolo kɔnɔ, a b'a fora ni fanga ye ko:

«Sisan kisiri wagati sera.

An ta Ala ta sebgaya ni a ta masaya wagati sera, ani a ta mɔgɔ janawolomanin ta fangatigiya wagati.

Sabu an balemaw jarakibaga minana k'a firi dugu ma; ale le tun bɛ to ka o jaraki Ala na kɔrɔ su ni tere.

¹¹ Nka an balemaw sera a ra Sagaden* jori baraka ra, ani o ta seereyakuma baraka ra.

O ma o nin kanu k'a fɔ ko o bɛ siran saya na.

¹² O kosɔn sankolo, ani sankolokɔnɔfɛnw, aw ye nagari!

Nka dugukolo ni kɔgɔji, bɔnɔ bɛna aw sɔrɔ!

Sabu Setana jigira aw kan, a dimininba; a k'a lon ko a ta wagati tɔ man jan tuun.»

¹³ Sa belebele k'a ye ko ale minana k'a firi dugu ma minke, a tugura muso kɔ, muso min tun ka dence woro. ¹⁴ O yɔrɔnin bɛɛ, bɔn belebele dɔ ta kaman fla dira muso ma, janko a ye wuri ka taga kongokolon kɔnɔ, ka taga to a ta yɔrɔ ra, o ye a baro o yɔrɔ ra yi ka wagati kelen kɛ, ani wagati dɔw, ani wagati tarance, janko sa na kana se ka la a kan. ¹⁵ A kera ten minke, sa ka ji bɔ a da ra k'a seri muso ko fɛ, ka a ke i ko baji, janko o ji ye muso ta. ¹⁶ Nka dugukolo ka muso bɔsi. Sa belebele tun ka baji min bɔ a da ra, dugukolo dayelera ka o

ji bɛɛ min pewu. ¹⁷ O kera minke, sa belebele dimina muso kɔrɔ. A tagara muso ta duruja kɛrɛ, o kɔrɔ ye minw bɛ Ala ta cifɔninw sira tagamana, ka tugu Yesu ta can kɔ. ¹⁸ O ra, sa belebele tagara lɔ kɔgɔji kenken kan.

Wara min bɔra ji ra

13 Ayiwa, o kɔ, ne ka wara dɔ bɔtɔ ye kɔgɔji ra. Gban tan b'a fɛ, ani kunkolo wolonfla. Masafugula tan bɛ o gbanw kan; Alatorɔcenkumaw sebganin bɛ a kunkolow bɛɛ kan. ² Ne ka o wara min ye, o tun bɛ i ko waraninkala. Baraka tun bɛ a senw na, a da bɛ i ko jara da. Sa belebele ka a ta sebgaya di a ma, ka a ta masasiganan di a ma, ka fangaba di a ma. ³ Ayiwa, ne ka wara kunkolo kelen ye, a mandiminin tun bɛ, k'a kɛ i ko a bɛna sa. Nka o jorijugu keneyara. Dunupamɔgɔw bɛɛ tugura wara kɔ, o bɛɛ kabakoyanin ka kɛ a bonya ye. ⁴ O ka sa belebele bato, sabu ale le tun ka fanga di wara ma. O ka wara fana bato; o ko: «Jɔn le bɛ i ko wara? Jɔn le bɛ se ka a kɛrɛ?»

⁵ O tuma, da dɔ dira wara ma, a ka kɛ wasoyakumaw fɔ ye, ka Alatorɔcenkumaw fɔ; se dira a ma ko a ye o ke fɔ ka taga se karo binaani ni fla ma. ⁶ A ka a da yeɛ sa, ka kɛ kumajuguw fɔ ye Ala ma, ka kumajuguw fɔ Ala tɔgɔ kama, ani Ala ta yɔrɔ saninman kama; minw siginin bɛ sankolo kɔnɔ, a ka kumajuguw fɔ olugu fana ma. ⁷ Se dira wara ma fana ko a ye Ala ta mɔgɔ saninmanw kɛrɛ fɔ ka se sɔrɔ o kan. Fanga dira a ma ko a ye sigi dunupa gbaw bɛɛ kunna, ani jamanaw bɛɛ, ani kanw bɛɛ, ani siyaw bɛɛ. ⁸ Dugukolo mɔgɔw bɛɛ bɛna wara bato, o mɔgɔ minw tɔgɔ ma sebganin kabini dunupa jusigiwagati ra Sagaden faganin ta panamanya kitabu kɔnɔ.

⁹ Ni mɔgɔ min b'a fɛ ka faamuri kɛ, o ye jija ka nin lamɛn.

¹⁰ Mɔgɔ min ka kan ka mina ka taga jɔnya ra, o tigi bɛna taga jɔnya ra.

Min ka kan ka faga ni kɛrɛkemuru ye, o bɛna faga ni kɛrɛkemuru ye.

Ayiwa, o le kosɔn Ala ta mɔgɔ saninmanw ka kan ka tɔrɔ muɲu, ka to lanaya ra.

Wara min bɔra dugukolo ra

¹¹ O kɔ, ne ka wara dɔ wɛrɛ bɔtɔ ye dugukolo ra; gban fla b'a fɛ i ko sagaden ta gbanw, a bɛ kumana i ko sa belebele dɔ. ¹² A tun bɛ a ta kow bɛɛ kera wara fɔlɔ na na, ni wara fɔlɔ ta fanga bɛɛ ye. A ka dunupamɔgɔw jagboya ka wara fɔlɔ bato; ale ta mandimida le tun bɛ jini ka a faga, nka a keneyara. ¹³ A tun bɛ tagamasiyenbaw kera mɔgɔw na, fɔ ka tasuma lajigi ka bɔ sankolo ra. ¹⁴ Se dira a ma ko a ye tagamasiyen minw kɛ wara fɔlɔ na na, a ka dugukolo mɔgɔw lafiri ni o ye, k'a fɔ o ye ko o ye ja dɔ lalaga ka o kɛ wara fɔlɔ bisigiya ye; o wara le tun mandimina kɛrɛkemuru fɛ, nka a ma faga. ¹⁵ O kɔ, mɔgɔw ka wara fɔlɔ bisigiya min lalaga, se dira wara flanan ma ko a ye nin don o ja ra, janko o ja ye kuma, ani janko ni mɔgɔ o mɔgɔ ma o ja bato, ja ye kɛ sababu ye ka o tigi faga.

¹⁶ Wara flanan ka mɔgɔ bɛɛ jagboya, mɔgɔ fitini o,

mogoba o, waritigi o, fagantan o, jon o, haron o, a ko bee ye tagamasiyen do ke a kininboro kan, walama a ten kan. ¹⁷ Mogu si tun te se ka fiyeereri ke walama ka sanni ke, ni o tagamasiyen te i kan; o tun ye wara folo togo le ye, walama jateda min bennin be a togo ma.

¹⁸ Nin ye hakiritigiya ko le ye. Ni hakiri be mogu min fe, o tigi be se ka wara togo jateda koro lon. A jateda koro bennin be mogu togo le ma. A jateda ye keme woro ni biworo ni woro.

Mogu kisininw ta donkiri

14 Ayiwa, ne ka Sagaden* lonin ye Siyon kuru kan. Mogu waga keme ni waga binaani ni naani (144 000) tun be ni a ye. Ale togo ni Fa Ala togo tun be o mogow ten kan. ² Ne ka mankan do men ka bo sankolo ra, a be i ko jiba woyokan, i ko sankurukanba; o mankan tun be i ko gonifobaga dow ta gonifokan. ³ O tun be donkirikura do le lara masasiginan na fe, ani fenpanaman naani, ani cekorobaw na fe. Mogu si tun te se ka o donkiri degi, ni o mogu waga keme ni waga binaani ni naani (144 000) te, Ala tun ka olugu minw kunmabo dugukolo mogow ce ra.

⁴ Olugu le ma o yere lanogo ni musow ye, sabu o saninyanin tora. Ni Sagaden be taga yoro o yoro, o be tugu a ko. Ala ka o kunmabo mogow ce ra, ka o ke mogu folow ye, ka o ke Ala ni Sagaden ta ye.

⁵ Faninya si ma bo o da ra ka ye fiyewu; Jarakiyoro si le te o ra.

Meleke saba kumakan

⁶ O ko, ne ka meleke do were ye, a be temena sankolo cемance ra; Kibaro Diman* banbari do tun b'a fe, a be o lasera dugukolo mogow ma, ani siyaw bee ma, ani gbaw bee ma, ani kan suguya bee ma, ani jamanaw bee ma. ⁷ Ayiwa, a tun b'a fora ni fanga ye ko: «Aw ye siran Ala na ka a bonya, sabu a ta kiti wagati sera. Aw ye Ala bato; ale le ka sankolo ni dugukolo ni kogoji ni bununw dan.»

⁸ Ayiwa, meleke do were gbanna meleke folo ko. Ale tun b'a fora ko: «A benna, a benna! Babiloni* duguba benna; ale min ka a ta jatoyajugu duven di siyaw bee ma, olugu ka o min fo ka panamini.»

⁹ Meleke sabanan gbanna olugu ko; ale ka to k'a fo ni fanga ye ko: «Ni mogu min ka wara ni a ja bato, ani ka a tagamasiyen ke a ten kan, walama a boro kan, ¹⁰ Ala dimininba le fana bena a ta duven yelema a ta minan kono k'a di o tigi ma ko a y'a min; ji foyi tena pagami o duven na. O tigi bena tooro tasuma ni kiribi ce ma, meleke saninmanw bee na na, ani Sagaden* na na. ¹¹ O be tooro tasuma min na, o sisi bena wuri wagati bee ani tumabe. Minw koni ka wara ni a ja bato, ani mogu o mogu k'a tagamasiyen ke o yere ra, su fara tere kan olugu tena nasuma soro.»

¹² O le koson Ala ta mogu saninmanw ka kan ka tooro mupu, minw be Ala ta cifoninw sira tagama, ani ka to Yesu ta lanaya sira kan.

¹³ O ko, ne ka kumakan do men ka bo sankolo ra; a ko: «A sebe ko: «Mogu minw be sa ka o to Matigi

ta jennogonya ra, k'a damina bi ra, olugu ta pana.»

» Nin Saninman* ko: «O ye can ye. O be bo sege ra ka nenekiri, sabu o ta kopumanw baraji be o ko.»

Ala ta dimi

¹⁴ Ne ka fleri ke, ka sankaba gbeman do ye; min tun siginin be o sankaba kan, o tun be i ko adamaden. Masafugula saninlaman do tun be a kun na. Woro so dadiman do b'a boro. ¹⁵ Meleke do were bora Alabatosoba kono; min tun siginin be sankaba kan, a perenna ni fanga ye k'a fo o ye ko: «I ta woroso ta ka siman tige, sabu simantigewagati sera; dugukolo ta siman sera.» ¹⁶ Min tun siginin be sankaba kan, ale ka a ta woroso firi dugukolo kan minke, dugukolo siman tigera.

¹⁷ Meleke do were bora Alabatosoba kono sankolo kono. Woro so dadiman do tun be ale fana boro.

¹⁸ Meleke do were bora sarakajenifen* kono; tasuma se bagaya tun be o meleke boro. Woro so dadiman tun be meleke min boro, a kumana ni fanga ye, k'a fo o meleke ye ko: «I ta woroso dadiman ta ka dunu na rezenmow tige, sabu dugukolo rezenw mona.» ¹⁹ Meleke ka woroso firi dugukolo kan, ka dugukolo rezenmow tige k'a bla dingaba do kono, k'a forogi; o ye Ala ta dimi le ye. ²⁰ O ka rezenmo forogi dingaba kono dugu ko fe. A forogito, jori le bora dingaba kono; ni i ka so lo o jori ce ma, a dunya tun be se fo karafe ma, a da ra. Jori woyora ka taga se fo sumanikejuru na waga kelen ni keme woro † (1 600).

Tooro labanw

15 Ayiwa, ne ka tagamasiyen do ye sankolo ra, min ka bon, ani a be mogu kabakoya fana: toorofen wolonfla tun be meleke wolonfla boro. O tun ye tooro labanw ye; Ala ta dimi bena laban ni o le ye.

² O ko, ne ka yoro do ye, a be i ko baji, a be manamana i ko dugalen, tasuma fana pagaminin b'a ra. Mogu minw sera wara ra, ni o ma son ka a ja bato, ani ka a togo jate tagamasiyen sebe o yere kan, ne ka olugu lonin ye o dugalen baji kan; Ala ta goninw be o boro. ³ O tun be Ala ta jonce cira Musa ni Sagaden* ta donkiri lara, ko:

«Matigi Ala Sebestigi,
i ta kokeninw ka bon, o be mogu kabakoya.
I ta siraw bee terennin lo, a bee ye can ye,
siyaw ta Masa.

⁴ E, Matigi, jon le bena a fo ko a te siran i na,
ka ban ka i togo bonya?

Ele kelen le saninman lo.

Siyaw bee bena o kinbiri gban i koro,
sabu bee k'a ye ko i ta kewalew terennin lo.»

⁵ O ko, ne k'a ye ko Alabatoso min ye jennogonya yoro saninman ye, o dayelera. ⁶ Toorofen wolonfla tun be meleke wolonfla minw boro, olugu bora Alabatoso kono. Deregegbe pepepe dow tun be o ra, o

† Sumanikejuru na waga kelen ni keme woro, o ye kilo keme saba jigon ye.

be manamana; cesirinan saninlaman ka o disiw lamini. ⁷ Fenpanaman naani kelen ka minan saninlaman wolonfla di meleke wolonfla ma. O minanw bee fanin be Ala ta dimi na, Ala min panaman lo wagati bee, ani tuma bee. ⁸ O wagati ra, sisi ka Alabatosa fa, Ala ta nɔɔɔ ni a ta se bagaya koson. Mogo si tun te se ka don Alabatosa konɔ, fo meleke wolonfla ta tɔɔɔ ko wolonfla ye ke ka dafa.

Tɔɔɔfen wolonfla

16 O ko, ne ka kumakanba do men ka bo Alabatosa konɔ, a b'a fora meleke wolonfla ye ko: «Aw ye taga Ala ta dimi ta minan wolonfla konofenw bon dugukolo kan.»

² Meleke folo tagara a ta minan konofen bon dugukolo kan. Wara tagamasiyen tun be mogo o mogo kan, ani mogo o mogo tun be wara ja batora, jorijugu dow wurira o mogo ra, ka o tɔɔɔ kosebe.

³ Meleke flanan ka a ta minan konofen bon kogoji ra. Kogoji bee kera jori ye, i ko mogo sanin jori. Fenpanaman minw tun be kogoji ra, o bee sara.

⁴ Meleke sabanan ka a ta minan konofen bon bajiw ra, ani bununw na. O bee kera jori ye. ⁵ Ne ka ji ta meleke kumakan men, ko:

«I terennin lo,
ele min be yi wagati bee, ele min tun be yi kakoro,

ele min ye Ala saninman ye;
sabu i ka nin kitiw tige a cogo ra.

⁶ O ka i ta mogo saninmanw ni i ta ciraw faga ka o jori woyo;
i fana ka jori ke o minji ye, sabu o ka kan ni o le ye.»

⁷ Ne ka sarakajenifen* kan men, ko:

«Can lo, Matigi Ala Sebɛɛtigi;
i ta kolatigeninw be ke ka kana ni can ni terenninya le ye.»

⁸ Meleke naaninan ka a ta minan konofen bon tere kan. Tere fanga bonyara, janko a ye mogo jeni ni a ta tasuma ye; ⁹ o fundeninba ka mogo jeni. Mogo ka kumajuguw fo Ala ma; o ma nimisa ka kojugu dabra ka Ala bonya, o tɔɔɔw se bagaya be ale Ala min boro.

¹⁰ Meleke loorunan ka a ta minan konofen bon wara ta masasiganan kan. Yoro o yoro be wara ta masaya konɔ, o bee kera dibi ye; mogo ka o nen kin o tɔɔɔw dimi koson. ¹¹ Mogo belen ka ke sankolo tigi Ala tɔɔɔ cen ye, o ta jori dimi ni o ta tɔɔɔ koson; o ma nimisa ka o ta kojugu dabra.

¹² Ayiwa, meleke woɔɔɔnan ka a ta minan konofen bon Efirati baji ra; baji jara, janko masace minw be bo tereboyanfan na ka na, olugu ye temesira soro. ¹³ Ne ka ninjugu saba ye, olugu bora sa belebele da ra, ani wara da ra, ani cira faninyafobaga da ra; o ninw tun be i ko torisenjanw. ¹⁴ O ninw ye jina ninw le ye; olugu le be kabakow ke. O be taga dunuɔa bee lajennin ta masacew bee fe, ka o lajen kere kama, kere min be na ke Sebɛɛtigi Ala ta lonba ra.

¹⁵ Matigi ko: «A fle, ne bena na i ko son be bara

mogo ra cogo min na. Ni mogo min k'a janto a yere ra, k'a ta faniw to a yere ra, janko a fari lakolon kana bo ka tagama, mogo ye a lebu ye, o tigi ta pana.»

¹⁶ Ayiwa, yoro min be wele heburukan na ko Harimagedon, o jinaw ka masacew bee lajen o yoro le ra.

¹⁷ Ayiwa, meleke wolonflanan ka a ta minan konofen bon fono ra. Kan do bora Alabatosa konɔ, ani masasiganan na, k'a fo ni baraka ye, ko: «A kera ka ban sa!» ¹⁸ Sanmanamanaw, ani kumakan dow, ani sankurukanw, ani dugukoloyereyereba do kera; kabini mogo be dunuɔa ra, o dugukoloyereyere nogon ma deri ka ke folo.

¹⁹ Dugu belebele cira k'a ke yoro saba ye. Jamana tow ta dugubaw fana benna. Ala hakiri tora Babiloni* duguba ra; a ka a ta dimiba ta duven ke minan konɔ ka o di a ma, ko a ye o min. ²⁰ Dugukolo minw be ji ce ma, olugu bee borira; kuruw si ma ye tuun. ²¹ Sanbere belebele dow bora san fe ka benben mogo kan; a bee kelen kelen tun be kilo binaani bo. Mogo ka Ala tɔɔɔ cen o tɔɔɔ koson, sabu a tɔɔɔ tun bonyara o ma kosebe.

Jatɔmusoba

17 Ayiwa, minan wolonfla tun be meleke wolonfla minw boro, olugu kelen nana, ka na a fo ne ye ko: «Na yan, ne bena jatɔmusoba ta kiti yira i ra, ale min siginin be jibaw ce ra.

² Dugukolo masacew ka jatɔya ke ale le fe; dugukolo mogo ka ale ta jatɔya duven le min fo ka panamini.»

³ Ala Nin* donna ne ra, ne k'a ye ko meleke ka ne ta ka taga ni ne ye kongokolon do konɔ. Ne ka muso do siginin ye wara wulenman do kan. Alatɔɔɔcenkumaw sebera wara yoro bee ra; kunkolo wolonfla ni gban tan tun b'a fe. ⁴ Muso tun masirinin be ni fani pumanman wulenman do ye, ani sanin, ani kabakuru songobelenw, ani luluw. Minan saninlaman do tun b'a boro, o fara ko hara-muninw na, ani a ta jatɔyafen nogoninw na. ⁵ Togo do sebenin be a ten kan; gundo lo. A sebera ko:

«Babiloni duguba,
dunuɔa jatow
ani a kojugukebagaw bamuso.»

⁶ Ne ka muso ye, a ka Ala ta mogo saninmanw ni Yesu ta seerew jori min fo ka panamini. Ne k'a ye minke, ne kabakoyara kosebe. ⁷ Meleke ko ne ma ko: «Mun koson i be kabakoya o ra? Wara kunkolo wolonfla, gban tan, ani muso min siginin be wara kan, ne bena o gundo fo i ye. ⁸ I ka wara min ye, o wara tun be yi folofolo, nka sisan a te yi tuun. A bena yelen ka bo jahanama konɔ ka taga halaki le. Dugukolo mogo minw togo tun ma sebe panamany kitabu konɔ kabini dunuɔa danwagati ra, ni olugu nana wara ye, o bena kabakoya, sabu a tun be yi folofolo, sisan a te yi tuun, nka a bena bo tuun kokura.

⁹ «Ayiwa, nin ye faamuri ni hakiritigiyako le ye. Wara kunkolo wolonfla, o ye kuru wolonfla le ye; muso siginin be o kuru wolonfla kan. ¹⁰ O kunkolo

wolonfla ye masace wolonfla ye fana. O masacew looru sara, kelen be fanga ra, to kelen ma sigi folo; nka ni a nana sigi, a bena wagati dɔnin dɔron le ke. ¹¹ Wara min tun be yi folofolo, nka sisan a te yi tuun, ale ye masace seeginan ye; masace wolonfla do lo, a fana bena taga halaki.

¹² «I ka gban tan min ye, o ye masace tan ye fana; olugu ma masaya soro folo, nka o bena fanga soro ka sigi masaya ra ni wara ye ka wagati dɔnin dɔron ke. ¹³ Miiriya kelen le be o fe; o bena o ta sebagaya ni o ta fanga di wara le ma. ¹⁴ O bena Sagaden* kere, nka Sagaden bena se soro o kan, sabu ale le ye matigiw ta Matigi ye, ani masaw ta Masa. A ta mogo weleninw, minw ye a ta mogo nanawolomaninw, ani a ta mogo kanke-lentigiw ye, olugu fana bena se soro ni Sagaden ye.»

¹⁵ Meleke ko ne ma tuun ko: «I ka ji minw ye, jatɔmuso siginin be ji minw ce ra, o jiw ye mogo dow le ye, ani jamakuru dow, ani siya dow, ani kan dow. ¹⁶ Ayiwa, i ka gban tan min ye, olugu ni wara yere bena jatɔmuso koninya, ka a ta fenw bee bo a ra, ka a fari lakolon to. O bena a faga ka a sogo nimi, ka a to jeni k'a ban tasuma ra. ¹⁷ Sabu Ala yere le ka a don o jusu ra ko ale Ala ka ko min latige, o ye ben kelen ma ka o ke, ka o ta masaya di wara ma, fo ale Ala ka kuma min fo, a ye ke ten.

¹⁸ «I ka muso min ye, o ye duguba le ye, duguba min ka a ta fanga sigi dugukolo masacew bee kan.»

Babiloni bencogo

18 O ko, ne ka meleke do were jigito ye ka bo sankolo ra; fangaba tun be o meleke fe. A nɔɔro manamanana ka yeelen bo dugukolo bee kan. ² A perenna ni fanga ye, ko:

«A benna, a benna, Babiloni duguba benna. A kera jinaw ta so ye, ka ke jinajugu suguyaw bee dogoyoro ye, ani konojuguw, ani konɔ haramuninw bee dogoyoro.

³ Sabu siyaw bee k'a ta jatoyajugu duven fariman min, dunupa masacew ka jatoya ke ni a ye, dunupa jagokebagaw ka o yere fentigiya a ta fenɔumanbaw caya koson.»

⁴ Ne ka kan do were men ka bo sankolo konɔ ko: «Ne ta mogow, aw ye bo nin dugu konɔ, janko aw kana na a ta jurumun ɔgon do ke, a ta tɔro do kana na se aw ma;

⁵ sabu a ta jurumunw cayara fo ka se sankolo ma. Ala hakiri tora a ta kojuguw ra.

⁶ A ka tow sara cogo min na, aw ye a sara ten. A ka kewalejugu minw ke, aw ye a sara ni o ɔgon fla ye.

A ka mogow lamin minan min na, aw ye o ɔgon na fla di a ma.

⁷ A ka a yere bonya cogo min na, ka la a ta fenɔumanw ce ra ka o diyabo, Ala ye o ɔgon pagban ni o kasi lase a ma; sabu a k'a fo a yere konɔ ko:

«Ne masamusoman le siginin be, ne ce ma sa;

sukasiko yere tena ne soro ka ye fiyewu.»

⁸ O le koson, o tɔrow bee bena se a ma lon kelen na:

saya ni kasi ni kongo;
tasuma fana bena a jeni,
sabu Matigi Ala min ka kiti ben a kan, o ta fanga ka bon.»

⁹ Ni o kera, dunupa masace minw bee jenna ni a ye jatoya ra, ka a ta fenɔumanw diyabo, ni olugu nana a jensisuri wurito ye, o tuma o bena kasi, ka kule. ¹⁰ A ta tɔroba siranya koson, o bena lo yorojan k'a fo ko:

«E, bono! Bono! E, an ta duguba!
Babiloni, dugu fangatigi!
Kiti benna ele le kan tan yoronin kelen na wa?»

¹¹ Dunupa jagokebagaw fana be kasi, ka kule Babiloni koson, sabu mogo si te o ta fiyeerefenw sanan tuun: ¹² o ta sanin, ani warigbe, ani kabakuru songogbelenw, ani luluw, ani fani nuguninw, ani fani wulenmanw, ani fani fiyenmanw, ani fani ɔumanman wulenmanw, ani yiri kasadimanw, ani fen minw lalagara ni samajin ye, ni yiri songogbelenw ye, ni siranegge ye, ni negge ye, ni kaba songogbelenw ye, ¹³ ani kasadiyananw, ani latikolonw, ani turu kasadimanw, ani wusunanw, ani duven, ani turu, ani mugu tentennin, ani simankisew, ani misiw, ani sagaw, ani sow, ani sowotorow, ani hali adamaden farisogo ni a nin.

¹⁴ O bena a fo Babiloni* ma ko: «E! Fen minw lɔgo tun be i ra, sisan o tagara ka bo i koro. I ta fenɔumanw ni i ta naforo cenna i boro; i tena o soro tuun.»

¹⁵ Ayiwa, o jagokebaga minw tun ka naforo soro Babiloni, olugu bena taga lo fo yorojan, a ta tɔroba siranya koson. O bena kasi, ka kule, ¹⁶ k'a fo ko:

«E, bono! Bono! E, an ta duguba!
Dugu min tun fara fiyerebow ra, ani fani suguya bee ra,
ani sanin, ani kabakuru songogbelenw, ani luluw ra!
O naforo bee le cenna yoronin kelen na tan!»

¹⁷ Kurunboribagaw bee, ani kurunkonɔmogow bee, ani kurun baarakebagaw, ani kurun ta jagokebagaw bee, olugu bee lonin tora yorojan.

¹⁸ O ka dugu jenito sisi ye minke, o ko: «E! Dugu juman le tun be Babiloni duguba bo?» ¹⁹ O ka buguri ce k'a bon o yere kun na, ka kasi, ka kule, ka peren ko:

«E, bono! Bono! E, an ta duguba!
Kogoji kuruntigiw bee tun ka wari caman soro dugu min ta nafortigiya sababu ra,
o dugu le kera yoro lakolon ye yoronin kelen na tan wa!»

²⁰ Sankolokonɔmogow, aw ye pagari Babiloni benko ra!
Ala ta mogo saninmanw, ani a ta ciradenw*, ani a ta ciraw, aw fana ye pagari!

Sabu Ala ka kiti ben Babiloni kan, ka aw hake bo a ra.

²¹ Ayiwa, o wagati ra, meleke barakaman do ka kabakuru belebele do ta, min tun be i ko wugu belebeleba; a ka o firi kogoji ra, k'a fo ko:

«Babiloni duguba bena firi ni fanga ye tan le; mogo tena a ye tuun.

²² E, Babiloni, gonifokan tena men i fe tuun; donkirilakan tena men, filenfiye kan tena men, burufiyekan tena men.

Bororabaarakabaga si tena ye tuun, simansikan tena men tuun.

²³ Lanpanmana tena ye, fuce ni furumuso kan tena men; sabu aw Babilonikaw, aw ta jagokebagaw le tun ye dunuƙa mogobaw ye; aw ka dunuƙa siyaw bee kun yelema ni aw ta subagaya ye.

²⁴ Ciraw, ani Ala ta mogo saninmanw fagajori, ani mogo minw bee fagara dugukolo kan, o bee fagajori tagara ye aw fe yi.»

19 Ayiwa, o ko, ne ka kan barakaman do men sankolo konɔ, i ko jamaba do mankan, o tun b'a fora ko:

«Aleluya*! An ye Ala tando!

Kisiri ni bonya ni se bagaya ye an ta Ala ta le ye;

² sabu a be kiti tige ni can ni terenninya ye.

A ka kiti ben jatɔmusoba kan, ale min tun be dunuƙa bee lanogora ni a ta jatɔya ye.

A ka Ala ta jon minw faga, Ala ka o hake bo a ra, ka a ta jonw dimibo.»

³ O k'a fo tuun, ko:

«Aleluya! An ye Ala tando!

Babiloni jenisisi koni bena wuri tuma bee, ani wagati bee.»

⁴ Cekoroba mugan ni naani ni fenpanaman naani, olugu ka o kinbiri gban ka Ala bato, Ala min siginin be masasiginan kan. O ko:

«Amina! Aleluya!

An ye Ala tando!»

Sagaden ta kojɔdomuniba

⁵ Kumakan do bora masasiginan na, ko:

«Ala ta jonw bee, aw minw be siran Ala na, mogo fitini fara mogoba kan, aw ye Ala tando!»

⁶ Ne ka kan do men tuun, i ko jamaba do mankan, i ko jiba mankan, i ko sankurukanbaw; o tun b'a fora ko:

«Aleluya! An ye Ala tando!

Sabu an Matigi Ala Sebetigi sigira a ta masaya ra.

⁷ An ye jagari ka an jusu diya, ka a bonya, sabu Sagaden* ta kojɔya sera, a ta kojɔmuso ka a yere laben.

⁸ Fanigbe pepe pumanman do dira a ma ko a ye o don.»

O fani pumanman ye Ala ta mogo saninmanw ta kewalepumanw le ye.

⁹ Meleke ko ne ma ko ne y'a sebe ko: «Minw wela era ka taga Sagaden ta kojɔdomuniba ra, olugu ta pana.» A ko ne ma ko: «Nin kuma ye Ala ta Kuma yere le ye.»

¹⁰ Ne ka ne kinbiri gban meleke koro ko ne be a bato. A ko: «I kana o ke de! Ne ye baarden le ye fana, i n'a fo ele, ani i balema to minw tugura Yesu ta can ko. I kana ne bato; Ala le bato.»

Yesu ta seereya, ciraw ta kuma bora o le ra.

Sogbetigi

¹¹ O ko, ne ka sankolo dayelenin ye. So gbeman do bora. Min yelenin be a kan, o togo ye ko Kanke-lentigi, ani Cantigi. A be kiti tige, ka mogojuguw kere ka kapa ni terenninya ye. ¹² A padenw be i ko tasumamana, masafugula caman be a kun na; togo do sebenin be a kan, mogo si te o lon ni ale yere te. ¹³ Derege min tun be a kan na, o tun sura jori ra.

A togo ye ko «Ala ta Kuma.» ¹⁴ Sankolo kerekejama-w tun tugura a ko, o be so gbemanw kan, fani gbeman pepe pumanman be o bee ra. ¹⁵ Kerekemuru nunbonin do tun be bora a da ra; a bena siyaw faga ni o le ye. A bena siyaw mara ni negebere le ye; ale yere bena rezemɔ forogi dinga konɔ ka Ala Sebetigi ta dimiba ta duven bo. ¹⁶ Togo do tun sebenin be a ta derege kan, ani a woto kan, ko:

«Masaw bee ta Masa, matigiw bee ta Matigi.»

¹⁷ O ko, ne ka meleke do lonin ye tere konɔ. A perenna ni fanga ye; konɔ minw bee tun be san fe, a k'a fo olugu ye ko: «Aw ye na lajen ka Ala ta domuniba makonɔ, ¹⁸ janko ka masacew sogo domu, ani keremasaw sogo, ani fangatigiw sogo, ani sow sogo, ani sotigiw sogo, ani mogo suguya bee sogo: jonw ni horonw, mogobaw ni fitiniw.»

¹⁹ Ayiwa, ne ka wara folo ye; dunuƙa masacew, ani o ta kerekejama-w lajennin be ni a ye kere kama. Wara ni a ta kerekejama ko o be sogbetigi ni a ta kerekejama kere. ²⁰ Nka o konna ka wara yere mina folo; cira faninyafobaga min tun be kabakow kera wara na na, ale fana minana ni a ye. Mogo minw tun sonna ko wara tagamasiyen ye ke o kan, ani minw tun ka wara ja bato, ale le tun ka olugu lafiri. O fla bee minana ka o panaman firi dingaba tasumaman ni kiribi ce ra. ²¹ Kerekemuru min tun be sogbetigi da ra, o ka tow faga ni o kerekemuru ye. Konow bee ka o sogo domu fo ka fa a ra.

Setana sirira fo san waga kelen

20 O ko, ne ka meleke do jigito ye ka bo sankolo ra, jahanama lakile b'a boro, ani negejoroko gbiriman do. ² A ka sa belebele mina, min tun kera sa ye folofolo; jinaw kuntigi lo, ani Setana. Meleke k'a mina, k'a siri ni negejoroko ye fo san waga kelen. ³ A k'a firi jahanama konɔ, ka a

datugu a da ra, ka tagamasiyen do noro da kan janko a kana dunupamogow lafiri tuun, fo ka taga san waga kelen dafa. O ko, a ka kan ka foni ka wagate donin ke tuun.

⁴ Ne ka masasiginan dow ye. Minw sigira o masasiginanw kan, se dira olugu ma ko o ye kiti tige. Ayiwa, o tun ka minw kun tige Yesu ta seereya ni Ala ta Kuma waajuri koson, olugu minw tun ma son ka wara bato walama ka wara ja bato, minw tun ma son tagamasiyen ye ke o ten kan walama o boro ra, ne ka olugu ninw ye. O kera mogo panamanw ye tuun, ka sigi kuntigiya ra ni Kirisita* ye fo san waga kelen.

⁵ Ayiwa, nin le ye suw kunuko folo ye. Mogo tow suw ma kunu fo ka taga san waga kelen dafa.

⁶ Mogo minw ninyoro kera suw kunuko folo ra, olugu ta pana, olugu saninyara! Saya flanan te se ka foyi ke olugu ra tuun. O bena ke Ala ni Kirisita ta sarakalasebagaw* ye, ka sigi kuntigiya ra ni Kirisita ye fo san waga kelen.

Setana ni a ta kerekejama halakira

⁷ Ni san waga kelen nana dafa tuma min na, o bena Setana foni ka a labo a ta kaso ra. ⁸ A bena bo ka taga siyaw lafiri dunuƴa fan naani na. O siyaw togo le ye ko Gogi, ani Magogi. A bena siyaw lajen kere kama. O ka ca i ko kogojida kenken. ⁹ O ka dugukolo yoro bee fa. O ka Ala ta mogo saninmanw ta yoro lamini, ani Ala ta dugu kanunin ye. Nka tasuma do bora sankolo ra ka na o bee jeni ka o ban. ¹⁰ Setana min tun be mogow lafirira, o ka ale firi dingaba tasumaman ni kiribi ce ra, wara ni cira faninyafobaga be yoro min na. O bena tooro su ni tere, tuma bee, ani wagati bee.

Kiti laban

¹¹ O ko, ne ka masasiginan belebele gbeman do ye; min siginin be a kan, ne ka o fana ye. Dugukolo ni sankolo borira a pa, ka tunu; o ma ye tuun.

¹² Ne ka suw ye, mogobaw ni mogo fitiniw, o lonin be masasiginan ja fe. O ka kitabu dow dayele; o ko, o ka kitabu kelen were dayele, min ye panamany kitabu ye. O ka suw ta kiti tige ka kapa ni o ta kewalew ye, o ta kewale minw sebera kitabuw konon. ¹³ Su minw tun be kogoji ra, kogoji ka olugu di; su minw tun be Saya boro, ani minw tun be Lahara, olugu fana ka o suw di. O bee kelen kelen ta kiti tigera ka kapa ni o ta kewalew ye. ¹⁴ O ka Saya ni Laharaso bee firi dingaba tasumaman konon. O dingaba tasumaman, o le ye saya flanan ye. ¹⁵ Mogo o mogog togo sebenin ma soro panamany kitabu konon, o ka o firi dingaba tasumaman konon.

Zeruzalemu dugukura

21 Ayiwa, o ko, ne ka sankolokura ni dugukolokura ye. Sankolo folo ni dugukolo folo tun tununa. Kogoji fana tun te yi tuun. ² Ne ka dugu saninman ye, Zeruzalemu dugukura, a be jigira ka bo sankolo ra Ala fe. A labenna i ko konomuso min masirira a ce ye. ³ Ne ka kumakan do men ka bo masasiginan na; a k'a fo ni fanga ye ko:

«Ala ta yoro saninman ye nin ye, ani a ta mogow. A bena sigi ni o ye; o be ke a ta mogow ye, ale Ala yere le bena ke ni o ye. ⁴ A bena o najiw bee ce. Saya tena ke yi tuun, kasi tena ke yi, kulekan tena men, tooro tena ke yi fana; sabu fenkorow bee tununa.»

⁵ Min tun siginin be masasiginan kan, ale ko: «A fle, ne be fen bee ke kura ye sisan.» A ko ne ma ko: «A sebe! Sabu sigiya te nin kumaw ra, can lo.»

⁶ A ko ne ma tuun ko: «A kera ka ban. Ne le ye Alifa ni Omega ye, damina ni laban. Ni jiminlogo be mogow min na, ne bena bununji di o tigi ma gbansan, ji min be panamany a di mogow ma. ⁷ Ni min ka se soro, o tigi bena nin fenw soro; ne be ke a ta Ala ye, a be ke ne den ye. ⁸ Nka siranbagatow, lanabariw, kojugukebagaw, mogofagabagaw, jatow, subagaw, josonbagaw, ani faninyafobagaw bee, olugu ninyoro bena ke dingaba tasumaman ni kiribi le ye. O le ye saya flanan ye.»

⁹ O ko, toorafen wolonfla tun be minan wolonfla konon meleke wolonfla minw boro, o melekew ra kelen gbarara ne ra ka kuma ne fe, ko: «Na yan, ne bena konomuso yira i ra; Sagaden* ta konomuso.»

¹⁰ Ala Nin* donna ne ra, ne k'a ye ko a ka ne ta ka taga ni ne ye kuruba jamijan do kunna, ka Ala ta dugu saninman yira ne ra, Zeruzalemu dugu; a be jigira ka bo sankolo ra, Ala fe. ¹¹ Ala ta nooro tun be a kan. A nooro tun be i ko lulu bisigi do, walama i ko zasipe lulu, min be manamana i ko dugalen. ¹² Kogo belebele jamijan do tun ka dugu lamini. Donda tan ni fla be dugu ra. Meleke kelen be o dondaw bee kelen kelen na. Togo do sebenin be daw kan, o ye Izirayelimogow ta gba tan ni fla togow ye. ¹³ Da saba be terebeyanfan na, saba be terebeyanfan na, saba be sahilinyanfan na, saba be woroduguyanfan na. ¹⁴ Kabakuru belebele tan ni fla tun ye dugu kogo jusiginanw ye. Sagaden ta ciraden* tan ni fla togow sebenin be o jusiginan tan ni fla kan.

¹⁵ Meleke min tun kumana ne fe, saninbere do tun be ale boro, janko ka dugu janya suma, ani a dondaw, ani a kogow. ¹⁶ Dugu fan naani bee tun ka kan; a janya ni a bonya bee tun ye kelen ye. Meleke ka dugu suma ni saninbere ye; a kera bere ja waga tan ni fla ye †; a janya, ani a bonya, ani a lo bee tun ye o da kelen ye, ¹⁷ A ka kogo fana suma. O kera nongon ja keme ni binaani ni naani ye; a k'a suma ka kapa ni mogow ta sumanikecogo le ye. ¹⁸ Kogo tun lora ni zasipe lulu le ye. Dugu bee tun lora ni sanin yereworo le ye, min be manamana i ko dugalen. ¹⁹ Lulu † bisigi suguya bee tun donna kogo jusiginan na, ka a ceƴa. Jusiginan folo ye Zasipe lulu ye; a flanan ye safiri lulu ye, a sabanen ye kaliseduwani lulu ye, a naanin ye emerodi lulu ye, ²⁰ a looranen ye saridonikisi lulu ye, a woronnan ye sariduwani lulu ye, a wolonflanan ye kirisoliti lulu ye, a seeginan ye berili lulu ye, a konontonnan ye topazi lulu ye, a tannan ye kirisopirasi lulu ye, a tan ni kelennan ye yasenti

† Bere ja waga tan ni fla: O da ye tagamasiyen le ye; o be se ka ke kilo waga fla ni kilo keme fla nongona ye. †† Lulu suguya caman togo fora yan, an te minw lon. Nka o bee ye kabakuru dawulamanw ye, minw be Ala ta saninmany yira.

lulu ye, a tan ni flanan ye ametisi lulu ye. ²¹ Dugu donda tan ni fla bɛɛ tun ye lulu le ye. A konw bɛɛ kelen kelen ye lulu kuturu kelen ye. Dugu sirabaw tun ye sanin yereworo ye, ka a ceɓa, a bɛ mana mana i ko dugalen.

²² Ne ma Alabatoso ye dugu kɔnɔ. Matigi Ala Se- bɛɛtigi yerɛ le ye dugu Alabatoso ye, ale ni Sagaden. ²³ Dugu mako tɛ tere yeelen na, walama karo yeelen janko mɔgɔw ye yeri kɛ; Ala yerɛ nɔɔrɔ le ye dugu yeelen ye; Sagaden fana ye dugu yeelen ye. ²⁴ Siyaw bɛɛ bɛna tagama o yeelen le ra. Dunupa masacew bɛna taga ni o ta bonya ye Ala fɛ o yɔrɔ le ra. ²⁵ Dugu dondaw tɛna datugu ka ye lon si; tere bɛɛ a dayelenin bɛ to, sabu su tɛna ko yi tuun. ²⁶ Siyaw ta fanga ni o ta bonya bɛɛ bɛna taga o yɔrɔ le ra. ²⁷ Fɛn saninyabari si tɛna don yi. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ ko haramuninw kɛ, ani faninyafɔbagaw, o si tɛ don yi. Minw tɔgɔ sebera Sagaden ta panamanya kitabu kɔnɔ, olugu dɔrɔn le bɛna don yi.

22 Ayiwa, o kɔ, mɛlɛkɛ ka panamanya baji yira ne ra; a saninyanin bɛ, a bɛ manamana i ko dugalen. O ji tun bɛ woyora ka bɔ Ala ni Sagaden* ta masasiginan na. ² Panamanya yiri tun bɛ dugu siraba ce ma, ani ba fan fla kan. A bɛ den sipagako tan ni fla san kɔnɔ; karo o karo a bɛ den. A flaburuw bɛ mɔgɔw kɛnɛya. ³ Fɛn danganin si tɛna kɛ o yɔrɔ ra. Ala ni Sagaden ta masasiginan bɛna kɛ dugu kɔnɔ. Ala ta jonw bɛna baara kɛ a ye; ⁴ o yerɛ na bɛna Ala ye. A tɔgɔ seɓenin bɛna kɛ o bɛɛ tenw kan. ⁵ Su tɛna ko yi tuun, o mako tɛna kɛ lanpan na, walama tere yeelen; sabu Matigi Ala yerɛ bɛna kɛ o ta yeelen ye. O bɛna sigi kuntigiya ra tumabɛɛ, ani wagati bɛɛ.

Yesu nawagati surunyara

⁶ O bɛɛ kɔ, mɛlɛkɛ ko ne ma ko: «Sigiya tɛ nin kumaw ra; can yerɛ lo. An Matigi Ala min bɛ ciraw ta kumafota don o da ra, a ta Nin Saninman* baraka ra, ale le ka a ta mɛlɛkɛ ci, janko ko minw ka kan ka kɛ sani wagati dɔnin, a ye o yira a ta jonw na.»

⁷ Yesu ko: «A flɛ, ni dɔnin kɛra ne bɛna na. Mɔgɔ min bɛ nin kitabu ta cirayakumaw sira tagama, o tigi ta pana.»

⁸ Ayiwa, ne Yuhana yerɛ le ka nin kow mɛn, ne na k'a ye. Ne k'a mɛn, k'a ye minke, mɛlɛkɛ min

tun b'a yirara ne ra, ne ka ne kinbiri gban o sen korɔ ko ne b'a bato. ⁹ A ko ne ma ko: «I kana o kɛ dɛ! Ne fana ye baaraden le ye, i n'a fɔ ele, ani i balema cira tɔw, ani minw bɛ nin kitabu sira taga mana. Ala le bato!»

¹⁰ A ko ne ma ko: «I kana nin kitabu ta cirayakumaw datugu, k'a dogo, sabu wagati surunyara ka ban. ¹¹ Mɔgɔ min bɛ tagama terenbariya ra, o tigi ye tagama terenbariya ra. Mɔgɔ min bɛ a yerɛ lanɔgɔra, o tigi ye a yerɛ lanɔgɔ. Nka mɔgɔ min bɛ terrenninya sira kan, o tigi ye to o kan. Mɔgɔ min saninyanin lo, o tigi belɛn ye saninya tuun.»

¹² «A flɛ, sani wagati dɔnin ne bɛna na. Bɛɛ ta sara bɛ ne boro, janko ka bɛɛ sara ka kapa ni a ta kewalew ye. ¹³ Ne le ye Alifa ni Omega ye, fɔlo ni laban, a damina ni a dan.»

¹⁴ Minw bɛ o ta derege ko k'a gbɛ, olugu ta pana. O bɛna dɔ sɔrɔ panamanya ta yiriden na k'a domu, ka don dugu kɔnɔ dugu dondaw fɛ. ¹⁵ Nka, wuruw, ani subagaw, ani jatɔw, ani mɔgɔfagabagaw, ani josɔnbagaw, ani mɔgɔ o mɔgɔ bɛ faninya fɔ, ani faninyafɔ ka di minw ye, olugu bɛɛ bɛna to kɛne ma.

¹⁶ «Ne Yesu le ka ne ta mɛlɛkɛ ci ka na nin kow lase aw ma, lanabagaw ta jenkuruw ra. Dawuda mamaden min tun bɛna bɔ Dawuda ta gba ra, ne le ye o ye; ne le ye sɔgɔmada lolo manamana to ye.»

¹⁷ Ayiwa, Nin Saninman ni kɔnɔmuso b'a jaabi ko: «Na!» Mɔgɔ min bɛ nin kuma lamɛn, o tigi y'a fɔ ko: «Na!» Ni jiminlogɔ bɛ mɔgɔ min na, o tigi ye na. Ni mɔgɔ min bɛ panamanya ji fɛ, o tigi ye dɔ ce k'a min gbansan.

Kuma laban

¹⁸ Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ nin kitabu ta cirayakumaw lamɛn, ne b'a fɔ o tigi ye k'a gbɛleya ko: ni mɔgɔ min ka dɔ fara a kan, tɔrɔ minw fɔra nin kitabu kɔnɔ, Ala bɛna o tɔrɔ jɔgɔn fara o tigi ta tɔrɔw kan. ¹⁹ Ni mɔgɔ min fana ka dɔ bɔ nin kitabu ta cirayakumaw ra, panamanya yiri ni dugu saninman min ko fɔra nin kitabu kɔnɔ, Ala bɛna o tigi ninyɔrɔ bɔ o ra.

²⁰ Min ka nin kow fɔ, ko can lo, ale ko: «Onhɔn, sani wagati dɔnin ne bɛna na.» Amina. Na, an Matigi Yesu!

²¹ An Matigi Yesu ye nɛɛma aw bɛɛ ye.